3 1761 04569571 5

LEXICON

PALAEOSLOVENICO-GRAECO-LATINUM

EMENDATUM AUCTUM

EDIDIT

FR. MIKLOSICH

513846
9. 11. 30

VINDOBONAE
GUILELMUS BRAUMUELLER
1862—1865.

Ne volumen libri augeamus, ea, de quibus olim in hac praefatione eramus disputaturi, alio loco et tempore dicere decrevimus. quod vero differre nefas putamus, grati animi est significatio erga omnes, qui nos in conscribendo vel edendo hoc opere adiuverunt: gratias igitur agimus quam maximas amicis I. Brčić. G. Daničić, P. Diaczan, A. Hilferding, I. Jireček et I. Navratil, qui nobis aut codices aut ea tradiderunt, quae suo usui paraverant; discipulis M. Pleteršnik et M. Iskrzycki, qui nobiscum ad plagulas corrigendas operam impenderunt: tandem Caesareae Scientiarum Academiae, cuius insigni munificentia in edendo hoc quoque opere adiuti sumus.

Vindobonae mense martio 1865.

F. MIKLOSICH.

COMPENDIA.

ACAD. Slovarь cerkovno - slavjanskago i russkago jazyka, sostavlennyj vtorym otdêleniem imperatorskoj akademii nauk. Sanktpeterburg 1847. 4. voll.

ACT.-MIH. Actus apostolorum codex membr. et chart. saec., uti videtur, XIV. foll. 167. in 8. bulg. olim A. de Mihanović.

AFRIES. Altfriesisch.

AFZ. Altfranzösisch.

AGS. Angelsächsisch.

AHD. Althochdeutsch.

ALB. Albanesisch.

ALB.-GEG. Albanesisch gegischen dialekts.

ALB.-TOSK. Albanesisch toskischen dialekts.

ALEX. Alekséev, Petr, Cerkovnyj slovarь. Izdanie četvertoe. Sanktpeterburg 1817 — 1819. 5. voll.

ALEX.-MAG. Vita Alexandri Magni, cod. russ. Vostokov.

ALEX.-MIH. Vita Alexandri Magni, cod. chart. saec. XVI. foll. 202. in 4. serb. olim A. de Mihanović. Prologus: сь богомь починаемь романьць, житиє и повесть великошиаго и въ храбрѣхъ храброга и надъ цари цара великаго алеѯанъдра, како и отъ коудоу etc.

ALFAB. алфавитъ, codd. quattuor saec. XVII. russ. musei Rumjancov (Vost.-op. 1—7) et cod. bibliothecae publicae petropolitanae. Vostokov.

AND. Altnordisch.

ANT. Antiochi pandectes (παυδέχτης τῆς ἁγίας γραφῆς), cod. membr. saec. XIV. foll. 142. in fol. serb. bibliothecae palatinae vindobonensis XII. recentiori manu: сна книга монастира хиланьдара саборьне кьлие оу карьсьхъ. Cf. ant.-hom.

ANT.-HOM. Homiliae alligatae codici continenti Antiochi pandecten cod. chart. saec. XIV. foll. 123. in fol. serb. bibliothecae palatinae vindobonensis XII. Cf. ant.

ANT.-VOST. Antiochi pandectes, cod. saec. XVI. russ. bibliothecae publicae petropolitanae. Vostokov.

ANTCH. Antiochi pandectes, cod. membr. saec. XI. foll. 310. in 4. russ. bibliothecae voskresenskago novo-ierusalimskago monastyrja. Archimandritae Amphilochii excerpta habes in Materijaly dlя slovarja i grammatiki 5. 161—190. Specimina leguntur izv. 7. 41—44.

APERS. Altpersisch.

APHROD. Skazki Aphroditiana, cod. saec. XIII. russ. Vostokov.

APOST. Apostolus, cod. saec. XIV. russ. bibliothecae publicae petropolitanae. Vostokov.

APOST.-BULG. Apostolus, cod. membr. saec. XVII. foll. 316. in fol. bulg. bibliothecae palatinae vindobonensis VI. Codex donatus est 7118. (1610) ab Anastasio Krimkovič, Moldaviae metropolita, monasterio Dragomir.

APOST.-KYR. Apostolus, fragmenta saec. XIV. bulg., quae nobiscum communicavit Kyriak - Cankov.

APOST.-MIH. Apostolus, cod. chart. saec. XV. (1428) in fol. bulg. olim A. de Mihanović. Epilogus: лѣто .ѕцѧѕ. . . . писа се бдинѣ града . . . сна соуа . . . въ лѣто .з...з. приде игоуменъ диѡнисие отъ монастира светаго архистратига михаила и гавриила въ село новоселиште, и продаде книгъ апостоль іеромонахъ стефанъ прѣдь марьтѹрию· прьви марьтѹрь степанъ отъ села того, и дрѹги марьтоуръ іѡанъ семановъ отъ града цирпа и никола терьзина отъ села того.

APOST.-NOR. Apostolus, cod. chart. saec. XV. foll. 280. in 4. bulg. A. S. Norov. Vostokov, Učenyja zapiski 2. 2. 104.

APOST.-OCHR. Apostolus, cod. Victoris Iv. Grigorovič. Vostokov.

APOST.-SYN. Apostolus cum commentariis, cod. membr. saec. XIII. (1220) foll. 241. in fol. russ. bibliothecae synodalis mosquensis. mater. 20.

ARDŽ. Juscriptiones ecclesiae Ardžiš quae est in Valachia, serb.: versionem latinam habes in Jahrbuch der k. k. Central-Commission zur Erforschung und Erhaltung der Baudenkmale. Wien. 1860. 4. 219—222.

ARM. Armenisch.

ASCH. Altsächsisch.

ASÈN. Nêkolko rêči o Asènju I. ot G.S. Rakovskago. Bèlgrad. 1860. Liber quaedam e codd. bulg. excerpta continet.

ASSEM. Evangelium assemanianum, cod. membr. saec., uti videtur, X. foll. 159. in 4. slov. glag. bibliothecae vaticanae. Vide Assemani Kalend. eccles. univ. 4. 52. I. Dobrovský, Institutt. 688. A. Maius. Scriptorum vett. nova collectio 5. 105. B. Kopitarii Glagolita Clozianus IV. X. XXVIII. Hesychii glossographi discipulus 39. Silvestre, Paléographie universelle vol. I. P. I. Šafaříkii Památky hlaholského písemnictví VII. specimina 43—47. Nos praeterea excerptis quibusdam sumus usi.

ATHAN.-ALEX. Athanasii Alexandrini homiliae in Arianos quattuor, cod. Victoris Iv. Grigorovič. Vostokov.

AZBUK. Azbukovnik i skazanie o nendobr pozuavaemych rêčach. Sacharov, Skazanija russkago naroda. Sanktpeterburg. 1849. II. 135—191.

BARL. Vita Barlaam et Iosaph, cod. chart. saec. XVI. foll. 273. in fol. serb. bibliothecae palatinae vindobonensis. Erat hic codex olim monasterii Chilandar.

BARL.-PETROP. Vita Barlaam et Iosaph, cod. saec. XV. russ. bibliothecae publicae petropolitanae. Vostokov.

BASIL. Basilii Magni homiliae, cod. saec. XVI. russ. bibliothecae publicae petropolitanae. Vostokov.

BEITR. Beiträge zur vergleichenden sprachforschung auf dem gebiete der arischen, celtischen und slavischen Sprachen, herausgegeben von A. Kuhn und A. Schleicher. Berlin. 1858—1864.

BEL. Ivan Belostenec (1595—1675) Gazophylacium seu latino-illyricorum onomatum aerarium. Zagrabiae. 1740.

BELL.-TROJ. Bellum troianum, e повѣсти о извѣстованныихъ вещей еже о кралехъ причѧ и о рождѣнихъ и прѣкыванихъ, cod. bulg. bibliothecae vaticanae. Nos apographo historiae belli troiani usi sumus.

BER. Leksikon slovено-rosskij sostavlennyj vsečestnym otcem kir Pamvoju Beryndoju. Sacharov, Skazanija russkago naroda. Sanktpeterburg. 1849. II. 5—118., repetitum ex editione posteriori: prior facta est Kioviae 1627.

BIBL. Biblia, cod. chart. saec. XV. (1499) foll. 1002. in fol. russ. bibliothecae synodalis mosquensis. mater. 44. op. 1. 1.

BIBLIOGR.-LISTY. Bibliografičeskija listy. Sanktpeterburg. 1819. 1826. 1827.

BLANCH. Franciscus Blanchus, Dictionarium latino-epiroticum. Romae. 1635.

BON. Psalterium cum commentariis, uti putant, S. Athanasii, cod. membr. saec., uti videtur, XII. bulg., litteris cyrillicis, uno tantum loco glagoliticis exarato, bibliothecae canonicorum S. Augustini apud S. Salvatorem, Bononiae. I. Dobrovský, Institutiones 686. B. Kopitarii Hesychii glossographi discipulus 34. Nos excerptis usi sumus.

BOR. Vita Borisi et Glêbi russ. Edita ab I. I. Sreznevskij: Skazanija o svjatych Borisê i Glêbê. Silvestrovskij spisok XIV. vêka. Sanktpeterburg. 1860.

BREV. Breviarium glagoliticum croat. Editum a Nicolao Brozić. Venetiis. 1562.

BULG. Bulgarisch.

BULG.-LAB. Vitae sanctorum Georgii, Nicolai et sanctae Petkae (παρασκευή), cod. chart. saec. XVII. foll. 108. in 4. bulg. bibliothecae publicae labacensis.

BULG.-SIEBENB. Sprache der Bulgaren in Siebenbürgen. Denkschriften der philosophisch-historischen Classe der kaiserlichen Akademie der Wissenschaften. 7. 105—146.

BUS. Th. Buslaev, Istoričeskaja christomatija cerkovno-slavjanskago i drevne-russkago jazykov. Moskva. 1861. Continentur vero hoc opere praecipue fragmenta librorum, qui hic notantur: 1) Ev. Ostromiri 1056—1057. I. 2) Psalt. cum commentariis bibl. publ. petrop. 29. 3) Ev. Mstislavi 1125—1132. 35. 4) Ev. galic. 1144, bibl. synod.

41. 5) Sticharium 1157. bibl. synod. 55. 6) Ev. Dobrilo 1164. musei rumjan. 57. 7) Paremejnik chiland. 63. 8) Služebnik Antonii Romani. bibl. synod. 69. 9) Trephologium 1260. bibl. synod. 71. 10) Paremejnik 1271. bibl. publ. petrop. 73. 11) Psalt. 1296. bibl. synod. 83. 12) Služebnik Barlaam bibl. synod. 95. 13) Ev. Polycarp. 1307. bibl. synod. 97. 14) Ev. Moysis 1355. bibl. synod. 113. 15) Sbornik bibl. troick. lavry. 117. 16) Služebnik Cypriani bibl. synod. 135. 17) Ev. scriptum a Luca 1409. bibl. synod. 139. 18) Prophetae cum commentariis acad. cleric. Mosq. 143. 19) Pentateuchus mus. rumjan. 147. 20) Sbornik societatis antiqq. Mosq. 151. 21) Biblia 1499. bibl. synod. 163. 22) Biblia Skorinac. 197. 23) Apostolus ed. Mosq. 1564. 205. 24) Biblia vulgata. 219. 25) Sbornik Svjatoslavi 1073. bibl. synod. 261. 26) Sbornik Svjatoslavi 1076. 290. 27) Cod. suprasliensis. 30. 5. 28) Gregorius Nazianzenus. 321. 29) Patericum sinaiticum bibl. synod. 333. 30) Ioannes Exarchus 341. 31) Diploma Mstislavi Volodimirovič 1128—1132. 345. 32) Diploma Mstislavi Davidovič 1229. 349. 33) Cyrillus Turov. 355. 34) Krmčaja bibl. synod. 377. 35) Krmčaja 1282. bibl. synod. 379. 36) Diploma Theodori Rostislavič 1284. 409. 37) Patericum 1296. bibl. synod. 411. 38) Prologus bibl. synod. 417. 39) Diploma Iacobi episc. Ploek. c. 1300. 421. 40) Diplomae Andreae Aleksandrovič. c. 1301. 423. 41) Diploma Andreae Aleksandrovič. 1294—1304. 423. 42) Chrabr de litteris. 425. 43) Vitae sanctorum bibl. troick. Lavra 429. 44) Chronica. 439. 45) Zlataja Čepь bibl. troick. Lavra. 477. 46) Sbornik Paisii bibl. kirillo-bêlozerskij monast. 515. 47) Pčela bibl. synod. 545. 48) Acta iuridica 557. 49) Chronica. 563. 50) Daniel exul. 617. Pčela 51) bibl. synod. 631. 52) Sbornik Mosq. 641. 53) Matica zlataja bibl. publ. petrop. 683. 54) Sbornik rumjanc. musei rumjanc. 695. 55) Chronographum 1494. musei rumjanc. 715. 56) Institutio Petri metrop. kiov. 723. 57) Vitae sanctorum Solovec. bibl. synod. 727. 58) Vitae sanctorum Abraamii et Leontii bibl. synod. 739. 59) Sbornik bibl. synod. 745. 60) Patericum pečeren. 1460. bibl. synod. 759. 61) Menaeum Macarii. 771. 62) Stoglavnik saec. xvii. bibl. synod. 803. 63) Epistola Nicephori metrop. kiov. 907. 64) Georgius Pisida bibl. synod. 915. 65) Gregorius monachus bibl. synod. 923. 66) Chronographum 975. etc.

CAN. Kanony molebnye, cod. chart saec. xiv. et xv. foll. 279. in 4. bulg. musei Rumjancov. Vostokov. op. 277.

CANT.-CANT. Canticum canticorum et operâ Dionysii Areopagitae slavice versa a monacho Isaia, cod. chart. saec. xvii. foll. 376. in fol. bulg. bibliothecae palatinae vindobonensis xiv. Allatus est hic codex e monasterio montis Atho Zographos dicto.-

CANT.-VOST. Canticum canticorum e duobus codd saec. xvi. russ. Vostokov.

CATH. Vita S. Catharinae, cod. saec. xv. Vostokov, Lexicon I. 32.

CELT. Celtisch.

CHIR. Chirotonia Silьvestrom mitropolitom kievskim, galičkim i vseja Rusi. 1652. Lьvov. 1854. 4. russ. Vide Karataev 626.

CHOŽD. Choždenie Ioanna bogoslova, opus tributum S. Prochoro, cod. chart. anni 1419. foll. 108. 4. russ. musei Rumjancov. Vostokov. op. 722.

CHRABR. О писменѣхъ чрънориза Храбра edidit P. I. Šafařik. Památky. V Praze. 1851.

CHRON. Chronica. Polnoe sobranie russkich lêtopisej. I. Sanktpeterburg. 1846. 4.

CHRONOGR. Chronographum, cod. saec. xvii. russ. Vostokov.

CHRYS.-DUŠ. Chrysovula cara Stefana Dušana in Glasnik društva srbske slovesnosti 15. 262.

CHRYS.-FRAG. Ioannis Chrysostomi homiliarum fragmentum, cod. chart. saec. xvi. foll. 32. folio, bulg., olim P. I. Šafařikii.

CHRYS.-LAB. Ioannis Chrysostomi et aliorum homiliae, cod. chart. anni 1574. in fol. serb. bibliothecae publicae labacensis: сна свята и доушеспасная книга, глаголюемый златооустъ, списа се въ лѣто. ѯз. и .пв. въ храмѣ рождьства пр҃ьдътече и крьстителѧ Иоанна при игоуменоу кѵр Леонтию въ подькрилии горы Овчара, при рѣцѣ Морави.

CLIM. Ioannes Climacus (иоаннъ лѣствичьникъ) Scala, russ. typis edita Mosquae. 1647. Vide Karataev 559. et confer io.-clim.

CLOZ. I. Glagolita clozianus, cod. membr. saec., uti videtur, x. foli. 12. in fol., sloven.

Comitis Paridis Cloz Tridentini. Editus a B. Kopitario Vindobonae. 1836. 4. Numerus lineam indicat. Učenyja zapiski 2. 2. 4.

CLOZ. II. Glagolita clozianus, cod. membr. saec., uti videtur, x. in fol. foll. 2., sloven. bibliothecae Ferdinandei, quod est Oeniponti. Editus a F. Miklosich: Denkschriften der philos.-histor. Classe der kais. Akademie der Wissenschaften vol. x. 195—214. Numerus lineam indicat.

COLL. Collectivum.

COZM. S. Cosmae in haeretecos: слово сватаго козмы презвитера на еретики прѣпрѣние и пооучение russ. Apographum nobiscum communicavit A. Gilferding.

COZM.-IND. Kozma Indikoplov, cod. saec. xv. russ. bibliothecae publicae petropolitanae. Vostokov.

CRELL. Postilla slovenska. (Uebersetzung der Spangenbergischen Postille.) Ratisbonae. 1567. V Ljublani. 1578. cf. Šafařík, Geschichte der südslavischen Literatur. I. 111. 112.

CROAT. Kroatisch.

CROAT.-HUNG. Kroatisch: lingua Croatarum Hungariam habitantium.

CROAT.-SLOV. Kroatisch: lingua Slovenorum Croatiam habitantium.

CURT. Curtius, G., Grundzüge der griechischen Etymologie. Leipzig. 1858—1862.

CYR. Vita S. Cyrilli. E codicibus saecc. xv. xvi et xvii. serb. edidit P. I. Šafařík in Památky. V Praze. 1851.

CYR.-HIER. Cyrillus hierosolymitanus, Catecheses ex editione codicis chilandarensis facta a Victore Iv. Grigorovič et e duobus codd. I. saec. xiii. bibliothecae publicae petropolitanae et II. saec. xvii. musei Rumjancov. Vostokov.

CYRIC. Cyricus, Chronologia, ex apographo codicis novgorodensis. Vostokov.

ČECH. Čechisch.

DAIN. Peter Dainko (Danjko) Lehrbuch der windischen Sprache. Grätz. 1824.

DALM. Georgius Dalmatin Biblia. Vitebergae. 1584.

DAN. Danielis vita et peregrinationes, e duobus codd. I. saec. xvii. bibliothecae publicae petropolitanae. II. ex apographo musei Rumjancov. Vostokov, op. 159.

DANIČ. Daničić, Gj., Rječnik iz književnih starina srpskih. U Beogradu. 1863—1864.

DIAL. Gregorii papae et Petri diaconi dialogi, cod. saec. xvi. in fol. foll. 378. bulg. bibliothecae palatinae vindobonensis xxii. Codex hic allatus est e montis Atho monasterio dicto Zographos.

DIAL.-ŠAF. Gregorii papae et Petri diaconi dialogi: сватый григорие двоєслов; et Athanasii, archiep. Alexandriae, ad Antiochum: къ лдноχоу кнѧзоу etc. cod. chart. saec. xv. foll. 287. in 4. bulg. P. I. Šafařikii, qui Petri Preis excerpta nobiscum communicavit. къ лето .ѕрqг., како коупиχъ милошь книгоу сию одь симеона житомислика, а отъ рожаства аχпа.

DIOPTR.-LAB. Philippi Dioptra: диоптра, нашимь же ѥзыкомь нарицаютъ се зрьцало, cod. membr. et chart. saec. xv. foll. 292. in 4. serb. bibliothecae publicae labacensis. De auctore cf. R. J. F. Henrichsen, Über die sogenannten politischen Verse bei den Griechen. Leipzig. 1839. 104. 105.

DIOPTR.-LEOP. Philippi Dioptra, cod. chart. saec. xv. foll. 211. in fol. bulg. bibliothecae patrum Basilianorum Leopoli. Codex e Moldavia Leopolim allatus est.

DIOPTR.-PETROP. A. Philippi Dioptra, cod. saec. xv. bibliothecae publicae petropolitanae. Vostokov.

DIOPTR.-PETROP. B. Philippi Dioptra, cod. saec. xvi. bibliothecae publicae petropolitanae. Vostokov.

DOM. Domostroj, cod. saec. xvii. russ. bibliothecae publicae petropolitanae. Vostokov.

DOMET. Dometianus, Vita S. Sabbae, recensa a Theodosio, cod. chart. saec. xvi. foll. 185. serb. bibliothecae palatinae vindobonensis xxv. Codex hic anno 1599. donatus est a Daniele, episcopo Cetinensi, ecclesiae nativitatis beatae Mariae virginis in Cetinje. Cf. sabb.

DOR. Abbas Dorotheus, Epistola ad fratrem. Vostokov.

DOSTOP. Russkije dostopamjatnosti. 1815. 1840. 1844. Vostokov.

DREV. Drevianisch.

DUC. Carolus du Fresne, dominus Du Cange, Glossarium ad scriptores mediae et infimae graecitatis. Lugduni. 1688.

DUD. Evangelii fragmentum, cod. saec. XIV. russ. foll. duorum in fol. Nobiscum communicavit Beda Dudík, cui Holmia missa sunt haec folia. Vide holm.

DUŠ. Lex Stephani Dušani. Edidit Fr. Miklosich. Vindobonae. 1856. 8. serb.

ECCLES. Ecclesiastes, e duobus codd. saec. XVI. musei Rumjancov et bibliothecae ecclesiasticae petropolitanae. Vostokov.

EPHR. Ephraem Syrus, codd. saec. XIV. et XV. bibliothecae publicae petropolitanae. Vostokov.

EPHR.-ACAD. Ephraem Syrus, cod. anni 1377. russ. bibliothecae academiae scientiarum petropolitanae. Vostokov.

EPHR.-BELG. Ephraem Syrus, cod. saec. XIV. serb. bibliothecae societatis litterariae Belgradii: **повелѣнїемь христолюбиваго и богомь избраннаго и смѣреннаго чрьноризьца пръваго игоумена д҃чаньскаго арсѣнїа почеше се въ л҃кто .вѡмѣ.** (1337.) **индикта л҃., кроуга сльнчнаго въ .к. л҃кто, мѣсеца іюна въ .л. дьнь.** Excerpta debemus amico G. Daničić.

EPHR.-MIH. Ephraem Syrus, cod. chart. saec. XIV. serb. olim A. de Mihanović.

EPIPH. Epiphanius, Panegyricus Dei Genitricis, cod. anni 1629. russ. bibliothecae publicae petropolitanae. Vostokov.

EUCHOL. Euchologium, cod. saec. XVI. serb.

EUCHOL. Euchologium, typis editum Venetiis circa 1538.

EV. A. Evangelium, cod. chart. saec., uti videtur, XVI. foll. 305. in fol. serb. olim A. de Mihanović.

EV.-ACAD. Evangelium, cod. membr. anni 1317. foll. 128. russ. bibliothecae scientiarum academiae petropolitanae. Vostokov, Učenyja zapiski 2. 2. 116.

EV.-BUC. Evangelium bucovinense, cod. membr. saec., uti videtur, XIV. foll. nunc 89. bulg. Nobiscum communicavit I. Jireček.

EV.-BUC. B. Evangelium bucovinense, cod. chart. saec. XV. foll. 352. in 4. bulg. Nobiscum communicavit I. Jireček.

EV.-BULG. Evangelium, cod. membr. saec. XVI. in fol. foll. 255. bulg. bibliothecae palatinae vindobonensis VII. Codex hic anno 1504. donatus est a filio Bogdani, Stephano, domino Moldaviae, ecclesiae S. Georgii monasterii dicti Zographos.

EV.-CHOL. Evangelium cholmense, cod. membr. saec. XIII. foll. 167. in fol. russ. musei Rumjancov. Vostokov, op. 173.

EV.-COMM. Evangelium cum commentariis, cod. saec. XVI. bibliothecae publicae petropolitanae. Vostokov.

EV.-FRAG. Evangelium, cod. membr. saec., uti videtur, XIII. foll. 4. in fol. bulg. Noster.

EV.-FROL. Evangelium, cod. saec. XII., olim Frolovii, nunc bibliothecae publicae petropolitanae. Vostokov.

EV.-GRIG. Evangelium, cod. glag. Victoris Iv. Grigorovič. Vostokov.

EV.-KOP. Evangelium, cod. saec. XV. in fol. serb. olim B. Kopitarii, nunc bibliothecae publicae labacensis.

EV.-LUCK. Evangelium lucko-krasnoselskoje, cod. membr. saec. XIV. foll. 262. in fol. russ. musei Rumjancov. Vostokov, op. 176.

EV.-MARD. Evangelium serb. editum a Mardario in Mrkšina Crkva. 1562. Vide Karatajev 43.

EV.-MIH. A. Evangelium, cod. membr. saec., uti videtur, XIII. foll. 182. in 4. bulg. et serb. olim A. de Mihanović.

EV.-MIH. B. Evangelium, cod. membr. saec., uti videtur, XIV. foll. 131. bulg. olim A. de Mihanović.

EV.-MIH. C. Evangelium, cod. membr. saec., uti videtur, XIV. foll. 149. in 4. serb. olim A. de Mihanović.

EV.-NIC. v. nicol.

EV.-NOR. Evangelium, cod. membr. saec. XIII. vel XIV. foll. 237. in fol. bulg. olim monasterii S. Sabbae, nunc A. S. Norov. Vostokov, Učenyja zapiski 2. 2. 99.

EV.-NOVG. Evangelium **апракосъ**, cod. membr. saec. XII. (1118—1128) foll. 231. in fol. russ. Izvêstija 10. 73.

EV.-POLOCK. Evangelium, urbis Polock, cod. saec. XIV. bibliothecae publicae petropolitanae. Vostokov.

EV.-RUM. A. Evangelium, cod. membr. saec. XII. (1164) foll. 270. in 4. russ. musei Rumjancov. Vostokov, op. 171.

EV.-RUM. B. Evangelium, cod. membr. saec. XIII. (1270) foll. 167. in fol. russ. musei Rumjancov. Vostokov, op. 172.

EV.-SYN. A. Evangelium, cod. membr. saec. XIV. (1307) foll. 123. in fol. russ. bibliothecae synodalis Mosquae. Vide mat. 30.

EV.-SYN. B. Evangelium, cod. membr. saec. XIV. (1355) foll. 176. in fol. russ. bibliothecae synodalis Mosquae. Vide mat. 37.

EV.-SYN. C. Evangelium, cod. membr. saec. XV. (1409) foll. 219. in fol. russ. bibliothecae synodalis Mosquae. Vide mat. 41.

EV.-THEOPH. Evangelium cum commentariis Theophylacti, cod. saec. XV. (1434) bibliothecae publicae petropolitanae. Vostokov.

EV.-TRN. Evangelium, cod. membr. et chart.: primum et quartum folium quaternionis membranea, secundum et tertium chartacea sunt, saec. XIII. (1273) foll. 245. in 8. bulg. olim A. de Mihanović. Epilogus: в(ъ) лѣто .sѱка. (litteris ка superscriptum est на, recte па) цар(ьствоу)ющоу благовѣрномоу царю (Ко)стан-д(ин)оу и Михаилоу, сыноу его, обладающоу въсѣми блъгары, и при патриарсѣ Игнатии блъгаромь зане се и сьврьши се тетраєѵ҃гль сии потъщанием и цѣною іеромонаха Мѣѫима а роукою прозвѵ҃тера драгыи. писаны же соуть въ цари градѣ Трьновѣ. да до его дондеть, исправѣйте, а не кльнѣте писавшаго ю. Vide Izvěstija 7. 154. Engel, Geschichte der Bulgaren 424—426.

EX. Ioannes Exarchus, Hexaëmeron, cod. membr. saec. XIII. (1263) foll. 268. in fol. russ. op. 2. 1. 1. editus a Kalajdovič. Mosquae. 1824. et cod. musei Rumjancov. Vostokov.

FRAG.-BULG. Fragmentum, cod. saec. XV. bulg. ab episcopo Platone Atanacković nobis donatum.

FRAG.-GLAG. Glagolitische fragmente. Herausgegeben von K. A. C. Höfler und P. I. Šafařik. Prag. 1857.

FRAG.-SERB. Fragmentum folii unius chart. saec. XVII. serb. in codice continente pentateuchum et alias testamenti veteris partes olim A. de Mihanović. cf. pent.-mih. Continet vero fragmentum nugatoriam uvae condemnationem.

FRIS. Monumenta frisingensia edita ab Alex. Vostokov in Pamjatniki Petropoli. 1827., a B. Kopitar in Glagolita cloziano. Vindobonae. 1836. XXX—XLIV. et a nobis ipsis in Chrestomathia palaeoslovenica. Vindobonae. 1861. 51—55.

FRONSB. Leonardi Fronsberger, Voinskaja kniga, cod. saec. XVII. russ. Comitis Tolstov. Vostokov.

GEORG. Georgius (Hamartolus), Chronicon, cod. membr. saec. XIV. foll. 221. in fol. serb. bibliothecae palatinae vindobonensis X

GEORG.-ALEX. Georgius Alexandrinus, Vita Ioannis Chrysostomi, cod. saec. XV. musei Rumjancov. Vostokov.

GEORG.-ŠAF. Georgius (Hamartolus), Chronicon, cod. membr. saec. XIV. (1389) serb. P. I. Šafařík, qui sua et P. Preis excerpta quaedam nobiscum communicavit.

GEORG.-VOST. Georgius (Hamartolus), Chronicon, e codd. I. saec. XV. bibliothecae publicae petropolitanae. II. saec. XVI. eiusdem bibliothecae. III. saec. XV. (1456) bibliothecae comitis Uvarov. Vostokov.

GLAG. Glagolitisch.

GLAG.-OTRYV. Drevnie glagoličeskie otryvki, najdennye v Pragě. Čtenie I. I. Sreznevskago. Sanktpeterburg. 1857. 8. Izvěstija 6. 171—179. cf. frag.-glag.

GLAG.-STUL. Glagolitica quae leguntur in Ioakima Stulli Rječoslovje. U Dubrovniku. 1806.

GLASN. Glasnik društva srbske slovesnosti. U Beogradu.

GOTH. Gothisch.

GRAM. Vlacho-bolgarskija ili dako-slavjanskija gramoty, sobrannyja i obъjasnennyja Juriem Venelinym. Sanktpeterburg. 1840. bulg.

GRAM.-SMOL. Gramota smolenskaja goda 1229. Vostokov.

GRAMMAT Grammatica, cod. saec. XVII, comitis Tolstov. Vostokov.

GREG.-AGRIG. Vita Gregorii Agrigentini, cod. saec. XV. bibliothecae publicae petropolitanae. Vostokov.

GREG.-ARM. Vita Gregorii Armeni, cod. saec. xv. bibliothecae publicae petropolitanae. Vostokov.

GREG.-LAB. v. leont.

GREG.-MON. Gregorius monachus (Zamblak), Vita Stephani (dečanski), scripta circa annum 1400. edita ab I. Šafarik e codice chart. saec. xvi. serb. bibliothecae belgradensis in Glasnik 11. 35—94. cf. Arkiv 4. 1—29.

GREG.-NAZ. Gregorius Nazianzenus, Homiliae xiii. cod. membr. saec. xi. foll. 377. in 4. cyrillice intermixtis litteris glagoliticis, russ. bibliothecae publicae petropolitanae. Vostokov, Učenyja zapiski 2. 2. 75—80. Izvéstija 2. 247—255; 3. 27; 4. 294.

GREG.-NAZ.-SERB. Gregorius Nazianzenus, Homiliae cod. saec. xv. serb. Vostokov. Cf. Učenyja zapiski 2. 2. 76.

GROM. Gromovnik (βροντολόγιον), cod. saec. xvii. foll. 201. serb. bibliothecae palatinae vindobonensis cvm.

HABD. Juri Habdelich, Dictionar ili rechi slovenske etc. U Nemškom Gradcu 1670.

HANKENST. Canones anastasimi aliique hymni octoëchi et lectiones evangeliorum et apostoli, cod. membr. saec. xii. vel xiii. foll. 290. in 4. russ. olim Aloysii Hanke ab Hankenstein, nunc bibliothecae palatinae vindobonensis xxxvii. I. Dobrovský, Institutiones xxvii. et 679.

HES. Hesychii glossographi discipulus et ἐπιγλωσσιστὴς russus saec. xii—xiii. edidit B. Kopitar. Vindobonae. 1839.

HES.-PRESB. Hesychius presbyter, Homiliae cod. chart. saec. xv. (1431) foll. 42. in 4. bulg. musei Rumjancov. Vostokov.

HOLM. Fragmenta holmensia, folia plura membr. saec. xiii—xvii. bibliothecae regiae, quae est Holmiae. Cf. dud.

HOM. Homiliae variorum, cod. saec. xiv. foll. 450. serb. bibliothecae palatinae vindobonensis xxxi.

HOM.-MIH. Homiliae variorum, cod. membr. saec. xiii. foll. 203. in fol. serb. olim Ant. de Mihanović v. cloz. II. 5. (Denkschriften der kais. Akademie der Wissenschaften. 10. 197.)

HOM.-ŠAF. Homiliae, cod. chart. saec. xvi. foll. 12. in fol. serb. olim P. I. Šafařikii.

IASS. Psalterium rumunico-slovenicum, russ., typis editum Jassii. 1680. Vostokov, Učenyja zapiski 2. 2. 111. Vide Karataev, 867.

ICHN. Ichnelates, cod. serb., quem Georgius Daničić nobiscum communicavit.

IO.-CLIM. Ioannes Climacus, cod. saec. xii. russ. Vostokov, Učenyja zapiski 2. 2. 41.

IO.-DAM. Ioannes Damascenus, De fide orthodoxa, e versione Ioannis exarchi, codd. saec. xvi et xvii, musei Rumjancov et ex editione Kalajdovič, facta e cod. membr. saec. xiii. foll. 210. in fol. russ. bibliothecae synodalis Mosquae. Vostokov, op. 2. 2. 288.

IO.-SIN. Ioannes Sinaita, Sermones: **отьць иоаннъ синайскъıя горы** cod. chart. saec. xv. foll. 161. in 4. bulg. bibliothecae palatinae vindobonensis. Nomen auctoris legitur 146. b.

IOANN.-CANT. Ioannes Cantacuzenus, opera, cod. saec. xvi. foll. 178. in fol. serb. bibliothecae palatinae vindobonensis xxxiv.

IOANN.-CHRYS. Ioannes Chrysostomus, opera quaedam, codd. bibliothecae publicae petropolitanae et musei Rumjancov. Vostokov, op. 245.

IOS. Iosephus Flavius, Historia Iudaeorum, cod. saec. xvi. bibliothecae publicae petropolitanae. Vostokov.

IR. Irisch.

IR.-GL. Irish glosses. A mediaeval tract of declension, with examples explained in Irish. Ed. by Whitley Stokes. Dublin. 1860.

ISAAK. Isaac Syrus, Homiliae cod. chart. saec. xv. foll. 218. in 8. serb. bibliothecae palatinae vindobonensis: **иже къ светиχъ отьца нашего Исаака сирıнина слова постнıчьска, тълкованна отъ прѣподобныхъ отьць Патрикыа и Ѥрамна, любопрѣмоудрыχъ мълчалнıкъ къ обыштѣли светаго и прѣподобнаго отьца нашего Гавы.** graece: Ἰσαὰκ τοῦ Σύρου τὰ εὑρεθέντα ἀσκητικά, ἐκδοθέντα ἀπὸ Νικηφόρου. Lipsiae 1770.

IT. Italienisch.

IZMAR. Izmaragd, cod. saec. xvi. (1509) bibliothecae publicae petropolitanae. Vostokov.

IZV Izvêstija imperatorskoj akademii nauk. Sanktpeterburg. Vol. I—IX.

IZV. (sine indicatione tomi) Izvêstija imperatorskoj akademii nauk. Sanktpeterburg. Volumen X. Continet drevnije pamjatniki russkago pisьma i jazyka. Praecipua fragmenta sunt sequentia: 1) Ev. Ostromiri a. 1056—1057. 417. 2) Sbornik Svjatoslavi a. 1073. 419. 3) Sbornik Svjatoslavi a. 1076. 426. 4) Menaeum a. 1096—1097. 435. 5) Menaeum ante a. 1100. 441. 6) Triodium a. 1100. 445. 7) Psalterium cum commentariis Eugenianum ante a. 1100. 451. 8) Psalterium cum commentariis Čudova monastyrja ante a. 1100. 472. 9) Fragmentum vitae S. Quadrati ante a. 1100. 481. 10) Fragmentum vitae S. Theclae ante a. 1100. 483. 11) Gregorius Nazianzenus ante a. 1100. 486. 12) Antiochi pandectes a. 1100. 490. 13) Ev. Mstislavi a. 1117. 494. 14) Ev. Jurьevskoe post a. 1119. 496. 15) Gramota v. k. Mstislava a. 1130. 498. 16) Crux dncissae Euphrosynae a. 1161. 499. 17) Sticharium ante a. 1163 18) Ev. Simeonis a. 1164. 509. 19) Gramota Varlaama a. 1192. 510. 20) Monastyrskij ustave ante a. 1200. 511. 21) Condacia ante a. 1200. 514. 22) Sticharium ante a. 1200. 515. 23) Menaeum ante a. 1200. 516. 24) Sbornik ex Ioanne Chrysostomo ante 1200. 425. 25) Zlatostruj ante 1200. 427. 26) Sbornik ex Ioanne Chrysostomo 541. 27) Versus Gregorii Nazianzeni ante 1200. 579. 28) Sbornik ante 1200. 580. 29) Vita Nephontis anni 1219. 595. 30) Triodium ante 1226. 598. 31) Pactio principis Smolensk cum urbe Riga post 1230. 600. 32) Služebnik ante 1250. 603. 33) Sbornik žitij ante 1250. 607. 34) Prologus ante 1250. 617. 35) Trephologium anni 1260. 620. 36) Paremejnik anni 1271. 624. 37) Evangeliarium anni 1279. 626. 38) Krmčaja kniga circa 1280. 627. 39) Pactio principis urbis Smolensk cum urbe Riga anni 1284. 629. 40) Dialogi Gregorii papae ante 1300. 631. 41) Pactio urbis Rigae cum principe Vitebsk Michaële Konstantinovič 633. 42) Sticharium anni 1310. 638. 43)Evangeliarium anni 1317. 640. 44) Climax anni 1334. 641. 45) Sbornik ante 1350. 645. 46) Sbornik ante 1350. 647. 47) Palaea ante 1350. 665. 48) Prologus ante 1350. 670. 49) Sbornik ante 1350. 674. 50) Psalterium circa 1350. 675. 51) Diploma post 1356. 678. 52) Evangeliarium ante 1359. 680. 53) Diploma anni 1375. 683. 54) Diploma anni 1387. 686. 55) Psalterium anni 1397. 690. 56) Diploma anni 1398. 691. 57) Zlataja cěpь ante 1400. 692. 58) Sbornik circa 1400. 697.

KARAMZ. Nicolaus Karamzin, Historia imperii russici. Vostokov.

KLRUSS. Kleinrussisch.

KNIGA.-LAT. Liber de latinorum haeresi, cod. saec. XIV. bibliothecae publicae petropolitanae. Vostokov.

KRK. Patericon, cod. chart. saec. XIV. bulg. monasterii Krka in Dalmatia.

KRMČ. Krmčaja (закона правило νομοκάνων), cod. saec. XVI. foll. 347. in fol. serb. bibliothecae palatinae viudobonensis XXI. Allatus est hic codex e monasterio montis Atho Chilandar dicto.

KRMČ.-MIH. Krmčaja, cod. membr. anni 1262. foll. 398. in fol. serb. olim A. de Mihanović. потыранніемь и любовію многою и желанніемь измлада богочьстивлаго и всесвященаго епископа всеѣ зетьскые области господина ми и отьца кур Неофита испльнющаго все недостатьчное скетыхъ писаній святой цркви архангелоу Михаилоу на мѣстѣ глаголемѣмь Пловищѣ въ лѣто .ѧѱѳ. Recentioribus manibus: великодействкени боже. ова книга кеи мое, отъ како е писана .8⅔е. лет до лета отъ китна .эсле. а отъ капарина христова .ѧѱкз. (1727). писахъ сие азъ послед... стра... сръбскаго прѣстола Пеку Арсении четврьти июла .д. Арсений m. p. ove o starinsci zaconic velmi prav i dobar. potreba o nega se drsati. pisa sie az patriarca servisci Arsenie mesoza genvara — 27 v Scopli. написа ракамомь .ѧѱкд гс. кз. Sequuntur anni conciliorum. приписахъ сие азъ курїлъ игѵменъ марковаго манастира скетомѵ Димитрию тетовецъ .ѧѵз. (1807) при митрополита кирь андима.

KRMČ.-PETR. Krmčaja, codd. quattuor saec. XV. et XVI. bibliothecae publicae petropolitanae. Vostokov.

KRMČ.-RJAZ. Krmčaja rjazanskaja, cod. saec. xiii. (1284) bibliothecae publicae petropolitanae. Vostokov.

KRMČ.-RUM. Krmčaja, cod. membr. saec. xiii. (1280) foll. 147. in fol. musei Rumjancov. Vostokov, op. 273. Makarij 1. 267.

KRUŠ. Testamentum vetus: pentateuchus et aliae quaedam testamenti veteris partes, cod. chart. saec. xvi. in fol. serb. monasterii Krušedol.

KRYL. Evangelium, cod. membr. saec. xii. (1144) foll. 260. in 4. russ. scriptus in Kryłos, urbe prope Halič, bibliothecae synodalis Mosquae. Kalajdovič, Ioann exarch bulgarskij 104. nota 57. Vide mat. 11. op 1. 208.

KYMR. Kymrisch.

LAVR. Chronicon, cod. membr. saec. xiv. (1377) foll. 173. in 4. russ. bibliothecae publicae petropolitanae. Vido Chronica Nestoris edidit Fr. Miklosich. Vindobonae. 1860. vi.

LAVR.-OP. Lavrovskij, A. P. Opisanie semi rukopisej imp. Sanktpeterburgskoj publičnoj biblioteki. Moskva. 1859. russ.

LAZ. Encomium Lazari, Serborum imperatoris, cod. saec. xv. bibliothecae belgradensis. G. Daničić publici iuris fecit in Glasnik 13. 358—368.

LAZ.-VUK. Vita Lazari, Serborum imperatoris: о блаженнѣмь и приснопомнимѣмь князѣ лазарѣ e cod. saec. xvii. serb. edidit A. Vukomanović in Glasnik 11. 108. 118.

LEKS.-KUT. Lexicon, Vostokov.

LEONT. Leontius, Vita S. Gregorii Agrigentini et Ioannis eleemosynarii, cod. chart. saec. xv. foll. 190. in fol. serb. bibliothecae publicae labacensis I. 1. a. лєѡнѣтиѡ прєзвитєра, чрьноризьца и ігоумена монастыра светаго Савы римьскаго града, повѣсть житию и чюдесемь григорию, епископа бывшаго краганьсцѣй цркви. II. 80. a. ѡ възвращении моцемь светаго иѡанна. III. 99. b. лєѡнѣтиѡ, епископа нєѡполѣ кыпрьскаго острова, ѡ останьцѣ житиѡ арꙋнепископа алеѯанъдрьскаго иѡанъна милостиваго.

LETT. Lettisch.

LEX. Lexicon neoslovenico-latinum ab ignoto auctore in Carniolia inferiori conscriptum, quod nobiscum est communicatum a Matthaeo Cigale.

LÊČ. Lêčebnik, cod. chart. saec. xvii. foll. 167. in 4. russ. musei Rumjancov. Vostokov, op. 364.

LÊT. Lêtopisec russkyja zemli, cod. saec. xvi. bibliothecae publicae petropolitanae. Vostokov.

LÊT. Drevnij lêtopisec, editus 1774—1775. Vostokov.

LÊT.-CAR. Carstvennaja lêtopisь, typis edita 1772. Vostokov.

LÊT.-NOVGR. Chronica novgorodensia, typis edita Mosquae. 1781. Vostokov.

LIT. Litauisch.

LIT. Liturgia, serb., typis edita Venetiis 1519. Vide Karataev 12.

LIT. Liturgica, cod. membr. saec. xiv. (1396) croat. litteris glag. foll. 468. bibliothecae palatinae vindobonensis m.

LIT.-MIH. Liturgica, cod. chart. saec. xvi. foll. 47. in 4. serb. olim A. de Mihanović.

LUČ. Lučić, H., Skladanja. Pisana 1495—1525. Liber editus Zagrabiae. 1847.

MAGY. Magyarisch.

MALAL. Chronica Malalae. Vostokov.

MAN. Manassis chronica, cod. saec. xiv. bulg. bibliothecae vaticanae. A. Maius, Scriptorum veterum nova collectio. 5. 102. P. I. Šafařík, Časopis museum českého. 1837. 364. B. Kopitar, Hesychii glossographi discipulus. 44. Fragmentum codicis patriarchalis editum est a P. Biljarskij, O sredne-bolgarskom vokalizmê. Ed. II. Sanktpeterburg. 1858. 45—64.

MAN.-VOST. Manassis chronica, apographum codicis scripti c. 1350. bibliothecae vaticanae in museo Rumjancov. Vostokov, op. 382.

MARGAR. Margarit: excerpta ex Ioanne Chrysostomo codd. I. saec. xv. bibliothecae publicae petropolitanae II. codd. annorum 1494 et 1530 musei Rumjancov: posterior est chart. foll. 623. russ. Vostokov, op. 245.

MAT. Materialy dlja istorii pisьmen vostočnych, grečeskich, rimskich i slavjanskich. Moskva. 1855. Continentur hoc opere excerpta ex his codicibus: 1) Izbornik svjatosla-

vov anni 1073. pag. 5. 2) Evangelium anni 1144. 11. 3) Stichārium mêsjačnyj anni 1157. 18. 4) Apostol tolkovyj anni 1220. 20. 5) Psalterium anni 1296. 24. 6) Evangelium anni 1307. 30. 7) Evangelium anni 1355. 37. 8) Služebnik anni 1400. 39. 9) Evangelium anni 1409. 41. 10) Biblia anni 1499. 44. 11) Evangelium anni 1537. 56.

MATER. Materialy dlja sravnitelьnago i obъjasnitelьnago slovarja i grammatiki. Sankt-peterburg.

MAX. Vita archiepiscopi Maximi: ПАМЕТЬ ИЖЕ ВЪ СВЕТЫЊХЪ ОТЦА НАШЕГО АРХИЕПИСКОПА Мѧ҃има, e cod. serb. saec. XVII. edidit. A. Vukomanović. Glasnik 11. 125—129.

MEG. Hieronymus Megiser, Dictionarium quatuor linguarum, videlicet germanicae, latinae, illyricae et italicae. Graecii. 1592.

MEN.-BELG. Menaeum, quod servatur Belgradii et e quo G. Daničić plurima excerpsit nobisque tradidit.

MEN.-BULG. Manaeum, cod. chart. saec. XVI. foll. 341. in fol. bulg. patrum Basilianorum Leopoli.

MEN-ČET. Četi minej. Vostokov.

MEN.-LEOP. Menaeum, cod. chart. saec. XVI. in fol. russ. monasterii patrum Basilianorum Leopoli.

MEN.-MIH. Menaeum, cod. chart. saec. XVI. foll. 420. in fol. serb. olim A. de Mihanović.

MEN.-OBŠT. Menaeum, cod. saec. XV. bibliothecae publicae petropolitanae. Vostokov.

MEN.-PETR. Menaea, codd. saec. XI. et XII. bibliothecae publicae petropolitanae. Vostokov.

MEN.-PUT. Menaeum maii, cod. membr. saec. XI. foll. 134. in 4. russ. scriptum a Putjata, bibliothecae novgorodensis. ПОУТАТА ПЬСАЛЪ, ДАЧЕ КРИВО, ДА ИСПРАВИТЕ, А НЕ КАЛНИТЕ. Makarij. 1. 1236. Vostokov, Učenyja zapiski 2. 2. 126.

MEN.-VEN. Menaeum serb. typis editum Venetiis. 1536.

MEN.-VUK. Menaeum mensium a septembri usque ad ianuarium serb. olim Vuk Stef. Karadžić, nunc bibliothecae palatinae vindobonensis.

MEN.-ZOGR. Menaeum zographense editum a Victore Iv. Grigorovič. Vostokov.

METH. Vita S. Methodii. E cod. saec. XVI. russ. edidit P. I. Šafařík in Památky. V Praze. 1851.

METL. Metlika: ita notavimus vocabula neoslovenica in hoc loco usurpata et nobis suppeditata ab Ioanne Navratil.

MEY. Leo Meyer, Vergleichende Grammatik der griechischen und lateinischen Sprache. Berlin. 1861. 1863.

MHD. Mittelhochdeutsch.

MIK. Mikalja, Jakob, Thesaurus linguae illyricae. Laureti. 1649.

MILAD Bъlgarski narodni pêsni sobrani od bratьja Miladinovci Dimitrija i Konstantina i izdani ot Konstantina. V Zagreb. 1861.

MIR. Miracula beatae virginis Mariae, cod. chart. saec. XVII. foll. 171. in 4. serb. bibliothecae palatinae vindobonensis LXIII.

MISC. Miscellanea, cod. chart. saec. XVI. foll. 192. in 4. serb. Noster.

MISC.-SERB. Miscellanea, cod. chart. saec. XVIII. foll. 114. in 16. serb. Attulerat quidam discipulorum nostrorum e Croatia.

MISC.-ŠAF. Miscellanea, cod. chart. saec., uti videtur, XIV. exeuntis, foll. 187. in 4. serb., 1742. e monasterio Hodoša in aliud translatus. Olim P. I. Šafaříkii. Codex hic continet: 1—3. a. Indicem capitum syntagmatis Matthaei Vlastaris. 3. a.—81. a. Matthaei Vlastaris syntagma in compendium redactum. 81. a.—83. b. Regulae Ioannis ieiunatoris. 83. b.—86. b. Fragmentum Justinianei codicis. 86. b.—98. a. Stephani Dušani leges 1349 et 1354. 98. b.—133. b. Ad theologiam et ius ecclesiasticum spectantia. 134. a.—287. b. Horoscopum. De temperamentis, conceptione, foetu, partu. Morbi cum medicaminibus et precibus. Praesagia rerum futurarum ex palpitatione singulorum corporis humani membrorum etc. Pars e cod. russ. fluxit: nota ВОЛОСЬ.

MISS. Missale glagol. croat. typis editum Venetiis 1483.

MISS.-NOV. Missale, cod. membr. saec. XIV. (1368) foll. 270. in fol. croat. bibliothecae palatinae vindobonensis VIII. I. Dobrovský, Institutiones 697. B. Kopitar, Glagolita clozianus XIII. Specimen ibidem. XLIX.

MLAT. Mittellateinisch.

MOL. Preces, cod. chart. saec. xvii. in 4. serb. bibliothecae publicae labacensis.

MOL. Molitvy (preces), cod. chart. saec. xvi. serb. in 16. bibliothecae publicae labacensis.

MON.-SERB. Monumenta serbica spectantia historiam Serbiae, Bosnae, Ragusii. Edidit Fr. Miklosich. Vindobonae. 1858.

MRUM. Macedoromunisch.

NESTOR. Nestoris chronica: повѣсть крѣменьныхъ лѣтъ, scripta 1114—1115, edita e cod. membr. saec. xiv. (1377) exarato a monacho Laurentio foll. 173. in 4. russ. bibliothecae publicae petropolitanae. Učenyja zapiski 2. 2. 94—96. Editiones: Timkovskij. Mosquae. 1824. usque ad annum 6825. pag. 90. nostrae editionis. Polnoje sobranije I. Petropoli. 1846. Fr. Miklosich, Chronica Nestoris. Vindobonae. 1860.

NGR. Neugriechisch.

NHD. Neuhochdeutsch.

NICOD. Typicum: типикъ іерусалимьскый светаго савы, versum e graeco iussu Nicodemi, Serborum archiepiscopi, editum in Glasnik II. 189—203. a G. Daničić e cod. membr. serb. scripto saec. xiv. (1319) bibliothecae belgradensis.

NICOL. Evangelium, cod. membr. saec., uti videtur, xiii. serb. monasterii Nikolja in Serbia. Editus a G. Daničić. Belgradi. 1864.

NIK. Chronica, apographum Niconianum. Vostokov.

NOM.-BARB. Nomocanon, cod. chart. saec. xvi. foll. 78. in 8. serb.-bulg. Nomocanonem excipiunt physiologus et alia quaedam. Nobiscum communicavit H. Barb. Epilogus: сиа книга съписа се оу дни царa сюлеймeнов(ы). записа се мѣсеца генара .н. дань, а съкрьшн се мѣсеца агоуста .аі. дань. и съкрьшн се въ лѣто .зод. и сиа именемь книга съ исправомь четете, а не кльнете, че не писа роука свeта нли аггель, нь роука грѣшна. нде боудеть грешиль, по изводомь ее грешиль, че имаше поужду отъ проклетие агарене. а ви благословете, и богь вась.

NOM.-BULG. Nomocanon et alia quaedam, cod. membr. saec. xiii. foll. 135. in 4. bulg. olim Vuk Stef. Karadžić, nunc bibliothecae publicae berolinensis. Vide Vuk Stef. Karadžić, Primjeri srpsko-slavenskoga jezika. U Beču. 1857. 6—10.

NOM.-KRMČ. Nomocanon in Krmčaja. Vostokov.

NOM.-LAB. Nomocanon, cod. chart. saec. xvi. foll. 142. in 8. serb. bibliothecae publicae labacensis.

NOM.-MIK. Nomocanon, cod. chart. saec. xvi. foll. 116. in 8. Noster.

NSERB. Niederserbisch.

NSL. Neuslovenisch.

NSL.-HUNG. Neuslovenisch: Lingua slovenorum Hungariam habitantium.

O PEREV. O Perevodě manassiinoj lětopisi na slověnskij jazyk. Moskva. 1842.

OBICH. Obichod cerkovnyj, cod. membr. saec. xiii. foll. 256. in fol. russ. musei Rumjancov. Vostokov, op. 404.

OCT. Octoëchus serb. typis editus in Cetinje. 1494. Karataev 7.

OCT.-MIH. Octoëchus, cod. membr. saec., uti videtur, xiii. foll. 112. in fol. bulg. olim A. de Mihanović.

OCT.-MIH. B. Octoëchus, cod. membr. saec., uti videtur, xv. foll. 209. in 4. serb. olim A. de Mihanović.

OČI-PAL. Kir Theodor (Paleja) oči palejnyja, cod. chart. saec. xvi. foll. 226. in 8. musei Rumjancov. Vostokov, op. 513.

OK. Okázky občanského písemnictví (serb. et bulg.) ed. P. I. Šafařík, Památky. V Praze. 1851.

OP. Opisanie slavjanskich rukopisej moskovskoj sinodalnoj biblioteki (A. Gorskij. K. Novostrujev). Moskva I. 1855. II. 1. 1857. II. 2. 1859. Descriptos habes libros hic notatos. vol. I. 1) Biblia a. Biblia: anni 1495. b. anni 1558. c. Biblia saec. xvi. pag. 1. 2) Biblia veteris testamenti saec. xviii. 164. 3) Pars bibliorum veteris testamenti saec. xvi. 180. 4) Psalterium anni 1296. 181. 5) Psalterium saec. xvi. 186. 6) Psalterium saec. xvi. 188. 7) Psalterium saec. xvii. 190. 8) Pars bibliorum veteris testamenti saec. xvi. 196. 9) Prophetae saec. xvi. 202. 10) Prophetae saec. xvi. 207. 11) Evangelia 1144. 208. 12) Evangelia 1307. 215. 13) Evangelia 1354. 218. 14) Evangelia 1355. 220. 15) Evangelia 1357. 221. 16) Evangelia 1358. 223.

17) Evangelia 1383. 224. 18) Evangelia 1409. 227. 19) Evangelia saec. XIV. 229. 20) Evangelia saec. XIV—XV. 231. 21) Evangelia saec. XIV—XV. 232. 22) Evangelia saec. XIV—XV. 233. 23) Evangelia saec. XV. 264. 24) Evangelia saec. XV—XVI. 265. 25) Evangelia saec. XVI. 266. 26) Evangelia et Apostolus saec. XVI. 267. 27) Evangelia saec. XVI. 274. 28) Evangelia 1537. 274. 29) Evangelia saec. XVI. 276. 30) Evangelia saec. XVI. 277. 31) Evangelia et Apostolus saec. XVI. 278. 32) Evangelia saec. XVI. 279. 33) Evangelia saec. XVI—XVII. 280. 34) Evangelia saec. XVII. 281. 35) Evangelia saec. XVII. 283. 36) Apostolus 1307. 292. 37) Apostolus 1309—1312. 294. 38) Apostolus saec. XVI. 298. 39) Apostolus saec. XVI. 315. 40) Apostolus saec. XVI. 316. 41) Apostolus saec. XVI. 317. 42) Apostolus saec. XVI. 319. 43) Apostolus saec. XVI. 324. 44) Apostolus saec. XVI—XVII. 325. Vol. II. Pars prior, continens scripta patrum ecclesiae sripturam sacram explicantia. 1) Exarchus bulg. Hexaëmerum anni 1263. pag. 1. Hexaëmerum eiusdem saec. XV. 30. 2) Hexaëmerum eiusdem saec. XVI. 34. 3) Hexaëmerum eiusdem saec. XVI. 36. 4) Hexaëmerum eiusdem saec. XVII. 38. 5) Hexaëmerum eiusdem saec. XVII. 42. 6) Hexaëmerum S. Basilii saec. XVII. 44. 7) S. Ioannis Chrysostomi in genesin saec. XV. 45. 8) Olympiodori Alexandrini et aliorum in librum Iob 1412. 53. 9) Athanasii Alexandrini in psalmos 10) 1546. 59. Idem saec. XVI. 60. 11) Idem saec. XVI. 61. 12) Idem saec. XVI. 62. 13) Idem 1647. 63. 14) Idem saec. XVII. 64. 15) Idem 1278. 72. 16) In psalmos, versio Maximi Graeci saec. XVI. et XVII. 83. 17) In psalmos versio Demetrii saec. XVII. 101. 18) In prophetas saec. XVI. 109. 19) S. Ioannis Chrysostomi in Matthaeum saec. XVI. 118. 20) S. Ioannis Chrysostomi in Ioannem saec. XVI. et XVII. 120. 21) Theophylacti bulg. archiep. in Matthaeum et Marcum saec. XVI. 124. 22) Eiusdem in Lucam saec. XVI. 128. 23) Eiusdem in Ioannem et Marcum saec. XV. 128. 24) Eiusdem in Marcum saec. XVI. 129. 25) Eiusdem in Lucam saec. XVI. 130. 26) Eiusdem in Ioannem saec. XVI. 131. 27) Apostolus cum commentariis 1220. 141. 28) Idem saec. XV. 154. 29) Idem saec. XVI. et XVII. 168. 30) Epistolae cum commentariis saec. XVII. 187. 31) Theophylacti bulg. archiep. commentarii in epistolas ad Romanos et primam ad Corinthios saec. XVII. 188. 32) Andreaearchiep. caesar. in apocalypsim saec. XVI. Vol. II. pars posterior, continens scripta patrum ecclesiae dogmatica et moralia 33) Dionysius Areopagita saec. XVII. 1. 34) Ignatii epistolae saec. XVII. 13. 35) Methodius Patarensis saec. XVI. 16. 36) S. Athanasii Alexandrini in Arianos saec. XV. 32. 37) Idem saec. XVII. 42. 38) Eiusdem opera quaedam saec. XVII. 43. 39) S. Cyrillus archiep. hierosolym. saec. XII. vel XIII. 44. 40) Idem saec. XVI. 62. 41) Gregorius Theologus saec. XIV. 68. 42) Idem saec. XV. XVI. XVII. 90. 43) S. Ioannis Chrysostomi homiliae quaedam saec. XVI. 111. 44) Margarita ex. S. Ioannis Chrysostomi operibus 1499. saec. XVI. 119. 45) Eiusdem varia opera 1693. 213. 46) Silvester et Antonius 1512. saec. XVII. 142. 47) Isaac Syrus saec. XVI. XVII. 156. 48) Isaac Syrus et alii saec. XVII. 185. 49) Ioannis climax saec. XIV. XV. XVI. XVII. 193. 50) Abbas Dorotheus saec. XVII. 219. 51) Gregorius papa saec. XVII. 228. 52) Antiochi pandectes saec. XIV. vel XV. 247. 53) Maximus confessor Theodorus edess. et Nilus saec. XIV. vel XV. 283. 54) S. Ioannes damasc. de vera fide, versio Ioannis exarchi saec. XIII. 288. 55) Idem saec. XVI. 307. 56) S. Ioannis Damasceni opera quaedam saec. XVI. et XVII. 319. 57) Theodorus stud. saec. XVII. 323. 58) Izbornik anni 1073. 365. 59) Izbornik 1403. 406. 60) Constantinus bulg. presbyt. saec. XIII. 409. 61) Simeon et Petrus Damascenus saec. XV. XVI. 434. 446. 62) Petrus Damascenus saec. XVI. 445. 63) Simeon saec. XVII. 447. 64) Philippus Dioptra saec. XV. XVII. 449. 65) Gregorius Sinaita saec. XV. XVII. 465. 66) Gregorii (Palamae) et Nili (Cabasilae) in latinos saec. XV. XVI. XVII. 471. 67) Simeonis archiep. thessal. opera saec. XVII. 486. 68) Nilus (Nila Sorskago slova) saec. XVI. XVII. 505. 69) Iosif Volokolamskij saec. XVI. XVII. 509. 70) Maximus Graecus saec. XVI et XVII. 520. 71) Confessio fidei orthodoxae saec. XVII. 591. 72) Demetrius metropolita Rostovensis saec. XVIII. 610. 73) Izbornik saec. XV et XVI. 621. 74) Homiliae saec. XVI et XVII. 657. 75) Torèestvennik 1675. 673. 76) Homiliae saec. XVII. 683. 77) Izbornik saec. XVII. XVIII. 684.

OR.-EUR. Lorenz Diefenbach, Origines Europaeae. Frankfurt am Main. 1861.

OSERB. Oberserbisch.

OSTROG. Biblia, russ. typis edita Ostrogii. 1581. Vide Karataev 82.

OSTROM. Evangelium, cod. membr. anni 1056—57. foll. 294. in fol. russ. Editum ab Alexandro Vostokov. Petropoli. 1843. Učenyja zapiski 2. 2. 6. слава тебѣ, господи цѣсарю небесный, јако съподоби мѧ написати єѵаггелиє сѳ. почахъ же ѥ писати въ лѣтѣ .sϕѯд., а оконьчахъ ѥ въ лѣтѣ .sϕѯє. etc. азъ Ѓригорий дїаконъ написахъ єѵаггелиє etc.

PAL. Paleja (παλαιά), cod. chart. saec. xv. (1494) foll. 475. in fol. russ. musei Rumjancov. Vostokov, op. 725.

PALIMPS. Hymni, cod. palimps. saec. xii vel xiii. foll. 70. in 4. bulg.-serb. bibliothecae barberinianae Romae. 375. Vostokov, Bibliografičeskije listy 229—232. Učenyja zapiski 2. 2. 91.

PAM. Pamjatniki rossijskoj slovesnosti xii. vêka, russ. Moskva. 1821.

PAN. Panoplia, cod. chart. saec. xvii. in fol. serb. olim A. de Mihanović. начело книзѣ, ѥйже имѥ по єзыкоу грѣчьскомь догмати ки паноплиа, по словеньскомь же въсероужьство.

PAREM. Paremejnik (loci veteris testamenti in officiis vespertinis legi soliti), cod. saec. xiii. (1271) bibliothecae publicae petropolitanae. Vostokov.

PAREM.-RUM. Paremejnik, cod. membr. saec. xiv. (1370) foll. 113. in fol. russ. musei Rumjancov. Vostokov, op. 425.

PAT. Patericum, cod. membr. saec. xiv. foll. 333. in fol. serb. bibliothecae palatinae vindobonensis xiii. Allatus est hic codex e monasterio Zographos dicto.

PAT.-MIH. Patericum (повѣсти), cod. membr. saec., uti videtur, xiii. foll. 178. in 4. bulg. ab A. de Mihanović nobis dono datus.

PAT.-PEČ. Paterik pečerskij, cod. chart. saec. xv. (1462) foll. 265. in 4. russ. musei Rumjancov. Vostokov, op. 427.

PAT.-ŠAF. Paterikon, cod. chart. saec. xvi. serb. olim P. I. Šafařík, qui Petri Preis excerpta nobiscum communicavit.

PCELA. Pčela, cod. bibliothecae synodalis. Vostokov.

PENT.-MIH. Pentateuchus et aliae quaedam veteris testamenti partes, cod. chart. saec. xvi. in fol. serb. olim A. de Mihanović.

PENT.-PETR. Pentateuchus, cod. saec. xv. bibliothecae publicae petropolitanae. Vostokov.

PER. Lêtopisec Perejaslavlja-suzdaljskago, sostavljennyj v načalê xiii. vêka. Izdan K. M. Obolenskim. Moskva. 1851.

PHILAR. Vita Philareti: Filaret milostivyj, cod. saec. xiv. bibliothecae publicae petropolitanae. Vostokov.

POKL. Pokazalec ili rukovodstvo, kak da se iziskvat i izdirjat naj stari čърti našego bytija ot G. S. Rakovskago. I. Odessa. 1859.

POL. Polnisch.

POM.-CET. Pomênik cetinskyj, cod. chart saec. xvii. serb. olim Vuk Stef. Karadžić.

PRÊNES. Prênesenie nerukotvorennago obraza, cod. saec. xiii. bibliothecae publicae petropolitanae. Vostokov.

PRIP. Narodne pripovedke skupio u i oko Varaždina Matija Kračmanov Valjavec. U Varaždinu. 1858.

PROL. Prologus, cod. saec. xvi. foll. 202. serb. bibliothecae palatinae vindobonensis xxxii.

PROL.-BELG. Prologus belgradensis serb. Excerpta nobiscum communicavit G. Daničić.

PROL.-CIP. Prologus, cod. chart. saec. xvi. in fol. serb. Timothei Cipariu canonici.

PROL.-LAB. Prologus, cod. chart. saec. xvi. foll. 259. in fol. bibliothecae publicae labacensis. сию книгоу прологъ откъкупи Бидосава Радєулова отъ села Лисица, и приложи монастирѹ светой и живоначелной троици въ подькрилни горы Овьчара. коѥ да є прости.

PROL.-MART. Prologus mensium a martio usque ad augustum, cod. chart. saec. xvii. foll. 235. in fol. serb. bibliothecae publicae labacensis. Epilogus: сьи прологъ съписа сѳ повелѣнїемь игоумена кѹръ Паѵкратиа иермонаха и всего братьства, присѣдящоу ми оу домоу прѣсветѣи богородице въ храмѣ благовѣщенна ѳ въ лѣтѣ .з-од. оу монастирѹ Брадача.

PROL.-MIH. Prologus, cod. membr. saec. xiv. foll. 294. in fol. serb. e russico factus, olim A. de Mihanović et alius saec. xvi. (1572) foll. 278. in fol. eiusdem Mihanović.

PROL.-NOR. Prologus, cod. chart. saec. xiii. foll. 251. in fol. serb. A. S. Norov. Vostokov, Učenyja zapiski 2. 2. 102.

PROL.-PETR. Prologus, cod. saec. xv. (1431) bibliothecae publicae petropolitanae. Vostokov.

PROL.-RAD. Prologus, cod. membr. saec. xiv. (1370) foll. 160. in fol. serb. olim A. de Mihanović. Epilogus: Сѣ ти послѣшание испълни сѧ. а господине митрополитѣ кѵръ Никодиме. многогрѣшни дѣлкь Радосавъ скольчикь писахъ трие мѣсеце въ лѣто .ѕѡоѳ. индиктионъ .и.

PROL.-RUM. Prologus, cod. membr. saec. xiii. vel xiv. foll. 171. in fol. serb. musei Rumjancov. Vostokov, op. 447.

PROL.-VUK. Prologus, cod. membr. saec. xiv. serb. olim Vuk Stef. Karadžić, nunc bibliothecae berolinensis.

PROPH. Prophetae cum commentariis, duo codd. I cod. saec. xv. musei Rumjancov; II cod. chart. saec. xv. in fol. russ., descriptus e cod. anni 1047, scripto a „попъ оупирълиѫый“ pro principe novgorodensi Vladimiro Jaroslavičo, decem annis ante Ostromiri evangelium, Theodori I. Nemilov Petropoli. Usi sumus apographo, quod nobiscum communicavit A. Hilferding, additis vocabulis a Vostokio suo lexico illatis. Mat. 44. Učenyja zapiski 2. 2. 3 Materialy dlja Slovarja 2. 561. Op. 1. 112.

PRUSS. Altpreussisch.

PSALT. Psalterium serb. typis editum Cetiuje. 1495. Vide Karataev 8.

PSALT.-EUG. Psalterium cum commentariis, cod. membr. saec. xi. vel xii. foll. 10. olim Eugenii, metropolitae Kioviensis. Vostokov, Učenyja zapiski 2. 2. 59—64.

PSALT.-IASS. v. iass.

PSALT.-INT. Psalterium cum commentariis variorum, cod. chart. saec. xvii. foll. 299. in fol. russ. ab episcopo Platone Atanackoviċ nobis dono datus.

PSALT.-MIH. Psalterium, cod. membr. saec., uti videtur, xiii. in 8. bulg. olim A. de Mihanović.

PSALT.-NOR. Psalterium, cod. membr. saec. xiii. foll. 269. in 4. bulg. olim monast. S. Sabbae, nunc A. S. Norov. Vostokov, Učenyja zapiski 2. 2. 97.

PSALT.-PETR. A. Psalterium cum commentariis, cod. saec. xii. bibliothecae publicae petropolitanae. Vostokov.

PSALT.-PETR. B. Psalterium, cod. saec. xiv. bibliothecae publicae petropolitanae. Vostokov.

PSALT.-POG. Psalterium, cod. saec. xii. olim M. Pogodin, nunc bibliothecae publicae petropolitanae. Vostokov.

PSALT.-SYNOD. Psalterium, cod. membr. saec. xiii. (1296) foll. 338. in 4. russ. bibliothecae synodalis Mosquae. mat. 23.

PSALT.-THEOD. Psalterium cum commentariis Theodoreti. Vostokov.

PSALT.-VEN. Psalterium, serb. typis editum Venetiis 1561. 1638. Vide Karataev 37. 422.

PSLOV. Palaeoslovenice.

PYRG. Prologus mensium a iunio usque ad novembrem, cod. chart. saec. xvi. (1572) foll. 267. in fol. serb. olim monasterii Pyrgi, tum A. de Mihanović. Epilogus: писа сьй прологъ грѣшнн въ свещенѣнницѣхъ таха попъ Лазарь въ монастирь Пирьгъ иеромонахоу Гавѣ въ лѣто .ѕѳп. азъ иеромонахъ Гавѣ приложихъ сню книгоу прологъ .ѕ. мѣсеце цркъвы прѣсветые богородице, глаголемѣи Пирьгъ, на реке Злетовіци.

QUADR. Vita S. Quadrati, cod. membr. saec. xi—xiii. unum fol. russ. Vostokov, Učenyja zapiski 2. 2. 75. Partem ex archetypo, partem ex apographo P. I. Šafařikii descripsimus. duo folia bibliothecae publicae petropolitanae.

REM. Evangelium remense, editum Parisiis 1843. Pragae 1846. Partem antiquiorem cyrillice russ. scriptam falso quidam tribuunt S. Procopio († 1053); pars glagolitica čech. scripta est 1395. B. Kopitar, Prolegomena historica in Slavische Bibliothek I. 57—84. Vostokov, Izvěstija 1852. 116—118. Učenyja zapiski 2 2. 5. P. Biljarskij, Sudьby cerkovnago jazyka. Sanktpeterburg. 1848. II

RUM. Rumunisch.

RUSS. Russisch.

RUSS.-DIAL. Russisch in den dialekten.

SABB. Život svetoga Save, napisao Dometian. Na svijet izdalo družstvo srbske slovesnosti trudom G. Daničića. U Biogradu. 1860. serb. Cf. domet.

SABB. Vita S. Sabbae, cod. saec. xvi. bibliothecae publicae petropolitanae. Vostokov.

SABB.-VINDOB. Vita Sabbae, Serborum archiepiscopi, scripta a Dometiano, cod. chart. saec. xvi. foll. 215. in 4. serb. bibliothecae palatinae vindobonensis cvii.

SBOR.-KIR. Sbornik, cod. saec. xv. russ. monasterii Kyrillobêlozerensis. Editus in Učenyja zapiski V. III. 1—66.

SBORN. Sbornik, cod. membr. anni 1076. russ. bibliothecae publicae petropolitanae. Vostokov.

SBORN.-RUM. Sbornik, cod. chart. saec. xv. foll. 340. in 4. russ. musei Rumjancov. Vostokov, op. 507.

SERB. Serbisch.

SIM. I. Vita S. Simeonis. scripta a rege Stephano, serb., ed. P. I. Šafařík. Památky. V Praze. 1851.

SIM. II. Vita S. Simeonis, scripta a S. Sabba serb. ed. P. I. Šafařík Památky. V Praze. 1851.

SLOV.-NOVG. A. Novgorodskij slovarь xiii. vêka po spisku moskovskoj sinodalьnoj kormčej 1282. goda. Editus in Sacharov, Skazanija russkago naroda II. 120. 121, recte 192. 193.

SLOV.-NOVG. B. Novgorodskij slovarь xv. vêka po spisku novgorodskomu 1431. goda. Editus ibid. 122, recte 194.

SLOVO. Slovo o pokajanii, cod. saec. xvi. russ. Vostokov.

SLUŽ. Služebnik, cod. membr. anni 1400. foll. 172. in 8. russ. bibliothecae synodalis Mosquae. mater. 39.

SOBR. Sobranije gosudarstvennuych gramot i dogovorov, izdanie Gr. N. P. Rumjancova. Vostokov.

SOF. Сказаніе о созданіи великиа божиа церкви святыа софіа, иже есть въ Костантинѣ градѣ etc. e cod. saec. xvi. bibliothecae synodalis Mosquae russ. ediderunt K. Herz et Th. Buslajev in лѣтописи русской литературы и древности 1859. III. Mosquae. II. 18—34.

SOF.-VREM. Sofijskij vremennik. Vostokov.

SOMAV. Alessio da Somavera, Tesoro della lingua greca volgare. Parigi. 1709.

SPANG. v. crell.

SPEC. Specimina palaeographica codicum graecorum et slavonicorum bibliothecae mosquensis synodalis. Ědidit Sabas, Episcopus Mojaisk. Mosquae. 1863.

STEP. Kniga stepennaja, codd. varii musei Rumjancov. Vostokov, op. 637—648.

STEPH. Vita Stephani, Serborum despotae, quam nobiscum communicavit Alexius Vukmanović.

STEPH.-PEPM. Vita Stephani Permiensis, cod. saec. xvi. russ. bibliothecae publicae petropolitanae. Vostokov.

STICHIR. Stichirarь codd. I. saec. xi—xii. bibliothecae publicae petropolitanae. II. membr. saec. xii. foll. 203. in fol. bibliothecae academiae petropolitanae. Vostokov, Učenyja zapiski 2. 2. 121—123.

STICHIR.-SYN. Stichirarь mêsjačnyj (1. sept.—31. aug.), cod. membr. anni 1157. foll. 190. in 4. bibliothecae synodalis Mosquae. mat. 18.

STRUM. Apostolus strumicensis, cod. membr. saec., uti P. I. Šafařikio videbatur, xiii. bulg. foll. 88. in 4. olim P. I. Šafařikii.

STUL. Joakim Stulli, Rjecsosloxje. U Dubrovniku. 1806.

SUDEB. Sudebnik carja Ioanna Vasilьeviča, codd. bibliothecae publicae petropolitanae. Vostokov.

SUP. Monumenta linguae palaeoslovenicae e codice suprasliensi edidit F. Miklosich. Vindobonae. 1851. slov. Est vero codex membr. saec. xi. slovenicus, cuius pars, folia 118., servatur in bibliotheca publica labacensi; reliqua 167. quo delata sint, nobis non innotuit. Cf. Bibliografičeskija listy 1825. 14. Učenyja zapiski 2. 2. 80—91. S. Ioannis Chrysostomi homilia in ramos Palmarum edita a F. Miklosich. Vindobonae. 1844. Vitae Sanctorum editae a Fr. Miklosich. Vindobonae. 1847. Izvêstija vtorago otdělenija akademii nauk. vol. V. (1856.) 335. 336.

SVETK. Hiljadugodišnja svetkovina za spomen slavenskih apostola sv. Cirila i Metodija. U Beogradu. 1863. In hoc libro edita sunt quaedam e cod. membr. bulg., scripto 1330, qui nunc est societatis litterariae belgradensis.

SVJAT. Izbornik, cod. membr. anni 1073. foll. 266. in fol. russ., slovenice versus pro bulgarorum imperatore Simeone, descriptus a diacono Ioanne pro duce Svjatoslavo. Dobrovský, Institutiones 673. apographum musei Rumjancov Vostokov, op. 499. mat. 5. op. 2. 2. 365. Učenyja zapiski 2. 2. 41.

Š.-GL. Památky hlaholského písemnictví vydal P. I. Šafařík. Předchozí cvičení 37—42. Z evangelistáře assemani'ova 43—47. Ze čtveroevangelia V. Grigoroviče 47—50. Zlomek čtveroevangelia u A. Mihanoviče 50—52. Z rukopisu hraběte P. Cloza 52—54. Hlaholské vstavky praxapostoláře ochridského u V. Grigoroviče 54. Okres chorvatský a Písemnictví duchovní 55—92. Písemnictví světské 92—100.

ŠAF.-FRAG. Glagolitische Fragmente, herausgegeben von K. A. C. Höfler und P. I. Šafařík. Prag. 1857. Aus den Abhandlungen der königl. böhm. Gesellschaft der Wissenschaften. V. Folge X. Band. Cf. glag.-otr.

ŠAF.-LESEK. P. I. Šafařík, Serbische Lesekörner. Pesth. 1833.

ŠAF.-STAROŽ. Pavel Iosef Šafařík, Slovanské starožitnosti. V Praze. 1862.

ŠAF.-URSPR. Über den Ursprung und die Heimat des Glagolitismus. Von P. I. Šafařik. Prag. 1858.

ŠIŠ. Apostolus, cod. membr. anni 1324. foll. 226. in 4. serb. monasterii Šišatovac. Editus a Fr. Miklosich. Vindobonae. 1853. Cf. Izvěstija 1853. 346. 348.

TEST.-VET. Testamentum vetus usque ad prophetas, cod. anni 1544. ex excerptis V. Grigorovič. Vostokov.

TEST.-VET.-RUM. A. Testamentum vetus, continens: Pentateuchum, Iesum Nave, Iob, Prophetas et Iesum Sirach, cod. chart. saec. xvi. foll. 334. in fol. russ. musei Rumjancov. Vostokov, op. 32.

TEST.-VET.-RUM. B. Testamentum vetus, continens: Pentateuchum, Iesum Nave, Iudices, Ruth, Reges, cod. chart. anni 1537. foll. 278. in 4. russ. musei Rumjancov. Vostokov. op. 33.

TEST.-VET.-RUM. C. Testamentum vetus, continens: Iesum Nave, Iudices, Ruth, Reges, Esther, cod. chart. saec. xiv. pagg. 187. in 4. russ. apographum cod. monasterii Kyrillo-bělozerensis, quod est musei Rumjancov. Vostokov, op. 35.

THECLA. Vita S. Theclae, cod. membr. saec. xi. unum fol. in fol. russ., olim metropolitae Eugenii. Vostokov, Učenyja zapiski 2. 2. 64. duo folia bibl. publicae petropolitanae. Izv. 35.

TORŽ. Toržestvennik, cod. chart. saec. xiv. foll. 590. in 4. russ. musei Rumjancov. Vostokov, op. 681.

TRIGL. Dictionarium trilingue (edidit Theodorus Polycarpi) Mosquae. 1704.

TRIOD. Triodion quadragesimale. Typis editum Venetiis. 1560. Karataev 36. Pentecostarium: трнодь цвѣтьная. Scodrae. 1563. Karataev 48.

TRIOD.-MIH. Triodium, cod. membr. saec., uti videtur, xiii. serb. olim A. de Mihanović.

TRUB. Primus Truber, Übersetzung des Neuen Testamentes. Tübingen. 1557—1577 1582. Cf. Šafařík, Geschichte der südslavischen Literatur. I. 103. 106.

TUR. Cyrillus Turovensis, Homiliae, cod. saec. xiii. russ. bibliothecae publicae petropolitanae. Vostokov. Cf. Istoričeskija čtenija o jazykě i slovesnosti. 1854. 1855. Sanktpeterburg. 1855. 139. 153.

TYP.-CHIL. Typicon chilandarense, cod. membr. saec. xiv. serb., olim in село Кродарк оу Косинѣ, postea Vuk Stef. Karadžić.

TYP.-SABB. Typicon S. Sabbae, cod. chart. anni 1619. foll. 171. in 8. russ., olim. P. I. Šafařikii. f. 71. a. сиѣ типикь, сирѣчь wбразь сиѣ светаго Савы сръбскаго прѣписа се вь лѣто .вркз. (7127—1619) вь пещерѣ светаго Савы пость(ни)ца. вѣкѣо прѣжде нась сьписань роукою светаго Савы вь лѣто рече .сѱи. (6708—1200.) прѣставк се господинь Симеѡнь. и дани 71. b. много бывше вь храмѣ прѣсвѣтыѣ богородице вь обытѣли глаголемѣй велика застоупница etc. 74. a. о ѥже не праздноватн вь петькь. 74. b. de fundis monasterii Studenica, serius insertum. 79. a. о наслѣдовании светаго монастра сего прѣподобнымь wтьцемь нашимь и хтиторомь господиномь Симеѡномь и о

житии его etc. 119. a. о создании Цариграда въ Византии въ лѣто .ѕѡг. 127. a. сказание о взятии Цариграда. 119—171. Cf. Wiener Jahrbücher. 53. Anz. 26.

TYP.-ŠAF. Typicon, cod. chart. 1357—1367. foll. 229. in 4. serb., olim P. I. Šafařikii. fol. 57. 29. oct. въ сний день прѣстави се великы въ милостыних краль Стефань Оурошь. fol. 61. 13. nov. въ сний день прѣставн се Оурошь краль третин. fol. 73. 18. dec. мѣсеца сего .иі. память пръваго царя срьбльмь и грькомь Кyрь Стефана.

USTAV. Ustav cerkovnyj, cod. membr. anni 1428. foll. 314. in 8. russ. musei Rumjaŭcov. Vostokov, op. 710.

VENT. Γεώργιος Βεντότης, Λεξικὸν δίγλωσσον τῆς ῥωμαϊκῆς καὶ γαλλικῆς διαλέκτου. Ἐν Βιέννῃ τῆς Αὐστρίας. 1804.

VITA-THEOD. Vita Theodosii, hegumeni kievo-pečerensis, russ. scripta a Nestore, typis edita in Čtenija v obščestvê istorii i drevnostej rossijskich pri moskovskom universitetê. 1858. III.

VITAE-SANCT. Vitae Sanctorum, cod. saec. xvi. bibliothecae publicae petropolitanae. Vostokov.

VOST. A. Ch. Vostokov, Slovarь cerkovno-slavjanskago jazyka. Sanktpeterburg. 1858—1861.

VOST.-OP. Opisanie russkich i slovenskich rukopisej rumjancovskago muzeuma. Sanktpeterburg. 1842.

ZAK.-SERB. Zakonьnik, cod. chart. saec. xvii. foll. 110. in 8. serb. Attulerat discipulus e Croatia.

ZIZ. Leksis sirěč rečenija v kratъče sъbrauny i iz slovenskago jazyka na prostyj ruskij dijalekt istolkovany L(avrentiem) Z(izaniem). Sacharov, Skazanija russkago naroda. II. 119—134.

ZLATOSTR. Zlatostruj, cod. membr. saec. xii. russ. bibliothecae publicae petropolitanae. Vostokov.

ZLATOSTR.-SAEC. XVI. Zlatostruj, cod. saec. xvi. russ. bibliothecae publicae petropolitanae. Vostokov.

ZIV. Scivot gospodina Jesusa Christa. U Muezik. 1764.

Corrigenda. Addenda.

1 b. l. 15. adde scr. abhitas utrinque, prope, cito.
1. b. l. 43. nota čech. jabřadka palmes: vinné kořenié tak rozkošně okolo sebe jabřadky rozpustilo. Štítný (anth. 1. 90.) I. Jireček.
2. a. l. 1. pro αὐγάρων lege ἀγαύρων, conferens ἄγαυροι acta et diplomata graeca n. in indice.
11. a. l. 55. adde **къла'ванъ сланъ** svjat.
12. b. l. 17. pro **колѫштимн** lege **колѫштимн**.
14. a. l. 20. adde -**зъг**- psalt.-syn.
15. b. l. 15. pro σηγή lege σιγή.
15. b. l. 34. adde ἀνάργυροι de SS. Cosma et Damiano.
17. a. l. 42. pro **вештедѣнии** lege **вещедѣнии**.
17. b. l. 42. adde Grimm. Wörterb. 2. 39.
17. b. l. 43. pro barretta lege beretta.
22. a. l. 55. pro **вѣтрь** lege **вѣтрь**.
24. a. l. 42. pro m. lege n.
24. b. l. 51. pro bene gratiose lege bene. gratiose.
32. b. l. 12. pro blôda lege bljôda.
33. a. l. 50. adde čech. bledu, blésti.
39. a. l. 16. pro **кюкы** lege **люкы**.
42. a. l. 32. pro **здл** lege **бразд**.
42. a. l. 33. pro 2. 84. lege 2. 2. 84.
42. a. l. 53. pro **врлкь** lege **врлкъ**.
44. b. l. 14. 15. pro vi-tur lege vi-detur.
48. b. l. 27. pro ev.-saec. XIV. lege ev.-syn. a.
49. a. l. 19. nsl. batern, batriv potius cf. cum magy. bátor.
49. a. l. 40. pro **вѣдѣти** lege **вѣдѣти**.
49. b. l. 45. pro **вьхъма** lege **вьхъма**.
55. a. l. 57. adde čech. vada mendum. ne putes nos de cognatione nsl. vada et pslov. **вада** cogitare.
59. a. l. 25. pro sborn. lege svjat.
61. b. l. 56. adde clm.
68. b. l. 3. dele and. ûrgr, ûrigr.
72. a. l. 17. pro γάρ lege γὰρ.
74. a. l. 44. pro **враждорѣжанию** lege **враждодрѣжанию**.
96. a. l. 54. adde čech. povlovný.
106. b. l. 47. pro **въсполоушати** lege **въспосл-**.
119. b. l. 34. adde: vel potius **съ вьсьма**.
127. a. l. 20. adde čech. hvozd vasta solitudo I. Jireček.
131. a. l. 12. adde čech. hnis pus.
148. a. l. 20. adde čech. hřada, na hřiedě. I. Jireček.
158. a. l. 38. adde serb. devesilj et nevesilj pro russ. **девесилъ, девятисиль** inula helenium čech. devětsil tussilago pol. dziewięć sił, dziewięsił.
159. a. l. 11. adde pol. dziąsła scr. dans.
171. a. l. 28. adde cf. **нищтъ**: ni et 'suff. **штъ** scr. tja cf. Bopp, 3. 431.
176. a. l. 40. adde mfr. dromon mhd. tragamunt.
177. b. l. 2. pro **дроузноутель** fortasse legendum **дрѣзнѫтель**.
177. b. l. 22. cf. vocabulum germ. obscurum dûrniz stube, geheiztes gemach, quod quidam cum russ. gornica contulerunt Grimm, Wörterb. 2. 1734.
179. a. l. 40. adde čech. drn.
190. b. l. 33. **дѣмиць** trahe ad **дѣлити**.
298. a. l. 13. adde čech. dial. kolmaha schubkarren.
307. a. l. 3. I. Jireček putat esse corbem, quod veri simile est.
307. a. l. 41. cf. lat. casula.
349 a l. 27. **лѣкорь** I. Jireček ex helleboro natum putat.
440. b. l. 30. adde čech. neřest.

А.

а prima alphabeti palaeo-slovenici littera, **азъ** (gen. **аза**, dat. **азоу** chrabr. 89.) dicta. **а** cyrillicum unitatem, „**а** numerum millenarium designat.

а adv. 1) ἀλλά, δέ sed, vero cloz I. 564. sup. 5. 16; 5. 20; 6. 16 etc. 2) καί et **а тъı градєшн къ мънѣ** καὶ σὺ ἔρχῃ πρός με matth. 3. 14. - ostrom. **землꙗ висєщи на водахъ, а тєжькꙗ вєщь соущи** hom.-mih. pro да positum putat vost. nest. 146. 18, ubi uos да scripsimus 3) **а** cum condicionali iunctum aequiparat **лште: а бъı не молилъ сѧ** sup. 222. 17. **а ки бъıлъ сѣдє** sup. 226. 4. **а бъı мнѣлъ смокве** sup. 258. 5. **а бъıхомъ не извѣгли** sup. 16. 29. **а бъшꙗ не знали** sup. 246. 14. **а бъшꙗ не изѣкъзли** sup. 299. 4. **радъ кы, а бы сѧ доуша отъ тѣла не разлоучилꙗ** men. - leop. nest. 40.3. per. 4.4; 61.13; 70.22. 4) ἵνα ut chron. I. 163. 12. cum dat. et inf. chron I. 169. 6. **а - не** μή ne **запокѣдалъ, а кы не покѣдала** esth. 2. 10. op. 1. 55. chron. I. 145. 12; 200. 27; 224. 42. 5) **а или** in interrogatione: **а или продаєшн**; hom.-mih. 14. **а или надѣкєшн сѧ сьдолѣтн**; men.-mih. mon.-serb. 145. 149. 151. 6) **а ли** δέ sed, vero; καί et **а ли богъ послоухъ мой** nest. **нъı съпасе, а ли себе не можетъ съпасти** marc. 15. 31. - kryl., ubi ostrom. interrogationem habet: **а себе ли** etc. **а ли себе не можетъ съпасти** matth. 27. 42. - op. 2. 2. 263. **а ли тъı градєшн къ мънѣ** matth. 3. 14. - kryl. chron. I. 168. 18. **а ли** in interrogatione habes sup. 165. 27; 226. 2; 313. 10; 315. 25; 385. 28. **а ли богъ не испытаѥтъ срьдьца** op. 2. 2. 55. **а ли дѣва не можетъ родити** op. 2. 1. 27. 7) ἤ vel chron. I. 163. 11, ubi alius cod. legit **а любо**. in nest. 52.35; 150.3; 158. 18. scribendum est **ѥли**, unde **олн**, **алн** orta sunt. **алн жє ни** bor. 18. 8) **а любо** pro **а ли** chron. I. 163. 1. 9) **а не нъ** μή ὅτι multo minus ezech. 15. 5. in cod. saec. xv. **а не нъ нама нє прьва** greg.-naz. **не простъıи доуша, а не нъ пропочьскъı** svjat. 10) **а цѣ** καίτοι quamquam sup. 226. 27; 293. 24; 306. 22. 11) **а ли нъ** μή ὅτι multo minus **нинсповѣдима соуть ни аггєломъ, а ли нъ члокѣкомъ**. nota **лво** pro **а ово** vel **а ѥво** mon.-serb. 125. 163. 254 etc. **а ноу** gram. 240. 265.

аронокъ adj. poss. ἀαρών aaron **дѣкю сыноу аронокѣхъ** kruš.

аронь adj. poss. ἀαρών aaron lit.-mih. **аронь** prol.-mih. cf. **аронь**.

абнѥ adv. εὐθύς, εὐθέως, παραχρῆμα statim; ἤδη iam. **абнѥ** š.-gl. 64. **абъıе** cloz I. 305. 632. **тоу абнѥ** idem sup. 134. 26. 140. 8; 266. 17. hom.-mih. zlatostr. cf. **тоу. абнѥ за оутра** ἅμα πρωΐ primo mane **абнѥ съ словомь оудари ѭ** ἅμα τῷ λόγῳ rūm. **абіе**.

аблань f. μηλέα malus man. ioēl 1. 12. - proph. **аблажнь** cant. 8. 5. cf. **ыблань, облань, облань** vost.

аблановънъ adj. malorum **аблановънѣмь овощнн** op. 2. 1. 29.

аблъка f. μῆλον pomum pat. beil. - troj. op. 2. 1. 51. cf. **ыблъка**.

аблъко n. μῆλον pomum gen. 30. 14. - vost. thema **абло** (nsl. čech. jablo let. âbols lit. obělis ahd. aphul and. apli), cuius radicem putamus esse jabh, džabh oscitare (edere), unde scr. dżambhu pomi genus, uti pômum a pâ cf. **ыблъко**.

аврѣдніе n. boletus quidam, phallus esculentus **аврѣдьѥ** matth. 3. 4. in cod. saec. xiv. - vost. cf. **аврѣдъ**.

аврѣдъ m. boletus quidam, phallus esculentus pl. instr. **аврѣдъмн** stichir.; vost. locustam esse putat: nos vocabulo huic aliam vim tribuendam esse censemus, conferentes lit. abrêdelis, brêdelis let. breedenes, et memores, alios quoque interpretes vocabulum ἀκρίς male explicasse: cf. **акрида**. **а** in **аврѣдъ** praefixum est uti in **агрнѳовъ, апонъ, астръчнй, аингаинкъ** et in ipso lit. abrêdelis, quod deminutivum est cf. **оврѣда** et **ывръдніе**.

аврѣдьць m. boletus quidam **да боудѣтъ пнща его (нолна) медь дивий и аврѣдьци и финнци** men.-mih. cf. **аврѣдъ**.

авазгийскъ adj. ἀβασγῶν abasgorum - **скаı страна** prol.-mart.

авазгъ m. ἀβασγός abasgus men.-vuk. cyr. 21. prol.-lab. **авасгы** pyrg.

аватъ m. ἀββᾶς abbas glag. cf. **авъва**.

авгарьскъ adj. αὐγάρων augarorum ἡ τῶν αὐγάρων μονή pyrg.

августина f. augusta **царицею августине** mon.-serb. 116.

августынин f. augusta **царица августини** mon.-serb. 117.

авелевъ adj. poss. ἄβελ abel hom.-mih.

авель adj. poss. ἄβελ abel bor. 13.

авити-вл҃ж-вити vb. δεικνύναι ostendere sup. 26. 21; 362. 5; 362. 8. bon. cf. **явити**.

авишнъ adj. ἀβιά abia по **чрѣдѣ авиани** inc. l. 5. - ev.-trn.

явление n. δήλωσις manifestatio sup. 138. 24. cf. **явление**.

аверовъ adj. πλατάνου platani sup. 13. 21. cf. **яворовъ**.

аворъ m. πλάτανος platanus cf. **явор**.

авраамль adj. poss. ἀβραάμ abraham svjat.

авраамлевъ adj. poss. formae serb. ἀβραάμ abraham misc. 56.

авраамовъ adj. poss. ἀβραάμ abraham **авромовь** sim. l. 20.

авраамскъ adj. ἀβραάμ abraham mir.

аѣкъвл m. indecl. ἄββᾶς pater **да поклоню** се **аввѣ** κύριε leont. **съ аввѣа** сакою sim. l. 15. cf. **аватъ**.

августъ m. αὔγουστος augustus op. 2. 2. 391. **авг-** men.-vuk. **августъ** š.-gl. 40. **августъ** ostrom.

явѣ adv. φανερῶς aperte sup. 121. 20; 219. 21; 269. 14. ser. **явіs palam** cf. **явѣ**.

явление v. **явление**.

аграмматъ m. ἄγαλμα statua **-матовъ** op. 2. 2. 12.

агамемнъ m. ἀγαμέμνων agamemnon bell.-troj. 12. 17. 25. **агамене** 15.

агапиевъ adj. poss. ἀγαπίου agapii mir.

агара f. ἄγαρ agar sg. voc. **агаре** pent.-mih.

агаринъ adj. poss. ἄγαρ agar pent.-mih.

агарь f. ἄγαρ agar krmč.-mih. 369. **агьгарь** šiš. 232.

агарѣнинъ m. ἀγαρηνός agarenus men.-vuk. cyr. 5. **редомь** - prol.-mart. cf. **агарянинъ**.

агарѣньскъ adj. ἀγαρηνῶν agarenorum men.-vuk. **-рѣнскь** mon.-serb. 461. cf. **агарьньскъ**.

агарининъ m. ἀγαρηνός agarenus cyr. 5. **агаранинъ** cod.-srb. in chron. I. 242. 13. cf. **агарѣнинъ**.

агарьньскъ adj. ἀγαρηνῶν agarenorum sbor.-kir. 19. cf. **агарѣньскъ**.

аггей m. ἀγγαῖος aggaeus **аггеомь** op. 2. 2. 372. **агьгѣй** šiš. xiii.

аггелогласынъ adj ἀγγελόφωνος angeli vocem habens mir

аггелолѣпьнъ adj. ἀγγελοπρεπής angeli decus habens chrys.-lab.

агназма f. ἁγίασμα eucharistia nom.-lab. nom.-mik. **пиѣши агназмоу келикоу** zak.-serb. **агнасма** mir.

агназмо n. ἁγίασμα eucharistia **агназмо. снрѣчь крщенаа вода** nom.-lab.

агкѵрьскъ adj. ancyrae nom.-mik. 25.

агница f. ἀμνή agna hom.-mih. pent.-mih. pat.-šaf.

агноевъ adj. ἄγνου viticis lev. 23. 40.

агньць m. ἀμνός agnus sup. 81. 15; 244. 19; 312. 10. hom.-mih. **-нець** cloz I. 850. š.-gl. 44. **агница** stichir. saec. xii. **аганьць** duš.

агньчь adj. poss. ἀμνοῦ, ἀρνίου agni; ἀμνῶν, ἀρνίων agnorum **агньча крьвь** chrys.-lab. **агньчь тоукь** pent.-mih. **-че нма** lavr.-op. 54. **агнъче** bon.

агпа -ате n. ἀμνός agnus sup. 358. 22; 367. 8. psalt.-pog. dioptr. **агне** hom.-mih. **агню** men.-vuk. chrys.-lab. **агня** chron. 1. 185. 43.

агнѣдъ m. αἴγειρος populus nigra ex., ubi pl. nom. - **дни** pro - **дн** cf. nsl. jagned, jagnjed m. et serb. jagnjed m. et jagneda f. et nota, etiam in nsl. et serb. jagnje respondere nje et **нѣ**.

агнѣшть adj. poss. ἀμνῶν agnorum **къ агнѣци тѣлесн** hom.-mih.

агодичие n. συκάμινα mori greg.-naz. isai. 9. 10. - proph. cf. **шгодичие**.

агонисовати - соую - соующи vb. ἀγωνίζεσθαι in agone esse.

агрипиина f. ἀγρυπνία vigiliae typ.-chil.

агрифовъ adj. poss. γρυπός gryphi **-во ложе** hom.-mih.

агькѵрь m. ἄγκυρα ancyra **агькѵрь** prol.-mih. **акирь** men.-vuk.

адамантовъ adj. ἀδάμαντος adamantis par.

адаманътъ m. ἀδάμας adamas **адаманътъ кѣше новъ трьпѣнииемь** chrys.-lab. - **маньта ткрьдѣй, - маньта вшей**.

адаманътьскъ adj. ἀδάμαντος adamantis **-маньтьскь** pan.

адаманьскъ adj. adamantis pan.

адамасъ m. ἀδάμας adamas svjat.

адамль adj. poss. ἀδάμ adami chrys.-lab. **-ля плагоуба** hom.-mih. **-ль накѣтьшикь змиѣ** men.-mih.

адамлянинъ m. adamita, haereticorum genus krmč.-mih. 359.

адамовъ adj. poss. ἀδάμ adami cyr. 14.

адамьскъ adj. ἀδάμ adami isaak.

адовъ adj. ᾅδου orci ostrom. sup. cloz I. 799. **-ва оутроба** hom.-mih. sim. I. 1.

адовьнъ adj. ᾅδου orci cloz I. 828. sup. 339. 9.

адовьскъ adj. ᾅδου orci sup. 339. 5; 347. 7. -ъскъ cloz I. 821.

адонай subst. indecl. ἀδωναί adonai.

адрамерьскъ adj. ἀρδαμέρεως ardameris **николае, епископъ ерисоу, и михаилъ, касандрие епископъ, и димитрие, адрамерскы епископъ** sabb. 77. metropoleos thessalonicensis Tafel, Constantinus Porphyrog. 47.

ардамитьскъ adj. ἀδραμυττηνός adramyttenus šiš. 41.

адрастокъ adj. poss. ἀδράστου adrasti hes. 12.

адрило n. ἱστίον velum io.-clim. differt a **кѣтрило** dioptr. cf. **ыдрило**.

адринопольскъ adj. hadrianopoleos krmč.-mih. 139.

адро n. κόλπος sinus, sinus maris bon. cf. **ыдро**.

адрѣфатъ m. ἀδελφάτον praebenda **адрьфать** mon.-serb. 494. 25; 494. 30. sabb. 42.

адъ m. ᾅδης orcus ostrom. cloz I. 738. krmč.-mih. nest.

адьскъ adj. ᾅδου orci sup. 247. 16; 351. 28. hom.-mih.

азамъслие n. φρόνησις prudentia io.-clim. cf. **замъслие**.

азамъслнъ adj. prudens **азъмъсленъе** vost. recte, uti videtur, **замъслькъ**.

азбоукꙋка f. alphabetum op. 2. 1. 66.

азва f. τραῦμα plaga cf. nsl. asla lex. jasla habd. apostema cf. **изка**.

азимьство n. usus panis infermentati **за ересь латиньскоу, кои се соу пръкратили въ** - duš. 5.

азно n. βύρσα corium detractum lev. 8. 17; 9. 11. - vost. iob 13. 28. - vost. cf. **изно**.

азъ pron. primae personae ἐγώ ego; nomen primae litterae. scr. aham (pro aghaṁ) gr. ἐγώ lat. ego goth. ik etc. cf. **изъ**.

азъбоукоувьникъ m. ἀλφαβητάριον alphabetarium **канонь прѣдъпраздьнъствиа по азъбоукоувьникоу кꙋрь носифокоу** typ.-nic.

азъбоукоувьно n. ἀλφαβητάριον alphabetarium **по азъбоукоувьноу кꙋрь носифа** typ.-chil.

азъбоукоувьнъ adj. ἀλφαβήτου alphabeti nest. **писмена азъбоукоувьнаа** typ.-chil. **стихнрь азъбоукоувьнь, богородичьнь** typ.-nic.

аиакишь m. αἴας aias bell.-troj. 23. 27. **аиакиша** 19. cf. **аикишишь**.

аиръ m. ἀήρ aër **аиирь** sabb. 17.

айце n. ὠόν ovum sup. 213. 17. isai. 10. 14. vost. cf. **ыйце**.

акаристъ m. ἀκάθιστος (κανών) acathistus, canon canendus sine sessione.

акелъдама f. ἀκελδαμά aceldama **акелъдама, иже ѥстъ село крьви** šiš. 2.

акилийскъ adj. ἀκυλήιας aquileiae krmč.-mih. 206.

акиндъоунъ m. ἀκίνδυνος acindynus **акиньдоунь** prol.-mih. 286.

ако adv. conj. ὡς uti **кѣсота ако до некеѥ** nest. 107. 14. **ако да и** etsi nest. 22. 16. ὅτε quando sup. 29. 10; 29. 27; 43. 28. **да ако** cf. **да. акоже** ὡς uti sup. ἤ quam nest. cf. **ыко**.

акрагланьскъ adj. agrigentinus **-иска** šiš. xii.

акрида f. ἀκρίς locusta š.-gl. 62; ziz. explicat per **вершки деревьные**, azbuk. per locustae et per herba quaedam cf. **акридъ**.

акридъ m. ἀκρίς locusta hom.-mih. 178. cf. **акрида**.

акрокестиа f. ἀκροβυστία praeputium šiš. 50.

акрокистие n. ἀκροβυστία praeputium **-сгие** op. 2. 1. 160.

акровъстиа f. ἀκροβυστία praeputium šiš. 60. 79. 115. 122. 145. 179. 180.

акрогонии adj. ἀκρογωνιαῖος angularis šiš. 193.

акрогониѣи adj. ἀκρογωνιαῖος angularis **- камень** hom.-mih. **-иниѣи** cloz I. 776.

акротомъ adj. ἀκρότομος dedolatus **- камение** pyrg.

акръ m. aca., acco fr. St. Jean d'Acre **акрь градь** sabb. 170. 181.

аксагъ m. ἑξάγιον exagium **аѳагь** mon.-serb. 315. 326. 331 etc. nota **аксажь** 330. et **акьсажь** 328.

аксамитъ m. ἑξαμιτος i. e. sex liciis seu filis textus, examitum azbuk.

акъ pron. οἷος qualis **коли ткоу ака на некеси** luc. 10. 3. - vost. **ацѣмь окразъмь** matth. 23. 37. - vost. 1. thess. 1. 5 - op. 2. 1. 165. cf. **ыкъ**.

акъже pron. οἷος qualis **ациже и сами ѥстѣ** sborn. cf. **ыкъже**.

акъ adv. ὡς uti sup. svjat. georg. **акъ къ** nest. **изиде акы на ловъ** men.-leop. cf. **ыкъ**.

акꙋрьскъ adj. ἀγκύρας ancyrae **- кнезь** prol.-mih.

алакастръ m. ἀλάβαστρος alabaster.

алакрънасѣйскъ adj. halicarnassensis krmč.-mih. 386.

аламанинъ m. ἀλαμανός alamanus **- песь ѥсть** misc.

аламаньскъ adj. ἀλαμανοῦ alamanicus misc.
аламоундарь m. ἀλαμούνδαρος praefectus classis sup. 213. 28.
алаининъ m. ἀλανός alanus pyrg.
алатии adj. cf. ἐλάτινος palmae цѣѣтоу фоуникового, глаголемоумоу аладиѣ antch.
алгоуинъ adj. ἀλόης aloës š.-gl. 47. ioann. 19. 39. - ev.-saec. xiv. - vost.
але adv. ἀλλά sed. in codd. quosdam recentiores irrepsit e polon. pro нъ. ale ex а ли natum videtur, quod compositum est: curt. 1. 524. ale cum ἄλλος, alius, scr. anja etc. contulit.
александѣдровъ adj. poss. ἀλεξάνδρου alexandri александровь градь, алеѫндровь градь ioann.
александѣдрьскъ adj. ἀλεξανδρείας alexandriae; ἀλεξανδρέων alexandrinorum; ἀλεξανδρῖνος alexandrinus алеѫньдрьскъ prol.-mart. hom.-mih. typ.-chil. šiš. 45. алѣксеньдрьскъ hom.-mih. алекьсаньдрьскъ šiš. 13. 42.
александѣдрининъ m. ἀλεξανδρεύς alexandrinus алеѫандранинь men.-mih. алеѫньдранинь men.-vuk. алеѫадранинь krnč.-mih. prol.-mih. алекьсаньдрининь šiš. 35.
александриꙗ f. alexandria hom.-mih.
алилоуиꙗ f. ἀλληλούια alleluia pat. аллилоуиа bon.men.-vuk. аллилоуиꙗ prol.-vuk. hom.-mih. алилоуꙗ -лоуна -лоуа bon. аллилоуиꙗ dioptr. алилоуиы krnč.-mih.
алилоуиарь m. ἀλληλουιάριον alleluiarium алилоуарь nom.-lab. -гнарь nom.-lab. аллилоуиꙗрь; аллилоуиарь op. 1. 152.
алимъ амирѣй m. ἀλεῖμ ὁ ἀμηρᾶς, ἀλαμούνδαρος imperator алимь - pyrg.
алинъ v. a.
алкатель m. πεινῶν esuriens.
алкательница f. πεινῶσα esurieus.
алкательнъ adj. ad ieiunium pertinens.
алкотокати -тоуѫ -тоуѥши vb. πεινᾶν esurire par.
алмоужьно n. ἐλεημοσύνη eleemosyna glag. e germ. ahd. alamuosan.
алока adj. ἀτεκνοῦσα sterilis: cant. - cant.-vost. cf. ыловъ.
алокица f. ἀτεκνοῦσα sterilis psalt.-petr. a. cf. ыловица.
алокьство n. στείρωσις sterilitas ephr.-vost. cf. ыловьство.
алодапийскъ adj. ἀλλοδαπός peregrinus -ска страна prol.-mart.
алодапиы f. ἀλλοδαπὴ γῆ regio peregrina prol.-mart. въ -пию заѣдинъ men.-loop.
алой subst. indecl. ἀλόη aloë hom.-mih. par.-šaf. cf. алъгоун.
алоиинъ adj. ἀλόης aloës ostrom. tur. cf. алгоуинъ.
алость f. nequitia glag.
алоуминада f. ὀλυμπιάς olympias prol.-mih. 262.
алфавитъ m. ἀλφάβητον alphabetum typ.-chil.
алфеовъ adj. ἀλφαίου alphaei ev.-trn. алфескъ ibid. алькфеовь šiš. x.
алъ m. nequitia glag. cf. usl. jal invidia et goth. aljan zelus.
алъгоуй subst. indecl. ἀλόη aloë cloz I. 890. sup. 340. 23. алгоуй sup. 342. 19.
алъдиы f. ναῦς, ὁλκάς navis assem. ал'дии io.-clim. алъдъı pro алъдъи vel алъдаи sup. 404. 23. алъдиы men.-mih. алдиа sup. 321. 10. cf. ладиа.
алъканиие n. νηστεία ieiunium op. 2. 2. 56. 513. алканиие sup. 235. 261. 263. -мясопоустьное δεσποτικὴ νηστεία quadragesima-men.-mih.
алъкати, алъчѫ, алъчеши vb. πεινᾶν esurire; νηστεύειν ieiunare sup. 296.323.401. ἀπέχειν abstinere да аще къı ал'кала отъ дрѣва еуа svjat. ал'кати ostrom. алъча part. svjat. алъчѣть svjat. ал'ка op. 2.2.116. алчемъ part. ἄκιτος ieiunus lit. alkti. nota. алчюще pro aliorum заскдающе (-дающе) ioh 38. 40. - op. 2. 1. 57. scriptum videri pro лающе.
алъкота f. πεῖνα fames krk. алькота hom.-mih. алкота par.
алънии, -ниа f. ἔλαφος cerva margar. sg. acc. алнию ex. sg. nom. ал'ни io.-clim. sg. dat. алъньи greg.-naz. алнии cant. 2. 9; 4. 5. sg. acc. алънию жироующоу траоу men.-mih. 3. sg. nom. алънии et алъны men.-mih. cf. лань et lit. elne, lonē: de ἄλκη, alces ahd. alaho aud. elgr curt. 1. 5. non videtur esse cogitandum.
алъништъ. m. νεβρός hinnulus greg.-naz. cf. алништь.
алънь -ни m. cervus оумнаго сн ални pat.-lulg.
алътарь m. θυσιαστήριον altare ал'тарь ostrom. алтарь. e germ. ahd. altari cf. олътарь.
алъфа f. ἄλφα alpha алькфоу зачинаюмь men.-mih. 174 алфа chrabr. 90.
алъча f. πεῖνα fames georg. loc. алъчи bon. алча nest.
алъчина f. πεῖνα fames georg.
алъчь m. πεῖνα fames io.-dam. ant. antch. лимός fames sg. loc. алъчи šiš. 252. съ

многомь алчемь hom.-mih. 135. vost. putat esse fem. алчь prol.-mart. lit. alkis f.

алъчьба f. νηστεία ieiuuium svjat. sborn. greg.-naz. sup. proph. ал'чька sup. 39. ал'чъка sup. 397. алчька sup. 397. 412. 413. алчъба sup. 129. 205. 265. алчка op. 2. 2. 114.

алъчьбьникъ m. ἄσιτος ieiunus pat.

алъчьбьнъ adj. πεινῶν esuriens; νηστείας ieiunii алчъбьнъ sup. 289. 320. 323. ал'чьбьнъ io.-clim. алчьбьна нужда hom.-mih.

алъчьнь adj. ἄσιτος ieiunus barl. krmč. ал'ченъ sup. 93. алчьнь chrys.-lab. hom.-mih. алчьнъ io.-clim.

алькъ adj. insidiosus glag. cf. nsl. jalen invidus.

ама f. βόθυνος fovea vost. cf. яма.

амазовьскъ adj. amazonum -вскаꙗ державница vost. 1. 90.

амазонь f. ἀμαζόνες amazones sbor.-kir. 38.

амаликъ m. rex sabb. 102. ex arab.

амалъфинъ m. amalphita krmč.-mih. 260.

амвакоукъ m. ἀμβακούμ habacuc glag.

амвакоумъ m. ἀμβακούμ habacuc proph. амьвакоумь prol.-mih.

аменонисъ m. menomena, piscis genus pl. gen. -нисъ leont. 120.

амєрѣмнинъ adj. poss. ἀμερυμνῆ amermammis -но богатьство cyr. 7.

аминъ adv. ἀμήν amen svjat. аминь cloz I. 751. ostrom. hanken.

амира m. ἀμηρᾶς dux classis men.-leop. men.-vuk. mir. mon.-serb. 172. 308. 339 etc. амирь 369. 448. 454.

амиринъ adj. poss. ἀμηρᾶ amerae, ducis classis - корабль mir.

амирѣкы m. ἀμηρᾶς dux classis.

амо adv. ὅπου quo cf. ямо.

аможе adv. ὅπου quo ev.-cholm. lavr.-op. 45. амоуже evang.-saec. xiii. - vost. cf. яможе.

амошь adj. poss. ἀμώς amos op. 2. 1. 109.

амъбонъ m. ἄμβων ambo, pulpitum амьбонь men.-vuk. prol.-vuk. greg.-lab. амбонъ sbor.-kir. 63. men.-mih. prol.-mih. аньбонь men.-mih. амконь chrys.-lab. par. авонь prol.-mih. на амьбонь възити ἀμβωνίζειν pulpitum conscendere krmč.-mih.

амъбросий m. ambrosius амьк- šiš. xii.

анагносанїе n. ἀνάγνωσις lectio op. 2. 2. 199.

анагносма f. ἀνάγνωσμα lectio агн - krmč.-saec. xiii.-vost. дѣ агносмѣ vost. 1. 103.

анагностъ m. ἀναγνώστης lector meth. 4. men.-mih.

анагностьнъ adj. ἀναγνώστου lectoris men.-mih.

анагностьство n. lectoratus sup. 166. 9.

аналавъ m. ἀνάλαβος succinctorium monachorum.

анастаса f. ἀναστασία anastasia prol.-mih.

анастасий m. ἀναστάσιος anastasius cyr. 23.

анастасиєвъ adj. anastasii op. 2. 2. 370.

анастасъ m. ἀναστάσιος anastasius per. lxxi. prol.-mih.

анатема f. ἀνάθεμα anathema šiš. 76.

анатематисати -сажь -сѣшїи vb. ἀναθεματίζειν exsecrari mir. par. анадематисати.

анатолъскъ adj. ἀνατολικός orientalis mir.

анафора f. ἀναφορά oblata men.-vuk. trêb. par. typ.-chil. поскоуда, рекше - krmč.-mih. 341. nota sg. gen. анафора zak.-serb.

анафорьнъ adj. ἀναφορᾶς oblatae клюдо -но.

анадема f. ἀνάθεμα anathema prol.-mart. šiš. 88. 161. duš. men.-vuk. анафема zak.-serb.

ангеловидьнъ adj. ἀγγελοειδής angelo similis.

ангеловъ adj. poss. ἀγγέλου angeli stichir. saec. xii. аггелова prol.-mart.

ангеловьць m. ἀγγελίτης angelita. haeretici quidam -вци мѣста ради, иже паричютъ се англиѣ krmč.-mih. 387. ѥстъ нѣкаꙗ ересь аньгеловьци ibid. 93.

ангелозрачьнъ adj. ἀγγελοειδής angelo similis.

ангелоименитъ adj. ἀγγελώνυμος angeli nomen habens аггелоим- prol.-mart.

ангеломждръ adj. ἀγγελόφρων uti angelus sapiens.

ангелообразьнъ adj. ἀγγελοειδής angelo similis - зѣници cyr. 30.

ангелоподобьнъ adj. ἀγγελοειδής angelo similis.

ангелоподражателънъ adj. ἀγγελομίμητος angelos imitans.

ангелъ v. анъгелъ.

ангелъскъ adj. ἀγγελικός angelicus - образь sim. I. 12. англѣскъ cloz I. 558. аѓелъскъ sup. 187. 29.

андноχийскъ adj. ἀντιόχειος antiochius chrys.-lab. sabb. 194.

андреа m. ἀνδρέας andreas cyr. 23. андрея assem. андрѣꙗ hom.-mih. андрѣишь chron. андрѣй chron.

андрій m. ἀδρίας adria leont.

андрианъ m. ἁδριανός hadrianus cyr. 23. 25. 26. -дрьянъ chron. андрианъ царь prol.-mih.

АНДРИАНЬ adj. poss. ἀδριανοῦ hadriani **-ина, -ино** recte **-ина града** men.-vuk.

АНДРИЙСКЪ adj. ἀδριακός adriaticus **-ка поучина** prol.-mart. **-ково поучино**.

АНДРѢКОВЪ adj. poss. ἀνδρέου andreae assem. **АНЕНЪ** v. **А**.

АНЕПСИЙ m. ἀνεψιός consobrinus gram. 95. 231. misc.; scribitur etiam **АНЕПСѢЙ** men.-leop. mon.-serb **АНЕЎЄЙ** prol.-mart.

АНЕПСИНА f. ἀνεψιά consobrina **АНЕЎЄНА** zak.-serb.; scribitur etiam **АНЕПСЄНА** sabb. 126. **АНЕЎЄНА** men.-vuk.

АНИТЪ adj. vox obscura: de ferro **ОТЬ -ТА ЖЕЛѢЗА** alex.-mih. 63.

АНКЮРА f. ἄγκυρα ancypa chron. **АНКИРА** men.-vuk. **АНКУРА** op. 2. 1. 164. cf. alb. ankurë ancora.

АНТИГРАФЕУСЪ m. ἀντιγραφεύς scriba sup. 448. 29.

АНТИДОРЪ m. ἀντίδωρον panis benedictus, qui a sacerdote ἀντὶ τῶν ἁγίων δώρων datur iis, qui ad sacra mysteria recipienda sunt imparati.

АНТИМИСЪ m. ἀντιμίνσιον antimensium **ѕвог.-kir.** 19. pam. 186. **АНДИМИСЬ** nom.-lab. **АНЬТИМИСЬ** prol.-vuk. **АНТИМИНСЪ**.

АНТИОХИЙНИНЪ m. ἀντιοχεύς antiochius prol.-mih. nest.

АНТИОХЪ m. ἀντιοχεύς antiochius pl. dat. **-ХОМЬ** men.-mih.

АНТИОШЬ adj. poss. antiochi io.-clim.

АНТИПАСКА f. ἀντίπασχα secunda septimana post pascha, dominica S. Thomae nest. **АНТИПАСХА**.

АНТИФОНЪ m. ἀντίφωνον antiphonum typ.-chil. mir. šaf.-frag. 35.

АНТИХРИСТОВЪ adj. poss. ἀντιχρίστου antichristi antch. chrys-lab. **АНЬТИ-** men.-vuk.

АНТИХРИСТЪ m. ἀντίχριστος antichristus nest. cf. **АНТИХРѢСТЪ**.

АНТИХРѢСТЪ m. ἀντίχριστος antichristus sup. 162. f. **АНТИХРИСТЪ**

АНТИХРѢШТЬ adj. poss ἀντιχρίστου antichristi **-ХРѢЩЬ** lavr.-op. 19.

АНЦИДЕНЬ m. ἀγχίσης anchises bell.-troj.

АНЪГЕЛЪ m. ἄγγελος angelus sup. 448. 29. **АНГЕЛЪ** sup. 371. 11; 372. 11; 375. 18. **АНГѢЛЪ** cloz l. 266. 467. 898. assem. **АНЬГѢЛЪ** men.-vuk. **АГЪГЕЛЪ** sup. 1. 5; 2. 15; 2. 20. **АГГЕЛЪ** sup. 174. 26; 176. 29; 240. 27. **АГѢЛЪ** cloz l. 899. **АГЛЪ** cloz l. 881. goth. aggilus.

АНЪДР-ОКЪ adj. poss. ἀνδρέου andreae **АНЬД-** prol.-vuk.

АНЪДРИЙКНЫ f. ἀδριακόν adriaticum mare sg. loc. **АНЬДРИДКИН** men.-mih. 199.

АНЪДРИАНОВЪ adj. poss. ἀδριανοῦ hadriani **АНЬДРИАНОВ, АНДР - ГРАДЬ** steph.

АНЪДРИАНЪ m. ἀδριανός hadrianus **АНЬДРИАНЬ** men.-vuk. nom.-mik. **АНЬДРѢ-ИНЬ** papa meth. 5.

АНЪДРИАНЬ adj. poss. ἀδριανοῦ hadriani **-ИНА, -ИНО** recte **-ИНА ГРАДА** prol.-lab. prol.-mih.

АНЪКИРА f. ἄγκυρα ancora vel ancyra **АНКУРА** sup. 392. 23. **АНЬКУРА** šiš. 224. **АГКОУРА** op. 2. 2. 461. **АНЬГИРА** dioptr.-lab. **АНЬКИРА** šiš. 43. **АНЬКЬИРА** šiš. 43. **АГЬКУРА** dioptr. **АГЬКИРА** typ.-chil. lit. enkuris.

АНЪКОУРЬСКЪ adj. ancyrae **АНЬК-** men.-leop. **АНЬКЎРЬСКЬ** krmč.-mih.

АНЪНА m. ἄννας annas **АН'НА** cloz I. 844. **АНЬНА** krmč.-mih. f. ἄννα anna **АНЬНЕ** hom.-mih. **АННА** sabb. 3. 39.

АНЪНИНЪ adj. poss. ἄννας annae **АНЬНИНЬ** men.-vuk.

АНЪТИОХИЙСКЪ adj. antiochiae **АНЬТ-** šiš. xv.

АНЪТИПАТОВЪ adj. poss. ἀνθυπάτου proconsulis **АНЬТ-** men.-vuk.

АНЪТИХРИСТЪ m. antichristus **АНЬТИ-** šiš. 210.

АНЪТОНЪ m. ἀντώνιος antonius **АНЬТОНА** prol.-mih.

АНЬТРАКЪСЪ m. anthrax **КАМЕНЕ АНТРАКСА** alex -mih.

АНЬТОУПАТЪ m ἀνθύπατος proconsul sup. 83. 14. **АНЬДОУПАТЪ** sup. 79. 16; 84. 21. **АНЬДЎПАТЬ** prol.-mih. **АНТОУПАТЪ** sup. 74. 23; 88. 10. **АНДОУПАТЪ** sup. 74. 5; 74. 7; 74. 17. **АНЬТИПАТЬ** men.-vuk. šiš. 29. **АНДИПАТЬ** sup. 86. 12.

АНѢДИНЪ m. ἀθῆναι athenae **ОТЬ АНЬДИНЬ** prol.-mih **АНТИНЄ̀ХЪ** prol.-mih. sg. loc. **АНТИНЄ̀** prol.-mih. cf. **АТИНЪ, АДИН**.

АНДЕМЪ m. ἀνθέμιον linea spiralis in columna **-ДЕМЬ** op. 2. 2. 60. **АНДЕМИОНЪ ЗЛАТЫЙ** op. 2. 2. 66.

АОНИЦА f. venus bell.-troj. 21.

АПЕТЪ m. ἰάφεθ iapheth š.-gl. 71.

АПИЙСКЪ adj. ἀππίου appii **-ПИСКА ФОРА** šiš. 46.

АПОЛИНАРИНИНЪ m. apollinarianus pl. acc. **-РИНЫ** krmč.-mih.

АПОЛОНОВЪ adj. poss. ἀπόλλωνος apollinis leont. alex.-mih.

АПОЛОНЬ adj. poss. ἀπόλλωνος apollinis **- ХРАМЪ** men.-leop.

АПОЛОСОВЪ adj. ἀπολλώς poss. apollos sabb.

АПОЛОСЪ m. ἀπολλώς apollos men.-leop.

АПОЛОШЬ adj. ἀπολλώς apollos šiš. 75. 87.

АПОНЪ -НЬКЕ f. lanx **АПОНОВЬ** prol. -iunii 12. - vost. e germ. ahd. panna, phanna,

quod e lat. patina cf. **панъ**, usl. ponev, **пана** in **панница**.

апостолникъ m. ἀποστολικός apostolicus. papa meth. 4. 5. cyr. 14. 23. 24. 25.

апостолокъ adj. poss. ἀποστόλου apostoli men.-vuk. sabb. 55. 151.

апостолъ m. ἀπόστολος apostolus - **цркве** sim. II. 14. **апостоулъ** et **апоустолъ** mon.-serb.

апостольскъ adj. ἀποστολικός apostolicus - **образъ** sim. I. 12. **оучишіе -ско и пастырь** krmč.-mih. 196.

апостольскы adv. apostolice sabb. 34.

апостольство n. ἀποστολή munus apostolicum šiš. 3. 101.

апострофъ m. ἀπόστροφος apostrophus cod.-serb.

апотека f. ἀποθήκη conditorium - **погрекъ или житница** proph.

аппиевъ adj. poss. ἀππίου appii **аппиева торга** vost. l. 373.

априлий m. ἀπρίλιος aprilis š.-gl. 40. mon.-serb.

априль m. ἀπρίλιος aprilis ostrom. greg.-lab. š.-gl. 40. mon.-serb. šiš. xvm. russis **апрѣль** meth. 1. chron.; idem habes mon.-serb.

арань adj. poss. ἀρράν arran pent.-mih.

аравийскъ adj. ἀραβικός arabicus; ἀραβίας arabiae bon. prol.-mih. mir.

аравитьскъ adj. ἀραβικός arabicus men.-vuk.; male pro ἀβάρων abarum prol.-lab.

аравитѧнинъ m. arabs krmč.-mih.

аравлянинъ m. ἄραψ arabs cyr. 12. -**вьлине** šiš. 4.

аравлянынь f. ἄραψ arabs mir.

аракъ m. ἄραψ arabs mir. vost. l. 465.

аравьскъ adj. ἀράβων arabum man. mir. krmč.-mih.

арапинъ m. ἄραψ arabs mir. par.

араратьскъ adj. ἀραράτ ararat pent.-mih.

арбанасинъ m. ἀρβανίτης albanus duš. 71. - **бѣбърь есть** misc. **пристати на -сы, на -сы въсходить** steph. pl. dat. -**сомь -сѣхъ** duš. cf. **аръкъ-**

арбанаскъ adj. ἀρβανιτῶν albanorum; minus bene -**шьскъ** steph. -**скѫ** asên 9.

арванатьскъ adj. albanicus **далматиньскъ и -тескыи глаголеть сѧ дрьжава** asên 12.

ареопагита m ἀρειοπαγίτης areopagita -**ѣита** assem.-bes. 41.

ареопагитъ m. ἀρειοπαγίτης areopagita hom.-mih.

ареопагитьскъ adj. areopagiticus -**гытьскый** šiš. 236.

арий m. ἄρειος arius.

аріанѣкъ adj. poss. ἀριήλ ariel.

аримадинъ m. optimatum genus apud arabes **великожи, иже соуть аримаде** sabb. 192. pro **амир-** ἀμηράδες.

аримаѳиа f. ἀριμαθαία arimathaea. nota sg. gen. **аримаѳии** cloz I. 892. 951, ubi **аримаѳиѧ** vel **аримаѳеѧ** exspectes.

аримаѳѣи f. ἀριμαθαία arimathaea cloz I. 754.

арина f. ἔριον lana apoc.-vost. cf. **ѣрина**.

аристарѣхъ m. aristarchus mater. vn.

аристининъ adj. poss. aristenae -**инь монастырь** krmč.-mih.

аристотельскъ adj. aristotelicus krmč.-mih.

арисъ m. ἄρης mars mater. v.

аритѫ митикиѧ f. ἀριθμητική arithmetica sg. dat. -**кии** cyr. 3.

ариянинъ m. ἀρειανός arianus men.-vuk. **ариянинь** prol.-mih.

ариянъ m. ἀρειανός arianus sup. 111. 18; 148. 7.

ариянскъ adj. ἀρειανός arianus sup. 138. 18; 147. 15; 148. 29. krmč.-mih.

ариянъствовати -воуѭ -вуіеши vb. ἀρειανίζειν arium sequi krmč.-mih.

аріинѣкъ adj. poss. ἄρειος martis - **лѣдъ** ἄρειος πάγος areopagus šiš. 34. op. 2. 2. 61. alex.-mih. - **пагъ** op. 2. 2. 7. men.-vuk. prol.-mih. cf. **лѣдъ**. -**ва ересь** arii haeresis pyrg.

аріинѣвьскъ adj. arii krmč.-mih.

аркадиневъ adj. poss. ἀρκαδίου arcadii men.-vuk.

арматосати -саѭ -саѥши vb. ἁρματόωειν ngr. armare bell -troj. 35. 41.

арменийскъ adj. ἀρμενιακός armeniacus sup. 204. 14.

арменинъ m. armenus **въ -ны заточи** men.-leop. **арьм-** krmč.-mih.

армениꙗ f. armenia sabb. 195. **арьм-** krmč.-mih.

арменьскъ adj. ἀρμενιακός armeniacus sup. 204. 8. prol.-mih. **градъ** prol.-mart. -**ко нашьствие** prol.-mart.

армѣнийскъ adj. armeniacus pyrg.

армѣньскъ adj. armeniacus krmč.-mih. ev.-trn.

аромать m ἄρωμα aroma ostrom. sabb. 71. pl. acc. -**ды** ev.-trn. pl. instr. -**тъı** š.-gl. 47. nota -**то** n. sabb. 122.

аромативица f. vas aromata continens -**тни-** alex.

аромативскъ adj. aromaticus men.-mih.

аронь adj. poss. ἀαρών aaron šiš. cf. **ааронь**.

артемида f. artemis op. 2. 2. 86.

артемидинъ adj. poss. ἀρτέμιδος dianae - **идоль** chrys.-lab. men.-vuk. prol.-mih.

артирия f. ἀρτηρία arteria dioptr. chrys.-lab. **артерия** op. 2. 2. 461. **арътирия** ex.

артоусъ m. ἄρτος panis, sacramentum tur.

артоусьнъ adj. ἄρτου panis, sacramenti - **хлѣбъ** tur.

аруу interj. εἴθε utinam **нъ аруу понѣ рѣчьнѣінѣхъ вождевъ бъіша искали** zlatostr. cf. **ауруу**.

архиврачь m. ἀρχίατρος medicorum primus alex.

архиграматевъсъ m. ἀρχιγραμματεύς scribarum praefectus **-кьсь** men.-vuk.

архимагиръ m. ἀρχιμάγειρος coquorum praefectus **-гиръ** men.-vuk. **арьхымагыръ** pent.-mih.

архистратиговъ adj. poss. ἀρχιστρατηγοῦ imperatoris.

архистратигъ m. ἀρχιστράτηγος exercitus imperator sup. 351. 14. **арьх-** sim. I. 10.

архисунагогъ m. ἀρχισυνάγωγος praefectus synagogae sup. 366. 27.

архитриклинъ m. ἀρχιτρίκλινος magister convivii š.-gl. 88.

архиепископиа f. ἀρχιεπισκοπή archiepiscopatus sabb. 97. 175.

архиепископъ m. ἀρχιεπίσκοπος archiepiscopus.

архиепископъіьство n. ἀρχιεπισκοπή archiepiscopatus.

архиерейство n. ἀρχιερωσύνη summum sacerdotium.

архиерействовати -воуѣ -воуѣши vb. ἀρχιερεύειν summum sacerdotem esse mir.

архиересоуни f. ἀρχιερωσύνη summum sacerdotium antch. **-сүни** op. 2. 2. 58.

арѣвданинъ m. ἀρβανίτης albanus pl. nom. **арьбанаси** prol.-lab. cf. **арв-**

арѣкадиевъ adj. poss. arcadii men.-mih. **арькадиевь градьдракийскый** men.-vuk.

арѣменинъ m. ἀρμένιος armenius **арьмен.**-vuk. prol.-mih. **арменинь** cyr. 21. **арьмѣнинъ** mon.-serb.

арѣханѣгелоскъ adj. poss. archangeli **арьханьг-** šiš. 118.

арѣханѣгелъ m. ἀρχάγγελος archangelus sup. 368. 22. **арх-** ostrom. **архангѣлъ** cloz I. 266. 469. **-гґелъ** sup. 179. 24. **архаггель** mon.-serb. **арьханьгель** šiš. xvii.

арѣхидиаконъ m. ἀρχιδιάκονος archidiaconus **арьх-** mon.-serb.

арѣхидиакъ m. ἀρχιδιάκονος archidiaconus **арьх-** mon.-mih. **арх-** greg.-lab.

арѣхимандрить m. ἀρχιμανδρίτης archimandrita **арьхимандрить** lit. - mih. **-мадрить** men.-vuk. **-маньдрить** prol.-mart. **-мждрить**: **-моудрить** ok. 23. pat.-mih. men.-mih.

арѣхистратигъ m. archistrategus **арьхіь.** xi.

арѣхитектонъ m. ἀρχιτέκτων architectus **арьх-** šiš. 93.

арѣхиепископъ m. ἀρχιεπίσκοπος archiepiscopus sup. 391. 14; 421. 22; 424. 7. **арх-** sup. 391. 14; 421. 22; 424. 7. cloz I. 752. II. 24. prol.-vuk. **архиепископъ**. **архипископъ** mon.-serb. **арьхиеп-** šiš. xvii.

арѣхиерей m. ἀρχιερεύς summus sacerdos **арьх-** sim. I. 20. **арх-** sup. 330. 4; 363. 5. š.-gl. 49. **-рѣй** hom.-mih. pl. dat. **-рѣомъ** cloz II. 94. **архерѣй** cloz I. 844. **архиерей** duš.

арѣхиерейскъ adj. ἀρχιερέως summi sacerdotis sup. 363. 2.

арѣхиереовъ adj. poss. ἀρχιερέως summi sacerdotis sup. 358. 13.

арѣхѣмагировъ adj. poss. ἀρχιμαγείρου coquorum praefecti **арьхым-** pent.-mih.

арѣхѣсунагогъ m. ἀρχισυνάγωγος synagogae praefectus **арьхыс-** šiš. 250.

арѣдемиса f. artemis **арьд-** men.-mih.

асакитъ m. ἀσύγχυτον materia quaedam unguento similis alex.-mih. 141. cf. **асоунхитъ** nest. xv.

асань m. nom. propr. viri asan **-ню** sabb. 199. 213. **асанъ**: **асана** sabb. 178. **цара загорьскаго** ibid. 199. **-ноу** ibid. 203. **асень**: **асеня** sabb. 171. **асенъ**: **асеномь** sabb. 173. cf. **асѣнь**.

асий m. ἄσιος asius pl. dat. **асномь** men.-mih.

асийскъ adj. ἀσίας asiae; ἀσιατικός asiaticus sup. 148. 23. šiš. 41. 110. mau. nest.

асинъкритъ m. ἀσηκρῆτις a secretis **асинькритъ** leont. **асункритъ** prol.-mih. **асиньгритъ** prol.-mart. **асигкритъ** cyr. 5. **асикритъ** prol.-mih.

асирінъ m. ἀσσύριος assyrius **сьмирн асиры и егньты** steph.

асиа f. ἀσία asia sabb. 170. 198. vost. I. 349.

асиинінъ m. ἀσιανός asiaticus krmč.-mih. 375.

асинъ adj. ἀσιανός asiaticus sup. 215. 8.

асиятьскъ adj. ἀσιατικός asiaticus mir.

аскъ m. κιβώτιον arca pal. russicum e scandico: askr suec. ask germ. asch russ. ящикъ pol. jaszcz.

асфалитъ m. ἄσφαλτος bitumen **асфалитомь помазати** ἀσφάλτοῦν bitumine illinire š.-gl. 71.

аспида f. ἀσπίς serpens sup. 136. 27. zlatostr. chrys.-lab. meu.-vuk. dioptr. hom.-mih. š.-gl. 62. **аспыда** sabb. 110.

аспидокъ adj. poss. ἀσπίδων serpentium prol.-mart. **кожа -ва** alex.-mih.
аспидьнъ adj. ἀσπίδων serpentium - **ыдъ** bon. - **отроче** hom.-mih. men.-mih.
аспидьскъ adj. ἀσπίδων serpentium.
аспръ pl. f. ἄσπρα pecunia acc. **аспри** mir. 151. gram. 149. mon.-serb. 285. 379. 381. gen. **аспри** nom.-lab. mon.-serb. dat. **аспрамъ** mon.-serb. 338. croat. jaspra luč. alb. **asprë** pecunia.
асти, амь, аси vb. ἐσθίειν edere **адите** vost. cf. **ѣсти**.
астрологиꙗ f. astrologia svjat.
астрологожьнъ adj. astrologicus **-жныа прѣльсти** op. 2. 1. 32.
астрономиꙗ f. ἀστρονομία astronomia cyr. 3. 6.
астръчий adj. πελαργῶν ciconiarum **астръчий разоумъ** op. 2. 1. 17. cf. **стрѣкъ**.
асоурия f. ἀσσορία assyria per. 24.
асоурьскъ adj. assyrius hom.-mih.
асъсарий m. ἀσσάριον assarium vost. 1. 156. **дкѣ пѣтници на асъсарии продаете сѧ**.
асьнъ adj. σαφής perspicuus **асньке** psalt.-theod. cf. **ѣсьнъ**.
асѣнь m. nom. propr. viri, asèn dat. **-ню** prol.-lab. asên 12. loc. **-ни** bon. gen. **-на** prol.-lab. **асѣнь, асѣня** et **-на** men.-vuk. cf. **асань**.
асоурий m. ἀσσύριος assyrius proph., ubi nom. **-рие-риемъ-рииѫ**ъ et **-рииимь**; **асирий** chrabr. 90.
асоурийскъ adj. ἀσσύριος assyrius chron. **асоур-** prol.-mih. nest. **асир-** chrys.-lab.
аѳанасий m. ἀθανάσιος athanasius sg. gen. **-сѣ** antch.
аѳини pl. m. ἀθῆναι athenae **-нѣхъ** prol.-mih. 193. šis. 153. cf. **анѣдинъ**.
аѳинѣй m. ἀθηναῖος atheniensis šiš. 34.
аѳиохиꙗ f. ἀντιόχεια antiochia psalt.-int.
афедронъ m. ἀφεδρών latrina chrys.-lab. **афендронь** nom.-lab.
афедроньнъ adj. ἀφεδρῶνος latrinae **мѣсто смрадноѥ -ноѥ** mir. 104.
афетовъ adj. poss. ἰάφεθ iapheth pent.-mih.
афитиатръ m. ἀμφιθέατρον amphitheatrum glag.
аформесмъ m. ἀφορισμός excommunicatio **аформесьмомь** zak.-serb.
африкийскъ adj. africae krmč.-mih.
африкиꙗ f. ἀφρική africa men.-vuk. krmč.-mih.
африкискъ adj. ἀφρικῆς africae sup. 132. 9.
афродисий adj. aphrodisius - **многыихъ врашьнъ** svjat. - op. 2. 2. 402.
афродита f. aphrodita krmč.-mih.
афродитинъ adj. poss. aphroditae krmč.-mih.
афоуризати -саѭ -саѥши vb. ἀφορίζειν excommunicare gram. 331.
ахавль adj. poss. ἀχάβ achab hom.-mih. **ахавлѣ** vost. 1. 371.
ахайскъ adj. ἀχαΐας achaeae šiš. 109.
ахатисъ m. ἀχάτης achates **ахатис** svjat.
ахилиевъ adj. poss. ἀχιλλέως achillis men.-mih.
ацелешь m. ἀχιλλεύς achilles alex.-mih.
ацинганинъ m. zingarus gram. 252. **-ганъ** ibid. 291.
ацинганъка f. zingara gram. 291.
ацилеишевъ adj. poss. ἀχιλλέως achillis bell.-troj. 26.
ацилешь m. ἀχιλλεύς achilles bell.-troj. 23. **ацилеишь** ibid. 16. 22. 25.
ацѣ v. a.
аче adv. **день аче день** ἡμέρᾳ καὶ ἡμέρᾳ op. 2. 2. 263. vost. 1. 227. cf. **иче** sup. 429.
аште conj. εἰ si; εἰ an, num act. 1. 6. - šiš. **аште да** εἰ si sup. 147. 239. io.-clim. **да аште** cf. **да. аште и** etsi sup. 22. **аште како** si quo modo. **аште ли** εἰ δέ si vero sup. 17. 54. 151. sabb. 38. šiš. 52. **аште ли да** εἰ δέ si vero sup. 132. 163. 195. **аште ли же** εἰ δέ si vero šiš. 94. cloz 1. 24. **аште ли ни** εἰ δὲ μή si vero non šiš. 109. **аште лиць** si vero ex. cf. **неконьс. аште ли - аште ли** εἴτε - εἴτε sive - sive šiš. 102. 132. **аште или** εἰ δέ si vero šiš. 40. **аште ѥда** greg.-naz.-vost. 1. 508. praecedente pronomine relativo **аште** respondet particulae - cumque: **иже аште** quicunque šiš. 8. 13. **иждеже аште** ubicunque sup. 219. **елико аште** quantumcunque sup. 297. **еликоже аште** id. sup. 219. uota **чьто любо аще боудеть** krmč.-mih.; in codd. scrbb. **акие, акѣ** men.-serb. 9. 158. eche, eccę fris. nsl. če. etymon: a suff. tja. **аштн** pro **аште бн** vel **бъ** sup. 324. 21; 332. 15; 332. 23. **аштн не бъило** εἰ μὴ ἦν; **аштн не въсталъ** εἰ μὴ ἀνέστη; **цѣ и аштн простъ** καίτοιγε εἰ φιλός; **аштншѧ** pro **аште бншѧ** vel **бъшѧ**: **аштншѧ бо кѣдьни войнн печатьлѣли** εἰ γὰρ μόνοι οἱ στρατιῶται ἐσφραγίσαντο sup. 331. 16.
ашютъ adv. εἰκῇ, μάτην frustra šiš. 119. 145. **ашоутъ** psalt.-athan.-šaf.-ursp. cf. **ашютъ, ошоутн. ышютъ**.
ашютъ m. sensus vocis dubius: **нечьстнкаго ашюта изъгнавъ** men.-zogr.
ашютъ adv. εἰκῇ, μάτην frustra greg.-naz. op. 2. 2. 86. 264. slov.-novg. b. **ашютъ**

cloz I. 6. 539. δωρεάν gratis psalt.-pog. cf. čech. ješutny, ješitný vanus cf. **ашоуть, ошоути, ашють.**

аѧкшишь m. αἴας aiax bell.-troj. 16. cf. **аѧкшь.**

аѧкшь m. αἴας aiax bell.-troj. 15. 16. 20. cf. **аѧкшишь, анакшь.**

аѧ n. ὠόν ovum isai. 10. 14. paroem. vost. cf. **яйце.**

аероходикъ adj. ἀεριπόρος aërivagus antch.

аеропходимъ adj. ἀεριπόρος aërivagus.

аеръ m. ἀήρ aër sup. 368. 8. bon. cyr. 21. chron. **аѣръ** šiš. 91. 245. 258. op. 2. 1. 150. **аиѣрь** men.-mih. **аиѣрь** krmč.-mih.

аерьнъ adj. ἀέρος, ἀέρων aëris **облакъ аерьнъ** bon. **къ облацѣхъ аерьнѣихъ** psalt.-petr. a. **аѣрьнь** šiš. 126.

аерьскъ adj. ἀέρος aëris lavr.

аѳанасіне m. athanasius sabb. 186.

аѳанасиѣскъ adj. poss. ἀθανασίου athanasii svjat. mir.

аѳинганинъ m. ἀθίγγανος athinganus **-ане** krmč.-mih. **о аѳиньганѣхъ, рекше о неприкосновеньныихъ** ibid. 390.

аѳина f. minerva krmč.-mih.

аѳиней m. ἀθηναῖος athenienšis sup. 105. 9; 422. 8. cf. **атинѣкй**

аѳини pl. m. ἀθῆναι athenae **аѳинѣхъ** men.-mih. ἀθηναῖοι athenienses **-нолѣ** men.-vuk. **-ноухъ** man. **-нѣхъ** krmč.-mih. šiš. 235. cf. **атини.**

аѳинийскъ adj. ἀθηναῖος atheniensis **афин-** prol.-mih.

аѳининъ adj. poss. ἀθηνᾶς minervae **- капище** prol.-mart.

аѳиньскъ adj. atheniensis krmč.-mih.

аѳинѣйскъ adj. ἀθηναῖος atheniensis krmč.-mih. prol.-mih. šiš. 34. 235. **-нийскь** men.-mih.

аѳинѣянинъ m. ἀθηναῖος atheniensis men.-vuk. **-нянинъ** men.-mih.

аѳинянинъ m. ἀθηναῖος atheniensis šiš. 235. men.-mih. cf. **аѳинѣянинъ.**

аѳонъ m. ἄθως athos mih. sabb. 22. **въ свѣтѣй горѣ -на** sabb. 2. 188. op. 2. 1. 45. **въ свѣтоую -на гороу** sabb. 40. **къ свѣтоую гороу -на** sabb. 171.

аѳоньскъ adj. ἄθω atho op. 2. 1. 31. 45. **афон-** prol.-mih.

аѵгоустовъ adj. poss. augusti svjat.

К.

к secunda alphabeti palaeo-slovenici littera. **боукъ** (gen. **боукъве**) dicta. **к** glagoliticum respondet romanorum n, **к** romanorum ѵм.

бака f. γραῦς anus; μάμμη avia men.-vuk. leont. 2. tim. 1. 5. šiš. 247; μαῖα, μαιεύτρια obstetrix men.-vuk. pat.-mih. pent.-mih. nom.-lab. rum. **какъ**; ngr. βάβα pater somm. βαβά, βάβω deh.

кабий adj. γραώδης anilis 1. tim. 4. 7.

кабилонъ m. βαβυλών babylon **-онь** š.-gl. 80. cf. **какулонъ.**

кабинъ adj. poss. μάμμης aviae **поносъ - раздрѣшин марша** hom.-mih.

кабити -ключ -кишн vb. μαιεύειν obstetricem esse exod. 1. 16. **- сѧ:** жена **кабитъ се** μαιοῦται parturit hom.-mih.

кабоуни pl. m. superstitio: **кажни** nom.-petr., de qua significatione dubitari potest; bogomili: **масалиане, оучителн богоумиломь, рекше -ломь** krmč.-mih. 362. **о масалиинѣхъ, иже соуть нынѣ глаголемии богомили, -ни** περὶ μασσαλιανῶν τῶν νῦν βογομίλων krmč.-mih. 205. **къ сѣй глаголѧнѣ все кабоуньска ересь. тако бо дрьжеть и -ни** krmč.-mih. 362. **еретикъ нарицающихъ се кабоунь** lit.-mih. 33. **зьли еретици -ныѥ,** recte **-ниѥ** ibid. cf. russ. **забобоны** pol. **zabobon** magy. **babona**; et rum. **вобоане** pl. incantatio.

кабоуньскъ adj. αἱρετικός haereticus, rectius **bogomilicus** lit.-mih. 33. **-ска ересь** krmč.-mih. **сни глаголѧ все -скые ереси, тако бо тни глаголютъ** krmč.-mih. 383.

багашк m. mensura quaedam **дванасть багашахъ шеница** pom.-cet.

багрити - грѣж -грѣши vb. φοινίσσειν rubefacere **багрѣрити** sup. 295. ephr.-vost.

багровати -рочіж -рочѣши vb. φοινίσσειν rubefacere **- сѧ; -гър-** psalt.-petr. a.

багровлѣнынъ adj. purpuream lanam habens **-ноѥ овьче** chrys.-lab.

багровъкъ adj. purpureus **чрезь кьсоу великоую четыридесетницоу къ -кие стихары и фелоны** nom.-mik. 141.

багроносица f. πορφυροφόρος purpuram gestans.

багроносьнъ adj. πορφυροφόρος purpuram gestans.

багроносьць m. πορφυροφόρος purpuram gestans.

багрообразьнъ adj. πορφυροειδής purpurae similis **-зна клина** men.-mih.

багръ m. πορφύρα purpura men.-vuk. ἅλουρ-

γίς vestis purpurea **царскый багрꙗ** sabb. 203. 207. 209. **багры царскими** prol.-vost. byssus op. 2. 2. 238. **багъръ** sup. 376. 395. 424. ev.-vost. adj. πορφυροῦς purpureus georg. pat.-šaf.

багрѣникъ m. πορφυροβάφος purpurarius triod. κναφεύς fullo pyrg.

багрѣносьць m. πορφυροφόρος purpuram gestans.

багрѣница f. πορφύρα purpura sim. l 29. βύσσος byssus pent.-mih. - **царьска** ok 56. **-гърѣкы-** sup. 5. 272. 326. in fontibus russ. **багърьница** ostrom. **багрьница**.

багрѣничьнъ adj. πορφύρας purpurae man.

багрѣнопостланъ adj. πορφυρόστρωτος purpura stratus **-сланъ** man.

багрѣнороднынъ adj. πορφυρογέννητος, πορφυρόφυτος, πορφυροβλάστητος in purpura natus prol.-mih. man.

багрѣнъ adj. πορφυροῦς purpureus. in fontibus russ. **багърынъ** ostrom. svjat. **багрынъ** op. 2. 2. 147. sbor.-kir. 62.

багрѣнѥ n. purpura tingere **-рѣи-** georg.

багърити v. **багрити**.

багъръ v. **багръ**.

бадати -даѭ -даѥши vb. pungere - **трьниѥмь** chrys.-lab.

базаръ m. πανήγυρις coetus publicus **въ -рѣхъ** и **въ великыхъ празьниц҃хъ** proph. e turc.

балваньць v. **балъканъ**.

балий -ина m. ἐπῳδός incantator **балиꙗ** и **волхвы, балиꙗми и волхвы** dan. l. 20. - proph. ziz. ἰατρός medicus psalt.-pog. op. 1 109. šaf.-urspr. **балн** cloz l. 200. 592. bali fris. **балиꙗ** incantator azbuk. **балыꙗ** f. ber.

балийскъ adj. ἐπῳδοῦ incantatoris dan. 4. 6. - vost. ἰατροῦ medici. in fontibus russ. habes etiam **балиньскъ** vost.

балование n. φάρμακον medicina; ἐπιμέλεια cura **врачевско -ние** cyr.-hier. φαρμακία veneficium pent.-mih. kruš. balouvanige fris nota **бальк-** et **бьльк-** glag.

баловати -лоуѭ -лоуѥши vb. curare **балоуѭще ꙗзыкомь лазарꙑ цѣси** aut.-hom. 224. **балоуѭще ꙁꙑкъмь** op. 2. 2. 432.

балъканотворьѥние n. ἀγαλματοποιΐα statuarum confectio krmč. krmč.-mih.

балъванъ m. stipes vel statua **стлание ꙗко балванъ** cod.-bulg.-saec. xm. στήλη columna op. 2. 2. 60. ἄγαλμα statua krmč.-mih. nota **блъванъ** στήλη columna op. 2. 2. 56. **баловань** krmč. nsl.-croat. balvan trabs bulg. bolnvan russ. **болванъ** idolum lit balvonas idolum let. bulvâns ausgestopfter lockvogel rum. **колоканъ** globus lapideus. tataricae videtur esse originis: bâlâbân magnus ef. **колъканъ**.

балъваньць m. εἴδωλον idolum **блъваньць** glag.

блатина f. lacuna, stagnum **кал'тинъ** op. 2. l. 23. cf. **блатина**.

бальникъ v. **банальникъ**.

бальствиѥ n. φάρμακον medicina glag.

бальство n. φάρμακον medicina greg.-naz. op. 2. 2. 97. 234. ant.-hom. š.-gl. 78. **балъство** cloz l. 200. **балство очесное** op. 2. 1. 192. incantatio azbuk; per **нечестие** explicatur slov.-novg. b. nota **о-балство** vost. 2. 184.

банестра f. βαλίστρα balestra, funda it. balestra **три ста коника -ами оубиши** alex.-mih. 33.

банити -ниѫ -нити vb. λούειν lavare krmč. lege **баѥити**.

банъ m. banus per. 56. 8. gram. 19. **кралки** - gram. 162. ὡς δὲ ὁ ῥὴξ οὗ παρῆν, βέλοσις δὲ ὁ τὰ παρ' ἐκείνῳ φέρων (μπάνον ταύτην καλοῦσιν οὗννοι τὴν ἀρχήν) οὗ μακρὰν εἶναι ἠγγέλλετο Io. Cinnamus (xm. saec.) 3. 111. p. 117. nsl. croat. serb. ban; baniti se superbire bel. nota byzantinorum βοεάνος duc.; rum. **бан**.

банѣтованиѥ n. offensio **банът-** š.-gl. 98. e magy.

банѣтовати -тоуѭ -тоуѥши vb. offendere š.-gl. 98. e magy.

баньникъ m. βαλανεύς balneator prol.-vuk. prol.-mih.

баньнъ adj. βαλανείου, λουτροῦ balnei krmč.-mih. **-но врѣмѧ** hom.-mih. **-на печь** men.-mih.

баньскъ adj. βαλανείου balnei zlatostr.

баньство n. banatus gram. 22.

баньчнй -чнꙗ m. βαλανεύς balneator ephr.-mih. **-чнѥ вькодѩщаго водоу** belg. nota sg. nom **-чи** dual. nom. **-чиꙗ** pl. nom. **-чин** pl. gen. **-чй** men.-mih.; male **баничнй** ephr.-vost., nisi est pro **баньштий**.

баня f. λουτρόν balneum greg.-naz. **баню дѣлати** krmč.-mih. 358; κολυμβήθρα ioann. 9. 11. ev.- saec. xiv.; γυμνάσιον gymnasium sup. 56. 8. nota **бѣнь** vost. nsl. banja labrum lex. serb. banja; bulg. banica ili mlin pokl. l. 37. čech. báně magy. bánya metalli fodina rum. **бъ** balneum, metalli fodina notabis **кана** kuppel **строѥние баньное** lavr. cf. ahd. wanna futterschwinge mhd. wanne id. gefäss zum backen uhd. wanne mlt. bauna cistae species it bagno. o germ.

баньиние n. lavatio glag.

баніарь m. βαλανεύς balneator men.-mih.

банити -ньж -нисши vb. λούειν lavare - сѧ krmč.-mih.

баранъ m. vervex боранъ op. 1. 195. vost. 1. 109. lit. baronas. ɔ russ.

барило n. dolium mir. 72. nsl. baril. barila mlat. barillus it. barile fr. baril mhd. barél kymr. baril Diez, Wörterbuch 47. ngr. βαρέλι duc. vent.. rum. барелкъ.

бархатъ m. barchanus sbor.-kir. 62. mhd. barkân mlat. barracanus pol. barchan cf. nsl. baršun magy. bársony.

барънинъ m. antibarensis men.-leop.

баснити -шиж -сниши vb. μυθολογεῖν fabulari.

баснодѣиние n. μυθοποιία fabularum fictio.

баснословити -вліж -вишн vb. μυθολογεῖν fabulari barl. chrys.-lab. dioptr. krmč.-mih. баснъносл- krmč.-mih.

баснословие n. μυθολογία mythologia krmč.-mih. - женьско trêb. - сълагати krmč.-mih.

баснословъ m. μυθολόγος mythologus ber.

баснословъ m. μυθολόγος mythologus ber.

баснословъмъішлиение n. fabularum fictio.

баснотворити -рьж -рнши vb. fingere -рнмо чародѣиние krmč.-mih. 390.

баснотворьць m. μυθοποιός fabularum fictor men.-vuk. μάγος magus pyrg.

баснотворение n. fictio молмедово -ренне krmč.-mih.

баснооумъішлиение n. μυθοπλαστία fabulosum figmentum -шлен- op. 2. 2. 317.

баснь f. μῦθος fabula greg.-naz. svjat. men.-vuk. op. 2. 2. 85. μαγεία incantatio dial.-šaf. отравы, чародѣиния и басни chrys.-lab. nsl. basen meg. basem lex. basna trub. bulg. basen; basnatarka maga pokl. I. 66. rum. баснъ.

батогъ m. ῥάβδος baculus chron. φραγέλλιον flagellum - отъ вьрвий ioann. 2. 15. -vost. ῥμάς lorum prol.-mart. 128. nota батокъ flagellum op. 2. 2. 239. lit. batogas flagellum rum. батог gadus morhua.

баштина f. hereditas duš. bulg. baštinъ serb. baština solum natalo, fundus, vinea mik. baštinik heres mik. alb. bastine cf. bulg. bašta pater magy bátya, batsi rum. бачіе.

баштинъ adj. poss. πατρός patris vost. - op. по съмрѣти -нѣ си bell.-troj. 2. -на земли alex.-mih. 84. 126.

баильникъ m. ἐπῳδός incantator баальникъ georg.-vost. сѣдѣ небесе и землѫ сжтъ доуси лжкави, нжи сжтъ ико ловци блинци. dioptr.

баильница f. ἐπῳδός incantatrix баальница georg.

баиние n. ἐπῳδή incantatio georg. μῦθος fabula šiš. 171.

баинъ m. ἐπῳδός incantator влъхвомъ и -номъ pal.

баиньникъ m. ἐπῳδός incantator баиникъ georg.

баити, баіж, баіеши vb. μυθεύεσθαι fabulari op. 2. 2. 86. баинии баютъ ev. -theoph. баюшимъ въ гроѣ быти доуши vost. баени - tur. ἐπᾴδειν incantare не боуди баіз svjat.-op. 2. 2. 399. - надъ болыштими svjat. баий part. ἐπαοιδός incantator svjat. mederi: sic fortasse op. 2. 2. 142. nsl. serb. bajati; bajatj incantare bel. nsl. bajilo incantatio dain. bahoriti incantare cf. scr. bhâ, bhas splendere bhaš loqui gr. φη-μί lat. fari curt. 1. 407.

бдоула f. arbor quaedam и высади мнѣ ханьк маслиніж, а гавриль ыблькь (lege -кж), а рафаиль бдоулж misc. 102.

бебръ m. κάστωρ fiber арбанасинь бебрь есть misc. 84. recte бъбръ cf. бъбровина.

бедра f. μηρός femur bon. krmč.-mih. men.-mih. cf. бедро.

бедро n. μηρός femur men.-mih. cf. бедра.

бедрьнъ adj. μηροῦ femoris -на малакиа.

бежделѣза sborn.: безъ желѣза.

бежділовати -лоуіж -лоуіеши vb. debilitare margar. cf. бежж-.

бежителънъ adj. incolis carens книжно безьжителъно prol.

бежнего: безъ него; бежнего assem. op. 2. 2. 307. 432. бежнего svjat.

безавистьнъ adj. ἄφθονος invidia carens krmč.

безадьштина f. facultates hominis sine herede mortui -дшина vost. -штина sbor.-kir. 57. thema безадьскъ.

безазорьнъ adj. ἄμεμπτος, ἀδιάβλητος, ἀνεπίληπτος inculpatus op. 2. 2. 300.

безаконити -ніж -ниши vb. ἀνομεῖν iniuste agere op. 1. 19. deut. 4. 16. - pent.-mih.

безаконие n. ἀνομία iniquitas svjat. sup. 44. 227. 291 etc. antch. -нье sup. 370. 404. 410. παρανομία iniuria cloz I. 365. 683. rum. безаконіъ.

безаконовати -ноуіж -ноуіеши vb. ἀνομεῖν inique agere bon. hom.-mih. cf. -коньнов-.

безаконьникокъ adj. poss. ἀνόμου iniqui men.-vuk.

безаконьникъ m. ἄνομος iniquus svjat. šiš. 244. ἀσεβής impius ant. ἀχάριστος

ingratus sup. -ѧтникъ šaf.-frag. 37. -нникъ cloz I. 931. sup. 157. 191. 238. 393.

безаконьновати -ноуѭ -ноуѥши vb. ἀνομεῖν inique agere sup. 69. 83. triod. cf. -конок-

безаконьнъ adj. ἄνομος illegitimus; παράνομος impius sup. 41. 100. 141. svjat. aut. - **разоумъ** βλασφημία blasphemia ev.-cholm. **-но разоумѣнии** id. ev.-vost. **-но разоумѣти** βλασφημεῖν blasphemare matth. 26. 65. - kryl. **-нѣшıа** cloz I. 243. **-нѣжь** 682. ѭ̃пъ 344. 373. **-пѣнъı** šaf.-frag. 35. **-нѣнъ** sup. 313. **-ннъ** snp. 296. **-нѣнъ** sup. 41. 48. 102 etc.

безаконьнѣ adv. ἀνόμως inique - **разоумѣти о кожьскыхъ** βλασφημεῖν blasphemare ev.-cholm. **-конньѣ** sup. 435.

безаконьствовати **-коуѭ -коуѥши** vb. ἀνομεῖν inique agere sabb. 113.

безаконьѥ n. ἀνομία iniquitas sup. 210. 6. greg.-naz.

безбанıе n. ἀναυσία nausea nulla: quamquam huic vocabulo graeco respondeat, tamen proprie est balnei defectus op. 2. 2. 201.

безблагодарьнъ adj. ἀχάριστος ingratus.

безблагодарьствıе n. ἀχαριστία animus ingratus.

безблагодатьникъ m. ἀχάριστος ingratus hom.-mih.

безблагодатьнъ adj. ἀχάριστος ingratus cf. -дѣт-

безблагодѣтıе n. ἀχαριστία animus ingratus svjat.

безблагодѣтьнъ adj. ἀχάριστος ingratus cf. -дат-

безблазньнъ adj. ἀσκανδάλιστος non offensus io.-clim. hom.-mih. ἀσφαλής tutus hom.-mih.

безблазньнѣ adv. tuto antch.

безблазньство n. ἀσκανδάλιστον εἶναι non offensum esse men.-mih.

безбогъ adj. ἄθεος impius greg.-naz.

безбожьникъ m. ἄθεος impius men.-mih.

безбожьнъ adj. ἄθεος impius sup. 36. 41. 63 etc. šiš. 179. nota, sup. 348. 9. male respondere graeco ξιφάξιφος.

безбожьскъ adj. ἄθεος impius.

безбожьствıе n. ἀθεΐα impietas sim. l. 7.

безбожьство n. ἀθεΐα impietas sup. 326.

безболѣзньıе n. ἀνωδυνία doloris absentia io.-clim. ioann.

безболѣзньнъ adj. ἀνώδυνος doloris expers hom.-mih.

безбоязнивъ adj. ἄφοβος metu carens hes. 15.

безбоязньıе n. ἀφοβία metus absentia sup. 441.

безбоязньнъ adj. ἄφοβος intrepidus dial. **-зно** hes. 10.

безбоязньство n. ἀφοβία metus absentia chrys.-lab.

безбрадъ adj. ἀπώγων imberbis.

безбраньнъ adj. ἀπόλεμος pacificus.

безбрачьнъ adj. ἄγαμος coelebs.

безбрашьнъ adj. cibo carens: rectius fortasse **безъ врашьнъ**, adj. enim esset **-ньнъ**. nota, sup. 199. 20. male respondere graeco ἀθάνατος.

безбѣдьно adv. ἀκινδύνως tuto krmč. - **поплоути** dioptr.

безбѣдьнъ adj. ἀκίνδυνος periculo carens sup. 386. isaak.

безвазньство n. infortunium vost. l. 74.

безвештıнъ adj. ἄυλος, ἄνυλος materiae expers, incorporeus sup. 320. **-тѣнъ** sup. 199.

безвештıствьнъ adj. ἄυλος incorporeus ant. typ.-chil. **-нѣ** adv.

безвидьнъ adj. ἀσχήμων indecorus mir.

безвиньнъ adj. ἀναίτιος, ἀθῷος innocens sup. 296. **-нѣнъ** sup. 272. 296.

безвлажьнъ adj. humore carens men.-mih.

безвластьнъ adj. ἀνηγεμόνευτος duce carens **безъкр-** op. 2. 2. 153.

безвлъненъ adj. ἀκύματος fluctibus non agitatus men. - **пристанıште** chrys.-lab.

безводıе n. ἀνυδρία aquae inopia hom.-mih. **-дıе** lavr. **-дıемь прѣсѣхнѣть** krmč.-mih.

безводьнъ adj. ἄνυδρος aqua carens šiš. 216.

безвонньствьнъ adj. ἀστράτευτος immunis a militia.

безвольнъ adj. involuntarius.

безвонъко adv. ἀφόφως sine strepitu **-звонко** hes. 16. e russ.

безвратъ adj. ἀμετάστρεπτος immutabilis ant.

безврътьнъ adj. ἀπερίσπαστος immobilis **-вертное** ex.

безврѣдıе n. ἀπάθεια, ἀπροσπάθεια tranquillitas **-дıе** io.-clim. **безък-** op. 2. 2. 198. **безвр-** op. 2. 2. 199.

безврѣмениıти сѧ -нıѫ сѧ -нıши сѧ vb. ἀκαιρεῖσθαι opportunitate temporis destitui.

безврѣменьнословıе n. ἀκαιρολογία intempestiva sermocinatio dial.

безврѣменьнъ adj. ἄκαιρος intempestivus **безъкр-** sup. 64. 28.

безврѣменьство n. ἀκαιρία importunitas.

безвъзрастьнъ adj. ἀνήλικος impuber **-но дѣтѧ.**

безвѣди v. **вѣдѣ.**

безвѣздьнъ adj. ἀνάστερος stellis carens **безъзв-** man.

безвѣнынъ adj. dote carens.

безвѣрьство n. ἀπιστία incredulitas.

безвѣстие n. ἀδηλία incertitudo ant. antch. - **смертное** op. 2. 1. 38. - **сына** sabb. 10.

безвѣстьнъ adj. ἄδηλος incertus ant.; male **безвѣштьнъ** sup. 200. 5.

безглаштьнъ adj. tibialibus carens dioptr.

безглавьнъ adj. ἀκέφαλος capite carens op. 2. 2. 197.

безглаголънъ adj. verbis carens isaak.

безгласие n. ἀφωνία vocis defectus ant. men.-vuk. hom.-mih.

безгласьно adv. ἄνευ ῆχου sine strepitu **-сно** hes.

безгласьнъ adj. ἄφωνος tacitus greg.-naz. šiš. 202. nota **кегласьнъ** pat.-mih.

безгнѣвие n. ἀοργία irae defectus io.-clim. pat. **-вы** antch.

безгнѣвьнъ adj. ἀόργητος lenis sup. 152. ant. ἀπαθής tranquillus greg.-naz.

безгнѣвьство n. ἀνοργία irae defectus.

безгокнньство n. ἀκαρπία sterilitas svjat.

безгодие n. ἀωρία intempestivitas **да не оумьрѣши** въ - **свое** sborn. **бы -дни быти** men.-mih.

безгодословьникъ m. intempestive loquens georg.-vost.

безгодьнъ adj. ἄκαιρος intempestivus ant. - **часъ** chrys.-lab. **-на бесѣда** antch. **смѣхъ** - sabb. 5. **троудъ -ны** op. 2. 2. 204. immaturus **-на юность** sabb. 61.

безгодьнѣ adv. ἀκαίρως intempestive sup. 197. - **пожевый** chrys.-lab.

безградьникъ m. ἄπολις extorris sup. 62. 26. men.-mih. krmč.-mih.

безгръдѣньнъ adj. ἀνυπερήφανος superbia carens ant.

безгрѣшьнъ adj. ἀναμάρτητος peccati expers sup. 450. ant.

безгыбѣлънъ adj. non interiens, tutus io.-clim.

бездарьствьнъ adj. ἀχάριστος ingratus sup. 77. 11.

бездвьрьнъ adj. ἄθυρος ianua carens hom.-mih.; incontinens **-на оуста**.

бездобь adv. ἀκαίρως intempestive pat. hom.-mih. ἀνονήτως, εἰκῆ, ματαίως, μάτην frustra dial.-šaf. op. 2. 2. 118. 202. 672. **къ бездобь** id. athan. vost. 1. 98.

бездомъкъ m. ἔξοικος, ἄνοικος domo carens pat. ant. krmč.-mih. margar. ἀκτήμων inops io.-clim.

бездомьникъ m. ἄνοικος domo carens par.

бездомьнъ adj. ἄνοικος domo carens; ἀκτήμων inops.

бездравлениие n. ἀνοησία insipientia **-лепсуг.-hier.**

бездрадостьнъ adj. laetitiae expers; male respondet graeco ἀχέρων greg.-naz., ubi interpres de ἀ et χαίρω cogitavit.

бездразоума sup. 293. 9. greg.-naz.: **безъ разоума**.

бездрѣзновениие n. ἀπαρρησίαστον libertatis defectus ant.

бездрѣзновеньнъ adj. audacia carens **-вьнь** chrys.-lab.

бездрѣзостьнъ adj. non audax ioann.

бездрѣвьнъ adj. ξύλος non ligneus sup. 294. 28. hom.-mih. **крада -на** svjat.

бездоушиие n. ἀψυχία anima carere sabb. 164.

бездоушьнъ adj. ἄψυχος inanimus sup. 380. isaak. cyr. 22. **-шно злато** krmč.-mih.

бездоушьствовати -оуѭ -оуѥши vb. ἀψυχεῖν exanimari men.-vuk.

бездъжание n. ἀβροχία pluviae defectus sup. 411. hom.-mih. dial. krk. αὐχμός siccitas men.-vuk. **-дьие** sup. 412. nota **бездъжгше** codd. russ.

бездъждьнъ adj. ἄβροχος pluvia carens prol.-vuk. **-но ведро** hom.-mih. 137.

бездъна f. ἄβυσσος abyssus cloz I. 928. sup. 341. 349. **-дьна** sup. 80. 284. 353. ostrom. **бесдна** ἄπειρα ὕδατα aquae infinitae hes. cf. croat. bezna jama in insula Veglia glasn. 1860. II. 8. rum. **безнъ** abyssus.

бездъние n. ἄβυσσος abyssus bon. ex. **-денше** sup. 57. 17. ex. **-денье** op. 2. 2. 200. **-дьние** sup. 117. svjat. ex.

бездънъ m. ἄβυσσος abyssus op. 2. 2. 200. adj. fundo carens, profundus **коды -дьные** men.-mih. 290. **-дьныи** sg. f. abyssus psalt. **-еug -дноую** ezech. 26. 19; 31. 4. **-дьныи** pl. nom. **къ высѣчъ -дьнъихъ** zlatostr.

бездънь f. abyssus **-дьнь** io.-clim.

бездънькнъ adj. ἀβύσσου abyssi.

бездъчаинькъ adj. ἄπνους halitu carens.

бездѣла: безъ дѣла ἄπρακτος inefficax - **бъıст' нѣко** cloz I. 576.

бездѣлесьнъ adj. ἄπρακτος inefficax krk.

бездѣлие n. inefficacitas **-льнмь** antch. nota πάρεργον accessio **-лье: ико - поутн творшше самарию** op. 2. 1. 137.

бездѣльнъ adj. ἄπρακτος inefficax ant. περίεργος curiosus hom.-mih.

бездѣльствовати -оуѭ -оуѥши vb. ἀπρακτεῖν inefficacem esse dioptr.

бездѣтие n. ἀτεκνία liberorum orbitas men.-vuk.

БЕЗДѢТЬНЪ adj. ἄτεκνος liberis carens krmč. men.-mih.
БЕЗДѢТЬСТВО n. ἀτεκνία liberorum orbitas prol.
БЕЗЖИЛОВАТИ -ЛОУЮ -ЛОУЄШИ vb. debilitare vost. cf. **БЕЖД-**.
БЕЗИМЕНЕ sine nomine **ИМЕНИТО ИЛИ -** vost. 1. 312.
БЕЗИМЕНИТЪ adj. ἀνώνυμος nominis expers men.-vuk.
БЕЗИМЕНЬНЪ adj. ἀνώνυμος nominis expers **-НАІЇ НЕДѢЛІ** chron. I. 209.
БЕЗИМѢНИЄ n. ἀκτημοσύνη paupertas ant. **БЕЗИМѢНЬНИКЪ** m. ἀκτήμων inops men.-mih. **БЕЗЪИМ-** krmč.-mih.
БЕЗИМѢНЬНЪ adj. ἀκτήμων inops.
БЕЗИМѢНЬСТВО n. ἀκτημοσύνη paupertas ant. **БЕЗЪИМ-** antch.
БЕЗИСТЛѢНИЄ n. ἀφθαρσία incorruptibilitas. **БЕЗИСТЯЗАТЕЛЬНО** adv. sine quaestione.
БЕЗЛАТЬНЪ adj. ἄχρυσος auro carens men.
БЕЗЛИСТВІЙ adj. ἄφυλλος foliis carens **ЗЕЛКЖ -ВНЖ** man.-vost. 1. 277.
БЕЗЛОБНВЪ adj. ἄκακος non malus ant. **-ЗЛОБНКЪ** sabb. men.-mih. **-КА ДОУША** leont.
БЕЗЛОБИВЬНО adv. ἀκάκως innocenter **БЕЗЛОБИВНО** sim. I. 10.
БЕЗЛОБИЄ n. ἀκακία innocentia sabb. **-ЗЪЛ-** sup. 251. **БЕЗОЛОБИЄ** svjat.
БЕЗЛОБЬНО adv. ἀκάκως innocenter **-ЗЪЛ-** sup. 6.
БЕЗЛОБЬНЪ adj. ἄκακος non malus; ἁπλοῦς simplex **-ЗЪЛОБЪЛИ** sup. 331. ἀνεξίκακος malorum tolerans **-ЗЪЛОБЄНЪ** sup. 152. 17. **БЕЗЪЗА-** šiš. 230.
БЕЗЛОБЬСТВОВАТИ -ВОУЮ -ВОУЄШИ vb. ἄκακον εἶναι innocentem esse.
БЕЗЛОУНЬНЪ adj. ἀσέληνος illunis.
БЕЗЛОУЧНЪ adj. ἀναύγητος splendore carens triod.
БЕЗЛѢНОСТЬНЪ adj. impiger ioann.
БЕЗЛѢНЬНЪ adj. ἄοκνος impiger ant.
БЕЗЛѢПОТЬНЪ adj. ἀπρεπής turpis hes. 13. prol.
БЕЗЛѢПОТЬНѢ adv. ἀπρεπῶς turpiter **-ТНѢ** hes. 14.
БЕЗЛѢПЬНЪ adj. ἀπρεπής turpis **-ПНОЄ** hes. 14.
БЕЗЛѢТЬНЪ adj. ἄχρονος temporis expers ant. sabb. 85.
БЕЗЛѢТЬНѢ adv. sine tempore **-ТНѢ** chrys.-lab.
БЕЗЛѢТЬСТВО n. temporis defectus chrys.-lab.
БЕЗЛѢЧЬНЪ adj. ἀνίατος insanabilis **-НОЄ** insanabilitas greg.-naz.
БЕЗМАСЛЬНЪ adj. ἀνέλαιος oleo carens ant. **-СЛѢНА** antch.
БЕЗМАТЕРЬНЪ adj. ἀμήτωρ matre carens.
БЕЗМАТЕРЬНЬ adj. ἀμήτωρ matre carens **-НЮМОУ КОГОУ** hom.-mih.; rectius **-НЪ**.
БЕЗМИЛОКАНИЄ n. ἀσυμπάθεια inclementia ant.
БЕЗМИЛОСРѢДИЄ n. immisericordia leont.
БЕЗМИЛОСТИКЪ adj. ἀνελεήμων immisericors **-КЪІЖ СЛОУГЪ** sup. 46. 22.
БЕЗМИЛОСТИВЬНО adv. ἀφειδῶς severe men.-vuk.
БЕЗМИЛОСТИВЬНЪ adj ἀνελεήμων immisericors ant.
БЕЗМИЛОСТЬНЪ adj. ἀνελεήμων immisericors.
БЕЗМЛѢВИЄ n. ἡσυχία silentium sup. 426. dial. σιγή silentium cloz I. 157. **БЕЗМЛѢВЬІЄ ДѢЄТЬ** antch.
БЕЗМЛѢВЬНИКЪ m. ἥσυχος quietus krk. isaak. **-МОЛЧЕНИКЪ** op. 2. 2. 269.
БЕЗМЛѢВЬНО adv. quiete **-МОЛЧНО** chron.
БЕЗМЛѢВЬНЪ adj. ἥσυχος quietus ant. antch. **-МЛѢВНЪ** sup. 150.
БЕЗМЛѢВЬСТВИЄ n. ἡσυχία tranquillitas **-МЛѢК-** sup. 350.
БЕЗМЛѢВЬСТВОВАТИ -ВОУЮ -ВОУЄШИ vb. ἡσυχάζειν tranquille vivere dial. men.-vuk. dioptr.
БЕЗМОЩЬТЬНЪ adj. impotens isaak. sabb. 103.
БЕЗМЪЧЬТАНЬНЪ adj. ἀφάνταστος imaginationibus carens.
БЕЗМЬЗДЬНИКЪ m. ἀνάργυρος mercede carens ostrom.
БЕЗМЬЗДЬНО adv. sine mercede prol.-mih.
БЕЗМЬЗДЬНЪ adj. ἄμισθος mercedis expers **-НИ ВРАЧЕВЄ** prol.-belg.
БЕЗМѢРИЄ n. ἀμετρία intemperies, multitudo immensa men.-mih. sborn.
БЕЗМѢРЬНЪ adj. ἄμετρος immensus sborn. sup. 359. **БЕЗЪМ-** šiš. 108. **-РЬНЪ** sup. 65. 6; male respondet gr. ἀνήκεστος insanabilis.
БЕЗМѢРЬСТВИЄ n. ἀμετρία multitudo immensa ant.
БЕЗМѢСТИЄ n. ἀτοπία absurditas ioann.
БЕЗМѢСТЬНЪ adj. ἄτοπος absurdus.
БЕЗМЯТѢЖИЄ n. tranquillitas chrys.-lab.
БЕЗМЯТѢЖЬНЪ adj. imperturbatus isaak.
БЕЗМЯДРИЄ n. ἀφροσύνη amentia ant.
БЕЗМЯДРОСТЬЛИВЪ adj. amens isaak.
БЕЗМЯДРЬНЪ adj. amens men.-mih.
БЕЗМЯЖЬНО adv. sine viro **-ЖНО** sabb. 162.
БЕЗМЯЖЬНЪ adj. ἀνανδρος non maritus sup. 340. 24. **- МОУЖЬ** hom.-mih. **-ЖЬНЪ МЯЖЬ** cloz I. 891.
БЕЗМЯТЬНЪ adj. ἀτάραχος imperturbatus ant. **-НА ДОУША** antch.
БЕЗНАДЕЖДИЄ n. ἀνελπιστία desperatio krk. isaak.

безнадежьно adv. sine spe men.-vuk.
безнадежьнъ adj. ἄνελπις, ἀνέλπιστος spe carens sup. 109. isaak. sabb. 206.
безнарѧдиѥ n. confusio **-днемъ полцы погыбаютъ** pam. 234. chron. e russ.
безначѧльно adv. ἀνάρχως sine principio sup. 139.
безначѧльнъ adj. ἄναρχος principio carens sup. 128. **-ок.** 58. **- отьць** hom.-mih.
безначѧльнъ adv. ἀνάρχως sine principio sup.
безначѧльство n. ἀναρχία principii defectus ant.
безнекѣстьнъ adj. ἄνυμφος innuptus; male **-на дѣва** typ.-chil.
безнестатъчьнъ adj. defectu carens hom.-mih. 138.
безногличиѥ n. γονόρροια gonorrhoea 2. reg. 3 29. in cod. saec. xvi. - vost., ubi **-чье** respondet gr. γονορρυής semen effundens: vox dubia.
безношьтьнъ adj. nocte carens **- скѣтъ** chrys.-lab.
безнравиѥ n. morum defectus, pravi mores isaak.
безнравьствовати -воуѭ -воуѥши vb. pravos mores habere isaak.
безобразити сѧ -жѫ сѧ -зиши сѧ vb. ἀσχημονεῖν turpiter se gerere op. 1. 154.
безобразиѥ n. ἀσχημοσύνη turpitudo triod. krmč.-mih.
безобразовати -зоуѭ -зоуѥши vb. turpiter se gerere chrys.-lab.
безобразьнъ adj. ἀσχήμων indecorus dial. ἀσχημάτιστος infigurabilis **безъок-** io.-dam.
безобразьство n. foeda actio psalt.-int.
безоубѣдай adj. ἀκτήμων pauper ant. 125. male **бъзобѣдай** op. 2. 2. 263. cf. **безратнй, безоумай, бесконьцай, беспорекай, беспосагай, бештинай.**
безоковатн -коуѭ -коуѥши vb. ἀναισχυντεῖν impudentem esse sup. 24.
безокъ adj. ἀναίσχυντος impudens.
безопасьность f. ἀμέλεια negligentia.
безопасьство n. ἀσφάλεια securitas; ἀμέλεια negligentia.
безопѣтьнъ adj. ἀπερίεργος incuriosus ant.
безоружьнъ adj. armis carens prol.-mart.
безоградьнъ adj. relaxatione carens **-но мѣсто** par.
безотъвѣтьнъ adj. ἀναπολόγητος non defensus šiš. 48. 114. ant.; cuius ratio non redditur leont. **безот-** šiš.
безотьчь adj. ἀπάτωρ patre orbus cf. **безматерьнь.**
безочесьнъ adj. ἀνόμματος oculorum expers **-сьнъ** op. 2. 2. 7. ἀναίσχυντος impudens.
безочивъ adj. ἀναίσχυντος impudens ant. ephr.-vost. **-вый нюда** antch.
безочити сѧ -чѫ сѧ -чиши сѧ vb. impudentem esse chrys.-lab.
безочиѥ n. ἀναίδεια impudentia men.-vuk. vost. 1. 232.
безочьнъ adj. προπετής petulans ant. **-на дѣтель** hom.-mih. 5.
безочьство n. ἀναίδεια, ἀναισχυντία impudentia ostrom. **-чъство** cloz I. 435; in op. 2. 1. 23. **безочьство** ἀσέβεια impietas confusum esse videtur cum **безъчьстиѥ.**
безочьствовати -воуѭ -воуѥши vb. ἀναισχυντεῖν impudentem esse.
безрадостьнъ adj. laetitiae expers.
безратнй adj. ἀπολέμητος bello carens sup. 239. 8. cf. **безобѣдай.**
безрачиѥ n. ἀόρασία visus defectus men.-vuk.
безрачьнъ adj. ἀνόμματος visus expers men.
безродьнъ adj. ἀγενής ignobilis dial. prol.-mart.
безръпътивъ adj. ἀγόγγυστος non murmurans ant.
безржавьнъ adj. manicis carens dioptr.
безржкъ adj. ἄχειρ manibus carens hom.-mih. 161.
безржница f. ἄχειρ manibus carens mir.
безржчьнъ adj. ἄχειρ manibus carens mir.
безоуѫдьнъ adj. ἀθαμβής intrepidus **безъоуж-** hes. 15.
безоумл adv. εἰκῆ, μάτην frustra sup. 102. 239. 247 etc. cloz I. 506. antch. op. 1. 154: 2. 1. 162. šiš. 117. ἁπλῶς temere hom.-mih. δωρεάν gratis.
безоумай adj. ἄνους demens sup. 287. 14. cf. **безоубѣдай.**
безоумити -млѭ -мнши vb. amentem esse **-мѣ** part. ἄφρων amens men.-vuk.
безоумиѥ n. ἄνοια dementia sup. 21. 24. 244 etc. ἀγνωμοσύνη stoliditas **-мьѥ** cloz I. 184. II. 29. μανία insania cloz II. 32. ἀναισθησία dementia cloz I. 364. **-мьѥ** sup. 296. 307. 334.
безоумль m. ἀγνώμων, ἄνους, ἄφρων, παράφρων demens sup. 20. 136. svjat. op. 2. 1. 152. 153; 2. 2. 199. sg. voc. **-мьлю** sup. 2. 127. 263. 318. hom.-mih. 133. antch. minus bene **-мьль** sup. 2. 21. 127. 237. 263. 318. svjat. io.-clim.
безоумовлти -моуѭ -моуѥши vb. dementem esse **- на бога** psalt.-vost.
безоумъ m. dementia op. 2. 2. 430.
безоумьлнкъ adj. ἄνους demens svjat.
безоумьникъ m. ἄνους demens **-мникъ** cloz I. 736.
безоумьноватн -моуѭ -моуѥши vb. amentem esse svjat.

безоумьнъ adj. ἄνους, ἄφρων demens sup. 36. 251. ostrom. ant. μάταιος vanus sup. 338. l. svjat. -мѣнъмн cloz l. 378. -мѣнъ sup. 140. 338. ἄτακτος inordinatus op. 2. l. 163.

безоумьство n. ἄνοια dementia; κουφότης levitas hom.-mih.

безоумьствовати -воуѭ -воуѥши vb. ἀνοηταίνειν desipere men.-vuk.

безоупъваниѥ n. ἀνελπιστία desperatio ant.

безоупъваньство n. ἀνελπιστία desperatio antch. безъоуп- ant.-vost.

безоусп'кшьнъ adj. inutilis -но рыдланиѥ par.

безоутварьнъ adj. ἄκοσμος inornatus безъоут- hes. 13.

безоут'кшьнъ adj. consolationis expers ioann.

безч- v. безъч- бешт- беч-

безъ praep. ἄνευ, ἄτερ sine iungitur cum gen. pro -въз- in libris antiquioribus saepissime scribitur з, pro зър - здр, pro зъс - с, pro зъп - сп, pro зъч- aut шт aut ч, pro зъж - жд. 1) безаконъ sup. 214. 2. безълобн sine malitia sup. 251. 270. 2) бездразоума ἀνοήτως stulte sup. 293. бездрала sine aratro sup. 294. бездранъ sine vulneribus sup. 61. бездржкоу sine manibus sup. 349. 352. 3) бесъблазна sup. 18. бесъмотрениѥ ἄκριτος confusus greg.-naz. бестрахъ sup. 49. 308. бестрасти sup. 174. 388. бестоуда ἀναιδῆς impudens sup. 333. impudenter sup. 398. бестроудо ἀπόνως sine labore: male бестоуда sup. 288. 11. бесоумьнѣниа tur. бесжмьнѣниа μετ' ἀδείας sine timore sup. 346. бесъмьнѣниа leont. бесъмжштенниа ἀπερισπάστως non distracte sup. 278. бесъна sup. 6. бесытости ἀπλήστως insatiabiliter sup. 235. бесѣмене sup. 175. 294. 4) беспр'кстани, quod vide. 5) бештедѣниа leont. бешиноу tr. 105. бештяка (бештюка) ἀφοφητί sine strepitu io.-clim. бязиоука azbuk. 6) бечнна bon. бечисла ἀναρίθμητος innumerabilis hom.-mih. sim l. 22. бечисмене hom.-mih. бечьсти сътворити sup. 69. 436. hom.-mih. 7) бежделѣза sborn. scribitur etiam безблазнъ ἀνεμπόδιστος expeditus sup. 260. безблазна ἀσφαλής tutus greg.-naz. безбога ἄθεος atheus: зълъıй онъ и безбога властелинъ; безграда ἄπολις urbe carens sup. 332. бездомоу ἄοικος domo carens sup. 332. adjectiva composita cum ἀ privativo vides verti posse per безъ et gen. substantivi; зълъıй онъ и безбога властелинъ sborn. безъ старости и безъ съмрьти соуть ἀγήρατοι καὶ ἀθάνατοι εἰσιν senectuti et morti obnoxii non sunt hom.-mih. бестарости ἀγήρατος non senescens sup. 260. бесъмрьти ἀθάνατος immortalis sup. 258. бесъна insomnis sup. 51. бесъткоренна ἄκτιστος increatus sup. 241. бештисмене ἀναρίθμητος innumerabilis безв'ксти къıстъ ἀφανὴς γέγονεν evanuit sup. 139. 155. 159. безоума, quod vide. lit. be let. bez rum. безй.

безълобнѣ etc. v. безлобнѣ etc.

безъпъваниѥ n. ἀπαρρησίαστον libertatis defectus; male respondet graeco ἀπαρρησιαστὴς io.-clim. cf. безоуп-.

безъчиниѥ n. ἀταξία incontinentia krmč.-mih.

безъчиновати -ноуѭ -ноуѥши vb. ἀτακτεῖν ordinem non servare men.-vuk.

безъчловѣчиѥ n. inhumanitas men.-vuk.

безъчр'ктожьнъ adj. thalamo carens chrys.-lab.

безъчьстьствовати -воуѭ -воуѥши vb. honore privare, contemnere chrys.-lab.

безъчьстьникъ m. infamis men.-mih. rum. бечисник ineptus.

безъчьстьнъ adj. ἀσεβής impius op. 2. l. 23.

безъштадьно adv. ἀφειδῶς severe безъщедьно men.-vuk.

безъıзъıчьнъ adj. elinguis.

безѫбъ adj. ἀνόδους edentulus barl.

бенеднктъ m. nom. propr. viri, benedictus -кта ev.-trn.

бенетъци pl. m. ἑνετίαι venetiae -тьци krmč. nsl. benetki bel. serb. mleci gen. mletaka pro bneci.

бенетьчьскъ adj. ἑνετικός venetus krmč.

березозолъ m. aprilis op. 1. 262. e lingua russica, pslov. enim esset ерѣзозолъ betularum viriditas i. e. mensis, quo betulae virescunt.

берита f. barretum š.-gl. 100. it. barretta fr. barrette Diez, Wörterbuch 51.

бесада v. бесѣда.

бесаньство n. δυσπραγία res adversae zlatostr., ubi санъ respondet gr. εὐπραγία res secundae.

бесапогъ ev.-trn.: безъ сапогъ.

бескарьно adv. ἀκόπως indefesso prol.-mart. безъск- men.-leop.

бескарьнъ adj. lite vacuus mir. 90.

бесв'ктънъ adj. luce carens безъск'ктьно м'ксто men.-mih. -тъна antch.

бесилиѥ n. debilitas isaak.

бескласие n. ἄζυμα panes non fermentati ber. cf. азимьство.

БЕСКВАСОВЬНЪ adj. ἄζύμων pauis non fermentati op. 2. 1. 13.

БЕСКВАСЬНЪ adj. ἄζυμος non fermentatus pat. chrys.-lab.

БЕСКВАСЬСТВО n. temperantia apost.-saec. xiii.

БЕСКВРЪНЬНЪ adj. ἀμίαντος immaculatus ant. -КВРЪНЪ sup. 267. 13.

БЕСКЛАСИЕ n. spicarum defectus par.

БЕСКНИЖЬНЪ adj. ἀγράμματος illiteratus chrys.-lab. БЕЗЬК- nom.-mik.

БЕСКОЛѢНЬНИКЪ m. genere carens, ignobilis men.-mih. 281. nota имена ємоу кыдаѥ БЕСКОЛѢНЬНИКЬ И ЗОВѢШЕ greg.-lab. 92. cf. КОЛѢНЬНИКЪ.

БЕСКОНЬЧАЙ adj. infinitus радоуй сѧ, прииминтелю -цаѥ жизни и вѣчнаго свѣта hom.-mih. 200. cf. БЕЗОБЪДАЙ.

БЕСКОНЬЧЬНЪ adj. ἀτέλευτος infinitus ant. sborn.

БЕСКОПИЙНИКЪ m. ἀκοντιστής iaculator l. reg. 31. 3. in cod. saec. xvi. - vost.; male, interpreti ὰ erat particula privativa.

БЕСКОРЕНЬНЪ adj. ἄρριζος radicibus carens ant. -ННО antch.

БЕСКРАЙСТВО n. ἀκρασία intemperantia io.-clim.; male, error e similitudine soni ortus esse videtur.

БЕСКРАМОЛЬНЪ adj. ἀνεπιβούλευτος ab insidiis tutus ant.

БЕСКРОВЬНЪ adj. ἄστεγος tecti expers triod.

БЕСКРОВЬСТВО n. tecti defectus chrys.-lab.

БЕСКРЪБЬНЪ adj. ἄλυπος doloris expers, sollicitudinis expers sup. 377. 9.

БЕСКРЪВЬНЪ adj. ἄναιμος exsanguis ant.-hom.; male БЕЗКРЪБНЪЬѦ sup. 209. 13.

БЕСКРЪМЬНЪ adj. ἄτροφος cibo carens -НИ СЪСЬЦИ men.-leop.

БЕСКРѢПОСТЬНЪ adj. ἀδύναμος imbecillus men.

БЕСКОЎМИНИЕ n. ἀγογγυσία non murmurare БЕЗК- io.-clim. op. 2. 2. 200.

БЕСКЖДЪІ v. СКЖДА.

БЕСКЖДЬНЪ adj. μὴ ἐνδεής non indigus ant. men.-mih.

БЕСЛАВИЕ n. ἀδοξία ignominia.

БЕСЛАВЬНЪ adj. ἄδοξος inglorius misc. bor.

БЕСЛАСТИЕ n. iucunditatis defectus ber.

БЕСЛАСТЬНЪ adj. ἀήδονος iniucundus -ТНОЄ hes. 14.

БЕСЛОВЕСИЕ n. ἀλογία loquelae, rationis defectus greg.-naz.

БЕСЛОВЕСЬНЪ adj. ἄλογος, ἀλόγιστος rationis expers svjat. -СѢНЪ sup. 20. 237. -НѢ: КРОМѢ КИНЫ slov.-novg. b.

БЕСЛОВИЕ n. ἀλογία absurditas triod.

БЕСЛОВЬНЪ adj. ἄλογος, ἀλόγιστος rationis expers -ѢНЪ sup. 333.

БЕСЛЪЗЬНЪ adj. lacrimis carens iosun.

БЕСЛЪЗЬНѢ adv. sine lacrimis.

БЕСЛѢНЬНЪ adj. ἀνήλιος sole carens -СЛЬНЬНЪ sup. 351.

БЕСЛѢНЬЧЬНЪ adj. ἀνήλιος sole carens.

БЕСОЛЬНЪ adj. sale carens nom.-lab.

БЕСПАГОЎБИЕ n. damni defectus svjat.

БЕСПАКОСТЬНЪ adj. ἀζήμιος indemnis krnč.-mih.

БЕСПАМѦТЬНЪ adj. immemor men.-mih.

БЕСПАМѦТЬСТВО n. memoriae defectus isaak.

БЕСПЕЧАЛИЕ n. ἀμεριμνία securitas ant. krk. sabb. 23. 134.

БЕСПЕЧАЛОВАТИ -ЛОЎѪ -ЛОЎЄШИ vb. curis vacuum esse op. 2. 2. 450. dioptr.

БЕСПЕЧАЛЬНЪ adj. ἄλυπος doloris expers šiš. 139. ἀμέριμνος securus matth. 28. 14. hom.-mih.

БЕСПЕЧАЛЬСТВО n. curarum expertem esse isaak.

БЕСПЕЧАЛЬСТВОВАТИ -ВОЎѪ -ВОЎЄШИ vb. curarum esse expertem.

БЕСПИШТИЕ n. inedia typ.-chil.

БЕСПИШТЬНЪ adj. ἄτροφος impastus prol.-mart.

БЕСПЛАВЬНЪ adj. ἀρρέμβαστος immotus ant. rad. ПЛОЎ, quae movendi significationem videtur habuisse.

БЕСПЛАЧЬНЪ adj. ἄκλαυστος fletu carens БЕЗП- sup. 322.

БЕСПЛИШТИЕ n. tranquillitas -ЦЬЄ hom.-mih. -ЦЬЄ antch.

БЕСПЛИШТЬНЪ adj. ἥσυχος tranquillus ant.

БЕСПЛОДЪІ -ДЪВЄ f. sterilis; male -ПЛОДНИ ok. 73. cf. НЕПЛОДЪІ.

БЕСПЛОДЬНЪ adj. ἄκαρπος, ἄγονος sterilis sup. 254. ant. antch. -НА КРЬСТА hom.-mih.

БЕСПЛОДЬСТВИЕ n. ἀκαρπία sterilitas triod.

БЕСПЛОДЬСТВОВАТИ -ВОЎѪ -ВОЎЄШИ vb. στειρεύειν sterilem esse hom.-mih.

БЕСПЛЪТЬНО adv. ἀσωμάτως sine corpore -ПЛЬТ- sup. 243. svjat.

БЕСПЛЪТЬНЪ adj. ἄσαρκος carnis expers sup. 350. sabb. 24. ἀσώματος incorporeus -ПЛЬТ- sup. 346.

БЕСПОКАИНЬНЪ adj. poenitentia carens dioptr.-lab.

БЕСПОКРОВЬНЪ adj. ἄστεγος tecto carens ant.-hom.

БЕСПОЛЬЗЬНЪ adj. ἀνόνητος inutilis ant.

БЕСПОМОЩТИЕ n. auxilii defectus.

БЕСПОМОЩТЬНЪ adj. auxilio carens sabb. 105. isaak.

БЕСПОРОКАЙ adj. irreprehensibilis НЕКѢСТО БЕСПОСАГАЙ И -КАЙ hom.-mih. 201. cf. БЕЗОБЪДАЙ.

БЕСПОРОЧЬНЪ adj. ἄμωμος irreprehensibilis.

БЕСПОСАГАЙ adj. ἄγαμος coelebs **ТВОЕѦ -ГАѦ МАТЕРЬ** sup. 291. 7. **НЕВѢСТО -ГАѦ** hom.-mih. 200. 201. **БЕЗЪПОСАГАѦ МАТИ** torž.

БЕСПОШЬСТВИЄ n. ἀκινησία immobilitas **-ШЬСТВЬЕ** op. 2. 2. 200. scandali defectus ziz.

БЕСПРАВЬДИНЪ adj. ἄδικος iniustus **-ЬДНѢЪ** hes. 15.

БЕСПРАВЬДИЄ n. ἀδικία iniustitia isaak. - **СЪПЛЕСТИ** hom.-mih. **БЕЗП-** sup. 188.

БЕСПРАВЬДОВАТИ -ДОУѰ -ДОУЄШИ vb. iniuria afficere **-ВДОУѦМЬ** sabb. 153.

БЕСПРАВЬДЬНЪ adj. ἄδικος iniustus sup. 324.

БЕСПРАВЬДЬСТВО n. ἀδικία iniustitia greg.-lab.

БЕСПРИБЫТЪЧЬНЪ adj. ἀνωφελής inutilis dial.

БЕСПРИКЛАДЬНЪ adj. ἀσύμβλητος incomparabilis chrys.-lab.

БЕСПРИЛИЧЬНЪ adj. non conveniens - **ЕРѢМЕНИМЬ** ἄωρος immaturus men.-vuk.

БЕСПРИРОЧЬНЪ adj. irreprehensibilis **-ЧНЫЙ ДОУХЪ** hom.-mih. **-ЧНА ПЛЬТЬ** (mariae) hom.-mih. **-ЧНОЄ БОГОРОДИЦѢ ТѢЛО** hom.-mih. cf. **БЕСПОРОЧЬНЪ**.

БЕСПРИСТРАСТИЄ n. animi tranquillitas.

БЕСПРОМЫСЛЬНЪ adj. improvidus.

БЕСПРѢДЪСТАТЕЛЬНЪ adj. rectore carens chrys.-lab. isaak.

БЕСПРѢКОСЛОВЬНЪ adj. non contradicens.

БЕСПРѢПОНЬНЪ adj. ἀκώλυτος non impeditus.

БЕСПРѢСѢМЄНЄ greg.-naz. zlatostr. ex.: **БЕЗЪ ПРѢСѢМЄНЄ** διηνεκῶς continuo.

БЕСПРѢСТАНИ v. **ПРѢСТАНЬ**.

БЕСПРѢТЪКНОВЄНЬНЪ adj. offensione carens.

БЕСПѢТИЄ n. ἀνοδία itineris defectus greg.-naz. **ПОКАШЄ СѦ ЗА БЕСПОУТИЄ** (recte **БЕСПОУТИЦ**) **МѢСТА** men.-mih. 138.

БЕСПѢТЬНЪ adj. ἄνοδος invius **-ТЬМЬ** sup. 212.

БЕСРАМИЄ n. ἀναισχυντία impudentia sup. 293. prol.-mart.

БЕСРАМЪКЪ m. ἀναιδής, ἀναίσχυντος impudens **-МЬКЪ** sup. 238. 21.

БЕСРАМЬЛИВЪ adj. impudens.

БЕСРАМЬНИКЪ m. ἀναίσχυντος impudens prol. ἀκόλαστος lascivus men.-vuk.

БЕСРАМЬНИЦА f. ἀναίσχυντος impudens.

БЕСРАМЬНЪ adj. ἀναίσχυντος impudens sup. 10. isaak.

БЕСРЕБРЬНИКЪ m. ἀνάργυρος argento carens.

БЕСРЕБРЬНЪ adj. ἀνάργυρος argento carens.

БЕСРЪДЬ adj. ἀκάρδιος vecors.

БЕСРЪДЬЧЬНЪ adj. ἀκάρδιος vecors.

БЕСРЪЖДА m. ἀκάρδιος vecors **-СѢРЬЖА** svjat.

БЕСТАНОУ v. **СТАНЪ**.

БЕСТАТЬНЪ adj. instabilis svjat.

БЕСТЛѢНИЄ n. ἀφθαρσία incorruptibilitas cf. **БЕСТЛѢ-**.

БЕСТЛѢНЬНЪ adj. ἄφθαρτος incorruptibilis.

БЕСТРАВЬНЪ adj. ἄχλους, ἀχλοηφόρος herba carens hom.-mih.

БЕСТРАЖЬЛИВЪ adj. non custoditus - **ДОМЪ** isaak.

БЕСТРАСТИЄ n. ἀπάθεια indolentia.

БЕСТРАСТЬНИЦА f. ἀπαθής non patiens iuen.-vuk.

БЕСТРАСТЬНЪ adj. ἀπαθής non patiens sup 387. 394. ant. chrys.-lab.

БЕСТРАШИВЪ adj. ἄφοβος intrepidus pat - **ТАТЬ** chrys.-lab.

БЕСТРАШИЄ n. ἀφοβία animus imperterritus ant. typ.-chil. sabb. 107. **БЕЗЪС-** prol.

БЕСТРАШЬСТВО n. ἀφοβία animus imperterritus ant.

БЕСТРОУДЬНЪ adj. ἄκοπος indefessus ioann siue labore comparatus **-ДНА ТРАПЕЗА** chrys.-lab.

БЕСТОУДИЄ n. ἰταμόςης impudentia shorn ant. antch. hom.-mih. **-ДЬЄ** cloz II. 148 sup. 408.

БЕСТОУДОВАТИ -ДОУѰ -ДОУЄШИ vb. ἀσχημονεῖν impudentem esse men.-mih. io. clim.

БЕСТОУДЬНИКЪ m. ἀναίσχυντος impudens sup. 87.

БЕСТОУДЬНОСТЬ f. ἀναισχυντία impudentia.

БЕСТОУДЬНЪ adj. ἀναιδής, ἀναίσχυντος impudens antch. dioptr. krmč. sup. 308. 310. **-ДЬНЪ** sup. 410. cloz I. 217. 235. 387. II 96. **-ДИѪ** sup. 398. - **ГЛАГОЛЬ** ioann. **-НА ЖЕНА** svjat.

БЕСТОУДЬНЪ adj. ἀχείμαστος tempestate carens ant.

БЕСТОУДЬНѢ adv. ἀναισχόντως impudente sup.

БЕСТОУДЬСТВО n. ἀναισχυντία impudentia pat. hom.-mih.

БЕСТОУДЬСТВОВАТИ -ВОУѰ -ВОУЄШИ vb. ἀναισχυντεῖν impudentem esse men.-mih krmč.-mih.

БЕСТОУДЬСТВЬНЪ adj. impudens greg.-lab

БЕСТОУДЬЦЬ m. ἀναίσχυντος impudens **БЕСТОУДЬЧЄ** sup. 310. 17.

БЕСТОУЖДЬ adj. ἀναίσχυντος impudens temerarius antch. **-ЖЬ** ant.-vost.

БЕСТѢЧЬНЪ adj. ἀσύγκριτος incomparabilis ant.-vost. antch. cf. **НЕТѢЧ-**.

БЕСТѢШТАНИЄ n. sedulitatis defectus **БЕЗТЧАНИЄ** ziz.

БЕСТѢШТЕТѢНЪ adj. ἀζήμιος indemnis **БЕЗ ТЩЕТЕН** hes.

БЕСТѢЖДИЕ n. impudentia isaak.
БЕСТѢЖДНЪ adj. ἀναίσχυντος impudens pat
БЕСТѢЛЬНЪ adj. incorruptibilis БЕЗЪТѢЛЬНО ХОЖДЕНИЕ hom.-mih.
БЕСТѢЛЬСТВО n. ἀφθαρσία incorruptibilitas io.-clim.
БЕСТѢЛѢНИЕ n. ἀφθαρσία incorruptibilitas sup. 389. 9. cf. БЕСТѢЛѢНИЕ.
БЕСТѢЛѢНЪ adj. incorruptibilis sup. 125. 11. cf. БЕСТѢЛѢНЬНЪ.
БЕСТѢЛѢНЬНЪ adj. incorruptibilis sup. 171. 10. cf. БЕСТѢЛѢНЬНЪ.
БЕСТѢЛІЙ f. τὸ ἄφθαρτον incorruptibilitas op. 2. 2. 298.
БЕСТ'ЛЕСЬНЪ adj. ἄσωμος incorporeus isaak. prol. ioann. - ПРИЗОРЪ φάνταομα visio matth. 14. 26. marc. 6. 49. in ev.-cholm.
БЕСТѦЖАВЪСТВОВАТИ -ВОУѪ -ВОУЮШИ vb. pauperem esse isaak.
БЕСТѦЖАНИЕ n. paupertas isaak.
БЕСТѦЗАНЬНЪ adj. inscrutabilis; male -ТАЖ-.
БЕСХВАЛЬНЪ adj. ἀχάριστος ingratus -ЛЪНѢ ВОЛѢ šaf.-frag. 37.
БЕСХВАЛЬНИЕ n. ἀχαριστία animus ingratus ant.
БЕСХРАМЬНИКЪ m. ἄνοικος domo carens hom.-mih. antch. -МНИКЪ sup. 343. 4; 343. 15.
БЕСХРАМЬНЪ adj. ἄνοικος domo carens chrys.-lab.
БЕСЦАРЬНЪ adj. ἀβασίλευτος rege carens.
БЕСЦѢНЬНО adv. gratis ДА НЕ ЦѢНИЦЕУ - misc.-serb.
БЕСЦѢНЬНЪ adj. ἀτίμητος inaestimabilis -НАГО sup. 242. -НАГО ВИСЬРА cloz l. 940.
БЕСЧ- v. БЕЧ- БЕШТ- БЕЗЪЧ-.
БЕСЧИНАЙ adj. ἄτακτος inconditus sup. 237. 26. cf. БЕЗОБЪДАЙ.
БЕСЧИНИЕ n. insolentia sup. 211. ἀταξία incoutinentia БЕЗЧ- krmč.
БЕСЧИНОКАТИ -НОУѪ -НОУЮШИ vb. ἀτακτεῖν ordinem non servare БЕСЬЧ- šiš. 160.
БЕСЧИНОКЪНИКЪ m. ἄτακτος incontinens prol.-mart.
БЕСЧИНЬНЪ adj. ἄτακτος inordinatus sup. 296. 10. -ЧИНЪНЪ insolentiae sup. 211.
БЕСЧИСЛЬНЪ adj. ἄπλετος ingens prol.-mih. - ПЛѢНЬ ok. 62. БЕСЬЧ- šiš. 242. БЕЗЧ- man.
БЕСЧИСМЕНЬМЪ adj. μυρίος innumerus zlatostr. -МЕНЬМИН ex.
БЕСЧЛОВѢЧИЕ n. inhumanitas cf. БЕЗЪЧ-.
БЕСЧЛОВѢЧЬНЪ adj. inhumanus.
БЕСЧЛОВѢЧЬСТВО n. inhumanitas.
БЕСЧОУВЬСТВОВАТИ -ВОУѪ -ВОУЮШИ vb. sensu carere.
БЕСЧОУВЬСТВЬНЪ adj. ἀναίσθητος sensu carens БЕЗЪЧ- sup. 87. 21.
БЕСЧЬСТИЕ n. ἀτιμία ignominia sup. 241. 29.
БЕСЧЬСТОВАНИЕ n. dehonestatio.
БЕСЧЬСТВОВАТИ -ВОУѪ -ВОУЮШИ vb. dehonestare leont. men.-mih. БЕЗЪЧЬСТ- sup. 157. 22.
БЕСЧЬСТВЬНЪ adj. ἀσεβείας inpietatis sup. 395. 10.
БЕСЧЬСТНЪ adj. impius sabb. 105. БЕЗЧ- 106.
БЕСЧЬСТНЄ n. ignominia БЕС'Ч- sup. 54. -НЕМЬ ОБЛОЖИТИ ioann. ἀσέβεια impietas БЕЗЧЕСТНЄ op. 2. 2. 81.
БЕСЧЬСТЬНИКЪ m. homo impius.
БЕСЧАДИЕ n. ἀτεκνία liberorum orbitas men.-vuk.; male БЕЗРАДИЕ psalt.-int.-saec. xii.
БЕСЧАДЪ adj. ἄτεκνος liberis carens pent.-mih. -ДА ОБОЮ БЛЮ gen. 27. 45. - vost.
БЕСЧАДЬНЪ adj. ἄτεκνος liberis carens hom.-mih. prol.-mih. БЕЗЧАДЬНЪ sup. 182. 9.
БЕСЧАДЬСТВО n. ἀτεκνία liberorum orbitas БЕСЬЧ- men.-mih.
БЕСЧАДЬСТВОВАТИ -ВОУѪ -ВОУЮШИ vb. ἀτεκνεῖν liberis carere prol.-mart.
БЕСЪКЛАЗНЬ adj. ἀπλανής non errans.
БЕСЪКЛАЗНЬСТВО n. ἀπλάνεια errorisabsentia; ἀσφάλεια securitas БЕЗЬСЬКЛ- men.-mih.
БЕСЪВѢТИЕ n. ἀσυμβουλία consilii defectus.
БЕСЪВѢТЬНЪ adj. ἀσύμβουλος inconsultus.
БЕСЪМРЪТИЕ n. ἀθανασία immortalitas -СЪМРЪТИЕ sup. 366. -СЪМРЬТЬЕ sup. 400. -СЪМРЪТЬЕ cloz l. 747. -СЬМРЬТЬЕ 605. -МЬР'ТИЕ svjat.
БЕСЪМРЪТЬНЪ adj. ἀθάνατος immortalis sup. -ТЪНЪ cloz I. 621. -МЬРТЬНЪ svjat.
БЕСЪМРЪТЬСТВО n. ἀθανασία immortalitas hom.-mih. šiš. 244.
БЕСЪМРЪТЬСТВОКАТИ -ВОУѪ -ВОУЮШИ vb. immortalem esse.
БЕСЪННИЕ n. ἀγρυπνία insomnia -СЬННИЕ sup.; БЕЗЬСЬННИЕ male pro ἄπνους men.-vuk.
БЕСЪНЬНЪ adj. insomnis -НО ОКО lavr.-op. 41.
БЕСЪПѢДИЕ n. inedia isaak. БЕЗЬСН- chrys.-lab.
БЕСЪТОСТАНЪ adj. ἄκορος insatiabilis.
БЕСЪТЬНЪ adj. ἄκορος insatiabilis.
БЕСЪТЬСТВО n. ἀκορία insatiabilitas.
БЕСѢДА f. ῥῆμα verbum dial.-šaf. ῥῆσις effatum sup. λαλιά sermo ostrom. λόγος sermo sup. ВЬШЬДЬ КЪ МНОГЫ БЕСѢДЫ cyr. 2. λόγιον oratio prol.-mart. ὑπόθεσις argumentum cloz II. 27. ὁμιλία conversatio sup. cloz II. 138. men.-vuk. συντυχία colloquium hom.-mih. lingua ЖИДОВЬСКА- cyr. 8. -ДЫ ТВОРИТИ typ.-chil. БѢЖИ

женьскыхъ -дь sbor.-kir. 65. nota бесада sup. 268. 23. rad. scr. bhas splendere: cf. bhaš loqui.

бесѣдивъ adj. eloquens.

бесѣдица f. λεξείδιον sermo op. 2. 2. 37.

бесѣдованиѥ n. ὁμιλία conversatio sup. 807. krk. hom.-mih. συντυχία colloquium svjat. dial.

бесѣдовати -доуѭ -доуѥши, raro **-доваѭ -доваѥши** vb. φθέγγεσθαι pronunciare sup. 283. φάσκειν dicere men.-vuk. διαγορεύειν dicere; λαλεῖν loqui sup. 172. ὁμιλεῖν colloqui ostrom. προσομιλεῖν colloqui sup. 223. 259. συντυχεῖν colloqui ostrom.; habes etiam. šaf.-frag. 56. bell.-troj. etc.

бесѣдовьшикъ m. collocutor **-вкикь (григорьиѥ)** chrys.-lab. krmč.-mih.

бесѣдовьнъ adj. colloquens **григорьиѥ** - dioptr.-lab.

бесѣдъка f. neuma **-дка** sbor.-kir. 33. 34. vost.-op. 652. 653.

бесѣдьливъ adj. διαλεκτικός disserendi peritus greg.-naz.

бесѣдьникъ m. ῥήτωρ rhetor barl.

бесѣменьно adv. sine semine - **рождьнь сѧ** par. **безьсѣм-**.

бесѣменьнъ adj. ἄσπορος seminis expers.

бесѣньнъ adj. ἄσκιος umbra carens.

бесѫпружьнъ adj. ἄγαμος coelebs prol. ἀζύγων coelibum **безьсоуп-** men.-vuk.

бетъчьнъ adj. ἀσύγκριτος incomparabilis **бетоучьимъ** op. 2. 2. 262. cf. **бест-**.

вещѣнь adv. δωρεάν gratis **прнимѣте** - proph.

вещѣньнъ adj. inaestimabilis ex. - **висѣрь** hom.-mih. **-наго христа** sim. II. 6.

вч- v. **вшт- вьзъч- всч-**.

вчинние n. ἀταξία confusio svjat. sborn. hom.-mih. krmč.-mih.

вчиньнъ adj. ἄτακτος inordinatus greg.-naz. - **помьсль** hom.-mih.

вчиньнѣ adv. sine ordine hom.-mih.

вчисленьнъ adj. innumerus krmč.-mih. sim.I. 25. **-слънъ** sup. 422. 447. bon. **-на высота** krmč.-mih.; male pro ἄτακτος hom.-mih.

вчисленьнъ adj. ἀναρίθμητος innumerabilis; μυρίος infinitus sup. 333. hom.-mih.

вчити сѧ, -чѫ сѧ - чиши сѧ vb. reniti typ.-sabb.

вчьствовати -коуѭ -коуѥши vb. ἀτιμάζειν probro afficere sup. 393. krmč.-mih. hom.-mih. prol.-mih.

вчьстие n. ἀτιμία dedecus sup. 286. 393. krmč.-mih. hom.-mih. sim. I. 29. prol.-mih. antch. šiš. 85. - **прнѥмь** hom.-mih. **-стые** svjat.

вчьстьникъ m. impius ephr.-belg.

вечьстьнъ adj. ἄτιμος contemtus sup. 327. ἀτιμασθείς inhonoratus sup. 336. svjat. krmč.-mih. - **родь** mir. rum. **вечисник** ineptus.

вчѧдъ adj. liberis carens ov.-trn.; recentiori manu supra lineam **нь** additum est cf. **бештѧдъ**.

вчѧдьнъ adj. liberis carens prol.-mih. 80.

бештковати v. **бештьствовати**.

бештинай adj. ἄτακτος inconditus sg. acc. neutr. **бесчинаѥ** sup. 237. 26. cf. **безобъдай**.

бештиние n. ἀταξία confusio sup krmč.

бештиновати -ноуѭ -ноуѥши vb. ἀτακτεῖν ordinem non servare **вещ-** antch. cf. **-нѣновати**.

бештиньница m. ἄτακτος inordinatus **-нииа** cloz I. 104.

бештиньнокати -ноуѭ -ноуѥши vb. ἀτακτεῖν ordinem non servare ant. cf. **бештиновати**.

бештиньнъ adj. ἄτακτος inordinatus **-нъпъ** sup. 381. 29. greg.-naz. **-нъими съноки** isaak.

бештиньствовати -коуѭ -коуѥши vb. ἀτακτεῖν ordinem non servare isaak.

бештисльнъ adj. ἀναρίθμητος innumerabilis ant. **-слънъ** sup. 443; pro **бештиньнъ** legitur sup. 337. 23.

бештьствие n. ἀτιμία ignominia; ἀσέβεια impietas ant.

бештьствовати -коуѭ -коуѥши vb. ἀτιμάζειν contumelia afficere **вещьств-** op. 2. 2. 89. **вшковати** lit.-mih. **бештвоюшта** sborn.

бештъствие n. ἀτιμία ignominia sborn. š.-gl. 63. **-ѩьстаѥ** op. 2. 2. 304. **-ѩьстые** op. 2. 2. 202.

бештъстьнъ adj. ἄτιμος contemptus ephr.-mih.

бештѧдити -штѫждѫ -штѧдиши vb. ἀτεκνοῦν liberis orbare psalt.-venet. georg. krk. **вещѧд-** bon.

бештѧдие n. ἀτεκνία liberorum orbitas.

бештѧдъ adj. ἄτεκνος orbus ant. **вещѧдъ** luc. 20. 28. **-vost.**

бештѧдьнъ adj. ἄτεκνος orbus.

бештѧдьнъ adj. ἀπότομος severus.

бештѧдьствовати -коуѭ -коуѥши vb. ἀτεκνεῖν orbum esse; ἀτεκνοῦν liberis privare - **кого** greg.-naz.

библиа f. sacra scriptura cod. saec. xv.

бивати -ваѭ -ваѥши vb. perentere **наковална биваѥма** vost. 1. 373.

бивьца m. πλήκτης obiurgator apost.

бийца m. πλήκτης obiurgator šiš. 164.

било n. σήμαντρον, ξύλον tintinnabulum pat.

dial.-šaf. ber. chron. **пономонареви бию̀щю въ било** vita-theod. - **оударено бысть.**

билънъ adj. σημάντρου tintinnabuli pat.

билъце n. tintinnabulum typ.-nic.

бирнить m. praeco **посла бирничи** chron. lavr. ad a. 992. et saepius in chron. custos, qui dicitur biriz in pacto, quod fecerunt russi cum civitate Lubeca a. 1206. nsl. biriè trub. apparitor, lictor meg. lex. lictor habd. nota, pronunciari brě, briča; čech. biřic, olim biruc (biruc) cf. it. birro, sbirro apparitor, fortasse a birro veste rubra Diez, Wörterbuch 388.

биръ m. κῆνσος census matth.-vlastar. gram. 279. 295. bulg. bir f. rum. **бир**: vocabulum videtur esse magyaricum cf. bír possidere.

бирьчий -чиꙗ m. vectigalium exactor gram. 79. 82. 88. 91.

бисерие n. coll. μαργαρῖται magaritae triod. bell.-troj.

бисеръ m. μαργαρίτης margarita cloz l. 940. šiš. 163. hom.-mih. men.-vuk. sim. I. 3. 29. II. 6. men.-mih. slov.-novg. a. collect. cyr. 7. cf. **бисеръ, бисьръ.**

бисерьнъ adj. μαργαριτῶν margaritarum **оутварь -на** op. 2. 2. 106. de veste sabb. 164.

бисинъ m. byssus **одѣꙗнъ ризою биссина** proph. ahd. bissîn.

бискоупиꙗ f. episcopatus š.-gl. 99.

бискоупъ m. episcopus š.-gl. 96. lit. vìskupas let. biskaps.

бисероточьнъ adj. μαργαριτοχόος margaritas fundens pat.

бисеръ m. μαργαρίτης margarita sup. 247. sabb. 67. 136. 200. pat. chrys.-lab. cyr. 2. 6. bell.-troj. 13. 14. cf. **бисеръ, бисьръ.**

бисерѣнъ adj. e margaritis factus **-но одѣꙗние** μαργαροφορία man.

бистерьна f. vestiarium: sic putamus esse explicandum **злата .кі. бистьрьнь плънѣхъ** alex.-mih. 102.

бисъръ m. μαργαρίτης margarita cloz l. 940. sup. 18. 6; 102. 14; 127. 9; 286. 6: 342. 5. cf. **бисеръ, бисеръ.**

бисьрие n. μαργαρῖται margaritae **-рьꙗ** zlatostr.

бисьръ m. μαργαρίτης margarita sup. 216. 13. svjat.

бисьрѣнъ adj. margaritis ornatus **бисьрѣнъꙗ ризы** svjat.

бити, биѭ, биении vb. τύπτειν percutere ostrom. cloz I. 822. **въпрѣси бити** chrys.-lab. **вѣтрь облаки биѥть** mir. ῥαπίζειν virgis caedere; δέρειν percutere **въ лѣрь бию** šiš. 245. - **по ꙑи** κολαφίζειν alapam infligere op. 2. 1. 133. **-сѧ** pugnare chron. per. 80. 112. **бити сѧ на рати** prol.-mih. κόπτεσθαι plangere **бистѧ сѧ по нюмь сестрѣ юго** 3. reg. 13. 30. **бити сѧ по саррѣ и плакати** gen. 23. 2. - vost. **бишѧ сѧ по прьсема; въ пьрьси биемъ сѧ** sborn. **быѥтъ** sup. 339. **бьꙗшта** sup. 36.

битие n. πατάσσειν percutere pat.

битъличкъ adj. litigiosus **-тл-** margar.

бичь m. ῥαγέλλιον flagellum sup. men.-mih. σχοινίον funis (imprimis e iunco tortus) prol.-mart. rum. **бичѣ.** cf. nsl. bičje lex. bičovje meg. lex. iuncus et germ. ahd. pinuz mhd. binz nhd. binse, pinzleiu Grimm, Wörterbuch 2. 37.

бичьнъ adj. ῥαγελλίου flagelli.

бие n. ὑπόστασις substantia **бѣемь, нъ божьствомь** greg.-naz. radix **бъ,** suff. **-ие: бие** pro **бение;** huc trahes **бенлаго: не - бо или ни єдино собьꙗ** greg.-naz.

биение n. πατάσσειν percutere isaak. hom.-mih. tur. **биение за ланишт** prol. κοπετός luctus 3. reg. 13. 30. - vost. prol.-mih. **бьение** glag. **плачь и бьение** sup. 286. 417. - **прьсий** krmč.-mih.

блакань v. **балъванъ.**

благо n. τὸ ἀγαθόν bonum pat. - **мънѣ** o me felicem.

благоборьць m. boni adversarius men.-vuk.

благобоꙗзние n. pietas men.-mih.

благобоꙗзньнъ adj. εὐλαβής pius.

благобоꙗзньствие n. pietas prol.-mih.

благобоꙗзньство n. εὐλάβεια reverentia krmč.

благобъдрьнъ adj. πρόθυμος promtus ant. antch.

благобъꙗние n. εὐεξία felix status.

благовѣдръ adj. εὔδιος serenus.

благовидьнъ adj. εὐειδής speciosus dial.

благоволивъ adj. μακρόθυμος patiens greg.-naz.

благоволитєльнъ adj. probans.

благоволити -лиѭ -лиши vb. εὐδοκεῖν velle, probare sup. šiš.

благовольнъ adj. εὐδοκῶν probans - **богъ** ant. antch. ἑκούσιος voluntarius lev. 23. 38. ἀρετῆς virtutis io.-dam. sanctus op. 2. 2. 238.

благовольство n. ἀρετή virtus io.-clim. io.-dam. op. 2. 2. 198. 199.

благоволение n. εὐδοκεῖν bene velle ostrom. εὐδοκία benevolentia š.-gl. 90. sabb. 208. εὐγνωμοσύνη gratus animus sup. 381. ἀρετή virtus op. 2. 2. 199.

благовонити -ниѭ -нишн vb. εὐωδεῖν bene olere hom.-mih. 65. lege **-нити.**

благовоние n. εὐωδία odoris suavitas.

БЛАГОВОНЬНЪ adj. εὐώδης fragrans sup. 290. kruš. dioptr. sim. I. 28. - **цѣтъць** sim. II. 10. **-на пара** prol.-mart. **-но бѣлиѥ** leont. **-ньнъ** sup. **-нна прьсть** sabb. 208.

БЛАГОВОНЬСТВО n. εὐωδία odoris suavitas.

БЛАГОВОНЬСТВОВАТИ -ВОУѬ -ВОУѥШИ vb. bene olere.

БЛАГОВОНѢТИ -НѢѬ -НѢѥШИ vb. bene olere op. 2. 2. 84.

БЛАГОВРѢМЕНИѥ n. εὐκαιρία opportunitas.

БЛАГОВРѢМЕНЬНЪ adj. εὔκαιρος opportunus sup. 290.

БЛАГОВРѢМЕНЬСТВО n. εὐκαιρία opportunitas.

БЛАГОВРѢМЕНЬСТВОВАТИ -ВОУѬ -ВОУѥШИ vb. εὐκαιρεῖν opportunitatem nancisci.

БЛАГОВѢЗВѢСТИТИ -ВѢШТѪ -ВѢСТИШИ vb. εὐαγγελεῖν laeta nunciare.

БЛАГОВѢЗДОУШИѥ n. εὐαερία tranquillitas coeli men.-vuk. prol.

БЛАГОВѢЗМАГАНИѥ n. robur psalt.-int.

БЛАГОВѢЗРАСТЬНЪ adj. validus aetate chrys.-lab.

БЛАГОВѢКОУСЬНЪ adj. bonum saporem habens mir.

БЛАГОВѢСХВАЛИТИ -ЛѪ -ЛИШИ vb. εὐφημεῖν laudare.

БЛАГОВѢРИѥ n. εὐσέβεια pietas sup. 41. 49. 66. sim. I. 4. op. 2. 1. 165. šiš. 199. 243.

БЛАГОВѢРЬНО adv. εὐσεβῶς pie **-РНО** op. 2. 2. 41.

БЛАГОВѢРЬНЪ adj. εὔδοξος, εὐσεβής pius sup. 63. cyr. I. 28. sim. I. 2.

БЛАГОВѢРЬНЪК adv. εὐσεβῶς pie sup. 50.

БЛАГОВѢРЬСТВИѥ n. εὐσέβεια pietas op. 2. 1. 164.

БЛАГОВѢРЬСТВОВАТИ -ВОУѬ -ВОУѥШИ vb. pium esse hom.-mih.

БЛАГОВѢСТВИѥ n. εὐαγγέλιον evangelium.

БЛАГОВѢСТВОВАНИѥ n. εὐαγγελίζεσθαι laeta nunciare dioptr.

БЛАГОВѢСТВОВАТИ -ВОУѬ -ВОУѥШИ vb. εὐαγγελίζεσθαι laeta nunciare sup. 304. 340. šiš. 27. 193. typ.-chil. cloz I. 881.

БЛАГОВѢСТИВЪ adj. εὐαγγελικός evangelicus.

БЛАГОВѢСТИТИ -ВѢШТѪ -ВѢСТИШИ vb. εὐαγγελίζεσθαι evangelium praedicare ostrom. sup. 239. 335. 368. cloz I. 896.

БЛАГОВѢСТИѥ n. εὐαγγέλιον evangelium.

БЛАГОВѢСТОВАТИ -СТОУѬ -СТОУѥШИ vb. εὐαγγελίζεσθαι laeta nunciare ostrom. hom.-mih. op. 2. 1. 71. krmč.-mih.

БЛАГОВѢСТЬ f. εὐαγγέλιον evangelium.

БЛАГОВѢСТЬНИКЪ m. εὐαγγελιστής evangelista ant. meu.-vuk.

БЛАГОВѢСТЬНИЦА f. εὐαγγελίστρια evangelium docens hom.-mih.

БЛАГОВѢСТЬНЪ adj. εὐαγγελικός evangelicus triod.

БЛАГОВѢСТЬСТВОВАТИ -ВОУѬ -ВОУѥШИ vb. εὐαγγελίζεσθαι evangelium praedicare sup. 340. 18; 340. 27. **-ВѢСТЪСТ-** cloz I. 883. 894.

БЛАГОВѢТВЬНЪ adj. bonos ramos habens.

БЛАГОВѢШТАТИ -ШТѪ -ШТАѥШИ vb. εὐαγγελίζεσθαι laeta nunciare.

БЛАГОВѢШТЕНИѥ n. εὐαγγέλιον evangelium sup. 221. 335. εὐαγγελισμός annunciatio ostrom. sup. 178. šiš. xvii. **марта .кѕ. на сѣтоѥ** - sim. II. 6.

БЛАГОГЛАГОЛАНИѥ n. εὔλαλον εἶναι bene loqui.

БЛАГОГЛАГОЛИВЪ adj. εὔλαλος bene loquens prol. chrys.-lab. men.-vuk.

БЛАГОГЛАГОЛЬНЪ m. εὔλαλος bene loquens ant.

БЛАГОГЛАСИѥ n. εὐφωνία bona vox.

БЛАГОГЛАСЬНИКЪ m. εὔφωνος bene sonans.

БЛАГОГЛАСЬНЪ adj. εὔφωνος bene sonans ant.-hom.

БЛАГОГОВѢЙНИКЪ m. εὐλαβής pius.

БЛАГОГОВѢЙНЪ adj. εὐλαβής pius greg.-lab.

БЛАГОГОВѢЙНЬСТВО n. εὐλάβεια pietas dial. chrys.-lab.

БЛАГОГОВѢЙНЬСТВОВАТИ -ВОУѬ -ВОУѥШИ vb. εὐλαβεῖσθαι vereri.

БЛАГОГОВѢНИѥ n. εὐλάβεια pietas krmč. krmč.-mih.

БЛАГОГОВѢНЬНЪ adj. εὐλαβής pius prol.-mih. sabb. 59.

БЛАГОГОВѢНЬСТВО n. εὐλάβεια pietas.

БЛАГОГОВѢНЬСТВОВАТИ -ВОУѬ -ВОУѥШИ vb. εὐλαβεῖσθαι vereri.

БЛАГОГОВѢТИ -ВѢѬ -ВѢѥШИ vb. εὐλαβεῖσθαι vereri.

БЛАГОГОВѢНИѥ n. pietas pyrg. par. **-ВѢ-НИѥ** men.-mih.

БЛАГОГОДИТИ Сѧ -ГОЖДѪ Сѧ -ГОДИШИ Сѧ vb. convenire antch. cap. 48.

БЛАГОГОЛѢНЬНЪ adj. εὐσκελής bona habens crura **-НЕНЪ** sup. 22.

БЛАГОДАВЬНЪ adj. bona dans **-НА МОЛИТВА** men.-mih.

БЛАГОДАВЬЦЬ m. ἀγαθοδότης bonorum dator greg.-lab. men.-mih.

БЛАГОДАРИТИ -РѪ -РИШИ vb. εὐχαριστεῖν gratias agere sup. svjat. ant. - **КОГО** chrys.-lab. sim. I. 4. **ХВАЛИТИ И** - sim. I. 10. - **О ЧЕМЬ** greg.-lab.

БЛАГОДАРИЄ n. εὐχαριστία gratiarum actio

sup. 390. ant. krmč.-mih. -рие -рые antch.

благодарованіе n. gratiarum actio.

благодарованти -роуѭ -роуѥшн vb. gratias agere - **вога** greg.-lab. - **свѣтаго доуха** antch.

благодарьнъ adj. εὐχάριστος gratus ant. gratiarum actionis - **канонь** typ.-cbil.

благодарьствити -штвлѭ -ствиши vb. εὐχαριστεῖν gratias agere sup. 75. 90. 143. 202 etc. - **дѣлома** hom.-mih.

благодарьствіе n. εὐχαριστία gratiarum actio sup. 280. 407.

благодарьство n. εὐχαριστία gratiarum actio greg.-lab.

благодарьствовати -воуѭ -воуѥшн vb. εὐχαριστεῖν gratias agere sup. 77. 84. - **вога** men.-vuk.

благодарьствьникъ m. εὐχάριστος gratus.

благодарьствьнъ adj. εὐχάριστος gratus dial. εὐχαριστίας gratiarum actionis sup. isaak.

благодарьстьнъ adj. εὐχαριστήριος gratus frag.-bulg.

благодареніе n. εὐχαριστία gratiarum actio **-реніе** sup. 235. 251. hom.-mih.

благодатель m. εὐεργέτης benefactor ant. cf. **-дѣтель**.

благодательница f. benefica sim. I. 9. 12. 14.

благодательнъ adj. gratiosus.

благодательство n. εὐεργεσία beneficentia.

благодатіе n. boni datio op. 2. 2. 299.

благодать f. χάρις gratia sup. 205. 218. 222 etc. ok. 51. ostrom. antch. bor. 7. rectius **-дѣть**, cum verbum non sit **да**, sed **дѣ**.

благодатьникъ m. κεχαριτωμένος gratiosus sup. 55.

благодатьнъ adj. κεχαριτωμένος gratiosus ostrom. χαρίτων gratiarum man.

благодатьство m. gratia vita-theod.

благодвижьнъ adj. εὐκίνητος mobilis.

благодрѣзати -заѭ- заѥши vb. εὐθαρσεῖν forti animo esse.

благодрѣзновеньнъ adj. εὔτολμος audax man.

благодрѣзнѫтіе n. fiducia prol.-mart.

благодрѣзостіе n. εὐθάρσεια, εὐπαρρησίαστον fiducia men.-vuk.

благодрѣзостьнъ adj. εὐθαρσής confidens.

благодоухати -хоуѭ -хоуѥши vb. εὐφυχεῖν bono animo esse.

благодоушіе n. εὐφυχία animus fortis chrys.-lab. sabb. 104. 168.

благодоушьнъ adj. εὔφυχος animosus op. 2. 2. 83.

благодоушьствіе n. εὐφυχία animus fortis chrys.-lab.

благодоушьство n. εὐθυμία laetitia hom.-mih. op. 2. 2. 84.

благодоушьствовати -воуѭ -воуѥши vb. εὐφυχεῖν bono animo esse prol.-mart. sabb. 177.

благодоушьствьнъ adj. εὔφυχος fortis.

благодъхновенъ adj. bene inspiratus - **доухновенныя дары** cyr. 26.

благодъхати -дѣшѭ - дѣшѥши vb. bene spirare - **дѣшѭштѣ**.

благодѣньствіе n. prosperitas - **отьчьствоу подаде** ok. 54. cf. gr. εὐημερία.

благодѣньство n. prosperitas hom.-mih.

благодѣньствовати -воуѭ -воуѥши vb. bene succedere chrys.-lab.

благодѣньствьнъ adj. felix.

благодѣйнъ adj. εὐχάριστος gratus ant.

благодѣйство n. εὐχαριστία gratiarum actio; ἀρετή virtus io.-dam.

благодѣйствовати -воуѭ -воуѥши vb. εὐεργετεῖν bene facere.

благодѣйствьнъ adj. εὐχάριστος gratus.

благодѣлавьнъ adj. ἀγαθουργός beneficus cyr.-hier.

благодѣлательнъ adj. εὐεργετικός beneficus.

благодѣлати -лаѭ -лаѥши vb. εὐεργετεῖν bene facere.

благодѣльникъ m. εὐεργέτης benefactor.

благодѣтель m. εὐεργέτης benefactor sup. 113. 237. 278. cloz I. 636. man. **-лєви** hom.-mih. man. 54. **-лѣви** sup. 377.

благодѣтельница f. εὐεργέτις benefica sim. II. 2. 6. **ѥу(ѥ)ргетица сирѣчь** - sabb. 51.

благодѣтельнъ adj. κεχαριτωμένος benedictus luc. 1. 28.

благодѣтельство n. εὐεργεσία beneficentia dioptr.

благодѣтельствовати -воуѭ -воуѥши vb. εὐεργετεῖν bene facere chrys.-lab. gram.

благодѣтити -дѣшѭ -дѣтиши vb. bene disponere ant.-vost.

благодѣть f. δῶρον donum sup. 19. 29. 40 etc. svjat. χάρις gratia sup. hom.-mih. š.-gl. 89. antch. bis. cloz I. 418. 549. 676. 834. assem. šiš. 37. 54. 64. 245. krmč.-mih. χαρά gaudium cloz I. 1.

благодѣтьно adv. bene gartiose glag.

благодѣтьнъ adj. χάριτος gratiae sup. 187. εὐεργετικός beneficus sup. 113. bon. š.-gl. 84.

благодѣяніе n. εὐεργεσία beneficium sup. 307 hom.-mih. **-дѣаніе** sup. 71. 238. 295 etc.

БЛАГОДѢНЬНЪ adj. εὐεργεσιῶν beneficiorum greg.-naz.
БЛАГОДѢЮТИ -ДѢЮ -ДѢЮШИ vb. εὐεργετεῖν bene facere sup. 96. 21. op. 2. 1. 71. -ДѢЄМИ ЖИДОВЄ ОТЪ ХРИСТА bon.
БЛАГОЖЄ interj. εὖγε euge nsl. blagor, quod subst. nou est cf. БЛАГО.
БЛАГОЖИЗНЬНЪ adj. εὔβιος bene vivens hom.-mih.
БЛАГОЖИТЕЛЬСТВОВАТИ -ВОУЮ -ВОУЮШИ vb. bene vivere.
БЛАГОЖРѢБИЄ n. εὐκληρία prospera fortuna.
БЛАГОЗАКОНИЄ n. aequitas.
БЛАГОЗНАМЕНИТЪ adj. bene significans.
БЛАГОЗНАТЬНЪ adj. bene significans.
БЛАГОЗРАЧИЄ n. speciosum esse.
БЛАГОЗРАЧЬНЪ adj. εὐόφθαλμος speciosus hes.
БЛАГОИЗВОЛИТИ -ЛІЮ -ЛИШИ vb. εὐδοκεῖν probare ostrom.
БЛАГОИЗВОЛЬНЪ adj. εὐδόκιμος probatus sup. 276.
БЛАГОИЗВОЛЄНИЄ n. εὐδοκία benevolentia sup. virtus sup. 192. 23; 201. 2.
БЛАГОИМЕНИТЪ adj. bonum nomen habens.
БЛАГОИМОВИТЪ adj. dives -ТЬ И СИЛЬНЬ belg.
БЛАГОИМЬСТВО n. εὐεξία bona valetudo ber.
БЛАГОИМѢНЬСТВО n. εὐεξία bona valetudo ber.
БЛАГОИМѢТИ Сѧ -ИМАМЬ Сѧ -ИМАШИ Сѧ vb. εὐεκτεῖν bene se habere prov. 17. 22.
БЛАГОИСКОУСЬНЪ adj. probatus ber.
БЛАГОИСКОУСЬСТВО n. scientia ber.
БЛАГОИСКОУСЬСТВОВАТИ -ВОУЮ -ВОУЮШИ vb. bene callere ber.
БЛАГОИСТѢКАНЪ adj. bene textus.
БЛАГОИСТѢЛЬНЪ adj. εὐΐατος sanatu facilis; male -ТѢСНО cyr.-hier.
БЛАГОКЛАСЬНЪ adj. εὔσταχυς bonas spicas habens.
БЛАГОКЛЮЧИМЪ adj. εὐάρμοστος aptus ant.
БЛАГОКОРЕНЬНЪ adj. εὔριζος bene radicatus psalm. 47. 3. dioptr. -НЬНЪ bon.
БЛАГОКРАСЬНЪ adj. pulcher -НА ЗѢНИЦА men.-mih.
БЛАГОКРЖГЛЪ adj. εὔκυκλος rotundus sap. 5. 21.
БЛАГОКОУШТЕНЬСТВО n. εὐσχημοσύνη honestas 1. cor. 12. 23. šiš. 89. op. 2. 1. 148.
БЛАГОЛИЧИТИ Сѧ -ЧѪ Сѧ -ЧИШИ Сѧ vb. εὐπροσωπεῖν gratum esse šiš. 148.
БЛАГОЛИЧИЄ n. honesta species sabb. 177. cf. gr. εὐπροσωπία.
БЛАГОЛИЧЬНЪ adj. εὐπρόσωπος speciosus prol. εὐπρεπής decorus men.-vuk. men.-leop. - МОУЖЬ prol.-mart. nota -НА ДОУБРАКА ἀντιλίβανος antilibanus deut. 3. 25. - pent.-mih.
БЛАГОЛОЖЬНО adv. opportuno tempore antcb. cap. 84.
БЛАГОЛОЗЬНЪ adj. εὐκλημάτων bene frondens os. 10. 1.
БЛАГОЛОУЧАЙ m. τύχη fortuna -ЧЬЙ gen. 30. 11. - pent.-mih.
БЛАГОЛѢПИЄ n. εὐπρέπεια decor dial. iac. 1. 11. sabb. 66. ВИДѢНИЄ - prol.-mart.
БЛАГОЛѢПОТА f. εὐπρέπεια decor iob 36. 11.
БЛАГОЛѢПОТЬНЪ adj. εὐπρεπής decorus prol. men.-vuk. εὔοπτος conspicuus men.-vuk. εὐαγής purus, castus ДОМЬ - men.-vuk.
БЛАГОЛѢПЬНЪ adj. εὐπρεπής decorus isaak. man.
БЛАГОЛЮБИВЪ adj. φιλάγαθος boni amans sup. 7. 22.
БЛАГОЛЮБИЄ n. φιλαγαθία amor boni.
БЛАГОЛЮБЬНЪ adj. φιλάγαθος boni amans typ.-chil.
БЛАГОЛЮБЬЦЬ m. φιλάγαθος boni amans ant. antch. šiš. 173.
БЛАГОМИЛОСТИВЪ adj. ἐλεήμων misericors.
БЛАГОМИЛОСТИВЬНЪ adj. ἐλεήμων misericors.
БЛАГОМОЩТИЄ n. potentia.
БЛАГОМОЩЬНЪ adj. εὐδύνατος potens.
БЛАГОМЬНѢНИЄ n. εὔνοια benevolentia.
БЛАГОМЖДРОСТЬ f. sapientia hom.-mih.
БЛАГОМЖЖЬСТВО n. εὐανδρία fortitudo.
БЛАГОМЖЖЬСТВОВАТИ -ВОУЮ -ВОУЮШИ vb. ἀνδραγαθεῖν virum se praebere marc. 16. 23.
БЛАГОМЖЖЬСТѢЛЬНЪ adj. fortis hom.-mih. 79.
БЛАГОНАДѢЖДИЄ n. bona spes.
БЛАГОНАДѢЖДЬНЪ adj. εὐέλπις bene sperans ant. 3. macc. 2. 24. isaak. - О СНѢ БЫВАШЕ sabb. 45.
БЛАГОНАРОЧИТЪ adj. εὔσημος insignis -ДЬНЬ sabb. 36. 77. - ПРАЗНИКЬ sabb. 129. -ТИ МИРОДРЪЖИТЕЛЮ sabb. 41.
БЛАГОНАРОЧИТЬНЪ adj. εὔσημος insignis prol.; male pro εὐμενής benevolus men.-vuk.
БЛАГОНЕБРѢЖЬНЪ adj. incurius isaak.
БЛАГОНРАВИЄ n. ἀρετή virtus zlatostr. op. 2. 2. 24. 27. -НЬРАВИЄ sim. II. 3.
БЛАГОНРАВЬНЪ adj. εὐήθης bonis moribus praeditus ber.
БЛАГОНРАВЬСТВО n. virtus vita - theod.
БЛАГОНРАВЬСТВОВАТИ -ВОУЮ -ВОУЮШИ vb. bene moratum esse.
БЛАГООБИЛЬСТВОВАТИ -ВОУЮ -ВОУЮШИ vb. abundare.
БЛАГООБОНЬНИЄ n. gratus odor glag.

благообрадованъ adj. laetus - **царь** sabb. 128.

благообразіе n. εὐσχημοσύνη decor 1. cor. 12. 24.

благообразовати -зоуѭ -зоуѥши vb. formosum reddere par.

благообразьно adv. εὐσχημόνως decenter **-зно** šiš. 218.

благообразьнъ adj. εὐσχήμων decorus ant. ostrom. - **сынъ** sim. II. 13. **-нл жена** alex.-mih.

благообразьнѣ adv. εὐσχημόνως decenter š.-gl. 89.

благообраштиніе n. εὐστροφία agilitas.

благоодеждьнъ adj. bonis vestibus indutus.

благоотишьнъ adj. εὐγάληνος tranquillus **-но пристанище** chrys.-lab.

благоотъдатьливъ adj. ἀγαθοδότης bona dans **благоодатливь** sabb. 211. 219.

благоочьливъ adj. bonos oculos habens men.-mih.

благоочьнъ adj. bonos oculos habens dioptr.

благопитаніе n. εὐτροφία bona nutritio.

благопиштьнъ adj. bonos cibos habens dioptr.

благоплавати -ваѭ -ваѥши vb. εὐπλοεῖν feliciter navigare acad.

благоплавьнъ adj. εὔπλους feliciter navigans acad.

благоплеменьнъ adj. εὐγενής nobilis ber.

благоплодіе n. εὐκαρπία fertilitas chrys.-lab.

благоплодовитъ adj. εὔκαρπος fecundus.

благоподаніе n. bonorum datio.

благоподатель m. ἀγαθοδότης bonorum dator.

благоподательница f. ἀγαθοδότειρα bonorum dispensatrix.

благоподательнъ adj. ἀγαθοδότης bona dans.

благоподатнѣ adj. εὐμετάδοτος facilis ad impertiendum ant.

благоподатьливъ adj. ἀγαθοδότης bona dans.

благоподатьнъ adj. εὐμετάδοτος facilis ad impertiendum dioptr.

благоподвижьнъ adj. εὐκίνητος mobilis hom.-mih.

благоподобьнъ adj. probatus - **сѣкѣть** sabb. 127.

благоподражательнъ adj. εὐμίμητος facile imitabilis.

благопокорникъ ad. εὐπειθής obsequens sabb. 36. **-ки людіе** sabb. 88.

благопокорьливъ adj. εὐπειθής obsequens.

благопокорьнъ adj. εὐπειθής obsequens psalt.-int.

благопокорѣніе n. obedientia **-рѣн-** ok. 57.

благополоучати -чаѭ -чаѥши vb. εὐτυχεῖν felicem esse, obtinere ber.

благополоучіе n. εὐοδία prosperitas par.

благополоучьнъ adj. εὐτυχής felix.

благополоучьствовати -воѭ -воуѥши vb. felicem esse.

благопомазанъ adj. bene unctus gram. 155.

благопослоушьливъ adj. εὐήκοος obsequens **-шл-** sabb. 74. 93. 178.

благопослоушьливѣ adv. obedienter **-шли-** sabb. 155.

благопослоушьнъ adj. εὐήκοος morigerus prov. 25. 12.

благоспѣшити -шѭ -шиши vb. εὐοδεῖν prosperum reddere.

благоспѣшіе n. εὐοδία prosperitas.

благоспѣшьнъ adj. εὔοδος prosper.

благоспѣшьство n. εὐοδία prosperitas.

благоспѣшьствовати -воѭ -воуѥши vb. εὐοδεῖν prosperum esse.

благопотрѣбьнъ adj. εὔθετος aptus prol.-mih. εὔχρηστος utilis šiš. 171; male εὔχρους bene coloratus men.-vuk.

благохвалити -лѭ -лиши vb. εὐφημεῖν laudare.

благохвалькъ adj. εὔφημος laudatus; laudationis - **глаголь** sabb. 215.

благохвалѣти -лѣѭ -лѣѥши vb. laudare sabb. 68. 211. 218.

благочитати -таѭ -таѥши vb. τιμᾶν colere isai. 57. 11.

благопоясьнъ adj. bene cinctus chrys.-lab. men.-mih.

благопривѣтьливъ adj. gratulans.

благопривѣтьствовати -воѭ -воуѥши vb. gratulari ber.

благопринимати -имаѭ -имаѥши et **-ѥмлѭ -ѥмлѥши** vb. δέχεσθαι accipere; εὐπαθεῖν facile affici.

благопринимьчьнъ adj. εὐπρόσδεκτος acceptus sup. 263. 4.

благоприлежьнъ adj. εὐπάρεδρος constanter assidens sup. 278. 11.

благопримирителнъ adj. placabilis.

благопристѫпаніе n. τὸ εὐπάρεδρον facilitas accessus.

благопристѫпьнъ adj. εὐπρόσιτος accessu facilis.

благоприѥмьникъ m. bene accipiens **тѣлесныхъ оучрѣжденій -ѥмникъ** sabb. 43.

благоприѧтіе n. δέχεσθαι accipere.

благоприѧтьнъ adj. εὐπρόσδεκτος, εὐάρεστος gratus **-тьнъ** sup. 68. greg.-lab.

благопроизволити -лѭ -лиши vb. velle, probare gram. 278.

благопрѣклонѣнъ adj. εὔκναμπτος flexibilis.
благопрѣмѣнитель m. ἀλλοιῶν mutans.
благопрѣмѣнителънъ adj. εὐαλλοίωτος mutabilis; placabilis - **богъ** chrys.-lab. gr. εὐδιάλλακτος.
благопрѣмѣнити -нѭ -нишн vb. ἀλλοιοῦν mutare.
благопрѣмѣнѣнъ adj. εὐαλλοίωτος mutabilis.
благопѣплоути -плоѭ -плоѵеши vb. εὐπλοεῖν feliciter navigare.
благопрѣспѣѣнїе n. εὐοδία prosperitas.
благопѣснивъ adj. εὔηχος bene sonans.
благопѫтїе n. felix iter psalt.-int.
благопѫтѣствовати -воую -воуѥши vb. prospero itinere uti.
благорадованїе n. εὐφροσύνη laetitia op. 2. .. 115.
благоразоумивъ adj. prudens sabb. 31.
благоразоумичьнъ adj. benevolus chrys.-lab. εὐφυής solers men.-vuk.
благоразоумїе n. τὸ εὐσύνετον sagacitas man.
благоразоумьнъ adj. εὐγνώμων benignus man. ok.
благоразоумьствовати -воую -воуѥши vb. benignum esse chrys.-lab.
благорасльнъ adj εὐφυής bene crescens pat. dial. **-но дрѣво** chrys.-lab. **-на кѣтвь** men.-leop.
благорасътворѥнїе n. bene mixtum esse.
благорасътворѥнъ adj. εὐκέραστος bene mixtus - **въздоухъ**; - **часъ** alex.-mih. 4.
благорачителънъ adj. amans **-но наказанїе** (pro **-нїа**) men.-vuk.
благородиѥ n. εὐγένεια nobilitas sup. 379. dial. cyr. 25. chrys.-lab. sabb. 98.
благородьница f. nobilis chrys.-lab.
благородьнъ adj. εὐγενής nobilis dial. sim. II. 2. šiš. 228. sabb. 5.
благородьство n. εὐγένεια nobilitas prol.-mih.
благорозгьнъ adj. bonos palmites habens **-на лоза**; male pro **-рождьнъ**.
благороумѣньствиѥ n. εὔχροια bonus color **вѣгаинль -меньствий** hom.-mih. 63.
благорѣчивъ adj. sermonem blandum habens; male εὐμετάβολος mutabilis prol.-mart.
благорѣчивьствиѥ n. sermo blandus op. 2. 2. 253.
благорѣчивьство n. χρηστολογία sermo blandus ant.
благорѫдиѥ n. religio glag.
благосилиѥ n. robur.
благославиѥ n. εὔκλεια gloria ant. antch.
благославлѧти -лѭ -лѧѥши vb. bene dicere sabb. 199. dioptr. cf. **-слов-**.
благославькнъ adj. εὐκλεής celeber.
благослокенниѥ n. εὐλογία benedictio sim. I. 15. meth. 2. cf. **-влѣнниѥ**.
благословесити -вешѭ -весиши vb. εὐλογεῖν bene dicere sup. 235. 236. 237 etc. ev.-vost. op. 2. 2. 128.
благословествениѥ n. εὐλογία benedictio **-ныѥ** sup. 378. 6. greg.-naz. op. 2. 1. 147; 2. 2. 37.
благословествѧти -штвлѭ -ствиши vb. εὐλογεῖν bene dicere sup. 14. 255. 409 etc. proph. bon. zlatostr. psal. 25. 12; 36. 22; 103. 1. - vost. op. 2. 1. 147; 2. 2. 37.
благословествиѥ n. εὐλογία benedictio op. 2. 2. 37.
благословестити -вештѭ -вестиши vb. εὐλογεῖν bene dicere sup. 235. 20; 235. 23; 391. 8. greg.-lab. krmč.-rum. ephr.-vost. ant.-vost.
благословесьникъ m. benedictus **-синкъ** op. 2. 2. 83.
благословесьнъ adj. εὐλογημένος benedictus **-но овча** vita-theod. **-сенъ** sup. 243. 5; 243. 7. - **языкъ** sabb. 110.
благословесьствовати -воую -воуѥши vb. εὐλογεῖν bene dicere op. 2. 1. 172.
благословешениѥ n. εὐλογία benedictio sup. 449.
благословештениѥ n. εὐλογία benedictio sup. 402. 406. 450.
благословити -влѭ -виши vb. εὐλογεῖν bene dicere sup. cloz I. 36. ostrom. part. **-венъ** et **-вленъ** rum. **благословесь**.
благословлѧти -лѭ -лѧѥши vb. εὐλογεῖν bene dicere typ.-nic. sabb. 38. cf. **-слав-**.
благословлѣниѥ n. εὐλογία benedictio greg.-naz. ant. **-вьѥниѥ** sup. 14. 91. 151 etc. šiš. 73. 106. 190. cf. **-венниѥ**.
благослововати -воую -воуѥши vb. εὐλογεῖν bene dicere ant.
благословьнъ adj. εὐλόγητος benedictus.
благословьствениѥ n. εὐλογία benedictio psalt.-theod. men.-belg.
благословьствити -штвлѭ -ствиши vb. εὐλογεῖν bene dicere psalt.-theod.
благословьствовати -воую -воуѥши vb. εὐλογεῖν bene dicere ant. šiš. 247. op. 2. 1. 166.
благослоушьливъ adj. εὐήκοος obediens ant.
благоспѣѣти -спѣѭ -спѣѥши vb. εὐοδεῖν prosperum reddere.
благосрѣдиѥ n. animus fortis isaak.
благосрѣдъ adj. εὐκάρδιος fortis pat. per. 89. 3. sim. II. 12. chron. men.-leop.

благосрѣдьнъ adj. εὐκάρδιος fortis.
благостатъчьнъ adj. εὐκταῖος optabilis; male men.-vuk.
благостатъчьствовати -ꙋѭ -ꙋѥшь vb. εὐτελίζειν vilipendere; male men.-vuk.
благостнѣ adj. ἀγαθός bonus proph.
благостоꙗниѥ n. εὐστάθεια firmitas esth. 3. 13.
благостоꙗньнъ adj. firmus.
благостоꙗтельнъ adj. εὐσταθής stabilis.
благостоити -стоѭ -стоишь vb. εὐσταθεῖν stabilem esse.
благострадание n. εὐπάθεια felicitas.
благострадати -ждѫ -ждеши vb. εὐπαθεῖν felicitate frui.
благостроѥниѥ n. οἰκονομία administratio.
благостꙑни f. ἀγαθότης, ἀγαθοσύνη bonitas barl. ant. bon. chrys.-lab. šiš. 47. **-ни** bom.-mih.
благостꙑньно adv. benigne glag.
благостꙑньнъ adj. ἀγαθός bonus.
благостꙑньствовати -ꙋѭ -ꙋѥшь vb. bonum esse.
благость f. ἀγαθότης bonitas ant. sup. 240. 366.
благостьнъ adj. bonus bon.
благосоꙋмьнажитьнъ adj. εὐλαβέστατος pius **благосоꙋмьнасѫжиꙋаго** op. 2. 2. 54, pro quo videtur scribendum, uti nos scripsimus: res tamen dubia.
благосъблазнъ adj. reprehensibilis leont.
благосъвѣтиѥ n. εὐβουλία bonum consilium.
благосъвѣтовати -тоѭ -тоѥшь vb. bonum consilium dare.
благосъдѣѩти -ѩѭ -ѩѥшь vb. bene facere sabb. 43.
благосъдѣлатель m. εὐεργέτης benefactor.
благосъдѣѥти -дѣѭ -дѣѥшь vb. εὐποιεῖν bene facere.
благосъказаниѥ n. bonum praeconium.
благосъличьнъ adj. aptus.
благосъпряжениѥ n. bene iunctum esse.
благосъставьнъ adj. bene compositus.
благосътворити -рѭ -риши vb. εὐποιεῖν bene facere **-створѫй** sup. 21.
благосъшьствьникъ m. bonus comes - **поꙋтьникомь** chrys.-lab.
благосѣньнъ adj. εὔσκιος umbrosus ierem. 11. 16. **-но дрѣко** chrys.-lab.
благота f. τὸ ἀγαθόν, χρηστόν, χρηστότης bonum georg.
благотворивъ adj. ἀγαθοποιός beneficus op. 2. 2. 50.
благотворити -рѭ -риши vb. εὐποιεῖν, ἀγαθοποιεῖν bene facere ostrom. antch.
благотворьць m. εὐεργέτης beneficus.
благотворѥниѥ n. εὐποιΐα beneficentia.
благотврѣдиѥ n. firmitas men.-leop.
благотихъ adj. hilaris.
благотишьнъ adj. hilaris.
благоточивъ adj. bona fundens.
благотрапезьнъ adj. εὐτράπεζος bene instructa mensa utens chrys.-lab.
благотръпѣливъ adj. εὐπαθής facile affectus.
благотръпѣти -плѭ -пиши vb. εὐπαθεῖν facile affici.
благоꙋвѣтьниѥ n. placabilitas.
благоꙋвѣтьливость f. placabilitas.
благоꙋвѣтьливъ adj. placabilis.
благоꙋвѣтьнъ adj. placabilis.
благоꙋвѣштаниѥ n. obsequium.
благоꙋгаждати -даѭ -даѥши vb. εὐαρεστεῖν placere isaak.
благоꙋгобьжениѥ n. abundantia - **ꙗꙁы** par.
благоꙋгодити -гоѫдѫ -годиши vb. εὐαρεστεῖν placere.
благоꙋгодиѥ n. εὐαρέστησις gratia.
благоꙋгодьнъ adj. εὐάρεστος placens.
благоꙋгождати -даѭ -даѥши vb. placere rectius **-гажд-**.
благоꙋготовлѣти -влѭ -влѥши vb. parare.
благоꙋдобьзьно adv. facile steph.
благоꙋзаконити -ню -ниши vb. bene legibus constituere.
благоꙋкрасити -крашѫ -красиши vb. εὐκοσμεῖν ornare - **ся** sabb. 215.
благоꙋкрашати -шаѭ -шаѥши vb. εὐκοσμεῖν ornare.
благоꙋкрашениѥ n. εὐκοσμία decor.
благоꙋкоꙋтьниѥ n. εὐσχημοσύνη honestas 1. cor. 12. 24. - vost.
благоꙋмильнъ adj. humilis.
благоꙋмильнъ adj. humilis.
благоꙋмиѥ n. εὔνοια benevolentia.
благоꙋмьнъ adj. devotus leont.
благоꙋмьство n. bonus intellectus hom.-mih.
благоꙋправлѣти -влѭ- влѣѥши vb. εὐθύνειν gubernare.
благоꙋправлѥнъ adj. rectus **-плав- ность** chrys.-lab.
благоꙋспѣѩти -ваѭ -ваѥши vb. εὐοδοῦν prosperum reddere.
благоꙋспѣѥти -спѣѭ -спѣѥши vb. εὐοδοῦν prosperum reddere.
благоꙋсрѣдьнъ adj. alacer - **слоꙋга** sabb. 171.
благоꙋсрѣдьствовати -ꙋѭ -ꙋѥшь vb. alacrem esse.

благоустрáити -стрáю -стрóити vb. εὐοδοῦν felicem successum praebere.
благоустрóити -стрóю -стрóити vb. εὐοδοῦν felicem successum praebere.
благоустрѣтáти -тáю -тáити vb. honorifice excipere **-срѣт-** sabb. 43.
благоустúшиѥ n. tranquillitas.
благоустúшьнъ adj. εὐγάληνος tranquillus - **пристанищє** chrys.-lab. cf. **благот-**.
благоутѣшáти -шáю -шúти vb. laetificare sabb. 38.
благоучúниѥмъ adj. εὔτακτος bene dispositus men.-vuk.
благоучúтєльнъ adj. εὐδίδακτος docilis.
благоучрѣдúти -чрѣждá -чрѣдúти vb. ξενίζειν hospitio excipere.
благохвáлити -лю -лúти vb. εὐχαριστεῖν gratias agere marc. 8. 6. - vost. εὐφημεῖν laudare hom.-mih. sabb. 43. 170. **-литъ сѧ мною** op. 2. 2. 85.
благохвáльно adv. laudabiliter **-лно** sabb. 171.
благохвáльнъ adj. εὐφήμιος laudabilis.
благохвáлєниѥ n. εὐφημία bona fama.
благоходúмъ adj. qua commode incedere possumus - **поути** εὐοδωθήσεται iud. 18. 5. - pent.-mih.
благоходьнъ adj. facilis **тєчєниѥ -но** prol.-mart.
благохождожьнъ adj. εὔτεχνος artificiosus.
благохождожьнѣ adv. εὐμαθῶς docte **-жѝнѣ** sap. 13. 11. - vost. 1. 356.
благоцвúсти -цвѣтý -цвѣтúти vb. εὐθαλεῖν bene virere dan. 4. 1.
благоцвѣтьнъ adj. εὐανθής pulchre floridus dan. 4. 18.
благочáиниѥ n. εὐελπιστία bona spes ant.
благочúниѥ n. εὐταξία bonus ordo krmč.-mih.
благочúновьнъ adj. εὔτακτος bene ordinatus psalt.-int.
благочúньно adv. bono ordine isaak.
благочúньство n. εὐταξία bonus ordo isaak.
благочúсльнѣ adv. récto numero prol.-mart.
благочúсти -чтý -чтúти vb. εὐλαβεῖσθαι, εὐσεβεῖν pium esse šiš. 34. 235.
благочоувьствьнъ adj. εὐαίσθητος sensu valens.
благочьствовáти -вую -вовáти vb. εὐσεβεῖν pium esse ioann. nom.-mik. 89.
благочьстúвъ adj. εὐσεβής pius sup. 319. svjat. rum. **благочєстнв**.
благочьстúвьно adv. pie **-вно** ok. 51.
благочьстúвьнъ adj. εὐσεβής pius.
благочьстúвьнѣ adv. pie ioann.
благочьстúиѥ n. εὐσέβεια pietas sup. 230. 240. 249 etc. svjat. hom.-mih. op. 2. 2. 81.
благочьсть f. εὐσέβεια pietas krmč.
благочьстьно adv. εὐσεβῶς pie sup. 238. ok. 52.
благочьстьнъ adj. εὐσεβής pius sup. 389. **-стънъ** sup. 251.
благочьтєниѥ n. bona lectio.
благочадиѥ n. εὐτεκνία boni liberi chrys.-lab.
благочадьнъ adj. εὔτεκνος felix sobole men.-vuk.
благочадьствовáти -вую -вовáти vb. εὐτεκνεῖν felicem esse prole.
благоштєвєтьнъ adj. bene canens ant.-hom. **ластовица -цєкотна** op. 2. 2. 424.
благоѩстьствьнъ adj. εὐφυής bene creatus.
благоѩзы̑чиѥ n. εὐγλωττία facundia men.-vuk.
благоѩзы̑чьнъ adj. εὔγλωττος facundus.
благоѩзы̑чьствиѥ n. facundia hom.-mih.
благожтробнкъ adj. εὔσπλαγχνος misericors pat.
благожтробиѥ n. εὐσπλαγχνία misericordia sabb. 65. 94. 204.
благожтробьнъ adj. εὔσπλαγχνος misericors dial. - **писаниѥ** sabb. 34.
благожтробьствовáти -вую -вовáти vb. εὐσπλαγχνίζεσθαι facile misereri pat.
благожѫдиѥ n. εὐωδία odoris suavitas sabb. 208. op. 2. 2. 641.
благожѫдьнъ adj. εὐώδης fragrans ant. ἡδύπνους suaviter spirans pyrg. **-на конь** sim. I. 20. **-но мѵ̑ро** sim. I. 20. 28. **-ныѥ мощи** sim. I. 19. **-нымн конмамн** sabb. 83.
благожѫхáти -хáю -хáѩти vb. εὐωδιάζειν bene olere ant.-hom. kruš. men.-mih.
благожѫнѫ̀ти -нѫ -нѣти vb. bene olere **-оухънѣшєть сѧ** lavt.-op. 37.
блаѕъ adj. ἀγαθός bonus ostrom. svjat. εὔχρηστος utilis šiš. 172. χρηστός bonus svjat. clemens sup. 202. πίων ferax - **хлѣбы** pent.-mih. - **годы** hom.-mih. - **дьнь** festum glag. **-га чьсть** greg.-lab. **-гыѩ трапєзы** greg.-naz. **-гамн пръсми** εὐστηθος bono pectore per. LVI. **въ блазѣ вѣрѣ жѝвый** op. 2. 2. 33. nsl. blagdan dies festus meg. blago oves: ovčar rene blago **na** pašo; merx; bulg. blagdan, blažni dan fleischtag; croat. blagdan verant. blagovati edere ibid.; rum. **блаѕъ** f. felicitas.
блаѕыни f. ἀγαθοσύνη bonitas; ἀγαθόν bonum sup. 335. svjat. io.-clim. pat. **-ны** hom.-mih.
блаженикъ m. μακάριος, μακαρίτης beatus sup. 207. 209. 214. io.-clim.

БЛАЖЕНИЕ n. μακαρία, μακαρισμός, μακαριότης beatitudo sup. 279. 426. greg.-naz. io.-dam.

БЛАЖЕНЪ adj. μακάριος beatus cloz I. 138. sup. ostrom. rum. **БЛАЖИН.**

БЛАЖЕНЬСТВЕНИЕ n. beatitudo **-нс-** op. 2. 1. 152.

БЛАЖЕНЬСТВО n. μακαριότης, μακαρισμός beatitudo dial. ant hom.-mih. **-нъство** sup. 65. ἀγαθότης bonitas op. 2. 2. 30.

БЛАЖЕНЬСТВОВАТИ -ВОУѪ -ВОУЄШИ vb. χρηστεύεσθαι benignum esse ant. op. 2. 1. 148.

БЛАЖИТЕЛЬ m. beans.

БЛАЖИТИ -ЖѪ -ЖИШИ vb. μακαρίζειν beare, beatum praedicare pat. sup. 61. 281. 345. sborn. hom.-mih. χρηστεύεσθαι benignum esse l. cor. 13. 4. - šiš. 89. **-же оубл҃ажю твою любовь** sabb. 64.

БЛАЖЬНЕНИЕ n. scandalum men.-leop. - **и кашение** hom.-mih. 129.

БЛАЖЬНЪ adj. ἀγαθός bonus **-жнъıй** op. 2. 2. 300.

БЛАЗНА f. impedimentum **безблазнъı** sup. 260. 24.

БЛАЗНИВЪ adj. profanus glag.

БЛАЗНИТЕЛЬ m. σκανδαλίζων scandala praebens pat. hom.-mih.

БЛАЗНИТИ -ЖѪ -ЗНИШИ vb. πλανᾶν decipere sup. 21. 24. σκανδαλίζειν scandalum praebere ostrom. krk. πειράζειν tentare šiš. 78. βλασφημεῖν blasphemare sup. 222. irridere glag. - **сѧ** πλανᾶσθαι errare sup. 23. σφάλλεσθαι falli hom.-mih. krmč.-mih. nsl. blazniti impedire lex. scandalizare trub. delirare, stultizare habd. adulari meg. blasphemare cf. gr. μάργος stultus μαργάν et goth. marzjan ahd. marrjan.

БЛАЗНОДѢЛАТЕЛЬ m. σκανδαλίζων scandala praebens.

БЛАЗНЪ m. πλάνη error sup. 306. 19. σκάνδαλον scandalum sup. svjat. antch. leont. krmč.-mih. op. 2. 2. 154. **безь -на** μετ' ἀσφαλείας tuto pent.-mih. nsl. blazen stultus habd. blazljiv blasphemus habd. rum. **БЛАЗНЪ** f. opus imperite peractum **нѣблѣзник** stultus cf. russ. **благой** stultus lit. blogas debilis bloznas schelm.

БЛАЗНЬ f. σκάνδαλον scandalum op. 2. 2. 37. **прѣстани отъ блазни твоѥ** men.-mih.

БЛАЗНЬНИЧЬ adj. poss. βλασφήμου blasphemi sup. 393. 8.

БЛАЗНЬНЪ adj. ἐπισφαλής instabilis sup. 395. 13. βλάσφημος blasphemus sup. 395. 3. ioann. **бесѣда -зна** men.-mih.

БЛАЗНЬСТВО n. phantasia **-зьн-** glag.

БЛАЗѢ adv. εὖ bene pat.

БЛАТИНА f. ἕλος palus cf. **БАЛЪТИНА.**

БЛАТИШТЬНЪ adj. paludis men.-mih.

БЛАТО n. ἕλος palus georg. man. misc. mon.-serb. 65. 83. 112. λίμνη palus men.-vuk. rum. **БАЛТЪ** cf. magy. balaton.

БЛАТЬНЬСКЪ adj. blatensis **коцелѣ, кнѧза -ска** chrabr. 91; aliis **блатьскъ.**

БЛАТЬНЪ adj. ἕλους paludis.

БЛАТЬСКЪ v. **БЛАТЬНЬСКЪ.**

БЛЕКАТИ -КАЖ -КАЄШИ vb. βληχᾶσθαι balare **овца блекающа** vost. cf. **БЛѢКИТИ.**

БЛЕКОТАТИ -КОШТѪ -КОШТЕШИ vb. βληχᾶσθαι labare prol.

БЛѢХЪЧНЫЙ -ЧНІѪ m. τέκτων faber, artifex **блѣхъчни** op. 2. 2. 38. cf. **БЛЪХЪЧНЫЙ,** quod praeferendum videtur.

БЛИЖИКА m. f. ὁ πλησίον, οἰκεῖος propinquus; πάρεδρος assessor bon. hom.-mih. sim. 1. 23. ant. antch. prol.-mih. š.-gl. 82. op. 2. 2. 53. 430. psal. 37. 12. lev. 18. 17. - vost. bližika vinod.; hodie croatis bližika est coll. consanguinei šaf.-urspr.

БЛИЖИКЪ m. proximus op. 2. 2. 238. consanguineus prol.-vuk. glag.

БЛИЖИЧЬСТВО n. οἰκείωσις coniunctio greg.-naz. glag. **-чтво** š.-gl. 94.

БЛИЖНІЄВАТИ -НЮѪ -НЮЄШИ vb. γειτνιάζειν vicinum esse ant.

БЛИЖЬНИКЪ m. ὁ πλησίον propinquus bon. cognatus kruš. per. 97. 30. psalt.-saec. xiii.παραπλήσιος propinquus pyrg.

БЛИЖЬНОСТЬ f. γειτνία vicinitas.

БЛИЖЬНЬ adj. ὁ πλησίον, ἐχόμενος, οἰκεῖος propinquus ostrom. sup. **-жъноумоу** antch. **-жнин** sup. 274. 279. 280. **-жни родьсци** misc.

БЛИЖЬСТВО n. γειτνία vicinitas ant.-hom.

БЛИЗНА f. οὐλή cicatrix acad.

БЛИЗНИТИ СѦ -ЖѪ СѦ -ЗНИШИ СѦ vb. διδυμεύειν geminam habere prolem cant. 4. 2.

БЛИЗНЬСТВОВАТИ -ВОУѪ -ВОУЄШИ vb. διδυμεύειν geminam habere prolem cant.-cant. 6. 5. - vost.

БЛИЗНЬЦЬ m. δίδυμος geminus ostrom. sup. prol.-vuk. in zodiaco svjat. **БЛИЗНЬЦА** δίδυμοι testiculi pyrg. krmč. 222. **имѣть ѥго за -ца** krmč.-mih. αἰδοῖα pudenda pyrg. men.-mih. pro¹.-mih. **-знецъ** š.-gl. 48.

БЛИЗНЬЧЬНИКЪ m. gemini zodiaci op. 2. 2. 304.

БЛИЗНЬЧЬНЪ adj. διδύμων geminorum sup. 329. 6. διδυμεύων gemellus **БЛИЗНОЧНЫЙ** cant.-cant. 4. 7.

БЛИЗНАТА pl. n. δίδυμοι gemelli gen. 25. 24. - pent.-mih.

БЛИЗОКА f. cousanguinea tur.

БЛИЗОКЪ m. consanguineus ostrom. in epilogo.

БЛИЗОМѢСТЬНЪ adj. propinquus men.-mih. 301. cf. **БЛИЗЬМ-**.

БЛИЗОЧЬСТВО n. ἐπιγαμία, ἀγχιστεία affinitas isaak. krmč.-mih.

БЛИЗОУ praep. πλησίον prope iungitur cum gen. š.-gl. 94. **КЫСТЬ БѢЖЕЩАГО** - chrys.-lab. **ТОГО АЗЪ - ДОНДОУЛ** alex.-mih.; **ВЪСТРОУКНИШЕ ИЗЬ БЛИЗОУ** pent.-mih. nota sg. gen. **БЛИЗА** mon.-serb. 42. 10. nsl. iz bliza habd. blizu habd. cf. **БЛИЗЪКЪ**.

БЛИЗЪ adj. abalienatus **БЛИЗЬ БѢХЪ РОДОУ СЕМОУ** προσώχθισα offensus fui psal. 94. 10. - glag. cf. **БЛИЗНА** cicatrix et čech. ublížiti offendere šaf.-urspr.

БЛИЗЪКЪ adj. ὁ πλησίον propinquus comparat. **БЛИЖИЙ** pl. nom. **-ЖЬШЕ** krmč.-mih. hom.-mih. par. isaak. et **БЛИЖАЙ** hom.-mih. cf. **БЛИЗОКЪ**.

БЛИЗЪЧЬСТВО n. ἐπιγαμία affinitas krmč. cf. **БЛИЗОЧЬСТВО**.

БЛИЗЬ adv. praep. πλησίον, ἐγγύς prope 1) adv. sup. 27. 69. 105 etc. men.-vuk. dioptr. **БЛИЗЬ ЕСТЬ** š.-gl. 88. **ГОСПОДЬ БЛИЗЬ** šiš. 226. **БЛИЗЬ КЪ КРЬСТОУ ПРИСТОУПИТИ** hom.-mih. **ТЕКОУЩОУЮ БЛИЗЬ РѢКОУ** 2) praep. cum gen. et dat. sup. 6. 12. 24 etc. antch. vita - theod. **ПРИИДЕ - БѢДЫ** chrys.-lab. **БЛИЗЬ ІЕѤ** chrys.-lab. - **ИХЪ** men.-mih. - **ЕГО** krmč.-mih. - **ГРАДА** prol.-mart. sim. I. 6. - **ИСТАѢКНИШ** šiš. 180. - **РОЖДЬСТВА СОУЩИ** πρὸς τὸ τίκτειν οὖσα **КЛАТВЫ БЛИЗЪ** antch. **КЛЕТВЫ** - šiš. 178. **ПОЗОРНИЦА** - men.-mih. nota **БЛЬЗЬ** krmč.-mih. fortasse **БЛИЗЪ** scribendum; comparat. **БЛИЖЕ** š.-gl. 89. - **НАМЬ** šiš. 218.

БЛИЗЬМѢСТЬНѢ adv. prope hom.-mih. 166. cf. **БЛИЗОМ-**, quod praestat.

БЛИЗЬНО adv. prope - **БЫТИ** πλησιάζειν accedere svjat. **-ЗНО** greg.-naz.

БЛИЗѢ adv. πλησίον prope **ИД** - πρὸ μικροῦ nuper men.-vuk. recte sg. loc. cf. **БЛИЗОУ**.

БЛИНЪ m. λάγανον placenta proph. explicatio russ. vocis gr. λάγανον cf. **МЛИНЪ**.

БЛИСКАНИЄ n. στίλβωσις nitor iez. 21. 15. - proph.

БЛИСКАТИ -КЛЖ -КАЮШИ vb. στίλβειν micare **-КАЮЩА МЕЧА** naum 3. 3. - proph. - **СѦ** id. **МѢДИ -КАЮЩІ СѦ** dau. 10. 6. - proph. coruscare **-КАЖЬТЕ СѦ КОПІЄ** sup. 248. 3. **БЛЬСК-** misc.

БЛИСКОУНЪ m. μήκων papaver op. 2. 2. 147. cf. **БЛѢСКОУНЪ**.

БЛИСТАНИЄ n. ἀστραπή fulgur sup. 349. 352. hom.-mih. sabb. 154. ἀφή vitiligo lev. 14. 37. - kruš. pent.-mih.

БЛИСТАТИ -СТЛЖ -СТАЮШИ vb. ἀπολάμπειν, διαλάμπειν effulgere - **ОРОУЖИЄМЬ** hom.-mih. - **СѦ** ἀστράπτειν fulgurare **-СТАЮТЬ СЄ ЗАРІЄ** men.-mih. - **СЄ ЧЮДЕСЫ** prol.-mart. χλωρίζειν pallere. notabis, e them. **БЛЬСК** nasci **БЛИСКАТИ** et **БЛИСЦАТИ**, pro quo **БЛИСТАТИ** gramm. I. 217.

БЛИСЦАНИЄ n. ἀστραπή splendor **-НИМЬ** cloz I. 821.

БЛИСЦАТИ СѦ -ЦАЖ СѦ -ЦАЮШИ СѦ vb. ἐξαστράπτειν fulgurare luc. 9. 29. ostrom.

БЛЪКАНЪ v. **БЛЪКАНЪ**.

БЛЪГАРИНЪ m. βούλγαρος bulgarus pat. pat.-šaf. misc. man. leont. - **БЫКЬ ЕСТЬ** misc. **ОТЬ БЛЪГАРЬ** krmč.-mih. **НА КОУГАРЫ ТОГО ПОВЕДЬ** prol.-mart. **КЪ БЛЪГАРѢХЪ** ex. op. 2. I. 32. **КЪ БЛЪГАРѢХЪ** prol.-mih. **ОТЪ ИЖЄ СИЦѢ ОБЫЧНѢ ЗОВОМЫХЪ БЛЪГАРЪ** op. 2. 2. 466. **БЛЪГАРЄ, МАДЬАРЄ, ТАТАРЄ** bulg.-lab. nota croat. bugarčica cantileua; fr. bougre haereticus, paedico cf. duc. bulgarus et Böcking, Notitia 1084.

БЛЪГАРЬСКЪ adj. βουλγαρικός bulgaricus chrabr. 91. pat. leont. misc. **КНЄЗЬ** - prol.-mih. **-КА СТРАНА** sabb. 103. **-КЫ СОУГОВЫ РОДЬ** prol.-lab. σθλαβίνων slavorum men.-vuk. - **РОДЬ** prol.-cip. **ИЛЄМЄ -КО** men.-vuk.

БЛЪГАРЬСКЫ adv. bulgarice op. 2. 2. 151. **ОВО СЛОВЄНСКЫ, ИНО СРЬБЬСКЫ, И ДРОУГАЯ БОЛГАРЬСКЫ** op. 2. 2. 213. - **ОТВЕЩАТИ** leont.

БЛЪЗЪ v. **БЛИЗЬ**.

БЛЪХА f. φύλλα pulex 1. reg. 24. 15. - kruš. croat. belha Veglia. gr. φύλλα lat. pulex ahd. flôh lit. let. blusa curt. I. 562. alb. plêšt.

БЛЪХЪЧНЙ -ЧИЬ m. τέκτων faber, artifex **БЛЪХЧИ** athan.-alex. cf. **БЛЄХЪЧНЙ**.

БЛЬВАТИ, БЛЮЖ, БЛЮЮШИ vb. ἐμεῖν vomere cf. **БЛЮВАТИ**.

БЛЬВОТИНА f. ἐξέραμα vomitus svjat. pat. dial.-šaf. cf. **БЛЮВОТИНА**.

БЛЬСКАТИ СѦ v. **БЛИСКАТИ**.

БЛЬСКЪ m. splendor **БЛЪСКЪ** man. 72. cf. **БЛѢСКЪ**.

БЛЬСНЖТИ -НЖ -НЕШИ vb. ἀστράπτειν coruscare **-НОУЬВШИ ОГНЬНѢЙ МЛЬНИ** prol.-mart. psalt.-vost. - **СѦ**: **БЛЄСНИ СѦ** 2. reg. 22. 15. - op. I. 33; radix **БЛЬГ**, unde **БЛЬЗГ, БЛЬСК**: scr. bhrâdž e bhrdž gr. φλέγω lat. fulgeo goth. bairh-ts ahd. blichu splendeo lit. blizgu curt. 1. 161. and. blika splendere nhd. blitzen, bli-

sken lit. blĩškiu nsl. blisk radius cf. БРѢЗГЪ.

БЛЬСТѢТИ, БЛЬШТЖ, БЛЬСТИШИ vb. στίλβειν fulgere codd. serbb. - СѦ αὐγάζειν splendere men.-vuk. men.-mih.; thema БЛЬСК, litteris СК ante Ѣ mutatis in СТ, quod in hoc casu rarius fit cf. БЛЬШТАТИ СѦ.

БЛЬШТАНИЄ n. ἀστραπή fulgur sup. 339. 4. στιλβότης, αὐγή splendor sup. 253. 26. kruš. αὔγασμα splendor pent.-mih. nota ТРАКА БЛѢЩАННА pam. 230.

БЛЬЩАНОВИДЬНЪ adj. splendens men.-mih.

БЛЬШТАТИ СѦ -ШТЖ СѦ -ШТНШИ СѦ vb. ἀστράπτειν nitere ostrom. αὐγάζειν splendere pat. kruš. chrys.-lab. ТЬМЬНА, И НЕ БЛЪЩАЩИ СѦ greg.-naz. БЛЬЩЕЙ СЄ ВИСЄРЬ dioptr. ꙗко водА нїщиѥна блещаще сѧ ὡσεὶ μέσαχλον ὑφαινόντων 1. reg. 17. 7. - op. 1. 37, ubi interpres de φαίνειν videtur cogitasse. nota БЛЬЩЮУЩИЄ СЄ pent.-mih. КЪ ꙗзыкЪ БЛЬЩЖЩАЛЪ СѦ luc. 24. 4. - ev.-trn.

БЛѢДОСТЬ f. χρόα color ant. ὤχρα pallor chrys.-lab. deut. 28. 22. - kruš. - СЬМРЬТНАЛ sabb. 137.

БЛѢДЪ adj. χλωρός pallidus sup. 101. 121. ant. op. 2. 2. 96. КОНЬ - apoc. 6. 8. -ДО ЛИЦЄ ioann.

БЛѢДЬНЪ adj. χλωρός pallidus kozm.

БЛѢДѢТИ -ДѢЖ -ДѢЮШИ vb. pallescere sup. 121. 24. zlatostr.

БЛѢСКАНИЄ n. splendor glag. cf. БЛИСК-.

БЛѢСКОВАТИ СѦ -КОУЖ СѦ -КОУЮШИ СѦ vb. splendere pent.-mih.

БЛѢСКОУНЪ m. papaver ἀσαρὰ ѕь -НОМЬ СЬМѢШЬШИ ПИТИ men.-mih. 174. cf. БЛИСКОУНЪ.

БЛѢСКЪ m. αὐγή splendor svjat. pat. κεραυνός fulmen БЛЕСКЪ op. 2. 1. 57. χρόα color leont. СМАГЛЪ - НМОУЩИ aphrod. ἀφή vitiligo - ПРОКЛЯѦННЫ lev. 13. 47. - kruš. pent.-mih. БЛѢСЬКЪ vost. cf. БЛЬСКЪ.

БЛѢШНИЄ n. βλῆχημα balatus dial. dial.-šaf.

БЛѢТИТИ, БЛѢЖ, БЛѢЮШИ vb. balare АГНЬЦИ БЛѢЮЩЄ op. 2. 2. 148. cf. БЛЄКОТАТИ nsl. blẽjati, blẽkati; blẽknoti balbutire; gr. βληχή balatus lat. balare ahd. blâzu curt. 1. 395.

БЛЮВАТИ -ЄЖ -ЛЮЄШИ et **БЛЮЖ, БЛЮЮШИ** vb. ἐμεῖν vomere ioann. nom.-mik. part. БЛЮЮ nom.-lab.; male БЛЮТЬ pro БЛЮЮТЬ zak.-serb. cf. БЛЬКВАТИ.

БЛЮВОТИНА f. ἔξέραμα vomitus barl. nom.-mik. БЛОУВОТИНА ephr.-belg. pl. par. 197. cf. БЛЬВОТИНА.

БЛЮДА f. παροψίς patiua men.-mih. 186. sabb. 43. 156. domet. cf. БЛЮДО, БЛЮДВА.

БЛЮДАТИ СѦ -ДАѦ СѦ -ДАЮШИ СѦ vb. cavere ДА -ДАЮТЬ СЕБЄ ОТЪ ИДОЛА pat.-mih.

БЛЮДВА f. κανοῦν canistrum sg. loc. БЛЮДВѢ exod. 29. 32. - kruš. cf. -ДА.

БЛЮДЕННИЄ n. custodia leont. σκοπός speculatio op. 2. 1. 163.

БЛЮДО n. πίναξ patina ostrom. παροψίς patina prol. δίσκος patina men.-vuk. κανοῦν canistrum pent.-mih. scutella sg. gen. БЛЮДА sup 91. men.-mih. rum. БЛИД lanx. lit. bludas let. blȳda goth. biuds and. bjôdh discus, mensa ahd. biut ags. beod: nobis e gotb. in nostram linguam irr psisse videtur cf. БЛЮДА, БЛЮДЪ.

БЛЮДОМѢ adv. caute sup. 31. 12.

БЛЮДЪ m. παροψίς patina sup. 91. 92. an hom. τρυβλίον patina pent.-mih. catin leont. cf. БЛЮДА, БЛЮДО.

БЛЮДЬЦЄ n. patina СВѢТАѦ ЧАША ИЛИ СВѢТ - psalt.-vuk. typ.-chil.

БЛЮНЖТИ -НЖ -НЕШИ vb. spuere -НОУЛ ЩДЬ ВЬ ВОДОУ nom.-barb.

БЛЮСТЕЛЬ m. τηρητής custos dioptr. cyr 12. kruš. men.-mih. krmč. МѢСТЬНИ -СТЕЛЄ krmč.-mih. σκοπός explorator greg.-naz.

БЛЮСТЕЛЬНИЦА f. τηροῦσα observatrix krmč.

БЛЮСТИ, БЛЮДЖ -ДЕШИ vb. βλέπειν videre БЛЮДѢТЄ ПЬСЬ šiš. 139. σκοπεῖν observare - СЕБЄ šiš. 170. φυλάττειν custodire sup. 132. - ОТЬЧИНЪ СВОѦ chron. τηρεῖν reservare ostrom. παρατηρεῖν observare sup. 179. dan. 13. 15. - vost. 2. 138. servare sup. 52. - ДѢВСТВО par. attendere hom.-mih. БЛЮДИ, ДА НЕ ВЪЗЛЮБИШИ СѢТѦЖАННА isaak. - СѦ φυλαττεσθαι cavere sup. 54. БЛЮДИ СѦ ТОГО bell.-troj. 12. - НѢКОГО greg.-lab. βλέπειν, ὁρᾶν videre ostrom. БЛЮДѢМЪ СѦ svjat. šiš. 95. 122. 184. 194. 214. ОТЬ ГОСЮДАРЬ НАШЕГО НЕ БЛЮЛЪ СИ russ. τηρεῖν ἑαυτόν se observare šiš. 186. 212. σκοπεῖν speculari šiš. 73. БЛЮДОМЪ sup. 29. 23. rad. scr. budh animadvertere cf. БѢДѢТИ et ЛЮБ - cum scr. lubh.

БЛЮСТИТЕЛЬ m. τηρητής custos prol.-mart.

БЛЮШТЬ m. κισσός hedera helix naum 1. 10. nsl. bljušč.

БЛЯДЕННИЄ n. φλυαρία nugae ant. ioann. krmč.-mih. meth. 3. svjat. male БЛЯДЕНЬЄ antch. nsl. bledenje error lex.

БЛЯДИВОЛЮБИВЪ adj. nugax men.-mih. recte БЛАДОЛЮБИВЪ.

БЛЯДИКЪ adj. φλυαρος nugax pat. georg. isaak. chrys.-lab. prol.-mih. σπερμολόγος nugax šiš. 235.

БЛАДОВАТИ -ДОУЮ -ДОУЮШИ vb. nugari pat.-šaf. 122.

БЛАДОСЛОВИТИ -БЛЮ -ВИШИ vb. ληρωδεῖν nugari men.-vuk. φλυαρεῖν nugari pat. krmč. krmč.-mih.

БЛАДОСЛОВИЄ n. φλυαρία nugae georg. krmč.-mih.

БЛАДОСЛОВОВАТИ.-ВОУЮ -ВОУЮШИ vb. nugari nom.-lab.

БЛАДОСЛОВЪ m. φλύαρος nugax krk.

БЛАДОСЛОВЬНЪ adj. ληρώδης nugatorius men.-vuk. φλύαρος nugax prol. prol.-lab. **-НО ДЬХАНИЄ** prol.-mart.

БЛАДОСЛОВЬЦЬ m. φλύαρος nugax krk. nom.-lab.

БЛАДЬ f. ἀπάτη fraus men.-vuk. **ВЪ БЛЕДЬ ЗАВЕСТИ** πλανᾶν fallere ant. ψεῦδος mendacium pat. georg. λῆρος nugae luc. 24. 11. sup. 118. 119. 265. ostrom. ev.-trn. πλάσμα figmentum ex. λοιδορία convicium men.-vuk. πορνεία fornicatio **БЛЕДЬ ПАРЕЩОУ ВЪСХЛАСТИ** πορνεῖαν βακχευομένην ἐχαλίνωσας men.-mih. meretrix **ЗОВЕТЬ ЖЕНОУ БЛАДЬЮ** sbor.-kir. 56. per. 43. 6; nota **НЕ ТЪЧЬЖЬ БЛАДЬ ЄСМЪ НЪ И ХРОДЪ** sup. 119. 3.

БЛАДЬНИВЪ adj. φλύαρος garrulus **-ДА-** šiš. 166.

БЛАДЬНИКЪ m. φλύαρος nugax sup. 202. 29. **- И ГЛАГОЛНИКЪ** io.-clim.

БЛАДЬНЪ adj. φλύαρος nugax **СЪПЛЕСКЛНО ИЛИ -НО** sup. 415. 4; nota **ВЛЬНЫ БЛЕДЬНЫ** hom.-mih.

БЛАДЬНЬ f. πορνεία lenocinium. in fontt. russ. **БЛЯДНЬ** sbor.-kir. 52. sg. gen. **БЛЯДНЕ** gram.-smol.

БЛАДЬСТВО n. λῆρος nugae triod.

БЛАДЬСТВОВАТИ -ВОУЮ -ВОУЮШИ vb. ληρεῖν nugari.

БЛАСТИ, БЛАДЖ, БЛАДЕШИ vb. πλανᾶσθαι errare; ληρεῖν delirare psalt.-theod. φλυαρεῖν nugari sup. 6. 9. 119. šiš. 215. πορνεύειν scortari **КЄЗОУМА БЛАЩОУТЬ** svjat. **- ПРѢДЬ ЛЮДЬМИ** hom.-mih. **- СЪ СЕСТРАМИ; - НЕЧЬСТИВЬІЄ БАСНИ** zak.-serb. **- НА СТАРЫЄ** prol.-mih. pro **БЛАСТИ** habes **ПАРНТИ** op. 2. 2. 175. male **БЛЕДИТИ** pat. 148. chrys.-lab. nsl. **blesti** blaterare meg. lex. delirare obleden insolens lex. blancovati delirare lit. blind: blinsti vesperascere let. blenst non clare videre cf. goth. blandan sik misceri ahd. blautan and. blunda oculos claudere nhd. blind; curt. 1. 412. b. contulit gr. φλέω, φλέδων lat. fleo.

БЛАДИВЪ adj. πλανώδης errans pat.

БЛАЖДИЛИЩТЕ n. πορνεῖον lupanar pat. sup. 2. prol.-mih. **ВЪДАНА БЫСТЬ ВЪ - prol.-belg.**

БЛАЖДИЛИЩТЬНЪ adj. fornicationis - **ХРАМЬ** prol.-belg.

БЛАЖДИТИ, БЛАЖЖДЖ, БЛАЖДИШИ vb. πλανᾶσθαι errare cloz. 1. 14. 96. sup. 383. 7.-pyrg. περιπλανᾶσθαι errare man. op. 2. 2. 97. πορνεύειν scortari sup. 96. 18. leont. **- СЪ ТОУЖДИМИ** mogki zak.-serb. **АЩЕ МОУЖЬ ОТЪ ЖЕНЫ БЛАЖДИТЬ** sbor.-kir. 55. **- СЪ ЖЕНАМИ** nom.-lab. παλλακεύεσθαι pellicem habere men.-vuk. **НЕСЬМЫСЛЬНО -** krmč.-mih. opponitur **Ц'ЬЛОМЖДРОВАТИ** dioptr. male **БЛЮДЕТЬ** šiš. 175 nsl. blôditi blinterare lex. bluditi: ki dva drage bludi prip. zablôda error trub. zablója, oblêic, s čim se svinjam jêd zablôj' miscetur.

БЛАЖДОГЪРДЪ adj. luxuriosus glag.

БЛАЖДОДѢЙ m. πόρνος scortator hebr. 22. 16. nom.-mik. 45

БЛАЖДОДѢЙСТВОВАТИ -ЮЮ -ВОУЮШИ vb. πορνεύειν scortari lev. 17.

БЛАЖДОДѢЙЦА f. πόρνη meretrix.

БЛАЖДОДѢЙНИЄ n. πορνεία lenocinium 1. cor. 6. 18. krmč.-mih.

БЛАЖДОЛЮБИЄ n. lenocinium **ЛЮД-** krmč.-mih. 260.

БЛАЖДОЛЮБЬНЪ adj. πόρνος scortator isaak.

БЛАЖДОЛЮБЬЦЬ m. scortator isaak.

БЛАЖДОРОДЬНЪ adj. πορνογενής meretrice natus deut. 23. 2.

БЛАЖДОСЛОВИТИ -БЛЮ -ВИШИ vb. lascive loqui isaak.

БЛАЖДОСЛОВЪ m. lascive loquens pat.

БЛАЖДОТА f. fornicatio **- И НЕЧИСТОТА** par.

БЛАЖДЪ m. 1) πορνεία lenocinium men.-vuk. leont. **СЪ БЛОУДОМЬ БРАТЬ СЄ** prol.-mart. **- ДѢЯТИ** dioptr. **- ТВОРИТИ** prol.-mih. glag. **- СТВОРИТИ; ВЪ БЛОУДѢ ЖИВЕТЬ** krmč.-mih. **- ЖЕНЄСКЪ** vost. 2. 119. **РОУЧНЫЙ -** tur. 2) adulterium sup. 6. 405. **ЧА БЛОУДѢ ЄТЬ** nom.-mih. 155. 3) ἀκολασία incontinentia prol.-mart. 4) ἀσωτία! luxuria svjat. šiš. 173. 197. 5) lupanar sup. 3. 19.

БЛАЖДЬНИКЪ m. πόρνος scortator krmč. sup. 5. 275. 289. svjat. leont.

БЛАЖДЬНИТЬСТВО n. πορνεία lenocinium **- ДЬНИТЬСТВО** sup. 99. 29. pro **- ДЬНЬСТВО.**

БЛАЖДЬНИЦА f. πόρνη meretrix sup. dial. svjat. tur. š.-gl. 87. hom.-mih. ἑταιρικὸν γυναῖον, γυνὴ ἑταιριζομένη meretrix; μαχλῶσα lasciva men.-vuk.

БЛАЖДЬНИЧЬ adj. poss. πόρνης meretricis mir. vost. 1. 191.

БЛАЖДЬНИЧЬСКЪ adj. πορνικός meretricius triod. sup. 291. -**СКА ПѢСНЬ** θυμελικός scenicus krmč.-mih.

БЛАЖДЬНЪ adj. libidinis sup. 408. - **БѢСЪ** isaak. -**НА ПѢСНЬ** chrys.-lab. -**НО ПОМЪШЛЕНИЕ** svjat. -**НА НЕЧИСТОТА** krmč.-mih. stupri sup. 407. μωρός stultus op. 2. 1. 133. libidinosus sup. 403. inhonestus sup. 398. ἄσωτος luxuriosus ioann. -**НЫЙ СЫНЬ** sim. II. 7. **СЕДМИЦА** -**НАГО** typ.-chil.; male **БЛЮД-** typ.-chil.

БЛАЖДЬСТВО n. μωρία stultitia op. 2. 2. 87. πορνεία lenocinium pat. nom.-lab.

БЛАЖДЬСТВОВАТИ -**ВОУЮ** -**ВОУЕШИ** vb. πορνεύειν scortari isaak. chron.

БЛАЖЖДАВАТИ -**БЛАЖ** -**БЛАЕШИ** vb. πλανᾶσθαι errare **БЛОУЖДАВАХОУ ВЪ ПОУСТЫНИ** vost. 1. 157.

БЛАЖЖДЕНИЕ n. πλάνη vagatio; πορνεία lenocinium ioann. λαχνεία, ἀκολασία lascivia sup. 260. 3; 301. 1. men.-mih.

БНЕДЪЦИ pl. m. veneti krmč.-mih. 260. croat. bnetci venetiae luč. serb. bnetak venetus mik. bnetci, mnetci venetiae mik. mletci gen. mletaka cf. **КЕНЕТЪЦИ**.

БНЕТЪЧЬСКЪ adj. venetus krmč.-mih. 206.

БО adv. γάρ enim sup. l. 49. 65 etc. primo propositionis vocabulo postponitur, **НБО** primum obtinente locum, uti καὶ γάρ etenim. ad radicem **БЪ** trahendum et ex **КВО** natum esse videtur cf. lit. butent enim.

БОБРЪ m. castor azbuk. lit. bebrus let. bebris and. bjôr rum. **БРЕБ** lat. fiber cf. serb. dabar, **КЕБРЪ**, **БЪБРОВИНА**.

БОБЪ m. κύαμος faba nom.-mik. **МЯСА ВЪ БОБѢ ВАРЕНА; МОЧЕНАГО БОБА; БОБОУ ВѢРОУЮЩЕ** nom.-mik. 27. **СВИНАГО БОБОУ** ὑοσκύαμος hyoscyamus krmč.-mih. 185. rum. **БОБ** magy. bab. cf. curt. 1. 408.

БОГАДѢЛЬНЪ adj. nosocomii -**НИ ЛЮДИ** sbor.-kir. 53. e russ.

БОГАТИ -**ГЛЮ** -**ГАЕШИ** vb. δουλεύειν servire ierem. 35. 15. - cod. saec. xv. - vost. **НЕ ХОДИТЕ ВЪ СЛѢДЪ БОГЪ ИНѢХЪ, ИКО БОГАТИ ИМЪ**, alius codex male habet **ИКО БОГАТЪ ИМЪ** cf. usl. bogati obedire, quod tamen germ. folgen esse videtur.

БОГАТИНА m. πλούσιος dives apoc. 6. 9. μεγιστάνων εἷς optimatum unus ephr.-vost. sborn.-rum. -**ТИНАМЬ НАРОЧИТАМЬ** hom.-mih. 128. op. 2. 1. 192. **ПИРИТВОУ** -**НАМЪ ТКОРЯШЕ** vost. 2. 99.

БОГАТИНЪ m. dives men.-mih. 194.

БОГАТИТЕЛЬ m. πλουτίζων ditans.

БОГАТИТИ -**ШТЖ** -**ТИШИ** vb. πλουτίζειν ditare dial. kruš. bon. svjat.

БОГАТИЧИШТЬ m. filius hominis divitis cyr. 2. kozm. de bogomilis.

БОГАТИЧЬНА f. filia hominis divitis prol. ephr.-vost.

БОГАТИЧЬНЪ adj. dives pat.-mih.

БОГАТОДАВЦЬ m. πλουτοδοτήρ divitias dans dioptr.-lab. pro **БОГОД-** ad evitandam confusionem.

БОГАТОДАРОВИТЪ adj. munera donaus mir.

БОГАТОДАРЬНЪ adj. munera donans.

БОГАТОДАТЕЛЬНЪ adj. divitias dans mir.

БОГАТОДАТЬНЪ adj. divitias dans -**НО ОУСЫПЕНИЕ** mariae par.

БОГАТОЛЮБИЕ n. φιλοπλούσιος divitiarum amans.

БОГАТОЛЮБИЦА f. φιλοπλούσιος divitiarum amans.

БОГАТОЛЮБЬЦЬ m. φιλοπλούσιος divitiarum amans.

БОГАТОПОДАТЕЛЬ m. divitias dans sabb. 42. 133.

БОГАТОТВОРЬНЪ adj. πλουτοποιός ditans ioann.

БОГАТЪ adj. πλούσιος dives cloz I. 922. sup. 46. 76. 192 etc. ostrom. **ЗЪЛЬЖ** -**ТА** svjat. **ОТЕЦЬ** -**ТЫЙ** pater familias op. 2. 2. 240; in compositionibus ponitur pro **БОГЪ**, ne de deo cogitetur sed de divitiis. lit. bagotas rum. **БОГАТ** alb. bugat.

БОГАТЬНО adv. πλουσίως abunde šiš. 195. mir.

БОГАТЬНЪ adj. πλούσιος dives pat. pat.-šaf. dial.-šaf.

БОГАТЬСТВИЕ n. χρήματα pecunia; πλοῦτος divitiae ostrom. -**ТЬВИЕ** op. 2. 1. 153.

БОГАТЬСТВО n. χρήματα pecunia; πλοῦτος divitiae sup. 6. 100. 215 etc. -**ТЬСТВО** cloz I. 943. -**КОМЬ КЪПѢТИ** chrys.-lab.

БОГАТЬСТВОЛЮБЬЦЬ m. φιλοπλούσιος divitiarum amans ant.-hom.

БОГАТЬЦЬ m. homo dives par.

БОГАТѢНИЕ n. πλουτεῖν divitem esse ostrom. - svjat.

БОГАТѢТИ -**ТѢЮ** -**ТѢЕШИ** vb. πλουτεῖν divitem esse svjat. chrys.-lab. dioptr. hom.-mih.

БОГОБЛАЖЕНЪ adj. θεομακάριος per deum beatus bor. 46.

БОГОБОЙВЪ adj. θεόφοβος deum timens ant. antch. psal. 93. 15. - athan.

БОГОБОЙНЪ adj. deum timens men.-leop. glag.

БОГОБОРНИЕ n. θεομαχία pugna cum deo sup. 146.

БОГОБОРЬНИКЪ m. θεομάχος cum deo pugnans.

богоборьница f. θεομάχος cum deo pugnans.
богоборьничьскъ adj. θεομάχου cum deo pugnantis.
богоборьнъ adj. θεομάχος cum deo pugnans sup. 140. 141. pat. **-но ниистоκъство** men.-mih.
богоборьнѣ adv. impie prol.-mart.
богоборьствиие n. θεομαχία pugna cum deo pan.
богоборьство n. θεομαχία pugna cum deo.
богоборьствоκати -воуѭ -воуѥши vb. θεομαχεῖν cum deo pugnare prol.-mart.
богоборьць m. θεομάχος cum deo pugnans sup. 65. 366. dioptr.-lab.
богоборѣниие n. θεομαχία pugna cum deo **-рѣн-** hom.-mih.
богобоязнивъ adj. deum timens mir. sim. II. 8. prol.-mih. sabb. 2. 48. 173. 189.
богобоязньнъ adj. deum timens.
богобоязньство n. dei timor prol.-belg.
богобояние n. dei timor hom.-mih.
богобоя сѧ adj. θεόφοβος deum timens.
богобратъ m. θεάδελφος dei frater.
боговесельнъ adj. θεοτερπής deo gratus sup. 236. 22, ubi male respondet gr. θεοπρεπής.
боговидѣнъ adj. θεοπτίας visiouis dei leont.
боговидьць adj. θεόπτης deum videns sup. 207.
боговидѣниие n. θεοπτία visio dei ioann. hom.-mih.
боговидѣтель m. θεόπτης deum videns ant.-hom.
боговлъшьвьница f. maga **-волшєвница** ber.
боговлъшьвьнъ adj. magicus.
боговъгодьнъ adj. deo gratus sup. 207. 2. cf. **богоугод-**.
боговъждѣлѣнъ adj. θεοπόθητος deo gratus.
боговъздѣланъ adj. θεοποίητος a deo factus.
боговържєнъ adj. a deo traditus.
боговъчловѣчєниие n. incarnatio.
богокѣдьць m. θεογνώστης deum noscens krmč.-mih.
боговѣдѣниие n. θεογνωσία dei cognitio hom.-mih.
боговѣдѣньнъ adj. θεογνωσίας cognitionis dei; male **благо-** hom.-mih.
боговѣньчанъ adj. a deo coronatus.
боговѣщьтаниие n. praedicatio de deo.
боговѣщьтатель m. θεοκήρυξ praeco dei.
богоглаголаниие n. de rebus divinis sermo.
богоглаголивъ adj. de deo disserens **-органъ** cyr. 30. **-ка оуста** sabb. 110. 144.
богоглаголивикъ m. de deo disserens.
богогласиие n. vaticinatio.
богогласъ m. praeco dei lavr.-op. 39.
богогласьникъ m. vaticinans.
богогласьнъ adj. vaticinans.
богогодьнъ adj. θεάρεστος deo gratus sup. 240. 29. hom.-mih. cf. **богоугод-**.
богоданъ adj. θεόδοτος a deo datus triod. **-ньно подроужиие** sim. II. 6.
богодарованъ adj. θεόδοτος a deo datus.
богодарьнъ adj. θεοδώρητος a deo donatus ant.
богодарѣниие n. dei donum **-рѣн-** sup. 251. 10.
богодвижимъ adj. θεοκίνητος a deo commotus.
богодвижьнъ adj. a deo commotus **-жныа пръсты** cyr. 30.
богодоуховиънъ adj. θεόπνευστος a deo inspiratus.
богодоушьнъ adj. θεόπνευστος a deo inspiratus **-шно писаниие** hom.-mih. 162. op. 2. 2. 299.
богодъхновѣниие n. divinitus inspiratum esse.
богодъхновѣнъ adj. θεόπνευστος a deo inspiratus.
богодѣйство n. θεουργία opus divinum ant.
богодѣланъ adj. θεοποίητος a deo factus.
богодѣлатель m. θεουργός sacris operans.
богодѣльнъ adj. θεουργικός sacris operans.
богодѣтельнъ adj. θεουργικός sacris operans.
богодѣтельнъ adj. θεουργικός sacris operans.
богожрѣнъ adj. θεόθυτος deo immolatus.
богозарьнъ adj. θεολαμπής divinitus splendens **-но слово** hom.-mih. **-рнаа** (recte **-наа**) **лоуча** hom.-mih.
богозваниие n. a deo vocari sabb. 75.
богозванъ adj. θεόκλητος a deo vocatus.
богозданъ adj. θεόκτιστος a deo creatus.
богознамениие n. θεοσημεία signum divinitus editum.
богознаниие n. θεογνωσία cognitio dei.
богозрачьнъ adj. θεοειδής deo similis typ.-chil. **-нѣй очи** hom.-mih. 111.
богозрителньнъ adj. θεοπτικός deum videns.
богозрѣниие n. θεοπτία dei visio.
богоизкрлънъ adj. θεόλεκτος a deo electus **-ньнъ** lavr.-op. 34. **-нка двойца** sabb. 217.
богоизрадьнъ adj. insignis **-рѣдно житиие** sabb. 81.

богонмѣнитъ adj. θεώνυμος a deo nomen habens.
богонмѣньство n. θεωνυμία divina appellatio.
богокоторьнъ adj. θεομάχος cum deo pugnans sup. 388.
богокрасьнъ adj. θεοκόσμητος a deo ornatus.
богокръмитѣльнъ adj. a deo nutritus pan.
боголишивъ adj. μωρός stultus op. 1. 82. svjat. opponitur **съмъслънъ** prol.-vost.
боголоучьнъ adj. θεολαμπής divinitus splendens.
боголѣпиѥ n. θεοπρέπεια magnificentia deo digna prol.-mih.
боголѣпотьнъ adj. deo conveniens men.-leop.
боголѣпъ adj. θεοπρεπής deo conveniens prol.-mih.
боголѣпьно adv. θεοπρεπῶς ut deo par est sup. 106. 350.
боголѣпьнъ adj. θεοπρεπής deo conveniens sup. 237. 245.
боголюбивъ adj. θεόφιλος dei amans sup. 86. 416. 430 etc. religiosus sup. 400. ant. antch. sim. I. 3. II. 13. ok. 51.
боголюбица f. θεόφιλος dei amans men.-mih. pyrg.
боголюбиѥ n. θεοφιλία amor dei -**бью** antch.
боголюкъ adj. dei amans sim. I. 3. chron.
боголюбьзникъ m. θεόφιλος dei amans.
боголюбьзно adv. θεοφιλῶς pie men.-vuk.
боголюбьзнъ adj. θεόφιλος, φιλόθεος dei amans pat. isaak. men.-vuk.
боголюбьнъ adj. θεόφιλος dei amans - **отьць** sim. II. 2. τῷ κυρίῳ φίλος domino gratus pyrg.
боголюбьство n. dei amor greg.-lab.
боголюбьца m. θεόφιλος, φιλόθεος dei amans sup. 40. 270. 425. pyrg. sabb. 98. **моужь** - men.-mih.
боголюкавъ adj. pravus, callidus, uti videtur - **мужь** sup. 98. 25.
богоматерінъ adj. poss. dei matris mir.
богоматерьнъ adj. θεομήτορος dei matris.
богомати f. mater dei.
богомили m. pl. bogomili, haereticorum genus ber. zak.-serb. **о масліинѣхъ, нже соуть нынѣ глаголѣми богомили, блъгоуіи** περὶ μασσαλιανῶν τῶν νῦν βογομίλων krmč.-mih. 205. nsl. bogomil pius meg. cf. **богоум-**.
богомильскъ adj. bogomilorum **-скыи** ересь.
богомолд f. oratio nom.-bulg. saec. xiii.
богомолиѥ n. ecclesia op. 2. 1. 64
богомоль m. θεοσεβής religiosus glag.
богомолиць m. deum precans misc.
богомрѣзостьнъ adj. deo invisus **-стныи** ересь sabb. 148.
богомрѣзъкъ adj. θεοστυγής deo invisus ant. prol.-mart. **-мрѣзькъ** sup. 370. **-мрѣскаго** vost. 1. 215.
богомрѣзьнъ adj. θεοστυγής deo invisus šiš. 48. **-мрѣзънаго** antch.
богомждрыѥ n. θεοφροσύνη pietas.
богомждростьнъ adj. θεόφρων divina sentiens sup. 136, ubi rectius **богоу мждростьнѣѥ**.
богомждръ adj. θεόφρων pius **вьса -дрыи съвръшивъ** sabb. 52.
богомждрьнъ adj. θεόφρων pius hom.-mih.
богомжжьнъ adj. θεάνδρου hominis dei men.-mih. - **зракь** prol.-mih.
богонапоустьнъ adj. a deo immissus.
богонасажденъ adj. θεόφυτος a deo plantatus.
богонаоученъ adj. θεοδίδακτος a deo doctus cloz I. 28.
богоначрътанъ adj. θεοχάρακτος a deo insculptus.
богоначалиѥ n. θεαρχία divina gubernatio ant.
богоначальнъ adj. θεαρχικός divinae gubernationis ant.
богоневѣста f. θεοῦ νύμφη dei sponsa stichir.
богоневѣстьнъ adj. θεοῦ νύμφης dei sponsae sbor.
богонеиавидьство n. θεοστυγία odium dei.
богонеиавидьца m. dei osor.
богонеиавистьникъ m. θεομίσης dei osor.
богонеиавистьница f. θεομίσης quae deum odit.
богоносивъ adj. θεοφόρος deum ferens sup. 204. 220. sborn. ant. leont. hom.-mih.
богоносица f. θεοφόρος deum ferens.
богоносьнъ adj. θεοφόρος deum ferens sup. 261. 300. 301. - **отьць** sim. I. 712. **-сиа отьца** sabb. 217. - **царь** θεοφόρητος man.
богоносьца m θεοφόρος deum ferens sup. 286. šiš. xiii.
богообразьнъ adj. θεοείκελος, θεόμορφος divinam formam hebens ex. hom.- mih. **-ноиѥ** dei contemplatio sup. 203.
богоотроковица f. dei ancilla typ.-chil.
богоотъкръвенъ adj. θεόφαντος a deo declaratus.
богоотьць m. θεοπάτωρ dei pater op. 2. 1. 73.
богоотьчьскъ adj. θεοπάτορος patris dei.
богописанъ adj. θεόγραφος a deo scriptus **-на скрижаль** per. xiv.

богоплетенъ adj. a deo plexus -но сѣгражденіе chrys.-lab. -наш мрѣжа.
богоповѣдьникъ m. praeco dei скититель и - men.-belg.
богоповѣстьникъ m. θεαγγελεύς praeco dei.
богоподобьно adv. deo convenienter sabb. 98.
богоподражателенъ adj. θεόμιμος deum imitans par.
богоподражьнъ adj. θεομίμητος deum imitans -но безъкрѣдьіе op. 2. 2. 198.
богопознаніе n. θεογνωσία dei cognitio sup. 242. 247. 249. 251.
богопокорнъ adj. θεοπειθής deo obediens.
богопокорьнъ adj. θεοπειθής deo obediens.
богопосланъ adj. a deo missus -ный сѣкѣть sabb. 50. -нна рыба sabb. 197.
богопособьно adv. θεηλάτως modo a deo permisso men.-vuk.
богопріимьць m. θεοδέκτωρ deum excipiens chron. cf. -пріемь-.
богопріемьнъ adj. θεοδόχος, θεοδέκτωρ deum excipiens -но тѣло hom.-mih.
богопріемьць m. deum excipiens typ.-chil. -мца симеона sabb. 45. cf. -пріим-.
богопріятьнъ adj. θεάρεστος deo placens; θεοδόχος deum excipiens -но тѣло hom.-mih. prol.-mart.
богопрозябьнъ adj. θεόβλαστος divinitus germinans.
богопроклатъ adj. cui deus male dixit.
богопроповѣдатель m. θεοκήρυξ dei praeco.
богопроповѣдьникъ m. θεοκήρυξ dei praeco krmč.-mih.
богопроповѣдьница f. deum praedicans.
богопроповѣдьнъ adj. praedicationis divinae.
богопрославленъ adj. θεόκλυτος a deo honoratus.
богопротивьникъ m. θεομάχος cum deo pugnans men.-vuk.
богопротивьнъ adj. θεομάχος cum deo pugnans greg.-naz. sabb. 101.
богопрѣданъ adj. a deo traditus -дана кѣра sbor.-kir.
богопоустъ adj. θεήλατος a deo immissus - огнь ant.
богопоустьнъ adj. a deo immissus - гнѣвъ op. 2. 1. 57. chrys.-lab. -ни пѣрьси men.-mih.
богоразоуміе n. θεογνωσία cognitio dei sup. 360. typ.-chil.
богорачитель m. dei amans ber.
богородительница f. θεομήτωρ dei mater.
богородица f. θεομήτωρ, θεοτόκος dei mater sup. 94. 178. 204 etc. pat. ant. ok. 59. 68. 69. 70. monasterium in Toplica sim. II. 2.
богородичинъ adj. poss. θεοτόκου matris dei ostrom. men.-vuk.
богородичьнъ adj. θεομήτορος matris dei pat. - праздьникъ mir. -но посокіе prol. mart. - поемъ lavr. - op. 47.
богорожденіе n. θεογονία dei nativitas.
богорожьдьство n. θεογονία dei nativitas per. xxvii.
богоросьнъ adj. θεόδροσος divinitus rore perfusus.
богорѣчьникъ adj. de deo loquens men.-belg.
богосадьнъ adj. θεόφυτος a deo plantatus -на лѣторасль hom.-mih. 110.
богосажденъ adj. θεόφυτος a deo plantatus.
богосварьникъ m. θεομάχος cum deo pugnans sup. 250.
богосвѣтлъ adj. θεολαμπής divinitus splendens - свѣтилникъ sabb. 177.
богосіяньнъ adj. θεολαμπής divinitus splendens.
богосіятельнъ adj. θεολαμπής divinitus splendens men.-mih.
богославьнъ adj. θεόκλυτος a deo honoratus.
богословесіе n. theologia hom.-mih.
богословествовати -воуѭ -воуіеши vb. de deo disserere hom.-mih.
богословіе n. θεολογία theologia op. 2. 2. 301. fortasse pro -вєсьствіе.
богословесьникъ m. θεολόγος theologus men.-belg.
богословесьнъ adj. θεολογικός theologicus ant.
богословесьствовати -воуѭ -воуіеши vb. θεολογεῖν de deo disserere sup. 179. 1.
богословештавати -ваѭ -ваіеши vb. θεολογεῖν de deo disserere sup. 237. 19.
богословити -влѭ -виши vb. θεολογεῖν de deo disserere sup. 238. 245. 318.
богословіе n. theologia chrys.-lab.
богословленіе n. θεολογία theologia hom.-mih. -вьленіе sup. 239. 251.
богослововати -воуѭ -воуіеши vb. θεολογεῖν de deo disserere hom.-mih.
богослововъ adj. poss. θεολόγου theologi prol.-mart.
богословъ m. θεολόγος theologus sabb. 187. pat. typ.-chil. cyr. II. 21. dioptr.
богословьникъ m. θεολόγος theologus.
богословьничьскъ adj. theologicus pan.
богословьнъ adj. θεολογικός theologicus sup. 249. -но правило prol.-mih. - глась krmč.-mih. - языкъ sabb. 139.

богословьнѣ adv. theologice prol.-mart.
богословьскъ adj. theologicus hom.-mih.
богословьствиѥ n. theologia men.-belg.
богословьствовати -воуѭ -воуѥши vb. θεολογεῖν de deo disserere.
богословьць m. θεολόγος theologus svjat. greg.-naz. ant. krmč. typ.-chil. hom.-mih. men.-mih. šiš. ix. ev.-trn.
богострастьникъ m. pro deo patiens krmč.-mih. 205.
богосъдѣтельнъ adj. θεόκτιστος a deo creatus.
богосъзданъ adj. a deo conditus **-нѣмь градѣ** ok. 53.
богосъказанъ adj. θεόφαντος a deo declaratus.
богосѫдьнѣ adv. dei iudicio chrys.-lab.
боготатьство n. ἱεροσυλία sacrilegium dial.
боготворити -рѭ -рѩши vb. θεοποιεῖν deifacere.
боготворьнъ adj. θεόκτιστος a deo creatus dioptr.
боготечьнъ adj. θεόῤῥυτος a deo profluens triod.
боготочьнъ adj. θεόῤῥυτος a deo profluens pat. **-на роса** cyr. 30.
боготъканъ adj. a deo contextus misc. **- вѣнець** cyr. 29.
богоубийство n. θεοκτονία dei occisio hom.-mih.
богоубийца m. θεοκτόνος qui deum occidit ioann.
богоубійць m. θεοκτόνος qui deum occidit sup. 358. hom.-mih. cf. **-бивець**.
богоубійчьнъ adj. θεοκτόνου deum occidentis **-но зломысліе** hom.-mih. 31.
богоубивець m. qui deum occidit krmč.-mih. cf. **-бійць**.
богоугодивъ adj. deo gratus misc.
богоугодиѥ n. deo placere.
богоугодьникъ m. θεάρεστος deo placens.
богоугодьница f. θεάρεστος deo placens.
богоугодьнъ adj. θεάρεστος deo placens leout. **-дъниѫ** cloz I. 28. cf. **боговъгод-**.
богоугожденіе n. deo placere.
богоукрашенъ adj. θεοκόσμητος a deo ornatus.
богоуплесенъ adj. a deo salvatus **-на пластва** sim II. 4.
богоученъ adj. θεοδίδακτος a deo doctus cloz I. 19. **богомъ иоученъ** id. cloz I. 3.
богоучловѣчьнъ adj. θεάνθρωπος deus homo factus: recte **- ченъ**.
богоучьнъ adj. θεοδίδακτος a deo doctus **-чънъ** cloz I. 47.
богохранимъ adj. θεοφύλακτος a deo servatus šiš. xx. typ.-chil. leont. **- градъ** prol.-mih. krmč.-mih. sabb. 103
богохоульникъ m. blasphemus misc.
богохоулънъ adj. θεομίσης dei osor ant. **- строка** iv.-mih.
богоцѣлѣбънъ adj. θεοθεράπευτος divinae curationis **-но цѣленіе** hom.-mih.
богочловѣкъ m. θεάνθρωπος deus homo.
богочловѣчьскъ adj. θεανθρώπου dei hominis.
богочрътанъ adj. θεοχάρακτος a deo insculptus.
богочьстивѣ adv. θεοσεβῶς religiose sup. 6.
богочьстивъ adj. θεοσεβής religiosus sup. 411. 421. 445. **- родитель** sim. I. 2. krmč.-mih. **-чьтивъ -чтивъ** hom.-mih. 34.
богочьстивѣ adv. θεοσεβῶς religiose sup. 421.
богочьстиѥ n. θεοσέβεια religio ant. sup. 73. 239. 422 etc.
богочьстьно adv. θεοσεβῶς religiose sup. 231.
богочьтьць m. θεοσέπτωρ dei cultor prol.-mih. **-тѣць** vost.
богоявленикъ m. θεοφάντωρ sacerdos.
богоявленіе n. θεοφάνεια dei apparitio. nativitas ostrom. prol.-mart. šiš. xiv. sabb. 199. **-вѣленіе** sup. 211.
богоявленъ adj. a deo ostensus **-ны васильи** nom.-mik. 111.
богоявленьскъ adj. θεοφανείας apparitionis dei nom.-mik. **-ка вода** trēb.
богоязвенъ adj. θεόβλητος a deo ictus.
богумилъ m. nom. propr. viri bogumil kozm. **попъ именемъ богоумилъ, а по истиньнѣ богу не милъ** op. 2. 2. 512. **-ли** bogomili, haeretici nom.-lab. **масалиане оучители -миломь, рекше бабоуномь** krmč.-mih. 362. cf. **богомилъ**.
богоумрѣзъкъ adj. deo invisus sbor.-kir. 32.
богъ m. θεός deus **богомь зовѣмъ бога, иѣконо богатьства всѣмъ отъ того соуть** io.-dam. **богы свои, рекше вѣсы** per. xx. **богоки** cloz l. 908. nsl. bogovati vaticiuari trnb. coniectura assequi meg. bogovec hariolus lex. zbogati se corrumpi: sême se zboga; zlega boga vživa infelix est metl.; borme pro bože me. nota zboga, zbog rib. zbog prip. propter. rad. ser. bladž colo, obtineo, utor.
богъданъ m. nom. propr. viri **-гд-** krmč. - saec. xiii.
богъини f. θεά dea sup. 162. 165. 168. prol. barl. greg.-naz. cyr. hier. men.-mih.

prol.-mih. nsl. boginja dea, mulier fatidica lex.

БОДЕНЬЦЬ m. spinae -нецъ ber.

БОДЛЬ m. spina **по бодлєхъ коупиньныхъ** pat.-šaf. 158. pl. nom. **нѣкотори бодлıе** σκόλοπες pali acuti men.-vuk. bulg. bodel herbae inutiles pokl. 1. 54.

БОДЛИВЪ adj. pungens **трьнию** -длико prol.-mart. κερατιστής qui cornu petit - **волъ** krmč. kruš. pent.-mih.

БОДЬЦЬ m. stimulus ber. alb. mbodets cf. rum. **болдъ**.

БОЖИЙ adj. θεῖος divinus sup. 9. 334. 379 etc. - **градъ** θεοῦ πόλις theopolis **-ıе слово** tur. **-жи** cloz 1. 83. 178. 516. sg. gen. **-жѣ** ibid. 519. **ıюбы божи** šiš. 61. **-гнѣвь** (θεομηνία ira divina), **ıеже ıесть градь** (grandо) **-ıе познание** hom.-mih. nota **на божию** (fortasse **-ıиж**) κατὰ θεόν secundum deum op. 2. 1. 147. 162; 2. 2. 41. 255. 264. 432. **по божию** id. 2. 2. 41.

БОЖИТИ -ЖѢ -ЖИШИ vb. θεοῦν deum facere io.-dam.

БОЖИЦА f. θεά dea glag. nsl. božica.

БОЖОУРЪ m. κρόκος crocus **божюръ** op. 2. 2. 147. rum. **божор** serb. božur.

БОЖЬНИЦА f. ναός templum prol. chron. I. 147. 157. **-жница или церковь** lavr.-op. 7.

БОЖЬСКЪ adj. θεῖος, θεϊκός divinus sup. 6. 254. svjat. men.-mih. chron. I. 138. 39. **-жескъ** sup. 118. greg.-naz.

БОЖЬСКЫ adv. θεϊκῶς modo divino hom.-mih. prol.-mih. κατὰ θεόν secundum deum šiš. 197.

БОЖЬСТВО n. θειότης divinitas sup. 16. 17. 21 etc. svjat. šiš. 243.

БОЖЬСТВОВАТИ -ВОУѪ -ВОУıЕШИ vb. θεοῦν deum facere greg.-naz.

БОЖЬСТВЬНЪ adj. θεῖος divinus svjat. cloz I. 819. sup. 216. 321. 342. **-ствънъ** cloz I. 943. **-жествънъ** sup. 212. 437.

БОЖЬСЦѢ adv. θεϊκῶς modo divino hom.-mih. 30.

БОЙ m. μάστιξ flagellum 3. reg. 12. 11. - kruš. pugna glag. **съ боıь бѫжещоу** alex.-mih. caedes krmč.-mih. per 34. 29; 96. 2. chron. I. 167. 212. 213. 214. magy. baj pugna, difficultates rum. **баıь** aerumna, labor.

БОЙЛИВЪ adj. πλήκτης obiurgator ant.-vost.

БОЙЦЬ m. pugnator **е боıь -ьць**.

БОНИШТЕ n. locus pugnae **-ıе** ber.

БОКЪ m. πλευρόν latus; λαγών cavitas mih.-hom. **земли разверъзши бока своıа** prol.-mih. **зрѣно въ земльною бокоу падъ** dioptr. **въ бокоу земльноуıю лежатн** hom.-mih. 161. **сьродьство отъ бока, рекъше отъ страны** krmč.-mih.

БОЛИЙ -ЛЬШИ -ЛıЕ adj. comparat. μείζων maior cloz I. 440. 445. assem. š.-gl. 49. sup. 131. 230. 275. 303. sim. I. 9. šiš. 90. 202. 209 etc. **болий сань** men.-mih. **болıе зли въсѣхъ ıесть**; πλείων plus šiš. 231. **словесы большими** šiš. 6. **болıе нъ къıше** leont. **болıе насъ ıесть вашего събора** men.-mih. **болıе тридесяти** per. κρείττων praestantior, melior sup. 184. 212. 397. šiš. 237. **большоу ıесть закѣтоу ходатаи** šiš. 239. **болıе ми ıесть** š.-gl. gravior sup. 407. nota **по больıе** mon.-serb. 41. 117.

БОЛЪВАНЪ m. στήλη columna **бълванъ** zlatostr. **бълъванъ** svjat. **-лв-** chron. I. 201. 29. op. I. 171. **проклатымъ болъвановмъ** vost. I. 83. **болванъ** men.-leop. **-сланъ** vost. 2. 11. nsl. bolvan idolum bel. hung.-slov. bolvančar idololatra cf. **балъванъ**.

БОЛЪВАНЬНИКЪ m. ἄρχων princeps, moloch **болв-** levit. 18. 21; 20. 2; 20. 5. vost. 1. 65.

БОЛЬ -ЛИ m. ἄρρωστος, ἀσθενής, ὁ ἐν νόσῳ aegrotus sup. 27. 29; 288. 17. io.-clim. cyr.-hier. psalt.-theod. krk. per. leont. men.-vuk. op. 2. 2. 430. pl. dat. **болемь** men.-mih. pl. acc. **боли** cyr.-hier. nota sg. dat. **болоу** men.-vuk. **боль бѫдѫ** pat.-mih. morbus **въ боль въпасти** pat.-mih.

БОЛЬМА adv. μᾶλλον magis chron. I. 193. 14.

БОЛЬМИ adv. μᾶλλον magis barl. vita-theod. chron. I. 133. 26. - **паче** krmč.-vost. krmč.-mih. **болеми** krmč.-mih.

БОЛЬНИЦА f. ἄρρωστος mulier aegrota pat. νοσοκομεῖον valetudinarium pat. dial.-šaf. prol.-mart. ok. 70. sbor.-kir. 14. rum. **болницъ**.

БОЛЬНИЧАРЬ m. aegrotos curans **-личnom.-mik.** 127. rum. **болничарь** id.

БОЛЬНОВАТИ -НОУѪ -НОУıЕШИ vb. aegrotare psalt.-int.

БОЛЬНЪ adj. ἀσθενής, ἀσθενῶν debilis sup. 413. ant. prol.-mih. bell.-troj. men.-leop. **-тѣломь** cyr. 19.

БОЛЬСТВО n. τὸ ὑπερέχον, ὑπεροχή excellentia io.-dam. svjat. op. 2. 2. 393.

БОЛЬШИМИ adv. μᾶλλον, μειζόνως magis cyr.-hier. georg. bor. 10. vita-theod. 13. sabb. 51. op. 2. 2. 432. - **разгнѣвати сѧ** men.-mih. **почюдишисѧ большими** hom.-mih. **да не большими сѧ съпадеши** hom.-mih. μάλιστα maxime man. ἐπὶ πλεῖστον **большими прострѣти сло-**

ко hom.-mih. **болѣшими** krmč.-mih. cf. -шьми.

большимъ adv. magis - **начать любити** и vita-theod. 4.

большина f. melior status glag.

большиньство n. excellentia pan.

большьми adv. μᾶλλον magis greg.-naz. sup. 379. 1. op. 2. 2. 55. voce maiori sup. 130. μεῖζον magis -**шьмн** cloz I. 739 ἐπὶ πλεῖστον maxime cloz I. 523. cf. -**шими**.

большьмь adv. μᾶλλον magis svjat.

болѣдинъ m. ἄρρωστος aegrotus io.-clim.

болѣдовати -**дуѭ** -**дуѥши** vb. ἀρρωστεῖν, ἀσθενεῖν, νοσηλεύεσθαι aegrotare io.-clim. op. 1. 90; 2. 2. 203. pat. 2. reg. 13. 4. - kruš. ὀδυνᾶσθαι doloribus augi isai. 53. 4. - vost. ὠδίνειν doloribus cruciari mich. 4. 10. - proph. **болѣдовати** saepe misc. cf. nsl. bolêhav, bolêhost lex.

болѣдьнъ adj. ἐπίπονος laboriosus op. 2. 2. 304.

болѣжда adj. ἄρρωστος, ἀσθενής, νοσῶν aegrotus -**да доуша** io.-clim. osee 4. 4. - vost. **очима -дама** greg.-naz.

болѣзнивъ adj. ἄρρωστος aegrotus glag. i misc.

болѣзновати -**нуѭ** -**нуѥши** vb. ἀρρωστεῖν aegrotare prol. isaak. - **окомь** men.-vuk. - **чрѣвомь** chrys.-lab.

болѣзнь f. ὠδίς dolor ostrom. cloz I. 669. 745. cruciatus sup. 136. πόνος dolor sup. 275. ἀσθένεια infirmitas sup. 230. ostrom. νόσος; morbus; μαλακία languor corporis ostrom.

болѣзньнъ adj. νόσου morbi dial. -**ный одрь** sabb. 136. δύσφορος intolerabilis sup. 66. ἀλγεινός dolorem afferens sup. 67. tristis sup. svjat. ἀσθενής aegrotus pent.-mih. περιπαθής affectionibus obnoxius **маа**. ταλαιπωρίας miseriae man. **изъ трьмы болѣзнѣе** (-**зньнѣе**) **сѫть** bulg.

болѣзньствовати -**вуѭ** -**вуѥши** vb. aegrotare hom.-mih.

болѣзнѥ n. ἀρρωστία, νόσος morbus svjat. hom.-mih.

болѣти -**лѩ** -**лѣвши** vb. ὀδυνᾶσθαι doloribus cruciari sup. 229. ἀσθενεῖν ostrom. κακῶς ἔχειν male se habere ostrom. κάμνειν aegrotare sup. 238. ἀρρωστεῖν aegrotare; πονεῖν laborare sup. 336. - **лютъмь нѣдѫгомь** men.-vuk. - **главою** prol.-mih. **болѣть жидовьско племе петию** (**болѣзнию**) hom.-mih. **чимь болѣши**; men.-leop. **дѣшитерь очи болѣхоу** men.-vuk. **оутроба моѩ болѣтъ** meu.-leop. serb. bolja dolor rum. **болѣ** f. morbus.

болиринъ m. μαγιστάνων εἷς optimatum unus sup. 144. 146. 158. 444. svjat. πρῶτος princeps; ἄρχων princeps krmč.-mih. op. 2. 2. 56. ἄρχων προστάτης praeses greg.-naz. ὕπατος consul op. 2. 2. 672. συγκλητικός senator malal. pl. σύγκλητος senatus io.-clim. krmč.-mih. εἷς τῶν τοῦ βασιλέως procerum unus **къ болиромь** εἰς τὸ στρατόπεδον in castra men.-mih.; barl. prol. krk. men.-vuk. hom.-mih. prol.-lab. vita-theod. sim. I. 29. II. 3. 7. 13. **болире келници, мьньши** sbor.-kir. 56. **болѣринъ** sup. 42. 11; 42. 25; 44. 19. **болѣринъ** bell.-troj. leont. ex. man. -**ларинь** krmč.-mih. **болѣры** ex. **болѣре** krmč.-mih. russis saepissime **боларинъ** greg.-naz. svjat. io.-clim. bor. 9. 29. gram. 60. 172. op. 2. 2. 200. lit. bajoras let. bajârs; rum. **боѣр, боярицъ**; alb. bujar. bujarešъ.

болиричьна f. filia boljari -**рычна** zlatostr. - saec. xvi.

боларовъ adj. poss. boljari - **островъ** vita-theod.

боларъ m. εἷς τῶν τοῦ βασιλέως optimatum unus barl. krmč. prol.-cip. ephr.-vost.

боларъиии f. συγκλητική senatoris coniux prol.-mart. meu.-mih. hom.-mih. nota nom. - **рина** men.-mik. men.-vuk. et acc. - **рииоу** prol.-cip. gen. **боларины** ἀξιωματική auctoritate praedita per. xlix.

болярьскъ adj. μεγιστάνων optimatum sup. barl. gram, 176. misc. kruš. chron. l. 206. -**ка одежа** vita - theod. - **сѣкѣть** συγκλητικὴ βουλή senatorum consilium men.-vuk. **родь** - γένος ὑπάτων consulum genus men.-mih. -**скы дѣти** sbor.-kir. 54. **болѣрьскъ** sup. 76. 78. 206. - **домь** krmč.-mih.

болярьство n. ἀρχαί magistratus zlatostr. σύγκλητος senatus barl. bor. 87. krmč.-mih. krmč.; russ. **боярьство** chron. nota - **и риза и жезлъ** τρίβων καὶ ὑπήνη καὶ βάκτρον op. 2. 2. 151.

болярьць m. optimatum unus nest.

болѥ adv. μεῖζον magis **болѥ** sup. 223. 282. 348 etc. **болѥ высего** cloz I. 522. πλέον plus **болѥ** sup. 281. 321. 350 etc. **ни болѥ ни хоуѫжде** svjat. - op. 2. 2. 380. ἐπὶ πλέον amplius šiš. 9. act. 4. 17. krmč. **не можеши болѥе тамо ити** prol.-cip. cf. ngr. πλέον et serb. već. **болѥ** melius - **бы** utinam exod. 16. 3. **болѥ би** (et **оуне бѣ**), **да бихомъ измрѣли** ibid. - vost. κομψότερον praestantius op. 1. 144.

болеславъ m. nom. prop. viri **болес-** russ.

болѣстинъ adj. morbi **въ немощи болѣстинѣй** psalt.-int. - saec. xii; recte **болѣстьнъ**.

болѣсть f. νόσος morbus **-лѣсть** grom. **-лѣсть** russ.

бориалъ m. nom. propr. viri **-ла цара** sabb. 104.

борисъ m. nom. propr. viri chabr. 91. chron. 1. 127. 131. 140 etc. **оубиенїе свѣтаго моученика -са и гл҃ка** šiš. xxiii. - **болгары крьстилъ** op. 2. 2. 33.

воритель m. πολεμιστής bellator ioann. vost. 1. 311. men.-leop.

борити -рѭ -рити vb. μάχεσθαι pugnare cloz I. 618. πολεμεῖν bellum gerere 1. cor. 15. 32. iac. 4. 2. - cod. bulg. georg. pat. dial.-šaf. misc. - **градъ** steph. **кормилиго насъ крага** dioptr. **закисть борить срьдьце твоѥ** leont. **богъ борить по насъ** полемїзеι περὶ ὑμῶν pent.-mih. - **сѧ** prol.-mih. bell.-troj. chron. 1. 169. sim. I. 25. **о ней да боратъ сѧ** ὑπερμαχοῦνται protegant man. **борѧ сѧ** sup. 41. 11.

боритовъ adj. πόα, ποία herba borith vulg. **трава** - ierem. 2. 22; olim **полнъ** ποίαν op. 2. 2. 87.

борище n. ἀγωνιστήριον, παλαίστρα locus certaminis prol.

борищь adj. poss. borisi chron. 1. 136. 191. **семионъ сынъ** - per. lxv.

борие n. coll. πεύκη pinus op. 1. 90; 2. 1. 115; 2. 2. 642. isai. 9. 13. - vost. πίτυς pinus op. 1. 105; 2. 2. 94. ezech. 31. 8. - proph. κυπάρισσος cypressus isai. 60. 13. - proph. κέδρος cedrus op. 2. 1. 16. 400. **отъ бероу** svjat. - op. 2. 2. 377. δένδρον arbor; ὕλη silva **лѣсъ и боръ великъ** per. 2. osee 4. 13. - proph., ubi interpres pro λεύκη legit πεύκη. nota **десеть борь мєхонодь** δέκα μεχονώδ decem bases 3. reg. 7. 27; 7. 38. - kruš. et cf. **боръ** vost. 1. 362. v. **коцюнькный**. nota sg. gen. **бероу** svjat. loc. **на бороу** bor. 52. pl. nom. **борове** ezech. 31. 8. - vost. chron. 1. 189. 208. alb. **борикъ** f. pinus.

боровкнъ adj. πίτυος pinus **бѣр-** op. 2. 1. 16.

борь f. pugna greg.-naz. io.-clim.

борьба f. ἀγών certamen pat. dial. isaak. men.-vuk. dioptr. chrys.-lab. **борба** op. 2. 1. 120. usl. borba prip.

борьбиште n. locus certaminis ber.

борьбьникъ m. ἀγωνιστής athleta.

борьбьствовати -воуѭ -воуѥши vb. ἀγωνίζεσθαι certare **борбст-** op. 2. 2. 593.

борьнъ adj pugnae **сьсоудь** - men.-mih. 28.

борьць m. ἀγωνιστής certator sup. 70. isai. 13. 5. krmč. barl. krk. isaak. chrys.-lab. chron. 1. 142. men.-mih. sabb. 45.

борѣние n. πόλεμος bellum **борение** sup. 372. kruš. isaak. men.-vuk. leout. hom.-mih. op. 2. 2. 128.

босилькокъ adj. basilici **-ѣкми вѣтвьми** typ.-nic.

босота f. non calceatum esse dial. **-ты ради ногоу** sabb. 24.

бости, бодѫ, бодши vb. νύττειν, κεντεῖν pungere sup. 261. 300. isaak. **протикоу остьноу** - λακτίζειν calcitrare men.-mih. **бодѣхѫ сѧ** bell.-troj. 4. pruss. badd: embaddusisi lit. badau.

босъ adj. ἀνυπόδητος non calceatus svjat. sim. I. 3. **босама ногама** bell.-troj. 21. **босѣма ногама** sabb. 22. 42. 193. **босима ногама** chron. 1. 264. **идоу пѣшь и босъ** cyr. 8. **распоясань и босъ** leont. **босъ ходѣ** sabb. 26. **босо хожденїе** sabb. 116. bozza fris. lit. basas.

босьна f. nom. propr. regionis, bosna steph.

босьньскъ adj. bosnicus steph. **-кыѥ земле** op. 2. 1. 48.

вотѣнїе n. humor. - **дождь** pluviae shorn. - rum., ubi male **вътѣнїе**.

вотѣти -тѣѭ -тѣѥши vb. παίνεσθαι pinguescere ber.; male **вътѣти** vost. cf. **развотѣти**.

вохмєтъ m. muhammed per. 18. 25.

вохмитъ m. muhammed chron. 1. 165. per. 18. 26; 93. 29.

вохмѹтъ m. muhammedanus **къ -мытѣхъ** nom.-bulg.

вохмѹтьскъ adj. muhammedanus **-скыѥ вѣра** nom.-bulg.

воязливъ adj. δειλός timidus glag.: pro **воязньливъ**.

воязнивъ adj. δειλός timidus pat. prol. kruš. chron. 1. 163. krmč.-mih. φοβούμενος timens prol.-mart.

воязнь f. φόβος timor sup. 283. šiš. 195. δέος metus sup. 334. pruss. acc. biâsnan nsl. bojazen.

воязньнъ adj. φόβου timoris; timidus isaak.

воянне n. δειλία timor.

вояти сѧ, боѭ сѧ, боѥши сѧ vb. φοβεῖσθαι timere sup. 2. 65. 87 etc. - **кого** cyr. 3. scr. bhi, bhjas, bhêš; bhajam timor curt. I. 409. pruss. inf. biâtwei lit. bi let. bi, a quibus vocibus differt goth. fi(fijan) and. fjâ odisse curt. 1. 100. ahd. fien ags. fian.

вояньскъ adj. timidus nom.-bulg. e contextu.

бравъ m. animal **пастоухъ ищетъ остатка -ва** amos 3. 12. - vost. **рече акрамь къ отрокома своима· идѣте въ стадо,**

и поимѣте три -ви, и заколете скоро misc. 118. **θύμα** victima gen. 43. 16. - pent.-mih. kruš. - **заколѥныхъ на трѣбищи** hom.-mih. **тоучьнъııа -въ** zlatostr. nsl. brav, bravski suillus; bravinski vervecinus habd. croat. brav aries bravar opilio cf. scr. bharv devorare.

брада f. **πώγων** barba sup. 108. let. bârda, barzda germ. bart; Bopp 3. 217. contulit scr. vrdh crescere cf. nsl. bradavica verruca meg.

брадатъ adj. **πωγωνιᾶος** barbatus prol. men.-vuk. prol.-mih.

брадатъııа m. homo barbatus prol.-vuk.

брадъı - дъве f. **ἀξίνη** ascia ephr. - vost. **πέλυξ** securis iez. 9. 2. - vost. **πέλεκυς** securis 3. reg. 6. 7. - kruš. **брадовъ** op. 1. **брадовь** 40. 101. **брады** 105. **брадовь** ierem. - proph. **-довъ** vost. 1. 339. **σκέπαρνον** securis sup. **-дъвиѫ** 123. 10. **-двиѫ** 172. 22. sg. acc. **брадъве** ephr. -vost. pl. instr. **брадвами** prol.-mih. nota **карта** azbuk. nsl. bradlja barthacke, bradelj: bradelj je bradljina brada bulg. bradvъ serb. bradva magy. bárd rum. **бардъ** ahd. barta mhd. bart Diez 1. 93.

брадьнъ adj. **πώγωνος** barbae pat. **-ни класи** prol.-mart. **класы главные и -ные** sabb. 208.

брадѣти -дѣѭ -дѣеши vb. barbatum esse sup. 108. 6.

зда f. **αὖλαξ** sulcus bon. hom.-mih. op. 2. 84. sbor. ant. dioptr. **-доу оуправити** men.-mih. **-ды обьходити** chrys.-lab. male pl. nom. **бразы** men.-vuk. nota bulg. brêzнъ pokl. 1. 53. rum. **бразъ** cf. **браздна**.

браздна f. **αὖλαξ** sulcus - **очищена** chrys.-lab. **прѣжде иже къ браздънѣ ѥѩ (пъıııеницѧ) раздроушенııа** dioptr. **бразна**: **сѣмѧ не пришдетъ къ прозабенııе не раздроушикъııи** (recte - **ıııивъ**) **сѧ къ бразнѣ** ibid. **бразднa** pro **ника** ber.

бракованııе n. **γάμος** nuptiae prol. men.-vuk.

бракокати -коуѭ -коуеши vb. nuptias parare prol. men.-vuk.

бракокрадьца m. **γαμοκλόπος** adulter.

бракоııеискоусьнъ adj. **ἄγαμος** coelebs.

бракоокрадовати -доуѭ -доуеши vb. **γαμοκλοπεῖν** uxorem alienam corrumpere part. **-ванк** nom.-mik. 38.

бракъ m. **γάμος** connubium; **γάμοι** nuptiae sup. 180. matth. 22. 2. **на - вьдати дъııерь** **θυγάτριον εἰς γάμον ἐκδιδόναι** prol.-cip. - **бъıстъ вь кана галелѣи** ioann. 2. 1. - cod. saec. xiv. **сътвори - ѥποίησε γάμον** pent.-mih. **не оу -ка створиıхъ** hom.-mih. **звань на -ки** hom.-mih. **браци агньчи** apoc. croat. brak verant.; curt. 1. 411. a **брати** sumere derivat.

бранити -ниѭ -ниши vb. **πολεμεῖν** pugnare; **κωλύειν** impedire sup. 379. **šiš.** 92. - **сѧ** psalt.-int. **-нııште человѣкомъ вьıхода въ рай** tur. **-нѧ твои коли προαναστέλλων σου τῆς μανίας** cloz II. 107. **-нııхоу ıей** men.-mih. **-ниııе мысъ ıисти** per. 76. **-ныıоу вамъ не кланııти сы капиııемъ** tur. **-нити себе** cyr. 7. **-нити влъкомь стада твоıего** sim. I. 26.

бранııе n. **πάλαισμα, πάλη lucta ant. ἀγωνία** certamen sup. **ἄθλησις** certatio sup. hom.-mih. conflictus glag. **въбранııе** sup. 64.

бранııе n. **συλλογή** collectio **на - врачевьскыхъ былий** prol.-mart.

бранолюбьца m. pugnae amans psalt.-int.

брань f. **πάλη lucta** sup. 375. 381. cloz I. 365. **πολαίστρα lucta** sup. 235. **μάχη** pugna sup. 53. hom.-mih. chron. **πόλεμος** bellum sup. 62. ostrom. exercitus isaak. **сьбра** - men.-mih. nota **положити** - **τιτρώσκεσθαι vulnerari** sup. 183. 13. et **брань σκηπτουχία** sceptri gestatio sup. 351. 3. nsl. bran; lit. barnis rixa.

бранııникъ m. **πολέμιος** hostis pyrg.

бранııница f. propugnaculum glag.

бранııнъ adj. **πολέμου** belli glag. **πολέμιος** hostis prol.-vuk. **-но ороужиııе** pent.-mih. **-ııное ороужиııе** sabb. 159.

бранııѣ adv. **μάχιμον** bellicose man. 63.

бранııескъ adj. **πολεμικός** bellicus **-ка хытрость** sup. 63. **-ко моужьство** men.-mih.

бранııьство n. agon glag.

братана f. **ἐξάδελφος** neptis krmč. **-ныıа** georg.

братаништь m. **ἐξάδελφος** nepos **-ничь** per. 22. 2.

братанъ m. **ἐξάδελφος** nepos krmč. georg. **лотл -на акрааилы**; - **братьııь сыıь глаголııетъ сѣ** krmč.-mih. 335.

братаньца m. nepos ok. 60.

братеııикъ m. frater per. 72. chron.

братеııьскъ adj fraternus georg.

братеııьца m. nepos chrys.-lab. cf. **-тѣи-**.

брати, берѫ, береши vb. **αἴρειν** capere prol. **συλλέγειν** colligere sup. - **дрьва** pent.-mih. **ἐλαιολογεῖν** olivas colligere - **масличııие** num. 24. 20. -vost. eligere sup. 75. **κτᾶσθαι** acquirere **не брати злата. ни сребра** hom.-mih. **имѣıııи бероуще** men.-mih. **въ коıı бероııь στρατευόμενος** delegendus ad pugnam. habes etiam **въбрати** sup. 75. 29; 247. 7. **любикъ имѣııие**

братн φιλοχρήματος pecuniae avidus zlatostr. usl. brač, bratva. scr. bhr, bhrî ferre gr. φέρειν lat. ferre goth. bairan curt. 1. 411.

брати, борѭ, борѣши vb. μάχεσθαι pugnare **моученици нагомь тѣломь борѣть** μάρτυρες γυμνῷ τῷ σώματι μάχονται hom.-mih. πολεμεῖν bellum gerere; ἐκπολεμεῖν bello vexare apost.-saec. xiii. hom.-mih. oppugnare. - **сѧ** hom.-mih. sim. I. 25. glag. sup. 50. 53. 333. 381. svjat. **сварѧщете сѧ и борѣте** šiš. 190. **къ истинѣ** **бороуще сѧ** krmč.-mih. πολεμεῖσθαι bello vexari sup. 183. cf. **къръти сѧ** sup. 85. 18. **в҃рѣхомъ сѧ** sup. 53. 4. lit. barti vituperare let. bârt and. berja ferire scr. bhr reprehendere.

братичищь m. consobrinus **братичичь** chron. 1. 148. 182.

братиѣ f. coll. ἀδελφοί fratres ostrom. sup. 12. 42. 52 etc. **-тыѣ** sup. 86. 187. 204 etc. **три братию** prol.-cip. men.-mih. **братьѣ** cloz 1. 108. **братиамь** sabb. 51. sg. instr. **братию** š.-gl. 94. cf. **братъ**.

братовъ adj. poss. fratris zak.-serb. nota nsl. bratovlj trub.

братогоубьца m. ἀδελφοκτόνος fratricida men.-mih.

братолюбивъ adj. φιλάδελφος fratris amans ant. io.-clim.

братолюбиѥ n. φιλαδελφία fraterna caritas dial. hom.-mih. šiš. 154. 185. sabb. 198.

братолюбьзно adv. fraterne sabb. 14.

братолюбьнъ adj. fratris amans ioann.

братолюбьствиѥ n. φιλαδελφία fraterna caritas sup. 269. 271.

братолюбьца m. φιλάδελφος fratris amans ant.

братоненавидьникъ m. fratri infensus vita - theod.

братоненавидьца m. fratri infensus chrys.-lab. per.

братоненавидѣниѥ n. fratris odium nom.-mik.

братоненавистиѥ n. fratris odium chrys.-lab.

братоненавистьнъ adj. fratri infensus dioptr.

браторазлѫчениѥ n. fratrum separatio.

братосъподобльниѥ n. amor fraternus sabb. 110.

братотворѥниѥ m. ἀδελφοποιΐα fratris conciliatio georg. nom.-mih. 70. **-рениѥ прѣобидѣвъ** sabb. 107.

братоубийство n. ἀδελφοκτονία fratricidium sup. 289.

братоубийствьнъ adj. ἀδελφοκτονίας fratricidii.

братоубийца m. ἀδελφοκτόνος fratricida.

братоубийць m. ἀδελφοκτόνος fratricida ant.

браточѧда f. ἐξαδέλφη nata ex fratre men.-vuk. cf. **братоуч-**.

братрии f. coll. ἀδελφοί fratres greg.-naz. ex.-op. 2. 1. 20. pat.-mih. psalt.-petr. a. š.-gl. 76. ev.-grig. **братрьѣ** cloz I. 84. 541. 745. bratria fris.

братръ m. ἀδελφός frater cloz I. 81. 477. 497. 503. assem. ev.-grig. š.-gl. 47. 48. greg.-naz. ex.-op. 2. 1. 10. 20. psalt.-petr. a. cf. šaf.-ursp. bratr fris. scr. bhrâtr gr. φρατήρ lat. frater goth. brôthar ahd. bruodar ags. brodhor lit. brotušis, brolis curt. 1. 414. pruss. voc. brâti pl. bratrîkai cf. **братъ**.

братрьнь adj. poss. ἀδελφοῦ fratris cloz I. 503. 522. pat.-mih.

братрьство n. fraternitas š.-gl. 83.

братрьствьнъ adj. fraternus glag.

братоучѧда f. ἀξάδελφος nata ex fratre krmč. zak.-serb. nom.-lab. pyrg. **сестра матере моиѥ иесть ми великa братоучѣда** misc. 192. cf. **братоуч-**.

братоучѧдо n. ἀδελφιδοῦς filius fratris vel sororis op. 1. 199. gram. 138. 232.

братоучѧдъ m. ἀδελφιδοῦς, ἐξάδελφος natus ex fratre op. 2. 2. 38. 60. krmč. georg. prol.-mih. dial.-šaf. š.-gl. 94. consobrinus sup. 218. 12. patruelis sup. 206. 7; 218. 12. prol.-vuk. misc. ἑταῖρος socius 2. reg. 13. 3.-vost. ἀδελφιδός dilectus caut.-cant. **прьвыи, вторыи -да** krmč.-mih.

братъ m. ἀδελφός frater greg.-naz. ex. cloz I. 500. II. 72. ἀδελφιδός dilectus men.-mih. 246. **шьдьныи -тыи вьпросише** leont. **обрѣтаютъ -тыи** pat. **-тыи придоше** sim. I. 4. **-тыимь сьшьдьшемь сѧ** leont. **три -тыю** prol.-cip. **люблише и ико ѹгглелиемь -та** sabb. 113. nsl. bratan, bratana nepos, ueptis ex fratre; bratič, bratična nepos, neptis ex fratre habd. cf. **братръ**.

братъсестра dual. m. ἀδελφὸς καὶ ἀδελφή frater et soror **бѣста - по плъти** prol.-mih. **два -** krmč.-mih. gen. **-сестроу** prol.-vuk. dat. **-сестрома** ostrom.

братъсестрьца dual. m. frater et soror gen. **братъсестрьцоу** prol.-mih.

братьнь adj. poss. ἀδελφικός fraternus sup. 272. 9. svjat. glag. pat. dial. ioann. hom.-mih. chron. I. 186. 222. 253. **въ свои братниi монастырь** in monasterium fratris

sui cyr. 24; nota δελφικός delphicus per **братънь** male verti op. 2. 2. 77.

братьскъ adj. ἀδελφικός fraternus prol.

братьскы adv. fraterne men.-vuk.sabb. 120.

братьство n. ἀδελφότης fraternitas sup. 269. ant. misc. men.-mih. sim. I. 13. 32. II. 12. nom.-lab.

братѣнъць m. ἀδελφός frater prol. cf. -тен-.

брачина f. sericae vestes **паче паволоки и -ны** cant.-cant. coccus op 2. 2. 237. 238. **ходити къ брачинѣ** zlatostr. cf. ahd. bruoch, brôch. brôcha ags. brôc and. brôk nose mlat bracae, braccae, quod quidam gallicum esse censent: βράκαι, βράκεις, βρακία; alb brekъ nsl. bregeše cf. **брачинъ**.

брачинъ m. σηρικα vestes sericae **не злата се соудьные ни сѣсера или сребра или стькла или брачина** men.-mih. 267. prol.-mih. 42. **брачины** bor. 45. **повиго въ брачини** bell.-troj. 4. **ходити къ брачинѣ** zlatostr. cf. rum. **брѣчіѣ** cingulum **брѣчинарѣ** hosenriemen.

брачинъкъ adj. σηρικός sericus georg.-alex. **-нъные ризы** krmč.-mih. 150. **оу -нъıхъ ходеть ризахъ** ibid. 37. - **платъ** ὀθόνη tela linea krmč.-rum. **-на риза** chrys.-lab. **-нъными нитьми** krmč.-mih. 261.

брачити сѧ -чѫ сѧ -чиши сѧ vb. γαμεῖν uxorem ducere chrys.-lab. nom.-lab. krmč.-mih.

брачьнъ adj. γάμου nuptiarum sup. 180. **одѣние -но** ostrom. **-чно сложение** krmč.-mih. - **чрьтогъ** chrys.-lab. .к.-**брачьнь** nom.-lab.

брачьство n. γάμος connubium krmč.-rum.

брашьно n. βρῶσις edulium pent.-mih. ostrom. βρῶμα cibus sup. 258. ostrom. krmč.-mih. ἔδεσμα cibus sup. 378. hom.-mih. σῖτος cibus men.-vuk. τροφή victus sup. 208. 315. ostrom. šiš. 19. deliciae sup. 199. 2. ἐπισιτισμός viaticum **брашно на поуть** pent.-mih. ἀνάλωμα sumptus georg. ἄλευρον farina margar. **брашьно** sup. cloz I. 265. assem. antch. **-шьно** sup. - **и питие** antch. **-шно** sup. š.-gl. 46. et saepissime; **брашьно** sup. 14. 42. 127 etc. nsl. brašno cibus meg. viaticum croat. cibaria, viaticum verant. cf. scr. bhrakš comedere.

брашьновати -нощѫ -ноующи vb. ἀναλίσκειν impendere, consumere **брашноующа** nom.-vost.

брашьнънъ adj. escae psalt.-int. **брашенъная сытость** ioann. **-на тегость** leont. **обилиемь -нымь отѣгъчень** chrys.-lab. **-шьное** op. 2. 2. 114. **плодове -шьнии** hom.-mih. 149.

брашьньце n. βρῶσις edulium prol. sup. 441.

брашьнѣнъ adj. escae **-на тегость** men.-mih.; recte **-нънъ**.

брезъ v. **безъ**.

брение n. πηλός lutum bon. š.-gl. 65; recte **брънение**.

бренъдичь m. brundusium **въ пристаништи града бренъдичь** sabb. 182.

брести, бредѫ, бредеши vb. vado transire prol.-vost.; pro **броды** ἐκκολυμβήσας enatans apost. 27. 42. - vost. scribendum vitur **бреды**. nsl. bred lit. bred let. brid cf. skr. bhrd mergi.

бретьникъ v. **бротьница**.

брехание n. clamor - **ни къпль**.

брехати, брешѫ, брешеши vb. latrare **-хаше дньволь дажмь** men.-mih. 31. nsl. brehati V. 1.

бридати -даѭ -даѥши vb. στόφειν adstringere **ни терпъкоіе -даѭщь** op. 2. 2. 80. fortasse pro **-даѫ**: vox dubia.

бридость f. δριμότης acrimonia io.-clim. op. 2. 2. 302. **сладость и** - io.-dam. **зимна** - ex. στυφνότης acerbitas op. 2. 1. 138. αὐστηρόν severitas op. 2. 2. 25. ἀλγηδών dolor hom.-mih. μιαρία foeditas pat.; per **лютость** explicatur ber.

брыдъкъ adj. δριμός acerbus op. 2. 2. 28. **сладъкъ** - svjat. **-ка стрѣла, болѣзнь** hom.-mih. αὐστηρός severus op. 2. 2. 25. σκληρος acerbus **часъ** - sup. 57. 2. **бритькое дѣло** man.-vost. acutus **чювьство -ко** psalt.-vost. μιαρός foedus pat.; comparat. **брыдьчай** hom.-mih. **-чае** pro **-чае** svjat.; male **-цайше** op. 2. 2. 28. nsl. bridek amarus; acutus neg. habd. lex. brideč acer lex. serb. brid acies stul.

брижейда f. briseis bell.-troj. 25.

брижити -жѫ -жиши vb. affligere **не -жите тихъ брать** š.-gl. 94.

бритва f. ξυρόν novacula sup. 319. prol. men.-vuk. slov.-novg. a. nsl. britva, britev.

бритвие n. ξυρόν novacula men.-mih.

брити, бриѭ, брииеши vb. ξυρᾶν tondere.

бричь m. ξυρόν novacula greg.-naz. num. 6. 5. - krnš. op. 1. 16; 2. 1. 115. pent.-mih. men.-mih. **повроснѣть бричьмъ** isai. 7. 20. - proph. rum. **бричю** m. **бричаг**; magy. biesak; alb. briskъ: nota **бичагъ** azbuk.

бродарь m. portitor nom.- barb. rum. **брѳ-дарю**.

бродити -ждѫ -диши vb. διαβαδίζειν transire **на конехъ -дѣхѫ** alex.-mih.-

сѧ per. 31. 26; 74. 13. chron. I. 149. 182. nsl. brodíti; - se navigare habd.

бродъ m. πόρος vadum, iter - **вѣ́ганию** psalt.-theod. - **носа** naris meatus io.-dam. - **дыханию** ex. -**да носом** op. 2. 2. 302. -**ди трнѥ отъ конегождо очесе** ex. διάβασις vadum georg. hom.-mih. gram. 56. **рѣчьный** - men.-vuk. rum. **бродъ**; **брѣдинъ** traiectus.

брозенъ adj. fuscus, uti videtur: **стон брозены человѣкы на брозѣном коню** misc.-serb. cf. it. bronzo fr. bronze it. abbronzare brännen.

брой m. numerus mon.-serb. 326. 19.

бронти, броѭ, брошти vb. ἀριθμεῖν numerare grom. nom.-mih. 6. trěb. 107.

бронъ adj. λευκός albus **кони -ни** zach. 1. 8. - proph. φαρός varius, cinerei coloris zach. 6. 3; 6. 7. -proph. cf. češ. brůna.

бротынница f. cella penaria uti videtur: **бротынница** e greg.-naz. serbico apud vost. **въ бретъынницѣхъ** karamz. 2. 296. **бретнанницы** vost. cf. **бротъ**

бротъ m. panis azbuk. e germ.

брошт'ение n. ἐρύθημα rubor **-щение ризъ** cyr.-hier. op. 2. 2. 61.

брошт'ити -штѫ -штѥши vb. rufare **брощены ризы** ἐρύθημα ἱματίων rubor vestium op. 2. 2. 61. nsl. bročiti (de ovis) bročilo.

брошть m. φοινικοῦν purpura psalt.-theod. zlatostr. coccinum glag. nsl. broč rubia habd. bročiti jajca bulg. broš serb. broč; rum. **брочь**.

броудн pl. f. genae pilosae, uti videtur: **власы имѣы златы и броуди и брадоу: сѣда броудми; броуди имоуща** de Alexandro M. chronogr.

броумьнъ adj. pinsglag.: e germ. ahd. frum utilis uhd. fromm; nsl. brumen.

броуньатьнъ adj. κυανίζων caeruleus, fuscus op. 2. 2. 12. ahd. brûn it. bruno fr. brun.

броусна f. pars quaedam corporis **броусны его бѣхоу сини ако и соукно** step.

броутъ m. ἧλος clavus **броутокѥ желѣзьны вьноузи въ главоу ѥмоу** τὴν κεφαλὴν ἥλοις σιδηροῖς καταπείρεται men.-vuk.

брѣвнстъ adj. μεγαλόφρυς magna supercilia habens ex. **бровнстъ** σύνοφρυς cui supercilia coëunt, trux per. IV.

брѣвь f. ὀφρύς supercilium sup. 386. 10. svjat. prol.-vuk. men.-mih. prol.-mart dual. nom. **брѣви** men.-mih. **по брѣвьма** man. **по конце брѣвема** prol.-mart. **по бровма оударити** men.-leop. **ѥлень сѣ доброма бровьма** per. xxx. βλέφαρον palpebra man. δοκός trabs io.-clim. ponticulus misc.: nota in sof.-vrem. I. 88. **приплы къ бѣрки**, ubi editor **бѣрки** male in **берегоки** mutandum putat. cf. nsl. brv ponticulus cum scand. brû f. pons et brâ f cilium et eum **брѣвьно**. scr. bhrû gr. ὀφρύς ahd. brâwa curt. I. 405. lit. brunas cilia.

брѣвьно n. ὀφρύς supercilium man.-vost. δοκός trabs prol.-mart. ioann. σχεδία ratis 3. reg. 5. 9. - **krušь**; **ызле бьрьвьно** ostrom. nsl. brvno, bruno rum. **бърънъ**.

брѣвьнъ adj. supercilii.

брѣгѫ v. **брѣщи**.

брѣдо n. βουνός clivus dial. pat.-šaf. alex.-mih. λόφος collis man. 48. men.-vuk. **въз - къ нимъ потече** vost. I. 104. **ново брѣдо** serbiae urbs: **градъ сребрьный къ истинѣ и златый** steph. nsl. brdo promontorium, licium. nota brditi acuere; brdit acutus rib.

брѣдокъва f. θρίδαξ, θριδακίνη lactuca dial. dial.-saf. prol. pyrg.; male **брѣдокъва** acad. bulg. **brѣdokvi pokl.** I. 68. cf. serb. andrkva pastinaca mik. et rodakva raphanus mik.

брѣдоуньъ m. gladius **ѥго по дѣсноу пазоухоу оудариѣ -доуномь** alex.-mih. 136. **брѣдоуньк** op. 2. 2. 317. **бордоуньъ, бердоуньъ** ex. **боудоуньъ** azbuk.

брѣдьнъ adj. montium. e montibus ortus.

брѣжай m. fluentum cf. **брѣзина**; **-жаѥмь корабльце инзвлачаше** men.-mih. 395. **тажѥ сьпоущаѥть сѧ въ срѣдоу -жаи** ibid. 394.

брѣжениѥ n. observatio glag.

брѣзати -заѭ -заѥши vb. cito currere, uti videtur: **-заѥть** misc. **отрочи(тни) ради своѥ потрѣби -заѥмоу и въ кладѣньць вапладшоу** men.-vuk.

брѣзда f. χαλινός frenum bon. men.-vuk. **за -ды поѣватиѣ вѣ̀чаше осьла** prol.-mih. **оузды и -ды** dioptr. nota **бьздра** krmč.-mih. 270. **ѵ̀ита** habena greg.-naz. svjat. **обоуздаѥмь -дамн** hom.-mih. **κημός** camus pat. isaak. **φιμός** capistrum. adde sabb. 102. **-дою свѧзано** op. 2. 2. 175. nsl. brzda, brzdati cf. **брѣста** et ahd. brittil, quod afr. bridel a bride.

брѣздити -ждѫ -зднши vb. ἡνιοχεῖν regere greg.-naz.

брѣздьникъ m. ἡνίοχος auriga greg.-naz.

брѣзина f. ῥεῦμα fluentum greg.-naz.

брѣзити сѧ, брѣжѫ сѧ, брѣзиши сѧ vb. festinare **борзѫ сѧ** chir.

брѣзо adv. ταχέως celeriter men.-mih. hom.-mih. misc. **брѣзо** sup. 95. sabb. 13. **τὸ τάχος** cito num. 16. 46. -pent.-mih.

крѣзоногъ adj. ὀξύπους celer pedibus **корзhes.** 13.

крѣзорѣчивъ adj. περίεργος ferox, alacer, vehemens per. ım.

крѣзость f. ταχύτης celeritas kruš. dial. misc. hom.-mih. - **конь** chrys.-lab.

крѣзоходьць m. ταχυβάμων celeriter incedens.

крѣзъ adj. ταχύς celer georg. isaak. hom.-mih. bell.-troj. pat. - **конь** men.-vuk. alex.-mih. **-за катрьга** bell.-troj. **-зо хожденіе** krmč.-mih. ἀνδρεῖος fortis **корзъ** op. 2. 2. 262. γοργότατος vehementissimus vost. l. 433. **къ крѣзѣ** εὐθύς statim krmč.-mih. **въ бързѣ** sborn. comparat. **крѣжий** typ.-chil. alex.-mih. **бържий** zlatostr. **крѣже** ex. alex.-mih. **крѣже** (ὁρμαῖοι) **прихождахоу** men.-mih. et **крѣзѣй** prol.-mih. **крѣзѣйшоу сътвори литоургию** prol.-mih.; curt. l. 396. contulit gr. βραχύς.

крѣзьнъ adj. celer **-нѣіе начрьтающе** men.-mih. 351; uota nsl. zvon brzno (pulchre) poje.

крѣзѣа f. σύρτις syrtis act. 27. 17. - bulg.

крѣлогъ m. χηραμός lustrum ferae zlatostr. ἀγρός (ἄρκτου) lustrum (ursi) 2. reg. 17. 8. - kruš. **медвѣдиця въ -лозѣ** vost. ὕλαι silvae iob 38. 40. - vost.; male **кьрлогъ** zlatostr. nsl. serb. brlog antrum, lustrum ferae: de germ. bärenloch cogitandum non est; in rum. psalt.-iass. respondet vocabulis **ложе, ограда, съкровиште.**

крѣнестра f. ἀγριομυρίκη myrica **брнестра** ierem. 17. 6. š.-gl. 92: vox obscura.

крѣнистѣць m. lorica tectus georg.; aliis est **бронистець.**

крѣнны f. θώραξ lorica georg. cf. **крѣны.**

крѣнніе n. πηλός lutum ostrom. **крѣнніе** sup. 295. 341. 363. šiš. 61. **крѣнье** cloz l. 926. **крѣнніе тины** prol.-mih. **керніе** vost. l. 164. **крѣнье градьное** vost. l. 329. cf. **крѣнніе.**

крѣнодѣлатель m. πηλοποιός figulus.

крѣньнъ adj. πήλινος luteus aut. - **ткорьць** figulus **крѣньнъ** sup. 390. 9. **-но тѣло** πηλὸς τοῦ σώματος hom.-mih.; male **бърньнѣюмь** svjat.

крѣны f. θώραξ lorica georg.-bulg. chrys.-lab. šiš. 155. 170. hom.-mih. **изь крѣнь сьвлькь** hom.-mih. **кроны** vost. l. 352. chron. l. 142. 143. 159. per. 64. 65. 87 etc. μανδύας lacerna iud. 3. 16. - vost. let. **brunjas** goth. **brunjo** ahd. **brunja** ags. byrn and. **brynja**. e germ.

крѣселніе n. ὄστρακα testae **крьселніе тлъчено** sup. 78. 23. **крьселніе** ex. **кресѣлье** ephr.-vost. **кѣда въ злата мѣсто вьнесіши крьселніе, крьніе** belg.

крѣселъ m. ὄστρακον testa **възатъ (новъ) -, да остроугоуетъ гной свой** iob 2. 8. - proph.

крѣсель f. ὄστρακον testa op. l. 60. πλάξ tabula psalt.-theod. bis.

крѣселѣнъ adj. ὄπτης πλίνθου e tegula factus **стѣны -лѣны** greg.-naz.

крѣснѫти -нѫ -неши vb. φθείρειν corrumpere levit. 19. 27. - kruš. ξυρεῖν radere kruš. **-нѣть главоу** pent.-mih. **главъ своюхъ да не -нѫть** iez. 44. 20. **да не -нѣте брады** pent.-mih. - **брадоу** lavr.-op. 18.

крѣста f. φιμός camus pat.-šaf. 203. cf. **крѣзда.**

крѣчькъ m. ἔνδυμα indumentum - **платѣнъ** prol. 4. βαλάντιον crumena vita s. Ioannis ieiunatoris.

крѣчькъ m. πλόκαμος cincinni **вероникинъ крѣчькъ** greg.-naz. cf. serb. brkati miscere et turbare; brk cincinnus barbae.

крѣсало n. penicillus, abstergendo inserviens sup. 293. 23.

крѣсати -саіѫ -саеши vb. ἀπομάττειν abstergere nsl. brisati, brišem; brisa; brisača.

крѣгальница f. nom. propr. fluvii vita s. Cyrilli izvèst. 6. 384.

крѣговитъ adj. montosus prol. pat.-šaf. **-то мѣсто** τόπος δύσβατος locus impervius men.-vuk. prol.-cip. κρημνώδης arduus prol.-mart.

крѣгорыи f. κόρυς alauda man.-vost.

крѣгъ m. ὄχθη ripa sup. 59. op. 2. 2. 152. **при -гокѣхъ доунавѣ;** αἰγιαλός littus ostrom. χεῖλος littus - **рѣчьнь** pent.-mih. ξηρά terra continens pyrg. βουνός collis men.-vuk. κρημνός praecipitium cloz ll. 41. sup. 212. 219. ostrom. **да не къ -гы крінеши сѧ** cyr.-hier. **по чьто ли сѧ акы съ -га съроущаеши;** zlatostr. **къ -гы въпасти** men.-mih. **къ крѣгы и пропасти** antch. **къ -гы мѣтаетъ** cloz II. 135. **низъпоущенъ отъ высоты низъ керегъ** men.-leop. goth. **bairgs** ahd. **bere** ags. **beorh** and. **berg** cf. curt. l. 413. alb. **breg** ripa blanch. cf. **крѣшти.**

крѣгъіни f. collis **горы и крегиня** op. 2. 2. 679.

крѣжда adj. ἐγκύων. ἐγκύμων praegnans, fetus nom.-bulg. **крѣжда** grom. **крѣждыхъ** psalt.-theod. **крѣжь** tur. pruss. po-breud-ints gravis, brendekermenen gravida let. brêd crassescere nsl. brêj cf βρέντος.

брѣжѣда f. βρισηΐς briseis bell.-troj. 27.
брѣженїе n. cura ioann. trêb.
брѣжькнъ adj. praecipitii -жънъ sup. 220 1.
брѣза f. betula op. 2. 2. 642. lit. beržas let. bêrze nsl. brêza vacca maculis albis sparsa; brêzast adj. rum. брез adj. id. cf. ahd. bircha: rad. videtur esse scr. bhrâdž. bhrêdž fulgeo cf. **брѣзгъ, проброѣзгъ.**
брѣзгъ m. diluculum по брѣзгоу vitae - sanct. scr. bhrâdž, bhargas gr. φλέγω lat. fulgeo goth. bairh-ts ahd .berh-t ags. beorh-t; russ. брезгъ diluculum pol. brzazg et brzask cf. **блѣснѧти.**
брѣзозолъ v. **березозолъ.**
брѣзокъ m. aprilis cod.-saec. xiv. š.-gl. 40. cf. **брѣзозолъ.**
брѣмената adj. f. ἐγκύουσα gravida.
брѣменоносьць m. ἀχθοφόρος baiulus **брѣменоносец** hes.
брѣменьнъ adj. φορτικός molestus margar., oneratus sup. 109. 26.
брѣмѧ n. φόρτος, φορτίον onus, sarcina sup. 213. 16. šiš. 42. ἀγώγιμα merces sup. 64. 4. sg. dat. **-менєвн** sim. I. 12. **брѣмє корабли изложиша** sabb. 172. nota nsl. brême n. et brêmen m.
брѣстиѥ n. collect. πτελέαι ulmi ex. man.-vost.
брѣстовъ adj. ulmi **дрѣво -во, иже бѣше обнть и хралоупь** prol.-mart. **дрво брестово** men.-leop.
брѣстъ m. ulmus **светомоу -ста того посѣкъшоу** prol.-mart. **брестъ** men.-leop. nsl. brêst ulmus; fagus habd. croat. brist fagus verant.
брѣшти, брѣгѫ, брѣжеши vb. μέλειν curae esse op. 1. 60. **аще и о дроугомь брѣжєть** isaak. **чимь брѣжєть господь** proph. **того всего брѣзи** cbir. celebrare **благъ дьнь, кн сѣ брѣже** glag. **брѣшти сѧ** psalt.-int. **брѣзѣте сѣ** cavete glag. **не брѣшти** ἀμελεῖν negligere sup. 65. 78. 135. 156. καταφρονεῖν contemnere **не брѣгоу іею** prol.-mih. **рнзь мекькыхь не брѣжѧ** hom.-mih. relinquere sup. 195. 7. **не брѣжаше сѣсати** nolebat sugere prol.-mih. **не брѣзи** noli glag. ἄφες sine **не брѣзи ихъ веселити сѣ имь** hom.-mih. **не брѣзѣте почити вашего господина** greg.-lab. **не брѣзѣте іего творити, ꙗкоже хощєть** greg.-lab. **не не брѣзи** leont. **небрѣгомоу лежати** sabb. 204. παραχρούεσθαι delirare sup. 308. 20. nota **брѣг: брѣгъше, брѣгъше** sup. 72. 13; 29. 16. goth. bairgan ahd. bergan ags. beorgau and. bjarga iuvare, bjōrg adiutorium lit birginti cf. curt. 1. 413. et **брѣгъ** Pott 2. 1. 371.
брѧздати -даѭ -даѭши vb. sonare **-дающимъ гоуслємъ** lavr.-op. 31. psalt.-petr. a
брѧзнѫти -нѫ -нѣши vb. sonare **въ гоусли брѧзнѣть** ephr.-vost. rad **брѧзд.**
брѧкнѫти -нѫ -нѣши vb. sonare **да въ прьси мою брѣкнѣть гласомь веселиа** ephr.-belg.
брѧцало n. τύμπανον tympanum; ὄργανον organum prol. pat.-šaf. chrys.-lab. **змнй ꙗви сѣ дїаволоу ꙗко оуприетинь въ брецало** chrys.-lab. **вѣсовьскоѥ брецало низложивь** men.-vuk.
брѧцанїе n. βόμβος strepitus cloz I. 51. dioptr. men.-mih. **брецанїемь гоусли** sabb. 148.
брѧцати -цаѭ -цаѥши et **-чѫ -чеши** vb. βομβεῖν sonum edere lavr.-op. 50. nšsc. **-цѣвьницоу** pat. - **въ гоусли** hom.-mih. **бѣчелы брѣчоуще около сѣта** men.-mih.
брѧчати -чѫ -чиши vb. βομβεῖν sonare **пчелы брѧчаща окроугъ сѣта** georg.-alex. nsl. brenk, brnk, brek, brk sonum edere bru III. 2. susurrare (cf. scr. bhrau) serb. brek nsl. brencelj, brecelj lex. musca equina.
брѧшта f. res inventa **брѣща** triod. 204. v. **обрѧшта.**
брѧштиславъ m. nom. propr. viri **брѧчиславъ** russ.
боубрѣгъ m. νεφρός ren **-гоҳъ** dioptr. 266. **-гы** chrys.-lab. op. 2. 2. 460. **боубрѣзѣхъ** op. 2. 2. 96. **-брѣгъ** psalt.-int. in margine; **боубрєги** ber. nsl. bubreki lumpenbratel metl. (cf. ahd. lumbal) bumbrek ren habd. serb. bubreg russ. **бубрегъ**; alb. bubureke iecur.
боуколъ v. **бъыколъ.**
боугъ m. armilla glag. ahd. bouc torques a verbo biugan; and. baugr afr. bou Diez, Wörterbuch 574.
боудильникъ m. excitans.
боудимъ m. nom. propr. loci Buda steph.
боудити -ждѫ -дѣши vb. ἐγείρειν excitare - **сѧ** hom.-mih. pruss. part. baudints expergefactus cf. let. baudît gustare.
боудъ m. nom. propr. viri **боуды** bor. 62. scandicae fortasse originis.
боуй adj. μωρός insipidus ostrom. šiš. 75. 171. 228. 252. **боуѥ слово** μωρολογία ineptiae š.-gl. 89. šiš. 182. ἄφρων amens sup. 238. Ἄφρων Aphron prol.-lab. ἄγριος ferus men.-mih. θρασύς temerarius greg.-naz. ἀπηνής crudelis men.-mih. ἰταμός petulans.- **нравь** men.-mih. ὠμότατος sae-

vus men.-mih. ωμοβάρβαρος saevus **боуй человѣкъ** men.-mih. βαρβαρώτερος barbaricus men.-mih. γιγανταῖος gigantеus men.-vuk. **боуи людиѥ** men.-mih. **войни боуи ико вльци** men.-mih. **доушѫ боуѭ творить** cloz II. 128. **мысль боуи** isaak. **боуй помъслъ** per. **боуи грьдыни** men.-mih. **боуи рѣчь** kozm. **тѣло боуѥ** ioann. comparat. **боуи**: **чьто ли боуиѥ змьи** svjat. nsl. bujica torrens metl.

боуйволъ v. **бъволъ**.

боуйно adv. audacter - **на црькокь въставь** prol.-mart.

боуйство n. μωρία stultitia sup. 242. šiš. 66. 228. nom.-lab. men.-vuk. men.-mih. **прѣстати отъ простии -тва** sabb. 109. **боуйство словесь** isaak. **боуѥство** glag.

боуйствьнъ adj. stultitiae ioann.

боунти сѧ, боуѭ сѧ, боуѥши сѧ vb. καταπαταλᾶν in deliciis vivere amos 6. 4. - proph.

боука f. turba: sic fortasse explicabis **вѣше иего въ боуцѣ пламѣньнѣ ѥдва видѣти** prol.-mih. 94. prol.-cip. s. Capito 22. dec.

боукарии f. στάσις seditio grom. 29. e contextu.

боукарь m. grammaticus **-рѫ словѣньскъıѭ** chrabr. 91. cf. - **кварь**.

боуква f. πυξίον pyxis - **словова** cant. 5. 14. - ostrog. πιττάκιον tabula ostrog. prol.-cip. men.-vuk. cf. ahd. buhsa pyxis.

боуквьарь m. abecedarium ber. grammaticus rum. **вѣкварь** cf. **-карь**.

боуковъ adj. fagi **дрѣво -во** prol.-mih.

боуксина f. σάλπιγξ tuba ier. 6. 1. - proph. e lat. buccina.

боукъı -къкı f. fagus **дрѣво вилиѥ зѣло боукы** vost. γράμμα littera chrabr. 59. meth. 4. cyr. 5. 19. **боукви** io.-dam. pl. ἐπιστολή epistola (cf. litterae et γράμματα) luc. 16. 6; 16. 17. šaf.-urspr. **прости оу иего боуковь на листь написань** šiš. 17. **боукъıками** šiš. 158. 160. βίβλος liber pat. georg. **написакь боукъıви** men.-mih. **боукви прочьсти** men.-leop. **написавъши боукъıви** thecla nsl. bukve: bukvi trub. bukovski jezik lingua latina lex. gr. φηγός lat. fagus ahd. buoha curt. 1. 160. and. bók fagus, liber goth. boka sg. littera pl. liber, epistola ahd. buoh ags. bok. e germ. nos mutuatos esse et consona k et vocalis oy arguunt. rum. **кѫкı** f. littera.

боусть f. νεωτεροποία seditio men.-mih. γαργαλισμός titillatio ibid. τυραννίς tyrannis ibid.; recte **боуѥсть**.

боуѥнъ adj. καταιγίδων procellarum **-рнъ** sup. 57. 18. θυελλώδης procellosus man. βίαιος violentus **доухъ - šiš. 3. -на вода** ἄτακτος confusus men.-mih.

боуѥ f. ζάλη, λαῖλαψ, καταιγίς procella; χειμών tempestas sup. 393. proph. zlatostr. men.-vuk. krmč.-mih. κλυδώνιον aestuarium man. **боуѥ** ostrom. sup. 57. 410. š.-gl. 65. 96. rad bur, oude burk russ. **буркнуть** et nsl. burka procella dain. 97.

боуѥвати -рюѫ -рюѥши vb. fluctuare ant.-hom.

боуѥроманъ m. musulmanus nom.-lab. cf. **боумѣтъ** cum muhammed et **адръфатъ** cum ἀδελφάτον; germ. bessirmenge sadducei Lat.-deutsches vocabular, herausg. von K. J. Schröer. Pressburg. 1859. 32. 62. cf. nom. propr. loci bőszörmény magy.

боучати -чѫ -чиши vb. μυκᾶσθαι mugire georg. ex. nsl. bučati; zvon ima lêp buč; serb. buknuti cf. scr. bukk latrare.

боуѥъ adj. μωρός stultus pat. - **моужь** prol.-vost.

боукъ m. μωρός stultus matth. 23. 17. 19. ev.-rum. a. et ev.-saec. xiv. βάρβαρος barbarus georg.-alex. rum. **вѣкъ** ferus.

боучити -чѭ -чѥши vb. III. 1. μωραίνειν stulte agere pat. **страсти боучѭть** frag.-bulg. μαίνεσθαι furere **плъть боучѥщю** io.-clim. κομᾶν efferri; ἀγριαίνειν, ἀγριαίνεσθαι ferocire **дѣмоуцѣ сѧ и боучѥщѣ** greg.-naz. σφαδάζειν turgere dioptr.-vost. **боучити и играти** meu.-mih. **гнѣвъ боучѥщѣ** greg.-naz. serb. bujati saevire. V. 1. μωραίνειν insipidum facere **ни боучѣмь своюѥ соли** men.-mih.

боуѥвати, боуѭ, боуѥши vb. νεανιεύεσθαι iuveniliter agere greg.-naz. men.-mih. - **роукама** hom.-mih. 161.

боуѥмждрьць m. stultus dioptr.

боуѥсловиѥ n. ineptiae belg.

боуѥсловѣсовати -соуѭ -соуѥши vb. μωρολογεῖν inepte loqui prol.-mart.

боуѥсловѣшитати -шитаѭ -шитаѥши vb. inepte loqui.

боуѥсловити -кліѭ -кіши vb. inepte loqui **оурокы -кіть** nom.-mik. 26.

боуѥсловъ n. μωρολογία ineptiae tur.

боуѥсловъ m. stulte loquens ber.

боуѥсловьць m. stulte loquens.

боуѥсть f. θάρσος audacia greg.-naz. θρασύτης audacia greg.-naz. ἀσέβεια impietas zlatostr. ἀλαζονεία arrogantia greg. τῦφος fastus krmč.-mih. ὠμότης saevitia

sup. 331. insania sup. ματαιότης vanitas petr. 2. 18.

БЪБАТИ -БАЮ -БЛЮШИ vb. blaesum esse **БЪБЛЮТЬ** dioptr.-lab. cf. nsl. babljati croat. brboriti verant.

БЪБЛИВЪ adj. blaesus op. 2. 2. 460. **БЪБЛИВЬ** dioptr.-lab. **ИНЪ ЗАИКЛИВЬ, БОБЛИВЪ ЖЕ ЄСТЬ ДРОУГЫЙ** dioptr.-petr. a.

БЪДРО adv. alacriter - **ВЬСТАНЬТИ** men.-vuk.

БЪДРОВАТИ -ДРОУЮ -ДРОУЄШИ vb. alacrem esse dioptr. isaak.

БЪДРОСТЬ f. παράστημα animi praesentia, alacritas barl. cyr. 1.

БЪДРОСТЬНЪ adj. παραστατικός fortis ant.

БЪДРОСТЬНѢ adv. alacriter chrys.-lab.

БЪДРЪ adj. ἄργυπνος vigil men.-mih. 231. πρόθυμος alacer ostrom. - **СТРАЖЬ** hom.-mih. -**РОЮ ОКО** sim. I. 26. **БЪДРЪ** sborn. lit. budrus cf. nsl. batern bonus; batriv animosus bel.

БЪДРЬЛИВЪ adj. ὀλυάγρυπνος vigil men.-mih. πρόθυμος alacer io.-clim.

БЪДРЬНО adv. alacriter prol.-mih.

БЪДРЬНЪ adj. πρόθυμος alacer dial. men.-vuk.

БЪДРЬСТВО n. παράστημα animi praesentia triod.

БЪДРЬСТВОВАТИ -ВОУЮ -ВОУЄШИ vb. ἀγρυπνεῖν vigilare chrys.-lab.

БЪДѢНЬ m. monumentum, fortasse **ЗАПОВѢДА ЕМОУ СЪ ЗЕМЛЕЮ РАВНО ПОГРЕСТИ СѦ А МОГЫЛЫ НЕ СОУТИ НИ ТРИЗНЬ ТВОРИТИ НИ БДЫНА ДѢЮТИ** cod.-saec. xv. - vost.

БЪДѢНИЄ n. ἀγρυπνία vigilantia pat. sup. prol.-mart. **БЪДѢНИЄ** sup. 205. rum. **ДЕНІЪ**.

БЪДѢНЬНЪ adj. ἀγρυπνίας vigilantiae.

БЪДѢТЕЛЬНЪ adj. ἀγρυπνητικός vigil.

БѢДѢТИ, БЪЖДЖ, БЪДИШИ vb. ἀγρυπνεῖν, ἀγραυλεῖν, γρηγορεῖν vigilare bon. ostrom. - **НАДЬ ОУЧЕНИЄМЬ** τοῖς μαθήμασιν ἐπαγρυπνεῖν hom.-mih. **БЬДѢТИ** sup. 58. 59. 205. 210. 247. 273. 277. 329. nota **БДѢ-ЫЙ СѦ ПЛЬТИЮ** hom.-mih. 152. part. bde fris. cf. nsl. batriviti consolari meg. serb. batriv properans mik. scr. budh scire zend budh videre Bopp 1. 125. gr. πυθ: πεύθομαι pruss. budè vigilant lit. bud: busti; budrus curt. 1. 328. cf. **БЛЮСТИ**, notans, inter **БЪД** et **БЛЮД** idem intercedere discrimen ac inter scr. lubh et pslov. **ЛЮБ**.

БЪЖДЄНИЄ n. γρηγόρησις pervigilatio dan. 5. 11; 5. 14. - proph.: rectius **БЪДѢНИЄ**.

БЪЖДРЬ adj. ἐγρήγορος vigil ierem.-thren. 4. 14. - vost. **СѢР** vigil dan. 4. 10. - proph. op. 1. 109. **БЪЖДРЬЄ ДОУШЄ** sup. 432.

БЪЖДЮЄНИЄ n. γρηγόρησις vigiliae **-ДРЄНДАН**. 5. 14. - vost.

БЪЖДЮЄТА f. γρηγόρησις pervigilatio **БЪЖДРЕТА, БОЖДРЕТА** op. 1. 109. dan. 5. 11. - vost.

БЪЗДРА v. **БРЪЗДА**.

БЪКЪ m. τίτανος calx **ПЛАНТАМИ ЖЕ И БЪКОМЬ ИЗВЬНОУ ВЬХОДЬ ЗАГРАДНИКЬ** ἔξωθεν τιτάνῳ καὶ πλίνθοις ἀποφράξας τὸ ἐμβαδόν prol.-belg. 16. aug.; legitur etiam prol.-mih. 280.

БЪЛВАНЬ v. **БАЛЪВАНЪ**.

БЪРАТИ v. **БРАТИ**.

БЪРЪ m. milii genus **КОРЪ** pam. 180. cf. nsl. ber serb. bar et goth. baris hordeum.

БЪТАРЬ m. πίθος dolium **ИЗЬ БЪТАРЬКЬ** prol.-mih. 151. **ВЬ ИТАРИХЪ** ibid. pl. acc. **БТАРЬ** nom.-vost. **БОТАРЬ** prol.-vost. **ВО БТАРИ** in margine additur ad explicandum **ВЪ ДЕЛКИ** πιθῶν dolium op. 2. 2. 80. cf. rum. **БОТ, БОТЪ** scaphium it. bote alb. bote hydria: semivocalem pro o habes etiam in **ГЪТИНЪ** pro **ГОТИНЪ**.

БЪТЪ m. sceptrum - **ЦАРЬСКЫЙ** misc.-serb. nsl. bat. batica rum. **БЪТЬ**.

БЪХЪ: **НА БЪХЬ** ὅλως omnino pat. **ЗБЬХЪ** pro **СЬ БЬХЬ** domet. sabbae - typ. croat. kako vidiš, ubah mao, ali majci veomi mio pjesn. hrvat. 2. 3. nota serb. **ЗАПШИТИ** mon.-serb. bahom udariti terrefacere cf. **БЪХЪМА**.

БЪХЪМА adv. ὅλως omnino, penitus svjat. ephr.-vost. op. 2. 2. 150. **КАѲ' ὅΛΟΥ** in universum proph. συνόλως in universum io.-clim. πάντη, πάντως prorsus sup. io.-clim. op. 2. 2. 287. παντελῶς prorsus sup. greg.-naz. op. 2. 2. 150. 287. εἰς τὸ παντελὲς omnino io.-dam. παντάπασι plane greg.-naz. ἅπαν omnino io.-clim. εἰς τέλος omnino proph. ἄρδην plane ant. μᾶλλον potius op. 2. 2. 25. τάχα forte hom.-mih. 172. **НЕ БЪХЪМА** nullo modo sup. 191. 6. **НЕ КЛЕТИ СЄ БЬХЪМА** hom.-mih. **НЕ МОЖЕТЬ БЬХЪМА ДВИГНОУТИ СЄ** greg.-lab. **СМѢХА НЕ БРѢГЫ БЬХЪМА** greg.-lab. **БЪХЪМА** sup. 200. 384. op. 1. 262. slov.-novg. b. **БОХМА** in fontibus russ. azbuk. ber. ziz. **БЕХМА** ephr.-vost. cf. **БЪХЪ, БЪХЪМЬ, БЪШИЄ**.

БЪХЪМЬ adv. 'καѲ' ὅλου penitus proph. τελέως omnino greg.-naz. εἰς τέλος omnino proph. πάντη prorsus **БЪХЪМЪ** sup. 381. 29.

БЪЧЕЛА f. μέλισσα apis svjat. ant. op. 2. 2. 366. **БЧЕЛА** ostrom. io.-clim. ex. per. 99. **ВЧЕЛА** op. 2. 2. 84. per. xx. **ВЧЕЛА ДЫМА БѢЖИТЬ** ioann. nsl. čbela, čmela, čela.

rad. ѣък suff. ела: cf. scr. bukk latrare, sonum edere.

ѣчелинъ adj. poss. μελίσσης apis svjat. ant. antch. **трудъ** - op. 2. 2. 266.

ѣчелица f. apis **ѣчелица**.

ѣчельникъ m. μελισσών apiarium l. reg. 14. 26.

ѣчельнъ adj. μελίσσης apis oct.

ѣчьва f. dolium nsl. bačva meg. bel. serb. bačva bulg. **ѣчьвъ**; **ѣкличь** pokl. l. 39. 52. lit. bačka rum. **бошкъ** cf. **ѣтварь**, **ѣчьвь**, **ѣчька** et russ. бочка.

ѣчьвица f. cadus **ѣчьвица** š.-gl. 100.

ѣчьвь f. cadus **оврѣтѣ ѣчьвь правѣ положеноу** vita - theod. 22. cf. **ѣчьва**.

ѣчька f. cadus **бочка** per. 33. 34. cf. **ѣчьва**.

ѣшиж adv. ὅλως omnino sup. 255. ephr.-vost. op. 2. 2. 40. σύνολον in universum vitae - sanct. πάντως prorsus op. 2. 2. 40. 287. σύμπαν in universum op. 2. 2. 40. παντελῶς prorsus sup. 386. ephr.-vost. psalt.-theod. op. 2. 2. 40. 287. τέλεον, τελείως omnino athan.-alex. op. 2. 2. 40. notabis ἅπαξ semel ephr.-vost. μόνον tantum op. 2. 2. 97. et dubium **ѣшина** ibid. πάλιν iterum. **ѣшьіж** sup. 292. **ѣшьіж** sup. 22. **ѣшиіж** sup. 249. **бошию** azbuk. ber. ziz. serb. baš cf. **ѣдхъ**, **ѣшь** et nsl. bašti.

ѣшь adv. ὅλως omnino.

ѣшьнъ adj. παντελής absolutus **бошна пагоуба**, **разорение бошное**, **бошьное отвержение** psalt.-theod. **бошный** op. 2. 2. 150. καθόλου καὶ παντελικός universus **-ное погоубление** op. 2. 2. 25.

ѣыкалець m. homo strenuus pat. e conj.

ѣывление γένεσις origo ex.

ѣывати -ваѭ -ваѣшн vb. γίγνεσθαι fieri eloz 1. 197. **мѧтежь ѣываѥть** ostrom. **не дѣти ѣывайте оумомь** cyr. 22. εἶναι esse **не ѣываѧ** ἀγέννητος non existens op. 2. 2. 299.

ѣыколица f. βουκόλιον armentum boum l. reg. 27. 9; 30. 20. - kruš.

ѣыколъ m. βούβαλος bubalus ant. antch. glag. kruš. πύγαργος pygargus deut. 14. 5. - pent.-mih. **коукольъ** ber. nota **коуйколъ** chron. 1. 217. lit. bavolas rum. **ѣикол** magy. bival alb. bual, bualicь.

ѣыколь adj. poss. βουβάλου bubali kruš. **сходъ колоуй и ѣыколь** ant.- vost. **тѣтива ѣыколь** νευρά nervus pent.-mih.

ѣыкъ m. ταῦρος taurus svjat. gen. 32. 15. - vost. georg. pat. misc. per. 33. pent.-mih. - **сверѣкь** men.-mih.

ѣыланисъ m. erro azbuk. cf. **ѣырати**.

ѣыланитъ m. erro azbuk. cf. **ѣырати**.

ѣыланиѥ n. errare azbuk. cf. **ѣырание**.

ѣылиньнъ adj. βοτάνης herbae **имѣемь -номь** men.-mih. **силы ѣылиньныя** svjat.

ѣылие n. βοτάνη planta sup. 159. 380. men.-vuk. hom.-mih. chrys.-lab. š.-gl. 62. kruš. krk. isaak. krmč. χόρτος gramen proph. ἀκρόδρυον fructus arboreus men.-vuk. φάρμακον medicina sup. 309. 322. barl. pat. greg.-naz. io.-clim. krmč.-mih. **испиѣь** - bulg.-lab. **-иемь врачюю** krmč.-mih. **обаяниа** (**-на**) **ѣылиа напоѥнъ** men.-leop. venenum **пити ѣылие** hom.-lab. nom.-bulg. **жена ѣылие пиѥть, да не роднть чеда** zak.-serb. **обаяна ѣылиа** δηλητήρια φάρμακα men.-vuk. ἔμπλαστρον medicamentum sup. 183. 14. coll. βοτάναι plantae pyrg. man. **польско-, сверѣино** - men.-mih. **дивие** - mir. ζιζάνιον lolium prol.-mart. - **травьное** par. **растить** - antch. **ѣылиемь дикиимь питаѥ сѧ** men.-vuk. **съпасьное** - svjat. **ношахоу** - hom.-mik. **ѣылые** sup. 405.

ѣылие n. τὸ ὄν quod est **по ѣылию** τῷ ὄντι re vera pat. nsl. zbilja prip. serb. zbilja; nazbilj serio mik.

ѣылование n. φάρμακον medicina **-ние** op. 2. 2. 97.

ѣыль m. μεγιστάνων εἷς primatum unus **посла ѣыли своего** georg. georg -vost. **оубиенъ ѣысть ѣылии своими** malal. cf. βοϊλάδες scriptorum byzant. et nota: **не бой сѧ ѣылы** sup. 168. 2. **видиши ли ѣылы чясти ваши** sup. 168. 6. **сѧ же вѣдъі вжди ѣылы** sup. 170. 13.

ѣыль f. βοτάνη herba šiš. 177. op. 2. 2. 53. pat.-mih. dioptr. λάχανον olus cyr.-hier. - **влага** antch. - **дивна** ant.-vost. nsl. bil f. trub. lex.

ѣылька f. planta dioptr.-lab. **ѣылка** man. 123. azbuk.

ѣыльнарица f. venefica **жена сътра влъхва ѣыли - и обаяньница** pat.-mih. 185.

ѣыльнъ adj. βοτανῶν plantarum op. 2. 2. 461. dioptr.-lab. **ника -на** chrys.-lab.

ѣыранние n. vagatio alphab.

ѣырати -раѭ -раѣшн vb. πλανᾶσθαι errare **лише найдеши вола крата своего ѣырающа въ горѣ или въ поли, да не минеши, нь да възвратиши къ нѣмоу** pent.-mih. 160. krnš. georg.-šaf. vocem obscuram per **ъі** scribendam esse ostendit **ъі** fontium russ. **ѣыражіа** vost. **περιπλανᾶσθαι** vagari **ѣырают** op. 2. 2. 97. cf. **ѣыланиѥ**.

ѣыстрина f. ῥεῖθρον flumen pat. georg. prol. psalt.-int. men.-vuk. - **рѣчьна** men.-

belg. men.-leop.; male pro Σίρμιον prol.-lab.

бъıстро adv. 1) ταχύ cito prol.-mart. **приде** - leont. - **шьствовати** tur. - **летѣти** chrys.-lab. - **парити** hom.-mih. - **выскочити** men.-mih. - **тещи** men.-mih. **стрѣлы высакоє** -**рѣйше кода на высотоу высходить** chrys.-lab. **хромии** -**рѣе серны рыюють** bor. xxiv. - **серны бъıкають** ibid. 66. **течеть жс нердань** - dan. - vost. **къ грѣхоу** - **оустремление** hom.-mih. 2) acriter - **гледати** men.-vuk. prol.-lab. - **зрѣти** dioptr. 3) ὀξύ acute - **възоупити** prol.-mart. prol.-mih. 228. - **възопи** men.-leop.

бъıстрость f. ἀγχίνοια sagacitas meth. 3. ant. pat. krk. celeritas - **рѣчьна**.

бъıстрота f. acies - **зрѣнии** chrys.-lab.

бъıстроточьнъ adj. cito fluens **-чныи** ber.

бъıстръ adj. ταχύς, ταχινός citus - **ногама** antch. - **конь** misc. bor. 45. **-ро течение** sup. 245. 10. chrys.-lab. sim. I. 13. 27. hom.-mih. propensus sup. 50. 7. - **въ почитании** greg.-lab. ὀξύς acutus ant. barl. pat. men.-vuk. **-ро зрѣнию** chrys.-lab. - **оумъ** sup. 245. hom.-mih. **-ра ѥзъıкъ (зѣнице) ѥсность** krmč.-mih. 350. σφοδρός fortis **-ро течение** γεγωνός alto clamore enunciatus **-рѣйшеѥ глаголати** men.-vuk. nota limpidus **ѥзеро бъıстро и стоудено** alex.-mih. 64. adde **бъıстрь** f. ber. nsl. bister limpidus cf. beštrati excitare.

бъıстрьць m. nom. propr. loci **-рецъ** gram. 10.

бъıстрѣ adv. cito - **ходити** io.-sin.

бъıти vb. γίγνεσθαι fieri; εἶναι esse - **съ отроковицеѭ** vitiare puellam sup. 404. 5. - **съ сѣкѣ** una esse lavr.-vost. **въ сѣкъ** - sabb. 10. **было имъ рыдъ положити** per. 107. 7. aor. **бѣхъ** bon. **имь** sup. 279. 19. glag. **бъıмъ** greg.-naz. psalt.-petr. a. op. 2. 2. 52. **бъıмь бъıлъ** antch. **биси** š.-gl. 76. 78. 79 etc. **не бъıмь хвалинл сѧ** antch. cap. 47. **би** pro **бѣ** greg.-naz. cloz I. 195. assem. **supr** 62. 3; 113. 22; 113. 25. **крьстили сѧ би** glag. 3. pl. **бѫ** cloz I. 173. 175. **биѣша** sup. 238. 13. part. fut. **бъıша** γεννησόμενος, ἐσόμενος, μέλλων futurus **бъıшѫщаго** greg.-naz. **исъхнѣть рыбъı не бъıшоуѫщи (бъıшѫщи) водѣ** isai. 50. 2. - proph. aliquoties svjat. greg.-naz. proph. **бъıшѧщь (бъıшащь)**, ubi **бъıшѫщь** expectes **бъıшлщии** op. 2. 1. 116. **бъıшлщи** γενητή existens op. 2. 2. 36. rarissime **бъıм**: **бъıи** ὑπάρχων qui est baruch 4. 1. - proph.-vost. inf. **бъıтоу** greg.-naz. bis. krmč.-rum. **бъıла** sup. 372. 7. pro **бъıла**. nota **бъıшасть** pro **бѣасть** iob 31. 20. - vost. buiti, bui, bim, beusi fris. skr. bhû gr. φυ (φύω) lat. fu (fuam) pruss. bou (boût) lit. bu (buti) let. bû olim nasci, crescere asch. biom ags. beom ahd. bim goth. bauan curt. I. 417. cf. **бъıль** nsl. bitev, betev, betva; bitvo, betvo prip. 265. znebiti se perdere.

бъıтийскъ adj. γενέσεως genesis dial. op. 2. 2. 85. **книгы бъıтъıискъıа, рекомаа полѣы** bor. male γενικός, γενικώτατος generalis op. 2. 2. 265; **бъıтѣйскъ** ant. e -**тѣйскъ**.

бъıтиѥ n. γένεσις origo sup. 224. εἶναι esse cloz I. 557. svjat. pat. barl. **прѣже авраамлѣ бъıтиѥ** op. 2. 2. 61. ὑπόστασις substantia svjat. **бъıтиѥ жизньнаго** iudic. 6. 4. - vost. nsl. bitje ὕπαρξις pecuniae margar. cf. prol. bydlo ὕλη materia hom.-mih.

бъıтьнъ adj. ἐπιούσιος sufficiens **-ныи хлѣбъ** luc. 11. 3. - op. I. 240. 251. ev.-rum. 6.

бъıтъıство n. ὕπαρξις substantia op. 2. 2. 36.

бъıчии adj. tauri **не ѣмь - мясъ, бъıчьıа кръвь** svjat.

бъıшьнъ adj. γενητός existens **-шныи** op. 2. 2. 36. cf. part. fut. **бъıша** a **бъıти**.

бъıшьство n. ὕπαρξις substantia **-шьство** op. 2. 2. 36. cf. **бъıшьнъ**.

бъıшьствовати -коуѫ -коуѫши vb. γεγονέναι extitisse **-шест-** op. 2. 2. 484.

бѣровина f. caro castoris nom.-bulg. cf. ahd. bibar **бобръ**.

бѣздра v. **кръзда**.

бѣрати v. **брати**.

бѣтоль f. nom. propr. urbis, natum ex **обитѣль**: **срѣдѣ града бѣтоли** bon., quod recenti manu additum est.

бѣ thema verbi subst., natum e **бѣѣ** i. e. **бѣѣ** impf. **бѣхъ**: **да бѣ мнѣ видѣти апостола** glag. **бѣхоувѣ** š.-gl. 81. **бѣхота** ibid. 80. part. praes. **бѣıа** ὃς ἦν qui erat **бѣıи и сыи и граднъıи; сыи, бѣıи и граднъıи; сыи и бѣıи** apoc. 4. 8; 11. 17; 16. 5. e cod. saec. xiv. - vost. **соуи и бѣıи и грады** op. 2. 2. 37. part. fut. **бѣшѧ** futurus **сказаѣть прѣльсть, ѥже имь есть прияти бѣшѧщемь** (recte **бѣшѫщемь**) isai. 10. 31. e cod. saec. xv. descripto e cod. anni 1047. - vost. nota **бѣ** pro **ѥси** apud vost. gen. 30. 10. e codice saec. xvi, quod tamen videtur potius esse vertendum eras; adde **отъ соуıи и отъ бѣıиго** op. 2. 2. 37.

бѣганиѥ n. φυγή fuga ant.-hom. prol.-vuk. man. men.-vuk. prol.-mart.

бѣгатель m. φυγάς profugus op. 2. 2. 215.

бѣгательнъ adj. φυγάς profugus.

бѣгати -гаѭ -гаѥшн vb. φεύγειν fugere sup. 28. 63. 147 etc. svjat. ostrom. šiš. 84. 168. ant. pat. krk. men.-mih. hom.-mih. lcnt. chrys.-lab. sabb. 95. **бѣгай зълынѫ дѣлъ** svjat. - **кнна** leont. - **пнньства** chrys.-lab. - **бесѣдъ нхъ** antch. **бѣгайте вьсѣма слоужьбы бѣсовьскыѩ**; - **рода своѥго**; **рабы бѣгаѥть владыкы бнюшта** chrys.-lab. **бѣгаю твоѥѥ бесѣды** men.-leop. **храмнны злы бѣгаѥть** antch. cf. nsl. bêzgati, bezikati scr. bhudž flectere lat. fugere goth. biugan curt. I. 163. ahd. biugan ags. bugan: radix aucta est inserta vocali ê, ergo bêg pro bvêg.

бѣганъкъ adj. φυγάς fugitivus barl. krmč.-mih.

бѣгльць m. transfuga georg. prol.-mart. men.-mih.

бѣгство n. φυγή fuga ok. 87.

бѣгоунивъ adj. φυγάς fugitivus ant. op. 2. 2. 260. **напа -ва принмѣть соудь** ant.-vost.

бѣгоунъ m. δραπέτης fugitivus krnš. ant. barl. pat. steph. hom.-mih. ok. 55. greg.-lab. sabb. 148. 205. men.-mih. nom.-mik.

бѣгоуня m. φυγάς, δραπέτης fugitivus ioann. greg.-naz. cyr.-hier. antch. nota, in antiquioribus libris vocem hanc sequi declinationem ь. sg. gen. acc. **бѣгоуни** greg.-naz. dat. **бѣгоуню** svjat. mater. voc. **бѣгоуни** antch. cap. 27, pro quo tamen etiam **бѣгоуню** legitur pat.

бѣгоунь adj. poss. fugitivi **ногама -нима** man.-vost., nisi mavis **бѣгоуний**.

бѣгъ m. φυγή, δρόμος fuga svjat. dial. pat. **бѣгомь бѣжеште** sabb. 10. **лоуньный** - op. 2. 1. 39.

бѣгъство n. φυγή fuga psalt.-venet. 141. 4. men.-vuk. ok. 80. 87. cf. **бѣжьство**.

бѣгъствовати -воуѫ -воуѥшн vb. φεύγειν fugere.

бѣда f. ἀνάγκη, ἀναγκαῖον necessitas sup. 217. 255. hom.-mih. βία vis sup. 305. σομφορά casus man. κίνδυνος periculum svjat. greg.-naz. sup. 63. 115. 175. ant. **въ бѣдоу въпасти доушею и тѣломь** hom.-mih. **морьска** - hom.-mih. iniuria sup. 405. 17. **бѣдоу творити** κακοῦν affligere pent.-mih. **бѣды комоу творити** hom.-mih. **на бѣды нньль нѣ** hom.-mih. μάστιξ flagellum marc. 5. 29. **о бѣда** antch. nota nsl. bedak.

бѣдити, бѣжда, бѣдиши vb. ἀναγκάζειν cogere cloz I. 368. sup. 270. isaak. vita - theod. meth. 4 παρατρέπεσθαι deflectere sup. 235. προτρέπεσθαι incitare cloz II. 32. cyr.-hier. παρακαλεῖν commonefacere psalt.-theod. ἐρωτᾶν interrogare 1. thess. 4. 1. - bulg. sabb. 33. šiš. 154. - **о чемь** πολεμεῖν pugnare 3. reg. 21. I. - kruš. - **сѧ: бѣдити се на трогдь** pat. **бѣженъ бѣсть писати** op. 2. 2. 276. bbgeni i. e. bêjeni fris. cf. ahd. beizjan infrenare and. beita incitare.

бѣдовати -доуѫ -доуѥши vb. κινδυνεύειν periclitari sbor. miserum esse **-дованіе** chrys.-lab. - **сѧ** miserum esse krk.

бѣдоносьнъ adj. periculosus mir.

бѣдьникъ m. miser hom.-mih. ἀδικούμενος qui iniuria afficitur men.-mih. κυλλός mancus.

бѣдьно adv. difficulter - **цѣлити** δυσίατος op. 2. 2. 203. **-дно** chron. I. 198.

бѣдьнъ adj. ἀνάγκης necessitatis ant. βίαιος coactus greg.-naz. δύστηνος miser **-на жена** men.-mih. δύσκολος difficilis sup. 254. **-на словеса** greg.-lab. - **пѫть** sup. 22. - **прѣходь** hom.-mih. **-но мн ѥсть** greg.-lab. periculosus sup. 115. κηρεσιφόρητος fatis agitatus man. 64. - **пьсъ**; **-но сътворити комоу** κακοῦν affligere; ἀνάπηρος mutilus ostrom. ἀσθενής aegrotus act. 4. 9. šiš. 8. **ничесоже бѣдна не страдаше** hom.-mih. **-дно ышьствие** sabb. 190: **бѣдьѥ** sup. 279. 21. pro **бѣдьнѣѥ**, **бѣдѣѥ**.

бѣдьньство n. δυσχέρεια difficultas **-день** op. 2. 2. 199.

бѣдьнѣ adv. difficulter antch. - **страждѫ** matth. 8. 6. - kryl. - **подвизаюшѧ сѧ (языкь)** δυσκίνητος tardus hom.-mih. - **нсцѣльнъ** io.-clim. - **дрьжнмъ** greg.-naz.

бѣдьство n. κίνδυνος periculum ber.

бѣдьствовати -воуѫ -воуѥши vb. κινδυνεύειν periclitari ioann.

бѣжаніе n. φυγή fuga sup. 441. prol. kruš. proph. hom.-mih. sabb. 141. 169. rum. **бѣженіѣ**, **-неск** vb. **-нарю**.

бѣжати -жѫ -жиши vb. φεύγειν fugere sup. 68. 73. 298 etc. ostrom. svjat. **бѣжи сластн акы нлнн вельзакелн** cod.-serb. **бѣжнмь пространаго поути** ephr. **господнна своѥго бѣжиши** greg.-lab. nota **бѣжи моѥы болѣзни** φεῦ τῆς ἐμῆς ἀσθενείας op. 2. 2. 89. scr. bhudž flecto: forma aucta, inserta vocali **ѣ**, ergo **бѣг** pro **бѣгг**; lit. bėgti ahd. biugjan inclinare cf. **бѣгати**.

бѣжденїе n. cogere.
бѣжѣлець m. locus certaminis **-лець** matth. - vlast. **-лецъ** ber.
бѣжлинінъ m. φυγάς fugitivus chron.-russ. saec. xv.
бѣжьство n. φυγή fuga ev.-šiš.
бѣжьць m. profugus **киж-** glag.
бѣйство n. φυγή fuga ant. 120. cf. **бѣжьство**.
бѣла m. nom. propr. viri **ликинїе родн отъ константнны сына бѣла (-лоу)** оуроша, **бѣлоу (-ла)** оуроша (-ошь) же **родн тѣхомила** steph. cf. magy. béla.
бѣла f. 1) λεπτόν octava pars oboli ev.-int. saec. xvi. russ. 2) i. e. **риза** λευκά albae vestes **къ бѣлахъ** ostrom.
бѣлило n. cerussa **лице бѣлити -ломь** nom.-bulg.
бѣлильникъ m. γναφεύς fullo krmč. krmč.-mih. pat.-šaf. men.-vuk. prol.-mart.
бѣлильница f. mulier lintea lavans.
бѣлильнъ adj. γναφέως fullonis **-но дрѣво** бперсу pistillum **дрѣвомь -нымь въ главоу ськроушень** prol.-mart.
бѣлити -лѣж -лиши vb. albare misc. chron. l. 173. 24. - **лице своє** zak.-serb. **бѣлимаи ризa** antch. **бѣлей ризы** γναφεύς fullo krmč.-mih. - **или гладити** opus fullonis **нозѣ сн бѣлить** nom.-barb.
бѣловатн -лоуѣж -лоуѣшн vb. λευκαίνειν album esse kruš. - **сѧ** id. pent.-mih. - **сѣтлами одеждами** λευχειμονεῖν albas vestes habere men.-mih. georg.-alex.
бѣловатъ adj. διάλευκος subalbus.
бѣловласне n. albi capilli pat.-šaf.
бѣлозрачьнъ adj. λευκοφανής candidatus prol.-mart. leont. opponitur **злозрачьнь** men.-mih.
бѣлоносьнъ adj. λευκοφόρος candidatus dial.
бѣлообразьнъ adj. λευκοπάρειος candidas genas habens; λευχείμων alba veste indutus prol.-cip. prol.-mih. men.-vuk.
бѣлоодеждьнъ adj. λευκοχίτων candidam vestem habens dial.
бѣлоплодьнъ adj. quid significet, nobis non liquet: **сладкоє црькевноє чюдо свѣтнло всѣй вьселенѣй бѣлоплодный голоубь** hom.-mih. 122. cf. Ioannes Chrysostomus Savile V. 993. linea 5.
бѣлоризьць m. λευκοχίτων candidam tunicam habens prol.-vuk. prol.-belg. prol.-mih. misc. leont.
бѣлоржкъ adj. candidas manus habens ex.
бѣлославъ m. nom. propr. viri bon. hes. 38.
бѣлостроунынъ adj. albas chordas habens pat.-šaf. 126.
бѣлость f. λευκότης albor sup. 291. dial. dioptr. alex.-mih.
бѣлота f. λευκότης albor svjat. alex.-mih.
бѣлотъкъ m. album ovi **белотокъ** sbor.-rum.
бѣлоузликъ adj. λευκόχρους albicans dioptr. dioptr. - vost. op. 2. 2. 460.
бѣлоузникъ adj. λευκόχρους albicans op. 2. 2. 460.
бѣлъ adj. λευκός albus op. 2. 1. 135. - **блсы** prol.-mart. **-ло на оцѣ имы** ἔφηλος ephelus kruš. **въ белнѣ облачѣть сѧ** nom.-mik. λευκοφανής albus men.-vuk. ὠχρός pallidus men.-vuk. **бѣль градъ** ἀσπρόκαστρον steph. gen. **бѣла градa** steph. - **города** chron. l. 142. 143. dat. **бѣлоу городоу** ibid. 171. 183. - **градоу** steph. pam. 256. loc. **бѣлѣ градѣ** steph. - **городѣ** chron. l. 180. 181. et **бѣльградa, бѣльградѣ** steph. **бѣло озеро, бѣла озера** chron. **бѣлѣ озерѣ** pam. 239. rum. **бълан** flavus **белеск** mrum. **бнлеск** vb. putamen detraho. radix **бѣ** scr. bhâ splendere cf. **блыти**.
бѣлъчоугъ m. κρίκος annulus **-лычюгь** men.-mih. 394. **бельчюгъ** zlatostr. **белчюгь** pat. ioann. **белъчюгъ** azbuk. bulg. bêlčjug serb. biočug rum. **белчюг**.
бѣль f. λευκότης albor acad.
бѣльмо n. λεύκωμα albugo pat. - **на очню** pat.-mih.
бѣльмоочьнъ adj. λευκωματώδης leucoma oculorum habens.
бѣльникъ m. γναφεύς fullo prol. antch. cap. 94. recte **бѣлильникъ**.
бѣльство n. λευκότης albor **криново** - cyr.-hier.
бѣльць m. λευκοχίτων candidam tunicam habens; λαϊκός laicus: opponitur **чрьньць** misc. 66. psalt.-vuk. men.-leop. nom.-lab. krmč.-mih.
бѣльчий -чиѣ m. γναφεύς fullo **бѣльчьѣж** antch. cap. 113; male vost. **бѣлечь** f. вещество бѣлильное; **ризa бѣличю** (recte **бѣльчиѣж**) **пьхома**.
бѣльчьскъ adj. κοσμικός laicus pyrg.
бѣльчьство n. conditio laici **-лечьство** ephr.-vost.
бѣлѣгъ m. σημεῖον signum op. 2. 1. 59. **белегъ** op. 2. 2. 8. σύμβολον signum op. 2. 2. 148. georg. georg.-šaf. ioann. **бѣлѣзн и знамениа** isaak. croat. bilig lnš.
бѣлѣжьць m. signum **бележьць** alex.-mih. 52.
бѣлѣти сѧ -лѣж сѧ -лѣшн сѧ vb. λευκαίνεσθαι albere prol. dioptr. hom.-mih. bor. 25. rectius sine **сѧ**.

бѣсити сѧ, бѣшѫ сѧ. бѣсишн сѧ vb. δαιμονίζεσθαι a daemone agitari pat. μαίνεσθαι furere sup. 332. hom.-mih. **да се пѣкнитъ морі и бѣситъ** men.-mih. λυττᾶν rabidum esse sup. 277. svjat. sborn. part. **бѣшенъ** nest. **бѣшенъ** sup. 87. 119. **кже се на конихъ бѣсетъ** ἱππομανοῦντες qui equorum insano amore ducuntur op. 2. 1. 25.

бѣсованіе n. δαιμονίζεσθαι a daemone agitari, insania sup. 134. 19; 134; 24.

бѣсовати сѧ -соүѫ сѧ -соүѥши сѧ vb. μαίνεσθαι furere act. 12. 15. - bulg. chrys.-lab.

бѣсовъ adj. poss. daemonis **-ви войни** prol.-mih.

бѣсовьнъ adj. daemoniacus **-на болесть** zak.-serb.

бѣсовьскъ adj. δαιμονιώδης daemoniacus sup. 123. 130. 424 etc.; ant. krmč. chron. 1. 77. 14; 77. 23. **-кыѥ плькы** sim. I. 16. **-ко врѣцало низложивь** men.-vuk. **игры -кыѧ** vost. 1. 430.

бѣсовьство n daemon par.

бѣсомольць m. daemones adorans.

бѣсоненистовьнъ adj. δαιμονιακός daemoniacus dial.

бѣство n. φυγή fuga sup. 353. bon. ostrom. cyr.-hier. psalt.-vost. proph. kryl.

бѣствьнъ adj. φυγῆς fugae **-на памать** greg.-naz.

бѣсъ m. δαίμων, δαιμόνιον daemon cloz I. 205. sup. 26. 38. 103 etc. ostrom. leont. men.-vuk. šiš. 188. 235. **бѣси** in arboribus habitant prol.-mih. 257. **бѣсы и боүдеть оүдавиль** greg.-lab. pl. acc. **бѣсовы** prol.-mart. pl. **бѣси** μανία insania hom.-mih. 180. nota let. bais timidus.

бѣсьноватіе m. a daemone agitari.

бѣсьновати -ноүѭ -ноүѥши vb. δαιμονίζεσθαι a daemone agitari antch. chrys.-lab. leont. - **сѧ** id. ostrom.

бѣсьноватъ adj. daemoniacus **-нок-** par.

бѣсьноскатъ adj. δεισιδαίμων superstitiosus.

бѣсьноскатьство n. δεισιδαίμων διάθεσις superstitio.

бѣсьнъ adj. δαιμονιζόμενος a daemone obsessus **-сънъ** sup. 87. 297. **-снꙑхъ** 300. ostrom. **бѣда -на ѧ τῶν δαιμόνων μανία - на женьскы поль ѳнлюманіѧ** insano feminarum amore captus **men.-mih.** λυττῶν rabidus - **пьсь men.-mih.**

бѣсьнѣ adv. μανιωδῶς furiose hom.-mih. dioptr.

бѣсьнѣти -нѣѭ -нѣѥши vb. furere nom.-barb.

бѣсьскъ adj. δαιμόνων daemonum **1. cor.** 10. 21. **šiš. поношѥніе -ко** lavr.-op. 31. **-ка игра** nom.-mik.

бѣсьство n. δαιμόνιον daemonium.

бѣшѥніе n. δαιμονίζεσθαι a daemone agitari io.-clim. sup. 11. 9; 158. 8. **-ыѥ 44.** 439. op. 2. 2. 204.

бѣшеньство n. furor sborn.

бѫбѣнаніе n. tympani percussio **glag.**

бѫбѣнѩти -нѫ -нѣши vb. tympanum percutere glag. rum. **бомбѣск** vb. let. bambêt sonare bambals scarabaeus.

бѫбѣнъ m. τύμπανον tympanum pat. pent.-mih. men.-vuk. psalt.-theod. chron. 1. 214. **въ боүбѣнꙑ бити** vita-theod. **бѫбонъ** proph. **бъбѣнъ** isaak. cf. **and.** bumba tympanum et gr. βόμβος, βομβεῖν.

бѫбѣньница f. τυμπανίστρια tympanistria **боүбѣни-** op. 2. 1. 100. **-бьница** psalt.-theod.

бѫбѣньнъ adj. τυμπάνων tympanorum **-на плескания.**

бѫд vb. εἶναι esse thema praesentis, utpote verbi perfectivi futurum significantis; imperativi; participii praesentis, plerumque futurum indicantis; rarius imperfecti. 1) **бѫдѫ** ἔσομαι ero; 2) **бѫди** ἴσθι esto; 3) **бѫдꙑ** greg.-naz. gen. 18. 18. - vost. iob 15. 14. - vost. **бѫдѫшти** ἐσόμενος futurus sup. 275. sborn. op. 1. 60. γιγνόμενος qui fit op. 1. 13. **авраамъ бѫдꙑй бѫдеть къ ѩзꙑкъ великъ** ἀβραὰμ γινόμενος ἔσται gen. 18. 18. **въ годь боүдоүщиі** ἐν καιρῷ ἐπιτηδείῳ men.-mih. γεννητός existens greg.-naz. nota **боүдꙋ, боүда** codicum russicorum op. 2. 2. 79, ubi pro ὤν; 4) **аще боүдѣше трѣбѣ ей бапа** εἰ χρεία ἐγένετο men.-mih. **аще боүдѣше творити позорь** εἰ ἔδοξεν men.-mih. **ѥгда комоү боүдѣше чьто дапти** men.-mih. **бѫдыше** op. 2. 2. 31. **боүдыше** 2. 2. 237. svjat.-op. 2. 2. 392. **боүдѫхоүть** 2. 2. 78. nota **бѫдомъ: сѫнабъдѣно въ небесѣхъ въ васъ боүдомъхъ** 1. petr. 1. 4. - vost. rum. **добѫндъ** lucrum **избѫндъ** vindicta.

В.

в tertia alphabeti palaeo - slovenici littera, **вѣдѣ** dicta. в cyrillicum respondet romanorum n, „в romanorum мм

ва pron. dual. secundae personae σφῶϊ vos, nom. sup. 55. 154. acc. sup. 2. 9. 135 etc. ev.-trn. hom.-mih. 122. **съторю ва ловьца человѣкомъ** vost. dat. sup. 150. 156. **миръ ва коуди отъ бога** sim. Il. 5. nsl. vaj.

ва particula, quae pronominibus et adverbiis adiungi potest **понѣвдре** pro -**вдже** quia mon.-serb. **отъ конова** unde ex. 149. **до селева** zadonšč. 49. **онова тѣло** bulg.-lab. 34. **ономоува** ibid. 9. 27. **за това** ideo ibid. 25. **томоува** ibid. 26. **тогива** tum ibid. 23. **толкова громь** ibid. 25. **чева** quia ibid. 1. 23. huc trahes nsl. do ve hucusque prip. 67. baš vè gerade jetzt prip. 3. vezda nunc prip.

ваалъ m. βάαλ baal šiš. 64.

вабити -блѭ -бишн vb. allicere sup. 246. per. 67. - **къ церковь** bor. 35. chron. 1. 137. 31; 140. 11. οἰστρεῖν stimulare op. 2. 2. 28. - **сѧ** θέλγεσθαι decipi op. 2. 2. 12. nsl. vabiti; vabnik lex. vabec avis allectatrix habd. croat. vabiti luč. lit. vob-iti.

вабленіе n. δελέασμα illectamentum greg.-naz.

вавилонъ m. babylon cloz I. 346. lavr. - op. 52.

вавилоньскъ adj. babylonicus cloz 1. 350.

вавилонѧнинъ m. babylonius krmč.-mih.

вавоулонија f. babylonia antch.

вавоулонь f. babylonia - **великаа** dan. 4. 27. - proph.

вавоулоньскъ adj. babylonicus svjat. op. 2. 2. 376.

вавѹлонија f. babylon chron. 1. 247. -**ни** pent.-mih.

вавѹлонъ m. babylon sup. 312. hom.-mih. prol.-mih. sabb. 189.

вавѹлонь f. babylon op. 1. 109.

вавѹлоньскъ adj. babylonicus sup. 130. 313. svjat.

вавѹлонѧнинъ m. babylonius men.-vuk.

вада f. συκοφαντία calumnia **прелюбодѣанна** - psalt.-theod. serb. dan od vade stata dies mik.; nsl. habes vada exercitium meg.

вадити -ждѫ -дишн vb. κατηγορεῖν, ἐγκαλεῖσθαι accusare - **на кого** men.-mih. prol.-mart - **или клеветати** nom.-lab. **о съгрѣшенніихъ - и глаголати на прнчьтьникл** krmč.-mih. incitare sup. 158. ὑποβάλλειν supponere men.-mih. nsl. ovaditi, ovadati calumniari trub. vaditi se contendere habd. rum. **въдеск** skr. vad loqui gr. ὕδω ahd. wâz: farwâzu maledico lit. vadinu voco curt. 1. 298. cf. lit. voditi impedire ir. feadheim narro.

вадьба f. συκοφαντία calumnia psalt.-theod. nom. - bulg. criminatio leont. **сьшивати вадьбоу**.

вадьливъ adj. ἐριστικός contentiosus bell.-troj.

вазнивъ adj. felix pčela - vost.: graeco ἔφορος inspiciens male respondet in **артемида на ловѣхъ стрѣлкою вазнивка** op. 2. 2. 86; in azbuk. per audax explicatur; nota **на ловѣхъ вазнивъ, сердцемъ легокъ** chron. 1. 224. 38. cf. **васнь**.

вазнь f. τύχη fortuna, casus **лѣпо ли ѥ крьстѣыноу исповѣдовати вазнь** svjat. op. 2. 2. 373. **иже въ ратехъ вазни** chronogr. cf. per. xxxv.

вазньство n. τύχη fortuna chronogr.

вайнъ adj. βαΐων palmarum - **вѣньць** pat.-mih. minus bene **вайньнь** ibid.

вайѥ n. βαΐα rami palmarum chrys.-lab. pat.-mih. - **дафиново** men.-mih. minus bene **ваіе** marc. 11. 8. - cod. saec. xvi.

вакъхо m. βάκχος bacchus **вакьхо** men.-vuk. men.-mih.

валаамовъ adj. poss. βαλαάμ balaam šiš. 202.

валити -лѭ -лиши vb. κυλίειν volvere ant. λατομεῖν caedere **каменіе валено** 4. reg. 22. 6. - cod. saec. xvi. - **сѧ** volvi sup. 24. 26. prol.-cip. men.-vuk. cf. nsl. valêk walze gr. Ϝελύειν lat. volvere goth. valvjan, valtjan ahd. wellan, walzan lit. vel-ti curt. 1. 527.

валъ m. unda glag. nsl. val unda trub. meg. pl. gen. valovov lex. cylinder, volvolus habd. na val rollweise serb. val rum. **вал** alb. valj.

валъ m. vallum per. 60. et in aliis libris russ.

валъсамелео n. βαλσαμέλαιον oleum balsaminum **вальсамь, въ немьже масло твореть, и глаголеть се вальсамелео** krmč.-mih. 357. nota **варсамоелео** sabb. 192. et cf. **адрѣфатъ**.

валъсамовъ adj. balsami **оухание вальсамово** prol.-mart.

валъсамъ m. balsamum **вальсамь** krmč.-mih. 357.

вальчеватъ adj. rotundus вальчеватъ, вальчеватъ sborn. saec. xv. - vost.
валы f. valor glag. ex ital.
валяница f. ludi genus matth.-vlastar.
валити -лиж -лиѣши vb. κυλίειν volvere pat. ioann. вода -лиющиѧ коло prol.-mart. men.-leop. - сѧ κυλίεσθαι volutari sup. 216. ostrom. въ калѣ -лижштаѧ сѧ свинны svjat. prol.-mib. στρέφεσθαι verti dioptr. kruš. - по земли chrys.-lab. - въ тины chrys.-lab. - въ тинѣ сластьнѣй sim. I. 27. на колѣноу валиѫ сѧ sabb. 212. валиѣмъ ἁλλόμενος saltans prol.-cip.
вапа f. λίμνη stagnum sup. 143. lacus azbuk. дъждемъ сѧ съставлиютъ вапы ex. вапы и лоужи или езера ex. петръ иже отъ ваны на нѣко πρѣστоупивь hom.-mih. 124. 126. 129. вапа вода men.-mih. 138. humor чьтание новлькыше вапою отъ чела до носа pat. 210. вапъ m. vost. skr. âp aqua, vâpi lacus ahd. affa cf. lit. upê f. fluvius: nota вапы pro βαφή men.-vuk. in vita S. Hermenegildis I. nov. cf. вапъ.
вапъ m. color иконоу не вапомъ на досцѣ образованноу sbor.-kir. 36. вещьными вапы на харьтии написати prol.-mih. 279. habet etiam alex. e gr.
вапьно n. calx -пно azbuk. nsl. vapno serb. japno mik. vapno.
вапьнъ adj. ἀσβέστου calcis.
вапьнъ adj. συνεστηκώς stagnans proph. воды вапиныѧ exod. 7. 19. - op. I. 15.
вапьнъ adj. coloris простаѧ вода на -ною πρѣложение оустрои сѧ lavt.-op. 41. простаѧ вода на вапьною πρѣложи сѧ оустроѥние prol.-mih. 279.
вапьсало n. fucus alex.-mih. 176.
вапьсати -саѭ -саѥши vb. fucare alex.-mih. 175. 176. - власы ibid. 73. a gr. βάπτω, solent enim talia ab aor. derivari.
вапьсило n. fucus alex.-mih. 176.
варавва m. nom. propr. viri, barabba варавва sup. 296.
вардаръ m. nom. propr. fluvii, vardar рѣка вардарь sabb. 106.
вари pl. f. βάρις turris, domus regia варисъ естъ домъ bon. - домоуве соуть велици op. 2. I. 71. отъ варѣй (варей pro варий) слоновыхъ op. 2. I. 71. къ варехъ bon. ant.-hom. e gr.
варивo n. βρῶν edulium.
варивотворьць m. βρωτοιός conditor.
варисъ v. вари.
-ити -рѭ -риши vb. ἕφειν, πέττειν quere sup. 208. op. 2. 2. 115. prol.-cip. -ѥ и видѣти варѥща господиноу leont. варѥща или пероуща men.-mih. варити сочиво men.-leop. своштиѣ варена sabb. 30. зелиѥ варено krmč.-mih. варѣть меса ibid. варити желѣзо men.-leop. варихъ въ ладъкахъ vost. I. 388. варень ἑφθός coctus варень квась misc. 131. pent.-mih. варахоу сѧ котли prol.-mart. варей вониѥ μυρεψός unguentarius prol.-mart. nsl. variti elixare meg. habd. zvariti želêzo conferruminare ibid. prevarki serum lactis coagulatum habd. bulg. varidba coctio pokl. I. 37.
варити -рѭ -риши vb. φθάνειν, προφθάνειν antevertere sup. 333. προλαμβάνειν antevertere sup. 254. καταλαμβάνειν praeoccupare sup. 349. προάγειν praecedere; προτρέχειν praecurrere sup. 381. варista григорьиа greg.-lab. варивь пришьствиѥ христово prol.-mih. съ πρѣдѣкла земльнаго зарѧ варивьши hom.-mih. 112. варивь рѣхъ antea dixi dioptr. - lab. варивъ глагола sup. 217. въ πρѣжде варивьшиѥ дьни hom.-mih. πρѣжде вари hom.-mih. πρѣжде вари мьздоу патриарха ante tulit mercedem patriarcha leont. part. варь ex. quidam e germ. sumtum putant: goth. ahd. faran ire.
варнавинъ adj. poss. barnabae prol.-mart. op. 2. I. 163.
варовати сѧ -роуѫ сѧ -роуѥши сѧ vb. cavere zlatostr. misc. gram. 23. nom.-barb. -валъ сѧ бы мене psalt.-athan. 54. 13. -роуй сѧ krmč.-vost. - чрьскыствныхъ frag.-bulg. нѣ -роуюци сѧ ничесоже зла men.-mih. -вахоу сѧ нѣ дрьжати гнѣва leont. nsl. varati observare hung.-slov. decipere varovati, obarovati, varib, varovčiu; vardêti, vardêvati curare, fovere lex. prevariti rib. prip. 280. prevara insidiae habd. bulg. vardi croat. var imati custodire luč. cf. rum. вардъ. e germ. ahd. bi-warôn servare goth. vars cautus vards ahd. war intentus wartên curare curt. I. 501.
варсамоѥлео v. валъсамѥлео.
варъ m. καῦμα, καῦσις, καύσων aestus men.-vuk. krk. pytg. - зноы men.-mih. - слѣньчьнь sabb. 154. men.-leop.
варъ m. ἄσφαλτος, ἄσβεστος calx krmč.-mih. 318. bell.-troj. 9. pytg. sabb. 72. - живь на сихъ сыпань; чьто разньствоуѥть χартиы отъ вара; chrys.-lab. коромъ bor. 88. bulg. var rum. var, вѫрос, варницъ.
варъваринъ m. βάρβαρος barbarus chrys.-lab.
варъварина f. barbaries svjat.

варъваровръдьнъ adj. a barbaro laesus krmč.-mih.

варъваровъ adj. poss. βαρβάρου barbari men.-mih.

варъваръ m. βάρβαρος barbarus chrys.-lab. варьварь šiš. 45. cyr. 22. men.-vuk. sim. I. 8. 21. въ варьвары те продамь leont. варварѣ cloz I. 632. sup. 76. ни варьварь цѣтанны sim. I. 15.

варъварьскъ adj. barbaricus prol.-mih. men.-vuk. prol.-mart. nom.-mik. варьвькрmč.-mih.

варъварьскы adv. barbarice prol.-mart.

варъварьство n. barbaries krmč.-mih.

варъварьствовати -вуѭ -вуѥши vb. barbarum esse варьв- dioptr.

варъда m. nom. propr. viri, bardas cyr. 19.

варънавль adj. poss. barnabae svjat.

варьликъ adj. προπετής protervus cf. варити.

варьница f. 1) fornax calcaria šaf.-lesek. 2) culina pat.-mih. men.-mih.

варьнъ adj. ἀσβέστου calcis - ровъ prol.-cip. men.-leop. men.-vuk. prol.-mart. καύματος, καύσωνος aestus misc. 80. nota варно кръваво сльньце стрълино вѣше намь misc. 80.

варити -рѭ -рѥши vb. προηγεῖσθαι praecedere svjat. προφθάνειν antevertere - кого hom.-mih. sim. I. 11. варѥтъ sup. 351. варѣ sup. 450 etc. προλαμβάνειν antevertere варше пропокѣдаше hom.-mih. варѥть вечерю šiš. προάγειν praecedere ostrom. ant. προτρέχειν praecurrere да не варѥть оума hom.-mih. варѣѥтъ sup. 381.

варѥннйце n. ὄφον edulium -нице krk. cf. варѥньце.

варѥние n. βράσμα bullitus oct. котьль страждей отъ -нны chrys.-lab. ἕψημα coctio kruš. cibus lavr. - op. 49. glag. ὀψοποιία ars coquinaria pat. - съ масломь prol.-mart. отъ сѣмень -нны krmč.-mih. 191.

варѥньце ὄφον edulium cf. варѥннйце.

варягъ m. βάραγγος varangus варягомъ op. 2. 2. 72. варогъ vost. op. 455.

варяжьскъ adj. varangicus bor. x. vost. 2. 136. nest. -кал печера men.-leop.

васаниѣтьскъ adj. βασάν basan isai. 2. 13. - vost. 1. 245.

василисковъ adj. poss. basilisci розн -ки alex.-mih. 4.

василие m. basilius man.

василь m. βασίλειος basilius svjat. sg. gen. -лѣ sup. 61. -лѣ ex.; inde василко russ.

василиѥвъ adj. poss. basilii lavr. - op. 17. isaak. -лиѥкъ svjat.

василиѥвъ adj. poss. basilii -лѣкъ svjat.

васнь f. discordia оуслышин васни и немилосердие отъктоующе chrys. apud alex., qui etiam in matth.-vlastar. vocem hanc se legisse dicit; ἄρα cum ἀρά confusum est prov. 26. 2. - op. 2. 2. 402. васнь безоумнаа cf. polu. waśń: russis olim audacia erat.

васнь adv. ἄρα itaque васнь боудемъ са прѣльстили svjat. cf. op. 2. 2. 394. δῆθεν scilicet dioptr. εἰκός uti aequum est georg. sup. 221. ἴσως fortasse svjat. cyr.-hier. vost. - op. 255. ev.-theoph. io.-clim. op. 2. 1. 138; 2. 2. 203. 394. τάχα fortasse sup. 336. greg.-naz. svjat. op. 1. 154; 2. 2. 118. 394. fortasse op. 2. 1. 58. τοχόν forte greg.-naz. cf. sup. 162. 24; 165. 23; 324. 10; 324. 11; 326. 4. op. 2. 1. 138; 2. 2. 97. vox vario modo explicatur: прямь; мню vost.-op. 267. мнѣ, прнсно slov.-novg. b. мню azbuk. χραπ. мнѣньке, снать, бычь, вей, немаль. негли, нѣчто ber. васнь proprie significare videtur verbum: vide рѣшти et cf. васть.

васть adv. λοιπόν igitur io.-clim. cf. васнь.

ватопедиотиса f. batopediotissa, nomen imaginis dei genitricis monast. batopedii mir. 72.

ватопедъ m. βατοπέδιον batopedium sabb. 22. 33. nota отъ -ди сватогорскаго op. 2. 2. 681.

ватопедьскъ adj. batopedii mir.

ватопедьць m. batopediensis mir.

вашестранъ adj. e vestra regione oriundus ber.

вашинъ m. e vestra regione oriundus ber.

вашь pron. ὑμέτερος vester.

вашние n. γλύμμα, γλυφή sculptura sup. kruš. pent.-mih.

вашние n. σογκομιδή collectio barl. vere est ventilatio frumenti cf. вѣшние.

ваштель m. sculptor ziz.

вашти, ваіж, ваѥши et ваіж, ваѥши vb. γλύφειν διαγλύφειν sculpere georg. kruš. proph. pent.-mih. λιθουργεῖν lapides elaborare pent.-mih. вашнъ τορευτής caelator pent.-mih. вашноѥ idolum вашнаа ихъ лишаа svjat. листвие же то водяно (puto pro вашно) имать акы двериа, имиже лоучи слъньчный въсиаюцин лагодноую теплотоу пріимлютъ, а не многоую ex. scr. vâ perfodere.

вдова v. вьдова.

ведєнница f. γυνὴ ἄρχουσα uxor quasi regina **бысть ємоу жєнь -ци седмь сѣтъ** 3. reg. 11. 3. - kruš. cf. per. LXXXVI. παλλακή pellex cant.-cant. 6. 7. - vost. cf. **ведовница.**

ведєнїе n. ductus - **водьно** aquae ductus proph.

ведовница f. γυνὴ ἄρχουσα uxor quasi regina 3. reg. 11. 3. - vost. op. 1. 40. cf. **ведєнница.**

ведрилл f. coelum serenum glag. - **необлачьна** pent.-mih. **соуχо нєбо и** - prol.-mart. nota, male respondere gr. νιφάδες nives confertim cadentes men.-vuk.

ведро n. εὐδία serenitas greg.-naz. aestus š.-gl. 85. chron. 1. 173. 7. **вездьждьноє** - hom.-mih. **вьжєгль ѣєси землю ведромь** hom.-mih. usl. vedro; veder adj. serb. vedri ajer mik. cf. scr. indh accendere gr. αἴθω lat. aes-tus ahd. eit ignis curt. 1. 302. scr. vidhra clarus et lit. gêdras.

ведръ m. aestus fervidus pl. nom. **ведрове** nom.-bulg.

ведръ adj. serenus glag. nsl. veder, vedro vrême.

ведрьнъ adj. serenus glag. calidus nom. - bulg.

ведьць m. qui ducit **осоужєникъ ведци ведомъ нл соудищи** ephr.-vost.

вєлє adv. cum o iunctum exclamationi inservit **о вєлє чоудєса днєвьна** sup. 299. **вєлє медъ капыжштиꙗ ѩзыкъ** sup. 240. cf. sup. 238. 250. 261. 272. 296. 313 etc. **о вєлє божиꙗ сань** men.-mih. **о вєлє дѣло прѣдивьно** frag.-serb. - saec. XIII.

вєлєглавъ adj. magnum caput habens cyr. 20.

вєлєглаголанїе n. μεγαλορρημονία magniloquentia.

вєлєглаголивъ adj. μεγαλόλαλος magniloquax.

вєлєгласїе n. μεγαλοφωνία magnitudo vocis.

вєлєгласовати -соуѭ -соуєшн vb. alta voce clamare tur.

вєлєгласьно adv. alta voce trêb.

вєлєгласьнъ adj. μεγαλόφωνος altam vocem habens barl. krmč. sabb. 214. - **троубл** chrys.-lab. **-снѣє грома** vost. 1. 141.

вєлєдарьнъ adj. munificus psalt.-int.

вєлєдарьствьнъ adj. munificus psalt.-int.

вєлєдоушиѥ n. μεγαλοψυχία magnanimitas leont.

вєлєдоушьнъ adj. μεγαλόψυχος magnanimus per. LIII.

вєлєдоушьство n. magnanimitas psalt.-int.

вєлєдоушьць m. magnanimus leont.

вєлєдѣйствиє n. μεγαλοποιΐα magnificentia psalt.-int

вєлєдѣланиє n. μεγαλουργία magnificentia barl.

вєлєкрилъ adj. μεγαλοπτέρυγος magnas alas habens proph. cf. **вєлькрилъ.**

вєлєлѣпиє n. μεγαλοπρέπεια magnificentia krmč.-mih. cf. **вєльлѣпиє.**

вєлєлѣпота f. μεγαλοπρέπεια magnificentia cf. **вєльлѣпота.**

вєлєлѣпьно adv. magnifice **-пно.**

вєлєлѣпьнъ adj. μεγαλοπρεπής magnificus leont.

вєлєможиє n. potentia alex.-mih.

вєлємоштьнъ adj. potens alex.-mih. 71. 74.

вєлємъслиꙗ adj. alta sapiens psalt.-int.

вєлємѫдриє n. μεγαλοφροσύνη animus magnus.

вєлємѫдровати -дроуѭ -дроуєшн vb. magno animo esse chrys.-lab.

вєлємѫдръ adj. μεγαλόφρων magnanimus triod. ἀγανοφροσύνη comitas hes.

вєлємѫдрьнъ adj. μεγαλόφρων magnanimus sabb. 91.

вєлєокъ adj. μεγαλόφθαλμος magnos oculos habens ex.

вєлєразоумьнъ adj. ἀγανόφρων comis **-мєн** hes.

вєлєрѣчєвати -чоуѭ -чоуєшн vb. μεγαλορρημονεῖν magna loqui sabb. 32. 152.

вєлєрѣчивъ adj. μεγαλορρήμων magna loquens **-вое χвалѥнне** sabb. 153.

вєлєрѣчиє n. μεγαλορρημοσύνη magniloquentia bon.

вєлєрѣчьствовати -воуѭ -воуєшн vb. μεγαλορρημονεῖν magna loqui.

вєлєоумиє n. αὐθάδεια arrogantia **-мьѥ** hes.

вєлєоумьнъ adj. μεγαλόνους magnanimus alex.-mih. 97.

вєлєоустъ adj. μεγαλόστομος magnum habens os ex.

вєлєχвалити -лѭ -лиши vb. εὐφημεῖν celebrare ioann.

вєлєχвальнъ adj. εὔφημος laudabilis triod. gloriosus dioptr. **-лєнъ** vost. 1. 148.

вєлєχвальство n. εὐφημία laus.

вєлєχвалѥниє n. εὐφημία laus.

вєлєщдивъ adj. edax prol.-vost.

вєлєщдъ adj. ventris studio addictus **вєлиадъ** ant.-vost.

вєлий adj. μέγας magnus sup. ostrom. **вєлиє о сєбѣ мьчтати** chrys.-lab. **вєльѣ** cloz l. 833. **вєльꙗ** ibid. 99. 479. **вєлѣ** ibid. 139. **гласомь вєлиємь** šiš. 33. **-ꙁѣзоромъ** vost. 1. 63. vueliu fris. nota **вєлъ**

bon. **хотѧщи велѣ** antch. nsl. veljaki magnates trub. rum. **вел корник**.

великѣство n. μέγεθος magnitudo ant.-hom. sup. 63. 375. 381 etc.

великовъıйнъ adj. altam cervicem habens, superbus.

великогласьникъ m. magniloquax hom.-mih.

великогласьно adv. alta voce - **изрече** prol.-mart.

великогласьнъ adj. μεγαλόφωνος altiloquus.

великодавьць m. μεγάδωρος munificus.

великодаровитъ adj. μεγάδωρος munificus chrys.-lab.

великодаровьнъ adj. μεγάδωρος munificus.

великодарьнъ adj. μεγάδωρος munificus.

великодоушиѥ n. magnanimitas isaak.

великодоушьнъ adj. magnanimus sabb. 46. sup. 46.

великодьньскъıй adj. paschalis - **но слово** hom.-mih.

великодьньнъ adj. πάσχα paschalis svjat. - **ныи недѣлѣ** krmč.-mih. **великъдьньнъ** sborn.; nota **великый дьньный агньць** hom.-mih. male pro **великодьньнъıй**.

великодѣлиѥ n. μεγαλούργημα magnificentia chrys.-lab. men.-vuk.

великоименитъ adj. μεγαλώνυμος magnum nomen habens dial.

великоименьнъ adj. magnum nomen habens greg.-lab.

великомѣство n. ἕξις habitus io.-dam. **имѣти велико зрѣниы имѣниѥ** ἔχειν ἕξιν ὁράσεως ibid.: interpres sensum non intellexit.

великокрилъ adj. μεγαλοπτέρυγος magnas alas habens.

великокрильнъ adj. μεγαλοπτέρυξ magnas alas habens man.

великолѣпиѥ n. μεγαλοπρέπεια magnificentia.

великолѣпотиѥ n. μεγαλοπρέπεια magnificentia sup. 110.

великолѣпъ adj. μεγαλοπρεπής magnificus.

великолѣпьнъ adj. μεγαλοπρεπής magnificus.

великолѣпьнѣ adv. magnifice.

великомоштиѥ n. δύναμις potentia.

великомоштьнъ adj. μεγαλοδύναμος multum potens.

великомждриѥ n. μεγαλοφροσύνη magnus animus.

великомждровати -**дрꙋѭ** -**дрꙋѥшь** vb. magno animo esse antch.

великомждрьнъ adj. μεγαλόφρων magnanimus.

великомождьствовати -**ꙋѭ** -**ꙋѥшь** vb. μεγαλοφρονεῖν magno animo esse.

великомѫченикъ m. μεγαλομάρτυρ magnus martyr -**мꙋч-** sabb. 103. op. 2. 1. 45.

великомѫченица f. magna martyr ok. 56.

великообразьнъ adj. magnam gerens speciem (σχῆμα), de monacho nom.-lab.

великопроповѣдатель m. μεγαλοκήρυξ magnus praedicator.

великопроповѣдьникъ m. μεγαλοκήρυξ magnus praedicator.

великородьнѣ adv. μεγαλοφυῶς magnanimiter chrys.-lab.

великородьство n. magnanimitas men.-mih.

великость f. magnitudo mir.

великота f. μέγεθος magnitudo cloz II. 70. meth. 1. prol.-mart. - **дѣлъ**.

великотѣлесьнъ adj. corpulentus prol.-mart.

великоꙋмиѥ n. μεγαλογνωμοσύνη magnanimitas man.

великочꙋвенъ adj. clarus prol.-mart.

великъ adj. μέγας magnus ostrom. **великъ дьнь** ἑορτή festum pent.-mih. sup. cyr.-hier. **сотворите** - ἑορτάσατε exod. 23. 14. - vost. chron. 1. 203. 207. 212. 234. pascha sup. cyr.-hier. krmč.-mih. 28. pat.-mih. op. 1. 18.; 2. 2. 306. misc. 70. **велик четвртьк** typ.-chil. - **петък** prol.-mih. **велика соуботa** ok. 79. **велика ноштъ** πάσχα pascha ant.-hom. cf. pol. wielka noc lit. velíkos let. lêldêna **велика недѣлꙗ страстн, страстьнаꙗ** krmč.-mih. **великъıй** neuma vost.-op. 652. sbor.-kir. 33. **за ꙗко га оубише на великоу божоу вечеру прекo мира** pom.-cet. **и до велика** chron. 1. 201. 7. **по великоу** chron. 1. 58. 11.

велиѫи adv. λίαν valde georg.

величавати -**ваѭ** -**ваѥшь** vb. μεγαλύνειν extollere.

величавъ adj. ὑπερήφανος superbus šiš. 48. ἀλαζών arrogans sup. 66. cf. 427. ὑφαῦχην superbus dioptr. κενόδοξος inanis gloriae cupidus: eadem vox legitur svjat. ant. pat. **конь** - op. 2. 2. 85.

величай m. ὑπερηφάνεια superbia ant. 68.

величаниѥ n. ἀλαζονεία fastus op. 2. 2. 287. tumor sup. 396. φαντασία pompa sup. 376. **-ныи и припѣла** glag.-otr. 20. nota **-чадниѥ** sup. 402.

величати -**чаѭ** -**чаѥшь** vb. μεγαλύνειν extollere kruš. - **сѧ** ἐπαίρεσθαι extolli sup. 33. 105. 376 etc. **дамаскъ сѧ тобою -чаѥтъ** hom.-mih. nsl. veličati spang.

величивъ adj. superbus sbor.-kir. 46. - **голнадꙗ** men.-mih.

величина f. κενοδοξία vana gloria ant. men.-mih.

величити -чѫ -чиши vb. μεγαλύνειν extollere - **бога** bon.

величие n. μέγεθος magnitudo sup. ant.-hom. hom.-mih. μεγαλεῖον magnum opus ostrom. ἀξία dignitas men.-vuk.

величьно adv. magnifice š.-gl. 77. nsl. veličen habd.

величьность f. magnificentia š.-gl. 42.

величьскъ adj. velicensis **епископъ** - Clemens š.-gl. 41.

величьствие n. μεγαλειότης sup. ostrom. μεγαλοσύνη magnitudo šiš. 217. **-чество** bon.

величьство n. μέγεθος magnitudo sup. svjat. krmč. dial. ant.-hom. men.-mih. chrys.-lab. maiestas sup.

велиіаръ m. βελίαρ, βελίαλ beliar men.-mih. chrys.-lab. šiš. 103. **велиіаръ** pat. kruš. **велиі** sup. 141. 13. pro **-лиіаръ**.

великча f. φεβρουάριος grom. serb. veljača, oveljaća, aveljača.

вельблѧдица f. camelus krmč.-mih. **вельблоудица**; **-блюдица** men.-leop.

вельблѧдъ m. κάμηλος camelus krmč.-mih. 369. ant.-hom. prol.-vuk. prol.-mih. op. 1. 87. **вѣльблоудъ** š.-gl. 72. cf. veram vocabuli formam **вельблѧдъ**.

вельблѧдьскъ adj. cameli **вельб-** proph.

вельблѧжда adj. poss. καμήλου cameli pat.-šaf. **-жа** svjat.

вельбѧдинъ adj. poss. cameli kruš.

вельбѧдъ m. κάμηλος camelus ostrom. georg. pent.-mih. prol.-mart. men.-leop. op. 2. 1. 50. **вельбѫдъ** vost. 1. 15. lit. verbludas e russ.; goth. ulbandus ahd. olpenta et elefant asch. olvunt ags. olfend and. ulfalldi afz. olifant Diez, Wörterbuch 697. cf. croat. lefanja kost verant. slavi a gothis habent. cf. **вельблѧдъ**.

вельбѫждь adj. poss. καμήλου cameli **-ѫдъ** ev.-trn. **отъ власъ** - ostrom. **власъ -ждн** ibid. prol.-mart. ab hac voce differt **-ждьскъ** bulgariae urbs asên 53.

вельгласие n. μεγαλοφωνία vocis magnitudo.

вельгласьно adv. alta voce prol.-mih. hom.-mih.

вельгласьнъ adj. μεγαλόφωνος altiloquus ant.-hom. hom.-mih. op. 2. 2. 425.

вельдарованиіе n. magnificentia sup. 381. 6. φιλοτιμία liberalitas hom.-mih.

вельдоушие n. magnanimitas leont.

вельзеоулъ m. belzebul ev.-ssec. xiv.

вельзѣвоулъ m. βελζεβούλ belzebul hom.-mih.

велькрилъ adj. μεγαλοπτέρος iez. 17. 3. - vost. cf. **велекрилъ**.

вельлѣпие n. μεγαλοπρέπεια magnificentia krmč. leont. men.-mih.

вельлѣпота f. μεγαλοπρέπεια magnificentia sabb. 218. **велъ-** bon.-hes. 36.

вельлѣпъ adj. magnificus sup. 76. **велѣпъ** bon.

вельлѣпьнъ adj. μεγαλοπρεπής magnificus ant. šiš. 254. sim. 12. - **комитъ** krmč.-mih. 226

вельма adv. λίαν valde prol. alex.-mih. 194. men.-mih.

вельми adv. σφοδρῶς valde sup. cloz II. 74. nest. διαπρυσίως clare sup. 241. **радь быхъ вельми** leont. - **колѣ** πολλῷ πλέον multo magis - **лоучѣ, - паче; велми** sup. 24. 67. 117 etc. croat. veomi.

вельможа m. μεγιστάνων εἷς optimatum unus svjat. δυνάστης dynasta op. 1. 172. sborn. hom.-mih. sup. per. 91. prol.-mih. sim. I. 11. chron. I. 168. 184. 195. bor. 6. sabb. 5. 175. 177. 204. 205. vita-theod. alex.-mih. raro **-можь** sabb. 192. ubi pl. nom. **-жи** et triod., ubi pl. nom. **-жие**.

вельможьство n. potentia op. 51.

вельмъслъ adj. ὑψηλόφρων superbus svjat.

вельмъслие adj. μεγαλόφρων magnanimus ex. **-ное срѣдьце**.

вельмѣ adv. valde nom.-bulg.

вельмѫдровати. -дроүѭ -дроүѥши vb. magno animo esse sup. 121. 404.

вельмѫдръ adj. magnanimus hom.-mih.

вельмѫдрьствовати -воүѭ -воүѥши vb. μεγαλοφρονεῖν magno animo esse ant.

вельмѫжь m. εὐδιάκριτος insignis men.-vuk. μεγιστάνων εἷς optimatum unus sup. 261. pat.-mih. men.-mih. sim. I. 6. bell.-troj. 25. sabb. 14. 156.

вельножие n. μεγάλη μάχαιρα magnus culter prol. μάχαιρα culter prol.-mart.

вельрѣчьвати -чоүѭ -чоүѥши vb. μεγαλορρημονεῖν magna loqui ant. hom.-mih. **велър-** bon.

вельрѣчие n. μεγαλορρημοσύνη magniloquentia ant.

вельство n. μέγεθος magnitudo ephr.-vost.

вельхвалынъ adj. μεγάλαυχος ostentator ant.

вельыдневъ adj. γαστρίμαργος gulosus ant.

вельыдъ adj. γαστρίμαργος gulosus io.-clim. ant.

вельырь v. **велиіаръ**.

велѣние n. πρόσταγμα, κέλευσις mandatum ant. δόγμα placitum georg. hom.-mih.

велѣти -лѭ -лиши vb. βούλεσθαι velle hom.-mih, 1. tim. 5. 14. - bulg. **зѣ-**

λειν velle šiš. 65. 73. 84. 88. 143. 230. 245. 258. sup. op. 2. 1. 149. 165. αἱρεῖσθαι malle **якъсе велеть тѣхъ ради творити** hom.-mih. κελεύειν iubere sabb. 164. sup. ἐπιτάσσειν iubere sup. ostrom. isaak. ἐπιτρέπειν committere men.-mih. šiš. 92. sup. 352. θεσπίζειν statuere men.-mih. λέγειν dicere nest. **велеть намь творити** peut.-mih. cf. cloz I. 62. 502; II. 88. scr. vr eligere varas bonus gr. βούλομαι lat. velle goth. viljan.

венедикъ m. venetus **-декы** sbor.-kir. 62.

венетия f. venetia cyr. 20.

венетъскъ adj. ἐνετικός venetus.

веноусъ f. venus bell.-troj. 8.

веноуша f. venus bell.-troj. 7. 29.

веньяминовъ adj. poss. βενιαμίν beniamin **веньям-** šiš. 63.

веньяминъ m. nom. propr. viri, βενιαμίν beniamin sup.

веньямиинь adj. poss. beniamin sup. 256.

веньямиинь adj. poss. beniamin pent.-mih.

веонець m. ταῦρος taurus greg.-naz. 256: male, uti videtur, pro **юнець**.

вепрь m. ὗς aper krmč. georg. pat.misc. **-дивий** men.-mih. **дивьимь вепрьмь** greg.-naz. χοῖρος porcus krmč.-mih. gr. κάπρος lat. caper, aper ags. häfar curt. 1. 37. let. vepris cf. scr. vap semen spargere, gignere.

верига f. ἅλυσις catena ostrom. georg. šiš. xiv. sup. nsl. veriga rum. **веригъ** cf. **вероуга**.

веригьникъ m. δεσμώτης custodia act. 27. 42. - vost.

веригьнъ adj. ἁλύσεως catenae dial. kruš. ἁλυσιδωτός catenatus pent.-mih. **риза -на** chrys.-lab.

вероуга f. ἅλυσις catena glag. nsl. veruga habd. cf. **верига**.

верѣгнлийскъ adj. vergilii **верьг-** alex.-mih. 8.

верѣя f. μοχλός vectis bon. sup. 349. 352. chrys.-lab. dioptr. hom.-mih. georg. **-рѣями** et **-рѣйми** hom.-mih. nsl. verêja.

веселилъ adj. ταῦρος elatus ex.

веселитѣи -лѣж -лиши vb. εὐφραίνειν exhilarare sup. ant.-hom. - **сѧ** τέρπεσθαι delectari sup. εὐωχεῖσθαι convivia agere sup. 236. - **чимь** isaak. hom.-mih.

веселие n. ἀγαλλίασις, εὐφροσύνη laetitia sup. ant. sim. II. 13. γάμος nuptiae bell.-troj. εὐωχία convivium sup. 236. vuezelie fris. 1. 32.

весело adv. laete cloz I. 750. sup. 418.

веселованиие n. laetitia **-ные** op. 2. 2. 200.

веселовати сѧ -лоуѭ сѧ -лоуѥши сѧ vb. φαιδρύνεσθαι hilarem esse hom.-mih. ἀγαλλιᾶσθαι laetari svjat. op. 2. 2. 200. men.-mih. sine **сѧ** hom.-mih.

веселость f. laetitia **на - крака ткоего** alex.-mih. 98.

веселъ adj. φαιδρός hilaris cloz. εὐχαριτώτατος gratiosus sup. man. **съ веселама очима** hom.-mih. ἐπίχαρις gratiosus sup. 236. ἀγαλλιάσεως exultationis sup. 235. pruss. wessals rum. **вѣсел** alb. veseljit.

весельно adv. θαρραλέως audacter psalt.-theod.

веселынъ adj. hilaris ant.-hom. θυμήρης iucundus psalt.-theod. εὐφροσύνης lactitiae **-но вино** hom.-mih. š.-gl. 62. **-но трьпѣниие** greg.-lab. **дьнь пиѣвьнъıй -ный** proph.

весельство n. hilaritas sbor.-kir. 47. vost. 1. 275.

весло n. κώπη remus sup. 298. greg.-lab. **веслы гребы** hom.-mih. rum. **вънслъ**.

весльникъ m. κωπηλάτης remex.

весна f. ἔαρ ver ostrom. man. nest. **весъна** bon. scr. vasanta lit. let. vasara aestas lit. pavasaris let. pavasara gr. ἔαρ (Fέαρ) lat. vêr (veser) curt. 1. 589. rad. vas, us splendere.

весноватн -ноуѭ -ноуѥши vb. ἐαρίζειν vernare hom.-mih. 65. **садовъı и каменьемь -ноуютъ** op. 2. 2. 84.

веснынъ adj. ἔαρος veris **весънъ** sup. 379: nota **весънѣмъ градѣ** fortasse pro **въсинѣмь** pago similis sup. 397. 10. **весныхъ** men.-mih.

вести, ведѫ, ведеши vb. ἄγειν ducere part. **веда** op. 2. 2. 78. ἀπάγειν abducere; φέρειν ferre, de via man. ἕλκειν trahere men.-vuk. - **кодоу** krmč.-mih. - **сѧ** ἄγεσθαι duci šiš. 88. **ведена къıсть ростислава за ярослава** per. 111. φέρεσθαι ferri šiš. 177. **отъ ноудейна веде се** men.-mih. pruss. west, westwei lit. vedu, vesti.

вести, везѫ, везеши vb. ἄγειν vehere sup. 71. φέρειν ferre hom.-mih. ἡγεῖσθαι ducere men.-mih. **корабль везомь** sabb. 181. 195. **на колесехъ везень** prol.-mart. - **сѧ** vehi **везѣахоу се** šiš. 44. sine **сѧ**: ἐξέναι exire men.-mih. nsl. odvesti, prevesti prip. 173. 251. scr. vah (e vagh) vehere gr. Fεχ: ὄχος currus lat. vehere goth. vigan movere ahd. wagan currus curt. 1. 169.

ветъхати -хаѭ -хаѥши vb. παλαιοῦν antiquare.

ветъхость f. παλαιότης vetustas.

ветъхота f. παλαιότης vetustas io.-clim.

ветъхъ adj. παλαιός vetus cloz I. 354. 910. sup. - **дѣньми** hom.-mih. cyr. 16. - **рнмь** prol.-mih. - **человѣкы** men.-mih. **нокам и ветъхам** svjat. **въ ветъхъıнхъ** ἐν τῇ παλαιᾷ (διαθήκῃ) sup. 274. comp. **ветъшай** men.-mih. scr. vatsas annus gr. ἔτος (Fέτος) lat. vetus curt. 1. 210. lit vetušas. nota alb. vitt annus vjet anno elapso vjetъгъ vetus.

ветъшати -шаѭ -шаѥши vb. παλαιοῦσθαι antiquari ostrom. krk. мен.-mih. **-шанъ** chron. 1. 209. **ветшалъ** παλαιός vetus hes. 12.

ветъшити -шиѭ -шиши vb. παλαιοῦν antiquare - **рнзы** krmč.-vost.

ветъшь f. παλαιότης res antiquae greg.-naz. **въ ветъши писмене** šiš. 56.

ветъшьнъ adj. vetus **книги -тошные** chir.

вечеръ m. ἑσπέρα vespera cloz I. 259. 847. **въ** - ὄψε sero ostrom. sine **въ** id. sup. **даже до одвечера (отъ вечера) пришьла бы** dioptr. cf. nsl. odvečera, odvečerka; **отъ съ вечера до оутрьнѥ** greg.-lab. τὸ δειλινόν vespera nsl. etiam f. est. cf. gr. ἕσπερος lat. vesper lit. vakaras curt. 1. 566, qui primariam formam putat esse vaskaras, scr. vasatis nox et rad. vas tegere confereus.

вечерьнъ adj. ἑσπερινός vespertinus **-на жрьтва** chrys.-lab.

вечерьнь adj. ἑσπερινός vespertinus sabb. 84. ant.-hom. pat. **слоужба -ны** typ.-chil. - **часъ** men.-mih. - **годъ** vita-theod. **-ны страна** prol.-mart. **по -нимь вьходѣ** krmč.-mih. 157.

вечерьня f. ἑσπερινὴ εὐχή, ἑσπερινὸς ὕμνος officium vespertinum men.-vuk. misc. typ.-chil. chron. 1. 128. 167. 208. cyr. 19. 34. men.-mih. hom.-mik. coena **-рня** sup. 249. rum. **вечернїъ**.

вечеры f. δεῖπνον coena sup. ostrom. krmč.-mih. leont. **-ри** šaf.-frag. 35. **по -ри** bell.-troj. 34.

вечерыниѥ n. coena mir. **-рѣи-** ev.-trn.

вечерыти -рыѭ -рыѥши vb. δειπνεῖν coenare ostrom. chrys.-lab. šaf.-frag. 35. zlatostr.

вештєсѣчьць m. ὁλοτόμος lignator, ubi ὕλη male versum est.

вещь f. πρᾶγμα res sup. ostrom. šiš. 190. cloz I. 204. 688. 879. φύσις natura svjat. hom.-mih. **миноѹла сарри женьскыа** - τὰ γυναικεῖα pent.-mih. - **женьска мн ѥсть** τὰ κατ' ἐθισμὸν τῶν γυναικῶν μοί ἐστιν gen. 31. 35. - pent.-mih. - **сътворити** causam facere leont. στοιχεῖον elementum cloz I. 565. io.-dam. ὕλη materia svjat. ex. sup. cf. goth. vaihts ahd. wiht ags. viht res.

вештьнъ adj. πράγματος rei cyr.-hier. φυσικός naturalis rom. 1 26. - vost. ὑλαῖος materialis dioptr. **дѣвьство -ноѥ** svjat. materiae sup. **моудна и вещна** dioptr.-vost.

вештьство n. οὐσία essentia krmč. ὕλη materia ant. cf. sup. 385.

вештьствьнъ adj. οὐσίας essentiae krmč.-mih. pat. prol.-mart.

вивиана f. nom. propr. loci, bibiana glag.

виблотикарь m. bibliothecarius cyr.

видана f. nom. propr. loci, βιδανή bidana sup. **видѣна** sup.

видати -даѭ -даѥши vb. κατοπτεύειν speculari ant. **невѣснаа -даѥть** antch.

видидъ v. **въдидъ**.

видитель m. speculator ioann. typ.-chil. cf. **видѣтель**.

видительнъ adj. ὀπτικός ad visum pertinens isaak.

видовати -доуѭ -доуѥши vb. contemplari sup. 212. ὁρᾶν videre sup. 277. ephr.-vost.

видовѣникъ m. ἐπόπτης testis oculatus **-вникъ** op. 2. 2. 79.

видокъ m. testis e russ.

видомъ adj. visibilis **-мою вьрстою** io.-clim. **надежды -мы нѣсть надежды** svjat.

видотворити -рѭ -рѣши vb. εἰδοποιεῖν repraesentare io.-dam.

видсайда f. nom. propr. loci, βηθσαϊδά bethsaida assem.

видъ m. ὅρασις visus op. 2. 2. 302. θεωρία inspectio sup. 2. 2. 79. ὀπτασία visio sup. - **сѣнѣнь** hom.-mih. oculus **видоѥ** ok. 61. εἶδος species, genus sup. 132. **высакы видь клоуженны** chrys.-lab. **различни видоѥ крашьнь** krmč.-mih. **злачьно видомь зелиѥ** hom.-mih. forma men.-mih. ῥοπή momentum barl. ἱστορία historia sup. 253. 23.

видъѣфагиѩ -гиꙗ f. nom. propr. loci, βηθφαγή bethphage cloz I. 43.

видь f. aspectus **мечтноѹю видь, предивноѹю тоу видь** georg.-vost.

видѣлиць m. θεατής spectator prol.

видьнъ adj. contemplativus **-на жизнь** sup. 203. 27.

видѣць m. θεάτης spectator hom.-mih. ant. pat. isaak. tur. **миоудъмь - бысть** chrys.-lab. **тайныхъ** - ὁ τῶν κρυπτῶν ἔφορος rerum occultarum inspector krmč.-mih. 156.

ВИДѢВАТИ -ВАЮ -ВАЮШИ vb. videre **ВИДѢВАЮЩЕ** ephr.

ВИДѢНИЕ n. ὅρασις, ὄψις visus sup. ant. kruš. θέαμα spectaculum sup. hom.-mih. θεωρία intelligentia sup. ἰδέα idea sup. **-НИЕМЬ КѢЛЬ** prol.-mart. forma - **ГОЛОУБИНО** nom.-mih. visio, somnium leont.; male γνῶσις scientia pro **ВѢДѢНИЕ**: - **РАЗВЕЛИЧАЕТЬ** op. 2. 1. 147. rum. **ВЕДЕНІЪ**.

ВИДѢНЬНЪ adj. ὁράσεως aspectus pent.-mih.

ВИДѢТЕЛЬ m. speculator ant.-hom. cf. **ВИДИТЕЛЬ**.

ВИДѢТЕЛЬНЪ adj. ad visum pertinens **-НА СНЛА** act. isaak. dioptr. cf. **ВИДИТЕЛЬНЪ**.

ВИДѢТИ, ВИЖДЖ, ВИДИШИ vb. ὁρᾶν, βλέπειν videre; θεωρεῖν spectare sup. - **Сѧ** δοκεῖν videri **ВИДИТЬ СЕ МНѢ** par. **ДОБРО ВИДИТ Сѧ** hes. 10. **КАКО ВИДИТЬ СЕ ВАМЬ** nom.-mik. nota impt. **ВИЖДИ** bon. bis. et **ВИЖЧЬ** glag.-otr. 21. part. praes. **ВИДИМЪ** ὁρατός visibilis sup. antch. et **ВИДОМЪ** quod cf.; nota croat. vid sanatio luč. scr. vid gr. Fιδ: εἶδον lat. vid goth. vit ahd. wiz curt. 1. 282. pruss. widdai vidit.

ВИЗАНТѢНИНЪ m. byzantius russ.

ВИЗАНЪТИЙ m. byzantium **-ЗАНЬТИЙ ВЕЛИКАГО** prol.-mih.

ВИЗАНЪТИЙСКЪ adj. byzantius **-НЬТ-** prol.-mart. man.

ВИЗАНЪТИЯ f. byzantium **-НЬТ-** prol.-vuk. prol.-mart. **-ЗАНТ-** mir. men.-mih. gen. **-ТІЮ** krmč.-mih.

ВИКНА f. vas vinarium cf. ngr. βυκίον, βύκος duc. **ПОВЕЛѢ НАЛИТИ ВИНА ІЖЕ НОШАШЕ ВИКНЮ** vita-theod. 20. **ВИКНА** alex. bulg. vidija poculum milad. croat. viča (vichja) ampulla verant.

ВИЛА f. νύμφη nympha - **ПРОРОЧНИЦА** bell.-troj. 5. 17. **ВИЛЫ ПРОРОЧНИЦѢ** vost.-op. 387. **МОРЬСКА** - bell.-troj. 21. **ТРѢБЫ КЛАДОМЫА ВИЛАМЪ** vost. **МОЛѦТЬ Сѧ ОГНЕВИ ПРѢДЪ ОВИНОМЬ И ВИЛАМЪ** vost. **ВИЛѢ ЧЛОВѢКООБРАЗНѢ ДВѢ ЖИВОТНѢ**; **СНРИНЫ, РЕКШЕ ВИЛЫ** vost. **ПЕРЕНОУ, ХОРСОУ, МОКШИ, ВИЛАМЪ** vost. **ВѢРОУЮЩЕ ВЪ ВИЛЫ, ИХЪЖЕ ЧИСЛОМЬ ТРИДЕВАТЬ СЕСТРЕНИЦЬ** vost.-op. 228. nsl. vila nympha habd. maga maior, quam pro humano habitu, comata, candida veste induta; viličen superstitiosus; vilec magus; konj vilovit, vilovski, vilinski prip. vilinski kralj prip. croat. vila nympha verant. cf. serb. vragoduh i uzvionut živ. 191.

ВИЛИЦА pl. f. κρεάγρα fuscina par. explicatur per **КРУКЪ** ber. nsl. vile, vilice; nota russ. **ВИДЕЛКИ** pol. widły, widełki; nota etiam **ВИЛИЦА** hedera helix alex.

ВИНА f. αἰτία causa sup. **ГЛАГОЛАТИ ВИНЫ** αἰτιάσεις accusatio krmč.-mih. αἴτιον causa hes. ἀξία causa cloz I. 614. 673. ὅλη occasio cloz I. 727. ἀφορμή causa, occasio sup. vost. 1. 437. ansa sup. πρόφασις praetextus ev.-trn. ὑπόθεσις argumentum sup. hom.-mih. τρόπος modus cloz I. 647. **НЕ МОЖАХОУ ИНОЮ ВИНОЮ ОУВѢДѢТИ** hom.-mih. **БЕЗЬ ВИНЫ** ἀναίτιος innocens hom.-mih. **МОУЖЬ ЕПИСКОПОУ ВЪ ВИНѢ** per. 42. sbor.-kir. 55. pruss. etwinût excusare let. vaina rum. **ВИНЪ** culpa **ВИНЪѢ** suspicio **ВИНОВАТ** reus.

ВИНАРЬ m. ἀμπελουργός vinitor luc. 13. 7. op. 1. 253. pat. hom.-mih.

ВИНАРЬСКЪ adj. ἀμπελουργοῦ vinitoris.

ВИНАРЬСТВО n. cultura vitium **ОТЬ ПЧЕЛАРСТВА, ОТЪ КЪБЛАРСТВА, ОТЪ ВИНАРСТВА** gram. 19. 79.

ВИНИТИ -НЬ -НИШИ vb. accusare psalt.-iut.

ВИНИЧИНА f. ἄμπελος vitis kruš. **ВИННИ-** alex. ἕλιξ hedera gen. 49. 11. - peut.-mih. ephr.-vost. nsl. vinika labrusca, vitis agrestis cf. **ВИЛИЦА**.

ВИНИЧЬЕ f. κλήματα vites op. 2. 2. 118. ἄμπελοι vites kruš. **ВИННИ-** alex.

ВИНИЧЬНЪ adj. ἀμπέλου vitis **-НАГО ГРѢМА** ex. op. 2. 1. 16.

ВИНО n. οἶνος vinum; σταφυλή uva kruš. pent.-mih. ἄμπελος vitis sup. bon. psal. 77. 47. ἀμπελών vinea sophon. 1. 13. **СТАТИ ОУ ВИНА** princernam esse hom.-mih.: nota **ЖИТО ВИНОВЬ ТВОИХЪ** deut. 14. 22. - pent.-mih. pruss. acc. wynan lit. vinas; gr. οἶνος lat. viuum goth. vein and. vîn curt. 1. 594, qui graeci et lat. vocabuli radicem esse statuit vi, putans reliquos populos vocabulum latinum mutuatos esse: aliis semiticae originis esse videtur: hebr. jain aeth. vain.

ВИНОБѢРЬ f. τρυγητός vindemia mich. 7. 1. - op. 2. 2. 98.

ВИНОВѢСЬНЪ adj. οἰνομανής insano vini amore captus men.-mih.

ВИНОВАЬЦА m. qui vinum, uvas furatur: sensus dubius nom.-lab. 21. 79; male - **ВАХЪ** men.-mih. 205. cf. **ЖИТОВЛАЬ**.

ВИНОВАТИ -ОУЮ -ОУЮШИ vb. accusare - **КОГО: ВИНОУЕТЬ ЖИДОВЪ** vost. 1. 84.

ВИНОВАТЪ adj. αἴτιος auctor krk. chrys.-lab. per. 62. isaak. nom.-bulg. - **ІЕСТЬ БЛАГИМЪ** vošt. 1. 84.

ВИНОВЬНИКЪ m. αἴτιος auctor hom.-mih. sabb. 137. steph.

виновьнокатн -ноуѭ -ноуѥшн vb. accusare **-ноуй** anth.

виновьнъ adj. αἴτιος auctor dial. isaak. op. 2. 2. 7. - **вѣньцемь** ioann. **-на творити** accusare sup.

виноградарь m. ἀμπελουργός vinitor sbor.

виноградъ m. ἀμπελών vinea pat. hom.-mih. ἄμπελος vitis sup. vost. ioann. 15. 1. - op. 1. 259. op. 2. 1. 135; 2. 2. 118. proph. pent.-mih. chron. man. - vost. - **на языцѣ насаждень** prol.-mih. goth. veinagards.

виноградьнъ adj. vineae - **дѣлатель** ἀμπελουργός vinitor men.-mih. ἀμπέλων vitium vost. 1. 231.

виноданіе n. οἰνοδοσία viui datio sup. 238.

винодѣлатель m. ἀμπελουργός vinitor hom.-mih.

винокръчьмьнникъ m. vinarius pat.-mih.

винолий m. οἰνοχόος pincerna alex.

винолиѣць m. οἰνοχόος pincerna pyrg.

винолюбатель m. pincerna chrys.-lab.

винолюбьнъ adj. viui amans chrys.-lab.

виноносъ m. οἰνοφόριον vinarium trigl.

винопійство n. οἰνοφλυγία vinoleutia ant.

винопійстволюбитель m. οἰνόφλυξ vinosus ant.

винопійца m. οἰνοπότης vini potor ant. pat. hom.-mih. chrys.-lab.

винопитіе n. οἰνοποσία vini potio dial. typ.-chil. chrys.-lab. nom.-mik.

винопиньство n. οἰνοφλυγία vinolentia men.-mih.

винопродавьнъ adj. vinarius **крьчьмиица -вы храмъ именоуѥть** se krmč.-mih. 142.

винословесьнъ adj. αἰτιολογικός aetiologicus ant.

виноточьць m. pincerna misc.-serb.

виночьрпьчий -чіа m. οἰνοχόος pincerna ephr.-vost. **старѣйшина -чіимь** ἀρχιοινοχόος magister pincernarum.

виночьрпатель m. pincerna **-чьрп-** alex.

виночьрпьний m. pincerna **-чьрпий** alex.

виночьрпьница m. οἰνοχόος pincerna.

виночьрпьць m. οἰνοχόος pincerna.

виночьрпьчий -чіа m. οἰνοχόος pincerna **старѣй -чьрпьчіимъ** ἀρχιοινοχόος magister pincernarum ephr.-vost. dat. **-чію** chrys.-lab.

виночьрпьчь adj. poss. οἰνοχόου pincernae.

виноѥмлиа f. vindemia glag.-stul.

винъ m. res **въсѣхъ добрынъ виновъ къможиши въстоупити на съвѣрьшиие** pat. 285. cf. **вина.**

виньникъ m. αἴτιος auctor sup. op. 2. 2. 298. **виинникъ** bon.

виньникъ m. οἰνοχόος scyphus **виинники** eccles. 2. 8. - vost.

виньница f. ἀποθήκη conditorium, cellarium leont. dial. kruš. alex. οἰνοχόη urceus eccles. 2. 8. - vost. vitis alex.

виньнъ adj. αἴτιος auctor; ὑπεύθυνος reus sup. greg.-naz. **нѣсть - богъ зълоу** svjat. **виньна творити** αἰτιᾶσθαι accusare hom.-mih.

виньнъ adj. οἶνου viui aut. - **мѣхъ** pent.-mih. - **сьсоудь** pent.-mih. **окилии -нѣмь** sborn. **-но питиѥ** krmč.-mih. 371.

виньство n. αἴτιον causa op. 2. 2. 298.

виньце n. οἰνος vinum krk.

виница f. βότρυς uva caut. 1. 14. nsl. vinjaga labrusca meg. lit. vínüga.

вира f. wergeld nest. sbor.-kir. 18. e germ.

виръ m. δίνη vortex pat. piscina gram. 6. 8. 11. 53. 57. nsl. vir, viranjek serb. vir rad. vr, vere ergo scaturigo.

виръгылиий -ииа m. virgilius sg. geu. **виръгылиие** men.-mih.

висѣкто n. βίσεξτος annus intercalaris ev.-trn. **висикто** nom.-barb. **висѣктосъ, висѣктъ, високосъ** alex. cf. **високостьнъ.**

вискливъ adj. χρεμετιστής hinnieus **конь** - cyr.-hier. bulg. viska vb. serb. viska, visnuti, vištati: nota **виськъ** de sue trigl.

висла f. vistula op. 2. 1. 39. per. 1.

висли pl. m. vistulae accolae: sic vertendum videtur **сѣдѫ въ висльхъ** meth. 7.

висѣѫти -иѫ -иеши vb. muttire **'не висѣоувь никтожѣ языкомъ** ies.-nav. 10. 21. - vost. **вѣлиѥмь гласомь висѣоувь женоу поусти** alex.-mih. 106. rad. visk.

високостьнъ adj. βίσεξτος bissextus **-стное (лѣто)** per. 112. 35. cf. **висѣкто.**

висонь f. βύσσος byssus **прѣсоуклаѥма виссонь** men.-mih. 406.

вистиарии f. βιστιάριον vestiarium, thesaurus gram. 295.

вистиарь m. βιστιάριος praefectus aerario gram. 19. 196. 223. misc. 28. cf. **рнзьница.**

вистиарьникъ m. praefectus aerario gram. 61.

вистиарьскъ adj. praefecti aerario gram. 19.

вистиарьство n. aerarium gram. 279.

висть f. κέγχρος granum **дасть емоу очи, малоую висть** ὀφθαλμόν, **τὴν μικρὰν ἐκείνην κέγχρον** oculum, exiguum illud granum zlatostr.: rectius fortasse visus, quamquam respondeat gr. κέγχρος.

вистьнъ adj. φανερός manifestus cyr.-hier.

висѣлица pl. f. φουρκα furca krmč.-mih. **-селица** trigl. bulg. viselično mêsto.

вискльникъ m. homo furca dignus -лн- alex.

вискнинє n. pendere sup. 108.

вискѣти, вишѫ, висѣшин vb. κρεμάσθαι pendere sup. cloz I. 564. 671. nota part. **висимъ** sup. 364. 369. 370. hom.-mih.

вита f. βῆτα beta chrabr. 90.

витлиіцѣ n. ξενία hospitium barl. krmč. hom.-mih. οἴκησις domus men.-vuk. οἰκίδιον parva domus prol.-mart. γαλεάγρα decipula men.-vuk.

витальникъ m. incola prol.-mart. pat.-šaf.

витальница f. κατάλυμα deversorium luc. 22. 11; 22. 12. - ev.-syn. a πανδοχεῖον, ξενίδιον hospitium men.-mih. hospitium, xenodochium leont. domus leont.

витанїа f. βηθανία bethania š.-gl. 47.

витаніе n. κατάλυμα deversorium pyrg. καταγώγιον deversorium men.-mih.: male κατηγορία crimen sup. 305.

витати -таѭ -таєшн vb. ἐνοικεῖν habitare sup. 289. αλλίζεσθαι deversari sup. 294. καταλύειν commorari ant. ἐπὶ τὸν οἶκον εἰσέρχεσθαι in domum ingredi men.-mih. hospitari leont. **виталь ѥсть** ξενίζεται hospitatur act. 10. 32. - šiš. - **къ витальницахъ, - къ полатахъ** men.-mih. **витавъ къ ней** hom.-mih. 136. part. **витаіе** οἰκήτωρ incola men.-vuk.

вити, вишѫ, вінєшн vb. ἑλίσσειν circumvolvere - **власы** krmč.-mih. nsl. vitra holzlege dain. 104. vita reis zum korbflechten vitiça annulus. scr. vê viere vitikâ ligamen vêtras rohr gr. ἴτυς schildrand ἰτέα salix lat. viere, vitex, vitis ahd. wit reisig wida salix lit. vîti; vitis weidengerte goth. vidan, vindan curt. 1. 593.

витій -тія m. ῥήτωρ rhetor cf. **вѣт-**.

витійскъ adj. ῥητορικός rhetoricus cf. **вѣт-**.

витіе n. στρόφος tormina **витыє оутроб҃ѣ** op. 2. 2. 201. **огнь и - въ жтробѣ** pat.-bulg. ioann. serb. vitje turbo stul.

витъ m. μηχανή machina dial. dial.-šaf. **дрѣводѣльскый витьль**: κοχλίας cochlea pyrg. nsl. vitel, vitlo habd. bulg. vitlo pokl. I. 49.

витлѣомъ m. βηθλεέμ bethlehem -мь š.-gl. 63.

витъко m. nom. propr. viri sg. acc. - **тка** steph.

вить f. σχοινωτόν res torta in modum funis **выдѣлано витию** kozm.-ind.

витьлѣмь f. βηθλεέμ bethlehem sg. loc. **-ми** cloz I. 892.

витьлѣомъ m. bethlehem cloz I. 884.

витѫжити -жѫ -жиши vb. superare glag.

витѫжьствіе n. militia glag.

витѫжьство n. ἀνδρία fortitudo bell.-troj. 7. alex.-mih. 51.

витѫжьствовати -воуѫ -воуєши vb. ἀνδρίζεσθαι fortiter agere **-тєж-** glag.

витѫзовати -зоуѫ -зоуєши vb. militare **-тєз-** š.-gl. 77.

витѫзь m. heros pl. gen. **-зѣй** per. 3. **-зъ** bell.-troj. pl. instr. **-зы** ibid. 4. 5. 43. **витязь** alex.-mih. nsl. vitez serb. vitez croat. vitez miles verant. magy. vitéz rum. **витѣз**.

вихръ m. turbo psalt.-int. **-хромь** hom.-mih. meth. 7. συσσεισμός conenssio ant. - **вѣтрьнь** prol.-mart. nsl. víher, vihra et vihár, vihér: cf. vihta, nevihta et zavihtêti vibrare rum. **вифор**.

вица f. virga: habes bulg. vica serb. vickast russ. **вица** lit. vicas ngr. βίτζα vent.

вишніе n. βρυλλίον silvula **съвѫзавъшоумоу вишнимь врага** io.-clim. cf. **вишь**.

вишнынъ adj. colorem cerasi aproniani habeus - **варѫгъ** sbor.-kir. 62. nsl. serb. višnja bulg. višnь lit. višna let. vêšna ugr. βίσηνον, βισηνιά alb. višje rum. **вишнѣ, вишнѣ** usl. višnov fuscus meg.

вишь m. θαλλοί rami virentes - **многъ** io.-clim. βρυλλίον (cf. ugr. βρύλλον, βροβλλον iuncus et ulat. brolium, bruillium silvula, quod e περιβόλιον natum putant) quod russ. per **хворостъ** explicatur op. 2. 2. 201. serb. viš m. pisum stul.

вихлища f. χειμών tempestas athan.

вишніе n. circumagitatio **много** - πολύστροφος multum circumagitatus hom.-mih.

вндлємь f. βηθλεέμ bethlehem **-мъ** sup. 217. 6.

вндлємлѧнинъ m. incola bethlehem hom.-mih.

вндлѣомъ m. βηθλεέμ bethlehem hom.-mih. **вифлѣомъ** per.

вндлѣємъ m. βηθλεέμ bethlehem sup. 295. **-длѣмь** sabb. 167. cyr. 13. sup. 340. 25.

вндлѣємь f. βηθλεέμ bethlehem **вндлѣеми** sup. 340. 19. **сватыж вндлѣемъ** sup. 216.

вндлѣомъ m. βηθλεέμ bethlehem hom.-mih.

влага f. ἰχμάς humor sup. hom.-mih. ant. prol.-mart. psalt.-theod. νοτίς humiditas man. **-гоу прилѣти** νοτίζεσθαι madefieri hom.-mih. succus sup. **волога варивоˌ похлебка** sbor.-kir. 39. nsl. vlaga, vlažen alb. vljâkъ, vlazътirъ id.

владалыць m. ἡγεμών dux men.-vuk. misc.-serb. gram. nota **владавыць** glag.

владарь m. δεσπότης dominus op. 2. 2. 260.

- стада antch. **володарь**, **-ревичь** nom. propr. viri russ.

владатель m. dominator glag.

владати, -даѭ -даѥши vb. ἄρχειν imperare ant. kruš. glag. αὐθεντεῖν domiuari šiš. 163. rarissime V. 2. **рлвы своими влаждеши** hom.-mih. 88. bis **влагиемь** pro **влаждемъ** dioptr.-lab. nsl. ladati.

владимиръ m. nom. propr. viri georg. **володимиръ** proph. **-мирич҃ь** per. 54. **-мирьско** per. 61. cf. **-мѣръ**.

владимѣръ m. nom. propr. viri **владимеръ** bor. 5. **володимеръ** 7: neque pars prior imperat. est, neque posterior mundum significat cf. Bildung der slav. personennamen 238. (26). **-миръ**.

владислављ m. nom. propr. viri sabb. 177. steph. **володислављ** chron. russ.

владость f. potestas alex.: vox dubia.

владꙑка m. δεσπότης dominus cloz I. 61. 265. II. 3. sup. leont. ἡγούμενος dux ostrom. ἡγεμών dux sup. ostrom. op. 2. 2. 153. ἐξουσία potestas ostrom. ἱερεύς sacerdos gen. 46. 20. exod. 18. 1. - vost. archiepiscopus greg.-lab. - **ѥсть** ἄρχει regnat pent.-mih. **домоу** - οἰκοδεσπότης pater familias hom.-mih. krmč.-mih. **-кы срьбьскаго** sabb. 3. nsl. vladika spang. rum. **влъдикъ** episcopus cf. ngr. δεσπότης.

владꙑколюбьць m. amicus domini.

владꙑкоубийственъ adj. dominum occidens **-на роука** hom.-mih.

владꙑчица f. δέσποινα domina sup. sim. I. 6. 29.

владꙑчь f. ἐξουσία potestas rom. 13. 1. - bulg.

владꙑчь adj. poss. δεσποτικός domini hom.-mih.

владꙑчнъ adj. δεσπότου domini pat. sim. I. 4. II. 2. **-чънааго** bon.

владꙑчьнь adj. poss. δεσποτικός domini sup. hom.-mih. ant. dial. tur. per. chron. ἐξουσίας auctoritatis cloz I. 817: male generalis op. 2. 2. 240.

владꙑчьскъ adj. δεσποτικός herilis; δεσπότου domini sup. ἐξουσίας potestatis sup.

владꙑчьскꙑ adv. δεσποτικῶς heriliter sup. hom.-mih. οἰκονομικῶς oeconomice sup. 350.

владꙑчьствиѥ n. ἀρχή imperium; ἡγεμονία principatus sup. ostrom. nov. ἐξουσία potestas sup. ostrom. sim. I. 6. **-чъствиѥ** cloz II. 14.

владꙑчьство n. ἡγεμονία principatus sup. proph. sim. I. 8. 24. chrys.-lab. ἐξουσία potestas šiš. 86. episcopatus gram. 214.

владꙑчьствовати -воуѭ -воуѥши vb. ἡγεμονεύειν imperare sim. I. 12. 13. 30. II. 5. - **землею** sim. I. 4.

владꙑчьствиѥ n. ἐξουσία potestas šiš. 170.

владь f. ἐξουσία potestas op. 2. 2. 28.

владь f. κόμη coma ex. 182. 183. θρίξ capillus op. 2. 2. 149. τρίχωμα capillamentum op. 1. 199. cant.-cant. 4. 1; 6. 4. - vost. **власы владн женьскые постригающіе тѣи κόμην τὴν γυναικείαν ἀποκειρόμεναι** krmč.-mih. 80. **дльгою владью** ὀπισθόκομος occiput comatum habens ex. rad. ser. vrdh crescere.

владѣти -дѣѭ -дѣѥши vb. imperare krmč.-mih. prol.-mih.

влажимъ adj. ὑμαλέος humidus prol. 149. recte part.

влажити -жѫ -жиши vb. ὑμαίνειν humefacere; πιαίνειν saginare, stercorare prol.-lab. **вѣсть блага влажить костн** antch. - **землю** πιαίνειν stercorare men.-vuk. **землꙗ влажить сѧ** prol.-mih.

влажьнъ adj. humidus prol.-vuk. prol.-mart. **-но соущьство** prol.-mih.

влакно n. capillus: sic fortasse recte vertes **на влакно одрьжати сѧ** nom.-barb. nsl. laken -kna bulg. vlakno capillus serb. vlakno linum pol. włokno lit. valakna: huc ne trahas germ. ahd. flahs.

власатъ adj. πολύκομος crinitus ex. chronogr.

власвимисати -сѧѭ -сѧѥши vb. βλασφημεῖν blasphemare ostrom. ev.-syn. c.

власвимисовати -соуѭ -соуѥши vb. blasphemare misc.

власвимиꙗ f. βλασφημία blasphemia ostrom. op. 2. 2. 264. pl. acc. **-миѥ** men.-mih. cf. **власф-**.

власвимлѧти -лѭ -лѧѥши βλασφημεῖν male dicere ex. op. 1. 248.

власежелиштн pl. m. πλειάδες pleiades ex.-op. 2. 1. 15. **-ци** op. 2. 2. 149. cf. **власожелиштн**.

власежелиштънъ adj. πλειάδων pleiadum **-цькъıй** ex.-op. 2. 1. 15.

власимъ adj. capillorum **плѣници -миѥ плетьки** men.-mih. 133.

власкоунъ m. flasco pat.-mih. nota lat. fiasco, fiasca it. fiasco sp. fiasco ahd. fiasca e lat. vasculum Diez, Gram. I. 38.

власнѣнъ v. **власѣнъ**.

власожелиштн pl. m. πλειάδες pleiades gen.-**желиць** iob 38. 31. - vost. mat. 54. **-желиць** op. 2. 1. 57. pro alius codicis **-жилиць** cf. **власежелиштн** et **власожилиштн**.

власожельци pl. m. πλειάδες pleiades iob 9. 9. - vost. **-жьл-** mat. 54. vlasoželac

arcturus glag.-stul. cf. serb. vlašići pleiades.

власожилиштн pl. m. πλειάδες pleiades ex. nota vlažići stella quaedam sic appellata in insula Veglia glasn. 1860. II. 9.

власокрасьнъ adj. ὁ τὴν κόμην φαιδρὰν ἔχων comam pulchram habens -**сѣнъ** hes.

власпнмнтн -нѫ -нѣшн vb. blasphemare glag.

властвнѥ n. ἐξουσία imperium prol.

властвовати -воѭ -воюшн vb. ἡγεμονεύειν imperare pat.

властелинъ m. ἀρχοντικός princeps; κύριος dominus hom.-mih. bon. pat. pat.-mih. prol.-vuk. kruš. men.-mih. bor. gram. 202. pent.-mih. chrys.-lab. ὕπαρχος praeses sup. senator leont. ἐξουσία potestas rom. 13. 1. - vost. **подъ -ли** ὑπὸ ἐξουσίαν ostrom. **прость** - sabb. 121. pl. nom. **-ле** sup. bon. **-ліе** svjat. dat. **-лемъ** vost. **-ломь** leont. instr. **-ли** ostrom. nota **нѣсть властелинн** vost. cf. **властель.**

властелинство n. ἐξουσία imperium.

властеличишть m. iuvenis nobilis **-чикъ** alex.-mih.

властель m. ἄρχων princeps krmč. krmč.-mih. bell.-troj. ἡγεμών dux hes. ἀρχή imperium op. 1. 158. vost. **волостель митрополичь** sbor.-kir. 57.

властельнъ adj. principis isaak.

властельскъ adj. ἄρχοντος principis ant.-hom. misc. ἀρχόντων principum men.-mih. δεσπότου heri snp. **насилие -ско** krmč.-mih. δεσποτικός herilis sup.

властельскы adv. δεσποτικῶς heriliter proi.-mart. men.-leop. μετὰ κυρείας cum potestate krmč.-mih.

властельство n. ἀρχή, ἡγεμονία imperium prol. kruš. men.-vuk.

властельствовати -воѭ -воюшн vb. ἄρχειν imperare.

властелѣкъ adj. poss. principis krmč.-mih.

властелювьць m. φίλαρχος imperandi cupidus pat. cf. **-стол-.**

власти, владѫ, владѣшн vb. ἄρχειν imperare sup. ostrom. ἡγεμονεύειν imperare ostrom. κυριεύειν dominari sup. ἐξουσιάζειν potestatem exercere sup. šiš. 78. bon. prol.-lab. lavr.-op. 29. kruš. krmč.-mih. part. **влады** ἀρχικός imperans proph. iungitur cum instr. **владѣнии дрьжавою морьскою** men.-mih. **да владѣть имь (прѣдѣломь)** krmč.-mih. nota **жилы владѣщіе** νεῦρα κινητικά men.-vuk. pruss. dat. waldniku rex waldûns heres lit. valdau goth. waldan ahd. waltan ags. vealdan and. valda: scr. vrdh augeri, crescere.

властитель m. ἄρχων princeps.

властнти -шть -стнши vb. ἡγεμονεύειν imperare vost.

властодрѫжатель m. ἄρχων princeps.

властолюбьць m. φίλαρχος imperandi cupidus krmč. cf. **-стел-.**

властоначалникъ m. ἄρχων princeps pat.

власть f. τυραννίς tyrannis sup. imperium sup. ἐξουσία potestas op. 2. 2. 126. potestas cloz 1. 75. 90. ἡμερονία principatus men.-mih. αὐθεντία auctoritas sup. 226. amplitudo sup. 112. ἀξία dignitas sup. provincia sup. 206. cf. **кнезе, нже надь властьми** sym. I. 12. κατοίκησις habitationes krmč.-vost. καρπός fructus iez. 17. 23. substantia glag. dominium cf. sup. 152. 6. nota **величьствомь власти въземлюшаго аѳесалома** chrys.-lab. nsl. last dominium; vlast potestas prip. zlasti praecipue.

властьникъ m. princeps dial.-šaf. men.-mih. dioptr.-lab.

властьно adv. cum potestate isaak.

властьствовати -воѭ -воюшн vb. imperare psalt.-int.

властьца f. dominium, fundus chron. I. 187.

власфнмисати -саѭ -саюшн vb. βλασφημεῖν male dicere ostrom. aut.-hom. op. 1. 142. 255. tur. cf. **власкимисати.**

власфнмиа f. βλασφημία blasphemia ostrom. cf. **власѣ-.**

власфнмлѣти -лѣѭ -лѣюшн vb. βλασφημεῖν blasphemare ev.-cholm.

власъ m. θρίξ capillus sup. ostrom. βόστρυχος cincinnus man. **заповѣдоуѭ тн, да не створиши волиѭ своеѭ нн съѥдинъ власъ** e krk. cf. lit. varsa flocke.

власѣникъ m. τρίχινος cilicio indutus prol.-vuk. prol.-mih. - **именова мѣсто** men.-mih. **ѥдиноу ризоу носе тѣчию и тоу власенноу и тѣнкоу, того ради власенникь нарече се** prol.-belg. **власьникъ** cilicium alex. **-ничникъ** cilicio indutus alex.

власѣнина f. lana aspera glag.-stul.

власѣница f. cilicium prol. russ. **власьница** pam. ev.-syn. a. nota turdus trigl.

власѣнъ adj. τρίχινος cilicinus barl. sup. prol.-vuk men.-vuk. **-но крѣтище; -ными роукы трѣнь** prol. mih. **-ныхъ роукь** sabb. 24. **-ніе роукы** ibid. 116. **-на ризa** ibid.- **нами крѣпами трьти раны** prol.-mart.: male - **снѣнъ** ἐκ τριχῶν e pilis factus men.-mart.

влатъ m. γίγας gigas **подобни соуши количнемь къ влатомъ** chronogr. **чюдове, рекше волотове** chronogr. **волоти**

vost. волотъ alex. biblia skorinae болотъ γιγανταιος giganticus hes.: error latere videtur in влатиці δεσπότας dominos hes. 17: nota nsl. lat serb. vlat arista lit. valtis et cf. šaf. star. 877.

влахерьна f. nom. propr. loc., blachernae prol.-vuk. prol.-mih. въ влахернахъ hom.-mih. note влахернѣхъ men.-mih.: male въ лахерьнѣ šiš. xxii. въ лахерькѣ, въ лахарькѣ prol.-mih. лахерна men.-leop.

влахерькиитьскъ adj. ὁ ἐν βλαχέρναις blachernicus men.-vuk. -хернитьскъ bor. 87. pytg.

влахерьничьскъ adj. blachernicus prol.-mih.

влахерьньскъ adj. ὁ ἐν βλαχέρναις blachernicus men.-vuk.

влахъ m. vlachus, generatim homo romanae originis; ποιμήν pastor salbae - typ. misc. nota лѣнишн сѧ. власи те по конкцоу оболчеть pat. 287. plur. italia изъ влахъ meth. 4. valachia отъ влахъ нышдь steph. влахъ котка ѥсть misc. russ. волохъ ahd. walah ags. vealh mhd. walch: vocabulum, uti videtur, celticum, quod a celtis ad germanos et ab his ad slavos migravit. cf. Slav. elemente im rum. 1.

влачити -чѫ -чиши vb. ἕλκειν trahere prol. misc. - вергы hom.-mih. ἀποσύρειν detrahere men.-vuk. -чахоутъ и оужи за ноздѣ prol.-mih. - подрагы рызныѥ belg.: male coniicere sup. 198. 2.

влашть adj. proprius š.-gl. 83. 98. -ıра творити σφετερίζεσθαι suum facere krmč.-rum. на влаіи praecipue op. 2. 1. 60. на влаіи писанъ ἰδιόγραφος manu propria exaratus op. 2. 1. 59. nsl. navias et nalaš, nalašč trub. abiecto v; serb. vlašt stul.

влашниѥ n. κλύδων fluctus.

влаштн. влаю. влаіеши vb. κλυδωνίζεσθαι fluctibus agitari; κινδυνεύειν periclitari ex. корабль вылаѥ сѧ hom.-mih. моремь влаѥмо φερόμενον men.-vuk. тихоѥ пристаништь влаѥмомь sim. I. 26: male, ni fallimur, вълаѣахъ сѧ ostrom.; neque вълати vost. probari potest.

влемишинъ m. βλέμμος blemmys, populus libyeus pl. nom. -мнане men.-vuk. cf. глазатъ.

влонъ m. αὐλών aulon отъ планрика, отъ мѣста влона men.-vuk.

влъга f. χλωρίς oriolus galbula ex. nsl. volga: vuga habd. vugec dain. alb. fugъ lit. volunge.

влъгъкъ adj. ὑγρός humidus: male волгъскъ op. 2. 1. 41. nsl. volhek; volgak, volhka; volgniti lit. vilgíti let. velgans cf. and. ûrgr, ûrigr. cum влъгъкама (forte pro -кома adv.) радостнѣъ εὐχαρής facile laetus per. xxx. ex. 178. cf. влъ, къловынъ.

влъгъıнн f. ὑγρός humor pat.

влъканъ m. nom. propr. viri, vlkan steph. sabb. 79.

влъковидьнѣ adv. lupi more волковиднѣ alex.

влъкодлакъ m. βουλκόλαξ vulcolaka o влаксы гонештѣй отъ селѧнь влькодлаци нарицаютъ сѧ. (да) ѥгда оубо погыбнеть лоуна или сльньце, глаголютъ, влькодлаци лоуноу изѣдоше или сльньце. си же вьса басни и лъжа соутъ krmč. krmč.-mih. 153. nsl. volkodlak rib. vukodlak lurco meg. bulg. vlъkolak, vrъkolak croat. vukodlak gigas verant. serb. vukodlak, cui vocabulo apud stul. additur upirina; russ. волкулакъ incantator, qui in lupum vel ursum se mutare potest pol. wilkołak ngr. βουλκόλαξα, βρουκόλαξ, unde κουρκουλακъ alex. alb. vurvolak rum. кърколакъ; кърколачй lunae defectio lit. vilkakis wolfsauge let. vilkacs werwolf: est vero влъкодлакъ proprie: (homo) lupi speciem habens cf. Bildung der nomina 11.

влъконравиѥ n. lupi mores волк- alex.

влъконравьнъ adj. lupi mores habens волконравный alex.

влъкосъмъıслынъ adj. lupi animum habens men.-mih.

влъкохъıштьнъ adj. λυκοσπάς a lupo raptus prol. nom.-mik.

влъкошдина f. fera a lupo lacerata clim. 272.

влъкошдьнъ adj. λυκόβρωτος a lupo laceratus окъıчай имъ ѥсть въ годъ зноу оного вълкошдьнамъ бъıти io.-clim.

влъкъ m. λύκος lupus срѣбинь влькь ѥсть misc. pl. dat. влъковомь chrys.-lab. кълкъ ostrom. scr. vrkas gr. λύκος lat. lupus sab. irpus goth. vulfs lit. vilkas curt. 1. 89. radix влък scr. vṛçáti dilacerat mey. 1. 361. cf. Pott 2. 1. 355.

влъна f. κῦμα fluctus cloz I. 779. ostrom. sup. къıлна zlatostr. lit. vilnis: a vl volvere.

влъна f. ἔριον lana croat. velna, volna Veglia scr. ura, ûrna gr. ἔριον lat. vellus lit. vilna goth. vulla curt. 1. 496. gr. ῥινός (ε ἔριος) lat. lâna (e vlâna) mey. 1. 354. radix scr. vṛ tegere.

ВЛЪНИТИ СѦ -НѪ СѦ -НИШИ СѦ vb. κλυδάζεσθαι fluctuare ant. **МОРОУ ВЛЪНЕЦІОУ СЄ** men.-mih. **ВОДѢ ВЛЪНѢШТИ СЄ** prol.-mih.

ВЛЪНОВАТИ -НОУѪ -НОУЄШИ vb. ἐπικυμαίνειν fluctuando irruere hom.-mih. κλυδάζεσθαι, κλυδωνίζεσθαι fluctuare pat. **БОУРИ ВЛЪНОУЮЩИ КОРАБЬ** men.-vuk. - **СѦ** chrys.-lab. **МОРЄ ВЛЪНОУЮШТЄ СЄ** sabb. 196. **БОУРИ ВЛЪНОУЄМѢ** pyrg.

ВЛЪНЬНЪ adj. κυμάτων fluctuum **-ИНЪ** sup. 254.

ВЛЪНѢНЪ adj. ἐρίου lanae **РОУНО -НО** πόκος ἐρίου pent.-mih. laneus glag. russ. **ВОЛНИНЪ** iudic. 6. 37. - vost.

ВЛЪНѢНЪ adj. κύματος fluctus: minus bene pro **-НЬНЪ**.

ВЛЪНѢТИ -НѪ -НИЮ vb. χειμάζεσθαι tempestate iactari **ВЛЪНИѪЩИТНИМЪ ОТЪШИЮ** sup. 183. 26. - **СѦ** hom.-mih.

ВЛЪНЮЄНИЄ n. κλύδων fluctus triod. - **МОУТЬНОЄ** hom.-mih. **ВЛЪНЕНИЄ МОРЮ** bell.-troj. 19. **ВЪЛѢН-** ostrom.

ВЛЪСНОВАТИ -НОУѪ -НОУЄШИ vb. ψελλίζειν balbutire **ВЛАС-** cyr. 26.

ВЛЪСНѪТИ -НѪ -НЕШИ vb. ψελλίζειν balbutire **ѨЗЪІЩИ -СНѪШТЄЙ** cloz I. 15. **НИКОГОЖЄ НЄ ВЛЬСНИ ОТЪ НІЄГО** men.-mih.

ВЛЬСКНЪ adj. μογιλάλος cui impedita est lingua: male **ВЛЬСЬНЬ** prol.

ВЛѢХВА f. μάντις vates op. 2. 2. 199. maga pat.-mih. pyrg. per. 43. **ЖЕНА** - nom.-lab. **ОУТРОБЬНѢЙ ВЛѢСѢ** svjat. nsl. vuhvica pythonissa habd. hung. vujvica id.

ВЛѢХВЕНЙ adj. poss. μαγικός magicus georg. man.

ВЛѢХВОВАННІЄ n. μαγεία magia sup. krmč. kruš. μαντεία vaticinium pent.-mih.

ВЛѢХВОВАТЕЛЬ m. μαγευτής magus.

ВЛѢХВОВАТИ -ВОУѪ -ВОУЄШИ vb. μαγεύειν artes magicas exercere pat. nom.-lab. μαντεύεσθαι vaticinari šiš. 32. kruš. men.-vuk. pent.-mih. **-ВОУЄТЬ ДИВИЮ ЗВѢРИ** men.-mih. **ВѢЛѢХВОУЙ** svjat.

ВЛѢХОВЪ adj. poss. magi **-ВА КЛАТВА** svjat.

ВЛѢХОВЬНЪ adj. magicus lavr. - op. 18. 20.

ВЛѢХОНАЧАЛЬНИКЪ m. ἀρχίμαγος magorum princeps.

ВЛѢХЪ m. μάντις vates man. μάγος magus ostrom. ἐπαοιδός incantator; φαρμακός veneficus: male μάγειρος coquus men.-vuk. **ВЛѢСВИ** sup. 197. ostrom. hom.-mih. **ВЛЬСВИ** sup. 187. 188. 189 etc. **ВЛѢСВѢХЪ** svjat. radix **ВЛѢС: -НЖТИ** balbutire cf. γόης et rum. **ШИШКЪ** incantatrix et **ШИШКАВ** blaesus. nsl. vuhvec python habd. hung.-slov. volhvica mulier hariolans croat.-slov. vuhvec bulg. vlъhvъ fur serb. vuhva dolosus vuhliti adulari stul. croat. vuhovite oči bezaubernd pjesn.-hrv. 2. 4. vuhliti callidum esse vuhlen callidus luč. rum. **ВЪЛАФЪ**.

ВЛѢХОВАТИ -ХОУѪ -ХОУЄШИ vb. μαγεύειν magicas artes exercere **ВОДОЖ -ХОУѪШТЄ** svjat.

ВЛѢХОВКИНКЪ m. μάγος magus ex.

ВЛѢХОВЬНЪ adj. μαγικός magicus sup. dial. alex.-mih. **-НА КЛСНЬ** pent.-mih.

ВЛѢХОВЬСКЪ adj. ἐπαοιδῶν incantatorum men.-mih. **ВОЛХОВСКІЙ** cyr.-hier.

ВЛѢЧИЙ adj. lupi misc. **ВОЛЧИНОГО ИМЕНЕ** lavr.-op. 54.

ВЛѢЧИНА f. caro vel pellis lupina misc.

ВЛѢЧЬ f. τρίβολος tribulus **ШКОЖЕ ПОКЕРЖЕШИ ВОЛЧЬ, СИ ОСТРЪ ОСТЕНЪ СТАЄТЬ** op. 2. 2. 201. cf. **ВЛѢЧЬЦЬ**.

ВЛѢЧЬСКЪІ adv. lupi more **ВЬЛЬЧЬСКЫ ВЬЮЩЕ** cyr. 9. **ВОЛЧЬСКЫ ВЬЮЩЕ** op. 2. 2. 153.

ВЛѢЧЬЦЬ m. τρίβολος tribulus pat. šiš. 178. anteh. **ВЛЬЧЬЦЬ, ВЛЬЧЕЦЪ** sup. cf. **ВЛѢЧЬ**.

ВЛѢШЕНІЄ n. magia chrabr. 90. bell.-troj. 26. krmč.-mih. magia greg.-naz.

ВЛѢШЕНЙ adj. poss. μαγικός magicus **ЛЬСТИ -КИА** isai. 11. 6. - vost.

ВЛѢШЕВЛЄНІЄ n. magia men.-vuk. **-ВЛЕНИЯ** vost. 2. 73.

ВЛѢШЕКЬНЪ adj. magicus **КОЛѢШЕКЬНЪ** nest.

ВЛѢШЬБА f. μαγεία magia sviat. krmč. krmč.-mih. sup. μαντεία vaticinatio proph. **ВѢЛѢШЬБА** cyr.-hier. **ИЗЫКЫЧЕ ВЛЬШЬБОУ** greg.-lab. **ВЛЬШЬБЫ ТВОРИТИ** μαντεύεσθαι divinare krmč.-mih. **ВЛѢШЬБА** sup.

ВЛѢШЬБЬНИКЪ m. μάγος magus par.

ВЛѢШЬБЬНИЦА f. μαγεύουσα artes magicas exercens; μαντεῖον oraculum georg.-šaf.

ВЛѢШЬБЬНЪ adj. μαγικός magicus sup. pat. krmč. **ВЛЬШЬБНЫЕ КНИГЫ** krmč.-mih. **ВЛЬШЕБЪНЪ** sup. vilšben glag.-stul.

ВЛѢШЬБЬСТВО n. μαγεία magia men.-mih.

ВЛѢШЬБЬСТВОВАТИ -ВОУѪ -ВОУЄШИ vb. magicas artes exercere nom.-mik. 10.

ВЛѢШЬВЕННІЄ n. μαγεία magia krmč. krmč.-mih. kruš. cf. **ВЛѢШЕННІЄ**.

ВЛѢШЬВИТИ -ВЛѪ -ВНІШИ vb. μαντεύεσθαι vaticinari **ВЪЛШЬВИТИ** vost.

ВЛѢШЬВЛЄНІЄ n. μαγεία magia georg. **ВѢЛШЬВЛЕНІЄ** vost.

ВЛѢШЬВЬСКЪ adj. μαγικός magicus georg.

ВЛѢШЬСКЪ adj. μαγικός magicus sup. γόήτων praestigiatorum men.-mih. **-ШѢСКЪ** sup.

ВЛѢШЬСТВІЄ n. magia **-ШЬСТВІЄ** sup.

влъшьство m. μαγεία magia barl. praestigiae sup. **-шъство** sup.

влъшьствьнъ adj. μαγείας magiae **-на хытрость** prol.-mih. **-ны книгы** ibid.

влъі adv. βραδέως tarde - **пловоущи** βραδυπλοοῦντες act. 27. 7. - cod. saec. xiv - vost. vere est pl. instr. cf. **въловьно** et nota nsl. voluo mûrbe lex. et pol. powoli lente.

влѣковати -коуѭ -коуєши vb. ἕλκειν trahere pat.

влѣчєнїе n. ἑλκή attractio ex.

влѣшти, влѣкѫ, влѣчєши vb. σύρειν trahere ostrom. svjat. ἕλκειν trahere sup. cloz II. 31. pat.-mih. nota man. 59. nsl. branovlêk bulg. vlêk ili trunje egge pokl. l. 53. gr. ἕλκω (Fέλκω) lit. velku, vilkti curt. l. 22.

вноука v. **въноука.**

вноукъ v. **въноукъ.**

вноучѧ v. **въноучѧ.**

вода f. ὕδωρ aqua scr. ud, und scaturire, madefacere ud, uda n. aqua gr. ὕδωρ lat. unda goth. vato ahd. wazar unda pruss. unds lit. vandû, undü curt. l. 300. and. vatn: nota bulg. voda et uda.

водима f. pellex per. lxxxvi. **-мы** per. 17. 14: est part. verbi **водити** cf. let. vedama meita virgo matura.

водитєль m. ἀγωγεύς dux ant. men.-mih.

водитєльствовати -коуѭ -коуєши vb. ἄγειν ducere

водити, вождѫ, водиши vb. ἄγειν ducere cloz I. 626. hom.-mih. περιάγειν circumducere šiš. 101. - **войскоу** alex.-mih. 74. - **водоу** krmč.-mih. **по градоу** - prol. - **двѣ женѣ** zak.-serb. per. 42. 37. - **кръстоу, ротѣ** ad ius iuraudum ducere nest. - **сѧ** ἄγεσθαι duci šiš.72. **своєволѣ** - **сѧ** sabb. 25. cf. **водима.**

водица f. aqua dem. misc. 59. pat.-mih.

водоважда f. ὑδραγωγός, ὑδραγώγιον aquae ductus krmč. krmč.-mih. alex.-mih. 76. ber. **-важа** vost. 1. 179. **водоваѣа** diploma e Cruz Gora.

водоводъ m. aquae ductus glag.

вододръжа f. stagnum sg. loc. **вододръжи.**

водоликъ m. aquarium trigl. alex.

водолѣй m. ὑδροχόος aquarius grom. š.-gl. 41.

водолѣйць m. ὑδροχόος aquarius svjat. cf. **водоул-.**

водомѫтьнъ adj. turbidam aquam habens **водомоутный потокъ** alex.

водоносивъ adj. aquam gestans - **осьлъ** men.-leop.

водоность f. ὑδρία hydria ephr.-vost.

водоносъ ὑδροφόρος, ὑδρία hydria ostrom. hom.-mih. prol.-vuk. kruš. men.-leop. prol.-mih. š.-gl. 46. cf. **-носъ.**

водоносъ f. ὑδρία hydria sup. - **моучнаѧ** hom.-mih. 136. cf. **-носъ.**

водоносьнъ adj. aquam gestans prol.-vuk. - **осьлъ** prol.-mih.

водоносьць m. ὑδροφόρος aquam gestans kruš.

водопитїе n. aquae potio nom.-mik. 164.

водопойца m. ὑδροπότης aquae potor hom.-mih. croat. vodopija verant.

водоприємьнъ adj. ὑδροδόκος aquam recipiens men.-mih.

водосланъ adj. aqua coopertus, uti videtur **-сланаго гроба** sabb. 185. **-сланєнъ гровъ** ber.

водотеча f. ὑδρορρόος canalis: minus bene **-тѣча** proph.

водотечина f. canalis alex..

водотечиѥ n. ὑδρορρόος canalis.

водотечь f. διώρυξ canalis: minus bene **-тѣчь** isai. 27. 12. - proph. ῥεῖθρον rivus krmč.-mih. 289.

водотокъ m. canalis pat.-šaf. prol.-mart. men.-leop.

водоточиште n. χείμαρρος torrens pent.-mih. kruš.

водоточиѥ n. χείμαρρος torrens pent.-mih. kruš.

водоточь m. χείμαρρος torrens deut. 10. 7. - pent.-mih. f. ibid. deut. 2. 36. num. 21. 14. ὀλκός aquae ductus krmč.-mih.: in sup. 257. 18. o dubium est.

водоточьнъ adj. ὑδροχόος aquam fundens dial.

водотрѫдиѥ n. ὕδρωψ hydrops.

водотрѫдоватъ adj. ὑδρωπικός hydropicus.

водотрѫдокитъ adj. ὑδεριῶν hydrope laborans pat.-šaf. men.-vuk. prol.-mart. dioptr. men.-leop.

водочрѣпъ m. ὑδρίσκη hydria glag. **-чьрпъ** parem.

водоулѣйць m. ὑδροχόος aquarius sg. loc. **-лѣйци** op. 2. 2. 149. cf. **водол-.**

водьнити сѧ -нѣж сѧ -ниши сѧ vb. ὑδραίνεσθαι aqua perfundi **водьниши сѧ сльзами** hom.-mih. 170. nota **морж водьнашть сѧ** sborn.

водьнитъ adj. irriguus glag.: vox dubia.

водьнотрѫдокитъ adj. hydropicus.

водьнъ adj. ὕδατος aquae ant.-hom. sup. **имы -нъıй трѫдъ** ὑδρωπικός hydrope laborans ostrom. - **недоугъ** glag. **-на кыла** ὑδροκήλη hydrocele pyrg. **-но сѣ-**

ВРО; **БАНЫ** -**НА** šiš. 131. -**НА КОУПѢЛЬ** men.-mih. **КАПЫ** -**ДНА** hom.-mih. -**НО ОБЛИЛИНИЕ** krmč.-mih. -**ДНО ТЕЧЕНИЕ** ὕδατος ἕλκυσμός canalis; ὑτρός humidus men.-vuk. croat. vodnjakinja, vodna vila in Veglia glasn. 1860. II. 9.

ВОДЬЦЬ m. ἀγωγεύς, ἡγεμών dux hom.-mih. prol.-mart. kruš. š.-gl. 63. usl. vodec trub.

ВОДѢНИЦА f. mola aquaria gram. 11. 53. bulg. vodenicъ id.; usl. vodenica hydrops meg. lex.

ВОЖДЕВНИЦА f. dux alex.-mag. - **АМАЗОНИ ДЕРЖАВНЫИ** sbor.-kir. 38.

ВОЖДЕНАЧАЛЬНИКЪ m. ὁδηγός dux.

ВОЖДЕНИЕ n. ἄγειν ducere ex.

ВОЖДЫ f. καθηγουμένη cathegumena sg. acc. -**ДЮ** hom.-mih. 30: sg. nom. fortasse **ВОЖДИЙ** sg. gen. - **ДНЬ**.

ВОЖДЬ m. ὁδηγός dux krk. καθηγητής dux pyrg. usl. voj dux crell. hung.

ВОЖДЬСТВОВАТИ -**ВОУЮ** -**ВОУЕШИ** vb. ὁδηγεῖν ducere.

ВОЖЕНИЕ n. κωπηλασία remigatio.

ВОЗАТАЙ m. ἡνίοχος auriga; ἐπιβάτης vector hom.-mih. antch. ber. ziz. rum. **ВЕЗЕТЕЙ** cf. **ВОЗОТАЙ**.

ВОЗГРИВЬЦЬ m. homo mucosus trigl. usl. vozgrivec.

ВОЗГРЫ f. mucus trigl. usl. vozger m.

ВОЗИТИ, ВОЖЖ, ВОЗИШИ vb. ἄγειν vehere pat. sabb. 195. psalt.-int. **ПЬШЕНИЦОУ ВОЗИМЬ** leont. men.-mih. - **СА РѢКОУ** ephr. - vost.

ВОЗОТАЙ m. ἡνίοχος auriga ant. cf. **ВОЗАТАЙ**.

ВОЗЪ m. ἅρμα currus, plaustrum sup. **ПРИВЕЗОША ТРИ ВОЗЫ** vita-theod. **ИДОУЩЕ КОУПЬЦИ НА ВОЗѢХЪ** ibid. **НА ВОЗѢХЪ ВОЗИТИ** bor. 8. - **ЖИТА** men.-leop. **ЗВЕЗДЫ РЕКОМЫЯ ВОЗЪ, ВЛАСОЖЕЛЬЦИ** etc. **ВОЗЪ** ursa maior trigl.

ВОЗЬНИКЪ m. auriga -**ЗИ**- ber.

ВОЗЬНИЦА m. ἡνίοχος auriga: nota **ВОЗНИЦА** f. currus - **ВИНА** gram. 19.

ВОЙ m. πολεμιστής bellator kruš. pl. nom. **ВОИ** men.-mih. gen. **ВОЕВЪ** alex.-mih. 74. **ОТЪ ВОЙ** krmč.-mih. **ВОИ** castra sup. 383. στρατιά exercitus sup. 72. ostrom. στρατόπεδον exercitus sup. 142. στρατεύματα agmina ostrom. **ВОЬІА СЪТВОРИТИ** bellum gerere sup. 40. 26. **ВЪ КОИХЪ** εἰς τὸ στρατόπεδον in castris krmč.-mih. pl. instr. **ВОИ**: **ИТИ ВОИ** in bellum proficisci sup. 158. 26: vocabulum hoc sg. numero non videtur usurpari cf. **ВОЙНЪ** et gramm. 3. §. 9.

ВОЙНА f. bellum pam. 161. **ПРИДЕ НА НА ВОЙНОЮ** per. LXVII. milites **СТРѢГОМИ ОТЪ ВОЙНЫ** prol.-mih.

ВОЙНИКЪ m. στρατιώτης miles šiš. XXIII. krmč. misc. 29. nom.-lab. alex.-mih. nsl. vojnik miles habd. et, quod differt, dux spang.: in fontibus iuris hung. voinikio Bartal 3. 375. rum. **ВОЙНИК** heros.

ВОЙНИЧЬ adj. poss. στρατιώτου militis krmč.

ВОЙНИЧЬСКЪ adj. στρατιωτικός militaris. men.-vuk. kruš. -**КА ЖЕНА** στρατιῶτις miles krmč.-mih. **РИЗА** -**КА** prol.-mik. **КОНЬ** - vost. 1. 389. **СОУДЬ** - ephr.-belg.

ВОЙНИЧЬСТВО n. militia par.

ВОЙНОВЪ adj. poss. militis nom.-lab.

ВОЙНОНАЧАЛЬНИКЪ m. στρατηγός belli dux.

ВОЙНЪ m. στρατιώτης, στρατιωτικός, στρατεύόμενος miles sup. πολεμιστής, μάχιμος bellator antch. šiš. 21. 26. 220. kruš. steph. per. 34. ἄρχων princeps krmč.-mih. στρατηγός imperator sup. 393, pl. **ВОИ** στράτευμα exercitus ostrom. proph. sabb. 158. men.-mih. sim. I. 8. στρατιά exercitus ostrom. **КОЕ, КОЕ** man. 63. men.-vuk. rarius **ВОЙНИ** š.-gl. 50. hom.-mih. **ВОЙНЪИ** cloz I. 739. hom.-mih. men.-mih. **ВОЙНѢХЪ** pent.-mih. cf. sup. 11. 43. 50. 52; 104. 105; 13. 73. 83 etc. nota **ПРѢДЬ БОГОМЬ СТАНЕТЬ ЦАРЬ СЬ ВОЙНОМЬ** sabb. 91. **ДА НИКТОЖЕ ДРОУГА БОЛИ БОУДЕТЬ, НИ ЦѢСАРЬ ВОЙНА** krmč.-mih. serb. vojno maritus cf. lit. víti persequi.

ВОЙНЬСКЪ adj. στρατιωτικός militaris krmč. kruš. - **САНЬ** prol.-cip. - **ОБРАЗЬ** sim. l. 6. - **КОРАБЛЬ** prol.-mih. -**СКА ОДЕЖДА** ioann. - **ПОМОЩЬ** krmč.-mih. - **РОУКА** ibid. -**СКО ОРОУЖИЕ** prol.-mih.

ВОЙНЬСТВО n. στράτευμα, στρατός exercitus sup. prol.-mih. pat. men.-vuk. militia sup. **ВОЙНЬСТВА** sabb. 37. **НАПАДЬШЕ НА ГРѢЧЬСКА** -**СТВА** prol.-mart. **ВЬ** - **ВЬЧИТАТИ** krmč.-mih.

ВОЙНЬСТВОВАТИ -**ВОУЮ** -**ВОУЕШИ** vb. στρατεύεσθαι militare ant. prol.-vuk. prol.-mih. ok. 62. servire - **ЦАРОУ** sabb. 41.

ВОЙНЬСТВОВОДЬЦЬ m. στρατηγός belli dux.

ВОЙНЬСТВЬНЪ adj. στρατοῦ exercitus psalt.-int. στρατεύσιμος militiae aptus **ВОЙНЬСТЪВНА КРѢПОСТЬ** man.

ВОЙСКА f. στρατός, στράτευμα exercitus sabb. 105. men.-mih. prol.-mih. ἐξπέδιτον expeditio, exercitus krmč.-mih. georg. bell.-troj. mau.-vost. men.-vuk. ok. 79. bellum; ταξείδιον expeditio men.-vuk. **НДЖ НА ВОЙСКОУ; ХОТАТЬ НА ВОЙСКОЮ** zlatostr. **НА ВОЙСКОУ ПИСАТИ** krmč.-mih. nsl. vojska exercitus, bellum.

ВОЙСКО n. exercitus psalt.-int. per. 28.

войскъ adj. πολεμιστής bellator; bellicus **войскъ санъ**; **моужь войскъ** vost. **войско оучастиие** zlatostr. **работа господьска и войска** gram. 6. **храбрнмаа войскаа** chronogr. **кластель градьскь или войскь** krmč.-mih. 222. **епархоу войскомоу** krmč.-mih. 215.

войтѣшиштъ m. vojtêchi filius -**шичь** russ.

воле adv. ἄγε age svjat. pat.-mih. vost. 1. 262. numquid op. 2. 2. 2. 40. vost. φέρε age zlatostr. op. 2. 2. 672. ἆρα num sup. 345. io.-clim. **воле не оужасисте ли се моучеиныа; воле не помышлисте ли моучити се**; ἆρα οὐκ ἐφρίττετε τὸ μαρτύριον; ἆρα οὐκ ἐπιθυμεῖτε νῦν τοῦ μαρτυρίου; hom.-mih. **воле оуко не трепещеши ли**; ἆρα γάρ ἆρα οὐ φρίττεις; ibid. **воле оуко** ἆρ' οὖν num ergo op. 2. 2. 40. cf. op. 2. 2. 55. 117. ὦ o **воле ариани** op. 2. 2. 40. **воле что оусрѣте ме дьнысь** τί μοι συνήντησε σήμερον; hom.-mih. 125. **воле исцѣлѣю, воле не исцѣлѣю** op. 2. 2. 432. cf. **волиѣ** et goth. vaila ahd. wela and. vel nhd. wol. **воле же** ἄγε age; ἆρα num sup. 345. ἆρα δέ num sup. 345. εἶτα numquid iob 12. 1. - vost. psalt.-theod. sup. 64. hom.-mih. καὶ γάρ etenim zlatostr. cf. op. 1. 60. **воле же оуко** δεῦρο δὴ οὖν sup. 62. ἆρα καί sup. 345. ἆρα γάρ hom.-mih. ἆρα γε ἆρα sup. 344. ἆρ' οὖν op. 2. 2. 151. cf **волиѣ**.

волеврат'ьнъ adj. ἐθελοντρεπτος sponte se vertens op. 2. 2. 304.

волитель m. anteponens psalt.-int.

волительнъ adj. προαιρετικός anteponens ant. dioptr.

волити -лѭ -лиши vb. βούλεσθαι velle ostrom. šiš. 32. **коликыюмоу вьчлокѣчити се божию словеси** hom.-mih. **ни воли оумрѣти** men.-mih. αἱρεῖσθαι, μᾶλλον αἱρεῖσθαι malle kruš. sup. 148. cyr.-hier. antch. sabb. 204. bell.-troj. 16. **хлѣбь съ солию волыше** men.-mih. ἐπιτρέπειν sinere **аще оуко волитъ когь** šiš. 127. curae esse **богоу о семь волениоу** τῷ θεῷ περὶ τούτου μελήσει men.-vuk. εὐδοκεῖν bene velle sborn. nsl. voliti malle habd. voliša budem malo prip. 65. cf. 71. 73. goth. valjan ahd. weljan.

волокъ adj. boum **стадо -во** βουκόλιον armentum boum pent.-mih.

воловьнъ adj. βοῶν boum - **сжпряжъ** ostrom. prol.-mart. kruš.

вологлавъ adj. βουκέφαλος bucephalus - **конь** alex.-mih. cf. **волоүиглавъ**.

воловажрьнъ adj. boves immolans man. 117.

волопасъ m. bubulcus trigl.

волосъ m. deus veterum slavorum - **скотиi богъ** nest. **волосъ, келесъ** alex. 1. 163.

волоүй adj. βούς bovis georg. barl. **стада волоүа** ioël 1. 18. - proph. op. 2. 2. 117. pat. **волоүа жилы; волоүе мѣсто**· ὁ βοῦς Cpoli prol.-cip. men.-vuk. **волоүй трьгь** id. prol.-mart. **мѣхъ волоүй** prol.-mih. **волоүе иго** ber. **попранне волоүе** vost. serb. voluj jezik mik.

волоүхъ m. βουκόλος bubulcus op. 2. 2. 147.

волоүиглавъ adj. βουκέφαλος bucephalus vost.-op. 216. cf. **вологлавъ**.

волъ m. βοῦς bos sup. men.-leop. proph. zlatostr. misc. nota dual. nom. **волы** ephr. ter. sg. gen. **волоү** ostrom. šiš. 101. bor. svjat. zlatostr. apost.-saec. xiii. et **волa** pl. nom. **волове** bon. š.-gl. 67. acc. **воловы** chrys.-lab. instr. **воловы** prol.-mart. loc. **волохъ** šiš. 101. et **воловохъ** chrys.-lab. croat. kad se zvezda volarica pokaže, voli gredu leč glasn. 1860. II. 9.

вольникъ m. εὐνοῦχος eunuchus esth. 10. 3. pro **старостa** et **тиконнъ**.

вольнорабьнъ adj. voluntate serviens dioptr.

вольнъ adj. ἑκούσιος spontaneus, voluntarius sup. hom.-mih. aut. **вольна жрьтва** prol.-mih. **вольна съмрьть** sbor.-kir. **волно хотѣние** nom.-mik. **оубийство волно** ibid. liber, ius habens matth. 20. 15. - š.-gl. 85. 96. gram. 6. **нѣсмь вольнь** non licet mihi glag. paratus gram. 244. sufficius **вольна быше** ἐξήρκεσαν suffecerunt hom.-mih. nsl. ves voljni svêt: vas volni svet spang. vus volni svet dalm. po vsim ulnim svetu trub.: ne cogites de pslov. **въселюнаа** οἰκουμένη, conferens potius y **насъ бѣлый вольный свѣтъ зачался отъ суда божия** e cantilena popul. russ.

вольство n. πρόθεσις voluntа ant. προαίρεσις voluntas op. 2. 2. 52. - **кожиѣ** ephr.-belg.

волы f. θέλημα voluntas ostrom. pat. op. 2. 2. 61. **не по волн** sup. 370. γνώμη voluntas cloz I. 195. 338. προαίρεσις propositum sup. cloz I. 255. libertas prol.-vuk. **въ волн своеи иесмь** zak.-serb. induciae sup. 12. **волю дѣютъ** συνευδοκοῦσιν consentiunt rom. 1. 32. - vost. **до воле** satis **оу вьсакомь моудрьцоу до воле естъ лоудости** alex.-mih. 31. **той иестъ жита до воле** misc.-serb. do vole krat saepe glag. **волеиь** cloz I. 195. **волеиь** sup. **волею** šiš. 83. ἑκών, ἑκουσίως sponte **волею себе выкрьгоше къ срѣдоу огни** chrys.-lab. **волы-волы** εἴτε-εἴτε sive-sive

sabb.-typ. **кола** vel š.-gl. 95. 96. **кола ка страна** ibid. 94. croat. do volje satis luč. rum. **коїъ, коѣск, воницъ, волникъ, невоїъ** etc.

колѣ adv. ἄγε age; ἄγετε agite šiš. 191. 192. ἄρα sane ant. georg. - **ты глаголи истиноу** greg.-lab. **колѣ - колѣ** εἴτε - εἴτε sive - sive ant.-hom. cf. **колѣ**.

колѣніѥ n. προαίρεσις voluntas ant. antch.

колѣслоужєніѥ n. ἐθελοθρησκεία cultus arbitrio hominum institutus šiš. 145.

коніфанътиѥ m. βονιφάτιος bonifacius men.-vuk. prol.-mart. sg. gen. **-тиꙋ** šiš. xiii. **коніфанъть** prol.-mih.

коньнъ adj. ὀσμήρης odorus pat.

коꙋ f. ὀσμή odor sup. ostrom. georg. š.-gl. pent.-mih. ἄρωμα aroma sup. ioann. 19. 40. - saec. xiv. **коѣ продаѥ** μυρεψός unguenta vendens krmč.-mih. 155. **коꙋми мазати** krmč.-mih. **коꙋми каждаꙋ** men.-mih. **добрꙑа коꙋа** ἀρώματα aromata sup. serb. croat. vonj odor mik. verant. cf. bulg. vonešticъ pokl. 1. 70. rum. **коѣница** mentha. scr. an spirare ana halitus gr. ἄνεμος lat. animus goth. uz - anan exspirare ahd. unst procella curt. 1. 419. cf. vonj glag.-stul.

коꙋлица f. στακτή stacte gen. 37. 25. - kruš. pent.-mih. ἡδύσμον mentha luc. 11. 42. - cod. saec. xi. vel xii. - vost. μύρον oleum odoratum iez. 27. 17. - proph. slavus ubique pluralem habet.

коꙋати -ниѫ -нꙋѥши vb. ὄζειν olere sup. ex. op. 2. 2. 295. **гноꙋемь коꙋаѥ** chrys.-lab. nsl. vonjati suffire, male olere; vonjba foetor habd.

корл f. sepimentum **заворены -рами** vost. 1. 93. russ.

корадинъ m. βοράδος boradus pl. nom. **-рады** et **-радѣ** krmč.-mih. 195.

корконь f. animal quoddam **-нѣхъ**; **-ни многи и велики ходаща по земли** alex. - mag.

корворитинъ m. borborites **-рите сказаꙋть сѧ скврьньници** krmč.-mih. 377.

коса f. vespa ex.-op. 2. 1. 17. nsl. osa gr. σφήξ lat. vespa ahd. wefsa curt. 1. 580. cf. **оса**.

косолинъ adj. κηρόχυτος e cera fusa fictus - **окразь** chrys.-lab.

косолинътелнъ adj. κηρόχυτος e cera fusa fictus **-но писаниѥ** chrys.-lab.

косолъ́й m. ceram fundens, magus nom.-mik. 20. **-лей** alex.

коскомастиха f. κηρομαστίχη ceromastiche.

коскъ m. κηρός cera; male **въскъ** bon.

коспоръ m. bosporus chrys.-lab. men.-mih. cf. **въспоръ**.

кота pl. n. βοτά bota - **и врогмалны келинъсции кѣхоу праздници** krmč.-mih. 153.

котолѣнъ adj. ex aculeus liui (achel) factus **скитоу -линоу** chron. l. 261: nota dial.-russ. **котоля**.

коштага f. μάστιξ flagellum sup. 63. 27.

коштанница f. vas inceratum, ni fallimur **коцанница съ киномъ** chron. l. 184.

коштанъ adj. κηρώδης cereus krmč. **-нл печать** krmč.-mih. 231.

коштина f. alvus apum vitae - sanct. σίμβλον alveare **отъ коцинь** hom.-mih. 65. op. 2. 2. 84. cera: pro **воскъ** chrys.-lab. **коцина** favus trigl. nsl. vošč̌ina serb. voština rum. **коцина** faex ceraria.

коштиѥ n. fructus **коцина** per. 34. croat. serb. voće serb. voćka živ. votnjak cf. **окошть**.

коѥкати, коꙋѫ, коꙋѥши vb. πολεμεῖν pugnare ant. ἐπιστρατεύειν bellum gerere proph. - **градъ** πολιορκεῖν, ἐκπολιορκεῖν oppugnare **коѥкаше нл нь** pent.-mih. adversari sup.: rarius **коѥкаѫ** men.-vuk. men.-leop.

коѥвода m. στρατηγός, στρατηγητής, στρατοπέδαρχος belli dux man. hom.-mih. men.-mih. ant. krmč. sabb. 12. sim. l. 12. men.-vuk. praefectus sup. 50. 51. 192 etc. ἡγεμών dux ev.-syn. a. praeses sup. 11. princeps sup. 111. **стратилаты, рекъше коѥводами** prol.-mih. **дѣ -дѣ** svjat. **-дамъ вожиимъ** tur. nsl. vojvoda, vjuda trub. magy. vajvoda, vajda rum. **войвод, водъ** ngr. βοεβόδος duc. βοϊβόντας, βοϊβοντάδες alex. 47. 48. 52.

коѥводинъ adj. poss. στρατηγοῦ belli ducis sup. pat. krmč.-mih.

коѥводовати -доуѫ -доуѥши vb. στρατηγεῖν imperare psalt.-theod.

коѥводьнъ adj. ἡγεμόνος ducis ev.-trn.

коѥводьскъ adj. στατηγικός imperatorius sup. prol.-mart. krmč.-mih. **-ска область** prol.-mih.

коѥводьство n. στρατηγία praefectura sup. chrys.-lab. sabb. 3. krmč.-mih. exercitus.

коѥводьствовати -воуѫ -воуѥши vb. στρατηγεῖν exercitui praeesse prol. mart. chrys.-lab. pyrg. prol. prol.-mih. κατάρχειν dominari men.-vuk.

коѥвождь adj. poss. imperatoris pan.

коѥвьство n. exercitus glag.

коѥпачалъникъ m. belli dux chrys.-lab.

врабій m. στρουθός passer svjat. kruš. matth. 10. 29. pent.-mih. dual. nom. **-кьи** kryl.-op. 1. 248. nsl. vrabelj, vrabec russ. воробій,

веребій per. 12. 23. воробьевѣ носѣ 111. 23. rum. врабіѣ cf. lit. žvirblis let. zvirbulis.

вранны f. βραβεῖον praemium šiš. 245. pat.-bulg. op. 2. 1. 150. -вне clim. e gr.

враголюбьць m. inimicum. diabolum amans -, а не боголюбьца, ехтрофиль, а не дгофиль mir. 79.

врагъ m. ἐχθρός inimicus cloz I. 459. II. 79. sup. pent.-mih. hostis, diabolus mon.-serb. **ворогъ** sborn. nsl. vrag diabolus vragulja malitia diabolica habd. vragometen daemoniacus habd. serb. vragoduh živ. 85. 101. rum. **вражъ** discordia alb. βράσγια homicidium cf. goth. vargs ahd. warg mhd. warc and. vargr homicida, diabolus pruss. wargs lit. vargas let. vargs malus et lit. vargas miseria lêt. vârgt miserum esse cf. Pott 2. 1. 358.

вража f. μαντεία divinatio **ворожа** incantatio tur.

вражалица f. maga misc. nom.-lab. pent.-mih.

вражание n. μαντεία divinatio; οἰωνισμός auspicium gen. 44. 5. -kruš. **влъшкенiемь и -нiемь радоуютъ се** krmč.-mih. 390. rum. **вражъ, врацъ** incantatio.

вражати -жаѭ -жаѥши vb. οἰωνίζεσθαι augurari gen. 44. 5. -kruš. incantare nom.-lab. zak.-serb. hung.-croat. vraž incantator magy. varázs incantatio.

вражда f. ἔχθρα inimicitia sup. 315. odium 248. ἐχθρός inimicus sup. 288. 3. cf. **вражьда.**

вражданiе n. odium sabb. 80. 178.

враждевати -дoуѭ -дoуѥши vb. ἐχθραίνειν odisse sup. dioptr.-lab. **исака - сътвори на никова** sabb. 79.

враждовати -дoуѭ -дoуѥши vb. odisse antch. io.-sin. - **на кого; -дoуюшта человѣкы и скоты** prol.-mih. - **цркви** krmč.-mih. 372. cf. **вражьдовати.**

враждоръжание n. perseverantia in odio men.-mih.

враждолюбьць m. inimicitiae amans russ.

враждьбьникъ m. malevolus -дѣн- op. 2. 1. 44.

враждьбьница f. malevola dioptr.-lab.

враждьбьнъ adj. malevolus -дѣн- russ.

враждьнъ adj. malevolus io.-sin.

вражевание n. οἰωνισμός auspicium gen. 44. 5. - pent.-mih.

вражение n. μαντεία divinatio op. 2. 2. 53. vost. 1. 347. **-нiя и кокенiя** antch.

вражiй adj. poss. ἐχθρού inimici sup. ant. misc. typ.-chil. pat.-bulg. tur. men.-vuk. diabolicus greg.-lab. mon.-serb. - **прологъ** vost. 1. 474. - **навѣтъ** zak.-serb. - **дiаволь** chrys.-lab. **-нiя напасть** sim. II. 7. **сѣти вражiе** chrys.-lab.

вражитель m. augur glag.

вражити -жж -жiши vb. μαγεύειν magicas artes exercere pent.-mih. οἰωνίζεσθαι augurari pent.-mih. kruš. **съна си не вражи** svjat. - **въ штрѣхъ** ὑπατοσκοπεῖν e iecore vaticinari op. 1. 106. **вража** μαντικός ad vaticinia pertinens greg.-naz., ubi male **врацiа.**

вражица f. ἐχθρά inimica io.-clim.

вражiи m. f. magus, maga **ворожiи** trigl. alex.

вражьба f. μαγεία magia.

вражьбитель m. μάγος magus.

вражьбити -блiж -бiши vb. μαγεύειν magicas artes exercere.

вражьбитъ m. μάγος magus **вражебитъ** ber. alex. trigl. **ворожебитъ** per. 106. 11.

вражьбьникъ m. inimicus misc. nom.-bulg.

вражьбьница f. inimica dioptr.

вражьбьнъ adj. μαγείας magiae pat. ioann. ἐχθρός infensus.

вражьда f. ἔχθρα inimicitia sup. 263. num. 35. 20. - pent.-mih. hom.-mih. men.-vuk. chrys.-lab. šiš. 123. - **на бога** šiš. 58. **-дoу имати съ кымь, на кого** nom.-mik. ἔχθρα inimicitia pent.-mih. ἀπέχθεια odium **-дoу жиноуштѣ** men.-mih. discordia zak.-serb. ὀργή ira prol.-mart. πληγή plaga deut. 29. 22. - pent.-mih. οἰωνισμός auspicium num. 23. 23. - pent.-mih. alb. -geg. vrasi homicidium. **конска вражда** mon.-serb. **враждоу оучинити, платити враждоу** ibid. cf. ok. 26. saepissime **вражда,** at male, cum sit **кражды; вражьдѣ** greg.-naz. **вражъда** cloz I. 461.

вражьдивъ adj. μνησίκακος iniuriae memor ant. **-ждивъ** vost. 1. 395.

вражьдователнъ adj. inimicus psalt.-int.

вражьдовати -дoуѭ -дoуѥши vb. ἐχθραίνειν odisse ant. sup. διαπαρατηρεῖν captare kruš. apost.-syn. - **на кого; - комоу** ioann. **не враждоуй людиноу** antch.

вражьдотворьць m. odium excitans io.-sin. pat.-bulg.

вражьдьбьникъ m. ἐχθρός inimicus hom.-mih. δυσμενής malevolus ant. misc. διαβολεύς calumniator men.-vuk.

вражьдьбьница f. δυσμενής malevola ant.

вражьдьбьнъ adj. δυσμενής malevolus sbor.

вражьдьникъ m. malevolus io.-sin. antch. **враждѣникъ** hostis mon.-serb.

вражьдьница f. δυσμενής malevola ant. **враждьница** pat.-bulg.

вражьдьнъ adj. ἔχθρας odii man., ubi - **ждьно** δυσμενής malevolus ant. **цьсарь** - stichir. **вражьдьни** **азъщи** psalt.-petr. a. **вражьдьно** vost. ἄσπονδος implacabilis **врѣжднжа ненависть** man.-vost.

вражьдьство n. δυσμένεια inimicitia ant.

вражьскъ adj. ἐχθρού inimici.

вражьскы adv. hostiliter sup. 427.

врана f. κορώνη cornix svjat. prol.-cip. prol.-vuk. prol.-mih. nom.-lab. usl. vrana; zlatovranka goldkrähe dain. lit. varna let. vârna: nota vrana lien meg. vranica lex.

врании adj. poss. corvi **птѣнцемь -нимь** hom.-mih. 139. **гнипие или вранние** γυπεῖον vulturinum krmč.-mih. 185.

вранобнштъ m. κόρακος νεοσσός pullus corvi hom.-mih.

вранокъ adj. poss. κόρακος corvi hom.-mih. sabb. 197. lavr.-op. 24. hom.-mih.

вранокынъ adj. κοράκων corvorum **-на пиштa** hom.-mih.

вранограй m. φωνὴ τοῦ κόρακος cantus corvi ex.

вранъ adj. μέλας niger m. κόραξ corvus sup. proph. svjat. sborn. misc. kozm. kruš. hom.-mih. par. chrys.-lab. prol.-mih. - **ноштънъ** νυκτικόραξ corvus nocturnus pent.-mih. usl. vran niger habd. corvus meg. lex. trub. vranec equus niger vranja peč n. pr. rabensberg pruss. acc. warnins let. vârns alb. vranъ obscurus.

вранынъ adj. corvi **жнвость** - hom.-mih. 139.

вранъскъ adj. κόρακος corvi - **родь** hom.-mih.

врапѣти -пѣкъ -пѣкѣши vb. κραταιοῦσθαι corroborari ierem. l. 16. - vost.

враска f. ῥυτίς ruga op. 2. 2. 62. ephes. 6. 27. - bulg. pat. antch. šiš. 131. chrys.-lab. dioptr. explicatur per **порокъ, болячка azbuk.** usl. vraska meg. vrêsknoti rumpi: lonec vrêskne croat. fraska verant. cf. scr. vraçê scindere et Pott 2. 1. 337. 356. 421.

враскавъ adj. ῥυσός rugosus **-ва кость** dioptr. op. 2. 2. 460. usl. vraskav habd.

врастъ m. ἡλικία aetas prol.-cip.

врата pl. n. πύλη porta cloz l. 799. ostrom. πυλών ostium sup. ostrom. **ѹ врать** 4. reg. 7. 20.

вратарница f. θυρωρός ianitrix sup. glag. usl. vratarica trub.

вратарь m. θυρωρός ianitor sup. ostrom. ant.-hom. prol. men.-leop. alex.-mih.

вратарьница f. θυρωρός ianitrix ioann. 18. 17. - ev.-syn. a.

вратило n. ἀντίον liciatorium; κοντός pertica op. 2. 2. 116. mat. 53. usl. tkalčje vratilo lex. habd. serb. vratilo iugum.

вратиславъ m. nom. propr. viri **короти** - russ.

вратити, вращтж, вратиши vb. στρέφειν vertere ostrom. - **на опать глнж** bell.-troj. 20. - **ся** στρέφεσθαι reverti sup. š.-gl. 75. bell.-troj. 29. **воротитъ ся сама къ себѣ** greg.-naz.

вратъ m. τράχηλος collum glag. prol. κολαστήριον equuleus; cochlea sup. 197. usl. vrat meg. habd. trdovrat contumax cf. serb. vratolomno hježanje živ.

вратъ m. χύτρα olla sup.

вратъкъ adj. εὐπερίτρεπτος volubilis **вратка мысль** sup. 306. let. vêrtigs mutabilis.

вратьникъ m. πυλωρός, θυρωρός ianitor cloz l. 828. sup. kruš. hom.-mih.

вратьница f. θυρωρός ianitrix triod. **-нице** serae glag. rum. **врамницъ** porta.

вратьнъ adj. πύλης portae **двьри -ныѥ** θύρα τοῦ πυλῶνος šiš. 28.

вратьнь adj. colli **-не кости** men.-vuk. **на -тныхъ одежахъ** lavr.-op. 50.

врахъ m. trituratio pat. 280. σωρός acervus - **жита** krmč.-mih. 320. bulg. mêsto za vrah pokl. l. 35.

врачевание n. ἰατρεία, ἴασις, θεραπεία sanatio krmč.-mih. dial. isaak. men.-vuk. men.-leop. prol.-mih. φάρμακον medicina greg.-naz. - **двоѥ** krmč.-mih. φαρμακεία veneficium kruš. exod. 7. 11. - pent.-mih.

врачевaньнъ adj. curationis **-нна молитва** sbor.-kir. 17.

врачевательнъ adj. sanans **-на вода** mir.

врачевати -чоую -чоуѥши vb. ἰατρεύειν, ἰᾶσθαι curare; θεραπεύειν, φαρμακεύειν sanare sup. krmč.-mih. greg.-naz. sborn. prol.-mih. men.-vuk. chrys.-lab. - **кезг** men.-mih. - **кого: гаго врачевaж** men.-vuk. men.-leop.

врачевъ adj. poss. ἰατροῦ medici sup. pat. pat.-mih.

врачевьница f. νοσοκομεῖον valetudinarium **болящихъ врачевница** krmč.-mih.

врачевьнъ adj. ἰατροῦ medici sup. pat. proph. **-вьна хытрость** leont. pyrg. **-на польза** svjat.

врачевьскъ adj. ἰατρικός, ἰατροῦ medici svjat. pat. **-стни отроци** medici sup. 322. 20. **-ска хытрость** prol.-mih. krmč.-mih. **-ско художьство** prol.-mart. **-ско зелие** ibid.

врачевьскы adv. ἰατρικῶς arte medica proph.

врачевьство n. ἰατρεία curatio pat. prol.-

mart. -ѥство nom.-mik. врачьство cyr. 16.

врачение n. medicina hom.-mih.

врачилиште n. valetudinarium alex.

врачити -чѫ -чишн vb. curare glag. alex. nsl. vračilja sanatrix habd.

врачь m. ἰατρός medicus sup. ostrom. hom.-mih. šiš. 147. 237. nom.-serb. medicina glag. pl. nom. **врачие** et **врачье** svjat. acc. **врачевы** bell.-troj. 9. nsl. vrač meg. habd. hung. bulg. dêdove vračove, babi vrački artes magicas exercentes pokl. 1. 61.

врачьба f. ἴασις sanatio **-чьа** sup. 399. sborn. krmč. krmč.-mih. krk. propb. prol.-vuk. hom.-mih. prol.-mih. φάρμακον medicamen greg.-naz. misc. 35. ἰατρεῖον medici officina men.-mih. svjat. medicina hom.-mih. ἰατρεία sanatio krmč.-mih.

врачьбьница f. νοσοκομεῖον valetudinarium krmč. chrys.-lab. **обьща** - krmč.-mih.

врачьбьно adv. ἰατρικῶς medice **-ьно** sup.

врачьбьнъ adj. ἰάσεως sanationis sup. svjat. **-на коренныѥ** τὰ τοῦ σώματος φάρμακα hom.-mih.

врачьбьство n. curatio isaak.

врачьскъ adj. medici **-ка хытрость** prol.-mih.

врачьство n. ἰατρεία sanatio prol. greg.-naz. hom.-mih. glag. mon.-serb. φάρμακον medicina chrys.-lab.

врачьствовати -воүѫ -воүѥшн vb. sanare isaak.

вращитати -штаѭ -штаѥшн vb. ὑποστρέφειν convertere hebr. 7. 1. - bulg. šiš. 178. men.-mih. ἀναλαμβάνειν restaurare krmč.-mih.

вращитєнние n. ὑποστροφή reversio proph.

вретєнниште n. caulis plantae ex. cf. bulg. vretešte ili vrekel pokl. 1. 52.

вретєно n. ἄτρακτος fusus nsl. vreteno: male **врѣтєно** pat. chrys.-lab.

вромионъ m. herba, slavice **сѣньца** op. 2. 1. 138.

вроүлы f. fons **-лл** mon.-serb. alb. vrujoig scaturio.

вроүмалийскъ adj. βρουμαλίων brumaliuṁ, festi in honorem bacchi - **праздьникь** men.-mih. cf. **вроүмъ**.

вроүмалиѧ f. βρουμάλια brumalia, festum in honorem bacchi krmč.-mih. 153. e gr. cf. **вроүмъ**.

вроүмъ m. βρόμιος bromios, cognomen bacchi **вроүмь порикло ѥсть дионисоко** krmč.-mih. 153. e gr.

вроүхъ m. βροῦχος locusta. e gr.

вроүѥти, вроүѭ, вроүѥшн vb. murmurare **вржѫхоү, вроүйте** vitae - sanct.-saec. xvi. - vost. rectius fortasse **вроүти**.

врѣба f. ἰτέα salix cloz proph. lit. virbas virga cf. virbu, virpu vacillare et nostrum **вѣ́ја**.

врѣбий adj. salicis **вѣ́ја -ѥиа** iob 40. 17. - proph. mat. - **ѥиѥ вѣ́тки** pent.-mih.

врѣбиѥ n. ἰτέαι salices cloz I. 351. bon. **врьб-** sup.

врѣбовъ adj. βαΐνός palmeus barl. **-во дрѣво** salix dioptr.

врѣбьница f. κυριακὴ τῶν βαΐων dominica palmarum **-ьн-** sup. **врьбь-** βαΐα rami palmarum sup. 234. lit. verbôs, verbû dëna.

врѣбьнъ adj. ἰτέας salicis **-на недѣла** κυριακὴ τῶν βαΐων dominica palmarum pat. **вьрбьнъ** svjat.

врѣвиѥ n. coll. σπαρτία funiculi.

врѣвь f. σπαρτίον funiculus sup. pent.-mih. σχοινίον funiculus men.-mih. κάλος funis pent.-mih. **плетый вербьи** σχοινοστρόφος funes torquens op. 2. 2. 116. **вьрвь** ostrom. ῥαφίς acicula prol.-cip. lit. virvas.

врѣвьца f. funiculus krk. pat.-mih. **за ѱалтирь .в.** aspri, **за ѱалтирь .ѯ. врѣвьца** nom.-lab. 129. nota **врьвница** nom.-mik. 50. nsl. vrvca, vrbca, vrbčica.

врѣгати -гаѭ -гаѥшн vb. ῥίπτειν iacere.

врѣгнѫти -нѫ -нешн vb. ῥίπτειν iacere prol. misc. isaak. leont. prol.-mart. - **сѧ** nom.-lab.

врѣжениѥ n. βολή iactus ostrom. prol.-mih. op. 2. 2. 126. - **праѣьно** men.-mih. - **каменьно** men.-vuk.

врѣзл f. αἴνιγμα aenigma **коүдѣши тамо вь врѣзѣ** ἔσῃ ἐκεῖ ἐν αἰνίγματι eris ibi in aenigma deut. 28. 37. - kruš.; nom. **врѣзл** vel **врѣзъ**: radix fortasse est **врѣз** ligare.

врѣзати -ѧ -ѧѥшн vb. iacere **вѣрз-** clim.

врѣканиѥ n. sonus proph.

врѣкати -каѭ -каѥшн vb. φθέγγεσθαι sonum edere lit. verkti fiere.

врѣковати -коүѫ коүѥшн vb. sonum edere **корк-** alex.

врѣкотати, -кошта -коштешн vb. φθέγγεσθαι sonum edere.

врѣкочь m. τρίχαπτον crines plexi **воркочь** in margine pro **трихаптонъ** textus iez. 16. 10. - proph. op. 2. 1. 117. **вѣркочь** biblia cf. čech. vrkoč pol. warkocz id. et usl. frkocati crispare.

врѣлъ adj. σφοδρός vehemens grom. nsl. vrl eximius cf. hung.-slov. vrêl fervens, aemulator.

врѣпсти -пѫ -пешн vb. καλαμᾶσθαι spo-

liare **ѥлика нмь (цѣ̀тому) вьрпѣши, толикожѣ оукаждаѥть** sborn. **вьрпоутъ въ** isai. 3. 12. - saec. xiii. - vost. **вьрпоутъ** saec. xiv. - vost. **вржпать** parem.-chiland. - vost. nsl. zvrpati V. 1. idem ac po sili vzeti lex. cf. lit. varpa let. vârpa spica.

врѣста f. ἡλικία aetas sup. cyr. 4. glag. hom.-mih. **весплодьна** - ἄγονος πολιά bor. 9. **отъ оунъ вьрстъ** svjat. συνωρίς biiuges equi men.-vuk. men.-venet. **докрам вьрста** op. 2. 2. 56. διζυγία par men.-vuk. δυάς par hom.-mih. μιλιάριον milliarium krmč. μίλιον millium matth. 5. 41. - op. 1. 254. op. 2. 1. 133. prol.-vuk. στάδιον stadium prol.-mih. sbor.-kir. 22. coetus **въспѣмь вьрстоу прѣчьстьноую** species š.-gl. 94. mon.-serb. nota **вьрста** io.-clim. sborn. nsl. vrsta aetas, conditio, linea jedno-, dvoj-, troj-, kelikovrst habd. dain. simplex, duplex etc. vrst f. habd. hung.-slov. vrstnik coaetaneus rum. **вьрстъ** aetas, stria alb. **vъrstъ**, **vъrtstъ** aetas **vъrstъnik** aequalis.

врѣсть f. ἡλικία aetas prol. hung.-slov. vrst aetas croat. vrst conditio verant. species luč.

врѣстьнъ adj. coaevus glag.

врѣтарь m. hortulanus alex.

врѣтѣжь m. τεκτονικὸς κοχλίας cochlea prol.-cip. pat.-šaf. 62. men.-vuk. **сѣтмгноукъше ѥго -жомъ** men.-leop. **въ - вложенъ** ibid. bulg. **vrtež** cochlea rum. **вьртѣж wagenwinde вьртеи** trochlea, obex.

врѣтоглавъ adj. vertiginosus chrys.-lab. bis nsl. serb. vrtoglav.

врѣтоградарьнъ m. hortulanus **врт-** š.-gl. 76.

врѣтоградарь m. κηπουρός hortulanus dial. ant.-hom. prol.-cip. men.-vuk. prol.-mart. leont. men.-leop.

врѣтоградъ m. κῆπος hortus cyr. 7. hom.-mih. krmč.-mih. sim. Ĭ. 26. **врѣт-** sup. **вьрѣт-** ostrom. goth. aurtigards.

врѣтоградьнъ adj. κήπου horti dial. **-ноѥ попечениѥ** leont.

врѣтограждьнинъ m. hortulanus **-ѣанинь** glag.

врѣтоломѣи m. nom. propr. viri, bartholomaeus misc. prol.-vuk. **-мѣй** prol.-mih. **вьрѣоломѣй** ibid.

врѣтъ m. κῆπος hortus šaf.-urspr. hom.-mih. ephr. š.-gl. 47. 80. mon.-serb. **вьртъ** sup. - **напанти** men.-mih. σπήλαιον specus šaf.-urspr. nsl. vrt, povrtelje hortensia habd. croat. vrtal hortus verant. goth. aurts ags. ort herba: **вьртъ** hortus germanicum esse videtur; cum **врѣтъ** specus cf. **вьртъпъ**.

врѣтъпинъ adj. ὁπόνομος cuniculosus **вьртъпинъ** io.-dam.

врѣтъпоградъ m. hortus **-т'п-** тп - sup. 163. 18; 164. 7; 163. 29.

врѣтъпъ m. σπήλαιον spelunca cloz ĭ. 886. sup. bon. prol. **вьртепъ** vost. 1. 166. pl. loc. **вьртплхъ** sabb. 30. **вьртьпъ** sup. **вьртьпъ κῆπος** hortus ostrom. mon.-serb. nota **онь жѥ вьрьпьсь црькоу сътворива** αὐτὸς δὲ τὸ σπήλαιον ἐκκλησίαν ποιήσας vita s. Charitonis 28. sept. pyrg. serb. vrtep f. oliti klijet živ. 164. cf. nsl. vrt foramen habd. rum. **вьртоп** palus et **врѣтъ**.

врѣтъпьнъ adj. horti prol.-cip. **-но оустиѥ** men.-vuk.

врѣтѣло n. ὀβελός veru prol. bulg. vrtèlo pokl. 1. 84.

врѣтѣниѥ n. περισπασμός circumactio ant. proph. foramen **гвоздьно** - men.-belg.

врѣтѣти, врѣштѫ, врѣтѣшти vb. συστρέφειν circumagere pat. - **сѧ** sup. misc. **пчела врѣтить сѧ** men.-mih. - **сѧ около** krmč.-mih. - **сѧ кроугомь** ibid. **нѥко сѧ скорѣѥ вер'ти** op. 2. 1. 35. nsl. vrtec. vrtêlec vêtra hung. vrtanj spira habd. vrtek schraube vrtêlj zwirl vrtelka fritillus okolivrat, okolivrè adv. circum alb. **vъrtit** circumago. scr. vrt lat. vertere, vertigo pruss. wartint goth. vairthan ahd. werdan ags. veordan.

врѣховьникъ m. κορυφαῖος supremus men.-vuk. pyrg.

врѣховьнъ adj. κορυφαῖος supremus krmč. kruš.

врѣховьнь adj. κορυφαῖος supremus sup. šiš. xxii.

врѣхоу adv. ἐπάνω supra sup. 48. bor. **врьхоу** ostrom. **врьхоу сѣдить** chrys.-lab. **врьхоу царьскыми одѣжда одѣана бѣше** prol.-mart. praep. 1) cum gen. iungenda sup. 175. 194. 232. **врьхоу леда ходити** prol.-mih. **влачень врьхоу трехъ ражьнь** ibid. **врьхоу желѣзьныхъ гвоздии положень** prol.-mih. **врьхоу ихъ повръже** sup. **вѣ врьхоу гроба** sabb. 210. **камень врьхоу гроба положити** sabb. 203. 209. **врьхоу змиі настоупати** ἐπάνω ὄφεων cyr.-hier. **полагаѥть блюдьце врьхоу ѥго** typ.-chil. **падь врьхоу своихъ чедь** men.-vuk. 2) cum acc. **постави и врьхоу прѣстолъ свои** prol.-mih. nota **тьма раздра сѧ врьхоу имь** greg.-lab. **съ врьхоу** sabb.

19. камениѥмь сѧ врьхоу помѣтати prol.-mih. сѧ верхоу полагаѥтъ op. 2. 2. 118. opponitur исподи leont.

врѣхоуслава f. nom. propr. feminae per. 101.

врѣхъ m. χορυφή cacumen hom.-mih. men.-vuk. š.-gl. 78. ὑψηλότερα loca altiora men.-vuk. κρανίον vertex men.-vuk. ὀφρύς supercilium (montis) ostrom. πρόσωπον facies isai. 28. 25. - proph. ὄροφος tectum op. 2. 2. 127. ὀμφάλιον n. propr. loci prol.-mart. vertex typ.-chil. стрижень врьхъ misc. margo ꙗко прѣзь врьхъ вниꙁ прѣклиѣвати сѧ mir. воды сѧ врьха горы текоуще men.-mih. сѧ върха горы zlatostr. врьси горамь pat.-mih. chrys.-lab. sabb. 23. 169. врьхове обонмь стльпомь men.-vuk. - прковьнъ vita - theod. - главы proph. - главьнъ op. 2. 2. 56. до врьха ἕως ἄνω usque ad verticem полагаютъ сѧ сь врьхоу свѣтыѥ трапезы typ.-chil. сь врьхоу нась mon.-serb. 272. до врьха плодь творити τελεσφορεῖν ad finem perducere врьхъ житъ τὰ πρωτογεννήματα lev. 2. 14. - proph. врьхомь in monte. nota върхъ sborn. върхъ ostrom. sg. gen. врьхоу, врьха loc. врьхоу, врьсѣ pl. nom. врьхове, врьсн. lit viršus let. virsus. nota nsl. vrh, vrhunec; vrh svoj dorasti prip. врьховина mon.-serb. rum. върф; овършъ, окършинъ campus elatior.

врѣхъ praep. supra сѣдѧть - влъгы per. 2. 28. верхъ гроба пдъ men.-leop. придоу врьхъ вась mon.-serb.

врьхъньꙗ adj. χορυφαῖος supremus pat.-bulg. врьхънь svjat. vuirchnemo fris. nsl. vrhnje cremor lactis.

врѣчати -чѫ -чиши vb. sonum edere. murmurare ворчоу trigl.

врѣчь m. urceus š.-gl. 100. glag. nsl. croat. hung. - croat. serb. vrč goth. aurkeis ahd. urzal ags. orc: slavi a gothis, hi a romanis vocabulum hoc mutuati esse videntur.

врѣчьва f. πίθος dolium sg. loc. врьчвѣ ioann.

врѣшенъ adj. τέλειος perfectus - скорь krmč.-mih.

врѣшити -шѫ -шиши vb. ἐπιτελεῖν perficere - молитвоу men.-vuk. - послоухъ mon.-serb. - сѧ prol.-mart. usl. vršiti.

врѣшичиѥ n. ἀκρόδρυα cacumina ramorum.

врѣшиѥ n. ἀκρόδρυα cacumina ramorum pat. barl. prol. pat.-šaf. 17. glag.-stul. - горьско id. prol.-cip. prol.-lab. men.-vuk. - лоужьно ἀκρόδρυα fructus arborei men.-vuk. навкасивь врьшны отъ финикъ; доубно врьшиѥ ἀκροδρύων βλαστός hom.-mih. въръшьѥ zlatostr. вершие vost.

врѣшь f. frumentum кърьшь, въръшь in fontibus russ. usl. vrš, nasad vrši lex.

врѣшьтва f. trituratio вершка azbuk. ber. врьшитва mou.-serb.

врѣдивьнъ adj. ἐπιβλαβής noxius ant.

врѣдителнъ adj. noxius.

врѣдити, врѣжда, врѣдиши vb. βλάπτειν laedere ostrom. ἀδικεῖν laedere ostrom. pent.-mih. παραβλέπειν laedere sup. πολιορκεῖν laedere hom.-mih. - корень cloz I. 594. - сѧ usl. vrêditi: nota vraditi glag.

врѣдиѥ n. ὁμοιοπαθές affectuum similitudo вред- cyr.-hier.

врѣдовьнъ adj λώβης leprae pat.

врѣдоумьнъ adj. non sanae mentis mir.

врѣдъ m. λώβη lepra georg. βλάβος damnum sup. 217. 336. iactura sup. 403. πάθος affectus hom.-mih. io.-clim. ex. op. 2. 2. 261. 300. πάθημα affectus io.-clim. πήρωμα laesio krmč.-mih. πληγή vulnus pent.-mih. τραῦμα vulnus sup. pent.-mih. op. 2. 2. 56. без врѣда ἀπαθῶς sine affectu op. 2. 2. 56. - доушевный sim. I. 18. - тѣлесьнь chrys.-lab. - творити βλάπτειν nocere sup. krmč.-mih. - имы πεπληγμένος vulneratus krmč.-mih. - приемлы παθητός qui pati potest op. 2. 2. 300. cf. ahd. wartjan vulnerare.

врѣдъ m. не врѣдоу сътворити ἀποδοκιμάζειν reprobare; καταβραβεύειν ignominia afficere не врѣдоу сътворишѧ psal. 117. 22 - cod. sacc. xiii. да не врѣдоу створитъ coloss. 2. 18. - šiš. 145. ꙗгожѥ не въ рѣдоу створише ὃν ἀπεδοκίμασαν šiš. 193. не вредоу створише matth. 21. 42. - š.-gl. 86. ev.-tru. да не вредоу сотворитъ καταβραβευέτω op. 2. 1. 163. pruss. werts lit. vertas let. vêrts rum. врѣдникъ e germ. goth. vairths ahd. werd etc.

врѣдьнъ adj. λελωβημένος corruptus; κυλλός manens marc. 9. 43. - ev.-syn. a. око -но men.-mih. врѣдни боудемъ op. 2. 2. 50. врѣдьнъ очима ἀμβλυωπῶν coecutiens op. 2. 2. 56. нога вредьна bor. 17. -но глаголаньѥ ev.-syn. a.

врѣдьнъ adj. dignus nom.-barb. nsl. vrêden bulg. vreden serb. vrijedan.

врѣдьнѣ adv. male - глаголати βλασφημεῖν blasphemare op. 1. 248. matth. 9. 3. - kryl. - cholm.

врѣждати -даѭ -даѥши vb. βλάπτειν laedere sup. krmč.-mih. ant. krk. isaak. ἀδικεῖν nocere nest. θλίβειν affligere pent. - садовиѥ prol.-mih. prol.-belg.

врѣмєнькъ adj. πρόσκαιρος temporarius sup. ant. pat.

врѣмєньскъ adj. temporum **-кымъ книгамъ**.

врѣмєньство n. tempus psalt.-int.

врѣмя n. καιρός tempus ostrom. cloz I. 128. χρόνος tempus ostrom. ἔτος annus sup. φυλακή vigilia op. 1. 101. **безъ врѣмєнє** ἄωρος immaturus greg.-naz. **подобьно врѣмя** εὐκαιρία tempus opportunum ostrom. **-мєни дъвѣ** op. 2. 2. 51. nsl. vrême et vrêmen: vremeni se tempestas serena fit nevrême tempestas turbida lex. rum. **врѣмє**.

врѣниѥ n. βρασμός, βράσμα bullitus men.-vuk. - **оловоу** prol.-mart. - **зємля** op. 2. 2. 79. bullire psalt.-int. scaturire prol.-cip. krk. καῦμα aestus pat. **доуҳъ шоумєштъ врѣниѥмь** sabb. 71. **шоумь ыко доуҳа врѣниѥмь** ibid. 87. **лании изражены врѣниѥмь тєплыҳъ слъзъ** pat. seditio, ni fallimur **врѣнию вєлиѥ бысть земли** prol.

врѣсканиѥ n. κλαυθμυρίσματα fletus hom.-mih. 206.

врѣсти, врѣзѫ, врѣзєши vb. cum praeposs. ligare bulg. vrъza lit. veržu, veršti curt. 142. nota usl. vrzêl, vrlina apertura sepis vrzukati portam saepe aperire et claudere rib.

врѣсєнь m. september **врєсєнь** alex. pol. wrzesień cf. usl. vrês serb. vrijes russ. **вересъ** plantae nomen.

врѣти, вржѫ, врєши vb. συγκλύειν concludere psalt.-venet. 34. 3. varje vectis glag.-stul. cf. pruss. etwêre aperis lit. verti einfâdeln bulg. vr serb. vr: uvrijeti inserere rum. **въръсѣ** insero.

врѣти, вриѫ, врѣши vb. ζεῖν fervere; χαλάζειν bullire sup. men.-vuk. ἀναβλύζειν scatere dial. sup. **врѫшть, кржшть: кържштѫ** sup. 296. **вроуціи коноѳ** prol.-mart. **коноѳи врѫціи** op. 2. 2. 79. **котлоу врѫщоу** vost. 1. 319. **морє кърѫ** op. 2. 2. 79. **воды врєщє** prol.-mart. **вроуціи воды** vost. 1. 295. **мъста врюща** iob 32. 19. - vost. **смолѣ врєщи** men.-vuk. **пъкълъ вроуціи** prol.-mih. **вроуціє олово** ibid. **вроуціими слъзами** sabb. 58. **чрѣвиѥ врєщє** chrys.-lab. **врѣщє какο сѣкырь** misc.-serb. **врюціь** azbuk. nota **слъзы врѣющихъ** par. 102. **врѣсть пещь** men.-leop. usl. vranj spund vreč, vroč fervidus; vrêl; vrvrêti fervere vavroka iusculum fervens huug.-slov. vretina fons lit. virti coquere cf. serb. vrelo, vrilo fons rum. **врлнъ** id.

врѣтиштє n. σάκκος cilicium sup. prol.-mih. prol.-mart. saccus **тысоуціоу врѣтищь пшєницє** leont. μαρσύπιον marsupium pent.-mih. cf. pol. wor.

врѣтиштьникъ m. σακκοφόρος saccum ferens, haereticorum genus krnč.-mih.

врѣшта f. saccus **насыпати плъни** (pro плъны) **врѣштє жита** prol.-mih. - **ячьмєнє** ibid. .к. **врєкє мака** alex.-mih. usl. vrêča hung.-slov. vreće hung.-croat. vrića.

врѣштагги -штѫ -штиши vb. clamare **врєщаше** per. 40.

врѣшти, врѣгѫ, врѣжєши vb. ῥίπτειν iacere; βάλλειν iacere ostrom. sup. **въргѫть** ostrom. **врѣгый** svjat. **камєнь врѣгь на пса** krnč.-mih.

врѣшти, врѣхѫ, врѣшєши vb. ἀλοᾶν triturare op. 2. 1. 148; 2. 2. 154. isai. 41. 15. - proph. op. 1. 90. part. **врѣхъый** antch. **врѣхєй** šiš. 101. **врѣхоущиа** ibid. **врѣхоущиал** ibid. 167. usl. vršiti frumentum excutere actis in gyrum bobus aut equis vršitva; vršaj cumulus frumenti vršnik art abgabe vrš f. frumentum bulg. vrah pokl. I 58. **врѣшитка** mon.-serb.

врѣштица f. saccus parvus glag.

врѫдити v. **оурѫдити**.

врѫдъ v. **оурѫдъ**.

врѫдьнъ v. **оурѫдьнъ**.

врѫтина f. aestus **вроутина** mir. 94.

врѫтъ adj. ferox **вроутъ**, quod per буй explicatur azbuk.

врѫтъкъ m. fons **вроутчє** men.-saec. xi. š.-gl. 42. serb. vrutak.

вто v. **оуто**.

воусонъ m. βύσσος byssus glag.

воуркολакъ m. βουρκόλακα, βουλκόλακα vurcolaca nom.-mik.! 28. 170. cf. **влъкодлакъ**.

въ praep. 1) cum acc. εἰς in **въ оуши слъшати** vita-theod. **къ прадѣ бысть** εἰς κόνιν ἐχώρησε prol.-mart. **быти къ кнажєство** εἶναι εἰς ἄρχοντα op. 1. 120. **избрана ѫ къ наставьницѣ** e mir. **лъковь въ сънѣдь дана** prol.-mart. **заклахъ єго къ богѣ** e par. **отроче добро въ оученіе** greg.-lab. **аще воудоуть родили сѧ къ матерь** pam. 239. **къ образъ божий сътворихъ чловѣка** pent.-mih. **сътворимъ помощь ємоу къ нь** κατ' αὐτόν pent.-mih. male pro оу: **къ олтарю стоіе** hom.-mih. 2) cum loc. ἐν in **пивъше къ нємь** (сьсоудѣ) prol.-mih. **чаша, въ нєйже пиѥть** pent.-mih. **къ малѣ дроужинѣ повѣжє** nest. antiquior huius praep. forma **вѫ** est, quod cf.

ѫбѣнѣвати, **-кѫ** **-кѫѥшь** vb. figere - **гвоздъı** per. 10. 16.

ѫбѣнти **-бѭ** **-бѣѥшь** vb. πηγνύναι figere kruš. pat.-mih. prol.-mih. - **коль въ обочиѥ** iudic. 4. 21. pent.-mih. ἐγκρούειν infigere вѣ- chron. I. 188. 34.

ѫбрести **-бредѫ** **-бредеши** vb. inire вѣruss.

ѫвадити **-важдѫ** **-вадиши** vb. ζευγνύναι iungere exod. 14. 6. - parem. **ѫвади колѣсница**; recipere **ѫвади ма въ ѩдриноу твою** ant.-vost. - **сѧ** ingredi **ѫвадить сѧ влъкъ къ овцѣ** per. 10: de nsl. navaditi se non videtur cogitandum.

ѫвалити **-лѭ** **-лиши** vb. κατασύρειν detrahere ant. pat. misc., - **сѧ** cadere svjat. **къ имоу ѫвалити сѧ** antch.

ѫваѭти **-кѫ** **-ваѥши** vb. ἐγγλύφειν inscalpere kruš. - **въ златъıхъ ковчезѣхъ** lavr.-op. 42.

ѫведение n. εἰσαγωγή introductio ant.-hom. - **свѧтыѥ богородице** sim. I. 13. II. 9.

ѫвести **-ведѫ** **-ведеши** vb. εἰσάγειν introducere ostrom. isaak. dioptr. pent.-mih. men.-mih. συνάγειν colligere ostrom. aor. **ѫвѣсте** bon. uvedechu fris.

ѫвѣсти, **везѫ**, **везеши** vb. εἰσάγειν invehere bell.-troj. 42. prol.-mart.

ѫкънти **-кнѭ** **-кнѣши** vb. involvere **оукглаг.**

ѫклачнтн **-чѫ** **-чиши** vb. trahere in aliquid dioptr.

ѫвлѣкѫти **-влѣкѫ** **-влѣкѫши** vb. σύρειν, ἑλκύειν trahere psalt.-pog. bell.-troj. ἐμβάλλειν iniicere pyrg. - **роукоу** ἐπισυνάγειν coniungere pent.-mih. **хытрость къ сѣ вьвлѣче ины гоубѣ водоу** men.-mih. - **сѧ** κατασύρεσθαι detrahi - **грѣхъми** hom.-mih. aor. **ѫвлѣкъ** psalt.-pog.

ѫводитєльнъ adj. introducens psalt.-int.

ѫводити **-вождѫ** **-водиши** vb. εἰσάγειν introducere šiš. 219. ant. anteh. krk. krmč.-mih. isaak. pat.-mih. chrabr. 89. hom.-mih. ἀπάγειν abducere ostrom.

ѫводъ m. εἰσαγωγή introductio svjat.

ѫводьникъ m. εἰσαγωγεύς introductor.

ѫводьница f. femina in domum introducta krmč. - vost.

ѫводьнъ adj. εἰσαγωγῆς introductionis pat.-bulg.

ѫвоинити **-нѭ** **-нити** vb. στρατεύειν militibus adnumerare prol.-mart. **ѫвоини ме твоиемоу цароу** men.-vuk. - **сѧ** στρατεύεσθαι militem fieri men.-vuk. chrys.-lab. pat.-šaf. 116. 149. prol.-mart.

ѫвоиньствити сѧ **-шьтвлѭ сѧ** **-ствѣши сѧ** vb. militibus adnumerari sabb. 112.

ѫвоиньствовати **-воую** **-воуѥши** vb. στρατεύεσθαι militem fieri men.-vuk.

ѫвоинити сѧ **-нѭ сѧ** **-нѣѥши сѧ** vb. στρατεύεσθαι militem fieri chrys.-lab.

ѫвражити сѧ **-жѫ сѧ** **-жѣши сѧ** vb. ἐχθρεύειν adversari misc. **-жоу сѣ врагомь вашимь** ἐχθρεύσω τοῖς ἐχθροῖς σου exod. 23. 22. - pent.-mih.

ѫкрѫгати **-гѫ** **-гаѥши** vb. iniicere par.

ѫкрѫгнѫти **-нѫ** **-нѣши** vb. iniicere.

ѫкрѫженіе n. εἰσβολή iniectio ant.-hom.

ѫкрѫтѣти **-крѫтѭ** **-крѫтѣши** vb. iniicere - **ражьнь въ плѣщи** prol.-vuk. cf. **ѫкрѣти**.

ѫкрѣсти **-крѫзѫ** **-крѫзеши** vb. διαναβάλλειν iniicere **ѫкрѣзе** exod. 40. 18. - vost.

ѫкрѣти **-крѫ** **-крѣши** vb. διαναβάλλειν iniicere kruš. **колъ - между ражама** sup. 2. - **заковы** exod. 40. 18. - pent.-mih. **желѣза ѫкрѣше въ оуста** prol.-mih. **ѫкрѣте емоу ножь въ око** nest. 1767. II. 22.

ѫкрѣтити **-крѣтѫ** **-крѣтѣши** vb. ἐμβάλλειν iniicere ostrom. prol.-mart. ant. misc. βάλλειν iacere ostrom. ev.-trn. **ѫкрѣгоу** šiš. 33. ὠθεῖν trudere cloz II. 42. ἐκβάλλειν eiicere ostrom. - **сѧ** βάλλεσθαι iniici ostrom.

ѫкѣрити **-рѭ** **-рити** vb. πιστεύειν credere sup. leont. mir. - **сѧ** hom.-mih.

ѫкѣрѭти **-рѭю** **-рѭѥши** vb. πιστεύειν credere dioptr. dial. - **комоу чьто**.

ѫказати **-кажѫ** **-кажеши** vb. illigare par.

ѫгражданиѥ n. placere **-жаниѥ** io.-clim.: notabis hoc et sequentia rectius scribi **оугажд-**, **оугод-**.

ѫграждати **-дѭ** **-дѣѥши** vb. εὐαρεστεῖν placere sup. θεραπεύειν obsequium praestare - **комоу** svjat. men.-mih. - **свинїимь** io.-clim.

ѫглѣбити сѧ **-блѭ сѧ**, **-бити сѧ** vb. immergi pan.

ѫглѫбити **-блѭ** **-бити** vb. βαθύνειν profundum facere ant.-hom.

ѫглѫбленіе n. κοίλωμα cavum.

ѫглѫбѣквати **-блѭ** **-блѣши** vb. κοιλοῦν cavare acad.

ѫгнати, **ѫженѫ**, **ѫженеши** vb. συνάγειν compellere pent.-mih. per. 93. 23. ἀποσάττειν deponere clitellas pent.-mih.

ѫгнити сѧ **-гнѭ сѧ** **-гнѣши сѧ** vb. putrefieri io.-clim. cf. **оугнити**.

ѫгнѣждати **-ждѭ** **-ждѣши** vb. φωλεύειν nidificare pat.

ѣгнѣздити -гнѣжда -гнѣздити vb. φωλεύειν nidificare ant. - **сѧ** prol.-mih.

ѣгнѩти сѧ -шѧ сѧ- шѧєши сѧ vb. abominari dial.-šaf.

ѣгодити -ждѫ -дити vb. placere - **богоу** svjat. men.-mih. 178. op. 2. 2. 373. - **сѧ** εὐοδοῦσθαι felici successu uti pent.-mih.

ѣгодиє n. τὸ ἱκανόν idoneum marc. 15. 15. bulg. - **комоу** творити sabb. 22. proph. nom.-bulg.

ѣгодьникъ m. θεράπων, θεραπευτικός obsequiosus io.-clim. vita-theod. georg.

ѣгодьнъ adj. εὐάρεστος gratus pat. svjat. proph. **та ми ѥсть ѣгодьна** εὐθύς rectus indic. 14. 3. - kruš. ἐνάρετος pius **-но житиє** men.-mih.

ѣгожденіє n. θεραπεία obsequium hom.-mih. prol.

ѣготовлиѣнъ part. ἕτοιμος paratus hom.-mih. cf. **оуготєвити**.

ѣгражати -жѧ -жѧєши vb. minari -**жѧть тоужа** op. 2. 2. 85.

ѣгробьница f. coemeterium **вогр-** alex.: vox dubia.

ѣгробьнъ adj. ὁ ἐν τῷ μνημείῳ qui in sepulcro est ex.

ѣгрызати сѧ -зѧ сѧ -зѧєши сѧ vb. incidere, de fune vost.

ѣгрызєніє n. incisio - **желѣза** vita-theod.

ѣгрызнѫти -нѫ -нєши vb. mordere prol.-vuk. prol.-mih.

ѣгрызти сѧ -грызѫ сѧ -грызєши сѧ vb. incidere **ѣгрызе сѧ ѥй до кости кравь** prol.-belg. prol.-mih.

ѣгражнити -гражѫ -гражниши vb. καταδύνειν immergere prol.

ѣдакати -ѧкѫ -ѧкєши vb. dare prol.-mih. -**кашета** bor. 82: nota κενοῦν evacuare man. - **сѣкѣ** ἐνδίδοσθαι cedere man.

ѣдамити сѧ -мѫ сѧ -мѩєши сѧ vb. degredi -**мѣти сѧ сѫкѣнєнїѥмь** krmč.-mih. recte **оудамити сѧ**.

ѣданиє n. δόσις donatio; παραθήκη depositum russ.

ѣдати -дамь -дасн vb. διδόναι dare cloz I. 297. 394. 472. ostrom. ἐκδιδόναι tradere ostrom. ἀποδιδόναι dare ostrom. ἐπιδιδόναι dare ostrom. βάλλειν iacere ostrom. παρατιθέναι apponere cloz II. 29. - **дѣштерь на бракь** prol. men.-vuk. **порочєна ѥсмь, а не ѣдана** hom.-mih. - **плєнити** κλίναι νῶτα tergum vertere man. **звѣремь** - ἐκτιθέναι exponere man. - **оучитєлємь** cyr. 3. - **доилиця**; - **дѣштерь бракоу** mir. - **въ наємь** μισθοῦν locare krmč.-mih - **въ монастырь** leont. - **за моужь** men.-leop. **дѣшти ѣдана бысть** sabb. 126. **ѣдана къ моужоу** ἀνδρὶ συνάπτεσθαι men.-mih. **не ѣдадѣше вѣнити** prol.-mih. - **сѧ комоу** hom.-mih. - **сѧ вльнамь** šiš. 42. **кѣше ѣдаль сѧ** альчьнѣ greg.-lab. **вѣсѣтвоу сѣкѣ ѣдасть** ok. 57. 80. **на зло сѧ ѣдати** greg.-lab. **ѣда сѧ на пиры** men.-mih. **ѣдати сѧ пладанию** steph. **ѣдати сѣбѣ чрѣвообыдєнию**; **ѣда сѧ по большиє подвигы** prol.-mih. **оуда сѧ єлача за миѭча** mon.-serb. 467. **ѣдати сѧ** αὐτομολεῖν transfugere pent.-mih. nsl. **vudaj matrimonium** prip. 226.

ѣданиє n. δόσις donatio.

ѣдати -даѭ -даєши vb. διδόναι dare krmč.-mih. prol - **писаниє** sabb. 12. 121. - **дѣштерь за моужь** men.-mih. - **сєстроу въ женоу** ok. 56. - **сѧ**: **не ѣдай сѧ лисѣй шиши** sborn. γαμίζεσθαι nubere **ни женатъ сѧ, ни ѣдаютъ** matth. 22. 30. - op. 2. 1. 28.

ѣдварити -рѭѫ -рѭєши vb. αὐλίζεσθαι, ἐναυλίζεσθαι pernoctare barl. **голоубь въ чистыѣ мѣстѣхъ любить** - chrys.-lab. - **сѧ** bon. sim. I. 2. 12. 17: minus bene -**двор-** russ.

ѣдворити сѧ -рѭ сѧ -рѭєши сѧ vb. αὐλίζεσθαι pernoctare sborn. prol.

ѣдѣвнити -нѭ -нѭєши vb. ferocire pl. acc. -**нѣвъшѫ** bon.

ѣдѣдъ m. ἔποψ upupa denter. 14. 17. - saec. xvi. - vost. et pent.-mih. **видидь** pent.-mih. cf. **ѣдодъ**.

ѣдѣлѣвти -бѫ -бєши vb. sculpere glag.

ѣдодинъ adj. poss. ἔποπος upupae: **мѧсе ѣдѣлинъ** zach. 5. 9. - vost. cf. **ѣдодъ**.

ѣдодъ m. ἔποψ upupa **вдодъ** op. I. 175. cf. **ѣдѣдъ** nsl. vdeb., vdab, dab lex. russ. удодъ, вдодъ. nota ahd. witu - hof ztschr. 3. 55: slavicum e reduplicatione ortum videtur: rad. ud., vad cf. **ѣдѣдъ**.

ѣдолбити -лѭ -лбиши vb. κοιλοῦν cavare pat.

ѣдробити -блѭ -бити vb. θρύπτειν conterere prol.

ѣдрѣзнѫти -нѫ -нєши vb. εἰσπάσθαι attrahere **водрьноуста лота къ сѣбѣ** gen. 19. 10 - vost.

ѣдржѧзьлнъ adj. πηκτός defixus.

ѣдржѧзати -жѧѭ -жѧєши vb. προσπηγνύναι infigere hom.-mih. **коль** - krmč.-mih. - **сѧ** πήγνυσθαι figi cloz I. 608: ubique - **жаше**.

вѣдрѫженіе n. πῆξις figere sborn.: male πυξίον pyxis cant. 5. 14.

вѣдрѫжити -жѫ- -жишн vb. ἐμπηγνύναι figere barl. krnš.

вѣдрѫзнти -жѫ -зншн vb. πηγνύναι figere prol. cloz. triod. prol.-mart. **вѣдроужени** sborn. **вѣдрѫженъ вѣнкаше** cloz I. 611. - **колькоу** chrys.-lab. men.-vuk. - **сѣнь** dioptr. men.-vuk. greg.-lab. **жрьтвьника -жень** krmč.-mih.: **капиште вѣдрѣзено бѣ** dial. 122. pro - **дрѫжено**.

вѣдоуновенніе n. ἔμπνευσις inspiratio isaak.

вѣдоуньжти -нѫ -нешн vb. ἐμπνεῖν inspirare ant.-hom.

вѣдоуҳньжти -нѫ -нешн vb. inflare sim. I. 15: recte **вѣдъҳ-**.

вѣдоушевлиенъ adj. ἔμψυχος animatus sabb. 163. 164.

вѣдоушити сѧ -шѫ сѧ -шишн сѧ vb. μετεμψυχοῦσθαι migrare in aliud corpus per. xxxiv. male.

вѣдъмѣнніе n. ἐμφύσημα suffiatio zlatostr.-saec xvi. -

вѣдъҳновеніе n. ἔμπνευσις inspiratio ioann. proph. svjat.

вѣдъҳньжти -нѫ -нешн vb. ἐμπνεῖν inflare glag. chrys.-lab. **-новенъ** svjat.

вѣдъımати -млѭ -маѣшн vb. ἐμφυσᾶν inflare psalt.-int. zlatostr.-saec. xvi.

вѣдъıҳати -ҳлѭ -ҳаѣшн vb. inflare isaak spiritum ducere ex. **благооуханніе** - krmč.-mih.

вѣдѣти -дѣѭ -дѣѣшн et **-деждѫ -дежденіе** vb. ἐμβάλλειν iniicere op. 1. 256. **вдежеши** proph. **оуже вѣдеждено** vost. 1. 101: **вѣждежд-** pro **вѣдежд-** op. t. 93. cf. **вѣдѣнти**.

вѣдѣнти -дѣѭ дѣѣшн vb. ἐμβάλλειν iniicere cf. **вѣдѣти**.

вѣжагліо n. ἀφή quo quid accenditur pat.

вѣжагати -гѫ -гаѣшн vb. ἅπτειν, ἀνάπτειν accendere op. 2. 1. 139. κατέιν urere ostrom. antch. pat. ex. praepos. **вѣзъ**. raro **вѣзъжагати**.

вѣжалити сѧ -лѭ сѧ -лишн сѧ vb. laborare greg.-lab.

вѣждасити -дашѫ -дасишн vb. θαμβεῖν obstupefacere hom.-mih. e **вѣзж-**.

вѣждѣженіе n. ἀφή accensio.

вѣждѣлание n. desiderium **-немь зѣло вѣждѣлавъ** svjat. op. 2. 2. 366.

вѣждѣлати -лѭ -лѣѣшн vb. ποθεῖν, ἐπιποθεῖν desiderare šiš. 107. ant.-hom. svjat. bor. 58: nota **вѣжчелѣете** in ev.-saec. xiii. vost.-op. 173.

вѣждѣлѣвати -влѭ -влѣшн vb. desiderare **вжд-** ziz.

вѣждѣлѣніе n. desiderium ziz. **вѣжчелѣніе** glag.-otrvv. 21.

вѣждѣлѣти -лѣѭ -лѣѣшн vb. ἐπιθυμεῖν, ἐπιποθεῖν desiderare cloz I. 672. ant. bon. per. man. sim. II. 6. š.-gl. 66. πενθεῖν lugere vost 1. 393. **-лѣкъ** pro **-лѣвъ** svjat.

вѣждѣнити -нѭ -нишн vb. θηλύνειν effeminare hom.-mih.

вѣждѣнти -ждегѫ -ждежешн vb. ἐξάπτειν accendere **вѣждѣжеть** io.-clim. **вѣждьгохъ** zlatostr.

вѣжднвописати -пишѫ -пишешн vb. ζωγραφεῖν pingere.

вѣждигати -гѭ -гаѣшн vb. accendere hom.-mih.

вѣждижити -жѫ -жишн vb. αἴρειν tollere greg.-naz.: recte **вѣздижнти**.

вѣждизаніе n. incensio - **свѣще** krmč.-mih.

вѣждизати -зѭ -заѣшн vb. ἐξάπτειν accendere krmč.-mih. ant.

вѣждѫдати -ждѫ -ждешн et **-даѭ -даѣшн** vb. δῐφᾶν sitire ant.-hom. krmč.-mih. **-да на тѧ** psalt.-petr. 62. 2. - **сѧ** id. assem. ostrom. kryl. pent.-mih. hom.-mih. nota **вѣжчадати** in antiquioribus codd. russ. cf. **вѣжад-**.

вѣжегати -гѭ -гаѣшн vb. incendere isaak: minus bene pro **вѣжиг-** vel **вѣжиг-**.

вѣжелѣти -лѣѭ -лѣѣшн vb. desiderare luc. 17. 22. - cod. saec. xii. psalt.-syn.

вѣжешти -жегѫ -жежешн vb. ἅπτειν, ἐμπυροῦν, ἀνάπτειν, ἐξάπτειν incendere ostrom. dial.-šaf. man. **вѣжегль иєси землю ведромь** hom.-mih. 136. - **свѣтило** men.-vuk. nota aor. **вѣжегомъ** glag. et **вѣжаша** pro **вѣжѣша** uti **тѣша** a **тѣк** psal. 73. 7. -bon.; **вѣзьжеши** krmč.-mih.; **вѣзьжеть** op. 2. 2. 202. **вѣждьгохъ** svjat. **вѣждьгохъ** zlatostr.

вѣжиглло n. res, qua quid accenditur - **кандильное** prol.-vuk. prol.-mih.

вѣжиганіе n. desiderium glag.: vox dubia.

вѣжигатель m. ἐγκαύστης, ἐμπυρῶν incendens pat. pyrg.

вѣжигати -гѭ -гаѣшн vb. ἅπτειν accendere.

вѣжижьць n. candela **по семь пристоупникь попь вьжежеть свой вьжижьць** trěb. - palat.

вѣжизати -зѭ -заѣшн vb. incendere glag. - **сѧ** sup.

вѣжилити -лѭ -лишн vb. δυναμοῦν roborare prol. **оудьı раслабленьı вьжилень** chrys.-lab. - **доушоу** vost.

вѣжилити -лѭ -лѣѣшн vb. δυναμοῦν

roborare; νευροῦν firmare oct. **ВЪЖИЛАШЕ ПРОИЗВОЛЕНИЕ** op. 2. 1. 53. **ВЖИЛШЕМЪ КРѢПОСТИЮ ДОУХА** vost. - **СѦ** io.-sin clim.

ВЪЖИТИ СѦ -ВИЖ СѦ -ВИЕШИ СѦ vb. κατοικεῖν habitare parem.

КЪЖЬЕНИЕ n. incensio psalt.-int.

ВЪЖДАТИ СѦ -ЖАЖДѪ СѦ -ЖАЖДЕШИ СѦ et **-ЖДАІѪ СѦ -ЖДАЕШИ СѦ** vb. sitire proph. pat.-mih. **ВЪЖѢДАШЕ** bon. cf. **КЪЖДАД-**. —

ВЪЗАВИДѢТИ -ЖДѪ -ДИШИ vb. βασκαίνειν invidere sup.

ВЪЗАИМОДАТИ -ДАМЬ -ДАСИ vb. δανείζειν mutuum dare.

ВЪЗАИМЬСТВО n. δανεισμός feneratio.

ВЪЗАКОНИТИ -НИѪ -НИШИ vb. νομοθετεῖν praecipere svjat. dial. - **СѦ** sborn. chrys.-lab.

ВЪЗАКОНОВАТИ СѦ -НОУѪ СѦ -НОУЕШИ СѦ vb. νομοθετεῖσθαι praecipi chrys.-lab.

ВЪЗАКОНЬІТИ -НЬІѪ -НИЕШИ vb. νομοθετεῖν praecipere krmč.-mih. hom.-mih. - **СѦ** men.-mih.

ВЪЗАЛЪКАТИ -АЛЪЧѪ -АЛЪЧЕШИ vb. πεινᾶν esurire sup. - **СѦ** id. ostrom. **ВЪЗАЛЪКВЪЗАЛК-** sup.

ВЪЗБАІТИ СѦ -БЫѪ СѦ -БІЕШИ СѦ vb. φοβεῖσθαι timere ies.-nav. 1. 9. - vost.

ВЪЗБЕСѢДОВАТИ -ДОУѪ -ДОУЕШИ vb. ὁμιλεῖν colloqui.

ВЪЗБИВАТИ -ВАѪ -ВАЕШИ vb. τροπεῖν in fugam vertere io.-dam.

ВЪЗБИТИ -БИѪ -БИЕШИ vb. τύπτειν, πατάσσειν, παίειν ferire sup. - **ОСЛЕ** pent.-mih. - **ПЕРСИ СВОИ** sbor.-kir. 25. - **СѦ РОУКАМА ПО ЛИЦОУ** men.-mih.

ВЪЗБЛАГОДѢТЕНЪ adj. εὐχάριστος gratus bon. Šiš. 194. - **БОГОУ** mon.-serb.

ВЪЗБЛАГОПОЖЬТЬСТВИТИ -ШТВЛѪ -СТВИШИ vb. ὁδηγεῖν ducere.

ВЪЗБЛАГОСЛОВИТИ -ВЛѪ -ВИШИ vb. εὐλογεῖν benedicere.

ВЪЗБЛАЖАТИ -ЖЛѪ -ЖЛЕШИ vb. ἀγαθύνειν exhilarare; gaudere alex. ἀγαθύνεσθαι bonum fieri **-ЖА СРЬДЬЦЕ ИХЪ** iudic. 16. 25. - kruš.

ВЪЗБЛЯДИТИ -ЖДѪ -ДИШИ vb. πλανᾶσθαι vagari.

ВЪЗБОЛѢТИ -ЛѪ -ЛИШИ vb. ὠδίνειν doloribus cruciari pam. aegrotum fieri mir. **-ЛѢ БОЛѢЗНИЮ ДО СЬМРЬТИ** leont. **-ЛѢШЕ** hom.-mih.

ВЪЗБОРНТЕЛЬ m. μαχητής pugnator pat. glag.

ВЪЗБОЯТИ СѦ -БОІѪ СѦ -БОИШИ СѦ φοβεῖσθαι timere sup. ant. proph. leont.

ВЪЗБРАНИВАТИ -ВАѪ -ВАЕШИ vb. pugnare pam. 184: recte **-НИЕВ-**, quod cf.

ВЪЗБРАНИТИ -НИѪ -НИШИ vb. πολεμεῖν pugnare; κωλύειν impedire sup. ostrom. kruš. vetare sup. 18. - **(ПСОУ) ОТЬ СЕБЕ** krmč.-mih. **-НИША ЕМОУ НЕ НТИ** lavr. - op. 14. **-НИ СЬКѢТОУ** act. 27. 43. - Šiš.

ВЪЗБРАНЬНИКЪ m. πρόμαχος propugnans men.-saec. XI. - vost. **ВЪЗБРАНИКЬ** sbor.

ВЪЗБРАНЬНЪ adj. vetitus **ВЪЗБРАННО** mon.-serb. 117.

ВЪЗБРАНЯТИ -НЯѪ -НЯЕШИ vb. κωλύειν impedire sup. hom.-mih. greg.-naz. ant. cohibere sup. ἀσφάλειαν παρέχεσθαι securitatem praebere sup. - **СПРОУ** ephr. - **СѦ** cloz I. 579. II. 60.

ВЪЗБРАНЯВАТИ -НЮЮ -НЮЕШИ vb. impedire ziz. cf. **-НИВ-**.

ВЪЗБРАНЯЕНИЕ n. περιοχή suppellex men.-vuk. male.

ВЪЗБРАТИ -БЕРЖ -БЕРЕШИ vb. αἴρειν tollere ant.-hom. συλλέγειν colligere ostrom.

ВЪЗБРАТИ -БОРЮ -БОРЕШИ vb. ἀντιπαλαίειν repugnare **-БОРОТИ** cyr.-hier.

ВЪЗБРѢЖДАТИ -ДАІѪ -ДАЕШИ vel **-ЖДѪ -ЖДИШИ** vb. erumpere, uti videtur **КАКО КАМЕНЬ ВОДОУ ИСПОУСТИ, ОТЬ КОУДОУ ВЪЗБРѢЖДАВЬ** hom.-mih. 199.

ВЪЗБРАЩАТИ- ЩАІѪ -ЩАЕШИ vb. βομβάζειν bombum edere - **КЪ ГЖСЛИ; -ЧАІ** stichir.-syn.

ВЪЗБОУДИТЕЛЬ m. qui expergefacit typ.-chil. typ.-nic.

ВЪЗБОУДИТИ -ЖДѪ -ДИШИ vb. ἐγείρειν, ἐξυπνίζειν excitare sup. - **СѦ** prol.-mart. alex.-mih.

ВЪЗБОУЖДАТИ -ДАІѪ -ДАЕШИ vb. ἐγείρειν excitare sup. typ.-chil. prol.-mart. **ОТЬ СЬНА ТОГО ВЪЗБОУЖДАШЕ** sabb.

ВЪЗБОУЖДЕНИЕ n. expergefactio isaak. men.-vuk.

ВЪЗБОУЧАТИ -ЧѪ -ЧИШИ vb. σημαίνειν clangere - **БОУКСИНОЮ** ierem. 6. 1. - proph.

ВЪЗБОУЯНИЕ n. μωρότης stultitia, fatuitas: male ἐξεμπλάριον exemplar sup. 237.

ВЪЗБОУЯТИ -ІЮ -ІЕШИ vb. καταστρηνιᾶν lascivire hom.-mih. χορεῖν crassescere deut. 31. 20. - vost. θρασύνεσθαι audacem fieri pat. kruš.

ВЪЗБЪНОВЕНИЕ n. expergisci io.-sin. pat.-bulg.

ВЪЗБЪНОВАТИ -НОУѪ -НОУЕШИ vb. ἀγρυπνεῖν vigilare **ВЪЗБЬНОУЮЩИ ДОУША** pat. 286.

ВЪЗБЪНЯТИ -НЯ -НЕШИ vb. ἐγείρεσθαι excitari kruš. ἐξυπνίζεσθαι expergefieri sup. pent.-mih. ἔξυπνον γενέσθαι expergefieri men.-vuk. ἀνανήφειν, ἐκνήφειν resipiscere men.-vuk. **ОТЬ СЬНА** - sabb. 49;

nota - сѧ prol.-mih. et aor. **възбѣдѣ** pat.-mih. et part. **възбѣдъ** psalt.-saec. xiii. et antch. c. 48.

възбѣдати -даѭ -даѥши vb. ἐξυπνίζεσθαι expergefieri greg.-naz.

възбѣлѣстити -штрѫ -стриши vb. ἀναπτεροῦν excitare cod.-saec. xvi - vost. - сѧ suscitari op. 2. 2. 239.

възбѣгати -гаѭ -гаѥши vb. φεύγειν fugere **-гай благовонний** hom.-mih.

възбѣгнѫти -нѫ -неши vb. fugere russ.

възбѣдѣновати -новѭ -новѥши vb. κινδυνεύειν perielitari - **рождьствомь** δυστοκεῖν periclitari in partu gen. 35. 16. pent.-mih. - **родьствомь** id. vost.

възбѣлѣкнѫти сѧ -кнѫ сѧ -кнѣши сѧ vb. albescere glag.

възбѣсити -бѣшѫ -бѣсиши vb. incitare - **на ѭкнйство** svjat. - **кратию** mon.-serb. 83. δαιμονίζεσθαι a daemonibus agitari; dementia vinci sup. 193. - сѧ ἐκμαίνεσθαι insanire sup.

възбѣсовати сѧ -соѭ сѧ -соѥши сѧ vb. ἐκμαίνεσθαι furere sup. 301.

възбѣснѣти -нѣѭ -нѣѥши vb. μαίνεσθαι furere sup. 243. dial. triod. prol.-vuk. prol.-mih. krnč.-mih.

възбѣшлѧти -шлѧѭ -шлѧѥши vb. incitare pan.

възбѣшати -шаѭ -шаѥши vb. βαχχεύειν in furorem impellere: male **възбѣ-** sup. 307. 19.

възбѣшение n. μανία furor sup. **-ныѥ** sup. 447. **боуимь -нѣемь приходеще** hom.-mih.

възвадити -ждѫ -диши vb. turbare, conceitare: iu fontibus russ. vost.

възвалити -лѭ -лиши vb. προσκυλίνδειν advolvere ostrom. **-лише камень на прьси ѥмоу** prol.-mih. **-лиχъ камы на оустие гробоу** hom.-mih. **къспать -ли сѧ** men.-leop.

възваніе n. ἀνάκλησις revocatio sup. κλῆσις vocatio ant.-hom. **възъкъ-**

възварити -рѭ -рити vb. πέττειν coquere sup. - **медъ** per. 11. - **смолоу и пькъл** men.-mih.

възварыти -рыѭ -рыѥши vb. βράζειν bullire **-рати** ioann.

възварѣніе n. coctio pat.-mih.

възвати -зовѫ -зовеши vb. καλεῖν vocare sup. ant. κράζειν, κραυγάζειν clamare sup. ἀναχαλεῖν vocare hom.-mih. revocare sup. **къзъка** assem. **къзъва, къзъвахъ** etc. sup. ostrom. vzovues fris.

възведеніе n. ἀναδενδράς vitis arbori adplicata proph.

възвеличаніе n. μεγαλύνειν extollere ant - hom.

възвеличати -чаѭ -чаѥши vb. extollere dioptr. proph. - сѧ sup.

възвеличеніе n. magnificentia glag.

възвеличити -чѫ -чиши vb. μεγαλύνειν extollere ostrom. sup. pat.

възвеселити -лѭ -лиши vb. εὐφραίνειν, φαιδρύνειν exhilarare sup. ant. hom.-mih. - сѧ ostrom. sup.

възвеселовати сѧ -лоуѭ сѧ -лоуѥши сѧ vb. laetari hom.-mih. proph.

възвеселѧвати -ваѭ -ваѥши vb. exhilarare chrys.-lab. isaak.

възвести -ведѫ -ведеши vb. ἀνάγειν evehere sup. ostrom. šiš. 73. ἀναίρειν, ἐπαίρειν, ἀναφέρειν tollere sup. ἐπανάγειν reducere sup. προάγειν promovere krnč. **ѹбоу** tollere - **роуцѣ къ нєбєси** mon.-vuk. - **очи** sup. - **очи на нєбо** greg.-lab. - **на столъ** sim. I. 4. ἐκβάλλειν eiicere ostrom. excitare sup. ἑλκύειν trahere sup. 344: nota **възъχъ** zachar. 5. 1. - proph.

възвєсти -ведѫ -ведеши vb. ἐπανάγειν evehere - **къ глоубиноу** hom.-mih.

възвирати -раѭ -раѥши vb. ebullire **възмоуцѣше сѧ и -раше** men.-mih. 371.

възвити -виѭ -виѥши vb. ἐκκλᾶν effringere kruš. **възопеть шіи възвитѣ** εἰς τοὐπίσω τράχηλον ἐξειλκυσμένος men.-mart.

възвитити -вищѫ -витиши vb. κερδαίνειν, ἐμπορεύεσθαι lucrari greg.-naz. amos 8. 6. - proph.-mat.

възвитіе n. κέρδος lucrum sup. 271. 26. **-тьѥ** philipp. 1. 21. - vost. τόκος usura men.-mih - **добрыχъ дѣлъ** ioann. greg.-lab. vost. **створити** - ἐμπορεύεσθαι lucrari zlatostr. habes etiam proph.

възвитокати -тоуѭ -тоуѥши vb. παρακερδαίνειν lucrari greg.-naz.

възвитъ f. κέρδος lucrum hom.-mih. op. 2. 2 114. io.-clim. zlatostr. ὠφέλεια commodum op. 2. 2. 114. τόκος usura sup. 273. 279. matth. 25. 27. - vost. idem habes svjat. mat. op. 2. 2. 396: explicatur per **лиχва** vost.-op. 172.

възвладѣти -дѣѭ -дѣѥши vb. regnare psalt.-iut.

възвлакъ m. extractum pat. 149.

възвластелокати -лоуѭ -лоуѥши vb. βασιλεύειν regnare cyr.-hier.

възвласти -владѫ -владеши vb. ἄρχειν imperare iudic. 8. 23. - vost.

възвлачити -чѫ -чиши vb. σύρειν trahere; μετεωρίζειν tollere men.-vuk. - **отъ имы** chrys.-lab. - **ѥдиноу** ex.

възвлѣшти -влѣкѫ -влѣчеши vb. σύρειν trahere pat. pat.-mih. ἐνδύειν induere - **срълницѫ** kruš.

възводитель m. evehens chrys.-lab.

възводити -ждѫ -дишь vb. ἀναβιβάζειν educere, evehere sup. prol.-cip. ἐμβιβάζειν inducere men.-vuk. προάγειν promovere krmč. ant. triod. εἰσάγειν inducere pent.-mih. - **очи** men.-mih. **възорь възвождаше** men.-vuk. - **на доброую дѣтѣль**; - **на сны** sup. - **горѣ** cyr. 6. educare sup. 204. 21. **-водимъ** part. scandens sup. 202.

възводъ m. evectio **воз-** alex.

вѣзводьнъ adj. qui evolat, uti videtur **соколь и грипсовь оузводниҳъ** alex.-mih. 102.

възвождение n. evectio chrys.-lab.

възвонити сѧ -вонѭ сѧ -вониши сѧ vb. redundare georg.-vost.: pro **-водьн-**.

възвонѣти -нѣѭ -нѣеши vb. ὄζειν olere.

възвоювати -воюѭ -воюеши vb. bellum gerere psalt.-int.

възвратитель m. retro agens: nota ἐπιστροφή reversio men.-mih.

възвратити -шть -тиши vb. ἀποδιδόναι reddere ostrom. ἀποστρέφειν avertere ostrom. in fugam vertere prol.-mih. - **отъ злоточениꙗ**; **-ти ме въ отьчьствие своє** sim. I. 19. **-ти ме въ свою оградоу** hom.-mih. - **корабль** ἀμείβειν mutare men.-mih.: nota pervertere sup. 405. 16. - **сѧ** ὑποστρέφειν, ἐπιστρέφειν, ἀνακάμπτειν, ἐπανέρχεσθαι reverti ostrom. ἀναλύειν abire ostrom. **-ти сѧ понтомь** men.-leop.: in codd. russ. habes etiam **възратити**.

възвратъ m. ἀναστροφή reditus svjat. ber. **конмьждо лѣта -томь** men.-mih. **лѣта -томь скѣрьшаемь** ibid.

възвратьнъ adj. τροπικός revertens **-но въстанние** hom.-mih.

възвраштати -штаѭ -штаѥши vb. ἀποδιδόναι restituere; avertere sup. 22. - **сѧ** ὑποστρέφειν reverti sup.

възвраштение n. ἐπάνοδος reditus sup. kruš. chrys.-lab. prol.-mih. ἀποστροφή reversio ant. - **моцемь** šiš.

възвръгнѫти -нѫ -неши vb. iniicere isaak.

възвръзати -заѭ -заѥши vb. reponere - **попечение на бога** psalt.-int.

възврънѫти сѧ -нѫ сѧ -неши сѧ vb reverti - **верноутъ сѧ** chron. I. 214.

възврѣние n. βράσμα, βρασμός ebullitio dial.-šaf. ζέσις aestus - **кръвьно** hom.-mih. - **съмрътоносно** men.-leop. **-вьрѣние** greg.-naz. io.-clim.

възврѣсти -врѫзѫ -врѫзеши vb. ligare par. 133.

възврѣти -врѣѭ -врѣши vb. βράζειν bullire ephr. misc. **-кѫшимь котломь** men.-mih. **-врѣуть котли** ibid. **взокрѣша человѣцин** vost.

възвръштати -штѫ -штѣши vb. exclamare **възврѣщитъ** chron.

възвръщти -връгѫ -връжеши vb. ἐπιρρίπτειν iniicere ant. **възврьзи на господа печаль твою** isaak. **възнакъ на землю възврьже** men.-mih. - **рнзы своѭ на жрѣбꙗ** ev.-trn. - **жрѣбиѭ** op. 2. 2. 53

възвѣсити -шѫ -сиши vb. ὑφοῦν extollere krmč.-mih. hom.-mih. ant. - **сѧ** sup. vost. io.-sin. isaak. typ.-chil. men.-leop. men.-vuk. chrys.-lab. cf. **-въш-**.

възвѣсти -вѣѭ -вѣсѣши vb. φωνεῖν vocem edere **звѣрие возвѣютъ** alex.

възвѣшати -шаѭ -шаѥши vb. ὑφοῦν extollere hom.-mih. ant. pat.-bulg. isaak. io.-sin - **выю** op. 2. 2. 85. - **домь** krmč.-mih. - **глась** typ.-chil. - **сѧ** psalt.-int. io.-sin. sabb. 37. 175. psalt.-pog. bon. chrys.-lab. αἴρεσθαι tolli men.-vuk. φθάνειν venire **възвышати сѧ даже и до небесе** pyrg. χοροφοῦσθαι in verticem attolli hom.-mih.: nota **възвышати собою** hom.-mih.

възвѣшение n. ὕψωσις extollere ioann. prol.-mih.

възвѣшити -шѫ -шиши vb. ὑφοῦν tollere sup. 169. proph. - **сѧ** vost. 1. 107. cf. **-въс-**.

възвѣѥти -ваѭ -ваѥши suffiare psalt.-int. - **яросты** chrys.-lab. - **сѧ: пламень -ваѥть сѧ** ibid.

възвѣрити -рѭ -риши vb. πιστεύειν credere.

възвѣровати -роуѭ -роуѥши vb. πιστεύειν credere sup. ant.

възвѣсити -шѫ -сиши vb. suspendere pat.-mih. **высоче - вѣшенъ** bulg.

възвѣститель m. ἄγγελος nuncius io.-sin. chrys.-lab.

възвѣстити -штѫ -стиши vb. ἀπαγγέλλειν, ἀναγγέλλειν, μηνύειν nunciare sup. ostrom. krmč. dial. vita - theod. δηλοῦν manifestare sup. significare sup.

възвѣстие n. ἀγγελία nuncius.

възвѣштавати -ваѭ -ваѥши vb. ἀγγέλλειν nunciare ioann. proph.

възвѣштание n. nuncius.

възвѣштати -штаѭ -штаѥши vb. διαγγέλλειν, μηνύειν nunciare sup. dial. sabb. 66. 171. δηλοῦν significare sup.: nota λέγειν dicere sup. 297. 22.

възкѣштєниѥ n. παραγγελία nuncius op. 1. 155. **мѣ́нѵма indicium sup. 178.**

възкѣ́шєниѥ n. ἐπίπνευσις respiratio sup. flare pat.-hulg.

възкѣ́шти -вѣ́жѫ -вѣ́ѥшєи vb. πνεῖν spirare kryl. **вѣ́тръ възвѣ́ѥ** chrys.-lab. ἐπιπνεύσας perflare sup. 257. λικμᾶν evannare krk. **възвѣ́ѥмъ моудрости** pam.

възвѧзати -вѧжѫ -вѧжєши vb. ἐνδεῖν devincire hom.-mih. **прозáктєи** adnectere cloz I. 652. ἐπιφορτίζειν onerare hom.-mih. cf. sup. 45. **камениѥ -зашє илъ на вьно** prol.-mih. **пошсъ, илъжѣ вѣ́ рогъка ѥи възвѧзана** bor. 37: sine dubio etiam V. 1.

възвѧзь f. σφυρωτήρ corrigia calceamenti gen. 14. 23. - op. 1. 14. isai. 5. 27. - proph. - mat. ἱμάς lorum vost. 1. 108. ev.-trn.: babes etiam op. 2. 1. 51.; 2.2. 89.

възвѧзъ m. ἱμάς lorum rem. ber.

възгарати -рѧ -раѥши vb. καίεσθαι ardere isaak. op. 2. 2. 96. - **сѧ** ἀναζεῖν effervescere greg.-naz. svjat. **пламы -раѥ сѧ** hom.-mih. chrys.-lab.

възглавиѥ n. προσκεφάλαιον cervical.

възглавити -вл҃ѫ -вити vb. ἀνακεφαλαιοῦν summatim repetere.

възглавиѥ n. προσκεφάλαιον cervical kruš. misc. **при -вии** πρὸς κεφαλήν ad caput kruš. par. ἐπιβόλαιον velamen iez. 13. 21. - proph. nsl. **pri zglavju ad** caput lecti zglavnik cervical.

възглавлѥниѥ n. ἀνακεφαλαίωσις recapitulatio **-лиѥ** op. 2. 2. 197.

възглавьница f. προσκεφάλαιον cervical krk. hom.-mih.

възглаголати -лѫ -лѥши vb. λαλεῖν loqui sup. hom.-mih. **ѧзи възглаголѥть дрогъ твоѩ нѣ҆цѣ́мь сьрѣ́тьшемь** isaak. **възглаголю ико агньи** hom.-mih. contradicere sup. 445.

възглаголивъ adj. κατάλαλος maledicus ant.

възгласитель m. sonum edens ephr.

възгласити -шѫ -сити vb. φωνεῖν vocem edere šiš. 33. ἐκτραγῳδεῖν canere greg.-naz. ἠχεῖν sonare hes. **-шена** part. προφῆτημα praedictio sup.179. - **сѧ** chrabr. 89.

възгласъ m. ἀντιφωνία antiphonia ber. alex.

възгласьнъ adj. ἀντίφωνος antiphonus.

възглашати -шаѭ -шаѥши vb. φωνεῖν sonum edere triod. - **богоу своѥ вѣ́ды** chrys.-lab.

възглашєниѥ n. ἀντιφώνησις responsio ant.-hom. cantus **коупиѥ** - svjat.

възглѧдати -даѭ -даѥши vb. ἐπιβλέπειν intueri krmč.-mih. 208. - **къ богоу** par.

възгнати -женѫ -женєши vb. ὑπάγειν subducere.

възгнити сѧ -гниѭ сѧ -гниѥши сѧ vb. ποιοῦσθαι qualitate affici: recte ποιοῦσθαι suppurari io.-clim. - op. 2. 2. 203.

възгноусити сѧ -шѫ сѧ -сиши сѧ vb. βδελύττεσθαι abominari.

възгноушати сѧ -шаѭ сѧ -шаѥши сѧ vb. βδελύττεσθαι abominari **-шаѥть сѧ пиѥ** μυσάζεται τὴν τροφήν hom.-mih. **-гижш-** krk.

възгнѣ́здити -ждѫ -здиши vb. ἐννοσσεύειν nidificare cf. **къг-**.

възгнѣ́тати -таѭ -таѥши vb. incendere dial.-šaf. cf. **възгнѣ́шт-**.

възгнѣ́тити -гнѣ́шт҃ѫ -гнѣ́тиши vb. ἅπτειν accendere sup. **аште пламенѣ не -тиши** svjat. - **огнь** sup. vita-theod. - **пещь** prol.-mih.

възгнѣ́штати -шта҃ѭ -штаѥши vb. incendere. tricd.

възгнѧщати сѧ v. **възгноушати сѧ.**

възгоднѥ n. ὡριμότης maturitas.

възгодѣ́ти -дѣ́ѭ -дѣ́ѥши vb. εὐθύνεσθαι placere iudic. 14. 7. - kruš.

възгорѣ́вати сѧ -ваѭ сѧ -ваѥши сѧ vb. ardere **огнь възгорѣ́ваѥть сѧ** steph.

възгорѣ́ниѥ n. ἔξαψις inflammatio isaak. io.-sin. hom.-mih.

възгорѣ́ти сѧ -рѭ сѧ -рѣти сѧ vb. ἀνάπτεσθαι accendi sup. glag. - **на гнѣвъ** io.-sin. - **на любовь** hom.-mih. - **къ похоть** glag. - **доухомь** sim. Il. 7.

възградити -ждѫ -диши vb. οἰκοδομεῖν condere proph. - **цр҃кы҃вь** hom.-mih. - **хл҃ѣвиноу** ibid. - **домы** men.-leop. sensu spirituali sup.

възградъ m. quod ad murum applicatur urbis oppugnandae causa **сътворьше ѧвари сыны и възграды и вороты и прѧще и ино много замышлениѥ** prol.-mih., qui e russico fluxit fonte cf. karamz. 5. nota 16.

възграждати -даѭ -даѥши vb. οἰκοδομεῖν condere **-жѫть** op. 2. 2. 380. - **разорена сабь.** 45. **по доуши оумиленіемь -даѥ сѧ** sabb. 168. sensu spirituali sup.

възграждєниѥ n. οἰκοδομή aedificatio sup. pat. **жизни на** - hom.-mih.

възгрлкати -грлчѫ -грлчєши vb. crocitare **вранъ -грлка** vost.

възгрети -грѣ҆ѭ -грѣєши vb. ἀνασκάπτειν effodere.

възгроздити -ждѫ -здиши vb. tremere facere pat. vost. cf. **възгрозити.**

възгрозити -грожѫ -грозиши vb. tremere

facere **блаженаго знмѣ̀ възгрозникъши** vita-theod. cf. **възгроздити**.

възгрѣдѣ́ние n. superbia **-ниы** sup. 427.

възгрѣмѣ́ние n. βρόντημα tonitru ex.

възгрѣмѣ́ти -млѫ -миши vb. βροντᾶν, καταβροντᾶν tonare bon. hom.-mih.

възрꙑсти - грꙑзѫ -грꙑзеши vb. mordere leont.

възгрѣ́кати -ѥѫ -ѥ́ши vb. effodere pam.

възгрѣ́кати -ѥѫ -ѥ́ши vb. ἀναζωπυρεῖν resuscitare - **дарь коговн** sabb. 247. - **сѧ** chrys.-lab.

възгрѣ́зити -жѫ -зиши vb. θολοῦν turbare ex. **морю възмоутити сѧ и възгрѣ́зити** io.-clim. ἄνω φέρειν tollere **вѣтри вьсѣ възмѧтѧть и възгрѣ́зѧть горѣ пѣсъкъ** svjat.

възгржати -жлѫ -жлеши vb. ἀναδύεσθαι emergere pat.

възгънѫти -нѫ -неши vb. ἀναπτύσσειν expandere iudic. 8. 25. - vost.

възгꙗсти -гѫдѫ -гѫдеши vb. sonare **-гѫдеть море** par.

въздѫ v. **оудѫ**.

въздавати -ѥѫ -ѥ́ши vb. ἀποδιδόναι restituere isaak. alex.-mih.

въздание n. ἀπόδοσις restitutio ant. ἀνταπόδομα retributio šiš. 64. ἀμοιβή munus **-ныѥ** sup. - **въздати** antch.

въздарие n. retributio io.-sin. pat.-bulg. sabb. 20. chrys.-lab. βραβεῖον praemium op. 2. 1. 167. serb. uzdarje.

въздаровати -роѹѫ -роѹеши vb. retribuere psalt.-int.

въздатва f. ἀνταπόδομα retributio ant.

въздатель m. dans sup. 320.

въздати -дамь -дасн vb. ἀποδιδόναι restituere ostrom. **хвалѫ -дати** εὐχαριστεῖν gratias agere ostrom. διδόναι dare ostrom. krnš. - **зьло възь добро** kruš. - **за моѫжь дьиерь** ephr. - **нарѣ́чие** ἀντιδηλοῦν nunciare sup. 147.

въздание n. ἀνταπόδοσις retributio; ἀμοιβή munus sup. **-даныѥ** op. 2. 2. 430.

въздавати -даѭ -даѥши vb. ἀναδιδόναι restituere; ἀποδιδόναι reddere šiš. 68. cloz II. 122. ἀντιδιδόναι dare cloz I. 734. διδόναι dare sup. greg.-naz. **хвалѫ** - ostrom. - **злаа възъ добраа** antch.: **теплы воды въздаютъ сѣ** prol.-mih. 211. fortasse pro **въздѣ́ютъ сѣ**.

въздвигати -гаѭ -гаѥши vb. tollere per. 98.

въздвигнѫти -нѫ -неши vb. αἴρειν, ἀπαίρειν, ἐπαίρειν tollere sup. ant. šiš. 10. 23. ἐγείρειν, ἐξεγείρειν suscitare sup. ostrom. šiš. 60. - **знамение побѣдьное**; - **ѣдрила** leont. - **ратъ на кого** sim. l. 24. - **побѣ́дѫ** ἀνιστάναι τρόπαιον sup. 72. - **сѧ: да сѣ -гнѣте сь мѫ́сть свонѫ** pent.-mih. aor. **-гоу** šiš. 10. pent.-mih. num. 10. 13. š.-gl. 69. part. **-гнѣнь** glag.

въздвигнѫтие n. exstructio domet. - **монастꙑра** sabb. 77.

въздвигъ m. ὕψωσις exaltatio.

въздвижение n. ἀνύψωσις, ἔπαρσις elevatio sbor. - **храма** sim. l. 13. ἀνάστημα substantia gen. 7. 4. - peut.-mih. **въздвижение** greg.-naz. - **храма** mon.-serb. 200.

въздвижьнъ adj. sese tollens **рамѣ -нѣ** greg.-naz.

въздвизание n. concitatio **воздѫ- брани** op. 2. 2. 192.

въздвизателница f. excitans **бранемъ** - men.-leop.

въздвизати -движѫ -движеши et **-двизаѭ -двизаѥши** vb. αἴρειν, ἐπαίρειν tollere sup. sir. 13. 2. - sborn. ἐγείρειν suscitare ant. triod krk. kruš. **протнвоу** - ἀνταίρειν contra attollere hom.-mih. - **храмъ** sim. l. 10. - **сварꙑ** chrys.-lab. - **кого на сварꙑ** chrys.-lab. - **брани** ok. 54. - **побѣ́доу на бѣсъкары** sim. l. 8.

въздвигнѫти сѧ -шлѫ сѧ -шлеши сѧ vb. surgere **демони въздвигшѧть сѧ** in uno psalt. - pog. pro - **жати**.

въздивити сѧ -влѫ сѧ -вѣши сѧ vb. mirari sup. men.-mih.

въздивление n. ἀγριότης feritas io.-clim.

въздивѣти -влѫ ѣеши vb. ἀναγριοῦσθαι, ἀπαγριοῦσθαι, ἀγριοῦσθαι exasperari sup. bon. hes. 37. pyrg. **-ѣѥ-** psalt.-saec. xi. - vost. - **сѧ** psalt.-saec. xii. - vost.

въздижение v. **въздвижение**.

въздирати -раѭ -раѥши vb. σχίζειν scindere, lacerare sup.

въздлати -лѫ -лаѥши vb. στενάζειν gemere **-лаше** iob 24. 12. - vost.: vox dubia.

въздоити -доѭ -доѥши vb. θηλάζειν lactare triod. dioptr.

въздоение n. θηλασμός lactatio pyrg.

въздрадовати сѧ -доѹѫ сѧ -доѹеши сѧ vb. χαίρειν, ἀγάλλεσθαι, ἀγαλλιᾶσθαι laetari sup. ostrom. kryl. tur.

въздражение n. ἀπροσεξία negligentia ant. 137: vox dubia.

въздражати -жлѫ -жѣ́ши vb. ἀναχαιτίζειν inhibere sup. 275. repellere **-жаѥмъ молитвами** op. 1. 58. - **ересь** nom.-lab. **сльзь капле отъ чрѣсаль въдражающе сѧ** š.-gl. 63. cf. **възр-**.

ВЪЗДРАЗДИТИ -ЖДѪ -ЗДИШИ vb. irritare men.-mih.

ВЪЗДРАЗИТИ -ЖѪ -ЗИШИ ἀντιχρούειν resistere sup. 393. repudiare **-ЗИХЪ ПЕТРА ОУЧИТИ МѢ ХОТѢШТА** sup. 393. antch. καταβάλλειν abiicere - **КОУІ ЧЛОВѢКА** men.-mih. **ИГДА САРРОУ ОТЪ АВРААМА -ЗИ** men.-mih. cf. **ВЪЗР-**.

ВЪЗДРАЗЪ m. τρόπαιον aversio - **НА СОТОНОУ** op. 2. 2. 298. cf. **ВЪЗР-**.

ВЪЗДРАСТИ - СТѪ -СТЕШИ vb. ἀνεκτρέφεσθαι enutriri sup. ant. proph. αὐξάνεσθαι crescere ostrom. vita-theod. cf. **ВЪЗР-**.

ВЪЗДРАСТИТИ -ШТѪ -СТИШИ vb. ἐκτρέφειν enutrire greg.-naz. sborn. ἐκδιδόναι fundere sup. 380. 3: male germinare sup. 220. 12.

ВЪЗДРАСТЪ m. ἡλικία aetas sup. bor. 44. **ВЬ - ПРИШЬДЬ** prol.-mih. **ОТЬ МЛАДА -СТА** krmč.-mih. cf. **ВЪЗР-**.

ВЪЗДРАСТЬ f. ἡλικία aetas stichir. prol.-mih. cf. **ВЪЗР-**.

ВЪЗДРАТИ -ДЕРѪ -ДЕРЕШИ vb. ἐκριζοῦν eradicare **ВЪЗДЕРИ СѦ** ostrom.

ВЪЗДРАШТАТИ -ШТАѪ -ШТАЮШИ vb. αὐξάνειν angere tur.

ВЪЗДРАШТЕНИЕ n. αὔξησις amplificatio ant.-hom. krmč.-mih.

ВЪЗДРѢВНОВАТИ -НОУѪ -НОУЮШИ vb. ζηλοῦν aemulari sup. **-РѢВѢН-** sup. 7. **-РѢВН-** op. 1. 117. bon. cf. **ВЪЗДРЪВ-**.

ВЪЗДРѢКЛЬНЪ adj. ἀνάλογος convenieus op. 2. 2. 262. antch.: vocabulum graecum ad litteram versum: male **ДѢТЕЛНЙ ВЪЗДРѢХЛЬНЫНѢХЪ** ant. 37. cf. **ВЪЗДРОЧЬНЪ**

ВЪЗДРІШТИ -РЕКѪ -РЕЧЕШИ vb. λαλεῖν loqui **ВЪЗДРѢСТѢ ОУСТНѢ МОИ** psal. 65. 14. - bon.

ВЪЗДРИНѪТИ -НѪ -НЕШИ vb. trudere sborn.

ВЪЗДРОЧЬНЪ adj. ἀνάλογος convenieus op. 2. 2. 266. antch. cf. **ВЪЗДРѢКЛЬНЪ**.

ВЪЗДРОУТИ -РОВѪ -РОВЕШИ vb. ὠρύεσθαι rugire **-ДРОУВЪ -ДРОУ** sup. cf. **-РЮТИ**.

ВЪЗДРОУТНИЕ n. rugitus ex.

ВЪЗДРОУШТАТИ СѦ -ШТАѪ СѦ -ШТАЮШИ СѦ vb. ἀναπίπτειν recidere **КОЗДРОУЧАЕМЪ СѦ** op. 2. 2. 672. cf. **ВЪЗДРЮ-**.

ВЪЗДРЪВАНИЕ n. ἐκσπᾶν evellere psalt.-venet. 128. 6. **ПРѢЖДЕ ВЪЗДРЪВАННЫ ОУСЪШЕ** πρὸ τοῦ ἐκσπασθῆναι psalt.-saec. xn. - vost.

ВЪЗДРЪВЬНОВАТИ -НОУѪ -НОУЮШИ vb. ζηλοῦν aemulari **-РЬКИ-** op. 1. 88. cf. **ВЪЗДРѢВ-**.

ВЪЗДРЪГАТИ -ГЛѪ -ГАЮШИ vb. ἐνδιδόναι immittere **БРЪЗДЫ -ДРЬГ-** ἡνίας ἐνδιδόναι greg.-naz.

ВЪЗДРЪГНѪТИ СѦ -НѪ СѦ -НЕШИ СѦ vb. ἐπέχειν sibi temperare prol.-lab.

ВЪЗДРЪЖАВАТИ СѦ -КАѪ СѦ -КАЮШИ СѦ vb. abstinere isaak.

ВЪЗДРЪЖАЛИВЪ adj. ἐγκρατής temperans prol. krmč.-mih.

ВЪЗДРЪЖАЛЬНИКЪ m. temperans **ВЪЗДЕРЖАЛНИКЪ** russ.

ВЪЗДРЪЖАНИЕ n. ἐγκράτεια continentia ant. sborn. σωφροσύνη temperantia sup. ἐνοχή obligatio nest. ἄσκησις exercitatio sup. εὐλάβεια, εὐσέβεια pietas sup. institutio sup. **ВЪЗДРЪЖАНИЕ** antch.

ВЪЗДРЪЖАНЬНЪ adj. ἐγκρατείας continentiae, exercitationis sup. **-НЬНА БЛАГОДѢТЬ**.

ВЪЗДРЪЖАТЕЛЬ m. ἐγκρατής temperans pat. svjat.

ВЪЗДРЪЖАТЕЛЬНИКЪ m. temperans isaak.

ВЪЗДРЪЖАТЕЛЬНЪ adj. ἐγκρατής temperans dial. ioann.

ВЪЗДРЪЖАТИ -ЖѪ -ЖИШИ vb. tremere **ОБОУМИРАЮ И ВОЗДРОЖАТЪ МѢ ОУДЫ ТѢЛА МОЕГО** pam. 238. cf. russ. **вздрогнуть**.

ВЪЗДРЪЖАТИ -ЖѪ -ЖИШИ vb. κρατεῖν possidere, retinere sup. **-ЖѪ** pro **-ЖѪ СѦ** pius, recte abstinens sup. 218. 13. - **СѦ** ἀπέχειν abstinere **БЛОУДА СѦ -ДЪРЖИТЕ** sborn **ВЪЗДЪРЖИ СѦ ОТЪ АФРОДИСНЙ** svjat.: nota **-ЖАѪ** isaak. **-ЖАЮТЬ СЄ** hom.-mih. chrys.-lab.

ВЪЗДРЪЖИВЪ adj. ἐγκρατής temperans ant.

ВЪЗДРЪЖЬЛИВЪ adj. ἐγκρατής continens antch. glag. dioptr.

ВЪЗДРЪЖЬНИКЪ m. ἐγκρατής temperans ant. krmč.-mih. dioptr. - **БОУДИ ИЗЪІКОУ И ЧРЬКОУ** isaak. ἐγκρατίτης encratita, haereticorum genus krmč.-mih.

ВЪЗДРЪЖЬНИЦА f. ἐγκρατής temperans.

ВЪЗДРЪНѪТАЛ adj. neuma vost. - op. 653. cf. gr. ἀπόστροφος Sulzer 1. 2. 458. ἔκστρεπτον ibid. 1. 2. 460. kiesew. cf. russ. **вздергивать**.

ВЪЗДРЪІВАТИ -ВАѪ -ВАЮШИ vb. eruere pat.-mih. proph.

ВЪЗДРЬІДАТИ -ДАѪ -ДАЮШИ vb. θρηνεῖν lugere ostrom. proph.

ВЪЗДРѢМАТИ -МЛѪ -МЛЮШИ vb. νυστάζειν dormitare sup. ἀνακοιμᾶσθαι dormire isaak. misc. - **СѦ** id. psalt. - petr. a. chrys.-lab. leont. **-МАВЬ СЄ** καταφερόμενος prochvis šiš. 36: nota **-МЕТЪ** bon.

ВЪЗДРѢШИТИ -ШѪ -ШИШИ vb. ἀναλύειν dissolvere ant.

ВЪЗДРЮТИ -РЮЖѪ -РЮЖЕШИ vb. ἐρεύγειν rugire **-ДРЮЕТЬ** amos 3. 8. - proph. op. 1 117. cf. **ВЪЗДРОУ-**.

въздрюштати сѧ -штаѭ сѧ -штаѥши сѧ vb. ruere **воздрючашеть сѧ** georg.-vost. cf. **възрю-**.

въздрюштенъ part. proiectus **стоить ико и -щени** ephr.-vost. est part. verbi **-рютити** pol. rzucić, unde etiam **въздрюштати** cf. **възрютити**.

въздрѫхлити -лѭ -лиши vb. contristare **возд-** alex. - **сѧ** tristem esse.

въздрѫштати -штаѭ -штаѥши vb. ruere **аще кто -чаеть, дати ли причастие,** ubi **сѧ** excidisse puto krmč.-vost. 1. 112. cf. **въздрюштати**.

въздоуньнѫти -нѫ -нѣши vb. ἀναπνεῖν respirare pam. 142. suffiare sup. **кьто -ноу на лице** hom.-mih.

въздоуханиѥ n. respiratio ex.

въздоухованьнъ adj. aëri similis, aërius krmč.-mih.

въздоухокъ adj. aërius op. 2. 2. 299.

въздоухованъ adj. aëris **-ьнымъ водамъ** ex

въздоухъ m. ἀήρ aër sup. svjat. georg. αἰθήρ aether man. **въздоуси: благовонными -хы** sabb 23. πνεύμων pulmo 3. reg. 22. 34. - vost. dioptr. - vost. rum. cf. **въздъıхъ**.

въздоушити сѧ -шѫ сѧ -шиши сѧ vb. animari glag.

въздоушьнъ adj. ἀέριος aërius sup. io.-dam. io.-clim. **-ныѥ мытаре** sim. I. 16.

въздъхнѫти -нѫ -нѣши vb. στενάζειν ingemiscere sup. ostrom. cloz II. 38. 74. sborn. - **оть срьдьца** sim. I. 20. - **крѣпостию** triod.: minus bene **въздыхнѫти** pat.-mih.

въздъıхание n. ἀποστροφή aversio - **отъ зълъ** krmč.-saec. xiii. - vost. male.

въздъıмити сѧ -млѭ сѧ -миши сѧ vb. καπνίζεσθαι fumare psalt.-ven.

въздъıмление n. fumus isaak.

въздъıхание n. ἀναπνοή respiratio; στεναγμός gemitus sup. ant. proph. man. krmč.-mih.

въздъıхати -хаѭ -хаѥши et **-нѫ -шѣши** vb. respirare ex.-op. 2. 1. 18. στενάζειν gemere sup. aut. antch. leont. š.-gl. 42. prol.-mih. op. 2. 1. 153; 2. 2. 84. **-хаѥть сь намн** συστενάζει gemit nobiscum šiš. 59.

въздъхнѫти v. **въздъхнѫти**.

въздъıхъ m. halitus krk. isaak. pulmo gemitus clim. **оудрьжати -хы** isaak. **грьло и -хы** dioptr.-lab.

въздѣвати -ваѭ -ваѥши vb. αἴρειν tollere chrys.-lab. **къ господоу свою любовь -ваше** men.-vuk.

въздѣвити сѧ -вльѭ сѧ -виши сѧ vb. pubertatem ingredi krmč.-saec. xiii. - vost.

въздѣланиѥ n. operatio proph.

въздѣлати -лаѭ -лаѥши vb. γεωργεῖν colere sup. 369. - **землю** chrys.-lab.

въздѣлокати -каѭ -каѥши vb. operari **чистоты ради не -кають сѧ** chrys.-lab.

въздѣıние n. ἄρσις, ἔπαρσις elevatio krmč. hes. 14. **роукоу** - krmč.-mih. 208.

въздѣти -дѣѭ -дѣѥши et **-дѣждѫ -дѣждеши** vb. αἴρειν tollere sup. ἐκτείνειν expandere - **роукѣ** sborn. ἐκπετασαννύναι expandere - **роукѣ** šiš. 63. **роукѣ въздѣıють на небо протегъше** chrys.-lab. - **роукѣ къ высотѣ** sim. I. 11. imperat. **въздежда** bon. **въздежда́те** psalt.-petr. a. **въздѣжете** pam. 112: male part. **въздѣждѣшоу** men.-vuk.

въздѣıние n. ἔπαρσις elevatio - **роукоу** par.

въздѣıти -дѣѭ -дѣѥши vb. αἴρειν, ἐπαίρειν tollere - **сѧ** sup. 68.

въздѫти -дѣмѫ -дѣмеши vb. φυσᾶν, ἐκφυσᾶν flare ant. iez. 22. 21. - vost.

въземати -млѭ -млѥши vb. αἴρειν tollere krmč.-mih. 212. **лихо** - πλεονεκτεῖν plus appetere šiš. 111. - **сѧ** ἐπαίρεσθαι superbire io.-clim. cf. **възимати**.

възигравати -ваѭ -ваѥши vb. ἐμπαίζειν illudere io.-clim. **скиртѧ́** salire pat. - **сѧ** скиртѧ́ salire.

възиграние n. σκίρτημα saltus hom.-mih.

възиграти -раѭ -раѥши vb. exsilire antch. - **сѧ** σκιρτᾶν salire sup. ostrom. hom.-mih.

възидати -зиждѫ -зиждеши et **-зиждѫ -зидаѥши** vb. ἀνοικοδομεῖν aedificare.

възимание n. ἔπαρσις exaltatio kruš. **възым-** men.-vuk. prol.

възимати -нмѫ -нмаѥши et **-емлѫ -емлеши** vb. αἴρειν, ἀναλαμβάνειν tollere sup. ostrom. svjat. ant. typ.-chil. λαμβάνειν sumere cloz I. 232. sup. **лихвоу въземлють** krmč.-mih. **възымахоу воды** prol.-mih. ἁρπάζειν rapere cloz I. 680. - **сѧ** nom.-mih. **на высотоу въземлеть сѧ** antch. **горѣ въземлющюмоу сѧ** hom.-mih. superbire **не възнмай се о покѣстѣхь безмльвьникь** ioann. chrys.-lab.

възименовати -новѫ -новѣши vb. ὀνομάζειν nominare **възым-**.

възнм'кти -мамь -маши vb. habere **аще послоушание възнмаши** prol.-mart.

възирание n. suspicere krmč.-mih. io.-sin.

възирати -раѭ -раѥши vb. βλέπειν aspi-

cere hom.-mih. ἀφορᾶν respicere aut. ἀτενίζεσθαι contemplari cloz I. 851. sup. - **на кого** krmč.-mih. - **на мимоходѣщіѥ** hom.-mih. - **въспѣть** sim. I. 11.

възисканиѥ n. ζήτημα quaestio sup. ἀναζήτησις pervestigatio sup. **посла на -отрочица** sim. I. 11. **възиск-** et **къзыск-** bon.

къзискатєль m. ζητητής quaesitor triod. διαιτητής arbiter sup. 385.

възискатєльнъ adj. quaerens psalt.-int.

възискати -ищѫ -ищєши et **-искаѭ -искаѥши** vb. ἀναζητεῖν, ζητεῖν, ἐπιζητεῖν, ἐκζητεῖν quaerere sup. ostrom. svjat. kruš. isaak. typ.-chil. pam. hom.-mih. chrys.-lab. šiš. krmč.-mih. sabb.3. ἐτάζειν exquirere - **на кракь** prol.-mih. **взищіѫ овьць моихъ** glag. **господинь -каѥтъ покладежа** krmč.-mih. **крькь възыскаѥтъ сѧ** pent.-mih. imperat. **възъищате** bon.

възисковати -кѫѭ -кѫѥши vb. quaerere io.-sin. chrys.-lab. ἀπαιτεῖν petere op. 2. 2. 225.

възистѧзовати -зоуѭ -зоуѥши vb. exquirere **възъис-** dioptr.

възити -ѩдѫ -ѩдеши vb. ἀναβαίνειν, ἀνέρχεσθαι ascendere sup. - **на нєко** hom.-mih. reverti sup. 290. aor. **вьзиѣ** šiš. 114. š.-gl. 76. **вьзидоу** šiš. 21. 74. **вьзиѣ** cloz I. 904. **възъиѣ** bon.

възитиѥ n. ἀνάληψις ascensio **на нєбєса възътиѥ** bon. - **слѣньца** vita-theod. - **рѣкы** leont.

възнити -нѣѭ -нѣѥши vb. hiare: nota **-ниѭщоу прослоуть** ἀχανής valde hians. praep. **възъ.**

възлагати -гаѭ -гаѥши vb. ἐπιτιθέναι imponere sup. ostrom. - **печать** isaak.

възлазити -жѫ -зиши vb. ἀναβαίνειν ascendere pent.-mih. **-лажьщоу** (pro **възлазѧщоу**) **лѣтоу** ἐπ᾽ ἐξόδου τοῦ ἐνιαυτοῦ exod. 23. 16. - vost.

възлазъ m. ἀνάβασις ascensio pat.

възлакати -лачѫ -лачеши vb. πεινᾶν esurire bon. op. 1. 89. proph. š.-gl. 67. - **сѧ** ev.-zogr.

възламлѣти -лѣѭ -лѣѥши vb. ἀνακλᾶν repercutere ex.

възлегнѫти -нѫ -неши vb. decumbere krk. - **на одрѣ** chrys.-lab.

възлежаниѥ n. decumbere ioann.

възлежати -жѫ -жиши vb. ἀνακεῖσθαι, κατακεῖσθαι decumbere sup. ostrom

възлежєниѥ n. decumbere io.-sin. pat.-bulg.

възлєтѣти -штѫ -тиши vb. ἐκπέτεσθαι evolare greg.-naz. sup. aut. op. 2. 1. 35. hom.-mih. sim. I. 10. io.-chm.

възлєшти -лѧгѫ -лѧжєши vb. ἀνακλίνεσθαι, ἀναπίπτειν, ἀνακεῖσθαι decumbere sup. - **на постели** io.-sin. - **на одрѣ** vita-theod. - **на обѣдѣ** leont. ῥίπτειν ἑαυτόν se praecipitare op. 2. 2. 126. se demittere sup.

възлѣвити -блѭ -биши vb. ἀγαπᾶν amare pat. cf. **-люб-.**

възликалникъ m. σπονδεῖον poculum.

възликальница f. poculum pent.-mih.

възливати -блѭ -баѥши vb. ἐπιχεῖν infundere ostrom. kruš. dial. ant. σπένδειν libare kruš. ἐπαντλεῖν infundere men.-vuk. - **сѣ гороу смолоу** psalt.-int. **-вахоу на нѭ пькль** prol.-mih. κενοῦν effundere sup. conspergere sup.

възлитиѥ n. infusio men.-vuk.

възлиѭвати -блѭ -баѥши vb. infundere - **масло на огнь** prol.-mart.

къзлиѩльникъ m. σπονδεῖον poculum.

къзлиѩльница f. σπονδεῖον poculum.

възлиѭниѥ n. σπονδή libatio proph. greg.-naz.

възлияти -лѣѭ -лѣѥши vb. βάλλειν, καταχεῖν fundere sup. ostrom. σπένδειν libare aut.-hom. - **врьхоу** men.-vuk. infundere sup.

къзлоблѣниѥ n. κακουχία vexatio aut.

възлогъ m. ἐπίθεμα quod imponitur vost. ἀνάθεμα anathema greg.-naz. κλίνη lectus **лежѧщаго на възлозѣ** prol.-vuk. prol.-mih.

възложєниѥ n. ἐπίθεσις impositio.

възложити -жѫ -жиши vb. ἐπιτιθέναι, ἐπιβάλλειν imponere ostrom. περιτιθέναι imponere sup. **-жи носифоу на роукоу прьстєнь** pent.-mih. - **на роукѣ** krmč.-mih. **оузы на нь -жиша** sabb. 13. - **на огнь кадило** hom.-mih. - **роукоу на трьсть** chrys.-lab. **кѣсовомь сєкѫ -жиша** nom.-mik. 23. ἀνατείνειν protendere sup. 260.

възломити -млѭ -миши vb. frangere russ.

къзломлѣниѥ n. ἀνάκλασις confractio.

възлъгати -лъжѫ -лъжеши vb. mentiri **-лъжѣть** gram. 26.

къзлъзьнъ adj. **чєло къзълызно** ὀπογράφων τὸ μέτωπον. ubi notabis ὀπογράφειν significare cilia denigrare: res interpreti obscura fuisse videtur men.-vuk.

къзлъкати -лъчѫ -лъчеши vb. esurire **-каша** bon. cf. **възлак-** et **къзлак-.**

къзлъгати -гаѭ -гаѥши vb. mentiri krmč.-mih.

къзлъсина f. ἀναφαλάντωμα calvities pent.-mih.

възлысъ adj. ἀναφάλαντος calvus prol.-vuk. levit. 13. 41. - kruš. pent.-mih. prol.-mih. - **образъ** men.-leop. **коза-** ber.

възльстити -штѫ -стиши vb. decipere hom.-mih.

възлѣ praep. cum acc. iungenda pone per. 104. 17. - **вергъ** bor. 61. in fontibus russ.: est vero **възъ длѣ**.

възлѣкати -каѭ -каѥши vb. fundere pent.-mih.

възлѣганиѥ n. accubatio ant.-hom.

възлѣгати -гаѭ -гаѥши vb. accumbere isaak. - **на трапезѣ** io.-sin. ἀναπίπτειν recumbere - **на одрѣ** leont. **на златыихъ и мѣкькыхъ** - sabb. 57: explicatur per **застѣдати** ber.

възлѣсти -лѣзѫ -лѣзши vb. ἀναβαίνειν ascendere sup. ostrom. ioël 2. 9. - proph. ant.-hom. kruš. šiš. io.-sin. pent.-mih. conscendere sup.

възлѣтание n. evolare svjat.

възлѣтати -таѭ -таѥши vb. ἐκπέτεσθαι evolare ant.-hom. krmč.-mih. chrys.-lab. hom.-mih. svjat.

възлюбити -блѭ -биши vb. ἀγαπᾶν, φιλεῖν amare ostrom. sup. ἐπιποθεῖν desiderare šiš. 191. prol.-vuk. isaak. amore capi sup. part. **възлюбь** cloz II. 126. part. **-бенъ** bon. uzliubise fris. cf. **-лиѣ-**.

възлюблѧти -блѧѭ -блѧѥши vb. ἐπιποθεῖν desiderare ant. šiš.

възлюбленикъ m. ἀγαπητός dilectus ant. misc. **-бьѥникъ** sup. 233.

възлюблѥница f. amica glag. pat.-mih.

възлюблѥние n. ἀγάπησις dilectio sup. ἐπιποθία desiderium šiš. **-бьѥние** sup.

възлюковати -коуѭ -коуѥши vb. amare men.-belg.

възлюбодѣѭти -дѣѭ -дѣѥши vb. μοιχεύειν adulterare.

възмакати -каѭ -каѥши vb. nuere bor.

възмагатель m. qui excitat - **кашнию** hom.-mih. 129.

възмагати -гаѭ -гаѥши vb. δύνασθαι, ἰσχύειν posse šiš. 241. chrys.-lab. pent.-mih. isaak. typ.-chil. šaf.-urspr. δυναμοῦσθαι, ἐνδυναμοῦσθαι confortari šiš. 170. prol.-mart. glag. **ꙗда немоштьнь ѥсмь, тогда паче къ богоу възмагаю** sabb. 62. **не къ томоу -гаѥть молѥние** chrys.-lab. **тобою -гаѥмь** prol.-mart.: nota - **коего** per. 32. 24.

възманѫти -нѫ -нѫши vb. ordiri **гонѧние на церковь возманоу** vost.

възметати -мещѫ -мещѫши vb. ἐκριπτειν iniicere men.-mih. sup. **-мѣщѥ** ex **-мѣщюще** vost. I. 112. **-мѣщоуще сѧ** men.-mih. cf. **-мѣт-**.

възметнѫти -нѫ -нѫши vb. iacere isaak.

възмилковати -коуѭ -коуѥши vb. miserari misc.

възмлѣвити сѧ -влѭ сѧ -виши сѧ vb. turbari misc. 31.

възмлѣчати -чѫ -чиши vb. conticescere pam.

възмогание n. posse psalt.-int.; recte-**маг-**.

възможити -жѫ -жиши vb. δυναμοῦν vigorare io.-dam.

възможьнъ adj. δυνατός possibilis greg.-naz. sim. I. 24. **-но ѥсть** licet sup. 218. potens mon.-serb. 141. 270. **-на сѫтворити** confirmare sup. 222.

възмольць m. deprecans **-мальць** glag.: vox dubia.

възмощи -могѫ -можеши vb. δύνασθαι posse sup. ostrom. ant. ἰσχύειν valere; ἐνδυναμοῦσθαι confortari **-гоше отъ немощи** šiš. 51. **възмогь отъ ангела** prol.-mih. idem habes bor. 36. **възмози и кръпи сѧ** men.-mih. aor. **възмогъ** bon. **възмогоу** šiš. 220. op. 2. 2. 429. š.-gl. 73. **възмѫ** id. glag., quod dubium.

възмрѣзѣти -жѫ -зиши vb. displicere **да -зиѣть тѫ якоже сѫщюю къ седмый кѣкъ** e krk.

възмрѣзьствовати -коуѭ -коуѥши vb. odisse psalt.-petr. a.

възмыслити -шлѭ -слиши vb. cogitare **-мисл-** š.-gl. 64.

възмьждати -даѭ -даѥши vb. mercedem dare.

възмьздити -ждѫ -здиши vb. μισθοδοτεῖν mercedem dare isaak.

възмьздие n. μισθαποδοσία praemium sup. ant. isaak. šiš. 184. 220. alex.-mih. sim. I. 17. ἀμοιβή praemium sup. ἀπόληψις receptio prol.-mart.

възмьздьнъ adj. μισθαποδόσεως praemii.

възмьздѣѭти -дѣѭ -дѣѥши vb. mercedem dare chrys.-lab. ter.

възмьнѣти -нѭ -ниши vb. ἡγεῖσθαι opinari ant.-hom. proph. - **сѧ** δοκεῖν videri **-мѣн-** man.

възмьстити -штѫ -стиши vb. ἀμύνεσθαι ulcisci ant.

възмышлити -лѭ -лиши vb. acquirere op. 2. 1. 188.

възмѣрити -рѭ -риши vb. μετρεῖν metiri chrys.-lab. - **противоу злымь дѣломь** leont. - **сѧ** ostrom.

възмѣрити -рѭ -рѥши vb. ἀντιμετρεῖν respondere nom.-mik. alex.-mih. - **възданиѥ** dioptr.-lab.

възмѣрѣнїе n. metiri -рен- psalt.-int.
възмѣтати -мѣтаѭ -мѣтаѥши et **-мѣштѫ -мѣштѣши** vb. ἐκρίπτειν eiicere psalt.-int. - **очима сѣмо и окамо** op. 1. 63. - **очима** men.-leop. cf. **-мѣт-**.
възмасти -мажѫ -мажеши vb. ταράττειν turbare sup. men.-vuk. - **ц҃рькꙑ хлудѡнїзеи** fluctibus agitare - **сѧ** ταράττεσθαι turbari; κινεῖσθαι commoveri šiš. 39. **hom.**-mih. aor. **-мѧшѧ** glag.
възмажєнїе n. ταραχή confusio.
възмѫжанїе n. virum fieri hom.-mih.
възмѫжати -жаѭ -жаѥши vb. V. 1. ἀνδρίζειν corroborare III. 1. ἀνδρίζεσθαι virum fieri pent.-mih. fortiter agere sup. 143. ἀδρύνεσθαι maturescere pent.-mih. iudic. 13. 24. - kruš. **-моужаѣтъ сынъ мои** men.-leop. - **сѧ** id. kruš.
възмѫтити -штѫ -тиши vb. ταράττειν turbare sup. ant. isaak. hom.-mih. - **морѣ** prol.-mart. - **стадо** ioann. - **жизнь** ἐκύκησε turbavit man. 60. **вьсѣ -тѧть** svjat. - **сѧ** ostrom. **мороу -тнѣшоу сѧ** men.-vuk.
възмѫштати -таѭ -таѥши vb. ταράττειν turbare sup. ostrom. ant. men.-vuk. hom.-mih. - **сѧ** κλονεῖσθαι agitari sup.
възмѫштєнїе n. σάλος salum ostrom. ταραχή confusio sup. ostrom. ant.-hom. ἐπανάστασις insurrectio greg.-naz. ἀπορία difficultas luc. 21. 25. glag. **кѣз -нии** ἀθόλωτος non turbatus sup. 177.
възнавлѣти -лѭ -лѣеши vb. ἀναχαιτίζειν renovare.
възнаѣ́товати -тоую -тоуѥши vb. ἐπιβουλεύειν insidiari.
възнадѣ́ти сѧ -дѣ́ѭ сѧ -дѣ́ѥши сѧ vb. confidere glag.
възнако adv. ὑπίσω retro dial. chrys.-lab. prol.-mih. **не - ниже на лице** men.-mih. **въспѣвающи сѧ** chrys.-lab. **положише и** - men.-mih. cf. **възнакъ**.
възнакъ adj. ὕπτιος supinus sup. **кѫзнакама роукама** op. 2. 2. 202. io.-sin. io.-clim. ephr.-vost. **полагаѣтъ честь на блюдѣ кѫзнакоу** krmč.-mih. 265. - **лежить** hom.-mih. **възнакоу лежати** dioptr.-lab. **-комъ лежащемъ** zlatostr. **падоу кѫзнаци** ἀπῆλθον ὕπτιοι hom.-mih. adv. **положити скотъго - на сковрадоу** prol.-mart. **приплакоуши** - men.-mih. **протеръше ѥго по земли** - men.-mih. **падь сѧ на - на земли** prol.-mih. - **на земли възврьже** men.-mih. **nsl. znak.**
възнакъ adv. ὑπτίως supine prol.-vuk.
възначь adv. ὑπτίως retro prol.
възнашѧти -шѫ -шѣеши vb. ἐπαναγειν suscitare triod. - **сѧ**: **ни -шай сѧ** cyr. 4: minus bene **-нош-** psalt.-int.
възнебрѣшти -брѣгѫ -брѣжеши vb. ἀμελεῖν negligere chrys.-lab.
възнебрѣвати -роую -роуѥши vb. ἀπιστεῖν diffidere.
възнегодовати -доую -доуѥши vb. ἀγανακτεῖν aegre ferre ant. kruš.
възнеджговати -гоую -гоуѥши vb. aegrotare icann.
възнеистовити сѧ -влѭ сѧ -виши сѧ vb. furere nom.-mik. 34. 35.
възнеистовѣ́ти -вѣ́ѭ -вѣ́ѥши vb. furere mir.
възненавидѣ́ти -ждѫ -диши vb. μισεῖν odisse cloz I. 136. sup. ostrom. hom.-mih. uznenavidesse fris.
възненьштєвати -штоую -штоуѥши vb. λογίζεσθαι reputare psalt.-int. sabb. 101. šiš. 137.
възнерадити -ждѫ -диши vb. negligere par.
възнерачити -чѫ -чиши vb. non curare - **о чесомь** krnš. misc. 52.
възнесєнїе n. ὕψωσις, ἀνάληψις exaltatio ostrom. - **христа** ok. 51. 70. op. 2. 1. 134. elatio sup. 402.
възнесовати -соую -соуѥши vb. ὑψοῦν tollere men.-saec. xii. - vost.
възнести -сѫ -сеши vb. ὑψοῦν, αἴρειν, ἐπαίρειν, ἀνάγειν, μετεωρίζειν evehere sup. ostrom. man. - **врата** ἀναπεταννύναι aperire sup. 390. aor. - **несъ** glag. - **нѣсъ** glag. **-нѣса** cloz I. 781. - **сѧ** ὑψοῦσθαι, ἀναλαμβάνεσθαι evehi ostrom.
възнеумѣ́ти -мѣ́ѭ -мѣ́ѥши vb. ἀπορεῖν dubitare vost.
възнизовати -зоую -зоуѥши vb. infigere **главы - на копийце** men.-mih.
възникновєнїе n. resipiscere pat.
възникнѫти -нѫ -неши vb. ἀναβαίνειν ascendere - **коня съблазни** ἀνανεύειν suspicere men.-vuk. oculos tollere sup. 30. - **окомь** ἀνανήφειν resipiscere, expergefieri sup. 28. - **отъ сънъ** prol.-mih. **отъ оуныньı печали** - steph. **отъ злобы** - krmč.-mih.
възниспослати -шлѭ -шлѣеши vb. demittere.
възнити -иждѫ -иденши vb. ascendere tur. cf. **кънити**.
възницати -ничѫ -ничеши et **-ницаѭ -ницаѥши** vb. ἀναφύεσθαι recrescere ant. **крѣди -цаѭть** antch. ἀνανήφειν resipiscere dioptr.-lab.
възновити -влѭ -виши vb. ἐπισκευάζειν instaurare.

възновлѣніе n. ἐπισκευή instauratio.
възноситель m. qui evehit mon.-serb. 71.
възносити -шѫ -сиши vb. ἀνοφοῦν, ἀναφέρειν evehere; ferre sup. afferre sup. colere sup. 191. **-ситъ ѥзъıкъ** cloz II. 4. - **сѧ** μετεωρίζεσθαι efferri greg.-naz. superbire sim. I. 4. cloz I. 625.
възносъ m. ἔπαρσις elevatio ex. ascensio glag.-otryv. 20. **-си морѣсцн** men.-mih.
възносьливъ adj. τετυφωμένος insolens ant. misc.
възносьнъ adj. ἀπάρσεως elevationis ex.
възношєніе n. ἔπαρσις elevatio ant. dial. superbia chrys.-lab. ascensio glag.
възноудити -ждѫ -дити vb. παραβιάζεσθαι cogere vost. cf. **-нжд-**.
възнѣшити сѧ -шѫ сѧ -шити сѧ vb. in altum efferri et aëre librari, uti videtur **-шивъша сѧ видѣти орьла** op. 2. 2. 55. cf. **занѣшити** et croat. nišati movere.
възнизити -жѫ -зити vb. infigere **възнизити на копиє** nom.-bulg. cf. - **ньсти**, quod praestat.
възньсти -ньзѫ -ньзєши vb. περιτιθέναι circumponere ostrom. - **крьсть** misc.: inf. rectius fortasse **възнисти**.
възнѣговати -гоуѭ -гоуєши vb. molliter educare **скатьıй доуχъ -вл** zlatostr. vost. 1. 117. lavr.-op. 41.
възнждити -ждѫ -дити vb. cogere pat.-mih. cf. **-поудѣ-**.
възобати -блѭ -блѥши vb. ἐσθίειν comedere kruš. **волъ възобльсть плѣвъı**.
възобидѣти -ждѫ -дити vb. ἀδικεῖν iniuria afficere.
възобитати -таѭ -таєши vb. ξενίζεσθαι hospitari.
възобладати -даѭ -даєши vb. ἄρχειν imperare.
възображати -жаѭ -жаєши vb. τυποῦν formare.
възоглавити -влѭ -вити vb. ἀνακεφαλαιοῦν summatim repetere - **новѣсть** chrys.-lab.
възоглавлєніе n. ἀνακεφαλαίωσις summaria repetitio.
възожившлєніе n. recreatio ioann.
възоколъ praep. cum gen. iungenda περί circa prol. **възоколь оучитєлı** τὰ παραπλήσια τῷ διδασκάλῳ men.-vuk.
възопечалити -лѭ -лити vb. λυπεῖν dolore afficere dioptr.
възопити -пиѭ -пиєши vb. ἀνακράζειν exclamare bon.
възопатити -штѫ -тити vb. ἀνατρέπειν evertere men.-mih. ἀποστρέφειν avertere prol.-cip. ἐπιστομίζειν reprimere men.-vuk. εἰσπᾶν attrahere; κωλύειν impedire prol. - **кого** men.-vuk. - **сѧ**: **клажєнъ -тиıмъıй секе отъ сладострастиа** isaak.
възопать adv. εἰς τοὐπίσω retro; ὑπτίως supine prol. - **шни възвитъ** men.-mart.
възопаштєніе n. retractio isaak.
възорати -рю -рѣши vb. arare misc. isai. 5. 10. - proph. **възораше крьстомь оусτьство** men.-mih.
възористъ adj. insignis **възористъ кьıвасть къ вратѣχъ моужь ѥа** per. 17.
възоръ m. ὄψις, ὅρασις visus hom.-mih. ant. pat. prol.-cip. op. 2. 1. 115. θεωρία contemplatio men.-vuk. ἰδέα idea men.-vuk. παράδειγμα exemplum krus. - **чистаго проудa** iez. 1. 5. - proph. **извлııııми -рьı** men. leop.
възорьнъ adj. παραδειγματικός exemplaris pat. misc.
възострити -штрю -стрити vb. ὀξύνειν acuere prol. irritare per. 49. **брада -стрѣна** men.-leop. - **сѧ** irasci glag.
възострити -рю -рѣши vb. παραπικραίνειν exacerbare pam.: rectius **-штрити**.
възохолити сѧ -лю сѧ -лити сѧ vb. καυχᾶσθαι gloriari psal. 93. 3. - glag.
възрадовати сѧ -дую сѧ -доуєши сѧ vb. χαίρειν laetari.
възражати -жаю -жаєши vb. ἀνατρέπειν evertere pat. io.-sin. repellere clim. pan. - **рать** ioann. cf. **въздр-**.
възраженіе n. ἀνατροπή eversio ioaun. chrys.-lab.
възразитєльница f. evertens **азъ житиа моѥго** - chrys.-lab.
възразити -жѫ -зити vb. ἀνατρέπειν evertere ioann. - **желанніе желанніемь** refellere (haereticos) greg.-lab. clim. - **отъ дѣль** ibid.: nota **възраженo ѥстъ приглашенмь** vost. 2. 185. cf. **въздр-**.
възразъ m. τρόπαιον, ἀποτρόπαιον aversio io.-dam. cf. **въздр-**.
възракъ m. ὄψις aspectus ant.-hom.
възранити -ню -нити vb. vulnerare psalt.-int.
възранѣніе n. vulneratio psalt.-int.
възрастати -стаю -стаєши vb. αὐξάνεσθαι crescere prol.-vuk. steph. chrys.-lab.
възрастєніе n. αὔξησις incrementum ant. barl. cyr.-nier. **-нье** hes.
възрасти -расту -растєши vb. αὐξάνεσθαι crescere sabb. 4. cf. **въздрасти**.
възрастити -штѫ -стити vb. αὐξάνειν

augere triod. kruš.: male βλαστάνειν germinare hom.-mih.

възрастовати -стоуѫ -стоуѥшн vb. αὐξάνεσθαι crescere pat.

възрастъ m. αὔξησις incrementum men.-vuk. ἡλικία aetas ant. dial. **на - вѣшедъ** man. **отъ кекропова -ста** krmč.-mih. **отъ -ста своѥго любе христа** prol.-mih. **отъ юна -ста** prol.-mart. cf. **къздр-**.

възрасть f. ἡλικία aetas prol.-vuk. men.-leop. **высака - члокѣчьска** prol.-belg. **- моужьска; оуносѣкына** - vost. **млада** - vost. cf. **къздр-**.

възратити сѧ -штѫ сѧ -тиши сѧ vb. πολεμεῖν bellum gerere vost. cf. **възврат-**.

възрачити сѧ -чѫ сѧ -чиши сѧ vb. μορφοῦσθαι formari io.-dam. **- сѧ: ни възрачи сѧ, ниже вьокрази сѧ** chrys.-lab.

възраштати -штаѭ -штаѥши vb. αὐξάνειν augere ant. krmč.-mih. šiš. 75.

възраштениѥ n. αὔξησις amplificatio aut. sabb. 128. 172. hom.-mih. ἀνάστημα statura men.-vuk.

възревѣновати -новѫ -новѥши vb. ζηλοῦν aemulari bon. φθονεῖν invidere **-новакь ѥстоу** hom.-mih. 80. **-вьноуѥть ѥй ζηλώσῃ αὐτήν** pent.-mih. cf. **въздр-**.

възриновениѥ n. impulsus.

възриновѣти -нѫ -нѣши vb. ὠθεῖν trudere pat.-mih. **-новѣнъ** vost. 2. 106.

възродити -ждѫ -диши vb. regenerare **-ди ны сватымъ крещениемъ** tur.

възрокъ m. causa **козр-** alex.

възръпѣтати -пѣштѫ -пѣштеши vb. διαγογγίζειν murmurare pent.-mih.

възръцати -цаѭ -цаѥши vb. ἀφορᾶν respicere.

възрыдати -даѭ -даѥши vb. πενθεῖν lugere triod. **коѥ рыданиѥ възрыдаю**; chrys.-lab.

възрыти -рыѭ -рыѥши vb. ἀνασκάπτειν effodere.

вѣзрькновениѥ n. indignatio glag.

възрѣкновениѥ n. ἀνάβλεμμα intuitus.

възрѣти -зрѭ -зрѧши vb. ἀναβλέπειν, ἐμβλέπειν, ἀφορᾶν iutueri ostrom. sup. **- на нѣко** sup. περιβλέπειν circumspicere ostrom. **възьри** cloz 1. 634. **възьрѣкъ** assem. **-зьр-** ostrom. sup. semper: nota differre **възрѣти** et **оузрѣти: възьрѣкъ очима своима оузьрѣ** sup. 111. 23.

възрютити сѧ -штѫ сѧ -тиши сѧ vb. se praecipitare ephr.-vost. **-ти сѧ ниць** vost. 1. 119. cf. **въздрюштенъ**.

възрюштати -штаѭ -штаѥши vb. iacere **възрючати** pam. 177. cf. **въздрю-**.

възрадьнъ adj. ἀναπεπταχώς altus **вѣжди -дни** men.-leop. **вѣжди -дне** vost. **вѣжде възрѣдны** prol.-mart. 157: vox obscura.

възоударити -рѭ -рѧши vb. ferire **отъ гоуслей нѣсеньный възоударимъ гласъ** chrys.-lab.

възоупити -пиѭ -пиѥши vb. βοᾶν, ἀναβοᾶν, κράζειν, κραυγάζειν clamare psalt.-ven. typ.-chil. šiš. 14. 119. men.-vuk. hom.-mih. op. 2. 1. 53: e **възъпити**, syllaba **къ** mutata in **оу**.

възоустити -штѫ -стиши vb. ἐπιστομίζειν os obturare **- оуста** chrys.-lab. **- сѧ** προτίθεσθαι statuere **-стиѫ сѧ прити къ камъ** apost.-syn. op. 2. 1. 147.

възоучитати -штаѭ -штаѥши vb. ὑποβάλλειν admonere ioann. dioptr. chrys.-lab. tur. **- сѧ** svjat. mat.

възоучитениѥ n. ὑποβολή admonitio ant.

възъ praep. cum acc. iungenda ἀντί pro **сѣдѣлающе боудѣте дрѣво - вышѣе .н. локоть** vost. **възвыше** vost. 1. 154. **възъ длѣгь роне възъ водоу**; **възъ поуть** pat. **възъ крѣдо; троудь - городу помысливъ** hom.-mih. **четыри кадизмы къжь двѣ анагносмѣ** krmč.-rum. **въздати зло възъ доброе** pent.-mih. **благодѣть въз благодѣть** assem. **въс толико прѣвъзываниѥ** sup. 335. **отъкѣцати злаа възъ добраа** pent.-mih. glag. **нехарии оузь голѣмоу любьвь** mon.-serb. 229. **възъ чьто** serb. uzašto; **възоколъ; въскрай; въскрайны: - морѣ** παρὰ τὸ χεῖλος τῆς θαλάσσης **въскжіе** ostrom. serb. uz ku quare živ. 111. **въскж** bon. **въспрѣкмъ; въспѣть; въсто** ideo hom.-mih. 140. nota **нмѣѥ вьсе и подьвраднѥ и гоусто възострь съходещѥе** prol.-mart. 97. pat.-šaf. 24. nsl. znožje. cum rad. **вез** minus bene **възъ** contulisse videtur Pott 1. 390: nos cognatum putamus cum lit. už, quod idem 1. 617. comparavit cum lit. aukštas altus, quod vocabulum a radice quadam ng videtur derivari posse cf. lat. augeo.

възъкати v. **възъвати**.

възъпити -пиѭ -пиѥши vb. ἀναβοᾶν, ἀνακράζειν, ἀναφωνεῖν, βοᾶν, κράζειν, κραυγάζειν exclamare sup. ostrom. cloz 1. 898. 899. II. 9. stichir.-syn. **възпити** sup. 349. 394. **къзьп-** sup.

възъкѣд vb. ἐπανάγειν provehi imperat. **-кѣди** luc. 5. 4. - ostrom.

възъирити -рѭ -рѧши vb. θυμοῦν ad iram provocare ant. kruš. **- сѧ** θυμοῦσθαι irasci sup. krk. **- на кого** glag. kruš.

възъпрѣніе n. irritatio psalt.-int.
възъпѣхати -хаѭ -хаѥши vb. ascendere **възъѣх-** russ.
възъкоснѫти сѧ -снѫѭ -снѫѥши сѧ vb. ἀνανεάζεσθαι renovari.
възъвати -ваѭ -ваѥши vb. καλεῖν agitare dan. 4. 11. - vost. - **сѧ** vacillare men.-mih.
възъвати -ваѭ -ваѥши vb. καλεῖν vocare prol. glag. ἀνακαλεῖν revocare sup. ἀναβράζειν exclamare pyrg. leont. sborn. - **сѧ** vocari greg.-lab. glag.
възъмати -земѫ -земѥши vb. λαμβάνειν sumere sup. **възмати** sup. **възъмати** sup. cf. **възем-**.
възърѣти v. **възрѣти**.
възатель m. tollens **грѣхъ** - men.-mih.
възати -зьмѫ -зьмеши vb. αἴρειν tollere ostrom. sup. βαστάζειν, κομίζειν auferre ostrom. λαμβάνειν sumere ostrom. sup. κομίζεσθαι recuperare sup. 273. - **сътократицею** hom.-mih. **възе стрaхъ вкусе** greg.-lab. **възатъ іего за врѣхъ** e mir. - **сѧ** αἴρεσθαι tolli **възметъ сѧ** cloz II. 86. imperat. **въземи** sup. part. **въземъ** sup. **възъмъ** sup. nota **вьзасѧ** ѣ.-gl. 49. **вьземеть** antch. et part **вьзакъ** proph. **вьзнати** per. 37: ab hoc verbo derivabis nsl. vuzem croat.,serb. vazam pascha, est enim vuzem sumtio (carnis) cf. magy. husvét, quod idem significat, et slov. pust pro mesopust.
възатити сѧ -штѫ сѧ -тиши сѧ vb. ἐπιγαμβρεύειν generum fieri 1. reg. 18. 22. 23. - vost.
възатие n. sumere aut. krmč.-mih. λῆμμα sumtio op. 1. 119. γάμος connubium op. 2. 2. 303. **вьзетие** hom.-mih. **-тие** sabb. **въ врѣме вьзетию плода** prol.-mih. - **залога** krmč.-mih.
възжгнти сѧ -лѫ сѧ -лиши сѧ vb. ἀνθρακοῦσθαι carbunculis vexari georg.-vost.
възименити -ним -ниши vb. ἐπονομάζειν cognominare deut. 12. 5. - vost.
възименомѣстьство n. ἀντονομασία nominis mutatio svjat.
вьзиньно adv. εἰς τὸ διηνεκές continuo op. 2. 2. 51. **вонньно** cyr.-hier.
вьзиньнъ adj. διηνεκής continuus cloz I. 319. **молитва -на** anteh.
вьзинѫ v. **инъ**.
вьзиспрь v. **испрь**.
вьзиспрьнь adj. ὁ ἄνω qui supra est cloz I. 905. hom.-mih. **вьсиспрьнь** sup. 346.
вьзити v. **вьзнити**.
вьзквасити -шѫ -сиши vb. fermentare - **тѣсто** svjat. mat.
въкладати -даѭ -даѥши vb. imponere russ.
въкласти -кладѫ -кладеши vb. ἐπιτιθέναι imponere šiš. 45. **въклади словеса къ срѣдьце** men.-leop..
въклепѫти -пѫ -пеши vb. includere uclepenih fris. rad. **клеп**.
въклонити -нѭ -ниши vb. inclinare isaak. fortasse pro **оукл-**.
въковати -куѭ -куѥши vb. cudendo impendere **вкова къ ню (церкъвь)** chron. I. 148.
въкопати -плѫ -плеши vb. defodere, sepelire **-на кости иосифовы** pent.-mih. - **нивъ** sup. 30. - **сѧ**.
въкоренити -нѭ -ниши vb. ῥιζοῦν radicibus firmare sup. ant. barl. chrys.-lab. ἐγκολποῦν in sinum colligere men.-vuk. **-нѥно слоко** chrys.-lab.- **сѧ** sim. I. 7.
въкоренѣкати сѧ -кѫ сѧ -каѥши сѧ vb. radicibus firmari isaak.
вькоренѣти сѧ -нѣѭ сѧ -нѣѥши сѧ vb. ῥιζοῦν fluere cum impetu cant.-cant. 4. 15. **вькорнѭщюіу сѧ** op. 1. 199. cf. ostrog. : male, interprete confundente ῥιζοῦν et ῥιζοῦν: alii habent **исленѣмща** i. e. **исѣкнѫща** pro - **нѣжшта** ab **исѣкнѫти**.
вькражьма f. cibi genus **створите ми -моу со зелнемь** pal.-saec. xv. - vost.: vox dubia.
вькрасти сѧ -крадѫ сѧ -крадеши сѧ vb. irrepere russ.
вькрилити -лѭ -лиши vb. alas addere - **свой истиною языкь** hom.-mih. - **сѧ** tur. par. 120.
вькрилѣникъ m. qui alas addit, instigat op. 2. 2. 83, ubi alii **наставникъ**.
вькоупономѣньнъ adj. ὁμωνύμιος cognominis.
вькоупоматерьнъ adj. ὁμομήτριος eadem matre natus.
вькоупоотьчьнъ adj. ὁμοπάτριος ab eodem patre genitus.
вькоупороднъ adj. ὁμογενής consanguineus ioann.
вькоупъ v. **коупъ**.
вькоупѣ v. **коупъ**.
вькоусити -шѫ -сиши vb. γεύεσθαι, ἀπογεύεσθαι gustare ostrom. sup. man. - **плода** pam. - **ѣди, жльчи** hom.-mih. **-сѣште** svjat.
вькоусъ m. γεῦμα, γεῦσις gustatio, sapor sup. tur. isaak. op. 2. 2. 320. μετάληψις participatio hom.-mih. **въ вькоусъ пришьдь разоума светыхъ книгъ** sabb. 5.
вькоушати -шлѫ -шлеши vb. γεύεσθαι gustare sup. krmč. sborn. hom.-mih. λαμ

βάνειν sumere - ПИЩОУ men.-vuk. comedere sup.

КЪКОУШЕНИЄ n. γεῦσις, γεῦμα gustatio sborn. ant. pat.-mih. βρῶμα esus sup. 259. ἡδονή voluptas pent.-mih.

КЪКЪЗДАТИ -ДАЇ -ДАЇШИ vb. initicere prol.-vost.

КЪКЪСЕНИЄ n. fermentatio kruš. pent.-mih.

КЪКЪСНѢТИ -НѪ -НѢШИ vb. ζυμοῦσθαι fermentari ostrom.

ВЪЛАГАЛИЩТЄ n. βαλάντιον crumena eloz I. 942. sup. ostrom. ant. ἐνθήκη merces navibus impositae hom.-mih. leont.

ВЪЛАГАЛЬНИЦА f. βαλάντιον crumena pat.

ВЪЛАГАНИЄ n. impositio ioann.

ВЪЛАГАТЕЛЬ m. suggestor ЛЬЖИ - ioann.

ВЪЛАГАТИ -ГАЇ -ГАЇШИ vb. εἰσφέρειν inferre dial. ant. βάλλειν, ἐμβάλειν inlicere sup. ostrom. КОНІЄМЬ ОУЗДЫ ВЪ ОУСТА -ГАЇЄМЬ Šiš. 189.

ВЪЛАЗИТИ -ЖѪ -ЗИШИ vb. ἐμβαίνειν, εἰσπορεύεσθαι, εἰσέρχεσθαι ingredi; καταβαίνειν descendere ostrom. παροδεύειν praeterire sup. 64

ВЪЛАЗЪ m. introitus sup. 226. 385. tur. op. 2. 2. 31. vost. МАТЬ ПРЬВИ ДЬНЬ НА ВЛАЗИ Š.-gl. 96.

ВЪЛѢТИ СѦ v. ВЛАѢТИ СѦ.

ВЪЛЕЖАТИ -ЖѪ -ЖИШИ vb. ἐγκεῖσθαι iacere in aliqua re - КѢНГАХЪ sup. 347. 5. -ЖИТЬ ВРѢДЪ СТРАСТИ op. 2. 2. 266.

ВЪЛЕТѢТИ -ШТѪ -ТИШИ vb. involare -ТѢ ГОЛОУБЬ ДВЬРЬЦАМИ men.-mih.

ВЪЛИШТИ -ЛАГѪ -ЛАЖЕШИ vb. κατακλίνεσθαι decumbere š.-gl. 70.

ВЪЛИВАТЕЛЬНИЦА f. vas pyrg.

ВЪЛИВАТИ -ВАЇ -ВАЄШИ vb. ἐγχεῖν, βάλλειν infundere pat. misc. typ.-chil. men.-vuk. op. 2. 2. 421. krmč.-mih. ВЛЬНЫ ОКРЬСТЬ -ВАХОУ sabb. 183.

ВЪЛИТИ -ЛИЇ -ЛИЄШИ vb. infundere ephr.-belg. op. 2. 2. 186.

ВЪЛИТИЄ n. iufusio glag.

ВЪЛИШТИ -ЛѢЇ -ЛѢЄШИ vb. εἰσχεῖν infundere sup. kruš. proph.

ВЪЛОВЬКЪ adj. βραδύς tardus zlatostr. ὀκυηρότερος segnior zlatostr. - saec. xvi.-vost. ἥρεμος modestus ХОДЪ ВЪЛОВЬНЪ sup. 382. 1. ХОДЬ ВЪЛОВЬНЪ ИМѢТИ τὸ βάδισμα ἥρεμον (ἥρεμον) ἔχειν gressum placidum habere ВЪЛОВЬНЪ ЄЗЫКЪ pat.-mih. nota ВЪЛОВЬНЬ ЄЗЫКЪ НОСИТИ θηρευτικὴν περιφέροντες γλῶσσαν hom.-mih. cf. ВЛѢГЪКЪ. ВЛЫ, ВЪЛОВЬКЬСТВО.

ВЪЛОВЬКЬСТВО n. βραδύτης tarditas zlatostr. - saec. xvi.

ВЪЛОГА f. entheca, merces ВЛОГА leont. КОУПИ ВЪЛОГОУ men.-mih. cf. ВЪЛАГАЛИШТЄ.

ВЪЛОГЪ m. ὄψον carnes assae, rectius quod una cum pane comedimus cod. saec. xvi.-vost. ВЪЛОГОМЬ ВРѢМѪ cursu ephr.- vost. НА ВЛОЗѢ ТОЧАЩЕ ἱππηλατοῦντες equitantes op. 2. 2. 151. σύνθημα pactum ВЪЛОГОМЬ ПОСЛАТИ (СѦ) δημοσίοις συνθήμασιν ἀπεστάλησαν men.-mih.: nota НА ВЪЛОГЫ ВЪСѢСТИ ibid. cf. ВЪЛОЖИШТЄ.

ВЪЛОЖЕНИЄ n. εἰσβολή impositio triod.

ВЪЛОЖИТИ -ЖѪ -ЖИШИ vb. βάλλειν iacere ostrom. ἐμβάλλειν immittere sup. καταθέναι deponere ostrom. ἐντιθέναι imponere ant. ВЪЛОЖЕНЬ БЫСТЬ ВЪ МНОГЫ МОУКЫ prol.-vuk. - РАЗДОРЬ ВЪ ЦРЬКОВЬ chrys.-lab.

ВЪЛОЖИШТЄ n. στάδιον stadium ioann. 11. 18. - cod. saec. xiii. - vost. cf. ВЪЛОГЪ.

ВЪЛОУЧИТИ -ЧѪ -ЧИШИ vb. assignare -ЧИ ЄМОУ ЗЕМЛЮ sim. II. 4. invenire, convenire -ЧИ МИЩА sim. II. 7.

ВЪЛЪРЬМИТЪ adj vermiculatus, vermilius, vermelatus, ergo ruber, coccineus ПОИСОМЬ ВЪЛЪРЬМИТОМЬ ex., ubi etiam ВЪЛЬРЬМИТЪ: sic explicarunt editores catalogi bibliothecae syuodalis cf. duc.

ВЪЛЬПНѢТИ -НѪ -НѢШИ vb. ἐναπολαμβάνεσθαι adhaerere part. ВОЛЬПЛЬ ex.: inf. potest esse ВЪЛЬНѢТИ.

ВЪЛѢКВАТИ -ВАЇ -ВАЄШИ vb. infundere krmč.-mih.

ВЪЛѢГАНИЄ n. recumbere СЬПРѢДЬ - primi recubitus nov.

ВЪЛѢЗИНИЄ n. introitus hom.-mih.

ВЪЛѢПИТИ СѦ -ПЛѪ СѦ -ПИШИ СѦ vb. glutine inseri, infigi -ПИ СѦ СЕГО ВЪСПОМИНАНИЄ ВЪ ПОМЫШЛЕНИЄ ІЄЬА e mir.

ВЪЛѢСТИ -ЛѢЗѪ -ЛѢЗШИ vb. ἐμβαίνειν, εἰσέρχεσθαι ingredi. intrare sup. ostrom. svjat. ev.-syn. a. καταβαίνειν descendere sup. 380. sim. II. 13. - ДВЬРЬМИ men.-leop. - КЪ ЧРЬНЫ ІЦЕЛ.-mih.

ВЪЛѢТАТИ -ТАЇ -ТАЄШИ vb. involare -ЛЕТ- alex. 44.

ВЪМЕСТИ -МЕТѪ -МЕТШИ vb. βάλλειν iacere assem. ΧΑΛᾺΝ laxare.

ВЪМЕТАТИ -ТАЇ -ТАЄШИ et **-ШТѪ -ШТЕШИ** vb. inlicere sup. 136. svjat. mat. prol.-mih. - КЪ ТЬМЬНИЦѢ hom.-mih. - ОМЕТЫ proph. - МРѢЖЕ hom.-mih. КЪ БѢДОУ ВЪМЕЩЕТЬ ПРОРОКА hom.-mih. ЧЕРВИЄ ВМЕТАХОУ СѦ russ. ВЪ КАКЫ БѢДЫ ВЪМЕЩИМЬ СѦ hom.-mih. 69.

ВЪМЕТНѪТИ -НѪ -НѢШИ vb. inlicere men.-vuk. prol.-mart. -НОУТЬ ИМАХЪ БЫТИ απερρίφην ἄν men.-vuk.

ѣмирити сѧ -рѭ сѧ -риши сѧ vb. pacem facere per. 69.

ѣмѫкнѫти сѧ -нѫ сѧ -неши сѧ vb. εἰσπηδᾶν insilire vost. **пакꙑ сѧ къ материю оутробоу ѣмѫкноуть** ex. bom-че per. 58.

ѣмѫчати -чѫ -чиши vb. pertzahere вомча russ.

ѣмѣнити -нѭ -ниши vb. λογίζεσθαι putare ant. cogitare sup. ἀνατυποῦν imaginari men.-vuk. - **ѣ дарь** ληγατεύειν legare krmč.-mih. **красоты ни вь чтоже вьмѣнивь** prol.-mart. - **сѧ: -ни се емоу ѣ правьдоу** šiš. 189. pent.-mih. **съ безаконьникы ѣмѣненъ бысть** tur. **сребро ꙗко калъ -ни сѧ емоу** men.-leop.

ѣмѣнити -нѭ -нѥши vb. λογίζεσθαι putare svjat. pat. ioann. **ѣ подъсмѣхъ чьто** - prol.-cip. **ꙗко игранїе моукы -нѥютъ** prol.

ѣмѣсити -шѫ -сиши vb. φύρειν miscere ant. kruš. hom.-mih. συγχεραννύναι commiscere.

ѣмѣстилиште n. χωρίον locus krk. isaak. tur. πανδοχεῖον deversorium hom.-mih.

ѣмѣститель m. qui collocat. suggerit **господа, давъца и -лы словесемь** ephr.-belg.

ѣмѣстительнъ adj. qui capit.

ѣмѣстити -штѫ -стиши vb. ἐγκατατιθέναι deponere cloz I. 307. χωρεῖν capere ostrom. comprehendere sup. 181: nota **сѧ вьм-** sup. 274. 19. pro **се ѣмъ-**. locare glag.

ѣмѣстьливъ adj. χωρητικός particeps **-стливи кожствены̀хъ тайнъ** cyr.-hier.

ѣмѣстьнъ adj. χωρητικός qui capere potest **-стьна гора** hom.-mih. 165. **-стьнаго ради ыдра** ibid.

ѣмѣсъ m. immistio sborn.

ѣмѣсь adv. μεταξύ interea **ѣмѣсь** domet.

ѣмѣтати -таѭ -таѥши vb. βάλλειν, εἰσβάλλειν iniicere ostrom. kruš. proph. prol.-mih. - **ѡметы** svjat. χαλᾶν demittere ostrom.

ѣмѣшєнїе n. φύραμα commistio kruš. šiš. 228.

ѣмѣштати -штаѭ -штаѥши vb. χωρεῖν capere ant.-hom. kruš. - **сѧ** ostrom. χωρεῖσθαι contineri sup.

ѣмѫжити сѧ -жѫ сѧ -жиши сѧ vb. ἀνδρίζεσθαι fortiter agere.

ѣнѣбстити -штѫ -стиши vb. ἁρμόζεσθαι connubio iungere hom.-mih. - **сѧ** νυμφεύεσθαι nuptui collocari.

ѣнѣгда v. **ѣнѥгда**.

ѣнєзапѫѣѫ adv. ἐξάπινα repente ant. **-запьноу** ἐξαίφνης subito šiš. 18: praep. **ѣ** et sg. acc. substantivi **запѫѣа**: cur **а** geminetur, non liquet; etiam **ѣнєзапъ** legi dicitur.

ѣнєзапь adv. ἐξαίφνης, ἀθρόως subito proph. hom.-mih. **-запь** greg.-lab. **ѣнєзапь** sup. 23. 19. **-пъ** sup. 19. 23; 31. 22. **ѣнєзапъ** sup. 28. 12; 47. 4; 38. 9; 383. 1; 383. 25.

ѣнєзапьнъ adj. repentinus psalt.-int.

ѣнєзапѫ adv. ἄφνω, ἐξαίφνης, ἀθρόως subito šiš. 45. **-запоу** šiš. 33. **-запѫ** ostrom. man. **-злыпоу** greg.-lab. **ѣьн-** sup.

ѣнєлицѣ v. **ѥликъ**.

ѣнєсєнїе n. introductio, illatio ostrom. šiš. xn.

ѣнєсти -сѫ -сеши vb. εἰσφέρειν inferre ostrom. ant. isaak. εἰσάγειν introducere sup. - **ѣ полатоу** prol.-mih. - **огнь** krmč.-mih. - **свадѫ** bell.-troj. ἐπάγειν infligere sup. 312. 6.

ѣнїиникнѫти -нѫ -неши vb. inspicere prol.-vuk. **-кѣ видѣ светаго** greg.-lab. - **ѣ гроькь** chrys.-lab.

ѣнїиманиє n. προσοχή attentio ant.

ѣнїиматель m. attendens glag.

ѣнїиматєлнъ adj. attentus mir.

ѣнїиматєльнѣ adv. attente typ.-chil.

ѣнїимати -имѫ -имаѥши et **-ѥмѫ -ѥмлѥши** vb. προσέχειν attendere sup. ostrom. **дроугымь - дѣломь** man. - **притъчи** chrys.-lab. - **чьтєнию** šiš. 183. - **севѣ** prol.-mart. šiš. 38. - **книжьныѥ рѣчи** greg.-lab. **внємлєть ю (правдоу)** š.-gl. 91. ἐπιχάσκειν iubiare **ѣнїимайте** sborn - **имѣномь** man.: male vost. **ѣнємлѣте** habet sub **ѣнати. cum** gen. iunctum legitur š.-gl. 51. part. praes. act. **ѣнїимаѧ** cautus sup.

ѣнити -идѫ -идеши vb. εἰσέρχεσθαι intrare sup. ostrom. krmč. **корабль -идоущь ѣ рѣкоу** greg.-lab. - **ѣ войньство** zak.-serb. ἐμπίπτειν incidere cloz I. 444. aor. **ѣнидѣте** εἰσεληλύθατε š.-gl. 46. **ѣнидѫ, ѣниндоу** glag. šiš. 2. 22. 176. 192. 213: notabis **ѣнити** russ. et inauditum **ѣниндьшомоу моужоу семоу ѣ домь мой** μετὰ τὸ εἰσελθεῖν τὸν ἄνδρα τοῦτον εἰς τὴν οἰκίαν μου iudic. 19. 23. - pent.-mih. cf. **ѣнишьлъ**.

ѣнитиѥ n. εἴσοδος introitus ant.-hom.

ѣнїиданиє n. intuitio.

ѣнїицателнъ adj. intuens.

ѣнїицати -цаѭ -цаѥши et **-чѫ -чиши** vb. intueri isaak. pat.

ѣнишьлъ adj. concavus (de oculis) chrys.-lab. **очи ѣнѫтрѣ нѣгдѣ въ глѫбинѫ ѣнишлѣ** io.-sin.

ѣножити -жѫ -жишн vb. ἐμπείρειν infigere hom.-mih. **рожны желѣзнымн вножити въ тѣло** vost. cf. **ѣнозити** et **ѡроу**.

ѣнозити -жѫ -зишн vb. πηγνύναι defigere - **въ оноуштѫ** calceare sup. - **иглоу** pyrg. cf. **-ножити** et **-ноузити**.

ѣносити -шѫ -сишн vb. εἰσφέρειν inferre; εἰσάγειν introducere sup. proph. ant.

ѣносъ m. illatio **вносъ** alex. ὁλκή attractio **въздоушьный вносъ и износъ** io.-dam.

ѣнрадити v. **ѣнърадити**.

ѣнратити сѧ -штѫ сѧ -тишн сѧ vb. πολεμεῖν bellum gerere isai. 30. 32. - proph. **-ратѫтъ сѧ на нь** vost. cf. **ѣврат-** et **ѣнърад-**.

ѣнрѣти -нрѫ -нрѣшн vb. παρεισδύεσθαι ingredi **ѣньрѣть** greg.-naz. **ѣньрѣть, ѣньрѣше** šiš.

ѣноу v. **ѣнъ**.

ѣноузити -жѫ -зишн vb. ἐμπηγνύναι infigere pat. pat.-šaf. prol.-cip. men.-vuk. **трьсть остроу - въ оухо** prol.-bulg. - **скрозѣ овѣ оушн ражьны** prol.-vuk. - **ороужнѥ въ землю** prol.-mart. - **мьчь въ оуста** prol.-mart. - **конѥ въ ребра** men.-mih. βάλλειν iacere men.-vuk. cf. **ѣнозити**.

ѣноука f. ἔκγόνη neptis krmč. prol.-vuk. misc. men.-vuk. prol.-mih. **вноука** krmč.-mih. nsl. vnuka lex.

ѣноукъ m. ἔκγονος nepos barl. lit. anukas, anunas ahd. eninchil mhd. enichlin cf. Pott 2. 1. 822.

ѣноучиѥ n. nepotes triod.

ѣноучѧ n. ἔκγονος nepos šiš. 166. misc. **ѣнъ-** et **вн-** krmč.-mih. **вноучѥ** kruš. **-четомь** sim. 1. 14. **-четь** krmč.-mih. sg. dat. **оноучетѣви** mon.-serb. 9. 81.

ѣноушати -шаѭ -шаѥши vb. ἐνωτίζεσθαι audire barl. šiš.

ѣноушиѥ n. auditus glag.

ѣноушити -шѫ -шишн vb. ἐνωτίζεσθαι audire sup. šiš. ἀκούειν audire sbor.

ѣнъ adv. ἔξω foras; praep. ἐξ ex iungitur cum gen: vere est substantivum. 1) **извѣде ѣнъ града** proph. **вынь ѣсѣхъ цркъвь изъгна** krmč.-mih. 389. **ѣнь цркъвь метати** krmč.-mih. cf. sup. 10. 110. 148. 167. 448. **ѣнь изѣтати** ἔξω ῥίπτειν krmč.-mih. **извѣнь** ἔξωθεν foris š.-gl. 72. - **замазати** prol.-mart. **извѣнь града** alex.-mih. 19. **извѣнь монастыра** typ.-chil. 2) **ѣноу**: **извѣноу** antch. prol.-mih. kruš. men.-vuk. pat.-mih. **извѣноу града** men.-leop. 3) **ѣнѣ** adv. ἔξω, ἔξωθεν foris sup. praep. cum gen. **вынѣ между римьскыхъ** hom.-mih. **вынѣ винограда извести** hom.-mih. **вынѣ стана** šiš. 233. cf. sup. 11. 38. 89 etc. **да никътоже себе вынѣ творить отъ сьбора постѣцихъ сѧ** chrys.-lab. **вынѣ отъ раи сѣдѥ** chrys.-lab. nota **вонъ** bon. nsl. **vȕn**; iz vuna trub.; vnê, vunê, vuni pruss. winna foras scr. vinê cf. Pott 1. 472. 718.

ѣнърадити -ждѫ -дишн vb. θεᾶσθαι spectare **вынмѣмь чоувьствы своѥ отнюдь, и вынърадимь, о чемь сказаѥ глаголѣть покаанны оучитель** ant.-hom. 215. **вызлюблѥни, сьвержѣте сѧ, и оуслышите, сѣдѣте, и вынрадите, послоушайте глаголемыихъ** 220. **ихоже подьлежѣщѥѥ слово глаголѣть. и оумьно вынрадимь** 221. **нмьже кто поѣждень кывають. тѣмь же сего вынърадимь прилежно** 233. **вынърадихомь** ἐθεασάμεθα perspeximus 1. io. 1. 1. - šiš. 250. op. 2. 1. 172: nota **вынърадити** vost.; pro **внѣдрити** scriptum putant editores catalogi bibliothecae synodalis op. 2. 2. 416. 432.

ѣнъражати -ражѫ -ражиши vb. προσαράττειν allidere barl. 89. cf. **ѣнрѣти**.

ѣнъязити -жѫ -зишн vb. πηγνύναι infigere psalt.-int. - **гвоздиѥ въ нозѣ** men.-leop. **-зи** pyrg. **ѣнозн** vost.: forma codd. recentiorum pro **ѣнъсти**.

ѣнъязѣжѧти -жѫ -жѣши vb. ἐμπηγνύναι, ἐμπείρειν infigere kruš.: male **ѣнъязѫти** apud vost. **ѣнъяз-** defigere sup. 2. 9. - **сѧ**: **нарѣзоу вынъязьшоу сѧ въ ногоу** prol. mart.

ѣнъсти -нъзѫ -нъзши vb. πηγνύναι defigere **вынъзи ножь** prol. **ѣнъзи** βάλε insere ostrom.: nota **книзоша во нь соулици** bor. 16: inf. fortasse **ѣнъисти** cf. **цвисти**.

ѣнѣ v. **ѣнъ**.

ѣнѣтити -штѫ -тишн vb. ἅπτειν accendere.

ѣнѣшьнь adj. ἐξώτερος exterior; externus **вынѣшьнѣишнѫъ** sup. 354. 7. **внѣцькнии** ex. op. 2. 1. 25. **-ноую** ex. 161: natum est **ѥ ѣнѣ-шть** et suffixo **ьнь** cf. **-цькнь**.

ѣнѣшьнь adj. ὁ ἔξω, ἐξωτικός, ἐξώτερος; externus, exterior sup. sborn. krmč.-mih. **-нии насельници на поли** τινὲς ἀγροικῶν ἐν τοῖς πεδίοις men.-mih. cf. čech. **na venku. ѣнышьнь** isaak.: nota **ѣнѣи шимь** greg.-naz., quod comparativum

esse putat vost.: natum est e вънѣштьнь, quod cf.

вънѣшдоу adv. ἔξωθεν extrinsecus вънѣюдоу стоѥ cyr. 5. изъ вънѣюдоу meu.-vuk.-ждоу greg.-naz.: ne disiungas вънѣ et ждоу š.-gl. 71: nota изкънждоу sup. 203. 26.

вънѣшдѣ adv. extrinsecus кън- sup. 399.

вънюгда conj. ὅτε cum sup. greg.-naz. ok. 58. - имоу доюноу бъıти prol.-mih.: nota по вънюгда ok. 55. dioptr.: natum est e въ ет югда.

вънюлицѣ v. юлнкъ.

вънѧти, вънѥмж -мѣши vb. capere sup. accipere - въ корабль meu.-mih. concipere вънѧмѣши въ оутроκоу hom.-mih. προσέχειν attendere sup. вънѧми о немь sim. II. 4. не вънѥ своимь meu.-mih. вънѥми sup. въıати: вънѥти triod. - сѧ τόφεσθαι uri ostrom.

вънѧтие n. λῆμμ᾽α sumtio habac. 1. 3. - vost. op. 1. 119; 2. 1. 115.

вънѧглити сѧ -лѭ сѧ -лиши сѧ vb. ἀπανθρακοῦσθαι in carbonem redigi вноуглн сѧ georg.-vost.

вънѫтрь adv. ἔσω; ἐντός, ἔνδον intus, intra sup. ostrom. cloz 1. 453. šiš. 11. вънидоше въноутрь leont. оврѣте и вноутрь въ хлѣвинѣ greg.-lab. praep. iungitur cum gen. въноутрь олтаря погребоше и prol.-cip. нєвєснъıхъ кроуть въноутрь бъıвають krmč.-mih. вышьдъше въноутрь вратьпа prol.-cip. вноутрь вертепа вχодить pam. 127. cf. sup. 147. 17. въноутрь лѣта psalt.-vuk. до - ostrom. отъ въноутрь соуди meu.-vuk. изъ вноутрь pam. 141.

вънѫтрьнь adj. ὁ ἔσω internus šiš. 77. dioptr. interior sup. -ни поустъıни chrys.-lab. ἐνδότερος interior men.-vuk. ἐνδιάθετος internus op. 2. 2. 457. -ниıа тамєїа -ни intestina prol.-mart. вънѫтрьнıхъ тѣлєсє vost. -нии оудн sup. 133.

кънѫтрьнѣшьнь adj. ὁ ἔσω internus pat. prol.

кънѫтрьшьнь adj. ὁ ἔσω internus prol. isaak. viscera до въноутрьшн᾽ıхъ проити prol.-mart.

вънѫтрьждоу adv. ἔσωθεν intrinsecus; ἐνδότερον interius, intro - въχодити sup. - соуди hom.-mih. въноутрьюдоу прѣдитечаχоу hom.-mih. praep. iungitur cum gen. - завѣсы pent.-mih. - вонзни šiš. 104: quidam male disiungunt вънѫтрь ab ждоу š.-gl. 71. ziz.

вънѫтрьждѣ adv. intrinsecus proph.

въоблити -лѭ -лиши vb. rotundum facere гной въобльıвъше положать сѧ въ немь ἐπὶ σφαῖραν τῆς κόπρου ἑαυτοὺς κρύπτουσι io.-dam. cf. облъ.

въображати -ажѫ -ажєши vb. τυποῦν formare men.-vuk.

въображати -жѫ -жаєши vb. τυποῦν formare ioann. krmč.-mih. - сѧ chrys.-lab.

къображѣвати -жоуѭ -жоуѥши vb. formare glag.

въображєнїе n. ἀντίτυπον exemplum pat. σχῆμα figura, status men.-vuk.

въобразити -жѫ -зиши vb. μορφοῦν formare sup. dial. - въ пръвъıѭ доβротѫ mir. - сѧ prol.-mih.

въобразовати -зоуѭ -зоуѥши vb. μορφοῦν formare.

въополъчити -чѫ -чиши vb. παρατάττειν in acie collocare.

къоружжакати -ажѫ.-ажєши vb. armare pan.

къоружжати -жѫ -жаєши vb. καθοπλίζειν armare op. 2. 2. 126. - сѧ io.-sin. sabb. 17. hom.-mih.

въоружити -жѫ -жиши vb. ὁπλίζειν armare sup. dial. kruš. man. - сѧ man.

въоружьникъ m. armatus tur.

въохлъштати -штаѭ -штаюшєи vb. frenare - си ѩзъıкъ hom.-bulg.

въочати -чаѭ -чаєши vb. ἐνοφθαλμίζειν inoculare.

въочєсити -шѫ -сиши vb. ἐνοφθαλμίζειν inoculare.

въочити -чѫ -чиши vb. ἐνοφθαλμίζειν inoculare triod. mir. - слѣпаго.

въпадание n. incidere dioptr.

въпадати -даѭ -даєши vb. ἐμπίπτειν, περιπίπτειν incidere anl. greg.-naz. sborn. isaak. šiš. 44. 185. hom.-mih. -дающие ми злато quam habere possum pecunia leont.

въпаднѫти -нѫ -нѣши vb. ἐμπίπτειν incidere pat. misc. krk. isaak. io.-sin. op. 2. 1. 53. 161. καταφέρεσθαι deferri men.-vuk.

въпадьнъ adj. in quem cadimus -на пропасть prol.-cip.

въпасти -падѫ -падєши vb. ἐμπίπτειν, περιπίπτειν incidere sup. cloz 1. 597. - въ калъ pent.-mih. въ горе вънадѣши εἰς τὸ χεῖρον ἐλθοῦσα ostrom. - сѧ š.-gl. 86.

въпрнти -рѭ -рши vb. ἀναπτεροῦν alis instruere ant. triod. excitare sup. оумь на высотоу - prol.-mart. - оумь къ богоу men.-vuk. -рени (на) въстание; любовь -рѣıши τὸν πόθον ἀφοπλισαμένη men.-vuk. - сѧ chrys.-lab. - се ни небо dioptr. въпрнти си крилѣ pam. 131.

въперати -рѧ -рѣѥши vb. ἀναπτεροῦν alis instruere pat. ber. - **оумь** krmč.-mih. - **сѧ** isaak.

въпечалити сѧ -лѭ сѧ -лиши сѧ vb. dolore affici, lugere sup.

въпиво quid sit, non assequimur: **въпиво коудѣ господи прьвѣньць бдѣѥшоу** нощию cyr. 13.

въпийникъ m. clamans georg.-šaf. 152.

въпирати -рѧ -рѣѥши vb. figere **на нь -рѧше очима** men.-mih.

въписанїе n. ἐγγραφή inscriptio proph.

въписати -сѧ -сѣѥши et **-шѧ -шеши** vb. ἐγγράφειν inscribere sup. ex. kruš. - proph. hom.-mih. γράφειν scribere sup. - **въ дъскоу** greg.-lab. - **на дъскоу** pevt.-mih. part. **въпишемъ** sborn.

въписовати -соуѭ -соуѥши vb. ἐγγράφειν inscribere pat. hom.-mih. - **себе въ помень** sabb. 43.

въпити -пиѭ -пиѥши vb. βοᾶν, κράζειν clamare sup. ostrom. **въпьетъ** cloz I. 349. 687. part. **въпьемъ** περιβώμενος greg.-naz. goth. vopjan ahd. wuofan ags. vepan and. ôp clamor: ne cogites de scr. hvâpaja, sloveni enim hoc vocabulum a germ. mutuati sunt.

въпитомити -млѭ -миши vb. mansuefacere **оукротить и -мить** chrys.-lab.

въпишїе n. clamor par.

въплавъ adj. ῥεμβός vagus ant. 45: radix est **плоу**, quod etiam ire significat cf. **несплавьнъ**.

въплетеніе n. ἐμπλοκή implicatio.

въплитати -таѭ -таѥши vb. implicare - **сѧ** svjat.

въплоути -пловѭ -пловѥши vb. navigare hom.-mih. **-плоуше къ рима** greg.-lab.

въплазѣти -жѫ -зѣши vb. intro repere -prol.-vuk. prol.-mih. men.-mih.

въплъщти -штѫ -тиши vb. σωματοῦν corpus facere triod. - **сѧ** σαρκοῦσθαι incarnari sup. dioptr.

въплъчати сѧ -чаѭ сѧ -чаѥши сѧ vb. παρεμβάλλεσθαι in acie collocari kruš. pent.-mih.

въплъченїе n. παράταξις acies instructa sup. svjat.

въплъчити -чѫ -чиши vb. παρεμβολὴν παρεμβάλλειν in acie collocare sup. kruš. **въплъчь-** svjat.

въплъщтеніе n. σωμάτωσις incarnatio sup. ant.-hom.: sup. 243. 14. habet **въплъч-** pro **въплъщт-**.

въпль m. κραυγή clamor sup. ostrom. greg.-naz šiš. 243. - **горькъ** ὀδυρμός lamentatio ostrom.: male φάτνωμα laquear amos 8. 3. - vost.: nota **въпль** sup. **вепль** bon. **вапай** š.-gl. 80. upij truh.: natum vero est **въпль** e **въпи-ъ**.

въпльно adv. γοερῶς flebiliter men.-vuk.

въпльнъ adj. κραυγῆς clamoris.

въпльстенти -штеѭ -стѧши vb. κράζειν clamare.

въпльство n. κραυγή clamor ant. nov.

въпльствокати -воуѭ -воуѥши vb. κράζειν clamare.

въплѣтаніе n. ἐμπλόκιον implicatio op. 1. 91. **-нна златаа** op. 2. 2. 642.

въплюшта pl. n. πνεύμων pulmo ex. dubium cf. **плоушта**.

въповадити -ждѫ -дѧши vb. ζευγνύναι, ἀναζευγνύναι iungere - **колесница** vost.

въпомѫшлѥніе n. ἐνθύμησις cogitatio šiš. 176.

въпомѣнѫти -нѫ -нѣши vb. meminisse bulg.

въпотити сѧ -штѫ сѧ -тиши сѧ vb. sudare hom.-mih.

въправьдити сѧ -ждѫ сѧ -дѧши сѧ vb. iustificari sup. 169. 26.

въпрашанїе n. ἐρώτημα interrogatio, quaestio sup. sborn. ant.-hom.

въпрашати -шаѭ -шаѥши vb. ἐρωτᾶν, διερωτᾶν, ἐπερωτᾶν, πυνθάνεσθαι interrogare sup. ostrom. ant.-hom.-pent.-mih. šiš. 1. αἰτεῖν poscere šiš. 196. iudicare sup.: nota **вкпрашлѫоуть** šiš. 1.

въпрашти -штѫ -штиши vb. iacere cum sonitu **оть небесе ме акы камыкы хоудл въ землю въпрашн** hom.-mih. 18.

въпросителькъ adj. interrogans.

въпросити -шѫ -сиши vb. ἐρωτᾶν, ἐπερωτᾶν interrogare sup. ostrom. ant.-hom. cloz I. 127. 312. bell.-troj. **оупр-** alex.-mih.

въпросъ m. ἐρώτημα, πεῦσις interrogatio sup. svjat. pat. proph. krmč.-mih.

въпросьникъ m. quaesitor, uti videtur - **вѣка сего** ephr.-belg.

въпроштателькъ adj. interrogans psalt.-int.: recte **въпраш-**.

въпрошати -шлѫ -шлѥши vb. interrogare svjat.: recte **въпраш-**.

въпрошеніе n. ἐρώτησις, ἐρώτημα interrogatio, quaestio sup. ant.-hom.

въпръсити -шѫ -сиши vb. ἐνατενίζειν animo imprimere.

въпрѣдити -ждѫ -дѧши vb. antevertere - **кого**; **впредиѥ** per. 49.

въпрѣкы v. **прѣкы**.

въпрѣмити -млѭ -миши vb. dirigere **не къпрѧми олеса на ню** svjat.

вънрѣстолѣнїе n. inthronisatio pent.
вънрѣти -прѫ -прѣши vb. ἐφιστάναι ponere kruš. **вънрѫ лице своѥ на доушоу тоу** levit. 20. 6. - vost., qui male inf. **вънрѧти** esse statuit.
вънрѣчєсєнїе n. ἀντιλογία contradictio **вънрѣчєсєнїе** hebr. 12. 3. - vost. cf. **вънрѣкъ, вънрѣчити сѧ.**
вънрѣчити сѧ -чѫ сѧ -чиши сѧ vb. προσκρούειν impingere - **сѧ ємоу** men.-mih. 247.
вънрагати -гаѭ -гаѥши vb. iungere vost. 1. 353. par.
вънрагнѫти -нѫ -нєши vb. iungere kruš.
вънражєникъ m. ὑποζύγιον iumentum: male **вънражємникъ** cyr.-hier.
вънражь f. iugum op. 2. 2. 251. - **оуко єсть єдина** antch.
вънразати -заѭ -заѥши vb. iungere isaak.
вънрашти -прагѫ -прагѥши vb. ζευγνύναι iungere ant.-hom. zlatostr. **вънрєжєнь воль** ephr. **колєсница вънрєжєна** men.-mih. **кънрашти** sup. 163. 10.
вънсати -пишѫ -пишєши vb. inscribere cloz l. 83. 87. chron. l. 121. II.
въноустити -штѫ -стиши vb. χαλάν immittere, demittere sup. - **мрѣжє въ ловь** hom.-mih.
въноуштати -шташ -шташєши vb. παρεμβάλλειν immittere sup. 259.
вънъхати -хаѭ -хаѥши vb. figere glag.
вънѣнѣти -нѣѭ -нѣєши vb. ἐπαφρίζειν spumare šiš. 216.
вънѧтити -штѫ -тиши vb. repellere steph.
вънѫчити -чѫ -чиши vb. ἀναχλᾶν refringere - **шию** men.-vuk. cf. **въсѫчити**, quod praestat.
въравнѣти сѧ -нѣѭ сѧ -нѣєши сѧ vb. συναναστρέφεσθαι comparari **вравнаѭ сѧ** gen. 30. 8. - vost.
въразоумити -млѭ -миши vb. συνετίζειν monere psalt.-int. **-ми вскѫ срѣдьца** sim. II. 1. - **сѧ** chrys.-lab.
въразоумлѣти -лѣѭ -лѣєши vb. συνετίζειν monere triod. psalt.-int.
въразоумлєниє n. monitum prol.-mart.
въразоумѣниє n. monitum svjat. op. 2. 2. 366.
въразоумѣти -мѣѭ -мѣєши vb. intelligere **вразоуминоє** bor. xxiii. - **сѧ** concordare per. 88.
върасти -стѫ -стєши vb. ἐναυξάνεσθαι crescere in aliquid.
въртѣти сѧ -штѫ сѧ -тиши сѧ vb. πολεμεῖν bellum gerere proph. cf. **кънратити сѧ.**
кърачати -чаѭ -чаѥши vb. παραινεῖν admonere prol.
кърашътати сѧ -шташ сѧ -шташєши сѧ vb. augeri glag.
кърєшти сѧ -рєкѫ сѧ -речєши сѧ vb. polliceri pravda-ruska cf. **оурєшти.**
кърикати -каѭ -каѥши vb. trudere glag.
кърињѫти -нѫ -нєши vb. εἰσωθεῖν intrudere prol. ἐμβάλλειν iniicere men.-vuk. **апорріптєтн** abiicere men.-vuk. - **въ дъно** sim. I. 1. - **въ пєщь** greg.-lab. - **въ пропасть** cyr. 6. - **въ ровь** sym. I. 27. **вкрикъшоу** (pro **вкриноувъшоу**) **въ корабль** prol.-mart.
къроутити сѧ -штѫ сѧ -тиши сѧ vb. ὠθεισθαι trudi **да нє къроутитъ сѧ въ пропасть** krmč.-mih. 160. **кроути сѧ ієй (церкви) вєрхъ** bor. 81. cf. **кърютити сѧ.**
кърьвнокати -ноуѭ -ноуѥши vb. aemulari glag.
кърѣкати -каѭ -каѥши vb. συνωθεῖν trudere hom.-mih. - **какоть сами сєбє къ пєщь** men.-leop.
кърѣзати v. **оурѣзати.**
кърѣти v. **крѣти.**
кърютити сѧ -штѫ сѧ -тиши сѧ vb. iuiicere se, incidere **врютикъ сѧ отъ спаденїа каменю** vost. **ако многамъ всѣмъ (вьсємъ)** и **цєрквамъ съ моужи врютити сѧ** georg.-vost. **єгда очи врютилѣ сѧ** svjat. **очи изгорѣкъши и вынѫтрь зѣло вьрящьши (-рѭщьши) сѧ** pat.-mih. 105. cf. **вроутити сѧ** pol. rzucić et **вържѫтити сѧ:** quoad nasalem cf. **нждити** et **ноудити** etc.
върадити -ждѫ -дити vb. κατατάσσειν constituere sup. 390. 23. part. **вражєнъ** ex. ordinare **оурєдити** alex.-mih. 89: nota pol. urządzić.
върадъ m. ordo **врадъ** ex.: nota **оурадъ** et lit. **vrėdas** officium pol. urząd.
върадьнъ adj. ἀκόλουθος consentaneus **врадьнъ** ex.
вържденїе n. consequentia sup. 206. 407. 416. ἀκολουθία series **-нимь изидѣмь** hom.-mih. 207.
кържати -жѫ -жаѥши vb. ἐγχειρίζειν tradere; συνιστάναι commendare pyrg. chrys.-lab. ok. 52. 54. ἐγχειρεῖν aggredi: nota **вържѫати** greg.-naz.
вържєнїе n. ἐγχείρημα conatus dial. greg.-naz. hom.-mih.
вържити -жѫ -жиши vb. συνιστάναι commendare dial. **корити сѧ вроуѫи** alex.-

mih. пистєѵєιν credere sup. men.-vnk. оуздꙑ всѣмь тварь вьроучи немоу hom.-mih. 138.

вьржчь adv. in manibus ниже своего не знаѣши, цѣ и вьржчь нмый ex. платн вроучь vost.

вьржштатн сѧ -штаѭ сѧ -штаѣши сѧ vb. praecipitari. vagari: кѣдѫ въ горахъ -ѣштє сѧ въ стѣнахъ васъ дѣнъ тъ и тѫ ношть sup. 23. 14. cf. **вьрютнти сѧ** et **вьрѣштнти сѧ**. •

вьрѣштнти сѧ v. **вьрютнти сѧ**.

вьсадити -ждѫ -дѣши vb. βάλλειν iacere ostrom. - **на конь** per. на коніе - sabb. 11. - **на клѣсь** men.-mih. - **къ темницѣ** sup. 135. - **въ тьмьницоу** prol.-mih. - **въ клады** prol.-mart. ἐπιβιβάζειν imponere ostrom. φυτεύειν plantare sup. 332. ostrom. καταφυτεύειν plantare proph. παρατιθέναι deponere - **лозоу въ землю** prol.-mart.- **сѧ** φυτεύεσθαι plantari ostrom.

вьсадьникъ m. ἀνάβατης eques harl. io.-sin. pent.-mih. - **коньнъ** vost. 1. 354. ἐπιβάτης eques hom.-mih. - **коня** sabb. 42. de navigantibus lavr.-op. 12. **вьсадъникъ** bon.

вьсадьнъ adj. equo vectus triod.

вьсаждати -даѭ -даѣши vb. βάλλειν iacere.

вьсвєрѣпѣти сѧ -пѣѭ сѧ -пѣѣши сѧ vb. ferocire вьзс- chrys.-lab.: rectius sine **сѧ**.

вьсвистати -штѫ -штєши vb. συρίζειν sibilare **змьй** -ставь hom.-mih.: nota ὀβρίζειν conviciari hom.-mih.

вьсєлити сѧ -лѭ сѧ -лиши сѧ vb. κατοικεῖν incolere sup. ostrom. σκηνοῦν, κατασκηνοῦν habitare ostrom. **вьсельша сѧ въ свѣтоую городъ** sim. l. 11. **вьсєлѣнь** κατοικῶν inhabitans pent.-mih. **оусєлѧть сѧ** svjat. vzedli collocat fris. **вьсєдли сьѧ** šaf.-frag. 37.

вьсельникъ m. κάτοικος incola ioann. - **нєбєсємь** hom.-mih.

вьсельница f. domicilium krk.

вьсєливати -ваѭ -ваѣши vb. collocare pan.

вьсєлити -лѭ -лиѣши vb. collocare, deducere colonos bon. - **сѧ** κατοικεῖν, ἐνοικεῖν habitare šiš. 195. kruš. proph. cf. snp. 427.

вьсєливати -ваѭ -ваѣши vb. καθαρσκηνοῦν sedem ponere hom.-mih. greg.-naz.

вьсєлєнаꙗ adj. ἡ οἰκουμένη terra habitata sup. typ.-chil. hom.-mih. **вьсєлєнаѣ** cloz I. 234. 837. II. 76. **вьсѫ вьсєлєнѫю** ostrom. **всѣ вселєнни земле** š.-gl. 73.

вьсєлєнне n. ἐνοίκησις, κατοίκησις, κατοικητήριον habitatio sup. 180. svjat. **обьштє вьсєлєнне** οἰκουμένη orbis terrarum sup. 393. l. **вьсѣ вьсєлєнне** id. sup. 396. 10.

вьсєлєньскъ adj. οἰκουμενικός universalis sup. - **оучнтєль** cyr. 23. - **патрнархъ** sabb. 126. - **сьборь**.

вьсивати -ваѭ -ваѣши vb. ἀνατέλλειν oriri men.-bulg.

вьсилити сѧ -лѭ сѧ -лиши сѧ vb. ἐνδυναμοῦσθαι confortari psalt.-nor.

вьсиѭвати -ваѭ -ваѣши vb. ἀναλάμπειν resplendere triod. isaak. pan. αὐγάζειν splendere man. **сльньце равнѣ богъ -ваѣть** chrys.-lab.

вьсиѣти -сиѭ -сиѭѣши vb. ἀναλάμπειν resplendere cloz I. 588. sup. 58. λάμπειν splendere sup. 368. ἀνατέλλειν oriri ostrom. tur. **краснаꙗ весна вьсиѣла ѥсть** hom.-mih.: nota procreare sup. 134. 7. et **вьсѣкъ** cloz I. 588.

вьскажєнне n. evaporatio io.-sin. **дꙑмьно** - chrys.-lab.

вьскакати -чѫ -чєши et -каѭ -каѣши vb. ἐναλλεσθαι insilire sup. 315. hom.-mih. χυβιστεύειν irruere hom.-mih.

вьскапѣти -пѣ -пѣши vb. ἐπιστάζειν instillare ant. **да -нєть на ма человѣколюбьѥ твоѥ** antch.

вьскапати -плѭ -плюѣши vb. ἐπιστάζειν instillare ex. imperat. **капи** ephr.

вьскладати -даѭ -даѣши vb. ἐπιτιθέναι imponere ostrom. per. 48. - **на рама** antch.

вьскладꙑвати -ваѭ -ваѣши vb. imponere russ.

вьсклонати -нѭ -нѣѣши vb. ἀνακλίνειν reclinare per. 38. - **сѧ** ex. vost.2. 87. prol.-mih. **господь -нѣше сѧ ѩ** ἐπεστήριχτο ἐπ' αὐτῆς innixus (scalae) gen. 28. 13. - op. l. 16. ἀνακύπτειν emergere hom.-mih. - **на дроугоу страноу** men.-mih. - **богоу** vita-theod.

вьсклѧсти -кладѫ -кладѣши vb. ἐπιτιθέναι imponere sup. 60. kruš. pent.-mih. - **полѣна на олтарь** vost. 2. 144. - **на сѣ дрꙑва** prol.-mih

вьсклати -колѭ -колѣши vb. impedire **многы мѧтежа вьсколоша** meth. 3.

вьсклєвєтавати -ваѭ -каѣши vb. ἀντιλοιδορεῖν vicissim conviciari **вьсклєвєтѣшѣ**. 196.

вьсклєвєтати -вєщѫ -вѣщѣши vb. κατηγορεῖν arguere.

вьсклепати -плѭ -плюѣши vb. σημαίνειν indicare triod. ephr. - **на оутрьнѭ** e mir. 137.

въскликновение n. ἀλαλαγμός vociferatio chrys.-lab. ant.-hom. sabb. 112.

въскликнѫти -нѫ -неши vb. ἀναλαλάζειν exclamare; ἀλαλάζειν clamare sup. man. pat. men.-mih. ὀλολύζειν ululare op. 2. 2. 126. **-нѣаше** sabb. 106. cf. sup. 352.

въскличание n. ἀλαλαγμός clamor ant. men.-mih. **-ньѥ** sup. 365.

въскличати -цаѭ -цаѥши vb. ἀλαλάζειν clamare typ.-chil. steph. sabb. 11. chrys.-lab. ὀλολύζειν ululare op. 2. 2. 126. sonare isaak.

въсклонити -нѭ -нити vb. ἀναχλίνειν reclinare ant. **долоу ничѣюоу женоу -ни** greg.-lab. - **сѧ** ἀνακύπτειν emergere ostrom. isaak. **малы** - μικρὸν ἀνανεύειν suspicere hom.-mih. - **къ слоугамь** men.-mih. - **сѧ малы** men.-mih. 165.

въсклонение n. reclinatio dioptr. typ.-chil.

въсключити -чѫ -чити vb. coarctare, uti videtur **-чивъше въвѣсите и (въ котьлъ) до поиса** men.-mih.

въсковати -коуѫ -коуѥши vb. cudendo addere **-ва на нѭ (иконоу) боле тридесѧти гривенъ золота** per. 72.

въсколѣбати -блѭ -блѥши vb. σαλεύειν agitare psalt.-theod.

въскомати -млѭ -млѥши vb. τρύζειν mutire, grunnire kruš. **-млѣть пьсь** pent.-mih.

въсконьчание n. συντέλεια consummatio.

въскопавати -ваѭ -ваѥши vb. effodere **гробы оускопаваѥ** krmč.-mih. διαβάλλειν calumniari ex. - op. 2. 1. 25.

въскопарати -раѭ -раѥши vb. ἐκμοχλεύειν vectibus excutere **слокесы** - hom.-mih. 181. graece Saville vii. 546. linea 29.

въскопати -паѭ -паѥши et **-плѭ -плѥши** vb. ἀνορύττειν effodere misc. pent.-mih. **-пакы оборѣте ракоу** prol.-mih. **жоупиціа -пающей** συμβόρυχοι sepulcra effodientes io.-clim.

въскопъскѫти -нѫ -неши vb. salire **-ноуша юница**; **-ноуть, нъ не играюще** ioël 1. 17. - proph.

въскорити -рѭ -рити vb. ταχύνειν festinare sir. 43. 17. - vost. δριμύζειν exasperare hom.-mih.

въскочити -чѫ -чити vb. εἰσπηδᾶν insilire sup. 59. 145. 174. 312 etc. cloz I. 317. 433. ingredi sup. 136. irruere sup. 111. - **въ рай** chrys.-lab. praep. **въ**.

въскочити -чѫ -чити vb. ἐπιπηδᾶν insilire sup. 314. dial. krk. ἅλλεσθαι salire šiš. 23. ἐκπηδᾶν exsilire šiš. 23. - **съ одра** tur. 49. - **съ постела** ioann. **отъ гроба** - sabb. 210. 212. praep. **въз**.

въскрай m. margo **къ въскраю** prol.-lab. - **тамошнѥѥ свѣтыѥ** πρὸς τὴν φλιὰν τοῦ ἁγίσματος men.-vuk. **въскраѥмь** prope pat.

въскрай adv. παρά prope pat. in propinquo sup. 57. praep. cum genitivo iungenda cyr. 3. men.-vuk. - **епископие** greg.-lab. - **его** vost. 1. 425. συνόμορος confinis.

въскрайнь adj. ὁ πλησίον, πλησίος, παραπλήσιος proximus sup. 281. ex. - op. 2. 1. 24. hom.-mih.

въскрамолити -лѭ -лити vb. στασιάζειν contendere; ἐπισυνίστασθαι insurgere iez. 11. 6. - vost.

въскрамолѣвати -лоуѭ -лоуѥши vb. ἐπισυνίστασθαι insurgere iez. 2. 6. - vost.

въскрамольствовати -воуѭ -воуѥши vb. στασιάζειν contendere.

въскрилити -лѭ -лити vb. ἀναπτεροῦν alas addere, excitare sup. 235.

въскрилие n. κράσπεδον fimbria men.-vuk. - **рызьно** hom.-mih. πτερύγιον pinna kruš. 1. reg. 24. 12. - op. 1. 29. - **горы** sabb. 23.

въскричати -чѫ -чити vb. ἀναβοᾶν exclamare greg.-lab. sup. 19. 31. 32 etc. kruš. marc. 6. 49. - ev. saec. xv. prol.-cip. hom.-mih. men.-mih. chrys.-lab. ὀλολύζειν ululare op. 2. 2. 82.

въскронти -кроѭ -кроити vb. ἀνατέμνειν resecare **ремение -ише имоу** prol.-mih.

въскропити -плѭ -пити vb. ἐπιρραίνειν, ραίνειν aspergere kruš. pent.-mih. - **на ризоу** hom.-mih.

въскрѣбѣти -блѭ -бити vb. ἀβολεσχεῖν meditari, contristari misc.

въскрѫжѣтати -жѫштѫ -жѫштѥши vb. βρύχειν fremere **-жѣташе зоубы** men.-mih. **-крежташа** russ. **-крѫштати** glag.

въскрѫмити -млѭ -мити vb. ἀνατρέφειν, ἐκτρέφειν, τρέφειν enutrire sup. hom.-mih. sim. I. 22. sabb. 36.

въскрѫмлѥние n. nutritio hom.-mih. - **дѣти** krmč.-mih.

въскръсати -саѭ -саѥши vb. ἐγείρεσθαι excitari sup. 318. 357. dial.

въскръсение n. ἀνάστασις resurrectio cloz sup. pascha misc. dominica š.-gl. 40. **-ньѥ** cloz I. 312. 741. **-крьс-** svjat.: male **-крѣшение** krmč.-mih.: **въскр'сениимъ** pro **съкрѣвениимъ** κρύφις occultatio sup. 342.

въскръсновение n. ἔγερσις, ἐγερθῆναι suscitari **-крьс-** ostrom.

въскръснѫти -нѫ -неши vb. ἐγείρεσθαι, ἀνίστασθαι excitari sup. ostrom. **-крѣсѣшюмоу** cloz I. 731. **-крьсѣшимъ** cloz I. 725. **-крьсѣшюмоу** cloz I. 750. **-крьс-**

нжіра greg.-naz. cf. serb. iskrsnu izis-kivanje živ. 157.

въскрѣснѫ adj. ἀναστάσεως. ἀναστάσιμος resurrectionis sup. cloz I. 720. - **дьнь** pascha svjat. op. 2. 2. 34.

въскрꙑвати -ваѭ -ваѥши vb. recte occultare, male igitur **прдхъ, ѥгоже -ваѥть вѣтръ** psalt.-saec. xm, ubi χρύπτειν et ἐκρίπτειν confudit interpres.

въскрѣсити -шѫ -сиши vb. ἐξεγείρειν. ἐγείρειν, ἀνιστάναι excitare sup. ostrom. vost. 1. 20. cloz I. 646. 764.

въскрѣснѫ adj. ἀναστάσεως resurrectionis **-сѫнаѫъ** ostrom. - **дьнь** dioptr. **-но сѣло** hom.-mih. **въскрьснаꙗ поютъ сѧ** typ.-chil.

въскрѣшати -шаѭ -шаѥши vb. ἐγείρειν, ἀνιστάναι excitare sup. ostrom. cyr. 16.

въскрѣшениѥ n. ἔγερσις excitatio; ἀνάστασις resurrectio sup. ostrom. šiš. 93. 192. men.-vuk.: recte **-сениѥ** greg.-naz.

въскрѧнѫти сѧ -нѫ сѧ -нѣши сѧ vb. ἐκκλίνειν declinare **отъ добра въ зло воскрѧноуша сѧ** io.-dam.

въскоурити сѧ -рѭ сѧ -рѣши сѧ vb. καπνίζεσθαι fumare bon. vost. chron.-russ. **пламеноу -ривьшоу** prol.-mart. men.-leop.

въскоуръ m. ἀτμός vapor io.-dam. op. 2. 2. 302. ἀναθυμίασις evaporatio ex. πνεῦμα halitus **-рн въсходатъ** op. 2. 1. 32.

въскоурьнъ adj. ἀτμοειδής vapori similis ex.

въскоутанїе n. repressio - **сѣтовноѥ** ex.

въскоутати -таѭ -таѥши vb. ἀναστέλλειν attollere georg. καταστέλλειν reprimere - **врѣдоѥ** op. 2. 1. 23: nota **многъствоу въскоутавшоу** πλήθους ἀρεσθέντος hom.-mih. et **-кѫт-** greg.-naz.

въскꙑвати -ваѭ -ваѥши vb. renuere **-ваѥть паꙋль петроу** hom.-mih. 171.

въскꙑдати -даѭ -даѥши vb. inicere **скврьнѫ на кого** - nom. - bulg.

въскꙑнѫти -нѫ -нѣши vb. ἀνανεύειν renuere io.-clim.

въскꙑпати -паѭ -паѥши vb. ἄλλεσθαι salire **источникъ -паѫць** ioann. 6. 14. - vost.

въскꙑпѣвати -каѭ -каѥши vb. scaturire.

въскꙑпѣниѥ n. βρασμός ebullitio greg.-naz.

въскꙑпѣти -плѭ -пиши et **-пѣѭ -пѣѥши** vb. ἀναβλύζειν scaturire; ἀναβράσσεσθαι fervere sup. 66. hom.-mih. ἐκζεῖν effervescere **-пѣ вода, источьникъ, море** prol.-mih. **кльнамь -пѣкъшимь** men.-vuk. **изъ самого бога -пѣ свѣтъ** hom.-mih. **чрьвьми** - σκώληκας ἐκβρασαι men.-mih. **-пѣѥть** hom.-mih. 186.

въскꙑсати -кꙑшѫ -кꙑшѥши vb. ζυμοῦσθαι fermentari **въскꙑшѣть** vost. 1. 132.

въскꙑсениѥ n. ζύμωσις fermentatio.

въскꙑснѫти -нѫ -нѣши vb. ζυμοῦσθαι fermentari.

въскꙑтати v. **къскоутати.**

кълавити -влѭ -виши vb. ἐνδοξάζειν, δοξάζειν glorificare sup. **-вн мѣ славкою** hom.-mih. - **сѧ** δοξάζεσθαι glorificari hom.-mih. svjat.

кълавословити -влѭ -виши vb. ἐνδοξολογεῖν glorificare.

къладити -ждѫ -диши vb. dulce reddere - **сѧ** γλυκαίνεσθαι dulcescere hom.-mih. frui sup. 196.

къладѣти -дѣѭ -дѣѥши vb. ἡδύνειν suave esse ios. 9. 4. - vost.: rectius fortasse **оуладѣти.**

къланѧти -нѭ -нѣѥши vb. ἀνακλίνειν reclinare; ἐπιτίθεσθαι imponere prol.-mart. barl. sup. **на сѣкноу насъ -нѣють** io.-clim. - **сѧ** ἐπιστηρίζεσθαι incumbere op. 2. 2. 60. hom.-mih. kruš. cyr.-hier. **господь -нѣше сѧ ꙗй (лѣствици)** gen. 28. 13. - pent.-mih. confidere sup. 252. - **на чьто** sim. II. 5. ἐπερείδεσθαι inniti men.-mih. πλαγιάζειν obliquare pyrg.

къланити -нлѭ -нѣши vb. repellere men.-mih. 204. cf. **къстланити.**

къланлѧти -нлѭ -нлѣѥши vb. ἀναστέλλεσθαι repellere op. 2. 2. 263. **молитка -нлѣѥть отъ ксякого дѣла** antch. cf. **къстланлѧти.**

къслати -шлѭ -шлѣѥши vb. ἀναπέμπειν emittere ant. **вьзс-** men.-vuk.

късловѣсити- шѫ -сиши vb. λογίζεσθαι reputare - **сѧ** op. 2. 2. 265.

късловѣниѥ n. ἀναλογία analogia **възл-** op. 2. 1. 188. **возл-** op. 2. 2. 12.

къслонити -нѭ -нѣши vb. ἀνακλίνειν reclinare pat. - **сѧ** ἐπιστηρίζεσθαι inniti kruš. proph. - **на нихъ (стлѣпѣхъ)** pent.-mih. **вослонивъ сѧ стоитъ** vost. 2. 5.

къслонъ m. ἀνάκλιτον reclinatorium cant.-cant. 3. 10. στιβάς stratum op. 2. 2. 80 - **не хрнстнанскѣ** hom.-mih.

къслоньнъ adj. reclinatorii **къслонноѥ, кослонноѥ** ἀνάκλιτον recliuatorium kozm.

къслѣлати -нлѭ -лѣѥши vb. ἐξάλλεσθαι exsilire **радощами кьслѣлнахомъ** psalt.-pog.

къслѣлѣти -нѫ -нѣши vb. ἐξάλλεσθαι exsilire **-слѣли** naum 3. 17. -vost.

къслѣпѣти -плѭ -пиши vb. ἐξάλλεσθαι

exsilire **вьслыпѣ-** nasm 3. 17. - op. 1. 118. glag. šaf.-urspr.

вьслѣдити -ждж -дишн vb. ἀκολουθεῖν sequi vost. proph.

вьслѣдователь m. ἀκόλουθος sequens.

вьслѣдовати -доуѭ -доуѥшн vb. ἀκολουθεῖν, κατακολουθεῖν sequi sup. svjat. hom.-mih. kruš. - **χριστον** sim. I. 13.

вьслѣдъ praep. ὄπισθεν a tergo iungenda cum gen.: recte **къ слѣдъ**.

вьслѣдьникъ m. ἀκόλουθος comes hom.-mih.

вьслѣдьница f. sequens **-цоу имѣѥ себѣ** prol.-mih. 209.

вьслѣдьствовати -коуѭ -воуѥшн vb. ἀκολουθεῖν sequi sup. - **комоу** greg.-lab.

вьслѣѭдати -даѭ -даѥшн vb. ἐνακολουθεῖν, ἐξακολουθεῖν, ἐπακολουθεῖν, ἐχνεύειν sequi - **чемоу** proph. lavr.-op. 45.

вьслѣѭдение n. sequi **отъ -ниѥ** ὄπισθεν a tergo proph.

вьслѣпати -плѭ -плѥшн vb. ἅλλεσθαι salire assem. ioann. 4. 14. glag. ἀναπηδᾶν resilire vost. prov. 18. 4. glag. op. 1. 72. antch. ἐκνηστᾶν desilire **вьслѣплюютъ долѣфнни** op. 2. 2. 263. vost. nsl. slap čech. n. propr. loci slapy; nota **вьслѣплѣти** vost. et **вьсхлапати** vost.

вьсмѣивати сѧ -смѣѭ сѧ -смѣѥшн сѧ vb. γελᾶν ridere sup. antch. hom.-mih. psalt.-syn.

вьсмрѣдѣти -смрѣждж -смрѣдишн vb. ἀπόζειν, ἐπόζειν male olere ant. op. 1. 94. - **сѧ** id. krnč. greg.-lab. men.-mih. krmč.-mih. **-дитъ се рѣка** pent.-mih.

вьсмрѣчати -чѭ -чѥшн vb. naribus attrahere **пьлѣ вьсморчати** georg.-vost.

вьсмрѣкати -смрѣкѫ -смрѣкѫшн vb. naribus attrahere **питие -четь** ex.-op. 2. 1. 17.

вьсобленне n. esse in aliqua re **-блен-** svjat. - op. 2. 2. 396.

вьсобленъ adj. ἐνυπόστατος qui est in aliqua re svjat. - op. 2. 2. 386. per. LXXXII

вьсобнъ adj. ἐνυπόστατος qui est in aliqua re **-бн-** svjat.

вьсовати сѧ -соуѭ сѧ -соуѥшн сѧ vb. irruere **всоваша сѧ въ ложницю** chron. I. 157.

вьсорнкъ adj. difficilis - **шепотникъ** vost. **-вое** ἀνωμαλία asperitas greg.-naz.

вьсоръ adj. asper **ыръ и всоръ и оужастивъ** ex. cf. **вьсръхлъ** et **вьсръшьнъ** e praep. **възъ** et rad. **сръх**, quae e primaria **срj** nata putanda est. nsl. osoren severus rib. serb. osoran iracundus.

вьспакъ adv. e contrario **всп-** alex. **вспакъ** trigl.

вьспалити -лѭ -лишн vb. incendere vost. 2. 33.

вьспаляти -ляѭ -ляѥшн vb. incendere isaak.

вьспарити -рѭ -ришн vb. ἀναπεταννύειν aperire **вока вьспарена** λαγόνες ἀναπεπταμέναι venter apertus hom.-mih. a fortasse mendosum est: cf. **вьспорити**.

вьспаръ m. ἀτμός vapor **ноздрьма восполюлюрама -ръ** io.-dam. op. 2. 2. 302. **-ромъ** io.-dam.

вьспарѭнне n. ἀναθυμίαμα suffitus **-рениемь и вьскоуромь** ex.-op. 2. 1. 14.

вьспвати -ваѭ -ваѥшн vb. θαρρεῖν confidere hom.-mih. 31. cf. **-пъв-**.

вьспеленити -нѭ -нишн vb. fasciis involvere **всп-** alex.

вьсперити -рѭ -ршн vb. ἀναπτεροῦν alas addere alex.: pro **вьспрѣть** male habes **вьспрѣть** vost.

вьсперне n. πτῆσις volatus **всперне** ex.

вьспивати -ваѭ -ваѥшн vb. exclamare io.-clim.

вьписанне n. ἀναγραφή inscriptio.

вьписати -шѭ -шѥшн vb. ἀναγράφειν inscribere; rescribere, respondere prol.-vuk. sabb. 14. sim. I. 13.

вьписовати -соуѭ -соуѥшн vb. ἀναγράφειν inscribere triod. pyrg. respondere sabb. 27. 33. chrys.-lab. sim. I. 14. - **книгы** ok. 57.

вьспитавати -ваѭ -ваѥшн vb. ἐκτρέφειν enutrire dial.-šaf.

вьспитание n. θρέμμα pecus sup. 180. hom.-mih. men.-vuk. alumnus sim. I. 11. 12.

вьспитательнъ adj. nutriens men.-leop.

вьспитати -таѭ -таѥшн vb. ἀνατρέφειν, τρέφειν enutrire, educare ostrom. kruš.-**таѥтъ сѧ** triumphabit habac. I. 10. mat. 47. - **пръстьное тѣло** sim. I. 14. cf. **-тѣти**.

вьспити -пиѭ -пиѥшн vb. exclamare **воспити** vost. **возпити** russ. cf. **възпити**.

вьспитѣвати -ваѭ -ваѥшн vb. nutrire - **сѧ** chrys.-lab.

вьспитѣние n. ἀνατροφή nutritio ant.-hom. sabb. 110. convivium glag.

вьспитѣти -тѣѭ -тѣѥшн vb. ἀνατρέφειν enutrire stichir.-syn. misc. prol.-cip. sim. I. 11; II. 3. cf. **вьспитати**.

вьсплакати -чѭ -чѥшн vb. κλαίειν, κόπτεσθαι flere sup. 272. 232. 449. svjat. - **сѧ**

id. sup. ostrom. men.-mih. -плачеть се о немь glag.

ВЪСПЛАНЯТИ СА -нѫ СА -нѣши СА vb. ἀναρριπίζεσθαι accendi hom.-mih. **ОГНЬ** -нѣть СА lavr.-op. 30. καταφλογίζειν uri psalt.-ven. 17. 9. bon. kruš. psalt.-syn.

ВЪСПЛАЧЕВЪПЛЪСТВИТИ -штвлѭ -ствиши vb. ὀλολύζειν ululare.

ВЪСПЛАШИТИ -шѫ -шиши vb. φοβεῖν terrere prol. - СА terreri.

ВЪСПЛАШТАТИ -таѭ -таѣши vb. reficere **МОЛИТВАМИ** - antch. **ВЪ ЧЕТВОРИНОУ** - psalt.-vuk. 75.

ВЪСПЛЕСКАТИ -плещѫ -плещеши vb. κροτεῖν, ἐπικροτεῖν plaudere sup. cloz I. 879. typ.-chil. - **РОУКАМИ** men.-mih. imperat. -плещате bon.: male -плещлйте hom.-mih. chrys.-lab.

ВЪСПЛИШТЕВАТИ -штоуѭ -штоуѣши vb. tumultuari sup. 451.

ВЪСПЛОВЕНИЄ n. navigatio psalt.-int.

ВЪСПЛОДИТИ -ждѫ -дѣши vb. καρποῦν fructus edere.

ВЪСПЛОУТИ -пловѫ -пловеши vb. ἀναπλεῖν in altum provehi svjat. pat. psalt.-int. natare **КОЛИ КАМЕНИЄ ВЪСПЛОВѢТЬ ПО ВОДѢ**; **ВЪСПЛЪНЯТИ** -нѭ -нѣши vb. implere - СА isaak.

ВЪСПЛЪЧАТИ СА -чѫ СА -чѣши СА vb. castra metari kruš. cf. **ВЪПЛ-**.

ВЪСПЛЫВАТИ -вѫ -ваѣши vb. in altum provehi psalt.-int.

ВЪСПЛЬВАТИ -плюю -плюеши vb. ἐμπτύειν conspuere ant. **ВЪСПЛЮЕШИ НА ИСКРОУ** antch.

ВЪСПЛЯСАНИЄ n. ὀρχηθμός saltatio.

ВЪСПЛЯСАТИ -шѫ -шеши vb. ὀρχεῖσθαι saltare pruph. **КОЮ СЕ, ЄДА ЧЛОВѢЦИ О НАСЬ ВЪСПЛЕСАВШЕ РЄКОУТЬ** etc.

ВЪСПОВАДИТИ -ждѫ -дѣши vb. ἀναζευγνύναι iungere (equos).

ВЪСПОВѢДАТИ -даю -даѣши vb. διηγεῖσθαι narrare ex.

ВЪСПОДАШТИ -даю -даѣши vb. ἀναζωπορεῖν renovare - **ДАРЬ БОГОВИ** šiš. 169.

ВЪСПОКОЙ m. ἀνάπαυσις quies: nota **ВЪЗЪ** pro ἀνά.

ВЪСПОКОНТИ -коѭ -коншн vb. ἀναπαύειν sedare.

ВЪСПОКОЄНИЄ n. ἀνάπαυσις quies.

ВЪСПОЛѢТИ СА -лю СА -лиши СА vb. ἐκφλέγεσθαι exardere prol psal. 17. 9. - cod. saec. XIV. ioann.

ВЪСПОМИНАНИЄ n. ὑπόμνησις, ὑπόμνημα commonefactio pat. kruš. leont.

ВЪСПОМИНАТИ -наю -наѣши vb. ἀναμιμνήσκειν in memoriam revocare sup. 312. ὑπομιμνήσκεσθαι meminisse -**НАЮ ТИ** sim. I. 14. 19.

ВЪСПОМИНЬЦЬ m. ὑποβολεύς monitor cod.-saec. XIII. - vost.

ВЪСПОМИНЬЧИЙ -чиа m. ὑποβολεύς monitor -**МИНЧИ** op. 2. 2. 200.

ВЪСПОМѢНОВАТИ -ноую -ноуѣши vb. ἀναμιμνήσκειν in memoriam revocare man.

ВЪСПОМИНОВАТИ -ноую -ноуѣши vb. in memoriam revocare -**МЕН-** hom.-mih.

ВЪСПОМИНОВЕНИЄ n. memoria vita-theod. par.

ВЪСПОМИНАЯТИ -нѫ -нѣши vb. ὑπομνημονεύειν meminisse, in mentem revocare sup. - СА krmč.-mih. part. -**НОУТЬ** chrys.-lab.

ВЪСПОМИНАЯТИЄ n. memoria clim. glag.

ВЪСПОНОШАТИ -шаю -шаѣши vb. vituperare psalt.-int.: rectius -**НАШ-**.

ВЪСПОПЛЪЗАТИ -заю -заѣши vb. ὀλισθαίνειν labi ant.

ВЪСПОПЛЪЗЕНИЄ n. ὀλίσθημα lapsus bon

ВЪСПОПЛЪЗОВЕНИЄ n. lapsus bon.

ВЪСПОПЛЪЗНЯТИ -нѫ -нѣши vb. ὀλισθαίνειν labi.

ВЪСПОПЛЪЗѢТИ -зѣю -зѣѣши vb. labi **ВЪСПОПЛЪЗѢВШЕМЬ ЧРѢВОМЬ ДОЛОУ** prol.-vuk.: praes. fortasse -**ЖѪ** -**ЗИШИ**.

ВЪСПОРИВЪ adj. φιλόνεικος contentiosus 1. cor. 11. 16. šiš. 85. bulg.

ВЪСПОРНТИ -рю -рнши vb. -**РЕНА ИЗДРЬ** ῥινότμητος svjat. -**РНЬ ПЕТЬ ХЛѢБЬ** men.-mih. 193: rectius fortasse **ВЪСПРАТИ** cf. **КОЛЄНЪ** a **КЛАТИ**.

ВЪСПОРИЄ n. controversia op. 2. 2. 430. rad. **ПР: ПРѢТИ**.

ВЪСПОРОДНТИ СА -ждѫ СА -днши СА vb. ἀναγεννᾶσθαι renasci hom.-mih.

ВЪСПОРЪ m. φάτνωμα laquear cant.-cant. 1. 17. - cod. saec. XVI. - vost.

ВЪСПОРЪ m. βόσπορος bosporus **ВЪСЬПОРЬ** men.-mih. cf. **ВОСПОРЪ**.

ВЪСПОРЬСКЪ adj. βοσπορικός bosporicus men.-mih.

ВЪСПОЛОУШАТИ -шаю -шаѣши vb. εἰσακούειν exaudire ant.

ВЪСПОСТИТИ СА -штѫ СА -стиши СА vb. νηστεύειν ieiunare.

ВЪСПОСЪЛАТИ -лаю -лаѣши vb. ἀναπέμπειν emittere **НА ВЬСА ЛѢТА** -**ЛАІЄ** sim. I. 14.

ВЪСПОТИТИ СА -штѫ СА -тиши СА vb. ἱδροῦν sudare op. 2. 2. 341.

ВЪСПОТЪКАТИ -каю -каѣши vb. figere ioann.

въспочити -чиѭ -чиѥши vb. ἀναπαέσθαι quiescere.
въспраздьнокати -ноуѭ -ноуѥши vb. ἑορτάζειν festum diem celebrare.
въспрати -перѫ -перѣши vb. πέτεσθαι evolare isai. 11. 14. - proph. mat. ex. op. 1. 89.
въспрашати -шаѭ -шаѥши vb. interrogare -вьзпр- cyr. 23.
въстранѣніе n. secessio sim. II. 7.
въспринимати -емлѭ -емлѥши et **-имаѭ -имаѥши** vb. ἀναδέχεσθαι, ἀπολαμβάνειν, ἀπέχειν accipere sup. ostrom. man.
въспринимовати -моуѭ -моуѥши vb. accipere men.-vost.
въспринти -ндѫ -ндѣши vb. ἐπανέρχεσθαι reverti.
въсприлѣпиѥ n. sensus nobis ignotus: **ѩвлѥтъ - корѣнь, отъстоупльша отъ изъкъ** apost.-syn.-mat. 21.
въсприяти v. **въсприѧти**.
въсприобидѣти -ждѫ -дѣши vb. laedere.
въсприѥмьникъ m. ἀνάδοχος susceptor in baptismo prol.-mart.
въсприѥмьница f. suscipiens in baptismo krmč.-mih. 344.
въсприѧтелиште n. locus recipiendi psalt.-int.
въспрьѧти -имѫ -имѣши vb. ἀπολαμβάνειν accipere sup. ostrom. sborn. ant. ξενογωγεῖν hospitio excipere men.-vuk.
въспрьѧтиѥ n. λῆψις acceptio prol. isaak. διαδοχή successio men.-vuk.
въспрьѧтовати -тоуѭ -тоуѥши vb. accipere men.-vuk. pat.-šaf.
въспровръщити -връжѫ -връжѣши vb. ἐκβιβόναι eiicere **-врѣщи краздоу** sir. 38. 26. - saec xvi. - vost.
въспромѣнити -ню -нѣши vb. mutare men.-mih.
въспропов҃ѣдати -даѭ -даѥши vb. ἀναγορεύειν proclamare.
въспророчьствовати -воуѭ -воуѥши vb. prophetare glag.
въспросити -шѫ -сѣши vb. αἰτεῖν, ἀπαιτεῖν petere sup. ostrom. misc. - **мѫдниць** krmč.-mih. interrogare lavt.-op. 15.
въспрославити -влѭ -вѣши vb. δοξάζειν celebrare hom.-mih. sabb. 144.
въспрославлѣти -лѩ -лѣѥши vb. δοξάζειν glorificare.
въспрострѣти -рѫ -рѣши vb. ἐκτείνειν extendere.
въспротивити сѧ -влѭ сѧ -вѣши сѧ vb. ἀντιτάσσεσθαι se opponere ant. antch.
въспрѣмь adv. κατ' εὐθεῖαν recta **-прямъ ѥи**.
въспрѣти -прѫ -прѣши vb. impedire, uti videtur **въспрѣвь рѣкы въстичоуци** tȩchenie men.-mih. 392.
въспрѣтити -штѫ -тиши vb. διαπειλεῖν minari proph. ἐπιτάσσειν imperare sup. 284. - **отъ дѣлесъ злыхъ** kozm.
въспрѣштати -таѭ -таѥши vb. ἐπιτιμᾶν obiurgare sup. 281.
въспрѣштѣниѥ n. ἀπείλημα minae sup. κατηγορία accusatio sup. 281. cf. sup 35.
въспрѧгати -гаѭ -гаѥши vb. iungere - **колы** op. 2. 2. 116.
въспрѧгнѫти -нѫ -нѣши vb. ἐξανθεῖν efflorere lev. 13. 39. - pent.-mih.: recte exsilire cf. **въспружати сѧ** et **пружъ**.
въспрѧновѣниѥ n. ἀνεγερτεῖν expergisci zlatostr. ἐξανίστασθαι exsurgere proph. ἔξυπνον γίγνεσθαι expergefieri šiš.
въспрѧнути -нѫ -нѣши vb. exsurgere **вспр-** ber.: rectius **-прѧдати**.
въспрѧнѫти -нѫ -нѣши vb. διανίστασθαι surgere sup. 334. cloz I. 223. ἀνανήφειν resipiscere sup. 77. bor. 26. 35. ant. pat. krk. - **сѧ** hom.-mih. - **отъ сна** prol.-mih.: nota **-прьн-** pat.
въспратаниѥ n. sursum tollere ex.
въспратати -таѭ -таѥши vb. συνιστάναι compescere - **море** hom.-mih. ἀναστέλλειν sursum tollere ex. συστέλλειν arefacere sup. 285. propulsare alex.
въспратовати -тоуѭ -тоуѥши et **-ваѭ -ваѥши** vb. συστέλλειν contrahere hom.-mih. 100. 138.
въспружати сѧ -жаѭ сѧ -жаѥши сѧ vb. ἀντιτείνειν reluctari zlatostr. - vost.
въспоустити -штѫ -стиши vb. ἀναπέμπειν emittere sup. 236. **молитвоу къ богоу** - sborn.
въспоухати -хаѭ -хаѥши vb. flare psalt.-int.
въспоуштати -таѭ -таѥши vb. ἀναπέμπειν emittere sup. **ργg. χвалы** - hom.-mih. **пѣснь - богоу** sup. **ноздрьма°-щающама въспоры** io.-dam. εἰσπέμπειν immittere - **дымы** krmč.-mih.
въспѫвати -ваѭ -ваѥши vb. θαρρεῖν, παρρησιάζεσθαι confidere **-пѣв- -пьк-** io.-clim.
въспѫтати -таѭ -таѥши vb. ζητεῖν quaerere sup. 283. svjat. io.-clim. **поусти -тать** ἀπέστειλε κατασκόπους I. reg. 26. 12. - vost.
въспѫтовати -тоуѭ -тоуѥши vb. ἀνακρίνειν scrutari hom.-mih.
въспьхнѫти -нѫ -нѣши vb. diruere - **трѣкыцѣ** men.-leop. **трѣкыцѣ -ноукь попра** prol.-mih.
въспѣваніе n. celebratio psalt.-int.

въспѣватель m. celebrans psalt.-int.

въспѣвати -ваѭ -ваѥши vb. ὑμνεῖν celebrare triod. typ.-chil. sabb. 83. š.-gl. 90. hom.-mih. vost. 2. 3. ᾄδειν canere šiš. 195. ἀναφέρειν ὑμνῳδίας hymnos persolvere sup. 372.

въспѣнити сѧ -нѭ сѧ -нити сѧ vb. φρυάττεσθαι efferri - **на кого** men.-mih.

въспѣнити -нѭ -нѥши vb. ἀφρεῖν spumare.

въспѣнословити -лѭ -вити vb. ὑμνεῖν celebrare.

въспѣти -пою -поѥши vb. βοαν clamare sup. ἀναφωνεῖν nunciare sup. ὑμνεῖν, ὑμνεῖν celebrare sup. 313. 339. 345. ostrom. cloz l. 3. 830. canere men.-mih. - **пѣснь** pent.-mih. **съ ними къспоемъ** συμψάλλομεν una canimus cloz l. 27. **оуспоютъ** ev.-syn. a.

въспѣтие n cantus **до -тиꙗ коуры** svjat. mat.

въспѧтити -штѫ -тишн vb. reddere svjat. pat.-mih. ἐμποδίζειν impedire dial. - **сѧ** ἐπανέρχεσθαι reverti greg.-naz. io.-sin. vita-theod. **да -тимь сѧ на прѣдълежѫщие** men.-mih.

въспѧтицѣ adv. τὸ ἀνάπαλιν e contrario ex.: recte sg. instr.

въспѧтословие n. ἀντίφρασις antiphrasis svjat.

въспѧть adv. ὀπίσω retrorsum greg.-naz. vost. 2. 38. sup. ant. τοὐναντίον e contrario op. 2. 2. 264. - **клѧчити** dioptr. - **ити** ἀναποδίζειν retro cedere hom.-mih. **идѫ - ѣпѣиъ** retro cloz l. 179. - **обратити сѧ** misc. - **отъходити** chrys.-lab. - **пасти сѧ** dioptr. - **приносити** ἀνθυποφέρειν resumere sup. 230. 12. - **зрѣти** isaak vita-theod. - **влѣшти сѧ** ἀνθέλκεσθαι in diversum trahi sup. 254. 3.

въспѧштати -таѭ -таѥши vb. ἐμποδίζειν impedire isaak. - **сѧ** redire hom.-mih. dioptr. svjat.-mat.

въспѧтьнъ adj. qui in via est: e contextu **-тна кана** men.-leop.

въспѧчити -чѫ -чити vb. ἀναλάν refringere **роукою шию иего въспоучивъ** prol.-cip. cf. **къчѧжити**.

въсрашати -шаѭ -шаѥши vb. ἀνορθοῦν erigere **власы -шаѥть** aut. 88: male **въ-рашаѥть** vost. l. 437.

въсрашение n. ἀνωμαλία asperitas greg.-naz.

въсрашити -шѫ -шити vb. ἀνορθοῦν erigere **ксорошеными главами** prol.-saec. xv. - vost.

въсрашьнъ adj. τραχύς asper io.-dam.

въсрѣдѣчьнити -нѭ -нити vb. χαρδιοῦν excitare cant.-cant. 4. 9.

въсрѣхлъ adj. τραχύτερος asperior **въ-срѣхлѣишми** greg.-naz.

въсрѣшьнъ adj. asper, addito **жестокъ.** e contextu ioann. 196. cf. **въсрашьнъ, въ-срѣхлъ.**

въставати -лѭ -лѥши vb. surgere - **на ноги** nom.-bulg. ev.-novg.

въставити -влѭ -вити vb. τιθέναι ponere pent.-mih. ἀνιστάναι erigere - **монастырь** gram. suscitare sup. ἀνεγείρειν, διεγείρειν, ἐγείρειν excitare sup. - **пѣснь** ᾄδειν canere. proph. **не -ви сѧмене** ok. 62. **сына изь мрьтвыихъ -ви** hom.-mih. **кайна на акела -ви** sabb. 79.

въставлѣти -влѣѭ -влѣѥши vb. ἀνιστάναι erigere svjat. greg.-naz. sup. ant.-hom. - **которѫ** krk. **-влѣемъ власти** ἀνιστάμενος ἄρχειν isai. 11. 10. - proph. διεγείρειν excitare op. 2. 2. 199.

въставлѣние n. excitatio **-лѣение** sup. 225. 21.

въстанивъ adj. διεγηγερμένος expeditus sup. 378. σπουδαῖος studiosus aut.-hom. šiš. 106 ἀνδρεῖος fortis op. 1. 72; 2. 2. 262. **-ва доꙋша** cf. **бъдръ, бъждръ, къстаньливъ.**

въстанити сѧ -нѭ сѧ -нити сѧ vb. surgere **-нили сѧ соуть съ проу** gram. 312.

въстание n. ἀνάστασις resurrectio sup. ἐπανάστασις insurrectio ant. seditio prol.-mart. hom.-mih. **-нию разꙑиьдьшоу сѧ** ἡ ἐπανάστασις ἐλέλυτο prol.-mart. **по -нии отъ трапезы** krmč.-mih. ἔγερσις excitatio **-ныѥ** cloz l. 742.

въстанъ f. ἀνάστασις resurrectio io.-dam. alex. **тълесьнъıхъ -ний** svjat. στάσις discordia **многа плакающихъ встань** op. 2. 2. 79.

въстаньливъ adj. ἀνδρεῖος virilis ant. krk. ephr. hom.-mih. **на всакоу вѣщь** - ephr.-belg. **-нъливъ на молитвоу** sbor.-kir. 41. cf. **-нивъ.**

въстаньнъ adj. ἀναστάσεως, ἀναστάσιμος resurrectionis io.-dam. svjat. cyr.-hier. **о -нѣмь оуставѣ** op. 2. 2. 293.

въстаньти v. **къстати.**

въстати -станѫ -станѣши vb. ἐγείρεσθαι excitari sup. ostrom. ἀνίστασθαι surgere sup. ostrom. cloz l. 731. - **съ прѣстола** sim. l. 11. prol.-mih. - **съ стола** prol.-mart. - **отъ земле** greg.-lab. - **отъ одра** hom.-mih. - **на ногоу своею** greg.-lab.: nota **къстаньти** krk.

въстание n. ἀνάστασις surrectio ostrom. **въстланне** antch.

въставити -ставѧ -ставѣши vb. surgere sup. sborn. ἐπανίστασθαι insurgere aut. kruš. ἐγείρεσθαι, διεγείρεσθαι suscitari snp. ostrom. cloz I. 748. **въставше** cloz I. 610. **на господоу оусклюще** krmč.-mih.

въстекль adj. λυσσῶν rabidus op. 2. 2. 16. nsl. stekel, vstekel meg. lex. vsteči saevire steklina.

въстенати -ниѧ -нѣѧши vb. ἀναστενάζειν ingemiscere sup. 286. svjat. proph. στενάζειν gemere **въстенетъ** sup. 177: notabis **-нати** et **въстогноуть**, fortasse **въстъгноуть** στενάξουσιν gement isai. 59. 11. - vost.

въстенание n. στεναγμός gemitus pyrg.: recte **-нание**.

въстенѣти -нѣѧ -нѣѣши vb. στένειν gemere prol.-mart. pyrg recte **-нати**.

въстеплити -плѧ -плиши vb. ἐκζεῖν effervescere kruš. cf. **въстоп-**.

въстеплѣти -плѣѧ -плѣѣши vb. calefieri isaak.

въстещи -текѫ -течеши vb. ἐπιτρέχειν accurrere dial. - **на гороу** men.-vuk. ἐπιβαίνειν ascendere - **на колесьницоу** prol.-cip. men.-vuk.

въстирати -раѧ -раѣши vb. ἀπομάττειν abstergere sup. 88. 133. 156. - **власы-ми роусы** men.-leop.

въстицати -чѫ -чеши vb. refluere io.-sin. men.-mih. 391. **на высотоу** - clim. cf. **въстѣкати**.

въстлапитель m. mitigaus svjat. mat.

въстлапити -плѧ -пиши vb. ἀναστέλλειν retinere ev.-saec. xv. - vost. op. 2. 1. 139. διατάν regere svjat. permuleere sup. 446. 19. cf. **-тлъп-**.

въстлаплати -лѣѧ -лѣѣши vb. ἀναχαιτίζειν inhibere ev.-saec. xv. - vost. ἀνατρέπειν confutare **оусѣканиѥ** -, **рабъ сконъчъ оустакъ** - svjat. ber. ziz. - **отъ дѣланиа** anteh.

въстлапление n. mitigatio **вост-** azbuk. **вст-** ber. ziz.

въстлъпити -плѧ -пиши vb. columnae imponere **возст-** alex.

въстлъпити -плѧ -пиши vb. πραΰνειν mitigare: e contextu cf. **-тлап-**.

въстлъстѣти -тѣѧ -тѣѣши vb. pinguescere **-стити** glag.

въстодаание n. ἀντίδοσις retributio greg.-naz. i. e. **възъ то даание**.

въстокъ m. ἀνατολή oriens sup. ostrom. **съ -ка** chron. I. 209: nota sup. 395. 25. respondere graeco θράκη thracia, unde de patria interpretis coniicere licebit.

въстомити -маѧ -миши vb. ὀπονόσσειν vexare.

въстоплити -лѧ -лиши vb. ἐκζεῖν effervescere pent.-mih. cf. **въстеп-**.

въстоплити сѧ -лѧѧ сѧ -лѣѣши сѧ vb. calefieri isaak.

въстопѣти -пѣѧ -пѣѣши vb. calescere **-пѣвъшѧ** sborn.

въсточие n. ἀνατολή oriens.

въсточьникъ m. ἀνατολικός orientalis.

въсточьнъ adj. ἀνατολικός orientalis sup. ant. sabb. 130. men.-vuk.

въстрадити -дѧ -дѣѣши vb. restituere men.-mih. 399.

въстрепетати -штѫ -штеши vb. τρέμειν, τρομάζειν tremere sup. cloz I. 763. hom.-mih. - **ногою** φοφεῖν strepere proph. **ѥгоже львы -таше** hom.-mih. **ноана -таша** svjat.

въстрои ти -троѧ -трои ши vb. ἀποκαθιστάναι restituere hom.-mih.

въстроѥние n. restitutio **оустр-** prol.-mih.

въстръкнѫти -нѫ -неши vb. fortem fieri **-кѣшоу младенцоу** adulto puero glag.

въстръгати -гаѧ -глѣѣши vb. ἐκτίλλειν, τίλλειν evellere **-трьг-** ostrom. **-тергев.**-syn. a.

въстръгнѫти -нѫ -неши vb. ἀναπάν, ἀναπάζειν revellere sup. ἐκριζοῦν eradicare **-тьрьг-** ostrom. ἐκτίλλειν evellere š.-gl. 84. - **власы** chrys.-lab. - **коренне** hom.-mih. - **лозие** chrys.-lab. - **сѧ** se erigere mir. 160: nota ἐκκαλεῖν evocare - **къ вѣрѣ** men.-vuk. part. **въстръжень** sup.

въстръжение n. ἐκρίζωσις exstirpatio.

въстръзати -заѧ -заѣши vb. τίλλειν, ἐκτίλλειν evellere **-тьрьз-** ostrom. hom.-mih. - **лозие** chrys.-lab. **вратл градомь** - chrys.-lab. συλλέγειν colligere ostrom

въстръпѣтити сѧ -штѫ сѧ -тиши сѧ vb. declinare **въстроп-** georg. - saec. xv. - vost.

въстрѣкити -кѫ -киши vb. συστέλλειν amovere act. 5. 6. šiš. 11: nota **въстрѣкаль възбоу сѧ кормитель**: **женоу мою непраздноу соущоу доуховнѣ во всемъ востреби** pro alius cod. **побреги** vost.

въстрѣковати -коую -коуѥши vb. egere sborn. io.-sin. krmč.-mih. 390. chrys.-lab.

въстрѣлити -лѧ -лиши vb. βάλλειν iacere proph.

въстрасание n. ἀνατιναγμός excussio greg.-naz.

въстрасение n. σεῖσις concussio.

въстрасти -сѫ -сеши vb. σείειν quatere **въстресе** ю доуѫхъ greg.-lab. - цркъвию men.-mih. **землею** изь дъна кьто **въстресе** hom.-mih. - **сѧ** tremere sup. leont. **въстресе се** hom.-mih.

въстрашта f. occursus **встрѣчи** прилѣчаѥтъ alex. cf. **сърашта**.

въстрашитати -таѭ -таѥши vb. obviam fieri in codd. russ. -рѣч- psalt.-int. cf. **сърѣсти**, **сърашта** et nsl. srečati.

въстржбити -блѭ -биши vb. σαλπίζειν tuba canere sup. ostrom. pent.-mih.

въстржблити -лиѭ -лиѥши vb. tuba canere krk.

въстоудити сѧ -ждѫ **сѧ** -диши **сѧ** vb. erubescere sup. 290. 10.

въстъкнѫти -нѫ -неши vb. πηγνύναι, καταπηγνύναι figere pat. kruš. ἀναρτᾶν suspendere sup. 350. 8. hom.-mih. κρεμαννύναι suspendere pent.-mih.

въстъпѣтати -шта -штѣши vb. πατάσσειν ferire l. reg. 24. 6. vost.

въстъчьнъ quid sit, non assequimur: **такожде же шьдь и на дроугыи врата града и чюди се видѣвь въстъчьнь врьхоу его** men.-mih. 143.

въстъштати -штѫ -штиши vb. σπεύδειν properare gen. 44. 11. - pent.-mih. - **сѧ**: -ща **се лоть изити** pent.-mih.

въстѣкати -каѭ -каѥши vb. recurrere psalt.-int. - **на правое благородие** pan. cf. **въстѣцати**.

въстѧгати -гаѭ -гаѥши vb. retinere per. 66. 36.

въстѧгновение n. χαλίνωσις frenare ant. **изь** -нии **глаголати** men.-mih.

въстѧгнѫти -нѫ -неши vb. κρατεῖν retinere ant. pat. misc. -гни **ноздрьнаго доуха дыхание** dioptr. - **отъ грѣхъ** per. 94. **отъ всакого тоука** -ноу и sabb. 62. **нѣсть вамь ноуль гнѣва и похоти** cyr. 6 - **очи на нѣко** men.-mih. 191. - **сѧ** sibi temperare op. 2. 2. 240. - **себе отъ чисо** men.-mih. rum. **дстѣнгънѣнск** retineo.

въстѧжание n. κτῆσις acquisitio.

въстѧзание n. ἀπαίτησις exactio **въст-** sup. 279.

въстѧзати -жѫ -жеши et **-заѭ** -заѥши vb. tollere **крьви** - svjat. συστέλλειν coërcere ant. op. 2. 2. 266. χαλιναγωγεῖν frenare **не -заѥ языка своего** šiš. 186. ἀπαιτεῖν exigere sup. 278. interrogare ἀνακρίνειν scrutari šiš. 46. 75. 101. 115. 125. 129. 213. adversari; ἐγκαλεῖν poscere sup. 277. accusare sup. 273. - **сѧ** ἀναχρίνεσθαι litigare šiš. 115. ἀναστομοῦσθαι excitari hom.-mih. - **се отъ въсѣхъ** cyr. 22. 27. - **се стоудомь** sabb. 78: nota **възмлющемоу твои не въставай** svjat.

въстѧзовати -зоуѫ -зоуѥши vb. ἐξετάζειν examiuare chrys.-lab.

въстѧга f. ἱμάς lorum **нѣсмь достойнь раздрѣшити въстоугы сапогъ его** ev.-serb. pl. nom. **въстоугы** isai. 5. 27. - vost. gen. **въстоугъ** m. n.-vost. cf. **въстѧгы** lit. atstuga.

въстѧгы -гъвь f. ἱμάς lorum ev.-saec. xv. - vost. sg. acc. **въстѧгы** marc. 1. 7. - ev.-trn. acc. **оустоуговь** op. 2. 1. 135. **костоуговь** azbuk. cf. **въстѧга**.

въстѧжити -жѫ -жиши vb. θλίβεσθαι affligi psal. 106. 6. - saec. xii. - vost. psalt.-syn. ant.-hom. antch. bon. men.-vuk. sup. 23.

въстѧпати -паѭ -паѥши vb. ἐπιβαίνειν ingredi ant. sup. ἐπιτιθέναι imponere **въстоупайте ногами своими на шие ихъ** pent.-mih. - **сѧ въ соуды** sbor.-kir 51. 52. 57.

въстѧпити -плѫ -пиши vb. ἀναβαίνειν ascendere hom.-mih. pent.-mih. ἐπιβαίνειν ingredi - **сѧ**: **въстоупивь се петрь. отрокь** hom.-mih. 116. 127.

въстѧпити -плѫ -пиши vb. ἀμβλύνειν obtundere **не -пите остьна** men.-vuk. huc trahe ἀπελανήθη τὰ βέλη aberrarunt, recte obtusae sunt sagittae meae zlatostr.

въстѧпление n. ἔκστασις mentis emotio hom.-mih.

въстѧтнѫти -нѫ -неши vb. ἠχεῖν sonare **громъ въстоутнеть** sir. 40. 13. - vost op. 1. 83. **въстоутнеть море** psalt.-theod. 95. 11.

въсоукати -чѫ -чеши vb. ἀνασύρειν retrahere isai. 47. 2. - proph. psalt.-int.

въсоумѣнѣти сѧ -нѣѭ **сѧ** -нѣши **сѧ** vb. ὑποστέλλεσθαι reformidare ant. εὐλαβεῖσθαι cavere **всоумнѣтъ сѧ** op. 2. 2. 263

въсоунѫти -нѫ -неши vb. intrudere **въсоуноу человѣка въ изеро** men.-mih. **-ноу се въ коль** men.-mih.

въсоуе adv. εἰκῇ, εἰς κενόν frustra: recte **въ соуе**.

въсхаждати -даѭ -даѥши vb. ἀναβαίνειν ascendere ant.-hom. bon.

въсхвалити -лиѭ -лиши vb. ἀνυφημεῖν celebrare svjat. hom.-mih. - **бога** εὐχαριστεῖν gratias agere greg.-naz. cf. sup. 19. 47. 239. 383.

въсхвалити -лиѭ -лиѥши vb. celebrare chrys.-lab. io.-sin.

въсхватати -таѭ -таѥши vb. prehendere io.-sin. clim.

въсхватити -штѫ -тиши vb. prehendere sup. 439. io.-sin. - **сѧ** men.-mih.

въсхваштати -таѭ -таѥши vb. διαρπάζειν, συναρπάζειν diripere greg.-naz. ex.

въсхлаждение n. ἀνάψυξις refrigeratio.

въсхлапати -паѭ -паѥши vb. ἐπαιτεῖν mendicare glag. cf. **въсхлоупи- въсхлъпи-**.

въсхластдвати -ваѭ -ваѥши vb. χαλιναγωγεῖν frenare ant.

въсхластити -штѫ -стиши vb. χαλινοῦν, χαλιναγωγεῖν frenare pat. krk. ephr. - **поⷭ хоть, оуста** svjat. - **блѣдъ** men.-mih. - **блоудъ** greg.-lab. - **злоу ⁘мысль** men.-mih.

въсхластовати -стоую -стоуѥши vb. χαλιναγωγεῖν frenare - **страсти** ephr.-vost. ephr.-belg.

въсхлаштати -таѭ -таѥши vb. χαλιναγωγεῖν frenare pat. hom.-mih. - **изыкъ** svjat.

въсхлаштение n. χαλίνωσις refrenatio pat. io.-sin. **-ныѥ** op. 2. 2. 79. 83: nota fugare sup. 201.

въсхлипати -плю -паѥши vb. λόζειν singultire prol.

въсхлоупати -паѭ -паѥши vb. ἐπαιτεῖν, προσαιτεῖν mendicare psal. 108. 10. - šaf.-urspr.: fortasse **-хлжп-** cf. **въсхлап- въсхлъп- въсхлап- въсхоуп-**.

въсхлъпати -паю -паѥши vb. ἐπαιτεῖν mendicare psal. 108. 10. - glag. ἐπιθυμεῖν desiderare bon. cf. **въсхлап- въсхлоуп- въсхлап- въсхжп-**.

въсхлъпати -паю -паѥши vb. ἐπαιτεῖν mendicare vost. - **плю -плѥши** ἅλλεσθαι salire: **источьникъ воды въсхлаплющь** ioann. 14. 4. - obich.

въсходити -ждѫ -диши vb. ἀναβαίνειν ascendere sup. ostrom. ἀνατέλλειν, ἀνέχειν oriri **слъньце, дьньница** proph. sup. ἐπανέρχεσθαι reverti sup. 257. redire sup. 206. crescere sup. 220. 15. **-дить же и нисходить** sim. I. 18. conscendere sabb. 22. **адонь -дить.**

въсходиште n. ἀνάβασις ascensio oct.

въсходъ m. ἀνάβασις ascensus sup. men.-vuk. ἀνατολή oriens sup. 236. svjat. ex. glag. ἄβαξ mensa prol.-cip. - **храма** αἴθριον τοῦ οἴκου svjat. pars domus men.-mih. - **моусиникъ** svjat.

въсходьница f. ἀνώγαιον coenaculum op. 2 1. 133. ὑπερῷον pergula luc. 22. 12. ev.-saec. xi. - vost. ev.-syn. c. iudic. 3. 20. saec. xvi. - vost. op. 1. 26: male **въходница** op. 1. 245. ev.-syn. a.

въсходьнъ adj. ἀναβάσεως ascensionis svjat.

въсхождение n. ἀνάβασις ascensio sup. isaak. chrys.-lab.

въсхопити сѧ -плю сѧ -пиши сѧ vb. exsilire bor. 60. 64. in fontibus russ.

въсхотѣвати -ваю -ваѥши vb. ἐπιθυμεῖν desiderare ant.

въсхотѣти -хощѫ -хоштеши vb. βούλεσθαι, θέλειν velle cloz I. 200. sup. ostrom. antch. šaf.-frag. 35. ἐπιθυμεῖν cupere **-тѣнъ** ἐπιθυμητός desideratus vost. **ни єдиномоужє не-тѣхъ** šiš. 38. - **жрътвѣ** dioptr. - **мирл** per. 53. **въсхощимъ єго видѣти** greg.-naz. **ако сѧ оусхоке размирити** mon.-serb. 151. imperat. **въсхощи** sborn. men.-leop. **въсхощимъ** greg. naz. **въсхощате** isaak.

въсхранити -ню -ниши vb. custodire prol.-vuk. misc. alex.-mih. **-ни ми отрока сего** bell.-troj.

въсхоулити -лю -лиши vb. βλασφημεῖν male dicere.

въсхоулити -лю -лѥши vb. ἀντιλοιδορεῖν vicissim male dicere **въздъ** - sup. 367.

въсхоупати -паю -паѥши vb. ἐπαιτεῖν mendicare athan. cf. **въсхлоуп-**.

въсхытание n. ἅρπαγμα raptus proph.

въсхытати -таю -таѥши vb. ἁρπάζειν rapere šiš. 217. matth. 7. 15; 11. 12. saec. xii. - vost. proph. ant.-hom. hom.-mih. - **доушоу** io.-clim. **сынъ -таѥть сѧ** hom.-mih. 140.

въсхытитель m. raptor glag.

въсхытити -штѫ -тиши vb. ἁρπάζειν, ἀναρπάζειν rapere sup. ostrom. **-оть гроба** hom.-mih. **-сь коня** prol.-mart. **- сѧ** ἁλίσκεσθαι capi **-ти сѧ добротоѫ ѥѫ** man.: male συναρμόζειν copulare sup. 393. 3.

въсхытьникъ m. ἁρπακτήρ raptor ant. antch.

въсхыштати -штаю -штаѥши vb. ἀναρπάζειν, ἁρπάζειν rapere ostrom. kruš. misc. **мнози ико къ мьчтани тѣла -таютъ сѧ** leont.

въсхыштение n. ἁρπαγή, ἅρπαγμα raptus ant. proph. man. sabb. 176.

въсхыштьникъ m. raptor sup. 76. 23. quadr.

въсхѫпати -паю -паѥши vb. ἐπαιτεῖν mendicare psalt.-pog. cf. **въсхапати**.

въсхѫхнати -наю -наѥши vb. διαγογγύζειν murmurare **-хоухна** exod. 16. 2. - saec. xvi. - vost.

въсцарьствовати -воую -воуѥши vb. βασιλεύειν regnare.

въсчаѭти сѧ -чаѭ сѧ -чаѭєшн сѧ vb. exspectare psalt.-int.

въсчоудити сѧ -ждѫ сѧ -дишн сѧ vb. obstupescere sup. 220. 27. **въс-** 219. 6. **въсъ-** sup. 40.

въсшьдъ v. **въшьдъ**.

въсъзданиѥ n. ἀνοικοδομεῖν aedificare.

въсъздати -ждѫ -ждєшн vb. ἀνοικοδομεῖν aedificare.

въсъмѫтнти сѧ -штѫ сѧ -тнши сѧ vb. turbari **восматнвъ сѧ прєспѣ**, at non videtur quadrare cyr. 29.

въсъпасти -сѫ -сєши vb. σώζειν salvare.

въсълати -лѧѭ -лѧєшн vb. ἀναπέμπειν emittere sup. dial.-šaf. - **молькы къ господоу** sim. I. 9. praep. **възъ**.

въсъıновити -влѭ -вишн vb. υἱοθετεῖν adoptare.

въсъıновлєниѥ n. υἱοθεσία adoptio psalt.-int.

въсъıнѫти -нѫѭ -нѫєшн vb. υἱοθετεῖν adoptare: male ὑφαίνειν texere sup. 276. 27.

въсъıнѭниѥ n. υἱοθεσία adoptio sup. 63. šiš. 59.

въсъıпанию n. infusio - **соли** hom.-mih.

въсъıпати -плѭ -плѣшн et **-плѭ -плѣшн** vb. εἰσβάλλειν, ἐπιβάλλειν inicere prol. sup. 60. krnš. - **сѣмѧ** tur men.-mih. op. 2. 2. 186. πάσσειν spargere pent.-mih. ἀπορρίπτειν abiicere sup. 70. 14. **-пѫти** bell.-troj. 36: nota **-пѣтъ** pent.-mih.

въсъıрити сѧ -рѭ сѧ -рнши сѧ vb. τυροῦσθαι in caseum cogi, coagulari psalt.-int. saec. xii. - vost. **гора -рена** ibid.

въсѣкати -кѫ -каєшн vb. ἐνσπείρειν insemmare barl. greg.-naz. io.-sin. clim. **слово благодѣть -каѥ** hom.-mih.

въсѣдатєль m. ascensor (equi) **възъсѣдглаг**.

въсѣдати -дѫ -даєшн vb. ἐπιβαίνειν conscendere triod. proph. - **на конь** sabb. 31. alex.-mih.

въсѣдєниѥ n. ἐπίβασις ascensio dial.

въсѣдьникъ m. ἀναβάτης qui equum conscendit **-дникъ** bon. **коня** - sabb. 163.

въсѣкало n. - **огньно хаотѵ́р** cauterium ephr. - vost.

въсѣкнию n. satio men.-mih. 387.

въсѣкти -сѣдѫ -сѣдєшн vb. καθίζειν considere ostrom. ἀναβαίνειν, ἐπιβαίνειν conscendere sup. ostrom. dial. krnš. obich. - **на осла** sup. - **на конь** proph. prol.-cip. pat.-mih. men.-vuk. - **на коню** sabb. 12. - **на єдинь отъ скотокъ** prol.-mart. - **въ корабль** greg.-lab. - **къ кораблю** sup. aor. **въсѣдоу** nov.

въсѣтовати -тоуѭ -тоуєшн vb. πενθεῖν lugere proph.

въсѣıтєль m. σπορεύς sator pat.-mih. **сıлию** - prol.-mart.

въсѣıти -сѣѭ -сѣюєшн vb. σπείρειν seminare sup. ἐνσπείρειν inseminare. krnš. greg.-naz. pent.-mih. cyr. 26. man. - **православиѥ** ok. 51. - **сѧ** anteh. sim. I. 7. **въсѣıшє сѧ родове** chrys.-lab. **-сѣдъ** isai. 5. 10. - bibl.

въсѣıтиѥ n. ἐνσπείρειν inseminatio pat.

въсѫкнѫти -нѫ -нєши vb. ξηραίνεσθαι siccari, firmari usl. vseknoti emungere ccalex.

въсѫдити -ждѫ -дишн vb κρίνειν iudicare **возсоудити** op. 2. 2. 341.

въсѫтьствовати -коуѭ -коуєшн vb. ἐνεῖναι inesse op. 2. 2. 12.

въсѫщьıнъкъ adj. ἐνούσιος substantialis svjat. ἐπιούσιος supersubstantialis.

вътварıти -рѭ -рıєшн vb. facere isaak

вътєчти -тєкѫ -течєшн vb. εἰστρέχειν incurrere prol. **кътече къ храминоу** men.-mih. influere russ.

кътицанию n. influere dioptr.

вътицати -чѫ -чєши vb. εἰστρέχειν incurrere ex. **-тичютъ** op. 2. 2. 97. cf. **къ-тєц-**.

въторица f. repetitio o **-ци сына** περὶ τοῦ δευτερῶσαι τὸ ἐνύπνιον gen. 41. 42. - pent.-mih.

въторицѣѭ adv. δεύτερον secundum sup. 443. 444. cloz I. 44. ostrom. triod. pent.-mih. ἐκ δευτέρου secundum šiš. 21. cf. **къторожь**.

въторобрачьнъ adj. qui secundum iniit matrimonium misc.

въторозаконию n. δευτερονόμιον deuteronomium svjat. pent.-mih. psalt.-int.

въторозаконьникъ m. δευτερονόμιον deuteronomium pent.-mih.

въторопръвъıи adj. δευτερόπρωτος secundo primus luc. 6. 1. - kryl. nom.-mik. 47

въторострııни f. secunda amita **-стрınєю** nom.-mik. 34.

въторожь adv. δεύτερον secundum krmč. cf **въторицѣѭ**.

въторъıи num. δεύτερος secundus: nota deterior sup. 46. **-рѣıи** cloz I. 622. - **на десате** duodecimus **-рою** δεύτερον secundo sup. 240. cloz I. 45: nota **мєсрѣмъ сııпъ хамовъ то късте къторъ** psalt.-int. psal. 104. 23. - vost. **покланıютъ сѧ полъ къторa ста** nom.-vuk. cf. scr. anturas lat. alter goth. anthar pruss. antars lit. antras let. ôtrs: videtur igitur **къторъıи** esse pro **вжторъıи**, ж mutato

in ѣ: radix pron. оиѣ, cuius vocalis finalis cicca est; nos olim cum Dobrovio de дѣл cogitabamus, comparantes gr. δεύτερος.

ВЪТОРЬНИКЪ m. τρίτη dies martis ostrom. -рникъ sup. 285 ok.

ВЪТОРЬСТВО n. secundum esse.

ВЪТОРЬСТВОВАТИ -ОУЮ -ОУЕШИ vb. δευτερεύειν secundum esse.

ВЪТРЬ m. χαλκεύς faber ferrarius ex. τέκτων faber lignarius krus. op. 1. 40. **ВЪТРЬ** ex.-op. 2. 1. 20; 3. reg. 7. 14. - krus. sg. geu. **ВЪТРѢ** ex.-op. 2, 21. nota **ВЬСАЧЬСКЫ ПРОНЫРИВЪ БѢ, КАЖЕ ИХЪ КОВОУТРЬ ЗѢЛО КЛАЖЕНАГО ИОАНА** *κάσης μηχανῆς τεχνίτης ὑπάρχων κατὰ τοῦ μακαρίου ἰωάννου* men.-mih. 271. sg. loc. **ВЪТРИ** ex.-op. 2. 1. 21. **ЗЛАТООУСТАГО О КЛАСѢ, ВЪТРѢ ЗЛОБЪ И ЛОУКАВЬСТВА** per. LXXV. **ВЪТРЬ** op. 1. 40: radix videtur esse u cf. scr. vē texere.

ВЪТРЬСТВО n. χαλκευτική ars fabri **ВОТРЬСТВО** ex.-op. 2. 1. 21.

ВЪТРѢБНО adj. περίπτωμα quod decidit -нам georg.

ВЪТЪГДА v. **ТЪГДА**.

ВЪТЪКАТИ -КѢ -ЧЕШИ vb. ὑφαίνειν intexere.

ВЪТѢЛЕСИТИ СѦ -ШѢ СѦ -СИШИ СѦ vb. corpus fieri men.-mih.

ВЪТѢЦАТИ -ЦАѢ -ЦАЕШИ vb. influere alex.-mih. 76. cf. **ВЪТИЦ-**.

ВЪОУПОСТАСНЪ adj. ἐνυπόστατος qui est in aliqua re слово -но op. 2. 2. 300.

ВЪОУЧИНИТИ -НѢ -НИШИ vb. ἀποτάσσειν destinare - **СѦ** men.-vuk.

ВЪОУЧИНЬЕНИЕ n. τάξις ordo men.-vuk.

ВЪХАЖДАТИ -ДАѢ -ДАЕШИ vb. εἰσβαίνειν intrare ant.-hom.

ВЪХЛАСТИТЕЛЬ m. frenans hom.-mih.

ВЪХЛАСТИТИ -ЩѢ -СТИШИ vb. χαλινοῦν frenare ephr.-vost. hom.-mih. - **ПОХОТЬ** svjat. - **ЯЗЫКЪ** hom.-mih. cf. op. 2. 2. 65.

ВЪХЛАШТАТИ -ТЛѢ -ТАЕШИ vb. frenare antch. - **СѦ** svjat.

ВЪХЛАШТЕНИЕ n. χαλινός frenum io.-clim. op. 2. 2. 200. **КЪ ОУСТѢХЪ** - hom.-mih.

ВЪХОДИТИ -ЖДѢ -ДИШИ vb. εἰσέρχεσθαι inire sup. cloz l. 437. ostrom. ἀναβαίνειν ascendere ostrom. - **ДВЬРЬМИ** op. 1. 33. typ.-chil. - **ВЪ ВРАТА** prol.-mih. - **КЪ СРѢДОУ ПАЛКА** pent.-mih. - **ВЪ НАСЛѢДИЕ** krmč.-mih.

ВЪХОДЪ m. εἴσοδος introitus sup. pat. proph. io.-sin. prol.-cip. isaak. hom.-mih. men.-vuk. πρόσοδος aditus men.-vuk. ἔμβαδον area prol.-belg. **ПРѢЖДЕ -ДА ВЪ МОНАСТЫРЬ** krmč.-mih. **ПРИ -ДѢ СВѢТЫЯ ГОРЫ** sabb. 45. **ПРѢЖДЕ ОВѢДОУ -ДА** sabb. 207. - **ВРАТОПЬНЬ** prol.-mart. **ЗЛАТЬНЬ** - men.-mih.

ВЪХОДЬНИЦА v. **ВЪСХОДЬНИЦА**.

ВЪХОДЬНЪ adj. προσιτός qui adiri potest **ЦЕРКВИ ВСѢМЪ ВЪХОДНА** pam. 138: nota **ЗЛАТООУСТАГО ОТЪ ВЪХОДНЫХЪ** per. LXXII.

ВЪХОЖДЕНИЕ n. εἴσοδος introitus ant.-hom.

ВЪХЫТАТИ -ТЛѢ -ТАЕШИ vb. rapere pat.-mih.

ВЪЦАРИТИ СѦ -РЬ СѦ -РИШИ СѦ vb. βασιλεύειν regnare š.-gl. 68. šiš. 54. **СЪ НИМЬ -РИМЬ СЕ** συμβασιλεύειν simul regnare šiš. 200. cf. **ВЪЦѢСАРИТИ СѦ**.

ВЪЦРЪКОВЬЛАШТИ -ЛѢЖ -ЛѢШИ vb. ἄγειν εἰς τὴν ἐκκλησίαν ducere in ecclesiam.

ВЪЦРЪКОВЬЛАВАТИ -ЛЬЖ -ЛЬЕШИ vb. ἄγειν εἰς τὴν ἐκκλησίαν ducere in ecclesiam.

ВЪЦРЪКОВЬЛАВЬЕНИЕ n. ducere in ecclesiam.

ВЪЦѢНИТИ -НИЖ -НИШИ vb. διατιμᾶν aestimare **ОУЦѢН- БѢЛО** et **ВЬЦѢН-** krmč.-mih.

ВЪЦѢНЬЕНИЕ n. διατετιμημένα res aestimatae **ОУЦ-** krmč.-mih.

ВЪЦѢПИТИ СѦ -ПЛЬЖ СѦ -ПИШИ СѦ vb. intrudi, fortasse **НЕСЫТАНО ВЬ СТРАХЪ БОЖИЙ ВЬЦѢПИШЬ СѦ** pat.-mih.

ВЪЦѢСАРИТИ СѦ -РЬ СѦ -РИШИ СѦ vb. regnare svjat. šaf. - frag. 56. svjat.. nota **-ЦЬСАРИТИ СѦ** men.-saec. XI. - vost. cf. **ВЪЦАРИТИ СѦ**.

ВЪЧИНАТИ -НАЖ -НАЕШИ vb. ἄρχεσθαι incipere; male **ВЧИНАЖЕТЬ СѦ** op. 2. 2. 79.

ВЪЧИНИТИ -НИЖ -НИШИ vb. διατάττειν ordinare triod. **ВЛАСТИ ОТЪ КОГА -ЧИНЕНЫ СОУТЬ** svjat. - **ЪЪ ЛИКЪ** sup. 187.

ВЪЧИНЬЕ n. ordo proph.

ВЪЧИНЬЖАТИ -КАЖ -КАЕШИ vb. ordinare io.-sin.

ВЪЧИНЬНЪТИ -НЬЖ -НЬЕШИ vb. κατατάττειν ordinare **ВЬЧИНЬК-** sup. 139. **ВЪЧ-** et **ОУЧ-** krmč.-mih.

ВЪЧИСЛИТИ -ЛЬЖ -СЛИШИ vb. εἰσαριθμεῖν adnumerare.

ВЪЧИСЛЯТИ -ЛЬЖ -ЛЬЕШИ vb. adnumerare isaak.: recte **-ЧИСЛ-**.

ВЪЧИСТИ -ЧЬТЖ -ЧЬТЕШИ vb. κατατάττειν iuserere sup. 141. numero adscribere sup. 58. adnumerare sup. 359. ἐγκαταλέγειν adnumerare krmč.-mih. τελεῖν pertinere **ВЪЧЬТЕНИ БЫША КЪ ОНЬМЬСТВО** sup. 63. **ВЬ ВОННЬСТВО ВЬЧТЕНЬ** krmč.-mih. **КЬ ЛЮДИ, ИЖЕ ДАНЬ ДАЮТЬ, ВЬЧТЕНЬ БОУДЕТЬ** krmč.-mih. **ЛЮДЕ КЬ ГЛОУМЬЦѢ ВЬЧЬТЕТЬ СЕ** krmč.-mih.

ВЪЧИТАТИ -ТАЖ -ТАЕШИ vb. inserere, adnumerare svjat.

ВЪЧЛОВѢЧИНИЄ n. ἀνθρωπισμός humanitas ioann. bon.

ВЪЧЛОВѢЧИТИ -ЧѪ -ЧИШИ vb. ἐπανθρωπίζειν homines imitari triod. - **СѦ** ἐνανθρωπίζεσθαι hominem fieri sup. 265. 386.

ВЪЧОУДИТИ СѦ -ЖДѪ СѦ -ДИШИ СѦ vb. θαυμάζειν mirari чюд- levit. 19. 15 - vost.

ВЪЧАЛО n. ἀρχή initium op. 2. 2. 298. ἀρχητός auctor sup. 230.

ВЪЧАТИ -ЧѢНѪ -ЧѢНЄШИ vb. ἄρχεσθαι, ἐξάρχειν incipere .svjat. nov. sup. 235. praes. inservit formando futuro: **НЄВРѢ-ЦИ ВЪЧѢНЄТЬ** ostrom. **ОБНТАТИ ВЪЧѢНЄТЬ, НЕРОДИТИ ВЪЧѢНЄТЬ** šaf.-urspr. **ВЪЧѢНЄТЪ НЄ НМѢТИ** cloz I. 725. **НМѢТИ ВЪЧѢНЄТЪ** cloz I. 400. **РАБОТАТИ ВЪЧѢНЄШИ** glag. **ВЛАСТИ ВЪЧѢНОУТЬ** op. 2. 2. 432. cf. op. 2. 2. 38. mon.-serb. 45. 25. 27: nota **НЄВѢДѢТИ ВЪЧѢНОУ АЗЪ ОУѪ ОЇДА** vost. cf. **ВЪШТАТИ.**

ВЪШИВЪ adj. pediculis plenus dioptr.-lab.

ВЪШИТИ -ШИѪ -ШИЄШИ vb. insuere pam.

ВЪШТОУДИТИ СѦ -ЖДѪ СѦ -ДИШИ СѦ vb. θαυμάζειν mirari proph. praep. **ВЪЗЪ.**

ВЪШТѢКѢТАТИ -ШТѪ -ШТЄШИ vb. φωνεῖν sonare isai. 38. 14. - vost.

ВЪШТАТИ -ТѢНѪ -ТѢНЄШИ vb. incipere **НЄ ВЪЩНЄШИ МОЩИ СКОНЧАТИ** ephr.-vost. cf. **ВЪЧАТИ.**

ВЪШОУМѢТИ -МЛѪ -МНИШИ vb. ἠχεῖν sonare psalt.-int. pyrg. praep. **ВЪЗЪ.**

КЪШЬ f. φθείρ pediculus io.-clim. pat.-krk. pat.-mih. **ОДЕЖДА КЪШЬМИ ПОСЪПАНА** ioann. **РОУБЇЦА ИСПЛЬНЇЄНА КЪШЬМИ** dioptr.-lab. σκνίψ culex exod. 13. 16. - saec. xvi. nsl. uš, vuš.

КЪШЬДЪ part. εἰσελθών ingressus ostrom. ἐλθών qui venit ostrom. praep **ВЪ**: nota **КЪШЕДЪ.**

ВЪШЬДЪ part. ἐπιβάς qui ascendit **ВЪШЬЛЪ**: praep. **ВЪЗЪ**: nota **ВЪЗЪШЬЛЪ; ВЪСШЬДЪ** sup. 236.

ВЪШЬЛЪ adj. concavus, de oculis **ОЧИ ОУТРЬ НѢКѢДЄ КЪ ГЛОУБИНОУ ВЪШЬЛѢ** io.-clim.

ВЪШЬСТВИЄ n. ἀνάλῆψις ascensio svjat. ἄνοδος ascensio prol.-mart. hom.-mih. ἀνάβασις ascensio sup. pat.-mih. aut.-hom. kruš. **ВЪШЄС-** sup. 125.

ВЪШЬСТИЄ n. ἀνάβασις ascensio iez. 47. 12. - saec. xv. glag. - **ГОРНО** hom.-mih.

ВЪШЬЦА f. φῦμα tuber **КОШЦА И СТРОУПИ ТОМОУ ОМѢТАЮТЬ СѦ** zlatostr. - saec. xvi.

ВЪШЬГАТИ -ГЛѪ -ГАЄШИ vb. illudere op. 2. 2. 448.

ВЪШЬТАТИ СѦ -ТЛѪ СѦ -ТАЄШИ СѦ vb. fremere **КЪЗЬШ-** chrys.-lab.

КЪЗД vehi, proficisci **ВЪѢДОУ** (proficiscar) **ВЪ ЧЕРНЫА КЛОБОУКИ** vost. 1. 217.

КЪЇСТИ СѦ -ЇМЬ СѦ -ЇСИ СѦ vb. incidere **ОУЖЄ КЪЇСТЬ СЄ ВЬ ПЛЬТЬ ЇЕГО ДО КОСТИ** men.-mih.

ВЪЇХАТИ -ХАѪ -ХАЮ vb. ingredi **-ХАЮЩА** alex.-mih. **ВѢХ-** et **ВЪЄХ-** in fontibus russ.

ВЪЮЛЕНИТИ -НѪ -НИШИ vb. cito currere **ВЪЄЛ-** alex.

ВЪЯТИ v. **ВЪНѦТИ.**

ВЪ pron. ὑμεῖς vos pl. nom. et acc.; dat. sup. 32. 105. 190 etc. dual. nom. **ВЫ ЛИ ЇЕГО ВИДѢСТА**; greg.-lab. scr. ju-šmê goth. lit. jus ahd. îr curt. 1. 607. cf. scr. vas, vâm lat. vôs, vôbis.

ВЪ praepositio, a lingua palaeo-slovenica aliena, idem valens ac **ИЗЪ**, cum verbis componitur; legitur vero 1) in fontibus russicis et 2) in libris glagoliticis serioris aevi: in ambos e lingua russica irrepsit 1) **ВЪВЕРЗЪ** ἔκτρωμα abortus **ВЫЛАЗИТИ** sborn. **ВЫМИРИТИ** vost. **ВЫНЕСТИ** vost. **ВЫНИТИ** vost. etc. **ВЪКЫТИ** vost. 2. 83. **ВЫДРАТИ** vost. 1. 227. **ВЫКОУПОВАТИ** vost. 1. 298. **ВЫЛОМИТИ** vost. 1. 421. **ВЫЛОУПИТИ** sbor.-kir. 29. **ВЫРВАТИ** vost. 2. 53. 2) **ВЫСТОУПИТИ, ВЫПИТИ, ВЫПРОСТИРАТИ, ВЫТѢКѢНИТИ, ВЫХЫТИТИ**: notabis uvignan fris. croat. virišiti glasu. 1860. II. 44; **ВЪ** Pott 1. 607. coutulit cum scr. ava.

ВЪДРА f. ἐνυδρίς lutra krmč. - mih. 251. nsl. serb. vidra lex. habd. russ. **ВЫДРА** čech. vydra pol. wydra scr. udra gr. ὕδρος, ἐνυδρίς ahd. otter lit. udra curt. 1. 299. rum. **ВИДРЪ** magy. vidra cf. **КЪДРО.**

КЪДРО n. ἐνυδρίς lutra **ВИДРО** krmč. misc. cf. **ВЪДРА.**

ВЪКАНИЄ n. clamor - **МНОГЫХЪ ЗВѢРИЙ** men.-mih. **ВИКАНИЄ** nom.-mik. 175. 176. nsl. vika clamor bulg. vika vb. serb. vikuti, vikati cf. pruss. enwackêtuai invocamus Bopp 1. 37.

ВЪКНѦТИ -НѪ -НИШИ vb. μανθάνειν, διδάσκεσθαι discere ant. sup. svjat. hom.-mih. **НЄ ВЫКЫЙ КНИГАМЬ** leont. **ДОБРѢ ВЪКѢНОУЮЩИА** εὐμαθεῖς bene discentes io.-clim. nsl. obikuuti assuefieri habd. obiknoti hodie cedere lit. junkti let. jûkt cf. goth. bi-uh-ts et scr. vač.

КЪНИЗАТИ -ЗЛѪ -ЗЛЄШИ vb. σπᾶσθαι evaginare **-ЗАЄТЬ НОЖЬ** vost. cf. **КЪ** praep.

КЪНѪ adv. διηνεκές continuo šiš. 178. **ВЪ-НѪ** ostrom. cf. **НѪ.**

вънѣсти -нѣжѫ -нѣзѣши vb. evaginare **оударить мечемь, не вынезъ его** pravda-rusk. vost.

въпѣлица f. larus alex.

въпица f. larus вип- nom.-barb. misc. 13. cf. **въпль**.

въпль m. λᾶρος larus **выпль** lev. 11. 15. - pent.-mih. sg. acc. **випла** deut. 14. 15.- kruš. **випль** ibid. apud vost.: eodem loco peut.-mih. respoudere videtur graeco γλαῦξ noctua pl. acc. **виплѣ** pro -ы κολοιός graculus chrys. - saec. xvi.- vost.: nota **випла** levit. 11. 15. - kruš. pro **випла** cf. **въпица** et russ. **выпелица**.

въпъ m. larus **слово за випа; выпь есть много знающии лькавьствна** misc. 13. **есть соуть и дроугы выпь, и ова единь оустав имають** nom.-barb. russ. **выпь** m. **выпь** f.

въсѣче adv. ἄνω supra isai. 34. 10.- proph. -**летѣй орьлѣ** ἐν ὑψηλοῖς πετόμενος hom.-mih. 121. cf. **възсоче**.

въсина f. ὄφος altitudo kruš. 3. reg. 7. 2. - vost. cf. nsl. višina.

въсити -шѫ -сиши vb. ἀνοφοῦν elevare pat. - **сѧ** svjat. isaak. io.-sin. antch. bell.-troj. 44. chrys.-lab. sim. I. 23. ἐπαίρεσθαι erigi, superbire hom.-mih.

въсоковръхъ adj. ὑψίλοφος cacumen altum habens -**керхнй** alex.

въсоковъйнъ adj. ὑφαύχην elatam cervicem habens.

въсоковъзывъ adj. elatam cervicem habens ioann.

въсокоѣ̀ткънъ adj. μετεωρόκλαδος alte frondosus ant.

въсоковѣ̀тнйскъ adj. eloquens vel gloriosus -**ска жена** men.-mih.

въсоковѣ̀штание n. ὑψηγορία iactantia.

въсокоглаголание n. ὑψηγορία iactantia.

въсокоглаголивъ adj. ὑψήγορος iactabundus.

въсокогласие n. ὑψηλοφωνία alta vox.

въсокогласьнъ adj. ὑψηλόφωνος altam vocem habens.

въсокодрѣзость f. ὑψηλαυχηνία arrogantia.

въсокодѣлие n. ὑψηλὴ ἐργασία magnificentia men.-vuk.

въсокомъсливъ adj. ὑψηλόφρων superbus hes.

въсокомъслити -шлѭ -слиши vb. ὑψηλοφρονεῖν superbire io.-sin.

въсокомъслие n. superbia -**лье** tur.

въсокомъсльнъ adj. superbus hom.-mih.

въсокомѫдрити -ждрѭ -дриши vb. superbire krk.

въсокомѫдрие n. ὑψηλοφροσύνη superbia ant. io.-sin. leont.

въсокомѫдровати -рѫѭ -рѫѥши vb. superbire antch.

въсокомѫдрък adj. ὑψηλόφρων superbus ant

въсокомѫдрьнъ adj. ὑψηλόφρων superbus.

въсокомѫдрьство n. superbia isaak.

въсокомѫдрьствовати -вѫѭ -вуѥши vb. ὑψηλοφρονεῖν, ὑψηλὰ φρονεῖν superbire šiš. 68.

въсоконачѧльнъ adj. altum initium habens -**но слово** men.-mih. 350. 389.

въсоконаривъ adj. ὑψιπέτης alte volans ant.

въсоконарьнъ adj. ὑψιπέτης alte volans krmč. chrys.-lab.

въсокорасльнъ adj. ὑψηλοφυής altus natu.

въсокорастьнъ adj. ὑψηλοφυής altus natu pat.

въсокорѣчие n. ὑψηγορία iactantia.

въсокословесьнъ adj. ὑψήγορος iactabundus.

въсокосрѣдъ adj. ὑψηλοκάρδιος magnanimus io.-sin. chrys.-lab. clim. arrogans glag.-stul.

въсокосрѣдьнъ adj. ὑψηλοκάρδιος magnanimus ant.

въсокотворивъ adj. ὑψηλοποιός magnificus hom.-mih.

въсокоумити сѧ -млѭ **сѧ** -миши **сѧ** vb. superbire lavr. - op. 52.

въсокоумие n. superbia io.-sin. sabb. 79.

въсокоумьливъ adj. ὑπερήφανος superbus -**мл**- hes.

въсокоумьнъ adj. ὑψίνους altae mentis -**на глава** sbor.-kir. 64.

въсокошиивъ adj. ὑφαύχην altam habens cervicem dioptr.-lab.

въсокошьствие n. altus gressus isaak.

въсокъ adj. ὑψηλός altus ostrom. μακρός longus per. iv. -**ксю шию**; **въсокоѭ въю имоуще** ok. 57. comparat. **въшиий (вышиий градъ** vost.) et **въсочай**: nota **въшиае** io.-clim. **съдѣлающе коудѣте древо въз вышѣю .н. лакоть** hebr. 5. 14. **въз выше** vost. **въз вышие** et **въз выше** chron. I. 38. cf. goth. auh-uma et celt. os, úss, uch etc. beitr. 2. 176.

въсость f. ὄφος altitudo ex. zlatostr. ant. sabb. 13. **сана высость** men.-mih.

въсостьнъ adj. ὑπεροχικός eminens op. 2. 2. 305.

въсота f. ὄφος altitudo svjat. krmč. krk. pent.-mih. sublimia, sublimitas sup. 192.

въсотъство n. altitudo isaak. men.-mih.

ВЪСОЧИ adv. ὄφι, ὑφοῦ in alto ant. pat. nov. krmč.-mih. - **простьрь роуцѣ** men.-vuk. - **възвѣшенъ** bulg. - **парѫ** antch. - **парѧть** vost. - **нека** ὑψηλὸς ὁ οὐρανός iob 11. 8. - proph. **възнесоста мысль свою** - sim. I. 21. βαθέα ποιεῖται σε - belg. vost. **на** - ἐφ' ὑψηλοῦ sup. 374. hom.-mih.: male putetur esse comparativus: - **нека** bibl. mat. 54. cf. **възсече**.

ВЪСОЧЕМЪЖДРИЕ n. superbia ephr. ephr.-belg.

ВЪСПРЬ v. **НЕПРЬ**.

ВЪСПРЬНЬ v. **ВЪНСПРЬНЬ**.

ВЪСЬНЪ adj. altus **възнѣе** greg.-naz.

ВЪТИ, ВЪЮ, ВЪЮШИ vb. φωνεῖν sonare **вьющи вельма рѣцѣ** men.-mih. ὠρύειν ululare, de lupo op. 2. 2. 153. **клькы выше** men.-mih. **вльчьскы** - cyr. 9. nsl. vijanje ululatus habd. zav- meg. croat. vijati luč. verant.

ВЪТИЕ n. ululatus psalt.-int. trigl.

ВЪЦАТИ -ЦАЮ -ЦАЕШИ et **-ЧЮ -ЧЕШИ** vb. μανθάνειν discere ant.-hom. kruš. op. 2. 2. 38. **вѣчеть доброу законоу** vost., qui hoc sub **вѣкнѧть** habet.

ВЪЧЕНИЕ n. μάθησις, μάθημα doctrina io.-clim. ant. georg. μελέτη meditatio io.-clim.

ВЪШЕ adv. ἀνώτερον, ὕφι alte ostrom. pat. **съ вышѣ ѳѕѳѣѕѵ** divinitus men.-vuk. praep. cum gen. iungenda - **иего** chrys.-lab. - **закона** ἀνώτερον τοῦ νόμου sup. 182. - **землѥ лѣтаютъ** chrys.-lab. - **града стакь** alex.-mih. - **прѣзвитера сѣсти** sbor.-kir. 12. **нѣсть злокъ вышѣ зълѣ женьскъ** svjat. cf. sup. 158. 249. 388: male - **мироу** ὑπερκοσμίως ornatissime sup. 235.

ВЪШЕГРАДЪ m. arx alex. bibl.-mat. 52. **-городъ** bibl.-mat. 52. op. 1. 1. 128. bor. XXIV.

ВЪШЕМИРЬНЪ adj. ὑπερκόσμιος qui est supra mundum psalt.-int.

ВЪШЕМИРЬСКЪ adj. qui est supra mundum svjat.

ВЪШЕНИЕ n. ὕψωσις exaltatio ant.-hom. altitudo sup. 206.

ВЪШЕПАМАТЬНЪ adj. qui est supra memoriam op. 1. 51.

ВЪШЕХОДЬЦЬ m. qui supra ambulat prol.-cip.

ВЪШИНА f. ὕψος altitudo kruš. cf. **ВЪСИНА**.

ВЪШИТИ СѦ -ШИЖ СѦ -ШИШИ СѦ vb. erigi, efferri **жена ключима вѣшить сѧ** svjat. cf. mat. **ВЪСИТИ**.

ВЪШЬНЬ adj. ὁ ἄνω, ἄνωθεν qui supra est; ὕφιστος altissimus ostrom. sup. 51. 203. ἀνώτερος sublimior sup. 63. 309. **вышнаѧ нѣроусалимь** šiš. 232. **вѣшьнѣѥмоу** bon.: male respondet graeco ὑψηλότερος krmč.-mih.

ВЪЯ f. τράχηλος collum ostrom. svjat. sup. men.-vuk. **дше ви въ нихъ до выа выль** pat.-mih. 43. **кыю мѣха завазати** vost. 1. 134. cf. zavije cervix glag.-stul.

ВЪЮЕНИЕ n. ululatus.

ВЬДОВА f. χήρα vidua, saepe **вьдовыа** adj. sg. gen. **-выѥ** hom.-mih. dioptr.-lab. acc. **-воую** dioptr.-lab. loc. **-вѣй** hom.-mih. pl. dat **-вымь** prol.-mart. **вьдовымъ** bor. 10. acc. **-выѥ** dioptr.-lab. instr. **-вымн** men.-mih. **вѣдова** ostrom. zlatostr. **вдова** hom.-mih. rum. **вѣдѧвѣ** f. **вѣдѧвѥ** m. scr. vidhavâ goth. viduvô pruss. widdewū ir. feadhbe (dae vir) cf. Justi, Zusammensetzung der nomina 135.

ВЬДОВИЦА f. χήρα vidua ephr. hom.-mih.

ВЬДОВИЧЬ adj. χήρας viduae pat. krk. men.-vuk. hom.-mih. leont. sabb. 99. 162. **вдовичь** hom.-mih.

ВЬДОВИЧЬСКЪ adj. viduae men.-mih.

ВЬДОВИЧЬСТВО n. χήρωσις viduitas bell.-troj. 18. men.-mih.

ВЬДОВОКАТИ -ВОУѪ -ВОУЮШИ vb. χηρεύειν viduam esse ant. kruš.

ВЬДОВЬСКЪ adj. χήρας viduae.

ВЬДОВЬСТВО n. χήρωσις. χήρευσις, χηρεία viduitas proph. **вѣдовьство** pam. sabb. 130. pent.-mih.

ВЬДОВЬСТВОВАТИ -ВОУѪ -ВОУЮШИ vb. χηρεύειν viduam esse krmč.-mih.

ВЬДОВЬСТВЬНЪ adj. viduitatis **-на вѣда** men.-mih.

ВЬДОВЬЦЬ m. viduus krmč.-mih.

ВЬДЕ adv. πανταχοῦ ubique **вьздѣ** bon. cf. **ВЬСЬДѢ**.

ВЬЗДѢ adv. ubique krmč.-mih.

ВЬСАКО adv. πάντως omnino ostrom. šiš. 52. 95. ὅλως omnino hom.-mih. utique leont. λοιπόν ceterum sup. 334. cf. **ВЬСѢКО**.

ВЬСАКЫЙ adj. omnis generis sg. gen. **вьсакоѥго** men.-vuk. quater prol.-cip. **врѣмѥ вьсакоѥ ыди** cyr.

ВЬСАКОЛИЧЬНѢ adv. omnibus modis - **сѣдѣше** men.-mih. ter.

ВЬСАКОЯКЪ adj. παντοδαπός varius nsl. vsakojak: sakojake zveri prip. 278. vsakojački.

ВЬСАКОЯЖДѢ adj. πανταχοῦ ubique **оумалѥнь** - sim. II. 9.

ВЬСАКЪ adj. πᾶς omnis: uti pronomen declinatur, nota tamen **-коу имь прѣкословьствою** šiš. 224. **о ксацѣ звѣри** vost. 1. 82. **vzdomu** fris. nsl. vsak, vsakši cf. ahd. alluka omnino et **вьсѣкъ**.

вьсачьскъ adv. πάντως omnino šiš. 244. πάντα τρόπον omni modo sup. 206. cf. 179. cf. вьсѣчьскъ.

вьсеблагогласьнъ adj. εὔφωνος bene sonans.

вьсеблагодатьнъ adj. gratiosus apost.-syn. mat. 22.

вьсеблаголѣпьнъ adj. εὐπρεπής decorus.

вьсеблаготишьнъ adj. εὐγάληνος tranquillus.

вьсеблагочьстивъ adj. εὐσεβής religiosus.

вьсеблагъ adj. πάμμακαρ omni ex parte beatus - вогъ sabb. 62.

вьсеблаженъ adj. πάμμακαρ omni ex. parte beatus - отьца sabb. 217.

вьсебогатъ adj. παμπλούσιος ditissimus - вогъ sabb. 156.

вьсебогатьнъ adj. παμπλούσιος ditissimus.

вьсевеликъ adj. παμμέγας permagnus.

вьсевеселъ adj. valde laetus mir.

вьсевидѧщь adj. omnia videns -нѣ очи hom.-mih.

вьсевидьць m. παντόπτης omnia cernens prol.-vuk. sabb. 163.

вьсевиновьнъ adj. παναίτιος omnium rerum auctor.

вьсевиньнъ adj. auctor - животоу mon.-serb.

вьсевластьць m. παντοκράτωρ omnipotens.

вьсевѣрьнъ adv. εἰλικρινῶς sincere op. 2. 2. 254.

вьсевѣрьнъ adj. fidelis всевѣрнымъ mon.-serb. 7.

вьсевѣрьнѣ adv. sincere io.-clim.

вьсегда adv. πάντοτε semper š.-gl. 49. sup. по - διὰ παντός semper men.-vuk. prol.-mart. вьсьгда men.-saec. xi. - vost. cf. къгда et когда nsl. vsegda, vsegdar.

вьсегдашьнь adj. ὁ πάντοτε sempiternus pat. ioann. io.-sin. isaak. chrys.-lab.

вьсеговѣнии n. εὐλάβεια reverentia.

вьсегоубитель m. ὀλοθρευτής, ὀλοθρεύων, ὄλεθρος exterminator šiš. 155. 184.

вьсегоубительнъ adj. πανώλεθρος perniciosissimus - дшеволь sim. I. I.

вьсегоубительство n. ὄλεθρος pernicies.

вьсегоубительствовати -оуѭ -оуѥши vb. ὀλοθρεύειν perdere.

вьсегыбѣльнъ adj. ὄλεθρος perniciosus šiš. 158.

вьседобль adj. πανάγαθος perfecte bonus.

вьседовѣдьць m. omnia sciens вседоведца и владыкоу gram. 148.

вьседомовьно adv. πανοικί cum tota domo men.-vuk.

вьседръжавьнъ adj. παντοκρατορικός omnipotentis.

вьседръжавьство n. παντοκρατορία summum imperium.

вьседръжитель m. παντοκράτωρ omnipotens sup. 15. 16. 23 etc.

вьседръжительница f. omnipotens men.-mih.

вьседръжительство n. παντοκρατορία summum imperium sup. 242.

вьседръжителюкъ adj. poss. omnipotentis chrys.-lab.

вьседръжць m. παντοκράτωρ omnipotens ant.

вьседръжь adj. omnipotens sup. 252. 23.

вьседръзостикъ adj. audacissimus men.-mih.

вьседръзостьнъ adj πάντολμος audacissimus.

вьседръзъ adj. πάντολμος audacissimus.

вьседоушьнъ adj. plane animatus -шьна слъза mir. cf. πάμφοχος.

вьседьневьнъ adj. καθημερινός quotidianus.

вьседьньствовати -оуѭ -оуѥши vb. καθημερεύειν totum diem consumere.

вьседѣйство n. πανουργία. calliditas ant.

вьседѣтель m. παντεχνίτης, πανοῦργος callidus man.

вьседѣтельнъ adj. artificiosus -лна десница mon.-serb. 92.

вьсежде adv. πανταχοῦ ubique ant.-hom. 173. šiš. 120. 236.

вьсежѥгомъ adj. ὁλοκαυτούμενος totus crematus sup. 68.

вьсезиждитель m. παντοτέκτων artifex man.

вьсезлатъ adj. πάγχρυσος totus aureus.

вьсезрѣлъ adj. maturus isaak.

вьсезълъ adj. πάγκακος pessimus.

вьсеизвитъ adj. callidus, uti videtur -та жена men.-mih. 350. 351.

вьсеконьчьнъ adj. παντελής perfectus prol.-mart.

вьсеконьчьнѣ adv. παντελῶς perfecte, plane mir.

вьсекрасьнъ adj. παγκόσμιος valde decorus.

вьсекровьнъ adj. παντοστεγής undique tectus -вьнъ man.

вьселитъкъ adj. παντόχυτος undique fusus -ное естьство man.

вьселичь adj. indecl. παντοδαπος varius вселичь скорбь нѣ чюемъ vost. adv. ἐν πᾶσι, ἐν ἅπασι in omnibus ex. antch. cf. ahd. allelih.

вьселичьно adv. omni modo vost.

вьселичьнъ adj. παντοδαπός varius вселичьнаа вѣчьнаа благаа vost.

вьселичьскъ adj. παντοδαπός varius zlatostr. psalt.-theod. -ко дрѣво men.-mih. generalis -ка молитва leont. nsl. vsličkeren cf. sleherni, čiheren.

вьсѣличьскъ adv. παντοδαπῶς omni modo ant.-hom. παντὶ τρόπῳ omni modo šiš. 135. op. 2. 1. 162. κατὰ πάντα in omnibus op. 2. 2. 40. δι' ὅλου in universum sup. 367. **вьсѣличьскы сѫ пѣши** πάσαν ποιήσασθαι κηδεμονίαν psalt.-theod.

вьсѣличьство n. varietas.

вьсѣлоуньнъ adj. πανσέληνος plenam lunam habens pat.

вьсѣлѣтьнъ adj. qui omni tempore est op. 2. 2. 94. psalt.-int.

вьсѣлюбьзнъ adj. carus mir. mon.-serb. 111.

вьсѣлюдьнъ adj. πανάνθρωπος ad omnes homines pertinens.

вьсѣлютъ adj. χαλεπός saevus.

вьсѣлѫкавъ adj. valde callidus mir.

вьсѣмилосръдъ adj. πανελεήμων valde misericors.

вьсѣмирьнъ adj. παγκόσμιος communis omnibus hominibus.

вьсѣмогы adj. omnipotens ś.-gl. 92. uzemogoki fris.

вьсѣмогѫштьство n. omnipotentia par.

вьсѣмогѫштьствъ n. omnipotentia glag.

вьсѣмоштьнъ adj. παντοδύναμος omnipotens ant.

вьсѣмѫдръ adj. πάνσοφος sapientissimus.

вьсѣмѫдрьнъ adj. πάνσοφος sapientissimus.

вьсѣмѫдрѣ adv. valde sapienter **-моудрѣ** op. 2. 1. 31.

вьсѣнародьнъ adj. πανδήμιος publicus.

вьсѣнаслѣдиѥ n. ὁλοκληρονομία hereditas ex asse.

вьсѣначалиникъ m. πάναρχος omnibus imperans.

вьсѣначалынъ adj. omnibus imperans hom.-mih.

вьсѣнедѣльно adv. omni hebdomade **-лно** sabb. 28.

вьсѣнепорочьнъ adj. πανάμωμος immaculatus **-на богоматн** sabb. 42.

вьсѣноштьнъ adj. παννύχιος pernox ant. io.-sic. - **поуть** prol.-mart. **-но стоѩниѥ** pröl.-mih. sabb. 121. **-но пропѣтиѥ** sabb. 44.

вьсѣноштьнѣ adv. tota nocte ioan.

вьсѣобразьнъ adj. παντοδαπός varius.

вьсѣоружиѥ n. πανοπλία gravis armatura.

вьсѣоружьнъ adj. πάνοπλος totus armatus.

вьсѣоружьство n. πανοπλία gravis armatura pan. chrys.-lab.

вьсѣплачевьнъ adj. πάγκλαυστος prorsus lamentabilis.

вьсѣосвѧщенъ adj. sanctissimus sabb. 38.

вьсѣпагоубьнъ adj. πανώλεθρος perditissimus.

вьсѣпалѧ adj. πάμφλεκτος totus flammans

вьсѣпиршьство n. συμπόσιον convivium.

вьсѣпитателиница f. παντοθρέπτειρα omnia nutriens - **землѧ** man. 46.

вьсѣплодиѥ n. παγκαρπία omnis generis fructus triod.

вьсѣплодьнъ adj. πάγκαρπος omnis generis fructus habens ant.-hom. chrys.-lab.

вьсѣплодьствиѥ n. παγκαρπία omnis generis fructus.

вьсѣплодьствовати -воуѭ -воуѥши vb. πάγκαρπον εἶναι omnis generis fructus habere.

вьсѣплождениѥ n. omnis generis fructus.

вьсѣпоѩдьнъ adj. omnia comedens **-ноу и хоуждьшоу вьсего; -на нощь** men.-mih. 350.

вьсѣправовѣрьнъ adj. veram fidem habens mon.-serb. 125.

вьсѣприѥмьница f. πανδοχεῖον deversorium men.-mih.

вьсѣприѥмьнъ adj. omnia recipiens **-но пристанище** men.-mih. leont.

вьсѣприѧтьникъ m. πανδοχεύς caupo ber.

вьсѣпрѣсвѧтъ adj. sanctissimus mon.-serb. 219. 256.

вьсѣпрѣчистъ adj. purissimus.

вьсѣпѣтъ adj. valde laudatus pat.-mih.

вьсѣразоумьнъ adj. omnia intelligens mon.-serb. 143.

вьсѣродьнъ adj. παγγενής qui omnia procreavit men.-vuk. **адамъ** -.

вьсѣсвѧштенъ adj. sanctissimus sabb. 129. 216.

вьсѣсильнъ adj. πανδύναμος omnipotens proph. dial. mir. alex.-mih. - **богъ** leont. sabb. 4. **-но слово** sabb. 99.

вьсѣскверьнынъ adj. παμμίαρος scelestissimus ant.-hom.

вьсѣславa f. nom. propr. feminae **всеcper.**

вьсѣславъ m. nom. propr. viri **всес-** russ.

вьсѣславьнъ adj. πάνδοξος celeberrimus pent.-mih. **-кныю апостолоу** sim. l. 2.

вьсѣсладъкъ adj. dulcissimus - **вндь** alex.-mih. - **господь** sabb. 198.

вьсѣсрѣдо adv. sincere - **и любьзно** alex.-mih. 184.

вьсѣсрѣдь adv. sincere **-срьдь** sup. 404.

вьсѣсрѣдьно adv. sincere.

вьсѣстрастьнъ adj. παμπαθής omnia patiens.

вьсѣсъборьнъ adj. qui in concilio fit **-на жрьтва** men.-vuk.

вьсѣсъвръшенъ adj. παντέλειος perfectus man. ὁλόκληρος integer.

вьсѣсъжагаѥмъ [adj. qui totus crematur

bon. dial.-šaf. -ма тѣлеса io.-sin. вьсесвост. l. 429. **всесъжагаемъ** antch.

вьсесъжегаємъ adj. qui totus crematur: recte -жаг- vel -жиг-.

вьсесъжеженїе n. ὁλοκαύτωσις, ὁλοκαύτωμα sacrificium, in quo victima tota crematur **вьсъжеженїе** pro **вьсесъж**- sup. 68. -жьж-.

вьсесъжещи -жегж -жежеши vb. ὁλοκαυτοῦν totam victimam cremare **всесъжьзи сѧ самъ** antch.

вьсесъжигаємое adj. ὁλοκάυτωμα victima, quae integra comburitur svjat.

вьсесъжьженїе v. **вьсесъжеженїе**.

вьсесъличьнъ adj. παναρμόνιος admodum concinnus.

вьсесънѣдьнъ adj. παμφάγος omnia devorans mir.

вьсетъчьнъ adj. audax, vere: omnia tangens, ni fallimur **всетечный** azbuk. e lingua pol. videtur irrepsisse: cf. pol. wszeteczny lascivus.

вьсетьмьнъ adj. σκοτεινός tenebrosus.

вьсеѹдостоѣнъ adj. ὁλόκληρος integer op. 2. 2. 7.

вьсеѹмьнъ adj. πάνσοφος sapientissimus.

вьсеѹсрѣдьно adv. animo promto bulg.

вьсехвалимъ adj. ab omnibus laudatus **всех**-. mon.-serb. 145.

вьсехвалькнъ adj. valde laudandus typ.-chil.

вьсехытростьнъ adj. valde callidus.

вьсехытръ adj. valde callidus dioptr.

вьсецариця f. παμβασίλεια summa regina mir.

вьсецарь m. παμβασιλεύς summus rex.

вьсецѣлъ adj. ὁλόκληρος integer **весьцѣли** op. 2. 2. 679.

вьсечасьнъ adj. qui omni hora fit -**на злока** ioann.

вьсечистъ adj. καθαρός purus -**стѣй дѣвѣй** sabb. 169: in - χρисовоѹлъ gram. 78. -чистъ videtur confusum esse cum -чьстьнъ.

вьсечоѹдьнъ adj. θαυμάσιος mirus.

вьсечьстьнъ adj. τίμιος honoratus mir. σεμνός venerabilis sup. 371. -**не отьче златоѹсте** vost. l. 328.

вьсештедръ adj. παντελεήμων valde misericors.

вьсещьдьнъ adj. omnia devorans -**но лакрьдьство** men.-mih.

вьсещьдьство n. voracitas -**ѣдьство** svjat.

вьсещьдьць m. πάμφαγος omnia devorans pat.

вьсь adj. πᾶς, ὅλος omnis - **братъ** svjat. - **весь грѣхъ и хоѹла отпоѹститъ сѧ человѣкомъ** matth. 12. 31. - ev.-syn. a. **весь просѧ прииемлеть** ev.-syn. a. **по вьсемоу свѧтъ** par. **вьсь цѣль** ὁλόκληρος integer krmč.-mih. cf. **вьсецѣлъ**. **вьсь миръ** κόσμος mundus sup. 235. kryl. 88. 212 etc. cf. ὁ κόσμος ὅλος. nota **вшѣхъ, вши** šaf.-frag. et nsl. vesvoljni, vesolni pro ves voljni svêt cf. serb. vas dragi, vas dragovetan integer stul. scr. viçvas pruss. wissas lit. visas let. vis Pott I. 788.

вьсь f. χωρίον praedium cloz I. 719. hom.-mih. κώμη vicus sup. 186. 243 etc. hom.-mih. **весь** š.-gl. 48. castellum sup. 398. nota nsl. vesovati schwärmen. scr. viç populus viçpati rex vêça domus gr. οἶκος lat. vicus goth. veihs κώμη, ἀγρός ahd. wich ags. vic pruss. wais-pattin mater familias lit. veš-pats curt. I. 95. Bopp I. 96. rad. scr. viç intrare.

вьсьгда v. **вьсегда**.

вьсьгдѣ adv. ubique glag. dubium.

вьсьдѣ adv. πανταχοῦ, ἐν παντί ubique ostrom. sborn. cloz I. 256. sup. 2. 279. 375 etc. apost.-syn. ἄνω καὶ κάτω ubique cloz II. 43. **въсъдѣ** bon. **вьсьдѣ** šiš. 141. **вездѣ** tur. croat. vazdi luč. cf. **вьсьжде**.

вьсьжде adv. πανταχοῦ ubique svjat. ant.-hom. sup. 11. 109. 254. 278. 305. 310. 402. 450: nota serb. svedj, svedje, svedjer, svej cf. **вьсьдѣ**.

вьсьма adj. πάντως omnino; ὅλως prorsus sup. krmč. barl. ephr. **сь вьсьма** men.-vuk. serb. sasma valde pro sa svima.

вьсьмьство n. ὁλότης integritas **всемство** op. 2. 2. 8. 11: derivandum putamus a **вьсьма** cf. **съвьсьмьство**, quod a **съ вьсьма** ductum est.

вьсьмьственъ adj. ὁλοτελής integer **всемственный** op. 2. 2. 8.

вьсьникъ m. ἐγχώριος rusticus greg.-naz. **весн**- men.-mih. 338.

вьсьскъ adj. ad pagum pertinens vost.

вьсѣко adv. πάντως omnino cloz I. 483. sup. 68. imo vero 53. cf. 80. **късѣко** τάχα forte sup. 175. 17. cf. **вьсако**.

вьсѣкъ adj. πᾶς omnis cloz I. 67. 541. sup. 63. 66. 82 etc. cf. **вьсакъ**.

вьсѣмо adv. πανταχόσε quoquo versus sup. 152. **посылаю вьсѣмо** svjat. **вьсѣмокачьнъ, вьсѣмокачьнъ**: posterior vocabuli pars **качьнъ, окачьнъ** obscura est: **церкви та въскресенїе кроугла образомъ всѣмокачна; пещерка къ выше есть мало всѣмокачна** dan. - vost.

вьсѣчьскъ adj. καθολικός universalis cloz

I. 468. II. 149. sup. 218. cf. 136. 186. 218. nota -ствѣмь хаѳолικώτερος universalis sup. 274. cf. вьсачьскъ, вьсычьскъ.

вьсѣчьскъı adv. παντοίως omni modo sup. 138. cf. 37. 43 etc. omni modo -чьскъı sup. 150. **въсѣчьскъı** man. hes. cf. вьсачьскъı, вьсычьскъı.

вьсько adv. πάντως omnino ex. cf. вьсако, вьсѣко.

вьсыкоѫдѣ adv. πανταχῆ ubique pat.

вьсынинъ m. ruricola vost. russ.

вьсычьскъ adj. πᾶς omnis; καθολικός universalis op. 2. 2. 301. svjat. **вшѣчьскъ** šaf.-frag. 33. cf. вьсачьскъ, вьсѣчьскъ.

вьсычьскъı adv. παντοδαπῶς omnifariam op. 2. 2. 306. παντοίως omni modo; παντελῶς omnino; πάντα penitus.

вьсѧда adv. ubique **отъ вьсоуда** sim. II. 2.

вьсѧдоу adv. πανταχοῦ, πανταχῆ, ἁπανταχοῦ undique sup. ostrom. ex. - **ми крилѣ обрѣзава** hom.-mih. - **блажень коудѣи** sim. II. 12. **отъ** - πανταχόθεν undique sup. 38. 63. 140 etc. krmč.-mih. ok. 54. 63. chrys.-lab. **по** - πανταχοῦ, ἁπανταχοῦ, πάντοθεν ubique man. hom.-mih. **свѣтоу по въсѧдоу пролиявшоу сѧ фωτὸς πανταχοῦ χοθέντος** man. nota **вьсѧдоу** barl. nsl. povsôdi.

вьсѧдѣ adv. ubique; πανταχόθεν undique sup. 392. **отъ** - id. ibid. 392. **колѣблющи сѧ всоудѣ земли** prol.-mih. **отъ всоудѣ** krmč.-mih. **въсѧдѣ по земи** bon.

вьчера adv. χθές heri ostrom. sup. šiš. 233. cloz I. 827. **отъ** - ὑπὲρ τὴν χθές men.-vuk. **въчера** cloz I. 816. 825. sup. 338. 339. **ючера** alex.-mih.

вьчерашьнь adj. χθεσινός hesternus sup. greg.-naz. pat. leont. ὁ πρὸ βραχέως nuperus sup. 337. **вѣчерашѣнѣмоу** cloz I. 765: **по вѣчерашьнѣмоу** male pro aliorum gr. **аненаχθесѣ** ἐπαχθές grave op. 2. 1. 151.

вѣ pron. νῶϊ nos dual. sup. 155. 156. 217. ostrom. šiš. 9. 23. 115. op. 1. 25; 2. 1. 153. pent.-mih. bor. 30. azbuk. nsl. vê f. scr. vê in vajam goth. veis nos lit. ve in vedu cf. lit. mudu.

вѣверица f. sciurus misc. 84. per. 5. 12. pam. **вевѣрица** nom.-lab. 18. nsl. veverica serb. vivera pro vjevera stul. vjeverica ngr. βερβερίτζα lit. vaivaras, vovêrê let. vâveris rum. **вевериць**.

вѣверичина f. caro sciuri pam.

вѣгласъ adj. γνώμων peritus krmč. greg.-naz. nota nsl. ta človek vsaki reči glas vê cuiusque rei peritus est et proverbium: kdor gluni ne vê glas, naj ne hodi k ljudem v vas wer keinen spass versteht. soll nicht unter leute gehn.

вѣгласьнъ adj. δόλιος astutus georg.

вѣгласьство n. πεῖρα usus **отъ многа -ства** io.-clim.

вѣдатель m. γνώμων peritus.

вѣдати -даѭ -даѥши vb. scire krmč.-mih. proph. kryl. mir. prol.-mih. iudicare **людн когадѣлныѥ инѣскоупъ вѣдаѥть** sbor.-kir. 53. cf. 51. 57.

вѣдивъ adj. prudens **прѣмоудръ и** - antch..

вѣдимъ v. **вѣдѣти**.

вѣдитель m. γνώστης cognitor triod.

вѣдовьство n. veneficia sbor.-kir. 52: aliis **вѣтьство**, vere magia.

вѣдокъ m. ἐπιστήμων gnarus georg.

вѣдомъ v. **вѣдѣти**.

вѣдро n. στάμνος urna sup. 253. ὑδρία hydria georg. dial. pat.-mih. op. 123. **въ вѣдра и въ чашю** vost.-op. 228. σίκλος siclus op. 1. 86. nsl. vêdro lit. vêdras magy. veder alb. vedrъ rum. **вѣдръ**.

вѣдрьница f. vas quoddam **гобнно на -дьрницоу обьнмание** hom.-mih. 140.

вѣдрьце n. vas quoddam - **моучное** hom.-mih. 140.

вѣдоуньство n. magia -нс- alex.

вѣдь f. γνῶσις scientia sup. io.-clim. hom.-mih. ex. δόξα opinio; δόγμα doctrina sup. 393. γνώμη scientia sup. 394. τρόπος modus sup. 384. **немоудроу вѣдиѫ** svjat. **нмый о немь** - cyr.-hier. **без вѣди** ἄπειρος infinitus **множьство** - ex.; sagam videtur significare in his locis: **и вѣди помагають ти** i. e. Alexandro alex.-mih. 18. **вѣди все помагають** ibid. 135. nota nsl. to on dêj na vêd de industria crell.

вѣдьма f. fatidica op. 1. 51. cf. lit. žíne.

вѣдьць m. γνώστης cognitor ant. pat. **всѣхъ** - hom.-mih.

вѣдѣ indecl. nomen tertiae litterae.

вѣдѣниѥ n. γνῶσις cognitio sup. 109. 206. ex. proph. krmč.-mih. chrys.-lab. glag.

вѣдѣтельнъ adj. γνωστικός intelligens.

вѣдѣти, вѣмь et **вѣдѣ, вѣси** vb. εἰδέναι scire; γινώσκειν intelligere; θεωρεῖν considerare hom.-mih. **вѣды коудн** sim. I. 12. 14. **да ѥсте вѣдоуще** šiš. 182. nota partt. **вѣды** et **вѣдѣ** op. 2. 2. 25, quorum posterius meadosum est. **вѣдомъ** notus sup. 78. 147. 388. **вѣдомо ти коудн** greg.-lab. gnarus **дѣемыѥ чьсти цареѫ вѣдомь** men.-mih. **вѣднмъ** sup. 156.

вѣдѣ particulae vim habet in his locis, respondens graeco πάντως omnino: да вѣдѣ ты кодиши мѧ; да вѣдѣ ты окрашлѣши мѧ dioptr.-vost. непрѣкатаѣма ѥси вѣдѣ къ дроугомоу чѣдоу любьви hom.-mih. 169. gramm. 3. §. 688. 833. вѣ pro вѣсть sup. 283. svjat. op. 2. 2. 392. bell.-troj. 24. cf. ѥ pro ѥсть 1. sg. praes. unede fris.; nsl. vendar, vener, vini fortasse, tamen est вѣмь да ѫ: nota usl. vêdovec faticinus lex. vedovina fatidicus habd. vêdomec aliis magus; aliis animans constans e homine et urso, rerum occultarum peritum; aliis ens divinum „ki o kvatrih okoli lèta.“ scr. vêdmi gr. οἶδα goth. vait curt. 1. 282. cf. вѣдѣти.

вѣжа f. cella penaria идеть въ вежю или въ книньницю e contextu krmč.-rum. coquina идє въ вежю и сварши зелиє e contextu vitae-sanct. tentorium вежа per. 104. chron.-russ. въ вежи господа своѥмь bor. 78. nsl. vêža atrium trub. russ. вежа pol. wieża lit. vêža turris, carcer.

вѣжарь m. servus ѥдинъ вѣжарь обьцѣ братии zlatostr.

вѣждa m. homo rei peritus trigl. вѣжа ber.

вѣждa f. βλέφαρον palpebra, saepissime duali numero вѣждѣ sup. 323. ant. bon. glag. men.-vuk. hom.-mih. op. 2. 2. 476. вѣждьма minus bene pro вѣждама ant. ὀφρύς supercilium men.-vuk. горѣ вѣжде имѣю de superbo cf. ὑπερήφανος chrys.-lab. вижди glag.-stul. nsl vêje trepavnice trub. croat. vije verani.

вѣждица f. palpebra вѣници glag.

вѣждь adj. ἔμπειρος peritus гребци вѣжи плаванию kozm. невѣжи, вѣжи vost.-op. 229. cf. -ждa.

вѣждьство n. γνῶσις scientia -дьство ber.

вѣйка f. κλάδος ramus pat. nsl. vêjka hung.

вѣйѥ n. βαΐα palmites sup. 300. ostrom. κλάδοι rami sup. 236. pent.-mih. πτόρθοι surculi hom.-mih. φρύγανα sarmenta pl. вѣйиѫ op. 1. 1. 141; 2. 2. 84. nsl. vêje trub.

вѣкo n. βλέφαρον palpebra ant. bon. glag. psalt.-syn. bor. 83. vost. 1. 219. ражьны остры въ ребра и въ вѣцѣ ѥлиѫ вьводоше prol.-vuk. nsl. vêka rjss. вѣko čech. víko pol. wieko let. vâks lit. voka operculum: akês vokas palpebra.

вѣковѣчьнъ adj. aeternus вѣковѣчьнъ š.-gl. 98. nsl. vêkivêčen.

вѣкъ m. αἰών aevum ostrom. nsl. vêkoma: nota koje nisi vik imila pjesn.-hrv. 2. 4. robur вѣкъ соушитъ ex. за вѣкъ pravda-rusk. кезъ вѣка sine visu vost. 1. 156. nsl. odvêknoti corroborare crell. trub. vêk virtus meg. dalm. trub. rib. sol vêk zgubi trub. k vêku pripraviti lex. odvêk dati reficere trub. vêčan robustus rib. malovêčen debilis nevêčen id. lex. nevêknost debilitas lex. navêčen fortasse pro nevêčen gravis somno cf. lit. vêka robur. scr. èvas pl. consuetudo gr. αἰών lat. aevum goth. aivs tempus ahd. êwa lex curt. 1. 585, qui nostrum vêk non contulit. cf. etiam scr. ájus aetas goth. ajuka adj. aeternus rum. вѣкъ, вѣчьник aeternus. vocabulum nobis obscurum.

вѣкъшa f. λεπτόν minutum вѣкъша, вѣкъша vost. отъ всего книжа соуда десѧтоую вѣкъшоу sbor.-kir. 51. векша russice est sciurus (dial. corvus pica), quem pecuniae instar fuisse notum est.

вѣникъ m. virga козмоутъ вѣникы pro aliorum вѣтьние schlöz. nest. 1. 94. scopa trigl. nsl. vênik.

вѣнити -ню -нишн vb. πωλεῖν vendere op. 1. 248. matth. 10. 29. kryl. ev.-šiš. ev.-grig. assem. serb.-kop. luc. 12. 6. šaf.-urspr. op. 2. 2. 61. ev.-nor. φερνίζειν dotare krmč. 222. вѣноме да ю вѣнить exod. 22. 16. pent.-mih., ubi alii вѣноме да иж себѣ възьметь жень. nota confundi cum цѣнити ostrom. et мѣнити: ие пать ли птиць мѣнить са пѣназемa дѣмa luc. 12. 6.- kryl. Ostromir's Evangelium 24. cf. lat. vênum scr. van emere et сьвне.

вѣно n. φερνή dos krmč. вѣноме да ю вѣнить exod. 22. 16. - pent.-mih. - въ число вьносити krmč.-mih. nota за вѣно дцери своей vost. 1. 260. кладыкоу с мѣнинъмь жена μετὰ προικός op. 2. 2. 27. et дасть къ завѣно дцери своей ies.-nav. 16. 10. - vost. scr. vasna pretium gr. ὦνος lat. vênum curt. 1. 448, ergo вѣно pro вѣсно, quod tamen dubium.

вѣновьнъ adj. φερνῆς dotis krmč. -но имѣние krmč.-mih.

вѣнодавьць m. φερνίζων dotans krmč.

вѣньцедатель m. στεφανοδότης serti dator ant.-hom.

вѣньценосити -шѫ -сишн vb. στεφανηφορεῖν coronam gestare.

вѣньценосица f. στεφανηφόρος coronam gestans.

вѣньценосьнъ adj. στεφανηφόρος coronam gestans.

вѣньценосьць m. στεφανηφόρος coronam gestans triod. prol.-mih.

вѣньцономенитъ adj. a corona - στέφανος -

nomen habens -нцоименитаго брата sabb. 143.

вѣнцоносьць m. στεφανηφόρος coronam gestans men.-vuk. cf. **вѣнце-**.

вѣнцоподаніе n. στεφανοδοσία coronae datio prol. men.-vuk. στεφάνων καιρός coronarum tempus prol.-cip.

вѣнцоподатель m. serti dator prol.-mart.

вѣнць m. στέφανος sertum sup. **въ отъмьштиніе -цемъ** svjat. διάδημα diadema cloz I. 675. sup. 174. - **царьскъ** ok. 57. βραβεῖον praemium hom.-mih.: nota dial. russ. **вѣнъ** sertum.

вѣньча f. κάρφη stramenta **оусты вѣнчю въземши принесетъ** ex. cf. **вѣникъ**.

вѣньчавати -ваѭ -ваѥши vb. στεφανοῦν coronare krk. hom.-mih. op. 2. 2. 53. - **жены** sabb. 151. - **моужа съ женою** chrys.-lab.

вѣньчальникъ m. στεφανίτης coronarius prol.-cip.

вѣньчаніе n. matrimonium misc. nom.-mik. 38.

вѣньчательство n. coronatio.

вѣньчати -чаѭ -чаѥши vb. στεφανοῦν coronare cloz I. 560. 678. 714. ant. misc. per. 102. - **на кралѣвьство** steph. - **кралѣвьствомь** sabb. 166. - **на брак** krmč.-mih. - **сѧ** uxorem ducere alex.-mih.

вѣньчевати -чоуѭ -чоуѥши vb. στεφανοῦν coronare.

вѣньченосьць m. στεφανηφόρος coronam gestans cf. **вѣнценосьць**.

вѣньчьникъ m. στεφανηφόρος coronam gestans pat. triod. στεφανίτης coronarius hom.-mih.

вѣра f. πίστις fides; superstitio sup. 397. **блага** - εὐσέβεια pietas sup. 72. **вѣрѫ имати** πιστεύειν credere cloz I. 685. nsl. verjeti, verjamen serb. vjeru imati živ. **на вѣрѣ пръѣмоуша кралѣ** bell.-troj. 20. **на вѣрѣ и клатвѣ** ibid. 35. **ми сѧ на той заклѣсмо нашими вѣрами и доушами** mon.-serb. 467. **оубише братиа ѥ съ лоукавьствомь на вери** alex.-mih. 50. cf. goth. tuz-verjan dubitare ahd. wâra foedus osset. urnün credere Justi, Zusammensetzung der nomina 98.

вѣрити -рѭ -рѩши vb. πιστεύειν credere svjat. psalt.-int.

вѣровати -роуѭ -роуѥши vb. πιστεύειν credere cloz I. 808. **-роукакъ** bon. - **въ кого** tur. typ.-chil.

вѣрогоубьнъ adj. fidem perdens misc.

вѣроѭтьнъ adj. fide dignus nsl. verjeten šaf.-urspr.

вѣрьникъ m. πιστός fidelis ant. gram. 36. iob 17. 9. mat. 54. op. 2. 2. 38. 260. 393. 423. 430. ephr.-vost. vuernicom fris.

вѣрьница f. fidelis men.-mih.

вѣрьно adv. πιστῶς fideliter cloz I. 912. sup. 242. 291. **вѣрно** sup. 341.

вѣрьность f. πιστότης fidelitas.

вѣрьнъ adj. πιστός fidelis sup. 274. **въ малѣ бѣшеть вѣрьнъ** cloz II. 20. εὐσεβής pius cloz I. 50. sup. 71. religiosus sup. 60. ἀξιόπιστος fide dignus sup. 384. πίστεως fidei cloz I. 714. sup. 140. **-но слово** λόγος τῆς πίστεως verbum fidei prol.-cip.

вѣрьнѣ adv. fideliter antch.

вѣрьствовати -воуѭ -воуѥши vb. credere sup. 384. 394.

вѣса f. libra psalt.-int. cf. **вѣсъ**.

вѣсильнъ adj. ἀγχόνης suspendii **-ное дрѣво доурка** (i. e. furca) op. 2. 2. 461.

вѣсити -шѭ -сити vb. κρεμᾶν suspendere men.-vuk. vuesachu fris.

вѣстовати -стоуѭ -стоуѥши vb. διαμαρτυρεῖν testari exod. 18. 20. - vost. isaak.

вѣстъ adj. γνωστός notus; δῆλος manifestus ant. šiš. 46.

вѣсть f. ἀγγελία nuntius; ἀκοή rumor sup. 224. φήμη fama - **пръѣти хрѣматѣзѳа** oraculum accipere **чрьвь снѣдаѥть дрѣво и вѣсть вѣсти творить ѥго** leout. **вѣзь вѣсти бысть** ἀφανὴς γέγονεν evanuit sup. 139. 155. 159. **вѣзь вѣсти бысть отрокъ изь града** greg.-lab. **лоуна вѣзь вѣсти бы была** chrys.-lab. **вѣзь вѣсти сы** ἀφαντωθεὶς krmč.-mih. 177. nsl. na vêst dati trub. rum. **вѣсте**.

вѣстьковати -коуѭ -коуѥши vb. διαγορεύειν narrare ant.

вѣстьникъ m. ἄγγελος nuntius pat. isaak. proph. alex. hes. sabb. 205. op. 2. 1. 160. μηνυτής denunciator sup. 179. - **великыѥ** - **црькве** krmč.-mih. 213.

вѣстьнъ adj. γνωστός notus prol. prol.-mart.

вѣстьство n. certitudo **истинына ѥсть по -твоу** apost.-syn. xi.

вѣстьствовати -коуѭ -коуѥши vb. nunciare antch.

вѣсъ m. σταθμός statera tur. - **правъ д ѥсть** op. 2. 2. 78. **вѣси** op. 1. 1. 79. cf **вѣсити** hebr. šekel ponderare et aethiop pendere et lat. pondus a pendo.

вѣтвиѥ n. κλάδοι, κλάδη rami pat. clo I. 36. šiš. 65. ev.-syn. b. c. ramus men. vuk.

вѣтвь -твє f. κλάδος ramus ostrom. sbor pat.-mih. tur. καλαμίσκος calamus exo 25. 33. - pent.-mih. pl. n. **-твии** šiš. 6

gen. - твнй antch. dat. -твамъ prol.-mart. acc. вѣтвн antch. instr. -твами typ.-chil. pyrg. cf. vit f. glag.-stul.

вѣтвьнъ adj. κλάδου rami **-на отрасль** στελέχους rami hom.-mih.

вѣтнй -тнꙗ m. ῥήτωρ rhetor sup. 297. barl. pat. zlatostr. hom.-mih. chrys.-lab. **отроковицоу вѣтню** ῥήτορα κούρην men.-vuk.: raro sg. nom **-тнꙗ** prol.-mih. cf. внт-.

вѣтнйскъ adj. ῥητορικός rhetoricus ant.-hom. svjat. men.-vuk. - **глаголь** ok. 63. cf. внт-.

вѣтлѣнїе n. ἀδολεσχία garrulitas io.-clim.

вѣтїе n. μελῳδία symphonia psalt.-theod.

вѣтовати -тоуѭ -тоуєшн vb. ῥητορεύειν orationem habere oct. συμβολοκοπεῖν convivia frequentare deut. 21. 20. - vost. cf. pruss. vaitiât loqui.

вѣтрило n. ἱστίον velum dial. triod. men.-vuk. **-ла опоустити** men.-leop. nsl. vetrilo magy. vitorla rum. **ветрилъ**.

вѣтрити -рѭ -рнши vb. ἀνεμοῦν ventilare pat. 264. **вѣтрить сѧ морє; ангелы вѣтрацїи надъ нимн** vost.

вѣтроносьць m. ἀνεμοφόρος ventos ferens.

вѣтротлѣннїе n. ἀνεμοφθορία corruptio, quae fit vento greg.-naz.

вѣтротлѣнынъ adj. ἀνεμόφθορος vento corruptus triod. 140. dioptr.

вѣтръ m. ἄνεμος ventus ostrom. πνεῦμα spiritus svjat. **на вѣтрѣ бывъ** in altum sublatus sup. 212. lit. vêtra let. vetra procella.

вѣтрьникъ m. ῥιπίς flabellum ex. nsl. vêternica, vêterničica lex.

вѣтрьнъ adj. ἀνέμου venti sup. 360. nom.-bulg. - **наѫдь** men.-vuk. - **врѣмє** men.-mih. **влъны -ны** meth. 8.

вѣтрьнь adj. ἀνέμου venti ant. **сила -нꙗ** psalt.-int. **-трънаго дыханнꙗ** op. 2. 2. 175.

вѣтрьць m. ἄνεμος ventus šiš. 44.

вѣтъ m. συνθεσία pactum; βουλή consilium sup. 295. - **творити** σύμφωνα ποιεῖν pacta inire sup. 310. zlatostr. cf. scr. ât: ātman halitus curt. 1. 588: **вѣтъ** proprie verbum, sermo videtur significare.

вѣтьникъ m. consiliarius: sic vertendum videtur pyrg.

вѣтьскы adv. μυθικῶς fabulose cloz I. 912. sup. 341.

вѣтьствовати -воуѭ -вуѣшн vb. consulere: sic fortasse vertendum men.-belg.

вѣхъть m. penĭculus **отръ сѧ вехтемъ** per. 47. 32. **ветхомъ** chron. I. 76. 4. cf. nsl. vehet sena pugillus foeni habd.

вѣчьно adv. in aeternum **вѣчно** russ.

вѣчьновати -ноуѭ -ноуєшн vb. αἰωνίζειν aeternum esse triod. sabb. 115. **раю . вѣчьноуцїи** sim. I. 26. **въздаанїе не вѣчьноуѥ** sim. I. 17.

вѣчьнъ adj. βλεφάρων palpebrarum **вѣчьныа рѧсы** βλεφαρίδες cilia psalt.-theod.

вѣчьнъ adj. αἰώνιος aeternus ostrom. **-чънъ** cloz l. 107. 874.

вѣчьнъствїе n. aeternitas glag.

вѣшало n. patibulum par. cf. **вѣсильнъ**.

вѣшанїе n. suspensio **вѣш-** glag.

вѣшати -шаѭ -шаєшн vb. suspendere par. nom.-mik. 26. nsl. vêša hängeplatz.

вѣштавати -ваѭ -ваєшн vb. loqui sup. 76. vost. 2. 16.

вѣштанїе n. loquela; φθόγγος sonus ex.

вѣштати -таѭ -таєшн vb. φθέγγεσθαι loqui sup. 281. oct. ant. part. sabb. 16. greg.-lab. op. 2. 1. 152. λέγειν dicere sup. 226. 236. 302. 310. κηρύττειν praedicare sup. 385. consilium dare cf. alex.-mih. 33. croat. serb. većati živ. consilium habere luč. pruss. waitiât loqui cf. rad. scr. vat beitr. I. 316.

вѣштє n. senatus, consilium sup. 318. **въ вѣчє въ римстѣмъ** vost. **вѣчє** bor. 61. **вике** mon.-serb. 342. **творити вѣцє и сѫды** amos 5. 13. - vost. **на кладѧзѣ вѣштє творатъ рѧки** sup. 318. **вѣчьа** δῆμοι turbae op. 2. 1. 152: nota **изгнаша ихъ вѣчьемъ** chron. I. 227. croat. viće senatus verant. luč. serb. vijeće.

вѣштєвати -штоуѭ -штоуєшн vb. dicere op. 2. 2. 240.

вѣштица f. maga misc. 109. nom.-lab. nsl. vêšča saga, volatica habd. lamia lex. saga, venefica meg. baba veštica prip. 79. croat. višćica verant. serb. vještica.

вѣштъ adj. peritus **о вьсемь иего вѣцїа сътвори** alex.-mih. 31: nota **очи твои вѣцїа голоубинѣ** ὀφθαλμοί σου περιστεραί cant. 1. 15. - op. 1. 74. nsl. vešč bel. prevêčati decipere trub. dalm. crell. prevêčanje fraus trub. serb. vještost.

вѣштьникъ n. στασιώδης seditiosus **вѣчьнци** op. 2. 1. 137.

вѣштьць m. magus alex. μαθηματικός mathematicus krmč.-mih. 93. nsl. vešč ec magus habd. serb. vještac veneficus.

вѣы f. κλάδος, στέλεχος ramus; παραφυάς propago; φρύγανα virgulta; ῥάδαμνος ramus tener ostrom. ant. kruš. pent.-mih. op. 2. 1. 51; 2. 2. 114. ev.-syn. a. iez. 31. 6. - mat. isai. 40. 24. - mat. iob 40. 17.

- mat. - фонина prol.-mih.: nota вѣсна pent.-mih. ber. nsl. vêja; vêjat lex. vêjnik laubhausehen let. vejenice cf. вѣсникъ.

вѣсло n. λικμητηρίς vannus.

вѣсѧнїе n. flare **вѣсанїе** sup. 288. **вѣтрѣмъ вѣсѧнїа** svjat. λικμᾶν evannare; συγκομιδή collectio; κίνησις motio **вѣсанїе** ex.

вѣсѧтель m. λικμήτωρ evannaus clim.

вѣсѧти, вѣсѫ, вѣсѣши vb. ἐπιπνεῖν flare sup. 66. 67. λικμᾶν evannare **югоу вѣсѭщоу** hom.-mih. **слоѵесѣ твоѥ мимо оуши мои вѣютъ** men.-mih. nsl. vêjati vannare vejača ventilabrum vêter vêha scr. vâ spirare vâta ventus lat. ventus gr. ἀΓάω, ἄΓημι goth. vaian, viuds ahd. waian lit. vêjas curt. 1. 587. Bopp 1. 230. cf. ztschr. 7. 57. 165.

вѧд: **вѧнѫти** cum praep. marcescere cf. **сквѧнѫти; вѧлнти** marcidum reddere trigl. nsl. venoti, vehnoti; vel flaccidus serb. venuti, vehnuti russ. вянуть, inde nsl. vôditi (**вждити**), povôditi; vuditi prip. 60. fumo siccare vojenik; sovoj kien dain. 47. cf. ahd. suindan tabescere (**присвѧнѫти**): curt. 1. 288. čech. uditi räuchern male contulit cum rad. od.

вѧза f. στρέβλωσις tortura **вѣзь** cod. - serb.

вѧзалькъ adj. δεσμευτικός aptus ad ligandum ant.-hom. 211.

вѧзаница f. δεσμός ligamen 1. reg. 25. 18.

вѧзанїе n. δέσις ligatio ant.-hom. hom.-mih.

вѧзати, вѧжѫ, вѧжеши vb. δεῖν, δεσμεῖν, καταδεσμεῖν ligare sup. ostrom. isaak. šiš. 220. zlatostr. χειροῦσθαι subigere sup. 349. nsl. navezuoti komu kaj; vez f. ligamen zavez, odvez, podvez, privez m.; vezelje waldrebe vezilo ligamen veznoti stecken bleiben: nota pretvezem, pretvesti alio loco ligare: huc noli trahere poveznoti umstürzen vezel (lonec) scr. anh (angh): anhus augustus gr. ἄγχω lat. ango goth. aggvja lit. ankštas curt. 1. 166. rum. **вѣнзок** fascis; huc trahes etiam **вѧза** morbus, qui angimur.

вѧзига f. nervus piscium trigl.

вѧзъкъ adj. angustus **-зкий** trigl. cf. **жзъкъ**.

вѧзынь m. ligamen **ѥмлитѥ съ собою вѣзни ѥдины** vost. **вѣзнѣми** ibid.

вѧзѣти -жѫ -зѧши vb. κατέχεσθαι, συλλαμβάνεσθαι prehendi kozm. **по ногоу вѧзѧшти птица** pam. - **въ сѣтехъ** chrys.-lab. - **къ тѣмѣ**; - **къ злобѣ** tur. **вѣзеноу окыцоу**; **къ телесныхъ - поѭтѣхъ** tur. **дѣволѣ -зѧцаго въ тѣмѣ** tur.**вса (крѣпость) -зить къ нѣй (сѣти)** ephr.-belg.: male **вѧзити**.

вѧсло n. ligamen, quo mergites ligantur izvêst. 5. 366.

вѧсти, вѧзѫ -зѧши vb. πηγνύναι firmare **гнѣздо птица вѧзеть** op. 2. 2. 84. **вѣзеть** hom.-mih. huc fortasse etiam trahendum est **вѣзынь** acu pierus: **крѣзна съ златомь вѣзена** alex.-mih. 39.

вѧштеславъ m. nom. propr. viri russ. **вѧчеславъ** vost. 1. 399. cf. **вытко**.

вѧштнїй adj. comparat. μείζων maior; πλείων plus ostrom. šiš.231. τελειότερος perfectior šiš. 225. **вѧштѣе, вѧшѣомоу** svjat. **вѣкшїй** glag. **вѣкше** š.-gl. 79. **вѧште** adv. - **трнй сътъ** ostrom. **vuensih** fris. nsl. veče trub.: nota **по вѣшоу** mon.-serb. 41. serb. veća.

вѧштьство n. ὑπεροχή excellentia **-ѣство** cyr.-hier.

вѧштьшинна f. ὑπεροχή excellentia cyr.-hier.

вѧштьшинѣмн adv. magis op. 2. 2. 55: recte pl. instr.

вѫ in compositione pro **въ** scr. au: antar intro gr. ἐνί, ἐν lat. in pruss. en goth. in: de scr. ava cogitatum est a Pott 1. 318. 607. cf. **въ**.

вѫгринъ m. hungarus man. **вѣгринь рѧкь ѥсть** mise. nsl. vôger; vogrín nom. propr. viri.

вѫгровлахыня f. ungrovlachia gram.

вѫгрьскъ adj. hungaricus **вѣг-** misc.

вѫжѣ n. funiculus **воужь** dial.-šaf. vvosich fris. nsl. vôže.

вѫжоплетьць m. σχοινουργός restio **вѫжвост.**

вѫза f. δεσμός ligamen io.-sin. op. 1. 117. dioptr. δέσμα vincula sup. 333. κλοιός vinculum collo circumdatum hab. 2. 6. - vost. nsl. vôza carcer prevôza überband.

вѫзлъ m. δεσμός ligamen kruš. nsl. vôzel nodus.

вѫзъ m. σύνδεσμος vinculum cloz l. 533.

вѫзьникъ m. δέσμιος, ὁ ἐν δεσμοῖς captivus pat. proph.

вѫсъ m. barba **гоусты воусы** prol.-mart.: germ. fachs male confertur.

вѫсѣница f. eruca man. 88. cf. **гжсѣница** et bulg. **вѫсенici** et **вѫсенici** pokl. 1. 63.

вѫтрьнь adj. interior krk. cf. **жтрьнь**.

вѫтъкъ m. κρόκη subtegmen **вѫтокъ** margar. - vost. nsl. vôtek.

вѫзанѣтийскъ adj. byzantius **-зантийстин** sup. 240.

вѫзанѣтинъ f. byzantium **-зант-** men.-vuk. prol.-mart.

вусоньнъ adj. βόσσινος byssinus **-ссонный** vost. 1 342.
вуссѣнъ adj. βόσσινος byssinus **вуссѣнъ** dioptr.

вѹдаюмъ m. βηθλεέμ bethlehem hom.-mih.
вѹдѣломлянинъ m. incola bethlehem hom.-mih.

Г

г quarta alphabeti palaeo-slovenici littera, **глаголи** dicta. **г** cyrillicum respondet romanorum m, „**г** designat tria millia.
габилота f. iaculum - **стрѣла** bell.-troj. 19. 22. cf. it giavelotto fr. javelot mhd. gabilôt Diez, Wörterb. 173. celt. gaflach.
гавбатъ f. γαββαθᾶ gabbatha, locus editus š.-gl. 49. kryl.
гавранъ m. κόραξ corvus georg. dial. pent.-mih. nom.-lab. men.-leop. **нощьнъый** - νυκτερίς vespertilio man. **гарькань** misc. 74. **гаркань** bulg.-lab. nsl. gavran prip. et kavran habd. prip. dain. serb. croat. gravran mik. verant. bulg. garvan. cf. **гайворонокъ** cornix trigl. et **гаврань**.
гаврань adj. κολοιῶν graculorum zlatostr. cf. **гавранъ**.
гавриловъ adj. poss. gabriel chrys.-lab.
гавринлъ m. gabriel sup.
гаврило m. gabriel russ.
гакриловъ adj. poss. gabriel hom.-mih.
гаврилъ m. gabriel hom.-mih. stichir.
гаврильнъ adj. poss. gabriel prol.-mih.
гаганъ m. cagan **гаганьнъ** et **гагьганьнъ** iz-vêst. 6. 385.
гагрена f. γάγγραινα gangraena šiš. 200.
гаданиѥ n. αἴνιγμα aenigma pent.-mih. slov.-novg. b. ber. op. 2. 2. 187. μαντεία vaticinium; πρόβλημα problema men.-vuk. **притъчами и -ньми** chrys.-lab.
гаданьнъ adj. αἰνιγματώδης aenigmaticus cyr.-hier.
гадательнъ adj. αἰνιγματικός aenigmaticus ioann. psalt.-int.
гадательнѣ adv. aenigmatice chrys.-lab.
гадательствовати -кѹѭ -кѹѥши vb. obscure significare psalt.-int.
гадати -даѭ -даѥши vb. coniicere, putare vost. psalt.-int. coniectura assequi cf. **гатати**, a quo sensu non differt svjat. op. 2. 2. 396. **годити** russ. гасло pol. gadnąć lit. goditi coniicere žadas sermo let. gâdât cogitare et scr. gad loqui: **ганати** ortum est e **гад** uti χᾶχ-**кати** e χᾶχ.
гадити -жду -дишн vb. vituperare ant.-hom. 230. abominari **-ть ѧ кого** vost. **-дѧть кѹмирьскоѥ житиѥ** vost. lavr.-op. 30. **-да книгы языка вашего** meth. 5. croat. gaditi inquinare luč. pruss. pogadint lit. gadinti pessumdare.
гадъ m. ἑρπετόν animal reptile sup. šiš. 25. pent.-mih. op. 1. 12; 2. 2. 630. prol.-vuk. **-ды закавати** krmč.-mih. - **плъжѹщий** pent.-mih. - **прѣсмыкаѥмь** prol.-mart. ζῶον animal: de cervo prol.-mart. de mure vita-theod. de rana vita-theod. **-домь ядовитымь** krmč.-mih. **ядовиты -ды** op. 2. 2. 460. **ядовитъ звѣрь** и - de serpente prol.-mart. - **змиинъ** nom.-bulg. **вѣтиие испльнь -да ядовитаго** prol.-mih. **толикъ - изиде изь земліе, ако множьстведи оуѹденому быти** men.-mih., ubi collect. esse vides θηρίον fera - **лють** men.-vuk. nsl. gad vipera meg. serb. sordes mik. nausea bulg. gadinъ pecus volatile rum **гадинъ** animal, bestia rapax, insectum.
гадъка f. coniectura **-дк-** clim. **гадъками** στοχαστικῶς coniecturâ vost.
гадьнъ adj. ἑρπυστικός repens **звѣрь** - psalt.-sacc. XII. foedus **страсти -нъıм и ядовитъıм** sup. 438. cf. **гадити**.
гадьскъ adj. ἑρπετοῦ animalis reptilis psalt.-int. **-ска змиа** krmč.-mih. 357. **рода гадска** vost.
гажда f. vituperatio alex.
гажданиѥ n. vituperatio bon.
гажденіе n. δυσφημία maledicentia šiš. 125. vituperatio nov. ber. ziz.
газа f. γάζα thesaurus šiš. 16. op. 2. 1. 180.
газофилакиа f. γαζοφυλάκιον aerarium kryl. **газофѹла-** ev.-trn.
гай m. ἄλσος nemus op. 2. 2. 16. ber. nsl. gaj lit. gojus.
ганосъ m. gaius, caius svjat. mat. vin.
ганьинтинъ m. haeretici quidam krmč.-mih.
ганьиньскъ f. haeretici cuiusdam **-ска ересь** krmč.-mih.
галата f. γαλατᾶς galata steph.
галатийскъ adj. γαλατικός galaticus šiš. 35.
галатинъ m. γαλάτης galata **родомъ -**

бѣ op. 2. 2. 259. **-тѣ** krmč.-mih. **-томъ**; **-тъı** op. 2. 2. 266. antch.

галилей m. galilaeus sup.

галилѣа f. γαλιλαία galilaea assem. **-лѣы** š.-gl. 69. **-лилѣы** ev.-syn. a.

галилеянинъ m. γαλιλαῖος galilaeus **-лѣянинъ** ev.-trn. **-лѣянинь** šiš. 3.

галилѣйскъ adj. γαλιλαῖος galilaeus šiš. 1. š.-gl. 88: male gallicus prol.-mih.

галинъ m. γάλλος gallus **галѣхъ** op. 2. 2. 153.

галити **-лиж** **-лиши** vb. σκιρτᾶν exsilire **-лѣаχж горы** psalt.-pog. **-лать пророци** vost. cf. goth. goljan gaudere and. guol: habes aliud serb. galiti se nigrescere stul., unde razgališe se oblaci živ. 171, quod cf. cum gariti.

галица f. κολοιός monedula ex. alex. avis quaedam nom.-lab. 18. 78. **враны и -це приемь голоубн сътвори** hom.-mih. 132. cf. russ. **галка** corvus monedula rum. **ганцъ** garrulus glandarius. cf. ahd. gellan ags. galan and. gala canere.

галыя f. γαλέα galea alex.-mih. **-лѣа** alex. **-лѣы** vost. **-лиа** ok. croat. galija verant. cf. **голыя**.

галѣвасъ m. galba svjat. mat.

галѣяние n. saltatio cod.-saec. xvi. - vost.

гаданиѥ n. πρόβλημα propositio georg. isaak. pent.-mih. ioann. dioptr. op. 2. 2. 459. vost. αἴνιγμα aenigma kruš. glag. coniectura azbuk. nsl. uganiti coniectura assequi trub. crell. lex. ugajniti id. meg.; pacisci: uganjena plača; uganjavec divinans lex. uganka aenigma meg. divinatio lex. gonotka, zaganka, zagonka aenigma habd. adde gonetanje auspicium habd. gonetnik augur habd. croat. gonitka verant. serb. gonenuti, gonetati aenigma proponere; gonetalac, gonetnik augur mik. gonetka vaticinium mik. nsl. ugoniti divinare habd. coniectura assequi dain. zagoniti divinare habd. diall. russ. **угонуть** (**год**) coniectura assequi.

гаданьнъ adj. αἴνιγματώδης aenigmaticus cyr.-bier.

гаданьство n. aenigma ber.

гадати **-даж** **-даѥши** vb. proponere glag.-stul. cf. **гадать** et **гатати**.

гангъгисъ m. γάγγης ganges **ган'гисъ** op. 2. 2. 153.

гангъгра f. nom. propr. loci γάγγρα gangra **ганьгрл** nom.-mik.

гангъгрьскъ adj. γάγγρας gangrae **ганьгрьскъ** nom.-mik.

гарганъ v. **гавранъ**.

гаросъ m. γάρος liquamen piscium sale conditorum: cf. tamen ngr. γάρος mustum, quae significatio magis videtur quadrare chrys.-lab. prol.-vuk. **масло и вино и - и оцьть** men.-mih. **медомь и -сомь помазати** prol.-mih. **гарась: медомь и -сомь помазати** prol.-vuk. **гароусь** prol.-mih. **гароусъ** vost.

гасити **-шж** **-сиши** vb. exstinguere glag.

гаснѫти **-нж** **-нѣши** vb. σβέννυσθαι exstingui ant. cf. lit. ges id. let. dzes exstinguere dzis exstingui.

гатанние n. αἴνιγμα aenigma greg.-naz. hom.-mih. georg. proph. misc. psalt. - saec. xii. πρόβλημα propositio psalt.-saec. xii. divinatio **-ниѥмь коудоушитиѥ пропов'ѣдаѭть** svjat. **зьрѣти въ -нии** greg.-naz. - **сьновьноѥ** ὀνειρομαντική interpretatio somniorum nsl. gatavec hariolus habd. cf. etiam and. gata aenigma.

гатати **-таѭ** **-таѥши** vb. στοχάζεσθαι coniicere op. 1. 89; 2. 2. 40. chrabr. 89. - **отъ знамений нѣкыихъ** svjat. **-таѭ** στοχαστής coniectans isai. 3. 2. - proph. αἰνίττεσθαι obscure significare greg.-naz. μαντεύεσθαι vaticinari **птицами гатати** svjat.-vost. idem valet ac **гадати** svjat. op. 2. 2. 396. - **ся** alex.-mih. 112. serb. gatati divinare gatka; gata stul. croat. gatavac hariolus verant.. rum. **гътѣск** coniicio cf. goth. qithan ahd. quedan dicere, **гадати** et **ганати**.

гатъка f. divinatio georg. **-ками** στοχαστικῶς coniectura io.-clim. fraus **бѣзь гатке и зле волѥ** mon.-serb. cf. **гадъка**.

гать f. agger russ. chron. per. nsl. gat m. canalis; gata pons vimineus habd. zagata via angusta zagatiti (usta) obturare trub. serb. gat m.

гашти dual. σαράβαρα tibialia vost. **гащами** nov. nsl. gače subligaculum meg. gača hodensack eines thieres.

гаѭти, гаѭ, гаѥши vb. crocitare **гаю** trigl. ser. gà canere.

гаѵринлъ m. gabriel sup. **гаѵрилъ** ibid. cf. **гавр-**.

гвоздвий f. clavus **нсоусовами -ними** sup. 298. 16. pro **-нами** cf. **гвоздний**.

гвоздвинънъ adj. ἥλων clavorum sup. 389. 18. cf. **гвоздинънъ**.

гвоздний m. ἧλος clavus sup. 297. io.-clim. hom.-mih. men.-vuk. **гвоздню** alex.-mih pl. dat. **гвоздиѥмъ** sup. acc. **гвоздиѣ** sup. **гвоздиѥ** men.-mih. **гвоздинхъ** sup. proph. instr. **гвоздии** sup. men.-leop. bulg. gozdij alb. goždъ rum. **гъвоздеск**

affigo: nota serb. gvozd sensu differre cf. **гвоздвнй**.

гвоздинъ adj. ἧλου clavi sup. **-на изка** ostrom. tur. proph.

гвоздица m. clavus krk.

гвоздие n. ἧλοι clavi op. 1. 70. prol. **-дльго** περόνη fibula prol.-cip. ferrum, uti videtur, alex.-mih.

гвоздь m. ἧλος clavus; τρίβολος tricuspis pyrg. pl. nom. **-ди** et **-дие** hom.-mih. men.-vuk. op. 1. 70. cloz I. 620. gen. **-дий** hom.-mih. cloz I. 669. instr. **-дьми** hom.-mih. men.-vuk. prol.-vuk. men.-mih. nom.-bulg. nota acc. **-дъı** per. 10. inst. **-дьı** vost. sg. instr. **-дъмь** op. 2. 2. 301. cf. nsl. zagvozda habd. zaglozda, zagozda lex. cuneus.

гвоздь m. silva **шьдъше въ -доу нѣкоемь** alex.-mih. 44. **гъвоздь** mon.-serb. 83. nsl. gozd.

гвоздьнъ adj. τριβόλων tricuspidum pyrg.

гвоздѣнъ adj. clavorum **образы -ныѥ** hom.-mih.: recte **-дьнъ**.

гвордъ adj. bullae, nodo similis, uti videtur **гвоздии и -тыми четырми прикгвозди** georg.-vost.

гворъ m. πομφόλυξ aquae bulla zlatostr. psalt.-int. per. 3. 28. - **водный** ex. vost. azbuk. lavr.-op. 12: nota russ. говоръ.

гворъкъ m. bulla **касна гворокъ нѣкой есть дровенъ** vost.

гворьца m. πομφόλυξ aquae bulla ant. antch. op. 2. 2. 261.

гдѣ v. **къдѣ**.

гдоуние m. κυδώνιον μῆλον cydonium malum, ficta persona **царствоуей вѣкыи великы гдоуние** frag.-serb. nsl. kutina; kita e germ. quitte serb. gunja, dunja slovac. kutna čech. kdoule, gdoule pol. gdula cf **кидонние**.

гдѣ v. **къдѣ**.

гемонъ m. ἡγεμών dux prol.-mih. 158. 195. 265 etc. chron. 1. 44.

генадиевъ adj. poss. gennadii nom.-mik.

генварь m. ianuarius men.-mih **ѣенварь** š.-gl. 40.

генварий m. ianuarius per. 55. 28.

геноуарий m. ianuarius š.-gl. 40.

генъварий m. ianuarius š.-gl. 40.

генъварь m. ianuarius kryl. š.-gl. 40. **генъварь** šiš. XIV.

генътилийскъ adj. magistratus cuiusdam **генът- чнь** men.-mih.

генътильскъ adj. magistratus cuiusdam **генът - чнь** men.-mih.

геньзнѫти v. **гоньзнѫти**.

геомитрия f. geometria cyr. 3. 5.

гєона f. γέεννα gehenna sup. hom.-mih. šiš. 189. bon. op. 2. 2. 261. **ѣєона** š.-gl. 50. **гєон'на** bon. sup. 353. cf. **гиєна**.

гєоньскъ adj. γεέννης gehennae sup. pam. tur. - **огнь** sbor.-kir.: male **гєонъскъ** οὐράνιος coelestis sup. 341.

георгиевъ adj. poss. georgii krmč.-mih.

геръманинъ m. germanus **франьзи, иже и -мани** krmč.-mih. 260. - **маномь** men.-mih.

геръманьскъ adj. germanicus **герьмь- ѥзыкъ** men.-mih.

гесемль adj. poss. γεσέμ gesem **земли -мли** pent.-mih. cf. **гесомль**.

гесомль adj. poss. γεσέμ gesem **земли -мли** pent.-mih. cf. **гесемль**.

гиена f. γέεννα gehenna **гєена** ephr. **гиєна** nom.-mik. 60. cf. **гєона**.

гиєньскъ adj. γεέννης gehennae **гєеньскъ** chrys.-lab.

гедсиманиа f. γεθσημανῆ gethsemane sabb. 167. **гедсиманиа** hom.-mih.

гигантинъ m. γίγας gigas **-те** vost. **-тъı** op. 2. 2. 85.

гигантъ m. gigas mat. 52.

гилоуда f. magae genus **аще жены глаголемыѥ гилоуды иссыхающе крьвь дѣтемь оумрьщвлиють цхъ** nom.-mik. 169. cf. russ. голевдухи.

гипний adj. γυπεῖος vulturinus krmč.-mih. 185.

гистѣрьна f. cisterna **-р'на** sup. 434. cf. **гоустерна**.

гиѱъ m. γύψ vultur, loco, ubi nunc **неѥсыть** op. 2. 1. 58.

глава f. κεφαλή caput **зла -ко** bulg.-lab. **-воу платити** gram. 183. vita **до -въı ми зъло съдѣѥ** τὸν περὶ τοῦ ζῆν ἐκρέμασέ μοι κίνδυνον cloz 1. 481. **паде головъ о стѣ къметьства** russ. vost. 1. 382. κέρας τοῦ θυσιαστηρίου cornu op. 1. 122. κύβος cubus esth. 1. 6. mat. 53. κεφάλαιον caput sup. collis mon.-serb, nsl. glavar superior habd. pruss. gallû lit. let. galva rum. **главатинъ** cranium.

главатица f. tectum domus, uti videtur **враномъ и стьркомъ - оукрашаѥши** zlatostr.

главизна f. κεφαλίς, κεφάλαιον caput libri sup. hom.-mih. chrys.-lab. ioann. o **различнъıихъ -нахъ** svjat. διάδημα diadema isai. 62. 3. - proph. cf. **глависна**.

глависна f. κίδαρις cidaris kruš., pent.-mih. vost. cf. **главизна**.

главица f. κεφαλίς capitulum vost. collis mon.-serb.

главие n. capitulum glavje glag.-stul.

ГЛАВОКОЛИЄ n. κεφαλαλγία dolor capitis grom. op. 2. 2. 201. krk.

ГЛАВОПОВЯЗАНИЄ n. frontale trigl.

ГЛАВОСѢЧЬЦА m. speculator -чецъ trigl.

ГЛАВОТРАСЛИЧЬНЪ adj. καρκίνος cancer -трас- men.-vuk. male, recte: capitis tremorem habens.

ГЛАВОТѢЖАНИЄ n. capitis dolor ber.

ГЛАНОТѢЖЬ m. σουδάριον sudarium vost. θέριστρον vestis aestiva prol. aut. op. 1. 199. vost. παλλίον pallium prol.-cip. men.-vuk. -жъ ber. sudarium alex. -жь frontale trigl.

ГЛАВОТѢЖЬЧИЙ -чиꙗ m. θέριστρα ποιῶν vestes aestivas conficiens pat.

ГЛАВЬНЪ adj. κεφαλῆς capitis -ни власи sboru. prol.-mart. hom.-mih. prol.-belg. -на кожа prol.-mart. -ныи красота bon. -ныи мозгъ men.-mih. -ное мѣсто sup. 209. κρανίου τόπος hom.-mih. op. 1. 241. ev.-syn. a. ev.-syn. c. -на казнь chrys.-lab. krmč.-mih.

ГЛАВЬНИКЪ adj. ἄνθρακος carbonis proph.

ГЛАВЬНЯ f. δαλός titio -вня man. bell.-froj. vost. -ня̀ є̀стъ дрѣво сгорѣло bon. дрѣва и -вня men.-mih. ἄνθρᾰξ carbo iez. 1. 13. op. 1. 86. 105; 2. 1. 115. proph. nsl. glavnja habd. hung. male glovnja trub. rib. serb. glavnja lignum glavnjica od žita uredo mik. radix videtur esse gla: goth. glô ahd. glôjan, quod ad ghr trahendum cf. ztschr. 8. 273.

ГЛАВЬСТВО n. κεφάλαιον caput ant. capitulum leont.

ГЛАВЬСТВИНЪ adj. captivorum о строѥнии главьствинѣмь circa dispositiones captivorum leont. 104.

ГЛАГОЛАНИЄ n. λαλία loquela ant. много - πολυλογία loquacitas š.-gl. 52.

ГЛАГОЛАТИ -аѭ -аѥши vb. λαλεῖν loqui; λέγειν dicere ostrom. - вѣмн языкы prol.-mih. - инѣмн языкы šiš. - къ языкы šiš. 36. κηρύττειν nunciare cloz I. 18. glagolite fris.

ГЛАГОЛИ indecl. nomen quartae litterae.

ГЛАГОЛИВЪ adj. λάλος loquax greg.-naz. pat. io.-clim. io.-sin. greg.-naz. λαλητός loquendi facultate praeditus vost.

ГЛАГОЛЪ m. ῥῆμα verbum ostrom. cloz I. 204. sup. šiš. 170. glagolom fris. cf. scr. grdž rugire.

ГЛАГОЛЬНИКЪ m. ῥήτωρ rhetor; διερμηνευτής interpres šiš. 91.

ГЛАГОЛЬНО adv. verbis - и дѣйствьно dioptr.

ГЛАГОЛЬНЪ adj. ῥητορικός oratorius dioptr.

ГЛАДИКЪ adj. ἁρπακτικός rapax proph. ἄ-πληστος insatiabilis greg.-naz. op. 2. 2. 80. γαστρίμαργος gulosus io.-clim. helluo sup.

ГЛАДИЛО n. instrumentum laevigationi inserviens clim. 228.

ГЛАДИТИ -ждѫ -дѧши vb. λεαίνειν laevigare hom.-mih. men.-mih. vost. i. 71. вѣкати или - de fullone krmč.-mih. antch.

ГЛАДОВАТИ -дую -дуѥши vb. πεινᾶν esurire pat. io.-sin. vost. clim. -дую правьды глдь chrys.-lab. πλεονεκτεῖν avarus esse op. 2. 1. 117. iez. 22. 28. - mat.

ГЛАДОСТЬ f. λειότης laevitas ant. ὁμαλότης planities hes.

ГЛАДОСТЬ f. fames bulg.-lab. 25.

ГЛАДОТА f. laevitas op. 2. 2. 79.

ГЛАДЪ m. λιμός fames ostrom. sup. iob 30. 3. - mat. -домь оумрѣтъ hom.-mih. goth. gredus; gredags ahd. gratag ags. graedig ir. gradh amor ir.-gl. 125. Bopp 1. 128. cf. глдь.

ГЛАДЪКОСТЬ adj. laevitas glag.

ГЛАДЪКЪ adj. λεῖος laevis; ὁμαλός planus men.-vuk. ioann. ephr. proph. пѫти -къ osrom. оудобєзнъ и -докъ op. 2. 2. 459. -дко лице clim. comparat. -дьчкй hom.-mih. cf. lat. lit. glittus gr. γλίττος curt. 1. 544. lit. glodas. глодати et let. gâls laevis.

ГЛАДЪЦѢ adv. laeviter men.-mih.

ГЛАДѢШЕ v. класти.

ГЛДЬ m. λιμός fames sg. gen. -ди chrys.-lab. loc. -ди men.-vuk. -дємь instr. pat.-mih. io.-sin. prol.-cip. sabb. 80. prol.-mih. men.-mih. chrys.-lab.: nota sup. 271. 20. cf. гладъ.

ГЛАДАНЪ adj. λιμώδης famelicus ant.-hom. pat.-mih. πρόσπεινος esuriens men.-vuk. - и жѣдань prol.-mih. λιμοῦ famis men.-mih. -на моука hom.-mih. -нк годь hom.-mih. -но крѣмя vita-theod. πλεονεξίας avaritiae op. 2. 1. 117.

ГЛАДЬСТВО n. πλεονεξία avaritia hom.-mih. op. 2. 1. 117. ἀπληστία insatiabilitas op. 2. 2. 80. proph. - гладовати iez. 22. 27. - mat. cf. глдство.

ГЛАДЬСТВОВАТИ -воую -вуѥши vb. λιμώττειν esurire -ствоую λοιμός pestilens 1. reg. 25. 25. - krus.

ГЛАЖДЕНИЄ n. λεαίνειν laevigare.

ГЛАЗАТЪ adj. recte: oculos habens cf. russ. глазастъ, respondet vero gr. βλέμμος blemmys, quod vocabulum interpres confudit cum gr. βλέμμα aspectus russ. глазъ языкъ -тыхъ prok.-mih. 110.

111. Učen. Zapiski 2. 2. 31. cf. ВЛЕМЛИНИНЪ.

ГЛАПИЊЕ n. σμήγματα smegmata dan. 13. 17. (susanna) - š.-gl. 80. vox obscura.

ГЛАСАНИЊЕ n. vox sim. II. 9.

ГЛАСИТЕЛЬНЪ adj. φωνητικός vocalis psalt.-int.

ГЛАСИТИ -ШЪ -СИШИ vb. φωνεῖν vocem emittere pat. isaak. **-СИШЕ СТАРЪЦЕМЬ** men.-vuk. ἠχεῖν sonare man. προσφωνεῖν vocare - **КОГО** men.-vuk. hom.-mih.: male φελλίζειν balbutire, quod interpres confudit cum φάλλειν psallere, sup. 236.

ГЛАСИТЪ adj. famosus glag.

ГЛАСОВАНИЊЕ n. vocare psalt.-int.

ГЛАСОВАТИ -СОУЪ -СОУЄШИ vb. vocare glag.-stul. psalt.-int. loqui cloz I. 159.

ГЛАСОВОДЬЦЬ m. cui vocabulo gr. respondeat, nescimus **РОМАНЬ** - men.-belg.

ГЛАСОВЬНЪ adj. φῶcis alex.-mih. **ТРОУКА -НА** alex.-mih. 16. 35. 179.

ГЛАСОРЪ m. aquilae genus **ОРЬЛЬ ГЛАСОРЬ** nom.-lab. 18.

ГЛАСТКО n. edacitas - **ЄСТЬ О ЧРЪКЪ КЪШЕНИЄ** pat. 276. cf. **ГЛАДЬСТВО**.

ГЛАСЪ m. φωνή vox - **ПЪСНИВЬЦЬ** iez. 26. 13. - proph. **-СОВЄ ДѢБЕЛИ И ТЬНЬЦИ И ВЬСОЦИ** alex.-mih. 187. lit. garsas et alasas, quod pol.-russ. hałas; rum. **ГЛАС, ГЛЪСЪЕСК, ГЛАСНИК** etc. serb. glasnuti vocare cf. curt. i. 133. Pott 2. 1. 598.

ГЛАСЬНИВЪ adj. sonorus, ni fallimur **ГЛАСНИКЬ** greg.-lab. 4.

ГЛАСЬНЪ adj. φωνῆς vocis **-СНАЛ** vocalis cyr. 8.

ГЛАФЪЙ m. γλαφεύς fullo marc. 9. 3. - ev.-syn. a.: alias **КЪКАЛЬНИКЪ**.

ГЛАШАТИ -ШАЮ -ШАЄШИ vb. φωνεῖν vocem emittere, vocare; καλεῖν vocare ostrom. ant. antch. alex. glag.-stul. vocare hom.-mih. š.-gl. 82.

ГЛАШЕНИЊЕ n. vocis emissio ant.-hom. ἀπήχησις resonantia hom.-mih. - **ТРОУКЪНО КРАЧУЙ** clamor vost.

ГЛЄЖНЬ m. σφυρόν talus prol.-cĭr. **ГЛЄЖНА** prol.-mart. nsl. ležênj, gležen rum. **ГЛЪЖНЪ** cf. **ГЛЕЗЬНЬ, ГЛЕЗНА, ГЛЕЗНО, ГЛЕЗНЪ**.

ГЛЕЗДНА f. ὄγκος moles: nota **ВО ЗГДЛЕЗДНАХЪ** io.-dam. - vost. vocabulum dubium.

ГЛЕЗНА f. σφυρόν talus vost. alex.

ГЛЕЗНО n. σφυρόν talus vost. ber. ziz. azbuk.

ГЛЕЗНЪ m. σφυρόν talus prol. prol.-vuk. men.-mih. men.-leop. prol.-mart. prol.-mih. **-ЗНОВЄ** vost. **-ЗНѢХЪ** io.-dam. **ГЛЪЖНЬ** prol.-vuk. cf. dial. russ. поглезнуть ся vestigio fĕri et lit. slėsnas.

ГЛЕЗЬНЬ m. σφυρόν talus **-ЗЬНЬ** šiš. 7. pl. acc. **-ЗНЄ** prol.-mih. ἀστράγαλος talus men.-vuk.

ГЛИКНѢТИ -НѪ -НЕШИ vb. prehendi, immergi **ГЛИКО ГЛИКЛО** оу него vost. l. 164. e fonte russ. cf. serb. glib coenum.

ГЛИКИЗМО n. γλυκισμός dulcedo **-МОМЬ** typ.-chil. - **РОФОНО** alex.-mih. 189.

ГЛИНА f. πηλός argilla issi. 29. 16. - mat. κεράμιον testa isai. 30. 14. - proph. ngr. γλήνη vent.

ГЛИНЬНИКЪ m. κεραμεύς figulus vost.

ГЛИНЬНЪ adj. ὀστράκινος testaceus sup. proph. per. 36. **-НИ БОДН** men.-mih. **-НА ХЪТРОСТЬ** krmč.-mih. 353. **-НЫ СЪСЖДЫ** sup.

ГЛИНѢНЪ adj. ὀστράκινος testaceus l. tim. 2. 20. - bulg. proph. **ГЛИНЪНЪ** russ.

ГЛИПАНИЊЕ n. ὅρασις visus ex. ber.

ГЛИПАТИ -ПЛЮ -ПАЄШИ vb. ὁρᾶν cernere ex. circumspicere trigl. cf. and. glapa.

ГЛИСТА f. ταινία taenia grom. 26.

ГЛЄБА f. mulcta gram. 19. psalt.-vuk. nom.-barb. mon.-serb. ok. duš. alex. bulg. globъ serb. globa rum. **ГЛОБЪ** alb. gjobъ.

ГЛОБЬНИКЪ m. mulctas colligens gram. 78. 82. 88. **-КАРЬ** mon.-serb. duš.

ГЛОГЪ m. crataegus, uti et hodiernis linguis slavicis **ТРЪНОВЬ ГЛОГЪ** prol.-vuk.

ГЛОДАТИ -ДАЮ -ДАЄШИ vb. τρώγειν rodere.

ГЛОЖИЊЕ n. τρίβολος spina, crataegus man.-vost. glag.

ГЛОТА f. ὄχλος turba op. 2. 2. 630. pat. prol. misc. 75. ὅμιλος turba **БЕСЬЧИСЛЬНЫЕ ГЛОТЫ** men.-vuk. δῆμος populus op. 2. 2. 630. serb. glota familia rum. **ГЛОАТЪ** turba.

ГЛОУКЕРИЯ f. glyceria šiš. xx. prol.-mih.

ГЛОУКЕРИЊЕ n. glycerius prol.-mih.

ГЛОУКЪ m. θόρυβος tumultus, olim ierem. 46. 25. forma čechica: vere pslov. est **ГЛЪКЪ**, uti probat neoslovenicum golčati **ГЛЪЧАТИ** loqui cf. **ГЛЪКЪ**.

ГЛОУМА f. impudicitia **-МОЮ ПРѢСКОЧИТИ** ἑταιρικῶς ἐπιπηδᾶν men.-vuk. **-МЫ** alex. nsl. gluma iocus; insania lex. glumač histrio habd.

ГЛОУМИЛИЩТЄ n. σκηνή scena nom.-mih. 39. alex.

ГЛОУМИТЕЛЬ m. σκηνικός scenicus alex.

ГЛОУМИТИ СѦ -МЛЮ СѦ -МИШИ СѦ vb. ἀδολεσχεῖν garrire bon. krmč.-mih. isaak. misc. mir. ber. ziz. alex. ἐπιγελᾶν irridere men.-vuk. **МЬНОЮ ВЬСИ -МѢТЬ Сѧ, -МЛѢАХЖ СѦ О МНѢ** bon. **-МИВЪШЕ СѦ** sup. **ДѢЛЫ -МЯЩЕ СѦ** men.-leop. - **СЬ ДРОУ-**

гъмь isaak. zmk.-serb. μετεωρίζεσθαι elato animo esse ниже -мимъ себѣ красами мира сего vost.: nota sine са: -мить са и люди -мить par. -мити и съблажнити человѣкы krmč.-mih. 145. nsl. glumiti se ili šaliti crell.

глоумица f. σκηνική scenica.

глоумишѣ: n. σκηνή scena pat.

глоумлѣние n. ἀδολεσχία nugatio bon. ant. antch. triod. krk. krmč. krmč.-mih. isaak. misc. alex. παίγνιον ludus krmč.-mih. - творити лоукавою cyr. 2. ἄθυρμα ludus men.-mih. дѣтьско - men.-mih. μετεωρισμός animi elatio hes. -мѣние pat.-mih.

глоумословьць m. ἀδόλεσχος garrulus alex.

глоумъ m. θυμέλη scena krmč. misc. въ -мѣ соущи men.-mih. -мы дѣющи krmč.-mih. шипльмании, рекъше -мы дѣють krmč.-mih. 155. - и смѣхъ chrys.-lab. iocus ber. -момъ bor. xxii. безъ -ма non sublimis sup. 205. без глоума ἀμετεώριστος constans io.-clim. rum. глъм iocus cf. and. glaumr strepitus.

глоумьливъ adj. φλύαρος nugax -мл-.

глоумьливъ m. σκηνικός scenicus ephr. alex. μετέωρος distractus vost.

глоумьно adv. ἐνόν libere, licite greg.-naz.

глоумьнъ adj. ἀδόλεσχος garrulus pat. -моужь chrys.-lab.

глоумьствьно adv. μετεώρως otiose vost.

глоумьствьнъ adj. ἀδολεσχίας garrulitatis.

глоумьць m. σκηνικός, ὁ ἐπὶ σκηνῆς scenicus krmč. krmč.-mih. nom.-lab. alex. μῖμος mimus дше въ -цѣ вѣчьтеть се krmč.-mih. шипльмань, рекъше - krmč. 119. nuntius mon.-serb. 484. serb. glumac rum. глъмец iocosus nsl. glumač histrio habd. croat. glumac histrio verant.

глоупъ adj. stultus per. 47. 17. alex. nsl. gljupast habd. bulg. glupav lit. glupas.

глоухъкати -хѫжь -хоуѣнии vb. κωφεύειν surdum esse ioann.

глоухота f. surditas psalt.-int. misc.

глоухъ adj. κωφός surdus sup. ostrom. -хихъ коумиръ sim. l. 7.

глѣбина f. βάθος, βυθός profunditas bon. barl. prol. georg.-šaf. cyr. 2. -нь не могы разоумѣти sim. l. l. croat. gelbina Velja.

глѣбинынъ adj. profunditatis chrys.-lab.

глѣбоко adv. profunde - кьздьхноувь sabb. 24.

глѣбокоразоумие n. profundum ingenium.

глѣбокъ adj. βαθύς profundus -ка рѣка men.- vuk. -къ вечерь prol.-mart. -къ сънь ephr. -ка старость men.-vuk. croat. gelbok Velja.: nota usl. zagolbnoti haerere trub. golbati; deglutire trub. golbeče blato trub. globim -bêti immergi cf. gr. γλάφω, γλύφω lat. glaber, glubo curt. l. 134. a. b. et глъбокъ.

глѣбокопѫтьнъ adj. profunde scrutans мьногосъмысльнѣ дрѣзноувь, къ глѣбокытьнѣмь изворѣ men.-mih. 351. cf. βαθύμητις.

глѣбородителънъ adj. ἀβυσσοτόκος abyssos pariens oct.

глѣбость f. profunditas глъб- sabb. 23.

глѣбоче adv. βαθέως profunde men.-vuk. prol.

глѣбѣти -блѭ -бити vb. prehendi въ грѣсѣ глѣбѫщи zlatostr. - saec. xvi. - vost., qui глѣбити esse statuit inf.: usl. golbeče blato trub. globêti immergi.

глѣка f. θόρυβος tumultus op. l. 79. 96. 129. ier. 46. 17; 46. 25. - proph. голка: матежь и голкоу bor. 86. голъка: въ голъцѣ vost.

глѣкъ m. sonitus глъкы водныа men.-belg. ξέστης sextarius голкъ, голькъ marc. 7. 4; 7. 8. - ev. syn. a. ev.-syn. c. op. l. 245. гълькъ vost.: nota роукомои и голѣцѣ ὀρκιολίων vost. cf. bulg. bъkel hydria bъklica flasco ligneus usl. golè loquela golčati loqui bulg. glъč, glъčka russ. голкъ poln. zgiełk rum. гълчавъ.

глѣтити -штѫ -тиши vb. cum praepos. deglutire cf. lat. glutire.

глѣтъ in derivatis: поглѣтити etc. nsl. golt guttur dugogut gutturosus habd. žabagolt reiger karst. goltanec guttur meg. faux lex. goltati deglutire rib. golturja ingluvies lex. rum. гът pro гълт, гълтан etc. cf. грътань.

глѣтѣнъ adj. κρυστάλλου crystalli шви се ѥмоу красть къ образѣ глатенѣ ὥφθη αὐτῷ σταυρὸς ἐν εἴδει κρυστάλλου prol.-belg. in vita S. Procopii die 8. iulii. cf. голоть.

глъчанне n. tumultus zlatostr. голчанне vost.

глѣкъ m. nom. propr. viri скетыю моученикоу бориса и глѣба šiš. xxiii. ev.-trn. chron. гълѣкъ svjat. глѣкова, глѣковна, глѣковичь chron. de origine cf. nestor 190.

глѣнъ m. φλέγμα pituita io.-dam. op. 2. 2. 116. φλεγμονή suppuratio men.-mih. 280. нномоу глѣнь искышьдь къ скровноѥ мѣсто изгнои greg.-lab. 91. χυμός succus op. 2. 2. 86. ber. dual. nom. глѣна svjat. vost. l. 508. глѣни, рекъше глѣвнок svjat. глѣнь χυλός succus trigl.

ГЛѢНЪ, ГЛѢНЬ alex. op. 2. 2. 396. nsl. glên pituita unterkr. morbus quidam boum rib., unde adj. gleniv ibid.; pro glên habes etiam dlèn: dlen croat.-hung. russ. глѣнь f. cf. russ. глевъ, глева schleim der fische et nsl. glêviti mandere.

ГЛАДАНИЄ n. βλέψις intuitus pat. hom.-mih.

ГЛАДАТИ -ДАЮ -ДАЄШИ vb. βλέπειν videre proph. misc. men.-mih. antch. bell.-troj. **ОЧИ ТВОИ ПРАВО ДА ГЛЕДАЮТА** krmč.-mih. περιβλέπειν circumspicere sup. **ИНОГО ГЛЕДАЙ КОРАБЛЯ** hom.-mih. contemplari šaf.-glag. 80. - **ДОЛОУ** antch. cf. goth. glitmunjan mhd. gliuzen splendere.

ГЛАДѢТИ -ЖДЮ -ДИШИ vb. ὁρᾶν videre **-ДѢАШЕ** hom.-mih. saepissime russ. par. **ГЛАДА** part. greg.-naz.

ГЛАЖЕННА f. βάθος, βυθός profunditas sup. ostrom. hom.-mih. ant. greg.-naz. **ИЗЕРНА** - prol.-mih.

ГЛАЖЕНЬНЪ adj. profunditatis **-НѢНЪ** sup. **-НА РЫКА** hom.-mih.

ГЛАЖЕКОДОЛЬНЪ adj. βαθύκρημνος profunda praecipitia habens man. 48.

ГЛАЖЕКОРѢЧИВЪ adj. βαθύγλωσσος eloquens.

ГЛАЖЕКОТЖЧЬНЪ adj. quid vere significet. nescimus: e **ГЛАЖЕКЪ** et **ТЖЧА** compositum esse, quisque videt man. 88.

ГЛАЖЕКООУСТЬНЪ adj. βαθύχειλος profundis labiis praeditus sup. 1. 106. βαθύγλωσσος profundam linguam habens proph.

ГЛАЖЕКЪ adj. βαθύς profundus - **ВЕЧЕРЪ** men.-leop. **-КА НОЩЬ** krmč.-mih. **-КА СТАРОСТЬ** prol.-mih. arcanus sup. 192. comparat. **ГЛАЖЬЛИЙ, ГЛАЖЬЛЬШИ** et **-ЬШИ** hom.-mih. antch. **-ЬШАЯ** sup. **ГЛОУБЛЕ ОУЗЬВЛЕНЬ** hom.-mih. **ГЛОУБЛЕ АДА** proph.-mat. 54.: nota nsl. globêti, globim immergi cf. **ГЛѢБОКЪ** et ser. džrnubh ahd. klioban ztschr. 7. 173.

ГЛАЖЕРАЗОУМЬНЪ adj. profundo ingenio praeditus psalt.-int.

ГЛАЖЕСТЬ f. profunditas op. 2. 2. 301.

ГЛАЖЬКО adv. βαθέως profunde io.-clim. - **НМАТЬ КОРЕНИЄ** βαθυρριζεῖ altas radices habet: vost. comparat. esse putat.

ГЛАЖЬНИ f. profunditas svjat.

ГНАНИЄ n. pellere psalt.-int.

ГНАТИ, ЖЕНѢ, ЖЕНЕШИ vb. ἐλαύνειν pellere sup. 260. 288. impellere sup. 402. ἀπελαύνειν abigere **ЗВѢРЬ** - men.-mih. διώκειν, καταδιώκειν persequi sup. 145. 230. ἄγειν agere **ГНА ОВЬЦЄ** pent.-mih. **ЖЕНЕШИ ВЬ СЛѢДЬ МНЄ** pent.-mih. **ГНАСТА ПО НЕМЬ** per. 98. **ПОУТЬ ГНАТИ** ὁδοιπορίαν στέλλειν hom.-mih. sabb. 31. 163. **ГЪНАСТА ПОУТЬ МЪНОГЪ** vita-theod. **НА БЛОУДЬ МЄ ЖЕНѢТЬ** men.-mih. **-ГЪНАВЪШОУ** sup. **ГЪНАША** ostrom. nsl. žene et rene cf. ser. han pro ghan pulsare, icere.

ГНЕСТИ, ГНЕТЖ, ГНЕТЕШИ vb. ἀποθλίβειν comprimere krus. bor. 88. **НЕ ГНЕТИТЕ СѦ СЪ НИМЬ ВЪ СОЛИЛѢ** antch. **ГНЕТЖТЬ** ostrom. - **ТЫХОУТИ** ev.-syn. a.: nota saepe ѣ scribi pro **Є: ГНЕТОМЬ** chrys.-lab. nsl. gnjesti; ogneť contusio rib. ahd. chnëtan.

ГНѢСЬ f. sordes **МНОГОУ - ПОПАЛНШЕ; ГОУКИТЕЛЬНА** - isaak. cf. **ГНЬСЬ.**

ГНЕТЕНИЄ n. compressio **ГНЕТ-** men.-vuk.

ГНЕШТЬНЪ adj. ὠθισμοῦ impulsionis **НОУЖДА ГНЕШТЬНЬЇА:** thema nsl. gnječa.

ГНИГА v. **КНИГА.**

ГНИЛОСЛОВЪ m. verba foeda dicens krk.

ГНИЛОСЛОВЬНЪ adj. verba foeda dicens nom.-lab. zak.-serb.

ГНИЛОСТЬ f. σαπρία putredo antch. - **ТЕЛЄС** op. 2. 2. 175.

ГНИЛОТВОРЬНЪ adj. σαπρίζων putridum redolens.

ГНИЛЪ adj. σαπρός, σαθρός putris matth. 13. 28. - kryl. ev.-syn. a. ev.-syn. c. **-ЛА ВИТАЛЬНИЦА** men.-mih. **-ЛИ ГЛАГОАН.**

ГНИЛЬНЪ adj. ὀστράκινος testaceus sup. pent.-mih. barl.

ГНИЛЬСТВО n. σαπρία putredo pat. antch. chrys.-lab.

ГНИЛѢНЪ adj. πήλινος luteus barl. ὀστράκινος testaceus pent.-mih. **-НА ЧАША** men.-mih. cf. **ГЛИНѢНЪ** et croat. serb. gnjila argilla, limus verant.

ГНИТИ, ГНИЖ, ГНИЄШИ vb. putrescere svjat. misc.

ГНИТИЄ n. σαπρία putredo pat.

ГНОЙ m. σῆψις putrefactio ant. men.-bulg. ἰχώρ pus men.-vuk. κόπρος, κοπρία stereus ostrom. krmč.-mih. **О ГНОЮ** krmč.-mih. ἕλκος ulcus ostrom. nsl. gnoj rum. **ГЪНОЮ** magy. ganéj.

ГНОЙНИКЪ adj. κοπρικός stercoreus.

ГНОЙНОКЛАТЬНЪ adj. stercoreus - **РОВЪ** par.

ГНОЙНЪ adj. σηπεδονώδης putridus op. 2. 2. 86. stercoreus triod. ἕλκωμένος plenus ulceribus ostrom. - **СТРОУПЬ** ὑδρωπήλη men.-vuk. men.-mih. **-НИ ПРЫЩИЄ** ἕλκη φλυκτίδες pent.-mih. **-НА РАНА** š.-gl. 78. **-НО МѢСТО** prol.-mih. **-НЪ ГЛѢНЪ** op. 2. 2. 86. **-НЬНА ШВКА** svjat. cf. **ГНОЮВНЪ.**

ГНОНОЗРАЧЬНЪ adj. κοπρώδης stercorosus pat.: rectius **ГНОЮЗ-.**

ГНОНОЯДЬЦА m. κοπροφάγος stercus edens pat.: recte **ГНОЮЯД-.**

ГНОИТИ, ГНОЮ, ГНОИШИ vb. cacare **ГДѢ ГНОИТЬ ЦАРИЦА** nom.-barb.

гноиште n. κοπρών, κοπρία fimetum sborn. leont. op. 2. 1. 57. pat. men.-vuk. prol.-vuk. ephr. io.-sin. psalt.-syn.

гноинъ adj. κοπρικός stercoreus pat.: suff. **ѣнъ**.

гноюименитъ adj. κοπρώνομος a stercore nomen habens prol. men.-vuk.

гноюние n. κόπρισις stercoratio - **пльти** ἰχώρ pus pyrg.

гноюнъ adj. κοπρικός stercoreus ephr. cf. **гнойнъ**. suff. **ьнъ**.

гноюродьнъ adj. κοπρογενής e stercore natus.

гноютизьнъ adj. κοπρώνομος a stercore nomen habens iv.-mih.

гноюточивъ adj. γλαμυρός lippus - **очима** - ber.

гноютьзоименитъ adj. κοπρώνομος a stercore nomen habens **гноютез-** pam. 162.

гноютьзьнъ adj. κοπρώνομος a stercore nomen habens krmč.-mih. **-тезиному цароу** men.-leop. **-тезный** alex.

гноусивъ adj. ῥυπαρός sordidus ant. βδέλυγμα res exsecranda deut. 24. 4. - pent.-mih.

гноусити сѧ -щѫ сѧ -сишн сѧ vb. βδελύττεσθαι abominari vost.: nota **землю гноусящимь** hom.-mih. 164. cf. **гнѫсити**.

гноусовати сѧ -соую сѧ -соуѥши сѧ vb. abominari misc.

гноусота f. ῥυπαρία sordes.

гноусъ m. sordes glag. **гноусь доуша моѥи** služ.-syn. βδέλυγμα fastidium op. 2. 2. 79. pent.-mih. krš. βδελυρία impudentia ant. ἄγος scelus op. 2. 2. 261. **отъ слабости и** - svjat. nsl. gnus macula hung. gnjus nausea habd. serb. gnus sordes mik. russ. **гнусъ** ungeziefer cf. **гноусь**.

гноусь f. βδέλυγμα fastidium, abominatio svjat. antch. cf. **гноусъ**.

гноусьность f. ῥυπαρία sordes.

гноусьнъ adj. μυσαρός abominandus ant. oct. isaak. foedus **рокь** - prol.-mih. μιαρός exsecrandus sup.

гноусьство n. ῥυπαρία sordes.

гноушати сѧ -шлѫ сѧ -шлѥши сѧ vb. βδελύττεσθαι abominari sup. proph. men.-mih. hom.-mih. sborn.

гноушение n. βδέλυγμα abominatio: male σπασμός convulsio op. 2. 2. 147.

гнысивъ adj. ῥυπαρός sordidus **рызы -ыу** zach. 3. 3; 3. 4. - vost.

гнысити -шѫ -сишн vb. inquinare **-сить и осквръньчѣть** psalt.-pog.

гнысь f. ἄγος scelus **да не боудѣ гнысн въ доуши нашей** op. 2. 2. 261, ubi pro ἄγος legendum est ἄγος cf. **гноусъ**. **не имъ скврьны ни гнысн** ephr.-vost. **не погноушаютъ сѧ гнѣсню младъıхъ** ephr.-vost. cf. **гнѣсь**.

гнѣвание n. irritatio hom.-mih. φρύαγμα fremitus sup.

гнѣватель m. irritans - **врагомь** men.-belg.

гнѣвати сѧ -ваѭ сѧ -ваѥши сѧ vb. ὀργίζεσθαι irasci sup. hom.-mih. χολᾶν irasci; ἐνέχειν infestum esse ostrom. γογγίζειν murmurare sup. 240.

гнѣвити -влѭ -вишн vb. ἐρεθίζειν irritare sup. pat.

гнѣводрѫжание n. μνησικακία iniuriarum memoria ant.

гнѣводрѫжательнъ, adj. μνησίκακος iniuriae memor.

гнѣводрѫжие n. irae tenacem esse antch.

гнѣводрѫжьнъ adj. μνησίκακος iniuriae memor ant.

гнѣводрѫжьць m. irae tenax **гнѣво-** per. 4. 16.

гнѣвоненистокъ adj. ὀργίλος iracundus.

гнѣвоодрѫжание n. μνησικακία iniuriarum memoria.

гнѣвъ m. θυμός ira pent.-mih. (cf. **дъвогнѣвенъ** δίθυμος op. 1. 96.) ὀργή ira cloz. I. 118. ostrom. μῆνις ira; μανία furor op. 1. 185. πικρία amaror cloz II. 85: proprie est φλέγμα pituita **да не съ сльнами или съ гнѣвомь исплюноуть отъ комлканиы** men.-mih. 252. croat. gnjev furor verant. cf. **гнѣтити**.

гнѣвьливъ adj. ὀργίλος iracundus svjat. antch. šiš. 173. **-ьливъ** io.-clim. antch. scribitur etiam **гнѣливъ** ant. io.-sin. isaak. chrys.-lab. dioptr. **гнѣвливь вьзь года** ἰταμός temerarius men.-mih.

гнѣвьливъ adj. iracundus psalt.-int.

гнѣвьно adv. iracunde - **вьзрѣти** men.-mih.

гнѣвьнъ adj. iracundus hom.-mih. bell.-troj. 17. αὐστηρός ansterus sup. 175. irae svjat. ὀργῆς irae ant. ex. **-но оученине** nom.-bulg.: **гнѣвьное** additum adiectivis **сладъкое, крадъкое** saporem aliquem significat svjat.

гнѣвьство n. ira men.-mih.

гнѣздити -ждѫ -здишн vb. νεοττεύειν nidificare prol.-mart. - **сѧ** ant. antch. misc. isaak. dioptr. ἐμφωλεύειν insidiari greg.-naz. men.-vuk.

гнѣздо n. κατασκήνωσις cubile ostrom. καλιά, νοσσία nidus sup. luc. 13. 34. ev.-syn. c. lit. lizdas lat. nidus hd. nest scr. nîḍa cf. skr. ni et dhâ, ergo locus, ubi quid deponitur; de r praefixo cf. **гнѣтити**

ти cum nêûti; de з lizdas, nest et nidus; **вездѣть** et **звѣзда**. suff. est o, ante quod â excidit cf. Pott 2. 1. 349.

гнѣзно n. nidus ephr.-belg.

гнѣтати -таѭ -таѥшн vb. ἀποθλίβειν comprimere.

гнѣтити -штѫ -тнши vb. καίειν accendere zlatostr. cyr.-hier. saepe cum praep. **въз-, подъ-** incendere nsl. nêtiti (ogenj) fovere rib. babd. znêtiti hung. obnêtiti metl. podničevati lex. netilo fomentum habd. lex. podnêtek id. lex. croat. unititi, pronicivati luč. nitilo fomentum verant. pol. niecić cf. **гнѣздо** et nidus.

гнѭснти, гнѭшѫ, гнѭснши vb. βδελύττεσθαι abominari sup. cf. **гноусити**.

гнѭсьнъ adj. abominandus sup. 386. 22. dial.-šaf. **-но срѣдьце** cf. **гноусьнъ**.

гнѭти v. **гънѭти**.

гнѭшати сѧ -шаѭ сѧ -шаѥши сѧ vb. βδελύττεσθαι abominari sup. dial. io.-sin. cf. **гноушати сѧ**.

го: негли pro **неголи** croat. serb. nego: est vero **го** idem ac **же** scr. gha gt. γε lit. gi.

гобизнъ adj. πλούσιος dives pat. isaak. hom.-mih. **-ноую ложа одеждоу** isaak.

гобина f. fruges chron. 1. 75. XI.

гобино n. fruges - **на вѣдарници обьимаше** hom.-mih. 140. magy. gabona εὐθηνία ubertas; πλησμονή copia sup. 296. ant.-hom. 202. služ.-syn. - **плодомь** prol.-vuk prol.-mih. - **подавае** men.-mih. per. 47. - **плодовъ земльнъıихъ** svjat. **въ селѣхъ бъıсть** - vita-theod. - **бъıсть въ людьхъ** ibid. chron. 1. 64. 1; 75. 33. croat. gobino far verant. cf. **гобъзъ** et lit. gabjaujis deus horreorum.

гобинънъ adj. εὐθηνίας abundantiae pent.-mih. copiosus **вьдовѣ -ноу моукоу сътвори** hom.-mih. **годинъı -ънъı** εὐθηνία πολλή gen. 41. 29. - kruš. male **-бины** pent.-mih.; **лѣто -но** gen. 21. 34. - kruš. **домове -ни** vost.: minus bene **гобинъ** vost. et **гобиннъ**: **гобининъ боудѣть** εὐθηνήσει florebit ex.

гобиньство n. εὐθηνία ubertas frugum ephr.-vost.

гобызна f. abundantia -**бз-** alex.

гобызити -жѫ -зиши vb. πλουσιάζειν divitem reddere pat.-mih. 172. **-зивъше домове ихъ** men.-mih. - **сѧ** prel.-mart.

гобызие n. εὐφορία ubertas greg.-naz. pat.-mih.

гобызованиие n. εὐθηνεῖν prosper successus triod. georg. isaak. prol.-mih.

гобызовательнъ adj. εὐθηνῶν prosper - **пьшенице** men.-mih.

гобызовати -зоуѫ -зоуѥши vb. εὐθηνεῖν abundare bon. sabb. 2. **-бзов-** hom.-mih. **вѣтри плодъı гобызоуѭть; плодъı -ваны** prel.-mart.

гобызовлъ adj. εὐθηνῶν prosper.

гобызъ m. εὐφορία ubertas vost.

гобызъ adj. εὐθηνῶν abundans **домови -бзи** iob 21. 9. mat. 54. καρποφόρος fertilis šiš. 24. vost. **гобози бъıша** εὐθήνησαν fioruerunt vost., qui **гобызъ** scribit cf. **гобизьнъ** e goth. gabeigs, gabigs.

гобызьнъ adj. abundans pat.-šaf.

гобызѣти -зѣѭ -зѣѥши vb. εὐθηνεῖν fiorere - **сѧ** pat.-šaf. 303.

говити v. **говѣти**.

говорити -рѭ -рѭши vb. θορυβεῖν, θρυλλεῖν tumultuari sup. 181. 354. **на пилата -рите** vost. chron. 1. 73. λαλεῖν loqui **человѣчьскы** - bell.-troj. 7. 20. 108. croat. govoršiu advocatus verant.

говоръ m. θόρυβος tumultus sup. cloz 1. 766. hom.-mih. θρύλλος tumultus cloz 1. 771. sup. 337. 23. λαλαγή clamor man. **безъ говора** ἡσύχιος tranquillus vost. **помфолъ** bulla aquae acad. cf. **гворъ**.

говорьнъ adj. στασιώδης seditiosus vost.

говъно n. stercus **говна изъ рая кыдати** krmč.-mih. **говна изъ раи кыдати** krmč.-rjaz. nsl. govno trub. hung. meg. govna lex. rib. cf. scr. gu cacare part. gûna suff. **но**.

говѣзнь f. reverentia **чающе срѣсти сѧ въ -ни своей** isaak.

говѣйникъ m. εὐλαβής religiosus ant. op. 2. 2. 54.

говѣйнъ adj. εὐλαβής, εὐσεβής religiosus ant. antch. cyr. 9. sabb. 140. σεμνός sanctus šiš. 226. κόσμιος decorus šiš. 164. **главо и ангеломъ -ныи** vost.

говѣйньство n. εὐλάβεια reverentia **-нъсь-** sup.

говѣйньствовати -воуѫ -воуѥши vb. εὐλαβεῖσθαι religiose vereri.

говѣние n. εὐλάβεια pietas sup. barl. hom.-mih. cloz 1. 142. 544. služ.-syn. religio leont. αἰδώς verecundia ant. šiš. 163. 184. 226. bor. 87. **съ страхъмь и -ниемь** sborn. ieiunium pam. 179. per.

говѣти -вѣѭ -вѣѥши et **-вѣѭ -вѣиши** vb. εὐλαβεῖσθαι religiose vereri; αἰδεῖσθαι venerari sup. hom.-mih. - **молвы рѧди** apost.-syn. παρασκευάζεσθαι praeparari apost.- ochrid.- vost. **ни старости говѣѥть, ни вьдовице милоуѥть** hom.-mih. **жены добрѣ говѣюше** εὐλαβεῖς men.-mih. **говѣхъ отъ лица роукы чловѣча** antch. habes etiam **говѣѭ, говѣиши**:

говлю ephr.-vost. говнть greg.-naz. op. 1. 118. 131. zach. 2. 13. - proph.-mat. part. говѧ: добрѣ - εὐλαβής cyr.-hier. говѧштей богоу vost, qui inf. говити esse statuit cf. ahd. gawîhan (goth. gaveihan benedicere), cuius h exeidit: vera significatio est sanctificare, ieiunare; notabis, verbo hoc carere linguas nsl.serb., vigere id in bulg. (goveam klanjam milad.), in čech. (hověti indulgere), in russ. говѣть et in m. russ. (hovity), e qua in lit. et let. migravit: gavêti (gavju, gavêju) gavet ieiunare; lit. praeterea habet pasninkas, quicum cf. постъ; pruss. tantum pastautou.

говѣинне n. εὐλάβεια pietas -анне isaak. šiš. 243. men.-mih.

говѧдарь m. bubulcus op. 2. 2. 96. alex.

говѧдо n. βοῦς bos pent.-mih. μόσχος vitulus pent.-mih. βουκολία grex bouin proph. nsl. govedo čech. hovado gr. βοῦς lat. bos let. gôvs ahd. kô and. kû scr. gô bos, vox, landator zend gâo pers. gâu diefenb. or. eur. 296. rad. gu sonare, unde etiam γοάν, βοαν et boere, bovare ztschr. 1. 190. de suff. 4. 332.

говѧдѣ n. bos krnš.

говѧждь adj. βοός bovis; βοῶν bouin pat. proph. krnš. лой говѧждь pent.-mih. -дами жилами sup. кнѣнь жилами -ждами соухами prol.-mih.

годеслакъ m. nom. propr. viri asên 54.

година f. ὥρα hora assem. ostrom. sup. vost. 1. 267. šiš. 6. 21. sabbae - typ. šaf.-nrspr. op. 2. 1. 136. ev.-syn. c. kryl. ἡμέρα dies op. 2. 2. 126. ἐνιαυτός, ἔτος annus krnš. pyrg. nom.-lab. nom.-mik. lit. adyna, gadine tempus nsl. godina pluvia prip. 234. godina tiha, gda po malom prši habd. godeno vreme habd. croat. godina id. hung. serb. godina annus; tempestas. pluvia.

годнѣнъ adj. ἐτήσιος annuus prol.-mart. pat.-šaf.

годити -ждѫ -диши vb. εὐαρεστεῖν gratum esse pat. cyr.-hier. misc. συμπεριφέρεσθαι morem gerere - імоу (богоу) svjat. - себѣ nom.-bulg. - сѧ contingere nom.-bulg. pam. 196. mon.-serb. nsl. goditi se fieri goditi sapere: godi mi habd. zgoditi, pogoditi coniectura assequi prip. 108. 261. croat. godati se hung. let. gaditês fieri alb. godit assequor.

годиште n. καιρός tempus triod. misc. ἐνιαυτός, ἔτος annus op. 2. 2. 6. 31. alex.-mih. 7. nom.-bulg. nom.-lab. ber. typ.-chil. sim. ll. 8. krnš. nsl. godišče habd.

годиштьнъ adj. καιροῦ temporis коло -но alex.-mih. 96. alex.

годовавль m. sericum книгы, въ нихъже кѣше злато и ѣдовавль црькъвьный men.-mih. 270. male годовль et годовлль vost. čech. hedbav pol. jedwab ahd. gotawebbi sericum, byssus, purpura ags. godveb purpura afries. godwob sericum cf. ahd. sg. acc. gota sericam (togam) et lat. coto, cotunum Pott, Etym. Forsch. I. ed. 1. 727. beitr. 2. 279.

годовавльнъ adj. σηρικός sericus -вленъ ризы ephr.-vost cf. -вкьнъ.

годовавьница f. esophorium сѣвалѣче се сь -ницѣ: кьноутрьнѣдоу нешалше -вьницоу leont. vestis serica. vestis azbuk.

годовавьнъ adj. sericus -вьна котыга esophorium leont. cf. -вльнъ.

годовати -доуѫ -доуѥши vb. placere -доуѥть и быкаѥть милостивь chrys.-lab.

годъ m. ὥρα hora sup. ex. ev.-trn. - вечера op. 2. 2. 238. καιρός tempus sup. io.-clim. ex. hom.-mih. op. 1. 110; 2. 2. 81. 293. pent.-mih. krnš. въ - εὐκαίρως opportune sup. ant. men.-vuk. съ года id. antch. nsl. godno mane безь года ἀκαίρως intempestive, inopportune leont. съмрьть без года sabb. 196. valde, multum без года каменіемь ex. без годы ἀωρί intempestive pyrg. не въ годы id. ibid. - мирьнь frag.-bulg. клагь - hom.-mih. - вечерьнъ mir. вркмена и годи hom.-mih. - оутрьний vita-theod. въ - зимы prol.-mih. ἐνιαυτός annus sup. pent.-mih. proph. per. 47. 26. chron. nota къ три ты годы лѣта leont. nsl. god tempus meg. trub. dies festus meg. z goda, unde zgodaj et zgodê, pri godu; lit. gadas pactum let. gads annus skr. gad loqui cf. рокъ et рѣк: nota годь бысть ἤρεσε placuit krmč. 103. къ годь быти placere sabb. 158. apost.-saec. xiv. на годѣ satis sup. 29. 25. cf. годѣ.

годьно adv. annoene men.-mih.

годьнъ adj. εὐάρεστος placens лиште ли не кѣше годьно svjat. себѣ - αὐτάρεσκος sibi placens šiš. 202. nsl. goden maturus lit. adnas, gadnas dignus, aptus.

годьство n. virtus -дс- alex.

годьствовати -воуѫ -вуѥши vb. ἀρέσκειν placere psalt.-int.

годѣ adv. cum бысти ἀρέσκειν, δοκεῖν placere sup. bon. hom.-mih. šiš. 220. 248. men.-mih. antch. prol.-vuk. chrys.-lab. mon.-serb. лиште боудыше богоу - svjat. - боудеть вельможамъ sborn.

гожденіе n. libera voluntas **по своємоу -денїж** svjat. cf. **гозд-**.

гозба f. convivium alex.-mih. 167. 175. 181. **гозьба аггельска** bulg.-lab. cf. **гостьба**.

гозденіе n. convivium **творє** - prol.-mart.

гой m. pax mon.-serb. 4. 277. Palmotić, Kristijada 208. 211. 223. Držić apud Počić Antol. 62. 70. cf. russ. **изгой** cum scand. fredlōs et serb. goj gaudium stul. rum. **огоєск** sedo.

гоило n. sedatio **слово смирилаго гоило доуши** prol.-saec. xv.- vost.: nota lit. gíti sanare gajus sanabilis, quae cum scr. džajus medicina a dži vincere conferuntur ztschr. 5. 43.

гойнъ adj. abundans alex. cf. Pott 2. 1. 130.

гонтъ m. γόης incantator šiš. 200. op. 2. 2. 41: adde **гонтна** alex.

голгода f. γολγοθᾶ golgotha sup. sabb. 186. -**гота** bon. kryl.

голина f. γέρσος γῆ terra inculta, nuditas **по голинѣ** prol.-mart. **корєо** - **съказаєть сѧ** psalt.-saec. xii.

голинѣдоухъ f. nom. propr. feminae -**ѣд-** prol.-mih. 251.

голиѣ f. γαλέα triremis domet. alex.-mih. 45. 110. ok. **крьзыхъ** -**лиадъ** sabb. 181. nsl. golica liuter meg. mhd. galie cf. **галиѣ**.

голотъ m. κρύσταλλος glacies vost. **голотъ** bon. cf. **глътѣнъ**.

голожсъ adj. ἀγένειος imberbis lavr.-op. 15. **голоусъ** vost. 2. 28. alex.

голъ adj. γυμνός nudus men.-vuk. io.-dam. - **прьсни** sup. **землѧ** -**лѧ** ἔδαφος area krmč.-mih. **на** -**лѣ лежи** tur. **на** -**лѣ земли** vost. **по** -**лоу тѣлоу кити** men.-vuk. -**ло мѣсто** τόπος ὑπαίθριος prol.-cip. -**лыи врьхъ** ξηρόλοφος men.-vuk. -**ла гора** per. -**ло зрьно** šiš. 94. dioptr. ξηρός aridus, vacuus -**ла клюсата** vost. 1. 345. λεῖος laevis **съ гола** πάντη omuino greg.-naz. per. ὅλως omnino ex. azbuk.: nota nsl. zgol: zgol. otroci lauter kinder, quicum cf. germ. bloss rum. **гол** nudus.

голъготинъ adj. poss. γολγοθᾶ golgotha **голъгодинъ** sup. **голъготино мѣсто** hom.-mih. **славѫ гол'годинѫ** psalt.-pog.

голь f. ramus azbuk. alex. nsl. gol arbor caesa rib. obẽljeno drêvo Oberkrain.

голѣмина f. μέγεθος magnitudo prol.

голѣмо adv. multum **хотѣхъ** - **съ вами бесѣдовати** op. 2. 2. 432.

голѣмоокъ adj. βοῶπις magnos oculos habens man.

голѣмъ adj. μέγας magnus nom.-bulg. grom. ant.-hom. ber. alex. ziz. gram. -**ма нощь** op. 2. 2. 630. -**мо поліе** mir. - **слонь** misc. - **дьнь** pasoha misc. 85. **чласъ** - io.-clim. **големъ** azbuk. **годъ** - vost. **иконому** - typ.-chil.: nota comparat. **голѣмлиий** ἐκτικώτερος magis expressus -**млѣ** greg.-naz. περισσότερος amplior -**мьша** antch. **голѣмльша доити сѣдинаѣ** ant.-vost. croat. serb. golem verant. bulg. golêm.

голѣмьнъ adj. μέγας magnus **градъ** -**мнии** vost.: -**мнии** comparat. non est. **голѣнатъ** adj. εὐσκελής crura bona habens ex.

голѣнь f. σκέλος crus ostrom. svjat. sup. κνήμη sura proph. **голень** op. 2. 2. 147. -**лѣномь** prol.-mart.: nota **големиками** pro **лыстами** azbuk. nsl. golen bung. habd. goleno meg. lex. trub. dalm. golenica stiefelröhre croat. goljen verant.

голѫбиинъ adj. poss. περιστερᾶς columbae pat. proph. prol.-vuk. typ.-chil. **пѣтинѣца** -**на** ostrom. -**но крило** chrys.-lab. -**но видѣнїе** chrys.-lab. hom.-mih.

голѫбинь adj. poss. περιστερᾶς columbae **зрлкомь** -**нѣмь** sabb. 167. **въ видѣкнии** -**ии** hom.-mih. krmč.-mih. 59. 348; nota -**нѣ** ibid. 379.

голѫбица f. περιστερά columba triod. ephr. hom.-mih. chrys.-lab. men.-vuk. men.-mih.

голѫбичишть m. περιστερίδιον columba parva pent.-mih.

голѫбишть m. columba parva kruš.

голѫбь m. περιστερά columba ostrom. sg. gen. -**би** hom.-mih. dat. -**би** chron. -**бѣки** chron. instr. -**бемъ** sup. pl. nom. -**бие** ostrom. bon. proph. vost. 1. 186. dat. -**бомь** hom.-mih. acc. -**би** ostrom. per.: nota sg. gen. -**бе** krmč.-mih. 208. 348. nsl. golôb serb. golub; galeb mergus mik. lit. gulbe olor celt. colum ir. gall rum. **вавѣ**. conferuntur scr. kâdamba gr. κολυμβός lat. columba et palumbes armen. garab goth. dubô nhd. lumbe. de etymo vide ztschr. 3. 45; 4. 126; 5. 212; 7. 182. Weber, Ind. Stud. 1. 346. Pott 2. 1. 450; de r pro к cf. **гаврань** et **кагрѣличишть**. **голоубѣца** nom. propr. urbis steph.

голѫбѣчикъ m. neuma **голоубчикъ** sbor.-kir. 33. 34. vost.-op. 652. russ.

гомила f. βουνός, λόφος collis georg. men.-vuk. pent.-mih. gen. 31. 46. proph. mat. 55. acervus lapidum glag. nsl. gomila collis dain. acervus rib. fimetum lex.: natum est e **могъла**.

гомола f. μάζα maza vost. azbuk. alex. -**ла** ibid. trigl. cf. **гомоулѧ**.

гомонъ m. strepitus azbuk. cf. lat. gemere.
гомора pl. n. γόμορρα gomorrha op. 2. 2. 41.
гоморьскъ adj. γομορρας gomorrhae sup. šiš. 201.
гоморьнинъ m. incola gomorrhae šiš. 62.
гомоуда f. μάζα maza vost. cf. гомолы.
гонажати -жажь -жаѥши vb. ἀπαλλάττειν liberare sup. 334. 335. io.-clim.
гондрихъ m. nom. propr. viri cyr. 23.
гонєзанїѥ n. sanari - врѣда men.-mih.
гонєзати -заѭ -заѥши et -жь -жеши vb. sanari bon. sup. ἀπαλλάττεσθαι liberari осоужденїа не -заѥть hom.-mih.
гонєзинїѥ n. σωτηρία salus greg.-naz. ноннно - svjat. liberatio - врѣда leont. -нина нскоусєнь vost. - моукамь prol.-mih.
гонєзити -жь -зиши vb. ἀπαλλάττειν liberare men.-mih. онѣмѣнии ѥго -зиѭ hom.-mih. овы -зи болѣзни greg.-lab. - отъ грѣхъ hom.-mih.
гонєзнѫти -нѫ -нѫши vb. διασώζεσθαι servari sup. 298. ἀπαλλάττεσθαι liberari sup. ant. antch. - вѣды men.-mih. - пронырьства men.-mih. - зълокъı дивола bon. - кала io.-clim. - срама dioptr.-lab: - великыхъ влынь leont. - отъ съмьрти zlatostr. - отъ плѣнєнии leont. ἐκφεύγειν effugere svjat. sup. διαφεύγειν effugere -зѣлиѥ men.-mih. ὑπολείπεσθαι superesse greg.-naz. λανθάνειν latere sup. 308. ἀποστυγχάνειν excidere sup. 302: male ἀπαλλάττειν liberare овы -нєзе болѣзни men.-mih.
гонєзнѫтиѥ n. ἀπαλλαγή effugium sup - моукамь men.-belg. σώζεσθαι salus šiš 43.
гонєзъ m. sanari недоужьныи - svjat.-mat.
гонєсти -нєзѫ -нєзеши vb. liberari antch. psalt.-saec. xii: гонєзе, гонєзъшѫ etiam a -нєзнѫти derivari possunt.
гонитва f. δίωγμα persecutio.
гонитєль m. διώκτης persecutor sup. chrys.-lab. pat. prol.-mart. šiš. 163. 234. men.-vuk.
гонитєльство n. διωγμός persecutio.
гонити -нѭ -нишн vb. ἐλαύνειν pellere ostrom. διώκειν, καταδιώκειν persequi sup. isaak. въ свѣтоую городъ гоне свѣтаго достиже sabb. 26. не гониль чьсти, нь чьстию гонѣнь sabb. 132. - ѥлень greg.-naz. гонѣхоу овыце kruš. - теченьѥ δρόμον ἐλαύνειν cloz I. 563. - поутъ; - пьпрящє; гоне правьдоу šiš. 171. 243. - любовь šiš. 90. - мирьна šiš. 217. - рати men.-mih. не по чиноу -нить antch. -нища по нихъ chron. 1. 225. -нилн сѧ по нихъ chron. 1. 215. гонити сѧ de animalibus, coitum appeteutibus vost. rum. гонєск; гонницъ vacca coitum appetens nsl. krava se goni serb. gone se zecovi pruss. guntwei agere.
гонозити -жь -зиши vb. ῥύεσθαι servare cyr.-hier. σώζειν, διασώζειν salvare sup. svjat. io.-clim. ἰᾶσθαι sanare ex.
гонотарк m. gennale, uti videtur pl. nom. -тарє мѣдни vost.: alio loco videtur esse хунμίς tibiale.
гоньзинїѥ n. salus - ѥзє men.-mih. pro утеченіе ber.
гоньзити -жь -зиши vb. ἀπαλλάττειν liberare op. 2. 2. 177.
гоньзнѫти -нѫ -нѫши vb. σώζεσθαι, διασώζεσθαι servari op. 2. 2. 201. животъ гонзє bor. 64. ἰδιάζειν seorsum esse гнѣва гоньзоше men.-mih. λανθάνειν latere нѣко ѥго ничєсоже гоньзѣше men.-mih. гензе slov.-novg. 6: e goth. ganisan ahd. ganesan ags. genesen; minus bene confertur cum scr. džams ztschr. 5. 43. cf. гонєзнѫти, гоньсти.
гоньзнѫтиѥ n. σώζεσθαι servari.
гоньсти -нєзѫ -нєзеши vb. liberari -нєзѣмъ antch. гоньсти ant.-vost. cf. гоньзнѫти.
гоньць m. nuncius in fontt. russ. per. 32. krmč.-saec. xiii. - vost. cursor alex.
гонѣзати -заѭ -заѥши vb. liberari svjat. - недоугa antch. скоро -затъ recte -зѧтъ ἐλαπλλακτοι γίνονται facile curantur zlatostr.
гонѣти -нѣѭ -нѣѥши vb. ἀρκεῖν sufficere sup. isaak. гонѣєть (ἱκανόν (ἐστι) sufficit psalt.-theod. lit. gana satis ganēti beitr. 1. 234. let. gan satis goth. ganahan sufficere ahd. ganah ags. genog.
гоненїѥ n. διωγμός persecutio sup. prol.-mart.
гора f. ὄρος mons ostrom. отъ горы до низоу pat.-mih. отъ горы до низъ ev.-trn. отъ горы до дола op. 1. 241. съ горы даже и до долоу cod.-saec. xiv. съ горы ἄνωθεν desuper sup. hom.-mih. op. 2. 2. 25. 118. 203. съ горъ id. згора mon.-serb. воды тєкоущиѥ съ горъ pent.-mih. съ горы male ἀναφαίρετος sup. 73. отъ горы kryl. свята гора Athos mons sabb. 77. nsl. ozgoraj trub. zgorah dain. serbis saepissime silva duš., uti lit. gira: scr. giri zend gairi gr. ὄρος curt. 1. 504. quidam de rad. gar cogitarunt cf. curt. 1. 139. ztschr. 4. 342; 5. 66.

горазде adv. perite iv.-mih. - испытати per. - оумѣа chron. I. 46. 199. аще котораго слово не - оуслышитъ tur.
горазда adj. ἐπιστήμων peritus; ἄκρος artifex nest. per. - волхованиемъ vost. I. 345. бѣхоу книжьницн -ди tur. cf. izvêst. 6. 386. nota козиню -дою злышлена vost. pulcher церкы -да vost. russ. dial. горазде, горазда valde cf. горазьнъ et γοραῖος δοεῖδής, quod Kopitarius, hes. 63, per astutus interpretatus est. et nom. propr. γοράσδος vita s. Clementis 3. 11. vox obscura: nos olim cogitabamus de origine gotthica: praep. ga et razda loquela cf. gaguds pius.
горазднъство n. ἐμπειρία peritia -днь- georg.-vost.
горазднъство n. peritia -знь- vost.
горазднство n. ἐπιστήμη, ἐπιστημοσύνη peritia ex. op. 2. I. 22. cf. горездство.
горазно adv. perite -зно створша pam. 174. горазно russ. dial. valde.
горазнъ adj. peritus -знѣе напише ostrom. - in epil. ἄκρος artifex -знъ nest. 17. 17. cf. горазда.
горездство n. τέχνη ars frag.-glag. cf. горазднство.
горе v. горе.
горесть v. горюсть.
горнй, горьши. горе adj. χείρων peior sup. šiš. 200. 225. op. 2. 2. 53. io.-clim. δεινότερος fortior; χαλεπώτερος molestior, gravior горьи cloz II. 128. горьши блоудьница men.-mih. горе ostrom. cf. горькъ ser. guru e garu comparat. garijas gravius: ztschr. 7. 36. confertur gr. χερείων.
горнслава f. nom. propr. feminae chron. I. 131.
гороухъштьнъ adj. in monte raptus -шный alex.
гороу adv. съ гороу desuper men.-vuk. chrys.-lab. pat.-šaf. възливати съ - смолоу prol.-mart. съ - кнѣнь ibid. съ - пръстию посыпани prol.-mart. cf. гора.
гороуха f. σίναπι sinapi pat.-mih.
гороушица f. σίναπι sinapi alex.
гороушичьнъ adj. σινάπεως sinapis.
гороушие m. sinapis, ficta persona frag.-serb.
гороушьнъ adj. σινάπεως sinapis зрьно -шьно ostrom. -шна op. 2. 2. 95. -роцино ev.-syn. a. -цьно vita-theod.
горътоунъ m. nom. propr. loci γόρτυν gortyn горьт- prol.-mih.
горътоуньскъ adj. γορτυνικός gortynicus горьт- prol.-mih.
горькати -каю -каѥши vb. doleo -каю о тѣкѣ glag.
горько adv. πικρόν, πικρῶς amare sup. ostrom. - плакати men.-vuk. плаклъ сѧ - sim. II. 12. плачи сѧ горько cloz II. 74.
горьководьнъ adj. amaram aquam habens -рководный alex.
горькословьць m. πικρὸς λογιστής acerbus ratiocinator op. 2. 2. 75.
горькота f. amaror - ѥже имѣ къ сръдьци e par. 126.
горькъ adj. πικρός amarus sup. cloz I. 715. dioptr. -ка казнь prol.-mih. -кл мѫка sup. гръка моука men.-leop. -ка смрьть misc. - работа svjat. -ку сльзы misc.-serb. -къ соудъ svjat. въпль -къ nom.-bulg. фарисъ -къ greg.-naz. -цни зазорничи svjat. въземи гласомь великѣмь и -комь зѣло pent.-mih. ἄθλιος miser -ка ѭдь men.-mih. χαλεπός molestus svjat. ἰσχυρός fortis krus. comparat. горнй; горъчай χείρων peior cf. горнй: pro горькъ habes etiam гръкъ: гръка моука men.-leop. serb. grk amarus cf. ser. guru comparat. garijas gr. βαρύς lat. gravis e garuis goth. kaurs Bopp I. 106. cf. tamen etiam Böhtlingk, Wörterb. 2. 881: nota nsl. gorek fervidus lex. amarus gorjup amarus grenek id. grenoti inamarescere - niti lex. cf. горѣти. alb. gorricъ wilder birnbaum a fructu amaro.
горьница f. ἀνώγεως editior domus locus; ὑπερῷον conclave hom.-mih. šiš. 2. ex. op. 2. 1. 18. kryl. cubiculum leont. sup. 95. ὀρεινή regio montana ostrom.: male гръница men.-leop.
горьничьнъ adj. ἀνώγεω editioris domus loci triod. скровище -чьно prol.-mart.
горьнъ adj. ὀρεινός montosus pent.-mih. горѣнъ sup. възходь - hom.-mih.
горьнь adj. ὁ ἄνω supernus sup. ioann. о горьнимь hom.-mih. горница ὑπερῷα conclave vost. горьнюю мѣсто in ecclesia: minus bene въ вьсей горьнии ἐν ὅλῃ τῇ ὀρεινῇ vost. cf. горѣшьнь.
горьскъ adj. ὀρεινός montanus dial.-šaf. pat. misc. op. 2. 1. 134. прииде ста въ -скоую pent.-mih. ὄρους montis - поутъ pyrg. дьбри -скыѥ vost. 1. 227. отъ дебрей. горскыхъ ἐκ κοιλοτάτων ὀρέων vost.: nota о горсцѣй славѣ кралѣкства sabb. 177.
горьцѣ adv. πικρῶς amare sup. ephr. antch. - помышлѣе hom.-mih. - моучинъ vost. горцѣ sup.
горьчае adv. amarius горъчае antch. горъchron.

горьченіе n. πικρασμός amaritudo pat. krk.
горьчина f. πικρία amarities men.-vuk. prolcip. isaak. **грѣчина** men.-leop.
горьчица f. πικρίς herba amara, lactuca agrestis clim. exod. 12. 8. chrys.-lab. **опрѣснъкъı съ -цами** greg.-naz. - **и опрѣснъкъ** io.-sin. - **и опрѣсьникъ**: male **горьжица** num. 9. 11. - pent.-mih. nota nsl. horčičen, horšičen sinapis hung.
горькшина f. χεῖρον peior status: opponitur **оуньшина** svjat.-mat. op. 2. 1. 22; 2. 2. 393. **прѣкрати на -ноу; на -ноу гредѣаше** men.-mih.
горѣ adv. ἄνω supra sup. ostrom. - **и долоу врьтитъ сѧ** sup. 271. - **оумь имы** greg.-lab. - **и долѣ носимь** chrys.-lab. - **долоу** men.-vuk. - **вл҃кши** krk. - **възвести** hom.-mih.: nota **горѣзѣпѣѣ, горѣспѣѣ. горѣзоптѣ** ἀνοητάνων desipiens, ubi primus interpres ἄνο cum ἄνω et syllabas ταίνων cum τείνω (cf. **спѣти**) confudisse videtur.
горѣнїе n. καῦμα ardor pat. men.-mih. - **срѣдѣ іно** sim. I. 12. - **покашнна** krmč.-mih. πυρά febris pyrg.
горѣносьнъ adj. ὑψιφερής sublimis ioann.
горѣти -рѣж -рѣши vb. καίεσθαι ardere ostrom. - **сѧ** καπνίζεσθαι pent.-mih. **горимь зноюмь** men.-mih. **вьсѣми горити, за вьсе печеть се** hom.-mih. **горѧщь** sup. bon. **оугль горѧщь** vost. - **цьшии** par. 23. **камы горѧщь** ev.-syn. a. **каменіе горѣще θεῖον** sulphur pent.-mih. **-цоу пещь** prol.-mih. **ѥзеро горѧщее γέεννα** gehenna matth. 5. 29; 5. 30. marc. 9. 43. - ev.-syn. b. **ѳѵ.-syn. c. горѧщь** sup. ostrom. **гороущь** prol.-mart. prol.-mih. **гороуще оуглнѥ** prol.-mih. **горющь** proph.-mat. pruss. garrewingi adv. brünstig lit. garas vapor let. gars calor rum. **догореск** torreo scr. gharma zend garĕma ir. garaimi calor osset. ghar calidus gr. θερμός lat. formus goth. varmjan Bopp 1. 24. 110. 121. rad. ghr lucere, ardere ztschr. 2. 324: minus bene confertur džvar ztschr. 5. 346. cf. **горѣти, жаръ**.
горѣшьнь adj. ὁ ἄνω superus svjat.-mat. cf. **горьнь**.
горѣ n. malum **плачь на плачь, горе на горе** chrys.-lab.: nota **горы не избыти** sbor.-kir. 65. interj. οὐαί vae; φεῦ heu **горѣ** ostrom. **горе** sup. ostrom. **горе и оувы** men.-vuk. cum dat. **горе камь** typ.-chil. **горе тѣкъ** hom.-mih. **горѣ имь** šiš. 216. **горе людемь** š.-gl. 78. **горе ти коудеть** prol.-mih. **о горе же непраздънъимь** ev.-trn. **о горе тѣкъ** hom.-mih. **о горе камь коудеть** hom.-mih. **оу горе намь** prol.-mih. nsl. gorje.
горѣсть f. πικρία, πικρόν amarities **-рѣсть** sup. ant. pat. vost. πικρίς herba amara exod. 12. 8. - pent.-mih. **оцѣть и** - hom.-mih. cf. **горѣсть**.
горѣстьнъ adj. amaritiei **-рѣстьнъ** ioann.
горюха f. sinapi op. 2. 2. 431. ant.-hom. cf. lit. garstiùs et **гороуха**.
горюшьнъ adj. sinapis· ev.-syn. b. **-но зрьно** hom.-mih.: male **гороучно** ardž.
горѧштина f. θερμότης calor io.-dam.
господа f. coll. domini men.-mih. krmč.-mih. alex.-mih. glag. mon.-serb. russ. **-ды своихъ** bon. **-дамъ** typ.-chil. dominium **-ды монастыры** vost. παροικία commoratio, incolatus **прнѧти въ -доу** vost. **-дою ходити** hospitari vost. lit. gaspada caupona, quod quidam male a **гость** derivarunt.
господарь m. κύριος dominus krmč.-mih. grom. georg. nom.-bulg. gram. 62. misc. rum: **господарѣ**.
господиновъ adj. poss. domini nom.-bulg. mir.
господинъ m. κύριος dominus ostrom. dial.-šaf. - **домоу**; - **храмоу**; - **храминѣ** οἰκοδεσπότης pater familias ostrom. dual. **-на** greg.-lab. leont. **-нома** dioptr. antch. nota pl. nom. **-ни** nsl. gospodin, gospon habd. gospodin -dna hung. cf. **-дна** dial.-šaf. 122.
господнь adj. poss. domini sup. 270.
господичишть m. κύριος dominus, domini filius pent.-mih. krk. **-чичь** vost. **-чикъ** mon.-serb.
господишть m. dominus, domini filius **-дичь** vost.
господокатель m. dominator glag.: male **-датель**.
господокати -доуѫ -доукшн vb. dominari russ.
господонменнтъ adj. κυριώνυμος a domino nomen habens.
господоначалькнъ adj. κυριαρχίας dominationis.
господословити -кѫ -вши vb. κυριολογεῖν proprie loqui men.-vuk.
господооубийственъ adj. caedis domini psalt.-int.
господооубійць m. κυριοκτόνος domini interfector.
господьни f. κυρία domina sup. pat.-mih. dioptr. vost. **-дины** šiš. 212.
господь m. κύριος dominus, de deo: sg. gen acc. **-ди -да** sup. ostrom, dat. **-дн** et

-доу -дєви sup. voc. -ди sup. cyr. 3. de Esau pent.-mih. - χαριτονε greg.-lab. loc. -ди sup. sabb. 20. dat. voc. gozpodi fris. gen. gospodi trub.: nota gen. -дѣ cloz I. 51. dual. voc. -ди sim. I. 11. pl. nom. -дие sup. op. 1. 21. pat.-mih. men.-vuk. dioptr. ev.-trn. sabb. 9. šiš. 32. 132. -дыю bor. 56. gen. -дь sup. autch. -дий sup. ostrom. krmč.-mih.šiš. 131. 146. -ди krmč.-mih. -дєвь š.-gl. 90. dat. -дємь krmč.-mih. š.-gl. 83. acc. -ди šiš. 167. De origine cf. Benfey, Lex. 2. 210. ztschr. 9. 110. Götting. Anz. 1850. 185. Weber, Ind. Stud. 1. 336. Pott 1. 189. 777; 2. 1. 854.

господьница f. κυριακή dominica alex.

господьнъ v. **господинъ**.

господьнь adj. κυρίου, δεσποτικός domini sup. ostrom. cloz I. 183. -ноу I. 7. nsl. gospodnji.

господьскъ adj. κυριακός, δεσπότου dominicus sup. ant.-hom. κυρίου domini hom.-mih. cloz I. 818. 914. о -сѣмь человѣцѣ psalt.-int. - saec. xii. - **праздьникъ** typ.-chil. nom.-mik. - **дьнь** op. 2. 2. 593. - **оубиица** vost. - **хлѣбъ** nom.-mik. 87. αὐθεντίας dominationis sup.

господьскы adv. heri modo -ки alex.-mih. 91.

господьствие n. dominium sup.

господьство n. κυριότης, δεσποτεία dominium sup. svjat. triod. krmč.-mih. šiš. 174. 202. chrys.-lab. ἐξουσία auctoritas sup.

господьствовати -коуѭ -коуѥши vb. κυριεύειν dominari sim. I. 12. prol.-mart. alex.-mih.

господьствьнъ adj. κυριότητος dominii; κύριος auctoritatem habens op. 2. 2. 300.

господжда f. κυρία domina svjat. sup. krmč.-mih. io.-sin. sim. II. 6. sabb. 35. nsl. gospa e gospoja; gospênji adj.

господжднъ adj. dominae hom.-mih.

гостєвька f. convivium -**стєвкоу дѣи по градомъ** chron. 1. 192.

гостильникъ m. πανδοχεύς caupo.

гостильница f. πανδοχεῖον cauponium krmč. prol.-lab. men.-mih.

гостильнъ adj. cauponae -**на витальница** ξενοδοχεῖον hospitium men.-mih.

гостина f. πῆγμα coagmentum ies.-nav. 3. 16: vocabulum obscurum cf. гъстъ.

гостинница f. πανδοχεῖον, ξενοδοχεῖον cauponium ostrom. svjat. prol.-vuk. prol.-cip. serb. gostinica mik. ἀτραπός semita op. 1. 60. iob 6. 19. - mat. ephr. - **савоны** proph. cf. **гостинниць** et **гостиньница**.

гостинниць v. **гостиньць**.

гостиньникокъ adj. poss. cauponis men.-vuk.

гостиньникъ m. πανδοχεύς caupo ostrom. men.-vuk. prol.-mih. sbor.-kir. 63.

гостиньница f. πανδοχεῖον cauponium krmč.-mih. sborn. prol.-mih. prol.-vuk. men.-vuk. greg.-lab. -**нница** sabb. 98. pyrg. geronticcomium sup. ἀτραπός semita iob 24. 13. - mat. cf. **гостинница**.

гостиньнъ adj. hospitalis vost.

гостиньць f. πλατεῖα platea sup. via pat.-mih. 129. vost. **гостинница** λεωφόρος via publica op. 2. 2. 149. -**нець** bor. xxi.

гоститва f. δοχή hospitium kruš. gen. 21. 8. - pent.-mih. mat. 54.

гоститєль m. ξενίζων peregrinos excipiens io.-sin. dioptr.

гостити, гощѫ, гостиши vb. ξενίζειν, ξενοδοχεῖν hospitio excipere sup. svjat. krmč. men.-mih. alex.-mih. io.-dam. -**кого** mir. -**стивь ихъ окно** men.-mih. - **сѧ** εὐωχεῖσθαι convivari op. 1. 153.

гоститька f. convivium pent.-mih.

гостиѭ f. ἑταίρα amica, meretrix man.

гостолюбивъ adj. φιλόξενος hospitalis misc.

гостолюбивьство n. φιλοξενία hospitalitas misc.

гостолюбьство n. hospitalitas misc.

гость gen. -сти m. ξένος hospes; δαιτυμών conviva men.-vuk. ἑταῖρος sodalis men.-vuk. προσφιλής amicus men.-vuk. amicus sup. 195. mercator russ.: hoc nomine Ragusaei appellabantur in Bulgaria mon.-serb. 7. opponitur **граганинь** mon.-serb. collect. per. 82. 28. nsl. gost hospes, inquilinus gostač, gostij inquilinus gostija f., gosti pl. f. convivium; - so minule prip. 51. idem apud trub. alb. gosti convivium gostis convivio excipio cf. lat. hostis goth. gasts ags. gest. de etymo vide Weber, Ind. Stud. 1. 362.

гостьба f. convivium zlatostr. vost. 2. 141. op. 1. 35. chron. 1. 215. alex. cf. **гозба**.

гостьникъ m. caupo prol.-vuk. men.-mih.

гостьница f. xenodochium, caupona leont. -сти- pam. 237.

готийскъ adj. gotthicus men.-mih.

готинъ m. gotthus **саны -на** prol.-mih. pl. dat. **готомь** ibid. **шьдъ въ готы** prol.-vuk. **шьдъше въ готы** men.-leop.: nota рьци оучєникоу моємоу, да навыкнеть мльчанию, по нєже ико готинь прѣбываєть съ мною pat. 31, ubi loquax significare videtur. **гьтинь, гтинь, гти, въ гтѣхъ** prol.-mih. cf. **готъдинъ**.

готовати -ваѭ -ваѥши vb. ἑτοιμάζειν, εὐτρεπίζειν, κατασκευάζειν, παρασκευά-

ζειν parare cloz I. 742. dial. ant. hom.-mih. - трыпезоу lavr.-op. 22.

готовизна f. res paratae - моукы svjat. - op. 2. 2. 393: nota -нина karamz. 2. nota 296.

готовити -влѣж -вишн vb. παρασκευάζειν parare sup. cloz. isaak. - кашътни вѣсоу трыпезоу svjat. μελετᾶσθαι exercere sim. I. 23. гробиал - sabb. 161. - въ срѣтение кого sim. I. 20. - сѧ cloz I. 251.

готовлѣние n. quae parata sunt - дрѣвьноюе leont. съ -влѣннемъ promto animo vost.

готово adv. promto animo vost.

готовъ adj. ἕτοιμος paratus sup. ostrom. triod. de pecunia gram. 209. на - отъвѣтъ svjat. - на смѣхъ chrys.-lab. въ -вѣ ἐν ἑτοίμῳ šiš. 107. по -воу certo chrys.-lab. alex.-mih. rum. гата adj. гат, гътез vb. alb. gati. de origine disputavimus in Slavische Elemente im Rumunischen 9, vocem comparantes cum goth. gatanjan facere: cf. pruss. pogattawint et goth. ungatass ἄτακτος.

готовьство n. paratum esse isaak.

готовѣ adv. parate chrys.-lab. cito alex.

готѣтьни f. γοτθία gothia men.-mih. готъдиы men.-vuk.

готъдинъ m. γότθος gothus въ странѣ нарицаюмѣи готьди men.-vuk. въ готьдѣхъ men.-vuk. готдн cyr. 21. готдомь sabb. 105. вѣше родомь готдинь prol.-mart. готѳинъ men.-leop. plur. gen. готѳъ op. 2. 2. 153. cf. готинъ.

готъдитьскъ adj. gothicus готьѳитьскъ men.-leop.: recte готъдьскъ.

готъдиы v. готътьни.

готъдьскъ adj. γότθων gothorum готьдьскы men.-vuk.

готьскъ adj. gothicus prol.-vuk. men.-leop. prol.-mih. гьтьскь prol.-mih.

гошити -шѫ -шишн vb. parare гошатъ порты vost.

гоштевати -тоую -тоуѣшн vb. hospitio excipere -каше par.

гоштение n. συμπόσιον convivium dial. georg. isaak. hom.-mih. chrys.-lab. - тоужде φιλοξενία hospitalitas greg.-naz.

годинъ m. γότθος gothus prol.-vuk. pyrg. men.-mih. sabb. 104. krmč.-mih. -ди матери оубивахоу γότθοι ματέρας ἀπέκτειναν hom.-mih. cf. готинъ.

грабежь m. rapina tur. serb. kreat grabeža živ. 137.

грабитель m. ἅρπαξ homo rapax ostrom. luc. 18. 11. - cod.-serb., ubi alii хъштьникъ: male грабель vost.

грабити -блѫ -бишн vb. ἁρπάζειν, διαρπάζειν, καθαρπάζειν rapere sup. lavr.-op. 22. men.-mih. -бивъшимъ svjat. - имѣние тоужде hom.-mih. - тоужды greg.-lab. плѣноуюе страны и -бле pro -бе prol.-mart. 173. -блюща pro -бещи men.-mih. 24. rum. грабъ festinatio alb. grabit rapio grabetia praeda cf. lit. grêbti let. grâbt goth. greipan ahd. grîfan ags. grîpan and. grîpa scr. grbh capere apers. garb Bopp 1. 207. ztschr. 7. 223.

грабли f. ἁρπαγή rapina men.-mih. 242. πλεονεξία avaritia vost. 2. 33. nsl. pl. grablje pecten, irpex rum. грѣблъ.

граблѣние n. ἁρπαγη rapina, raptus svjat. chrys.-lab. men.-mih. tur. duš.

грабъчий -чиꙗ m. homo rapax вѣсьсцни -бьчие hom.-mih. 78.

грабьство n. rapina ex.

грабща m. ἅρπαξ homo rapax ex.-op. 2. 1. 23.

градарь m. κηπουρός hortulanus ant.-hom. prol.-vuk. op. 2. 2. 84. alex. футоурγός hortulanus hom.-mih. pl. nom. -рие op. 2. 2. 58: male αἰπόλος pastor caprarum greg.-naz.

градежь m. φραγμός sepes dial. ioann. ber. alex. - трыновьнь chrys.-lab. срѣдостѣние -жа vost. nsl. gradež.

градина f. κῆπος hortus dial. θάμνος dumetum op. 2. 1. 116.

градинарь m. κηπουρός hortulanus cyr.-hier.

градислава f. nom. propr. feminae lit.-mih.

градитель m. aedificans chron.

градити -ждѫ -дишн vb. οἰκοδομεῖν, κτίζειν aedificare sup. hom.-mih. pent.-mih. ex. op. 1. 123. - хлѣвиноу op. 2. 2. 118. - гнѣздо nom.-barb. городы дворъ vita-theod.

градїште n. φρούριον castrum dial. mon.-serb. городище proph. nom. propr. loci ev.-novg.

градовитьнъ adj. grandine vastans находа -тьмаго облака съставн πληγὴν χαλάζης ἔστησε prol.-mart. serb. gradobitan grandine vastatus stul.

градоблюдение n. custodia urbis mon.-serb.

градодръжатель m. πολιοῦχος urbem tenens.

градодръжьць m. πολιοῦχος urbem tenens.

градозданиие n. aedificatio urbis men.-serb.

градолюбьнъ adj. urbis amans men.-mih.

градолюбьць m. urbis amans men.-mih. prol.-vuk.

градоразорѣнїе n. πολιορκία vastatio urbis.

градъ m. τεῖχος, τοῖχος murus hom.-mih. pent.-mih. mon.-serb. 72. κῆπος hortus sup. 257. ant.-hom. isai. 65 3. - proph. hom.-mih. -παράδεισος paradisus op. 1. 110. hom.-mih. pent.-mih. **оцныи** - id. vost. 2. 91. οἶκος stabulum hom.-mih. πολιτεία civitas op. 1. 153. **плєсати вьнѣ -дл** χορεύειν ἐν τοῖς χοροῖς male iudic. 21. 21. - pent.-mih. nota **-дось** служ.-syn. rum. **гард** sepes alb. garth, gardhi goth. gards domus ahd. gart domus, hortus and. gardr ags. geard: cf. goth. * gairdan lit. gardas, žardis Pott 2. 1. 280: simpliciorem formam rad. habes in gr. lat. χόρτος hortus.

градъ m. χάλαζα grando sup. op. 2. 1. 57. men.-mih. vost. - **огньнъ** κεραυνός fulmen barl. **-дове снѣжьнии** βῶλοι χιόνος massa hom.-mih. - **ндєтъ** trigl. nsl. grad meg. scr. hrâdunî tempestas hrâdinî fulgur gr. χάλαζα e χάλαδϳα lat. grando curt. 1. 181: e germ. schlossen, quod apte Meyer I. 381. contulit, patet, vocem s ab initio abiecisse.

градьникъ m. πολίτης civis sup. 62. πολιοῦχος urbis praeses op. 2. 2. 79.

градьничь adj. ἄρχοντος principis men.-mih. 246.

градьнъ adj. κήπου horti; πόλεως urbis sup. pent.-mih. sin. I. 22. **-на стѣна** prol.-mih. **-ное плѣненїе** svjat. **брєкие -дъное** bon.

градьнъ adj. χαλάζης grandinis chrys.-lab. proph. **каменне -дно** sabb. 156.

градьскъ adj. πόλεως urbis sup. ant. šiš. 73. **стронтєль** - οἰκονόμος τῆς πόλεως vost. **-ка врата** men.-leop. πολιτικός politicus krmč. 106.

градьскъı adv. politice **-дъс-** sup. 204.

градьць m. κώμη vicus ostrom. πολίδιον, πολίχνιον, μικρὰ πόλις oppidulum assem. krmč.-mih. men.-leop. **-дъца** š.-gl. 47. **поусть** - men.-mih. hortus sup. 401. **прѣдѣль -дьчиньскь** in serbia steph.

граждa f. χάλαζα grando exod. 10. 28. - kruš. nsl. graja habd. res ad sepem condendum necessariae razgraja disseptum.

гражданинъ m. πολίτης, ὁ κατὰ τὴν πόλιν civis sup. triod. leont. men.-vuk. krmč. 194: male **-инкь** hom.-mih. 184.

гражданъка f. civis **-нка** ber.

гражданъıни f. civis vost.

гражданьскъ adj. πολιτείας civitatis proph. **-ска жена** prol.-mart.

гражданьство n. πολιτεία civitas sbor.

гражденїе n. aedificatio sup. 214. **грагєнинѣ** mon.-serb.

граждь m. stabulum sup. men.-mih. - **коньскь** ἱπποστάσιον stabulum equorum georg. bulg. graž rum. **гражд.**

гражьць m. mensura quaedam rerum liquidarum **по гражцю вина** vost.

грай m. μέλος cantus krmč. 45. krmč.-mih. 58. - **птиць** bor. xxn. - **птичь** tur. alex. rum. **граю** sermo. rad. gra: nsl. grajati vituperare serb. grajim loquor, grajem crocito lit. gro crocitare.

граканнїе n. crocitatio vost.

гракати -чѫ -чеши vb. κράζειν crocitare chrys.-lab. georg. **грачѫшти врана** svjat.: differt a gr. κόραξ- et lat. crôcire cf. **грьıти.**

грамада f. σωρός, σωρεία acervus - **злокьı** op. 2. 2. 150. **каменне яко на -дѣ лежаше** men.-mih. ὕλη materia paroem. ant. misc. per. 4. 6. šiš. 189. olim iac. 3. 5. - **дръвъ** πυρά rogus dial. **громада** σωρός cumulus vost. op. 2. 1. 172; 2. 2. 265. nsl. grmada trub. boh. congeries meg. rogus habd. bulg. grъmadъ russ. **громоздъ** lit. grumadas, grumodas, gramozdai let. grumada rum. **гръмадъ** cumulus: thema **громъ** cf. serb. gromoran ingens gromula ingens homo; gottschew. grumade grenzstein Elze 51.

грамата f. scriptura nom.-bulg. prol.-mih. krmč.-mih. krk. **-ты** epistola krmč.-mih. **числьными грамотами** krmč.-mih. **-мота** apost.-syn. chron. - **елиньска** op. 2. 1. 135. lit. gromata let. grâmatа scriptura, liber gr. γράμματα.

граматийскъ adj. grammaticus **грамотийскъ** men.-leop.

граматикийскъ adj. grammaticus **-кискомоу хоудожьствоу вьдавь сѣ** prol.-mart.

граматикы f. γραμματική grammatica prol.-mih. prol.-mart. cyr. 3. **грамотvost.** 1. 181.

граматикъ m. grammaticus bon. chrabr. 90. krmč.-mih. gram. 92. **-тигь** mon.-serb.

граматица f. scriptura **-мотица** chron. 1. 105.

граматичьскъ adj. grammaticus dioptr. krmč.-mih. cyr. 2.

граматыа f. grammatica, uti videtur **-мотыа** men.-leop.

грамота v. **грамата.**

грамота f. acervus glag.

грамоштати -таѫ -таєши vb. coacervare glag.

грамъ m. καπηλεῖον caupona vel domus паүль наимь грамь живѣаше съ братнею hom.-mih. 127. cf. **громьница**.

гранесловиѥ n. στιχολογία versuum recitatio op. 2. 2. 2.

гранесловити -влѫ -вишн vb. στιχολογεῖν versus recitare psalt.-int.: male **-неслов-ити** azbuk.

гранесловиѥ n. στιχολογία versuum recitatio isaak. clim.: male **-неловиѥ** ber. alex.

гранесловлѣниѥ n. στιχολογία versuum recitatio isaak.

гранесловльствиѥ n. στιχολογία versuum recitatio isaak.

гранесь m. στίχος versus **не оставлающе на дроүгый - потещи** isaak. pl. nom. **-неси** op. 2. 1. 142. gen. **-несь** op. 1. 150. **-несей** isaak. pat. acc. **-несѧ** op. 2. 2. 458. **-несе** dioptr.-lab. **гранесъ** azbuk. ber.: nota **гранено** i. e. russ. написано azbuk.

граница f. terminus isaak. io.-sin. op. 1. 195. nsl. granica lit. groníče rum. **границъ** germ. grânze dial. graniz.

грашиѥвъ v. **крашиѥвъ**.

грано gen. **-несе** n. στίχος versus; κόσμος ornatus **творна или трагнка гранеса** ποιητικοῖ κόσμοι ἢ τραγικοί op. 2. 2. 40.

гранъ m. στίχος versus cyr. 18. **писмена граны напнсана** cyr. 18. **омирьскый гранъ** vost. op. 2. 2. 25. **граны омировы** vost.: nota **по граномъ** κατὰ στοιχεῖον per litterarum seriem psalt.-theod. **на граны раздѣлма** vost. **гранѣхъ** per. LXXI.

грань f. κεφάλαιον caput; τίτλος titulus krmč.-mih. **титла словеньскымь езыкомь сказаеть се грань, грань же нмѣноуеть се съчетанне или съвькоупленне** krmč. 16. 41. **двѣ грани** op. 2. 1. 64. **грань** ziz. ber. explicatur per уголъ, часть etc. nota sg. dat. et loc. **гранѣ** krmč.-mih. **грань** angulus, limes trigl. cf. russ. **грань**.

граньскъ adj. versus **закона -каго главы** per. LXXI.

грахъ m. κόαμος faba kruš. **гороχоү** op. 1. 36. nota **грахосъ** azbuk. ngr. **γράχος** vent. alb. **grošъ** lens nsl. grah, grahor; grahorica vicia cf. etiam ngr. ἄρακος vent. ἀρακᾶς deh.

граχъ v. **грѣχъ**.

грацанне n. κρωγμός crocitatio georg.-šaf.

грацати -чѫ -чеши vb. κρώζειν crocitare dial. praesens e coniectura cf. **грачь** corvus trigl. et **гракати**.

граштн, граѫ, граюши vb. crocitare **враны**

грающе op. 2. 2. 341. nsl. graja rûbmung dain. 98. grajati vituperare cf. **гракати, грацати** lit. groti et ahd. krâjan crocitare krâwu crocito: vera rad. est gr, unde rad. secundaria gra ztschr. 8. 257.

гребало n. ἐργαλεῖον instrumentum prol.-mart.

гребение n. ἐλαύνειν remigatio.

гребень -ене m. pecten glag. ξάνιον carmen prol. **стрьгати -ньмн** prol.-cip. men.-vuk. prol.-mih. **-ны** prol.-belg. nsl. greben pecten; spina dorsi meg. scopulus habd. grebenit scopulosus habd. serb. greben carmen, promontorium; scopulus mik. grebenit scopulosus mik. croat. grebeni salebrae verant. cf. ngr. γρέμπανος lieu escarpé vent.

гребеньць m. pecten **-ци строүжнмь** pyrg.

гребло n. remus dioptr.-lab. trigl.

гребля f. remus ber., ubi etiam aliae significationes huic vocabulo tribuuntur. nsl. grebljica rutabulum habd. ogrebljica batillum lex.

гребсти v. **грѣти**.

гребъ m. sepulcrum men.-leop. 33. serb. greb.

гребьствьнъ adj. ναυτιλίας navigationis hom.-mih.

гребьца m. ναύτης nauta hom.-mih. saepius.

гребьць m. κωπηλάτης remex hom.-mih. isaak. per. 64. 85. vost. **-ци корабльни** men.-mih.

гребьчьскъ adj. remigum **-ъчьска помощь** io.-clim.

гребьчьство n. ναυτιλία navigatio hom.-mih.

грезновиѥ n. βότρυες uvae **-вне** vost. 1. 101. **гръзновиѥ** men.-saec. XI.

грезновьнъ adj. βότρυος uvae num. 32. 9. - vulg.

грезнъ m. βότρυς uva antch. gen. 40. 11. - vulg. op. 1. 74. **гръзнъ** men.-saec. XI: nota **грьзнъ** per russ. кунина explicari lavr.-op. 20. cf. **гроздъ**.

грести v. **грѣти**.

грѣти, грѣжѫ, грѣбеши vb. scabere **чрѣпинами раны грести** prol.-mart. **раны грести** men.-leop. pectere **власы грѣти** τρίχας φιλοκαλεῖν vost. ἐλαύνειν remigare ostrom. men.-leop. per. **весла грѣбы** hom.-mih. **грѣбыχоү** bor. 56. πηδαλιουχεῖν gubernaculum tenere prol.-mart. inf. **грѣти, грѣсти, грести** serb. grepsti scabere, fricare alb. grevis rado gr. γράφω goth. ahd. graban ags. grafan and. grafa cf. Pott 2. 1. 275. beitr. 2. 170. ztschr. 7. 173.

грети сѧ, гребѫ сѧ, гребеши сѧ vb. cum praepos. о: **огрети сѧ** abstinere cf. dial. russ., **ребовать** aversari.

грива f. χαίτη iuba alex.-mih. 199. **коньска** - nom.-barb. nsl. zlatogrivci serpens (astrum) scr. **grîvâ** collum.

гривьна f. μανιάκης collare georg. vost. ὁρμίσκος monile pent.-mih. kruš. **на гривнѣ сардию** op. 1. 72 κλοιός collare gen. 41. 42. - pent.-mih. vost. **сьнеше желѣзьные -ны сь ѥкме нѫ** men.-mih. op. 2. 1. 56. φελλίον armilla op. 1. 18. num. 31. 50. - pent.-mih. **гривною прокодеши челюсти его** op. 2. 2. 238. dextrale **въ оутвари и -вьлѫ** leont. catena ber. - **цетака** ex.-op. 2. 1. 22. mina **гривна злата** sbor.-kir. 54. **гривьна злата** vita-theod. drachma op. 2. 2. 238. moneta nom.-barb. pecunia š.-gl. 94. bulg. **grivnъ** serb. grivna armilla **гривница кисерна** mon.-serb. 326. lit. grivina rum. **гривнъ** cf. **гривнъ**.

гривьнъ m. κάθεμα torques **гривнъ** iezech. 16. 11. - proph. cf. **гривьна**.

гривьнька f. moneta russica **меншей таланть кмѣетъ въ себѣ .н. гривенекъ** op. 1. 43. **-венке** vost. 2. 175.

гривьнынъ adj. collari, armillae similis, uti videtur **мѣсѧца -вьныѧ** μηνίσκους lunulas isai. 3. 18.

григорий m. gregorius sup. dioptr.

григориѥ m. gregorius krmč.-mih. cyr. 21. - **вєсѣдовьный** dioptr. gen. **-рьѣ** kryl.

григориѥвъ adj. poss. gregorii leont. isaak.

григоръ m. gregorius sup. svjat. op. 2. 2. 430.

гридинъ m. satelles pravda-rusk. pl. dat. **гридемъ** nest. russ. cf. **гридь**.

гридѣти -ждѫ -дишн vb. esse in contubernio vost. e fontt. russ.

гридь m. satelles **отъ гридей и отъ чиноѫ** ἐκ τῶν ταγματικῶν **соущихъ** во **гридѣхъ** τῶν ἑταιρειῶν vost. russ.

гридьба f. satellites chron. russ.

гридьница f. satellitum domus chron. russ. lit. **gríničia** gesindestube.

гридьня f. satellitum aedes **гридьня** per. 33. 39. russ. and. grid domus.

гримание n. strepitus **-ньи ороужьи** op. 2. 2. 85.

гримати -маѫ -маеши vb. sonare **пачь имѣше, онъ -маѭць до нєбєси** op. 2. 2. 85.

гримѣти v. **грѣмѣти**.

грипьсовъ adj. γρυπός gryphis alex.-mih. 4.

грипьсъ m. γρύψ gryps alex.-mih.

гричь m. κόων canis azbuk.

гробништи n. μνημεῖον sepulcrum sup. pat. dial. io.-sin. pat.-mih. men -mih. **гроби и -ници истѣцаѥма** hom.-mih. σωρός cumulus vost.

гробништьнъ adj. sepulcri.

гробиѫ adv ἄρδην omnino **гробию** op. 1. 118. malach. 4. 6. - op. 2. 1. 117.

гроблы sepulcrum op. 2. 2. 298. fossa chron. per. azbuk.

грободѣлы f. τυμβοχόος adgestor tumuli.

гробокопатель m. τυμβοχόος adgestor tumuli; τυμβωρύχος qui sepulcra effodit, depraedatur op. 2. 2. 127. nom.-mik. 36. pat. io.-sin. chrys.-lab.

гробокопати -паѫ -паеши vb. sepulcra effodere chrys.-lab.

гроборъ̀ыльникъ m. τυμβοχόος adgestor tumuli pat.

гроборъ̀ытель m. τυμβοχόος adgestor tumuli georg. psalt.-vuk.

гроборъ̀ыя m. τυμβωρύχος sepulcra effodiens et depraedans krmč.-vost. cf. serb. groboder stul.

гровъ m. fovea lavr.-op. 12. ταφή, τάφος, μνημεῖον sepulcrum sup. ostrom. hom.-mih. cloz I. 740. 919. lit. grabas.

гробьница f. κοιμητήριον coemeterium krmč. krmč.-mih. men.-vuk. dial. per. 56. prol.-cip. men.-mih. typ.-chil. steph. serb. grobnica rum. **гропницъ**.

гробьнъ adj. μνημείου sepulcri sup. **-бънъ** cloz I. 745. 917. sup. **-на риза** hom.-mih. **-нѣ тать** τυμβωρύχος sepulcra depraedans psalt.-vuk. krmč.-mih. **-но поглѣданиѥ** leont. **-но съпланиѥ** τάφος tumulus **-но сьнитиѥ** cloz I. 754. ὑπόγειος subterraneus sup. 351. ὁ ἐν ᾅδῃ qui in inferis est sup. 348.

грожениѥ n. φρίκη horror op. 2. 2. 201. ioanu.

гроза f. φρίκη horror sup. oct. cloz II. 6. greg.-naz. aut. misc. io.-sin. hom.-mih. leont. sbor.-kir. 44. τάρταρος tartarus svjat. op. 2. 2. 262. 400. ephr.-vost. rum. **гроазъ** cf. lit. grumzda.

грозавъ adj. foedus mir. 116. rum. **грозав** id.

гроздиѥ m. uva, ficta persona **-диѥ** frag.-serb.

гроздиѥ n. βότρυες, σταφυλαί uvae. pat. pent.-mih. krmč. krmč.-mih. dial. misc. io.-sin. typ.-chil. - **соущено** mir.

гроздовина f. βότρυς uva ex.

гроздовиѥ n. uvae **оузрѣшѥ виничиноу -ѥмь** pro **виничиноу и гроздовиѥ** num. 13. 24. - pent.-mih.

гроздовъ adj. βότρυος uvae ex.-op. 2. 1. 16. triod. ioann. **-ва кръвъ, кръвь** bon. pent.-mih.

гроздовьнъ adj. uvae glag.

гроздъ m. σταφυλή uva; βότρυς racemus georg. ant. antch. prol. prol.-mart. hom.-mih. dioptr. typ.-chil. io.-sin. nom.-bulg.: nota pl. gen. **гроздний** hom.-mih., unde patet, olim fuisse **гроздь**, gen. **гроздн** cf. **гвоздъ** et **грознъ**.

гроздьнъ adj. βότρυος uvae prol.-mih. **-дьна мати** vost. 1. 89.

гроздьць m. σταφύλιον uva.

грозити -жѫ -зиши vb. ἀπειλεῖν minari **грозитъ тѣмѣ** vost. - **сѧ** id. - **на кого** tur. sbor.-kir. 47. - **сѧ** horrere **да ни -зить се его** chrys.-lab. nsl. groziti terribilem reddere: brada ga grozi; groziti koga terrere; groziti se komu minari; meni se grozi horreo hung. lit. grumzd minari.

грозновие n. βότρυες uvae, racemi sup. **гръз-** lavr.-op. 39.

грознъ βότρυς, σταφυλή uva sup. ostrom. proph. vost. 2. 17. **грѣзнъ** io.-clim.: nota **грознь** op. 2. 2. 53. **грознь зелень** ὄμφαξ uva immatura proph. cf. **гроздъ**.

грозьница f. πυρετός febris grom. men.-mih. leont.

грозьно adv. terribilem in modum **-зно** chron.

грозьнъ adj. φρικτός, φρικώδης horribilis ant.-hom. op. 2. 2. 181. **-но видѣние** hom.-mih. ioann. **страшно и -зно испытание** sim. I. 10. **змиѩ великъ и** - men.-leop. ἄγριος ferus - **можь** men.-vuk. γοερός lugubris **-но рыдание** men.-vuk. **-зны слъзы** misc.-serb. timidus **царю -зноу къвшю** lavr.-op. 43.

громада v. **грамада**.

громача f. maceries glag.

громовидьно adv. βροντοειδῶς uti tonitru **-дно** men.-vuk.

громовидьнъ adj. βρονταῖος tonitrualis prol.

громовъ adj. βροντῆς tonitrus greg.-naz. **-сынь** krmč.-mih.

громовьнъ adj. βρονταῖος tonitrualis - **плачь** sabb. 64.

громогласьно adj. uti tonitru men.-vuk.

громогласьнъ adj. βροντόφωνος vocem tonitrui similem habens hom.-mih. mir. **-сиимь плачемь** sabb. 122. **-сиаи** f. neuma vost.-op. 653.

громоименитъ adj. a tonitru nomen habens steph.

громонарѣченъ adj. a tonitru nomen habens steph.

громопламеньнъ adj tonitru et flammam emittens alex.

громъ m. βροντή tonitru sup. ostrom. nsl. grom; grm habd.

громъ m. significatio nobis ignota: **пьсь громъ привезлнь** ant.-hom. cf. **грамъ** et **громьница**.

громъıхъ vox obscura: **отъ кладоущихъ громыхъ** παρὰ τῶν θυόντων τὰ θύματα deut. 18. 3. bibl.-mat. 54.

громьникъ m. βροντολόγιον brontologium grom. ex.

громьница f. καπηλεῖον caupona **-мница телесемъ** vost. e cod. saec. xv. cf. **грамъ**.

громьнъ adj. βροντῆς tonitrus sup. misc. hom.-mih. βρονταῖος tonitrualis **-мѣнъи гласъ** greg.-naz. - **глась** prol.-mih. **топоръ** - russ. **гласъ громна придѣ** bor. xxi. **громнаи** neuma sbor.-kir. 33. 34. vost.-op. 652. - **свѣтлаи** vost.-op. 652.

гротъ m. κόνδυ calyx greg.-naz. nsl. grot meliuski infundibulum molare habd. grod posoda v mlinu, v ktero se žito vsipa, da potem po koritcu na kamen pada serb. grot; grotlo fauces cf. ahd. grunt.

грохотание n. καχασμός cachinnatio krmč. **смѣхъ -нием ѣ творити** ἐπικαχάζειν cachinno excipere krmč.-mih.

грохотати -шта -штѧи vb. καχάζειν cachinnari chrys.-lab. pat. - **сѧ** id. svjat. ephr.-vost. men.-leop. nsl. grohotati se lex.

грохотъ m. δοῦπος sonitus dial. pat.-mih. **на землю съходе дъжда - творить** chrys.-lab. καχασμός cachinnus ant. krk. **смѣяти сѧ -тому** kozm. **она -тому въсмѣяла сѧ** antch. nsl. grohot habd. russ. грохать ridere rum. **грохот** grunnitus.

грохотьливъ adj. βρασματώδης successioni similis, magnus **смѣхове -ви** greg.-naz.

грохотьнъ adj. cachinni - **смѣхъ ἐχχεχυμένος** effusus men.-mih.

груда f. βῶλαξ gleba **расыпоуеть се** - chrys.-lab. - **земьна** chrys.-lab. - **снѣжьна** chrys.-lab. - **росна** βῶλος δρόσου gutta roris cyr.-hier. nsl. gruda; grudast scaber: paper - habd. cf. serb. grun gleba mik. grumen: grumen ognja jasna živ. 36. croat. grumenje coll. hung. lit. grodas; grudziu, grusti let. grûzu pinso.

грудавъ adj. τραχύς aspe- **-давымъ поутемъ** vost.

грудникъ adj. τραχύς asper io.-dam.

грудие n. βῶλακες glebae; βῶλος arcola iez. 17. 7. proph. op. 1. 106. - **росьное** βῶλοι δρόσου guttae roris vost. iob 38. 28 - proph. **грозъдие** vost.

гроудькъ adj. τραχύς asper пжть -д'кнъй greg.-naz. **гроудьный поутъ** psalt.-theod.

гроудькъ m. νοέμβριος november ev.-saec. xiii. - vost. op. 1. 262. grom. ev.-bulg. - pokl. l. 20. š.-gl. 40. **по гроудьноу поутн, кѣ бо тогда мѣсаць гроудень**, рекше **новкрь** lavr. december alex. croat. grudeп decembor hung.

гроудьдие v. **гроудьние**.

гроуıнсъ m. arbor quaedam **лешника злошшнаго гроуıниса сладка кроушалыца** frag.-serb.

гроуша f. ἄπιος pirus vost. nsl. hruška: nota hruška kakor buče cucurbitinus lex. serb. kruška lit. gruše, krauše.

гроуıтьнне n. pusillanimitas **цѣлнне печали и гроуıнению** aut.-vost. **печали и гроуıнию** antch. psalt.-syn. usl. grustiti se taedio capi hung. se mu ni grustilo krell. hung. uzgrušćen pertaesus habd. grušća. prigrušćeuje taedium habd. croat. grusti se taedet vzgrušćen pertaesus grušća taedium verant. serb. grustiti se; grusti mi se taedet me stul. dogrustiti facere nauseam mik. grstiti nauseare: grsti mi se cf. pol. gruszyć vexare.

грѣва f. ὀπισθότονος convulsio, qua corpus retro flectitur deut. 32. 24. - pent.-mih. nsl. grba curvitas, gibbus habd. gibbus rib. ruga lex. hung. serb. grba rum. **грѣвъ**.

грѣвкавъ adj. κυρτός gibbosus kruš. dioptr. hom.-mih. pent.-mih. **-ко дрѣво** misc. 9. nsl. grbav, grbavec habd. croat. pravus hung.

грѣвавьство n. καμπολότης curvitas **горкio.-dam.**

грѣвать adj. κυρτός gibbosus nsl. grbast curvatus, gibbosus, rugosus, contractus, caperatus lex. zgrbašćen trub.

грѣвѣжь m. dorsum **грѣвѣже горлнь отьдѣлнвь** chrys.-lab. sensus dubius.

грѣвоносъ adj. uasum aduncum habens **горк- alex.**

грѣвъ m. νῶτος dorsum pat. meп.-leop. ὀπισθότονος convulsio, qua corpus retro flectitur **конець грѣва** ἰσχίον coxa georg.: nota σορός arca funebris **въ горкѣхъ** op. 2. 2. 142. in marg. nsl. grb; grbati contrahere meg. bulg. **грѣвінть** scr. džrubh, džrbh oscitare, luxari rum. **гърбок** curvus **гърбеск** curvo alb. **kъrbišt** spina dorsi cf. lit. grubus asper ir. gerbach rugosus ir.-gl. 85.

грѣва f. ῥάχις spina dorsi ioann. 169. **горбь** morbus quidam azbuk.

горгоутивъ adj. τραυλός balbus pat.-šaf. 68. 189. **мнханль царь грьгоутивь** men.-vuk. prol.-cip.: rectius fortasse **грьгжтивъ**. cf. usl. grgati, grgotati minarrire kakor golobi lex.

грѣди v. **гражд**.

грѣдити сѧ -ждж сѧ -дпши сѧ vb. ὑπερηφανεῖν superbire ant. ephr. greg.-naz. proph. leont. chrys.-lab. š.-gl. 84. γαυριᾶν superbire greg.-naz. φυσᾶσθαι superbum fieri šiš. 89. 238. krmč.-mih. **гърдить сѧ** apost.-syn. **грѣдить се и възнанмаетъ сѧ** frag.-serb. **не грѣждж сеıе** vost. nsl. grdi se mi taedet me.

грѣдовати -доүж -доүеши vb. ὑπερηφανεῖν superbire prol. ὑποτύφεσθαι cupiditatis igne macerari prol.-cip. men.-vuk.

грѣдолюбие n. superbiae amor psalt.-int.

грѣдомждрь adj. ὑπερηφανής superbus.

грѣдомждрьствовати -коүж -коүеши vb. ὑπερηφανεῖν superbire.

грѣдопосьлнкъ adj. ὑπερηφανής superbus.

грѣдоносьнъ adj. superbus.

грѣдость f. ὑπερηφάνεια superbia ioann. krmč. antch. leont. ἀλαζονεία arrogantia krmč.-mih. αὐθάδεια insolentia krmč.-mih. τρόμος tremor deut. 2. 25. - pent.-mih. **гърдость** sbor.

грѣдостьнъ adj. ὑπερηφανής superbus ant. antch. pat. dial. io.-sin. chrys.-lab.

грѣдоүстьць m. superbe loquens **гордalex.**

грѣдъ adj. ὑπερηφανής superbus; ἀλαζών arrogaus krmč.-mih. šiš. 48. φροακτίας ferociens man. **рьда вын** sabb. 113. σοβαρός fastosus mar. αὐστηρός austerus greg.-naz. φρικτός horrendus sup. hom.-mih. men.-mih. svjat. op. 2. 2, 150. vost. **фовзерос** terribilis sup. op. 1. 110. ex.-op. 2. 1. 24. **грьдо лнце** hom.-mih. **грьдо око** men.-mih. **грьдо вѣ вндѣти** hom.-mih. **гърдаго грѣха** krmč.-vost. **крьıение свето и грьдо** hom.-mih. **страшьнь и грьдь соудиы** sim. l. 9. **грьдоıе и страшьноıе соудище** ibid. **страшьнь образь и грьдь** hom.-mih. **грьда и чюдька тайна** ibid. **грьдь львь** men.-mih. πληκτικός rixosus **гордый и лютый** op. 2. 2. 150: nota comparat. **гръждий**: **горжий всѣхъ царь** vost. nsl. grd deformis scr. grdh appetere cf. **съгрѣдити** contrahere.

грѣдъıни f. ὑπερηφάνεια superbia pat. ant. antch. pat.-mih. ἀλαζονεία arrogantia krmč.-mih. τῦφος fastus cloz l. 612. μεγαλαυχία ostentatio sup. hom.-mih. **-ıа** hom.-mih.

гръдъныникъ m. homo superbus **гърд-** ephr.-vost.

гръдънынъ adj. ὑπερηφανείας superbiae ephr. **доуха** - ephr.-belg.

гръдьнъ adj. superbus **-дьнаго срѫдьца** vost.

гръдѣ adv. superbe sup. 79. - **и цѣсарьскы** gr.g.-naz.

гръдѣливъ adj. ὑπερήφανος superbus ioann.

гръдѣние n. ἀλαζονεία fastus ant. pat. isaak. - **кнезь** hom.-mih. **горд-** op. 2. 2. 154.

гръдѣти -дѣѭ -дѣюши vb. ὑπερηφανεῖν superbire pat. - **сѧ** io.-sin. ὑποτύφεσθαι cupiditatis igne macerari: male **грьдоуща** prol.-lab.

гръжденние n. superbia sup. 250.

грькаво adv. balbutiendo - **глаголати** de puero mir. 91.

грькавъ adj. balbus, in margine pro **травлоуѭ** dioptr. **горк-** dioptr.-vost.

грьканиѥ n. gemitus turturis **грьк-** mon.-serb. 63.

грькати -каѭ -каюши vb. φθέγγεσθαι sonum edere: de columba op. 1. 118. **голоуѧе -кающе** vost. nsl. grgati: gurgati kakor golôbi lex. grkati: grličica grče prip. 314.

грько v. **горько**.

грькъ m. ἕλλην graecus sup. georg. ioann. ῥωμαῖος romanus man. men.-vuk. **грекомъ** op. 2. 2. 152. **роумѣне и греци** vost. **въ грькы прнѣѣгъ** men.-mih. **поусти мене въ грькы** bell.-troj. 11. **понти въ грькы** ibid. 10. 37. **изъ грекъ** meth. 4. chron. **къ грьцѣхъ** bell.-troj. 8. 13: male **грьгъ** krmč. 230. **грькь лесница естъ** misc. goth. kreks alb. grĕk graecus gŗkinjъ f: nota lit. grikas let. griki russ. **греча** rum. **χρишкъ** polygonum fagopyrum cf. it saraceno fr. sarrasin pol. gryka, pohanka, tartarka et Pott 2. 1. 127. 801.

грькъ v. **горькъ**

грькъıни f. ῥωμαία romana, graeca **грькина** prol.-mart.

грьлистъ adj. magnum collum habens vel potius valde clamans ex.

грьлица f. τρυγίον turtur kruš. ioann. georg. misc. peut.-mih. sim. II. 8. nsl. grla prip. 314.

грьличица f. turtur kruš.

грьличишть m. τρυγίον pullus turturis sup. prol.-vuk. cloz I. 903. **гър'личица** ostrom.

грьло n. φάρυγξ guttur hom.-mih. λάρυγξ guttur hom.-mih. λαιμός gula chrys.-lab. πρόλοβος ingluvies peut.-mih. τραχηλος collum **облокнза и за грьло** men.-mih. φωνή vox proph.-mat. 47: nota **грьло чрѣвьно** io.-sin. nsl. grlo guttur; qui valde clamat dain. 110. nagrline ženske habd. rum. **гърлъ** gurges, rivus. rad. scr. gr deglutire cf scr. gîr vox.

грьмие n fruticetum **громе** ex.

грьмъ m. fruticetum misc. φυτόν frutex **виноньчьнъ грьмъ** ἄμπελος vitis ex.-op. 2. 1. 16. **въ грьмоу** zlatostr. **въ громѣ** ἐν φυτῷ paroem. nsl. grm serb. grm fruticetum, racemulus mik. cf. lit. krumas let. krûms et ahd. brâma brombeere ags. brôm myrica, scopae.

грьмѣждьнъ adj. lippiens **очи грьмѣждьнѣ** svjat. vost. 1. 484.

грьмѣждь m. λήμη gramia **не глаголи ми гремѣждьнй и слезъ** op. 2. 2. 116 **очью громѣжда чистить** ephr.-vost. cf. vocem slav. cum lat. gramia.

грьмѣние n. βρόντημα tonitru.

грьмѣти -млѭ -мишн vb. βροντᾶν tonare sup. prol. **гримить**, **гримѧщемоу** cyr.-hier. cf. scr.* bhram in bhrama, bhramara etc. ztschr. 6. 152, ь mutato in r.

грьнило n. χωνευτήριον fornax ad conflanda metalla georg. **злато отъ -ла** men.-leop. sg. loc. **горнилѣ** chron. nom.-mik. 81. cf. **-нилъ**.

грьнилъ m. χωνευτήριον fornax ad conflanda metalla ant. triod. pat.-šaf. 47. 283. **горнъıлъ** cyr.-hier.

грьниль v. **грьнъıль**.

грьнъ m. lebes **горнъ** trigl. **съковати горнъ великъ** men.-leop. **въ горноу** nest. cf. **грьниць**.

грьнъıль m. χώνη, χωνευτήριον fornax ad conflanda metalla men.-mart. **грьнъıлъ** paroem. sg. acc. **гьрнъıль** op. 2. 2. 61. loc. **искоушаѥть се ако злато въ -ныли** io.-sin. **горнъıль** zach. 11. 13. - proph. **въ грьнили** isaak. **въ грьнили** paroem. **грьниль велей** prol.-mart. rad. ghr, unde etiam fornax.

грьниць m. λέβης lebes ant. dial. χύτρα olla antch. **гър'ниць** svjat. **грьниць** vost. 1. 261. **горниць** sbor.-kir. 12. op. 2. 2. 186. χωνευτήριον vas ad liquefacienda metalla serb. grnac.

грьньчарокъ adj. poss. **κεραμέως figuli** cyr.-hier.

грьньчарь m. κεραμεύς figulus sup. 295. op. 1. 88. proph.

грьньчарьскъ adj. κεραμέως figuli proph. **глина -ка** vost. 1. 459.

грьсть f. δράξ pugillus oct. triod. ant.

anteh. pent.-mih. chrys.-lab. men.-mih. - моукы; - моучимь hom.-mih. - отъ крашна dioptr. χείρ manus pent.-mih. горсть lavr.-op. 35. σπιθαμή spithama georg.: male горѣстью πυγμή crebro marc. 7. 3. - op. I. 238. alb. grušt. radix грѣт cf. tamen etiam lit. grinšte let. grîste et lit. grenz.

грѣтанити- нѣж -нити vb. λαρυγγίζειν vociferari greg.-naz.

грѣтаноѣ́сиѣ n. πολυφαγία edacitas горѣзіz. ber.

грѣтаноѣ́сьникъ m. λαρυγγίτης vorator.

грѣтань -ни m. φάρυγξ guttur hom.-mih. dioptr. λάρυγξ guttur sup. isaak. ex.-op. 2. I. 19. γαγγαρεών guttur men.-vuk. γλῶσσα lingua pent.-mih. sg. dat. -ни isaak. bon. instr. -нємь bon.: minus bene sg. gen. -на men.-vuk.: in fontt. russ. f. per. 17. 25. cf. lit. gerkle, gerklis.

грѣтаньнъ adj. λάρυγγος, φάρυγγος gutturis prol. men.-vuk. -ноѥ оуслажденіе io.-sin.

грѣцкъ v. грѣчьскъ.

грѣчинъ m. graecus nom.-bulg. sim. I. 25. chron.

грѣчити сѧ -чѫ сѧ -чиши сѧ vb. contrahere se georg. misc. nsl. krč, krčiti serb. grč, grčiti magy. görcs rum. кърчиз torqueo вгърчиск contraho.

грѣчьнъ adj. pulchre gemens горлица доврогорчьна op. 2. 2. 424.

грѣчьскъ adj. ἑλληνικός graecus sup. chrabr. 89. грьч- svjat. елиньскъ, сирѣчь грѣчьскъ men.-leop. ῥωμαίων romanorum, graecorum greg.-naz. man. грѣцкъ bell.-troj. 17. грьцкъ asên 9.

грѣчьскы adv. ἑλληνιστί graece грьч- ostrom. prol.-mih. грѣчьскы ѕ.-gl. 50. - глаголати prol.-vuk. - бесѣдовати leout. -кын ex. грьчькы men.-mih.

грѣжа f. torsio stomachi trigl. cura мирскаѧ грижа isaak. moeror грижа и мька, плачь и грижа bulg.-lab. грѣжьнъ: грижни людиѥ ibid. nsl. griža dysenteria serb. griža rum. грижъ cura грижеск curo. nobis a грѣз derivandum videtur.

грѣзаниѥ n. morsus nom.-bulg. змиино - sborn. vost. 1. 280. 332.

грѣзати -зѫ -заѥши vb. δάκνειν mordere sborn. šiš. 122. ant.-hom. vost. 1. 328. кобыла -заѭщи и пероущи men.-mih. - сѧ τιτρώσκεσθαι vulnerari hom.-mih. 29.

грѣзѣниѥ n. δῆξις morsus sbor. morbus quidam glag. cf. грѣжа.

грѣсти, грѣзѫ, грѣзеши vb. δάκνειν mordere pat.-mih. - зелиниюѫ sborn. - кыляѥ польско men.-mih. - травоу lavr.-op. 52. - сѧ: желѣзоу грѣзоущю сѧ къ тѣло vita-theod. - оустнѣ свои vost. κόπτεσθαι plangere грѣзѫ сѧ о нашемь спасении op. 2. 2. 117: male грызеци men.-mih. nsl. griz morsus meg. habd. cholera lex. cf. pruss. grêsingas lit. grėžu, grėšti; graužu, grausti let. grest.

грѣза f. ἰλύς lutum ex. ber. nsl. grez f. coenum habd. v blatu ali v zagrezi habd. grezno abyssus lex. cf. гряза.

грѣзъ m. ἰλύς lutum greg.-naz. cf. грязь.

грѣзьнъ adj. ἰλύος luti greg.-naz. θολερός turbidus cf. грязьнъ.

грѣѭниѥ n. calor -ниѥ слѣньчно vost. 1. 66.

грѣѭти, грѣѫ, грѣѭеши vb. θερμαίνειν, διαθάλπειν calefacere io.-sin. грѣѭще sup. грѣѭемъ sup. scr. gharma calor cf. грѣѭти.

грѣхнѣти -нѫ -нѣши vb. κινδυνεύειν periclitari жизни своеѧ грѣхнѣши vost.

грѣховати -хоуѫ -хоуеши vb. ἁμαρτάνειν peccare pat.

грѣховьнъ adj. ἁμαρτήματος peccati; ἁμαρτιῶν peccatorum sup. pat. кнѣ- -на страсть sborn. адъ - bulg.-lab.

грѣхолюбникъ adj. φιλαμαρτήμων amans peccata ant. anteh. op. 2. 2. 266.

грѣхолюбиѥ n. peccatorum amor triod.

грѣхолюбьнъ adj. φιλαμαρτήμων amans peccata.

грѣхолюбьца m. amans peccata psalt.-int.

грѣхопаданиѥ n. peccatum glag.

грѣхопадати -даѫ -даѥши vb. ἁμαρτάνειν peccare.

грѣхопадениѥ n. ἁμάρτημα peccatum ant.

грѣхоцѣлынъ adj. peccata sanans russ.

грѣхъ m. ἁμαρτία, ἁμάρτημα peccatum sup. ostrom. ἔγκλημα crimen sup. - любодѣиныи prol.-cip. -хомь ἀκουσίως invitus op. I. 27. пролнти -хомь потнрь nom.-barb. повинѣть -хомь дроугаѧ сѧ οὐκ εἰδώς imprudens deut. 19. 4. - pent.-mih. cf. duš. 65. 191. грѣхъ greg.-naz. pat.: nota -хъми cloz II. 5. sim. I. 22. pruss. sg. acc. grikan lit. grêkas let. grêks rum. греш mendum. Böhtlingk, Wörterb. 2. 881. грѣхъ contulit cum ghr: das gewissen brennend.

грѣшати -шаѫ -шаѥши vb. ἁμαρτάνειν peccare triod. стрѣлцн нищо роукама своима не -шаху alex.-mih. 117.

грѣшеніе n. peccatum sup. 442.

грѣшити -шѫ -шиши vb. ἁμαρτάνειν aberrare, peccare sborn. prol.-vuk. -шивкыи ѥлена men.-vuk. -шни ѥго prol.-mih. -

сѧ lavr. nsl. zgrêšiti a scopo aberrare rum. **грѣшѣск** pecco.

грѣшьникъ m. ἁμαρτωλός peccator sup.

грѣшьница f. ἁμαρτωλός peccatrix sup.

грѣшьничь adj. poss. ἁμαρτωλοῦ peccatoris.

грѣшьнъ adj. ἁμαρτωλός peccans sup. ostrom. aut.-hom.

грѣшьньство n. ταλαιπωρία miseria svjat. op. 2. 2. 393. lavr.-op. 21.

грѣшьць m. error athan.

грѣѭти, грѣѭ, грѣѭшн vb. θερμαίνειν calefacere ioann. dioptr. **грѣѫть** antch. - сѧ ostrom. leont.: nota bulg. **звѣзда грѣѥ** pokl. 1. 21, ergo **грѣ** splendere nsl. grivenje fotus ler. gretiti se: greti se calor incipit (vere) oberkr. cf. **грѣѭти.**

грѧда f. δοκός trabs nom.-bulg. vost. area trigl. nsl. greda; greda iz drevesa trub. serb. greda croat. greda lit. grinda. grindis let. grids magy. gerenda ngr. γρεντά vent. rum. **гриндъ.** cf. lit. grendu, gręsti deglubere et **одръ.** huc trahe nsl. gredelj pflugbalken magy. gerendély rum. **гриндѣю.**

грѧдъ m. δοκός trabs vost.

гряза f. coenum **вскѫ страстнѣ -зоу** vost. e cod.-saec. xiv. βόρβορος coenum **-зю** cyr.-hier. cf. **грѣза.**

грязднти сѧ -ждѫ сѧ -зднши сѧ vb. στύφεσθαι densari - **отъ стоудѣнн** ephr.-vost.

грязнѫти -нѫ -нѣши vb. cadere **гревноу дьжды** prol.-vuk.

грязь f. coenum psalt.-int. 187. o russ.: adde **грязокъ** per. 66. 111. cf. **грѣзъ.**

грязьнъ adj. θολερός turbidus **гревьнь** ant. 50. **житѣе грѣзньно** men.-leop. 28. psalt.-int. 255. cf. **грѣзьнъ.**

грязѣти -жѫ -зншн vb. καταφέρεσθαι demitti, immergi **-зацрилъ** psalt.-theod. **ковчегоу -зацюу** τῆς κυβωτοῦ τοῦ ὑποβρυχίου navi submersa kozm.: vost. habet **грязнти.**

грястакъчьнъ adj. cartilagini similis **-кочное** ex. cf. nsl. hrustec, hrustanec russ. хрящь cartilago.

грясти, грядѫ, грядѣшн vb. ἔρχεσθαι venire sup. ostrom. sim. I. 13. **отъ коудоу грядѣши**; greg.-lab. πορεύεσθαι ire ostrom. šiš. 37. ἐπείγεσθαι properare hom.-mih. **грядн** δεῦρο veni ostrom. **грядѣте** δεῦτε venite hom.-mih. **жестокъшимь поутьмь грясти** io.-clim. **гряды, грядѫштѣ** ἐρχόμενος veniens clox I. 39. ἐπερχόμενος veniens šiš. 152. μέλλων futurus ostrom. clox I. 874. **дъжды грядѣтъ krk.**: nota **грѣ** it š -gl. 96. nsl. grem eo serb. part. grede cf. russ. **нагрянуть** irruere. eum nsl. vigred f. ver cf. germ. der grosse ausritt, welcher jährlich am S. Georgentage gefeiert wird. Stenb, Das baierische Hochland 313. cf. lat. gradi goth. grids f. gressus ahd. ags. grad et ahd. scritan and. scridha ztsch. 7. 184: fortasse tamen rectius cogitabis de ags. grindan molere. ita ut vere significet terere (viam).

грѧкѣнннъ adj. poss. grąbešae **гроукѣшlit.-mih.**

грѧвитель m. ἐρεθιστής provocator; protervus alex.

грѧкланнне n. μείωσις imminutio **гроуклание** op. 2. 2. 303.

грѧко adv. imperite - **написати** op. 1. 221. ev.-syn. b.

грѧкость f. ἰδιωτισμός rusticitas ant. tur. ex. **не забрите гроукости моюй** vita-theod. σφάλμα mendum prol.-cip. proph. isaak. men.-vuk. **гроукость** svjat.

грѧкъ adj. ἄπειρος imperitus greg.-naz. ἄγροικος imperitus sup. 280. ἀμαθής ἰδιώτης rudis, plebeius sup. hom.-mih. op. 2. 2. 54. ant. pat. ioann. kozm. isaak. sabb. 196. φαῦλος malus greg.-naz. **грѧки стнси** dioptr. - **кндѣннемь** hom.-mih. **въ гроукѣнихъ изыкъ** svjat. comparat. **грѧкльнй: гроукльнй** men.-mih. **грѧкльй** sup. nsl. grôb rudis meg. inurbanus lex. grôbo storiti asperare lex. grobina atechnia lex. serb. grub invenustus, turpis mik. croat. grub, grubota verant. cf. let. grumb-t rugari.

грѧкѣнни f. ἰδιωτεία inscitia ex.-op. 2. 1. 22. **по гроукѣнни то сѣтворн** men.-mih. **простн мѣ гроукѣнне** ibid. ἀτόπημα ineptia vost.

грѧкьнъ adj. stultus **-на рѣчь** iv.-mih.

грѧкѣ adv. ἀφρόνως stulte pent.-mih. dioptr. op. 2. 1. 55. ἀφυῶς inepte men.-mih. **гроукѣ** op. 2. 2. 410. **гроукѣ жнкоуцн** op. 2. 2. 116.

грѧгъ m. instrumentum quoddam **да** ὁ**держѫтъ грѧгомъ кьсѫ глнкѫ жго** sup. 196. 28.

грѧдь f. στηθόνιον, στῆθος pectusculum **гроудн** ex.-op. 2. 1. 29. prol. pent.-mih. kruš. exod. 29. 26. 27; lev. 13. 29. - vost. lev. 7. 34; 8. 29. **гръдн** codd.-bulg. bulg.-lab.: saepissime plurali pat.-mih. 176. misc. 41. pent.-mih. hom.-mih. nom.-barb. vost. 1. 201. osl. grudi pectus habd. bulg. grȕdi serb. grudi pectus; pectus bovillum stul.

гржжати -жажѫ -жажѣши vb. βυθίζειν immergere sbor. alex.

гржзило n. baptisterium trigl.

гржзити -жѫ -зиши vb. βυθίζειν immergere trigl. - сѧ obich.

гржстоко adv. difficulter гроуѕтоко истоупиша отъ мира ephr.-vost.

гржстокъ adj. χαλεπός saevus, molestus snp 182. χαλεπώτατος мѣсто гроуѕтоко ephr.-vost.: alius cod. -стъко.

гржстость f. calamitas гроуѕтость ant.-vost.

гржстъкъ v. гржстокъ.

гтинъ v. готинъ.

гоуба f. ἀπώλεια exitium iob 27. 7. - mat. 54.

гоубитель m. τύραννος tyrannus; ὀλοθρευτής, ὀλοθρεύων exterminator, perniciosus greg.-naz. chrys.-lab. šiš. 83. cloz I. 315. 824. bon. men.-mih. sup.

гоубительнъ adj. λοιμικός pestilens ant. огнь - трьсти ioann. perniciosus лихам ѣдь ѥсть -на sborn.

гоубителѣскы adv. perniciose sabb. 132.

гоубительство n. ὄλεθρος pernicies ant. ephr. chrys-lab. змиꙗ, ѥгоже - кѣси vost. θάνατος mors vost.

гоубити -блѭ -бити vb. ἀπολλύναι, ἀφανίζειν, λυμαίνεσθαι, ὀλοθρεύειν, perdere sup. ant. dial. per. 27. 6. vost. men.-mih. antch. cyr.-hier. - дꙋшю и славоу sbor.-kir. 65. - дѣти и скоть prol.-mih. - цркви apost.-syn. παραχαράττειν turbare - истиноу men.-mih. nsl, gubiti habd. zguba.

гоубление n. ἀπώλεια perditio -лен-chron.

гоубьнъ adj. caducus - вѣньць men.-leop.

гоубьць m. perditor glag.

гоудити -ждѫ -диши vb. ἐκμυκτηρίζειν deridere cyr.-hier. διαβάλλειν calumniari psalt.-theod. βλασφημεῖν blasphemare krmč.-vost. cf. коудити.

гоужденне n. calumnia -жен- apost.-syn.-mat. 21.

гоульнъ adj. magicus ни -наꙗ словеса оустъдѣти сѧ створиша; -наꙗ, рекше вълшебнаꙗ lavr.-op. 22.

гоумьно n. ἅλων area sup. ostrom. ioann. ἀποθήκη horreum greg.-naz. io.-clim. scribitur etiam гоумно prol.-mart. prol.-mih. mon.-serb., nsl. gumno hung. gumlo, gumla dain. gubno lex. trub. guvno habd. cf. jugno lex.

гоумьнынъ adj. ἅλωος areae prol.-mart. стогъ гоумьнынь hom.-mih. -менынъ men.-leop.

гоумьнъце n. κουρα tonsura krmč. 122. krmč.-mih. 148. главоу постригаѥтъ, рекше соущее на главѣ - ibid. 145. tur.

гоуса f. praedones mon.-serb. придоше на свѣтыѥ отьцѣ -сою prol.-mih. 110. croat. gusa praedo гоусити mon.-serb. duš.

гоусарь m. praedo alex.-mih. 70. 176. misc. mon.-serb. duš. alex. гоусары militum genus azbuk. serb. gusariti piratam esse гоусарьство duš. croat. gusar verant. cf. хоурсарь.

гоуставна f. λάκκος, κιστέρνα cisterna ier. 6. 7. - proph.

гоуштеръ m. lacerta армѣнинь -иерь misc. 84. nsl. gušćer, kuščar serb. gušter, gušterica: nota gušter musculus stul. ngr. βόστερος, βοστερίτζα alex. γουστερίτζα talpa duc. rum. гъшер, гъширичъ.

гъбание n. motio -ние хода iznar.: fortasse pro гыбание.

гъбежь m. στροφή flexus op. 2. 2. 147. plicatura гбежи и съставы lavr.-op. 41 подпорами и гбежми pal. чистое и безъ гъбежа vost. cf. гыбежь.

гъбение n. πτυχή plicatura.

гъдовакль v. годовакль.

гъмъзание n. serpere гомзание vost. alex.

гъмъзати -жѫ -зиѥши et -жѫ -жеши vb. ἕρπειν repere prol. pat. 241. змии гомжаχоу vost. κινεῖν movere prol.-cip. ὑποκινεῖν movere; moveri роукама не гомжоущима vost. оустнѣ - men.-vuk. ἐγκλίνεσθαι incliuari men.-vuk. nsl. gomzêti; gomaziti wimmeln trub. lex. gomaz insectum lex. serb. gmizati, gamizati reptare russ. гомоза homo inquietus čech. hemzot gewimmel. radix est scr. gam, auctum consona z; гъмъз.

гъмъжь m. insectum; гмыжеве pro гады azbuk.

гъмъзати -жѫ -жеши vb. ἕρπειν serpere гмыжѫть op. 2. 2. 630. nsl. mravljinci gomizlajo serb. gamizati, gmizati.

гънати v. гнати.

гънѫти -нѫ -неши vb. προκινεῖν movere prol.-lab. glag. гноути каминь prol.-mart. - роукоу prol.-mart. - сѧ; чрѣсь чина гноути сѧ isaak. бльгары дрѣзати гноути се сьтвори prol.-mart. nsl. ganoti serb. ganuti movere. rad. гък cf. let. gubt.

гънѫтие n. mobilitas ган- glag.

гътинъ v. готинъ.

гътьскъ v. готьскъ.

гыбати -блѭ -блюшн et -баѭ -баюшн vb. κινεῖν movere prol.-mart. interire гладемь гыблю chrys.-lab. градоу гладемь гыблюмоу men.-vuk. гыблюштихъ sabb. 59. langnere misc. κινδυνεύειν periclitari ant. - сѧ moveri prol.-mart. жены срамьно гыблюще сѧ men.-mih. оустьнѣ сѧ ѥи токъмо гыбасте ephr.-vost. nsl. serb. gibati.

гыбежь m. flexus vost. e cod.-serb. - saec. xiv. cf. гъбежь.

гыбение n. λύμη pernicies op. 2. 2. 37.

гыбнѫти -нѫ -неши vb. ἀπόλλυσθαι perire sup. ostrom. ant. брашно - ноущеѥ dioptr.-lab. -ноущихъ šiš. 100. 159. 193: nota гладемь гыбноу praes. chrys.-lab. часто олово гинетъ развараемоу pam. 232. гладомь гиноу š.-gl. 87. гибло слъныце per. 51. 9.

гыбъкъ adj. flexibilis glag. гибька дрѣва alex.-mih. radix ѥst гъв: съгыбати nsl. zganoti plicare zganoti se perterreri guba, giba plicatura gibanica placenta gibek hung. serb. gibati čech. hebký pruss. dvigubbus let. gubt, gibt sich bücken rum. гнбѣск curvo.

гыбѣль f. ἀπώλεια interitus ostrom. ex. sim. II. 1. pent.-mih.

гыбѣльнъ adj. ἀπωλείας interitus; ἀπολλύμενος interiens šiš. 98. гыбельнъ vost. 1. 266.

гыжа f. ὄμφαξ uva immatura къ гыжа op. 2. 2. 147. - вин'нада ἄμπελος vitis op. 2. 1. 16.

гызда f. lantitia, apparatus misc. 15. ornamentum glag. nsl. gizda superbia serb. comtio.

гыздако adv. superbe - коунть nom.-barb. nsl. gizdav, gizdavec superbus serb. gizdav comtus rum. гиздак venustus.

гыздати сѧ -даѭ сѧ -даюшн сѧ vb. superbire гызд- nom.-barb.

гыздость f. superbia: male fortasse гыдprov. 8. 13. - brč. 27.

гынжти v. гъбнжти.

гъры f. libramentum horologii гнры trigl. глава акы гыры тажка vost. russ. гнри въ часахъ delphinus, a forma trigl.

гюникъ m. magistratus quidam андонна - комь поставлѣеть.

гюрги m. nom. propr. viri, georgius ev.-novg. 1270.

гжба f. σπόγγος spongia sup. ostrom. prol.-mart. iob 27. 7. - proph. гоубѧ op. 2. 2. 201 ὕσσωπος hyssopus nom.-bulg. nsl. guba na drêvu habd.: nota nsl. gôbec os; gubec habd.

гжбавъ adj. leprosus nom.-barb. glag. nsl gôbav.

гжгнавъ adj. mussitans гжгънавъ sup. 345. cf. гжгнивъ.

гжгнание n. γογγυσμός mussitatio lavr. rum. гънганіѣ insectum гънгав balbus cf. χἀχνάνιε.

гжгнати -нлѭ -нлюшн vb. διαγογγύζειν murmurare гоугнаѭ vost.

гжгнивость f. γογγυσμός mussitatio.

гжгнивъ adj. γογγύζων murmurans cyr. 19. dioptr. петрь гоугнивь nom.-lab. krmč.-mih. 374: мале гнокснивъ op. 2. 2. 460. μογιλάλος aegre loquens hom.-mih. -гънивъ sup. nsl. gôgnjati ser. gundž murmurare gr. γογγύζειν curt. I. 136.

гжгнѣти -вѣѭ- вѣюшн vb. γογγύζειν murmurare.

гжгнивъ adj. γογγύζων murmurans - нездрѣмни vost. cf. гжгнавъ.

гждение n. κιθάρισις citharae pulsatio mir. гоудение cyr. 22. ber. τὸ κιθαριζόμενον citharizatio šiš. 90. гоудение гоусльно nom.-mik.

гждити v. гжсти.

гждька f. citharae pulsatio vost. 1. 430.

гждьць m. κιθαρῳδός citharoedus krmč.-mih. χοραύλης tibicen men.-vuk. croat. gudac fidicen verant.

гжженца f. λύγος vimen georg. nsl. gôža, gôž f. vimen dain. 105. gužva habd. bulg. gъžvъ turban serb. gužva rum. вънѫ flexibilitas гънж funis e libro. radix est вжз: cf. гжсѣнца et вжсъ; nsl. gôsenica pol. gasienica et wąsionka.

гжсенца v. гжсѣнца.

гжснѣ adj. in nom. propr. loci гоусныѥ ѩмы монастырь prol.-mih. 112.

гжслепѣвьць m. cytharoedus гоусле- pan.

гжсль f. κιθάρα cithara, saepissime plur. sup. io.-dam. cloz I. 50. 353. pent.-mih. ψαλτήριον psalterium snp. гжсълъхъ bon.

гжсльникъ m. κιθαρῳδός citharoedus bell.-troj. misc. dioptr.

гжсльничь adj. poss. citharoedi цѣсьница -ча dioptr.

гжсльнъ adj. κιθάρας citharae pat. vitatheod. dan. 3. 5. - proph.

гжсти, гждж, гждѣши vb. κιθαρίζειν cithara canere веселоующе сѧ и гоудоуще hom.-mih. гоусти гоусльмь krmč.-mih. гоусти къ гоусли tur. lavr.-op. 43. гжсти къ гжсли bell.-troj. 9. 34. гждъі гоусльми psalt.-int. - saec. xi.: minus bene гоудити: гоуднмог vost. 2. 100. nsl. gôsti, gôdem serb. gudjeti pol. grać.

гѫстобрадъ adj. δασυπώγων densam barbam habens ex. per. LVI

гѫстовласъ adj. δασύθριξ densam comam habens.

гѫстъ adj. δασύς densus - лѣсъ vost. 2. 66. гоустъ брадою per. LIV. men.-leop. власи гоусти men.-leop.: nota usl. gòstosêvci pleiades oberkr. cf. rum. χънсѣ dumetum.

гѫстъıни f. πῆγμα coagmentum paroem. densitas mir. cf. гостина.

гѫсь f. anser prol.-vuk. ὄρνις avis zlatostr. пасѣше -си prol.-mih. scr. hansa m. hansi f. gr. χήν e χενς lat. anser ex hanser ahd. gans and gâs lit. žasis let. zôs curt. 1. 190. Bopp 1. 20. beitr. 2. 171. diefenb. or. eur. 348. rum. гънсак, гъскан, гънскъ.

гѫська f. anser misc.

гѫсьчь adj. poss. auserinus гоушьче майце alex.-mih. 116.

гѫсѣница f. κάμπη eruca bon. dial. prol. misc. men.-vuk. saepe гѫсѣница: гоусѣница op. 2. 1. 115: male βροῦχος locusta psalt.-int.- saec. XII. 104. 34. cf. жѣлница.

гѫшта f. faex гоущя trigl.

гѫштава f. densitas euchol. nsl. goščava pro droži lex.

Д.

д quinta alphabeti palaeo-slovenici littera, добро dicta. д indicat numerum IV.

да conj. ἵνα ut sup. ostrom. etc. εἴθε utinam - къıшѫ бѣжали sup. 298. да cum indic. usurpatur pro imperat. sup. 20. 52. 53 etc. ὡς ut; да яко quando sup. 29. 43. 44 etc. да ıако quando sup. 46. 47. 48 etc. да ıакоже quando sup. 48. 115. chron. да ıако ὡς οὖν ostrom. да ıегда quando op. 2. 2. 372. да ıегда оубо хотıше въпрашати бога svjat. да ıели si sup. 281. ex. да ıельма ἐπεὶ οὖν quia igitur sup. 236. да ıельмаже quoniam да аште εἰ si sup. 27. 29. 35 etc. tur. zlatostr. ex.-op. 2. 1. 27: nota дане per. 3. 1. да оубо τοίνυν, οὐκοῦν igitur sup. 25. 74. 219. да оуже λοιπόν, οὐκοῦν igitur sup. 53. 175. да аще оубо εἰ οὖν op. 2. 2. 305. chron. даште sborn. аще да εἰ si sup. 147. 215. 239 etc. ex.-op. 2. 1. 27. tur. аще ли да sup. 132. 163. οὖν, οὐκοῦν igitur sup. 121. 318. 398. 406. да καί et sup. 23. 32. 45 etc. tur. men.-leop. chron. cf. да сѣ chron. 1. 116. in interrog. да чѣто то; καὶ τί τοῦτο; hom.-mih. да по что оубо не вѣржеши; τί οὖν svjat. да что оубо τί οὖν ex.-op. 2. 1. 27. данли fortasse pro дѣи ли greg.-naz.: данли ıесмь зачелъ num. 11. 12. - pent.-mih. вıиждъ, данли въ мнѣ живеши бра, μὴ ἐν ἐμοὶ κατοικεῖς ies.-nave 9.7.- vost. да ли ара num op. 2. 2. 55. μή num op. 1. 16. kruš. да ли ıединако ıединой женѣ не може прѣдолѣти; men.-mih. да ли сребро възвратıхомь; pent.-mih. да ли потрѣбиши люди сие; pent.-mih. εἰ si vost. да ли змиıа отлагаеть старость εἶτα ὄφις μέν etc. cyr.-hier. curu imperat. да бес печали боудн greg.-lab. да пристжпимъ cloz I. 405. да посли ны cyr. 18. да нѣстъ то до тебе ἀλλ' οὐκ ἔστι τοῦτο πρὸς σέ sup. 279. da muzlite fris. chron. да кли est pro да некли: дакли разоумѣıемь men.-mih. 12. да fortasse pendet a verbo дати, ita ut vere sit, concede, vel a дѣти, ut significet, fac: cf. serb. daj saltem: da daj imaće bojazni od moga sina živ. 133.

давати -ваıѫ -ваıеши vb. διδόναι dare hom.-mih. bell.-troj. nom.-mik. chrys.-lab. offerre злато -ваıе ıемоу, онь же не рачи prol.-mih. sinere misc. isaak. io.-sin. typ.-chil. mon.-serb.

давидовъ adj. poss. david sim. II. 3. cf. дакъıдовъ.

давидьскъ adj. davidicus hom.-mih. men.-vuk. sabb. 109.

давидьскъı adv. davidice sabb. 22. 41. men.-mih. cf. давъıдьскъı.

давило n. laqueus alex.

давити -вльѫ -виши vb. ἄγχειν, πνίγειν suffocare sup. 41. ostrom. greg.-naz. isaak. krk. hes. не давѣть сираго отрока chrys.-lab. давѣıомоу те чрѣвоу chrys.-lab. давей слоула доуҳъ sabb. 148. cf. russ. сдавнуть scr. du angere gr. δύη dolor lit. doviti: rectius fortasse conferes scr. dhu gr. θυ goth. divan, daujan ahd. tôwan Pott. 2. 1. 954.

давıти -лıѫ -лıеши vb. suffocare glag.

давлєнина f. πνικτόν suffocatum krmč. krmč.-mih.

давлѣніе n. suffocatio clim. per.

давъдовъ adj. poss. david bon. sup. cf. **давидовъ**.

давъдъ m. david bon. sup. 173. 247. 261 etc. cf. **даудъ**.

давъдьскъ adv. davidice chron. cf. **давидьскъ**.

давьно adv. πάλαι olim ant.-hom. **давно** ev.-syn. a. bell.-troj.

давьнъ adj. antiquus - **лѣты** ἀειδὴς (ἀείδιος) διὰ τὸν χρόνον men.-mih. **изъ давьныхъ лѣтъ** men.-mih. **из давьна** sup. 247. **-ѣзна** sup. 13. 247. **-кнд** sup. 446. sabb. 201. vita-theod. hom.-mih. **отъ давьна** krmč. nsl. z davna, unde zdavnej; davenj adj. hung. od davnja habd. cf. nsl. dave, davi heute früh, unde davišenj adj. odavi gerade zuvor dain. 254: de scr. dhâv curro non videtur esse cogitandum.

давыць m. δοτήρ dator sup. barl. ex. hom.-mih. chrys.-lab. ephr. typ.-chil. **житны нашего - мѣн.-mih. винoу - krmč.-mih. тнхаго -ца любить богъ.**

давѣ adv. olim chron. 1. 82. nsl. dave heute früh cf. lat. diu bei tage, lange, vor langer zeit.

дадительнъ adj. dans, largiens antch.

даждa f. datio svjat.-op. 2. 2. 396. mat. λῆμμα munus, lucrum georg. krmč.-vost. vectigal pat.-mih. διακονία ministerium šiš. 12. rum. **дажді**ъ vectigal: ugr. δάτζα tributum deh. respondet nsl. dača, serb. daća, quod psl. esset **данта**.

даждьбогъ m. numen slavorum, soli ἥλιος aequiparatum: pro **солнце** habes per. xxiii. **акы даждьбогъ, рече, облѣчи афродитоу ὡς ὁ ἥλιος, φησὶν, ἥλεγξε τὴν ἀφροδίτην сынъ его, солнце именемъ, егожъ нарицютъ даждьбогъ** per. xxii. **даждьбогъ** chron.: nota **дажба, дашоуба** alex. vox composita, cuius pars prior imperat. verbi da esse videtur, ita ut sit dispensator divitiarum.

даждьбожь adj. poss. ἥλιος solis **даждьбожь** per. xxiii.

даже particula **даже до** usque ad - **до самого рима** prol.-mart. - **до вѣчера - до нощьнa** ἕως πρωΐ pent.-mih. - **до десеторице** men.-mih. - **и до егоуса** pent.-mih. - **и до днесь**; - **и прииде**ста pent.-mih. **не оу и оучюемъ ихъ**, - **отъвѣкнoуть** ev. **даже не** prinsquam sup. 34. 120. **да те благословить дoуша моя, - не оумроу** πρὶν ἀποθανεῖν με, πρὸ τοῦ ἀποθανεῖν με pent.-mih. kruš. **прѣжде - не прииде**ть **день** πρὶν ἢ ἐλθεῖν τὴν ἡμέραν šiš. **прѣжде - не зачѧть сѧ** πρὸ τοῦ συλληφθῆναι ostrom. **прѣжде - коуръ не въсталаше** hom.-mih. dase fris.: nota **да и до моега жикота** usque ad finem vitae meae mon.-serb. 31.

дайникъ v. **данникъ**.

далеко adv. longe š.-gl. 81.

далекъ adj. μακρός longinquus ioann. **из далека** š.-gl. 69. 85: comparat. **далечай** par. et **далнй** alex.

далече a) adv. μακράν, πόρρω, πορρωτέρω longe cloz I. 149. sup. ostrom. š.-gl. 87. sim. l. 24. men.-mih. chron. - **шче тѣми** prol.-mart. - **отъстоити** chrys.-lab. b) praep. - **кои πόρρω τοῦ στρατοπέδου** sup. 383. - **мене** antch. - **странъı своеѧ** per. 4. 19. - **насъ** sabb. 173. - **града** prol.-mart. pent.-mih. - **сидонынь** pent.-mih. - **отъ себе** op. l. 69. - **отъ манастъıрa** vita-theod. **из далече πόρρωθεν** e longinquo sup. 111. 180. 258 etc. šiš. 242. **отъ далече** men.-mih. **по - pent.-mih. стоѧше на - вола** men.-mih. **-сиятельнъ τηλαυγής** longe splendorem spargens.

далечие n. distantia par.

далечь adj. μακρός longinquus chron. **поуть - tur. -чаго ошьствиꙗ** krmč.-mih. **из далеча** sup. 246. 440. proph. steph. **-чь** svjat. -op. 2. 2. 377. **-ча** svjat.-mat.

далечь adv. longe nov. š.-gl. 85: pro **далече**, abiecta vocali finali.

далечьнъ adj. μακρός, ὁ μακρόθεν, ὁ πόρρω longinquus prol.-cip. men.-vuk. pent.-mih. bell.-troj. š.-gl. 87. **-лечьнь** barl.

далечьнь adj. longinquus mon.-serb. 308. **страна -ныı** prol.-mart.

далечьстко longinquitas **-чес-** vost. **далечглаg.**

далъматиꙗ f. δαλματία dalmatia **дальмшіš.** 172. **далм-** sabb. 3. 166. 187. **далматиꙗ, иже и арбанашскаı глаголеть сѧ дьржава** asěn 12. **далматиꙗ, що е арбанашка** bulg.-lab.

далъматьскъ adj. dalmaticus **дальмlit.-mih. -лматьскъ** sup.

дальнъ adj. μακρος remotus matth. 8. 12. - op. l. 258.

дальнь adj. μακρός, ὁ μακράν, ὁ πόρρωθεν longinquus, remotus cloz I. 122. sup. ant.-hom. šiš. **-нн людиие** men.-mih. **-ныı страна** ok. 61. hom.-mih **-ние ошьствие** men.-vuk. **-нь поуть** men.-vuk. mon.-serb.: comparat. **дальныıе** greg.-naz.

дальство n. distantia svjat. tur. **дкѣю стоу лакать - отъ нихъ вѣкше** hom.-mih. **διάστημα** spatium **дѣл-** cyr.-hier.

дали f. longinquitas nsl. dalja, hinc **въ**

далѣ μακράν. longe sup. 137. 162. 200. 208. 210. 429. **далѣ: отъ града - пять пьприщь** hom.-mih. **къ далѣ** ephr. leont. chrys.-lab. prol.-mart. **отиде отъ града - ли. пьприщь** men.-mih. **далѣ: толико - се апостолоу** hom.-mih. 72. **- отъ лавры** men.-leop. **къ далѣ** proph. dial. men.-vuk. chron. l. 110. 33. men.-leop. krk. **къ далѣ** vost. l. 100. **далыѣ** greg.-naz. **на далѣ** prol.-mart. **по далѣ: на лонь - отнти** men.-mih. **- соущоу емоу града** greg.-lab. **дали града** chron. l. 46. 31. **по дали: по дали да боудеть междоу вама и онѣми** pent.-mih. **по дали шкоже достиѣлнти** pent.-mih.: nota **по дални: - соутримь** hom.-mih. **како прѣнесоу - hom.-mih. по далѣ** russ.: vides, nos hic **далы** f. coniunxisse cum **далѣ** adv. comparat., cum difficile sit, ubique recte distinguere.

далѣ v. **далы.**

дамаскинъ m. damascenus svjat.

дамаскиньскъ adj. damascenus **-кыньскы** dioptr.-lab. **-кунькъ** dioptr.-leop.

дамасковъ adj. poss. damasci bulg.-lab.

даниилъ m. daniel sup.

данило m. daniel russ. **-ла** sup. **-лоу** hom.-mih. **- лонить - лонна** russ.

данилонъ adj. poss. danielis.

даниилъ m. daniel chron.

даниль m. daniel **-лѣви** men.-mih.

данїе n. δόσις datio ant.-hom. glag. mon.-serb.

даноборьць m. vectigalium exactor **немилостивѣи мытонмьци и -ци** men.-mih. 203.

даноуносъ m. damnbius op. 2. 2. 151.

данъкъ m. δῶρον donum; vectigal, tributum alex.-mih. 25. 79. gram. 6. mon.-serb.

дань f. τέλος vectigal sup. 213. ostrom. šiš. 86. krmč.-mih. mon.-serb. asčn. εἰσφορά tributum pent.-mih.

данькникъ m. φορτελής tributarius men.-mih. chron. **людьскый - krmč.-mih. дайникъ** pent.-mih.

даньскъ adj. danicus **-кы кзыкъ** misc. 84.

дардания f. dardania **- градъ** bell.-troj. 2.

дардановшкъ m. dardanus bell.-troj. 2.

дарити -рїѫ - рити vb. donare sup. 393. chron. cf. **даровити.**

дарииевъ adj. poss. darii proph. **-риевъ -рновъ** man. 129.

дарованнїе n. donatio sup.

даровательь m. donator psalt.-int.

дарованти -роуѫ -роуѥши et **-рованѫ -рованоуши** vb. χαρίζεσθαι donare sup. **- роуй коги** ostrom.-epil. **- обѣтомъ** bor. 84. **-каѥть** men.-vuk. cf. **-рибамь** (recte **-рѣкамь**) mon.-serb.

дарованти -влѫ -кнши vb. donare **-кашти** greg.-naz.: pro **дарити** cf. **жировити.**

дарованъ adj. largus typ.-chil.

даровитъць m. donator **вса нама подакаѥть велики даровитьци** ephr.-belg.

даровьникъ m. λῃτατάριος legatarius krmč.-mih.

даровьнъ adj. donationis **-но прилоѫенние** mon.-serb. 111.

дародавьць m. donator io.-sin.

дародатель m. donator.

дародательнъ adj. donans.

даролюбьнъ adj. donorum amans mon.-serb. 117.

даролюбьць m. donorum amans chrys.-lab.

дароносикъ adj. munus offerens sabb. 130. 197. 211.

дароносити -шѫ -сиши vb. dona offerre, donis afficere isaak. **любимь и -симь** sabb. 115. **когатикъ - mon.-serb. 289.**

дароносица f. dona ferens, in ecclesia.

дароносие n. muneris oblatio.

дароносовати -соуѫ -соуѥши dona offerre hom.-mih.

дароносьць m. munera offerens men.-leop. prol.-mart.

дароношенние n. muneris oblatio: male pro **дороѳорїа** men.-vuk.

дароподанние n. donatio prol.-mart.

дароприношенние n. donorum oblatio psalt.-int.

дароприемьникъ m. λῃτατάριος legatarius krmč.-mih.

дароприьятие n. munerum aviditas.

дарочаятельнъ adj. munera exspectans **- соуда** chrys.-lab.

даръ m. δόσις datio **-ра златнаго** krmč.-mih. δῶρον, δωρεά donum sup. ostrom. munus sup. χάρις gratia sup. 279. χάρισμα donum sup. 275. κορβανᾶς thesaurus op. 2. 2. 61. **велици -рове** μεγαλοδωρίαι magna dona man. **дары давати** λῃτατεύειν legare krmč.-mih. **дары прикети** λῃτατεύεσθαι: legatum accipere krmč.-mih.: nota sg. gen. **дароу** izmar. vost. l. 391. bor. xvi. loc. **дароу** sup. 219. svjat. chron. l. 50. et **даръ** sup. 408. pl. nom. **дарове** sup. krmč.-mih. et **-кые** op. 2. 2. 204. acc. **-кы.** bell.-troj. usl. **дарежљiv liberalis rum. дарник liberalis зъдар** in vanum alb. **darovit** dono.

даръданийскъ adj. dardanicus prol.-mart.

даръкъ m. donum **-рокъ** pam. 203.

даръникъ m. πρόξενος conciliator, impertiens io-dam. - vost. l. 405.

дарьствити штлѭ -ствишн vb. donare -ρε- alex.

дарьство n. donum greg.-lab. **-ва испо-вѣдати** gratiam referre leont.

дарьствовати -коуѭ -коуѥшн vb. χαρίζεσθαι donare sup. hom.-mih. ant.-hom. **дарѫс-** cloz I. 826. 930.

дарѥнию n. donatio **-рѣн-** hom.-mih.

даскаловъ adj. poss. διδασκάλου magistri mir.

даскалъ m. διδάσκαλος magister mir.

датель m. δότης dator sup. hom.-mih. ant. leont. mon.-serb.

дательнъ adj. dans, largiens **- но падение** psalt.-int.

дати, дамь, даси vb. διδόναι dare **даждь ми питн** assem. **дадите ме къ монастырь** greg.-lab. **свою дъщерь къ жрътвоу** - prol.-vuk. **- се оучению** prol. - **се бегствоу** ok. 83. - **се торцемь** ok. 76. - **дъщерь за кого** krmč. - **къ бракоу дъщерь** men.-vuk. **строковицоу - на брак** prol.-mart. καταβάλλειν solvere sup. 271. παρέχειν praebere ostrom. ἀφιέναι sinere ostrom. sup. 206. **давъше оукрасти** sup. **да би не дали молити се никомоуже** hom.-mih. **не дадѣхоу емоу безмльвьствовати** men.-mih. **не давь и дьждю снити** hom.-mih. - **съвѣтъ** συμβουλεύειν consilium dare ostrom. part. **дадъ** ex. **дада** svjat. mat. impf. **дадѣхъ** krmč.-mih. rad. da, dad; pruss. dâ (dât) lit. dů let. dó scr. dâ curt. 1. 270.

дативъ adj. πρόξενος impertiens **- погыбению** cyr.-hier.

датие n. δόσις datio hom.-mih. bor. 70. op. 2. 2. 296. io.-clim.

дать f. δόσις datio ex.-op. 2. 1. 33.

дафнотворьць m. ad verbum: laurum faciens typ.-chil.

дашние n. δόσις, δόμα datio ostrom. hom.-mih. krmč.-mih. šiš. 246. - **къ заѥмь** krmč.-mih. - **годиньно** σολέμνιον ἐτήσιον stipendium annuum prol.-mart. **дани-** sup. 36. 93. 378.

датель m. δότης dator hom.-mih. op. 2. 2. 83.

дательница f. quae dat.

дашти, даѭ, даѥши vb. διδόναι dare ostrom. cloz I. 381. 935. 600. 634. **дають рабови, да стронть тварь** hom.-mih. **что ми моукоу** (farinam) **дающи**; hom.-mih. **не дай се на питие и на шстие** nom.-barb. **χαλᾶν** laxare sup. 285. **не -** prohibere sup. 137.

дафина f. δάφνη laurus men.-mih.

дафинию n. δάφναι lauri prol.-mart.

дафиновъ adj. laureus **вание -во** men.-mih. **-ве ветви** alex.-mih.

дашть v. да.

даудъ m. david sup. 213. 265. 289. 405. cf. **давъдъ, даѵидъ.**

даѵидовъ adj. poss. david sup.

даѵидъ m. david sup. **-ѵъдъ** sup. cf. **даудъ.**

два num. δύο duo cloz I. 954. **два два** bini **въходеть братиа - по чиноу ихъ** typ.-chil. **прихождахоу по чиноу** - mir. 120; nota, gen. esse **двою**, minus bene **двоу** prol.-mih. chron. krmč.-mih. **двѣю** krmč. krmč.- mih. š.-gl. 80. scribitur etiam **дъва** sup. ostrom. cloz I. 843. 847. 903. š.-gl. 48. 49. antch. **дьва** assem. pruss. dwai lit. du, dvi gr δύω lat. duo goth. tvai ahd. zuei ags. tva scr. dva curt. 1. 277. ir. dá ir.-gl. 94.

двадесатижди adv. vigesies krk. cf. **-тишти.**

двадесатинъ pl. f. numerus vicenus .к. **-тины** nom.-lab.

двадесатица f. εἰκάς numerus vicenus men.- vuk.

двадесатишти adv. vigesies issak. cf. **-тижди.**

двадесатолѣтьнъ adj. viginti annorum clim.

двадесатъıй num. vigesimus prol.-cip. io.-sin.: nota **двод-** prol.

двадесатьнъıй adj. vigesimus sup. krmč.- mih. **пстый и** - hom.-mih. **дъв-** sup.

дважды adv. bis vost. 1. 391. proph. chron. **-ди** bulg. dvaž cf. **двашти -шди -шьдъ.**

двалма f. πωλοδάμνης equorum domitor **оузда и** - psalt.-theod. ἱπποφορβός equorum pastor op. 2. 2. 147. vox obscura.

двандесатедьневьнъ adj. δωδεκαήμερος duodecim dierum nom.-mik. **-тод-** ibid.

двандесатозвоньнъ adj. duodecim tintinnabula habens **риза.ві.-тоз-** men.-mih.

двандесатъıй num. duodecimus ioann.

двашди adv. δίς bis sup. 411. cf. **-ждъı -шьдъı -шти.**

двашти adv. bis krmč.-mih. sabb. 141. chrys.-lab. men.-mih. op. 2. 2. 451. duš. ant. cf. **-ждъı -шть -шьдъı.**

двашть adv. bis nom.-bulg. mon.-serb. 235. serb. dvaš živ. 142.

двашьдъı adv. δίς bis krmč.-mih.

двека f. μηρυκισμός ruminatio **жнжцинмъ -кж** greg.-naz. nsl. dvečiti trub. lex. razdvečiti lex. pol. dźwięga cf. **жвати.**

двековати -коуѭ -коуѥшн vb. μηρυκίζειν ruminare ber. **двѣкжетъ** vost.

двигнѫти -нѫ -неши vb. κινεῖν movere sup. ostrom. bon. - **силы своѥ** sim. I. 27. σαλεύειν agitare ostrom. αἴρειν tollere ostrom. ἀνιστάναι excitare - **вѣтрь** prol.-mart. **движе его отъ падежа земльнаго** men.-vuk. **да не божиѭ гнѣва двигнемь** hom.-mih. - **праχъ на въздоухъ** prol.-mart. - **оусты и очима** bor. 77. **языкы своимн не могоуще** - men.-mih. ἐκτείνειν extendere - **роукоу** prol.-mart. - **см**: **двигнѣть се доуша** isaak. **движе се отъ тоудоу** prol.-mart. **движе см съ мѣста** chron. 1. 218. - **надеждами** prol.-mat. **двигны см** op. 2. 2. 52. nsl. dvignoti, dignoti cf. goth.* vigan ahd. wegan ags. vagjan et skr. dvadž: cf. tamen etiam Bopp 2. 43. et **вести, везѫ.** ab hac radice differre videtur **двигнути** pugnare: cf. goth. veigan ahd. wigan ags. vigan, quamquam and. vega et movere et pugnare significet.

двигомъ adj. mobilis **вещь -ма** men.-vuk.

движание n. motus pam.

движати -жаѭ -жаѥши vb. movere kozm.

движение n. κίνησις motus ostrom. ant. greg.-naz. **зѣздъ** - op. 2. 2. 7. προθυμία alacritas 2. cor. 9. 1. - vost.

движйй adj. mobilis **-жие вещи** prol.-vuk.

движимъ adj. mobilis hom.-mih. **-мо имѣние** krmč.-mih. - **языкь имать** isaak.

движити -жѫ -жиши vb. κινεῖν movere sup. prol. **-жаше** sup. 175. **-жаше** chron. σαλεύειν agitare šiš. 184. - **см** bon. hom - mih. κλονεῖσθαι commoveri sup. 371.

движьнъ adj. mobilis antch.

движание n. κίνησις, κίνημα motus greg.-naz. chrys.-lab. antch. vost. 1. 307; 2. 11.

двизати -жѫ -жеши et **-заѭ -заѥши** vb. κινεῖν, μεταχινεῖν movere sup. greg.-naz. kruš. antch. agitare sup. σκύλλειν vexare **не движи** ostrom. **не движй см** ostrom. **движе бесѣды** men.-mih. **въсѣмь ѥствомь двизаше** hom.-mih. - **см** sup. 426. **движеть се срьдьце** isaak. **горы движоуть се** men.-mih. **вльнамь движоущимь се** dioptr.

двина f. nom. propr. fluvii dvina op. 2. 1. 39. chron.

двоког̀ъ adj. δίθεος duos deos statuens krmč.-mih. 369. 395.

двоковѣрьствце f. pl. bigae glag.

двоковѣрие n. duplex fides alex.

двоковѣрьць m. duplicem fidem habens pam.

двогласьнъ adj. diphthongus chrabr. 90.

двогиѣвьнъ adj. δίθυμος discors op. 1. 69.

двогоубь adj. indecl. διπλότερος duplo maior **творите его сына - васъ** matth. 23. 15. - ev.-saec xi. pruss. dvigubbus lit. dvigubas.

двогоубьнъ adj. διπλοῦς duplex triod.

дводесѧтъи num. εἰκοστός vigesimus prol. cf. двад-.

дводесѧтьнъи adj. vigesimus **-тьн-** sup. cf. двад-.

дводоушикъ adj. δίψυχος animo duplex **дъв-** antch.

дводоушие n. διψυχία haesitatio op. 2. 2. 255. ant. ephr. **дъв-** sup.

дводоушьнъ adj. haesitans ephr.

дводоушьствовати -коуѭ -коуѥши vb. διστάζειν dubitare op. 2. 1. 137. διψυχεῖν dubitare **дъв-** antch.

дводьньнъ adj. biduanus glag.

двождъı adv. bis ev.-syn. b.

двоженьство n. duas uxores habere nom.-mik.

двоженьць m. δίγαμος duas uxores habens krmč.-mih. pent.-mih. men.-mih.

двои num. duo, bini a) adj. iungitur 1) cum substantivis, quae plurali tantum numero usurpantur: **книгы двоѥ** krmč.-mih. **дъвои людье, дъвоихъ люди** cloz I. 840. 868. **дъвою ихъ** (recte **дъвоихъ**) **людий** sup. 340. 7. **двои людие** δύο λαοί sup. hom.-mih. **двои кола** vost. 1. 350. cf. lat. bina castra. 2) cum substantivis, abstracta significantibus: **дъвоѥ ѥствство** svjat. **двоѥ благословение** sim. II. 14. **двоѥ врачевание** krmč.-mih. 176. **двоѥ стоѧние** chrys.-lab. **двоѥ зло** men.-leop. **двоѥмоу злоу повиньнь** leont. 3) rarius cum aliis substantivis: **двой глась** hom.-mih. **двои мъзда** alex.-mih. **двою капью** sup. 384. **двоими вериами** sup. prol.-mart. **двоими страстьми** prol.-mart. notabis, **двой** in exemplis primae classis respondere gr. δύο lat. bini, in exemplis secundae et tertiae classis aequiparare gr. διττός lat. duplex. b) subst. ponitur 1) sine substantivo: **двоѥ приовѣтлъ** sup. 407. **двоѥ прѣгрѣшишл** proph. **двоѥ таковоѥ въ слоухъ вьниде** krmč.-mih. 230. **ѥдьно отъ двоѥго** sup. 53. **двоѥго ради** men.-leop. **двоѥго имамъ чаити** bor. 54. **да отъдасть соугоубь, рекьше двоѥ того** krmč.-mih. **двоѥ двоѥ вьндоуть** δύο δύο pent.-mih. adde **раздъра на двоѥ** sup. **царство на двоѥ разсѣчѥ се** sabb. 170. **на двоѥ прѣсѣкши** kruš. **свободнии на двоѥ раздѣлюють се** krmč.-mih.: male **сѣдьше на двоѥ мьсли** ἐπὶ τὸν δίφρον op. 1. 35,

ubi interpres de quodam δίφρων cogitabat. 2) iungitur cum substantivis homines et animalia significantibus: двое дѣтий per 101. боудеть двое дѣти krmč.-mih. двое ослеть ζεῦγος pent.-mih. nsl. dvoj; dvojek, dvok trub. dvojče, dvojčič meg. lit. pl. dvẽji. thema dvo, suff. ъ, inserto j: eodem modo мой, твой, свой cf. tamen Bopp 2. 244. et scr. dvaja duplex, quod a dvi derivant, et ztschr. 2. 345.

двойжди adv. bis psalt.-int.

двонмѣнитъ adj. duo nomina habens krmč.-mih.

двонмѣньнъ adj. duo nomina habens men.-mih.

двойна f. dyas alex.-mih. dubium glag. докле плати двойноу dnš. 200. да даде двойноу mon.-serb. 88.

двойнъ adj. duplus да дасть -но zak.-serb. dualis ex.

двойство n. duplicitas men.-mih.

двоитн сѧ, двоѭ сѧ, двоишн сѧ vb. dubitare ant.-hom. glag. cf. beitr. 1. 499.

двоица f. δυάς dyas op. 2. 2. 8. men.-mih. sabb. 217. - страдалыць prol.-cip. скетынъкъ - dioptr. - жены men.-vuk. двойци bis: male кино - цѣжено τὸν διωλισμένον οἶνον amos 6. 4. 6. - op. 2. 2. 87, ubi interpres δι- uon intellexit. двойцеѭ δὶς bis šiš. 152. 216. δεύτερον secundum dial. дъвойца lavr.-op. 38. svjat.-mat.

двойчи adv. bis прѣжде даже коуръ не въспоютъ - ev.-sup. a. chron. cf. двойчь.

двойчисльнъ adj. biui men.-mih.

двойчь adv. bis bor. cf. двойчи.

двойчьно adv. iterum -чно ber.

двойчьнъ adj. διττός duplex - огнь hom.-mih. лоука -ный врачь διφυὴς duplicis naturae, quod pro εὐφυής legendum est, hom.-mih. 105.

двойштьнъ adj. duplex -шный alex.

двоконьнъ adj. ξυνωρίδος paris equorum вождникъ - isai. 21. 9. - vost.

двократъı adv. bis op. 2. 2. 237. luc. 18. 12. - ev. - saec. xii: saepius et rectius два кратъı.

двокровьнъ adj. διώροφος duplex tectum habens š.-gl. 71. pent.-mih. кѣлие, полатъı -ныı sabb. 33. 46. дъв- vost. 2. 131.

дволиврица f. res bilibris glag.

двол'ѣтьнъ adj. biennis psalt.-vuk.

двомъıслнвъ adj. δίφυχος dubitans iac. 1. 8. - vost.

двомъıслие n. διφυχία dubitatio op. 2. 2. 255.

двомъıслъıстко n. haesitatio ant.

двол'ѣсмчьникъ m. duorum mensium vost.

двонадесатънъıй adj. duodecimus hom.-mih. cf. двънадесатъıй.

двоножьнъ adj. bipes дъв- op. 2. 2. 317.

двоножьць m. bipes дъв- op. 2. 2. 317.

двоостровьнъ adj. duarum insularum пто-ломѣй -ныıй chron. l. 429. 38.

двоплодьнъ adj. διδυμεύων geminam habens progeniem op. 2. 2. 60.

двопомоститъ adj. δίστεγος duas contignationes habens дъв- sup. 150.

дворазоумие n. διταγμος dubitatio krmč.-mih.

двораскольнъ adj. male δυσανασχετῶν aegre ferens op. 2. 1. 166.

дворити -рѭ -рити vb. servire duš. mon.-serb. e serb.

дворичьнъ adj. αὐλῆς aulae kruš.-vost. 2. 6.

дворище n. aula alex mon.-serb. 62.

дворовати -рующ -рующи vb. αὐλίζεσθαι commorari lavr.-op. 30. на колѣнѣ отъ-чи -ращи psalt.-saec. xii.

двородръжица m. aulam tenens alex.-mih. 194.

дворометарь m. aulam verrens krmč.-vost.

дворометница m. aulam mundans ant.-hom. 160.

двороначалникъ m. αὐλάρχης princeps aulae kruš.

дворъ m. αὐλή aula ostrom. οἶκος domus krmč.-mih. въ дворѣ къıвати αὐλίζεσθαι commorari vost. l. 101. aula principis bell.-troj. царьскъ - lavr.-op. 43. περίβολος septum sup. 311. на дворъ foras alex.-mih. 32. lit. dvaras cf. magy. udvar(bíró), unde rumun. одор(кнрѣ).

дворъка f. ὑπηρεσία servitium идѣше на -кѫ bell.-troj. e serb.

дворьниковица f. uxor dvorniki gram. 231. 275: cum suff. rum. дворьничаса ibid. 254.

дворьникъ m. comes palatii gram. 60. 79. великыı, малыı - ibid. 96. 111. magy. udvarnok rum. корнік cf. скорник.

дворьница f. αὐλή aula levit. 5. 16. - kruš.

дворьскъ adj. aulae duš. mon.-serb. palatinus mon.-serb. 190. 206. 224. 316. - князь ibid. 353.

дворьць m. αὐλίδιον aula ex.-op. 2. 1. 21. въ -цѣи прѣчюдьнѣ sborn. αὐλή aula pent.-mih. kruš. μέσαυλον cavaedium vost.

дворьчанъ adj. αὐλῆς aulae kruš.: rectius -чьнъ a дворьць.

дворьчьнъ adj. aulae -на закѣса pent.-mih. столпи -рѣчнии vost. l. 310. cf. дворьчанъ.

дворъштина f. servitium mon.-serb. 269. -рцı- mou -serb.

двоурінинъ m. aulicus gram. 122. per. 84. 4. -ранє duš. usl. dvoranin habd.

двословкнъ adj. δίλογος ambigue loquens дък- antch.

двословіе n. διάλογος dialogus.

двословкнъ adj. δίλογος bilinguis, fraudulentus šiš. 164.

двословкца m. διαλογιζόμενος disserens pat.

двосрочіе n. duo puncta -чıе ber.

двосътъный adj. ducentesimus -сътнаı hom.-mih.

двотъчіе n. duo puncta -точ-.

двоумити сѧ -мліж сѧ -мінıи сѧ vb. ἀμφιβάλλειν ambigere vost.

двоумьнъ adj. ambiguus -мьнıми помышленıи sabb. 165.

двошкъ adj. διπλοῦς duplex ex. dubitans alex. .

двоєкндьнъ adj. biformis chrys.-lab.

двоєкнъ adj. duplex -ноє добродѣ-ніе men.-mih.

двоєкѣрніе n. ἀμφιβήτησις dubitatio dial.

двоєглавъ adj. biceps misc.-serb.

двоєгласіе n. δίφθογγία diphthongia.

двоєгоубъ adj. indecl. διπλότερος duplus matth. 23. 15. - vost.

двоєдоушьнъ adj. δίψυχος dubitans šiš. 185. 191.

двоєдоушьствовати -коуѭ -коуıшıи vb. dubitare pyrg.

двоєдьньствовати -коуѭ -коуıшıи vb. duos dies transigere triod.

двоєженьць m. duas uxores habens krmč. leont. sbor.-kir. 17. alex.: nota **двоєжкруш.**

двоєкрокьнъ adj. διώροφος duplici tecto instructus triod.

двоєламанаı adj. f. neuma -лом- alex.

двоєлѣтьнъ adj. biennis -но крѣма isaak.

двоємастьнъ adj. bicolor pan.

двоємꙑсльство n. δίψυχία haesitatio ant.

двоємѣсмчьникъ m. duorum mensium men.-vuk.

двоєнадесателоучьнъ adj. duodecim radios habens -ноє сльньце sup. 168.

двоєнадесатестроуньнъ adj. δωδεκαίδεχόρδος duodecim chordas habens triod.

двоєнадесатица f. δωδεκάς numerus duodenarius triod. men.-mih.

двоєніе n. dubitatio dioptr.

двоєногъ adj. bipes alex.-mih. 44. op. 2. 2. 316.

двоєобразьнъ adj. biformis psalt.-int.

двоєплодьнъ adj. δίκαρπος bis fructum ferens.

двоєрогъ adj. bicornis alex.-mih. 42.

двоєслоүъ m. dialogum habens alex. григорıе - mir.

двоєсловкньнъ adj. δίλογος ambiguus.

двоєсловкць m. dialogum habens ex. leont. sabb. 140.

двоєсоумıе n. dubitatio sabb. 139.

двоєчıсльнъ adj. dyadem habens, uti videtur men.-vuk.

двоєчѧтьныıа f. neuma, duarum cymbarum tornam habens ѳита двоєчелныıа vost.-op. 653. cf. дка къ чѧшоу.

двоıазъчьникъ m δίγλωττος bilinguis ant.

двоıазъчьнъ adj. δίγλωττος bilinguis men.-leop.

двоудьніе n. spatium duorum dierum.

двоусѣкшıе n. duae lampades.

двоусѫжьньнъ adj. duarum orgyiarum -сажіноу chron. 1. 67. 24.

двьрь f. θύρα ianua sup. krmč.-mih. pat.-mih. isaak. dioptr.-lab. **дврь** antch. **двєрь** vost. 1. 259. saepissime plur. cloz l. 314. ostrom. **дври** bon. **двьрꙑ** antch.: nota **двьремь затворıномь** typ.-chil. prol.-mih. - **затворıнамь** hom.-mih. scr. vêd. dur (pro dhur) dvâr, dvâra gr. θυρα lat. fores goth. daur ahd. turi, tor ags. duru, dyr and. dyr lit. duris curt. 1. 319. zend dvar let. durvis, duris diefenb. or. eur. 369.

двьрьдръжица f. ianitrix mon.-serb. 163.

двьрьникъ m. θυρωρός ianitor io.-sin. men.-mih. krmč.-mih. πρόθυρον ianua anterior iudic. 19. 27. - pent.-mih.

двьрьница f. θυρωρός ianitrix ostrom.

двьрьничь adj. poss. θυρωρού ianitoris; ianitricis pat.-mih. men.-mih.

двьрꙑ adj. portae proph. **двєрıа** kruš.

двьрьца f. θυρίς ostiolum ant. dial. pat.: saepissime plur. sup. greg.-naz. typ.-chil. hom.-mih. prol.-mih. kruš. vost. 1. 138. fenestra sup. **двєрıа** proph.-mat.

двьрьчьнъ adj. portae kruš.

де conj. et vost. 1. 13. cf. **да.**

дебелина f. πάχος crassities pat. kruš.

дебелити -лиж -лıши vb. παχύνειν crassum reddere ant. pat. alex **-лıши тѣло** акы **бык**ъ и **вепр**ь vost.

дебелоплътьнъ adj. παχύς crassus.

дебелость f. παχύτης crassitudo ioann. ber. - **плътьска** alex.-mih. 62.

дебелостьнъ adj. crassus hom.-mih. 79.

дебелоүстьнатъ adj. crassa labia habens -сти- clim. 308.

дебелъ adj. παχυς crassus - **кольць** men.-

vuk. - оумь isaak. вьсе -лоѥ испепелише sborn. εὔογκος corpulentus per. μεγαλόσαρξ crassus proph. дрѣво -ло ξύλον τέλειον krmč.-mih. ризa -ла krmč.-mih. 191. -ло мѣсто ὑποχόνδρια hypochondria kruš. asper -лымь поутемь χοδρχομь ephr.-belg.

девелъка f. grossus glag.

девель f. ὄγκος moles, tumor къ девѣли и великотѣ тѣлесьнѣй; - лакъть .к. vost.

девелъство n. παχύτης crassities sup. hom.-mih. sbor. triod. isaak. - вещьноѥ svjat.

девелѣти -лѣѭ -лѣѥши vb. παχύνεσθαι crassum fieri pat. ephr.

девло n. stipes три -вла костана ś.-gl. 16.

девельскъ adj. δεβέλτου debelti men.-vuk.

декоринъ adj. poss. debora men.-vuk.

девандесатъ num. nonaginta io.-sin. cf. девать десать et russ. девяносто.

деватерицеѭ adj. ἔννατον nonum.

деватидесатъıй num. ἐννενηκοστός nonagesimus.

деватиждꙑ adv. novies dial.-šaf.

деватинꙑ pl. f. ἔννατα ἐπὶ νεκρῶν ἀγόμενα novendialia, officium mortuorum typ.-chil. krmč. krmč.-mih.

деватомѣсачьнъ adj. ἐννεάμηνος novem mensium ioann.

деваторъ num. novem чисто деветь сѣть и деветоро cyr. 18.

деватъıй num. ἔννατος nonus - на десате undevigesimus девѣтомоу на десѣте лѣтоу hom.-mih.

девать num. ἐννέα novem - десать nonaginta scr. navan gr. ἐννέα lat. novem goth. ahd. niun ags. nigon preuss. nevints nonus lit. devíni schleich. form. 116. 187. curt. 1. 427.

деватьдесатъосмъıй num. nonagesimus octavus psalt.-int.

деватьдесатъıй num. ἐννενηκοστός nonagesimus sup. chrys.-lab.

деватьдесатьнъıй num. nonagesimus chrabr. 90.

деватьнадесатъıй num. ἐννεακαιδέκατος undevigesimus.

деватьнадесатьнъıй num. undevigesimus sup.

деватьсътотьнъıй adj. nongentesimus mir.

деватьсътьнъıй num. nongentesimus chrabr. 90.

дегка f. rixa nom.-serb. 243. cf. nsl. degmati se.

декабрь m. december ostrom. -врı et -бра svjat.-mat. -кьбра sup. -кьмбра sup. декевръ šiš. xii. typ.-chil. декавръ, декавръ russ. декемврı mon.-serb. -мерие š.-gl. -врıй mon.-serb. 40. -врıй mon.-serb.

делъва f. χάδος dolium; lanx дельва krk. azbuk. дѣлва georg. dial. pat. isaak. ber. ziz. alex. оутла дѣлка chrys.-lab.: male πυθμήν propago gen. 40. 10. - kruš. pent.-mih. gen. 40. 12; 41. 5. - pent.-mih. дѣльвами маслеными clim. 291: confuderunt interpretes πίθος et πυθμήν: cf. tamen etiam mhd. zelge ramus a rad. drh, de qua ztschr. 7. 63. 66. cf. делъвь, длъ.

делъвı f. πίθος dolium paroem.

делъвица f. doliolum -ль- trigl.

делъводѣлı m. cadorum fabricator дѣлвалех.

делъвь f. πίθος, πιθών dolium greg.-naz. въ дельви живѣше op. 2. 2. 80: male дѣлви πυθμένες propagines op. 1. 14. cf. делъва, длъ.

делъфинъ m. δελφίν delphin дельф- men.-vuk. дѣлф- hom.-mih.

делъфисъ m. δελφίς delphin дѣлф- op. 2. 2. 84.

деместникъ m. δομέστικος primarius cantor prol.-mart. chron. - црьковьнъıй vitatheod.

деместничьскъ adj. primarii cantoris -каго чина prol.-mart.

демоногоѵѣйньство n. δεισιδαιμονία superstitio op. 2. 2. 593

демонъ m. δαίμων daemon bon. tur.

демоньскъ adj. δαιμονικός daemonicus hom.-mih. cyr. 5. -нъскъ bon. sup. δαιμονίων daemonum šiš. 206.

демосиѭ f. δημόσια tributa publica да се продасть къ -сиѭ ok. 26. cf. димосиѭ.

деньга f. numus δραχμα держитъ .е. денегъ sbor.-kir. 17. e russ.

дербница f. neuma sbor.-kir. 33. 34. vost.-op. 653. vocabulum obscurum.

дери adv. usque - до; -прѣко mon.-serb. conj. donec mon.-serb. serb. deri živ. 152. cf. дорь.

дерꙁновъ adj. audax -зникъıй пшаница; -зневъıй многы гоуенть cyr.-hier.: recte fortasse дрꙁновъ.

десислава f. nom. propr. feminae asên 52.

десити -шѭ -сиши vb. εὑρίσκειν, ἐντυγχάνειν iuvenire sup. 218. 371. 2. cor. 9. 4. - vost. gen. 32. 19. deut. 22. 22. 25. - pent.-mih. καταλαμβάνειν deprehendere isai. 37. 8. - proph. leont. men.-mih. да десить та коѥ krk. аще на полѥ десить моужь дѣкоу deut. 22. 28. - kruš. имьже на полѥ десю ю kruš. десю и .д. дьни имоуща къ гроѣ io, 11. 17. - vost. аще ли

мѫжъ деситъ са съ женож мѫжатиџеж deut. 22. 22. - vost. serb. desiti cf. scr. diç gr. διχ (δείκνυμι) lat. dico goth. teihan, (taikns) ahd. zihan ags. taecan curt. 1. 14. ir. deccu video beitr. 2. 189. cf. досити.

десна f. gingiva да имоу не вредить -ны io.-dam. croat. desna mandibula, giugiva verant. serb. desni cf. scr. daç mordere gr. δαχ goth. tahja lacero ahd. zâhi (zâhe) curt. 1. 9. Bopp 1. 38.

деспина f. δέσποινα despotae uxor men.-serb.

деспотица f. despotae uxor asên 52. mon.-serb.

деспотовица f. despotae uxor mon.-serb.

деспотовићть m. despotaę filius -вика mon.-serb.

деспотовъ adj. poss. despotae steph. mon.-serb.

деспотъ m. despota serbiae steph. mon.-serb. -та стефана op. 2. 1. 48.

деспотьскъ adj. despotae mon -serb.

деспотьство n. despotae dignitas mon.-serb.

дестострогунѣнъ adj. decem chordas habens frag.-glag. cf. десатос-.

дестъ adj. dexter vost.

десьникъ m. parva armilla glag.

десьница f. δεξιά dextra -сница spp. ostrom. pat. proph. ephr. alex.-mih.

десьничьствовати -воуѭ -воуѣши vb. ad dextram esse, uti videtur - кого typ.-chil.

десьнъ adj. δεξιός dexter -сиѭ -сноѭ etc. sup. ostrom. око десноѥ op. 2. 2. 381. о десноую бога šiš. 197. - олтари hom.-mih. обь десноую его alex.-mih. 186. ити на десно proph. cf. skr. dakš valere et čech. krch laevus a крѣх frangere; mhd. lirc claudus et laevus; it. stanca, vere lassa; hisp. zurda, vere surda. scr. dakšas gr. δεξιός lat. dexter goth. taihs-vo ahd. zesawa lit. dešine curt. 1. 266. Bopp 1. 41. 82. ir. deas ir.-gl. 71.

десятериџеж adv. δέκατον decimum.

десятеростроугѣнъ adj. decem chordas habens bon.

десятеръ num. decem мойсѣйскыа -ры книгы op. 2. 1. 137. -ро дѣтнѣ zlatostr. -ро отъимѫше men.-leop. cf. -торъ.

десятижди adv. δεκάκις decies -жды pam.

десятилѣтьнъ adj. δεκαετηρίς decennis georg.

десятина f. δεκάς decas dioptr. ἐπιδέκατον, δεκάτη decima krmč. pent.-mih. ioaun. -нѫ даѭ ἀποδεκατῶ ostrom.

десятиньникъ m. magistratus genus sbor.-kir. 52. e russ.

десятиньнъ adj. decimarum per. 106. 3. създахъ церкъвь сватыа кого родица десятиноую, и дахъ ей десятиноу отъ всего моего княжениа sbor.-kir. Učen. zap. v. m. 51.

десятица f. δεκάς decas prol. prol.-cip. men.-vuk. op. 2. 2. 187. - мѣсеца chrys.-lab.

десятиџеж adv. δέκατον decimum.

десятованиѥ n. δεκάτευσις decimatio triod.

десятовати -тоуѭ -тоуѣши vb. ἀποδεκατοῦν decimam dare matth. 23. 23. - ev.-saec. xiii.

десятоградьца m. decapolita prol.-mart.

десятогоубьнъ adj. δεκαπλοῦς decuplus men.-vuk.

десятолѣтие n. decem anni nom.-mik.

десятолѣтьнъ adj. decennis men.-mih.

десятомѣсачьнъ adj. δεκάμηνος decem mensium.

десятоначалникъ m. δεκάρχης decurio.

десяторина f. decima nom.-lab.

десяторити -рѭ -риши vb. δεκαπλασιάζειν decuplum facere op. 2. 2. 432. δεκατεύειν decimare men.-mih. ant.-hom.

десяторица f. δεκάς decas prol.-cip. men.-vuk.

десяториџеж adv. δέκατον decimum ant.-hom.

десяторичьнъ adj. законь - decalogus, uti videtur steph.

десятословьца m. decalogus per. lxxxii.

десятороубогоубьнъ adj. δεκαπλοῦς decuplus prol.-cip. men.-vuk.

десяторочадъ adj. decem liberos habens pat.

десяторъ num. δέκα decem prol. -ро кратиѭ sup. 205. всѣхъ бѣ -ро дѣтнѣ prol.-mih. cf. -торъ.

десятословие n. decalogus dioptr.-lab.

десятословьца m. δεκάλογος decalogus svjat. per. lxxxii

десятостроугьнъ adj. δεκάχορδος decem chordas habens bon.

десятъкарь m. decimam solvens десятькарь пчельни ok. 26. cf. -чарь.

десятъкованиѥ n. decimatio -тк- glag.

десятъковати -коуѭ -коуѣши vb. decimam solvere -тьк- misc.

десятькъ m. decima -сетькы chrys.-lab. -сетакъ mon.-serb.

десятьчарь m. decimam solvens десячарь mon.-serb. 247. cf. -карь.

десятъıй num. δέκατος decimus.

десять num. δέκα decem a) numeri inter x et

xx indicantur numeris i–ix addendo на десате: два на десате duodecim; дѣ́ма на десетема лѣ́тома men.-mih. recte на десете; на дванадесатихъ пр҃кстолѣ́хъ, дванадесатимъ племенемъ dioptr. recte на двою на десате пр҃кстолоу; дѣ́ма на десате племенема: nota седмы къ десетимь къ монастыри пр҃кдыкъ дьнии men.-mih. со дѣ́мнадесатьма cv.-syn. a. et на десать ex.-syn. a. b) два десате et два десатн sup. viginti двою десетоу men.-mih. дъ́кою десатоу svjat. съ дѣ́ма десетьма men.-mih. по дѣ́кма десетьма ти девети ex.-op. 2. l. 25. три десате chrabr. 89. et три десати cloz l. 227. triginta. tri trideseti et trijesti четыри десать, десати sup. quadraginta по четъирехъ десатехъ дьнь cloz l. 901. nsl. štirideseti trub. c) два десете пр҃квы krmč.-mih. – и вьторый prol.-cip. два десети и вторый krmč.-mih. два десети и петое prol.-cip. осмь дюсть и вьторый chrys.-lab. двадесеть и двое книгы krmč.-mih. осмь десеть и четверо дѣ́тий prol.-cip. d) numeri inter xx et xxx significari possunt numeris i–ix addendo между десатьма, varius между дѣ́кма десатьма: межи десатьма karamz. 2. n. 279. – vost. l. 421. .д. между десатьма стихна vost. l. 421. четыри между десатьма chrabr. 89. третна межи десатьма vost. l. 421. четвертый между дѣ́кма десатьма op. l. 117. – между десатма vost. l. 421. пятое между десатьма лѣ́то proph. седмый между десатьма op. l. 105. – между десатьма vost. l. 421. e) numeri inter xx et xxx, inter xxx et xl, inter xl et l etc. exprimi possunt ad numeros i–ix addendo третин, четвръ́тый etc. десать aut gen. aut dativo: пр҃квый третиаго десате op. l. 118. четвръ́тъй третиаго десати op. l. 118. работаюий пѣть четвръ́томоу десети, почи же къ лѣ́то .н. седмому десети ὃς τριάκοντα πέντε ἔτη ἐδούλευσε τῳ κυρίῳ, ἀνεπαύσατο ὡς ἐτῶν ἑξήκοντα ὀκτώ hom.-mih. 123. scr. daçan gr. δέκα lat. decem goth. taihun ahd. zehan pruss. dessimton Bopp l. 38. lit. dešimtis curt. 1. 12. ir. deich.

десатьникъ m. decimam solvens misc. – и трьгокьникъ chrys.-lab. denarius glag.

десатьный num. δέκατος decimus ex.

десатьствовати -коуѫ -коуѣши vb. δεκατοῦν, ἀποδεκατοῦν decimare šiš. 178.

десатьштина f. decima десѧтина mon.-serb. 39. 15.

дешекизна f. εὐδυνούμενον prosper successus hes.: recte vile pretium. vocabulum obscurum russ.

диадима f. διάδημα diadema chrys.-lab. sbor. kh. 62. alex.-mih. cf. диад-.

диалекїика f. dialectica cyr 3. 15.

диаписалма f. vocabulum graecum, cuius significatio nobis ignota bon.

дикий adj. ἄγριος ferus – и питомь pent.-mih. – животъ sup. – конь prol.-mih. prol.-mart. – коза коза sup. – осьлъ nom.-bulg. – козлъ clim. – звѣ́рь sup. chrys.-lab. svjat. – книзи звѣ́рь prol.-mih. – книзи маслина io -sin. – финикъ men.-mih. – книзе дрѣ́во men.-vuk. – кине коренне lavr.-op. 82. – кине зелие chrys.-lab. – былие men.-vuk. misc. sabb. 24. – медъ ostrom. медомь –кимь и прогжиемь питаѥмь ἀκρίδαμελίτροῦς locustis et melle nutritus pyrg. – кыеѥ тѣ́ло io.-clim. θηριῶδης bellumus. comparat. –кыий greg.-naz. nsl. divji, devji, dovji, ergo дький; divjak aper habd. divjazen f. ferae hung. cf. ser. div furere ztschr. 5. 328; 7. 225.

дикити са -кѧж са –киши са vb. θαυμάζειν mirari sup. ostrom. šiš. 217. ἐκπλήττεσθαι stupere ostrom. ξενίζεσθαι mirari šiš. 197. triod. – чемоу sup. 397. š.-gl. 90. hom.-mih. – о чемь ико – всѣмь о семь sim. l. 23.

дикыя f. μωρία stultitia широкъ и пространькый пѫть дикыи приплетенъ есть sup. 258. 20. dea quaedam окъ дыю жреть, а дроугыи дикыи greg.-naz. bibliogr.-listy 1825. 88. cf. scr. div splendere gr. δῖος δῖατο, ζεύς (διός) lat. divus and. tivar dii ahd. zio lit. dėvas curt. l. 269. pruss. deivs pers. dîv arm. dev celt. dia.

дикыкына f. labrusca вѣ́кина glag. dubium.

дикыкъ m. homo ferus nom.-bulg. 52. 112.

дикыти -кыѫ -киѣши vb. ἀγριαίνειν ferocem esse ephr.-vost. μαίνεσθαι furere pat. вѣ́ксоуеть се и –киѣеть nsl. divjati furere.

дикычити са -чѫ са –чиши са vb. ferum esse –кыич- alex.

дивлѥние n. admiratio glag.

дико -кесе n. θαῦμα mirabilum par. 164. **дивесн** hom.-mih. 199. ephr.-vost.: saepissime plur. **дивеса** bon. svjat. psalt.-syn. **дивесь** krmč.-mih. **дивесьмь** hom.-mih. **дивесы** par. cf. scr. div splendere lit. divas miraculum: ergo splendere, videre, mirari; it. mirare et čech. divadlo theatrum curt. l. 308. cf. 269. cf. **дивъ**.

дивовати сѧ -воуѭ сѧ -воуѥшн сѧ vb. θαυμάζειν mirari chron. .

дивомаслиниѥ n. collect. oleastri alex.

дивоносьнъ adj. mirus **-ни человѣци** men.-mih.

дивость f stupor **къ - къпадати** isaak.

дивъ m. τέρας portentum icz. 12. 6. - proph. θαῦμα miraculum hom.-mih. **ико и дивоу быти** cyr. 2. 14. **дивъ творити** ἐκπλήττειν, ἐξιστάναι stupefacere hom.-mih. cloz I. 563. **дивь творише имь** šiš. 15. **дивъ приимѣсти** cloz I. 570. **дивъ творити** τερατοσκοπεῖν hariolari svjat. - mat. cyr. 5. **дивъ тѫ дахъ домоу израилевоу** proph. θαυμαστόν res mira zlatostr. **θѣама** spectaculum ephr.-vost. interj ὦ oh: **дивъ прѣдѣстолны** greg.-naz. **о ѥле дивь моудрости** hom.-mih. 122. **о великъ дивъ** βαβαί papae zlatostr. **бездива** mirum glag.: nota **дива презвитерьскаго** men.-mih. et **дивѣѥ дива** pam. 237. cf. **диво**.

дивъı adv. ἀνημέρως immansuete **ѥгоже ико и дивы похвативше** men.-vuk. cf. **дивий**.

дивьно adv. παραδόξως mirabiliter. **-кно** cloz I. 755. **-къно** sup.

дивьногорьць m. habes **симеонъ дивногорьць** par. 132.

дивьнотворьцевъ adj. poss. thaumaturgi sbor.-kir 29.

дивьнъ adj. θαυμάσιος, θαυμαστός, ξένος mirus ostrom. sup. ant. cloz II. 139. šiš. 194. παράδοξος admirabilis **-вънѣѥ чюдеса** cloz I. 630. **-вънъ** cloz I. 703. **-кно чюдо** hom.-mih. **-кна места** ok. 83. sg. voc. **-вне** krmč.-mih. **-внѣѥ** vost. 2. 40.

дивьство n. θαῦμα miraculum triod. leont. chrys.-lab. sabb. 164. - **горы** pyrg.

дидрага f. λοβός lobus op. 2. 2. 28. πιμελαί adeps greg.-naz. op. 2. 2. 80. 147. **лой и -гы** pan. cf. **-гъма**.

дидрагъма f. ὑμήν membrana **-драма** chrys.-lab. antch. pent.-mih. **-гма** op. 2. 1. 53. **артиріѥ -гмамь сьвькоупльıе** chrys.-lab. **-гьмь** pent.-mih. cf. **дидрага**.

дидоумъ m. nom. propr. viri, didymus prol.-mih. **доудимъ** ibid.

дижма f. decima gram. 79. cf. magy. dézsma.

дижмарьство n. decimae solutio gram. 125. cf. **дижма**

дий, m. ζεύς iupiter sup. 5. 6. 86. svjat.-mat. krmč.-mih. prol.-mart. **дий (и) зевесъ идоли соутъ** men.-leop. sg. gen. **дыı** vost. 2. 97. dat. **дыю** greg.-naz.: notabis sg. acc. **дию** δία šiš. 23. e gr. cf. **диосъкъ**.

дика f. δόξα gloria frag.-glag. mon.-serb. 484. nsl. dika habd. dičiti.

дикела f. δίκελλα ligo op. 2. 2. 461. cf. **-келъ**.

дикелъ m. δίκελλα ligo prol.-cip. **дикиель** men.-vuk. cf. **-кела**.

дикирии m. δικήριον cereus bisulcus.

дикисъ m. ἐφόδιον viaticum **-са не имамъ** op. 2. 2. 630: vox dubia.

дикъ adj. ferus chron. **-кыи быль** frag.-bulg. lit. díkas.

диларторъ m. delator men.-mih. 179.

димитрии m. demetrius šiš. 237. cf. **дмит-**.

димитриевъ adj. poss. demetrii krmč.-mih.

димосны f. δημόσια tributa publica seu quae in fiscum publicum inferuntur **платн -ною** ok. 26. cf. **демосны**.

дина vocabulum graecum, cuius nom. et dat. leguntur in codd. antiquis: δεῖνα quidam **къто ѥсть дина; къ динѣ** πρὸς τὸν δεῖνα op. 2. 1. 133. **идѣте къ динѣ** nom.-bulg.

динарии m. denarius krmč.-mih. sbor.-kir. 37. pl. gen. **-рий** sup.

динарь m. δηνάριον denarius sup. typ.-chil. nom.-lab. duš. mon.-serb. pl. dat. **-рмъ** sup.

диоклитиа f. diocletia sabb. 3. 181. 187.

диоклитиановъ adj. poss. diocletiani **-тиан-** men.-vuk.

диоклитиань adj. poss. diocletiani sup. 416. prol.-mih..

дионисиѥ m. dionysius stichir.-syn.

дионисовъ adj. poss. διονύσου dionysi, bacchi **надь точилы -ко призываниѥ** krmč.-mih. 153.

дионисъ m. διόνυσος dionysus, bacchus **плесци около -са** krmč.-mih. **идолоу -соу** prol.-mih.

дионоусъ m. διόνυσος dionysus, bacchus prol.-mih.

диоптра f. διόπτρα speculum: liber Philippi, qui vixit saec. xii.

диоскоровъ adj. poss. διοσκούρου dioscuri men.-vuk.: male šiš. 45.

диосовъ adj. διός iovis prol.-vuk. **-во капище** prol.-mih. cf. **дий**.

дипла f. fistula pl. **дипли** alex.-mih. 179. pl. nom. serb. diple rum. **диплъ**.

дипла f. διπλοΐς pallium duplicatum men.-vuk. in ecclesia mon.-serb. 83. **дипла** pro **бревно** azbuk.

диптихъ m. δίπτυχος diptychum **диаконь поминаѥтъ и диптуха, сирѣчь п/**

мовникъ (помѣнникъ) о живыхъ и о оусопшихъ, ихъже хощетъ liturg.

дира f. σχίσμα scissura kryl. par. vost. 1. 478. trigl. **заплати -роу** sborn. cf. **дѣрави** ber. et nsl. dera hung.

дискосъ m. δίσκος discus pam. 197. mir. mon.-serb. **-са** nom.-mik.

дискъ m. δίσκος discus nom.-mik.

дисъ m. δύσις occasus mon.-serb. 117. 118. 125.

дияволий adj. poss. diaboli.

дияволичишть m. diaboli filius, de bogomilis dictum kozm.

дияволовъ adj. poss. diaboli sup. šaf.-ursp.

дияволоподражателнъ adj. diabolum imitans par.

дияволъ m. διάβολος diabolus sup. **дѣволъ** cloz I. 433. 437. 717.

дияволь adj. poss. διαβολικός diabolicus sup. svjat. krmč. tur. hom.-mih. **дѣволѣ сила** cloz I. 610.

дияволькъ adj. diabolicus krk. hom.-mih.

дидадима f. διάδημα diadema typ.-chil. mon.-serb. cf. **диад-**.

дияконъ adj. poss. diaconi mon.-serb.

дияконица f. διάκονος, διακόνισσα diaconissa sup. 218. 219. šiš. 71. krmč.-mih.: nota **-сею** krmč.-mih. 212.

дияконисати -саѭ -саѥши vb. diaconissam esse **диак-** nom.-barb.

дияконица f. diaconissa per. 34. 32.

диякониѭ f. διακονία diaconatus **диак-** nom.-mik. men.-vuk. duš.

дияконъ m. διάκονος diaconus sup. ἱερεύς sacerdos op. 2. 2. 399.

дияконьникъ m. διακονικόν locus diaconorum in ecclesia **нюрій ѣх -конницѣ** облачить одеждоу всоу typ.-nic.

дияконьскъ adj. diaconi vita-theod. krmč.-mih. **диак-** chrys.-lab. nom.-mik.

дияконьство n. diaconatus nom.-lab. krmč.-mih.

дияконьствовати -воуѭ -воуѥши vb. diaconum esse krk. kozm.

диякъ m. διάκονος diaconus sup. krk. men.-mih. antch. gram. 139. nom.-bulg. op. 2. 2. 58. 63. 238. 260. κήρυξ sacerdos svjat.-op. 2. 2. 398. **диякъ** op. 2. 2. 183. 367. 390. **дѣякъ** op. 2. 2. 301. nsl. dijak pol. žak lit. žėkas rum. **диак**.

диячьскъ adj. diaconi men.-mih.

диячьство n. diaconatus men.-mih.

диячьць m. diaconus **дѣяч-** krmč.-vost.

дивєвъ adj. poss. διός iovis šiš. 23. chrys.-lab. men.-mih. krmč.-mih. - **идоль** chrys.-lab. **дѣво слоужєнїе** russ.

дифѳера f. διφθέρα vestis: explicatur per **малы рызицѣ** krmč.-mih.

длака f. χρόα cutis, color ex,-op. 2. 1. 23: nota **длакъ** in- **влъкодлакъ** et serb. žutodlak flavam comam habens stul.: radix esse videtur scr. drç.

длань f. παλάμη palma manus sup. man. men.-vuk. hom.-mih. krmč.-mih. **длании** svjat. **крѣпькою -нию** sim. I. 6. 23. nsl. dlan let. delna ir. dearna Pott 1. 284. cf. scr. dhṛ tenere.

длатити -штѫ -тишн vb. caelare, scalpere **долотити камень** pam. 238.

длато n. γλυφεῖον scalprum; σκέπαρνον dolabra isai. 44. 12. - proph. alex. nsl dlêto, dlêtvo bulg. dlъto, blêto, klêto pokl. 1. 49. serb. dlijeto rum. **длатъ** cf. scr. dṛ findere.

длина f. longitudo **дьл-** sim. II. 3. cf. **длѣ**.

длъбокъ adj. βαθύς profundus krmč. 160. misc. bulg. dlъbok serb. dubok.

длъбсти -бѫ -бѣши vb. γλύφειν scalpere nsl. dolbsti; zdoben meg. serb. dubsti croat. dlist, delbem Velja rum. **длвєск** e serb. cf. ags. dilfan lat. glubere ztschr. 7. 173.

длъгновастъ adj. πλατύς latus, amplus **-ста глава** men.-vuk.

длъгноватъ adj. latus, amplus **главоу -тоу** prol. serb.-vost.

длъгобрадъ adj. longam barbam habens frag.-serb.

длъговати -гоуѭ -гоуѥши vb. χρεωστεῖν debere prol.-ioann. ἐνδεῆ εἶναι indigum esse men.-vuk. nsl. dolgovati negotiari meg. dolgovanje commercium, actio, res lex. dugovati negotiari babd. dugovanje negotium habd.

длъговрѣменьнъ adj. longaevus krmč.-mih.

длъгодоушьнъ adj. μακρόθυμος longanimis ant.

длъгодьньствие n. μακρημέρευσις longitudo dierum psalt.-int.

длъгодьньство n. longitudo dierum psalt.-int.

длъгодьньствовати -воуѭ -воуѥши vb. μακρημερεύειν diu vivere.

длъгоживотьнъ adj. longaevus.

длъгожитєльнъ adj. longaevus dioptr.-lab.

длъгожитие n. μακροζωΐα longaevitas.

длъгожить f. μακροβίωσις **долг-** bar. 3. 14. - proph.

длъгожитьнъ adj. μακρόβιος longaevus proph.

длъголикъ adj. longam faciem habens ex.

длъголичие n. longa facies dioptr.-lab.

длъголѣтьнъ adj. μακροχρόνιος longaevus šiš. 131. krmč.-mih.

длъголѣтьствовати -воуѭ -воуѥшн vb. longaevum esse.

длъгоносъ adj. longum nasum habens ex. dioptr.

длъгоржкъ adj. longimanus долгорогъ chron.

длъгословєсиє n. μακρολογία prolixitas sermonis ant. -сьи antch.

длъгословити -влѭ -вишн vb. longa oratione uti chrys.-lab.

длъгость f. μῆκος, μακρότης longitudo ex. op. 2. 2. 301. - дьнній vost.

длъгосѣдѣнию n. longa sessio nom.-bulg.

длъгота f. μῆκος longitudo sup. ant. pat. leont. krmč. 47. въ -тоу svjat. - поутн sin. II. 4. krmč.-mih. - житиа vita-theod.

длъготръпиие n. μακροθυμία longanimitas ant. antch. isaak. men.-mih. -терпиє cyr.-hier.

длъготръпъ adj. μακρόθυμος longanimis triod.

длъготръпѣлнѣѣ adj. μακρόθυμος longanimis sup. pat. ioann. antch.

длъготръпѣлнѣьнѣ adv. longanimiter men.-mih.

длъготръпѣлиє n. μακροθυμία longanimitas sup. 367.

длъготръпѣнию n. μακροθυμία longanimitas sup. ant. sup. šiš. 203. leont. -трьпsvjat. дълготърп- glag.-otryv. 17.

длъготръпѣти -плѭ -пиши vb. μακροθυμεῖν patienter ferre sup. 9. 16. ant.

длъгошьствиє n. longum iter men.-mih.

длъгъ adj. μακρός longus sup. - протѧжениємь proph. - лицемь μάκροφις longam faciem habens per. ms. -гою владаю ὀπισθόκομος occipite comato ex. на длъзѣ diu sup. 13. 128. молише сѧ на длъзѣ hom.-mih. власы на длъзѣ поущаше krmč.-mih. дълъгъ svjat. comparat. длъжай sup. antch. scr. dîrghas zend darĕghas gr. δολιχός lit. ilgas curt. 1. 167. pruss. ilgi adv. zischr. 2. 324; 6. 224: nota comparat. serb. dilji živ. 195. dilje 137. et dulji, duglji.

длъгъ m. ὀφείλημα, ὀφειλόμενον, ὀφειλή, δάνειον debitum sup. ostrom. io.-sin. man. своимн длъгы пєщи сѧ krmč.-mih. χρέος debitum men.-mih. ѥстьственыи длъгъ съконьчавь men.-mih. тако длъгъ ѥ (ѥй) ѥсть бывати šiš. 81. по длъгоу sabb. 168. по длъгоу хвалити hom.-mih по длъгоу славимъ laz. negotium mon.-serb. ok. sg. gen. -гоу krmč.-mih. 216. 217. 241. 278. 304. дълъгъ ostrom. долгоу просѧ bor. goth. dulgs aut dulg (dulga) debitum, differens ab ahd. dolk, slavicum est. Ulfilas, Gabelentz et Loebe n. ix. ir. dligim debeo ir.-gl. 74. dligh lex, officium Zeuss 431. Pott 2. 1. 1006: radix est dl scr. dhr (dharma officium), unde rad. secundaria dlg.

длъжина f. μῆκος longitudo peut.-mih. дълж- vost. долж- iez. 45. 6. - proph.

длъжити -жѫ -жиши vb. producere - повѣсть sabb. 105.

длъжь f. longitudo должь vost. nsl. poduž adv. rib.

длъжь adj. debens дължь antch. c. 52.

длъжьникъ m. debitor sborn. дълж - vost.

длъжьникъ m. ὀφειλέτης, χρεωφειλέτης debitor sup. ostrom. dial. šiš. 122. δανειζόμενος debitor krmč. 38. дължь- ostrom.

длъжьноѧти -ноѫ -ноѭѥши vb. ὀφείλειν debere ant. antch. šiš. 101. krmč.-vost. дължѫ- cyr.-hier.

длъжьнъ adj. ὀφείλων, ὀφειλέτης debens, debitor sup. ostrom. ant. -жънъ cloz I. 79. длжни š.-gl. 91. -жънъ ѥси многы длъгы sup. 292. - работою krmč.-mih. - пєтию десѣть златикь hom.-mih. ако ѥ комоу чимь длъжьнь mon -serb. - сребромь hom.-mih. болшимь бысть должєнъ svjat. двѣма вѣномa нѣкоѥмоу длъжьноу соущоу δύο προικῶν ὑπό τινος χρεώστου μένον krmč.-mih. имъже должьна ми ѥста bor. 84. -но ѥсть намь имѣти трудь chrys.-lab. как мьзда длъжьна ти ѥсть; -chrys.-lab. -на грамота δανειακὸν γραμματεῖον krmč.-mih. дълъж- ostrom. serb. dužan i držan mik. dužan glavom živ. 135.

длы, длъве f. πίθος dolium io.-clim. greg.-naz. lanx ни отъкрыѧ длъве pat -mih. 160. съ длъве pat.-mih. 160. видѣ на длъве написано pat.-mih. 145. въ длъве оутълоу io.-clim. къ дѣлєви живѣаше greg.-naz. разби всѧ длъвы; разби длъвы pat.-mih. 146: nota дъли оутъла vost. cf. дѣлъва, дѣлъви.

длѣ n. longitudo вишше въ длѣ vost. 1. 191. въ длѣ и въ ирєкы nsl. dle, dlje crell. dler metl. delj (dъlj), dalje longius.

дмитрий m. demetrius russ. cf. дим-.

дмитровьць m. incola urbis dmitrov per. 112. 2.

дмитръ m. demetrius prol.-mih. chron.

дна f. morbus quidam тоужаше дною men.-mih. 174. uterus дна станетъ на своємъ мѣстѣ vost.; nota ѥсть же та - лкы вода тонка и злачна vost. cf.

nsl. dna colica meg. pol. dna hüftweh et дъно.

дно v. **дъно**.

днѣпръ m. nom. propr. fluvii, danapris men.-leop. chron. **Днепръ** op. 2. 1. 39. cf. **данапръ**.

днѣстръ m. nom. propr. fluvii, danastris chron. cf. **дънѣстръ**.

до praep. ἕως, ἄχρι, μέχρι usque ad inugitur cum gen. 1) **болѣзнь до самѣхъ оудовъ доходѧштѧ** sup. до где идета; men.-mih. 2) до свѣта sup. до полоу ношти sup. дожи и до съмрьти sup. до колѣ sup. cf. **доньдеже**: nota, до **твоего живота** chron. 1. 147. до **моего живота** mon.-serb. vertendum esse: usque ad finem vitae tuae. meae; **даже до отъ вчера** dioptr.-lab. 3) **моучень бысть до кръве** typ.-chil. **вина до рана** prol.-mart. **оубити до смрьти** krmč.-mih. **болѣхъ до смерти** clim. 4) и до **великѧ** chron. 1. 181. до **бояръ ласковъ** chron. 1. 199. **вашетъ до всѣхъ добра** per. 107. **не бѣ никомоуже не до чегоже** pam. 178. **аще что имоуть до мене** vost. **аще что есть до моужа сего** vost. до **сватыхъ вѣроковати** vost. **хоулити до сватаго доуха** luc. 12. 10. - vost., quae potius russ. esse videntur. nota **пожившѣи до двѣ лѣтѣ** prol.-mart. de etymologia v. Pott 1. 287. cf. etiam lit. da goth. du ags. to ahd. ze, zi, zuo gall. do, du beitr. 1. 312; 2. 171.

дова f. opportunitas **томоу не на довѣ врдне, но молитва** sbor.-kir. 38. e russ. in fontibus serb. est indecl. **снѣга дова** duš. **оу той дова** mon.-serb. in fontibus antiquioribus non legitur. cf. **подова** decor lit. dabiuti ornare let. daba natura alb. dobi mõglichkeit nsl. doba f. tempus prevdobi metl.

довлѣти -влѣѭ -вѣши vb. perducere **до села -вихъ ю** men.-leop.

довити -вѣѭ -вѣши vb. ferire **того си довивъ** chron. e russ.

довль adj. ἀνδρεῖος, γενναῖος fortis sup. psalt.-saec. xi. hom.-mih. cyr.-hier. **довлъ ражомъ** bon. **споудаіос** sedulus 2. cor. 8. 22. - vost. **ἄριστος** optimus greg.-naz. sup. 203. **generosus** sup. **-вни рабн** sup. **-вни страстотрѣпицъ** sup. **-вь, -вѣе** sup. comparat. **довлѣй** sup. 415. **-влѣй** 424.

довльно adv. γενναίως fortiter sup. **стани** - zlatostr.

довльнъ adj. γενναῖος validus ant.

довльнѣ adv. fortiter **трѣпѣше** - ant.-vost.

довльство n. ἀνδραγάθημα strenuitas sup. 62.

довльствовати -воѭ -воѭѣши vb. γενναῖον εἶναι fortem esse; ἀγωνίζεσθαι decertare cyr.-hier.

доблити -лѭ -лѭѣши vb. dominari **-блѭть нмн** chron.

доблѣ adv. γενναίως fortiter sup. pat.: **male -блѣ** antch.

доблѣвати -блюѭ -блюѭѣши vb. strenuum esse men.-saec. xi.

доблѣдоушіе n. ἀνδρεία fortitudo: recte fortasse **-блѣс-**.

доблѣдоушьнъ adj. fortis.

доблѣмждръ adj. fortis.

доблѣмждрьнъ adj. fortis.

доблѣствіе n. ἀνδρεία fortitudo: recte fortasse **-блѣс-**.

доблѣствовати -воѭ -воѭѣши vb. ἀνδρίζεσθαι fortem esse; ἀγωνίζεσθαι certare op. 2. 2. 53: recte fortasse **-блѣс-**

доблѣственикъ m. ἀνδρεῖος fortis prol. **-стьки-** men.-vuk.

доблѣственно adv. fortiter prol.-mih.

доблѣственънъ adj. ἀνδρεῖος antch. krmč.

доблѣственънѣ ady. fortiter chrys.-lab.

доблѣстіе n. ἀνδρεία fortitudo prol. prol.-mart.

доблѣсть f. ἀνδραγάθημα res fortiter gesta svjat. ant. barl. **-бѣесть** sup.

доблѣстьнъ adj. fortis **-бѣес-** sup. 122.

доблѣта f. strenuitas ant.-vost.

добрило m. nom. propr. viri vost. op. 171.

добро adv. καλῶς bene ostrom. - **творити** ἀγαθοποιεῖν bene facere ostrom. - **сътворити** εὐδοκιμεῖν probari sup.

добробстьдьнъ adj. εὐρήμων facundus.

добробрадъ adj. εὐπώγων pulchram barbam habens per. liv

доброблинчьнъ adj. εὐμεγέθης ingens.

добровольнъ adj. ἐναρετος virtute praeditus io.-dam. libens mon.-serb.

добровольнѣ adv. libenter **-ни-** mon.-serb.

добровольство n. ἀρετή virtus io.-clim. io.-dam. cyr.-hier. hom.-mih. men.-mih. op. 2. 2. 57. 81. 113. 114. 116. 199. 203. 302.

доброволѣніе n. ἀρετή virtus typ.-chil. op. 2. 2. 428.

доброволніе n. εὐοσμία bonus odor. suave olentia sup. io.-clim. hom.-mih.

доброволньнъ adj. εὔοσμος bene olens **- плодъ** sborn. **-но вино** hom.-mih.

доброволньство n. εὐωδία odor suavis svjat men.-mih.

доброврѣменьнъ adj. εὔκαιρος opportunus bom.-mih.

доброврѣменьнѣ adv. εὐκαίρως opportune bom.-mih.

добровъгодьнъ adj. gratus sup. 207.
добровъзорьнъ adj. speciosus -**взорьнѣsth.** 2. 2.
добровъзрастьнъ adj. validus aetate chrys.-lab.
добровѣждьнъ adj. εὔοφρυς pulchra supercilia habens man.: minus bene.
добровѣрьнъ adj. εὐσεβής pius op. 2. 2. 300.
добровѣрьство n. εὐσέβεια pietas ex.
добровѣтьвьнъ adj. pulchros ramos habens.
доброглавъ adj. pulchrum caput habens ex.
доброглаголивъ adj. εὔλαλος facundus hom.-mih. tur.
доброгладостьнѣ adv. laeviter, uti videtur **нось - лежещь на правѣ** men.-mih.: vox dubia.
доброгласие n. bona vox pyrg.
доброгласьнъ adj. καλλιφώνος pulchram vocem habens per. xxx. εὐχέλαδος sonorus **-на птица** prol.-mih. prol.-mart.: legitur etiam hom.-mih. io.-sin. bon. ex.
доброгласьнѣ adv. sonore **-снѣ** hom.-mih.
доброговѣйнъ adj. εὐσεβής pius sup. 149. 198.
доброговѣйньство n. εὐλάβεια pietas io.-clim.
доброговѣние n. εὐλάβεια pietas sup. hom.-mih. cyr.-hier. **добрѣ**- cyr.-hier.
доброгодивъ adj. εὐάρεστος bene placens: male ἐνάρετος virtute praeditus **-во житие** men.-mih., ubi etiam **добродивьно житие** legitur.
доброгодъ m. tempus opportunum **въ** - εὐκαίρως opportune io.-clim.
доброгрѣчьнъ adj. bene canens **горлица -горчьна** op. 2. 2. 424.
добродавьць m. ἀγαθοδότης bonorum dator ex. op. 2. 2. 300.
добродарьствие n. εὐχαριστία gratiarum actio hom.-mih. men.-mih. op. 2. 2. 299.
добродарьствьнъ adj. gratiarum actionis sup. 158.
добродръзостьнъ adj. εὐπαρρησιαστής libere loquens **-тѣнъ** sup.
добродоумѣвати -шоуѭ -шоуѥши vb. bono animo esse **-шѧть ли кто, да поѣть** antch.
добродоумьнъ adj. εὔθυμος qui est bono animo ant.
добродоумьствовати -коуѭ -коуѥши vb. εὐθυμεῖν bono animo esse šiš. 253.
добродьние n. εὐημερία prosperitas hom.-mih.
добродьньствие n. prosperitas **-дѣнchron.**
добродьньство n. prosperitas sabb. 3. chron.

добродѣва f. εὐπάρθενος felix virgo.
добродѣй m. ἀγαθόποιός beneficus šiš. 195. chron. bonus š.-gl. 83.
добродѣлати -лаѭ -лаѥши vb. εὐποιεῖν bene facere.
добродѣльнъ adj. beneficus misc.
добродѣтель m. εὐεργέτης beneficus hom.-mih. vost.
добродѣтельство n. εὐεργεσία beneficium hom.-mih.
добродѣтьль f. εὐεργεσία beneficium; ἀρετή virtus antch.: male **-тель** op. 2. 1. 167; 2. 2. 81. 149. 261. 287. hom.-mih.
добродѣтѣльнъ adj. ἀρετῆς virtutis; ἐνάρετος virtute praeditus dial. leont. **-тельнъ** op. 2. 2. 261. 287. **-на слава** antch. **-но житие** sabb. 125.
добродѣтѣльство n. virtus isaak. **-тельop.** 2. 2. 199.
добродѣяние n. εὐποιΐα beneficentia, beneficium sup. ἀρετή virtus greg.-naz. sup. šiš. 199.
добродѣяти -дѣѭ -дѣѥши vb. εὐποιεῖν bene facere.
доброжизние n. εὐδαιμονία felicitas **-ньe** greg.-naz.
доброзаконьникъ m. ἐυνομούμενος bonis legibus constitutus - **градь** men.-mih.
доброздавъ adj. bene conditus **нырѣвъ -данныхъ** vost. I. 507.
доброзрачие n. pulchritudo.
доброзрачьнъ adj. καλλιφανής speciosus man. **-чно лице** clim. εὐχρούστατος pulchrum colorem habens man. **-нн мрамори** ok. 58.
добронзволѥние n. ἀρετή virtus hom.-mih. io.-clim. op. 2. 2. 199. 428.
добронзвѣтьнѣ adv. εὐλόγως probabiliter io.-clim.
доброкласьнъ adj. bonas spicas habens alex.
доброкосъ adj. pulchram comam habens, uti videtur nic. - chron.-vost.
доброликъ adj. εὐπρόσωπος pulchrum vultum habens ex. εὐχαράκτηρος pulcher per. xxx., ubi male **добраника**.
доброличьнъ adj. εὐπρόσωπος pulchrum vultum habens; εὐπάρειος pulchras genas habens man. pent.-mih. **-на жена** men.-leop.
добролѣпие n. εὐπρέπεια decor ant.
добролѣпота f. εὐπρέπεια decor men.-mih.
добролѣпьнъ adj. decorus: male εὐπειθής hom.-mih.
добролюбие n. φιλαγαθία amor boni men - vuk. ephr.

добролюбъвьнъ adj. boni amans: nota tamen **-вовьно миро** hom.-mih.

добролюбьзнъ adj. boni amans ephr.

добромиръ m. nom. propr. viri op. 2. 2. 313. asěn 54.

добромъıслънъ adj. bonam mentem habens leont.

добронадеждънъ adj. ἐλπὶς bonam spem habens hom.-mih.

добронарочитъ adj. felix - **градь** mon.-serb. cf. **нарокъ**.

добронинавидьць m. boni osor men.-mih.

добронинавистьнъ adj. bono infensus par.

добросъ adj. εὔριν pulchrum nasum habens ex. per. xxx.

доброносьнъ adj. εὔριν pulchrum nasum habens ex. men.-mih.

добронравиѥ n. εὐεξία boni mores ant. dial. prol.-mih. ἀρετή virtus op. 2. 2. 287. **-ньр-** sim. I. 3. **-норов-** sborn.

добронравьнъ adj. ἐνάρετος virtute praeditus prol.-mih. op. 2. 2. 287. **-ньр-** sim. I. 23.

добронравьнѣ adv. pie prol.-mih.

добронъıрьнъ adj. καλλίπυργος bona turre munitus **-рнаго трона** man.

доброобразьнъ adj. εὐπρόσωπος pulchrum vultum habens ex. man. εὔσχημος decorus sup. hom.-mih. **-ныиъ личєсъ** svjat.

доброобразьство n. εὐμορφία pulchritudo men.-mih.

доброоkъ adj. εὐόφθαλμος pulchros oculos habens malal. per. xlviii.

доброоотѣтьнъ adj. facile excusatus **-отъв- мытонмьць** io.-clim. **-отьв-** sabb. 229.

доброписати -пишѫ -пишиши vb. καλλιγραφεῖν eleganter scribere.

добропись̀ць m. καλλιγράφος eleganter scribens pat. pat.-šaf. krk. prol.-mart.

доброплодиѥ n. εὐκαρπία fertilitas.

доброплодоносьнъ adj. εὔκαρπος fertilis.

доброплодьнъ adj. καλλίκαρπος bonos fructus habens hom.-mih. εὔκαρπος fertilis **земль -дна** sabb. 8. **-дна** sim. I. 26.

доброплъıтиѥ n. felix navigatio alex.

добропобъıтиѥ n. εὐτυχία felicitas greg.-naz.

добропобъıтьникъ m. καλλίνικος triumphalis - **вѣниць** psalt.-theod.

добропобѣдьникъ m. καλλίνικος victor egregius.

добропобѣдьнъ adj. καλλίνικος victor egregius men.-vuk. men.-mih. sim. I. 23. **-нии мѫченици** sup. **-но гѣло** sim. I. 28.

доброполоучьнъ adj. felix **-чно ѥсть вѣроватн** hom.-mih. 165.

добропомощьница f. adiutrix in bono sup. 325.

добропослоушьливъ adj. obediens **-шливъ** sabb. 36. cf. gr. εὐήκοος.

добропослоушьнъ adj. εὐήκοος obsequiosus.

добропотрѣбьнъ adj. utilis sup.

добропоувръзьниѥ n. τὸ εὐκατάνυκτον compunctio io.-clim.

добропоувръзьнъ adj. compunctus hom.-mih. 130.

доброприязньство n. εὔνοια benevolentia men.-mih.

доброприıатьнъ adj. εὐπρόδεκτος gratus.

добропрослоутиѥ n. εὐφημία bona fama op. 2. 2. 200.

добропрѣмѣньнъ adj. εὐδιάλλακτος placabilis **ҳодатайца -на** hom.-mih.

добропѣсньıвъ adj. εὐμελὴς canorus.

доброраждьнъ adj. fertilis **-нам винничина**: rectius fortasse **-саждьнъ**.

добразоумьıвъ adj. εὐγνώμων proba mente praeditus io.-clim. sup. 324.

добразоумьıвѣ adv. εὐγνωμόνως placide sup. 278.

доброрасльнъ adj. εὐφυὴς bene crescens.

доброрастьнъ adj. εὐεξὴς bene se habens: recte pulchrae formae **аблань -стна** man.

доброрасѫдъ m. bonum iudicium **-расъсоудъ** op. 2. 2. 197.

доброрасѫдьнъ adj. εὐκρινὴς bene discernens.

доброрьıкъ adj. facundus ex.

доброродиѥ n. εὐγένεια nobilitas sup. hom.-mih.

доброродьнъ adj. εὐγενὴς nobilis sup. cyr. 1.

доброродьство n. εὐγένεια nobilitas sup. hom.-mih. op. 2. 2. 407. περιφάνεια τοῦ γένους genus illustre sup. 332.

доброродьствовати -вѫѭ -вуѥши vb. nobilem esse hom.-mih.

доброрѣчивъ adj. εὐρήμων facundus.

доброрѣчиѥ n. εὐρημοσύνη facundia.

добросиıньнъ adj. illustris.

доброславиѥ n. εὐδοξία celebritas.

доброславьнъ adj. εὐκλεὴς clarus hom.-mih. 123.

добросладовьнъ adj. bonum saporem habens, uti videtur - **шипькъ** men.-mih. 300.

добрословиснѥ n. εὐλογία honestus sermo.

добрословити -влѭ -виши vb. εὐλογεῖν laudare.

добрословиѥ n. χρηστολογία honestus sermo ant.

доброслоутиѥ n. bona fama ioann. alex.

добросрѣдиѣ n. fortitudo vel misericordia hom.-mih.

добросрѣдъ adj. εὔσπλαγχνος misericors ant.

добростатиѣ n. felix status men.-mih. 303.

добрострастиѣ n. ἡδυπάθεια mollities man.

добрость f. ἀρετή virtus sup. 269. 306. ephr.-vost. hom.-mih. op. 2. 2. 261. εὐλάβεια modestia sup. 286. pulchritudo alex.

добросоумьнѣиѣ n. εὐλάβεια pietas **-ныѣ** op. 2. 2. 199.

добросъкѣтиѣ n. εὐβουλία bonum consilium.

добросъвѣтьнъ adj. εὔβουλος prudens.

добросъмъıслиньıъ adj. prudens - **слава** sabb. 46.

добросънѣдьнъ adj. ἐδώδιμος edulus.

добросъставлѣнъ adj. bene compositus: minus bene εὐσύνοπτος conspicuus **-влѣнъ** man.

добросъставьнъ adj. bene compositus, de navi psalt.-int.

добросъсъ adj. εὔμασθος pulchras mammas habens **-соса** f. ex.

добросѣньнъ adj. εὔσκιος umbrosus triod.

доброта f. κάλλος bonitas, pulchritudo cloz I. 550. 569. sup. ant. hom.-mih. man. ἀρετή virtus sup. svjat. op. 2. 2. 81. 302. io.-dam. ἡδονή laetitia op. 2. 2. 325.

добротворивъ adj. εὐποιός beneficus.

добротворитель m. εὐποιός beneficus psalt.-int.

добротворительница f. εὐποιός benefica.

добротворительнъ adj. εὐποιός beneficus.

доброткорьıнъ adj. εὐποιός beneficus.

добротворѣиньıиѣ n. beneficium **-рѣи-** sborn.

доброткъ adj. εὔροος pulchrifluus triod.

доброточьнъ adj. bene currens clim. **-чиıе коне** alex.-mih. 13.

добротолюбиѣ n. φιλοκαλία amor pulchri.

доброточьнъ n. εὔροος pulchrifluus.

добротьнъ adj. κάλλιστος pulcherrimus ex. ἐνάρετος virtute praeditus op. 2. 2. 198.

добротѣлесьнъ adj. εὔσωμος qui est corpore bene constituto.

доброоугодьнъ adj. εὐάρεστος gratus.

доброоумьнъ adj. θελξίνους animum demulcens man.

доброоустроѣнъ adj. bene constitutus psalt.-int.

доброоучитєльница f. καλοδιδάσκαλος pulchri magistra šiš. 173.

доброоучитєльнъ adj. καλοδιδάσκαλος pulchra docens ant.

доброхвалнъ adj. honorificus.

доброходьнъ adj. bene incedens ex.

доброхотьнъ adj. ἱλαρός hilaris.

доброхотѣнииѣ n. hilaritas.

доброхрабръ adj. fortis.

доброхждожьнъ adj. καλλιτέχνης elegans artifex **-жııьıй** man.

доброхждожьнѣ adv. artificiose men.-mih.

доброчиньıство n. εὐταξία bonus ordo men.-mih.

доброчьстивъ adj. εὐσεβής pius sup. sborn. hom.-mih.

доброчьстиѣ n. εὐσέβεια pietas sup. hom.-mih. op. 2. 1. 13. **-чес-** op. 2. 1. 81.

доброчьсть f. ἀρετή virtus sup. 306.

доброчьстьнъ adj. εὐσεβής pius sup.

доброчьстьнѣ adv. εὐσεβῶς pie op. 2. 2. 301.

доброчѧдиѣ n. εὐτεκνία boni liberi men.-mih.

доброчѧдъ adj. bonam prolem habens men.-mih.

доброчястьно adv. εὐτυχῶς feliciter: male **-чястно** man. 94.

доброшарие n. εὔχροια bonus color hom.-mih.

доброшарьнъ adj. bonum colorem habens men.-mih.

доброжтробиѣ n. εὐσπλαγχνία misericordia io.-clim.

добръ adj. καλός pulcher; ἀγαθός bonus sup. ostrom. man. **-ра дѣланьıа** virtus antch. **-ра дѣтєли** virtus psalt.-theod. **-ра дѣла** κατόρθωμα recte factum cloz I. 537. virtus ex.-op. 2. 1. 23. **-ро дѣло** virtus men.-mih. **-ръ изборъ** virtus io.-dam. **-ръ нравъ** psalt.-theod. greg.-naz. proph. **-ра маслина** opponitur **дивиıа, сверѣпа** io.-sin. περικαλλής perpulcher sup. 254. ἀνδρεῖος fortis hom.-mih. **-ри моужи** š.-gl. 95. **-ри людиѣ** sbor.-kir. 54. **по - рıеѣх людеѣх** mon.-serb.: male **добръıдъжда** mat. pro **добрѣı дъжда** comparat. **добрѣи** sup. **добрѣıѣ** ostrom. sborn. **добрѣıѣ ти ıесть** marc. 9. 43. kryl. cf. goth. * dabau convenire lit. dab-inti ornare dabnus ornatus.

добрько m. nom. propr. viri, haeretici lit.-mih.

добръıни f. ἀρετή virtus ant. ant.-vost. psalt.-syn. op. 2. 2. 261. hom.-mih. leont. μακαριότης beatitudo io.-dam. op. 2. 2. 298.

добръıнь adj. poss. dobrynjae bor. 62.

добрѣ adv. καλῶς bene cloz I. 8. 76. 509. 723. sup. ostrom. hom.-mih. leont. - **гова** εὐλαβῶς religiose cyr.-hier. - **пооумьрзиıъ** compunctus io.-clim. ἄγαν valde - **бııстро теченьıе** hes.: nota **погııбе добрѣговѣниие** cyr.-hier. izvêst. 8. 76.

добрѣшти -бръгж -бръжеши vb. obser-

vare **доньдеже всн благъдьнн·боудоу** се **добрѣіши** glag.-omišlj.

добъіти, доважда, доважденіи vb. adipisci prol. alex.-mih. meth. 6. misc. chron. mon.-serb. cum gen.: **одежде** - men.-mih. **спасенна** - men.-leop. - **дѣтиіца** prol.-mih. **-бы съ нимь трѣхъ сѫновь** prol.-mih. **чьто ѥсть, ѥгоже добъість оу моужа сн**; hom.-mih. 88. cum acc.: **одеждоу** - leont. let. dabût nsl. dobiti, -bôdem trub. dobit f. lucrum meg. croat. victoria luč. **добъічие** lucrum ber.

добъітнѥ n. lucrum **-нт-** mon.-serb. 236. fenus **-нт-** mon.-serb. 355. **-нтьѥ** mon.-serb. 333. 334.

добъітъкъ m. τὰ ὑπάρχοντα facultates esth. 3. 13. - proph. krmč.-mih. 66. krmč. bell.-troj. 4. 11. krk. chron. duš. 154. mon.-serb. pecus misc. gram. 22. dnš. 64. 193. fenus mon.-serb. nsl. dobitek, dobiček bulg. dobitъk pecus pokl. l. 34. cf. bulg. imane pecus rum. **добнтоk** animal.

добъіть f. fenus **-нть** mon.-serb. 287. 298. 299 etc. victoria mon.-serb. 479. 481.

добѣгнѫти -нѫ -неши vb. καταλαμβάνειν assequi men.-vuk. - **цароу** prol.-mart. - **до кого** prol.-cip.

довести -ведѫ -ведеши vb. adducere š.-gl. 63. bell.-troj. 10. alex.-mih. 158. sim. I. 1. pat.-mih. duš. men.-serb. παριστάναι producere ant.-hom. προξενεῖν parare sup. 386. - **сѧ** deduci.

довлити сѧ -влѭ сѧ -лиши сѧ vb. ἐπαρκεῖν contentum esse **-клить се нмь** šiš. 167. - **се нѣкѣсѣмь** men.-mih. **сими -вълнмь сѧ** antch. **-вълиень** sup. **-вълень** contentus, valens glag.

довлѣвати -влѣѭ -влѣѥши vb. ἀρκεῖν sufficere ant.-hom.

довлѣніиѥ n. αὐτάρκεια sufficientia šiš. 168. antch.

довлѣтелънъ adj. ἀρκῶν sufficiens.

довлѣти -влѣѭ -влѣѥши et **-влѣѧ -влѣѥши** vb. ἀρκεῖν sufficere **доволѣѭть** ostrom. **-влѣть** sufficit hom.-mih. chrys.-lab.; male **-влѣть ми** ἀρέσκει μοι placet mihi men.-vuk.; **-влѣй** contentus esto dioptr. **-влѣють ѥй** κατισχύουσιν αὐτῆς vincent eam hom.-mih. cf. **доволѣти, довълѣти.**

довлѣшти -влѣкѫ -влѣкѫи vb. παραβρεῖν attrahere prol.

довлѣти -влѭ -влѣѥши vb. ἀρκεῖν sufficere leont. contentum esse **сѫонми сн -лиій** dioptr. ἱκανοῦσθαι idoneum esse pent.-mih.

довлѣтворити -рѭ -рнши vb. satis facere par.

довлѣтвореніиѥ n. satisfactio pa .

доводнти -ждѫ -дніи vb. adducere chron.

доводъ m. argumentum par.

довознти -жѫ -зніи vb. advehere mon.-serb.

довола adv. ἀρκούντως satis pat.

доволити сѧ -лѭ сѧ -лиши сѧ vb. contentum esse **-лнчь сѧ сими** antch. **въскѣми да -литъ се** sabb. 27.

доволіиѥ n. αὐτάρκεια sufficientia ant.

доволовати -лоую -лоуѣши vb ἀρκεῖν sufficere pat.

доволъ m. ἱκανότης sufficientia ant. šiš. 99. αὐτάρκεια sufficientia **вьсѣкъ - нмоущнѥ** šiš. 133. - **нмѫштѥ** cloz l. 655. - **нмоущнѥ** ἀρκούμενοι contenti hom.-mih. δαπάνη sumptus op. 2. 1. 134. cf. op. 2. 2. 79. 260: nota **вьси по доволѣ вьзнше** alex.-mih. 179. **довълъ** antch. c. 45. bis. luc. 14. 28. - kryl. op. 2. 1. 152. **дай чрькоу ѥжѣ на довълъ** shorn.

доволь f. necessitas **вьсакоу - исилънѫю** mon.-serb. 17. 47.

доволь adv ἀρκούντως satis pat. ant.-hom. ber. nsl. dovoli satis.

довольнъ adj. ἱκανός, ἀρκῶν sufficiens sup. ant. prol.-mart. svjat. mon.-serb. valens sup. **землѧ -нл** sim. II. 4. **лѣта нл дьни -ни**; **злато -но** ἀρκετός sufficiens prol.-mart. αὐτάρκης, ἀρκούμενος contentus hom.-mih. šiš. 185. - **чнлъ** krmč.-mih. - **оурокы** men.-leop. - **оброкы** sim. I. 24. - **хлѣбомь** greg.-lab. - **власѣною** sabb. 26. **-на ѥсть** ἤρκεσεν suffecit šiš. 166. **-нѣ бы доволѣнь въ клѣтѣ** greg.-lab. **довълънъ** sup. cloz l. 585. ostrom. io.-clim. krmč.-mih. **довълънъ** svjat. op. 2. 2. 431. shorn. **-ленъ** zlatostl. **-вълѣнѣ** sup. 41. 192. 200. 405.

довольнѣ adv. satis **-лнѣ** bell.-troj. leont. sabb. 23.

довольство n. ἱκανότης sufficientia mir. mon.-serb. - **сътворити** men -mih.

довольствовати -воую -воуѣши vb. διαρκεῖν sufficere men.-vuk. ἀνήκειν pertinere part. **-вовлѣ** men.-vuk. — **сирнмѣ** prol.-mart.

довольствънъ adj. sufficiens prol.-mart.

довольствіе n. αὐτάρκεια sufficientia l. tim. 6. 6. - vost.

доволѣти -лѣѭ -лѣѥши vb. ἀρκεῖν sufficere, contentum esse alex.-mih. 107. men.-leop. bor. 17. ev.-syn. a. **-лѣюцнмн сѧ** hebr. 13. 5. - vost. nsl. dovo

lĕti contentum esse cf. **довлѣти, довълѣти.**

довръгнѫти -нѫ -неши vb. iaciendo consequi krk.

довръшити -шѫ -шиши vb. πληροῦν perficere.

довълати -лаѭ -алеши vb. ἱκανον εἶναι, ἱκανοῦσθαι idoneum esse, sufficere **-вълѣть** greg.-naz. iez. 44. 6 - vost. **-вла** iez. 34. 18. - vost. **-вьла** mat.

довъмити сѧ v. **довлити сѧ.**

довълъ v. **доволъ.**

довъльнопоржчьникъ m. ἱκανοδότης satisdator **-вьл-** hom.-mih. 183.

довъльнъ v. **довольнъ.**

довълиство n. σύμμετρία modus **-вл-** sup. 379. 5. χρεία necessitas **-вл-** sup. 397. 7..

довълѣти -лѣѭ -лѣеши et **-лѣю -лѣеши** vb. ἀρκεῖν sufficere sup. **не -лѣють сѧ** svjat. **-вьлѣть** sup. ostrom. **-вълеть** zlatostr. **-вьлеть** sup. cloz I. 524. **-вълѣе** op. 2. 2. 371. ev.-syn.. b. **-вьлѣють** io.-clim. **-вьлѣють** ostrom. **не -лѣ сѧ нюдѣмъ** cloz I. 734. - **сѧ: о своей женѣ - сѧ** cloz I. 121. cf. **довлѣти, доволѣти.**

довѣдѣти сѧ -вѣмь сѧ -вѣси сѧ vb. γιγνώσκειν cognoscere sup. 84. 324. svjat. krmč.-mih.: nota **не довѣдѣ** nescio hom.-mih. **не довѣды иного ѥзыка** mon.-mih. **не -дѣше ѥзыкоу апостольскоу** hom.-mih. 100. nsl. dovediti se hung.

довѣштавати -ваѭ -ваеши vb. κατηγορεῖν arguere cyr.-hier.

догадъ m. coniectura alex.

доглаголавати -ваѭ -ваеши vb. κατηγορεῖν reprehendere **пиньство -вахъ** greg.-naz.

доглаголати -лаю -леши vb. κατηγορεῖν accusare cyr.-hier. - **до кого** proph.

доглаголовати -лоуѭ -лоуеши vb. κατηγορεῖν accusare proph.

доглаголѣвати -ваѭ -ваеши vb. κατηγορεῖν accusare greg.-naz.

догма f. δόγμα dogma typ.-chil.

догматисати -саѭ -саеши vb. δογματίζειν dogmata tradere tur.

догматъ m. δόγμα pl. acc. **-ты** typ.-chil. loc. **-тѣхъ** bou.

догматъчьнъ adj. dogmaticus psalt.-int.

догнати, доженѫ, доженеши vb. καταλαύνειν assequi sborn. - **до послоухъ** mon.-mih.

договарѣти сѧ -рѭ сѧ -рѣеши сѧ vb. pacisci **-ра-** mon.-serb. 371.

договорити сѧ -рѭ сѧ -риши сѧ vb. pacisci mon.-serb. 371.

договоръ m. pactum mon.-serb. 341.

договорьѥнии n. pactum **-рѣ-** mon.-serb. 453.

догодати сѧ -даѭ сѧ -даеши сѧ vb. evenire mon.-serb. 327. 333.

догъматисовати -соуѭ -соуеши vb. δογματίζειν dogmata tradere pan.

догъматъкъ m. ἐκσκέπτωρ exceptor, recte dogmaticus **дагматиче** zlatostr. - saec. xi.

догъматьнъ adj. dogmatum **-гьм-** vost.

догънати v. **догнати.**

додрѫжати -жѫ -жеши vb. tenere **чего ихъ додержати**; chron. l. 163. -

додоумати сѧ -маѭ сѧ -маеши сѧ vb. consilio assequi **высока стола - рам.** 237.

додѣкати -каѭ -каеши vb. ἀναγκάζειν cogere - **комоу** prol.-mart.

додѣкати сѧ -дѣѭ сѧ -дѣеши сѧ vb. molestum fieri **додѣку сѧ намь ороужиѥ** misc. 31. rum. **доднѣлъ** molestia.

дождати -ждоу -ждеши vb. exspectare sabb. 19. hom.-mih. **свѣта не дожда** vost. **не - свѣта** prol.-mart. - **сѧ** chron. cf. **дожьд-.**

доже adv. ἄχρι usque - **до** io.-clim. domet. - **и до** chron. - **и до сего дьне** šiš. 5. cf. dosda fris. 2.46. e **доже да.** bulg. dur da milad. cf. **даже** et **дожи.**

дожи adv. ἄχρι usque - **до** svjat. sup. io.-clim.; **дожни до** sup. I. 86. 90 etc. **дожен до** svjat.; **е доже и до** natum recte scribes **дожи и до** cf. **даже, доже, дори.**

дожидати -даѭ -даеши vb. ἀναμένειν exspectare psalt.-theod.

дожьдати -жидѫ -жидеши et **-жьдѫ -жьдеши** vb. ἀναμένειν exspectare **-жьдѣмъ** sup. 68. cf. **дождь-.**

дозвати -зовѫ -зовеши vb. advocare prol.-cip. men.-vuk. - **до себе** meminisse mon.-serb. 369.

доземьнъ adj. ad terram pertinens alex.

дозоратаи m. inspector trigl. alex.

дозрѣти -зрѭ -зриши vb. ἐφορᾶν observare, contemplari, intueri sup. men.-mih. sabb. 20. mon.-serb. - **кого** nom.-bulg. **ацие поймы творѧщихъ ми дозрю** tur. **дозрѣ цѣсарьства небесьнаго** hom.-mih. 133. **наши очи не дозрита** hom.-mih.

дойдеже conj. ἕως ἄν, ἕως οὗ donec sup. 28. ostrom. psalt.-saec. xii. bon. ant. glag. i. e. **до ндеже.**

дойждеже conj. donec sup. 18. **дойждеже** sup. 56.

доилица f. τροφός nutrix cyr. l. šiš. 150.

тιθηνός nutrix kruš. pent.-mih. - **съ телатомъ** bor. xv. **ехнин и -це и пчелы** dioptr.-lab.

дондьница f. τροφός nutrix pent.-mih. prol.-cip. men.-vuk. **-ни-** š.-gl. 63.

доимѣти -мамь -маши vb. satis habere ne - ἀπορεῖν egere sup. 69. **не -мамь** men.-mih. 197. **не -мамь злата** leont.

дойница f. λοχευομένη fetans (ovis) psalt.-syn. 77. 71. **-ница**. bon.

доискати сѧ -иштѫ сѧ -иштеши сѧ vb. invenire, acquirere **мы сѧ доискахомъ нѫ̀ъ ороужиемъ** per. 4. chron. - **моудростн** tur.

доитель m. τιθηνός nutriens proph.

доити, доѭ, доиши vb. θηλάζειν lactare sup. ostrom. pat.-mih typ.-chil. lavr.-op. 11. š.-gl. 63. krmč.-mih. pent.-mih. mulgere **доише кошоутоу** mir. 109. - **сѧ** chrys.-lab osl. dojka; krava dojica habd. kozodoj caprimulgus habd. rum. **дойкъ** scr. dhê (dhajâmi) bibere, lactere dhâtr nutrix dhênus vacca lactens zend daina weibchen gr. θῆσθαι mulgere lat. filius, femina goth. daddja ahd. tâu lacto curt. 1. 307. Bopp 1. 67. de daddja ztschr. f. deutsches alterth. 12. 396. ztschr. 4. 403; 7. 196. let. de mammam dare dèls filius, lactens. radix est **дн, дѣ**, a qua etiam **дѣкл** et **дѣтѫ** pendent: cf. **пѣти, поѭ**.

доити -ндѫ -ндеши vb. ἐφικνεῖσθαι, φθάνειν pervenire ant. καταλαμβάνειν occupare sup. - **клѣти** men.-mih. - **града** prol.-mih. - **страны фрачьскыѥ** prol.-mih. - **сѣтыхъ мѣсть** men.-mih. - **къиѥва града** bor. 11. - **содомъ и гоморъ** vost. - **славы** nom.-bulg. - **моужьскыѥ въздасти** prol.-saec. xv. - **спѣха** antch. **толика зла доидѣ** svjat. - **сконхъ сн** sabb. 132. - **на трапезоу** men.-vuk. **-демь до тоудоу** greg.-lab. **-доше тоу** greg.-lab.

дойчикъ m. collactaneus -, **кой бѣше съ нимъ єдино млѣко салъ** bell.-troj. 29: fortasse pro **-чишть**.

докасати -саѭ -саѥши vb. pertingere glag.

докитъ m. δοχίτης ἀστήρ stella quaedam georg.-šaf. 292. cf. Sylburgii sarac. 73. 101.

доконати -наѭ -наѥши vb. perficere azbuk.

доконьчавати -каѭ -ваѥши vb. ἀποσώζειν salvum deducere men.-mih.

доконьчати -чаѭ -чаѥши vb. τελεῖν finire leont. op. 1. 216. chron. **чесо ѥсмь ѥщѥ не -чалъ**; τί ἔτι ὑστερῶ; ostrom. **ѥщѥ ѥдиного не -чалъ ѥсн** ἔτι ἕν σοι λείπει ostrom.

докопати сѧ -паѭ сѧ -паѥши сѧ vb. fodiendo pervenire chron.

докосьнъ adj. ἁπτός qui tangi potest **-сно мыслию** ex.

докоука f. vexatio trigl. e russ.

докоучати -чаѭ -чаѥши vb. molestum esse - **комоу** men.-leop. e russ.

дола f. μέρος pars **три -лы злата** bell.-troj. lit. dala.

долагати -гаѭ -гаѥши vb. addere proph.

долежати -жѫ -жиши vb. κοιμᾶσθαι dormire kruš. exod. 23. 18. - pent.-mih.

долина f. κοιλάς vallis mon.-serb. 186.

долитъ adj. cavernosus, foraminosus ex.

доличити сѧ -чѫ сѧ -чиши сѧ vb. convinci, uti videtur **а моужъ -читьсѧ** per. 43. 16.

долоу adv. κάτω infra, deorsum sup. - **низриноутн** mir. - **низвѣщи** prol.-mart. **спадѣ -ših.** 36. **падѣ сѧ** - prol.-mih. - **съ выше врьже себе** prol.-mart. - **вѣщи** hom.-mih. krk. - **съходити** hom.-mih. - **зрѣти** greg.-lab. **очима - зьрѣште** sborn. - **пониицати** ioann. - **проникноути** proph. - **очи нмѣти** chron. - **лѣгающе** chrys.-lab. **до** - sup. **отъ горѣ до** - sborn. **низъ** - men.-leop. **отъ** - prol.-cip. men.-leop. **отъ издолоу** men.-vuk. **съ** - pat.-šaf. **съ - огнѥмь жегомь** prol.-mart. **огнь запалнти съ** - prol.-mart. **ризы вѣщи по -**: nota comparat. **долѣйше: долоу поннча окомь, а долѣйше мждованиѥмь** io.-sin.

долоуперникъ adj. κατωφερής qui deorsum fertur **-пѣр-** io.-dam.

долъ m. ὀπή foramen **-ли очесъныи** bon. psalt.-saec xi. βάραθρον fovea men.-vuk. vallis glag. λάκκος fovea pent.-mih. **из -ла** κάτωθεν in profundo men.-mih. **до -ла** ἕως τοῦ κάτω deorsum, in profundum op. 1. 241; 2. 2. 56. kryl. ev.-syn. a. comparat. **долѣй** pat. nsl. zdolaj lex. zdolê; ozdolaj trub.: nota in vocabulis **долъ** goth. dal ahd. tal consonas initiales non quadrare, si radix statuitur scr. dal findi vel dr findere cf. Bopp 1. 120. Pott 1. 283. et **дъшти, дѣлъ**.

долъкъ m. fovea **на долакь** deorsum mon.-serb. 115.

долъфинъ m. δελφίν delphin op. 2. 2. 263. antch. **долф-** vost. croat. dupin verant.

дольнъ adj. κοιλάδος vallis dial. **-нѣй** inferior chrys.-lab.

дельнь adj. ὁ κάτω infernus sup. ex. pat.

ant. isaak. - цлрь prol.-mih. до кости -неѥ nom.-mik. 135.

дольскъ adj. vallis glag.

дольць m. vallicula glag.

долѣ adv. κάτω infra; humi sup. 404. - лежати hom.-mih. - лѣганиѥ sabb. 26. низълачити - dioptr. - съвѣсти io.-sin. - зрѣниѥ имѣти chrys.-lab. отъ - chrys.-lab. nsl. dole, doli.

долѣсти -лѣзѫ -лѣзеши vb. rependo pervenire не \ могоуть долѣсти двора моѥго nest.

долѣшьнь adj. ὁ κάτω, ὁ ὑποκάτωθεν qui infra est svjat. hom.-mih. iez. 42. 5. - proph. -нѣаго обрата greg.-naz.

дома adv. ἐν τῷ οἴκῳ domi sup. ostrom. mon.-serb. οἴκοθεν domo sup. nsl. doma; domanj adj.

домажиѣць m. ἐντόπιος incola šiš. 39.

домачѧдица f. οἰκογενής domi nata, vernacula gen. 15. 2. 3. -paroem. - vost.

домачѧдьць m. οἰκογενής domi natus, vernaculus hom.-mih. - и коуплиѥный pent.-mih. οἰκειακός familiaris krmč.-mih.

домаштьнь adj. domesticus matth. 10. 25. - ev.-grig. -чьнь in fontt. russ. a домашть nsl. domači serb. domaći alb. domakjin dives cf. -машьнь.

домашьнь adj. οἰκειακός, ὁ κατ' οἶκον domesticus ostrom. šiš. 71. 147. περίοικος vicinus hom.-mih. σύσκηνος domesticus leont. pent.-mih. ἀναγκαῖος necessarius -ниа пиҁа men.-vuk. -шънѣго cloz I. 356. cf. -маштьнь.

доминтиѥ m. δομέτιος dometius prol.-mart.

доминѣтиѥвовъ adj. poss. δομετιανοῦ dometiani -ѣтиан- men.-vuk.

доминѣтиянъ m. dometianus -ѣт- šiš. xiv.

домистикъ m. δομέστικος domesticus, genus dignitatis ecclesiasticae et civilis sup. prol.-mih. mir. per. 10. 18. cf. дѣм-.

домистиньскъ adj. domestici - чинъ men.-leop.

домѣтиянъ m. dometianus sup. -тиань, -тианосъ svjat.

домѣтиѥ m. dometius sabb. '75. sg. gen. -тиа sup.

домиланште n. οἰκητήριον domicilium.

домоблюститель m. οἰκοφύλαξ custos domus.

домови adv. οἴκαδε domum пондоуть - chron. поусти- chron. - идоуще op. 2. 2. 114. cf. -ѣ.

домовитъ adj. οἰκοδεσπότης pater familias ostrom. ephr. tur. op. 2. 2. 240. bor. 34.

домовитъць m. οἰκήτωρ incola men.-mih. pater familias добры - изиде сѣмѣи сѣмене своѥго ephr.-belg.

домовладъка m. οἰκοδεσπότης pater familias.

домовь adv. οἴκαδε domum op. 1. 13. chron. per. men.-leop. отъходити - krmč.-mih. 95. отити - prol.-mih. домомь mon.-serb. 177. nsl. domov trub. crell. cf. -ви.

домовьникъ m. pater familias alex. аще ратай, аще же рабь, аще - krmč.-mih. 320. πανδοχεύς caupo men.-vuk.

домовьнъ adj. domus соудий - krmč.-mih. -вныѥ дври hom.-mih. -вни наймы krmč.-mih. 287. -вни людиѥ sbor.-kir. 57. -вно течениѥ alex.-mih. 21. -вныи молитва sborn.

домодръжникъ adj. οἰκουρός domus custos, pater familias tit. 11. 4. - vost.

домодръжница m. οἰκουρός domus custos, pater familias šiš. 173. kozm. alex.

доможирьць m. οἰκογενής vernaculus chronogr.-vost.

домозданиѥ n. οἰκοδομή aedificatio.

домоздатель m. οἰκοδόμος aedificator.

домоздательство n. οἰκοδομή aedificatio.

домолити сѧ -лѭ сѧ -лиши сѧ vb. rogando impetrare per. 57. 28.

домородьнъ adj. οἰκογενής vernaculus chrys.-lab. alex.

домороженьниѥ n. πατριά familia exod. 12. 3. -pent.-mih.

домостражь m. domi custos trigl.

домостроитель m. oeconomus ber.

домостроительница f. oeconoma frag.-serb.

домосѣдъ m. domi sedens alex. e russ.

домочадьнъ adj. vernaculus -чѣдний соултана steph.

домочѧдьць m. οἰκογενής vernaculus pat. glag.-stul. cf. домач-.

домъ m. οἶκος, οἰκία domus sup. šiš. 37. οἰκετεία ostrom. θεραπεία famulitium ostrom. -ма назидати sabb. 65. facultates sabb. 166. ecclesia mon.-serb. 93. 19. -моу владыка izvšst. 8. 76. gen. -моу sup. cloz I. 262. cyr. 2. hom.-mih. sabb. 190. et дома; loc. -моу sup. šiš. 170. svjat. pl. nom. домове krmč.-mih. sim. I. 7. scr. damas, dam domus gr. δέμω lat. domus curt. 1. 265. cf. джеръ.

домъыслити сѧ -шлѭ сѧ -слиши сѧ vb. συνιέναι intelligere men.-vuk. hom.-mih. - чемоу chrys.-lab. isaak. tur. comprehendere sup. не - ἀπορεῖν haesitare sup. не - слашамъ се имъ о семь ev.-trn.

домъыслъ m. ἔννοια cogitatio men.-vuk по -слоу рѣша dioptr.

домъсльнъ adj. νοητός qui mente percipitur ex.

домъшлѧти сѧ -лѧж сѧ -лѧєшн сѧ vb. ἐννοεῖν cogitare op. 2. 2. 630. alex. **не -** ἀπορεῖν haesitare šiš. 120. **не -** ἀγνοεῖν ignorare cloz I. 653. 659. hom.-mih.

домъшлѧєнїе n. cogitatio **-лєн-** krmč.-mih.

домьць m. οἰκίδιον domuncula alex.

донабъдѣти -ждж -дѧшн vb. servare **-дѣ мє снцєваго позора** hom.-mih. 140. **не остави, ижє -дѣ** hom.-mih. 165.

донатнѧннъ m. δονατιστής donatista krmč.-mih. **донот-** ibid.

донатнньскъ adj. donatistarum krmč.-mih.

донєсти -сж -сєшн vb. παραφέρειν afferre sup. ant.-hom. proph. sim. I. 13. men.-mih. bor. mon.-serb.

доносити -шж -снши vb. afferre duš. **до ношенъ** maturus, de partu **нє,- породъ** russ. недоносъ.

доносьникъ m. afferens, uti videtur **-сняци сьпасоу** greg.-lab.

доньда conj. donec **-нда** op. 2. 2. 86. **донджє** op. 2. 2. 86. cf. **доньдє.**

доньдє conj. ἕως οὗ, ἄχρις οὗ donec chron. **доньдєжє** sup. **дондєжє** sup. **прѣжде -дѣжє** šiš. 41. cf. **доньда.**

доньждє conj. ἕως οὗ donec sup. 33. 102. 116. 261. 265. op. 1. 199. **-ждєжє** greg.-naz. sup. 57.

доньжє conj. ἕως ἄν donec šiš. 5. **донжє** ev.-syn. 2.

донєлиже conj. donec **-нєл-** vost. cf. **-лѣже, нєли.**

донєлѣжє conj. ἕως ἄν donec vost. cf. **-лиже.**

донждити -ждж -дѧшн vb. ἐκβιάζειν vi adigere ant.

доогавити -влж -вишн vb. ὀχλεῖν vexare ant. antch. op. 2. 2. 261.

допадняти -нж -нєшн vb. incidere - **до роукє** misc.-serb.

допасти -падж -падєшн vb. advolare **пътицоу -падьшоу кь вѣтвамь** prol.-mart. obtingere **цо нн допаде добитькъ** mon.-serb.

допасть f. περιφορά distractio **отшшнє нмать отъ вънѣшньшь -сти** greg.-naz.

дописати -шж -шєшн vb. scripturam finire krmč.-mih. op. 1. 233; 2. 2. 177.

доплатити -штж -тишн vb. persolvere mon.-serb.

доплоути -пловж -пловєшн vb. appellere sabb. 172. misc. bell.-troj. - **града** men.-mih. - **подъ трож** bell.-troj. 14. cf. **доплъти.**

доплъзѣти -жж -зшшн vb. repende pervenire **рогозины** - sabb. 210. 212.

доплъти -плъвж -плъвшн vb. navigando pervenire men.-leop. in fontt. russ. cf. **-плоути.**

доповѣдати -даж -даєшн vb. nunciare leont.

допрокодити -ждж -дшн vb. comitari usque ad aliquem locum exod. 20. 20. - vost. chron. steph. sabb. 84. men.-mih. διασώζειν salvum perducere šiš. 44. **- до тоудоу** greg.-lab. **-вадити** russ. men.-leop. vita-theod.

допоустити -штж -стишн vb. mittere bell.-troj. 50. chron.

допоуштати -шташ -штаєшн vb. mittere mon.-serb. 339.

допѣквати -важ -ваєшн vb. κατεπᾴδειν cantu placare **-ваєть доухъ зълыихъ** greg.-naz.

дора f. ἀντίδωρον antidorum nom.-vuk. alex. pl. n. **дора шсти** pam. 182.

дорєшти -рєкж -речєшн vb. μέμφεσθαι vituperare **да нє дорєчить доуєѣ** op. 2. 2. 55. cyr.-hier. cf. **доглаголати.**

дори adv. ἄχρι usque - **до** domet. mon.-serb. - **дондєжє** alex.-mih. 106. conj. donec mon.-serb. bulg. dori bulg.-lab. dor do pokl. l. 41. croat. deri luč. serb. deri do mik. cf. **дожи.**

дорицати -цаж -цаєшн vb. αἰτιᾶσθαι, κατηγορεῖν accusare zlatostr. - saec. xv. cyr.-hier.

дорокъ m. μέμφις vituperatio op. 2. 2. 57.

доростолъ m. dorostolum prol.-vuk. prol.-mih.

дорѣкати -вж -кєшн vb. debellare - **комоу** glag.

дорѣвати -важ -ваєшн vb. incitare **дорив-** glag. cf. **дорѣкати.**

досада f. ὕβρις iniuria mon.-serb. rum. **досадъ, досъдєск.**

досадитель m. ὑβριστής iniuriosus sup. ioann. krmč.-mih. šiš. 48. 163. 234.

досадительнъ adj. ὑβριστικός contumeliosus ant.

досадительство n. ὕβρισμός iniuria.

досадити -ждж -дшн vb. ὑβρίζειν iniuria, ignominia afficere sup. ostrom. nom.-mik. maledicta conicere sup. 113. **-комоу; досаждєноу кънѣшоу новоу** io.-sin.

досадьникъ m. iniuriosus isaak.

досадьнъ adj. ὑβριστικός contumeliosus ant.-hom. iniucundus **-дна пища; -дно брашно** hom.-mih.

досаждати -даѭ -даѥши vb. ὑβρίζειν iniuria, ignominia afficere sup. mon.-serb. ἀτιμάζειν contumelia afficere - **комоу** op. 2. 1. 146.

досаждьнїе n. ὕβρις, ὕβρισμα contumelia sup. cloz I. 569. II. 80. ant. **-слаж-** psalt.-syn.

досити -шѫ -сиши vb. εὑρίσκειν invenire marc. 14. 40. - ev.-syn. b. deut. 21. 21. - vost. zlatostr. - **сѧ** deut. 21. 22. - vost. cf. **десити**.

дослати -шлѫ -шлѥши vb. mittere alex.-mih. 185. mon.-serb.

досочити сѧ -чѫ сѧ -чиши сѧ vb. quaerendo invenire **а кто самъ своего холопа досочитъ сѧ** russ. chron.-vost.

доспѣвати -ваѭ -ваѥши vb. venire isaak. per. 58. 3; 87. 6. παρατείνειν pertinere men.-vuk. ἀποσώζεσθαι firmum consistere **доспѣваетъ слово се** kozm.

доспѣти -спѣѭ -спѣѥши vb. venire misc. io -sin. isaak. sim. I. 4. **-спѣ владычьства сына** sim. I. 16. **-спѣ повелѣнїе** prol.-mart. **-спѣ до мѣста** men.-vuk. - **до царьства** men.-vuk. absolvere **въсть -спѣна церкы** bor. 32. absolvi mon.-serb. 91. rum. **доспеск** fermentari.

доспѣхъ m. ἀγίς scutum hes. 17: habes etiam prol.-cip.: **пота не ѥмлитѣ съ собою -ховъ ни цитокъ** etc. vost. 1. 82.

достати -станѫ -станѣши vb. ἀρκεῖν sufficere kruš. pent.-mih. **не -ста ѥмоу ни мало ни велико** sup. **не -стало ѥсть покрова** men.-mih. **не -станѣть** ostrom. **не -ставъшоу вина** ὑστερήσαντος οἴνου ostrom. doztalo fris

достатъчьнъ adj. sufficiens kruš.

достигнѫти -нѫ -нѣши vb. ἐφικνεῖσθαι, φθάνειν, καταλαμβάνειν assequi - **мѣсто, градъ** prol.-mart. - **едесь, врата** men.-vuk. - **горо рѣкоу** prol.-cip. - **глъкокоую старость** men.-vuk. - **тѹра, солоуна** men.-vuk. - **светыѣ горы аѳонь** sabb. 172. - **възраста** men.-leop. - **сѣдинь** prol.-mih. - **до села, - до острока** prol.-mart. - **конычьнаго течениѣ** men.-vuk. - **и до мора** prol.-mart. - **краю** men.-mih. - **въ моужа съвръшена** prol.-mart. ἐξαρκεῖν sufficere num.. 11. 23. - pent.-mih. **-нѣть оуслоужити** men.-mih. προέρχεσθαι progredi man.

достиженїе n pervenire ant. io.-sin.

достижимъ adj. ἐφικτός quem assequi possumus pat.

достижьнъ adj. ἐφικτός quem assequi possumus.

достизанїе n. assecutio.

достизати -заѭ -заѥши et **-жѫ -жеши** vb. ἐφικνεῖσθαι assequi dial. isaak. - **келию** sabb. 76. **-заѣть въсточниѣ страны** ok. 52. - **на нѣко възвити** chrys.-lab.

достигнѫти -стигѫ -стижеши vb. venire men.-vuk.

достоблажьнъ adj. dignus, qui beatus praedicetur **-нъıй** ok. 51.

достоблажьнъ adj. ἀξιομακάριστος dignus, qui beatus praedicetur.

достокѣрнїе n. probabilitas krmč.-mih.

достокѣрьнъ adj. ἀξιόπιστος fide dignus ant.-hom psalt.-int. men -mih. duš. mon.-serb.

достодивьнъ adj. ἀξιοθαύμαστος dignus admiratione alex.-mih. pat.-mih. ok. 52. 54.

достойникъ m. homo dignus - **божиѥ** ephr.-vost. ephr.-belg.

достойно adv. digne sup. cloz I. 439. - **зканиа вашего** meth. 9.

достойноборьць m. ἀξιόμαχος idoneus ad pugnam chrys.-lab.

достойновати -ноѹѭ -ноѹѥши vb. dignum esse, dignum haberi antch. vost.

достойноокѣрьнъ adj. fide dignus sup. hom.-mih.

достойнопламатьнъ adj. memoria dignus io.-sin.

достойноχвальнъ adj. laude dignus io.-sin.

достойночоудьнъ adj. admiratione dignus.

достойнъ adj. ἄξιος dignus cloz I. 2. 941. vita-theod. - **ранамъ** greg.-naz. - **плачоу** chrys.-lab. **χлѣбъ - ѥстьствоу** ἐπιούσιος sufficiens ev.-saec. xi. - vost. ev.-syn. b. kryl. - **порока** isaak. - **священьства** typ.-chil. **крьвь нѣкѣсь -на** hom.-mih. - **слоужбы** krmč.-mih. ἱκανός idoneus ostrom. ἐπιβάλλων pertinens **-на часть** ostrom. **-но ѥсть** ἔξεστι licet ostrom. **-стоѥнъ** vita-theod. **-стоѥнъ** bon. rum. **достойникъ** idoneus.

достойньнъ adj. dignus svjat.. sup. 82. 141. 160 etc.

достойньство n. ἀξία. diguitas sup. dial. sabb. 1.

достойньствовати -воѹѭ -воѹѥши vb. κληροῦσθαι clericum fieri ant.

достойнѣ adv. digne - **того** sup. 215.

достолѣпъ adj. ἀξιοπρεπής decorus.

достолѣпьнъ adj. ἀξιοπρεπής decorus mon.-serb.

достославьнъ adj. gloria dignus pat. ἀξιέπαινος laude dignus men.-vuk.

достословьнъ adj. ἀξιόλογος mentione dignus krmč.-mih. mir.-par.

достохвальнъ adj. laude dignus bor. 85. mon.-serb.
досточюдьнъ adj. ἀξιοθαύμαστος admiratione dignus io.-sin. -чюд- leont.
досточьстьнъ adj. ἀξιοτίμητος pretiosus.
достоꙗниѥ n. κληρονομία hereditas ostrom. sim. l. 24. ἐξουσία potestas dan. 24. 26. - vost. очи (отьчиѥ) - πατρικὴ οὐσία facultates patris man. συμφέρον res conveniens op. 2. 2. 513. ἀναλογία proportio op. 2. 2. 7.
достоинъ adj. ἄξιος dignus š.-gl. 87. -стоѣнъ постъ cloz l. 106. -ынь, -ыньство men.-serb.
достоити -стоѭ -стоиши vb. δεῖν oportere ostrom. cloz l. 294. op. 1. 256. ἐξεῖναι licitum esse ostrom. krmč. ни -стоитъ рыбъ ѥсти pam 178. convenire sup. ѩже ми -стоитъ cyr. 2. рабыимь ни -стоить hom.-mih. ἀποχεῖσθαι reservari gen. 49. 10. - op. 2. 2. 428. dozstoi fris.
дострочьнъ adj. disertus nehem. 8. 8. op. 1. 51. 78.
дострѣлити -лѭ -лиши vb. τοξεύειν iaculari ꙗко ни моци имъ - цр҃кве vita-theod.
дострѣлъ m. teli iactus отъ тоудоу ѥсть -ла въ дале до гроба vost.
дострѣлии m. iactus sagittae ꙗко на - men.-mih. -лѣй leont.
дострѣшти сѧ -стрѣгѫ сѧ -стрѣжеши сѧ vb. insidiari -стригъ сѧ chron. l. 207.
достѫпити -плѭ -пиши vb. accedere chron.
досоумѣвати сѧ -ваѭ сѧ -ваѥши сѧ vb. ὑπονοεῖν suspicari prol.: recte -мьнѣ-.
досоумѣниѥ n. ὑπόνοια suspicio ant.-hom.: recte -мьнѣниѥ.
досоумѣти сѧ -мѣѭ сѧ -мѣѥши vb. ὑπονοεῖν suspicari triod. cogitatione assequi misc.: recte -мьнѣти сѧ -нѭ сѧ.
досъвръшити -шѫ -шиши vb. perficere -свр- glag. mon.-serb. 242.
досътѫжити -жѫ -жиши vb. θλίβειν affligere prol. - сѧ δυσφορεῖν aegre ferre prol.-mart. достоуживышоу сѧ ѥмоу ἀναγκασθεὶς coactus men.-vuk. - си στενοῦσθαι, στενοχωρεῖσθαι in angustiis esse men.-vuk. мерімнᾶν sollicitum esse exod. 5. 9.- pent.-mih.
досълати -лѭ -лаѥши vb. mittere -сил- mon.-serb.
досыти v. сыть.
досытити -штѫ -тиши vb. sufficere misc.
досыть adv. satis misc. 28. mon.-serb. е до сыти cf. сыть.
досьнъ adj. dexter -сноѥ око svjat. - mat. cf. десьнъ et досити cum десити.
досѣдѣти -ждѫ -диши vb. sedendo impetrare chron.
досѣшти сѧ -сѣкѫ сѧ -сѣчеши vb. secando pervenire -коша сѧ дроугаго стага chron. l. 214.
досѩжьнъ adj. ἐφικτός quem assequi possumus ex.
досѩзати -жѫ -жеши et -заѭ -заѥши vb. ἐφικνεῖσθαι, φθάνειν assequi sup. 394. 15. ioann. per. prol. kruš. man. - до облакъ men.-leop. - до небесе lavr.-op. 52.
досѩшти -сѧгѫ -сѧжеши vb. ἐφικνεῖσθαι assequi chron. -гоуще šiš. 108. ꙗко ни досѣщи ногама землѥ men.-mih.. nota δάκνειν mordere семоу хотѣше сръдьца досѩщи zlatostr.
дотѣшти -тѣкѫ -тѣчеши vb. currendo pervenire sup. 432. 441. alex.-mih. 162.
дотиснѫти сѧ -нѫ сѧ -неши сѧ vb. ingerere - пальцемь въ чашоу nest.
дотѫжити сѧ -жѫ сѧ -жиши сѧ vb. contristari ꙗко земли дотоужити сѥ alex.-mih.
досоумѣвати сѧ -ваѭ сѧ -ваѥши сѧ vb. ни - ἀπορεῖν consilii inopem esse par. ни -ваѥмь о себѣ бывъ sabb. 178. ни -ваѥмь ἀπορούμενος haesitans op. 2. 2. 348.
досоумѣти сѧ -мѣѭ сѧ -мѣѥши сѧ vb. νουθετεῖν monere men.-vuk. ни - nescire vita-theod.
дохаждати -даѭ -даѥши vb. παραγίνεσθαι advenire ant.
дохиврь m. ciborum dispensator mir. 72. a gr. δοχεῖον.
дохождити -ждѫ -диши vb. καθικνεῖσθαι, παραγίνεσθαι venire sup. ant. duš. chron. - до приглавнице ex.
доходъ m. πρόσοδος reditus pyrg. gram. 11. 251. men.-serb. животь прнѥмлѥ отъ -да.
доходъкъ m. reditus gram. 6. tributum glag. duš. men.-serb. -дачаць men.-serb.
доходьнъ adj. ad quem accedi potest ѩже намь -дно greg.-lab.
дохранити -нѭ -ниши vb. custodire alex.-mih. 198. men.-serb.
дохъторъ m. προσχεφάλαιον cervical op. 1. 150. iez. 13. 18. - proph. дохторъ iez. 13. 20. - proph. - поконть въ часъ тѣлесный оудъ; соуть акъ -ри макъци proph.: vox obscura.
дохътити -штѫ -тиши vb. prehendere -хит- mon.-serb. 205. 8.
дочакати -каѭ -каѥши vb. προσδοκᾶν

exspectare bell.-troj. 31. -чек- misc.-serb. -чеканиє mon.-serb.

дочисти сѧ -чьтѫ сѧ -чьтеши сѧ vb. legere kozm.

дошьдь part. ἐλθών qui venit sup. - **грьчьскыѥ землѥ, нордана рѣкы, лавры** sabb. 83. 167. 169. - **града, рима** prol.-mih. - **царьствоующаго града** sabb. 46. - **мѣста** vita-theod. sabb. 191. - **ыдрь отьчь** hom.-mih. - **домоу** prol.-mart. - **моравы** cyr. 19. - **сана** men.-mih. **не - възраста** krmč.-mih. - **до прѣстола** hom.-mih. - **до мѣста** prol.-mart. - **до краѹ** hom.-mih. - **до въздраста** prol.-mih. **-шьдъ -шедъ** sup.: nota nsl. došestek adventus habd.

дошьствиѥ n. adventus.

дошьствиѥ n. adventus sup. 432.

доѭхати vb. advehi alex.-mih. 73. **доѥх-, доѣх-** russ.

доѥниѥ n. lactatio dioptr. alex.

доѣовъ adj. poss. ducis **тоудорѣ черноризьць** - op. 2. 2. 33.

доѯологиꙗ f. doxologia typ.-chil.

драга f. vallis š.-gl. 95. 96. 98. e croat. nsl. draga vallis, angustiae croat. serb. vallis russ. дорога via.

драгарьскъ v. **дрѫгарьскъ**.

драгма f. δραχμή drachma tur. op. 43. pl. gen. **-гѣмъ** krmč.-mih. cf. **драхма**.

драгокаменьнъ adj. e lapide pretioso factus **съсоудꙑ -ныи** vost.

драголюбьнъ adj. amicos amans, ui fallimur bulg.-lab. 68.

драгоманъ m. dragoman alex.-mih. 31. mon.-serb. arab. tardžumân mlat. dragumanus it. dragomanno etc.

драгость f. τιμιότης pretiositas.

драгота f. τιμιότης pretiositas.

драгъ adj. τίμιος, βαρύτιμος, πολυτελής pretiosus ostrom. φίλος amicus pal. comparat. **дражиѩ: дражьше вѣсти** hom.-mih. per. et **дражай** sim. II. 5. **драго камениѥ** sup. bell.-troj. 7. **нѣсть -га моа чьсть братоу** bell.-troj. 12. let. dârgs serb. dragovati amare rum. drag, **драгость** etc.

дражило m. nom. propr. viri, haereticl lit.-mih.

дражити -жѫ -жиши vb. magnum pretium petere **-жиши ны** vost.

дражити -жѫ -жиши vb. cum praep. **разъ** irritare nsl. dražiti, drastiti meg. lex. zdrastiti trub. draždžiti, draščiti hung.

драка f. contentio trigl.

дракоунъ m. draco op. 2. 1. 99. sg. gen. **-на** op. 2. 1. 44. et **-нта** op. 2. 1. 45.

дракоуновъ adj. poss. draconis glag.

дракоунъ m. draco glag.

дракъ m. θρᾴκη thracia pyrg.

драмъ m. nom. propr. urbis, drama -, **иже по сръпьскомь ꙗзыкоу нарицѣть сѧ потечиць** alex.-mih. 12; cf. gr. δρόμος.

дранииѥ n. ξεσμός rasura - **ребрьно** men.-mih. **дър-** sup. 123.

драти, дерѫ, дереши vb. scindere, dilacerare sup. 134. prol.-vuk. - **желѣзы остры** prol.-belg. plangere - **ноктьми** prol.-mart. **сапози дроугоу сѧ** men.-leop. **по мертвьци дрлъ сѧ** op. 2. 2. 283. **дерѫштамъ слоугамъ** sup. 136. **поконь дероущи ребра ἐπιῤῥέον** zlatostr. **дьрати сѧ** zlatostr. **дърати** sup. 86. 122. 123. lacerare 136: nota part. **дрѣмъ** alex. pro **дромъ** nsl. drêti; drtje colica meg. lex. kozoder caprarum excoriator habd. scr. dr̀ findere gr. δέρω goth. * tairan ahd. * zeru; ferzeru ags. teran lit. dir excoriare curt. 1. 267. ztschr. 4. 86. cf. pol. draka ovis.

драхма f. δραχμή drachma - **держить .ѕ. денегъ** sbor.-kir. 7. **-мн ѥсть шисть мѣдьнъ цатъ** op. 2. 2. 89. cf. **драгма**.

дрлчиѥ m. ἄχανδαι vepres **пламы - поидаѥть** hom.-mih. **трьниѥ и -** men.-vuk. στοιβή saliunca issi. 55. 13. -proph. trigl. alex.; pro **хойна** ber. ziz. azbuk. nsl. drač, dračje croat. drača verant. serb. sentis dračište spinetum mik.

драчь m. στοιβή saliunca prol. pat.-mih. nsl. drač; dračljiv herbeus habd. bulg. drakъ virgulta rum. **драчинъ** weinschädling.

драчь m. dyrrhachium sabb. 177. asên 9.

драчьскъ adj. dyrrhachicus svjat. - op. 2. 2. 390. **ѩпископъ -ческъ** sbor.-kir. 19.

древьнъ adj. minutus **по -ноу** misc. cf. **дробьнъ**.

древѣ adv. πάλαι olim ant.-hom. cf. **древлѣ**.

древль adj. παλαιός pristinus pat.

древльнь adj. παλαιός pristinus pat. dioptr.-lab. **-нихъ монхъ грѣхъ** sborn. ὁ ποτέ qui olim erat: male **дрѣв-** zlatostr. kryl. cf. **-вьнь**.

древлѣ adv. πάλαι, ἄνωθεν olim sup. **-вле** cloz I. 592. II. 107. op. 2. 2. 89. - **когда** πάλαι ποτέ olim psalt.-theod. **древлѣ** πρῶτον primum ostrom. πρίν prius greg.-naz. **отъ** - sabb. 22. **-вле, даже не приидеть** op. 2. 2: 238; male **дрѣвле** šiš. 219. op. 2. 2. 25. antch. zlatostr. ne cogites esse comparat. **-вьѥ** sup. cf. nsl. drevi heute abends.

древьнь adj. ἀρχαῖος pristinus cloz I. 51. **-вьныи** sup. **-вньꙗ** cloz I. 839. **-вньꙗ**

словеса ἀρχαιολογίαι man. -нии мше ість op. 2. 2. 238. cf. -ьлнь

дробитель m. θρύπτειν conterens.

дробити -ѧ -ити vb. θρύπτειν contetere sup. τέμνειν scindere - **оутробоу** hom.-mih. 30. δαπανᾶν **-ѧемѣ вѣкаш пльть** men.-mih. nsl. drob exta drobec id. habd. cf. goth. gadraban gr. δρέπειν, θρύπτειν let. drupt **длъбѫ** rum. **дроб** magy. darab.

дроблѣние n. contritio triod. κατατομή concisio - **тѣлесно** hom.-mih.

дробьница f. pisciculus **-ница малыа** τὰ λεπτότατα τῶν ἰχθύων ex.

дробьничьнъ adj. λεπτῶν ἰχθύων piscicu-lorum **родъ -чны** ex.

дробьнъ adj. λεπτός exiguus ant. georg. **-но каменне** χάλικες lapilli ep. 2. 2. 57. **-нн животи** ex.-op. 2. 1. 24. hom.-mih. 139. **ногоу на -но сѣкроушн** men.-mih. **по -ноу сѣказа** par. **вѣды ꙗзыкъ ꙗгѵпътьскый по -ноу** frag.-bulg. **-ьнѣ** sup.

дробьньство n. λεπτότης tenuitas **-ьнь-** ex.

дрождьнь f. plur. τρυγία faex **-дние ис искъѫдашѫ сѧ** bon. pl. **-дньа** vost. 1. 319: nota **извѣжѣшн роукоу божию и гнѣва и дрождни** dioptr.-lab. et leop. 69, ergo **дрождние** n. nsl. droždže, drože, droži; drošče habd. serb. drožda; drožd m. mik. russ. **дрожжи** rum. pl. f. **дрождний** cf. lit. drumstas nhd. trüsen, drusen mlat. drascus engl. dregs. cf. **дроштны** Grimm. Wörterb. 2. 1461.

дрозгъ m. ἀκανθυλλίς carduelis **-гове** man. nsl. drozg serb. drozag poln. drozd cf. lat. turdus ahd. drossala, drossela, drosca. throsga engl. throstle lit. strazdas let. strazds ztschr. 3. 55. Pott 2. 1. 292. diefenb. or. eur. 221.

дромонны f. δρόμων dromon chron. 1. 245. it. dromogna duc. **въ своей -нии.**

дромъ m. via ok. 24. v. **дроумъ.**

дронгарь v. **дрѫгарь.**

дросндннъ adj. poss. δροσίδος drosidis prol.-mart.

дрочелие n. ὄγκοι massa, tumor **-льмь** op. 2. 2. 80.

дрочение n. ὄγκος fastus - **прѣзорно** ant.-vost. op. 2. 2. 261. autch. **-ньне** c. 69. **-ниѣ** c. 130. cf. **дрѫчение.**

дрочнти сѧ -ѫ сѧ -чнши сѧ vb. σοβεῖν insolentem esse svjat.-op. 2. 2. 395. - **разлѣнением** nom.-mik. 137. **-чьшть сѧ на тръжнштниχъ** sborn. cf. russ. **дрокушка** mollis educatio **Пѣсни Рыбник.** 1. 456.

дрочьнъ adj. ἰταμίας impudentiae **дшрь -чна** ier. 49. 4. - proph.

дрошты pl. n. τρυγία faex **-ны гнѣва** greg.-naz. cf. **дрождьнь.**

дроугъ f. φίλη amica zlatostr.-saec. xvi. socia leont.

дроугарь m. socius bulg.-lab.

дроугако adv. aliter š.-gl. 16. nsł. drugako meg. drugači id. drugačeši adj. habd. serb. drugako mik.

дроуговатн -гоуѫ -гоуѥшн vb. socium esse chrys.-lab.

дроуговѣрьнъ adj. φιλόπιστος amicis fidus psalt.-int.

дроугойдѣ adv. ἑτέρωθι alibi ant. ephr. op. 2. 2. 55: minus bene **-дѣ** karamz. 2. nota 332.

дроугойждѣ adv. ἑτέρωθι' alibi ex. ἄλλοτε alio tempore pyrg. cf. **-гыйждѣ** svjat.

дроугойство n. differentia alex.

дроугойци adv. ἄλλοτε alias sup. pat.-mih. isaak. ephr. leont. men.-vuk. meth. 5: op. 2. 2. 8. sabb. 6. 102. vita-theod. dioptr. krk. chron. ἐνίοτε interdum men.-mih. πολλάκις saepe ex. alio loco dioptr.-vost. ber. **-ци** lavr. **-чи** chron. **овогда - потѣ - потѣ** aliquando - aliquando sup. 367.

дроугойшти adv. alio tempore nom.-bulg. 127. cf. nsl. drugôč.

дроуголюбие n. φιλοφιλία amor amicorum prol.-mart. per. cxxxii.

дроуголюбьно adv. comiter - **оучрѣждаѥть** ok. 63.

дроуголюбьнъ adj. φιλόφιλος amicorum studiosus io.-sin.

дроугоподвижьнъ adj ab amico incitatus ioann.

дроугошко adv. aliter krmč.-mih. men.-mih. vost. - **сѣвѣть дѣюще** cyr. 15. serb. drugojako.

дроугошмо adv. aliorsum vost.

дроугое adv. secundum chron. 104.

дроугъ m. φίλος amicus sup. ostrom. cloz 1. 81; 2. 80. **šiš. 22.** man. ἑταῖρος socius sup. ostrom. **войнь отъ дроуговь, иже о цари соуть** men.-mih. κοινωνός socius cloz 1. 467. **оу -говнѣ** secundum mon.-serb. 411. **-говы** id. ibid. 452. **-говна** alex.-mih. 108.

дроугъ adj. ἄλλος alius sup. ἕτερος alter ostrom. cloz II. 111. š.-gl. 37. **дроугыни** οἱ λοιποί reliqui ostrom. - **дроугы варѧшть** sup. - **дроугы бышѫ** sup. **кънзь - дроугы** chrys.-lab. **вь дале - отъ дроугы расꙗждаахоу сѧ** chrys.-lab. **клоне сѧ - дроугоу** πρόσω ἕκαστος τῷ πλησίον pent.-mih. - **дроугоу припрегоши сѧ** chrys.-lab. ἀλλήλων ostrom. **-гы къ дроугѣ глаголахоу** leont. - **къ дроуг-**

зѣ прѣкланающѣти сѧ sborn. - **дроугꙑ потвръждающе** men.-leop. φίλος amicus, carus - **сынъ, -о чадо** ephr.-vost. **въ дроугꙑ** alias sup. 401. τῇ ἑτέρᾳ sequenti die šiš. 41. nsl. drugde, -di alibi drugam alio drugôč alias od drugec ab alio loco hung. drugôd alia pruss. draugi- lit. draugas let. draugs.

дроугѣда adv. alias glag. nsl. drugda.

дроугѣдѣ adv. alio loco -**гдѣ** vost.

дроугꙑждꙑ adv alio tempore -**гижды** alex.

дроугꙑйждѣ adv. alio tempore svjat.

дроугꙑнии f. amica; συνεταιρίς socia prol.-cip. kruš. pent.-mih. dioptr.

дроужина f. amica prol. συμφοιτητής congressus particeps, socius op. 2. 2. 149. συνοδία societas io.-clim. io.-sin. συμμορία societas sup. socii cyr. 9. bell.-troj. 12. duš. οἱ πέλας vicini, propinqui op. 2. 2. 149. συστρατιῶται commilitones io.-clim. conventus sup. - **бꙑти** coniungi sup.: nota pl. gen. **дроужинъ** ἑταιρείας societatis vost. l. 182.

дроужинь adj. poss. socii -**жиниѥ** chron. l. 14, ubi alii -**жиѥ**; - **жинью** l. 158: posterius fortasse a **дроужиньнь** suff. **ьнь**.

дроужити сѧ -жѫ сѧ -жиши сѧ vb. socium esse, comitari - **съ кꙑнмь** pat.-mih. pam.; sine **сѧ** glag. sbor.-kir. 64. παραυμφεύειν pronubam esse georg.-vost.

дроужьба f. φιλία amicitia -**жьба** cloz II. 132. συνοδία societas, socii barl. isaak. cyr. 8. -**бы дѣꙗти съ еретикомь** zak.-serb.

дроужьбинъ adj. συνοδίας comitatus; φιλικός amicus.

дроужьбьникъ m. φίλος amicus prol. socius **нечьстиꙑ -ници** krmč.-mih.

дроужьбьнъ adj. societatis isaak.

дроужьбьство n. συνοδία comitatus, socii.

дроужька f. φίλη amica prol. -**жка божиꙗ** vost.

дроужьнъ adj. οἰκεῖος familiaris dial. pat.-mih. isaak. -**жнимъ имѣнемъ** ex.

дроужьнь adj. poss. φίλου amici sup. pat.-mih. ἑτέρου alius; ἑτέρων aliorum šiš. 125. 136. 213. τοῦ πλησίον proximi pent.-mih. kruš. -**жнѥга человѣка** duš. -**жнемоу соущню** ex. **оутѣха -ни** hom.-mih. - **сльзь** io.-clim. -**жнꙗ любꙑ** men. φιλίας amicitiae greg.-naz., ubi pro -**жнъ**.

дроужьскъ adj. amici -**ка вѣсѣда** chrys.-lab.

дроужьство n. societas chrys.-lab. men.-serb.

дроузноутꙑль m. разбойникъ ῥ- и χ- **ничь** nom.-mik. 112: vox obscura.

дроумъ m. via prol.-cip. men.-vuk. men.-serb. serb. drum. e gr. δρόμος cf. **дромъ**.

дроунгарь v. **дрѫгарь**.

дроунгосъ m. nasus **-сь нєзыкомь галатьскымь ноздрь** krmč.-mih.

дроупль v. **доупль**.

дроусъ m. δρῦς arbor -**сь, рекаше доубь** men.-mih. e gr.

дрꙑва pl. n. ξύλα ligna sup. svjat. prol.-mih. men.-vuk. **врѣме -вь** prol.-mart. ὕλη materia -**въ сѫжигаѥ** op. 2. 1. 160. δρυμός silva pent.-mih. **дрꙑво** navis mon.-serb. lit. derva kienholz.

дрꙑвиѥ n. lignum, baculus -**вна** sabb. 211.

дрꙑвоносьць m. ξυλοκόπος ligna caedens, recte ligna ferens kruš. pent.-mih.

дрꙑвосѣчь m. ξυλοκόπος ligna caedens kruš.

дрꙑвосѣчьць m. ligna caedens chrys.-lab.

дрꙑвьница f. cubiculum pat. 133.

дрꙑвьць n. ξύλον lignum kruš.

дрꙑгати -гаѭ -гаѥши vb. tremere, cum praep. **съ**. **дрожоу** tremo trigl. nsl. drgati, drgetati, drhtati cf. zdrznoti se horrescero lex. zadrgavati se haesitare hung. croat. drhtati luč. serb. drhat tremor mik. russ. дрогнуть čech. drhati pol. drzeć (recte držeć), drgać lit. drugis febris.

дрꙑголиѥ v. **дрꙑколиѥ**.

дрꙑгъ m. **отъ сего же сѣсина мнози дрꙑгови и дроузи нерона царя къ господоу обратиша сѧ** men.-mih. 340. in vita s. Clementis, archiep. romani: vox obscura. cf. **дрѫгарь**.

дрꙑгътати -гъштѫ -гъштеши vb. tremere **плачюща сѧ и дроугꙑчюща** georg.-vost. nsl. drgetati, drgečem croat. drhat.

дрѫжава f. κράτος imperium sup. cloz I. 552. **гръчьска** - bell.-troj. 13. **дрѫжgreg.-naz.** duš. ἐπικράτεια potestas **нодоужьна** - proph. **ьпию -вѣ твоиѣ** sim. I. 7. **-жа** pro **-жава** sup. 138. 4. nsl. država ditio lex. držela hung. dežela.

дрѫжавьница f. imperans vost. l. 90.

дрѫжавьнъ f. κράτους protestatis **мнѳ.** κρατῶν imperans men.-vuk. κράτιστος praestantissimus **дрѣѫ-** ostrom.

дрѫжавьство n. imperium **дрѣжавьство** bor. 81.

дрѫжавьствовати -воѭ -воуѥши vb. κρατεῖν imperare - **страноѫ** mir.

дрѫжалникъ adj. κρατητικός tenax ex. imperans - **владꙑка** svjat. op. 2. 2. 346: **мало дѣржавьникъ** sborn.

дръжание n. κέρκος cauda имн за - σπλαβοῦ τῆς κέρκου exod. 4. 4. - kruš. et pent.-mih.

дръжало n. λαβή manubrium dial. hom.-mih. deut. 19. 5. - kruš.

дръжалънница f. ἀποθήκη repositorium prol.

дръжание n. possessio sup. 291. 335 glag. mon.-serb. περιοχή ambitus hom.-mih.

дръжатель m. κρατῶν imperans nom.-mik. 120. - **царьства** steph.

дръжати -жѫ -жиши vb. tremere **дрьжащи и плачюще** hom.-mih. 137. **дрожать** sbor.-kir. 65. cf. **дрѫгати**.

дръжати -жѫ -жиши vb. κρατεῖν, κατέχειν, συνέχειν tenere ostrom. cloz I. 601. imperare sup. -**жимъ за длъгъ** pat.-mih. -**жань** obligatus mon.-serb. - **языкъ** leont. - **наказание** sim. II. 5. - **празило** nom.-mik. 8. - **вѣрою** cyr. 17. - **заповѣдь** psalt.-vuk. - **гнѣвъ** cloz I. 493. - - **мьсть на кого** chrys.-lhb. - **чьсть** gram. 36. **закона -жашеть се** krmč.-mih. - **за роукоу** pent.-mih. - **ка любьви кого** sim. I. 23.- **къ комоу** gram. 55. - **по дѣсницоу** proph. **по вавулонюноуѣ дръжати** перси chrys.-lsb. - **сѧ ἔχεσθαι**, ἀντέχεσθαι, κρατεῖσθαι: tenere ostrom. šiš. 5. antch. κατέχεσθαι copulari sup. **ка се дръжи винограда** š.-gl. 97. - **ловлениꙗ** prol.-mih. - **покаꙗниꙗ** sup. - **обычаꙗ** nom.-mik. - **людьскаго обычаꙗ** cyr. 4. - **шьствиꙗ** sup. - **сласти** sup. - **по дѣло** sup. cum praep. **по** et acc imgitur. - **по рогъ** трѣвника (et **за рогъ**) op. 1. 40. - **по ногоу** его sabb. 98. - **по законь** cyr. 18. - **по измѣнение** balneum vitare sup.; nota **дьржѫ**- ostrom. cum loc. **врачьствѣй хытрости -жашѧ** se prol.-mih. - **самѣмъ сибѣ ἔχεσθαι ἀλλήλων** op. 2. 2. 305 - **о нюмъ** (мслюъ) men.-leop. nsl. zadrguoti; držel f. držela serb. držan debeus živ. 83. v. **дѣржькнъ** cf. ser. dhr tenere curt. 1. 316. quod gutturali auctum est, et goth dragan ahd. tragan.

дръжитель m. κρατῶν possidens gubernus men.-serb. - **блага цркви** nov.

дръжьць m. manubrium mon.-serb. 331.

дръзати -заѫ -заеши vb. θαρρεῖν, τολμᾶν audere, confidere sup. ostrom. ex. iosis - **на любѣйшаꙗ** chrys.-lsb.; nota **дрьзнѫти** slex.-mih. 139. et **дръз-svjat. Дарѣз** - ostrom.

дръзновати -нюѫ -нюеши vb παρρησιάζεσθαι libere agere pat. mon.-mih. op. 2. 1. 161. alex

дръзновение n. τόλμα audacia sup. παρρησία fiducia - **нье** cloz I. 535: minus bene **-влениѥ** pat. pat -mih. isaak. mon.-serb.

дръзновенно adv. libere krmč. krmč.-mih.

дръзновеньнъ adj. παρρησίας fiduciae krmč.

дръзноклѣние v. **дръзновение**.

дръзѫти -нѫ -неши vb. θαρρεῖν, τολμᾶν audere cloz I. 923. sup. ostrom. antch. aor. **дръзѫжѣ** et **-зоѫ** sup. impf. **-знѣаше** men.-mih. **дръз-** greg.-naz. **дьрз-, дьрьз-** ostrom.; nota male **страны самы дръзъши** ἔθνη αὐτομολήσαντα proph. nsl. drznoti cf. ser. dhrš audere gr. θρασύς goth. ga-daursan ahd. gi-dar. -dorsta lit drėsu, drasus curt. 1. 315. schleich. kirch. 117, qui dubius haeret, cum z non respondeat ser. š; celt. dasachd audacia Bopp 1. 123.

дръзѫѫтие n. θαρρεῖν audacia dial. ioann. men.-mih. hom.-mik.

дръзѫѫть f. audacia **дрзноуть** glag.

дръзо adv. confidenter men.-leop. glag.

дръзование n. audacia hom.-mih.

дръзовати -зоуѫ -зоуеши vb. παρρησιάζεσθαι libere agere sup ant. hom.-mih. proph. men.-mih. **дръз-** greg.-naz.

дръзоглѧданиѥ n. ἀτηρὸν βλέμμα noxius (recte audax) aspectus **дерз-** cyr.-hier.

дръзоглѧдие n. ἀτηρὸν βλέμμα noxius (recte audax) aspectus **-глѧдиѥ** cyr.-hier.

дръзомѫжьскы adv. εὐθαρσῶς καὶ ἀνδρείως audacter et fortiter sup. 64; rectius. uti videtur, **дръзо и мѫжьскы**

дръзопаръ m. nom. propr. urbis **въ дръзопарѣ градѣ** prol -mih. 205.

дръзослѣкити -кѫ -киши vb. θρασυστομεῖν audacter loqui.

дръзословие n. sermo audax alex.

дръзосрѣдие n. audacia.

дръзосрѣдъ adj. θρασυκάρδιος audax triod.

дръзостникъ adj. θρασύς audax.

дръзостити -штѫ -стиши vb. θρασύνειν audacem reddere antch. ant.-vost.

дръзость τόλμημα ausum sup. παρρησία fiducia sup. θράσος audacia cloz I. 217. 682. aut. hom.-mih. τόλμα cloz II. 67. θραστικόν strenuitas man. 51. **дьрз-** svjat. sborn. nsl. drzost levitas crell.

дръзостьно adv. audacter isaak.

дръзостьнъ adj. θρασύς audax isaak. mir men.-leop.

дръзоуѫкъ m. homo audax о **дръзоуѩи** о τολμηρότατε op. 2. 2. 51.

дръзъ adj. θρασύς audax ant. antch. sup. τολμητής audax šiš. 202. τολμηρός audax sup. šiš. 69. **-зѣи покѣда** sim I. 15.

-зы на зло, а на добро лѣнивы bon. дьрзо пытание svjat. съ дьрзъмь не ѭходи sborn. comparat. дрѣзѣйшь šiš. 69. rum. дѣрз audax. cf. pruss. dirstlan fortis lit. drąsu, drąsus.

дрѣзъкость f. audacia ѵерскость ber.

дрѣзъкъ adj. audax дерзокъ ber.

дрѣзъно adv. audacter proph.

дрѣзъствовати -ꙋѭ -ꙋѥши vb. προπετεύεσθαι lascivire ant.

дрѣзѣ adv. τολμηρῶς audacter sup. hom.-mih. προπετῶς petulanter hom.-mih.

дрѣколиѥ n. ῥόπαλα fustes men.-mih. prol.-mih. pl. gen. -лий antch. c. 69. инн же отъ нихъ дрѣголиѥ pat.

дрѣколъ m. ῥόπαλον fustis дрѣк- vost. 1. 348. -лы желѣзны men.-mih. cf. дрѣколь.

дрѣколь m. ξύλον lignum cloz I. 161. II. 157. дрѣк- ostrom. δόρυ lignum cloz I. 769. hom.-mih. ev.-trn. prol.-mart ῥόπαλον fustis kruč.-mih. op. 2. 2. 126. дрѣкber. ziz. baculus дрѣк- sup. 59. -pl. nom. -ли cloz I. 769. hom.-mih. instr. -льми krmč.-mih. ev.-trn. op. 2. 2. 126. cf. дрѣколъ.

дрѣлѣниѥ n. ἀλαζονεία iactatio отъ дрѣлины гърдѣнь, нъ ѥтеро помꙑшльниѥ psal. 105. 17. - athan. дрѣлѣнныѥ antch. c. 130: vox dubia.

дрѣмъ m. сѣмь логинь оузрѣ нѣкого гредоуща къ дрѣмѣ подь горою men.-mih. 115. in vita s. Pelagiae: vox obscura.

дрѣнѣ m. caespes, uti videtur дьрнѣ къскроущь на главѣ покладала присмоу ткорнть greg.-naz. bibliogr.-listy 1. 88: agi videtur de iure iurando, ubi actor limites circumibat, pugillo cespitis capiti imposito Učen. Zapiski 2. 2. 76.

дрѣселовати ѵ. дрѫселовати.

дрѣстръ m. nom. propr. urbis δορόστολον dorostolum: ὃ καὶ δρίστρα καλεῖται cedr., hodie silistria gram. 18. 22, bulgaris dinstrъ, distrъ, russis деретръ, дереетръ chron., valachis дръстър, дръстрѣй.

дрѣстрьскъ adj. dorostoli -стрьскъ asèn 53.

дрѣхлъ ѵ. дрѫхлъ.

дрѣѥсѣнъ adj. arboris dial. dioptr. - плодь chrys.-lab.

дрѣѥвиѥ n. arbuscula ioann.

дрѣѥвиѥ n. δένδρα arbores men.-mih. sabb. 106. 208. 213. ξύλα ligna pyrg. - гробно sabb. 209. - дивиѥ pyrg.

дрѣѥво n. -ѥси et -ва δένδρον arbor ostrom. svjat. cloz I. 589. 670. ioann. proph. isaak. -ѥсѣкъ svjat. ξύλον lignum men.-vuk. op. 2. 2. 149. fustis sup. -ѥсы дивиими men.-vuk. - сѫкато sup. navis greg.-lab. alex.-mih. 109. 111. men.-mih. men.-serb. дрѣко men.-mih. царина -ска ibid. дрѣка silva mon.-serb. nsl. drêvo gen. drêva, drevesa; drevesce lex. scr. dru gr. δρύς goth. triu ahd. trëo and. trê a. ts. trio lit. derva kienholz alb. dru curt. 1. 275. ir. dair quercus ir.-gl. 79. daur id. ztschr. 4. 84; 5. 170; 6. 446; 7. 23. diefenb. or. eur. 318.

дрѣводѣлание n. fabricatio.

дрѣводѣланъ adj. ἀρχιτεκτονίας artis architectonicae, alio loco rectius -льскъ exod. 35. 35. - pent.-mih.

дрѣводѣлатель m. τέκτων faber lignarius.

дрѣводѣлинъ adj. τέκτονος fabri hom.-mih. chrys.-lab. matth. 13. 55. - ev.-saec. xu.

дрѣводѣль m. τέκτων faber kruš. men.-mih. men.-vuk. ex. alex.

дрѣводѣльнъ adj. τεκτονικός fabrilis pyrg.

дрѣводѣльскъ adj. τεκτονικός fabrilis pyrg. lavr.-op. 43. op. 2. 1. 21. ἀρχιτεκτονίας artis architectonicae дѣло -ска стрьпѣтъ pent.-mih. старѣйшинꙋ -скоую, -ска men.-mih.

дрѣводѣльство n. ἀρχιτεκτονία ars architectonica pent.-mih. ex.

дрѣводѣльствовати -ꙋѭ -ꙋѥши vb. τεκτονεύειν fabricare.

дрѣводѣлъ m. τέκτων faber lignarius sup. svjat. krmč.-mih. hom.-mih. men.-mih. isai. 44. 12. - proph. barl. lavr.-op. 43. pyrg. bor. 28. op. 2. 1. 21. 58. ἀρχιτέκτων architectus op 2. 2. 53. дрѣвсуг.-hier. ber. желѣза - op. 2. 1. 58. nsl. drêvodélja habd.

дрѣвоносъ m. ξυλοφόρος ligna gestans kruš.

дрѣвоносьць m. ligna gestans: minus bene ξυλοκόπος ligna caedens pent.-mih. et ὀροφόρος aquam gestans pent.-mih.

дрѣвосѣкоужитель m. arbores adorans men.-mih.

дрѣвосѣчь m. ξυλοκόπος ligna caedens pl. gen. -чь deut. 29. 11.

дрѣвосѣчьць m. ξυλοκόπος lignarius cf. дрѣвосѣчь.

дрѣвьнъ adj. δένδρου arboris -но листиѥ dioptr.-lab. ξύλου ligni -ѣнъ cloz I. 599. 651.

дрѣвьце n. arbuscula chrys.-lab. cf. дрѣвиѥ, quod a дрѣвиѥ.

дрѣвѣномаслие n. oleum io.-sin. hom.-mih. -вѣи- io.-clim.

дрѣвѣнъ adj. ligneus sup. cloz I. 593. ξύλων lignorum **джерава -на** bon. **-на дѣска** men.-mih. **-но масло** ἔλαιον oleum hom.-mih. leont. krmč. russ. **-вынъ** antch.: miraberis non dici **дрѣвьно масло**.

дрѣманиє n. νυσταγμός dormitatio psalt.-int.-saec. xn. bon. krk. man. ev.-syn. b. psalt.-syn.

дрѣмати -млѭ -млѣшн vb. νυστάζειν dormitare sborn. hom.-mih. men.-mih. dioptr. nsl. drêm m. babd.: nota dramiti expergefacere. scr. drâ, unde radix secundaria gr. δραθ: ἔδραθον et **дрѣм** lat. dorm: cf. gr. τρέμειν lat. tremere a scr. tras et ahd. traumjan and. dreyma.

дрѣмовитъ adj. somnulentus io.-sin. clim.

дрѣмотивъ adj. νυσταχτής somnulentus io.-clim. cf. anteced.

дрѣнынн . καρπὸς κρανείας fructus corni **къ дрѣнынн** ex.: forma vocis dubia cf. serb. drijen.

дрѣти, дерѫ, деръшн vb. praedari, uti videtur **иже ащє кто прѣжде боя дрѣти сѣд(раз)нѣть, сѣ яко ратника еезь расоужденна да оумрѣ** alex.-mih. 74. cf. serb. cdor, odora, odrijeti et **драти**.

дрѣтити -нтѫ -тишн vb. consolari, uti videtur **дрѣтѣшє ю по обычаю** men.-mih. **тѣшнть н дрѣтнть своимь человѣколюбиемь** men.-mih. 203.

дрѫждьнъ adj. δρυμὸν silvae **лѫзи -нни** psalt.-saec. xn. - vost. lavr.-op. 31. derivabis a **дрязга**; ergo minus bene **-жьнъ**: **зѣкрние -жьнии** io.-clim. **поустаа мѣстл н -жьнлы** zlatostr.

дрязга f. ὕλη silva greg.-naz. nota sg. dat. loc. **дряздѣ**, quicum confer **стѣ** pro **сцѣ** vel rectius **жд** pro **жж**, **зж** gramm. 1. 188. **въ дряздѣ** psalt.-saec. xi. et xn. - vost. sup. 9. et **дрязьзѣ** vost. **змие въ дрязъгахъ тьмныхъ кредовъ почнкаа** frag.-bulg. ἄλσος nemus op. 2. 2. 149: nota **-зги** op. 2. 2. 679. **-зъги** vost. I. 342. cf. **дряска**.

дрязгнжти -нж -нши vb. vorare, uti videtur **а нз жри, а не -ни** ant.-vost.

дрясєлиє n. morositas **-сѣлиемъ** op. 2. 2. 25.

дрясєлокати -лоуѫ -лоукшн vb. στυγνάζειν tristem esse georg. **дрѣс-** isaak. part. **дрясєлоуѫ** op. 2. 2. 263.

дрясєлъ adj. σκυθρωπός morosus assem. op. 2. 2. 263. hom.-mih. antch. ber. **дрясѣнъ** ev.-saec. xm. **дрясєлъ бывати** χαλεπαίνειν mon.-vuk. **дрясєлъ бывъ** στυγνάσας vost. nsl. dreselen; dreseliti irritare hung. zadresljiv metl. croat. dresel luč. dreseliti se verant. serb. dresel, dreselje mik.

дрясєльство n. τὸ στυγνὸν tristitia op. 2. 2. 54. cyr.-hier.

дряска f. silva **папоу крнюца сѣ въ дрязьцѣ** men.-mih. 170. cf. **дрязга**.

дрясловати v. **дрясловатн**.

дряслъ v. **дрясєлъ**..

дрясъкъ adj. tristis **тварь и дряска и мѫглама** pal. - vost.

дрясхловѣштьнъ adj. στυγνόχροος subtristis ant. antch.

дрясхлованиє n. στυγνότης moeror chrys.-lab.

дрясхловати -лоуѫ -лоукшн vb. στυγνάζειν tristem esse oct. sabb. 134. men.-leop. vost. 2. 166. **-лоуы** svjat. χαλεπαίνειν, χαλεπῶς φέρειν aegre ferre prol.-mart. men.-vuk.

дрясхлость f. moeror pat. hom.-mih. ber.

дрясхлъ adj. σκυθρωπός morosus sup. sabb. 45. leont. στυγερός tristis sup. κατηφής tristis sup. νωθρός languidus ex **что ны дрєхлѣхъ внждоу**; laz. **дрѣхль** pŕol.

дрясхльство n. στυγνότης moeror hom.-mih. chrys.-lab. κατήφεια tristitia sup. μελαγχολία melancholia svjat.-op. 2. 2. 403. mat.

дрясхльствовати -коуѫ -коукшн vb. στυγνάζειν tristem esse.

дрясхновєнніе n. κατήφεια tristitia iac. 6. 9. - vost.

држгарь m. δρουγγάριος drungarius pat. krk. men.-mih. **дроугнг-** man. **дронгman.** gr. δρουγγάριος, δροῦγγος lat. drungus, caterva militum: graeci a romanis, hi a germanis vocabulum sunt mutuati ags. drungan conferta multitudo cf. Gabelentz et Loebe. Ulfilas. Lexicon: driugan beitr. 2. 170. diefenb. or. enr. 321.

држгарьскъ adj. drungarii **дрог-** cyr. 1.

држгъ m. δοκός tignum prol. **дроугъ желѣзьнь** greg.-lab. nsl. drôg.

држжнє n. tigna pat.

држчати -чьѫ -чаешн vb. vexare dial.-šaf.

држчєнніе n. ἀήδεια fastidium sup. 379. vexatio alex. - **тѣлєсно** prol.-mart. **-нъмн оутомлѣнь** prol.-mart. δῆχος fastus ant. 96. cf. **дрочєнніе**; **драченне** azbuk.

држчити -чѫ -чишн vb. καταβρύχειν vexare **тѣло свое -чн** men.-vuk. - **тѣло** vita-theod. - **зимою** dioptr. - **огнемь и гладемь** men.-vuk. ταλαιπωρεῖν affligere men.-vuk. καθείργειν coercere men.-vuk.

prol.-oip. προσερεθίζειν lacessere men.-vuk. себе дроучаше; отъ рака дроучимъ єсть svjat. неджгъ дрижаше margar.-vost.

дoуда f. neuma джда vost.-op. 653. cf. sl. duda lyripipium habd. lex. serb. fistula lit. duda; dundėti sonare.

дoуждєвъ v. дъждєвъ.

дoука m. dux sg. dat. дoуцѣ prol.-mih. acc. -коу prol -mart.

дoукатьнъ adj. -ное вьображєнїе chrys.-lab.: vox peregrina et obscura.

дoуклитъ m. diocletianus lavr.-op. 6.

дoукъсъ m. δούξ dux sup. -кьсь men.-vuk. -кьса leont. -кьсоу -ксоу prol.-mih. -кьсомь sup. -ксъ sup. -ксомь men.-vuk. prol.-mih. -кь mon.-serb.

дoулиянинъ m. haoreticorum genus krmč.-mih.

дoума f. βουλεύτηριον senatus hos. consilium - женьска не трѣбда men.-leop. 270. chron. per. 87. 96. 97. bulg. dumъ verbum russ. дума cogitatio, consilium думать cogitare pol. duma cogitatio, cantilena, superbia dumać cogitare lit. duma, dumas let. dôma opinio. nobis e goth. in liuguas russ. et bulg. et e priori in pol., lit. et let. irrepsisse videtur vox ab aliis linguis slav. et ab antiquioribus monumentis slovenicis aliena: cf. goth. doms iudicium domjan iudicare ahd. tuom ags. dom, quae a scr. dhâ slav. dê pendere recte putantur; alii de rad. доу cogitarunt: cf. доужти et Pott 2. 1. 979.

дoумание n. sermo bulg.-lab.

дoумати -маѭ -мaюши vb. putare pat. consulere pam. 237. chron. - о чемь per. 78. 93. - на кого per. 43.

дoумьца m. consiliarius pam. 237.

дoумьць m. consiliarius per. chron.

дoумьчий -чиꙗ m. senator azbuk.

дoунавлянинъ m. δανούβιος danubius, danubii accola -не οἱ δανούβιοι op. 2. 2. 152.

дoунаво n. danubius prol.

дoунавъ m. δανούβιος, δούναβις danubius sup. 142. 145. ex.-op. 2. 1 15; 2. 2. 151. 153. man. men.-vuk. men.-mih. gram. 6. misc. steph. pytg. дoуновносъ op. 2. 2. 153. nsl. tonova lex. cf. дoунай.

дoунавьскъ adj. δανοσβίου danubii georg. prol.-cip. men.-vuk. prol.-mart.

дoунай m. δανούβιος danubius chron.- отъ оугорскнхъ горъ истичетъ op. 2. 1. 39. заточиша и на - men.-leop. nsl. dunaj vindobona lit. dunaje. vocabulum hoc celt. esse videtur Zeuss, gramm. 18. 752. 994.

дoунайскъ adj. danubii meth. 8. prol. prol.-mih. chron.

дoунсвєнїе n. spiratio pat.-krmč. chrys.-lab. alex.

дoунжти -нжѫ -нишн vb. φυσᾶν, ἐμφυσᾶν spirare sup. 402. misc.: male джнж ostrom. nota nsl. diti, dijem scr. dhu agitare dhûmas fumus gr. θύω brause θυμός lat. fumus goth. dauns odor ahd. tuom vapor lit. pl. dumai fumus curt. 1. 320. cf. дoума.

дoупина f. κοιλότης cavitas ex.-op. 2. 1. 14. 19. - пештерьнаꙗ sup. 160. 5. σομφώδης res spongiosa ex.-vost. σπήλαιον specus sup. 160. 14.

дoупинавъ adj. γομφώδης clavo similis: recte σομφώδης foramina habens, de pulmone op. 2. 2. 150.

дoуплина f. cavum - пещьꙗ men.-mih. σπήλαιον specus athan. обрѣте -ноу камени вьноутрьнꙗ prol.-mih. изъ -не изнищати chrys.-lab. -намъ древьнымъ кѣтвн оуброусцемъ обкѣпивающе и снмъ покланꙗюще сѧ karamz. 1. nota 216.

дoупланнастъ adj. cavus: male -нысть op. 2. 2. 142. nsl. dupelnast lex.

дoуплнє n. δπή caverna -плинъ op. 2. 2. 60. usl. duplje foramen (in arbore) - kolno tubus rotae habd.

дoупль adj. κοῖλος cavus greg.-naz.: male дроупль op. 1. 15. exod. 27. 8. in bibliis anni 1499. дoупль камень prol.-mih. κοῖρος levis greg.-naz. op. 1. 90; 2. 2. 117. облакъ - isai. 19. 1; 30. 16. - proph. mat. къкасъ сътворитъ тѣсто -ле op. 2. 2. 31. nsl. duplo cavitas arboris rib. antrum prip. deplo antrum cf. lit. dubti excavare dub is cavus dûbe fovea.

дoупльница f. cava arbor acad.

дoупльнъ adj. κοῖλος cavus - камень prol. -но дрѣво men.-vuk. prol.-mih. prol.-cip. -плнъ alex.

дoупля f. δπή caverna -ли каменьнѣ cyr.-hier. -ли камянѣ op. 2. 2. 60. оу -ля камыка op. 2. 2. 60. concavitas trigl.; vost. дoупль m. habet.

дoуплятица f. λαμπάς lampas svjat-op. 2. 2. 400. - или жгль svjat. mat. -лѣт- ex.-op. 2. 1. 23. -пят- vost.: proprie videtur esse res cava: * дoуплять adj.

дoуплєсть f. κοφότης levitas: male доблєсть greg.-naz.

дoупъка f. foramen misc. 11. змийна дoупъка nom.-barb. bulg. dupkъ bulg.-lab.

дoупьнъ adj. cavus misc. 16. -ное каменне exod. 33. 22. - krus. et pent.-mih. доспо дрѣво misc. 16.

дoуградхий m. nom. propr. urbis, dyrrhachium prol.-mih. cf. **драчь**.

дoурьнъ adj. μωρός stultus -**рин** hes. e russ.? cf. nsl. odurjavati abominari et scr. dhûr laedere ztschr. 5. 332.

дoуханиe n. spiratio ex.-op. 2. 1. 22. proph. **вѣрьное** - io.-clim.

дoуханъ m. herba nicotiana **пламень огнянь исхождаше изь оусть его, изь ноздрей же испоущаше дымь смрадець** in margine: **сие есть дoухань** men.-vuk. arab. duhân.

дoухати -**шж** -**шешн** et -**хаж** -**хаешн** vb. ἀναπνεῖν respirare; φυσᾶν spirare sup. 33. 45. kryl. prol.-mih. **дoуха дoухающа** hom.-mih. 166. **дoуше чистителствомь** ἀναπνέων τὴν ἱερωσύνην hom.-mih. 210. **дoушеть бо ть, нжде хощеть** greg.-naz.

дoухнѫти -**нж** -**нешн** vb. spirare nom.-barb. cf. **дъх-**.

дoуховорьнъ adj. πνευματομάχος spiritui repugnans.

дoуховорьць m. πνευματομάχος spiritui repugnans krmč. krmč.-mih. 66. chron.

дoуховьникоѫ adj. poss. spiritualis mir.

дoуховьникъ m. πνευματικός sacerdos ex. mir. duš. men.-serb. nsl. duhovnik.

дoуховьничьство n. sacerdotium -**ви** duš. 10.

дoуховьничьствовати -**вoуѭ** -**вoуешн** vb. sacerdotem esse mir.

дoуховьно adv. spiritualiter šiš. xx.

дoуховьнъ adj. πνευματικός spiritualis sup. -**ънъ** cloz I. 50. 323. 376. 443. šiš. 92. -**на кротость** greg.-lab. -**на слoужьба** svjat. -**на брань** cyr. 4. - **моужь** mon.-serb. - **отьца** greg.-lab. -**на дѣцин** cyr. 3. - **брать** nom.-lab. - **бракъ** leont.

дoуховьньскъ adj. sacerdotalis psalt.-int.

дoуховьнѣ adv. spiritualiter -**нѣ** sabb. vost. I. 140.

дoуходвижьно adv. spiritu commovente alex.

дoухоноснъ adj. πνευματοφόρος spiritum ferens ant.

дoухоносьнъ adj. spiritum ferens chrys.-lab.

дoухоносьць m. spiritum ferens hom.-mih.

дoухосластиe n. θυμηδία animi laetitia -**тью** io.-dam.

дoухъ m. πνοή halitus šiš. 33. **без дoуха** ἄπνους carens vitali aura sup. 344. - **хладинъ** bon. πνεῦμα spiritus ostrom - **пнглинь** nom.-mik. nsl. duh; duha odor prip. 61. bulg. duhlo spiraculum pokl. 1. 33. rum. **дух**. cf. gr. θυμός, πνεῦμα lat. animus, spiritus germ. goth. ansts ahd. ando curt. 1. 419. geist pruss. acc. dûsin lit. dausa, dusas, dvase et peregrinum dukas.

дoучипалъ m. bucephalus alex.-mih. 40. 136. 199. vost. I. 260.

дoуша f. πνοή halitus misc. **шко - не помнати** vost. I. 134. ψυχή anima **за -шоу оставити** mon.-serb. **дати за -шиж** gram. 26.; serb. **zadužbina да рече дoушомь; речеть на свою дoушоу** men.-serb.: cf. **дoушевьникъ, дoушьникъ** nsl. dušati se iurare lit. dušia.

дoушеболиe n. animi dolor prol.-mart. men.-leop.

дoушевлѣнъ adj. animatus psalt.-int.

дoушеводимъ adj. ab anima ductus, uti videtur -**ма повѣсть** leont.

дoушевьникъ m. iuratus. iudex vel potius eideshelfer duš. 190. 191. 193. Kollar, Historiae iurisque publici regni Ungariae etc. 2. 39. dicit: dušeuici, id est alicui ecclesiae pro animae requie legati cf. **дoушьникъ** et **пороть**.

дoушевьнъ adj. ψυχῆς animae sup. ψυχικός ad animam pertinens pat. krmč.-mih. ἔμψυχος animatus sup. 181. 349.

дoушегoубина f. homicidium gram. 27.

дoушегoубительство n. homicidium nom.-lab.

дoушегoубица f. homicida nom.-bulg.

дoушегoубиe n. homicidium pam. 195.

дoушегoублeниe n. homicidium per.

дoушегoубь adj. animam perdens, hominem occidens nom.-lab. 83.

дoушегoубьникъ m. homicida misc

дoушегoубьнъ adj. ψυχοφθόρος animam perdens sup. 242. misc. leont. prol.-mih.

дoушегoубьство n. homicidium tur. pam. sbor.-kir 56.

дoушегoубьць m. homicida misc. pam.

дoушелюбникъ adj. φιλόψυχος animarum amans ant.

дoушелюбьнъ adj. animarum amans misc.

дoушелюбьць m. φιλόψυχος animarum amans ant. prol.-mart.

дoушепагoубьнъ adj. ψυχόλεθρος animam perdens sup.

дoушепитательнъ adj. ψυχοτρόφος animam nutriens.

дoушепогыбѣльнъ adj. animam perdens misc. 162.

дoушеполезьнъ adj ψυχωφελής animae utilis sborn. sabb. 42. 199.

дoушерастлитель m. ψυχῶν φθορεύς animas perdens men.-vuk.

дoушерастлительница f. ψυχοφθόρος animam perdens.

душесъпастель m. ψυχοσσόος animam servans.

душесъпастельница f. ψυφοσσόος animam servans.

душесъпастельнъ adj. ψυχοσσόος animam servans.

душесъпасынъ adj. ψυχοσσόος animam servans ant.-hom.

душетлинкъ adj. ψυχοφθόρος animam perdens ant. leont.

душетлитель m. ψυχοφθόρος animam perdens prol. men.-vuk.

душетлительница f. ψυχοφθόρος animam perdens.

душеубийца m. ψυχοκτόνος animam occidens.

душеусп҃ѣшьнъ adj. ψυχωφελής animae utilis sup. hom.-mih.

душехꙑштьнъ adj. animam rapiens.

душецѣлительнъ adj. animam sanans.

душьникъ m. respiratio alex. πνεῦμων pulmo op. 2. 2. 460. dioptr.-vost. alex. **грьло и -, грьтань же и езыкъ** dioptr. **пашникъ и -** dioptr. **привлачение въздоуха -комь** chrys.-lab. σταφυλή uvula in palato op. 2. 2. 460. dioptr.-vost. iuratus, index duš. cf. **доушевьникъ**.

доушьнъ adj. ψυχικός, ψυχῆς animae sup. šiš. 217. op. 2. 2. 117. 299. svjat. **недоугъ** - op. 2. 2. 431. **строупъ** - sborn. **дѣйство -ное** ex.-op. 2. 1. 20. **здравие -ное** op. 2. 2. 150. **началь -на** svjat. mat. ἔμφυχος animatus sup. 380. ex. **доушьно пѹнхтόν** suffocatum **ни -на цѣль** men.-mih

доушьствовати -воуѭ -воуѥши vb. iurare, fortasse, pat.-šaf.

доуѣовь adj. poss. ducis sup.

доуѣъ m. δούξ dux sup. sg. voc. **-ѣе** leont. prol.-mih. loc. **-ѣѣ** men.-vuk.

дъва v. **два**: etiam reliqua a **дъва**. **дъво** incipientia ibi reperies.

дъгна f. οὐλή cicatrix svjat.-vost. svjat.-op. 2. 2. 396. greg.-naz. zlatostr. **дѣгна** lev. 13. 2. 10. 23. pent.-mih. kruš. **строупь или дьгна** men.-mih. 39. **храмъ на немьже кака дъгна** svjat. **дегна** op. 1 16. mat. 54: scribitur etiam **догна** mat 54. cf. scr. dagh ferire.

дъждати -даѭ -даѥши vb. pluere **дъждѥть** ev.-anni 1270.

дъждевъ adj. ὄετος pluviae sup. 183. pluviosus nom.-bulg.- **дьнь** proph.: nota **лѣто дъжгево** lavr.-op. 69. et **доуждевъ** sup. 221. 7.

дъждевьнъ adj. βροχῆς pluviae misc. krk. mir. ephr. op. 2. 2. 149. **капля -на** sborn. par. **крѣмє -но** hom.-mih. **машестѣкы дождевна** vost. **дъжчѣк-** psalt.-syn.

дъждеродьнъ adj. ex imbribus ortus.

дъждити -дѫ -дѧши vb. βρέχειν pluere ostrom. **облакь не -дить** dioptr. **-дить богъ съ небесе водоу** dioptr. **-дитъ на правьдьныѣ** š.-gl. 51. **даждемь -дилъ** glag.: nota **дъждити** lavr.-op. 69. **дъжчитъ** kryl.

дъждоносьнъ adj. pluviam ferens **-сынъ** man. 117.

дъждотєчити -чѫ -чиши vb. pluviam fundere.

дъждь m. βροχή pluvia ostrom. svjat. sup. šiš. 192. ὄετός pluvis greg.-naz. pl. acc. **-девы** chrys.-lab.: nota **дождь** bon. **дъжгъ** lavr.-op. 69. **дъжгь** vost. **дожгь** op. 2. 2. 147. 149. **дъжчь** kryl. usl. dež; dežďь hung. cf. scr. dadhi molken.

дъждьнъ adj. ὄετοῦ pluviae sup. hom.-mih.

дъмение n. φυσίωσις inflatio ant. antch. ex. io.-sin. chrys.-lab. men.-mih. isaak.: **дъмлѥние** id. chrys.-lab. a sequenti.

дъмити -млѫ -миши vb. inflare **разоумъ -мить** io.-sin. isaak. **дм-** clim. 284. - **сѧ** chrys.-lab.

дъмлѥние v. **дъмение**.

дъмъчнй -чныѣ m. φυσητήρ suffiatorium **-мчи** greg.-naz.

дъно n. τοῦφλήν fundus barl. men.-vuk. χρηπίς fundus (fluvii) ies.-nav. 3. 15. - pent.-mih. θεμέλιον fundamentum isai. 13. 13. - proph. κότος cavum; alveus hom.-mih. 207. **дно земли** dioptr.-lab. **ѣь дно адова скрочиць** sim. l. 7. **адово** - chrys.-lab. **разори ольтарь изь дьна** greg.-lab. **съворьница плаче се изь дьна** men.-mih. **без дьна** sborn. **дно** pavimentum **дно мѣдяное** vost. l. 227. **изъ дноу** ἔσωθεν intrinsecus vost. l. 300. **из дна издеждеть сѧ** op. 2. 1. 15. **придоста дноу** chron. **дьноу жьрьтвьника** men.-saec. xi. **есть пещерка дньк** dan. **дньк оузорочнй** lavr. ct. scr. budh-nas gr. τοῦφλήν chron. fundus ahd. bodam curt. l. 329, ergo pro **къдне** cf. etiam lit. dugnas let. dibbens et Pott l. 284.

дньѣстръ m. nom. prop. fluvii, danastris chroń. cf. **днѣстръ**.

дньѣшьнь adj. ἐσώτερος interior **дньѣшний градъ** lavr. **днѣшними помыслы** vost. **двороу дньѣшнемоу** esth. 4. 11. - vost.

дъранье v. **дранье**.

дъратн v. **драти**.

дъска f. σανίς asser hom.-mih. πίναξ tabula sup. 62. **дьстѣ** sup. 312. πλάξ tabula

pent.-mih. leont. -кою къ гробѣ покрыти prol.-mart. τράπεζα mensa ostrom. πέταλον lamina pent.-mih. κεφαλίς capitulum exod. 26. 32. - pent.-mih. τάπης tapes men.-vuk. τίτλος titulus ioann. 19. 19. - ev.-syn. b. ev.-novg. дъскѣ sup. 300. - написана chrabr. 90. дъска svjat. lavr.-op. 43. по дъскѣ quadr. serb. daska, cka mik. e gr. δίσκος lat. discus cf. ahd. tisc discus, mensa et zabal and. tafl e tabula.

дъскопокровнѣ n. φατνώματα lacunaria cant. 1. 17.

дъсчица v. дъштица.

дъхновѣнїѥ n. ἔμπνευσις inspiratio krmč. ἐμφύσημα inspiratio sup. hom.-mih. lavr.-op. 39. -ныѥ sup.

дъхнѫти -нѫ -неши vb. πνεῖν flare bon. дъхнѫ тишина man. cf. nsl. neduha asthma habd. lex. naduha lex. natiha, nahod catarrhus habd. lit. dus graviter halitum ducere let. dus quiescere cf. спати.

дъштерінъ adj. poss. θυγατρός filiae prol. prol.-cip. men.-vuk.

дъштерьна f. θυγατρὸς θυγάτηρ filiae filia -рѧ vost.

дъштерьнь adj. poss. filiae svjat. krmč.-mih. pent.-mih.

дъштерьша f. ἀδελφιδῆ sororis filia ephr.-vost. krmč.-vost. ἀνεψιά consobrina ephr.-vost. възвратити -шоу cod.-belg.

дъшти -тере f. θυγάτηρ filia -рѣми иже отъ сватаго кръштенъкѣ cloz I. 100. - турова bon. дѣщи glag. sg. gen. -рн proph. dual. dat. -рѣма svjat. -рема mir. pl. nom. -ре proph. -рн proph. šiš. gen. -ръ ostrom. proph. acc. -рн sup. proph. -ре cyr. 5. 15. -рѧ op. 1. 12. loc. -рьхъ op. 1. 88. scr. duhitr zend dughdhar gr. θυγάτηρ goth. dauhtar ahd. tohtar lit. dukte (dukter) pro dugte curt. 1. 318. pruss. duckti arm. dustr Pott 2. 1. 314. Bopp 1. 299. Höfer, ztschr. 2. 523. a dugh cresscere mey. 1. 386.

дъштица f. σανίδιον tabella; σανίς tabula šiš. 44. πινακίδιον tabula ostrom. πυξίον tabula op. 1. 198. librae lanx isaak. дъсчица ioann. - воскомь написана χηρόχυτος hom.-mih. дъшчица op. 2. 2. 175. дъщица δίπτυχος tabula duplex nest. serb. štica.

дъштынъ adj. e tabulis factus трѣбникъ дощемъ op. 1. 15. дощенъ vost. 1. 217.

дъба f. truncus въсадити въ -боу russ. vost.

дъбати -бѫ -бѫеши vb. clam ire - къ водѣ vost.

дъй v. дий.

дѣмина f. καπνικόν tributum, quod singulae κάπναι seu καπνοδοχεῖα (fumaria) praestare cogebantur дим- mon.-serb. 116. ok. 26. cf. нмахоу по вѣлѣ вѣверици отъ дъма nest.

дѣмити сѧ -млѭ сѧ -мѣши сѧ vb. καπνίζεσθαι fumare pat. isaak. kruš. pent.-mih. домь -мить сѣ chrys.-lab. огнемь - vost. 1. 341.

дѣмъ m. καπνός fumus; ἀτμός flatus, fumus proph. καπνικόν tributum fumarium cedr. 2. 908. scr. dhûmas gr. θυμός lat. fumus lit. dumai let. dûmi goth. dauns odor ahd. toum cf. доунѫти curt. 1. 320. Pott 2. 1. 348. Bopp 1.120. ztschr. 6. 298. nsl. dimast vol, dima, dimša, dimec schwarzrother ochs, schwarzrothe kuh cf. scr. dhûmra grau, apud lexicographos schwarzroth.

дѣмьнъ adj. καπνοῦ fumi ant.-hom. prol.-cip. men.-vuk.

дѣнꙗ f. πέπων pepo krk. pat. prol. prol.-cip. alex. lit. dîńia cucurbita.

дѣхавица f. asthma vost. alex.

дѣхание n. πνοή spiritus sup. hes. 12. šiš. 235. - животьное sim. I. 17. - вѣтра ioann. вѣтрѣные - op. 2. 2. 175. - ѥсть жизни виновно и теплотѣ телесьнѣй dioptr. quod spirat cyr. 21.

дѣхати -шѫ -шеши et -хаѭ -хаеши vb. πνεῖν, ἐμπνεῖν flare, spirare ostrom. sup. assem. hom.-mih. sabb. 112. men.-vuk. šiš. 44. вѣтрь -хаѥть isaak. clim. - на дерь cyr. 6. 21. дышоуть злобою op. 1. 193. - гнѣвомь prol.-mart. шен.-leop. прѣщениемь - hom.-mih. насиловании-емь - chrys.-lab. огнѣмь - hom.-mih. 137. vost. 1. 294. о оубиении - φόνου ἐκπνεῖν hom.-mih. послѣдныа - sabb. 57. послѣдна - alex.-mih. 19. конѣчнал - sabb. 201. дѣхати и отъдѣхати dioptr. part. дѣше animans glag. nsl. dihati; dihalo odor hung.

дѣшанье n. halitus - божие vita-theod.

дѣшьнъ adj. anhelus, fortasse, дишьнь леже на колѣноу men.-mih. 147.

дѣбрь f. φάραγξ vallis psalt.-int.-saec. xi. proph. men.-vuk. exod. 7. 19. - op. 1. 21. дѣбра ostrom. sborn. χείμαρρος torrens op. 2. 2. 57. pl. nom. дѣбры bon. - огньна krmč.-mih. - гроздока pent.-mih.: legitur sup. 80. 168. sabb. 134. vita-theod. дебрь silva trigl. alex.: usl. deber in nominibue locorum.

дѣмитрий m. demetrius prol.-mih. bor. xxv. sg. gen. -рѧ stichir.

дѣмитрнѣ m. demetrius prol.-mih. et in aliis fontt. serb.

дѣмитръ m. demetrius per. 111. 3.
дѣнапръ m. nom. propr. fluvii, danapris sup. 421. 1. cf. **днѣпръ**.
дѣнѣвьникъ m. ἐφημέριος monachus suas vices toto die obiens typ.-chil.
дѣнѣвьничьство n. ἐφημερία vices diariae.
дѣнѣвьнъ adj. ἐφήμερος diurnus šiš. 188. ant. prol. **-на молитва** greg.-lab. **-но миновение** hom.-mih. **-но житие** šiš. **-ѣнъ** cloz I. 561.
дѣненошт҃ькъ adj. ἡμερονυκτίου diei et noctis spatium habens.
дѣнесвѣтлъ adj. lucidus uti dies **днесalex.**
дѣнесь adv. σήμερον hodie cloz I. 34. 757. 788. 817. sup. **дънесь** š.-gl. 52: male pro σύμμετρος moderatus sup. 302, ubi interpres de σήμερον cogitavit cf. **дѣнесь**.
дѣнесьнь adj. hodiernus athan. **-нѣго** cloz I. 427. **-нѣаго** sup. 25. 19. cf. **дѣнешьнь**.
дѣнешьнь adj. ὁ σήμερον hodiernus sup. **дѣнѣш-** sup. 124. 3. **днешний** leont. cf. **дѣнѣшьнь**.
дѣништ҃е n. dies **днище** per. 74. 14. chron.
дѣноношт҃ие n. νυχθήμερον notis et diei spatium svjat. mat.
дѣнь m. ἡμέρα dies cloz I. 901. 904. **день** sup. cloz I. 78. 93. 643. **дънъ. денъ** bon. **денъ** š.-gl. 46. sg. gen. **-не** et **-ни** sup. dat. **-неви** hom.-mih. **-нии** pro **-ни** svjat. mat. loc. **-не: ва нощи и къ дьне** hom.-mih. et **-ни: въ дни** sup. 387. **вѣсть быстъ томъ дьни** men.-leop. croat. ve dne verant.: nota **не отлагай дьне о дьнѣ** antch. c. 35. dual. gen. loc. **-нию** bor. 14. **-ноу** ostrom. op. 2. 2. 51: male **-ниѫ** ostrom. dat. **-немa** pat. pl. nom. **-ние** ostrom. proph. **денние** bon. gen. **-нъ** ostrom. proph. et **-ний** sup. **-ней** bon. loc. **-нѣхъ** bor. nota **дьниѫ** ἐν ἡμέρᾳ din bei tage **дьнию** prol.-mart. ex.-op. 2. 1. 26. **ношт҃иѫ и - sup. дьнаѫ** svjat. mat. **не дьниѫ, нъ ношт҃ьѫ** svjat. - op. 2. 2. 396. **дьнию и нощию** op. 1. 89. **дьнь дьнь ншт҃оутъ** ἡμέραν ἐξ ἡμέρας svjat.-op. 2. 2. 401. **дьнь дчь дьнь** de die in diem vost. **денетъ** die illa š.-gl. 44. den sg. gen. loc. dine dat. dini fris. **великъ дьнь** pascha o **семь великъ дьни** greg.-naz. nota serb. do dnevi živ. 82. 144. scr. divan m. dina n. lat. dies pruss. acc. deinan lit. dêna rad. scr. div splendere.
дьньдьньнъ adj. quotidianus **-нaя тъштета** svjat. - op. 2. 2. 303.
дьньница f. ἑωσφόρος, φωσφόρος lucifer, stella veneris sup. 176. ant.-hom. typ.-chil. dial. io.-sin. krmč.-mih. men.-mih. pent.-mih. hom.-mih. šiš. 255. op. 2. 2. 53 **денница** bon. ex. **деньница** hom.-mih. ex.-op. 2. 1. 15. **дьница** chrys.-lab.
дьньнъ adj. ἡμέρας diei sup. καθημερινός quotidianus - **оукроуъ** men.-mih. - **троудъ** svjat. **-но нѣкние** men.-mih.
дьньсь adv. σήμερον hodie sup. cloz I. 295. 625. sabb. 98. **дьнъсъ** cloz I. 875: vere est sg. acc. **дьнь сь** cf. **дьнесь** et **дьнь тъ** athan.
дьньшьнь adj. ὁ σήμερον hodiernus ant. diuiznego fris.
дьнѣпрьскъ adj. danapris **дьнѣпрьскаꙗ рѣка** prol.-vuk.
дьнѣвати -нюѫ -нюѥшь vb. diem consumere **днѣ-** alex.
дьрати v. **дратн.**
дьска v. **дъска.**
дѣва f. παρθένος virgo ostrom. sup. cloz I. 898. 916. bon. assem. nom.-bulg. antch. hom.-mih. men.-mih. šiš. 80. 156. sabb. 67. 162. 190. chron. γυνή mulier num. 30. 4.-pent.-mih. devuam fris. cf. **дѣваа** rad. scr. dhê zend dê gr. θῆσθαι, θηλή lat. fello, filius let. dêls cf. **донтн.**
дѣвати -кaѫ -кaѥшь vb. ἐπιτελεῖν peragere; ponere prol.-mih. nsl. dêvati.
дѣваа f. adj. παρθένος virgo pat.-mih. hom.-mih. men.-mih. op. 2. 1. 138. **девmou.-serb. -кaа** sabb. 135. sg. gen. **-кыѥ** hom.-mih. **-кыа** op. 2. 1. 138. dat. **-вѣй** sup. hom.-mih. acc. **-воую** hom.-mih. men.-serb. **-воую дѣвицю** vost. **-кию** mon.-serb. 38. 39. **-кою** ibid. 41. loc. **-вѣй** cyr. 6. pl. acc. **-кыѥ** hom.-mih.: nota **дѣвий** virginalis grom. cf. **дѣва.**
дѣверни f. coll. leviri **деверьи** sbor.-kir. 56.
дѣверокъ adj. poss. leviri pent.-mih. **деверуш.**
дѣверь m. δαήρ levir **деверъ** nom.-lab. per. 43. 20; 35. 11. **деверь: -рию** per. 3. 24. **дѣверми** tur. nsl. dêver levir, affinis meg. diver affinis lex. klruss. dever slb. dever scr. dêvr (dêvâ) gr. δαεῆρ (δαήρ) lat. lêvir ahd. zeihhur ags. tâcor lit. dêveris: forma prim. daigvar ztschr. 7. 272.
дѣвествьнъ v. **дѣвьствьнъ.**
дѣвима f. νεανίς puella indic. 5. 8. - op. 1. 22.
дѣвица f. παρθένος virgo sup. svjat. ex. proph. š.-gl. 63. 80. κοράσιον puella man. denuiz fris.
дѣвичь adj. poss. παρθένου virginis; παρθένων virginum; παρθενικός virgineus snp. krmč.-mih. hom.-mih. ant. ioann. **-монастꙑрь** per. 50. 25. **-домь** hom.-mih.

дѣвичьнъ adj. παρθενικός virginalis ant.-hom.

дѣвичьскъ adj. παρθενικός virgineus sup. sbor. mir. **крькы -ка** sabb. 169

дѣвичьскы adv. virginaliter - **родихъ** hom.-mih.

дѣвичьство n. παρθενία virginitas ant. proph. bor. 3. τὰ παρθένια virginitas pent.-mih.

дѣвокати -коуѭ -коуѥши vb. virginem esse kruš. pent.-mih.

дѣвомати f. παρθενομήτηρ virgo mater.

дѣвомѫченица f. παρθενομάρτυρ virgo martyr.

дѣвоскрастѣнїе n. ἀποπαρθένωσις devirginatio joann.

дѣвъка f. virgo svjat. stichir. sbor.-kir. 52.

дѣвъчьскъ adj. virginis, a **дѣвъка. -вочchron.**

дѣвьство n. παρθενία virginitas ostrom. sup hom.-mih. sbor. ant. man. sim. I. 18. mon.-serb. **-въс-** sup. antch. **-въста** sup. 277. 15. 17.

дѣвьствовати -коуѭ -коуѥши vb. παρθενεύειν virginem esse sbor. kozm. prol. krmč.-mih.

дѣвьствьникъ m. παρθενικός virgineus ant. pat. misc. io.-sin. coelebs ok. 72.

дѣвьствьничьскъ adj. virginalis - **ликъ** mir.

дѣвьствьнъ adj. παρθενικός virgineus sup. sbor. παρθενίας virginitatis sup. παρθένου virginis sup. **-къс-** cloz I. 915. **-кес-** sup.

дѣвьць m. virgo glag.

дѣдина f. hereditas glag. per. gram. 133. 137. mon.-serb. **очина** - gram. 133. **отьчина** - sim. Π. I. **отчина и -** pam. 228. πατρίς patria prol. nsl. dêdina maiorum facultates, hereditas meg. lex. stammhaus rib. dedič heres meg. lex.

дѣдинъ adj. poss. avi mon.-serb.

дѣдинь adj. poss. avi chron.

дѣдишть m. heres **-дичь** trigl. alex. nsl. dedič heres meg. pol. dziedzic' vere est oriundus ab avo.

дѣдишьна f. heres, domina **-дична** per. 29. 20. cf. **дѣдишть.**

дѣдовъ adj. poss. avi mon -serb.

дѣдъ m. πάππος avus pyrg. dial. pent.-mih. **прѣвъıй** - πρωτόπαππος man. ἀντίπαππος prol.-mart. **-дове** serb.-zak. habes sup. 45. 26. mon.-serb.: nota **дѣдъ црькве косьнске** mon.-serb. 368. **дѣдъ босьнски** ibid. 369. detd fris. gr. θεῖος lit. dêdas senex, avunculus let. dêdas curt. I. 310. russ. **дядя** patruus **дѧдѫ** per. 22. 13. **дѧдко** per. 12. 17. **дѣдко** diabolus ber.

дѣдънъ adj. πάππου avi.

дѣдьнь adj. poss. avi cyr. 10. ant.-hom. man. prol.-mart. **-ныı смрьть** hom.-mih. γονικός parentum **-нїе наслѣдїе** men.-vuk.

дѣдьство n. origo **авраамово** - proph.

дѣй m. actus pl. **дѣи** historia op. 2. 1. 66. e pol. dzieje: adde **дѣй** auctor glag.-stul.

дѣй partic. μή ne - **ли рече**: dixit ne? sup. 329. - **ли къ господоу**; isai. 36. 12. -proph. - **ли избавить насъ** μὴ ῥύσαιτο ies.-nav. 22. 22. - **ли въсхощеть орати**; isai. 28. 24. - proph. - **ли отъстоупилъ есть** μὴ γάρ cyr.-hier. - **ли человѣческо изкрѣтение**; hom.-mih. 106. **то - ли не имамъ ихъ** svjat.-op. 2. 2. 401. τί γάρ op. 2. 2. 55. **то - ли не ведыше** τί γάρ cyr.-hier. - **ли лице тъı оумреши** τί γὰρ ἐὰν σὺ ἀποθάνῃς op. 2. 2. 263. **то - ли лице чистителе коуде зълъ, то -** zlatostr. **дейли, дейли** svjat. **дайли** pent.-mih. particula hanc pendet a verbo **дѣти, дѣıти** dicere cf. lat. ain.

дѣйнъ adj. ἐνεργής efficax ant.

дѣйствити -штвлѭ -ствиши vb. ἐνεργεῖν agere ant.-hom.

дѣйство n. ἐνέργεια efficacia ant. instiuctus sup. 206. **на съпроугъ и на -** svjat.

дѣйствовати -коуѭ -воуѥши vb. ἐνεργεῖν agere ant.-hom.

дѣйствьникъ m ἐνεργής efficax.

дѣйствьнъ adj. ἐνεργής efficax sup. ant. šiš. 176. sabb. 148. **-нъıı тръзнъı** svjat.

дѣланїе n. μανία furor op. 2. 2. 116. cf. **дѣкъ.**

дѣлавъ adj. ἐνεργής efficax **слово божне и -ко** hebr. 3. 12. - vost.

дѣлавьство n. actio **плъкъı на дѣлавьство прѣходить** psal. 140. 4. - athan.

дѣлавьць m. operarius psalt.-int.

дѣлалиште n. ἐργαστήριον officina pat. 215.

дѣланїе n. πράξις actio **отъ -нны не прѣсташе** leont.

дѣлателнъıкъ m. ἐργάτης operarius 1. tim. 5. 18. - vost. γεωργός agricola 2. tim. 2. 6. - vost.

дѣлателиште n. ἐργαστήριον officina men.-mih. ber.

дѣлатель m. ἐργάτης operarius ostrom. svjat. greg.-naz. io.-clim. antch. bor. **γεωργός** agricola ostrom. sup. leont. hom.-mih. - **виноградa** men.-mih. - **виноградьнь** men.-mih. **нечиста -ля** svjat.-mat.

дѣлательникъ m. ἐργάτης operarius 2. tim. 2. 15. - vost. πρακτικός, πρακτικώτατος

promtus ad agendum greg.-naz. men.-mih. negotiator.

дѣлатєлькница f. operans **заповѣдємь** - chrys.-lab.

дѣлатєлькъ adj. ἐργαστικός operosus ant.-hom. - **волъ** bor. xvi.

дѣлати -лаѭ -лаѥши vb. ἐργάζεσθαι, πράττειν. κάμνειν laborare ostrom. sup. - **землю** prol.-mart. λατομεῖν lapides caedere **дѣланьѥ камн** mon.-serb. vgl. ztschr. 6. 32.

дѣлєсьнъ adj. πραγμάτων rerum **-сна слоужка** op. 2. 2. 150.

дѣливъ adj. ἐργάτης operarius ex.

дѣлитєль m. μεριστής partitor.

дѣлити -лѭ -лиши vb. μερίζειν dividere sup. krmč.-mih. kruš. sabb. 60. διαμερίζεσθαι distribuere hom.-mih. - **ницимь** greg.-lab.: nota **да сѣ ѥмоу не дѣлитъ оумь** men.-mih. pruss. imperat. delliciś.

дѣло, дѣлєсє et **дѣла** n. ἔργον, ἐργασία, πράγμα opus ostrom. sup. op. 1. 88. proph. pent.-mih. ἐνέργεια operatio sup. - **тройско** exstructio troiae bell.-troj. 9. **добра дѣлєса** ἀρετή virtus op. 2. 2. 149. officina sup. 201. res sup. **дѣлєсє** etc. svjat. op. 2. 2. 51. 513. sup. sim. I. 22. **дѣло** bell.-troj. 22. **кєз дѣла** ἄπρακτος ineffícax hom.-mih. pruss. acc. dîlan.

дѣловьникъ m. negotiator leont.

дѣловьнъ adj. ἔργου operis ant. antch. **-но дѣѧнїе** leont.

дѣлодарьць m. ἐργοδότης opera distribuens pyrg.

дѣлолюбивъ adj. φιλεργός operis amans hom.-mih. φιλοκτίστης studiosus aedificandi per. xivm.

дѣлолюбъ adj. laboriosus **-бьі пчєла** op. 2. 2. 84.

дѣломѣрїе n. κληροδοσία distributio, quae fit sorte psalt.-ven. 77. 55.

дѣломѣрьнъ adj. κληροδοσίας hereditatis **оужьмь -рнымь** psalt.-syn. 77. 55. **-но жже** bon. a **дѣлъ**.

дѣлъ m. μερίς pars greg.-naz. μερισμός partitio ies.-nav. 11. 23. - vost. pro **прѣдѣлъ** περισπόριον suburbium indic. 21. 8; 21. 11. - op. 1. 25. **къ дѣлѣхъ винограднькыхъ** ἐν ταῖς ἀῦλαις τῶν ἀμπέλων pent.-mih. idem apud vost. rum. **дѣлиниць** ager scr. dâ dividere gr. δαίω curt. 1. 256. cf. lit. dalis f. et goth. dails ahd. tail. quarum vocum litterae initiales non respondent scr. d. cf. Bopp 1. 129. beitr. 2. 93. 170. ztschr. 7. 223. schleich. comp. 1. 101., ubi **дѣлъ** a rad. dr (dal) derivatur.

дѣлъ m. collis, mons mon.-serb. 32. 62. 82. 156. 170. 184 etc. ok. 24. gram. 257. 262. **дѣломь растрѣгноувь вьıе** chrys.-lab rum. **дѣл** collis.

дѣлъкъ m. mons mon.-serb. 115.

дѣлька f. μερισμός partitio bell.-troj.

дѣлѣма praep. διά propter iungitur cum genitivo. cui postponitur: **чєсо** - typ.-chil. **того** - antch. **сѣмь** - nom.-bulg. **члов҃ка дѣлѣма** bon. **даждь** - svjat. **моуѫ** - **гр҃ѣхъ** hom.-mih.: nota **чьто** - men.-mih. **за великого - вѣтра** men.-mih. **за клєвєтъı** - zlatostr. et **по дѣлѣма гладомь оумираѭтъ** isaak. **-лѣма** sup. **-лма** sup. **-лъма** sup. cf. **дѣлы**.

дѣлѣми praep. propter **заповѣдн** - men.-mih.

дѣлѣникъ m. ἐργάτης operarius men.-mih. **-ници же и позорьници** io.-clim. χειροτέχνης opifex men.-mih. πρακτικώτατος efficax op. 2. 2. 79 - **и сѣкрьстьникь злоу** men.-mih. ἐργαστήριον officina sup. **къ доушьнѣмь сн -ницѣ** sup. 292.

дѣлѣникъ m. particeps **дионикь** mon.-serb.

дѣлѣница f. ἐργαστήριον officina op. 2. 2. 118. sup. gram. 179. 239. 310. **къ дѣвичи ѥстьства -ци** hom.-mih. 196.

дѣлънъ adj. πρακτικός efficax dioptr. **-но ороудиѥ** chrys.-lab. **-на желѣза** 3. reg. 6. 7. - vost.

дѣлькъ adj. montis - **поуть** mon.-serb. 186.

дѣльстко v. **дальстко**.

дѣлы praep. διά propter iungitur cum gen., cui postponitur sup. **сѣна дѣлы** nom.-bulg. **постижениа** - greg.-naz. **сѣкорл** - svjat. **мала - гр҃ха** svjat. **не може вънити народа** - hom.-mih. **дѣлѣ** sup. **бога дѣлѣ** bon. **бога дѣлы исъправлѥнїе чт҃ѣте** ev.-syn. a. **того дѣлѣ** krk.: nota nsl. za naše dêlo propter nos rês. za naših pregrêhov dêlo rês. za tega dêli rês. croat. dîl luč. lit. dėl, dėlej let. del cf. **дѣлѣма**.

дѣлѥнїе n. μερισμός divisio šiš. 240.

дѣмонъ m. δαίμων daemon op. 1. 65. lavr.-op. 30. cf. **демонъ**.

дѣѧнїе n. actio sbor.-kir. 44.

дѣѧти сѧ -нѫ сѧ -неши сѧ vb. se ponere - **камо** dioptr. bell.-troj. men.-mih. **дѣн-** asên 13. serb. denuti.

дѣра f. scissura ev.-syn. a. cf. **дира**.

дѣтєль m. operator glag. chron.

дѣтєлькница f. operatrix men.-mih. 302.

дѣтєлькъкокати -коуѫ -коуѥши vb. operari chron.

дѣти, дѣжь, дѣжєши et **дѣѭ, дѣѥши**

vb. ponere; ἀποφέρειν auferre **камо иесн дѣлѣ дъцерь**; men.-mih. **камо имамы дѣти сьсоуды**; men.-vuk. **камо дѣше госпоѳина**; greg.-lab. **дѣжю** ἀποίσω auferam vost. - **см: камо см дѣ**; svjat. **камо се дѣ**; men.-mih. sabb. 10. dicere hom.-mih. 6. chron. **помени ме, дѣюши, въ цѣсарьствии твоемь** hom.-mih. 23. **дѣюши** ἀρά γε numquid: **дѣюши мене матере покажеть без посага**; hom.-mih. 198. **дѣюши вѣничати ми есть**; ἄρα στεφανώσομαι; ephr.-vost. **дѣеши ли съгрѣшенна ради**; μὴ γὰρ διὰ ἁμαρτήματος; vost. **дѣюши пришьдь азь и мати твоа съ братиею твоею поклонимь се тебѣ**; gen. 37. 10. - pent.-mih. kruš. **дѣши ли** ἄρα num sup. 223. 3. **дѣюши ли** ἄρα num sup. 299. **дѣюши ли** vero recte est ain; **дѣѣши** per assimilationem pro **дѣюши** μή num 225. 227. 256. ἄρα num sup. 232. τί γάρ quid enim sup. 231 nsl. dêti ponere; po zlu dêti pessumdare habd. dêm dico lex. crell. inf. djati; zdêlo incantatio: nota sodl (recte fortasse sodêv): glih ali sodl par impar meg. croat. diti; dim dico mik. dir, nudir e **дѣйжѣ** poglej der hung. russ. diall. дѣ: scr. dhâ ponere vidhâ facere zend dâ gr. ϑη lat. di: con-dere goth. ga-dêds ahd. tô-m facio goth. doms iudicium lit. dê (dêti ponere: cf. indas, prêdas, uždas) let. dê curt. 1. 309. Bopp I. 230. ztschr. 8. 276: nsrb. źa dicere cf. **дѣити**

дѣтина f. infans mir.

дѣтинь adj. poss. infantis **-инѣе безьчинние** leont. **-инѣмоу** alex.-mih. 26. **-ни къзрасть** men.-mih. **жена -ни** psalt.-vuk. **-ноу строугаю** alex.-mih. 25.

дѣтиньскъ adj. νηπίου infantilis ioann.

дѣтиньць m. arx **вѣжати изъ острога въ дѣтинець** lavr. **высоты -ца** vost. cf chron. per. 68. 20; 102. 10. morbus comitialis **-цемъ не испромецитъ** vost. 1. in fontt. russ.

дѣтиште n. infans nom.-mik. 10. 28. 44. 67. mir. per. 22. 21. ber. in fontt. russ.: recte **дѣтиштѣ**.

дѣтиштѣкъ adj. poss. infantis hom.-mih.

дѣтиштина m. f. puer, puella vost.

дѣтиштѣ m. βρέφος infans luc. 2. 12. - ev. novg. παῖς, παιδίον infans svjat. sup. sborn. ev.-trn. matth. 18. 4. - ev. novg. ex. chrabr. psalt.-int. nom.-mik. 82. 86: nota **дѣтиштось** pat.-mih. ἔμβρυον embryon hom.-mih. **-тика** mon.-serb.

дѣтиштьнъ adj. παιδίου infantis ioann.

дѣтогоубиение n. partum abigere men.-leop. krmč.-mih.

дѣтогоубьнъ adj. **-вна былиы, зелиы** ἀμβλωθρίδια medicamenta ad partum abigendum krmč.-mih.

дѣтогоубьство n. partum abigere typ.-nic.

дѣтокръмление n. παιδοτροφία puerorum nutritio.

дѣтолюбивъ adj. liberorum amans men.-leop.

дѣтолюбьць m. liberorum amans svjat.

дѣтонаставьникъ m. παιδαγωγός puerorum institutor.

дѣтоплагоубьнъ adj. partum abigens.

дѣторастѣние n. puerorum corruptio nom.-mik. 34.

дѣторастѣтие n. παιδοφθορία puerorum corruptio: rectius fortasse **-ние**.

дѣторождити -ждѫ -дить vb. τεκνογονεῖν liberos parere.

дѣторождие n. liberos parere nom.-lab.

дѣторождьнъ adj. τεκνογόνος liberos pariens - **оудь** krmč.-mih. **-ни оудн** hom.-mih.

дѣторождьство n. τεκνογονία liberos parere hom.-mih. ex. alex.-mih.

дѣторождение n. τεκνογονία liberos parere krmč.-mih.

дѣторѣзание n. mactatio infantis russ.

дѣтотворие n. τεκνογονία liberorum procreatio hom.-mih.

дѣтотворение n. τεκνοποιΐα, τεκνογονία liberorum procreatio hom.-mih. krmč.-mih.

дѣтотление n. liberorum corruptio apost.-syn. mat. 21.

дѣтоубивица m. liberos occidens mir.

дѣтоучитель m. magister puerorum men.-vuk.

дѣтъка f. infans zlatostr.

дѣтъкъ m. infans **чиы иеста дѣтька**; men.-leop. 295: nota gen. nom. propr. δεᾶτκου izîêst. 10. 79.

дѣть f. actio, ni fallimur **добрѣ вьписа, иежи вѣ не вѣроуіе слышаль, ти и дѣти сн тоу име вьдавь** actioni suae hic nomen dans hom.-mih. 115. **само - творе-ции** ibid. 199. cf. **благодѣть** et goth. gadêds ahd. and. tât.

дѣть f. liberi sabbae-typ. mon.-serb. 18. 62. **свою - высинтѣхъ** sim. II. 3. **дѣтю** mon.-serb. 244: **одь дѣть** mon.-serb. 35, ergo fortasse **дѣтъ** m.; cf. etiam pl f. **дѣти** παιδία, τέκνα liberi sup. **-тьмъ** svjat. etc. **жидовьскые дѣти иесмы** hom.-mih. 34.

дѣтьскъ adj. νεώτερος, νήπιος iuvenis. bor.

7. vost. βραχύτατος admodum parvus vost. ἀπαλός tener **отроковица -ка** vost. παῖς puer vost. νηπίου, νηπίων, παίδων pueri, puerorum sup. triod. **-ка врѣста** νέα ἡλικία men.-mih. **-ка любьвь** amor erga liberos hom.-mih. **изъ -ка** παιδιόθεν a pueris sabb. 133. **отъ дѣтьска** greg.-lab.

дѣтьство n. νηπιότης infantia prol. **изъ дѣтьства** ἐκ παίδων, ἐκ παιδός prol.-cip. prol.-mart.

дѣтьца f. παιδία liberi zlatostr. sim. II. 3. sabbae-typ. kruš. duš. mon.-serb. **дѣца** prol.-mih. duš.: male **дѣцами** men.-mih. nom.-bulg. **дѣцами** slex.-mih. 111. pl. **дѣтца** alex.: deminut. a **дѣть** f.

дѣтьчица f. liberi **дѣчица** mon.-serb. 442.

дѣтьль f. πρᾶγμα, πρᾶξις actio, res hom.-mih. sim. I. 5. ἐνέργεια actio cloz l. 715. actio cloz I. 218. 308. **чоудесь** - prol. τρόπος modus šiš.: male **дѣтель** šiš. 216. vost. antch. etc. ῥῆμα res iudic. 6. 29. - vost. **блага дѣтьль** virtus sup. **добра дѣтьль** εὐεργεσία beneficium cloz I. 307; II. 122. ἀρετή virtus sup. ant. op. 2. 2. 57. 149. 261. 287. 432. **дѣтьль** ἀρετή virtus leont. op. 2. 1. 145. 167; 2. 2. 261. **-телнꙗ** sup. 351. **-тьль** proph.

дѣтьльнъ adj. ἀρετῆς virtutis ant. **-тельнь** krmč.-mih.

дѣтꙗ n. παιδίον infans pl. f. **дѣтьи** a **дѣть**, quod cf. scr. dhê zend dê gr. θηλή mamilla lat. fello, filius let. dēls **дѣнти**: Bopp 1. 529. contulit zend dâta factus, creatus: cf. ztschr. 7. 274.

дѣѥши v. **дѣти**.

дѣяние n. πρᾶξις, πρᾶγμα actio, actus ev.-novg. **дѣаний** cloz I. 64. **дѣан-** sup.

дѣяньникъ m. auctor op. 1. 128.

дѣяньнъ adj. actionis; efficax **дѣаньнъ гнѣвъ** antch.

дѣяньство n. ἐνέργεια actio **дѣан-** op. 2. 2. 52.

дѣяти, дѣѭ, дѣѥши vb. ποιεῖν, πράττειν agere hom.-mih. šiš. 83. 86. chron. cf. cloz I. 818. 819. **молитвоу -** προσεύχεσθαι: orare ostrom. šiš. 85. men.-mih. chrys.-lab. **пакости -** κολαφίζειν alapas infligere ostrom. **троудꙑ -** κόπους παρέχειν molestum esse ostrom. **милосрьдно -** φιλανθρώπως χρῆσθαι humaniter tractare šiš. 41. **миль сѣ дѣю** sabb. 34. **милн сѣ дѣаχоу** men.-mih. λέγειν, φάναι dicere glag. **дѣѥши** sborn. **дѣѥши** cyr.-hier. **дѣѥть** hom.-mih. 6. zlatostr. **дѣѫть** svjat. **не дѣють** negant glag. - **сѣ** ἐπιτελεῖσθαι perfici **дѣашете сѧ** cloz I, 847. ἐνεργεῖσθαι fieri ostrom. šiš. 56. **дѣашꙗ сѧ** sup. **не дѣи** ἄφες, ἔα sine, **не дѣйте** ἄφετε, ἐᾶτε sinite **не дѣи, да изьмоу** matth. 7. 4. **не дѣйте снѫ итн** io. 18. 8. mat. 34. **не дѣйте ею сьбирати** pent.-mih. **не дѣйте его итн** ἄφετε (αὐτόν) ὑπάγειν io. 11. 44. - kryl. **не дѣйте дѣтьй прнχодити къ мнѣ** marc. 10. 14. - kryl. **не дѣи, да измоу соучеща** matth. 7. 4. mat. 34. **не дѣи мене, да осежоу стлпы** iudic. 16. 26. - pent.-mih. **не дѣи, да сь своимь глад(ем)ь мрю** hom.-mih. 137. **не дѣи, да виднмъ** bon. **не дѣйте, да виднмъ** marc. 15. 36. mat. 34. **не дѣи на не извести моукоу** ἔα τὴν κατ' αὐτῶν ἐξέτασιν ποιεῖν τιμωρίαν hom.-mih. **не дѣйте его, да збоудеть се пророчьство моѥ** hom.-mih. 16. **не дѣйте мене, да сѧ помолю богоу** kozm. **фарижа не дѣйте оубрженти** bell.-troj. 42 **не дѣйте его итн** š.-gl. 49. **не дѣйте мене итн** sabb. 38. **не дѣйте мрьтвецꙗ погрести** hom.-mih.: nota **не дѣйте вы слѣпи, не дѣйте вѣрова** bulg.-lab. nsl. djati ponere, dicere; dêjte pokoro trub. djalina: on je na djalini er ist verzaubert hung. cf. **дѣти**.

дѣгъ m. ἱμάς lorum op. 2. 2. 403. isai. 5. 18. - proph. mat. - **волоуй** vost. 1. 234. cf. goth. tiuhan trahere and. taug funis vel potius ahd. zanga et asch. bitengi iunctus beitr. 1. 371.

дѣгыль m. salix **дѣгиль** trigl.

дѣтелъ m. picus **въ -лѣ** zlatostr.

дѣтель m. picus ex. nom.-barb. pelecanus misc. 14. cf. **дѣтелъ, -тлъ**.

дѣтлица f. pelecanus misc. 14. nom.-barb.

дѣтлъ m. picus, uti videtur pat. 332. nsl. detel gen. -tla et -tela cf. germ. titler et **дѣтелъ, -тель**.

дѣвичие n. arbores **доубичиа, -чьи** vost. 1. 233; 2. 103.

дѣвие n. ξύλα ligna op. 1. 91. δένδρα arbores sup. 221. 322. marc. 8. 24. - ev.-saec. xi. prol. ev.-syn. c. **доубие** io.-clim. **доубие** op. 2. 2. 149. **доубье** ev.-syn. a.

дѣвовъ adj. δρυός arboris op. 1. 74. **доубовьи кора** per. 112.

дѣврава f. δένδρα arbores men.-vuk. krmč.-mih. ξύλα ligaa pent.-mih. iudic. 9. 8. 14. - vost. ἄλσος nemus pent.-mih. νάπη silva hom.-mih. δρυμός nemus men.-mih. vost. op. 2. 2. 146. - **въ, сирѣчь въ лѣсѣχъ** bon. λίβανος libanus ies.-nav. 11. 17. - pent.-mih. isai. 10. 34; 60. 13. - proph. mat. op. 1. 91. 119. vost. ἀντιλίβανος anti-

banus dent. 11. 24 - pent.-mih. vost.

• **БЛАГОЛѢЧЬНА ДОУБРАВА** dent. 3. 25. - pent.-mih : male -рова svjat. nsl. dobrava; dubrava habd. rum. **ДЪМКЪ** ѫъ.

ДЖБРАВИЕ n. silva **ДОУБРАВИЕ** bulg.-lab.

ДЖБРАВЬНЪ adj. δρυμός silvae hom.-mih. krmč.-mih. psalt.-int.-saec. xi. λιβάνου libani proph. psalt.-theod

ДЖБРАВЬСКЪ adj. silvae op. 1. 88.

ДЖБРЪ m. silva **ПОУШЕНИ СѦТЬ НА ЛѢСѢ И НА ОВОЩИНѢ И НА ДЖБРѢ** nom.-bulg. 108. cf. **ДЖБЪ**.

ДЖБЪ m. δένδρον arbor sup. 220. 256. 261 etc. ex.-op. 2. 1. 16. op. 1. 18. 141. svjat.-op. 2. 2. 397. dan. 4. 7. - proph. pent.-mih. op. 2. 2. 116. glag. chron. mon.-serb. ev.-syn. a. c. **ДОУБЬ СЕ СѢТВОРЬ** δένδροσθαι men.-mih. - **МИГДАЛЬСКЪ** men.-leop. -**ФИНИКОВЬ** men.-mih. δρῦς arbor, quercus pent.-mih. op. 2. 2. 126. men.-vuk. ξύλον lignum sup. 13. op. 2. 1. 28 βάλανος glans krmš. op. 2. 2 642. sg. loc. -**БОУ** sup. 261. 286. -**КѢ** sup. 13. nsl. dôb; dub truncus vacuus habd. bulg. dъb serb. dub arbor. quercus mik. dubiti erectum stare goth. timrjan ahd. zimber lignum, aedificium ags. timber and. timbr. quae vocabula curt. 1. 265. cum scr. dam gr. δέμω lat. domus et sl. dom contulit. antiquior forma fuit **ДЖБРЪ**, quod cf. si **ДЖБРЪ** a dam derivandum est, primaria huius vocabuli significatio est ligna, materia bauholz: cf. hisp pg. madera. madeira arbor, recte bauholz. cum sit lat. materia. в euphonice inter m et suffixum **РЪ** insertum est. cf. **МЖДРЪ** e rad. **МЪ** et suff. **РЪ** et **ЗЖБЪ**, quod e **ЗЖБРЪ** natum est: russ. зубрило.

ДЖБЬНЪ adj δρύϊνον arborum man. **ВЪРШЬЮ ДОУБЬНОМОУ** zlatostr.

ДЖБЬЦЬ m. arbor glag.

ДЖГА f. τόξον arcus. iris **ДОУГА** pent.-mih. op. 2. 1. 50. proph svjat. **ДОУГОУ МОЮ ПОЛАГАЮ ВЪ ОБЛАЦѢ** gen. 9. 13. - vost. **ДОУГА ВЪ КРАСОУ СТОВШТИ** sborn.: nota **ВЕРИГА. ПЛЧЕ ЖЕ ДЖГА** io.-sin. **ДОУГА** chron. **КТО ЖЕ ЕСТЬ РОЖДИЙ ДОУГЫ, ГРОУДНЕ РОСНОЕ**; τίς δέ ἐστιν ὁ τετοκὼς βώλους δρόσου; iob 38. 28, ubi vocabulo **ДОУГА** gr. nihil respondet mat. 54. nsl. duga iris habd. meg. pol. dęga i. e. sztaba u wierzei cf. lit. deng tegere et russ. радуга. prima significatio est daube, fassdaube ztschr 2. 425. ngr. δοξάρι 427.

ДЖГАТЬ adj. ποικίλος variegatus **ДОУГАТЬ** 2. reg. 13. 18. 19. - kruš. vost.

ДЖГНАТЪ adj. ποικίλος variegatus **ДОУГ-** 2. reg. 13. 18. - vost.

ДЖГЪ cum partic. **НЕ** morbus. **НЕДЖГЪ** cf. lit. daug let. daudz multum cum vocabulis goth. dugan ahd tugan ags. dugan and. duga valere cf. **ДЖЖЬ** et **ТЖГ-**.

ДЖЖАНИЕ n. audacia **ДОУЖАНИЕ** azbuk.: vox dubia.

ДЖЖЬ adj. robustus **ДОУЖЬ** trigl. e russ.

ДЖЖЬНОСТЬ f. teucre **ДОУЖНОСТЬ**. quod per **ДЕРЖАНИЕ** exphcatur ber.: vox dubia

ДЖЖЬНЪ adj. τόξου arcus **ВЪЗОРЪ ДОУЖНЫЙ** iez. 1. 28. - proph.

ДЖТИ, ДѢМЖ, ДѢМЕШИ vb. flare **ДѢМЪІ НА ЛИЦЕ ЕГО** sup. 435. tumefacere **ПОЖЕЛЫ ДѢМЖТЬ** pat.-bulg. **ДѢМЪКАЖ РОУКА** nom.-bulg. 86 - **СѦ** tumere greg.-naz. **ЯКО КЛАСЪ ДѢМЖЩЕ СѦ** bon. **ГОРКЫЯ ДѢМОУЩЕ СѦ** greg.-naz. **ДѢМЕЩЕ СЕ ЖИТНЄМЪ** men.-mih **ГОРКОМЪ СЕ ДѢМѢЩЕ** men.-mih. **ДѢШИ СѦ ЯКЪІ ВОДНЫЙ ГВОРЪ** vost. 1 152. **ДѢМОМЪ ДОТКРИИ** ex.-op. 2. 2. 19. ὀγκοῦσθαι intumescere **ДѢМЪЖЕ СѦ** sup. 175: nota **КЪЯКЪ ДѢМЕТЬ** op. 2. 1. 31 ser. dhan, dhmá.

ДУРАХИЙСКЪ adj. dyrrhachicus krmč.-mih.

ДУСЕНТЕРИЯ f δυσεντερία dysenteria **-НЬТ-** men.-mih.

Є.

Є sexta alphabeti palaeo-slovenici littera, **ЄСТЬ** dicta. **Є** cyrillicum respondet romanorum v. vocabula ab **Є** incipientia quaere sub **Ѥ**.

Ж.

Ж septima alphabeti palaeo-slovenici littera, **ЖИВѢТЕ** dicta.

ЖАБА f βάτραχος rana prol.-mih. vita-theod. chron. ngr. ζάπα bufo duc. rad. dzabh, dżambh: nota lit. žuvis piscis a žo esitare.

ЖАБИЙ adj. poss. βατράχων ranarum cod. S. 12. - vost.

жаѣнъ adj. ганае **жаѣное** svjat.

жаѣти -ѣлъ -ѣвшн vb. maudere trigl.: fortasse pro **жѣѣ-** cf. **живати**.

жадати -дѣлъ -дѣвши vb. ποθεῖν desiderare ant. dial.: pro **жѣд-** cf. **жьд**.

жакънъ m. diaconus **-кнн** ѣ.-gl. 16.

жалати -лѣлъ -лѣвши vb. cupere ber.: pro **жѣл-** cf. **жел-**.

жалити -лѣ -лѣши vb. lugere mou.-serb. **жалѣть до съмрѣти** sabb. 27. - **или скрьбѣти** krnč.-mih. **плачюштмь и жалѣщнмь** sabb. 38. - **сына** misc.-serb. - **свѣтаго** sim. l. 18. - **кольшнхъ подевнгъ** prol.-mih. ἀλοφύρεσθαι lamentari, conqueri snp. 295. **сами на себе да жалѣть** krnč.-mih. 267. **нѣсть на таковые** - krnč.-mih. 194. - **си** ἀλγεῖν, διαπονεῖσθαι dolere - **вельми зѣло** sborn. **не жалнсте ли си**; hom.-mih. **не жали си** prol.-mih. - **о чемь** hom.-mih. **о ризѣ жалить си** antch. - **по коль** greg.-lab. **жалѣщи си по добрѣмь себѣ о козѣ пнтателн** sabb. 133. - **са** litigare - **о останцѣхъ** sbor.-kir. 52 lit. žêloti rum. **жълеск**.

жалѣе n. μνημεῖον sepulcrum **отъ жали**, quod etiam a **жаль** derivari potest, matth. 8. 28. - vost. **вънндѣ въ жалнѣ спати, и ѣ̀шл тоу кости єлнньскыѧ вѣтъхы** krk. cf. **жаль**.

жало n. κέντρον aculeus 1. cor. 2. 18. - bulg. bis. - **идовите** clim. usl. žalec cf. **жало**.

жалованнѣе n. πένθος luctus op. 2. 2. 54. cyr.-hier.

жаловати -лоуѣ -лоуѣши vb. πενθεῖν, λυπεῖσθαι lugere sup. men.-vuk. men.-serb. aut.-hom. cyr.-hier. **-вшл старцл** men.-leop. - **о коль** leont. - **кого** beneficium conferre gram. 60. cf. gram. 183. **-ва по лазарѣ** sup. - **са** chron. lit. žêlavoti.

жалостивъ adj. tristis prol.-mart. hom.-mih. chron.

жалостивьно adv. moeste men.-vuk.

жалостивьнъ adj. λυπηρός tristis prol.-cip. **сирпаѳѣ** misericors men.-vuk.

жалостивьнѣ adv. moeste prol.-mart.

жалостолюбьно adv. misericorditer **-кно оуѣлажаше** prol.-mart.

жалость f. ζῆλος zelus ostrom. tristitia bell.-troj. 41. - **отътрѣсь** leont.

жалостьно adv. **плакати са -стно** sim. II. 10. **-сно** alex.-mih. 137.

жалостьнъ adj. λυπηρός tristis krnč. mir. - **гласъ** greg.-naz. chrys.-lab. περιπαθής tristis krnč.-mih. **сирпаѳѣ** misericors **-нома окомь** krnč.-mih. 313. **-стенъ** ball.-troj. 30. **-сни слышлатн** alex.-mih. 187.

жаль f. ripa ant.-hom. 190. sepulcrum šaf.-frag. 56. cf. croat. žalo glarea. verant. et serb. žal m. žalo glarea ripa gund. stul. žalić, žalanin, žalan stul. žalo, igalo slad. 11. alb. zaal litus blanch. cf. zagaar, zakou cf. **жалнць**.

жаль f. μνημεῖον sepulcrum pl. gen. **жалнй** matth. 8. 28. **-grig.** cf. **жальникъ, жалнѣе**.

жаль indecl. dolor - **мнѣ** trigl. **нама - отъпы стола** chron. **лнце въ сего оукора нѣ** - chron. **нмь не на мс** - mon.-serb. usl. žal; kaj žaliga storiti trub. cf. lit. gelti dolere gailêti, gailu misereri.

жалька f. querela bulg.-lab. rum. **жалкъ**.

жальникъ m. tumulus šaf.-urspr. coemeterium karamz 9. nota 830. cf. **жаль**.

жально adv. moeste misc. nom.-barb.

жалюствьнъ adj. tristis **-лѣс-** prol. 81.

жалюствьно adv. triste **-лѣсно жалоуѣть** hom.-mih.

жалюстьнъ adj. tristis **-лѣсно стнпанніе** hom.-mih. 3. cf. **горюсть**.

жарань v. **жрань**.

жаратъкъ m. αἰθάλη favilla op. 2. 2.-96. τέφρα cinis op. 2. 2. 204. cf. **жар-**.

жарити -рѣ -рнши vb. frigere trigl. serb. žariti candefacere, urere.

жаровъ adj. candeus **оугль** - chren. l. 167.

жаръ m. cum praepos. **по: пожаръ** incendium usl. žar aestus habd. pruna croat. žar id. hung. serb. žar pruna pol. żar lit. žêrê, žarija usl. žarek amarus; aestuosus habd. croat. žarak oganj hung. serb. žarak: žarka čudesa živ. 109. žarko sunce rum. **жар** pruna cf. **жаратъкъ, жрань, жратъкъ**.

жарынъ candens per 96. 19. **оугль** - **ѧ̆нѳраξ** carbo vost. cf. **жрань, жаровъ**.

жасати са -сѣ са -сѣши са vb. perterreri hom.-mih. mirari glag. russ. **ужаснуть сѧ. жас** pro **жѣс**: cf. goth. * geisnan percelli, stupere * gaisjan terrere: priori **жаснѣти**, posteriori **жасти** respondet cf. and. geisa stürmen.

жасти -шѣ -сшн vb. πτοεῖν terrere prol.-cip. ephr. hom.-mih. **-снть ма и страшнть** vost. - **са** chrys.-lab. vost.

жаснѣти -нѣ -нѣши vb. stupefieri glag.-stul. serb. žasnuti se živ. 143. goth. us-geis-nan, us-gais-jan cf. scr. jas bullire gr. ζέω ahd. jesan, jeran gähren zischr. 2. 137; 7. 223.

жбаньць m. λήκυθος lecythus nov. serb. žban, žbanj, džban russ. **жбанокъ** pol. dzbanek lit. zbonas, izbonas cf. **чванъ, чванъ**.

жваніе n. μηρυκισμός ruminatio kruš. pent.-mih. vost. 2. 81. alex.

жвати, жвж, жвеши vb. μηρυκάσθαι ruminare pent.-mih. hom.-mih. prol.-mart. usl. žvekati; prežvek m. serb. žvakati, žvatati croat. žvenjkati verant. nsl. žvala orea, lupatum habd. croat. žvalo. radix žu: nsl. žvati russ. жевать, жевнуть pol. żuć, żwać ahd. chiuwan.

жвороуна f. dea quaedam slavorum **перкоунови, рекше громоу, и жвороунѣ, рекше соуцѣ** por. xxi.

ждати v. **жьдати.**

жде pronominibus interrogativis additum valet lat. libet, cunque: **которыйжде** quilibet glag.; pronominibus demonstrativis subiunctum respondet lat. dem: **сьжде** idem. cf. **жьдати** olim velle vel potius scr. dha: iha ex idha mey. l. 325.

ждѣти, ждегж, ждѣженн vb. καίειν urere **ждегоуть** šiš. 238. cf. **иждѣшти** et **жешти.**

ждрѣбій m. κλῆρος sors šiš. 16. **-ки** šiš. 2. sim. I. 24. **отъчьскь - krmč.-mih. 305 безъ -ьиа ἀπόκληρος** exsors man. mon.-serb. **ждрѣб-** mon.-serb. cf. **жрѣбій.**

ждрѣбьникъ m. aleator men.-mih. 385.

ждрѣбьца m. πῶλος pullus kruš. men.-serb. duš. - **осліи** cyr. 13. **ждрѣ-** alex.-mih : nota serb. ždreban pro suždreban cf. **жрѣбьца.**

ждрѣбя n. πῶλος pullus - **осле** men.-mih. croat. ždribe hung. cf. **жрѣбя.**

ждрѣло n. φωνή vox kruš.: vere faux croat. ždrilo luč. cf. **жрѣло.**

же partic. δέ vero **раждаѣть, ки крьмить же** τίκτει, μή τρέφων hom.-mih. **же и те** καί et - et **творити же и оучити** ποιεῖν τε καὶ διδάσκειν šiš. 1. **къ дѣлѣ же и словѣ** dioptr.-lab. **раздѣлн пѣкѣа же и корыстъ** dioptr.-lab. **петрь же и шкокь** ὅ τε πέτρος καί - šiš. 2. **троудъы же и гоненны** sup. 221. **добрѣ же и высоцѣ бесѣдовали соуть** κάλλιστά τε καὶ ὑψηλότατα leont. **и - же** δέ vero **и се же** sup. 98. **нъ и житн же не хощтж** sup. 184. **и вьса же нага** πάντα δὲ γυμνά šiš. 177. **и змиа же кватѣзыки** prol.-mih. etiam **тоуне принесть, тоуне же дадите** typ.-chil. **оудивше се и почоудише же се** dioptr.-lab. **видѣсте мь нища и оукога же** dioptr.-lab. **и доухъ же ситы** šiš. 12. dioptr. **доушьникь, грѣтань же да никтожѣ къ нимь приходитъ, тьчию рабыне, ни да излазить же камо** greg.-lab. **ни отьцоу же рѣшти** sup. 224: **nota и то же** καίτοιγε quamvis sup. 333. 438. **чьтоже** quidque sup. 20. 3. **тѣмьже** διό propterea sup. **же** additur 1) pronomini demonstrativo **и,** ut fiat relativum.: **иже, іже, еже;** 2) pronomini interrogativo praecedente **ни: ни при чесомьже** meth. 8. **ништаре** nov. nsl **nigdor;** z **pikomre** crell. **ništar** nihil habd. **ništer** trub. **ničemuren** e sg. dat. **ničemur;** nigdar; za nigdara prip. 294. **nigder nullibi** habd. croat. **ništore** luč. serb. **ništaran** živ. 121. **uništariti** živ. 174: nsl. **rc, r** pro **же** additum interrogativa mutat in relativa: kdor qui, kar e ka et r, kadar, gdare et dare quando dokler donec. 3) quibusdam particulis et adverbiis: **неже** quam **нежели,** unde **негли** et **некли,**id.; **оужє** iam **благоже,** quod vide. nsl. že pro uže, ter, tore, torej, dejder, deder e **дѣй, дѣй же** prip 68. 165. namre e na ime že, namreč e na ime že reči: nota dokleder, vadler (vъdler) statim, vendar c vêm da že. croat. ner, ter, er, jure, jur, jurve. nsl. nar fortasse e naj et že. serb. jur, jurve, jer, ere, er, kadara živ. onadar, ondar, ondara, onudar živ. sadar živ. tadara, tudar živ. svudara, svudar, svedjer živ. joštera živ. takodjer živ. gdigodjer živ. čech. než, nežli quam scr. gha, ha: sa gha ὅγε mey. l. 327. lit. gi: kasgi, kaigi, neigi ne quidem; neng: pirm neng priusquam, jaugi **оужє** and. hvargi cf. го.

жега f. καῦμα ardor solis **сльньчна** - alex.-mih. 63.

жегавица f. πυρετός febris ber. croat. žegavica urtica verant.

жеговати -гоуѣ -гоуѣшя vb. καίειν urere kruš.

жегъ m. καῦμα ardor ioann. alex.

жегъзоулинъ adj. σελευκίδος avis cuiusdam, vere cuculi **жегозлинъ** op. 2. 2. 147: derivabis a **-ли** cf. russ. зогзица, зузуля klruss. zozulja e zohzulja čech žežhule, žežule pol. gzegzołka let. gege, dzeguse.

жегъкъ adj. arens **-гкаш жила** vost.

жегъчнй -чьа m. succensor **-гчнй** vost.

жежение n. καῦσις ustio dial. proph. io.-sin. kruš. chrys.-lab.: **имле жеждѣние** κατάκαυμα ambustio bis pent.-mih.: nota **ждење** glag.-stul.

жежимъ adj. ardens prol. 149.

жежькъ adj. ζέων fervefaciens men.-vuk. πυρώδης igneus prol.-lab.

жезлие n. virgae sup. 133. prol.-mih.

жезловѣжение n. caedere virgis.

жезлъ m. βακτηρία virga bon. mon.-serb. **дрѣкѣнъ** - cloz I. 593. **-зълъ** bon. cf. and. geisl baculus cf. **жьзлъ.**

жезльникъ m. ῥαβδοῦχος lictor.
желание n. ἐπιθυμία, ἔφεσις desiderium sup. op. 1. 256. hom.-mih. antch. šiš. 135. svjat. - **питание** io.-clim. **-ние** bon. - **несытно** chrys.-lab. πόθος cupido man. καταθύμιον res grata sup. 150.
желательникъ m. ἐραστής amator - **молчание** vost.
желатель m. cupidus men.-mih. sabb. 7.
желательно adv. cupide mon.-serb. 184.
желательнъ adj. cupidus alex.-mih. 168. chrys.-lab.
желати -лаѭ -лаѥши vb. ἐπιθυμεῖν desiderare ostrom. - **на добро дѣло** šiš. 164. ποθεῖν, ἐπιποθεῖν cupere sup. 386 šiš. 148. ἐρίεσθαι, ὀρέγεσθαι appetere sup. 184 **лоучьшааго** - šiš. 242. krmč -mih antch ant isaak. meth. 8. sim. I. 19 chron. **-лаѥмь късего того** hom.-mih. **юноша -лаѥ женитвы** ex. **-лаѥмыи свѣтъ славѣ** sabb. 40. πενθεῖν lugere esai. 61. 2, 3 - op 1. 130. 134. hom.-mih. κλαίειν flere matth. 16. 10. - ev. novg.
желено adv. moeste - **покрывалъ** alex.-mih. 199. cf. **желѣно**.
желѣва f. fulcrum - **лѣва** domet.; vocabulum obscurum.
желѣва f. testudo - **лѣва** ichn.
желѣвии adj poss. testudinis **-ав-** trigl. alex. cf **жлѣвии, жьлѣвии**.
желѣвинъ adj. poss. χελώνης testudinis **-лѣв-** prol. **-ав-** alex ichn.
желѣвь f. χελώνη testudo pl. acc. **-лѣвы** krmč. 215. **-лѣвы** azbuk. **-лѣвъ** ber. **-лѣва** trigl. alex. χελώνη acervus osee 12. 11. - alex. nsl. željva; želva habd. bulg. želkъ, pol. żołw' m. ser. har-mutas gr. χέλυς curt. I. 188. nota significare etiam ulcus sg. gen. **-лѣи** chron. I. 85. nsl. želva,jistula cf. **жьлѣвь, жьлъ, зелвь**.
желѣвѣнъ adj. χελώνιος testudinarius
желѣка f. testudo - **лѣка** ichn.
желѣно adv. moeste alex -mih. 98. - **проплакати** 200. cf. **желено**.
желѣнъ adj. πένθος moeroris zlatostr. γοερός lugubris vost. λυπηρός moestus prol. **-лѣнъ** λυπούμενος lugens esth. 6. 12. - mat. **не жѣлѣна творите моего кесѣлиа** hom.-mih.
желѣдва f. ἐπιζήμιον mulcta exod. 21. 22. - vost. cf. **жладва**.
желѣдити v. **желѣсти**.
желѣдь f. mulcta **да задержоутъ емоу** - op. I. 15. nota д esse superscriptum, ita ut de vocali finali et de genere dubitari possit. **желѣдь** vost. cf. **желѣдьва**.
желѣдьва f. ἐπιζήμιον mulcta **-два** exod. 21. 22. vost. luctus trigl **-лѣдка** luctus ber.
желѣзие n. res ferreae prol.-mart.
желѣзо n. σίδηρος ferrum svjat. sup. **къ -за, къ сьоузѣ** ἐν τῷ δεσμῷ krmč -mih. **-зы оковань** chrys.-lab. καυστήρ ferrum, quo stigmata inuruntur op. 2. 2. 201. **копию** - τοῦ δόρατος ἡ αἰχμή hom.-mih. cf. ser hri-kus, hli-kus gr. χαλκός lit. geležis curt I. 182. let. dzelze.
желѣзоногътьнъ adj ferreis unguibus armatus -гет- clim. 708.
желѣзнъ adj. σιδηροῦς ferreus **-зны** ostrom. **-зныи влѣкъ** svjat. nota **отъ роудъ же и -знии** sup. 329. 6.
желѣзце n ferrum **мало - кьзьмь съ собою** ephr -belg. - **сѣкыркиное** men -belg.
желѣзие n. πένθος luctus krnč. pent.-mih. **-нию пѣсни трагикаі ѳелфδίαι** vost
желѣтва f. πένθος moeror **аште и къ -твѣ въпадеши** sup. 283. 284. **дьни -твы** vost. gen. 3. 4. - op. I. 15. **плачь ики** - hom.-mih 169.
желѣтвъ adj. luctus **-ваи одежда** cultus lugubris prol.; vocabulum dubium.
желѣтвьникъ m. ἐραστής amator vost.
желѣтвьнъ adj. πένθους luctus **дни -товнии** pant.-mih. **-нѣи слъзѣ** io.-clim.
желѣтелнъ adj. desiderabilis glag
желѣти -лѣѭ -лѣѥши vb. ἐπιθυμεῖν cupere sup. 173. š.-gl. 77. 87. psalt.-saec. xii. mon.-serb. θέλειν velle ev.-saec. xii. πενθεῖν lugere cloz I. 708. hom.-mih. alex.-mih op. 2. 2. 118. ev.-saec xii. **-лѣаше васа землиа** hom.-mih. **-лѣние по нѣмь** pent.-mih. nsl. želéti, želim cupere želčen cupidus cf. ser. harjáni desidero gr. χαίρω lat. erâ-tus goth. gairuni ahd. giri curt. I. 185. ags. geornian lit. gailėti, gailu misereri.
желя f. πένθος moeror gen. 3. 4. ioël 2. 12. op. 1. 15. op. 2. 2. 448. vost. θρῆνος planctus sg. voc. **желѣ** sup. 286. **клаѳθρός** fletus vost dolor sup. 319. **κοπετός** luctus ioël 2 12. - mat. **скрькь и** - hom.-mih **-лѣмъ лики списа** τραγικοῖς χοροὺς συνεγράφατο per. xxx. nsl. želja; croat. željba desiderium hung.
желѣдевъ adj. glandis vel potius quercus **дубъ** - men.-leop.
желѣдовъ adj. glandis vel potius quercus **дрѣво дубва -ва прозеле** prol.-mart. 119.
желѣдъкъ m. stomachus men.-leop. e pol. żołądek nsl. želôdec.
желѣдь -дн m. βάλανος glans **-лоудь** esai. 2. 13. - proph. op. 2. 2. 642. **-лѣдн каса** -

нитьска proph.-vost. mat. pol. zołądź n. f. lat. glans gr. βάλανος mey. I. 38. lit. gile f.; rad. est глад cf. ags. grindan conterere.

жемчюгъ m. gemma, recte margarita -чюгъ per. 72. 83. 94. coll. per. 11. **жемьчюгъ** tur. **женьчюгъ** zlatostr. -чюгъ trigl. lit. žemčugas cf. afgh. džumân margarita g. ζάμυξ, ζάμβυξ lapidis pretiosi species Pott 2. 1. 811.

жена f. γονή femina scr. džan gignere džani, gnâ mulier gr. γεν: ἐγενόμην, γονή lat. gen: gigno goth. kuni genus quêns, quino pruss. ganna lit. gemu nascor curt. 1. 128. ahd. quena mulier, kunni ags. cyn. cvênand. kyn, kvân, koua lit. ženitis altir. cuiniu femina, ro-genir natus est, geine genus ir.-gl. 98. cf. celt. ben, bau ztschr. 11. 180. beitr. 1. 160. orient 1. 515.

женатъ adj. maritus hom.-mih. pat. pam. 16.

женатыца m. maritus ant.-hom. βιωτικός laicus -тыць op. 2. 2. 430.

женидька f. νυμφών thalamus prol.-mart. cf. -тька.

женима f. uxor tur. 73. παλλακή pellex vost. svjat. op. 1. 199. mat. op. 2. 2. 261. pent.-mih. kruš. **се дьци мою дѣкою** и - ere indic. 19. 24. - pent.-mih. παιδίσκη puella gen. 33. 1. 2. - op. 1. 14. op. 2. 2. 200. **дѣкица** - παιδίσκη puella gen. 33. 1. - pent.-mih. -мы pellex dan. 5. 3. - proph. mat. - **и наложница** krmč.-mih. 34. - **покодница сказаютъ се** krmč.-mih. 23. sg. acc. -мою indic. 19. 25. - pent.-mih. pl. acc. -мыю krmč.-mih. 21. loc. -мыхъ krmč.-mih.

женимичишть m. υἱὸς παλλακῆς pellicis filius gen. 25. 6. - pent -mih. per. xxix

женимишть m. υἱὸς παλλακῆς pellicis filius vost.

женинъ adj. γυναικός mulieris men.-vuk. - uxoris misc. -на чясть krmč.-mih. nsl. ženin sponsus.

женитва f. γάμος nuptiae šiš. 226. men.-mih. nom.-mik. svjat. -тъва šiš. 185. -тъкк šiš. 206. cyr. 17. ὁμοζυγία coniunctio hom.-mih.

женити -иж -иши vb. uxorem dare **-иши сыны, и дъщери оудаюшя** hom.-mih. προσμιλεῖν coniungi sup. 18. - **сѧ** γαμεῖν uxorem ducere ostrom. sup. - **и посагати** men.-leop. - **поутьшницю** matth. 19. 9. - ev. sacc. xvi. - **подъкѣгою** ibid. kryl. - **на иноѣкрныѥ** nom.-lab. **женяй сѧ** νυμφίος sponsus io. 3. 29. - ev. novg. nsl. ženiti; ženilo voluntas matrimonium incundi.

женитька f. connubium, nuptiae men.-mih. 223. -тьъ bulg. pokl. I. 87. cf. **-дька, -тва.**

женитьство n. connubium pat -šaf. alex.

женитъстъкнъ adj. nuptiarum.

женихожъ adj. poss. νυμφίου sponsi krmč.-mih. pat.-mih. dioptr. ephr.

женихолѣпьнъ adj. sponso conveniens.

женихъ m. νυμφίος sponsus ostrom. sup. kryl.

женица f. mulierecula chrys.-lab.

женице n γυναικάριον mulierecula: vocabulum dubium cf. **женишть.**

женишть n. γυναικάριον mulierecula 2. tim. 3. 6. - bulg.: demin. vocabuli **-ншть: male -нища** alex.

женишь adj. poss. νυμφίου sponsi ant.

женишьство n. sponsi aditus, thalamus vost.

женовидьнъ adj. feminae speciem habens clim.

женолѣпьнъ adj. γυναικοπρεπής mulierem decens.

женолюбьнъ adj. γυναικοφίλης mulierum amans glag. ἀνδρόγυνος **-кына тѣлеса** hom.-mih. 178. š.-gl. 62.

женолюбьць m. mulierum amator dioptr. chron.

женомяжие n. mollities nom.-mik. 76.

женомоужь m. γυναικάνηρ effeminatus clim. 308.

женонистокъ adj. γυναικομανής mulierosus psalt.-iut.

женонистовьнъ adj. γυναικομανής mulierosus chrys.-lab. - **конь** men.-mih.

женоненавидьць m. mulierum osor dioptr.

женопрѧкынъ adj. effeminatus

женообразьнъ adj. γυναικόμορφος mulieri similis.

женоподобьнъ adj. muliebris.

женопокоривъ adj. mulieri obediens sabb. 177.

женчюжьнъ adj. gemmarum, recte margaritarum **-чюженъ** sbor.-kir.

женъка f. mulierecula **женка** sbor.-kir. 55. 56. **женька** per. 43.

женъскыпикъ adj. effeminatus. uti videtur **ни вѣмъ что пострадавше гречьскии цѣсарикѣ -кымъ** симъ de eunucho op. 2 2. 86

женьнь adj. poss. feminae **женьмь прѣкыцѣнимь** greg.-naz. pro **женинъ.**

женьнь adj. poss. feminae **женьною часть** sborn. pro **женинъ.**

женьскополие n. γυναικωνῖτις mulierum conclave greg.-naz.

женьскъ adj. γυναικεῖος muliebris sup.

krmč. - **полъ** ostrom. svjat. cyr. 10. - **монастырь** leont. - **грѣхъ** coitus leont. men.-mih. -**ка любьвь** amor erga mulieres hom.-mih. **жтрока** -**ка** hon. -**ка одежда** nom.-mik.

женьскъ adv. **mulierum** more - **есть** ce krmč.-mih. 191.

женьство n. τὸ θῆλυ sexus muliebris cyr.-hier. τὰ γοναικεῖα muliebria, purgationes menstruae cyr.-hier. mollities aut. cyr.-hier. men.-mih.

женьствовати -**кoуѭ** -**кoуеши** vb. mulierem, mollem esse ber.

женьштина f. femina -**цина** vost. e russ.

женѣнїе n. γάμος **nuptiae** -**нен-** op. 2. 2. 303. io.-dam. νύμφευσις elocatio puellae -**нїе** его vost.

жильнъ adj. θεῖον sulphuris glag. cf. usl. žveplo.

жеравїе n. ἀνθρακες carbones hom.-mih. 102 carbones candentes men.-mih. šaf.-lesek. serb. žerava pruna.

жеравлинъ adj. gruis op. 1 98. e russ.

жеравль m. γέρανος grus serb. žerav. ždrao lit. gerve cf. **жерявь**.

жерявовъ adj. gruis **подобно пострадѣши** -**ко** ichn.

жеравъ adj. candens **оугль** - ἄνθραξ carbo parem. lit. žėrėti candere cf. **жарявъ**.

жерявь m. γέρανος grus ichn. -**ви** pl. nom. vost. 2. 58. acc. zlatostr. - vost. 1. 469. **жаравїихъ** vost. gr. γέρανος lat. grus ahd. chranuh ags. cran lit. gerve curt. 1. 129. diefenb. or. eur. 425. 446. let. dzerve usl. žerjav. gruh serb. ždralj, ždrao, žerav pol. żoraw': radix est γρογ, **жрογ** sonum edere cf. ser. gr sonare ztschr. 3. 47; 8. 258. olim sine dubio ad declinationem i spectabat cf. **жеравль**.

жеравьнъ adj. candens **оугль** - prol.-belg. cf. usl. žerjavka pruna habd. žerjavica meg. lex. žerjav ruber hung.

жеравъкъ m. ἀνθρακιά carbonum congeries men.-vuk. **пепелъ** n - krk. τέφρα ciuis io.-clim. prol.-vuk. καπνοῦμα πυρός cumulus ignis prol.-vuk. θεῖον sulphur op. 2. 2. 79. cf. usl. žerêti, žerim einen brennenden geschmack haben et **жаръ** rum. **жеравєк** pruna cf. **жар-**.

жеравъчанъ adj. πυρρός fulvus -**тчанно** op. 2. 2. 96.

жеравъчькъ adj. candens -**тчено** ber.

жерело n. φωνή vox gen. 39. 15. - op. 1. 13. cf. **жрѣло**.

жерьць v. **жрьць**.

жестовый adj. σκληροτράχηλος duram cervicem habens ant.

жестовъйнъ adj. σκληραύχην duram cervicem habens svjat.

жестовъйць m. duram cervicem habens svjat.

жестокѣрьнъ adj. difficilis creditu men.-mih. leont.

жестоко adv. duriter sup. 272.

жестокожитиє n. σκληραγωγία dura vita men.-vuk.

жестоконосьнъ adj. δυσβάστακτος difficilis portatu ant.

жестоконравьство n. duri mores hom.-mih. 78.

жестокосрѣдькъ adj. σκληροκάρδιος contumax sup.

жестокосрѣдиє n. σκληροκαρδία contumacia.

жестокосрѣдъ adj. contumax psalt.-int.

жестокосрѣдьчьнъ adj. σκληροκάρδιος contumax.

жестокость f. σκληρσύνη duritiee.

жестокоустъ adj. σκληρόστομος durum os habens - **конь** krk.

жестокошиї adj. σκληροτράχηλος duram cervicem habens šiš. 14.

жестокъ adj. σκληρός durus ostrom. sup. - **поуть** isaak. - **камень** sabb. 90. -**ко желѣзо** svjat. - **зной** sabb. 154. -**ка мжка** sup.-**ка выа** clim. **на жестоцѣ лѣгати** sborn. comparat. **жесточай**:- **всякого камене**; **жесточѣй** hom.-mih. zesztoco fris. τραχός asper man. vost. 1. 60. δραστικός strenuus krmč.-mih. **артиріа** -**ка** ἀρτηρία χονδρώδης ex.-op. 2 1. 19. usl. žestok lacertosus habd.

жестокосьнъ adj. difficilis portatu antch.

жестопокѣдьнъ adj. δυσκαταγώνιστος expugnatu difficilis ant. antch.

жестопрѣбываниє n. vita dura prol.-vuk.

жестосрѣдникъ adj. ἀχάριστος ingratus sup. 239.

жестосрѣдиє n. σκληροκαρδία durities cordis, contumacia ostrom. sup.

жестосрѣдовати -**дуѭ** -**дуеши** vb. durum esse prol.-mart oppon. **милосрѣдовати** hom.-mih. 135. 6.

жестосрѣдъ adj. σκληροκάρδιος contumax ant. op. 2. 1. 140. βαρυκάρδιος stolidus greg.-naz. θηριώδης ferus sup.

жестосрѣдьнъ adj. σκληροκάρδιος contumax pat. hom.-mih.

жестость f. σκληρία durities pat. ant. isaak. krmč.-mih. τὸ ἀπηνές crudelitas sup. 232

жестота f. σκληρότης durities barl. par antch. vost.

жесточанїе n. σκληρυσμός durities sup.

-чаѥнїе pat. -чаднїе σκληραγωγία vita dura pyrg.

жесточати -чаѭ -чаѥши vb. σκληρύνεσθαι obdurari; opponitur verbo **мѧкнѫти**: **-чѣѭть** svjat.

жесточе adv. σκληρῶς duriter ant. ab adj. **жесточь**.

жесточийъ adj. σκληροτράχηλος duram cervicem habens ant.

жесточина f. σκληρότης durities vost.

жесточити -чѫ -чиши vb. σκληρύνειν obdurare; opponitur verbo **оумѧчати** svjat.

жесточь f. ὄρμημα impetus kruš. ephr. clim.

жесточьнъ adj. fortis glag.

жесточьство n. σκληρότης durities šiš. 48. dial. pat. ok. 57. chrys.-lab. kruš.

жесточьствовати -воѭ -воѥши vb. σκληρύνεσθαι obdurari.

жестошиѥць m. duram cervicem habens vost.

жестѣти -стѣѭ -стѣѥши vb. durum fieri ber.

жєшти. жегѫ, жежєши vb. urere svjat. greg.-naz. sup. ἅπτειν accendere - **пещь** greg.-lab. **огнемь жегомъ** πυρέσσων febricitans ostrom. **жежєть и палить** καθάλλει καὶ πυρπολεῖ hom.-mih. **жегомъ** ὁλοκαυτούμενος totus crematus sup. 68. **ѥ** in **ь** non raro mutatur жга part. op. 2. 2. 78. **жьгоуще пещь** proph.-mat. **жгоуще** psalt.-syn. **жъгомъ** sup. **жьжлше** greg.-naz. nota **ждегъ**. apost.-ochrid.-vost. **ждегоуть** šiš. 238. **ждего** pro **жегль** mon.-serb. usl. žgati, žgem.

живати -ваѭ -ваѥши vb. mandere kruš. cf. **жевати**.

живити -влѭ -виши vb. ζωοποιεῖν vivificare ostrom. ζωγρεῖν in vitam revocare vost. ζωογονεῖν vivificare pent.-mih. **-тъ сѧ** pascitur op. 2. 2. 238.

живлѣти -лѣѭ -лѣѥши vb. ζωογονεῖν vivificare pent.-mih. **-вѣѥ** op. 2. 2. 260.

живо adv. vivendo - **не излѣзетъ** rectius **живъ** sup. 143.

живовати -воѭ -воѥши vb. vivere chrys.-lab. mon.-serb. 267. 271.

живодавьць m. ζωοδότης vitae largitor chrys.-lab. hom.-mih. bor. 51.

живодаровитъ adj. vitam donans chrys.-lab. **-то дрѣво крьстьно** sim. I. 16.

живодарьствьнъ adj vitam donans hom.-mih. 33.

живодатель m. ζωοδότης vitae largitor.

живодателнъ adj. vitam largiens triod.

живодативъ adj. vitam largiens ant.

живодоуше n. vita, ni fallimur hom.-mih.

живожрѣнїе n. ζωοθυσία animalis sacrificatio chrys.-lab.

живомлы v. **жити**.

живоначалїе n. ζωαρχία vitae praeesse.

живоначалнъ adj. ζωαρχικός qui vitae praest prol.-mart. **-чална тронца** sbor.-kir.

живоносивъ adj. vitam ferens hom.-mih.

живоносьнъ adj. ζωοφόρος vitam ferens šaf.-frag. 31. oct.

живоносьць m. ζωοφόρος vitam ferens.

живописанїе n. ζωγραφία pictura.

живописаньнъ adj. ζωγραφίας picturae prol.

живописателнъ adj. ζωγραφικός pictorius men.-vuk.

живописати -шѫ -шеши vb. ζωγραφεῖν pingere isaak. chrys.-lab.

живописовати -соѭ -соѥши vb. pingere io.-siu. clim.

живописъ m. pictor ber.

живописьць m. ζωγράφος pictor krmč.

живописьчий -чиꙗ m. pictor pat.-šaf.

живописьчий adj. poss. ζωγραφικός pictorius prol.-mart.: thema **-сьць**

живопитанїе n. ζωοτροφία animalium nutritio.

живопитателниица f. ζωοθρέμμων animalia nutriens vost. 1. 386.

живоподатель m. vitae largitor.

живоподателнъ adj. vitam largiens.

живопрїемлнъ adj. vitam accipiens - **источьникъ** mir.

живопронаписати -шѫ -шеши vb. ζωγραφεῖν pingere.

живородителнъ adj. ζωοτόκος viviparus hom.-mih.

животворивъ adj. ζωοποιός vivificus sup. hom.-mih. ant. - **гроѣ** sabb. 170. **-во дрѣво** chrys.-lab. **питиѥ -во** hom.-mih. 149.

животоритель m. ζωοποιός vivificus.

животворити -рѭ -риши vb. ζωοποιεῖν vivificare sup. svjat. sim. l. 8. hom.-mih.

животворьнъ adj. ζωοποιός vivificus sup. hom.-mih. chrys.-lab. **-рѧщый** op. 2. 2. 300.

животворьць m. ζωοποιός vivificus - **крьсть** sim. l. 6.

животина f. animal sbor.-kir. 55. pam. 159. ber.

животовати -тоѭ -тоѥши vb. vivere mon.-serb. 432.

животодавьць m. ζωοδότης vitae largitor.

животодатель m. ζωοδότης vitae largitor.

животодателнъ adj. vitam largiens.

животописьць m. ζωγράφος pictor chrys.-lab. sabb. 135. krmč.-mih.

животоподатєль m. ζωοδότης vitae largitor.

животоподателънъ adj. vitam largiens.

животопрїємьнъ adj. vitam accipiens hom.-mih.

животолюбьць m. vitae amans: male pro φιλοζήμιος cloz I. 24.

животородьнъ adj. animal pariens vel viviparus hom.-mih.

животочьнъ adj. ζωοχόος vitam fundens hom.-mih.

животъ m. ζωή vita cloz I. 804. 865. ostrom. ζῶον animal cloz I. 862. sup. iez. 1. 5. - mat. op. 2. 2. 24. 156. ex. krmč. 61. **-ты прѣходишта** svjat.-mat. **два на десмте -ты** svjat.-mat. θηρίον fera hom.-mih. facultates **-ти** sbor.-kir. 52. **животъ правити** τὸ ζῆν πορίζεσθαι vitam comparare prol.-mart. nota **вєрочїимъ животомъ** pro σπερμολόγοις ex.-vost. 1. 142. olim ad declin. in u pertinuit.: suff. **отъ** lit. žívatas corpus cf. bhar-ata, radžata; θάνατος, κάματος, νιφετός, ὑετός.

животьнъ adj. ζωῆς vitae ostrom. sup. **-но дрѣво** hom.-mih. **-тнѣйшю жизнь** hom.-mih. **-но** ζῶον animal sup. hom.-mih. krmč. **-тны** pl. instr. krmč.-mih. **-тнаго** nom.-mik. 115.

животьскъ adj vitae **-тъскъ** ex.-op. 2. 1. 25.

живъ adj. ζῶν vivus ostrom. **живоу бъıти** vivere **-огнь** bell.-troj. 20. **лазара живаго письца** χρηστός bonus **злато -во** dan. 2. 32. - proph. nsl. kamen živec silex habd. živazen f. vita, animal hung. croat. živac kamen hung. lit. gívas goth. quius ahd. quek ags. cwic ir. biu beitr. 1. 463.

живѣте indecl. nomen septimae alphabetorum palaeo-slovenicorum litterae.

живѣти v. **жити**.

жигати -гль -гаюши vb. urere **зной главы имъ не жигліше** men.-leop.

жидати -дь -деши vb. προσδοκᾶν exspectare ex. pat.-mih. tur.

жидинъ m. Ἰουδαῖος iudaeus per. lxx. pl. dat. **-домъ** sup. cyr. 29. vita-theod. ev.-syn. a. kryl. acc. **-ды** hom.-mih. loc. **-доχъ** sup. bon. per. hom.-mih. krmč.-mih. psalt.-theod. instr. **-дъми** vost. 2. 97. **-дми** krmč.-mih. serb. žudjelin živ. 56. **žudio** gen. **-djela** stul.

жидовинъ m. Ἰουδαῖος iudaeus cloz I. 18. sup. apost.-syn. hom.-mih. cyr. 23. pent.-mih. nom.-mik. ex. šiš. 32. krmč.-mih. vost. 1. 397. pl. nom. **-ве** cloz I. 483. sup. krmč.-mih. op. 2. 2. 301. bon. chrabr. 89. gen. **-въ** hom.-mih. dat. **-комъ** chrabr. 90. acc. **-вы** sup. hom.-mih. loc. **-вѣχъ** sup. hom.-mih. instr. **-вы** hom.-mih. pent mih. nota nsl. serb. židov magy. zsidó russ. жидъ pol. żyd lit. židas let. žids e gr. Ἰουδαῖος j mutato in ж et ου in и.

жидовинь adj. poss. iudaei pyrg.

жидокити сѧ -кль сѧ -киши сѧ vb. hebraeum fieri op. 1. 56. esth. 8. 17. - proph. mat.

жидовъка f. iudaea **-вка** per. 43.

жидовъıни f. iudaea proph. sg. acc. **-иню** prol.-mih. ierem. 34. 9. - vost. 2. 331. nsl. židovkinja.

жидовьıня f. iudaea **жены нѣкоюе -ны** prol.-mih. 167.

жидовьıнь adj. poss. iudaei pyrg.

жидовьскъ adj. Ἰουδαϊκός iudaicus cloz I. 728. ant.-hom. hom.-mih. chrabr. 90. krmč.-mih. kryl. proph. ev.-syn. a. **-вскаıа** iudaea op. 1. 90; 2. 1. 192. esai. 3. 8. - proph. russice. **-въскъ** cloz I. 635. sup. **-вскъ** ev.-syn. a.

жидовьскъı adv. Ἰουδαϊστί iudaice chrabr. 90. cyr. 17. proph. pat.-mih. pam. nom.-bulg. **-въскъı** bon. sup.

жидовьствиє n. Ἰουδαϊσμός iudaismus šiš. 114.

жидовьство n. Ἰουδαϊσμός iudaismus chrys.-lab. dioptr.-lab. glag.

жидовьствовати -коуѣ -коуѥши vb. iudaeum esse nom.-mih. krmč.-mih.

жидость f. ὑγρότης humiditas ant. 108.

жидоуıнакъ adj. humidus grom.

жидъкъ adj. succosus trigl. **χъıтро изѣıдѣнѣ и жидкоıе** men.-mih. 351. **жидъцѣ слъзѣ** ex.-vost. 1. 297. nsl. židek flexilis habd. mollis: zemlja je prežidka z oranje; croat. židak liquidus verant. serb. rarus (de liquoribus); flexilis.

жижда f. succus **жижа** trigl.; thema **жид: жидъкъ**.

жиждитель m. κτιστής conditor šiš. 198. ant.-hom. mon.-serb. 18.

жизда f. quid sit, nescimus alex. e trêb.

жизновати -ноуѣ -ноуѥши vb. ἐμπολιτεύεσθαι vivere cyr.-hier.

жизнодавьць m. ζωοδότης vitae largitor sup. pat.

жизнодатель m. ζωοδότης vitae largitor prol.-mart.

жизнодателънъ adj. vitam largiens chrys.-lab.

жизнолюбиє n. vitae amor chrys.-lab.

жизнолюбьнъ adj. φιλόζωος vitae amans.

жизноноснвъ adj. vitam ferens hom.-mih.

жизноносьнъ adj. ζωοφόρος vitam ferens hom.-mih.
жизнодатель m. ζωοδότης vitae largitor.
жизнотворивъ adj. ζωοποιός vivificus isaak.
жизнотворьць m. ζωοποιός vivificus.
жизноточьнъ adj. ζωοχόος vitam fundens.
жизнь f. ζωή vita ostrom. cloz I. 920. hom.-mih. πολιτεία vitae ratio sup. hom.-mih. facultates karamz. 2. n. 306. 311.
жизньникъ m. vivens; σύμβιωτής socius - **съ царемъ** - dan. 14. 2. - proph. mat.
жизньнъ adj. ζωῆς vitae sup. isaak. **рокомъ -нымъ** sborn.
жизньнък adv. vitaliter - **жизнокати** vost. I. 249.
жизньстко n. vita isaak.
жила f. φλέψ vena: nsurpatur etiam de aquis krmč. 280. krmč.-mih. 316. **исьхноуть -кодамь** chrys.-lab. τένων tendo **крѣпька** - pyrg. νεῦρον nervus op. 2. 2. 302. **осланѣнѣ -лами** παραλυτικός paralyticus ostrom. - **волоуи**, - **говажда** βούνευρον bovis nervus sup. - **соурока** sup.; cum νεβρός hinnulus confunditur: **-лимъ** (pro - **лямъ**) **еленимъ** cant. 2. 9. - proph. **двѣ -лѣ близьнца срьны** cant. 7. 3. - proph. **-лямъ оленимъ** cant. 8. 14. - proph. lit. gisle vena; givgisle; let. dzisle. nsl. žilav žabe rum. **жилак** udus; Pott 2. 1. 730. contulit scr. **džjâ** nervus: ergo **жила**; at lit. gis-le obstare videtur huic opinioni: cf. **жилѣ**.
жилавъ adj. nervorum **-ка сила** vost.
жилавати -кажь -клеши vb. sensus ignotus **готовы коудѣть, да, егда възовѣть. потечемь, не кыны прѣдѣложьше, ими(же) жиливаютъ сѧ, не родѣше о спасѣнѣ скоюмь** ant.-hom. 245.
жилити -лѣж -лиши vb. νευροῦν roborare op. 2. 2. 304.
жилица f. vena ber. **двѣ -цѣ з кристалдомь** mcn.-serb. croat. žilica radix hung.
жилиште n. οἰκητήριον domicilium cloz I. 822. sup. **оікіс** domus š.-gl. 74. παροικία paroecia krmč. **мовѣ** mansio sup. κατα γώγιον deversorium sup. krmč. - **кожиѣ** sborn. **ѣотіа** domus hom.-mih. σκηνή tentorium man. σκήνωμα tentorium cant. I. 8. tabernaculum sup. **оукогыхъ** - πτωχεῖον domus mendicorum krmč.-mih. τρόπος victus sup.
жиловрѣдие n. φλεβορραγία venae ruptio.
жилокрѣпитель m. nervos roborans frag.-serb.
жилы v. **жила**.
жирдание n. σπαταλή lautitiae ant.; rad. **жр**: **жрѣти**.
жированиѣ n. pascuum men.-belg. - **съмьртно** men.-saec. xi.
жировати -роуѣ -роуѣши vb. βόσκεσθαι. νέμεσθαι pasci psalt.-int.-saec. xi. op. 1. 90. vost. **алыиню жироующоу трапоу** men.-mih. σπαταλᾶν deliciari bon. vivere psalt.-saec. xii. **къ лѣзѣ дѣмоньскѣмь жироуѣтъ** vost. I. 110. **ѣlere завистьлъсть -роуѣть** prol.-vuk. men.-leop. **сѧ**: - **съ свинѣми** sim. II. 7.
жировити -кльѣ -киши vb. νέμεσθαι pasci **овьца -ватъ** op. 2. 2. 126. cf. **даровити**.
жировьнъ adj. νομῆς pascui ant **-но житиѣ** antch.; inde **-вница** vectigalis genus mon.-serb. 494.; adde **-кинна** glasn. 13. 376.
жиръ m. νομή pascuum parem. proph. šiš. 200. duš. **въ породинѣмь -роу ходити** hom.-mih. 191. **мниѣ - обращѣть** proph. **на жиръ** iez. 34. 14. - proph. mat. γάγγραινα gangraena vost. I. 360. nsl. serb. žir rum. **жир** glandes cf. serb. živina carcinoma.
житарь m. σιτοποιός panifex serb. žitar frumentarius cf. rum. **житарїѣ** custos agrorum.
житарьскъ adj σιτοποιοῦ paniticis gen. 40. 1. - kruš. ber.
житєлинъ m. incola **поустыньнь** - hom.-mih. πολίτης civis sup. ephr.-vost.; male domicilium sup. 180.
житель m. incola dioptr. **поустыньный** - sim. I. 26. πολίτης civis krmč. ostrom.
житєльникъ m. incola men.-leop.
житєльнъ adj. κοσμικός saecularis **-на жена** men.-mih.
житєльство n. πολιτεία civitas dial. op. 2. 2. 127. mon.-serb.
житєльствовати -коуѣ -коуѣши vb. πολιτεύεσθαι civem esse io.-sin. sbor. prol.-mart. **-ствоуѣше** isaak.
жити, живѣ живѣши vb. βόσκεσθαι pasci op. 1. 61. pent.-mih. kruš. νέμεσθαι pasci iez. 34. 19. - proph. vost. nota **живѣщимъ двѣкѣ** μυρσινῶν ἀναγόντων greg.-naz. **ζῆν** vivere ostrom. sup. šiš. 35. cloz I. 864. **-ве нѣ къ коюѣ пещерѣ** men.-leop. κατοικεῖν incolere sup. ostrom. esai. 42. 11. **живомаѣ**: ксл - ἡ οἰκουμένη orbis terrarum cyr.-hier. μένειν, διατρίβειν, ἀναστρέφεσθαι commorari ostrom. sborn. - **сѧ комоу**: εὐημερία felicitas **ако живѣтъ сѧ имъ. лице и зѣло сѧ живѣтъ имъ** psalt.-theod. 2 et 3. sg. aor. **жити** pent.-mih. **жи** sup. 401. op. 2. 2. 78. nota **живѣ** vixit sup. 397. 12

ἄπαξ λεγόμενον, adde **жизнишнимъ** sup. 403. nsl. živêti: naživêti se satis maudere živenje vita lex. serb. živsti rum. **живинїкъ** animal ser. dživ gr. βίος lat. vivo Bopp I. 111. 127. 237. mey. I. 414. goth. quins pruss. giwei vita giwa vivit lit. gíwoti let. dzivôt cf. Bopp I. 35.

житийскъ adj. βίου vitae ostrom. sup. svjat. antch. βιωτικός vitae sup. ἀναστροφῆς vitae rationis šiš. 201; minus bene **-тейскъ** bon. cyr. 2. **-тѣйскъ** šiš. 201. hom.-mih.

житие n. ζωή vita cloz I. 489. svjat. sup. ev.-**novg.** **славьнь по -тию** men.-mih. **-проходити** prol.-cip. **- проважадати** prol.-lab. **- проходити** pat. φυχή anima op. 2. 2. 179. ἀγωγή vitae ratio šiš. 200. πολίτευμα conversatio sup. facultates mir. κατοικία domicilium šiš. 35. pent-mih. τροφή victus šiš. 188. **-тье** cloz I. 357. II. 17. 64.

жито n. γέννημα fructus kruš. bon. frumentum misc. chron. **не сѣкї жита** paru. 236. **- пьшеницѣ** men.-mih. 155. pl. **жита** γεννήματα opes šiš. 133. ostrom.

житокакь m. ad verbum: frumentum allicions nom.-lab. 21. 79. **- или инь отъ таковыхъ. иже дѣаволи дѣло имѣють** misc. 167. cf. **-томамьць** et **виноклакь.**

житокакьство n. frumentum allicere zak.-serb. cf. **-томамьць.**

житокакьць m. frumentum alliciens zak.-serb. nom.-lab. cf. **-томамьць.**

житокоупьць m. negotiator frumentarius.

житомамьць m. frumentum alliciens **грѣхъ есть, иже творн творить комоу либо сѣсѣдиноу или домоу или добытькоу или нивѣ или виноградоу, или кто тоужде домь изѣдаѣть или житомамець, всакь тварьникь да есть** misc. 94. apud bulgaros superstitio est. posse incantatrices certis diebus frumentum ab agris alienis in suos traducere: idem credunt de vaccis et ovibus pokl. I. 52 et **-кавь, -кавьць.**

житомѣрие n. σιτομετρία frumenti dimensio.

житомѣрьникъ m. σιτομέτρης frumentum metiens **пьшеницѣ** - men.-belg.

житопродавьць m. σιτοπώλης venditor frumenti.

житопродавьчий -чиха m. σιτοπώλης venditor frumenti prol.

житоткорьць m. σιταποιός panifex chrys.-lab.

житотрѣбленїе n. operae servae genus apud serbos mon.-serb. 83.

житохранилиште n. σιτοφυλάκιον horreum.

житохранилница f. σιτοφυλάκιον horreum mir.

житъкъ m. vita **-такъ** š.-gl. 98. nsl. žitek hung. croat. žitak hung.; olim etiam nom. personae, unde **житъча, житча** sabl. 139. 141. 166. 175. **жинча** 97.

жить f. ζωή, ζῆν vita sup. 87. greg.-naz. io.-clim. psalt.-int.-saec. XI. XII. ev.-anni 1144. antch. hom.-mih. op. 2. 2. 116. **сама - и жизнь** hom.-mih.

житъница f. ἀποθήκη horreum sup. greg.-naz. ostrom. sim. I. 9. **-ти-** leont. esdr. I. 54. - mat. nsl. serb. žitnica rum. **житницъ.**

житьнъ adj. σῖτος frumenti - **поносъ** mon.-serb. vitae sup. 292.

житьце n. σῖτος frumentum prol.

жица f. nervus glag. bulg. žica filum **крьсть жицомь до великаго поуста** mon.-serb. 186. croat. chorda verant. filum hung cf. **жила.**

жладка f. ζημία damnum sup. cf. **желѣдка.**

жладька f. muleta **иже не дадъжьнъ сы, многы же жладькы дають** frag.-russ. cf. **желѣд-.**

жласти, жладж, жладѣши vb. καταβάλλειν solvere sup. 378. bis. ἐκτίνειν exsolvere **похвалноую пѣснь жладоу** psalt.-theod. cf. **желѣсти.**

жлъкий adj. poss. χελώνης testudinis **кожа жлъкыи** prol.-cip. men.-vuk. cf. **желъкъ.**

жлъдати -даж -дѣши vb. cupere **жльд-** mon.-serb. 41. 9. 17.

жлъдость f. cupido **не прими отъ жльдости смрада. не пий отъ винограда пиньствьнаа** men.-mih. 288.

жлъдь f. res desiderata **окрѣтж чисть хлѣбь, великии рыбы и вино различно и кондито и всѧ жльди** pat.-mih. 159.

жлъдьнъ adj. cupidus **жльдинь жльдинь** alex.-mih. 92.

жлъдѣти -ждж -дѣши vb. ποθεῖν desiderare **народь жльдѣщи любьвами, да быше и видѣли** hom.-mih. **жльдѣѣ** mon.-serb. 197. **жоудити** pro **жоуд-** mon.-serb. 476. serb. žudjeti; požuda mik. ser. grdhu m. amor.

жлъна f. avis quaedam ex. **жолна** merops trigl. nsl. žolna galbula; picus meg. let. dzilna: a colore nomen haec avis nacta esse videtur cf. **жлътъ.**

жлътица f. numus aureus - **злата** mir. gram. 295.

жлътовати сѧ -тоужж сѧ -тоужѣши сѧ vb. ξανθίζειν flavum esse pent.-mih. cf. **жрътовати.**

жлѣтовидьнъ adj. κροκοειδής croco similis, luteus hom.-mih.

жлѣтъ adj. ξανθός flavus **жлѣты** лоучѣ испоущати κροκοειδεῖς ἀφιέναι ἀκτῖνας hom.-mih. 102. **жилтаꙗ болѣзнь** ἴκτερος icterus vost. scr. hari (e ghari) viridis gr. χλόη, χολή lat. helus, fel ahd. grô-ju vireo: galla lit. želu viresco curt. 1. 197. 200. ztschr. 7. 28: lit. geltas; gelsti flavescere lat. bilis ahd. gelo: radix est ghr splendere cf. gil Grimm 2. 55. nsl. žolt.

жлѣть f. fel bon. triod. 42. ephr.

жлѣтѣница f κρόκος crocus op. 1. 72. κιχορίς cichorium silvestre num. 9. 11. - pent.-mih. gen. 12. 8. - op. 15. 21. **опрѣснѣкъı съ -цами** svjat. mat. ἴκτερος icterus: fontt. russ. **желтыи-** croat. žutenica intubus verant.

жлѣтѣти -тѣѭ -тѣѥшн vb. ξανθίζειν flavere.

жлѣчь f. χολή bilis bon. chrys.-lab. man. cyr. 17. prol.-vuk. - **жлѣта и чрьна** dioptr luteum ovi **жолчь** vost. 1. 71. nsl. žolč f. m. črna žolč lex. cf. nsl. žolhek amarus meg. zuhkek habd. croat. žukak et **жлѣтъ, жлѣть.**

жлѣбъ m. canalis **жлѣбъ** glag. **жлѣбь** mon.-serb. 484. nsl. žlêb rum. **жнлнв** magy. zseléb.

жлѣдница f. vocabulum obscurum **облакы, вода, снѣгъ.** - **млѣнна, громы** cod.-sacc. xv. - vost.

жлѣдька f. ἐπιζήμιον mulcta vost. **-кою да жлѣдить ю** exod. 21. 22. - pent.-mih. **-дьа** kruš. op. 1. 15. mat. 54. cf. **жладькд, жлѣдькд.**

жлѣзд f. glandula zlatostr. musculus **обьтезаѥ жилы и -зы влѣкей и артиріе дндрагмамь сьвькоуплѥе** chrys.-lab. **жилза** glans, struma trigl.; nota nsl. žléza glandula rib. pestis meg. žléze trub. žléza bubones lex. lit. gilla sulcus.

жлѣсти, жлѣдѫ, жлѣдѣши vb. compensare sup. 266. εἰσπράττεσθαι poenam luere psalt.-theod. ζημιοῦσθαι mulctari **жлѣдьною да жлѣдить ю** exod. 21. 22. - mat pent.-mih. kruš. **жлѣдить** vost. **жлѣдить** vost. goth. gildan: ns-, fra- retribuere ahd. geltan ags. gildan and. gjalda: e goth. cf. **жласти.**

жмоуъль m. poculum frag.-serb. nsl. žmulj cyathus, vitrum habd. serb. žmul mik.

жрѣнне n. θῦμα sacrificium prol.-mart.

жрѣтель m. ἱερεύς sacerdos.

жрица f. ἱέρεια sacerdos prol.-cip. men.-vuk. krmč.-mih. 395.

жрѣьна f. mola **жрьвьнамь** mon.-mih. cf. жрѣны.

жрѣвьнь m.-mola **жрьвьнь** oслнй par. 201. serb. žrvanj, -vnja. cf. **жрѣны.**

жрѣдь f. ἀναφορεύς pertica, scala 2. reg. 24. 21. - kruš. **жрьдь** δόρυ lanceа sup. 337. nsl. žrd lit. gardis, žardas let. žards rum. **жолдъ** virga **жнрѣдъ** meta oblouga.

жрѣка f. ἐπιμύλιον superior molae lapis deut. 24. 6. - kruš. cf. **жрѣнъка,** quod rectius.

жрѣло n. guttur **жерло** acad.

жрѣнарьскъ adj. molitoris **жернарскъ** azbuk.

жрѣновъ adj. molae **-во каминѣ** men.-leop.

жрѣнѣварь m. molitor, uti videtur kruš. pent.-mih.

жрѣнъвъ m. μύλος mola vost. pl. nom. **-иви; -новъ** ant. ber. par. **жерновъ** chron. 1. 254. trigl. - **новь** vost. 1. 428. cf. **жрѣнъ.**

жрѣнѣвьница f. ἐπιμύλιον mola superior **жернови-** exod. 24. 6. - vost.

жрѣнѣвьнъ adj. μυλικός, ἐπιμύλιος molaris **-нок-** ant. pent.-mih. kruš. vost. 1. 414. **-кио каминие** prol.-mart. **жернокный** vost. 1. 301.

жрѣнѣвьскъ adj. molae pat.

жрѣнъка f. μύλος mola pent.-mih. ok. 24. cf. **жрѣка.**

жрѣны -нъкѣ f. μυλών pistrinum **жрѣнъ кдхъ. жрѣ'нѣвдхъ** ostrom. lit. girna let. dzirna goth. quairnus ahd. quirn mhd. kürn: rad. жр conterere dži conteri cf. granum.

жрѣтва f. θυσία sacrificium sup. cloz l. 343. 428. ostrom. - **хвалына** cyr. 20. **жьр-** svjat. **жьрѣтва, жрьтва** ostrom. rum. **жертвъ.**

жрѣтвншть n. θυσιαστήριον altare prol. pat. pat.-šaf. - **идольско** lavr.-op. 20. leont. - **артемидино** prol.-mart.

жрѣтвовати -воѫ -воѭѥши vb. θύειν sacrificare sbor.

жрѣтвьникъ m. θυσιαστήριον altare men.-vuk. krk. isaak. **-тък-** sabb. 143. - **и весь олтарь** typ.-chil.

жрѣтвьница f. θυσιαστήριον altare nom.-bulg. nom.-mik. 82. θυίσκη acerra **жрьтвин-** op. 2. 2. 116.

жрѣтвынъ adj. θυσίας sacrificii **-кыи** sup.

жрѣтние n. sacrificium sup. 113.

жрѣтовати сѧ -тоуѫ сѧ -тоуѭши сѧ vb. ξανθίζειν flavescere lev. 13. 30. 36. - pent.-mih. cf. **жлѣт-.**

жрьць m. ἱερεύς sacerdos sup. θύτης victimarius sup. - **идольскъ** pyrg. **жьрьць** sup. prol.-mih. barl. ev.-novg. **жгрьць** sup. **жъръцн** sup.

жрьчь adj. poss. ἱερέως sacerdotis kruš.

жрьчьскъ adj. ἱερέως sacerdotis op. 1. 25.

жрѣчьскъ sup. kryl. жарічаскъ sup. жрѣчьскъ sup.

жрѣчьство n. ἱερατεία, ἱεράτευμα sacerdotium krus. proph. pent.-mih.

жрѣчьствовати -коуѭ -коуѥши vb. ἱερατεύειν sacerdotio fungi.

жрѣкыи m. κλῆρος sors sup. ostrom. men.-mih. **-ки** cloz I. 698. **мѣтати** - men.-mih. **-ние творение** ichn. cf. **ждрѣкыи, жрѣкъ.**

жрѣкынца f. πῶλος pullus pent.-mih.

жрѣкодамние n. κληροδοσία distributio, quae fit sorte.

жрѣкъ m. sors **по-коу** sorte glag. cf. **жрѣкыи.**

жрѣкыць m. πῶλος pullus cloz I. 43. ioann. pat. men.-vuk. **жрек-** kryl. cf. scr. garbha uterus, fetus goth. kalbo orient. I. 516. beitr. 2. 48. cf. **ждрѣкыць.**

жрѣкѫ n πῶλος pullus sup. **на жрѣкѧтѣ** sg. loc. ostrom. cloz I. 37. cf. **ждрѣкѫ.**

жрѣло n. φωνή vox op. I. 109. vost. **пьздвигохъ** - pent.-mih. **възоупихъ -ломь келиемь** pent.-mih. **-ломь крѣпкомь** dan. 6. 20. - mat. cf. nsl. žrélo; pečno – praefurnium habd. ožrélje lappen am halse des rindviehs radix: scr. gṛ vocem edere.

жрѣлынъ adj. vociferationis **къздыханиѥ -лно** στεναγμὸς ἀλάλητος ephr.-vost.

жрѣти, жрѫ, жрѣши vb. θύειν, τελεῖν sacrificare, immolare šiš. 229. greg.-naz. σπένδειν immolare šiš 138 **жрѫще сыны скоу кѣсомь** cyr. 15. **жрѣти** inf. sup. decies ev.-tirn. **жрѣти** sup. undecies part. praes. pass. **жрѣмъ** greg.-naz. **жрѣши, жрѣши. жрѣта, жрѣте** sup. **жрѫ** pro **жрѫ** sup. **жрѣмъ** ὁλοκαυτούμενος totus combustus part. pro **жрѣмъ** sup. scr. gṛ sonare, laudare pruss. gir-twei laudare lit. gir-ti laudare gir-tis precari let. dzirtês in animo habere cf. Pott 2. I. 598.

жрѣти, жрѫ, жрѣши vb. deglutire nsl. žrêti; požrêh lurco meg. serb. žderati, žderknuti; žđera homo vorax: cf. rum. **ждер** mustela martes lit. ger bibere let. dzer id. skr. gṛ: girati devorat mey. I. 351. cf. Pott 2. I. 597.

жоужелица f. ἔντομον insectum prol. vost. σκώληξ vermis: male **мжж-** cyr.-hier. nota scoria ferri trigl. nsl. žižec insectum žižek curculio žužanka scarabaeus dain 51. žužek: molj v bobu lex.; adde usl. žgolêti croat. žužanj strepitus hung. serb žižak curculio russ. **жужжать, жужель, жужелица, жужсь** vermis genus lit. žižêti, zinzêti rum. **жжганїъ** animal alb. žužinkъ forte maikâfer: scr. gudž murmurare.

жоужель f. κάνθαρος scarabaeus **жюжелиа** op. 2. 2. 38. russ. **жужель** f.

жоужельнъ adj. insecti **жюжелный** pal.

жоужельць m. scarabaeus **жюж-** ex.-op. 2. I. 17.

жоукъ m. iuncus glag. serb. žuk stul. e lat.

жоупа f. χώρα regio **послите нѣкыи къ жоупоу испытати о семь, да не мълвиве трѣсноуть иже сицева дѣюще** ἀποστείλατέ τινας εἰς τὴν χώραν, μὴ οἱ σκῶπτοὶ πέσωσι εἰς τοὺς τὰ τοιαῦτα πράσσοντος greg.-thaumat. in psalt.-vuk. 74. duš. **жопа** pro **жоупа** mon.-serb. 476. nsl. župa gemeindecongress wochein croat. župa familia luč. serb. župa regio, paroecia, populus stul. cf. nsl. župnica pratum silvae adiacens et croat. župnik parochus serb župa terra aprica vuk. župan calîdus stul.

жоупа f. vestis gl.-š. 100. lit. župonas.

жоупланица f. župani uxor gram. 167. 231. 277.

жоупланокъ adj. poss. ζουπάνου župani gram. 260.

жоупанъ m. ζουπάνος županus sup. 442. 443. 444. mon.-serb. gram. 18. 19. 23. etc. alex. nov. **жюпанъ** krmč.-saec. xiii. - **крьчьмьнычьскъ** men.-mih. 195. - **крьчьмьничьскъ** qui super caupones est constitutus leont. - **коупьчьскъ** qui super forum est constitutus leont. men.-mih. 195. - **мала** sabb. 142: - **велика** sabb. 3. 38. 142. ngr. ζουπάνος. ζουπανιά mlat. zupanus nsl. župan; županja uxor župani; županj adj. serb. župan croat. župnik parochus magy. ispan unde slavis quibusdam **шпанъ** špan habd. villicus ev.-tirn. rum. **жъпънъ**: cf. pruss. supûni materfamilias lit. župonê id. goth. siponeis discipulus Grimm. gram. 2. 180.

жоупелица f. κάνθαρος scarabaeus ex. **жюпіо.-dam.** cf. **жоужелица.**

жоупелъ m. θεῖον sulphur bon. georg. dial. novg. b. trigl. alex. **-пълъ** euchol. **жюпелъ** greg.-naz. **-пель** ber. ziz. **ѫbuk. жюпелемь** dial.-šaf. **-пѣлъ** men.-vuk. - **и сѣра** prol. 174; olim circumscribebatur per **калы горѧштиѩ** nsl. žveplo croat. žveplo hung. goth. svibls ahd. sveful, svebal, sveval ags. svefel cf. **жепьлънъ.**

жоупельнъ adj. θείου sulphuris.

жоупельць m. κάνθαρος scarabaeus io.-dam. -vost. I. 126. op. 2. 2. 293. cf. **жоупелица.**

жоупельчь adj. poss. insecti **ѫдѣхъ** всако **животноѥ, жоупельчѫ тварь** nom.-bulg. 103.

жоупиланште n. μνημεῖον sepulcrum **жюпіо.-dam.** op. 2. 2. 306.

жоупишть n. σωρός cumulus op. 2. 2. 200. τάφος, τύμβος, μνῆμα, μνημεῖον sepulcrum sup. 228. 232. ephr.-vost. io.-dam. krk. ber. azbuk. novg. b. **грокъ же и** - op. 2. 2. 25. **многомоужьно** - men.-mih. cf. scr. gôra ztschr. d. deutsch. morgenl. gesellsch. 10. 342. gr. γοπή specus cf. russ. жупа pol. żupa salis fodina **жюпиціе** io.-elim. op. 2. 2. 200. **нл грокѣхъ и жюпицѣхъ** 148. cf. **жоупиланишть**.

жоуплъ v. **жоупилъ**.

жоупланинъкъ m. župae incola mon.-serb.

жоупьскъ adj. regionis **-кый кѣфалиніа** zak.-serb.

жоусть m. nom. propr. viri iustus glag.

жьвати, жвж, жвши et **жоуж, жоуши** vb. mandere psalt.-int.-saec. xi. pat.-šaf. - **макь** alex.-mih. 25. **жоужть** psalt.-int.-saec. xi. **жоусть** ex.: nota **жижцимъ** greg.-naz. fortasse pro **жоу-**. nsl. žvati, žvem; preživati ruminare habd. žvekati ahd. kiuwan cf. **жвати**.

жьданіе n. ἐπιθυμία desiderium ant.

жьдати, жидж, жидѣши et **жьдж. жьдѣши** vb. μέλλειν cunctari sup. 352. προσδοκᾶν, μένειν, ἀναμένειν, περιμένειν, ἐκδέχεσθαι, ἀπεκδέχεσθαι exspectare sup. šiš. 1. 95. 135. 150. 192. 241. hom.-mih. leent. pent.-mih. - **соудa.** - **зорь:** - **врѣмене крачнаго** hom.-mih. - **позѣкиниа** hom.-mih. - **окѣтованны отьча** šiš. 1. - **съмрьти** hom.-mih. **года жьде (жьда)** καιροσκοπῶν occasionem speculans men.-mih. **ждатн** sup. 230. hom.-mih. šiš. **жьдати** sup. **жидж, жидоу** sup. ostrom. bon. hom.-mih. šiš. leont. sim. f. 13. pent.-mih. antch. ex. op. 2. 2. 432. **жидоуть** mat. 25. **жиджши** mat. 46. **жидомъ** ex. **жидома благодѣть** hom.-mih. **жидѣкаѫх** sup. 95. **жьдж, жьдоу** š.-gl. 42. antch. leont. šiš. pent.-mih. hom.-mih. **жьды** part. hom.-mih. **жьды** greg.-naz. **жьдомъ** part. greg.-naz. raro **ждить** hom.-mih. šiš. 192. **жьде (жьда)** men.-mih. nsl. ždêti, ždim immotum iacere o-ždêvati morari pruss. gêide exspectant lit. geidu, geisti cupere let. gaidu, gaidît exspectare cf. **ждати, ждати**.

жьженіе n. φλεγμονή, inflammatio clim. **-ждѣн-** op. 2. 2. 672. ždenje glag.-stul.

жьзаніе n. ῥάβδοι virgae sup. pat. prol.-mih.

жьзлъ m. ῥάβδος virga ostrom. šiš. 219. men.-vuk. βακτηρία scipio glag. greg.-naz. **жъзлъ** sup. **жазлъ** gl.-š. 90. cf. **жезлъ**.

жьзль f. ῥάβδος virga triod. 120. cf. **жезлъ**.

жьзьникъ m. ῥαβδοῦχος lictor pat. ἐχουβίτωρ excubitor men.-mih.

жьзьнь adj. virgae svjat. **-нл рана** hom.-mih.

жьло v. **жало**.

жьлъвий adj. poss. χελώνης testudinis **-лье-** men.-vuk. cf. **желъкий**.

жьлъвь f. χελώνη testudo pl. acc. **желькы** krmč.-mih. 261. **зелькъ, зелькъ** ber. cf. **желъвь**.

жьлъчьнъ adj. χελώνης testudinis **-лъч-** pyrg.; a subst. **жьлъка** bulg. želka.

жьлъ f. χελώνη testudo **жьли** ex. cf. **желькь**.

жьлъ -лъве f. ulcus sg. acc. **желовь** nom.-bulg. 44. **сжштѣе желыи** (fortasse pro **желъви. -въ**) **исцѣли** ibid.

жьлѣсти v. **жалѣсти**.

жьнивo n. locus messis **жи-** trigl.

жьньць m. θερίζων messor prol.-vuk. op. 1. 26. prol.-mih. vost. **женицн** prol.-mih. nsl ženec trub. lex. žnjec hung. žnjetoc dain. 94.

жьньчоугъ v. **жемчоугъ**.

жьнѣніе n. θερισμός messis **-нѣи-** ephr.-vost. hom.-mih. ephr. krk.

жьранне n. voracitas **нища и жър-** antch.

жьрьць v. **жрьць**.

жюжель v. **жоужель**.

жюжельнъ v. **жоужельнъ**.

жюжельць v. **жоужельць**.

жюпелъ v. **жоупелъ**.

жюпель v. **жоупель**.

жюпельць v. **жоупельць**.

жюпиланште v. **жоупиланште**.

жждание n. ἐπιθυμία desiderium ev.-vost. πόθος id. sup. sitis **жад-** io.-dam.

жждати -дѣж -дѣши et **-ждж -ждѣши** vb. διψᾶν sitire ostrom. ant. πεινᾶν esurire sup. 259. ἐπιθυμεῖν, ποθεῖν cupere sup. hom.-mih. ant. προσδοκᾶν exspectare triod. **жождоуща ме воды напоить** dioptr.-lab. **землы жождоущи** prol.-mart. **жадаеть спасенна нашего** antch. - **разоума** man. **кѣдить жажющихъ** кѣрою пити obich. **жажджоумъ** meth. 5. cf. **жадати**, quod a **жьдати**.

жждьнъ adj. διψητικός sitiens sup. pat. sborn. hom.-mih. men.-mih. chrys.-lab. men.-vuk. pat.-mih. prol. **жаденъ** bor. 77.

жждѣти -ждж -дѣши vb. ποθεῖν cupere sup. 384. men.-mih. 231. **аще ли да зѣло жадѣши славѣ** sborn. ἐπιθυμία ἀλίσκεσθαι men.-mih. 232. cf. ser. gâdh optare.

жжажда f. δίψα sitis sup. **въ жан** ἐν ἀλίμοις in siccitate š.-gl. 92. nsl. žeja croat. žadja luč. žajati se komu hung.

жжажда m. δίψα sitis **жеждомь** pyrg.

жаждѣнъ adj. διψῶν sitieus **жаждѣнъ** chron. segna fris.

жажель m. χλοιός collare -лѣмь svjat. - op. 2. 2. 396. vost. bis. **жестокъ** - svjat. mat. **жажель** pro **хоть** ber. cf. **жатель**.

жало n. κέντρον stimulus, aculeus sup. ioann. men.-vuk. men.-mih. **жела адова съломить** hom.-mih. **жало** dial. cf. russ. **жальнуть** lit. gelů, gelens let. dzel-t pungere dzelons stimulus nsl. želo trub lex. et žalo rib. žalec.

жатва f. ἄμητος, θερισμός messis sup. ostrom. hom.-mih. θέρος aestas sup. pat. men.-vuk. š.-gl. 46. - **и зима** men.-mih.

жатьнъ adj. θερισμοῦ messis ioann. -**но** гоумно chrys.-lab. sup. 449. θέρους aestatis io.-sin. **годъ** - hom.-mih. -**но** крькми prol.-mart.

жатель m. χλοιός collare **жетель** deut. 28. 48. - pent.-mih. **житель** ibid. - krus.

nobis a **жьм**: **жа ти** derivandum videtur cf. **жажель**.

жатель m. θεριστής. ὀρεπανιστής messor š.-gl. 84. ostrom. hom.-mih. alex.

жательнъ adj. θερισσοῦ messoris pat.

жательникъ m. θεριστής messor ostrom pl. nom. -лѣци dat. лѣцемъ sup. 31. 22. 24. 27.

жати, жьмѫ. **жьмѣши** vb. σφίγγειν comprimere nsl. ožmêti lex. ožmen part. praet. pass. lex. ožmeknuti habd. žmikati; žetek mollis serb. žeti, žmem; ožimati mik ožeto govoriti živ. 195.

жати, жьнѫ. **жьнѣши** vb. θερίζειν demetere sup. ostrom. šiš. 192. part. **жьнѧ** ostrom. sup.; nota part. **жнѣнъ** cyr.-hier. nsl. žeti, žnjem et žanjem; ževka f.; požinka convivium messorum; žetec dain. lit genu, genêti caedere.

жатие m. messis **жатіе** alex.

S.

s octava alphabeti palaeo-slovenici littera. **сѣло** dicta. s cyrillicum indicat numerum vi. vocabula, quae passim hac littera scribuntur, quaere sub з. de discrimine harum litterarum cf. gramm. I. 217. Ersch und Gruber's Encycl. Glagolitisch 405.

З.

з nova alphabeti palaeo-slovenici littera. **земля** dicta. з cyrillicum indicat numerum vii.

за praepositio lungitur f. ad designandum spatium 1) cum accus. post verba movendi, respondens praepositionibus ὄπισθεν post; πέραν trans: **вкыдѣшоу за завѣсоу** hom.-mih. **за поуть** его **шьдѣ** iter prosecutus leont. **вѣжати за море, за долъ** chron. **пондѣмъ за дономъ** per. 97. **изгнаша, посла за море** chron. **затѣхакѣшю за городъ** vita-theod. **идоша за колѣна** sequuti sunt magum chron. **за сѧ** ὀπισθεν ἑαυτοῦ post tergum: **вьсади и за се на коня** men.-mih. **за сѧ** retro chron. **за сѧ** pro **опять** chron. 2) cum eodem casu post verba **вдзати, дрѣжати, висѣти, повѣсити, повѣсти, похватити, оударити, ѣати** ad designandum obiectum remotius. ubi graeci genu. lat. ablat. usurpant: λαμβάνειν τινὰ τῆς χειρός prehendere manu **вьздою за оуста, за нозѣ сѣкезань** prol.-mart. **дрьжахѫ и за** поясь его prol.-mart. **плащаницоу за четыри краѥ висѣщоу** ὀθόνην τέσσαρσιν ἀρχαῖς καθιεμένην act. 11. 5. - šiš. **повѣшень за власы, за пѣтѣ** men.-vuk. **за ногѫ повръзъше** sup. **поѣѣати быка за вокъ** chron. **за врата поѣѣати** alex.-mih. **за одрь поѣыти** hom.-mih. 161. **за оухо оударѣнъ** cloz I. 820. cf. **заоушити: за лаништоу оударѣнша** tur. **за тыль ѭмъше** men.-mih. **за ть (одрь) се ѥмь окѣма роукама** hom.-mih. 161. **за плещи ѥть се обоима нерѣкомь** τῶν ὤμων ἐδράξατο men.-vuk. **за нозѣ ѥмоу ѥть се** τῶν ἰχνῶν αὐτοῦ ἐπιλαβομένη prol.-cip. 3) cum instr. post verba quiescendi, respondens praepositionibus ὄπισθεν post; πέραν trans: **застава ѥсть за градомь** pent.-mih. **за вѣсѣми стоѧ** sup. **за вѣсѣми сташе** greg.-lab. **вѣше за нимь** leont. **заиздахоу поути за сокою** sabb. 80. **его тѣло по-**

ложено късть за тѣпасомь chron. II. ad designandum tempus 1) cum gen. за рока sup. 38. за свѣта alex.-mih. 53: за свѣта вечераютъ krmč.-mih. за живота его chron. за своега живота mon.-serb. за оутра πρωΐ, πρωΐας ostrom. sup. proph. chron. за прѣва πρῶτον primum sup. man. nsl. za mraka hung. za dneva dain. za prva hung. за господина и родителя нашега mon.-serb. за господина коневоде сандалы mon.-serb. serb. za utra dan živ. 122. 2) cum acc., respondens praepositionibus διά per: ище за шесть лѣтъ не боудеть вѣсти о моужи krmč.-mih. за .к дьни лачьнь прѣкыше prol.-mart. за много врѣме тамо прѣкыше prol.-cip. да не боюють за три лѣта chron. затворь сѧ за лѣта многа antch. ище за дѣк лѣтъ не достигноуть сажденїю правила krmč.-mih. жьдаша за мѣсяць chron. за два дьни достиже горы men.-leop. за мало кою не бысть chron 3) cum instr. оушима си за малымъ chron. l. 213. за малымъ не постигоша нѫъ chron. l. 155. за тѣлъ зланде за тверда chron. l. 142. III. ad designandam rationem l. cum gen., gr. διά propter; ἀντί pro, loco: за высего рода sup. пожьнѣть завръменыихъ вѣчьныи men.-mih. господь за высѣхъ живота пришьль hom.-mih. за правѣдныхъ на землю пришьль иси chrys.-lab. за тѣхъ къздыхнѣмь hom.-mih. за ницелюбїю къзлюбишя стяжание isaak. за тщеты διά κενῆς in vanum vost. l. 273. разѣгоша сѧ за страха людейска διά τὸν φόβον τῶν Ἰουδαίων sup за възвращенны молвити ἐπάνοδον αἰτουμένη sup. nsl. za vsêh dobrot trub. za kterih propter quae trub. за запрѣщенны supplicii loco sup. 2) cum acc., respondens praepositionibus διά. ὑπέρ, ἀντί propter, pro: не обрѣташе храмины за множьство людий prol.-mih. за страхъ ostrom. дрѣхль боуди за ницетоу hom.-mih. за человѣческое спасение веселеть се διὰ τὴν σωτηρίαν ἀγάλλονται hom.-mih. 59. камо си очи хотиоу дѣти за срамь men.-mih. посла ме за смоквы pro по смоквы ἀπέλυσέν με διὰ ὀλίγα συκᾶ men.-vuk. за вьсе печать се hom.-mih. молити за едиього когождо leont. за люди молише се ὑπὲρ τοῦ λαοῦ προσηύχετο hom.-mih. зло за зло šiš 194 chrys.-lab. за ие. за иежье ὅτι ἐπεί. ἐπειδή quia за тьмьницоу заставлень вѣше τῇ εἱρκτῇ ἐπιστατῶν prol.-mart. богъ кидить за дѣланиа, нъ и за мысли комоуждо antch. за чьто cur sup. nota дѣти, нти etc. за кого: дьцерь дѣги за иеретика krmč.-mih. нти за моужь men.-mih. за вьторый моужь идоуще hom.-mih. не хотиоу и за робичища chron. ведена за алексиниць chron. за iungitur cum ради ѥнека propter: за сего ради cloz l. 88. за ведомьыа ради sup. 95. за земльства ради и гнилости тѣлесе op. 2. 2. 175. за обычаа ради typ.-chil. за иеретичьства ради prol.-mart. за издраныхъ ради op. 1. 141. за ради кѣры men.-vuk. за ради красоты prol.-cip. за радь жены alex.-mih. cf. Pott 1. 617. et задъ.

заалъкати -алчѫ -алчеши vb. πεινᾶν esurire -а'к- sup. 253.

заамъвоньнъ adj. qui post ambonem, pulpitum fit služ.-syn. -мьвоньна молитва typ.-chil. -мвоньнъ.

заапълти сѧ -плѫ сѧ -плеши сѧ vb. ὑποστέλλεσθαι vereri ничесоже -плѫ се hom.-mih. 32.

заапити -плѫ -пиши vb. ἐπιφημίζειν отричеть исидора отъ црькве неоуспѣшьно заапивь men -mih. 243. approbare, divulgare.

заапѣние n. ὑπόνοια suspicio greg.-naz. cf. заап-.

заапѣти -пѣѫ -пѣеши vb. ὑφοράσθαι suspicari не замъшьлѣе, ни -пѣе ex. 152. -пѣѫ твоего владычьства greg.-naz. - сѧ proph. cf. заап-.

забава f. difficultas duš. свое забаве изкаимь се alex.-mih. nsl. zabava molestia lex. occupatio habd. zabavica vexator habd. rum. зъкавъ mora.

забавати -ваѫ -ваеши vb. incantare гады - krmč.-mih.

забавити -ваѫ -виши vb. offendere - комоу gram. 50. duš.

забавлѣти -лѣѫ -лѣеши vb. ἐνοχλεῖν, διενοχλεῖν vexare cum dat. op. 2. 1. 126. margar. ἐμποδίζειν impedire - сѧ dioptr.-lab. dioptr.-vost.

забавлѣние n. ἐμπόδιον impedimentum dioptr.-vost. vexatio - творити chrys.-lab.

забавьнъ adj. cuius obliviscimur, remotus -на тьмиица lavr.-op. 5. 12. e russ.

забикатель m. homicida ichn.

забикати -каѫ -каеши vb. occidere krmč.

забиение n. occisio pat.

забирати -раѫ -раеши vb. abducere triod.-247.

ЗАБИТИ -БИЖ -БИЄШИ vb. ἡλοῦν clavo figere **ОКЬНЬЦА** - krmč.-mih. ἀσφαλίζειν firmare - **НОГЫ ВЪ КЛАДЬ** pat.-mih. šiš. 33. men.-vuk. **ВЪ КЛАДЫ - НОЗЬ** men.-leop. ἐμβάλλειν iniicere **НОЗЬ ВЬ КЛАДЬ** - men.-vuk. φονεύειν occidere krmč. vincere alex.-mih. 21. nsl. zaboj diaphragma.

ЗАБЛЮВАНИЄ n. ἔρεισις vomitus ioann.

ЗАБЛАЖДИТИ -ЖДЖ -ДИШИ vb. πλανᾶσθαι errare bon. ostrom. hom.-mih. ant. io.-sin. isaak. krk. krmč.-mih. šiš. 202. 254. men.-mih. **ЗАБЛОУЖДЬШЮ ОВЬЦОУ** hom.-mih. **ЗАБЛОУЖДЄНЬ** men.-vuk. - **ВЬ ЄРЄСИ** mir. ἀποπλανᾶσθαι aberrare sup. - **ОТЪ ВѢРЫ** vost. - **ОТЬ ПОУТИ ЖИЗНИ** men.-mih.; male **ЗАБЛЮД-** ostrom. šiš. 223.

ЗАБЛАЖДЬНИЦА f. πλανήτης planeta **ЗАБЛОУДНИЦА ЗѢЗДА** op. 2. 2. 7.

ЗАБЛАЖДЬНЪ adj. erroris ant.-hom. 235.

ЗАБЛАЖЖДАТИ -ЖДАЖ -ЖДАЄШИ vb. πλανᾶσθαι errare sabb. 7. 146. chrys.-lab. ioann.

ЗАБЛАЖЖДЄНИЄ n. πλάνη error sup.

ЗАБЛАЖЖДЬНЪ adj. erroris ant.-hom. 235.

ЗАБОКОНИ pl. m. superstitio trigl. alex. e russ.

ЗАБОЛѢТИ -ЛЬЖ -ЛИШИ vb. μαλακίζεσθαι aegrotare proph.

ЗАБОРАВИТИ -ВЛЬЖ -ВИШИ vb. λανθάνεσθαι oblivisci liturg. e serb.

ЗАБОТА f. labor ex. e contextu.

ЗАБРАЛО n. ἔπαλξις, προμαχών propugnaculum proph. isaak. misc. βᾶρις turris psal. 44. 9. - op. 2. 2. 26. τεῖχος murus iez. 26. 9. - mat. **ГРАДЬ -ЫЙ ОУТВРЬЖДЄНЬ** laz. rum. **ЗЪБРѢЛИ** cancelli.

ЗАБРАЛЬНИКЪ m. πρόμαχος propugnator theodor. propugnaculum sbor.

ЗАБРАЛЬНЪ adj. propugnaculi chron.

ЗАБРАНИТИ -НЬЖ -НИШИ vb. vetare duš.

ЗАБРАТИ -БЕРЖ -БЕРЕШИ vb. ἀπάγειν abducere sbor.

ЗАБРЪЗДИТИ -ЖДЖ -ЗДИШИ vb. φιμοῦν camo obligare **НЕ ЗАБРОЗДИШИ КОЛА** op. 2. 1. 188. pro **ОКРЪТИШИ**.

ЗАБРЪКАТИ -КАЖ -КАЄШИ vb. ἐμποδίζειν impedire pat.

ЗАБЪВЕНИЄ n. λήθη oblivio sup. šiš. 199. 257. pat. **СОТВОРИ ЗАБВЕНИЕМЪ ГРѢХЪ** lev. 5. 19. - op. 1. 21. cf. **ЗАБЪВ-**.

ЗАБЪДѢНИЄ n. ἀγρυπνία vigiliae šiš. 125. 252. op. 2. 2. 260.

ЗАБЪДѢТИ -ЖДЖ -ДИШИ vb. ἀγρυπνεῖν vigilare bon. op. 2. 2. 260. vost.

ЗАБЫВАТИ -ВЛЬЖ -ВАЄШИ vb. ἐπιλανθάνεσθαι oblivisci cloz I. 299. 319. sup. ant. dial. proph. krk. **ПИСАКИЗАГО НЕ -ВАЙ** proph. **НЕ -ВАЙ НАСЪ** sim. I. 18. **НЕ -ВАЙТЕ ОУЧЕНИА** sim. II. 3.

ЗАБЫКИНИЄ n. oblivio dioptr. chrys.-lab. cf. **ЗАБЪВ-**, quod praestare videtur.

ЗАБЫТИ -БЖДЖ -ЖДЕШИ vb. λανθάνεσθαι, ἐπιλανθάνεσθαι, λήθην λαμβάνειν, λήθην ποιεῖν oblivisci cloz I 306. 310. 669. II. 104. bon. sup. krmč.-mih. pat. isaak. šiš. 186. men.-vuk. sim. I. 15. **ЗАБОУДѢШЕ** men.-mih. **ЗАБЪВЕНЪ** part. ostrom. **ЗАБВЕНЪ** bon. male **ЗАБОВЬНЪ** psalt.-syn. vost. **ЗАБЫТЪ** bor. 23. - **СА** pent.-mih. - **О ЧЕМЬ** proph. **ЗАБЫ СЕ САМЬ** hom.-mih. **ЗАБЫ О КОЗѢ** sim. I. 23. **НЕ ЗАБОУДИ** sim. I. 27. chrys.-lab. **НЕ ЗАБОУДИ НИЦИНИХЪ** mat. 26. **НЕ ЗАБОУДѢТЕ О ДРОУЗѢ** hom.-mih. nsl. zabiti karst.; usurpatur etiam pro zgubiti glasn. 1860. 2. 47.

ЗАБЫТИЄ n. λήθη oblivio sup. krk. sabb. 100. **ВЪ ЗАБЫТЬІ ПОЛОЖИТИ** bor. 82.

ЗАБЫТЬ f. λήθη oblivio sup. svjat. io.-clim. cyr.-hier. leont. barl. pat. - **ПРИНИМАТИ** krmč.-mih. 189. **ИМѢТЬ СЕБѢ - СЪТВОРИ** chrys.-lab. **ВЪ - ВЛѢСТИ** bor. 42. sbor.-kir. chrys.-lab. **ВЬ - ПОЛОЖИТИ** krmč.-mih. men.-mih **ВЬ - ПОЛАГАТИ** men.-mih. **ВЬ - СЪТВОРИТИ** hom.-mih. **-КЫТЪ** op. 2. 2. 298.

ЗАБЫТЬЛИВЪ adj. ἐπιλήσμων obliviosus dioptr.-lab. **-ТА-** krmč.-mih. sabb. 218. dioptr. ἐπιλησμονῆς oblivionis šiš. 186. ἀγνώμων ingratus greg.-naz.

ЗАБЫТЬНИКЪ m. obliviosus.

ЗАБЫТЬНЪ adj. λήθης oblivionis isaak.

ЗАБѢГНЖТИ -НЖ -НЕШИ vb. errare **ОВЧЕ -ГШЕ** sim. II. 7.

ЗАБѢЖАТИ -ЖЖ -ЖИШИ vb. fugere **-ЖА ЗА МЫ** sbor.-kir. 31.

ЗАБѢЛѢЖАТИ -ЖАЖ -ЖАЄШИ vb. notare - **РѢЧИ ВЪ ВЕСѢДАХЪ** vost.

ЗАБѢЖДЖ v. **ЗАБЫТИ**.

ЗАВАДИТИ -ЖДЖ -ДИШИ vb. συνδεῖν ligare vulg. subvertere **-ДИ ОСИ КОЛЕСНИЦЬ НХЪ** exod. 14. 25. - vost.

ЗАВАЛИТИ -ЛЬЖ -ЛИШИ vb. κυλίειν volvere ant.-hom. **-ЛИТЕ КАМЕНИЕМЬ ОУСТИЕ ПЕЩЕРЬ** ies.-nav. 10. 18. - pent.-mih.

ЗАВЕСТИ -ВЕДЖ -ВЕДЕШИ vb. ἀπάγειν, ἀποφέρειν abducere men.-vuk. ant. **ВЬ СВОЮ КЬСЬ ТОГО ЗАВЕДОШЕ** men.-vuk. - **ВЬ ТЬМЬНИЦОУ** prol.-mart. - **ВЬ ЗЛОДАПИЮ** prol.-mart. men.-leop. **ПАѢНИНЬКЬ ЗАВЕДЕНЬ** georg.-vost. cf. rum. **ЗЪВОД** canis lanarius.

ЗАВЕЧЕРИТИ СА -РЬЖ СА -РИШИ СА vb. ὀψίζεσθαι vespere opprimi men.-vuk.

ЗАВЕШТАТИ v. **ЗАВѢЩТАТИ**.

завикати -кажѫ -кажеши vb. plectere птица -кающи гнѣздо misc.

закида f. φθόνος invidia šiš. 48. ant. antch. psalt.-athan. sim. I. 21. ἐρεθισμός contentio dent. 28. 22. - pent.-mih. kruš. ζῆλος aemulatio šiš. 123. apost.-syn.; habes etiam men.-mih. chrys.-lab. usl. zavid; zavidost aemulatio lex.

закидникъ adj. φθονερός invidus ant. antch.

завидие n. invidia **безлицѣмѣ** antch.

завидьникъ adj. φθονερός invidiosus sup. 52. - **докроу** meth. 6. ἐριστικός contentiosus -да- krmč. krmč.-mih. -дълshorn.

завидьникъ m. invidus antch.

завидѣти -ждѫ -дишн vb. φθονεῖν invidere sup. šiš. 170. ant. š.-gl. 84. ζηλοῦν aemulari šiš. 89. - **комоу** prol.-mih. **доброу** - hom.-mih. -**дѣлаго ми спасенїе** isaak. **завижду ти о видѣнии** φθονῶ σοι τῆς ὁράσεως hom.-mih. **не -дѣ** ἄφθονος copiosus sup. 71.; -**дѣнъ** μεγαλόζηλος hes. trecte - **дѣнъ** usl. zaviditi. zavidati komu.

закидати -ражѫ -ражеши vb. claudere **дверь заворы** -**рѣма** georg.-vost. impedire ziz. ber.

завистковати -коуѭ -коуѥши vb. invidere - **комоу** par.

завистникъ adj. φθονερός invidiosus ant. pat. dial. cyr. 19.

завистие n. φθόνος invidia šiš. 191. rum. **завистїѣ**.

завистъ f. φθόνος invidia ostrom. svjat. sup. ζῆλος aemulatio bon. š.-gl. 89. šiš. 190. psalt.-int.-saec. xi. rom. 10. 2. - vost. zavuizti, zauistiu fris. rum. **завистіос**.

завистьливъ adj. φθονερός invidus sup. -та- prol. cyr. 21. dioptr. men.-vuk. ichn.; male βασκαινόμενος cui invidetur sup. 288.

завистьникъ m. φθονερός invidus sup. sabh. 62. men.-mih. ichn. - **человѣчю родоу** meth. 7. βάσκανος invidus men.-mih. **поугрь** malus ant.

завистьнъ adj. φθονερός invidus pat. - **ровъ** antch. βάσκανος fascinans - **окразъ** man.; nota invisibilis -**стиѣ** **ѣ**к **тѣлесѣмъ** op. 2. 2. 238.

завити -виѭ -виѥши vb. involvere misc. 8. 78. - **главѫ** isaak. - **роуцѣ** pam. 181: nota dissecare sup. 197. 10.

завитокидьнъ adj. ἑλικώδης tortilis: his vocabulis nostrum respondere putamus in **слоухъ не право откроузень кысть. нь завитокидѣмь проходомь** chrys.-lab. cf. **завонтъ**.

завишитати -штѫ -штишн vb. hinnire **доучнпалъ жлостно** -**цѣмъ** alex.-vost. praesens e coniectura.

заклѣкити сѧ -кѫ сѧ -вши сѧ vb. impediri antch. c. 106. cf. **замлъв-** et nota. **мазка** pendere a rad. scr. brû.

заклѣкити -**клѣкѫ** -**клѣчеши** vb. προσελκύειν attrahere krk. -**ченома кыкышема очима** men.-mih. 133.

заводити -ждѫ -дишн vb. ducere chron.

заводъ m. δρόμος cursus trigl. lit. zovadas.

завой m. ἕλιξ gyrus op. 2. I. 16. σύστρεμμα torquere **оудіса** -**вожемь изкита** μέλη ἐξαρθρούμενα prol.-cip. στρέβλωσις tortura men.-vuk.

заволнъ adj. σχολιός tortuosus **кродъ** -, **поуть** - ex. δυσνόητος difficilis intellectu men.-mih. 249. a **закити**.

заволнтъ adj. σχολιός tortuosus **кродъ** - op. 2. I. 18. - **сълогъ** svjat.-op. 2. 2. 401. - и **сѣкровенъ** svjat.-vost.

заворл f. μοχλός vectis pent.-mih. men.-mih. **двери и -роу и оуздоу** sborn. obex trigl. pl. acc. -**ры** sup. pent.-mih. vost nsl. zavora, zaverivnica; zavirni lanc hung. sperrkette; zavor croat. zavor repagulum verant. magy. závor. zár rum. **зъвор**, **зар** cf. -**рѣ**.

заворити -**рѭ** -**рѥши** vb. claudere -**рены кораии** karamz. 5. n. 202.

заворъ m. μοχλός vectis **желѣзнымн** -**ры** georg.-vost. cf. -**ра**.

завратъ m. vertigo - **главы** trigl

завръгати -**таѭ** -**таѥши** vb. circumagere - **строуглю** alex.-mih.

завръгъ m. turbo io.-sin. dioptr.-lab. -**вертъ** op. 2. 2. 461. clim. 206.

закръгъкнїе n. συστροφή in orbem volvi krmč.-mih. 395. **стежена бысть завръгѣнїемь** prol.-mih.

завръгѣти сѧ -штѫ сѧ -тнши сѧ vb. circumagi -**вратївшнма сѧ окола колома** alex.-mih. 14.

завръгти -вржѫ -вржши vb. συγκλείειν claudere sim. I. 6. psalt.-int.-saec. xi. psalt.-syn. -**кърн** imperat. bon. **закрн предъ гонителїмъ ми** bor. 19. **закрн прѣдь гонителїмь ми** sim. I. 6. **дверемъ завертомъ** vost. - **сѧ** alex.-mih.

закрѣти -**врѣжѫ** -**врѣжеши** vb. ἀναβλύζειν scatere glag. psal. 34. 3. - saec. xi.

закрѣшти -**врѣжѫ** -**вржеши** vb. βάλλειν iacere krnš. - **стлькѫ** bell.-troj. -**крьгь за кыю омофоромь сконма роуками** men.-mih. **блюдо иже** -**вергохъ** vost.

закъсити сѧ -шѫ сѧ -сиши сѧ vb. tollere se -**кисить сѧ въ некыснїи сиинноу** misc. 12.

заѣкйно v. **кѣно**.

заѣксл f. καταπέτασμα, παραπέτασμα in laenum pent.-mih. barl. op. 1. 86; 2. 1. 115. krmč.-mih. men.-vuk. **дворьчыла - pent.-mih. сѣкин войноль -сами вьдроу-жены** chrys.-lab. rim. **зѣкѣсъ** cf. **-съ**.

заѣкѣсити -шж -сишн vb. παραπεταννύναι obtendere prol. **заѣкѣс** - men.-vuk. - **окъ-ньце** zlatostr. misc. 6. **низаѣкѣшна жена** men.-mih. - **сѣ крачиномь** prol.-mih.

заѣкѣстити -штѫ -стишн vb. διαμαρτυρέσθαι testari exod. 29. 23. - vost.

заѣкѣсъ m. παραπέτασμα aulaeum; ὀθόνη linteum zlatostr. krmč. krmč.-mih. alex.-mih. sabb. 33 50. 144. mon.-serb. cf. **-сл**.

заѣкѣсьць m. aulaeum nom.-mih. 72.

заѣкѣтнѣ n. σκέπη locus tectus, tranquillus (νήνεμος) **пришдоста къ - домоу моего** gen. 19. 8. - proph. mat. op. 1. 16. pro alio-rum **-тнѣ** nsl. zavětje croat. zaviće hung.

заѣкѣтнѣе n σκέπη locus tectus pent.-mih. mat. 54. **некѣсьное** - hom.-mih. 77. **здра-ко** - men.-mih. λιμήν portus io.-clim. cf. **заѣкѣтнѣе**.

заѣкѣтрьнъ adj. ακόμαντος tranquillus men.-mih. **вьлоу въ -но мѣсто** hom.-mih.

заѣкѣтрьнь adj. ἀκόμαντος tranquillus **-тре не мѣсто** vost. **мѣста -трѣша** pam. 233. cf. **-трьнъ**, quod praestat.

заѣкѣтъ m. διαθήκη testamentum ostrom. men.-mih. sim. 1. 19. leont. krmč. σύνθημα pactum op. 1. 23. **на тѣ - заѣкѣщанне** sim. 1. 28. ἐνσολή mandatum sup. 287. nsl. zavitje pactum dain. 76. croat. zavit luč.

заѣкѣтьнъ adj. διαθήκης testamenti krmč.-mih. šiš. 225. **кикоть** - mon.-serb. ἀκρι-βής accuratus barl. **-тныѫ книгы** προι-κῶον γραμματεῖον libellus de dote agens op. 2. 1. 117. nsl. zavětеu clens lex. za-vêtnik tutor lex.

заѣкѣштакати -ваѫ -ваѣши vb. διατίθε-σθαι pacisci krmč. cyr 2. 31. παραγγέλλειν mandare prol.-mart. proph. **завѣщавати** šiš. 181. š.-gl. 66.

заѣкѣштанне n. testamentum sbor.-kir. παραγγελία praeceptum.

заѣкѣштати -таѫ -таѣши vb. διατίθε-σθαι pacisci barl. dial. men.-vuk. sabb. 202. **заѣкѣтъ** - sborn. sim. 1. 28. šiš. 8. pent.-mih. - **сѣ комоу** δοῦναι ὅρκον men.-mih. **заѣкѣштати** barl. šiš. 180. - **сѣ** hom.-mih. zavuekati ze renunciare fris. cf. **за-глаголати**.

заѣкѣштѣкати -тоуѫ -тоуѣши vb. pacisci kozm.

заѣкѣтѣ -кѣѫ -кѣѣши vb. πνεῖν spirare. ventilare 3. reg. 14. 15.

заѣкѣзати -жѫ -жѣши et **-заѫ -заѣши** vb. ἀποδεῖν ligare krus. pat.-mih. **вьню мѣхъ** - vost. 1. 134. - **мѣхъ** prol.-mart. καταρτίζειν resarcire ostrom. **-заѣши ртъ** vost. 1. 97.

заѣкѣзѣнне n. carcer glag

заѣкѣзѣнѣти -нѫ -нѣши vb. tegêre **да поуѫда би, заѣкѣзѣноуѣмоу мѣстоу тѣмноу къіти** ex. 161. nsl. povêznoti.

загадъка f. aenigma vost. 1. 261. e russ.

загаѣнѣти -нѫ -нѣши vb. coniectura asse-qui vost. e russ. cf. **загон-**.

загарати сѧ -раѫ сѧ -раѣши сѧ vb. ardere chron.

загарь m. canis venaticus; habes ngr. ζαγάρι alex. canis genus duc. alb. zagar, zar bulg. zagar.

загвоздити -ждѫ -здиши vb. ἦλοῦν clavo figere cyr. 24. men.-vuk. prol.-cip.

загалаголати сѧ -жѫ сѧ -ѣши сѧ vb. renunciare zaglagolo fris. cf. **заѣкѣштати сѧ**.

загладити -ждѫ -диши vb. ἀπαλείφειν. ἐξαλείφειν. ἀφανίζειν delere sup. krmč.-mih. glag. - **писаноѥ** par. **шкожѣ нн на коскоу вторыхъ писмень. прьвыхъ не -диши, мѣсть мьже поставити** sabb. 148.

загладьнѣти -нѣѫ -нѣѣши vb. πεινᾶν esurire men.-vuk. prol.

заглаждати -даѫ -даѣши vb. delere pat. tur. - **имена** men.-leop. - **грѣхъі** sup - **сѧ** men.-leop.

заглаждѣкати -доуѫ -доуѣши vb. delere **-дикати** psalt.-int.

загнати -жѫ -женши vb. ἐκπέμπειν emittere men.-vuk. chron. ἐξορίζειν exilio multare **къ хѣрсонь -гна** men.-vuk. συν-αρπάζειν arripere **загънанноу кыкыноу кораклю** šiš. 42.

загнѣсти -гнетѫ -гнетши vb. comprimere **очи -гнѣтѣ емоу** e russ. vost.

загокорьнъ adj magicus, uti videtur **чародѣ-ки къ нѣмъ мнимыхъ -рныхъ мо-литвахъ** lavt.-op. 54.

загонѣтѣи -вѣѫ -вѣѣши vb. iejunare per. 3.

загонъ m. αὖλαξ sulcus. lira op. 1. 195. trigl.

загонѧти -нѫ -нѣши vb. coniectura asse-qui vost. e russ. cf. **заган-**.

загорие n. nom. propr. regionis, vere regio transmontana per. chron. pars bulgariae **къ -рьі. -рыи** sabb. 104. 214. nsl. zagorje.

загорьскъ adj. transmontanus. zagoriens **царь** - sabb. 103. 171. 178. **-ка зимоу** sabb. 199. 214.

загорѣти сѧ -рѣ сѧ -рѣши сѧ vb. ardere bor. 24. chron. **паꙋль се - хотѣаше** hom.-mih. 131.

заграбити -блѭ -бишн vb. rapere duš.

заграда f. sepimentum sbor.-kir. 39. op. 2. 2. 320. alex.

загражднти -ждѫ -дишн vb. φράττειν, ἐμφράττειν, συμφράττειν obturare, obstruere sup. krinč.-mih. pat. - **врата** ioann. - **въходъ** men.-leop. - **оустиѥ пещи** men.-vuk. - **оустиѥ вратапоу** prol.-cip. - **клато отъ рѣкы** ichn. - **оуста** men.-vuk. io.-syn. ἐπιστομίζειν os obturare.

загражднѥ n. suburbium **загородьѥ** chron.

загражднъ m. πόλις urbs esai. 38. 6. - proph.

загражднънъ adj. horti sup.

заграаждати -ждаѭ -ждаѥши vb. φράττειν obturare isaak. mir. - **оуста** prol.-vuk. op. 2. 1. 134. - **бродъ дыханию** op. 2. 1. 19.

загрѣбъ m. infodere mir. usl. zagreb agger meg. lex. urbs zagrabia.

загрѣсти -грѣбѫ -грѣбеши vb. καταχωννύναι defodere men.-vuk. sepelire prol.-lab. **-грѣсти** chron. 1. 84. 261. 265.

загрѣдѣти сѧ -дѣѭ сѧ -дѣѥши сѧ vb. superbire **-горд-** chron. 1..205.

загрѣлыти -лыѭ -лыѥши vb. gutture prehendere misc

загрѫзнти -жѫ -зиши vb. demergere glag.

загоꙋбити -блѭ -бишн vb. ἀπολλύναι perdere grom. per.

загыбнѫти -нѫ -неши vb. perire **-гнѫ** ok. 75.

задавити -влѭ -вишн vb. πνίγειν suffocare op. 2. 1. 19.. men.-mih. **оужемь** - men.-vuk.

задавлыти -лыѭ -лыѥши vb. suffocare aut.-hom.

задавлѥниѥ n. πνιγμός suffocatio men.-mih. **-ниемь оумрѣша** men.-bulg.

задати -дамь -дасн vb. προδιδόναι prius dare rom. 11. 35. - vost.

задатиѥ n. ἀρραβών arrhabo io.-dam.

задлъжити -жѫ -жиши vb. μακρύνειν extendere bon. quadr. **-дъл-** psal. 128. 3. - psalt.-syn.

задлъжити сѧ -жѫ сѧ -жиши сѧ vb. aere alieno obrui men.-vuk.

задоволъ m. sufficientia **-ль оучинити** satis facere mon.-serb.

задоръ m. irritamentum trigl.

задразати -жѫ -жеши vb. tremere **-жѫи** autch. f. 32. cf. **-дръз-, -дрѣз-**.

задрати -дерѫ -деремн vb. δράττεσθαι prehendere **-дрѣть** men.-mih. **не дати никомоужѣ** сконъ**ъ словесѣхъ задрати** μηδαμοῦ λαβεῖν τηνικαῦτα τῶν λόγων αὐτοῦ δοῦναι men.-mih. 231. **ако ли пиань кого задере** duš. 168.

задрѣгнѫти сѧ -нѫ сѧ -неши сѧ vb. suffocari **задрѣгъ сѧ оумираютъ** vost.

задрѣжание n. retinere **конѥ, вѣзь -ниѭ гонимы** prol.-mart. ἐγχείρημα manus admotio pyrg.

задрѣжати -жѫ -жеши vb. retinere isaak gram. 122. duš. nsl. zadrga laqueus.

задрѣзание n. tremor chrys.-lab.

задрѣзати -жѫ -жеши et **-заѭ -заѥши** vb. contremiscere; ὀλολύζειν ululare **-жоꙋщи** ant. vost. **сѧ**: **-жоꙋщи сѧ** op. 2. 1. 172. šiš. 192. **-жоꙋщи сѧ** vost., qui **-гати** esse inf. statuit. **-заѭ сѧ гласомъ** ἐγκόπτομαι impedior greg.-naz ; nota croat. zadrgavati se haesitare hung.

задрѣмати -млѭ -млѥши vb. νυστάζειν, ἐναπονυστάζειν dormitare prol. men.-vuk. καταβαρθάνειν obdormire men.-vuk. prol.-cip. - **сѧ** misc.

задрѣзати -жѫ -жеши vb. tremere antch. f. 32 cf. **-дразѫ , -дрѣг-**.

задоꙋшити -шѫ -шиши vb. ἀποπνίγειν suffocare **-шикъ сѧ** propemodum exanimis sup. 212.

задоꙋшиѥ n. ψυχικόν eleemosyna, monimentum, serbis zadužbina nom.-bulg. nom.-lab. georg. gram. 171. misc. **мьздо! praemia op. 2. 2. 28. cf. имѣюшихъ задоꙋшиѥ** vost.

задоꙋшькина f. monimentum mir. 164. serb. zadužbina.

задоꙋшьнина f. pia fundatio mon.-serb. 439.

задоꙋшьнъ adj. πνιγμώδης, πνιγηρός suffocans prol. prol.-cip. **дымь** - men.-vuk. pro anima datus, uti videtur **-ный чловѣкъ** sbor.-kir. 53. **проскоурница, клѣка, кѫева, -шныи** per. 34. 32.

задъ m dorsum trigl. agmen extremum chron. **зада остани се** alex.-mih. 26. pars postica **съ зада** matth. 9. 20. - kryl. **въ задъ** chron. **на задъ** chron. **задѣ: звѣзанъ роукама-** men.-leop. **на задѣ стола** chron. vost. 1. 133. part. ὀπίσω retro; ὄπισθεν post, a tergo - **кнѧ̀ клажиндаго** vita-theod.; Pott 1. 659. contulit had cacare: cf. tamen **нз, по** cum **надъ, подъ**: nobis **д** hoc ortum videtur e verbo **дѣ**, cuius vocalis finalis etiam in aliis vocabulis abiici potest.

задъхнѫти -нѫ -неши vb. ἀποπνίγεσθαι suffocari sup. 353.; male **-нѣшн сѧ** πρηνὴς ἀπεπήγνυτο hom.-mih.; nota κατασταζειν recte - στενάζειν sup. 296. 29.

задъ f. quae postica sunt **зади** ὀπισθεν, ὀπίσω a tergo, retro ostrom. - **стомь, стакнти** sup. **кысть** - hom.-mih. - **стоѥ** prol. **станете** - **за градомь** pent.-mih. **оставити** - proph. **къ** зади; **къ зади гробокъ** men.-leop. **на зади** chron. **отъ зади храма** ἐκ τῶν ὀπίσω τῆς σκηνῆς pent.-mih. **съ задн** pat. men.-vuk. dioptr. mat. 42. **вѣтроу съ задн соущоу** men.-mih. **съ зади ковьчегоу** ὀπίσω τῆς κιβωτοῦ pent.-mih. **рогыцѣ съ задн сѣкѣзавкше** hom.-mih. **на задь** š.-gl. 78. chron. **на задн** chron. **рогыцѣ сѣкѣаше ѥмоу** - prol.-mih.

задьница f. hereditas, facultates relictae lavr.-op. 5. vost. e russ.

задьничьникъ m. heres vost. e russ. cf. **-ница**.

задьнь adj. ὀπίσθιος posticus; ὀπίστατος postremus ant. dial. greg.-naz. **ман.** men.-vuk. **-дѣкы честь** op. 2. 1. 20. **-дьнии** ἕδρα anus leont. men.-vuk. clim. **-дьнии проходь** prol.-mih. **-дьнимн зоукы** dentibus molaribus mat. 53: male **на -дѣкѣ странѣ** krmč.-mih.

задѣва f. impedimentum mon.-serb.

задѣкати -кѣж -кѣшеши vb. imponere - **ѥпитѣмию** vost. φορτίζειν onerare proph. **дѣла ѥи -ваше** men.-mih. - **сѧ за чьто** impedire mon.-serb. cf. **задѣка**.

задѣти -дежд -деждеши et **-дѣкъ -дѣкѣши** vb. ἐπιτιθέναι, ἐπιβάλλειν, ἐπάγειν imponere, iniicere kruš. pent.-mih. proph. vost. - **рогыцѣ** esth. 6. 2. - mat. ἀγγαρεύειν angariare ostrom. ev.-syn. a. ζημιοῦν multare **задеждоуть ѥмоу .р. сикль** deut. 22. 19. - pent.-mih. - **желѣдь** ζημιοῦν multare op. 1. 15. - **стражькоу** men.-mih. **-дѣ имь злато** leont. **-дѣ и за плиши ѥи** gen. 21. 14. - pent.-mih. - **дарома** men.-mih. - **комоу врѣмена** φορτίζειν onerare op. 2. 1. 115. zadenes fris. - **сѧ за кого** exhibere molestiam mon.-serb. impediri **-дѣ сѧ мантиы моѥ** nom.-bulg. ἐνδύεσθαι induere se - **правдою** proph. armare se - **цитомь мен.**-mih. **цитъмь сѧ вѣры задѣкъ** zlatostr. usl. zadêti onus imponere zadiva impedimentum hung. rum. **задіъ** praeligamen.

задѣкати -дѣкъ -дѣкѣши vb. ἐπιτιθέναι imponere pent.-mih. ἀγγαρεύειν angariare.

заждь m. τὰ ὀπίσθια, τὰ ὀπίσω pars postica sup. svjat. op. 1. 1!8; 2. 1. 19. 3. reg. 7. 25. - pent.-mih. kruš. nanm 3. 5. - proph. **не обратите къ - очию вашею** vost. 1. 103. ἀφεστήριον secessus sup. 141. 17. **съ сажда** sap. op. 2. 1. 17. naum 3. 5. - proph. **не дадимъ заждѣ** (pl. acc. ni fallimur) μὴ δῶμεν τόπον ne cedamus sup. 68. 10. usl. od zaja a tergo: cum zaje cf. kärnt. gottschew. hindrach Elze 52.

зажежение n. incendium krmč.-mih.

зажещи -жегѫ -жежеши vb. ἀνάπτειν, ἐμπορπίζειν, ἐμπιπράναι incendere ostrom. kruš. krmč.-mih. καταφλέγειν comburere men.-vuk. - **сѣкѫщѣ** prol.-mart. - **домь или гоумно** psalt.-vuk. **-сѧ: зажегъши сѧ скврда** prol.-mart. **зажежѣть сѧ огнь** isaak. - **црестию** men.-vuk. **зажижи сѧ црость** men.-vuk. **ѥ** in **ь** mutatum excidit: **зажжи, зажгоша** etc. chron.

заживляти -влѣѭ -вляѥши vb. vivificare **извамъ завидрити сѧ не дастъ и -вляѥтъ** vost. 1. 275.

зажигати -гаѭ -гаѥши vb. incendere chron.

зажигатель m. incendens nom.-bulg.

зажигати -заѭ -заѥши vb. incendere sup 186. greg.-naz.

зажитие n. alimenta **-тьѥ** chron. 1. 212.

зажитьникъ m. frumentarius **-тн-** per. 67. chron. 145.

зазвиждати -ждѫ -ждеши vb. συρίζειν sibilare glag.

заздати -зиждѫ -зиждеши vb. obstruere **заздравьнъ** adj. qui pro bona valetudine **ѥ̂т -вна просфора** alex. cf. **задоушьнъ**.

зазиданиѥ n. obstructio krmč.-mih.

зазидати -зиждѫ -зиждеши vb. obstruere alex.-mih. 141. - **окьница** krmč.-mih. **-даѫоу поути за собою отъ стѣфанна** sabb. 80. - **оустиѥ пещеры камениѥмь** men.-mih. **-да о сѣкѣ дьври** par.

зазиждати -ждѫ -ждеши vb. muro sepire bell.-troj. 42.

зазирание n. suspicio hom.-mih.

зазирательнъ adj. suspiciosus psalt.-int.

зазирати -раѭ -раѥши vb. μέμφεσθαι reprehendere sup. ant. ἐγκαλεῖν accusare op. 2. 2. 83. καταγιγνώσκειν reprehendere hom.-mih. greg.-naz. cum dat. et loc.: **когоу** - op. 2. 2. 83. **нѣкъ** - antch. c. 31. - **своѥмь напрасньствѣ** sborn.

зазлити -лѣѭ -лиши vb. κακοῦν affligere num. 11. 11. - pent.-mih. kruš. θλίβειν, ἐκθλίβειν affligere proph. - **комоу** kruš. **зазлиша нмъ** gen. 15. 13. - vost. **нюда не зазлить ефремовѣ** esai. 11. 13. -proph. mat. **зазлать тѣкѣ каменицемь** iez. 16. 40. - proph. mat.: male **-лѣ** aor. vost.

зазлити -лѣѭ -лиѥши vb. θλίβειν, ἐκθλίβειν affligere; ἐνοχλεῖν vexare esai. 19. 20. - proph. cum. dat. - **комоу: подроугоу своѥмоу зазълитъ** mich. 7. 2. - proph

ЗАЗЛѢНИЄ n. κάκωσις affliction cent.-mih. kruš. proph.: male ЗАЗЛѢКИ- vost.

ЗАЗНАМЕНАТИ -АЮ -НАЮ vb. ἐπισημαίνειν indicare hom.-mih. σφραγίζειν obsignare cloz I. 739.

ЗАЗОРИТИ -РЮ -РИШИ vb. μέμφεσθαι reprehendere svjat. – НАГОТОЮ СВОЮ vost.: pro ЗАЗОРИВЪ καταλύσας vost. lege ЗАЗОРИВЪ.

ЗАЗОРИЧЬ m. osor ГОРЬЦИ -ЧИ КЪКЛЮЖЪ svjat. vost. mat.

ЗАЗОРЪ m. μέμψις reprehensio ant. ὑποφία suspicio sup. dial. krmč. krmč.-mih. КЪЗАЗОРА op. 2. 1. 9. serb. zazor.

ЗАЗОРЬНЪ adj. ὕποπτος suspectus sup. krmč. – ПРѢДЪ ГОГОМЬ sim. II. 4. НИ ВЪ КОТОРѢМЬЖЕ ЬЪРЛѢК – sim. II. 8. -РНО ЛИЦЄ krmč.-mih. μεμπτέος reprehendendus sup. 255. -РНА СТВОРИТИ СЄ αἴτιον βλάβης γίγνεσθαι krmč.-mih.

ЗАЗРАКЪ m. reprehensio pat.-mih.

ЗАЗРАЧИЦЄ n. reprehensio pat.-mih.

ЗАЗРАЧЬНЪ adj. suspectus ant.-hom. κατεγνωσμένος reprehensus šiš. 116. ant.-hom.

ЗАЗРѢНИЄ n. reprehensio krk.

ЗАЗРѢТИ -ЗРЮ -ЗРИШИ vb. ὑποπτεύειν suspicari krmč.-mih. ἐπιλαμβάνεσθαι reprehendere; σκώπτειν irridere nest. ЗАЗКРsup. 78. 318. ev.-tru. cum dat. et loc.: КОМОУ: НЄ МОЗИ ЗАЗЬРѢТИ МЬНѢ ГЛѢШЬНИКОУ greg.-naz. ІЄДА КОУДѢТЬ МНѢ ЗАЗРѢЛЪ ГОСПОДЬ БОГЪ; hom.-mih. – КОМЬ: НЄ ЗАЗРИ ЄМЬ sborn И КРЛЧИ ЗАЗЬРИТЬ НѢКЪТО greg.-naz.

ЗАИГРАВАТИ -ВЛЮ -ЮЄШИ vb. ambire, uti videtur СЛОНИЦА СЛОНА -ВМЄТЬ coitura nom.-barb.

ЗАИЗКѢШТАТИ -ТЛЮ -ТАЄШИ vb. διαβεβαιοῦσθαι affirmare šiš. 252.

ЗАИМАНИЄ n. mutuatio ant.-hom.

ЗАИМАТИ ИМАЮ -ИМАЮ ET -ЄМЛЮ -ЄМЛЮ vb. δανείζεσθαι mutuari ЗАЄМѢТЬ antch. – ВЪ ЗАЄМЬ men.-mih. leont, – СѦ φράττεσθαι sepiri ЗАЄМАЮТЬ СЄ ῥάτκνιци hom.-mih. 101. ПЛЮЮТЬ ЗАЄМЛЮЩЄ СѪ kozm.: minus bene ЗАЄМАТИ nsl. zaimač situla habd. zajmalo haustrum hung.

ЗАИМОКАНИЄ n. δανεισμός mutuatio; μισθωσις locatio krmč.-mih.

ЗАИМОКАТИ -МОУЮ -МОУЄШИ vb. δανείζεσθαι mutuari, mutuo accipere ant.-hom leont. chrys. lab. μισθοῦσθαι conducere krmč.-mih. -КАКЫЙ χρωτότοκος principalis debitor krmč. mih.

ЗАИМОКИНЪ partic. sumtus ОТЬ ЗЄМЛЄ КЕНЬНОГ ТѢЛО alex. mih. 20: pro ЗАЯТЪ.

ЗАИМОДАВСТВОКАТИ КОУЮ КОУЄШИ vb. δανείζειν mutuum dare.

ЗАИМОДАКЬЦЬ m. δανειστής δανείσας creditor ostrom. krmč. krmč.-mih. prol.-vuk hom -mih.

ЗАИМОДАТИ -ДАМЬ -ДАСИ vb. δανείζειν mutuum dare.

ЗАИМОЯТЬНИКЪ m. debitor psalt.-int.

ЗАИМЪ m. mutuum КЪ – КЪЗИМАТИ, ЗАЯТИ; КЪ – ДАТИ, ДАЯТИ δανείζειν, χράν mutuum dare ostrom. КЬ – КЬДАТИ ant. ДАТИ – sup. 292. ἐνεχυρασμός pignoratio proph. cf. ЗАЄМЪ.

ЗАНТИ -НДЖ -НДЄШИ vb. δύειν, καταδύειν occidere cloz I. 786. sup. sborn. men.-vuk. ЗАНДѢКШЕ СЛЬНЦЬЕ leont. ЗАНДѢКШИ men.-mih. ЗАНДІ БОГЬ СЛЬНЬЦЕ ПОДЬ ЗЄМЛЮ ἕδο θεός etc. hom.-mih. ПОДЬ ЗЄМЛЮ ЗАНДОХЪ alex.-mih. 196. abire, deerrare sup. 212. – ОТЪ ГАЛИЧА per. 56. ЗАНДЄ НА КРАЙ МОРЮ КОРАКЛК men -mih. – ОУ ГОСТИ nom.-bulg. invenire НЄ ЗАНДѢШИ ЄГО ЖИКА vost nsl. zajti occidere – se abberrare.

ЗАНТЬИЄ n. δυσμή occasus prol.

ЗАКАЗЬНИКЪ m. officii genus -ЗН- per. 34. 1; 42. 12; 44. 5. e russ.

ЗАКАЛАНИЄ n. mactatio dioptr chrys.-lab.

ЗАКАЛАТЕЛЬ m. σφαγεύς mactator georg. pyrg.

ЗАКАЛАТЕЛЬНЪ adj. σφαγῆς mactationis, recte mactans pyrg.

ЗАКАЛАТИ -ЛАЮ -ЛАЮШИ vb. σφάττειν mactare cloz I. 850. sup. sborn. hom.-mih. kruš. antch.

ЗАКЛАДЪ m. pignus op. 2. 2. 241. nsl. zaklad thesaurus zaklada pignus meg.

ЗАКЛАНИЄ n. σφαγή mactatio pat. prol. cf. ЗАКОЛЄНИЄ.

ЗАКЛАСТИ -КЛАДУ -КЛАДЕШИ vb. obturare КАМЕНИЄМЬ - prol.-mih.

ЗАКЛАТЕЛЬ m. mactaus ziz.

ЗАКЛАТИ -КОЛЮ -КОЛЮШИ vb. pungere НОЖИ КЬ ГРЬЛО ЗАКЛАНИ КЫШЄ prol.-mih. 68. НОЖЕМЬ ЗАКЛАШЕ ОУ ГРЬЛО prol.-mih. σφάττειν mactare sup. krmč.-mih. ὑειν sacrificare ostrom. sup. part. ЗАКОМЄНЪ sup. et ЗАКЛАНЪ.

ЗАКЛЄНЖТИ -НУ -НИШИ vb. κλείειν, καταклείειν claudere ЗАКЛЄПОША georg. КРАТА ЗАКЛЄПЬШИ men.-vuk. -КЛЄПЕНЪ chron. per. 51: male propter aor. ЗАКЛѢПЄ (ПОЛЯ КЪ ТЬМИНИЦѢ) vost. inf. ЗАКЛѢПСТИ statuit.

ЗАКЛЕПЪ m. κάτοχος retinaculum psalt.-ven. κλεῖσμα clausura kruš. claustrum isaak. ЖЕЛѢЗЬНЬ hom.-mih. bon. men.-mih. pessulus trigl. nsl. zaklep cf. ЗАКЛОНЪ.

ЗАКЛИНАНИЄ n. ἐξορκισμός adiuratio ant antch. mat. 55. βασκανία invidia sup. 283.

ЗАКЛИНАТЕЛЬ m. ἐξορκιστής, ἐφορκιστής adiurator chrys.-lab. krmč.-mih.

ЗАКЛИНАТИ -НАЖ -НАЇЕШИ vb. ὁρκίζειν, ἐξορκίζειν obtestari ostrom. adiurare sup. – СѦ: -НАЇЕТЬ СЄ ТКОРЬЦЕМЬ hom.-mih.

ЗАКЛИНАЧЬ m. adiurans op. 2. 2. 16.

ЗАКЛОПИТИ -ПЛЮ -ПИШИ vb. κλείειν claudere luc. 3. 20. 4. 15. ev -nicl. š.-gl. 72. nov. georg. prol. cip. alex.-mih. 142. nsl. zaklep, zaklenoti, zaklêpati croat. zaklop claustrum zaklopnica palpebra šaf. urspr.

ЗАКЛОПИТЪ adj. abrogatus. fortasse -ТЫЪ ПРАЗДНИКЬ nom.-lab. 127.

ЗАКЛОПЪ m. κλεῖθρον claustrum cant. 5. 5. θύρα ianua prol.-cip. prol.-lab. operculum – КОКЪЧЕГА men.-vuk nsl. zoklop conclusio meg. cf. ЗАКЛЕПЪ.

ЗАКЛОУЧАТИ v. ЗАКЛЮЧАТИ.

ЗАКЛОУЧИТИ v. ЗАКЛЮЧИТИ.

ЗАКЛѢПАТИ -ПЛЮ -ПЛѢШИ vb. κρούειν pulsare prol.-cip.

ЗАКЛЮЧАТИ -ЧАЮ -ЧАЇЕШИ vb. συγκλείειν claudere – ВЪ ТЪМНИЦАХЪ hom.-mih. ЗАКЛОУЧАТИ isaak.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ n. claustrum men.-mih.

ЗАКЛЮЧИТИ -ЧѪ -ЧИШИ vb. κλείειν, συγκλείειν, ἀποκλείειν. κλεῖθρα περιτιθέναι claudere hom.-mih. krmč.-mih. prol. prol.-mih. pent.-mih. men.-vuk. ioann. misc. krk. bor. 83. – ЇЗЫКЪ chrys.-lab. НЕКО ВЕДРОМЪ; – СѦ ostrom. ДВЕРЕМЪ -ЧЕНОМЪ bor. 82. hom.-mih. – КЪ ПРѢГРАДѢ krmč.-mih. ЗАКЛОУЧИТИ isaak.

ЗАКЛѦТИ -КЛНЮ -НЕШИ vb. ἀναθεματίζειν exsecrari, iureiurando adigere sup. – КОГО КЛЕТКАМИ prol.-cip. ЗАКЛЕ И ИМЕНЕМЬ КОЖНЄМЬ prol.-mih. ЗАКЛНЮ ТЄ КОГОМЬ ἐξορκῶ σε θεόν pent. mih. – СѦ chrys.-lab. mon.-serb.

ЗАКЛѦТИЕ n. ἀνάθεμα exsecratio pat. ὅρκος kruš. – БОЖИЕ prol.-mih.

ЗАКОКАТИ -КОУЮ -КОУЇЕШИ vb. ἀσφαλίζειν firmare nom.-bulg. men.-vuk. – СРЕБРОМЬ sbor.-kir. 62.: nota ЗАКОКЪ m. mon.-serb.

ЗАКОКАЪЗНЪТИ -НѪ -НЕШИ vb. labi ДЬІЕ САТАНА НА НОГОУ ЕГО ЗАКОКОЛЗНЕТЬ men.-leop.

ЗАКОЛИТЕЛЬ m. mactans clim.

ЗАКОЛЪ m. σφάγμα victima, hostia прославимь богоу матерь, ꙗко господиви ДАНЬСЬ ПРИНОСИТЬ СЄ ꙗко ЗАКОЛЬ ПРИЇЄТЬ men.-belg.

ЗАКОЛЬНЪ adj. σφαγῆς mactationis prol. -НО МѢСТО prol. cip. men.-vuk.

ЗАКОЛЄНИЕ n. σφαγή mactatio -ЛЬНИЕ sup. sim. I. 5. 22. men.-vuk. -ЛЬНИЕМЬ, РЕКШЕ ЖРЬТКАМИ krmč.-mih. ЖИТИЕ СВОЄ КЪ ИНЫХЪ ИЗНОУРИ chrys.-lab.

ЗАКОНИТЪ adj legitimus duš. 31. 63. mon.-serb. НАРОДЬ – men.-mih. 128.

ЗАКОНИЕ n. νομοθεσία lex sup. 68. 25.

ЗАКОНОДАВЬЦЬ m. νομοθέτης legislator šiš. 191. ant. antch.

ЗАКОНОДАВЬЧЬ adj. legislatoris isaak.

ЗАКОНОДАНИЕ n. νομοθέτησις legum latio triod.

ЗАКОНОНАСЛѢДИТИ -ЖДЮ -ДИШИ vb. κατακληρονομεῖν hereditatem adire op. 1. 119.

ЗАКОНООЛОУЧЕНЪ adj. legem edoctus psalt.-int.

ЗАКОНОНОСЬЦЬ m. legislator glag.

ЗАКОНОПИСАТЕЛЬ m. νομογράφος legum scriptor.

ЗАКОНОПИСЬ f. lex per. 43. 19. e tnss.

ЗАКОНОПОВЕЛѢВАТИ -ЮЮ -ВАЇЕШИ vb. iubere psalt.-int

ЗАКОНОПОВѢСТИ -ЖЬ -ЛИШИ vb. iubere psalt.-int.

ЗАКОНОПОЛАГАТИ -ГАЮ -ГАЇЕШИ vb. νομοθετεῖν leges ferre ioann. chrys.-lab.

ЗАКОНОПОЛОЖЕНИЕ n. νομοθεσία legislatio sup. dial. isaak. ok.

ЗАКОНОПОЛОЖИТЕЛЬ m. νομοθέτης legislator psalt.-int.

ЗАКОНОПОЛОЖИТИ -ЖЮ -ЖИШИ vb leges ferre psalt.-int.

ЗАКОНОПОЛОЖЬНИКЪ m. νομοθέτης legislator svjat. prol. pat. chrys.-lab. men -vuk. men.-mih.

ЗАКОНОПОСТАВЬНИКЪ m. νομοθέτης legislator pat.

ЗАКОНОПРАВИЛЬНИКЪ m. νομοκάνων nomocanon.

ЗАКОНОПРѢСТѪПАТИ -ПЛЮ -ПЛЮШИ vb. παρανομεῖν contra leges facere chrys.-lab.

ЗАКОНОПРѢСТѪПИЕ n. legis transgressio men.-mih.

ЗАКОНОПРѢСТѪПЛЄНИЕ n. παρανομία transgressio legis ant. hom -mih. šiš. 217.

ЗАКОНОПРѢСТѪПОКАТИ -ПОУЮ -ПОУЇЕШИ vb. παρανομεῖν contra leges facere io -sin.

ЗАКОНОПРѢСТѪПЬНИКЪ m. παράνομος violator legis cloz I. 767. sup.

ЗАКОНОПРѢСТѪПЬНЪ adj. παράνομος improbus sup. ant. sim. I. 6. 21. -ПЬНО šaf.-frag 36.

ЗАКОНООУКОРЬНИКЪ m. legem vituperans hom.-mih. 77.

ЗАКОНООУСТАВЬНИКЪ m. νομοθέτης legislator.

ЗАКОНООУЧИТЕЛЬ m. νομοδιδάσκαλος legis praeceptor šiš. 162. cyr. 21.

законоχранитель m. νομοφύλαξ legis custos krmč.-mih.

законъ m. νόμος, θεσμός lex hom.-mih. **-ноу правило** νομοκάνων nomocanon krmč.-saec. xiii. **-ноу дакыць** tur. nsl. zakon coniugium cf. abd. êwa; zakonica coniux meg. zakončič filius legitimus lex. lit. zokanas alb. zakon mos ngr. ζακόνιον alex. ζακόνιν duc. ζάκανα pečenegorum et chazarorum Const. Porphyrog. de admin. 8. 38. cf. Pott 2. 1. 811.

законьникъ m. νομικός iuris consultus ostrom. šiš. 253. ant. krmč.-mih. ἔννομος legitimus šiš. 244. tabellio leont. sacerdos op. 2. 2. 239. **законнкъ** nomocanon nom.-mih. zaconnik fris.

законьно adv. legitime sim. 1. 19.

законьнъ adj. νόμου legis ostrom. sup. ἔννομος legitimus. iustus krmč.-mih. **-нн- -н'нcloz** l. 74. 272. 650. sabb. 144. **-на жена** mir. νομικός legalis sup.

законьнѣ adv. legitime sup.

закопавати -важ -ваєшн vb. defodere par.

закопати -паж -паєшн vb. defodere **къ ровъ до бедроу** - men.-vuk.

закрокъ m. ἀποκρυφή latibulum pat. sup. misc. 78. chrys.-lab nsl zakrov velamen habd.

закроіець m. latibulum alex. e russ.

закръвѣнніе n. ἀπόκρυφις occultatio.

закръвало n. ἀποκρυφή latibulum ioann.

закръваніе n. ἀπόκρυφις occultatio.

закръвати -важ -ваєшн vb. tegere sup. ἀποκρύπτειν occultare ioann. kruš. typ.-chil. krk. - **лнце** men.-mih.

закръвѣніе n. occultatio psalt.-int.

закръти f. neuma sbor.-kir. 33. 34. vost.-op. 653.

закръти -крыж -крыєшн vb. σκεπάζειν tegere; καλύπτειν, περικαλύπτειν occultare ostrom. prol. prol.-kruš. prol.-cip. typ.-chil. men.-mih. **кыланемь** - men.-vuk.

закрышька f. operculum **-шка** trigl.

закрѣпити са -плиж са -пиши са vb. firmari prol.-mart.

закоупъ m. mercenarius op. 2. 2. 86. e russ.

закоупити са -рж са -рили са vb. fumare **-рилъ са дымъ** op. 1. 194.

закъсьнѣвати -каж -каєшн vb. tardare **закосн-** ber.

закъсьнѣніе n. ἀναβολή dilatio **-сн-** šiš. 41. sabb. 44. **без -ниы** male pro ἐναργῶς prol.-mart.

закъсьнѣти -нѣж -нѣши vb. βραδύνειν, χρονίζειν, χρονοτριβεῖν tardare **-сн-** ant. pat. mir. sabb. 15. men.-vuk. šiš. 37. **-сьн-** 206. sim. l. 1. 6

закъсьнѣжти -нѣж -нѣши vb. tardare **-сноу-ва** prol.-mih. forma dubia.

закъхѣй m. ζακχαῖος zacchaeus antch. **-к'х-** sup.

закъхяніе n. sternutatio chron.

залажати -лаж -лаєшн vb. τρέφειν nutrire **лѣчьныіе закоусаше** men.-mih. **закоусаємь прѣкысть** men.-mih. 181. greg.-lab. 94.

залжгніе n. latebra **-гна и закон и кръгны** vost. cf. nsl. kôt.

залагати -гаж -гаєшн vb. pignori dare **-нли продамти** krmč.-mih. 240. **заставлѣти** ber.

залазъ m. latibulum sup. 77. 5. e contextu; periculum svjat., uti vost. explicat. cf. **-зьнъ** nsl. zalez latebra: **нота залазе со скѣми прѣкинами** mon.-serb. 130.

залазьно adv. periculose **когъ протинѣть са дрьзостьно, залазьно и гыбѣльно** psalm. 75. 8. - athan.

залазьнъ adj. ἐπικίνδυνος periculosus **многокожна залазьнѣ** ex.

залѣшти -лѣгж -лѣжѣши vb. κρύπτεσθαι in insidiis esse 4. reg. 6. 9. - vulg. coire cum femina - **женоу** chron. 1. 33.

залѣкати -каж -каєшн vb. fundere **къ оутробоу -каєть ложі змиі** misc. 11.

залѣпати -паж -плєшн vb. tegere **роукама очи залѣпающи** men.-mih. καμμύειν occulos claudere.

залѣпѣти -плиж -пѣши vb. adhaerere glag. recte **залѣп-**.

залити -лиж -лиєшн vb. perfundere **слызы очи залѣше** misc.-serb.

залишьнъ adj. περισσός superfluus op. 2. 2. 8. ber. trigl. serb. **zališ** otiose **zališan** superfluus.

залѣпыти -лѣпыж -лѣпѣши vb. perfundere.

зало v. **зѣло**.

залога f. ἐνέχυρον, ἐγχύρασμα pignus krmč. duš. mon.-serb. - **ологомь** misc. **-гоу сьткорити** men.-mih. ἀρραβών arrhabo kruš.

залогай m. bolus - **χлѣба** nom.-barb. croat. serb. zalogaj cf. **заложай**.

залогъ m. ἐνέχυρον pignus krmč. krmč.-mih. dial. kruš. men.-mih. chrys.-lab. **заставь** и - men.-mih. διαθήκη pactum leont. esai. 18. 18. - proph. ἀρραβών arrhabo krmč. hom.-mih. pent.-mih. **данымь -гы** krmč.-mih. **къ - къзати** par. **къ свой - кьдати** krmč.-mih. - **заложити** pent.-mih. **отъданіе -га** prol.-mih. frustum **пѣть залога χлѣбъ** misc. 50. bulg. zalog mica magy. zálog rum. **зѣлог** pes-

sulus -гъı pl. acc. sup. 359. διάθεσις affectus alex.

заложай m. bolus - χλ'ѣба misc.-serb. nsl. založaj cf. заложити сѧ et залогай.

заложение n. ἐνέχυρον pignus prol. συνθήκη pactum proph.

заложити -жѫ -жиши vb. παραβάλλειν adiicere men.-vuk. iniicere къ ноздрѣ оудице - men.-vuk. - своѭ главѫ жи сроужѫ bell.-troj. 22. 37. ἐπιτιθέναι obturare керамидою - (мѣсто) prol.-belg. prol.-mih. condere - градъ per. ἐνεχράζειν pignori deponere kruš. mou.-serb. -жи своѥ имѣние оу оужикъ men.-mih.: nota имѣние - жено χειμήλια pretiosa suppellex sup. 395. - сѧ чимь mordere: - жи сѧ мною; заложивше сѧ нощию ндоша прочь vost., quod e russ.

заложьница f. pellex -жи- ber.

залъсина f. ἀναφαλάντωμα recalvities levit. 13. 42. - kruš.

залѣпѣти -пѣѭ -пиши vb. adhaerescere ephr. - о глаголемыхъ.

залѣпити -плѭ -пиши vb. oblinere krk. коскомь - zak.-serb. ἐμφράττειν obturare - оуста men.-mih.: nota къ снѣ -плѥнъ mir. 160.

залѣпити -плиѭ -плиѥши vb. obturare оуста воскомь - krmč.-mih. 262.

залѣсти -лѣзѫ -лѣзеши vb. convenire да и залѣзоу ex. аще и къ волю залѣзлъ боудеть (дѣѥнцоу) vost.

залѫжие n. ἕλος palus залоучьѥ ex. 2. 5. - vost.

замазание n. oblinere prol.-mih. prol.-mart.

замазати -жѫ -жеши vb. oblinere - крата alex.-mih. 141. извѣнь - prol.-mart. клакомь и чрѣниломь замазаше иконы krmč.-mih. 390.

заманица f., unde sg. instr. serb.-цомь gratuito mon.-serb. 489. duš. 58. et adj. заманичьнъ: -чна войска mon.-serb. 384. srb. zamanica, de qua voce vide lex. Vukii cf. заманъ.

заманъ adv. μάτην frustra glag. serb. zamani živ. 193. zaman.

замарьнъ adj. futilis, e contextu -нъıи пискъı гласти vita-theod

заматерѣлъ adj. senex par.

заматерѣние n. γήραμα senium alex.

заматерѣти v. заматорѣти.

заматорѣти -рѣѭ -рѣеши vb. προβαίνειν senescere ostrom. bom.-mih. възрастомь - men.-mih. тѣломь - prol.-mih. -рѣвъ ichn. - сѧ hom.-mih. 111. krmč.-mih. ev.-trn. заматер- ostrom. ber. заметерѣти κατασκιρροῦσθαι durum fieri 3. macc. 4. 1. nsl. zamaterêti spang.

замахнѫти -нѫ -неши vb. σείειν vibrare prol. -ноу рождьшааго млата prol.-cip. - мьчемь men.-leop. prol.-mart. трьпетною рѫкою - prol.-mart. ἐμφέρειν obiicere men.-vuk.

замѣтати -таѭ -таеши vb. iacere - тѣнѣта chron. 1. 92.

замѣтерѣти v. заматорѣти.

замѣтъ m. multitudo ber.

замълъкнити сѧ -кнѫ сѧ -книши сѧ vb. impediri -молѣ- antch. c. 106. cf. завлъкнѫти.

замълъчание n. σιώπησις silentium замолчвост. 1. 368.

заморити -рѭ -риши vb. φονεύειν occidere sup. ant. prol. prol.-cip. гладемь - λιμαγχονεῖν inedia necare prol.-mart. men.-vuk.

заморие n. regio transmarina chron. nsl. zamorec aethiops.

заморьскъ adj. tausmarinus mon.-serb.

замразъ m. gelu замрозъ chron. 1. 61. къ оужѣ къ -мрозъ bor. 61. e russ.

замрачити -чѫ -чиши vb. obscurare misc.

замрѣжити -жѫ -жиши vb. obstruere prol. περιχεῖν мьглою очима -жени бывъше ἀχλύι περιχυθέντες κατ' ὀφθαλμῶν men.-vuk.

замрѣти -мрѫ -мрѣши vb. mori гладемь - zak.-serb.

замоудити -ждѫ -диши vb. χρονίζειν tardare bon. krk. pat. vost. nsl. zamuda.

замоужьдати -даѭ -даѥши vb. morari krk. pat.-mih. ἀνατρέπειν subvertere op. 2. 2. 40.

замоужьдение n. tardatio; διάστημα spatium трьмъ годиамъ -ныѥ act. 5. 7. - vost.

замъдлити -лѭ -лиши vb. tardare op. 1. 64. psal. 39. 18. - saec. xiii. замед- psalt.-syn. ber.

замъдлѣти -лѣѭ -лѣѥши vb. tardare.

замъдлѣние n. cunctatio замед- men.-leop.

замъкнѫти -нѫ -неши vb. claudere замкоша per. 8. nsl. zanjka ansa lex. serb. zamka laqueus.

замъкъ m. κλεῖθρον claustrum тѣмьница оуткьржденa замкы men.-leop.

замъıслити -шлѭ -слиши vb. cogitare men.-leop. chron. vost. 1. 175.

замъıслие n. φρόνησις prudentia io.-clim. cf. азам-.

замъшлити -лѭ -лиѥши vb. ἐπιλογίζεσθαι cogitare krmč.-mih. men.-leop. - рать per.

замꙑшлѥнїе n. ἔπίνοια ratio кꙑнилъ -нилемь спасти сѧ мсікеть sborn. -шлѥнкрмѣ.-mih.

замастити -штѫ -стиши vb. μνησικακεῖν iniuriae acceptae memorem esse пастыра нѣкоего замастинкъ prol.-mart. мнихы замастинкъ prol.-mart. пастыра замастинкъ prol.

замѣна f. permutatio mon.-serb.

замѣнити -нѭ -нишн vb. mutare - скои жикоть смрьтию alex.-mih. 96. duš. mon.-serb.

замѣнокати -ноуѫ -ноукѥши vb. mutare жалость радостию замѣноукеть alex.-mih. 119.

замѣнникъ m. vicarius, adiutor оутрока - есть нѣкрьнѣйший chrys.-lab. serb. zamjenik.

замѣнѥнїе n. μεταβολή mutatio ioann.

замѣрити -рѭ -рѣши vb. metiri -рѣнїа граница op. 1. 195.

замѣсити -шѭ -сиши vb. καταμίσγειν miscere prol.-mart. къ крькы моукоу - krmč.-mih. 358. сь мѧкомь - тѣсто krmč.-mih. 376. замѣс- alex.-mih. 93.

замѣсь adv. promiscue оу замѣсь доидоше alex.-mih. 35. сечоу оу замѣсь кꙑкьшоу 93.

замѣта f. nota trigl.

замѣщати -мѣщѫ -мѣщи vb. περχάζειν maturescere замѣчеть ant. 121. замѣчеть antch. къ сѣтвоу замѣчеть грознь op. 2. 2. 263: male ad -мѧкнѫти traxit vost.; serb. zamеć, zamek maturitatis initium stul.

замѣчати -чѭ -чѣши vb. maturescere. recte mollescere око цвѣтеть, око замѣчаеть alex.-vost. - сѧ id. ibid. a мѧкъкъ: vost de мочити cogitavit; est verbum III. 1. cf. замѫщати.

замѧтъкъ m. moeror замоутокъ azbuk.

занести -несѫ -несоши vb. ἀποφέρειν afferre - на свои странѣ bell.-troj. 33. - къ свою страноу lavr.-op. 46. - на посилѣкъ men.-leop. кѣтрь занесе крагоуи cyr. 2.

заножие n. κόλπος sinus -жьѥ op. 2. 1. 14. - жиа и пазоухы морскыа ex.-vost.

заноудити -ждѫ -дѣши vb. cogere misc. serb.

занѫшити сѧ -шѭ сѧ -шиши сѧ vb. commoveri -шьша сѧ орьла op. 2. 2. 55. 63.: recte fortasse -нши- cf. serb. zanjihati se.

заньзати заѭ заѣши vb. incidere, recte infigere заньз- ziz. ber. cf. lit. zonazas stecksel.

заньѥ v. и.

заобразьнъ adj. ἀντέτυπος typo respondens šiš. 181.

заобразьсѣѥ n. ἀντίτυπον res typo respondens šiš. 197.

заодѣкати -дѣкѭ -дѣкѥши vb. defendere glag.

заозлобити -клѭ -киши vb. affligere -тѥ доуша ваша anteh. c. 91.

заочьнъ adj. extra conspectum positus trigl. cf. закѣтрьнъ.

запа f. expectatio, suspicio karamz. 2. nota 99. cf. запъ.

западъ m. δυσμή occasus sup. ostrom. prol sim. l. 22. на -ды ἐπὶ δυσμῶν pent.-mih. къ на -ды ἐπὶ δυσμῶν cod.-saec. xvi. vost. l. 124. cf. кънатъць: nota rum. зъпадъ nix.

западьнъ adj. δυσμικός occidentalis sabb. 130. -дна страна cyr. 26. -дныи архиписконъ sabb. 192. -дное море mare adriaticum sabb. 166. 181. ἰλλύριος illyricus sup. 146.

западьскъ adj. δυσμικός occidentalis hom.-mih. nov:. nota ἄβυσσος inferorum sup. 352.

заплзоушьнъ adj. qui in sinu est, uti videtur змии -шиѣи per. 16. 30. cf. ἐγκόλπιος.

заплалити -лѭ -лиши vb. ὑπανάπτειν. ἀνάπτειν accendere sup. men.-vuk. krmč. 130. gram. 257. - храмъ proph. - домь pent. mih. - пещь. - скрадоу, - огнь prol.-mart.

заплалати -лѣѭ -лѣѥши vb. accendere - пещь clim. καταφλέγειν comburere gregnaz.

заплалѥнїе n. ἄναφις, πυρκαϊά accensio dial. krmč.-mih. sabb. 19. duš.

запасенїе n. munitio.

запасъ m. victus trigl. cf. lit. zopostas.

запечатати -тлѭ -тлѣши vb. signare pam. 239. men.-leop. chron. vost. l. 56.

запечатити -штѫ -тиши vb. σφραγίζειν signare pat. prol. misc. men.- mih. prol.- mart. dioptr. men. vuk. mon.-serb.

запечатлѣкати -клѭ -кѥши vb. σφραγίζειν siguare ant.-hom -тл- sup. krmč. mih.

запечатлѣти -лѣѭ -лѣѥши vb. σφραγίζειν signare ostrom. -тл- bon. cyr. 13. -тлѣти chrys.-lab.

запечатѣстѣкокати коуѭ -коуѥши vb. σφραγίζειν signare.

запивати сѧ -ваѭ сѧ -ваѥши сѧ vb. inebriari izmar.

запинание n. πτερνισμός ictus calcitrantis.

запинатель m. ἐμποδιστής qui impedimento est triod. pyrg.

запинати -наѭ -наѥши vb. ἐμποδίζειν. συμποδίζειν impedire pat. prol.-cip. men.-

vuk. ѫатоіѫ - svjat.-нлющиѣска chrys.-lab. - комоу pat.-mih. 1. cor. 3. 19. - vost. - сѧ chrys.-lab. - къ кого pam. 217.

запирати сѧ -ѧѣѫ сѧ -ѧіѣши сѧ vb. ἀρνεῖσθαι infitiari krmč.-mih.

записати -шѫ -шеши et **-сѫ -сіѣши** vb. scribere sabb. 120.

записоватн -соую -соуіеши vb. conscribere mon.-serb. - мирѣ per. 15. 20. -сѣкати mon.-serb.

записъ m. γραμματεῖον libellus prol.-mart. **записъ полагати** men.-leop. **записъ** f. alex. rum. **запис.**

заплавити сѧ -влѭ сѧ -виши сѧ vb. flumine abripi. fortasse **заплавлень ськоньчл се** prol-cip.

заплашиньскъ adj. transmontanus gram. 18. **нен-** op. 2. 188. 189.

заплата f. resarcitio trigl. pannus tur. matth. 9. 16. - op. 1. 257. dipl.-mold.

заплатити -шѫ -тиши vb. καταπελματοῦν, resarcire kruš. pent.-mih. - дирѫ sborn. persolvere psalt.-int. **длъгъ** par.

заплашити -шѫ -шиши vb. terrere sabb. 13.

заплаштати -таѫ -таѣши vb. ἀπορράπτειν resarcire barl. **раздирающихъ не понлакаѥтъ и шѥтъ** krmč.-saec. xiii.

заплаштѣніе n. solutio **-чін-** par.

заплѣтина f. πλόκιον cirrus **-ны галкы** cant. - cant. 7. 5. proph. mat. 53.

заплитаніе n. implicatio pat.

заплоути -плоѫ -плоскеши vb. navigare **къ заточенію** - men.-mih.

заплѣваніе n. ἔμπτυσις, ἔμπτυσμα conspuere sup. proph.

заплѣвати -плюю -плюіеши vb. ἐμπτύειν conspuere ostrom pat. proph. cf. **заплювати.**

заплѣзѣти -зѣѭ -зѣіеши vb. rependo se abscondere **-зѣтн** ichn.

заплѣнѣніе n. comprehensio, captivitas **-нѣніе** op. 2. 2. 97.

заплюваніе n. ἔμπτυσις, ἔμπτυσμα conspuere ioann hom.-mih.

заплювати -блѭ -блѣеши vb. ἐμπτύειν conspuere ioann. prol -vuk. - кого prol.-mart. ἐκπτύειν exspuere men.-vuk. cf. **заплѣвати.**

заплюнѫти -нѫ -неши vb. conspuere - **очи** men.-leop.

заповадити -ждѫ -диши vb. armare se **-дн съ повѣдою многою** greg.-vost.

заповѣдати -ѣлѭ -ѣлеши vb. praecipere **-лѣк-** op. 2. 2. 8. 97.

заповѣдь n. praeceptum op. 2. 2. 97.

заповѣданіе n. iussum sup.

заповѣдатель m. inbens ant.-hom.

заповѣдати -даѭ -дѣеши vb. ἐπιτάσσειν, παραγγέλλειν praecipere ostrom. svjat. sup. ἐντέλλεσθαι mandare ostrom. šiš. 1.: cum instr. mon.-serb. 115. ἐκαγγέλλεσθαι polliceri sup. 182.

заповѣдовати -дую -дуіеши vb. iubere krus. pent. mih. mon.-serb.

заповѣдь f. ἐντολή mandatum sup. ostrom. decretum, edictum sup.

заповѣдѣти -вѣмь -вѣси vb. ἐντέλλεσθαι, διατάττειν mandare sup. hom.-mih. 135. š.-gl. 72. krmč.-mih. 229.

заподъ m. latebra **изъкнь града въ вѣковѣмь -дѣ** pat.-šaf. 30. **ськрыс ва -дѣ малѣмь** prol.-mart.

запой m. ebrietas tur.

запойство n. ebrietas vost. alex. **пиянькство и** - tur.

запойчивъ adj. ebriosus izmar. alex.

заполѣніе n. incendium **-лен-** pam. 120.

запона f. ὑποσκελισμός supplantatio men. vuk. παραπέτασμα aulaeum prol. 59. chron. ev. syn. a. b. ev. novg. nsl. zaponka fibula lex raspeti zaponke lex.

запоничькъ adj. impediens nom.-bulg. 113. e contextu.

запонъ m. διαπλοχή permistio **зѣздь -ни** svjat.-op. 2. 2. 40.

запоръ m. obex trigl.

запоржати -чаѭ -чаѣши vb. πταραγγέλλειν mandare chrys.-lab. isaak.

запоржѣніе n. παραγγελία praeceptum 1. thess. 4. 2. - bulg. op. 2. 2. 97.

запоржити -чѫ -чиши vb. commendare prol.-mart. op. 2. 2 97. παρεγγυᾶσθαι mandare men.-vuk.

запослоушати -шаѭ -шаѣши vb. διαμαρτύρεσθαι obtestari šiš. 200.

запослоушьствити -ваѭ -кнши vb. διαμαρτυρεῖν testari šiš. 154.

запослоушьствовати -вую -вуіеши vb. διαμαρτύρεσθαι obtestari šiš. 167.-171.

запраздьновати -нуѭ -нуіеши vb. celebrare - **праздьникъ** antch. c. 91.

запрати -перѫ -перши vb. πατεῖν conculcare **скатлы скатъныхъ запѣрана** sup. 312.

запратити -шѫ -тиши vb. exilio multare **нолнь запрѣнь** misc.-serb.

запрѣніе n. claustrum, impedimentum **къ трьиоіе запрѣніе** chrys.-lab.

запродати -дамь -дасн vb. vendere **-данлл откьупоуѣть** sabb. 66.

запръткъ m. ὄβριον ovum ventosum proph. pat.-mih. krk: **запоротокъ** op. 2. 1.

117. запортьны izmar. nsl. zaprtek lex. žlaprtek serb. zaprtak gallina pumilio mik.

запрѣтъчьнъ adj. ventosus (de ovo) proph.

запрѣтиже n. infitiatio nom.-mik. 105.

запрѣта f. interdictum misc.

запрѣти -пр҃ж -пр҃шѭ vb. κλείειν claudere op. 1. 127. - **врата** includere **запрѣни кѫша** chron. πολιορκεῖν obsidere nsl. zapor; zaperišče obex.

запрѣти сѧ -пр҃ѭ сѧ -пр҃шѭ сѧ vb. ἀρνεῖσθαι infitiari krmč.-mih. 137. ἀφίστασθαι recedere krmč. 96. **запрѣть сѧ глаголати вины** τῆς αἰτιάσεως ἀποστῆ krmč.-mih. 117. **не запрѣ сѧ еже опокѣдати истины** men.-vuk.

запрѣтитєльнъ adj. praeceptivus triod.

запрѣтити -штѫ -тѧшѭ vb. ἐπιτιμᾶν, διαστέλλεσθαι, ἐμβριμᾶσθαι increpare; παραγγέλλειν praecipere ostrom. sup. ἀποσοραπίζειν repellere proph.

запрѣщєнїе n. contrarietas glag.

запрѣштати -таѭ -таѭшѭ vb. διαστέλλεσθαι iubere ostrom. ἐπιτάσσειν, παραγγέλλειν praecipere sup. sim. I. 24. op. 2. 1. 150.. 165. 2. 2. 56. 399. mon.-serb. - **не обидѣти кого** cloz I. 93.

запрѣштєвати -штоую -штоуѥшѭ vb. παραγγέλλειν praecipere pat.

запрѣштєнїе n. πρόσταγμα iussum sup. ἐπιτίμησις, ἐπιτίμιον obiurgatio hom.-mih. krmč. krmč.-mih. men.-vuk. mon.-serb. **-нїа налагати** chrys.-lab.

запрѧгнѫти -нѫ -нєшѭ vb. impetum capere - **мьчемь** prol.-mih. 78. - **мьчемь своимь на главоу** chron.

запрѧшти -прѧгѫ -пряжєшѭ vb. impetum capere - **мьчемь** prol.-vuk.

запоуєтити -штѫ -стѧшѭ vb. mittere **конь -шѧ** equus citatus clim. 197.

запоуєтъ m. πρόσβασις adscensus **конь на** - **пропарити** io.-clim. vocabulum obscurum.

запоуєтѣвати -ваю -ваѥшѭ vb. desertum fieri laz. 3.

запоуєтѣѥнїе n. ἐρήμωσις desolatio ostrom. - **неосалимово** men.-vuk. ἐρημία desertum sbor. ἀκοσμία dedecus greg.-naz.

запоуєтѣти -стѣѭ -стѣѥшѭ vb. ἐρημοῦσθαι desertum reddi sabb. 45. **-стѣѧвшиѥ кѫщи** krmč.-mih. **градь -стѣ** leont. χηρεύειν in viduitate iacere sup. 183.

запоуштати -таѭ -таѥшѭ vb. abstinere - **мясъ** per. 3.

запъ m. ὑπόληψις suspicio op. 2. 1. 139. ev.-theoph. **имѣахоуть мнозѣ** - lavr.-op. 21. vost. **пиѣ безъ запа** alex.-vost. cf. **запа.**

запѣва v. **кѫнезапѣваѭ.**

запѣлити -лѭ -лѧшѭ vb. incendere **дрѣва запилѣвъши** pro **-лѣвъше** alex.-mih. III. **дрѣкеса, иже и запиланти сѧ имѣ и сьгорѣти сьтворивъ** prol.-mart.

запѣкъ m. cantus sbor.-kir. 35. alex.

запѣти сѧ -пѣѭ сѧ -пѣѥшѭ сѧ vb. ὑφορᾶσθαι suspicari **о нихъ врѣдѣ запѣти сѧ svjat.-op. 2. 2. 395. запѣ сѧ глаголя то** svjat.-mat.

запѣстиже n. ἄκρα ora pent.-mih. ber. alex., ubi russ. **заруѣавіе** explicatur.

запѧтаѧ f. κόμμα comma codd.-serb. trigl. neuma **запѧтаѧ** sbor.-kir. 33. **съ запѧтою** vost.-op. 653.

запѧти -пѧнѫ -пѧшѭ vb. ἐμποδίζειν, παρεμποδίζειν, ἐμποδὼν εἶναι impedire men.-vuk. ant. pat. - **оужи** mir. - **кого сѣтию** isaak. - **ногою** pam. 202. - **стопы** ѣ.-gl. 64. - **нозѣ комоу** prol.-mart. - **комоу** mir. **могоущиѥ намъ** /- sborn. ἐπιτιθέναι imponere **акраамь запѧнь** исаака chrys.-lab. **запѧнъ** псакоу vost. ἐγκόπτειν impedire op. 2. 2. 154. addere, uti videtur **чьто сѧ оубо тоу ѧвиѥ запѣть имѣ**; hom.-mih. 200. σκελίζειν supplantare men.-vuk. (конѣмь) **запѣтомьи низь сѣкоу сьпадышимь** prol.-mart. illecebris corrumpere sup. - **сѧ:** кола **запѣвша сѧ на землю** prol.-mart. part. **запѧнъ**, minus bene **запѧвъ**; nsl. zapenec fibula rib.

запѧтити -штѫ -тишѭ vb. ἐμποδίζειν impedire pat.

запѧтиѥ n. impedimentum alex.

запѧть adv. ἐν πτέρναις post - **стадѣ твоихъ** vost. παρὰ πόδας, κατὰ πόδας op. 2. 2. 432. **идоша - емоу** iudic. 4. 10. - vost. ἐχόμενος iuxta · **поюшихъ** psalt.-theod. - **моучитъ** op. 2. 1. 192. ἅμα simul esai. 19. 14. - proph. - **за оутра** matth. 20. 1. - op. 1. 241. vost. εὐθέως παραχρῆμα illico op. 2. 1. 117. vost. - **въписа** greg.-lab. - **ногоу ѥго** proph. **-тъ** op. 2. 1. 192; 2. 2. 432.

зарѣкнти -кѫ -кнѫшѭ vb. subiicere **землю** - mon.-serb.

зарѧди v. **рѧди.**

зарѧзити -жѫ -зишѭ vb. πνίγειν comprimere sup. 176. **-зи громъ двоиѥ дѣтии** per. 101.

зарасти -растѫ -растѧшѭ vb. coalescere **зарасть рана** mir. 98.

зарастити -штѫ -стишѭ vb. συνοδοῦν cicatricem contrahere **да -стишѭ строупы нашихъ врѣдь** men.-mih. cf. **зарасти.**

заратити сѧ -штѫ сѧ -тишѭ сѧ vb. по-

λεμεῖν belligerare grom. chron.: sine сѧ expugnare mon.-serb. 271.

зарекъ m. αὔγουστος augustus ostrom. grom. bulg.-saec. xii. op. 1. 262. kryl.-uat. 12. š.-gl. 40.

зарекнокати -кноуѭ -кноуѥши vb. polliceri per. 3. 4. vocabulum dubium.

зареченїе n. ὁρισμός sponsio - **жабь** exod. 8. 12. - pent.-mih. - **жабиѥ** ibid.-vost. promissio ber.

зарещи -рекѫ -речеши vb. dicere **мало ли лѣтъ зарекаше** men.-mih. iubere sup. 26.

зарѧмиѥ n. terra trans romam sita **из зарѧмьꙗ изъ латинъ** sbor.-kir. 39.

зарѧжѧти -жѫ -жеши vb. claudere - **керѣ-ѧми желѣзьнами** hom.-mih. 11.

зародити сѧ -ждѫ сѧ -диши сѧ vb. nasci **како се хотеть тъкла - и изгнила соуть** misc.

зарожденїе n. generatio **-жен-** psalt.-int.

зарокъ m. ὁρισμός, ὅρος pent.-mih. kruš. op. 1. 109. ber. σύνταξις exod. 5. 8. - pent.-mih. kruš. τὸ καθήκον exod. 5. 19. - vost. **лайньны** - pent.-mih. poena glag.-stul.

заротити сѧ -штѫ сѧ -тиши сѧ vb. ὀμνύναι iurare alex.

зарочьнъ adj. καθήκων conveniens exod. 5. 13. - vost. **-чно дѣло** ber.

зарѣвати -вѫ -вѣши vb. ferire **зарѣвше кога** duš. 168. incipere - **коѥ** duš. 74.

зарѣдѣнїе n. ῥοδῶν color roseus hom.-mih. 95.

зарѣдати сѧ -даѭ сѧ -даѥши сѧ vb. erubescere - **наготою своею** pal.-vost.

зарьнъ adj. αὔγλης fulgoris triod. **паче слънца -ное лице** sim. II. 14.

зарѣзати -жѫ -жеши vb. occidere misc. prol.-vuk. men.-leop. chron.

зарꙗ f. αὐγή, αὐγή, ἀπαύγασμα, λαμπηδών, μαρμαρυγή, φέγγος splendor sup. man. ant. dial. men.-vuk. op. 2. 2. 7. 27. 57. svjat.-mat. ἀκτίς radius op. 2. 2. 7. 11. 57. 149. - **скѣтлости** βολὴ τοῦ φέγγους men.-vuk. **-ра огньна** εἶκος πυρός num. 9. 15. - pent.-mih. nsl. zarja fulgor lex. rum. **заръ** splendor: radix **зр** cf. **зорꙗ**.

зарѣвендьнъ adj. αἰγλοειδής splendidus.

зарѣлоучьнъ adj. αἰγλήεις splendidus.

зарѣнїе n. splendor vost. **-рен-** triod.

зарѣносьнъ adj. αἰγλήεις splendidus.

зарѧдъ m. pactum trigl.

зарѧженїе n. pignus leont.

зарѧжити -жѫ -жиши vb. tradere duš. 79. nom.-lab. iubere mon.-serb. - **кого къ чемъ** gram. 37. nsl. zaročiti desponsare zaroke sponsalia meg. zaruki habd. zaročnica nurus meg. croat. zaručnja sponsa hung. serb. **да имь ихъ не задрѣжи никѣдномь зарѫкомь** mon.-serb. 151.

засада f. insidiae, uti videtur chron. - **спасенїю** pam. 237.

засадити -ждѫ -диши vb. constituere - **посадьникъ** per. 15. 36. e russ.

засрамлѧти -лѧѭ -лѧѥши vb. pauperem fieri **-шѣ** bulg.-lab.

заскопивъ adj. εὐμήχανος industrius - **къ неправьдѣ** zlatostr. **послаше моужа лоукава** - cyr. 9, ubi leges **-пива**: virum callidum, industrium; olim legebatur, uti videtur, **послаше моужь лоукавь**. **заскопивъ** cf. **-пиѥ**.

заскопиѥ n. παρατήρησις observatio **-пиа дний, лѣтъ** zlatostr.-saec. xvi. ὑποψία suspicio; μέμψις reprehensio ibid. **-пиѥ крашеньное разорн сѧ** op. 2. 2. 25. **да кысе - тъшто слово покажетъ непрѣмѣнн** sup. 249. 3.

заслати -шлѫ -шлѣши vb. exilio multare glag. - **къ скалы** meth. 6.

заслѣнити сѧ -слѣнѭ сѧ -слѣнѥши сѧ vb. μειδιᾶν subridere; γελᾶν ridere **men.**-vuk. prol. prol.-mart. prol.-cip. isaak. krk.

засмѫдити сѧ -ждѫ сѧ -диши сѧ vb. aduri **засмоудише се частиы** prol.-lab. cf. nsl. smôditi et **сжд**: **сжанѣти**.

засобитъ adj. ἐπάλληλος alternus, frequens **вѣдꙑ -тꙑ** zlatostr.; uota 3. reg. 6. 34. **habere двьри засобиты**, ubi cod. - vost. male legit **засокиты** δυὸ πτυχαὶ ἡ θύρα.

засокь adv. alternatim georg. **дкаши и - кыкиоу** **сьшьствию** δὶς γεγονυίας etc. krinč.-mih. chron. 1. 242. 31.

засобитъ v. **засобитъ**.

засовъ m. μοχλός vectis pl. u. **-кы** codice miscente и et ꙑ deut. 3. 5. – pent.-mih. amos 1. 5. - vost.

засрамити -млѭ -миши vb. καταισχύνειν pudefacere ruth. 2. 15. - vost. - **сѧ** men.-leop.

застава f. σημεῖον vexillum bell.-troj. 20. λόχος cohors barl. 143. τὰ ἕνεδρα insidiae kruš. vost. **идоше къ -кы** ies.-nav. - pent.-mih. - **ѥсть за градомь** pent.-mih. nsl. zastava vexillum; pignus meg. croat. zastava vexillum; legio verant.

заставаниѥ n. deprehensio karamz. 1. nota. 506.

заставити -влѭ -виши vb. τιθέναι ponere - **двьри** hom.-mih. ἐφιστάναι praeficere **-ки имъ настоѧтєли** exod. 1. 11. - vost. **за тъмницоу -ваѥнь** τῇ εἱρκτῇ ἐπιστατῶν prol.-mart. **за покарнѭ -ваѥнь** τῷ μαγειρείῳ προστατηκώς men.-vuk. prol.-cip.

ЗАСТАКЪ m. τὰ ἔνεδρα insidiae iez. 8 12. op. 1. 25. obses - и **ЗАЛОГЪ** ἐνέχυρον pignus men.-mih. 255.

ЗАСТАКЫНИКЪ m. obses - **КИ**- alex.

ЗАСТАКЫНЪ adj. prehensionis **СМИЛНОЕ** -**НОЕ** prehensio. uti videtur per. 34. 27.

ЗАСТАРѢЛЪ adj senex par.

ЗАСТАРѢТИ -**РѢЮ** - **РѢЮ** -**РѢЮШИ** vb. senescere ev.-trn.

ЗАСТАТИ -**СТАНѪ** -**СТАНЕШИ** vb. καταλαμβάνειν comprehendere - **КОГО** krmč.-mih. sbor.-kir 52. io.-sin. **ЗАСТАНЪ БЫКЪ** ev.-theoph. - **СА** εὑρισκεσθαι inveniri **ЗАСТАНЕТЪ СА ТАТЬ** op. 1. 19. pent -mih. nsl. zastanek occursus habd.

ЗАСТАТИЕ n. deprehensio - **ТІЕ** sbor -kir. 52. cf. **ЗАСТАКАНИЕ**.

ЗАСТОГА f. fibula. uti videtur pl. acc. -**ГЫ МАЛЫ** vost. 1. 470. cf. russ. **ЗАСТЕГНУТЬ**, застежка.

ЗАСТОЯТИ -**СТОЮ** -**СТОНШИ** vb. ὑπωπιάζειν ferire, recte deprehendere **ДА НЕ ЗАСТОНТЪ МЕНЕ** ostrom.

ЗАСТРѢКНѢТИ -**НѪ** -**НЕШИ** vb. στίζειν interpungere -**СТРИК**- ev.-theoph.

ЗАСТРѢЛИТИ -**ЛІЮ** -**ЛИШИ** vb. βαλλειν iacere hes. men.-leop.

ЗАСТРѢЛЯТИ -**ЛЯЮ** -**ЛЯЮШИ** vb. iacere - **ЗЪКРН** per. 13. 39.

ЗАСТѢПЛЕНИЕ n. προστασία tutela sup.

ЗАСТѢПАТИ -**ПЛЮ** -**ПЛЮШИ** vb. ὑπερασπίζειν, ἀντιλαμβάνεσθαι opitulari snp. šiš. 38: ant.-hom. krmč. krmč.-mih. sim. I. 22. - **КОГО ОТЪ ЧЕСО** defendere tur.

ЗАСТѢПИТЕЛЬ m. προστάτης tutor men.-vuk.

ЗАСТѢПИТИ -**ПЛЮ** -**ПИШИ** vb. προΐστασθαι protegere sup. ἀντιλαμβάνεσθαι opitulari bell.-troj. 21. ἐμφράττειν obstruere - **КРАТА** proph.

ЗАСТѢПЛЕНИЕ n. ἀντίληψις opitulatio triod. - **ТКРЬДО** sim. I. 9. -**ПЫЕН** -sup.

ЗАСТѢНОКАТИ -**НОУЮ** -**ПОУЮШИ** vb. opitulari -**СТОУП**- ber.

ЗАСТѢНЪ m. προστασία tutela sup. 278. ἀντίληψις opitulatio sup. men.-mih. - и **ПОМОЩЬ** hom.-mih.

ЗАСТѢНЬНИКЪ m ἀντιλήπτωρ propugnator sup. sborn.

ЗАСТѢНЬНИЦА f. προστάτις patrona šiš. 71.

ЗАСОУНЯТИ -**НЯ** -**НЕШИ** vb. σφηνοῦν obturare 11. nsl. zasunka repagulum habd

ЗАСОУТИ -**СѢПЛ** -**СѢПЕШИ** vb. obruere per. 11. serb. zasuti. zaspem nsl. zasap agger meg.: nota **СОУТИ** pro **СѢПТИ**.

ЗАСѢКѢДѢТЕЛЬСТВОВАТИ -**КОУЮ** -**КОУЕШИ** vb. διαμαρτυρεῖσθαι testificari ostrom. -**СВІШ** 16. 24. 240. ant. sabb. 37. 180 -**СКИД**- antch.

ЗАСѢНѢТИ -**НѪ** -**НЕШИ** vb. obdormire par.

ЗАСѢПАТИ -**ПЛЮ** -**ПИШИ** vb. ἀφυπνοῦν, κοιμᾶσθαι obdormiscere **СП**- krk. prol. men-vuk.

ЗЛСЪХНѢТИ -**НѪ** -**НЕШИ** vb. ξηραίνεσθαι arescere ant. - **ГЛАДОМЬ** и **ЖЕЖДЮ** krmč. mih. 370.

ЗАСЪПАНИЕ n. obruere - **ЗЕМЛЬНО** chrys.-lab.

ЗАСЪШАТИ -**ПЛЮ** -**ПЛЮЕШИ** vb. obruere - **КОДОУ** men.-mih. - **ОЧИ** pat.-mih. - **КОГО** par.

ЗАСЫІХАТИ -**ШЮ** -**ШЕШИ** vb. ξηραίνεσθαι arescere triod. pam 232.

ЗАСѢКЪ m. satio trigl.

ЗАСѢДАТИ -**ДАЮ** -**ДАЕШИ** vb. ἐνεδρεύειν insidiari iob 38. 40. - op. 2. 1. 57. - **КОМОУ** sabb. 181. -**ДАЕМЪ ІЕСМЬ** chrys.-lab. croat. zasidati komu hung. serb. zasjesti zasjedati zasjeda.

ЗАСѢДНИКЪ m. ἐχάδετος insidiator ant.- **ПРН ДВЬРѢХЪ** antch.

ЗАСѢКЪ m. horreum: glossa op. 1. 43. nsl. zaseka eptum meg.

ЗАСѢСТИ **СѦДЖ** -**СѦДЕШИ** vb ἐλλοχᾶν insidiari dial. nsl. zased habd.: croat. zasida verant serb. zasjesti.

ЗАСѢШТИ -**СѢКѪ** **СѢЧЕШИ** vb. secare **ПОУТИ** chron. 1. 211.

ЗАСѦШТИ -**СѦГѪ** -**СѦЖЕШИ** vb. καταφᾶσθαι tergendo mulcere **ЗАСѦЩИ МАКЪЦѢ** greg.-naz.

ЗАТАИТИ **ТЛЮ** -**ТАНШИ** vb. celare glag.

ЗАТАКАТИ -**КАЮ** **КАЕШИ** vb. in exilium agere ber.

ЗАТАЧАТИ -**ЧЮ** -**ЧАЕШИ** vb. ἐλαύνειν in exilium agere šiš. 189. pyrg. alex.

ЗАТАЯТИ -**ЯЮ** -**ЯЕШИ** vb. ἐπικρύπτειν occultare.

ЗАТАЄВАТИ -**ТАЮ** -**ТАЮЕШИ** vb. ἐπικρύπτειν occultare.

ЗАТКАРЯТИ -**РЯЮ** -**РЯЕШИ** vb. κλείειν, ἐγκλείειν, καταχλείειν claudere sup. greg.-naz. hom.-mih. dial. io.-sin. men.-vuk. man. - **ГАЗЪКЪ** cloz I 729. -**РАТИ** sup nat -prol. chrys.-lab. men.-vuk.

ЗАТКОРИТИ -**РЮ** -**РИШИ** vb. κλείειν, ἀποκλείειν, καταχλείειν, συγκλείειν claudere ostrom. sup. clo. I. 916. hom.-mih. greg.-naz. antch. sim. I. 1. - **ДВЬРИ** § -gl. 25. pat. mih - **ХРАМЫ** man.- **ОУСТА** greg. lab. -**РИ ОУТРОБОУ СКОЮ ОТЪ НЕГО** Š.-gl 91. -**РЕНІЯМА ОУСТЬНІЯМА** hom.-mih -**РЕНОМЬ ДВЬРЕМЬ ЬНИТИ** hom. mih. καθείργειν arcere men.-vuk. ἐκκλείειν excludere

op. 2. 1. 148. φιμοῦν capistro constringere sup. 244.

ЗАТКОРНИТЕ n. εἱρκτή carcer hom.-mih.

ЗАТКОРЪ m. κλεῖθρον claustrum sup. hom.-mih. dial. pat. sborn.-kir. psalt.-syn. ἐγκλεισμός inclusio proph. ἔγκλειστρα inclusio krmč.-mih. КЪ -РѢ КЪІТИ sup. nsl. zatvor clausura hab'd.

ЗАТКОРЬНИКЪ m. κατάκλειστος, ἔγκλειστος inclusus, de monacho dial. pat. men.-mih. captivus - ТЪМЬНИЧЬНЬ men. vuk.

ЗАТКОРЬНЪ adj. inclusionis -НО МѢСТО men.-mih.

ЗАТПОРЄНИЄ n. συγκλεισμος inclusio -РЄНІЗААК. proph. sup. εἵρκτωσις inclusio hom.-mih.-sup.

ЗАТВРЪДИТИ -ЖДѪ -ДИШИ vb. κατασφαλίζειν firmare men.-vuk. - КРАТА hom.-mih includere men.-mih.

ЗАТКРЪДЬНИЄ n. firmari -КЕРД- ber.

ЗАТЄШТИ СѦ -ТІКѪ СѦ -ТЕЧЕШИ СѦ vb. currere. aggredi prol.-cip. men.-vuk. -ТЕКѢ СѦ ОУДАРИ ЕГО vost. se obligare prol. intumescere -ТЕКЛѢ КѢСТЕ ОЧИ ЕМОУ vost.

ЗАТИРАТИ -РАѪ -РАЄШИ vb. ἐκπορθεῖν destruere - КЛАКЛАНЫ krmč.-mih. - ДРЬЖАКОУ duš.

ЗАТИШИЄ n. locus tranquillus, portus alex. cf. ЗАКѢТРИЄ.

ЗАТОЧЄНИЄ n. ἐξορία exilium georg. mon.-serb. КЪ -НИЮ ЗАПЛОУ men.-mih.

ЗАТОЧИТИ -ЧѪ -ЧИШИ vb. ἐξορίζειν exilio mulctare georg. prol.-vuk. mon. serb. - СѦ nimis cito moveri ПРАЗДЬНЬ КОРАКАЬ -ЧНТЬ СЄ psalt.-vuk.

ЗАТОЧЬНИКЪ m. exul pam. 225.

ЗАТОЧЬНЪ adj. exilii МѢСТО -ЧЬНО lavr.-op. 11.

ЗАТРЪІКАЛО n. instrumentum, quo aliquid teritur georg.

ЗАТРЪІТИ -ТРЪІЖ -ТРЪІЄШИ vb. ἐκπορθεῖν destruere ioann. leont. man. 123.

ЗАТРѢТИ -ТРЖ -ТРЕШИ vb. ἐκπορθεῖν destruere barl. georg. ЗЕМЛЮ ЗАТРЬКЬШЄ alex.-mih. 48: nota inf. ЗАТРЬКТИ krmč.-mih. 373. cf. serb. zatrihiž, raspikuća.

ЗАТОУЛИТИ -ЛѪ -ЛИШИ vb. abscondere pat.-šaf. alex.

ЗАТЬКАТИ -КѪ -ЧЕШИ vb. obtura e men.-mih. pat.

ЗАТЪКНѢТИ НѪ -НЕШИ vb. συνέχειν continere šiš 14. φράττειν sepire šiš. 50. 55. - ДКЬРИ sup. 218. - ОУСТА šiš. 55. 220. cyr. 29. - ОУШИ sup. 415. krmč.-mih. 348 ОУШИ ЗАТЪЧЕНЬ dioptr.-lab. - ОУШЕСА prol.-cip. - ІЄЗЫКЫ hom.-mih. вог. ЗАТЬКОУ šiš. 14. 50. cf. rum. затигнеск offendo.

ЗАТЪКЪ m. iuitium texti pl. acc. ЗАТОКИ vost. 2. 127. e russ.

ЗАТЬПЪТАТИ -ШТѪ -ШТЕШИ vb. concúlcare - ИГ- men.-vuk. prol.-cip. ІЄРЕСИ- prol.-vuk. СЬ ГОРОУ ПРЬСТНІЮ ПОСЫПАНА -ПЬТАШЕ ¸ rol. mart.

ЗАТЪЧЕНИЄ n. obturatio alex.

ЗАТЬЫКАТИ -КАІЖ -КАІЄШИ et -ЧѪ -ЧЕШИ vb. obturare barl. ant. misc. - ОУШИ men.-mih. lit.-mih. chrys.-lab.

ЗАТЬІЛЬКЪ m. ἐγκέφαλος cerebrum ioann 35. nsl. zatilek cervix lex. zatilnik meg.

ЗАТЬКРАТИ -РАІЖ -РАІЄШИ vb. perdere ЗА ТЕРІАТИ ПРАБДОУ chron. 1. 207. 14. 22.

ЗАТАГНѢТИ -НѪ -НЕШИ vb. comprimere КРѢТИЦЕМЬ ГЛАВОУ - prol.-mart. συνέχειν cohibere kruš.

ЗАТАГОТИТИ ШТѪ -ТИШИ vb. librare par

ЗАТАЗАТИ -ЗАІЖ ЗАІЄШИ vb. σφίγγειν comprimere ant ДКЛО - СѦ antch.

ЗАТАЗОКАТИ -ЗОУІЖ -ЗОУІЄШИ vb. σφίγγειν comprimere.

ЗАОУЛОНЬ adj. poss. ζαβουλών zabuion sbor.-kir. 31.

ЗАОУПОКОЙНЪ adj. qui pro quiete fit -КОЙНЫЙ alex. cf. ЗАЗДРАКЬНЪ.

ЗАОУСТИТИ -ШТѪ -СТИШИ vb. ἐπιστομίζειν os obturare men.-mih. 204. op. 2. 1. 59. alex.

ЗАОУТРИНА f. τὸ πρώιον, τὸ πρωΐ tempus matutinum proph.

ЗАОУТРИЄ n. τὸ πρώιον tempus matutinum ДО -РИА hes. men. leop. krmč.-mih. НА РИЄ chron.

ЗАОУТРЬКЪ m. ientaculum per. 59. -РОКЪ chron. nsl zajtrk.

ЗАОУТРЬНЬ adj. πρωϊνός matutinus ostrom. sbor. kruš. ПѢНИЄ -ІЄ vita-theod. -НІЄ СТРАЖА leont КЪ -НІЄ ДЬНЬ le lendemain sim. l. 6.

ЗАОУТРЬЧІЯ f. πρώϊον tempus matutinum nom.-bulg.: nota НА НѢ ostrom.

ЗАОУТРЬЧЬ adj. crastinus НА - chron. l. 207.

ЗАОУТРѢШЬНЬ adj. crastinus pent.-mih. -ТРЕШ- nom -mik.: male -ТРЬКШЬНОЄ РАСТОЯНИЄ krmč.-mih.

ЗАОУШЛАКАТИ -ЗЛѪ -КЛЄШИ vb. ῥαπίζειν alapas infligere hom -mih.

ЗАОУШАНИЄ n. alapas infligere sup. 328.

ЗАОУШАТИ -ШАІЖ -ШАІЄШИ vb. ῥαπίζειν alapas infligere proph. -ШДАХЖ sup. 105.

ЗАОУШЄНИЄ n. κόλαφος ῥάπισμα alapa sup. hom. mih. men. vuk. pat. tur. leont. glag.-otryv 16.

ЗАОУШИТИ -ШЖ ШНШИ vb. ῥαπίζειν alapas infligere sup. pat. op 2. 1. 136. ev.-novg.

заоушие n. ὁ λοβὸς τοῦ ὠτός extrema auriculae pars levit 8. 23. - vost.

заоуштание n. oris obturatio, frenatio - коньско ephr.-belg.

заоуштати -таѭ -таешн vb. ἐπιστομίζειν os obturare zlatostr.-saec. xvi. ber.

заоуштрити -рьѭ -рьешн vb. ὀρθρίζειν mane surgere esai. 26. 9. iob 8. 5. - proph. mat.

заоушьница f. glandula parotis grom. κόλαφος alapa prol. κόνδυλος ictus mon.-vuk. биши его .р. -ница serb. zaušnica.

захапити -лиѭ -лишеши vb rapere trigl.

захарнйнъ adj. poss. zachariae sup. hom.-mih. op. 1. 115.

захарни m. zacharias sup. cyr. 13. prol.-mih.

захаръ m. sacharum sabb. 192. alex.-mih. 116.

захвалити -лѣ -лиши vb. gratias agere - комоу alex.-mih. mon.-serb. e serb.

захкалити -лиѭ -лишеши vb. gratias agere mon.-serb. - на дарехъ alex.-mih. 140. e serb.

захлипание n. singultus alex.

захлипати сѧ -плѭ сѧ -плешеши сѧ vb. singultire.

захлопъка f. obex -пка alex.

захлыжти -жѫ -жеши vb. singultire -хлынvost. alex. cf. russ. захлебнуться.

заходити -ждѫ -ждеши vb. δύειν occidere, de stellis men.-mih. misc. pent.-mih. ἐπιμύειν claudi зѣнница захождаше man.

заходъ m. δυσμή occasus sup. svjat. pat. ико бысть на заходѣ сльньце ies.-nav. 10. 27. - pent.-mih. до -да сльньцоу typ.-chil. nsl. zahod. ἀφοδευτήριον sella familiarica sup. pat.-mih. cloaca trigl. ни -доу себѣ ne ad necessitates suas quidem sup. 38. 19. serb. zahod lit. zokadas.

заходьнъ adj. δυσμικός occidentalis triod.

заходьнѣ adv. occasum versus io.-dam.

захождение n. δύσις occasus solis ant.-hom. prol.-vuk. - сльньца mir. isaak солнечно – clim.

захытити -штѫ -тиши vb. ἐπιλαμβάνεσθαι prehendere iudic. 16. 3. - vost.

захъшитати -таѭ -таешн vb. rapere krk.

зацѣпити -плѭ -пиши vb. incidere, fortasse.

зачинити сѧ -клѭ сѧ -киши сѧ vb. quid sit, nescimus: de coelo grom. cf зачрѣкъ-.

зачина f. condimentum вязк -не trêb. 106. e serb.

зачинати -наѭ -наешн vb. ἄρχεσθαι incipere cloz I. 64. triod.

зачрѣвинити -нѣ -нити vb. rubescere grom.

зачрѣвинти сѧ -клѭ сѧ -киши сѧ vb. erubescere аще кто срама ради зачірвитъ сѧ io.-dam.

зачь adv. διὰ τί cur glag.

зачало n. ἀρχή initium ostrom. къ зачилоу кратомь πρὸς τὴν σύλληψιν τῆς θύρας men.-vuk.

зачальникъ m. ἀρχηγός dux hebr. 12. 2. - bulg. - пастырьмь ἀρχιποίμην šiš. 198.

зачальнъ adj. ἀρχῆς initii triod.

зачати -чьнѫ -чьниши vb. ἄρχεσθαι incipere; προάγειν praeire cloz I. 29. соллαμβάνειν concipere sup. ostrom. - сѧ ostrom.

зачатие n. σύλληψις conceptio sup. ostrom. šiš. ix.

зачатъство n. conceptio – ск. марие glag.

зашикати -клѭ -каешн vb. καταρτίζειν resarcire matth. 4. 21. op. 1. 254.

зашититель m. ὑπερασπιστής propugnator ant. hom.-mih.

зашитити -штѫ -тиши vb. ὑπερασπίζειν defendere proph. - градь sabb. 103.

зашитьникъ m. ὑπερασπιστής propugnator psalt.-venet. cyr. 27.

зашитьница f. propugnatrix prol.-mart.

заштицати -цаѭ -цаешн vb. αἰνίττεσθαι occulte innuere, subindicare sup. 259. 28; 308. 9. cf. зашштитати.

зашштитавати -каѭ -каешн vb. propugnare pan.

зашштитати -шташ -шташеши vb. ὑπερασπίζειν propugnare ant. - градь hom.-mih. αἰνίττεσθαι subindicare sup. 304. 15. cf. зашштицати.

зашштитение n. ὑπερασπισμός propugnatio kruš. hom.-mih.

зашьд-ἀναχωρεῖν abire зашьдъшюмоужю vost. отъ домокъ своихъ зашьли соуть alex.-mih. 194. πλανᾶσθαι errare осьли зашьдъше pent.-mih. invenire аще ли зашьль светаго папы leont. cf. застати зашъло sup. occidere, de sole oloz I. 948.

зашьствие n. δύσις occasus - сльньца pent.-mih.

зашьникъ adj. saevus: vocabulum dubium.

зашьпникъ adj. πονηρός improbus io.-clim. confidens georg.

зашьпити сѧ -плѭ сѧ -пиши сѧ vb. ὑποπτεύειν suspicare -пиши сѧ op. 2. 2. 117. -пи сѧ къ симь моучитель men.-mih.

зашьпие n. μηχανή commentum. machina всѣмъ -пьемъ op. 2. 2. 287.

зашьплити сѧ -плѭ сѧ -плиши сѧ vb. ὑφοράσθαι suspicari -плю сѧ своего гладьства op. 2. 2. 80.

зашьпъ m. cogitatio -пы многы помыслнвъ

op. 2. 1. 116. **кѣзъ -пл** ἀπεριέργως incuriose io.-clim. op. 2. 2. 200.

зашпъкж v. **въпезапіж**.

зашпѣніе n. suspicio georg. cf. **зашп-**.

зашпѣти -пѣж -пѣкѣши vb. ὑφοράσθαι suspicari georg. **не -пѣкѣмь** ἀνυποπτήτως non suspectus op. 2. 2. 262. **зкѡптѣти** cavillari **-пѣкаши ѥкѣ ллоллонна** georg. in chron. 1. 244. 3. - **сѧ** ὑπολαμβάνειν suspicari op. 2. 1. 116. vost. cf. **зашпѣти**.

зашхати -vb. vehi **зашх- за гороу** vitatheod.

заѥмати v. **заимати**.

заѥмодавьць m. δανειστής creditor pat.

заѥмъ m. mutuum **въ - заимати** leont. **въ - дати, дашти** δανείζειν mutuum dare sup. nsl. v zajem mutuo habd. cf. **заимъ**.

заѥмьникъ m. accipiens **- лихъвь** krnč.-mih.

заѣдрити сѧ -ждрѣ сѧ -дрѣши сѧ vb. intumescere **изкламъ заѣдрити сѧ не дастъ** vost.

заѣкликъ adj. balbus **нѣъ -, къблинъ жѣ дроугъıй** meu.-leop. **заѣк-** dioptr.-lab. **заѣк-** op. 2. 2. 460. vost. μογιλάλος aegre loquens **заѣк-** marc. 7. 32. - vost. **заѣкъликъ** ev.-novg.: adde **заѣкити сѧ** balbutire trigl.

заѣмѣти, заимѫ, заимѣши vb. ἐπιλαμβάνεσθαι prehendere pent.-mih. ἀναλαμβάνειν suscipere exod. 10. 19. - pent.-mih. συνάγειν agere **- овъчь** pent.-mih. **- стада** per. 107. δανείζεσθαι mutuari ostrom. š.-gl. 51. hom.-mih. leont. ἐμφράττειν sepire **заѣше отъ сѣе страны до оноѥ** greg.-lab. **заимѣть оуста своѥ** psal. 106. 42. - saec. xii. - **сѧ** φράττεσθαι. ἐμφράττεσθαι šiš. 109. psalt. 62. 12. - saec. xii.: nota part. **заимѣнъ** mon.-serb. 402. 11. 14.

заѣцарь m. canis leporum venator **пѣсь заѣцарь** pat. 260. cf. **заѣчарь**.

заѣць m. λαγώς lepus io.-sin. greg.-naz. pat.-mih. δασύπους lepus deut. 14. 7. - pent.-mih.: **-ѥцоу** mat. 52: male **-иць** vost. cf. lit. zuikis.

заѣчарь m. canis leporum venator **пѣсь заичарь** vost. cf. **заѣцарь**.

заѣчинъ adj. balbus **моійсн ѥсть заѣчинь** hom.-mih. 12.

заѣчиловьчь adj. leporis venator **пѣсн -чи** cod.-bulg.-saec. xiii. cf. **заѣцарь**.

заѣчина f. caro leporina **заіч-** cyr. 15. **заіч-** chron.

заѣчь adj. poss. leporinus pat.

зажза f. obligatio **сь клѣтвою и сь злоугзою** sim. II. 2.

зкон v. **сѣкой**.

зкранніе v. **сѣкраніе**.

зкѣхъ v. **бѣхъ**.

зкѣти сѧ v. **сѣкѣти сѧ**.

зканіе n. βοή clamor sup. κλῆσις vocatio šiš. 140. invitatio sup. **крачьно** - ioann. nomen men.-vuk. **зѣк-, зък-** sup.

зкатай m. κλήτωρ vocator **зѣк-** io.-clim. qui invitat sbor.-kir. 23. **вечери** - δειπνοκλήτωρ ad coenam invitans vost.

зкатель m. vocans lavr.-op. 44.

зкати, зокж, зокѣши vb. κράζειν, φωνεῖν clamare ostrom. nest. καλεῖν vocare ostrom. **- на окѣдъ** sup. 290. **зокѣшѣть ю сестрою** krnč.-mih. **на пиръ** - tur. **зѣк-** sup. ostrom. **зѣканъ** greg.-naz. cf. serb. zujati russ. зукъ scr. hvô Bopp l. 127; rad. hu vocare.

зкиждати -ждж -ждиши vb. sibilare glag. cf. **зкизд-**.

зкизданіе n. συρισμός sibilus ierem. 19. 8. - vost. kruš. pent.-mih. clim. glag.

зкиздати -ждж -ждеши vb. συρίζειν sibilare; ὑπογαργαλίζειν prol.-cip. men.-vuk. nsl. zvizdati. žvižgati. zvîščati cf. **зкижд-, скистати**.

зкиздъ m. sibilus **- змиінь** chrys.-lab.

зконъ m. sonus sup. prol.-cip. men.-leop. **- благогласію** τὸ εὔηχον men.-vuk. κώδων tintinnabulum; κύμβαλον cymbalum prol. ioann. rum. **скон**.

зконьць m. κώδων, κωδώνιον tintinnabulum dial. georg. kruš. vost. exod. 28. 33. pent.-mih. **-ци коцани ил кранѣх свить** krnč.-mih. 355.

зконьчинъ adj. tintinnabuli **гласъ зкочьный** pro **зконьчьнъıй** op. 2. 1. 18.

зконѥніе n. sonus **-нѣи-** per. 77.

зкоукъ m. πίτυς pinus zach. 11. 2. - op. 2. 2. 82: certo male.

зкынъ m. πάταγος strepitus pl. acc. **зъкынкъı** man. pro **зкъноıкъı** cf. **зкынѣти** et **зконъ**.

зкынѣти -нѣж -нѣши vb. ἠχεῖν sonare ant. šiš. 237. **зкни-** š.-gl. 83. nsl. zvenêti scr. dhvan cf. **зкѣрк**: nota tamen etiam goth. qvainon and. queina, veine ahd. weinôn ags. cvaniau, vaniau Bopp l. 111. qui l. 151. de svan cogitavit.

зкѣзда f. ἀστήρ, ἄστρον stella ostrom. pl. gen. **зкѣстъ** hon. ἀστερίσκος asteriscus, in ecclesia nom.-mik. rum. **зъкѣздъ** lit žvaigžde: Bopp: l. 151. confert scr. švid. res tamen dubia.

зкѣздица f. ἀστερίσκος asteriscus, in ecclesia.

зкѣздокорьць m. ἀστρολόγος astrologus cyr.-hier. cf. **-корьць**.

звѣздоключьтель m. ἀστρονόμος astronomus men.-vuk. pat.
звѣздоключьтелькъ adj. astronomi nom.-bulg.
звѣздоключьтитель m. ἀστρονόμος astronomus.
звѣздокорьць m. ἀστρολόγος astrologus cyr.-hier. cf. -вѣрьць.
звѣздозаконие n. ἀστρονομία astronomia krmč.-mih. dioptr. ber. vost.
звѣздозорьца m. astrologus -рца ber.
звѣздозьрьць m. ἀστρολόγος astrologus krmč.-saec. xiii.
звѣздоличьнъ adj. stellae similis men.-mih.
звѣздоносьнъ adj. ἀστροφόρος astrifer.
звѣздослонити -клѧ -нѭ vb. ἀστρολογεῖν astrologiam tractare nom.-mik.
звѣздослокние n. astrologia krmč.-mih. pent. mih.
звѣздослокъ m. astrologus nom.-mik.
звѣздослокьць m. ἀστρολόγος astrologus barl. dioptr.
звѣздочистие n. astronomia -стиѭ халдѣйскоую моудрость barl. 14.
звѣздочитиние n. ἀστρολογία astrologia chrabr. 90. nom.-bulg.
звѣздочитие n. astrologia рождение и чьсть (lege ucть) звѣздочитие нарицаѥть се, иже соуть книгы глаголемые рождение krmč.-mih. 355.
звѣздочитьнъ adj. ἀστροσκόπου stellarum contemplatoris man. 56.
звѣздочитьць m. ἀστρολόγος astrologus barl. krmč. krmč. mih. ex. proph.
звѣздошьствие n. stellarum motus mon.-serb. 62.
звѣздьникъ m. astrologus georg. vost.
звѣздьница f astrologia georg.-vost.
звѣздьнъ adj. stellae, stellarum glag. -ликъ op. 2. 2. 84. -ная красота sborn. -ное число svjat.-mat.
звѣрковидьнъ adj. θηριώδης beluinus prol. cf. звѣроидьнъ.
звѣроименитьнъ adj. beluae nomen habens prol.-cip.
звѣрий adj. θηρίων ferarum pent.-mih. -зокъ men.-mih. ксщь -рыя iac. 3. 7. -vost.
звѣрина f. caro ferina per. 34.
звѣриница f. femina. de feris alex.-vosl.
звѣринъ adj. poss. θηρίου ferae; θηριώδης beluinus sup. 136. pat. proph. per. 15. 31. chron. l. 261. -но оустрьмлиение typ.-chil.
звѣрины adj. poss. θηρίων ferarum зоукы -нними hom. mih. -ние оустрьмлѣние men.-mih. скѣраши се кидѣти трѹпа -ни men. mih. -ние оукиение iehn.
звѣришнъ adj. ferae sup. 126.
звѣриньскъ adj. θηριώδης ferinus sup. 63.
звѣриньство n. beluarum natura men.-mih.
звѣрити сѧ -рѭ-сѧ -рити сѧ γϐ. furere alex. шрити сѧ и звѣрити pat.-bulg.
звѣрица f. femina, de feris alex.-vost.
звѣрокатъ adj. beluinus psalt.-int.
звѣрокидьно adj. θηριωδῶς beluarum more -дно кѣзрѣти men.-vuk.
звѣроидьнъ adj θηριώδης beluinus prol.-mart. dial. cf. звѣрковидьнъ.
звѣродивий adj. θηριώδης beluinus-кинѣхъ кѣсь θηριώδη μανίαν hom. mih. 180.
звѣроименитъ adj. θηριώνυμος a beluis nomen nactus men.-vuk. mir.
звѣроименитьнъ adj. θηριωνυμος a beluis nomen nactus men.-vuk.
звѣрокрѣмьникъ m. θηριοτροφος beluas alens sup. 126.
звѣрокрѣмьць m. beluas alens рече -крѣмьцемь (quod male) поустити лѣва на нь men.-mih. 9.
звѣролокление n. venatio men.-mih.
звѣронравьнъ adj. beluarum mores habens prol.-mart. men.-leop.
звѣроокаватель m. beluarum incantator psalt.-int.
звѣроокразьнъ adj. θηριώδης beluinus krmč.-mih. barl. alex. mih. men.-vuk. σκληροπρόσωπος duram faciem habens hes.
звѣрооразьнѣ adv. more beluino men.-leop.
звѣропитатель m. beluas alens chrys.-lab.
звѣроподобьнѣ adv. beluarum modo men.-mih.
звѣрость f. beluarum natura psalt.-int.
звѣрооумьнъ adj. θηριώδης, θηριογνώμων beluinus men.-vuk.
звѣрохъштитьнъ adj θηριόληπτος a bestia raptus nom.-mik
звѣроядикъ adj. saevus, proprie bestiarum carne nutritus chron. l. 152. cf. tamen etiam -ядокитъ.
звѣроядимъ adj. θηριάλωτος a fera captus sup. 69.
звѣроядина f. θηριάλωτον a fera captum krуš. krmč. krmč -mih. caro ferina nom.-bulg. krmč. 215.
звѣродокитъ adj iratus. ferus per. 77. 40: recte fortasse beluae ferocitatem habens.
звѣроѣдьць m. qui bestiarum carnibus vescitur ephr. cf. -ядокитъ.
звѣръ m. θηρίον ferasup. звѣрий плъзѣ ихъ prol.-mart. coll. θηρια ferae bar. 3. 16. -mat. сѣкра сѣ многъ - men.-mih. ѥтѣри

отъ дивлаго звѣри ἀγρίων θηρίων men.-mih. ловити звѣрь per. 2. sg. gen. звѣри men.-mih. chron. sup. dat. -ри sup. hom.-mih. voc. -ри prol.-mih. pl. nom. рие sup. -рие sabb. 9. acc. -ри sup. Sabb. 200. ok. 59. svjat. nota sg. gen. -рѣ pro ρια sup. 32. 36. 393. raro f.: дивиця -prol.-mih. gr. θήρ aeol. φήρ lat. ferus pruss. pl. acc. svirins lit. žvėris curt. 1. 314; omnia à forma primaria dhvar cf. звѣн et dhvan.

звѣрьнъ adj. beluarum sup. звѣрьное сърѣпие sim. l. 28.

звѣрьскъ adj. θήρειος beluinus dial. -жикотъ psalt.-theod.

звѣрьство n. θηριότης feritas dial.

звѣра n. fera glag. θήραμα captura barl.

звѣзати v. съвѣзати.

звѣкнѫти -нѫ -нешн vb. sonare дл и плъшими срѣдьци -нѣть zlatostr.

звѣкъ m. ἦχος sonus dial. šiš. 258. φωνή vox pent.-mih. κτύπος strepitus prol.-cip. habes etiam hom.-mih. chrys.-lab. op. 2. l. 34. звѣкъ 23. праπорьця звѣкы alex.-mih. 129. nsl. zvečati, žvečati; zvenčati, žvenčati.

звѣцанпие n. ἦχος sonus bon. pat.

звѣцати -цаѭ -цаѣши vb. ἀλαλάζειν clamare šiš. 237. ant. isaak. š.-gl. 83. bibl.

звѣщти, звѣгѫ. звѣжеши vb. φθέγγεσθαι canere звѣгоуіриҳъ и къ пиръ съ плескапиемь op. 2. 2. 40. ии ли звѣгома слъшалъ іеси sup. 301. 19. звѣгомъ celebratus trigl. blaterare vost. nota глаголемымъ оученіемъ (звѣгомымъ) op. 2. 2. 156. russ. звякъ, звягу; звята dial. вельгать lit. žvengti, žvangėti: vera radix est звѣн, unde etiam звѣкъ.

звѣкъ m. ἦχος sonus hebr. 12. 19. vost. θόρυβος tumultus vost. 2. 31.

зграпокати v. съграпокати.

зданіе n. πλάσμα opus figlinum op. 2. 2. 38. οἰκοδομή aedificatio men.-vuk. bon. ant. dial. bell.-troj. 22. – града prol.-mart. δωμάτιον domus; δόμημα aedes men.-vuk. – златописано prol.-mart. – црькамь prol.-mih. – сиринъско men.-mih. 357. начелникъ зданіемъ ἀρχιτέκτων architectus men.-vuk. села и -ния hom.-mih. -ниемь, рекаше селомь krmč.-mih. 218 creatio mon.-serb. зъд antch.: nota δόγμα sententia men.-vuk. et cf. nsl. zdêti se videri

данъ adj. ὀστράκινος testaceus dan. 2. 33. 34. – proph.-mat. – зоукъ dens molaris prov. 30. 14. – proph.

здань f. solarium glag.-stul.

здарь m. aedificator гробьнии -ри men.-mih. 195.

здарь adj. κεραμεὺς figuli съсоудъ здарь op. 2. 2. 260: potest tamen etiam subst. esse.

здатель m. οἰκοδόμος aedificator hom.-mih. dial. ber. гробьный – leont.

здательница f. aedificans.

здательнъ adj. aedificans psalt.-int.

здати, зиждѫ, зиждеши vb. κτίζειν, οἰκοδομεῖν aedificare man. krmč.-mih. op. 2. 2. 41. гроль - leont. зданъ κτιστός op. 2. 2. 36. зданое δημιουργίας opificii op. 2. 1. 13: nota nst. zdati et zidam glas. 1860. 2. 46.

здѣ adv. ἐνταῦθα hic cf. сьдѣ.

здѣшьнь adj. ὁ ἐνταῦθα qui hic est euchol. io.-sin. isaak. cf. сьдѣшьнь.

здо n. tectum ber. a съ -дъ. recte, uti videtur, зьдъ.

здолѣти v. съдолѣти.

здравити -лѭ -пиши vb. bene valere chron. не -питъ келли bor. 54. e russ.

здравица f. propinatio georg.

здравпие n. εὐεξία bona valetudo hom.-mih. тако ми - кесароко men.-mih. ἀσπασμός salutatio glag.

здравкати -коуѭ -коуіеши vb. ὑγιαίνειν valere šiš. 214. isaak. op. 2. 2. 25.

здравъ adj. ὑγιής sanus -ви ли есте; πως ἔχετε; quomodo valetis? pent.-mih. -ва одѣжда lavr.-op. 50: rectius съдравъ.

здравьствовати -коуѭ -коуіеши vb. εὖ ἔχειν bene valere.

здравѣти -вѣѭ -вѣіеши vb. sanescere isaak.

здравъ m. visus lavr.-op. 37. cf. зракъ.

здрѫзлти v. създрѫзати.

здрѫнжтаи f. neuma здрноуѫтаи sbor.-kir. 33. cf. къздрѫнжтаи.

здьнъ adj. ὀστράκινος testaceus къ знѣхъ сосоудѣхъ 2. cor. 4. 7. – op. 2. 2. 114.

здьць m. aedificator, architectus многынъкъ дѣлатель – sabb. 98.

здѣланпие n. adiutorium ant.-hom.: recte съд-.

здѣлокати -локаѭ -локаіеши vb. adiuvare hom.-mih.: recte съд-.

здѣльникъ m. adiutor молитвами -ции воудѣте hom.-mih. 76. recte съд-. cf. gr. συνεργητης.

здѣнь f. argilla azbuk.

здѣньница m. laguncula видѣ тьчнѭ единого -ка leont.: recte vas ex argilla factum cf. здѣнь et nsl. zdèla.

здѣтель m. auctor толицѣлъ чюдесемьсы hom.-mih.

здѣланпие n. actio hom.-mih.: recte съд-.

здѣлти, здѣлъ, здѣлѥшн vb. facere hom.-mih. cf. **съдѣлати**.

зевгарь m. ζευγάριον parvum iugum mon.-serb. 182.

зевед-ѣѥкнштъ m. zebedaei filius **-ичь** op. 1. 254; 2. 1. 133.

зевесь m. ζεύς iupiter men.-leop. **зевоусь** men.-mih.: expectabam potius **зевъсъ** cf. **зеоусь**.

зекръ adj. γλαυκόφθαλμος caesios oculos habens per. tm. cf. **зеркъ, зѣкръ**.

зелвь m. testudo trigl. limax trigl. alex. cf. **желѣвь**.

зелинна f. poma immatura **грызетъ -ноу** sborn.

зелиничие n. λάχανα olera prol. πύξος buxus esai. 41. 19. - proph. azbuk. ber. ziz.

зелиноклти -ноуѣ -ноуѣшн vb. virere ex.

зелѣнъ adj. χλωρός, πράσινος viridis. pallidus sup. svjat. nom. propr. viri chloros prol.-mih. usl. oči zelene habd. zelenje olera rib. frondes lex. zelenec lacerta lex., unde gottschew. grmuling Elze 51. lit. želti. želu virere lat. helvus gr. χλωρός scr. hari cf. ags. gelu ztschr. 11. 179.

зелѣнь f. ὄμφαξ uva immatura ant. antch. c. 60.

зелѣнѣти -нѣѣ -нѣѥшн vb. χλοάζειν virere š.-gl. 79. - **сѧ** dial. man. **зелѣнѣѥ сѧ калѣнь** chrys.-lab.

зелѣйникъ m. ἰατρός medicus **зелѣйн-**.

зелѣйничица f. venefica **зелѣйн-** per. 43.

зелѣйничьство n. veneficium karamz. 1. nota 506. **зелѣйн- shor.-kir. 52.**

зелѣйнъ adj. olerum **-но растѣние** vita-theod.

зелѣйце n. βοτάνη herba **зелѣце** pat. pat.-mih. krk.

зелѣшница f. cibus quidam **зелѣшн-** men.-leop.

зелѣшнъ adj. olerum - **крѣтъ напѣшти** men.-mih. 138. - **градь** men.-mih. - **крѣтоградь** men.-mih. veneni **-на страсть** men.-mih. 133.

зелѣѥ n. saepe coll. est λάχανα olera sup. šiš. 218. krmč.-mih. men.-vuk. ant. barl. dial. βοτάνη planta men.-vuk. ζράμβη crambe men.-vuk. - **тъѣкки** op. 2. 2. 278. - **диконе** pyrg. prol.-mih. - **травно** pent.-mih. cyr. 11. - **злакъ** bon. - **злачно** hom.-mih. - **мѧ̀ккомь ослаждаемо** hom.-mih. **зелию пролижа** men.-leop. - **на крачькоу съвнрати** prol.-mih. medicina **шити -ποτός** potio. venenum krmč.-mih. 325. per. 43. 137. scr. haris viridis gr. χλόη, χλόος, χλωρός lat. helus, holus, olus ztschr. 8. 213. ahd. grôni viridis lit. želu viresco curt. 1. 197. grô: ahd. gruoti and. grôa etc. ztschr. 8. 265.

зело n. herba ber. pol. zioła pruss. acc. sâlin herba lit. žole.

зелька f. βοτάνη herba georg. planta alex.-mih. **зелка храмвѣ** crambe man. nsl. zel f. planta.

земед-ѣлание n. agricultura dioptr.

земед-ѣлникъ m. γεωργός agricola dial.

земед-ѣльство n. agricultura dioptr.

земед-ѣльць m. γεωργός agricola dial. io.-sin. dioptr.

земемѣрьць m. geomatres **-рець** op. 2. 2. 316.

землод-ѣлькствие n. γεωργία agricultura men.-vuk. recte **-лед-**.

землод-ѣлькць m. γεωργός, γηπόνος agricola men.-vuk. prol. proph.-cip.

земльнод-ѣльнъ adj. agriculturae **-но орѫдие** dioptr.-lab.

земльнородьнъ adj. γηγενής terrigena alex.-mih. 113. oct.

земльнъ adj. terrae svjat. sborn. - **д-ѣлатель** krmč.-mih. - **шипъкъ** gen. **-ика** io.-dam. **-но и скоуд-ѣльно тѣло** men.-mih. **-но чр-ѣкво** τῆς ἕντερον men.-mih. **-но царство** sabb. 34. **-нымь владыкамь** sim. 1. 2. – **коги** prol.-mih. χερσαῖος terrestris pent.-mih.

земльньскъ adj. terrae **господа -кам по достоинию и подобию седоше** alex.-mih. 185.

земльскъ adj. terrae š.-gl. 79.

земльство n. natura terrestris - **телеси** op. 2. 2. 175.

земля f. τῆ terra; ἤπειρος terra continens proph. χώρα regio sup. **земли** cloz l. 422. 683. 761. 787. 790. 798. sup. š.-gl. 51. 68. 86. bon. **земьи** sup. **земѣ** (**земи**) bon. **земи** antch. **земиа** šaf.-frag. 33. **земѧ** (**земьѫ**) bon. **земи** sg. dat. loc. cloz l. 179. 644. 758. 789. 797. sup. 4. 28. 31. etc. š.-gl. 47. 52. op. 2. 1. 34: semel sg. n. **земь** op. 2. 1. 25, de quo tamen dubitare licet. zend. zao e zem gr. χαμαί lat. humus lit. žeme curt. 1. 183. Pott 1. 313. pruss. semmê let. zeme.

земляньнъ m. qui eiusdem est civitatis men.-mih. mon.-serb. **сѫмаѳѧтъ** condiscipulus hom.-mih. 124.

земледѣлание n. agricultura sabb. 23.

земледѣлатель m. γεωργός agricola chrys.-lab.

земледѣлательнъ adj. ad agriculturam pertinens.

земледѣлати -лаѭ -лѣѥшн vb. γεωργεῖν terram colere.

землед҃ѣльникъ m. γεωργός agricola ioann.
землед҃ѣльство n. agricultura chrys.-lab. men.-vuk.
землед҃ѣлець m. γεωργός agricola men.-mih. chrys.-lab. men.-leop.
землед҃ѣлы m. γεωργός agricola sg. acc. **-лд҃ѣлоу** op. 2. 2. 51.
землемѣрие n. γεωμετρία geometria dioptr.
землемѣрьникъ m. geometres dioptr.-lab.
землемѣрьнъ adj. γεωμετρίας geometriae proph.
землемѣрець m. γεωμέτρης geometres ioann. **-рець** op. 2. 2. 316.
землемѣрьние n. geometria **-рьи-** dioptr. **-лемѣрьи-** chrabr. 90. **-лѫм-** nom.-bulg.
землеплъзънъ adj. χαμερπής humi repens ant.
землеплѣжьнъ adj. χαμερπής humi repens **-лзи-** hom.-mih.
землератьнъ adj. cum terra pugnans, aemulans, uti videtur **попра-тноу моудрость** men.-belg.
землеродьнъ adj. γηγενής terrigena.
землеродьць m. γηγενέτης terrigena.
земледѣлатель m. agricola psalt.-int.
земовластьць m. terrae dominus georg.-vost.
земодѣлание n. agricultura dioptr.
земодѣлатель m. agricola dioptr.
земодѣльнъ adj. agriculturae **-но орждие** dioptr.
земодѣлець m. agricola dial.-šaf.
земомѣрьникъ m. geometres dioptr.
земьнородьнъ adj. γηγενής terrigena sbor.-kir. 34. mon.-serb.
земьнотроудьникъ m. γηπόνος agricola io.-sin.
земьнъ adj. γῆς terrae; terrestris ostrom. ἐπίγειος terrenus sup. antch. io.-clim. **-мънъ** cloz l. 901. **-менъ** bon. **-мънъхъ** bon.
земьскъ adj. γῆς terrae cloz l. 66. sup. **колѣна -кан** ostrom.
зьница v. **зѣница**.
зеновикъ m. ianuensis **инии -ици, а инин венедеки** sbor.-kir. 62.
зепъ m. saccus **-пь** trigl. **зѣпь** alex. nsl. žep.
зеркъ m. ὑπόγλαυκος caesius ex. fortasse pro **зрькъ** cf. **зѣкръ, зекръ**.
зетьскъ adj. zetae, zeticus **-ка область** krmč.-mih. 398. cf. zeta.
зеоусъ m. ζεύς iupiter prol.-mih. **зеусъ** svjat.-mat. cf. **зевесъ**.
зи: haec particula in codd. recentioribus non raro pronominibus demonstrativis et adverbiis inde derivatis additur: **овъзи**: **овоузи** dipl.-val. **онъзи** io.-dam. pat. **онаквози** bell.-troj. 30. **сиквози** bell.-troj. 33. **сьзи** pat. **сези** io.-dam. bell.-troj. 22. **тази, такози** misc. 16. 28. **тойзи** bell.-troj. 33. **томзи** dipl.-val. particulam hanc habes bulg.; croat. ovazi, ondazi, nikojzi luč.; et serb. cf. **же**.
зиганы f. nom. propr. regionis **пловымоть -нее** въ лазикию prol.-mart.
зигнив f. par, fortasse **сѫщенична̀ска одежда копринена една** - gram. 5. cf. gr. ζυγία.
зигъ m. nom. propr. monasterii **монастырь глаголюмый** - sabb. 52.
зидание n. aedificatio ber. duš.
зидарь m. aedificator psalt.-int.-saec. xii.
зидатель m. aedificator krmč.-mih. 353.
зидати -ждѫ -ждеши, rarius **-даю -даеши** vb. κτίζειν condere; οἰκοδομεῖν aedificare sup. ostrom. bon. šiš. 90. dial. sim. I 4. mon.-serb. - **храмъ** sim. I. 3. 9. **зидаше сѧ црькы** prol.-mart. πλάττειν formare sup. **зижоуштей** svjat.-mat. **зижоущии** psalt.-syn.-mat. 27. nsl. zidati, zidanica, zidar etc.
зидъ m. τεῖχος murus glag. nsl. zid rum. **зид, зидеск, зидарїо**.
зидьць m. κτίστης conditor prol. mon.-serb.
зиждати -дѫ -даеши vb. aedificare diopt.-vost.
зиждитель m. κτίστης, δομήτωρ, οἰκοδόμος aedificator sup. hom.-mih. man. op. 2. 2. 127. sim. I. 4. πλαστουργός conditor sup. cloz I. 926.
зиждителевъ adj. poss. aedificatoris chrys.-lab. typ.-chil.
зиждьникъ m. κτίστης conditor domet. antch.
зизание n. ζιζάνιον zizanium pl. acc. **-ниа** op. 2. 2. 50.
зиздание n. aedificatio isaak. dioptr.-vost.
зиздати -ждѫ -ждеши vb. κτίζειν condere prol. dioptr. bell.-troj. 1. chrys.-lab.
зиздъ m. τεῖχος murus bell.-troj. 30. dial.-šaf. 269.
зиздьникъ m. aedificator men.-mih.
зикъхийскъ adj. zecchicus **зикъхийска страна** prol.-mart. **зыкъыскы** men.-leop.
зикъхия f. zecchia: male **зикъхиа** men.-mih. 363.
зикъхъ m. ζῆχος zecchus **зикъы** prol.-lab. **зыкъы** men.-vuk.
зилотъ m. ζηλωτής zelotes šiš. xx. e gr.
зима f. χειμών hiems, tempestas; φῦχος frigus sup. šiš. 43. - **ми сѣкыи** leont. **зимою помрьзаемь** chrys.-lab. **зимоуск** chrou

sg. loc. sine praep. **зимѣ** bon. cyr.-hier. leont op. 2. 2. 55. 152. chron. 1. 119. 155. **зимѣ** и **лѣтѣ** nom.-barb. leont. prol.-mih. scr. hima m. nix adj. frigidus hémantas hiems zend zjão e zjam hiems gr. χειμών lat. hiems lit. žema curt. 1. 194. Bopp 1. 43. 126. arm. ziun nix 369.

зимищѣ n. locus hiemationis -ци mon.-serb.

зимиѣ f. ζημία detrimentum mon.-serb. 449. e gr.

зимовати -моуѭ -моуѥши vb. hiemare chron. 1. 21. 31. duš.

зимовищѣ n. locus hiemationis mon.-serb. 32. 116. ok. 24. chron. 1. 174.

зимница f. παροξυσμός febris **зими-** op. 2. 2. 16.

зимьность f. φῦχος frigus.

зимьнъ adj. χειμερινός, χειμέριος hiemalis sup. **-на риза** isaak. - **дьнь** mon.-leop. **-мина паша** mon.-serb. **-минъ** matth. 16. 3. - kryl.

зимьнь adj. qui hieme est **зимьнаго поутьшьствиа** krmč.-mih.

зиѭти -иѫ -ити vb. χαίνειν hiscere sup. pat. greg.-lab. men.-leop. **зиноу ада** misc.-serb. - **въсѣми оустьі** proph. **зини оу стъі своими** iez. 28. 8. - proph.

зисьць m. κρημιδοπώλης crepidarum venditor man. vocabulum obscurum.

зиѫиньскъ adj. zecchorum misc. 84: rectius **-ѫпискъ**.

зиѫъ m. zecchus - **елень есть** misc. 84.

зиѭние n. χάσις, χάσμα hiatus io.-sin. ioann.

зиѭти, зиѭ, зиѭѥши ef **зѣѫ, зѣѫѥши** vb. χαίνειν, χασμᾶσθαι hiare ant. pat. prol.-cip. men.-vuk. part. **зѣѧ** sup. **зѣѧ къ горѣнимъ** greg.-naz. **зѣѫште** sup. **зѣѭще** κεχηνότες hom.-mih. **зѣѭщимъ** zlatostr. **зиѭѥ стоиши** κεχηνὼς ἕστατο hom.-mih. **вельми се зиѭѥ** men.-vuk.; inf. **зѣѣти** a fontibus antiquioribus alienus est. nsl. zijati; ziti, zijem glasn. 1860. 2. 49, unde pozoj draco zèvati; zehnuti prip. zehati croat zihati verant. hung. gr. χά-σκω, χή-ρη lat. hi-sco ahd. gî-êm lit. žo-ju curt. 1. 179. vera rad. ghâ: hâ ntschr. 7. 58.

злаконосикъ adj. χλοηφόρος herbam ferens **полѣ -но** io.-clim.

злаконосити -шѫ -сиши vb. χλοηφορεῖν herbam ferre isaak.

злаконосьнъ adj χλοηφόρος herbam ferens clim

злакъ m. χλόη herba, gramen isaak. men.-vuk. χλωρόν res virens pent.-mih. virgultum glag.-stul. bulg. zlak olus.

златаринъ m. χρυσοχόος aurum fundens, aurifex vost. op. 2. 2. 38.

златарь m. χρυσοχόος aurum fundens, aurifex barl. proph. krmč.-mih. prol.-mih. op. 2. 1. 34. duš. mon.-serb.: male ἀργυροκόπος faber argentarius pent.-mih.

златникъ m. κατάχρυσος inauratus deut. 1. 1. - vost. νόμισμα numus sup. 111 pat. dial. vlastar. leont. cyr. 7. krk men.-mih. mon.-serb.

златити -шѫ -тиши vb. inaurare bor. xx).

златица f. aureus numus sup. νόμισμα numus sup pat. men.-mih. leont. nom.-mik. mon.-serb. ber.

злато n. χρυσός aurum - **жико** dan. 2. 32. - proph. - **отъ роудъі изѣто; излитно прѣдано** chrys.-lab. ser. hir-ana zend zara, zairi gr χρυσός goth. gulth curt. 1. 202; gulth wack. 5. fennicum putat: kulta; radix ghr cf. **зрѣти**.

златокрѣхъ adj. aureum tectum habens, de ecclesia per. 52. 9; 75. 1. chron.

златогласъ adj hexamitus azbuk.

златоглаголивъ adj. aurea verba dicens op. 2. 1. 49.

златоглаголивъ adj. aurea verba dicens chrys.-lab.

златогласьнъ adj. χρυσόφωνος aureus voce praeditus **-на троука** typ.-chil.

златозарьнъ adj. χρυσαυγής auri splendorem habens op. 2. 2. 418. **-но сльньце** chrys.-lab. **-нѣ очи** cyr. 30. **-на писмена** cyr. 29. **-ни класи** sabb. 27.

златозрачьнъ adj. auro similis aut.-hom.

златоименитъ adj. ab auro nomen habens men.-mih. chrys.-lab.

златоименьнъ adj. ab auro nomen habens.

златосиѭштрѣнъ adj auro variegatus.

златокованъ adj. χρυσότευκτος ex auro factus men.-vuk. typ.-chil. - **скѣщникъ** sabb. 200. **кинги -ини** sabb. 201. **-нна троука** laz.

златоковачь m. aurifex.

златокрилатъ adj. χρυσόπτερος aureas alas habens domet. sabb. 136.

златокрилъ adj. aureas alas habens hom.-mih. per. xxvii.

златокрилиньі adj. χρυσοπτέρις aureas alas habens man.-vost.

златокоуѧщь m. aurifex.

златолюбивъ adj. auri amans misc.

златолюбиѥ n. φιλαργυρία auri amor op. 2. 2. 115 199. 399. tur.

златолюбьць m φιλάργυρος auri amans op. 2. 2. 115. 134.

златоносикъ adj. χρυσοφόρος aurum ferens snp. 336.

златоносьнъ adj. aurum ferens prol.-mart.
златообразьнъ adj. χρυσοειδής auri speciem habens -но слькыце hom.-mih. -нѣ очи.
златообоуздань adj auream habenam habens chrys.-lab.
златоодеждьнъ adj. χρυσόπεπλος aurea veste indutus.
златопечатьнъ adj. χρυσόβουλλος auream bullam habens mon.-serb. -но слово prol.-mart. -на покелъ sim. II 2. -тлень mon.-serb. pro -тьлѣнъ.
златопислнъ adj. auro pictus зданиѥ - prol.-mart.
златоплетень adj. ex auro plexus -на одежда prol.-mart.
златопоясьнъ adj. aureum cingulum habens chrys.-lab.
златопрадьнъ adj. χρυσόφαντος ex auro textus.
златорѣчивъ adj. χρυσορρήμων aurea verba dicens ant.-hom.
златосиянъ adj. auri splendorem habens.
златословесьникъ m. aurea verba dicens ant.-hom. 185. op. 2. 2. 424.
златословесьнъ adj. aurea verba dicens ant.-hom.
златослово adj. aurea verba dicens; χρυσόστομος aureum os habens; Χρυσόστομος Chrysostomus alex.
златострой adj. aurifluus - рѣка azbuk. -строй op. 2. 2. 279. libri cuiusdam nomen.
златостроюшть m. χρυσορρόου, χρυσορρότου auriflui filius, ni fallimur генадій зокомый -нчь op. 2. 2. 505.
златостроѩйнъ adj. aurifluus.
златотворьнъ adj. ex auro factus.
златотечьнъ adj. aurifluus typ.-chil. -ченый нилъ alex.-mih. 46: recte fortasse -ченьнъ.
златоточьнъ adj. aurifluus.
златотъканъ adj. ex auro textus mir. par.
златоустовъ adj. poss. Χρυσοστόμου Chrysostomi op. 2. 1. 36 pan.
златоустъ adj. Χρυσόστομος Chrysostomus aureum os habens sup. pat. prol.-mih. krmč.-mih.
златоустъкъ adj. χρυσόστομος aureum os habens ant.-hom.
златоустьць m. Χρυσόστομος Chrysostomus, aureum habens os prol.-vuk. prol.-mih. krmč.-mih. men.-mih.
златохрамьнъ adj. auream domum habens къ еличьстка мѣсто прѣзорива смѣрень видимь, къ златохрамна мѣсто оузькохрамьнь hom.-mih. 65.
златохранильница f. aerarium.
златохытрьць m. aurifex chrys.-lab.
златочрѣкы vera forma, genus et significatio nobis ignota оуслышимъ прилежно, что евангелистъ глаголетъ, ако но оже златочрѣкыми себе съдрѫжѣ ant.-hom. 183.
златоязычьнъ adj. χρυσόγλωττος auream habens linguam.
златъ adj. χρυσοῦς aureus sup. krmč. нолькъ златый езыкомь и оусты dioptr.-lab. -тлѣи нитьми svjat.
златьникъ m. νόμισμα numus men.-vuk. -тн- cyr. 8. krmč. krmč.-mih. man. leont. ichn.
златьница f. νόμισμα numus -тн- men.-leop.
златьнъ adj. χρυσοῦς aureus sup. - вьходь men.-mih. -на оуткарь hom.-mih. -на пина krmč.-mih. 211. множьство -ное sabb. 60.
златѣница f. ἴκτερος icterus op. 1. 93. nsl. zlatenica cicindela, flava bilis, morbus regius.
злачьникъ m χλοηφόρος graminens.
злачьнозарькъ adj. virens земли -на men.-vuk.
злачьнъ adj. χλόης graminis pat. hom.-mih. χλοερός virens prol.-cip. men.-vuk. -но мѣсто dioptr.
злити, злѣж, злиши vb. κακίζειν affligere не свою тварь злѣ io.-dam. золѫщи ibid.
зло n. ἀδικία iniquitas gen. 44. 16. op. 1. 21. - глаголати комоу κατηγορεῖν accusare op. 2. 78.
зло adv. male, difficulter - мимоходе adj. δυσπόρευτος difficilem habens transitum - дѣлоую тьмьницоу prol.-mart.
злоба f. κακία, πονηρία malitia cloz sup. men. vuk. зъла- cloz I. 87. 174. 189. 401. 431. 635. snp. bon. antch. svjat.-mat. золока svjat.-op. 2. 2. 393. зьл- antch. nota nsl. zlob adj. saevus: sta silno zloba bila trub. zlobost, zlobota furor trub.
злобникъ adj. malus greg.-lab. μνησίκακος iniuriae acceptae memor ant. зъл- antch.
злобити -блѣж -бишн vb. contumelia afficere ндолы -ѣ prot.-mart. vituperare sup. odisse mon.-serb. - сѧ ὀργίζεσθαι irasci prol. δυσφορεῖν aegre ferre злобѣшн сѧ на своего соупроуга men.-vuk. nsl. zlobiti se trub.
злобиѥ n. malitia bor. 57.
злоковати -коуѣж -коуѥшн vb. malum esse ant.
злонеиавистьнъ adj. malitiam perosus dioptr.
злокытьство n. κακοσχία mala conditio.
злоба f. κακία, πονηρία malitia sup. svjat.

ant. hom.-mih. op. 2. 2. 30. **зълокъ** svjat. sup. am. 3. 6. - proph. **злобь, золокъ** svjat.-mat.

злобьникъ m. homo malus mon.-serb.

злобьнъ adj. κακίας malitiae ant. šiš. 186. 229. **зъл-** svjat.

злобьство n. malitia men.-mih. greg.-lab. gram. 260.

злов҃ѣсие n. κακοδαιμονία infelicitas prol. δεισιδαιμονία superstitio men.-vuk.

злов҃ѣсованиие n. infelicitas, uti videtur tur.

злов҃ѣсовьнъ adj. κακοδαίμων infelix men.-vuk.

злов҃ѣсьникъ m. κακοδαίμων infelix prol.-mart.

злов҃ѣсьнъ adj. κακοδαίμων infelix sup. ioann. men.-leop. δεισιδαίμων superstitiosus men.-mart. **зъл-** sup.

зловндьнъ adj. deformis dioptr. leont. chrys.-lab.

зловодьнъ adj. difficilis rectu **конь** - dioptr.-lab.

зловольнъ adj. κακοθελής malevolus.

зловоние n. κακοσμία foetor dial. chrys.-lab. isaak.

зловоньнъ adj. male olens mir.

зловоньство n. malus odor men.-mih.

злов҃ѣрие n. κακοπιστία mala fides, impietas sup. prol.-mih. sabb. 126. 147. **зъл-** sup.

злов҃ѣрьнъ adj. δυσσεβής impius svjat. αἱρετικός haereticus op. 2. 2. 115. **иезыци -рнии** ex.

злов҃ѣрьство n. falsa opinio sup. ἀσέβεια impietas op. 2. 2. 80. **зъл-** sup.

злогласование n. κῶμος convivium lascivum š.-gl. 89: fortasse pro **козлогл-**.

злогласьнъ adj. malam vocem habens men.-mih. dioptr.-leop.

злогнѣвьнъ adj. βαρύθυμος iratus **-вна мечка** man.-vost. I. 422.

злодрѣжие n. malus corporis habitus, fortasse isaak. cf. κακεξία isaak.

злодѣй m. κακοῦργος, κακοποιός maleficus ostrom. bon. sup. bom.-mih. šiš. 195. 220. misc. - **скоюмоу животоу** krnč.-mih. - **врагъ** bor. 13. **зъл-** ostrom. sup. zlodeju, -deiem, -dgem fris. nsl. zlodi; zlodejem trub. lit. zladějus e slav.

злодѣйнъ adj. κακοῦργος maleficus pat. men.-mih. prol.-mart.

злодѣйнъ adj. κακότεχνος maleficus sup. pyrg. zlodeine fris. **зъл-** sup.

злодѣйскъ adj. κακούργων maleficorum - sup. **зъл-** sup.

злодѣйство n. κακουργία maleficium **зъл-** sup.

злодѣйствовати -воуѭ -воуѥши vb. κακουργεῖν malefacere krnč.-mih. men.-vuk.

злодѣйственъ adj. κακουργίας improbitatis pat. prol.-cip. **-ственно мѣсто** men.-vuk. maleficus - **человѣкъ** mir.

злодѣйца f. malefica nom.-bulg.

злодѣлатель m. κακοῦργος malefactor pat.

злодѣлательникъ m. κακοεργάτης malefícus men.-vuk.

злодѣлие n. κακουργία maleficium pat.

злодѣяние n. κακουργία, κακοπραγεῖν maleficium svjat. ant. **зъл-** sup.

злодѣяти -дѣѭ -дѣѥши vb. κακουργεῖν maleficum esse.

зложизние n. κακοδαιμονία infelicitas **зъл-** greg.-naz.

злозрачьнъ adj. deformis leont.. men.-mih.

злоименитъ adj. κακώνυμος mali nominis men.-vuk. prol.-mart.

злоименьнъ adj. κακώνυμος mali nominis.

злонмѣжитьство n. κακουχία mala conditio.

злокъзникъ adj. κακότεχνος malignus ant

злокъзние n. κακοτεχνία malignitas ant. δυσμένεια malevolentia prol.-cip. men -vuk.

злокъзньнъ adj. κακότεχνος astutus sup. - **дивволь** sim. I. 7. **зъл-** sup. sborn. antch.

злокъзньство n. κακοτεχνία malignitas **житиискo** - prol.-mart.

злолютьнъ adj. crudelis **-тно нскоушение** mon.-serb.

злолютьнѣ adv. crudeliter **-тнѣ** clim.

злолютьство n. crudelitas men.-mih.

зломрачьнъ adj. maurus leont.

зломъслити -шлѭ -слиши vb. male cogitare **отъ -слѣщинуѣ мн** sim. I. 29.

зломъслие n. malevolentia hom.-mih. ἐπήρεια iniuria - **вражие** men.-mih.

зломъслъ adj. malevolus chron. I. 184.

зломъсльнъ adj. κακόνους malevolus mon.-serb. **-на жена** svjat.-mat.: male δυσειδής formis men.-vuk.

зломъсльць m. κακόνους malevolus prol. ἐπίβουλος insidiosus prol.-cip. men.-vuk.

зломѫдрьнъ adj. κακόφρων malevolus.

зломѫдрьць m. κακόφρων malevolus.

злонаѣучьние n. male doctum esse pat.

злонарочьнъ adj. indecorus ber.

злоначалникъ m. mali auctor leont.

злоначальнъ adj. malum incipiens - **врагъ** leont.

злонинавидьць m. mali osor.

злонравие n. κακοήθεια malignitas prol. sabb. 177. men.-vuk. mon.-serb. δυσκρασία intemperies men.-vuk. κακοδοξία ignominia prol.-mart. **злоньр-** sim. I. 25. šiš. 48. **зъл-** io.-clim.

злонравъ adj. δύσκολος morosus men.-vuk. - **клинрикъ** leont.

злонравьнъ adj. κακοήθης malignus sup. 128. men.-mih. φαυλότροπος pravos mores habens man.

злонравьство n. pravi mores kozm.

злонравьствовати -воуѭ -воуѥши vb. malignum esse.

злообразити сѧ -жѫ сѧ -зиши сѧ vb. ἀσχημονεῖν indecore agere šiš. 89. 238. apost.-syn.

злообразиѥ n. dedecus psalt.-int.

злообразовати -зоуѭ -зоуѥши vb. ἀσχημονεῖν indecore agere op. 2. 2. 117. ant. - **сѧ** op. 2. 2. 348.

злообразьнъ adj. ἀσχήμων indecorus.

злообычьнъ adj. male moratus - **шипотникъ** vost. 1. 134.

злопаматьникъ m. iniuriae memor vost. 1. 216. gr. μνησίκακος.

злопаматьствовати -воуѭ -воуѥши vb. iniuriae memorem esse psalt.-int. gr. μνησικακεῖν.

злопишьнъ adj. significatio nobis ignota **лишника -пишнаго грозиса** frag.-serb. cf. **макъкопишьнъ**.

злоплодьнъ adj. malos fructus habens misc.

злопокорикъ adj. δυσπειθής refractarius.

злополоучиѥ n. κακοτυχία infelicitas.

злополоучьнъ adj. infelix par.

злополоучьствовати -воуѭ -воуѥши vb. κακοτυχεῖν infelicem esse.

злопомиѭниѥ n. iniuriae memoria tur. gr. μνησικακία.

злопоминати -наѭ -наѥши vb. iniuriae memorem esse tur.

злопомьнивъ adj. iniuriae memor mir. par.

злопомьнѣниѥ n. iniurae memoria dioptr. prol.-vuk.

злопострадати -ждѫ -ждѣши vb. κακοπαθεῖν vexari šiš. 244.

злопотрѣбиѥ n. abusus men.-mih.

злорадостьнъ adj. aliorum calamitate gaudens prol.-cip. gr. χαιρέκακος.

злоразоумиѥ n. κακόνοια malevolentia.

злорасльнъ adj. κακοφυής pravus krmč. -**на ѥресь** krmč.-mih.

злратьнъ adj. δύσμαχος vix expugnabilis, difficilis **врани -тнъ** man.

злористаниѥ n. malus cursus **-рыс-** ber.

злородьнъ adj. malum genus habens, perniciosus: opponitur **доброродьнъ**, cui sensus euxinus (pontus) tribuitur chron.

злорѣчивъ adj. κακορρήμων maledicus.

злорѣчиѥ n. ὄβρις iniuria hom.-mih. ber.

злословити -влѭ -вишь vb. κακολογεῖν obtrectare.

злословиѥ n. κακολογία obtrectatio; κακοδοξία ignominia men.-vuk.

злославьнъ adj. κακόδοξος ignobilis.

злословєсити -шѫ -сиши vb. κακολογεῖν obtrectare ostrom.

злословєсиѥ n. κακολογία obtrectatio ant.

злословисовати -соѭ -соуѥши vb. obtrectare **зъл-** antch.

злословити -влѭ -вишь vb. κακολογεῖν calumniari ant.-hom. nom.-lab.

злословиѥ n. κακοδοξία ignominia prol.-vuk.

злослововати -воуѭ -воуѥши vb. obtrectare.

злослоутиѥ n. infamia ber.

злосмрадиѥ n. foetor svjat. chrys.-lab. mir.

злосмрадьникъ m. κακόσχολος malas res agens prol.-cip. men.-vuk.

злосмрадьнъ adj. κάκοσμος malum odorem spirans prol.-vuk. isaak.: minus recte δυσειδής deformis men.-vuk.

злосрѣдити сѧ -жѫ сѧ -диши сѧ vb. irasci bell.-troj. 32.

злосрѣдиѥ n. ira, fortasse.

злосрѣдьць m. malevolus: e coniectura **вьсегда злосрѣдьць прѣкываѥши** alex.-mih. 113.

злоствиѥ n. dolus **ѥсть загиноулъ отъ злоствиѥ** gram. 287.

злостраданиѥ n. κακοπάθεια calamitas tur. ok. 63.

злострадати -ждѫ -ждѣши vb. κακοπαθεῖν vexari greg.-naz. šiš. 253.

злострастиѥ n. κακοπάθεια calamitas.

злострастьнъ adj. afflictus psalt.-int. gr κακοπαθής.

злосъвѣтиѥ n. κακοβουλία malum consilium ant. chrys.-lab. ichn.

злосъвѣтьникъ m. ὁ σκολιὰ βουλευόμενος male consulens **злосвѣти-** hes.

злосъвѣтьнъ adj. male consulens men.-vuk. chrys.-lab. - **моужь** ichn.

злосъмрътьнъ adj. κακοθάνατος misere moriens **зъл-** sup. 5. 84. 134.

злосъмъслнъ adj. malam mentem habens svjat.

злостажьность f. molestia **злостоуж-**.

злостажьнъ adj. molestus **злостоуж-**.

злосѣтьнъ adj. tristis, infelix: e coniectura **блоужденьи ради вьходите къ нымь злосѣтны сь** men.-mih. 201.

злосѣчьнъ adj. difficilis ad secandum - **ико ждаманьтъ** pan.

злотворивъ adj. maleficus par.

злотворити -рѭ -риши vb. κακουργεῖν male facere **зъл-** sup.

злотворъ m. κακοποιός maleficus grom alex.-mih. 96.
злотворьникъ m. maleficus chrys.-lab. ichn.
злотворьнъ adj. maleficus nom.-mih. - **человѣкъ** dioptr. - **вѣсь** krmč.-mih. - **клиститьникъ** ichn.
злотворьць m. κακοποιός maleficus prol.
злоточьнъ adj. mala fundens io.-sin.
злотрѫпѣние n. κακοπάθεια molestia.
злоумие n. δυσβουλία stultitia op. 2. 2. 149. κακόνοια malevolentia.
злоумьнъ adj. κακόνους malevolus sabb. 103. men.-mih.
злохотьникъ m. κακοθελής malevolus.
злохоудьскъ adj. malus **иротичьскыѥ -скыѥ лоукы** men.-mih. 318. greg.-lab.
злохоульнъ adj. δύσφημος maledicus ioann. **-на оуста** cyr. 28.
злохоулениѥ n. δυσφημία maledicentia sbor.
злохытриѥ n. malae artes psalt.-int.
злохытрость f. κακοτεχνία malae artes.
злохытръ adj. κακότεχνος malignus mir. chrou.
злохытрыи adj. malignus psalt.-int.
злохытрьство n. κακοτεχνία malae artes io.-sin.
злохытрьць m. κακότεχνος malignus.
злохытрьчь adj. poss. maligni krk. **ѣда злохиг-** ephr.-bolg.
злохытрьникъ m. malignus euchol.
злохѫдожьнъ adj. κακότεχνος malignus.
злохѫдожьскъ adj. malignus cf. **злоухудьскъ**.
злохѫдожьствьнъ adj. malignus greg.-lab.
злочь f. miseria par. 203. alex.: nota serb. dvjema zločim živ. 161.
злочьствовати -коуѭ -коуѥши vb. δυσσεβεῖν impium esse.
злочьстникъ adj. δυσσεβής impius dial. men.-vuk. mon.-serb. **-чтика** prol.-mih.
злочьстие n. δυσσέβεια impietas.
злочьстъ adj. malus, impius grom. **-чиста моужа**: opponitur **влаговѣстивъ** alex.-mih. 9. nsl. zločest, zločešćak habd.
злочьстьнъ adj. δυσσεβής impius **зъл-** sup. nsl. zločasten hung.
злочьстьствовати -коуѭ -коуѥши vb. κακοτυχεῖν infelicem esse ioann.
злочьстьнь adj. κακοτυχής infelix ex.
злочьстьнѣ adv. misere dioptr.
злоѣдръ adj. κακεντρεγής vafer: recte promtus ad malum **злоѣдрѣ** op. 2. 2. 264.
злоупоминание n. iniuriae memoria cf. **злоп-**.
злъва f. γάλως glos dial. **золокка** trigl. nsl. zava, zavična, zvična: deverji no zvične bulg. **зълъкъ** serb. zaova micrornss. zovyća soror mariti gr. γάλως lat. glos curt. 1. 124. rad. ignota cf. tamen ztscnr. 4. 399.
зълъза v. **слъза**.
зълъкъ f. χολή fel assem. svjat.-mat. sup. 329. 369. hom.-mih. krmč.-mih. bon. antch. prol.-mih. šiš. 16. **зълъчь** ostrom. **золчь** op. 2. 2. 201. ev.-syn. a. psalt.-syn. cf. **жлъчь**.
злъчьнъ adj. χολῆς fellis op. 2. 2. 147.
злъıни f. κακία malitia prol. prol.-cip. men.- vuk.
зл'к adv. κακῶς male š.-gl. 85. **зьлѣ** cloz ll. 48. ѳ - **нама** bulg.-lab. **зълѣ** ostrom. svjat. sup. valde greg.-naz. **зълѣ хѣтрѣ доуша** svjat. izv. 8. 76. comparat. **злѣе** lavr.-op. 22.
злѣдь f. malum **зледь** mon.-serb. 22. 23. 30. 43. datio 4. 7. **злеть** 41. **зьледовати** mon.-serb. 56. croat. zled malum luč. serb. zled živ. 73. 149. zlijediti offendere.
злѣдьнъ adj. noxius glag. serb. jaduo i zledno živ. 173.
злѣзина v. **слѣзина**.
злѣсловисити -шѫ -сиши vb. maledicere **зъл-** ev.-saec. xii.
злѣсловити -влѭ -виши vb. maledicere **зьл-** ev.-saec. xii.
злѣхѣтръ adj. astutus **зълѣхѣтра доуша** sborn. gr. κακότεχνος.
змарагдъ m. σμάραγδος smaragdus chrys.-lab. men.-mih. io.-sin.
змарагдьствовати -коуѭ -коуѥши vb. σμαραγδίζειν smaragdum colore referre pan.
змии m. δράκων draco sup. pent.-mih. men.-vuk. krmč.-mih. cyr.-hier. bon. hom.-mih. leont. š.-gl. 62. mon.-serb. chron. **змьи** prol.-mih. hom.-mih. sborn. cf. serb. zmaj **змеи** bon. pat.-mih. **змѣи** bon. **змии** sim. f. 4. ioann. **зъмии** dioptr pl. nom. **зъмиѥ** dioptr. cf. **змиѭ** et nsl. serb. zmaj rum. **змеѫ**: rad. gam ire cf. germ. slango lat. serpens.
змийка f. neuma vost.-op. 652. sbor.-kir. 33. **змиищ** 34.
змийнъ adj. δρακόντων draconum man. bon. antch. sborn. **окрлзъ - - ѣдъ** svjat. - **звиздь** chrys.-lab. serpentum sup. **-но лжлакъство** quadr. **-на крьва** ichn. **змиинъ** dioptr. **зъмиинъ** dioptr.
змийнь adj. poss. serpentis **ѣда змиинго** alex.-mih. 91.
змийньць m. sensu nobis ignoto krmč.-mih. 375.
змийскъ adj. serpentis **зъмийсти съсѫди** dioptr.
змилакъсъ m. σμίλαξ smilax **-лакьсь съ-**

плѣть сѣ лозѣ погоубишѣть плоды ѥѥ leont.

змирѣна f. σμύρνα myrrha bon.-рна hom.-mih.

змирѣно n. myrrha **змирѣноalex.-mih.41.**

змирѣскъ adj. smyrnae **змѣ-** prol.-mih. pro **-рѣньскъ:**

змиꙗ f. δράκαινα dracaena hom.-mih. ὄφις serpens ostrom. sup. men.-vuk. cyr.-hier. **змѣꙗ** šiš. 156. **зѣмѣꙗ** dioptr. sg. gen. **змѣꙋ** svjat. **зѣ-** sup. nsl. zmija lindwurm metl. prip. 178. cf. **змѣя** et **змѣй.**

змиѥвидьнъ adj. serpentis speciem habens psalt.-int.

змиѥвъ adj. poss. δρακόντων draconum pent.-mih. hom.-mih. ὄφεων serpentum men.-vuk. hom.-mih. chrys.-lab. sabb. 49. **-ви нокти** alex.-mih. **змиѥвъ** bon.

змиѥвьнъ adj. ὀφιώδης anguinus ant.

змиѥкьскъ adj. δρακόντων draconum ex.-op. 2. l. 28. anteh.

змиѥмѣць m. serpentem prehendens; θηρεπῳδός serpentes incantans krmč.-saec. xiii.

змиѥножьнъ adj. serpentis pedes habens alex.

змиѥобразьнъ adj. serpentis formam habens krmč.-mih.

змиѥсѣчѧ m. ὀφιόδηκτος a serpente morsus **змѣе-** sir. 12. 17. - svjat.

змиѥѧтьникъ m. ὀφιόδηκτος a serpente morsus **змиѧтѣ-** ies.-sir. 12. 13. - op. 1. 81: si per ea scribis, utique erit potius qui serpentem prehendit, interprete δάκνειν et δέχεσθαι confundente.

змиꙗ f. serpens ostrom. zlatostr. cf. **змиꙋ**

змой draco **ражджи сѧ жтрова змою сѣмоу** misc. 101. cf. **змій, змій,** quae ibidem saepius leguntur. itaut **змой** sphalma esse possit.

змѹрѣна f. σμύρνα myrrha cloz l. 888. 889.

змоурѣнъ m. smyrna **-рань** glag.

змоурѣньскъ adj. smyrnae **-раньскъ** š.-gl.76.

змюрна f. σμύρνα myrrha ioann. 19. 39. - ev.-saec. xiv. lavr.-op. 46. slov.-novg. a. kryl.-mat. 12.

змюрнѣнъ adj. myrrhae **смѣшѣныѥ змюрно** io. 19. 39. - ev.-syn. a.

змѹрьна f. σμύρνα myrrha **-рʼна, -рна** sup. **-рна** krmč.-mih.

змѹрькна f. σμύρνα smyrna sup. 94.

змѹрьнїй m. σμύρνα smyrna sup. 106. 5; 110. 9.

змѹрьновъ adj. myrrhae **смѣшѣниѥ -рьно** io. 19. 39. - ev.-syn. b.

змѹрьнъ adj. σμύρνης myrrhae pro **-рѣньнъ** š.-gl. 47.

змѹрьньскъ adj. smyrnae **-рньскъ** sup. 94. 95. **-рьскь** prol.-mih.

знакъ m. signum pam. 198. lit. znokas e pol.; žinklas; οἰκεῖος familiaris **свом знакꙋ** cyr.-hier.

знаменавати -ваѭ -ваѥши vb. σημειοῦν signare dial. exorcizare glag. αἰνίττεσθαι allude e hom.-mih.

знаменаніѥ n. σημείωσις designatio.

знаменателькъ adj. . significans io.-sin. - **глась** chrys.-lab.

знамѣнати -наѭ -наѥши vb. σημαίνειν significare sup. 232. σημειοῦν signare ostrom. prol. chrys.-lab. op. 2. 2. 80. **сфрагїсѣти** obsignare sup. cloz l. 915. ostrom. op. 2. 1. 135. - **нечатѣмь** sup. ἐγγράφειν inscribere men.-vuk. **-нанъ** ἐπίσημος insignis pent.-mih.

знамєнїкъ adj. significans ant.-hom. 169.

знаменитъ adj. ἐπίσημος insignis sup. men.-mih. ἐπιφανὴς conspicuus men.-mih.

знамениѥ n. σημεῖον signum ostrom. τεκμήριον testimonium **šiš.** τίτλος titulus hom.-mih. 208. argumentum sup. 396. **сфрагїс** signaculum sup. 230. **-ньѥ сѧглаѥмъ стыгъ** op. 2. 2. 85. cf. lat. signum.

знаменокатєльнъ adj. significans psalt.-int.

знаменокати -ноуѭ -ноуѥши vb. ἐπισημαίνειν indicare sup. isaak. **сфрагїсѣти** signare io. 3. 33. - ev. novg.

знаминоносьнъ adj. σημειοφόρος signifer men.-vuk. dial.

знаминоносьць m. σημειοφορος signifer io.-sin. men.-vuk.

знаменьѥтво n. signum isaak.

знама n. signum psalt.-int 76.

знаниѥ n. γνωστός notus psalt.-int.-saec. **sn.** γνωστοί. γνώριμοι noti, amici ostrom. zlatostr. ant.-hom. 160. op. 1. 236. men.-mih. luc. 2. 44. - ev.-saec. xiv. mon.-serb. familiaritas **имѣѥ - сѧ** grigorьѥmь greg.-lab.

знаньство n. γνῶσις cognitio op. 2. 2. 260. γνώρισμα indicium ant.

знатель m. noscens.

знати. знаѭ, знаѥши vb. γιγνώσκειν noscere ostrom. **знаѥмоу кыти** ἀκμάζειν florere chron. **моудрость знаѥмоу сѧ твори сѧѣ** cyr. 2. **нѣ** - ἀγνοεῖν non nosse cloz l. 162. **незнаѥмь** šiš. 114. **знаѭ** οἶδα scio ostrom. **знанъ** γνώριμος notus sup. scr. **džnâ** zend **žnâ** gr. **γνω** lat. **gnō** goth. **kunnan, kann** ahd. **knâu** nosco ags. **cunnan, cnavan** and. **knâ** pruss. **ersinnat** lit. **žin** let. **zin** curt. l. 135. kurd. **zân** Pott 2. l. 952. 979. Bopp l. 230: vera radix est **džan,** unde **džnâ** ztschr. 8. 254. beitr.

2. 219. altir. conn sensus ad-gi n-sa cognosco ztschr. 11. 180.

знахорь m. gnarus **божна великаго промысла творемь** - alex.-mih. 10.

знаѥмьство n. patria misc. **прѣнцѣть отъ своѥго -тва къ иноу землю.**

зноѥ m. καῦμα, καύσων aestus sup. pent.-mih. hom.-mih. **кызыдь въ** - pat.-mih. š.-gl. 92. chron. **прѣдъ зноемъ** ioël 2. 6. - mat. 48. **каръ и** - dioptr. **къ годъ зноу** io.-clim. **посла богъ - на землю** pal. **прѣдъ зноемь латъкы** ὡς πρόσκαυμα χόρτας vost. nsl. znoj sudor hung. znoj mi je sudo serb. znoj.

знойнъ adj. καυσώδης aestuosus pat. - **день** pam. **кѣтръ** - vost. **-но хабра** aestus hes.

зноинъ adj. καυσώδης aestuosus ephr. - **день.**

зноѥние n. sudor **зноѥние** ardž.

зимъл f. κάμινος caminus sir. 2. 5. - vost. cf. **зной.**

зобанїе n. edere kruš.

зоблѧти -блѧ -блѣнїи vb. ἐσθίειν edere op. 1. 311. pat.-mih. de nvis krmč.-mih. typ.-nic. typ.-chil. - **кино** pent.-mih. - **ѣчьмыкъ** men.-mih. - **соль** pam. nsl. serb. zobati ser. džabh oscitare.

зобатїй adj. qui comedi potest **кина -тиаго, -тыаго** vost.

зобь f. avena ant.-hom. - **дан** krmč.-vost. nsl. serb. zob habd. bulg. zob grana cf. ugr. βρῶμι.

зобынъ adj. saginatus **конь** - alex.-mih. 77. 102. 129. avenae glag.

зоволь m. cantor, e coniectura **о быстрый зоволю, въ скорѣ окытѣчѣ бысь мирь** hom.-mih. 134 : radix zu : zvati.

зографъ m. ζωτράφος pictor men.-mih.

зографьскъ adj. pictoris.

зодий m. ζῴδιος zodiacus **-дий еже соуть животи** op. 2. 2. 298. **имена зодиюмъ** op. 2. 1. 39. **исправление -диямъ** š.-gl. e gr

зодийнъ adj. ζωδίου zodiaci **кроугъ зодѣйный** op. 2. 1. 39.

зорити -рѩ -рити vb. maturum reddere **зной -рить ны иди** vost.

зоровавель m. ζοροβάβελ zorobabel.

зоръ m. visus **на зорьи** (recte **зорѣ**) **нѣкыше** ita ut videret men.-vuk. cf. **на зрѣниѥмъ.**

зорьнѣсть f. στρῖφνος caro nervosa - **несъжикленна** iob 20. 19. - proph. vocabulum obscurum cf. russ. dial. зорьна inferior pars caulis pennae.

зорьнъ adj. splendidus **притъ** bell.-troj. 19

зоры f. φῶσις splendor psalt.-vat. ἀπαύγασμα splendor hom.-mih. ἀκτίς radius; αὐγή diluculum **до зорь** sup. šiš. 37. men.-mih. **прѣжде зорь** sup. **до зорѧ** men.-leop. **кѣхоу юже зорѣ** leont. **ждавши зорь** vost **къ зорѣ** in diluculo leont. **зорѣмъ късходѧщамъ** vita.-theod. act. 20. 10. - bulg. ὄρθρος diluculum op. 1. 121: radix зр nsl. zorja; zornica zvězda habd. zoriti maturescere cf. **заря.**

зракъ m. ὅρασις, ὄψις visus barl. man. hom.-mih. men.-mih. dan. 3. 19. - proph.-mat. - **очию** prol.-mih. - **человѣкоу отъимати** chron. oculus hom.-mih. 110. **слѣпымь поновн сѧ** - hom.-mih. **оутвръдити - гледающемоу** krmč.-mih. εἶδος forma - **человѣчь** chrys.-lab. ant. dial. ὄψις facies sup. ἰδέα idea ostrom. contemplatio sup. μορφή forma, species sup. hom.-mih. io.-dam. - **божий** sabb. 255. - **чрьнь** sabb. 191. **отъ зрака свѣтища сѧ** š.-gl. 62. - **лица** pam.: rad. zrk a vera rad. zr. nsl. zrak aër habd. hung. zrklo pupilla meg. zrkalo rib. croat. zraka radius verant. serb. zrak, zraka, zdraka, ždraka, ždrakuti.

зрачнти -чѫ -чити vb. spectare **на землю** - ex.

зрачьнъ adj. visus **-чна сила** krmč.-mih. 350. acute cernens **-чьна птица** de aquila proph. πολύμορφος multiformis ant.

зримъ adj. visibilis sabb. 34.

зритель m. θρατής spectator pat. oct. **богъ келій** - chrys.-lab.

зрителънъ adj. θεωρητικός theoreticus dioptr. - **оумъ** isaak.

зрѣно n. κόκκος granum sup. **зерно** op. 2. 2. 95. ῥώξ acinus esai. 65. 8. - proph. - **кинограда** lev. 19. 10. - pent.-mih. **зрѣно, зьрьно** ostrom. **зьрно** io.-clim. lat. granum lit. žirnis erbsen goth. kaurn ahd. korn, kerno cf. ser. džr conterere ztchr. 7. 174. et **жельдь.**

зрѣнокѣрнъ adj. ῥαγολόγος acinos legens georg.

зрѣнокѣрьць m ῥαγολόγος acinos legens io.-clim. op. 2. 2. 199. σπερμολόγος qui frugibus vescitur ex. **добрый - зрѣлаи зрѣна шдѣ** ioann. **добрый зернокѣрець** clim. 137.

зрѣныце n. κόκκος granum trěb. 116.

зрѣцало n. ἔσοπτρον speculum hom.-mih. pat.-mih. dioptr. š.-gl. 84. **зрѣц-** svjat. sup. **-цѣло** pat.-mih. usl. zrcalo habd. croat. zrcati spectare luč.

зрѣцальникъ m. σκοπός speculator ier. 6. 17. - proph. mat. lit. zerkolas.

зрѣлиште n. theatrum **-ри** alex.

зрѣлъ adj. πέπειρος maturus sup. **класъ** hom.-mih. pent.-mih. **зьрѣлъ** sup. io.-

clim. nsl. zrêl, zdrêl serb. zreo, ždreo. rad. džî conterere, vere igitur mollis.

зрѣніе n. ὄψις, ὅρασις visus ant. dial. io.-sin. cant. I. 14. - **лица** προσωπολημία personae rationem habere šiš. 55. ὁράσθαι videri op. 2. 2. 298. **зьр-** antch. op. 2. 2. 298.

зрѣніе n. maturari pat.

зрѣти, зрѣж, зрѣши vb. βλέπειν, θεωρεῖν. ὁράν, ἀτενίζειν spectare ostrom. hom.-mih. chrys.-lab. **зри толкованиѥ сего** lavr.-op. 32. **крьмѣници пристаниць зрѣть** hom.-mih. 104. **аще гроба зрѣ не исправивши житиѥ своѥго** hom.-mih. **зра опакы** ὀπισθοφανῶς a tergo apparens gen. 9. 23. - op. I. 14. **зримъ** visibilis sabb. 34. nota **на зрѣмѣ** chron. I. 197. **зрѣемо** 59. **зрѣимо** 222. vita-theod. **зрѣмо** bor. 54. **зьрѣти, зьри, зьрѧ** etc. cloz I. 165. 182; II. 44. 60. ostrom. sup. **зъри** sup. nsl. ozrêti se: nota croat. zorah luč. russ. **вздрало** солнце cf. pol. **zazdrość** rumi. **зърѣск** scr. ghr lucere lit. žurêti videre ir. grian, grith cymr. sol ztschr. 4. 354.

зрѣти, зрѣж, зрѣвши vb. κερκάζειν maturescere **плодъ зрѣтъ солнцемъ** ex. maturum reddere russ.: Pott I. 152. contulit scr. çrâ.

зоуграфъ m. ζωγράφος pictor men.-mih. alex.-mih. 142.

зоуграфьскъ adj. zographicus pyrg.

зоудологъ adj. γονορροής seminifluus, gonorrhoea affectus 2. reg. 3. 29. - vost. vocabulum obscurum.

зоука f. βούτομον carectum iob 8. 11; 40. 16. - op. 2. I. 58. cf. **жоукъ** et lat. iuncus.

зоукъ m. sonus š.-gl. 42. 88. croat. **zuk** tinnitus verunt. cf. **зѫпание.**

зоуница f. vestis genus **диаконь носещеи зоуницѫ на рамѣ, то есть стьлпь свѣтиихъ отьць; зоуница на двоѥ прѣпоисанна** misc. 77. **когородица даде имоу (домѣ) зоуницоу** nom.-barb. **-цоу на рамѣ носить** nom.-barb.

зъкатай v. **зватай.**

зъкати v. **зкати.**

зъкъ m. vocatio man.

зъданиѥ v. **зьданиѥ.**

зъло vocabula a **зъло** incipientia quaere sub **зло.**

зълъ adj. κακός, πονηρός malus cloz I. 402. II. 91. sup. svjat. - **възъроме; зъла вонѣ** antch. **зло срьдьце** alex.-mih. 78. **залиѥ** pro **зълъѥ** š.-gl. 85. **зела жена** 95. crudelis sup. ἐπίβουλος insidiosus sup. 294. σαπρός ostrom. **зъла сѧ дѣи́ти** μαίνεσθαι furere act. 12. 15. - vost. comparat. **зълѣй** nsl. zel, zli rib. serb. zlica prava femina živ. 30. zlić pravus homo ibid. 155. cf. scr. džur.

зъль f. κακία malitia hom.-mih. svjat.-mat. sup. io.-clim. greg.-naz. io.-dam. antch. op. 2. 2. 79. 260. 298. πονηρία malitia hom.-mih. **зълии** svjat.-mat. κάκωσις molestia zlatostr. κακοῦχία morbus sup. 238: nota **зольѣ** antch. **зьлѣ** sup.

зъльнъ adj. κακός malus ex. **зольнъ** op. 2. 2. 79.

зъльць m. diabolus **старый злець** vost.

зъмии v. **змии.**

зъмийскъ v. **змийскъ.**

зъмиы v. **змиы.**

зъбание n. vacillatio **-ниѥ** sup. 451. 24.

зъкати -блѭ -блѣши, гаго -блѭ -блѣши vb. σαλεύειν, σείειν agitare - **главоу** io.-sin. - **главою** op. 2. 2. 508. chrys.-lab. **дрѣкиса оть кѣтра зыблѣима** io.-sin. - **сѧ** κλονεῖσθαι commoveri, vacillare sup. 297. cloz I. 683. ber. hom.-mih. **мѣстоу томоу** - vost. **зыблющи сѧ главѣ парою** chrys.-lab. **-кѣть сѧ землы** svjat. περιφέρεσθαι circumferri **оуплнѣше сѧ -бадѫ** sup. 297. ἀράττεσθαι illidere sup. 66. Bopp I. 152. contulit scr. kšubh, quod goth. est skiuban orient I. 520. ztschr. 4. 23. nsl. zibati; zibel f.; zibka cunae habd.

зъбежь m. περικλονεῖσθαι concuti **на зыбежи соуть народи градьнии** vost.

зъбъка f. cunae glag.

зъпание n. κραυγή clamor hom.-mih. cf. zu, unde **звати** et **зоукъ**: russ. **зенать** et pol. ziepać coufer cum **зи** hiare.

зьдание n. οἰκοδομή aedificatio ostrom. κτίσμα structura sup. πλάσμα creatura šiš. 61. vost. I. 111. creatio - **миоу** svjat. πλαστούργημα creatura op. 2. 2. 301. πλινθεία laterum fictio greg.-naz. exod. 5. 8. - **кроуь. зъд-** sup. ostrom. op. 2. ?. 301.

зьданъ adj. ὀστράκινος testaceus: κεράμου e terra figulari factus vost. **къ -нѣмь ѥстьствѣ** svjat. **зъданъ съсоудъ** sborn. **съсоуды зданы** vost.

зьдань f. οἰκοδομή aedificatio zlatostr. vost. I. 359.

зьдарь m. κεραμεύς figulus ant. op. 2. 2. 53. **зъд-** cyr.-hier.

ѣдатель m. πλάστης fictor, creator sup. greg.-naz. aedificator bor. 86. **зъд-** sup.

зьдати, зиждѫ, зиждеши vb. aedificare **зъд-** sup. 150. 208. 324. **з'д-** sup. 434.

зьде adv. hic **нѫть сь - терающе** alex.-mih. 75 cf. **сьде.**

зьдитель m. conditor misc.-serb.

ЗѢДОСЛОВЬНИКЪ m. conditor georg.

ЗѢДЪ m. χέραμος terra figularis zlatostr.-saec. xvi. ὄστρακον testa op. 1. 109. dan. 2. 35. - proph. mat. ЗДѢ op. 2. 2. 114 τοῖχος murus azbuk prol.-mart. pat. НА ЗОДѢ men.-leop. ПРѢЗЪ ЗЪДЬ ГЛЕДАТИ alex.-mih. 67. e съ et дѣ con-dere: male ЗДО.

ЗЪДЬ f. ὕλη materia ant.-hom. 165. pat.-šaf. ЗЪДИ ГНИЛЫ psalt.-int.-saec. xii.

ЗЪДЬЦА m. τέκτων faber prol.-cip. men.-vuk. οἰκοδόμος aedificator krmč.

ЗЪДЬЧИЙ -ЧИЯ m. οἰκοδόμος aedificator men.-mih. chrys.-lab op. 2. 2. 53. κτήτωρ possessor dial. laber ber. ЗѢДЧИЙ op. 2. 2. 127. ЗОДЧИЙ cyr.-hier. azbuk. alex. ЗѢДИЧИЙ, ЗДЕЧИЙ vost.

ЗЪДѢНЪ adj. ὀστράκινος testaceus ant. κήλινος luteus georg. χεράμου figularis krmč. ЗЪДѢ- vost. πλίνθου laterarius mich. 7. 11. - proph.

ЗЪДѢТИ -ДѢЖ -ДѢЮ ЧИ vb. indere ЦКО и ЗЪДѢТИ ИМЕ ЄМОУ ВЕЗЬОУМЬНЬ men.-mih. 197: recte СЪДѢТИ.

ЗЬРѢКЛЪ v. ЗРѢКЛЪ.

ЗЬРѢТИ v. ЗРѢТИ.

ЗѢКНЖТИ -НЖ -НЬШИ vb. oscitare 4. reg. 4. 35. op. 1. 170.

ЗѢКРЪ adj. γλαυκός caesins per ευ. ex. - ОЧИМА lavr.-op. 15. ЛИТНОУХЪ ЗѢКРЫЙ ПРИРОКОМЬ ПЕРАКСЪ per. xcvm. cf. ЗЕКРЪ, ЗЕРКЪ.

ЗѢЛО adv. λίαν, μάλα, σφόδρα, σφοδρῶς. πολλῷ valde sup. ostrom. - РАНО ὄρθρου βαθέως ostrom. - ПАЧЕ sup. ЗАЛО pat.-mih. nsl. zlo: cf. zalo nimis et zal pulcher et ЗѢЛОУ.

ЗѢЛООПЫТЬСТВО n. ἀκρίβεια cura: male, adv. ЗѢЛО respondente ἀκρι- svjat.-op. 2. 2. 397.

ЗѢЛОПЫТЬНЪ adj. ἀκριβής accuratus-ПЫТИ op. 2. 2. 54.

ЗѢЛОСТЬ f. σφοδρότης vehementia ant.-hom. op. 2. 2. 431. marg. - ГЛАСА, - ГРОМОКЪ isaak.

ЗѢЛОЦѢНЬНЬ adj. πολύτιμος pretiosus matth. 13. 46. - ev. novg.

ЗѢЛОУ adv. valde ВЕДЬЧЬСТНЬ ИЄСИ - sabb. 106. cf. ЗѢЛО.

ЗѢЛОУГО adv. λίαν valde - ГЛАКОВОЄ ПОСЖЖДЕНЬЄ cloz. l. 140. cf. ЗѢЛОУ et seiunges fortasse ЗѢЛОУ et ТО: cf. tamen etiam Kopitarii notam, qui de slovacismo et de gr. ζηλωτός cogitavit.

ЗѢЛЪ adj. σφοδρός vehemens hom.-mih. io.-clim. ЗѢКРЬ ЗЕЛЬ И ЗѢЛЬ gen. 37. 20. - krmš. -ЛЬЮ ЛЮВЯ ev.-theoph. ДО ЗѢЛА valde bon. dioptr. bell.-troj.

ЗѢЛЬНО adv. ἄκρως valde men.-mih. men.-vuk.

ЗѢЛЬНОСТЬ f. vehementia ber.

ЗѢЛЬНЪ adj. ὁ πάνυ eximius men.-vuk. σφοδρός vehemens dial. pat. - ПЕДОУГЪ vost. -ЮЄ СЬХОДА ДЬЖДЬНАГО chrys.-lab. -НО ТЕЧЕНИЄ io.-sin. -НА ЛОУКЬВЬ sabb. 129. -НА СВѢТЛОСТЬ ok. 61. -НА СКРЬКЬ mon.-serb.-πολύς multus КЬ СЛОВЕСѢХЪ - КЪШЕ men.-vuk. -НЬЛЫ neuma sbor.-kir. 33. 34. vost. op. 653.

ЗѢЛЬНѢ adv. valde io.-sin. ber.

ЗѢЛЬСТВО n. σφοδρότης vehementia chrys.-lab. apost.-syn - КРЬНИ isaak. - КОДИОЄ ev.-theoph. - ВѢТРЬНЄ vost.

ЗѢЛЬСТВОВАТИ -КОУЖ -КОУЄШИ vb. vehementem esse -КОУЄТЬ ГРѢХЪ chrys.-lab.

ЗѢНИЦА f. κόρη pupilla svjat. sup. krmč. ioann. cyr. 30. men.-mih. man. antch. - ОЧЬНА, - ОЧНЮ: male ЗѢН- hom.-mih. derivabis a ЗѢК pro ЗРѢК: cf. russ. позѣть videre зѣницы oculi cf. let. acu dzirnums.

ЗѢЦНИЦЬ n. oscitatio io.-clim. ЗѢКАН- antch.

ЗѢЦИТИ v. ЗНИТИ.

ЗЖАТИ -ТЛЖ -КЛЄШИ vb. ἀνατέλλειν, φύειν germinare КОРЕНЬ ГОРИСТИ ГОРА ЗЖАЛА cyr.-hier. ПРѢЖДЕ ЗЖАЛЄЄ προανατέλλων proph.: male apud. vost. sub ЗАБСТИ.

ЗЖИТИ -ЛЖ -КИШИ vb. facere ut progerminet - КНТЬ МЬЫСЛИ НЕЛѢПЫМИ antch.

ЗЖЛИНДА f. fringilla trigl. usl. serb. zeba.

ЗЖЛЬ f. βλάστημα germen antch. op. 2. 2. 260

ЗЖНѢТИ -НЖ -НЬШИ vb. βλαστάνειν germinare СѢМА ЗАБЫКЄТЬ marc. 4. 27. - ev. saec. xii. vost. serb. zenuti germinare stul. lit. žembêti, žembu id.

ЗАБСТИ -БЖ -КШИ vb. καταξαίνειν dilacerare sup. 296. б. frigere, congelari ИЗВРО ЗИБЛЮЩЕ hom.-mih. 186. cf. scr. džambh occidere, destruere ztschr. l. 123. et ЗЖЪ.

ЗАТЬ m. γαμβρός gener sim. II. 4. leont. νυμφίος sponsus sup. svjat.-op. 2. 2. 403. nom.-bulg. ex.-op. 2. 1. 21. sg gen. ЗАТИ sim. l. 21. II. 4. krmč.-mih. sabb. 207. men.-mih. ЗЯТЬ russ. dat. -ТИ krmč.-mih. -ТОУ men.-vuk. ЗЕТЄВИ sabb. 207. russ. ЗЯТЮ voc. -ТОУ dioptr.-lab. loc. -ТИ sabb. 206. russ. ЗЯТЬ men.-vuk. pl. nom. -ТИЄ pent.-mih. pruss. acc. ginnins lit. gentis consanguineus ztschr. 11. 14.

ЗАТЬНЬ adj poss. νυμφίου sponsi -ТИНЬ bar. 2. 23. - proph. -ТИЫ ЛЮБЪІ vost.

ЗАТЬСТВО n. affinitas:

зжкокъ adj. deutium χλαπαιν (mah. χραι-) зоукокл misc.-serb.

зжкоиждь f. morsus зглнс, оугрекание ερτικομ, зоук-, кон сѣ родителн per. 34. 29. cf. -иждл.

зжкоижлл f. morsus зоукок- sbor.-kir. 52. cf. -ждь.

зжкрь m. bos iubatus; urus trigl. κύγαργος pygargus deut 14. 5. зебрь, декание пдрепосъ misc. 8. сирьинищь зькрь есть misc. 84. russ. зубр pol. zubr e russ. sumtum rum. зъмкрѕ urus. bos iubatus notabis oyzantinorum ζόμβρος: ημεις εἰδομεν τραγέλαφον ελθόντα ἀπε θρακης εἰε τὸν οἶκον χαίταρος. ὃν εκάλουν ζόμβρο Böttticher, Arica 51. e Morelli bibliotheca manuscr. 1. 59. ζοὔμβρος: ζῶον δὲ οὗτος τὸ μεγεθος ὑπὲρ ἄρκτον μοδικην καὶ πάρδαλιν αειτὴν. κατὰ τοὺς ταραπλήθας φουμενον και τρεφόμενον duc. e Niceta Andron. lib 2. n. 6: differre videntur lit. stumbras iet. sumbrs Pott 2. 1. 808. cf. τοῦρ.

зжкъ m. bοῦς dens: ridicide до зоукъ addentes šaf.-glag. 78. зоукъ слоноѣк ex.-op. 1. 17: olim. зжкрь cf. nsl. zuberine gingiva habd. zebrne rum. зъмкрн dentes tupini scr. džambhas gr. γόμφος deus curt. 1. 125. cf. gr. γαμφαι, ταμφηλαί; γιμβατι, quod apud hes. per ζευγανα explicatur. frenum fortasse significans ahd. chempen ags. camb pecten: radix зжб dilacerare: nota čech. zubadlo frenum magy. zabola, zabla et lit. žaboti frenare.

зжкынъ adj. οδοντων dentium sup. -на болѣсть prol.-mart.

И.

и decima alphabeti palaeo-slovenici littera нже dicta, glagohtice numerum x, cyrillice vero numerum viii indicans.

и pron. cum же iunctum omnes casus habet, absque же nominativo non usurpatur a) is: sg. acc. и et post praeposs. ь е jъ: къ нь male къ онь pro ко нь. saepe genitivo vel dativo casn additur pronomini свой: х) жена отнде къ свои ѥе dioptl.-lab. тако сътворнша вѣси свои ѥм сродьникци mir. 84. кръсти сѧ самь и свои ѥмоу вѣси хаі οἱ αοτου πάντες šiš отъ своихъ ѥмоу дроуговъ pat.-bulg. по своѥй ѥмоу коли hom.-mih. вы свои ѥмоу невѣрьствьня ѥсте greg.-lab. отъ скопъь ѥмоу рака prol.-mih. о сынѣ своѥмь ѥмоу ѥсть šiš. 212 свои нарѣчени ѥмоу монастырь sabb. 51. β) приндоте къ свои ихъ pat. къ свои нмъ люди cloz l. 77. окои нмь приндоте greg.-lab. своѥй нмь погнѣкли ἰδίαν αυτῶν ἀωλειαν šiš. 204. своимь нмь грѣхомь τῳ αυτων παραπτώματι šiš. 64. своимъ нмъ ѩзъıкомъ sup. 19. b) ὅς qui: α) за ніе διότι quia šiš. 15. 42. 46 55. 66. 96. 104. 119. 154. 179. 190. 195. 199. 218. 250. sabb. 119. 140. 148. 204. за ніе вы глаголаѣи вамь διὰ τοῦ λέγειν ὑμᾶς šiš. 191. за ніе не наѵѣти διά τὸ μὴ ἔχειν šiš. 182. за не ὅτι, ἐπεί, ἐπειδή quoniam cloz l. 210. 289. 290. 451. II. 36 39. за ніе ὅτι, καθότι, ἀνθ' ὧν quia ostrom. bus. 38. за не chron. за неже per. nsl. nje trub. psal. 119. im quia prip. 38. межю нмн per. 31. β) и additur aliis pronominibus usl. onudaj prip. tedaj. kaj etc. и pronominibus adiunctum cl. cum scr. i, it gr. c lat. umbr. i. ztschr. 3. 390. mey. i. 335. на оноуи стрднѵ alex.-mih. 89. nota ал н-мь кои дно mon.-serb. 349. ню pro ѥю dual. hom. mih. ro pro ѥго bell.-troj. 10. 16. 29. моу pro ѥмоу l. 8. 16. ga fris. lit. let. jis; jo enim; je si curt. 1. 606. mey. l. 333. c) неже ὅς qui ise fris. - ѧше hom.-mih. - коликдо quiennque glav. ѥже: ожє sajat. pro articulo sup. 17. 57. 58 etc. прѣжде ѥже ездрѣкли и сѧ изѣскише πρὸ τοῦ ἐκσπασθῆναι vost. l. 300. имѣже ὅτι quod cloz II. 116. hom.-mih. ex.-op. 2. 1. 26. op. 2. 2. 287. svjat. επεί quia op. 2. 2. 305. ἐκειδζ quia svjat. sup. op. 2. 2. 55. 81. 117. 203. 305. ex.-op. 2. 1. 26. ѧειδηπερ quoniam sup. 383. διότι quia ex.-op. 2. 1. 26. svjat. γάρ enim op. 2. 2. 305. по неже quia po nese. bo nese, po ngese tris.

и conj. και et; etiam sup. 1. 13. 17 etc. omittitur: грѧди кнждъ ἔρχου καὶ ἴδε š.-gl. 49. къстанн козьми одръ свои bus. 58. postponitur coniunctioni аѣ, ако: данли азь плъти не ношоу якоже и кѣси leont. cf. sup. 105. 189. praefigitur praepos до: отъ краи чрьтога даже и до краи ѥго men.-vuk. даже и до костий съдраше

prol.-mart и до ногоу chron. I. 218. и до вечера chron. I. 223. и до смьрти chron. I 229. tur. и до дьнесь per. 2. 18. доже и до сего дьне Šiš. 5. и до сего дне per. 47. 70. chron. I. 68. даже и до нынѣ cyr. I. и до коний и до скота per. 89. и до вълка chron. I. 192. и до всего chron. I. 163. cf. μέχρι καὶ τοῦ φρέατος acta patr. 2. 418. и - и et - et и здѣшняго и тамошняго отъпаде chrys.-lab.

накиндъ m. ὁάκινθος hyacinthus man. 126 chrys.-lab.

наковъ m. ἰακώβ iacob sup.

насписъ m. ἴασπις iaspis svjat.-mat. 10. bus. 263.

наспъ m. ἴασπις iaspis pent.-mih.

ако conj. καὶ γάρ etenim sup. 76. 405. 408 etc. ostrom. **ако ѣдать** cloz I. 337. male pro **оуко** πάντως sup. 347. 18. nota **ако** **скѣтильникомъ сѫштемъ** καὶ ταῦτα λαμπάδων οὐσῶν cloz I. 166. **ако** καί τοι γε quamvis hom.-mih. **ако и** καίπερ quamquam greg.-naz. cf. καὶ γάρ etenim.

ака f. salix trigl., ubi etiam **акина, акка, акный** lit. let. êva faulbaum beitr. 2. 176.

аканишь m. nom. propr. asên 54.

аканокъ adj. poss. ἰωάννου ioannis š.-gl. 62.

аканъ m. ἰωάννης ioannes op. 2. 1. 35; 2. 2. 285. mat. 32. 41. **аканко** chron.

акиринъ m. ἴβηρ iberus **-ри** pl. n. cyr. 21. - **окѣнь** misc. **къ акири шьдъ** men.-vuk. **-рѣхъ** ibid. **акѣры** pyrg. **акири** man.

акирьскъ adj. ibericus krmč.-mih. misc. men.-vuk. **-рс-** sabb. 43. **-рскый князъ** ἰβηρ-άρχης iberorum princips man. **акир-** mir.

акинъ m. ἴβις ibis: sic scribendum videtur pro **кинь** deut. 14. 16. et **конк** levit. 11 17. - pent.-mih.

акиропиштанъ adj. ἰβηρότροφος ab iberis nutritus **-цьнъ** man.

акирянъ v. **акирнъ**.

акирьскъ v. **акирьскъ**.

акълга v. **калга** nsl. volga cf. tamen russ. **акалга**.

нга conj. ὅτε quando sabbae-typ.

игдни v. **игодны**.

игемоновъ adj. poss. ducis bus. 48. prol.-mart. men.-vuk.

игемонъ m. ἡγεμών dux: habes etiam **игѣмонь** men.-vuk.; cf. **гѣена, гѣоргиѣ, гиврасимь** etc.

игемоньство n. ἡγεμονία imperium prol.-mart. **игѣм-** men.-vuk.

игла f. ῥαφίς acus dial.-šaf. pyrg. adde **иглодѣлы** trigl. nsl. igla croat. jagla variant. oserb. jehła, jobła skr. agra; differt a lat. acus ztschr. 6. 222.

иглинъ adj. ῥαφίδος acus **-нѣ оуши** vitatheod. **оуши иглѣнинѣ** ostrom.

иглица f. myrtus silvestris trigl. magy. igliczе genista

игльнъ adj. ῥαφίδος acus pyrg.

иго n. gen. **нга** et **нжесе** ζυγός, ζυτόν iugum ostrom. hom.-mih. **дома рѣчь дрѣкомь рала, нжеса, колеса, весла, кораклѣ, крѣмила** men.-mih. **къ дрѣкѣ рала, нжеса, колеса, весла, кораклѣ, стежера** ibid. 106. **ракотно** - krmč.-mih. statera isaak. nsl. igev f. gen. igve art jochholz ser. judž. ju gr. ζυγ lat. jung (jug) lit. jung let. jùg goth. juk ahd. joh ags. geoc ztschr. 5. 30. beitr. 2. 162. orient 1. 524. curt. 1. 144. mey. 1. 376.

игодны f. ὕδη mortarium - **каминьна** prol.-vuk. ter. prol.-mih. 126. **игд-** prol.-serb.-vost. cf. **иготь**.

игоносьца m. ζυγοφόρος iugifer.

иготь f. mortarium ziz. trigl. russ. **иготь** cf. **игодны**.

игра f. παίγνιον, παιδιά ludus krmč. 130. man. dial. κῶμος comissatio hom.-mih. **игры играти** prol.-vuk. **игры творити** ibid. **игры дѣяти, творити** men.-leop. **игры гледати** krmč.-mih **идольскыхъ игръ** lavr.-op. 22. **игрѣ бесовьскыѣ** vost.-op. 229. **игра можьна** pat.-bulg **оударити на игроу** ioco georg.-vost. rad. est gr sonare cf. čech. hra pol. gra oserb. hra et nsl. gurati se pro igrati se lit. graiti, graju; proprie **игра** est clamor.

игралиштє n. παίγνιον ludus men.-vuk. barl.

игралиштанъ adj. παιγνίου ludi **-ныѣ арганы** nom.-mik. 39.

игральница f. σκηνική actrix.

игральнъ adj. παίγνιος ludicrus op. 2. 2. 77.

играние n. παίγνιον ludus pyrg. ant. antch. men.-vuk. bus. 377.

играталь m. lusor trigl.

играталънъ adj. lusorius trigl.

играти, играмь, играѣши vb. γελοιάζειν iocari gen. 19. 14. - pent.-mih. παίζειν ludere pent.-mih. **въсташа играть** exod. 32. 6. - proph. **въсташа играть** op. 2. 1. 153. **море къ брѣгомъ играѣ** ἡ θάλαττα ταῖς ἀκταῖς προσπαίζουσα op. 2. 2. 77. - **къ гоуслѣ** nom.-mik. 152. - **къ скирѣли** prol.-vuk. - **хартиями** mir. κυβεύειν alea ludere krmč.-mih. **игрѣганы** - svjat.-mat. 6. σκιρτᾶν salire sup. 374. hom.-mih. men.-mih. **стадо играѣть** ibid. **агньци играють оу зелинѣ инкъ** op. 2. 2. 84. **играста младеньца** pent.-mih. **ногама** - svjat.-mat. 9. - **къ плескы** prol.-.

vuk, - **и плесати вѣсовьска игранию** zak.-serb. ἐπισκιρτᾶν, σκιρτοβατεῖν salire sup. 176. hom.-mih. κυλίειν volvere krmč.-mih. 155. illudere: cum instr. **играѥть имь** men.-mih. 188. cf. per. 47. 9. **играѥть мною** hom.-mih. **игранъ бысть диаколомъ** prol.-vost. nsl. igrati; igravec lex lit. graju, graiti.

играчь m. lusor **той есть - диаколог** misc. 67.

игрикъ adj. ludibriosus trigl.

игриште n. παίγνιον ludus hom.-mih. chrys.-lab. nom.-bulg. **μῖμοι** mimi men.-vuk. **людьскоѥ** - men.-mih. **-цѣмь старѣйшина** krmč.-mih. krmč. 44. **-ца на брацѣ** nom.-mik. 39.

игрь f. παίγνιον ludus pat. 274. prol. 88. **игри мнити тѣхъ погрѣшениѥ** sup. 95. **достойна игрь такоѥ трапезы** hom.-mih. 179. **створи игри и позориъ** sup. 162. **εἰρωνεία** ironia **да не мьниши игри то речено** krmč.-mih. 181. **ἄθυρμα** oblectamentum **игрий** pl. g. io.-clim. **κῶμος** comissatio **игрьми** greg.-naz. **игрию** μετρίως modice, recte ioco io.-clim. **игрѣхъ** ephr.-vost. adde **игроугыкою** trigl.

игрьникъ m. lusor, comoedus, musicus prol.-mih.

игрьць m. **ἐμπαικτικός** irrisor men.-vuk. **κωμαστής** comissator hom.-mih. 65. **σκηνικός** scenicus krmč.-mih. **θυμελικός** scenicus krmč. 123. **ὑποκριτής** histrio krmč. **κυβευτής, κύβοις σχολάζων** aleator krmč. 38. adde bus. 382. **игрьць** bell.-troj. 29. nsl. igre cf. **шпильманъ**.

игоуменийнъ adj. poss. hegumenae par.

игоуменити -ѫ -иши vb. ἡγεμονεύειν hegumenum esse krmč.-mih. pam. 252.

игоуменина f. ἡγουμένη hegumena, abbatissa krmč.-mih. men.-leop. men.-mih. pam. greg.-lab. leont. typ.-chil. mon.-serb. **-мѣны** sup. 398. **-мѣнию** frag.-serb. serb. **igumanija**.

игоуменовъ adj. poss. hegumeni nom.-mik. 157. zak.-serb. mon.-serb. **-мновь** mon.-serb.

игоуменъ m. ἡγούμενος hegumenus, abbas sup. bus. 379. lavr.-op. 35. sim. I. 6. pam. typ.-chil. **-мьнь** men.-mih. greg.-lab. mon.-serb.

игоумень adj poss. hegumeni nom.-bulg.

игоуменьскъ adj. hegumeni nom.-mik. 150. mon.-serb.

игоуменьство n. hegumeni dignitas vita-theod. men.-vuk. nom.-mik. 53. chron. l. 188. **-мин-** inat. 41. **-мьн-** chron. l. 257.

игоуменьствовати -ѫ -иши vb. hegumenum esse trigl.

игълинъ v. **иглинъ**.

ида v. **ѣда**.

иде adv. ὅπου ubi assem. antch. sup. 301. **идѣ** chron. ant. ἐπεί quia ostrom. ὅτι quia bon. psal.-saec. xii. glag. **идѣ** hom.-mih. 7. **идѣ азъ старь ѥсмь** hom.-mih. 111. καίτοι γε quamquam **идѣ** act. 17. 27 - šiš. male **игде: игде при вѣрѣ оχоудѣ** διὰ τὴν ἀσθένειαν τῆς πίστεως men.-mih. 255. ide fris. **идѣ оуко мѣнтоі** γε psalt.-saec. xii. **идѣжі** ὅπου, οὗ ubi cloz I. 886. sup. 19. 29. 48. etc. **идѣжі аще** ὅπου ἐάν ostrom. šiš. 189. **идѣжі колижьдо** ὅπου ἐάν ubicunque ostrom. **идѣже** chron. до **идѣже** bon. до **идѣже** š.-gl. 88. glag. **идѣже** quoniam hom.-mih.

идолиште n. εἰδωλεῖον delubrum pat.-šaf. 249. men.-leop. prol.-mart.

идолокѣсние n. εἰδωλομανία insanus idolorum cultus aut. antch

идолодѣлатель m. εἰδωλολάτρης idolorum cultor vost.

идоложрѣнина f. εἰδωλόθυτον res idolis oblata krmč -saec. xiii.

идоложрѣние n. sacrificium idolis oblatum hom.-mih.

идоложрѣтвие n. sacrificium idolis oblatum kozm.

идоложрѣтвьнъ adj. εἰδωλόθυτος, ἱερόθυτος idolis immolatus prol.-mart. **-тьвно** šiš. 84. 125. 214. **-на мяса, брашьна** prol.-mih.

идоложрѣтие n. sacrificium idolis oblatum hom.-mih.

идолокрьць m. εἰδωλολάτρης idolorum cultor krk. **-жьрьць** prol.-mih.; isaak.

идололатрия f. εἰδωλολατρεία idolorum cultus šiš. 123. 179.

идололатрь m. εἰδωλολάτρης idolorum cultor šiš. 77. 182.

идолонѣистокьнъ adj. εἰδωλομανής idolorum amore insanus dial.

идолонѣистовьство n. εἰδωλομανία insanus idolorum cultus chrys -lab

идолонѣистовьствовати -ѫ -иши vb. εἰδωλομανεῖν idolorum amore insanum esse men.-vuk.

идолописание n. idolorum pictura men.-mih.

идолопоклонникъ m. idolorum cultor.

идолопоклонѣние n. εἰδωλολατρεία idololatria int.

идослоужение n. εἰδωλολατρεία idololatria ok. 57.

идослоужитель m. εἰδωλολάτρης idolo-

rum cultor ant.-hom. prol.-mart. antch. ндоло ко слоужителиа иесте izvěst. 8. 76.

ндолослоужителькница f. idola colens chrys.-lab.

ндолослоужителькъ adj. idola colens int.

ндолослоужити -жѫ -жиши vb. idola colere int.

ндолослоужькьникъ m. εἰδωλολάτρης idolorum cultor men.-vuk prol.-mart. men.-leop.

ндолослоужькьница f. idola colens prol. men.-vuk.

ндолослоужькьнъ adj. idola colens krk.

ндолоткоръ m. εἰδωλολάτρης idolorum cultor vost.

ндолотрѣкьникъ m. εἰδωλολάτρης idolorum cultor 1. cor. 10. 7. - bulg. šiš. 77. 83. apost.-bulg. - nor.

ндолотрѣкьнъ adj. εἰδωλόθυτος idolis immolatus šiš. 81. -но εἰδωλολατρεία idolorum cultus šiš. 84.

ндолочьтьчьнъ adj. idola colens pat.-mih.

ндолъ m. εἴδωλον idolum sup. ἄγαλμα statua hes. -ломь слоужение εἰδωλολατρεία idolorum cultus š.-gl. 89. - нетесанъ par.

ндольница f. εἰδωλεῖον delubrum.

ндольскъ adj. εἰδωλικός idolorum cloz l. 609. apoc.-vost. - жрьць, трѣбиць -ско prol.-mih. -ско слоужение; -скыѥ цркы prol.-mart.

ндѣ v. иде.

нждѣ adv. ὅπου ubi greg.-naz. sup. 19. 23. 27. 37. 38. 43 etc. καίτοιγε šiš. 236. καίπερ quamvis šiš. 178. нждеже ὅκου ubi sup. 28. 34. 40. 45. 47. 108 etc. op. 2. 2. 31. 117. proph. нжде отъ кона сѧть chrabr. 90. нжде pro иже svjat.-vost. op. 2. 2. 434. нждеже лиѥ sup. 219. cf. идеже, нждѣ.

нждегъ m. combustio -гоу огньноугоулоу svjat.-mat. 7.

нждеже v. нжде.

нждекона ab initio колико некъзлагодатиѥ имлше родъ жидовьскъи - psal.-sanc xii. cf. -ни, нжде et конь.

нждекони ab initio psal.-anni 1585 - vost. cf. -на, нжде et конь.

нждеконьнъ adj. ἀρχαῖος antiquus -нааго отьчьства нскоуѥ op. 2. 2. 299. -нии chrabr. 90. cf. нжде.

нждежениѥ n. καῦσις crematio ant.

нждезати -заѭ -заѥши vb. exurere misc.

нждѣнъ adv. ὅπου ubi sup. 95. 20. cf. нжде, cui additum est нъ, quod habes in онъ.

нждѣнѫ v. изгнати.

нждѣти -дегѫ -дежеши vb. exurere sup. dial.-šaf. krnš. ἀποτηγανίζειν frigere op. 1. 93. нждегоу svjat.-mat 7. нждегохоу се nom.-barb. нждьгъше proph. нжьжеть svjat.-mat. 6.

нждивати -ваѭ -иваеши vb. consumere par. - богатьство mir.

нждивениѥ n. sumtus trigl.

нждивитель m. expendens trigl.

нждиковати -коуѭ -коуеши vb. consumere ненждиковоуѧ ἀδάπανος inconsumtus -коуоци пиры.

нждигати -гаѭ -гаеши vb. exurere per. 83. жьжаше и не -гаше greg.-naz. нжиг- chron.

нждиздати -здаѭ -здаеши vb. καταχαίειν comburere matth. 13. 40.

нждимати -маѭ -маеши vb. exprimere цѣдить же са и нжидмаеть сквозѣ землю io.-dam.

нждити -диѭ -диеши vb. δαπανᾶν impendere ostrom. šiš. 111. mat. 13. par. свое дьни - cyr. 2. жизнь свою - men.-mih. - весь своѥ дьни; злѣ нждихъ vost. 1. 472. лѣта своѥ нжиша bor. 5. nota нжчивши mat. 13.

нждитиѥ n. δαπάνη sumtus prol. dioptr. chrys.-lab. -тье dioptr.-vost.

нждѣжениѥ n. ἔκκαυσις adustio ex.

нждѣти -дѣмь -дѣмеши vb. exprimere нждѣмъши men.-mih. 293. гроздь нждѣмъши въ потирь men.-mih. cf. нжати.

нже v. и.

нжеши v. нждѣнти.

нжикати -каѭ -каеши vb. mandere изжикающе ex.

нжигати v. нждигати.

нжинъ m. hyginus glag.

нжити v. нждити.

нжица f. στήμων stamen мало -ицѣ изъ лъ и съткроуихъ прѣпоѥсание antch. op. 2. 2. 261. nomen ultimae alphabeti cyrillici litterae gramm. l. 4 - 6.

нжати. нжѫ, нжѥши vb. ἐκθλίβειν exprimere ижаъ трѣзнъ въ чашю gen. 40. 11. - vost exprimere ioann. cf. нждати.

нзадати v. изкдати.

нзка v. истъба

нзкаа f. λύτρωσις redemtio triod. men.-mih. dioptr. chrys.-lab. ἐξίλασμα placatio, redemtio ant. antch. къ -коу приносити chrys.-lab. приноси творьцоу -кѫ о съгрѣшенихъ dioptr. leop. -коу съткорикъ men.-put.

нзкавитель m. λυτρωτής redemtor sup. 183. 384. š.-gl. 66. hom.-mih. dial. antch. men.-mih. dioptr. chrys.-lab. proph λυτήριον solutio sup. 231. 21.

ИЗБАВИТЕЛЬНО adv. liberando glag.
ИЗБАВИТЕЛЬНЪ adj. liberans гр҃хомъ -.
ИЗБАВИТИ -БЛЮ -ВИШИ vb. ῥύεσθαι, ῥύειν liberare sup. 59. ostrom. ѣ -gl. 52. 64. ἐλευθεροῦν liberare; ἐξαιρεῖν eximere proph. гр҃хы своѥ мнослѣдьными -ви chrys.-lab. **КѢТО НЫ -КИТЬ СИЛЫ ЄГО** ephr. **-КИУЪ НОѪ ПОКОНИ** proph. - **ОТЪ РАБОТЫ** lur. – **ОТЬ БѢДЬ** typ.-chil. **-ВѢНЪ** part. bon.: babes etiam sup. 85. 109. 133. 134 165. 260 etc. - **Сѧ** ἀπαλλάττεσθαι liberari **НЕДОУГА** - **СЄ** prol.-mart. **ОТЬ ЗЛА -ВИШИ СЄ ІЄЮ** cyr. 2. **СКОЄ ЗЛАКАВЫ - КИМЬ СЄ** alex.-mih. 21. λυτροῦσθαι redimi sup. 366. ostrom. **-ВИЛШИ Сѧ**: male χλονεῖσθαι commoveri sup. 260. isbauviti fris. nsl posel izbaviti absolvere prip. 225. rum. **ИЗБѢЖЕСК.**
ИЗБАВЛЄНИТИ -ЛЮ -ЛЄШИ vb. ἐλευθεροῦν, ῥύεσθαι liberare ant. proph. int. isaak. men.-mih. krmč.-mih. adde sborn. **-ЛѢТИ** cloz I. 637. bon. **ВСѢХЪ БѢДЬ И ИСКОУСЬ** - hom.-mih. 172. **ТОЛИКА ЗЛА - СЕКЄ** leont. **-ВЛЮ-** sup. λυτροῦν redimere hom.-mih. - **Сѧ** λυτροῦσθαι redimi **-ВЛЮТИ Сѧ** sup. 354.
ИЗБАВЛЄНИЄ n. λύτρωσις, ἀπολύτρωσις redemtio šiš 228. cloz I. 859. š.-gl. 88. ostrom. **-ВЛЄН-** sup. 339. 369. 349. ἀπαλλαγή, liberatio sup. 178. λύτρον redemtionis preffum ostrom.: male χλῆσις vocatio sup. 256, 18. nota **ИЗ'ВАВЛЄНИЄ** sup. 349.
ИЗБАВЪ m. liberator antch.
ИЗБАВЬНИКЪ m. λυτρωτής, redemtor ant. antch. men.-mih.
ИЗБАВЬНЪ adj. liberatioms proph.
ИЗБАГРЯТИ -РЮ -РЄШИ vb. purpurare trigl.
ИЗБАДАТИ -ДАЮ -ДАЄШИ vb. ἐξορύττειν effodere chrys.-lab. - **ОЧИ** sup. 201.
ИЗБЕЗОУМИТИ Сѧ -МЛЮ Сѧ -МИШИ Сѧ vb. ὠραΐνεσθαι desipere krus. παραφρονεῖν amentem esse men.-vuk. prol.-mart. prol.-cip.
ИЗБЕЗОУМИЄ n παραφροσύνη amentia pat.-šaf. **КЪ -МІЮ ПРѢЛОЖИТИ СЄ** prol.-mart.
ИЗБЕЗОУМѢТИ Сѧ -МѢЮ Сѧ -МѢЄШИ Сѧ vb. desipere men.-leop.
ИЗБЄСѢДОВАТИ -ДОУЮ -ДОУЄШИ vb. ἐκλέγειν eloqui men.-vuk. ἐκφθέγγεσθαι eloqui io.-clim. adde bus. 270. nota φιλοσοφεῖν philosophari men.-vuk.
ИЗБИВАТИ -БЬЮ -БИЄШИ vb. ἀποκτείνειν, φονεύειν occidere ant. sup. 288. pent.-mih. prol.-mih. ant. **ИЗБИТИ** trigl.
ИЗБИРАНИЄ n. electio par. mir.
ИЗБИРАТЕЛЬ m. elector trigl.
ИЗБИРАТИ -РАЮ -РАЄШИ vb. ἐκλέγειν, ἐκλέγεσθαι eligere ostrom. men.-mih. cyr. 1: male -**РАЮЩЄ КРАЙ** πιτα-λεγόμενοι (τὴν χρήτην) iuxta navigantes šiš. 42.
ИЗБИТИ -БІЮ ЖИЄШИ vb. ἀποκτείνειν, φονεύειν occidere ostrom. pent.-mih. meth. 2. sup. 145. 296. ἀναιρεῖν occidere ostrom. **-ВИ ГРАДОМЬ КИНА ИУЪ** mat. 27. ἐκκόπτειν excidere - **ЗОУБЬ** pent.-mih. **КАСЬ ИЗБИЄТЬ ГОСПОДЬ** cyr. 13. - **МАСЛА КЪ СѢМЕНИ ЛЬНИНѢМЬ** vita-theod. **ИЗБИТЄ** pent.-mih. rum. **ИЗБЄСК** pulso.
ИЗБИЄНИЄ n. φόνος caedes men.-mih. - **ГРАДА** χάλαζα grando greg.-naz. bibl.-listy I. 87.
ИЗБЛИЗЬ adv. ἐκ τοῦ σύνεγγυς e propinquo hes. **-ЗОУ** trigl. cf. **БЛИЗЬ.**
ИЗБЛИСТАТИ -СТАЮ СТАЄШИ vb. effulgere alex.
ИЗБЛЮВАНИЄ n. vomitus **-БЛЄК-** trigl.
ИЗБЛЬВАТИ -БЛЮ -БЛЮЄШИ et **-БЛЮЮ -БЛЮЮЩИ** vb. ἐξεμεῖν evomere sup. 369. pat. misc. ἐχεῖν effundere - **ИДЬ СКОЙ** men.-vuk. adde dioptr.-lab. clim. nota **ИЗБЛЄВЬ** cyr. 16. 24.
ИЗБЛЄВТИ v. **ИЗБЛЬВАТИ.**
ИЗБЛЮВАТИ -БЛЮЮ -БЛЮЮЩИ vb. ἐμεῖν, ἐξεμεῖν evomere ant. prol. hom -mih. krmč.-mih. men.-mih. pyrg. prol.-mih. nom.-mik. lit.-mih. ἐκβράζειν eiicere men.-vuk. prol.-cip.
ИЗБОДЄНИЄ n. effossio.
ИЗБОЙ m. ἀναίρεσις elevatio - **ЧЕЛЮСТНЫЙ** olim iudic. 15. 17.
ИЗБОЙНА f. excretum - **КОНОПЛИНАЯ,** - **ОРѢХОВАЯ** trigl.
ИЗБОЛѢТИ -ЛЮ -ЛѢШИ vb. μαλακίζεσθαι debilem fieri proph. zak -serb. **БѢ -ЛѢЛЪ КЕЛЬМИ** pat.-peč. cf. **ВЪЗБ-.**
ИЗБОРНИКЪ adj. προαιρετικός voluntate praeditus io.-dam.
ИЗБОРЪ m. ἐκλογή electio op. 2. 2. 293. αἵρεσις voluntas op. 2. 2. 306. **ДОБРЫЙ** - ἀρετή virtus op. 2. 2. 302. **ДОБРЫМЬ -РОМЬ** io.-dam. - vost. I. 207. τὰ ἐκλεκτά les electae iez. 19. 12.
ИЗБОРЬНИКЪ m. πρόκριτος delectus hom.-mih. svjat.-op. 2. 2. 367. 390. titulus libri, lat. collectio. collectura sborn.
ИЗБОРЬНЪ adj. ἐκλεκτός electus op. I. 25. pent.-mih. iudic. 20. 16. ier. 25. 34. - vost. **МИРО -НО** hom.-mih. **-НИ СТРАСТОТРЬПЦИ** hom.-mih. electionis sup. 416.
ИЗБОСТИ -БОДЖ -БОДШИ vb. ἐξορύττειν effodere **ОЧИ** - prol.-vuk. men.-vuk. prol.-mart. prol.-mih. proph. - **МЕДВѢДИЦОУ** men.-mih.
ИЗБРАНИКЪ m. ἐκλεκτός electus bon. ant

prol.-cip: men.-mih. ephr. prol.-mart. men.-vuk. chron.

изьранинѣ n. ἐκλογή electio ioann. **-ѣьр-** sup. 256. 16.

изьрати -ѣрѫ -ѣрѣши vb. ἐκλέγεσθαι eligere šiš. 1. sup. 305. 409. op. 2 2. 240. mat. 28. sim. I. 6. pat. **-ѣрѧ сѣкѫ** cyr. 2. **-ѣьр-** sup. 188. 303. 305. ostrom. svjat.-op. 2. 2. 379. mat. 14. **-ѣър-** antch. sup. 49. 188. 210. **изьранъ** δόκιμος probatus sup. 305. **изнѣ -** georg.: male συλλέγειν colligere.

изьрати сѧ -ѣорѫ сѧ -ѣорѣши сѧ vb. liberari **къпадъи къ рьвьникъ оузъкъ нѣ оудобь изьоретъ сѧ** lavr.-op. 31. vost.

изьрѣсъкати -соуѭ -соуѣши vb. ἀποψήχειν abstergere **гоуѭю - вредьі** margar.

изьрѣменити -ѭ -ѣши vb. exonerare trigl. alex.

изъоуткъ adj. levis, vacuus alex. **-ии плоди** pat. 289.

изъоуткиие n. κουφότης levitas **въсякоіа зъли - greg.-naz.-vost.** 1. 354.

изъоуѣти -ѭ -ѣши vb. debilem fieri **къ немощи -ѣѣть** vost.

изъкъвати -ваѭ -ваѣши vb. ἀπαλλάττεσθαι liberari sup. 296. περισσεύειν superesse **šiš.** 95. ostrom. πλεονάζειν abundare **kruš. да вы -ваѣть** cyr. 22. **ѥсѣмь хлѣба изъиваѣть** š.-gl. 87.

изъѣти -ѣжѫ -ѣждѣши vb. ἀπαλλάττεσθαι liberari ant. sup. 66. 177. λύειν εὑρίσκειν sup. 71. adde 15. 36. 267. 413. 450. antch. - **недоуга** prol.-mih. - **ѣчнаго огня** cyr. 17. - **ѣѣдъі** greg.-naz. - **грѣха** krmč.-mih. **деветь грѣхъ изъоудѣть** cyr. 20. - **ѣѣсовъ** tur. cf. svjat.-vost. 2. 36. **ада не изъоуѣѣши** bor. 83. περισσεύειν superesse sup. 273. ostrom. krmč.-mih. 127. **ѥже -кнси** šaf.-gl. 86. ὑστερεῖσθαι destitui **изъоудѣть намь** ὑστερούμεθα **изъоудоущаго** ἀνασωζόμενος ioēl 2. 3. - vost. **изъоудоучи сѧ** op. 1. 56. šiš. 211. serb. zbiti parere.

изъѣтие n. ἔκβασις exitus **-тъі** sup. 412. 10. ἀπαλλαγή liberatio proph. mir. evasio trigl.

изъытъковати -коуѭ -коуѣши vb. περισσεύειν superesse ant. antch.

изъытъкъ m. περισσεία, περίσσευμα reliquiae **šiš.** 54. 186. **-къ оукроухъ** τὰ περισσεύσαντα κλάσματα ostrom. **потекоше водьі до -ка** men.-mih. **до -ка** abunde tur. **подасть намъ вина до -ка** vitatheod. reliquiae sup. 321. - **прькъіи** παραλιπομένα svjat.-op. 2. 2. 402. **-токъ** bus. 388.

изъытъчьнъ adj. superfluus kruš.

изъытъчьствити -влѭ -вѣши vb. περισσεύειν superesse ant.-hom. **изъѣ- šiš.** 100. 121. 154.

изъытъчьствиие n. περισσεία reliquiae, abundantia **изъѣ- šiš.** 105.

изъытъчьство n. περισσεία abundantia dial. pent.-mih. kruš.

изъытъчьствовати -воуѭ -воуѣши vb. περισσεύειν superesse dial. kruš. ant. **изъѣ- šiš.** 69. 105. 124. 133. **изъ- ѣ.-gl.** 77. - **хлѣбомь** chrys.-lab.

изѣьрати v. **изьрати.**

изъѣгати -гаѭ -гаѣши vb. ἐκφεύγειν effugere int domet. **сѫѣха -** sabb. 5.

изъѣгнѫти -нѫ -нѣши vb. ἐκφεύγειν effugere **ѣ.-gl.** 80. sup. 57. - **вѣсовъ** tur. - **пакости** man. - **работы** krmč.-mih. 214. - **человѣчьскыіе славы** leont. - **проклѧтвы** krmč.-mih. - **узвьнь ложьниіе** misc.-serb. - **гь** aor. šiš. 137. διέφυγον eloz I. 314. - **жѕ** sup. 16. 270. **-гаи** sup. 16: nota **изъѣгѫ** effugiam par. 190.

изъѣгъ m. διεκβολή exitus abd. 1. 14. - vost.

изъѣжати -жѫ -жѣши vb. ἐκφεύγειν effugere sup. 5. isaak. - **своего мѣста** hom.-mih. - **сѫда божиа** šiš. 48. - **мира** sabb. 6. - **вѣды** io.-sin. **слово -жить отъ слоухъ** krmč.-mih. 190.

изъѣжьнъ adj. qui vitari potest **нѣ оудобь -на пакость** chrys.-lab.

изъѣзати -заѭ -заѣши vb. effugere dioptr pat.

изъѫдѫ v. **изъыти.**

изъядити -ждѫ -дѣши vb. eximere nom.-mik. 87. nom.-barb. - **чрѣва** prol.-vuk. - **црѣва** misc.-serb. - **книгы** gram. 214. mon.-serb. 314. 365.

изъяліти -лѭ -лѣши vb. ἐκχεῖν effundere sup. 86. 141. **чрѣва намь -лѣше** prol.-mih.- **сѧ** excidere prol.-vuk. **чрѣва -лила сѧ вьнь** ibid.

изъяиие v. **изъяиие.**

изъярити -рѭ -рѣши vb. excoquere triod.

изъярити сѧ -рѭ сѧ -рѣши сѧ vb. excoqui **варомь -рѭть сѧ** par. lxii.

изъярѣиие n. coctio **-рѣи-** ioann.

изъяиие n. γλύμμα opus caelatum proph. **изъяиіами** ok. 61. **изъяиіемь назиаменано** men.-mih.

изъяитель m. χαράκτης sculpens men.-vuk. prol.-cip. - **златицамь** men.-vuk.

изъяти -ѧѭ -ѧѣши vb. γλύφειν sculpere barl. sup. 132. chrys.-lab. men.-mih. proph. **камень -** krmč.-mih. **капліі часто капліюіи изъяѣть камінь** ichn.

- рѣкше ИЗДѢЛАТИ krmč.-mih. -ЦНО СРѢКРО men.-mih. -ЦНА ДѢВИСА prol.-mart. -ЦНОЕ ГЛЮПТОУ res sculpta pent.-mih. vost. I. 333. ξόανον statua krmč.-mih. - Сѧ διαγλύφεσθαι sculpi zlatostr.

ИЗВЕДЕНИЕ n. ἔκβασις exitus ant. hom.-mih.

ИЗВЕСТИ -ВЕДѫ -ВЕДЕШИ vb. ἐξάγειν educere sup. ostrom. ant. bell.-troj. greg.-lab. sim. I. 7. - ѣЗЪНѢ ГРАДА deut. 17. 5. ἐκβάλλειν eiicere sup. 307. šiš. 189. - ЗЛАА mat. 49. ЛЦІЕ -ДѢШИ МЬ SI propalaveris me leont. - ПОСЛОУХЫ men.-mih. - ИНОПЛЕМЕНЬНИКЫ sim. I. 19. - НА ПАСТВОУ prol.-mih. НА ДИШКОНЬСКЪЙ САНЪ - vita-theod. ἐκφέρειν efferre sup. 356. ἄγειν ducere ostrom. ἀνάγειν educere sup. 349. - СѧС: ОТЬ НАШИХЪ Сѧ КНИГЪ ИЗВЕЛА СЛОВѢНЬСКАА КНИГА nom.-bulg. -ВЕСЕ 3 pl. aor šaf.-gl. 79.

ИЗВЕСТИ -ВѢЖ -ВѢЖИШ vb. ἐξάγειν evehere dial. κατάγειν deducere ostrom.

ИЗВЕСТЬНИКЪ m. οἰκοδόμος coementarius teste dobr. 315. olim. 2 paral. 34. 11.

ИЗВЕТЪШАЛЪ adj. παλαιός vetus prol.

ИЗВЕТЪШАТИ -ШАЮ -ШАЕШИ vb. παλαιοῦσθαι inveterascere ant. vost. 2. 19. КВАСЪ -ВЪШИЙ antch.

ИЗВИКАТИ -ВАЮ -ВАЕШИ vb. ἐκπιέζειν exprimere ant. - ВЛАСЫ krmč.-mih. 260. evolvere trigl. - СѧС clim. 308.

ИЗВИЛИЕ n. τὸ περισσόν abundantia eccles. 12. 2. - vost. pro aliorum codd. ИЗОБИЛИЕ. quod ex ОБВИЛИЕ natum videtur.

ИЗВИНИТИ Сѧ -НЮ Сѧ -НИЕШИ Сѧ vb. se excusare par.

ИЗВИНЬЕНИЕ n. excusatio par per. cf. ИЗКѢТЪ.

ИЗВИНЯТИ -НЯ -НЕШИ vb. ἀθῳοῦν innoxium declarare ant. - Сѧ ἀθῳοῦσθαι innoxium declarari prov. 6. 60. - parem. ἐξαιρεῖσθαι eximi eccles. 7. 27. - vost.

ИЗВИНЯТИ Сѧ -НЯ Сѧ -НЕШИ Сѧ vb. exui - ИЗЪ КОТИГЫ nom.-bulg.

ИЗВИРАТИ -РАЮ -РАЕШИ vb. βλύζειν scaturire barl. dial. pat. georg. misc.

ИЗВИРАТИ Сѧ -РАЮ Сѧ -РАЕШИ Сѧ vb. egredi. ni fallimur ЗМИИ ОГНЕМЬ ДѢЮЩОУЦІА И ПРО · РАЮЩІА Сѧ barl.-vost. cf. russ. извиваться convolvi.

ИЗВИСТЬ f. ἄσβεστος calx viva ВЪ - ВЪКЪРЬЖЕНЬ БЫСТЬ prol.-vuk. ЗАМАЗАНЬ БЫСТЬ ИЗВЕСТЬЮ ibid. vost. chron. cf. ИЗВЕСТЬНИКЪ.

ИЗВИСТЬНЪ adj. ἀσβέστου calcis vivae нєцн -НЫЄ prol.-mih. vost.

ИЗВИТИ -ВИЮ -ВИЕШИ vb. ἐξαρθροῦν luxare ОУДЕСА -ВИТА men.-vuk. - КОЛѢНО prol.-lab. ЧРѢКО ОБЫЧЄ -КИТЄЄ men.-mih. 354. О НОГОУ -ВИТА АКЫ ОУЖИ bor. 82. -ВИТЫ РѢЧИ dioptr.-leop. serb. ovih riječi izvitje živ. 131. ἐκπιέζειν exprimere - РОУНО pent.-mih. kruš. ἐκκλᾶν effringere - ОТЬ КРИЛОУ pent.-mih. - Сѧ λήγειν cessare ЗЛОКНЫХЪ ИЗВИИ Сѧ δάκνεσθαι morderi o cems ИЗВИЮТЬ Сѧ io.-clim. male ἐξαρτᾶν annectere men.-vuk.

ИЗВИТИЙСТВОВАТИ -ВОУЮ -ВОУЕШИ vb pulchre loqui acad.

ИЗВИТИЕ n. flexus misc. ars ziz. men.-mih. 351. περίοδος circuitus - СЛОВЕСЬ facundia trigl zlatostr. azbuk.

ИЗВИТИЕ n. fructus ДРѢКНО КРАСНО ИЗВИТИЕМЬ nom.-bulg.

ИЗВИХАТИ -ХАЮ -ХАЕШИ vb. luxare trigl.

ИЗВЛАЧИТИ -ЧЮ -ЧИШИ vb. ἕκσπᾶν extrahere men.-vuk. krmč.-mih. sup. 198. - РЫБЫ men.-mih. -ЧАШИ hom.-mik.

ИЗВЛѢЧИТИ -ВЛѢКЪ -ВЛѢЧЕШИ vb. ἐξελκύειν extrahere ant. ἐκβάλλειν eiicere ostrom. ἑλκύειν trahere ostrom. ἀναβιβάζειν evehere ostrom. ἕκσπᾶν extrahere: habes sup. 59. 125. 419. 420. - НА СОУХО prol.-mart. - ЇМЬЧЬ pent.-mih. - НОЖЬ par. -ВЛѢЧЕ ИЗЪ ГЛОУБИНЫ НЕКѢРЬСТВІА ЄЗЫКЪ СКОЙ sim. I. 25. СЛОВОМЬ ШИИ ЄГО -ВЛѢЧЕНѢ men. vuk -ВОЛЧИНЪ bor. 82. -ВЛѢЧЕША bon. glag. ἄγειν ducere ИЗВЛЕЧЕШИ mat. 55. - Сѧ hom.-mih. - ИЗЪ РИЗЫ tur.

ИЗВОДИТЕЛЬНЪ adj. educens ОТЬ РАЗОУМА -ЛНЫМИ nom.-mik. 43.

ИЗВОДИТИ -ЖДѫ -ДИШИ vb. ἐξάγειν educere men.-vuk. hom.-mih. ἕκσπᾶν extrahere sup. 254. ἄγειν agere ostrom. διεξάγειν traducere - ЧЮДОДѢЛИЯ men.-vuk. ОУМОМЬ ЮНИНЪ - СЄ sabb. 17.

ИЗВОДЪ m. origo glag. archetypon pent.-mih. prol.-lab. op. 2. 1. 37 ОТЬ -ДА ГРЪЧЬСКАГО ор. 2. 1. 55. ἀντίγραφον exemplar georg διώρυξ canalis НА -ДѢХЪ КОДНЫХЪ ier. 31. 9. - vost. mon.-serb. 489. 53. 156.

ИЗВОДЬСТВО n. ἔκβασις exitus 1. cor. 10. 13. šiš. 84. chrys.-lab. mat. 21. ПОГОУБЛЬШЕ -ВА НАДЕЖДОУ chrys.-lab.

ИЗВОЖДЕНИЕ n. eductio steph.

ИЗВОЗЬНИКЪ m. auriga men.-leop. trigl.

ИЗВОЛИТЕЛЬ m. ζηλωτής qui vult. aemulator greg.-naz.

ИЗВОЛИТИ -ЛЮ -ЛИШИ vb. 1) αἱρεῖσθαι optare šiš. 184. krmč.-mih. chrys.-lab. αἱρετίζειν deligere ostrom. εὐδοκεῖν complacere sup. 366. hom.-mih. - ТАКОВОМОУ ЖИТИЮ prol.-mart. veile sup. 359. НЕ -ЛИ ЛЮБИТИ noli diligere sup. 52. 2) προκρι-

ѵеіѵ praeferre ant. eligere op. 2. 2. 142. 240. izvuoleni fris. καταξιοῦν dignum iudicare sup. 354. 3) – сѧ δοκεῖν videri georg.-naz. -ли сѧ и мънѣ ostrom. –ли сѧ скѣтомоу sabb. 126. prol.-mart. -ли се цароу prol.–cip. –ли се немоу sim. II. 1. -ли се господеви sim. I. 12. изъ- sup. 48. nsl. izvoliti; na izvolo dati optionem dare lex. cf. -лѣти.

изволь m. voluntas alex., ubi sine indicatione generis.

изволѣнъ adj. προχειτος qui praefertur ant.

изволѣти -лѣѭ -лѣѥши vb. αἱρετίζειν deligere -лѣть num. 14. 8. εὐδοκεῖν probare -лѣ kruš. -лѣ кралевьство ми mon.-serb. 210. cf. -лити, quod praestat.

изволити -лѭ -лѥши vb. βούλεσθαι velle isaak. chrys.–lab. nom.-mik. 27.

изволѣникъ m. electus -лѣн- šaf.-frag. 31. glag. izvvolenicom fris.

изволѣние n. προαίρεσις voluntas sup. 274. svjat.-mat. 6. ant. ἀρετή virtus op. 2. 2. 428. **добро** - ἀρετή virtus hom.-mih. 104. op. 2. 2. 302. **доброе** - op. 2. 2. 114. γνώμη propositum sup. 376. 405.

изворъ m. fons misc. 83. **кроущие воды** - greg.-naz.-saec. xv. mon.-serb. 184. ok. 24. bulg. serb. izvor. rum. **изкор**.

изволѣвати -кою -коюѥши vb. liberare - **плѣнникъ** tur. int.

изкрагъ m. ἔκτρωμα quod eiicitur ant. **изкъ-** šiš. 104. per. 107. - **женский** per. 51. **изворогъ** hes. per. 107. cf. **изврѣгъ**.

извратъ m. τροπή conversio io.–dam.

извратьнъ adj. τρεπτός conversus io.–dam. qui everti potest trigl. **измѣнини и -нн** op. 2. 2. 59.

извращевание n. sanatio: male -**кана** sup. 441. 23.

изкращевати -чоую -чоуѥши vb. ἰᾶσθαι mederi sup. 438. hom.–mih. men.–mih. pent.–mih. pan. – **се** chrys.–lab.

извращение n. sanatio men.–mih.

изкращтевати -штоую -штоуѥши vb. evertere -**кань** op. 2. 2. 59. cf. -**кратьнъ**.

изкрѣгати -гаю -гаѥши vb. eiicere int.

изкрѣгнѫти -нѫ -неши vb. ἀπορρηγνύναι erumpere, recte eiicere men.–vuk. **доушоу скою** – prol.–mart. – **изъ монастыря** sbor. kir. 12.– **младеньць** chrys.–lab.

изкрѣгъ m. ἔκτρωμα quod eiicitur, eiectio 1. cor. 15. 8. - vost. chrys.–lab. hom.–mih. гнсю - dioptr.–leop. – **женьскъ** nom.–bulg. **изкргъ** ziz. ber.: male **кыкргъз** num. 12. 12. - saec. xvi. cf. **изврагъ**.

изкрѣжение n. ἐκβολή eiectio ioann. krmč.–mih. mon.–serb. 74.

изкрѣзати -заю -заѥши vb. eiicere nom.–mih.

изкрѣстьнъ adj. πολυθρύλητος omnium sermone tritus, recte eximius men.–vuk.

изкрѣтати - таю -таѥши vb. effodere **изкер-** очи men.–leop.

изкрѣтѣние n. effossio - **очию** men.–mih.

изкрѣтѣти -штѫ -тиши vb. ἐξορύττειν effodere men.–vuk. man. ant. antch. georg. **очи, очеса** - prol.–cip. prol.–mih. šiš. 119. ichn. **очима -кратѣнь** ant. **очи -тѣнѣ** men.–mih. –**тать** ѥ **крани** antch.

изкрѣшити -шѫ -шиши vb. perficere – **колю** mon.–serb.

изврѣние n. ebullitio trigl.

изврѣшти -крѣгѫ -кржеши vb. ἐκριπτειν eiicere sup. 298. adde sup. 118. hom.–mih. chrys.–lab. ἐκβάλλειν eiicere dial. prol. ἀπορρηγνύναι erumpere – **доушоу** men.–vuk. – **отрочѥ** mon.–mik. 9. βάλλειν iacere ostrom. καθαιρεῖν evertere krmč.–mih. – сѧ βάλλεσθαι iaci ostrom. –**кржеть се сама** zak.–serb.: male **окой очи изкрьгоше** prol.–mih.

изкрѣшти -кръжѫ -кръшеши vb. ἀλοᾶν triturare op. 1. 90. –**крышеши горы** esai. 41. 15. – proph. mat. 47. **крьхоуть** mon.–serb.–сѧ τρίβεσθαι teri-**перхоуть** сѧ vost.

изкрѣсити -крѣсѭ -крѣѥши vb. ebullire trigl.

изкѫноу v. **изкѫнъ**.

изкѫнъ adv. praep. extra – **стоити** prol.–mart. **изкѫноу** sborn. **изньноу** hom.–mih. mon.–serb. 74. 289. **изкѫнь рьки** chrys.–lab. cf. **кѫнъ**.

изкѫснѫтрити -рѭ -рили vb. eviscerare alex.

изкѫпрашание n. interrogatio **изкѫ-** ex.–op. 2. 1. 20. cf. **изоуп-**.

изкѫпрашати -шаю -шаѥши vb. ἀναχρίνειν interrogare **изкъ-** vost. **изъоуп-** io.–clim. dan. 13. 48. – vost. - сѧ λογοθετεῖν rationes reposcere **изоуп-** io.–clim. hom.–mih. 26.

изкѫкнокение n. ediscere.

изкѫкнѫти -нѫ -нули vb. ediscere sup. 262. prol. ἐκπαιδεύεσθαι edoceri men.–mih. **художьство** - men.–vuk. -**кнѫше** vita-theod.

изкѫдѫти -кѫмь -кѣси vb. ἐξερευνᾶν perscrutari – **рѣчи** men.–vuk. – **писанья** prol.–mart. παιδεύεσθαι doceri men.–vuk. -**джитей** cloz I. 76.

изкѣрити –рю -рили vb. πιστοῦσθαι confirmare - **кого** men.–vuk.

изкѣси m. pl. statera krmč.–mih. 248. sbor.–kir. 53. tur.

ИЗВѢСТОВАНИЕ n. βεβαίωσις confirmatio.
ИЗВѢСТОВАТИ -ВОУІѫ -ОУІЄШИ vb. βεβαιοῦν affirmare ant. leont. chrys.-lab. men.-vuk. pent.-mih. kruš. - **КОГО** sabb. 211. - **Сѧ** men.-vuk.
ИЗВѢСТИТИ -ІШТѫ -СТИШИ vb. πληροφορεῖν certiorem, securum reddere ant. sup. 177, 214. 215. 220. polliceri sup. 210. probare 129. **ДА ПЕТРОУ -СТИТЬ** hom.-mih. - **Сѧ** βεβαιοῦσθαι confirmari šiš. 74. - **СИ** πληροφορεῖσθαι certiorem fieri hom.-mih.
ИЗВѢСТИЄ n. πληροφορία, βέβαια, βεβαίωσις certitudo pat. men.-vuk. prol.-mart. prol.-cip. - **СТИ** bon.
ИЗВѢСТО adv. βεβαίως certo sup. 19. 193. 384. man. greg.-lab. hom.-mih.
ИЗВѢСТОВАНИЄ n. πληροφορία certitudo ant.
ИЗВѢСТОВАТИ -СТОУІѫ -СТОУІЄШИ vb. βεβαιοῦν affirmare prol.-cip. sup. 208. men.-vuk hom.-mih. krmč.-mih. πληροφορεῖν certiorem facere ant. **-ВАНЬ** ἀποδεδειγμένος certus šiš. 4.
ИЗВѢСТЪ adj. βέβαιος firmus sup. 231. hom.-mih. ephr.-vost. **-СТО ОУПОВАНИЄ** men.-saec. xi.: adde **НЕ ЛЪЖЬІ НЕВѢРЬНО, НЪ ЛЪЖЬІ -СТО** shorn. notus leont. sup. 176: adde 154. **-СТО СЛОВО** πληροφορία notitia certa sup. 174. **ЯКО -СТО МИ ГЛАГОЛЮ ТИ** sabb. 35. ἀκριβής certus ant. πιστός fidus dan. 6. 4. - vost. esai. 8. 2. - vost. **-СТО МИ ІЕСТЬ** πεπεισμαι persuasum habeo šiš. 169. 247. **-СТО ТВОРИТИ** πληροφορεῖν hom.-mih. nsl. zvêst: na zvêste roke dano fidei commissum lex.
ИЗВѢСТЬ adj. indecl. certus - **ТВОРИТИ** hom.-mih. 192. - **ТВОРИТИ СЛОВЕСА ДѢЛЫ; НЕ БОУДЕТЬ ТИ - ЖИТИЄ ТВОЄ** οὐ πιστεύσεις τῇ ζωῇ σου deut. 29. 66. - pent.-mih. kruš. adv. certo isaak.
ИЗВѢСТЬ f. certitudo, uti videtur **ПО -СТИ** γνησίως legitime sup. 61. 14.
ИЗВѢСТЬНИКЪ m. qui confirmat **ПОМОЩНИЦИ, -СТИНЦИ И ПОБОРНИЦИ** krmč.-mih. 365.
ИЗВѢСТЬНО adv. ἀκριβῶς certo ostrom.
ИЗВѢСТЬНЪ adj. ἀκριβής certus; βέβαιος certus cloz I. 693. šiš. 254. chrys.-lab. adde sup. 154. ἀσφαλής securus šiš. 139. πεπληροφορημένος certus ostrom. σαφής certus man. **-СТЬНЪ** cloz I. 73. II. 15.
ИЗВѢСТЬНѢ adv. certo sup. 195. **-НѢЄ** certius sup. 160. diligentius sup. 137.
ИЗВѢСТЬСТВО n. confirmatio **-КѢСТВО**.
ИЗВѢСТЬСТВОВАТИ -ВОУІѫ -ОУІЄШИ vb. διαβεβαιοῦσθαι certiorem reddere krmč.-mih. 125. 396. cf. **ИЗВѢСТѢ-**.
ИЗВѢТИЄ n. excusatio - **КОЄ ИМѢЛЬ БИМЬ О ТАКОВЫХЪ**; sabb. 14.
ИЗВѢТОВАТИ Сѧ -ТОУІѫ Сѧ -ТОУІЄШИ Сѧ vb. προφασίζεσθαι se excusare hom.-mih.
ИЗВѢТРѢЛЪ adj. exoletus trigl.
ИЗВѢТЪ m. πρόφασις excusatio sup. 314. greg.-lab. marc. 12. 40. - saec. xii. - vost. **-ТОМЬ БЛАГОГОВѢЙНЫ** krmč.-mih. - **ТВОРИТИ** par. men.-mih. - **ПОЛОЖИТИ** per. 61. **КЄЗЪ ВСЯКОГО -ТА** ἐξ ἅπαντος krmč.-mih. ἀφορμὴ occasio sup. 223. causa sup. 450. **КЄЗЪ -ТА** ἀναντίρρητος quem contra dici nequit proph. croat. izvit luč.
ИЗВѢТЬНИЦА f. quae excusat ioann.-sin.
ИЗВѢТЬНЪ adj. excusabilis, uti videtur **НИ ДАРИ МОИ ИЗВѢТЬНИ ИИ РѢЧИ МОЄ** misc.-serb.
ИЗВѢШАТИ -ШАЮ -ШАЄШИ vb. suspendere **ТРОУПЫ ПО ДЕРЕВЮ** - chron. 1. 206. 32.
ИЗВѢШТАКАТЕЛЬНЪ adj. stabiliens.
ИЗВѢШТАВАТИ -ВАЮ -ВАЄШИ vb. συνιστάναι stabilire prol.-mart. io.-sin. **-ВАЄМОЄ СЛОВО** sborn.
ИЗВѢШТАНИЄ n. certitudo, uti videtur hom.-mih. **СЪ -НИИМЪ** certo sup. 219.
ИЗВѢЩТАТИ -ШТАЮ -ШТАЄШИ vb. λέγειν dicere sup. 287. 304. ἐκλέγειν narrare sup. 297. effari sup. 44. eloqui sup. 292. **АЩЕ И ЧТО ЛЮБО ТОГДА -ЩАЄШИ КЕЙ** sborn. διαγγέλλειν nunciare ant. φθέγγεσθαι, φράζειν loqui hom.-mih. **ИЗВѢЩІ-** hom.-mih. **ИЗ'ѢКШІ-** sup. 292.
ИЗВѢЩТАТИ -ШТАЮ -ШТАЄШИ vb. βεβαιοῦν confirmare - **Сѧ** βεβαιοῦσθαι stabiliri sup. 339. cloz I. 839.
ИЗВѢЩТЕНИЄ n. τεκμήριον argumentum sup. 335. hom.-mih. - **БЛАГОВѢСТИЯ** svjat. διάγγελμα nuncium dial.
ИЗВѢЩТИ -ВѢЩЮ -ВѢЩЕШИ vb. λιχμᾶν evannare proph. dispergere **-ВѢСТЬ ВЬСА ЦАРЬСТВИЯ** cyr. 13. 21. **-ВѢЮ ОТЬ ДОУХА** mon.-serb. 71. - **Сѧ: КОГАТЬСТВО НЕПРАВЬДЬНѢ СЪКИРАЄМО ИЗВѢСТЬ Сѧ** svjat.
ИЗВѧЗАТИ v. **СЪВѧЗАТИ**.
ИЗГАГАТ f. πῦρωσις στομάχου cholera siccata trigl.
ИЗГАЗИТИ -ЖЮ -ЗИШИ vb. διαφθείρειν perdere psalt.-theod.
ИЗГАНЯТИ -НЮ -НЬЮ ШИ vb. expellere chrys.-lab. io.-sin. duš. clim. - **ВЪНѢ** op 2. 2. 430. **ИЗГОН-** iut.
ИЗГАРАТИ -РАЮ -РАЄШИ vb. καταλαίεσθαι exuri pent.-mih. kruš. alex.-mih. 44. exardescere pat.
ИЗГАШАТИ -ШАЮ -ШАЄШИ vb. exstinguere - **ГРѢХЫ** hom.-mih.
ИЗГВОЗДИТИ -ЖДЮ -ЗДИШИ vb. clavis configere triod. recte **СЪГ-**.

изглавиє n. pulvinar pat 33. 157. e contextu cf. **съизглавиє**, quod praestat.

изглаголаниє n. elocutio glag.

изглаголати -лѧ -лю̀ѥши vb. ἐκλαλεῖν eloqui ant. sup. cloz I. 480. 485. II. 32. sup. 6. 149. mon.-serb. 444. **изъг- тайны** sim. I. 25.

изглагольствовати -воую -воую̀ѥши vb. eloqui.

изгладити -ждѫ -диши vb. delere **тѣло -ждѥно** sup. 108.

изглаждати -ждаю -ждаѥши vb. laevigare ioann.

изглажданиє n. laevigatio.

изгласити -шѫ -сиши vb. exclamare int. chron. I. 49.

изглашати -шаю -шаѥши vb. exclamare pan. trigl.

изглодати -даю -даѥши vb. exedere trigl.

изглъбнѫти -нѫ -нѫши vb. defigi **магыцѣ соущи жидцѣ слъзѣ сѣдѧщоу животоу на нмъ изглъбши състыдоша сѧ ех.**

изгнаниє n ἐκβάσις expulsio pat. prol. misc. **того ѧз изъг- сътворни** sim. I. 8.

изгнати. ижденѫ, ижденши vb. ἐκβάλλειν eiicere cloz II. 132. sup. 275. διώκειν pellere cloz II. 49. sup. 343. ostrom. καταφθάνειν opprimere **телина -** mon. vuk. ἐξορίζειν expellere sup. 348. **- сѧ мѣста** alex.-mih. **- сѣ стола** mon.-mih. **- сѣ прѣстола** prol.-mart. **- изъ града** lor. 14. **-гна сѧ сана** bon.: adde sup. 7.32.82.148. 149. 159. 177. 328. 343. 348. 400. 448. **изгънѫ-** ostrom. cloz II. 49. 131 svjat.-op. 2. 2. 401. **ижденѫ** cloz I. 469. š.-gl. 82. bor. 14. krmč.-mih. sup. 27. 130 131. 275 **ижчиноу** mat. 13. op. i. 214. ev.-saec. xiii.

изгнисти -гнетѫ -гнести vb. κατεῖν calcare pent.-mih. kruš. **вино** proph. πιέζειν premere **- масличиѥ** mih. 6 15. **-** vost. **вино изгнѣтено** prol. mih. **гроздь изгнѣтѣ** hom.-mih. 159. συνθλίβειν comprimere dial.

изгнивати -ваю -ваѥши vb. putrescere nom.-lab. pat. kruš.

изгнилъ adj. putris ant. pat.-mih. ephr. alex.

изгнилъство n. σαπρία putredo ioël 2. 20 - patem.

изгнитати v. **изгнѣтати.**

изгнити -гнію -гнїѥши vb. σήπεσθαι putrescere ant. antch. diopir misc. **изгньіšіš.** 192.

изгнитиє n. putredo proph.

изгноити -гною -гноишн vb. putrescere facere men.-mih.

изгнѣтати -таю -таѥши vb. exprimere trigl. **изгнит-** dial.

изгой m. proprie exlex cf. aud. fridhlos Dahlmann, Gesch. von Dänemark 2. 232 - 234. útlagr, útlaegr, fredlös P. A. Munch. Det norske folks historie Christiania I. 1. 142. ztschr. 7. 145. nestor xvii.

изгойство n. proprie conditio hominis exlegis; lucrum in venditione hominis, uti videur **о горі имѧщимъ -ства, ималъ -, - имати** sbor.-saec. xvi. russ. cf. **изгой.**

изгонизнѫти -нѫ -нѫши vb. salvari triod.

изгонитель m. qui expellit hom.-mih.

изгонити -нѫ -нѫши vb. ἐκβάλλειν eiicere sup. 336. ostrom. ἐκδιώκειν expellere sup. 224. διώκειν pellere ostrom. šaf.-gl. 51. **- сѧ** sup. 103. rum. **изгонѣск.**

изгонъ m. ἐκβίωξις expulsio prol. ἐκβολή eiectio svjat.-op. 2. 2. 392.

изгонъникъ m. exul **страннаго -ка** vost.

изгонъный adj. ἐξορίας exilii hom.-mih. 208

изгонѫти v. **изгнати.**

изгоненіе n. expulsio.

изгорѣти -рю -рѣши vb. κατακαίεσθαι comburi pent.-mih. krmč.-mih. svjat. op. 2. 2. 379: adde sup. 98. 99. 117 etc. **-рѣвшаѧ сердца** cyr. 30. **χощіть - градъ** bell.-troj. 3. **χωνεύεσθαι** conflari, coalescere sup. 298. 17. **изъг-** sup. 99.*

изготовити -влю -вишн vb. parare men. leop.

изгоншти -шю -шишн vb. facere **- твърдь** novg.-lêt. russ.

изграбити -блю -бишн vb. exterminare trigl.

изгрѣбиє n. stupa **-грѣб-** pat.-šaf. triod.

изгрѣбъ f. χρυχή trama; στυππίον stupa men.-leop. clim. pent.-mih. **изгрѣбь** men.-vuk. prol.-mart. ber. vost. 2. 104. proph. bon pyrg. mat. 28. 49. men.-vuk. pro'. 138 saepissime pl. numero; sing. habes men. vuk.

изгрѣбьнъ adj. στυππίου stupae **платъ -** pent.-mih. **изгрѣбьнъ** op. I. 89. vost. 2. 13* kruš. cf. **-бинъ.**

изгрѣти -грѣбѫ -грѣбши vb effodere men.-leop. int.

изгрѣбь v. **изгрѣбъ.**

изгрѣжити -блю -бишн vb. precare op. I 217. **изъгрѣбъ-** ioat. 30.

изгрѣжати сѧ -жаю сѧ -жаѥши сѧ vb. emergere **изгрѣжаютъ сѧ дѣлфины** vost.

изгоубити -блѫ -бити vb. ἀπολλόναι perdere sup. 194. adde sup. 112. 114. 295. 299. chron I. 96. **покѣдѫ** - greg.-naz.

изгоублати -блѭ -блѥти vb. perdere ant.

изгоублѥние n. corruptio **-блѣнїѥ** mon.-serb. 284.

изгънати v. **изгнати**

изгызати -кѭ -кѥти et **-блѫ -блѥти** vb. ἀπολλόναι perire **изъ-** 1. cor. I 18. šiš. 87. 227. - **отъ глада** prol.-mih. - **отъ страха** sabb. 155. **-кѣтъ** bon.

изгызнѫти -нѫ -нути vb. ἀπόλλυσθαι perire **-бѣ кѣ** ostrom. **-кѣ** greg.-lab. ἀφανίζεσθαι deleri sup. 257. adde 299.

изгыбѣль f. interitus men.-mih. prol. proph. pat.-šaf. **изъгик-** sim. I. 8. - **сльнцоу** prol.-mart.

изгѫсти -гѫдѫ -гѫдени vb. τραγῴδειν deplorare **кєзоумиѥ ихъ подобно изгоудѣ** psal.-theod.

издажати -кѭ -кѥти vb. dedere isaak. sabb. 60. - **сѧ** καταβάλλεσθαι reddi krmč.-mih. - **себе** chrys.-lab.

издавити -влѭ -вити vb. trucidare prol.-mih. prol.-vuk. misc.

издавьна v. **давьнъ**.

издавьчий -чиꙗ m. traditor alex.-mih. 199. **градьскаго -чью** ibid. 100.

издалеча, издалече v. **далечь, далече**.

изданиѥ n. δαπάνη sumtus krmč.-mih. duš. ton

издатєль m. editor - **книгы** par.

издати -дамь -дасть vb. ἀναδιδόναι reddere sup. 380. - **крачемь** men.-mih. **на сьнь себе** - krmč.-mih. **къ бѣды себе** - chrys.-lab. tradere pat - **градь** men.-serb.

издаѭниѥ n. traditio bor. δαπάνη sumtus krmč.-mih.

издаѭти -даѭ -даѥши vb. δαπανᾶν impendere krmč.-mih. sup. 71. προσαναλίσκειν impendere ostrom. tradere ant. hom. misc.

издѣлѣкати -блѭ -блѥши vb. effodere - **глѣбины** chrys.-lab.

издѣлѣсти -бѫ -бєши vb. ἐργάζεσθαι sculpere, formare esai. 44. 12. krmč. 215. krmč.-mih. 261. misc. **длатомъ -долѣе** vost. 1. 210; inf. nuspiam legimus.

издобрити -рѭ -рити vb. ornare **церкви -брены** ex.-op. 2. 1. 21.

издоити -дою -доити vb. emulgere int. - **млѣко** men.-mih.

издола, издолоу v. **отъ издолоу** v. **долъ**.

издражати -жѭ -жѥши vb. effugere **святыѧ** - bor. 86.

издранлитьскъ adj. -σῦ ἰσραήλ israēliticus sup. 203. **-лит-** sup. 144.

издранль m. ἰσραήλ israël svjat.-mst. 7. 1c - op. 2. 2. 378. bus. 273. bon. op. 1. 117. sup. 256. 287. 326. 363 nota loc. **изъ-дранль** bon. cf. **изранль**.

издранлєвъ adj. poss. ἰσραήλ israël **-лєвъ** bon. **-лѣвъ** sup. 239. 309. **-вилєвь** glag. mon.-serb. **иждравнлєвь** mon.-serb.

издрасти -стѫ -сти vb. excrescere pent.-mih

издрати сѧ -дерѫ сѧ -дрѣти сѧ vb. ἀπορρήγνυσθαι erumpere **изъ облака нѣкѫдоу издравъ сѧ** man.

издрѣчение n. ἀπόφασις sententia zlatostr. op. 2. 2. 433.

издрѣшти -рѣкѫ -рѣши vb. ἀποφάναι pronunciare sup. 182. λέγειν dicere sup. 51. 373. φράζειν dicere cloz I. 47. greg.-naz. **-рѣчи** bor. 69. **издрѣкъ** antch. **изъдрече** sup. 51.

издрѣшѧти -шѫ -шити vb. extrudere tur. **-шенъ** antch.

издрѣцание n. elocutio pat.-mih.

издрѣкати -рѣкѫ -рѣкѫ vb. extrudere **ыхтрѣнѭ теплотѫ издрѣкѫть ѧзнъ** antch.

издрокити v. **съдрокити**.

издрокъ m. effatum, uti videtur **кєзъ -ка кога роднла иєси** men.-saec. xi. ubi ratione ineffabili vertes cf. **изрокъ**.

издроути -рѣкѫ -рѣкши vb. ἀναστᾶν evellere, si re vera duae tantum litterae deletae sunt **издр..ста** sup. 143. 18. cf. **издрѣкати**.

издроутити v. **издрютити**.

издрѣкание n. ἐκσπασθῆναι evelli psal. 128. 6. - mat. 27.

издрѣкати -вѫ -вѣши vb. evellere **жилами -каномь** dioptr.-lab. - **сѧ** ἐκσπᾶσθαι evelli **прѣжде ѥже - се изысыи** psal.-nor. cf. **издроути**.

издрѣжение n. ἐπίτριβις vexatio: male **издѣржь** - psalt.-theod. 92. 3. cf. **-жати**.

издрѣзати -жѫ -жени vb. ἐκδικεῖν ulcisci **издѣржи** svjat.-op. 2. 2. 403. cf. **изъд-** mon.-serb. 256. 6.

издрѣкати -кѭ -кѥши vb. evellere - **зелиꙗ** krk.

издрѣти -рѣжѫ -рѣзѣши vb. effodere - **шмѫ** pat.-mih. **рокъ издры** mat. 26.

издрѣвьнокати -нокѫ -ноукѥши vb. aemulari lavr.-op. 26.

издрѣкзати -жѫ -жени vb. scindere **хлѣкомъ -заномъ соущємъ** vita-theod.

издрѣшение n. liberatio, solutio **ис - вазащимъ въ злобѣ** tur.

издрютити сѧ штѫ сѧ -тиши сѧ vb. ἐκπίπτειν excidere **камо не бы издроутила сѧ** svjat. op. 2. 2. 397.

издрѧдние n. ἕξοχή praestantia svjat. op. 2. 2. 386. bus. 271. cf. **изрѧдние**.

издрѧдь adv. insigniter sup. 128. ₂10. **-рѣдь** ex.

издрѧдьнъ adj. ἐξηρημένος eximius op. 2. 2. 299 ἀγαθος bonus op. 2. 2. 300. **-но мълчание** βαθεῖα σιγή zlatostr adde sup. 440. **-дною** sup. 451. **-дънъıхъ** sup. 429.

издрѧдьнѣ adv. insigniter svjat.-mat. 7.

издрѧчати -чаѭ -чаеши vb. vexare chron. 1. 125

издрѧчение n. consumtio prol.-mart.

издрѧчити -чѫ -чиши vb. consumere men.-mih. **-ченъ** λεπτός **тѣле -чено**; - **сѧ** δαπανᾶσθαι consumi men.-vuk. trigl.

издрѧчь f. ῥάβδος χειρός baculus manus iez. 39. 9. - vost.

издрѧчь adv. eminus **сѣкшимь се имь** - alex.-vost.

издоуѭѣти -ѭ -ѣеши vb. effiare pat.

издоупъчалъ adj. rimosus **исьдоупьчела кыѣши ладиа и въ море вьрноутра подакше се** e contextu prol. 51.

издоухати -доухѫ -доухеши vb. ἐκφύχειν exspirare iez. 21. 7. - proph.

издоуховати -хоуѭ -хоуеши vb. effiare pat. 287.

издоушити -шѫ -шиши vb. effiare pat. chron. 1. 215. 7.

издъноу: **издъноу** lue. 11. 7. - ev.-saec. xn. v. **дъно**.

издъхѭати -ѭ -еши vb. ἐκπνεῖν effiare ostrom. pyrg. sup. 107. 114. isaak. **-дъше** prol.-mih. - **злою смрътию** sim. I. 13. nota **-дъше** aor. pat.-mih. 120.

издъıхание n. ἐκπνοή exhalatio dial. ἀναπνοή respiratio krmč. 50. men.-vuk. **до послѣдьнаго -ния моего** sim. I. 5.

издъıхати -хаѭ -хаеши vb. ἐκπνεῖν effiare ioann. hom.-mih. sup. 170. chrys.-lab. dioptr. men.-vuk. pyrg. bus. 333. 334. mori leont. ἀποφύχειν exspirare ostrom.

издѣкати -каѭ -каеши vb. efferre chrys.-lab.

издѣлати -лаѭ -лаеши vb. πελεκαν securi caedere sup. 290. krmč.-mih. **извлѣчи, рекше** - krmč.-mih.

издѣти -дѣѭ -дѣеши et **-дѣжда -дѣжеши** vb. imponere **въ кърчении издѣно имь имоу вѣ диодорь** prol.-belg. **имь - кезоумьнь** leont. **издѣно имѧ** bor. 43. adde op. 1. 199. ἐκφέρειν, προεκφέρειν efferre kruš. **смоквица издѣ поупки свои** cant. 2 3. vost. - **сѧ издѣжѣтъ сѧ** ex. - vost. 2. 104. erumpere, de aqua io. sin. cf. **издѣıти**.

издѣıти -дѣѭ -дѣеши vb. ἐκφέρειν efferre bon. **рогы -дѣюща** mat. 27, nhi male **извѣюща**: προεκφέρειν efferre - **роукоу** pent.-mih. ἀποπραγματεύσθαι vendere **дондеже коуплю издѣıють** cozm.-ind. cf. **издѣти**.

изибрати v. **изврати**.

изимало n. λαβίς forceps **изимала юго и исполы его**: sic legendum videtur pro **изъ малаго исполы его** καὶ τὰς λαβίδας αὐτῆς καὶ τὰς ἐπαρυστρίδας αὐτῆς num. 4. 9. -pent.-mih.

изимателъ m. excipiens.

изимати -имѫ -имаеши et **-емлѭ -емлеши** vb. ἐκλαμβάνειν excipere ant. σύρειν trahere prol.-mart. eximere - **пиньıства** sim. I. 17. - **отъ вѣдь** chrys.-lab. **очеса изъıемлюще** men.-leop. **изъıемавь** prol.-mih. captivum reddere chron. ῥύειν liberare kruš. **изимьıжите** sup. 322. **изимьıжите** sup. 319.

изискавати -ваѭ -ваеши vb. exquirere pan.

изискание n. scrutatio chrys. lab.

изискати -ищѫ -ищеши et **-искаѭ -искаеши** vb. ἐξετάζειν exquirere prol. krmč.-mih. **-кавь иѣдра** chrys.-lab. ἐκζητεῖν exquirere sup. 68. dial. ἐρευνᾶν investigare sup. 395. ἐπισκέπτεσθαι visitare šiš. **изыс-** krk.

изисковати -скоуѭ -скоуеши vb. exquirere krmč.-mih. dioptr. mon.-serb. **изыскмошти** sabb. 198.

изистити -ищѫ -стиши vb. determinare, uti videtur - **даньıка прѣродителни** mon.-serb. 62. 34.

изити -иждѫ -идеши vb. ἐξέρχεσθαι exire ant. sup. 137. 273 etc. **на игранище** - men.-leop. **въ сѫдьбище смоу изыде** sabb. 174. - **изъıкь града** prol.-mart. **града изыде** sabb. 189. **мира изыдосте** sabb. 173. **корабли твоего изидоу** hom.-mih. - **изъ вѣра** mon.-serb. 373. ἀπέρχεσθαι abire ostrom. ἀνέρχεσθαι ascendere ostrom. πορεύεσθαι iter facere ostrom. **изидоу** aor. šiš. 45. 63. 207. 215. 242. pent.-mih. šaf.-gl. 46. **изидаше** chron. **изыти** man.

изитие n. exitus hom.-mih. **изыт-** krk.

изишьд v. **ишьд**.

излагати -лаѭ -лѫеши vb. ἔξω βάλλειν eiicere šiš. 234. **проβάλλειν - немощь** hom.-mih. - **зълыа** antch. - **на слышание вскмъ** men.-leop. **-гають отъ ко-**

ГАТЬСТВА СВОЕГО НОВАГО И ВЕТЪХАГО svjat.

ИЗЛАЗИТИ -ЖѪ -ЗИШИ vb. ἐκβαίνειν egredi sup. 70. adde 390. 410. 442. greg.-lab. ant. antch. vita-theod.

ИЗЛАЗЪ m. διεχβολή exitus iez. 47. 11. – proph rum. **ИЗЛАЗ** ager compascuus.

ИЗЛАЗЬНИКЪ m. vocabulum obscurum respondens graeco καταχρύσεα deut. I. 1 – pent.-mih.

ИЗЛАМАТИ -МАѪ -МАЮШИ vb. frangere glag. men.-leop. pam. 197. -ЛАМЛѢХОУ chron. -ЛОМАТИ vost. 1. 319. ЖЕЛѢЗА -ЛОМАНА bor. 82.

ИЗЛЕЖАТИ Сѧ -ЖѪ Сѧ -ЖИШИ Сѧ vb. satis iacere nom.-bulg.

ИЗЛЕТѢТИ -ШТѪ -ТИШИ vb. evolare bell.-troj. 3. man. 107. ant.-hom.

ИЗЛИВАЛЬНИЦА f. σπονδεῖον libatorium kruš. ber.

ИЗЛИВАНИЕ n. effusio pent.-mih. kruš.

ИЗЛИВАТИ -ВАѪ -ВАЮШИ vb. effundere cloz I. 382. hom.-mih. pent.-mih. chrys.-lab. sabb. 73. isaak. СЛЬЗЫ - mat. 24. МѴРО - ok. 52. ΧΕΥΟΥ evacuare greg.-naz. - Сѧ svjat. sim. I. 28. op. 2. 2. 84. РѢКЫ СЛЬЗАМИ (rectius РѢКАМИ СЛЬЗЫ) -ВАЮЩЕ СЕ greg.-lab.

ИЗЛИВЪ m. χυμός humor io.-dam. op. 2. 2. 302.

ИЗЛИТИ -ЛИѪ -ЛИЮШИ vb. ἐχχεῖν effundere ant. int 39. par. mon.-serb.

ИЗЛИТИЕ n. ἔχχυσις effusio dial. ant. pan. tur. men.-leop. – СЛЬЗЬ sabb. 57. 159. 166. isaak. ЗЛАТО -ТИЮ ПРѢДАНО chrys.-lab. – ОЧЕСЕМЬ men.-vuk.

ИЗЛИХА v. ЛИХЪ.

ИЗЛИХОВАТИ -ХОУѪ -ХОУЮШИ vb. feneri dare ant.

ИЗЛИХЪ adj. περιττός abundans krk. ЗА -ХИЕ СВОЕ БЛАГОСТИ ichn. ЛЮБЫ КЪ БОГОУ -ХА hom.-mih 132. **ИЗЛИШЬНЫЕ** nom.-mik. 161. **ИЗЛИШЕ** chron. cf. ИЗ ЛИХА sup. 5. 25.

ИЗЛИШИЕ n. περισσεία superfluum, abundantia dial. pat. ber.

ИЗЛИШЬНЪ adj περισσός superfluus, abundans ioann. isaak. men.-mih. dioptr. kruš. -ШНА nom.-mik. 176. -ИѢЕ chrys.-lab. cf. -ЬШЬНЬ.

ИЗЛИШЬНЬ adj. superfluus men.-leop. ber. chrys.-lab. cf. -ЬШЬНЪ, quod praestat.

ИЗЛИШЬСТВО n. abundantia men.-mih.

ИЗЛИШЬСТВОВАТИ -ВОУѪ -ВОУЮШИ vb. abundare - ВЕСѢДАМИ chrys.-lab.

ИЗЛИВАТИ -ВАѪ -ВАЮШИ vb. effundere chrys.-lab. cf. **ИЗЛѢВАТИ** prol.-mih.

ИЗЛИЯНИЕ n. effusio pent.-mih. nom.-mik.

ИЗЛИШТИ -ЛѢЖѪ -ЛѢЮШИ vb. ἐχχεῖν effundere šiš sup. 377. καταχεῖν effundere cloz prol.-mart. op. 2. 2. 41. prol.-mih. mon.-serb. ИЗЪЛѢЮ šiš. 4. МОЗГЪ ВАШЬ -ЛѢІТЕ meth. 6. ЩДЬ - krmč.-mih. **ИЗЪЛИШ** sup. 363. κενοῦν evacuare greg.-naz. - ТѢЛЬЦА isaak. – Сѧ šiš. 5. -ШЬШОУ СЕ ДЬЖДОУ chrys.-lab. -ЛЬІТИ svjat.-mat. 8. -ЛЬІКЪШЖ СѦ СѢМЕНИ svjat. -ЛѢТИ cloz I. 572. -ЛИЮЩЬ chrys.-lab. -ЛѢШЕ glag.: male **ИЗЛѢКЪТИ**.

ИЗЛОВИТИ -ВЛѪ -ВЯШИ vb. capere cyr. 18. РЫБЫ - ichn.

ИЗЛОЖИТИ -ЖѪ -ЖИШИ vb. ἐχτιθέναι exponere ant. mon.-serb. СЛОВО ШИСѢІЕ - krmč.-mih. ἐχπονεῖν elaborare - **ПИСАНИЕ** man deponere КРѢМЕ - sabb 185. ἐξαλείφειν delere pent.-mih. cf. ОУ ТОМЬ МИ СЕ **ИЗЛОЖЬНИ НЕ ЧИНИТЕ** mon.-serb. 49. 6.

ИЗЛОМАТИ v. **ИЗЛАМАТИ**.

ИЗЛОМИТИ -МЛѪ -МЯШИ vb. frangere sup. 159. prol.-cip. ИГЛОУ - sbor.-kir. 12. КОПИЕ - per. ПОРЫСТЫ - men.-vuk. ВѢРЖ - bell.-troj. 35.

ИЗЛОМЪКЪ m. κλάσμα frustum iudic. 9 53. - vost. pent.-mih. kruš.

ИЗЛОУПИТИ -ПЛѪ -ПИШИ vb. spoliare chron. 1. 206. ДѢТЕЛЬ -ПИТЬ ПЬТЕНЬЦЕ СВОЕ nom.-barb. adde **ИЗЛОУПАТИ** deglubere trigl.

ИЗЛѢВАТИ v. **ИЗЛИВАТИ**.

ИЗЛѢЗЕНИЕ n. exitus -НЬІ mon.-serb. 357.

ИЗЛѢКОВЛЕНИЕ n. sanatio -НЬІЕ sup. 438.

ИЗЛѢКОВАТИ -КОУѪ -КОУЮШИ vb. mederi -ВЛЬІЙ ЄГО alex.-vost. – Сѧ ibid.

ИЗЛѢСТИ -ЛѢЗѪ -ЛѢЗЕШИ vb. ἐχπορεύεσθαι exire proph. ἀποβαίνειν abire ostrom. καταβαίνειν descendere ostrom. **ИЗЛѢЗЪХЪ** par. **ИЗЛѢЗОУ** aor. nov. **ИЗЛѢЗЛО** bus. 337. saepe sup. 19. 42. 104 etc.

ИЗЛѢТѢТИ -ТАѪ -ТАЮШИ vb. evolare io.-sin. chrys.-lab. pan.

ИЗЛЮБОДѢЙСТВОВАТИ -ВОУѪ -ВОУЮШИ vb. ἐχπορνεύεσθαι effuse scortari šiš. 216.

ИЗЛЮБОДѢЯТИ -ДѢЮ -ДѢЮШИ vb. effuse scortari ant.

ИЗЛЯКЛЬСТВОВАТИ -ВОУѪ -ВОУЮШИ vb. vitiare.

ИЗМАЗАНИЕ n. deletio int. 199.

ИЗМАЗАТИ -ЖѪ -ЖЕШИ vb. ungere; delere отрѣченіе съмрѣти - par.

ИЗМАИЛИТИНЪ m. ismaëlita -ТЕ krmč.-mih. **ИЗМАИЛЬТЕ**, -ТЫ nom.-bulg.

ИЗМАИЛЬ m. ismaël -ЛЯ laz. -ЛѢ chron.

ИЗМАИЛЬТЬСКЪ adj. ismaëliticus krmč.-mih. mon.-serb.

ИЗМАИЛЬТЯНИНЪ m. ismaëlita -АТѢН- mon.-serb.

измаиљевъ adj. poss. ismaël -**лѣ**ъ chron. -**ловъ** chron.

измамити -**млѫ** -**мишн** vb. decipere alex.-mih. 33. **человѣка** - bulg.-lab. nsl. zmama amentia lex.

измарагдъ m. smaragdus alex. cf. **измирьна**.

измѣждоу praep. e medio iungitur cum gen. **къза тебе** -**дѫ** ласъ bell.-troj. 22. **измегю себе потисноутн** mon.-serb.

изметати -**штѫ** -**штишн** vb. eiicere -**штѣтъ** sup. 97. -**тлше вльность** leont. **вънѣ** -**цѣть бонзнь** bor. 49. περιαιρεῖν tollere -**цюуцн** krmč.-mih. -**тающь младеньць** dioptr.-lab. cf. **измѣтати**.

изметнѫти -**нѫ** -**нешн** vb. eiicere prol.-cip. man. 108. nom.-lab. ἀπορρίπτειν abiicere men.-vuk. - **изь власти** men.-vuk. ἀπορρηγνύναι abrumpere **царьства** -**ноуть бысть** men.-vuk. **на соуцоу** - men.-vuk. -**ноу вань тѣло** prol.-mart.

изметъ m. eiectamentum trigl.

изметьнъ adj. abiiciendus, uti videtur -**нарѣчь**, **книгы** -**ны** men.-mih.

измилати -**лаѫ** -**лаешн** vb. molere men.-leop. **въ нощи свою часть** -**лше** vost.

измнинѫти -**нѫ** -**нешн** vb. ὑπερβαίνειν praetergredi kruš. -**моу** χύσιν 2. reg. 18. 23. - vost.

измирати -**раѫ** -**раешн** vb. emori antch.

измирьна f. σμύρνα myrrha **изьм-** men.-mih. -**рна и ливань** men.-mih. cf. **измарагдъ**.

измирьнъ adj. myrrhae **изьм-** alex.-mih. 52.

измлатити -**штѫ** -**тишн** vb. ἀλοᾶν triturare pent.-mih. **измлачинъ** χλωρίζων lev. 13. 49. - mat. 54. pro **зелинъ** azbuk.

измлъвити -**влѫ** -**вишн** vb. eloqui pam. 181. - **хоулу** per. 77. e russ.

измлъкнѫти -**нѫ** -**нешн** vb. κατασιγάν conticescere ant. -**кла есть** men.-mih. 197. βραγχιάζειν rancescere šaf.-gl. 65. bon. ant. **измолче гортань мой** tur. **измолкъшимъ гласомъ** bor. 58.

измлѣсти -**млѧзѫ** -**млѧзишн** vb. ἀμέλγειν emulgere **шкоже млѣко ма измолзе** iob 10. 10. - vost., qui inf. statuit esse **измлъсти**; male **измльзилъ** alex.

измлѣти -**млѣѫ** -**млѣешн** vb. molere -**мълъ** vita-theod. -**мелишнть** ibid. **измѣлиш жито, измололъ, измолото** men.-leop.

измокрити -**рѭ** -**рішн** vb. humectare prol.

измолити сѧ -**лѭ сѧ** -**лишн сѧ** vb. effligitare **дл** -**лѣть сѧ немоу** men.-mih. 137. - **сѧ на соудищи** par. sine **сѧ**: - **кого** gram. 258.

измолити -**лѭ** -**лишн** vb. eminere **козни высокыш измъломши выше цркви лакотъ** .к. georg.-vost. cf. nsl. moléti serb. izmoliti promere et -**лѣти**.

измолѣти -**лѣѭ** -**лѣюшн** vb. ἐξέχεσθαι eminere **того дѣлы изъмьлѣаху** (pro alius codicis **изъмьлюхоу**) **изнизѫ** iez. 42. 6. - vost. cf. -**лити**.

изморити -**рѭ** -**ришн** vb. θανατοῦν occidere pent.-mih. chrys.-lab. φονεύειν occidere barl.: adde sup. 137. 168.

измостити -**штѫ** -**стишн** vb. pavimento iustruere chron. 1. 196.

измотати сѧ -**таѭ сѧ** -**таюшн сѧ** vb. se evolvere misc.-serb.

измочити -**чѫ** -**чишн** vb. βάπτειν humectare pent.-mih. krnš.

измошти -**могѫ** -**можешн** vb. magnum fieri **вещь ти измогла есть** res tibi magna evenit leont.

измрамранъ adj. variegatus uti marmor alex. recte -**моранъ**.

измръзнѫти -**нѫ** -**нешн** vb. καταπήγνυσθαι congelascere dial. **мразомъ** - men.-leop.

измръмрати -**рѭ** -**рюшн** vb. rodere **кѣкъ измрьмрѫтъ чрѣвьнѣ** πάντας λογοδετοῦσιν οἱ σκώληκες omnes a vermibus roduntur sup. 173. 27. graece Ioannes Chrys. Monf. 9. 843. **червие измоломраша плоть ѥѩ** σκωληκόβροτον ἐγένετο ὅλον τὸ σῶμα αὐτῆς vost. e cod. saec. xv. res quodammodo dubia: vost. **измором-, измрьмьр-** explicat per **источить какъ бы** мраморными жилками.

измрѣтѣѣти -**вѣѣ** -**вѣюшн** vb. mori **изъмрт-** bor. 56.

измрѣти -**мрѫ** -**мрѣшн** vb. θνήσκειν mori **измрѣша** ostrom. **гладомь** - misc.-serb -**рють** krmč.-mih. -**мрьли, -мѣржть, -мьржть, -мьрѣти, -мьрѣша** sup.

измѣвение n. lavatio pat. **измов-** vost. 1. 270.

измѣдлѣникъ m. negligens **измедлив-** op. 2. 2. 238.

измѣдѣти -**дѣѭ** -**дѣюшн** vb. debilitari. uti videtur **сила изъмдѣ** vost. **истлѣѣтъ (и) измѣдиѣтъ** διαφθαρῇ καὶ ἀποτεφρωθῇ cosm.-ind.: nota apud vost. **измьдѣти** cf. **измъждати**.

измѣждавати -**ваѭ** -**ваюшн** vb. debilitari -**дѣв-** ephr.-vost. contabofacere, uti videtur pat. 270.

измъждалъ adj. debilis krk. ephr. -**далоу и осоужденоу гркы** pat. **отъ мене**

-лдго пользна слова ищѣтѣ pat. -лд кожа dioptr. сила -лд hom.-mih. -изможд- ephr.-vost.

измѣжданиѥ n. δλαθρος interitus šiš. 120. dioptr.-lab. contabefacere, uti videtur pat.

измѣждати -даѭ -даѥши vb. σαθροῦν putridum reddere sup. 120. κατατήκειν contabefacere barl. debilitari men.-mih. тѣарь -дл hom.-mih. -данъ родъ dioptr. -дѣвыше и раслабленни dioptr.-lab. -дѣкъше сѫтъ таковии dioptr. -мьж- sup. 180. cf. **измѣдѣти**.

измѣждиниѥ n. debilitas **изможденіе тѣлесн** men.-leop. - плоти alex.

измѣждити -дж -дѥши vb. debilitare, uti videtur bulg.-lab. usl. zmoždíti hung.

измѣкнѫти -нѫ -нѥши vb. ἐκσπᾶν extrahere -кнѫ саблю свою iez. 21. 3. - vost. -коҳъ саблю свою iez. 21. 5. - vost. -чл pro -че iudic. 3. 22. - vost. σπᾶν, σπᾶσθαι extrahere -кнѥши ножь sir. 22. 23. - svjat. -мокъ ножь act. 26. 27. -vost. мечь **измѣкнѫ** iez. 21. 28. - vost. adde sup. 441: nota -мыкоҳъ mat. 48. pro -мѣкоҳъ cf. tamen **измѣчати**.

измѣчати -чѫ -чѥши vb. ἁρπάζειν rapere men.-mih. 227. - **коракль** io.-clim. cf. **измѣкнѫти**.

измѣчѣтанніе n. βάμμα ποικιλτοῦ tinctura phrygionis **измѣчт-** iudic. 5. 30. - pent.-mih.

измѣчѣтати -таѭ -таѥши vb. ποικίλλειν variegare mat. 48. **измѣчѣтанни соуть пернемь** de ave op. 2. 2. 57. **каменнѣмь драгымь -тати** krmč.-mih. 150. **измѣчѣтанъ** ποικίλος variegatus iez. 16. 10, 18 - proph. **птицы изъмѣчѣтанъı пернемъ** cyr.-hier. - vost. **червца -ны** men.-leop. **измѣчтанаи** ποικίλματα varii colores iez. 23. 14. - vost.

измѣѥніе n. lavatio per. lxxii.

измѣѥвати -ваѭ -ваѥши vb. lavare int.

измѣѥніе n. κόλυμβος natatio prol.-mart.

измѣѭти -мѣѭ -мѣѥши vb. λούειν lavare men.-vuk. - **лиць** isaak. **-мы и отъ рана** šiš. 33. ἐκπλύνειν elnere sup. 20. - **сѧ** vost. l. 459. men.-mih. leont. **-мити сѧ** š.-gl. 80. **-мѣвенъ** man. 124. ostrom.

измьдѣти v. **измѣдѣти**.

измѣна f. ἀνταλλαγμα commutatio ostrom. **дасть свое -ноу смрьти** prol.-vuk. mutatio antch. **царьма** - prol.-vuk. - **рнзъ** ber. **въ -ноу прнѥти** prol.-mart. **свѣтнло по -нѣ нмѥ его** men.-vuk. usl. zmêna monstrum rum. **измѣнъ** femoralia; ἀλλάκτης fustigatio mutatis virgis **измѣна оубо ѥсть, ѥгда правы бнвъ прѣстанетъ и начнетъ кнти вторы, и измѣнить и третнн, и того четвертый, тако же и вси по рядоу измѣнѧть сѧ до двою на десѧть или до шестнн** krmč.-mih. 323. ἀπαλλασσομένη στολή vestis quae mutatur op. 1. 41. - **рнзоу** pat.-mih.

измѣнити -нѭ -нѥши vb. διαμείβειν permutare sup. ἀλλάττειν mutare šiš. 13. διαλλάττειν mutare op. 1. 61. š.-gl. 90. krmč.-mih. cloz f 718. dioptr mat. 22. - **рнзы** leont. **растко нме сѧкомь -нивь** sabb. 16. **не -нн отъ злокы разоүма** sim. I. 23. alienare antch. liberare sup. 200. διαδέχεσθαι excipere **-нн крыста гробь** hom.-mih. - **сѧ** mutari **-нн сѧ лицемь** greg.-lab. **власы -нль сѧ коүдѣти къ бѣло** lev. 13. 3. - pent.-mih.: male emittere **цѣкта** - sup. 295. 20. - **сѧ** ἀνταλλάττεσθαι mutari sup. ἀπαλλάττεσθαι liberari krmč.-mih. - **недоүга** men.-vuk.

измѣновати -ноүѥ -ноүѥши vb. mutare chrys.-lab. dioptr. pat. **рнзы** - misc.-serb. **неизмѣноүѥмь** immutabilis isaak. - **сѧ** sup. 121. op. 2. 2. 59.

измѣнльивъ adj. ἀλλοιωτός mutabilis krmč.-saec. xm.

измѣнънкъ m. κολλυβιστής nummularius **дьски -комъ** luc. 19. 45. - vost.

измѣнънъ adj. ἀλλασσόμενος qui mutatur op. 2. 2. 59. **-на рнза** pent.-mih. kruš.

измѣнѭвати -ваѭ -ваѥши vb. permutare **-нѣвати** dial.-šaf. 182.

измѣѭти -нѭ -нѥши vb. ἀλλάσσειν, ἀνταλλάσσειν permutare pent.-mih. vost. l. 418: adde **-нѭ, -нѣаше** sup. - **сѧ** sup. 5.

измѣѥніе n. ἀλλοίωσις, καταλλαγή mutatio op. 154. mutatio aut. sup. 6. chron. l. 48: male **измѣніе** pent.-mih.

измѣрити -рѭ -рнши vb. ἐκμετρεῖν emetiri dial. μετρεῖν metiri proph. βολίζειν bolide emetiri- **глоүбиноү** šiš. 43. chrys.-lab. prol.-mart. - **глоүбиноү** sim. I. 27.

измѣрѭвати -ваѭ -ваѥши vb. emetiri **-рав-** pan.

измѣрѭти -рѭ -рѥши vb. ἐκμετρεῖν emetiri ioann μετρεῖν metiri dioptr. - **водоү** nem.-barb. - **сѧ** hom.-mih.

измѣсити v. **съмѣсити**.

измѣтаніе n. ἐκβολή iactus **изъм-** šiš. 43.

измѣтати -таѭ -таѥши vb. eiicere men.-mih. tur. prol.-mih. sabb. 104. - **сѧ: ячмы -таше сѧ ѵ̓ κριθὴ παρεστηκυῖα** hordeum laesum exod. 9. 31. - vost.

измѵрьнъ adj. σμύρνης myrrhae **изъмтиг.** 35.

измаждрѣкати -каѭ -каѥши vb. σωφρονεῖν sapere sup. 297.
измаждрѣти -рѣѭ -рѣѥши vb. sapientem fieri margar.
измѫтъ m. σύγχυσις confusio svjat.-op. 2. 2. 397. op. 2. 2. 79. σύμφρασις commistio io.-dam. op. 2. 2. 306. recte **съмѫтъ**.
измѫштєнїе n. coenum, uti videtur **измоущивне и грѣза** ex.-vost. l. 188 cf. **измѫтъ**.
изнажити сѧ -жѫ **сѧ** -жиши **сѧ** vb. nudari sborn.
изнайти -йдѫ -идеши vb. invenire mon.-serb. 99. 100. 112. 237.
изнаѫодити -ждѫ -диши vb. noscere - **сѧ** γιγνώσκεσθαι nosci prol.-mart.
изначалынъ adj. qui ab initio est.
изнєбꙑти -бѫдѫ -кѫдеши vb. interire chron. l. 152. **мнози отъ грєкъ кзнєбыша** georg.-vost. nsl. znebiti se česa.
изнєвѣрити сѧ -рѭ **сѧ** -рѣши **сѧ** vb. desciscere grom. - **комоу** mon.-serb. -**рн сѣ цароу** ok. 81.
изнєзапа adv. ex insperato **изъи-** chron. l. 158. 159. **изнєзапоу** per. 85. l. **изнєзапы** 87. 5: recte **изъ нєзапа**.
изнємаганиѥ n. debilitas pat. prol.-mart. isaak.
изнємагати -гаѭ -гаѥши vb. ἀσθενεῖν debilem esse šiš. 217. chron. - **жєждею** hom.-mih. - **сѧ** chron. l. 181. ἀδυνατεῖν non posse dial. -**мог-** chron. int.
изнєможениѥ n. ἀδυναsία debilitas ioann. nom.-lab. chron. isaak.
изнємошти -могѫ -можеши vb. ἀδυνατεῖν non posse ostrom. ἀσθενεῖν debilem esse šiš. 52. sim. l. 28. isaak. **плєснѣ** -**можєтє** bon. ἀτονεῖν languere men.-vuk. **нє** -**може отъ бога вьсакъ глаголь** hom.-mih. 111. affligi sup. -**мож'ти** isaak. - **сѧ** chron.
изнєсти -несѫ -несеши vb. ἐκφέρειν efferre šiš. 11. sim. II. 14. ostrom. ant.-hom. sup. **истиноу на свѣтъ** - ichn. educere sup.
изнєшєбити -блѭ -киши vb. delere, destruere alex.
изнєшєꙑствнти сѧ -штвлѭ **сѧ** -ствиши **сѧ** vb. deleri alex.
изнєшєꙑствокати -коуѭ -воуєши vb. delere, destruere - **трєкица** alex.
изникнѫти -нѫ -нєши vb. ἀνατέλλειν exoriri **класа** - **нєтъ** pent.-mih. - **изъ стабла** prol.-mih. - **изъ дкерн** bor. 35. apparere - **къ острокъ** men.-mih. 192. - **къ острокы** leont. -**коше кертници** men.-mih. **покалѣ трьсть кьноузити къ оухо єго ꙗко дроугымь оухомь** - prol.-belg. **крьто-градь отъ землѣ** -**ноущь** cyr. 7. ἀνανήφειν resipiscere šiš. 171.
изникнѫтиѥ n. ortus (solis) glag.
изницати -чѫ -чеши vb ἐξανατέλλειν exoriri dial. ἀναφύεσθαι germinare pent.-mih. kruš. ἐκκύπτειν prominere cant. 2. 9. **изъ доуплинє** (recte -**ны**) - chrys.-lab.
изничьтожиниѥ n. in nihilum reductio.
изничьтожити -жѫ -жиши vb. in nihil redigere.
изнова v. **новъ**.
изнозити -жѫ -зиши vb. perfodere **гвоздꙑ** - **хрєбты** prol.-vost. **гвоздни** -**зиша хрєпъты нмъ** men.-leop.
изнєсти -шѫ -снши vb. ἐκφέρειν efferre sup. ant. greg.-naz. - **желоудь** chrys.-lab. **отъ прьсни** - cyr. 9. - **на погрєбєниѥ** men.-vuk. ἐκβάλλειν eiicere ostrom. ἐκκομίζεσθαι efferre ostrom.
износъ m. φορά latio io.-dam.
изношєниѥ n. ἐκδημία peregrinatio, recte exportatio, de cadavere sup. 153.
изношти v. **ношть**.
изнрътиѥ n. ἀνάδυσις emersio -**нєртиѥ** cyr.-hier.
изнрѣти -нрѫ -нрѣши vb. ἐκδύνειν effugere **изъ ловища изнырѣть** ragem.
изноуждати -ждаѭ -ждаѥши vb. extorquere ant.
изноурити -рѭ -рити vb. σὐλαγωγεῖν spoliare sup. 256. consumere pat. nom.-mik. 69. 70. - **крѣмꙗ** par. - **житиѥ** chrys.-lab. – **жизнь** chrys.-lab. - **плъть** dioptr. - **тѣло** prol.-vuk. - **тѣло дѣвьствомь** chrys.-lab. - **вещь** chrys.-lab. - **богатьство** men.-vuk. - **три дьни** men.-mih. - **вьса** chrys.-lab. -**рєнь крѣмєнємь** dioptr. - **кѫзнъмн** chrys.-lab. **огнємь** - **сѧ** psal.-vuk. **богатьство** -**рить сѧ** ichn.
изноурати -рыѭ -рыѥши vb. δαπανᾶν consumere ber. prol.-mih. pat. -**рати** chrys.-lab. nom.-mik. 16. barl. ioann. - **вѣсть** men.-mih. 388. - **дьни** mir. - **нощь** mir. - **тѣло** prol.-vuk. - **тѣло своѥ. плъть свою** prol.-mih. **юностный** -**рааше цвѣтъ** sabb. 26. **нощь** -**рааше на метанихъ** mir.
изноурѥниѥ n. σὐλα spolia sup. 256. -**рѥнь** sup. 256. ber. dioptr. chrys.-lab.
изнєсти -нєсѫ -нєсеши vb. ἀποσπᾶν extrahere -**нєсе ножь** matth. 26. 51. - ev. saec. xii. fortasse **изнести**.
изнѧти v. **изѧти**.
изнѫдити -ждѫ -диши vb. ἐκβιάζειν expellere cyr.-hier.
изнѫтрьѣдоу v. **жтрьѣдоу**.
изобати -блѭ -блѥши vb. comedere pat.-

mih. **гроздь -ба** men.-mih. **гроꙁнъ** - io.-clim. - **плъкы** proph.; de ficu sup. 220. - **класъ** krk.

изобила v. **обилъ**.

изобилити -лиѭ -лиши vb. περισσεύειν abundare **изълок-** 2. cor. 9. 8. - vost. **похвалами изълок-** 2. cor. 4. 15. - vost.

изобилиѥ n. πλεονασμός, πλησμονή abundantia svjat.-op. 2. 2. 386. pent.-mih. proph. krmč.-mih. grom. ber. - **плодомь** εὐφορία καρπῶν men.-vuk. - **кыпѣ** prol.-mart. αὐτάρκεια sufficientia men.-vuk. **περιουσία opes men.-mih. men.-vuk. богатьства** - men.-mih. **ꙗдѣхоу до -лиꙗ** prol.-mih. **пр-** ber.

изобилованиѥ n. abundantia men.-leop. prol.-mart.

изобиловати -лоуѭ -лоуѥши vb. abundare dioptr. men.-mih. par. kruš. crescere sup. 195. διαφέρειν praestare - **комоу въ чемь** op. 1. 154.

изобиль adv. δαψιλῶς copiose men.-mih. greg.-lab. adde ex.-op. 2. 1. 26. **народь оувѣщавь** - men.-mih.

изобильно adv. abunde dioptr.-lah. kruš.

изобильнъ adj. περιττός superfluus, abundans sup. 213. krmč.-mih. men.-vuk. ἐπιτήδειος idoneus men.-vuk. δαψιλής copiosus **питиѥ -но** prol.-mart. - **дарь** men.-mih. ἄφθονος copiosus - **давыць** men.-mih. πλήρης plenus - **хлѣбь** prol.-mart. **-но богатьство** krmč.-mih. **-но** αὐτάρκεια sufficientia men.-vuk.

изобильство n. abundantia.

изобильствовати -коуѭ -коуѥши vb. ἐπαρκεῖν sufficere men.-vuk. chrys.-lab. int. πλεονάζειν abundare men -vuk.

изобиновати сѧ -ноуѭ сѧ -ноуѥши сѧ vb. vitare acad.

изобинѫти сѧ -нѫ сѧ -неши сѧ vb. vitare pat.-šaf. mutari alex.

изоблиставати -ваѭ -ваѥши vb. luce perfundere prol.-mart.

изоблистати -стаѭ -стаѥши vb. luce perfundere triod.

изобличати -чаѭ -чаѥши vb. ἐξελέγχειν redarguere men.-vuk. op. 2. 2. 50.

изобличити -чѫ -чиши vb. φέγειν reprehendere dial. - **крикоткрие** sim. l. 7. - **чи сѧ оубѣица** par.

изобличиѥ n. reprehensio pat.: nota πρᾶγμα negotium men.-vuk.

изобнажити -жѫ -жиши vb. nudare chron. 1. 225.

изобрадовати сѧ -доуѭ сѧ -доуѥши сѧ vb. laetari men.-vuk.

изобразиꙗ f. historia, uti videtur **царьскаꙗ историꙗ, рѣкше** - georg.-vost. cf. gr. ἐκτύπωσις expressio.

изобразовати -зоуѭ -зоуѥши vb. formare.

изобрѣтьница f. quae invenit **-нъ-** greg.-naz.

изобрѣсти -рѣщѫ -рѣщѣши vb. invenire prol. typ.-chil. bus. 291. chrys.-lab. sup. 66. 138. 194. **изъоб-** 36. 69.

изобрѣтатель m. inventor.

изобрѣтати -таѭ -таѥши vb. ἐξευρίσκειν invenire pat sup. 154. chrys.-lab. **изъоб-** svjat.

изобрѣтениѥ n. ἐξεύρεσις inventio sup. 140. io.-sin. glag.

изобрѣтовати -тоуѭ -тоуѥши vb. invenire prol.

изобрѣтьникъ m. inventor alex.

изобоучати -чаѭ -чаѥши vb. edocere.

изобоучити -чѫ -чиши vb. docere alex. alex.

изобъꙗвити -кыѭ -киши vb. manifestum reddere, pat.

изодѣяниѥ n. exuere acad.

изодѣяти -дѣѭ -дѣѥши vb. exuere.

изокъ m. τέττιξ cicada ex. **іоуніоу** iunius mat. 12. 21. op. 1. 262; 2. 2. 424. pokl. 1. 21.

изорати -рѭ -рѥши vb. arare alex.

изоставити -кыѭ -киши vb. ἐκλείπειν relinquere men.-vuk. prol. **-кить** οἱ ἀμέθεκτον prol.-mart.

изостати -станѫ -станеши vb. remanere men.-leop. pan. prol.-mart. ioann. - **сѧ: кто сѧ изостанеть** bus. 347.

изостатъчьнъ adj. reliquus **-стачно** prol.-mart. 333.

изостаꙗти -стаѭ -стаѥши vb. remanere ioann.

изострити -штрѫ -стриши vb. ἀκονᾶν acuere ant. **-штрѣнъ** sup. **ꙗзыкь въ зло -ꙗрѥнь** chrys.-lab. **кричь изъоꙗрѣнъ** psalt.-theod. 51. 14. **изъо-** sup. 63.

изотрѣшити -шѫ -шиши vb. λύειν solvere men.-vuk.

изотъти -тѣмѫ -тѣмеши vb. eripere, liberare chron. per. **землю -тевь** prol.-mart.

изоштрѭвати -кѭ -каѥши vb. incitare **-цѭкъ-**: male **ѣдраꙗоу** stabilire pyrg.

изоштрѭти -рѭѫ -рѭѥши vb. incitare **изъострѭ-** tur.

изоштрѭѥниѥ n. incitatio men.-vuk.

изравьстати сѧ -таѭ сѧ -таѥши сѧ vb. liberare se servitio vost. sine **сѧ: - о грѣсѣхъ** misc.

изравьнити -ниѭ -ниши vb. ἀναγεμίζειν

implere. implendo aequare - ровь men.-vuk. aequare ioann. - сѧ de valle men.-vuk. chrys.-lab.

изравьнити -нижь -нишеши vb aequare -ни- ioann. pan.

изравьнѣниѥ n. aequalitas -ни- typ.-cmil.

изразити жж -зиши vb. laedere ранити -жены крѣнивъмь тѣлыхъ слъзъ krk.

израилтинъ m. israelita -ти pl. n. šaf.-gl. 64. cf. -льтинъ.

израилтьскъ adj. israëliticus hom.-mih. cf. -льтьскъ

израилтѣнинъ m. israëlita assem vost. 1. 345. ѳкт .

израиль m. israël šaf.-gl. 67. 78. йль cloz I 10. cf. издраиль.

израильскъ adj. israëliticus šaf.-glag. 82.

израильтинъ m. ἰσραηλίτης israelita men.-vuk. -ти pl. n. šiš. 76. 252. hom.-mih. -тѣ, -томъ nom.-bulg. cf. -литинъ.

израильтьскъ adj. ἰσραήλ israël hom.-mih. šiš. 10. 39. cf. -литьскъ.

израилѧтѣнинъ m. ἰσραηλίτης israelita šiš. 63. -тын- mat. 55. cf. -лит-.

израилѣвъ adj. poss. ἰσραήλ israël šiš. 8. -лѣвъ cloz I. 50. 156. šaf.-gl. 65. 78. mat. 49. hom.-mih. -вилѣвъ mon.-serb.

израсль f. germinatio prol.

израстати -стаѭ -стаѥши vb. excrescere int.

израсти -стѫ -стени vb. emasci ioann. op. 2. 1. 51. men.-vuk. класы -стѣшими нетлѣѥ prol.-mart.

израстити штѫ -стини vb. βλαστάνειν profundere sup. 288. ἐκφέρειν proferre ioann земли не хощеть - жита chrys.-lab. -сть (pro цѣ) вѣтки pent.-mih. изкр- sup. 288.

изратовати -тоуѭ -тоуѥши vb. ἐκπολεμεῖν expugnare exod. I. 10. - vost.

израштати -штаѭ -штаѥши vb. proferre ioann.: male excrescere isaak.

изречениѥ n. edictum ant.-hom.

изрѣщи -рѣкѫ -речеши vb. ἐκφράζειν eloqui sim. I. 26. hom.-mih. frag.-serb. ichn. - словеса man. - сѧ προτίθεσθαι op. I. 154. -рѣкоуѣ сѧ rom. I. 13. op. 2. 1. 162: иоиа изорκоу προϊέμενος op. 2. 1. 138.

изрицати сѧ -каѭ сѧ -каѥши сѧ vb. ersuppere козѣ -кающи сѧ men.-vuk.

изринжти -нѫ -нени vb. extrudere lavr. op. 15. men.-mih. -нокѣнь part. krmč.-mih. -ноуѣ part. chrys.-lab. -ноутоу соущоу кѣсоу glag.

изрицаниѥ n. elocutio -чанию словесъ bor. xxiii.

изрицати -цаѭ -цаѥши vb. eloqui aut.-hom. elim.

изринати -рѣкѫ -рѣкѫши vb. extrudere: minus bene изрѣкѣти tur.

изрой m. effusio seminis ѥжє къ снѣ бъкаетъ - vost. rad. ri.

изрокъ m. sententia alex.

изронити -нѭ -нини vb. effundere alex.

изрочитъ adj. eximius -ти витязи alex.-mih. 49 ѥдинокомоу докроу -тоу посадоуѣть ненависть ibid. 8.

изрочитьнъ adj. eximius -ни comparat alex -mih 12.

изрочинъ adj. ἄκρος eximius men.-vuk prol.-mart. 140. - кльхъ prol.-cip. -чи паче кысѣхъ конь alex.-vost.

изрѣканиѥ n. evulsio glag.

изрѣкати -ваѭ -кени vb. ernere изорканъ mat. 49.

изрѣждакѣти -кѣѭ -кѣѥши vb. χαταιωθῆναι rubigine obduci šiš. 192. ant. krk. изкр-.

изрѣкати -каѭ -каѥши vb. effodere ant.

изрѣгати -гаѭ -гаѥши vb. ἐξερεύγεσθαι, ἐρεύγεσθαι eructari ant. -ригmen.-vuk.

изрѣгнѫти -нѫ -нени vb. eructari -ригmen.-vuk.

изрѣти -рѣѭ -рѣѥши vb. effodere ok. 53. - ямоу men.-mih. - рокъ men.-leop. hom.-mih. - землю pyrg. ἐκλατομεῖν lapides excidere pent.-mih.

изрѣкати -каѭ -каѥши vb. extrudere prol.-mart. chrys.-lab. men.-leop.

изрѣзанникъ m. ἀπόκοπος eviratus op. 2. 2. 38.

изрѣзати -жѫ -жени vb. excidere dial. chrys.-lab. prol.-mih. παταχόπτειν concidere pyrg.

изрѣзовати -зоуѭ -зоуѥши vb. excidere - сѣѕ se evirare clim.

изрѣти -рѭ -рини vb. spectare изкърдвьрьцами men.-mih. greg.-lab.

изрѣшити -шѫ -шини vb. λύειν solvere isaak. - отъ страсти hom.-mih. - сѧ длъгоу hom.-mih.

изрѧдивьнъ adj. eximius pat.-mih.

изрѧдити -ждѫ -дни vb. disponere chron. I. 46. 34. per. 13. I.

изрѧдие n. ἐξαίσιον res eximia prol.-lab. prol.-mart. prol. 105. adde bus. 267. cf. издрадие.

изрѧдь adv. insigniter men.-mih. - гкорити hom.-mih. изрѧдь высѣхъ hom.-mih. 133. et издрадь.

изрѧдьно adv. insigniter chron. I. 196.

изрѧдьнъ adj. ἔκτατος extraordinarius dial. svjat.-mat. 9. sabb. 189. cyr. 14. 37. bes.

hom.-mih. -дно чюдодѣйственые prol.-mart. -не житие hom.-mih. περισσὸς eximius tit. 2. 14. - šiš 245. op. 2. 1. 165. ἐξαίσιος eximius men.-vuk. - покѣдоносьць μορονικηφόρος man. - письць ichn. **изрѣд-** mon.-serb.

израдьнѣ adv. praecipue prol.-mart sim. il. 4 **и-ѣе** prol.-mih. -**дьѣе** sabb. 89.

израдьство n. res extraordinaria men.-mih.

изржчати -чаѭ -чаеши vb. tradere hom.-mih. 133. fideiussione liberare trigl.

изржчение n. ἐγχείρημα institutum men.-vuk. prol.-eip.

изржчь adv. ἀπόχειρος eminus **сѣкирою врьга - кросати** e russ.

изржчьникъ m. liberator, uti videtur **оутѣшение миноѵомь и - men.-mih.**

изоувати -ваѭ -ваеши vb. exuere pat.

изоувение n. exuere ephr. - **сапога** deut. 25. 10. - pent.-mih. kruš.

изоувѣдѣти -вѣмь -вѣси vb. cognoscere mon.-serb. 220.

изоувѧнѣти -нѣ -нѣши vb. marcescere **-вѧдши** alex.

изоуздити сѧ -ждѫ сѧ -зданши сѧ vb. liberum fieri alex.

изоумити -млѭ -миши vb. mente privare **-мѣвена доуша** chrys.-lab. - **сѧ** ἐξίστασθαι de statu mentis deiici prol.-mart. misc.

изоумлѣти сѧ -лѣѭ сѧ -лѣеши сѧ vb. ἀπολείπειν σύνεσιν mente privari sir. 3. 13. - **svjat.** sborn.-vost. 1. 263. chrys.-lab. **мѣта изъ-** nom.-mik. 23; sine **сѧ.**

изоумление n. dementia.

изоумьнъ adj. ἄφρων amens prov. 9. 4. - parem cf. exiex, exspes.

изоумѣкати -каѭ -каеши vb. de statu mentis deiici.

изоумѣние n. dementia chron. 1. 46. 139.

изоумѣти -мѣѭ -мѣеши vb. scire greg.-lab. chron. 1. 102. 39. - **сѧ** ἐκπλήττεσθαι percelli eccl. 7. 17; - vost. ἀπολείπειν σύνεσιν mente privari sir. 3. 13. - vost mon.-leop. prol.-mih. chron. 1. 193 11. παλαιοῦσθαι inveterascere, recte desipere **изъоум-** sup 238.

изоуньшина f. levatio **изоуньшиѭ тропти** λύειν solvere sup. 231.

изоупрашати v. **изъпрашати**

изоустѣѣати -ѣаѭ -ѣаеши vb. eloqui pat. 137.

изоути -оуѭ -оуеши vb. exuere - **сапогъ** sabb. 193. - **сапогы** pent.-mih. **да изоуѥть сапогъ ѥго ѥдинъ съ ногы** deut. 25. 9. - pent.-mih. **изоуй ико моси обязанни печали** sborn. ὑπολύεσθαι calceis liberari **изоуѥнъ** deut. 25. 10. - vost. - **сѧ ис сандалий** men.-leop. **изоуше сѧ сконъ сапогъ** ruth 4. 7. - pent.-mih. - **сѧ сандалий сконъ** proph. adde **изоутие** alex. de haereticis **косносзн, коси** dictis.

изоухытрити -итрѭ -триши vb. μηχανᾶσθαι machinari men.-mih.

изоучати -чаѭ -чаеши vb. ἐκδιδάσκειν edocere ant. antech.

изоучити -чѫ -чиши vb. ἐκδιδάσκειν edocere dial. op. 1. 198 - **сѧ** παιδεύεσθαι doceri men.-vuk.

изоуштати -штаѭ -штаеши vb. memoriter dicere leont. **изъ оустъ.**

изъ praep. ἐκ ex cum gen. **iungenda оучаше народы ис корабля** hom.-mih. **изъ млада чистъ быть** cyr. 28. **из жтри** sup. 26. 17. **из жтроѣъ** sup. 173. pro **за** παρὰ **из рахили** gen. 29. 18. - vost.: nota **издрѣръ** sup. 368. tur **издрова** sup. 5. **издроунъ** lavr.-op. 26. **издрѣѣы** sup. 60. **издроуѣы** mat. 26. **издржѣоу** sup 135. **ижнюго** mat. 13. **ижнего** op 2. 2. 307. cloz I. 51. sborn. **ижнѣгожѣ** sup. 348. **ижнѣя** sup. 97. et **ижнѣго** sup. 8. 198. **ис корабля** hom.-mih. **исъина** e turri sup. **ицрѣка** tur. **ицръкы** sup. **ичрѣка** hom. sup. pruss. esse, is lit. let. is-ztschr. 7. 21. beitr. 2. 156. Pott 1. 614. 616. Grimm, Wörterb. 1. 817.

изъзрѣти v. **изрѣти.**

изъискитель m. qui manifestum reddit int.

изъискнити -кнѫ -книши vb. manifestum reddere chrys.-lab. sabb. 173. - **чьто писаниемь** sbor.-kir.

изъискивати -киваѭ -киваеши vb. manifestum reddere isaak. int.

изъисказание n. indicatio int.

изъѣдати -даѭ -даеши vb. comedere **изъѣд-** pam. 232. de tineis; **изъѣдаше единоу мѣдницоу** boκoυ men.-leop 144. cf. **изѣд-.**

изъѣдение n. comestio kozm.

изъѣдь f. comestio **изъѣдь** chron. 1. 206. 37.

изъѣздъ m. expeditio **изъѣздъ** chron. 1. 156. 13; 164. 25.

изъѣлокѣти -кѣѭ -кѣеши vb. sterilem fieri pat.

изъѣсти -ѣмь -ѣси vb. comedere **изъѣдоша** vost. 1. 394. **изъѣсть** sup. 30. 14. mat. 54. cf. **изѣсти.**

изъѣсьнити -сьнѭ -сьниши vb. illustrare **-сѣ-** men.-mih. sabb. 2. men.-leop. prol.-mart. mon.-serb.

изъисьновати -ноую -ноуѣшн vb. illustrare **-сн-** men.-belg.

изъисьнити -нижь -нижеши vb. illustrare **-шн-** op. 2. 2. 8. 38. **-сн-** int.

изъисьнѣние n. illustratio **-шнен-** mat. 21.

изъыхати vb. exire **-ха** alex.-mih. 12. 135. assequi **изъѣха гаѣка** karamz. 2. 327. vost. 1. 310. **-ѣхахомъ** lavr. **-ѣхалъ** chron. 1. 142.

изъышнити v. **изъисьнити**.

изъышнѣние v. **изъисьнѣние**.

изъѣмати v. **изнмати**.

изъѣвати -ваю -ваеши vb. προκαλεῖσθαι evocare men.-mih.

изькмъ m. exceptio, uti videtur **иномоу вллхоу да не коуде изма** mon.-serb. 30. cf. 35. 36. 39. 146.

изѣдати -даю -даешн vb. κατεσθιειν comedere ostrom. bus. 335. zak.-serb. **мозькь - sabb. 116. вьсе - дала** πάμφαγος sup. 385. 2. **изад-** misc. cf. **изъѣд-**.

изѣдѣние n. comestio sup. 440. men.-mih. prol.-mih. prol.-belg. reliquiae pecudis a fera laceratae krmč.-mih. 249.

изѣкръ adj. γλαυκίζων glaucus **вироуливонъ, изѣкръ оубо ѥстъ** svjat.-vost. svjat.-mat. 7. op. 2. 2. 400. **овѣ (очи) кыкасте изѣкры** ex. ὑπόγλαυκος glaucus **изѣкръ** per. uv. malal. in ex.-kalajd. cf. **зѣкръ**.

изѣсти -мъ -ѣси vb. comedere **-ѣжь** φάγε ede iez. 2. 8. – vost. **-ѣдать** svjat.-mat. 9. **-ѣдѣнъ** sborn. antch. sup. **мышьми -ѣдѣнь** krmč.-mih. **меса -ѣдь** prol.-mart. **изѣ** aor. sup. 105. 220. **-ѣдена бѫдж** cibus efficiar 398. cf. **изъисти**.

изѧвнѫти -нѫ -неши vb. βλαστάνειν germinare **сѣмя -нѣть** marc. 4. 27. – ev.-saec. xn.

изѧслакъ m. nom. propr. **izęslav** men.-leop. chron. **-ль** urbs **-вид, -вьцн.**

изѧтель m. susceptor, testis baptismi **кысть ѥмоу изѧтель отъ крьщенид** greg.-lab. a vb. **изѧти** cf. aus der taufe heben.

изѧти, изѧмѫ, изѧмеши vb. ἐκβαλλειν eiicere ostrom. ἐξαιρεῖσθαι eximere sup. 366. αἴρειν sumere ostrom. adde sup. 84. **идолонеистовьства нась изѧть** chrys.-lab. **мькь изѧмь, изѧмь** nom.-mik. krmč.-mih. σπάσθαι extrahere **- ножь** šiš. ὀξορύττειν effodere **очи** - men.-vuk. nota **изѧе** men.-mih. 193. **изѧми** sup. 51.

изѧтовати -тоую -тоуѣшн vb. eximere **- око** georg.-vost.

изѧшт̀ѣние n. exemtio aut.

изѧштѣхытрьнъ adj. artificiosus **-на жена** men.-mih. 351.

изѧштѣхытрьнѣ adv. artificiose men.-mih. 351.

изѧштити сѧ -штѫ сѧ -штиши сѧ vb. eximium fieri **-тивь сѧ прескѣтло** men.-saec. xn.

изѧштьникъ m. homo egregius **-шн-** ber.

изѧштьничьскъ adj. peculiaris **-ъничъс-** sup. 427.

изѧштьно adv. praestanter sim. I. 26.

изѧштьнъ adj. ἐξαίρετος eximius ant. eximius sabb. 5. 22 122. ber. ziz. men.-leop. antch. chron. leont. sim. I. 25. ephr. pat. **изкір-** isaak. ἄριστος optimus nest. ἐξέχων egregius men.-vuk. derivabis ab***изѧшта**, quod natum est ex **изѧм** et suff. **шта** cf. ἐξαίρετος et eximius.

изѧштьньствие n. praestantia. res eximia **изѧшньствие** georg.-vost.

изѧштьнѣ adv. egregie dioptr. sabb. 7. sim. I. 5. **ц҃клоиоудри - sim. I. 3 - коѥоу оугодивь** sabb. 160. male φυσικῶς modo naturali **просиа** men.-vuk.

изѧштьство n praestantia, res eximia pam. int. ber. ziz.

изѧштьствовати -воую -воуѣшн vb. ὑπερβαίνειν superare dial.

изѧтръ v. **жѫтръ**.

исаиинъ adj. poss. esaiae op. 2. 2. 391.

исоусхристовъ adj. poss. iesu christi šiš. 70.

исклисиа f. ecclesia **-сна** bor. 29.

икона f. εἰκών imago svjat.-op. 2. 2. 403. lit.-mih. prol.-cip. mon.-serb. **господьска**-hom.-mih. **-ив поклоненне** men.-vuk nota serb. ikonos pro ikononos.

иконийскъ adj. iconiensis sup. 33. 37.

иконокорыгъ adj. simulacra evertens chrys.-lab. **-на ерісь** lit.-mih. prol.-mart.

иконокорьство n. simulacrorum eversio men.-mih.

иконокорьць m. εἰκονομάχος imagines oppugnans krmč. prol.-vuk. ok. 67.

иконожегъчнй -чнив m. imagines comburens krmč. **-чнихъ** krmč.-mih. 371. 390.

икономиа f. οἰκονομία oeconomia op. 2. 1. 150. šiš. 83

икономокъ adj. poss. οἰκονόμου oeconomi krmč.-mih. 216.

икономъ m. οἰκονόμος oeconomus šiš. 73. lit.-mih. krmč.-mih. - **голкми** typ.-chil.: explicatur vocabulo **строитель** clim. 290.

икономьство n. oeconomia men.-mih.

иконописатель adj. εἰκονογράφος imagines pingens pyrg. **-на хытрость.**

иконописати -шю -шеши vb. εἰκονογραφεῖν imagines pingere par. **жена -сана** mir.

иконописьць m εἰκονοτράφος imagin.-pingens men.-mih. mir.

иконостасъ m. εἰκονοστάσιον iconostasium cf. serb. ikonos.

иконьникъ m. pictor prol.-mih. prol.-ruk. крачь хытростию и иконникь de evangelista Luca men.-belg.

иконьнъ adj. imaginis, imaginum chrys.-lab. -на хытрость men.-leop. prol.-mih. -но покланьнне krmč.-mih. 205. образъ - cyr. 13. -ньды скатьнии cyr. 28. -ныя ратьникы svjat.

икосъ m. οἶκος hymni genus иондакъ и par. 88. cf. duc.

икра f. ova piscium trěb. 115. pat. 179. nsl. ikre habd. glandines (morbus) serb. ikra alb. ikrъ rum. икре pl. lit. ikrai lêc. ikri magy. lab-ikra cf. pol. ikra et kra drüse oserb. jikra et jikno.

икранне n. vox significationis nobis ignotae скатоекранне и скатое ісго (christi) къставанне - antch. sub къзнтие.

икоуна f. εἰκών imago psalt.-saec. xii. cf. икона.

икоуньникъ m. εἰκονικός pictor vost. cf иконьникъ.

икътеръ m. ἕτερος icterus greg.-naz.

икътинъ m. ἰκτῖνος milvus deut. 14. 13. - pent.-mih.

иларнй m. gen. -рнѣ ἱλάριος hilarius prol.-mih. gen. -рнѣ: -рнію sg. a. sabb. 120. men.-mih. -рнѣ sg. g. -рнѣ sg. n. men.-mih.

иларіонъ m. hilarion sabb. 121.

или conj. ἤ vel или индѣ ἤ krmč.-mih. quam quadr. оуне жити къ земли поустѣ или съ женоіѫ ізычьноіѫ svjat.-mat. 8. паче sup. 112. 232. или и еште не обрыдании сѧ svjat.-op. 2. 2. 394. или - или ἤ-ἤ aut-aut sup. или пожреть или да потрѣкнить сѧ men.-mih. или телъ были или осль pent.-mih. ли - или: что боле ієсть, даръ ли или олтарь: mat. 32. нь или ἀλλά sed hom.-mih. а или v. а; дл или v. дѣй cf. люко. или est и ли, и люко.

илнй m. gen. -ніа ἡλίας elias илиємь greg.-lab. cf. илиа.

илийнъ adj. poss. ἡλίου eliae sup. hom.-mih. greg.-lab. dioptr. prol.-mart. -но обавленне op. 2. 2. 389. илинь mon.-serb.

илинъ v. елинъ.

илионъ m. ἴλιον ilium - градъ bell.-troj. 2.

илирикъ m. ἰλλυρικόν illyricum hom.-mih. prol.-lab. илоур- per. 8. плур- šiš. 70.

илирическъ adj. illyricus плур- krmč.-mih.

илирія f. illyria sabb. 3. 170.

илитонъ m εἰλητόν corporale развитоу кыкышоу -ноу cf литонъ.

илиа m. ἡλίας elias eloz I. 870. sup. hom.-mih. илиа assem. sup. илиею hom.-mih. proph. ко илиахъ пара ἡλείοις op. 2. 2. 152. cf. илнй.

илиада f. ilias илиа- alex.-mih. 7.

илиѣкъ adj. poss. ἡλί eli hom.-mih.

илокица f. nom. propr. loci мѣсто глаголемо - krmč.-mih.

илокъ adj. e luto factus -ка лайна πλίνθος later илока pl. n. gen. 11. 3. esai. 24. 23. - vost nsl. ilov limosus lex.

илоурикъ v. илирикъ.

илъ m. lutum камычное дѣло иломъ exod. 31. 5. - vost. nsl. il dain. 89. lex.

илькмъ m. ulmus илемъ chron. 1. 220. 25. e russ. čech. jilem pol. ilm et ilma nserb. ljom ahd. elm and. almr mhd. ilme nhd. ulme, ilm: vocabulum lat. originis.

илурикъ v. илирикъ.

имакати -каіѫ -каіеши vb. habere nom.-serb. 394.

имание n. prehensio - кинѣно τρυγητός vindemia pent.-mih. - киноу id. proph. - киноградоу id. proph.; facultates men.-mih. χρήματα pecunia sup. 316. ἀποσκευή supellex pent.-mih. adde alex.-mih. 158. mat. 47. serb. imanje vieh mik. cf. имѣнніе.

имарѣмени f. εἱμαρμενή fatum op. 2. 2. 58.

иматель m. qui prehendit.

имателькница f. quae prehendit.

имати, іемлѭ, іемлеши, rarius имаѭ, имаеши vb. λαμβάνειν sumere ostrom. conquirere sup. 186. chron. рыбы іемлютъ сѧ hom.-mih. кина іемлють τρυγῶσι men.-mih. βαστάζειν ferre роукама іемлѥ men.-mih. вкроу іемлѣть πιστεύει credit šiš. 238. не іемаіеши вкѣры hom.-mih. вкрѫ іемлѭть etc. ostrom. cf. не іемемь вкрѣіемоу antch. іемлыше chron. 1. 260. - сѧ ἐφάπτεσθαι tangere op. 2. 2. 266. - за ризы pam. 178. по всѣ дьни іемлѣть сѧ hom.-mih. поутa іемлемь сѧ sabb. 5. 54. врани ємлѥ сѧ ok. 56. іемлѣть сѧ по ноз̀ѣ ioann прьва іемлемь сѧ ok. 63. raro inf. іемати: - виноградьі τρυγᾶν vindemiam facere men.-mih. croat jematva vindemia verant.

имлтизмъ m. ἱματισμός vestis o -мѣ моіемь lavr.-op. 32. cf. мат-.

имела f. viscum op. 2. 1. 115. mat. 48; male ἐξευτής auceps amos 3. 5. - vost. serb. imela viscum mik.

имельникъ m. ἐξευτής auceps ant. 111. op. 1. 118: 2. 1. 115: 2. 2. 260. antch. -ам- mat. 48. hom.-mih. amos 8. 1. 2. zlatostr.

именины pl. f. dies lustricus chron. 1. 110.

именитица f. ὕβρίστρια contumeliose tractans се лазъ къ тебѣ -ци greg.-naz. cf. имена кыдати.

именитъ adj. ὀνομαστός celeber sup. 63. 149. ὠνομασμένος nominatus - въ дѣлѣхъ sabb. 29. -то или безимене ex.

именованиѥ n. nominatio.

именовати -нѫѭ -нуѥши targ. -ваѭ -ваѥши vb. ὀνομάζειν nominare sup. men.-leop. op. 2. 1. 138. -новай impt. men.-vuk. - са cloz I. 313.

имионосынъ adj. nomen habens.

именотворьнѣ n. ὀνοματοποία onomatopoea svjat.-op. 2. 2. 386. bus. 267. adde **имятворение** 269.

именьнъ adj. nominis op. 2. 2. 94.

имовитъ adj. dives ber. жена -та hom.-mih. 136.

имоущитель m. κτήτωρ possessor cyr.-hier. recte homo dives.

имьжє v. иже.

имьство n. σχέσις, ἕξις conditio op. 2. 2. 7. 11. 484. - разоумѣниѥ или чювьство дооуховное op. 2. 2. 5. - къ доуши ber. - и лишение pan.

имѣниѥ n. ἀνθήκη depositum sup. 297.

имѣние n. ἕξις habitus; οὐσία facultates ostrom. op. 2. 2. 117. χρήματα opes sup. 274. 278. man. cloz II. 108. τὰ ὑπάρχοντα facultates sup. ostrom. ὕπαρξις facultates men.-mih. πράγματα opes krmč. 37. ὑπόστασις facultates pent.-mih. ὁ βίος opes ostrom. ὅλα res вънимати -нiемъ man. pecunia sup. φιλαργυρία avaritia да се остануть -ниѥ men.-mih. на имѣниихъ измѣнити спасение chrys.-lab. adde -нiемь ни искоупить се hom.-mih. къ -ни много сѫщиа greg.-lab. nsl. imênje; imêlo facultates trub.

имѣньнъ adj. χρημάτων opum -ныи похоть sup. 275 krmč -mih.

имѣтельнъ adj. dives.

имѣтельство n. opes issak.

имѣти, имамь, имаши et **имѣѭ, имѣѥши** vb. ἔχειν habere cloz I. 718. 723. ostrom. - краждоу на кого. съ кымь помоч. - на своимъ оумѣ tur. - вѣрѫ cloz I. 60. жена, иже имать къ мужьскыимь къ роуцѣ гоуи ἐγγαστρίμυθος I. reg. 28. 7. - vost. имѣюцим къ роукѣ къ мужьскыимь id. 8. имоущиа къ роукахъ къ мужьскыимь id. 9. male. ni falhmar; четыри дьни ѭжь имаштть къ гроѕѣ š.-gl. 48. сими сице имоущимь pan. chrys.-lab. part. имѣи cloz I. 103. sup. имѧштимъ cloz I. 60. et имѣѥмъ cloz I. 718. 723. sup. имѣюцим hom.-mih.; имѣшете frag.-gl. 56. имай имити š.-gl. 94; formando fut. inservit sup. 2. 117. 227 etc. cf. царьствие имѣше прѣѣти regnaturus erat glag. къимѣтноуть имѣѧ кыти ἀπερρίφην ἄν men.-vuk. nota имѣѧ имѣ разоумѣѣти ἔχορεν γνῶναι sup. 227. - са: имѧща са зълъ par.

имѧ gen. **имене** n. ὄνομα nomen имена къдати v. къдати: звати по -ню chrys.-lab. на имѧ gram 176. 234. по имѧ 138. **имѧ** frag.-bulg.-saec. xiii. **имень** sg. g. ev.-trn. sup. 431. **имени** dual. n. sup. 86. **именьма** op. 2. 2. 78 greg.-naz. ser. nâma cf. najme Pott 2. 1 858. goth. ahd. namo pruss. emues ir. anm ir.-gl. arm. anûn ztschr. 4 375; 5. 66 Pott 1 329 curt. 1. 446.

инa v. ина.

инако adv. ἄλλως, ἑτέρως aliter sup. hom.-mih. svjat.-mat. 5. men.-vuk. chrys.-lab. dioptr. šiš. 167. man. tur. ant.-hom. op. 1 154. io.-sin. mon.-serb. duš. - како ἄλλως πως krmč.-mih. - никако ibid. - оучити ἑτεροδιδασκαλεῖν aliter docere šiš. 162. - здѣнь ἀλλόκοτος hom.-mih. τοὐναντίον contra sup. 278. **инакожь** hom.-mih. nsl. inako alio modo inako se ni stori moustus fio serb. inako mik. nota inako tantum. uti videtur op. 2. 2. 366.

инаковъ adj. diversus dioptr. pat. 206.

инаковьство n. ἑτερότης diversitas - вс- op. 2. 2. 7. 11. pan.

инаколоквити -ѫ -кѫи vb. aliter loqui -кѫтъ ли са на дѣвкола svjat.-op. 2. 2. 376.

инакъ adj. ἄλλος, ἕτερος alius ex.-vost. I. 282 op. 2. 2 4. krmč. 43. mon.-serb. - ик нозерь men.-mih. - ка напасть. вицн. men.-leop. -коу кииоу krmč.-mih. -ныѥ иереси sg. g. men.-mih. rectius -коѥ иереси greg.-lab. 96. nsl. ináe kalid. ináci et inde inačiši diversus serb. inak živ. 70. oserb. hinaki cf. orient I. 529.

инамо adv. alio sup. 129. io.-sin. men.-serb. prol.-mih. - обрати кьсѣдоу cyr. 4 - прѣтѣлающи са ἑτεροζυγοῦσι greg.-naz. nsl. inam.

ичаче adv. ἔτι adhuc sup. 91 - крашиоу сжироу psal. 77. 31. - psal.-saec. xii cf. ѥдиначе.

иноѣ m. γρύψ gryps deut. 14. 12. - pent.-mih. krus. cf. иноѣ.

иний m. ψαλτός pix confertus cadens deut. 32. 2. - pent.-mih. stilla **иней** hom. cf. **инѣе**.

иноѫъ m. ἡνίοχος auriga hom.-mih.

нинів n. ἀφετός nix confertim cadens deut. 32. 2. **нины** glag. šaf.-urspr. πάχνη pruina ioann. nsl. imje, ivje bulg. inej serb. inje lit. šnis rum. **нніе** f. glacies in mediis undis natans: adde ἰνίον occipitium ex.-op. 2. 1. 17. **нньє** vost. cf. **нний**.

иновидьнъ adj. ἀλλοειδής aliam formam habens svjat.-op. 2. 2. 386. per. LXXXII.

иноволѣнъ adj. μενοθελητῶν monothéletarum **-ина ересь** dioptr.-lab.

иновѣрие n. fides diversa prol.: male ἀλλότριος τῆς πίστεως meu.-vuk.

иновѣрьникъ m. αἱρετικός haereticus sup. 222. 228.

иновѣрьнъ adj. αἱρετικός haereticus sup. 222. krmč.-mih. duš.

иновѣрьца m. haereticus duš. 155. per. 42.

иногда adv. ποτέ olim šiš. 179. ostrom. τότε tum cloz I. 31. 345. εἰσάπαξ simul **потрѣкаю** ѥ - num. 16. 45. -pent.-mih. ἐξῆς deinceps dent. 2. 34. -pent.-mih.

иногдоѫ adv. εὐθύς statim greg.-naz. op. 1. 101. esai. 11. 14. -vost. ἅμα simul greg.-naz. bar. 3. 14. ὁμοῦ simul op. 2. 2. 81. mat. 48. εἰσάπαξ simul num. 16. 21. - vost. ies. uav. 10. 42. - vost. ἐπὶ τὸ αὐτό simul naum 1. 9. - vost. male **-дѭ** op. 2. 2. 30. **инегдоу** repente glag. cf. čech. hned, inhed.

иногъ m. γρύψ gryps lev. 11. 13. - pent.-mih. μονός solivagus glag. psal. 79. 14. cf. **инегъ** et goth. ainaha et ainakls, cuius gutturalis slavico g respondet.

инодалнъ adj. longinquus **-на страна** acad.: **ино** est **инъ** alius, at quid **далнъ** sit, non assequimur: cf. **инодьскъ**.

иноѫшие n. unanimitas aut.-hom.: minus bene πρόθυμος promtus **-шье** ephr.-vost.

иноѫшьно adv. προθύμως alacriter sup. 339. **-шъно** cloz I. 854: recte unanimiter.

иноѫшьнъ adj. unanimis glag. ber.

иноьскъ adj. longinquus **-ка земля** svjat. -vost. 2. 124. cf. **инодалнъ**.

иноземлиць m. ἀλλογενής alienigena pent.-mih. bis. βάρβαρος barbarus **-земець** op. 2. 1. 163.

иноздрачьнъ adj. ἑτερόμορφος aliam speciem habens **-чно** io.-dam.

иноки f. monialis ant.-hom.

иноковатиѥвъ adj. poss. innocentii.

иноковати -коуѭ -коуѥши vb. monachum esse pyrg. chrys.-lab. triod.

иноковъ adj. poss. monachi mir.

иноколѣньникъ m. ἀλλόφολος alienigena meu.-belg. ant.-hom.

иноколѣньнъ adj. ἀλλόφολος alius gentis sabb. 216.

инокость f. terra peregrina **иже ко - идшй** qui peregrine proficiscitur op. 2. 2. 238.

инокоупьницѧ adv. simul men.-vuk.-**цѣ** men. vuk. 432. 434: est sg. gen. subst. **ница**.

инокоупьно adv. simul mon.-serb. 139.

инокъ m. μοναχός monachus ioann. μονός solivagus psal. 79. 14. - psalt.-saec. xn. xiv. - **дивий** ὄναγρος onager mat. 27. men.-mih. adj. εἷς unus op. 2. 2. 299. ephr.-vost. μόνος solus cyr.-hier. **слово іедино и иноко** hom.-mih. 117. **ногъ** - op. 2. 2. 54. **-кый сынъ** op. 2. 2. 30. μεμονωμένος 1. tim. 5. 5. - vost. μονάζων, μοναχός monachus; μονάζουσα, μοναχή monachasborn. mon.-serb 232. ok. 52. hom.-mih. 89. men.-vuk. dioptr.-lab. krmč.-mih. sabb. 95. 152. 177. vita-theod. prol.-mart. russ.

инока cf. goth. ainaha.

инокъини f. monacha pat. leont. nom.-mik. duš. CXVII.

иномъысльникъ m. unanimis bon.

иномъысльнъ adj. μονότροπος simplex-**лѣнъ** bon.: **инъ** hic unus est.

инообразьнъ adj. ἀλλόμορφος aliam formam habens hom.-mih. misc.

иноплеменьникъ m. ἀλλόφυλος alienigena cloz I. 785. sup. gram. 79. hom.-mih. sim. I. 19. ἀλλογενής alienigena ostrom. **-нн** svjat. sup.

иноплеменьничь adj. poss. ἀλλοφύλων alienigenarum ant.-hom.

иноплеменьнъ adj alienigena - **соудни** svjat. - **плькь** sim. I. 19. **-на страна** sim. I. 5. ὁμόφυλος eiusdem gentis man.: nota **иномь племенынымь симь вилкоудомь** ichn. pro **иноплъ-**.

иноплошь adv. continuo ex. **аще въша родъмь съмъслыни бъли, то вьси бъша - толь моудри бъли** zlatostr. russ. сплошь cf. nsl. sploh.

иноприа f. ἐνορία territorium, dioecesis duš. 43. serb. inorija, nurija.

инороговъ adj. poss. monocerotis lavr.-op. 13.

инорогъ m. μονόκερως monoceros psalt.-ven barl. bon. mat. 27. pent.-mih. **инърогъ** iob 39. 9. - vost. serb. inorog, jednorog mik.

инородьнъ adj. ἀλλογενής alienigena aut. svjat.-op. 2. 2. 386. per. LXXXII. ἑτεροθαλής **-дна сестра** krmč.-mih. alienus ichn.

инорожденъ adj. unigenitus pat.

инорожь adj. poss. monocerotis psalt.-ven. mat. 27. **отъ рогъ** - psal. 21. 22.

инорожець m. μονόκερως monoceros pent.-mih. kruš.

инорыця v. **норыця**.

инорѣчькѣ adv. allegorice bus. 167

иносельникъ m. eodem loco habitans -ан- vost.

иносильнъ adj. ἑτεραλκής anceps -нж- побыть greg.-naz. - vost. 2. 112.

инославникъ m. ἑτερόδοξος haereticus men.-vuk.

инословие n. ἀλληγορία allegoria svjat.-op. 2. 2. 386. bus. 267.

иностань adv. continuo svjat. sup. 423. 431. 432. 454.

иностаньнъ adj. continuus молитвы -ныя svjat. sup.

иностраньникъ m. ἀλλόφυλος alienigena hom.-mih. esai. 11. 5. - vost. sup. -нн- sup.

иностраньнъ adj. alienigena chron. 1. 45.

иностранькыца m. alienigena -ыць greg.-lab.

иносъказание n. allegoria -ск- int.

иносъказательнъ adj. allegoricus -ск- int.

иносъказаемъ adj. ἀλληγορούμενος quem allegorice interpretamur -ск- šiš. 231.

иноткожь adv. continuo то племя къ ноуди даже и до зороканоли - быкаше ex.: vere est uno tractu.

иноткожьнъ adj. continuus; ὁ καθόλου universus.

иноча f. ἀντίζηλος aemula оноичюл pro о -чи ви sir. 37. 11. - vost., apud quem иночь cf. serb. inoča et иноишта.

иночий adj. alius uxoris на -чьѣ дѣти vost.

иночьнъ adj. solitarius vost. -но житие men.-vuk.

иночьнь adj. poss. πρωτέρας prioris (recte alius) uxoris на -чьѣ дѣти zlatostr.-saec. xvi.

иночьскъ adj. monasticus sup. 442. -кое житие ok. 22. - мѣтание chrys.-lab. -кый степень dioptr. - образъ op. 2. 2. 450.

иночьскъ adv. monastice ok. 75.

иночьство n. monachatus sup. 429. per.

иночьствовати -кoуѭ -кoуѣши vb. solitariam vitam agere prol.-cip. isaak. sim. I. 17. 26. prol.-mih. men.-vuk. krmč. pat.

иночьдъ adj. μονογενής unigenitus sup. ant.-horo. šiš. 183. ev.-novg. op. 2. 2. 431. дъци -да luc. 8. 42. - ev. saec. xi. -дъй сынъ cloz I. 516. assom. greg.-lab. op. 1. 185; 2. 2. 299. šiš. 119. -дъый сынъ mon.-saec. xi. -чадоуіе mat. 27. -дъ ми есть luc. 9. 38. - ev. saec. xii. men.-mih. -чьдъ bon.

иночьдьнъ adj. unigenitus ant.-horo.

иноишта f. ἀντίζηλος aemula ѳеианата ое иноца прѣстакыши и неплодна быкыши не раждаше чіда φενάννα ἡ ταύτης ἀντίζηλος ἀποστειρωθεῖσα οὐκ ἔτι ἔτικτεν men.-vuk. cf. иноча et serb. inoča.

иномѣдець m. una cibum capiens, socius со вкѣрми -дець georg.-vost.: aliis единосѣдникъ.

иноплазычникъ m. ἑτερόγλωττος diversae linguae, gentis šiš. 129. men.-vuk. sabb. 195. βάρβαρος barbarus sup. варваромь, рекше иноплазычникомь krmč.-mih.

иноплазычьнъ adj. ἀλλόγλωττος diversae linguae sup. hom.-mih. cyr. 22. dioptr.-lab.

иноплазычьскъ adj. ἀλλόγλωττος diversae linguae.

инъ pron. 1) ἄλλος alius ostrom. ἕτερος alius ostrom. иного кого nom.-mik. ино толикожде sup. ино лѣже ино зависти ино лицемѣство prol.-mih. иные кые вещи krmč.-mih. 46. inogo, ineh fris. serb. iui živ. 2) unus въ инѣ semper cloz I. 423. sup. 15. 49. 53 etc. въ иноу sborn. въиноу per. 26. 3) τὶς quidam жены инѣ luc 8. 2. - ev. saec. xiii. оуноши инемоу vost. cf. let. aisvên continuo serb. inokupno sor. ẽka unus, alius ujjv. 191. pruss. ains goth. ains beitr. 2. 164. Pott I. 301. 302; 2. 1. 867. curt. I. 426. 445. mey. I. 330.

инъ adv. sed etiam не токмо одино подолѣ взяша, ино городъ взяша chron.

инъгда adv. ποτέ aliquando šiš. 179. sup. ἄλλοτε alio tempore sup. -гьда πρότερον olim šiš. 234. mon.-serb. 116. cf. иногда.

инъгдеже adv. ἅμα simul op. 2. 1. 90 mat. 48. εἰσάπαξ simul инъгодою num. 16. 21. - pent.-mih. cf. иногдеже.

инъде adv. ἐν ἑτέρῳ, ἀλλαχόθι, ἀλλαχοῦ alio loco cloz II. 52. sup. men.-mih. krmč. chrys.-lab. mon.-serb. инде sup. chrabr. 91. иньдѣ šiš. 223. mon.-serb. krmč.-mih. индѣ vost. 2. 29. bor. 41. sabb. 155. mon.-serb. индиѣ mon.-serb. отъ иньде ἀλλαχόθεν aliunde prol.-lab. prol.-mart. отъ индѣ prol.-lab. men.-vuk. usl. indri hung. cf. инъжде.

инъдий m. indus индиомь sabb. 28.

инъдийскъ adj. indicus иньд- hom.-mih. инъд- svjat.-mat. 9. инд- sabb. 192.

инъдикта f. ἰνδικτίων indictio mon.-serb. 35. 39.

инъдикътионъ m. ἰνδικτίων indictio инд- men.-vuk. op. 2. 2. 454. mon.-serb. иньд- mon.-mik. -кътионь mon.-serb.

инъдикътъ m. ἴνδικτος indictio индикта cyr. 24. prol.-mih. krmč.-mih. иньд- krmč.-mih. начатъкъ индиктоу, рекше покомоу лѣтоу ev.-tro.

инъдиполь m. nom. propr. urbis къ столѣ ни градъ къ иньдиполь alex.-mih. 136.

инъдиꙗ f. india **инд-** men -vuk.
индиининъ m. ἰνδός indus **иньд-** alex.-prol.-mih. 93. prol.-cip.
индропъ m. animal quoddam marinum, cuius nomen graeco ὄδρωψ respondere videtur **иньдропь ѥсть въ мори коѥкода рыбамь** nom.-barb. ter. misc. 11.
индъ m. ἰνδός indus **индьск.**op. 2. 2. 183. **индъди** ἰνδική terra indica **инды** pl. a 2. 53.
индъкининъ m. indus **индък-** chron. **индиm.** n.-leop.
иньждѣ adv. alio loco op. 2. 2. 432. **иньжѣ** svjat.-op. 2. 2. 394. **иньждѣ** sup. 326. cf. **иньдѣ.**
иньнъ adj. **къ иньно сѣ** εἰς τὸ διηνεκές continuo op. 2. 2. 51. cf. **къиньнъ**, quod praestat. pendet enim **а къ иньж.**
иньстко n. diversitas ant.-hom. op. 2. 2. 476.
иньж: къ иньж v. **иньъ.**
иньдоу adv. ἄλλοθεν, ἀλλαχόθεν, ἑτέρωθεν aliunde sup. man. ioann. **иньдоу не къ пѫть** dioptr.-lab. **оть коудоу иноудоу** bom.-mih. **оть иноудоу** men.-vuk. chrys.-lab. ενιαχοῦ alicubi man. 49. goth. allandjo Grimm, wörterb. I. 222. nsl. inôd, inuda, indôd dain
иньдѣ: отиньдѣ v. **иждѣ.**
иньдѣ adv. ἀλλαχόθεν aliunde ioann. prol.-mart. 8.-gl. 82. **отиноудѣ** chron. I. 185. bo.. 43. -**дѣ**, -**дѣ**, -**дне**, -**да** mon.-serb.; maſe **оть иноудѣ** τέλεον omnino krmč.-mih. cf. **иждѣ.**
иолкль adj poss. ioab vost. I. 26.
иоакъимль adj poss. ioachim proph.
иоаннов adj. poss. ioannis hom.-mih. assem. šiš. 36. sup. -**иноѫ** sup. -**иньнов** men.-vuk.
иоанъ m. ἰωάννης ioannes assem. cloz I. 274. sup. -**инa** sup. -**и'нъ** sup.
иоань adj. poss. ioannis sup. 203. men.-mih.
иоаχимъ m. ioachim ὸ -gl. 80.
иованъ m. ioannes nom.-bulg. men.-serb. 41.
иовль adj. poss. iob sborn. krmč.-mih.
иововъ adj. poss. iob šiš. 253. sabb. 27. proph. vost. I. 226. **искоушениѥ** -**ко** sim. I. 11.
иокъ m. iob sup.
иональ m. ἰωνᾶς ioël šiš. 4.
иональскъ adj. poss ioël -**лѣко** op. 2. 1. 109.
ионa m ionas sup.
ионинъ adj. poss. ionae sup. chrys.-lab.
ионьскъ adj. ionius -**ка лоука** krmč -mih. 266.
ипаторьскъ adj. hyopatoricus -**на ересь** meth. 7.
ипоп m. ἱππη ioppe **иде къ ипоп** sabb. 186.
иорьдановъ adj. iordanis -**рд-** pent.-mih. dan -**ig** typ.-chil.
иорьданъ m. iordanes -**рьд-** prol.-mih. -**рд-** sup. bon. hom. mih sup. cf. **инерьданъ**
иорьдань adj. iordanis -**на** pat -**рьдани** sg. loc. pent.-mih. **рдани** sg. loc. chrys.-lab. -**рданиⷨ** sg. i. chrys.-lab. **крьщениѥ** -**рдани** chrys.-lab.
иорьданьскъ adj. iordanis -**рьд-** hom -mih. nom.-mik. -**рд-** sup. hom.-mih. sabb. 189 chrys.-lab. **крьщениѥ** -**ско** chrys -lab. hom.-mih.
иосиньнъ adj. poss. ὡσηέ hoseae -**на чѧдь** οἱ περὶ ὡσηε ex -op. 2. 1. 12.
иосинъ v **иосифъ.**
иосифль adj poss. ioseph pent.-mih.
иосифовъ adj poss. ioseph bon. sim. II. 3. assem. **иосидовъ** bus. 626.
иосифъ m. ioseph sup. cloz I. 753. 922. hom. mih. bus. 75. -**синь** lit -mih.
иосѣковъ adj. poss. hoseae antch
ота f. ἰῶτα iota n. **гета иедино** mat 13.
иоторъ v. **еторъ**
иошь m. ἰωάχαζ ioachaz op. 1. 39.
иодоровъ adj. poss. ἰοθώρ iothor pyrg. cf. **еторъ.**
ипатиы f. ὑπατεία consulatus greg.-lab..
ипатъ m. ὕπατος consul men -mih. krmč.-mih sabb. 36. 142. **къ скопьцехъ** - men.-mih cf. **оупатъ.**
ипатьскъ adj. consulis - **сль** men.-mih.
иперол f. ὑπερῴα summa aedium pars op. 2. 1. 18.
иподиаконъ m subdiaconus greg -lab.
иподиаконьскъ adj. subdiaconi krmč -mih.
иподиякъ m. subdiaconus men -mih **иподьдн-** ibid.
иподромиꙗ f. ἱπποδρομία cursus equester hom -mih.
иподромиѥ n. ἱππικόν equitatus, recte cursus equester pyrg. - **имиоуѥть сѧ, ндѣже кони и колесница оутѣкають сѧ** krmč.-mih. 145. -**дроумиѥ** men.-mih.
иподромьскъ adj. cursus equester krmč.-mih. - **позорь, -ка игра** men -mih.
иподроумъ m. ἱππόδρομος hippodromus pent.-mih. men.-mih.
ипокритъ m. hypocrita cyr. 21.
ипполоутъ m. hippolytus šiš xv.
ипостась f. ὑπόστασις substantia men.-mih. slov.-novg. b. mon.-serb. 111.
ипотоука f. quid sit, nescimus **кражданкаⷯ на христиныⷯ ипотоукы къ цароу твореще** men.-mih.

ипэхоуси f. ὑπόχυσις suffusio **сило(а)мь - съказаѥть сѧ** psalt.-athan.

ирѣъверетъкїи m. ὑπερβερεταῖος hyperberetaeus krmč.-mih.

ира f. ἥρα hera lavr.-op. 43. men.-mih.

ираклиѩ m. **-ию** et **-ьа** ἡρακλῆς hercules **-клиѩ** sg. n. sup. **-лиѥ** sg. g. prol.-mih.

ираклиевъ adj. poss. herculis **капиціе -ео** prol.-mart.

ираклъ m. ἡρακλῆς hercules sup. 133.

ракль m. ἡρακλῆς hercules sup. 55.

ирини f. εἰρήνη eirene, nomen ecclesiae sup.

ирнноуполь m. nom. urbis prol.-mih.

ирмосъ m. εἱρμός hymni genus typ.-chil.

ироднѧ f. ἡρῳδιάς herodias hom.-mih.

ироднада f. herodias hom.-mih.

ироднадинъ adj. poss. herodiadis hom.-mih. prol.-mart.

ироловъ adj. poss. herodis hom.-mih. sup. **ироуд-** š.-gl. 62.

иродъ m. herodes sup. **ироудь** glag.

ирой m. ἥρως heros man.

исавль adj. poss. esau pent.-mih.

исавовъ adj. poss. esau pent.-mih.

исаври m. pl. Ἴσαυροι isauri **-ръ** pl. g. sup. **въ - рѣхъ** men.-leop.

исаврьскъ adj. isauricus sup. **исаурьскъ** sup.

исавъ m. ἡσαῦ esau.

исадити -ждѫ -дить vb. καθιέναι demittere **изъс-** šiš. 19. - **жемчюгомъ** per. 11.

исаи m. ἡσαΐας esaias cyr. 13. **-имь** ostrom. mat. 17. šiš. 46.

исаиинъ adj. poss. esaiae sup. chrys.-lab. proph.

исаиньскъ adj. esaiae **къиисаиньсцѣмь евангелии** antch.

исаи m. esaias cloz I. 8. hom.-mih. sabb. 214. šiš. xii. **-ия** assem. cyr. 14. sup. **-ию** sg. d. mat. 17.

исаиевъ adj. poss. esaiae sup. prol.-mart.

исаковль adj. poss. isaac sim. I. 20. **исаак-** pent.-mih.

исаурия f. isauria sup.

иселити -лѣ -лить vb. eiicere op. I. 39. **рак бысть -лить** šaf.-frag. 37. **-лити кыпа изъ рак** dioptr.

исельникъ m. exul ecc- ber.: recte fortasse **-лѣникъ**.

иселѣти -лѣѭ -лѣеши vb. eiicere - **изъ ѣдема** chrys.-lab. - **сѧ: адамъ изъ ѵадема изъселѣѥть сѧ** stichir.

иселѣение n. eiectio op. I. 39.

иска f. petitio glag.

искажати -жаѭ -жаѥши vb. pessumdare **мала ккась вьсе тѣсто -жаѥть** zak.-serb. **-жаѭ** men.-mih. 138. **-жаше овомоу носк** men. mih.

исказа f. detrimentum hom.-mih. 64. ephr. **воудоуть имъ на -зоу** op. 2. 2. 513. - **оть поути** ephr.-belg. ἔκτρωμα abortus num. 12. 12. - kruš.

исказати -жѫ -жеши vb. effari **ниеть моцно** - lavr. - **сѧ** παιδεύεσθαι iustrui io.-da .

исказити -жѫ -зиши vb. ἀφανίζειν delere sup. 372. **лице** - hom.-mih. παραφθείρειν, διαφθείρειν pessumdare krmč.-mih. **хлобу** nocere op. 1. 25. **фаулїзеи** contemnere pent -mih. kruš. ἐρημοῦν vastare kruš. proph. - **землю** indic. 16. 24. - pent.-mih. εὐνουχίζειν evirare ant.-hom. ostrom. παύειν facere ut cesset esai. 58. 12. - proph. - **сѧ** ἐξερημοῦσθαι vastari svjat.-op. 2. 2. 366. se evirare **аще кто самь сѧ -зить** nom.-lab.: **nota исклженъ мѣдиюὑπόχαλκος** cui aeris aliquid suffusum est, epitheton numorum adulterinorum op. 2. 1. 117. et **исказа оть поль плъти ѥѥ** κατεσθίει etc. num. 12. 12. - pent.-mih.

исказовати -зоуѭ -зоуѥши vb. effari chrys.-lab.

искакати -чѫ -чеши vb. ἐπιπηδᾶν exsilire ant. hom.-mih. πηδᾶν salire pent.-mih.

искалати -лаѭ -лаѥши vb. vb. σφάττειν mactare hom.-mih. š.-gl. 63. effodere **-лажть очи** sborn. bns. 291.

искалити -лиѭ -лиеши vb. inquinare **порты -лиѥть** pam.

исканиие n. ζήτησις requisitio sup. 299. cyr. 6. hom.-mih.

исконавати -ноуѭ -ноуеши vb. ἀποστάζειν stillare: male **ик-** op. 2. 2. 630.

исканѫти -нѫ -неши vb. stillare **-ноуша сладость** men. saec. xi.

искапание n. stillatio int. 222.

искапати -паѭ -паеши et **-паѭ -паеши** vb. ἀποστάζειν, στάζειν stillare **kruš. pyrg. маслица масло -паѥть** psal.-vuk. καταρρεῖν defluere **тѣло -па** prol.-mart. **-пасть** hom.-mih. **-па вода изь роуна** pent.-mih. - **па роса** bus. 124. **-пають горы сладость** ioél 3. 18. - vost.: **-пи** pro **-пли**, ubi vost. legendum putat **-пай**.

искапати -паѭ -паеши vb. effodere pat.-šaf. triod. isaak. int.

искариотинъ m. Ἰσκαριώτης iscariota sup. 304. 306.

искариотъ m. Ἰσκαριώτης iscariota cloz II. 93.

искариотѣинъ m. iscariota antch.

искати, искѫ et ищѫ, ищѫеши, raro **искаѭ, искаеши** vb. ζητεῖν quaerere ostrom. sup. cloz I. 162. šiš. 89 svjat.

искаше любве христовы hom.-mih. **ищіте царьствиа божиа** leont. **искаше подобна врѣмене** cloz I. 244. **ищоуть доуше моее** šiš. 63. - **правила** chron. **дъжда искъ** greg.-naz. **чесо ищете**; pent.-mih. - **пластыри** io.-sin. - **правиноу** mon.-serb. - **крькь** mon.-serb. **искаше оубити** per. 98. **искашета** mat. 36. **искахоуть** op. 2. 1. 138. **искомаго полоучи** chrys.-lab. **ищимо намь** quaerendum nobis glag. διερευνᾶν perscrutari sup. 354. **искъ** greg.-naz. sup. **искоуще** sim. I. 22. šiš. 39. 150. **искоуштиимъ** sborn. **ишта** assem. ostrom. sup. **искаіе** part. men.-vuk. **иштемъ** sup. **искаемъ** part. ex.-op. 2. 1. 20. izco fris. ahd. eiscôn nhd. heischen lit. jêškoti let. êskat e scr. i, uti rĕh e r. ztschr. 3. 40. Bopp 1. 66. Pott 1. 527; 2. 1. 359. 623. mey. 1. 346.

исквасити -шѫ -сиши vb. βρέχειν humectare sabb. 106.

исквръпити -нѫ -нишн vb. inquinare - **тлею тѣлеса** prol.-mart.

искладати -даѫ -даіеши vb. exponere - **срачицѣ и свиты** sborn.

исклати -колѫ -колеши vb. ἀποσφάττειν, κατασφάττειν, σφάττειν mactare men.-mih. chrys.-lab. prol.-mart. men.-vuk. dial. pat. - **чада** iez. 26. 21. - vost. part. **исколѣнъ** ostrom. **исколенъ** bus. 46: male **исколь** š.-gl. 63. pro **исклавъ** et **исколь**, **исколе** hom.-mih. 180. b. pro **искла**:

исключати -каюѫ -клюеши et -кльжѫ -кльжеши vb. ἐξορύττειν effodere -**клюжть** antch. **исклоукъ**- ant. -**кльжеть** misc. 16.

исковати -коуѫ -коуеши vb. cudere - **оружіе** bell.-troj. 31. - **доскы** bor. 85: recte **съкъ**-.

исколіение n. mactatio š.-gl. 63. -**лиие дѣтий** hom.-mih.

искони v. **конь**.

исконьнъ adj. ὁ ἀπ' ἀρχῆς qui ab initio est šiš. 205. sup. 420. 436. ἀρχαῖος antiquus op. 2. 2. 630. adde svjat. per. tur.

исконьчавати -ваѫ -ваеши vb. συμπληροῦν perficere - **сѧ** ostrom.

исконьчание n. perfectio proph.

исконьчати -чаѫ -чаеши vb. πληροῦν perficere ant. - **сѧ** ἐκλείπειν deficere ex.-op. 2. 1. 28. **водоносъ не -чаеть сѧ** hom.-mih

ископавати -ваѫ -ваеши vb. ὀρύττειν fodere krmč.-mih. io.-sin. ἐξορύττειν effodere - **очи** pyrg. **ребра** - chrys.-lab.

ископание n. effossio chrys.-lab. -**ньıа** sup. 449.

ископатель m. qui effodit chrys.-lab.

ископати -плѫ -паеши vb. ὀρύττειν, κατορύττειν effodere ostrom. men.-vuk. ἀνορύττειν effodere men.-m h. - **очи** dioptr. - **десна очеса** prol.-mart. **кладеньца** pent.-mih. kruš. effodere sup. λατομεῖν saxa caedere - **потокь** pent.-mih. - **ровъ** dioptr.-leop. men.-vuk. chrys.-lab. ἀνοῦγειν - **имоу** pent.-mih. - **гробъ** lavr.-op. 12. prol.-mart. - **пещероу** vita-theod. - **врьтопь** men.-vuk. - **землю** greg.-lab. **языкъ отъ корѣнию** - prol.-mih. - **кости** men.-mih.

ископовати -поуѫ -поуеши et -повлѫ -повлеши vb. κατασκάπτειν effodere men.-mih. ὀρύττειν fodere -**повлаи ровъ** sir. 27. 29. - vost.

искоренитель m. exstirpator ant. dioptr. prol.-mih.

искорѣнити -нѫ -ниши vb. ἐκριζοῦν eradicare sup. prol. per. 80. triod. -**рѣнити** men.-vuk. krmč. 101. - **градъ** sim. I. 8. -**рѣнити зоукы** prol.-mih.

искореновати -поуѫ -поуеши vb. ἐκριζοῦν eradicare **искорѣн**- šiš. 216.

искоренивати -ваѫ -ваеши vb. eradicare pat. io.-sin. isaak.

искоренити -нѫ -нишеши vb. eradicare ephr. par. chrys.-lab. triod.

искореніевати -ваѫ -ваеши vb. eradicare nom.-lab. ichn. -**нев**- clim. -**рѣнев**- men.-mih. -**рѣнѣк**- chrys.-lab.

искочити -чѫ -чиши vb. ἐκπηδᾶν exsilire sup. 305. cloz II. 98. isaak. chrys.-lab. hom.-mih. men.-vuk. bell.-troj. 42. sabb. 32. men.-mih. - **съ крьхъ града** misc.-serb. **очима -чивьшема** prol.-mih. **очи имоу -чиста** ok. 56.

искра f. σπινθήρ scintilla greg.-naz. svjat. men.-mih. hom.-mih. -**ры поущати** pyrg. prol.-cip. russ. dial. srpa pol. skra: divides n-skr-a, conferens rad. *skrâ scr. kšar ztschr. 8. 263. 274.

искравъ adj. scintillans **разджежень и** - vost.

искрасти -крадѫ -крадеши vb. λῃστεύειν praedari cloz I. 708.

искрачило n. vocabulum significationis nobis ignotae **ни -ла твоа ни мжкы твоа** sup. 123. 12.

искрасити -краѫ -краеши vb. exscindere - **кожоу отъ главы** prol.-vuk. - **и имоу кедрѣ** prol.-mih. prol.-vuk.

искривити -влѫ -виши vb. curvare pat. int.

искривлати -лѫ -даеши vb. curvare pat.

искронти -кроѫ -кроиши vb. exscindere prol.-mih.

искрометьнъ adj. σπινθηροβόλος scintillas emittens hom.-mih.

искроботати -тлѭ -таѭши vb. φρύγειν torrere -тано соухостию φρυγόμενον ex.-op. 2 l. 25.

искрѣпати -паѭ -паѥши vb. resarcire **искропанъ** ῥακώδης attritus prov. 23. 21. - parem. 1370.

искрѣпити -плѭ -пиши vb. resarcire **искрѣплинъ** ῥακώδης attritus prov. 23. 21. - parem. **искропенъ** lavr.-op. 52.

искръ praep. cum gen. iungenda πλησίον prope **лазарь въскоую печали кромѣ сьи, искры насыщенни падающаго** ant.-hom. 224. e contextu.

искрь adv. prope - **своь немоу жена есть** pam. 123. **сѣдѣше** - bus. 500. praep. cum genit. iungenda πλησίον, παραπλήσιον prope op. 2. 2. 432. - **въсѣ** assem. - **смрьти** šiš. 139. - **царевы ложница** georg.-vost. **приседѣти** - pam. 123. chron. 1. 244. 245. - **рѣ** ber. nota **искрь прѣбывати господеви** πάγιον προσμένειν χωρίῳ nest. nsl. isker proxime habd

искрьнь adj. ὁ πλησίον proximus š.-gl. 51. 66. bon. sborn. leont. hom.-mih. ἀκριβέστερος certior op. 2. 2. 304. **-крънь** cloz II. 78. 129. op. 2. 2. 178. lavr.-op. 30. serb iskrnj živ.

искрьопытание n. ἀκρίβεια diligentia -роп- ex-op. 2. l. 26.

искрьопытанъ adj. ἀκριβής diligens **-ныѥ** pro **-нѣѥ** op. 2. 2. 304.

искрьопытанъ adv. ἀκριβῶς, μετ' ἀκριβείας diligenter ex-op. 2. l. 26. **искроп-** ibid. io.-clim. perfecte sup. 208. 22.

искрѣкнѫти -нѫ -нѫши vb. obrigescere **акы -къ отъ страха** hom.-mih. 113.

искрѣпнѫти -нѫ -нѫши vb. obrigescere **бѣше -пьк** men.-mih. 4. **-пе** межю ногама ея indic. 4. 21. - vost.

искрѣпѫти -пѫ -пѫѥши vb. obrigescere pent.-mih. **-пѣтъ** ми оумъ ex. **пъ отъ** страха zlarostr. **-ирк** языкъ его vost.

искрѫтати -тлѭ -таѭши vb. frangere **изломлетъ и -тлетъ** vost. e russ.

искрѫтити -шѫ -тиши vb. ἐκμοχλίζειν vectibus excutere **клтвьное искроутн злыр'кіе** hem.-mih. 33. **искрѫти три тѣ рога** bulg.-lab. 9.

искоудити -ждѫ -диши vb. ἐνυβρίζειν contumelia afficere greg.-naz.

искоумати -плѭ -паѭ vb. ἐξαγοράζειν redimere chron. 1. 21. - **сѧ** длъгоу frag.-bulg.

искоупити -плѭ -пиши vb. ἐξαγοράζειν, λυτροῦσθαι redimere aut. sup. sim. l. 1. 16. šiš. 119. pent-mih. leont. pat. - **плѣньникы** prol.-vuk. - **корабль** chrys.-lab. emere sup. 198. ἀγοράζειν emere **миръ** - hom.-mih. - **сѧ** λυτροῦσθαι redimi pent.-mih. **длъгоу** - **сѧ** hom.-mih. sup. **-пиша ми сѧ** сторнцею men.-leop.

искоупѭти -плѭ -плѭѥши vb. ἐξαγοράζειν, λυτροῦσθαι redimere ant. pent-mih men.-mih. - **сѧ** hom.-mih.

искоупѭти v. **съкоупѭти**.

искоупление n. λύτρωσις redemtio pent.-mih. kruš. leont. - **плѣникынихъ** prol.-mih.

искоупловати -поу -поуѥши vb. ἐξαγοράζεσθαι, ἐξαγοράζειν redimere šiš. 147. 236. ἐξωνεῖσθαι redimere sup. men.-mih. hom.-mih. isaak. nom.-mik. - **скоты** nom.-mik. 133. ἀγοράζειν emere krmč.-mih. - **сѣла** ibid. - **сѧ** antch. ἀποτίνειν rependere op. 2. l. 165. nota **-ваѥ** sabb. 200.

искоупсти -скоубѫ -скоубѣши vb. evellere. misc. 78.

искоупъ m. λύτρον, λύτρωσις redemtio **бес.** chron.chrys.-lab.- **дл даютъземли** pent.-mih. kruš.

искоупьникъ m. λυτρωτής redemtor pent-mih. kruš.

искоупьнъ adj. redemtionis.

искоуса f. aurum purum - **златнла** ber. error fortasse cf. **искоусъ**.

искоуситель m. πειρατής pirata ephr. - **къ** мори chrys.-lab. male versum.

искоусительнъ adj tentans prol.-mart.

искоусити -шѫ -сиши vb. probare sup δοκιμαζειν probare ostrom. ἀποδοκιμαζειν reprobare ostrom. πειράζειν tentare ostrom. - **добрыхъ божиихъ глаголь** krmč.-mih **-ищнъ** probatus sup. 58. carus 52: nota **сь нѣгла** ризоу **исноусише** de iosepho misc.-serb. rum. **искбсеск.**

искоусомѫжьна adj. quae virum novit dial.-šaf.

искоусъ m. πεῖρα experimentum hom.-mih. πειρατήριον praedonum agmen pent.-mih. πειρασμός tentatio ant. dial. pat. sup. **моѥ** скупетры **чрѣзь искоусъ попракъ** hom.-mih. 141. experientia sup. 221. γυμνάσιον exercitatio ex.-op. 2. l. 24. - **съпрѣжомъ** diopt.-leop. - **творитн** hom.-mih. **-сѧ хытрость** chrys.-lab. **всѣхъ бѣдъ и** изнаклюции hom. mih. - **златьнъ** ἀνθέμιον χρυσοῦ flos auri op. l. 73.

искоусъ f. tentatio, uti videtur **отъ -си** кажинка men.-mih.

искоусьникъ m. πειραστής tentator ant. πειρατής pirata iob 16. 9; 25. 3 proph. mat 54. index sup. 203.

нскоусьнъ adj. ἔμπειρος peritus ant. моужь - sborn. expertus sup. -но злато alex.-mih. 102. заповѣдь -на meth. 1. на браньхъ - prol.-mart. - словоу men.-leop. krmč.-mih. писанны - prol.-mih. - вещьми и писаньми prol.-mart. не бысть -но мастило, но неже се оск(в)рьвнухъ ѧ҃ло prol.-lab. probatus sup.

нскоусьство n. experimentum int.: minus bene -шьство men.-mih.

нскоутати -тлѣж -таѥши vb. purgare нскоутаѥ отъ праха bus. 388.

нскоушатель m. tentator triod. -лѣж сѧ съдѣлѣкъ greg.-naz.

нскоушати -шлѣж -шлѣши vb. ἀποδοκιμάζειν reprobare op. 2. 1. 160. πειράζειν tentare ostrom. sup. chron. cloz I. 59, ubi male -сати in col. b. - сѧ alex.-mih. 13. -шлѣть сѧ злато svjat.

нскоушение n. πεῖρα experientia sup. δοκιμασία, δοκιμή probatio krmč.-mih. op. 2. 1. 148. 165. tentatio sup. - ноково sim. I. 11. двѣ -нии, рекыше напасти krmč.-mih. male -цѣние krmč.-mih.

нскъктание n. debilitas, ni fallimur - тѣлесьно krk. 104.

нскъидати -даѭ -даѥши vb. eiicere sup. ἐκκενοῦν evacuare bon. σκορπίζειν dissipare mal. 2. 3. - proph. да вьсѣ -да ють greg.-naz. add mat. 48. men.-mih. - сѧ psalt.-saec. xii. 74. 9. ber.

нскъпѣкъвати -кѣѭ -кѣѥши vb. ἐχχεῖσθαι effundi men -vuk. sabb. 118. котлоу -кѣющоу prol.-lab. котлоу вращоу и нскъпѣкъвающоу vost. active effundere - миро sim. I. 20. 26. - радость chrys.-lab.

нскъпѣкъние n. ebullitio pat.

нскъпѣкъти -пѣѭ -пиши vb. ἀναζεῖν ebullire dial. ἀναβλύζειν, βλύζειν scaturire prol.-cip. hom.-mih. men.-vuk πηγάζειν scaturire hom.-mih. источникы -пѣ men.-vuk. prol.-cip. воды - сѣткори men.-vuk. -пѣ множьство воды prol.-mart. idem sup. 171. 12. -пѣ вода изь камене prol.-mih. маслоу -пѣкъшоу men.-vuk. active effundere sim. I. 26. землю нскъпити отъ вѣка оусѣкъшаѧ antch. - мѵро sabb. 69.

нслѣдити -жѧ -диши vb. ἐξιχνιάζειν investigare ioann. изсл- sabb. 23. пештероу - sabb. 168.

нслѣдовати -доуѭ -доуѥши vb. ἐξιχνιάζειν investigare š.-gl. 68. mat. 27.

нслѣпати -пѣѭ -плѣши vb. ῥοιζεῖν cum stridore fluere нслѣпляшѧ cant. cant. 4. 15. pro - плѣщѧ šaf.-urspr. изь тризницѧ нслѣпле hom.-mih. 131. ἅλλεσθαι salire: male -плѣщи pro -плѣщи cyr.-hier.

нслѣпити -плѣѭ -пиши vb. excaecare исъсchron. 1. 74.

исмаилтѣскъ adj. ismaëliticus cyr. 7.

исмаилтѣкинъ m. ismaëlita mir.

исмрѣкати -чѫ -чеши vb. ἐκμυζᾶν augere влагоу исморчють psalt.-theod. ἐκμυελίζειν medullam extrahere, conficere силоу исморчетъ num 24. 8. - op. 1. 19. cf. -пати, quae infinitivi forma nobis praeferenda videtur.

исмрѣкати -чѫ -чеши vb. ἐκμυελίζειν medullam extrahere, conficere силоу нхъ исморчетъ num. 24 8. - proph. mat. 54. влагоу исморчють psalt.-theod. моутноую водоу - men.-vuk. cf. -кати.

исо n. accentus quidam alex.

исоварны f. ἰσοβαρής accentus gravis cod.-serb.

исоковъ adj. poss. iesu sup. 342 26.

исофагъ m. οἰσοφάγος oesophagus ex.-op. 2. 1. 19.

испадати -даѭ -даѥши vb. ἐκπίπτειν excidere op. 2. 2. 175. io.-sin. isaak. въ безмѣрие - men.-mih.

испадение n. excidere chrys.-lab. - моѥ изь слна men.-mih.

испадѫти -нѫ -нѫши vb. χαλᾶσθαι laxari men.-vuk. excidere isaak. prol. triod.

испадьникъ m. apostata glag.

испакостити -штѫ -стиши vb. ἐμποδίζειν impedire - комоу krmč.-mih. 126. исп-, изьп- чемоу mon.-serb.

испалити -лѭ -лиши vb. exurere ѧзъкомь -лѣнымь chron. 1. 96. 13.

испалъ f. exitus за испалъ л. лигра злата равколѣкь се ѥсть propter exitum trigenta librarum.

испамѧтовати -тоуѭ -тоуѥши vb. meminisse да вы лъзѣ -кать men.-mih.

испасати -сѫ -сѣши vb. depascere - нивы krmč.-mih. 250.

испастити -штлѭ -стѣши vb. depascere - нивоу чоуждоу krmč.-mih.

испасти -падѫ -надѣши vb ἐκπίπτειν excidere sup. hom.-mih. - изь ногоуменьстка krmč.-mih падеⷭ ѧдамь изь раѧ hom.-mih испадосмо райскые пищи sim. I. 16. - царьстка antch.

испасти -пасѫ -пасеши vb. καταβόσκειν depascere - нивоу exod. 22. 5. - pent.-mih. adde krmč.-mih. 250. duš. 71.

испепелити -лѭ -лиши vb. in cinerem vertere men.-vost. -лише svjat.-mat. 10.

испепелѣти -лѣѭ -лѣѥши vb. in cinerem redigi pat.

испешти -пекѫ -печеши vb. πέττειν coquere pent. mih. ὀπτᾶν assare gen 11. 3. - vost.

1. 389. фрѹгановоу assare **испѣкѣ** сѧ каромь сльнѣчьнымь prol.-mart. - **хлѣбы** vita-theod. men.-mih. - **на** скрадѣ prol.-mih. **воробей** - bus. 720. **калоу** въздрѣжанїемь **испѣченоу** chrys.-lab. **спѣкѣ** zak.-serb.

испивати -ваѭ -ваѥшн vb. ἐκπίνειν ebibere dial. nom.-mik. 118. - **всоу рѣкоу** krmč.-mih. misc. krk. bus. 339. **крькь** - sabb. 116.

испиранїе n. excusatio pam. 149. **ложное** - **доуши**.

испирати -раѭ -раѥшн vb. eluere krk. ber. - сѧ alex.

испирати сѧ -раѭ сѧ -раѥшн сѧ vb. se excusare tur.

испрꙑвати -ваѭ -ваѥшн vb. eluere pam. 186.

испирьникъ m. qui excusat, ni fallimur. men.-leop. 29.

исписати -шѫ -шѥшн vb. exscribere bon. triod. **испишетъ** mat. 20. - **по редоу** aim. II. 2. pingere alex.-mih. 137. -**сана** бꙑстъ **цр҃ькви** per. 100. **мене испиши отъ книгъ, ихже написа** sabb. 142.

исписовати -соую -соуѥшн vb. ἐκγράφειν exscribere ioann.

испись m. apographum mon -serb.

испити -пиѭ -пиѥшн vb. ἐκπίνειν ebibere sup. dial. ioann. krmč.-mih. man. hom.-mih. bus. 333. πίνειν bibere ostrom. **кожиѥ на винѣ испивь** τὰ κώδια πωλήσας prol.-mart. **ниль рѣкоу** - clim. **испитъ** krmč.-mih. men.-mih.

испитиѥ n. ebibere men.-mih. **нн** - **чаше** hom.-mih.

испиѭнити -нѭ -нити vb. inebriare **мꙑстомь** -**нѣнн соуть** hom.-mih. 93.

исплавити -влѭ -вити vb. ἐξερεύγεσθαι eructari -**ть рѣка жабы** exod. 8. 3. - pent.-mih. kruš. vost.

исплазити -жѫ -зити vb. χαλᾶν producere cyr.-hier. -**зисте ꙗзꙑкы ваша** esai. 57. 4.

исплакати -чѫ -чѥши vb. πλύνειν lavare **ризамъ исплачемамъ** io.-dam.

исплаковати -кою -коуѥшн vb. eluere **тѣшѧма роукама** -**коуѥ мрѣжѣ** hom.-mih. - сѧ flere, ni fallimur - **вахь се отъгнати по мысли молеци се** chrys.-lab.

исплазити -нѫ -нити vb. erumpere **пламы нс пещи испланувь пожеже** и prol.-belg. **пламы нс пещи** -**ноу** prol.-mih.

исплатитель m. solvens chrys.-lab.

исплатити -штѫ -тити vb. sarcire krk. ἀποτίνειν rependere pent.-mih. **долгъ праматерьнь** - obich. **пагоубоу** - bus. 399. - сѧ exsolvere - **дльгоу** ant.-hom.

исплаштати сѧ -штаѭ сѧ -штаѥши сѧ vb. ἀποδιδόναι restituere **дльгоу се** - men.-mih. 255.

исплести v. **съплести**.

исплетъ v. **съплетъ**.

исплоути -пловѫ -пловѥши vb. ἐκνοεῖν ἐκπλεῖν enatare šiš. 44. adde ex. -vost. 1. 304. men.-mih.

исплꙗзати -заѭ -заѥши vb. erepere prol.-vuk. prol.-mih.

исплꙗзнѫти -нѫ- -нѫши vb. clabi -**зноу** око, -**зоше чрѣва, чрѣвомь** -**зьшемь долоу, чрѣвомь** -**зноувшемь** prol.-mih. -**ноуше чрѣва** prol.-belg. de coma tur. 104.

исплꙗсти -жѫ -зѫти vb. ἐξέρπειν erepere prol.

исплънитель m. πληρωτής implens men.-vuk. **высѣмь** - **высть** sim. II. 8.

исплънити -нѭ -нити vb. ἀναπληροῦν explere cloz II. 72. mat. vm. πληροῦν implere ostrom. sup. - сѧ impleri ostrom **испълн**- ostrom. **испълън**- sup. 7.

исплънь adj. indecl. πλήρης, μεστός plenus ostrom. pat. **хлѣбь слъзь** - hom.-mih. - **ѥсть пользы слово се** vita-theod. - **ѥго ѥсть вьсе мѣсто** proph. **ты (марие)** - **соущи вьсего дара** hom. mih. **о чаше живота** - hom.-mih. **тълъннцоу гадь** - **соущоу** prol.-mih. **моужа** - **вѣры** šiš. 12. **очи нмоуще** - šiš. 202. - **нѥко и земля славы ѥго** hom.-mih. **оуста исплънь зоубъ соутъ** ex. **роуцѣ испълнь кръве** bus. 297. **не соуть** - **кожиы доухъ** proph. cum sg. a. f. sup. 431. 20. etc. cum pl. nom. n. svjat.-mat. 9. **испълнь** ostrom.

исплънити -нѭ -нѥшн vb. πληροῦν implere sup. cloz I. 837. **оустави** - sabb. 61. **пагоубоу** - krmč.-mih. **жилы крьви** -**нѥѭть** chrys.-lab. **вьсы** -**нѭѥ богъ** svjat. - сѧ ostrom. **испълнѥѭть се срѣдѣце рыданнѧ** sim. I. 26. **испълънсвjat.**

исплънѥнїе n. πλήρωμα quo quid completur sup. hom.-mih.

исплъчити -чѫ -чити vb. in acie collocare chron.

испльвание n. spuere io.-sin.

испльвати -плюѭ -плюѥши vb. exspuere triod. cf. **исплювати**.

исплѣновати -ноую -ноуѥши vb. ἐξαιχμαλωτεύειν captivum abducere - **люди** cyr.-hier.

исплѣснивѣти -вѣѭ -вѣѥши vb. ἀφα-

вїѕѣѕдаı deleri, recte situ obduci -вѣшл житницѧ ioël 1. 17. - mat. 47.

исплѣтати v. **съплѣтати**.

исплѣти -плѣжь -плѣтеши vb. eruncare pat. - **злокоꙗ сѣмѧ** svjat.-mat. 31. **исполовлемъ** mat. 12. bus. 45. **исплѣвлемъ** š.-gl. 84.

исплювати -вляж -вляеши vb. ἀποπτύειν exspuere men.-vuk. georg. pyrg. cf. **испльвати**

исплюнѫти -нѫ -неши vb. exspuere pat.-mih. **дл не -ноуть оть комьканиꙗ** men.-mih. 252.

исплясати -шѫ -шеши vb. exsultare.

исповѣда f. confessio ant.-hom. 157.

исповѣданиѥ n. ὁμολογία, ἐξομολόγησις confessio sup. svjat. **-ньꙗ** cloz I. 712. bus. 29. **без -ньꙗ** ἀνέκφραστος ineffabilis sup. 385.

исповѣдати -даѫ -даѥши vb. ἐξομολογεῖν confiteri ostrom. ὁμολογεῖν confiteri ostrom. greg.-naz. sup. ἐξαγγέλλειν enunciare šiš. 194. sabb. 214. leont. šaf.-frag. 37. - **хрⷭта** sim. I. 7. - **ѥсмо** sim. I. 7. - **сѧ** ἐξομολογεῖσθαι confiteri ostrom. ἀνθομολογεῖσθαι confiteri ostrom. pronunciari chrabr. 89. - **себѣ вѣрна** cloz I. 148. izbonedati fris.: nota **три начела исповѣѥть; исповѣкють; страсти прѣтрьпѣти господоу исповѣкоуть** krmč.-mih. 358. 361. 365.

исповѣдитель m. confessor.

исповѣдовати -доуѫ -доуѥши vb. ὁμολογεῖν confiteri men.-vuk. dioptr. prol. sup. - **грѣхъı** op. 2. 2. 371. - **доуѧхъ** isaak. - **сѧ** chrys.-lab.

исповѣдъıваниѥ n. ἐξομολόγησις confessio sbor.-kir. 15.

исповѣдь f. confessio alex. nom.-lab. -vued, -uued fris.

исповѣдьникъ m. ὁμολογητής confessor ostrom. sup. ant. cloz I. 701. lit.-mih. šiš. xv. nom.-mik.

исповѣдьница f. quae confitetur sup. 94.

исповѣдьнъ adj. confitens izpovuedin, -ueden, -vueden, -vvedni fris. beichtig.

исповѣдѣти -вѣмь et **-вѣдѣ -вѣси** vb. ὁμολογεῖν confiteri hom.-mih. cloz I. 700. 713. krmč.-mih. ant.-hom. mon.-serb. **-вѣдѣ** sup. 262. 389. **-вѣсть твоꙗ величиꙗ** sim. I. 25. **-вѣсть величьствиꙗ силы твоеѥ** sim. I. 14. **-вѣжде** sup. **-вѣдите** sup. 25. **-вѣсть** duš. 32. - **сѧ**: - **комоу** typ.-chil. chron. **-вѣжь сѧ** sborn., quod vost. habet sub **-дати**; **-дѣ сѧ** sup. 265. 18: nota **-вѣсти** inf. par. izhovuede 1. 2. -uuede 3. 10. fris. rum. **исповѣдиск**.

исповѣстити -штѫ -стиши vb. μανδατοφορεῖν mandare krmč.-mih

исподи praep. sub cum gen. iungenda bus. 436. **исподь** mon.-serb. 112.

исподьнь adj. infernus sup. 233. **-ня рнза** pent.-mih.

испокастити -штѫ -стиши vb. καθαιρεῖν vastare ier. 4. 7. - proph. **-стите** πλήσατε vastate ier. 49. 28. - vost. ταλαιπωρεῖν vastare **-щена есть ксы землѣ** ier. 4. 20. - mat. 48. **-щена еси** ier. 48. 1. - vost. - **сѧ**: **-стать сѧ** ἀπολέσαι pessumdare ier. 47. 4. - vost. rectius **испакостити**, uti videtur.

исполнмъ adj. διακαής ardens ioc.-dam.

исполинъ m. γίγας gigas hom.-mih. men.-mih. bon. lavr.-op. 23. dioptr. svjat.-op. 2. 2. 402. man. georg. ant. pat. chron. azbuk. slov.-novg. a. ber. š.-gl. 66. pl. n. **-ни** pent.-mih **-номь** chrys.-lab. **-нъı** op. 2. 2. 85. **-линь моужь** γιγαντιαῖος **pytg.** pl. n. **-ли** gen. 6. 4. -parem. **-лове** iob 26. 5. - vost. cf. **сполинъ**.

исполиньскъ adj. giganteus triod. - **градь** men.-leop.

исполоу v. **полъ**.

исполъ v. **исполинъ**.

исполъ m. ἐκαρυστήριον emunctorium exod. 25. 38. - kruš. pent.-mih.

испольникъ m. γίγας gigas **-ан-** georg. vocabulum dubium.

исполѣкати -ваѫ -ваеши vb. ardere chrys.-lab. prol.-vost. - **сѧ** id. **трьсть -ваѥть сѧ** ibid.

исполѣти -лѣѫ -лѣеши vb. exuri, arere, uti videtur **влага -лѣ** dioptr. 166. cf. **плътость**..

испонашати -шаѫ -шаеши vb. vituperare **-шаѥтъ грѣхъı** georg.-vost.

испомьнѣти -ню -ниши vb. meminisse chron. I. 104. 26.

испоносити -шѫ -сиши vb. vituperare **-си и ико еретика** georg.-vost.

испоржкавати -ваѫ -ваеши vb. spondere pat.-šaf.

испоржчати -чаѫ -чаеши vb. spondere misc. isaak - **сѧ** ἀντιφωνεῖν intercedere prol.-mart.

испоржчение n. sponsio chrys.-lab.

испоржчити -чѫ -чиши vb. spondere **-кого** krk. - **сѧ** id. pat.

испоржчьникъ m. ἔγγυος sponsor dial. ioann. krk. chrys.-lab. ber.

испоржчьница f. quae spondet prol.-mart. chrys.-lab. sabb. 135.

испостигнѫти -нѫ -нешн vb. consequi **-стижѣ** chron. I. 129. 35.
испосълати -лѫ -лѣшн vb. emittere **-сълисаак.**
испосълѧти -лѧѭ -лѧѣшн vb. emittere isaak.
испочити -чиѭ -чиѣшн vb. requiescere sup. 31. 89.
исправа f. correctio chron. I. 207. **оузимати -коу** mon.-serb. 454.
исправитєль m. corrector sup. 414.
исправити -влѭ -вишн vb. εὐθύνειν, κατευθύνειν dirigere ostrom. š.-gl. 64. iez. 17. 9. - proph. adde sborn. διορθοῦν corrigere sup. ἐπανορθοῦν reformare sup. κατορθοῦν constituere sup. σωφρονίζειν castigare greg.-naz. perfecte obire sup. 396. πληροῦν implere sup. 311. **чю и -вн** bell.-troj. 8. **собою -вѣмѣ чтите** mat. 37. - **правдоу** meth. 4. - **законъ** cloz I. 290. - **поутъ** frag.-serb. - **кого отъ бѣдъ** mir. - **сѧ** ἀνορθοῦσθαι **-вилн сѧ бѣхоу власн главы его** men.-vuk. **-вить сѧ молитвѣ** sborn. rum. **исправъ** negotium **испрѣвѣск** ago.
исправлѧти -влѧѭ -влѧѣшн vb. κατορθοῦν dirigere **нє -лѣшн мира** cloz I. 505. adde mat. 30. chron. - **вѣроу** per. **испрлѧти правила** mon.-serb.: nota male διωθεῖσθαι recusare sup. 232. - **сѧ: -влѧхоу сѧ власн** pyrg.
исправлѣниѥ n. κατόρθωσις correctio; κατόρθωμα praeclarum opus sup. 316. cloz I. 505. 741. **-ньѥ** sborn. διόρθωσις greg.-naz. cloz I. 577. correctio sim. I. 26. emendatio sup. 397. exercitatio perfecta ibid. recti mores leont. **чрьньчьско** - sim. I. 13. adde sim. I. 8. mat. 22
исправьникъ m. magistratus genus gram. 157. 198.
испражнити -жѫ -жнши φρύγειν torrere kruš.
испражнѧти -жнѭ -жнѣшн vb. evacuare triod. - **жплы отъ кръвє** par. - **сѧ** καταργεῖσθαι cessare šiš. 89.
испразднити -нѭ -нишн vb. κενοῦν evacuare - **сѧ** καταργεῖσθαι cessare **-здншіš.** 89. men.-vuk. š.-gl. 84. **-знити** šiš. 82. dioptr. exaniiire sup. - **законъ** cloz I. 289. ἐξολοθρεύειν pessumdare **-зни дрѣкѣнла тѣлнпра** 4. reg. 18. 4. - pent.-mih.
испразновати -ноуѭ -ноуѣшн vb. ἀργεῖν inutilem esse pent.-mih.
испрати -пєрѫ -пєрши vb. conculcare **тѣскъ испѣравъшю** greg.-naz.
испрати -пєрѫ -пєрши vb. πλύνειν lavare **pent.-mih. kruš. krk. eluere pam. - рнзы** mir. **-праша** pro **нзмыша azbuk.**
испратити -шѭ -тишн vb. comitari mon.-serb. 28. 145. 348. 371. dipl.-val. gram. 37.
испрахнѣти -нѣѭ -нѣѣшн vb. σαθροῦσθαι marcescere **тѣло -нѣло** hom.-mih. pulverem fieri sup. 410.
испрашати -шлѧѭ -шлѣшн vb. interrogare isaak. man. 122. chrys.-lab.
испровѣждати -ждлѧѭ -ждлѣшн vb. consumere **дань своѥ** - asčn 9.
испроводити -ждѫ -дншн vb. consumere hom.-mih. 162. **житнє сєго** - men.-mih. - **старость отьца нашєго** gen. 44. 31. - pent.-mih.
испровръгнѫти -нѫ -нешн vb. deiicere.
испровръзати -злѧѭ -злѣшн vb. deiicere triod. pan.
испровръщти -кръгѫ -кръжѣшн vb. σκυλεύειν spoliare **-крьгый ада** hom.-mih. **хотѣвше христосѣ - ада** hom.-mih. **граде** - sim. I. 8. μεταβάλλειν mutare **-водоу вь крькь** exod. 7. 20. - pent.-mih. διαρρηγνύναι dirumpere sup. 233. - **сѧ** στρέφεσθαι verti - **сѣ вь змню** exod. 7. 15. -pent.-mih. **жезлъ бѣ испровергль сѧ змню** vost. **жьзль -врьгый сѣ вь змню** exod. 4. 17. - pent.-mih. **ладны -крькжѣ сѣ сь мною** ἐναπάγησα naufragium feci šiš. 252. ἐκβιάζεσθαι vi expellere **-вержє сєкє на подобнє сынд человѣча** cyr.-hier.
испрометати -шѭ -штєши vb. eiicere, vexare **никако дѣтищємъ нє -мєтєтъ** vost. 1. 232. - **сѧ** mutari **вь мнѣ ли сѣ ѥдиной -мнщєть ѥство**; hom.-mih. 115.
испрометнѫти -нѫ -нєши vb. eiicere man. 108.
испромѣтанию n. μεταβολή mutatio **-нию пшєнично** ex.
испромѣтати -тлѧѭ -тлѣшн vb. eiicere lit.-mih. **-метлеть** chron. I. 106.
испросити -шѫ -сиши vb. αἰτεῖν petere sup. ostrom. - **оу кого что** pent.-mih. **милость -сн ны оу христа** sim I. 18. - **мнръ** per. **-дьцнцоу** hom.-mih. μνηστεύειν uxorem poscere **отрококнца -шєла** pent.-mih. **-шєна выхъ отъ отьца** sim. I. 7. **молитвоу** - orationem perficere leont.: male **-сь** part. šiš. 33. **-сша** sabb. 51. - **сѧ** per. 5. - **оу кого** per. 96. - **оу матєрн** prol.-mih.
испроскоуписати -слѫ -слѣшн vb. προσκομίζειν offerre **проскоура -слвше** pam. 180.
испроста v. **простъ.**
испростити сѧ -шѭ сѧ -стиши сѧ vb.

liberari любве и длъга -вьше се hom.-mih. 160. -тн см того хоулънаго д'кла sborn.

испрострѣнїе n. expansio.

испрострѣтъ adj. extentus glag.

испрострѣти см -стрѫ см -стрѣши см vb. extendere **-стьрѣше см на длании акъ дъска** svjat

испрошєнїе n. ἐξαίτησις petitio **на - тѣла дрьзноутн** hom.-mih. 32. krmč.-mih.

испрьва v. пръкъıй.

испрѣгнѫти -нѫ -нєшн vb. excidere **аште ли окѣ они испрѣгнетє** pat.-mih.

испрѣжити -жѫ -жєши vb. φρύγειν torrere, frigere **-жена прьга** pent.-mih.

испрѣтити -штѫ -тиши vb. perdere **токарь -тить** pravda-rusk. **испорт-отракою** lavr.-op. 84. russ. испортивша bus 554.

испрѣтъкъ m. infans exsectus **кєсарь глаголетъ сѧ роумьскы испоротокъ** per. хш. ссvш. **испоротокъ** georg.-vost.

испрь adv. ἄνω sursum **корєнь - прозвлаєтъ** hebr. 12. 15. - apost. - кур. **къ испрь** ἄνω supra cloz I. 905. sup. 346. 347. 348. šiš. 4. 257. hom.-mih. pat.-mih. **вьзкеде къспрь очи** š.-gl. 49. - **възходнмъ** ἄνω φερομενος greg.-naz. - **вьзлѣтѣти** sim. 1. 10. - **вьзлѣтати** meu.-mih. **къспрь** bon.

испрѣмлєнїе n. κατορθούμενον quod dirigitur hom.-mih.

испрѣти -пряжє -пряшн vb. excusare **да ли тѫ испрѣлть оу соудны** zlatostr.

испри f. excusatio **повнньıнъıй не обрѣтаєтъ никоюєжє испьры; жндомъ не хотѫ испьры дати** zlatostr.

испражда f. печать **ако испряждоу златоу нмѣіе** σφραγῖδα ἔχουσα διὰ χρυσίνης βούλλης prol.-mart. 231. **печать ако испряжю златоу** men.-leop. 472. 6.

испрѧсти -прядѫ -прядєши vb. κλώθειν torquere pent.-mih. krnš.

испрѫшти -прѫгѫ -прѫжєшн vb. iugo solvere - **коль** prol.-mih. prol.-vuk.

испоускати -скаю -скаюшн vb. efferre - **гласъ** par.

испоустити -штѫ -стишн vb. ἀπολύειν solvere men.-vuk. ἀναπέμπειν, ἐκπέμπειν emittere sup. ἀριέναι dimittere sup. - **доухъ** ostrom. ἐξαποστέλλειν emittere proph. - **гласъ** cloz I. 182. II. 97. men.-vuk. prol.-mih. - **молюєнны къ богоу** isaak. **вьпль нелѣпь** - chrys.-lab. - **вѣтвь** io.-sin. **нсъп-** antch.

испоуштати -скаю -ваюшн vb. emittere **заре** - рап.

испоуштати -шта -шташн vb. emittere dial. svjat.-mat. emittere **гласъ** - hom.-mih. **гоуслънъıя гласы** - vita-theod. - **нскры σπινθηροβολεῖν** scintillas emittere men.-vuk. **коню** - men.-mih. **благооухання** - ok. 61. - **лѣтораса** tur. - **кѣтвн** isaak. ἀναπέμπειν emittere **клопотъ** - man. ἀπολύειν dissolvere sup. **слъзы** - δακρυρροεῖν lacrimari hom.-mih.

испоуштєкати -штоую -штоуєшн vb. emittere **оужнпкы -ва** obich.

испоуштєнїе n. ἀπόλυσις liberatio sup. hom.-mih. int.

испытавати -ваю -ваюшн vb. ἀπαιτεῖν poscere hom.-mih.

испытанїе n. ἀκρίβεια diligentia cloz l. 240. ioann. ex.-op. 2. 1. 20. **-нье** cloz l. 74. 78. 141. II. 87. perscrutatio; ἐξέτασις exquisitio greg.-naz. **послава на - снъ** prol.-mart. **на - прнведень** prol.-mart.

испытатель m. qui exquirit chrys.-lab. clim. ichn. exactor glag.

испытательнъ adj. exquirens - **сждъ** par.

испытати -таю -таюшн vb. ἐξερευνᾶν indagare šiš. 193. **-тайте писаний** op. 1. 4. ἐξετάζειν scrutari hom.-mih. ostrom. prol.-mart. ἐρευνᾶν inquirere ostrom. ἀκριβῶν studiose percontari ostrom **-тань** ἀκριβής hom.-mih. - **подоба** svjat. καταμανθάνειν considerare sup.

испъти v. спъти.

испытокати -тоую -тоуєшн et **-товаю -товаюшн** vb. ἐρευνᾶν scrutari krmč.-mih. ἐξετάζειν inquirere hom.-mih. καταμανθάνειν considerare hom.-mih. dioptr. chrys.-lab. men.-belg. men.-vuk. - **ськѣсть** sabb. 118. **-тоуєть сѧ** ok. 62. **-тоую** dioptr. - **о чемь** isaak. **-вою** krmč.-mih. hom.-mih.

испъть m. ἐξερεύνησις perscrutatio sup. ant.-hom. 177. **на - заповѣдний божнй** psalt.-saec. xii. chron. 1.54. rum. **испить**.

испъть f. ἔρευνα indagatio **полагаю на -ти** sup. 387.

испътьлнъ adj. exquirens.

испътьникъ m. ἐξεταστής scrutans greg.-naz. **сами сѣбѣ -ници бждѣмь** greg.-naz. κοιαίστωρ quaestor krmč.-mih. 270. περιεργός curiosus 1. tim. 5. 13. - bulg.

испътьно adv. ἀκριβῶς men.-vuk. accurate op. 1. 141. typ.-chil. **вѣсте** - men.-mih. - **ищемь** op. 2. 2. 413. **обьходе** - hom.-mih.

испътьность f. accurata diligentia.

испътьнъ adj. ἀκριβής accuratus krmč. 40. ant. dial. - **разоума** acen.-mih. **оустакь** - men.-leop.

испытанѣ adv. ἀκριβῶς accurate hom - mih. sabb. 37. **-тиѣе испытати, наоучити се** sabb. 151. 198

испьсати -пишѫ -пишеши vb. exscribere, picturam fiuire per. 3. 5. **храмы дрѣвомъ -саны** ex.-op. 2. 1. 21. **-савъ** vita-theod.

испьстрити -штрѫ -стриши vb. variegare pam. 233. **заѣѣси златома -штрены** sabb. 33.

испьштрѣнне n. ornatus versicolor.

испѣкати -каѭ -каеши vb. ὀπτᾶν assare prol.

испѣтити -штѫ -тиши vb. cohibere стѣнанна и слъзы съ сицѣкыми испѣшташе гласы cf. **съпат-**.

испѣдити -ждѫ -диши vb. eiicere glag. **исъп-** mon.-serb. 41.

израилтинъ m. israëlita **-ти** sabb. 142. **-томь** cyr. 17.

израиль m. ἰσραήλ israël ok. 53. laz. **оупасеть люди мое -лы** cyr. 13.

израиль adj. poss. israël pent.-mih.

израильтѣнинъ m. israëlita isaak. **-ны** pl. acc. cyr. 8.

израилѣвъ adj. poss. israël sabb. 97.

изребрити -рьѫ -рнши vb. καταργορεῖν argento obducere **сребромъ -ренъ** exod. 27. 17. - vost.

изставати -ваѭ -ваеши vb. debilitare - **свою доушоу** chrys.-lab. **гладемь -ваемь** chrys.-lab. liquefacere ber.

истанти -таѭ -таниши vb. ἐκτήκειν tabefacere ant. bon.-**-тан слъзами очи** op. 2. 2 51. **-танлъ еси доушѫ его** psalt.-saec. III. **-танла ма иѣсть жалость тѣоя** vost. 1. 242.

истакати -каѭ -каеши vb. effundere oct. proph. isaak. **вашню вѣрою -кано** op. 2. 2. 426.

истачати -чаѭ -чаеши vb. βρύειν fundere ant. triod. krmč.-mih. chrys.-lab. lavr.-op. 39. sabb. 119. typ.-chil. isaak. prol.-vuk. **сладость** - cyr. 26. **мѵро** - ok. 58. sabb. 90. 103. **мьсть** - sim. I. 27. **вино** - sim. II. 5. **млеко** - op. 2. 1. 167. **ищѣлиные** prol.-mih. **молитвы** - sabb. 33.

истаѣвати -ваѭ -ваеши vb. liquefieri; debilitare pan. int. 186.

истаѣние n. debilitatio int. - **тѣлоу** chrys.-lab. - **тѣла** sim. I. 17.

истаѣти -таѭ -таеши vb. διαφθείρειν pessumdare **истаѣти плоть** gen. 6. 17. - vost. τήκειν liquefacere, consumere - **тѣло** men.-vuk. **пьть -шхомь** chrys.-lab. **недоугы -ваѣшими тѣлиса** dioptr.-lab. **оутроба не -ѣ** chrys.-lab. καταπιέζειν premere vost. 2. 45. τήκεσθαι consumi dioptr. vost. 1. 311. 389. **ѣ.-gl.** 69. chrys.-lab. **иста(ѣ)ваше кости постомь** sabb. 71. **-ѣ сицевымь недоугомь** leont. **-таѣе оумь** chrys.-lab. **истаѣвъ** bon. ἐκρεῖν defluere **-таѣть** deut. 28. 40. - pent.-mih.: male **искашившимъ** ἐκτετηκότων pro **ист-** dioptr-vost.

истверзѣние v. **истрѣзвение**.

истезнѫти -нѫ -неши vb. evanescere psal. 70. 13; 72 19. 26; 89. 7. - nor. cf. **исчез-**, **ист-** natum ex **исцез-**.

истенсти v. **истѣти**.

истерна f. cisterna **-ны, рекше чрѣпныѣ трогы** krmč.-mih. 316. vocabulum dubium pro **кис-**

истесание n. caedere krmč.-mih. 369.

истесати -шѫ -шеши vb. λατομεῖν caedere proph. **лазѣвеи** caedere pent.-mih. kruš. **врьхъ истесань** ibid.

истѣти -тѣѭ -тѣеши vb. τινάσσειν quatere proph. **истѣпинъ вѣтромь класъ** ἀνεμόφθορος vento corruptus gen. 41. 23. - kruš. pent.-mih. idem habes op. I. 14. - **см** esai. 28. 27. - vost. I. 377.

истечение n. effluvium krmč.-mih. chrys.-lab. - **крьви** prol.-mih.

истещи -текѫ -течеши vb. ἐκρεῖν effluere man. **источьници истекоуть** hom.-mih. **истече рѣка** sim. I. 28. ἀκτρέχειν excurrere sup. 387. **истекѣ ю се имь за ногы** greg.-lab. καταρρεῖν languescere krmč. mih. ῥεῖν fluere ostrom. ἀπορρεῖν effluere sup. 233. πηγάζειν scaturire sup. 368. τρέχειν curtere krus. serb. **истеći како** sunce mik.

истивъ adj. verus leont. **пастырь** - men.-mih. 190. cf. **истовъ**.

истина f. ἀλήθεια veritas sup. cloz I. 532. **въ -нѣ** ὄντως vere ostrom. ἀληθῶς vere ostrom. ὅλως omnino sup. 354.

истиновати -ноѭ -новеши vb. ἀληθεύειν veracem esse krk. hom.-mih. svjat.-mat. v.

истинолюбьство n. veritatis amor hom.-mih. 66.

истинолюбьнѣ adv. φιλαλήθως veritatis amore, ingenue **-нюлюбнѣ** man.

истиньнословьць m. verax ant.

истиньникъ m. ἀληθινός, ἀληθής verus ant. antch. **-иникъ** zlatostr.

истиньно adv. vere cyr. I.

истиньнъ adj. ἀληθείας veritatis sup. ἀληθινός verus sup. ostrom. šiš. 212 ἀληθινός verax ostrom. hom.-mih. **-но срьдьце** šiš. 224. ὁ ὄντως qui vere est **-на вѣдомица** šiš. 167. **-но глаголание** prol.-mih.

соудъ·ор. 2. 2. 203. -**нъмъ** assem. -**нѣ** cloz I. 865. -**инѣ** 331. 906. nsl. istinec hung.

истиньнѣ adv. accurate sup. 199. -**ньнѣе** comprat. 136.

истиньствовати -**оуѭ** -**оуѥши** vb. ἀληθεύειν vera loqui di.l. man. chrys.-lab.

истирати -**рѧ** -**рѧѥши** vb. ψώχειν comminuere ostrom. **травоу** -**рѧ** **ѭдѣвше** men.-leop. adde sup. 411.

истискати -**каѭ** -**каѥши** vb. ἐκμάττειν extergere sup 345.

истискати v. **сътискати**.

истиснѫти -**нѫ** -**нѣши** vb. comprimere, nti putamus **истиѭмъ** **кръвьми** lavr.-op. 15: recte **сът**-.

истиха v. **тихъ**.

истицание n effluvium pat. dial.-šaf. chim. nom.-mik.

истицати -**цаѭ** -**цаѥши** et -**чѫ** -**чѣши** vb. effluere dial. dioptr.-lab. pat. sabb. 119. -**чють** prol.-mart.

исталапити -**плѭ** -**пиши** vb. mitigare, ni fallimur -**плѭ** **ѥ** **вельми** men.-mih. 202.

исталчити -**чѫ** -**чиши** vb. contundere.

истанти -**нѫ** -**лиши** vb. καταφθείρειν perdere hom.-mih. pent.-mih. **истъл**- cloz I. 450. sup. 350.

истълкование n. ἑρμηνεία interpretatio krmč.-mih. int.

истълковати -**коуѭ** -**коуѥши** vb. interpretari krmč.-mih. 116. georg. ioann. **истълк**- lavr.-op. 17.

истълста v. **тлъстъ**.

истълстити **сѧ** -**штѫ** **сѧ** -**стиши** **сѧ** vb. pinguefieri ex.-vost. 2. 107.

истлѣлъ adj. corruptus ant.-hom.

истлѣние n. φθορά corruptio cyr. 10. chrys.-lab. **истъл**- sup. greg.-naz. **истълѣнье** cloz I. 66.

истлѣньнъ adj. φθαρτός corruptus - **кѣнье** šiš. 245. corruptionis.

истлѣти -**лѣѭ** -**лѣѥши** vb. φθείρεσθαι corrumpi krmč. 130. pent.-mih.

истлѣшти -**тлѣкѫ** -**тлѣчши** vb. συντρίβειν conterere op. 1. 12. **истлѣкъ** **вѣлаго** **дмнишна** **сѣдмь** **десѧть** **мѣръ** hom.-mih. **голѣни** **ємоу** **истлѣкоше** prol.-mih. - **на** **дровьно** prol.-vuk. cf. **сът**-.

истлѣти -**лѣѭ** -**лиѥши** vb. corrumpere mon.-serb. 92. 11. -**тълѣти** **жены** svjat.

истлѣние n. corruptio **истъльние** sup. 404. 17.

исто gen. **истеса** n. ὄρχις testiculus svjat. **о** **ѥдиномь** **истесѣ** recte -**си** μόνορχις lev. 21. 20. pent.-mih. vost. -**си** kruš.: raro sing. num. usurpatur; **истеса** **vepsol** reines sup. greg.-naz. psalt.-theod. **истесѣ** ex.-op. 2. 1. 20. mat. 48. **окъ** -**се** pent.-mih. **истеси** exod. 29. 13. - vost. 2. 116. -**сѣ** **мои** ier.-thren. 3. 13. - proph. **истесоу** greg.-naz.-vost. 1. 200. **истесема** lev. 3. 4. - proph.-mat. 55. **истѣсема** pent.-mih. **истеса** antch. op. 2. 2. 28. 80. 96. **истесемъ** svjat.-vost. 1. 299. **за** **истеса** **моужа** **оухватити** krmč.-mih. 251. lit. inkštos let. ikstis pl. f. reines lit. iščos viscera.

истовина f. veritas acad. **къ** -**ноу** **вьсплѧнати** in simplum psalt.-vuk. 76.

истовъ adj. ὄντως ὤν qui vere est ant. sup. 65. ἀληθινός verus sup. mat. 54. **коть** - bon. **сынъ** - op. 2. 2. 36. - **гражданинь** sim. I 10. -**ва** **братиа** leont. -**вое** **з** **ло** svjat. **тъ** -**вое** **ѥсть** **грѣдый** hom.-mih. ἀληθής verax psalt.-theod. -**ви** **ѥсте** ἀληθεύετε veraces estis pent.-mih. ὁ αὐτός idem op. 2. 2. 304. **тъ** - ant.-hom. ἀκριβής diligens, accuratus matth. 2. 8. - ev.-novg. γνήσιος genuinus op. 2. 2. 56. ἀληθείας veritatis **доухъ** - io. 14. 17. -ev. saec. xi. **истовое** **хефалаіоу** caput lev. 6. 5. - kruš. rom. **истов** finis **истовеск** finio:

истовьнъ adj. ἀληθής verus op. 2. 1. 195.

истовѣ adv. vere ber.

истокъ m. effluvium **свѣтое** **мѵро** **късѣкми** -**кы**ваткоѥи **се** sabb. 118. ἀνατολαί oriens pent.-mih. nsl. istok effluvium dain. oriens prip. 20. croat. istok verant. beitr. 1. 291.

истома f. defatigatio trigl.

истомлѥние n. vexatio.

истонѫти -**нѫ** -**нѣши** vb. καταπίνεσθαι deglutiri; ἀποπνίγεσθαι suffocari ostrom. -**топѣша** chron. -**топоу** šiš. 184. -**тоноуть** ἀπόλλυσθαι perdi men.-mih. -**топоста** **се** prol.-mih. cf. **истоп**.-

истопѥние n. ναυαγία naufragium hom.-mih. 104.

истопити -**плѭ** -**пиши** vb. ἀποπνίγειν suffocare ant. -**пи** **скинии** dioptr. chron. - **сѧ** naufragium facere sup. leont. **ѥ** -**пеше** **сѧ** **прѣндоше** **мори** hom.-mih. de navi krmč.-mih.

истопльѥние n. ναυάγιον naufragium ło.-sin. leont. men.-vuk. - **кораблѧ** krmč.-mih. - **морьско** krmč.-mih. - **подъѥть** chrys.-lab. interitus per aquam chrys.-lab.

истонѫти -**нѫ** -**нѣши** vb. ναυαγεῖν naufragium facere sup. 298. - **сѧ** idem sup. 145. cf. **истон**-.

историкъ m. historicus tur. - **рѣкше** **повѣстьникъ** men.-mih.

историчьскъ adj. historicus typ.-chil. men.-vuk. prol.-mart.

исторны f. historia mat. 52.

исторъ m. damnum, sumtus – **платити** sbor.-kir. 56. -**ры** alex. russ. rad. гр.

источевати -**ваѭ** -**ваѣши** vb. effundere men.-belg.

источение n. scaturigo ant.

источи́ти -**чѫ** -**чиши** vb. ἐκχεῖν effundere ant. - **сльзы** sborn. βρόζειν effundere sup. 384. μεταλλεύειν -**чь мѣдь** pent.-mih.

источьникъ m. πηγή fons ostrom. sup. - **соудьнь** pent.-mih. - **искыпѣ** men.-vuk. -**ници истекоуть** hom.-mih. -**ници иск-ноуть** dioptr. rivulus sup. 405.

источьничиса f. imago quaedam b mariae virginis **госножда** -**чисса** in Creta mir. 152.

источьнъ adj. πηγαῖος fontanus ant. **коды** -**чны** krmč.-mih. 390.

истравлѣти -**лѭ** -**лѣши** vb. perdere triod. 198.

истровъ adj. ἴστρου istri men.-vuk. -**ки кр҃кзи** prol.-lab.

истросъ m. ister op. 2. 2. 153.

истрошити -**шѫ** -**шиши** vb. δαπανᾶν, καταναλίσκειν consumere op. 2. 2. 117. - **сребро** svjat.-mat. 10. - **блго** pam. 134. **егда кѣто къ клоудьникомъ** -**шитъ** svjat. διατρίβειν consumere **дни** - io.-clim. - **сѧ** δαπανᾶσθαι consumi op. 2. 2. 151. **сила** -**шитъ сѧ** ioann. -**шитъ сѧ сила** io.-clim.

истроугати сѧ -**гаѭ сѧ** -**гаѣши сѧ** vb. ἀποτορνεύεσθαι elaborari **истржгаша сѧ оустьнѣ** margar.-vost.

истроути -**троѭ** -**троѣши** vb. perdere **истрокнѣ дньмъ вепрьмь** greg.-naz.: praesens fortasse **истрокѫ**.

истроутити -**шѫ** -**тиши** vb. evellere **корень** - alex. acad.

истръ m. ister prol.-lab. **прѣньдь** - **рѣкоу** prol.-mart.

истръгатель m. evellens.

истръгати -**гаѭ** -**гаѣши** vb. ἀποσπᾶν evellere šiš. 38. š.-gl. 84. συναποσπᾶν evellere men.-mih. - **зоукы** prol -mih. - **плѣщи** prol.-belg.

истръгнѫти -**нѫ** -**нѫши** vb. ἁναρπάζειν evellere hom.-mih. ἁρπάζειν rapere sup. 277. ἐξαιρεῖν eripere sup. 315. ἀποσπᾶν extrahere krmč.-mih. ἁνασπᾶν extrahere ostrom. sup. 233. - **вльчьць** chrys.-lab. **трьниѥ злочѧстиа** - sabb. 55. **истрьжноу кыкьшоу младеньцоу изь роукоу** ѥѥ prol.-mart. -**нѣть** ихъ **мрѣжѣй** (recte **мрѣжь**) ego chrys.-lab. - **сѧ изь роукы** sim. l. 7. **да** -**нѣть сѧ трьниѥ** greg.-lab. **птица не проугла истьргъши сѧ** vita-theod. -**гъ сѧ отъ дрьжещихъ** ego men.-mih. -**трьже женоу отъ роукъ** ibid. **истръг-** ostrom.

истръгнѫтие n. evulsio triod.

истръзание n. evulsio triod. **жнламъ** - men.-vuk.

истръзати -**заѭ** -**заѣши** vb. ἐκσπᾶν evellere pyrg. ἁνασπᾶν evellere dial. men.-vuk. hom.-mih. chrys.-lab. prol.-mart. krmč.-mih. **ис корене** - **злокоу** clim. -**зѣть сѧ жнлѣ** pyrg.: nota **истрѣжѫть** ἐκκόπτειν effodere prov. 30. 17. – svjat.

истръзовати -**зоуѭ** -**зоуѣши** vb. eripere isaak.

истръпнѫти -**нѫ** -**нѫши** vb. obrigescere **како ни истрьпѣ ѥзыкъ его** hom.-mih. rad. трѣп.

истръпътанъ adj. κατάστιχτος maculosus -**птанъ** proph.

истръти -**трѫ** -**трѫѣши** vb. conterere.

истрътие n. contritio alex.

истрѣкнтель m. qui purgat.

истрѣкнтелькнъ adj. purgans int.

истрѣкнти -**кнѫ** -**кнши** vb. καθαρίζειν purgare - **мѣсто** prol.-mih. - **скврьноу** hom.-mih. -**трѣкнти** sir. 38. 35. - vost. ἐξολοθρεύειν disperdere ant. ἐξαλείφειν delere - **хлѣбнноу** pent.-mih. **трѣкѣте сѧ отъ грѣхъ** bor. xvii.: male **истрѣкнти сѧ** διορθοῦσθαι corrigi hom.-mih. 179.

истрѣкѣлнвати -**кліѫ** -**кліѣши** vb. consumere glag.

истрѣкѣлнти -**лѭ** -**лѣѭ** vb. purgare proph. int.

истрѣкѣлѣние n. ἐξαλειφθῆναι deleri pent.-mih. krnš.

истрѣзвение n. sobrietas **истврѣзнѣнии** sborn.

истрѣзвити сѧ -**жѫ сѧ** -**звиши сѧ** vb. ἐκνήφειν sobrium fieri ephr. hom.-mih. chrys.-lab. pent.-mih. παύεσθαι cessare greg.-naz.. -**змити сѧ** dicitur legi in libris glag. -**звлѣше сѧ прѣлѣсти и пиньства** greg.-naz.

истрѣзклнти -**клѭ** -**клѣѣши** vb. sobrium reddere int.

истрѣзкѣти -**кѣѭ** -**кѣѣши** vb. ἐκνήφειν sobrium fieri ant. izmar. clim.

истрѣлнти -**лѭ** -**лиши** vb. interficere pyrg.

истрѣлѣти -**лѭ** -**лѣѣши** vb. interficere - **нища** chron.

истрѣти -**трѫ** -**трѣши** vb. ἐκτέρειν exterere proph. **истарѣть** š.-gl. 86. -**трѣти** chron. - **сѧ: гръдостъ истьрѣть сѧ** antch. **истьрѣши сѧ** bas, 76.

истрѣкнѫти -нѫ -нешн vb. siccari vost. e cod. saec. xvi.

истрасание n. excussio greg.-naz.

истрасати -саѭ -саѣшн vb. ἐκτινάττειν excutere ant. ber.

истраснѫти -нѫ -нешн vb. ἀπολλύναι deiicere **-нѫ роженикы твои** iez. 39. 9. - vost.

истрести -сѫ -сѣшн vb. ἀποτινάττειν excutere ostrom. abiicere sup. 193. excutere sup. 318.

истоудити -стоужда -стоудишн vb. frigefacere - **доушѫ отъ топлоты** isaak. krk. **топлота доуши -ди сѧ отъ рѣкности** isaak.

истоужда́ти -ждаѭ -ждаѣшн vb. frigefacere - **огнь** isaak. - **сѧ** isaak.

истоужденіе n. frigus **топлотѣ** - ioann.

истоуканіе n. γλύμμα sculptura sir. 38. 27. - vost. **выливаніе** ber. **ziz. вѣ́ксомь -нила сѣкроуши** sabb. 135.

истоуканъ adj. γλυπτός sculptus bon. š.-gl. 68. pyrg. prol.-mih. men.-leop. 113. ber. - **и сьлиянъ** pat.-šaf. **-ньнъ** men.-leop. prol.-mart. 26. pent.-mih. per. lxix. chrys.-lab. prol.-mih. **кидовь - иныхъ** ok. 61. **-канъ** subst. m. idolum pat. ξόανον simulacrum; ἄγαλμα statua prol.-cip. ἀνδριάς statua op. 2. 2. 316. prol.-mart. **-ньнъ** men.-vuk. prol.-mart.

истоукати -каѭ -каѣшн vb. γλύφειν sculpere sir. 38. 27. - vost. **выливати** ber. ziz.

истоула f. quid sit, nescimus **есть** ѥ**ъ истоулѣ** bor. 34.

истоухнѫти -нѫ -нешн vb. frangi acad.

истъ adj. 1) ὁ ὄντως qui vere est **-ти жизнь** šiš. 168. **-та вьдовица** šiš. 166. verus sup. 407. 2) ὁ αὐτός idem šiš. 219. op. 2. 1. 163. **сь истъıй** greg.-naz. **сѐ исто** šiš. 116. 132. **истоѭ сѐ, сѐ истоѭ** šiš. 60. 86. 132. 134. 147. 236. **сѣ́ждѣ истоѭ** šiš. 199. 257. **тъ же истъ** prov. 9. 12. - parem. 3) οὗτος, ἐκεῖνος ille **сь есть** - οὗτος ἐκεῖνός ἐστι hom.-mih. **ть - есть** ibid. **онь - есть** ἐκεῖνος οὗτός ἐστιν hom.-mih. **есть обличивыи кръстомь вась, ть - есть свѣзавыи вась** οὗτός ἐκεῖνός ἐστιν hom.-mih. cf. sup. 353. 24; 353. 26; 353. 28. 4) πρωτότυπος principalis - **дльжьникь** krmč.-mih. 5) γνήσιος genuinus 2. cor. 8. 8. - šiš. 105. 6) ἔμφυτος insitus šiš. 186. op. 2. 1. 171. ὁ φύσει ὤν qui natura est sup. 347. 25. 7) καθαρός purus sup. 411. **-то жито** hom.-mih. 8) σφοδρότερος vehemens hom.-mih. nota **сѣ́ть** - βουλή consilium šiš. 44. **истъıй мирь** hom.-mih. adde **сѣ́ть истъ** vera lux lavr.-op. 39. nsl. k istomu zdenec prip. do ista prip. ta isti trub. zister zwar e za isto že; istinga capital bung. bulg. ist serb. isti idem mik. istom, listom dummodo saltem mik. istjahno živ. 85. scr. satja gr.᾽ ἐτός lit. iščias manifestus let. ists nhd. mit sanden ags. sôdh verus rnm. истиц sagax ztschr. 9. 399. curt. 1. 208.

истъка f. σκηνή tentorium **сѫ́сѣцн -коу** ex.-op. 2. 1. 21. **истъка** chron. 1. 97. 110. 117. **изка** chron. 117. 215. nsl. izba russ. **истьба, истба, изба** serb. izba cubile; apud mik. cella vinaria, coenaculum oserb. jstva let. istaba mlat. stuba, stupa vaporarium, fornacula it. stufa sp. pg. estufa prov. estuba fz. étuve ahd. stupa mhd. stobe nhd. stube ags. and. stofa engl. stove: vocabulum hoc, de cuius origine germanica dubitat Schmeller 3. 605, a germanis mutuati sunt slavi et, uti Diezio videtur wörterb. 336, romanenses et celtae.

истъ́ъка f. tentorium **истобка** chron. 1. 97.

истъканіе n. tela ioann.

истъкати -кѫ -чеши vb. ἐξυφαίνειν contexere hom.-mih. 65. men.-mih. š.-gl. 50. io.-clim. - **одеждоу** chrys.-lab. - **понѧкоу** chrys.-lab. **-канъ вилше** syjat. ὑφαίνειν texere **-тьк-** sup. 256. cf. **сѫт-**.

истъклосмъ adj. eminens **истъклосмое рекше кидимое** ἐξοχαί ἤτοι ἐπιφάνεια op. 2. 2. 148. vocabulum dubium.

истъклосмьство n. ἐξοχή quod eminet **отъ горнього нсклъсмьства** ἐκ τῆς ἄνωθεν ἐξοχῆς op. 2. 2. 148. cf. **-смъ**.

истъкмити -млѭ -мишн vb. comparare dial.-šaf. 276.

истъкмѣти -млѣѭ -млѣѣшн vb. comparare **коейжѣ годѣ слоучитъ сѧ почѣти странѣ, починаѥть прѣдѣстатель и ѥгова страна, ѥжѣ ѥсть десила. по .г. пѣсни истъкмлаѭть сѧ стране по чиноу ихъ** typ.-nicod. **-млѣѥть сѧ** typ.-serb. saec. xiii. bulg. **истъкмѣ́ва** comparare bulg.-lab. 37.

истъкмѣѥние n. comparatio typ.-serb. saec. xiii. typ.-chil.

истъкмѣ́кати -каѭ -каѣшн vb. comparare pat. e contextu.

истъкмѣ́ти -мѣѭ -мѣ́ѣшн vb. comparare - **докродѣтелнаа дѣла** vost. - **сѧ: истъкмѣ́тъ сѧ житие годинамь къ мѣ́сацѣ́хъ, къ днехъ же и часѣ́хъ** vost.

истъкнѫти -нѫ -нешн vb. ἐκκόπτειν effodere; πατάσσειν ferire - **око** pent.-mih.

sculpere **зѣкы въ истъчекѣ бывъшии** eborn. figere **жезль на мѣстѣ -поу** prol.-mih.: vost. **истъчень** male habet sub **истъчити**, verbo temere ficto.

истъпъстание n. conculcatio esai. 63. 2.

истъпъстати -штѫ -штеши vb. conculcare ioann. **-штань ногама гроздь** chrys.-lab.: nota **камень истопътавъ** γλύφας qui sculpsit cyr.-bier. pro **истоукань**, ni fallimur.

истъштавати -ваѭ -ваеши vb; evacuare io.-sin.,clim. pan. chrys.-lab. - **сѧ** κενοῦσθαι pyrg.

истъштание n. evacuatio dioptr. krmč.-mih. - **домоу** pat.-mih. 238.

истъштати -штѫ -штаеши vb. κενοῦν evacuare sup. triod. - **сѣкровище** men.-mih. - **соухая и мокраа** dioptr. **гробища -цаема** hom.-mih. - **милостыню** prol.-mart. - **врѣмѧ**; **истьшт-** sup.

истъштевати -штоуѭ -штоуеши vb. evacuare int. 60.

истъштение n. damnum, proprie evacuatio - **своемоу имѣнию наносить** krmč.-mih. 217.

истъштити -штѫ -штиши vb. κενοῦν, καταχενοῦν evacuare men.-vuk. prol.-vuk. παραναλίσκειν consumere chrys.-lab. - **имѣние**; - **злато** prol.-mih. - **богатьство** men.-vuk. - **имѣние на безмѣстьныа** pat. - **криноу** prol.-mih. - **крѣпость** vost. 1. 309. - **свое дьни** leont. ἐκθλίβειν exprimere pent.-mih. ἐκτήκειν tabefacere ant. ἐξολοθρεύειν extenuare krus. - **сѧ** op. 2. 2. 476. hom.-mih. krmč.-mih.

истъıвати -ваѭ -ваеши vb. frigere ber. rad. **стыд**, exspectes ergo **истыдати**.

истъıкати -каѭ -каеши vb. contexere, uti putamus **дѣлъ добрыихъ пооучение -каѭ** men.-saec. xi.: recte **сът-**.

истъıжити -жѫ -жеши vb. frigere dial.-šaf. 19. **бездоушиемь** - sabb. 164. **топлота -ность** isaak.

истъıти -тъıѭ -тъıеши vb. frigere **пламъи истъıша** vost. 2. 94. cf. **истъıвати**.

истъıати -ваѭ -ваеши vb. σχίζειν considere **-навъ дръва** gen. 22. 3. - parem.: rad. primaria **тъи** et secundaria **тъıа**.

истъıнити -ню -нии vb. λεπτύνειν extenuare ioann. cyr. 13. dioptr.-lab. chrys.-lab. pat.-mih. **въ прьсть** - men.-mih. - **тѣло своє** sim. I. 25.

истъıкъчавати -ваѭ -ваеши vb. attenuare pat. krk.

истъıкъчание n. attenuatio barl.

истъıкъчати -чаѭ -чаеши vb. attenuare **поста -чающаго тѣло** krmč.-mih.

истъıкъчавати -ваѭ -ваеши vb. attenuare men.-leop.

истъıкъчение n. extenuatio dioptr.-lab.

истъıкъчити -чѫ -чиши vb. λεπτύνειν attenuare ioann. men.-mih. prol.-mart. **когы ваше -чи** prol.-mart. **истонъчь- плоть** lavr.-op. 34. **истоуканна -чиши сѧ** prol.-mart. **троудомь себе** - prol.-mih.

истъıкивати -ваѭ -ваеши vb. λεπτύνειν attenuare chrys.-lab. **въ прьсть - иконы** men.-mih. - **сѧ въ прьсть** men.-mih. **-нѣвати** ioann.

истъıнити -ню -ниеши vb. attenuare isaak. - **сѧ** isaak.

истъıнение n. attenuatio isaak.

истъıць m. reus, debitor mon.-serb. 35. 39. 251. 300. 339. 350. 372. 391. cf. ok. 26. 20. in fontt. russ actor.

истѣзати -заѭ -заеши vb. ἐκλείπειν deficere psal. 83. 3. **истѣз -141. 4.** - nor. pro **исц-**.

истѣкание n. effluvium men.-mih.

истѣкателънъ adj. effluens int.

истѣкати -каѭ -каеши vb. ἀπορρεῖν effluere sabb. 72. men.-mih. pyrg. ephr. mat. 21. chrys.-lab. lavr.-op 18. **-течють** men.-mih. **-тѣчють** op. 2. 2. 84. νάειν fluere hom.-mih. ἅλλεσθαι salire ostrom. πηγάζειν scaturire sup. 183.

истѣлити -лѭ -лиши vb. sanare sup. 86. 27. cf. **исц- иц-**.

истѣрпѣти -рпѭ -рпеши vb. consumere **истер- влагаи тъı**.

истѣцати -цаѭ -цаеши vb. effluere georg. **истец-** alex.-mih.

истѣнѣ adv. ἀκριβέστερον accuratius sabb. 85. - **сказати** šiš. 35. - **видѣти** bor. vita-theod. - **слышати** bor. 31. - **смотрити** bor. 24. **хυρίως** principaliter io.-dam.

истѧгати -гаѭ -гаеши vb. extrahere trigl. prol.-vuk.

истѧгнѫти -нѫ -неши vb. ἐκτείνειν, τείνειν extendere glag. prol. **шию къ мячю** - men.-leop. **-гоше** hom.-mih. **-жень** hom.-mih **-ноуть** part. glag.

истѧжание n. cultura antch.

истѧжати -жѫ -жеши vb. colere, arare **-жи** mon.-serb. 83. 377.

истѧжьникъ m. inquirens men.-mih.

истѧзавание n. inquisitio mise.

истѧзание n. quaestio chrys.-lab. krmč.-mih. nom.-mik. 15. 29. isaak. **пь ивестигна** - prol.-mart.

истѧзатель m. inquirens chrys.-lab. dioptr. - **людьскыхъ дльговъ** krmč.-mih. 210.
истѧзательство n. quaestio chrys.-lab.
истѧзати -заѭ -заѥши et **-жѫ -жеши** vb. ἐξετάζειν scrutari ostrom. pyrg. krmč. 33. 87, krmč.-mih. men.-vuk. exquirere leont. ἀναχρίνειν scrutari šiš. 8. ἀπαιτεῖν exigere sup. ostrom. greg.-naz. - **злата** krmč.-mih. - **сребро** vita-theod. - **дльгъ** chrys.-lab. λαφυραγωγεῖν captivum abducere men.-mih. ἀποτίνειν luere - **отъмыщенїе** men.-vuk. - **мьсть** men.-mih. - **мьздоу** chrys.-lab. - **рѧнами** tur. - **моуками** prol.-mart. - **проу** chrys.-lab. **да не ты ме истежеши пр҃е** chrys.-lab. - **о сьсоудѣхъ** prol.-mart. **доушоу -жоуть отъ тебе** prol.-mart. **доушоу твою -заю отъ тебе** sim. l. 9. - **сѧ** chrys. lab. krmč.-mih. - **на соудѣ** greg.-lab. συμβάλλειν contendere **-заѭ сѧ къ себѣ** šiš. 9. **истежѥми боудемь** sabb. 141; nota **доуша истежима боудеть** men.-mih. **отъ васъ истежить богъ нныхъ** s. **кендинарь** men.-mih.
истѧзовати -зоуѭ -зоуѥши vb. αἰτεῖν petere dial. chrys. lab. ioann. nom.-lab. dioptr. krmč.-mih. io.-sin. - **помышленїе** par. - **срьдьца** chrys.-lab.
истѧскъ adj. ἐκτακείς emaceratus **очи -кѣ** op. 2. 2. 203. io.-clim. l. 146. ἐξίτηλος evanidus ex. **очи истескѣ** io.-sin. cf. **-кнѫти**.
истѧскнѫти -нѫ -нѣши vb. ἰσχνοῦσθαι emacerari **иста(с)кноу отъ алчьбы** vost. τήκεσθαι tabescere **алъчьбами -кли** greg.-naz. ἐκτήκεσθαι emacerari **-къшла слъзами** ibid. **ако брьныѥ градьноѥ перомо - кноуѥ изгъибѣтъ** psalt.-theod. lavr.-op. 30. cf. **-клъ**.
истати, истьнѫ, истьнѣши vb. exscindere int. 108.
истѧжати -жаѭ -жѥши vb. ἐκθλίβειν affligere **изст-** psalt. 35. 5. -nor.
истѫпанїе n. egressio **изліѧ-** - greg.-naz.
истѫпати -плѭ -плѥши vb. egredi - **оумомь** ioann. **никакожѣ -плѥ своѥго чина** men.-mih. 209. - **изь себе** hom.-mih. **изьст-** hom.-mih.
истѫпити -плѭ -пиши vb. ἐξοχέλλειν impingere ant. egredi **акы оума -плъшю** hom.-mih. 202. **апостольска истѫ(пи)ѭ радоу** sup. 319. 11. - **оумомь** leont. - **отъ себе; своѥго не -пивь величьства** hom.-mih. - **отъ мира** vost. l. 185. **иже -пить сь оуставльнаго има мною** sim. II. 11. **изьс-** chrys.-lab.
истѫпленїе n. egressio dial.-šaf. **-плѣнїе оума** antch.
истѫпъ m. ἔκστασις mentis emotio zlatostr. ex.-op 2. 1. 23.
истѫпьнъ adj. ecstaseos **изьстоуѭщю прѣмѣнѥнїе** hom.-mih.
истѫскнѫти -нѫ -нѣши vb. evanescere **истоускълъ бѣшѧ и раскыдѣнъ** io.-dam **истоускълъ** fortasse adj. est: ѫ scripsimus propter **истѫскнѫти, истѫсклъ**, quae sine dubio praestant.
иступьствовати -ѫю -ѫѥши vb. ἀποστοβεῖν formare **-пѣ-** op. 2. 2. 12.
исоу m. ἰησοῦς iesus sg. g. sup. 32. 28. d. 186. 10. - **христа, - христоу - христоса, - христосокъ** sup
исоукръстовъ adj. poss. iesu christi **-рѣ-**gl. 98.
исоунѫти -нѫ -нѣши vb. ἐκχεῖν effundere ioann. - **оражїе** bon. vost. 2. 58. - **сѧ** ἐξέρχεσθαι exire kruš. **изьсоуноу сѧ на соухо** alex.-mih. 116.
исоусовъ adj. poss. iesu sup. **š**-gl. 47 hom -mih.
исоусъ m. iesus **-сови** sup. **š**.-gl. 84. **с š**.-gl. 48. sup. **-с христа š**.-gl. 90. **-с христоса** sup. **-съ христа** tur. **-с христом š**.-gl. 90. **-съ христокъ** chron.
исоути, исъпѫ, исъпѣши vb. cumulare **исс- могилоу** per. 11. 36.
исоухръстъ m. iesus christus - **христа. - христомъ** sup. - **крьсть. - крьстовь** mon.-serb.
исоушати шлѭ -шлѥши vb. siccare triod. io.-sin. dioptr. **море** - tur.
исоушити -шѫ шиши vb. ξηραίνειν exsiccare dial. op. 2. 2. 148. sup. hom.-mih. φύχειν siccare num. 11. 32. - pent.-mih.
исѫдити -блѭ -бишн vb. pessumdare gram 228. cum dat. mon.-serb. 41. 62; 66. 19; 83. 23.
исѫблѥнїе n. corruptio georg.
исѫждати -ждаѭ -ждаѥши vb. προξενεῖν conciliare sup. 303. 5.
исѫхатати -таѭ -таѥши vb. eripere prol.-mart.
исѫхатити -штѫ -тиши vb. eripere io.-sin. **изъѫ-** sup. 169.
исѫластити -штѫ -стиши vb. χαλινοῦν detinere zlatostr.-saec. xvi.
исѫлаштати сѧ -штаѭ сѧ -штаѥши сѧ vb. detineri sborn.
исѫлъпати -плѭ -плъши vb. scaturire **источьникъ исѫлъпле прѣливанїемь краснымь потече** men.-mih. 341.
исходатай m. πρόξενος conciliator sup. 316. - **ти боудоу** sabb. 35.

исходатайникъ m. προξενος conciliator sup. - **есть намъ въсѣхъ добръ** sup. 366.
исходатайнъ adj. concilians **лобызание -но гѣсни** (-ны) hom.-mih.
исходатайствовати -воуѭ -воуѥши vb. conciliare men.-vuk. men.-mih. chrys.-lab. ephr. io.-sin.
исходатанти -таѭ -танши vb. μεσιτεύειν intervenire šiš. 224. io.-sin. isaak. lit.-mih. prol.-mart. pat.
сходатанште n. conciliatio **колищѣхъ добрѣ - бываѥть** hom.-mih. 91.
исходаташтн -таѭ -таѥши vb. conciliare **-таютъ** mat. 21. **отъ бога благодати -таюштоу** sabb. 49.
исходнти -ждѫ -дѣши vb. ἐκπορεύεσθαι exire cloz II. 84. ostrom. sup. ἐξέρχεσθαι exire ostrom. - **на село** vita-theod. **-дѣіаіа отъ оусть твоихъ** pent.-mih. **-ждаше вынь ограды** sabb. 98. **своихъ келий не -дѣть** typ.-chil. ἐξιχνιάζειν investigare iudic. 18. l. -pent.-mih. defluere sup. 134. **χωροβατεῖν** ambulare - **землю** ies. - nav. 18. 9. - vost. ἐμβατεύειν scrutari, partiri ibid. 19. 51. **нзхождаше** sup. 296. **изъх-** sup. 151. 171. 195.
исходнште n. διέξοδος exitus ostrom. sup. 260.
исходъ m. ἔξοδος exitus ant. ostrom. διέξοδος transitus sup. **црьковный** - krmč.-mih. **црьковный (и)сходъ** ibid. exitus, mors leont. mon.-serb. **по -дѣ сего натрижнѣнна** greg.-lab.
исходьникъ m. speculator kruš.
исходьнъ adj. ἔξόδιος exitus **-но пѣснне** prol.-mart. **-на пѣснь** de mortuis mir. - **проходъ** dioptr.-leop. **-ни проходи** dioptr.-lab. **ни о -дниихъ его (мрьтвьца) попече се** hom.-mih. 137.
исходьство n. exitus **-вълѣ** ἐκπορευτικῶς egrediendo op. 2. 2. 300.
исхожденне n. ἔξοδος exitus ioann. διάβασις exitus sup. 359. **-ные** cloz I. 857.
исхраканне n. exscreatio trigl.
исхоудѣти -дѣѭ -дѣѥши vb. pauperem fieri barl.
исхытити -штѫ -тиши vb. eripere sup. sabb. 162. alex.-mih. 163. prol. **отъ оусть лъковь** - chrys.-lab. **адоу изь челюстий** - sabb. 99.
исхытрнти -рѭ -рнши vb. artificiose facere per. 64. 34. chron. I. 142. 37.
исхъштати -штаѭ -штаѥши vb. eripere hom.-mih.
исцвнсти -цвѣтѫ -цвѣтѥши vb. efflorescere.
исцѣдити -ждѫ -дѣши vb. διυλίζειν percolare dial. pent.-mih. **оурани оутро и -ди роуно** men.-bulg. - **гроздь** zak.-serb.
исцѣждати -ждаѭ -ждаѥши vb. percolare dial.
исцѣлитель m. medicus men.-mih. ant.-bon.
исцѣлительно adv. sanando glag.
исцѣлительнъ adj. sanans, medicus **-но былне** bulg.-lab.
исцѣлити -лѭ -лиши vb. θεραπεύειν sanare sup. ostrom. ἰᾶσθαι mederi ostrom. cloz I. 460. prol.-mih. - **сѧ** ostrom. rum.
исцѣлѣск lass. cf. нц-, ист-.
исцѣлънъ adj. sanabilis.
исцѣлѣвати -ваѭ -ваѥши vb. sanari prol.
исцѣлѣти -лѣѭ -лѣѥши vb. θεραπεύεσθαι sanari ostrom. sup. ὑγιαίνειν sanum fieri ostrom. **-лѣвъшн** ἰαθεὶς sanatus ostrom.
исцѣлѣвати -ваѭ -ваѥши vb. sanare io.-sin.
исцѣлити -лиѭ -лиѥши vb. ἰᾶσθαι sanare sup. 321. θεραπεύεσθαι sanare ostrom. ἰᾶσθαι mederi ostrom. **-лѣти: -лѣвъ** sup. 345. **-лѣнъ** 366.
исцѣлѣкати -ваѭ -ваѥши vb. sanare chrys.-lab. greg.-lab.
исцѣлѣние n. ἴαμα, ἴασις sanatio šiš. 240. ant. dial. θεραπεία medela **-ленье** cloz I. 461. ἀλεξιφάρμακον remedium cloz I. 660. **-ленне** εὐρωστία sanatio sup. 238. **-ные** sup.
исцѣнити -нѭ -нши vb. τιμᾶν aestimare lev. 27. 8. - vost.
исцѣпити -плѭ -пиши vb. σχίζειν scindere prol.-mart. georg.
исцѣплити -плѭ -плѥши vb. scindere chron. I. 96. iv.
исцѣстити -штѫ -стиши vb. ἐκμάττειν exstergere - **извоу** hom.-mih. κόπτειν (ἔλαιον) kruš.
исчазати v. **исчезати.**
исчезати -заѭ -заѥши vb. φρίσσειν horrere **исч-** šiš. 188. evanescere **изч-** sabb. 137. **богатьство -заюште** sabb. 175.
исчазати sup. 327. **изчазати** dioptr.
исчезание n. ἀδηλότης obscuritas **исч-** šiš. 168.
исчезнжти -нѫ -нешн vb. ἀφανίζεσθαι tolli **нс'ч-** sup. 372.
исчесати -саѭ -саѥши vb. pectere krmč. **изъчѣсати власы** krmč.-mih. 260.
исчнсти -чѣтѫ -чѣтѥши vb. ἐξαριθμεῖν, ἀπαριθμεῖν, ἀριθμεῖν enumerare š.-gl. 67. **исъчнсти** bon. **исчести** chron. I. 194. **исчьтоста войскъ** bell.-troj. 16. **изъчтоше** krmč.-mih. **изъч-** sim. I. 27. - **звѣзды** 24. - **степени** krmč.-mih.

исчистити -штѫ -стиши vb. ἀγνίζειν purgare **иськ-** šiš. 191. καθαρίζειν purgare **ищистити** ostrom. - **сѧ** ostrom.: male **вода ищищина** μέσαχλον liciatorium l. reg. 17. 7. - op. 1. 37.

исчистѣти -стѣѭ -стѣеши vb. καθαρίζεσθαι purgari **изъчистѣ** op. 2. 1. 138.

исчитати -таѭ -таеши vb. ἀριθμεῖν enumerare kruš. **изьч-** krinč.-mih. **не изчита дьни** chrys.-lab **изьч-** sup. 134.

исчрипати v. **исчрѣпати**.

исчрѣпати -плѭ -плеши vb. exhaurire isaak. men.-leop. - **водоу** prol.-mart. **никогда никако -племь** prol.-mart. **исчрип-** man.

исчѣсати v. **исчесати**.

исчадиѥ n. progenies **исчад-** ber. cf. **ищадиѥ**.

исшити v. **сѫшити**.

исшьд- v. **ишьд-**.

исѣвѣдѣтельствовати -коуѭ -коуеши vb. testari lit.-mih.

исѣпати сѧ -плѭ сѧ -пиши сѧ vb. satis dormire **изоспавъ сѧ** sbor.-kir. 64.

исѣпьнъ adj. διθάλασσος bimaris šiš. 44. vost.: recte arenosus **исѣпѣна** pl. n. σύρτις syrtis act. 27. 7. - vost.

исѣсати -сѫ -сеши vb. ἐκμελίζειν medullam exsugere **-сѣть силоу ихъ** pent.-mih.

исѣхати -шѫ -шеши vb. arere dioptr. 293. **цѣѣть исѣшеть** bor. **исѣшѣтъ** bon. adde int. 161. pam. 253.

исѣхлъ adj. exsiccatus dioptr.

исѣхнѣти -нѫ неши vb. ξηραίνεσθαι siccari sup. 345. pat.-mih. **море исьхло ки** chrys.-lab. **-хнѣаше** sup. **исѣх-** š.-gl. 67. **исьше** antch. **исъше** mat. 27. **исъшѣть** ἐξηράνθη ostrom. **исхохомъ** dioptr. leop. **исъхѫ** aor. greg.-naz.

исъпание n. iectio.

исъпати -паѭ -паеши et **-плѭ -плеши** vb. ἐκβάλλειν, ἐκφέρειν eiicere šiš. 44. leont. pent.-mih. exinanire sup. 218. **изс-** op. 2. 2. 186. **не изсипа стрѣлъ тоуль** sabb. 13. **чрѣва исьс-** men.-vuk. κατακενοῦν evacuare kruš. **изьсвртиша** pent.-mih.

исысати -сѫ -саеши vb. exsugere **вода изсысаема перьстию** pal.

исыхати -шѫ -шеши et **-хаѭ -хаеши** vb. siccari pat. isaak. **-шѣть земли** dioptr. **-шѣть трава** chrys.-lab. **-хающиѥ трава** chrys.-lab. **-хающиѥ** nom.-mik. **изсихающи оутрокъ** sabb. 62.

исѣкновати -коуѭ -коуеши vb. exsecare krnš.

исѣцати -цаѭ -цаеши vb. ἐκκόπτειν excindere dial. **изс- стрьсти** dioptr. **изьс- лозиѥ** chrys.-lab.

исѣчѥниѥ n. κοπή sectio pent.-mih. **σφαγή** caedes sup. 295.

исѣщи, исѣкѫ, исѣкъ vb. κατομεῖν caedere ostrom. - **трьниѥ** sim. l. 26. **на оудѣ** - prol.-mih. **на оудѣса** - men.-leop. **камени исичени** š.-gl. 100. **изьс- келию** prol.-mart. confodere sup. 46. - **сѧ: - сѧ ратьникы** men.-mih.

исѧгнѫти -нѫ -нѫши vb. apprehendere iudic. 12. 6. - kruš.

исѧкати -каѭ -каеши vb. siccari ber. ziz. cf. **исѧц-**.

исѧкновениѥ n. siccari ber.

исѧкнѫти -нѫ -нѫши vb. ξηραίνεσθαι exsiccari ostrom. **φύχεσθαι** siccari ostrom. leont prol.-mih. **роса -кнѣть** dioptr. **источьникъ** (pro **-ци**) **изсакнѫть** dioptr.-lab. **блата изьсекноуть** chrys.-lab. **ἐκρορεῖσθαι водѣ изсѣкъкши** prol.-mart. **изъсакъши** men.-leop. **мокротѣ исекноукъши** chrys.-lab. **исакъ** συνεστώς exsiccatus. de lacu sup. 143. 9. **изъсакноу люды** men.-leop. **исекноу люды** prol.-vuk. **изьсекнеть люды** chrys.-lab.

исѧцати -цаѭ -цаеши vb. ξηραίνεσθαι siccari cf. **исак-**.

исѧчениѥ n. digestio **крашномъ изъс-** clim.: rectius **исѧчениѥ**.

исѧчати -чаѭ -чаеши vb. siccare **слъныѥ -чаеть влагоу** svjat.-vost. 2. 128. krk. digerere **исс-** ber.

исѧчениѥ n. digestio trigl. cf. **исачениѥ**.

исѧчити -чѫ -чиши vb. ξηραίνειν siccare bon. psalt.-theod. **изъсач-** clim. 127. κατέχειν retinere **слезы изьсоуч-** clim. 89. **помажеши или изъсачиши** ioann. **-чить ю (крькь) соуҳотою ѥдѧ** sbor. **да не -чить гроба крькѥ моеѥ** vost. exhalare, de crapula - **вино** sup. 196. 5. **χωνεύειν** conflare sup. 395. 10. **στόφειν** adstringere **страхъмь -чено соущиѥ доуши зълоиранию** io.-clim. **изьсоуч- ѧдь** men.-mih. 269.

италиискъ adj. italicus leont. prol.-mih. . greg.-lab.

италъскъ adj. **ἰταλικός** italicus šiš. 21.

ити, идѫ, идеши vb. πορεύεσθαι ire ostrom. **ὑπάγειν** ire ostrom. **περιπατεῖν** ambulare ostrom. **ἔρχεσθαι** ire ostrom. **ἀπέρχεσθαι** abire ostrom. **ἐξέρχεσθαι** exire ostrom. **ἐπέρχεσθαι** adire ostrom. **рькл идѣаше мимо весь** men.-mih. **идѣаше дьждь** prol.-vuk. **дождь идеть** pam. 230. **дьждь начеть ити** men.-vuk. **много снѣгоу идеть на нь** hes. - **за моужь** krmč.-

mih. krmč. 82. 146. - **ротѣ** chron. aor. **ндъ** glag. šiš. 114. **ндомь** š.-gl. 72. **ндж** cloz I. 179. š.-gl. 48. 85 šiš. 22. 102. 216. pent.-mih. **ндѣшета** š.-gl. 70. **ндш, нда** part. chron. serb. iči, doisti scr. i pruss. lit. ei let. ê gr. ē lat. i curt. 1. 369.

нтозмьць m. αὐθιγενής indigena man. 93; нто obscurum est cf. **нтородьнъ**.

нтородьнъ adj. ἰθαγενής legitimus **-дьнъ** man. 93. cf. **нтозмьць**.

нтронъ m. ἔντερον intus venter ex.-op. 2. I. 20.

ноуда v. **июда**, ubi et reliqua vocabula ab **ноу** incipientia invenies.

ноуль v. **июль**.

ноунь v. **июнь**.

нухнилатъ m. titulus libri e graeco serbico-slovenice versi ἰχνηλάτης investigator op. 2. 2. 639. **сьписанїе о притьчахъ стѣфанида и нухнилата** ichn.

нцѣлитєль m. sanans нч- stichir.-mat. 19.

нцѣлити -лѭ -лиши vb. θεραπεύειν sanare: ἰᾶσθαι mederi sup. 315. šiš. 45. ev.-tru bon. krmč.-mih. ev.-syn. a. op. 2. 2. 264 hom.-mih. sim. I. 18. cf. **нсц-, нст-**.

нцѣлѣбьнъ adj. sanans **-лѣбьнꙗ дары** chron. 1. 59. 31.

нцѣлѣвати -ваѭ -каѣши vb. sanare sup. 14.

нцѣлѣти лѣѭ -лѣѥши vb. θεραπεύεσθαι sanari sup. **гтроупи -лѣѭтъ** sborn. hom.-mih. vita-theod. prol.-mih. σώζεσθαι salvari sup. 231.

нцѣлыти -лыѭ -лыѥши vb. ἰᾶσθαι sanare sup. šiš. 20 hom.-mih. prol.-mih. sim. I. 26. chron. - **сѧ** sim I. 28. - **змийныхъ грызаний** sborn.

нцѣлѥнїе n. ἴαμα, θεραπεία medela šiš. 237. sup. **-лиѥ** sborn. stichir. bor. 26 krmč.-mih. hom.-mih. bus. 57. нч- stichir.

нчазати -заѭ -заѥши vb. evanescere sup. 438. cf. **нчез-**.

нчезати -заѭ -заѥши vb. φεύγειν fugere hom.-mih. typ.-chil. sin. I. 11. cf. **нчаз-**.

нчезнѫти -нѫ -неши vb. evanescere prol.-mih. hom.-mih. krmč.-mih. **-зоуть** ephr.

нчисти, нчьтѫ, нчьтѣши vb. enumerare **нчьтѫ** psal. 138. 8. - pog. **нчтѣ** aor. bon. cf. **нштисти**.

нчистити -штѫ -стиши vb. purgare krmč.-mih. **нчищена доуша** hom.-mih.

нчрѣпати -плѭ -плѥши vb. exhaurire sup. 431.

нчрѣпати -плѭ -плѥши vb. ἀντλεῖν haurire **-пьѭтъ** sup. 296. cf. **нчрѣп-**.

нштазати -заѭ -заѥши vb. deficere sup. 353. bon. mat. 26. pat. **нштѣз-** bon. φρίττειν horrere **нцѣзаютъ** op. 2. I. 172.

нштѣзати -заѭ -заѥши vb. deficere hom.-mih. glag. **-заѥмоѥ** bor XII

нштѣзити -жѫ -зиши vb facere ut evanescat **-зилъ ѥси ѭлиньскоу вѣроу** men.-saec. XII.

нштѣзновѣнїе n. defectio dioptr.

нштѣзнѫти -нѫ -неши vb. ἐκλείπειν deficere bon. mat. 26. bus. 151. **нцѣзъ** aor. bon. **нштѣзѫ** cloz I. 29. 829. **нцѣзѫ** mat. 46. **-зоу** vost. I. 290: **-сошѫ** bon. pro **-зошѧ** ἅπαντον γίγνεσθαι evanescere ostrom. **гладѣмь** - dioptr.-lab. **нцѣзота очи мои** š.-gl. 65. φρίττειν horrere sup. 339.

нштѣзнѫтїе n. defectio prol.-cip.

нштѣзовати -ваѭ -ваѥши vb. destruere, pellere **нцѣзовати гѣховноую боурю** obich.

нштисти -тѫ -тѣши vb. ἀριθμεῖν enumerare sborn. aut. pat. **нцисѧ** bon. **нцисти** psalt.-saec. XII. obich. **нштѣтєнн** sborn. **нсьч-** pat.-mih. cf. **нчисти**.

нштистити v. **нсчистити**.

нштитанїе n. enumeratio int.

нштитати -таѭ -таѥши vb. enumerare aut.-hom. op. 2. 2. 213. - **по числѣ** μετρεῖν κατ' ἀριθμόν prol.-cip.

нштиштати -шта ѭ -шта ѥши vb. expurgare.

нштьд: нцлн op. 2. 2. 78. cf. gramm. I. 216.

нштѣзати v. **нштазати**.

нштѫдїе n. γέννημα progenies men.-leop. **нцѣдьцы** bus. 42. **нштѣ-, нцѣ-** ostrom. cf. **нсчадїе**.

ншьд-: ншьдѣ sup. chron. **ншъдъ** sup. **нсышьли** chron. I. 99. **нзишьла** dioptr.-lab. **нзъшъдъ** sup. 147. 172. 212 **нзышьдь** men.-vuk. sabb 161. ἄγεσθαι deduci **нсъшьдъ** sup. 237. **нсшъдъ** sup.

ншьдьствїе n. exitus dial. cf. **ншьствїе**.

ншьствїе n. ἔξοδος exitus dial. sup. **ἀνάβασις** ascensio hom.-mih. **нзьшь-** idem krmč. cf. **ншьдьствїе**.

ншьствїе n. exitus hom.-mih.

июда m. iudas cloz I. 163. 729. II. 76. šaf.-frag. 35. sup. **ноуда** sup.

июдѣй m. ἰουδαῖος iudaeus cloz I. 788. assem. sup. ex.-op. 2. I. 25. antch. krmč.-mih. **ноудѣй** cyr. 14. op. 2. 2. 238. mat. 30. **июдѣй** hom.-mih. šiš. 35. 55. cloz I. 134. 336 647. 690. 734. 726. 857. 849. cloz II. 58. **иудѣй** svjat **юдѣй** cloz I. 340. sg. voc. **юдѣи** cloz I. 349. pl. n. **ноудѣи** cyr. 14. **июдѣи** ex.-op. 2. I. 25. **ноудѣи**

op. 2. 2. 238. pl. d. **нюдѣомъ** antch. **нюдѣомъ** cloz I. 734. bus. 37. **нудѣемъ** svjat.

нюдеинъ m. iudaeus men.-mih. **ноуд-** op. 2. 2. 631.

нюдѣйскъ adj. iudaicus sup. bon. š.-gl. 47. 85. mat. 12. 16. **ноуд-** mat. 33. **нюдѣйскъ** cloz I. 269. 333. 374. 612. 683. 952. II. 34. bon. š.-gl. 78. 88. mat. 30. 33. šiš. 22.

нюдѣйскы adv. ἰουδαϊκῶς iudaice **ноуд-** op. 2. 2. 211. **-дѣйскы** šiš. 116.

нюдеа f. ἰουδαία iudaea š.-gl. 48. **-дѣа** cloz II. 56. prol.-mih.

нюдѣинина f. iudaea **-ною** sbor.-kir. 19.

нюдеининъ m. iudaeus **ноудеан-** par. **ноудѣан-** per. LXIX.

нюдеинъıни f. iudaea **ноудеан-** prol.-mart.

нюдинъ adj. poss. ἰούδα iudae sup. cloz I. 715. bon. mat. 51. šiš. 18. **ноуд-** nom.-mik.

нюдовъ adj. poss. ἰούδα iudae sup. šiš. 180. cloz I. 390. II. 137. **ноуд-** cyr. 11. 12. 30. men.-vuk.

нюдѣйствовлти -воуѭ -воуѣши vb. ἰουδαΐζειν iudaizare šiš. 117.

нюлий m. iulius mon.-serb. **ноулий** svjat. krmč.- mih. vita-theod.

нюлиинн f. iuliana sup. **ноулиинн** ibid. **-ние** sg. voc. ibid. 1. 2. **ноулиниѭ** ibid. 10.

нюлиининъ adj. poss. iulianae sup.

нюлиинитинъ m. iulianita **ноулиинитє** krmč.-mih.

нюлиновъ adj. poss. iuliani **ноулин-** prol.-mart.

нюлиинъ m. iulianus sup. **нюл-** sup.

нюль m. iulius šiš. xxii. mat. 12. š.-gl. 41. greg.-lab. mon.-serb. **ноуль** svjat.

нюна m. ionas glag.

нюний m. iunius mon.-serb. **ноун-** mat. 21.

нюнь m. ἰούνιος iunius krmč.-mih. mat. 12. hom.-mih. šiš. xxi. greg.-lab. **юнь** greg.-lab. mon.-serb. **ноунь** svjat. man. 79.

нюстиниинновъ adj. poss. iustiniani **ноуєс-** prol.-mart. krmč.-mih.

нюстиниинъ m. iustinianus **ноуєст-** sup.

нюстиниинь adj. poss. iustiniani **ноуєград** krmč.-mih.

нюшь adj. poss. ἰού iu op. 1. 39.

ни n. pl. τὰ lilia sup. 379: male **нна** op. 2. 2. 118.

никовитинъ m. iacobita krmč.-mih. 205.

никовль adj. poss. iacob sup. hom.-mih. krmč.-mih. **нѣк-** cloz I. 12. **нак-** pent.-mih. **ѣик-** sim. I. 20. II. 11. **ѣк-** š.-gl. 95.

никовъ m. iacob sup. mat. 12. 18. 26. **вънниковѣ** bon. **нак-** sup.

никовьнь adj. poss. iacob **наковинь** io. 4. 6. - assem.

ниноуарий m. ianuarius **нанн-** belg.

нинъ m. ioannes **нѣнъ** šaf.-frag. **нанъ, нанн, нан'нъ** sup.

нивъ m. iob **нѣкъ** per. 50. chron. I. 192.

нивзакилинъ adj. poss. ἰεζάβελ iezabel **кильзакоуанна трапеза** men.-mih.

нивзавель f. ἰεζάβελ iezabel hom.-mih. **нѣзъ** sup. 259. 300.

нивєкииль m. iezechiel chron. **-киль** krmč.-mih. 206.

нивєкинлиєвъ adj. poss. iezechiel **нѣзіоапп. нивєкилєвъ** op. 2. 1. 109.

нилиньскъ v. **нелиньскъ**.

ниноуарь m. ianuarius **-ра** svjat. **-нъуары** mat. 5. vi.

ниракль m. ἡρακλῆς hercules **нѣракль** sup. 86.

нѣракъ m. ἱέραξ accipiter.

нирапольскъ m. ἱεράπολις hierapolis prol.-mih.

нирарѣхъ m. ἱεράρχης hierarcha **-рьси** sim. I. 2. **нѣрарьхъ** mon.-serb.

нирателкьма f. ἱέρατευμα sacerdotium šiš. 193.

нирателнскъ adj. ἱερατικός sacerdotalis **-тискъ** ex.-op. 2. 1. 12.

нирданъ v. **нирѣданъ**.

нирей m. ἱερεύς sacerdos sim. I. 2. **-рєл** sup. **нѣр-** assem. sup. **нерѣй** cloz I. 417. 769. š.-gl. 69.

нирейнъ adj. poss. sacerdotis **нирѣйнь** hom.-mih. 113.

нирейскъ adj. ἱερέων sacerdotum **-рѣйскы** šiš. 13. š.-gl. 86.

нирейство n. sacerdotium sup.

нирємий m. ieremias **нирємиємь** svjat.-op. 2. 2. 378. **нирємиимь** antch.

нирємиинъ adj. poss. ieremiae **нѣр-** op. 2. 1. 109. men.-vuk.

нирємиа m. ieremias sup. 263. 348. **нѣр-** men.-mih. chron. cyr. 13. sup. 260. 364. **-миѭ** instr. svjat.-op. 2. 2. 370.

нирєовъ adj. poss. ἱερέως sacerdotis **-рѣовь** krmč.-mih.

нироглоуфийскъ adj. hieroglyphicus georg.

ниродиаконъ m. ἱεροδιάκονος hierodiaconus mir.

нирємонахъ m. ἱερομόναχος hieromonachus nom.-mik. 141. 142. **-рьм-** sim. I. 23. 28. **нѣром-** mon.-serb.

нирємоустъ m. ἱερομύστης sacris mysteriis initians hom.-mih. 163.

нирослимъ v. **нѣросолимъ**.

нирослимлиининъ m. hierosolymita chrys.-lab. **-сал-** men.-vuk.

нирослимъ m. hierosolyma prol.-mih.

-моу sabb. 181. -мѣхъ sabb. 170. -салmen.-vuk. sim. I. 9.

иерусалимьскъ adj. hierosolymiticus **иер-** sabb. 61. bon. **-сал-** men.-vuk. chrys.-lab.

иерусалимитъ m. hierosolymita sabb. 75. **доместне иже иер(осоли)митъ нарицаѣмн.**

иерусукн f. ἱερωσύνη sacerdotium šiš. 247. cf. **-нии** sg. d. l. hom.-mih. šiš. 247. **-сиии** indecl. ex.-op. 2. l. 12.

иерусунь f. ἱερωσύνη sacerdotium šiš. 170.

иерусалимль adj. hierosolymorum sup. 248. hom.-mih.

иерусалимлянинъ m. hierosolymita hom.-mih. chrys.-lab.

иерусалимовъ adj. hierosolymorum **-во разнебытение** men.-vuk.

иерусалимъ m. hierosolyma sup. šiš. 46. **иер-** assem. sup. 148. 207. 215. 218. 258. 358. 420 etc. svjat.-mat. 8. bus. 267. chron. leont. **рнмъ** cloz I. 902. 905.

иерусалимь f. ἱερουσαλήμ hierusalem **горьнѣи -мъ** ex.-op. 2. l.

иерусалимьскъ adj. hierosolymorum **иер-** op. 2. 2. 370. sup. 416. **-мскь** mon.-serb.

иерусивн v. **иерусивн.**

иерусолимлянинъ m. hierosolymita typ.-chil.

иерѣганъ m. ὄργανον organum **-нъı играти** svjat.-mat. 6.

иерѣданъ m. iordanes svjat.-mat. 6. **иерд-** prol.-mih. **иерд-** assem. mat. 18. bus. 55. 119. 127. bon. **иердань** vost. 1. 415. cf. **норѣданъ.**

иерѣданьскъ adj. iordanis **иерд-** hom.-mih. bus. 333. **иерд-** vost. 1. 383.

иерѣй v. **иерей**

иесеовъ adj. poss. Ἰεσσαί iesse šiš. 30. 69. **иес-** cyr. 13. bon.

иесифъ m. iosephus bus. 97. cf. **иосифъ**

идамль adj. poss. ἦθάμ etham **афамль** vost. 1. 331.

I.

i undecima alphabeti cyrillici littera, i dicta. vocabula, in quorum initio passim haec littera scribitur, quaere sub **и.**

К.

к duodecima alphabeti cyrillici littera, **како** dicta. **к** cyrillicum indicat numerum xx.

кавклъ m. ποτήριον poculum azbuk. καυκάλιον pro vase sic dicto a sono, quem edit, dum aqua confertim egreditur aëre excunte steph. καῦκα patera duc. καυκίον idem duc. mlat. caucus duc. cf. **ковклъ.**

кавъка f. παλλακή concubina **жены и кавкы** 2. reg. 5. 13. - vost. 2. reg. 5. 13; 15. 16. - kruš. ngr. καῦκα amica, concubina καῦχος amasius duc. καυκίτζα ancilla mlat. caucus duc.: nsl. kavka psl. **чавъка** huc trahendum non est.

кавъкасийскъ adj. caucasius: male **кьавкайскь** cyr. 9.

кавъıка f. signum vocali **и** imponi solitum cod.-serb. acad.

каганъ m. χαγάνος cagan, caganus, unde χάνις chan cf. duc. cyr. 3. 9. 10. per. 14. **кагана нашей земли владимира** fontt. russ. **вельможа глаголемый** - prol.-mih. **e** tatar. chakan princeps.

каганьць m. lampas **оудобогасный каганець** op. 2. 2. 142. pol. kaganiec čech. kahanec.

кагръличишть m. τρογίον pullus turturis assem. **·кагър-** mat. 14. cf. **грълничишть.**

каденне v. **кажденне.**

кадило n. θυμίαμα suffitio vost. θυμιατήριον thuribulum men.-vuk. prol.-mart. chron.

кадильникъ m. θυμιατήριον thuribulum kruš. hom.-mih. πυρεῖον acerra lev. 16. 12. - vost.

кадильница f. θυμιατήριον thuribulum sim. I. 16. misc. kruš. hom.-mih. nom.-mik. pyrg. λυβανωτός thus apoc. 8. 3. - vost. nsl. kadilnica: male **кадилица** mon.-serb. 338.

кадильнъ adj. θυμιάματος, θυμιαμάτων thuris ostrom. hom.-mih. mat. 15. **кадило благооуханиемь кадильнымь дыме** ce prol.-mart.

кадити -ждѫ -дишн vb. θυμιᾶν suffitum

facere os. 11. 2. θυσιάζειν sacrificare - идолы krmč.-mih. adde typ.-chil. proph. serb. kad suffitus mik. cf. чадь.

кадъмовъ adj. poss. cadmi **кад'мовъ** sup. 6.

кадъмъ m. cadmus **кадьмъ** chrabr. 90.

кадь f. κάδος cadus prol.-mart. krmč.-mih. esai. 40. 15. - vost. pat.-šaf. **єдиноу кадь сѣвши** bus. 663. nsl. kad f. kadunje za têsto mactra lex. serb. kada, kaca (kadca) pol. kadź lit. kodis m. magy. kád rum. **кадъ** id. **кѫдарь** vietor alb. kade curt. 1. 25.

кадъца f. κάδος cadus pan. prol.

кажденіе n. θυμίαμα suffitio sup. 166: male **каденіе** vost.

каженикъ m. εὐνοῦχος, σπάδων eunuchus ostrom. esai. 39. 7. - proph. men.-vuk. op. 2. 2. 54. šiš. 16. svjat.-op. 2. 2. 382. prol.-mart. pat.-šaf. **кажьн-** men.-vuk. **кажи-** men.-leop. **кажникъ отъ кнѧза домоу** vita-theod. **живоуть коуе (чрьноризице) съ каженикы** hom.-mih. 64.

каженичь adj. poss. eunuchi mat. 48.

каженичьскъ adj. εὐνούχου, εὐνούχων eunuchi, eunuchorum men.-vuk. prol.-cip.

каженіе n. ϑλαδίας contusus testiculis; ἀποκεχομμένος exsectus deut. 23. 1. - pent.-mih.: nota ἐπεκδικία, uti videtur, vindicta men.-mih. 240. cf. **кажнѣніе**.

кажнѣніе n. poena **кажьненіе** prph. **казн-** int. 173.

казаніе n. νουθεσία, παιδεία institutio ant. cyr. 26. **-нье** cloz I. 221. παραίνεσις admonitio sup. poena antch. rum. **казаніе** praedicatio.

казаринъ m. chazarus **посла въ -ры** meth. 4. cf. **козаринъ**.

казатель m. παιδευτής, σωφρονιστής castigator hom.-mih. krmč.-mih. adde sim. II. 6. sup. chrys.-lab. alex.-mih. chron. **мьстьници -ле соуть цркьковнии** krmč.-mih.

казательство n. παιδεία institutio dial.

казати -жѫ -жеши vb. δεικνύναι monstrare sup. γνωρίζειν indicare col. 4. 7. - op. 2. 1. 166. παραινεῖν admonere sup. παιδεύειν instituere, punire pent.-mih. kruš. ant. antch. chron. **чада своа кажи** bus. 391. **казьми** - men.-mih. **казаа** part. bus. 71. narrare bell.-troj. 22. per. 46. 71. nsl. kazati: nota žito je kazno Pott 2. 1. 537.

казитель m. corruptor **-лѣ истин'нии** ex.-op. 2. 1. 8.

казити -жѫ -зиши vb. ἀφανίζειν delere op. 1. 199. perdere cant.-cant. 2. 15. - vost. ἀνατρέπειν evertere sup. 224. καταργεῖν abrogare svjat.-op. 2. 2. 403. nsl. skaziti adulterare meg. lex. pokaziti depravare lex. nakaznost corruptio spang. serb. nakaziti mancum reddere mik. nakazan monstrum mik. nserb. kaziś cf. **проказа** lepra ztschr. 5. 336.

казна f. facultates **со всѣкю казною хощю къ немоу на слоужбоу нти** bus. 701. russ. **казна** ngr. καζνάς arab. chazena arm. chezine, hazne.

казнитель m. castigator **-ле и соудие** krmč.-mih. **мьстникь - сказлѣть се** krmč.-mih. 99.

казнительнъ adj. castigans int.

казнити -жиѭ -зниши vb. παιδεύειν, χολάζειν punire kruš. prol. ἐκδικεῖν ulcisci krmč. 36. 188. krmč.-mih. μαστίζειν flagellare men.-vuk. prol.-cip. adde antch. sbor - kir. men.-leop. greg.-lab. hom.-mih. chron. **моуками** - krmč.-mih.

казница f. significatio nobis ignota **да призовоуть -цоу єдиноу** zak.-serb.

казновати -ноуѫ -ноуѣши vb. punire antch. ἐνοχλεῖν irruere - **сѧ** greg.-naz.

казнь f. ποινή poena krmč.-mih. ζημία poena ant. sup. - **приялъ и моукоу** sborn. τιμωρία poena proph. κόλασις, ἐπιτίμιον poena; παιδεία institutio psalt.-theod. δόσπισμα edictum sup. 147. mandatum - **кесарова** hom.-mih. - **сътворити** τιμωρεῖσθαι punire sup.: nota παιδαγωγός paedagogus men.-vuk. nsl. kazn steuer oberkr. rum. **казнъ** cruciatus.

казньнъ adj. poenae int.

казньць m. eunuchus kruš. ταξιάρχης tribunus psalt.-theod. στρατοκήρυξ exercitus praeco 3. reg. 20. 36. - vost. adde sup. 443. mon.-serb. 39. 59. 65. 83. 88. 93. 94. 229.

казовати -зоуѫ -зоуѣши vb. ostendere nom.-barb. dicere alex.-mih. 92. - **сѧ** vocari mon.-serb. 448.

казъ m. foedatio - **лица** op. 2. 2. 431.

кайновъ adj. poss. κάϊν cain šiš. 216. leont. misc.

кайнъ m. κάϊν cain sup. chron.

кайнь adj. poss. cain sup.

кайсиа m. κασσία cassia, prunus armeniaca **кайсна** frag.-serb.: recte forte **касиа**, quod vide; confer tamen serb. kajsija.

каіафа m. καϊάφας caiphas sup. **-ѣфа** cloz I. 627. **-аѳа** 844. sup.

каіафинъ adj. poss. caiphae hom.-mih.

како adv. πῶς, ὅπως quomodo sup. ostrom. πόθεν unde ostrom. nomen litterae к op. 2. 2. 87. - **то** dioptr. - **люко** quomodocunque cf. **какожде**.

каковъ adj. ποταπός qualis ostrom. ὁποῖος qualis šiš. 186. - **анко** qualiscunque nom.-lab. krk. - **любо**; -**во то** bell.-troj. 30: nota **каковѣмъ** sg. i. isaak. et **какъвъ** mon.-serb. 7.

каковьство n. ποιότης qualitas greg.-naz. op. 2. 2. 24. clim. meth. pat. io.-sin. **бескаковьства** ἄποιος qualitatis expers op. 2. 2. 81. **безкаковьства** greg.-naz.

какогеръ m. κακογερος, ironice pro καλόγερος monachus dial.-šaf. 278. **какогиръ** mir.

какожде adv. quomodo **како бездѫшьнаа глаголати можетъ**; **какожде же и грѣшьнии тъгда осѫждаюмии глаголати не възмогоуть**; psalt.-saec. xii. **какожде** hoc uno loco legitur.

какъ pron. ποῖος qualis sup. svjat. ant.-hom. sup. ποταπός qualis šiš. 203. **какъ любо** qualiscunque sborn. sup. **какъ оубо** idem bus. 378. nsl. kak. kakši.

каламарь m. καλαμάριον calamarium men.-mih. 190. **харьтию и** - leont.

каламонно n. nom. propr. regionis sabb. 189. **каломонна** sg. g. 190.

каланъди pl. m. καλάνδαι calendae **-ди соуть прьвыи ѣ҃ кожемьждо мѣсеци дьнии, въ нихъже обычай бѣ келиномь творити жрътвы** krmč.-mih **-нди** bus. 3-3. **прежде ѕ҃. -ндъ** августа bor. 52. **прѣдь осмию -ньдь** априлиа hom.-mih. **-нъдъ** pl. g. sup. **календъ**, **календѣхъ** mat. 45. 48. cf. **коляда**.

калежь m. κάλυξ calyx nom.-lab. prol.-lab. misc. mon.-serb. 338. σπυρὶς sporta prol.-cip. **калижа** ber. **-жа златыа** num. 7. 24. - op. 2. 2. 97. lit kilikas ahd. chelich wack. 20. croat. serb. **калеж** šaf.-urspr. cf. **келихъ**; **кринжь** et crux ahd. kriuzi, kruzi.

калѣжьць m. calyx men.-vuk.

каленъдан v. **каланъди**.

калесати -саіѫ -саѣши vb. vocare **-самь** vocato bulg.-lab. 63; ex aor. graeco ἐκάλεσα.

калиграфиа f. καλλιγραφία elegans scriptura **-фна** prol.-mart

калиграфъ m. καλλιγράφος librarius bus. 389.

калигы f. pl. πέδιλα soleae calcei **-гы** men.-vuk. prol. cip. vost. 1. 356. - **ге** pl. nom. ephr.-belg.

калика m. peregrinus dan. **-heg. кли** - per. lxxix. **проскоурница** ,-, **вдова** 34. 32. **калики** переходные russ. pol. kaleka krüppel rum. **калик** egenus.

калило n. temperatio ferri **якоже - желѣзо, тѣло моужа** есть **свостривь** chrys.-lab. cf. bulg. kalilo mit wasser verdünnter lehm.

калиполь m. gallipolis **-ли** bus. 659. steph. **-ле** n. idem **иде подь -ле** steph. serb. kalipolje.

калита f. marsupium sbor.-kir. 65. e russ. pol. kaleta cf. arab. kheritha.

калити -лѣж -лиши vb. refrigerare, temperare **оружиа въ врѣждахъ жены калать** nom. 112. **огнемь и водою калиши** си мысль men.-belg. nsl. kaliti concallere lex. glühendes eisen im wasser kühlen rib. russ. закалывать durum reddere pol. kal lit. kalti hämmern rum. **кълеск** duro.

калиште n. locus coenosus azbuk. - **бърлиное** svjat. nsl. kališče habd.

калкашь m. χάλχας calchas bell.-troj. 22.

калогеръ v. **калоуеръ**.

калоиоланъ m. caloioannes, bulgarorum princeps prol.-lab. sabb. 171. **калоиана** sg. g. 103. 104.

калоуерица f. καλογραία monacha misc.-serb. nom.-mik. nom.-lab. mon.-serb. serb. koludrica, dunma mik.

калоуерии f. καλογραια monacha: bona vetula azbuk.

калоуеровъ adj. poss. monachi mon.-serb.

калоуеровьна f. nom. propr. loci mon.-serb. ok. 25.

калоуеропоулъ m. monachus iuvenis **калог-** leont. 143.

калоуеръ m. καλόγερος monachus men.-mih. nom.-lab. misc. misc.-serb. par. nom.-mik. vost. 1. 380. op. 2. 2. 239. mon.-serb. bonus senex azbuk. **калог-** per. nom.-bulg. **-ри** op. 2. 2. 277. - **гиерь** men.-mih. alb. kalojer rum. **кълѣгес**.

калоуерьскъ adj. monasticus nom.-mik. 46. misc.

калоуерьство n. monachatus misc.

калоуждерь m. vocabulum fictum ad exemplar vocabuli καλόγερος monachus nom.-bulg., recte stercus vorans.

калъ m. πηλός lutum sup. io. 9. 6. - ev. saec. xii. - vost. hom.-mih. mich. 7. 10. - vost. antch. **въ калѣ калиѫштаа сѧ** svjat. κύλισμα volutabrum 2. petr. 2. 22. - vost. nsl. kal lache metl. kališ hung. cf. kalužati se in luto volutari bulg. kal coenum serb. kalovit mik. nserb. kał Pott 1. 247. curt. 1. 115.

кальнъ adj. luteus **ровище кално** dioptr. **кална вода** hom.-mih. pat.-mih **кални роуси** sabb. 116. **кална риза** krmč.-mih. - **покровь** chrys.-lab. **кална свиниа** par. **плъть кална** hom.-mih. **свинѣихъ кальнаихъ** sborn nsl. kalen turbidus.

калѣнъ adj. πήλινος luteus barl. 214.

калѣти -лѣѭ -лѣешѝ vb. inquinare pat. - **законы** mir. - **сѧ** svjat.-op. 2. 2. 394: **въ калѣ - сѧ** hom.-mih. men.-mib., ubi **калити сѧ** exspectes nsl. kaljati habd.

калѣ́ние n. temperatio ferri - **желѣза** volutare in coeno ber.

камара f. καμάρα camara, tectum arcuatum prol.-cip. men.-vuk. op. 2. 2. 127. ber. int. 73. mir. 86. - **царьска** par. - **зидана** alex.-mih. 115. ὑπερῷον summa aedium pars l. paral. 28. 11. αἰλάμ aelam kruš. **камора** russ. vost. 2. 169. serb. kamara ahd. camara ngr. κάμαρα alex. 122. καμάρα cf. **камора, комара.**

камата f. fenus ardž. **-тоу оузнимати** misc.-serb. croat. kamata verant. serb. kamata rum. **камѣтъ** ngr. κάματος cf. **камато.**

камато n. τόκος fenus sborn.-serb. -grig. cf. **-та.**

каматьникъ m. fenerator nom.-lab. - **или прѣкоупьць** zak.-serb.

камбанъ v. **камѣбанъ.**

каменарь m. λιθοτόμος faber lapidarius 2. esdr. 5. 53. - ostrog.

каменикрѣжение n. lapidis iaculatio **-ние** op. 2. 1. 120: recte **-ни врѣжение.**

каменийць n. lapides **-нице** men.-vuk. 4. **вода ображающи сѧ о каменице шюмъ творить** zlatostr.: deminut. thematis **-ниче.**

каменикъ m. λίθος lapis, recte lapillus pent.-mih.

каменистъ adj. lapidosus chron. 1. 218.

каменица m. λιθίδιον lapillus ant. 90. cf. **-ньць.**

камение n. λίθοι lapides ostrom. πέτραι petrae man. ostrom. - **драго** cyr. ϑ. - **частьное** λίθοι τίμιοι lapilli pretiosi sup. **-нимь побити** λιθάζειν lapidare šiš. 11. λιθοβολεῖν lapidare ostrom. - **побивати** hom.-mih. **-нимь посоути** prol.-belg. - **посыпати** hom.-mih. **на мѧ -нъмь метаньа** op. 2. 2. 76.

каменобити -биѭ -биешѝ vb. λιθάζειν lapidibus obruere.

каменобиение n. λιθασμός lapidatio op. 2. 2. 95.

каменоватн -ноуѭ -ноуешѝ vb. λιθοβολεῖν lapidare nov.

каменовидьнъ adj. λιθοειδής lapidis speciem habens.

каменовръгати -гаѭ -глешѝ vb. λιθοβολεῖν lapidibus petere acad.

каменовръжение n. πετροβόλος lapides eiaculans **-вержение** vost. 1. 355.

каменовръжие n. λίθου βολή lapidis eiaculatio prol. **-ньние** men.-vuk.

каменовръжьць m. λιθοβόλος lapidibus petens.

каменодѣлатель m. τέκτων λίθων artifex lapidum 2. reg. 5. 11.

каменометьница f. λιθοβόλος catapulta.

каменометьнъ adj. λιθοβόλος lapides iaculans.

каменометьнъе n. λιθοβολία lapidum iaculatio.

каменоносьнъ adj. lapides gestans prol.-mart.

каменопрашътьнъ adj. lapides eiaculans.

каменосръдьчьнъ adj. λιθοκάρδιος dui m cor habens hom.-mih. 110. men.-vuk. prol.-cip.

каменостроужьникъ m. λιθοξόος lapi les scalpens men.-leop. cf. **-стръж-.**

каменостръжьникъ m. λιθοξόος lapides scalpens prol.-mart. cf. **-строуж-.**

каменосѣчие n. lapidicina pat.

каменосѣчьць m. λιθοτόμος, λιθοξόος lapicida barl. prol. men.-vuk. leont. men.-mih. op. 2. 2. 443.

каменотворьнъ adj. saxificus.

каменотомитель m. λιθοτόμος pyrg.: male, ni fallimur, interprete **-тѡ́мος** vocabulo **-то митель** vertente.

каменоуумие n. durities animi sabb. 110.

каменоуумьнъ adj. durum animum habens sabb. 106.

каменочоувьствьнъ adj. durum animum habens **-чюв-** sabb. 108.

каменожтробьнъ adj. durum cor habens sabb. 20.

камень m. gen. **-не** λίθος lapis sup. ostrom. πέτρα petra ostrom. cloz I. 777. morbi genus mir. **дивоудный** - bus. 663. sg. n. **камень** et **-мъı** sup. io.-clim. men.-saec. xi. **камн** mon.-serb. **камъı горящь** ϑεῖον sulphur luc. 17. 29. - ev.-saec. xii. g. **-не** cloz I. 886. **-ни** chron. bon. sg. v. **-ни** šaf.-frag. 33. apost.-kyr. **-не** hom.-mih. adde **каменькъ** mon.-serb. rum. **каменицъ** fornax serb. kamenica saxum magy. kemencze lit. akmen let. akmins abd. hamar mbd. hamer gr. ἀκμών, ἀκή lat acies scr. açman, açna lapis açri acies çâna cos cf. os (**остръ**) ztschr. 2. 44; 4. 42; 5. 136. 400; 7. 31; 10. 319; 11. 162. Bopp 1. 40. curt. 1. 3. cf. **камина.**

каменьнъ adj. λίθων lapidum sup. š.-gl. 47. lapideus - **поуть** sabb. 24. **-но побиение** λιθασμός lapidatio men.-vuk. - **сѣчьць** prol.-mih. **разсѣдание -нно** sabb. 132.

каменьць m. lapillus pat.-mih. cf. **-ница.**

камилавка f. καμηλαύκιον camelaucium isaak. azbuk. clim. 294.

камилавь m. camelarius, qui camelum insilit, uti videtur dial.-šaf. 243.

камиль m. κάμηλος camelus **-лие** pl. n. op. 2. l. 50. **-ли** pl. g. alex.-mih. 129: at **-ли** pl. acc. ibid. 115. serb. kamila; kamilja mik. mbd. kemmel ngr. καμήλα ahd. olpenta cf. **велѣждъ**.

камина f. καμίνη fornax georg.-šaf. 270. nsl. komen focus bulg. kumin fumarium serb. komin focus, fumarium, culina ngr. καμίνι focus magy. kemény fumarium cf. ahd. cheminata mhd. komenate mlat. caminata pol. komnata.

камо adv. ποῦ quo ostrom. sup. **камоу** io. 14. 5. - **ѳv.** 1270. **камо** indef. sup. 267. nsl. kam; sikam, vsikam prip. 16.

камора f. signum, quod antiquitus ignotum saeculo decimo septimo imponebatur vocibus monosyllabis vocali terminatis, quodque nunc supplet sive acutum sive gravem accentum ad casus pluralis numeri a similibus singularis numeri distinguendos cod.-serb. 59. dobr. institutt. 59. cf. **камара**.

кампанъ v. **камъбанъ**.

камоу v. **камо**.

камъбанарии f. καμπανάριον campanarium lavr.-op. 50.

камъбанъ m. campana **камбаны** lavr.-op. 50. azbuk. **кампанъ** vost. l. 341. acad. statera **камьбань** leont. **камьбань** и **мѣрило** men.-mih. 191. cf. **кжпона**.

камы v. **камень**.

камыкъ m. λιθάριον lapillus svjat. glag. πέτρα lapis sup. 371. vost. l. 221. **горѧцинѣ** - θεῖον sulphur esai. 30. 33. - proph. vost. adde svjat.-mat. 9. mat. 42. men.-mih. op. 2. 2. 127. sim. I. 29. croat. kamik šaf.-ursp.r.

камычьнъ adj. λιθαρίου lapilli **-но дѣло** λιθουργικά lapidarii opus pent.-mih. krušč. idem vost. l. 311.

камычьць m. lapillus ex.

камѣнъ adj. λίθινος lapideus assem. sup. - **помость** typ.-chil.; in fontt. russ. **каминъ** ostrom. greg.-naz. parem. - **помостъ** mat. 14. **стѣна -мына** bus. 263.

кана f. indecl. κανᾶ cana **въ - галилѣйсцѣй** mat. 16. **въ - галилѣйсцѣй** mat. 43. **въ - галилѣйстѣй** mat. 58. **къ - галилѣи** ostrom. **къ - галеѣи** mat. 36. **къ - галилею** mat. 16.

кананитъ m. cananita š.-gl. 41.

канатица f. κανάτα cannata - **вина** par. 38. cf. croat. kanta cantharus verant. serb. kanta, konata mensura vinaria rum. **кантъ** magy. kandér ahd. channa, chanta mhd. kanne, kante lat. canna, cannata ngr. κανάτα.

кандилавра pl. n. κανδήλαβρα candelabra mat. 52.

кандѣхати -хаѭ -хаѥши vb. cantare **дѣлакъ кандѣхающи** nom.-barb. cf. serb. kanjerisati praecinere.

кандиа f. campana acad. originis nobis ignotae.

канонархание n. canonum praefectum esse **канархание** acad.

канонархати -хаѭ -хаѥши vb. κανοναρχεῖν praefectum canonum esse **канархати** acad.

канонархъ m. κανονάρχης praefectus canonum typ.-chil.

канонисати -саѭ -саѥши vb. canonizare par. trêb. 111. **-нысь-** nom.-mik. 148.

каноничьскъ adj. canonicus.

канонъ m. κανών canon meth. 5. chron. I. 234. typ.-chil. **каноунъ** pam. 188. nom.-bulg. **каноунь** zak.-serb. men.-vuk. **творьць каноуномь** prol.-mih. **поють каноунъ** bus. 489. **канонъ** bus. 381.

каноньникъ m. canonicus.

каноньскъ adj. κανόνος canonis - **закони** men.-mih. **-ско пѣтие** men.-vuk.

каноньскы adv. canonice leont. men.-mih.

каноуноотворьць m. canonum scriptor prol.-mih. prol.-vuk.

каноунъ v. **канонъ**.

каоура f. amuleti genus **описания си рѣчь каоуры и шолькы на главоу свою и на выю възлагають; каоуры и шлькы; шолкы или каоуры** nom.-mik. 10. 26: origo vocabuli nobis ignota est.

канъдило n. lampas; φωταγωγία illuminatio men.-vuk. **каньд-** prol.-mih. nom.-mik. 41. men.-vuk. mon.-serb. **канд-** men.-leop. sabb. 58. 203. dioptr. serb. kandilo, kandjelo lampas pensilis russ. **кандило** gr. κανδήλα candela cf. **-лъ**.

канъдиловѣжигатель m. candelas accendens leont. typ.-chil. mir.

канъдиложежьць m. κανδηλάπτης candelas accendens **канд-** typ.-nic.

канъдилъ m. lampas **кан'д-** sup. 50. 52. 53. 54. 448. **канд-** sup. 444. serb. kandil cf. **-ло**.

канъдилънъ adj. lampadis **канд-** sup. prol.-vuk.

канѭти -нѭ -нѣши vb. στάζειν stillare bon. pent.-mih. **нѣвеса каноуша** lavr.-op. 31. nsl. kanoti; kap m. gutta prip. 2. stillicidium dain.

капа f. κάππα cappa - **на главѣ** par. - **мала**

krk ahd. kappa and. kâpa mantel mhd. kappe mlat cappa croat. kapenak penula verant. serb. kaban, kabanica nsl. gaban pol. kabat, szapka.

кападокиса f. cappadocissa sup.

кападочанинъ m. cappadox men.-leop. **кападъ-** op. 2. 2. 86.

капанние n. stillare ant.-hom.

капарь m. κάπταρις capparis **былие -** clim. 291. serb. kapara mik.

капати -плѭ -плеши ot **-плѭ -плеши** vb. καταβαίνειν descendere ostrom. στάζειν, ἀποστάζειν stillare sup. bon. antch. sim. I. 1. hom.-mih. ichn. **капаше крьвь** š.-gl. 62. per. **капаше млъко** pyrg. **влагою -** men.-vuk. **каплѭ капляхоу** prol.-mart. **оуброусѣ капляхоу цѣлбьною** hom.-mih. 129. **не капаше крьвь изь главы иоанновы, не бѣ бо пиль пиколиже вина** hom.-mih. **смоквы каплюще млъко** men.-vuk. **медъ капьжштиѩ** μελίῤῥυτος mellifluus sup. 240: nota bulg. kapějug stillicidium.

капетанъ m. καπετάνος capitaneus alex.-mih. 45. serb. kapetan.

капийскъ adj. locus dictus **капийскаа врата** apud lacum moeotidem cyr. 9: cogitabis de ture. **капи** porta.

капикларие n. καπικλάριος clavicularius prol.-mih. men.-vuk. custos carceris azbuk. carnifex sup. **-рнй** sup. 58. **-рноу** snp. **-рнѣ** snp. **-ръ** ber.

капиште n. τέμενος delubrum men.-vuk. **капища развратн** men.-vuk. βωμός altare men.-vuk. ἄγαλμα statua men.-vuk. ζώδιον signum **- царьско** op. 2. 2. 261. ἀνδριάς statua op. 2. 2. 24. 114. **вощано -** op. 2. 2. 28. **сътворше - сребрьно царнци** men.-mih. στήλη columna op. 2. 2. 149. γλυπτόν sculptile ex. ξόανον simulacrum men.-vuk. **сѣдьлоу** idolum sup. greg.-naz. op. 2. 2. 28. io.-dam. **паде се - артемидино** prol.-mih. **- еретичьско** nom.-mik. 68. templum sup. 55. 88. adde ex.-op. 2. 1. 13. chrys.-lab. antch. rum. **капиште** cf. **капь**.

капиштеслоужение n. εἰδωλολατρεία idolorum cultus op. 2. 2. 114.

капиштеслоужьникъ m. εἰδωλολάτρης idolatra op. 2. 2. 200.

капиштьница f. delubrum sup. 320.

капиштьнъ adj. ἀνδριάντος statuae; ἀνδριάντων statuarum **образъ -** io.-clim. **-на мѣдь** op. 2. 2. 114. **- слоужитель** men.-mih. **-на слоужба** op. 2. 1. 13. **сквара - на** hom.-mih. **- храмь** men.-mih. **-на и риторичьскаа хоудость** greg.-lab. **-ныхъ оудовъ** op. 2. 1. 13. **-но цръквиште** templum sup. 135.

каплы f. θρόμβος grumus ostrom. ψεκάς gutta man. cloz I. 928. sup. 37. 288. **оуне ми имѣти каплю вазни нежили бътарь оума** bus 552. **- дождевна** mat. 56. **капьы** sup. 341. 25. **капью** sg. a. sup. 384. 3. pro **капьж, капиж, капль**; **капы** bus. 641. nsl. kaplja gutta nsl. serb. apoplexia cf. mlat. gutta.

капоноша m. capam gestans.

капоуста f. gabusia op. 2. 2. 282. **-стъı не** ѣжьдь svjat.-mat. vi. nsl. kapnsta, kupus glavati croat kupus verant. russ **капуста** čech. pol. kapusta magy. káposzta let. kâpôsts ahd. capuz mhd. kapaz fz. cabus it. capuccio wieg. 1. 562, quod e lat. caput. caputium cf. nsl. glavatice; rectius fortasse conferes it. composta mhd. cumpost wieg. 1. 649. ztschr. 2. 51.

капь f. εἰκών imago sup. 180. 226. **въ моиѣ - сътвореналаго** sup. **образъı творе и капи** ex.-op. 2. 1. 14. **- кржговьнаи** ibid. **иегоже въ свою - сътвори** hom.-mih. **въ божию - створивъ человѣка** ibid. **въ мою - створень** ibid. ἄγαλμα statua **- или образъ нѣкыи златъ** op. 2. 2. 24. **да ти - поставлю** vost. θεός deus. idolum **содѣанныимъ капьмъ** op. 2. 1. 116. id. vost. δοχεῖον susceptaculum: male **капъ** vost. θήκη theca **въ капи зрьна вложи** ex.-op. 2. 1. 14. **жюжельци иже имоуть въ капѣхъ и въ кровѣ крила** ibid. 17. κολεός vagina 2. reg. 19. 8. kruš. vost. **сабльу свою не капи ея** iez. 21. 3. **-** vost. τάλαντον talentum **дасть епископоу три капи злата** men.-leop. vost. **.к. капий злата** bus. 717. **.в. капий сребра** ἀργυρίου τάλαντα μύρια decem millia talentorum esth. 3. 9. **-** mat. 52: apud russos xn пудъ cf. nsl. kip statua, imago serb. kip signum et magy. kép; alb. këp lapides caedo goth. skapjan ahd. scafan ags. scâpan and. skapa ztschr. 6. 316. orient 1. 521. mey. 1. 363. curt. 1. 34. 108. cf. **капиште**.

капьнокрилъ adj. κολεόπτερος vaginipennis **капи-** ex.-op. 2. 1. 17. cf. **капь**.

капьı v. **каплы**.

кара f. rixa **въ скарѣхъ и въ карѣ и прѣкословиихъ** belg. **малыие вещи ради кари оуставитъ** ephr.-belg. lit. kora poena karas bellum, quod fortasse conferes cum goth. harjis ahd. hari mhd. her exercitus: nota **каснь кара естъ** int. 223.

каравокиръ m. καραβοκύρης navis dominus mir. **каравикиръ** ibid.

каракалъ m. χαραχάλλα caracalla, monast. in monte atho sabb. 65.

каранне n. rixa triod. punitio azbuk.

каратн -раѭ -раѣшн vb. τύπτειν ferire prol.-mart. punire alex.-mih. 161. 190 azbuk. meu.-serb. - **сѧ** μάχεσθαι pugnare prol. krmč.-mih. ἐρίζειν rixari bell.-troj. 21. ὀργίζεσθαι irasci kruš. nsl. karati vituperare beitr. 2. 178.

карачь m. nom. propr. viri asên 54.

карѣа f. χαρέαι careae, monast. in monte atho sabb. 51. **карѣы** sabb. 42.

карнти -рѭ -рншн vb. lugere **карнть по своей сестрѣ** karamz. 4. 119. - vost. russ.: serb. raskariti se moestum fieri cf. goth. kara cura ahd. chara mhd. kar ags. caru.

карны m. βωμολόχος scurra. recte, uti videtur, scurrilitas **гласы народьнѣими и карыми** greg.-naz. cf. **карочха**.

карочха f. ludi genus **игра ѥже нарнчеть се** - alex.-mih. 187. cf. **карны** et ngr. καροῦχα, καροῦχα carruca ahd. carruh mhd. karrich.

кархидонъ m. χαρχηδών carthago proph.

кархидонъ m. χαρχηδών carthago krmč.-mih. proph. **-нѣ** bus. 263.

карѣкинъ m. καρκῖνος cancer **кар'к-** svjat.-mat. vi. **карьк-** svjat.-op. 2. 2. 402. **карк-** op. 2. 2. 304. **каркыни** op. 2. 2. 202. **карѣканъ** ex.-vost. 2. 186.

карьба f. cura sabbae -typ.

карьканъ adj. moestus **къ -ыимь скорьскѣтнинкъ** ephr.-belg. cf. croat. karljiv verunt.

карьникъ m. ὄβριστής insolens greg.-naz.

кардагина f. carthagena krmč.-mih.

касандрыа f. cassandria **епископь -рие** sabl. 77.

касание n. tactus ant.-hom. ber.

касати сѧ -сажь сѧ -саѣши сѧ vb. ἅπτεσθαι tangere sup. hom.-mih. ant. man. sabb. 25. - **соусѣ роукѣ** hom.-mih. - **на небесѣхъ** hom.-mih. 122 **словесы лютыми сего касаѥть ся:** - **дѣла** steph. - **дѣлоу** prol.-mart. - **пеклѣ** op. 1. 83. - **поути** vost. **касаѥть се ономоу** nom.-mik. 129. cf. nsl. konj kasavec succussorius habd.

каснтеръ m. κασσίτερος stannum op. 2. 2. 201. leont. ziz. **ромь ѥ имамь** pro stanno illud habeo leont. cf. **коснтеръ**.

касыа f. κασσία cassia hon. mat. 47.

кастанъ m κάστανον castanea azbuk. cf. **костань**.

кастаръ m κάστόριον castorium vost. I. 444.

кастель m. κάστέλλιον castellum **-ли** sg. l. bell.-troj. 22. bis cf. **каштелъ, костелъ**.

кастрофнлаковъ adj. poss. καστροφύλαχος castri custodis glasn. 13. 370.

кастрофнлакъ m. καστροφύλαξ castri custos ok. 24.

ката est gr. κατά: καθ' ἡμέραν quotidie, e qua praep. ngr. κάθε quivis i. e. **καθ' ἓν - дьнь, - мѣсець** nom.-lab. **-мѣра** nom.-lab. 108. - **дьнь излазѣши изь изро то** bulg.-lab. - **година, - годинѫ, - дьнь** gram. 157. 265. 279. - **годинѫ** mon.-serb.

катавасны f. κατάβασις descensus.

катагодиньнѣ adv. quovis anno gram. 156.

катадьнѣкьнъ adj. καθημερινός quotidianus op. 2. 1. 160; 2. 2. 640. ichn.

катапетазма f. καταπέτασμα velum ev.-trn. šiš. 224. **-зьма** šiš. 232. **-мата** ostrom. **-даз-** sup. **-мо** mon.-serb.

катаракта f. καταρράκτης catarracta **-ти небесныѥ** op. 2. 1. 50.

кататомнны f. κατατομή concisio šiš. 139.

катѣлина f. catharina regina lit.-mih.

катнхоуменъ m. κατηχούμενος catechumenus op. 2. 2. 58.

католичьскъ adj. catholicus mon.-serb. glag.

катрѣга f κάτεργον navis bell.-troj. 14. 15. sabb. 171. russ. **каторга** et inde **катерь**: differt a serb. katarka malus, quicum cf ngr. κατάρτι vent.

катоуиарь m. pastor, uti videtur mon.-serb. 390.

катоуиъ m. παρεμβολή castra **нс катоуна** svjat.-op. 2. 2. 401. bell.-troj. 34. bis. 4. reg. 7. 8. - kruš. vost. **идѣта въ - свой** vost. locus mulgendis aestate ovibus, uti videtur **ни - насѣлить ни съблюдеть его** misc. 30. mon.-serb. 83. ok. 25. cf. serb. katun et alb. katund urbs, pagus.

кацины f. focus **кадилницан кацина** (pro alius codicis **огницја**) **и съсѫды** georg.-vost. **створивь кацию пльноу съ огнемь** typ.-nic.

качица f. significatio nobis ignota **отъ пакостнѣыа качицн** bus. 499.

качьнъ adj. **градъ всимокличнъ** bus. 663. **церкви всимокачна къ далинѫ и къ ширинѫ** bus. 662. cf. **высѣмо**.

качьство n. ποιότης qualitas ex.-op. 2. 1 29. op. 2. 2. 307. svjat.-op. 2. 2. 386. pan.

качьствьнъ adj. qualitatis int.

кашица f. puls **да съварнмъ кашицоу малоу** men.-leop. 163. nsl. kaša hulg. kaša magy. kása.

каштелъ m. castellum mon.-serb. cf. **кастель, костелъ**.

кашьль m. tussis grom. **кашель старой**

оуимѣть vost. 1. 226. nsl. kašelj nserb. kjachliś lit. kosti tussire let. kâsa tussis scr. kâs tussire ahd. huosto mhd. huoste ztschr. 5. 347.

кашьлькжти -нж -нешн vb. tussire **не имать же ни ѥдинь власти кашл- ни плоуноути** typ.-nic.

кашьлькнне n. βήξ tussis krk. **аще тѫ кашлькнне нандеть** isaak.

кашьлѣти -лѣж -лѣешн vb. βήσσειν tussire krk.

кажзнь f. poenitentia sup. 256. prol. - saec. xv vost. - **гр҃ѣха** sborn. **сѫпасеть кажзнью** greg.-naz.

кажзньнъ adj. μετανοίας poenitentiae **цѣлѣбы -нъіи** zlatostr.

кажзнне n. μετάνοια poenitentia sup. hom.- mih. io.-clim. παιδεία institutio ant.

кажтн сѧ, кажѫ сѧ, кажешн сѧ vb. μετανοεῖν poenitere sup. ostrom. - **гр҃ѣха** prol.- mih. **вѣсмьіслаго сѧ вси кають** lavr.-op. 11. - **себе** sup. 407. 8. sine **сѧ** πενθεῖν lugere kruš. caiati se fris. caiu ze fris. nsl. kajati vituperare - se poenitere croat. kajati se altercari verant. serb. kajati ulcisci rum. **къѣск** doleo čech. káti vituperare cf. scr. khâ dolere et **кара.**

кадисма f. κάθισμα sectio quaedam psalterii krmč. - rum. **-зма** krmč.-saec. xiii.

кадоликнй adj. catholicus **въ -кнн церкви** op. 2. 2. 58. **кафоликнюю церковью** meth. 5. 30.

кважна f. ὀπή foramen op. 2. 2. 60. cf. **скв-**.

кварь f. damnum mon.-serb. 297. 339. 343. 371. nsl. serb. kvar m. cf. magy. kár.

кваснти -шж -снши vb. ζυμοῦν fermentare šiš. 122. 228. 1. cor. 5. 6. - vost. **мала квась все смѣшеніе кваснть** krmč.- mih. βρέχειν, ὑγραίνειν humectare pat. dial. **квашена сирова** nom.-lab. **сочниво водою квашено** vost. **квашено сочниво** nom.-mik. men.-vuk **хлѣбь водою квашень** prol.-mart. men.-leop. **квашенъ съ водою** διάβροχος 5dati men.-vuk. tingere dial.-šaf.: male **кьв-** šiš. 122.

квасъ m. ζύμη fermentum sup. ostrom. pent.- mih. kruč.-mih. - **карепъ** nom.-bulg. - **житьнъ** pam. σίκερα sicera luc. 1. 15. - ev.-tru. **смотрѧщимь гдѣ ѥсть** - krmč.-mih. 61. - **гонити** σίκερα διώκειν esai. 5. 11. - op. 2 2. 264. πότος potatio margar. adde **бесквасьство** mat. 21. magy. kovász.

квасьникъ m. πάροινος vinolentus **квасn-** op. 2. 1. 164; 2. 2. 514. šiš. 164. 173. sabb. 140: male **кьв-** šiš. 164. 173. bulg. kvasnik kisal hlêb pokl. 1. 37.

квасьнъ adj. ζυμωτός fermentatus pent.- mih. **хлѣбы квасны** bus. 148.

квасѣница f. σάκκος saccus **квасьница** lev. 11. 32. - vost.: recte fortasse uter servandae sicerae (**квасъ**)

кватн, кваѫ, кваешн vb. mo?ere caput sup. **кваахѫ** bon. cf. **къіти.**

квичати -чѫ -чнши vb. grunnire, de sue **слоновоую оустрашають прость малаа квичащаа свинаа поросята** bus. 917.

квочнти -чѫ -чнши vb. κολαχεύειν adulari **жена квочима въшнть сѧ** svjat.-op. 2. 2. 396.

кдѣ v. **къдѣ.**

кедръ m. κέδρος cedrus svjat.-op. 2. 2. 400. bon. sim. I. 23. op. 2. 2. 643. **кѣд-** sabb. 109. **кѣд-** mat. 26.

кедрьнъ adj. cedri **-но дрѣво** lavr.-op. 21.

кедрьскъ adj. κέδρων cedrorum ostrom. **-рѣскъ** glag.-grig.

кекроповъ adj. poss. cecropis krmč.-mih.

кела f. κέλλιον cella **кела нова** sup. 90. 16. cf. lat. cellarium ahd. chellari mhd. kellare ir. kill.

келарь m. κελλάριος cellarius leont. **vita-** theod. men.-leop. tur. clim. 290. **mir. кюларь** typ.-chil.

келарьница f. κελλαρία cellaria.

келевей: кюлевей male pro **н левей** καὶ λεββαῖος et lebbaeus matth 10. 3. psalt.-cetin. 1495. et in codd. serb. et bulg. ostrog. op. 2. 1. 133.

келеума f. κάλευμα hortamen mat. 46.

келийникъ m. cellarius **келейн-** chron. 1. 259.

келийнъ adj. cellae pam.

келийца f. cellula prol.-mih. **келица** prol.- vuk. **келейца** chron.

келійште n. cella mon.-serb. 115.

келихъ m. poculum azbuk. e pol. kielich; ahd chelih mhd. kelich lat. calix wack. 20.

келіи f. κελλίον cella lavr.-op. 15. greg.- lab. pat.-mih. mon.-serb. **кюлью** op. 2. 2. 269. **кельи** bus. 412 **кюлиа** pat.-šaf. men.-vuk. sabb. 30. typ.-chil. mon. serb. **кѣлиы** bus. 782. **кѣлыи** 434. bulg. ćilijа milad.

кельтній m. celta **галатѣ, иже соуть** - bor. x.

кельтинъ m. κελτός celta **кельтинь родомь** de arianis Chrysostomi tempore men.- mih.

кельтьскъ adj. κελτικός celticus **келтнародь** men.-mih.

кендинарь m. κεντηνάριον centenarium men.- mih. **кенд-** leont. **кеньд-** men.-mih. leont. **кеньт-** leont. **кентоуларь** pat.

кентенарь. кентенарь mon.-serb. **кентинаръ** per zaclona kuxenna explicatur ber. ahd. zentenâri bulg. **кѫнтаръ** serb. kantar statera alb. kantar rum **кънтарїѡ**.

кентоурионъ m. κεντουρίων centurio ev.-zogr.-glag. **кент-** sup.

кепалиа v. **кефалиа**.

керавноусъ m. κεραυνός fulmen **посилаеши** - op. 2. 1. 57.

кераменьникъ m. κεραμεύς figulus op. 2. 2. 24.

керамида f. κέραμος tegula prol.-belg. κεραμίς idem prol.-mih. **кѣр-** op. 2. 1. 50. prol.-mart. pat.-šaf. **керем-** bus. 654. per. xxxvm. vost. 1. 294. men.-leop. bulg. ćeramidъ milad.

керамидие n. κεραμίδες tegulae op. 2. 2. 118.

керастъ m. κεράστης cerastes hom.-mih. š.-gl. 62. men.-leop. ber. **кер-** sup.

керать m. κεράτιον siliqua hom.-mih. **моужемь по кератѣкы єдиномоу далше, а женамь по дв҃кма** leont.

керемида v. **керамида**.

керъдосати -саѭ -саєши vb. lucrari **керьд-** alex.-mih. 175. cf. gr. κέρδος.

кесарийскъ adj. caesariensis **кѣс-** sup.

кесариа f. καισάρεια caesarea **великаа** - sabb. 186. **кѣс-** sup.

кесарокъ adj. poss. καίσαρος caesaris šiš. 34. **кѣс-** chrys.-lab. **медарь** - hom.-mih. **кѣс-** sup. cf. **-рѣвъ**.

кесарь m. καῖσαρ caesar antch. svjat.-mat. 10. šiš. 43. op. 2. 2. 430. mon.-serb. **-рѣви** bon. mat. 16. **-рови** š.-gl. 49. **-рѣ** loc. šiš. 27. **кѣс-** chrys.-lab. men.-vuk. **кесарѣви** sup **не имамъ цѣсаря, нъ кесаря: кѣсарь, кѣсарство** mon.-serb. cf. **цѣсарь**.

кесарьскъ adj. caesaris - **вѣньць** sbor.-kir. 62.

кесарѣвъ adj. poss. caesaris **-рѣвъ** ev.-trn. **кѣсарѣвь** men.-mih. cf. **-рокъ**.

кестионарь m. κουεστιονάριος quaestionarius men.-mih.

кефалиа m. caput mon.-serb. 117. 142. 149. 163. 195. 252. ok. 25. **градьскый или жоупьскый** - zak.-serb. **кепалиа** mon.-serb. 116. 145. 146. 196. **кіепалиа** 127. 134. 194. **кіефалиа** 247. 251. 300. 350 493. ngr. κεφαλάδες acta patr. 2. 503.

кивотїй m. κιβώριον ciborium.

кикорь m. ciborium ant.-hom. 145. **кыкоурь** nom.-barb.

кивотъ m. κιβωτός arca **кѵв-** bon. **кик-** sup.

кидарь m. κίδαρις cidaris **кыдарь** men.-leop. men.-bulg. **кѫдарь** prol.-mart.

кидоние m. κυδώνιον μῆλον cydonium malum: ficta persona frag.-serb. cf. **гдоуние**.

кидрѣ m. κίτρον malum citrium **кидъръ** op. 2. 2. 202.

кила f. κήλη hernia prol.-cip. cf. **кѫла**.

киликъ m. κιλίκιον cilicium pat.-mih. 119. **облѣче ю вь** - men.-mih.

кимвалъ m. κύμβαλον cymbalum v. **коумкалъ**.

кимитирио n. κοιμητήριον coemeterium typ.-chil.

кимьскъ adj. vocabulum obscurum **кимьскымь гробоу твоіемоу велитъ быти дрьжава твоа**; quali metallo iubet etc. leont.

кинитъ adj. significatio nobis ignota est **отъ -та камена** alex.-mih. 138. cf. gr. κινητός.

киниѳесъ m. pl. σκνίπες culices, quod serbus per **моушице** explicavit bon.

киновиискъ adj. κοινοβίου coenobii **дїакониа -ка** prol.-mart.

киновно v. **киновие**.

киновиа f. κοινόβιον coenobium prol.-mart. **-на** pyrg. cf. **-вие**.

киновиархъ m. κοινοβιάρχης coenobiarcha **-нархъ** sbor.-kir. 36. men.-vuk.

киновие n. κοινόβιον coenobium prol.-mart. men.-leop. men.-vuk. **-вно** prol.-mart. prol.-cip. men.-leop. men.-vuk. **коуновие** prol.-mart.

киноникъ m. κοινωνικός qui ad communionem admittitur.

кинопъ m. κύνωψ cynops men.-vuk. **-поу, -пе** ibid. **-пьскъ** ibid. **-пск** prol.-cip. **кынопь, кынопьскъ, кынопоу**.

киносъ m. κῆνσος tributum antch. **киносъ** mat. 31. **кинесъ** mat. 41. **киниск** mat. 31.

киньсьнъ adj. κήνσου tributi **киньсъньнъ** antch. **киньсьнъ** ostrom. **киниси-** mat. 35. **кинсонн-** mat. 57 **киньсьи-** mat. 15.

кипарисъ m. κυπάρισσος cupressus op. 2. 2. 642. men.-vuk. sabb. 153. vost. 1. 14. 136 **кѵп-** prol.-mih. prol.-mart. ex.-op. 2. 1. 16. men.-mih. **кѵф-** prol.-mih.

кипарисьнъ adj. cupressi **-сенъ** vost. 1. 234.

кипрьскъ adj. cyprius bus. 760. **кѵп-** cloz I. 752.

кипранинъ m. κύπριος cyprius men.-leop. **кѵпранинь** men.-vuk. men.-mih. **кѵпрьнинь** men.-mih.

кипоурна f. κηπουρία cultura hortorum mon.-serb. 453. 494. **отъ -рне зелие** nom.-mik. 108.

кипъ m. imago mon.-serb. **кипомь монмь** 405. 406. magy. kép cf. **капь**.

кира f. κυρά domina **кѵра нелепою** mon.-serb. bulg. ćir milad.

кирилъ m. κύριλλος cyrillus cyr. 25. 28. chrabr. 89. 91. **кюрилъ** op. 1. 262. š.-gl. 41. bus. 419. **кꙋрилъ** sup. **кꙋрилъ** sup.

кирининъ m. κυριναῖος cyrenaeus -**ꙗнинь** šiš. 28. **кꙋрининиинъ** ev.-tru.

кирнопасха f. κυριακὸν πάσχα i. e. dies xxv. martii, qua Christum resurrexisse putant **кꙋр-** ok. 74. 80. **кꙋроп-** 74.

киръ m. indecl. κύριος, κύρ dominus gram. 121. mon.-serb. **кирь петрѣ** leont. **кꙋрь** никона steph. **кирь алеѳиемь** ok. 23. **кꙋрь нилоль** op. 2. 2. 472. **кюръ** per. 109. chron. 1. 182. 183. 186. asěn 9. domina **кирь коуѣволь**, **кꙋрь еленоль** mon.-serb. **кꙋръелейсонъ**, **кꙋръелѣйсу** bor. 84. 88. **кюрилейсонъ** bor. 88: nota **помози кюроу константиновицю** psalt.-saec. xiii. mat. 24.

кисеръ v. **кѣсеръ**.

китоврасокъ adj. poss. centauri bus. 718.

китоврасъ m. κένταυρος centaurus op. 2. 2. 85. bus. 715: in alfavit saec. xvii. explicatur **кинтавръ** et **онокентлвръ**.

китовъ adj. poss. κήτους balaenae **ка кꙋтовѣ чрѣвѣ** men.-serb.

китосъ m. κῆτος cetos svjat.-op. 2. 2. 391. cf. **китъ**.

китръ m. κίτρον citria **кто китры остьми** (foliis acutis) **ороужизъ** bus. 916.

китъ m. κῆτος cetos krmč.-mih. ex.-op. 2. 1. 16. op. 2. 2. 149. 303. hom.-mih. š.-gl. 79. **кытъ** op. 2. 2. 148. **кꙋтъ** chrys.-lab. pent.-mih. **китъ** sup. nsl. kita meg. serb. kit magy. ezethal cf. **китосъ**.

китъскъ adj. κητώδης cetaceus **кут-** ex.-vost. 1. 393. **китъскъ** ex.-op. 2. 1. 16.

кифа m. κηφᾶς cephas assem.

кифинъ adj. poss. κηφᾶ cepha šiš. 87.

клавъдиосъ m. κλαύδιος claudius svjat.

клада f. δοκός trabs op. 2. 1. 132. svjat.-op. 2. 2. 403. ξύλον pedica lignea pat. prol. prol.-mih. per. 40. bor. 20. **нозѣ въ кладѣ забиша** τῷ βασανιστηρίῳ ξύλῳ men.-vuk. nsl. klada truncus, arbor in silva rib. klada pod prešo lacus lex. magy. kalóda pedica lit. kalada e russ. cf. ahd. holz ags. holt.

кладение n. στοιβή acervus ruth 3. 7. - pent.-mih.

кладеньскъ adj. putei pat.-šaf. 64: fortasse pro **-нычьскъ**.

кладеньць m. φρέαρ puteus gen. 21. 14. - pent.-mih. men.-vuk. vita-theod. διώρυξ canalis exod. 7. 19. - pent.-mih. adde nom.-lab. pyrg. ichn. **кладьньць** men.-vuk. bulg. kladenec serb. kladenac cf. **кладязь**.

кладеньчьнъ adj. putei **-но оустие** prol.-mart.

кладиво n. σφῦρα malleus op. 2. 2. 513. 3. reg. 6. 7. - vost. mat. 48. **-въмъ** op. 1. 90. nsl. kladivo, kladvo malleus cf. **-въ**.

кладивъ m. σφῦρα malleus op. 1. 40. 3. reg. 6. 7. **-круš**. cf. **-во**.

кладоржби m. pl. nom. propr. loci **кладороуби** glasn. 13. 373: ubi ligna caeduntur.

кладьникъ m. captivus **колодникъ** chron.: e russ.

кладязь m. φρέαρ puteus **кладязь** ex.: fortasse pro **кладеньць**.

кладязьнъ adj. putei **оустье -но** men.-leop. πηγῆς fontis **глъбины -ны** men.-mih. 282. **-дежнии источиници** ex. cf. **-зьнъ**.

кладязьште n. λάκκος fossa men.-mih. **соухо** - men.-leop. pal. 1494.

кладязь m. πηγή fons men.-vuk. io. 4. 6. **-ev.-novg.** φρέαρ puteus krmč.-mih. διώρυξ canalis exod. 7. 19. **-mat. 54. adde** hom.-mih. vita-theod. svjat. pat.-mih. prol.-mih. sbor.-kir. 22. lavr.-op. 38. bus. 265. 715. **-зѣхъ** hom.-mih.: peregrinum esse arguit syllaba finalis **язь**; russ. **колодязь** bus. 666. cf. **кладеньць**.

кладязьнъ adj putei greg.-lab. cf. **-жьнъ**, quod praestat.

клаколъ m. campana kozm.-ind. georg.-vost. russ. **колоколъ** chron. adde **къло-къличица** bus. 743: videtur ortum esse e reduplicatione, uti **галголъ** cf. tamen goth. kelikn turris and galkn ztschr. 11. 172. orient 1. 518. 524.

клакъ m. calx **можеши ими (богы) - сътворити** men.-mih. 148. **клакомь и чрьниломь** krmč. 341. krmč.-mih. 390. serb. klak mik. oserb. kalk let. kalkjis ahd. chalch, calc mhd. kalc lat. calx cf. **капьно**.

клание n. inclinatio ant.-hom. io.-sin. sabb. 26. clim. chron.

клатити -ныж -ниюши vb. κλίνειν inclinare - **въ** dioptr. **тронцы клаиюема бываютъ отъ всѣхъ силъ** ephr.-vost. **семилйно трѣсновение клатѣемо** greg.-naz. - **сѧ** προσκυνεῖν, γονυπετεῖν adorare sup. ostrom. man. chrys.-lab. typ.-chil. **идолоу клаиюю сѧ артемидиноу** chrys.-lab. clanam ze fris. cf. **клонити**.

класие n. στάχυες aristae ant.-hom. **клазие пшеничьно** alex.-mih. 35.

класовьнъ adj. aristae **класовьна доброта** dioptr.-lab.

класосъбиратель m. spicas legens tur.

класти, кладж, кладеши vb. ponere chrys.-lab. men.-leop. men.-serb. bus. 722. 814.

сѣно кладѫ́й vost. 1. 282. - огнь ἐγκαύστην εἶναι ignem accendere men.-vuk. трѣбы кладомыа вналмъ vost. 1. 83: nota glasti mon.-serb. гладѣше sup. et кладѣшн ζημιοῦσθαι smittere sup. 177. 10. fortasse pro жладѣшн. nsl. klasti pabulum praebere iskladati explicare trub. nakladati trub klaja pabulum bulg. kladeš ponis kladen pokl 1. 57. kladъ ignem accendo rum. клас cumulus; in goth. hlathan (ahd. hladan, hlatan ags. hladan and. hladha mhd. laden) th non quadrat Pott 2. 1. 130. 1012. ztschr. 11. 179. cf. господъ.

класъ m. στάχυς spica sup. ostrom. класовѣ hom.-mih. serb. isklasati živ. magy. kalász.

класьнъ adj. aristae sup. - видъ διοπτρ.-leop.

клати, колѫ, колѣшн vb. pungere колѫще тръніе par. кръкъмн колѣмн hom.-mih. 164. nsl. klati; kalati (drva) findere lex. raskalati: pečovje se raskoljc trub. raskaluti; kalanica scheit klavnica securis klavec victorum instrumentum lit. kalti cudere scr. kal sonare kr scindere ztschr. 7. 270.

клатнти -штѫ -тнши vb. σείειν quatere елѣфандинъ опашна (recte опашиѫ) клата man.-vost. iactare sup. 115. 12. - сѧ фέρεσθαι ferri колесница сѣмо и овамо клатнть сѧ zlatostr. vagari sup. 109. 12. κλυδωνίζεσθαι fluctibus agitari кѣдѣ клатѫщи сѧ vost. доушѫ клатѫштѫ сѧ въ горѣсти дьяволовѣ sup. 109: nota ἐπιτωθάζειν effuse cachinnari мори клатитъ сѧ op. 2. 2. 151. nsl. klatiti se vagari lex. bulg. klati agitare nserb kłośiš decutere rum клътѣск agito.

клащтеніе n. agitatio, vagatio спасостьсотъ многа клащенна къ пристанню тнѫ vitae- sanct.-vost.

клашьня f. pl. tibialia клашьнь pl. g. mon.-serb. 117. serb. klašnja.

клевета f. calumnia mon.-serb. ıпрость, клеветы, лъжи sborn. лъжа - prol.-mih. λοιδορία contumelia sup. клевета ephr. bulg klevetъ rum. клеветъ.

клеветаніе n obtrectatio.

клеветарь m. κατήγορος accusator sup. 331. greg.-lab. men.-mih. 278. bus. 292.

клеветатель m. calumniator op. 2. 1. 45.

клеветати -штѫ -штѣши et -таѭ -таѣши vb. obtrectare sup. - на чьто krmč.-mih. - на кратню свою hom.-mih. - о комъ greg.-lab. клеветѫштта sborn.: male клеветнти nom.-barb.

клеветникъ adj. διάβολος calumnians tit. 2. 3. - vost. izmar. vost. 2. 117. клеветникъ antch.

клеветніе n. συκοφαντία calumnia клеветнй pl. g. ant. 60.

клеветьливъ adj. λοίδορος maledicus жена клеветлнва prov. 25. 25.

клеветьникъ m. κατήγορος accusator act. 25. 18. - vost. συκοφάντης calumniator krmč.-mih. mon.-serb. cloz I. 116. 730. βάσκανος obtrectator op. 2. 1. 195. greg.-lab. ἀνδραποδιστής liberum furans клеветьникъ šiš

клеветьнъ adj. συκοφαντίας calumniae cloz I. 323. 727. men.-mih. клеветна мн есть гора men.-saec. xiv.

клеврѣтъ m. δμόδουλος, σύνδουλος conservus sup. ostrom. šiš. 236. клеврѣтъ greg.-naz. клеврѣтъ chron.: idem esse ac lat. collibertus persuasum nobis est; quomodo vero vocabulum lat in linguam psl. migraverit, nescire fatemur.

клегота f. δβρις convicium достойнъ есмь клеготѣ ephr.-vost. cf. клегътати.

клегътати -штѫ -штѣши vb. clangere орли клегчоуще vost. cf. клекътати

клекътати -штѫ -штѣши vb. κλάζειν clamare орломл верьхоу нма летаіемл и клекочюще(мл) georg.-vost.

клёнъ m. acer in fontibus psl. non legitur nsl. cech. klen russ. клень pol. klon ahd. mhd. lîn e hlin and. hlinr nhd. lehne, lenue wieg 2. 28.

клеопа m. κλεόπας cleopas sup. клѣопа š.-gl. 70.

клеоповъ adj. poss. cleopae sup. š.-gl. 50.

клепало n. σήμαντρον campanae genus misc. misc.-serb. clim. 305. чаіе скрьшенны клепалоу typ.-nic. - оудирати typ.-chil. bulg. klepalo lautebret.

клепальце n. campanula желѣзное - men.-belg.

клепаніе n. σημαντήριον significatio ant. sabb. 213. typ.-chil. alex. 1. 182. не чюшл клепанна men.-leop.

клепати -плѫ -плѣши vb. tundere, pulsare typ.-chil. ber. - къ кампанѣ vost. сердьце мн клеплетъ pal. 1494. - vost. 2. 45. nsl. žila klepljе сьребро клеплеть ἀργυροκοπεῖ argentum cudit greg.-naz. σημαίνειν significare bon. op. 2. 1. 71. io. 12. 33. -vost. io. 18. 32; 21. 19. -ev.-nicl. - šaf.-ursp. неиаказаніе языка клеплеть. ыко не имать добродѣтели кьноутрь leont. клеплеть ногою prov. 6. 13. - parem. - оутрьню men.-mih. radix klep habet vim 1) sonare, pulsare nsl. klepati, klepetati, klopotati; koso klepati, quod

etiam bulg. pokl. 1. 60. klepec klapper klepetec id. klopotec id. croat. sklapati crepitare verant. rum. клопот campana 2) claudere nsl. sklenoti, odklenoti; sklépati; zaklep; zaklopiti, sklopiti; sklopiti se; oklen baud klep kettenring serb. zaklapati, zaklopac mik. 3) calumniari russ. клепать cf. and. klappa ags. klapjan lat. crepare russ. кропотъ Pott 2. 1. 279. mey. I 363.

клепъ v. **клжпь**.

клепьца f. παγίς tendicula **сѣтьми и клепьцами** pat. 50. **птица не клепцѧ** autch **не клепьца** parem. **отъ клепьца** zlatostr. **да съпасѣши се яко срьна отъ тонота и пътица отъ клепьць** chrys.-lab. magy. kelepcze tendicula rad. **клеп**: cf. russ. **клепъ, клепецъ**: de ahd. chlobo mhd klobe gespaltener stock znm vogel- und mänsefange non videtur cogitandum.

клепьчий - чиꙗ m. qui significat ant.-hom. 100.

клетимнѣстра f. clytaemnestra alex.-mih. 156. **-щта** 136.

клетъца m. συγκλειομένη conclusa 3. reg 7. 49. - kruš ; derivabis a **клеп**: res ipsa nobis obscura.

клечьтанию n. cantus aquilae **послоушаемъ орли клечьтанию** alex.-vost. **благогласно клечьтание** et **кличьтание** vost. palpit atiocardis **клечетание** et **кречетание** pal. 1494. pal.-saec. xvi. cf. **клекътати**.

кланданъ m. κλίβανος fornax pyrg.

клай m. δάκρυον lacryma **сухинакъ** - σχοίνου lentisci ex. - **сътворь** bus. 389. cf. **клѣй**.

клайнъ adj. resinaceus, uti videtur **овощюу дѣрѣ растение, и клинъ бываетъ отъ того** δάκρυον τοῦ φυτοῦ καὶ δπός ex.

клакати -кльж -кашти vb. clamare - **бесчинымь въпиемь** par. 210. cf. **клицати**.

клакновение n. ἀλαλαγμός vociferatio pent.-mih.

клакнѫти -нѫ -неши vb. κράζειν clamare men.-vuk. ἀλαλάζειν vociferari hom.-mih. ant. ἀναβοᾶν exclamare pent.-mih. **клаче гласомь великомь** misc.-serb. adde bus. 656. serb. klikunti mik. klik rum. **клик** Bopp 1. 38. 62. curt. 1. 29. b. lit. klikti.

кликъ m. clamor per. 32. 51.

климакъсъ m. κλίμαξ scala **климакьсь иодиь** sim. I. 18.

климатъ m. κλίμα clima **климатѣхъ** šiš. 109.

климентовъ adj. poss. clementis **-ва** (pro **-вѣ**) **послани дѣтѣ** krmč.-mih.

клименътъ m. κλήμης clemens men.-mih. men.-vuk. **клименть** cyr. 8. **климѧтъ** men.-vuk. krmč.-mih. **климъ** per. chron. men.-vuk.

климъ v. **клименътъ**.

клиние n. cuuei prol.

клинъ m. cuueus men.-vuk. cyr. 14. ichn. **въ кладѣ ногоу забикъше четыремь клины** men.-leop. prol.-mart. **штрѣный клинъ** λοβός lobus op. 2. 2. 28 rym. **клин**.

клиньць m. cuneus glag.

клоскаꙋръ m. clivus scauri sup. 90. 13. **-скаръ** 92. 19.

клирикъ m. κληρικός clericus sup greg.-lab. meth. 9. men.-vuk. bus. 377. **клирьци** bus. 383.

клиричьскъ adj. clericus men.-vuk. men.-mih.

клиросъ m. κλῆρος clerus sup. cyr. 9. meth. 8. greg.-lab. men.-mih. men.-vuk chron. **клиросѣхъ** pam.

клиросьникъ m. clericus sup. **-сиикъ** nom.-bulg. tur.

клиросьскъ adj. κλήρου cleri op. 2 2. 258.

клиошанинъ m. clericus per. chron.

клисоꙋра f. ngr. κλεισούρα fauces, angustiae georg.-šaf. mon.-serb. **клисоуры блъгарьскыие** men.-vuk. **къходи и исходи. си рѣчь клисоуры** georg. serb klisura.

клицание n. βοή clamor šiš. 192. krmč.-mih. sbor.-kir. 37. par.

клицати -чѫ -чеши vb. βοᾶν clamare šiš. 34. krmč.-mih. ἀλαλάζειν vociferari šaf.-urspr. **мертвыхъ кличоуть** bus. 814. adde sup 31. 105. 352. vita-theod. hom.-mih. misc. men.-mih. ant.-hom. men.-leop. lavt.-op. 22. nsl. klicati bulg. klica cf. **кликати**.

клицовати -цоуѫ -цоуеши vb. θορυβᾶσθαι tumultuari matth. 9. 23. marc. 5. 39. - ev.-novg.

кличати -чѫ -чеши vb. ἀλαλάζειν clamare marc. 5. 38. - serb. cf. **кричати**.

кличь m. κραυγή clamor cloz II. 85. šiš. 40. 130. vost. hom.-mih. men.-mih. šaf.-urspr. κῶμος comissatio gal. 5. 21. adde bus. 392. 502: male **клиць** marc. 5. 38. io. 10. 15. -ev. novg. izvĕst 10. 75.

клобокъ m. calculus esai. 6. 6. op. 2. 2. 242: vocabulum dubium.

клобоукъ m. κίδαρις pileus bus. 180. mon.-serb. **клобѫкъ** mat. 48. op. 1. 119; 2, 1. 116. **къ черныи клобоуки** russ. vost. 1. 216. **клобоукы плетоуще** vita-theod. **колпакъ** bus. 701. nsl. klobuk pileus serb. klobuk modii genus kalpak pol.

kłobuk ngr. καλπάκι lit. kalpokas magy. kalpak: adde **клобоучарь** mon.-serb. 62.

клобоучькъ m. pileus men.-leop.

клобоучьца m. pileus men.-leop. 162. vost.

клокотанию n. strepitus **трогва ѥсть - повѣдь** dioptr.-lab.

клокотати -штѫ -штеши vb. κοχλάζειν bullire men.-vuk **клокоштжштъ конобъ** sup. 170. **-щоущь конобь** pytg. **-штетъ конобъ** sup. 170. **смола -щоущи** men.-leop. prol.-mart. **-щѫща огни искры** par.: nota **клокотащий конобъ** men.-leop. 119. nsl. klokotulja bombylius lex. rum. **клокотеск**: adde bulg. kłoči clocire rum. **клокъ** gallina glociens alb. kločkъ mrum. κλότζα et nsl. serb. kvočka cf. goth. hlahjan ahd. hlahhan et **клопотити**.

клокотъ m. τὸ κοχλάζειν bullire - **оутоли сѧ** men.-vuk. de aqua bulliente men.-leop. **падаше вирь къ лахань и творише** - vost. scaturigo pat. 142. σφαδαγμός palpitatio - **плътънъ** man.-vost. ztschr. 11. 168.

клонити -нѭ -ниши vb. κλίνειν inclinare dial. **благость ѥго въ покаанию клонить** dioptr. - **сѧ** sup. 24. - **на сластолюбиѥ** io.-sin. cf. gr. κλίνειν lat. cli-vus, clinare goth. hlains collis hlaiv tumulus ahd. leinan mhd. leinen and. hleina lit. šlejn curt. 1. 60. Grimm, Wörterb. 1. 71. ahd. lîtâ mhd. lîte berghang nsl. klanjec collis habd. klanci itinera montium lex. cf. **клачати** et **слонити**.

клопотаниѥ n. strepitus bus. 813.

клопотати -штѫ -штеши vb. stridere **копоюоуть зоубы** leont. **-чютъ зоубы** vost. κτυπεῖν strepere **клопъчоущи** vitae-sanct.-vost. **громъ клопоущѧ** proph.

клопотити -штѫ -тиши vb. κοχλάζειν bullire **олово клопотещи** men.-vuk. **клопотещи котьль** prol.-mart. **клопотити** habes etiam pat. cf. **клокотати**.

клопототворьникъ m. homo molestus ber.

клопотъ m. κτύπος strepitus vitae-sanct **боуѭщѧ** sonitus man. **хротос** strepitus op. 2. 2. 80. **катагос** strepitus man. strepitus men.-mih. pat. dial. prol. **шюмъ и клопотъ конь** op. 2. 1. 117. **шѫмь жи и** - sborn. - **ороужиа** alex.-mih. - **творити** dioptr. - **сотворища** vost. 1. 286. **гл два покры сѧ клопотомь смольнымь** pr ol.-mart. **аерумна** clim. 277. **отътрасѧ ти жлопотъ** ephr.-vost. **отътрасти** - io.-sin.: nota **клокотъ** men.-mih. lit. klapa ta molestia.

клопотьникъ m. strepitum faciens, ni fal - himur **кѵрь ораховьца клоютника** frag.-serb.

клопотьнъ adj. κτύπων sonorum **клопотьнѣихъ игрий** io.-clim. **клопотна игра** clim. 238. io.-sin.

клосьникъ m. λωβός leprosus zlatostr.

клосьнота f. λώβη detrimentum **клоснота** psalt.-theod.

клосьнъ adj. κολλός claudus men.-mih. **клосноу** mat. 43. **клоснѣнъ** mat. 14. 43. **клосненъ** ber. debilis **клосьна оума** glag. **нищь сы тѣломь и клосьнь** men.-mih. **клосьнь роуками и ногами**.

клосьнь f. ῥυτίς ruga **клосни** ephes. 5. 27. - vost.

клосьньнъ v. **клосьнъ**.

клоувыи f. κλωβός cavea avium prol.-mart. **клювыи** ibid. **съсоудъ моучительный, ѥже бываѥ клоувыи желѣзна** men.-leop.: male **коульвыи** clim. 126.

клоусѧ v. **клюсѧ**.

клоучати сѧ v. **ключати сѧ**.

клоучити сѧ v. **ключити сѧ**.

клъбаса f. χόρδευμα farcimen krmč. pat.-mih. nsl. klobasa russ. колбаса lit. kilbasas magy. kolbász.

клъка f. ἀγκύλη poples - **ножида** man.-vost. nsl. kolk, kučet hûfte dain. 90. kuk perna habd. coxa posterior bel. bulg. **клъкъ** schenkel cf. **клъцати**.

клъкъ m. κρόκη trama pl. n. **клъци** ioann. 197. lev. 13. 48. in antiqua editione; **клоцѣхъ** lev. 13. 48. - mat. 54. **клокомъ, клоцѣхъ** vost. **клокъ** ber. στρίφνος caro nervosa **клокн** pl. n. job 20. 18. - op. 1. 175. rum. **кълцй** pl. m. stupa russ. **клокъ** büschel.

клъцанию n. moeror. ber. **мълка и** - mir. 86.

клъцати -цаѭ -цаеши vb. σκάλλειν scopere vulg. **кльцлѣть доухъ твои** ephr.-vost. krk. **кльцлаше доухъ мои** psal. 77. 7. -mat. 27. διλιτοφυχεῖν pusillanimem esse bon. ἐκβακχεύεσθαι debacchari - **рачинѣемь тѳ ѣрѡти** men.-vuk. **жена клъцающи рачинѣемь** vost. palpitare, uti videtur **доуша ѥго въ немь бываѥ, и сердце кльцаше въ немъ** bor. 77. nsl. kolcati eruotare lex. singultire meg. skucavica habd. croat. skucati gemere luč. serb. kucati pulsare mik. cf. **клъка**.

кльвати, кльвѫ, кльвеши et **клюю, клюеши** vb. rostro tundere **кльветь клюють** bus. 553. nsl. kljuvati pol. kłwać, kluć.

клѧнѧниѥ n. ὅρκος ius iurandum **клѧ-** psalt.-theod.

клѣй m. κόλλα gluten ant.-hom. клій esai. 44. 13. - vost. **клій внушєвый** bus. 662. usl. klêj bulg. klej harz serb. klija mik. čech. pol. klej oserb. klij croat prikliti ferruminare verant. serb. klijati mik. rum. **клію** lit. klúti haerere klijei mey. 1. 351. cf. **клий** et germ. klai, klei.

клѣть f. γαλεάγρα decipula **въ клѣть** vost., qui sg. n. **клѣть** esse statuit cf. **клѣтька**.

клѣтва f. ταμεῖον tabernaculum cyr.-hier.

клѣтька f. ταμεῖον cella sup. **клѣтька** men.-leop. bus. 334. 335. **клѣтка** bor. 26. 72. **клѣтьками играющи** men.-mih. 362. **клѣтєка** bus. 652. **клѣтка** 977. usl. klêtka cavea krletka idem habd. magy. kalitka.

клѣть f. δῶμα, δωμάτιον domus men.-vuk. **сѣно на клѣтєхъ** esai. 37. 27. - proph. οἶκος domus man. οἰκία domus pent.-mih. op. 2. 2 115. κατάγαιον domus subterranea š.-gl. 71. ταμεῖον cella op. 2. 1. 134. ostrom. κελλίον cella sup. cella greg.-lab. domus sup. conclave leont. **сѣни клѣти испълнь** svjat. op. 2. 2. 366. lit. klêtis let. klets mhd. glêt nhd. kleete mlat. cleta magy. kalit cf. ir. cliath crates ir. gl. 50. ztschr. 5. 454. curt. 1. 30. cf. **клѣп-ати**.

клѣтьникъ m. cubicularius leont.

клѣтьнъ adj. domus - **оуглъ** men.-mih. - **тать** bus. 396. **клѣтно глоумлєнїе** clim.

клѣтьскъ adv. in modum domus vel cellae **церкви создана клѣтьцки** dan.-heg.

клѣтьца f. κελλίον cellula **клѣтъца** vost. **клѣтьца** men.-mih. 165. **клѣтьца** alex.-mih. 3. **клѣтца** vost.

клѣшта f. λαβίς forceps chrys.-lab. bis bark. prol.-cip. pl. men.-vuk. prol.-mih. hom.-mih. **клѣщи** pyrg. **клѣщє** prol. usl. klêšče bulg. klešti rum. **клѣщи** pl. f. cf. usl. klešc m. zecke.

клѣштѧти -штѫ -штѧнїи vb. πιεζειν premere **єпископїємь клѣщима** greg.-naz. συνεχειν coarctare **сѣкѣсть мою клѣщинтъ мѧ** psl. 1494. **клѣщаахѫ моуками** ἐπανατείνεσθαι intentare hom.-mih. 185. **болѣзнь клѣщитъ мѧ** pam. 46.

клюдити -жѫ -дѧнїи vb. deridere **съ когы своимь** - chronogr. - **ко александроу** alex.-vost. - **оученїємь философьскъмь** zlatostr.

клюка f. δόλος **къ немьжє клюкы нѣсть** io 1. 47. -ev. saec. XII. **гоубитилныхъ клюкъ** chronogr. usl. kljuka; kljukast aduncus kljukastonog varus habd. croat kijuka uncinus verant.

клюкавъ adj. ὄπουλος fallax, subdolus l. tim. 3. 8. - op. 2. 1. 167. **клюкаво пѣсаніе** alex.-vost.

клюкати -каѫ -каєши vb. strepitare **гласъ клюкаѥ проходитъ** ex.-op. 2. 1. 18. usl. kljukati strepitare habd. pulsare.

клюнъ m. rostrum nom.-lab. man.-vost. chronogr. usl. kljuti habd. kljunoti, -nuti prip. 231. bulg. klъnъ rostro tundo russ. **клювъ** rad. **клю**: **кльвати**.

клюпнишь v. **клапъишь**.

клюпотникъ adj. χωτίλος garrulus ex. cf. **клопотъ**.

клюсѧ n. ὑποζύγιον iumentum men.-mih. iob 24. 3. - mat. 54. vost. κτῆνος iumentum men.-mih. vost. iumentum sup. 433. ἄλογον equus; ὄνος asinus op. 2. 2. 303. ζῶον animal ephr.-vost. adde ex.-op. 2. 1. 16. sbor.-kir. 9. vost. 1. 135. **голо клюсє** men.-mih. **клоусє** pat.-mih. usl. kljuse saumross, klepper rib. maunus habd. lex. klusina meg. klisati galopieren croat. kljusac succussor verant. cf. pol. kłus.

ключанница f. sera glag. usl. ključanica.

ключарь m. κλειδοῦχος claviger hom.-mih. **προсмонарїос** mansionarius krmč. 79. adde vita-theod. pat.-mih. bus. 666. 742. - **райскъ** krmč.-mih. 371. - **цр҃ковьнь** krmč.-mih. rum. **ключар** engel 109. 112. **ключарѣса** gram. 259.

ключати сѧ -чѫ сѧ -чѥши сѧ vb. ἁρμόζειν convenire ant. diál. men.-mih. **жестокоу божьскомоу не -чѥть сѧ** hom.-mih. **ключѥть сѧ въсѣмь** chrys.-lab. **лютости не ключѥть сѧ таковый гласъ** chrys.-lab. - **по истинѣ** ἐπαληθεύειν confirmare men.-mih. **клоучати** ant.

ключатоногъ adj. καμφώνυξ curvos ungues habens **-ноктии** man.-vost.

ключаємъ adj. ἁρμόζων, ὁρμόδιος conveniens, idoneus op. 2. 2. 199. conveniens sup. dioptr. chrys.-lab. **бер овцимъ** - io.-clim. **словеса ключаѥма съпасєнию** sborn. **мѣсто на плачь ключаємо** clim.

ключедрѫжьць m. κλειδοῦχος claviger **дѣрж-** meth. 5. bus. 776.

ключехранитєль m. claviger prol.-vuk.

ключимость f. aptitudo ber.

ключимъ adj. ἁρμόζων congruens io.-clim. χρήσιμος commodus šiš. 200. ἀνάλογος conveniens op. 2. 2. 266. δόκιμος probatus op. 2. 2. 56, ubi **ключимъ** ἐπιτήδειος idoneus 2. macc. 3. 37. - vost. adde mat. 52. antch io.-sin. bus. 157 **на кальство** - op. 2. 2. 432. **ключимо єсть намъ** bus. 298.

ключимьнъ adj. idoneus.

ключимьство n. aptitudo pat.-mih.

ключимѣ adv. apte dioptr.

ключити сѧ -чѫ сѧ -чиши сѧ vb. συμβαίνειν convenire šiš. 198. λαγχάνειν sortiri ostrom. **ключи се покадити** ev.-šiš. šiš. 199. adde antch. prol.-mih. pat.-mih. isaak. **ключить се въ съборѣ** men.-mih. **ключи се немоу** hom.-mih. **клоучити** mon.-serb. **клоучити сѧ** ant. isaak.

ключити -чѫ -чиши vb. συγκλείειν claudere **да не ключать оубившаго въ роуцѣ его** ies.-nav. 20. 5. - vost. nsl. sključiti, priključiti.

ключь m. ὄγκινος uncus, uncinus pyrg. **имше корабль ключи** bor. 19. - **желѣзьнь** κλείς clavis ostrom. κλειδίον clavicula men.-vuk. κλεῖθρον claustrum **ключь** sup. 385. 409. **клоучѧ** sup. 174. - **ногоу** misc. neuma sbor.-kir. 33. vost.-op. 653: adde **ключнць** mon.-serb. nsl. ključ alb. kljič magy. kulcs ztschr. 4. 14. curt. 1. 59. cf. **ключа**.

ключь m. bulla, ni fallimur **въ .г. котьль водѧ на (о)гнь врѣхоу, и клоучи скачѣхоу маслѡ въ лой** nom.-barb. serb. ključ od vrjele vode mik.: rad. **ключ-ати** cf. ahd. chlinga, chlingo mhd. klinge ranschender bach.

ключьникъ m. claviger op. 2. 2. 209. per. 83. 30. chron. 157. 15.

ключьнъ adj. aptus glag.

ключьнѣ adv. forte, fors glag.

кладь m. νόμισμα numus **кладь** matth. 22. 19. -ev. nicl. šaf.-urspr. e germ. scilling cf. **складь**.

клапъшь m. ἀμύγδαλον amygdalum ex.-op. 2. 1. 16. eccl. 12. 5. -mat. 52. cyr.-hier. ber. azbuk. **клапишъ** ex.-vost. nota **клюпишь** ex.-vost. bulg. kljapeš pokl. 1. 62. cf. russ. **клапина** ber. **клапышъ** uncus **клапцы** fuchsfalle **клапъ** knebel: de **а** dubitamus.

клатва f. ὅρκος ius iurandum ostrom. ἀρά imprecatio sup. κατάρα maledictio sup. cloz I. 282. 630. 651. ἐπιορκία periurium krmč.-mih. - **ротна** ὅρκος τῆς ἀρᾶς pent.-mih. **клатвь** mon.-serb. 30. **клятьвь** 25. 151.

клатволюбьць m. iurare amans per. 91. 37.

клатвопрѣстѫпльнинъ n. periurium ioann. men.-mih.

клатвопрѣстѫпьникъ m. ἐπίορκος periurus šiš. 163. chrys.-lab. sabb. 107.

клатвьникъ m. πολύορκος multum iurans ant. ἐπίορκος periurus **клятьвникъ рекше клньный се въ лъжоу** krmč.-mih. iuratus mon.-serb. 45.

клатвьнъ adj. ὁρκωμοσίας iuris iurandi šiš. 230. πολύορκος multum iurans: nota **клятокынь** mon.-serb.

клати, клънѫ, клънеши vb. καταράσθαι exsecrari sup. svjat. **азъ клята роднъ се** men.-mih. 20. ὀμνύειν iurare krmč.-mih. - **сѧ** ὀμνύειν iurare sup. chron. 13. 16 31 etc. hom.-mih. iure iurando afirmare sup. - **въ нме царево** prol.-mart. - **црькоувию божию** hom.-mih. 102. - **въ оумирающаго царѧ** prol.-mart. **клньоуть се въ бѣдоу своюѫ доуше** krmč.-mih. **имѣнемь его клньеши сѧ** bulg. **клѧша ми сѧ съ анатемож** mir. **землю, ююже клѣхѫ се ѳн ѿмоса** exod. 33. 1. - pent.-mih. cf. pruss. klant-emmai nsl. kleti.

клатие n. ὅρκος iuramentum ant.

клатомештрица f. κλυταιμνήστρα clytaemnestra bell.-troj. 18.

клачати -чѫ -чиши vb. inclinari **клачать надъ огньцьмь** sborn. **долоу клачашта** sup. 155. κωλαίνειν claudicare **понде клача** men.-leop. **пенде клача** vost. **стрѣте и клача** vost.; **клячюща** nisi est a **клацати**: vost. male habet **клачити** nsl. klečati, klekati; poklecati claudicare lex. kleknoti titubare hung. klecala subsellia habd. nserb. kljecaś claudicare cf. scr. kram ire.

клѫбо n. glomus **акы** κλ. **клоубо се ськывьшоу** εἰς λαβύρινθον μεταβληθεῖσαν men.-mih 265. **клько** misc. bulg. klъbo nserb. kłubruss. **клубъ**: nota **спать ыко клоубъ трепещюще** bus. 412. cf. ahd. chliwa, chliuwa, clûwia ags. clēov et globus.

клѫбъко n. glomus **лежоуть ыко клоушько трепещоуще** ut glomus trementes leont. 120. nsl. klopko prip. 62. klupko habd. klopek lex.

клѫпь f. scamnum men.-mih. 200. **клоупы** (recte -пи) **дѣ** men.-mih. 191. **лежаше просфоура на единой клѣпи** leont. nsl. klôp.

клѣтинить m. κλίνη minor **клѣстѣлинь или клѣстѣличинѣ волы клѣтинѣ** mon.-serb. 368. **клѣтище** bus. 385. serb. kmetić feudatarius vuk.

клѣть m. magnatum, procerum unus mon.-serb. 36. 237. **клѣтьи оугрьсци** mon.-serb. 296. 297. **клѣтьий молодѣыхъ** latr. **сего (богатьства) соуть клѣтьие лоучи** latr. **тогива цѣть да выскрьснать клѣтове; прѣстольници божии и клѣтове прьви господьви; клѣтоки и колѣри и сиромаси и стари** bulg.-lab. 1. 30. 34. **клѣтъ** mon.-serb. olim erat declinationis in i: nsl. kmet rusticus ganzbübler

oberkt. kmetovati serb. kmetovi: seoske starješine; sudije koje parci izberu, da im što presude mon.-serb. 370; seljaci koji sjede na tudjoj zemlji i u tudjoj kući mon.-serb. 453. cf. slav.-bibl. 1. 85 - 90. čech. kmet pater familias pol. kmieć rum. кѣмет rusticus: vocabulum originis incertae, quidam de lat. comes cogitant.

кметьство n. milites кѫм- chron.-vost.

кметьштина f. rustici, ni fallimur ηο ε кметьщина, тоуδεн да се населе кметие mon.-serb. 453.

книга f. 1) sg. et pl. γράμμα littera šiš. 46. 50. 201. prol.-cip. op. 1. 236. luc. 23. 38. - ev. šiš. **словѣньскъı книгы** chrabr. 90. **словѣньскы книгы** bus. 781. **гоуважоу словеньскиа книгы** bus. 775. **книгамь оучити сѧ** men.-mih. cyr. 2. **наоучи сѧ иелиньстѣй книзѣ** prol.-mih. **отрока книзѣ наоучи** men.-vuk. **книгами иелиньсками** mat. 33. op. 1. 142. 2) pl. a) γράμμα, γραφή scriptura sup. ostrom. š.-gl. 71. op. 1. 236; 2. 1. 149. 428. šiš. 34. 35. 60. 62. 82. 118. 121. 167. 171. 187. 189. 191. 193. 204. 218. 232. b) βίβλος, βιβλίον liber ostrom. sup. š.-gl. 50. 69. op. 1. 158; 2. 2. 85. ev.-novg. antch. cloz II. 6. svjat.-mat. 10. mat. 30. 33. šiš. 165. 172. 241. krmč.-mih: krmč.-saec. xiii. c) ἐπιστολή epistola sup. 236. šiš. 136. 202. 203. men.-mih. ev.-trn. **книгы посланы** proph. d) δέλτοι tabulae sup. e) γραφική ars scribendi hom.-mih. **двоѥ книгы** men.-mih. **обоѥ книгы** greg.-lab. **книгы распоустѣнъı** ἀποστάσιον litterae repudii š.-gl. 50. **не знаѥ книгъ** ἀγράμματος illiteratus men.-mih. **кънига** sup. **кънига** ostrom. svjat. antch. op. 2. 2. 428. **кънига** sup. **кьнига** šiš. 35. 46. 60. 62. 136. 172. 241. **гнига** lavr.-op. 38. vost. 1. 166. nsl. knjige liber croat. knjiga littera verant. serb. knjige liber mik. nserb. knigvy cf. **боукъı**.

книговъводитель m. exactor γραμματοεισαγωγεύς deut. 31. 28.

книголюбьць m. librorum amans sbor.-kir. 25. ex.

книгоносьць m. libros ferens **гн-** mir.

книгоположьница f βιβλιοθήκη bibliotheca 2. macc. 2. 13.

книготворьць m. βιβλιογράφος librorum scriptor acad.

книгохранилиница f. βιβλιοθήκη bibliotheca krmč.-mih. 235. 2. esdr. 11. 23. int.

книгохранитель m. librorum custos sbor.-kir. 35. bus. 388. krmč.-mih. ant.-hom.

книгохранительница f. bibliotheca bus. 168.

книгочитьць m. librorum lector misc.

книгъчии -чиıа m. γραμματεύς scriba sup. 358. chrabr. 91. svjat.-op. 2. 2. 382. mat. 14. 42. -ev. novg. νοτάριος notarius men. mih. **книгоч-** šiš. 13. 227. alex.-mih. 5. men.-mih. mat. 30. **кън-** ostrom. **кънигъчии** svjat.-mat. 7.

книгъчийскъ adj. scribae proph.

книгъчьскъ adj. γραμματέων scribarum proph.

книжица f. βιβλαρίδιον libellus par. men.-mih. sbor.-kir. 42. **-ца** pl. vost. liber sup. 440. cf. **книга**.

книжие n. χάρτης carta men.-vuk. men.-leop. **кьнижие** mon.-serb. 83.

книжькъ f. pl. libellus sborn. cf. **книга**.

книжьникъ m. γραμματεύς scriba; ποιητής poeta šiš. 236. adde **книжи-** bon. per. xxvii. sup. **-жьникъ** sup. **кънижьникъ** ostrom. **кънижънникъ** antch.

книжънъ adj. γραφῆς scripturae antch. bus. 289. **книжно** šiš. 201. βιβλίου libri **главизна книжьнаıа** vost. **свитокъ книжьныи** vost. librorum sup. **книжна писмена** bell.-troj. 5. **-на хранильница** prol.-vuk. - **домъ** bibliotheca proph. mat. 51. - **съказатель** ioann. συνετός peritus vost.

книжьство n. scriptura.

кничъчии, кничии v. **книгъчии**.

кнодалъ m. κνώδαλον animal ferum georg.-vost.

кноутъ m. in fontibus linguae palaeoslovenicae hoc vocabulum non legitur, neque aliae linguae slav. praeter russ. id agnoscunt: **кноутомъ бьıши** bus. 647. and. knûtr (hnûtr) nodus (gnodus) goth. hnûtô ztschr. 11. 185. wack. 5.

кнѧзъ m. princeps **кнѧзи жидовьстии** psalt.-pog. cf. **князь**.

кнѧгъıни f. ἄρχουσα princeps vost. mat. 23. 28. svjat.-mat. 5. chron. bus. 765. **кнегина** mon.-serb. nsl. knegïja oserb. knjeni.

кнѧгъıниинъ adj. poss. principis per. chron.

кнѧжение n. ἀρχή principatus chron. ext. bus. 35. 346. **дрьжати словеньско** - meth. 3.

кнѧжий adj. principis **кнежию область** prol.-mart. **мѣста кнѧжиа** men.-leop.

кнѧжинъ adj. poss. ἄρχοντος principis men-vuk.

кнѧжити -жѫ -жиши vb. regnare prol.-mih. bus. 390. **кънезѣ кнежещоу ѥмоу** prol.-belg.

кнѧжитъ m. princeps iuvenis **кнѧжичь** chron. **кнѣжинь** mon.-serb.

КНАЖИНЪ n. ἀρχη principatus ant. чьсть и - приими cyr. 4.

КНАЖЬ adj. poss. ἄρχοντος principis ostrom. ant. mon.-serb. chron. **КНИЖА СИЛА** ephr. praefecti sup. **ЧАСТЬ КНАЖА** bus. 385.

КНАЖЬНЪ adj. principis nom.-mik. 81. **КЪНАЖЬНА** principis filia vost. 1. 48.

КНАЖЬСКЪ adj. principis hom.-mih. nom.-mik. - **САНЪ** proph. - **ДОМЬ** hom.-mih. **КНѢЖЬСКЫЙ СТРАХЪ** chrys -lab. и **НАЧЕКОША ИМЫ** (**ВСЕВОЛОДНЧЮ**) **ВЪ СВЯТѢМЬ КРЕЩЕНИИ ИОАННѢ**, **А ПО КНИЖЬСКОУ ВСЕВОЛОДЪ** per. 109. **МЖКЫ -СКЫ** ioann.

КНАЖЬНА f. principis filia **КЪН-** vost. 1. 48.

КНАЖЬСТВО n. principatus glag. mon.-serb. **БЫТИ ВЪ** - op. 1. 120. **КНѢЗЬСТВО** mon.-serb.

КНАЖЬСТОКАТИ -КОУЪ -КОУѢШИ vb. liberum esse **КНѢЗ-** gram. 267.

КНАЗЕВЪ adj. poss. principis par. mir. **-ЗОВЪ** men.-vuk.

КНАЗНАЧАЛЬНИКЪ m princeps dioptr.

КНАЗЬІ f. coll. principes chron. I. 167. 168. russ.

КНАЗЬ m. ἄρχων princeps sup. men.-vuk. šiš. 8. 32. 40. op. 2. 2. 153. ostrom. μεγιστάνων εἷς magnatum unus ostrom. φύλαρχος tribunus man. ἡγεμών dux šiš. 195. praefectus sup. δήμιος lictor sup. 71. 20: adde chrabr. 91. cyr. 18. svjat. cloz I. 89. chron. homo liber gram. 276. - **ВЕЛИЙ** sim. II. 4. - **ЛЮДИЙ** šiš. 40, **КНѢЗЬ** mon.-serb. **ВЕЛИКИ** - ok. 59. **КЪНАЗЬ** sup. ostrom. mat. 18. chron. I 144. šiš. 32. cloz I. 104. **-ЗЪ** bon. **КЪНАЗОУ** bus. 13. ztschr. 11. 173. ahd. cunic asch. cuning mhd. künic, quod descendit a goth. kuni ahd. chunni mhd. künne, qnod est gr. γένος lat. genus etc. pol. ksiądz, książę oserb. knjez dominus lit. kunigas dominus, parochus let. kungs dominus kēniuž rex magy. kenéz, kinéz, kenézség· olahus probationem faciat vel per nobiles vel per knezos Gál, Vizsgálódás etc. rum. **КНѢЗ** e russ. Pott 2. 1 362. ztschr 11. 173.

КОБЕНИНЕ n. οἰωνισμός augurium sir. 34. 5. - vost. **КОБЕНЬІЕ** antch. **КОБЕНИЕ** ant.-vost. - **СЪТВОРЬ** men-mih. 164. **КОБЕНИ(Й) ПЪТИЧЬ СМОТРИТЬ** greg.-naz. cf. **КОБЛЕНИЕ**.

КОБЛИВИНЕ n. οἰωνισμός auspicium ant.-georg. pent.mih. in marg. cf. **КОБЕНИЕ**.

КОБЪІЛА f. ἵππος equa sup men.-mih. lit kumele rum. **КОБИЛЪ** feretrum aratri **ДАБИЛЪ** equus strigosus magy. ekekabala feretrum aratri ztschr. 7. 180. beitr. 2. 160.

КОБЪІЛИНА f. caro equina per. 43.

КОБЪІЛИЦА f. θήλεια ἵππος equa 3. reg. 10. 26. mat. 48. nsl. kobilica locusta lex. habd. trub. - vmej jêdercom lex magy. kabócza cf. germ. springsel, heupferd.

КОБЪЛЪКА f. neuma sbor.-kir. 33

КОБЪІЛЬНЪ adj. θηλείας ἵππου equae man.-vost. 2. 99.

КОВЬ f. οἰωνοσκοπία augurium op. 2. 2. 53. **КОБИ** bus. 390. **ЧАРЫ ИЛИ КОВЫ** chir. - **СЕБѢ И НАРОКЬ ПЫТАХОУ** alex.-mih 13. **НАРОКЬ СВОЙ И КОВЬ ПЫТАХОУ** ibid. **КОВЬ ДЕРЖАТЬ** lavr cyr.-hier. **КОВЬ МИ НЕ ДАСТЬ СЪ ВАМИ ПОНТИ** ipat. 201. conditio **Ч'ТО ИМА ТВОЕ И Ч'ТО ТИ КОВЬ**; sup. 34. **ИМА СВОЕ И КОВЬ** sup. 112. sôdni dan če na nje kobniti crell. **КОБИ МИ НЕ БЫСТЬ** op. 2. 2. 116. **КОБИ ЗЬРИЛХОУ** ἐκληδονίζοντο hariolabantur op. 2. 2. 53. **КОБИ БѢСОВСКІИ** bus. 813. serb. kob occursus kobiti interitum praesagire; dokobiti se accidere mik. rum. **КОБЪ** omen **КОБЕСК** praesagio. P. A. Lavrovskij primam pol. substantivi kobieta significationem putat fuisse incantantricem, deinde feminam libidinosam et tandem feminam, confirmans hanc opinionem locis nestoris: **ПАЧЕ ЖЕ ЖЕНАМИ БѢСОВСКАЯ ВОЛШЕБНЫ БЫВАЮТЬ**; **МНОГО ВОЛХВОУЮТЬ ЖЕНЫ ЧАРОДѢЙСТВОМЬ** lav.-op. 88. 89.

КОБЬНИКЪ m. οἰωνοσκόπος augur ex. **КОЛЪХЪ** и **КОБНИКЪ** lavr.-op. 85. **КОБНИКЪ ХИТРЪ** vost.

КОВА conj. quando **ОДЬ КОКА** mon.-serb. 41. cf. **ПО НЕВАРЕ**.

КОВАЛЬ m. χαλκεύς faber sir. 38. 29.

КОВАЛЬНА f. ἄκμων incus men.-vuk.: male **-ЛНЫ** ibid. cf. **-НЫ**.

КОВАЛЬНИЦА f. officina fabri pat. nom.-barl. nsl. kovalnik incus meg.

КОВАЛЬНЫ f. ἄκμων incus vost. cf. **-НА**.

КОВАРЬНИКЪ m. πανοῦργος astutus men.-vuk.

КОВАРЬНЪ adj. πανοῦργος astutus prov. 13. 1. - lavr. sir. 21. 14. šiš. 111. vost. 1. 259. bus. 77. - **КЛЪЖКЪ** dioptr.

КОВАРЬСТВИЕ n. calliditas dioptr. ephr.

КОВАРЬСТВО n. πανοῦργια astutia šiš 75. nom.-mik. 48. πανούργευμα astutia sir. 1. 6. - vost. τρόπος modus hom.-mih. sup. 347. 2. thess. 2. 3. - šiš. 158.

КОВАРЬСТВОВАТИ -КОУЪ -КОУѢШИ vb. μηχανᾶσθαι machinari esth. 8. 13 - vost. ἐνεδρεύειν insidiari prov. 26. 19. – vost

КОВАРЬСТВЬНЪ adj. πανοῦργος astutus ant.

КОВАТИ КОКЖ. КОВѢШИ et **КОУЪ, КОУѢШИ** vb. cudere prol.-mih. mat. 27. **ДЬСКА КОВАНА** λαπὶς ἐλατή num. 16. 38. - pent.-mih. **КОУѢ ПЕРПЕРЫ ВЬ ТАЙНѢ** krmč.-

mih. 242. - копиѥ men.-leop. **кова** - prov. 17. 26. - vost. 1. 429. **котлы ковеши** zlatostr. -saec. xvi. **млатъ** кокома sup. **ни кн ковала се ороужиа** chrys.-lab. **кованъ бысть мечь** vost. 2. 135. τεκταίνεσθαι fabricari **ковать злыа** prov. 6. 14. - vost. **ковлиѥе** (recte **ковжиѥе**) **мъисли злы** 18. **ни коуи ѩ скои дроугъ зъла** parem. **сръдце коуи мъисли зълы** ibid. - **хоульни мъисли** sup. 292. **коуетъ** bus. 157. **коуѣть** antch. **коветь** ichn. part. **ковъ** mat. 48. **кокомъ** sup. **коуіе** krmč. - mih.: **male коуіемь** men.-mih. **ковещь** nom.-barb. scr. ku sonum edere cf. **коуѣниѥ** nsl. kovati; nakovo incus prip. 66. poln. kuć, kować lat. cudo lit. let. kau ahd. houwan ags. heavan mhd. houwen, hiuwen: ab eadem radice pendent **коузнь, къзнь**. чк-анъ ztschr. 7. 168. Pott 2. 1. 487. cf. **коути**.

ковачевъ adj. poss. fabri mon.-serb. glasn. 13. 374.

ковачевьскъ adj. τεκτονικός fabri men.-vuk.

ковачь m. χαλκεύς faber men.-vuk. leont. chrys.-lab. men -mih. alex.-mih. šiš. 172. prol.-mih. pyrg. bell.-troj. 30. mon.-serb. **сребрьнь** - krmč.-mih. 353. nsl. kovač explorator habd rum **ковачїю** magy. kovács alb. kovač.

ковачьскъ adj. fabri.

ковкалъ m. ποτήριον poculum ant. 185. **древинъ кокъкалъ** bus. 324. cf. **кавкалъ**.

коврига f. circulus chron. 1. 193. 24. russ. **коврига**.

ковръ m. tapes **коврѣхъ** sbor.-kir. 7. **коверъ** bor. 43. chron. 1. 111. 116. 157. rum. **ковор** mar. pol. kobierzec russ. **коберъ**.

ковръдание v. **къвръдание**.

ковъ m. quod cuditur **злать, сребрьнь ковь** mon.-serb. ἔνστασις seditio marc. 15. 7. cloz I. 768. ἔνεδρον insidiae act. 25. 3. -vost ἐπιβουλή insidiae šiš. 19. 37. sup. 63. mon.-serb. chrys.-lab. slov.-novg. a. πτερνισμός deceptio psal. 40 10. - pog. **къзвеличилъ есть на ме** - belg. **принѣть - отъ кѣсовь** prol.-mih. **къздвигнѣть - на цара** dioptr. - **сътворити; -ва ковати** vost. 1. 429. - **коующе** insidias struentes meth. 6. usl. kov f. soleæ ferreæ rib.

ковъчегъ m. κιβωτός arca ostrom. sup. λάρναξ arca men.-vuk. ok. 63. 64. θήκη arca sup. 177. γλωσσόκομον marsupium io. 12. 8. - mat. 35. σορός loculus **ковъчегъ** ostrom. **свѣтый** - men.-vuk. **ковъчегъ**, **ковьчегъ** sup. serb. kovčeg.

ковъчежьнъ adj. κυβωτίου arcae **ковч-рутв. сребро -но.**

ковъчежьць m. γλωσσόκομον marsupium io. 12. 6. - vost. mon.-serb. θίβη fiscella e vimine plexa exod. 2. 3. 6. - vost. men.-mih. 188. prol.-mih.

ковьникъ m. homo seditiosus.

ковьство n. insidiae **лютоѥ** - men.-mih. 293.

когда adv. πότε quando cloz I. 919. bon. ποτέ aliquando šiš. 219. ostrom. **древле** - vost. 1. 215. lit. kada Bopp 1. 120.

когъ adv. πότε quando bell.-troj. 21. **коги** nom.-barb. bulg. kogi, koga, sêkoga.

кодникелъ m. κωδίκελλος codicillus men.-mih. **кодникелло** sg. nom. krmč.-mih. 302.

кодименѣта n. pl. condimenta -**нѣта** leont. cf. **кондитъ**.

кодрантъ m. κοδράντης quadrans mat. 35. š.-gl. 50. - **есть елико дѣ̀ѣ̀ вѣлѣ** vost. 1. 71. **кондратъ** slov.-novg. a. **конадратъ** mat. 42. **кодратъ**

кодратъ m. nom. propr. quadratus sup.

кодъ v. **конъ**.

кожа f. δέρμα pellis sup. šiš. 51. 221. chrys.-lab. hebr. 11. 37. - vost. svjat. chron. - **хлр'тина** τόμος χάρτου op. 2. 2. 154. rum. **коажѣ**.

кожанъ adj. pelliceus num. 4. 14. - vost. 2. 115. op. 1. 104. **кожана риза** chrys.-lab.

кождь adj. sensus nobis ignotus **подобаѥть ногоумѣноу хитроу бытн, въстанноу на спасение, владѣ̀ѣмымь кождь** men.-leop. 168.

кожеперьнъ adj. δερμόπτερος alas membranaceas habens ex.-op. 2. 1. 17.

кожиі adj. pelliceus **кожиѥ мѣхы** prol.-mart.

кожина f vestis pellicea vost.

кожиньнъ adj. δερμάτινος coriaceus-**нъıнѣхъ котъıгъ** io.-clim. -**иень** num. 31. 20. - pent.-mih.

кожица f. pellis triod. μεμβράνα membrana šiš. 172. op. 2. 1. 165; 2. 2. 460. in libro: **кожица прѣкрацıати** dioptr. **привлачеть снѣ кожици** nom.-mik. 26.

кожичьнъ adj. αἰγείας pellis caprinae num. 31. 20. - krus.

кожиѥ n. δέρματα pelles men.-vuk. - **гла-ками одраше** prol.-mart. **облъченъ въ** - krk. - **на кнпѣ испиць** prol.-mart. **скнде пастирѣ, иже живеть къ воспорѹ, и елици рнпѣ рѣцѣ прнсѣдеть, въ кровѣхъ живоуть, отъ плъстий и кожна и таковыхъ покрываль сеѣ̀ покровь къдроузнѣьше** chrys.-lab.

кожла adj. poss. hoedi glag. ioann.

кожоухъ m. vestis pellicea sabb. 106. mon.-serb. **кожюховъ сѣнн** per. 58. 37. rum. **кожок** let. kažoks.

кожоушьница f. vestis pellicea georg.

кожьна f. vestis genus **кожина** dial.

кожьникъ m. coriarius.

кожьнъ adj. δερμάτινος pelliceus, coriaceus sup. dial. pent.-mih. dioptr. pyrg. **кожьна риза** men.-vuk. **кожьна одежда** hom.-mih. **-но одѣяние**; **кожьна хартиа** μεμβράνα membrana chrys.-lab. **книгы кожьныя** op. 2. 2. 274. - **шьвець** δερμάτων διαῤῥαφεύς pellio pyrg.

коза f. αἴξ capra sup. men.-vuk. - **трнза** svjat. lit. ožis hoedus let. kaza, aza capra azis hoedus scr. čhága ujjv. ztschr. 8. 75. curt. 1. 121.

козарннъ m. chazarus pl. n. **-ри** cyr. 21. op. 2. 2. 31. **-рине** cyr. 9. g. **-рь** cyr. 8. a. **-ры** bus. 419. l. **-рѣхъ** cyr. 28. **-рѣхъ** ex.-op. 2. 1. 10. 39. **скифиею рѣкше козары** georg.-vost. cf. **казаринъ**.

козарскъ adj. chazaricus prol.-mih. - **коиєводя** cyr. 9. **-ка рѣчь** cyr. 8.

козий adj. αἰγός, αἰγῶν caprae, caprarum αἴγειος caprinus dan. 8. 8. - vost. men.-vuk. ant. dial. hes. 16. **козиы кожл** šiš. 51. 221. hebr. 11. 37. - vost. **ходиие въ козиыхъ кожахъ** chrys.-lab. - **рогъ** capricornus š.-gl. 41.

козина f. lana caprina bulg.-lab.

козирогъ v. **козий**.

козица f. αἴξ capra cant.-cant. 4. 1. - vost. 6. 4. - proph.

козичатъ adj. αἰγῶν caprarum **колна -та** cant. 6. 4. - mat. 53.

козичина f. pellis caprina prol.-vost.

козичьнъ adj. αἴγειος caprinus pat. **-на котижица** men.-mih. 172. **-на косматица** leont. ἐξ αἰγείας e pelle caprina pent.-mih.: thema **козица**.

козма m. cosmas **слово козмы пресвитера**.

козмитъ m. κοσμίτης tota epistelii compages duc. **въ - цѣловати** pam. 198.

козмьникъ m. κοσμικός saecularis pam. 122.

козокошоута f. τραγέλαφος hircocerva io.-dam. **къз-** op. 2. 2. 317.

козорожьць m. capricornus op. 2. 2. 149.

козьлий adj. τράγων hircorum **кровь козлию** hebr. 9. 19. - vost. τραγικός tragicus **лиць козлиныхъ** krmč.-mih. 154. **козлихъ** bus. 383.

козьлина f. τὸ ἐξ αἰγείων δερμάτων res e pelle caprina facta **козл-** hes. 16. δέρμα pent.-mih. cutis caprina **козьл-** vita-theod.

козьлица f. capra **козл-** ichn.

козьличьнъ adj. αἴγειος caprinus exod. 35. 26. - kruš.

козьлиштарь m. pastor caprarum **-шарь** soborn.-vost.

козьлишть m. ἔριφος, ἐρίφιον hircus ostrom. **коза-** mat. 14. svjat. krmč.-mih. men.-leop. chrys.-lab. - **козий** men.-mih. **козлина -шоу** pent.-mih.

козьлогласити -шж -сиши vb. comissari zak.-serb.

козьлогласие n. convivium hilare.

козьлогласованиие n. κῶμος comissatio **коза-** šiš. 123. 197. 218. τραγῳδία tragoedia **козл-** op. 2. 2. 630. **къз-** bus. 382. **къзлогласованиемъ окаанти** ἐκτραγῳδεῖν tragice describere op. 2. 1. 151.

козьлогласовати -соуѣ -соуѣши vb. comissari **козл-** nom.-lab. pat.

козьлогласьникъ m. comissator **козл-** chrys.-lab.

козьлогласьнъ adj. petulans.

козьлостѣгьникъ m. τραγοσκελής capripes **козьлостѣкъникъ** svjat.-op. 2. 2. 400.

козьлъ m. τράγος hircus svjat. **κάπρος caper** antch. **козелъ** man. chron. vinculum **козълъ** sup. 111. 16.

козьль adj. poss. τράγων hircorum sup. **крѣкъ козьли** sup. **козль** pent.-mih. **козлю** šiš. **козлею** šiš. 225. **срьсти козле** krmč.-mih. τραγικός tragicus **козлиа лица** krmč.-mih. 153. **козьль рогъ** capricornus svjat.-mat. vi. **козель рогъ** svjat.-mat. 8. cf. **кожль**.

козьлѧ n. ἔριφος hoedus ostrom. **козля** men.-leop. pent.-mih.

козьмось f. κόσμος mundus **козьмоси ради, отъ козмоси** zak.-serb. **чедо. оутврьди кратию, блюсти сѧ отъ козьмоси** tim.

кокма f. vas quoddam ant.-hom. 158. ahd. chûma e chuhma, chohma et lat. cucuma wieg. 1. 648.

кокораѫ adj. crispus georg.

кокотъ m. ἀλέκτωρ, ἀλεκτρυών gallus op. 1. 72. ev.-grig.-glag. chronogr. scr. kukkuta ugr. κόκοτος faur. 445.

кокоша f. ὄρνις gallina dial. cf. **кокошь**.

кокошь f. ὄρνις gallina chronogr. mat. 42. nom.-lab. laz. clim. **кокошъ** ὄρηξ accipiter man. 64. usl. kokoš magy. kakas rum. **кокош** et alb. kokoš gallus: rad. kok, kvok glocire cf. scr. kâka cornix ujjv. et **ко коша**.

кокошька f. gallina.

кола v. **коло**.

коласлй m. χολασσεύς colossensis pl. d. коласлюмъ prol.-cip. pl. l. коласлєнхъ typ.-chil.

коласлйнскъ adj. colossensis pat.-mih. 118.

коласлнй m. χολασσεύς colossensis коласлномъ krmč.-mih. 197.

колесо m. libum, recte circus men.-mih. лцє кто рєчєть хлѣбъ, и рєчєть и оукроухъ и колачь dioptr. 402. nsl. kolač libum magy. kalács alb. kaljač rum. колак mrum. χοιλάκου ngr. χολίκιον.

колачьць m. circus, uti videtur georg.

колєдарь m. calendarium nom.-bulg. cf. коляда.

колєдьникъ m. liber ita dictus, qui inter libros ab ecclesia damnatos recensetur ex. 211.

колєнъдарикъ m. calendarium nom.-bulg.

колєсьница f. ἅρμα currus -сн- act. 8. 28. - vost. sup. ὄχημα currus -сн- men.-vuk. prol.-mart. op. 2. 2. 266. antch. mat. 50. колѣсн- mat. 18.

колєсьницєгонитєль m. ἁρματηλάτης auriga vost.

колєсьничьникъ m. auriga -сн- mat. 48. dioptr. колєсничникъ l. reg. 8. 11. - vost.

колєсьничьнъ adj. ἁμάξης currus -сн- sup. kruš. par. древєса колєсничная l. reg. 6. 14. - vost. колєсничєнъ clim.

колєсьнъ adj. rotae -нє тєчєнию pyrg. -сна ось prol.-belg.

колєшьцє n. κολλούριον panis parvus колєшца одьжди врьхоу гроба κολλούρια (κολλύρια) ἔβρεξε ἐπάνω τοῦ μνήματος vita Lucae 18 oct. pyrg.: idem habes in alio prol.; de forma dubitamus, vocabulum certo pendet a коло cf. колачь.

коли adv. πότε quando sup. 232. 293. 331. како или коли поютъ ю krmč.-mih. 202. до - ἕως πότε quousque sup. mon.-serb. по - mon.-serb. потє aliquando šiš. 101. 201. нє вѣдѣ, лцє соу были коли рызами ex.-op. 2. l. 26. шкѣ иєсть, шко ни єдинь цѣсарь сє сътворилъ би коли hom.-mih. 52. лцє и коли оутаишоу сє greg.-lab. ни прѣста -, ни съконьча сє hom.-mih. sup. къто слъниа о кръви съвѣтъ творимъ - cloz I. 237. гдє сами - кидѣше men.-mih. 304. кда - sup. или - mat. 30. лцє рєчєть - krmč.-mih. ни кыстъ - krmč.-mih. отъ - ex.-op. 2. l. 33: pronomini interrog. additum respondet lat. -cunque кто - io.-clim. chron. ки - quicunque glag.: nota quando rel. bus. 750. nsl. koli, od kôd koli колиждо ăv -cunque ostrom. єгоже - проснши оу кога š.-gl. 48. єже - рєчєть š.-gl. 88 колиждє šaf.-urspr. гдѣ колиждо bus. 173: nota колиждго (pro -ждєго) языка sbor.-kir. 40.

колика f. χαλόβη tugurium men.-vuk. sabb. 23. pat. men.-leop. колибоу потъкноути prol.-mart. колибы притъкноути pyrg. lit. kalupa nsl. koliba, goliba bulg. kolibъ serb. koliba magy. kaliba alb. koljube rum. колнкъ ztschr. 2. 50. cf. -бъ.

колибица f. χαλόβη tuguriolum men.-vuk. nom.-barb. nsl. kolibica prip.

колибъ m. tugurium подь коликомь своимь men.-mih. 162. cf. -ба.

колибьникъ m. in tugurio habitans.

коливо n. κόλυβον frumentum coctum lavr.-op. nom.-lab. nom.-mik. mon.-serb. libamen mat 48.; ber., ubi etiam колюка serb. koljivo silicernium rum. колнвъ.

колиждо adv. quoties pat. - крати ὁσάκις quoties - лцє пишєши men.-mih. 258.

колижьдо adv. pronomini иже et vocabulis inde derivatis valet lat. -cunque: иже -, иджеже -, иможе - ostrom.

количашти adv. quoties pan.

количо pron. ὅσον quantum sup. - плчє quanto magis sup. cf. количъ.

количогоубъ adj. τοσοπλάσιος quotuplex.

количождо adv. ποσάκις quoties -ждьі acad.

количократьно adv. quoties acad.

количократьнъ adj. τοσοπλάσιος quotuplex.

количошти adv. ποσάκις quoties.

количъ pron. πηλίκος, πόσος quantus l) -цѣми книгами šiš. 148. въ -цѣ кротости cloz II. 88. -цѣ мьните горыши сподобити сє моуцѣ πόσῳ χείρονος etc. šiš. 225. -кыми лѣты иєсть men.-vuk. prol.-mart. -цѣми стьпы оутєрьждєна men.-mih. -цѣхъ добрь исходатаище бываєть hom.-mih. 91. 2) -ко χλѣβъ, лѣтъ ostrom. отъ -ка образъ op. 2. 2. 371. svjat. отъ -ка словоньцьца men.-mih. до -ка дьний men.-mih. -ко сє ихъ бореть hom.-mih. съ -цѣмь лицъ, моужь krmč. -saec. xm. съ -цѣмь придостє сѣмо hom.-mih. -цѣмь длъжьнь иєсн par. -цѣмь пишѣть chrabr. 90. съ -цѣмь моужь легоша vost. l. 351. даже до -ко лѣтъ man. -коу чедь бы сътрьпѣль πόσοις ἐξήρκει men.-mih. -коу наимьникъ ostrom.: nota -ко на тѣ послоушьствоуѣть ostrom. -ко любо ὅσον ἄν quantumvis zlatostr. ἡλίκος quantus sup.: declinatio est aut subst. aut pronom. -цѣ sg. l. sup. 58. -цѣмъ 381. 427. -цѣхъ 129.

колиѣство v. **количьство**.

колимагъ v. **колимогъ**.

колимоготворьца m. σκηνοποιός tentoria conficiens zlatostr. -saec. xvi. -маг- op. 2. 2. 672.

колимогошьканьца m. σκηνοποιός tentoria conficiens op. 2. 2. 116.

колимогъ m. σκηνή tabernaculum iudic. 4. 11. – pent.-mih. kruš. iudic. 7. 13. - vost. sabb. 111. men.-mih. op. 1. 26. σκιά umbra in deserto hom.-mih. 99. -магъ tentorium op. 2. 2. 118. -лымага šaf. -mus. 1847. 43. russ. колымогъ, мага.

колитва f. mactatio greg.-naz. пьсъ на колитвѣ къ смрадѣ обыкнѣвъ pat.-bulg.: nota пьсъ влѣчеть сѧ къ колитвѣ isaak.

колитвьнъ adj. mactationis **колитвьна трапеза** io.-sin. clim.

колитєльство n. mactatio isaak. nsl. koline.

количишти adv. ποσάκις quoties pat.

количь m. sensu nobis ignoto **подобьни соуть пьсѣцѣмь страсти обыкшимь, честити количемь иже иднѣмь** etc. isaak.

количьство n. ποσότης quantitas men.-mih. svjat.-op. 2. 2. 385. greg.-naz. op. 2. 2. 81. per. ιxxxn. slov.-novg. b zak.-serb. dioptr. **количьство** dioptr. io.-sin.

количьствьнъ adj. ποσότητος quantitatis pat. ioann.

колишти adv. ποσάκις quoties sir. 20. 17. - vost. ποσαχῶς quot modis sir. 10. 34. - vost.

колиѭ f. λάκκος fovea eccles. 12. 6.

колиѣ n. πάσσαλος pali esai. 33. 20. - vost. pent.-mih. men.-leop. prol.: nota **подвигноуть сѧ колиѣ** esai. 33. 20. - vost. по **колиѭ растѣжени** prol.-mart. men.-leop. **на колиѣ посажати** bus 704.

коло -лєс et -ла n. τροχός rota esai. 28. 27. - vost. sir. 38. 32. -vost. sup. šiš. 189. sim. I. 5. 28. men.-vuk. mat. 21. 47. **на -ьиѣми** antch. **колиѣи** hon. **на колиѣи протѣзати** chrys.-lab. **на колиѣи привязаны кыти на колиѣи** τροχίζεσθαι in rotam agi sup. **къ окоимь колиѣмь** prol.-mart. βρόχος laqueus op. 2. 2. 147. **кола, колиѣа** ἅμαξα currus sup. men.-vuk. prol.-mih. pent.-mih. chron. per. vost. I. 365. plaustrum sup. **къ слѣдъ колъ идѣаше** sup. **двоа. четыри кола** vost. **пота колии** pl. g. num. 7. 3. –vost. **по водѣ возити кола, по соухоу же корабль** ichn. **на колиѣхъ везинъ** men.-leop. **колиѣа** πηδάλια gubernacula men.-vuk. **арктоурѣ си рѣча ко-**

лиѣа op. 2. I. 58. bulg. **kola pokl. I, 21.** nsl. kolo, kolesa, kola; **kolesa currus meg. kolobar** circulus, orbis bulg. **kolelo** bulg.-lab. 6. pokl. I. 44. croat. **kolesa higae verant. kolovoja auriga** ibid. nserb. koljaso scr. čar incedere curt. I. 81.

колократити -штѫ -тиши vb. circumagere.

коловрать m. rhombus, cuius ope nentur stamina, ni fallimur men.-mih. 34. **коловоротьі** vost. I. 415. nsl. kolovrat.

колоколъ v. **клаколъ**.

колокольни f. pars ecclesiae cf. **клаколъ**.

колосоусєкъ adj. κολοσσοῦ colossi -ссоусока **мѣда** op. 2. 2. 78.

колпъ m. σειρήν draco: **колпи** in margine explicat vocabulum **сирины** esai. 43. 30. - op. 2. I. 117: vocabulum dubium.

колоуна m. animal quoddam **коткоу, иежа или пьсѫ или колоуна** nom.-lab. 78.

колоуріи n. pl. κολλούρια panes parvi **соушєньі, колоурьі, питьи** op. 2. 2. 201.

колоуфонъ m. κολοφών colophon prol.-mih.

колъ m. πάσσαλος palus sir. 27. 2. - vost. iudic. 16. 14. -vost. πάλος palus **приѧзати по четыри колъі** sup. 116. χάραξ vallus op. 2. 2. 266. **на колы растажєнъ** men.-leop. **коловы растежєнь** men.-vuk. **на колъ сажаше** bus. 705. **на колъ посадити** bus. 703. vectis sup. nsl. kolosêk gehölz prakol abgenutzter stock nakoliti, nakaljati lit. kůlas.

колъкъ m. πάσσαλος palus exod. 37. 20. -vost.

колъібєль f. cunae per. xx. cf. **колѣбати**.

коль adv. πόσον quantum; ὡς quam; πῶς quomodo pat. ant. sup. - **часто**, - **велико**, - **свѣтьло** sup. - **добро**, - **свѣтло** hom.-mih. - **крать** ποσάκις quoties bon. - **кратьі** idem ostrom. τι quid ostrom.

колькратъ, колькратъі v. **коль**.

кольма adv. quantum men.-mih.

кольми adv. πόσῳ, πόσον quantum, quanto ostrom. bus. 296. – **паче** sup. ostrom. šiš. 64. 225. **кольми, колми** sup.

кольнъ adj. τροχῶν rotarum naum. 3. 2. - vost. ἁμάξης currus **колиѣа -ныи** mat. 47.

кольсоха f. χάραξ vallus ant. 95: - **подъдрѫжить кѣкь** antch. c. 69: videtur compositum esse o **колъ** et **соха** et rectius scribi **колосоха, колъсоха**.

кольце n. χριείον τῆς ἀλύσεως annulus catenae **кольце** hes. **колци, иже ношаше въ оушию** bor. 37. **золотъі кольца** bus. 619.

кольцьа m. πάσσαλος palus vost. πάλος palus men.-vuk. prol.-mart. esai. 54. 2. – mat. 48. **колци потокъіше** men.-leop. **на че-**

тыри кольце растежень prol.-mart. кольци прикиень prol.-mih. ῥάβδος virga prol.-cip. nsl. kolec.

кольчатъ adj. ἁλυσιδωτός concatenatus броны -та l. reg. 17. 5. - vost. панцырь колч- acc. 6. 35. -mat. 52. cf. кольчуга.

кольчько n. annulus колѣчко злато bus. 719.

колѣ adv. quando pat. до - quousque sup. sborn. ephr. отъ - a quo tempore chron. колѣ, колиѥ, коле mon.-serb. кле š.-gl. 99. кла mon.-serb. клоу mon.-serb. nsl. doklič, dokič, doklam donec habd. prip. 278. cf. коли.

колѣбание n. agitatio prol. κίνησις motio men.-vuk.

колѣбати -блѭ -бавши vb. σαλεύειν agitare ostrom. chrys.-lab. men.-vuk. σπαράττειν lacerare pyrg. - сѧ sup. садове колѣбаахоу сѧ sborn. croat. kolibka lectica verant. serb. kolibati, kolibka mik. koljovka živ. 184.

колѣбнти -блѭ -бнши vb. κινεῖν movere act. 17. 13. - bulg. pat. - сѧ: колѣбаще сѧ clim.

колѣно n. γόνυ genu sup. ostrom. на колѣноу падати. поклонити сѧ на колѣноу γονυπετεῖν in genua procumbere прѣклонити колѣнѣ свои sup. γενεά genus; φυλή tribus men.-mih. ostrom. - ноудоко diоptr. моушко. - mon.-serb. - лѣвино prol.-mart. степени, рекше -на krmč.-mih. 274. russ. колѣно pro старшій въ семьѣ Пѣсн. Рыбник. 1. 107. nota sg. g. колѣне š.-gl. 74. 13. lit. kelis genu kelas via: nota ags. cneov genu. genus ztschr. 3. 413. 415. beitr. 2. 178.

колѣнокланѣние n. genua flectere sabb. 22. 61. 115.

колѣнокланѣти сѧ -нѫ сѧ -нѣши сѧ vb. genua flectendo adorare men.-mih.

колѣноначатель m. φύλαρχος tribus praefectus ant.-hom. 142: male -чатитель op. 2. 2. 430.

колѣнопоклонение n. genua flectere men.-mih. chron.

колѣнопрѣклонение n. genua flectere isaak.

колѣньникъ m. φυλέτης contribulis ephr. vost. отъ своихъ колѣньникъ моучимь бываѥть ephr.-belg.

колѣньнъ adj. genus πόκλονь - dioptr. колѣньно прѣклонение leont.

колѣньце n. geniculum, articulus plantae стькль сѫщими по срѣдѣ колѣнцы ико нѣкъими съѫзы прѣпоисанъ dioptr. колѣнца op. 2. 2. 460. nsl. koléънca na žitnem stabli; koléънčiv geniculatus lex.

колѣние n. mactatio колѣн- sup. pent.-mih.

колада f. καλάνδαι calendae сиѣ глаголемыи колады krmč.-vost. колады или глаголемыѣ пастѣы bus. 382. аще кто въ .а. день иоудары на коладоу идеть, ижеже прьвоѥ поганин творѧхоу krmč.-saec. xiii. nsl. serb. koleda weihnachtslied nsl. koledovati, koledník bulg. koladъ; kolende, kolede milad. serb. kolendati mik. pol. kolęda lit. kalėdos, kalda alb. kolъndъ rum. колиндъ weihnachtslied.

коладинъ adj. calendarum сынъ колѣдинъ op. 2. 1. 61.

комара f. κάμαρα camera, fornix -ры црькѣныѣ ex.-op. 2. 1. 137. ико -рою къ камени тако створено lavr.-op. 41. пламень акы -ра сътворивъ vita-theod. nsl. komora aerarium habd. croat. serb. komora cubiculum rum. комоаръ thesaurus let. kambars ahd. chamara cf. камара.

комаръ m. κώνωψ culex chron. per. bus. 662. 917. 720. vost. 1. 172. 255. комарь nom.-bulg. комарие pl. n. -рий g. -рѣмь d. men.-vuk.

комарь v. комаръ.

комать m. κομμάτιον frustum mon.-serb. -тикъ ibid. serb. komad.

коментарий m. commentarius mat. 52.

коментѣтарисий m. κομενταρήσιος commentariensis -нът- men.-vuk. prol.-mih. -нтtribunus sup.

комидъ adj. significatio nobis ignota класи комиди men.-leop. 152. 24 aprilis vita s. Marci cf. комоудъ, коумоудъ.

комидьскъ adj. κόμητος comitis - сань prol.-cip.

комисий m. κόμης comes sup. 163.

комисъ m κόμης comes sup. prol.-mart. men.-mih. men.-leop. mon.-serb. cf. комитъ.

комитоевъ adj. poss. comitis prol.-mih prol.-mart.

комитъ m. κόμης comes sup. krmc.-mih. prol.-mih. leont. men.-vuk. prol.-vuk. men.-leop. cf. комисъ.

комитьскъ adj. κόμητος comitis pyrg. - сань men.-vuk.

комичьскъ adj. κωμικός comicus krmč.-mih. 153.

комиштъ adj. poss. comitis стольникъ комичь men.-leop. 119.

комоница f. equa georg.-vost.

комонь m. equus lavr. russ. dial. uč. -zap. v. vi.

комонъство n. qualitas equi **жалоуы - его** (коня) vost. per. 62. chron. 1. 140.

комора f. camera, aerarium mon.-serb. **-ранкъ** ibid.

коморогъ m. κεράμιον vas fictile luc. 22. 10. marc. 14. 13. - ev. saec. xi. ὑδρία hydria iudic. 7. 16, 20. - pent.-mih. kruš. **комъ-рогъ** vost. bus. 126. laguncula leont. 113. **коморзѣ** mat. 33. **комрозѣ** marc. 14. 13 - mat. 33. **комрогъ** azbuk.

коморожьнъ adj. laguncularum leont. **комр-** azbuk.

коморѣти *сѧ* **-рѣѭ** *сѧ* **-рѣѥши** *сѧ* vb. ngr. καμαρώνειν superbire op. 2. 2. 142.

комоудъ adj. significatio nobis ignota **амось ѥ҃кше -, старѣ, спрѣшлнѣѥ** prol.-mart. 142. 15 iunii s. Aimos cf. **коминдъ**.

комоунъ m. commune mon.-serb. **-нъскъ** ibid.

комъка f. communio **комька и нафора** bulg.-lab. **комка** nom.-barb. **комка ѥсть жльчь и оцѣтъ, ѥже напоиша господа** misc. 78 bulg. **komkъ**.

комъкалькица f. δισκοποτήριον calyx chronogr. **заклашѧ отроча, и излишнѥ кръвь ѥго въ комкалницѫ** krk.

комъканиѥ n. κοινωνία communio sup. sborn. μετάληψις, δῶρον, χράματα communio; θεῖα μυστήρια divina mysteria; μυστήρια mysteria sup. 314. μυσταγωγία mysteria, viaticum **комк-** sup. svjat. op. 2. 2. 198. 239. 395. ber. clim. bus. 517. lavr.-op. 12. men.-leop. **ком'к-** op. 2. 2. 37. 513. **комьк-** men.-leop. prol.-mih. men.-mih. prol.-belg. greg.-lab. **камк-** op. 2. 2. 149. - **дати, приѥти** men.-mih. **поскоупа, рѣкше комьк-** ephr.-belg. - **прѣчистыѣ таинѣ** greg.-lab. **да не исплюноуть отъ -канига** men.-mih. 252.

комъкати -каѭ -каѥши vb. κοινωνεῖν communicare zlatostr. op. 2. 2. 371. sborn. **комьк-** men.-mih. **комк-** ber. clim. ziz. lavr.-op. 12. - **кого** nom.-lab. - *сѧ* κοινωνεῖν communicare men.-mih. zak.-serb. psalt.-vuk. 49. 50. 51. nom.-lab. - **отъ атъдика** men.-mih. - **господьнѥѥ плъти и крьви** bulg. komka alb. kungoig a lat. communicare.

комъкокати -коуѭ -коукши vb. communicare **комк-** nom.-lab.

конархание v. **канонархание**.

конархати v. **канонархати**.

конатица f. κανάτα cannata mon.-serb. 315. 351. cf. **канатица**.

кондакарь m. κοντάκιον brevis hymnus **ткорьць коньдакарема** prol.-vuk. de s. Romano.

кондакокъ adj. κοντακίου brevis hymni prol.-mik.

кондакъ m. κοντάκιον brevis hymnus men.-vuk. op. 2. 2. 458. azbuk.: nota **-кие: дарь -кие(мь) приѥть** prol.-mih. **-кѣма** men.-vuk. **-ка** diopt.-leop.

кондачьскъ adj. κοντακίου brevis hymni **-н'д-** sup. 44.

кондитъ adj. conditus **вино** различно и **кондито** pat.-mih. 159. cf. **кодимѣнъта**.

кондратъ v. **кодрантъ**.

кондѣръ m. poculum **кондиръ** mon.-serb. 338. **кондирькъ** ibid. serb. kondijer, kondir cf. gr. κόνδυς, κόνδυ et lat. cantharus, **канатица**.

коникъ v. **коньникъ**.

конина f. caro equina vost. 1. 445. per. chron.

коничьскъ v. **коньничьскъ**.

конивѣ adj. poss. equi **конивѣа сила** chrys.-lab.: recte **коневъ**.

конобарь m. pincerna **тома - кнежь** š.-gl. 97. **сина -ра** ibid.

коновъ m. λέβης pelvis men.-vuk. prol. bon. slov.-novg. a. - **кыпець** prol.-mart. **конобемъ** pl. d. diopt.-leop. 295. - **би** sg. g. ibid. **конопѣ** men.-mih. vas sup. nsl. konoba cella meg. serb. idem mik.

конобьнъ adj. pelvis pat. pyrg. **-но раждение** prol.-mart. men.-vuk.

конока: отъ - unde, a quo tempore ex.-op. 2. 1. 26. 33: rad. **къ**, additis **но** et **ка**.

кононовьць m. cononis assecla - **отъ конона ѥ҃кокого** krmč.-mih. 385. 387.

конопля f. cannabis **-пле** sbor.-kir. 56. **-пли** per. 43: sg. n. forma dubia; lit. kanapê let. kanjepes nsl. konoplje; konop restis; rudens habd. konopljika hanfstengel novice 1851. 90. serb. konoplje; konop, kanap funiculus cannabinus russ. **конопель** pol. konop' gr. κάνναβος lat. cannabis alb. kanъp ahd. hanaf and. hanpr rum. **кънепэ** mrum. κάνεπα scr. cana ztschr. 1. 333. curt. 1. 33.

коноплинъ adj. cannabinus - **портъ** bus. 649.

конопьць m. funiculus glag. cf. ahd. lînâ mhd. line nhd. leine.

константиновъ adj. poss. constantini - **градъ** sabb. 130. 170. 198.

константиноградьскъ adj. constantinopolitanus **-наг-** mat. 11.

константинополь m. constantinopolis mir.

константинъ m. constantinus **-нът-** svjat. **коньстатинъ** sup. 140. 157. **коньстантинъ** cyr. 18. meth. 3. 4.

константинь adj. poss. constantini sup.

typ.-chil. - **градъ** sabb. 60. 130. 195. **-ныи градъ** clim. sabb. 131. **-стантинѣ градъ** cloz II. 24. **-стынтиную градоу** vita-theod. **-стантинии градѣ** sabb. 188: male **-статина града** prol.-mih. **-стантина града** sabb. 141. 199. pam. **конѣстантина града** greg.-lab. **-нѣ градѣ** sabb. 132. 200. adde **конѣс-** sup. **конѣстатнии** sup.

конѣдратъ m. quadratus prol.-mih. chron. 172. 8; 191. 35.

конѣдратъ v. **кодрантъ**.

конѣстантинъ v. **константинъ**.

конѣхила f. κογχύλη concha **конѣх-** per. xxv. **конѣхала** azbuk.

конь 1) initium: habes sg. gen.: **исконi** assem. mat. 42. hom.-mih. chron. izconi fris. ἔκπαλαι ab antiquo šiš. 201. **отъ искони** alex.-mih. 48. **отъ кони** sim. I. 30. **отъ кона** chrabr. 90. do coni fris. 2) apud **кѣхоу конь свитаго марька** men.-mih. 348. **конь тога кнеза** mon.-serb. 46. 83. 125. **постави кожоу конь главе** misc.-serb. **кодь** idem alex.-mih. 185. mon.-serb. 186. 3) post **конь не живота** mon.-serb. 210. **на-прѣминоуть** 342: nota **конъ**, quod testimonium significare videtur: **дадоше конъ добръ** gram. 95. 110. 112. 118. 162. **конь** iuxta dam.-apost. mon.-serb. 46. 83. 125 etc. cf. ngr. κοντά nsl. na pokon prip. 104. dokonati trub. konica spitze oberkr. croat. kon apud luč. serb. nakon post mik. nakom id. najpokonji mik. russ. dial. **споконь** aὐ initio **копать** ngr. ἀπὸ κοντά de près cf. **коньць, чѧти**.

конь m. ἵππος equus sup. **конихъ** sup.: male **на конѣхъ** mat. 52. **дикiе кони** bus. 518 **до - и скота** chron. cf. mon.-serb. 53, ubi crimen aliquod, et 62, ubi tributi genus significat. cf. ahd. hengist mhd. ags. hengest wieg. I. 497.

конь f. imago, ni fallimur **имѣашетъ сѧ ѥи конь вѣсовьскаꙗ въ образи человѣчи** bus. 732. cf. **икона**.

коньникъ m. ἱππεύς eques act. 23. 23. - vost. gen. 49. 18. - vost. iob I. 17. -mat. 56. mat. 50. chron. **конникъ** pent.-mih. nsl. konjanik habd. konjik lex.

коньничьскъ adj. ἱππέων equitum **войски -ничьскѣ** alex.-mih. **конни- множество** ἐφ' ἵπποις πλῆθος esai. 31. 1. -vost. **коничьска войска** alex.-mih.

коньнъ v. **междеконьнъ**.

коньнъ adj. equi sup. **всадника коньныа два** ἀναβάτας ἱππεῖς esai. 21. 7. - vost. **коньно оурыстанiе** bus. 391.

коньскъ adj. ἵππων equorum sup. **-ка кожа** mon.-lab. **-ка тѣрость** chron. **-ньска сила** bon. **-ка ѧрѧжда** ok. 26.

конѧство n. equi mat. 48. am. 4. 10. - **proph.**

коньць m. τέλος finis ostrom. τὸ ἄκρον finis ostrom. **-пѣрас** finis sup. πόλος polus op. 2. 2. 82. **тѣкмь коньцемь ста** vita-theod. **коньцемь земли** mon.-serb. in urbe per. 105. 26. **чьтырѣ -ци крьстоу** op. 2. 2. 301. **до коньца** τελείως perfecte sup. men.-vuk. sim. I. 17. vost. I. 210. **εἰς τέλος** ad finem sup. omnino sup. - **късходъ** per. 58. 39. **коньць** tandem: **раннiми, коньць оубиваѥми** chrys.-lab. **коньць** sup. nsl. konče, konči saltem.

коньчавати -чѧѫ -чаѥши vb τελεῖν finire sup. šiš. 50. antch. greg.-naz. ἀναπληροῦν implere **дльгъ** - hom.-mih. - **сѧ** vita-theod svjat. πληροῦσθαι impleri sup.: nota **коньчѧвати** greg.-naz.

коньчанiе n. τελείωσις consummatio men - vuk. συντέλεια idem ostrom.

коньчати -чаѭ -чаѥши vb. τελειοῦν finire ostrom. πληρεῖν implere ostrom. chron. - **сѧ** sborn. πληροῦσθαι impleri sup. deficere sup. 133. 16.

конечина f. τέλος finis sup. ostrom. cloz I. 659. rum **кончинiск** finio.

коньчаникъ m. κωδίκελλος codicillus prol.-mart. **конечникъ по всюдоу сѣлоуць** men.-leop.

коньчанъ adj. finis **-ноѥ нсидорово** svjat. ἀπροβούτίας praeputii pent.-mih.

коньчанъ adj. τελευταῖος finalis krmč.-mih.

коньчанѣ adv. τελείως tandem op. 2. 2. 264.

коньчанѣѥ adv. τέλος, τελευταῖον ad extremum. tandem sup. antch. **конечн-** man.

коньштица f. cursus equorum **конiрица** georg -vost.: thema **коньскъ**

конюхъ m. equiso georg. mon.-serb. bus. 653. chron. **консухъ** alex.-mih. 53. serb. konjuhar, konjuk mik.

конюшьскъ adj. equisonis georg.

конѣводьць m. equos ducens prol.-vuk. **конѣв-** prol.-mih. 114.

конѣвъ adj. poss. equorum **конѣюе стадо** hes. **рогомъ конѣюмъ** bus. 722. cf. **конiевъ**.

конѣгоннѣтель m. equorum agitator acad.

конѣкрѣмьць m. equos ălens **конек-** per. 2.

конѣпитатель m. equos alens chrys.-lab.

конѣристалiште n. hippodromus acad.

конѣристанiе n. equorum cursus chrys.-lab.

конѣтѣчiе n. ἱππόδρομος hippodromus op. I. 12.

конѣтѣчьскъ adj. ἱπποδρόμου hippodromi pent.-mih.

конѣчловѣкъ m. ἱπποκένταυρος hippocentaurus конеч- io.-dam.

конѣздьць m. eques конѣздци man. 126.

копание n. fodere vita-theod. - златоѥ рѹды krmč.-mih. 241.

копань f. mensura quaedam -нѣ pl. a. vost. 1. 347. nsl. kopanja trog dain. 51: vost. копань sg. nom. esse statuit.

копати -плѫ -плюѥшь vb. σκάπτειν fodere luc. 16. 3. - vost. δρύττειν fodere op. 2. 2. 127. krmč.-mih. lavr.-op. 82. ant. dial. sup. копаѣмъ bus. 761. копаѩ antch. копаѭштѣ bus. 263. кодоваждоу - alex.-mih. 76. - рокь, землоу, виноградь men.-mih. ногама землю - vost. 1 260. alex.-mih. 199. - печероу chron. - землю chrys.-lab. διορύττειν effodere men.-vuk. σκάλλειν fodere, sarrire op. 2. 1. 100. remigare оутишившоу сѣ мороу вѣлми начѣше копати и пѣти izvĕst. 6. 384. cf. cyr. 5. 9. nsl. kopati; kópanci ćmerlji, ki imajo v tleh gnězdo; kopiti castrare meg. pol. kopiec pruss. en-kop-ts lit. kapas let. kaps, kapât magy. kapa ligo kapál fodere gr. κόπ-τω. σκάπ-τω cf. ahd. hepa mhd. hepe ztschr. 1. 139; 4. 13. 365. beitr. 2. 205. 206. Pott 2. 1. 279. 280. 646. curt. 1. 136. of. 122. mey. 1. 363. 367. cf. скопити, копиѥ.

копато n. ungula 2. macc. 3. 25. - mat. 52. cf. копѣто.

копачь m. ἀμπελουργός vinitor luc. 13. 7. -ev. saec. xii. mat. 33. 42. op. 1. 90. nsl. kopač.

копличишть m. nothus -чиѥ slov.-novg. b. azbuk.

копличь m nothus измлиль ѥсть копель мирадмовь misc. 71. -лы azbuk. cf. копилъ

копиѩникъ m. hastatus sup. 341. копиѩникъ psalt.-theod. vost. 1. 334 cf. копьникъ.

копиѩнъ adj. δορατος hastae 2 reg 23. 7. – vost. man. λόγχης lanceae dial.

копиѩе n. βολίς iaculum 1. reg. 14. 14. – vost. zak.-serb.

копилъ m. nothus гиѣдеоновь копилъ сынь chrys.-lab. ιερѣτιщи или копилн zak.-serb. bulg. kopele croat. kopilo verant. serb. kopile nothus ngr. κοπέλι iuvenis cf. копелъ.

копноносьць m. λογχοφόρος lanceatus dial.

копити -плѫ -пиши vb. ὀνυχίζειν ungulam dividere копыто копитъ lev. 11. 26. - pent.-mih.: recte копѣтити.

копиштѣ n. δόρυ hasta ex. носимь вѣ̀ѧше колимогь на четырѣхь копиѥхь надь вельблоуды men.-mih. 162. croat. kopišće pertica verant.

копиникъ m. ὁπλίτης armatus hom.-mih. 49. λογχίτης hastatus копиникъ man. 63. nsl. kopjanik habd.

копиѥ n. δόρυ hasta hom.-mih. λόγχη lancea sup. ostrom. ἐγχεία hasta; ῥομφαία gladius sup. самокованыѩ копиа bus. 916. usl. kopje lex. habd. meg. kopjaš magy. kopja nserb. kopjo lit. kopija rum. копіе cf. magy kappany.

копиѥгранище n. ludus hastarum копиѥграни op. 2. 1. 120. .

копиѥносьць m. hastatus chrys.-lab. копиоп- ibid.

копижти -иж -иши vb. δρύττειν fodere sabb. 59: nota копоноукъ δρύξας e cod. saec. xvi. apud vost.

копожти v. копижти.

копороуды f. χερκίς radius textorius op. 2. . 2. 80. prol.-vost acad.

копосаниѥ n. profluvium genitale, uti videtur ис имъ коудоу копосанны изльыти svjat.

копосъ m. profluvium genitale, uti videtur e cod. saec. xvi. – vost.

копошати сѧ -шѫ сѧ -шюѥши сѧ vb. se scabere ber.

коприва f. urtica prol.-mih. 157. prol.-vuk. nsl. kopriva, kropiva

копривие n. coll. κνίδαι urticae dial.

коприна f. sericum вѣлна и - chrys.-lab. bulg. koprina seta serb. koprena panni genus cf. rum. копринъ narcissus.

копринынъ adj. sericeus gram. 5. cf. кропиѩнъ per. 9. 18.

коприъ m. ἄνηθον anethum матоу, - и кюминъ matth. 23. 23. - ev. saec. xiii. nsl. koper lex. bel. habd. kopre meg. lex. cf. kopěti: sěno se kopi, bulg. коръ pokl. 1. 68. russ. кропъ, укропъ klruss. ukrop, okrop oserb. koprik lit. kvip: kvapas halitus, oder cf. krapas let. kûpêt fumare kvêpes vapor gr. κσκ-νός lat. vap-or alb. kopъr magy. kapor cf nemn. 1. 302. curt. 1. 111.

копътьнъ adj. αἰθάλης fuliginis, favillae копотна пища καμινία αἰθάλη op. 2. 2. 96. russ. копоть, коптѣть nserb. kopš fuligo cf. gr. καπνός.

копысати -сѫ -сѣши vb. ἀνορύττειν effodere iob 39. 21. - proph. mat 54. ber. копытити -штѫ -тиши vb. на двоѥ - διχηλεῖν ungulam habere bisulcam deuter. 14. 6. - vost. cf. копити.

копыто n. ὁπλή ungula ioann. deuter. 14.

7. rum. копитъ magy. kapta Pott 2. 1. 281. ahd. huof and. hôfr cf. копато.

копытьце n. calceamenti genus - плетоуще . vita-theod. 9. **копытца и калиги** prol.-saec. XIV.

копькъта m. κρεάγρα fuscina -к'ти pl. a. op. 2. 2. 116: vocabulum dubium.

копьникъ m. ἀκοντιστής iaculator l. reg 31. 3. - kruš. cf. **копийникъ**.

копьно n. terra класъ **ыкоже** къ **копѣ** къ **оутроѣ** понесшна andr.-cret.-ber. nsl. kopno terra continens prip. 176. terra exsiccata habd. gora je prekopna; kopnôti liquefieri serb. kopno.

кора f. φλοιός cortex sup. 13. 11. χλωράν res viridis gen. 30. 37. adde per. 112. bus. 661. **коры финикове** prol.-mih. **гладки коры** esai. 11. 4. - vost. 2. 66. mensura **quaedam azbuk.** cf. **корыць**. nsl. kora habd. bulg. korъ pokl. 1. 63. serb. kora mik. lit. karna and. skurn ngr. κόρα deh. alb. kore mscr.: rad. kr secare scr. kṛ gr. κερ (κείρω) κορμός ahd. skēr orient 1. 521. Pott 2. 1. 274. 647. curt. 1. 53. mey. 1. 416. cf. **корь, скора**.

корабица m. πλοῖον, πλοιάριον navicula ostrom. leont. cf. **-ьлица**.

корабленца m. σκάφη cymba šiš. 43. men.-mih. sabb. 31. cf. **-ьница**.

корабль m. πλοῖον, πλοιάριον navis sup. ostrom. bell.-troj. 11. chron. per. **корабь** sup. bell.-troj. 11 man. georg. greg.-lab. **-бьи** sg. g. sup. **-бью** d. sup. **-бьемъ** i. sup. **-би** l. sup. **дба -ѣа** leont. **-ѣихъ** bon. - **ѣ** iac. 3. 4. - op. 2. 1. 161. lit. karoblis, karablus croat. korablja pjesn. 2. 3. luč. serb. idem mik. korab ngr. καράβι vent. cf. κάραβος mlat. carabus it. caravella sp. carabela Diez 1. 58. alb. karaf rum **корабіе** ztschr. 3. 46; 4. 23.

корабльникъ m. ναύτης nauta šiš. 43. πλωτήρ nauta hom.-mih. ναύκληρος nauclerus **корабли-** prol.-lab. leont. pat. nauta sup. 90. adde sabb 183. 185 men -**лѣор корабленъ**- op. 2. 2. 84.

корабльнъ adj. πλοίου navis; πλοίων navium - **господнѣ** hom.-mih. **корабьнъ** svjat. pent.-mih.

корабльскъ adj. navis -**ска доброта** esai. 2. 16. - vost. 2. 38. mat. 49.

корабльць m. πλοῖον navis krmč.-mih. men.-leop. -**лець** bor. 12. -**ьци** men.-mih. pat. **въ -ьци крьмѣ иего плаваашѧ** leont. cf. -**лиць**.

корабльчий -**чиꙗ** m. ναυπηγός navium fabricator cyr.-hier. op. 2. 2. 53. ναύτης nauta -**ьчий** sup. 298.

кораблевдръжа f. piscis genus **кто рыбоу малоую кораблѣдержю сътворыть, тѣкоущимъ кораблемъ оудержитель**; bus. 918.

кораблоплованъ adj. navigans man. 69.

кораль v. **корабль**.

корабльникъ v. **корабльникъ**.

корабльничьскъ adj. nautae -**ки**- clim.

корабльнъ v. **корабльнъ**.

корабьць v. **корабльць**.

корабьчий v. **корабльчий**.

коракъ m. urbs asiae **градъ** - sabb. 190.

коралы f. coralium -**лы** pl. g. mon.-serb. 406. cf. serb. kraljieš rosarium.

коргъ m. prora, uti videtur **ста на предьнемъ коргоу корабли** e cod. anni 1419. - vost.: rectius fortasse **кръгъ**, nisi error latet.

коргъчий -**чиꙗ** m. pastor **коргчий дѣломъ, отъ тоѣ хытрости жикотъ приобрѣтаѥ, тажѥ нѣкогда оубоскотъ пасоущоу ѥмоу и сѣдѧ со осматы оу кладезы** vost.: recte fortasse **кръдъчий** cf. serb. krd grex krdar subulcus.

коренити -**ню** -**нишн** vb. fascinare šaf.-starož.: vocabulum dubium.

корениться adj. magicus op. 2. 1. 195.

кореницѧ m. μάγος magus šiš. 29. apost.-ochrid.-grig. krmč.-saec. XIII. op. 1. 310. **корѣн**- hom.-mih.

кореницьчьскъ adj. μαγικός magicus **знамениихъ -кыхъ** ephr.-vost.

коренье n. radices sup. chrys.-lab. ῥίζα radix rom. 11. 18. - vost. μαγεῖαι magiae - **творыше** μαγεῶν magicas artes exercens op. 1. 309. θεμέλιον fundamentum zlatostr. **корѣнье** šiš. 15.

кореновлти -**ноую** -**ноуѥши** vb. ῥιζοῦν radicibus firmare ephes. 3. 17. šiš. 127. ῥιζοῦσθαι radices agere ant.

кореносѣкатель m. radices exscindens acad.

кореносѣчьнъ adj. pertinens ad rizotomiam acad.

кореносѣчьць m. radices exscindens acad

корень- v. **корнъ**-.

корень m. radix sup. φάρμακον medicina op. 2. 2. 262. cf. **корѧ**.

корнитьскъ adj. corinthius prol.-mih. 218.

корнѣтний m. coryntius **корнѣдний** isaak.

коринтиомь d. hom.-mih. **корнѣдиомь** cyr. 21. **корнѣтомь** dioptr.-lab.

корнѣтѣнинъ m. corinthius -**нд**- chrys.-lab. -**нѣдѣнь** šiš. 250. -**нѣдѣиѣхъ** sup. -**онтѣиомь** dioptr.-lab.

користивъ adj. spoliorum amans -**ви**-**ити господи** men.-mih. 388.

користь f. σκύλα spolia svjat. bon. tur.

sbor.-kir. 66. men.-mih. 190. bus. 496. sabb. 31. mon.-serb. - разграблиꙗ sabb. 27. lucrum glag. корысть σκῦλα spolia hom.-mih. krmč.-mih. 325. esai. 8. 4.. - bulg. ber. iez. 29. 19. - vost. 2. 174. - плѣнѥнам leont. 146. κέρδος lucrum да - обыкнемъ ἵνα τὸ κέρδος τρυγήσωμεν hom.-mih. 100. плѣнь же и - dioptr.-lab. 45. nsl. korist lucrum, utilitas habd. russ. корысть.

користьнъ adj. utilis mon.-serb.

коритн -рѣж -рѣши vb. ὑβρίζειν contumeliose tractare sup. luc. 11. 45. - ev. saec. xii svjat.-mat. 8. antch. bus. 37. - кого vita-theod. - сѧ prol.-vost. ἐμπαίζειν illudere 1. reg. 31. 4. - vost. serb. koriti mik. oserb. korić alb. koriti pudore afficio cf. nsl. okoren pertinax spang. neokoren idem hung. tvrdokoren idem habd.

корифи f. κορυφή vertex - иже есть кръхъ ex.-op. 2. 1. 17.

корица f. puella azbuk. e gr. κόρη.

корица f. pl. κίνναμον cinnamum pent.-mih. корица ber. cf. nsl. korica brodrinde et korice vagina prip. 28. serb. korice od noža, kujige mik. et nsl. črne.

корпорь m. corporis custos, ui fallimur - приѕва корпоре misc.-serb.

корсоунъ m. χερσών cherson prol.-mih. -нь chron. men.-leop. **корьс-** prol.-vuk.

корсоуньць m. chersonensis per. 15.

корсоуньскъ adj. chersonensis chron.

корсоуньнинъ m. chersonensis chron.

короуна f. corona domet. misc.-serb. ber. azbuk. mon.-serb.: adde **короуница** mon.-serb. cf. **кроуна**.

коръ m. πονηρόν ῥῆμα contumelia krmč.

коръда f. gladius **кор'да** op. 2. 2. 317. **кордꙗ** io.-dam. nsl. korda framea habd. kordec sica habd. kordavec ali spravljavec crell. 56. b. kordel scherge croat. korda gladiator verant. serb. korda, ćorda pol. kord alb. kordъ gladius magy. kard mrum. κοάρντα.

коръкодилокъ adj. poss. crocrodili χλκιαμοῦ **корькодилькемь** alex.-mih. 40. -дьлинѣ ibid. 54.

коръкодилъ m. crocodilus **корьк-** pent.-mih. men.-mih. **корк-** men.-leop. chronogr. bus. 918. **милокъ корк-** chrys.-lab. prol.-mart.

коръниланиѥ m. κορνήλιος cornelius **коръниѣ** šiš. 22. **-ла** šiš. 22.

коръсть v. користь.

коръто n. ληνός canalis, alveus pent.-mih. δεξαμενή cisterna pent.-mih. š.-gl. 64. pat. concha mat. 52. **оутробно** - hom.-mih. nsl. korito, koritce; koritnica deckel des troges alb. koritъ ztschr. 6. 105.

коръытьце n. cisterna pat. 257

корь f. cortex. dan.-heg. cf. **кора**.

корька f. ἥττα clades men.-vuk.

корьць m. vas quoddam men.-leop. **корець** vost. 1. 388. nsl. korec modius hung. baustrum; rimmziegel vip. korec mrzle vode trub: oserb. nserb. korc cf. **кора**.

корѣлъкъ m. persona, larva **ꙗкожѥ кто сходникь, ѥгда хощеть сходити отьчьство тоужде или градь иный и корѣлькь възти, да не познань коудеть** belg. 95. cf. **коурнаъ. коурѣлъкъ**.

корѣ m. gen. **-рене** ῥίζα radix deuter. 29. 18. - vost. rom. 11. 18. - vost. essi 11. 10. - vost. psalt.-theod. malach. 4. 1. - vost. op. 2. 2. 24. 115. **коре** op. 2. 1. 15. **кореньмі прокажь** men.-mih. 164. **корене** ostrom. **корѣне** mat. 18: nota **како ли възлажю всеславное коре** vost., ubi, ni fallimur, male generis neutr. est ztschr. 5. 355.

коса f. falx dioptr. mir. nsl. kosa, kositi; kosišče sensenstiel senokoša habd. cf. kosorẽp cauda privatus bulg. kosi, kositьr pokl. 1. 60. lit. kasti rum. **колсъ, косиск** magy. kasza alb. kosis ngr. κόσα, κοσιάρα, κοσίζω vent.

коса f. coma nom.-barb. misc. mir. bulg. kosъ serb. kosica; kosast mik. oserb. kosy coma berenices lit. kasa alb. kosъ rum. **косицъ** cf. haar et lat. caes-aries ser. kêça: in vocabulis lat. et scr. vocalis non quadrat, in germ. r dubium movet.

косвенъ adj. obliquus ber. serb. koso oblique russ. косый oserb. na kosu oblique kosydło laqueus: **косомь** sg. i. mon.-serb. 71. cf. cum serb. kosa montis genus.

косиниѥ n. ἁφή tactus ant. antch. ant.-vost.

коситеръ m. stannum leont. men.-mih. 193. ber. nsl. croat. serb. kositer cf. pol. kositarz rum. **коситорїо** gr. κασσίτερος cf. **каситеръ**.

косматица f. indumentum quoddam **козична** - leont.

косматъ adj. θασύς hirsutus gen. 25. 25; 27. 23. - vost. dioptr.-lab. alex.-mih. 103. κωμικός comicus **лице -то** krmč.-mih. 154 bus. 383.

косматѣти -тѣкъ -тѣкѣши vb. hirsutum fieri prol. ἀνθεῖν τρίχας comam alere men.-vuk.

космачь m. nom. propr. op. 2. 1. 61.

космие n. τρίχες capilli men.-vuk.

космъ m. θρίξ capillus 2. reg. 14. 11. -

kruš. vost. krk. **имѣше ризоу космѧтоу и при коемьже** космѣ **кисыца тыкница** prol.-vost. - **кальнь** men.-mih. bulg.-lab. pl. κόμη coma men.-vuk. alex.-mih. 80. 132. nsl. kosem floccus kosmic (-mec) lex. kosmula (-lja) bulg. kosъm; kosmam fondeo oserb. kosm cf. **коса.**

космьникъ m. laicus -**смн-** ber.

косненїе n. tactus anteh.

косновенїе n. προσβολή admotio sup. 69: recte tactus

коснѫти -нѫ -нѣши vb. ἅπτεσθαι tangere ostrom. **коснoу и къ очи** mat. 36. **да и коснѣть** mat. 16. **аще нѫ коє слово коснѣть** greg -naz. - **горы** vost. 1. 132 **косни въ всѣ; самого не коснн** iob 1. 11. 12. - vost. - **сѧ** idem sup. - **стадѣ** belg. - **подолъцѣ** mat. 42. - **оклацѣхѫ** proph. - **очесоу** ostrom. mat. 36. **да се би нємь коснoула** men.-mih.

коснѫтиє n. tactus.

косово n. campus merularum steph.

косорь m. δρεπάνη falx op. 2. 2. 115: adde **наостри сн косорь (косръ) алчькою** izmar. serb. kosor runcina mik. rum. **косор** cf. nsl. kosêr marra lex. falx vinacea habd. bulg. koser pokl. 1. 54 73. serb. kosijer; kosirić mik.

коста m. κώνστας constans pyrg. krnč.-mih. **костаньда** sg. nom. et gen. men.-vuk.

костадинь adj. poss. constantini -**нѣ** (recte -**ни**) **градѣ** men.-mih. **костандинь** izvêst. 6. 383.

костантинокъ adj. poss. constantini -**нтман. -ньт- градь** men.-mih.

костантинъ m. constantinus -**нт-** chrabr. 91. sup. -**ньт-** sup. -**стеньт- -стѣньт-** prol.-mih.

костантинь adj. poss. constantini nom.-bulg. **костаньт-** sup. -**нтинь** sup. - **градь** sabb. 103. -**нтины града** krnč.-mih. hom.-mih. prol.-mih. -**нтина новаго рима** krnč.-mih. -**нтина града** šiš. xx. krnč.-mih. hom.-mih. -**ньтиню градоу** prol.-mih. -**ньтини градѣ** prol.-mih. krnč.-mih. -**ньтинѣ градѣ** prol.-mih. sim. I. 21. krnč.-mih. **костиньтинь градь** prol.-mih. **костатинь** sup.

костань m. castanea sg. g. -**на** š.-gl. 16. **костѣнь** pat. 20. nsl. croat. kostanj bulg. kosten, kestan pokl. 1. 62. serb. kostanj, kesten pol. kasztan ahd. kestina nhd. kastâne, kestene bret. kinstinen gr. κάστανον lat. castanea: ab urbe κάστανα in Ponto cf. **каѣтанъ.**

костель m. πύργος turris gen. 35. 16. - vost. vost. 2. 137. **костелъ** gen. 35. 16. - šaf.-ursp. **косѣтѣль** gen. **костѣлъ** gen. 35. 16. - pent.-mih. mon.-serb. serb. kaštio čech. kostel pol. kościol, kasztel magy. nom. loci keszthely ngr καστέλι lat. castellum cf **кастель, костель.**

костель m. καστέλλιον castellum malal.-vost. **косттѣль** ibid.

костенът- v. **костанът-.**

костогрызць m ossa rodens georg.

костоломьнъ adj. ossa frangens acad.

костырьство n. κυβεία alea op. 2. 2. 12.

кость f. ὀστοῦν os sup. ostrom. **прнсмы костьми чловѣчьмн творнть** greg.-naz. - bibl. listy στέμφυλον vinacea num 6. 4. - vost. ser asthi zend açti ztschr. 3. 325 Grimm, wörterb. 1. 1381. curt. 1. 177.

костька f. στέμφυλον vinacea num. 6. 4 - vost. **коска** pro **голень** azbuk. nsl. kocka alea croat. kostka verant. koekaš habd. magy. koczka ztschr. 8. 372.

костьлнкъ adj. ὀστώδης osseus hes.

костьнъ adj. ossium **костьная сила** io.-clim.

костѣнъ adj. osseus **костѣнъ** vost. 1. 250. meth. 6. bus 721. ἐλεφάντινος eburneus **на одрѣхъ костѣнѣхъ** op. 2. 2. 8 **костѣнь** nom.-barb.

костѣнь v. **костань.**

костантиноковить m. constantini filius -**вичь** mat. 24.

костантиноков adj. poss. constantini mat. 24.

костантиноградъ m. constantinopolis per. 30.

костантинополь m. constantinopolis bus. 380.

костантинъ m. constantinus chron.

костантинь adj. poss. constantini -**ни градѣ** vita-theod. -**на града; -нѣ градѣ** bus. 381. chron.

косъ m. ψίττακος psittacus io.-dam.: recte merula.

косъ m. quid sit, nescimus **показа емоу много множьство на колѣни люди и на костѣхъ** bus. 704.

котарт m. fines mon.-serb. serb. kotar.

котва f. ancora ber. nsl. kotva hung. pol kotew, kotwica: vere est felis cf. nsl. mačka felis, ancora: nota lat. catus, catta ahd. chazzâ, cazzâ mhd. nhd. katze pol. kot wack. 12.

котвица f. ancora ber. pol. oserb. kotwica.

котвод'ѣлн m. ancorarum fabricator.

котвьнъ adj. ancorae.

котель m. felis **пьсомъ и -лнмь** vost. 1. 346. 359. **пьсы и -лн** 359: rectius fortasse -**лн** cf. **котва.**

котера f. μάχη pugna mat. 21. vita-theod. ὕβρις contumelia io.-clim. cf. **котора**.

котерати -рaѭ -рaкшн vb. διακάζειν, καταδικάζειν coarguere io.-clim. cloz l. 682. - **сѧ** διαθλίβειν ἀλλήλους se invicem premere zlatostr. cf. **которати**.

котерꙑй adj. τίς quis sborn. greg.-naz. op. 2. 1. 135. vost. 1. 218. mat. 12. ѕ.-gl. 77. glag. - **любо** quilibet glag. nsl. koteri habd. hung. cf. **которꙑй**.

котиганꙑ m. ῥάμνος spina alba iudic. 9. 14. - pent.-mih. kruš op. 1. 26. -**ню** vost **-нъ** iudic. 9. 14. 15. - vost. **котыганъ** iudic. 9. 15. - vost.

котора f μάχη pugna sup. hom.-mih. op. 2. 2. 303. par. svjat.-mat. 8. ziz. bus. 503. διχοστασία dissensio ant. antch. rixa leont. **къ соуѣдомь -ры** krmč.-mih. russ. dial. котора cf. **котера**.

которати сѧ -рaѭ сѧ -рaкшн сѧ vb. μάχεσθαι pugnare sup. pent.-mih. mat 21. krmč.-mih. men.-mih. ὀργίζεσθαι irasci pent.-mih. sine **сѧ** krmč. pat.: nota **-роу сѧ** ber. cf. **котерати**.

которивъ adj. rixosus pat. **-воуѣ** sg. i. f. svjat.-mat. 8. ἐπίμαχος controversus greg.-naz.

которичь m. homo rixosus sup. 33. svjat.-mat. 7.

которꙑй adj. 1) τίς quis sup. ostrom. 2) aliquis **нн за нны нн за -рыже обычай** krmč.-mih **дше -ры презвитерь** krmč.-mih. **-ждо** chrys.-lab. - **любо** chron.: nota vost. **которꙑа** 2. tim. 2. 17. male vertere, est enim **акы которꙑи жиръ обращеть** si quos etc. lit. let. katras cf. **котерꙑй**.

которꙑливъ adj. μάχιμος pugnax greg.-naz. vost. 1. 425.

которꙑникъ m. ἀνυπόταχτος inobediens ephr.-vost. sup.

которꙑнъ adj. μαχόμενος pugnans sup. op. 2. 2. 268.

котоуга f. χιτών tunica ephr.-vost. cf. **котыга**.

котоурь m. animal quoddam **вндѣ ѥвка звѣра келика, именемь котоурѣ** misc. 35. cf. **котва, котель**.

котъка f. felis zak.-serb. **котка** nom.-lab. 18. georg.-vost. nom.-mik. - **желѣзьна** men.-mih. **кодка** ichn. **влахъ котка ѥсть** misc. ἄγκυρα ancora **котъка** sup. act. 27. 29. - vost. **котка** cyr.-hier. bulg. kotak rum. **коток** lit. katê let. katins ahd. chazzâ and. köttr cf. nsl. kotiti gignere et **котва**.

котыга f. χιτών tunica sup. 139. svjat.-op. 2. 2. 395. op. 2. 2. 53. 149. io.-clim. ἱμάτιον vestis sup. op. 2. 2. 116. 287. 672. mat. 42. matth. 23. 5. - ev. saec. xi. **хлобьтоу мою мѧташе ждрѣкнѥ** hom.-mih. 152: adde io.-clim. azbuk. bus. 141. ἱμάτιον vestis (aestiva) io.-clim. **годовабьна** - esophorium leont. **проста** - frag.-serb. κεντώνιον vestis e centonibus confecta vost. croat. kotižar pellio verant. cf. **котоуга** et rum. **котигъ** cisium ahd. chozza nhd. kutte lat. cutis, cotta Diez, wörterb. 115. wack. 12. 39.

котъганъ v. **котиганъ**.

котъжица f. indumentum **котижица** leont. men.-mih. 196.

котьлъ m. λέβης lebes pent.-mih. χαλκοῦν σκεῦος vas aeneum men.-vuk. **котълъ** krmč.-saec. xiii. **котълъмь** sborn. **котьломь** bus. 555. **котломь** krmč.-mih. **котлы** op. 2. 2. 116. **котелъ** bus. 388. nsl. kotel russ. котелъ pol. kocioł oserb. kotoł lit. katilas let. katls goth. katils ahd. chezil, chezzin ags cetel mhd. kezzel: e lat. catinus rum. **котлон** magy. katlan ztschr. 11. 171. orient. 1. 518. wack. 12. 20. 23.

котьлыць m. lebes **котлыць** bus. 388.

котьць m. κέλλη cella io.-clim. νοσσία mansiuncula gen. 6. 14. - pent.-mih. triod. nsl. bulg. kotec pokl. 1. 35. serb. kot, kotac, kočina pol. kociec alb. kotec rum. **котец, кочинъ, кочоакъ** tugurium ags. cot and. kot mhd kote nhd. koth: in linguis celt. cymr. ewtt gadh. coit ztschr. 11. 193. beitr. 2. 160.

котъць m. κύλινδρος cylindrus ex.-op. 2. 1. 23. cf. nsl. kotati volvere.

котѣйнъ adj. significatio nobis ignota **ставатъ лише коумиромъ трапезы котѣйныа** vost.-op. 229.

кохание n. amor azbuk. e pol.

кохати -хаѭ -хаѭ vb. amare azbuk. poln. kochać cf. **раскошь**.

коцель m. nom. propr. ahd. hezil meth. 5. 6. chrabr. 91. bus. 776. **коцелоу** per. 7 **коцьль** cyr. 20. **коцла** ibid. **коцьлъ** bus 781. **коцелъ** bus. 779.

кочани m. pl. membrum virile **-ны отати** georg.-vost. nsl. kocên, kocenec serb. kočan, kočanj let. kocens rum. **кочѣн** caulis cf. καυλός.

кочити сѧ -чѫ сѧ -чишн сѧ vb. quid significet, ignoramus **кочьшн сѧ легоста** bor. 37.

коша f. corbis azbuk. cf. **кошь**.

кошара f. μάνδρα caula men.-vuk. prol. 109 bulg. košarъ idem nsl. košara corbis habd. košar idem hung. cf. **кошары**.

кошары f. μάνδρα, μάνδρωμα caula l. reg. 13 6. - vost. nom. -saec. xii. - vost.

-рій pl. g. man. nsl. kašarja corbis meg. cf. кошара.

кошира f. vocabulum significationis dubiae къ рнзахъ своихъ къ коширъ мѣсто възимше пр'сть приношаста e cod. saec. xvi. - vost.

коштнй m. puer **коцій** chron.-novg.-vost.

коштоуна f. μῦθος fabula men.-mih. 268. op. 2. 2. 24. **коштжна** svjat.-vost. op. 2. 2. 400. κωμῳδία comoedia men.-mih. λῆρος nugae svjat.-op. 2. 2. 400. **коцюна** μῦθος fabula greg.-naz. ephr.-vost. **коцюнъ** sborn. μυθολογήματα fabulae ex.-op. 2. 1. 23: adde bus. 504.

коштоуꙗти -ньж -ꙗшн vb. μυθολογεῖν fabulari io.-dam.

коштоуновании n. fabulatio -цюн- svjat.

коштоуникъ m. iocosus -нн- ber. ziz. chir. **коцюн-** chron. 1. 204.

коштоуньнъ adj. μυθικός fabulosus **коцюн'ныѥ бляди** ex. **коцюньныхъ въшивъ** cyr.-hier. **коцюньнымъ образомъ** vost. **коцюжн-** op. 2. 2. 28.

коштоуньство n. iocus ber. ziz.

коштоуньствовати воуѫ -воуѥши vb. μυθολογεῖν fabulari per. xxxiv. iocari ber. ziz.

коштъ adj. σπανός gracilis mat. 48. vost. op. 1. 112. **тѣломь коць** pat. **кысь сѣдъ, тѣломъ коць** men.-leop. 184.

коношлица f. indusium, ni fallimur hom.-mik. 101.

кошоульнъ adj. κουτζούλου, κουσσουλίου camasi **скоутъ** - πτερύγιον τοῦ κουτζούλου men.-mih. 249. Savile 8. 217. 22.

кошоулы f. indusium par. per. 3. nom.-mik. 101. - **христова** zak.-serb. usl. košulja indusium meg. körbchen für haselnüsse bulg. košuľa croat. košulja verant. serb. košulja živ. 45. 160. oserb. košula: nota ahd. hosa mhd. hose.

кошоута f. ἔλαφος cerva io.-clim. georg. pyrg. bell.-troj. 16. 17. men.-mih. misc.-serb. prol.-mart.: pro **корова** azbuk. cf. alb. suta cerva blanch.

кошоуштъ adj. poss. cervae **мѧ̀ко кошоуще** men.-belg.

кошь m. κόφινος cophinus sup. ostrom. prol.-lab. pyrg. men.-vuk. σπυρίδιον sporta men.-vuk.: adde op. 2. 2. 99. bus. 49. lit. kašus alb. koš magy. kas ngr. κόσσουρον τοῦ ἀμαξιοῦ vent. rum. **кош**.

кошька f. catus **кошка мыккастъ** ex. 211. **кошкамн** bus. 518.

кошьница f. σπυρίς sporta ostrom. mat. 13. men.-vuk. παλάθη corbis l. reg. 25. 18. - vost. 2. 93. κάρταλλος cophinus hom.-mih. **кошн-** sir. 11. 29. - vost. 1. 241. κόφινος cophinus men.-vuk. **-цѣ плетѣшѣ** men.-mih. 138. **.з. кошницъ испльнь** š.-gl. 86. bus. 46: adde sup. rum. **кошницъ**.

коюга f. καλόπους pes ligneus **коюгу дрѣжицѣи шити сапогы** op. 2. 2. 303.

коюстранъ adj. cuias ber., qui per **коатинъ**, чійчичь explicat.

коюта m. nom.-propr. **коита краль** bell.-troj. 23. 24.

кравий -ньꙗ f. θίβη fiscella e vimine plexa, arcula sup. 348. **въ кравьи** hom.-mih. **въ кравьи** exod. 2. 6. - parem. marsupium **отъ кравьи** op. 2. 2. 431. κιβωτός arca apoc. 11. 19. - vost. nsl. krabulja russ. dial. **коробъ** lit. karbija cf. ahd. chorp mhd. korp nhd. korb lat. corbis et **кораблѧ**.

крабнйца f. θίβη fiscella e vimine plexa **крабица** exod. 2. 5. - men.-belg. **крабьницю** parem.

крава f βοῦς vacca sborn.: nota θυμίαμα suffitus exod. 23. 8. - pent.-mih. pruss. kurvan acc. bos lit. karve.

кравай m. panis **коровай нмъ (вндмъ) ломать** vost.-op. 228. nsl. kravajec, droži iz vinskih pên, kleien für den sauerteig, kravajček bulg. kravaj.

кравары m. βουκόλος bubulcus op. 2 2. 84. hom.-mih. malal.-vost.

кравий adj. vaccae **кравиѥ масло** bon. **кравиѥ масло** pent.-mih. men.-mih. **оу коровьи гриднцы** russ. vost. 1. 183.

крагоуй m. ἱέραξ accipiter nom.-mik. 2. 62. nom.-lab. ber. azbuk. ichn. **кѣтрь занесе крагоуа** cyr. 2. **крагжй** margar. nsl. kragul (recte -lj) spang. nisus meg. accipiter stellaris, nisus lex. nisus habd. croat. kragulj nisus verant. serb. kraguljac nisus mik. russ. **крагуй** falco nisus oserb. krahole rum. **корокю** magy. karulj.

крагоуарь m. falconarius ichn.

крагоуевъ adj. poss. accipitris io.-sin. **-ва вида** clim.

крада f. πορά rogus op. 2. 2. 115. **наложи крадж великж** sup. 399. κάμινος fornax svjat.-op. 2. 2. 395. **злато въ крадоу въложи** svjat.-vost. **ѩ горѣтъ крада** svjat.-vost. βωμός altare op. 2. 2. 301. altare ex.-op. 2. 1. 12. simulacrum sup. 15. 16. - **вездрѣвьна** svjat. - **огньна** per. xvm.

крадение n. κλοπή furtum chrys.-lab. **крѣд.**-mih. pat. dial.

крадижти -нж -ниши vb. furari misc.

крадоврачьникъ m. κλεψίγαμος qui furtivo amore fruitur acad.

крадоходити -ждж -дити vb. σολαγωγεῖν praedas agere šiš. 243. op. 2. 2. 62.

крадъка f. κλοπή furtum dial. men.-vuk. uom.-lab. pan. hom.-mih. ichn. pat. малѣхъ срѣбрьника chrys.-lab.

крадьца m. fur.

краꙗда f. κλοπή furtum triod. nsl. kraja meg. prip. 84. serb. kradja.

краꙗдь adj. significatio nobis ignota est мирноу бытн и тнхоу и не краꙗдоу, ѧ проказноу, не мьздонмьникоу bom.-mih. 71.

край m. τὰ ἄκρα extrema men.-vuk. αἰγιαλός littus ostrom. τέρμα finis men.-mih. - ѣнничьнь pent.-mih. - морьскь greg.-lab. - свнты men.-vuk. - пръста man. - жьзла prol.-mih. - роучьнь, ножьнь prol.-mart. - оушсе лобѹς lobus ex.-op. 2. 1. 18. отъ вышьнѣшаго краю ἀπὸ ἄνωθεν a summa parte ostrom. отъ краю чрьтога даже и до краю его men.-vuk. - съмѣрѣнше сытежа τὴν ἄκραν ταπείνωσιν pyrg. насъıпатн до краю bell.-troj. 10. на краи нѣгдѣ ἀγροικῆ παροικία krmč.-mih. при краи вдѣхоу въ крнть παρελέγοντο τὴν κρήτην legebant cretam šiš. 42. идеть краемь морꙗ mon.-serb. 115. въскрай мене leont. идıше въскрай конь vita-theod. сѣде въскрай нгоумена greg.-lab. оу нѣкыже (рѣкы) въскрай крьсти се hom.-mih. 153. въскрай лнене sabb. 129. cf. въскрай, искрь; краи отъпадаѭтъ ἀκρωτηριάζεται extremitates corporis decidunt sup. nsl. kraj; kre praep. - strmca, - mene: kranjec male a край derivant. cf. magy. karaj frustum panis. rad. кра secare.

крапна f. pars extrema пѣвскъ въскранны морѣ παρὰ τὸ χεῖλος τῆς θαλάσσης psalt.-pog. regio mon.-serb. nsl. krajna confinium habd.

крайнь adj. ἄκρος extremus krmč.-mih. chrys.-lab. донде крайнѣе власти sim. I. 16. крайнѣе нєвѣждьствне par. крайнне (pro -нѣе) πρὲσχατος krmč.-mih. ἀκρότατος extremus georg. nsl. skrajni; skraduji hung.

крайоушне n λοβός ima pars auris левеса, а словеньскын -шне ex.

крапште n. fines mon.-serb.

крапштанинъ m. finium custos mon.-serb 369. 7.

крапштанинъ adj. qui in finibus est - вонвода steph. крапшьнь mon.-serb.

кракати -чѫ -чıши vb. crocire крачоущи vost. nsl. krakati russ. кракать lit. karkti let. krâkt, kârkt: in vocabulis and. kráka ahd. chraia, chra cornix k non quadrat ztschr. 3. 45. 47; 6. 183; 11. 170.

кракъ in покрачнло gressus nsl. kráča coxa lex. korak lex. prip. korakati metl. korač gressus meg. koračaj habd. koračiti prip. okrak pes suillus habd. skrek froschfuss oberk. raskrečati, -kreknoti bulg. krak pes serb. krak crus longum pol. krok perinaeum oserb. kročel gressus rum. крак crus lit. karka oberarm. cf. scr. çrank ire.

кралнкъ m. ὄβριον ovum ventosum esai. 59. 5. - op. 2. 1. 117. in margine pro запоротокъ textus: res obscura.

кралица f. regina bell.-troj. mon.-serb. glag.

кралнць m. regulus (avis) glag.: rectius fortasse кралнкъ nsl. kraljič habd. kraljiček lex.

кралкшть m. regulus nov.

краль m. rex lit.-mih. alex.-mih. 17. men.-vuk. sim. I. 8. ok. 53. bell.-troj. sabb. 143. bus. 687. кралиѥ ex.-op. 2. 1. 22. - оугрьскь sabb. 152. - оугорскый bus. 705. король russ. meth. 6. chron. nsl. serb. kralj pol. krol oserb. kral lit. karalus ngr. κράλης, κραλίτζα duc. alb. kralj magy. király rum. краіо, кръıцъ. кръѣсъ cf. germ. karl i. e. carolus magnus. vocabulum hoc in antiquioribus codicibus non legitur.

кральство n. regnum sabb. 216 cf. кралѥвьство.

кралѥвати -люѫ -лювши vb. regnare кралювлаше bell.-troj. 41.

кралѥвнна f. regnum mon.-serb.

кралѥвъ adj. poss. regis кралиѥ ex. bell.-troj. 8. steph. mon.-serb. королькъ russ. meth. 6.

кралѥвьскъ adj. regius кралиѥ- prol.-mih. 110. bus. 702.

кралѥвьство n. regnum sabb. 152. 161. mon.-serb. да вѣ кралѥвьство тн bell.-troj. 24. cf. кральство.

кралѥвьствовати -воѫ -воѫши vb. regnare mon.-serb.

крамола f. στάσις seditio sup. luc. 23 25. - vost. mon -serb. 28. ἐπιβουλή insidiae antch. vost. τυραννίς tyrannis men.-mih ὄχλος turba men.-vuk. σομφορά casus men.-vuk bellum начатъ на нюдню -лоу vost. -лоу възати ὁπλίζεσθαι armari vost. -лоу выздвнже sim. I. 23. -лоу възложнти vita-theod bulg. kramolъ lârm cf. nsl. kremelj sermo kramljati loqui.

крамолнвъ adj. στασιαστικός seditiosus krk.

крамолити -лѭ -лнши vb. ὀχλεῖν turbare - кого mon.-vuk. men.-leop. ichn. -лнлъ бываше отъ ноудей prol.-mart. спящаго

крамолыше prol.-vost. **крамолень быше** ibid. **крамолыше царь, отринути** ирнаны ibid. ἀντιβολεῖν occurrere - **царя** men.-vuk. εὐθύνειν corrigere - **кого** men.-vuk. - **сѧ** men.-mih. nom.-lab. **оконмъ крамолыцимъ сѧ** prol.-vost. διαμάχεσθαι pugnare men.-vuk. ὀχλεῖσθαι turbari mon.-vuk.

крамоловати -лоуѭ -лоуѥши vb. dissidere ant.-hom. men.-mih. greg.-lab. ber. ziz.

крамольникъ m. ἀναστάτης eversor men.-mih. ἀγοραῖος forensis act. 17. 5. - vost. νεωτερικός iuvenis, recte novas res moliens krmč.-mih. 320. **-ници и метоуци** чловѣци greg.-lab.: adde sup.

крамольница f. femina seditiosa bulg.-lab.

крамольнъ adj. στασιαστής seditiosus ant. **мысль -на** men.-mih. **вещь -на** μάχη pugna men.-vuk. δημόσιος publicus **-на мѣста** men.-vuk.

крамольство n. turba men.-mih.

крамольствовати -воуѭ -воуѥши vb. στασιάζειν seditione dissidere ant. - **на кого** men.-mih.

краниискъ adj. κρανίου calvariae **-ко мѣсто** hom.-mih.

краниискъ adj. κρανίου calvariae **-ко мѣсто** mat. 33 op. 1. 241. ber. **краниско мѣсто** ev.-trn. š.-gl. 49. ber. azbuk. **granin** ev.-saec. XIV. ahd. charnâre mhd. gerner cf. cum nsl. karnar trub. cum lat. carnarium.

краса f. venustas, pulchritudo sup. svjat.-mat. 10. greg.-naz.-vost. 2. 17. φαντασία splendor **красами мира сего** ephr.-vost. **велика красо чловѣча племене** hom.-mih. 163. **како вяше мьняше се красы дѣлы писаля** 67. **дѣвица любива красѣ** φιλόκοσμος ornatus studiosus proph. nserb. kšasa lit. krosas color let. krâsa.

краситель m. κοσμητής ornator.

красити -шѫ -сиши vb. κοσμεῖν ornare cloz I. 414. - **рака** ostrom. χαριτοῦν gratiosum reddere hom.-mih. καλλωπίζειν decorare hom.-mih. - **лице** men.-mih. **капомь красить брадоу и главоу** bus. 552: adde bus. 501. 551. - **сѧ** ornari sup. τέρπεσθαι laetari svjat.-op. 2. 2. 403. krmč.-mih. glag. men.-mih. κομᾶν superbire sup. 255.

краска f. color **виссиной краскы** 2. paral. 2. 14. - mat. 53. russ.

красовании n. iucunditas dioptr. ber. int. 11.

красовати -соуѭ -соуѥши vb. κοσμεῖν ornare barl. sup. prol.-mih. κομᾶν coma luxuriare, superbire **красоуѥши** sup. 259. - **сѧ** mat. 51. prol.-mart. sabb. 8. vost. τέρπεσθαι laetari sup. **по рѣкамъ** - op. 2. 2. 85: adde **красоуисте сѧ** bus. 924.

красоволии m. mensura quaedam **дають комоуждо по четкрьти хлѣба и по красоволю вина** typ.-chil.: vocabulum peregrinum, **красо-** confer cnm ngr. κρασί vinum.

красолюбие n. pulchritudinis, ornatus amor antch. c. 130.

красопѣвьнъ adj. canorus ant.-hom. **- изокъ** op. 2. 2. 424.

красота f. ὡραιότης pulchritudo š.-gl. 67. εὐκοσμία ornatus sup. pulchritudo cyr. 3. **зьздьна** - sborn. μόρφωσις forma man. ποικιλία varietas men.-vuk. - **райскаа** krmč.-mih. τερπνότης iucunditas dial. **грамотнаа** - bus. 553.

красотьнъ adj. iucundus **-тны видь** sabb. 12.

краста f. φώρα scabies lev. 21. 20. - vost. nom.-mik. 149. **короста** sbor.-kir. 47. nsl. krasta lit. karš let. kars carminare cf. mhd. kratz.

краставъ adj. φωραγριῶν scabie laborans pent.-mih. φωρώδης scabidus ant. 113. bus. 712. antch. **коростава овьца** svjat. - **вьсь** ὀλόλεπρος scabidus vost. 1. 502. bulg. krastavicъ serb. krastavac alb. krastavec rum. **краставец** cucumis Pott, zur kulturg. 417.

красталь v. **кристѣль**.

красти, крадѫ, крадеши vb. κλέπτειν furari sup. ostrom. sborn. greg.-naz. nom.-mik. 36. bus. 812. ἀποκλέπτειν furari men.-vuk. - **гробы** nom.-lab. croat. kredom luc. serb. kradom clam mik.

крастовъ adj. φωραγριῶν scabie laborans lev. 22. 22. - vost. prol.-vost. cf. **краставъ**, quod praestat.

крастѣла f. coll. coturnices **здѣ посылаѥть господь храсталоу** pent.-mih. cf. čech. chřastel pol. chrościel.

крастѣль f. ὀρτυγομήτρα coturnix bon. **богъ источи -ли** vita-theod. 19. **крастѣли** hom. mih. 36. **-стѣли** chrys.-lab. et **крастели** pl. acc. pent.-mih. **крастелиѫ** per. IXIV. **крастали** pent.-mih. rum. **кристіѣ** cf. lit. grėžle Pott 2. 1. 617.

красъ v. **крѣсъ**.

красьба f. ornatus men.-put.

красьна f. gutta **красна** glag.: vocabulum dubium.

красьно adv. κοσμίως ornate greg.-naz.

красьноглаголание n. eloquentia acad.

красьноглаголиво adv eloquenter acad.

краснословесъ adj. eloquens par.
краснолѣпица adj. formosus acad.
краснолѣпичанъ adj. formosus men.-leop. acad.
краснолѣпьнъ adj. decorus acad.
краснописаніе n. calligraphia mir.
краснопѣсьнивъ adj. canorus acad.
красьнъ adj. ὡραῖος formosus šiš. 6. cant. cant. 2. 14. - vost. οὐνεσια - sborn. chron. cyr. 2. **красномь образомь** leont. - **и лѣпъ** men.-leop. περικαλλής perpulcher sup. 4. κόσμιος venustus ant. op. 2. 2. 87. ἀστεῖος elegans hebr. 11. 23. - vost. τερπνός iucundus sup. amoenus sup. μουσικός musicus **мзыкъ гласа красьна** op. 2. 2. 57. πολυτελής magnificus sup. - **въ видѣ** chrys.-lab. - **лицемь** greg.-lab. **-ны дѣвѣ** ἡ ὡραία πόλη pyrg. **-на врата** idem men.-vuk. **вино красно** vost. 2. 58. λευχείμων albus sup. 288: nota **красьнъ потъ** κριτικὸς ἵδρως criticus sudor greg.-naz. cf. **крѣсьнъ** et rum. **крастник** mondkalb isz.
крати respondet graeco κραυγή clamor - **въпль** sup. 224. 1.
кратовласъ adj. κονδόθριξ brevem comam habens per. xvm.
кратовьскъ adj. cratoviensis **митрополита -скаго** serb.
кратополіе n. vestes breves - **носити** per. 3.
кратошій adj. breve collum habens.
кратъ m. declinatur dual. et pl. ad modum substantivorum in u desinentium gram. 3. 14. **дъва кратъ** δίς bis ostrom. **-ти** ephr. **три кратъ** τρίς ter šiš. 252. ev.-trn. **-ти** sabb. 158. hom.-mih. ephr. **многъ кратъ** πολλάκις saepe vost. 1. 439. **пать кратъ** dioptr. **седмь кратъ** bon. **тьмою кратъ** μυριάκις saepissime pyrg. **колъ кратъ** bon.: minus bene **пать кратъ** πεντάκις quinquies sup. op. 2. 2. 458. šiš. 252. **.в. кратн** prol.-mih. **многъ кратъ** sup. **колѝжди кратн**: nota **се кратъ** nunc chrys.-lab. **то кратъ** sup. 173. 313: nota **негранитьскы градь, ѥжѥ протлькоуѥть се жидовьскы кратъ грома** men.-mih. 157. lit. kartas let. kârt: ana kârt Pott 2. 1. 294. radix est krt scindere: nota abd. mhd. mâl vere significare partem minutam wieg. 2. 91.
кратъкоконьчьнъ adj. βραχυτελής brevis sap. 15. 9.
кратъкословіе n. brevis sermo int. isaak.
кратъкословьнъ adj. breviloquus int.
кратъкъ adj. βραχύς brevis **въ кратъцѣ съложено** svjat.-mat. 5. **въ кратъцѣ исповѣмь** sim. II. 3. **въ кратъцѣ разоумь** σύντομος γνῶσις hom.-mih. comparat. **кратшій: кратце** greg.-naz. et **кратъчай; кратъкы** sigla cod. serb. radix krt scindere arm. krtser parvus cf. lat. curtus et inde orta ahd. kurt, churt, churz mhd. nhd. kurz.
кратъръ m. κρατήρ crater **кратирѣ** chrys.-lab. **кратъры** f. op. 2. 2. 264. antch. cf **псалътъръ**.
кратърьница f. sensus nobis ignotus **-тнѫшеи**.-mih. 348.
крачоунъ m. **корочоунъ** aruss. ieiunium nativitatis domini čech. **kračun** nativitas domini klruss. **kerečunj** večer vigilia eius festi bulg. **kračunu** nativitas domini magy. karátson cf. **koročjunov kameń** galickij sbornik 3. iv derivant a **кратъкъ** propter brevitatem dierum, cui opinioni tamen bulg. et čech. č obstare videtur cf. **крѣчоунъ**.
крачь m. μάχη pugna **творецъ ѥсть крачеви** ephr.-vost.: rad. **кра** secare.
крашенне n. καλλωπισμός ornatus io.-dam. **одѣждьно** - belg. **цвѣтьно** - zlatostr.
крашнѥ n scissio **рѧменьно** - men.-leop.
крашти, краѭ, крашѧ vb. scindere prol.-vuk. pat. 179. **жлѣзы остры крашнѣ кысть** prol.-belg - **хлѣбь** ibid. **крашѧ мѣса** men.-mih. **крающе сѧ скранни** lavr.-op. 21. nsl. krajati habd. krajač sartor habd. russ. **кравецъ** pol. wykrawać oserb. krać cf. **край**.
крайѣтвьнъ adj. ἀκροδρύων glandium op. 2. 2. 54.
крайграмѣсніе n. ἀκρόστιχις acrostichis triod.
крайпѣтьнъ adj. ἀκριβής accuratus op. 2. 2. 54: ἀκρι inepte versum est vocabulo **край** cf. **искрьпѣтьнъ**.
крайпѣтьнъ adj. ἀκριβής accuratus cyr.-hier. cf. **искрьпѣтьнѣ** et **-танъ**.
крайжгльнъ adj. ἀκρογωνιαῖος angularis ioann. sabb. 96.
крѣвато n. κράβατος, κρεβάτι grabatus mir. 116. serb. krevet cf. **кроватъ**.
крѣктанне n. strepitus **отъ колесъ** - toržest. cf. **крѣкнѫти**.
крѣктати -штѫ -штеши vb. coaxare **жабы крѣктахоу** pal.: rectius fortasse **крѣктати** cf. **крѣкнѫти** et **крѣчетъ**.
крѣлина f. πτέρυξ ala matth. 23. 37. luc. 13. 34. - ev. nicl. šaf.-urspr., qui male derivat a **крѣнити сѧ** inniti et **крѣтати** cf. **крило**.
кременіе n. silices coll. pat. - **съ -нимь сѫражаѣть сѧ** svjat.
кремінь v. **кремъ**.

кремль m. castrum russ. mat. 52. op. 1. 50. cf. russ. крома befestigung сукромъ dial.

кремъ -мене m. silex **такъ есть жестокъ акы и кѣремы** hom.-mih. 131. **въ крѣменн** ichn. **кременъ** olim eccl. 3. 9: nota **кренъ соразитъ сѧ со железомъ** bus. 697. usl. kremen silex, ardor kreuenit lebhaft: - otrok oberkr. bulg. kremъci pl. pokl. 1. 58. let. krams oserb. kŕem rum. **крѣмене** f.: rad. videtur esse krem scindere cf. usl. kremsaća slaba sekira et **кромa, кремль**.

кремъкъ m. πυρίτης λίθος pyrites lapis greg.-naz. bulg. kremik.

кренити сѧ -нѭ.сѧ -нишн сѧ vb. ἐρείδεσθαι inniti olim prov. 30. 28. teste dobr. 240.

кренъ v. **кремъ**.

крестинъ v. **кръстинъ**.

крестъ v. **кръстъ**.

крестьнъ v. **кръстьнъ**.

крѣчетание n. clamor vost. cf. **кръкнѭти**.

крѣчетъ m. τέττιξ cicada **крѣчеть** польский zlatostr.-saec. xvi. **-та благогласолнваго павла** ibid. **цѣвница доуховнаа, крѣчеть цръковный, христово жилище** chrys.-lab. **крѣчетъ** avis genus ber.

кривина f. σκολιότης curvatura men.-mih. ber. ἀδίκημα iniustitia exod. 22. 9. - vost. mon.-serb. **-ны ради доушевныѣ** prol.-vost. usl. krivina idem lex. ἀδικία iniuria pent.-mih. op. 2. 2. 238. bell.-troj. 13. **въ кривиноу възети** men.-mih. **-ны творити** men.-mih.

кривица f. culpa, crimen š.-gl. 42. glag. usl. krivica.

криво adv. male **клети** - misc.-serb. **не ходи криво** bus. 716.

кривовѣрие n. prava opinio sim. I. 7. usl. krivovêra hung.

кривовѣрьнъ adj. αἱρετικός haereticus op. 2. 2. 115. sim. I. 7. bus. 518. ἕλλην pęganus men.-mih.

кривовѣрьство n. ἀσέβεια impietas op. 2. 2. 81. **-ковь кезець** men.-mih.

криволъживъ adj. mendax nom.-barb.: vocabulum dubium.

кривоматьнъ adj. turbulentus, uti videtur **-матнаго сѣвра (сѣвора)** psal. 73. 1. - op. 2. 1. 72.

кривоносъ adj. nasum aduncum habens.

кривопослоушьство n. falsum testimonium **въ -вѣхъ** nom.-mik. 105.

кривость f. στρεβλότης tortuositas io.-dam. nequitia glag.

кривосѫдьство n. falsum iudicium **въ -ствѣ** nom.-mik. 105.

кривота f. curvatura int.

кривооустьнъ adj. curvum os habens - **миханль** imperator men.-mih.

кривъ adj. σκολιός obliquus; καμπύλος curvus; ὀπόστραβος strabo per. iv. - **поуть** men.-mih. **криво дрѣво** furca frag.-serb. nequam glag. noxius š.-gl. 81. pravus **криво сръце** š.-gl. 92. reus bell.-troj. 43. **чимь** - mon.-serb. - **оустави** men.-mih. usl. kriv curvus rês. krivec aquilo krivonog lex. habd. krivopet habd. krivogled limus habd. vkriviti inflectere lex. krevljast curvus lex. cf. krevsati beim gehen mit den füssen aneinander streifen serb. krivok strabo mik. krivac, krivi vjetar rum. **кривец** aquilo bulg. krivak krummer hirtenstab krivokrak, krivošijъ lit. kreivas beitr. 2. 175. Pott 2. 1. 917.

кривьда f. culpa men.-mih. glag. bulg.-lab. lit. krivida, krivda.

кривьць m. reus mon.-serb.

кржижь m. σταυρός crux lavr.-op. 32. mon.-serb. **кржижа, кржижевн, на кржижи** psalt.-saec. xii. - vost. **крыжъ** azbuk. usl. križ serb. križ čech. kříž pol. krzyż pruss. scrisin acc. lit. krížus, krikštas, at let. krusts: šaf.-urspr. inde derivata putat **скржижль** et čech. křižalky cf. usl. iskrižati kruh cf. dobr. 166. **кржижь** neuma vost.-op. 653. **крыжь** sbor.-kir. 33. 34. σταυρός kiesew. sulzer I. 2. 460: a lat. crux, crucis vel potius a germ. ahd. chriuze mhd. kriuze cf. **доужь** et dux glag.-otryv. 17. beitr. 2. 143. wack. 20.

кржижьма f. χρίσμα chrisma **помазати сѧ хржижмоиж** nom.-bulg. 37. μύρον unguentum **кржижьмъ неразмѣсно смѣшении** apoc. 2. 18. - vost. usl. križma croat. križma čech. křižmo cf. **кризма**.

кржижьнъ adj. crucis **кржижънѣмъ** šaf.-frag. 37.

кризма f. χρίσμα chrisma matth. 26. 7. 12. - ev. nicl. šaf.-urspr. usl. krizma **aqua, qua** baptizatus tertio die post baptismum lavatur valv. 6. 275 serb krizma confirmatio krizmati mik. ahd. chris..no cf. **кржижьма**.

крикъ m. clamor chron. 1. 214. usl. krik dain. 46. glasn. 1860. II. 48. kriknoti; krika babd. serb. krika mik. Bopp 1. 36. Pott 2. 1. 293.

крикъга v. **кръкъга**.

крилатъ adj. ὀπόπτερος alatus men.-vuk. prol.-mart. sup. bon. sabb. 198. chron. ok. 83. sborn. pat. sup. bus. 550. crilatcem fris. **крылатъ** bus. 920.

крилатьнъ adj. alatus .s. **крилатьнь** men.-mih.

крило n. πτέρυξ ala sup. ostrom. - **орлє** pent.-mih. **бъистрымъ желѣзьнымъ крилома** bus. 435. **канлоу** bon. πτερύγιον pinna ostrom. - **црьковьно** prol.-mih.-**црькъвьно** op. 2. 1. 137. **отъ четырь крилъ земле** men.-mih. κόλπος sinus greg.-naz. nota **крильма** sup. 346. nsl. krilo, kreljut sinus prip. croat. krelo ala verant. kreljuti od ribe branchiae ibid. serb. krilo, krilce, kreljut ala mik. pol. skrzydło oserb. křidło lit. skrẽ circinare let. skrẽ currere, volare cf. **крилоутъ**.

крилосъ m. κλῆρος clerus bor. chron.

крилошанинъ m. clericus bus. 759. -**шанъ** chron. 1. 203.

крилоутъ f. ala alex.-mih. 4: de genere dubitari potest cf. nsl. kreljut f. et **крило**.

крильнатъ adj. alatus aut.-hom.

крильнъ adj. alatus proph.

крина f. μόδιος modius matth. 5. 15. -ev.-novg. **истъщи всоу крином злата** prol.-belg. prol.-mih. prol.-vuk. bulg. krinъ serb. krina labellum mik. krinca scutella mik. pol. krzynow vas ligneum et e russ. sumtum krynica cisterna cf. **кринъ**.

кринница f. ὑδρία hydria hom.-mih.' πίναξ catinus hom.-mih. olla, urna sup. 213. **ни чаше ни кринице** š.-gl. 62. cf. nsl. krnica lacus lex. presskuše dain. 38. vortex meg. serb. krinca scutella mik. nserb. kšinica reibenapf.

кринокъ adj. lilii.

кринъ m. μόδιος modius **подъ кринъ** положенъ ev. saec. xii. cf. **крина**.

кринъ m. κρίνον lilium ostrom. laz. dioptr.-lab. alex.-mih. mat. 52. bus. 618. 1024

кринънъ adj. lilii - **цвѣтъ** men.-mih.

криосъ m. κριός aries (sidus) op. 2. 2. 150.

кринида f. κρηπίς gradus greg.-naz. typ.-chil. ber.

крискенѣтинъ m. crescentiuus greg.-lab.

крискенѣтиевъ adj. poss. crescentii greg.-lab.

крискенѣтокъ adj. poss crescentii greg.-lab.

кристаловидьнъ adj. crystallo similis - **кръсть** prol.-mart.

кристалъ m. κρύσταλλος crystallus **ледъ или** - par.

кристальнъ adj. crystallinus **въ образѣ** -**нѣ** prol.-mart. cf. **кроус-**.

кристосовъ adj. poss. chrysti svjat.-mat. 7. 9.

кристъ v. **кръстъ**.

крити v. **кръıти**.

критинъ m. cretensis lit.-mih. cf. **критѣнинъ**.

критъ m. ταμιεῖον aerarium **въ критѣхъ** psalt.-theod. 22. 7. cf. **крити, кръıти**.

критъ m. κρήτη creta men -vuk.

критѣнинъ m. κρής cres šiš. 4. cf. **критинъ**.

кричлва f. κραυγή clamor iez. 27. 28. mat. 48. men.-mih. οἰμωγή eiulatus sup. 295.

кричанию n. clamor hom.-mih. chrys.-lab. men.-mih. leont. bus. 743. 813.

кричаньнъ adj. clamoris -**но късплаканию** men.-mih.

кричати -чѫ -чишн vb. κράζειν clamare matth. 15. 23. -ev. saec. xii. sup. ἀναχράζειν exclamare men.-vuk. prol.-mih. hom.-mih. frag -serb. mat. 33. **кричюще** men.-mih. nsl. kričati.

кричимъ adj. clamans **кричимимы гласы** sabb. 11.

кричь v. **кръчь**.

кричь m. κραυγή clamor hom.-mih. glag.: adde sup. 82. io.-clim. nsl. krič.

кританинъ m. cretensis mat. 46. cf. **критѣнинъ**.

кровать f. lectus **ни болнаго можеть нзлѣчити кровать злата** bus. 547. cf. **кревато**.

кровиште n. ταμιεῖον aerarium op. 2. 1. 14.

кровля f. tectum e russ. vost. 2. 169. chron.

кроводръжьць m. aerarium tenens, uti videtur isaak.

кровъ m. στέγη tectum sup. ostrom. protectio sup. σκηνή tentorium sup. šiš. 242. glag. **въ кровѣхъ живоутъ** chrys.-lab. δῶμα domus ostrom. ταμιεῖον penuarium ostrom. sup. - **подавати** chrys.-lab. **вѣчни кроки** sim. I. 18. **кратьны** - men.-mih. adde anteh. hom.-mih. crovvi fris. nsl. krov prip. 39. serb. krov f. živ. 63.

кровь v. **кръвь**.

кровьнъ adj. aerarii **храмъ кровьный** ταζοφυλάκιον aerarium io. 8. 20. -ev.-novg. bus. 919. mat. 35. **трикровьнъ** τριώροφος trium contignationum š.-gl. 71.

кровьць m. cubile misc.

кроз-ѣ praep. cum acc. iungenda διά per kruš. mon.-serb. nsl. kroz prip. 35. pruss. kirscha cf. **скозѣ**.

кронло n. ξίφος ensis men.-vuk. prol.-lab. **кронлы рѣзаѫоу** prol.-mart.

кронтель m. secans ber.

кронти, кроѭ, кронши vb. scindere nsl. krojač sartor prip. 109. serb. krojač rum. **кроіск** rad. kri e kr cf. **кратти**.

крокорывъ adj. οὖλος crispus per. xi.vm. chronogr.

крома f margo ber. russ. **кроме** frustum oserb. kroma margo krjemić brocken nserb. kšoma.

кромидние m. κρόμμυον cepa ngr. κρομμύδι ficta persona frag.-serb. serb. kromid, kromiti luk cepa.

кромъ m. arx sg. l. **кромоу** op. 1. 51.

кромь v. **кромѣ**.

кромьнъ adj. ὁ ἐκτός externus io.-clim. op. 2. 2. 202. **кромно мѣсто** tur.

кромьство n. absentia: explicatur **осѣньство** ber. slov.-novg. b.

кромѣ 1) adv. πόρρω procul - **отъстоить отъ мене** marc. 7. 6. - mat. 14. - **иесмь** ἄπειμι absum šiš. 143. - **сн (сы) тѣломь, тоу же сы доухомь** ἀπών absens šiš. 120. - **бѣити** bon. - **ходити** meth. 6. **отъстоупи - изъ града** chron. 1. 71: adde per. 21. chron. 1. 116. nota **сн вѣсы - соуть ангельска воинъства** sborn. - **бѣхѣмь** ξένου παντάπασιν greg.-naz. 2) praep. a) cum gen. α) postposito: - **страны** ἔξω τῆς χώρας marc. 5. 10. - mat. 14. - **замолчанию** ἐκτὸς τῆς σιωπήσεως cant.-cant. 4. 1. 3. - **всакого грѣха** mat. 40. **боудн - высокого зазора** bus. 391. - **того ходи** hom.-mih. - **млъчанию твоего** ἐκτὸς τῆς σιωπήσεως cant. 6. 6; 4. 3. - **твоего съвѣта** mir. - **своего стола оумре** greg.-lab. - **тѣла** ἐκτός šiš. 207. - **иесмь и чисть соуда ѳ҃ѡ҃ѕ хрісеѡс** men.-mih. - **крьмьника** dioptr.-lab. β) praeposito **мене (тѣла) - никакоже творишн** dioptr.-lab. **нъчьже** - **об** χωρίς hebr. 12. 14. - vost. **зазора - боудеть** krmč.-mih. **зъла** - sup. **невѣсныихъ - вѣ** hom.-mih. **тебе то - боудеть: мене (тѣлесе) - никакоже творишн чьто отъноудь** dioptr.-leop. **тебе - боудн то** men.-mih. **да н бога ма - сътворитъ** private sup. 271. b) cum instr. - **испънтаньемь** cloz I. 73. **сею (любвню) - dioptr.-lab.: nota кромь** ant.-hom. 207.

кромѣбъітние n. ἀπουσία absentia šiš. 137.

кромѣшьнь adj. externus antch. cf. **кромѣшьнь** et **вънѣшьнь**.

кромѣшьнь adj. ἐξώτερος exterior sup. ostrom. antch.

кроносъ m. κρόνος cronos svjat.-mat. v.

кронъ m. κρόνος cronos svjat.-mat. v.

кропа f. gutta **иже злградн кропами** (pro **кропьіми**) **слъзъ** sup. 290. cf. **кроплы**.

кропива f. urtica prol.-belg. chron. 1. 231.

кропивие n. coll. urticae iob 31. 40.

кропити -плѭ -пиши vb. ῥαντίζειν aspergere sup. pat. prol. pyrg. nom.-mik. 173. - **слъзами** prol.-mart. - **съ гороу** ἐπιρραίνειν **ѣпáнѡ** men.-vuk. **облаци да кропѣть прѣдоу** hom.-mih. - **сѧ** krmč.-mih. usl. kropiti, škropiti, krop rum. **кропеск** Pott 2. 1. 294.

кроплы f. gutta **кроплыми своею кръви** men.-put. cf. **кропа**.

кропльние n. ῥαντισμός aspersio šiš. 192. 258. nom.-mik. 137. - **свѣтые воды** sabb. 200.

красно n. μέσαυλον liciatorium l. reg. 17. 7. - toržest. **textura кросна плоучя** greg.-vost. bulg. krosnъ cuna milad. serb. krosna f.

кротафи m. pl. κρόταφοι tempora op. 2. 2. 476. bon.

кротитель m. cicurans isaak.

кротити -штѫ -тиши vb. ἐξημεροῦν cicurare sup. men.-vuk. ϑωπεύειν blandiri hom.-mih. mon.-serb. - **гиѣвъ** per. 100. hom.-mih. prol.-mih. κολακεύειν adulari - **звѣри** bis.

кротодоушие n. πραότης mansuetudo krk. pat.-mih.

кротость f. πραΰτης, πραότης mansuetudo cloz I. 543. sup. antch. sim. l. 3. 28. ἐπιείκεια modestia sup. adde svjat.

кротостьнъ adj. mansuetudinis sup. **жзл -на** ioann.

кротъко adv. πράως mansuete cloz I. 44. sup. typ.-chil. ἐπιεικῶς modeste sup. **кротко** sup. - **тыкати** typ.-chil.

кротъкодоушьнъ adj. πραΰθυμος mansuetus ant. bus. 153.

кротъкость f. πραΰτης mansuetudo.

кротъкъ adj. πραΰς, πρᾶος mansuetus ostrom. sup. προσηνής lenis hes. ταπεινός modestus hes. ἥμερος mansuetus sup. ἀκέραιος sincerus - **въ злоѣ** šiš. 73. **-ко прнѣтие** πραϋπάθεια mansuetudo šiš. 243. **кротокъ смысломь** hes. **вѣтрь** - prol.-mart.: comparat. **кротѣй** ἐπιεικέστερος modestior greg.-naz. zlatostr. et **кротъчай** sup. prol.-mih. **кротъчѣй** sup. 369.

кротъцѣ adv. mansuete sup. antch. hom.-mih.

кропьница f. κόφινος canistrum olim iudic. 6. 9. nsl. serb. krošnja germ. kraxen russ. **крошня** cf. čech. krosna bulg. krosno weberbaum.

кроѣние n. ἐντομίς incisio pent.-mih.

кроуватъ adj. vocabulum obscurum **зрѧцимъ намъ акы гладъкы и кроукаты мнимъ коудоуца** bus. 685.

кроугла f. poculum mon.-serb. 315. 331. 341. 409.cf. alid. cruoc nhd. krug.

кроуждѣвати v. **кръждѣвати**.

кроукъ m. corvus: in fontt. psl. non legitur

nsl. krokati crocitare krokar corvus niger lex. lit. kraukti goth. hruk; hrukja crocire ahd. hruoch ags. hroc orient 1. 522. Pott 2. 1. 443. curt. 1. 69.

крогмль adj. poss. κρούμου crumi, bulgarorum principis georg.-vost.

крогна f. στέφανος corona zachar. 6. 11. - vost. mat. 48. **крогна и клобогкъ** κίδαρις cidaris zachar. 3. 15. - vost. **крогна царстѣнна** parem.-saec. xiv. alb. koronъ beitr. 2. 143. ahd. corona mhd. krône lat. corona: adde **крогненнѥ** mon.-serb. cf. **корона, корогна.**

крогна f. ψιχίον mica marc. 7. 28. -ev. saec. xii. pent.-mih. - **пъшеничьна** pent.-mih. kruš. **крогпы** σεμίδαλις similago exod. 29. 2. - vost. exod. 29. 40. - vost. iez. 16. 13. - proph. pent.-mih. mat. 45. hom.-mih. 192. **малыа** - op. 2. 2. 115. - **пъшеничьны** iez. 16. 13. - mat. 43. - **трапезы** men.-mih.: male κύκλος circulus cyr.-hier. grigor. μαναά oblatio 4. reg. 8. 9. croat. krupa grando luč. serb. krupa; krupe grando mik. russ. **крупа** graupe oserb. krupa graupe nserb. kšupa lit. kropa rum. **крѫпи** grütze, graupen magy. korpa furfur.

крогница f. ψιχίον mica ostrom. par. 161. clim. **-ца** antch. par. 172. nsl. krupica grando meg.

крогничинъ adj. similaginis **-на могка** tur. 109.

крогсъ m. κροῖσος croesus op. 2. 1. 32. per. xxxii.

крогхъ m. ψωμός frustum exod. 29. 40. - kruš. ἄρτος panis prol.-mart. men.-serb. oserb. kruch frustum nsl. croat. serb. kruh panis: cum and. brot stück cf. nhd. brot, quod tamen alio modo explicant weig. 1. 184., et ngr. ψωμί.

крогчина v. **кржчина.**

крогшавьць m pirus, ficta persona **сладка -вца** frag.-serb.

крогшево n. significatio nobis ignota **наплѣчкы со златомъ и съ крогшекомъ** sbor.-kir. 61.

крогшька f. ἄπιον pirum krmč. **крогшка** krmč.-mih. 171. mon.-serb. nsl. hruška bulg. krušъ croat. krušva verant. oserb. krušej.

крогшькоѥ m. pirus, ficta persona **крогшкоѥ** frag.-serb. cf. personarum nomina serbica in oje desinentia.

крогшьнъ adj. durus acad.

крогшьць m. metallum acad. **стоудень ако и** - alex.-mih. 195. cf. pol. kruszec.

кръвавити -влѭ -вишн vb. αἱμάττειν cruentare hom.-mih.

кръвавица f. φλέβιον venula ex.-op. 2. 1. 19. **кровавицю рогчноѭю** georg.-vost.

кръвавозрачьнъ adj. sanguini similis mis., cf. **кръвез-, кръвоз-.**

кръвавъ adj. cruentus sup. svjat. prol. **кровлвъ** chron.

кръвородьство n. significatio nobis ignota zak.-serb.

кръвопролитиѥ n. sanguinis effusio per. 46. chron. 1. 133. 182. cf. **кръкоп-.**

кръвожрѣниѥ n. potatio sanguinis **-жрѣ-** georg.

кръвозрачьнъ adj. sanguini similis pat. cf. **кръвавоз-, кръвез-.**

кръкомѣсьство n. incestus psalt.-vuk. **кръвомѣство** zak.-serb. alex.-mih. **-шьство** nom.-lab. **кров-** sbor.-kir. 6.

кръвомѣсьць m αἱμομίκτης incestus krmč. krmč.-mih. **крьвь-** zak.-serb.

кръвомѣшениѥ n. incestus krmč.-mih. nom.-lab. nom.-mik. zak.-serb. **крьвь-** zak.-serb.

кръвомѣшьство v. **кръвомѣсьство.**

кръвопивъ adj. sanguinem potans sup. 87.

кръвопивьць m. sanguinem bibens - **звѣрь** men.-leop.

кръвопийца m. sanguinem bibens pat. man. 117. men.-mih.

кръвопийць m. αἱμοβόρος sanguivorus hom.-mih. prol.-mih. per. 39. chron. 1. 198. 200. **-чѥ** prol.-vuk.

кръвопивъ adj. sanguinem bibens pat. men.-vuk.

кръкопивъ adj. sanguinem bibens **о кръкопиющихъ бѣсѣ** men.-mih. 136.

кръвопроливаць m. sanguinem effundens per. 39. chron. 1. 222.

кръвопролийца m. sanguinem effundens zak.-serb.

кръвопролитиѥ n. sanguinis effusio prol.-mih. per. cf. **кръвип-.**

кръвопролитьникъ m. sanguinem effundens triod.

кръвопролитель m. sanguinem effundens sim. 1. 8.

кръвопоустьнъ adj. sanguinem emittens clim. 272. 273.

кръкопоущьтание n. sanguinis emissio nom.-mik. 105.

кръвопоущьтениѥ n. sanguinis emissio clim. 273.

кръвопоущь m. φλεβοτομία venae sectio dial.

кръкосъмѣсьникъ m. incestus mir.

кръкосъмѣсьница f. incesta **-мѣш-** mir. 106.

кръкотворьць m. sanguificus acad.

кръвоточивъ adj. αἱμορροΐας fluxus sanguinis **ерѣдь -; -ва страсть** chrys.-lab. men.-vuk. αἱμορροῶν sanguinis profluvio laborans ostrom. αἱμόρρους sanguinis profluvio laborans sup.

кръвоточити -чѫ -чиши vb. αἱμορροεῖν sanguinis profluvio laborare **кръвоточѣштиѥ** sup. 291.

кръвоточица f. αἱμορροοῦσα sanguinis profluvio laborans sup. 366.

кръвоточиѥ n. αἱμόρροια sanguinis profluvium men.-vuk. ἴχωρ cruor prol.-mart.

кръвоточивъ adj. sanguinis profluvii **-на страсть** pyrg.

кръвоѣдиние n. τὸ αἱμοβόρον sanguinis aviditas **-ниѥ** sup.

кръвоѣдивъ adj. αἱμοβόρος sanguinis avidus sup. men.-mih. - **звѣрь** prol.-mih. men.-leop.

кръвоѣдъ adj. sanguinis avidus **кръвоѣди звѣрие** prol.-vuk.

кръвоѣдьнъ adj. sanguinis avidus prol.-mih.

кръвоѣдьць m. αἱμοβόρος sanguinis avidus men.-vuk. pat. ichn. men.-mih.

кръвь f. gen. **кръве** αἷμα sanguis sup. ostrom. cloz I. 212. 382. 483. **-въ** 415. **отъ крове своихъ не прѣзрѣти** sabb. 176. φόνος caedes man. 62. **землѩ наша оубиѥна бысть кръвьми** sim. I. 19. **кровь** cloz I. 313. 316. **крьвь** sup. nsl. krv, kri croat. krv, kri veglia pruss. krawia lit. kraujas; kruvinas adj. ir. cruu cruor cru crudus gr. κρέας lat. cruor goth. hraiva ahd. hréo beitr. 1. 237. 463. ztschr. 2. 235; 4. 329; 5. 233. curt. 1. 124. Grimm, wörterb. 3. 1465.

кръвьмѣсьць v. **кръвомѣсьць**.

кръвьмѣшиниѥ v. **кръвомѣшиниѥ**.

кръвьникъ m. homicida alex.-mih. 160.

кръвьнъ adj. sanguinis sup. - **потокь** hom.-mih. **-но проливанию** men.-mih. **крьвьнъ** sup.

кръгость f. mollities cf. **кръхость**.

кръждѣвати -ждоуѫ -ждоуѥшиѭ vb. μαλακίζεσθαι mollescere, languere **крьждѣ-, керьджѣ-, крѣждо-** dan. 8. 27. - vost. **кроуждоую** ber.

кръзно n. vestis pellicea alex.-mih. 201. **финичьско** - alex.-mih. 135. **чрьна -на** alex.-mih. 39. **корзно** chron. **коорзно** chronogr. nsl. krzno; krzence habd. ahd. crusina, cursina mhd. kürsen mlat. crusina, crusna: vocabulum peregrinum.

кръкви v. **цръкъвь**.

кръкѣти -ѩ -ѣши vb. pipire sup. 98. **коркати** crocitare trigl. **крѣчєтъ** avis quaedam trigl. cf. **крекетати**.

кръкъ m. collum georg. nsl. krketati wie ein truthahn schreien lit. kirkti, karkti. kurkti schnarren scr. krka kehlkopf frz. carcan Diez 586. rum. **кърк** iass. fol. 192. ztschr. 3. 44.

кръкъига f. καμάρα camara esai 40. 22. - vost. currus sup. 153. 163. **крык-** mat. 48. λαμπήνη currus, lectica: male **крекрига** psalt.-theod. **крнкыга** esai. 40. 22. - vost. λεκτίκιον lectica sup. 153. 2; 163. 11: male **кръгъига** iumentum sup. 402. 17. Buslaj. o vlij. 53: nota **кречелы** alex. or.-eur. 283 - 285.

кръма f. τροφή cibus ant. hom.-mih. sabb. 24. men.-mih. χόρτασμα pabulum pent.-mih. **соуѫщиѥ сѧсце безь крьмы** prol.-mart. **да боудѣть на крьмоу оубогымь** men.-mih. victus sup.

крѣма f. gubernaculum sup. 109. πρύμνα puppis šiš. 43. 44. men.-mih. **порочѣниие крѣмы** greg.-naz. nsl. krma puppis habd. cf. zadnji krnj v ladji; koromanj, koroman temo, clavus habd. koromanež steuermann steier. croat. krma puppis verant. serb. krma, krmar magy. kormány, unde serb. korman gubernaculum kormanoš gubernator rum. **кърмъ**.

крѣмилица f. τροφεύουσα nutrix prol.-mih. **корм-** exod. 2. 7. prol.-vuk. **огньнаѩ -ыѩ** sup. 918.

крѣмиличь v. **крѣмильць**.

крѣмилиштє n. locus nutritionis prol.-vuk.

крѣмило n. πηδάλιον gubernaculum šiš. 44. 189. **оѳѧξ** clavus gubernaculi men.-vuk. prol.-mart. dioptr. chrys.-lab. temo leont. **кормило** clim. **дрьжати** - men.-mih.

крѣмильникъ m. πηδάλιον gubernaculum **кормилиникъ** iac. 3. 4. - vost.

крѣмильница f. gubernans, uti videtur prol.-mih.

крѣмильство n. gubernatio autch.

крѣмильць n. πηδάλιον gubernaculum

крѣмильць m. paedagogus per. 65. chron. 1. 62. 143. **-личь и вожєвода** bor. 62.

крѣмитєль m. τιθηνός educator, nutritor sim I. 2. 11. 19. 26. II. 1. krmč.-mih. men.-mih. **корм-** 4. reg. 10. 1. - vost.

крѣмитєль m. ὑυβερνήτης gubernator iez. 27. 8. -mat. 48. pat.

крѣмитєльникъ m. nutriens **сиротамь** - krmč.-mih.

крѣмитєльница f. τροφός nutrix men.-mih. hom.-mih. krmč. - **чрьноризьчьска** men.-mih. **болныхъ, сирыхъ** - krmč.-mih. curator leont.

крѣмитєльнъ adj. θρεπτικός alens hom.-mih.

кръмительство n. gubernatio.
кръмити -млѫ -мишн vb. τρέφειν alere sup. ant. antch. διατρέφειν alere hom.-mih. pascere sup. adde men.-mih. svjat. **кръмлюшеть нхъ** krmč.-mih. **кръмн ѥ богъ** men.-mih. 194. **кръмити** sup. - **сѧ**: **роуѣнымь сѧ дѣломь кръме** hom.-mih. 131. **благами кърма сѧ надѣждамн** sborn. **ндиχоу кормитъ сѧ** bus. 411.
кръмити -млѫ -мишн vb. κυβερνᾶν gubernare sup. pat. pyrg.-**кордабль** men.-mih. - **цркѣи** hom.-mih.
кръмлѫ f. τροφή cibus; δίαιτα victus hom.-mih. 134. ant. antch. lavr.-op. 52. pat.: **нота кръмлюемь** pl. d. chrys.-lab. **кърмлѫ** zlatostr. **коръмлѫ** op. 2. 2. 202. 203. bus. 484. τροφή deliciae **кръмьѭ** sup. 216. 321. 446. **кръмлѫ** sup. 401.
кръмлѫ f. gubernatio - **цркоунлѫ** greg.-lab.
кръмлѭти сѧ -лѫѫ сѧ -лѭѥшн сѧ vb. epulari glag.
кръмлѣнникъ m. alumnus **кръмьѣнникъ** sup. 285.
кръмлѣнне n. τροφή cibus hom.-mih. panis suppeditatio sup. 238. **кормлѣнне** bus. 918.
кръмлѣнне n. gubernatio men.-mih.
кръмованнне n. gubernatio antch.
кръмъ m. cibus **кормъ** vost. 2. 169. per. chron. bus. 400.
кръмьникъ m. alumnus ex.
кръмьнникъ m. κυβερνήτης gubernator sup. men.-mih. hom.-mih. io.-clim. chrys.-lab. leont. mat. 48. ναύκληρος navis dominus pyrg. -**мникъ** sup. **кормникъ** bus. 545. 548. 619.
кръмьница f. alumna.
кръмьничь adj. poss gubernatoris, uti videtur **кормничь** clim.
кръмьчьѭ f. liber iuris canonici, graecis πηδάλιον dictus **кормчѭ** azbuk.: vere est sg. n. f. adiectivi **кръмьчь**, ergo - **книга**, ubi formam compositam miraberis
кръмьчнй -чнѣ m κυβερνήτης gubernator sup šiš. 42. prol.-mart. hom.-mih. laz. men.-mih. krmč.-mih. clim. **кормч-** vost. 1. 154. **кормнч-** op. 2. 2. 278. **кормчнй** bus. 1001. **кърмьчью** sg. a. men.-saex. xi. **кръмчи** sup.
кръмьчьникъ m. κυβερνήτης gubernator men.-mih. 261.
кръмьчьствне n. κυβέρνησις gubernatio šiš 237. **кръмчьс-** cyr.-hier. op. 2. 1. 148; 2. 2. 62.
кръмьчьствованнѥ n. gubernatio **ѥ - кръмьчьствованнѣ** ἀκυβέρνητος gubernationis expers greg.-naz.
кръмьчьствовати v. **кръчьмьствовати**.
кръноносъ adj. ῥινότμητος cui nasus amputatus est prol pyrg. prol.-mih. krmč.-mih. men.-vuk.: male **корконось**, **кръносъ**.
кръносъ v. **кръноносъ**
крънъ adj. ὠτότμητος cui aures amputatae sunt antch. **окчатѣ кърна** op. 2. 2. 262. κολοβόρρις qui mutilo est naso lev. 21. 18. - ostrog. pent.-mih. **корнъ** ber. **овча корно** vost. usl. krnoti mutilare rum. **кърн** scr. kr cf. karn findere.
крънѫти -нѫ -нѣшн vb. emere **крьнchron.** pravda - rusk. e russ.
кръпа f. ῥάσμα textura prol.-mart. men.-vuk. pannus bulg. lab. **остра крепа** men.-leop. nsl. krpa bulg. **кгъръ** russ. **кропать** lit. kirpti, kerpu scindere rum. **кърпъ** Pott 2. 1. 274. curt. 1. 114. mey. 1. 349. 363.
кръпнна f. lacinia **крепнна** men.-leop.
кръсманнѥ n. tardatio alex.-mih. 156. serb. krsmanje živ. 63. 91.
кръсматн -мѫѫ -мѣѥшн vb. morari alex.-mih. 129. 156. domet. serb. krsmati.
кръснѫти -нѫ -нѣшн vb. cum praep. **възъ** krsnuti živ. 45. comparere mik. serb. vaskrsnuti ztschr. 4. 359; 7. 181.
кръста f. arca, sepulcrum **коръста** lavr. bis azbuk. šaf. **коръста** bus. 739.
кръстаобразьно adv. in formam crucis pent.-mih. krmč.-mih. 394. sabb. 58. izvêst. 8. 76.
кръстаобразьнъ adj. cruci similis pat. 94. typ.-chil. cf. **кръстоок-**.
кръствовати -воуѫ -воуѥшн vb. crucifigere **крест-** alex. cf. **кръстовати**.
кръстенне v. **кръштенне**.
кръстнй adj. baptismi **пор'тьы кръстьы нскалѣшѥ** bus. 691. cf. **чьтнй**.
кръстилничьнъ adj. baptismalis, ni fallimur **-чна крата** nom.-lab.
кръстилнште n. βαπτιστήριον baptisterium pat. glag.
кръстнло n. baptisterium leont. **юже отъ кръстнла нзѧхъ** cyr. 3. 37.
кръстильница f. baptisterium pat. glag. typ.-chil. men.-mih. krmč.-mih. nom.-lab. **коупѣль, ѥже ѥсть** - sabb. 199. φιάλ vestibulum pyrg.
кръстнмъ adj. μυσταγωγίας muysterii ex.-op. 2. 1. 13.
кръститель m. βαπτιστής baptista **крьс-**ostrom.
кръстительничничь adj. baptismalis, ni fallimur - **крать** zak.-serb.
кръститѣлѣкъ adj. poss. baptistae pan.

кръстити -штѫ -стишн vb. βαπτίζειν baptizare cloz I. 109. sup hom.-mih. bor. **крьс-** sup. ostrom. **крьщю** baptizo hom.-mih. - **сѧ** sup. **крьстіше сѧ** mat 52 **крьс-** ostrom. crisken tris pruss. crixtitwi let. kristit cf mhd. kristen: wil er sich lâzen kristen stricker 180 , de quo verbo tamen dubitatur Pott 2. 1. 18.

кръстица f. area **створивъша ниоу тако҃ѫдѣ кръстицоу отъ дрѣва** prol.-belg. **коръстица** azbuk. **кьристица** prol.-mih. bis. **коръстица** prol.-vost. πλάξ tabula grigor. πυξίον pyxis **керст-** cant. cant. 5 14 - vost.

кръстиянинъ m. christianus krmč.-mih. 55. sup. nom.-bulg. **-ане** prol.-mih. krmč.-mih. **-ани** bon. **-анъ** bon. **-аномъ** bon **кръстьянкомъ** cloz I. 98 **-тъянинъ** bus. 517.

кръстиянница f. christiana nom.-bulg. prol.-serb -vost.

кръстиянъ adj. χριστιανικός christianus **-нлимъ** sup. 148. **кръстиянаго, -нъи** sup. 138. 153. **кръстьяный** svjat.-mat. 8.

кръстиянъ m. χριστιανός christianus sup. 104. 115. 135. krmč.-mih. **кръстн-** sup. **кръсть-** sup. **кръсть-** svjat. **кръстьяноp.** 2. 2. 373. **крьсть-** cloz I. 142. bor.

кръстиянъка f. christiana vost. 1. 374.

кръстиянъни f christiana sup. 100. 23. 24. **крьс-** sup. 99.

кръстиянъскъ adj. christianus krmč.-mih. **-сть-** mat. 27. sborn. **-нескъ** sup. **крьс-** sup.

кръстиянъство n. christianismus sup. prol.-vuk. krmč.-mih. **кръсть-** bus 90.

кръстиянѣ adv. christiane **-анѣ** sup. 204.

кръстокогороднѣчьнъ adj. (hymnus), in quo fit mentio crucis et dei genitricis acad.

кръстованиѥ n. σταύρωσις crucifixio.

кръстовати -стоую -стоуѥшн vb. σταυροῦν cruci affigere cf. **кръствоати**.

кръстовидьнъ adj. σταυροειδής cruci similis chrys -lab.

кръстовъ adj. poss. christi **имѥ кръстово тайноѥ** hom.-mih. **стадо нсоукрьстоко** mon.-serb. **кръстова дьва** ibid.

кръстовъздвиженіе n. ὕψωσις τοῦ σταυροῦ elevatio crucis men -vuk.

кръстовъскръсьнъ adj. (hymnus), in quo fit mentio crucis et resurrectionis typ.-chil. acad.

кръстовьнъ adj. crucis op. 2. 1. 162

кръстознаменанъ adj. cruce signatus **хлѣвъ** - op. 2. 2. 297.

кръстоносица f. σταυροφόρος crucem gestans triod. acad

кръстоносьно adv. crucem ferendo **-сно** sabb. 34.

кръстоносьнъ adj crucem ferens - **аналавонъ** men.-mih. 368. **лазарѥ -сне** laz.

кръстообразьнѣ adv. in formam crucis vita-theod cf. **кръстлок-**.

кръстопоклоненіе n adoratio crucis typ.-chil.

кръстопрѣстжпьникъ m. periurus **крѣст-** chron. 1. 211.

кръстъ m. χριστός christus **не прикасайте сѧ крьстѣхъ моихъ** glag. **крѣстъ** chron 1. 26. iv. **нсоукрьстъ** mon.-serb. 363. 365 486. σταυρός crux **кръстъ** sup cloz I. 574. 610 611. 648. 696 718. **крьстъ** assem. ostrom. sup. **крстъ** cloz I. 588. 591. 654. 685. 718. **крѣстъ** cloz I 608. 633. **знаменіе кръста и хръста мѣнима** bon. **кристъ** crux svjat.-mat. 6 šaf.-frag. 56. criste, creztu, cruz fris. bulg. **кръs** serb. krst let krusts magy. kereszt cf. rum. **кърстинкѫ** fischergabel.

кръстьниковъ adj. poss. baptizandi mon.-lab.

кръстьникъ m. baptizandus misc. 190. nom.-lab. bulg. **кръsник** gevatter croat. krstnik, človek kterega vile obljubiju Veglia glasu 1860. II. 8.

кръстьнъ adj. crucis sup. - **окразь** leont. **-на съмрѣть** par. **-но дрѣво** hom.-mih. **крьстънъ** cloz I. 904. baptismatis **-ноѥ имѥ** mon.-serb **-сѧна дѣца** nom.-lab. **крѣстънъ** sup. 4. 13. christi sup. 134. 25.

кръстьца m crux.

крътань m. guttur ant.-hom. bis pol. krtań cf. **грътань**, quod praestat.

кръторъша f. talpa lev. 11. 30 - vost. **крот-** ber.

кръть m. ἀσπάλαξ talpa pent.-mih. kruš. usl. krt, krtenina lit. kurmis talpa scr. krt scindere cf. ahd. scëro nhd. scher a rad. skr ztschr. 4. 14; 6. 181; 8. 92; 11. 188. orient 1. 516. Bopp 1. 120. Pott 2. 1. 274. 275. mey. 1. 369.

крътьскъ adj. cretensis **царь** - prol.-mart.

крътѣнне n. γρύλλισμός grunnitus dial. cf. goth. kriustan.

кръха f. mica **не гнавшн** (recte **гнавшоу**) **сѧ комоу после шершня съ метлою о крохоу нн скакавшн** (recte **скакавшоу**) **со стола но горохово зерно добра не видати** bus. 623. russ. крохя.

кръхость f. fragilitas glag. cf. **кръгость**.

кръхотька f. mica **крохотка** pam. 186.

кръхъкъ adj. fragilis glag. oserb. korch manus sinistra.

кръхъть m. gen. - ти μάζα maza **кроχти златыа** op. 2. 2. 115. φακός gutta **кроχти сребрени** georg.-vost. **роукоу на кроχти раздроблиноу** zlatostr.-saec. xvi. nsl. krhet fragmen habd. krhelj, gen.-hlja; krhati, okrhati, skrhati, krhmoti, krêhnoti, prekrhnoti, ukrhnoti; krhek fragilis meg. serb. krhat frustum mik. krhti adj. krhtiti frangere mik. russ. крохи mica ačech. krch laevus pol. kruszyć lit. krušti cf. **кроухъ** Pott 2. 1. 423.

кръчага f. χεράμιον vas fictile olim 1. reg. 25. 18. teste dobr. πίθος dolium **надь кръчагами смѣхъ** krmč.-mih. 153. **кръч-** vita-theod. **корч-** chron. cf. **кръчагъ**.

кръчагъ m. χεράμιον vas fictile essi. 5. 10 ierem. 25. 6. - vost. ex.-op. 2. 1. 21. sup. 32. 38. **кръчазѣ** mat. 14. **корчагъ** 3. reg. 5. 11. - mat. 55. πίθος dolium krmč.-mih. 154. urna **вьсипати тѣло въ** - bell.-troj. 36. cf. serb. koršov urceus e magy. korsó, quod slavicae videtur esse originis, **кръчьма** et abd. chruoc, kruog mhd. kruoc (krueges) celt. cymr. crwc fz. cruche Diez, wörterb. 604. beitr. 2. 170. alb. karcuel mser. et **кръчага**.

кръчагъчнии - чиа m. χεραμεύς figulus **-тьчи athan.-alex. кръч-** op. 2. 2. 38.

кръчагъчнииnъ adj. poss. figuli **кричагъчино** op. 2. 2. 38.

кръчажьнъ adj. χεράμιον vasis fictilis krk. **кръч-** sup.

кръчажьць m. vas fictile lavr.-op. 21. bus. 337. hom.-mih.

кръчии -чиа m. χαλκεύς faber essi. 53. 16. - vost. io.-clim. χαλκότυπος faber **кръчиж** svjat.-op. 2. 2. 396. **кръчии** ex. **кръчи** essi. 41. 7; 53. 16. - vost. 1. 339. 373. mat. 48. op. 1. 90. **корчи** op. 2. 2. 116. 672. **отъ корчна** vost. **корчии желѣза** ber.: nota **корчи** χαλκεῖον officina fabri op. 2. 2. 150.

кръчийнъ adj. fabri **мѣхъ корчиниъ** iob 32. 19. - vost. **мѣхи к'ръчийны** op. 2. 1. 117. **корчиниъ** iob 32. 12. - mat. 48.

кръчильница f. χαλκεῖον officina fabri op. 2. 2. 672.

кръчимъ m. χαλκεύς faber aerarius olim 2. tim 4. 14. teste dobr. 248.

кръчити -чѫ -чишн vb. contorquere **корчтrigl.**

кръчоуна f. nom. propr. gram. 345. bulg. **kračun** rum. **крачѫи** magy. karátson nativitas domini aruss. **корочоуиъ** klruss. **корečunj** vigilia huius festi cf. **крачоуиъ**.

кръчоуиъ m. nom. propr. gram. 345. cf. **-на**.

кръчь m. τέκτων faber **кричь** 1. reg. 13. 19. - vost. cf. **кръчии**, notans **кръкъига** et **крикъига**; metallum e confiectura **коиѣ ки желѣзо, кыи ми крьчь толнко сътрѣпѣлъ** pat. cf. rum. **кърчѣ** f. anulus ferreus.

кръчьбьникъ m. caupo georg. pan. pro **кръчьмьникъ**.

кръчьбьница f. copa georg. pan.

кръчьма f. potus inebrians **zak.-serb** men.-leop. **отвръзи са кор'чмы варити и пити кор'чмъ** vost. caupona **пити въ -мѣ** nom.-lab. **да носе кръчьмоу** mon.-serb. nsl. krčma hulg. **krъčьmъ** serb. krčma čech. krčma oserb. korčma userb. kjarema rum. **кърчѣмъ** lit. karčama pol. karczma deutsch kretscham magy. koresma ztschr 2. 51.

кръчьмарица f. copa nom.-barb.

кръчьмнтити -штѫ -тиши vb. cauponari **корчм-** prol.-vost.

кръчьмитъ m. caupo prol.-vost. alex.

кръчьмлиьвати -ваѫ -ваюши vb. καπηλεύειν cauponari, quaestui habere sup. 139.

кръчьмовати -моуѫ -моуюши vb. καπηλεύειν cauponari ant.-hom.

кръчьмьникъ m. caupo leont. georg. **корчомн-** chir. **корчмин-** azbuk. κολλυβιστής numularius **коръчемн-** op. 2. 2. 152. **да не коудетъ кръчьмьникъ** ἀκαπήλευτος cauponae non frequentans **krmč.-mih.**

кръчьмьница f. καπηλεῖον, ταβέρνα popina krmč.-mih. men.-mih. nom.-mik. act. 28. 15. - vost. par. **корчемн-** men.-leop. vost. izvêst. 9. 210.

кръчьмьничьскъ adj. cauponum **жоупань -; кърч-** svjat.-mat. 8.

кръчьмьничьствовати -воуѫ -воуюши vb. καπηλεύειν cauponari: male **крьмьч-**.

кръчьмьнъ adj. cauponae - **храмъ** krmč.-mih. 142. **жоупань** - men.-mih. 195. **кръчемнаа поеть** nom.-mik. 152.

кръчьмьнѣ adv. cauponarie acad.

кръчьмьствие n. cauponatio **корчемс-** azbuk.

кръчьмьствовати -воуѫ -воуюши vb. καπηλεύειν cauponari ant. hom.-mih. chrys. -lab.: male **крьмьчьс-** nom.-mih. 144. šiš 98. **кърмчьс-** op. 2. 1. 149.

кръшити -шѫ -шиши vb. frangere **дѣти кѣнне крьшиця** postmladoy **кемоу** misc. 78. serb. **kršiti** rum. **тършиць** sarculum cf. rum. **търш** dumus cum serb. krš alb. krs sarum et skr. krš (karš).

кръшиѣ f. συνεσπασμένοι δάκτυλοι pugnus **ѥнѫ кръшиѭ** παῶν πύξ greg. naz. **пърсѣнѣшихъ кръшиѣнь** et **-шьнь** ἐν τῷ στήθει: πυγμῶν io.-clim. **кивый корьшиѭ по лантома** συνεσπασμένους δακτύλους vost. **кивь кръшиѭмь по лантама** πληγὰς ταῖς σιαγόσιν ἐμφορήσας men.-mih. 244.

кръштални f. baptisterium.

кръштати -штаѭ -штаѥшн vb. βαπτίζειν baptizare assem. **крьщ-** man. nom.-mih. men.-leop. ostrom. - **сѧ** šiš. 94.

кръштєнникъ m. christianus mon.-serb. 486.

кръштєнїѥ n. βαπτισμός, βάπτισμα baptismus sup. šiš. 181. sim. II. 13. **-нѣ** gen. cloz I. 101. **крщ-** antch. **крьщ-** ostrom. **кръстєньѥ** cloz I. 98. nsl. krščenje.

крыкыга v. **крѣкъга**.

крыти, крыѭ, крыѥшн vb. κρύπτειν occultare sup. dial. ἀποκρύπτειν abscondere sup. σκεπάζειν tegere pent.-mih. hom.-mih. prol.-mart. - **сѧ** hom.-mih. **крыѭ сѧ** cloz I. 951. **крыѭшти сѧ** sup. 293. **крытҳота** š.-gl. 64. serb. krišom, krimice, kridimice clam cf. κρύπτω.

крѣвати -ваѭ -ваѥшн vb. quiescere, uti videtur **что на ѥдиномь мѣстѣ лежє крѣваѥшн мысле**; τί πελάζεις λογισμῷ; hom.-mih. 75. habitare mon.-serb. 4. nsl. okrêmati convalescere oberkr. bulg. krevam se surgo milad. aserb. **крѣвати** fovere serb. otkraviti, otkravljati glaciem liquefacere čech. okřáti, okřávati refici šaf.-lesek. 85.

крѣпитєль m. qui róborat sbor.

крѣпити -плѭ -пиши vb. roborare, confirmare sup. mon.-serb. - **сѧ** δυναμοῦσθαι firmari hom.-mih. κρατυοῦσθαι roborari ostrom. διισχυρίζεσθαι roborari ostrom. ἰσχύειν robustum esse sup. fortiter se gerere sup.: male **крѣпѧщи сѧ** nom.-mik. 28.

крѣповати -поуѭ -поуѥши vb. ἰσχύειν validum esse esai. 10. 21. - vost.

крѣпость f. ἰσχύς robur sup. 244. vis sup. χαρτερία tolerantia men.-mih. ἀκμή vigor **вонѫчьствьна** - man. **сътворѭ бъıсть въ** - l. macc. l. 35. - mat. 52. **крѣпости** sg. n. κραταίωσις firmitas bon.

крѣпостьнъ adj. fortis acad.

крѣпъ adj. στερεός firmus sup. ἰσχυρός fortis šiš. 228. ostrom. l. io. 2. 14. - vost. κράτιστος fortis **крѣпоу къ рати бъıти** greg.-naz. γενναῖας fortis greg.-naz. γενναῖος fortis vost. ἀνδρεῖος fortis vost. **крѣпъıй храбъръ** zlatostr. **кратни крѣпѣ бъıти на троудъı** vita-theod. νεανικός iuvenilis **въражиньıи крѣпа** greg.-naz. **крѣпо на ѥдиномъıслыѥ** greg.-naz. adde sup. 20. 44. 115. 424. 452. comparat. **крѣпланй** ostrom. hom.-mih. **крѣпляѥ** šiš. 228 **крѣпльшь** greg.-naz. **крѣпьшь сѧгѣ ни пытай** sborn. op. 2. 2. 392. **крѣпьшинхъ** sup. 243. **крѣпьшю** bus. 157. et **крѣпѣй** sup. 46.: male **крѣплѣйшинмъ** sborn. proprie rigidus, durus: okrêpniti, okrêniti (-oti) indurescere skrepeniti rigere croat. okrepeujen rigidus verant. ztschr. 9. 401. beitr. 2. 174. curt. 1. 41: de ahd. chraft, kraft non videtur esse cogitandum.

крѣпъко adv. strenue sup. cloz I. 154. prol.-mih.

крѣпъковѣрьнъ adj. firmam fidem habens hom.-mih. 133.

крѣпъкодоушьнъ adj. firmam animam habens chron. 1. 225.

крѣпъкодоушьнъ adj. firmam animam habens acad.

крѣпъкоржкъ adj. fortem manum habens man. 88.

крѣпъкостоиньнѥ n. firma statio int.

крѣпъкъ adj. ἰσχυρός validus ostrom. sup. 351. κραταιός fortis sup. γενναῖος fortis per. ɪv **вьплиѥмь крѣпькомь** frag.-serb. **крѣпокъ** bon. sup. 351. comparat. **крѣпъчай: крѣпчай** š.-gl. 81. mon.-serb.

крѣпъцѣ adv. fortiter men.-mih. prol.-mih. ephr.

крѣпьнъ adj. ἰσχυρός fortis 3. reg. 11. 28. -kruš. - **мирь** mon.-serb.

крѣпѣ adv. fortiter sup. 42. νεανικῶς iuveniliter greg.-naz.

крѣпѣти -пѣѭ -пѣѥшн vb. ἰσχύειν valere pent.-mih.

крѣпѣѥ adv. fortius hom.-mih.

крѣсиньı f. pl. solstitium prol. 140.

крѣсити -шѫ -сиши vb. ἐγείρειν excitare greg.-naz. op. 2. 2. 80. bor. 60. chron.

крѣсъ m. τροπή temporum mutatio **весною и лѣтомъ крѣсы оуказа** psalt.-theod. **въ дьни слньчьнаго крѣса, ѥгда сѧ напльньшимь годинамь възвратѣть крѣсины, да ноць мьниѥть сѧ, а дьни да прибъıваѥть** prol. 140. cf. **доуга въ красоу стоишти** sborn.-vost. 1. 364. cf. nsl. krês ignis festivus habd. lex. johannisfeuer rib. kresnica pyrallis lichtschnake meg. kresavka noctiluca habd. krêsiti scintillare habd. serb. krijes cicada mik. cf. изокъ klruss. krês büchse hucul. cf. let. grêst wenden menes grêži mondwechsel.

крѣсьнъ adj. κριτικός criticus - **потъ** op. 2. 2. 75: vocabulum dubium cf. **красьнъ**

крюкъ m. neuma sbor.-kir. 33. vost.-op. 653. - **свѣтлый** idem sbor.-kir. 33. 34.

крѧжти -нѫ -неши vb. deflectere - **съ вѣры** izmar. - **из оутри** ex. kreniti (-oti) gubernare metl. okruiti; krenuti se prip. movere modice habd. od- prip. 227. rasnoge 278. kretati gubernare nevkreten firmus lex. croat. serb. krenuti russ. **крянуться, скринуть**; **кран-** pro **крѧтн-**.

крѧтати -таѭ -таеши vb. flectere **нижнею челюстью** - **камо люко** ex.

крѧгловидьно adv. in formam circuli op. 2. 2. 189.

крѧгловичие n. facies rotunda dioptr.-leop.

крѧгловсть f. rotunditas int. 116.

крѧглъ adj. περιφερής rotundus hes. bus. 662. **крѧгло лице** nom. 35. **крѧгла крада** prol.-mih. **желѣза крѧгла** prol.-belg. **крѧгло мѣсто** lavr.-op. 41. - **образомъ** dan.-heg. nota **верхоу церкви кроугла имоущи столпокъ** .p. sbor.-kir. 39. τορευτός caelatus, recte rotundus cant. cant. 5. 14. -ostrog.

крѧгноватъ adj. rotundus **врада -та** prol.-serb. -saec. xm.

крѧгноватица f. σφαιρωτήρ sphaerula kruš. καρυΐσκος nux pent.-mih. exod. 25. 33. - vost. kruš.

крѧговатъ adj. rotundus ex. **-то лице** lavr.-op. 46. vost. 1. 4.5.

крѧговидьно adv. in formam circuli nom.-mik. 28.

крѧгокѣнъ adj. circularis **кѣнь -наа** op. 2. 1. 14.

крѧгъ m. κύκλος circulus sup. 107. 323. 360. 449. ioann. men.-mih. man. hom.-mih. **широкъ кроугомъ обѣседа главоу** bus. 699. **кроугомь врѣтѣти се** krmč.-mih. 377. **въ χыза** (dual.) **кроугомь възлазѣше** men.-mih. 138. **кроугы лѣтомь** greg.-lab. **нивсьный** - prol.-mart. - **земльнъ** par. **животъный** - zodiacus op. 2. 1. 15. - **мѣдьнъ** lavr.-op. 50. τμῆμα sectio georg. **ѡріѡн** orion barl. 56. nsl. krôg bulg. krъg rum. **крѣг** magy. korong and. bringr ags. hring ztschr. 11. 180. 185. 193. mey. 1. 348.

крѧживо n. suturae genus **на галкахъ** - **скрилци съ кроуживомъ** sbor.-kir. 61. cf. **-ло**.

крѧжилица f. pl. ѡρίων orion **кроуж-** op. 2. 1. 57. iob 38. 31. - mat. 54: minus bene **-жьлиць** cf. **крѧгъ**.

крѧжилиа n. pl. ѡρίων orion **кроуж-** esai. 13. 10. - mat. 48. 54. op. 1. 90. ex.-op. 2. 1. 15 **кроужилиа круги** ber. ztschr. 6. 277. Pott 2. 1. 613. 617. cf. **крѧгъ**.

крѧжило n. licium **тькалии кроужилa** ἐξύφανε θείους μίτους prol.-mart. idem men.-leop. cf. **-ко**.

крѧжити -жѫ -жиши vb. κυκλοῦν cingere op. 2 2. 629.

крѧжьникъ m. tholus prolixus leont. men.-mih. 198.

крѧжьнъ adj. circuli.

крѧподоушие n. ὀλιγωρία incuria **кроуп-** op. 2. 1. 167. bus 764. διψυχία dubitatio ephr. ephr.-vost.: adde pan. 252.

крѧподоушьнъ adj. μικρόψυχος pusillanimis **кроуп-** op. 2. 1. 139. vost **не -шинъ боудн** μὴ ὀλιγοψύχει ne sis pusillanimis ephr.-vost. **оутѣшай шьныѣ** ephr.-belg.

кѫпъ adj. parvus **бъıти длъгоу или крѫпоу и чрѣноу или бѣлоу или тьнькоу или дебелоу пазтиѫ** dioptr. leop. 48. **кроупо окожие** prol.-mart.: **male наложи немоу кроупо отъ кожи** men.-leop. **обращетъ сѧ кроупо любви зо-тѣи** ἐχμάδα τινὰ ἀγάπης ev. saec. xvi. - vost. pol. **krępy**.

крѫпѣти -пѣѭ -пѣеши vb. συστέλλεσθαι contrahi **крѫпѣѭште** op. 2. 2. 55. **дни зимѣ крѫпѣѭщеи** cyr.-hier.

крѫтити сѧ -штѫ сѧ -тиши сѧ vb. torqueri **рамѣ крѫтѧщи сѧ** greg.-naz. pol. **kręcić** cf. **крат** in **крѧжти**.

крѫтъ adj. tortus **кѣтвы имѣть кроуты** bus. 664. immitis **врагъ кроутъ** chron. 1. 232. nsl. krotovica gedrehtes garn rib schlinge oberkr. krtovica idem; kroto valde crell. hung. croat. krut durus, rigidus luč. kruto valde russ. **крутъ** tortus, rigidus **сѣ круча** serb. kruty nserb. ksuty firmus.

крѫчина f. χολέρα cholera **кроучина** num. 11. 20 - pent.-mih. sir. 21. 23. num. 11. 20. - vost. **χолѣ** bilis op. 2. 2 116. 554. kozm.-ind. **кроучина чрьнаа** krmč. 295. **кроучиною околиниѣнъ** ἐπιληπτικός epilepticus io.-clim. op. 2. 2. 202. **гнѣвьливъ -ною** δυμώδης iracundus io.-clim. adde ber. rum. **крънчен** crudelis cf. ser. krunč curvari.

крѫчиньнъ adj. cholerae **кроучиньна остроста** io.-clim.

крѫчинѣти сѧ -иѫ сѧ -иеши сѧ vb. irasci **кроуч-** ber. russ. **вадимаю ся, гнѣваю ся**.

крꙋстальнъ adj. crystalli bor. 85.

ктиторица f. nomen imaginis b. virginis Mariae mir. 71.

ктиториа f fundatoris condicio mon.-serb. 186.

ктиторъ m κτήτωρ fundator sabb. 144 gram. 265. mon.-serb.

коу до коу conj. quousque men.-serb. 21. 31. 40.

коукара f. κουρβάριον, κομπάρον ὄαπὶς longa georg.-vost. vost. 2. 97. chron. I. 47. per. 29.

коубикоуларнїй m. κουβικουλάριος cubicularius krmč.-mih. men. mih. prol.-mih. -рнїе prol.-mart. men.-leop

коубькъ m. vas quoddam **коупца̀** со златымъ **коукцомъ** bus. 719. cf. russ. кувшинъ: vocabulum dubium.

коудесити -шѫ -сиши vb. artes magicas exercere vost.

коудесъ m. magus, quod per **кудесникъ** explicatur ber. **коудеси** pl. artes magicae vost. **творѧтъ коудесы** bus. 812. cf. russ. vet. кудесничать incantatio, diabolus et bulg. kъdeni večer (sreštu survakje nova godina prazdnika sv. vasilija) pokl. I. 52.

коудесникъ m. magus **коудесникъ** bus. 748. per. 77. 18. chron. I. 77. 2. 3. 4. cf. **коудешьникъ**.

коудесьнъ adj. magicus **кѫдесномоу** чарованию bus. 748.

коудешение n. artes magicae vost.

коудешьникъ m. μῖμος mimus prol.-vuk. prol.-mih. 180. prol.-vost. pro alius codicis **шпильманъ**. **коудешьникъ** prol.-belg. cf. **коудесьникъ**.

коудешьнъ adj. mimicus **коудешная творити** prol.-mih. prol.-vuk. **коудѣшьная творе** prol.-belg.; **коудешная творы** prol.-vost. pro **шпильманскыя игры**.

коудитель m. qui vituperat men.-mih. vost.

коудити -ждѫ -диши vb. μέμφεσθαι vituperare op. 2. 2. 266 φέγειν, φέγεσθαι vituperare op. 2. 2. 304. cyr.-hier. psalt.-theod. κατηγορεῖν accusare op. 2, 2. 40. ὀνειδίζειν exprobrare greg.-naz. καθυβρίζειν iniuria lacessere op. 2. 2. 80. 89. greg.-naz. antch. men.-mih. **коудимо и отърочѣно** antch. corrumpere sup. 250. croat. serb. kuditi spernere mik. cf. lit. let. skaud dolere et scr. kud.

коудь f. voluntas slov.-novg. b. azbuk. cf. **штоудь**.

коузма m. cosmas cf. **козма**.

коузнь f. res e metallo cuso fectae men.-vuk. σκεῦος vas exod. 35. 22. - **кружь**. pat.-saf. op. I. 15. -, **южѣ ношаше**, in margine **гривноу, ланцоухъ золотъкй** men.-leop.

коузньнъ adj. aeneus, ni fallimur aut.-hom.

коузньць m. χαλκεύς faber dial. antch. pent.-mih. men.-leop. alex.-mih. 172. - **мѣдн и желѣза** pent.-mih.

коузьнъчьскъ adj. fabri chrys.-lab.

коуѣба f. ζηλοτυπία zelotypia op. 2. 2. 148. **ревнованиѧ и скарбы** pl.: rad. коу (коугати) et suff. ька.

коукавица f. cuculus nom.-lab. nsl. kukavica; kukuvšca habd. kukati rib. gr. κοκκύξ, κόκκ-ω lit. kuk let. kauk and. gauker kokila; ku, kû clamare ztschr. ?. 43; 11. 169. curt 1. 66.

коукыя f. κυαμός faba бобъ azbuk.

коуклярь m. cuculla **калоугерь кезъ коуклара** nom.-bulg. 36. 39.

коуколь v. **коукоуль**.

коуконосъ adj. γρυπός nasum aduncum nabens op. 2. 2. 8. **коупоносъ или -** bo.-dam. serb. kuka bulg. kukъ uncus croat. kučica fibula cf. goth. hohaaratrum scr. kuč.

коукоуль m. κουκούλιον cuculla; τριβώνιον pallium greg.-naz. men.-mih. 139. **коуколь** men.-leop. tur. azbuk. **сьнѣмь - коль съ глаклы** pat. **коколь** pat.-mih. cf. beitr. 2. 143.

коукоумарь m. poculum, ni fallimur **дка -рыа** mon.-serb. 338. cf. **кокма**.

коукоурѣчь m. planta quaedam **багрѣна къ -чи** dioptr.-leop. **ка коукоурѣчи** dioptr.-lab.: genus dubium est.

коукшинъ m. urceus ziz. ber. cf. **коувьць**.

коула f. turris alex.-mih. 36. **сѣдѣахѫ къ -лѣ** bell.-troj. 40. e turc. arab.

коулакъ m. pugnus **коулаки биюще** op. 2. 1. 120. russ. кулакъ magy. kulyak.

коулизма f. neuma sbor.-kir. 33. vost.-op. 652. **полъ коулизмы** sbor.-kir. 33. vost.-op. 652. κούλισμα kiesew. κύλισμα sulzer I. 2. 460.

коульяня v. **клоукыня**.

коума f. commater nom.-lab. nom.-mik. tur. sbor.-kir. 55. - misc.-serb. **σύντεκνος** commater krmč. krmč.-mih. 323. cf. Practicum ed. Zachariae 250. nsl. serb. kuma bulg. kumъ.

коуманинъ m. κουμάνος cumanus alex.-mih. 16. 31. sabb. 153. chron. I. 167. 189. 216. - **пароси есть** misc. 84. **коумани** de russis azbuk.

коуманьскъ adj. cumanicus alex.-mih. 16. georg.-šaf. - **поуть** glasn. 13. 370.

коуманьскы adv. cumanorum more alex.-mih. 31. chron. I. 189. 216.

коумвалъ m. κύμβαλον cymbalum nom.-mih. **кумьвалъ** men.-mih. **кумькалъ** sič. 237. **кумкалъ** bon. **коумѣлъ** ѕ.-gr. 83. **кумкалъ** bon. **кимкалъ** vost. I. 342. mat. 52.

коумерькъ m. κομμέρκιον tributum pro mercibus exsolvendum **коумерькъ, коумє-**

рекь, коумирькь mon.-serb. alb. kumerkj, kumerkjar ngr. κουμέρκι vent.

коумидъ v. коумоудъ.

коумиричинъ? adj. significatio dubia, fortasse idolorum **ставлиютъ -ныи миры, да не на сѧ враждоуютъ маньшины** apost.-syn. -mat. 21.

коумиришть n. εἰδωλεῖον delubrum krk

коумировати -роуѫ -роуешн vb. idola colere misc. 108.

коумировъ adj. poss. εἰδώλου idoli ὄρ. 2. 2. 149.

коумирожрътвьникъ m. delubrum men.-mih.

коумирожрьць m. idolorum cultor **-жерца** tur.

коумиролюбьць m. idolorum amans men.-leop.

коумирослоужение n. εἰδωλολατρεία idololatria sup. pat. hom.-mih. vost. 1. 432.

коумирослоужитель m. idololatra pat. men.-leop.

коумироткорѣние n. idolorum fabricatio **-рѣние** per. 21.

коумиръ m. εἴδωλον idolum op. 2. 1 147. sup. pent.-mih. bus. 178 **коумиромъ** sup. svjat.-mat.-8. sborn. lavr.-op. 44. rom. 2. 22. - vost. **коумирѣхъ** sup. βωμός act. act. 27. 23. - bulg. delubrum sbor cf **-рь**.

коумирь m. εἴδωλον idolum **коумиры** sg. g. svjat. **коумирѣ** sg. g. **коумирие, коумиремъ, -ра** sup. **-реχъ** hom.-mih. delubrum cf. **-ръ**.

коумирьникъ m. delubrum men.-mih.

коумирьница f. delubrum sup. 104. ter lavr.-op. 42. prol.-mih. men.-leop. μαντεῖον oraculum per. xlvii.

коумирьнъ adj. idolorum prol.-vuk. **-на жрьтва** svjat. **-нл слоужьба** men.-mih.

коумирьскъ adj. idolorum sup. **χрамь** - greg.-lab. **-ка лькть** sup. **цръкъвиште -кою** sup. **-кою житие** lavr.-op. 30. **-ка трѣба** men.-mih. **кумиръскъ, кумирскъ** bon. delubri.

коумирьство n. idolum ephr. proph.

коумитира f. κοιμητήριον coemeterium azbuk.

коумица f. commater misc. 183. nom.-lab. zak.-serb.

коумичинъ adj. poss. commatris - **брать** zak.-serb.

коумовъ adj. poss. compatris misc. zak.-serb.

коумовьнъ adj. compatris **-ны дѣти** nom.-lab. 26.

коумокьство n. compatris conditio chir.

коумоудъ adj. significatio nobis ignota est **дрьзь, власы коумоуды гоустыню, не дльзи а скрьшени** prol.-mart. **ыше коумидъ, старъ, плѣшивъ** men.-leop. 268. cf. **комидъ**.

коумъ m. compater sbor.-kir. 55. **zak.-serb.** tur. nom.-mik. nom.-lab. nom.-serb. nsl bulg. serb. kum magy. koma lit kumas let. kûms: e lat. compater beitr. 2. 142.

коумьство n. compatris conditio nom.-mik. 37. - **блоудомь осквьнити** misc.-serb.

коуна f. αἴλουρος felis svjat. - op. 2. 2. 54 400. cyr.-hier. adde mon.-lab. 18. pellis melis **въ коунахъ** vost. 1. 58. ὀβολός obolus zlatostr. -saec. xvi: **коуны** russis pecunia pam. 173. 174. bus. 393. sbor.-kir. 66. per. 16. 33. 43. 94. 111. chron. 1. 54. 61. 62. 166. 192. bor. 88. vost. 1. 211. 373. **коуны** αἴγεια caprinae vestes zlatostr. nsl. kuna martes lex. habd. kapa prip. 293. croat. kuna, kunica martes kunac cuniculus verant. oserb. kuna lit. kiaune.

коундоурийскъ adj. κονταυρίας conturiae **-рискь** pytg.

коуница f. αἴλουρος felis op. 2. 2. 63. adde per. 51. 33.

коуничьскъ adj. κυνικός caninus, cynicus **-стии отрѣби** op. 2. 2. 118.

коуновие v. **киновие**.

коуномьць m. fenerator prol.-vost. e russ. cf. **коуна**.

коунолюбие n. opum amor prol.-vost. sbor.-vost.

коупа f. poculum in fontt. psl. non legitur mon.-serb. 321. 323. 338. 409. nsl. kupa, kupica croat. serb. kupa rum. **кѫпъ** alb. kupъ lat. cupa ngr. κοῦπα nhd. kufe scr. kûpa puteus cf. ahd. chumph mhd. nhd. kumpf gr. κύμβος mlat. cimpus scr. kumbha Pott 2. 1. 129.

коупеница f. fundus emtus glasn. 13. 370: recte **коуплен-** cf. **каштина**.

коупетра f. cognata, recte commater **ожини сѧ коупетрою своею, рекше матровию** meth. 7 **коуепитра, рекше коума** sof.: recte fortasse **кжп-**, est enim fem. vocabuli ***кжпетръ** compater.

коупилиште n. ἀγορά forum op. 2. 2. 630. io.-clim. leont. men.-mih chrys.-lab. men.-leop. pat. ἐργαστήριον officina men.-vuk.

коупило n. sensus **нобіs ignotus окоуздаіеть мысль мою акы коупиломь** ephr.-belg. cf. čech. zubadlo.

коупильнъ adj. ἐμπορίου emporii krmč.-mih. ἐργαστηρίου officinae - **храмь** krmč.-mih. 154.

коупити -плѭ -пиши vb. ἀγοράζειν emere sup. šiš. 80. ostrom. šaf. frag. 37. **коу-**

писта си чьто щасти men.-mih. **куплинь**, **куплиень златомь** ἀργυρώνητος pecunia emtus men.-mih. pent.-mih. goth. kaupon ahd. choufon and. kaupa mhd. koufen pruss. kaupiskan acc. mercatura ztschr. II. 173. curt. I. 35. orient. I. 518: et germ. et slav. latinae videntur esse originis: caupo, cauponari wack. 13.

куупити -плиж -пиши vb. ἐνοῦν adunare **кюпать са** op. 2. 2. 305.

куупиа f. mercatura pat. 328. merx mon.-serb. 7. **куупьи** 41. cf. **куплиа**.

куупьнъ adj ἐμπορίου emporii ostrom.

куупьствовати -воуж -воуиши vb. mercaturam facere chrys.-lab.

куупиа f. ὠνή emtio men.-vuk. ἐμπόρευμα mercatura men.-vuk. συνάλλαγμα contractus krmč.-mih. cloz I. 236. πραγματεία mercatura krmč.-mih. ant. πρᾶσις venditio gen. 42. I. - pent.-mih. idem sup. **куупию дѣити** nom.-mik. 153. men.-leop. glag. - **створити** ἐμπορεύεσθαι mercatnram facere šiš. 191. **куупиами кы изьвлѣкоуть** ἐμπορεύσονται šiš. 201 merx mon.-serb. **куупиа** 312. 315. 331. 349. 366. **куупи** anteb. **куупиы** mon.-serb. 42.

куупиение n. emtio mon.-serb. πρᾶσις venditio krmč.-mih.

куупованиє n. ἀγορασία emtio ant.

кууповати -поуж -поуиши et **-повлиж -повлеши** vb. ἀγοράζειν emere sup. ant. nom.-lab. prol.-mih. mon.-serb.

куупринъ m. cyprianus glag.

куупръ m. κύπρος cyprus bus. 662.

куупъ m. proprie cumulus **куупъмь** ἅμα simul op. 2. 2. 304. **на куупь: съзвлѣкъ - вьсѣ людн** men.-mih. **на куупи** mon.-serb. **въ куупь** sup. 388. **въ куупь** bus. 388. ἅμα simul **въ куупь** ἐπὶ τὸ αὐτό šiš. 78. sabb. 27. 151. š.-gl. 66. - **сьрицоуще се** sim. I. 27. - **сьбраше се** greg.-lab. **жити - вом.-mih. - веселоуѣть** συναγάλλεται hom.-mih. **роуцѣ свезаше - назадь** prol.-mih. - **сѣдьше** men.-mih. **-нменьнь** men.-mih. **на вкоупь соуща** š.-gl. 82. **примрькь куупѣ и страхъ** sabb. 155. **въ куупѣ** ὁμοῦ simul sup. εἰς τὸ αὐτό šiš. 86. ὁμοῦ simul man. ostrom. cloz I. 796. 845. 869. **сьстрои въ куупь пицю же и гробь** hom.-mih. 139. ἀπὸ μιᾶς simul ostrom. - **сѣсти** συγκαθίζειν considere ostrom. nsl. prido v kupe trub. bulg. kupъ magy. kup cumulus lit. kupa, kaupas Pott 2. I. 129. cf. hauf: zu hauf ahd. hûfo, houf mhd. hûfe, houf ags. heap.

куупъ m. emtio mon.-serb. ἐμπορία mercatura esai. 23. 18. - vost. πραγματεία mercatura krmč. γέννημα frumentum amos 8 6. - propb. vost. idem sup. 97. I. - **творити** ἐμπορεύεσθαι mercaturam facere krmč.-mih. iez. 27. 21. amos 8. 6. - mat. 48.

куупътръ m. sceptrum **куупатрь** mon.-serb.

куупьно adv. ὁμοῦ simul sup. - **съ отрокы** prol.-mart. - **расти** συναυξάνεσθαι simul crescere ostrom. - **за оутра** ἅμα πρωΐ ostrom. **куупьно** cloz I. 842. **куупно** sup.

куупьновиновьнъ adj. culpae socius acad.

куупьнодоушьно adv. unanimiter sabb. 7.

куупьнодоушьнъ adj concors acad.

куупьножитель m. σύμβιος socius acad.

куупьноименьнъ adj. συνώνυμος idem nomen habens acad.

куупьномъслиє n. ὁμόνοια consensus greg.-naz.

куупьнонравьнъ adj. eosdem mores habens acad.

куупьноплеменьнъ adj. gentilis acad.

куупьнорѣвьнъ adj. conservi acad.

куупьноравьнъ adj. aequalis acad.

куупьнособьнъ adj. ὁμοούσιος eiusdem essentiae svjat.-op. 2. 2. 386. unanimis svjat.-vost.

куупьносъ adj. ὁμοούσιος eandem essentiam habens **куупьносжштиж** sup. 152.

куупьносжштиє n. ὁμοουσία communio essentiae **куупи-** sup.

куупьносжштьнъ adj. ὁμοούσιος eandem essentiam habens **куупь-**, **куупи-** sup.

куупьнъ adj. negotii glag. nsl. kupnica ager emtus.

куупьнъ adj. qui una, simul est men.-vuk. **куупно рогкоположенне** nom.-mik. 125.

куупьнѣ adv. simul **вьсѣ - щедротами прнемлеть** hom.-mih. - **сжштьнъ** ὁμοούσιος eandem essentiam habens sup. - **съ жизниж** σύγχρονον τῆς ζωῆς aequaevum vitae suae sup. 288.

куупьствиє n. una esse ant.-hom.

куупьство n. una esse nom.-mik. 58.

куупьць m. ἔμπορος mercator men.-vuk. πραγματευτής mercator hes. adde cloz I. 692. sup. 159. ichn. **тѣлесны** - nom.-mik. 144.

куупьчиватн -чоуж -чоуиши vb. negotiari pat. men.-leop. **жито** - prol.-mart. **-чювати** isaak.

куупьчий -чиа m. mercator misc. 172.

куупьчина m. mercator vost. e fontt. russ.

куупьчьскъ adj. ἐμπορικός mercatorius pent.-mih. **сьтворилъ есн -коіе** ichn. **жоупань** - leont. 117. men.-mih. 195.

куупьчьство n. ἐμπορεία mercatura pent.-mih. negotium leont. men.-mih.

коупьчьствовати -воуѭ -воуѥши vb. negotiari ioann.

коурингъ m. νυμφαγωγός pronubus zlatostr. op. 1. 26. **и (сь)нидѣ сѧ жена самьѫжоня сь коурингомь ѥго, нже бѣ дроугъ ѥго** pent.-mih. kruš. **и сънидѣ сѧ жена самьѫжонѣ съ коурингъмь ѥго, нже бѣ дроугъ ѥго** vost. καὶ ἐγένετο ἡ γυνὴ σαμψὼν ἑνὶ τῶν φίλων (τῷ νυμφαγωγῷ) αὐτοῦ ὃν ἐφιλίασεν iudic. 14. 20.

коурии adj. galli **до коурнаго възглашенна** svjat. mat. 7. **до пѣтыа коурьа** svjat. - vost. nsl. kurji; kurja slepota; kurje oko lex.

коурловица f. scriptura cyrillica **не кѵрило(ви)цѣ** mat. 44.

коурловъ adj. poss. cyrilli svjat. - op. 2 2. 373.

коурилъ m. τύπος typus **или мѣдь въ коурилъ какъ возлюблемъ** τύπῳ τινὸς ἐπιχεόμενος op. 2. 2. 148. cf. **корѣлъкъ, коурѣлъкъ.**

коурити -рѭ -рѣши vb. fumare **коурѧшти пешти** svjat.-vost. 1. 222. **крьвь коурещи** pent.-mih. - **сѧ** καπνίζεσθαι fumare nom.-mik. 28. georg. **коурещь сѧ огнь** prol.-mih. nsl. kuriti heizen oserb. kur nserb. kuŕ' fumus lit. kurti let. kurt scr. čûr urere cf. goth. hauri carbo pl carbones candentes.

коурица f. ὄρνις gallina luc. 13. 34. - ev. saec. xiii. matth. 23. 37. - ev. 1317. mat. 14. 42.

коуроглашьнне n. ἀλεκτοροφωνία gallicinium ostrom. **коуроу-** vost. 2. 74.

коурокликъ m. gallicinium ex. 211.

коуропалатъ m κουροπαλάτης curopalata prol.-vuk. **куропол-** prol.-mih.

коуропътина f. ἀτταγᾶς caro attiginis **коуроптины** vost e cod. saec. xvi. nsl. kurnprat scolopax serb. kuroptva mik. russ. куропать oserb. kurotva nserb. kurvota, kurota lit. let. kurata.

коуръ m. ἀλέκτωρ gallus hom.-mih. marc. 13. 35. - ev. 1164. op. 2. 1. 136. bus. 919. mat. 14. vost. 2. 58. **къ коуры поюща** mat. 32. **въ коуры krmč.** -saec. xiii. **къ коуромъ** vost. **морьскыи** - ταὼς pavo per. xxxiv. **морьскаго коура тѣло** op. 2. 2. 115. **коуры имъ (виламъ) рѣжоутъ** vost.-op. 228. nsl kur trub. kura; kurnik cors lex. bulg. kurnik pokl. 1, 35. kurъ gallina korkoj ngr. κούρκος vent. rum. **кѵркъ** cf. lit. kurata perdix et scr. kur sonare.

коурѣва f. meretrix **коурьва** misc. 74. goth. hôrs m. ahd. huora f. ahd. mhd. huor n. and. hôrr mhd. huore: wieg. 1, 524. cum harn cognatum putat, conferens μοιχός cum ὀμίχειν; nsl. kurva, kurvež, kurbenta lex. bulg. kurvъ bulg.-lab. oserb. kurva lit. kurva magy. kurva ngr. κούρβα alb. kurvъ rum. **кѵрвъ** mrum. корвар ztschr. 6. 13; 7. 188; 11. 164: si scr. džâra huc spectat, slavi a germanis vocabulum hoc sunt mutuati.

коурѣварь m adulter **коурварь** nom.-barb.

коурѣвити -влѭ -вишн vb. adulterum esse **коурвити** nom.-barb.

коурѣсарь m. pirata domet. cf. **хоурсарь.**

коурѣсоунь m. χερσών cherson **-нии** loc. šiš. xvi. cf. **корсоуиъ.**

коурѣсоуръ m. κούρσωρ cursor **пилать коурсоуроу рече: подн, доведи ми христа** nom.-barb.

коурьскъ adj. ἀλεκτρυόνων gallorum **пѣтина коурьска** psalt.-theod.

коурьскы adv. galli modo **коурскы ико одолѣвше погогочѣте (погогоштете)** op. 2 2. 86.

коурѣлъкъ m. σχῆμα habitus **граднъıй коурѣлькъ възѧти** τῶν ἐκεῖ οἰκούντων φέρει τὸ σχῆμα ephr.-syr. τύπος typus **коурѣлъкъ** op. 2. 2. 39. **коурѣлокъ** op 2. 2. 39. **коурелокъ** op. 2. 3. 148. ὑπογραμμός forma praescripta op. 2. 2. 39. **коурѣлокъ** explicatur **подобие** op. 2. 1. 41. εἰκών imago **-лъкъ** athan.-alex. τρόπος modus **-лъкъ** athan.-alex. **пръкъıй коурѣлъкъ** πρωτότυπον originale, primitivum ex.-op. 2. 1. 23. cf. **коурлъ, коурѣлъкъ.**

коурѣние n ἀτμίς vapor šiš. 4. **коурение благоконьное въспосылаѥть сѧ** men.-mih. **коурение дъıма** sabb. 24.

коурѧ -рѧти n. pullus gallinacens nom.-bulg. pent.-mih. ber. clim. 150. bus. 399. **сѣть (сжть) мѣцн въ христианохъ еретичьска дѣла дрьжеще егда боудеть въ заходь сльньце, и не дають ничьто отъ дома своего, ни огнь, ни сьсъдь никакьвь или тръкованне мѣчьто, и вънимаютъ же и коуретомь гласи и врапамь и инамь пътицамь и лисицамь и стрѣще глаголеще: ови зли, ови добри, и зрѣнню сльньцоу и мѣсець и звѣздамь и званна скотомь** misc. 167.

коурѧтнй adj. pulli gallinacei pat. 332.

коусити -шѧ -сиши vb. cum praepp.: lit. kusti pruss. enkausint cf. gr. γεύω: γεύεσθαι lat. gustus, gus-tare goth. kiusan, kausjan, kus-tus ahd. chiosan, chust mhd. kiesen, churi, kôs and. kjôsa, kosta Bopp 1.

49. 237. orient l. 515. mey. l. 398. ztschr. 2. 136. curt. l. 131: к vocabulum slav. peregrinum esse docet.

коустодиа f. custodia sup. 359. 16. prol.-mih.

коустъ m. virgulta лѣсъ коустъ, нарицаемый анафнастъ. имѣы ивлока на многа лица sbor.-kir. 37.

коутити -штѫ -тишн vb. machinari коутеть нѣчьто зло prol. cf. благокоуциньство σύσχημοσύνη honestas et pruss. kunti curat, unde fortasse colliges, scribendum esse кѫтити.

коутиы f. triticum coctum cum melle nom.-lab. misc. 133. 176. idem quod коливо ber. ни коутьи ни пива chir. молитва надь коутиею typ.-chil. вѣше тьчию сѣмены питаемь, иже соуть коутиы prol.-mih. 70. **коутьи** pam. 199. **коутью крестити** bus. 691. cf. serb. kutija capsa rum. **кѫтіе** arcula alb. kutija dose mscr.: idem videntur esse **коуцины**: **коуцинѣ** sg. i. sup. 91. 92. et **коучиы**: не даютъ не пѣти поскоуры или коучию что либо misc. 168.

коухарь m. μάγειρος coquus l. reg. 9. 23. 24. - ostrog. e germ. kochen.

коуцины v. **коутиы**.

коучиы v. **коутиы**.

коучька f. canis alex.-mih. 74. nom.-barb. misc. 75. 82. serb. kuče.

коучьма f. pilei genus на главе его вѣ перьсндьска коучьма съ стратокамилевемь періемь и на кочьме вепць alex.-mih. 185. **кочьма** 186. magy. kucsma tegmen capitis pelliceum.

коушати сѧ -шаѭ сѧ -шаешн сѧ vb. tentare не коушай сѧ противоу имъ chron. l. 93. 23.

коуштение n. μόχημα irrisio sir. 34. 48. - vost.: proprie fortasse machinatio.

коушние n. γαυρίαμα superbia, recte murmuratio **коушние** iob 5. 7. - op. 2. 2. 630. **бескоушнье** ἀγογγυσία non murmurare op. 2. 2. 200.

коушти -шѫ -шешн vb. γογγύζειν murmurare pat.-mih. 168. старьца подъ обѣзомъ коушѭштта sup. 176. 28. не коушй ми da mihi veniam leont. men.-mih 196. nsl. kujati se aemulari l. cor. 13. 4. - rès. 169. schmollen cf. ahd. hûwo ululа hiuwilon et **коуйба**.

коуюсторъ m. quaestor men.-mih.

къ praep. πρός, ἐπί ad iungenda cum dat. лежѣ къ спанию prol.-cip. аще съгрѣшить къ мънѣ mat. 17. къ оутроу sup. бъстъ къ вечеру dioptr. ко мънѣ bon. къ тому ѣщі adhuc sup. postea sborn. къ сему ѣщі amplius sup. къ тому не оухѣщі non amplius ostrom. Pott l. 858.

къ radix et thema pronominis кѣто, кого; кѣй, коего etc. до коу mon.-serb. nota nsl. do kore quousque o korej, ob kore quo tempore: saepe additur pronominibus et adverbiis a pronom. derivatis et aliis vocabulis: a) psl. **нѣоука, нѣоукъ** nondum nsl. vsodik, povsodik dain. 29. ondak tum prip. 235. ondukaje, ondukaj ibi trub. lex. sêmkaj trub. zdikaj trub. zdajci statim lex. trub. cf. psl. **сейцн** illico; tamkaj trub. tôdik hac dain. tamdík i. e. tamtôdik; tukaje trub. tukaj; tjaka illuc trub. kjakaj idem trub.; vunkaje, vunkaj foras trub. okolik prip. 1. sledkar tandem hung. točkar erst hung.; rarius praefigitur: kajkam lex. kajkôd prip. kajkakve stvari prip. kajeden lex. b) bulg. azika ego dueska bulg.-lab. tuka hic bulg.-lab. vѫnka foras. c) croat. ovdeka luč. ondeka luč. toteka hic luč. sinočke luč. gorika š.-gl. 100. d) serb. od ovleka živ. 88. od onleka, onlek živ. 82. 89. donleka stul. dotlek, otlek živ. 97. 101. od toleka, od tolek živ. 59. 86. doslek živ. 151. odslek živ. 62. bržek forteživ. 90. vanka živ. 8. do večeraska mik. danaska mik. paček potius živ. 99. nota scr. kam gr. κέν, κέ: adde let. ik: ik dênas, ik gâds conferens pol. co: codzień ztschr. 6. 92 93. beitr. l. 66. 364. cum aliis vocabulis componi videtur a) psl. **кагрѣлнчишть**; **гаврань** cf. **къврѣдние**. b) nsl. kavrač dain. 89 cf. vrač; korobida cf. robida rubus caesius oberkr. kronan. c) croat. komešati agitare. d) oserb. komuda, komda mora komdźić morari korjebło grosse rippe. e) nserb. komužiś morari.

кѣбларь m. vectigali cuidam subiectus gram. 10. **кѣблырь** ibid. 91.

кѣбларьство n. vectigalis genus gram. 19. 78. 81.

кѣблъ m. μόδιος modius men.-vuk. op. 2. 2. 317. μέδιμνος medimnus; κάδος cadus op. 2. 2. 148. χοῖνιξ choenix **коблъ** vost. **кабль** krmč.-mih. giasn. 12. 270. georg. pat. - пьпол alex.-mih. 26. **два кѣбла сребра** sabb. 41. сто - пшеницѣ krmč.-mih. **кѣбьлъ** krmč.-saec. xiii. **кабьль** mon.-serb. **коблъ** men.-leop. **кѫбль** vost. nota .в. **кѣблонъ пшеницѣ** mat. 55. cubulus mensura vinaria duc. nsl. kabel; kebel hung. habd. kobelj, -lja schaff bulg. kъbel pokl. l. 86. serb. kabao magy. köböl russ. кобель. adde **възкмати полоу**

кобелию пшеницѣ men.-leop. mhd. nhd. kübel lat. cupella, cupa mlat. cupellus.

кѣврѣдиѥ n. προσπάθεια amor vehemens кок- io.-clim. **кѣвредие** io.-clim.: male ad verbum versum.

кѣга adv. quando mon.-serb.

кѣгда adv. πότε quando; ποτέ aliquando ostrom. svjat. **аште** - sup. let. kad cf. **когда**.

кѣгъи adv. quando **кѣги** mon.-serb.

кѣда adv. quando mon.-serb.

кѣде adv. a) ποῦ ubi sup. ostrom. svjat.-op. 2. 2. 394. bus. 264. cloz I. 246. 765. 768. 860. assem. antch. **кѣдѣ** antch. **кѣдѣ** š.-gl. 69. **гдѣ** sabb. **гдѣ** chron. **кде** sup. **до где** man. b) alicubi cloz I. 930. sup. 341. **аште кде** sup. **аще ли где вода изверьгла** sabb. 106. **не помьню, аще видѣхъ сиковоу доброту где** men.-mih. c) ubi relat. sup. 111. 5. **отиде, кде любъ живетъ** sup. 301. 24. cf. 331. 7; 324. 17; 385. 9. chron. 1. 4. x; 52. 67. 83. d) quando **кьди** mon.-serb. **кѣде же свѣтъ бѣстъ, моля'ше стрѣгштаѧ** sup. 12. 9. idem habes 115. 11. **и бѣстъ, кде кѣзнде слъняце** bus. 183. cf. lat. ubi Pott I. 279.

кѣдманъ m. vestis genus pam. croat. kadmen verant. magy. ködmen vestis pellicea.

кѣждѣ pron. quisque **когождѣ** sup. 71. 1. cf. -**дѣ**.

кѣждо pron. ἕκαστος quisque sup. chron. **кѣжьдо** ostrom. **кѣж'до** sup. **кожьдо** greg.-nez. **когождо** dioptr. **иединого когождо** šiš. 38; male **кождого** per. 26. 6. **комоужьдо** ostrom. **комоуждо** antch. aim. I. 4. **комоуждо человѣкоу** sup. **о комьждо** hom.-mih. **подъ цѣмьждѣ** op. 2. 2. 51. chisto fris. comusdo fris.: male vost. ad **кѣжьдо** trahit **коежьдо, коейжьдо** lit. kožnas ztschr. 7. 40. cf. -**дѣ**.

кѣзивъ adj. astutus mon.-belg. int.

кѣзнованиие n. ἐπιβούλευσις insidiae dial.

кѣзнодѣи m. insidiator.

кѣзнодѣинъ m. artificiosus acad.

кѣзнодѣйствиѥ n. insidiae.

кѣзнодѣйствовати -воуѭ -коуѥши vb. insidiari sabb. 15.

кѣзнольстникъ adj. insidiosus.

кѣзнь f. τέχνη ars op. 2. 2. 430. vost. **врачь бѣ кѣзнию** hom.-mih. **ѣпитѣвума disciplina** op. 2. 2. 302. **тро́пос** modus šaf.-frag. 35. **μεθοδεία** insidiae šiš. 170. machina sup. 399. **πραγματεία** negotiatio kruš. **кѣзни** sg. n. šaf.-frag. 35: rad. **кѣ** e ku et suff. **знь** pro **нь** cf. **ковати**.

кѣзьникъ m. **ἀρχιτέκτων** architectus men.-mih. **τεχνίτης** artifex ex.-op. I. 23. vost.

кѣзьнъ adj. insidiarum **свѣтъ** - mat. 21.

кѣзьньство n. insidiae sabb. 196. pat.-šaf.

кѣзьньствовати -воуѭ -воуѥши vb. insidiari chrys.-lab. ephr. isaak.

кѣкъ m. **κόμη** coma šiš. 85. - **растить хомѧ** šiš. 85. nsl. kečka coma habd. bulg. kikъ serb. kika, kičica russ. **кика** rum. **кикъ** cf. scr. kača capillus et **кыка, кыкъ**.

кѣкъкь m. **κνήμη** tibia, crus **въ -ню мжжьскоу** sup. 428.

кѣмотра f. **ἀνάδοχος** commater cloz I. 100. šaf.-urspr. russ. vet. **куепетра**.

кѣмотръ m. **ἀνάδοχος** compater čech. pol. kmotr oserb. kmótr nserb. kmotš usl. boter e kmotr; botra, botrinja russ. dial. **кмотръ** rum. **кѫмътрѫ, кѫмътръ** alb. **kumptër** šaf.-urspr. cf. **-тра, коупетра, коумъ** et mhd. pfetterich e pater wack. 45.

кѣмотрьство n. compatris vel commatris conditio krmč.-vost.

кѣнига v. **книга**.

кѣнорозъ m. **χάπρος** aper barl. 181. **кнорозъ** vost. oserb. kundroz nserb. kjandros.

кѣнязь v. **князь**.

кѣрь m. radix **подъземьныѣ кѣрь** io.-clim. pol. kierz gen. krza oserb. keř nserb. ker' frutex.

кѣсантикъ m. **ξανθικός** xanthicus - **мѣсеца** men.-mih.

кѣсенодохъ m. **ξενοδόχος** hospes men.-mih.

кѣснатинъ m. constantinus per. 53. **косbor.** 62. chron. I. 62. 133. cf. **кѣсначько** bus. 393.

кѣснатинь adj. poss. constantini - **градъ** constantinopolis sup. 146. 148. 149. 206. 207. svjat.

кѣсьнивъ adj. tardus **кѣсьнивь срьдьцемь** hom.-mih.

кѣсьно adv. **βραδέως** tarde **кѣсно ходити** men.-mih. **кѣсно идоуще** šiš. 42.

кѣсьноглаголивъ adj. **βραδύγλωττος** tardiloquus **коси-** acad.

кѣсьносрьдьчьнъ adj. tardi animi chrys.-lab.

кѣсьность f. **βραδυτής** tarditas dioptr.

кѣсьноѣзычьнъ adj. **βραδύγλωττος** tardiloquus exod. 4. 10. ber.

кѣсьнъ adj. **βραδύς** tardus šiš. 186. ant. **кѣсно теченине** par. **кѣсномь ходомь** ichu. **χρόνιος** diuturnus **кѣсьна рать** hom.-mih. **до кѣсна βραδέως** sero krmč.-mih. **косьнъ** vost. **до кѣсна** vost. **до косни** ber. nsl. kasan tardus meg. kasne glave biti; kesno sero croat. ne kniti serb. dockan cf. croat. kusav blaesus verant.

късьньно adv. tarde greg.-lab.

късьнѣнїе n. βραδυτής tarditas **късн-** šiš. 203. men.-mih. dioptr. ichn. - **творити** typ.-chil. **косн-** vost.

късьнѣньнъ adj. βραδυτῆτος tarditatis **косн-** acad.

късънѣти -нѭ -нѣши vb. χρονίζειν tardare **късн-** pent.-mih. ok. 53. men.-mih. pyrg. matth. 24. 48. ἀναμένειν exspectare **късн-** hom.-mih. βραδύνειν tardare **късн-** 2. petr. 3. 9. **късънѣста домти** chrys.-lab. adde io.-sin. isaak. **цькънѣти** ephr.-belg. **косн-** vost. bus. 698. croat. uckniti.

кѫто pron. τίς quis cloz I. 46. **кто** sup. assem. sg. g. **кога** sup. 326. sg. loc. **комь** instr. **цѣмь** sup. **съ цѣмь вѣжа носифъ въ ѥгупьтѣ**; hom.-mih. 154: saepe **кѣнмь а кѣй**; pl. n. **цн** cf. **цнн** sub **кѣй**; instr. **цѣми**: **съ цѣми сѧ съчетаютъ** op. 2. 2. 51. indef. **да аште** - sup. adde 17. 14; 105. 5; 111. 4 etc. **ыкоже кѫто можетъ** anteb. **нѣь кто** greg.-lab. **кѣдѣ тѧ, кто тѧ пламъ раждизаѥ** sup. 271. 2. **несторъ кѫто** sup. 18. 9. **пѫтьникъ же кѫто** sup. 29. 23. krmč.-mih. - **коли** io.-clim. pruss. kas goth. hvas ahd. hwer ags. hva lit. let. kas ztchr. 3. 403. Bopp I. 109. Pott 2. 1. 366.

кѫхновєнїе n. sternutatio **въ кѫхновєнїи вльхвоують** ephr.-belg.

кѫхнѫти -нѫ -нѣши vb. sternutare: verbum hoc in fontt non legimus nsl. kehnoti, kihnoti; kih schnupfen prip. 281. serb. kahnuti, kihnuti mik. russ. чихать scr. kšu Pott 2. 1. 608.

кѫшєнїе n. λαχμός sors op. 2. 2. 53. **кошєнїе о ней (рнзѣ) кѣсть войномъ** cyr.-hier.

кѫшити сѧ -шѫ сѧ -шѣши сѧ vb. λαγχάνειν sortiri **станѣвѣ на разнопѫтїю; и кшивѣ сѧ, и ѭже прѣкшить, по томоу идевѣ** pat.-mih. 129. **помѣни день ть, єгда сѧ кшиховѣ** 142. **кошите ли сѧ** torżest. **кошивѣ сѧ, ѭже притекши** (recte **прѣкъшить**), **по томоу идевѣ, и кшивши-ма сѧ нма прѣкши** nodex **семнона десатнцею** vost.

кѫшь m. sors **съмотраща кѫша** in commentario ad esai. 2. 6. - vost. 1. 384.

кѫваннїе n. nutatio - **главъ** int.

кѫвати -ваѭ -ваѣши vb. κινεῖν τὴν κεφαλήν movere caput - **главами** chrys.-lab. men.-mih. - **главоу** vost. **съ царемь** - consentire men.-mih. cf. gr. κόπτειν nsl. kivati hung kimati bulg. kiva croat. kimati annuere verant. serb. kimati oserb. kivać nserb. kivaś cf. **кѫтн.**

кѫдарь v. **кндарь.**

кѫдати -даѭ -даѣши vb. iacere **кидаюте къ мѣхоу** bus. 662. **говна изь рам** - krmč.-mih. 371. **имена** - βλασφημεῖν blasphemare men.-leop. 110. vost. **имена ѥмоу кѫдаюте** zlatostr. **имена тн кидаѣть** εἶπέν σε κακῶς maledixit tibi vost. **словеса злаа комоу** - vost. **имена нмь кыдающе** ῥήμασί τε αἰσχροῖς καὶ ἀσέμνοις βάλλοντες men.-mih. 269. **имена ѥмоу кыдаѥ** greg.-lab. men.-mih. **аще тн кто имена кидаѥ** bus. 710. nsl. kidati.

кѫй, кая, коѥ pron. ποῖος qualis sup. τίς quis sup. **кѫ** sup. 391. **кѫ** ephr. **коего** bell.-troj. 3. **коѥма** cloz I. 521. **коѭ** sg. a. f. cloz II. 114. nota **коя** sg. n. f. greg.-lab. **коимь** sg. i. proph. **конхъ** pl. g. hom.-mih. **къскѫю** cur chron. **кѣмь** cloz I. 458. **кѫмъ** bon. **ни кѣмь нѣмь** sabb. 51. **конхъ** pro **кѫпхъ** hom.-mih. **кѣнхъ** cloz I. 919. **цни соуть плодн покаанния** op. 2. 2. 51. quidam sup. 37. 48. **цни троудове** τίνες ἀγῶνες hom.-mih. 30. **цни** hom.-mih. 185. relat. hom.-mih. 187. aliquis τίς sup. **ѥда каа рать васъ зоветъ** sup. **кѣй лнко** ὁποιοδήποτε qualiscunque sup. - **любо** chron. **оузьрѣшїа снлж кѫю** sup. 47. **ѥгда добродѣтѣль коую исправимь** ant. **кой** pro **кѣй** bell.-troj. 4. 37. choise ih ne pazem fris.: nota **кѫ, ко** pro **кая, коѥ** š.-gl. 82. 98. **комь** pro **коѥмь: въ комь мѣстѣ** greg.-lab. **о комь имнн** ποίῳ ὀνόματι hom.-mih. **цѣмь** pro **кѣнмь: цѣмь именемь** ποίῳ ὀνόματι šiš. 8. beitr. 2. 343. 345. **кѣй любо** krmč.-mih **кѣмь оубо образомь** krmč.-mih. gr. ποῖος.

кѣй m. malleus svjat. fustis men.-mih. alex.-mih. sborn. nsl. kij malleus lex. meg. fustis lex. nserb. kij: rad. ku.

кѣйждє pron. quivis hom.-mih. **коегож'де** sup. 386. 17. **коѥваждє** 431. 7. **коѥмоужьде** svjat.-mat. v. **комьждє** hom.-mih. **на ѥдиномь комьждє апостолѣхъ** hom.-mih. cf. **-ждо.**

кѣйждо pron. ἕκαστος quisque sup. krmč.-mih. **-жьдо** svjat. op. 2. 2. 390. **цинждо** vost. 1. 381: nota **каждa** pro **каиждо** sim. II. 14; **каждо дьнь** ichn. vere est **кѣждо** cf. **-ждє.**

кѫка f. κόμη coma **кикоу растить** κομᾷ comam alii šiš. 85. **кыкоу съткорити** vost. **кикоу имый** vost. ἀκμή acies - **доброу**

побытныѣ greg.-naz. - кѣдьныи greg.-naz. nsl. kečka bulg. kika cf. кѣкъ, кѫкъ.

кѣкъ m. coma pat.-mih. - сътворить men.-mih. 367. cf. кѣкъ, кѫка.

кѣла f. χήλη heruia men.-vuk. pyrg. prol.-lab. prol. 105. 106. кодна - ὑδροκήλη hydrocele pyrg. nsl. serb. kila nsl. serb. kilav pol. kiła rum. кнаъ homunculus ahd. gil hernia cf. кила.

кѣнопъ v. кѣнопъ.

кѣнѫти сѧ -нѫ сѧ -нѣши сѧ vb. nasci черве кынѫхоу сѧ chron. I. 260. adde въ любоую петлю кѣноу сѧ bus. 720. rad. кѣд.

кѣпръ adj. foraminosus изычнаа плоть ѥстъ кѣпра аки гоубка ex. oserb. kipry debilis.

кѣпъ m. imago glag. кѣпомь моимь ego ipse mon.-serb. оу своѥмь кѣпоу 407. nsl. serb. kip magy. kép: de капь cogitandum non est.

кѣпѣние n. bullitio ephr. пламинное кѣпѣнии bus. 917.

кѣпѣти -плѭ -пѣши vb. ἅλλεσθαι salire источникъ водꙑ кѣпѧща io. 4. 14. - vost. источьникъ кѣпещь prol.-mart. men.-leop. из него кѣпѣше слава hom.-mih. ѩ землю кѣпещоу мдь и млѣко εἰς γῆν ῥέουσαν γάλα καὶ μέλι pent.-mih. кѣпи вьзиде фарисей chrys.-lab. - гнѣвомь greg.-naz. богатьствомь - sup. chrys.-lab. πλούτῳ περιῤῥεῖσθαι proph. πλούτῳ βρίθειν men.-vuk. - чрѣвьми hom.-mih. chrys.-lab. чрѣвѣмь кѣпѣщимь по оудѣсѣхъ его ok. 57. изо рва кѣпить сирою горячею bus. 681. писанние кѣпить питнѣемь животворѣнкомь hom.-mih. 149. кѣпѧхоуть свѧтꙑмь доухъмь vita - theod. Pott 2. 1. 585. let. kupt jesen cf. ser. kup irasci.

кѣселина f. res. acida отъци вдоша -ны georg.- vost.

кѣселичие n. ῥοά malus punica vost. кѣсѣл- mat. 48. bulg. kiselicъ.

кѣселъ adj. ὄμφαξ. ὀμφακίζων acerbus kruš. prol. acidus ber. -ло кино trěb. кѣсѣлъ svjat.-mat. 8. domet. sabb. 115: russ. кисель cf. cum magy. kiszil puls avenacea.

кѣселѣство n. ὀξύτης acrimonia кѣсѣл- op. 2. 2. 303. ὐδαξησμός prurigo mordax кѣсѣл- op. 2. 2. 27.

кѣсиръ m. sensus nobis ignotus est ѩкоже кисиръ одѣвѣѣѣшимѧ очима men.-mih. 133. непроходныѧ глѧбины моря и земля ѩкъ кисиръ имоуштю кертаны великиѧ и взира велика cod. sacc. xvi - vost.

кѣслота f. acies ex.

кѣслъ adj. ὄμφαξ acerbus ierem. 31. 29.

кѣснѫти -нѫ -нѣши vb. madefieri кисноуще leont. 121. nsl. okisnoti; mošt kisa; kisati, kišem bullire habd. rum. кисноват fermentatus кисълицъ ius acidum.

кѣсѣлъ v. кѣселъ

кѣта f. ramus кита glag. nsl. kita fasciculus habd. ramus ibid. nervus, cartilago lex. žilnata kita lacertus bulg. kiti serb. kititi ornare kita croat. frons verant. serb. fasciculus mik. russ. dial. кита ligamen magy. kita fasciculus rum. китѣск orno.

кѣти, кѣшѧ, кѣшѣши vb. κινεῖν τὴν κεφαλήν novere caput georg кѣшѣте главами antch. serb. kinuti scr. ku ire cf. кѣтн.

кѣтъка f. ῥότακος corymbus georg.

кѣхавица f sternutatio grom. 33.

кѣчение n. φυσίωσις, φύσημα superbia sup. 250. 251. chrys.-lab. men.-mih. ziz.

кѣчивъ adj. superbus морскый коуръ - ex.

кѣчнти -чѫ -чиши vb. φυσιοῦν inflare разоуѧть -читъ vost. - сѧ diоptr. нижѥ сѧ кѣчитъ sup. 249. кѣчеще (ἐν τῇ σχολῇ male) оучахоу сѧ men.-mih. bulg. kíči ornare cf. кѣка: de scr. kak superbire non videtur cogitandum.

кѣчнѣ n. χόμπος fastus кѣчье zlatostr.

кѣчька f. coma glag. cf. кѣка.

кѣшининъ m. kijoviensis chron.

кѣшевъ m. kijovia bor. 7. chron per. prol.-belg. кнѣвь prol.-mih.

кѣшевьскъ adj. kijoviensis chron.

кюминъ m. κύμινον cumimum vost. 1. 199. 355. кꙋминъ proph. nsl. kum, kumič, kumin, čimin serb. komin, čemin, čimin, mčin mik. russ. кимингъ, кминъ, тминъ, tmín čech. kmin pol. kmiu magy. kömény ahd. chumil, chumin mhd. kümel lat. cuminum gr. κύμινον arab. kemmûn.

кюрнлъ v. кирнлъ.

кюръ v. киръ.

кюларь v. келарь.

кюлии v. келии.

кѫда adv. qua коуда mon.-serb. 308. 391.

кѫдрьма m. ὄῆμιος carnifex athan.-alex.-grigor. коудрема op. 2. 2. 38. коудрмѣ op. 2. 2. 672. adde коудрьми людьскыѩ men.-mih. σπεκουλάτωρ satelles коудрьми sg. d. коудрꙗма vitae -sanct. saec. xvi. - vost.

кѫдрывъ adj. οὐλόθριξ crispus коудрex. dioptr.-lab. men.-leop. στουρός crispus op. 2. 2. 460. cf. коудрь конь mon.-serb. 83. nsl. kôder; kôdrast lex. kodrajk crispus mag. kondrovanje hung. bulg. кѫдрав

serb. kudrov, kundrov nomen cani indi solitum magy. kondor crispus cf. nsl. kuštrav pol. kędzior rum. кадр pensum lini magy. guzsalj, kender let. kudiis capilli turbati cf. кждѣль.

кждоу adv. διὰ ποίας qua sup. ostrom. **отъкѣгнн, коудоу знѣчеши** misc. πόθεν unde sup - **же ли различѣ кѣнстъ**; cloz I. 255. **зиздати трои, кждоу они рѣчаҳж** bell.-troj. 9. - **вьлѣзль** hom.-mih. **отъ коудоу пόθεν unde** pent.-mih. man. **нже не имаютъ (нн) отъ коудоуже помоіни** men.-mih.: **отъ кждоуже** ὅθεν unde sup. 242. 7. pro **отъ ніждоуже; коудоы пондетъ** bus. 702. nsl. kôdi, kôd Pott I. 326.

кждѣ adv. qua **коудѣ азъ ҳождоу** misc.-serb. **отъ** - πόθεν unde **отъ - лнко** undecunque krk. **до коудѣ ишествіе каше**; men.-mih. **коудѣ, коудн, коудѣ** mon.-serb. bulg. **кѣдешен** cuias.

кждѣль f. κρόκη trama lev. 13. 48. nsl. kôdla dain. 99. kndelja habd kudela prip. 228. bulg. **кѣдель** lit. kudla cf. nsl. kožêlj m. kožêlja bulg. **кѣжели** pokl. I. 83. cf germ. ahd. kunchela mhd. kunkel mlt. conuncula e colucula (colus) Diez, wörterb. 110. kaute büschel gehechelten flachses.

кжколица f. μελάνθιον nigella **коук-** esai. 28. 25. 27. - vost. bulg. **кѣклica.**

кжколь m. nigella men.-leop. **коуколе** gr. **ερα** op. 2. 1. 138. nsl. kôkolj, kôkalj oserb. kukel nserb. kukol lit. kukalas magy. konkoly ngr. κοκκόλη agrostemma κόκκαλον lolium duc. cf. angl. cockle - weed.

кжпалиште n. balneum prol.

кжпаніе n. lavatio pat. krmč.-mih. 30.

кжпати -плиж -плюшн vb. lavare **въ нордань коупавь отъмыхъ** hom.-mih. 77. **водами кжплемъ** ὕδατόλουτος qui aqua lavatur man. - **сѧ** λούεσθαι lavari ant. zak.-serb. βαπτίζεσθαι **коупа сѧ** cyr.-hier. nsl. kôpati.

кжпина f. βάτος rubus sup. greg.-naz. marc. 12. 26. act. 7. 30. chron. I. 157. 8. cf. nsl. kopava cardui genus rib. bulg. **кѣрипъ.**

кжпиніе n. ἄκανθαι spinae sup. βάτος rubus **коупиніе** iob 31. 40. - mat. 54. prol.-mart.

кжпиньнъ adj. βάτου rubi pyrg. pat.-šaf. **-но внднѣніе** pent.-mih. **пламень -.**

кжпона f. ζυγός statera dan. 5. 27. - vost. σταθμός statera vost. men.-vuk. chrys.-lab. pan. op. 2. 2. 12. 97. 174. **хлѣба коупоною мѣрише** prol.-vost. πλάστιγξ lanx men.-vuk. adde **водоу пнхъ коупоною; видѣ себе дѣйствьно словѣса и рѣчи отъдающа, таже и коупона довольна быти расоужддающа сѧ окою страноу. и къ лѣвѣй странѣ моуринъ кидѣлиіе съходящихъ сѧ и много тогова дѣйствна неподобьна на коупоноу полагающихъ** pat. 246. 258. 317. bulg. **кѣponi** magy. kompona alb. κομπόνα tintinnabulum **kambanъ** campana rum. **кѣмпънъ** cf. Diez I. 35. cf. **-нъ.**

кжпонити -ніж -ниши vb. σταθμοῦν ponderare op. 2. 2. 97. isaak. greg.-naz.-saec. xvii. **свои дѣла подобаѣть** - **georg.-šaf.** 214. considerare pat. 262.

кжпонъ m. statera **въ кжпонѣхъ** ἐν ζυγοῖς in arcis funebribus op. 2. 2. 142. cf. **-на.**

кжпѣль f. κολυμβήθρα locus natationis sup. ostrom. hom.-mih. men.-mih. nom.-mik. sabb. 199. - **силоамьа** hom.-mih. - **крьщенны** hom.-mih. nsl. kôpel et kôpela.

кжпѣльница f. baptisterium, fortasse **исходнмь всн въ -цоу прѣдисходещоу** пєрію typ.-nic. typ.-chil.

кжпѣльнъ adj. balnei hom.-mih.

кжсати -слиж -слюши vb. mordere int. 25. 283. **насъ комаръ ҳоудый разврашаѣть коусы** bus. 917. bulg. **кѣsa.**

кжсити -шиж -сиши vb. edere **да кжснмь вас(ъ) ради, тіко троудьнн есть** pat.-mih. 72.

кжсъ m. frustum **коусъ** ephr.-acad. **коусь виноградa** glag. **сладка коуса несѣкѣсти** sbor.-kir. 65. nsl. kôs bulg. **кѣs:** **кѣнčeta** pokl. I. 37. croat. kus fragmentum verant. serb. kus mik. oserb. nserb. kus magy. konez rum. **конц** mar. cf. scr. kans caedere.

кжсъ adj. κολοβόκερκος cauda mutilatus **обчатѣ коуса** op. 2. 2. 263. **обьчатѣ кжса** antch. **коусь** aut. **овча коусо** vost. I. 357. bulg. **кѣs** serb. kusov canis cauda truncata nserb. kusy magy. kusza mutilus.

кжтъ m. angulus **въ нѣкоемь коутѣ** op. 2. 2. 641. **въ некоемь коутѣ дома моего** ichn. nsl. kôt; kočnik dens molaris lex. bulg. **кѣt** serb. oserb. kut russ. dial. **кутъ, кутъ** cf, ngr. **καντούνι** angulus vent. orig.-eur. 280.

кжтьнь adj. ἐνδότερος interior **чреновныа нарѣчетъ коутнша зоубы, нмнже обычай есть тончнти ѣдь** μύλος δὲ καλεῖ τοὺς ἐνδοτέρους ὀδόντας psalt.-theod. nsl. kotnik dens maxillaris lex. bulg. **кѣtni zъbi.**

кжтьць m. mansiuncula; νοσσιά nidus gen. 6. 14. š.-gl. 71. glag. cf. **котьць.**

кжшта f. σκηνή tentorium sup. 311. io. 7. 2. - cod. bulg. **коу-** pent.-mih. io. 7. 2. **-ev.-novg.** bus. 145. νοσσιά nidus pent.-mih.

hom.-mih. καλύβη tugurium кѫ- krmč.-mih. **коукы** mon.-serb. adde **коукѣанинь, коукѣанинь** mon.-serb. nsl. kóča bulg. kъšьtъ; **кыцне** bulg.-lab. magy. kútya tugurium e serb. et pol. kucza e russ. cf. bulg. kъta servare et **кѫтъ**.

кѫштєванїе n. in tentoriis habitare

кѫштєвати -штоүѭ -штоүєши vb. in tentorio habitare **коүц-** acad.

кѫштєпотъчєнїе n. σκηνοπηγία tabernaculorum collocatio.

кѫштєрнцл f. tentorium **коукюрница** отъ трàве и трьстиы ioann. 202. 203.

кѫштнй adj. tentorio similis, ni fallimur **къ коүцинѫхъ χъызинаχъ** bus. 435.

кѫштница f. σκηνή tentorium **коүцица** ier. 14. 29. - vost.

кѫштнє n. domus **вѣже междоү кыпнѣмь крамолоү, нь аще тн сѧ згодить полемь, не оүдай сѧ** misc. 30.

кѫштьнникъ m. in tentorio habitans šiš. xiv. typ.-chil. prol.-vuk. **ноань** - 15. ianuarii typ.-nic.

кѫштънъ adj. σκηνῆς tentorii pent.-mih prol. - **творитель** σκηνοποιός tentoria faciens hom. mih. **-ное потъчєнне** svjat. **-но потъчѣныє** σκηνοπηγία tabernaculorum collocatio mat. 33. **-на цѣпица** men.-vuk. **коукынь** mon.-serb.

кѹмнникъ v. **кюминъ**

кѹпарисъ m. κυπάρισσος cupressus proph.

кѹпрьскъ adj. cypricus sup.

кѹрнлъ v. **кирнлъ**.

кѹръ v. **кнръ**.

Л.

л decima tertia alphabeti cyrillici littera, **людиє** dicta, glagolitice numerum x, cyrillice numerum xxx. indicans.

лабьноватн сѧ -ноүѭ сѧ -ноүєши сѧ vb. consentire russ. **ссужаться: иже мира и иже соүтъ въ мирѣ отрѣкшей сѧ ни єдиною вєщию да не лабноүютъ сѧ пакы съ мирскыми** krmč.-saec. xvi. - vost. cf. **ладьноватн**, quod praestat.

лава f. scamnum trigl. russ. **лава** pol. oserb. nserb. lava lit. lova.

лаванъ m. lábav laban nom. **лавань** gen. **лавана** dat. **лавѣ** acc. **лавоү** pent.-mih. **лавѣ** per. 22. 13. cf. **лавинъ**.

лавань adj. poss. lábav laban. pent.-mih.

лавинъ adj. poss. lábav laban pent.-mih. cf. **лаванъ**.

лавица f. scamnum habes bulg. lavicъ gesims čech. lavice magy. lócza.

лавра f. λαύρα lanra sup. antch. ex.-op. 2. 1. 10. sabb. 31. 165. typ.-chil. steph. **лаврѣ** bus. 333.

лаврьскъ adj. laurae sup. men.-vuk.

лаврьшинъ m. laurae incola **лаврьанинь** sabb. 31. 66

лагана indecl. λάγανα lagana **къ** - ad lagana 1. reg. 23. 29. mat. 52.

лагвица f. κέρας poculum ierem. 48. 12. - ostrog. ἀσκωτυίνη lagena iudith 10. 5. - vost. fiasco ber. nsl. lagva tinia habd. lagvica ev. - tirn. čech. láhev pol. łagiew oserb. łahej nserb. łagvja alb. lagii vas blanch. ljagjen urceus legen idem gr. λάγηνος ngr. λαγένα vent. ahd. lagella mhd. lāgel lat. lagena wack. 34. cf. diefenb. gloss.

лагодити -ждѫ -дишн vb. convenire azbuk. adulari vost. alex. se dare **ни питью ни ѣденью не лагодите** vost. čech. laboda comitas lahoditi adulari oserb. łaboda indulgentia nserb. łagožiś adulari.

лагодьно adv. convenienter **въ мѣроү и -дно** antch. **шсти въ мѣроү -дно** vost. paullatim alex. cf. **лагойно**

лагодьнъ adj. ἀναλογῶν conveniens, congruens **-на влага** psalt -theod. **-дна** azbuk. μέτριος moderatus **-дна казнь, моүка** vost. - **тєплота** ex. - **зима** grom.: **-дна пнца** opponitur **лнха пнца** op. 2. 2. 513; ἄριστος optimus ant. 12. nsl. lagoda petulantia dain. lagota idem hung. lagoden petulans; nelagoden infirmus habd. lahoten idem ibid. croat. nelagodan infirmus verant. nelagodstvo languor ibid. serb. nelagodan infirmus mik. pol. łagodny, łagodzić rum. **логодѣск** spondeo **-дник** sponsus cf. **лагодьнь**.

лагодьнь adj. ἄριστος optimus **въ мѣроү -дню** op. 2. 2. 262. **добро ѥсть вьсе въ мѣроү лагоню** antch. c. 13. cf. **лагодьнъ**, quod praestat.

лагойно adv. convenienter antch. c. 13. nsl. lagoj malus: lagoje drevo hung. cf. **лагодьно**.

лагонь v. **лагодьнь**.

лагоункоула f. laguncula - **скоудѣлна жѣжена** mat. 45.

лагъиръ m. ascia **въ лагирѣ** explicatur **въ топорѣ велицѣ** ier. 10. 3. mat. 48. op. 1. 97; ber. habet **лагира топоръ**; azbuk. male **лагирь потырь** pro **топоръ**.

ладнй gen. **-дьнѣ**, saepissime sg. nom. **ладьнь**, f. πλοῖον navis act. 27. 31. - šiš. σκάφος scapha man. ἀκάτιον cymba men.-vuk. **ладн нспрокрькѫ се съ мною** ἐναυάγησα naufragium feci šiš. 252. **лодн** op. 2. 1. 149. **лодьнь** vost. 1. 400. **лодьи** mat. 14. bus. 398 **лодь** per. 3. nsl. ladja, ladjišče croat. ladi Veglia čech. lod' pol. łodź oserb. łódź nserb. łoď lit. eldija; magy. ladik cf. cum slovac. ladík.

ладнйникъ m. nauta **лодьйникъ** chron. 1. 182. 30.

ладнйнъ adj. navigii **лодьйнъ** chron. 1. 246. 23.

ладнйца f. cymba.

ладо n. amasius, amasia in fontibus russ. serioris aevi **дали вы мнѣ ладо поноровное** etc. vost. cf. croat. da si caru lada pjesn. - hrvat. 2. 3.

ладъка v. **латъка**; differt a **лодка** navicula chron. 1. 219.

ладьно adv. aequaliter **ладно со онѣма съгрѣшатн** dostop. 97. - vost. **смнри см всѣмоу ладно** bus. 481.

ладьноватн -ноуѭ -ноуѣши vb. consentire - **съ мирьскъıми** sbor.-kir. 47. rues. **ладъ**-concentus cf. **лабьноватн**.

ладьнъ adj. ἴσος aequalis kozm.-ind. **доушa ладны скѣтлостню** prol.-vost. **ладна быста** (**орестъ и пнладъ**) **и тѣломь и моудростью** op. 2. 2. 86. **боудѣши со мною ладенъ самодержецъ** chronogr. **дрѣвца мала, много нпска, съ травою ладна** dan.-heg. russ. **ладъ** čech. lad pol. ład ordo.

лажоуѣкъ v. **лъжоуѣкъ**.

лазаровъ adj. poss. lazari sup.

лазарь m. λάζαρος lazarus svjat.-mat. 8. š.-gl. 47. šiš. xvn. hom.-mih. sabb. 162. sg. g. **-ра**, **-рн** sup. voc. **-ре** sup. š.-gl. 49. l. **-рѣ**, **-рн** sup. **лазорь** mat. 31. tur. chron. 1. 223. bor. 79. bus. 107.

лазарѣвъ adj. poss. lazari **-рѣвь** hom.-mih. tur. bus. 35. **лазорѣво** bus. 765.

лазникы f. λαζική lazorum terra prol.-mart.

лазнтн -жѫ -зншн vb. repere pam. **по чрѣвоу** - pent.-mih. - **на роукоу сѣдѣю** sim. l. 21. **коумиромъ лажлаχоу** svjat.-mat. 8.

лазня f. balneum alex. čech. lázeň pol. łaźnia cf. nhd. lase irdenes bauchiges gefäss mit schnauze gr. λάσανον lat. lasanum.

лазонъ m. lazus **въ странoу лазонь** (λαζῶν) prol.-mih. 237.

лазоньскъ adj. lazicus **-ска страна** prol.-mih. 276. **лазоуньскъ** men.-leop. cf. **лазонъ**.

лазорь v. **лазарь**.

лазорѣвъ v **лазарѣвъ**.

лай m. vituperatio alex.

лайна n. pl. πλίνθος latera exod. 9. 10. iez. 4. 1. - mat. 48. men.-mih. prol.-mart. πλινθεῖα latera vost. 1. 271. **нлова** - πλίνθοι latera gen. 11. 3. - vost. **лайна** stercus azbuk. male **-ньна** pent.-mih. nsl. lajno stercus meg. lejno idem rib. lejn m. idem lex. lajnje schleimige excremente metl. bulg. lajna pl. čech. lejno pol. łajno.

лайнонмѣнитъ adj. κοπρώνυμος a stercore nomen habens men.-mih. georg.

лайнонмѣньнъ adj. κοπρώνυμος a stercore nomen habens georg.

лайнотворнѣ n. πλινθουργία laterum confectio io.-clim.

лайньнъ adj. πλινθείας laterum vost. 1. 270. **лайны заронь** exod. 5. 19. - pent.-mih. **зданнѣ лайно** πλινθουργία laterum confectio exod. 5. 8. pent.-mih.: male **лайнъıй**.

лайчивъ adj. iurgiosus prol. 1481. - vost.: rad. **лай** (**лаıти**) suff. **ичь**, **ивъ**.

лакалнѣ n. ieiunium glag.

лакати -чѫ -чеши vb. esurire bon. ev.-zogr. psalt.-theod. nov. nsl. laknoti čech. laknouti pol. łaknąć skr. lak palato percipere cf. **алъкати**.

лакнннца f. equa, uti videtur **лакнннй конь войничьскыхъ** θήλεια ἵπποι εἰς ἅρματα 3. reg. 10. 25. - vost.: vocabulum dubium.

лакнца f. meretrix, uti videtur **съ лакнею нг нмѣй любвь**: vocabulum dubium cf. **лакнннца** et lupa.

лакнѫти -нѫ -неши vb. esurire azbuk.

лаковати -коуѭ -коуѣши vb. habitare dipl.-val. e magy. lak.

лакомнти см -млѭ см -мнши см vb. cupere cum dat. rei misc.

локомнѣ n. γαστριμαργία ingluvies ant. **-мые** antch.

лакомость f. πλεονεξία aviditas nov. š.-gl. 89.

лакомъ adj. cupidus sup. 30. πλεονέκτης avidus, avarus š.-gl. 89. ἀκόλαστος libidinosus - **въ блоудъ и въ въсакоу лакотоу** hom.-mih. **-мо желанніе** dioptr. **-мый мечь** bell.-troj. 24. gulosus pat. nsl. lakom cupidus lakomnik esuriens lex.

bulg. lakom avarus čech. lakom pol. lakomy rum. лаком cupidus alb. lachemus avarus blanch. cf. magy. lakoma convivium.

лакомьство n. avaritia op. 2. 2. 238. cyr. 15. чрѣвно - clim. **лакомьствъмь мнозѣи оумѣроша** sborn. lacomztue fris.

лаконьскъ adj. λακωνικός laconicus dioptr.

лакотꙗ f. libido **блоудъ и въсака** - hom.-mih. usl. lakotnik esuritor lex. lakotec homo gulosus dain. čech. lakota.

лакътъ m. χύτρα olla iudic. 6. 19. - kruš. **испиканіи лакъть водꙑ; да пиетъ отъ морѣ лакъть** misc. 101: nota **лакькь рѣкьше водьноую мѣрꙋ** georg.; **лакта** russ. **черепенка** azbuk.

лакъть gen. **-ти** m. ἀγκών cubitus sup. πῆχυς ulna sg. g. **-тѣ** bus. 683. d. **-тѣкы** mat. 47. i. **лактомь** prol.-mart. du. n. **дка -тѣ** pent.-mih. ģ. **лактоу** vost. **лакътж** bus. 266. pl. g. **лакътъ** ostrom. sup. **лакотъ** op. 2. 2. 104. bon. **лакъть** š.-gl. 71. **лактъ** mat. 48. **лактнй** pent.-mih. a. **лакътн** i. **лактъı** sup.: nota **лакоти, локотъı, лактню, локтий** vost. non conferenda esse cum **лжкоть**; usl. laket: sto lahti oserb. łohć lit alkunė f. olektis f. let. elkons m. olekts f. elle cf. goth. aleina lat. arcus.

лалока f. ὑπερῷον palatum op. 2. 2. 302. alex. fauces op. 2. 2. 239. - **имать причитана зовомаго нсофага** ex.- op. 2. 1. 19. **ко оустнѣ и лалоцѣ** bus. 700. usl. laloka mandibula habd. croat. desna, laluka maxilla verant. meatum hung. čech. lalok unterkinn cf. **лалъкъ**.

лалъкъ m. οὐρανίσκος palatum op. 2. 2. 630. **лалоци** op. 2. 1. 36. **по лалкы по срѣдѣ-огны въстъчена** men.-mih. 339. usl. lalok palear cf. **лалока**.

ламидонъ m. laomedon bell.-troj. 2. **лмедонъ** ibid.

ламиꙗ f. serpens **какъ цѣ ламиа та да погльне момь та** quomodo serpens ille deglutiet puellam illam bulg.-lab. 64. bulg. lamija serb. zmaj milad. 535. gr. λαμία piscis genus λάμια gespenstisches schreckbild für kinder ngr. λάμια, λάμνια pro στοιχεῖον: vocabulum originis ignotae

лампада f. λαμπάς lampas bus. 173. mir. **ламьпадь** m. typ.-chil. mhd. lampe it. lampada cf. **ламъбада**.

ламъбада f. λαμπάς lampas men.-vuk. prol.-lab pan. **ламьк-** typ.-chil. **ламк-** chrys.-lab. **ламп-** par. **лампадь** m. cf. **лампада**.

лань f. cerva pat.-mih. **лани** cerna ber. **ланиꙗ** azbuk. čech. laň, laně pol. łani, łań lit. lonė hindin alne, elne cerva elnis cervus cf. **лань** ztschr. 1. 493; 6. 320. orig.-eur. 223.

лані adv. πέρυσι anno praeterito io.-dam. **оть -** šiš. 105. **отъ лони** op. 2. 1. 149. **лони** vost. usl. lani čech. loni pol. oserb. łoni.

ланита f. σιαγών mala sup. 367. παρειά gena sup. 296. šaf.-frag. 33. **оудари къ ланитж ѣдѡкѣ** ῥάπισμα ostrom. **за ланитж оудариша** ostrom. **кнцхж и по ланитама** ostrom. **ланитома** vost. 1. 374.

ланитьстковати -кꙋѭ -куѥши vb. χολαφίζειν alapam infligere op. 2. 1. 188. **ланитство** alapa trigl.

ланишть m. νεβρὸς ἐλάφου hinnulus glag.: male vost. **-ще** n.

ланиꙗ f. cerva vost. cf. **лань**.

ланъгобардъ m. λογγοβάρδος longobardus **ланьгокардѣхъ** op. 2. 2. 153.

лань f. rupicapra alex. cf. **лани**.

ланьцоухъ m. catena **коузнь. ѭже ношаіе,** quod in margine explicatur per **грнвноу, ланцоухъ золотый** men.-leop. **ланцоугъ** alex. usl. lanec catena habd. serb. lanac magy. láncz pol. łańcuch lit. lencugas rum. **ланц, ланцѣх** cf. mhd. lanne catena.

ланѫ n. hinnuleus **кошоута ланѣ водици** prol.-mart. cf. **лани**.

ланѫти-нѫ-нѣши vb. latrare vost. **не имать пьѣь - на кы** men.-mih. serb. lanuti.

лаодикнйскъ adj. laodiceae sup.

лаодикиы f. λαοδίκεια laodices sup.

лаомедоушь m. laomedon alex.-mih. 24.

лапа f. planta ursi trigl. pol. łapa.

лапота f. lappa azbuk., ubi dicitur esse цанель конопьй magy. lapu cf. usl. lopuh pol. łopuch, łopian mlat. lapatica, lapatium.

лапсакъ m. λάμψακος lampsacus **лапьсака градь.**

лапъть m. frustum **лапать земле** š.-gl. 95. serb. lapat panni particula mik.

лапъı adv. iterum, rectius ἔτι amplius **не прихождаше - къ царкви оубх** ἔτι εἰσπορεύεται esth. 2. 14. - vost. cf. **лапь**.

лапь adv. ἔτι amplius **не прихождаше - оубх** ἔτι εἰσπορεύεται esth. 2. 14. - vost. recta **кзѣсти** -; - **домти** dan.-heg. cf. **лапъı**.

ларионъ m. Ἱλαρίων hilarion per. 45.

ларѣтьшевишть m. λαερτιάδης laërtiades **-ичь** bell.-troj. 15.

ларѣтьшевъ adj. poss. λαέρτου laërtis bell.-troj. 18.

ларь m. cista **о колемкжьдо ларн, отъ ла-**

-рекъ sborn. кладоуть къ ларѣ bus. 553. suec. lår.

ласица f. γαλῆ mustela ioann. alex. nsl. lasica, ulasica habd. podlasica lex. čech. lasice cf. pol. łasić się repere.

ласка f. κολακεία adulatio men.-mih. - гроза vita-theod. грозою и лаською bus. 480. čech. láska lit. loska gratia scr. las delectare eurt. 1. 532. mey. 1. 400. cf. russ. ласый cupidus et ласкрѣдъ, ласкосрѣдъ.

ласкавъ adj. adulatorius ant. dial. pat. κολακείας adulationis слово -во 1. thess. 2. 5. - vost. - въ словесѣхъ γλυκὺς ἐν λόγῳ parem. -сковъ chron. 1. 165. 185. pam. 238.

ласкавьць m. κόλαξ adulator greg.-naz. zlatostr. sbor.-kir. 23. pat. отъкрашитый сѧ - sborn.

ласканиѥ n. κολακεία adulatio men.-vuk. ϑωπεία blanditiae sup. men.-vuk. adde krmč.-mih. prol.-mih. men.-mih. ichu -ньми и оутѣхами prol.-mart.

ласканьнъ adj. adulatorius ласканьмь нравомь men.-vuk.

ласкаръ m. lascaris деодоровъ -роу sabb. 126.

ласкатель m. adulator io.-sin. chrys.-lab. clim. ber.

ласкательнъ adj. adulatorius ioann. dial.

ласкательнѣ adv. adulatorie men.-mih.

ласкати -скаѭ -склеши et **-штѫ -штеши** vb. κολακεύειν adulari men.-vuk. ласкаѭштихъ bus. 292. - кого men.-vuk. men.-leop. - ласка ioann. - словесы men.-mih. ласкаѥ радоваше сѧ chrys.-lab. гладить и ласкать дарѣ дѣлы izmar. ласкай около всѣкого человѣка bus. 481. adde op. 2. 2. 28. ex.-op. 2. 1. 26. meth. 7. κατασατρατηγεῖν stratagemate superare sup. 65. - сѧ: ласкаѥ сѧ царицѣ men.-mih. 260.

ласкосрѣдиѥ n. τὸ λιχνῶδες liguritio ber. ласкосердьи ради op. 2. 2. 200. скотне ласкосердиѥ bus. 710. cf. ласкрѣдиѥ.

ласкосрѣдъ adj. edax ber. alex. cf. ласкрѣдъ.

ласкосрѣдьно adj. luxuriose ласкосердно bor.

ласкосрѣдьнъ adj. edax ber.

ласкосрѣдьство n. edacitas ber. trigl.

ласкосрѣдьствовати -воѭ -воуеши vb. in deliciis vivere.

ласкосрѣдьць m. edax.

ласкочь m. κόλαξ, κολακευτής adulator op. 2. 2. 200. io.-clim. pat. cf. ласкъчнй.

ласкочьнъ adj. κολάκων adulatorum men.-mih.

ласкрѣдиѥ adj λίχνος gulosus greg.-naz. antch. ласкордиѥ prol. 1481.

ласкрѣдити -ждѫ -диши vb. cupere ласкордити alex.

ласкрѣдиѥ n. γαστριμαργία helluatio zlatostr. τὸ λίχνον liguritio greg.-naz. ταρταλισμός titillatio, recte helluatio greg.-naz. -дьѥ svjat.-mat. 8. -крдиѥ svjat.-vost. zlatostr. -кор'дие op. 2. 2. 28. cf. ласкосрѣдиѥ.

ласкрѣдовати -доуѭ -доуеши vb. ligurire dioptr. ταργαλίζεσθαι voluptate frui сокы и масы - greg.-naz.

ласкрѣдъ adj. γαστρίμαργος gulosus op. 2. 2. 200. io.-clim. λιχνότερος gulosus op. 2. 2. 304. adde ioann. antch. georg. krk. ласкрдъ op. 2. 2. 304. ласкордъ clim. op. 2. 2. 200. ласкрьдъ op. 2. 1. 53: male ѱи ласкрьдии κύνες ἐνσοί canes muti esai. 56. 10. - op. 2. 1. 53. cf. ласкосрѣдъ.

ласкрѣдьскъ adj. luxuriosus triod.

ласкрѣдьство n. γαστριμαργία helluatio men.-mih. τὸ λιχνῶδες liguritio -кьрдio.-clim. luxuria pat. georg.

ласкрѣдьствовати -воуѭ -воуеши vb. deliciari.

ласкъчнй gen. -чьѧ m. κόλαξ adulator -чий pl. g. оу. 2. 2. 116. -чьмъ d. svjat.-mat. 10. sborn.-vost. cf. ласкочь.

ластовица f. χελιδών hirundo hom.-mih. bon. men.-mih. ant.-hom ex. per. xxxiv. vost. 1. 146. лѣстовица pat. ластѣца alex. usl. lastavica oserb. lastojca cf. ластоуна et rum. лъстѣя russ ластица, ластовка, ласточка cf. scr. râs sonare.

ластоуна f. δρεπανίς falcula шкоже тѣ ластовици соуть и ластоуны ex.: vost. habet ластоунъ m cf. ластовица.

латва f. χύτρα olla въземь латкѫ съ сочивомь вращемь pat.-mih. 151. cf. латъвь, латъı.

латина f. coll. latini per. 82. chron. 1. 156. bus. 489. о -нѣ per. lxxi. -дѣлають sbor.-kir. 7. о фразѣхъ и о прочихъ -нахъ pam. 155. отверженни быша - pam. 157. отълоучиша сѧ отъ насъ - per. lxxi. -нахъ per. lxxi -нами nom.-mik. 37: habes etiam -тына per. 3.

латининъ m. latinus bus. 351. 704. 776. латинь pl. g. sabb. 185. duš. nom.-bulg., ubi pl. acc. латина pro -не, -нъı.

латинъ m. latinus pl. n. -ни op. 2. 2. 116. nom.-mik. sbor.-kir. 17. g. -нь sabb. 185. d. -номь krmč.-mih. op. 2. 2. 472. l.

-нѣхъ krmč.-mih. i. -ны nom.-mik. habes etiam -тынъ chron. 1. 49.

латиньскъ adj. latinus nom.-bulg. pam. 175. cyr. 20. nom.-mik. sbor.-kir. 40. io. 19. 20. - kryl. bus. 419. duš. -ска ерсь sabb. 151. вѣра -ска sabb. 158. -нескъ bus. 350. -тыньскъ op. 1. 24. per. 7. bus. 517. 700.

латиньскы adv. latine mat. 14. ῥωμαϊστί latine -ньскы š.-gl. 50.

латинынинъ m. latinus латынанинъ op. 2. 2. 551. bus. 489.

латъвь f. χύτρα olla латвь op. 1. 26. 37. латовь bus. 122. cf. латва, латъı.

латъка f. χύτρα olla num. 11. 8. - kruš. mat. 48. pent.-mih. op. 1. 204. vost. 1. 392. латка men.-leop. op. 1. 117. възвароу латькоу ἀρτύω αὐτῷ χύτραν men.-mih. ладъка, ладка vost. 1. 388. лотъка mih. 3. 3: nota male пещь владинкыхъ (и латъкы) да се очистѣть κλίβανοι καὶ χυτρόποδες καθαιρεθήσονται lev. 11. 35. - pent.-mih. пещи (и) лакты vost. čech. ladka milchtopf cf. латъı.

латъчьнъ adj. χύτρας ollae mat. 48.

латъı gen. -тъвь f. χύτρα olla вълкы въ латъвь iudic. 6. 19. - vost. nsl. latvica weidling dain. 99. cf. латва, латъвь.

лаоудикыя f. λαοδίκεια laodicea -доукыя prol.-mih.

лаханъ m. λάχανον olus -нь vost. 1. 343.

лачька f. faines svjat. cf. алчьба.

лачьнъ adj. esuriens š.-gl. 86. nov. ѥтыце -ны hom.-mih. 78. lasna fris. nsl. lačen serb. lačan mik. čech. lačen pol. łaczen oserb. łačny userb. łacny sitiens.

лаю: кто лаю ведеть (ὁ ἐπείγων) напрыжь pro напрѣжда, ubi errorem latere putamus ex. vost. 1. 462.

лаыниѥ n. latratus men.-mih. ziz. bus. 743. nota - юнець prol.-mih. 229.

лаыниѥ n. τα ἕνεδρα insidiae sup. 397. сѣти его (дыкола) и - растрьгь sim. I. 25. лаанна sir. 11. 29. - vost. ἐπίβουλος ἐνέδρα insidiae лаанѥ: male лаыниѥ sup. 294. 22.

лаытель m. latrans ziz.

лаытель m. ἐγκάθετος insidiator luc. 20. 20. - vost. vulg. прѣсѣдить къ лаателѧхъ ἐγκάθηται ἔνεδρα psalt.-pog.

лаытельникъ m. insidiator лат- pat.

лаытельство n. insidiae.

лаытельствовати -коуѭ -воувши vb. insidiari.

лаыти, лаѭ, лаѥши vb. ὀλακτεῖν latrare sup. 318. hom.-mih. esai. 56. 10. - vost. ber. коучьке мѣдвѣда лаютъ alex.-mih. 74. пьси о насъ лаютъ men.-mih. пьси начашѧ - frag.-bulg. ὀβριζειν contumelia afficere hes. adde сварить сѧ, лаять bus. 486. nsl. lajati, odlajati, lajavec, lajavka čech láti lit. loti let. lat goth. laian ahd. lahan and. lâ lat. la-mentum, la-tro scr. râ ztschr. 4. 319; 5. 399; 7. 20; 8. 251. Pott 2. 1. 933. wieg. 2. 13.

лаыти, лаѭ, лаѥши vb. ἐνεδρεύειν insidiari sir. 28. 30. - vost. luc. 11. 54. - vost. лаять въсхѣтити нищаго psalt.-pog.: pro колыхоу ἐφεδρεύοντο men.-mih. 239. lege ко лаыхоу scr. lâ accipere cf. ловъ.

лебединъ adj. poss. γυπῶν vulturum, recte cygnorum op. 2. 1. 28.

лебедь m. gen. -дн κύκνος cygnus deut. 14. 16. - pent.-mih. kruš. bus. 399: male дебель barl. nsl. labod; labud habd. lex. meg. lobod meg. bulg. lebed croat. labut luč. serb. labud čech. labuť pol. łabędź rum. лекъдъ ahd. alpiz, albiz ags. ylfet and. âlft ztschr. 4. 125; 9. 170. Pott 2. 1. 917. curt. 1. 399.

левгий -гиѧ m. λευΐ levi **левїи** š.-gl. 64. **левьгиѫ** antch. **левьгнѥ** šiš. 247.

левгийнъ adj. poss. λευΐ levi **левъг-** bon. **левъг-** šiš 178. prol.-mih. **леугийнь** prol.-mih. cf. **левийнъ**.

левгитинъ m. λευΐτης levita **левгитъı** assem. **левьгити** pent.-mih. **леугитъ** pl. g. prol.-mih. **леугитинъ** hom.-mih. **леугити** et -тѣ hom.-mih **леугитомь** hom.-mih. cf. **левитинъ**.

левгитьскъ adj. λευΐτικός leviticus **левъг-** šiš. 247. krmč.-mih.

левгитынинъ m. levita tur. 110.

левийнъ adj. poss. λευΐ levi pent.-mih. cf. **левгийнъ**

левитикъ m. λευϊτικόν leviticum krmč.-mih.

левитинъ m. λευΐτης levita bom.-mih. **леутинн** antch **леунтѣхъ** greg.-naz. cf. **левгитинъ**.

левитовъ adj. poss. levitae pent.-mih.

левитьскъ adj. leviticus dioptr.

левитѣнинъ m. λευΐτης levita dioptr. pent.-mih.

левиѫвъ adj. poss. levi men.-leop.

левкасиѥ n. albor, uti videtur -снѣмь мажють стѣны гнилы bus. 550. cf. gr. λεύχανσις.

легионъ m. λεγεών legio sup. prol.-mart. **легѣонъ** sup. 350. **легионѣхъ** bus. 173.

легнѫти -нѫ -нѫши vb. decumbere par. ichn.

лѣдв adv. vix за - azbuk. čech. ledva pol. ledwie, ledwo userb. ljebda lit. ledva vix cf. **ледка**, quod fortasse pendet a pron. и,

et мязыкъ, quod cum лиз lat. lingere cognatum putamus.

ледовидьнъ adj. glaciei similis alex.

ледовьнъ adj. frigidus alex. дьнь - ephr.

ледъ m χρύσταλλος glacies ex.-op. 2. 1. 14. frigus alex. sg. g. леда sup. 194. d. ледови prol.-mih. l. ледоу per. prol.-mih. sbor.-kir 11 et ледѣ sup. 191: nota male аринѣкъ ледъ ἄρειος πάγος areopagus op. 2. 1. 154. šiš. 235. prol.-mih. nsl. led; ledven habd. croat. ledven huug. lit. ledas let. ledus.

ледѣница f. fossa glacialis леденицахъ sabb. 154. nsl. ledenica.

ледѣнъ adj. glacialis men.-vuk. krk. misc. prol.-vuk. ледьнъ men.-leop. ледена вода prol.-mih. par

лежага f. κῆτος cetus китъ, смокъ, лежигы κήτη, δράκοντας op. 2. 2. 303. vost 1. 393: suff. videtur esse ига cf. винига et лежахъ.

лежалъница f. θήκη conditorium - оутварей вашихъ esai. 3. 25. mat. 48.

лежание n. cubatio svjat.-mat. 9. κοιμηθῆναι decumbere ies.-nav. 2. 8. - pent.-mih.: pro желение sup. 374.

лежати -жж -жиши vb. κεῖσθαι, καταχεῖσθαι, ἐπικεῖσθαι iacere cloz I. 868. ostrom. sup. лежеще ниць men.-mih. лъж- mat. 11. βάλλεσθαι iacere ostrom.: nota лежимъ κείμενος op. 2. 2. 629. prol. lab. men.-vuk. steph. alex. nsl. leža f.; vležane jabolka, vležano blago.

лежахъ m. κῆτος cetus китъстин жикотъ (recte -тн), иже (recte иже) се рекоутъ лежаси, лежеси ex.-op. 2. 1. 16. 28. киты и лежасы без года келици ex.-vost. σέλαχος piscis cartilaginosus китовъ и лежахъ (male лежацихъ): vox, in fallimur, formata ad similitudinem graeci κῆτος, quod interpreti a κεῖται pendere videbatur cf. лежага.

лежение n. decumbere призываше къ сѣкѣ на - prol.-mih.

лежень m. toni musici genus лежень alex.

лекани f. λεκάνη pelvis mir. въ лани водоу въ леканю clim. -на prol.-cip. -ни typ.-chil. чашѣ нли лакани полноу водьі bus. 976.

лекота v. лькота.

лемешь m. ἄροτρον aratrum рясковжть мечь свои на лемеша esai. 2. 4. proph vost. mat 48. vost 1. 415. men.-leop. емеша на рала ὕνις vomer dioptr. op. 2. 2. 460. nsl. bulg. lemeš; lemež meg. russ. лемехъ, лемешъ čech. lemech, lemeš pol. lemiesz let. lemesis cf. oserb. lemić frangere rad. lem frangere, unde ломъ, pruss. lim ahd. lemjan, lam and. lemja mhd. lemen, lam magy. lemez vas: nota nserb lemjaz sprosse (der leiter).

лемоние m. ngr. λεμόνι limon, ficta persona лѣм- frag.-serb. cf. лимонъ

лентий m. λέντιον lintenm sup. 344. chrys.-lab. par. леньт- prol.-mart. леньдий typ.-chil.

леньдий v. лентий.

леондопардъдосъ m. λεοντόπαρδος leopardus -рьдось ichn. леодопарьд- ibid. cf. леопардъ.

леоновъ adj. poss. leonis per. 12.

леонтие n. leontius man.

леонтовъ adj. poss. λέοντος leonis krmč.-mih. - градъ ibid.

леопардъ m. leopardus ioann. cf. леондопардъдосъ.

лепень m. folium, in fontibus psl. non legitur: nsl. lepen folium russ. лепесть oserb łopjen hippolapathum łopjeno folium nserb. łopeno lit. lapas let. lapa folium gr. λέπυρον cortex cf. goth. laubs ahd. mhd. laup, loubir. löuber asch. löf ags. leaf wieg. 2. 16.

лепта f. λεπτόν nummus minutus лепѣтѣ dual. acc. mat. 41. лепѣтѣ mat. 42. двѣ лепѣтѣ ev.-trn. лепѣта.

лептоугъ m. purpura вьрхьми шьлковьми и лептоугъ на главахъ сребреных ἐπὶ σχοινίοις βυσσίνοις καὶ πορφυροῖς ἐπὶ κύβοις etc. esth. 1. 6. - mat. 53. pro alius cod. лептоусъ cf. оушикъ шолковъ вълептоужень esth. 8. 15. - mat. 53: vocabulum obscurum.

лептоужинъ adj. πορφυροῦς purpureus оушькъ шьлковъ лептоужинъ διάβημα βύσσινον πορφυροῦν esth. 8. 15. - vost.

лептоусъ v. лептоугъ.

лесица v. лисица.

лесо n. lacus, uti videtur есть же по сей странѣ реци коупели тои шко лесо мало bus. 664.

летѣти -штж -тиши vb. πέτεσθαι volare io.-clim. vost 1. 393 currere летѣ конь karamz. 2. nota 353. nsl. letêti, let: v let se spustiti serb. leto ala mik. cf. lit. lėkti let. lekt. lėkt salire cf. нетопырь et νυκτερίς; плет et πλέκω; пл -ть et scr. panč-an.

леугитинъ v. левгитинъ.

лефанъдъ m. ἐλέφας elephas -демь dat. men.-vuk.

лешти, лагж, лажеши vb. καταχλίνεσθαι, κοιμᾶσθαι decumbere pent.-mih. - спати prol.-mih. bell.-troj. 34. - на ложи men.-vuk. лажетъ bus. 486: male лыже

chron. 144. let. liga cubilo nsl. leči; leglo homo piger, brut; lega: vlego djati; pológ origo: ni tacega polega, da bi pijanceval; ulogi cf. ahd. abelâgi torpens, ir. lige lectus ir.-gl. 98. goth. ahd. ligan mhd. ligen ags. licgan and. liggja gr. λεχος, λεκτρον lat. lectus ztschr. 11. 179. curt. 1. 173. mey. 1. 386.

лешть m. cyprinus trigl.

леүгнйнъ v. **левгийнъ**.

леүгнтинъ v. **левгитинъ**.

леүнтинъ v. **левитинъ**.

ли conj. 1) ἤ vel, aut **кѣто** кидѣ, ли кто слыша; τίς ἴδε, τίς ἤκουσε πώποτε; cloz I. 929. **любй отьца ли матерь** cloz I. 87. **имѣы ли не имѣы** op. 2. 2. 282. **ли не кѣсть** etc. ἤ οὐχ ὅδατε etc. šiš. 207. **иже аще** кстъ **галѣкь съ ли пиеть** etc. ἤ πίνῃ šiš. 227. 2) ἤ quam **лоучи мало** приятие **съ правьдою ли многа жита съ неправьдою** autch. cf. serb. negoli živ. 48. 3) δέ vero **кѣтора бы(ста) прѣкмѣника члокѣча рода, клинъ то ли авель**; op. 2. 2. 52. 4) a. in interrogatione directa **насытишта ли са**; sup. **камо идеши, отъ коудоу ли гредеши**; πρὸ πορεύῃ καὶ πόθεν ἔρχῃ; b. in interrogatione indirecta **истезаемь, ли достоинь поставити** се **презвитерь** ε etc. krmč.-mih. 117. **вѣдѣти, прьваго ли бысть прожение** его pat.-bulg. **есть ли** chron. 1. 196. 5) εἰ si **въздъпыж ли зоветь**, то **боуь** са sup. 175. **вѣроуете ли въ бога, и въ ме вѣроуете** glag **потъкнѣаше ли** се кто, то **паоукъ възволѣаше** hom.-mih. 131. 6) a. **ли - ли** aut - aut **брань ли вѣнцемъ ли** ранамъ **вина есть** isaak. **ли - или**: **коза ли или волъ или птица** sup. 87. **пооумилъ ли** са **иси или ни**: sup. 88. **любо ли**: **жрѣти любо ли оумирати** sup. 80. **любо ли поклони** са sup. 87. b in interrogatione **ваша ли еси, ли отъ сжпротивныхъ**; men.-bulg. 7) **али** v. a. 8) **аште ли. аште ли хоштеть** sup. **аште ли ни** sup. **ари ли, то каменьмь побиень кждеть** greg.-naz. cf. nestor 1. **хтѣ кгда ли**; **кгда же ли** sup. 322: abundare videtur post pronomina et adverbia interrogativa **по что ли прѣтита**; sup. 154. **како ли** съповѣдѣ; sup. 201: est vero fortasse pro δέ vero. 9) **да ли** in interrogatione **да трѣпѣкнеши ли ради измѣноуетъ** са **аще тебе**; sup. 121. **да ли не то христа ради речено**; pat. **да не жрѣши ли богомь вашимь**; prol.-mart. idem serb. da li živ. 98, at nsl. da li etsi rās. 16. 33: **ли ѣ ликоу любо** natum videtur (cf. russ. надо ѣ на доб1): **очнымь** възрѣкнимь или **конмь ли** (pro **любо**) **начинанемь** sbor.-kir.

ливакъ v. **ливѣкъ**.

ливикъ adj. λεπτός gracilis **тѣлесы** - gen. 41. 4. - mat. 55. gen. 41. 19. 20 - qp. 1. 14. nsl. libivo pulpa bel. 51. cf. **ливѣкъ**.

ливо v. **любо**.

ливра f. pecunia glag. š.-gl. 95. ex italica lingua.

ливь f. coll livones bor. x. per. xx 2. livonice libi, lib bulletin hist.-phil, VII 1.

ливѣкати -каю -каеши vb, debilem fieri pat.-mih. cf. **ливѣкѣти**

ливѣкъ adj. λεπτός gracilis gen 41. 3. 4. 19. 20. 27. - kruš. pent.-mih. - **тѣлесемь** exod. 41. 3. - mat. 55. **кравы ливѣкы тѣлесы** vost. **вѣькоудѣ** - pat. **доуша ливава** pat.-mih. čech **líběvý** - **libivý** pulposus lit. laibas macer cf. **лививъ**.

ливѣкѣти -ѣкѣ -ѣкѣши vb debilem fieri **еланко тѣло силнѣкѣть, толико доуша ливѣкѣкеть** krk. cf. **ливѣкати**.

ливка f. λίφ africus: λίβα sg. acc. šiš. 42.

ливада f. pratum par. prol.-mart. duš. bulg. livadъ serb. livada russ. dial. ливада alb. ljuvadhi rum. **ливадѣ** mrum. λειβάντε ngr. λιβάδιον ztschr. 8. 377.

ливадѣнъ adj. prati georg.

ливановъ adj. λιβάνου libani men.-vuk.

ливанъ m. λίβανος, λιβανωτός thus men.-vuk. krmč.-mih. prol.-mih. op. 2. 2. 643

ливаньскъ adj. libani sim. I. 23.

ливелисие m. λιβελλήσιος libellensis men.-vuk. -**лесие** ibid.

ливелъ m. λίβελλος libellus men.-vuk. glag.

ливертѣтиньскъ adj. λιβερτίνων libertinorum **ливерът**- šiš.

ливийскъ adj. λιβύης libyae šiš.

ливлянинъ m. λίβυς libys iez. 30. 5. - nist. 46. cf. **ливѣнинъ**.

ливоуи f. λιβύη libya **въ** - prol.-mih.

ливоуйскъ adj. libycus bus. 263.

ливѣнинъ m. libys chrys.-lab. cf. **ливлянинъ**.

лигемъ adj. ὀλίγαιμος cui parum est sanguinis ex.-op. 2. 1. 19: non intellectum vocabulum graecum interpres immutatum reliquit.

лизати -жѫ -жеши vb. lambere sup. men.-mih. glag. prol.-mih. περιλείχειν men.-vuk. **лижахоу** prol.-mart. lit. lèšti let. laižît goth. *laigôn ahd. lëcchon, leccôn mhd. lëcken ags. licčian gr. λείχειν lat. lingere arm. lizel scr. lih ztschr. 11. 168. beitr.

2. 163. Bopp 1. 43. 126. Pott 2. 1. 293. curt. 1. 174. meg. 1. 387.

лиинъ adj. poss. λείας leae pent.-mih. vost. 1. 55.

лик v. **отълѣкъ**.

ликованнѥ n. saltatio krmč.-mih. int. ber.

ликователь m. saltator trigl. **-тельница** ibid.

ликовати -коуѭ -коуѥши vb. χορεύειν saltare sup. 68. 236. 237 etc. georg. antch. hom.-mih. nom.-mik. καταχορεύειν saltare man. μέλπειν canere sbor. κροτεῖν plaudere sup. 236.

ликовьникъ m. saltator clim. 285. ephr.-acad.

ликовьнъ adj. chori sbor.

ликовьнѣ adv. choris, saltando alex.

ликовъствованнѥ n. saltatio.

ликовъствовати -коуѭ - коуѥши vb. saltare int. ber.

ликоначальникъ m. dux chori int.

ликоначальница f. dux chori.

ликостоѧнѥ n. χοροστασία chorus triod.

ликостоѧньникъ m. χοροστάτης praesultor **-ница** hom.-mih. 112.

ликоучитель m. dux chori int.

ликъ m. χορός, χορεία chorus ostrom. cloz l. 49. sup. šaf.-frag. 35. **ликоу** sg. l. chron. l. 58. **лики и глоумлиница** nom.-mik. 39. - **звѣздъ** isaak. - **творити** prol.-mih. let. lekt salire goth. laiks saltatio laikan ahd. leich modus, psalmus mhd. leich; leichen salire nhd. lęcken ags. lacan; lâc sacrificium and. leikr ztschr. 11. 162. orient l. 525. cf. **лыкъ**.

ликъ in compositis **толикъ**, **коликъ** etc. et in **лице** etc. goth. leikan; -leiks ahd. lichen; -lich mhd. -lich ags. lician; -lic and. likr, liki forma, cadaver nsl. lik: na izlik zum schein prip. 114. nalič ex composito lex. enolik gleich gross lex. rib. likati laevidare lex. cf. ličkaj vanitas trub. ličkaki otroci trub. serb. jednoliče una cf. lit. licus signum ser. likh pingere, radere ztschr. 7. 190. Bopp 1. 96. orient 1. 525.

ликъствити -штлѭ -ствиши vb. saltare men.-mih.

ликъствие n. χορεία chorus hom.-mih. 80.

ликъствованнѥ n. saltatio sim. II. 14. chron. I. 57.

ликъствовати -коуѭ -коуѥши vb. χορεύειν saltare sup. 347. hom.-mih. mat. 21. chron. 1. 57. **съ ангелы** - sborn. **ликоctur.** bus. 712.

ликъствьникъ m. saltator **ликъствьникъ** bus. 382.

лилиѩ m. lilium mat. 52.

лилиѭкъ m. αἴθυια mergus lev. 11. 13. 17. serb. ljiljak alb. ljeljek; loilek blanch lelik mscr. ngr. λελέκι ciconia rum. **лилiак** vespertilio cf. **лилиькъ**.

лилиѩ f. lilium **финикъ въ тѣрнии финикъ речетъ сѧ грѣчьскимъ языкомъ, а роуськимъ** (recte **римскимъ**) **лилиѩ** op. 2. 2 241

лилиѭковъ adj. poss. merguli **-ве очи** ichn.

лилиькъ m. καταράκτης mergulus kruš. **лилькъ** lev. 11. 17. -pent.-mih. nsl. lilek mieternder krebs, puppe serb. ljiljak ciconia vuk. vespertilio mik. čech. lelek ardea nycticorax liliek, lilík pol. lelek aluco rum. **лилiак** vespertilio ngr. λελέκι ciconia alb. leleke, ljeljek, loilek idem lit. lêlis caprimulgus europaeus: recte fortasse **лѣкъ** cf. **лилиькъ** et Pott, doppel. 56.

лимень m λιμήν portus bus. 659. **лимиѭ**; **лимиѭи** sg. l. men.-leop. 146. **лимиѭи** chron. l. 46. **лимьнъ**: **лимьне** sg. l. prol.-lab. **лимиѭ** alex.

лимоунъ m. malum limonium trigl. **-нии** ibid. it. limone arab.. laimûn pers. limûn.

лимьнъ v. **лимень**.

линь m. tinca alex. trigl. nsl. serb. linj russ. **линь** čech. lín pol lin rum. **лин** cf. ahd. slio m.

липа f. tilia trigl. in fontt. palovenicis non legitur: lit. let. lêpa **липина** trigl.

липса f. pestis gram. 251.

липсати -сѧ -сѧѥши vb. deesse, mori **чьто липсаѥше отъ рана** chrys.-lab. bulg. **липѫхл** bulg.-lab. croat. lipsati luč. gr. λείπειν.

липъкъ v. **лѣпъкъ**.

лирикъ m. illyricum men.-leop. cf. **лоурикъ**.

лисиѩ adj. vulpis sup. 54.

лисица f. ἀλώπηξ vulpes op. 2. 2. 153. pat. dial. misc. zak.-serb. nom.-lab. men.-mih. clim. vost. 1. 190. 334. ichn. **грькъ лесица есть** misc. serb. recite onomu lisici živ. 113. pol. liszka: male γαλῆ mustela pent.-mih. pro **лясица**.

лисъ f. vulpes pat.

листие n. φύλλα folia sup. frag.-serb.-saec. xm. meth. 7. bus. 104. 412. **листиѥ**ъ vost. 1. 220. cf. **листие**.

листвьнатъ adj. frondosus **-та дрѣвеса** men.-mih.

листвьнъ adj. folii prol.-mih. tried.: male **листиѥвьнъ** georg.

листиѥвьнъ v. **листвьнъ**.

листие n. folia prol.-mart. š.-gl. 92. pat. cf. **листие**.

листопадъ m. october grom. mat. 12. ev.-bulg. pokl. 1. 20. op. 1. 262. š.-gl. 40. čech. listopad.

листъ m. φύλλον folium sup. ostrom. **перегнѣжь листа** два ostrom. σταφυλή uvula in ore ex.-op. 2. 1. 19. epistola men.-mih. **листове** ex.-vost. 1. 187. op. 2. 1. 16. cf. pruss. laiskas libellus lit. laiškas, laĩškas.

листъкъ m. folium **листъкъ съписань** de epistola men.-mih.

листь v. **льстъ**.

лисъ m. ἀλώπηξ vulpes bon. ephr. mat. 16. men.-mih. psalt.-int.-saec. xii. luc. 13. 32. - vost. nsl. lisec vulpes mas habd. oserb. lis.

лисѣ n. ἀλώπηξ vulpecula ant. **лисѣта** вѣселѧть сѧ ant.-vost. čech. liše.

литанїа f. λιτανεία supplicatio mir. 114.

литва f. lituania chron. bor. x. per. 2. 107. lituanus - **тоурь есть** misc. 84. **литвы родомъ** men.-bulg. **трие дроузи -кы родомь** men.-vuk.

литн v. **лнатн**.

литнйствовати -ствоѭ -ствоуѣши vb. supplicare mir.

литнѣ f. λιτή supplicatio sup. 411. men.-vuk. typ.-chil. prol.-cip. **съ литнею поюще** greg.-lab.

литовьскъ adj. lituanicus men.-bulg. men.-vuk. **литъвьскъ** men.-leop.

литонъ m. εἴλητόν corporale pam. 224. cf. **плитонъ**.

литостротъ m. λιθόστρωτος lapidibus stratum **-тѣ** š.-gl. 49. **лидостротъ** ostrom.

литра f. λίτρα libra **литранмать .ов. злат-ника**, и **раздѣлнѣть сѣ** на .кѣ. чести, **тѣ же чести нарицаютъ сѣ Srьгнѣ**, **єдина же Srьгнѣ имать .е. златникь** krnč.-mih. 305. **.к. литръ перперь** krnč.-mih. 221. - **хлѣба** nom.-lab. **коупленъ .л.-мн литрь злата** leont.

литоургиинъ adj. liturgiae **-на молитва** mir. **по съконьчании -нѣмь** men.-mih.

литоургисание n. liturgia par.

литоургисати -саѭ -слѣши vb. λειτουργεῖν ministerio sacro fungi nom.-lab. krnč.-mih. par. nom.-mik. nom.-bulg. men.-leop. misc.

литоургисовати -соуѭ -соуѣши vb. λειτουργεῖν ministerio sacro fungi typ.-chil. **литоургь-** zak.-serb.

литоургиа f. liturgia cyr. 23. **литоургьнюю изложи** prol.-mih. **литоргиа** op. 2 2. 278.

лихва f. τόκος usura ostrom. krnč.-mih. **дати къ лихвѣ** lev. 25. 37. - pent.-mih. š.-gl. 66. **на лихвоу давати** par. serb. lihva mik. čech. lichva pol. lichwa oserb. lichwa goth. leihvan ahd. lihan and. ljá mhd. lihe, lêch, lihen nhd. leihen.

лихвовати -воуѭ -воуѣши vb. ἀποστερεῖν privare marc. 10. 19. - vost. ev.-novg. **токіζειν** fenerari ant. antch. c. 30. serb. lihvovati, kamatovati mik.

лихвогребьць m. fenerator alex.

лихвьникъ m. fenerator pat. čech. lichevník cf. **лишкьникъ**.

лихнитарь m. λυχνιτάριον lychnites **камень лихнь-** alex.-mih. 62.

лихоимати -моуѭ -моуѣши vb. abundare - **на словѣкоу** op. 2. 1. 117.

лихоименне n. ὑπερβολή abundantia proph. - **грѣха** psalt.-theod. πλημμέλεια vitiositas lev. 5 15. - pent.-mih. lev. 5. 19. - mat. 55. vost. krnš. privatio ex.-op. 2. 1. 22.

лихоимица f. ὑπερβολή excessus - **злобы** zlatostr. - **дѣльнаѧ** io.-clim. op. 2. 2. 200. abundantia pat. - **ради єстьства** svjat - op. 2. 2. 394. **плєоνέκτημα** melior conditio **при єстьственыхъ лихоимицахъ** io.-clim. **ἀσωτία** nequitia **желание питанию, нъ не лихоимица** io.-clim. cf. **-кыць** et **лихоимица**.

лихоимкъ adj. superfluus svjat.-op. 2. 2. 394.

лихоимьць m. diabolus, vere **ὑπερβολή** excessus svjat.-op. 2. 2. 404. vost. cf. **лихъ**.

лихота, лихоимица.

лихѣти -нѣ -нѣши vb. περισσεύειν abundare **лиште не лихнѣть пракъда ваша** svjat.-op. 2. 2. 393. **ὑπερβαίνειν** excedere **иегда (ирость) лихнѣть пакы чрѣсъ мѣрою** zlatostr. **лихоимиаго силою на раттѣхъ** vost. πλημμελεῖν errare lev. 5. 17. -pent.-mih. lev. 5. 19. - proph. kruš. **съгрѣшить и -нѣть** lev. 4. 22. - mat. 55. lev. 4. 3. - kruš.: male **лихиа** pro **лихъ-ныь**.

лихо adv. abundanter, superflue - **глаголати** βαττολογεῖν blaterare ostrom. - **глоумити сѧ** sborn. chron. 1. 207. 16. ὑπὲρ super cum gen. - **потрѣкъы** ὑπὲρ **τὴν χρείαν** super necessitatem sup. 379. - **мѣры** ibid.

лихоимие m. privatio sup. 318. men.-mih. 178.

лихованьникъ m. fraudator **-каниѣ** ant.

лиховати -хоуѭ -хоуѣши vb. στερεῖν, ἀποστερεῖν privare sup. 301. svjat.-op. 2. 2 396. bon.-mih. proph. men.-mih. hor. 64. marc. 10. 19. - mat. 33. **-ка тѣ вогь слы** num. 24. 11. - pent.-mih. **живота -ка ю** men.-mih. πλημμελεῖν delinquere kruš.

лихоүѣтъ безаконнѣмь pent.-mih. кеѣго вѣы имѣнии лихоүѣтъ писма sup. 301. - сѧ ὑστερεῖσθαι destitui luc. 15. 14. -ev. 1164. ev.-saec. xiv. mat. 33. ὑστερεῖν deesse dan. 5. 27. -вань part. ἄμοιρος expers men.-mih. -ваимъ part. os. 13. 8. mat. 48.

лихоѣзимати -маѭ -маѥши vb. plus appetere.

лихоѣьница f. προτέρημα melior conditio -вница op. 2. 2. 460. πλεονέκτημα melior conditio dioptr.-vost. paupertas chrys.-lab. покрываѥ елико възможно свою -вницоу chrys.-lab. -вница естьствѣныѧ ꙗкожѣ вѣси etc. dioptr. 328. cf. лихоѣница.

лихоѣьнъ adj. τόκου usurae ant.

лихоѣодѣи m. maleficus alex.

лихоѣѣланиѥ n. περιεργία inepta sedulitas ant.

лихоѣѣлынѥ n. περιεργία inepta sedulitas ant. lichodiaui fris.

лихонманиѥ n. πλεονεξία aviditas šiš. 48. 128. 182. ant. antch. sborn. bus. 498.

лихонманьникъ m. fenerator.

лихонмитель m. avidus pat. gr. πλεονέκτης.

лихонмъ m. πλεονέκτης opulentus zlatostr. -saec. xvi.

лихонмьствиѥ n. πλεονεξία avaritia šiš. 106. 179.

лихонмьство n. πλεονεξία aviditas ant. sborn. krnč.-mih. nom.-mik. men.-mih. hom.-mih.

лихонмьствовати -воүѭ -воүѥши vb. πλεονεκτεῖν plus appetere šiš. 103. krnč.-mih. isaak. нѣ -ваше сирыхъ chrys.-lab. лихоѣем- isaak.

лихонмьць m. πλεονέκτης avidus ant. šiš. 77. 182. krnč. 85. nom.-lab. lavr.-op. 31. mat. 21. prol.-mart. лихоѣмьць sabb. 44.

лихонмѣниѥ n. πλεονεξία aviditas ant. svjat.

лихонмѣтельство n. aviditas ber.

лихоказатель m. significatio nobis ignota est лоукави отъметьници, лихоказателиѥ, лицемѣриѥ misc.-serb.

лихомждръ adj. male prudens, fortasse o лихомоудромъ ѩвүкаѣи per. lxvii.

лихопитиѥ n. πότος potatio šiš. 197. виньноѥ - οἰνοφλυγία vinolentia ant. antch. lichopiti fris.

лихорѣчиѥ n. ὑπερβολή hyperbole -чьѥ svjat. - op. 2. 2. 386.

лихословѣсиѥ n. βαττολογία loquacitas ant. -сьѥ antch.

лихословѣствовати -воүѭ -воүѥши vb. garrire, loquacem esse ant.-hom.

лихословиѥ n. loquacitas ber.

лихота f. malitia nom.-bulg. 126. нѣ хоүиши ли, да плачѧ сѧ и скрьбѣѧ, ꙗко лихотѫ оскрьбихѫ pat.-mih. 94. čech. lichota dolus pol. lichota miseria cf. лихъ, лихновьць.

лихотроудиѥ n. κόπος fatigatio ant.

лихотъкъ m. abundantia человѣколюбьство sup. 290. вниждоу лихотъкы тьщинывыхъ доуше frag.-serb.-saec. xiii.

лихоть f. ἀνωμαλία inaequalitas да чьто та ѥ - великаи zlatostr. вь - περιττῶς abundanter io.-dam. op. 2. 2. 304.

лихотьнъ adj. αἰσχρός deformis ant. pravus -ныихъ человѣкъ antch. -тныхъ и некрѣщеныхъ человѣкъ vost.

лихоѣдениѥ n. ἀδηφαγία edacitas sup. 277. ant. hom.-mih. lichogedeni fris.

лихоѣдиѥ n. edacitas antch.

лихоѣдьць m. homo edax ephr.

лихоѥмати -млѭ -млѥши vb. πλεονεκτεῖν šiš. 154. pro лихонматн.

лихоѥмьць v. лихонмьць.

лихъ adj. περιττός reduudans cloz I. 580. hom.-mih. šiš. 51. pent.-mih. лихыми рѣчьми sborn. лихы ѣдь sborn. лихоѥ жидовина vost. лиха чесо ostrom. лиха пиша op. 2. 2. 513. лихо питиѥ alex.-mih. 169. лихоѥ сеѭ (recte сею) отъ нѣприѣзни естъ š.-gl. 51. лихоѥ сего antch. лихо глаголати βαττολογεῖν blaterareš.-gl. 52: addeлихо πλεονασμός usura ежѥ бѣ лихо вьзель hom.-mih. растъ и лихоѥ proph.-mat. 48. лихо ѥмлѧй πλεονεκτῶν lucrum capiens sup. τόκου usurae ant. лихо възма 2. cor. 12. 18. - op. 2. 1. 152. ὑπερβάλλων redundans, nimius sup. io.-clim. impar токъмоѥ и лихоѥ op. 2. 2 80. čech. lich: suda či licha pol. licho ἄμοιρος expers sup. op. 2. 2. 24. - вѣры, милости vost. поповьства zak.-serb. - скетительства chrys-lab. - скѣта antch. црькви лиха свѣтыѥ памети greg.-lab. повѣлѣша лихомъ бъıти цѣнъı той bor. 78. ксеа помощи лихъ bus. 432. ἀποστερούμενος privatus sup. 229. gravis - недоүгъ sbor.-kir. 55. per. malus добро или лихо chron. per. лиси людиѥ sbor.-kir. 45. нѣ велитъ творити лиха ничтоже bus. 479. čech. lichý; lišiti pessumdare αἰσχρός turpis krnč. 137. краставъ и зѣло лихъ bus. 712. похѫхъıпание лихоѥ mat. 49. alienus sup. 9. 2. из лиха ex περισσοῦ supra modum marc. 14. 31. - mat. 33. cyr. 3. chron. - тѣжькъ men.-mih. ἐξαίρετον eximie pent.-mih. περισσοτέρως abundantius, imprimis

šiš. 252. из лиχа sup. 5. 103. 161, unde изличаѥ прѣстѫпанїе greg.-naz. cf. безобъдай; паче излиχа bus. 59. adde оупирь лиχый mat. 44. comparat. лишии περισσότερος gravior op. 2. 1. 148. лише šiš. 89. 134. 222. 224. 241. 252 mat. 21. maius hom.-mih. sborn. - чисмени ephr. -vost. лише имати, имають πλεονεκτεῖν plus habere hom.-mih. ѥже лише того, то отъ пронъıра ѥстъ sup. лише рѣчи ἀπόρρητος ineffabilis sup. милосръдъ ѥстъ лише къ высѣмъ sup. πλήν praeter лише моужа своѥго num. 5. 20. -pent.-mih. croat. lihati carere zalih valde magnus luč. oliš praeter; liše plus luč. serb. lih impar mik. hlepnje zalihe živ. 112. najliše praecipue mik. cf. ljiho gledati in obliquum mik. oserb. lichi calvus oserb. lichi liber; limpor impar cf. lit. líkus superfluum likti remanere lêkas residuus líčnas idem let. liks curvus lêks impar.

лице n. 1) ὄφις facies, figura sup. πρόσωπον vultus sup. gena лице тѫ кто оударить по лицю, обрати емоу дроугоѥ vost. frons sup. 134. лицемѣ роумьıнна bus. 1025. добръ въ лице vost. къ лице лицемъ πρόσωπον πρὸς πρόσωπον vost. 2) πρόσωπον persona krmč. 47. greg.-lab. nom.-mik. лице имать своѥго патрїарха krmč.-mih. 142. три лицеса svjat. .д. личеса, къ личесѣхъ, двѣ личесѣ proph. 3) χρῶμα color масть, рекше - io.-dam. отъ различень лицоу leont. на лице in conspectu sup. 239. 16. sg. d. лицю bon. лицеви pent.-mih. pl. личеса sup. mat. 46. 54. личесъ svjat.-mat. 9. личесы hom.-mih. 197: minus bene лицесе vost. адѣ лицемь ѥго не знаю leont. въ - оукорити nom.-mik. 19. речении въ - епископоу greg.-lab. именемь въ - хоулыше ibid. къ - тѣ благословить op. 2. 1. 56. добра ѥси жена въ - εὐπρόσωπος vost. видѣхъ бога лицемь въ - πρόσωπον πρὸς πρόσωπον gen. 32. 30. -pent.-mih. глаголавъ съ богомъ лицемъ къ лицоу meth. 2. не вьıзнако ниже на - men.-mih. падь на -ци его sim. ll. 12. на - емоу противоу стахъ šiš. 116. cf. lit. licus corpus delicti e slav. et ликъ.

лицебъıтие n. adesse alex.

лицедѣй m. ὑποκριτής simulator matth. 22. 18. marc. 7. 6. -ev. saec. xm. bus. 47. mat. 14. op. 1. 173. 237.

лицезорие n. personae respectus -рьıя antch.

лицезорьство n. προσωποληψία personae respectus лицезьрьıство antch.

лицемѣрникъ adj. simulans alex.

лицемѣрити -рѭ -рише vb. ὑποκρίνεσθαι simulare men.-mih. - сѧ idem šiš. 116.

лицемѣрие n. ὑπόκρισις simulatio bon.

лицемѣровати -роую -роуѥши vb. ὑποκρίνεσθαι simulare ant. antch. men.-leop. nom.-bulg. io.-sin. isaak. личем- lavr.-op. 5.

лицемѣръ m. ὑποκριτής simulator ostrom. op. 2. 2. 152. προσωπολήπτης act. 10. 34. -vost. ὕπουλος fallax cloz l. 430. adde cloz l. 409. š.-gl. 51. 86. croat. licimer verant. licimeriti adulari ibid. lit. líčina maske e slav. let. lêkulis simulator lêkams qui videtur der scheint lêkas es scheint liktês scheinen wollen не мѣрите лица οὐκ ἐπιγνώσῃ πρόσωπον deut. l. 17. - vost. l. 446: alienum est ab ahd. lizzôn simulare goth. lintei, lita ὑπόκρισις.

лицемѣрьно adv. εἰρωνικῶς per ironiam psalt.-theod.

лицемѣрьнъ adj. simulatus chrys.-lab. bus. 272. пръıзнь -нл bus. 292. čech. licoměrný.

лицемѣрьство n. ὑπόκρισις simulatio sup. ant.

лицемѣрьствовати -воуѭ -воуѥши vb. simulare pat. chrys.-lab.

лицеприемьникъ m. simulator ber.

лицеприемьнъ adj. personae rationem habens int. cf. gr. προσωπολήπτης.

лицеприятель m. personae rationem habens int. 237. cf. vocabulum antecedens.

лицетворие n. προσωποποιΐα prosopopoeia svjat.-op. 2. 2. 386. ὑπόκρισις simulatio op. 2. 2. 199.

лицетворьнъ adj. simulationis - окъıчай dioptr.-lab.

лицетворѥние n. simulatio bus. 271.

лиць adv. parte antica ко встоκоу лицъ dan.-heg.

личина f. larva alex.

личити -чѫ -чиши vb. μορφοῦν formare по знамению личаѧше сѧ πρὸ ἓκ τεχνιτρίου μορφοῦται ἡ δίκη men.-mih. - сѧ ὑποκρίνεσθαι simulare athan.-grig. личить сѧ лицемь ихъ ὑποκρίνεται τὰς ἐκείνων ὄψεις op. 2. 40.

личити -чѫ -чиши vb. nunciare, evulgare повелѣ - войсцѣ alex.-mih. 115. въ войсци свое(й) - 74. - сѧ: красити сѧ и - сѧ χορεύειν καὶ πανηγυρίζειν choreas agere festaque celebrare ephr.-vost. serb. ličiti evulgare ličba edictum mik. bulg. ličьb milad. čech. oserb. ličba pol. liczba numerus oserb. licyś numerare.

личище n. πρόσωπον persona **на нно** - prol.-mart. men.-leop. 473.

личьникъ m. sudarium **личи-** op. 2. 2. 239.

личьнъ adj. προσώπου vultus dial. ant. **потъ** - hom.-mih. vost. I. 14. **красота личнаꙗ** bus. 648. προσωπικός personalis krmč.-mih. **личнаꙗ честь** ex.-op. 2. 1. 18. **лично осоꙋждениѥ** hom.-mih. 153. pulcher prol.-mart. **личьно и красьно отроче** men.-vuk.

лишавати -ваѭ -ваѥшн vb. privare chrys.-lab.

лишакъ adj. impetigine laborans lev. 22. - vost. I. 364.

лишай m. λειχήν impetigo **лишаѥ имѣѥ** pent.-mih. nsl. lišaj: minus bene lušaj lex. bulg. lišij čech. lišej pol. liszaj oserb. lišava ztschr. 5. 340.

лишати -шаѭ -шаѥшн vb. στερίζειν privare ant. ὑστερεῖν deesse chrys.-lab. - **сѧ** ὑστερεῖσθαι destitui ostrom. - **приближениѥ** krmč.-mih. - **славы** šiš. 55. - **живота** men.-vuk.

лишаѥватѣти -тѣѭ -тѣѥшн vb. lichene laborare trigl.

лишьникъ m. τοκιστής fenerator ant.-vost. **лишьникъ** ant. **лишьникъ** τόκος usura 4. Reg. 4. 7. cf. **лихьникъ**.

лишьнъ adj. usurae **примꙑшлениѥ лишьноѥ** antch. **лишьнъ** antch.

лише v. **лихъ**.

лишьникъ v. **лишьникъ**.

лишьнꙗьство n. aviditas ber.

лишьнꙗць m. fenerator.

лишьникъ m. for alex. homo miser alex. chron. 1. 204. 16. **-комь измѣноу сѧдѣловаѥть** chrys.-lab.

лишьниѥ n. ὑστέρημα inopia sup. - **икономьства** mir. 80. - **сына моего** sabb. 38. **отьчаа лишьнна** sabb. 57. **имѣнию** - vita-theod. imminutio sup.

лишьсловиѥ n. loquacitas nom.-mik. 176.

лишити -шѫ -шиши vb. στερεῖν, ἀποστερεῖν privare sup. man. šiš. 51. šaf.-frag. 36. - **житны** hom.-mih. 93. - **части** ioann. **жита ничьто не лиши** antch. **лишеныхъ напьдъ** svjat.-op. 2. 2. 395. **лишень** περιλειπόμενος qui remanet op. 2. 1. 165. - **сѧ** sup. - **тажей и сваровъ** vost. - **хлѣба** š.-gl. 87. - **отъ всѣкого добра** mat. 29. lisnih fris. croat. ulišiti rum. **лѣхъѣск** privo.

лишло n. infundibulum alex.

лишиѥ n. fundere - **слъзъ** mir. - **златыхъ юниць** prol.-mart.

лишти, лѣѭ, лѣѥшн vb. χεῖν fundere š.-gl. 64. krmč.-mih. svjat.-op. 2. 2. 398. sim. I. 26. lavr.-op. 40. **слъзы лѣюцѣи** hom.-mih. **въ оꙋдоробь оутьлоу лѣѭть** svjat. **лѣишѣ коскь или олово** mol. nom.-mik. **водоу лѣѥй** in zodiaco op. 2. 2. 304. **безоумныхъ ни коуютъ ни льютъ, но сами сѧ ражаютъ** bus. 625. - **сѧ**: **дъждю лѣюцю сѧ** vita-theod. **лѣити** chron. per.: in compp. habes etiam **лити** čech. líti pol. lać e **лѣити** leję id est **лѣѭ** nsl. lijati, lêjati; lij infundibulum vip. lej lex. lijak dain. serb. liti, unde liven, ljeveu; liv infundibulum livati mik. cf. litnuti molle cacare et pol. lunąć oserb. lik trichter rum. **лейкъ** pruss. lî: islîuns lit. lêti, líti pluere let. lê, lì cf. magy. livó infundibulum mey. I. 342. cf. **водолѣйць**.

лидостротъ v. **литостротъ**.

лобода f. vere atriplex **садоꙑ нарничѣть сѧ** - misc. 56. nsl. serb. loboda; lobuda habd. bulg. lobodъ magy. laboda rum. **лободъ** čech. lebeda cf. lit. balanda.

лобъ v. **лъбъ**.

лобъзаниѥ n. φίλημα osculum sup. ostrom. cloz I. 526. šiš. 71. 110. 156. hom.-mih. krmč.-mih. **лобьз-** sup. **лобз-** typ.-chil. pyrg. men.-vuk.

лобъзатель m. qui osculatur ziz.

лобъзати -жѫ -жѥшн et **-заѭ -заѥшн** vb. φιλεῖν osculari ostrom. pent.-mih. pat.-šaf. dioptr.-lab. hom.-mih. pat.-mih. isaak. nom.-mik. 52. 156. men.-mih. **лобьжи** sup. **лобз-** chrys.-lab. sabb. 40: in fontt. glag. **лобьзити** legi dicunt. cf. ahd. lëfsâ, lëfs nhd. lëfse, lëfs, quod cum lab in lat. labium, labrum cognatum est, ergo rad. **лоб** cf. lat. osculum et nhd. mäulchen, mündchen.

лобъзъ m. osculum **не отрече сѧ емоу лобза** non negavit ei osculum glag.

лобъзаниѥ n. osculum sup. bor. **лобизсим.** I. 3.

лобъзати -заѭ -заѥшн et **-жѫ -жѥшн** vb. osculari sup. hom.-mih. nom.-bulg. pat.-mih. typ.-chil. op. 2. 2. 432. men.-mih. greg.-lab. **лобыжоу** kruš. ἀσπάζεσθαι amplecti, salutare sup. **лобиз-** dioptr.-lab. pent.-mih. ichn.

ловитва f. ἄγρα venatio ostrom. θήρα venatio sup. men.-mih. sabb. 200. cyr. 2. 15. θήραμα captura sup. 242. - **звѣрии** par. **ловити -вы** pent.-mih. kruš. **-воу оставльше** sabb. 10. **пришадьшоу въ -воу** sim. II. 1. **на -вы изити** krmč.-mih. **-вы поставити** clim. **на -воу быстри** bus. 710. **лѫчѣть сѣти -вы** antch. **-вамь прилежить** krmč.-mih. **не дасть насъ въ -воу зоубомь врага нашихъ** cyr.

24. рькьнам - op. 2. 2. 415. bulg. lovitbъ pokl. 1. 39.

ловитвьнъ adj. venationis **звѣрь** - chrys.-lab. **-тъкно къ горахъ прѣкыкание** sabb. 202.

ловитель m. venator int.

ловительница f. venatrix io.-sin.

ловительнъ adj. captans int. 25.

ловительство n. venatio int.

ловительствовати -воуѣ -воуѣшн vb. venari int.

ловити -влѣ -вишн vb. κυνηγεῖν venari sup. men.-vuk. ζωγρεῖν capere ostrom. hom.-mih. ἁλιεύειν piscari men -vuk. ostrom. σαγηνεύειν piscari hom.-mih. **ловить идоше** hom.-mih. - **ловь** pyrg. **звѣрь** - bus. 733. **звѣри** - prol -mih. prol.-vuk. **идоу рыбь ловить** nov. **приде рыбь ловить** hom.-mih. rum. **ловеск** impingo curt. l. 536. cf. **лапти**.

ловиште n. κυνηγέσιον venatus prol.-mart. men.-mih. vost. 1. 305. glasn. 13. 373. per. 12. - **звѣремь** sim. II. 1. serb. lovište rum. **ловище**.

ловлы f. venatio bus. 920.

ловлѣнина f. praeda pat.

ловлѣние n. ἄγρευσις venatio ant. men.-mih. sabb. 140. prol.-vuk. isaak. - **творити** prol.-mih. **дрьжати сѣ прькаго -нии** prol.-mih. τὰ ἕνεδρα insidiae chrys.-lab. cf. **лавние**.

ловосъ m. λοβός lobus ex -op. 2. 1. 18.

ловъ m. ἄγρα, θήρα venatio sup. ant. barl. šiš. 64. cyr. 2. prol. pat.-mih. sbor.-kir. 18. nom.-lab. op. 2. 2. 673. ἁλιεία piscatio sup. - **ловити** θηρεύειν venari men.-vuk. bell.-troj. 1. pat.-mih. isaak. alex.-mih. 194. prol.-cip. **великн - приведоше** men.-mih. **ходити на** - par. **пшедшю на** - bor. **на** - **исходити** zak.-serb. **ловы дѣюще** bor. 60. **ловы дѣють** krmč.-mih. **ни лововъ твори** chir. **мѣсто на - оугодно** ichn. - **лѣковъ** bus. 158. **да не - воудѣшн** дивоволу chrys.-lab. **въ ловоухъ** bulg. **на ловѣхъ** op. 2. 2. 86. **рыбнн** - hom.-mih. **безъ лова** ἀθήρατον hes. 15. nsl. lov dain **ловъ** pro **колъ** sup. 14. 6.

ловьникъ m. quid significet, nescimus **ловникъ за стрѣлы звѣри идыхоу** per 13. 39.

ловьница f. significatio nobis ignota **идн, ѣынди въ ловьницн и принеси мьнѣ** .o. **юнець** misc. 58.

ловьнъ adj. venationi aptus **пърьдоуськ** - alex.-mih. 77. 102. **лькь** - alex.-mih. 138.

ловьць m. θηρευτής, λοχοθήρας, κυνηγός, κυνηγέτης venator krmč.-mih. sup. men.-vuk. barl. ioann. pent.-mih. men.-vuk. prol.-vuk. ichn. chrys.-lab. prol.-mih. svjat.-mat. 10. men.-mih. antch. kruš. pat.-mih. **ловець** bor. ἁλιεύς piscator sup. ostrom. hom.-mih. **рыбамь ловець** ἰχθύων θηρευτής hom.-mih. nsl. lovec rês.

ловьчий -чиа m. venator **ловчий бѣ оу книзы** chron. 1. 206.

ловьчь adj. poss. venatorum sup. insidiatoris **сѣти ловьча** sup. **сѣтей ловчихъ** ichn.

ловьчьскъ adj. venatorius **-ка мрѣжа** hom.-mih. men.-mih.

логатай m. κατάσκοπος explorator gen. 42. 16. - kruš.

логинъ m. longinus šiš. x. **логьгинь** men.-vuk. **логинь** men.-vuk. **лжгинъ**.

логнш f. quid sit, nescimus **вшахоу на логни сватителевѣ насаждани** bus. 262.

логодетокъ adj. poss. cancellarii **-фетleont.**

логодетъ m. λογοθέτης cancellarius cyr. 3. 4. gram.

ложе n. κλινίδιον lectus ostrom. κοίτη lectus ostrom. pent.-mih. - **несквръньно** šiš. 185. iob 38. 40. - mat. 54. φωλεός latibulum ostrom. matth. 8. 20 - šaf.-urspr. μονή habitatio men.-vuk. μήτρα uterus **бесѣоути** - **вспоро**ς μήτρα hom.-mih. 106. - **женьско мрьзость творе** krmč.-mih. 252. - **оутробьно** men.-mih. - **глаголетъ сѧ, егда голо естъ** bon. nsl. lož m lustrum ferae čech. lůže pol. łoże oserb. łožo magy. lazsnak e quodam **ложьникъ** cf. **ложие**; **ложесьно**, quod e **ложе, ложесе** natum est.

ложеположьць m. ὁ ἐκ τοῦ κοιτῶνος cubicularius men.-vuk. pat.

ложесьно n. μήτρα uterus, vulva 1) sing. **-сно** sup. **некрачьно -сно** hom.-mih. **развръзлетъ ложсно** vost. **-сне** (pro **-сн'к**) š.-gl. 82. 2) plur. μήτρα uterus **-сна** ostrom. ὑγδός venter prol.-mart. **-снь дѣвичьскь** hom.-mih. **-сн'къ** sup. hom.-mih. **ложьсна** sg. g. hom.-mih. 110. **ложьсна** pl. n. ant.-hom. **ложьсн'кх** hom.-mih. nota **ложеснахъ** pat.-mih.: recte scribes **-жес-**, derivandum enim est ope suff. **ьно** a th. **ложе**, quod olim gen. habuit **ложесе**.

ложити -жж -жиши vb. ponere - **роукоу** lavr.-op. 34 - **сѧ** decumbere sbor.-kir. 64. serb. ložiti.

ложица v. **лъжица**.

ложище n. lectulus krk.

ложиште n. cubile glag.

ложие n. cubile misc. cf. **ложе**.

ложьникъ m. quid sit, non assequimur .т. **перпирь и .вı. мѣховъ сырнинан .вı. лож-**

ника gram. 6. л. **мѣхокъ сыренна**, л. **сыровъ**, л. **ложникъ**, л. **поставъ гоуницѣ** 10.

ложьница f. κλίνη lectus pyrg. bell.-troj. 31. men.-mih. θάλαμος cubiculum antch.men.-mih. hom.-mih. **ложи-** man. **въ -цоу поиде** alex.-mih. 88. **царѣвы** - vost. 1. 318. παστάς porticus pyrg. cubile ant.-hom. conclave leont. **цѣкѣстьничьска** - mir. 123. - **колѣмь отключена** nosocominm leont. pol. łožnica.

ложьничьнъ adj. cubiculi kruš.

лоза f. κλῆμα palmes sup. io. 15. 4. - mat. 33. ev.-novg. op. 2. 1. 136. κληματίς palmes prol.-mart. ἄμπελος vitis šiš. 190. ostrom. **отъ лозы гроздь** sabb. 3. **отъче лозы послѣдни гроздь** frag.-serb. ἀναδενδράς vitis arbori applicata, palmes sup. **лозъı на нь не ціади** bus. 481. nsl. loza silva, vitis pol. łoza siler lit. laužas àbgebrochener ast rum. **лозъ** palmes Bopp 1. 237.

лозийнъ adj palmitum **врѣмѧ -но** men - vuk.: thema **-зиѥ**.

лозиние n. κληματίς sarmenta margar. -saec. xvi. **ниже огнь кромѣ поздерна и лозина** ѥ**сть видѣти** chrys.-lab.

лозинъ adj. sarmentorum **врѣмена -на и храстиа** prol.-lab.

лозие n. κλήματα palmites proph. κληματίς palmites proph. prol.-mart. dan. 3. 46. - mat. 28. 49. βλαστοί germina pent.-mih. ἄμπελοι vites pyrg. men.-vuk. ἀμπελών vinea men.-vuk. prol.-cip. adde chrys.-lab. hom.-mih. men.-mih. nom.-barb. - **тьнько** prol.-mih. **бнѣна лозиѥмь трьновымь** prol.-mih. φρύγανα sarmenta: nota **лозие** bon. **ложые** mat. 33.

лозьнъ adj. ἀμπέλου, ἀμπελικός vitis pat.-mih. ostrom. **лозьно дѣланиѥ** prol.-cip. **лозьномоу дѣланию себе въдаде** men.-vuk. serb. loznica.

лой m. στέαρ adeps men.-vuk. pent.-mih. kruš. svjat.-op. 2 2. 400. men.-mih. lit. lajus.

лонда f. λωΐς lois šiš. 247.

локаны f. γαστήρ venter **въ локанѣхъ, въ локани кльшьбьствовати** ἐγγαστρίμυθον εἶναι ventriloquum esse krmč. 233. **въ локанѣхъ, въ локани, въ локании** krmč.-mih. 253: in kormč. impressa male **лоукавно** pro **въ локанѣхъ**: cf. bulg. lokankъ (nadênieъ natъpkana v črъva) pokl. 1. 38. rad. **лок: локати**; in **локани оумѣнию оуготованѣ соуди** typ.-nicod. videtur esse λεκάνη lanx.

локати -чѫ -чиши vb. λάπτειν lambere - **крьвь** prol.-vuk. **крьвь ѥго акы пси локаше** prol.-mih. **аще лочеть ѥзыкомь отъ воды** pent.-mih. kruš. **лочеть ѥзыкомь** bus. 125. nsl. lokati sorbere; pes loče vino prip. 258. lingere trub. pol. łk deglutire lit. let. lak lingere cf. rum. **лакъѣск** lambo skr. lak gustare cf. **лакати, лакати**.

локва f. ὄμβρος, ὄμβρημα imber psal. 77. 44. - šaf.-urspr. pat.-šaf. **лоужна** - men.-leop. nsl. loka: cf. lakvatič croat. lora meg. bulg. **локъ** croat. lokva verant. loki Veglia serb. lokva mik. ahd. lachâ mhd. lache, quod e lat. lacus derivant wieg. 2. 3.

ломл f. λῶμα fimbria **ѥже нарицѧть ломаподъ подрагъмь** svjat.-vost. 2. 125.

ломити -млѫ -мишиvb. κλᾶν frangere sup. šiš. 84. 227. vost. cloz I. 379. **мягко слово кость ломитъ** bus. 716. - **хлѣбъ** op. 2. 1. 153. sabb. 133. chrys.-lab. **коне ломѣ безь милости** men.-mih. 136. - **кѣтѣи** tur. - **сѧ** defatigari sup. nsl. lamati trub lex. vratolom collifragus habd. lomastiti, mikastiti a lomiti, mikati glasn. 1860. II. 49. oserb. łamotać pruss. limtwei.

ломлѣние n. frustum pyrg.

ломъ m. locus paludosus, ni fallimur **ломи и дрѫзги, море и рѣкы** op. 2. 2. 679. nsl. lom dain 17. cf. ahd pruoh mhd. bruoch nhd. bruch.

лоно n. κόλπος sinus sup. hom.-mih. ostrom. **лоны прьсть износѣще** greg.-lab. - **аградмово** hom.-mih. š.-gl. 86. **на - положи** εἰς τὰ γόνατα men.-mih. ἐπὶ τὰ γόνατα pent.-mih. **лоно** δίδυμος testiculus nom.-bulg. **лонѣ** men.-vuk. prol.-cip. sbor.-kir. 52. **отоки лономь** prol.-lab. **имоуть и за** - pent.-mih. **лономь гредоуцимь** (recte **-ци**) **крьвь врѣдь створи** greg.-lab. ἀναγκαῖα pudenda men.-mih. **тайно** - prol.-lab. men.-vuk. čech. lůno pol. oserb. nserb. łono.

лоньць m. olla euchol.-ven. nsl. lonec serb. lonac.

лопата f. πτύον pala ostrom. - **или копиѥ** mir. **желѣзна** - greg.-lab. **на лопатѣ принесе оуглиı** men.-mih. male pro πλοῖον, ubi πτύον leges, sup. 287. 26. nsl. lopata cf. lopar rum. **лопатъ** alb. ljopatъ lit. lopêta let. lâpsta magy. lapoczka.

лопь f. coll. lappones bor. x.

лоскотъ m. strepitus prol.

лось m. gen. **-си** cervus alces **-си** dual. n. chron. I 104. russ. dial. der grosse bär russ. лось čech. los pol. łoś.

лотовъ adj. poss. lot pent.-mih.

лотъига m. homo nequam **-ги мариотравцы** ber. e russ.

лотъıгъство n. ἀσωτία nequitia -гс- op. 2. 2. 12. e russ.

лотъшь m. nom. propr. viri, vere lettus ev.-novg. 1270. vost.-op. 172.

лошадька f. neuma лошадка vost.-op. 653. vere equa e russ.: addenno-тиконь, лишое лошакъ bus. 624

лоштика f. θριδακίνη lactuca ѥдины локики срѣдныа израсль кываше ѥмоу пиціа prol.-cip. nsl. ločičje serb. ločika čech. locika pol. łoczyga alb. lodiche blanch. it. lattnga ahd. ladducha, ladduch ahd. lattich lat. lactuca, et mutato in шт et u in *ю, и.

лоштичие n. θριδακίνη lactuca prol.-cip. men.-vuk. fructus acad.: male лочиціе.

лошь adj. macilentus glag. εὐτελής vilis χλѣбъ - op. 2. 2. 178. malus grom. serb. bulg. loš.

лоубина v. лъкина.

лоубриа f. ὀψίκιον obsequium кьслѣдьствоваше ѥмоу исходяре чинь великы и не тъчию къ лоубрии прѣдь нимь гредоуцій об мόνον εἰς ὀψίκιον αὐτοῦ etc. Savil. vm. 161. p. 35. vocabulum dubium.

лоубѣнъ adj. fortasse e libro arboris factus, уапus како възглаголеть нѣкы лоубѣнъ оумъ bus. 654.

лоудда f. vestis genus men.-leop. chron. l. 64. aud. lodh sagum ahd. lodo ags. lodha, quod a lat. ladix differt.

лоудити -ждж -дѣши vb. decipere ziz. ber. čech. louditi pol. łudzić.

лоудость f. stultitia alex.-mih. 31.

лоудъ adj. μωρός stultus io.-dam. op. 2. 2. 317. alex.-mih. 148. 163. 192. ber. azbuk. isaak. misc. 29. коуи, сирѣчь лоудъ и кезоумна vost. nsl. lud habd. prip. zaludo incassum lex. habd. bulg. serb. lud čech. lud rum. лъд ztschr. 5. 326.

лоужа f. palus ex. 67. nsl. luža meg. habd. lex. oserb. łuža cf. kaluža russ. лужа čech. louže lit. lugas coenum nhd. lusche e slav. wieg. 2. 76.

лоуждивати -доуіж -доуіешн vb. decipere op. 2. 2. 104. azbuk.

лоуждение n. deceptio ber. ziz.

лоужьнъ adj. paludis triod. лоужна локка men.-leop.

лоузгати -гаіж -гаюшн vb. διαμασᾶσθαι mandere лоузьгати ant. 11.

лоука m. λουκᾶς lucas sup.

лоукаоньскъ adj. λυκαονικός lycaonicus prol.-mih.

лоукно n. mensura quaedam .з. лоуконъ окса bus. 401. cf. nsl. lokno abgabe von wein in untersteier et лоукъньце.

лоукогрызьца m. σκοροδοφάγος allium edens ant. смрадъ - antch.

лоукъ m. κρόμμυον cepa pat. prol. ber. - чрѣвенъ или чесновитъ diopt.-lab. nsl bulg. luk croat. luk: luk česni verant. ahd. louh mhd. louch ags. leác and. laukr lit. lukai let. lôki ztschr. 11. 174. beitr. 2. 380.

лоукъньце n. pera - мало пълъно соуіе срѣбра vita - theod. cf. nsl. lokno tributum parochis pendendum in patria auctoris serb. lukno decima mik. čech. lukno corbis, mensura quaedam et лоукно.

лоумиинъ adj. λοιμός sceleratus 1. reg. 10. 27. - op. 1. 36. e gr.

лоуна f. σελήνη luna sup. ostrom. svjat. nota лѣпо по истиннѣ лоунѣ исхши πρέπον τῷ ὄντι βωλάδι καὶ κατεφυγμένῃ ex. nsl. luna meg. čech. luna pol. łuna ahd. louc, loug mhd. lonc, louges; lôhe ahd. mhd. lûne e lat. wieg. 2. 18. adde bulg. lunicъ muttermahl rad. luk cf. лоуча ztschr. 7. 186. 267.

лоунавъ adj. lunaticus, uti videtur pat.-šaf. 268.

лоунити сѧ -ниж сѧ -нишн сѧ vb. lunaticum esse лоунящиі сѧ ber.

лоунница f. μηνίσκος lunula esai. 13. 18.

лоуновение n. menstruum.

лоунь m. γύψ vultur op. 2. 2. 147. гнѣзда нѣцин лоуни глаголютъ op. 2. 1. 58. nsl. lunj milvus meg. lex. serb. lunja avis genus cf. ugr. lúpi milvus duc.

лоуньнъ adj. σελήνης lunae greg.-lab. - бѣгъ op. 2. 1. 39. теченне лоуньное svjat. врѣмена лоуньная matth. 4. 24. mat. 34. врѣмена лоуньная matth. 4. 24. - vost. 2. 21. mat. 42. ноцін лоуньные sabb. 20. - кроугъ ѣom.-mih. krmč.-mih. лоуньна немощь nom.-mik. 49. μήν mensis - исходъ сóводос μηνῶν men.-mih.

лоуньскъ adj. lunae op. 2. 2. 37. лоуньская красота sup.

лоуньсткокати -коуж -коуѣшн vb. σελη-νιάζεσθαι lunaticum esse op. 2. 1. 132.

лоунывъ adj. demissum caput habens дльгъ главою и непокорьливь и - лицемь prol.-mart. de ezechiele serb. lunjav.

лоупежь m. rapina отъ лоупежа неправьдьна krmč.-saec. xm -vost. serb. lupež praedo čech. loupež abgeschälte rinde, raub pol. łupież raub.

лоупина f. τολύπη cucurbita agrestis 4. reg. 4. 39. - kruš. nsl. lupina, lipina, lupinja meg. lupanja dalm. nserb. łupina putamen croat. lupina siliqua verant. serb. lupina cadaver mik čech. lupina pol. łupina glumа.

лоупинарь m. τολύπη cucurbita agrestis 4. reg. 3. 39. - vost.: vocabulum dubium.

лоупити -плѭ -пиши vb. detrahere **изъ ѥйцл кылоупилъ сѧ** sbor.-kir. 29. nsl. lupati pulsare, putamen detrahere lupiti ferire prip. 178. lupiti deglubere meg. exalburnare lex. olupati idem razlupati se frangi prip. 182. serb. lupnuti percutere russ. лупить: ружье лупило; облупа; кожелупъ lit. let. lup ahd. louft, lôft äusserste nussschale wieg. 2. 17. scr. lû secare lup perturbare Pott 2. 1. 355. curt. 1. 341. mey. 1. 366.

лоуринкъ m. illyricum prol.-mih. 282. ном.-bulg. 101. cf. **лирикъ**.

лоусна m. λυσίας lysias prol.-mih.

лоуска f. ἔλυτρον involucrum, folliculus seminis **плодъ въ лоускахъ покрытъ** ex. nsl. luska squama hung. serb. ljuska putamen.

лоусновение n. strepitus **ни единогоже лоусновениа оушима даютъ** ἀῤῥθησιν ταῖς ἀκοαῖς οὐδεμίαν παρέχουσιν ex.

лоуснѫти -нѫ -неши vb. strepere **роуно приемлѧ дождь никакоже не лоуснетъ** οὐδένα κτύπον ἀποτελεῖ psalt.-theod. e **лоускнѫти** čech. lusk crepitus louskati knaken; adde luska, luština gluma pol. łuska, łuszczę et łoskot cf. serb. ljnsk: ljusnuti fragorem edere.

лоуспа f. ἀνθέρις spica ex. op. 2. 2. 303. ἔλυτρον squama ex.-op. 2. 1. 16. **лоусп҃ы п҃шенничные** θῆκαι τοῦ σίτου ex.-op. 2. 1. 15. cf. bulg. ljusprъ croat. lustra squama verant. Pott 2. 1. 357. et **лоуска**.

лоутовѣнъ adj. sensus uobis ignotus **не виделъ есмь неба полстьма ни звѣздъ лоутовьныхъ** bus. 623. cf. russ. лутошка, лутье, ita ut significare possit factus e ligno tiliaceo.

лоутъкъ m. μῖμος histrio **глаголемыи лоутъкы и позорища ихъ** krmč.-saec. xiii. - vost. **-кы и позорища ихъ** vost. serb. lutka puppe čech. loutka spielzeug cf. pol. łątka puppe et goth. liuthon canere liuthareis cantor ahd. lotar mhd. loter gauklerisch.

лоучѧ f. ἀκτίς radius op. 2. 2. 7. men.-mih. sup. lux io.-sin. σελήνη luna hom.-mih. **слъньце зарнымн лоучѧми** bus. 690. **лоучю сиюцюу** ex.-op. 2. 1. 23. **посылаѥ всимо лоучѧ** svjat. **лоучѧ слънъчнъıи** svjat. adde man. 46. nsl. luč; lukati spectare nota croat. luča umbra Veglia oserb. łučvo kien russ. близорукій myops čech. loučf. taeda pruss. laukit quaerere lit. laukiu exspecto, vere spectolet. lûkôt spectare gr. λευκός, λεύσσειν, λύχνος lat. lucere, lux goth. *liuhan, liuhath, lauhmuni ahd. lioht mhd. liht ags. leoht scr. lôk videre ruč, ruči, rôčis lux Bopp 1. 35. curt. 1. 87. 88. ztschr. 4. 355. 365; 9. 80; 11. 165. 190. mey. 1. 360. cf. **логатай, прѣлогатай**.

лоучай m. casus **родъ и - вѣроѭтъ** svjat. nsl. lučaj iactus lex.

лоучати -чаѭ -чаеши vb. τυγχάνειν contingere **лоучаѥтъ весѣдоуѥ** hom.-mih. 130. - **сѧ** idem sup. ant. pat. **ѩкѣ лоучаѭтъ сѧ** antch c. 42.

лоучевидьнъ adj. radio similis chrys-lab.

лоучии adj. comparat. κρείττων melior sup. š.-gl. 90. hom.-mih. šiš. 51. 85 178. 179. 181. 221. 222. 223. 249. βελτίων melior cloz I. 193. 196. 197. 199. λυσιτελέστερος commodior krmč.-mih. διαφορώτερος praestantior šiš. 239. **лоучьшоу бъıти** διαφέρειν praestare ostrom. cloz I. 6. šiš. 118. μεταβάλλεσθαι mutari cloz I. 208. 227. adde cloz I. 194. 203. antch. cyr. 2. **лоуче** δεινότερον magis aut.

лоучинъ adj. poss. lucae krmč.-mih. prol.-mart. op. 2. 2. 298. antch. bus. 435.

лоучити -чѫ -чиши vb. τυγχάνειν nancisci **лоучиши сѫдиь** greg.-naz. εὑρίσκειν invenire kruš. **пещеро҃ лючи достойноу чюдесе** men.-mih. 371. **ѩкоже ти лоучитъ роука твоа** indic. 9. 33. - pent.-mih. - **сѧ** τυγχάνειν contingere, accidere sup. kruš. mat. 14. šiš. 91. antch. men - mih. leont. 1. cor. 15. 37. -bulg. ephr. pam. λαγχάνειν luc. 1. 9. -ev.-novg. **лоучи се намь облещи** greg.-lab. **лоучи се оумрѣти епископоу** greg.-lab. **лоучи се въ монастъıри нѣкоѥмь** greg.-lab. **на брани лоучило ти се ѥсть бъıти** ephr. v. **лючити сѧ** nsl. lučiti iacĕre russ. лукнуть id.

лоучь m. lux. **мѣсто лоучь свѣщахоу** alex.-mih. 84. **весь лоучь звѣздныи облистаѣть** cyr. 29. 12. nsl. luč f. lux, taeda habd. rib. croat. serb. luč m. taeda.

лоучьствовати -воуѭ -воуеши vb. praestare, uti videtur **мллла многа лоучьствоуѭть показати** chrys.-lab.

лъкивъ adj. calvae: male **любиво мѣсто** de golgotha bon.

лъкинл f. κρανίον calva kruš. **соуха -; исъхъшиа -** chrys.-lab. **лоукина** int. 155. 155. georg. **лжкина** georg. - vost. nsl. lubanja, glubanja cranium habd. lbanja idem.

лъкъ m. κρανίον calvaria triod. **ловъ** ex. ant. 98. nsl. lebka galea hung. čech. leb (lbu); lbice, lebka pol. łeb (łba).

лъкьнъ adj. κρανίου calvariae sbor. triod.

ioann. лобнои лѣсто azbuk. serb. gora lobna živ.

лъгати, лъжѫ, лъжеши vb. ψεύδεσθαι mentiri sup. rom. 9. 1. - vost. calumniari **лъжѫщи** ostrom. **лъжоуще дроугъ дроугѣ** chrys.-lab. **никомоуже не лъжѣте** sborn. **онъ тобою лжеть** bus. 481. goth. liugan ahd. liokan mhd. liegen ags. leogan and. liuga, vere tegere wieg. 2. 72. ztschr. 11. 179. cf. scr. ladž calumniari.

лъжа f. ψεῦδος mendacium sup. ostrom. **лъжю присаздѣть** greg.-naz. - bibl. -listy 1. 89. **въ лъжѫ кълнеши сѧ** š.-gl. 51. - **клевъ** ἐπίορκος periurus meu.-mih. nota **лъжѫ съвѣдѣтелъствоваχѫ** ἐψευδομαρτύρουν ostrom. oserb. łža.

лъжа f. σωλήν canalis ephr.-vost.: vocabulum dubium.

лъжапостолъ m. ψευδαπόστολος falsus apostolus šiš. 109.

лъжекратъ f. ψευδάδελφοι falsi fratres šiš. 262. meth. 8.

лъжекратъ m. ψευδάδελφος falsus frater.

лъжеоуйствьнъ adj. ψευδόμωρος stultum se esse simulans **лъжеоуес-** meu.-vuk.

лъжеокѣйнъ adj. pietatem simulans dioptr.

лъжеокѣйньство n. pietatis simulatio clim. io.-sin.

лѣжеименитъ adj. ψευδώνυμος falso nominatus sup. meu.-leop.

лъжеименованъ adj. ψευδώνυμος falso nominatus šiš. 168.

лъжеименьнъ adj ψευδώνυμος falso nominatus sup. chrys.-lab. prol.-mih krmč.-mih. bus. 383.

лъжеклеветьникъ m. falso accusans mir.

лъжеклатие n. periurium int. 138.

лъжелюбникъ adj. φιλοψευδής mendacii amans ioann.

лъженадъписланъ adj. ψευδεπίγραφος falso inscriptus krmč.-mih.

лъжепослоуъ m. falsus testis.

лъжепослоушьствие n. falsum testimonium pent.-mih.

лъжепослоушьствовати -воуѫ -воуеши vb. falso testari sup. hom.-mih.

лъжепророкъ m. ψευδοπροφήτης falsus propheta.

лъжепророчьство n. falsa praedictio isaak.

лъжесловесивъ adj. ψευδόλογος falsiloquus ant.

лъжесловесие n. ψευδολογία mendacium.

лъжесловесьникъ m. ψευδολόγος mendax -сн- šiš. 206.

лъжесловесьнъ adj. falsiloquus hom.-mih. tur.

лъжесловити -влѭ -вишн vb. falsiloquum esse, mentiri krmč.-mih.

лъжесловие n. ψευδολογία mendacium ioann.

лъжесловьникъ m. homo mendax vost. 1. 23.

лъжесловьць m. ψευδολόγος mendax ant.

лъжесъвѣдѣтель m. ψευδομάρτυρ falsus testis -св- šiš. 93. **не - бжди** οὐ ψευδομαρτυρήσεις ostrom.

лъжесъвѣдѣтельство n. ψευδομαρτυρία falsum testimonium prol.-mart.

лъжесъвѣдѣтельствовати -воуѫ -воуеши vb. ψευδομαρτυρεῖν falso testari ostrom.

лъжесъвѣстокати -стоуѫ -стоуеши vb. falso testari šaf.-frag. 35.

лъжесъказатель m. falsus interpres -ск- krmč.-mih.

лъжетворьнъ adj. falsa fingens ioann.

лъжеоучитель m ψευδοδιδάσκαλος falsa docens op. 2. 1. 47.

лъжехристъ m. falsus christus chrys.-lab.

лъжникъ adj. ψεύστης mendax sborn. krmč.- 20. 72. meu.-mih. antch. **цѣсть** - hom.-mih. - **нравъ** svjat.-mat. 10. - **пророкъ** ψευδοπροφήτης ostrom.

лъжникъ m. ψεύστης mendax.

лъжнамартоурисатн -сѫ -саеши vb. falso testari nom.-barb.

лъжитель m. ψεύστης mendax.

лъжица f. λαβίς cochlear pat. krmč. 140. krmč.-mih. prol.-mart. chron. **лжица** bor. 36. clim. 306. **ложица** prol.-lab. **лажица** nom.-lab. nota **лъжица** ξύλον meu.-vuk. **ложица** idem prol.-cip. nsl. žlica serb. ožica, lažica, žlica cf. **лъжоуекъ** russ. ложка čech. lžice pol. łyżka oserb. łžica alb. lughe blanch. rum. **линґурь** cf. λυγ (σλυγ) schlucken ahd. sluccan deglutire curt. 1. 549. et **анз-ати** ahd. leſil and. lepill mhd. leffel (et lecke), quod a rad. laf (lat. labium gr. λάπτειν) cf. **лъжька.**

лъжоуекъ m. martius **лажоуикъ** grom. serb. ožnjak, lažak cf. **лъжица** et serb. ožica, lažica, žlica.

лъжь f. mendacium int. 15. 263. **лъжиѣ** ψευδῶς op. 2. 2. 55. **съ лъжию** chrys.-lab. nsl. laž čech. lež pol. łeż cf. **лъжа.**

лъжь m. πλάστης fictor op. 2. 2. 152. **лъживе** vost. **человѣкоу лъживи** vost.

лъжь adj. ψευδής, ψεύστης mendax sup. ostrom. antch. svjat. cyr. 16. - **съвѣдѣтель** ostrom. šiš. 13. - **пророкъ** ostrom. **лъжни христи** ostrom. **дивеса лъжьі** svjat. **не лжа послоушьствоуи** mat. 33.

лъжька f. cochlear **ложка** pam. cf. **лъжица.**

лъжьникъ m. ψεύστης mendax šiš. 163.

лъжьноименьнъ adj. falsum nomen habens bus. 382.

лъжьнъ adj. ψευδής, ψεύστης mendax krmč. 72. **лъжьна багрѣница** hom.-mih. - **пророкъ**.

лъжьнѣ adv. falso - **клети се** nom.-mik.

лъпътъ m. strepitus - **вшемьныхъ** alex.-vost. **бьемыхъ лопоты** sbor.-kir. 37.

лъко n. liber: in fontt. psl. non legitur nsl. liko bastfaden rib. ličje cortex lex. capistrum lex. ligamina vitium habd. z ličjem trte vezati lex. ličina faser predivo ima trduo liko bulg. liko čech. łyko pol. łyko oserb. łyko, łykno nserb. łyko lit. lunkas let. lûks bast Pott 2. 1. 356.

лъскарь m. pala vost. 1. 164. chron. 1. 265. 5.

лъсто n. κνημίς, κνήμη tibia ant. **лъста** bulg. bus. 624. **листа** chrys.-lab. prol.-mart. **листа немоу проноузиште** prol.-mih. **листа его съвободиште** men.-vuk. **листомь** men.-mih. chrys.-lab. **бити по реброухъ и по листоухъ** men.-vuk. **лъстѣхъ** bon. **лъстьми** op. 2. 2. 147. nsl litka, listanjek sura habd. latki surae marc. meča sura russ. **лытка** čech. lýtka, lýtko pol. łyst, łytka cf. russ. **лодыга** pol. łodyga et **лъсть**.

лъстъ m. κνημίς tibia **лъстовє** man.-vost. 1. 441. **шоуюе листы** ἀριστερῶν ποδῶν τὰς ἀγκύλας men.-vuk. **лъсты** pl. acc. men.-mih. 355. **листы мои и стегнѣ мои прорѣзана иеста** men.-mih. **лъсть** ber. ziz. cf. **лъсто**.

лъстьнъ adj. tibiae **лъстно крооєнїе** men.-mih. **лъстныѫ оклопы** man.-vost. 2. 41.

лъсъ in **възлъсъ** calvus nsl. lisast eine blässe habend liša macula dain. 47. 48. serb. lis na čelu mik. russ. **лысъ** calvus čech. lys pol. łysy oserb. łysa blässe łysman nomen bovi indi solitum: adde croat. liska fulica verant. pol. łyska.

лъчьница f. calceus e libro textus, uti videtur **лоучє бы ми видети ноги свои къ лъчьницы** bus. 619.

лъчьнъ adj e libro factus **лычна петлы** bus. 720.

лъвии adj. λεόντων leonum sup.

лъвица f. λέαινα leaena men.-vuk. hom.-mih. pat. prol.-mart. misc.-serb. prol.-lab. laz. prol.-mih.: nota **лъвию сконьчань бысть** a leaena men.-vuk. pro **лъвиєѫ** a **лъвиы**, nisi error latet. nsl. levinja meg. lex.

лъвичишть m. λεοντάριον, σκύμνος λέοντος catulus leonis pat. prol. prol.-lab. pent.-mih. kruš. mat. 51. prol.-cip.

лъвишть m. catulus leonis men.-vuk. prol.

лъвиы v. **лъвица**.

лъвовишть m. σκύμνος catulus leonis cyr.-hier.

лъковъ adj. leonis sup. nom.-bulg. typ.-chil. dioptr. nom.-bulg. men.-mih. op. 2. 1. 117. misc. - **лой** svjat.-mat. 8. **лъково лице** cyr. 8. **лъкова глава** alex.-mih. **шма лъкова** sborn. **скоуменъ** - svjat.

лъковьскъ adj. λεοντώδης leoninus -**ка штоудь** op. 2. 2. 56.

лъвоименитъ adj. a leone nomen habens - **звѣрь** men.-mih.

лъвомравиницьа m. μυρμηκολέων leo formicarius pyrg.

лъвоньтии m. leontius -**тыа** mat. 11.

лъвъ m. λέων leo sup. antch. svjat. **лъви и змьи хоуждьшя** hom.-mih. nom. propr. cyr. 3. **левъ** sup. 9. 45. 52. 126. klruss. lev gulden oserb. lav nserb. ljav lit. lêvas, lavas, lutas ahd. lewo mhd. lewe є lat. ztschr. 1. 495; 5. 385. beitr. 2 147. curt. 1. 543. Weber, Ind. stud. 3. 334. wieg. 2. 69. sitz. 33. 390. cf. scr. lû secare et ru rugire.

лъвьскъ adj. λέοντος leonis men.-vuk. **глаголъ** - λεοντιαῖος leoninus sup. 351. **лекмат.** 50.

лъвьскы adv. modo leonis - **ревы** greg.-naz. - **поскрьжетавь** men.-mih.

лъва n. catulus leonis pyrg. **дѣ лъвети**.

лъгость f. levitas ant.-hom.

лъгостьнии f. levitas - **дньниχъ моужь онѣχъ** georg.-saec. xvi.

лъгота f. ἐλαφρία levitas šiš. 96 io.-clim. ant.-hom. - **доуши моєй** mat. 40. - **рлбынимь** men.-leop. **лъготоу творити** krmč.-mih. 307. **въ съдравии и въ лъготѣ** svjat.-mat. 9. **оумьноиѫ лъготоиѫ** svjat. **по лъготѣ** svjat. čech. lhota.

лъгъко adv. facile sup. 73. **легъко** sup. 52. 15.

лъгъкосръдиє n. levis animus, fortasse **легкосердье** bus. 484.

лъгъкость f. levitas pat. **лъхк-** glag.

лъгъкота f. levitas pat. men.-mih. **легкоber.** commoditas **лекота** krk.

лъгъкооумьнъ adj. levis animi, ni fallimur **легк-** bus. 547. 554.

лъгъкъ adj. ἐλαφρός levis **брѣмѧ лъгъко** ostrom. šiš. 100. **житиє лѣжѣ вескѣды** mat. 55. κοῦφος levis hom.-mih. psalt.-theod. **брѣмє лъгъко** antch. **сердцемъ** - chron. **облакь** - hom.-mih. - **вѣтрь** prol.-mih. **сьнове лъгъци** krmč.-mih. **пѣти по лъгъкоу** typ.-chil. **лъгъцѣмь гласомь** σιγηρᾷ τῇ φωνῇ men.-vuk.: nota **по лъко дондоχъ** ichn. comparat. **лъжай** op. 2. 2. 431. pam. 200. **лѣжѣй** op. 2. 2. 431.

mat. 55. vost. къ лжѣйшꙋ запрѣщенна vost. л'жей psalt.-theod. лъжи op. 2. 1. 135. pol. lżej лькъчай ioann. krmč.-mih. chrys.-lab. лькъчкй krmč.-mih. легчи bus. 648. usl. lehek, lahek, lagek; lagak lex. legek, lehkek habd. cf. lagov lôk arcus laxus hung. comparat. lažej trub. lažeše trub. lože et laglje lex. lagle, laglej; odleči, odlegnoti levari odleglo mu je metl. bulg. legka vi nošt pokl. 1. 90. croat. lagahan verant. serb. lagahan lit. lengvas goth. leihts ahd. lihti mhd. lîhte ags. leoht and. likna vb. ser. laugh vêd. rangh festinare ztschr. 7. 222; 8. 417. beitr. 2. 162. Bopp 1. 125. curt. 1. 168. mey. 1. 387. notabis russ. легкое pulmo et conferes fortasse ahd. lungâ mhd. lunge.

лькъцѣ adv. κούφως leviter **лькцѣ** chrys.-lab. **лекцѣ** man.

лькъчина f. levitas pat. isaak **-ноу обрѣсти недоугъ** ichn.

лькъчити -чѫ -чиши vb. κουφίζειν leve reddere pan. **богоу лькъчаштоуоумоу ми болѣзни** sup. 3. - **тѣло** krmč.-mih. pat.-mih.

лькъшии f. ὠφέλεια utilitas io.-dam. op. 2. 2. 298. zlatostr. ἄνεσις relaxatio **-гины** op. 2. 2. 116. **л'гини** io.-dam. consolatio sup. 194. adde pat. 290. cf. **польза.**

льзѣ f. gen.-**зѣ** τὸ συμφέρον utilitas šiš. 248. - **ѥсть** licet: - **чрѣплющимь прѣдьстати** men.-mih. 300. **не бо ѥ - имѣне того извѣщати. не имать бо имѣне зло** men.-mih. 270. **доуше не бѣше - похвалити** greg.-lab. **не бѣ нма - жити въ коупѣ** pent.-mih. cf. **льзѣ** et **польза:** rad. **лькъ.**

льзѣ adv. ἑνόν licitum sup. 274. **ѥсть -** licet hom.-mih. **аште ѥ - поуштатн женѫ своѭ** cloz I. 127. **нѣ - гласа прнѥти колшіа грома** hom.-mih. 164. **нѣ -** svjat.-mat. 7. **нѣсть - кыти** οὐκ ἔστι τοῦ εἶναι **нѣсть ми -** sup. 129: est vero **льзѣ** adv.a **лькъ-ъкъ** russ. **льзя** čech. lze pol. lża cf. **льзя.**

льнъ m. λίνον linum lit. linas let. lini goth. lein ahd. mhd. lîn and. lîn magy len, lenáros alb. lji, ljini ztschr. 7. 174. beitr. 2. 147. curt. 1. 542. e lat. linum gr. λίνον.

льнѣнъ adj. lineus glag.

льнѣница f. vestis linea.

льнѣнъ adj. lineus sup. ant.-hom. **сѣмя льнино** vita-theod. **льнінъ** op. 2. 1. 139. **льнѣна ризa** men.-mih. **къ поздѣри льнѣнѣ** λινοκαλάμη stipula lini pent.-mih.

льшьта v. **лѣшта.**

льпѣти -плѭ -пиши vb. haerere **по нь се дрьжаχоу льпеще ѥмоу** men.-mih. **льпѣχоу ѥмоу** ibid. **льпѫщемь** bus. 264. **роса стоудена лпить на градинахъ** δρόσου ἐπικειμένης ἐφιζάνει: **тоіς θάμνοις** op. 2. 1. 116. usl. prilipnilo se je. ko bi bilo pripehnjeno russ. **льнуть** čech. lpěti, lnouti pol. lnąć et lgnąć pro lpnąć lit. lipti let. lipt scr. lip ungere lpi adiungi cf. li sibi adiungere cf. mhd. limpfe convenio ahd. limpan accidere ztschr. 3. 417. Pott 2. 1. 293. 464. 719. 729. curt. 1. 340. mey. 1. 366.

льствица v. **лѣстница.**

льствозмиинъ adj. fallax uti serpens mir.

льстивъ adj. dolosus sup. greg.-naz. ant. ichn. triod. **льстиво лобъзание** hom.-mih. πλανητῶν svjat.-op. 2. 2. 402.

льстивьно adv. dolose men.-mih.

льстивьнъ adj. πλανής erro, recte dolosus georg.-šaf. men.-vuk. chrys.-lab. pat **-на стьза** dioptr. **-вно** sabb. 74.

льстивьство n. dolus clim.

льстивьць m. dolosus isaak.

льстити -штѫ -стнши vb. ἀπατᾶν decipere cloz I 336. πλανᾶν decipere šiš. 204. ostrom. δελεάζειν decipere sup. hom.-mih. κατα-γοητεύειν praestigiis illudere sup. **льстити зракъ** φλεγμαίνειν aestuare man. 60. - **сѧ** šiš. 204. cloz I. 336.

льсть f. πλάνη fraus sup. cloz I. 573. ostrom. δόλος dolus ostrom. error sup. **листь** bon **лъсть** bon. cloz I. 859. **лестьми** sup. 41. goth. lists ahd. and. list: rad. lis Grimm, gesch. 905. weig. 1. 443; 2. 54. ztschr. 11. 173.

льстька f. fraus vost.

льстьливъ adj. dolosus **лесл-** ziz.

льстьникъ m. fallax georg.

льстьница f. fraudulenta pat.

льстьнъ adj. fallax ant.-hom. **-ныхъ словесъ** sborn. **звѣзда льстьна** πλανητής planeta šiš. 216. georg. adde sup. 258.

льстьнъ adj. facilis **ваше ѥсть лъсно и оудобно** cyr. 6. **сьноу се ѥ лъсно прооумѣти** misc.-serb. bulg. lesen, lesnin bulg.-lab. serb. last, lastan oserb. lesny zart rum. **лесне** facilis.

льстьць m. πλάνος fraudator sup. men.-mih. adulator **льстець** sup.

льстьчь adj. poss. πλάνος impostor šiš. 206.

льшта v. **лѫшта.**

льштание n. χλωρότης pallor, recte splendor **льщание злато** psalt.-saec. xii. **лъштание злато** psal. 67. 14. - bon. lavr. - op. 30. **лщание** vost. splendor **льщение свѣтло** men.-mih.

лъштати -штаѭ -штаѥши vb. decipere pat. insidiari glag.

лъштати сѧ -штѫ сѧ -штиши сѧ vb. στίλβειν splendere **ризы лъщѧщѧ сѧ** marc. 9. 3. - mat. 33. ἐκλάμπειν splendere; αὐτάζεσθαι splendere greg.-naz. **лъщѧщи сѧ мѣдь** parem.-chil. rad. **лъск** nsl. lesnoti, leščati se, leskati; laskatati coruscare lex. lisketati rutilare habd. cf. lestenec luster in der kirche vip. et podlesk zeitlose croat. laskati se, lašćati se; laskatati verant. bulg. лъснъ съ, лъстejъ съ serb. laštiti se mik. russ. лоскъ čech. lesk, lesknouti, lsknouti pol. lsknąć się cf. scr. ardž-una albus.

лъштение n. πλάνη fraus šiš. 128. adde sup. chrys.-lab. ephr. δολιότης fraudulentia **лащение** š.-gl. 67.

лъштение v. **лъштанне.**

лѣ adv. ἡμι- semi- **лѣ живъ** ἡμιθανής semimortuus luc. 10. 30. -ostrom. prol.-belg. prol.-mih. per. chron. cf. nsl. lestor tantum et **ѥле.**

лѣвица f. ἀριστερά manus sinistra pent.-mih. kruš. greg.-lab. mat. 48.

лѣворъ m. planta quaedam **отъ земныѧ рекомаго лѣкора** bor. xvi. in vita s. Philareti.

лѣвъ adj. ἀριστερός sinister sup. pent.-mih. **лѣва рѫка** pyrg. **лѣва страна** krmč.-mih. **о -во** mat. 48. **о -вою** mat. 14. **о -вѣѭ себе** ev. - zogr. **на лѣво** bus. 273. nsl. lêv oserb. lěvy curt. 1. 533.

лѣгалиште n. cubile pat.

лѣгало n. κοίτη cubile men.-vuk. pat.-šaf.

лѣгальница f. κοιτών cubicnium men.-mih.

лѣгание n. iacere pat. krmč 173. greg.-lab. man. krk. ephr. **на земли** - χαμευνία humi cubatio pyrg. krmč.-mih. 207. prol.-mart. **не на мякѣ лѣгание** bus. 484.

лѣгати -гаѭ -гаѥши vb. decumbere pat. dioptr.-lab. men.-mih. krk. proph. isaak. io.-sin. misc. **на жестоцѣ** - sborn. **низу** - dioptr.-lab.

лѣжнъ v. **лѣ.**

лѣкариꙗ f. medicina glag.

лѣкарь m. medicus glag. nsl. lekar prip. 242. likar meg. lit. lėkorus.

лѣкарьство n. medicina op. 2. 2. 186. per. 12.

лѣкованне n. φάρμακον remedium op. 2. 2. 83. ἰατρεύειν sanare cyr.-hier. adde men.-mih. greg.-naz. op. 2 2. 142.

лѣковати -коуѣ -коуѥши vb. θεραπεύειν sanare ant. ἰατρεύειν sanare op. 2. 2. 55. cyr.-hier. adde antch. svjat.-mat. 9. leont. izmar. pat. pat.-šaf. isaak. - **строупь** greg.-lab. - **чарами** izmar. - **кого** prol.-mart. - **сѧ** vost.

лѣкъ m. ludi genus, fortasse saltatio **отъ рицаѥмъ епископомъ и попомъ лѣка играти** krmč.-saec. xiii. **лѣкъı и шахматъı имети да сѧ останеши** bus 390. cf. **ликъ.**

лѣкъ m. medicina nom.-bulg. čech. lék pol. lek oserb. lěk goth. lêkeis, leikeis medicus ahd. lahhi ags. lêce and. laekna mederi mhd. lâchen medicina rum. **лѣк**: e goth. mutuati videntur slavi ztschr. 5. 31. 32; 11. 173. ir. leigh medicus.

лѣкъ v. **отълѣкъ.**

лѣкъı adv **ὡς** uti deut. 32. 2. - glag. šaf.-ursp. **срьдце лѣкъı лоукъ скроушено** š.-gl. 42. nsl. liki: megla gre v okrog liki cmrčni tok dain.-pesm. 121. croat. leki: šaf. **лѣкъı** putat compositum esse e **лѣ** et **акъı**, nobis ad radicem **лик** trahendum videtur.

лѣля f. μητραδέλφη matris soror **лелꙗ** mau. zak.-serb. **мала, келика лела** zak.-serb. nom.-lab. bulg. lelê amita lelĉk rum. **лѣле** soror natu maior mrum. λάλα patruus alb. ljaljъ pater, frater natu maior cf. let. lêls magnus et lit. didis cum **дѣдъ** ngr. λαλά avia vent

лѣниво adv segniter - **жити** krmč.-mih.

лѣникъ adj. ὀκνηρός segnis sup. ostrom. bus. 272. zlatostr. chrys.-lab. isaak. misc. int. **хождение лѣниво** krmč.-mih.

лѣнити сѧ -нѭ сѧ -нишн сѧ vb. ῥᾳθυμεῖν segnem, pigrum esse sup. ἀμελεῖν non curare op. 2. 1. 164. šiš. 254. antch. svjat. - op. 2. 2. 404. hom.-mih. sborn. sim. l. 11. pam. isaak.

лѣнованне n. ὀκνηρία pigritia ant.

лѣновати -ноуѭ -ноуѥши vb. ἀμελεῖν non curare ant. **не - нно чимь** antch. c. 88. pigrum esse bus. 643. - **сѧ** par. prol.-vost.

лѣностивъ adj. ὀκνηρός segnis dioptr. šiš. 67. chrys.-lab. prov. 16. 6. - vost. parem. - **на дѣлание** isaak.

лѣностивьнъ adj. segnis chrys.-lab. dioptr.

лѣность f. ὀκνηρία pigritia sup. ant. antch. pat. ἀκηδία incuria io.-clim. ἀργία torpor sup. ῥᾳθυμία segnities sup. ὄγκος gravitas, moles op. 2. 1. 164. adde cyr. 1. krmč. 37. mat. 27. svjat. **лѣностию не оучить** krmč.-mih.

лѣностьнъ adj. piger pat.

лѣностьнѣ adv. tarde glag.

лѣнъ adj. piger - **сръдцемь** š.-gl. 70. rum. **лѣне** f. cf. ahd. linnan curt. 1. 546. let. lêns gelind lat. lenis.

лѣнь f. ὀκνηρόν pigritia phil 3. 1. - šiš. 139. čech. leň pol. leń.

лѣнь adv. seguiter - **жикоуѭ** sborn.

лѣпьно adv. ἠμελημένως negligenter men.-mih. **нелѣпьно издрѣци** greg.-naz.

лѣпьнѣнье n. pigritia **лѣпьнѣнье** svjat. krk.

лѣпитель m. ἰξευτής visco aves captans barl.

лѣпити -плю -пиши vb. conglutinare. in fontt. psl. non legitur nsl. lèpiti bulg. lepi rum. **липѣск.**

лѣплинъ adj. conglutinatus **разѣкъ хъижъ** - ex. cf. pol. lepianka.

лѣпленье n conglutinatio proph.

лѣпо adv. pulchre frag.-serb. **лѣпо ѥ, лѣпо ли ѥ, нѣ** - svjat.

лѣпообразьнъ adj. pulcher, formosus **дѣтищь** - men.-mih.

лѣпость f. decor **без лѣпости** ἀπρεπῶς indecore svjat.-op. 2. 2. 373.

лѣпота f. ὡραιότης pulchritudo bell.-troj. 13. decus sup. κόσμος decor l. petr. 3. 3. - vost. habitus sup. 202. **красноѭ лѣпотоѭ** palimps.-rom. **въ лѣпотѣ** εἰκότως uti par est sup. 278. **въ лѣтотоу** svjat. op. 2. 1. 172. chron. **плакати сѧ безь -ты** greg.-lab. γένος species š.-gl. 79. 81: nota **лѣпоты высте осьтрилн скрьбь пенлкистию братнѣю** frag.-serb. -saec. xm.

лѣпотьнъ adj. πρέπων decens hom.-mih. pat. εὐπρεπής decorus krmč. 51. - **нросомь** greg.-lab. **-тьна молитва** greg.-lab. **-тьна риза** gen. 38. 14. 19. **-тьно слово** ibid. **-тьнъі (книгы)** svjat. adde sup.

лѣпотьнѣ adv. decore leont.

лѣпотьство n. σεμνότης gravitas hom.-mih.

лѣпотьствовати -воуѭ -воуѥши vb. decentem esse chrys.-lab.

лѣпошта f. pulchritudo lepocam fris.

лѣпъ adj. εὔθετος aptus per. **ли** aequus sup. ἀρεστός placidus šiš. 12. προσήκων congruens sup. hom.-mih. κόσμιος decorus op. 2. 1. 164. πρέπων decens sup. io.-dam. šiš. 86. cloz I. 275. εὐπρεπής decorus hom.-mih. χρεών ut par est sup. **ико лѣпо** ὡς εἰκός ut conjicere est sup. **нѣсть ми лѣпо** vita-theod. ὡραῖος formosus peut.-mih. εὐειδής pulcher men.-mih. pulcher glag. **лѣпа жена** men.-mih. - **сынъ, - листъ, - отокъ** bell.-troj. 4. 5. 52. **лѣпо ли ѥ** op. 2. 2. 373. **лѣпо одѣланье** men.-leop. **лѣпо оукрашенье** krmč.-mih. **лѣпо на кони сѣденье** alex.-mih. 12. - **видѣнiемь** εὐπρόσωπος pulchra facie prol.-mart. - **лицемь** men.-leop. τετράγωνος perfectus prol.-mart. - **възоромь** pent.-mih. **нелѣпъ** ἄτοπος ineptus sup. **лѣпо жѣ оубо да высте царьствокали** ὄφελόν γε etc. šiš. 76. **лѣпо бѣ, ѣбаѣ** oportet, oportebat hom.-mih. 62. **не кѣ ти лѣпо въ ницѣтѣ жити** non debebas leont. **зѣло велыми** - πανσεισδής valde formosus prol.-mart. **без лѣпа казнити** bus. 651. comparat. **лѣплий** κρείττων melior op. 2. 2. 167. **лѣпле** op. 2. 1. 138. bus. 482. **лѣплѣ** op. 2. 2. 85. **лѣплѣи** per. chron. **лѣпша** per. chron. **най лѣпша** bell.-troj. 7. et **лѣпѣйь** sup. prol.-lab. **най лѣпѣйша** bell.-troj. 8. nsl. lišpati comere.

лѣпъ m. ἰξός viscum barl. ἔμπλαστρον emplastrum, recte res adglutinata io.-clim. nsl. lêp oserb. lêp nserb. lip viscum magy. lép čech. lep (lpu) id est **лѣпъ** pol. lep.

лѣпъкъ m. planta quaedam nest. men.-leop. **цвѣтъки, иже глаголютъ сѧ лѣпки** clim. 304. **липки** alex. nsl. lêpek viscus. ixios avis habd. bulg. lepkъ klette čech. lepík asperugo procumbens.

лѣпъкъ adj. formosus **лѣпчай** λαμπρότερος splendidior men.-vuk. cf. **крѣпъ** et **крѣпъкъ.**

лѣпъчатъ adj. bellus pat.-šaf. 117. **моужиѥ лѣпчати** prol.-mart. διαπρεπής illustris **видѣниѥ(мь) лѣпьчать** men.-vuk.

лѣпьствовати -коуѭ -воуѥши vb. decorum esse, excellere sup. 204.

лѣпьчинъ m. nom. propr. haereticl lit -mih.

лѣпѣ adv. decenter sup. 247. **не** - men.-mih. 192. ex.-op. 2. 1. 10. indecenter leont.

лѣса f. craticula glag. nsl. lêsa bulg. lêsъ serb. ljesa russ. лѣса gerüst čech. lísa magy. lésza rum. **лѣсъ.**

лѣсарь m. ἀλσοκόμος saltuarius, nemorum cultor psalt.-theod.

лѣсина f. ξένδρα ligna ex.

лѣсковъ adj. στυράκινος e styrace confectus gen. 14. 37. - op. 2. 1. 51: vere est coryli nsl. lêska čech. liska pol. laska oserb. lêska cf. lit. lazda let. lagzda, lazda.

лѣсовъ adj. ligneus bus. 168.

лѣствица f. κλῖμαξ scala sūp. krmč.-mih. svjat. saepe лѣс- typ.-nic. 30. 31. 103. 113. 131. 133. prol.-mih. 274. hom.-mih. quater croat. listva verant. serb. listve mik.: **лѣствица** antiquius est.

лѣствичьникъ adj. poss. auctoris scalae τῆς κλίμακος op. 2. 2. 214.

лѣствичьникъ m. ὁ συγγραφεὺς τῆς κλίμακος scriptor scalae šiš. xviii. op. 2. 2. 208. clim.

лѣствичьнъ adj. κλίμακος scalae **иоаннъ -нъıй** svjat. - **образъ** clim. **-на памѧть** hom.-mih. - **късходъ** dioptr.

лѣсти, лѣзѫ, лѣзеши vb. gradi - **по стѣнѣ** men.-mih. - **на дрѣво** vost. 1.

452. - чрезъ стѣноу bor. xiv. ἐπιρρίπτεσθαι invadere men.-vuk. nsl. lêsti pruss. lisé repit Bopp 1. 78. cf. scr. lang ire.

лѣстовица v. **ластовица**.

лѣсъ m. ἄλσος silva krmč.-mih. vita-theod. bus. 735. chron. **къ лѣсѣхъ** bon. ἕλος palus - **чястъ** sup. 143. lezv fris. nsl. lês: v lês koga djati čech. les pol. las oserb. lês nserb. ljeso alb. ljiss -i; lis arbor blanch.

лѣсьнъ adj. ἀλσώδης nemorosus **гора лѣсьна** prol.-mih. krmč.-mih. 369. **лѣсьно мѣсто** men.-mih. bus. 334. klruss. **лѣсна княгиня** de ciculo apud huculos.

лѣтание n. volatus pyrg. chrys.-lab. men.-mih. man. **-ные** bus. 32. - **съткорити** ichn.

лѣтати -таѭ -таѥши vb. volare svjat.-op. 2. 2. 402. mat. 55. men.-mih. pat. chrys.-lab. dioptr. sbor.-kir. 38. kruš. nom.-bulg. io.-sin. isaak. bus. 689. 918. 977. **высоко лѣтаѭщимъ орломъ** op. 2. 2. 424. **голоубие лѣтаѭще по высотѣ** chrys.-lab. **лѣтаѥмь** πεμπόμενος pyrg. **лѣтаѥмыѥ на светаго стрѣлы**.

лѣтие n. ἐξουσία facultas **да не коудѣть лѣтие господиноу винограда** men.-mih. cf. **лѣть**.

лѣтиж v. **лѣть**.

лѣто n. 1) θέρος aestas bon. **лѣтѣ кѣ** ѣ.-gl. 80. pol. lecie **лѣтѣ и зимѣ** krmč.-mih. 356. **въ зимоу и лѣтѣ** ibid. 191. 2) ἐνιαυτός, ἔτος annus sup. .кд.-**мь лѣтомь кѣ** cyr. 5. **кѣ отроче лѣтомь** unius anni men.-mih. **лѣтома дѣкма на десѧтма ти полоу** per. xxii. **кѹрика трѣмь лѣтома соущи** prol.-mart. 3) χρόνος tempus sup. ostrom. ex.-op. 2. 1. 28. šiš. 42. 95. nom.-mik. leont. iob 14. 11. - proph. **лѣтоу малоу миноувьшоу** men.-mih. rum. **лѣт** beitr. 2. 130: ne cogites de germ. lenz.

лѣтовьникъ m. chronicum georg.

лѣтописание n. χρονογραφία descriptio temporum ant.-hom. per. 4.

лѣтописати -шѫ -шеши vb. χρονογραφεῖν describere tempora man.

лѣтописьць m. χρονογράφος chronographus svjat.-op. 2. 2. 390. man. 45. bus. 767.

лѣторасль f. βλαστός, βλάστημα germen sup. 71. 220. ex.-op. 2. 1. 15. κλάδος ramus; ῥάβδμνος germen **лѣторастъль** iob 14. 7. - vost. **срѣдьныи** - καυλός caulis prol.-cip. čech. letorosl, letorost pol. latorośl ahd. sumarlota mhd. sumerlate: liotan crescere.

лѣтось adv. hoc anno bus. 337: vere est **лѣто сѥ** cf. **дьньсь** čech. letos pol. latoś.

лѣтосьнь adj. huius anni mat. 46. - c.. **лѣтошьнь** et pol. latosi.

лѣтотлѣнние n. corruptio tempore facta men.-mih.

лѣтошьнь adj. ἐνιαύσιος unius anni pent.-mih. - **агньць, овца** vost. mat. 48. ἐπέτειος totius anni **наимникъ** - sir. 37. 3. -vost. cf. **лѣтосьнь**.

лѣть f. habes sg. nom. et instr. 1) **лѣть ѥсть** ἔξεστιν licet sup. krmč.-mih. šiš. 17. 125. 213. hom.-mih. **въсѣ ми - ѥсть** šiš. 206. - **ми ѥсть глаголати** sabb. 55. **нѣсть ми** - ostrom. **нѣсть - сьчитати** sabb. 33. **не - ѥсть сказати** sabb. 38. 2) **лѣтиж: лѣтиж вѣаше** sup. 331. **не вѣаше** - οὐκ ἐξῆν non licebat sup. **лѣтью** krmč.-saec. xiii. nsl. lê licet; le idi; ako leprav se dotaknem ev.-tirn. listor tantum croat. le luč. cf. lit. lai let. leti facile Pott 2. 1. 530.

лѣтьба f. licentia leont. 105. **лѣтьбоу дати** margar.

лѣтьница f. anniversaria op. 2. 2. 94. nsl. lêtnica lex.

лѣтьнъ adj. aestatis **лѣтьно врѣмѧ** dioptr. - **въздоухъ** prol.-mart. ἐνιαύσιος unius anni **лѣтьно врѣмѧ** vost. **лѣтьно число** cyr. 23. **лѣтьный скорь** krmč.-mih. 344. **лѣтьныхъ праздникъ** laz. temporis sup. χρόνιος diuturnus **лѣтьно и съкровьно злопоминание** ioann.

лѣтьнь adj. temporis **ѹсѣвнѣво** отъ **лѣтьнихъ** vost. svjat.-op. 2. 2. 388. - **недоугъ** vost. l. 316. **лѣтьнаго оставлениѧ** krmč.-mih. 218. **лѣтьнаго поутьшьствиѧ** krmč.-mih. **лѣтьнѣхъ** per. lxxxii. **зимьныѧ и лѣтьныѧ** bus. 413. ἐνιαυτοῦ anni esai. 32. 10. - proph. ὁ κατ' ἐνιαυτόν iez. 15. 4. - proph.

лѣха f. πρασιά area sir. 24. 33. marc. 6. 4. -vost. men.-mih. azbuk. ager **лѣсѣ** sg. l. meth. 5. **на лѣсѣ падаю** bus. 776. **лѣхъ** cespes viz. ber **исподы и лѣхи** azbuk. nsl. lêha, lêhica; lêht stück acker über einer mauer karst. bulg. lêhъ serb. ljiha lira mik. čech. lícha pol. lecha oserb. lêška nserb. ljecha alb. leha mscr. lit. líse.

лѣченние n. φάρμακον medicina **-ные** op. 2. 2. 83.

лѣчитель m. θεραπευτής sanans, curans men.-vuk. prol. prol.-lab.

лѣчити -чѫ -чиши vb. mederi hom.-mih. 133. proph. chron.

лѣчьба f. ἰατρεία sanatio, curatio sup. pent.-

mih. ioann. adde greg.-naz. лѣчьба sabb. 176. chrys.-lab. bus. 548.

лѣчьковродавьць m. φαρμακοπώλης pharmacopola dial.

лѣчьскъ adj. curationis зелья лѣчьскаго bus. 554. лѣчьбное 395.

лѣчьць m. medicus sborn. sbor.-kir 53. vost. I. 302.

лѣшътынъскъ adj. nominis proprii loci матере божие лѣшиньскые op. 2. 1. 48.

лѣшьникъ m. persona ficta лѣшиньк frag.-serb. лѣшн- azbuk. cf. лѣсковъ.

любеникъ m. ἀγαπητός amatus svjat.-op. 2. 2. 379. 393. antch. cf. люблєникъ.

любивъ adj. amans sup. φιλόστοργος indulgens ephr.-vost. benignus - христосъ stichir. par. 204. greg.-lab. - братии φιλάδελφος greg.-naz. - доброу φιλόκαλος bonus greg.-naz. - позоромъ φιλοθεάμων greg.-naz. - златоу men.-mih. - добротѣ φιλόκαλος ex. - краснѣ φιλόκοσμος proph. - отъцоу и матери φιλοπάτωρ ex. - послоушании hom.-mih. праздникомъ - φιλέορτος sup. - троудомъ φιλόπονος ex. - имѣнии бърати φιλοχρήματος zlatostr.: male люб- pro либ- gen. 41. 4. - mat. 55.

любивъ adj. carus misc.

любимикъ m. προσφερέστατος valde utilis, recte amatus men.-vuk. ephr.-vost. -чи sg. v. men.-vuk. sim. I. 28. chrys.-lab. -комь sg. i. ephr.-vost. -цн pl. n. laz. ephr. ephr.-vost. hom.-mih. bus. 485. greg.-lab. sim. I. 2: participio любимъ additur suff. икъ.

любимичь m carus georg. georg.-šaf. 283: de vocabuli significatione dubitamus.

любимъ adj. στερκτέος amabilis man. - дроугъ ἀναγκαῖος φίλος šiš. 22. - корисомъ bor. 50. amans - коудн намь кыноу sabb. 157. - гръхоу svjat.-op. 2. 2. 378. - златоу φιλάργυρος men.-mih. 270.

любитель m. ἐραστής amator ant. men.-mih. sim. II. 6. - среброу hom.-mih.

любити -ближ -бити vb. φιλεῖν amare sup. ostrom. ἀγαπᾶν amare ostrom. ἐπιποθεῖν cupere op. 2. 1. 165. ἐμμένειν acquiescere - соудъ men.-mih. - правъдж cloz I. 61. - троудъ antch. любъ моужа φίλανδρος izvěst. 8. 76. любъ чада φιλότεκνος ibid osculari kozm. male любимълъ op. 2. 2. 52. nsl. ljubiti; zaljuba votum trub obljuba promissio bulg. libov, ljubov serb. ljubiti osculari oserb. lubić polliceri - so placere rum. юкск amo любов amor pruss. lûb-nigs lit. lub ser. lubh cupere Bopp I. 125. Pott 2. 1. 585. mey. 1. 390.

любица m. ἐραστής amator ant. serb. ljubica melissa rum. лѣбиц myagrum.

люблєникъ m. ἀγαπητός amatus hom.-mih ant. pat. krk. men.-mih. prol.-mart. φίλος amicus men.-vuk. люблєникъ svjat. io.-clim. любьєникъ, любъєникъ sup. cf любєникъ.

люблєница f. amata prol.-mart.

люблєніе n. ἀγάπη amor dial. dioptr. hom.-mih. lavr.-op. 13. amasius men.-mih. люб'єніе φιλοτιμία luxus sup.

люко adv. additur 1) pron. interrog. къто - коудн, вълѣзи съ нами greg.-lab. къвѣдн, къто - лице коудеть men.-mih. кый - sup. krmč. 88. 136. - за коую вещь trêb. о коіей - рѣчи svjat. къ коемь сн - саноу tur. что - dial. glag. къдѣ - sborn. камо - men.-mih. какъ - sborn. uom.-bulg. исцѣлѣахоу, какою - лице сѣдрьжаахоу колѣзнию greg.-lab. колико - vost. I. 351. 2) pron. rel. ыкоже люко dial.-šaf. ыково люко съмѣшение chrys.-lab. л люко v. л; adde люко ли sup. 80. 87. 240. люко сн quamvis per. 59. - люко sup. ostrom. kruš. - желѣзно, - мѣдьно frag.-serb. - прако, - крино op. 2. 2. 282. - мало, - колико leont nota - въ средоу ти къ патъкъ svjat.: pro люко habes etiam лико gram. 22. par. nom.-lab. л либо antch. libo - libo li fris. Pott I. 368. cf. ли.

любокладивъ adj. gartulus -кл мъысль antch.

любокожьнъ adj. φιλόθεος dei amans io.-clim.

любокорыца m. puguae amans - кѣсь men.-mih.

любократие n. φιλαδελφία fratris amor лиже- svjat.-op. 2. 2. 404.

любокатн -коуиж -коуєшн vb. curiose spectare - оузорочѣ vost.

любокладъчьнъ adj. domini amans - рабь chrys.-lab.

любокластие n. imperii cupido typ.-chil

любокражднне n. inimicitiis indulgere.

любокрѣдивъ adj. passionibus suis deditus op. 2. 2. 215. ubi alius cod. -страстьнъ.

любокъчьние n. φιλομαθία discendi cupiditas hom.-mih.

любокычьа adj. φιλομαθής discendi cupidus sup. 387.

любовь f. ἀγάπη amor šiš. 61. 188. любокн sg. g. man. d. nom.-bulg. любокию leont. greg.-lab. любокиж bon. συμπάθεια commiseratio cloz II. 68.

ЛЮБОВЬНИКЪ m. φίλος amicus men.-vuk. krmč.-mih. krmč. 179. hom.-mih. ephr. ephr.-vost. -**НЬКЬ** men.-vuk. nsl. ljubovnik habd. cf. **ЛЮБЪБЬНИКЪ**.

ЛЮБОВЬНИЦА f. amans **ЧИСТОТЪ** - men.-mih.

ЛЮБОВЬНЪ adj. φίλος carus leont. **ДРОУГЪ** - men.-vuk. - **КЪ БОГОУ** men.-leop. ἀγάπης amoris **ЛЮБОВЬНЪ** sup. cloz I. 534.

ЛЮБОВѢРЬНЪ adj. fidei amans greg.-lab.

ЛЮБОГЛАСЬНЪ adj. vocis amans, ni fallimur **-СНО ІЄСТЬСТВО** krmč.-mih.

ЛЮБОГРѢШЬНЪ adj. peccatorum amans hom.-mih.

ЛЮБОДАРОВИТЪ adj. liberalis dioptr.-lab.

ЛЮБОДАРЬЛИВЪ adj. liberalis male: ὑπόσμος **-РЛ-** per. XLVIII

ЛЮБОДОБРОДѢТѢЛЬНЪ adj. virtutis amans **-ТЕЛЬНА РОУКА** men.-mih.

ЛЮБОДОБРОЛЮБЬНЪ adj. φιλοπρόσωπος honestatis amans ioann.

ЛЮБОДРОУЖИЄ n. sociorum amor sabb. 116

ЛЮБОДѢЙ m. πόρνος scortator šiš. 77. 162. 182. 185. 226. krmč.-mih. μοιχός adulter krmč. 56. adde cloz I. 116. mat. 34. ephr. πορνεία scortatio nsl. ljubodivnik libidinuosus habd.

ЛЮБОДѢЙЪ adj. μοιχείας adulterii men.-vuk. **ГРѢХЪ** - prol.-cip.

ЛЮБОДѢЙНИКЪ m. μοιχός adulter prol. men.-vuk. prol.-cip. misc.

ЛЮБОДѢЙНЪ adj. πορνείας fornicationis š.-gl. 51. cyr. 20. pam. nsl. ljubodinstvo libido habd.

ЛЮБОДѢЙСТВО n. adulterium sup. prol.-mih. **СВЕЩАТИ СЄ -КОУ ЦАРЄВОУ** prol.-mih. - **ТАЄМО** georg.-lab.

ЛЮБОДѢЙСТВОВАТИ -ВОУІЖ -ВОУЄШИ vb. adulterum esse ber.

ЛЮБОДѢЙЦА m. f. πόρνος scortator; πόρνη scortum sup. šiš. 78. 206 pent.-mih. antch. **РОЇСАЛІЄ** adultera šiš. 202. - **ІЄСТЬ, ІЖЄ(ІЖЄ) ОТЬ СВОЄГО МОУЖА СЬ ИНѢМИ ЛЄЖИТЬ** krmč.-mih. 73.

ЛЮБОДѢЙЦЬ m. adulter pat. cf. **-ДѢІЄЦЬ**.

ЛЮБОДѢЙЧИВЪ adj. adulter **КѢСЬ** - men.-mih.

ЛЮБОДѢЙЧИШТЬ m. νόθος nothus šiš. 248. ber. hebr. 12. 8. - bulg.

ЛЮБОДѢЙЧЬНЪ adj. adulter **-НА ОТРОКОВИЦА** greg.-lab.

ЛЮБОДѢЙШТЬ m. νόθος nothus ant.

ЛЮБОДѢЛЬНЪ adj. laboris amans **БЪЧЕЛА - НА** svjat.-mat. 5. op. 2. 2. 366. **ЖЕНА -НА** chrys.-lab.

ЛЮБОДѢІ f. μοιχομένη adultera proph. men.-mih.

ЛЮБОДѢЯНИЄ n. πορνεία scortatio šiš. 48. 78. 154. 179. 207. **КОІТѢ** cubile šiš. 218. μοιχεία adulterium šiš. 122. **-АНИЄ** ostrom. **-АНЬЄ** cloz I. 112. **-ѢНИЄ** š.-gl. 77. 89 **КЬ -НИИ ВЬПАДЕТЬ** krmč.-mih.

ЛЮБОДѢЯНЬНЪ adj. πορνείας scortationis **-ДѢЯНЬНЪ** ostrom. **-ШЕМОУ** vost. 1. 496. **СЛОВО -АН'НО** cloz I. 130.

ЛЮБОДѢЯТИ -ДѢЮ -ДѢЮШИ vb. μοιχεύειν adulterum esse prol.-mih. prol.-vuk. **НЄ -ДѢЙ** pent.-mih. kruš.

ЛЮБОДѢЮЦЬ m. πόρνος scortator krmč.-mih. š.-gl. 89. **ЛЮБОЦѢЙЦЕМЬ** šiš. 77. cf. **-ДѢЙЦЬ**.

ЛЮБОЖИТЕЛЬНЪ adj. amans civium dioptr.

ЛЮБОЗАЗОРЬНЪ adj. suspiciosus ioann. dioptr.

ЛЮБОЗЛАТЬСТВО n. auri cupido men.-mih.

ЛЮБОИМАНИЄ n. avaritia dioptr.-lab.

ЛЮБОИМѢНИНИКЪ m. avarus chrys.-lab.

ЛЮБОИМѢНЬНЪ adj. avarus sup. chrys.-lab. io.-sin.

ЛЮБОИМѢТЕЛЬНЪ adj. avarus isaak.

ЛЮБОИСПЫТЬНИКЪ m. curiosus **-ТЬ-** clim.

ЛЮБОКОТОРДИНИЄ n. altercatio pat.

ЛЮБОКРАСИТЕЛЬНЪ adj. ornatus amans **ОТЬЦЬ** - chrys.-lab.

ЛЮБОКОУПЬЦА m. φιλέμπορος mercaturae amans hom.-mih.

ЛЮБОМИРЬСКЪ adj. mundi amans io.-clim.

ЛЮБОМИРЬСТВО n. mundi amor clim.

ЛЮБОМОТЛЬНЪ adj. stercoris amans io.-sin.

ЛЮБОМАТЕЖЬНИКЪ m. homo turbulentus krk.

ЛЮБОМЪДРИЄ n. philosophia chrys.-lab.

ЛЮБОМЪДРЪ adj. φιλόσοφος philosophus isaak. ber.

ЛЮБОМЪДРЬСТВЕНТИ -ШТВЛѢ -СТВИШИ vb. philosophum esse dioptr.

ЛЮБОМЪДРЬСТВО n. φιλοσοφία philosophia op. 2. 2. 117.

ЛЮБОМЪДРЬСТВОВАТИ -ВОУІЖ -ВОУЄШИ vb. philosophum esse.

ЛЮБОМЪДРЬЦА m. φιλόσοφος philosophus ioann. ok. 63. dioptr. chrys.-lab.

ЛЮБОНАЧАЛЬСТВО n. imperii cupido.

ЛЮБОНИЩИТИЄ n. pauperum amor svjat. pyrg. per. LXXVII.

ЛЮБОНИЩЬ adj pauperum amans sup. 90.

ЛЮБОНИЩИТИЄ n. luxuria clim.

ЛЮБОНИЩЬНЪ adj. luxuriosus clim.: male **-НИТЬНА** chrys.-lab.

ЛЮБОПАЛЬНЪ adj. inconstans. ni fallimur **ХЛИПАТЕЛЬНОЄ И -НОЄ** chrys.-lab.

ЛЮБОПАЛАКАТИ -ЧЮ -ЧЕШИ vb. libenter lugere sup. 232. 26.

ЛЮБОПЛЪТИЄ n. nimia corporis cura sabb. 7.

ЛЮБОПЛЪТЬНЪ adj. corpus nimis curans chrys.-lab.

любопозоровати -рую -рующи vb. spectacula amare prol.-mart.

любополитъ m. φιλόπολις civitatis amans ber.

любопослоушатєльнъ adj. libenter auscultans chrys.-lab.

любопослоушьникъ m. libenter auscultans prol.-mart.

любопрнвъ adj. φιλόνεικος contentiosus hom.-mih. **любопьрнвъ** sup.

любопрѣмждрьць m. philosophus isaak.

любопрѣнию n. φιλονεικία rixarum amor dial. sabb. 128.

любопрѣпиратєльнѣ adv. contentiose par.

любопѣснынъ adj. cantus amans dioptr.

любосварию n. rixae amor mat. 21.

любославию n. gloriae cupido isaak.

любосластию n. amor voluptatis, luxuria men.-mih. sabb. 7. isaak.

любосластънъ adj. φιλήδονος voluptatum amans aut. antch.

любословити -влю -вишн vb. libenter disserere clim.

любословьць m. libenter disserens clim.

любослъшанию n. φιληκοΐα cupido audiendi sup. 317.

любосочьнъ adj. succi amans - пєсъ clim. 16.

любостранынию n. φιλοξενία hospitalitas sup. 152.

любостраньнъ adj. φιλόξενος hospitalis sup. 169. 22.

любострастию n. passionibus suis deditum esse frag.-bulg.

любострастънъ adj. passionibus suis deditus op. 2. 2. 215 cf. gr. φιλοπαθής.

любостьıни f. nom. propr. monasterii steph.

любосъжалєтєльнъ adj. avarus io.-sin.

люботайникъ m. mysterii amans, uti videtur clim. 127. ioann.

люботроудие n. laboris amor ber.

люботроудьникъ m. laboris amans, explicatio vocabuli **троудолюбьнъ** int. 39.

люботроудьнъ adj laboris amans chrys.-lab.

люботъштно adv. diligenter - **прнлѣть** hom.-mih.

люботѣлєсиє n. uimia corporis cura isaak.

люботѣлєсьнъ adj. corpus nimis curans **люботєл-** op. 2. 2. 94.

люботѫжникъ adj. φιλόνεικος contentiosus isaak.

люботѫжити -жѫ -жиши vb. φιλονεικεῖν contendere isaak.

люботѫжьствовати -вуѭ -вующи vb. φιλονεικεῖν rixari isaak.

любоуклонынъ adj libenter vituperans **ѧзъıкъ** - dioptr.

любоучєниє n. discendi cupiditas int.

любоухътьствовати -вуѭ -вующи vb. sollertem esse dioptr. cf. gr. φιλοτεχνεῖν.

любочьствовати -вуѭ -вующи vb. φιλοτιμεῖσθαι aemulari men.-leop. prol.-mart.

любочьстивънъ adj. honoris cupidus prol.-mart.

любочьстиє n. τὸ φιλότιμον ambitio man. isaak. -**тънмь** antch.

любочьстьнъ adj. ambitiosus prol.-cip. op. 1. 154. ber.

любочѧдьнъ adj. φιλότεκνος liberorum amans chrys.-lab. pat. -**на** оутроба hom.-mih.

любоштєдротьць m. misericors men.-mih. 332.

любоштєдрьць m. misericors - **богъ** greg.-lab.

любъ adj. carus kozm. **сыноу мой любыи** sborn. **ποθεινός** exoptatus sup. men.-mih. zlatostr. antch. glag. hom.-mih. chron. greg.-lab. op. 1. 56. svjat.-mat. 10. bor. 60. **ἐρώμενος** io.-dam. liubo fris. lubini adv. fris. **аще тєкѣ -бо ѥсть** hom.-mih. **ѥже ти сокѣ не ѩко** svjat. **аще ѧи ѥсть любо** cyr. 25. **не любъ коудн къ тоуждіи ῥῄ πολὺς ἴσθι** prov. 5. 20. - vost. comparat. **любліи: любъшн црькъвь богоу нвкѣе** men.-mih. **нѣсть мнѣ ничєсоже любле васъ** zlatostr. et **любѣи** sup. nsl. ljubša pellex meg. lit. lûb let. ljûb goth. liubs, *liubau ahd. liup mhd. liep and. liufr curt. 1. 545.

любъкъ v. **любъ**.

любъкьникъ m. **φιλόστοργος** amans кь **кѣмь** - ephr.-belg. cf. **любокьникъ**.

любъкьно adv. attente -**кьно** glag.

любъкънъ adj. φιλίας amoris - **законь** hom.-mih. carus **любъкьнь** š.-gl. 77. **ἀγάπης** amoris **любъкъıнъ сѧжѧзъ** sup. 317. caritatis **любъкънъ** sup. 406. **любокна** vost.

любъкънѣ adv. libenter **съвъкоупльнн** - sborn.

любъı f. **ἀγάπη** amor ostrom. šiš. 216. 234. **φιλία** amor šiš. 191. **φίλον** carum greg.-naz.-vost. 1. 412. **πόθος** studium sup. vost. 1. 289. **σχέσις** relatio adde sim. II. 2 chron. **нищихъ на своіо работоу кєз любвн нѣ нѫдн** vost. sg. g. **любъке** sup. cloz II. 11. **любъвє** sup. mat. 21. **любвіе** greg.-naz. d. **любъкн** cloz I. 151. **любви** sup. hom.-mih. a. **любъı** greg.-lab. šiš. **любъıкь** op. 2. 2. 305. sborn. **любъıкъ** sup. **любъıкѫ, любъıкѣ** sup. l. **любъıкн** ostrom. i **любвьıѫ, любьвнѫ** sup. **любъıкъıѫ** svjat. pl. l. **любъıкъıхъ** šiš. 216. **любъıкъıхъ** vost. 1. 179. **къ нѣ любви бъıти**

оу кого sbor.-kir. 65. - дѣити, творити μοιχεύειν adulterum esse; πορνεύειν scortari: - дѣити šiš. 83. bon. mat. 34. 42. - творити šiš. 207. vost. - сътворити psalt.-saec. xii. š.-gl. 50. bon. šiš. 187. приниде къ намъ твои - greg.-lab. -златоу φιλαργυρία avaritia izvěst. 8. 76. croat. ljubi moju pjesn.-hrv. 2. 3.

любьжа f. φίλτρον philtrum оустроити любѣжѣи потворы zlatostr.: forma et genus dubia.

любьзнивъ adj. amans š.-gl. 77. - златоу lavr. περιπαθής affectionibus obnoxius женескъ родъ любезниве vost.

любьзно adv. ἐρωτικῶς amatorie sup. φιλοφρόνως benevole šiš. 45. sabb. 9. prol.-mih. chron. - приѣти men.-mih. - сълюбьзити sabb. 166. любьзно šiš. 45.

любьзнъ adj. φίλος amicus ant. barl. act. 19. 31. - bulg. isaak. φίλτατος carissimus prol.-cip. hom.-mih. φιλόστοργος amans šiš. 67. ποθητός exoptatus hom.-mih. εὐκταῖος optabilis krmč.-mih. -но чѣдомь въспитание hom.-mih. -но цѣлованиѥ sabb. 159. -но цѣниниѥ φιλοτιμία ambitio hom.-mih. - къ всѣмь prol.-mih. -нѣи всѣмь бываше cyt. 3. - братъ sabb. 78. - стѣфань sabb. 117. adde mat. 19. sabb. 11. любезнь alex.-mih. 28. 152. любѣзнь š.-gl. 89. любьзно даниѥ φιλοτιμία munificentia sup. serb. ljubezan čech. líbezný.

любьзнѣ adv. benevole - приѣмаше leont.

любьнъ adj. carus sup. 46. amans pat. ваше любьно послоушание men.-mih. 175. nsl. ljubankast gratiosus lex.

любьство n. amor men.-mih.

любьць m. amans men.-mih. hom.-mih. отьчьствию - sim. I. 23.

людийскъ adj. lydicus sup. 97. 29: pro лоудийскъ.

людинъ m. homo krk. николиже людиѧ обидѣти sborn. λαϊκός laicus nom.-bulg. aut.-hom. pat.-mih. men.-mih. krmč.-mih. krmč. dial.-šaf. ber. par. людиноу своемоу antch.: opponitur князь krmč. et рѧдьникъ ephr.

людие m. pl. λαοί homines ostrom. bon. λαός populus ostrom sup. ὄχλος turba ostrom. иѣрии и людие greg.-naz. n. людье cloz I. 774. 841. ostrom. d. людьмъ stichir. людьмъ ostrom. bon. glag.: nota людьмъ cloz I. 772. людиѣмъ gram. 276. l. людьхъ ostrom. antch. cf. людъ.

людъ m. populus ber. lit. laudis f. let. ljaudis f. goth. liud; liudan crescere ahd. liut, liuti; liotan crescere ags. leod m. vir f. gens leode m. pl. homines asch. liodan crescere mhd. liut, liute and. ljôdhr oberd. das leut homo scr. rudh ztschr. 7. 323. beitr. I. 235. Bopp 1. 108. curt. 1. 535· nota людъ in ber. explicari russ. народѣніе или рожай.

людьмила f. nom. propr. людмила in fontt. russ.

людьскъ adj. τοῦ λαοῦ populi šiš. 230. ostrom. δημόσιος publicus krmč.-mih. leont. людьска тьмьница men.-mih. - поуть krmč.-mih. народь - greg.-lab. людьско позорище prol.-mih. людьска врата prol.-mih. данн людьскыѥ pensio leont. людьскыѥ вещи τὰ δημόσια krmč.-mih.: nota людайскъ glag. nsl. ljudski alienus.

людьство n. populus prol.-mart.

людѣнинъ m. laicus людѣи- nom.-mik. 30. 38. 41. 59. 62. plebeius людьи- pro смердъ ber. cf. людинъ.

люжданьскъ adj. λαϊκός laicus люѫжи и женами люжданьскъими krmč.-saec. xiii.

люкати v. лжкати.

лютикъ v. лоутъкъ.

лютина f. δριμύτης acrimonia men.-vuk. prol.-cip. asperitas pat. ira bulg.-lab.

лютити сѧ -штѫ сѧ -тиши сѧ vb. χαλεπαίνειν saevire ant. hom.-mih.

люто n. -тєс τὰ δεινά labor nimius всего простоу бъıти лютєс zlatostr. нинсоже зъла ни лютєс sup. 251.

люто adv. σφοδρῶς valde - бити men.-vuk. crudeliter glag. adde frag.-serb. οὐαί vae - вашимоу нєѣрьствию kozm.

лютовати -тоуѭ -тоуѥши vb. δυσχεραίνειν aegre ferre vost.

лютовѣтрьнъ adj. δυσήνεμος ventis vexatus ношть -на sup. 72.

лютодѣлодавьць m. πικρὸς ἐργοδότης in operibus indicendis acerbus greg.-naz.

лютомъ adj. sensus obscurus: трибоуѫть лютомъıй respondet gr. ἔνοσφιν stercus нскыдаю трибѫ хъ лютомыи на лица ваша; трибѫ хъ лютомый празникъ вашиѫхъ mal. 2. 3. -vost.

лютосрѣдъ adj. σκληρός coutumax нравь - men.-mih.

лютость f. δριμύτης, τὸ δριμύ acrimonia men.-vuk. χαλεπότης asperitas ant. τὰ δεινά labor nimius hom.-mih. πικρία acerbitas sup pent.-mih. par. ὀργή ira раз-гнѣва сѧ -стию gen. 39. 19. - pent.-mih. adde men.-mih. chrys.-lab. звѣрьска - par. лоутость sup. nota pol. lutość et litość misericordia.

лютотжгъ adj. δυσκάθεκτος vix cohibendus **кони теплы и лютотжзи** greg.-naz. δυσχάλινος effrenis **конь лютотжгъ** op. 2. 2. 117.

лютъ adj. δριμύς acerbus sup. krmč.-mih. men.-vuk. πικρός saevus sup. hom.-mih. pent.-mih. greg.-naz. αὐστηρός austerus krmč.-mih. σκληρός contumax man. 60. δεινός terribilis sup. men.-vuk. hom.-mih. cyr.-hier. βίαιος violentus sup. σφοδρός vehemens hom.-mih. men.-vuk. λάβρος vehemens men.-vuk. ἄγριος ferus men.-vuk greg.-naz. χαλεπός saevus sup. ostrom. man. men.-mih. op. 2. 2. 263. 431. zlatostr. πονηρός inprobus šiš. 170. θρασύς temerarius pent.-mih. ἀνιαρός adversus greg.-naz. ἰταμός temerarius hom.-mih. θανατικός letalis sup. μανικός insanus per. lv. male δυσήρης acceptus psalt.-theod. romparat. **люштій** bon. svjat. **люцій** greg.-naz. cyr.-hier. op. 2. 2. 263. 431. **люцыю моукоу** io.-clim. **лжицыша неджгы** greg.-naz. **люце** psalt -snec. xn. zlatostr. **люче** ephr.-vost. et **лютъй** svjat. sborn. hom.-mih. sabb. 17. ok. 55. **лькa лютіе** bus. 275. - **оцьтъ** sup. men.-vuk. prol.-mih. prol.-cip. - **синапь** prol.-mart. - **кыліе** krmč.-mih. - **боуры** man. men.-leop. - **зима** nom.-barb. prol.-mih. - **рова** misc.-serb. - **страна** prol.-mih. - **дьнь** šiš. 170. - **звѣрь** sup. prol.-mih. - **пустрѣкь** hom.-mih. - **змій** hom.-mih. - **змиы** men.-mih. - **црьвь** misc.-serb. - **болѣзнь** hom.-mih. - **недоугъ** prol.-cip. men.-vuk. - **вѣсъ** antch. men.-vuk. - **доуша** iudic. 18. 25. - pent.-mih. - **мьстъникъ** hom.-mih. - **крьвопиниць** prol.-mih. - **разбойникъ** bus. 431. - **царь** sim. I. S. - **слово** frag.-serb. - **ковьстко** men.-mih. 293. - **плачь** ephr. - **рыданіе** men.-vuk. - **роуганіе**; - **гоненіе** ok. 55. - **поутъ** bus. 551 - **вѣда** prol.-mih. - **мжка** sup. - **печаль** sup. - **рана** prol.-mih. - **работа** bus. 97. **надѣ надежемь лютымь** κατηνέχθη πτῶμα δεινόν men.-vuk. **ничесожі люта страдаҳоу** οὐδὲν ἔπασχον δεινόν hom.-mih. **ономоу не бысть шіконенже люты** κακόν šiš. 45. rum. **юты** acer.

лютыни f. τὰ σκολιά pravitas **сѣтворю лютыню къ прлкыню** esai. 42. 16. - vost.

лють f. labor - **толикоу прилти** georg.-vost. **отъ великыи люти прѣмѣнити на тишину** men.-put. croat. litica petra luč serb. ljut f. petra živ. 59. 164.

лютынъ adj. vehemens men.-mih. 371.

лютыць m. improbus, saevus sup. 41. malus glag. čech. lítec.

лютѣ adv. δεινῶς valde ostrom. hom.-mih. io.-sin. men.-vuk. op. 1. 237. - **бити, моучити, сѣтоужити** prol.-mih. - **напасти** prol.-mart. hom.-mih. **огню - распалающоу** vost. 1. 109. - **ако** δεινῶς ὡς sup. interj. οὐαί vae ostrom. - **до люта кждеть** greg.-naz. - **токѣ, хоразнѣ** vost. - **намъ** οὐαὶ ἡμῖν proph. men.-mih. - **тѣкѣ** pent.-mih. - **не съмыслещимь о сѣѣ** hom.-mih. - **градоу томоу** chron. - **доуши твоей** chron. - **человѣкоу томоу** antch. - **же мнѣ** ѥсть šiš. 83. - **грѣшьникоу** antch. - **пастъремъ боудеть** antch. ǫ - **кламъ** bus. 37. hom.-mih. ǫ - **мьнѣ** ephr. ǫ - **безаконію моюмоу** men.-mih. 21. ǫ - **нечистыиа любъве таковѣыиа** isaak. ǫ - **доуши ихъ** per. 24. ǫ - **доуши ихъ** chron.

лючити v. **лжчити.**

лючити сѧ -чѫ сѧ -чиши сѧ vb. accidere hom.-mih. cf. **лоучити сѧ, ключити сѧ.**

люштѣкъ m. acer, persoua ficta **дьлгокрадаго люцика зелена и пократима моего городушна** frag.-serb.

лыкъ m. ludi genus **игры зовомыи лаки** chir. cf. **лѣкъ.**

лѧдвы f. φόαι lumbi psalt.-ven. νεφροί reues georg. νῶτος dorsum per. 53. 6. **лѧдвіимь** prol.-vuk. prol.-mih. **лѣдвіе** prol.-mih. **лѧдвиихъ** men.-leop. men.-vuk. **отъ чрѣслъ и лѧдвій** svjat. **поиды тишыны окрысть лѣдвій имоуще** hom -mih. **лѣдвемь** pl. d. glag. georg. usl. ledovje, ledje trub. ledovje iunctura femorum, ilia lex. ledovje ren habd. čech. ledva. ledvina oserb. ledźba nserb ljažva germ. ahd. lenti, lendi mhd. lende, vere niere, nierengegend cf. linde mollis.

лѧдвіе n. lumbi prol.-vuk. kruš. čech. ledví pol. lędźwie cf. **лѧдвиа.**

лѧдь v. **лѧдвы.**

лѧдыиа f. χέρσος terra inculta ioann. esai. 5. 6. proph. mat. 27. pat.-mih. ephr. ber. **на лѧдинѣ звѣремъ даноу быти** ioann. **села наша лѧдиною поростоша** bus. 496. usl. ledina novale; ager habd. čech. ladem sg. i. oserb. lado nserb. ljedo nhd. lehde wüst liegender grund mit wildwachs cf. goth land ahd. lant.

лѧдь f. χελάνδιον navicula **къ лѧдіхъ** chron. cf. **олѧдь.**

лѧдьнъ adj. navium **о лѧдьнѣмь огни** chron.

лѧжаи f. ὄρνις gallina assem.: verbum **лѧг** ovis incubare, unde **лѧжаы** derivabis, dif-

fere videtur a verbo лег decumbere cf. nsl. uleči, uležem in Žilj pol. lęgnę oserb. lahnyć.

лѧхъ m. polonus men.-leop. clim. per. chron. лѣхъ misc. 71. лиахъ per. 3. čech. lech; pol. lach e russ. lit. lenkas magy. lengyel alb. ljachiot turc leh rum. лѣх, лѣш: adde лядьскъ chron. лиском земьлю bor. 64.

лѧцати -чѫ -чеши vb. παγιδεύειν illaqueare **лѧчеши доушю моей** 1. reg. 28. 9. - vost. ἁλίσκειν capere sup. 242. op. 1. 83. **вѣси сѣти лѧчоутъ человѣкоу** psalt.-saec. xii. - **сѣти** antch. lavr.-op. 31. κρύπτειν occultare op. 2 2. 263. čech. liceti, léceti cf. **лѧкати** apud vost.

лѧшта f. φακός lens iez. 4. 9. - vost. ber. azbuk. **лещи** men.-vuk. men.-mart. **лѣщи** frag.-serb. nsl. leča magy. lencse lit. lenšis let. leces lat. lent (lens) ztschr. 7. 164. cf. ahd. linsi mhd. linse.

лѧшти, лѧкѫ, лѧчеши vb. flectere, in compositione nsl. uleknoti se flecti lekuoti se terreri hung. zaleknoti den ärmel aufschlagen rib. zalek aufschlag rib. izloknoti ausbiegen lecati desperare meg. desiderare hung. russ. dial. улякнуть ся terreri čech. lekati terrere lek terror pol. lękać się cf. čech. léč cassis et osídlo léče oserb. lac schlingen stellen lakać lauern nserb. lec fangen ljekaś terreri lit. lenkti flectere let. lèkt, locît flectere; lenkt insidiari gr. λεκ: λέχριος, λόξος lat. licinus, obliquus curt. 1. 540. Grimm, gesch. 990. cf. mhd. lenke biege et klecken ahd. klekan bersteu. cf. **слѫкъ** nhd. lenken flectere, in cuius principio olim h fuisse videtur, et **слон-**; **клон-**.

лѧштица f. lens krk.

лѧштьнъ adj. φακοῦ lentis pent.-mih. **лещень, лѧченъ** mat. 55. **лѧченъ, лѧщѣнъ** vost.

лѫбина v. **лѣбина**.

лѫгъ m. ἄλσος nemus kruš. mih. 5. 14. - proph. hom.-mih. op. 2. 2. 85. δρυμός nemus psalt.-saec. xii. δρυμών nemus; δρῦς quercus op 1. 40. ὕλη silva men.-vuk. clim. bell.-troj. 1. bon. prol.-mart. ἕλος palus exod. 7. 19. - pent.-mih. proph. mat. 48. op. 1. 15. 90. **лоугъ отрасльмь** chrys.-lab. **лоугъ нарицаѥть сѧ рай** lavr.-op. 22. **въ лоузѣ оградѣ овцамь** bus. 78. **лѫзѣ демоньскѣмь** bus. 31. **по лоузѣ и по земли** per. 12. 38. adde man. 88. per. 65. chron. 1. 142. 143. nsl. lôg; lug silva habd. lugar förster prip. 96. bulg. lъg milad. pokl. 1. 60. croat. lug lucus verant. russ. **лугъ** pratum čech. luh lucus pol. łąg magy. lug ngr. λόγγος cedr. 2. 457. 465. alex. locus angustus meurs. angustiae duc. saltus duc. silva vent. λαγκάδι vallis vent. λαγγάς vallis duc. ahd. lôh mhd. lôch, lô.

лѫжьнъ adj. δρυμοῦ silvae psalt.-saec. xii. nom.-bulg. bon. š.-gl. 74. cant. 2. 3. **лоужьнаа мѣста** men.-vuk. ἀγροῦ agri **звѣрине лоужиии** 4. reg. 14. 9. -vost. **сѣна лоужина** 3. esdr. 15. 42. **врѣшиѥ лоужьныхъ** ἀκροδρύων arborum frugiferarum men.-vuk. psalt.-mat. 27. **осоужденъ бысть вдовитыхъ звѣрей и скорпиухъ и въ прочиихъ блать лоужныхъ** κατακριθεὶς καὶ ἰοβόλων θηρίων καὶ ὄφεων καὶ ἑτέρων φαλαγγίων ἐκπεσθέντων prol.-mart. 163.

лѫка f. 1) κόλπος sinus šiš. 44. op. 2. 2. 298. ἠιών ripa op. 2. 2. 152: nota **сѣдыше въ лоуцѣ блаженаго антонии** op. 2. 2. 271. idem pat.-mih. 2) malitia greg.-lab. πονηρία malitia op. 1. 15. io.-sin. nequitia sup. **жизъ без лоукъ** bus. 293. **на лоукахъ изведе и** 166. **лѫкъ** δόλος dolus sup. svjat.-op. 2. 2. 298. 393. dan. 8. 25. - vost. kruš. δολιότης fraudulentia pent.-mih. ex.-op. 2. 1. 23. πανουργία astutia 2. cor. 4. 2. -vost. **на лоукахъ** μετὰ πανουργίας bus. 118. κυβεία astutia ephes. 4. 14. - vost. op. 2. 2. 513. **лѫкъ** τέχναι artes op. 2. 2. 261. **лѫкъ** τὰ ἔνεδρα insidiae num. 35. 20. - pent.-mih. **на лѫкахъ и не всею мыслию** kozm. **без лѫкъ** sup. 21. **кретичьскые злохоудьскые -кы** greg.-lab. 30. **дияволескыихъ лоукъ** hom.-mih. **смотри лоукъ дияволь** op. 2. 2. 30. croat. luka sinus verant. serb. luka portus mik. čech. louka pol. łąka ztschr. 7. 186; 9. 17. curt. 1. 86: rad. **лѫк** curvare.

лѫка f. ἕλος palus **хлѣмъы и горы и лѫкъы** dioptr.-leop. nsl. lôka, in dipl. saec. xi. lonca; luka silva habd. oserb. nserb. łuka lit. let. lanka pratum magy. lanka pometum rum. **лѣнкъ** pratum. cf. praeced.

лѫкаво adv. dolose **лоукаво** bus. 293.

лѫкавѣбати -воуѭ -воуѥши vb. astutum esse lavr.-op. 30.

лѫкавъ adj. σκολιός perversus, pravus **родь** - pent.-mih. πονηρός malus ostrom. sup. **дѣйство** - op. 2. 2. 373. - **ангелъ** diabolus tur. **на лѫкавыихъ** δόλῳ dolose deut. 27. 24. - pent.-mih. **лоукавъ** ostrom.: male **лоукаваго грызьца** pro **лоукогрызьца** antch.

лѫкавьно adv. κακούργως improbe sup. 69.

лжкавьноватн -ноуѫ -ноуѥшн vb. πονηρεύειν improbum esse ant. men.-mih. per. chron. int.

лжкавынъ adj. πονηρός improbus sup. barl. šiš. 200. vost. 2. 98. **вѣка** -на šiš. 161. **слово** -вно krmč.-mih. adde hom.-mih. bon. -**вникъ** cloz f. 408. impostor leont.: male **крѣмена лоукавыма** mat. 34. pro **кѫѣмена лоуньнаы**.

лжкавьствиѥ n. δόλος insidiae sup. πονηρία nequitia sup.

лжкавьство n. malitia sup. - **протезати** chrys.-lab.

лжкавьствоватн -воуѫ -воуѥшн vb. de cipere, uti videtur **пророкы** -**вова** chrys.-lab. improbum esse pat.

лжкавьствьникъ m. malus ant.-hom.

лжкати -каѫ -каѥшн vb. decipere **человѣкъ сконмъ братомъ лоукаѥть** homo suum fratrem decipit sborn.-vost.: nota **акы звѣрь люкаше сѧ, хотѧ петра растрѣгноути** hom.-mih. 116.

лжкованиѥ n. δόλος dolus proph. op. 1. 90. esai. 10. 1. - proph. mat. 33. 48. πανουργία astutia pent.-mih. kruš. dioptr.

лжковати -коуѫ -коуѥшн vb. μηχανᾶσθαι machinari ant. antch. op. 2. 2. 266. sir. 19. 23. - svjat.-mat. 9. lavr.-op. 30. **лоукоуютъ вами** num. 25. 18. -pent.-mih.

лжкомориѥ n. sinus maris **лоукомъ**-: **соуть къ** -**рнн горы** per. 51. 29. **идемъ и къ** -**рны** 96. 5. **лоукоуморы** chron. 1. 216

лжконосъ adj. ἀγκυλόρρινος nasum aduncum habens matal. -vost.

лжкорыбо adv. tortuose **течѣтъ же нерданъ** - **вельми** dan.-heg.

лжкость f. ἄγκιστρον hamus iob 40. 20. - proph. -mat. 55. cf. **лжкоть**.

лжкота f. ἄγκιστρον hamus op. 1. 60; 2. 1. 195. bus. 182. **змнй привлѣченъ кысть лоукотою** vost. čech. loukota curvatura loukot' idem.

лжкоть f. ἄγκιστρον hamus iob 40. 20. curvatura rotae prol.-vost. ἀγκύλη ansa exod. 26. 11. -vost. 1. 390. cf. **лжкость**.

лжкочь m. πλανήτης errans op. 2. 2. 200. io.-clim. astutus georg.

лжкъ adj. σκολιός pravus esai. 42. 16. - proph. curvus sup. **лоукоѥ на пракоѥ** mat. 48.

лжкъ m. τόξος arcus sup. umbo sellae; iris op. 2. 1. 50. -**сѣдлный** per. 62. cf. ngr. κούρβα umbo sellae vent. nsl. lôk arcus, iris lex. lôčec geigenbogen dain. lučec habd. locen, -cna fallstrick, handhabe beim geschirr dain. arcus hung. lucenj habd. locnat dain. bulg. lъk serb. luk, nebeski luk mik. čech. luk pol. łęk u siodła et łuk arcus, quod e russ. fortasse sumtum est: rad. **лак**.

лжчнти -чѫ -чнши vb. χωρίζειν separare sup. op. 2. 2. 55. ὁρίζειν definire num. 34. 6. -pent.-mih. - **сѧ** χωρίζεσθαι separari šiš. 1. στέλλεσθαι discedere šiš. 160. **лоучнть сѧ отъ тѣла доуша** op. 2. 2. 55. nsl. lôčiti separare trub. lučiti habd. ločni list libellus repudii lex. croat. ličiti luč. serb. lučiti coniungere mik. pol. łączyć iungere.

лжчица f. palus triod.

лжчиѥ n. ἄχι carex **лжчиѥ зелиоѥ** esai. 19. 7. -mat. 48. nsl. lôček iuncus ločje carex lex. iuncus meg. lôčkast iuncidus ličje id

лжчиѥ n. ἕλος palus exod. 2. 3. - kruš.

лжчьнъ adj. τόξου arcus krk. bulg.

лжчьскъ adj. ἁλυκός salsus -**ко морѥ** num. 34. 4. - pent.-mih. kruš. op. 1. 18: minus bona versio.

лжчьца m. πηκτίς instrumentum musicum barl. **гоудетъ лоучьцемь** krmč.-mih. 58.

лжшта f. λόγχη lancea sup. cyr.-hier. op. 2. 2. 54. 303. svjat.-op. 2. 2. 396. hom.-mih. mat. 48. men.-mih. ζιβόνη iaculum op. 1. 89. 117. esai. 2. 4. - proph. σειρομάστης iaculum ioēl 3. 10. - vost βέλος telum vost. **лжчьк проводе сѧ къ ребра** psalt.-saec. xii. **люцїа azbuk. лъшта** psalt.-pog. nsl. lanča croat. lanča verant. magy. láncsa rum. **ланчѣ** beitr. 2. 157. mey. 1. 387. or. - eqr. 373.

лувийскъ adj. libycus bus. 265: recte **ливуйскъ**.

лукаонькы adv. λυκαονιστί lycaonice - **глаголати** act. 14. 10. - šiš. 23.

М.

м, decima quarta alphabeti cyrillici littera, **м҃исанть** dicta, cyrillice numerum xl, glagolitice ⵎⵍ indicans.

мавлистра f. μαυλίστρια lena nom.-lab. 36.

мавлистрыа f. μαυλίστρια lena nom.-lab. 29.

маврнкъ m. μαῦρος maurus **къ мавръхъ** op. 2. 2. 152.

магдалънин f. gen. -**нѣ** μαγδαληνή magdalena sup. 334. 340. nom. propr. bus. 489. sg. d. -**ин** cloz l. 882. -**лнин** š.-gl. 50.

магдалъньскъ adj. magdalensis op. 1. 257.

магирьнь f. μάγειρεῖον coquina azbuk.

магиръ m. μάγειρος coquus alex.-mih. 116. leont. ichn. clim. 290. (ubi in margine **поваръ**), in azbuk. угряне i. e. magyari.

магическинкъ m. magicus **-сьнници и окладници** misc. 50. **-сьникь** bulg.-lab. 29. 54. 57.

магийникъ m. magicus **магиннникь и отровьникь** duš. 131.

магистрианъ m. magistrianus **магѣи-** sup. 13.

магиѣ f. μαγεία magia **да не -гиѣ творить** nom.-barb. **напаштн дѣте на -гиѣ** nom.-lab.

магметевъ adj. poss. muhammed per. 4.

магинтъ m. μαγνήτης magnes io.-sin. op. 2. 2. 202. mhd. magnes, magnête.

магнъ m. magnus sup. 33. **маг'ноу** 36.

магоулнти сѧ -лиѫ сѧ -лиши сѧ vb. adulari pat. 240. e coniectura cf. rum. **мъгъ-леск** adulor.

магъ m. nom. propr. magnus gen. **магна** magnus prol.-mih.

магюпьць m. μάγαυφ pistor mon.-serb. 83. cf. mlat. manceps.

маднинникъ m. μαδιηναῖος madianensis **-не** pent.-mih.

маднямль adj. poss. madiam **маднамль** pent.-mih.

маднянитѣкънын f. μαδιανῖτις madianensis **маднанитѣкыннюю** pent.-mih.

мажа f. unguentum ant.-hom. 253.

мазанне n unctio bus. 550. **свето -, рекъше мѵро** krmč.-mih.

мазати -жѫ -жеши vb. ἀλείφειν, χρίειν ungere ostrom. ant. men.-vuk. krmč.-mih. sbor.-kir. 65. bon. **вонимн -** krmč.-mih. λιχαίνειν pinguefacere sup. 393. **мазано нго** antch. op. 2. 2. 428, ubi χρηστός confusum est cum χριστός - **сѧ** sim. l. 28. prol.-mih. **мажетъ сѧ мѵромъ** bus. 518. **тъсѧщіами влъхъ мажеть сѧ** 550. nsl. maznoti, mazati rum. **мънжеск** ungo scr. madždž submergere cf. Pott 2. 1. 304. mey. 1. 340.

мазь f. ἄλειμμα unguentum op. 2. 2. 201. ant. dioptr. nsl. maz litura habd. nserb. maz magy. máz glasur.

май m. μάϊος maius šiš. **хіх.** mon.-serb. š.-gl. 40. kryl.-mat. 12. **маиь** sg. g. svjat.-mat. vi. sup. 148. **мажь** mon.-serb., quod ex it. maggio nsl. serb. maj nsl. majiti (smrêke) decorticare; piščali umajiti, umužiti hirtenflöten aus weidenrinden machen pol. majić belauben oserb. meja lit. mojus ahd. meio mhd. meie cf. nhd. maie grüner festzweig.

майка f. mater misc. 35. mon.-serb.

майсторъ m. μαΐστορος magister krmč.-mih. mon.-serb. alex.-mih. 8. serb. majstor pol. mistrz **майстеръ** mir. cf. **мастеръ** russ. мастеръ; **масторъ** ngr. μάστορας.

майсторьскъ adj. magistri **-ко слово** krmč.-lab.

майсторьскъı adv. more magistri alex.-mih. 12.

макати -каѫ -каѣши vb. madefacere man. 121.

македоннинъ m. macedo nom.-bulg. cf. **македонъ**.

македонны f. macedonia sabb. 103.

македонъ m. macedo **македономъ** svjat.-op. 2. 2. 388. mat. vi. **македони** sup. 94.

македонь adj. macedonicus **въ тинлѣхъ македоннѣхъ** ἐν θήβαις τῆς βοιωτίας pyrg. macedonii **македоньа** sup. 148.

македоньскъ adj., macedonicus sup. 101. svjat. krmč.-mih. prol.-mih. op. 2. 1. 152. per. šiš. 152. **макѣд-** men.-vuk.

македонынинъ m. μακεδών macedo prol.-mart. šiš. 106. **-нѣнинъ** man. **макѣдонын-** men.-vuk. **македоннын-** alex.-mih. 6. 47.

макеларь m, μακελλάριος macellarius prol.-lab. **макиел-** men.-vuk. prol.-mart.

макеларьскъ adj. macellarii **сѣчиво макеларьско** men.-vuk.

макелны f. μάκελλον macellum par. 1. cor. 10. 25. - op. 1. 154. lat. macellum cf. mhd. metzeln nhd. metzen.

маковица f. fastigium chron. 1. 209: recte caput papaveris.

максентнѣевъ adj. poss. maxentii **-выхъ клюкъ** chronogr.

максимынь adj. poss. maximiani prol.-vuk.

макъ m. papaver vita-theod. pent.-mih. alex.-mih. 24. nsl. etc. mak magy. mák rum. **мак** gr. μήκων, μάκων ahd. mâgo mhd. mâge nhd. mohn curt. 1. 91.

макъкавей m. μακκαβαῖος maccabaeus greg.-lab.

макъснмовъ adj. poss. maximi svjat.-op. 2. 2. 376.

макъснмъ m maximus op. 2. 2. 385.

малагма f. μάλαγμα malagma mat. 52. russ. **мальханъ** serb. melem.

малакнй adj. μαλακός effeminatus šiš. 78.

малакнѣ f. μαλακία mollities nom.-lab. nom.-mik. 11. 39. chrys.-lab. **рукоблудіе** azbuk. **малакнѣю дѣлати** dioptr.-leop. **малакнѣю съдѣлати** psalt.-vuk. **въ -кнѣе**

кыздноути zak.-serb. **бедрына** -: nota male **малакъ** russ. **ручень** azbuk. cf. serb. malaksati debilitari.

малахій m. μαλαχίας malachias cloz I. 134.

малахіна m. malachias cyr. 12.

маліждн adv. raro chrys.-lab.

малити -**ажь** -**аніши** vb. minuere nom.-mik. 15. - **сѧ** ber.

мало adv. μικρόν, βραχύ, ὀλίγον parum - **полежалъ** vita-theod. - **не**: - **не двѣ тысѧщи** mir. 65. **каменіе** - **бы не плаклало** mir. 76. **дѣтѧ толико чрѣво, ако бѣ** - **не якоже и драпина** mir. 83. - **не ако сѧжень десять** mir. **погорѣ** - **не весь градъ** per. 94. - **сѧ не съказнихъ** men.-mih. chron. l. 165. 175. 184. 189. 191. 229. **малъмь не нидоуша сѧ** sborn ἀμυδρῶς exiliter greg.-naz. cf. **въсьма мало** (pro **мало**) **не отъпадѣшии** sim. l. 21. nsl. malo ne hung. malogda raro dain.

малокидьнъ adj. exiguus, uti videtur **моужеска полоу** -**дныхъ** clim.

маловрѣменьнъ adj. brevis -**но житие, -цѣсарь** caduceus sup. mortalis sup.

маловѣріе n. incredulitas isaak. ber.

маловѣръ adj. ὀλιγόπιστος incredulus ostrom. aut.-hom.

маловѣрьствовати -**коуѭ** -**коуѥши** vb. incredulum esse par. mir.

маловѣчьнъ adj. brevis mon.-serb. 230.

малогодьнъ adj. πρόσκαιρος temporarius hom.-mih. nom.-bulg. -**но царьство** men.-mih. -**нъіми покропъі** greg.-naz. -**дъна власть** sup. 87.

малодоушіе n. μικροψυχία pusillanimitas ant. dial. isaak. ber.

малодоушьнъ adj. ὀλιγόψυχος pusillanimis ant. chrys.-lab. krmč.-mih. bus. 97.

малодоушьствіе n pusillanimitas ber.

малодоушьствовати -**коуѭ** -**коуѥши** vb. par. pusillanimem esse chrys.-lab. ant. pat. **единомоу мало отъ нихъ доушьствовавшоу** male pro ἑνὸς αὐτῶν φιλοψυχήσαντος prol.-mart. 15.

маложивотьнъ adj. non diu vivens ichn. cf. gr. ὀλιγόβιος.

маложитєлкнъ adj. brevis vitae chrys.-lab. cf. gr. ὀλιγόβιος.

малокорыстьнъ adj. parvae utilitatis nom.-serb.

малолѣпьнъ adj. sordidus sabb. 37. 83. int. 140. cf. gr. μικροπρεπής.

малолѣтьнъ adj. ὀλιγοχρόνιος breve tempus durans ant. hom.-mih. antch. -**на юность** alex.-mih. 24.

маломогъі adj. aegrotus malomogoucka fris. cf. **маломоштъ**.

маломоштъ m. gen. -**ти** ἄῤῥωστος aegrotus aut. πένης pauper pat.-mih. -**штъ** sup. sg. d. -**шти** sup. dual. a. -**шти** sup. pl. a. -**шти** antch. men.-mih. leont. προσαίτης mendicus proph. coll. πένητες pauperes -**шьі** zlatostr. sg. d. -**шти** vost.: rad. mor suff. **тъ** cf. **маломогъі**.

маломоштьнъ adj. aegrotus men.-mih. mon.-serb. ber. -**ныимь хромыимь** sabb. 36. πένης, πενόμενος men.-mih. mutilus.

малообразьнъ adj. minus schema habens nom.-lab.

малоподатъкникъ adj. parum liberalis -**тавѣ** mon.-serb.

малословіе n. βραχυλογία brevis sermo -**кыѥ** sup. 302.

малословьнъ adj. breviloquus isaak.

малость f. ἐλάττωμα deminutio ant. parvitas nom.-mih. 139 pan. dioptr. - **разоума** par.

малота f. paucitas **монхъ дний малотѫ** psalt.-saec. xii.

малотѣкніе n. ὀλιγοδεΐα paucarum rerum desiderium ant. antch.

молооуміе n. amentia ichn.

малооумьнъ adj. amens par. ichn.

малочисльнъ adj. ὀλίγος paucus ant.

малочисменьнъ adj. parvi numeri sup. 321.

малъ adj. 1) μικρός parvus; pauci **малами сльзами** hom.-mih. **отъ мала ихъ и до велика** šiš. 180. **даже до мала** alex.-mih. 59. **въ малѣ годѣ**; **малами очима** μικρόφθαλμος per. im. - **въздрастомь** prol.-mih. - **младеньць възрастомь** par. **къ малѣ дроужинѣ** chron. l. 196. ὀλιτρός miserabilis sup. 343. 2) **мало** parum **пий водъі мало** svjat.-mat. vi. **малымъ мний** meth. 3. **маломь кина жеждоу оувраченати** sabb. 154. **маломь послѣдн** chrys.-lab. **маломь съгыцѣмь се** διὰ βραχέων hom.-mih. **маломь чимь** sabb. 24. **молише о малѣмь масѣ** chrys.-lab. nota **азъ есмь мали аглень** misc. 28. 3) **мало** pauci - **лонхъюеть цн много** pent.-mih. - **ихъ радова се томоу** greg.-lab. - **ихъ обрати къ богоу** prol.-mih. **множьство прѣкнтѣ отъ мала хлѣбъ** hom.-mih. **маломь хлѣбъ тысоущи насыти** hom.-mih. **малоу ихъ остаткъшоу** vita-theod. **малоу соущоу братии** vita-theod. **по малѣ дьни** per. 91. - **дьний** prol. mih. **по малѣ лѣтѣ** op. 2. 2. 259: nota **по малѣ дьнемь** prol.-mih. **къ малѣ дний** bor. 32. **къ мало дьний съткори манастырь** vita-theod. **съ малъмь отрокъ** vita-

theod. съ маломъ чадн bor. xvii. съ маломъ дроужиноу per. 69. 76. 109. съ маломь моужь proph. 4) мали ὀλίγοι pauci мали сълсоутъ се par маломъ прежє гоухъ лѣтомъ bor. 41. малы дни vost. l. 177. съ малыми sabb. 201. своими малыми sabb. 10. да не малы насъ съткрониш ἵνα μὴ ὀλίγους ἡμᾶς ποιήσῃς greg.-naz. къ малѣхъ словесехъ cyr. 3. къ малѣхъ лѣтѣхъ chrabr. 91. по малѣхъ дънєхъ sup. 414. sabb. 177. pat. малѣми сльзами isaak. 5) мало не, мала не μικροῦ paene - нѣсть нѣкто съ женою твоєю μικροῦ ἐκοιμήθη τις μετὰ τῆς γυναικός σου gen. 26. 10. -pent.-mih. krnš. мало не до съмрѣти krk. мала не прѣкъсти мнє krk. - позыкаста са нозѣ svjat.-vost. 2. 134. въздє - полк града къ снкрыть leont. 135. - плче кьсѣхъ къ нечали кѣше пала leont. - изь кьсего мира изгнани men.-mih. скърд се - вьса алѣ̈мькдрнд leont. idem men.-mih. 191. notanи мала новькнѣкъ men.-mih. 191. 6) маломь parum кеще - дыхающи men.-mih. za - не постигоша нхъ per. 81. прѣдь - sabb. 89. къшькь ѥстъ прѣдь - вамъ sabb. 12. ндѣже прѣждє - кѣше greg.-lab. 7) къ малѣ μικρόν parum ostrom. πρὸς βραχύ paullulum sup. 337. - описанъ ἐυπερίγραπτος svjat. лще - како словєсе съкратиши се ἐὰν μικρόν τι τοῦ λόγου etc. hom. mih. 63. πρὸς βραχύ brevi cloz l. 763. chron. l. 150. 188. 192. prol.-mart. hom.-mih. sim. l. 3. - хощеши сънѣденъ кыти per. - мн даждь pro tantillo tempore hom.-mih. 8) по малѣ μετὰ μικρόν mau. ὀλίγον prol.-cip. 9) по малоу κατὰ βραχύ paullatim sup. krmč.-mih. къзмоуть къ келы своя по малоу op. 2. 2. 278. къзможетъ стоудено по малоу кыти dioptr.-lab. да бы обыкалъ л (обычал) по малоу meth. 4. по малоу лѣнити се leont. водѣ въ пламень по малоу и малоу приллгаемѣ пламень оугасаѥть isaak. по малоу lente greg.-lab. singulatim meth. l. по малоу посѣдаше ὀλίγαις raro men.-vuk. compara. малѣй pan. svjat.-mat. vi. пчела помала отъ вьсѣхъ кеприй летещихъ nom.-barb. rum. домол lentus mrum. νεμέλο sufficiens nsl. mali; majhen parvulus, olim maljahan habd.: cf. polagahno, mehkahan, nov novehni, tenchen habd. croat. maljahan veraut. nota malik (malъk, malika) statua meg. idolum meg. malus geniuslex. hišni malik lar lex. echo: malik leti oberkr. malikova služba trub. malikovati trub. croat. malik, maličac, malicić spirito folletto Veglia glasn. 1860. II. 8: hoc germ. ost originis cf. ags. mael signum. imago ztschr. 7. 225. Pott 2. 1. 293.

малъженъ m. малъжена dual. ἀνδρόγυνα maritus et marita, coniuges pat.-mih. pam. 192. инокыхъ и малъженъ μοναδικοὶ καὶ κοινωνικοί psalt.-theod. малъж- cyr. 15. малж- azbuk. малъженома misc. pam. 194. nom.-bulg. малъженомъ κοίτερα ἡ τῶν ἀνδρογύνων μάχη vost. čech. manžel, manželka pol. małżonek oserb. mandźol nserb. manželski: vocabulum obscurum: errant, qui малъ pro мажь positum putant; alii de germ. mâl ahd. mahaljan verlobeu cogitant.

малъженьнъ adj. μιγάδος mixtus - житие greg.-naz.

малъженьство n. γάμος connubium малж- op. 2. l. 117. proph. - и хлачька greg. naz. малженс- op. 2. 2. 142: малжелство legi dicitur glag.

малъженька m. dual. coniuges pat. 226. krmč. acad. ζυγία: малж- krmč.-mih. -цема krmč.-mih. 42.

малъкатътъка f. sensus ignotus: и кысть царица южьскаа иноплеменькиница имѣнемъ мал'катът'ка. сн приде искоусить соломона загад'ками bus. 717.

малъма adv. parum - не съкрѣшихъ μικροῦ ἂν ἥμαρτον men.-mih. 259. cf. -мѣ.

малъмн adv. parum pat. ioann misc. 155.

малъмѣ adv. parum sabb.-typ. - дышоутнк prol.-mih. 138. 253. cf. -ма.

малъна f. πίθηκος simia op. 2. 2 16. pol. małpa.

малъі adv. μικρόν, ὀλίγον parum šiš. hom.-mih. sup. 123. 144. 146. 202. 214. 215 etc. - открызь двьри hom.-mih. χουδὰ и - sborn. оумальчимь - hom.-mih. ни - хрлмающа men.-mih. кьсклонь сн - men -mih. 165. - оутѣшивь се hom.-mih. бкнѣ коудетъ - mat. 14. ни - не писано ѥстъ krmč. mih. - слышати hom.-mih. ни - закьснѣвьшоу sim. l. 3. adde 5. 7. - по семь hom.-mih. - оуныши ѥстъ hom.-mih. 181. - крнво ἐπικαμπὲς hes. малъі habes etiam greg -naz. vita-theod. antch. sabb. 2. 118. 137 175. 182. 208. bor. 20. 26. - не равне: - съмрѣти не вькоусиста sabb. 10. - не chron. l. 143. ни мали оустна року погрѣшивше sabb. 60. - глаголати μικρολογεῖν curiose inquirere sup. 60.

малъ m. malleus малъемъ скърочишаше се men.-mih. 362. serb. malj rad. mal.

мальнько adv. parum **маленко** op. 1. 50. russ.

мальство n. parvitas svjat - op. 2. 2. 393. - mat. 10. bus. 266. - **грѣховь** krnč.-mih. βραχύτης brevitas ant.

мальчько adv. parum domet.

малѣ adv. parum prol.-lab.

малѣти -лѣѭ -лѣющи vb. minui grom.

мама f. mater **римьскомь языкомь матерь свою мѣнить** men.-mih. lat. mamma cf. ahd. muomâ mhd. muome.

маманъ̀тъ m. mamas -**нъта** šiš. IX. -**нта** pyrg.

мамити -млѭ -мишн vb. decipere **мамлаше ихъ** alex.-mih. 105. nsl. mamiti; koga sanje mamijo lex. mama nugator habd. amens habd. mama, omamica vertigo habd. omamiti infatuare bulg. mami croat. mamiti luč. serb. mama mik. mamac adulator mik. čech. mámiti rum. **момеск** allicio.

мамона f. μαμωνᾶς divitiae op. 2. 2. 402. mat. 42. luč. 16. 13. -**нна** op. 2. 2. 372. -**но** ev.-novg. izvêst. 10. 75. goth. mammôna.

мамоннинъ adj. mamonae -**ны неправ'ды** luc. 16. 9. - mat. 16. bus. 50.

мамоничишть m. mamonae filius, uti videtur kozm.

мамъ adj. μωρός stultus pat.-mih. saepe.

манаканоунъ m. νομοκανών nomocanon sbor.-kir. 54. nomoc. 34. per. 34.

манасий m. μανασσῆς manasses sup. 295.

манасийнъ adj. poss. manassis op. 2. 1. 60. bus. 124.

манастꙑрь m. μοναστήριον monasterium sup. antch. chron. bus. 294. tur. -**стирь**, -**стирѣ** sg. g. -**стирн** l. sup. cf. **монастꙑрь**.

манастꙑрьскъ adj. monasterii sup. chron.

манастꙑрьць m. parvum monasterium -**стирць** glasn. 13. 372.

манити -нѭ -нишн vb. decipere, glossa in margine addita op. 2. 2. 104. nsl. zavman frustra meg. lex. zahman idem prip. 242 otiose ev.-tirn. zaman frustra truh. zamano besedovanje oberkr. vman improbus ev.-tirn. hmanj piger hmanjuh idem omanj idem manj idem hung. manjak homo piger hung. mahnit stultus habd. cf. šuan fortasse karst. croat. mani, zaman frustra luč. zamani verant. manen fatuus verant. mahnitost ibid. serb. zamanice, mahuit čech. manĕ fortuito lit. monai artes magicae let. mãnis gaukler mãnji praestigiae ngr. μάνια furor cf. ahd. meini fallax ags. mân pravus scr. maja incantatio ztschr. 5. 323. 325; 6. 108. cf. **заманъ**.

маннькъ m. nom. propr. op. 2. 2. 313.

манне n. νεῦσις nutus ant. **isaak. манне** ziz. clim. nom.-mik. 78. mon.-serb. **манием ти на земень образь прѣложи сѧ** palimps.-rom.

мановенне n. νεῦσις nutus chrys.-lab. mir. ioann prol.-mart. **мановенні** sabb. 184.

мантиямъ m. ἱματισμός vestitus o - **мой меташе жрѣкий** bon.

манъ v. **заманъ**.

манъдиы v. **манътиы**.

манъдрагора f. μανδραγόρας mandragoras **маньд-** pent.-mih. **трава маньдогара** nom.-barb.

манъдрагоровъ adj. μανδραγορῶν mandragorarum op. 2. 1. 51. **ябълка -ка** pent.-mih. **манд-** gen 30. 14. -vost.

манъна f. μάννα manna **манъна** glag.-otryv. 18. **маньна** hom.-mih. šiš. 232. **мьнънокоую** šaf.-frag. 37.

манънодаиние n. манн- mannae datio hom.-mih

манътнйца f. pallium **маньт-** nom.-bulg.

манътнъ f. παλλίον pallium typ.-chil. pat.-šaf. **мант-** pyrg. περιαυχένιον ῥάκος **манатны, манатьы** tur. op. 2. 2. 75. **скоутъ маньтни своюи** greg.-lab. **окрилие своє маньтние** prol.-mart. **мантькрк.** mon -serb. **маньдны** men.-mih. 132. **маньдною** typ.-chil. **мандни** sabb. 157. -**дне** 100. -**дною** 98. **монатьы** tur. gr. μαντίον lat. mantum, mantellum ahd. mantal mhd. mantel nsl. manten lex. meten dain. 38. pol. manta.

манътъка f. pallium **манътка, манатка, манотка** tur.

маниение n. fraus **доушоу на грѣшие маниние отноудь измѣнила** krnč.-vost.

манжти -нѫ -нешн vb. innuere **манешн, и вьсь оцѣстать сѧ** psalt.-saec. XII.

мара f. ἔκστασις mentis emotio **мароу, рекъше сънъ** zlatostr. **напоущиваи мара пръвоздаиомоу, прообразоующи похотѣные любъваное моужы** lavr.-op. 26. azbuk. pol. mara visio marzy mi się.

марагдъ m. smaragdus, littera initiali, uti videtur, errore omissa **пернатоую къ -дѣ перѳиоу** bus. 921. cf. **змарагдъ**.

мареотъ m. μαρεώτις mareotis in aegypto **къ мареотѣ** sabb. 189.

марийнъ adj. poss. mariae sup. ð.-gl. 47. šiš. 28. cloz I. 891. krnč.-mih. hom.-mih.

марица f. nom. propr. fluvii steph.

марны f. μαρία maria sup. hom.-mih. **марьы** svjat.-mat. 5. **марн** sg. d. cloz I. 882.

мариимний f. mariamne **сь мариамниею сестрою своею** prol.-mart.

марморъ m. marmor mir. cf. **мраморъ**.

марморьнъ adj. marmoreus - **стлъпъ** mir.

мартолосъ m. praedo gr ἁρματωλός, in fontibus psl. non legitur nsl. martolos mango habd. trub. martolos, kateri ljudi krade ino kupuje ter prodaje lex. croat. martolos weiberdieb luč. serb. martoloz, martonoša čech. martalous pol. martauz magy. martalóz praedo.

мартоуристати -саѭ -саѣшн vb. testari bulg.-lab gram. 136. gr. μαρτυρεῖν.

маръкелиинъ m. μαρκελλιανός marcelli assecla **марькелиине** krmč.-mih. 378.

маръкиокитинъ m. assecla marcionis **-тѣ** krmč.-mih.

маръкионовъ adj. poss. marcionis **маркионова чѧдь** op. 2. 2. 38.

маръкиинъ m. marcianus **марѣи-** sup.

маръкиинь adj. poss. marciani **марьк-** prol.-mih. hom.-mih. greg.-lab. **марк-** krmč.-mih. **марки-** sup.

маръкиинѣискъ adj. marciani **маркиа-** 107.

маръко m. μάρκος marcus **марько** men.-vuk. **марко** prol.-mih. prol.-cip. prol.-vuk. **маркоу** sg. d. sup.

маръковъ adj. poss marci **марк-** krmč.-mih. prol.-mart.

марькъ m. marcus **марькы** greg.-lab.

марътнй m. martius **мартны** sup. 420

марътоурий m. martyrius **мърът-** šiš. x.

марътъ m. martius **маротъ** mat. 12. **марьть** šiš. xvi. krmč.-mih. **марьта** š.-gl. 48. **мар'та** sup. svjat. **марта** sup. hom.-mih. š.-gl. 48. krmč.-mih. **мартъ** op. 1. 55. **мар'ний** š.-gl. 40. **марчь** ibid. oserb. mĕrc lit. morčus ahd. marcëo mhd. merze lat. martius gr. μάρτιος.

марѳа f. μάρθα martha sup. 223. **марѳа** 230.

масалиинниинъ m. μασσαλιανός massalianus **-ине** krmč.-mih.

масалиньскъ adj. massalianorum **-ка ересь** krmč.-mih.

маслина f. ἐλαία oliva frag.-serb. pent.-mih. fructus olivae sabb. 30. **листь -ный** pent.-mih. pro **-ныѣый** rum. **маслин**.

маслиница f. ἐλαία oliva šiš. 190.

маслиние n. olivae leont.

маслиньнъ adj ἐλαίας olivae kruš. prol.-mih. **-но дрѣво** typ.-chil. - **плодь** leont. - **принось** pent.-mih. **-но листвие** men.-mih. leont. **-но вѣтвие** leont. **-ины** bon.

маслиньнѣнъ adj. olivae pat.

маслица f. oliva pyrg. bus. 554. dial. mon.-serb. **къ маслици масло, къ гроздѣ вино** dioptr.-leop. - **дивиы** χότινος oleaster op. 2. 2. 77.

масличина f. ἐλαία oliva proph. kruš. pent.-mih.

масличие n. ἐλαίαι olivae hom.-mih. sabb. 51. bus. 663. - **брати** ἐλαιολογεῖν olivas colligere deut. 24. 20. -pent.-mih. **цвѣтъ масличнл** bus. 171. ἐλαιών olivetum pent.-mih. kruš.

масличьнъ adj. olivae - **вѣньць** men.-mih. **дрѣво -но** hom.-mih. men.-vuk. ἐξ ἐλαιῶν ex olivis factus pent.-mih.

масло n. unguentum sup. 294. ἔλαιον oleum sup. luc. 7. 46. - svjat. ex. men -vuk. op. 1. 141; 2. 1. 163. dioptr. antch. - **дрѣвѣно** sup. - **дривьно** idem op 2. 2. 56. - **дрѣвиное** ev.-novg. rum. **маслъ** extrema unctio.

масловакъ m. oleum alliciens nom.-lab. 21. 79. cf. **житомамьць**.

маслодрѣвие m. ἔλαιον oleum **мѣхъ -вны испълнь** io.-clim. male.

маслопоустъ m. ieiunium **масльпоустъ** и - pam. 159.

маслохранильница f. vas olearium clim.

масльнъ adj. olei **сокъ** - bus. 388. **маслена недѣлы** per. **дѣлвами маслеными** clim.

мастеръ m. magister sbor.-kir. 65. mat. 52. chron. vost. 1. 175. proph. per. 74. bus. 173. 704. 808. cf. **майсторъ** ahd. meistar mhd. meister lat. magister.

мастига f. mastix bus. 660. alio loco **мастика** serb. mastik lentiscus mik. pol. mastyk lit. mastikas.

мастило n. atramentum prol.-lab. int. color mir. 23. bulg. mastilo.

мастити -штѫ -стнши vb. ungere io.-sin. isaak. **да не мастить главы моея** bon. χροΐζειν tingere io.-dam. nsl. mašča trub

мастить adj. πίων pinguis mat. 25. **-та старость** men.-vuk. men.-mih. facilis, comis **рабоу господьню подобаѣть -тоу бьіти къ всѣмъ** belg.

мастие n. pinguedo, ni fallimur **прѣдьлежиюй влазѣ** - dioptr.-lab.

масторъ m. magister par. mir. cf. **майсторъ**.

мастропа f. lena **саѳулъ шедъ къ мастропѣ мѣталыцѣ** cod.-saec. xvi. -vost. gr. μαστροπός.

масть f. unguentum sup. 290. χρίσμα unctio marc. 14. 3. 4. 5. -ev.-nicl. šaf.-urspr. - **благовонъна** sim. l. 28. λιπαρότης pinguedo krmč.-mih. krmč.-vost. χρῶμα color

pau op. 2. 2. 7. 302. svjat. -, рекше лице io.-dan. - чрьклѣна men.-mih. 368. dioptr.: male ποιότης qualitas vost. nsl. mast serb. mast color mik.

мастьнъ adj. pinguis пиша не мастна clim.

матереодсадитель m. μητραλφας matricida šiš. 162.

материнъ adj. poss. matris krmč.-mih. mon.-serb.

материя f. ὕλη materia отъ материа невидима sap. 11. 18. -mat. 52.

матерь adj. poss. μητρικός maternus отъ матера сѣса sup. 285. 6. жтрока матерѣ 175. 13. вечьстиа матера 393 19. adde въ материехъ прьсехъ et pol. macierz: macierza dusza.

матерьнь adj. poss. μητρός matris ant. sup. 183. šiš. 114. hom.-mih. men.-vuk. prol.-mart. greg.-lab. krmč. 236. kruš. - стрыць πρὸς μητρὸς θεῖος men.-vuk. -ніе дѣвьство tur. -нж antch. -ный сьсыць cyr. l.

материьскъ adj. μητρῷος maternus hom.-mih.

материьскы adv. more matris hom.-mih.

материьство n. conditio matris čet. -min. karamz. 5. nota 228.

материьство n. πρεσβεῖον senectus psalt.-saec. xii. idem significat, ni fallimur, antch.

материша f. μητριά novercа krmč.-vost. cf. **маштерьша**.

мати f. gen. -тере μήτηρ mater **матерь** sg. a. cloz I. 88. 746. sup. -рн dual. n. hom.-mih. 199. -рн pl. n. sup. -ръ g. bor. 41. -рь вашихъ sim. II. 5. видѣхъ -ры подноковъ hom.-mih. 158. male μήτρα matrix hom.-mih. nsl. mati; matica regina apum maternica matrix serb. majka; matica original živ. cf. pol. macierza dusza rum. майкъ, маткъ cf. alb. motr̃ soror pruss. mûti let. mâte ahd. muotar mhd. muoter ir. mathair ir.-glos. 50. arm. majr, matak pers. mâdah rad. scr. mâ: nirmâ ordiri ztschr. 4. 399. beitr. 2. 163. 278. curt. I. 472. Grimm, wörterb. 1. 1819.

матизмъ m. ἱματισμός vestitus о - мой метаніа жребьа mat. 13. š.-gl. 50.

матица f. πηγή fons op. 2. 2. 25. μαγνήτης magnes - не все къ сему влечеть. нъ едино желѣзо op. 2. 1. 139; 2. 2. 202. vost. - желѣзьнаа op. 2. 2. 27. focus pat. 315. - огньныа geenna sup. 408. осждити къ -нж огньнаж nom.-bulg.: nota archetypon, original, uti videtur mon.-serb. 411. 432.

матиѣскъ adj. poss. matthiae š.-gl. 95.

маторъ adj. senex dioptr. š.-gl. 41. nsl. mater spang. matoren adultus lex. serb. mator rum. **матор**.

маторьство n. πρεσβεῖον senectus mat. 27. ant. **маторъс-** bon.

матъдий m. ματθίας matthias hom.-mih. 187.

матъдыи m. matthias **матдыи** sup. 70.

матъдѣй m. ματθαῖος matthaeus **матъдоz** II. 92. **мат'дей** sup. sg. g. -дѣа sup. 272. 11; 330. 3. **матдей** sup. 305.

матъдѣокъ adj. poss. matthaei **матдкрмč.-mih. hom.-mih. **матьдеова** nom.-mik. **мадеокъ** krmč.-mih.

махати -хаж -хаѣши vb. agitare prol. georg. ῥιπίζειν ventilare **изгрѣкы кѣтромь махаѣмоу** men.-vuk. chron. I. 243. - **сѧ** vost. I. 83. rad. **ма:** **мыти** cf. rum. **мъхнѣскъ** affligo.

махина f. machina bus. 173. e lat.

махъ m. vibratio.

машити сѧ -шиж сѧ -шиши сѧ vb. ruere **рыба на нь маши се** alex.-mih. 116. serb. mašiti proiicere mašiti se attingere.

машкара f. προσωπεῖον, πρόσχημα persona op 2. 2. 142. pol. maszkara it. maschera.

маштерьша f. noverca **влаждкъшаы съ машершами** iez. 22. 10. -vost. cf. **матер-**.

маштеха f. μητριά novercа man.-vost. krmč. 222. krmč.-mih. pat. prol.-cip. prol.-vuk. sbor.-kir. 56. zak.-serb. nom.-lab. men.-vuk. ok. 61. 70. **макеха** prol.-mih. **мачеха** nom.-mik. 34. chron. bus. 691. **мачиха** per. 43. **мачешичь** per. 72. chron. nsl. mačiha dain. mačuha prip. mačaha habd. serb. maćeha oserb. macocha magy. mostoha Pott 2. 1. 152.

маштешишть m. filius novercae **мачешиници** izmar.

маштешинъ adj. poss. novercae **мачешинъ** bus. 691.

маштешишть m. filius novercae **мачешиць** bus. 691.

машиние n. νεῦσις nutus men.-vuk. ber. ziz. agitatio isaak. pat. **маан-** chrys.-lab. men.-mih. 197. leont.

мажти, мажь, мажеши vb. vibrare - ржками mir. proph. - **кадильницею** typ.-chil. - **кѣтию** ber. nsl. majati lit. moti cf. **махати**.

маѯимилиань adj. poss. maximiliani -ны чедь men.-mih.

маѯимиань adj. poss. maximiani prol -mih.

мадеокъ v. **матъдѣокъ**.

мегленьскъ adj. loci in bulgaria siti.

мегленьшинъ m. incola loci in bulgaria siti.

медарь m. pincerna - **кесаровь** hom.-mih. 127.

медарьскъ adj. pincernarum **старѣйшина -рескъ** ἀρχιοινοχόος pincernarum praefectus gen. 40. 1. - mat. 55. op. I. 17. kruš.

медвьница f. cella vinaria io.-clim.

медвѣнъ adj. μέλιτος mellis **-ное погашшеть** sborn. **сждъ** - antch. **сътъ** - sborn. - **языкъ** men.-mih. **-но слово** hom.-mih. **безмерие -ное** sborn. **медвкънъ** bon. **медьвынь** pent.-mih. **медьвиоу** cyr. 17. **рѣка медьвна** krmč.-mih. nsl. medven habd. cf. **медънъ**.

медвѣдина f. caro, pellis ursina krmč. 215. krmč.-mib. 261. pam. 192. bus. 518. nom. -bulg.

медвѣдица f. ἄρκτος ursa dial. kruš. op. 2. 2. 31. 2. reg. 17. 8. -vost. **извости -цоу** men.-mih.: male **-вицл** per. xxxiv.

медвѣдь m. gen. **-дн** ἄρκτος ursus sg. g. **--дн** greg.-naz. dual. n. **-дн** svjat. per. 118. 13. pl. n. **-дие** pent.-mih. a. **-дн** krmč.-mih.; **-ведн** op. 2. 2. 152, ubi male μονιός βλαχιμλι **-дн** bus. 381. **кормлще и хранлще -дн** 382. nsl medved oserb. mjedvjedź magy. medve afgh. mĺlû Grimm, wörterb. I. 1122.

медвѣжда adj. ἄρκτου ursi dial. men.-vuk. prol.-cip. **медвѣжнй** chron. I. 265: nota **медвѣче** ex. vost. I. 221.

медиланъ m. mediolanum prol.-mih.

медиоланьскъ adj. mediolanensis šiš. xii.

медиоль m. mediolanum **медиолы града** prol.-mih.

медиа f. media **въ медин власти** mat. 52.

медлийскъ v. **мелединскъ**.

медовина f. σίκερα sicera krmč. 33. - **нли оловина** nom.-mih. bulg. medovinъ pokl. I. 39. ugr. **медовїна** duc.

медовъ adj. mellis **-ва чаша** sbor.-kir 65.

медовьникъ m. pincerna, fortasse **мълъпатъ - зовомъ бѣ** isaak.

медовънъ adj. μέλιτος mellis pat. dial. men.-vuk men.-mih. **сътове -вны** sabb. 109.

медоплоутънъ adj. melliflnus glag.

медосътопитателнъ adj. ἀκριδομελίτροφος recte: favis mellis nutritus men.-vuk.

медоточьнъ adj. μελίρρυτος melliflnus hom.-mih. pat. **-чьна пѣсьнь** cloz I. 53. - **языкъ**; **-чна словеса** cyr. 15. 26. **-чьныи оученны** sim. I. 23.

медоуша f. cella bus. 412.

медъ m. μέλι mel sup. οἶνος vinum mir. 31. 29. ephes. 5. 18. - sborn. op. 1. 82. sg. **медоу** sup. vita-theod. krmč.-mih. leont. per. 11. chron. I. 54. **сладьчайше медоу словеса** pat. 235. sg. loc. **медоу** sborn. **медомь теши** men.-mih. **медь и мѣли** op. 2. 1. 167. vinum op. op. I. 82: nota nom. propr. **медоварцекъ** psalt.-int. 6. ahd. metu, mito mhd. mēte and. miodhr ags. mēdu lit. medus let. medus gr. μέθυ vinum etc. arm. mēr scr. madhu, mad ngr. μέδος mlat. medo rum. **мед** oenomeli beitr. 2. 280. Bopp I. 121. 126. curt. I. 322. mey. I. 382.

медьнъ adj. μέλιτος mellis men.-vuk. cf. **медвьнъ**.

межда f. μέσον medium greg.-naz. μεθόριον terminus hom.-mih. διάστημα intervallum iez. 45. 2. -proph. pent.-mih. iez. 42. 12. -mat. 48. **прѣлагати -жда** mat. 48. adde sim. I. 29. ex.-op 2. 119. **мегл** sim. I. 8. ῥύμη vicus sup. nota **въ междоу прииде по срѣдѣ нѣх ныне господина моего** inter quae venit in medium eorum etc. leont. ztschr. 3. 40; 6. 101. beitr. I. 24; 2. 163. Pott I. 766 nsl. meja limes, sepes, unterwald serb. medja maceries mik. oserb. mjeza goth. midja ahd. mitti magy. megye: vármegye rum. **мегіе**: **кармегіе**; **межьникъ**; **примеждіе** periculum iass.

междина f. διάστημα intervallum iez. 41. 6. -vost. **то ἐν τῷ μεταξὺ διάστημα** cyr.-hier. svjat. - op. 2. 2. 393. **τὸ ἐν τῷ μεταξύ** cyr.-hier.

междорамие v. **междоурамие**.

междорѣчие v. **междоурѣчие**.

междоу 1) adv. μεταξύ, ἀνὰ μέσον inter sup. **недоуть бываетъ междю** hom.-mih. 145. 2) praep. cum acc. vel instr. iungenda **междоу дѣ дъсцѣ каменьнѣ вложень** krmč.-mih. 126. **междоу тѣлы врѣменемь** krmč.-mih. **л ежду сими** ἐν τῷ μεταξύ ostrom. **междж сокоіж** μετ' ἀλλήλων ostrom. **междю** š.-gl. 46 69. cloz I 527. male **междж** ostrom. **межоу** et **межи**: **мею** š.-gl. 70. **межю** chron. **межи**: **главъ вѣхъ шесть межи десѧт(ь)** mat. 21. cf. **десѧть** nsl. meju trub. mej; v mej trub. lex. medj habd. med croat. meu verant. lit. vidus lat. medius gr. μέσος e μέθιος goth. midjis, miduma ahd. mitti mhd. mitte and. midhil scr. madhjas Bopp I. 121. curt. I 469. mey. I. 331.

междоуградьнъ adj. ὅμορος conterminus nuin. 35. 5. - pent.-mih.

междоумѣрие n. intervallum **въ -рии томъ** sup. 443.

междоумѣсячие n. tempus, quo luna non fulget **межим-** chron. I. 193.

междоуножие n. spatium inter pedes **межин-** per. 3.

междоүрамиѥ n. μετάφρενα dorsi pars bon. vost. 1. 406. -ждор- ber.

междоүрѣчиѥ n. μεσοποταμία mesopotamia sup. pent.-mih. prol. mih. act. 2. 9. - šiš. **междор-** pent.-mih. steph. dial.-šaf.

междоүсобиꙗ f. simultas: sic leges pro **мѣ҃хоскоүбиꙗ** duš. cf. menusobac zak. - poljic. et **жсобица**.

междоүсобьнъ adj. ἐφέστιος internus **напасть -бна** man. - **бьна рать** mol. frag.-serb. **-бьна брань** men.-mih. grom. ioann. **междособьна брань; окольни и -бни человѣци** mon.-serb.

междоүчасиѥ n. intervallum par. nom.-bulg.

междьнъ adj. medius.

межениѥ n. φράγμα fastus osee 4. 18. - - vost.: vocabulum obscurum.

меледнйскъ adj. **меледнйско лѣто** лоүнный годъ ex hebr. moled **рождение** лоүны op. 1. 161.

мелѣхний m. μελχί melchi **мелхний цесарь** сказаѥть сѧ krmč.-mih. 205.

мелѣхнседѣковъ adj. poss. melchisedec bon. **мелх-** hom.-mih.

мелѣхнседѣкъ m. μελχισεδέκ melchisedec **мелх-** sup. **мѣхлис-** misc. quinquies.

мелѣхнседѣчьскъ adj. melchisedec **мелх-** hom.-mih.

мелѣхнтинъ m. haereticorum genus **мелѣхитѣ** krmč.-mih.

мелѣшинъ adj. μελχά melchae **мелшпент.-mih.**

мелькътати -штж -штѣши vb. splendere оүгль искрами **мелькча** vost.: significatio et forma dubia.

менандриининъ m. menandrianus **-ине** krmč.-mih.

менелоскъ adj. poss. menelai man.

менелоүшь m. menelaus bell.-troj. 7. 10.

менелаѥ m. menelaus **менелае** bell.-troj. 11. man.

менйта f. ἥττα clades greg.-naz.: vocabulum dubium cf. **мьний**.

мѣотьскъ adj. μαιωτικός maeoticus **-кое езеро** op. 2. 1. 39. cyr. 9.

меропѣхъ v. **неропѣхъ**.

меропѣшина v. **неропѣшина**.

меропѣшиштъ m. meropchi filius **мѣропѣшинѣ** mon.-serb. 83. cf. **неропѣхъ**.

меропѣшь adj. poss. meropchi **мѣропѣшь** mon.-serb. 83.

меропѣшьскъ adj. meropchi **мѣропѣшьскъ** mon.-serb. 73.

месембрьскъ adj. mesembriae asên 53.

месѣть genus et significatio nobis ignota: **по печали быѥ'шн подь нз'мана'тн, шко месѣть принмѫть человѣци, и не нмѣтн начнѫть надиждн нсъпасенид** nom.-bulg. 114.

мести: въ мѣсн, сн рѣчь по срѣдѣ свѣтие гори sabb. 42. e gr.

месиꙗ m. μεσσίας messias **месна** š.-gl. 46. **месньх** assem. **месню** men.-mih.

мести, метж, метѣши vb. iacere **метжщи** ostrom. **метѣмъ ждрѣбиѥмь** š.-gl. 50. **очнма сѣмо и онамо метоүште** sborn. - **сѧ** ἀσχάλλειν lugere prol.-cip. nsl. metite iacite trub. cf. mestve socci e corio facti habd. metl. memor, verbum serb. metnuti etiam induere significare, huc trahet podmet untersaum serb. metnuti: biahu se otmetli živ. 129. cf. etiam nsl. metulj papilio habd. metalj (-tilja) metul dain. 90. serb. metilj mik. čech. motyl pol motyl oserb. mjetelo nserb. mjatel cum germ. schmetterling, quod cognatum est cum schmeissen cf. austr. krautscheisser et serb. lepir: adde oserb. mjećel weicher schnee serb. mećava pluvia nivis mik. mećajica živ. 157. nota snijeg mete lit. met let. met, meta lat. mittere: co-smittere goth. smeiþan ahd. smîzan scr. math, manth ztschr. 7. 186. 227. Pott 2. 1. 292.

мести, метж, метѣши vb. verrere **метеще** (pro **-тоүще**) **рнзами** men.-mih. nsl. mesti; omelje, metla; ometih bartwisch dain. 61. metlika dain. metlikovina serb. mesti; cf. lit. let. mêž rum. **мѣтоүрь** scopae.

метелька f. incantatrix **саоүлъ шедъ къ мастропѣ метальцѣ** vost. cf. **помоци о мнѣ, ока жѣ мнрьши** (recle **метавъши**) **рече емоү** vost.

метанисати -саѥ -саѥши vb. corpus et caput inclinare par. serb. metanisati. e gr.

метанна f. μετάνοια corporis et capitis inclinatio **ткорити -ниѥ** typ.-chil. mir. ioann. **оүчнннти -ниѥ** mir. **на -ниѫх** mir. **-ний** nom.-mik. 6. serb. metanija. e gr.

метанне n. μετάνοια corporis et capitis inclinatio pyrg. sbor.-kir. 12. **обычьноѥ** - chrys.-lab. **-ниѥмь** zak.-serb. **сътворнть -нны** typ.-cbil. **-нны три** liturg.

метати -таѥ -таѥши et **-штж -штѣши** vb. βάλλειν iacere bon. men.-vuk. ἀπορρίπτειν abiicere men.-vuk. **кънь цркъве** - krmč.-mih. 206. **камы** - op. 2. 2. 4. - **каменне** λιθάζειν lapidare ostrom. prol.-mih. hom.-mih. - **жрѣкний** bon. - **жрѣбиѥ** š.-gl. 50. hom.-mih. **метадъ сѧ къ морѣ** bus. 624. **меташа** sup. mih. **метадъх** sup. 157. **метающе сѧмена** bon. **метающаго голоть** vost. 1. 172. - **голоты свож** op. 2. 1. 33. **мештѣть** antch.

мечѣтъ сѧ bus. 5. 624. **мечюще** mat. 31. **мещеть на нѣ очима** men.-mih. 179. **мештемъ** part. sup. **по что главоу свою на задарь** (sic legendum videtur) **мешеши**; alex.-mih. 167: male **на двоѣ** сѧ **мещеши** ἀμφιβάλλεις dubitas hom.-mih. - сѧ: - сѧ **врьхоу воды** hom.-mih.

метѣхати -хаѭ -хаѥши vb. participem esse gram. 145. duš. 192. mon.-serb. e gr. μετέχειν.

метѣхъ m. pars mon.-serb. - **нмѣти** gram. 152. 164. 241.

метла f. virga bus. 623. metlami fris.

метнѫти -нѫ -неши vb. βάλλειν iacere men.-vuk. prol.-cip. ῥίπτειν iacere men.-vuk. krk. προσκαταβάλλειν insuper solvere prol.-mart. adde prol.-lab. bell.-troj. 32. **метноу себе на землю** prol.-mart. - **ждрѣбе** bulg.-lab.

метохийскъ adj. metochii mon.-serb.

метохиѣ f. μετόχιον metochium prol.-mart. sabb. 46. 50. 185. men.-leop. duš. 35. mon.-serb. glasn. 13. 376.

метохъ m. metochium prol.-mart. mon.-serb. **начашѧ метохи** (recte -сн) **расыпати** сѧ mir. 164. adde gram. 265. glasn. 13. 372. cf. serb. meteh limes.

метоухиа f. metochium **прѣкыхъ .si. мѣсѧць къ метоухни сватаго савы** bus. 658.

мехлнседекъ v. **мелъхиседекъ**.

меч- v. **мьч-**.

мечь v. **мьчь**.

мечька f. ἄρκτος ursa op. 2. 1. 139. pat.-šaf. men.-leop. am. 5. 19. - vost. mau.-vost. **мечка** nom.-iab. ber. ziz. bell.-troj. 31. 32. op. 1. 118 ᵬαῖνα sucula, hyaena prol.-mart. **мечка** men.-vuk **мешькл** op. 2. 1. 139. bulg. **мєčькъ** lit. meška ursus

мечькъ m ἄρκτος ursus ioann. 92. bulg. **мєčьк**.

мечьнъ v. **мьчьнъ**.

мештръ m. magister misc.-serb. š.-gl. 77. usl. **мешter** cf. **майсторъ**.

мешька v. **мечька**.

мєдодиѥ m. μεθόδιος methodius sim. I. 16. **-диѥ** chrabr. 91. cyr. 15. 24. **-дии** 6. iunii šiš. **-дна** sim. II. 9.

мєдодокъ adj. poss. methodii op. 2. 2. 33.

мн pron. sg. dat. **мої** mihi; pro **мой** habes sup. 1. 129. 208. 257 etc.

мигдалъ m. ἀμύγδαλον amygdalum **кьбльalex.-mih. 63. **мнхд-** mat. 52. pol. migdał ahd. mandalá mhd. mandel it. mandola serb. mjendela mik.

мигдалскъ adj. ἀμυγδάλου amygdali **дoубь - men.-leop. **мигадалнскь** prol.-mart.

мигливъ adj. mobilis **око мало и -ко** ichn. rum. **мигъѣск** tändle **мигалъ** tändelei.

мидинъ m. μῆδος medus **къ мидѣхъ** in media men.-mih. pl. **миди, миды, мидо-кы** proph.

мидовьскъ adj. medicus proph.

мидѣнинъ m. μῆδος medus **šiš.** 3. men.-vuk. prol.-cip.

мизати -заѭ -заѥши vb. nutare **мигать** ber.

мизиницъ m. filius postremus ephr.-acad.

микоула m. nicolaus chron. 1. 232.

микоулинъ adj. poss. nicolai lavr.-op. 36.

милиѣева f. nom. propr. monasterii sabb. 178. **мыл-** 215.

милеѣ f. pl. nom. propr. loci **къ милеѣхъ** sabb. 51.

милинъ v. **млинъ**.

милисий m. milesius chrabr. 90.

милити лѭ -лиши vb. ἱκετίας ποιεῖσθαι supplicare op. 2. 2. 303. fortasse pro **молити**; - сѧ compungi pat. o **ономь милимъ** сѧ io.-clim. cf. usl. meni se je umililo.

милитьскъ adj. milesius **стефань** - lit.-mih.

милиы f. μίλιον milliare **три милиѣ** nom-barb. **милы** mir. **миль** pl. g. sbor.-kir. 40. serb. milja, milj ahd. mîla mhd. mîle ags. mîl and. mîla lat. millia (passuum).

мило n. φερνή dos **якоже ѥсть - дѣвице** exod. 22 17. - pent.-mih. op. 1. 15. - **дѣвичьско** vost. **ѥ(ть) мило** mat. 55.

милованиѥ n. ἔλεος, σπλάγχνα misericordia aut. op. 2. 2. 261. **сирыхъ -ниѥ** sabb. 218. **милованиѥмь порѣкаѥмь** chrys.-lab. nota δέησις oratio psalt.-theod. 55. 19.

миловательнъ adj. misericors chrys.-lab.

миловати -лоуѭ -лоуѥши vb. οἰκτείρειν, ἐλεεῖν misereri ant. sup. š.-gl. 89. **овѣхоу милоуйте** vost. **немощьнъіы милоуйте** sborn. ἐπελεεῖν misereri cioz II. 42. adde svjat.-mat. 9. sup. **ни старости говѣѥть, ни вьдовице милоуѥть** hom.-mih. 90. **не милоуй родительскъ или дроужьнь сльзъ** io.-clim.

миловьнѥ n. amor **не приказание жены, ни -ѥне чадь** pat.-mih. 132.

милонѣжьковъ adj. poss. nom. propr. per. 90.

миломъ quid sit, nescimus: **конмъ словомъ въ миломъ тѣлесѣ създанъ (комаръ)** bus. 920.

милопотамъ m. nom. propr. loci in Atho sabb. 28.

милосрѣдити сѧ -ѫ сѧ -дими сѧ vb. misereri gram. 282.

милосрѣдиѥ n. ἔλεος, συμπάθεια misericordia krmč. 35. hom.-mih. antch. leont. **-диемь повѣждени** leont. **-ди** šaf.-frag. φιλανθρωπία clementia sup.

милосрѣдовати -доуѭ -доуѥши vb. σπλαγχνίζεσθαι misereri dial. sup. 41. hom.-mih. bus. 294. - **о комь** š.-gl. 86. **-доуй о мнѣ** mir. **-довавь о мнѣ** sim. l. 5. **-срьд-** ostrom.

милосрѣдъ adj. εὔσπλαγχνος misericors šiš. 130 adde sup. leont. š.-gl. 86. men.-mih. **богъ - о насъ боудеть** sabb. 81. Grimm, wörterb. 1. 1135: - **тн Θεός** sor. matth. 16. 22. cf. šaf.-urspr.

милосрѣдьно adv. φιλανθρώπως benigne šiš. 41. mon.-serb.

милосрѣдьствиѥ n. misericordia greg.-naz.

милостивъ adj. ἐλεήμων, οἰκτίρμων misericors ostrom. sup. chron. 1. 85. - **сѫди ѩлаѣдѣти** propitius esto ostrom.

милостивьно adv. benigne - **хранити рака** krmč.-mih.

милостивьнъ adj. Θεὸς benignus **-еномь еколь** krmč.-mih. 313. συμπαθής misericors ant. dial. adde greg.-naz.

милостивьнѣ adv. benigne **-нѣ** mon.-serb.

милостивьство n. συμπάθεια commiseratio ant. leont.

милостивьць m. misericors leont. men.-mih.

милостивъюбьць m. homo misericors chron. 1. 204.

милостыни f. ἔλεος misericordia šiš. 190. ostrom. prol.-mart. chron. 1. 101. ἐλεημοσύνη eleemosyna ostrom. sup.

милость f. ἔλεος misericordia ostrom. sup. chrys.-lab. συγγνώμη venia sup. 175. ἐλεημοσύνη eleemosyna sup. 274. **милости** sg. n. šaf.-frag. 3. **без милости** ἀνελεήμων immisericors sup. 232. usl. milost; miloščа habd. magy. malaszt, oliu milaszt.

милостьникъ m. gratiosus per. 16. privilegium duš. 67. officii genus mon.-serb. 167. 173. 192. 194. 195. 196 etc.

милостьнъ adj. ἐλεημοσύνης misericordiae sup. misericors **-но доброоутроиие** hom.-mih.

милотарь m. μηλωτάριον pellis ovina, vestis pellicea slov.-novg. b. azbuk. vestes pelliceas conficiens **кожарь** ber.

милотии f. μηλωτή pellis ovina **-тиѭ** sg. a. sup. 130.

милоть f. μηλωτή pellis ovina šiš. 51. 221. men.-mih. prol.-mart. prol.-mih. vost. 1. 348. **милотъ** pallium meth. 2. male μαλλωτός villosus men.-vuk.

милошта f. gratia mon.-serb. 361. 363.

милошь m. nom. propr. op. 2. 2. 313.

милоутинъ m. nom. propr. steph.

милъ adj. ἐλεεινός miserabilis men.-mih. συγγνωστός excusabilis cyr.-hier. krmč.-vost. **миль емоу кисн** ἐσπλαγχνίσθη misericordia motus est ostrom. luc. 15. 20 - š.-gl. 87. **милъ мн ѥсть народъ** σπλαγχνίζομαι ἐπὶ τὸν ὄχλον misereor super turbam marc. 8. 2. - vost. **миль да боудемь богоу** men.-mih. 158. **да бы се молила и мила была имь** men.-mih. 168. carus **чедо моѥ милоѥ** men.-mih. **чада моа милаа** bus. 480. **милый наю господиие** bor. 50. **миле мои македоние** alex.-mih. 47. **брате милый** per. 39. **богоу любъ** kozm. **сыноке мои милии** bus. 479. **миле свете** alex.-mih. 98. **милъ бы сѧ дѣю** bor. 56. cf. 50. **милъ сѧ дѣеть** vost. 2. 27. **миле се дѣе, да бы гонезвь** men.-mih. **мила сѧ дѣѭ твоиѣй благостыни** mir. 130. **о еномь миле сѧ дѣемь** io.-clim. **миле ти се дѣемь** hom.-mih. 163. **тобѣ сѧ миле дѣемь** mat. 40. **мила сѧ творѧща** ποτνιώμενον obsecrantem psalt.-theod. teh ze tebe mil tuoriv Iris. tebe se mil tuoriv ibid. comparat. **милѣи** nsl. mil; da ih je milota gledati prip. 175. croat. meni ga je milo serb. milo biti misereri mik. pruss. mils let. mîlet amare mêlôt hospitio excipere rum. **милъ** gratia lit. mîlu amo meile amor goth. milds ahd. milti gr. μείλια liebesgaben μειλίχος mild scr. mîl connivere et ml. mrd, mrl curt. 1. 464.

милькница f. molina misc. 67.

милькнъ adj. ἐλεεινός miserabilis ant. **-лыи видѣниа** op. 2. 2. 262. **-на съмрьть** antch. **-нѣе** antch.

милькнѣ adv. misere azbuk.

милъство n. τὸ ἐξιλεωτικόν beniguitas op. 2. 2. 303.

милъ v. **милнъ**.

милюиие n. compunctio kruš.

милъе adv praep. παρά praeter cum acc. iungenda - **дкорь** pat.-mih. - **трѣтьк водимъ** men.-leop. - **сѣкерѣ** nom.-bulg. **идоша - кнекъ** per. lxx. **изити - отьчьствие моѥ** sim. l. 29. - **и** chron. 1. 53. - **нѫ** 213. - **нь идоуроу** prol.-mih. **повелѣниен-повелѣниѥ** hom.-mih. 134. - **кести** παράγειν traducere ant. - **вѣкшти** παρελκόειν distrahere ant. - **водити**

dioptr - **гнсти** praeterire aut.-hom. - **ити** παρέρχεσθαι, παράγειν praeterire ἀντιπαρέρχεσθαι, διέρχεσθαι, διάτασθαι ostroin. adde sup. **не мимо идіши отрока своего** pan. - **кѣесь** šiš. - **минѫти** sup. 322. - **нести** παραφέρειν ostrom. - **плоути: сего житны скороткоє и - пловоущіе** hom.-mih. 160. - **теци** παραρέχειν ant. prol.-mart. chrys.-lab. - **тѣкати** ant. ῥεῖν fluere psalt.-saec. xii. -**клеть** nnich. - **ходити** παρέρχεσθαι, παράγειν, παραπορεύεσθαι praeterire cloz I. 835. - **соудъ** mat. 36. διαβαίνειν transire psalt.-saec. xii. adde sup. - **шьдъ**: - **шьдь цр҃ковь** sabb. 189. - **шьдъшимь сѣдмимь дьнемь** prol.-cip. - **шьдити** pat.-mih. kruš. nota oserb. nimo.

мимовѣсти v. **мимо**.

мимовлѣшти v. **мимо**.

мимоводити v. **мимо**.

мимограсти v. **мимо**.

мимонти v. **мимо**.

мимонести v. **мимо**.

мимоплоути v. **мимо**.

мимотещти v. **мимо**.

мимотѣкати v. **мимо**.

мимоходимъ adj. quem praeterire possumus **мѣсто никамо -мо** prol.-mart. 118.

мимоходити v. **мимо**.

мимоходъ m. παραπορευόμενος, παρερχόμενος praeteriens vost. ant.-hom. svjat.-mat. 9. prol.-vuk. ὁδοίπορος viator op. 2. 2. 672. πάροδος transiens iez. 16. 25. - proph. mat. 48. **страннымь и мимоходомь**; **мимоходы и нищими** vost

мимоходьнъ adj. praeteriens ant.-hom. - **коупьца** prol.-mih.

мимохожденіе n. πάροδος transitus šiš. 95. - **постьно** chrys.-lab.

мимочьство n. παραδρομή cursus praeter -**ствомь** cyr.-hier. op. 2. 2. 52: thema **мимочь**, quod compositum e **мимо** et **чь**, quod est scr. anč: avânč, udanč, parânč etc. radix ač ire.

мимошьдъ v. **мимо**.

мимоыздити v. **мимо**.

миндальнъ adj amygdali **-ныхъ ѭдеръ** vost. I. 201. cf. **мигдалъ**.

миный v. **минеи**.

минеи f. μηναῖον menaeum **минеи** pl. a. op. 2. 1. 45. **минеахъ** op. 2. 1. 44. **минѣй** m. typ.-chil. cf. **минѣя**.

миновати -ноуѫ -ноуѥши vb. παρέρχεσθαι, παραπορεύεσθαι praeterire pent.-mih. παρατρέχειν praetercurrere sup. 277. διαβαίνειν transire - **нордань** pent.-mih. - **чрѣса нордань** ibid. ὑπερβαίνειν superare **высокаго ѥстка** - hom.-mih. **высѣхъ высости и величьство миноуѥть** ibid. περιρρεῖν abundare ibid. προβαίνειν procedere sup. 282. adde krmč. 279. krmč.-mih. men.-mih. pam. 149. bor. **ослята -ноуѥть** krmč.-mih. - **краты** tur. **двьри** - sborn. - **кого** vita-theod. - **мимо село** vita-theod. deut. 11. 7. -šaf.-urspr. **вьмалѣ миноуѥѣи** misc.-serb. παραιτεῖσθαι recusaro sup. 256.

миновѣнніе n. διάστημα intervallum **лѣты третіи часъ** - act. 5. 7. -vost.

минѣрва f. minerva bell.-troj. 22.

минѣя f. μηναῖον menaeum bus. 760. **чьтьи** - 774. cf. **минеи**.

минѫти -нѫ -неши vb. παρέρχεσθαι, διατίγνεσθαι praeterire ostrom. sup. παρατρέχειν praetercurrere sup. διαβαίνειν transire sup. ostrom. luc. 16. 26. - ev.-nicl. šaf.-urspr. - **дври** hom.-mih. **не мини раба своего** pent.-mih. **мини ю** menleop. **ѣи миноуле смоковь** frag.-serb. **врѣме миноу** hom.-mih. **миноу л. дней** leont. - **поутьмь тѣмь** mat. 14. - **поутьмъ тѣмъ** mat. 33. **тоудѣ** - prol.-mart. **тоудѣ бѣше блаженому миноути** greg.-lab. - **прѣзь море** men.-mih. superare - **и своего оучитела при разоуме** greg.-lab. **вьсе оучимые тоу миноу моудростию** men.-mih. **врема минеть** sborn. bus. 296. **стѣнь скоро миный** hom.-mih. **плачь скоро минеть** bus. 483: **мѣнить** διάβητε pro **минѣте** op. 1. 25. scr. mî ire čech. mijeti pol. mijać ztschr. 7. 53. mey. 1. 339.

мира n. pl. **мѵра** myra f. **въ мирѣхъ лукые** šiš. 42. respondet gr. εἰς λύστρα τῆς λυκίας cf. **моура**.

мираниіъ v. **мирьниіъ**.

мирисати -шѫ -шиши vb. olere bulg.-lab. adde **миризлиѣъ** adj. ibid.

мирити сѧ -рьѭ сѧ -рьиши сѧ vb. pacem facere chron. 1. 139. 141. 143. 158. 200. nom.-bulg. per. 60. 28.

миро n. **мѵ́ρον** unguentum hom.-mih. man. frag.-serb. per. 103. serb. miris odor miriti, mirisati olere mirodjija anethum graveolens.

мированіе n. pax ziz. ber.

мироварьць m. μυρεψός unguentorum coctor op. 1. 198.

мировати -роуѫ -роуѥши vb. εἰρηνεύειν pacificum esse op. 2. 2. 97. men.-mih. dioptr. pan. chrys.-lab.

мироконьнъ adj. μυρόπνους unguenta spirans hom.-mih. 28.

миродарьнъ adj. εἰρηνοδότης pacem donans triod.

миродръжатель m. κοσμοκράτωρ mundo imperans.

миродръжитель m. κοσμοκράτωρ mundo imperans hom.-mih. sabb. 41. 101. 170. sim. I. 10.

миродръжьнъ adj. mundo imperans pam. 128.

миродръжьць m. κοσμοκράτωρ mundo imperans ant. hom.-mih. per. 110. alex.-mih. 139. τόπαρχος loci praefectus per. xlvi. cf. mon.-serb. 92. 9.

миродѣй m. pacificus **миродѣа** vost.

миродѣйвъ adj. εἰρηνικώτατος pacificus greg.-naz.

мирозиждитьлнъ adj. κοσμοκτίστορος mundum condentis -лне слоко man.

миронзлитие n. effusio unguenti sabb. 81.

миролюбие n. mundi amor io.-sin.

миролюбьць m. εἰρηνεῖος pacificus hom.-mik. 173. mundum amans misc.

миромъслънъ adj. de mundo cogitans, mundum amans **-ныхъ отъходище**.

миромждрьнъ adj. κοσμόφρων mundi sapientiam habens ant. antch.

мироносица m. μυροφόρος unguentum ferens ant. prol.-mih. misc.

миронѣгъ m. nom. propr. bor. 73.

мироподатьлнъ adj. pacem dans chrys.-lab.

мироположение n. pax composita chron. 1. 179.

миропродавьница f. locus vendendo unguento clim.

миропродатель m. μυροπώλης unguentarius triod.

миросати -сѧж -сѣши vb. μυρίζειν olere nom.-lab.

мирославъ m. nom. propr. bus. 396.

миростроитель m. mundi rector glag.

миротворивъ adj. pacificus chrys.-lab.

миротворьнъ adj. pacificus glag.

миротворьць m. εἰρηνοποιός pacificus sup. cloz I. 519. hom.-mih. εἰρηνάρχης princeps pacis sup. **мироуѣт-** ant.

миротворьць m. κοσμοποιός mundi conditor ant.

миротворьць m. μυροποιός unguenta conficiens frag.-serb.

мироутворьць v. **миротворьць**.

мирча m. nom. propr. **въ дьни мирчѫ воеводы** op. 2. 1. 31.

миръ m. εἰρήνη pax ostrom. sup. **мира коего ради** bor. 18. **мира дѣлы** per. 6. **приндоша на миръ** chron. **иди на миръ** chron. sg. l. **миро҃** sup. 222. usl. mir; mêr hung. miroven habd serb. mir; **мирь** mon.-serb. oserb. mêr let. mêrs.

миръ m. κόσμος mundus ostrom. svjat. sup. **- искоупить** hom.-mih. **въ - въхождаше** sim. I. 20. sg g. **миро҃**: **въше миро҃** ὑπερκοσμίως ornatissime male sup. 235. **мира** greg.-lab. mat. 24. chrabr. 91. sg. l. **миро҃** svjat. hom.-mih. zlatostr. op. 2. 1. 172. sup. 196. **мирѣ** ostrom. sborn. **мирѣ съ** hom.-mih. 132. 165. **миресъ** bus. 501. **съ мирь** sborn. **вьсь мирѣ** cloz I. 102. 630. 790. 939. assem. chrabr. 91. hom.-mih. lavr.-op. 39. mat. 14. 32. 42. greg.-lab. chrys.-lab. meth 2. op. 2. 2. 38. 149. 287. **о твари вьсего мира** bus. 29. **мирь вьсь** men.-vuk adde **роуськаго мира** bus. 766. cf. **отъ мирь избиень** prol.-vuk.: rad. fortasse mi ire cf. scr. **džagat**.

мирѣ m. murus; in fontt. psl. non legitur: mon.-serb. 357. usl. mir einfriedung croat. mir luč. serb. mir pol. mur oserb. murja lit. muras let. mûris celt. mur ahd. mûra mhd. mure and. mûr lat. murus.

мирѣ in nominibus propr. cf. **мѣръ**.

мирьба f. pax bulg.-lab. 15.

мирьникъ m. εἰρηνικός pacificus ant. pent.-mih. svjat.-op. 2. 2. 393.

мирьникъ m. κοσμικός saecularis sabb. 182.

мирьно adv. tranquille **мирно** chron.

мирьноватн -ноу҃ѫ -ноу҃еши vb. εἰρηνεύειν pacem agere ant.

мирьнъ adj. εἰρήνης pacis sup. εἰρηνικός pacificus ant. per. 56. **мирна трапеза** cloz I 474. **поуть** - sim. II. 5.

мирьнъ adj. mundi antch.

мирьнѣ adv. tranquille sup. 144.

мирьскъ adj. κόσμου mundi; κοσμικός saecularis sup. krmč. 33. 35. - **человѣкъ** isaak. **мирьскый грѣхъ** hom.-mih. **красоть мирьскыихъ** sim. I. 11. **мирьскыихъ сластий** antch. **мирска вина** nom.-mik. 66. **мирьска земля** men.-mih. **по мирьскомоу** bor. 77. **власти мирьскыа** svjat. saecularis sabb. 177. **мирьскы попь** nom.-mik. 48. **мирьскы священникъ** ibid. 65. **мирьско соудище** ibid. 65. laicus per. lxxi. oecumenicus **о мирьскыихъ шистн съборѣхъ** svjat. per. lxxii

мирьскъı adv. in mundo - **остромирѣ** ostrom.

мирьствовати -воу҃ѫ -воу҃еши vb. εἰρηνεύειν pacem agere sabb. 156. triod.

мирѣнинъ v. **мирьнинъ**.

мирьнинъ m. κοσμικός saecularis krmč.-mih. nom.-lab. dial.-šaf. per. 34. misc. **мирѣн-** leont. pat. **мирен-** nom.-mik. 51. **мирян-** dioptr.-lab. isaak. men.-vuk.

nom.-mik chrys.-lab. sabb. 121. rum. **мирѣн.**

миса f. missa glag. š.-gl. 98. cf. **мьша.**

миса f. παροψίς, πίναξ patina matth. 14. 8; 14. 11. luc. 11. 39. **на мисѣ, на свѧтѣй мисѣ** op. 2. 2. 420. šaf.-frag. 56. matth. 14. 11; 14. 12. -ev.-grig. čech. mísa pol. mi. ı; nsl. miza mensa russ. **мнса** goth. mês ahd. mias ags. myse ir. mias ir.-gl. 76. altcorn. muis rum. **масъ** mensa alb. mъsalъ Grimm, gramm. I. 109. ed. m beitr. 2. 148. wack. 18. 21. 39.

мисиръ m. aegyptus mir. serb. misir, misiraća, misirka.

мисирьскъ adj. aegyptiacus mir.

мистръ m. magister **мистрове** sbor.-kir. 40.

митичение v. **митѣ.**

митовати -тоую -тоуѥши vb. alternis pedibus calcare - **ногами** cf. **митоушати.**

митра f. mitra.

митропанъ m. μητροφάνης metrophanes **мыт-** šiš. xxi.

митрополита m. metropolita mir. par.

митрополитовъ adj. poss. metropolitae krmč.-mih.

митрополитъ m. μητροπολίτης metropolita sup. prol.-mih. nota pl. n. **-тѣ** krmč.-mih. 101. 112.

митрополитьскъ adj. metropolitae krmč.-mih.

митрополництъ adj. poss. metropolitae **-личь** sbor.-kir. 52. op. 2. 2. 209. chron. per. bor. 76.

митрополиꙗ f. dioecesis sbor.-kir. chron. men.-mih. krmč.-mih. prol.-mih. prol.-mart. mir. per. 106.

митрополь f. μητρόπολις metropolis men.-vuk. men.-leop. mon.-serb. **-лъ** m. nota sg. g. **-ла** men -vuk.

митропольскъ adj. metropolis krmč.-mih.

митоулинькъ adj. mitylenae šiš. xx. prol.-vuk. bus. 659.

митоусъ adv. alterne **повѣмь, како сѧ начѣ пѣвати въ црькви митоусь пѣваниѥ** ѥ **пóдвен ἀρχὴν ἔλαβεή κατὰ τοὺς ἀντιφώνους ὕμνους ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ συνήθεια men.-mih. 237. митоусь пѣваниѥ** vost. **крила ихъ простьрта треплюща сѧ дроугъ къ дроугоу комоуждо дъвѣ митоусъ покрꙑвающа тѣлеса имъ** ἑκάστῳ δύο ἐπικαλύπτουσαι τὰ σώματα αὐτῶν iez. 1. 23. - parem. 1271. **митоусь** parem. 1370. cf. let. mîšu wechselweise et **митѣ.**

митоусъпѣваниѥ v. **митоусъ.**

митоушати -шаѭ -шаѥши vb. alternis pedibus calcare - **ногами** vost. - **сѧ** alternare **митоушаи сѧ дань съ ноущью;**

нынѣ митоушаѥть сѧ съ ноущью, а тогда не мерькаш, но присно свѣта vost.

митѣ adv. alterne **дъвѣма митѣ палицама раждеженама бити и** virgis binis per vices percutere sup. 2. 9. **митѣ плоутиѥ: о глаголемѣмъ окианѣ митѣ плоут(и)ѥ** ἡ περὶ τὸν λεγόμενον ὠκεανὸν ἄμπωσις maris circa oceanum appellatum reciprocati motus ex. **митѣ плоутиѥ** ἄμπωσις ex.-op. 2. 1. 23. **митѣ тѣчение: митѣчение палѣрроаι** refluxus ex. ex.-op. 2. 1. 23. goth. mith; misso einander ahd. miti mhd. mite ags. midi afries. mithi and. medh gr. μετά scr. mithas alterne mithu coniunctim zend. mat cum cf. mithra pactum Grimm, gesch. 1. 227. ztschr. 11. 190. curt 1. 177. Pott 1. 767. cf. tamen etiam ahd. mîdan mhd. mîden asch. mîthan ags. mîdhan et **митоусъ.**

митѣплоутиѥ v. **митѣ.**

митѣтѣчение v. **митѣ**

михайло m. michaël chron.

михайловъ adj. poss. michaëlis prol.-mih.

михаилъ m. michaël sup. chron. **-лоу** d. cyr. 18. meth. 4. **-ле** v. men.-vuk.

михаль m. michaël prol.-vuk. chron. 1. 138. 7. 10.

михань adj. poss. μιχαῖα michaeae iudic. 18. 2. 4. **-пент.-mih.**

михдалъ v. **мигдалъ.**

михѣевъ adj. poss. michaeae op. 1. 114.

михоиль adj. poss. michaëlis mon.-serb. **михоль** ibid.

младеничиштъ m. puer men.-mih.

младеничь adj. poss. νηπίων infantium ostrom. cf. **младеньчь.**

младеничьскъ adj. puerilis **младѣничьско опело** mol.

младеничьство n. pueritia dioptr.

младеништь m. νήπιος infans sup. op. 1. 214. bus. 436. βρέφος infans sup. ἔμβρυον fetus hom.-mih. **младен-** ex.-op. 2. 1. 20. mat. 14. ev.-trn. **младѣн-** bom.-mih. greg.-lab. op. 2. 2. 200. ant. georg. **младн-** ex.-op. 2. 1. 20.

младновати -ноую -ноуѥши vb. puerum esse antch. **младѣн-** ant.

младеньство n. νηπιότης infantia sup. dioptr. pat. greg.-naz. isaak. io.-clim. **младин-** glag. **мадѣн-** men.-vuk. krmč.-mih. **оть -ства** νηπιόθεν men.-vuk.

младѣньствовати -воую -воуѥши vb. παιδίον γίγνεσθαι puerum esse šiš. prol.-mart. **-нс-** bon. **младѣ-** šiš. 129. νηπιάζειν puerum esse ac

младенъствънъ adj. νηπιότητος infantiae io.-sin.

младеньць m. νήπιος, βρέφος infans sup. greg.-naz. ostrom. op. 2. 2. 200. š.-gl. 63. **-нищъ** man. 50. **младѣнець** cloz l. 34. š.-gl. 63. **младѣнець** cloz I. 6. **младѣнци** clozI. 45. νεόττιον pullus **птичий младѣнець** man. 61.

младеньчишть m. puer clim. cf. **-нич-**.

младеньчь adj. poss. νηπίων infantium **-нечъ** cloz I. 21.

младеньчынъ adj. infantis io.-sin. chrys.-lab.

младеньчьскъ adj. νηπίου, βρεφικός pueri isaak. **младѣн-** šiš. 90. **младѣн- възраст** krmč.-mih.

младеньчьство n. νηπιότης infantia dioptr. **младѣн- sbor. младѣнъцьство** dial.

младеньчьствовати -воуѫ -воувши vb. puerum esse.

младѣти сѧ -ждѫ сѧ -дѣвши сѧ vb. puerum fieri prol.-mart. pat.-šaf. 122.

младица f. νεανίς puella **молод-** psal. 67. 26. - op. 2. 1. 100. nsl. serb. mladica rum. **мълъдица** surculus.

младичие n. ἀκρέμων ramus ex.

младишть m. νήπιος infans men.-mih ant. antch. greg.-naz. cyr.-hier.: male **младиче** n. apud vost.

младиштьць m. puer ex.-op. 2. 1. 20.

младовати -доуѫ -доувши vb. νηπιάζειν pueriliter agere - **на злоба** proph.

младопитателиница f. pueros nutriens chrys.-lab.

младокъ m. λόγος vimen man.-vost.

младородьнъ adi. νεογνός recens natus, uti videtur pyrg

младость f. τροφερότης mollities hes. νηπιότης infantia.

младостьнъ adj. νήπιος pucrilis dial.

младоумьнъ adj. puerilis animi nom.-lab. sabb. 79.

младъ adj. ἁπαλός tener **млады вѣтви** isaak. **вѣкы млада** ostrom. τρυφερός mollis hes. **млада трава** mat. 41. νέος tener sup. 235. ὥρος immaturus sup. 295. recens **младо сѣно** sup. 213. **недѣла младаglag. за млада** io.-dam. **изъ млада** ἐκ βρέφους a puero steph. bus. 290. hom.-mih prol.-mih. men.-mart. **отъ млада** bell.-troj. 34. adde sup nsl. mladiti jabolka woich werden lassen mladne jabolka; mlad dain. mlaj lex. noviluuium mladenka puella prip. mladezen iuventus hung. croat. mladjahti luč. serb. mladje mjesto živ. 114. pruss. maldai cf. goth. *milds ahd. milti ags. mild et ahd. smelzan ags. mĕltan gr. μέλδειν scr. mrdu; mrd conterere ztschr. 7. 227. orient 1. 524. Bopp 1. 91. Pott 2. 1. 386. curt. 1. 208. 290. mey. 1. 383.

младынъ adj. ἁπαλός tener, puero conveniens **младына и млѣчьна пишта** sup 295.

младыньство n. pueritia per. lxxm.

младыньствовати -воуѫ -воувши vb. puerum esse syr. cf. **младын-**.

младъствовати -воуѫ -воувши vb. puerum esse bor. 57.

младьць m. puer int. 235.

младѣн- v. **младын-**.

младѣти -дѣѫ -дѣвши vb. τρυφεράν mollem esse **млѣдѣй** man.-vost.

младъ n. infans lavr.-op. 41. men.-belg. **младъ видѣхъ ражаемо** embryon **въноутрьшнѥ младе** isaak.

млака f. lacuna grom. 204. mon.-serb. nsl. mlaka; mlačen tepidus cf. mlaj schlamm scr. mlaj flaccescere.

млатити -штѫ -тиши vb. κόπτειν ferire **коѥѥ ради вины млатите нась**; prol.-mart. ῥαβδίζειν percutere **млатѣше пшеницоу** iudic. 6. 11. -pent.-mih. **млачаше** vost. ἀλοᾶν triturare nsl. mlatiti serb. mlatnuti percutere oserb. młóćić rum. **жьлъткъ** trituro.

млатитьва f. tritura glag.

млатовьщь m. σφυροκόπος malleator triod. **-вищь** ber.

млатъ m. σφύρα mallens sup. 20. 123. io.-clim. prol.-mih. barl. prol.-cip. prol.-mart. pyrg. men.-vuk. croat. mlat verant. serb. čech. mlat pol. młot cf. nsl. mlat f. trituratio rad. mlj, unde etiam nsl. mlato čech. mlátó pol. młoto magy. maláta et rum **мълатъ**, quibus vocabulis adde ahd. mhd. malz asch. and. malt, quorum radix scr. mrd gr. μέλδειν.

млатъкы f. σφυρόν malleolus pedis, talus, uti videtur **голѣни наши оустрониь млатъками и листьми** op. 2. 2. 147.

млаштение n. trituratio **млачение** ber.

млинъ m. 1) λάγανον placenta pent.-mih. **-прѣсьнъ** lev. 7. 12. - mat. 55. bus. 147. 167. **млинъ** kruš. lit. blínai nsl. mlinec bulg. mlin cf. **блинъ** nhd. blinze. 2) **млинъ** mola mon.-serb. gram. 172. 320. **млинь, млининьче** š.-gl. 98. **млининци** mon-serb. 403. nsl. mlin pol. oserb. młyn lit. malunas magy. malom nhd. mûl gr. μύλος, μύλη lat. mola ahd. mulin a molina.

млоѫавьство n. infirmitas glag. croat. mlohav luč. verant. hung. nsl **mlahav debilis** habd. lex. tepidus lex. cf. scr. mlâni f debilitas.

мълва f. θόρυβος tumultus cloz I. 766. **-житна** cyr. 2. **мълва** sup. **мълъва** ostrom.

pol. mowa pro mołwa scr. brû sonare, loqui zend mrû gr. βρύω mcy. 1. 415.

МАѢВЕНИЄ n. tumultus autch. cf. -ВЛѢН-.

МАѢВЕНТИ -ВЛѢЖ -ВИШИ vb. θορυβεῖν tumultuari; ταρράζειν turbare ostrom. **СКАРИТИ СѢ И ~** men.-mih. περισπᾶσθαι distrahi ostrom. loqui per. 48. pam. 161. 178. 223. **МОЛВИТИ СѢЛМНА СЛОВА** vost. 1. 432. **МЪЛЪВЕНТИ** ostrom. nsl. muviti murmurare dain. 247. molvljanje hung.

МАѢВЛЕННЄ n. θόρυβος tumultus; distractio ant. ant.-vost. cf. **МАѢВЕНИЄ.**

МАѢВЬНО adv. τεθορυβημένως turbate **МАѢВНО** vost.

МАѢКЪНЪ adj. tumultus pat.-mih. **МЪЛЕВНЪ** ostrom.

МАѢВЬСТВОВАТИ -КОУЖ -КОУЄШИ vb. tumultuari int. 14.

МАѢЗНИЄ n. ἄμελξις mulctus iob 20. 17. -mat. 55.

МАѢКНЖТИ -НЖ -НЕШИ vb. conticescere prol.-lab. nsl. zamolknoti obmutescere **ZAMOLKEL** raucus meg.; nota roke so mi omolknole metl. croat. mukal dumpf luč. serb. mukli oganj živ. 38. ztschr. 5. 327. Pott 2. 1. 624.

МАѢКОГЛАСНЪ adj. raucus **МОЙСИ - ЄСТЬ** hom.-mih. 12.

МАѢКОМЬ adv. σιωπηρῶς tacite **ПОСЛОУЖИ БРАТИИ - ἡρέμα** tacite prol.-cip. **- ГЛАВОУ ПРѢКЛОНИ** men.-vuk. **ПРИЛѢЗИ** - prol.-lab. **- ИЗИДЕ** men.-leop. prol.-mart. **РЪЦИ** - isaak.: nota **МЛЬКОМА** nom.-barb. rum. **МЬЛКОМ**: vere est sg. i. subst. **МАѢКЪ** croat. serb. muk luč. živ.

МАѢНИЙ f. gen. **-НИЬА** ἀστραπή fulgur **МЛѢНИЙ** sg. n. sup. 3. 334. leont. greg.-lab. bor. 21. hom.-mih. 38. **-НИ** sg. n. mat. 46. **МЪЛ'НИЙ** ostrom. **МЛѢНИЇМ** a. ostrom. **КНДѢХЪ ПЛАМЕНЬ ЯКО МЛЬНИЙ** leont. **МОЛНИЬ** pl. a. vost. 1. 131. **МОЛОНЬИ** per. 19. chron. 1. 19. 64. σκηπτός fulmen proph. λαῖλαψ turbo nsl. muniti coruscare meg. croat. munja fulgur verant. serb. munja živ. munjiti tonare unk. cf. munuti irruere ztschr. 4. 360: rad. fortasse ml.

МАѢНИЙНОИМЕНИТЪ adj. a fulgure nomen habens **МЛЬНИЙ-** steph.

МАѢНИЙНЪ adj. fulguris **ОБЛАКЬ - ПЕНТ.-MIH. СКѢТЬ** - leont. **МЬЛНИЙНА СТРѢЛА** steph. **МОЛНИЙНО ПОДОБСТКО** vost. 1. 201.

МАѢНИЄНОСНЪ adj. fulgura ferens mir.

МАѢНИЄНОСЬЦЬ m. fulgura ferens chrys.-lab.

МАѢНИЄОБРАЗНЪ adj. fulguris speciem habens int.

МАѢНОВЛАСТАТИ СѦ -СТАЇЖ СѦ -СТУЛЄШИ СѦ vb. fulgurare prol.-mart. 128.

МАѢНОВАТИ -НОУЇЖ -НОУЄШИ vb. fulgurare vost. **- СѦ: МОЛНОУЬ СѦ** ephr.-vost.

МАѢНОНОСЬЦЬ m. ἀστραπηβόλος fulgura iaciens prol.-mart.

МАѢНООБРАЗЬНЪ adj. fulguris speciem habens par.

МАѢНЬНЪ adj. fulguris glag.

МАѢНЬТИ -ВЛЬЖ -ВЬЄШИ vb. fulgurare **МАѢНѢЖЦОМОУ** cyr.-hier.: male **МАѢНѢКАТИ** apud vost.

МЛѢХЪ m. μοχλός vectis **МЬЛУХЪ** dioptr. -vost. cf. **МАѢХЛ.**

МАѢЧАЛНЄО adv. tranquille - **ЖИВОУЩТНѢ** sabb. 168.

МАѢЧАЛНИЪ adj. taciturnus sup. antch. silentiarius sup. εἰρηνικός pacificus sup. **МОЛЧ-** chron.

МЛѢЧАЛЬ f. σιγή silentium **МЛЬЧАЛЬ** op. 2. 2. 56. **МОЛЧАЛЬ** cyr.-hier.

МАѢЧАЛЬНИКЪ m. silentiarius sup. prol. int steph.

МАѢЧАЛЬНИЦА f. taciturna.

МАѢЧАЛЬНИЧЬ adj. poss. taciturni isaak.

МАѢЧАЛЬНО adv. σιωπηρῶς taciturne krmč.-mih.

МАѢЧАЛЬНЪ adj. tacitus pat. isaak. quietus sup. **-ЛНА КЕЛИЯ** sabb. 117.

МЛѢЧАЛЬСТВО n. taciturnitas pat. isaak.

МЛѢЧАЛЬСТВОВАТИ -ВОУЇЖ -ВОУЄШИ vb. tacere isaak. sabb. 168. **-НОУАШЕ** isaak.

МЛѢЧАНИЄ n. σωπή silentium sup. ἡσυχία tranquillitas pent.-mih. quies sup. 193. 214. **-НЬЄ** cloz I. 758. **-НИЄМЬ ПРѢМИНОУТИ** leont. **-НИА** occulta cant. 6. 6. - mat. 53.

МЛѢЧАНЬНИКЪ m. tranquillus **МЛЬЧАНИКЬ** krmč.-mih. 338.

МЛѢЧАНЬНЪ adj. tranquillitatis sup. 200.

МЛѢЧАТИ -ЧѦ -ЧИШИ vb. σωπᾶν tacere ostrom. ἡσυχάζειν tranquillum esse men.-mih. pent.-mih. **МЬЛЧЄЩЕМЬ ГЛАСОМЬ** hom.-mih. **МЬЛЧЕ** part. ἡρέμα tranquille men.-vuk. **МЪЛЪЧАТИ** ostrom. adde sup. **МЬЛЧИ ἄπαγε** absit sup. 241. serb. mučati tacere et mucati balbutire mucav balbus; muco, muca; mučke tacite.

МЛѢДѢТИ v. **МЛАДѢТИ.**

МЛѢЗНО n. colostrum **МОЛОЗНО** pam. 191. e russ. cf. **МЛѢСТИ.**

МЛѢКО n. γάλα lac sup. svjat. goth. miluks ahd. miluh mhd. milich ags. meolc gael. bliochd ztschr. 11. 172. beitr. 2. 54. Pott 2. 1. 461. curt. 1. 142.

МЛѢКОКРѢМЛЕННЄ n. lacte nutrire bom.-mih. gr. γαλακτοτροφία.

МЛѢКОПИТАТЕЛЬНИЦА f. lacte nutriens men.-mih.

млѣкоточьнъ adj. γαλακτορρυής lac fundens hom.-mih.

млѣнїе n. molere **жрѫновь на млѣнїи** zlatostr.-saec. xvi.

млѣсти, млъзѫ, млъзѣшн vb. ἀμέλγειν mulgere ant. **млъзѣше млѣко** men.-mih. **мелзи** ber. nsl. mlêsti et molsti: nota izmolznoti evadere molža: muža muletus lex. mlêzva biestmilch zmolžva emulsio lex. croat. musti verant. melsti Veglia serb. musti; zamlaz casei genus stul. russ. молозиво lit. milžti, milžu ahd. mëlchan mhd. mëlchen ags. mëlcan gr. ἀμέλγειν, ἀμέργειν lat. mulgere, mulcere beitr. 2. 163 orient 1. 523. curt. 1. 153. mey. 1. 374.

млѣти, мелѭ,, мелѣшн vb. ἀλήθειν molere zak.-serb. **мелѣ** part. pent.-mih. **мелѭщи** ostrom. **мелѧшаѩ** sup. 446. **мелѧхоу** pent.-mih. **мьлѣтъ** supin. sup. 446. 13: nota **молѧхоу** idem num. 11. 8. **молоти** men.-leop. nota **жена малѣщнн** nom.-lab. 109. nsl. mlêti; mela molitura lex. serb. mljeti; maljica tudicula rum. **мелицъ** lit. let. mal goth. ahd. malan ags. mylen and. mala mhd. maln lat. mol beitr. 2. 163. ztschr. 7. 22. curt. 1. 302.

млѣчьнъ adj. γάλακτος lactis sup. svjat.-op. 2. 2. 396. krmč.-mih. 370. **сокъ** -greg.-naz.- **мѣхъ** pent.-mih. **рѣка млѣчна** krmč.-mih. **млѣчьно възвращенїе** hom.-mih. **даждь млѣчьныѩ** sborn. **млѣчьною вѣлостнїю блнстлм сѧ** bus. 1024. **млѣчною вѣлостню облнщнна** 1025.

млѣѭ f. μυλωθρίς molitrix zlatostr.-saec. xvi.

мнаса f. μνᾶ mina **мнасоу** sg. a. tur.

мнась f. indecl. μνᾶ mina **отъ ѥдноѩ мнась** sup. 278.

мнѫхъ m. μοναχός monachus antch. hom.-mih sim. I. 16. 26. 30. II. 1. 8. 12. sabb. 16. zak.-serb. prol.-mih. men.-leop. chron. 1. 49. 152. 204. **мьнѫхъ** vita-theod. bus. 377. nsl. mnih; menih trub. oserb. mnich userb. mich lit. mnikas, minikas let. mûks ags. munec ahd. munich mhd. münich beitr. 2. 148.

мнѫхъннн f. μονάστρια monialis krmč.

мнншнца f. μοναχή monacha krk. men.-vuk. nom.-lab. pat.-šaf. misc.

мнншьннца f. monasterium pal.

мнншьскъ adj. μοναχικός monasticus krmč. 56. krmč.-mih. mat. 25. prol.-mih. leont. men.-vuk. misc. izvêst. 6. 386. chron. 1. 187. **- чнньскъ** sim. II. 5. meth. 3. **-ско рѣмество** krmč.-mih. 227. **чнньскъ** - bus. 90. **въ - образъ облѣчи сѧ** syr. 24. **мьнвita-theod. мньш-** ant.-hom.

мнншьскъı adv. monachorum modo krmč.-mih. pam. 249.

мнншьство n. monachatus krk. glag.

мнншьствовати -ѫѩ -ѫѥшн vb. monachum esse pam. 127.

многаждъı adv. πολλάκις saepe io.-sin. proph. pat. chron. I. 140. **мън-** bor. 3. **-жьдъı** ioann. proph. per. **-ждн** sup. 322. leont. chrabr. 91. sabb. 193. mon.-serb. cf. **многаш-**.

многачьскъı adv. πολυτρόπως multifariam op. 2. 2. 295. io.-dam.

многашти adv. πολλάκις saepe nom.-bulg. assem. dial.-šaf. op. 2. 2. 126. men.-mih. sabb. 107. 179. sup. 206. men.-vuk. hom.-mih. **-цнн** πληθυντικῶς hom.-mih. **мъncloz** I. 489. cf. **многаждъı, многашь-**.

многашть adv. πολλάκις saepe ephr.

многашьдъı adv. πολλάκις saepe vita-theod. zlatostr. **мън-** svjat.-mat. 9. anteh. **многашдн** sup. 85. 133. 135. 149. 156. 326. 328. 336. 373. 378. 429. **мъногашьдн** ostrom **-шьдн** sup. 62. 125. 151. 323. 377. 451. **многашьдн** svjat.-mat. 9. **-шдн** proph. **мъногашъдъı** ostrom. **мъногашдъı** lavr.-op. 61. **коль мъногашьдн** ποσαπλῶς quoties psalt -saec. xii. cf. **многаж-, многашти**.

многоблагожтробьнъ adj. πολυέλεος valde misericors mir

многобогатъ adj. valde dives.

многобогатьнъ adj. valde dives.

многобожнѥ n. πολυθεΐα deorum multitudo ex. alex.-mih. hom.-mih.

многобожьница f. πάνθεον pantheum men.-vuk. delubrum prol.

многобожьнъ adj. multos deos colens **-на прѣльсть** prol.-mart.

многобожьство n. plurium deorum cultus sup. 264.

многоболѣзньнъ adj. πολύπονος aerumnosus sup. 327.

многобрачнѥ n. polygamia ioann.

многобрашьнѥ n. edacitas **мъногобрашьнѥ** antch.

многобоурьнъ adj. frequens tempestatibus.

многовѣштьствовати -ѫѩ -ѫѥшн vb. πολυπραγμονεῖν multis negotiis implicari op. 2. 2. 67.

многовидьнъ adj. πολυειδής multifarius men.-mih.

многовидьнѣ adv. πολυειδῶς multifariam pyrg. chrys.-lab.

многовѣдѣлънъ adj. qui multa vidit misc.

многовидѫ adj. multa videns bus. 270.

многовлъньнъ adj. undosus -нъмъ пжть sup. 429.

многовръдьнъ adj. multas passiones habens -на плъть.

многовръмєниє n. diuturnitas mir. gr. πολυχρονιότης.

многовръменьно adv. diuturno tempore sabb. 137.

многовъздъхалънъ adj. πολυστένακτος multum gemens hes.

многокѣтвьнъ adj. multos ramos habens bus. 491. gr. πολύκλαδος.

многокѣчьнъ adj. diuturnus krmč.-mih. 352.

многоглаватъ adj. multa capita habens -та ѥресь krmč.-mih. 383.

многоглавьнъ adj. πολυκέφαλος multa capita habens sup. - змиѩ clim. -на ѫдра dioptr.

многоглаголаниє n. facundia.

многоглаголивъ adj. multiloquus par. int.

многогласьнъ adj. multisonus hom.-mih. nom.-barb. ex.

многоговѣзьнъ adj. valde prosper.

многограѣсьнъ adj. πολύστιχος multis versibus constans -сныѩ врачєбныѩ книгы cyr.-hier.

многограѣшьнъ adj. multa peccata habens mat. 25. 30. bus. 90.

многогоуко adv πολύπλοκον varie vost.

многодарьнъ adj. liberalis.

многодължьникъ m. multa debens dioptr.

многодьнєвьно adv. multis diebus sabb. 6. 131. 168. 194.

многодьнєвьнъ adj. multorum dierum nom.-mik. 171.

многодьньнъ adj. πολήμερος multorum dierum sup.

многодьньствити -влѭ -вѩши vb. multorum dierum esse.

многодѣѩ m. πολυτέλεια magnificentia ant. 12.

многодѣтьство n. multos liberos habere м'и- svjat.-vost. 1. 232.

многодѣтѣльнъ adj. laboris plenus, uti videtur sup. 428. 12. cf. πολυπράγμων.

многоженьць m πολύγαμος qui plures duxit uxores krmč.-mih.

многозрачьнъ adj. πολύμορφος multiformis ant.

многозрънъньнъ adj. πολύκοκκος multa grana habens - класъ hom.-mih. 124.

многозѫбьнъ adj. multos dentes habens -на пила men.-mih. 350.

многозвръстьнъ adj. πολυθρύλλητος omnibus notus, recte eximius prol.-cip.

многоименитъ adj. πολυώνυμος multa nomina habens krmč. 142. krmč.-mih.

многоименитьнъ adj. multa nomina habens chrys.-lab.

многоименьнъ adj. multa nomina habens.

многонмєньнъ adj. loculpes triod.

многоиспытъникъ adj. multa expertus - ржка men.-belg.

многоиспытъвати -тоуѭ -тоуѥши vb. multa experiri ber.

многоиспытьнъ adj. multa expertus.

многоиспытьнѣ adv. perite men.-leop.

многоѥди adv. multis locis ber. recte sg. loc.

многокласьнъ adj. multas spicas habens gr. πολύσταχυς.

многоключлвьствиє n. τὸ πολυμήχανον calliditas -ніе ephr -vost.

многоклатвьникъ m. multum iurans ant.-vost.

многократьнѣ adv. saepe par.

многокъзнъство n. πολυμηχανία calliditas.

многокжпинъный adj. rubis abundans clim.

многолиствьнъ adj. foliis abundans -вено сєрдцє bus. 619.

многоличьнъ adj. varius sup. 437. -нъıмъ ıаза sup. -чна сласть vost. 1. 362.

многоличьнѣ adv. vario modo sup. 448.

многолѣтиє n. diuturnitas sabb. 143.

многолѣтьнъ adj. diuturnus sabb. 39. prol.-vuk. -тны цароу bulg.-lab. -тна трєсавица prol.-belg. старость -тна sim. I. 30. оума -тнаго єсть alex.-mih. 56.

многолюбьзнъ adj. dilectus antch. ant.-hom.

многомастьнъ adj. multos colores habens -стна доуга pan.

многомилосръдиє n. misericordia -сєрдиє bor. 51.

многомилосръдъ adj. valde misericors.

многомилостивъ adj. πολυέλεος valde misericors ant. sup. sabb. 99. hom.-mih. bor. 50.

многомлъвьнъ adj. tumultuosus.

многомотъльнъ adj. coenosus io.-sin.

многомоштиѥ n. potentia.

многомѣчьтьнъ adj. varius грѣховьноѥ -тноѥ богатьство hom.-mih.

многомъıслънъ adj. multa cogitans bus. 550.

многомѧкъкъ adj. valde mollis -гцѣй постелѣ bus. 492.

многомасьнъ adj. carnosus -нъıнмъ отъ птицъ io.-clim. -сна трапеза sabb. 39.

многоматѣжьнъ adj. πολυτάραχος valde turbatus hom.-mih krmč.-mih. sabb. 5. chron. -жно житіе cyr. 1.

многомждріе n. πολυφροσύνη variarum rerum prudentia.

многомждръ adj. valde prudens.

многомжжьнъ adj. viris frequens -но жоупиці men.-mih.

многомѫтьнъ adj. πολυτάραχος valde turbans - вѣтръ man.

многонародьнъ adj. πολύανδρος viris frequens men.-mih - градъ int.

многонаоучінъ adj. multa doctus int.

многоножица f. πολύπους polypus azbuk. рыба, юже възыдеютъ - bus 688.

многонѡжьнъ adj. multos pedes habens pent.-mih. kruš.

многонравьнъ adj. varius zak.-serb. isaak. -ны волѣзни dioptr.-lab

многообразьнъ adj. πολύμορφος multifarius sup. io.-sin. op. 2. 2. 197. misc. bus. 921. камыкы -ными sim. [29.

многообразьнѣ adv. πολυτρόπως multifariam pyrg.

многобратьнъ adj. se torquens -но нѣко chrys.-lab. gr. πολυστρεφής.

многоовоштьнъ adj. multos fructus habens доукие -но men.-mih. 138.

многоочитьлінъ adj. πολυόμματος multos oculos habens sup. 344: rectius -тьнъ.

многоочитъ adj. πολυόμματος multos oculos habens pat sup. op. 2. 2. 299. mat. 39. hom.-mih. chrys.-lab.

многопагоубьнъ adj. valde perniciosus.

многопечалиіе n. tristitia ber.

многопечаловьникъ m. tristis isaak.

многопечальнъ adj. sollicitus.

многописаніе n. multum pingere bor. 42.

многопитіе n. multum bibere nom.-bulg. nom.-mik. 65.

многопиштіе n alimentorum copia sabb. 5.

многопищьтьнъ adj. πολυτελής lautus men.-vuk.

многоплачьнъ adj. lamentabilis - дьнь sup. 322.

многоплітенъ adj. πολύπλοκος intricatus ant. man. 108.

многоплітьнъ adj. intricatus man. -тна злока men.-leop.

многоплодовитъ adj. πολύκαρπος fecundus ephr. pam.

многоплодьнъ adj. fecundus класа -дна cyr. 26.

многоплъзъкъ adj. valde lubricus.

многоплътіе n. carnosum esse dioptr. chrys -lab.

многоподвижьнъ adj. mobilis миръ - men.-mih. gr. πολυκίνητος.

многопрѣкъ adj. πολυπράγμων curiosus sup. 387: forte pro -прнкъ.

многопрѣсвѣтлъ adj. valde lucidus -лое лице cyr. 29.

многопрѣтрѣбьнъ adj. πολυπραγμονικός curiosus -претребноу kozm.-ind.: recte fortasse -потрѣбьнъ.

многопытати -таіж -таіши vb. πολυπραγμονεῖν multis negotiis implicari hom.-mih.

многопытьнъ adj. multa scrutans clim. - оумь pat. ioann.

многопѣтъ adj. multum cantatus, laudatus par.

многоразличіе n. varietas hom.-mih.

многоразличьнъ adj. παντοδαπός multiplex man. chron. о -чныхъ церковныхъ чинѣхъ bus. 807.

многоразличьнѣ adv. πολυτρόπως multifariam -чнѣ š.-gl. 90. -чнѣе šiš. 219.

многоразоумичьнъ adj. prudens prol.-mih. милостивь же и кротькь и смѣрень и -чнь prol.-belg.

многораскльнъ adj. πολυσχιδής multifidus -клъныа лъсти cyr.-hier.

многорѣчивъ adj. πολύλαλος multiloquus hom.-mih. adde pat. ephr.

многорѣчьливъ adj. multiloquus zak.-serb.

многорѣчьнъ adj. verbosus оуста -чныхъ meth. 8.

многосвѣтлъ adj. valde lucidus.

многосильнъ adj. potens sup. 320. men.-mih.

многоскръбьнъ adj. sollicitus -но лѣто misc.-serb.

многославьно adv. gloriose mon.-serb. 271.

многославьнъ adj. gloriosus men.-mih.

многосластьнъ adj. incundus -надго питна sborn.

многословити -кліж -кіши vb. μακρηγορεῖν multa verba facere man. chrys.-lab.

многословіе n. πολυλογία verbositas ioann. isaak. op. 2. 2. 195. krk.

многословъ adj. valde clarus ѳлавнына -вогіпй krmč.-mih. 364. -вогіни молитвѣ 363.

многословьнъ adj. verbosus ioann.

многослоужьбьнъ adj multos servos habens домѣхъ -жьбныхъ vost. 2. 131. gr. πολόδουλος.

многослоутіе n. clarum esse men.-mih.

многослъзьнъ adj. lacrimosus.

многоснѣжьнъ adj. ἀχάννιφος valde nivosus hes.

многостенатєлнъ adj. valde deploratus - житиє chrys -lab.
многострадалица f. multa perpessa prol.-mih. 237.
многострадалнъ adj. μυρίαθλος multis malis vexatus hom.-mih. - **нокъ** op. 2. 1. 55. πολυπαθής triod.
многострадалыць m. multa passus prol.-vuk. prol.-mih.
многострадѣьнъ adj. multarum passionum - **льсть** hom.-mih.
многострастьникъ m. multis malis vexatus men.-vuk.
многострастьнъ adj. multis malis vexatus chron.
многострѣпѣтьнъ adj. valde difficilis -**ныхъ книгъ** op. 2. 2. 368. svjat.-nat. 5.
многосоугоубити -блѣ -бишн vb. multiplicare gr. πολυπλασιάζειν.
многосоугоубънъ adj. multiplex.
многосъборьнъ adj. δημώδης publicus op. 2. 2. 631.
многосъложьнѣ adv. modo bene compacto men.-mih gr. πολυσύνδετος.
многосънние n. multus somnus io.-sin.
многосънѣдьнъ adj. multis cibis instructus - трапеза chrys.-lab.
многосъшиканъ adj. firmiter consutus men.-leop.
многосѣменьнъ adj. semine abundans - **чдотворение** krmč.-mih. gr. πολόσπερμος.
многотѣхнитъ adj. versutus misc.
многотроудьно adv. laboriose касно и - prol.-mart.
многотроудьнъ adj. πολύμοχθος laboriosus sup. int.
многотроудьнѣ adv. laboriose chrys.-lab.
многотрѣпѣти -плѣ -пишн vb. μακροθυμεῖν patienteм esse šiš. 203.
многотѫгликъ adj. moestus -**тоугъликъ** bus. 334.
многоугѣ̀ктьликъ adj. φιλομαθής ἄγαν cupidus discendi -тл- prol.-mart.
многоудесьнъ adj. multa membra habens chrys.-lab.
многоумиє n. prudentia par.
многоумѣ̀тель m. πολύπειρος multa expertus sir. 36. 22. -vost.
многоусрѣдьнъ adj. promtus -**дилы любовь** ok. 23.
многоучинъ adj. πολυμαθής eruditus hes.
многоучительство n. multum docere int.
многохвальнъ adj. multum laudatus - **нмі** hom.-mih.
многохытривъ adj. artificiosus.

многохѫдожавъ adj. πολυΐστωρ multiscius men.-vuk. prol.
многоцѣ̀тьнъ adj. πολυανθής floridus - весна chrys.-lab.
многоцѣ̀нние n. πολυτέλεια sumtuositas ant. men.-mih.
многоцѣ̀нньнъ adj. πολύτιμος pretiosus ostrom. sup. hom.-mih.
многочасьскъı adv πολυτρόπως multifariam io -dam. -vost. 1. 439; recte **многачьскъı**.
многочловѣ̀чьнъ adj. πολυάνθρωπος hominibus frequens barl. mir. - **градъ** psalt.-theod.
многочоудьнъ adj. valde mirus.
многочьстьнъ adj. πολύτιμος, τίμιος pretiosus men.-vuk. svjat.-mat. 5. **мѵ̀н-** svjat. **-на роухѫ** bell.-troj. 11.
многочадие n. multos liberos habere ber.
многочадьнъ adj. multos liberos habens misc.
многочадьство n. multos liberos habere par.
многочастьно adv. πολυμερῶς multifariam typ.-chil.: male **-чьс-** šiš. 219.
многочастьнъ adj. πολυμερής multas partes habens.
многочастьнѣ adv. πολυμερῶς multifariam š.-gl. 90. **-частнѣ** io.-dam.
многошарьнъ adj. multicolor.
многошоумьнъ adj. valde strepens **-шюм-** hom.-mih. 180.
многоѣдиние n. edacitas per. 50. par.
многоѣдьнъ adj. πολυφάγος edax hes. 11.
многоичьскъı adv. πολυτρόπως multifariam io.-dam. πλεῖστα saepissime vost
многоѣзъıчьнъ adj. verbosus, uti videtur hom.-mih.
многъ adj. πολύς multus **мъноѕи** š.-gl. 48. **многомь дражѣйшим** hom.-mih. **многѣмъ златомъ** men.-leop. **многѣмъ** pl. d.: male **многѣмь** sg. i. svjat-op. 2. 2. 398. **многѣми** cloz II. 20. mnozeh fris. **въ многѣ** ἐπὶ πλεῖον šiš. 36. **на многѣ** ἐπὶ πολύ man. šiš. 45. din sup leont. multum sup. - **нзмѣнити сѧ** men.-mih. **мъногъı кратъı** saepe marc. 3. 4. -ev. saec. xii. comparat. **многжнй**: **многе** psalt.-theod. **многай** sup. **многаѧ** sabb. 161. **-жайше** pl. n. šiš. 104. 179. **-жайшіма** mat. 12. **мъногаѥ** ostrom. **мъногъ** ostrom. greg.-naz. sboro sup.: nota **мъга и различа** io.-clim. in duobus codicibus, quod tamen sphalma esse videtur cf. goth. manags ahd. asch manag beitr. 2. 171.
многъкратъı adv. πολλάκις saepe sup. 238. 264. 316. **мън-** sup. 264: pro **-гъık-**.

многъмн adv. valde **мъногъмн** greg.-naz.

многъшнмьство n. πλεονεξία avaritia **-гшнмс-** op. 2. 2. 593. male.

многъшти adv. saepe prol.-mih. 189. **многнцн** mon.-serb. cf. **-гъшьдъı.**

многъшьдъı adv. saepe vita-theod. 26. cf. **-гъшти.**

многшти adv. πολλάκις saepe psalt.-bon. 128. 1. bis georg.

множати -жаіж -жаєши vb. augeri sup. 431: est verbum III. 1.

множина f. multitudo **мнозина** bulg.-lab. 77.

множитєльнъ adj. augens io.-sin.

множити -жж -жнши vb. πληθύνειν multiplicare cloz I. 422. ant. clim. - **сѧ** πλεονάζειν multiplicari šiš. 157. πληθύνεσθαι cloz I. 422. sup. 152. 422. 431. **множахоу сѧ** hom.-mih. 126.

множицѣж adv. πολλάκις saepe cloz II. 79. šiš. 140.

множшти adv. saepe **мъп-** nom.-bulg.

множьнъ adj. multus ant.-hom. **-нѣе** adv. antch. πολυτελής multiplex **стажанне -но** parem.

множьство n. πλῆθος multitudo sup. hom.-mih. prol.-belg. **мнежъс-** cloz I. 724. **мъп-** ostrom.

множьствьнѣ adv. multum glag.

молвитинъ m. μωαβίτης moabita men.-vuk. **-тє** proph. **-томь** pl. d. pent.-mih.

молвитъıни f. mulier moabitica bus. 129.

молвитѣнинъ m. μωαβίτης moabita **-тѣнинъ** chron. **-кнтѣкни** pl. n. bon.

молвитѣнъıни f. mulier moabitica pent.-mih. bus. 127.

моавль adj. poss. μωάβ moab pent.-mih. proph. **селѣ моавли** bus. 127.

моавлянинъ m. moabita kruš.

моамедовъ adj. poss. mohammed krmč.-mih.

моамедъ m. mohammed krmč.-mih.

могомъ v. **мошти.**

могорꙑшь m. tributi genus **-рꙑше хлъмьскѥ** mon.-serb. 23. **-рнше, что соу давали одь жрьновнице** 33. russ. dial. магарычь der vertragstrunk, et inde lit. magaričos.

могъ a verbo **мог: мошти: богъ могъ сѣ рѣчѣть, ѥже ѥсть моць** op. 2. 2. 297.

могъıла f. βουνός tumulus georg. pent.-mih. gen. 31. 47. -mat. 55. op. 1. 16. 21; 2. 2. 303. 4. reg. 10. 8. -vost. men.-vuk. σορός acervus op. 1. 39. **могнла** chron. I. 10. 16. 23 etc. **могъıла** 63. **мала мо-гъıла** io.-dam. nsl. gomila collis hung. bulg. mogilъ serb. gomila alb. gamulje rum. **могилъ**: rad. **мог** crescere.

могѫтєль m. dynasta pl. g. **могоуτєлємъ** parem. **-ѕаес.** xvi. **-лємъ** gen. 50. 4.

могѫть m. δυνάστης dominus **-тємь** greg.-naz. **-ти** pl. n. bon. **-тьми** psalt.-pog. **-тѣми** bon. **-тми** 1. reg. 2. 8. in psalt.-saec. xiii. **могоуτми** mat. 27.

могѫтьнъ adj. potens.

могѫтьство n. potentia io.-sin. sabb. 13. clim. **-тє-** ziz. ber.

могѫтьць m. potens, dominus pat.

могѫштьство m. δυνάστης dominus bon. ant. psalt.-ven. **могоущьми** pl. i.: rectius fortasse part. praes. act.

могѫштьнъ adj. potens.

могѫштьство n. potentia georg.

медролистькнъ adj. μελάμφυλλος nigra habens folia **просо -стькно** man.-vost.

модръ adj. πελιδνός lividus, sanguine suffusus **очи модрѣ** pyrg. **око модро** μελάντερος niger man.-vost. habes etiam georg. nsl. moder; modras aspis lex. modraska žlahta trub modrica livor babd. vibex habd. modriš kornblume dain. croat modar verant. oserb. nserb. modry.

модрѣти сѧ -рѣѥ сѧ -рѣєши сѧ vb. κυανίζειν caeruleum esse **лнце модрѣлше сѧ** man.-vost.

можданъ 1) adj. μεμυελωμένος medulla impletus psal. 65. 15. -bon. lacr.-op. 32. **олокавътоматъı можданъı** psalt.-saec. xii. **можднньıе** antch. c. 120. **можднньıе** psalt.-nor. **можданъ** ber. **жилъı можденьныа** op. 2. 2. 302. 2) m. ἐγκέφαλος cerebrum; medulla **можденн** op. 2. 2. 302. 303. **тѣма нматъ можденн** (recte **-нъı**) vost. **отъ можденъ** io.-dam. ex.-op. 2. 1. 17. 18. **можденъ** pl. g. hebr. 4. 12. -vost. nsl. moždžani, možgani: a **мозгъ** ope suffixi **-ѣнъ.**

можденн v. **можданъ.**

моженнне n. δυναστεία potentia sir. 3. 20; 43. 31. -vost. vires op. 2 2. 297. **чресъ - ваше** ὑπὲρ ὑ δύνασθε vost.

мозгъ m. μυελός medulla greg.-naz. meth. 6. chrys.-lab. ber. op. 2. 2. 303. ioann. sbor.-kir. 60. **мозѣ** sg. l. dioptr. **мозѣгь** šiš. 176. alex.-mih. 170. **мозькъ** men.-mih. sabb. 46. alex.-mih. 169. dioptr.-lab. **мозкъ, мозъкъ** dioptr.-leop. **мозкъ** vost. **мозцѣ** dioptr.-lab. **мозцѣхъ** vost: nota **кндѣхъ плѣнива, н плкы моу сѧ мозькъ не кндѣше** misc. 75. cf. **мьзгъ** et **мьскъ** ahd. marc, marges;

marac, marages asch. marg ags. mêarg and. mergr scr. madžd̄žan medulla madžd̄ž immergere nsl. mozg čech. mozek cf. nserb. morzgi lit. let. mazg lavare russ. промозгнуть acescere or.-eur. 334. ztschr. 11. 193.

мозоль m gen. **-ли** μώλωψ vibex greg.-naz. κνήφη scabies pent.-mih. sg. g. **-ли** greg.-naz. men.-leop. et **-лїе** chrys.-lab. op. 2. 2. 81. pl. n **-лиѥ** men.-belg. per. 27. a. **-ли** tur. i. **-лѣми** deut. 28. 27. -pent.-mih. krnš. nsl. mozol m. pustula meg. ulcus habd. mozoj hung. russ. dial. **мозголь** f. oserb. mozl: vost. male f. esse statuit: de ahd. masar, masor mhd. maser ne cogites.

мозъкъ v. **мозгъ**.

мозъчити -чѫ -чиши vb. debilitare **боѩзнь и -читъ и вѣкы соушить** ex.-vost. 1. 156: rectius **можднти**, ni fallimur.

мозъчьнъ adj. pinguis **мозочна** azbuk. **мозъчное мѣсто** μῆνιξ membrana quae cerebrum tegit, cerebrum: rectius **можднъ** cf. **мозъчити**.

мой pron. ἐμός meus pruss. mais beitr. 2. 343.

мойсиевъ adj. poss. moysis.

мойсий m. gen. **-сиꙗ** μωυσῆς moyses krmč.-mih. 207. **-сии** sg. d. svjat.-vost. 1. 265.-**сиею** sg. i. proph. **-си** sup. bom.-mih. ex.-op. 2. 1. 10. šiš. 220. cloz I. 69. assem. **-сновн** chron. **-сѣй** š.-gl. 63. chron **-сѣи** hom.-mih. **-сѣ** š.-gl. 70. **-сѣвн** chron. **-сѣомь** hom.-mih. **-сѣиѥмь** ev.-sin. a. **-сѣи** hom.-mih šiš. 13. 245 **-сѣови** krmč.-mih. **-сѣомь** 175. **мшѵси** cyr. 12. 14. sabb. 101. ev.-trn. **мшѵсѣоу** cyr. 5. **-сею** sabb. 184. **-сѣови** cyr. 12. **-сѣомъ** ev.-trn. **моусии** sg. d. antch. **мосий**; **моси** sup. hom.-mih. 146. mat. 13. **моусн** bus. 298. **моусн** sup. **моусиѣ** sup. **мшѵсиѣ** sup. **мосѣй** hom.-mih. **-сѣи** hom.-mih. **-сѣа** hom.-mih. cloz I. 870. **-сѣови** hom.-mih. **-сѣомь** hom -mih. **-сей** krmč.-mih. **-сѣи** ex.-op. 2. 1. 10. **-сѣомъ** assem. **-сиѥмъ** ev. 1144. **-сии** loc. krmč.-mih. **-сѣа** ev.-trn. sup.

мойсийнъ adj. moysis hom.-mih. proph. **моусе-** pent.-mih. **моусе-** svjat.-op 2. 2. 389. **мос-** mat. 14. **мшѵс-** sup.

мойсийскъ adj. moysis **мойсѣй-** lit.-mih. **мшѵсей-** ok. 63.

мойсийскы adv. more moysis **мойсей-** sim. I. 26.

мойсовъ adj. poss. μωσέως moysis krmč.-mih. **-сѣовъ** hom.-mih. op. 2. 2. 153. šiš. 31. krmč.-mih. **-сѣовь** šiš, 101. 216. krmč.-mih. **-сѣкы** š.-gl. 80. **моусѣовь** pent.-mih. ostrom. **мосѣовъ** ev.-trn. krmč.-mih. **-сѣовь** hom.-mih. apost.-syn.

мойстрыни f. magistra **мойстрынноу** op. 2. 2. 236.

мока f. significatio nobis ignota: **възьмши мокоу и вложи къ ню моци** prol.-belg. 152.

моклокъ m. tuber **не вивши (-шоу) сы со псомъ окъ одинъ моклокъ добрл не кидати** bus. 623. e rus.

мокнжти -нж -нещи vb. madefieri per. 149. cf. **намокнжти** et nsl. mak: jajce u mak ovum sorbile babd. curt. 1. 92.

мокрешь v. **мокрошь**

мокрина f. humiditas **моугла тѫжѥ изъ -ны земли възходѧщи** isaak. - **высличьна** men.-mih. 251.

мокрость f. ὑγρασία humiditas vost. 2. 40. dioptr.

мокрота f. ὑγρότης humiditas dial. isaak. nom.-mik. 101. mir. dioptr.-lab. men -mih. chrys.-lab. pan. svjat. bus. 275.

мокротьнъ adj. humidus sup. ioann. **-тьк очи** chrys.-lab.

мокрошь f. ὑδροχόος aquarius zodiaci grom. š.-gl. 47. **мокрешь** ibid.

мокръ adj. ὑγρός humidus **соухѫ и мокрѫ пишта** svjat. tinctus sup.: nota **ѥжѥ лнити сѧ мокринмъ** съложнѥть сѧ bus. 268.

мокрьнъ adj. humidus hom.-mih.

мокрѣдивъ adj. κάθυγρος humidus dioptr. io.-clim. cf. **злѣдь** a **зълъ**.

мокъшь f. numen quoddam slavorum **мокоша** per. 17. 7. **мокошии** et **-кши** sg. d. vost.

молитва f. δέησις oratio ostrom. προσευχή preces ostrom. ἔντευξις preces šiš. 229. **-воу дѣити** leont. **-воу сътворити** cyr. 3. - **надь грозднемь** typ.-chil. sacrificium op. 2. 2. 242. adde sup. **мѡлитва** šaf.-frag. 31. bis. rum **молитъ**; **молитвь** š.-gl. 66. **молитъвь** krmč. 53. nsl. molitva et -tev.

молитвити -влѫ -вши vb. precari typ.-nic.

молитвиште n. νάός templum **идольскыхъ молитвищь** vost. adde aut.-hom.

молитвовати -коуѫ -коуѥши vb. εὔχεσθαι precari men.-vuk. men.-mih. prol.-mart. greg.-lab. vita-theod. sup. παννυχίζειν pervigilium celebrare men.-vuk.

молитвь v. **молитва**.

молитвьникъ m. ἱερεύς sacerdos op. 2. 1. 163. sup. πρέσβυς sacerdos bon. πρεσβευόμενος pytg. legatus glag. ber.: adde hom.-

mih. 139. sabb. 28. pam. 183. io.-sin. **молитъѣи-** bon. **молитвии-** op. 2. 1. 163. **къ тикерию молитвьникомь послань бысти** glag.

молитвьница f. templum men.-mih. 371. quae oratione intercedit mir.

молитвьнъ adj. εὐχῆς precum ant. sup. bus 298. **годь - hom.-mih. -но врѣмѧ** antch. **-ноѥ мѣсто** svjat.

молитєльница f. quae intercedit mon.-serb.

молити -лѭ -лиши vb. προσεύχεσθαι precari ostrom. παρακαλεῖν orare sup. παραινεῖν hortari sup. ἱκετεύειν supplicare sup. διοωπεῖν movere sup. 71. 5. **молимь вѣ** I. thess. 14. 1. **-ѣ.-gl.** 77. **молишете и; молимъ бывъ** vita-theod. **молеиое то врашьно** vost. **-ор.** 229. ἐρωτᾶν rogare ostrom. γονυπετεῖν supplicem orare ostrom. **- сѧ** παρακαλεῖν orare clox I. 452. 525. II. 81. ostrom. vita-theod. δεῖσθαι poscere ostrom. προσεύχεσθαι precari ostrom. **-комоу** greg.-lab. men.-leop.: **молити** respondet gr. πρεσβεία dignitas sup. 235. modliti ze, modlim ze fris. pruss maddla preces madlit inf. let. melsti, meldziu: thema **мола (богомола).**

молити -лѭ -лиши vb. ἀλήθειν molere iudic. 16. 21. **-krušь. молиѫоу** num. 11. 8. **-krušь.** cf. **млѣти.**

молитъвь v. **молитва.**

молитьствовати -воую -воуѣши vb. precari.

молотръ m. μάραθον foeniculum ex.

моль m. σής tinea šiš. 192. antch. proph. **молъ** greg.-naz. usl. molj čech. mol magy. moly alb. molicь ngr. μολίτζα vent. rum. **моліе** f. cf. goth. malo ahd. miliwa uhd. milwe uhd. milbe.

молька f. εὐχή, προσευχή preces ant. sup. šiš. 229. δέησις oratio men.-mih. πρεσβεία intercessio op. 2. 1. 135: adde greg.-lab. chrys.-lab. isaak. pat. **молва** krmč.-mih. sim. I. 13. bus. 84. **мольвы творити** sim. I. 4: male **млъка** εὐχή votum vost. usl. maljba hahd.

мольвьникъ m. ἱερεύς sacerdos **молевникъ** op. 2. 1. 163. sbor.-kir. 64. bus. 484. gram. 22. 317. πρέσβυς intercedens krmč.-mih. supplex mir. haereticorum genus krmč.-mih.

мольвьница f. saaerdotissa prol. femina precans prol.-mart. οἰκέτις, recte ἱκέτις femina supplex men.-vuk. quae precibus intercedit psalt.-saec. xiii. ecclesia 65. **молѣщиѥ** mat. 27.

мольвьнъ adj. orationis krmč. 74. prol.-mih. prol.-vuk. **- домь** krmč.-mih. typ.-chil. **-на храмина** chrys.-lab. **- канонь** typ.-chil. **врѣмѧ -ноѥ** antch. **-ноѥ писаниѥ** mir. sine subst. mir. **молѣвнъ** bus. 734. 742.

мольвьнѣ adv. precando **-внѣ** mon.-serb.

молѣниѥ n. δέησις preces sup. šiš. 229. προσευχή preces ant. παράκλησις deprecatio.

мома f. puella bulg.-lab.

момсоуѣствиискъ adj. mopsuestiae sup.

момъкъ m. iuvenis bulg.-lab.

монастъирь m. μοναστήριον monasterium vita-theod. prol.-vuk. per. chron. **моностъирь** pat.-mih. sup. **молстирь** saepe š.-gl. 97. mostir Veglia glasn. 1860. 2. 8. beitr. 2. 148. wack. 17. ahd. munistri, monastri nhd. münster.

монастъирьскъ adj. monasterii ioann. sim. I. 17. greg.-lab.

монахи f. monacha **къ лѣны мѣсто анастасна монахы нарицаѥть сѧ** sabb. 39. mon.-serb.

монахыни f. monacha mon.-serb.

монахъ m. μοναχός monachus sabb. 40. mon.-serb. cf. **минхъ.**

монашьствовати -воую -воуѣши vb. monachum esse glag.

монисто n. χλιδών monile men.-mih. op. I. 15. **въ -стѣ** bus. 618 **-сты златыми** cyr. 2. **множьство -сть** bom.-mih. **-ста** pl. χόσμος ornatus op. 2. 2. 61: nota **-сты** pl. a. prol.-vuk. men.-mih. russ. dial. **манисты** pl. f. cf. scr. mani m. f. and. men .collare or.-eur. 376. lat. moneta, monile et portug. manilla et nota aegyptiorum numos annulorum formam habuisse et britannos aut aere aut annulis ferreis ad certum pondus examinatis pro numo usos esse.

монистьнъ adj. χλιδώνος monilis.

моноѯилъ m. μονόξυλον linter **-лахъ** mir. 64. cf. austr. einbäuml.

моокосъ m. μωκός talpa op. 2. 2. 293. male.

мора f. maga, uti videtur **жена - nom.-lab. 115. жена вѣщица, -, маклистра** 36. usl. serb. mora usl. mora ga sesa croat. mora trud Veglia glasn. 1860. 2. 8. čech. můra pol. mora: russ. **кикимора** gespenst alb. morь alp ahd. marâ mhd. mare and. mara ngr. μώρα vent. aethiops, incubo.

морава f. μόραβος moravia op. 2. 2. 33. cyr. 19. 20. bus. 419. 774. meth. 4; pro **нлинонки** izbuk. **келикы** - izvêst. 6. 385. **прозкаша сѧ** - per. 5. magy. morva.

морлакшинъ m. moraviensis meth. 6. cyr. 18. bus. 777.

моравьскъ adj. moravicus chrabr. 91. meth. 1. 4. 6. 7. cyr. 18. 25. šiš. xvm. bus. 775. 778.

моркъ m. μόρος morus кровь патокоу гроздна и морка 1 macc. 6. 34. -bus. 172. cf. nsl. murva meg. lex. serb. murva pol. morwa lit. moras ahd. mûr-peri, môr-peri mhd. mûl-ber lat. morum beitr. 2. 148. Pott, zur culturg. 419.

морити -рѣж -рѣшн vb. occidere per. 99. гладъ морить pent.-mih. гладомь морѣше ю много prol.-mih. excruciare prol.-vuk. - сѧ chron. 1. 169. serb. moriti živ. 128.

морѫна f. accipenser huso gram. 19. морона bus. 689. serb. moruna rum. морѣн ngr. μουρούνα.

моръ m. θάνατος mors dial. θανατικόν mortalitas моръ градъ нападѣшоу leont. sbor.-kir. 23. prol.-mih. chron. 1. 64. 66. 146. 208. 220. bus. 497. морокн pro морокн bus. 494. λοιμός pestis luc. 21. 11.-serb. et bulg. φθορά pestis greg.-naz. θραῦσις calamitas greg.-naz. bulg. morove pestis bulg.-lab. let. meris pestis ztschr. 5. 350.

морънарь m. nauta glag.

морьскъ adj. θαλάττιος maris sup. - животь hom.-mih. -ско хождѣнкіе dioptr.-lab. шоума -скаго ѣхоўсиѫ θαλάσσης ostrom. -ска съмрьть men.-mih. живо -ско bus. 263. - орьль ἁλιαίετος aquila marina pent.-mih. морѣскъ ἁλίπλοος per mare natans man. морскый коуръ ταώς pavo ex.

моръшнинъ m. θαλάττιος nauta greg.-naz.

морѣ n. θάλαττα mare hom.-mih. typ.-chil. plurimum море sup. sg. d. морѣи op. 2. 2. 78. greg.-naz. pl. raro морѣса esai. 11. 9. -vost. proph. mat. 46. op. 1. 88. psalt.-theod. meridies сѣверъ и морѣ bon. lat. mare goth. marei ahd. mari and. mar mhd. mer lit. maris celt. môr ir. muir ir.-gl. 102. or.-eur. 232. ztschr. 1. 33. heitr. 1. 161; 2. 163.

мосѣовъ v. мойсновъ.

мосн v. мойсий.

мосий v. мойсий.

мосийнъ v. мойсийнъ.

москолоудство v. мѫжеложьство.

москосъ m. μόσχος muscus -сѣ pl. a. prol.-mih. 53. cf. мосхосъ.

москосьнъ adj. musci кожа -сна prol.-mih. prol.-vuk.

мостити -штѫ -стишн vb. sternere поутъ - krmč. 183. krmč.-mih. 218. - мостъ lavr.

мостъ m. γέφυρα pons hom.-mih. pat. proph. men.-mih. men.-leop. - здати krmč.-mih. 218. sg. g. -стоу per. 15. sg. l. -стоу chron. 1. 231. pl. n. -стове alex.-mih. 73. adde мостнцѣ gram. 6. мостинна mon.-serb.

мостьнъ adj. pontis -тно зданіе krmč.-mih.

мосхосъ m. μόσχος muscus мас- ichn.

мотити сѧ -штѫ сѧ -тишн сѧ vb. agitari мота сѧ влънами matth. 16. 24. - ev.-polock. cf. nsl. motati weifen motvôz, motôz ligamen serb. motuz mik. rum. мъттъвъзъ penicillus russ. мотнуть movere моторя rolle моторный inconstans cf. magy. motola haspel.

мотрити -штрѫ -тришн vb. spectare chrys.-lab. croat. motriti Veglia glasn. 1860. 2. 8. mrum. моутрѣсх conspicio.

мотъыка f. σκαφοῦτρια ligo man.-vost. adde sup. men.-mih. pat. chrys.-lab. dioptr. georg. azbuk. nsl. motika bulg. motikъ pokl. I. 68. oserb. moteka nserb. motija.

мотъыла f. κόπρος fimus sup. nom.-bulg. pam. 251. φορτίον onus sup. 141. 6.

мотъыло n. κόπρος fimusziz. pat.-mih. proph. ant. мотъыла pl. pent.-mih. antch. clim. ber.

мотъыльнъ adj. fimi clim.

мотъычица f. σκαπάνη ligo dial. men.-mih. 13. 8. pat.-mih.

мооусий v. мойсий.

моча f. palus glag. cf. nsl moča res fluida močêr, močvêr palus karst. močvir; močvar habd. močvaren habd. močerad, čomorad molch rum. мочирлъ coenum.

мочение n. humiditas ни къ знон ни въ -нии men.-mih.

мочити -чѫ -чишн vb. βρέχειν madefacere ant. ostrom. καταβρέχειν irrigare men.-vuk. adde srp. per. prol.-vuk. леща мочима водою pyrg. мочень бобъ 2. reg 17. 28. -vost. мочено сочиво men.-leop. дождемь - bus. 412. землю сльзами -.

моча f. urina pat. 95. acad.

мочька f. significatio nobis ignota: отъ коегожде лка нсторже пастырь добрый дкѣ ногы и мочкоу оухо int. 109. ad psal. 21.

мошти, могѫ, можешн vb. δύνασθαι posse ostrom. ἰσχύειν valere ostrom. sup. могл part. op. 2. 2. 85. могей šiš. 191. pro могы: нача вѣгати колнко могы men.-leop. моржшта cloz I. 198. могошта cloz I. 180: вота моть pro можеть š.-gl. 47. et обынсти сеть

pro **обристи се можеть** ibid. errore; adde **могомъ** δυνάμενος **слово истинное и не могомо развратити** сѧ vost. **можти** vost. velle imperat. **не мозѣмъ штѧдѣти** μὴ ἀντισχώμεθα ne servemus sup. **не мозѣмь искати** μὴ ζητήσωμεν aut. **не мозѣте клати** ostrom. **не мозѣте сътворити зла** per. 58. **не мозѣте измѣнити** μηδὲ διαμείψητε neve mutetis sup. **не мози обидѣти никогоже** bus. 643. **не мози оставити оучѣнна** meth. 5. **не мозн мьнѣти** μὴ ἡγήσῃ hom.-mih. **не мози лѣпити се** sborn. **не мозн похвалити** men.-leop. **не мози того творити** pam. 197. **не мойте се срамлыти** zak.-serb. **не мойте бегати** alex.-mih. 94: adde **они мозите къ той пиле лесь** kozити sic mögen etc. š.-gl. 98. cf. mosim fris. II. 43. **да мозите мълти** š.-gl. 99. **да га мозите оузѣть** glag. nsl. moči, morem; premoči vincere trub. obnemoči debilitari trub. habd. lex. obnemagati, neomoči idem. croat. serb. moći goth. ahd. magan scr. mah (magh) crescere cf. **могѫла** nota nsl. morati cogere; debere prip. primorati cogere. angariare lex. primora jogrom trub. primarati idem habd. primoravati idem meg. cf. germ. müssen ahd. muozan mhd. müezen goth. môtan, quae verba potius liberum esse, posse significant. pruss. mâssi possum lit mok posse, scire let. mâk idem let. medzet posse goth. ahd. ags. mag and. meg posse, debere scr. mah pro magh augeri magha vis ztschr. 6. 238; 11. 177. 181. beitr. 2. 171. orient 1. 523. Bopp 1. 125. 126. 369. curt. 1. 292. 298. mey. 1. 386.

мощи f. pl. cadaver lavr.-op. 12. λείφανα reliquiae ostrom. sup. op. 2. 2. 37. š.-gl. 97. prol.-belg. ok. 53. **бѣ мощими лежай** bor. 33. **на мощьхъ лѣжею присѧзаѣть** greg.-naz. -bibl.-listy 1. 89. **мощи коумирослоужѣнна** λείφανα τῆς εἰδωλολατρείας vost. moki fris. nsl. svete moči habd. bulg. mošti serb. mošti rum. **моаще**, proprie vires.

мощий adj. comparat. πονηρότερος peior matth. 12. 45 -serb.: thema **мот**, uti videtur.

мощь f. ἰσχύς potentia sup. δύναμις vis op. 2. 1. 188. **отъ ксеи мощи** svjat. firmitas glag. **благыа мощи** εὐτονία vigor izvêst. 8. 76: adde **нмьже самъ (когъ) мощь ѥсть, ѥже ѥсть могъ**, ubi tamen potens significare videtur.

мощьѣжь m. ὄξος acetum num. 6. 3. -vost. vocabulum dubium.

мощьно adv. valde **моцно** frag.-serb.

мощьнъ adj. δυνατός, δυνάμενος potens sup. hom.-mih. vita-theod. - **бѣ о разоумѣ слоѣсь** men.-mih. δυνατός qui fieri potest -**но бѣ** οἷόν τε ἦν hom.-mih. **мощтенъ** et **ьнъ**, -**ѣнъ** sup. **нѣ мощьно** svjat. **лште мощьно** sborn.

мощьство n. potentia glag.

мошьна f. πήρα pera **мошьнъ** pl. g. matth. 10. 10. -mat. 14. nsl. mošnja croat. mošnja luč. verant.

мошьнорѣзьць m. peras abscindens **мошнber.**

мошьньникъ m. peras abscindens **обманьники и мошенники** bus. 813.

моѹсий v. **мойсий**.

мравий f. μύρμηξ formica io.-sin. pat. clim. ber. ex.-vost. **мрави** sg. u. ex.-op. 2. 1. 23. **мравни** d. parem. **мравиѣ** a. bus 272. **мравиѣ** pl. n. men.-vuk. dioptr.-lab. -**внѣ** men.-leop. **мравны** vost. 1. 390: nota **мравны** f. cyr.-hier. par. et **мравий** m. **мравий житокрадець** bus. 920. **мравию** sg. d. sbor.-kir. op. 2. 1. 26. 28. **мравиѣ** pl. n. alex.-mih. 103. **мравь** ant. tricd. nsl. mravlja; mrav m. prip. 25. bulg. mravija russ. муравей oserb. mrovja nserb. mŕoja and. maur schwed. myra dän. myre mnd. miere engl. mire zend maori pers. mûr ztschr. 3. 50; 5. 349. beitr. 2. 281. curt. 1. 302. Grimm, wörterb. 1. 277.

мравийнъ adj. formicae **вьсь глаголемаа -на** prol.-mih.

мравистъ adj. formicis refertus.

мравь v. **мравий**.

мразити сѧ -жѫ сѧ -зити сѧ vb. πήγνυσθαι congelari **мразимъ** part. sup. 66.

мразити -жѫ -зити vb. odisse **мразѣше** bulg.-lab. nsl. ki dva draga mrazi prip. 302. alb. mʉrzit erbittere.

мразъ m. **хрὸς**, φῦχος frigus men.-vuk. παγετός gelu; κρόταλλος glacies sup. 67.

мразьнъ adj. κρύος frigoris sup. frigidus **-на вода** par.

мракота f. tenebrae mat. 24. 27. bus. 84. 690. georg.-vost.

мракъ m. ζόφος caligo sup. šiš. 201. ἀμαύρωσις tenebrarum offusio sup. **мракъ и тьма** sborn. nota **м'рацѣ** loc. σκῆμα op. 2. 2. 152. cf. **тьма**. nsl. mrak pol. mrok, mierzch ztschr. 8. 362. Pott 2. 1. 391. mey. 1. 374. **мракъ** pro **кракъ** per. 3. 37.

мраморнѣ n. coll. μάρμαρος marmor svjat.-mat. 9. sabb. 58. men.-vuk. dioptr. prol. lab. nom.-mik. mon.-serb.

мраморъ m. μάρμαρος marmor dial. pyrg. bus. 415. sabb. 84. men.-mih. leout. ex.-

op. 2. 1. 21. mon.-serb. chron. ber. ahd. marmul nhd. marmel, marbel serb. mramor, mermer russ. мраморъ lit. marmoras.

мраморьникъ m. marmorarius prol.-mih. sabb. 141. **здѣць и** - 98.

мраморьнъ adj. marmoreus men.-vuk. - **гробь** sabb. 71. - **стлпь** prol.-mart. men.-mih.

мраморѣнъ adj. marmoreus krmč. 249. krmč.-mih. pat. dial.-šaf. misc. -**рьнъ** esth. 1. 6. -mat. 53. **коумиръ -рѣнъ** clim.

мрачьнаꙗ f. neuma vost.-op. 652.

мрачьнина f. μελανία nigredo pyrg.

мрачьнъ adj. σκότους tenebrarum men.-mih. sup. **посими отъ доухъ -наго** greg.-naz. **-чьнаꙗ тъма** antch. **φυβερός** terribilis - **моужь** men.-vuk.

мрѣвица f. **φύκιον** mica nov. usl. mrva mica, schlechtes viehfutter dain. 100. murvica mica mrviti; mrvina quisquiliae babd. croat. mrva mica verant. bulg. **мрѣвѣ** glutasche čech. mrva festuca pol. mierzwa altes stroh magy. murva spreu Pott 2. 1. 1021.

мрѣжа f. aqua congelata **мержа** karamz. 5. nota 386.

мрѣзати -жѫ -жеши vb. congelari **мержоущамъ водамъ** vost.

мрѣзнѣти -нѫ -нѣши vb. congelari usl. mrznoti.

мрѣзнѣти -нѫ -нѣши vb. **βδελύττεσθαι** abominari.

мрѣзокати -зоуѭ -зоуеши vb. **βδελύττεσθαι** abominari antch. c. 67.

мрѣзость f. **βδέλυγμα** abominatio ant. sup. krmč. 46. krmč.-mih. greg.-naz. sim. l. 7. dioptr.-lab. men.-mih. **мрьзость, мрѣзость** ostrom.

мрѣзостьнъ adj. **βδελυρός** impurus dial. par. dioptr. isaak.

мрѣзъкъ adj. **βδελυρός** impurus ant. **αἰσχρός** turpis man. krmč.-mih. adde prol. isaak. ichn. - **ѥсть всѣмь** chrys.-lab. **мрѣзъко** svjat. **мерзцым єретицы** op. 2. 2. 240. **мрѣско дѣꙗниѥ** krmč.-mih. **мрѣско лице** laz. mirzcih fris. compar. **мрѣзъчай**

мрѣзькъ adj. turpis **мрѣзѣѥ** ber. mrzna, mirzene fris.

мрѣзѣниѥ n. abominatio par. 162.

мрѣзѣти -жѫ -зѣши vb. **βδελύττεσθαι** abominari - **комоу** prol.-uart. **мрѣзить ѥмоу** pat.-mih. 142. - **странамъ** proph. **ничтоже тако мрѣзить ѥмоу** tur. **мрѣзѣть ме** pat. **мрѣзѣ ми** psalt.-saec. xii. **зѣло ми мьрзить живота ихъ** sborn. **мрѣзить нась** taedet nos glag. **мрѣзѣщь** barl. 80. **алканиѥ мрѣзить ѥго** krk. - **сѧ: мрѣзить сѧ брака** nom.-mik. 81. nsl. bogu to zamrza rês. alb. merzîi taedium dottr.-christ. 275.

мрѣкати -каѭ -каеши vb. obscurari triod. 239. **мрѣкаꙗ** vost.

мрѣкати -каѭ -каеши vb. **ἀναβαίνειν** coire **козли и овни мрѣкающе сѧ козы на овча; овьни мьрѣкающе на овьца и на козы** gen. 31. 10. 12. -vost. **мрѣкающе на овьца** parem. -chiland.-grig. apud vost. nsl. mrčati murmurare dain. mrkati se lascivire, coitum appetere (de hirco) ovca se mrče, mrka oberkr. mrkač hircus serb. mrkati se idem ium. **мърлѧск**; **рънкач** pro **мъркач**; gottsch. mirkazen Elze 57. cf. scr. mru.

мрѣкнѫти -нѫ -нѫ vb. **σκοτίζεσθαι** obscurari triod. 239. **мьрк-** ostrom. nsl. mrknoti; solnce mrkne trub. mrkati blinzeln serb. mrk ater mrknuti ags. mirc and. myrkr, mörkr ztschr. 10. 164; 11. 173. Pott 2. 1. 566. cf. rum. **мѫрг** alb. murg.

мрѣмѣрати v. **измрѣмѣрати.**

мрѣсити сѧ -шѫ сѧ -сиши сѧ vb. foedari **да сѧ не мрьсиме сьсь коурвовьство** bulg.-lab. 95.

мрѣскъ m. **φραγέλλιον** flagellum **мърскъмъ** vost.

мрѣсьнъ adj. foedus **мрьсный царь** bulg.-lab. 47. nsl. omrsnoti se, mrsiti se die faste brechen; sich letzen vip. croat. mrs fleischspeise mrsiti se errare luč. serb. mrsno živ. 76.

мрѣтва f. **μυρσίνη** myrtus esai. 55. 13. - proph. cf. serb. mrča myrtus et mrčela buxus a mrk.

мрѣтвило n. mors, ni fallimur **сыновѣ лежаховѣ на -лѣ** men.-mih. 137.

мрѣтвити -штвлѭ -твиши vb. occidere bon. nom.-mik. 169. proph.

мрѣтвичина f. cadaver mol. nom.-mik. 2. 61. **помос.** cf. **-тьвичина.**

мрѣтвожизноносьнъ adj. mortem et vitam ferens, uti videtur men.-mih. 394.

мрѣтвоносивъ adj. mortem ferens men.-mih.

мрѣтвость f. conditio mortui; **νέκρωσις** mortificatio ant. sup. 388. hom.-mih. chrys.-lab. prol.-mih. dioptr.

мрѣтвотворьнъ adj. occidens hom.-mih.

мрѣтвоѣдьць m. morticina edens **мертвоѣдьци птицѣ** bus. 553.

мрѣтвъ adj. **νεκρός** mortuus sup. cloz l. 647. 724. 803. 848. **мрѣтвъ, мьртвъ, мьрѣтвъ, мьрѣтъкъ** ostrom. **мертвою мо-**

ре men.-leop. **мьртви сѫть** κοιμῶνται svjat.-op. 2. 2. 404.

мрътвѣнъ adj. θνητός mortalis ant. šiš 66. 121. chrys.-lab. hom.-mih. **мрътвыимь жрътва**; **-вѣнъ**, **-вѣнъ** bon.

мрътвѣцина v. **мрътвѣчина**.

мрътвѣць m. νεκρός mortuus ant. pent.-mih. sup. θνησιμαῖον cadaver mau **-тъвци** man. **мрът-** clos l. 730. 733 **мрътвьца** ostrom. **мьрътвѣць** svjat. sborn.

мрътвѣчина f. θνησιμαῖον cadaver nom.-bulg. krmč. 61. krmč.-mih. per. 4. bus 518. **мрътвѣцина** krmč.-mih. 240. **мертвѣч-** vost. pam. 191. cf. **-твѣчина**.

мрътвѣчиноядьць m. morticina edens nom.-bulg.

мрътвѣчинынъ adj. cadaveris костий **-ныхъ**.

мрътвѣлѣнїе n. νέκρωσις mortificatio **мертв-** op. 2. 2 196. cf. **печатлѣтїи**.

мрътвѣница f. ῥοφίκη myrica **мрътокыница** ier. 17. 6. nov. cf. **мрътка**.

мрътъство n. νέκρωσις mortificatio šiš. 121.

мрѣцати -цаіж -цаюи vb. obscurari **не мерцаємъ** сѣтїе psalt.-sacc. xiii. mat. 25. **сѣтило немрѣцающе** men.-belg.

мрѣщина f. τεθνηκώς morbus **иже присажетъ мрѣщинахъ** lev. 11. 31. -vost. θνησιμαῖον cadaver pent.-mih. hom.-mih hom.-lab. nom.-bulg. psalt.-vuk. lev. 5. 2 -vost. **-нна** hom.-mih. πνικτόν suffocatum **мрѣтщина** -vost. nsl. serb. mrcina rum. **мърѣщинъ**.

мрѣщиньскъ adj. cadaveris **-ньс(с)ка** нечистота pent.-muh.

мрѣчѣнїе n. obscuratio **мрѣченїе** sup.

мрѣша f. cadaver misc. 13. nom.-barb. bulg.-lab. cf. nsl. mrha.

мрѣшлявъ adj. λεπτός macer **тѣлесемь** gen. 41. 3. -vost. nom.-barb. nsl. mršav habd. prip. 5. meti. bulg. mrašèv serb. mršav; mrša macies rum. **мършав**.

мрѣжа f. δίκτυον ἀμφίβληστρον rete ostrom. παγίς laqueus sup. 173. **мрѣжда** op. 1. 100. 117. nsl. mrêža; mrèžica rete, diaphragma lex. habd.

мрѣжда v. **мрѣжа**.

мрѣжьникъ m. qui retia conficit, uti videtur.

мрѣжьнъ adj. retis krušь. iez. 26. 14. **-жьнъі** mat. 49. οὖση **-жьни** ichn.

мрѣти, мрѫ мрѣши vb. mori **ямою** - leont. **мѣрѵ** sup. 213. **мьроуть** sborn. **мѣрѵ**- svjat. **мрѣ҆хѫ** sup. 296; **мале мрю** hom.-mih. 143. nsl. mrêti; moratj bung. let. mirti or.-cur. 387. curt. 1. 396. mey. 1. 353.

моуглан f. μυγαλέη mus araneus pent.-mih.

моугла v. **мыгла**

моудити -ждѫ -диши vb. μέλλειν cunctari sup. χρονίζειν cunctari ostrom. sup. men.-mih. **да чесо рады моудитѣ**; psalt.-pog. μένειν, ἀναμένειν manere sup. - **сѧ** isaak. usl. muditi, zamuda, pomudek; mudlav, muhlav dain. ztschr. 5. 325.

моудѣнїе n. mora ber.

моудость f. βραδυτής tarditas dial.

моудъ adj. tardus pat. triod.

моудьно adv. tarde **моудьно плакажѧ** βραδυπλοοῦντες act. 27. 7. -nor.

моудьногласьнъ adj. tardiloquus io.-clim.

моудьноязычьнъ adj. tardiloquus **моудьно-** obich. ber.

моудьнъ adj. βραδύς tardus assem. νωθρός tardus dioptr.-vost.; adde pat. sup. antch. - **и лѣнивъ** dioptr. - **на гнѣвъ** men.-mih. - **на мощенїе** op. 2. 2. 54. - **въ гнѣвъ** antch. - **нѣе** io.-clim. nsl. muden.

моудѣти -ждѫ -дими vb. cunctari pat. aut.-hom. cf. **моудити**.

моужденїе n ἀναβολή, χρόνος cunctatio.

моузга f. lacuna **моузгы** pl. acc. proph : vost. habet **моузгъ**

моуизма f. ἐμβολισμός intercalatio op. 1. 161.

моура n. pl. μύρα myra **николиже отъ моуръ** cod.-bulg. -sacc. xiii. cf. **мира**.

моурада f. caespes men.-leop. 16. russ. **мурава** bulg. **моравъ**.

моурѣйскъ adj moreae alex.-mih. 37.

моурѣнокъ adj aethiopis **стрѧхъ**- prol.-mart.

моуринъ m. αἰθίοψ aethiops šiš. 16. pat. pat.-mih. svjat. op. 2. 2. 54. men.-mih. dioptr. leont. prol.-mart. men.-leop. **хоусний съказаетъ сѧ** - bon. pl. a) ablecto suffixo **-инъ**: n. **мѵри** psalt.-theod. g. **мѵръ** αἰθιοπίας aethiopiae esai. 11. 11. - proph. **до моуръ** bus. 662. d. **моуромъ** proph. a. **моуры** men.-mih. 196. **мѵры** αἰθιοπία op. 2 2. 153. l. **въ моурѣхъ** in aethiopia iez. 30. 4. -proph. -mat 48. i. **моуры** mat. 49. b) servato suffixo **инъ**: n. **моуринии** prol.-mart. a. **моуринѣ** prol.-mart. leont. men.-leop. μέλανας men.-vuk. **мѵринь** prol.-mih. 292. **моуръ** pat. usl. mur aethiops, equus ater murče equus niger muri bos niger murčok grylli genus et mavra schwärzlich gestreifte kuh; regenbogen ztschr. 2. 426. pol. murzyn cserb. mur nserb. mor lit. murinas abd. mhd, môr lat maurus gr. μαῦρος cf. **мора**.

моуринъскъ adj. aethiopicus io -siu. образъ - clim. 182.
моуро n. μύρον unguentum op. 2. 2. 295. cf. миро.
моуръ v. моуринъ.
моурѣмиколькъ m. μυρμηκολέων leo formicarius моурьм- ex.-op. 2. 1. 28.
моурѣнин f. αἰθιόπισσα aethiopissa kruš. cf. моуринин.
моурьскъ adj. αἰθιόπων aethiopum šiš. 16. georg. мур- io.-clim. psalt -thood
моусий m. μουσεῖον opus musivum моусиомъ съложенїе dioptr.
моусийскъ adj. mysicus prol.-mih. 257
моусика f. μουσικά musica мусикъ μουσικῶν vost. 2. 100.
моусикий m. μουσικός musicus гласъ гоудещъ и моусикий apoc. 18. 22, quod vost. ad -кы trahit.
моусикийнъ adj. musicae bus. 179.
моусикийскъ adj. musicus - хытрьць dioptr.-lab. -ска хытрость mir.
моусикы f. musica cyr. 3. dioptr. men -mih.: male sg. g. -кѣ ex.-vost. 1. 435.
моусичьникъ m. μουσικός musicus моусичн- io.-danu.
моусичьскъ adj. musicus vost. 1. 342.
моусломанинъ m. musulmanus mon.-serb. моусроманинъ ibid.
моутьнъскъ adj. moldaviensis моутьны bus. 700. 706. молодовскый 707.
моуха f. μυῖα musca sup пъсны моухы mat 27. gr. μυῖα fliege μυῖα made hes. lat. musca ahd. muccâ culex mhd. mücke scr. muš furari (cf. germ. mausen) lit. muse let. muša magy. muska culex vinarius ztschr. 3. 47; 8. 71. Pott 2. 1. 637. curt. 1. 480. mcy 1. 399.
моухометъ m. mohammed krmč.-mih 394.
моушица f. σκνίφ culex pent.-mih. men.-mih. pan.: pro кинифес in margine bon nsl. mošica rum. мъшицъ.
мъвенїе n. lavatio мвенїе per. 2. 9.
мъкъ m. lotio мъкоу sg. g. georg.-vost.
мъдлнъкъ adj tardus.
мъдлити -лѭ -лиши vb. χρονίζειν tardare op. 1. 244. мьдлѭщю matth. 25. 5. -vost мьдлнтъ sborn. мед-; мьдлнтъ подати bus. 296. cf. -лѣти.
мъдлость f. ῥᾳθυμία socordia cloz I. 150. 209.
мъдлъ adj. βραδύς, νωθρός tardus šiš. 177. 223. νωθής segnis greg.-naz. εὔσπλαγχνος misericors мьдлъ op. 2. 2. 431. м'длѣй greg.-naz. nsl. medel macer karst debilis; madal idem lex. medlêti; medlost;
medloven huug. omedllévica trub. zamuda; muhlati cunctari dain. 170. cf. omilavica deliquium habd. čech. mdlý pol. mdły rum. премъндъ procrastino ztschr. 5. 325. 327.
мъдлѣно adv. tarde мьдлено mat. 23.
мъдлѣноѣзъчьнъ adj. tardiloquus медлен- clim.
мъдлнъ adj. βραδύς tardus мьдлнъ luc. 24. 25. -ostrom.
мъдлнѣ adv. tarde медленѣ ex.-vost. 1. 301.
мъдлѣти -лѭ -лиши vb. cunctari cf. мъдлити.
мъжднѣ adj τήκων tabescens мьждивжѥ напасть φθόνον τήκοντα greg.-naz.: thema мъзгъ, quod pro мозгъ: cf. ahd. ausmergeln a mark.
мъкнѫти -нѫ -неши vb. saepe cum praeposs. къ, про; - сѧ διέρχεσθαι transire акы сѣтъ мъкнѫщи мькноуца сѧ greg.-naz. мъкноуца сѧ op. 2. 2. 80. nsl. maknoti, meknoti movere iz- eripere od- amovere za- movere, cutzücken pri-admovere meketati: to ga je mektalo de irato po- labefactare trub. mikati pectinare do- admovere mikar seiler mikastiti; micati prip. 243. mačih, mačuh hitzige krankheit croat. micati movere luč. umêcati rapere luč. serb. maknuti, maći movere micati russ. мнать rapere замкнуть claudere мыкать pectere cf. let. maukt abstreifen mukt fogere ztschr. 7. 175. Pott 2. 1. 597.
мъмати -лѭ -леши vb. βερβερίζειν balbutire мъмлѣтъ op. 2. 2. 460. dioptr.-leop. мьмлѣть dioptr.-lab. момлѣтъ vost. cf. pol. mamot, mamotać et фъфати.
мънѣѫ, мънѣ pronom. sg. i. et d. ἐγώ ego.
мъскоусъ m. μόσχος muscus мьскоусъ zlatostr.-saec. xvi. мскоусъ kozm.-ind.
мъстъ m. γλεῦκος mustum iob 32. 19. -proph. мьстъ op. 2. 2. 61. sim. I. 27. act. 2. 13. šiš. 4. vost. sup. мьстомь испиѭщеи соуть hom. -mih. 93. bulg. mъs croat. mast verant. serb. mast; mastika; mas živ. 64. russ. мустъ čech. mest (mstu) pol. moszcz ztschr. 5. 234. ahd. mhd. most and. ags. must e lat. mustum: mustus recens ngr. μοῦστος.
мъстьнъ adj. γλεύκους musti nom.-mih. νέκταρος nectaris man.
мѣтъ m. mensurae genus мьтъ mon.-serb. 83. 489. ahd. mutti, mutto mhd. mutt: e lat. modius čech. met (mtu): e germ.
мѣтати -штѫ -штеши vb. συστρέφεσθαι

verti **обличие свѣщь мѫщѫщи(хъ)** ὄφις λαμπάδων αναστρεφομένων iez. 1. 13. - vost., qui male habet **мѫщати** cf. **мотити**, ergo rectius fortasse **мотати**; nota alium codicem habere **мышоуць, мышюць** et cf. čech. myceti, cui responderet psl. **мѫштати**.

мѫхлъ m. μοχλός vectis -**лы** pl. a. dioptr.-leop. 388. cf. **млъхъ**.

мѫхъ m. muscus - **брадьный** bulg. **моҳъ** chron. I. 220. 24. usl. meh, mehur dain. 71. 90. čech. pol. nserb. mech magy. moh ahd. mos, mios mhd. mos, mies and. mosi - cf. lat. muscus et gr. μόσχος junger zarter pflanzenschössling wieg 2. 192.

мѣчати -чѫ -чишн vb. iactare **мѣчнми** sup. 20. 115. cf. russ. **мчать** čech. mĕceti rücken.

мѣчта f. φαντασία imaginatio georg. act. 25. 23. -bulg. **мѣчта** per. 51. 12.

мѣчтаниѥ n. φαντασία imaginatio prol. μηχανή, μηχάνημα dolus men.-vuk. prol.-cip. ποικιλία varietas **мѣчт-** iez. 27. 7. -vost. **вѣснаи -ниѥ** sim. I. 26. **мѣчтьmat.** 48. **мѣчт-** vost. 2. 11. chron.

мѣчтаниьнъ adj. imaginationis dioptr.

мѣчтатель m. imaginans.

мѣчтатєльнъ adj. imaginans dioptr.

мѣчтати -чѣштѫ -чѣштѣши et **-чѣтаѫ -чѣтаѥши** vb. φαντάζεσθαι imaginari, speculari georg. **акы оугль искрами мѣчѣштѫ** svjat.-mat. 8. **мѣчѣштѣть, мѣчѣща** greg.-naz. **мѣчѣщѣтъ** ex. **мѣчѣщѣтъ** cyr.-hier. **мѣчѣчѣть намъ** φαντασθῶμεν op. 2. 2. 78. **мѣчѣча** part. ibid. μηχανᾶσθαι machinari **чѣто мѣчтаи сѣѕ**; τί μηχανᾶται; men.-vuk. adde **змиѥи въ ней (лоунѣ) мѣчѣцюще** bus. 684. - **сѧ** ioann. ber. **вышн землѭ -тающѣ сѧ** dioptr.

мѣчѣтовати сѧ -тоую сѧ -тоуѥши сѧ vb. φαντάζεσθαι ustendi **къ стѣзиҳъ мѣчтоуѥть сѧ** parem.

мѣчѣтъ m. αἴνιγμα aenigma **мѣчтѣ** op. 2. 2. 87. ποικιλία varietas, versutia **мѣчѣтомъ** op. 2. 2. 24. φάντασμα, φαντασία imaginatio, visio sup. spectrum sup. 398. **мѣчѣтъ** ex.-op. I. 241; 2. 1. 26. φάντασμα **мѣчѣтъ** greg.-naz. io.-clim. math. 14. 26. -ev.-novg. mat. 42. adde **мѣчѣть, мѣчтомь** hom.-mih. **мѣчѣтъ** mat. 33. **мѣчтоу** sup. 444. **творити мѣчты** lavr.-op. 15. - **мѣчты** men.-leop. **мѣчта** ex. **не мѣчта творити** φαντάζειν hom.-mih. cf. **мѣчѣта**.

мѣчѣтьникъ m. homo versutus, uti videtur **лжаѥый мѣчѣтникъ** bus. 748.

мѣчѣтьнъ adj. φαντασιώδης; vanam speciem habens nest. 17. 22. ποικιλώτατος versutus op. 2. 2. 24. **мѣчѣтиѧа** μηχαναί doli men.-vuk.

мѫшєлонмьнъ adj. turpis lucri cupidus.

мѫшєлонмьство n. turpis lucri studium мш- ber.

мѫшєлонмьць m. αἰσχροκερδής turpis lucri cupidus 1. tim. 3. 2. 8. -bulg. мш- ber.

мѫшєлонскатєль m. αἰσχροκερδής turpis lucri cupidus šiš. 173. apost.-nor. cod.-bulg. sabb. 140.

мѫшєлоньтьць m. αἰσχροκερδής turpis lucri cupidus šiš. 164. ant.-hom.

мѫшєлоюбиѥ u. turpis quaestus studium.

мѫшєлоприкѣтъкъ m. turpis quaestus **-комъ** αἰσχροκερδῶς turpis quaestus studio op. 1. 153.

мѫшєль m. αἰσχρόν κέρδος turpis quaestus op. 2. 1. 165. adde georg. pat. - **ськвраѥть** наслажденіе chrys.-lab. **м'шєлъ** vost. 1. 140. op 2. 1. 165. **мшєль** ber. rum. **фшєл** fraudo: rad. **мьх**: russ обмихнуть ex falli cf. **мѫшєль**.

мѫшєль m. ὕλη materia **комоу поклонивши сѧ въ єѵаггєлии, мѫшєлю или повѣсти**; τίνα προσκυνεῖς ἐν τῷ εὐαγγελίῳ, τὴν ὕλην ἢ τὴν ἐξήγησιν; chrys.-lab. **мшєлю или повѣсти** io.-dam. - **шаровьнь** chrys.-lab. **не дъскоу почитаю нижє стѣноу нижє м'шєль шаровный** io.-dam. cf. **мѫшєлъ**.

мѫщица f. σκνίφ culex greg.-naz. mat. 15. pat. 310. per. **акы мравни и мѫшица соуще** bus. 654: male βροῦχος; locusta op. 2. 115. мш- ber. per. 23. 1. čech. mšice blattlaus.

мы pronom. ἡμεῖς nos - **єсвѣ, - хощєвѣ** bell.-troj. 10. mui fris. mey. I. 360.

мѣкати сѧ -каѫ сѧ -каѥши сѧ et **-чѫ сѧ -чѣши сѧ** vb. διατρέχειν percurrere op. I. 118. vost. adde bus. 623. cf. **мѣкнѫти сѧ**; sine **сѧ**: movere **вьсѣцѣмь вѣтромь вѣѕша изъщи мѣчими** čech. mykati.

мѣло n. ποιά herba ποιὰ πλονόντων mal. 3. 2. -op. 2. 2. 87.

мѣльнъ adj. οὐσσῶπος, **рекше мѣльная трава** lavr.-op. 21. **мѣльная трава** krušč. **трава мильная** ὕσσωπος hyssopus **мѣльная трава** num. 19. 6. -pent.-mih. lev. 14. 4. -vost. **кода мильна** idem num. 19. 18. -pent.-mih.

мѣсливъ adj. λογικός cogitandi vi praeditus op. 2. 2. 301.

мѣслити indecl. nomen litterae m. op. 2. 2. 461. dioptr., vere imperat.

мъслити -шлѭ -слишн vb. μέλλειν cunctari sup. 325. ἐνθυμεῖσθαι cogitare ostrom. λογίζεσθαι, σοφίζειν cogitare **мъшлѣнамъ васиѣмь** σεσοφισμένοις μύθοις obich. βουλεύεσθαι deliberare sup. ἐργάζεσθαι machinari sup. 288. muzlite fris.

мъсль f. διάνοια cogitatio ostrom. λογισμός, ἐνθύμησις cogitatio sup. cloz I. 453. op. 2. 2. 254. ἔννοια cogitatio op. 2. 2. 457. διάνοια cogitatio sup. σκοπός consilium sup. op. 2. 2. 7. leont. serb. misao pro volja mik. cf. goth. maudjan ztschr. 6. 107. 113.

мъсльникъ m. νοερός prudens.

мъслько adv. νοερῶς prudenter prol.-ant.

мъсльнъ adj. λογισμοῦ cogitationis antch. **-нымн ошьстнн** svjat. **-ныѥ вллы** sim. I. 15.

мытарь m. τελώνης publicanus ostrom. sup. sim. I. 16. chrys.-lab. š.-gl. 51. bus. 296. azbuk. ber.

мытарьница f. τὸ τελώνιον telonium matth. 9. 9.

мытарьскъ adv. publicanorum modo sbor. -kir. 4.

мытарьство n. τελώνιον telonium dioptr.-lab. par. prol.-mart. tur. bus. 698. φορολογία tributi exactio barl.

мытарьствовати -воуѫ -воуѥшн vb. tributum pendere **поутніе -воуютъ** сѧ chrys.-lab.

мытарьскъ adj. poss. publicani par. dioptr. chrys -lab. pat.-mih.

мытва f. lotio **мытвоу творити** Nestor, schlöz. I. 95.

мыти, мыѭ, мыѥшн vb. λούειν, κατα-λούειν lavare aut. hom.-mih. prol. men.-vuk. - **блюдо** prol.-lab. - **сѧ** sup. ostrom. **мыѥть сѧ въ банн** krmč.-mih.: nota **мыѥмъ** ἀπαντλεῖσθαι iustare sup. 303. 22. nsl miti; pomije serb. miti mik.: nota midlo sapo mik. russ. мовь, мовянца per. 9. 47. pruss. aumûsnan acc. lotio.

мыто n. μισθός merces; κέρδος lucrum ev.-nicl. τὸ ἱκανόν satisfactio; χρήματα facultates act. 24. 26. -apost.-bulg. šaf.-urspr. vectigal per. 9. 14. munus ad corrumpendum datum misc. glag. δῶρον merces psalt.-pog. adde nom.-barb. duš. 12. 24. 196. **мытомь** αἰσχροκερδῶς turpis lucri studio op. 2. 1. 172; 2. 2. 265. siš. 198. **мнта не прнѥть** š.-gl. 66. nsl. mito donum corruptivum lex. habd.: male mitov pl. g. trub. mita lex. donum trub. corruptio hung. metl. podmititi corrumpere lex. premititi idem trub. mititi se komu sich einschmeicheln hung. croat. mito luč. serb. mito, mit; mititi, zamititi živ. russ. vet. мыто, мыть čech. mýto pol. myto oserb. nserb. myto merces lit. muitas rum. **мнтъ** usura let. muita zoll alb. mitos corrumpo goth. mûta ahd. mûta mhd. mûte nhd. maut mlat. muta, quod a mutare derivant wack. 13. 25. 50. wieg. 2. 125: etiam nsl. mitar (kragulj mitar mitus per annum aut ultra asservatus habd.) et serb. mitariti se pennas mutare peregrina sunt, ab eodem vocabulo mutare descendentia ahd. mûzôn mhd. mûze, sich mûzen nhd. sich mausen, mutern.

мытотерьць m. qui corrumpitur nom.-barb.

мытонмьство n. conditio publicani lavr.-op. 22. men -mih.

мытонмьствовати -воуѫ -воуѥшн vb. publicanum esse nom.-lab.

мытонмьць m. τελώνης publicanus ant. svjat.-mat 6. sborn. io.-clim. men.-mih. ant. hom -mih **мытоѥм-** pat. misc.

мытонмьчь adj. poss. publicani.

мытоѥмьць v. **мытонмьць.**

мытьникъ m. telonarius leont. publicanus antch. men.-mih.

мытьница f. τελώνιον telonium ostrom. pat. men.-mih.

мытьничь adj. poss. publicani leont

мытъль f. lotio **-телью** schl. I. 94. 98.

мышнпскъ m. muris sibilus ex.

мышнй adj. murium **мышню гнѣздоу** ichn.

мышица f. σκνίφ culex kruš. pent.-mih. exod. 8. 16. -vost. cf. **моушица.**

мышлѧти -лѭ -лѥшн vb. cogitare.

мышь f. μῦς mus io.-sin. vita-theod. krmč.-mih. m. **мншн** ichn. nsl. miš f. miš m. prip. 151. ahd. mhd. ags. and. mûs m. gr. μῦς lat. mus scr. muš arm. muku ztschr. 1. 493; 2. 137. Bopp I. 100. 151. Pott 2. 1. 32. curt. 1. 483. mey. I. 399: nota л. колісъ, а на колѣсѣ (pro колєсн) по двн мышн bus. 655.

мышька f. mus nom.-bulg.

мышица f. σκνίφ culex psalt.-theod. 104. 31. κώνωφ culex matth. 23. 24. -ev. 1270. **малыхъ мышьца** τῶν ὁμικροτάτων ζωυφίων psalt.-theod. 153. 15.

мышьца f. βραχίων brachium ostrom. **-сѫдлѣ** armus men -vuk. men.-mih. per. **-шца** mat. 27. chron. usl. miška: za miške se prijeti bulg. mišca croat. misica hung. serb. mišica musculus brachii mik. miška brachium oserb. myška ahd. mhd. ags. mûs nhd. maus arm-, daumenmuskel,

vielleicht von der mausähnlich beweglichen erhöhung benannt wieg. 2. 123. gr. μῦς lat. musculus.

мышьца m. mus.

мышьцѣнница f. περισφύριον fascia crura cingens **мышиц-** man.-vost. recte brachia cingens: expectabam **-чаница**.

мышьчница f. brachium

мьгла f. ὀμίχλη nebula dioptr. sborn. - **тльста** sabb 181. ἀχλύς nebula men.-vuk. **моуґла** isaak. nsl. mîžavo vrême düster serb. mîžati mingere mîžež urina nik. russ. dial. **мга** oserb. **mhła**; miholić wie feiner nebel herabfallen nserb. **mła** čech. mžíti, miholiti pol. migoć thauwetter let. migla; mîst, mêznu, mêznât mingere gr. ὀμίχω, ὄμιχμα urina ὀμίχλη nebula lat. mingo, mêjo goth. maihstus mist ags. mîgan, mîge and. mîga; mistr caligo aëris lit. mižu mingo migla nebula arm. mêg nubes mêz urina mižel mingere zend maeza, miz scr. mih mingere mih pluvia mêhas urina mêghas nubes azbuk. cf. **мьзгъ** et μοιχός beuf. 2. 43: huc trahes etiam nsl. mêzga succus arboris; mezgec rotzbube, mezgecast (**мьзгъcast**); mzêti stillare: travnik vode mzi, iz brêze mzi; muzêti idem; mêžiti, omêžiti exalburnare metl.; mžen, meževen: to drêvo še ni mženo schälbar; mladica mužena trub. vrba muževna; zmuznoti exalburnare lex.; muža palus; muzgeno jezero lex. serb. mezga rum. **мъзгъ** succus, alburnum oserb. mjezha nserb. mjezga let. miza dünnes häutlein unter der rinde et čech. mže oserb. mža fluvii nomen.

мьгленскъ adj. nom. prop. urbis - **градъ** prol.-lab.

мьглити -лѣ -лишн vb. in nebulam verti **мьглищемъ водамъ** ex.

мьглынъ adj. ὀμιχλώδης nebulosus **мьглинъ** hes. 13. σὐχμώδης aestuosus l. reg. 23. 19. -kruš. adde **мьглино восколѣбание** bus. 685.

мьглѣнъ adj. e nebula factus **тѣлъ мьглѣна** pal. **мглыно цѣцѣ** bus. 722.

мьгновѣние n. nictatio, momentum temporis dioptr. - **очесе** hom.-mih. - **ока** chrys.-lab. isaak. tur. **въ мьгновѣнии скорости** chrys.-lab.

мьгнѫти -нѫ -нѣши vb. nictare, lusciosum esse ephr. nsl. magnoti, megnoti spang. trub. mignoti; namegnuti nictare habd. mižati oculos claudere mežati idem lex. mžati; žmauje; zažmati, požmati oculos claudere, indormiscere lex. zamežati idem lex. trub. mežgetati blinzeln mig hung. migati nictare, nutare habd. lex. moveri dain. 190. migljati z očmi; megetati micare lex. migljenka flitter; žmêriti oculos claudere habd. bulg. mignъ croat. migati nictare verant. serb. maghuti mik. žmurećke, zažmurke oculis clausis russ. **смигнуть, прижмигнуть, жмурить** čech. mhouřiti, mih, mihot pol. mży mi się rum. **мижиск** pruss. maiggun acc. somnus ismigê obdormivit lit. mêgas let. mêgs; migt obdormire and. môk cf. scr. miž: ni mišati oculos claudit gr. μύω mey. 1. 399. curt 1. 478. cf. **мьжати**.

мьгъ v. **многъ**.

мьжание n. nictatio - **очьно ex. мж** - ber **безмьжания око ἄρρεπτον ὄμμα** io.-chiu.

мьжати -жѫ -жиши vb. oculos claudere **мьжаше ex. мжище** hom.-mih. **μυσπάζειν** lusciosum esse **-же** šiš. 199. 2. petr I. 9. -vost. aut. hom **мжить** russ. **мигнуть** ber. **мжа** russ. **жмурячи** ber.: male **мьжити** vost. cf. **мьгнѫти**.

мьжение n. nictatio; ῥοπή momentum - **очьно** ex.-op. 2. 1. 28: deriva a **мьгнѫти**

мьзгъ m. ἰξώνος mulus glag. nsl. mezeg, mezg lex. **мьзкг**, mazg lex. habd. mezgica lex. mazginja habd. mezgar mulio lex serb. mazak mik. mazgov; mazga mulus, spurius mik. čech. mezh; pol. muł oserb. mul lit. mulas uhd. maul cf. **мьгла**, μοιχός beuf. 2 43. Pott 2. 1. 644. lat. mejere horat. sat. 2. 7. 52. cf. **мьскъ**.

мьзда f. μισθός merces, premium ostrom. mon.-serb. ἀμοιβή retributio cloz II. 122 δῶρον donum men.-mih. ἡμιολία krmč.-mih. **поставлень по мьздѣ** krmč.-mih. **мьзды просити** hom -mih. **мазда** š.-gl. 85. **мъзда** cloz I. 710. II. 122. š.-gl. 51. sup. **мзды** russ. **гостинецъ** ber. **мъзда, мъзда** sup. nsl. mezda im görzischen čech. mzda oserb. mzda, zda merces goth. mizdô ahd. mieta. miata ags. mêord, mêda, mêd uhd. miete gr. μισθός lat. mereri rum. **мъздѣ** iass. ztschr. 4. 2; 7. 271; 8. 148. Grimm, gesch. 313. 413. curt. 1. 323. mey. 1. 399. wack. 18. 37.

мьздание v. **мьздодание**.

мьздовъздание n. mercedis persolutio dioptr.-lab.

мьздовъздатель m. mercedem persolvens leont. mon.-serb. krk.

мьздовъздание n. μισθαποδοσία mercedis persolutio **-дание** dioptr.

мьздовъздатель m. μισθαποδότης mercedem persolvens.

мьздовъздаѩць m. mercedem dans krk.
мьздовъзнанїе n. mercedis acceptio.
мьздодавьць m. mercedem dans мьз-, мъз- sup.
мьздодатель m. mercedem dans men.-mih.
мьздодатьць m. mercedem dans.
мьздодаянїе n. mercedis persolutio: sic legimus pro **мьзданїе** glag. et pro -**дание** leont.
мьздоздатель m. mercedem dans men.-mih. 199.
мьздонманїе n. mercedis acceptio tur. мз- vost. I 378.
мьздонмьство n. δωροληψία munerum aviditas ant. bus. 503.
мьздонмьць m. δωροληπτης munerum avidus ant. men.-mih. 191. op. 2. 2. 514. bus. 298. τελώνης publicanus ostrom. -**иемьць** leont. ant.
мьздонмьчь adj. poss. publicani sborn.
мьздонѥмьникъ m. mercede conductus par.
мьздонѥмьнъ adj. mercede conductus int. 27.
мьздоотъдавьць m. mercedem dans мъз- sup.
мьздоотъдатель m. μισθαποδότης mercedem dans ant. isaak.
мьздоподатель m. mercedem solvens sim. II. 3. int.
мьздопрнѥмьникъ m. munerum avidus.
мьздопрнѥманъ adj. μισθαποληψίας munerum acceptionis **надежда** -**на** hom.-mih.
мьздоѥмьць v. **мьздонмьць**.
мьздьникъ m. μίσθιος mercenarius мздier. 46. 21. -mat. 48.
мьзинъць v. **мѣзинъць**.
мьний adj. comparat. μικρότερος, ἧττων, ἐλάττων, νεώτερος minor krmč.-mih. šiš. 247. ἐλάχιστος, ἔσχατος minimus ostrom. **мьньшин колиро** sbor.-kir. 54. **мьний бъıхъ** ἥττημαι greg.-naz.: pro **мьнианıхъ слоүгъ** lege **мьньшıхъ слоүгъ** vost. 2. 27. **ıхъже ѥсть мне** krmč.-mih. **мьньше** pauciores **мьньшимь того** chrabr. 90. **мьнıе** sup. nsl. namič, nanjč ne-quidem goth. mins ahd. min and. minn gr. μινός lat. minor ztschr. 6. 26. beitr. 2. 202. mey. 1. 342.
мьннмъ v. **мьнѣти**.
мьнина f. deminutio **маннна** mon.-serb.
мьнити сѧ -**иѫ сѧ** -**нıши сѧ** vb. ἐλλαττοῦσθαι minui ostrom. hom.-mih.
мьньми adv. ἔλασσον minus luc. 7. 47. ev.-šiš.
мьньство n. minor numerus **членѣчьско** - hom.-mih. 194.
мьньшимн adv. ἧττον minus šiš. 111. **мѣнш-** man. 62. ὀλίγον parum ostrom.
мьньшина m. ἐλάχιστος minimus op. 1. 58. 60. ἀρχόμενος subditus psalt.-theod. ὑπήκοος subditus psalt.-theod. mat. 21. **мѣншıоb** 18. 7. -mat. 55. iob 30. 1. -proph. **мѣнь-** psalt.-theod. -vost. 1. 151. krmč.-saec. xiii. νεώτερος iunior ephr. ber. f. parvitas isaak. **маньшина** damnum mon.-serb.
мьньшиньство n. conditio subditi pan.
мьньшица f. παλλαχή pellex vost.
мьньшьство n. νεότης iuventus kruš. **мьньшоүс-** pent.-mih.
мьнѣнıе n. opinio ant.-hom.
мьнѣти -иѫ -нıши vb. νομίζειν, ἀπολαμβάνειν putare sup. greg.-naz. oštrom. š.-gl. 48. svjat.-mat. 9. δοκεῖν putare sup. ostrom. **мьнıѫ** οἶμαι puto ostrom. **мнатъ** cloz I. 337. **ни въ чьтожѣ** - prol.-vuk. **мнимъ** part. sup. nom.-mik. 111. **мьнимъ** sup. **мнимаı правда** bus. 551. **мънимаı та клатвѣ** svjat.-mat. 8. - **сѧ** δοκεῖν videri ostrom. cloz I. 721. chrys.-lab. prol.-mart. ostrom. **окогатѣвь мнѣше сѧ** sabb. 174. **овѣмь мнить сѧ подобьно быти** krmč.-mih. nsl. mnêti meg. trub. menča suspicio hung. serb. mniti mik. pruss. pominisnan acc. memoria let. minêt, manît goth. *minan ahd. minna e minja; meinjan mhd. minne scr. man, mnâ ztschr. 7. 222. beitr. 2. 163. curt. 1. 429. mey. 1. 408.
мьнити -иѫ -ıѥши vb. minui **да ноша мьньıѥть** prol. 140.
мьска f. mula men.-mih. alex.-mih. 107. prol.-mart. per. 47. 3. bus. 717. **м'ски** bus. 717. **мъс-** op. 2. 2. 86.
мьскъ m. ἡμίονος mulus ant. pat. pat.-mih. prol.-mart. sabb. 28. **мьськи** pent.-mih. **мъс-** bon. ber. **мос-** mat. 25. op. 2. 2. 86. **мєс-** ber. **мьськи** kruš. alb. **muškъ** rum. **мѣскоѭ** cf. **мьзгъ**, quod praestat.
мьстıславъ m. nom. propr. viri men.-leop. bus. 35. 345.
мьститель m. ultor, defensor leont. men.-mih. 191. **мас-** š.-gl. 77.
мьститєлѣница f. quae defendit mon.-serb. ichn.
мьстити -штѫ -стıши vb. ἀμύνεσθαι ulcisci; ἐκδικεῖν vindicare, defendere ostrom sup. leont. **манмь** inlicere **дроүгъ дроүга** - leont. **лıце мьстıши того въсего** men.-mih. **бысть человѣкь, да мьстить нашемоү длъгоү** hom.-mih. 193. - **братоү брата** bus. 392. - **злодѣемъ** chron. 1. 177. **да мьщю ѥѣ** bus. 296.

– себѣ krmč.-mih. мѣсти его bor. 63. да мѣстить обидимыхъ αἰτεῖν τοὺς ἀδικουμένους ἐκδίκησιν krmč.-mih. мѣсти мнѣ отъ петра hom.-mih. 116. ἀγαπᾶν amare мѣсти дочшю свою веселиемь sir. 30. 24. -sborn. мѣщтинъ pro мѣщинъ sir. 12. 8. -bus. 156. – сѧ: мѣсти сѧ немоу bor. 65. nsl. mestiti trub. maščevati

мѣсто n. ἐκδίκησις ultio esai. 66. 15. – parem..

мѣсть f. δίκη poena krmč. 41 ἐκδίκησις ultio ostrom. šiš. 195. 225. μάχη pugna men.-vuk. supplicium sup. 54. cruciatus sup. 113. tormentum sup. 113. казнь и – men.-mih. 183. своюю мѣсти – вѣхъ ἀνὴρ μαχητὴς ἦμην iudic. 12. 2. -pent.-mih. – възыскаѥть pent.-mih. – имѣти μνησικακία men.-vuk. прнюѣть – ѣдоухе δίκην krmč. mih. – свою творнмъ lavr.-op. 17. – сътворити men.-leop. мѣсть sup. 22. мѣстъ bor. мастъ š.-gl. 83: nota стьіьною мѣстню χιόνος δίκην pyrg. russ. vet. помста čech. msta: rad. мѣд metiri cf. goth. mitan ahd. mëzzan mhd. mëzzen ztschr. 5. 45. curt. 286. mey. 1. 370.

мѣстьникъ m. ἔκδικος, ἐκδικητής ultor ant. sup. krmč.-mih. krmč. 103 šiš. 86. men.-mih. defensor leont. adde mon.-serb. -ници казателе соуть прьвоѣнии krmč.-mih. мѣст- chron. ber. мѣсти- bon.

мѣстьница f. defendens -тница mon.-serb.

мѣстьнъ adj. γάμου nuptialis одежю мѣстьною matth. 22. 11. -ev. saec. xii: recte мѣстьнъ loco conveniens.

мѣчеоносьць m. ξιφηφόρος gladium gestans dial. men.-mih. мѣч- par.

мѣчеоноша m. gladium gestans мѣч- chron. 1. 184. 219. мѣчо- gram. 88. 196.

мѣчикъ m. neuma мѣчикъ sbor.-kir. 33. vost.-op. 653.

мѣчиць m. ἄορ ensis мѣч- ox.

мѣчь m. μάχαιρα gladius šiš. 26. ξίφος ensis sup. mau. ῥομφαία gladius; φάσγανον gladius man. мѣчь ostrom. svjat. sup. man. op. 2. 2. 78. cloz I. 771. мѣчи bon. мѣча mat. 46. мча frag.-serb. мча chron. 1. 206. metsi fris. goth. mêki ags. mece and. mækir ztschr. 4. 21; 11. 174. orient 1. 525. curt. 1. 459: wack. fennicum putat: miekka Hofer, ztschr. 1. 19.

мѣчьникъ m. ξιφηφόρος gladium gestans barl. men.-mih. σπεκουλάτωρ speculator marc. 6. 27. -ostrom. op. 1. 244. per. 84. 7. мѣчникъ izmar. chron. 1. 157. pravda-ruska bus. 393.

мѣчьнъ adj. μαχαίρας gladii -ко осоужденне ἡ διὰ ξίφους ἀπόφασις prol.-mart. -на рана alex.-mih 163. -на сьмрьть men.-vuk. prol.-mart. men.-mih. -на конѣчина ὁ διὰ ξίφος θάνατος prol.-cip. men.-leop. men.-vuk. -но сѣчение σπαθισμός men.-vuk. -но прѣданне prol.-mart. -чна глава bell.-troj. 42.

мѣша f. missa meth. 5. 6. –, рекше слоужка meth. 7. маша glag. nsl. meša, maša čech. mše pol. msza serb. misa, maša oserb. nserb. mša lit. miša alb. mešъ, mъšъ rum. мишъ ahd. mëssa mhd. mësse cf. миса.

мѣштати -таѭ -таѥши vb. ἀμύνεσθαι ulcisci ant. prol.-vuk. ἐκδικεῖν defendere соукоты – hom.-mih. prol.-mih. krmč.-mih. не лѣпо есть мѣшати обидоу lavr.-op. 4. сами себе мѣшаѥмъ ibid. 17. не себе – šiš. 68. – моужа per. 12. -шаѭ васъ antch. мъщ- bon. крьвь сыновь монхъ мѣшаѥть и мьстить ἐκδικᾶται καὶ ἐκδικήσει deut. 32. 43. -pent.-mih. nsl. meščevanje trub. mašč(ev)avec lex.

мѣштение n. ἐκδίκησις, ἐκδικούμενον ultio sup. ant. gen. 4. 15. -pent.-mih. мѣщ-, мѣщ- chron. nsl. meščenje trub.

мѣштии adj. ἡμιόνων mulorum мѣщихъ на колѣхъ мѣщихъ esai. 66. 20. – proph. parem.: сътрении мѣшчаго prol.-mart. 102. а мѣштъ.

мѣштина f. caro muli georg.-vost.

мѣштьникъ m. mulio pat.-mih.

мѣштъ n. ἡμίονος mulus men.-mih. мѣи krmč.-mih. мѣша azbuk. мѣшьчита pent.-mih. мѣшчи kruš.

мѣшьнъ adj. missae ant.-hom. 150

мѣглость f. pallor – и блѣдьние лица pat. 3 1.

мѣдарь m. χαλκουργός faber aerarius cyr.-hier. op. 2. 2. 53.

мѣденица v. мѣдьница

мѣдь f χαλκός aes ostrom. sup. nsl. mêd f.; mêd m. hung. medo habd. bulg. med cuprum croat. mido verant. medo hung. serb. mjed m. mik. oserb mjedź cf. goth. *smitha ahd. smid ags. smidh and smidha vb.

мѣдьникъ m. λεπτόν octava pars oboli.

мѣдьница f. χαλκεῖον fabri aerarii officina prol.-mart. λεπτόν octava pars oboli; ὀβολός obolus pent.-mih. numus мдѣьнии ѣцоу сочнва men.-mih. (numus) aereus leont. мѣдьницѧ ἀργύριον pecunia sup. 234. adde men.-leop. men.-mih. chrys.-lab. mat. 15. isaak. мѣдн- op. 2. 2. 460. leont. ephr. krmč.-mih. мѣдин- sabbae-typ.

мѣдьноличьнъ adj. impudens, vere vultum aeneum habens ber.

мѣдьнотворьць m. χαλκοτύπος cusor aeris pyrg.

мѣдьноштитьнъ adj. χάλκασπις aeneum clypeum habens **мѣдн-** man.

мѣдьнъ adj. χαλκοῦς aeneus sup. men.-vuk. exod. 27. 17. -vost. mat. 42. **дъщица мѣдьна** men.-mih. **мѣдна рогда** prol.-mart. **мѣдъна врата** bon. **мѣдьноу рогдоу ковати** prol.-vuk.

мѣдѣница f. numus mon.-serb. 63. **мѣдѣница** bus. 337: olim etiam pelvim significabat, unde magy. medencze pelvis et **медѣничарь, медѣничарь** gram. 167. 168. rum. **медѣничѣрїѡ** dapifer.

мѣдѣнъ adj. χαλκοῦς aeneus bon. ephr. bus. 268. **тѣло -но** sabb. 26. **-на врата** hom.-mih. **мѣдѣнъ** chron. **мѣдѣна змиа** sborn. **игла мѣдѣна** krmč.-mih. 358. **мѣдѣна рогда** prol.-vuk. nsl. meden trub. medenica pelvis meg. habd. medenica mrzle vode: excipulum lex. medenka metl. medenca oberkr. spernadel croat. midenjak obolus verant. serb. mjedenica labrum mik. rum. **медѣничѣрїѡ** dapifer.

мѣзга f. succus i **ходи из древа ико мѣзга** bus. 661. nsl. mêzga čech. mízha, míždí pol. miazga magy. mézga harz mezge baumsaft cf. **мьгла.**

мѣзинъ adj. iunior, minor per. 88. 2. **людьи мѣзинии** lavr. cf. lit. mažas let. mazs parvus.

мѣзиньць m. filius natu minimus prol. 121. **сн мн первенець, сии мн мѣзиньць** πρῶτος καὶ ὕστερος ephr.-vost. **мьзиньць** med.: serb. olim **мьзиньць**, nunc mezimac: adde nsl. mezinec digitus auricularis meg. mazinec lex. serb. mezimac, mljezinac čech. mezenec, mezinec digitus annularis.

мѣйно n. προῖξ dos c **мѣйнъмь** μετὰ προικός op. 2. 2. 27: vocabulum dubium.

мѣлъ m. creta **сътворивъ съ жежилаго мѣла кѫпѣль** sup. 423. 4. syrtis, ni fallimur io. -sin. clim. 206. calx ber. ziz. cf. russ. **мѣлъ**; **мель** f. nsl. melina syrtis mil f. mergelartige erde rib. croat. melo arena slad. lit. molis let. mâls argilla.

мѣлъкъ adj. parvus int. 186. tenuis seicht **истекаемѣ поучинѣ, сн рѣчь въ мѣлкыи раздѣлаемой** int. 186. **мѣлъдько море** ex.-op. 2. 1. 25. čech. mělý, mělký pol. miela; miałki russ. мелкій minutus cf. **мѣлка** nom. fluvii chron.-l. 135.

мѣна f. permutatio antch. - **прьстѣне** krmč.-mih. 234. 235. συνάλλαγμα pactio sup. 310. **мѣнѫ творити** συναλλάγματα ποιεῖν conventiones statuere sup. 310. nsl. **mêna** commutatio habd. croat. mina luc. serb. mjena novilunium mik. let. mît, maiņît scr. mê mutare Pott 2. 1. 389. curt. 1. 450. mey. 1. 339.

мѣнити -нѭ -нишн vb. μνημονεύειν memorare sup. 140. λογίζεσθαι, δοκεῖν putare sup. ant. op. 1. 90; 2. 1. 192. obich. frag.-serb. bon. hes. **мьн-** cyr. 5. λέγειν, φάναι dicere sup. hom.-mih. op. 2. 2. 38. leont. vita -theod. ant. **мѣнимыи врать** vost. asserere sup. 191. adducere sup. 221. σημαίνειν significare ant. **антиохоу мѣнию и акакию** men.-mih. nominare prol.-lab. memorare leont. vituperare leont. κρίνειν iudicare men.-vuk.: male pro **вѣнити** quod vide; - **сѧ:** мѣнѭ**ть сѧ за киноградь** š.-gl. 97. cf. nsl. **menča** suspicio hung.

мѣнити -нѭ -нишн vb. μεταβάλλειν mutare sup. 239. 26.

мѣнъ m. μέτρον mensura, ratio **тъи въ мѣнъ того никакоже не имѣй** (male **имѣи**) σὺ αὐτὴν εἰς μέτρον μηκέτι ἔχε io.-clim.

мѣнити -нѭ -нишн vb. mutare par.

мѣнѥние n. mutatio sup. 318.

мѣра f. μέτρον mensura sup. cloz l. 571. ostrom. chrys.-lab. κανών regula sup. 381. ὁλκή pondus gen. 24. 22. -pent.-mih. σταθμίον pondus iez. 5. 1. λίτρα libra io. 19. 39. -mat. 34. ἀναλογία proportio op. 2. 2. 7. **въ мѣрѫ** μετ' ἀκριβείας accurate sup. 381. nsl. mêra: v eno mêro in einem fort met. 160. zmirej, v mêr continuo vuzmer prip. 149. kolomêr zirkel, papierenes muster der schneider vert. let. mêrs magy. mérce scr. mâ metiri Bopp 1. 219. Pott 2. 1. 388. curt. 1. 461. mey. 1. 339.

мѣрило n. μέτρον mensura krmč.-mih. krmč. 51. dioptr. leont. pat. σταθμός, ζυγός libra ant. int. **-ла** pl. statera glag. men.-mih. nom.-mik. 113. alex.-mih. 85. **въ - право живоущихъ человѣкъ** sim. l. 23. **въ мѣрилѣхъ ставити** greg.-naz.

мѣрильнъ adj. mensurae chrys.-lab. **-на страна** dioptr. staterae **чашица -на** op. 2. 2. 178.

мѣритель m. mensor **земли** - op. 2. 2 316.

мѣрити -рѭ -рими vb. μετρεῖν metiri ostrom. sup. hom.-mih. svjat.-mat. 10. krmč.-mih. men.-leop. š.-gl. 86. int. - **морѥ** men.-mih. ex. **коупоною** - vost. l.

386. -рємъ recte -рнмъ svjat.-op. 2, 2. 385. bus. 265. **не мѣрите лица** οὐκ ἐπιγνώσῃ πρόσωπον deut. 1. 17. -vost. rum. **домирѣск.**

мѣръ in nominibus propriis: nomen habens **кладнмѣръ** a **влад** possidendo, regnando nomen habens pruss. mîr: ermîrit goth. mêrjan ahd. mâri, mârî mhd. mære gr. μέρ-ιμνα, μέρ-μερος scr. smr ztschr. 4. 49; 11. 171. Bopp 1. 300. mey. 1. 355: pro **мѣръ** saepe habes **миръ**.

мѣрьнъ adj. μέτριος modicus ant. **питие -ноже** sborn. **сребро -ное** ἄργυρος ἐν σταθμῷ pent.-mih.

мѣрьнѣ adv. μετρίως modice greg.-naz.

мѣрьчий m. mensor pat.

мѣрѣние n. μέτρον mensura ant. περίμετρον ambitus pyrg.

мѣсильница f. magis, ni fallimur vitatheod.

мѣсити -шѫ -сниш vb. συγχιρνᾶν miscere sup. 295. φύρειν miscere **моукоу - krmč.-mih. - тѣсто** vita-theod. **хлѣбы - men.-leop. съ масломь - krmč.-mih. варь - misc. просфоры не мѣсить** nom.-mih. **- съ гнивомь поскоупе свою** misc.-serb. **моукоу - съ кръвию** krmč.-mih. **солию и квасомь и кодою моукоу - krmč.-mih.** ahd. mhd. miscan mhd. mischen gr. μίσγειν lat. miscere scr. miç: miçr beitr. 2. 163. Pott 2. 1. 644. 927. curt. 1. 474. mey. 1. 374. 403. wack. 13.

мѣстити -шѫ -стиш vb. capere ant.-hom. **мнози мѣстять се на столь съ men.-mih.**

мѣсто n. τόπος locus ostrom. **въ се -** ἐνταῦθα hic **въ мѣсто** ἀντί loco **въ рѣбѣхъ -** ostrom. **въ хлѣба -; въ - земльныхъ** cyr. 3. **въ кораблы - sup. зло въ - зла въздати** chrys.-lab. **въ тебе -** izvêst. 8. 76. prol.-mart. **въ себе -** prol.-mih. greg.-lab. **въ - дьницоу дньволоу звати се створи** chrys.-lab. **- моучьное** leont. nsl. mêsto let. mêsts cf. let. mist, mitu habitare.

мѣстоблюститель m. loci custos par.

мѣстодръжание n. τοπαρχία praefectura regionis per.

мѣстодръжитель m. τοπαρχῶν regionis praefectus per. xlvii. **-дрьж-** mat. 11.

мѣстоначальникъ m. regionis praefectus dioptr.

мѣстьнъ adj. πόπου loci dial. regionis **мѣстьныи князь** dioptr.-lab. **великыи князь** et **мѣстьнн князи** sbor.-kir. **-ный епископь** nom.-n. 47. **лжив ли есть или мѣстьн - -dam.** cf. **мѣстныъ.**

мѣстьце n. locus chron. 1. 255. **мѣстьцо** bus. 763. **мѣсце** bor.

мѣстьчько n. urbs **мѣстечко городъ** sbor.-kir. 46: **мѣстце.**

мѣсяцевати -цоуѭ -цоуешн vb. lunaticum esse ant.-hom.: recte **мѣсячьвати.**

мѣсяць m. μήν mensis ostrom. sup. mat. v. **мѣсяца доустра** ἐν τῷ δύστρῳ μηνί per. xlvi σελήνη luna 1. cor. 15. 41. **-bulg. на новъ - бѣсьноуѣть ся** σελῃνιάζεται lunaticus est ostrom. **- гнивнынъ** μηνισκος lunula op. 1. 91. essi. 3. 18. **-proph. гнивнынъ** vost. nsl. mêsec mensis meg. lit. menesis let. menes goth. mêna, mênôths ahd. mâno, mânôt (mânôd) mhd. mâne, mânot ir. mi ir.-gl. 121. gr. μήνη, μήν lat. mensis scr. mâs luna, mensis mâsa mensis arm. amis beitr. 2. 163. Bopp 1. 85. curt. 1. 471. mey. 1. 399: divide **мѣс-яць** radix **мѣ** scr. mâ metiri: prima significatio mensis est, secunda luna.

мѣсяцьновати -ноуѫ -ноуешн vb. lunaticum esse ant.-hom.: recte **мѣсячьновати.**

мѣсячина f. lunae lux per. 9. 9.

мѣсячь adj. σελήνης lunae **свѣтъ** - esai. 30. 26. -proph. mat. 48.

мѣсячьникъ m. lunaticus ev.-trn.

мѣсячьнъ adj. σεληνιαζόμενος lunaticus matth. 4. 24. -mat. 34. mensium **число -ное** svjat.-mat. 8. lunae **-наа красота** hom.-mih. **мѣсячьна** menstrua **женамъ сжщнмъ въ -нъıхъ** dioptr.-leop. **-но ѥкаше** luna lucebat sup. 323. **-цьнъ** stichir.-mat. 18.

мѣтание n. ictus pat.

мѣтати -таѭ -таюшн vb. βάλλειν iacere cloz II. 135. **м(ѣ)т-** ibid. **- каменне** pyrg. mir. **- и борити** isaak.

мѣхъ m. pellis georg. πῆρα pera matth. 10. 10. -ev. saec. xiv ἀσκός uter **- воды** pent.-mih. φύλαχος saccus men.-vuk. **saccus** men.-mih. saccus caseo servando gram. 6. 10. **- волоуй** prol.-vuk. **- надоуѣнь** misc. **- надъмень** sup. **- винень** (recte **-нынь**) pent.-mih. **- корчинъ** iob 32. 12. -proph. **- мѣста** iob 32. 19. -proph. **- плѣвы** men.-leop. prol.-mih. **- оутлъ** bus. 624. **одрати козлища мѣхомь** ibid. adde op. 2. 1. 117. nsl. méh culeus lex. follis habd. crost. mih oserb. měch nsrb. mjech ngr. μεσίνι peau de mouton vent. pol. miech lit. maišas let. maiss.

мѣхꙋрь m vesica **мѣхирь** nom.-barb. **злъчнаго -ра** χολοδόχος op. 2. 2. 147. **отъ нмоущи еврєаннѣ прѣлогы въ -рн** meu.-mih. 172. nsl. mehur vesica mihur bulla lex. mehir, mehêr croat. mihur bulla verant. serb. mehir vesica mik. čech. měchýř pol. męcherz, macharzyna.

мѣшати -шаѭ -шаєшн vb. miscere **мѣшаше тѣсто** vita-theod. - **кодоу съ виномь** misc.-serb. - **сѧ** š.-gl. 81. lit. mišti cf. **мѣсити**.

мѣшькъ m. saccus lavr.-op. 84. alb. **мъšik.**

мѣшьнъ adj. utris **надмєнне мѣшьноє** vost. bus. 620.

мѣшьць m. πήρα pera marc. 6. 8. -ev.-novg. pat. prol. men.-mih. prol.-lab. **къ мѣшьцн ношлаше водоу** cyr. 7. nsl. mešič folliculus lex. mêšnica utriculus sackpfeife meg.

мюро v. **мꙋро.**

мюрона v. **мороꙋна.**

мя pronom. sg. acc. scr. **mâm** gr. ἐμέ lat. me lit. dat. man curt I. 460.

мяждра v. **мязджра.**

мязджра f. corticis pars interior, nti videtur med. **мяждра** ὑμήν membrana ex. nsl. mezdra zarte haut auf frischer wunde; leimleder medra membrana 2. tim. 4. 13. -bung. mezde leimleder čech. mázdra pol. miezdrzyć.

мяздрица f. putamen ovi, haut e cod.-saec. xv. -vost.

мякнѫти -нѫ -нєшн vb mollescere **овн мякнѫть, овн же жесточьнѣть** svjat. serb. meknuti russ. **мякнуть.**

мякота f. ἁπαλότης, τὸ ἁπαλόν mollities **не корєнне ли оуто мякоты** iez. 17. 9. -proph. op. I. 105; 2. 2. 79. - **колъчьнлы (клъчьнлы)** zlatostr.-saec. xvi. adde svjat.

мякъко adv. molliter **одръ - постланъ** par.

мякъкоперъ adj. ptilotός pennatus, recte molles pennas habens ex.-op. 2. I. 17.

мякъкопишьнъ adj. sensus nobis ignotus: **фасоулы мѣкопншнла** frag.-serb. cf. **лешнпка злопншнаго гроунесл.**

мякъкость f. ἁπαλότης mollities ioann. isaak. - **кльны** chrys.-lab.

мякъкота f. mollities pat. hom.-mih.

мякъкъ adj. μαλακός mollis ostrom. op. 2. 2. 151. ἁπαλός mollis sup. hom.-mih. hes. πρᾷος mitis krmč. 134. **плъть -ка** ex.-op. 2. I. 18. **-ко мясо** russ. **устрицы** ex.-op. 2. I. 24. **-ка ризa** ostrom. mat. 32. **-ка постелѧ** hom.-mih. ephr. **на мягцѣ постелн** bus. 622. **-кьчай воска** hom.-mih. **оть -кыѫ покыть** comparat. **мячнй** op. 2. 2. 78. **мякъчай** sup. hom.-mih. **мякъчайшнмн врачєванпнмн** greg.-naz. male **мекьчнй** men.-mih. 255. nsl. mekak lex trub. mehkek habd. mehek comparat. meklji metl. mekina furfur habd. dain 99. meča; mancati affricare lex. zmancati atterere lex. zmencati trub. mecati mollire bulg. megkinъ stramen minutum pokl. I. 59. cf. mekiš arbor quaedam pokl. I. 64. **мекинъ** weiches stroh kroat. mekinje furfur verant. pol. miękiny spreu russ. **мячь** ball let. mîkt mollescere mîksts, mikls mollis rum. **минче.**

мякъцѣ adv. ἁπαλῶς molliter greg.-naz.

мякъчати -чаѭ -чаєшн vb. mollescere pat.

мякъчина f. mollities isaak.

мясапоустъ v. **мясопоустъ.**

мясо n. κρέας caro pruss. mensâ lit. mêsa let. mêsa goth. mimz alb. mîš arm. mis scr. mânsa, mans Bopp I. 21. 117. gött. gel. anz. 1835. 1104. magy. meszáros.

мясонмовитьнъ adj. carnem habens - **- градъ** chrys.-lab.

мясолюбьнъ adj. carnis amans chrys.-lab.

мясоноснъ adj. carnem ferens **-сна трапеза** hom.-mih.

мясопоуст m. ἀπόκρεως abstinentia carnis; τεσσαρακοστή quadragesima op. 2. 2. 58. typ.-chil. men.-mih. frag.-serb. chron. **мясапоустъ** pam. 159. nsl. mesopust russ. **мясопустъ** pol. mięsopust magy. hús hagyó rum. **лъсаре де карне** mlat. carnisprivium.

мясопоустьнъ adj. ἀπόκρεω abstinentiae carnis ostrom. nom.-lab. chron per. 86. **-ное алканне** δεσποτική νηστεία men.-mih. **-нлн недѣлы** šiš.

мясопоуштa f. νηστεῖαι ieiunium svjat.-op. 2. 2. 382. τεσσαρακοστή quadragesima svjat.-op. 2. 2. 398. op. 2. 2. 116. adde men.-mih. op. 2. 2. 115.

мясосѣчьница f. macellum.

мясоядьнне n. victus e carne chrys.-lab.

мясоядьць m. carnem edens ichn.

мясость f. carnium esus **мясосс-** ultima littera deest; genus dubium.

мастн, матж, матєшн vb. ταράττειν turbare sup. cloz I. 684 antch. - **кары** misc. 100. **водa не метоуши оума** hom.-mih. **крамольници н метоуще члокѣци (-кы)** greg.-lab. - **цркькы** prol.-mih. - **оумъ** isaak. περιεργάζεσθαι curiose inquirere - **сѧ** svjat. hom.-mih. men.-vuk. chrys.-lab. chron. sim. II. 3. **въса мести сѧ мьнить ти сѧ** chrys.-lab. - **о богатьствѣ** ostrom. mat. 13. **-тьствѣ** ostrom. mat. 13. **-тьствѣ** ostrom. mat. 13.

стѣ ephr. iactari sup. 110. ἀσχάλλειν lugere men.-vuk. nsl. mesti butter rühren metuda, smetanka, smetanica rührmilch smetki buttermilch dain. medêlo rührstock serb. mesti miscere - se turbari russ. **мяться** scr. manth, math agitare pruss mentimai mentimur lit. mensti, mentu let. mente maischholz cf. ags. madhoh tumultuosus ztschr. 5. 261; 7. 186. 228; 9. 232. 398. beitr. 1. 234. curt. 1. 476.

масьница f. macellum georg.

масьнъ adj. carnis **котль** - pent.-mih. **честь масна** krmč.-mih. **масна нед҃ѣли** nom.-lab. - **грѣхъ** per. 3. **всѣмъ масьнам** bus. 264.

мата f. ἡδύοσμος mentha; κάλαμος calamus pent.-mih. nsl. meta calamintha lex. metica mentha habd. metvica serb. metva russ. **мята** čech. máta pol. miętka oserb. mjatej (e mjatev) nserb. metvej lit. mêta ahd. minzâ mhd. minze ags. minte lat. mentha gr. μίνθη or.-eur. 385. cf. **матва**.

матва f. ἡδύοσμος mentha ber. serb. metvica živ. 110. oserb. mjatej nserb. metvej cf. **мата**.

матежетворица f. ταραξάντρια viros concitans, recte seditiosa men.-mih.

матежь m. ταραχή turbatio sup. proph. ἀνάχυσις confusio op. 2. 1. 172. σύγχυσις confusio hom.-mih. θόρυβος turba ostrom. krmč.-mih. ζάλη tempestas sup. συστροφή turba men.-vuk. μετάμελος poenitentia op. 1. 35. **вксташе метежи** sim. II 13. **метежи въздвизати** krmč.-mih. **матежь вънѣшьнихъ** sborn.

матежьникъ m. ὀχλαγωγός seditiosus krmč. 45. krmč.-mih. mat. xi. turbas concitans sup.

матежьнъ adj. ταραχῆς turbae proph. στασιαστικός seditiosus sup. adde sborn.

матежьствовати -воуѭ -воуѥши vb. turbare chrys.-lab.

матежьнѥ n. confusio glag. ber. ziz.

мати, мьнѫ, мьнѥши vb. comprimere **мьноуїю оусьнѥ** nest. russ. **мять** nsl. meti, manem lit. minti let. mît, minu calcare curt. 1. 475.

матль m. pallium **матлѣмъ** vost. 1. 257. germ. mantel cf. **манътия**.

мачѥнѥ n. μάλαγμα malagma **нѣсть мачѥньі приложити** op. 2. 2. 82.

мачити -чѫ -чѥши vb. mollire **желѣзо огньмь мачимоѥ; кънѥмь и наковальньмь мачить ѥ** svjat. **мачимѣ жестотѣ невѣрьи** sborn. -**ⷭ҃а** μαλάσσεσθαι molliri hom.-mih. 102.

мждо n. testiculus **моудомь** pl. d. ichn. **великомоудъ** clim. 308. nsl. môde pl. f. môdi m.; moda: popova môda enonymus serb. mudo čech. moud, moudí pol. mąda f. oserb. mud cf. μήδεα mentula μέζεα lat. mons sensu obsceno ztschr. 5. 234; 10. 445. scr. mud: môda voluptas; mada idem semen virile.

мждрити- ждрѫ -дрѥши vb. σοφίζεσθαι argute comminisci ant. - **сѧ** sup. 36. 1.

мждрованиѥ n. φρόνημα, φρόνησις cogitatio op. 2. 2. 457. antch. ioann. **врагьско** - prol.-mart.

мждровати -роуѭ -роуѥши vb. φρονεῖν sapere ant. antch. sup.

мждролюбица m. φιλόφρων benevolus prol. prol.-cip. men.-vuk.

мждролюбьно adv. benevole prol.-mih.

мждролюбьнъ adj. benevolus **-бно слово** prol.-mart.

мждролюбьць m. φιλόφρων benevolus.

мждрость f. φρόνημα, φρόνησις prudentia sup. ostrom. svjat. cyr. 3.

мждростьнъ adj. σοφίας sapientiae men.-mih. leont. **-нии кндове** svjat.

мждростьнѣ adv. sapienter antch.

мждрословѫмьнъ adj. sapiens ichn. cf. gr. φιλόφρων.

мждръ adj. φρόνιμος prudens ostrom. sup. - **дѣлоу вьсемоу** nom.-bulg. - **свѧтымъ** clim. 288. nsl. môder bulg. мъдъръ; rum. мъндрŭ superbus cf. **мьн-ѣтн.**

мждрьникъ m. sapiens men. -belg.

мждрьнъ adj. sapiens per 77. 37.

мждрьскы adv. sapienter int. 48.

мждрьство n. φρόνησις prudentia ant. isaak. sup.

мждрьствованиѥ n sententia sup.

мждрьствовати -воуѭ -воуѥши vb. φρονεῖν sapere krmč. 41.

мждрьць m. σοφός sapiens barl. ant.

мждрѣ adv. sapienter antch.

мжжай comparat. ἀνδρειότερος fortior bon.

мжжакъ m. ἀνήρ vir vost. nsl. možak.

мжжакы f. g.-**къѥ** ἀρσενόθηλυς mas et femina, virago **богынн -кова сѫщи** cyr.-bier. -**къѫ** op. 2. 2. 53. cf. nsl. možak; mužak habd.

мжжата adj. f. ὄπανδρος viro subdita šiš. 56. - **жена** mat. 21. pent.-mih. kruš. nom.-lab. krmč. 222. pol. mężata.

мжжати сѧ -жѫ сѧ -жѥши сѧ vb. ἀνδρίζεσθαι confortari sup. prol.-mih. **мжжаймъ сѧ** greg.-naz.

мжжатица f. ὄπανδρος viro subdita prol.-mih. krmč.-mih. iob 31. 11. -mat. 55. clim. 157. men.-mih. georg. **жена** - γυνὴ συνοικισμένη ἀνδρί pent.-mih. kruš.

мѫждрѣнїе n. σόφισμα commentum **моуждрѣние** op. 2. 2. 24.

мѫжеблажьствие n. ἀνδραγαθία probitas sup. 447.

мѫжекъ adj. poss. viri zak.-serb.

мѫжедовлѣстие n. fortitudo chrys.-lab. ber.

мѫжеженьство n. ἀρσενόθηλος mas et femina georg. coniuges mir.

мѫжеложие n. cum maribus concumbere psal.-vuk.

мѫжеложьникъ m. ἀρσενοκοίτης cum maribus concumbens šiš. 78. dioptr.-lab. barl. nom.-mik. 32. 155. nom.-lab. chrys.-lab. zak.-serb.

мѫжеложьскъ adj. cum maribus concumbentis prol.-vuk.

мѫжеложьство n. cum maribus concumbere pat.-misc. nom.-mik. 33. kruš. pent.-mih. nom.-lab. šiš. 197. clim.: male **москолоудство** pouč. -luki židjaty dostop. 1. 9.

мѫжеложьць m. cum maribus concumbens pat. io.-sin. nom.-mik. 30. psalt.-vuk.

мѫжелѣганиѥ n. cum maribus concumbere pat. hom.-mih.

мѫжелюбица f. φίλανδρος viri amans šiš. 173.

мѫжелюбьнъ adj. viri amans men.-mih. - **на жена** chrys.-lab.

мѫжелюбьць m. viri amans chron. 1. 204.

мѫжененстовати -стоуѭ -стоуѥши vb. virorum amore insanire - **на жиноу свою** hom.-mih. 33.

мѫжененстовьство n. insanus viri amor sabb. 176. gr. ἀνδρομανία.

мѫжеоубийство n. homicidium mat. 24.

мѫжеоубийца m. ἀνδροφόνος homicida šiš. 162. man. 117. men.-leop. men.-mih. chrys.-lab. prol.-mart. cf. **-ць**.

мѫжеоубиць m. homicida chrys.-lab. psalt.-vuk. cf. **-ца**.

мѫжеоубиѥние n. ἀνδροκτασία homicidium man.

мѫжеоумьнъ adj. sapiens uti vir pam. 117. **дшерь моужеоумноу** bus. 499. - **съмыслъ** mat. 19. bus. 56.

мѫжикъ m. vir **л҃живые пророки, моужики и жонки** bus. 812. e russ.

мѫжичишть m. ἀνήρ vir indic. 16. 5. - kruš. pent.-mih.

мѫжь m. ἀνήρ vir ostrom. - **браньнь** chrys.-lab. **царн моужи** chron. 1. 108. **оу моужа бытн** ἀνδρὶ συζῆν men.-mih. **нти за** - krmč. 82. **аще дѣвка не въсхощеть за** - sbor.-kir. 56. comparat. **мѫжайши на проповѣдъ бѣшѫ** bon. nsl. mužina rusticus indolatus habd. russ. **мужикъ** rusticus rum. **можик** idem goth. manna, man homo Pott 2. 1. 925: radix **мьн** aucta gutturali r.

мѫжьлѣти -лѣѭ -лѣѥши vb. virum fieri pat.

мѫжьнь adj. poss. ἀνδρικός mariti men.-mih. krmč.-mih. 268. prol.-mih. psalt.-vuk. chrys.-lab. krk. per.

мѫжьскъ adj. ἀνδρός viri ostrom. virilis sup. ἄρσην masculus ostrom. - **монастырь** krmč.-mih. **образъ** - mat. 48. **одежда -ска** nom.-mih. 30. - **полъ** ἄρσην man. **-ска** nupta: - **жена** men.-leop. zak.-serb.

мѫжьскъı adv. ἀνδρείως fortiter sup. men.-vuk. prol.-mih. men.-mih. op. 2. 2. 262. typ.-chil. **моужъс-** antch. **моужески** cyr. 26.

мѫжьство n. ἀνδρία virilitas ant. sabb. 104. ἀριστεία fortitudo sup. ἄρσεν masculum **моужество и женьство** cyr.-hier. kozm.-ind.

мѫжьствовати -коуѭ -воуѥши vb. viriliter agere sbor. tur. chron.

мѫжьствьнъ adj. ἀνδρίας virilitatis dial. fortis **жена -на** chrys.-lab.

мѫка f. βάσανος cruciatus ostrom. man. 54. tormentum sup. 53. supplicium sup. 53. κόλασις punitio ostrom. cloz I. 598. sup. dolor sup. 397. τιμωρία poena cloz II. 53. τυραννίς tyrannis sup. 228. **моука** cloz I. 620. **мука** 755. muka fris. nsl. môka hung. bulg. **мъкъ** serb. muka let. môka, môcît magy. munka labor, opus rum. **мѫнкъ** cf. alb mundim cruciatus curt. 1. 455.

мѫка f. ἄλευρον farina ostrom. krmč.-mih. hom.-mih. σταῖς farina pent.-mih. σεμίδαλις similago krmč.-mih. nsl. môka farina lex. muka habd. croat.-hung. oserb. muka.

мѫкарь m. qui exercuiat georg.-vost.

мѫтити -штѫ -тиши vb. ταράττειν turbare ant. sup. men.-mih. isaak. **изь срѣды моутещихъ** (recte fortasse **моуч-**) **к҃ извлѣче к҃** hom.-mih. 132. **землю** - men.-mih. - **срѣдьце** antch. **моутимъ** κυκώμενος, θολούμενος qui turbatur, confunditur op. 2. 2 28. - **сѧ** κομαίνειν, κομαίνεσθαι men.-mih. - **клѣнами** ταράττεσθαι turbari antch. **помыслы** - hom.-mih. 106. **морѣи мѫтѧщю сѧ** greg.-naz. **морю моутащю сѧ** men.-leop.: male - **сѧ** βασανίζεσθαι matth. 14. 24. - ev.-novg. pro **мѫчити сѧ** nsl. omôt vertigo dain. môtica; zmôta scandalum trub. zmotovati scandalum praebere trub. motilnica butterrührkübel dain.

мѫтъ m. ταραχή turba ex. acad. coenum prol. pol. męt aqua turbida: adde čech. moutev pol. mątew quirl.

мѫтьнъ adj. θολερός turbidus chrys.-lab. ant. antch. **мѫтьна вода** prol.-cip. вода **моутна** bus. 664 **моутно пиво** men.-leop. - **оумъ** tur. **оустрѣмлѣние -тно** nom.-mih. ἄστατος **клѣнѣние -тно** ibid. **моутьна волы** hom.-mih. - **сръдьцемъ** usl. môten turbidus lex. muten habd.

мѫченикокъ adj. poss. martyris par. men.-vuk. prol.-mart.

мѫчениколюбица f. φιλόμαρτυς martyrum amans men.-vuk. prol.-mart. prol.-mih. men.-leop.

мѫчениколюбьць m. martyrum amans typ.-chil. men. vuk.

мѫченикъ m. μάρτυς martyr sup.

мѫченица f. martyr prol.-vuk.

мѫченичь adj. poss. μάρτυρος martyris; μαρτύρων martyrum sup. men.-vuk.

мѫченичьнъ adj. martyris, martyrum **кръвие -ною облизь** sim. I. 25.

мѫченичьнь adj. poss. μαρτύρων martyrum hom.-mih. prol.-cip. prol.-lab. men.-vuk.

мѫченичьскъ adj. μαρτυρικός ad martyrium pertinens, martyris pat. sbor. sup. **съмрьтъ -ска** ok. 53. **-ское вѣнчание** sim. I. 16.

мѫченичьскъı adv. μαρτυρικῶς martyrum modo hom.-mih.

мѫченичьство n. martyrium isaak.

мѫчениѥ n βάσανος cruciatus greg.-naz. sup. martyrium sup. ant.-hom. men.-vuk. τιμωρία poena sup. τυραννις tyrannis sup. 283.

мѫченьнъ adj. martyrii prol.-vuk. τιμωρίας punitionis proph.

мѫчилиште n. locus cruciatus.

мѫчильнъ adj. cruciatus **-лънъıѥ съсѣдъı** sup.

мѫчитель m. βασανιστής excrucians ostrom. τύραννος tyrannus sup. mat. 52. antch. sim. I. 22. παράνομος impius sup. 60. man.

мѫчительнъ adj. excrucians **ороудие -но** prol.-mart.

мѫчительскъ adj. excruciantis **-ско шетание** krmč.-mih. **ороудие** - prol.-mart.

мѫчительство n. cruciatus ioann. mir. τυραννίς tyrannis sup.

мѫчителѥвъ adj. poss. excruciantis men.-vuk. prol.-mart. **страхъ** - prol.-mih.

мѫчити -чѫ -чишь vb. βασανίζειν torquere ostrom. κολάζειν punire greg.-naz. ostrom. sup. excruciare sup. verberare sup. agitare sup. 400. παιδεύειν punire op. 2. 2. 203. κολαφίζειν alapam infligere svjat. -op. 2. 2. 404. τιμωρεῖσθαι castigare men.-vuk. - **сѧ** svjat. leont. **мѫчивше сѧ за вѣрѫ** op. 2. 2. 348. nota terere: **пшеница много мѫчима чистъ хлѣбъ подаѥтъ** pam. 232.

мѫчитьнъ adj. τιμωρητικός ad poenam pertinens **органъı -тнаı** hes. 15.

мѫчица f. farina hom.-mih. 140.

мѫчьнъ adj. ἀλεύρου farinae **-на криница** hom.-mih. **мѫчьна водонось** hom.-mih. 136. **-чилъ ситахъ** matth. 13. 33. -mat. 35. 43. nsl. močnik; mučnjak puls habd.

мѫчьнъ adj. βασάνου cruciatus ostrom. dial. βασανιστήριος ad cruciatum pertinens pyrg. τυραννικός tyrannicus sup. τιμωρητικός ad poenam pertinens - **сьсоудь** hom.-mih. **града по мѫчно прииѣти** alex.-mih. 33. adde proph. misc.

мѫштьнъ adj. **ова мѫцѣнъ** (pro quo in margine habes **тѣстъмь**) **скотъ творѧ оубиѥть** greg.-naz.: vost. putat significare farina conspersus.

мѵра f. μύρον unguentum š.-gl. 47. io. 11. 2. -ev.-grig. šaf.-urspr. cf. **миро.**

мѵренъ m. μύρινος myrinus **скорпина, ехидны, мѵрени и инъıхъ** op. 2. 1. 44.

мѵризма f. odor - **зла** bulg.-lab.

мѵринъ v. **мѵрънъ.**

мѵро n. μύρον unguentum sup. antch. sim. II. 14. op. 2. 2. 52. - **благоуханьно** prol.-mart. **мѵромь помазавати**; - **мазати сѧ** chrys.-lab. **мѵро** chron. 1. 184. tur. pam. 176. šaf.-urspr.

мѵроклрьникъ m. unguentorum coctor ber.

мѵрокати -роуѭ -роуѥши vb. ungere **мѵроуѥши по вьсѣхъ оудѣхъ** nom.-mik. 83.

мѵровръние n. effluvium unguenti sabb. 72. 77. 87.

мѵроизлитие n. effusio unguenti sabb. 75. 85. 124.

мѵроносица f. μυροφόρος ungnentum portans ostrom. chrys.-lab. hor. 87. **мѵроносиця** obich.

мѵроносьнъ adj. μυροφόρος unguentum ferens ostrom.

мѵропрозябательнъ adj. myrum germinare faciens sabb. 88.

мѵроточивъ adj. unguentum fundens - **гроб**ь sabb. 77. 88. 116. 138. 173. **-вıѥ мощи** 80. 217.

мѵроточьць m. unguentum fundens sim. I. 30.

мѵрѣта f. μυρσίνη myrtus esai. 41. 19. - proph. mat. 47. cf. **мрѣтва.**

мѵрьнъ adj. μύρου unguenti **гълѣкъı, коиı мѵрьнаı** ostrom. **мѵрьное добровонние** io.-clim.

N.

н decima quinta alphabeti cyrillici littera, нашь dicta, cyrillice numerum ѵ, glagolitice ⱄⰾⰿ. indicans.

на pronom. dual. acc. 1. pers. sim. I. 28. dat. bell.-troj. 9.

на praepos. I. cum accus. 1) in, versus **изліяшм огнь на землѭ** sup. 5. **на главѫ лѣкѣмо** sup. 318. **на прагѣ настоупиⷯ** chrys.-lab. **на соухо сьнасена** prol.-mart. **надрагы да възлѣчѣть на тѣло** свое ἐνδύσεται pat.-mih. **идемъ или на** десно **или на лѣво** πορευθῶμεν εἴτε δεξιὰ εἴτε ἀριστερά propb. **видѣние на** ѥгѵпта proph. **мъногы на божий** разоумъ **наводыше** vita-theod. **на вѣрою** оукоучати εἰς πίστιν προτρυνάζειν pat.-mih. **паоучае прьсты мое на** крань sim. I. 24 **на христовы** раны **наскакающе** prol.-mart. **на опеть** роуцѣ сказающе chron. l. 245. **на страноу висить** bus. 712. **живоуци на конець земли** per. 4. 2) contra **идоу на ти** ратью chron. 180. 30. **нашедъшимъ на** словѣнѣ **на** доунайскыа per. 1. 6. **напоуци нь** кысть **лъвь на нь** prol.-mart. **напоусти звѣри на ню** prol.-mart. **ратъ на ны** bus. 713. **поидѣ на** дракоулоу bus. 701. 3) in ad indicandum tempus **оукьенъ въ** соуботоу **на** ночь chron 157. 10. **на** старость **приразн къ** богоу tur. 47. **на тоу** зимоу **кѫпле** кнѩзь chron. 216. 16. **на** зимоу **иде на** галѣка per. 90. 10. **на тоу** осень **преставн сѧ** per. 80. 23. **нападаюшихъ на нѩ на** всако врѣме sim. I. 26. **на** многы часы **кьпиѣхоу** prol.-mart. **глаголеть на** вьторо typ.-chil. 4) ad ad indicandum scopum **пришедъ на** проповѣдь sup. 180. **придоша на** распѧтие sup. 296. **на** животъ **сѧ роди** εἰς ζωὴν ἀπετέχθη cloz l. 623. **на** окѣдь **призвати** hom.-mih. **тѣхъ на** крѣдъ **кываютъ** ex. op. 2. l. 27. **снидоше сѧ на** крань sim. I. 6. **на** пакость **нѣмь** сътворити **чары** nom.-mik. 25. **приди на** помощь **мнѣ** vita-theod. **прити на** окѣдъ vita-theod. **на** окѣдь **сѣсти** cyr. 9. **на** пиръ **звати** sbor.-kir. 28. **дворъ** сътвори **на** пришѣше **ищинмъ** vita-theod. **иде на** исправление per. 75. 13. **послань на** проповѣданиѥ prol.-belg. **на** дѣло **незаконьно идеть** prol.-mart. **придоша на** миръ chron. l. 148. **раздаваху на** потрѣкоу chron. l. 54. **такова полата** ѥсть **здѣ нн на** кою потрѣкоу men.-vuk **на тьлѣснше** ѣзти ἐπὶ φθορᾷ ὑπάρχειν per. 9. 13. **на** крань **вьдати** дьцерь θυγάτριον εἰς γάμον ἐκδιδόναι prol.-cip. **дати сѧ на** пиноу вѣрнымь typ.-chil. слово **на** пасхоу typ.-chil.: adde **всака** плъть **на** роды **сѧ** сокираеть bus. 158. 5) in in divisione **раздѣлиша сѧ на** двою chron. l. 77. раздра **сѧ на** двою chron. l. 44. **на** четверо (ἐκ τεσσάρων) **растежнн** быше prol.-mart. **на** оудьі **сьскіри** prol.-mart. **на** оудеса **сьдроевити** prol.-mart. **раздѣли на** ѕ **изъкоъ** и на два per. 21. 6) **подаваше сѧ на** троудьі vita-theod. **звати на** име, **на** име **призвати** βοᾶν, καλεῖν ἐξ ὀνόματος men.-vuk. 7) **дрѣзъ на зло, на добро** лѣкинвъ hes. **на вѣрою** нераздѣюнь hom.-mih. 29. II. cum loc. 1) ad indicandum locum et tempus **на дьскахъ** начрътакати chrys.-lab. **сѧдите на** послѣднемъ мѣстѣ bus. 479. **на** мразѣ **ставь** cyr.- 16. **нолна на** обѣдоу оусѣкноу hom.-mih. **на** корзѣ **къспрьтавъше сѧ** chron. l. 215. **на** долзѣ **борюшема сѧ** chron. l. 63. **гнаша на** скорѣ chron. l. 182. **кышя на** докѣ chron. l. 61. 2) ad indicandum pretium **три на** нпъх (цѣтахъ) **коупихъ** хлѣбы chrys.-lab. **працаютъ попоке** нхъ **на** дароу bus. 518. **на** толицѣ ли село отъдаста; τοσούτου šiš. 11. **на** .л. **сребрьницѣхъ продавь** кога hom.-mih. **на** малѣ **продасть** krmč.-mih. **на сребрѣ продати** ibid. **на** колицѣ **сше продаѥши**; men.-leop. **на** хоудѣй цѣнѣ господа **продаде** nom.-mik. 134. **на** .л. **сребьрьникь продати** hom.-mih. **слоужити на** златѣ bell.-troj. 13. **не на** мьздѣ **прнѣть** слакоу hom.-mih. **поставлыти на** мьздѣ krmč.-mih. 191. **роукоположити на сребрѣ** епископоу nom.-mih. 124. cf. **наваднти на** злато кого leont. творей на кольма **человѣкомь** sim. II. 1. cf. namlajši prip. 7. **на** adjectivo praefixum minuendi vim habet: **надѣбельнъ** παχύτερος; **нароусьнъ** nsl. nagluh, nakisel, nakriv serb. nagluh, uagorak. nazločest, naljut, naocten, narosan, natvrd, naern oserb. nabłědny, nabědny, naběl, nabłuchi. nahořki, nazeleny, namokry, nasłodki etc.; **наржчьнъ** πρόχειρος natum est e na ржцѣ; in **назимъ** ἐνιαύσιος unius anni **на** ex нпъ

unus natum videtur; repetitur **на гостинци на великѣ** bus. 398. Pott I. 187; 304. 414. (Zähltheth. 178.); 2. 1. 394. Grimm, wörterb. 1. 284. curt I. 421.

накадати -даѭ -даѥши vb. pungere - **сѧ** pat.-mih.

накедрьникъ m. ὀπογονάτιον mappula: ὑπογονατὶς; παραμηρίδιον laterale equi trigl

накедрьница f. mappula sabb. 77. mon.-serb.

накървати -раѭ -раѥши vb. colligere, pli care - **рано** рακάνο š.-gl. 100.

накѹпение n. ictus.

наклом̀ъ m. νάβλα nablium mat. 52. e gr. hebr.

наклюсти -блюдѫ -блюдеши vb. custodire ber.

наколение n. punctio pat.-mih.

наможий adj. pius athan. cf. **наможьнъ**.

наможьнъ adj. pius oserb. nabožny let. nůbažnas: habes in **наможьньство**.

наможьнькъ m. pius **сньсего -женка** pam. 174. e russ.

накойница f. navis genus bus. 399. e russ.

наможи-: **чловѣкоу наможи живоу-, цоумоу** psalt.-int. -saec. xi. **наможи соущаго чловѣка** ibid. **тъгда ти наможи** ѫ̀ **въземогѫ** ibid. **житие наможию** ἡ κατὰ θεὸν πολιτεία psalt.-theod. **иже наможна обличати искрьнього** ant.-vost. **иже наможию создавъ** τὸν κατὰ θεὸν κτισθέντα vost. **наможи пропов̀ѣдѣть** apost.-mor. **печаль иже наможи** ἡ κατὰ θεὸν λύπη ibid. cf. **наможий**.

накести -бодѫ -боденш vb. perfodere **тръстьми остры накодено бысть жилоу тѣло всѣ** prol.-belg. prol.-mih. **наводе сѧ на тръсть** bus. 333. **наводе сѧ на не (ороужиѥ)** vost.

накрати -бръѭ -бероши vb. συλλέγειν colligere kruš. prol. - **смоквы** men.-vuk. λαμβάνειν sumere men.-vuk.

наѫ̀дѣние n. servatio antch.

наѫ̀дѣти -ждѫ -дѣши vb. περιποιεῖσθαι tueri ant. φυλάσσειν servare pent.-mih. krušˇ. **дьний господьнь праздьникъ наѫ̀дите**; **наѫ̀дима оучѣниѥ** svjat. - **кого** sim. II. 4. chron. 1. 187. - **тожьство** op. 2. 2. 366. - **тождьство** bus. 261. **люкъѣа наѫ̀дѣшти** φιλόστοργοι benigni svjat. -op. 2. 2. 404. **наѫ̀д-** hom.-mih.

наѫ̀ды f. ἐπιμέλεια cura op. 2. 2. 298: rectius **наѫ̀ждa**.

наѫ̀ѣдити -ждѫ -дѣши vb. cogere mon.-serb.

навада f. consuetudo ichn. nsl. serb. navada: e serb. cf. vaditi docere.

навадити -ждѫ -дѣши vb. προβιβάζειν impellere, provehere hom.-mih. **πεῖθειν** suadere ostrom. **καταλαλεῖν** calumniari - **на кого** men.-mih. instigare mon.-serb. - **на кого** sup. 102. 158. **навадѣшимь на тѧ тиверѣю кесарѣ** hom.-mih. 157. - **слоугоу** men.-mih. - **злыѫ чловѣкы** men.-leop. **наважденъ дияволомь** men.-mih **наважена врагомъ** bus. 732. - **на дроугѣа** bus. 646 - **рѣчи на кѹрила** men.-leop. prol.-mart. **наважьдьшаго на злато никитоу** tradere leont. adde pat.-mih. 132. cf. nsl. ovaditi.

навадьникъ m. accusator leont. 116. calumniator nom.-bulg. adde ber. ziz.

навадьница f. διάβολος calumniatrix šiš. 164. 173. bulg. ber.

наваждати -даѭ -даѥши vb. προσλαλεῖν alloqui - **комоу** men.-vuk. incitare krk. calumniari - **кого** misc. adde ber. ziz.

наваждение n. incitatio nom.-lab. ziz. ber. mon.-serb. - **сотонино** sim. I. 5. - **вражие** zak.-serb. - **братие** sim. I. 3. ok. **отъ властель** - sabb. 97. συκοφαντία calumnia psalt.-theod. prol.-misc.

навалность f. fluctuatio azbuk. serb. navala rum. **нъвалъ**.

навалити -лиѭ -лиеши vb. advolvere prol. - **сѧ** πλαγιάζειν obliquare men.-vuk prol.-lab.

навалтишинъ m. ναυατιανός navatianus krmč.-mih. 88.

навашть adj. poss. ναβάτ nabat pent.-mih. krušˇ. op. I. 39.

навгиинъ adj poss. ναυῆ nave krmč.-mih. 196. **навгинъ** meth. 2. **навгѹинь** hom.-mih. **навгиинь** prol.-mih. **навгѹинъ** per. 23. cf. **навиинъ**.

наведение n. ἐπαγωγή inductio greg.-naz adductio krmč.-mih. - **имь стоуженше** ibid.

навеселити -лиѭ -лиши vb. εὐφραίνειν exhilarare pent.-mih.

навести -ведѫ -ведеши vb. ἐπάγειν adducere, inferre sup. ant. greg.-naz. - **къзѫ** cloz I. 317. - **съмрѣть** cloz I. 315. chrys.-lab. - **комоу скрьбь** men.-vuk. - **троудъ** dioptr.-lab. - **себѣ клѣтвоу** greg.-lab. - **моучѣние** chrys.-lab. - **проу** chrys.-lab. - **зазоръ на кого** krmč.-mih. adiungere sup. 193. **навѣсъ** aor. greg.-naz. **навѣсѧ** bon. rum. **невидѣск** ordior (telam).

навечерие n. ἑσπέρα vespera men.-vuk. παραμονή vigilia mon.-serb. ostrom. šiš. nom.-mik. 29. 162. krmč.-mih. - **праздьника** typ.-chil. - **хр(н)стова рождьства** typ.-nicod. ev.-trn. - **богомъленны**

šiš. xiv. sabb. 199. adde bus. 813. **навечерию паметна ѱалмска оузаконѣнна** sabb. 70.

навечерьнъ adj. vigiliae, uti videtur **навечерныхъ дьнѣхъ** krmč.-mih. 68: nota o **навечернии** (pro -рии) рождьства христока krmč.-mih.

навивати -ваѭ -ваѥши vb. - **кросна** fila iugo circumiicere trigl.

навидѣти v. **ненавидѣти**.

навийнъ adj. poss. ναυῆ nave pent.-mih. men.-vuk. prol.-cip. cf **навгийнъ**.

нависно adv. significatio nobis ignota: - **жмоуѣмь да нитѣ** (recte **наиийте**) **се** frag.-serb.

навиѣвъ adj. poss. ναυῆ nave men.-vuk. prol.-cip. cf. **навгийнъ**.

навласти adv. ἰδιαζόντως proprie, peculiariter **что есть - доухъ свѧтъ**; cyr.-hier. **раздѣлива дары - комоуждо** τὸ διαιροῦν τὰ χαρίσματα ἰδίᾳ ἑκάστῳ ibid. proprius **градъ - сѫщъ артемидѣ** νεοκόρον σῦσαν act. 19. 35. -nor.: recte **на власти** cf. **власть**.

навластьно adv. praecipue -**стно** nov.

навлачение n. ὕφασμα tela pent.-mih.

навлачити -чѫ -**чиши** vb. attrahere **шикоемь** -**чено дѣло** ὑφαντός textus pent.-mih. krš. **наволочити** chron. 1. 223.

навлаштьнъ adj. praecipuus glag. mon.-serb. 197.

навлаштьствие n. hypostasis **лицемь неразд҃лѣно навлащ-** ant.-hom. 153.

наводити -ждѫ -**диши** vb. ἐπάγειν adducere, inferre ant. affere sup. 396. - **напасти** tentatio **наводитъ намь вѣдоу** chrys.-lab. - **былна** nom.-mih. 146. - **моукы** hom -mih. - **весельство человѣкоу** vost. 1. 275. - **на злато цркоовь ноие** men. mih. **наводимаа и възводимаа пила** men.-mih. 350. - **сѧ: съмрьти наводать рекомъ жизнькымъ**; **наводать ли сѧ грѣси отьца на чада**; sborn.

наводъ m. inductio ant. incitamentum - **на добродѣтѣль вьлагающи** рачителюмь men.-mih. 359. mon.-serb. nsl. na vod anstiftung dain.

наводъчий m. g. -**чиꙗ** sensu nobis igneto: **цркви половина, а наводьчин половина** mon.-serb. 83.

наводьнити сѧ -**ниѭ сѧ** -**ниши сѧ** vb. aqua impleri **рѣцѣ** -**выши се** men.-mih. prol.-mart. **водѣ** -**выши се** men.-vuk. prol.-cip. **води** -**диши се** š.-gl. 72. **благодѣтию** -**диꙗ се** sabb. 123: male sine **сѧ: наводнивъше** окълцѣ bus. 690.

наводьнъ adj. ποτιζόμενος qui irrigatur - **вѣше водою** pent.-mih. forte pro -**дьнѣнь**; -**дьньнь** glag.

наводьнѣвати сѧ -**ваѭ сѧ** -**ваѥши сѧ** vb aqua impleri mir. **рѣкамь наводнѣвати се повлѣкаѥ** chrys.-lab.

наводьнѣние n. inundatio -**днѣние или пролѣние рѣкы** krmč.-mih. 284.

наводьнити -**ньѭ** -**ниѥши** vb. aqua implere -**днѣемъ** part. man. 121. - **сѧ: рѣкы -днѣють сѧ** tur.

наводьнѣнние n. ἔπικλυσμός inundatio chrys.-lab. pat. -**днѣние рѣчно** krmč.-mih.

наводъ m. aggestus trigl.

навой m. ἀντίον liciatorium.

навропити -**плѭ** -**пиши** vb. invadere **навроп-** chron. 1. 129. 30.

наврапъ m. προνομή direptio, praeda iez. 29. 19. -svjat. op. 2. 2 400. ἀνδραποδισμός captivi abductio svjat.-op. 2. 2. 400. **наврапи и напасти** vost. inss. **навропь**.

наврѣшити -**шѭ** -**шиши** vb. finire chrys.-lab. mon.-serb. - **образь** dioptr. **множьствомь слъзъ - мѣсто** isaak. **наврш-** op. 2. 2. 320.

наврѣшити -**шѭ** -**шиши** vb. finire - **дѣло** dioptr.-lab. - **мѣроу** nomoc. nom.-mik. 5.

наврѣсти -**връжѫ** -**връзеши** vb ligare **наврьзоше на нихъ анадемоу** prol.-mart. 113.

наврѣшти -**връгѫ** -**връжеши** vb. obruere proph. **наверженъ** chron. 1. 213. 5. **динаре силомь наврьки** duš. 103.

навоуходоносоръ m. ναβουχοδονόσορ nabuchodonosor svjat.-op. 2. 2. 378.

навъклиръ m. ναύκληρος nauclerus **навъкšiš.** 42. men.-mih. **навъклирь** sabb. 183. **накрнлъ, наоукрнлъ** men.-leop. serb. naukir mik.

навъплити -**лиѭ** -**лиеши** vb. invocare **навоплюютъ отъмщение** op. 2. 2. 593.

навъда f. νάφθα naphtha **навьда** men.-vuk. men.-mih. prol.-lab.

навъыкати -**каѭ** -**каеши** vb. discere psalt.-ven. int. 24. clim. per. trigl. cf. -**цати**.

навъыковати -**коуѭ** -**коуеши** vb. discere ioan. chrys.-lab. dioptr. pat. io.-sin. isaak. margar.

навъыкование n. discere chrys.-lab. pat. ephr.

навъыкнѫти -**нѫ** -**нѫши** vb. μανθάνειν discere sup. svjat. zlatostr. pat.-mih. cloz I. 237. 613. glag. - **граматикыю** cyr. 3. -**коу** aor. op. 2. 2. 429. -**кнѣаше** hom.-mih. **животь** -**кноуше** chrys.-lab.

навъщати -**цаѭ** -**цаеши** vb. μανθάνειν

discere sup. isaak. hom.-mih. chrys.-lab. frag.-bulg. ber. clim. int. - **изъ оусть** men.-mih. cf. **-катн.**

навъчение n. μάθεσις doctrina dial. ephr. int.

навь m. g.-**ви** νεκρός mortuus **ако и навь** из **грока** исходащи io.-dam. **и**кмъ **бысть акы навъ** vost. **се навь ие** (pro **ієсть**) **пришьлъ** nest. 89. 19. **навье** pl. n nest. 92. 11. **из навий въскрьсе** op. 2. 2. 53. **из навий воскресе** cyr.-hier. **навій** per. 51. 15 **наки** εἰς ᾅδου pl a. gen. 37. 35. -pent.-mih. **чрез ноги къ наки зрѣти** vost. **навьи** alius cod. -serb.-mat. 55. **адама къзвожда съ соборъ и ѥже** с**ж бъıли къ навѣхъ съ нимь** nomoc.-bulg 59. **иже в**ъ**кахж съ нимь къ навѣхъ** nomoc.-bulg. 60. **къ навѣхъ** ἐν τῷ ταρτάρῳ iob 40. 50. -cod.-serb. **въ навѣхъ** vost. mat. 55. bns. 171. **male въ навьи** vost. Lt. nâve mors goth. naus m. e nahus and. nâr gr. νέκυς lat. nox zend naçu scr. naç curt. l. 93. mey. l. 359. cf. čech. **mnaviti**, quod a **мъ**.

навѣждити -ждж -дить vb. ἱστορεῖν videre gal. l. 18. -vost. cf. pol. nawiedzić.

навѣдомъ adj. notus, ni fallimur **навѣ доми чловѣкіи** bns. 269.

навѣждати -даѣ -дающи vb. videre, visere **во всѣхъ сихъ навѣждаѣть** παρέστατο praesens est pal. **отьчы домоу навѣждала** vost.

навѣждение n. ἐπίσκεψις inspectio **-ніе** sup. 437. 8. **навежение** pal.

навѣсити -шж -сить vb. appendere mat 52

навѣтие n. insidiae **- диаволъско** men. vuk.

навѣтование n. insidiae int. ber.

навѣтовати -тоую -тоующи et **-товаж -товающи** vb. insidiari pat. io.-sin. **навѣтовахоу** ἐνεῖχον gen. 49 23. -op. 2. 1. 51. **своими навѣты навѣтоваѥ** chrys.-lab. - **комоу** ioann. - **домь** chrys.-lab.

навѣтъ m. ἐπιβουλή insidiae chrys.-lab pat. io.-sin. **навѣтомь сѣдѣтель** δόλιος men.-vuk - **ловящихъ** chrys.-lab. ἐπιστασία auxilium **кожьствьный** - men.-vuk.

навѣтъ f. ὑπερβολή excessus - **похоуление** op. 2. 2. 630 : genus dubium cf. pol. nawet.

навѣтьникъ adj. insidiosus **-тъ-** ber.

навѣтьникъ m. insidiator dioptr. krus. men.-mih. pat. io.-sin. ber. **адамль - зьмий** chrys.-lab.

навѣтъныи adj. insidiosus dioptr. io.-sin.

навѣшати -шаѣ -шающи vb. suspendere op. 1. 57.

навѣщитевати -тоуѣ -тоующи vb. nunciare glag. mon.-serb. 204. 229.

навѣзати -жж -жени vb. προσδεῖν alligare men.-vuk adde snp 439. prol.-mih. men -leop. krmč -mih. ant.-hom. ἐξάπτειν annectere men.-vuk. - **на нию** men.-leop. - **камень на выю** prol.-mart.

навѣзожьзание n. amuletorum alligatio **ако оусие**- nom.-mik. 105.

навѣсница v **нажница**.

наглавитъ adj. praecipuus mon.-serb. 204.

наглавие n. κίδαρις cidaris.

наглавьнъ adj. qui in capite est tur.

нагалголати -лѣ -лѣющи vb. persuadere glag.

нагалшати -шаѣ -шающи vb. sono, cantu implere **птица -шаѥть лоуги** op. 2. 2. 84. **вьсѣ -шающе страны** greg.-naz.

нагалити -лѣ -лѣющи vb excitare, uti videtur **аще ли ны начьнеть** - men.-mih. 187.

нагло adv. ἄφνω subito men.-vuk. prol.-cip. repente glag. - adde dioptr. frag.-serb. valde, ni fallimur op. 2. 2. 461. pro **гробію** op. 2. 1. 117.

наглодоующие n. iracundia **рьвение или наглодоующие или сечька** ephr.-belg. krk.

наглодоующь adj. ὀξύθυμος iracundus op. 2. 2. 461. dioptr. bus. 77.

наглокражчьиьство n. ὀξυχολία iracundia **наглокроуч-** ephr -belg. ephr.-vost.

наглость f. vehementia nom.-mik. 131. - **и гиѣкы** dioptr.

наглоумити сѧ -лиѣ сѧ -лѣющи сѧ vb. satis iocari karamz. 3. 74.

наглъ adj. praeceps op. 2. 2. 259. nsl. nagel oser'. **nabły** praeceps lit. **nûglas**: fortesse pro **наглъкъ**.

наглъство n. vehementia krk. ὀξυχολία iracundia **наглъьство** krmč.-saec. xiii.

наглѣдание n. aspectus prol.-mart. men.-leop

наглѣдати -даѣ -дающи vb. observare.

наглѣдовати -доуѣ -доующи vb. aspicere - **кого** men.-mih.

нагнание n. impulsio chron. l. 245.

нагнести -гнетѫ -гнѣтѣши vb. καταπατεῖν conculcare proph.

нагнити -гниѭ -гнивши vb. ἐπισήπεσθαι putrescere **и нагнивьши цѣкыни**ца dioptr.-lab.

нагноити -гноіѫ -гноивши vb stercorare misc.

наговорити -ріѫ -рити vb. persuadere bell.-troj.

наговоръ m. suasio mon.-serb.

нагодьнь adj. σύμμετρος convenious -нии къмлы zlatostr.

нагодѣ adv. mediocriter **кичащюнхъ сѧ** - τοὺς μείζονι φρονήματι κεχρημένους qui mediocri fastu utuntur psalt.-theod. **аще боудеть - обремѣнень (корабль)** ὅπερ τὸ σήκωμα ἐὰν φορτοῦται si pondere nimio gravata fuerit (navis) ephr.-vost : recte **на годѣ**.

нагомѫдрьць m. γυμνοσοφιστής gymnosophista - **рыба есть** misc. **нагомоудрець** sbor.-kir. 38.

нагорьнъ adj. montosus.

нагость f. nuditas sup.

нагота f. γυμνότης nuditas šiš. 238. γύμνωσις nuditas sup. hom.-mih. krmč. 171. sborn. krk. ant. pat. prol.-vuk. ephr. isaak.

наготовати -тоуѭ -тоуѥшн vb. γυμνητεύειν nudum esse šiš. 97. chrys.-lab. dioptr. isaak.

нагробьнъ adj. qui in sepulcro fit **-на пѣснь** tur.

нагрѣбнти сѧ -блѭ сѧ -бншн сѧ vb. contrahi, uti videtur **змнй нагрѣбнвъ сѧ** men.-leop.

нагрызение n. δῆγμα morsus prol -mart.

нагрызовати -зоуѭ -зоуѥшн vb. mordere triod.

нагъ adj. γυμνός nudus sup. ostrom. **нагомь тѣломь брати се** hom.-mih. - **ико рождень** men.-mih. **наго мѣсто** krmč.-mih. - **мьчь** alex.-mih. 163. **наго копне** men.-mih. **по нагоу** mat. 34. - **сне напнсавь** sabb. 163. nsl. nag; nuga nuditas habd. lit. nogas goth. naqaths ahd. nachot mhd. nackent ags. nacod and. naktr e necqvidhr scr. nagna beitr. 2. 172. orient 1. 527.

нагъбение n. plicatio.

нагънѫти -нѫ -нѣшн vb. flectere **нагноути** mon.-serb.

надавлнвати -блѭ -блюшн vb. nutrire **млекомъ** - io.-dam. -vost. 2 39: rectius fortasse **-блюбати**.

надалънъ adj. μακρός longinquus **-но ешьствие** μακρὰ ἐπιδημία prol.-cip.

надати -дамь -дасн vb. conferre - **обнтѣли села** mir. 62.

надавати -даю -даюшн vb. dare io.-dam. -vost. 2. 39.

надворьнь adj. qui in aula est, aulicus **-рнша** ber. mon.-serb.

надебелнъ adj. παχύτερος crassior men.-vuk. **оустны надебелны** vost.

надежда f. ἐλπίς spes sup. svjat. **чрѣзъ -ждю** hom.-mih. oserb. **nadźija** rum. **нъдѣжде**.

надиждѣнъ adj. ἐλπισθείς speratus - **брань krmč.-mih.**

надонти -доіж -доншн vb. τρέφειν alere sup. 285.

надра v. **нѣдра**.

надрагы f. pl. περισκελίς feminale pent.-mih. kruš. ber. azbuk gram. 205. **рѹм. нъдраій**.

надраминие n. vestis humeros tegens.

надро v. **нѣдро**.

надоукати сѧ -каіж сѧ -каюшн сѧ vb. inflari nom.-barb. misc.

надоужденти -блѭ -бншн vb. βρέχειν pluere esai. 5. 6. -proph. cf. **надъждити**.

надоуѭти -доуіж -доуѥшн vb. inflare dial. **надоушнн мѣхъ** chrys.-lab. **надоукъшн мѣхы** prol.-mart. - **сѧ** οἰδάνεσθαι tumere sup. **надоукъ се** ἐξογκωθείς inflatus men.-vuk. **надоуше се телеса** prol.-mih. οἰδᾶν tumere **надоу се кысь** men. mih.

надъ praep. I. cum acc. super **надь пропасти** κεδρομι ἐπὶ τὸ βάραθρον ἀγόμενοι hom.-mih. **приндоша надъ вирхъ церкве** chron. 1. 266. 15. **полетѣ надь главоу** men.-mih. **надь спишта ме пришьдь** sabb. 212. **дошьдь надь језеро** men.-vuk. prol.-lab. **прнде надь тѣло прѣподобнаго внталнѧ** leont. **надъклони сѧ надъ отрочицѧ** men.-bulg. II. cum instr. **надъ главою дьскоу прнвенти** tur. **ико тъ ѥсть надь войны** hom.-mih. **кѣ надь кысею газою** šiš. **надъ вьсѣкмн снмн** ἐπὶ πᾶσι τούτοις ostrom. **надъ ѥфратъмъ надъстоіать** svjat. **гора надълежащн надъ манастырьмь** vita-theod. **облакоу надь нимь надьстоющоу** prol.-mart. **надь гробомь плачіаше** hom.-mih. 151. **поіоть надь нимь** nom.-mik. 73. **плачи надь мрьтвымь** chrys.-lab. **сътвориша надъ нимь плачь велнкъ** vita-theod. **слѣзити надь лазарьмь** chrys.-lab. **надь лазарѣмь пресльзи се** hom.-mih. 153. **надь потрѣбокалнюемь да не любнши богатьства** ὑπὲρ τὴν χρείαν hom.-mih. **быхъ царь надь нсранлюемь** chrys.-lab. **кто нни царь надь нами**; men.-mih. **кто те поставн соудню надь нами**; exod. 2. 14. -pent.-mih. **дасть ємоу власть надь вьсѣмь домомь** cyr. 3. **власть нмоуще надь нмѣнніемь** krmč.-mih. **богь надь врѣменемь** αἰώνιος hom.-mih. Pott 1. 308. Grimm, wörterb. 1. 1023. 1025. bulg. nadmerjane, nadstrĕljane, nadhvrljane cf. pokl. 1. 98. **да гы надь-**

доѹма и прѣпр bulg.-lab. 80. сичкн те надътечѣ bulg.-lab.

надъгладьливъ adj. σοβούμενος superbus ско -во greg.-naz.

надъгробьнъ adj. sepulcralis chrys.-lab. sim. I. 18. triod. -но покрывало prol.-mart. -ноѥ пѣнѩѥ per. -ѥнымн пѣсньмн sabb. 58.

надъдавьнъ adj. qui supra ianuam est op. 1. 86.

надъждение n. imbris copia.

надъждити -ждѫ -ждиши vb. βρέχειν pluere pent.-mih. obich. - са βρέχεσθαι madefieri amos 4. 7. -vost.

надъити -идѫ -идеши vb. invadere.

надъкланѣти са -нѣѭ са -нѣеши са vb. inclinari на трѹпъ - sabb. 99.

надъклонити са -ню са -нити са vb. inclinari - надъ отрочищь men.-belg.

надълежати -жѫ -жиши vb. ἐπικεῖσθαι instare hom.-mih. dial. sup. 122. 410. гора надъležащи надъ манастꙑрьмь vita-theod. надлежащтаѩ на рнзѣ кнсьры svjat. напастьмъ надъležащтамъ ibid.

надъливати -ливаѭ -ливаеши vb. infundere issak.

надъложити -жѫ -жиши vb. ἐπιτιθέναι imponere op. 1. 121.

надъломити -млѭ -мнши vb. frangere - ногѹ per. 38.

надъмение n. φύσωμα tumor trigl. hom.-mih. prol. adde надм- lev. 8. 17; 9. 11. -vost.

надънебьсьнъ adj. ὑπερουράνιος qui est supra coelum -сна тварь hom.-mih. ὑπερκόσμιος qui est supra mundum op. 2. 2. 81.

надъникнѫти -нѫ -нѣши vb. προκύπτειν prominere men.-vuk.

надъносити -шѫ -сити vb. vibrare желѣзнн сѣкырѹ - prol.-mart. men.-leop.

надъпарѣти -рѭ -рѣши vb. supervolare χερѹвнмомъ надъпарѣштемъ sbor.

надъписание n. inscriptio men.-mih. int.

надъписати -сѫ -сѣши vb. inscribere - са krmč.-mih.

надъроѹмѣнъ adj. ruber.

надъроѹсъ adj. rufus.

надъстигнѫти -нѫ -нѣши vb. consequi - кого chron. 1. 142.

надъстоѩтельствовати -ѹѭ -ѹѥши vb. instare dioptr.-lab.

надъстоѩти -стоѭ -стоѣши vb. instare svjat.-mat. 8. надъстоѩ praesens gram. 78. конѣйждо странѣ надъстоѩшта svjat

надътинати -наѭ -наеши vb. caedere мечемъ лице его надътинаѭѹ vost.

надътицати -чѫ -чѣши vb. currendo superare бьстꙑѣ - chrys.-lab. ѣдни сѩ -чѣ-ѫа bulg.-lab. cf. надъ.

надꙋманние n. tumor io.-sin. ioann. ber. nsl. nadimanje tenesmus habd.

надꙋмати са -маѭ са -маеши са vb. ὀγκοῦσθαι, οἰδάνεσθαι inflari, tumere zlatostr. ioann. š.-gl. 78. cloz. dial. io.-sin. оутроба надꙋмать сѩ ὀγκοῦται hom.-mih. пѣна надꙋмаѭть са chrys.-lab. надꙋмающаѩ са волнꙑ op. 2. 2. 77. - ико водный говорѣ vost. 2. 156. οἰδάνειν tumescere; διαρρήγνυσθαι dirumpi sup. 379. надꙋмала са срѣдца cloz I. 494.

надьнѣвьнъ adj. quotidianus хлѣбъ - mat. 15. 38.

надѣлити -лѭ -лиши vb. donare glag. надѣлити оукогнмн men -leop. 259.

надѣлъкъ m. pars дасть ѩ надѣлокъ многъ chron. 1. 191.

надѣти -дѣѭ -дѣеши vb. infigere чрѣвѣ на оудицѹ надѣеше belg. nsl. nadêv fartura habd. nada der stählerne auftrag beim anstählen einer hacke serb. naditi indere nado fodina mik. chalybs nada ono što se dodaje kad se što nadi; nadjak securicula mik.

надѣѭ f. spes glag.

надѣѭнѣе n. ἐλπίς spes greg.-naz.

надѣѭньно adv. πεποιθότως confidenter parem.

надѣѭньнъ adj. πεποιθώς confidens zachar. 14. 11. -parem.

надѣѭти са -дѣѭ са -дѣѭеши са vb. ἐλπίζειν sperare; θαρρεῖν confidere sup. - кого greg.-lab. - снлѣ своѥй op. 1. 51. всемь (loc.) - antch. c. 111. не надѣѩ са чюжѣмь крашнѣ bus. 650. когатьствѣ са надѣѭ bus. 643. - къ комѹ proph. - къ богѹ hom.-mih. - къ господеви iob 27. 9. -proph. - на кого bon. - на мнлость божню bus. 657. πείθεσθαι parere op. 2. 2. 287. - оузахъ šiš. 134. надѣю сѩ вась 122. - часо proph. nsl. nadjati se; nadêjati se, nadêjem se habd. iz nenade met. 160. iz nenada croat. nada luč. serb. nadati se; iz nenadi, nenadno mik. rum. нъдѣѩск opinor.

надѫти -дѫмѫ -дѫмеши vb. πρήθειν inflare надꙋмить чрѣво; - са inflari; οἰδάνεσθαι tumere dial. prol.-vuk. надꙋмоѹть са zlatostr. надꙋмь сѩ prol.-mih. надѫтъ, надѫменъ part. sup. 88. 22. надменнои и напыщнои чрѣко clim. 207.

НАЖИВАТИ -ВАЖ -ВАЮ̀ШИ vb. mandere сама (матн) **НАЖИВАЮЩИ** io.-dam.

НАЖИЛЬНЪ adj. νεύρων nervorum **-НА КРѢПОСТЬ** cyr.-hier.

НАЖИРЪ m. nom. propr. bus. 396.

НАЖИТИ СѦ -ЖИВ СѦ -ЖИВ̀ШИ СѦ vb. satis vixisse vost.

НАЖЛѢТЪ adj. subflavus.

НАЗАДЪ v. **ЗАДЪ**.

НАЗАРЕЙ m. ναζωραῖος nazoraeus sup. hom.-mih. **-РѢЙ** š.-gl. 49. šiš.

НАЗАРЕТЪ m. ναζαρέθ nazareth assem.

НАЗАРѢЙ v **НАЗАРЕЙ**.

НАЗАРЯНИНЪ m. ναζωραῖος nazoraeus šiš. 4. hom.-mih. nom.-bulg. **-РѢНИНЪ** sup. **-РАНИНЬ** š.-gl. 70.

НАЗАРѢНИЄ n. male, ni fallimur ἀνάθεμα anathema num. 21. 3. -pent.-mih.

НАЗВАТИ -ЗОВ̀Ж -ЗОВ̀ШИ vb. nominare **НАЗВАХЪ СВОЕГО БРАТА ЄРЕТИКОМЬ** nom.-mik. 107.

НАЗДАВАТИ -ВАЖ -ВАЮ̀ШИ vb. inaedificare chrys.-lab. pan.

НАЗДАНИЄ n. inaedificatio chrys.-lab. dial.-šaf. isaak.

НАЗДАТИ -ЗИЖДЖ -ЗИЖДЬШИ vb. ἐποικοδομεῖν inaedificare šiš. 93. 126. dial. mon.-serb. οἰκοδομεῖν aedificare šiš. 38 **ЦРЪКЪВЬ** - mir.

НАЗДѢТИ -ДѢЖ -ДѢЮ̀ШИ vb. aedificare, uti videtur **-ИВЪШАГО** men.-leop. 82.

НАЗЕЛЕНЬНЪ adj. viridis grünlich **НАЗЕЛЕНЬНА** dioptr.-vost.: rectius **-ЛЕНЪ**.

НАЗИДАТИ -ДАЖ -ДАЮ̀ШИ vb. ἐποικοδομεῖν inaedificare šiš. 93. ant. dial. οἰκοδομεῖν aedificare šiš. 125. 213. chrys.-lab. **ПО ДОУШИ - СѦ** sabb. 65.

НАЗИДОКАТИ -ДОУКЪ -ДОУЮ̀ШИ vb. aedificare - **КОГО** men.-vuk.

НАЗИМЪ adj. ἐνιαύσιος unius anni exod. 12. 5. -proph. parem. azbuk. **АГНА -МО** op. 1. 15. - **АГНИЦА** vost. **ОВЕНЪ** - op. 2. 2. 86. - **ДѢТИЦЬ** krmč.-mih. 277.

НАЗИМЪ n. porcus anniculus **И АКИЄ ПОУСТИ КОРЬКОДНЬ -МЄ** men.-mih. 189. serb. **НАЗИМЕ**.

НАЗИРАНИЄ n. inspectio prol.-mart men.-leop. **-НЬЄ** ber.

НАЗИРАТЕЛЬ m. θεάτης spectator men.-vuk. observator ioann. prol.-mart. ardž.

НАЗИРАТИ -РАЖ -РАЮ̀ШИ vb. ἐφορᾶν inspicere; παρατηρεῖν observare ostrom. men.-vuk. prol.-mart. clim. observare isaak. - **СѦ** rom. 1. 20. -op. 2. 1. 188

НАЗНАМЕНАВАТИ -ВАЖ -ВАЮ̀ШИ vb. signare hom.-mih. chrys.-lab. προζωγραφεῖν hom.-mih.

НАЗНАМЕНАНИЄ n. signatio io.-sin. bus. 271.

НАЗНАМЕНАТЕЛЬНЪ adj. significans ioann. int.

НАЗНАМИНАТИ -НАЖ -НАЮ̀ШИ vb. σημαίνειν significare ostrom. ἐπισημαίνειν indicare sup. μηνύειν indicare sup. σημειοῦν signare dial. bus. 269. pat.-šaf. mon.-serb. - **СИЄ КРЪСТОМЬ** men.-vuk. σφραγίζειν obsignare sup. adde διαστρέφειν traducere sup. 253. 9.

НАЗНАМЕНОВАТИ -НОУЖ -НОУЮ̀ШИ et **-НОВАЖ - НОВАЮ̀ШИ** vb. σημαίνειν significare sup. σημειοῦν signare, indicare - **ЗНАМОУ** chrys.-lab. **-ВАЮЩОУ** krmč.-mih. 293. **-НОУЄ, -НОУЮЩИ** bus. 270. 271. αἰνίττεσθαι alludere sup.

НАЗОДЪ m. vocabulum dubium: **ЖЕНЬСКАЯ ИЖЕ ВЪ НАЗОДѢ ПЛИСАНИЯ ТѦ̀Σ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩ̂Ν ΔΗΜΟΣΙΑ̂Σ ΟΡΥΧΉΣΕΙΣ** krmč.-mih. 154.

НАЗОРЕЙ m. ναζωραῖος nazoraeus chrys.-lab. sabb. 169. ber. adde **-РАНИНЬ** prol.-mart. cf. **НАЗАРЕЙ**.

НАЗОРЪ m. ὑποψία suspicio krmč. 47. **ВСЯКОГО НАЗОРА КРОМѢ СОУТЬ** krmč.-mih. **ВЪ НЕМЬЖЕ ЄСТЬ** - ibid. 213 serb. nazor inspector živ. cf. **НАЗОДЪ**.

НАЗРѢТИ -ЗРѢЖ -ЗРѢЮ̀ШИ vb. inspicere nom.-mik. 128. παρατηρεῖν observare ant. rum. **НѢЗЪРѢЮЩЕ** apparet: male ἀφιέναι sinere **НАЗРИТЬ СКОТЬ** exod. 22. 5. -pent.-mih.

НАЗЪВАТИ -ВАЖ -ВАЮ̀ШИ vb. invocare.

НАЙ partic. aliquoties comparativo additur ad superlativum indicandum - **ВЬШТЬ** sup. 148. 201. - **ВЬЩЕ** men.-mih. - **ВЬЩЬЕ** ex.-op. 2. 1. 16. - **ЛѢПѢЙ** bell.-troj. 5. 8. - **ПАЧЕ** sup. ex. šiš. 200. hom.-mih. ἐπὶ πλεῖον psalt.-int. -saec. xii. - **ПРѢЖДЕ** duš. - **СКОРѢЄ** cloz I. 437. - **ТРѢКЕЛНЙ: НАЙ ТРѢКЬШИ** sup. 250. 24. positivo additur - **ДѢНЪ** bell.-troj. 6. 25. - **МЬНОГЪ** ex.-vost. 1. 456. - **ПРИДА** š.-gl. 94. nsl. naj, na: **НА ПАЧЕ** mon.-serb. 99. namlajši prip. 7. cf. ka et kaj serb. najposlije, najpotlje: nota **ИЕГО (АПОЛОНА) НАЙ ПОЧИТАХА** eum maxime colebant bulg.-lab. 46. Pott 1. 308.

НАЙГРАТЕЛЬНѢ adv. illudendo - **НАПИСАНА** op. 2. 1. 57.

НАЙГРАТИ -РАЖ -РАЮ̀ШИ vb. illudere men.-mih. 369. - **СѦ** pan. par.

НАЙМАНИЄ n. conductio **-НИЬ ТВОРИТИ** krmč.-mih.

НАЙМАТИ -ИМЛЮ -ИМЛЮ̀ШИ et **-ЄМЛЮ -ЄМЛЮ̀ШИ** vb. μισθοῦσθαι mercede conducere kruš. - **МЬЗДОЮ** men.-mih. **НАЄМЬ**-š.-gl 85. **НАЙМАТИ СѦ** colligere **ВСЯКОГО ТОВАРА НАЙМАКЪ СѦ** vost. **ПРАХА СѦ НАЄМЛЮ̀ЄМЪ** greg.-naz.

наймитъ m. mercenarius, mercede conductus op. 2. 2. 86. men.-leop. trigl.: adde **наймичище** (pro -**мище**) **въ дѣтехъ радость оучителєво ошьствие** ioann. **наимованиѥ** n. μίσθωσις locatio krmč.-mih. **наимовати -моуѭ -моуѥши** vb. μισθοῦν locare krmč. 94. krmč.-mih. - **село** ibid. **наимъ** m. conductio mat. 50. μίσθωμα merces qua quid locatur vel conducitur proph. **наима** op. 2. 2. 282. pensio **наима хрaмины** leont. **ѵаѳлоѵ** naulum greg.-lab. ἀγωγή actio **наѥмь** krmč.-mih. **въ наѣмѣ држати** š.-gl. 98. usura **наимъ, рекше лихва** pam. 174. usl. najem merces hung. habd. croat. idem hung. rum: **нѫзм** conductio cf. serb. navo naulum; navao idem mik. **наимьникъ** m. mercenarius **наимн-** antch. sabb. 145. sim. I. 26. **наѥм-** leont. men - mih. **наѣм-** š.-gl. 83. usl. najemnik lex. **наимьничьство** n. μισθός merces **наѥмпент.-mih.** **наимьно** n. μίσθωμα merces **-мно-** proph. ber. **наитн -идѫ -идеши** vb. ἐπέρχεσθαι invadere ant. ostrom. venire cloz I. 376. ἐφίστασθαι instare ostrom. male παρεμβάλλειν immittere svjat.-op. 2. 2. 403. ἐπανέρχεσθαι reverti sup. 242. irrepere sup. ἐπισχιάζειν obumbrare sup. 225. **наидѣ тьма** dioptr. **наидѣ свѣтаго доуха благодѣть** hom.-mih. **аще тѫ кашлмиие наидеть** isaak. **коѥ дѣло наиде на житиѥ**; hom.-mih. **страхъ наиде на ня** hom.-mih. **наиде имъ страхъ** bon. - **на кѵпрь, - на островы** prol.-mih. **наидоу** aor. **šiš.** 8. invenire bell.-troj. 23. **наитиѥ** n. adventus **доуха свѣтаго** - sabb. 169. εἰσβολή invasio ant. ioann. **протнвныхъ** - sabb. 36. **наизроходнвъ** adj. ἀεροπόρος aërivagus ant. **наказаниие** n. παιδεία institutio, disciplina sup. man. ant. sborn. **ѵоуѳѳсία**, παραίνεσις admonitio sup. consolatio sup. adde sim. I. 23. II. 5. mon.-serb. - **матере** cyr. 2. chron. **-ныѣ** cloz I. 254. II. 139. **наказатель** m. παιδευτής institutor **šiš.** 49. **наказательница** f. quae instituit prol.-mart. **наказательнъ** adj. instituens **слово -но** prol.-mart. **наказательнѣ** adv. instituendo ioann. **наказати -ѧжь -ѧжеши** et **-жь -жеши** vb. σωφρονίζειν castigare hom.-mih. krmč.-mih. παιδεύειν instituere sup. ant. dial. **šiš.** 245. παιδαγωγεῖν erudire hom.-mih. greg.-naz. **ѵоуѳѳтеіѵ** monere **šiš.** 160. 194. greg.-naz monere leont. instruere, edocere, erudire sup. - **свѣтымь высѣдамь** prol.-mart. **мосѣковоу законоу -занъ** mat. xi. **-заѭ š.-gl.** 90. krmč.-mih. **šiš.** 245. op. 2. 1. 163. hom.-mih. bus. 493. cf. usl. nekazan petulans meg. i. e. non institutus rum. **нъказ** tribulatio. **наказованиѥ** n. castigatio glag. chrys.-lab. **наказовати -зоуѭ -зоуѥши** vb. παιδεύειν instituere dioptr. greg.-lab. prol.-mart. ephr. men.-mih. lit.-mih. sabb. 102. kruš. dial. isaak. mon.-serb. - **чемоу** mir. **-зоуѥше** mir. **наказъ** m. institutio pat.-šaf. 247. dial.-šaf. 131. **чтѣмь - стоудитовь** typ.-nicod. indictum trigl. **наказъıвати -ѧѭ -ѧѥши** vb. docere int. . cozm. **-ѧѵче мѧ доброу законоу** bus. 517. **накапати -плѭ -плѥши** vb. stillare **да накаплютъ тн паче медоу словеса** bus. 482. pam. 235. **накапити -плѭ -пиши** vb. σταλάζειν stillare **накапи тебѣ вино и пианьство** mich. 2. 11. -vost. **накарада** f. vocabulum obscurum **троуѣ и -дѣ великие** alex.-mih. 95. **троуѣами и -дами и праскавицами** 16. cf. serb. nakara crotaculum mik. **наккапити -плѭ -пиши** vb. stillare - **ложкою не потира** pam. 177. **наквасити крови своѥ на нихъ** vost. **наквасн'ти -шѭ -сиши** vb. βρέχειν humectare men.-vuk. - **крьшиѥ** men.-leop. ζυμοῦν fermentare pent.-mih. **накладати -даѭ -даѥши** vb. φορτίζειν imponere ant. - **на чловѣкъı кремена** bus. 37. **накладъ** m. fenus matth.-vlast. e russ. **въ лихкоу, рекше въ -ды** vost. 1. 373. **-ды емлѧ** vost. **ни -довъ не емли** chir. 2. impensae trigl. rum. **нъклад** stipes. **накладьнъ** adj. sensus obscurus: **на поутн -нѣмь корабльнѣмь** men.-mih. 162. **наклести -кладѫ -кладеши** vb. φορτίζειν imponere sup. ant.-hom. - **на чьто** mir. - **на кого** prol.-lab. - **снопиы** men.-vuk. - **чимь чьто** pam. 235. στρωννύναι sternere men.-vuk. ἅπτειν, ἀνάπτειν incendere - **огнь** men.-vuk. prol.-mart. per. 33. 37. **наклонити -нѣь -нши** vb. flectere - **кънѭ** nom.-bulg. **наклоньнъ** adj. inclinatus, ni fallimur **-ннымь носомь клюють** bus. 553. **наклцнъ** adj. curvus trigl. **накокало** n. ἄχμων incus **потъкѫ сѧ о -лѣ непобѣдимѣмь** cloz I. 780. - **непобѣдимо** hom.-mih. 43. **наковало** op. 2. 2.

261. -лѣ sg. l. pyrg. nsl. nakovalo lex. habd. meg. -la f. prip. 263. bulg. serb. nakovan mik. oserb. nakov rum. никоалъ, никованъ.

наковалына f. ἄκμων incus hom.-mih. men.-mih. vost. 2. 46. prol.-lab. pat. ephr. prol.-cip. -лна dioptr. vost. 1. 373. -лынѣ sg. l. chrys.-lab. prol.-mart. cf. -лыня.

наковалыно n. incus cyr -hier. ant.-vost. op. 2. 2. 50. svjat.-vost. sborn.-vost. 1. 450. -лынѣ sg. loc. sup. -лѣ iob 41. 15. -vost. mat. 55.

наковалынъ adj. incudis pat.

наковалыня f. ἄκμων incus men.-mih. ant. prol. -лня iob 41. 15. -proph. men.-mih. trigl. cf. -лынл.

наковати -коуѭ -коуѥши vb. δηλοῦν indicare **наковано бысть** камъ esai. 42. 9. -parem : vocabulum dubium.

наколнти -лѭ -лиши vb. χαράκωμα vallo munire esai. 5. 2. -parem.

наколѣньникъ m. armorum genus hom.-mih. 81. graece deest cf. ἐπιγονατίς, ἐπιγονάτιον trigl.

наконъ praep. cum gen. iungenda post mon.-serb.

наконьникъ m. auctor -ки **въстанню** georg.-vost.

наконьчавати -ваѭ -ваѥши vb. ἀνταναπληροῦν implere hom.-mih. io.-sin.

наконьчати -чаѭ -чаѥши vb. πληροῦν implere op. 2. 2. 299. - **мѣрою** matth. 23. 32. -ev.-novg. hom.-mih. **не наконьчанна исплънити, съкрѣшити** sabb. 56. 93.

наконьчевати -ваѭ -ваѥши vb. perficere ber.

накрасовати сѧ -соуѭ сѧ -соуѥши сѧ vb. satis se ornare **ни сѧ можеть вона тѣм насытити ни** - zlatostr.

накрлати -лаѭ -лѣши vb. incidere -**лана по плесномъ** prol.-mih. 225. prol.-belg.

накрой m. vestis quaedam pent.-mih.

накронти -кроѭ -кроши vb. incidere **плесньі** - prol.-mih.

накрѫвьнъ adj. αἱματόδης cruentus **очи -нѣ** prol.-mart. **очи -вны** vost.

накрѫмити -млѭ -миши vb. ἐκτρέφειν, τρέφειν alere, nutrire sup. dioptr. sborn. beil.-troj. 34. prol. misc. bus. 711.

накрѫмлати -млаѭ -млѣши vb. nutrire bus. 498. **накрѣм-** sborn.

накрѫмлѥнне n. victus prol. τὸ θηλάσαι lactatio men.-vuk.

накрѫцати -цаѭ -цаѥши vb. onerare glag. e serb.

накрѣпько adv. *fortiter* **крѣпоутъ тако-ваго дѣла накрѣпько** bus. 811.

накржпьнъ adj. βοκόλοβος mutilus, truncus men.-vuk. cf. кржпъ.

накоупити -плѭ -пиши vb. emere **телеса** -**плена** prol.-mih. 194.

накоуповати -поуѭ -поуѥши vb. emere gram. 244.

нлкъ vere est subst. m. significans occiput **лязи въз-** par. 175. cf. **възнакъ** nsl. znak, znaki rücklings znački, nsznak; znaga, znag habd. ahd. hnach mhd. nac, nacke ags. hnæcca and. hnakki Grimm, wörterb. 1. 378.

накъіванне n. νεῦμα nutus esai. 3. 16. - proph. mat. 51. -**нѣемь мѣрѫ съплсъ** svjat.

накъівати -ваѭ -ваѥши vb. νεύειν, διανεύειν nutare hom.-mih. - **глаколю** cozm.

накъіковати -коуѭ -коуѥши vb. διανεύειν nutare -**коуѥ нлъ** hom.-mih. 207.

накъідати -даѭ -даѥши vb. inicere **сами сн имена накидающе** bus. 710.

накъінокѣнне n. νεῦμα, κατάνευσις nutus io.-sin. io.-clim. -кѣн- hom.-mih. slov.-novg. b. ber.

накъіжти -нѫ -нѣши vb. nutare sup. 436. -**кѫноу** земли hom.-mih.

налагати -гаѭ -гаѥши vb. imponere; ἐπισυνάπτειν annectere cloz I. 735. **печати - на гроба** hom.-mih. **епитимию на тѣхъ** -**гаѥть** krmč.-mih. adde svjat.-mat. 9. triod. isaak. pat.-mih. **писанны на вълъ дѣтьмъ налагаѥши** bus. 274.

наліжати -жѫ -жиши vb. ἐπικεῖσθαι instare sup. š.-gl. 49. **ѧшмѣ** -жеши šiš. 43. **не** -жи **вѣдьнѣемь** bus. 643. -**жеши тѣлѣ** glaka hom.-mih. irruere -**жеимь народомь** o nesyć glag. ἐπικαθῆσθαι insidere man. adde ant.-hom.

наліпти -лѣгѫ -лѣжеши vb. instare **не налѣжете** μὴ κατισχύσητε esai. 22. 4. - proph. **налѣкъшоу** (pro **налегъ-**) **сѧ шьстню** prol.-mart. **налегъшоу сѧ** men.-leop. συνεπιτίθεσθαι infestum esse **да не налегоуть** нѣ**ъ соупостатн** deut. 32. 27. -pent.-mih. **налегж въ зъла** mat. 46. ἐπιμένειν permanere **належемь ли грѣсѣ** -šiš. 54. **крѣпко** - alex.-mih. 32. **на мѣчь налегъ оубодѣ сѧ** ibid. 148. cf. 195. adde chron. 1. 94. 127.

наливъка f. libatio, uti videtur **въ роцн ѫодатъ и въ наливки бѣсовскые потѣхи дѣшти** bus. 814.

налити -лиѭ -лиѥши vb. implere **мѣхы вина наліхомь** ies.-nav. 9. 13. -pent.-mih. infundere ant.-hom. nsl. naliv imber procellosus lex.

налитие n. infusio glag. **налитиемь оу**-**тробою** men.-mih. 136.

наличие n. vultus - **себѣ сами оушарьше** greg.-naz. **наличье прнсъхло къ кожи** svjat. species **цѣломоудрия надѣвъ наличие лоукавъıй** bus. 430. similitudo pat. proph.

наличьникъ m. ὑποκριτής simulator op. 2. 2. 260. antch. nom.-mik. 30.

налити -лѣѭ -лѣешн vb. ποτίζειν irrigare; implere **чашю водьı налиѭ** hom.-mih. πιμπλάναι implere **налиı мѣхы водьı** pent.-mih. **вина налиıвъ чашоу** men.-mih. **гоубоу налиıхъ оцьта** hom.-mih. **мѵра налиıвъ** sabb. 75. **котелъ налиıнъ водъı** bus. 388. adde sup. ant.-hom.

налогнй m. ἀναλόγιον pulpitum **днакъ стоѭщи при налогн канерьхати то есть дгтель на камене сѣдоущи и проповѣдаѭщи въскрьсение господьне** misc. 78. cf. **налойнъ**.

налогъ m. invasio pat. sbor. τόκος fenus pent.-mih. kruš. **протажныıı налогы боугогмн** bus. 685. nsl. nalog mandatum prip. 208. **поставить - по сръдѣ цркве**.

наложение n. impositio antch.

наложити -жѫ -жишн vb. imponere ἐπιβάλλειν sup. dial. **врѣтище** - περιβαλέσθαι men.-vuk. **оуздоу** - ἐπιθεῖναι hom.-mih. **сапогы на ногоу** - men.-vuk. - **се нл молитвоу** cyr. 19. meth. 4. **раны** - prol.-mart. - **конокъ смолы** men.-leop. **блюдоу каменна** - sabb. 156. **ноужю** - mat. 21. **огнь** - alex.-mih. 69. **наложенъ** onustus sup.

наложьникъ m. amasius, uti videtur chrys.-lab. concubinus trigl.

наложьница f. παλλακή pellex krmč. 35. 45. 178. krmč.-mih. op. 1. 199. pam. 187. int.

наложьничишть m. pellicis filius.

налойнъ adj. pulpiti **чтенна налойнаго** bus. 805. russ. налой, аналогій gr. ἀναλόγιον cf. **налогнй**.

налокати -чѫ -чешн vb. lambere **пьсъ лште налочеть** nom. -bulg. 3.

наломити -млѫ -мишн vb. frangere **-мн конь ногы** parem. **конь -мн ногоу мало** bor. 54.

налоучити -чѫ -чишн vb. εὑρίσκειν invenire men.-vuk. **-чѧ юна растомь** dioptr.-leop. 165. cf. rum. **нълъ́къ** visio.

налѣгати -гаѭ -гаешн vb. ἐπικεῖσθαι incumbere, instare man. chron. 1. 94. - **на ногоу** men.-leop. **въ нигда народоу - на нсоуса** hom.-mih. adde pat. georg.

налѣсти -зѫ -зешн vb. invenire chron. 1. 7. 26. 27 etc. croat. naliža finderlohn luč. cf. **налити** et Grimm, wörterb. 3. 1642.

налѧкнѫти -нѫ -нешн vb. διατείνειν tendere bon. **налѧче** pro **налѧче** sup. 350. 6.

налѧцанне n. tendere ziz. ber. trigl.

налѧцатель m. tendens ziz. ber.

налѧцати -чѫ -чешн eī. **-цаıѫ -цаешн** vb. tendere bon. **-цѣй** impt. antch. **нлъ́цаютъ своıе лоукы и стрѣлы** chrys.-lab. ziz. ber. cf. nsl. nalecam se pogibeli obiicio me periculo habd. nalekovati strêle hung.

налѧшти -лѧкѫ -лѧчешн vb. διατείνειν tendere **налѧци** int. 219. **тетивоу налече** hom.-mih. **-чешн, -чѣте, -цн, -ченъ** bon. **налѧци** ber. **налѧша** bon. bis nsl. naleči (recte naleči) mrêžo hung.

намазати -жѫ -жешн vb. χρίζειν ungere proph.

намазовати -зоуѭ -зоуѣшн vb. ungere kruš. - **лнце** par.

намаканоунъ m. νομοκανών nomocanon per. 34. 42.

намановение n. ῥοπή nutus sup. 333.

наманѫти -нѫ -нешн vb. nutare **-ноу цр҃ь** vost. 2. 39. **-ноуша дроугъ дроугоу** men.-leop. δοκεῖν videri pat. prol. - **см: -ноу се владыцѣ ѳ҃оѳ҃ѣ тѫ҃ θεοτόκῃ** men.-vuk. prol.-cip. **-ноу се тебѣ** ibid. **-ноу се немоу миръ оставитн**.

намастити -штѫ -стншн vb. ungere men.-mih. pingue reddere.

намаштати -шталѫ -шталешн vb. ungere par.

намалти -млѫ -мѣешн vb. διανεύειν annuere sup. 386.

намекнѫти -нѫ -нешн vb. βρέχεσθαι madefieri barl. cf. **-мок-**.

наметати -штѫ -штешн vb. iacere, immittere **-таıша** vost. 1. 184. chron. 1. 206. **-цѣть** ἐπαφιέναι op. 2. 2. 81. **до врѣха -таıша** πέτρου **каменны** men.-leop. **-штемъ на оугли огньныı** bus. 264.

наметнѫти -нѫ -нешн vb. iniicere. imponere prol. προσπίπτειν accidere men.-vuk. serb. namet rum. **нъмѣте** nives in unum locum confiatae.

наметъ m. tentorium trigl. vectigal mon.-serb. duš.

намнзати -заѭ -заешн vb. nutare triod. - **окомь** prov. 6. 13. -vost. 1. 341.

намокнѫти -нѫ -нешн vb. βρέχεσθαι madefieri dial. prol. cf. **-мек-**.

намочити -чѫ -чишн vb. humectare sup. φύρειν irrigare, macerare proph.

намрѣзнѫти сѧ -нѫ сѧ -неши сѧ vb. perfrigescere **намерзъ сѧ зимою** alex.-vost.
намоурьнати -наѭ -наѥши vb. ἐπιπολάζειν innatare **намоурьна желѣзо** vost.
намѣнити -ниѭ -нишн vb. ὀνομάζειν nominare sup. λέγειν nominare pent.-mih. - **кого** hom.-mih. **воєводы вы -нію** men.-mih. **вдовица -нѥна** hom.-mih. προλέγειν ante dicere sup. destinare; διαστέλλειν praecipere kruš. καταλογίζεσθαι adnumerare proph. - **сѧ** reputari **не акы ли оуто глина грънъчарьска намѣнить сѧ**; λογισθήσεσθε esai. 29. 16. -vost.
намѣнѣти -ѣѭ -ѣѥши vb. νομίζειν putare; μνημονεύειν memorare sup. psalt.-theod. vost. pent.-mih. διαστέλλειν praecipere lev. 5. 4. -kruš.
намѣненіе n. ἀποκείμενα sorte destinatum **намѣн-** gen. 49. 10. -pent.-mih.
намѣра f. casus int. 59. duš.
намѣрити -рѭ -рѥши vb. μετρεῖν metiri pent.-mih. ἐφοδιάζειν instruere men.-vuk. speculari prol. **-рено оуглоучити** tur. - **чтете** mon.-serb.
намѣрьнъ adj. conveniens **-рно испытание** ex.-op. 2. 1. 20.
намѣрѣвати -ѣваѭ -ѣваѥши vb. metiri **прьстомь** - δακτυλοδεικτεῖν digito monstrare men.-vuk.
намѣрѣніе n. σκοπός scopus, meta - **рѣніе**.
намѣстие n. locus mon.-serb. - **дрьжати** men.-mih. - **дрьжѧ прѣстолоу** greg.-lab. ἐπισκοπή episcopatus psalt.-theod.
намѣстьникъ m. διάδοχος successor men.-mih. sbor.-kir. 54. hom.-mih. 159. sup. 92. sabb. 200. 203. prol.-mih. gram. 19. - **римьскыѥ цр҃кве** sim. II. 2. - **вѣнѣца** sim. I. 30. rum. **намѣснік** vicarius.
намѣстьнъ adj. τοπικός loci - **сѣборь** men.-vuk. - **епископъ** misc.
намѣтати -таѭ -таѥши vb. initicere **богъ -таѥть искоушениѧ** isaak.
наметение n. ἐπιφορά illatio ant. hom.-mih. ἐπαγωγή impetus vost.
намести -сѫ -сеши vb. ἐπιφέρειν inferre; προσφέρειν afferre sup. **на главоу - мьчь** hom.-mih. - **мечь** š.-gl. 62. **наместь ли нама скрьбь**; sim. I. 11. **стоудь ми и печаль -сѥ** hom.-mih. **рано намести** ἐπιφέρειν krmč.-mih. **мьсть** - ibid. **досаждение, досадоу** - ibid. **смрьть** - prol.-mih. **намести немоу отъвѣти** svjat. adde op. 2. 2. 370. - **сѧ: вьсе ѥлико наместь ти сѧ приими** svjat.
наницати -заѭ -заѥши vb. ἐμπείρειν infigere men.-vuk.
наникнѫти -нѫ -неши vb. inspicere pat.
наниче adv. ἀλλοίως aliter vost. e cod. sacc. xv: vocabulum obscurum cf. **наничъ, наничь одеждоу одѣвати** vestem inversam induere trigl.
наносити сѧ -жѫ сѧ -сиши сѧ vb. se infigere **сами сѧ наносимъ на ны** (recte **ие** i. e. **оружие**) bus. 709. cf. **каньзити**.
наносити -шѫ -сиши vb. ἐπιφέρειν afferre, inferre sup. ant. - **гънѣвъ** šiš. 52. **напасти - сѥ праведномоу** sim. I. 2. ἐπάγειν inferre **казы** - hom.-mih. antch.
наносъ m. ἐπιφορά illatio ant. impetus **скръбънъ** - antch. calumnia trigl.
наношение n. impetus **неоустависно** - alex.-mih. 161.
наназинаназъ m. ναζιανζός naziauzus **епископа наназианзѣ** greg.-naz.
наназинаньскъ adj. nazianzi **наназианьскъ** sup. 184. **-ньскъ** 146.
наньзити -жѫ -зиши vb. infigere **чрьки на оудоу -зи** cozm. cf. **наносити**.
наньзѫти -нѫ -неши vb. ἐπιπίπτειν incumbere: in gladium l. reg. 31. 4. -kruš. **наньзе сѧ** vost., qui inf. **наньсти** esse statuit.
нанѣдрьникъ m. encolpium trigl.
напопать adv. retro georg.-vost. georg.-šaf. pat.-šaf.
наострити -штрѫ -стриши vb. ὀξύνειν acuere io.-sin. sup. mat. 47. men.-mih. **брнчь наоцрѣнъ** greg.-naz. **-остренъ** bus. 268. **косорь** - op. 2. 2. 115. - **копие** hom.-mih. cf. **наостровити**.
наостровити -влѫ -виши vb. ὀξύνειν acuere esai. 43. 12. -proph. cf. **наостроити**.
наоштрѣвати -ваѭ -ваѥши vb. acuere triod.
наоштрити -шѫ -шеши vb. acuere int. azbuk.
напавати -ваѭ -ваѥши vb. irrigare - **ниваѭ** par. 137.
нападание n. invasio; ὁρμή impetus num. 11. 17. -pent.-mih. prol.-mih.
нападати -даѭ -даѥши vb. ἐπιπίπτειν invadere sup. ἐπελαύνειν impetum facere man. **въсѣхъ** - chrys.-lab. **варьварьскы кь градоу** - prol.-mart. **на кого** - sim. I. 15. 26. - **на чьто** man. χωρεῖν convenire krmč.-mih.
нападение n. incursio sup. 439.
нападиѫти -нѫ -неши vb. impetum facere men.-vuk. isaak.
нападъ m. invasio prol.
напаствование n. tentatio chrys.-lab.
напаствовати -воуѭ -воуѥши vb. πειράζειν tentare šiš. 231. ant. βλάπτειν damno afficere man. adde io.-sin. chrys.-lab. int.

напасти -падѫ -падеши vb. ἐπιπίπτειν incidere, irruere ostrom. š.-gl. 65. šiš. 82. sup. προσπίπτειν accidere ostrom. ἐφίστασθαι instare šiš. 13. zak.-serb. развойници ѥго -доше men.-vuk. напасть -дьшиѥ (pro -шоуѭ) ѥмоу leont. - на коньство prol.-mart. - на кого prol.-mih. š.-gl. 65. chron. l. 31. 62. 109. 225. -доу aor. šiš. 82. š.-gl. 65. - см mat. 48. rum. нъпадъ oppressio.

напасти -сѫ -сеши vb. βόσκειν pascere kruš. iez. 34. 14. -vost. l. 251. mat. 47. - см βόσκεσθαι pasci - вь коупь сѫмбъсѣсѳаи simul pasci.

напастити -штѫ -стиши vb. tentare pat. не -стить нн ѥдиного op. 2. l. 171.

напастовати -стоуѭ -стоуѥши vb. πειράζειν tentare šiš. 83.

напастопоуштениѥ n. permissio tentationis кожиими -нии hom.-mih. 141.

напасть f. περίστασις casus krmč.-mih. ὁρμή impetus num. 11. 11. -pent.-mih. πειρασμός tentatio ostrom š.-gl. 52. κίνδυνος periculum man. ἐπιβουλή insidiae sup. συμφορά calamitas sup. quae patimur sup. tentatio sup. - наводити leont. творити - ἐπηρεάζειν nocere ostrom. - ми створи ἐπηρέασέ με nocuit mihi cloz I. 478. творити -сти комоу ἐπηρεάζειν š.-gl. 51. adde op. 2. l. 171. nsl. napost pro napast: ti moja napost rum. нъпасте f. calumnia.

напастьникъ m. tentans chrys.-lab. op. 2. l. 171. hom.-mih. insidiator glag.

напастьнъ adj. qui in tentatione est chron. l. 59.

напаяниѥ n. potatio, perfusio - зелию sup. 201.

напаятилнъ adj. potum praebens.

напаяти -ѭ -иѥши vb. ποτίζειν potum praebere; ἄρδειν irrigare krmč.-mih. clim. sup. ostrom. greg.-naz. ant. hom.-mih. chrys.-lab. крьть - men.-mih. 138. - земиѥ prol.-vuk.- землю tur. напаитъ рай bus. 65. напаѫ, напаѥши man. 127. напаю isaak. доушоу свою -иши осмию на десете мѣрь водьı men.-mih. дроугъıма напаише водъı; напоити: -поиѭ antch. - см: напаютъ сѧ bus. 617.

напаѥвати -ваѭ -ваѥши vb. potum praebere par. mir.

напериті -рѭ -рими vb. καταχεντεῖν confodere prol.-cip. на стрьминѣ напериѣ остра желѣза prol.-mart. тростиѳ наостривъ напери се тѣло его vost. - тѣло καταχεντεῖν arundinibus confodere men.-vuk. коло ножьми напрено τροχὸς καθηλωθεὶς μαχαίραις rota cultris instructa prol.-mart. гвоздми -рими ноз҃ѣ ѥмоу men.-vuk. ножьми -рѣнъ men.-leop.: nota male - тѣло трьстниѥмь ѳспаργάνωσαν fasciis involverunt prol.-mart.

напечатати -таѭ -таѥши vb. signare int. 74.

напечатьлѣти -лѣѭ -лѣѥши vb. signare int. 258.

напивати -ваѭ -ваѥши vb. potum praebere водоѭ - chrys.-lab. - см sbor.-kir. 64.

написавати -ваѭ -ваѥши vb. ἐπιγράφειν inscribere ant.

написаниѥ n. ἐπιγραφή inscriptio ostrom. ἀπογραφή descriptio sup. ostrom.

написати -шѭ -шеши et -саѭ -саѥши vb. ἐπιγράφειν inscribere sup. ant. γράφειν scribere ostrom. ἀπογράφειν describere ostrom. prol.-mih. 291. lit.-mih. krmč.-mih. 204. sabb. 131. tur. cyr. 2. hom.-mih. š.-gl. 49. pingere chron. l. 45. sim. I. 28. lit.-mih. ѧ҃ѣ -сашмо, recte -саѥмо σκιατραφούμενον adumbratum greg.-naz. -vost. l. 235. жидовьскы грани написаны bus. 776. - см ostrom.

написовати -соуѭ -соуѥши et -соваѭ -соваѥши vb. inscribere pent.-mih. chrys.-lab. dioptr. prol.-mart. men.-mih. prol. krmč.-mih. bell.-troj. 12. leont. men.-mih. mon.-serb. -совао, -соую ok. 63. sabb. 36. 43. 131. pingere mir. - см sabb. 36. 43.

напитавати -ваѭ -ваѥши vb. τρέφειν alere - см chrys.-lab.

напитатель m qui alit chrys.-lab.

напитати -таѭ -таѥши vb. τρέφειν alere ostrom. greg.-naz. kruš. chron. l. 112. misc. satiare sup. - см chrys.-lab. serb. napitati živ.

напити см -пиѭ см -пиѥши см vb. satis bibere ant.-hom. prol.-mart. krk. - чьсо isaak. cyr. 16. prol.-mart. - крьвь prol.-mih. - водьı men.-leop. bus. 647. да се напиѥши водоу земьноу isaak. ἐμπίπλασθαι impleri men.-vuk. ἀρδεύεσθαι irrigari напишшоу се отъ того смрада землю krmč.-mih. земьлю напивъшиѣ се крьвиѣ вашиѣъ typ.-chil. напишмъ сѧ op. 2. 2. 429. sine см: царици томь чашюмь напи alex.-mih. 192. nsl. napiti komu et napiti se.

напитѣниѥ n. nutritio chrys.-lab.

напитѣти -тѣѭ -тѣѥши vb. φωμίζειν nutrire š.-gl. 91. ant.-hom.

наплаштевати -штоуѭ -штоуѥши vb. pendere -ѣвати mon.-serb.

наплѣштиѥ n. humerale -чи trigl.
наплѣштькъ m. humerale **наплѣчкы** sbor.-kir. 61.
наплънтати -таѭ -таѥши vb. plicare **дѣкри -тлъ проутшѥмь** ex.
наплоути -плова -плоувѣши vb. inundare, uti videtur cozm.
наплоутиѥ n. inundatio op. 2. 1. 32. 43. ex.-op. 2. 1. 22. proph.
наплънити -ню -нишн vb. πιμπλάναι, πληροῦν, ἀναπληροῦν, γεμίζειν implere ostrom. sup. ἀποτινύειν persolvere pent.-mih. **напълнивъ три возы крашьна** vita-theod. - **гласа** proph. - **сѧ** ostrom., ubi **наплън-**, **напълн-** et **напъл'н-**.
наплънѣкати -каѭ -каѥши vb. implere chrys.-lab.
наплънѣти -ню -ѣѥши vb. πληροῦν implere mon.-serb. **наполн-** chron. - **сѧ** ostrom. **-нѣѫть сѧ** chrabr. 90.
наплънювати -нюю -нюѥши vb. implere glag.
наповаждениѥ n. reversio georg.-vost.
напокати -поуѭ -поуѥши vb. mercenarium esse **овъ богатѣѥше, овъ напокаше** svjat.
напокѣдѣти -вѣмь -вѣси vb. nunciare georg.-vost.
напоподольникъ m. vestis quaedam sacerdotalis.
напонти -поѭ -понши vb. ποτίζειν potum praebere prol.-mart. humectare ostrom. ant.-hom. ἀρδεύειν rigare sup. **напоѥнь масломь** διάβροχος ἔλαίῳ mon.-vuk. ἀρδεύειν irrigare proph. κηπεύειν hortum colere, irrigare man. - **врьтъ** mon.-mih. - **сѣѥ вдомь** ichn. **напон ѥ водьі блаѕы** prol.-mih. **аще напонть вы чишю водьі** mat. 16. **напонше мѧ оцта** hom.-mih. **напои ложесна** nom.-mik. naboiachu fris.
напоконьнъ adj. postremus mon.-serb. **-коно крѣмѣ** nom.-barb. **напоконь** tandem bulg.-lab. 8: nota **въ напокоцины дни** ibid. 2.
напольнъ adj. campestris.
напоминаниѥ n. memoratio op. 2. 1. 63.
напоминати -наѭ -наѥши vb. monere op. 2. 1. 63.
напослоушати сѧ -шаѭ сѧ -шаѥши сѧ vb. satis audisse misc.
напослоушьствовати -воуѭ -воуѥши vb. ἐπιμαρτυρεῖν testimonium praebere ant.
напотрѣбиѥ n. κατάχρησις catachresis svjat.-op. 2. 2. 386. bus. 267. 268.
напоити v. **напаити**.
напоѥвати -ваю -ваѥши vb. ποτίζειν adaquare **источникъ оучѣниѭ -вѣ црькъвьное лице** obich.
напоѥниѥ n. adaquatio chrys.-lab. isaak. steph. **-ниѥмь** nom.-mik. 22.
направа f. ornamentum glag. cf. mon.-serb. 182. 327.
направитель m. διορθωτής corrector men.-vuk.
направити -влѭ -вишн vb. κατευθύνειν dirigere ant. **-ви своѭ дѣцере** bell.-troj. 19. **-ви мѧ къ твоемъ оружию** 30. σώζειν salvare sup. - **сѧ** 26. - **на брань** 32. - **на бой** alex.-mih. 108. cf. serb. spremiti.
направлѣти -лѭ лѣѥши vb. κατευθύνειν dirigere dial. vita-theod. chron. 1. 195. ἡγιοχεῖν aurigare ant. ποδηγεῖν ducere **направьлѣѭтъ** sup.
направлѣниѥ n. directio chron. 1. 107.
направѣ adv. erecte **лежати** - men.-mih. 388. **направо** pat.-šaf. 107.
напрасливъ adj. ὀξύχολος iracundus ant. **-слива** praeceps trigl. cf. sequens.
напрасьнивъ adj. ἀπότομος severus **-снивъ** 2. cor. 13. 10. -bulg. antch. men.-mih. sup. cf. anteeedens
напрасьнивьство n. iracundia **пламъ ярости и -снивьства** io.-clim.
напрасьниѥ n. ὀξυχολία iracundia **-сниѥ** op. 2. 2. 261. **-снье** antch. τὸ ἀθρόον multitudo sup. 69.
напрасьно adv. ἀθρόον, ἀθρόως, ἐξαίφνης subito **-сно** hom.-mih. sup. 5. 21. 63 etc. glag. svjat.-op. 2. 2. 399. op. 2. 1. 26; 2. 2. 151. 203. **-стьно** alex.-mih. 140.
напрасьнодоушьнъ adj ὀξύθυμος iracundus **-сно** ant. op. 2. 2. 261.
напрасьнъ adj. ἀθρόος subitus men.-vuk. hom.-mih. **-сна съмьрть** bus. 292. **въ -снѣ** ἐξαίφνης subito op. 2. 2. 203. ὀξύς praeceps; ἀπότομος severus; σφοδρός vehemens; θρασύς vehemens sup. **-снъ** antch. **-сна доуша; ненапрасноу бъіти** μακρόθυμον εἶναι longanimem esse op. 2. 2. 261. rum. **нъпрасна** casus fortuitos.
напрасьньство n. ὀξυχολία iracundia **-сньство** ant. op. 2. 2. 200. georg.-vost. **зазнрати своюмь -сньствѣ** sborn.
напрасьнѣ adv. subito **-снѣ**.
напрати -прѫ -перши vb. infigere **напранъ** russ. **наводенъ** ber. cf. **наприти**.
напрашити -шю -шиши vb. pulvere conspergere pat.-šaf. **главамь -шеномь прьстию** men.-mih.
напрьснѣ adv. ἐπὶ πλείω inprimis **-снѣ** io.-clim. ἴδιον proprie psalt.-theod.: recte **на прьснѣ**.

напрошенїе n. desiderium glag.
напрѫсиѥ n. περιστήθιον pectorale kruš.
напрѫстъка f. munimentum digiti, digitale -тка ichn. nsl. naprstek serb. naprstak oserb. naporstnik rum. нъпърсток.
напрѫстъкъ m. digitale **напрстокъ** trigl.
напрѫстьникъ v. **напрѫсьникъ**.
напрѫсъкъ m. ἐπιστήθιος in pectore recumbens **иоанъ напрьсокъ господьнь** antch. c. 112.
напрѫсьникъ m. ἐπιστήθιος in pectore recumbens krmč.-mih. tur. - **христовь ноанькь** dioptr.-lab.: male -**стьникъ** prol.-mih. pyrg. prol.-mart. pectorale.
напрѫсьнъ adj. ἐπιστήθιος in pectore recumbens - **дроугъ** hom.-mih. 30. **напрсноую** psal.
напрѣдъ adv. ante vorwärts bus. 271. **понди** - men.-mih. **напредн** bus. 482. in posterum gram. 27: recte est **на прѣдъ** cf. **прѣдъ**.
напрѣжде adv. ἐπὶ τὰ πρόσω in ulteriora **напрѣжь** ex. κατὰ πρόσωπον parte antica **напрѣжь рамѣнъ пламъ въждьжеть** κατὰ πρόσωπον σφοδρατέραν τὴν πυρὰν ἐξάψειεν io.-clim.: recte **на прѣжде**.
напрѣсытити сѧ -**штѫ сѧ** -**стишн сѧ** vb. satiari **насытити се и - се грѣха** chrys.-lab.
напрѧгати -**гаѭ** -**гаѥшн** vb. iungere int.
напрѧдати -**даѭ** -**даѥшн** vb. insilire trigl.
напрѧзанїе n. intendere int. 24.
напрѧзати -**заѭ** -**заѥшн** vb. intendere int.
напрѧшти -**прѧгѫ** -**прѧжешн** vb. τείνειν, ἐντείνειν tendere ant. pat. -**зн** op. 2. 2. 264. -**гь лоукь** pyrg. adde chron. 1. 59. 100. - **сѧ: мѣхъ** -**гь се** men.-vuk. **отокь толико** -**гь се**, **ико роуцѣ ѥмоу оуѥти се** prol.-mart. **напрѧглъ неси стрѣлъ съ чемеремъ** bus. 480.
напсати v. **напьсати**.
напоустити -**штѫ** -**стишн** vb. immittere prol. ἀποστέλλειν immittere **напоусти два льва на ниѫ** prol.-cip. ἀπολύειν mittere **звѣри - на кого** men.-vuk. - **львы** ἀφιέναι men.-vuk. -**сти извѣ** men.-leop.
напъ m. μίσθιος mercenarius op. 1. 15. 60; 2. 2. 260. ant. antch. greg.-naz. iob 7. 1. - op. 2. 1. 56. mat. 55. iob 14. 6. -vost. 2. 75. exod. 22. 15. -mat. 55. proph. lev. 22. 10. -vost. 1. 70; 2. 39. **рѧбн ѥго и сь напы дѣлаше** men.-mih. 142. šaf.-urspr.
напъштатн сѧ -**штаѭ сѧ** -**штаѥшн сѧ** vb. inflari ber. trigl.
напъштенїе n. inflatio ioan. ber. **разрадѣть тѣлесное** - chrys.-lab. **отокъ и -нна цѣлить** svjat.-vost. 2. 28. bus. 263.
напъштенъ adj. inflatus domet. **надьменое и напыщено чрѣво** io.-sin.
напъштити сѧ -**штѫ сѧ** -**штишн сѧ** vb. ὀγκοῦσθαι inflari **оутробѣ** - hom.-mih. -**штена оутроба** sabb. 95. -**цѣнъ** ber. domet.
напъштьнъ adj. inflatus **надменное и -цное чрево** clim. 207. cf. -**штенъ**, quod praestat.
напьда f. μισθός, μίσθωμα merces svjat.-op. 2. 2. 395. op. 1. 15; 2. 2. 431. deut. 24. 14. 15. -mat. 55. deut. 23. 18. -vost. exod. 22. 15. -vost. mich. 1. 7. -vost. habes **напьда, напъда, набьда**.
напьсанїе n. inscriptio; ὑπογραφή subscriptio **нап'с-** op. 1. 236. **напьсанїе** sup. bon. **напсанье** bus. 47.
напьсати -**пишѫ** -**пишешн** et -**пьсаѭ** -**пьсаѥшн** vb. inscribere; γράφειν scribere sup. 382. ἀπογράφεσθαι nomen dare sup. **напьсавъшн** vost. 1. 64. **напьсано** op. 2. 2. 432. **нап'сати** apost.-syn. sup. **напсати** mat. 22. bus. 350. **напсахъ** ev.-novg. **напса** op. 2. 2. 33. -**псаша** mat. 11. **напсавъ** chron. 1. 47. 49. **напсали на камѥни образъ** bus. 552. **напсанъ** cloz I. 688. snp. **напсанѣ дъсцѣ** bus. 166. **напьсанъ** sup. antch. bon. **напьсать** bon. cf. **написати**.
напьсовати -**соуѭ** -**соуѥшн** vb. inscribere **напс-** op. 2. 2. 150.
напьство n. μισθαρνία opera mercenaria greg.-naz.
напъхавати -**ваѭ** -**ваѥшн** vb. inserere pat.
напъхати -**хаѭ** -**хаѥшн** vb. implere **ко чегь сѣномь напханъ** par.
напѣканїе n. cantus sabb. 148.
напѣти -**поѭ** -**поѥшн** vb. canere.
напѧти -**пѧнѫ** -**пѧнешн** vb. tendere chron. 1. 109. **напа изъ самострѣла** vost.
напѫтнїе n. viaticum, uti videtur - **и залогъ въ ономь мирѣ** dioptr.-leop. -**тне** ber. impedimentum io.-sin.
напѫтьнъ adj. qui in via est -**нан** viaticum chrys.-lab.
нарабьнати -**наѭ** -**наѥшн** vb. aequare **нарокнаши мѣсто** bor. 31.
нараждати сѧ -**ждаѭ сѧ** -**ждаѥшн сѧ** vb. nasci **накы въ пиплѣ гнѣзда своего опать нараждать сѧ** bus. 689.
нарамиѥ n. humerale chrys.-lab. men.-mih. 406.
нарамѣникъ m. humerale trigl. brachiale.

нарамѣнница f. humerale ber **приказаше** ѥ **-ци** svjat.-vost rum. **нъраминицъ** lacinia.

наранъ vocabulum dubium: - **сътворн** ѥ ἐν κόλλῃ ἁρμόσαι αὐτό esai. 44. 13. -vost.: recte fortasse **на ранъ**.

нарастѣние n. incrementum sup. 159.

нареченіе n. προσηγορία appellatio sup. ber. φῆφος decretum sup.

нарѣщи -рекѫ -речеши vb. nominare ant.-hom. καλεῖσθαι appellare šiš. 46. ostrom. ὁρίζειν definire cloz I. 645. šiš. 27. 236. ἀφορίζειν definire pent.-mih. praefinire sup. denotare sup. nominare ant.-hom. **тѣло - ка конюмь** dioptr. - **имы** vita-theod. praedestinare glag. **блюдо ѥже ѥмоу нарекоуть** prol.-lab. ἀνακηρύττειν renunciare sup. **нарѣста** glag. **нарѣщи** šiš. 27. **нарѣчемъ** svjat.-mat. 8. - **сѧ** καλεῖσθαι nominari ostrom. cloz I. 515. naresem ze fris.: nota **годи нарѣкомаго** sim. I. 22. pro **година рекомаго**.

нарицаніе n. κλῆσις vocatio ephes. 4. 4. - op. 2. 2. 341. ber.

нарицати -чѫ -чеши et **-цаѭ -цаеши** vb. καλεῖν, λέγειν appellare ostrom. sup. cloz I. 519. pat. prol. chron. 1. 4. 34. et 31. 73. λέγειν nominare ostrom. προσαγορεύειν appellare greg.-naz. ἀφορίζειν definire greg.-naz. καλεῖν vocare sup. φάναι dicere sup. **колѣзнь нарицаемыи коръста** bus. 739. **наричеть** bus. 269: nota ὁμολογεῖν profiteri sup. - **сѧ** ostrom. svjat.: nota **наричаѥть сѧ** krmč.-mih. 46. et **нарицаѥмъ** bus. 265.

народити -ждѫ -диши vb. parere **народить шѩца** bus. 688.

народодѣтель m. δημιουργός opifex op. 2. 2. 484.

народоводимо n. populi principatus sup. 204. 12.

народословити -влѭ -вши vb. genus recensere ber. gr. γενεαλογεῖν.

народотворьнъ adj. δημιουργικός opificis op. 2. 2. 300.

народотворьць m. δημιουργός opifex ant.

народоткорьчь adj. poss. opificis **-рѣча** autch.

народотворьчьнъ adj. δημιουργήσας qui fecit op. 2. 2. 300: recte opificis.

народъ m. γένος genus pent.-mih. δῆμος populus sup. cloz I. 584. 768. ὄχλος turba; πλῆθος turba men.-mih. ἄνθρωποι homines ostrom. κόσμος mundus sup. 395. **народосѣ** op. 1. 264. **земъскыѧ народъı** bus. 64: nota θράκη thracia sup. 395. 20. rum. **нород**.

народьнъ adj. vulgatus mat. 52. publicus **-дныи клоудница** ber. - **пѫть** dioptr.-leop. - **мѧтежь** sborn.

народьскъ adj. ὄχλων turbae iez. 23. 47. - vost. publicus - **пиръ** vost. 2. 2. 78.

народьствовати -воуѭ -воуеши vb. δημοσιεύειν publicare hes. 19.

народъ m. ὁρμημα impetus - **людиѥ снѣ** exod. 32. 22. -vost. op. 1. 15. ἐπήρεια impetus op. 2. 2. 261. **нашего соупостата лоукы и козни и народы** ant.-vost.

нарокъ m. προσηγορία compellatio hom.-mih. ὁρισμός definitio pent.-mih. ἀφόρισμα definitio exod. 39. 30. -pent.-mih. kruš. **нарѣщи** - pent.-mih. φῆφος sententia psalt.-theod. φήφισμα sententia **вѣсѣда и** - men.-mih. sententia sup. ἀνάθεμα anathema op. 1. 17. 27. pent.-mih. decretum deut. 7. 26. -vost. kruš. leont. ichn. - **божиѥ** men.-mih. 190. προθεσμία dies statutus šiš. 118. nov. ἀποκλήρωσις destinatio **звѣзднаго рада -ка** op. 2. 2. 150. τάξις ordo **старѣи -коу** ταξίαρχος op. 2. 2. 301. fortuna, sors - **и чьсть** alex.-mih. 27. **алеѯандра - великъ ѥсть** ibid. 156. **-коу твоѥмоу вьсе помагають вѣди** ibid. 135. - **исписати** ibid. 9. - **сильна господиина** ibid. 130. **оу мои - походи** ibid. 71. **нарокомъ** ὀνομαστί nominatim sup. 228. **-комь** industrie trigl. serb. narok rum. **нарок** fortuna cf. bulg. naraćnice fatidicae milad. Pott 2. 1. 31.

нарочитоватн -тоуѭ -тоуеши vb. τάττειν constituere **времѧ -вано** iob 12. 5. - vost.

нарочитъ adj. προστεταγμένος constitutus šiš. 35. 236. ἐπίσημος insignis ostrom. sup. ant.-hom. šiš. - **разбоиникъ** krmč.-mih. ὡρισμένος definitus šiš. 5. celeber - **праздникъ** leont. **врѣмѧ -то** προθεσμία tempus praestitutum greg.-naz.: nota **о въ нарочитъныхъ кънигахъ** svjat. et cf. **вназапады, вънатъщь**.

нарочитьнѣ adv. modo insigni men.-vuk. nsl. naročiten rês. 172.

нарочьникъ m. ἐπώνυμος idem nomen habens **манасиѝ -чникъ колѣна** psalt.-theod.

нарочьнъ adj. ἐπίκλητος celeber num. 26. 9. -pent.-mih. praestitutus ant.-hom. ἀφωρισμένος separatus ies.-nav. 21. 13. -vost. **-чное** promissum ber.

нарочьство n. ἀξιότης dignitas prol.-mart. men.-leop.

нарочуснѣвъ adj. rufus acad.

нарочуснѣвъ adj. ὑπόξανθος subrufus men.-vuk.

нарoуcъ adj. subrufus pat -šaf. -сн власи nom.-bulg.

нарoуcьнъ adj. ἄσπρος καὶ μαῦρος, recte subrufus men.-mih. 392. **власи -сни** drag. prol.-mart.: male - **насѫсни** men.-leop. 299. et **насoуcни** vost.

нарoушeнiе n. laesio azbuk.

нарoушьность f. laesio azbuk.

нарѣзанiе n. incisio.

нарѣзати -жж -жeши vb. incidere **-за** χλ**ѣ**κ**ъ** nom.-barb.

нарѣканiе n. lamentatio azbuk. usl. narekavica praefica.

нарѣкованiе n. τὸ λεγόμενον dictum men.-vuk. denominatio prol.

нарѣкованьнъ adj. praestitutus **-ванье врѣмя** mir.: recte **-ванъ**.

нарѣковати -коуѭ -коуeши vb. dicere men.-vuk. πεῖθειν suadere **нарек-** men.-vuk. δηλοῦν manifestum reddere šiš. 141. ephr.-vost. adde pat. prol. op. 1. 302. - **сѧ** appellari men.-mart. δηλοῦσθαι manifestum reddi **нарек-** šiš. 87. op. 2. 1. 148. 165.

нарѣцати -цаѭ -цаeши vb. appellare bus. 502. cf. **-рнц-**.

нарѣчiе n. ἀπόκρισις sententia sup. δήλωσις declaratio sup. men.-mih. 162. - **вьдати, вьздати, рещи** δηλοῦν, σημαίνειν men.-mih. - **къздати** sup. 147. - **вьспоустити** men.-mih. - **послати** men.-mih.

нарѧдити -ждж **-дiши** vb. disponere men.-leop. pat. prol. typ.-chil. per. 89. 93. chron. 1. 110. 165. 245. mir. 56. - **чины** sabb. 13. - **сѧ** se parare bell -troj. 28 alex.-mih. 35. - **на състоупъ** bus. 621.

нарѧдъ m ordo op. 2. 2. 72. chron. bus. 390. - **сътворити** per. 88.

нарѧдьникъ m. director **наредкин-** glag. brev. 325.

нарѧдьникъ m. ἐπιμελητής curator - **царьскы** men.-vuk. magistratus prol.

нарѧдьнъ adj. ordinatus **конь никъ нарѧдьныхъ** bus. 173.

нарѧжданiе n. dispositio georg.

нарѧждати -дaѭ -даeши vb. disponi chron. 1. 159. 197. - **кол** men.-leop. - **сѧ**: - **по оустaвоу** alex.-mih. 55. bus. 733: adde **нарѣканiе** glag.

нарѧжати -жaѭ -жаeши vb. compellere chron. 1. 52. - **моужи** per. 32. e russ.

нарѧжити -жaѭ -жeши vb. compellere chron. 1. 52. e russ.

нарѧганiе n. irrisio, illusio sup. 445. men.-mih.

нарѧгати -гaѭ -гаeши vb. λοιδορεῖν con-

viciari sup παραδειγματίζειν ludibrio habere - **кого** op. 2. 1. 132. dioptr. ταπεινοῦν verbis minuere 2. reg. 13. 22. -vost. - **сѧ комоу** proph. ἐμπαίζειν illudere pent.-mih. adde pat. ioann.

нарѧжьникъ m. εἰρωνείας μεστός ironia plenus **-жникъ** zlatostr. -saec. xvi.

нарѧжьница f. chirotbecae sacerdotalis genus lit. mon.-serb. 83. gram. 5. usl. uarokva leve ruke spinther habd. -kvi armilla ibid.

нарѧчити -чѫ -чiши vb. mandare mon.-serb.

нарѧчьнъ adj. πρόχειρος qui in promptu est krmč.-mih.

насадитель m. plantans hom.-mih. triod.

насадити -ждж -дiши vb. plantare sup. καταφυτεύειν plantare - **кинa** soph. 1. 13. -proph. κατασπείρειν semiuare - **виноградь** pent.-mih. proph. - **кина** mat. 47. adde chrys.-lab. men.-vuk. chron. mat. 50. - **сѧ** φυτεύεσθαι op. 2. 2. 62. **-дить сѧ истина** krmč.-mih.

насадъ m. ἄκατος cymba **-дъı** man.-vost. **-дѣхъ** cozm.-ind. chron. 1. 59. 165. 205 etc. per. 93. čten. 1852. 199. **носадъ** vost. usl. nasad (snopja) appositio lex. plantatio dain. magy. nászád cymba.

насаждати -даѭ -даeши vb. φυτεύειν plantare šiš. 75. svjat. bus. 262. - **зелiе** prol.-vuk.

насаждeнiе n. φυτεία plantatio greg.-naz. - **киньное** hom.-mih. **творити -нiа** prol.-mart. ἐμφύτευσις emphyteusis krmč.-mih.

населити -лѭ -лiши vb. colonos deducere chron. 1. 52. - **катоунь** misc.

насельникъ m. κατοικῶν incola pent.-mih. op. 1. 28. **людiмь · никомь** τῷ λαῷ τῆς γῆς pent.-mih. **моужие -ници** ἄνδρες τοῦ τόπου ibid. krus. chron. 1. 5. 9. per. 5.

насельничьскъ adj. incolarum vost. 1. 154.

насельнъ adj. incolens **моужи -ныхъ** ἄνδρας τοὺς ἐκ τοῦ τόπου gen. 38. 21. - pent.-mih. **народь** - **тѣхъ гѣ** pent.-mih. adde op. 2. 2. 94.

населити -лѭ -лiши vb. colonos deducere **запоустѣвшиа -шюѭ** sabb. 45. **-лѣти** bon.

населeнiа f. οἰκουμένη orbis tertarum sup. 195. cf. **въселeнiа**.

населeнiе n. vicus **-нiа коупища** sabb. 52.

наслилити -лѭ -лiши vb. cogere pat. adoriri sup. καταδυναστεύειν vim inferre, vitiare (virginem) sup. 404 tentare sup. 401. - **комоу** chrys.-lab. proph. nom.-lab. - **кого** nom.-lab. - **д**ѣ**ькоу** sbor.-kir. 54.

дѣдиноу -линоу sim. I. 8. -лиѭу 2. mace. 6. 7. -мат. 51. rum. **нѣсилник** violentus.

насилие n. βία vis, violentia barl. dial. misc. nom.-barb. nom.-lab. mon.-serb. **-лиємь** svjat.-mat. 10. - **сътворити** vim inferre sup. men.-leop. **-лиємь мі** изгнаша cyr. 4. **по -лию** prol.-mih. **растѣкние по -лию** фθορὰ κατηναγκασμένη krmč.-mih. **неволно** - nom.-lab. chron. I. 61. 185. 191. **-лиа** δυναστεία potentia proph.

насилованиє n. violentia ber. duš. **-мь дыше** chrys.-lab.

насиловати -лоуѭ -лоуѥши et **-ловлю -ловлѥши** vb. opprimere aut.-hom. op. I. 129. - **кого**; καταδυναστεύειν vim inferre 2. mace. 1. 28. -vost. **-ваѭу на сыни** exod. I. 13. -pent.-mih. - **комоу** hom.-mih. - **братиємь** chrys.-lab. - **никомоу** ichn. - **вьдовиці** ephr. **-ловлю** men.-vuk. adde mon.-serb. - **сѧ**: - **сѧ отъ старости** chrys.-lab.

насильникъ m. βιαστής vim inferens men.-vuk. tyrannus grom.

насильнъ adj. violentus tur. **грѣхлѣние -но** lavr.-op. 22. ἀμετάθετος immutabilis **нравь** - men.-mih.

насильствити -влѭ -виши vb. vim inferre **-ствиша** bor. 84.

насильствиє n. violentia par.

насильство n. vis men.-mih. int. **дани тѧжкиа и насилетка** bus. 748.

насильствовати -воуѭ -воуѥши vb. vim inferre ber.

насинити -нѭ сѧ -нѥши сѧ vb. vim inferre sup. 409. 437. 445. 448. 450. **-нѣѥть** 402. eniti op. I. 57.

наскаканиє n. impetus.

наскакати -каѭ -каѥши et **-чѫ -чеши** vb. ἐπιπηδᾶν insilire sup. 381. chrys.-lab. prol. prol.-mart. dioptr. clim. men.-leop. ἐκπηδᾶν exsilire men.-vuk. - **на кого** chrys.-lab. - **на санъ** per. 78. ἀλαζονεύειν gloriari **на христовы рабы** - prol.-mart. θηλυμανῆ εἶναι **пастоуси -каѭу на ню** prol.-mart.

наскаковати -коуѭ -коуѥши vb. insilire ber.

наскочити -чѫ -чиши vb. insilire chrys.-lab. ant.-hom. - **на церковь** vita-theod. - **на кого** men.-mih. glag.

наскоупсти -скоупѩ -скоупѥши vb. evellere **ѥше наскоупль трлоу** nom.-barb.

наскъпати -паѭ -паѥши vb. evellere, ni fallimur **кожоу наскыпавъши повѣснше пр҃къ вкѣсѣми члокѣкы** men.-mih. 3. cf. nsl. ščipati.

наславъ m. nom. propr. bus. 36.

наслаждити -ждѫ -диши vb. γλυκαίνειν dulce reddere **наслаждилъ ѥси мѧтѣ крашьна** psalt.-int. saec. xii. ad fruendum praebere **до сыти вкѣхъ ни наслажда словесь** cyr. 15. - **сѧ** ἀπολαύειν frui sup. cloz I. 252. 536. - **сѧ чьсо** sim. I. 28. **наслаждиша сѧ ѥм** cloz I. 509. - **богатьства** typ.-chil. - **сѧ чимь** cyr. 29. - **сѧ чимоу** misc.-serb. **наслаждѫ сѧ тоуижде** συνῴδομαι una delector greg.-naz.

наслаждателькъ adj. fruens int.

наслаждати сѧ -даѭ сѧ -даѥши сѧ vb. ἀπολαύειν frui sup. cloz I. 439. ant.-hom. - **видѣниь** proph. ἐκτρυφᾶν luxuriari man. chron. I. 65.

наслаждениє n. ἀπόλαυσις usus sup. ant. sabb. 37.

насланишти n. reclinatorium glag.

наслонити сѧ -нѭ сѧ -нѥши сѧ vb. se reclinare - **на кодоу** alex.-vost. sine **сѧ** inclinare georg.

наслонити сѧ -нѫ сѧ -ниши сѧ vb. se reclinare nom.-barb. sine **сѧ** inclinare pat.

наслъньчьнъ adj. apricus pat.

наслъпати -паѭ -паѥши vb. quid significet nescio: **на сыны наслыпаше** antch. c. 123.

наслѣдити -ждѫ -диши vb. hereditate accipere ostrom. ant.-hom. op. I. 119. - **чьто** sim. I. 11. mir. chron. I. 11. 15.

наслѣдиѥ n. κληρονομία hereditas dial. sborn. šiš. 182. 193. krmč. 104. men.-vuk. chrys.-lab. κλῆρος hereditas man. consequentia glag.

наслѣдованиє n. hereditas **-нѣ** cloz I. 601.

наслѣдовати -доуѭ -доуѥши vb. κληρονομεῖν hereditare ostrom. chron. I. 60. mon.-serb. glag.

наслѣдъкъ m. τὸ ἔσχατον postrema - **дьни сиѫ** šiš. 219. hereditas glag.

наслѣдьникъ m. κληρονόμος heres ostrom. krmč. cloz I. 597. šiš. 224. διαδόχος successor ant.

наслѣдьница f. heres dioptr.-lab.

наслѣдьничьскъ adj. heredum krmč.-mih.

наслѣдьствити -влѭ -виши vb. κληρονομεῖν hereditare ostrom. matth. 19. 29. -mat. 34. isaak.

наслѣдьствиє n. κληρονομία hereditas šiš. 181.

наслѣдьствовати -воуѭ -воуѥши vb. κληρονομεῖν hereditare ostrom. chrys.-lab. **-дъс-** cloz I. 117. cf. mat. 34.

наслѣ́ждати -даю -да́ешин vb. hereditare ber adde **наслѣ́гнине** mon.-serb.
наслѣ́жденије n. hereditas ant.-hom.
насмиѣвати сѧ -ваю сѧ -ва́ешин сѧ vb. irridere mise.
насмисанине n. irrisio pat. -ныи op. 2. 2. 200. -ныѣ tur.
насмисати сѧ -саю сѧ -са́ешин сѧ vb. irridere chron. I. 75. pat. georg.
насмишине n. irrisio dioptr. pan.
насмиѣти сѧ -смѣю сѧ -смѣ́ешин сѧ vb. irridere pat. - комоу par. **насмѣ́ивь** сѧ prol.-mih.
насмѣ́дати сѧ -даю сѧ -да́ешин сѧ vb. fuscum fieri **насмедающа** сѧ врадою ex. 182.
насмѣ́хати сѧ -хаю сѧ -ха́ешин сѧ vb. irridere chron. I. 75.
насовьнъ adj. ἐκάλληλος alius post alium svjat.-op. 2. 2. 399. op. 2. 2. 117. **отъ -ныхъ** **мла́товъ** **ежемь** io.-clim. **-ныими** **влъна́ми** **margar.**
насова́ти -сова́ю -сова́ешин vb. implere chron. I. 213, 27.
насовьць m. ἐπωμίς superhumerale ex. 193. vestis genus lavr.-op. 20. pro **испомида.**
насочати -чаю -ча́ешин vb. calumniari ber.
насочити -чѫ -чишин vb. διαβάλλειν calumniari op. I. 109. **насочиша** на **июдея** dan. 3. 8. -mat. 49. **насочиша** **емоу** на **блаженоую** **софью** vost. **насочиша** на **июдея** bus. 179. **насочиша** на **дрѣ́во** **съпасаноѥ** nom.-bulg. 85. καταμηνύειν indicare **дроугъимъ** -чивъ greg.-naz. **насочиша** о **тѣлесѣ́хъ** **свѧтыхъ** vost.: nota male **моужа** **тъı** **насочиша** на **седрака** bus. 180, ubi gr. πεδήσαντας dan. 3. 20.
наставати -ваю -ва́ешин vb. imminere chron. I. 246.
наставитель m. institutor - **поучи** sim. I. 9.
наставити -влю -вишин vb. δδηγεῖν ducere ostrom. sup. instituere sim. I. 17. triod. **тѧ** **ма** -вивста bon. **наставенъ** bon.
наставлѧти -влю -вля́ешин vb. instituere isaak. **-влю** **ка** на **поуть** **мирьнь** sim. II. 5. -вьши sup.
наставлѥние n. principatus -**ѥнии** sup. 203.
наста́вь m. institutio isaak.
наставьникоовъ adj. poss. institutoris ioann.
наставьникъ m. καθηγητής dux ostrom. dux sup. ἐπιστάτης praefectus ostrom. institutor cyr. I. sim. I. 1.
наставьница f. quae instituit **наставь-** sim. I. 26. mir.
настажитель m. δημότης popularis bis in vita s. cyriaci men.-vuk. **наста́житель** in vita eiusdem sancti prol.-cip.
настажительнъ adj. popularis **наста́ж-** prol -cip.
настасий m. anastasius chron.
настасъ m. anastasius chron. per.
настати -станѫ -стани́шин vb. calcare, ingredi **на** **новоу** **настахомъ** **стезю** vost. adstare, adesse **хлѣбъ** **наставъшаго** **дне** krmč.-mih. **хлѣбъ** **нашь** **наставъшаго** **дне** **τὸν ἄρτον ἡμῶν τὸν ἐπιούσιον** š.-gl. 52. idem habes in evang. anni 1270. **недѣли** **наста** leont. **наставшоу** **вечероу** men.-leop. **мѣсеца** **прьваго** **настанѫ́ща** **того** **πρώτου νουμηνίᾳ** exod. 40. 2 -pent.-mih.: nota **προχωρεῖν** consequi sup. 373.
настатие n. adventus chron. I. 180. 183. **предъ** **-тиемъ** **присѣ́тьшаго** **вѣ́ры** dni vost.
настати -стаю -ста́ешин vb. adesse **настаѣ́шти** sup. 94.
настѣгна f. περιχνημίς ocrea **наста́гнами** parem. cf. **настѣгны.**
настѣгны f. g. **-нъı** περιχνημίς ocrea **-гнъвами** dan. 3. 21. -parem. mat. 49: male **-гины** azbuk. cf. **настѣгна.**
настигнѫти -нѫ -нѣши vb. consequi **егоже** **варьвари** **-гъше** prol.-mart. 124.
настишьнъ adj. ποιητικός poëticus **-ныи** (книгы) svjat.-op. 2. 2. 401. **в** **на** **стихъı.**
настлати -стелю -стелешин vb. στρωννύναι sternere ant. **-ланъ** **ризами** men.-leop. **-стьланъ** sup. 89. **пѫтьıе** **настьлани** **трѣньı** antch. c. 86.
настолобати -лоую -лоуѣшин vb. in throno collocare **-вань** in throno sedens leont. gr. ἐνθρονίζειν.
настольникъ m. διάδοχος successor men.-vuk. meth. 2. prol.-mih. chron. I. 195. mon.-serb. gram. 6.
настольница f. succedens prol.
настольнъ adj. qui in mensa est **клоудь** (recte **блюдь**) **-нихъ** alex.-mih. 77. 138. **поутьнь** **-нихъ** 138. - **градъ** metropolis gram.
настоѧ́ще n. praesentia glag
настоитель m. πρόεδρος antistes men -vuk. ἐπιστάτης antistes vost. 1. 272. lavr.-op 47. nom.-mik. isaak. - **монастыра** sabb. 29.
настоительница f. προεστῶσα antistes: male **настоѧ́льница** prol.-mart.
настоительство n. praefectura chrys.-lab.
настоительствовати -воую -воуѣшин vb. ἐπιστατεῖν praecesse, praesidem esse dial. dioptr -lab.
настоити -стоѧ -стоѧ́шин vb. imminere, adesse **настоѧ** **парών** praesens sup. **дни**

настоющю sborn. настоющій съ родъ ἡ παροῦσα γενεά io.-clim. настоє ἐνεστώς šiš. 76. - за жоупоу mon.-serb. 361. игоумінъ настоящій ok. 26.

настрадати -ждж -ждѣшн vb. perpeti prol.-vost.

настрой m. sensus dubius bus. 709.

настръзати -зьж -заѣшн vb. tornare - когы bor. xx.

настрѣкати -каж -каѣшн vb. στίζειν notis distinguere, imprimere -кань στικτός lev. 19. 28. -kruš. incitare · mat. 56. писмена -кана lavr.-op. 21. -кань и написань иглою и чрьнилома prol.-mih. 97.

настѣжитель v. настажитель.

настжпати -плж -плѣшн vb. πατεῖν calcare ostrom. ἐμβατεῖν ingredi ioann. ant. adde sup. 437. 438. ногѣ землю -плють chrys.-lab. на старыа предѣлы -плете meth. 6.

настжпити -плж -пиши vb. calcare glag.-на ногу prol.-mart. chron. 1. 64. 94. 113.

насоуижти -нж -нѣшн vb. implere насоуша копьи bor. 50.

насоусьнъ v. наросоусьнъ.

насъ pronom. primae personae pl. gen. et loc.

насъматрити -рыж -рѣшн vb. spectare насм- bus. 734.

насъмрътьникъ m. ἐπιθανάτιος capitis damnatus ant. šiš. 97. pam. 123.

насъпати са -плж са -пиши са vb. satis dormisse misc. наспавъ са возрѣхъ очима vost.

насѣнъ m. ἔρριον pulvis qui inspergitur насопъ op. 2. 2. 201. io.-clim. nsl. nasip choma lex. croat. nasap verant. serb. nasap agger oserb. nasyp aufschutt rum. nъсип arena.

насъсати са -сж са -сѣши са vb. θηλάζειν lactere да са насъсѣте отъ съса essi. 66. 11. -vost.

насъсъ m. sipho насосъ, сморщъ, сикавица trigl.

насълати -лаж -лаѣшн vb. immittere ant. насъпанне n. iniectio clim. ioan.

насъпати -плж -плѣшн vb. προσχωννύναι aggerere per. хшv - прьстию men.-vuk. ἐπιδιδόναι addere prol.-cip. πιμπλάναι implere pent.-mih. жератька - оуста men.-mih. два кьвла сребра - sabb. 41. блюдоу сребра - 43. adde bell.-troj. 10. prol.-vuk.

насъповати -поуж -поуѣшн vb. aggerere, implere - рьвенникъ chrys.-lab.

насъирити -рж -рѣшн vb. τυροῦν in caseum cogere iob 10. 10. -vost.

насътитн -штж -тишн vb. χορτάζειν satiare sup. ostrom. φωμίζειν nutrire -тн ѥ жить сельныхъ deut. 32. 13. -pent.-mih. ἐμπιπλάναι, γεμίζειν implere sup. ostrom. χлѣбь насыщій krnč.-mih. насыщъшаго š.-gl. 37. - са χορτάζεσθαι satiari ostrom. γεμίζεσθαι impleri ostrom. - грѣха chrys.-lab. -тиши се воды благыѣ prol.-mih. chron. 1. 59. 72. 113. - крьвн steph. ἀπολαύειν frui sup.

насъштание n. perceptio sup. 213.

насъштати -штаж -штаѣшн vb. χορτάζειν satiare dial. isaak. sabb. 23. ѥ насъщай оутробы своѥи sborn. - са χορτάζεσθαι satiari men.-vuk. šiš. 188. krnč.-mih. op. 2. 2. 271. sborn. adde sup. 76. 82.

насъштение n. satietas sup. isaak. kruš. ἀπόλαυσις usus sup.

наскѣвати -кыж -каѣшн vb. conserere - никж krk. iniicere -кълъ sup. 405.

наскѣковати -кыж -каѣшн vb. incidere -каѥмь men.-mih.

наскѣсти -сѧдж -сѧдѣшн vb. incubare насѧдѣтъ на нихъ (яйцихъ) bus. 688.

наскѣтъ v. наскѣсти.

наскѣцати -цыж -цаѣшн vb. caedere - мьчьмь men.-mih.

наскѣвати -кыж -каѣшн vb. conserere - своѥ men.-leop.

наскѣсти -сѣкж -сѣкѣшн vb. σπείρειν conserere proph. - землю per. 42. - села bon. - плѣвель sim. I. 1. землы наскѣкѣть се pent.-mih. kruš. наскѣхомъ sup. gignere - отроча prol.-vuk.: nota part. наскѣтъ: нде їсть въ соуботы по наскѣтънимъ matth. 12. 1. -vost.

наждъ male apud vost. pro на сждъ: отъ гонящихъ ма на сждъ καταδιωκόντων με κρίσιν psalt.-int. -saec. xii.

нажштьнъ adj. ἐπιούσιος sufficiens ostrom. насоущьный mat. 32. ber.

нажштьствьнъ adj. ἐπιούσιος sufficiens насоущес- ber.

натещти -текж -течѣшн vb. accurrere chron. 1. 206. 13. aqua fluente impleri kruš.

натирати -раж -раѣшн vb. tergere - лице бѣлиломь par. 46.

натоварити -рж -рнши vb. onerare alex.-mih. 129.

натопити -плж -пиши vb. imbuere - травоу съ оцьтомь nom.-barb.

натравити -влж -вишн vb. φωμίζειν nutrire натравишн нъ хлѣбъ слъзна lavr.-op. 31. -зьна vost.

натражие n. posteri -жые mon.-serb.

натрижденне n. ἆθλος certamen натрѣжденне greg.-naz.

натрижнѣние n. ἆθλον certamen -нѣн- io.-siu.men.-mih. clim. chrys.-lab. ber. ἔπαθλον premium certaminis op. 2. 2. 199. σκάμμα locus certaminis op. 2. 2. 115. - **творахъ** men.-mih. - **положнй** ἀγωνοθέτης certaminis arbiter men.-mih. **исходъ -ниа** greg.-lab. ἀθλητική certatio **натрѣжнѣние** io.-clim. nota **натрѣражденне** (recte **натрижнѣнне**) στάδιον stadium ex.-op. 2. 1. 24. **натрыж-** op. 2. 2. 199. **натрнз-** op. 2. 2. 341.

натровити -влѫ -вити vb. τρέφειν alere psal. 79. 6. -glag. šaf.-urspr.

натроути -троѭ -троѭши et **-тровѫ -тровши** vb. φορίζειν, τρέφειν nutrire assem. **натрокшнн ны хлѣба сльзьна** psalt.-pog. 79. 6. **натроу ьа** psalt.-pog 80. 17. šaf.-urspr. matth. 25. 37. -evang.-nicl. **натроу; натроушнн** pro **натроѭшнн** bon. **натроухомъ** super quod vocabulum habes manu antiqua scriptum **накрѣмнхомъ** ev -zogr. natrovuechu fris.

натроухлнти -влѫ -лнши vb. gravidare glag. cf. serb. truhliti putrescere.

натрѣшнжти -нѫ -нѣши vb. obrigescere, uti videtur **трава -шнетъ оцьтомь** misc.

натрѣжденне v. **натрижденне**.

натрѣжнѣнне v. **натрижнѣнне**.

натрѣскати -кѫ -кѣши vb. sensus dubius: **нзвы -каны** pro russ. **питаа** ber.

натѣкати -кѫ -чши vb. πιέζειν premere ant. implere **вьсе -кавьши мьзды** men.-mih. 274. **мѣроу доброу -каноу** mat. 15. š.-gl. 86. **крѣтнце плѣкамн -кано** par. **сламы натканъ** pam. 235.

натѣкнжти -нѫ -нѣши vb. imponere pat.-šaf. chron. 1. 154. 5. - **на нь прилѣпнцю** per. 79. 24.

натѣчьнъ adj. insignis **-чнѣмъ прѣдѣлъ** ex.-vost.

натѣшть adv. περισπούδαστος studiose expetitus **натощь** vost.

натѣштьнъ adj. σπουδαῖος sincerus **натощое покланне** psalt.-theod. περισπούδαστος studiose expetitus **человѣкъ иесть -ное дѣло кожне** zlatostr. κατασπουδάζόμενος sedulus ant.

натѣыкати -кѫ -кѣши vb. incutere trigl.

натѣчь: **къ натѣчь** quid sit, nescimus: **стрѣлающе къ нсст шко к натѣчь** bus. 547.

натѣкати -кѫ -кѣши vb. fluere, uti videtur int. 202.

натязати сѧ -зѫ сѧ -зѣши сѧ vb. ἐπιζητεῖν requirere men.-mih.

наоугнйнъ adj. poss. nave izvêst. 6. 369. **наоугнинъ** op. 1. 21. cv.-syn. a. bor.

наоудити -ждѫ -дити vb. molestum esse glag.

наоудрѣчьнъ adj. mortificatus glag.: vocabulum dubium.

наоука f. doctrina ziz. bulg.-lab. cf. **наоукъ**.

наоукъ m. γνώμη opinio op. 2. 2. 302. nom.-barb. **-кь** glag. men.-mih. **истрѧви наоукъмь сьрнъı и жирави ѣмлютъ** zlatostr. cf. **наоука**.

наоумль adj. poss. naum op. 1. 114; 2. 1. 109.

наоупигъ m. ναυπηγός navium fabricator prol.-mih.

наоустити -штѫ -стити vb. πείθειν suadere men.-vuk. συγχεῖν concitare šiš. 39. - **звѣри на кого** prol.-mart. **наоусти два цары** sim. I. 27. - **къ чемоу** men.-mih. chron. 1. 186. šaf.-frag 35. prol.-mih.

наоусть adj. indecl. ἱκανός idoneus exod. 4. 10. -vost. mat. 55. op. 1. 15. - **овличае противѣщнхъ сѣ** men.-mih. cf. **наоустьникъ**.

наоустьникъ m. ἱκανός (λαλεῖν) idoneus (ad loquendum) exod. 4. 10. -pent.-mih. krus. mat. 55. cf. **наоусть**.

наоутрнй adj. proximus - **день** chron. **-трн** 145. 8.

наоутрие n. πρωΐα tempus matutinum men.-vuk. ἐπὶ τὴν αὔριον cras ostrom. **до -рнѣ** pent.-mih. **-рнѣ дьноу** prol.-mart. **-рнѣ тѣхъ** ἐξῆς die proximo sup. 14. 33. 83. 142. bus. 413. 653. mat. 27. ἐπὶ τὴν αὔριον ostrom.

наоучодоносорь m. nabuchodonosor svjat.-op. 2. 2. 376.

наоучнвати -кѫ -кѣши vb. docere pat typ.-chil. pan. sabb. 98. 173.

наоучити -чѫ -чѣши vb. docere dioptr. chrys.-lab. sim. I. 24. 29. mon.-serb. 83. isaak. - **сѧ** καταμανθάνειν discere hom.-mih. sup.

наоучевати -чоуѭ -чоуѣши vb. docere ant.-hom.

наоученне n. doctrina sup. 1.

наоучити -чѫ -чити vb. διδάσκειν, μαθητεύειν docere ostrom. sup. **оустa своа запокѣдемь -чи** greg.-lab. **грамотѣ -чень** men.-mih. **ейже (пѣсни) ѥа -чнлъ естъ** cloz I. 30. **-чень поути кожню** κατηχημένος doctus šiš. 35. **навчи** mat. 31. - **сѧ** κατηχεῖσθαι, μαθητεύεσθαι doceri ostrom. μανθάνειν discere ostrom. - **сѣ жидовьскоѩ бесѣдѣ** izvêst. 6. 384.

наоушка f. vestis quaedam **наоушкоу златоу плоскоу и на той застогы малы** vost.

наоуштати -таѭ -таѣши vb. κατηγορεῖν

accusare proph. ant. antch. **кнмѣ**.-mih. pat.-mih. ber.

наоучитєкати -тоуѫ -тоуєшн vb. suadere prol.

наоучитєникъ m. ὑποβολιμαῖος supposititius hom.-mih. 74.

наоучитєние n. incitatio - **дивволе** vita-theod. chron. l. 75: male **наоучєн-** 63. 34.

нафора f. ἀναφορά hostia nom.-lab. **комька** и - bulg.-lab. 25.

нафта f. νάφθα naphtha bon.

нахабити -блѫ -бишн vb. corrumpere glag.

нахаждати -даѫ -даєшн vb. αἰσθάνεσθαι sentire - **раждєжение коновьно** men.-vuk.

нахалица: habes **-цомь** (serbice pro **-цєк**) de industria duš. 65. serb. navo (**нахалъ**), navalice.

находити -ждѫ -дишн vb. ἐπέρχεσθαι accedere ant. invadere sim. I. 22. **-дѫи на дъва поутн** antch. adde sup. 67. 105. 450. chron. l. 34. 107. **такы съмрьти находилъ соуть** svjat. **-да** venturus ber.

находъ m. εἴσβολή, ἔφοδος incursio prol. prol.-cip. - **ратьнь** men.-vuk. - **нѣждєнскъ** svjat. ἐπήρεια impetus men.-vuk. **вѣтрьнь** - meu.-vuk. **-ды отразн** chrys.-lab. adde per. 46.

находьникъ m. hostis irruens **-дникъ** per. 5.

нахождение n. irruptio int. - **соупротивьнынъ; -женьє** chron. l. 71. 95.

нахоутѣти сѧ -штѫ сѧ -штєшн сѧ vb satiari - **сластн** svjat. **сласти** ἐσθίειν ἡδονάς greg.-naz.

нахранити -ню -нишн vb nutrire **-нимь** и **напонмь** bulg.-lab.

нахѫщание n. illusio int. 176.

начаѧти -члѫ -чаѧшн vb. sperare pat. slov.-novg. b. ber. προσδοκᾶν exspectare luc. 12. 46. -ev.-saec. xi. - **сѧ** προσδοκᾶν exspectare meu.-mih. **кто начаѧлъ сѧ** vost. **не начаѧщаго сѧ снѣженнѣ** sim. I. 20. **кѣшню не начаѧюща сѧѧ** men.-mih. 173. adde vita-theod. nota διαχειρίζεσθαι se occidere **самомоу сѧ нѣ** - op. 2. 2. 215.

начєтати сѧ -таѫ сѧ -таєшн сѧ vb. δοκεῖν videri **къ нѣкѫѣ начєтаєть сѧ бъіти** добротахъ io.-clim.: vocabulum dubium cf. **начитати**.

начинание n. ἐπιχείρημα molimen ant. ἐπιτήδευμα studium **землодѣлыць -нѣемь** men.-vuk. vost. l. 412.

начинателєствовати -воуѫ -воуєшн vb. incipere isaak.

начинати -наѫ -наєшн vb. ἄρχεσθαι, ἐνάρχεσθαι incipere cloz I. 846. ostrom. sup. š.-gl. 88. ἐπιχειρεῖν aggredi cloz I. 175. sup. **δοκєти** videri ostrom. - **сѧ** ostrom.

начитати -таѫ -таєшн vb. numerare ant.-hom. ex.-op. 2. 1. 26. ἐπαριθμεῖν adnumerare greg.-naz. - **сѧ: дѣкать начитаѫть сѧ** dioptr.-leop.

начрѣвенъ adj. ὑπώχρος subpallidus, recte subruber prol.-mart. 157. **-вьнь** pat.-šaf. 227.

начрѣпати сѧ -пьѫ сѧ -паєшн сѧ vb. ἀντλεῖν, ἀρύειν haurire sup.: male **начрѣтанмь сѧ** hom.-mih.

начрѣтаванне n. incisio.

начрѣтавати -ваѫ -каєшн vb χαράττειν incidere, sculpere ioann. - **на дъскахъ** chrys.-lab. pan. - **сѧ** chrys.-lab.

начрѣтальникъ m. sculptor.men.-mih 394.

начрѣтание n. incisio pat. χαραχτήρ character op. 2. 2. 41. chrys.-lab. ber. παράδειγμα exemplum ioann. γραφή scriptura sup.

начрѣтательнъ adj. sculpens pan.

начрѣтати -таѫ -таєшн vb. χαράττειν incidere, sculpere men.-vuk. ἐπιχαράττειν sculpere - **образъ** men.-vuk. χαρακτηρίζειν signare op. 2. 2. 7. διασημαίνειν nota insignire sup. τοπόν formare prol.-mart. **крьсть** - zak.-serb. **-таше лъста нєго кельми** meu.-mih. 120. ὑπογράφειν describere sup. 312. scribere gram. 139. 150. 246.

начрѣти -чрѫпѫ -чрѣпєшн vb. γεμίζειν, πιμπλάναι implere **начрѣти** men.-leop. **начрѣсті** prol.-mart. **начрѣпе скоудѣльникъ** men.-mih. **начрѣпе вѣдро** pent.-mih. **начрѣпъ** pat.-mih. - **скждѣльникъ** krk.

начрѣтнѫти -нѫ -нєшн vb. incidere **-тоуѫ писанне** krk. pat.

начрѣтовати -тоуѫ -тоуєшн vb. sculpere chrys.-lab.

начоудити сѧ -ждѫ сѧ -дишн сѧ vb. mirari **начюд-**.

начьнєние n. initium glag.

начьномъ v. **начати**.

началие n. ἀρχή initium, imperium prol.-cip. **началы** antch. - **правити** men.-vuk. - **комитьско** pyrg.

начало n. ἀρχή initium sup. svjat. **къ началѣ** ἀρχῆθεν man. **отъ начала** ok. 51. ἀρχή imperium; primordia sup. κεφάλαιον caput sup. - **отъпадьше** hom.-mih. **без начала** ἄναρχος qui sine principio est sup.

началовождь m. ἀρχηγός dux mir.

НАЧАЛОЗЛОБЬНЪ adj. auctor malorum chrys.-lab. gr. ἀρχέκακος.

НАЧАЛОСЛОВЬНЪ adj. ἀρχαιολογικός archaeologicus svjat.

НАЧАЛОСЛОВЬЦЬ m. archaeologus **НАЧАЛ-** per. LXXVIII.

НАЧАЛОСТАДЬНИКЪ m. pastorum princeps ephr. ephr.-belg. gr. ἀρχιποιμήν.

НАЧАЛЬНИКЪ m. dux pat. ἄρχων princeps hes. men.-vuk. - **СКАТИТЕЛЬМЪ** ἀρχιερεύς svjat.-op. 2. 2. 398. - **ЗДАНИЕМЬ** ἀρχιτέκτων men.-vuk. - **ЧИНОМЪ** ταξίαρχος cohorti praefectus greg.-naz.: nota nsl. načelnik ali partek na čeli frontale lex. a čelo.

НАЧАЛЬНИЦА f. dux prol. ἄρχουσα princeps prol.-mart. men.-vuk.

НАЧАЛЬНЪ adj. ἀρχι- archi- **-НЫЙ СВЯТИТЕЛЬ** šiš. 223. principalis **О ЧИНОУ ВѢСОВЬСТѢМЬ НАЧАЛЬНѢМЬ** sup. **-НО** principatus sup. 203. 9.

НАЧАЛЬСТВО n. ἀρχή initium dial. imperium men.-vuk. - **СРЪБСКО** ok. 79.

НАЧАЛЬСТВОВАТИ -ВОУЪ -ВОУЕШИ vb. imperare sabb. 114. ok. 51. pat.

НАЧАТИ -ЧНѫ -ЧНЕШИ vb. ἄρχεσθαι incipere sup. ostrom. **НАЧЕНШЕ** vita-theod. **НАЧЕНШЕХОУТЬ** chron. I. 54. **НАЧНЕ ПРОДАВАТИ** mon.-serb. 46. **НАЧАСЪ** bon. glag. nasnem delati fut. fris. ἐπιχειρεῖν aggredi sup. ostrom.: nota **НАЧЕНОМЪ** ἀρξάμενος sup. 241. formando futuro inservit duš. sup. 422. **МНОГО СѦ НАЧНЕТЬ КАЗАТИ** bus. 481. etc. - **СѦ**: **ОТЪ СѢРЫ НАЧНѢТЬ СѦ СЛОВО КЪ ТѢМЪ** sborn.

НАЧАТНЕ n. initium sup. ἄρξασθαι coepisse šiš. 198.

НАЧАТЬКЪ m. ἀρχή initium cloz I. 637. ostrom. ἐπιχείρησις aggressio cloz I. 224. ἀφορμή impetus sup. hom.-mih. ἀπαρχή primitiae šiš. 64. krnč.-mih. primitiae sup. κεφάλαιον caput sup. ἀρχηγός dux sup. 231. **-ТЬКЪ** cloz I. 270. **-ТОКЪ** cloz I. 624. **-ТКА** cloz I. 224.

НАЧАТЬНИКЪ m. λογιστής ratiocinator op. 2. 2. 75.

НАШАРИТИ -РѪ -РИШИ vb. ζωγραφεῖν pingere hom.-mih. cozm. **-РЕНЪ** op. 2. 2. 513.

НАШИСТРАНЪ adj. nostras ber. **НАШЕЗЕМЦЬ, НАШЕСТРАНЦЬ** trigl.

НАШИВАТИ -ВАѪ -ВАЕШИ vb. assuere iv.-mih.

НАШИНЪ m. nostras ber. bulg. **НАШЕНЕЦЬ** oserb. **НАШИНЕЦ**.

НАШИНЬСТВО n. res nostrae, ni fallimur op. 2. 2. 476.

НАШИТИ -ШИѪ -ШИЕШИ vb. καθυφαίνειν contexere exod. 28. 17. -pent.-mih. krnč.

НАШОУТЬ: **НИ НАШОУТЬ**; **СПЫТИ НАШОУТЬ** temere sive frustratorie aut.-vost.: fortasse mendose.

НАШЬ pron. ἡμέτερος, ἡμῶν noster; nomen litterae op. 2 2. 461.

НАШЬВЪ m. ὕφασμα tela **НАШИЕШИ -КЫ** exod. 28. 17. -pent.-mih. krus.

НАШЬД- ἐπέρχεσθαι venire **ЗНМЪ НАШЕДШИ** man. **НАШЪДЪШАГО** sup. 413. serb. našast inventus mik.

НАШЬСКЪ adj. ἡμέτερος noster **-КЪНЪ КѢШТНЙ** bus. 273. at **-КЫНЪ КѢШТНЙ** svjat.-mat. 9. **-КАГО** svjat. **РАЗОУМА -КАГО** svjat.-op. 2. 2. 393. serb. naški adv.

НАШЬСКЫ adv. nostro more svjat. **СЕДМИЦЬ, РЕКШЕ НЕДѢЛИ** (recte **НЕДѢЛЬ**) **НАШЬСКИ** georg.-vost.

НАШЬСТВИЕ n. adventus pat. šiš. φορά impetus pyrg. καταδρομή incursio **НАШЕС-** sup. 70. **НАШЬС-** sup. 440. προθεσμία dies statutus barl.

НАШЬСТВОВАТИ -ВОУЪ -ВОУЕШИ vb. venire

НАЯДЕНИЕ n. satiari aut. **НЕ НМАМЪ ТОКМО СЪ НАѢДЕНИЕ ДЕСАТЬ МОУЖЬМЪ** vost.

НАЯДИТИ -ЖДѫ -ДИШИ vb. veneno interficere misc.

НАЯДРИТИ СѦ -ЖДРѫ СѦ -ДРИШИ СѦ vb. grana nancisci, uti videtur **ПШЕНИЦА НАКЫ НАЯДРИКШИ СѦ** ichn. cf. usl. jědro.

НАЯЗДА f. invasio **НАЯЗДА** duš. 89.

НАЯЗДИТИ -ЖДѫ -ЗДИШИ vb. invadere - **КОГО** bell.-troj. 33. **-ДИ И ОУДАРИ ИКТОРА** bell.-troj. 23. **-ДИСТА СѦ** bell.-troj. 28. - **ДѢЛЪ ТАКОВА ЧЛОВѢКА** sbor.-kir. 17.

НАЯЗДЬНЪ adj. invasionis **КОНИ НАЯЗДНЫ** duš. 89.

НАЯЗНЬ f. praeceptum, uti videtur **БЛЮДИ ОУКО СОУН СТАРЬЧЬСКЫ НАЯЗНИ** svjat.: vocabulum dubium.

НАЯСТИ СѦ -ЯМЬ СѦ -ЯСИ СѦ vb. χορτάζεσθαι satiari dial. sabb. 198. misc. **НАЯДЬШЕ СѦ** šiš. 44. **НАЯДИШИ СѦ** ex. **МЛАЗЬМЬ НЕ НАЯДОУЩА СѦ** sborn. **БРАШЬНА НАѢДЬШИ СѦ** svjat.-mat. 8.

НАЯЗЛАЦЬ m. invadens duš. 89.

НАЯЗЪ vb. invadere duš. 89. mon.-serb. **НАЯЗА, НАЯЗАВШЕ** alex.-mih. 91. 103. 106. 129. **НАѢЗА, НАѢЗАША, НАѢЗАКШЕ** chron. **НАЯЗАТИ** per. 79. **НАЯЗАЛЪ** mat. 11.

НАЕМЪ v. **НАНМЪ**.

НАЕМЬНИКЪ v. **НАНМЬНИКЪ**.

НАЕМЬНИЧЬСТВО v. **НАНМЬНИЧЬСТВО**.

НАЕМЬНЪ adj. conductus **НАЕМНЫХЪ ДОМОВЬ** krnč.-mih. 217.

НАЕМЬСТВО n. conductio chrys.-lab.

НАЙТИ, НАЙМѫ. **НАЙМЕШИ** vb. implere

воздоуѫа аще наимиши мѣхъ ex. mizdoûdati mercede conducere sup. ostrom. ant. - конь hom.-mih. - вое: nota part. наѥкъ men.-vuk. - сѧ: мокроты наимоуѫи сѧ ex.-op. 2. I. 19. ἐξυγραίνεσθαι madefieri наѥмь сѧ οἰόμενος men.-vuk.

наѧтие n. conductio.

нажзъ m. amuletum tur. о наоузѣхъ, рекъше о оузлѣхъ krmč.-mih. 33. наоузехъ sbor.-kir. 11. наоузы izmar. съ злыми имены наюзы на перстѣхъ дающе носити lavr.-op. 54. наоузъ ношение bus. 504. cf. nsl. navazač Grimm, mythol. 629. 630.

нажзьница f. amuleta conficiens жена зелиянница, чародѣица, наоузница per. 43. 15.

нажсица f. χνοῦς lanugo barl. 21. наѫсицѧ имлѧ сѧ брадныѧ: подобаѥть юношамь въ наоусицоу быти δεῖ τοὺς ἄρρενας ἐφήβους εἶναι krmč.-mih. 268.

нажсие n. pubertas acad.

нажсъ adj. ἀρτιγένειος puber наоусъ per. lm. σφριγῶν vigens наоусъ op. 2. 2. 117. юноша наоусъ clim. 302. adde dial.-šaf. 33. 35.

нажѫти сѧ -ѫѕѫ сѧ -ѫѥшн сѧ vb. ἐμφορεῖσθαι odore satiari толикоу наоухавьше сѧ оуханию красоты men.-vuk. adde prol.

нажзъ v. нажзъ.

наданиль m. nathanaël -ль sup. -лѣ sg. g. assem.

наѫти v. напьсати.

наугнинъ adj. poss. nave ephr.

наукларъ m. ναύκληρος nauclerus mir.

наукларьскъ adj. uaucleri -кый старѣшина men.-mih.

наута f. νάφθα naphtha chrys.-lab.

науходоносоръ m. nabuchodonosor sup. 165.

не part. οὐκ non abundat кьто вамь възбранн истинѣ не покарѧти сѧ; τίς ἡμᾶς ἐνέκοψε τῇ ἀληθείᾳ μὴ πείθεσθαι; šiš. 122. браныщоу вамъ не кланѧти сѧ капищемъ tur. 62. възбраниша ємоу не нти lavr.-op. 14. omissum подобаѥть ногоу ємоу отъсѣщи, аще ли, то изгнаѥть вьсе тѣло его men.-leop. да сѧ комкаѥть отъ атьдка, аще ли, то казнь да подниметь men.-mih. прѣбывай съ мною, аще ли, идн, отъ ноудоуже пришьлъ ѥси men.-leop. a nomine praepositione separatur не по мъногоу μετὰ μικρόν, μετὰ βραχύ ostrom. не по многѣ μετ' οὐ πολύ šiš. 42. cloz l. 302. μετὰ μικρόν ostrom. не по многѣхъ дьнехъ οὐ μετὰ πολλὰς ἡμέρας šiš. 1. š.-gl. 87. hom.-mih. chrys.-lab. не въ врѣмѧ παρὰ καιρόν krmč.-mih. не на добро къвлаютъ per. 106. не къ велико parum въ равьнанию и не въ равьнанию ἐν τῇ ἰσότητι ἄνισον greg.-naz. не на дѣланъи инѣ εἰς ἀτελώργτον χωρίον ant. 100. idem fit in quibusdam verbis изнѣбытити, изнемагати, отънемагати ἀσθενεῖν proph. прѣнебрѣгати, прѣнемагати разнебъгытити; а не καὶ μή š.-gl. 50. 33. а не нь: о скѣсти злаа и о нѣкомь оукийствѣ, а не нь о такомь ὦ συνειδήσεως κακῆς ἐπὶ οἱφδήποτε φόνῳ hom.-mih. 178. неже ѣ quam ostrom. прьво - glag. нерг glag. nsl. nego, neg sed habd. quam drugač neg prip. prvo neg prip. ne li: poprêj ne li je nebesa videl spang. croat ner luč. pri ner gusa dojde pjesn.-hrvat. 2. 3. неже ли ѣ quam ostrom. hom.-mih. chron. I. 59. колнлъ вихъ - bell.-troj. 16. прнже неже š.-gl. 77. негли mat. 34. alex.-mih. 51. chron. него duš. негъ pro него hebr. 11. 25. -vost. nsl. nego hung. lit. neug serb. negoli, negli mik. oserb. njež некли таха forte sup. greg.-naz. некли адама къвѣсти приходитъ hom.-mih. šiš. 61. ὕσως forte sup. greg.-naz. luc. 20. 13. -mat. 34. ὅπως ut покажи ми самь сѧ, некли вижду тѧ ѩвѣ hom.-mih. ὕνα ut sup. 302. 13. quam паче некли sup. 286. 13. πως aliquo modo krmč. 102. adde bon. sim. I. 37. greg.-lab. негли sup. 300. негълн greg.-naz. некълн sup. sborn. io.-clim. vita-theod. нели quam оуне есть добра смѣрть нели золъ животъ bus. 648. de не comparativo cf. Böhtlingk wörterb. 4. 4. goth. ne ags. na ztschr. 6. 310. Pott I. 354. 362. 382. 391. 401. 405. 408. curt I. 437. mey. I. 330. comparat. Pott I. 36. 352.

неаполькъскъ adj. neapoleos men.-mih.

небезвѣдьнъ adj. periculosus io.-sin.

небезвѣстьно adv. οὐκ ἀδήλως non incerto šiš. 245.

небездѣльнѣ adj. male respondet gr. ἀπεριγράπτως sine inscriptione hom.-mih.

небесоподражательнъ adj. qui coelum imitatur.

небесьнъ adj. τοῦ οὐρανοῦ, τῶν οὐρανῶν, ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς coelestis ostrom. sup. -сннн хлѣмове hom.-mih.

небесьскъ adj. τοῦ οὐρανοῦ coelestis ostrom. sup. greg.-naz. š.-gl. 51. 56. cloz l. 466,

562. 927. II. 50. psalt.-int. -sbec. XII. mat. 15. op. 2. 1. 152.

невѣсѣдьнъ adj. qui non colloquitur io.-sin.

неблаговѣрьствие n. falsa religio hom.-mih.

неблагодарие n. ἀχαριστία animus ingratus krmč.-mih.

неблагодарьнъ adj. ingratus.

неблагодарьствие n. animus ingratus par.

неблагодатьнъ adj. ἀχάριστος ingratus man. cf. **-дѣтьнъ**.

неблагодѣтьнъ adj. ἀχάριστος ingratus man. sim. II. 10.

неблаголюбьць m. ἀφιλάγαθος boni non amans ant.

неблагообразьнъ adj. ἀσχήμων turpis, indecorus šiš. 89.

неблагословѣние n. non bene dicere per. 34.

неблагожитровие n. duritia animi dioptr.

неблазьньнъ adj. ab errore alienus **неблазьненоу** стезю vost. I. 467. ἀκατάγνωστος qui reprehendi nequit men.-vuk. adde chrys -lab.

неблюдомѣ adv. sine custodia sup. 31.

небо n. gen. **небесе**, rarius **нба** coelum **-сн** sg. g. bon. **дъжѣ -сн** op. 2. 2. 299. male **небемь** š.-gl. 51. nsl. nebo; nebes m. croat. nebo palatum lit. debesis let. debes f. ahd. nëbul mhd. nëbel and. nibl ir. nem ir.-gl. 98 gr. νέφος lat nubes scr. nabhas nebula ztschr. 5. 214; 7. 176; 11. 179. beitr. 2. 164. 178. curt. 1. 402. Weber, ind. stud. 1. 326. mey. 1. 389.

небо conj. γάρ enim sup. **коую повѣдѣть трѣбоу**; **небо** ѥдина ѥсть hom.-mih. 133. **небо** ѥ **нравъ** svjat.-mat. 8. nebo fris. cf. **нбконъ**.

неболюбьнъ adj. deum non amans men.-mih.

небогъ adj. τάλας miser sup. 286. ἄθλιος miser ephr.-vost. infelix sup. 111. misc. **небоже** pat.-mih. **небоже** sup. 48. **небоже петре** leont. **тъгда рѣхъ себѣ небоже антиоше** io.-clim. **оувы мнѣ небозѣй** vost. nsl. nebogi pl. metl. neboga f. metl. nebože lex. nebore sg. voc. lex. metl. neborec serb. nebog mik. russ. dial. **небога** m. f. miser oserb. njeboh nserb. njabogi selig let. nabags.

небользньнъ adj. ἀνώδυνος doloris expers sup. 390.

небонъ conj καὶ γάρ etenim sup. 256. 258. 274 etc. op. 2. 2. 39. bus. 299. sabb. 1. sborn. nom.-bulg. ἐπειδή quoniam op. 2. 2. 25. adde svjat.-mat. 6. 8. 10. greg.-naz. op. 2. 2. 89. 117. 297. 305. ex -op. 2. 1. 19. 26. **-нь** men.-mih. 140. 213. op. 2. 2. 55 127. hom.-mih. **небонь и нѣ лѣпо погрѣбенѣ ти быти** hom.-mih. 170. **небоно** op. 2. 2. 28. 81. 203. 348. male οὐ γάρ sup. 276. 23. cf. **нбо**, cui additur **нъ** cf. **обачинъ** et scr. nu iu na-nu.

небопарьнъ adj. in coelo, in nubibus volans typ.-chil. - **орьль** sim. I. 10.

неборе v. **небогъ**.

неботочьць m. in coelum ascendens **прѣславна неботочьца нинеха** hom.-mih. 77.

небоугодьнъ adj. coelo gratus pam. 255.

небошарьнъ adj. coeli colorem habens trigl.

небошьствьникъ m. qui in coelum ascendit sbor.

небоязние n. ἀφοβία animus metu vacuus **-нье** hes. 10.

небоязнь f. τὸ ἄφοβον metu vacuum esse **-зи** hes. 11.

небоязньно adv. sine metu, fortiter **-зьно** sabb. 68. **-зно** prol.-mart.

небоязньство n. animus metu vacuus bus. 499. pam

небрание n. ἀκτημοσύνη pauperias hom.-mih. 125. - **нмѣнья** op. 2. 2. 196.

небратолюбивъ adj. fratris non amans kozm.

небратолюбьць m. fratris non amans misc.-serb.

небрачие n. coelibatus.

небрачьнъ adj. matrimonio carens **-но ложесно** hom.-mih. coelebs krmč. krmč **-mih.**

небрѣговати -гоуѣ -гоуѥши vb. spernere acad.

небрѣгомица f. μισουμένη quam odimus deut. 20 1 .. **-pent.-mih.** kruš. vost.

небрѣгомичь adj. poss μισουμένης uxoris neglectae **сына небрѣгомича** deut. 20. 17. **-vost.**

небрѣгомо adv. ἀμελῶς negligenter man.

небрѣгомъ adj. ἀμελητείς neglectus pyrg. men.-leop. εὐκαταφρόνητος contemtus sup. 343. hom.-mih. μισούμενος quem odimus **-ма жена** hom.-mih.

небрѣжение n. ἀμέλεια incuria krmč. krmč.-mih. krk. leont. antch. bus. 388. adde misc. ioann. **о овыцахъ** - chrys.-lab. ὑπερορία despicientia proph. scandalum **небреж-** op. 2. 2. 240.

небрѣжитель m. negligens par.

небрѣжительнъ adj. negligens.

небрѣжьливъ adj. negligens isaak.

небрѣжьникъ m. negligens **небрежи-** ziz. ber.

небрѣжьно adv. negligenter isaak.

небрѣжьность f. incuria **небреже-** ber.

небрѣжьнъ adj. incurius isaak.

небрѣшти -брѣгѫ -брѣжеши vb. οὐ μέ-

λειν, ἀμελεῖν negligere, non curare; καταφρονεῖν contemnere ostrom. sup. dimittere sup. 213. **некрѣжєнъ** io.-clim. **некрѣзи** ἄφες sine ev.-šiš. **-ж'тн, -ж'ıи** isaak. **невремома скоро раздереть сѧ** sborn.

нєкоурьнъ adj. ἀχείμαντος tempestatibus non agitatus ioann. **-но пристанище** chrys.-lab.

нєкоуѥкъ adj. non stultus nom.-bulg. 35.

нєкъıкалıца f. ἄπειρος imperitus ant.-hom. 239. **отроковицѧ соуııи -ıи** op. 2. 2. 430.

нєкъıкалıство n. imperitia pat. krk.

нєкъıкалıць m. ἄπειρος imperitus krk. pat. zach. 11. 15. **-mat.** 49. vost. op. 1. 123. cf. and. heimiskr stultus.

нєкъıкалъ adj ἀγένητος ingenitus io.-dam.

нєкъıлница m. nihili pendens trigl.

нєкъıлъ quid sit, nescimus: **рожденый ıако нєкъıлъ бъıсть** hom.-mih 90.

нєкъıтнıє n. non esse sup. cloz I. 556. mon.-serb. 184. sabb. 185.

нєкъıтъıнъ adj. qui non est pan.

нєкъıшьıнъ adj. ἀγένητος non existens op. 2. 2. 36.

нєкъıша adj. ἀνύπαρκτος qui non est **отъ нєкъıшаıııи χъıтрости** ex.: apud vost. male **нєкъıа.**

нєкѣсьıнъ adj. non furens **нєкѣснаго з бѣсьııмь** bus. 722.

нєказнивъ adj. infelix vost. I. 74.

нєкарѥнъ adj. ἄπυρος crudus **-рѥнь** men.-vuk.

нєкєличакъ adj. non superbus nom.-bulg.

нєкєличанııе n. superbum non esse ant.-hom.

нєкєтъıшанъ adj. ἀπαλαίωτος non veterascens **нєкєтш-** cozm.-ind.

нєкєтъıшьıнъ adj. non vetus **- бıс тлıе** hom.-mih. 166.

нєкєрєчьıнъ adj. non vesperascens **- дьнь** par. **- сѣтъ** mon.-serb. 494: minus bene **-рѣнь** triod.

нєвıштьıнъ adj. ὁ παρὰ φύσιν qui praeter naturam est vost. I. 82.

нєвıштъствьıнъ adj. materiae expers.

нєвıдıмо adv. invisibiliter hom.-mih. men.-mih. sim. I. 11. 18. laz.

нєвıдıмъ adj. ἀόρατος invisibilis aut. cloz I. 559. svjat. sup. ἀθεώρητος, ἀπρόσβλεπτος invisibilis sup. 242. 346. ἄμορφος informis sup. 11. 8. **-mat.** 52.

нєвıдıмъ̀ adv. invisibiliter sup. 23.

нєвıдомъ adj. invisibilis sup. 232. 320. prol.-mih. **-мое дѹша** svjat.

нєвıдѣнııе n. caecitas sup.: nota invidia sup. 251. 11.

нєвıноватъ adj. innocens pam. 192.

нєвıновьıнъ adj. innocens **-нл жизнь** chrys.-lab.

нєвıньıнъ adj. innocens sup. 97.

нєвıньıство n. simplicitas cordis glag.

нєвıстъ f. ἀβλεφία caecitas io.-clim.

нєвıстъıнъ adj. τυφλός caecus zlatostr. **слѣпымъ же и -стıмъ** pal. **-стєнъ плотнıма очıма** vost.

нєлажьıнъ adj. ἄνικμος non humidus prol.-mart. oct. **- камень** men.-vuk. chrys.-lab.

нєлаѥмъ adj. tranquillus **нєлаѥмоıе пристанıııе** sim. I. 10. **нєъла-** lavr.-op 39.

нєлѣнıа сѧ adj. ἀκύμαντος tranquillus **нєльнıштıє сѧ** sup. 183.

нєводıчь m. ἁλιεύς piscator op. 2. 1. 152. mat. 21.

нєводъ m. σαγήνη sagena ostrom. sup. greg.-naz. ant. russ. **неводъ** nserb. navod cf. lit. nevadas, vedėja let. vadus rete arm. navak rum. **нъвод** curt. I. 430. ahd. nâwa mhd. nâwe croat. nava luč. lat. navis wieg. 2. 249

нєводь f. σαγήνη sagena **въ -дı нѣцѣкıй** margar.

нєвойничь adj. poss. ἀστράτευτος non militans krmč.-mih. 167.

нєволııе n. necessitas, uti videtur **-лıе** antch. c. 108.

нєвольница f. infelix glag.

нєвольно adv. non sponte ok. 83.

нєкольнъ adj. ἀκούσιος, οὐχ ἑκούσιος invitus, non voluntarius ant. man. leont. typ.-chil. **- коль** men.-mih. **-нл прılоучаıютъ сѧ** alex.-mih. 145. **-но насılıе** nom.-lab.

нєвольнѣ adv. ἀκουσίως non sponte **-лнѣ** hes. 12.

нєволя f. ἀνάγκη necessitas matth. 18. 7. - bulg. et serb. **- ıсть прııти блазномъ** antch. **-лıю** mir. ἀπροαιρέτως involuntarie sup. 66. **по -ли чедо крьстıть** zak.-serb. nevuolu fris. nsl. nevolja, padeča nevolja lit. nevale magy. nyavalya morbus alb. nevojъ rum. **нєвое** necessitas, miseria.

нєвоюєванъ adj. inexpugnabilis vost.

нєврлжьдовлıııе n. non odisse **любовь и -жд-** steph.

нєврıштьно adv. immutabiliter **-ııно** acad.

нєвродъ m. νεβρώδ nebrod svjat.-mat. 10.

нєврѣдıмъ adj. illaesus **-мо тѣло** sim. II. 13. **-ма власть** sim. I. 6.

нєврѣдоуѥмоıе n. abiectio op. 2. 2. 239. cf. **врѣдъ.**

невр҃ѣдъ cf. **вр҃ѣдъ**: locis ibi notatis adde **камень иже невр҃ѣдоу створише** bon.

невр҃ѣдьнъ adj. despectus **невредн-** op. 2. 2. 239. **все то невр҃ѣдно ли есть мнѣ**; esth. 5. 13. ἀκρότομος excelsus et asper **оть невр҃ѣдна камене водоу изведе** pyrg.

невр҃ѣдьнъ adj. ἀβλαβής salvus krmč.-mih.

невр҃ѣждателънъ adj. non laedens int.

невр҃ѣждѣно adv. sine laesione **-дѣньно прошьдь** sim. I. 1.

невр҃ѣждѣнъ adj. illaesus **-нъı печати** sup. 347. **невреженъ** chron.

невр҃ѣждьнъ adj. intemeratus glag.: forma dubia.

невъгодьнъ adj. displicens dial.

невъзапъ adv. inopinate ex.-op. 2. 1. 19. cf. **запъ**.

невъзапьнъ adj. inopinatus pat.-šaf. 324.

невъзблагодатиѥ n. animus ingratus vost. I. 291.

невъзблагодатьнъ adj. ἀχάριστος ingratus ostrom. greg.-naz. op. 2. 1. 72.

невъзблагодѣтьнъ adj. ingratus greg.-naz. ant. antch. dioptr. sabb. 107.

невъзбранѣно adv. libere - **вѣнити** hom.-mih. mon.-serb.

невъздръжалнвъ adj. incontinens krmč. 162. krmč.-mih.

невъздръжанию n. incontinentia **невъздьр-** sborn.-vost. I. 473. **невъздьржsvjat. невъздрьжыные** svjat.

невъздръжано adv. libere mon. serb. **-нъно шьствовати** sim. I. 21.

невъздръжатель m. ἀκρατής incontinens ioann.

невъздръжателънъ adj. incontinens chrys.-lab.

невъздръживъ adj. ἀκρατής incontinens ant.

невъздръживъникъ m. incontinens.

невъздръжьнъ adj. incontinens **-но житиѥ** mir.

невъзможьнъ adj. ἀδύνατος qui fieri nequit ant. ostrom. **-жънъ** cloz I. 175. **невъзм-** šiš. 182. **-но бѫдеть** ἀδυνατήσει ostrom.

невъкоупьнъ adj. ἄμικτος commerciis carens **-пно** vost.

невъкоусьць m. qui non gustavit.

невъкоушенъ adj. non tentatus sup. 272.

невълюдьно adv. modo inhumano, uti videtur **светомоу досадившоу -дно** prol.-mart.

невъмѣнимъ adj. ἀψήφιστος non computatus ant.

невъмѣстимъ adj. qui capi nequit sup. 181. sabb. 174. - **невѣсы** sim. I. 1.

невъмѣщаемъ adj. ἀχώρητος qui comprehendi nequit sup. 347.

невънимание n. incuria chrys -lab. mir.

невънимателънъ adj. non attentus par.

невънатие n. non attentum esse frag.-bulg.

невънатъ adj. ἄληπτος, ἀκατάληπτος non comprehensus greg.-naz. sup. greg.-lab.

невъоуластанъ adj. effrenatus **-ѫластана оуста** nom.-bulg. 11.

невъравьнание n. τὸ ἄνισον imparitas greg.-naz.

невъсаждѣнъ adj. non plantatus - **винограда** hom.-mih.

невъселение n. τὸ μὴ κατοικεῖσθαι non habitatum esse **-лениѥ** op. 1. 86.

невъселенъ adj. non habitatus **-но мѣсто** dioptr.

невъскол҃ебанъ adj. ἀσάλευτος immotus pent.-mih.

невъсоблиенъ adj. ἀνυπόστατος intolerabilis **водоу -ноую** io.-clim. op. 2. 2. 215.

невъстагновено adv. incontinenter **-венъно** vost.

невъстаженъ adj. effrenatus **-но любодѣ-ниие** krmč. -saec. xiii.

невъѫластьно adj. ἀχαλινώτως effrenate op. 2. 1. 171.

невъѫлаштенъ adj. ἀχαλίνωτος effrenatus svjat.-op. 2. 2. 395.

невъходьнъ adj. ἀνεπίβατος inaccessus, impervius krmč.-mih. - **вьходь** chrys.-lab **человѣкомъ** - bus. 264.

невѣкыкьць m. indoctus pat. frag.-bulg.

невѣкынъ adj. ἀμαθής rudis **невѣмноѫмьı и немоудрьı оумоудривъ** io.-clim.

невѣчение n. defectus doctrinae hom.-mih. georg.

невѣгласие n imperitia

невѣгласъ adj. ἄπειρος imperitus hom.-mih. 209. vita-theod. krk. men.-mih. tur. chron I. 50. 75. bus. 814. ἀγνώμων ingratus sup. 312. **невингласъ** per. 9. 17. 31. 46. 47. cf. **соутѣйска.**

невѣгласьнъ adj. imperitus men -mih.

невѣгласьнѣ adv. ἀμαθῶς indocte greg.-naz.

невѣгласьство n. imperitia **-гластво** krk.

невѣдокъ adj. ignarus **человѣкъ** - chrys.-lab.

невѣдомъ adj. ἄγνωστος ignotus sup. šiš. 34. 235. men.-mih. bus. 390. mon.-serb. **-мо тѣми** hom.-mih. **ва -мѣ** ἀνεπαισθήτως krmč.-mih. ἀφανής ignotus **-ма глоубина** hom.-mih.

невѣдомѣ adv. modo ignoto ioann.

невѣдѣство n. inscitia **вдаше невѣдѣствьмь** op. 2. 2. 50.

невѣдѣние n. ἄγνοια inscitia sup. krmč.-mih. icann. sabb. 148. misc. sbor. svjat. ὑπόνοια suspicio men.-vuk.

невѣдꙑ adj. ἄκων involuntarius, recte **не вѣдꙑ** nescius: **невѣдѫштии** cloz I. 573.

невѣжда m. ἀγνώστης ignarus dioptr.-vost. dioptr.-lab. chrys.-lab. men.-leop. krmč.-mih. isaak. georg. pat. ant.-hom. prol.-vuk. ἄγροικος rusticus **-жи** hes. **-жамъ** bus. 484. **-жа** 764. **неразоумници, рекше -жде** krmč.-mih. 382. ἀγνώριστος ignarus **невѣжа того** io.-clim.

невѣждь m. idiotes **-жь** tur.

невѣждьно adv. imperite krmč.-mih.

невѣждьнъ adj. imperitus krmč. krmč.-mih. io.-sin.

невѣждьствие n. ἀπόνοια amentia cloz I 151. II. 112. ἀγνωσία šiš. 195. ἀγνόημα ignoratio šiš. 233. adde sabb. 148. men.-belg. sim. II. 3. **-дъствье** cloz I. 151. II. 112. **-жьствие** 1. petr. 2. 15. **-parem.** mat. 40. bus. 383. 656.

невѣждьство n. ἄγνοια inscitia šiš. 128. adde š.-gl. 83. dioptr. pat. dial.

невѣждьствовати -воуѭ -воуѥши vb. ignorare.

невѣждьствьнъ adj. inscitiae krmč.-mih. imperitus prol.

невѣйгласъ v. **невѣгласъ**.

невѣра f. infidelitas duš. **отъ своихъ емоу бысть невѣра** alex.-mih. 80. bus. 296. **по невѣрѣ приходмшихъ къ немоу** sborn.

невѣрие n. incredulitas ostrom. sup. **въ -рии** πίστεως ἔξω hom -mih.

невѣрованние n. ἀπιστία incredulitas marc. 16. 14. -ev.-novg. bor. 33.

невѣрьникъ m. incredulus **невѣрн-** isaak. ichn. duš.

невѣрьнъ adj. ἄπιστος incredulus ant. ἀπιστίας incredulitatis sup. 389. ἀσεβής impius op. 2. 2. 266.

невѣрьствие n. ἀπιστία incredulitas sup. ostrom. sim. I. 25. men.-mih.

невѣрьство n. infidelitas, incredulitas sup. bell.-troj. 43. hom.-mih. op. 2. 2. 56.

невѣрьствовати -воуѭ -воуѥши vb. οὐ πιστεύειν non credere sup. bor. 33.

невѣста f. νύμφη sponsa ostrom. sup. op. 1. 26. ex.-op. 2. 1. 21. pent.-mih. sabb. 126. 178. per. 3. chron. I. 220. bus 127. nurus pent.-mih. kruš. nsl. nevêsta nova nupta, nurus, glos habd. das weib im verhältniss zu den brüdern und schwestern des mannes vrt. cf. lit. vedìs freier vestina merga virgo nubilis et vaizdas verlobt let. vediba heimfahrt vedekle nurus ags. ved pfand engl. wed heirat serb. poveo sam ženu živ. 114. Pott I. 227; 2. 1. 240. 250. 589. rum. **невастъ** uxor mrum. νβιάστα nurus.

невѣстильникъ m. thalamus, uti videtur hom.-mih.

невѣстинъ adj. poss. sponsae vost. I. 289

невѣстичьство n. νομφαγωγία sponsae **ad** sponsum deducti **-ьства свѣща** cyr.-hier

невѣститель m. νυμφίος sponsus matth. 25. 5. -ev.-saec. xm. chrys.-lab. triod. 224.

невѣстити -штѫ -стишн vb. desponsare **женоу -стить невѣсто** lavr.-op. 39. vost.

невѣстица f. sponsa glag.

невѣстоводьць m. νομφαγωγός sponsae dux chrys.-lab. dioptr. op. 2. 2. 83.

невѣстокраситель m. sponsam ornans chrys.-lab.

невѣстъка f. nova nupta **невѣстъка** georg. mustela ichn. rum. **невѣстъйкъ** ngr. νομφίτζα, νοφίτζα it. donnola sp. comadreja magy. hölgy gottsch. preitele Elze 59. Grimm, Reinhart ccxxiv.

невѣсть f. ἄγνοια, ἀγνωσία inscitia io.-clim. sup. 223. 224. 281. 308. op. 2. 2. 79. **въ невѣсти лежить наше отъхожение отъ соудоу** zlatostr. nsl. iznevêsti inopinate.

невѣстьникъ m. νομφίος sponsus sup. krk. op. 1. 249. mat. 34. 42.

невѣстьничь adj. poss. sponsi **свѣштамъ -чамъ** op. 2. 2. 51.

невѣстьничьскъ adj. sponsi **-ска ложьница** mir. 123.

невѣстьнъ adj. ἀγνοίας inscitiae men.-mih. **огнь** - krmč.-mih. 289. **въ тмѣ невѣсть** ex.

невѣстьскъ adj. νύμφης novae nuptae proph. chrys.-lab.

невѣстьскы adv. νομφικῶς sponsae modo bus. 712. **-стьскы** io.-clim.

невѣстьство n. nuptiae op. 2. 2. 83. **настѣвьникъ невѣсьства** νομφαγωγός sponsae dux greg.-naz. **без -ства** ἀνύμφοτος innuptus sup. 177.

невѣтохранитель m. ἀσύνδετος, ἄσπονδος foedifragus šiš. 48. apost.-nor.

невѣштание n. desponsatio.

невѧдꙑ adj. non marcescens **невадоущь** antch.

негасимъ adj. ἄσβεστος inextinguibilis ostrom. ephr. bus. 691. - **огнь** hom.-mih.

негасъ adj. inextinguibilis bus. 115. **негасоущіе** mat. 33.

негаша adj. ἄσβεστος inextinguibilis -**шющимъ** mat. 12. bus. 13. **огнь -шяштнй** svjat.-mat. 9. **огнемъ -шящимъ** ev.-trn. **кзеро негашющіе** γέεννα τοῦ πυρός marc. 9. 47. -vost.: thema *гасати.

негласоланніе n. ἀφωνία vocis privatio sup. 182.

негладнєкъ adj. ἀφιλάργυρος non avarus men.-mih.

негладъкъ adj. asper io.-dam.

неглажденъ adj. ἀπελέγητος non dedolatus pent.-mih. krus.

негли v. нѣ.

неглоумьнъ adj. nugis abstinens.

негнилъ adj. ἄσηπτος non putrescens krus. **дрєвєса негнилюща** bus. 717.

него v. нѣ.

негодованіе n. ἀγανάκτησις indignatio chron. I. 42.

негодовати -дуѭ -дуѥши vb. ἀγανακτεῖν, δυσφορεῖν, χαλεπαίνειν aegre ferre ostrom. greg.-naz. sup. - **на зєліе** chrys.-lab. -**ваши того** greg.-lab. προσοχθίζειν infensum esse pent.-mih. despicere **камень єгожє негодоваша** vost. - **о чємь, на кого.**

негодьнъ adj. ingratus, displicens ant.-hom. pam. 175. -**но бысть** per. 56. -**дналго негодоуй** pent. mih.

негодѣ:- бытн ἀπαρέσκειν displicere krmč.-mih.

неговѣзьнъ adj. inevitabilis **моука -на** svjat. **казнь -знаа** ex.

неграматнкъ m. ἀγράμματος illiteratus **-мотнкъ** op. 2. 1. 152. mat. 21.

неграматьнникъ m. homo illiteratus **-мотьникъ** per. 25.

неграматьнъ adj. illiteratus krmč.-mih. krk.

негромьно adv. ἄνευ βρόμου sine sono **-мно** hes.

негрѣдъ adj. ἄτοφος non fastosus hes. 14.

негоучиніе n. silentium, tranquillitas azbuk.

негъ v. нѣ.

негъбль v. **негъбль.**

негъли v. нѣ.

негъмѧжа adj. non repens acad.

негътовати -тоуѭ -тоуѥши vb. ὀνοχλεῖν ungulam dividere **нокъти негътоуѥть** пазноkати deut. 14. 8. -pent.-mih. cf. **ногъть.**

негъкль adj. immotus **гадитъ ѧ богъ нко негъкла и жистоки ср҃дцемъ** psalt.-pog. **негъбль** idem psalt.-int. -saec. xn.

негъблємъ adj. non interiens ephr. **негъблимъ** stichir.

негъблѧ adj. non interiens **-блоущѧ** men.-mih.. a verbo **гъбати.**

негъбнъ adj. non interiens **-ноущѧ** diophr.-lab. **-ноущѧ брашно** leont. ἀσηπτος non putrescens krus.

нєда conj. ὄφελον utinam **нєда и да съдрѣгноуть сѧ** ὄφελον καὶ ἀποκόπτονται galat. 5. 12. -šiš. 122. **нєда нспракнли сѧ пѫти мн** bon. **нєда ли** ἵνα ut **нє да ли разорнть врага** ant. 142. cf. **нєда.**

нєдаваніе n. illiberalitas hom.-mih.

нєдалнче adv. οὐ μακράν non longe ostrom. - **боудѣте цр҃ькъствнш божны** sborn.

нєдаровъзатьнъ adj. incorruptus hom.-mih.

нєдароприимьно adv. ἀδωρολήπτως sine dono hes. 12.

нєдвнжимо adv. constanter **господьствовати** - sim. I. 12.

нєдвнжимъ adj. ἀκίνητος immotus sup. **-мѣ нозѣ** hom.-mih. **-мо стѣжаніе** krmč.-mih. ἀσάλευτος inconcussus šiš. 44. hes. 12. ἄλυτος indissolubilis cloz I. 913. sup. 341.

нєдоброъ adj. ἀνεύθετος non aptus šiš. 42. **нравомь** - prol.-mart.

нєдокольнъ adj. μὴ ἀρκούμενος non contentus šiš. 215. antch. **-нн жєнамн своимн** chrys.-lab. **-вльнъ** men.-leop. μὴ ἱκανός ineptus ant.

нєдовръшєнъ adj. imperfectus nom.-mik. 6.

нєдовѣдимъ adj. ἀπορρητος ineffabilis **-съкѣтъ** hom.-mih. **огнь -маіго божьства** ibid.

нєдовѣдомь adj. ἀκατάληπτος incomprehensus op. 2. 2. 288. ἀνεννόητος inexcogitatus man. **-ма доброта** par. **слава -ма** hom.-mih. **-мо человѣколюбіе** hom.-mih. **-мо чнсло** tur. **-мъімъ соудкамъ** bus. 391. **-моє** bus. 433. - **цр҃ь** svjat.-op. 2. 2. 376. **отъ -мынхъ** svjat. adde op. 2. 1. 55. io.-sin.

нєдовѣдѣніе n. ἀπορία inopia consilii hom.-mih. io.-sin. ἀστοχία imprudentia men.-mih.

нєдовѣдѣти сѧ -вѣмь сѧ -вѣси сѧ vb. cognosci **мнѣ н -вѣсть сѧ что глаголємыихъ** svjat.

нєдозрѣлъ adj. immaturus **-ла нгода** pro **пародъкъ** iob 15. 33. -proph.

нєдокольство n. difficultas **вьдовство цркви -ствомь єжє въ царьствоующіи градь прихождти на оскыитєніе** sabb. 130. cf. serb. dokolan.

нєдоконьчанъ adj. imperfectus **-на нсправнвь** sim. I. 17.

недомꙑслнмъ adj. quem cogitatione consequi non possumus chrys.-lab. misc. pan. **-ма тайна** par. ἀνυπονόητος inopinatus hes. 11.

недомꙑслити сѧ -шлѭ сѧ -слиши сѧ vb. διαπορεῖσθαι consilii inopem esse ostrcm.

недомꙑслие n. ἀπόνοια dementia men.-vuk. ἀβουλία consilii inopia men.-vuk. adde men.-mih. men.-leop. prol.-belg. prol.-cip. pam. 187. **на -** вѣсташе о вещи prol.-mih.

недомꙑслъ m. consilii inopia **въ -слѣ бꙑвь** prol.-mart.

недомꙑслънъ adj. ἄφρων demens men.-vuk. adde hom.-mih. immensus **-ныхъ . дворотъ** sabb. 62. **-на поучина** men.-mih.

недомꙑшлѣнъ adj. quem cogitatione consequi non possumus **-мишлѣнь** š.-gl. 94.

недомꙑшлѣние n. consilii inopia hom.-mih.

недоношенъ adj. immaturus **- породъ.**

недоразоумие n. τὸ δυσχερές difficultas krmč.-mih. bor. 44.

недоразоумьнъ adj. incomprehensibilis **-мна вина** krmč.-mih. nota ἐμῥότατος krmč.-mih. 92.

недорасль adj. immaturus **-сла чада** mir. 61.

недоставати -каѭ -каѥши vb. deficere.

недоставьнъ adj. insufficiens **- и немощьнь** dioptr.-lab.

недостати -станѫ -станеши vb. deficere dial. **-нѣть ми врѣмѧ.**

недостатъковати -кꙋѭ -кꙋѥши vb. λείπεσθαι deficere hom.-mih. **кое ти слово -кꙋѥть на веселие**; sup. 376.

недостатъкъ m. τὸ λεῖπον defectus hom.-mih. ὑστέρημα inopia hom.-mih. ant. sup. **-ка напльнение** krmč.-mih.

недостатъчьнъ adj. insufficiens mon.-serb. **-ная дира** sborn. **-ноу кꙑти** ἀπορεῖν egere sup.

недостатъчьнѣ adv. defective op. 2. 1. 55.

недостатъчьство n. defectus prol.-mart.

недостатъчьствовати -кꙋѭ -кꙋѥши vb. deficere men.-mih. sabb. 65. 126. mon.-serb.

недостать f. defectus **что ѥсть недостать ѥдн твоѥй**; ephr.-belg.

недостатьнъ adj. deficiens nom.-bulg. misc.

недостатьство n. defectus gram. 149.

недостиженне n. non assequi nom.-mih. 133.

недостижьнъ adj. quem consequi non possumus io.-sin.

недостойно adv. ἀναξίως indigne cloz I. 436. sup.

недостойнъ adj. ἀνάξιος indignus sup. sim. l. 25 **-но ѥи ѥсть** men.-russ. **-наго твоѥмоу имени** bus. 431.

недостойньство n. τὸ ἀνάξιον indignum sup. sim. I. 14. 19. leont. sabb. 76. 132. mon.-serb.

недостойнѣ adv. ἀναξίως indigne šiš. 227. svjat. pam.

недостоинне n indignitas

недосѧзаемъ adj quem assequi non possumus **-мо дно** par.

недоꙋмительнъ adj. quem cogitatione assequi non possumus ber

недоꙋмие n. consilii inopia prol.-mih.

недоꙋмѣкати -каѭ -каѥши vb. cogitatione non assequi.

недоꙋмѣние n. τὰ ἀμφίβολα res ambiguae krmč.-mih. adde sup. sim. I. 26. chron. mon.-serb. pat. kruš. op. I. 154.

недоꙋмѣнъ adj. incomprehensibilis; male **неоудомѣна доброта** chrys.-lab.

недоꙋмѣньнъ adj. ἀμφίβολος ambiguus men.-vuk. **- ѥсмь** sim. I. 26. **-нно възвѣщитьние** sabb. 54.

недоꙋмѣти -мѣѭ -мѣѥши vb. cogitatione non assequi bus. 486. **недоꙋмѣѫй** ephr.-vost. **недоꙋмѣнное оучение** vost.

недоꙋмѣние n. consilii inopia isaak.

недочаньнъ adj. ἀπιστίας incredulitatis **-чаньнъ** sup. 389.

недрꙑзновеньнъ adj. non audax io.-sin. **-вленьнъ** isaak.

недрѣманьнъ adj. somno carens int. 296. **-нно стоине** sabb. 121.

недѣланъ adj. ἀγεώργητος non aratus sup. **-на земля** frag.-belg. **-нна земля** vost. I. 84.

недѣлимъ adj. indivisibilis **-мое божьство** sim. I. 7.

недѣльнъ adj. dominicae **- дьнь** prol.-mart. chron. I. 127. 145. hebdomadis frag.-bulg.

недѣльскъ adj. dominicae **- евангелиа** op. 2. 2. 426. hebdomadis ant.-hom. typ.-chil.

недѣля m. otiosus **-ля** sg. g antch. 86.

недѣля f. ἑβδομάς hebdomas sup. ostrom. 7. 9. krnč. 73. op. 2. 2. 61. svjat.-mat. vita-theod. dominica sup. bus. 515. **светаа - greg.-lab** : nota **съ тогоу десѧтоуѥ недѣлю** sbor.-kir. 51. nedela sg. g. fris. nsl. nedêl oli kednov trub. oserb njedźela let. nedelja hebdomas.

недѣланъ adj. ἀμέριστος indivisus sup. 389.

недѣити v. **дѣити.**

неджгованиѥ n. aegrotatio ber.
неджговати -гоуѭ -гоуѥши vb. aegrotare ant. pat. men.-mih. chrys.-lab. ziz. ber. frag.-bulg.
неджгоположьница f. νοσοκομεῖον valetudinarium men.-mih.
неджгъ m. ἀσθένεια, νόσος, νόσημα morbus ostrom. sup. op. 2. 2. 118. cloz I. 446. 447. krmč.-mih. mat. 34. ber. ziz. chron. nsl. nedôžje.
неджживъ adj. κακῶς ἔχων aegrotus sup. 225.
неджжика f. morbus men.-belg.
неджжиѥ n. morbus **тѣма -жиѥ** lavr.-op. 39. men.-saec. xi.
неджжьливъ adj. ἄῤῥωστος, ἀσθενής aeger šiš. 227. ant. **-жливо чюдо** dioptr.
неджжьникъ m. homo aegrotus ant.-hom. hom.-mih. 132.
неджжьница f. νοσοκομεῖον valetudinarium men.-mih. 230.
неджжьнъ adj. ἀσθενείας morbi ostrom. παθημάτων morborum **дрѣжава -на** proph. ἀσθενής, ἀσθενῶν, ἄῤῥωστος aegrotus ostrom. sup. prol.-mih. svjat.-mat. 8. **-жънъ** cloz II. 118. **чимъ -женъ** bus. 703.
неджжьство n. ἄῤῥωστία infirmitas ant.
неджжьствовати -воуѭ- -воуѥши vb. aegrotare pat.-mih.
неже v. **не.**
нежеланиѥ n. odium - **сотонино** vost.
нежительнъ adj. non vitalis **житиѥ -но** nom.-mik. 22. chrys.-lab. cf. ἀβίωτος; οὐκ αστεῖος perversus - **поутъ** num. 22. 32. -pent.-mih. vost.
нежитовница f. serpens **оумизвлѣнь бысть -цею и оумрѣть** prol.-belg. miraculum factum Carthagine 30. aprilis; idem in prol.-vuk eodem die **оумизлѣнь -цею** prol.-mih. 190. λοιμική pestis **-цею оумрѣть** e cod. serb. vost. **чрѣмина** - vost. **чрѣмиѧ** - νόσος λοιμική vost.
нежитъ m. quid sit, ignoratur: **хартиа содержаиаѧ молитвоу нежита** alex., qui explicat **болѣзнь особаго рода** cf. čech. nežit ulcus pol. nieżyt rheuma zimna reuma albo nieżyt.
нежитьнъ adj. ἀβίωτος non vitalis, iniucundus **-но житиѥ** hom.-mih. 102.
незалпъкж: къ -пьвоу ἐξάπινα repente ant.
незалпьно adv. subito **-пно** sabb. 57: male εὐφῶς facete men.-vuk.
незалпьнъ adj. ἀθρόος frequens, subitus prol.-cip. men.-vuk. men.-mih. **сълогъ** - svjat.-op. 2. 2. 401. **-пна казнь** sabb. 113. ἀνέλπιστος insperatus.
незалпѣѥмъ adj. inopinatus antch. c. 46.
незалпж: въ - ἐξαίφνης repente sup. pat.-mih. cf. **-пъвж.**
незаблаждьно adv. sine errore sim. I. 11.
незабъытиѥ n. non oblivisci sabb. 185. domet.
незабъытьливъ adj. non obliviosus **-тливь** sabb. 90 **-тливъ добра пєсъ** ex.
незабъытьно adv. sine oblivione isaak.
незабъытьнъ adj. quem non obliviscimur io.-clim. isaak. hom.-mih. non obliviosus **тна- памѧть** chrys.-lab.
незавидиѥ n. φθόνος invidia šiš. 173.
независтивъ adj. non invidus ephr.
независть f. iuvidia **обонмь въ -сти соуть** hom.-mih. 70.
незавито adv. sincere bus. 483.
незавѣтьнъ adj. a vento non tutus **мѣста -трена** bus. 492.
незавѣштаниѥ n. **отъ -ниꙗ** ἐξ ἀδιαθέτου ab intestato krmč.-mih.
незавѣштанъ adj. ab intestato acceptus **-но имѣниѥ** krmč.-mih. 214.
незагладьнъ adj. indelebilis io.-sin. **- образъ.**
незагладаѥмъ adj. ἀνείκαστος incomparabilis ephr.-vost.
незазорьнъ adj. ἀκατάγνωστος irreprehensus šiš. 173. nulli reprehensioni obnoxius sup. 205. ἀδιάφορος non differens svjat.-op. 2. 2. 397.
незаключенъ adj. non clausus **врата -на** tur.
незаконьнѣ adv. illegitime sabb. 178.
незакъснъно adv. ἀδιαλείπτως assidue šiš. 50. **-кьсно** typ.-chil.
незакъсьнѣниѥ n. non morari **-снѣниѥ** sim. I. 11.
незамоудьно adv. non tarde **въ молитвахъ -дно прѣкъıваꙗ** obich.
незапъва: въ -пьвоу snbito prol.-mih. 260. act. 9. 3. **-šiš.** cf. **вънезапъкж.**
незапъı: въ - sborn. cf. **вънезапъкж.**
незапьно adv. inopinate prol.-mart.
незапьнъ adj. ἀθρόος frequens, subitus men.-vuk. pyrg. prol.-lab. **-ны сѹрти** meth. 8.
незапьсованиѥ n. non corrumpi azbuk.
незаходимъ adj. ἄδυτος non occidens **-ма звѣзда** prol.-mart **-мь свѣтъ** sim. I. 10. lavr.-op. 39 **-мо слньце** chrys.-lab.
незаходьнъ adj. non occidens - **свѣтъ** hom.-mih.
незаходъ adj. non occidens sup. - **свѣтъ** hom.-mih.
незлипа: къ -поу greg.-lab. **въ -поу** κατὰ συναρπαγήν svjat.-op. 2. 2. 395. cf. **къ-незапъвж.**

НЕЗАШПЛИТИ СѦ -ЛЮѢХ СѦ -ЛЮѢШИ СѦ vb. οὐκ ἐπιγιγνώσκεσθαι non nosci sir. 19. 24. -svjat. **НЕЗАШПЛЮЛА СѦ** ἀπερισκέπτως inconsiderate zlatostr.-saec. xvi.

НЕЗАШПЪ m. incuria, uti videtur **ПО ЧЕТЫРЬМЪ ОБРАЗОМЪ СЪГРѢШАЮТЬ ЧЛОВѢКЪ · ПО НЕЗАШПОУ, ПО ПРѢЛЬСТИ, ПО НЕРАЗОУМѢНИЮ, ПО ЛЮБЪВИ** svjat.

НЕЗАШПѢННЄ n. casus improvisus greg. **-НЬЄМЬ** ἀδοκήτῳ inopinato greg.-naz.

НЕЗАШПѢЮЄМЪ adj. ἀνυποπτεύτος insuspicabilis ant. psalt.-int. -saec. xn.

НЕЗВОРЕНИЄ n. quid sit, ignoramus: **-НИА РАДИ ТОУЖИТИ** men.-leop.

НЕЗВАННЄ n. non invitari **-НИЄ** bus. 978. bell.-troj. 5.

НЕЗВАНЪ adj. non vocatus **НЕЗЪВАНЪ** sup. 293.

НЕЗДРАВЬСТВО n. morbus isaak.

НЕЗЛОБА f. innocentia mon.-serb.

НЕЗЛОБИВЪ adj. ἄκακος innocens ant. šiš. 73. dioptr. pat.-mih. sim. I. 3. 5. chron. **НЕЗЪЛ-** sup.

НЕЗЛОБИЄ m. innocentia pat. dioptr. **НЕЗЪЛОБЬЕ** sup. gr. ἀκακία.

НЕЗЛОПАМЯТЬНЪ adj. iniuriae acceptae non memor int.

НЕЗНАТЬЛИВЪ adj. ἄπειρος ignarus **-ТЛИВЕС.** 14.

НЕЗНАЄМЪ adj. ignotus sup. chron. I. 96.

НЕЗЪЫБЛЮЄМЪ adj. immotus **ВѢРА -МА** sabb. 81. **-БЫЄМЪ** sup. 452.

НЕЗЪЫБЬНЪ adj. immotus sup. **НАДЕЖА ТВЪРДА -НА** vost.

НЕИЖДИВАЄМЪ adj ἀδάπανος inconsumtus **-МО СЬКРОВИЩЄ** chrys.-lab.: nota **-ВОУЮЩА ПИЩА.**

НЕИЖДИТЬНЪ adj. inexhaustus triod.

НЕИЗБЄЖИТЬНЪ adj. ἀπαραίτητος inevitabilis misc. - **НЕДОУГЪ** men.-leop. **-ТЕНЪ ПОДВИГЪ** ephr.-vost.

НЕИЗВѢЖЬНО adv. ἀπαραιτήτως inevitabiliter krmč.-mih.

НЕИЗВѢЖЬНЪ adj. inevitabilis **-НА БРАНЬ** dioptr. - **НОУЖДА** krmč.-mih.

НЕИЗКРАТЬНЪ adj. ἄτρεπτος immutabilis io.-dam.

НЕИЗВѢДОМЪ adj. inexploratus ant.-hom.

НЕИЗВѢЖДЬНЪ adj. inexploratus ant.-bom. 151: forma dubia.

НЕИЗВѢСТЪ adj. incertus sup. 154.

НЕИЗГЛАГОЛАНЪ adj. ἀλάλητος ineffabilis šiš. 59. op. 2. 1. 162. mon.-serb. bus. 91. **ГЛАСЪ** op. 2. 2. 85. **НЕПРАВЛЕННЫ -НА** sim. II. 9.

НЕИЗГЛАГОЛНТЕЛЬНО adv. ineffabiliter glag.

НЕИЗГЛАГОЛЮЄМЪ adj. ἀπόρρητος ineffabilis sup. hom.-mih.

НЕИЗДРЕЧНО adv. modo ineffabili **-НЬНО** chron. I. 158.

НЕИЗДРЕЧЕНЪ adj. ἄφατος, ἄφραστος ineffabilis greg.-naz. svjat. sup. lavr.-op. 37. **-НЬНОЄ** tur. **-НЬЕМОУ** chron. **-НЬНЫМ** bus. 158. **-НЬНЪ** sup.

НЕИЗДРИЧЕМЪ adj. ἄρρητος ineffabilis sup.

НЕИЗДРОЧЬНЪ adj. ineffabilis op. 2. 2. 51.

НЕИЗДРОЧЬНѢ adv. modo ineffabili **- СѦЖДЬШЮ** antch.

НЕИЗНСКАНЪ adj. ἀνεξερεύνητος imperscrutabilis šiš. 66. **НЕИЗЪИСКАНЫ СОУДИ** sabb. 124.

НЕИЗНСКАТЕЛЬНЪ adj. inexcusabilis glag.

НЕИЗНЩИТЬМЪ adj. imperscrutabilis **- НЕТОЧЬНИКЪ** hom.-mih. 201.

НЕИЗЛИШЬНЪ adj. non abundans men.-mih

НЕИЗМОЛИМЪ adj inexorabilis **- СОУДЪ** sbor.-kir. 53. **-МА СЪМРЪТЬ** par.

НЕИЗМѢНИТЕЛЬНЪ adj. immutabilis glag.

НЕИЗМѢНОУЄМЪ adj. immutabilis isaak.

НЕИЗМѢННО adv. immutabiliter prol.-mih.

НЕИЗМѢННЪ adj. ἀναλλοίωτος immutabilis nom.-mih. ioann. typ.-chil. mon.-serb.

НЕИЗМѢННѢ adv. indissimiliter leont.

НЕИЗМѢНЄНИЄ n. immutabilitas glag.

НЕИЗМѢРИМЪ adj. immensus **ЧЮДЕСА -МАА** sim. I. 27.

НЕИЗМѢСЬНЪ adj. non mixtus men.-mih.: recte **НЕСЪМ-.**

НЕИЗМЯТЬНЪ adj. non turbidus **НЕИЗМОУТ-** svjat.-mat. 8: recte **НЕСЪМ-.**

НЕИЗНОУРИМЪ adj. inconsumtus hom.-mih.

НЕИЗНОУРЬЮЄМЪ adj. inconsumtus ber

НЕИЗРЕКОМЪ adj. ineffabilis hom.-mih. mon.-serb. **ПРАВИЛО -МО** sim. I. 26.

НЕИЗРЕЧЕНО adv. modo ineffabili **-НО** sabb. 162.

НЕИЗРЕЧЕНЪ adj. ineffabilis hom.-mih. **-НЬНАА ДѢЛА** sim. I. 25. **-НО МИЛОСЕРДИЄ** I. 1. **-НО ЧЮДО** I. 27. **-НА МИЛОСТЬ** I. 12.

НЕИЗРЕЧЕНѢ adv. modo ineffabili **-ЧЬНЬНѢ** chron. I. 48.

НЕИЗРИЦАЄМЪ adj. indicibilis io.-sin.

НЕИЗОУМѢЮЄМЪ adj. ἀνεπινόητος non excogitatus sup. 177.

НЕИМАННЄ n. paupertas chrys.-lab.

НЕИМѢННЄ n. non habere **- СТРАХА БОЖИА** tur. egestas, paupertas sabb. 67. leont. ἀπορία egestas pent.-mih.

НЕИМѢНЬНЪ adj. pauper frag.-bulg.

НЕИМѢНЬСТВО n. ἀκτημοσύνη inopia ant. antch.

НЕИСКАЖЕМЪ adj. ineffabilis leont.

НЕИСКОНЬЧАТЕЛЬНЪ adj. infinitus glag.

НЕИСКОУСОБРАЧЬНЪ adj. ἀπειρόγαμος caelebs sbor. ber.

неискоусомѣжьна f. adj. virum non experta sbor. typ.-chil.

неискоусошрьмьнъ adj. iugum non expertus -на юница chrys.-lab.

неискоусъ adj. imperitus prol.

неискоусьнъ adj. ἄπειρος imperitus typ.-chil. sup. - словоу nom.-mik. 145. писаниомъ - dioptr. -сна ложоу man.

неискоусьнѣ adv. imperite ber.

неискоусьство n. imperitia misc.-šaf. -коусьство chrys.-lab.

неискѫдьнъ adj. abundans -днꙑ скровиштꙑ sabb. 156; recte иск-.

неисл҃ѣдимъ adj. investigabilis sup. hom.-mih. pan. alex.-mih. 11. -имь штедротамь sabb. 117. ἀνείκαστος nulla coniectura assequendus glag.-otryv. 17.

неисл҃ѣдованъ adj. ἀνεξιχνίαστος investigabilis šiš. 66. 127. чюдьсь -ньнꙑнꙑ sim. l. 27.

неисл҃ѣдовательнъ adj. investigabilis glag.

неисл҃ѣдьнъ adj. ἀνεξιχνίαστος investigabilis nom.-bulg. -но милосрьдиѥ sim I. 5. -но сѫществиѥ hom.-mih.

неисл҃ѣжьдинъ adj. investigabilis sup.

неиспислѣнъ adj. incomprehensibilis -нааго божьствомь цара хрита бога sabb. 135. gr. ἀπερίγραπτος.

неисплъньнѣ adv. imperfecte слово нже неиспълънь извеск҃доуѥть сѧ bus. 270.

неиспоск҃дань adj. ineffabilis sup.

неиспоск҃дьнѣмъ adj. quem confiteri non possumus гр҃ѣхъ - svjat.

неиспоск҃дьно adv. modo ineffabili sim. I. 9.

неиспоск҃дьнꙑ adj. ineffabilis sup. tur. -ꙑ сльзы hom.-mih. -ма радость dioptr.-lab. mon.-serb. 18. 125. 148.

неиспоѵ҃ѣдьнъ adj. ineffabilis misc.

неиспрамлѥнъ adj. ἀδιόρθωτος non correctus krmč.-mih.

неиспрань adj. illotus -но вретище bus. 622.

неиспытанъ adj. imperscrutabilis sup.

неиспытательнъ adj. inscrutabilis š.-gl. 92.

неиспытьнѣмъ adj. οὐκ ἐρευνώμενος imperscrutabilis, non investigandus sup. 178. 179.

неиспъѵтанъ adj. imperscrutabilis io.-sin.

неиставѣмъ adj. qui non dilabitur камение -мо sabb. 156.

неиставлениѥ n. non effluere nom.-bulg.

неиста҃ѣнии n. ἀφθαρσία incorruptibilitas, immortalitas неистл- šiš. 132. sup.

неиста҃ѣнно adv. modo incorruptibili -нно sup.

неиста҃ѣньнъ adj. ἄφθαρτος incorruptibilis -ньнь šiš. 187. 193. 245. -ньнъ nom.-bulg. -нинъ cloz I. 907. милость -ньна sim. I. 4. неистлѣньнъ sup. неистлѣнъ svjat.

неистлѣюмъ adj. incorruptibilis, inconsumtus богатьство -мо sim. I. 17.

неистовити сѧ -влѭ сѧ -вишн сѧ vb. furere io.-sin. isaak. hom.-mih. chrys.-lab. clim. krmč -mih. men.-mih. ant.-hom. конь -вить сѧ dioptr.-lab.

неистовиѥ n. furor -вьѥ svjat.-mat. 9.

неистовлити сѧ -лѭ сѧ -лиѥши сѧ vb. furere ber.

неистовлѥниѥ n. furor men.-vuk. prol. int.

неистововати сѧ -воую сѧ -воуѥши сѧ vb. furere proph. -воужштоую сѧ похоть svjat.-mat. 8. sine сѧ pat. -стовавь (recte -вовавь) на иконы men.-mih.

неистовъ adj. furiosus sup. cyr. 10. chron. l. 33. пьсъ - svjat. - ѥсть маίνεται insanit ostrom.

неистовьно adv. furiose - ѥити prol.-mart.

неистовьнъ adj. μανικός insanus ant. op. 2. 2. 431. ichn. μὴ ἀκριβής non perfectus nest. adde krmč.-mih. 191: male -тивьно жѣланиѥ dioptr.-lab.

неистовьство n. μανία insania sup. cloz I. 210. II. 124 men.-vuk. krmč.-mih. hom.-mih. pat.-mih. -къс- cloz I. 390. -вс- bon.

неистовьствовати -коую -воуѥши vb. insanire ant.-hom. men.-mih. ephr.

неистовьствьнъ adj. insanus -вьнъ per. 17.

неистовѣ adv. modo insano greg.-naz. ber.

неистрѣгномъ adj. qui evelli nequit sup. 442.

неистъ adj. insanus -сто пьрѣнии svjat.-mat. 9.

неистъканъ adj. non contextus men.-mih.: recte неѵьт-.

неистъштимъ adj. inconsumtus sbor. -мо скровище sim. I. 16. -ма трапеза hom.-mih.

неистязателнъ adj. imperscrutabilis -но сѫпасениие chrys.-lab.

неисходьнъ adj. non egrediens прѣкысть -день отъ окитѣан dial.-šaf.

неисцѣлимъ adj. insanabilis sup. 404.

неисцѣлитьнъ adj. insanabilis glag.

неисцѣльнъ adj. ἀνίατος ἀθεράπευτος insanabilis greg.-naz. -лна bon. - недоугъ chrys.-lab. страсть -лна laz. рана -лна par.

неисцѣлѣꙗ adj. insanabilis: nota ἀείκαστος hom.-mih. 80.

неисчрьпаѥмъ adj. inexhaustus неизъчисточьника sim. I. 26.

неисчѣтиниѥ n. numerus infinitus - звѣздьно par. 155.

неисчѣтнѣ adj. innumerabilis dial.-šaf. чюдеса **неизъчѣтенъна** sim. I. 27.

неисчѣтомъ adj. innumerabilis **неизъч-** prol.-mart.

неисчѣтьнъ adj. infinitus о **-нѣй** грѣдыни alex -mih. 25. **-на** жалость 113. **-на** пѫчина par. chron. 1. 66. 2.

неицѣлимъ adj. insanabilis sup. 250.

неицѣльнъ adj. insanabilis **крѣдь** - krmč.-mih. **страсть -на** prol.-belg. **-на** язка bom -mih.

неичитаемъ adj. innumerabilis **-мо** сѣтованиѥ hom.-mih.

неказанъ adj. ἀπαίδευτος rudis svjat. greg.-naz.

неккасьникъ m. non ebriosus cozm.

некли v. **не.**

неклосьно adv. integre **съкладе стадо** -сно vost.

неклосьнъ adj. non claudus - **агньць** men.-mih.

неключение n. conditio reprobi **отпадоутъ законнаго наслѣдиа, неключениѥ ради** vost.

неключимокати -моуѭ -моуѥши vb. ἀποδοκιμάζειν reprobare ant.-hom. op. 1. 153. 1. petr. 2. 4. -apost.-nor. **камы иже -ваша** знѭщей obich.

неключимъ adj. ἀδόκιμος reprobus šiš. 173. 178. mat. 27. ant. leont. nom.-mik. 37. 78. antch. ber. ἀχρεῖος inutilis ostrom. sup. **-ми** ἠχρειώθησαν corrupti sunt šiš. 52. **-маго рака** ev.-zogr. **неключимъ** et **неклоучимъ** sūp.

неключимьство n. inutilitas **неклоуч-** isaak.

неключимъствокати -коуѭ -коуѥши vb. ἀχρεοῦσθαι inutile reddere greg.-naz. reprobare **-кънѣ** ἀδόκιμος reprobatus šiš. 245. op. 2. 1 172.

неключьно adv. inepte **-чно** ber. azbuk. slov.-novg. a.

неключьнъ adj. reprobus.

неклатвохранитель m. ἄσπονδος foedifragus šiš. 48.

неклатвохранительнъ adj. foedifragus.

некнижьникъ m. ἀγράμματος illitteratus **sup. -жи-** šiš. 9.

некнижьнъ adj. ἀγράμματος illitteratus ant.-hom. hom.-mih. bus. 515.

нековъ m. ἀδάμας adamas **якожѣ - сиемь** hom.-mih. 102. ἀδαμάντινος adamantinus ibid. **ковь и - mon.-serb.** 431.

некола f. ἄγαννα, ἅμαξα currus hes. 5: vocabulum obscurum.

неконьчаньство n. infinitum esse - **моукы** vost.

неконьчаемъ adj. infinitus mon.-serb.

неконьчьнъ adj. infinitus - **вѣкъ** men.-mih. 350.

некопанъ adj. non fossus sup. 17.

некоснѣнъ adj. intactus glag.: forma dubia.

некоснѫтъ adj. ἀσινής illaesus prol.-mart. - **сьсоудь** prol. mart. 205. **-га тѣлеса** prol.-mart.

некоторичьнъ adj. ἄμαχος non litigiosus sup. 152.

некошьнъ adj. vanus **якоже наше -но** πάντα ἡμῶν ἑάλω io.-clim. **прелесть некошноую и соуетноую** torž. κατάπτυστος despectus **рако -шенъ** zlatostr.

некрадомъ adj. quem furari non possunt mir. **-мо богатьство** sim. I 16.

некрасота f. dedecus.

некрасьнъ adj. non pulcher, indecorus **храмы -сни** bus. 484.

некротъкъ adj. ἀνήμερος inmansuetus sup. ant. men.-mih. **мрь и** - sabb. 105. **-ко** слово men.-vuk. adde **старца -тка** sborn. δυσκάθεκτος vix cohibendus greg.-naz.

некръстьнъ adj. ταρτάρινος tartarius sup. 298. babes etiam 297.

некръчьмьнъ adj. quem non cauponamur krmč.-mih. 260. **-мо слоко.**

некръщитенъ adj. non baptizatus **некрьщ-** zlatostr.

некрыемъ adj. non occultus, qui occuli nequit mat. 52

некрѣпость f. imbecillitas proph.

некрѣпъкъ adj. non fortis **-пкаа сила** laz.

некржподоушьнъ adj. non pusillanimis ephr.

некторовъ adj. poss. hectoris bell.-troj. 20.

некторъ m. hector bell.-troj. 25. 27.

некоудимъ m. nicodemus glag.

некоупленъ adj non emtus **некоупьенъ** sup.

некъли v. **не.**

некъсьнительнъ adj. non tardans mir.

некъсьнительнѣ adv. illico **некоснитѣлне** bus. 698.

некъсьньнъ adj. non tardans **-сньнъ.**

некъсьнъ adj. non tardans.

некъсьнѣ adv. illico **молнна некосне** видимъ bus. 698.

некъчина f.: **-нъı творити** ἐξουδενεῖν nihili facere op. 2. 2. 199.

некъсѣлъ adj. non acidus **-ло тѣсто** krmč.-mih. 254.

неѫчимо adv. non superbe **некич-** ber.

некъчинъ adj. ἄτυφος alienus a fastu **-чеюе спаса** vost.

неласкательнъ adj. qui non adulatur isaak

нели v. **не.**

нелн v. **ѥлн**.

нелицемѣръ m. ἀπροσωπόληπτος nullam personarum rationem habens hes.

нелицемѣрьно adv. non simulate chron. 1. 91.

нелицемѣрьнъ adj. ἀνυπόκριτος non simulatus šiš. 67. cloz I. 547. š.-gl. 89.

нелицемѣрьнѣ adv. non simulate sup.

нелицепріемьнъ adj. personarum rationem non habens: de iudice chrys.-lab. io.-sin.

нелицепріятанъ adj. personae rationem non habens.

нелиць v. **ѥлико**.

нелъживъ adj. non mendax pat.-mih.

нелъжьнолюбьць m. male ἀφιλόκομπος alienus ab arrogantia men.-vuk.

нылъжьнъ adj. ἄψευστος verus sup. verax greg.-naz. **-наѩ ѹ҃ста** sim. I. 11. **-ны богъ** laz.

нельстьнъ adj. doli expers.

нелѣнивъ adj. impiger - **и тщивъ** greg.-lab.

нелѣностивъ adj. impiger io.-sin. isaak.

нелѣностивьнѣ adj. impiger sabb. 153.

нелѣность f. diligentia bus. 484.

нелѣностьно adj. impigre mir.

нелѣностьнъ adj. impiger krk.

нелѣнькo adv. cito - **издрѣвѣ** greg.-naz.

нелѣпиѥ n. dedecus bus. 643.

нелѣпота f. dedecus chrys.-lab.

нелѣпотьство n. dedecus mir.

нелѣпъ adj. ἀρεπής indecens men.-mih. **-па мысль** antch. **-на словеса** mir. **-по глаганиѥ** hom.-mih. **выпль** - chrys.-lab. **-пѣнихъ похотий** bus. 298. **-нѣнимъ похотамъ** bus. 292.

нелѣпьць m. n. propr. haereticl lit.-mih.

нелѣчимъ adj. insanabilis - **недоуѣ** men.-mih.

нелюбивъ adj. ἄστοργος non amans 2. tim. 3. 3. **-vost. своѥмоу -коу дроугоу** krnč.-mih. 188.

нелюбитель m. ἄστοργος amoris expers šiš. 48.

нелюбиѥ n. amoris defectus **-ьѥ** chron.

нелюбльѥниѥ n. non amare krk.

нелюбовати -боую -бовѣши vb. aegre ferre **-боуи на свою кратью** vost.

нелюбопрѣць m. a contentione alienus triod.

нелюбъ adj. non carus sbor.-kir. 46.

нелюбьство n. odium **кратьна -волѣ** sup.

нелюбѧ adj. ingratus **-вицѣи тѣи вѣра** sim. I. 6. 34. cf. nsl. to se mi ljubi.

нелъжавъ adj. ἄπλαστος sincerus **моужь** - pent.-mih. ἄκακος innocens proph.

нелъжословѣцитель m. qui sincere loquitur sborn. bes.

нежчинъ adj. ἀχώριστος inseparabilis sup.

немалица f non parvus numerus georg.-vost.

немилы m. nom. propr. sabb. 39.

немилованиѥ n. duritia cordis dioptr. io.-sin.

немилосрѣдиѥ n. duritia cordis sabb. 119. men.-vuk. chrys.-lab. **-сердиѥ** bor. 13.

немилосрѣдъ adj. ἄσπλαγχνος immisericors prol.-mart. sbor.-kir. 45. chrys -lab.

немилостикъ adj. ἀνελεήμων immisericors šiš. 48. sup. **-ѣзыѧ мжкъзн ἀπαραίτητος** implacabilis cloz II. 53.

немилостивьно adv. crudeliter par. chron.

немилостивьнъ adj. immisericors.

немилостивьнѣ adv. crudeliter - **ѥиѥнь** prol.-mih.

немилошта f. defectus gratiae mon.-serb.

немимоходьнъ adj. quem transire non possumus **-на храмина** prol.-mart. 122.

неминовѣньно adv. sensus obscurus: - **плавають** men.-mih. 351.

немирьы adj. non praeteriens **-ноуштиа вѣкъ** svjat.

немиролюбьць m. ἀφιλόκομος mundi non amans men.-vuk.

немирьнъ adj. pacem non habens per. 82. 29.

немлѣви: ко царѣ волемъ, - въ васъ eo potius, recte **не млѣви** e russ.

немлѣчаниѥ n. non tacere krk.

немлѣчьно adv. continuo mir. **слазѣ кога** - men.-vuk.

немлѣчьнъ adj. continuus demet. misc. pam. **-чными словословлѣнѣми** mon.-serb. 470: male ἀλάλητος indicibilis **немлѣчьнѣ-ными вѣздыханиими** op. 2. 1. 148. adde mat. 21.

немногоглаголаниѥ n. pauca loqui bus 484.

немногопорѣчьтьнъ adj. οὐ πολυαρμόνιος non multas harmonias habens **-чит-** ex.-op. 2. 1. 24.

немногорѣчивъ adj. non multiloquus bus 647.

немногосѣдиѥ n. parum edere antch.

немогы adj. ἀδύνατος impossibilis sup. 276. 13.

неможениѥ n. ἀσθένεια debilitas men.-vuk. pat. - **тѣла** isaak.

немокрьно adv. sine humiditate pyrg. **нордань** - **прѣнде** chrys.-lab.

немокрьнъ adj. non humidus ioann. men.-mih.

немоштѣвати -тоую -тоуѥши vb. aegrotare ant.-hom. isaak.

немошти n. morbus zak.-serb.

немошть f. ἀσθένεια, ἀσθένημα debilitas, infirmitas cloz I. 181. ant. sup. svjat.-mat. 7. sborn. chron. **-ниѭ оболѣнь** περίκειται šiš. 223.

немоштьливъ adj. aeger lavr.-op. 31. psalt.-int. -saec. xii.

немоштьноватн -ноуѭ -ноуѥшн vb. ἀσθενεῖν aegrotare ant. dial. ἀδυνατοῦν debilem esse leont. chrys.-lab. dioptr. krk.

немоштьнъ adj. ἀσθενής infirmus sup. aeger hes. ostrom. mon.-serb. bus. 294. **-нѣ очи** svjat. ἀδύνατος debilis hom.-mih. ἀμήχανος impossibilis sup. **-но ѥ** svjat. ἀγενής vilis sup. 71. adde cloz I. 93. **-тьнъ** 451. **-цѣнь ногама** strum. **-ноѥ** subst. šiš. 178.

немоштьство n. ἀσθένεια infirmitas ant.

немоштьствовати -воуѭ -воуѥшн vb. ἀσθενεῖν aegrotare šiš. 58. 111. ant. par.

немрачьнъ adj. ἀνέσπερος non vesperascens sup. 347.

немрькъ adj. non obscurascens **свѣтъ немеркоуштн** bus. 483.

немрѣщаѥмъ adj. non obscurascens **немерц- свѣтъ** mat. 25. bus. 91.

немрѣщаѭ adj. non obscurascens **-дѣнь** hom.-mih.

немрѣчемъ adj. ἄδυτος non occidens, non deficiens **- свѣтъ** sup.

немрѣча adj. ἀνέσπερος vespera carens cloz I. 805. sup. 338.

немоудьно adv. non tarde kruš.

немъвенне n. illuvies **дръжа сѧ по немъвенне** sup. 205.

немъчьтьнъ adj. ἀμήχανος intractabilis, ni fallimur prol.-mart.

немъвенне n. illuvies pat.

немьздоимьць m. ἀδωροδόκητος qui muneribus non corrumpitur **не мьздоимец** hes.

немьздопринмьнъ adj. mercede non corruptus.

немышлоимьць m. incorruptus georg.

немѣнитєльнъ adj. inaestimabilis glag.

немѣримъ adj. immensus sup.

немѣрьнъ adj. infinitus **кожьство -но** svjat. ἀνείκαστος quem coniectura non assequimur **-рноѥ милосрѣдн** šaf.-frag. 37. glag.-otryv. 17.

нематежьнъ adj. non turbatus **-жномь** sabb. 178. **-жна жизнь** sim. ll. 8.

нематежьство n. trauquillitas.

немждръ adj. ἄσοφος insipiens; ἄφρων amens šiš. 137. svjat.-mat. 5. vii. greg.-naz. **немоудръ кѣдиж** bus. 261. op. 2. 2. 366.

немжьство n. animus imbellis chrys.-lab. gr. ἀνανδρία.

немжьствьнъ adj. ἄνανδρος ignavus sup. imbellis io.-sin.

немжтьнъ adj. ἀθόλωτος non turbatus hom.-mih. **- мѣсть** chrys.-lab.

немжченъ adj. non excruciatus sup. 347.

немжчимъ adj. qui non vincitur **-моѥ съмрьтн** hom.-mih.

ненавожьность f. impietas ziz.

ненавидьникъ m. osor **- богоу** hom.-mih.

ненавидьнъ adj. μίσους odii **словєсы -ны** psalt. int.-saec. xii. non iuvidus io.-sin.

неназидьць m. osor prol. prol.-mart.

ненавидѣнне n. odium bus 503.

ненавидѣти -ждѫ -дѧшн vb. μισεῖν odisse cloz I. 492. sup. ostrom. hom.-mih. chrou 1. 86. 87. 101. 114. sup. 93. **-дѣть доуша своѥѩ** mat. 28: **-дѧшѣ добра** male pro μισάγριος, pro quo interpres μισάγαθοι legisse videtur cloz I. 25. usl. nenaviden zelans bung.

ненавистнъ adj. qui odit pat.

ненавистнѥ n. odium ioann.

ненавистобладьнъ adj. qui lenocinium odit, uti videtur ioann.

ненавистогнѣсьнъ adj. qui impura odit, ni fallimur io.-sin.

ненавистомрѣзъкъ adj. qui abominanda odit typ.-chil.

ненависть f. μῖσος odium sup, vost. 1. 97. ἔρις rixa š.-gl. 89. prol.-mart. chrou. **- зависть** misc.-šaf. nenauuizt fris. lit. nevidonas.

ненавистьникъ m. osor sup. ant. dial. hom.-mih. bus. 338. antch. sabb. 80. **- доброу** sim. I. 27. μισανθρωπος hominum osor sup. 242.

ненавистьнъ adj. odiosus sup. 271. 427. **-стенъ и мрѣзъкъ** bon.

ненлѣъкновенне n. imperitia dioptr.-lab.

ненавѣченне n. imperitia **посмишѣ сѧ -нню** dioptr.-lab.

ненадежданъ adj. ἀνέλπιστος insperatus. improvisus ant. pat. laz. sabb. 25. 153. 206. **-жанъ** mat. 18.

ненадобьнъ adj. ἄτοπος incommodus ber. cf. **ненадобѣ** (**-бѣ**) pam. 236.

ненадобѣ: -бѣ сътворити ἀποδοκιμάζειν reprobare **камень єгоже ненадобоу сътвориша** ev. 1434. - vost.: recte **не на добѣ**.

ненадъ m.: **нз -да** inopinato alex.-mih. 17. usl. iznenada prip. 136. serb. iznenadi živ.

ненадьнъ adj. insperatus mon.-serb.

ненадьство n. desperatio georg.-šaf.

ненадѣѥнне n. desperatio **ненадѣѥн-** sabb. 72. 183.

ненадѣѥнно adv. inopinato **-нно** sabb. 10.

ненаказанне n. ἀκολασία incontinentia; ἀπαιδευσία imperitia **-зьѥ** hes.

ненаказанъ adj. ἀπαίδευτος rudis šiš. 171. **-ъзыкомь** antch.

ненаказаемъ adj. qui doceri nequit greg.-naz.

неналичьнъ adj. ἀσχήμων deformis 1. cor. 12. 23. -vost.

ненапастьство n. non tentatum esse antch.

ненарочитъ adj. ἄσημος ignobilis sup.

ненасажденъ adj. non plantatus pat.-mih.

ненасаемъ adj. non habitatus **-но село** prol.-mart.

ненасилуемъ adj. cui vis inferri nequit sup. 403.

ненасытъ f. fames ber.

ненасытьнъ adj. insatiabilis int. **-тна** оутроба hom.-mih.

ненасытьнѣ adv. insatiabiliter clim.

ненасытьнъ adj. insatiabilis sup. 130.

ненасѣянъ adj. non seminatus pat.-mih.

неналоучение n. imperitia dioptr.

неналоученъ adj. ἀδίδακτος indoctus sup.

неначаяние n. ἀπόγνωσις desperatio ant.

неначаенъ adj. insperatus ber.

неначаемъ adj. ἀπροσδόκητος inexspectatus hes. 14. int. ber **-мъи и жьдомъый** greg.-naz. desperatus **-мъıхъ человѣкъ** vost.

неневѣстьна adj. non sponsa **невѣсто -ная** bus. 71.

неневправьдьнъ adj. δίκαιος iustus sup 287.

неноудьнъ adj. ἀβίαστος non coactus **-дно** пришествие vost.

необавьнъ adj. occultus **-кно** op. 2. 2. 311.

необрѣнъ adj. non coctus **мясо -рена** bus 977.

необидьнъ adj. illaesus **славьнъ и - hom** mih.

необимно adv. modo incomprehensibili **нъко соудить** men.-mih. 285.

необимыи adj. incomprehensibilis **кожие человѣколюбие есть -но** chrys.-lab. **-ное** chrys.-frag. cf. **необомыи**.

необиноваание n. libertas chrys.-lab.

необиноватн сѧ -ноуѫ сѧ -ноуѣıи сѧ vb. libere loqui **-ноуıа сѧ** παρρησία libere loquendo ostrom.

необиновение n. παρρησία oratio libera.

необисканъ adj. ἀφηλάφητος intactus sup.

необладателнъ adj. non vincens pan.

необладоемъ adj. invictus men.-leop.

обязнъ adj. non fallax **печать -зною** vost.

необлачьнъ adj. non nubilus **ведрина -на** pent.-mih.

необоримъ adj. inexpugnabilis sborn. **град -момоу** sabb. 80.

необразитъ adj. deformis glag.

необразнъ adj. formam non habens **доухъ божий несложивъ и - svjat.**

необратимъ adj. qui verti nequit.

необратьно adv. non revertendo **- послѣдовавъ** sabb. 55.

необратьнъ adj. qui verti nequit io.-sin.

необратьнѣ adv. irretorte io.-sin.

необращьно adv. irretorte **- ходити** prol.-mih. 244: forma dubia.

необъштьнѣ adv. significatio nobis ignota: **понькоу -нѣ художьствовавъ** chrys.-lab.

необрѣзанъкъ m. homo non circumcisus.

необрѣзание n. non circumcidi cyr. 11.

необрѣзанъ adj. ἀπερίτμητος non circumcisus men.-vuk. šiš. sup. **-ломь сѣмь** svjat.-vost. 1. 247.

необрѣтение n. non invenire bus. 502.

необоуканъ adj. non calceatus chrys.-lab.

необоуздание n. effrenatum esse ber.

необоуздань adj. effrenatus **-ное стремление** bus. 735.

необоумень adj. incomprehensibilis **-нынъ** lavr.-op. 41. **зачьноу -нъıаıаго** stichir. **кога -нъıаго** vost. cf. **необимыи**.

необъзоренъ adj. non perspectus **- и не подвижьнь** misc.-šaf. 153.

необъходимъ adj. quem circumire non possumus: male δύσπορος impervius barl.

необъемлемъıемъ adj. incomprehensibilis.

необычайнъ adj. insolitus hom.-mih.

необычьнъ adj. insolitus chrys.-lab. int.

необыштникъ adj. κυνικός caninus: male l. reg. 25. 3. -vost. idem legitur in cod. krnš.

необыштьнъ adj. non communis sim. I. 14.

необѣщанъ adj. ἀμνήστευτος matrimonii expers exod. 22. 16. -mat. 55. pent.-mih.

неоглаголанъ adj ἀπόρρητος/ineffabilis op. 2. 2. 288.

неодръжимъ adj. ἀκατάσχετος qui coërceri nequit šiš. 189. mon.-serb. misc.

неодръжанъ adj intolerabilis **- жажда** pat.-mih.

неодъжденъ adj. non madefactus.

неоклеветанъ adj. quem non calumniantur chron. I. 48.

неоклеветьнъ adj. qui accusari nequit **-но сръдце** io.-sin.

неокоръ m. νεωκόρος aedituus sup. 104.

неокрадомъ adj. quem furari non possunt men.-mih.

неоминый f. g. **-ныıа** νεφελὴν noctis **моавитъıни есть, пришедшиıа съ неоминою** ruth bus. 129.

неопалимъ adj. qui uri nequit sup. 447.

неопалънъ adj. ἄφλεκτος non ustus men.-vuk. dial. pat.-mih. prol.
неопаснивъ adj. incautus ephr.-belg.
неопаснмъ adj. ἀπερίσκεπτος inconsideratus ant.
неопасьнъ adj. incautus.
неопасьство n. imprudentia.
неопатрьскъ adj. νέων πατρῶν novarum patrarum prol.-mart.
неописанъ adj. ἀπερίγραπτος incomprehensibilis svjat. hom.-mih. men.-vuk. chrys.-lab. prol.-mart. **-но божьствьноѥ величьство** par.
неоплазнивъ adj. non curiosus - **и кротокъ** antch.
неополнмъ adj. qui uri nequit sbor.
неополь m. neapolis leont.
неопранїе n. non lavatum esse misc.
неопранъ adj. illotus krk.
неорання n. defectus culturae sabb. 80.
неоранъ adj. ἀνήροτος inaratus hom.-mih. **плодъ** - op. 2. 2. 84. **крашьно -но** hom.-mih. **-ранна роли** vost. 1. 84.
неорнѣ f. νεώριον navale prol.-mart.
неоснрѣнъ adj. non orbatus **-рѣномь бытн отъ тоѥ** hom.-mih.
неоскждьно adv. abunde dioptr. sim. I. 16.
неоскждьнъ adj. abundans **-нл пиіпа** cyr. 27. **-днынъ скрокишіть** sabb. 1.
неоскждѣнїе n. ἀφθονία abundantia **-дѣнїе** prol.-mart.
неоскждѣѥмъ adj. ἀνέκλειπτος non deficiens ostrom. abundans hom.-mih.
неославнмъ adj. ἀπαραίτητος inexorabilis sup. 63.
неославьно adv. continuo prol.-mih. pat.-mih. **зовоуіи** - sim. I. 8. 27.
неославьнъ adj. ἀδιάλειπτος non desinens ant. leont. prol.-mih. **огнь** - io.-clim.
неостѣнѥнъ adj. muris non circumdatus - **градъ** isaak.
неостжпьнъ adj. εὐπάρεδρος constanter assidens šiš. 81.
неосѣтъ adj. non seminatus **-тыи нивѡ** hom.-mih. 201.
неосѣнъ adj. non seminatus - **сѣло** hom.-mih.
неосмжемъ adj. qui palpari nequit, intactus pan. isaak.
неосмжнмъ adj. qui palpari nequit chrys.-lab. ziz. ber.
неосмзаѥмъ adj. intactus sabb. 99. int. **-мо дно моры** typ.-chil.
неосждьливъ adj. non contemnendus.
неотвръжѥнъ adj. ἀδιάβλητος irreprehensibilis op. 2. 2. 153. hom.-mih.
неотемлѥмъ adj. qui rapi nequit **-лемыи миръ** bus. 96. cf. **неотъѥмъ-**.
неотръжьнъ adj. qui avelli nequit pat.
неотръзаѥмъ adj. qui avelli nequit io.-sin.
неотрѣшнмъ adj. indissolubilis - **оустављѥнїе** men.-mart.
неотъложьнъ adj. non discedens **застоупница -жна** hom.-mih.
неотълажчаѥмъ adj. inseparabilis svjat. hom.-mih. 167.
неотълажчьнъ adj. inseparabilis frag.-bulg. **-нл матн** hom.-mih. 169.
неотъстажьно adv. continuo **-нно** sim. I. 10. ichn. **-нно емоу работаше** sim. II. 7.
неотъстажьнъ adj. εὐπάρεδρος assiduus, continuus ant. prol.-mih. 285.
неотътръжено adv. ἀδιασπάστως indivulse **-ньно** krmč.-mih.
неотъѥмлѥмъ adj. qui rapi, nequit **честь -моую** sabb. 47. cf. **неотѥм-**.
неотъѥмьнъ adj. ἀνεκποίητος qui alienari nequit krmč.-mih. **мьзда -на** men.-mih. 376.
неотъѣатьнъ adj. qui demi nequit.
неоцѣшітенъ adj. spinosus, recte non purgatus sup. 189. 9.
неочаіілъ adj. non desperans **на людѣхъ -аалѣхъ** antch.
неочито adv. invisibiliter glag.
неочншітенъ adj. ἀκάθαρτος impurus šiš.
непадатѣльнъ adj. non cadens ioann.
непадѣжьно adv. firmiter **слоужбоу - сьврьшающе** sabb.-typ. cf. ἀπτώτως.
непадѣжьнъ adj. non cadens chrys.-lab.
непакостьливъ adj. innocens cozm.
непамѧтивъ adj. immemor - **вьсего** sim. II. 10. - **зьлоу** antch.
непамѧтозлобивѣ adj. iniuriae acceptae non memor dioptr.
непамѧтозлобіе n. iniuriae oblivio ioann. io.-sin.
непамѧтозлобьнъ adj. iniuriae immemor chrys.-lab.
непамѧть: непамѧти бъıсть ἀμνήμων ἐγένου glag.-otryv. 17.
непамѧтьливъ adj. immemor mir.
непамѧтьнъ adj. immemor **не -тны воудѣте** sabb. 217.
непарнтельнѣ adv. non volando clim. 289.
непечѣніе n. non coquere vita-theod.
непечѣнъ adj. non coctus **медь** - mel sine fumo leont. 112.
непивлѥмъ adj. non potabilis.
непивъкъ adj. non potabilis frag.-russ.
непнсаніе n. non scribere **-нисмь** ἀγράφως sine scripto krmč.-mih.

непи́санъ adj. ἄγραφος non scriptus krmč.-mih.

непи́тание n. ἀτροφία inedia prol.-mart.

непи́томъ adj. non cultus **дрѣво бесплодно и -мо** op. 2. 2. 119.

непияница m. non ebriosus cozm. **непьıница** bus. 486.

непиянъ adj. non ebriosus **непьıнъ** bus. 486.

неплаваємъ adj. qui navigari nequit **-ма пжчина** dioptr.-leop.

неплавьıа adj. ἀπλανής immotus **-ающимъ звѣздамъ** op. 2. 1. 15.

неплиштьıванїе n. ἡρεμία tranquillitas sup. 337.

неплодивъ adj. poss. feminae sterilis **-на словеса** hom. mih. **-на молитва** men.-mih. 387. **-д'ивъ** vost.

неплодовати -ꙋѭ -ꙋѥши vb. sterilem esse **-ꙋющаıа** vcst. 1. 383.

неплодивъ adj. infructuosus.

неплодовитъ adj. ἄγονος infecundus, sterilis sup. hom.-mih.

неплодовїе n. sterilitas ant.-hom.

неплодородьствъ adj. sensus obscurus: **-плодь** chrys.-frag.

неплодъı f. gen. **-дъıе** στεῖρα, στειρεύουσα sterilis sup. šis. 232. proph. hom.-mih. **-дїи** sg. n. men.-vuk. **-дїи** d. hom.-mih. **-дъıи** ostrom. **-дїих** sup. **-дъıхъ** a. bon. **-дъıя** hom.-mih.: male **-дожу** a. men.-vuk. **-дїи** pl. n. hom.-mih.

неплодьница f. sterilis men.-mih.

неплодьнъ adj. sterilis sup. triod. **-на жена** prol.-mart. **-ны сьожзы** hom.-mih.

неплодьствїе n. sterilitas hom.-mih.

неплодьство n. στεῖρωσις sterilitas sup. sbor. hom.-mih. proph.

неплодьствовати -ꙋѭ -ꙋѥши vb. sterilem esse hom.-mih.

неплодьственъ adj. sterilitatis hom.-mih.

неплътьнъ adj. carnis expers ant.-hom.

неплътьскъ adj. carnis expers meth. 1.

неплѣнꙋѥмъ adj. qui capi nequit **оумъ** - clim.

неплѣнимѥмъ adj ἀπόρθητος inexpugnabilis hes. 11. **-мо сръдьце** io.-sin.

неповолѣнїе n. inclementia io.-sin.

неповолѣтельнъ adj. immisericors, ni fallimur **-но произволениие** chrys.-lab.

непоборимъ adj. inexpugnabilis **сѣтнло -мое** hom.-mih.

непоборимъ adj. ἀπροσμάχητος inexpugnabilis men.-vuk. pyrg. **-ма сила** chrys.-lab. **- отроки**.

непоборьно adv. modo inexpugnabili prol.-mart.

непоборьнъ adj. inexpugnabilis

непокѣдимъ adj. ἀνήλατος indomitus, de incude iob 41. 15. -mat. 55. ἀήττητος invincibilis cloz I. 780. sup. ἀκαταγώνιστος invincibilis sup. invictus sup. ἀρραγής non fractus sup. **-мо трьпѣнїе** hom.-mih. adde isaak.

непобѣдьнъ adj. invincibilis sup.

непокиновенїе n. libertas, fiducia hom.-mih.

неповиньникъ m. liber hom.-mih.

неповиньнъ adj. ἀθῷος innocens ostrom. cloz I. 212. ἀνεύθυνος crimine carens krmč.-mih. cloz I. 804. adde sup. bor. xxi. mon.-serb. **-н'ъ** cloz I. 212. 804. **-нъıи** cloz I. 201. **-нїих** mat. 28.

неповольнъ adj. involuntarius sup. 96. 16.

неповрѣжденъ adj. illaesus mon.-serb.

непогодїе n. res inopportuna **-дъıе** chron. 1. 155. 180.

непогодьнъ adj. inopportunus, uti videtur cozm.

непогоненїе n. impunitas **-нїе грѣховъ нашихъ** sup. 290.

непогрѣшенїе n. prosperitas, uti videtur meth. 7.

непогъıбаıа adj. non interiens sup. 234.

непогъıбѣльнъ adj. non interiens dioptr.-lab.

неподатьливъ adj. ἀμετάδοτος nil impertiens, illiberalis barl. **-тливъ** op. 2. 2. 454. chrys.-lab. dioptr. **сѣло скоупъ и вельми** - bus. 1026.

неподвижение n. immobilitas chron. 1. 15.

неподвижнъ adj. immotus chron. 1. 48.

неподвижнмъ adj. immotus sup. isaak. chron. 1. 84. 264. bus. 30. **-мо стижание** krmč.-mih. 215.

неподвижьно adv. immote krmč.-mih.

неподвижьнъ adj. immobilis sup. ioann krmč.-mih. io.-sin. misc.-šaf. invincibilis glag.

неподоба f. quod non decet.

неподобїе n. ἄτοπον absurditas men.-vuk

неподобьникъ m. impius sup. 170.

неподобьнъ adj. differens sup. 203. non decens **словеса -на** sborn. impius sup. 52

неподобьнѣ adv. non decore sup. 435.

неподобьствїе n. quod non decet pal. io.-sin.

неподобьство n. immoderantia glag.

непознаваємъ adj. ignotus prol.-mart.

непознателънъ adj. non noscens chrys.-lat

непозъıблємъ adj. immotus svjat. io.-sin clim.

непозъıбьнъ adj. ἀσάλευτος inconcussus immotus sup.

непокаяние n. poenitentiae defectus **-каание** sabb. 112.

непокаянъ adj. quem non poenitet int. **-нъноуоумоу сърдьцю** sborn.

непоколѣбимъ adj. immobilis io.-sin mon.-serb.

непоколѣблѥмъ adj. immotus sim. I. 22. **- стльпь** laz.

непоколѣблѥнъ adj. ἀσάλευτος immotus dial.

непокорнъ adj. ἀνυπότακτος non obediens šiš. 162. hes. ἀπειθής non obediens ioann. barl. ἐριθιστής protervus pent.-mih. φιλόνεικος contentiosus proph. adde chrys.-lab. antch. prol.-mart. krmč.-mih. nom.-mik. 14. ichn. bus. 546. **- ждрѣьць** chrys.-lab. **-во сръдьце** pent.-mih.

непокоръ m. contumacia sup. 113. 18. inobediens **-и прѣкословиѭ неспльнь ѥсть** ephr. ephr.-belg.

непокорьливъ adj. ἄτακτος petulans men.-vuk. prol.-mart.

непокорьникъ m non obediens chir.

непокорьнъ adj. ἀπειθής non obediens, contumax sup. **- конь** dioptr.-lab.

непокорьствиѥ n. inobedientia prol.-mart.

непокорьство n. τὸ ἀνυπότακτον, ἀπείθεια contumacia krmč. 65. io.-sin. mat. 27. sabb. 79. 97. chrys.-lab. men.-vuk. leont. per. chron. misc.-šaf.

непокорьѭиѥ n. ἀπείθεια contumacia **-рьѭиѥ** sup. ant. bus. 691.

непокошиѥ n. ἀνωμαλία asperitas svjat.-op. 2. 2. 394. **къздоуъ радн -шиѭ** svjat.

непокрѣвенъ adj. ἀκατάλυπτος non tectus **-на глава** šiš. 85.

неполоучиѥ n. non assequi, infortunium krmč.-mih.

неполоучьнъ adj. ἀποτυχίας infortunii **печалию полнѭнь -ною** hom.-mih.

неполъзьнъ adj. ἀνωφελής inutilis cloz I. 507. sup. ant. šiš. 178. isaak.

неполѣпьнъ adj. indecorus, uti videtur **любовь -пиоую** sabb.-typ. 69.

непоминаниѥ n. non memorare.

непомѣчьно adv. immobiliter, constanter **-мачно** mon.-serb.

непоносьнъ adj. irreprehensibilis int.

непопечѣнъ adj. ἀκηδεμόνευτος non curatus psalt.-theod.

непорѣченъ adj. irreprehensibilis mon.-serb. ἀμόλυντος impollutus sup.

непорочьно adv. irreprehensibiliter sup. 6. 107. mon.-serb. **-чно** chron. 1. 59.

непорочьнъ adj. ἄμωμος irreprehensibilis hes. ἀκατάγνωστος irreprehensibilis hes. innocens sup. 407. ἀμόλυντος impollutus sup. 178. ἐν ἀφθαρσίᾳ intactus sup. 180. adde sup. 197. 416. mon.-serb. mat. 48.

непорочьство n. irreprehensibilitas.

непоснѣдьнъ adj. ἄκομφος illepidus georg.-vost.

непоскроуньнъ adj. intactus glag. recte **непоскврънѥнъ**, ni fallimur.

непослоухъ m. contumacia š.-gl. 77. **мѣнимь -хомь**.

непослоушьданиѥ n. contumacia.

непослоушьливъ adj. ἀνήκοος non obediens ant. leont. hom.-mih. sup. 30.

непослоушьно adv. non obedienter **-шно** mon.-serb.

непослоушьнъ adj. non obediens **-шнъıм** parem.

непосмиѭниѥ n. non irridere op. 2. 2. 251.

непоспѣшьникъ m. non proficiens hom.-mih.

непоспѣшьнъ adj. inutilis sup. 121.

непосрѣдьствьнъ adj. immediatus ioann.

непостигномъ adj. quem consequi non possumus **-мо око** lavr.-op. 41.

непостижимъ adj. quem assequi non possumus **тъмою, жеиомо, не -мо** greg.-naz.

непостижѥниѥ n. non assequi int.

непостижимъ adj. quem assequi non possumus men.-vuk. chrys.-lab. prol.-mih isaak. mon.-serb. sabb. 18. ziz. ber.

непостижиѥ n. incomprehensibilitas pst.

непостижьнъ adj. quem assequi non possumus mon.-serb. chron. op. 1. 17. isaak. **- ѥзыкомь** βραδύγλωσσος tardiloquus op. 1. 17. exod. 4. 10. -pent.-mih. **-на пропасть** men.-mih. **- мастьми** men.-mih. 373.

непостизаѥмъ adj. quem assequi non possumus.

непостойнъ adj. ἀνυπόστατος instabilis **-на вода, пѫчина** psalt.-int. -saec. xiv.

непостоиниѥ n. inconstantia.

непостоиньнъ adj. inconstans int. **- гнѣвь** sim. I. 9. 14.

непостоиньство n. inconstantia int.

непостраданьнъ adj. qui non passus est sup. 8. 21.

непостъıдьно adv. sine pudore, culpa sim. I. 18.

непостъıдьнъ adj. ἀνεκαίσχυντος culpa vacans šiš. 200. strum. men.-vuk. hem.-mih. impudens ant. prol.-mart. mon.-serb. nota **кѣра -на**.

непостѫпльниѥ n. immobilitas greg.-lab.

непостѫпъ m. ἀκινησία immobilitas op. 2. 2. 300.

непостѫпьнъ adj. ἀμεταχίνητος immobilis

ent. antch. šiš. 136. hom.-mih. ἀκίνητος immobilis op. 2. 2. 300. firmus sup. adde vita-theod. нога -на tur.

непосѣкаемъ adj. ineffabilis -мыи -мость antch. c. 85.

непосѧжимъ adj. quem tangere, assequi non possumus svjat.

непотворьно adv. sine vituperio - съблоудн (recte -блюдн) alex.-mih. 166.

непотворьнъ adj. culpa vacuus mon.-serb. языкъ - alex.-mih. 56.

непотворьство n. culpae absentia alex.-mih. 174.

непотворѣнїе n. culpa vacuum esse -рѣнные mon.-serb.

непоталанъ adj. non calcatus -ныи σχοῖνος psalt.-int. -saec. xii. стьзы ѥсть поуть широкъ, -но жі ѥсть поуть широкъ зѣло.

непотрѣбие n. ἀπαραίτητον res inexcusabilis men.-vuk. въ нѣкою - въпадь ibid.

непотрѣкъ adj. ineptus, malus (жена) зла лн -трька πονηρὰ καὶ ὄπουλος vost. 2. 117. cf. нетрѣкъ.

непотрѣбьнъ adj. inutilis, ineptus sup. 210. antch. sim. l. 27. - рабъ sim. l. 26. κίβδηλος spurius op. 1. 18.

непотрѣбьство n. inutilitas ioann. dioptr.-lab.

непотрѣбьствовати -воуѭ -воуѥшн vb. ineptum esse dioptr.-lab.

непотрасомъ adj. immobilis нъиръ - vost. 1. 507.

непотрасьнъ adj. immobilis chrys.-lab.

непотъкновено adv. sine scandalo pat.-šaf.

непотъкновенъ adj. scandalo vacuus -нынь mon.-serb.

непотъкнѫтие n. scandalo vacuum esse непотак- mon.-serb.

непоуѣкръзаемъ adj. non compunctus -мо сръдьце io.-siu.

непухвальнъ adj. ἀχάριστος ingratus glag.-otryv. 17.

непохвалѧ adj. ἀγνώμων ingratus sup. 378.

непочиваньнъ adj. indefessus въ нѣдахъ -ньнъ ephr.-vost.

непочитание n. non legere cozm.

непочоуѥ adj. ἀναίσθητος stupidus sup. 312.

непочьсть f. dedecus mon.-serb.

непочьтьникъ m. homo non honoratus -никъ bulg.-lab. 17.

непоштадьно adv. inhumaniter -ыдьно prol.-mih.

непоштадѣние n. severitas ant.-hom.

непоѭьствие n. immobilitas -шьствыи ber.

непрако adv. non recte chron. l. 96. 131.

неправьда f. ἀδικία, ἀδίκημα iniuria, iniustitia ostrom. sup. -къда cloz II 5. -кьда, -вда sup.

неправьдникъ adj. iniustus.

неправьдитель m. iniustus -вдитель chrys.-lab.

неправьдие n. ἀδικία iniuria svjat. men.-vuk. prol.-mart.

неправьдованнне n. iniustitia.

неправьдовати -доуѭ -доуѥшн vb. iniustum esse -вдовати chrys.-lab. proph.

неправьдосътворѥнние n. ἀθεμιστουργία scelus -рѣнне sup. 370.

неправьдьникъ m. ἄδικος iniustus sup. ostrom.

неправьдьнъ adj. ἀδικίας iniuriae ostrom. ἄδικος iniustus ostrom. -но богатьство μαμωνᾶς mamonae luc. 16. 13. -mat. 42. ἄσεμνος inhonestus sup. 337. -вьдънъ cloz I. 773. sup. 63. š.-gl. 51. -къдънъ sup. 192. -вьдънъ, -вьдьнъ sup. 337. 97.

неправьдьнъ adv. iniuste sup. svjat. -вьдьнъ man.

непразда f. adj. gravida непраздж сътворышоу рабж pat.-mih. 149.

непраздьна adj. ἔγκυος, ἐν γαστρὶ ἔχουσα gravida ostrom. pent.-mih. -дна op. 2. 1. 171. тъштоу - ноу сьдѣлавь; -зна sabb. š. nom.-barb. bulg. neprazna.

непраздьновати -ноуѭ -ноуѥшн vb. ἀναλίσκειν impendere шисть дьний о плътьныхъ -ноуѝ hom.-mih.

непраздьнословнне n. fuga sermonis otiosi непразн- leont.

непраздьность f. gravidam esse.

непраздьнь f. ἀσχολία negotium, occupatio -знь cyr.-hier. -дь ber.

непраздьньство n. graviditas непразн- vost. 2. 151. -здьньство оутробы hom.-mih. 202.

непрахлѣѭ adj. ἄσηπτος non putrescens дрѣвъ -лѣющь deut. 10. 3. -vost. дрѣво -лѣющн esai. 40. 20. -vost.

непрахнѣѭ adj. ἄσηπτος non putrescens дрѣво - deut. 10. 3. -kruš. pent.-mih. adde esai. 40. 20. -proph.

непрнгвождьнъ adj. clavis non affixus sup. 8.

непрнготовлнъ adj. ἀπαρασκεύαστος imparatus šiš. 106.

непрнгъкнъ adj. ἄκλιτος qui non inclinatur io.-clim.

непрнимнвъ adj. ἀνεπίδεκτος non admittens, immansuetus звѣрь - съ гола greg.-naz.

непрнимьнъ adj. ἀπαθής affectibus non obnoxius op. 2. 2. 300.

непрнкладьнъ adj. incomparabilis prol.-

vuk. красота -на къ нѣмь prol.-mih. 92. ἀκατάληπτος incomprehensibilis barl.

непрѣкоснови̑нъ adj. intactus къ свѣтѣ -нне mon.-serb 470.

непрѣлежаніе n. negligentia ioann.

непрѣличьнъ adj. non decens chrys.-lab. -чань mon.-serb.

непрѣмѣсьнъ adj. non particeps ioann. кѣрл -сна къ ересемь sabb. 37. плътъ -сна грѣхоу bon.

непрѣобѣщєніе n. ἐκκήρυξις excommunicatio dial.

непрѣобѣщєнъ adj. ἀκοινώνητος incommunicabilis krmč.-mih.

непрѣобѣщєнъ adj. ἐκκήρυκτος excommunicatus dial.

непристѫпнимъ adj. inaccessus пѫти - chrys.-frag.

непристѫпьнъ adj. ἀπρόσιτος inaccessus šiš. 244. mon.-serb. proph. typ.-chil.

неприсажємъ adj. ἀπρόσιτος inaccessus hom.-mih. 62.

неприсажаѥ adj. ἀνελλιπής perennis рѣка -кающи cyr.-hier.: rectius -прѣс-.

неприхватаємъ adj. non obnoxius -ма кєси, вѣдѣ, къ дроугомоу чедоу любъкви hom.-mih. 169.

неприходнъ adj. ἄβατος invius, inaccessus - и нискоусьнь отъ зьль ἄβατος καὶ ἀνεπηρέαστος τῶν κακῶν prol.-mart.

непричаємъ adj. ἀνέλπιστος desperans страна -ма esai. 18. 2. -proph.

непричастьникъ m. non particeps sup. 44.

непричастьнъ adj. ἀκοινώνητος expers krmč. 34. krmč.-mih. prol.-mih. ἄμοιρος expers hom.-mih. мокроты - mir. скврънѣ - bus. 436.

непрїязнникъ adj. πονηρός malus ant. hom.-mih. sabb.-typ.

непрїязнинъ adj. poss. πονηροῦ diaboli ostrom. -нинѣнынѣхъ šiš. 142. vost. 1. 230. ἀθέμιτος -нинѣнынѣхъ šiš. 197. διαβόλου diaboli sup. 267. 270. 293. 366. 382. 443. ant. šiš. 29. op. 2. 1. 164. hom.-mih. cyr. 1. šaf.-urspr. игры -ны tur. bus. 691. крѣдь - krmč.-mih. -на словеса bus. 384. -нинаго sabb. 140. δαιμόνων daemonum hom.-mih. adde antch. bon. -на тѣлеса εἴδωλα idola op. 1. 119. mat. 49. zach. 13. 2. -mat. 56. šiš. 245. трѣва -на εἰδωλόθυτον res idolis sacrificata op. 2. 2. 61. nepriiaznina, -nu fris. adde chron. 1. 166. 191. per. 94. 38: male -нинѣнь сѣворь chrys.-lab.

непрїязнинѣскъ adj. τοῦ σατανᾶ satanae krk. šiš. 251. -ка тѣлеса idola men.-mih.

непрїязнь f. πονηρία nequitia sup. 314. ὁ πονηρός malus, diabolus; τὸ πονηρόν malum ostrom. š.-gl. 52. šiš. 212. διάβολος diabolus sup. 183. cloz l. 147. šiš. 24. 130. 191. strum. op. 1. 123. meth. 1. 8: zach. 3. 1. -vost. šaf.-urspr. σατανᾶς satanas šiš. 10. 152. op. 2. 1. 147. δαίμων daemon hom.-mih. adde svjat.-mat. 9. cyr. 6. 26. mat. 34. 42. 49. sup. 249. chron. 1. 169. -нни sg. n. apost.-bulg. šaf.-frag. 56. непрїязнь svjat.-mat. 12. 15. antch. -зань mon.-serb. -знѣмь ѡсѵнніеннѣ misc.-šaf. serb. neprijazan f. živ. 73.

непрїязньнъ adj. adversarii -нѣномъ op. 2. 2. 238. къ сѣти -ньнѣ. bor. хvш. -ньнаго дѣнвола sim. II. 7. -нѣнь mon.-serb. cf. -нѣнъ.

непрїязньскъ adj. diabolicus misc.

непрїязньство n. inimicitia sup. 251.

непрїятєль m. ἐχθρός inimicus š.-gl. 84. psal. 42. 2. glag. šaf.-urspr.

непрїятєльскъ adj. inimicus mon.-serb.

непрїємитєльнъ adj. ἀπρόσδεκτος qui admitti nequit ioann.

непрїятьнъ adj. ἄδεκτος, ἀπρόσδεκτος non acceptus ant. krmč. 33. krmč.-mih. -жтъна bon. молитвы -жтьны оу бога sborn.

непродаємъ adj. qui vendi nequit krmč.-mih. nom.-mik. 124.

непроказьнѣ adv. non improbe не пьстротою и - io.-clim.

непроскѣтимъ adj. qui illustrari nequit - тьма misc.

непроскомиднсанъ adj. non oblatus просфоура -на nom.-lab. 82. cf. gr. προσκομιδή offertorium.

непротлачєниа f. σχοῖνος funiculus psal. 138. 3. š.-gl. 68. mat. 27.

непротлачєніе n. τραχύτης asperitas вєспѫтнѣ и - greg.-naz.

непроглъкованъ adj. ἀνερμήνευτος inexplicabilis sup. 385.

непроходимъ adj. ἀδιάβατος qui transiri nequit dial. pat. men.-saec. хп. -vost. 1. 336. -мо мѣсто prol.-mih. ἀπέραντος infinitus hes. adde bus. 431. per. 51. chron. 1. 107.

непроходьнъ adj. ἀδιάβατος qui transiri nequit dial. dial.-šaf. pat. prol.-cip. -но мѣсто men.-mih. dioptr. ichn.

непрѣкоримъ adj. ἄμαχος invictus hes. 11. δυσκαταγώνιστος superatu difficilis sup. sim. I. 23.

непрѣкоримъ adj. invictus ber. ziz. -ма вѣра sabb. 15. ἀδιάλλακτος implacabilis men.-vuk.

непрѣкоромъ adj. invictus заворь - men.-mih. 157. cf. -рмъ.
непрѣкорьнъ adj. ἀκαταγώνιστος inexpugnabilis slatostr.
непрѣкрадомъ adj. ἀκέραντος infinitus-брьдомоу дѣлании io.-clim. adde - вѣкъ svjat -mat. 5. cf. брадж. брести.
непрѣводнимъ adj. ἀμεταβλητος immutabilis men.-vuk.
непрѣкратанъ adj. immutabilis int. 169. -но божьство men.-mih. 390. -тьнѣхъ op. 2. 2. 96.
непрѣвидѣньнѣ adv. incaute непредвидѣнно ber.
непрѣдвизаємъ adj. immutabilis запов҃ѣдь -ма sabb.-typ. 65.
непрѣдѣльнъ adj. qui definiri nequit int.
непрѣзорньнъ adj. non superbus leont.
непрѣзрѣнмъ adj. qui oculis terminari nequit пола (-лы) -ма alex.-mih. 125.
непрѣндомъ adj. qui transiri nequit sup. 293.
непрѣклонимъ adj. qui flecti nequit men.-vuk.
непрѣклоньно adv. immobiliter - стоѧти chim. prol.-mart. - шьствовати sim. II. 21.
непрѣклоньнъ adj. ἀκαμπής, ἀκαμπτος inflexibilis sup. disl. ioann. ἀκλινής immotus, firmus - стьлпь hom.-mih. бѣсакомодѣ - sabb.-typ. 28. ἀπερίτρεπτος immutabilis hom.-mih. -нна вѣра sabb. 108. -нномоу градиноу alex.-mih. 85.
непрѣкословьнъ adj. cui contradici nequit -номоу сѫдии sabb.-typ. 45.
непрѣложение n. τὸ ἀμετάθετον immutabilitas men.-vuk. sup. 85. - божьства sabb. 86.
непрѣложьнъ adj. ἀμετάθετος immutabilis šiš. 224. adde greg.-naz. op. 1. 34. -жьномоу нравоу его mir.: nota ἀπαράτρεπτος krmč.-mih.
непрѣломльнъ adj. qui frangi vinci nequit ащи -мии слоучать вѣнти сѧ нмь sabb.-typ. 62
непрѣломьство n. constantia alex.-mih. 148.
непрѣльстнѣ adj. (οὐκ) ἀπατηλός non fallax тайна -ѣи greg.-naz.
непрѣминоуѫ adj. non praeteriens chron. 1. 265
непрѣмѣнѣнъ adj. continuus -нѣнъ вѣздоухании hom.-mih.
непрѣможение n. impotentia glag.
непрѣмъ adj. non rectus не прѣмъ поуть psalt.-int. 85.
непрѣмь adv. illegitime op. 2. 2. 30.
непрѣмѣнимъ adj. immutabilis hom.-mih. печать -ма vost. 1. 485.
непрѣмѣньнъ adj. ἀναλλοίωτος immutabilis hom.-mih. frag.-bulg. ἀδιάλλακτος implacabilis sup. 183: nota плачь - sabb. 13.
непрѣмѣнѣнѣмъ adj. immutabilis животь - hom.-mih.
непрѣмѣрнимъ adj. infinitus sup. 178.
непрѣмѣрьнъ adj. ἀζυγοστάτιστος qui ponderari nequit hom.-mih.
непрѣнебрѣжение n. non negligentia isaak.
непрѣплаваємъ adj. qui navigari nequit steph.
непрѣподобие n. impietas int.
непрѣподобьнъ adj. impius sup.
непрѣподобьнѣ adv. impie sup.
непрѣпрѣнъ adj. ἀπίθανος improbabilis -пьрнѣ sup.
непрѣрѣзаємъ adj. qui scindi nequit hom.-mih. 171.
непрѣстанно adv. continuo frag.-bulg. greg.-lab. непрестанно op. 2. 2. 241.
непрѣстаньнъ adj. ἀκατάπαυστος non cessans, continuus, perpetuus ant. dial. sup. - трогъ prol.-mih.: male -станъ dioptr. nsl. neprestanoma hung.
непрѣстаньнѣ adv. continuo -нѣ anteh.
непрѣстаємъ adj. continuus -стаємо дѣло bus. 643.
непрѣстая adj. ἄληκτος non cessans, continuus sup. -стающиимь оусты sim. I 17. -стающии молитвы greg.-lab.
непрѣстрашивъ adj. non timidus.
непрѣстѫпльно adv. inviolabiliter хранити - заповѣдь sim. I. 19.
непрѣстѫпльнъ adj. ἀπαράβατος inviolabilis šiš. 179. -пнѣмь божию законоу clon II. 14.
непрѣсъушаємъ adj. qui siccari nequit -сѫшаємь источникъ mon.-serb.
непрѣсѣкаємъ adj. indivisibilis anteh.
непрѣсѣкомо adv. sine interruptione mon.-serb.
непрѣсѣкомъ adj. ἄτμητος indivisibilis hes. 11. ἄτομος indivisus krmč.-mih. непрѣсѣкомо божьство lavr.-op. 39.
непрѣсѣчение n. ἄτομον indivisibilitas op. 1. 154.
непрѣсакомъ adj. qui arescere nequit -сѣкомь источникъ syr. 27.
непрѣсацаѧ adj. non arescens источникъ -цающии op. 2. 2. 413.
непрѣтворьнъ adj. qui alienari nequit -рьно стѣжание sabb.-typ. 46.
непрѣтворѥнъ adj. immutabilis -рѥнь mon.-serb.
непрѣтръжьнѣ adv. continuo misc.-šaf.

непрѣтрѫпьнъ adj. intolerabilis **страсть -на** men.-mih.

непрѣтъкновлєнъ adj. qui non scandalizatur isaak.: recte **-вєнъ**.

непрѣходимъ adj. qui transiri nequit mon.-serb. **-ма рѣка** prol.-mih. **-ма радость** ardž.

непрѣходьнъ adj. qui transiri nequit prol.-vuk. **- вездѣ** ioann. invius bon. inviolabilis **- заповѣдь** io.-sin. ὅστις οὐ κατοικεῖται š.-gl. 92. non iens **лава (льва) -дала** ichn. ἀνεκδιήγητος inexplicabilis men.-vuk. adde sup. 19. sacratus sup. 203. 11.

непрѣчєстьствьнъ adj. non supernaturalis **непрѣчестєствьнъ** mon.-serb.

непрѣѭтьнъ adj. qui capi nequit, ni fallimur **- миръ** isaak.

непъваньнъ adj. ἀπαρρησίαστος meticulosus io.-clim.

непъткка f. non avis **непотка въ потках нетопырь, невѣрь въ звѣрех ожь, нерыба въ рыбах ракъ, нескотъ въ скотѣх коза, не холопъ въ холопѣх, кто оу холопа работаетъ, не моужь въ моужех, которы жены слоушаетъ** bus. russ. **потка**.

непъ̀търъ m. vespertilio **непътырєве** pl. n. frag.-bulg. **нептырєе** vost. **нептырєе** vost. **нептира** misc.-šaf. 162. cf. serb. leptir, lepir et **нетопырь**.

непъштати -таѭ -таѥши vb. ἀναχρίνειν scrutari **непыщ-** 1. cor. 10. 27. -vost.

непъштєваниє n. cogitatio; πρόφασις praetextus ioann. ant. **не дати - antch. -ваньє** ber.

непъштєватєль m. cogitans **непщ-** ziz. ber.

непъштєвати -тоуѭ -тоуєши vb. ὑπολαμβάνειν iudicare **непъщ-** bon. **непьщ-** ostrom. **непщ-** slov.-norg. b. sabb. 212. **непьщюють** greg.-naz. **непьштюєтъ** cloz I. 153. adde isaak. - **сѧ комоу** videri sabb. 17.

непъштъ f. πρόφασις praetextus **непьщи** op. 2. 2. 37. **би бъла вамъ непьштъ** greg.-athan.

непъштаниє n. non scrutari tur.

непъштаємъ adj. imperscrutabilis **-мѫ жить** io.-clim.

непътьно adv. ἀνεξετάστως sine examine krmč.-saec. xm.

непътьнъ adj. qui examinari nequit **непитьныє хоулы** men.-mih. 174.

непьрьство n. non persuasio ant.-hom. 239.

нерабоутьнъ adj. non serviens.

неравьно adv. inaequaliter **-вно** nom.-mik. 61.

неравьнъ adj. ἀνόμοιος dissimilis dial.

неравьньство n. inaequalitas nom.-mik. 151.

нерадѣниє n. incuria cf. **нераждѣниє**.

нерадивъ adj. φυχρός negligens krmč.-mih. krmč. 50. krk. ant. pat.-mih. ber.

нерадивьнѣ adv. negligenter nom.-mik. 111.

нерадивѣ adv. negligenter misc.-šaf. chrys.-lab. mir.

нерадѣти -ждѫ -дѣши vb. καταφρονεῖν contemnere ostrom. šaf.-urspr. cf. **нерадѣти**.

нерадовъ adj. poss. nom. propr. lit.-mih.

нерадѣнъ adj. ἀνεκτός tolerabilis matth. 10. 15. -mat. 15. op. 1. 248. **-дѣнѣє** αἱρετώτερος magis expetendus krmč. -saec. xm.

нерадѣство n. incuria georg. krk. καταφρόνησις contemtio krmč.-mih.

нерадѣниє n. negligentia int. ber. par.

нераждѣниє n. καταφρόνησις contemtus ant. ἀμέλεια incuria dioptr.-lab. pam. 141. - **о своєй доуши**; **-жѣнїе о своєи доуши** tur. **отъ своєю лѣности и -нїю** svjat.

нераздвоєнъ adj. indivisus, uti videtur **- оумь** hom.-mih. 209. na **вѣрѫ** - 129.

нераздвоєнѣ adv. ἀνενδοιάστως indubitate hom.-mih. - **послоушати** ioann.

нераздранъ adj. non laceratus **риза -дърана** sup. 329. 5.

нераздроушєнъ adj. ἄλυτος indissolubilis hom.-mih.

нераздроушимъ adj. indissolubilis **мощи цѣли и -ми** sabb. 175.

нераздроушьно adv. firmiter **- хранити повелѣнная** sabb.-typ. 65.

нераздроушьнъ adj. ἀκατάλυτος indissolubilis šiš. 248. sabb. 180.

нераздрѣшимъ adj. ἄλυτος indissolubilis sup. hom.-mih. mon.-serb. krmč.-mih.

нераздрѣшьнъ adj. ἄλυτος indissolubilis sup. **оуза -на** hom.-mih. **ѫзами -ными** svjat.-mat. 7. **-сдрѣшєнъ** cloz I. 823.

нераздѣлимъ adj. ἀδιαίρετος indivisibilis sup. **latr.-op. 39. gram. 147. -ма тронца** sim. I. 7.

нераздѣльно adv. indivisibiliter **-лно** chron.

нераздѣльнъ adj. ἀδιαίρετος indivisibilis krmč.-mih. **-на тронца** sim. I. 8. bus. 293.

нераздѣлѥмъ adj. ἀδιαίρετος indivisibilis sup. 140.

нераздѣлѥнъ adj. ἀδιαίρετος indivisibilis sup.

неразложєниє n. non dispositum esse prol.

неразложьнъ adj. non dispositus prol.

неразломьнъ adj. ἄκλαστος non fractus hes. 15.

неразлѫчимъ adj. inseparabilis sup. 109. 110. ἄτομος non sectus, recte inseparabilis op. 2. 1. 149.

неразлѫчьно adv. inseparabiliter **-лоучно** mon.-serb.

неразлѫчьнъ adj. ἀχώριστος, ἀδιαίρετος inseparabilis ioann. ant. antch. pent.-mih. isaak. sup. ἀδιάλυτος indissolubilis **-лючьнь** dioptr.-lab.: male ἀχώρητος incomprehensibilis sup. 183. 23.

неразмѣсьно adv. modo non mixto **-сно** chron.

неразмѣсьнъ adj. non mixtus antch. prol. mon.-serb.

неразорнмъ adj. qui dirui nequit mon.-serb. **стѣна -ма** hom.-mih. ἄρρηκτος firmus sup. 230. certus sup. 136.

неразоумивъ adj. ἰδιώτης rudis šiš. 129. bon. hom.-mih. adde sup. 364.

неразоумичьно adv. imprudenter proph.

неразоумичьнъ adj. ἀγνώμων stolidus hom.-mih rudis sup. 246. ἀγνώμων ingratus sup. 311. adde vita-theod. pat.-mih. prol.-mart.

неразоумие n. ἀγνωσία ignorantia sup. πώρωσις excaecatio; ἀβελτερία stultitia hes. ἀγνωμοσύνη improbitas sup. 371. adde cyr. 28.

неразоумъ m. ἀγνωσία ignorantia šiš. 94. zak.-serb.

неразоумьникъ adj. rudis ant.-hom.-**мнкъ** mon. 25. bus. 90. **-мнкымъ словомъ** tur.

неразоумьникъ m. homo rudis krmč.-mih. 375. **-ницѣ рекше невѣжде** 382.

неразоумьничьнъ adj. ἀνόητος insanus sup. 244.

неразоумьнъ adj qui intelligi nequit **-ныхъ словесъ** svjat.-mat. 5. ἀγνώμων demens, stolidus sup. hom.-mih. **-ное сѫщ** svjat.: male ἀνόνητος inutilis sup. 316. 16.

неразоумьнѣ adv. ἀνοήτως stolide sup. svjat.-mat. 9.

неразоумьство n. ruditas hom.-mih.

неразоумѣние n. stultitia svjat.-vost. 1. 480. misc.

неразьньствие n. differtiae defectus **-зне-** ber.

нранъжьнъ adj. pomi aurantii **-жань кндь** alex.-mih. 50. cf. **нраѫма** azbuk.

нраскаѩнъ adj. ἀμεταμέλητος a poenitentia liber; immutabilis **-нынь** 2. cor. 7. 10. šiš. 65. 104.

нраскаѩмъ adj. quem non poenitet tur.

нрастворьнъ adj. merus men.-mih.

нрастворѣние n. sinceritas **вьздоухоу -рѣнию** chrys.-lab.

нрастворѣнъ adj. ἄκρατος merus, sincerus **-рѣнь** men.-mih. greg.-naz. chrys.-lab. **-рѣно кино** hes.

нрасточьнъ adj. qui dissolvi nequit **тѣло -чно** hom.-mih. 166.

нрастлантие n. incorruptibilitas men.-mih. 402.

нрастжпькнъ adj. qui non solvitur **съвъкоупление -пно** antch.

нрасчесанъ adj. impexus **-нн власи, нразькч-** krmč.-mih.

нрасъмотрилвъ adj. imprudens pat.-mih.

нрасъпанъ adj. indivisus **землоу нашоу -нноу** sabb. 36.

нрасъпаѩмъ adj. qui distrahi nequit **оумь - о внѣшинхъ** krmč.-mih.

нрасѣдьнъ adj. qui non dirumpitur.

нрасѫждьнъ adj. demens, uti videtur ioann. **- обычай** alex.-mih. 84. **-но послоушание** io.-sin. **-но постриженне** misc.-šaf.

нрасѫжьдание n. imprudentia svjat.

нратьнъ adj. imbellis triod.

нрачьнъ adj. nolens **и -чень рече** καὶ οὐκ ἠθέλησεν, ἀλλ' εἶπε gen. 48. 19. **-mat. 55:** leges fortasse **не раче, нъ** etc.

нресть f. coitus **егда настанеть нресть ѥм** pal. fortasse pro **нарасть** cf. serb. rast nsl. narasec; neresec verres meg. nerosec prip. 198. merêsec; merjasec lex. croat. nerist aper hung.

нретьнъ adj. qui non rixatur men.-mih. 364. **добродѣтѣлню** - ibid. 370.

нродивъ adj. καταφρονητής contemtor greg.-naz. incurius vita-theod. op. 2. 2. 431. ant.-hom. ephr. **о дѣлѣхъ злыихъ** - hom.-mih.

нродивьнъ adj. incurius pat.-mih.

нродимъ adj. cuius non habetur ratio **молитва -ма** antch. c. 81.

нродително adv. παρὰ φύσιν contra naturam mat. 22.

нродителньнъ adv. παρὰ φύσιν contra naturam **-ныи** nom. 11. 24. šiš. 65: rectius **-нѣ** vel **-но.**

нродити -ждж -дишн vb. παρακούειν non obtemperare ostrom. οὐ μέλειν non curare ostrom. καταφρονεῖν, περιφρονεῖν contemnere greg.-naz. glag. **дл не нродитъ о тебѣ** šiš. 255. **нродить о псѣ** ephr.-vost. nsl. neroden ineptus rum. **нрод** stultus cf. **нрадити.**

нродие n. ἀμέλεια incuria ephr.-vost. ant.-hom.

нродовати -доуѭ -доуѥшн vb. negligere **не -дова** bon.

нродословьнъ adj. sensus ignotus krmč.-mih. 390.

нородъ m. περιφρόνησις contemtus ephr.-vost. incuria pat.-mih. 110. 143. ἀναισθησία stupor greg.-naz.: nota **творити нородѣмъ** et **къ нородѣ** ephr.-vost.

нородьно adv. negligenter **-дно нмоуща** sabb.-typ. 34.

нородьнъ adj. incurius sabb.-typ.

нородьство n. ἀμέλεια negligentia, incuria psalt.-theod. ant.-hom. sabb.-typ. **- и некрѣженіе** krnč.-mih.

нерожденіе n. non natum esse **-женьѥ** chron. l. 48.

нерожденіе n. καταφρόνησις contemtus ant. incuria **-женіе с кластѣхъ** bus. 491.

нерожденъ adj. ἀγένητος non natus svjat. op. 2. 2. 81.

нерождьство n. ἀγεννησία sterilitas **-жьство** op. 2. 2. 300.

неронъ m. nero bus. 267.

неропъхъ m. servorum genus **отроци и неропси** duš. 57. **неропхомь законь** duš. 58. **що оуработа неропхъ** duš. 58. **неропхомь къ земли царѣвѣ** duš. 119. **мероньхъ** duš. 205. mon.-serb. 489. **мѣроньхъ** mon.-serb. 83. quinquies cf. μέροπες apud Cantacuzenum et Nicephorum Gregoram šaf.-star. 381.

неропъшина f. ager rusticus; opera serva praestanda a **неропъсн: -пшина** duš. 35. terra regia **на земьли царевой, рекыше на меропкшинахъ** duš. 158. **отъ жителства посилати въ жителство рекше къ мероншиноу** šaf.-star. 381. cf. **неропъхъ**.

нероуасъ m. nerva svjat. bus. 267.

нероушимъ adj. indissolubilis chrys.-lab. **-ма оуза** dioptr.-lab. **-ма стѣна** ephr. **тѣло цѣло -мо** prol.-mart.

нерѣзню forma dubia: **късть - и трьнополодьнъ** χερσομανὼν καὶ ἀκανθοφόρων greg.-naz.

нерѣшимъ adj. ἄλυτος indissolubilis ioann. sabb. 8.

нерѧдникѣ adv. inordinate **- жити** op. 2. 2. 194.

нержконлѣтенъ adj. non manu nexus triod.

нержкоположькѣ adv. ἀχειροτονήτως sine ordinatione nom.-mik. 115.

нержкосѣчьнъ adj. non manu sectus.

нержкотворенъ adj. ἀχειροποίητος non manibus factus šiš. 148. men.-vuk. mon.-serb.

несажденъ adj. ἀφύτευτος non plantatus sup. 177.

несамовольнъ adj. voluntatis expers **-льнѫ** sup. 200.

несварьливъ adj. pacificus cozm.

неской pron. ἀνοίκειος non familiaris io.-clim.

несѣтимъ adj. luce carens **- тьма** chrys.-lab. **- тьмьмница** par. **-ма тьма** mir. gr. ἀφώτιστος.

нескѫпьтенъ adj. ἀνίερος profanus krmč.-mih.

несекръ m. μεσημβρία mesembria **градъ** - sabb. 199.

несѣщіе n. φορά impetus **- несѣщьно** hom.-mih.

нескверьнькнъ adj. ἀμίαντος immaculatus šiš. 186. ἀκίβδηλος non adulteratus man. sim. l. 9. **нескверьнькнъ** greg. naz.

нескимьнкъ m. ἄσχημος schema non habens krmč.-mih. 343.

нескоботьно adv. ἀφοφητί sine strepitu **-тно** vost. op. 2. 1. 192.

нескѫдьно adv. non parce, abunde sabb. 215. **- подавати** men.-vuk.

нескѫдьнъ adj non parcus, abundans man. hom.-mih. isaak. **-дна роука** sabb. 42.

нескѫпостьно adv. non parce, abunde **-тно злато раздѣлиѣть** sabb. 172.

неслава f. ἀδοξία ignominia cloz l. 571.

неславьнъ adj. inglorius triod.

несладость f. dulcedinis defectus ber.

несладостьнъ adj. non dulcis ioann. ber.

несланъ adj. non salitus.

несластіе n. dulcedinis defectus isaak.

неслокесьнъ adj. ἄλογος rationis expers sup.

неслъхлнъ adj. inauditus chron. l. 216.

неслъшателньнъ adj. inauditus int.

несмѣкніе v. **несъмѣкніе**.

несмѣхлнъ adj. non ridens uom.-bulg.

несобькнъ adj. non familiaris svjat.-op. 2. 2. 386. per. LXXXII.

неспѣшіньіе n. ἀφέλεια simplicitas men.-vuk.

несрамьнъ adj. impudens nezramen fris.

несребролюбивъ adj. non avarus frag.-bulg.

несребролюбьць m. ἀφιλάργυρος ab avaritia alienus šiš. 226.

несръдоболивъ adj. ἀνάλγητος durus men.-vuk.

несръдоболіе n. duritia animi men.-vuk. prol.-mart. 227.

несръдоволъ adj. durus **немилосрьдь, несрьдоволе** sg. v. prol.

несръдолюбивъ adj. ἀνάλγητος durus prol.-cip.

нестарань adj. non senescens prol.-mart. cf. **-рѣѩ**.

нестарѣѩмъ adj. nón senescens **- живот** mir.

нестарѣѩ adj. non senescens **- жизнь** prol.-mart. **- блаженьство** men.-vuk **-**

сѧ chron. 1. 187. cf. -рать gr. ἀγήρατος.

нестатъкъ m. πενία paupertas hom.-mih. ant.-hom. 159. per. LXXXII. σπάνις penuria hom.-mih. ἔλλειψις defectus svjat.-op. 2. 2. 386. io.-clim. ὑστέρημα defectus 2. cor. 9. 12. -vost. adde io.-clim. svjat.-op. 2. 2. 385. bus. 267. 270.

нестатъчьнъ adj. insufficiens svjat. **сѫтъ** - nom.-lab.

нестєра f. ἀδελφιδῆ consobrina **лиѣ кто помнѣть сєстрєнищѣ ли дъщєрьшю ли нєстєроу** krmč.-saec. XIII. **сєстрєнча нєстєра глаголєть сє** krmč.-mih. 328.

нєсти -сѫ -сєшн vb. φέρειν, βαστάζειν ferre ostrom. ἀποφέρειν auferre ostrom. adde sup. **нѣсѫ** aor. glag. lit. neš let. nest, nēsat lat. nac: nancisci skr. naç, nakš ztschr. 2. 137; 7. 175. beitr. 1. 25. Pott 2. 1. 591. curt. 1. 432. 424. mcy. 1. 359. 399.

нєсторинннинъ m. nestorianus krmč.-mih. 205.

нєсторнюєвъ adj. poss. nestorii krmč.-mih.

нєсторовъ adj. poss. nestoris **нєстєровъ** men.-leop.

нєсторъ m. nestor **нєстєръ** bor. 40.

нєстоѧнїе n. instabilitas.

нєстоѧтєльнъ adj. inconstans sabb. 5.

нєстоѧтєльствовати -воуѭ -воуєшн vb. ἀστατεῖν inconstantem esse op. 2. 1. 188.

нєстрижєнъ adj. non tonsus krmč.-mih.

нєстройнъ adj. ἀνάρμοστος incompositus ant. discors **-ни бывъше мєждоу сокою разндоше сє** hom.-mih. ἄδικος iniustus men.-mih.

нєстроєнїе n. discordia cyr. 22. sabb. 130. ἀκαταστασία confusio šiš. 92. 112. 190.

нєстроєнъ adj. ἀκατάστατος inconstans šiš. 185.

нєстрѣжьливѣ adv. ἀπαρατηρήτως non observans **нєстрожлнвѣ** hes. 11.

нєстъıдьнъ adj. impudens **-но лицє** isaak. neztiden fris.

нєстъıдѣннїе n. impudentia frag.-serb. XII.

нєсоумьнѣньно adv. sine haesitatione men.-vuk. **-мєнно дрьзновєнїе** sabb. 123. cf. croat. nesomanj incuriosus verant.

нєсоумьнѣнъ adj. indubitabilis **-мьньнъ** ant.-hom. **-мѣньнъ** mir. 125.

нєсъвєсѣдьникъ m. qui non colloquitur krmč.-mih.

нєсъклажнєнїе n. ἀσφάλεια stabilitas hom.-mih. **-нєкнє** op. 2. 2. 84.

нєсъклазньнъ adj. stabilis **-нєнъ** chron.

нєсъблюдєнїе u. imprudentia chrys.-lab. misc.-šaf. **нєзблюдєннємь погоубн** hom.-mih.

нєсъбожьнъ adj. infelix glag.

нєсъвратьнъ adj. ἄτρεπτος immutabilis svjat.-op. 2. 2. 397. **-на вѣра** per. 31. **мирь** - hom.-mih.

нєсъвраштаємъ adj. immutabilis **-ма вѣра** hom.-mih.

нєсъвръшєнъ adj. imperfectus sup. 120. **нєсвєрш-** chron.: - **вьзрастомь** male pro ἀφῆλιξ adultae aetatis krmč.-mih.

нєсъвѣда f. μυριάς numerus infinitus **-дъı вѣдоу** zlatostr. **въ селнцѣхъ -дахъ** greg.-naz. **пачє -дъ агньць** greg.-naz. **въ -дъ мѣсто** greg.-naz. **-дъı нєсвѣдами слоужаахоу ємоу** μυρίαι μυριάδες ex.-op. 2. 1. 28. **въ -дѣ овьць, агнєтъ** ἐν μυρίοις πρόβατοις, ἄρνασιν ex.-op. 2. 1. 24. **можаше створнти оутвари сица -дами** ex. **нєсъвѣдами** sup. 214. 1. **нєсвѣдами нмена прнѣлъ** μυρία ὀνόματα ex.-op. 2. 1. 24. **нєсвѣдоу** ex.-op. 2. 1. 23. **нєсвѣдъı вѣровавъшнихъ** ex.-op. 2. 1. 28.

нєсъвѣдимъ adj. infinitus **нєск- плъкъ** ex.-op. 2. 1. 29. **нєсов-** ex.-vost.

нєсъвѣдомъ adj. ἀνεκδιήγητος innarrabilis sup. 254. μυρίος infinitus ex.-vost. ἄπειρος permultus **моучєнна -ма** men.-vuk. **-ма вѣда** hom.-mih. nescius tur.

нєсъвѣдь f. numerus infinitus **-дн вѣровавшихъ** ex. **-дн .н. н .к. н .д.** vost.

нєсъвѣдьнъ adj. μυρίος infinitus sup. 277. 323. hom.-mih. 25. 30. **нєсв-** ex.-op. 2. 1. 24. multiplex **нєсъвѣденъ покой** ant.-vost. ignotus sup. 320.

нєсъвѣждьнъ adj. inconscius glag.

нєсъвѣтьство n. ἀβουλία consilii inopia **съвѣтъ -ва пльнъ** sup. 296.

нєсъвѣштанїе n. ἀβουλία consilii inopia sup. 287.

нєсъгласїе n. dissonum esse bus. 392. **- въ пѣнии** par.

нєсъгласьнъ adj. ἀσύμφωνος dissonus ant. antch. bus. 269. **-сєнъ** vost. 1. 67. **-сънъıм тъпътъı** svjat.

нєсъгонимъ adj. ἀπέραντος infinitus sup. 241.

нєсъгрѣшьно adv. sine peccato dioptr.

нєсъгрѣюмъ adj. qui calefieri nequit pam.: nota **-ма гроза** mir.

нєсъгıбльма сѧ adj. immotus **ногы -блющн сє** pent.-mih.

нєсъдолѣнъ adj. invincibilis propb.

нєсъдръгновєнїе n. ἀδιαφορία negligentia **нєдєрг-** ephr.-vost.

несъдръжано adv. ἀτάκτως inordinate **несъдєржано** nest.

несъдръжимъ adj. ἀκατάσχετος qui coërceri nequit - **гнѣвъ** men.-vuk.

несъдоушьнъ adj. inanimus bus. 267.

несъжваємъ adj. ἀμάσητος qui mandi nequit vost. I. 343.

несъжнваємъ adj. ἀμάσητος qui mandi nequit iob 20. 19. -proph.

несъзданъ adj. inconditus **-данѣнь** mon.-serb.

несъзрѣлъ adj. immaturus **не пожнѣте мене -ла** bor. 56.

несъказаємъ adj. ineffabilis sup. 413. **-моє тайноє** hom.-mih.

несъкажимъ adj. ineffabilis misc.

несъказанъ adj. ineffabilis **чюдеса несказаньна** sim. I. 27.

несъказаємъ adj. ἀνέκφραστος ineffabilis sup. 254.

несъкровьнъ adj. manifestus mon.-serb.

несъкроушаємъ adj. qui frangi nequit int.

несъкроушьнъ adj. incorruptibilis glag.

несълитьнъ adj. ἀσύγχυτος non confusus ant.

несъличьно adv. ἀνομοίως dissimiliter man.

несъличьнъ adj. incongruus pat.

несъложьнъ adj. incongruus **-женъ** svjat.-vost. dioptr.

несъмотрьливъ adj. ἄκριτος indiscretus, inconsideratus dioptr.-lab. krmč.-mih. 232. **несмотрелнвъ** cyr.-hier.

несъмотрьнъ adj. ἀκατανόητος inconsideratus **несм-** men.-vuk. prol.-cip.

несъмотрьнѣ adv. inconsiderate misc.-šaf.

несъмрътьнъ adj. ἀθάνατος immortalis cloz I. 719.

несъмрътьство n. ἀθανασία immortalitas obich.

несъмрѣчи сѧ adj. ἀνέσπερος vespera carens **-чей се свѣтъ** hom.-mih.

несъмыслъ m. amentia hom.-mih. svjat.-mat. 9. adj. ἄφρων amens svjat.-op. 2. 2. 393. psalt.-theod. 52. 1. ἀσύνετος insipiens ant.

несъмыслынъ adj. ἄφρων amens svjat.-op. 2. 2. 393. ἄλογος rationis expers cloz I. 325. ἀγνώμων stolidus; ἀνόητος demens ostrom. **ἀγνώμων** ingratus sup. 240. **несмыслен-** chron. I. 93. 106. adde greg.-naz. **-слєнъ** cloz I. 325. **-сльни** pro **-слъ-нъй** ibid. I. 17. **-слънъ** ibid. I. 34. 123.

несъмыслынѣ adv. stulte svjat.-mat. 9.

несъмысльство n. stultitia chrys.-lab. svjat. τὸ ἀσύνετον insipientia nom.-mih. adde bor. 71. vost. 2. 145.

несъмышлєнїе n. ἄνοια dementia sup. 238.

несъмѣнїе n. δειλία timiditas greg.-naz. **несм-** hom.-mih.

несъмѣньнѣ adv. non audacter **къ истинѣ и несм-** bor. XXV, ubi leges **несоумѣньнѣ**.

несъмѣсьно adv non commiste krmč.-mih 396.

несъмѣсьнъ adj. ἄμικτος non mixtus ioann. triod. ἀνόθευτος non spurius hom.-mih. non confundendus chrys.-lab. men.-mih.

несъмѫтьнъ adj. ἀτάραχος vacuus a perturbationibus ioann. - **кожьство** chrys.-lab. **оумь** - chrys.-lab.

несъннсканїе n. paupertas pam.

несънѣдьнъ adj. non edulis chrys.-lab.

несъобыштьнъ adj. non communis sim. I. 3.

несъпанїе n insomnia vita-theod. **неспbus.** 484. croat. nesan lně.

несъпасенїе n. ἀσωτία luxuria op. 2. 1. 172. 2. 2. 265. **къ немьже есть** - ant. antch.

несъпасьнъ adj. ἄσωτος luxuriosus svjat.-op. 2. 2. 399.

несъпоколѣньнъ adj. immisericors **рачєнїе -нноє** prol.-mart. cf. ἀσυμπαθής.

несъповѣдомъ adj. ineffabilis sup. 177

несъподобленїе n. indignum esse **-сѧ** sabb. 161.

несъпонъ m. τὸ ἀνεμπόδιστον non impeditum esse **неспонъ** vost. op. 2. 1. 192.

несъпострадьнъ adj. ἀσυμπαθής immitis ant.

несъпротивоглаголѣньнѣ adv. non contradicendo chrys.-lab. dioptr.

несъставленїе n. ἀνωμαλία inaequalitas chrys.-lab. dioptr.

несъставленїе n. inconstantia - **оума** sabb. 177. gr. ἀστασία.

несъставьнъ adj. ἄστατος inconstans chrys.-lab. cf. ἀσύστατος.

несъстройнъ adj. ἀσύμφωνος dissenties šiš. 46.

несъткорєнъ adj. ἄκτιστος increatus **-рѣнъ** sup. 371.

несътрѣно adv. male ἀμεταστρεπτί immutabiliter **несътрѣньно обратн се** ἀμεταστρεπτὶ ἐχώρει men.-vuk.

несътръпимъ adj. ἀφόρητος intolerabilis snp. 399. 405. 408. 411. hom.-mih. mon.-serb. **-ма мжка** par. **нестерп- мразъ** vost. I. 18: male insanabilis sup. 396.

несътръпьнъ adj. ἀφόρητος intolerabilis ant. ἀνύποιστος intolerabilis: male, uti videtur, **-на стрѣла** hom.-mih. 28. et **нестоупьна моука** hom.-mih. 102.

несътръпѣнъ adj. ἀφόρητος intolerabilis sup. 277.

несътрѫпѣньнъ adj. intolerabilis int. 61: recte -пѣнъ.
несътрѫпѣтнꙑ adj. ἀφόρητος intolerabilis sup. 280. 1. cf. **питнꙑ**.
несътажаниѥ n. ἀκτημοσύνη paupertas **нест-** ant. op. 2. 2. 255. isaak. mir.
несътажаньнъ adj. pauper.
несътажатель m. pauper krmč.-mih io.-sin. homo otiosus antch. c. 86. non avarus frag.-bulg.
несътажательнъ adj. pauper io.-sin. **-но житиѥ** chrys.-lab.
несътажательство n. paupertas isaak.
несꙑтвъ adj. nota respondere gr. ἀναιδὴς **песитка и мрьзькла сьдѣлкыше** men.-vuk.: recte fortasse **нестꙑдъкла**.
несꙑтимъ adj. insatiabilis isaak.
несꙑтиѥ n. cupiditas insatiabilis ichn.
несꙑтость f. cupiditas insatiabilis sup. 30. sborn. bus. 689. per. ιλνυ.
несꙑтостьнъ adj. insatiabilis **-но похотѣниѥ** typ.-chil. sabb.-typ.
несꙑтъ adj. ἀκόρεστος, ἄπληστος insatiabilis sup. hom.-mih. chron. 1. 34. **- имѣний** per. 77.
несꙑть f. pelecanus **врани жи и -ти** men.-mih. 140. cf. **неысъсыть**.
несꙑтьнъ adj. insatiabilis isaak. prol.-vuk. **-но желанниѥ** par. sabb. 5. **-но спанниѥ** men.-leop. **-тна доуша** sabb. 5. 209.
несꙑтьнѣ adv. insatiabiliter.
несꙑтьство n. insatiabilitas sup. 30. ἀκολασία incontinentia men.-mih. hom.-mih. men.-vuk. sabb.-typ. **-вомь грабити** men.-leop. adde sabb. 60. explicat **мамоноу** svjat.-op. 2. 2. 402.
несꙑтьствовати -воуѭ -воуѥши vb. insatiabilem esse **- о лицѣхъ** chrys.-lab.
несѣкомъ adj. ἀκρότομος durissimus deut. 8. 15. **-круѣ. - камень** men.-vuk. op. 1. 25. **- камꙑкъ** sup. 424. ἀδάμαστος indomitus hes. 11.
несѣтъ adj. ἄσπορος non seminatus sup. 177. 14.
несѣтъ adj. non seminatus **-тъ ника** hom.-mih.
несмагомъ adj. ἀψηλάφητος intactus ant.
несмѫжьнъ adj. ἀδοσοπήτος inexorabilis **- соудьнꙑ** cyr.-hier.: vocabulum dubium.
несмѫжьнъ adj. ἄζυγος caelebs pyrg.
несмꙑшьнъ adj. non existens sabb. 5.
несмꙑшьство n. non existere sabb. 185.
несмѣхъ m.: **несмѣхомь** ἁπλάστως sincere io.-clim.
несмѣрьдъ adj. non durus chron. 78. 15. **да боудеть -** nom.-mik. 38.
нетнй m. ἀδελφιδοῦς fratris filius vel sororis cant. 1. 14; 2. 3. coloss. 4. 10. -vost. svjat.-op. 2. 2. 390. prol.-vuk. steph. **нети** prol.-mih. 213. mon.-serb. **племенникъ** azbuk. nepos greg.-lab. **нетьи** men.-leop. **сестричинь нети глаголеть се** krmč.-mih. 328. croat. nećak schwestersohn luč. serb. nećak, nećaka: adde nepuča živ. nebuča russ. vet. **нетнй** alb. nipp gr. νέποδες, ἀνεψιός lat. nepos, neptis goth. nithjis ahd. nëfo, nift, niftila ags. nëfa, nift and. nëfi, nift; nidhr scr. nap filius napât, naptr beitr. 2. 168. Bopp 1. 69. Pott 2. 1. 821. curt. 1. 342. **нетнй є нптнй** uti **пать є пѧть** schleich. comp. 1. 236. ind.-stud. 1. 326.
нетлачьнъ adj. non calceatus **- поуть** lavr.-op. 41. vost.
нетлѣниѥ n. ἀφθαρσία incorruptibilitas, immortalitas sup. ant. pat. chron. 1. 96. ber. **нетьл-** sup.
нетлѣньночаитель m. incorruptibilitatem exspectans, ni fallimur krmč.-mih. 365.
нетлѣньнъ adj. incorruptibilis int. chron. 1. 48. 107. **нетьл-** sup.
нетлѣꙗ adj. incorruptibilis, aeternus **нетьлѣишьдаго бога** svjat.
нетомительнѣ adv. benigne **- чилиде держи** chir.
нетопꙑрь m. νυκτερίς vespertilio bus. 623. 688. **-рѣ** sg. g. vost. 1. 101. **- нощьный** pent.-mih. **нощьнии -ри** ex.-op. 2. 1. 17: trigl. explicat rana; nsl. netopir, nadopir meg. matopir, topir, dupir, pirožlek bulg. prilêp serb. pirčac der flatternde mik. liromuš, sljepi miš mik. šišmiš mik. čech. letopýř pol. nietoperz, latoperz oserb. njetopyr' userb. njedopyr' Pott, de princ. 1. 70. Grimm, wörterb. 3. 1745. ztschr. f. völkerpsych. 1. 346. dobr. 132.
нетроудьно adv. indefesse tur.
нетроудьнъ adj. εὔτονος validus hom.-mih. ἄπονος facilis trigl.
нетрѣбокатн -боуѭ -боуѥши vb. ἀποδοκιμάζειν reprobare matth. 21. 42. -vost. **- ся** ἀχρειοῦσθαι inutile reddi psal. 13. 3; 52. 4. -vost. **-вань** inutilis.
нетрѣкъ adj. ὀχυρός segnis cyr.-hier. **нетрѣкъ** op. 2. 2. 202. 211. inutilis **нетрѣкъ** aut.-vost. **нетрѣдаго рода** antch. c. 36. **лѣнивъ и нетрѣкъ** zlatostr. **нетрѣкъ** ephr.-vost. adde 1. cor. 12. 21. χρείαν ὑμῶν οὐκ ἔχω alex.

нетрѣкѣнъ adj. ἄχρηστος inutilis trigl.
нетрѣкѣство n. socordia лѣность, лѫкавьство, желание, глоумение, -, нерадьство pat.-mih. 113.
нетрѣкѣствовати сѧ -воуѭ сѧ -воуѥшн сѧ vb. inutilem fieri chrys.-lab.
нетрасьливъ adj. ἀτάρακτος imperturbatus -слив hes. 15.
нетъкъмина f. imparilitas **нетькъмина** glag.
нетъкъмъ adj. ἄνισος impar **нетокомъ** op. 2. 2. 317: nota **нетокъли хоуже оуко къшіа** μικρὸν οὖν καὶ ὅσως ἧττον ἄν ἤσαν greg.-naz.
нетъштеславиѥ n vanae gloriae non esse cupidum io.-siu.
нетъштеславьнъ adj. vanae gloriae non cupidus frag.-bulg.
нетъшть adj. οὐ κενός non vacuus **одрь -рнзь** hom.-mih.
нетягъ adj. ἀεργός piger op. 1. 72. ber. alex.
нетяжа m. ἀεργός iners ant.
нетяжанъ adj. ἄμοχθος sine labore paratus sup. 238. 15. non paratus pat.
нетяжатьнъ adj. non arabilis **землиѥи оратиѥи, тѣжатиѥи и нетѣжатиѥи** mon.-serb. 403. 18.
нетяжь adj. otiosus antch. **пѫтьѥ -жи** antch. **-жа недѣла** antch.
нетяжьствнѣ adv. facile **-жьствіе** ber.
неоу v. **оу**.
неоукожьно adv. ἀπτωχεύτως sine paupertate **-жьно** cloz I. 41.
неоукрачьнъ adj. insanabilis alex.
неоукѣдѣниѥ n. ignorantia.
неоукѣстьнъ adj. ignotus alex.
неоукѣтьливъ adj. immitis **-тл-** ber.
неоукѣштаваѥмъ adj. ἀπαραίτητος implacabilis op. 2. 2. 97.
неоукѣштанъ adj. implacabilis prol.-mih. 179.
неоувадѥмъ adj. ἀμάραντος immarcescibilis šiš. 193. pat. **-ма слава** chrys.-lab.
неоувадьнъ adj. αμαραντος immarcescibilis hom.-mih. pat.-mih. **- кѣньць, цѣтъ** sim I. 26. ἀμαράντινος non marcescens šiš. 199. incorruptus sup. 198. 28.
неоувадомъ adj. immarcescibilis - **вѣньць** bor. 52.
неоувадьнъ adj. immarcescibilis dioptr.-lab.
неоувяжда adj. ἀμάραντος immarcescibilis sup. 260. 10: thema **оувядати** *-ждѫ cf. **неграда**.
неоугасаѥмъ adj. inextinguibilis sup. **- оугьль** hom.-mih.
неоугасьнъ adj. inextinguibilis ev. -saec. xiv.
неоугасителнъ adj. inextinguibilis alex.
неоугасънъ adj. inextinguibilis.
неоугатаниѥ n. ἀβλεψία inconsiderantia hom.-mih.
неоугодиѥ n displicere par. 163: adde **неоугогли** mon.-serb. pro **-ждай**.
неоугожденіѥ n. displicere pat.
неоудатніе n. infelicitas vost.
неоудобизнъ adj. difficilis.
неоудобіе n. difficultas krmč.-mih.
неоудобліѥмъ adj. ἀκαταγώνιστος invincibilis op. 2. 2. 431
неоудоко adv. difficulter cf. **-доба**.
неоудокъ adv. δυσκόλως difficulter ostrom. **- исправлѥнъ** isaak **- исцѣлънъ** mir. **- лѣчьбьнъ** δυσίατος incurabilis ant.- **носимъ** δυσβάστακτος ostrom. - **обрѣтаѥмъ** ioann. - **отвѣзаѥмъ** frag.-bulg. **- постижънъ** int. - **прнѣтьнъ** sabb.'10. - **шьствьнъ** isaak. cf. **неоудоковѣрне, -держимъ, -пзбѣжьнъ, -исцѣлънъ, -носьнъ, -покорнвъ** etc. alex. **-видимъ, -зрнмъ** δυσθεώρητος **-движьнъ** δυσκίνητος **-испытънъ** δυσερεύνητος **-ходьнъ** δύσβατος etc. trigl. **-носимъ** bus. 37. **-разоумьнъ** cozm.
неоудобьнъ adj. difficilis dioptr. int. 240. glag.
неоудобьнѣ adv. difficulter op. 2. 2 175.
неоудобьствіе n. difficultas prot.-mart.
неоудобьство n. δυσκολία difficultas dial. ioann. ber.
неоудръжаниѥ n. ἀκρασία incontinentia šiš 78. io.-sin. dioptr.
неоудръжанъ adj. ἀκατάσχετος qui coërceri nequit krmč. 36. **-нна ѥрость** krmč.-mih.: nota ἀδιάφορος levis sup. 381. 10.
неоудръжимъ adj. qui coërceri nequit dioptr.-lab. **смѣхове -ми** greg.-naz. **-мы слъзы** steph. ἀκώλυτος non impeditus hes. 10.
неоудръжьливъ adj. incontinens **-жлнвь** dioptr.-lab.
неоудръжьнъ adj. ἀκατάσχετος qui coërceri nequit hom.-mih.
неоука adv. οὔπω, μήπω nondum **нѣкъжс неоука есть видѣлъ конычины; аще и неоука соутъ прнали обѣтованны** vost. e cod. saec. xiv. cf. **неоукъ**.
неоуклоньно adv. ἀκλινῶς immobiliter men.-vuk. - **къ ниѣй вазирающе** prol.-mart.
неоуклоньнъ adj. ἀκλινής immotus šiš. 224. chrys.-lab. io.-sin. **-но око** men.-mih. **вѣра -на** prol.-mih. 235. **-на надежда**.
неоукорьнъ adj. irreprehensibilis.
неоукорьнѣ adv. irreprehensibiliter men.-mih.

неоукрашение n. ἀκοσμία dedecus hom.-mih.
неоукрашенъ adj. ἀπερικόσμητος non ornatus man. greg.-naz.
неоукротимо adv. immansuete sim. I. 21.
неоукротимъ adj. ἀνήμερος immansuetus hes. sbor.-kir. 20. sup. **прѣщение -мо** laz. **стрьмление -мо** krmč.-mih. **-мо** полѣкние dioptr. - **звѣрь** chrys.-lab.
неоукроштенъ adj. immansuetus sup.
неоукъ adj. ἄπειρος imperitus - **словоу правдꙑ** hebr. 5. 13. -vost. - **конь** alex.-mih. 12. vost. **киколь** - alex.-mih. 12. - **тѣлець** pal. **неоукомоу** ephr.-vost. serb. neuk rum. **нъвк** russ. **неучъ**.
неоукꙑ adv. οὔπω nondum - **пондѣ година моꙗ** io 2. 4. -ev. 1270. cf. **неоука**.
неоуласкаемъ adj. inexorabilis - **ратникъ** chrys.-lab.
неоуломленъ adj. qui frangi nequit **-ное срьдьце** alex.-mih. 81.
неоулоучение n. non consequi - **прошенна** sabb. 131.
неоулоучьно adv. deerrando **-чно стрѣлꙗ** georg.-vost.
неоулюдьно adv. inhumaniter - **досадити** men.-leop. cf. **неазлюдьно**.
неоумлѣнъдаꙗ adj. continuus **-ающимь пѣнием** sim. I. 17.
неоумолимъ adj. inexorabilis **-мое страдалца** sabb. 15.
неоумолимѣ adv. ἀδυσωπήτως inexorabiliter cyr.-hier.
неоумꙑваение n. non lavari **-мовение** alex.
неоумꙑваемъ adj. ἄλουτος illotus **-мовенъ** trigl.
неоумꙑваение n. non lavari chrys.-lab.
неоумꙑтьнъ adj. incorruptus georg. ioann. gram. 122. - **соудьнꙗ** dioptr.-lab. - **соудь** chrys.-lab. **-но соудение** ioann. - **разоума** chrys.-lab.
неоумѣтелнъ adj. ἄλογος rationis expers pent.-mih. - **врачь** ichn.
неоумѣчение n. ἀκολασία intemperantia ant.
неоумѣченъ adj. ἀκόλαστος intemperans ant. invictus - **чрѣвь** antch.
неоумѣчьнъ adj. ἀκόλαστος incontinens hom.-mih. **-мѣчьно прокорьство** chrys.-frag.
неоуподарение n. non ignoscere **-рение** sup. 251.
неоуподовлѣемъ adj. incomparabilis int.
неоупойчивъ adj. sobrius comm.
неоупражнение n. ἀσχόλημα occupatio dial.
неоупъзание n. ἀνελπιστία desperatio ant.
неоуравьнение n. ἀνισότης inaequalitas **-нение** ioann.
неоури pl. n. homines in terra tatarorum, qui mutari possunt in lupos **неоуры** azbuk. cf. šaf. -star.
неоурадьно adv. inordinate - **стоити** de exercitu alex.-mih. 16. - **на бой идоуще** 17.
неоусильнъ adj. inviolabilis glag.
неоуслꙑшаваемъ adj. inauditus io.-sin.
неоуспѣшьно adv. sine profectu men.-mih.
неоуспѣшьство n. non proficere sabb. 123.
неоуставление n. τὸ ἄτακτον confusio men.-vuk.
неоуставьнъ adj. inconstans **о -на чести** alex.-mih. 91.
неоуставьнѣ adv. inconstanter ber.
неоустановление n. δυσκολία difficultas **-вение** men.-vuk.
неоустрашьнъ adj. qui refici nequit prol.-cip. men.-vuk.
неоустрашьно adv. impavide men.-vuk.
неоустроимъ adj. ἀκατάστατος inconstans ant.
неоустроенъ adj. inconstans alex. sup. 35. 20.
неоуспѣньнъ adj. ἀνόπαικτος non cedens **-тоупимый** trigl.
неоусъновение n. non obdormiscere sborn. **-сновение** bus. 492.
неоусъпнꙑ adj. non obdormiscens **неоуспьноущии очи** bus. 431.
неоусъпьно adv. ἀκοιμήτως sine somno men.-vuk. sim. I. 28. chrys.-lab. par. 96.
неоусъпьнъ adj. insomnis pat.
неоусъпьнѣ adv. continuo - **проснти** isaak.
неоусꙑпливъ adj. non dormiens **-нимꙑма очима** dial.-saf.
неоусꙑпаемъ adj. non dormiens pam. 237. int. 141. misc. **чрѣвь** - ephr. chrys.-lab. **-мо око** laz.
неоусꙑпьнъ adj. ἀκοίμητος non dormiens, irrequietus sup. 80. 365. men.-vuk. prol.-vuk. krmč.-mih. 371. io.-sin. typ.-chil. - **чрѣвь** chrys.-lab. hom.-mih. dioptr.-lab.; nota **-пѣжь** antch. pro **-плѣжь** vel **-плѣжь**.
неоусꙑпьнъ adj. non dormiens sbor. **-пно око** clim. **-пьна гостинница** men.-leop.
неоутаенъ adj. non absconditus sim. I. 9.
неоутвръждънъ adj. ἀστήρικτος instabilis šiš. 204.
неоутишьнъ adj implacabilis trigl.
неоутолимъ adj. implacabilis ok. 56. - **звѣрь** alex.-mih. 98. **-ма жажда** par.
неоутомимъ adj. indefessus int.
неоутомление n. indefessum esse **-нение крѣпости** io.-clim. -vost. I. 241.

неоутомлѣнъ adj. indefessus -но срьдьце chrys.-lab.

неоутѣшимъ adj. ἀπαραμύθητος inconsolabilis sup. zlatostr. misc. рыданиѥ -мо sabb. 11. -ма печаль par. -ма рана prol.-mart. -ма тъмьница par.

неоутѣшьнъ adj. inconsolabilis š.-gl. 62. -плачь isaak.

неоученъ adj ἀμαθής indoctus šiš. 204.

неоучьнъ adj. indoctus isaak.

неоучьство n. ignorantia pat.

неушлрѣнъ adj. non variegatus, ni fallimur - образь prol.-mart.

нехарьнъ adj. ingratus mon.-serb.

нехлака f. adj. ἔγκυος gravida vost. e cod. saec. xvi.

нехлъзитенъ adj. ἀχαλίνωτος effrenatus кидъ - op. 2. 2. 79.

нехотимъ adj. ἀκούσιος involuntarius -мъıа зли io.-dam. ber.

нехотѣниѥ n. nolle duš. -ньемъ ἀθελητί praeter voluntatem hes.

нехравъ adj. imbellis alex.-mih.

нехранимъ adj. non servans - клатвѣ ἄσπονδος foedus non servans 2. tim. 3. 3. -vost.

нехранѥниѥ n. non servare клетвы - sabb. 113.

нехръщенъ adj. non baptizatus pam. 195.

нехоудъ adj. non vilis sup. 111. 142. рода -да отъ обоюдоу meth. 3.

нехоульнъ adj. non blasphemans: male nabes sup. 308. 3.

нехоупакъ adj. sensus incertus: коръмлıа несладка, одежа нехоупака bus. 484.

нехытростьнъ adj. non artificiosus triod.

нехытръ adj. non astutus нехитръ psalt.-theod.

нехытрьство n. astutiae defectus dioptr.

нехждогъ adj. non artificiosus vost. 1. 278.

нехждожьнъ adj. non artificiosus trigl.

нецѣсарюемъ adj. cui non imperatur -роуемъ sup. 326. 28.

нечай m. desperatio отъ нечаю своего спасенıа ephr.-vost.

нечаемо adv. sensus dubius: апостоли въскрьсенью - вѣроваху lavr.-op. 21.

нечаıнıе v. нечаıнıе.

нечаıнıе n. ἀπόγνωσις desperatio ant. sim. I. 1. въ - отъложьшıе сѧ ἀπελπικότες desperantes šiš. 128. въ нечаıнıе плъкаше класıа sup. 363. 26. нечаıнıе ἀπορία inopia consilii ostrom.

нечаıнъ adj. insperatus alex.

нечаıти сѧ -чаѭ сѧ -чаıши сѧ vb. ἀπελπίζειν desperare sir. 27. 23. -vost.

нечаемъ adj. ἀπροσδόκητος inexspectatus isaak. hes. 11. krmč. 45. int. 295.

нечистота f. μιαρότης impuritas hes. ἀσέλγεια libido š.-gl. 77. 89. cloz I. 113. typ.-chil. krmč. 55. krmč.-mih. svjat.-mat. 9. krk. chron. I. 7. 38. 107: nota ἐναγισμός man. cf. ἀναγής.

нечистотовати -тоуѭ -тоуıши vb. impurum esse chrys.-lab.

нечистотьнъ adj. impurus isaak.

нечистотьствовати -воуѭ -воуıши vb. impurum esse isaak.

нечистъ adj. ἀκάθαρτος, βέβηλος impurus ostrom. sup. cloz I. 89. 372. II. 117. šiš. 182. leont. krk. chron. -стѣ не прикасайте сѧ strum. ἀνίερος exsecrandus sup. 238. 26.

нечистъство n. impuritas sabb.-typ.

нечловѣколюбиѥ n. inhumanitas sup. 232.

нечловѣкъ adj. ἀπάνθρωπος inhumanus sup. 154. 27.

нечловѣчьнъ adj. inhumanus sup. 156. prol.-vuk.

нечловѣчьнѣ adv. inhumaniter соуровo и - prol.-mih.

нечловѣчьскъ adj. inhumanus sup. 154. 292.

нечловѣчьстѣ adv. inhumaniter sup. 82. 9: rectius -скы.

нечрътивъ adj. ἄτρυτος faece carens, purus, defaecatus exod. 27. 20. -pent.-mih. kruš.

нечрътожьнъ adj. innuptus -на дѣвıа pat.-mih.

нечрѣдиѥ n. ἀνωμαλία inaequalitas zlatostr.

нечрѣдьнъ adj. ἀφελέστερος simplex svjat.-op. 2. 2. 398. ἀγνώμων stolidus -нѣıй op. 2. 2. 89. adde -нъıı прѣльсти ibid. ἀηδίας molestiae нездоугы -нъıı zlatostr. cf. usl. čeden.

нечоувьнъ adj. sensu carens нечюбнъ и нероднъ op. 2. 2. 431.

нечоувьствиѥ n. sensu carere нечюбствьıе cloz II. 113.

нечоувьство n. stupor sup. 417. нечювıоаun.

нечоувьствьнъ adj. ἀναίσθητος sensu carens ioaun. sup. 166. паче камене нечювьствьнѣıшıи prol.-mart.

нечоувьствьнѣ adv. sine sensu prol.-mart.

нечоувьстьнъ adj. stupidus -вестьнъ sup. 16. 11.

нечоутиѥ n. ἀναισθησία privatio sensuum io.-clim. нечютьıи op. 2. 2. 196.

нечоутъ adj. ἄσημος ignobilis градъ нечютъ prol.-mart.

нечьствованиѥ n. impietas proph.

нечьствовати -воуѭ -воуıши vb. ἀσε-

βειν impium esse šiš. 201. 216. ant. proph.

нечьстиво adv. impie ok. 53.

нечьстикъ adj. ἀσεβής impius sup. 45. 63. 112 etc. ant. svjat. sborn. **нечс-** bon.

нечьстикыни adj. impius chrys.-lab.

нечьстикыць m. impius par.

нечьстиѥ n. ἀτιμία ignominia sup. ἀσέβεια impietas šiš. 216. 217. 245. ant. sborn. ioann. **-тьѥ** chron. 1. 33. 57. **нечъстьѥ** cloz I. 137.

нечьстоватн -тоуѩ -тоуѥши vb. ἀτιμάζειν contumelia afficere hom -mih.

нечьсть f. ἀσέβεια impietas cloz I. 577. psalt.-pog. ἀτιμία ignominia sup. **кь** - šiš. 170. ἀδοξία ignominia **нечъсть** cloz I. 658. usl. **нєčast** lex.: male ἀκάθαρτος impurus sup.

нечьстьнъ adj. ἄτιμος infamis šiš. 89. **нечъстънъ** sup. 146.

нечьтованиѥ n. non honorare glag.

нечю- v. **нечоу-**.

нечѧдьскъ adj. sensus dubius: **да кѣрѫ имѫть ксн, ꙗко съ ѩродивь кѣ, сѣ бо и съмрѣть его нечѧдьска** pat.-mih. 162.

нечѧдьство n. orbitas.

нечястость f. non frequentia chrys.-lab.

нештедролюбьць m. misericordiae non amans int.

нештѧдьно adv. ἀφειδῶς crudeliter krmč.-mih. prol.-mih. - **кити** pyrg. large - **дати** ber.

нештѧдьнъ adj. inmisericors ant.-hom. **нечѧдьнь** ἀπάνθρωπος inhumanus ant. 21.

нештѧдьнѣ adv. crudeliter **-дьнѣ** laz.

нештѧдьниѥ n. ἀφειδία durities šiš. 145.

нешьконъ adj. ἄρραφος non sutus š.-gl. 50. int

нешьпьтьнъ adj. ἄπλαστος sincerus prol.-mart. men.-leop.: malo ἀνάρμοστος incongruus ant.

нею v. **оу**.

неюкимъ adj. qui ostendi nequit bus. 921.

неявлѣнъ adj. ἀφανής obscurus, latens nom.-mik. 32. **-влено** hes. 10. **-влена тантьва** krmč.-mih.

неявьнъ adj. non manifestus int.

неѣдиние n. ἀσιτία inedia šiš. 43. ant. sabb. 196. pyrg. pat. **нѣѧ-** strum.

неѣдомъ adj. ieiunus **ѥдь -мы нѣдѣлю цѣлоу прѣкыкающе** greg.-lab. cf. **нѣдѣ**.

неѣдѣ part. ἄσιτος ieiunus **-дѣше ѥсте** šiš. 44.

неѣдьнъ adj. ἄβρωτος non edulis trigl.

неякъ adj. debilis alex. mon.-serb.

неямъ adj. ἄγριος ferus **ѥыкъ** - vost.

неѩвѣръ adj. ἀγνώμων incredulus **-ромь нюдѣломь** hom.-mih. 121. δύσπιστος incredulus **неѩвѣръ чловѣкъ** cyr.-hier.

неѩсыть f. γύψ vultur lev. 11. 14. deut. 14. 12. **-pent.-mih.** πελεκάν pelecanus psalt.-pog. azbuk. ziz. **нежсыти** bon. **нѣситоу поустиньнѣй** glag. **неѩсытомъ** bus. 170. cf. **нєсыть**.

неѩсытъ adj. poss. γυπός vulturis **око неѩсыци** iob 28. 7. -proph.

неѩтокѣрие n. incredulitas; ἄπιστα incredibilia prol.-mart. men.-leop.

неѩтокѣрьнъ adj. incredulus prol.-mart. δυσέφικτος quem aegre consequimur men -vuk.

неѩтьнъ adj. qui capi nequit alex. ἀνάλωτος inexpugnabilis ant.

ни part. a) οὐκ non šiš. 96. assem. **кыпѣ ли добрѣйши; ни** mir. **рѣше ни, господи** οὐχί, κύριε gen. 42 10. -pent.-mih. **не слышѣ ли, ни ли видѣ бывшаго;** hom.-mih. **ни ли мало имѣти**; vita-theod. **нѣсмь сѧ ни приближилъ ѥмоу** nom. 121. **ни помѣ съ чашоу ходѣ начрѣсти** μηδὲ τὴν κύλικα δυνατὸν γεμισθῆναι prol.-mart. 25. **ни мало не можаше видѣти** vost. I. 192. **ни - ни** sup. 44. 52. 155. 276. **или ни** sup. 188. **мнте ли ни** sup. 9. b) praepositione dividitur a pronomine interrogativo **ни отъ когоже** proph. chron. I. 180. 30. **ни къ комоу** sup. **ни на когоже** bus. 293. **ни надъ кымьже** sabb. 175. **ни съ кымже** sim. I. 3. **ни отъ кыѥже поужде** krmč.-mih. 394. **ни отъ кыхъже грѣсѣхъ** krmč.-mih. **ни отъ какогоже крьнна** chron. I 264. 8. **ни къ чѣто** int. **ни къ что быкаѣтъ** int. **ни къ чѣтоже** act. 17. 21. šiš. 235. **ни въ чѣтоже** ram. 250. per. 87. 30. chron. I 214. **ни за цто** mon.-serb. 251. 21. **ни отъ чесогоже** io.-sin. **ни на чесомьже** proph. **ни о чемь** int. **ни оу чемь** mon.-serb. 408. **ни о чемьже** chron. I. 186. **ни о чесомь** pat. **ни о чемьже** šiš. 125. **ни о единомьже слокисе** šiš. 136. **ни отъ коудѣже** krmč.-mih. **ни отъ коудаже** chron. I. 144. 18. **ни отъ коудоуже** chron. I. 144. 38; 181. 18. c) **ни и нъ: ни и нь дрѣ доухъ светы ѥсть слышаѣомь** ἀλλ' οὐδ' εἰ πνεῦμα etc. šiš. 36. d) **ниже** neque sup. šiš. 185. **не късхотѣ, ниже възлюби** dioptr. **ниже вѣра ниже дѣла** dioptr.-lab. **ниже отъстоуплю тебе** leont. **ниже да поносить плькоу** hom.-mih. e) **ни** -cunque **что ми ни вдаси** chron. I. 33. 21. per. 16. 28. **жена какова бы ни была** sbor.-

kir. 65. nsl. ni; niti - niti lex. prip. 291. nit - nit ibid. 23. bulg. nito neque bulg.-lab. 10. pruss. ni ztschr. 6. 310. Pott i. 312. 353. 367. 428.

нива f. χώρα ager ostrom. sup. hom.-mih. **господарю ниѣ** bus. 334. **сѣяша иного ниву** bus. 335. **аще возрастетъ нива ножи, по чемъ ю пожати можете**; bus. 717. ἄρουρα ager pent.-mih. ἀμητός messis deut. 24. 19. -pat. λήϊον seges men.-mih. adde sup. 160. 177. dioptr. chron. I. 86. ß.-gl. 84. duš. **книжа** - chrys.-duš.: lege **нива** sup.

ниварь m agricola cyr.-hier. op. 2. 2. 53. ber.

нивие n. ἄρουρα ager prol.-vuk. prol.-mart. prol.-mih. glasn. 13. 370. **меⷯ**.-leop. mon.-serb. chrys.-duš. **села и нивиа и късе** prol.-mart. **садовие и** - prol.-belg. **лозие то или** - **то** bulg.-lab.

нивьнъ adj. ἀγροῦ agri sup. matth. 13 36. - ev.-bovg.

нигдаже adv. nunquam prol.-mih. 274. cf. **никъгдаже**.

нижае adv. infra, inferius **полагаѣть нѫ̀ъ - ногу̀ своею** isaak. **нижае тридесѣти лѣ̀ть** nom.-mik. 7: vere est comparat. adj. **низъ-къ**.

ниже v. **ни**.

ниже adv. infra, inferius men.-mih. - **лоуке** chrys.-duš. 11. **кѣаше съ** - **его** bus. 125. **по** - **на χриⷭ҃ь** mon.-serb. 112: comparat. adj. **низъ-къ**.

нижение n. ταπείνωσις humilitas, modestia ant. op. 2. 2. 266.

нижнижьнъ adj. qui infra umbilicum est **ороужие -но** men.-mih. 132.

нижьнь adj. ὁ κάτω qui infra est hom.-mih. bell.-troj. 3. **нижнюе слоко** proph. **нижнѣи** ex.-op. 2. 1. 18. **нижьнею** vost ex.-op. 1. 376. **до нижьнѣаго ἕως κάτω** ostrom. **отъ нижьнихъ** ἐκ τῶν κάτω ostrom. comparat. **нижний** κατώτερος: - **ыйшее чести землѣ** šiš. 246: **низнь**, unde comparat. **низьные**: **низьные лежимъ** greg.-naz. **низнѣе** pent.-mih.

низати -заⷯ -заѥши vb. transfigere **заповѣди твоа ико стрѣлы кѣрвныихъ низаютъ** psalt.-int. -saec. xi. nsl. nizati, nanizati infilare habd. raznizati; nuzati infilare nuza halsu, worauf man erdbeeren fasst russ. **низать** nserb. nizaš.

низвити -виⷯ -вижеши vb. deducere.

низкорити -рѧ -рими vb. deiicere.

низкорѥние n. prostratio, destructio -**рѥние** prol.-mart. 42.

низвадити -ждѫ -дими vb. deducere, uti videtur **лзь ю своими роты -ждоу** men.-mih. 350. **да не -ждоу** ѥкѣ 351.

низвести -ведѫ -ведеши vb. καταγειν deducere men.-vuk. ant. dial. prol.-cip. isaak. - **долоу** clim. ἄγειν ducere men.-vuk. **низъведѣте** bus. 76. - **сѧ** ber.

низкисѣти -шѫ -сими vb. καθίεσθαι demitti strum. **низъкисѣщоу** šiš. 21.

низключити -чѫ -чими vb. καταςύρειν detrahere ant. men.-mih. -**чими мѣ долѣ** dioptr.-lab.

низключѣчение n. detractio pan

низключити -ключѫ -ключеши vb. καταςύρειν detrahere ant. int. - **долѣ** chrys.-lab.

низкодити -ждѫ -дими vb. καταγειν deducere chrys.-lab. nom.-mik. isaak. triod. ioann. **мѣсто -димо** κατωρρής pyrg.

низкратити -шѫ -тими vb. subvertere pat.

низкрашѥние n. subversio.

низкрѣгати -гаѭ -гаѥши vb. deiicere.

низкрѣгнѫти -нѫ -ними vb. deiicere sabb.-typ.

низкрѣговати -гоуѭ -гоуѥши vb. deiicere chrys.-lab.

низкрѣгъ m. deiectio **гною** - dioptr.-lab.

низкрѣзати -заⷯ -заѥши vb. deiicere io.-sin. isaak. pyrg. clim.

низкрѣкнути -врѣгѫ -кръжеши vb. καταβάλλειν deiicere ant. pat.-mih. ῥίπτειν iacere men.-vuk. 2. macc. 3. 25. -mat. 52. καταςπᾶν detrahere **кръкно** - man. vost. 1. 61. **низвр**- sabb. 106.

низкѣсити -шѫ -сими vb. καθιέναι demittere, submittere dial. šiš. luc. 5. 19. **низъвѣ**- ostrom. mat 15. 35.

низкѣшати -шаⷯ -шаѥши vb. καθιέναι demittere dial.

низгорие n declivitas **по низгорию течѣть** ex. **снидѫ низгорие πρηχόνοκο** pat.-mih. 129: adde **кодѣ имать низгорѣ течение** ex.

низграсти -градѫ -градеши vb. καταβαίνειν descendere dial.

низити -жѫ -зими vb. ταπεινοῦν humiliare ant. **низими кожьствены строй** hom.-mih. 153. **низить мъисль** anteh. **хоудыхъ и ниженыхъ** ichn. καταφέρειν deferre prol.-cip. - **сѧ** ἐλαττοῦσθαι minui io. 3. 30. -ev. 1270. men.-mih. anteh. **при печали низиши сѧ** bus. 548.

низити -идѫ -идеши vb. καταφέρεσθαι descendere men.-vuk. **низъиди** bus. 76: adde nom.-bulg. int. 146. cf. **низнити**.

низлагати -гаѭ -гаѥши vb. καταβάλλειν deiicere šiš. 121. ant. adde pat. prol.-

cip. ist. - храмъ chrys.-lab. тѧгота -гае вѣю плодовитоу vost. 1. 154. нолы злобе и -гае prol.-mart. врагы - sabb. 37. низъл- antch. низъла- bus. 433. ἐξωθεῖν expellere men.-vuk. - сѧ chrys.-lab. -гаѣть сѧ отъ цара ok. 55.

низлазити -жѫ -зиши vb. descendere men.-leop.

низлѣжати -жѫ -жиши vb. decumbere ioann. triod.

низлѣтѣти -штѫ -тиши vb deorsum volare sabb.-typ.

низлитие n. profusio men.-belg. gr. κατάχυσις.

низложение n. depositio glag. καθαίρεσις eversio men.-mih. καθαιρεθῆναι everti men.-vuk. варваро- victoria de barbaris reportata prol.-mart.

низложивъ adj. significatio obscura: ради скоудости низложивъ кезмѣрне пространьствомь chrys.-lab.

низложитель m. καθαιρέτης eversor clim. men.-mih. prol.-mart. io.-sin.

низложити -жѫ -жиши vb. χαλᾶν demittere strum. καθαιρεῖν evertere hom.-mih. typ.-chil. isaak. mon.-serb. ber. - тѣкница man. - жрѣтвице men.-vuk. помышление - sabb. 153. - трѫдъ chrys.-lab. - сь прѣстола prol.-mart. - врага - себе men.-vuk. nsl. niložiti.

низлѣсть -лѣзѫ -лѣзеши vb. descendere per. 22.

низмѧцати -цѫ -цаеши vb. curvare низъл- вѣтви древу antch.

низлѫчати -чѫ -чаеши vb. χάμπτειν curvare ant.

низмѣтати -таѭ -таеши vb. καταβάλλειν deiicere ant.

низнести -сѫ -сеши vb. deferre cyr. 14.

низити -ижѫ -ижеши vb. descendere ant.-hom. cf. низити.

низносити -шѫ -сиши vb. deferre -симо поле dioptr.-lab. низонюсимо поле dioptr.-leop. cf. gr. κατωφερής declivis.

низокорити -рѭ -рити vb. καταβάλλειν subvertere men.-vuk. prol. prol.-cip. - иконы prol.-lab.

низолѣганиѥ n. decumbere dioptr.

низоносити v. низносити.

низоносьмъ adj. declivis -но мѣсто isaak. gr. κατωφερής.

низость f. humilitas sabb. 135.

низрѣвати -ваѭ -ваеши vb. detrudere par.

низрѣвение n. detrudere par.

низринѫти -нѫ -нути vb. κατακρημνίζειν praecipitare ostrom. ῥίπτειν iacere men.-vuk. низринѫше ѥго низъ крило цр҃кавьное prol.-cip. adde dioptr. -нѣкоѫ sabb. 106 низър- ostrom.. - сѧ καταπάλαι deiici -ноу себе men.-vuk. коня самъ себе -нетъ dioptr.

низрынути -рѣкѫ -рѣкнеши vb. deiicere, humiliare низърѣкъшть bus. 31.

низрѣкати -каѭ -ваеши vb. deiicere pan.

низоу v. низъ.

низоулѣганиѥ n. decumbere -леганиѥ nom.-mik. 55.

низоумѣти -мѣѭ -мѣеши vb. nescire низъоумѣть оумъ пѣти та богородиць vost.: vocabulum alias inauditum.

низоупѧкъно adv. χαμερπῶς humi serpendo, abiecte -жно slov.-novg. b.

низоупѧкънъ adj. χαμερπής humi serpens, abiectus.

низъ adv. a) κάτω deorsum sup. ostrom. šiš. 4. - лежанта sup. - съпадоѫомь hom.-mih. b) praep. κατά secundum cum acc. iungenda - крьдо поущень men.-vuk. - сь крѣгъ men.-leop. - глъбиноу крѣгоу съмѣтноуѣ men.-vuk. - доль chrys.-duš. 17. - стѣноу скочити prol.-mart. тѣло - стѣноу крьже men.-leop. - стѣноу низкрьже prol.-mart. - стѣноу градоу поѣкшень ἐπὶ τοῦ τείχους κρέμαται prol.-cip.- стѣноу падоше κατὰ τοῦ κρημνοῦ prol.-mart. - пасти men.-leop. - мѣтноути ibid. - стѣноу поѣкшинь ἐπὶ τοῦ τείχους κρέμαται men.-vuk. - стѣноу низкрьженъ vost. роуцѣ - водоу простираютъ zak.-serb. низринѫше - крило цр҃кавьное ἔρριφαν ἀπὸ τοῦ ἄκρου τοῦ ἱεροῦ men.-vuk.- крьтъ mon.-serb. 186. 90. - долоу men.-mih. 162. c) m. къ - chron. l. 10. 143. per. 65. l. къ низъ per. 6. 13. chron. 215. до - ev.-trn. d) низоу bon. grog -naz. - ськрьженъ men -mih. - низоу ibid. - сѣдѣти ibid - послати ibid. низоу infra par. 45. крьже себе низоу prol.-mart. низоу остати hom.-mih. 54. низоу лѣгати dioptr. - лѣганиѥ dioptr. низоу лежати κάτω χεῖσθαι hom.-mih. падаютъ низоу bus. 698. низоу поустити prol.-vuk. до низоу pat.-mih. men.-leop. изъ низоу chron. l. 192. из низоу iez. 42. 5. -vost. 1. 309. отъ низоу cyr. 6. š.-gl. 71. по - лѣкоѣ men.-mih. 357. e) до тьмьнаго обинзъ ἕως ᾅδου op. 1. 20. russ. низъ pars inferior cf. ser. ni hinunter.

низъкъ adj. humilis pat.-mih. isaak. adde prol.-mih. nota ὕγκυφος men.-vuk. - янѣтьнѣмь prol.-mart. низокъ хоудобѣдѫ per. ru низокъ храмъ men. -leop. comparat a) нижии: нижьши svjat.

нижьше pl. n. krmč.-mih. 274. **съ късѣ-ми войсками и нижьшими** sabb. 129. **ниже** κατωτέρω ostrom. b) **нижай** par. 126. croat. serb. nizok verant. živ.

низъити v. **низити.**

низьнь v. **нижьнь.**

низъстко n. ταπεινότης humilitas greg.-naz. **низѣти -зѣкѫ -зѣкѣши** vb. descendere bon. **горѣ низѣкѫть** psalt -int. -saec. xii. **демони низѣжѫть** ꙗко **поле** psalt.-pog

никако adv. οὐδαμῶς nullo modo -**жѥ** sup. cyr. 1. men.-mih. μηδέν ostrom. -**ре** prol.-mih. 86. mon.-serb.

никаковъ adj. nullus men.-vuk. chron.: -**жѥ** cyr. 5.

никакъ pron. οὐδείς nullus ant. leont. chron. 1. 22 -**жѥ** sup. hom.-mih. chron. 1. 6. 101. 102. cf. nsl. nikakši.

никамо adv. οὐδαμόσε nuspiam greg.-naz. -**жѥ** sup. krk. chron.

никейскъ adj. nicaeae **никенскъ** sup.

никновѣнь adj. pronus.

никнѫти -нѫ -нѣши vb. ἀναβαίνειν ascendere lev. 24. 5. -pent.-mih. **никноущаꙗ о себѣ** vost. βλαστάνειν germinare iudic. 16. 22. -pent.-mih. **начеше власи его** -kruš. φύεσθαι germinare exod. 10. 5. -pent.-mih. vost **никѣны** op. 2. 2. 24. **никноущаꙗ о сокѣ нивл** ber. nsl. niknoti germinare habd. pouiknoti in terra perdi (de fluviis) zniknoti evanescere prip. 17. bulg. nikнъ croat. odniknuti aufwachsen luč. vodu nikom piti glasn. 1860 2. 9. russ. **поникнуть** versiegen let. nîca ort strom-abwärts: lat. nicere mey. 1. 359. curt. 1 282. et ahd. hneg etc. differunt.

никогѫ adv. nunquam bulg.-lab.

никогда adv. οὔποτε, οὐδέποτε, οὐδέπω nunquam -**жѥ** ostrom. bus. 1024. chrys.-lab. š.-gl. 62. Šiš. 229. -**гѫда** 54.

никогѫ adv. nunquam bell.-troj. 28.

никола m. νικόλαος nicolaus bulg.-saec. xiii. vita-theod. krmč.-mih. meth. 4. assem. mat. 25. 27. 41. steph. prol.-vuk. chron. bus. 91. **никоула** op. 1. 263.

николантинъ m. nicolaita -**тѣ** krmč.-mih.

николаꙗ n. nicolaus nom.-mik. 129. -**лѣ епископь ерисоу** sabb. 77.

николи adv. οὔποτε nunquam sup. -**жѥ** cloz I. 319. sup. svjat.-mat. 8. sborn. kruš. chron. -**жѥ кѣ ходилъ** strum.: nota nikoligese fris.

николинъ adj. poss. nicolai krmč.-mih. -**дѣнь** chron.

николь adj. poss. nicolai -**дѣнь** misc.-šaf.

никополь m. νικόπολις nicopolis sup. šiš 253. men.-leop. - **арменьскъ** men.-vuk. -**лны** sg. g. prol.-mih.

никопольскъ adj. nicopoleos men.-mih.

никотерꙑй pron. nullus glag. io.-clim. mat. 12. cf. -**торꙑй.**

никоторꙑй pron. nullus sim. I. 26. glag.

никоула v. **никола.**

никъда adv. nunquam -**жѥ** sup. **никадаже** š.-gl. 81. **никадаре** mon.-serb. cf. **никогда.**

никъдѣ adv. nullibi **никдѣ** sup. -**жѥ** sup.: nota **никъдѣже** πώποτε ostrom. **никъдѣже** idem šiš. 233.

никъже pron. nemo autch.: mandum fortasse pro **никътоже** cf. tamen **ничьже.**

никъто pron. οὐδείς, μηδείς, μήτις nemo sup. -**жѥ** cloz I. 114. sup. **ничто** gtam. 27. **никомоурѣ** sabb.-typ. nsl. nikdo: nihče, ništče fortasse e **никътѣ.**

никъчина f. οὐδείς nemo **никчины соущиа мнимѣ** οὐδένες εἶναι δοκοῦντες op. 2. 2. 116. **никъчинꙑ творити** ἐξουδενεῖν nihil facere io.-clim. cf. **ни къ чемоу.**

никъꙑй pron. οὐδείς nullus ostrom. **никоюмоу** sborn. -**жѥ** svjat. **никъниже** cloz I. 146. **никъꙑйже** sup. **никоеже** cloz II. 1 f. **никоегоже** cloz I. 81. **никоньже** š.-gl. 49. **никойже нась** οὐδείς ἡμῶν šiš. 92.

нила f. nilus **прѣплоу -лоу рѣкоу** prol. cf. **нилъ.**

нилокъ adj. nili - **корькодилъ** pent.-mih. chrys.-lab. prol.-mart. **повонь нилова** svjat.-mat. 9.

нилъ m. nilus: nota hic **трѣкы кладоуть нилоу и огньки рекоущиа спорнноу** russ.

нимфеокъ adj. nymphaeae - **цѣкѣть** ichn.

нинеꙗнй f. gen. -**гнѣ** νινεοῦ ninive prol.-mih. -**къгнѣ** sg. n. prol.-mih. -**вгнѣ** bus. 183. -**къгнѥ** a. prol.-mih. **нинеѫгнѣ** sg. g. bus. 145. **нинеѫгнѥ** a. proph

нинеꙗнтинъ m. ninevita -**къгнтомь** prol.-mih.

нинеꙗнтьскъ adj. - **ninèviticus ниневгѣ-ephr.**

нинеꙗнтѣнинъ m. ninevita -**тѣнъ**, -**тѣномъ** zlatostr. -**кѫнцлѧни** glag.

нинеꙗнй m. νινεοῖ nineve -**кѣи** eg. g. dioptr. -lab. **нинеѫи** sup. 298.

нинеꙗнтѣнинъ m. ninevita chrys.-lab.

нинекъгнйнъ adj. nivive.

нираніе v. **нѣрлніе.**

нирати v. **нѣрати.**

нисадити -ждѫ -дѣши vb. deiicere **низъсѣ и мѣрлніе** greg.-lab. 29.

нисикиш f. νίσιβις nisibis **-кию** sg. a prol.-mih. 272.

ниспадати -даѫ -даѥши vb. καταπίπτειν

decidere dial. isaak. men.-mih. chrys.-lab. **низъп-** leont. men.-mih.

ниспаденіе n. casus, ruina **низп-** chrys.-lab.

ниспасти -падѫ -паденш vb. καταπίπτειν decidere ant. chrys.-lab. dioptr. isaak. men.-vuk. men.-mih. nom.-mik. **низъпантсh.** χράμινα **низъпадеть** сѧ sborn.: male **низ пасти** καταπίνεσθαι absorberi sup. 259.

ниспловѫти -плонѫ -плоκеш vb. καταπλεῖν navi devehi **низъп-** per. XLIV. **низъпchron.** 1. 245.

ниспосълати -лѭ -лешн vb. demittere **-слати** isaak. int.

ниспоѫстити -штѫ -стишн vb. χαλᾶν demittere dial. men.-vuk. chrys.-lab. pat.-mih.

ниспоѫштати -штаѭ -штаешн vb. demittere chrys.-lab. prol.-mart. - **слъзы** isaak. - **роүцѣ** bus. 977.

ниствѣкати -каѭ -каешн vb. καταρρεῖν defluere **тащоү** и **-кащоү плъти** διελόοντο καὶ κατέρρεον prol.-mart.

нисходити -ждѫ -дѣшн vb. καταβαίνειν, καταφέρεσθαι descendere ostrom. prol.-mart. adde bon. ant.-hom. isaak. **вьпорεбεσθαι** ingredi pent.-mih. **низъхostrom.**

нисходъ m. descensus misc.-šaf. clim.

нисходьнъ adj. declivis.

нисхожденіе n. descensus **къ -нію горѣ** ev.-trn.

нисъвести -вед**ѫ** -ведеш**н** vb. deducere pat.

ниськскъ adj. nyssae **григорніе** - dioptr.-lab. nom.-mik. 13.

нитро n. νίτρον nitrum misc.-šaf. 159 **съ нитромь** 154.

нить f. funiculus ant.-hom. **нити** pl. a. bus. 920. **нитьми зашивати** misc.-šaf. **златами нитьми** sborn. usl. serb. nit oserb. nić lit. nîtis cf. ahd. nâjan mhd. naejen lat. nere gr. νέω, νῆμα zschr. 8. 260. 275. beitr. 2. 177. cf. **ништица.**

ничто v. **никъто.**

ницати -чѫ -чешн vb. φύεσθαι germinare cloz I. 722. ant. pat.-mih. **врѣвеи** pullulare op. 2. 2. 80. germinare op. 2. 2. 24. **сади ничють** φυτὰ **врѣвε** hom.-mih. **садъ ничеть** op. 2. 2. 80. 84. **трънне ничеть** antch. **ἄλλεν** virere op. 1. 60. iob 8. 11. -vost. **прохύπτειν** prominere men.-vuk. **emicare трънне ничеть** ant.-vost. **долоү ничещоү женоү вьсклонн** greg.-lab. 55 **долоү ничѧ** part. **ничещихъ низъ** mih.: explicatur **нахилять сѧ** ber. serb. nicati germinare mik.

ницина f. tuber misc.-šaf. 156.

ниць adj. πρηνής, ἐπὶ πρόσωπον pronus sup. 93. 202. 204 291. 353. pat. prol. **ниць задьхнѣвше сѧ** hom.-mih. **ниниць бывь** šiš. 2. strum. **падоχъ ниць** act. 1. 18. -šiš. **паде ниць** ostrom. **паде ниць на земли** pat. **падь - суг.** 22. **падь - на землю** sim. I. 14. - **легъ на колѣноү** vita-theod. **падъше ниць** greg. -lab. **леже** - ichn. **рѣче низъ ница** meth. 6. **низъ ница къзирахѫ** λοξῷ τῷ ὀφθαλμῷ sup. 175. **паде отроковица ница** vost. **падоү ниць** cloz I. 179. **падоша ниць** ostrom **падоста ница** pent-mih. **лежащи ниць** men.-mih. **поклониста сѧ ємоү ница до земле** gen. 48. 12. -pent.-mih. **поклонише сѧ ємоү ницѣ** gen. 43. 25. -pent.-mih. **ниць поклонѧть сѧ** esai. 49. 23. -proph. **ницоү ми лежещоү** men.-mih **еще на лицѣ ницємоү соүщоү** ἐπὶ πρόσωπον πρηνοῦς ὄντος io.-clim. **пасти ницємоү въ немь** ῥίπαι ἑαυτὸν ὕπτιον zlatostr. adv. 1) **ниць: молю** - š.-gl. 42. **отроковица паде** - greg.-lab. 69. cf. **на - повѣда цароү** men.-mih. 240. **аще ли боүдеть на - сътворено то пронирьство** ἤ δ'ἀλλοίως εὑρεθῇ ἡ τοιαύτη δραματουργία γεγονοῖα men -mih. 272. graece 242. 10. **двьрь ковьчегоү сътворишн къ странѣ под ниць** ἐκ πλαγίων gen. 6. 16. -pent.-mih. 2) **ниць: падахоү** - men.-mih. **падоста** - pent.-mih. **лежещемь късѣмь** - men.-mih. **поклонише сѧ ємоү** - pent.-mih. **прокоротивъ сѣсоүдъ тъпь и ниць положивъ** vita-theod. usl. vnic verkehrt rib. nach der seite metl. bulg. nickom milad. croat. nice humi luč. serb. metnuše se nica na zemlju živ. 36. ničice pronus.

ницю adv. οὔτε neque **ницю не могоүща отълоүчити сѧ бога** io.-dam.: vocabulum dubium cf. **нъньчоү.**

ничалникъ adj. curiosus: e coniectura.

ничати -чѫ -чнш vb. pronum esse **съ възнесеть ничаіѣе низоү грѣхомь** greg.-naz. **долоү ничещоү женоү вьсклонн** greg.-lab. 55: adde ant.-hom. 245. triod. **ничещь** prol.

ничій pron. neminis men -mart. gram. 23. duš. **ничиего оучинш** prol.-mart. men.-leop. **-же: лица ничиегоже не зрнть** hom.-mih. **ничийре** mon.-serb.

ничь pron. nihil οὐδέν -чъ š.-gl. 42. **ничъже** cloz I. 122. greg.-naz. bon. usl. nič.

ничьто pron. οὐδέν nihil nom.-mih. **ничьсо**

svjat. ничьсого bell.-troj. 40. svjat.-mat 6. ничѣтоже sup. ничѣтожє cloz I. 206. ничєсоже ostrom. ничсоже sup. ничєсожє assem. ostrom. sup. ничєсогожє sup. ничимьже ostrom. prol.-mih. ништо krmč.-mih. nizce fris. II. 11. nsl. nič; niš prip.

ничѣтожьнъ adj. tenuis: thema **ничѣтожє** cf. nsl. nečamuren; th. ma ničemur.

нишєвьскъ adj. naissensis asên 53. bulg. serb. niš.

нищавъ adj. πενιχρός pauper men.-vuk. πτωχούτζικος misellus dioptr.-vost. - **и вьсь краставь** dioptr.-lab. serb. ništav.

нищта f. filum **нищтьми** svjat.-op. 2. 2. 395. **златами нищьми** ex. **котъгла васѣ нищъми истъкана** χιτὼν ὅλος νήματι io.-clim. bulg. nišć niti kod stana milad. 535. ništělki i brъdo pokl. I. 85; vost. **нищь** f. habet: res dubia.

нищитєвати -тоуѭ -тоуѥши vb. πένεσθαι pauperem esse lev. 25. 25. vost. pent.-mih. int. 58.

нищитєкръмьство n. pauperum nutritio gr. πτωχοτροφεῖον.

нищтелюбивъ adj. φιλόπτωχος mendicorum amans sabb. 3. pyrg. chrys.-lab.

нищтелюбица f. pauperes amans chron. I. 118. 29.

нищтелюбиє n. φιλοπτωχία pauperum amor sup. svjat. ant. antoh.

нищтелюбьць m. pauperis amans dioptr. ephr. **нищтолюбьць** pat.

нищтинъ adj. panper **нищинимъ** bor. 74: vocabulum dubium.

нищтєпитанїє n. mendicorum nutritio sabb. 34.

нищтєпитатєль m. mendicos alens chrys.-lab. misc.-šaf.

нищтєпитѣнїє n. mendicorum nutritio sabb. 48.

нищтєржьнъ adj. πενιχρὸς καὶ ῥακώδης pauperis lacinias habens **-на риза** prol.-mart. men.-leop.

нищтета f. πενία paupertas sup. krmč.-mih. typ.-chil. nsl. ništeta vacuitas habd.

нищтєтовати -тоуѭ -тоуѥши vb. pauperem esse int.

нищтєтьнъ adj. pauper.

нищтєтьствовати -воуѭ -воуѥши vb. pauperem esse int.

нищтичица f. στήμων stamen ant. 4.

нищтиє n. paupertas ant.-hom.

нищто v. **ничѣто.**

нищтолюбьць v. **нищтєлюбьць.**

нищть adj. humilis - **тѣломь и клосьнь** men.-mih. 151. πένης, πτωχός pauper ostrom. sup. šiš. 126. 3. gl. 68. - **и оубогь** dioptr.-lab. εὐτελὴς vilis sup. 142. comparat. **нищитай**; **нищае** vost. **нищтѣе** bus 152: e ni-tja cf. ahd. unadaralih obliquus, vilis ztschr. I 302.

нищьдѣ qui descendit **низъшьдѣ** men.-mih.

ниѥдинъ pron. nullus cloz I. 79. sup. 7 chron.

но part. additur: **гдино, каконо, коликоно** mon.-serb. serb. jakno živ. kakono živ. dano, pano, teno croat. jakino luč. cf. **нѣконъ.**

новакъ m. νέηλυς qui modo advenit, novitius cyr.-hier. sabb.-typ. ber. **къ сѣтѣнынхъ новацѣхъ** ἐσχάτων ἀρχαίων io.-clim. nsl. novak habd.

новачьскъ adj. ἀρχαϊκός novitiorum **къ -сцѣмь чиноу** io.-clim.

новина f. νέωμα novale **-ны** ier. 4. 3. -proph. mat. 49.

ново adv. πρόσφατως recens pent.-mih. adde sup. 39. 203. - **гонезноуѣ** men.-mih. 189 - **пристѫпивъ** sup. 207. - **приходѧ** sup. 208.

новоблагочьстивъ adj. recens pius factus sabb. 41.

новобрачьнъ adj. νεόνυμφος nova nupta pent.-mih. barl. **-чна жена** sabb. 9.

новоградьць m novogradensis per. 1. 15. 48. et **новгородьць** chron.

новократѣнъ adj. recens ber.

новокръстьнъ adj. recens baptizatus **-крѣны** bus. 748.

новокръштєнъ adj. νεόφωτος recens baptizatus šiš. 164. men.-mih. **-крщєнъ** ber.

новолѣпьнъ adj. καινοπρεπὴς novitate iucundus sup. 235.

новомѣсѧчина f. nova luna.

новомѣсѧчиє n. νουμηνία nova luna krmč.-mih. nom.-mik. 29. ber. chrys.-lab. icasm.

новомѣсѧчьнъ adj. novae lunae.

новоначалиникъ m. princeps novus per. 41.

новоначальнъ adj. principis novi dioptr. nom.-mik. 149.

новоначальство n. principatus novus chrys.-lab.

новонєвѣстьнъ adj. novae nuptae.

новооудѣинъ adj. recens vestitus sabb. 164

новооусвѣштєнъ adj. νεοφώτιστος recens illuminatus sup. 390.

новоплодиє n. primitiae fructuum tur.

новорасль f. νεόφυτον arbor recens plantata bon. psalt.-int. -saec. xii. 143. 12.

новорасльнъ adj. arboris recens plantatae.

новорожденъ adj. ἀρτιγενὴς modo natus sup.

новосаждение n. recens plantatio.
новосаждѣнъ adj. νεόφυτος recens baptizatus kmč. 47.
новосвѣтлъ adj. novo lumine splendens -тълъıь sūp. 41.
новосвѣтлѣнъ adj. νεοφώτιστος recens illuminatus -сьвѣтьнъ sup. 391.
новосмыштенъ adj. recens ordinatus -тѣнь sabb. 76.
новоселие n. nova colonia mon.-serb.
новоснитель m. νεολαμπής novum splendorem emittens men.-vuk.
новость f. νεότης novitas greg.-naz.
новосъзданъ adj. recens aedificatus - χραмь ardž.
новосѣцати -цаѭ -цаѣши vb καινοτομεῖν novas res moliri ber.
новосѣчение n. καινοτομία rerum novarum molitio ber.
новотворивъ adj. qui novas res molitur hom.-mih.
новотворъ adj. καινοποιός novator hom.-mih.
новотъканъ adj. recens textus prol.-mart.: nota τροφερόκεπλος molles vestes habens -тъклъ mau. 60.
новоукъ m. νεόφυτος recens baptizatus 1. tim. 3. 6. -vost.
новоумрѣштвлѣнъ adj. recens mortuus ber. gr νεοθανής.
новоцвѣлѣнъ adj. nuper ortus izvêst. 6. 333 -шиихъ šiš. xvi.
новъ adj. καινός novus ostrom. πρόσφατος recens sup. **нова наставше** dat. **новоѣ** sg. a. f. **сѣхъ** I. 29. **новаı нидѣкаı** greg.-lab. sup. **новıи мѣсяци** par. **изъ нова** iterum. denuo chron. **црьковь - сътворити** greg.-lab. **къ новѣ** mat. 27. **нова града** op. 2 2. 463. 673. **новоу градоу** pam. 256. **новѣ градѣ** op. 1. 12. - **городѣк** bor. 62. mat. 44. bus. 14. 165. 173. **новымъ городомъ** chron.-nsl novec numus habd. croat. istanovice luč. russ. новой alter pêsn. Rybn. 1. 337. prnss. nauns goth. niujis ahd. niuwi ags nive and. nyr celt. nú cf. scr. nu venire et **ны-нѣ** ztschr. 1. 33. beitr. 2. 164. Pott 1. 290. curt. 1. 433. rum. **де изновъ**.
новъци m. pl. pecunia gram. 179.
новъшитина f. novitas glag. mon.-serb.
нога f. πούς pes sup. ostrom. **отъкрыıнии ногахъ ѥмоу**; **отъкры ногахъ ѥмоу**; **сѣ жена лежитъ ногахъ ѥмоу** ruth 3. 4. 7. 8 -vost.: est vero **ногахъ** sg. l. sine praepositione; **нога** sg. l. strum. scr. ang cf. nadž samav. 6. ztschr. 9. 234: nota obnožnja concubina bistr. et **ногою** (recte, ni pro **ногодоıь** scriptum est, **ногоıь**) **ѧзъıаѣ** repente num. 16. 21. 45. -vost.
ногавица f. vestis genus per. 3. 29: nota **.гаща и оноучıа и ногавица** bus. 749. oserb. nohajca.
ногата f. numi genus bus. 399. 400. e russ.
ногатица f. ὑπερφον summa aedium pars dan. 6. 10. -mat. 49. op. 1. 109. 168.
ногоболникъ adj. ποδαλγός dolore pedum laborans men.-mih. greg.-lab.
ноготолие n. pedum dolor.
ноготолѣнъ adj. pedum doloris - **неджгъ** dial. dial.-šaf.
ноготолѣние n. pedum dolor.
ноготъ v. **нога**.
ногть m. gen. **-ти** ὄνυξ unguis greg.-naz. **ногътъ** greg.-naz. **ногъти** pl. i. op. 1. 51; 2. 2. 50. **ноготь** pent.-mih. **ноготъ** op. 2. 2. 113. **ногътьнıи** sup. 88. **ногтей** op. 2. 2. 113. chronogr. **ногти** pl. a. vost. 2. 23. lavr.-op. 4. **ногътъı** pl. i. sup. zlatostr. **ногтъı** sup. **ногтъı истьргаша** holm. **ногътьми** sup. **нокъть** pyrg. **нокъти** pl. i. prol.-mih. **нокътьми** men.-vuk. **нокти** nom.-mik. 171. **ноктей** prol.-mart. **нокте** pl. n. chrys.-frag. **изъ младъ ногътьнıи** sup. 88. **отъ младыıъ ноктей** prol.-mart. **отъ мекыıъ нокъть** pyrg. **ѣξ ἁπαλῶν ὀνύχων** cf **негътокати** usl. nohet bulg. **nekat**, **nokat** lit. nagas let. nags goth. *nagls (ganagljan) ahd nagal cf. nagan mhd. nagel ags. nægel gr. ὄνυξ, νόσσειν lat. unguis scr. nakha ztschr. 2. 336; 11. 176. Bopp 1. 17. Pott 2. 1. 424 curt. 1. 447.
ногътьнъ adj. unguis **нокътьно** ego ѥтие ephr.-belg.
ножникъ m. culter, in ecclesia **оскрѣкъ** i **ножикомъ** pam 224.
ножица f. pl. forfex, uti videtur pat. 122. pat.-mih. misc. 78. in ecclesia **ножица** mon.-serb.
ножь m. μάχαιρα gladius, culter sup. ostrom. pent.-mih. op. 2. 1. 80. **ножıкы** i. op. 2. 1. 53. **ножьми** prol.-mart. nsl. nož; nožnice za britve lex. let nazis.
ножька f. **сорочьи** (pro quo alio loco **сорожьи**) **ношка** neuma sbor.-kir. 34. vost.-op. 653.
ножьница f. θήκη vagina pat. **-ца** ostrom.
ножьнъ adj. pedis pat. mat. 51. **прьсти ножни**; **-на колѣзнь** ποδάγρα podagra sup. **-но стоıание** ioann. **игра -наı** io.-sin.

ножьць m. culter, in ecclesia nom.-barb.

ноздроχъ m. bestia quaedam, rhinoceros azbuk.: vocabulum dubium.

ноздрь f. ῥίν nares krmč.-mih. 375. **ноздри** misc.-šaf. μυκτήρ nasus; ῥῖνες nares vost. 1. 294. sup. op. 2. 1. 195. ὄσφρησις olfactus hom.-mih. **ноздрию** krmč.-mih. 196. **ноздрьма** ex. **ноз'дрий** op. 2. 1. 195. **ноздриχъ** iob 40. 20. -mat. 55. sup. **ноздрьχъ** svjat. **ноздьриχъ** svjat.-mat. 10. **ноздрьми** sup. 296. 435. **ноздрьми** vost. 1. 193. **ноздри** ephr.-belg. misc. **ноздры** svjat.-vost. 1. 136: nota male **ноздри** greg.-naz. nsl. nozdrvi nares habd. croat. nozdrve verant.

ноздрьнъ adj. μυκτήρων narium ex.-op. 2. 1. 19.

ноздры v. **ноздрь**.

номикъ m. νομικός legis peritus misc.-šaf. 83.

номоканонъ m. νομοκανών nomocanon bus. 380. **-нѣнь** sabb.-typ.

номосъ m. νόμος lex op. 2. 2. 23. 402.

номосьскъ adj. νόμου legis **-скаа запокѣдь** op. 2. 2. 23.

нора f. φωλεός latibulum matth. 8. 20. -codd. cyrill. recent. šaf.-urspr. **змѣй изьшьдь из норы** sabb.-typ. 121. russ. **нора** cf. **конура, канурка** pol. nora, nura serb. noriti urinari rum. **норей** lutum cf. **норы**.

норикъ m. noricus **норици** per. 1. 1. **славяне** azbuk. **инорицъ славининъ** azbuk. **норича** f. coll. bor.

норинъ m. νόρος norus **норѣχъ** op. 2. 2. 153.

норы f. ἐνορία territorium, dioecesis duš.

норъ m. specus, uti videtur ber., ubi explicatur **внизу захожденій** cf. serb. ponor.

норьць m. animal quoddam, fortasse mergus; βρεγχάριος brencarius ephr.-vost. adde ichn. ephr.-belg. 158. urinator **отрежитъ рыбоу χитрыи норець въ глоубиноу клизъ** bus. 918. **якожи нѣцини отъ χытрыχъ норець въ морѣ отъ корабль себѣ емлютъ и ищоутъ висеры изяти** vost. serb. norac, norilac čech. mořec pol. nor, nurek oserb. nórjak taucher let. nira.

норьць m. slovenus russ. **словяниинъ** azbuk.: recte νωρικός noricus.

норы f. specus, uti videtur **въ лоукавыχъ норыχъ** bus. 919. cf. **нора**.

носатъ adj. nasutus mon.-serb.

носило n. ὄχημα vehiculum men.-vuk. men.-mih. men.-leop. prol.-cip. ber. φορεῖον lectica cant.-cant. 3. 9. -vost. per. 40. 86. nsl. nosilnice feretrum lex.

носильнъ adj. vehiculi alex.

носитель m. ferens - **крѣменьнъ** ἀχθοφόρος baiulus ex.-op. 2. 1. 17.

носити -шѫ -сиши vb. βαστάζειν, φέρειν, φορεῖν, αἴρασθαι ferre ostrom. sup. cloz I. 574. adde 411. ἔχειν habere cloz I. 169. **капла росныа на землю носимы** psalt.-theod. **носима** onus navi impositum.

носъ m. ῥίν nasus georg. **поχоуχнавъши носъмь** svjat. in navi per. chron. πρύμνα puppis act. 27. 29. -bulg. πρῶρα prora act. 27. 30. -bulg. šiš. strum. nsl. nos scharfes ende des eies prip. lit. nosis let. nâsis ahd. nass scr. nas, nâsâ cf. and. snôs f. vorgebirge trjôna schnabel, nase, vorgebirge Pott 2. 1. 285. 287. curt. 1. 92. mey. 1. 399.

носьникъ m. πρωρεύς proreta ion. 1. 6. -men.-serb. parem.

носьць m. ferens ephr. clim.

нотарь m. νοτάριος notarius prol.-mih. men.-mih. leont. men.-vuk. **нотарьнѣ** nom. propr. prol.-mart.

нотарьнъ adj. poss. νοταρίου notarii **-рьскъ** leont.

ношинѣ n. coetatio sup. bor. xiii. chrys.-lab. vestis - **златотъкано** par. 164.

ноштьборьство n. pugna nocturna isaak.

ноштьборьствовати -оуѫ -оуѥши vb. noctu pugnare pan.

ноштьборьѥнѣ n. pugna nocturna **-рьѥнѣ** men.-mih. 363.

ноштьвати -штоуѫ -штоуѥши vb. pernoctare misc. par. **-ваю** ber.

ноштьдьница f. nox et dies svjat.

ноштьдьнѣ n. νυχθήμερον nox et dies **нощьд-** pat.-šaf. 72.

ноштьдьньствѣ n. nox et dies š.-gl. 40.

ноштьдьньство n. nox et dies dioptr. nom.-mik. 6. **нощьд-** dioptr.-lab.

ноштьборьствѣ n. pugna nocturna chrys.-lab. cf. **ноштьб-**.

ношть f. νύξ nox ostrom. cloz I. 883. cf. 953. **изнощи** ἐκ νυκτός, ἐκ νυκτῶν noctu vost. 1. 305. **сѣи нощи** pent.-mih. greg.-lab. cf. **сѣ нощи** men.-mih. **той нощи** prol.-mih. act. 12. 6. -šiš. greg.-lab. **шьдь нощи запалан цркъвь** prol.-mih. **єдиной нощи** gen. 41. 11. -pent.-mih. **ношть** sup. **нощию въставати** sborn. **нощию възлѣци** leont.: nota **ночьсь** hac nocte zlatostr. nsl. noč; nicoj, nicor dain. 254. **нъсоj**; nočes prip. 164. bulg. noštes pruss. naktin acc. lit. naktis let. nakts goth. nahts ahd. naht ags. niht νύξ nox scr. nakti f. nakta rad. naç Bopp 1. 273. ztschr. 9. 114. beitr. 2. 164. curt. 1. 94. mey. 1. 359.

нощтьнъ adj. νυκτός noctis ostrom sup. νύκτερος nocturnus man. 49. autch. **нощное** плѣрованиѥ bus. 813.

нощь m. noe **нощи** sg. g. sup. hom.-mih.

нощевъ adj. poss. νῶε noe hom.-mih. š.-gl. 72. šiš. 197. cyr. 11. misc. io.-sin.

ноябрь m. november **ноябра** ostrom. mat. 6. 9. 11. **ножмв-** ev.-trn. **ноцв-** mat. 12. svjat. chron. **ноєв-** men.-mih. **ноємвр̀ šiš.** 11. **ноємв-** greg.-lab. **ноємврнй** mir.

нравоизр̀кнїе n. morum inspectio, ni fallimur int. 41.

нравоучѧнїе n. morum doctrina ber.

нравоучительнъ adj. mores docens int.

нравъ m. τρόπος mos sup. men -vuk. op. 2. 2 28. ἦθος mos proph. men.-mih. modus lavr.-op. 13. ἔθος mos šiš. 32. ἕξις consuetudo hebr. 5. 14. -šiš. 177. **зълъ нравъ** greg.-naz. γνώμη opinio men.-vuk. **своимъ нравомъ** соу αὐτόνομα quae suis legibus utuntur ex -op. 2. 1. 26. δόγμα sententia act. 10. 11; 17. 7. -bulg. **нравомь кєсарскомь** šiš. 34. λογισμός greg.-naz. ἀρετή virtus psalt.-theod. **добрый** - ἀρετή virtus greg.-naz. op. 2. 2. 81. **блазнъ нравъ** sup. **нрави блази** sup. vost. **нрави добри** virtus proph. greg.-naz. **сѣдоу** species **три норовъı** sborn. chron. l. 45. 6; 184. 34. **нър-** šiš. 177. sim. l. 4. **н'р-** op. 2 2. 28. ex.-op. 2. 1. 26. **норовъ** sborn. chron. l. 207. 16. bus. 292. 293. 518. **нравь** mon.-serb. **ндравь** krmč.-mih. 372. **нарав** f. natura š.-gl. 42. nsl. narav; narava bung. bulg. **нъгав** rum. **нърав** consuetudo lit. norėti velle cf. scr. nr ducere.

нравьнъ adj. meris **нър-** greg.-naz.

нр̀кти, нрѫ, нрєши vb. in compos. ingredi serb. iznarati, iznoriti ex aquis emergere mik. nserb. nuriś lit. nerti russ. норь, нора, перето curt. l. 434. scr. naraka specus.

ноудитєль m qui cogit ber.

ноудити -ждѫ -дить vb. cogere sup. autch. sahb. 89. hom.-mih. isaak. sborn. **ноужднии к ѫдити косу** prol.-mih. - **сѧ** ἐκβιάζεσθαι hom.-mih. sup. goth. nauthjan, nauths and. nŷdan cogere neydha, naudh ags. neád ahd. mhd. nôt scr. nud movere ztschr. 7. 184; 11. 190. cf. **нѫдити** et oserb. nuć́ić.

ноудь: развлѣнь отъ - sim. Il. 9. отъ - παραχρῆμα illico: nsale **отнюдь** per. l. bus. 382. 481.

ноудьма adv. ἀνάγκῃ necessitate; βίᾳ vi sup. proph. men.-mih. **ноудьма** sup.

ноудьми adv. necessario **ноудми** metn. 7. bus. 264. βίᾳ vi io.-dam. **приложнй сѧ дѣкыци** - krmč.-saec. xiii. fris. nudmi.

ноудьникъ m. qui vim infert pat.

ноужда f. ἀνάγκη necessitas; βία vis sup. ostrom. greg.-naz. bon. mon.-serb. tormenta sup. 196. ἐπήρεια iniuria krmč.-mih. - **кр̀кмєнь** krmč.-mih. - **кѣтрьна** sabb. 183. - **зимна** sabb. 200. - **гладьна** prol.-mart. nsl. nuja necessitas meg. lex. miseria meg. noja: nam noja bit' je žalostnim oberkr. oserb. nserb. nuza cf. **нѫжда.**

ноуждати -даѭ -даѥши vb. cogere.

ноуждєнїе n. necessitas.

ноуждь adv. ἀναγκαίως necessario ant.

ноуждьнькъ m. βιαστής violentus pyrg. pat. ber. **ноужьн-** io.-clim.

ноуждьно adv. βιαίως violenter prol.-mart.

ноуждьнъ adj. ἀναγκαῖος necessarius sup. ant. violentus hom.-mih. 91. - **ѥсть** ἐκβιάζεται o **козѣ, аштє и -на соуть, трьпѣти** sabb. 173. nsl. nujan anxius lex.

ноужьдьнѣ adv. violenter ber.

ноукати -каѭ -каѥши vb. hortari prol. 123.

ноура f. θύρα ianua **отъвръзъши ноуроу** 4. reg. 9. 3. -kruš. - **ноурѫ** vost.

ноуриы f. ἐνορία territorium, dioecesis nom.-lab **митохъ стоудиницѣ с тримн ноурамн** sabb.-typ. 75. serb. nurija.

ноурѣти -р̀кѭ -р̀ѣѥши vb. σκλᾶσθαι spoliari **слова дѣлама ноурѣѥть срдцѣ наше** per verba cordis occulta produntur ephr.-vost.

ноусийскъ adj. nyssae prol.-mih.

ноута f. βοῦς bos **кѫпша оу мене -ты и осли и окиа** gen. 32. 5. -men.-belg. **раздѣли -ты и овца** gen. 32. 7. ibid. **стада овцѣ твонхъ и -тъ** izmar. **βόες** boves **бѫпша ми -та и ослы и овьча** gen. 32. 5. - **рагет. скотъ и -тоу оставиша** gen. 50. 8. -vost. κτήνεα boves **-тоу крѣмитъ** ex.-op. 2. 1. 17. **βουκόλια -тоу и стада** slatostr. **тысоущи -ты волоуѫ пастеы** χιλιόβϱ ὁ βουκόλος op. 2. 2. 147. and. naut n. rind ags. neát ahd. mhd. nôz cf. **ноутьнаи оуланца** in Novgorod.

ноутьнъ adj. βουκολίου **ноутныхъ стадъ** georg.-vost. **стада овчаи и ноутнаи** izmar.

нъ adv. ἀλλά, ἀλλά γε sed; **δέ** vero **нъ да** ἵνα δέ ut vero ostrom. **нъ овачи** ἀλλ' ὅμως tamen sup. **не сладькы, нь и нштє брндькы** sabb. 109. **чисо господь когъ просить отъ тебе, нъ боити сѧ бога;** svjat. sborn. **нъмн нъ** pro **нъны же** semel tantum greg.-naz. **то нъ вачи** καὶ

μάλιστα op. 2. 2. 55. нѣ ли нъ почьсти; οὐ τιμητέον op. 2. 2. 305. adde а нечистѣнихъ ни глака иесть чиста, а не нъ ли нозѣ zlatostr. no ли къ старости, тожѣ сѧ постригоу pam. 174. но ли поклонивъ сѧ, то же идыше lavr. 95. adde нолны dan.-heg. нѣ или могоу bor. xxiv: нъ male pro нъı cloz l. 733; нъ habes in нѣконъ, окаченъ etc. Pott 1. 301. cf. нж et но.

нѣпера adv. ἀλλά sed **нѣпира христосъ**, рѣчеши, къ .л. лѣтъ крьсти сѧ greg.-naz.: vocabuli pars posterior **пера** obscura.

нѣштвы f. pl. mactra **нѣрькы** glag. **ночьница** nom.-mik. 82. nsl. načke backtrog ničke alveus meg. niške; nučke, nuškje magis lex bulg. **нѣштвi**; **нѣштови** pokl. 1. 36. oserb. mjecki nserb. njacki cf. nhd. nössel mhd. nözzelin.

нъı pron. pl. dat. acc.: dat. sim. l. 18. **многихъ ни сьгрѣшивнии** mon.-serb. 247. cf. **нн** cloz l. 58. mey. l. 330.

нъıи: **весъла потѣсаютъ и нъıи съшиваютъ** κώπας ἀποξέουσι καὶ ἱστία ῥάπτουσι zlatostr. saec. xvi: vocabulum dubium.

нъıнѣ adv. νῦν, ἄρτι nunc ostrom. sup. cloz l. 9. 367. 749. chron. **нъıнѣ** sup. 17. 21. 24 etc. **нъıнѣчоу** sup. 228. ephr.-vost. ἐπὶ τοῦ παρόντος io.-clim. ἐν τῷ παρόντι cyr.-hier. **нъıны** sup. svjat. sboru. greg.-naz. **и до селѣ нъıны** sup. 29. **нъıны** sup. **отъ нъıны** laz. od **нина** š.-gl. 96. **нъıнѣчоу** sup. 228. 230. 265. 294. 298. 300. 303. **нынѣ** τοίνυν ergo proph. ninge, nine fris. goth. nu ahd. nû ztschr. 6. 206. curt. 1. 441.

нъıнѣчоу v. **нъıнѣ**.

нъıнѣшьнъı adj. qui nunc est antch. c. 112. ex.-op. 2. 1. 25. **нъıнѣчнии** op. 2. 2. 261. cf. **домашьнъı** et **нъıнѣшьнъı**.

нъıнѣшьнь adj. ὁ ἄρτι, ὁ νῦν qui nunc est svjat. greg.-naz. **нъıнѣшьнь** sup. **нъıнишьнь** sup. šiš. 97. hom.-mih. sabb. 175. aut. ant.-hom. cf. **-штьнь**.

нъıны v. **нъıнѣ**.

нъıнычоу v. **нъıнѣ**.

нъıнишьнь v. **нъıнѣшьнь**.

нъıранне n. πῆξις immersio **нѣже въ водахъ нирании** io.-clim.

нъıрати -рѣ -рѣши et **-раѭ -раѭши** vb. se immergere **нырѧть въ ѣмѫ** frag.-bulg. **въ тмоу нырютъ** krmč.-saec. xvi. **-vost. въ мори нираѭтъ** bou.; **соущихъ пътниць же и ниражштихъ** svjat.; vost. **habet нирати**: res dubia est.

нъıрнивъ adj. malus ex.

нъıрнище n. οἰκόπεδον domicilium bon. psalt.-int. -saec. xii. lavr.-op. 32. pam. 229. **нижа**, **сѣ. нѣску домоку** ziz. ber. **нир-** glag. **нър-** ephr.-belg. φρούριον castellum sup. 354. hom.-mih. 50.

нъıръ m. χοβιατής urinator **-рове** greg.-naz.

нъıрькъ m. mergus **нырокъ** trigl.

нъıрь m. πύργος turris **azbuk.** op. 2. 2. 142. **нъıрище** man.-vost. **azbuk. нырнвъ** vost. **нырь вьдроужати** chrys.-lab. **нъıръ** ephr.-vost marg.

нъıрьнъ adj. turris man. 123.

нъıрѣти -рѣкѫ -рѣкѫши vb. immergi, ni fallimur **подобьнъ иесть нъıрѣкѫщоу** nom.-bulg. cf. **-рѣти**.

нъıрити -рѭ -рѭши vb. immergi io.-sin. clim. 237. **- сѧ къ смолѣ** misc. 65. cf. **нъıрати**.

нъıрѣние n. πλάνη error **еллиньскааго нъıрѣнии** greg.-naz. **прѣзорьство и нъıрѣние** ex.

нъıти in compos. ziz. cf. **нъıдѣти** azbuk. ziz. russ. **нъıть** dolere čech. nýti languere unaviti.

нъıшь m. naissus sim. I. 29.

нѣзнти -жѫ -зиши vb. nutare, ni fallimur **дроугъ дроугоу ико нѣзеще и прѣстоме показоующе глаголахоу** pat. 181.

нѣсти, нѣзѫ, нѣзеши vb. διαδύειν penetrare **нѣзеше камень подъ шлѣмъмь** въ лици l. reg. 17. 49. -vost. cf. ser. nikš durchbohren, quod fortasse o nig et š.

нѣ pro **не, не иесть**: sup. svjat.-op. 2. 2. 392. io.-clim. op. 2. 2. 52. ex.-op. 2. 1. 18. **аще ѣда нѣ любѣе** greg.-naz. **нѣ ли** chron. svjat.-mat. 7. zlatostr. op. 2. 2. 305. **нѣ ли на срѣдьци скрьıа родитель твоихъ**; chrys.-lab. **нѣ лѣпо** svjat.-mat. 7. **да нѣ живъ** bon. russ. **нѣтоу** chron. **нѣтъ** per. **нѣтоуть** per.

нѣ part. **нѣ отъ кого** šiš. 231. **нѣ отъ коѥго** svjat. per. xxiii. **нѣ отъ кыихъ** vita-theod. **нѣ отъ какыихъ** op. 2. 2. 370. **нѣ въ кыи** sup. **нѣ въ коѥмь** bor. 37. **нѣ къ коѥй пещрѣ** men.-leop. **нѣ въ коѥмь** georg.-vost. **въ нѣкоѥмь** ostrom. **нѣ въ кыхъ** krmč.-mih. **нѣ къ кыихъ** bus. 377. **нѣ до кыихъ** sup. **нѣ о кыихъ** svjat. **нѣ на кыи** svjat. **нѣ на коѥ** sup. **нѣ по коѥмоу** svjat. **нѣ съ кымъ** chron. l. 266. **нѣ при коѥмь** sboru. **нѣ по чесомоу** bus. 269. **нѣ по колиць̀хъ** sup. **нѣ отъ какъıихъ** svjat. **нѣ отъ коудоу** vost. numeralibus praepositum est, lat. circa

нѣ до осми моужь ὡς ἑπτὰ ἤ ὀκτώ vost. не въ тысѧщи; нѣ о трьхъ стѣхъ; нѣ .т.; не въ .р.; не съ .с. vost.

нѣга f. εὐφροσύνη voluptas zlatostr. croat. niga luč. russ. нѣга; нѣгоѥ nom. propr. ardž. нѣжатинъ chron. 1. 132. cf. rum. нѣгъ f. contumax cf. ser. nidž purificare ztschr. 4. 365. curt. 1. 281.

нѣгда adv. interdum chrys.-lab.

нѣгде, нѣгдѣ v. нѣкѣде.

нѣгованиѥ n. mollities, uti videtur въ таковѣмь нѣговании (и) чьсти vost.

нѣговати -гоуѣ -гоуѥшн vb. ποθεῖν desiderare cod.-saec. xiii. -vost. molliter tractare свою плъть - io.-clim. днесь нѣгоуѥмы, а оутрѣ осоуждаѥмы vost. око христово нѣгоуѥщиѥ lavr.-op. 41. почитать ber. croat. nigovati luč. serb. njegovati živ.

нѣдро v. ндро.

нѣжанъ adj. delicatus нѣжное житье τρυφερόβιος hes.

нѣкако adv. quodam modo sup. 71. 203. svjat.

нѣкаковъ pron. aliquis io.-sin. ichn.

нѣкакъ pron. aliquis sup. ephr. плодъ - krmč.-mih. -ка сѣпона men.-mih. -кацѣми hom.-mih. prol.-mih.: nota нѣкакаго врѣмене hom.-mih. 139. et нѣ отъ какънхъ svjat.

нѣкамо adv. aliquo chron. 1. 30.

нѣкогда adv. olim, aliquando š.-gl. 89.

нѣколи adv. ποτέ aliquando sup. men.-mih. krmč. krmč.-mih. hom.-mih. chron. 1. 95. III. pam. 196. mon.-serb. понѣ до поздѣ - sup.

нѣколикъ adj. ποσός aliquantus -ко врѣмѥ prol.-mih. по -цѣ врѣмени krmč.-mih. по -цѣхъ дьнехъ prol.-mih. vitatheod. -цѣмь отъ братии (recte -тиѥ) men.-mih. по -цѣ дьний men.-leop. м'ного нѣколико svjat.: nota съ -ко малыми prol.-mart. -ко мало покоя sabb.-typ.

нѣколичьскъı adv. ποσῶς utcunque io.-clim.

нѣколиштн adv. aliquoties greg.-lab.: nota male πλειστάκις saepissime men.-mih.

нѣкоторъıй pron. aliquis greg.-naz. sborn. bus. 333. glag. cf. -торъıй.

нѣкоторъıй pron. τὶς aliquis sup. ostrom. chron. 1. 109. cf. -торъıй.

нѣкоѥкъ adj. poss. alicuius накѣтомь -кѣмь zak.-serb.: vocabulum alias inauditum.

нѣкъгда adv. aliquando sup. 73. 138. 140. etc. mater. xi.

нѣкъдѣ adv. alicubi нѣкъдѣ, нѣкдѣ sup. нѣгдѣ chrys.-lab. krmč. ant. ноздѣ нѣгдѣ men.-mih. нѣгдѣ hom.-mih. krmč. 49. 209.

нѣкъто pron. τὶς aliquis sup. ostrom. нѣкого христа sup. 55. нѣцн pl. n. š.-gl. 86. hom.-mih. нѣцин svjat.-mat. 9. нѣцѣмь pl. d. isaak. нѣцѣхъ chron. 1. 243. нѣцѣмн op. 2. 2. 51. cf. къ бааличн нѣцѣ vost. 1. 19. змнн нѣцн pro нѣцѣй 1. 509. къ нѣкомь гнонцн prol.-mih.

нѣкъıй pron. τὶς aliquis sup. нѣкоѥго bor. 35. нѣкоу sg. a. f. svjat.-mat. 9. нѣкоѥ два мниха prol.-mih. дъва нѣкаа bus. 334. нѣкоѥю dual. g. hom.-mih. нѣцин pro нѣцнн svjat. змнн нѣцн оуподоби.

нѣкъждоу adv. aliqua; ποθέν man. отъ - prol.-mih. men.-vuk. prol.-vuk. krk. нѣкоуда chron.

нѣкъждѣ adv. διά τόπου τινός aliqua боѥщи сѧ ѥда - отай извѣдоуть и men.-mih. отъ - krmč.-mih.

нѣмованиѥ n. inopia facultatis loquendi georg.

нѣмовати -моуь -моуѥшн vb. mutum esse; ψελλίζειν balbutire sup. 240. 2. proph. нѣмовоуѥщиѥ ber.

нѣморѣчивъ adj. balbus per. lv.

нѣмость f. mutum esse hom.-mih.

нѣмотовати -тоуь -тоуѥшн vb. mutum esse dioptr.

нѣмъ adj. κωφός, ἄλαλος mutus ostrom. sup. prol.-vuk. ἑνός mutus proph. μυτλάλος mutus proph. ἑτέρας γλώσσης alius linguae apost.-ochrid. - изъıкъ per. 51. 26. let. nēms cf. nsl. nèmo živinče.

нѣмъка f. neuma - съ стрѣлою vost.-op. 653.

нѣмьць m. germanus chron. misc. bus. 775. dus. изъ нѣмець ѳ germania meth. 4. нѣмець сврака ѥсть misc. немьць alex.-mih. 181. nsl. némec magy. német alb. neme rum. нѣмц.

нѣмьчьскъ adj. germanicus misc. chron. pam. нѣмечьскъ meth. 6: male нѣмьскы ѥзыкъ men.-mih.

нѣсмь, нѣсн etc. pro не ѥсмь, не ѥси etc.: male нѣсѫть.

нѣчнй pron. alicuius pat.-dial. zak.-serb. nom.-lab. krmč -mih. -чьего, -чьѥ sbor.-kir. 15. матерь нѣчню vost. нѣчнѥ начертанне dioptr.-vost.

нѣчато pron. aliquid sup. нѣчъто cloz I. 498. нѣчьсо svjat. нѣчьсомоу bus. 272. о нѣчемь krmč.-mih. 222. въ нѣчесомь io.-sin. нѣчесомже op. 2. 2. 457. нѣ-

чимь vost. нѣчисл sabb.-typ. нѣцію ibid. cf. rum. нѣцие.

нюкати -каѭ -каешн vb. παραθαρρύνειν exhortari **на дрьзанне нюкаи дѣтиця** ephr.-vost.

нидро v. **ндро.**

ние v. **н.**

нигровъ v. **игровъ.**

нкли v. **кли.**

нклѣ v. **клѣ.**

ньти v. **ити.**

нж conj. sed ѳv.-trn. gram. **ноу** mon.-serb. cf. **нъ.**

нжглъ v. **жглъ.**

нждити -ждѫ -дѣши vb. βιάζεσθαι, παραβιάζεσθαι vim inferre ostrom. ἀναγκάζειν cogere sup. 274. cloz l. 336. 369. βιάζεσθαι cogere **-джть** cloz l. 656: recte **нждать**; - **см** ostrom. studere - **см писати** chrabr. 89. cf. **ноудити.**

нждоу v. **ждоу.**

нждѣ v. **ждѣ.**

нжжда f. ἀνάγκη necessitas cloz l. 194. man. bon. sup. 103. 111. 309. bus. 333. cf. **ноужда.**

нжждьникъ m. βιαστής vim inferens ostrom.

нжждьнъ adj. necessarius sup. δυσχερής difficilis frag.-bulg. **-но дѣло** man. **-нымь и великымь гласомь** par.

нжтрити -рѭ -рѣши vb. significatio ignota: **слова ради ноутрить см срѣдѣще наше** ephr.-belg. 106. cf. **обатрѣти см.**

нжтрь v. **жтрь.**

нжтрьнь v. **жтрьнь.**

нунекитѣшнъ m. ninevita chrys.-lab.

нусаскъ adj. nyssae svjat. **нусскы григорие** dioptr.

О.

о decima sexta alphabeti cyrillici littera, **онъ** dicta, cyrillice numerum LXX., glagolitice numerum XXX. indicans, non raro vocabulis a consonanti incipientibus praefigitur, quae praefixio a Pottio et Curtio πρόθεσις appellatur: **оврѣвь: врѣвь** scr. bhrû gr. ὀφρύς ir. abhra osset. arfug; **окринъ**: russ. кринка; **опанца**: панница ahd. phana; **опашь**: bulg. пашъ et **пахати; опрѣсьнѣкъ: прѣсьнъ; орѣкеница: рѣкеникъ; орѣпѣтати: рѣпѣтати** et scr. iradh, radh; iradž, radž; **орѣхъ**: lit. rešutis; **орѣкати**: рюти, рюнти et gr. ὀρύεσθαι, ὠρύειν; osk, oca: σφής, quae res 'diligentius examinanda est. cf. curt. 2. 292-298: rarius о abiicitur *опакъ: *пакъ.

о interj. ὦ о iungitur 1) cum nom. **о вели пасха великаа** ὦ πάσχα τὸ μέγα greg.-naz. **о вели дѣло прѣдивьно** frag.-serb. saec. xm. **о вели медѣ капьжштнй газъкъ** ὦ τῆς μελιρρύτου γλώττης sup. **о вели омрачение** ὦ τῆς σκοτώσεως ephr.-vost. **о вели днвъ прѣчюдьный** zlatostr. **о воле** (alii codices **вели**) **страшна година** ephr.-vost. 2) cum gen. **о лоукавагѡ збранна** hom.-mih. **о господьна оученнѣ** ὦ τῆς τοῦ κυρίου δυνάμεως hom.-mih. 3) cum dat. **о клаженоу чюдеси** hom.-mih. 4) cum voc. **о блаженаа двонце** typ.-chil. **о оукоже** mir. 5) cum adv. **о горе** ichn. οὐαί vae ostrom. **о лютѣ доуши нхъ** per. 24. tur.

о praep. περί circum; ὑπέρ de iungitur 1) cum acc. a) spatii **стати о рѣкоу** per. 32. **сѣде о десниж отъца** sup. 8. **сѣдѣть о десноую** mon.-serb. **о десниж стоѧшти** sup. 93. **о десноую, о шоую положити** pat. **о лѣвыж нвн см** sup. 56. **жикый о лѣко тебе и о десно тебе** proph. **поставитъ овьца о десноую себе** mat. 14. **ногама опъръ о стлъпъ** sup. 440. **главою о землю бнюща** vita-theod. **оудари нмь о землю** nest. **о каменне разбивающемн** prol.-mih. **о камыкъ приразнивъше см** vita-theod. **о камень образникъше см** τῇ πέτρᾳ προσκρούσαντες sup. 298. **стрѣла см о стѣнж образи** nom. 123 **образи нмь о степень** prol.-mih. 254. **о нъже прѣтыкаютъ се** gr. οἷ προσκόπτουσι šis. 193. **потъкнжшм см о камень** προσέκοφαν τῷ λίθῳ sup. 338. **о стлъпы везахоу** men.-mih. 340. b) temporis **вѣше тоу о вьсоу ноощь** greg.-lab. **о свѣтѣ** nest. **о тѣ чинѣ** circa id tempus nest. **о лѣто** uno anno sup. 221. c) causae **послани о смиренне мира** pat.-mih. **да стоимо о нь и о негова сина** mon.-serb. 297. **да стоимо о нже и о инхъ напрѣдакь** 343 **о нѫже (кръве) съкѣштлающи см** ὑπὲρ οὗ (αἵματος) σύμφωνα ποιεῖς sup. 310. **аще моужь окьговори женоу за тоуне о клоудь**; obeti nasse im nezem o zcepasgenige fris. 2) cum loc. a) spatii

нѣсть сѣѣта о немь ἐν αὐτῷ š.-gl. 48. вѣаҳж о немъ περὶ αὐτόν ev.-trn. сташе о стѣнаҳъ ἔστησαν ἐπὶ τὰ τείχη men.-vuk. зазнда о сѣвѣ двьри par. 79. содома и гомора и грады ихже о нею glag. врада о челюстехъ вѣала men.-leop. о огни обращати се и наковалнѣ chrys.-lab. сълньце о нихъ въсиа тоило sup. 58. сѣѣта ихже о нихъ sup. 58. обѣшати се о вьи его sabb. 56. приважи и о своей къи bus. 76. обажють камень о въи его 115. прикажита ие о своей вьи sim. II. 4. вергаҳъ обложаштинхъ о въи ию sup. 135. обложити оглавь о ноздрехъ iob 40. 20. -proph. коди жрѣца о обратѣ op. 2. 2. 94. потъкоша о наковалнѣ sup. 338. b) temporis о сарадости greg.-lab. 75. о стѣпаноу дневи mon.-serb. 355. о кожики chrys.-duš. 44. c) causae о неплодьи ие вѣроующи hom.-mih. о нищетѣ плачеть hom.-mih. 140. кити о своихъ sim. I. 24. коуди довольнь о твоихъ sim. I. 24. иеть бысть о семь prol.-mart. (de crimine) посту три лѣта о хлѣбоу и о водѣ psalt.-vuk. 51. о винѣ слоугоуе οἰνοχοῶν gen. 40. 13. -pent.-mih. слоуга о винѣ οἰνοχόος pincerna kruš. добрь о словесехъ божиихъ greg.-lab. о въсемь благодареща бога greg.-lab. о рожденѣмь слѣпѣ mat. ix. троудити сѧ о докроадѣтѣли isaak. намь о отроцѣ обличи greg.-lab. о твоемь кльноу се божьствѣ hom.-mih. о водѣ соудить се chrys.-lab. о владычьни ие радеще благости hom.-mih. ты о мнѣ и азъ о тебѣ ἐν ἐμοί hom.-mih. живоу о тебѣ typ.-chil. о христосѣ живѣштии sup. 50. прославлени бъшта о христосѣ χάριτι χριστοῦ 60. о имени моемь вѣсы нждените; прѣкждѣте о вѣрѣ sup. 12. прѣкъывати о несъштостихъ sup. 30. хранити сѧ о ратьницѣхъ sup. 29. притежа о господи возѣ sim. I. 22. иѣсть съпаса ни о комьже разѣ тебе hom.-mih. о имени бога нашего greg.-lab. да наслади сѧ о возѣ сладкыие любьве sim. I. 28. о словеси твоемь вьмецю мрѣже ἐπὶ τῷ ῥήματί σου χαλάσω τὰ δίκτυα hom.-mih. аще бы пожилъ о вѣрѣ bus. 415. о христосѣ вьси оживають сѧ svjat.-op. 2. 2. 378. недоузи о имени бога изчезаҳоу sabb. 137. благословить се о токѣ ἐν σοὶ gen. 28. 14. -pent.-mih. о малѣ бысть вѣрьнь chrys.-lab. о сѣѣ: понде о сѣѣ greg.-lab. ие коудѣта моудра о сѣѣ sim. II. 5. никноуща о сѣѣ αὐτόματα ἀναβαίνοντα lev. 24. 5. -pent.-mih. о сѣѣ къзникнѫти frag.-bulg. αὐτοφυῆς о сѣѣ самь съповѣда ми leont. самь о сѣѣ вьниде въ храмь мой hom.-mih. да сѣдите къждо вась о сѣѣ exod. 16. 29. -pent.-mih. о сѣѣ врань творатъ богоу ἀφ' ἑαυτῶν cloz I. 367. о сѣѣ sponte, nemine adiuvante sup. 108. 120. αὐτόματον sponte sup. 239. 352. иединъ о сѣѣ sup. 129. сами о сѣѣ αὐτοὶ ἀφ' ἑαυτῶν sup. 310. самь о сѣѣ приходе αὐτομάτως krmč.-mih. о сѣѣ сама имѣть вѣсноватн се; не о сѣѣ бысть съпасьна моука οὐ καθ' ἑαυτὸ τὸ πάθος σωτήριον hom.-mih. о сѣѣ вьистъ съпасенаѣ (pro съпасьнаѣ σωτήριος) мжка καθ' ἑαυτό cloz I. 615. сама о сѣѣ оуправита се krmč.-mih. 32. о сѣѣ иединь творитъ паскоу krmč.-mih. сборь людий о сѣѣ сьбрань ἰδιατέρως krmč.-mih.: nota мнози соуть о иединой роуцѣ men.-mih. песъ роди сѧ о шести ногъ per. 46. не о мѣдн бъше (врата) hom.-mih. 52. nsl. o palici sem prišel; cf. осѣкнти сѧ solum esse особити secernere rum. осѣй, де осѣй seorsim осѣвѣк separo; nota serb. na osami živ. 140. сташа кождо о сокѣ bus. 126. Pott I. 169. 585. cf. объ.

оахимъ m. ioachim glag.

оба numer. ἀμφότεροι, οἱ δύο sup. 7. 55. 107 etc. обою измищеть krmč.-mih. оба на десате οἱ δώδεκα ostrom. обою на десате cloz II. 93. обѣ стѣ οἱ διακόσιοι ducenti vost.: male обож ostrom. обию d. g. š.-gl. 94. обѣю idem mon.-serb. 314. pruss. abbai goth. bai ahd. beide eurt. I. 401. beitr. I. 358. обаполъ (recte оба полъ) ἀμφοτέρωθεν utrinque chron. I. 193. - слица bus. 685. - лица ex.-vost. I. 210. обаполъ gram. 18. обаполъ per. 28. - иего bor. 35. russ. обапола, -ло, -лъ čech. obapol pol. obopolny cf. полъ.

обава f. incantatio pat. ber. обавѣ men.-leop. 53.

обаваниие n. incantatio pat. kruš. zis. psalt.-vuk. nom.-mik. 22. оушн да не заслышатъ еѵаггелискыхъ обаваний заключающе ad psal. 57. 6. -int. 288.

обаваньникъ m. incantator bon. cf. обаньникъ.

обаватель m. incantator int. ber.

обавательница f. incantatrix.

обавательнъ adj. incantans.

ОБАВАТИ -КЛЮ -КЛЮШИ vb. ἐπᾴδειν incantare bon. krmč.‸ krmč.-mih. pat.-mih. pent.-mih. chrys.-lab. nom -lab. glag. int. ziz. ber. dent. 18. 11. -acad. **КЛЬХОКАТИ Н** - prol.-mart **ОБАКАЄМЪ** psalt.-int.-saec. xi. nom.-mik. **СТРОУПИ ОБАКАЄМИ** svjat. - **СѦ** acad.

ОБАВИТИ -КЛЮ -ВИШИ vb. perficere, uti videtur **ВЕЛИКОЄ КЪЗДРЪЖАНЬЄ И ЖИТИЄ ОБАВИ** sup. 403. 20. - **СѦ** vitare, ni fallimur **ОБАКИМЬ СЄ ПЬСЬ И СКВИНИЙ КЛЬВАЮЩИХЪ** pat. 247. 270. 279: **ОТЪК-**.

ОБАВИТИ -КЛЮ -ВИШИ vb. δεικνύναι monstrare; ἐκφαίνειν manifestare; ἀνακαλύπτειν revelare; διελέγχειν redargnere men.-mih. prol.-mih. nom.-mik. svjat.-mat. 5. ex. io.-clim. azbuk. op 21. 151; 2. 2. 366. bus. 261. - **ПОКРЪВЕНЬЫ РАЗОУМЪ** svjat. - **ВИНОУ** vita-theod. - **ЗОЛЬ** io.-dam. **КЪЗЛОГЛАСОВАНИЄМЪ** - ἐκτραγῳδεῖν tragice describere op. 2. 1. 151. aperire sup. 210. 211. 427. reddere sup. 397. 8. - **СѦ** φαίνεσθαι, ἔκδηλον γενέσθαι apparere men.-mih. athan.-alex.-grig. **САМА СѦ ОБАВЛЮШИ** men.-saec. xi. **НЄ ОБАВѢТЬ СЄ ДОБРИ** ex.-op. 2. 1. 13. **МЪНОЗИ ОБАВИША СѦ** io.-clim.: pro **ОКЪЫКИТИ** men.-vuk. prol prol. ioann. dial.-šaf. chrys.-lab. men.-mih. **-ВИКЬШИ ИДЬ ИЖЄ ВЬ СРЬДЬЦИ КРЫШЄ** men.-mih. **-ВЛЄНЬ** διαβόητος celeber men.-vuk. **ОКЪЫВИТИ СЄ** chrys.-lab. cf. **ОБИШВИТИ** pol. objawić.

ОБАВЛЯТИ -ЛЮ -ЛЮШИ vb. φαίνειν, ἐπιδεικνύναι ostendere sup. 447. men.-mih. bus. 269. 645. men.-leop **КРѢДЪ ОБАВЛЮЄМЪ** sborn. **БЛАГОДѢТИ** - hom.-mih. 160. **-ВЬШЄ** accusare sup. 176 19. - **СѦ**: **АРХИСТРАТИГЪ ОБАВЛЮЄТЬ СѦ** men.-saec. xi. **ОБЪЫВ-** dioptr. chrys.-lab. prol.-cip. io.-sin. isaak.

ОБАВЛЄНИЄ n. ἀποκάλυψις revelatio sup. 412. svjat.-op. 2. 2. 401. 404. φανέρωσις manifestatio hom.-mih. **-ЛЄНИЄ** svjat.-op. 2. 2. 389. **-ЛЄНИЄ** svjat.-mat. 78. prol.-mih. slov.-novg. b. - **ВИДѢКЪ** vita-theod. **О ОБАВЛЄНИИ ГОСПОДЬНИ** svjat. ἀνάγνωσις agnitio hom.-mih. **ОБЪЫВ-** men.-leop. men.-vuk. ok. 26. prol. visio **-ВЬЄНИЄ** sup. 219.

ОБАВЪ m. incantatio pat. cf. **ОБАВА**.

ОБАВЬНИКЪ m. γόης, γοητευτής, ἐπαοιδός incantator bon. men.-mih lavr.-op. 82. psalt.-int. -saec. xi. **-ВНИКЬ** krmč. krmč.-mih. par. 116. bus. 381. 748. sabb.°110. acad. - **ИЛИ ЧЛОВѢКЪ КОЖНЙ** sabb. 29. **СКОТОМЬ** - krmč.-mih. **КЛЬХЬ ИЛИ** - men.-mih. **ОБАВНИЦИ СОУТЬ. ИЖЄ ЗМНЄ НОСЕТЬ ВЬ НѢДРОХЪ, ОБАВАНИЄ ТВОРЕЩЄ ТѢМИ** misc.-šaf. 67.

ОБАВЬНИЦА f. incantatrix misc.-šaf.

ОБАГНИТИ СѦ -НИЖ СѦ -НИШИ СѦ vb. τίκτειν parere **-ГНѢТЬ СѦ ОБЬЦА** gen. 31. 8. -parem. 1271. **ОБЬАГ-** triod. bulg objagni se mil. 36 čech. obahniti se.

ОБАГРИТИ -РЮ -РИШИ vb. πορφύρειν, φοινίσσειν rubefacere, purpura tingere barl. prol. ioann. mon.-serb - **РИЗЖ ЦѢТЫ** par. 207. **НЄ - РИЗЬ ЦѢТЫ** krmč.-mih. 191. - **СѦ** men.-vuk.

ОБАГРЯТИ -РЮЖ -РЮШИ vb. φοινίσσειν rubefacere, purpura tingere **-РАШЄ** prol - mart. **-РЮШТА** sabb. 71. **КРЬКЬ ЗЄМЛЮ -РЫШЄ** men.-leop.

ОБАГРЯНИЄ n. purpura tingere triod.

ОБАДА f. calumnia pam. 120. **КО КЛАСТЕЛЄМЬ** - bus. 502. alex. karamz. 3. **ПОТА** 74. **ПЕЧАЛИ И ОБАДЫ** sg. g. sabb.-typ. 7: **ПОТА ОБАДИ, ФАРЬМАКИ И ПРѢДАЮЩЄ НЕШКА ВЬ РОУЦѢ СИЛЬНОУ** misc. 53. ubi fortasse **ОБАДЪ** calumniator.

ОБАДАТИ -ДАЮ -ДАЮШИ vb. κερατίζειν cornu petere kruš.

ОБАДИТЕЛЬ m. κατήγορος accusator sup. 175. συκοφάντης calumniator op. 2. 2. 39.

ОБАДИТИ -ЖДЖ -ДИШИ vb. accusare sup. 188. διαβάλλειν calumniari men.-mih. krmč. pat. ant io.-clim. vost. 1. 13. chron. 1. 210. io.-sin - **КОГО** nom.-lab. leont. - **КОГО КЪ КОМОУ** per. lxvi. men.-mih. **ПРѢЖЄ** - προδιαβάλλειν ante calumniari op. 2. 2. 55. incitare sup. 162. nsl. ovaditi bulg. obadi croat. obvaditi insimulare verant. serb. obaditi živ. cf. **КАДИТИ**.

ОБАДЪ m. oestrus, uti videtur **ОСАМИ И ОБАДЬМИ БОДОМЬ** prol.-mart.: minus bene, uti videtur, **ОБАДЪ ОТЬ МНОЖЬСТВА ОБАДА И КОМАРА** vita-theod et **ОВОДЪ**: **ОВОДОУ СОУЩОУ МНОГОУ И КОМАРОМЪ** vita-theod. **ОБАДЪ**, **ОВОДЪ** alex. **ОВОДЪ** vespa trigl. nsl. obad hornkäfer dain. oestrus croat. obad tabanus verant. russ. **ОВОДЪ** oestrus dial. **ОВАДЬ** čech. obad oestrus cf. lit. ūdas let. ōde culex.

ОБАДЬЛИВЪ adj. calumnians antch. c. 123. pro alius codicis **ОБИДЛИВЪ**.

ОБАДЬНИКЪ m. criminator leont. prol.-mih. men.-mih. nom.-lab. kruš. misc. 30. **МАГЬСЬНИКЬ И** - misc. 50.

ОБАЖДАТИ -ДАЮ -ДАЮШИ vb. διαβάλλειν, συκοφαντεῖν calumniari leont. iob 35. 9. -mat. 55. men.-mih. pat. **-ЖЕШИ И ЛЪЖЕШИ** izmar. **-ЖДАЄМЬ И ОКЛЄВЕТАЄМЬ** krmč.-mih. **ОБЬ-** ziz. ber. bulg. obažda.

ОБАЖДЕНИЕ n. accusatio sup. συκοφαντία calumnia aut. -ЖЕНИЕ op. 2. 2. 39.

ОБАКЪ adv. πλήν sed glag. pro **ОБАКО** cf. **ОБАЧЕ, ОПАЧЕ**

ОБАЛОВАТИ -ЛОУЖ -ЛОУЄШИНЪ b. θεραπεύειν mederi cloz II. 118.

ОБАЛОКНУТИ СѦ -КЛѪ СѦ -ВНЕШИ СѦ vb. ὠμοτοχεῖν abortiri iob 21. 10. -op. 2. 2. 403. **КРАВА ИХЪ НЕ ОБАЛОВИ СѦ** svjat. pro **ОБЪЛОВЪКТИ.**

ОБАЛЪКАТИ -ЧѪ -ЧЕШИ vb. esurire **ОБАЛКАЛИ БЫХОУ** psalt.-int. -saec. xi.

ОБАЛЬСТВО v. **БАЛЬСТВО.**

ОБАНЬНИКЪ v. **ОБАЊНИКЪ.**

ОБАНЬНИЦА f. incantatrix pat.-mih.

ОБАНЯТИ -НѪ -НѢШИ vb lavare pat.-šaf.

ОБАПНУТИ -ПЛѪ -ПНЕШИ vb. tingere, uti videtur pat.-šaf. 294. cf. **БАПЪ** color.

ОБАПОЛА v. **ОБА.**

ОБАПОЛЫ v. **ОБА.**

ОБАРА f. custodia mon.-serb 263. 9.

ОБАРИТИ v. **ОБОРИТИ.**

ОБАРОВАНИЕ n. custodia mon.-serb. 279.

ОБАРОВАТИ -РОУЖ -РОУЄШИ vb. custodia glag. mon. serb. **ОБЪ-** mo..-scrb. pol. obwarować cf. **БАРОВАТИ.**

ОБАРЬЧИНЪ m. custos - **И ДРЪЖИТЕЛЬ БЛАГЫ ЦРЪКВЕ** glag. cf. **ОБАРОВАТИ** et nsl. suffixum **-čin.**

ОБЛРАТИ -РЫЖ -РЫЄШИ vb. evertere **-РАТИ** georg. **-РѢАШЕ** man. 121. χαλᾶν demittere, solvere - **ЬЗЫКЪ** proph. **-РАТИ КЛЕТВИ** mon.-serb.

ОБАЧЕ adv. ἀλλά, μέντοι, ὅμως, πλήν tamen, sed sup. 201. 254. 262. 284. 285. 345. ostrom. men.-mih. antch. io.-clim. τέως interim sup. 395. 19. 20. **ИЪ** - ἀλλ' ὅμως verum tamen sborn. sup. 277. 311. 316. ex. nest.: est sg. acc. n. thematis *ОБЛЧЬ cf. **ОБАКЪ** čech. obáče, obáč.

ОБАЧЕНЪ adv. tamen ex. **ОБАЧЕНѢ КЛАТАСАРОУ ЦАРЬСТВО ПРѢМѢШОУ** chrys.-frag. cf. **ОБЛЧЕ.**

ОБАШТРИТИ -РЫЖ -РЫЄШИ vb. acuere georg.

ОБАШЬЛЬСТВОВАТИ СѦ -ВОУЖ СѦ -ВОУЄШИ СѦ vb. sanari **НЕ ОБАЛА- СѦ ОТЪ ГРѢХЪ** georg.-vost.

ОБАЯНИЕ n. incantatio krmč. krmč.-mih. prol. pat.-mih. azbuk. bus. 382. bulg.-lab. **- ИТИ, - ЯСТИ, - НОСИТИ** nom.-lab. **-АНИИ БЫЛИНА НАНОСЯЩЬ** δηλητήριος φαρμάκοις prol.-mart.: male **ГОЩТЕОУТЕ** incantator krmč.-mih.

ОБАЯНЬНИКЪ m. ἐπαοιδός incantator dial.-šaf. **-НИКЪ** ber. **-ЯНИКЪ** ziz. **ОБАННИКЪ** op. 1. 81. **ОБАНЬНИКЪ** psalt.-int -saec. xi. psalt.-pog. **ОБАНЪНИКЪ** bus. 156. ἐξορκιστής exorcista **-ЯНИКЪ** act. 19. 13. -bulg.

ОБАЯНЬНИЦА f. incantatrix **-ЯНИЦА.**

ОБАЯТЕЛЬ m. incantator **ОБАЯТЕЛЬ** nom.-mik. acad **ОБОЯТЕЛЬ** azbuk.

ОБАЯТЕЛЬНИЦА f. incantatrix.

ОБАЯТИ, ОБАЖ, ОБАЄШИ vb. ἐπᾴδειν, γοητεύειν incantare pat. prol. - **СѦ** men.-vuk. **-ЯНА БЫЛИНЫ** δηλητήρια φάρμακα men.-vuk. **-ЯНА ИДЬ** idem ibid. nsl. obajati hung.

ОБВАЖДАТИ v. **ОБАЖДАТИ.**

ОБВАЛЯТИ -ЛЮЖ -ЛЮЄШИ vb. volutare int. 43.

ОБВАРИТИ -РЬ -РИШИ vb. coquere **-РЬНО БЕЗ МАСЛА** lavr.-op. 50. **ОБЪ- ЯЙЦА** misc.-šaf.

ОБВЕСЕЛИТИ v. **ОБВЕСЕЛИТИ.**

ОБВЕСЕЛЯТИ v. **ОБВЕСЕЛЯТИ.**

ОБВЕСТИ -ВѢДЖ -ВЕДЕШИ vb. circumducere **ОБЪВѢДОСТА И ПО МѢСТОМЬ** men.-mih. **ОБВѢДЕ БЛАЖЕНАГО ВСА БОЛЕЩИА** men.-leop 260. - **ГРИВНОУ О ВЬЮ** triod. κοχλῶν circumdare **ОБЪВ** -pent.-mih.

ОБВЕТРЪШАТИ v. **ОБЕТРЪШАТИ.**

ОБВЕЧЕРИТИ СѦ v. **ОБЕЧЕРИТИ СѦ.**

ОБВЕЧЕРЯТИ v. **ОБЕЧЕРЯТИ.**

ОБВИКАТИ v. **ОБИКАТИ.**

ОБВИНИТИ v. **ОБИНИТИ.**

ОБВИНОКАТИ v. **ОБИНОКАТИ.**

ОБВИТИ v. **ОБИТИ.**

ОБВИТИЄ v. **ОБИТИЄ.**

ОБВЛАСТКО n. potestas cozm.

ОБВОДИТИ -ЖДЖ -ДИШИ vb. περιάγειν circumducere **ОБЪВ-** dial.

ОБВОДЪ v. **ОБОДЪ.**

ОБВОНИТИ -НЬ -НИШИ vb. odoratum reddere **ОБЪВ-** pyrg. - **МОЩИ**: lege **-НИТИ.**

ОБВРЪТЫКАТИ -КЛѪ -КАЄШИ vb. circumvolvere **ОБВЕРТ-** per. 12.

ОБВЪХОДИТИ -ЖДЖ -ДИШИ vb. ingredi **БАЛЦИ ОБЪВЪХОДАТЬ** op. 2. 2. 50.

ОБВЬДОВѢКАТИ -КЛѪ -КАЄШИ vb. viduum fieri, privari **СНЕМЪ ОБЪВЬДОВѢКАЕТЪ** vost.

ОБВЬДОВѢЧИНЄ n. viduam, viduum fieri **ОБОУД-** hom.-mih.

ОБВЬДОВѢТИ -ВѢЖ -ВѢЄШИ vb. viduam, viduum fieri, orbari pat.-šaf. **ОБЬВЬДОВѢСТЬ ОТЬ МОУЖЬ СВОНХЪ** pent.-mih. **ОБОУД-** prol.-mih. prol.-mart.

ОБВѢШИВАТИ -КЛѪ -ВАЄШИ vb. circum appendere - **ЧЕМОУ ЧЬТО** karamz. 1. nota 216; rectius **-ШИВАТИ.**

ОБКАЗАТИ v. **ОБАЗАТИ.**

ОБЕДЪ m δακτύλιος annulus exod. 26. 29. -krmč tur. **ОКѢДЪ** tur. **НЕ КОУДОУГЬ ОБѢ-**

дн ѣ обѣщтнѥ krnš.: habes etiam **окѣдъ**tur. **обѣдъ** tur. bulg. obeci i venci milad. 391. cf. **обѣдь**.

обѣдь f. δακτύλιος annulus **дѣтѣ обѣдн** exod. 36. 16. -vost. **дѣа обѣды златѣ чистѣ** exod. 30. 4. -pent.-mih. **дѣтѣ обѣды златѣ** exod. 39. 16. -pent.-mih. **сн -дн позлащены** recentiori manu bon. **обѣдьма** exod. 36.21. -vost. χρίκος anunlus ies.58. 5.-proph. στραγγαλίς laqueus tortuosus judic. 8. 26. -vost. **хамара** tectum arcuatum **-дн лежмѣ** op. 2. 2. 629. adde **кроужить** - ibid. **прѣклонишн кыо свою акы** - mat. 49. μηίσκος torques **въза обѣдии** judic. 8. 21. -vost cf. **обѣдъ. обндьць**.

обѣдьны f. μηίσκος torques: male **отвѣдни** pl. a. judic. 8. 21.

обѣжднлити -лѭ -лишн vb. debilitare.

обѣзаконити -нѭ -нишн vb. ἀνομεῖν inique agere deut. 4. 25. -pent.-mih.

обѣзвинити -нѭ -нишн vb. excusare acad.

обѣзгласнѣти -нѣѭ -нѣюшн vb. obmutescere acad.

обѣздѣтити -штѫ -тишн vb liberis orbare misc. 79.

обѣзнина f. simia **окозьнна** op. 2. 2. 80. **обѣзина** op. 2. 2. 640. **обѣзьнна** trigl. lit. bezdonis m. bezdzona f.: e russ. обезьяна, quod e pers. âbuzine.

обѣзнравити -влѭ -вишн vb. sensus dubius isaak.

обѣзобразити -жѫ -зишн vb. foedare mir.

обѣзочнвити сѧ -влѭ сѧ -вишн сѧ vb. ἀναισχυντεῖν impudentem esse **обѣзъочор.** 2. 2 461. dioptr.-lab.

обѣзочнти сѧ -чѫ сѧ -чишн сѧ vb. impudentem esse isaak.

обѣзоумити сѧ -млѭ сѧ -мишн сѧ vb. dementem fieri pyrg. triod.

обѣзоумлнти -лѭ -лѭюшн vb. stultum reddere acad.

обѣзоумѣѣти -вѣѭ -вѣюшн vb. stultum esse int.

обѣзъ m. populus ita dictus chron. l. 146. 28; 189. 20; 216. 33. per. 69. 32. **дверъ. нже соуть обѣзи** bor. x.

обѣсилити -лѭ -лишн vb. κατευθραίνειν exhilarare misc.-serb. glag. mon.-serb. **обѣ-** men.-leop. prol.-mart. **обѣѣ-** alex.-mih. 81. prol. men.-vuk. **обѣѣ-** bus. 392. - **сѧ** men.-vuk. bell.-troj 11. 19. nsl. obeseliti hung.

обѣсилити -лѭѣ -лѭюшн vb. exhilarare **обѣ-** clim.

обѣскрилити сѧ -лѭ сѧ -лишн сѧ vb. alas amittere par. 118.

обѣславити -влѭ -вишн vb. pudefacere - **сѧ** acad.

обѣспечамити сѧ -мѭ сѧ -мишн сѧ vb. securum esse io.-sin.

обѣспложднтити -влѭ -вишн vb. sterilem reddere.

обѣсрамити сѧ -млѭ сѧ -мишн сѧ vb. pudorem amittere krk. acad. **обѣзср-** dioptr.

обѣстлнти -лѭ -лишн vb. incorruptibilem reddere acad.

обѣстлѣнѣнити -нѭ -нишн vb. incorruptibilem reddere **-ѣнити** acad.

обѣстрашити сѧ -шѫ сѧ -шишн сѧ vb. ἄφοβον γίγνεσθαι imperterritum fieri sir. 5. 5. -vost.

обѣстоудьствити сѧ -влѭ сѧ -вишн сѧ vb. impudentem esse acad.

обѣстыдити сѧ -ждѫ сѧ -дишн сѧ vb. impudentem esse isaak.

обѣчьствовати -кѫѭ -кѫюшн vb. contumelia afficere, dehonestare **обѣзчьс-** par. βδελύττειν fastidium movere **обѣзьч-** exod. 5. 21. -pent.-mih.

обѣчьствѣѣти -вѣѭ -вѣюшн vb. dehonestare **обѣзчьствѣѣ-** ichn.

обѣчьствѣти сѧ -тѣѭ сѧ -тѣюшн сѧ vb. dehonestari **обѣсьч-** isaak.

обѣчьштати -таѭ -тающн vb. dehonestare ioann. **обѣзьчьщ- сластѣ** chrys.-lab.

обѣчадити -ждѫ -дишн vb. liberis orbare.

обѣчадьствовати -кѫѭ -кѫюшн vb. liberis carere.

обѣсъмрѣтити -влѭ -вишн vb. immortalem reddere acad.

обѣсъмрѣтити -штѫ -тишн vb. immortalem reddere par. triod.

обѣсъмрѣтьствовати -кѫѭ -кѫюшн vb. immortalem esse triod.

обѣтѣшлавѣти -лѣѭ -лѣюшн vb. veterascere chrys.-lab.

обѣтѣшлавѣь m. senex alex.

обѣтѣшланнѥ n. veterascere hom.-mih. krmč.-mih. isaak. sbor.

обѣтѣшати -шлѭ -шлѭюшн vb. παλαιοῦσθαι veterascere cloz l. 838. sup. 339. šiš. 180. 219. bus. 119. 175. chron l. 193. **-шлыый родь** hom.-mih. **-шѣти** par. **обѣѣѣтьш-** sup. 168.

обѣтѣшити -шѫ -шишн vb. παλαιοῦν antiquare sup. 180. šiš. 180. **грѣхъ въ моѫ кань сѣтворнлаго -шн** sup. 180. - **сѧ** men -mih.

обѣчерити сѧ -рѫ сѧ -рѭюшн сѧ vb. ὀφλῆσαι sero facere **ндѣже -рѣтъ сѧ** sir. 36.

29. -vost. vespere deprehendi pat.-mih. holm. аще обьвечерихи се на пѹти men.-mih. обьвечерихи сѧ на пѫти pat.-mih. krk.

обечерити -рѭ -рѷешн vb. κοιμᾶσθαι dormire, recte vespere deprehendi vulg. remanere да не обьвечераѥть отъ месь deut. 16. 4. -pent.-mih.

обешть v. **обьшть**.

обештьникъ v. **обьштьникъ**.

обибискати v. **обискати**.

обикати -ваѭ -ваѥши vb. circumvolvere prol.-mih. misc. обьвикати въ пелены men.-mih. - сѧ: окроугъ кипариса обьвикаѥтъ сѧ clim. 228. не коупльшмн житна обвивлѫоу сѧ sabb. 23.

обида f. iniuria sup. 36. 96. sabb. 176. ant. chron. l. 25. 80. 87. 116. mon.-serb. - мн ѥсть ἀδικοῦμαι iniuria afficior pent.-mih. -дж прнѣати ἀδικεῖσθαι sup. 343. čech. obida rum. обидъ, обидѣск lit. abída.

обидивъ adj. iniuriosus hom.-mih.

обидитель m. iniustus acad.

обидити v. **обидѣти**.

обидовати -доуѭ -доуѥши vb ἀδικεῖν iniuria afficere kruš. ταπεινοῦν humiliare iudic. 19. 24. -pent.-mih.

обидрати -дерѭ -дерѥши vb. sensus ignotus: обидрѫѫ нарнцати н бога bon.

обидьливъ adj. ἄδικος iniustus hom.-mih. sup. 347. int. 275. -дливъ antch. men.-leop. šiš 223. -дливѣ оустнѣ sim. II. 9. -дьливъ cloz I. 117. καταφρονῶν, καταφρονητής contemtor -дливъ gen. 27. 12. -vost. -дьливъ act 13. 41. -vost.

обидьць m. qui iniuria afficit mat. 21.

обидьникъ m. iniustus -дникъ vost.

обидьнъ adj. εὐκαταφρόνητος contemtibilis въсе мн -дно hom.-mih. 81.

обидьць m. δακτύλιος annulus gen. 25. 12. -kruš. bulg. obici inaures russ. dial. обидець cf. обедь, ободьць.

обидѣти -ждѫ -дѧт vb. ἀδικεῖν iniuria afficere cloz l. 488. ostrom. chron. I. 7. 70. 73 etc. -дѣц šaf.-frag. 35. καταφρονεῖν contemnere greg.-naz. sup. σοκοφαντεῖν calumniari аще ѥсмь чнмь кого обидѣлъ ostrom. διασεῖεν vexare ostrom. не обидн исповѣдати своихъ грѣхъ svjat. рыдайте обидимнн svjat. обидѫхоу и нарнцатн кога psalt.-int. -saec. xii. nota -дилъ part. hom.-mih. 9. et -дихъ act. 17. 10. -bulg. cf. scr. bhid fiudere, violare.

обиждати -даѭ -даѥши vb. iniuria afficere par.; forma dubia cf. обидѣти.

обизлрити -рѭ -рѷешн vb. illuminare въ нейже сѣтъ -рѣть sborn.

обизбрати -берѫ -беришн vb. eligere int. 16.

обиколити v. **объколнти**.

обилие n. ἀφθονία abundantia sup. 69. πλησμονή, τὸ πλούσιον abundantia bon. hom.-mih. prol.-vuk. prol.-mih. krmč.-mih. 209. sabb. 69. men.-mih. isaak. per. 47. лѣчьками - chrys.-lab. въ обилии виньѣмъ sborn. обилые пшеница svjat. до обилиа bon. имы по обилию men.-mih. мѣсто лѣстьно н воды имѣю по обилию pyrg. -лиемъ, а не правдою sup. 269. -лие, рекше ѕвдиньство misc.-šaf. nsl. obilje trub. lex. čech. obilí fruges.

обило adv. abunde sup. 412. 439. antch. sim. l. 27. hom.-mih. adde pam. 138. гостнвь нхъ - men.-mih - н славно жноуцн izmar.

обиловати -лоуѭ -лоуѥши vb. abundare bon. nom.-mik. 164.

обилъ adj. δαφιλής uber sup. 381. hom.-mih. pat. мьзда -ла, -ла благость men.-mih. -ло дарование hom.-mih. подан мцѣлнии -ло stichir.-mat. 19. дѣсть -ло men.-mih. оуготовасть -ло пнцн pam. -ло смѣнти сѧ lavr. нз обила ἀφθόνως abunde op. I. 109. εἰς πλησμονήν ad satietatem χлѣбъ боудеть - н влагъ mat. 48. esai. 30. 23. -proph. доухъ вѣлше - въ немь dan. 6. 3. -proph. ѥсте хлѣбъ свой - lev. 26. 5. -vost. по обилоу men.-mih. bor. 85. 86: nota compar. обилѣ (i. e. обилѥ) отецъ .о. къ немъ есть meth. 4.

обиль f. abundantia нзъ обили πλουσίως large: грѣхы, иже нз обили вѣхоу сѣнни men.-mih.

обиль adv. abunde высѣмъ - сншетъ съльнце io.-clim. op. 2. 2. 203.

обильно adv. πλουσίως large šiš. 168. antch. ἁπλῶς liberaliter op. 2. I. 160

обильность f. abundantia.

обильнъ adj. δαφιλής largus sup. 274. hes. 12. περιττός, περιττεῶν abundans krmč. -mih. pat. - дьжды hom.-mih. - пнрь men.-mih. frugifer -но маслинние leont. -лно š.-gl. 90. до обилна sabb.-typ. nsl. obilen cf. lit abelnaj omnino.

обильнѣ adv. δαφιλῶς large sup. 274. - и предротьнѣ leont.

обильство n. abundantia chrys.-lab. ant.-hom. acad.

обильствовати -коуѭ -коуѥши vb. abundare chrys.-lab. ioann

обиманиѥ n. decerptio kruš. **обиманиѥ сѣкѣнїимыхъ цѣ̀кѣ̀ть** men.-mih. **обиманиѥ** τρυγητός vindemia ant. **обимании** ant.-vost.

обиматєлъ m. vindemiator.

обимати -маѭ -маѥшн et **объѥмлѭ объѥмлѥшн** vb. προσπτύσσεσθαι amplecti chrys.-lab. **обѣмлю̀тъ єго съ сльзами** sabb. 56. τρυγᾶν vindemiare; συλλέγειν colligere; ἀφαιρεῖν sumere proph. **обѣмати** greg.-naz. **обѣмлѭ** sup. 294. **обѣмавъше** sup. 247. **обимати** ant. pat. **обонмавъ** bus. 171. **обѣмлющій** tur. **обѣмлѭ** nom.-mik. 99. **обѣмлше виноградъ** pyrg. **ѩблъкы обѣмлвъ** prol.-lab. **обѣмлѥтъ** bus. 337. **обѣмлѥ̀тъ** tur. **обѣмлю̀тъ** mat. 42. **обѣмлющіе** op. 2. 2. 202. **отъ высоудоу обѣмлющи** chrys.-lab. **роукама обѣѥмлѥ** sabb. 166. **плодъ обѣмлѥтъ** bus. 477. **обѣмлѥтъ** man. 56. **обѣмѣѭтъ** sup. 286. **обѣмѣмъ** pro **обѣмѣѭмъ** sup. 396. **обѣмати** hom.-mih. τρυγᾶν vindemiare ant. leont. - **винограда** peut.-mih. **плодъ обѣмлше** sabb. 44. **обѣмлше виноградъ** pent.-mih. **обѣмлшіе** vost. 2. 23. - **сѧ**: **виноградъ обѣмлю̀тъ сѧ** op. 1. 97. **виноградъ обѣмлю̀тъ сѧ** hom.-mih. καταλαμβάνεσθαι prehendi **сльнце обѣмлю̀тъ сѧ** hom.-mih **грѣтань мой мълчаниѥмь обѣмлю̀тъ сѧ** chrys.-lab.: nota **обнѣмлѣши** deut. 24. 6. -vost. 2. 112. et **обоуѣмлѣши ногти** περιονυχεῖς ungues resecabis deut. 21. 12. -vost. nsl. obimati amplecti habd.

обимѣнити -нѭ -нѣшн vb. nominare, indicare mon.-serb. 341. 78.

обимо 1) adv. κύκλῳ circum, in circuitu **сѣтворѣши покровъ обимо** ποιήσεις κρημάτια κύκλῳ exod. 25. 11. -kruš. idem habes kruš. exod. 26. 17; 28. 32; 28. 33. **стлѣпи обимо мѣдьни** exod. 27. 17. - pent.-mih. **сѣтворѣши ей вѣньць пьди обимо** exod. 25. 24. -ibid. **стлѣпи обимо мѣдни** exod. 27. 17. -vost. 2) praep κύκλῳ, κυκλόθεν circum **нже обимо тебѣ** οἱ κύκλῳ σου deut. 25. 19. -pent.-mih. **сѣтворѣши окраиѧти сѧ обимо вѣньца** exod. 25. 25. pent.-mih. **обимо ризы** exod. 28. 34. -ibid. **омѣть имоущи обимо ождрѣлны** ibid. ioël 3. 11. 12.

обинити -нѭ -нѣшн vb. accusare bus. 400. **не обинить ли его** pravda-rusk. **обѣвинити кого чимь** nom.-mik. 15. čech. obviniti.

обиковати -коую -коуѥшн vb. κυκλοῦν circumdare **слнце** и **лоуна и звѣзды обикоуютъ** о земли **отъ запада къ полоу нощи** io.-dam. λαμβάνειν accipere **лица обикоуѥте** psal. 81. 2. -vost. **не -коуѧ кѣскѫ** cloz I. 89. - **сѧ** š.-gl. 48. - **на (тины)** cyr.-hier. **обиковати** pan. psalt.-vuk. **не** - παρρησιάζεσθαι libere loqui act. 19. 8. -acad. **обѣк-** misc.-šaf.

обиковѣние n. ὑποστολή timiditas šiš. 146. vost. **лицоу** - προσωπολημψία personae rationem habere - **лица** idem ephes. 6. 9. -vost. **-нна лицоу нѣсть оу бога** sabb. 91.

обинѭти сѧ -нѭ сѧ -нѣшн сѧ vb. ὑποστέλλεσθαι se subducere, reformidare act. 20. 20. hebr. 10. 38. **не -нѣть се тѣкѣ** exod. 23. 21. -pent.-mih. φείδεσθαι parcere hom. mih. vitare - **поута** pyrg.: nota sine **сѧ** συγκλύειν obruere **рѣкы не обинѭть тебе** οὐ συγκλύσουσί σε esai. 43. 2. -vost. **обинѭти кого** ὑποστέλλεσθαι revereri kruš. pol. obwinąć, obwijać verdeckt vorbringen pol. nserb. hobinuś, hobijaś cvitare.

обиратєлъ m. qui colligit, vindemiator chrys.-lab.

обирати -раѭ -раѥшн vb. καλαμᾶσθαι spicas colligere - **плодъ** chrys.-lab. - **маслинину** prol. proph. **обираю** op. 2 1. 52.

обирѣкъ m. reliquiae **обирокъ творѧти за сокою** καλαμήσασθαι τὰ ὀπίσω σου deut. 24. 20. -vost.

обискати -шѫ -шѣшн et **-скаѭ -скаѥшн** vb. ἐρευνᾶν scrutari dial. pent.-mih. men.-vuk. men.-mih. bus. 809. mon.-serb. ψηλαφᾶν tangere, palpare proph. sup. **обыщѣть** gen. 27. 12. -vost. **-скаѭшть** sup. 383. **необискань** ἀψηλάφητος impalpabilis sup. 387. **обѣскама** 1. io. 1. 7. -vost. **обискати** deut. 13. 14. -kruš.

обистие n. νεφρί renes op. 2. 1. 152. mat. 21. ber. **-стыи** alex. **-стыа** op. 2. 2. 96. **чрѣсла и обистыа** op. 2. 2. 86: olim psal. 72. 21. nsl. obist f. lex. hung.

обистоити -стоѭ -стоѥшн vb. circumdare op. 1. 33. cf. **обѣст-**.

обистѫпити -плѭ -пѣшн vb. circumdare bus. 547. per. 61. chron. 1. 140. 168. 181. cf. **обѣст-**.

обисѣсти -сѧдѫ -сѧдеши vb. περικαθίζειν obsidere **обысѣдоша гаваона** pent.-mih. - **градъ** per. 72. 99. chron. 1. 165.

обитализтє v. **обитѣлиштє**.

обиталь v. **обитѣль**.

обитальникъ v. **обитѣльникъ**.

обитальница v. **обитѣльница**.

обитальнъ v. **обитѣльнъ**.

обитальць v. **обитѣльць**.

обитание n. παροίκησις incolatus pent.-mih. bus. 127.

обитателинъ adj. incolae.

обитати -таѭ -таѥши vb. οἰκεῖν, παροικεῖν habitare sup. 347. ξενίζεσθαι hospitari š.-gl. 66. bus. 712. men.-leop. prol.-mart. cf. **витати**.

обити -идѫ -идеши vb. περιέρχεσθαι, περιάγειν circumire proph. κυκλοῦν circumdare ostrom. - **окрасть града** pent.-mih. περικυκλοῦν circumdare - **домъ** pent.-mih. **егожѣ ногама не достиже обити** hom.-mih. **обидоуть ме** glag. **обыдоша ма** mat. 54. **обыдеши** man.-vost. μετέρχεσθαι consectari sup. 261. - **храмъ** sabb.-typ. **ласканиемь моужє** - men.-mih. διέρχεσθαι pertransire men.-vuk. - **всю тоу землю** bus. 656. - **къселеноую** per. 112. **обондѣть всю братию** sbor.-kir. 12. **обыдоша роусь окаполъ** per. 10. **обиджтъ тѧ** trn. aor. **обидѫ ма** bon. **обидоу** šaf.-frag. 35. psalt.-int. -saec. xii.: nota **обидоχѫ ма** bon. adde svjat. chron. 1. 19. 75. 191.

обити, обиѭ, обиѥши vb. ἐκτίλλειν evellere **посѣцѣте доубъ, и обиите вѣи его** dan. 4. 11. -bus. 181. **обити ѩ, обившии врани** lavr.: **о-би**.

обити, обиѭ, обиѥши vb. περιελίσσειν, εἰλεῖν involvere men.-vuk. ἐνειλεῖν involvere ostrom. men.-mih. ἐντυλίσσειν involvere ostrom. σπαργανοῦν fasciis involvere pent.-mih. prol.-mart. δεῖν ligare š.-gl. 47. ostrom. ἐγκρούειν infigere: adde krmč.-mih. - **тѣло** sup. 414. - **въ чато** svjat. **обисте** š.-gl. 47. **обиста** mat. 34. aor. **обитъ** mat. 15. **въ пеньницѫ обикъ** svjat.-mat. 9. bus. 264. part. **обитъ** chron. 1. 199. hom.-mih. **расою обитъ** sim. II. 11. **обьк-** men.-vuk. pent.-mih. prol.-mart. barl. dial. prol. sbor. io.-sin. **змиѭ обьвить того** men.-vuk. **обьвить си ногоу**; **обьки си ногоу** men.-mih. **оужи** - prol.-mart. **опашь обвитъ о въи лькокѣ** par. - **сѧ** περιπλέχεσθαι **обьвивь се; обѣкнетъ сѧ кроугъ дрѣка** clim. **обьѥтъ сѧ** bus. 263. **обикъ сѧ мокрымъ полотномъ** usl. obiti trub. obojek involucrum pedum habd. rum. **обѣлъ** pannus ad pedes involvendos: **об-би**.

обитие n. κατάδεσμος ligatura greg.-naz. fascia prol. **обкъ-** int. pan. nom.-mik. 10.

обито adv. περιελιγμένως modo implicato - **пишюще** op. 2. 1. 139.

обитокати -тоуѭ -тоуеши vb. παροικεῖν incolere, habitare krmč. pent -mih.

обитьць m. πάροικος incola hom.-mih. 64. lev. 25. 40. 47. -vost.: male **обидьць** deut. 14. 21. -pent.-mih. **обитець** exod. 18. 3. -vost. act. 7. 29. -vost. **обитець и приходъ** greg.-naz. cf. **обитѣльць**.

обитѣлиште n. οἰκητήριον domicilium prol.-cip. men.-vuk. μονή habitatio hom.-mih. δοχεῖον deversorium hom.-mih.: adde krmč.-mih. ephr. men.-mih. prol. **обитьлber. обитал-** chrys.-lab. pat.

обитѣль f. μονή habitatio sup. 343. men.-vuk. prol.-cip. ostrom. κατάλυμα deversorium ostrom. monasterium pyrg. mir. ardž.: adde chron. 1. 59. 178. sabb. 154. 155. mon.-serb. familia op. 1. 50. glag. **-тель** bus. 378. **-таль** pat.

обитѣльникъ m. πάροικος incola, inquilinus kruš. **-тельникъ** pent.-mih. **-тальникъ** pent.-mih. kruš. ber.

обитѣльница f. deversorium **обитал-**.

обитѣльнъ adj. μονῆς mansionis men.-vuk. deversorii pat. habitabilis - **градъ** bon. **обитальнъ** πάροικος accola **плѣма** -**ано** act. 7. 6. -vost.

обитѣльство n. incolae int.

обитѣлица f. tabernaculum **-лица** glag.

обитѣльць m. κατοικῶν habitans; πάροικος accola pent.-mih. kruš. **-тельць** psalt.-theod. **-тальць** kruš. cf. **обитьць**.

обиχодити -ждѫ -диши vb. cingere vita-theod. chron. 1. 60. cf. **объх-, оход-**.

обиχѣштати -таѭ -таѥши vb. prehendere **роуцѣ дьржа и -цаѧ** zlatostr.

обишьд- v. **объшьд-**.

обившити v. **объвивити**.

обиѭдание v. **обыдание**.

обиѭати v. **обѣѭати**.

облагати -лаѭ -лаѥши vb. περιτιθέναι, περιβάλλειν circumdare dial. - **скѣтомь** hom.-mih. - **кого досадами** man. - **кого оукоризнами, хоулами; покровомъ** - **небо** bon. hes. 26. bus. 29. ἐμβάλλεσθαι **слокесы льстивыми** - prov. 7. 5. **-гай колѣзнь, грьло** misc.-šaf. adde prol. triod. - **сѧ чимь** cloz I. 562. **моуками** - prol.-mart.

облаговонити -ниѭ -нии vb. odorare - **сѧ** acad.

облаговоньствити -влѭ -вии vb. odorare acad.

облагодатити v. **облагодѣтити**.

облагодѣтити -тиѭ -тии vb. gratiosum reddere io. sin. - **кого** dioptr. **-дѣтити** et **-дѣтивати** mir.

облагодѣтѣльствовати -вуѭ -вуеши vb. gratiae participem reddere par. 30.

облагословити -влѭ -вии vb. benedicere pent.-mih.

облагожѫхати -хаѭ -хаѥшиⷭ vb. odore implere sabb. 123. acad. - **црькоⷤь, людиⷭ** sabb. 71. 139. - **мира** men.-mih.

облагожѫхокати -хоуѭ -хоуѥшиⷭ vb. odorare.

обладаниѥ n. victoria dial. occupatio sup. 349.

обладатель m. qui imperat ardž. par. **позна коль - свой** š.-gl. 78. - **града** mir.

обладати -даѭ -даѥшиⷭ vb. ἄρχειν, ἡγεμονεύειν, κατεξουσιάζειν, κυριεύειν, δεσπόζειν imperare sup. 342. 352. 357. man. δεσπόζειν cloz I. 947. ἐπιστατεῖν praeesse greg.-naz adde cloz I. 147. bon. cyr. 3. sim. I. 20. chron. I. 10. 38. 43. 100. hom.-mih. - **грѣхъ** man. 59. - **всѣмъ тѣломъ** bus. 501. - **собою** bus. 292. - **имѣниѥмь** ἐξουσίαν ἔχειν τῶν πραγμάτων krmč.-mih. - **животомь** mon.-serb. 290. **да имиⷩ -да митрополитъ** chrys.-duš. 48. adde mon.-serb. 99. 148. 268. 272. 453. - **въ персѣхъ** steph. **той та -даетъ** gen. 3. 16. -vost. - **надъ къмь** bulg. rum. **облъдѣѥск.**

облададовати -доуѭ -доуѥшиⷭ vb. imperare men.-leop. dial.-šaf. isaak. zak.-serb. vincere prol. pat.

облажьникъ m. beatus sup. 207.

облажениѥ n. μακαρισμός beatitudo sup. 389. rom. 4. 6. -vost. **жити онѣмь -ниѥмь** greg.-naz.

облажити -жѫ -жиши vb. μακάριζειν beare, beatum reddere - **жинъ** μακάριος beatus sup. 265. 391. - **сѧ** hom.-mih.

облазивъ adj. αὐθάδης petulans op. 2. 2. 153. **-ка жена** σοβάς fastosa op. 2. 2. 262. cf. **опл-.**

облазити -нѭ -ниши vb. πλανᾶν in errorem inducere psal. 106. 140. **-глаг. -зиѥнь** chrys.-lab. - **сѧ** sup. 42.

облазнъ m. ἀγνόημα erratum **облазнь** gen. 43. 12. -vost. pent.-mih. cf. **блазнъ.**

облазьничий m. g. **-чиꙗ** fallax **сынъ окаѧньчьний** pat.-šaf. 337.

облазовати -зоуѭ -зоуѥшиⷭ vb. περιπερεύεσθαι temere agere I. cor. 13. 4. -vost. cf. **оплазовати.**

облазьство n. εὐτραπελία scurrilitas op. 1. 311. cf. **опл-.**

облакати -каѭ -каѥшиⷭ vb. γυροῦν circumdare **облака нѣко окрочиниⷨ славы** sir. 43. 12. -vost.: vocabulum dubium.

облако v. **иблъко.**

облаковиднъ adj. nubi similis, uti videtur **змиꙗ -дна** misc.-šaf. 153.

облакогонитель m. nubes pellens typ.-nic. misc.-šaf. gr. νεφοδιώκτης.

облакомити сѧ -миѭ сѧ -миши сѧ vb. cupere men.-mih. - **на зрѣна пшенична** ichn.

облакъ m. νεφέλη nubes cloz I. 44. ostrom. sup. pent.-mih. chrys.-lab. **-кы гоне** νεφοδιώκτης nubes pelleos krmč.-mih. **-кы гонѧщиⷨ** bus. 382. **-кы развръзе** men.-leop.

облань v. **аблань.**

облапьжениѥ n. deosculatio **-пѣкниѥ** az-buk. cf. čech. oblapiti palpare.

обласкати -каѭ -каѥшиⷭ vb. adulari pat.

области -дѫ -дѣши vb. ἄρχειν, κυριεύειν, καταχυριεύειν imperare pent.-mih. proph. ant.-hom. pat.-mih. op. I. 89. - **въсѣмь** op. 2. 2. 51. - **дьнемь** ex.-op. 2. I. 26.

областинъ m. ἀρχόμενος subditus **стоꙗниѥ коегождо -на** io.-clim. **оутѣха коудѣ -ноу** zlatostr.

областити -щѫ -стиши vb. superare glag.

область f. ἐξουσία potestas sup. 351. ostrom. cloz II. 116. ἡ περίχωρος regio circumiacens ostrom. ἐπαρχία provincia sup. 112. krmč.-mih. regio sim. I. 9. **солоуньска** - sabb. 11. **сикильска** - greg.-lab. **книжьна** - prol.-mart.: nota **не имашн мною области** men.-mih. adde chron. I. 75. 92. šaf.-frag. 33. **область** cloz I. 204. nsl. oblast; božja oblast lex. et inde **božjast** lex. morbus comitialis rum. **областіѣ.**

областьникъ m. imperans, dominus š.-gl. 97.

областьнъ adj. potestatem habens mon.-serb. - **богатьствомъ, винтежьствомъ, любовнѫ** bell.-troj. 7. - **градомь** mon.-serb. 272. adde 296. **всѣмъ благомь -тна** πᾶσιν ἀγαθοῖς κομῶντα io.-dam.

облача f. vestis pat. **пища и облачи** isaak.

облачати -чаѭ -чаѥшиⷭ vb. ἐνδύειν, στολίζειν induere prol.-mart. - **облаки** землю συννεφεῖν obnubilare pent.-mih. **-чьнъ оукоглаго** sborn. - **сѧ** ostrom. krmč.-mih. par. - **въ красотоу** bus. 622.

облачило n. vestis glag.

облачильница f. vestiarium glag. nov.

облачити -чѫ -чиши vb. ἐνδύειν induere dioptr. **христоса -чить** sborn. - **облакъ** sborn. **егда - мнѣ облакъ на землю** ἐν τῷ συννεφεῖν με νεφέλας gen. 9. 14. -parem. 1271. - **сѧ** ostrom. krmč.-mih. **въ женьскоую одежю** - bus. 382. - **въ коуналъ** zlatostr. - **къ чрьна** nsl. oblačiti, oblačilo trub.

облачие n. νεφέλη nubes **ако при - ꙑвлѣѥть** ὡς πῦρ ἡ νεφέλη γίνεται prol.-mart.

облачькъ bi. nebula. uenma съ **облачкомъ** vost. -op. 652.

облачьнъ adj. νεφέλης nubis prol. συννεφῆς nubilus men.-mih. exod. 13. 22. -**на сѣнь** ichn. ηεбο -**но** men.-vuk. adde hom.-mih.

облаша f. mundus, laici azbuk.

облашь m. λαϊκός laicus sup. 160. 402. 414. krmč.-saec. xm. vitae-sanct. 1529. -**ши и црькоѵьнищи** greg.-lab. **черноризцы и -шии** οἱ μοναχοὶ καὶ οἱ πολῖται vost. **множьство черноризець и -шиӥ** πλῆθος μοναχῶν τε καὶ λαϊκῶν vost. nota o-

блашь f. μυγάδες turba zlatostr. -saec. xvi. **облашию чадию** διὰ κοσμικῶν τινῶν vost. **облашна** ηа **облашнии** λαϊκοί κατα λαϊκῶν zlatostr. -saec. xvi. κοσμικός, ἰδιώτης laicus **срѣтѣ** сѧ**лашна** нѣкыи vost. **облашимъ** pl. d. op. 2. 1. 152. -**шь** ber. **единѣнна съ облашнию** vost.

облашьскъ adj. λαϊκός laicus sup. 426. azbuk. **въ -стѣмъ образѣ** sup. 426. -**шскиӥ образъ** ber.

облегъчити v. **облѣгъчити**.

обледа́ти -**да́ѭ** -**да́ѥшиⷭ** vb. in glaciem converti alex.

облежати -**жѫ** -**жѫщи** vb περικεῖσθαι circumiacere sup. 135. ant. -**жѫщь ны облакь** šiš. 248. -**жѫщихъ имь съжзь** chrys.-frag. - **сѧ нею** ichn. obsidere int. 286. decumbere hom.-barb. zak.-serb. chron. 1. 115.

облетѣти -**штѫ** -**тиши** vb. circumvolare - **црькоѵь** par. 87.

облѫшти -**лѧгѫ** -**лѧжеши** vb. μένειν decumbere - **оу кого** krmč.-mih. **облизи сѧ нама** ѕ.-gl. 70. **вниде облѧщь** ev.-trn. **въшьдѣ съ ними облѧщь** ostrom. o-

блазѧ съ нама ostrom. obsidere int. 71. 88.

облиѭти -**лиѭ** -**лиѫши** vb. ἐπιχεῖν infundere; τήκειν liquefacere iob 7. 5. -vost. **потомь** - chrys.-lab. pat. dial. **водою** - men.-vuk. - **вдѣмь** op. 2. 2. 50. **сльзами** - **главоу** sabb. 40. - **сѧ** chrys.-lab. **сльзами сѧ** - men.-leop. prol.-mart.

облиѭчии m. g. -**чиꙗ** infuser -**вчиӥ** vost. 1. 243; 2. 10.

облизати -**жѫ** -**жеши** vb. λείχειν, περιλείχειν, ἀπολείχειν lambere ostrom. ephr. oroph. bus. 106. isaak. - **очи** antch. - **стопы** men.-leop

облизованиѥ n. lambere **пьсомъ ηа** - svjat.

облизовати -**зоѵѫ** -**зоѵеши** vb. περιλείχειν lambere dial. men.-mih.

облиꙗти -**иꙗ** -**иеши** vb. fundere, ni fal-**шиⷬ пить изь единого съсѫда вина и облиꙗ въ нимь ѣдь свои, и отъпль-зѣ** pat.-mih. 145.

облистовати -**ѫю** -**ѫеши** vb. circumfulgere, splendore circumdare pan. acad.

облистание n. fulgor int. 91. - **сльнѣчьно** prol.-mart.

облистати -**стаѭ** -**стаѥши** vb. καταυγάζειν illuminare; περιαστράπτειν circumfulgere prol.-mart. triod. int. acad. - **кого** šiš. 18. - **вчерь** prol.-mart. - **землю** men.-mih. **сѣтомь** - cyr. 28. **сѣтъ облиста** men.-leop. sabb. 29. **облистань бысть пачѥ сльньца** prol.-mih. adde chron. 1. 60. 254. - **сѧ** ἀστράπτειν fulgurare hom.-mih. acad.

облистѣнѣти -**нѣѭ** -**нѣѥши** vb. ποκάζειν foliis tegi **джба -нѣѣшиⷭ** sup. 13. -**вянѣѥть** bus. 171. frondescere sup. 13.

облистовати -**стоѭ** -**стоѭеши** vb. illuminare **тьмоу сѣтъ** -**ва** lavr.-op. 39.

облисцание n. fulgor glag.

облити -**лиѭ** -**лиѥши** vb. perfundere -**ливь сльзами** men.-mih. -**лиють** per. 2. cf. **облиꙗти**.

облихованиѥ n. privatio pat.

облиховати -**хоѵѫ** -**хоѵеши** vb. στερεῖν, ἀποστερεῖν privare men.-mih. 131. -**ванъ** op. 2. 2. 24. 201. -**ва ны землянъихъ** zlatostr. **очи трѣснъ** -**ванѣ** io.-clim.

обличай m. χαρακτήρ figura -**чий** ant. facies -**чей** int. nsl. obličaj habd. čech. obličej nsl. obličaj similitudo hung.

обличати -**чаѭ** -**чаеши** vb. κατηγορεῖν accusare cloz l. 913. sup. 319. καταισχύνειν dehonestare hom.-mih. ἐλέγχειν, διελέγχειν arguere ostrom. greg.-naz. šiš 47. 217. sup. 308. 309. ἀποφθέγγεσθαι compellare cloz l. 729. ἐκτραγῳδεῖν accusare man. revelare sup. 97. adde chron. 1. 27. 41. 81 etc. -**чатъ** šaf.-frag. 37. - **сѧ** ἐλέγχεσθαι argui cloz l. 580.

обличевати -**чоѵѫ** -**чоѵеши** vb. accusare **таковаго еретичьство** -**вавъши** krmč.-saec. xm. ἐκτοπῶν formam reddere kruš. exod. 25. 33. -pent.-mih.

обличение n. ἔλεγχος, ἐλεγεῖς accusatio sup. 143. 173. argumentum glag. εἶδος forma op. 2. 1. 117. ἔργον opus - **сѣтно** exod. 27. 4. -vost. manifestatio sup. adde chron. 27. 122.

обличитель m. κατήγορος, ἔλεγχος accusator cloz l. 691. 715. sup. 331. chrys.-lab. hom.-mih.

обличительскъ adj. accusatoris.

обличити -**чѫ** -**чиши** vb. ἀποκαλύπτειν, ἐμφαίνειν ostendere sup. 16. **слово -чно бысть** pent.-mih. παραδειγματίζειν igno-

miniae exponere ostrom. num. 25. 4. -pent.-mih. στηλιτεύειν proscribere sup. 140. 353. šaf.-frag. πληροφορεῖν certiorem facere sup. 174. palam facere sup. 11. δημοσιεύειν promulgare sup. 334. ἐλέγχειν confutare, arguere ostrom. sup. accusare sup. ἐξεικονίζειν effingere exod. 21. 22. 23. -vost. ἐκτυποῦν effingere exod. 25. 33. -vost. **жена къ волканъ -чена бысть** στήλη γέγονεν cyr.-hier. **обличено лице** men.-mih. 197. **намь о отроцѣ обличи** greg.-lab. **испокѣдании недоугь да обличить** sabb. 148. **краквы не обличимы кыше, имѣже вьниде къ чрѣвеса ихъ** gen. 41. 4. -pent.-mih. з. **прькыихъ и добрыихъ и избранныихъ и вьниде къ оутробоу ихъ и не обличише ихъ** διάδηλοι ἐγένοντο gen. 41. 21. -ibid. - **сѧ** εὑρίσκεσθαι inveniri deut. 22. 28. -pent.-mih. ἀναδείκνυσθαι ostendi hom.-mih. ἐπικαλύπτεσθαι gen. 8. 2. -vost. serb. obličiti živ. rum. **обличѣск**; ἐγκισσάν concipere-kruš. (**овьце**) **къ жьзлы обличѣть** gen. 30. 38. -pent.-mih. **ко жьзлы обличать** vost. **обличише** gen. 30. 39. -ibid. **обличахоу овьце** gen. 30. 41. -ibid. cf. **сличити**; ἐπιφορτίζειν **камы, имѣже ми обличи сьмрьти тѣжесть** hom.-mih.’33.

обличие n. ὁμοίωμα similitudo op. 1. 204. iez. 1. 5. -proph. exod. 20. 4. -vost. ὄψις facies exod. 34. 29. gen. 40. 21. -pent.-mih. per. 52. 25. proph. misc.-šaf. ἔλεγμός reprehensio pent.-mih. εἶδος forma num. 11. 7. -vost. ἔργον opus - **сѣтьно** ἔργον δικτυωτόν pent.-mih.: adde men.-mih. sbor.-kir. 38. - **златосиянно** chrys.-duš. - **чѣ** lavr.-op. 46. bus. 382. iez. 1. 5. -mat. 47. pol. oblicze userb. hoblico.

обличьникъ m. accusator hom.-mih. greg.-naz. **-чиникъ** mat. 27. ziz. ber. acad.

обличьнъ adj. similis glag. **-чьно слоко** men.-mih. περιφανής conspicuus hom.-mih. publicus **-чьно лице имаше на слоужьбоу** **сѧ** leont.

обличьство n. σχῆμα καὶ μέγεθος forma hom.-mih. 62.

обличьше n. privatio.

обличьпитие n. nimium bibere zlatostr. cf. **обличьпи-**.

обличити -шѫ -шиши vb. privare ant.

обличие n. abundantia nom.-vost. - **срѣдьчьно** men.-mih. - **домовьно** τὰ περισσευθέντα πράγματα men.-mih. **-шиемь** περίεργως curiose svjat.-op. 2. 2. 393.

обличь f. τὸ περισσόν abundantia op. 2. 2. 37. adde men.-mih.133: genus dubium est.

обличьнъ adj. superfluus, abundans svjat.-mat. 9. turpis greg.-naz.

обличьствовати -соуѫ -соуеши vb. intemperantem esse **къ крашьнѣ** - zlatostr.

обличьпьдание n. nimium edere zlatostr. cf. **обличьпитие**.

обльіти -лѣѭ -лѣеши vb. ἐπιχεῖν perfundere men.-mih. pat. **обльа** ichn. **кръвию обльівь** sim. l. 25. **обльіпъ сльзами** dial.-šaf. **землю сльзами** - prol.-mart. **обльі киномь** pent.-mih. **потъ обльа и** men.-mih. - **сѧ** chrys.-lab. cf. **облити**.

около v. **облъ**.

околобъзати -жѫ -жеши vb. deosculari pat.-mih. **-козати**.

околобъзание n. osculatio krmč.-mih. ber.

околобъзати -жѫ -жеши et **-зиѭ -зиеши** vb. καταφιλεῖν deosculari ostrom. sup. bon. alex.-mih. 114. hom.-mih. men.-mih. krmč.-mih. - **сѧ** sim. l. 13.

околобъзокати -зоуѫ -зоуеши vb. ἀντιφιλεῖν osculari man. mir.

оболовидьнъ adj. σφαιρικός sphaericus op. 2. 2. 8.

оболовити сѧ -лѫ сѧ -виши сѧ vb. capere **-виша сѧ множествомь звѣрей** karanz. 3. 74.

окологъ m. περίβολος septum zlatostr. **по окологомъ** sof. 22. βῶλος ager prol.-mart. διάκτιον bisaccus **къ околозѣхъ козать пъпирь** cozm.-ind. βάνδον vexillum **ююже красать коня и окологы** ibid.: cf. bulg. oblog milad. 147. 162: na -ga on se obložujet.

окологъ m. συκοφαντία calumnia amos 2. 8. -vost. men.-mih. διαβολή calumnia men.-mih. καταλαλιά obtrectatio men.-mih. κατηγορία accusatio adde pat.-šaf. 62. **на окологы сьвращахоу сѧ** men.-mih. **окологы творити** men.-mih. **прикысть окологоу и та бѣсѣда** men.-mih. cf. **облъгати** et **облъгати**.

оложение n. περίθεμα quod circumponitur pent.-mih. - **злато** l. petr. 3. 3. -vost.

оложити -жѫ -жиши vb. περιτιθέναι imponere dial. pat. - **комоу что** hom.-mih. - **оглавь о ноздрѣхъ** iob 40. 20. -mat. 55. ἐπιτιθέναι imponere **желѣза на шию** men.-vuk. **кони -жени брьздами** sim. l. 29. περιχεῖσθαι **немощию -жень** šiš. 223. **дрьва** - men.-leop. - **мѫжами** man. **періемь** - chrys.-lab. - **бесчестиемь** ioann. **лъва наричениемь себе оложи** chrys.-lab. **оложеть тѣ вдазн** glag. admovere sup. 198. **объл-** sup. 336. - **сѧ**: - **цѣнтомь** chrys.-lab. rum. **оложѣск**.

оклеветникъ m. calumniator men.-mih.

оклеветникъ adj. calumniae словеса, рѣчь -на men.-mih.

оклемити -млѭ -мити vb. καταχλᾶν frangere proph. конна - alex.-mih. 73. - сѧ alex.-mih. 136. bor. 61. chron. I. 61. 221.

оклемитъ adj. mitis, uti videtur сѧ имѣвшие скрѣбь и печаль о кѣсѣхъ цр҃квахъ и къ вѣсѣмъ милость и оклемитое сръдце hom.-mih. 131. cf. čech. oblomiti placare oblomitedlný placabilis.

оклешькъ adj. extenuatus glag. cf. лошь.

оклъ adj. σφαιροειδής rotundus azbuk. io.-sin. στρογγυλοειδής rotundus io.-clim. - кидомь ioann. оклоо ex. azbuk. оклоу io.-dam. оклоо σφαῖρα ex.-op. 2. 1. 24. svjat.-mąt 9. оклоу op. 2. 2. 304. оклъ io.-clim. окълъ io.-clim. оклъ видѣнiемъ στρογγυλοειδής rotundus op. 2. 2. 202. окла главка chrys.-duš. 30. есть оклемь лицемь misc.-šaf. дѣвица окла лицемь ibid. nsl. obel rib. babd. teres meg. obelca (oblica); obelčast (obličast) croat. obal verant. luč. serb obao, obal rum. окаѳ planus pol. obły let. apaš lit. valus. ni fallimur, оклъ ex оклъ natum est, rad. кл.

оклъгавати -кльж -клѣщи vb. λοιδορεῖν conviciari ioann. - крлмолько men.-vuk. - кого greg.-lab.

оклъганiе n. calumnia, obtrectatio chrys.-lab. ichn. int. tur. потворь и - chrys.-lab. околг- tur.

оклъгатель m. calumniator men.-mih. chrys.-lab. dioptr. ioann. misc.-šaf. околг- ber.

оклъгати -глѭ -гаѥши et **-жѭ -жѥши** vb. διαβάλλειν, καταφεύδεσθαι, συκοφαντεῖν calumniari men.-vuk. pent.-mih. ant. men.-mih. adde proph. int. оклъжите lev. 19 11. -vost. - кого bon. greg.-lab. - кого къ комоу ioann. -глѭ быкъ men.-leop. -глѭ быстъ оу князя prol.-mart. -глѭ быхъ къ црю dial.-šaf. -гл оу тебе тѣлца ichn.

оклъгокiнiе n. calumnia chrys.-lab.

оклъговати -гоую -гоукѣши vb. συκοφαντεῖν calumniari men.-vuk. prol.-cip. chrys.-lab. pan. dioptr. - кого ioann.

оклъжьникъ m. συκοφάντης calumniator men.-mih. 239. men.-vuk. prol.

оклѣчiнiе n. ἀμφίασις actio induendi ant. barl. vestis околч- tur.

оклѣщати -глѭ -глѣши vb. καταφεύδεσθαι calumniari, obtrectare op. 2. 1. 51. proph. bor. 81. men -leop. оклиг- ant.

окльвати -кльж -клѣши vb. conspuere nom.-lab. cf. оклювати.

окльгъчавати -кльж -клѣши vb. κουφίζειν levare ant. sublevare sup. 3. 134. 136. окльгъчивкъ svjat. оклькч- hom.-mih.

окльгъчанiе n. levatio krnč.-mih.

окльгъчати -члѭ -чаѥши vb. κουφίζειν levare sup. 202. ant. isaak.

окльгъчати -чаѭ -чаѥши vb. levari prol.-mart. - отъ раны greg.-lab. - отъ болѣзни men.-leop.: nota оклькчоуть отъ недоуга leont. 156.

окльгъчькати -кльж -клѣши vb. levare окльгч- io.-mih.

окльгъчiнiе n. levatio pat.-misc.

окльгъчити -чѭ -чiши vb. levare окльгчhom.-mih. окльхч- glag. оклькч- печаль hom.-mih. кась такокыѥ скрьби окльгчiю laz. окльгъчи sup. 58. - сѧ κουφίζεσθαι levari men.-vuk.: nota окльгъчюрноу сѧ отъ тѣжестнѣи мокы sim. I. 21.

окльживати -кльж -клѣши vb. ἐπελαφρύνειν alleviare, tollere крѣмѧ-.

окльжити -жѭ -жiши vb. levare -жатъ крѣмѧ op. 2. 2. 85.

окльстко n. forma rotunda окльлс-, окльлсex.-op. 2. 1. 25.

окльстникъ adj. fraudulentus оклес- bus. 646.

окльстити -штѭ -стiши vb. πατιδεύειν decipere ostrom. antch. men.-mih. leont. chron. I. 61. ἁγρεύειν captare ant.

окльстъ f. πτερνισμός deceptio op. 2. 2. 60. окльстъ vost.

окльштати -тлѭ -таѥши vb. ἀπατᾶν decipere ant. окълшт- antch.

окльщтiнiе n. fraus.

окѣкати -глѭ -гаѥши vb. decumbere окиг- ber.

окѣдѣкти -дѣкѭ -дѣкѥши vb. ὠχριᾶν pallere io.-dam. ἀλλοιοῦσθαι mutari, pallere sup. 353. hom.-mih. men.-mih. adde sup. 353.

окѣждати -дѭ -даѥши vb. ἀφανίζειν foedare -жлѣть matth. 6. 16. -ev.-norg.

окѣкати -кѭ -кѥши vb. induere int.

окѣкло n. vestis окекло alex.-mih. 83. bulg. oblêklo nserb. hoblak.

окѣкнiти сѧ -нiѭ сѧ -нiши сѧ vb. ὀχνεῖν pigrum esse, taedere op. 2. 2. 57. sup. 103. 280. 425. sim. I. 14. 23. II. 3. chron. I. 171. лѣнь сѧ -нить сут.-hier. трудити – sabb. 13.

окѣкнѣти -нѣкѭ -нѣкѥши vb. ὀχνεῖν pigere ant. cf. -нiти.

окѣкнiти сѧ -нiѭ сѧ -нiѥши сѧ vb. taedere, pigere chrys.-lab. triod. isaak.

sine сѧ desidere: мрѣ облѣщѣть единъ часъ ant.-vost., ubi leges облѣщѣють.

облѣскъ m. splendor prol. isaak.: male роусичавь облѣскомь ὑποξανθίζοντι κεχρημένος men.-vuk. nsl. oblȅsk fulgur habd. croat. oblisk hung. čech. oblesk.

облѣсти -зж -зѣши vb. μαδᾶν depilem esse čech. oblezlý pol. oblazły calvus.

облѣтати -таѭ -таѣши vb. circumvolare prol.

облѣченіе n. induere ant.-hom. vestis krmč.-mih.

облѣченіе n. vestis **облечьѥ** chron. l. 213. čech. obleč f.

облѣщи, облѣкѫ, облѣчѣши vb. ἐνδύειν, ἱματίζειν, ἀμφιεννύναι induere ostrom. **облѣщате** strum. et male **-цайте** ibid. **облѣченъ** sup. 139. 269. ostrom. **облѣчень** leont. **облъченъ** ostrom. bus. 29. **оболченъ** mat. 30. 39. 51. **облъкъ** sup. 217. **облѣкѣ сѧ, облькѣ сѧ** greg.-lab. **оболкъ сѧ** bus. 764. **облькъ** sup. **оболкъ** tur. **облѣкохъ** sup. aor. **облѣщѣ сѧ** bon. - **сѧ** ἐνδύεσθαι, περιβάλλεσθαι indui ostrom. sup. **облече сѧ въ роусы** par. - **сѧ въ прѣты** greg.-lab. - **сѧ къ славоу** hom.-mih. 16. - **сѧ къ вѣроу**; - **сѧ къ новаго члов҃ка** chrys.-lab. - **къ расоу** mir.: chron. l. 26. 29. 35 etc. male **облъчени** pro **оплъчени** sup. 351. nsl. oblȅči, oboljči serb. obući glasn. 1860. II. 48.

облюбити -блѭ -бишн vb. ἐράσθαι adamare esth. 2. 17. -vost. mon.-serb. meth. 8. **ако сѫдце ихъ -би** exod. 35. 21. -vost. **дѣвоу - блоудьно** men.-mih. 136. nsl. obluba votum hung. čech. oblíbiti.

облюблѣкати -люѭ -люѣши vb. amare mon.-serb. 361. 7.

облюблѣніе n. amor, uti videtur triod.

облюватн -кѭ -кѣши vb. conspuere misc. - **сѧ** mon.-lab. zak.-serb. cf. **облькати.**

облюдати -даѭ -даѣши vb. spectare ophr. bus. 169. - **само и онамо** chrys.-lab. - **сѧ: - сѧ кого** cavere men.-mih. - **сѧ божиа гнѣва** ibid.

облюденіе n. cautio men.-mih. acad.

облюдовати -доуѭ -доуѣши vb. cavere chrys.-lab. mon.-serb.

облюдьнъ adj. sensus dubius: **стрѣци отъ высока мѣста и облюдна люди** de episcopo misc.-šaf. 50.

облюсти сѧ -дѫ сѧ -деши сѧ vb. circumspicere **облюдъ сѧ сюдоу и сюдоу** vost.

облѣти -лѭ -лѣши vb. significatio ignota: **повелѣста той еврѣанины пѣсти свиньа меса и облѣвкшимь сѧ слоужѣримь ѥй отъ лоя сего не творити** men.-mih. 172.

оближкъ m. umbo sellae prol. 62. serb. obluk čech. oblouk pol. obłąk rum. **oблънк.**

обн- v. **окън-.**

обогатити -штѫ -тиши vb. πλουτίζειν ditare sup. 240. 382. cloz l. 41. sup. pat. sabb. 172. bus. 650. op. 2. 2. 425. adde chron. l. 35. **инокыхъ виталища добытькомь -ти** prol.-mart.

обогатѣти -тѣѭ -тѣѣши vb. πλουτεῖν ditescere hom.-mih. svjat. op. 2. 2. 372. bus. 477

обогаштати -таѭ -таѣши vb. πλουτίζειν ditare op. 2. 2 262. sabb. 101. ant. pat.

обогаштѣніе n. ditare krmč.-mih

обода f. δακτύλιος annulus **ободы четыре**; **двѣ ободѣ** bis exod. 25. 12. -vost. cf. **ободъ.**

ободесьноржчьнъ adj. ἀμφιδέξιος ambidexter cf. **обоюдесьнъ.**

ободъ m. annulus **ободомь и прапроудомь оукрашена** vost. 2. 180. ber. **обводъ** acad. nota **по ободоу** chrys.-duš. 20. nsl. obod einfassung des siebes rib. umkreis daim. 14. zarge oberkr. bulg obici (obidci) inaures serb. obod margo russ. dial. **обода**, **обводень** septum čech. obvod pol. obod, obwod rum. **обѣдъ** absis rotae cf. **обѣдь, обода.**

ободьць m. δακτύλιος annulus pent.-mih. **ободаць** mon.-serb. 326. 341. 344 406. cf. **обидьць.**

обожати -жаѭ -жаѣши vb. θεοῦν deificare oct. vost. l. 53.

обоженіе n. deificatio sbor.

обожити -жѫ -жиши vb. θεοῦν deificare bon. hom.-mih. dioptr. acad. - **сѧ** sborn. pan.

обозьнына v. **обязьнына.**

обозъ m. sarcinae **обрати сѧ въ -зн** sabb.-typ. 165. russ. **обозъ** sarcinae rum **oboз** idem lit. abazas castra e slav.

обой num. ἀμφότεροι ambo sup. 43. 62. 237 etc. **обою** krmč.-mih. šiš. 40. š.-gl. 84. - **гладаа** bus. 389. **обоюго** tur. antch. - **разоума** prol.-mih. **отъ - изѣвти оумѣнье** men.-mih. - **строѣниа** krmč.-mih. **обоюмоу господьскы** hom.-mih **въ обоюмь** bus. 293. **обоима** instr. **обоа люди** proph. **обою жены** krmč.-mih. 177. **обою книгы** greg.-lab. **двѣ на обоа соуцѣ** op. 2. 2. 26. **обоима колесема** prol.-mart. **съ обоихъ странъ** prol.-cip. **обоихъ людей turcarum et graecorum** sabb.-typ. 131: nota **обою на десѣте звоновь** prol.-mart.

прѣжде обоюнадесетымь дьнемь prol.-mart. scr. ubhaja cf. двой.

обойнъ adj. amborum greg.-naz.: nota **на обойнѣ разлоучении** pro **на обойнѣ и разлоучишин** ἐπ' ἀμφιβολίᾳ καὶ χαρισμῷ io.-clim.: ergo **обонна** f.

обонтникъ adj. δίγλωττος fallax; διστός ambiguus ant. autch. **обоунтникъ** ant. 52.

обонтьникъ m. δίγλωττος fallax op. 1. 72. prov. 11. 13. -mat. 52.

оболити сѧ -лѭ сѧ -лиши сѧ vb. προσποιεῖσθαι κακοῦσθαι morbum simulare men.-mih.

оболѣзнити сѧ -нѭ сѧ -нишн сѧ vb. aegrotare triod. acad. **тѣло -нитъ сѧ** men.-vost.

оболѣзнити -нѭ -нюшн vb. aegrotum reddere ber.

оболѣрекати -кѭ -кюшн vb. boljarum facere **-ка** bulg.-lab.

оболѣти -лѭ -лиши vb. μαλακίζεσθαι languere -kruš.

обонявати -кѭ -кюшн vb. ὀσφραίνεσθαι odorari pent.-mih. dioptr. pat. misc.

обоняние n. ὄσφρησις olfactus sim. II. 9. ant. autch. svjat. bus. 501. 915. op. 2. 2. 302. chrys.-lab. dial.-šaf.

обонѣти -нѭ -нюшн vb. ὀσφραίνεσθαι odorari sup. 318. dioptr. prol.-mart. pat. sup. - **злосмрадие** par. αἰσθάνεσθαι sentire men.-vuk. isaak. **-нѣти** sup. 78. **-нѣти** bon.

обоняѭати -кѭ -кюшн vb. odorari misc. **обѣ-** misc.

обонѧти v. **обѣѭти.**

обора f. restis trigl. russ. dial. **обора** idem nsl. obora thiergarten serb. obor sepimentum pro suibus oborina živ. 112. čech obora pol. obora lit. abara viehhof abaras sacknetz rum. **обор** labyrinthus mrum. obor aula alb. obor, ombor aula ngr. ὄμβρός avant-cour vent.

оборити -рѭ -рюшн vb. χαλάν, ἀνατρέπειν evertere sup. 264. dial. - **изъ̀ѣкъ** esai. 57. 4. -proph. καταρρηγνύναι defringere **-ри ли нѣко** zlatostr. - **кого подъ собою** nom.-lab. - **храминоу** men.-mih. - **мостове** alex.-mih. 73. **-ренъ въ пирѣ** antch. c. 117. **на причастиние никакоже -рѭштоу** sup. 406. **оборѣнь и повѣжденъ** pat. nsl. oboriti prip. 72. - **сѧ** συμπίπτειν concidere men.-vuk. καταφέρεσθαι decidere **чистъ отъ стѣны -ри сѧ** prol.-mart. **пирьгове -рюше сѧ** alex.-mih. 35: nota **-рить тн стѣгно твоѥ** διαπίπτειν num. 5. 22. -pent.-mih. rum. **обор, довор** prosternere.

оборити -рѭ -рюшн vb. destruere **троню -рѣмоу** sabb.-typ. cf. **обарити.**

оборжити -жѫ -жишн vb. armare **обь-ор-** chrys -lab.

обости -дѫ -дешн vb. νύττειν pungere barl.

обострити -рѭ -рюшн vb. acuere **обьос-** men.-mih. excitare **обос-** krmč. 2.

обочити -чѫ -чишн vb. manifestum reddere glag.

обочие n. κρόταφος tempora kruš. svjat.-op. 2. 2. 400. acad. **кѣнь коль въ** - iudic. 4. 21. -pent.-mih. **-чьѥ** vost. ὀπαί foramina **изъ -чиѫ** antch. **изъ -чий** zachar. 14. 12. -vost. nsl. obočje augenbrauen dain. nserb. hobvocy.

обошко adv. utroque modo sup. 271. 10. trigl.

обошкъ adj. in utramque partem vergens, uterque trigl. **обошкы нравы имоуть** ἀμφοτερίζοντα τῶν ἠθῶν ex. pol. obojaki.

обоѧмо adv. κύκλῳ circum, recte utrimque pat.-šaf. 70. prol.-mart. men.-leop ber. **разлоучишин люди свои обоѧмо** exod. 19. 12. - vost. **обоѧмо вѣсити сѧ** men.-mih. **обоѧмо мечь са** ἐμπεταβολος op. 2. 2. 200. **обоѧмо погрѣблинъ** ex.-vost. 2. 107. čech. obojamo.

обоюдесьнъ adj. ἀμφιδέξιος ambidexter acad.

обоюмоуѫждожьникъ, обоюмоуѫждожьнъ v. **ѫждожьникъ, ѫждожьнъ.**

обоюждоу adv. ἑκατέρωθεν utrimque sup. 259. 302. 424. bon. bus. 264. pat. mon.-serb. trigl. - **кѣньча сѧ** typ.-chil. **мьча - остра** ephr. - **клагь** sim. I. 14. adde chron. I. 244. **отъ** - io.-sin. **-ьдоу** man.

обоюждоуногъ adj. claudus alex

обоюдьнъ adj. qui utrimque est **обоюденъ** ber. ἀμφίστομος utrimque acutus trigl.

обработакати -вѭ -кюшн vb. colere **виноградь** - mon.-serb.

обрадование n. ἐπίχαρμα laetitia ant. op. 2. 2. 263.

обрадовати -доуѭ -доуюшн vb. χαριτοῦν gratiosum reddere **-ванъ** sup. 181. 183. **-ванькъ** κεχαριτωμένος gratia plenus frag.-bulg. op. 2. 2. 27. - **сѧ** laetari sup. 421. chron. I. 25. isaak. hom.-šaf.

обрадѣти -дѣѭ -дѣюшн vb. barbatum fieri men.-leop. čech. obraděti.

ображати -жѭ -жаюшн vb. formare **въ скрижали -жаѥть камьнъма** greg.-naz.

ображати сѧ -жѭ сѧ -жаюшн сѧ vb. illidere - **о каминьци** zlatostr.

ображение n. πρόσκομμα offendiculum op. 2. 2. 154. ἔχνευσις indagatio dial.

ображеніе n. formatio - προσφορὰ lit.
образити -жж -зиши vb. ἀνατυποῦσθαι formare, conformare sup. 132. cf. **обрѣзати**.
образити сѧ -жж сѧ -зиши сѧ vb. προσπίπτειν, προσκόπτειν, προσκρούειν impingere sup. 298. hom.-mih. **сртѣла сѧ о стѣкнж -зи** nom. 123. -**зиша сѧ храминѣ той** matth. 727. -mat. 15. 42. 34. bus. 44. nsl. obraziti laedere meg. čech. obraza offensio.
образоборьць m. εἰκονομάχος imagines oppugnans trigl.
образователѣница f. formatrix glag.
образователѣнъ adj. formans int.
образовати -зоуѣ -зоуѣши vb. μορφοῦν formare dial. bom.-mih. ζωγραφεῖν pingere svjat.-op. 2. 2. 401. ὑποτυποῦν designare sup. 370. - **сѧ** antch.
образописаніе n. pictura lit.-mih. chrys.-lab.
образъ m. μορφή forma sup. 254. 284. 356. hom.-mih. ostrom. εἶδος forma, species sup. 65. 379. species sup. 58. figura svjat. ὁμοίωσις similitudo sup. 226. εἰκών imago ostrom. sup. 382. op. 2. 2. 287. - **испьсати** prol.-mih. σχῆμα figura sup. 335. 396. io.-dam. χαρακτήρ character sup. 282. ὄψις facies man. 61. persona glag. schema leont. πλάσμα figmentum **коуижньнъ** - op. 2. 2. 28. τύπος figura sup. 348. 395. cloz I. 835. opponitur **истина** cloz I. 324. ὑπόδειγμα exemplum ostrom. τρόπος indoles, modus sup. 138. 385. **таковѣмь -зомь приндеть отъ небесе** chrys.-lab. **симъ -зомъ ави сѧ** bor. 49. adde **злии и нечисти образи** hom.-mih. - **разбойничьскь** hom.-mih. ἀνδριάς statua op. 2. 2. 114. σύμβολον symbolum sup. 374. -**зи подобни** στήλη columna krmč.-mih. 173. ἡλικία aetas **старь -зомь** men.-vuk. **въ - цѣсарьскъ** sup. 326. adde sim. I. 18. chron. I. 11. 13. 67 etc. **не въ блазѣ образѣ** ἀσχήμων: nota **съ образомъ** μετὰ τροπαρίων op. 2. 2. 225. **не въ блазѣ -зѣ бытн** ἀσχημονεῖν šiš. 81. rum. **образ** facies.
образьникъ m. ἱστορικός historicus **-зникъ** georg.-vost.
образьница f. historia **исторна**, **рекше -зница** georg.-vost.
образьнъ adj. τύπου typi sup. 312. τυπικός figuratus sup. 312. -**зъна пасха** cloz I. 331: adde -**зно** τύποι in figura I. cor. 10. 11. -šiš. 83.
образьнѣ adv. convenienter -**знѣ** ber.
образьство n. forma men.-mih.
образьствовати -воуѣ -воуѣши vb. σχηματίζειν formare **слово -ва сѫпасъ** zlatostr.
образьць m species **обѣлло, иже есть образець рожни** esth. 10. 3. -proph. mat. 53.
обранивати -ваѣ -ваѣши vb. defendere mon -serb. 337: rectius -**нѣвати**.
обранити -нѣ -нѣши vb. defendere chron. I. 28. 98. **крлнитѣ и -нитѣ** š.-gl. 94 nsl. obramba.
обранити -нѣ -нѣши vb. vulnerare hom.-mih. prol. καταξαίνειν caedere **тѣло** - men.-vuk. μαστιγοῦν flagellare marc. 10. 34. -op. 1. 244.
обранне n. vindemia **въ листвин гроздь по -нии оставлѣнь** chrys.-lab.
обранити -ныѫ -ныѣши vb. vituperare **-нѣши безоумьнаго** antch.
обраслъ adj. vestitus, recte bewachsen **врьхы горамь обраслыѫ** (sic: recte -**лъıа**, -**лые**) **разгнсувь** chrys.-lab. čech. obrostlý pol. obrosły.
обрасль f. ἕλος palus **обраслъ бъıсть асаронъ** greg.-naz. **обрасль** f. chrys.-lab.
обрасти -стѫ -стеши vb. vestiri **оградьı, иже вьıхоу обрасли плоды добровонньıними** sborn. κοσμῶ ornatum esse **-сть богатьствомь** men. **врѣхове обрѣстоша дрѣвомъ** ex.: male **листвиѣмь обрацьшоу** frag.-serb. pro **обрастъшоу**.
обрастити -штѫ -стиши vb. τρέφειν nutrire krmč. 126. **власы главы своѥѥ -стиıше** τὰς κεφαλὰς κομῶντες krmč.-mih. 150.
обрати, оберѫ, обереши vb. sumere, colligere alex.-mih. 134. - **плодь** ephr. - **плодьı** chrys.-lab. dan. 5. 21. op. 1. 108: adde **обрашл сѧ** bus. 419. eligere mon.-serb. čech. obrati pol. obrać.
обратити -штѫ -тиши vb. στρέφειν, ἐπιστρέφειν vertere ostrom. sup. cloz I. 4. II. 111. svjat. sborn. - **очи** par. - **отъ зълобъı** cloz I. 192. - **рѣкоу тещи поутемь сконмь** prol.-mart μεταβάλλειν mutare sup. 178. - **сѧ** ostrom. sup. men.-mih. chron. I. 27. 56. 83. - **на вѣжание** hom.-mih. - **на кьстокы** chrys.-lab. - **съ сила** ἐξ ἀγροῦ pent.-mih. **ни -тить сѧ покрьıть землы** bus. 31. **-ти се лице въспеть** isaak.
обратити -штѫ -тиши vb. fratrem appellare pat.
обратъ m. νόσσα meta **кромѣ обрата πόρρω τῆς νόσσης** greg.-naz. περιφορά ambitus **долѣшьнааго -та** greg.-naz. **водн**

жребца о обратѣ op. 2. 2. 94. adde int. 296: на обратѣ opponitur въ правость misc.-šaf. 61.

обратъливъ adj. τρεπτός convertibilis čech obratlivý: male -зъливъ krnč.-saec. xm. vost. 1. 304.

обратьнъ adj. conversus ни -тни къ богу прѣкыкающюте sabb. 102. ниже -тни къ нѣмоу прѣкывлють 113. adde int. 74. 114: male оудобь обрѣтьнь εὐπερίστατος undique cingens šiš. 51. 249.

обращтанию n. conversio -ыкѣ чловѣче bus. 29.

обращтатель m. verteus сльныцоу - krnč.-mih.

обращтати -таѭ -таѥши vb. στρέφειν. ἐπιστρέφειν, ὑποστρέφειν vertere ant.-hom. men.-mih. sup. сльныце -цающаѧ ыланы krnč.-mih. 366. -цаχоуть нмъ bor. 34: male обращт- sup. 356. - сѧ sup. sborn. antch. bus. 289. chron. 1. 96. -кыше се chrys.-duš. 26: nota κεντεῖν stimulare -цаѩ жрекець op. 2. 2. 82.

обращтение n. τροπή conversio sup. 411. proph. lit.-mih. svjat.-op. 2. 2. 40. нѣсть ли -нию врачьбы; sborn. - рекъше подъѣжире svjat.-mat. 7. consummatio - единаго на десете лѣта glag. adde greg.-naz. isaak.

обрѣшти -рѣкѫ -речеши vb. polliceri per. 56. chron. 1. 136. - сѧ idem misc. о отьци обрѣкь се men.-vuk. bulg. obrek polliceri.

обринъ m. avar обри cyr. 21 обори pēr. 3. обѣри op. 2. 2. 31. обърѣнъ chron. 1. 5. βάρβαρος barbarus оутѣри и обѣри zlatostr. čech. obr oserb. hobr pol. obrzim, olbrzym gigas.

обристати -ищѫ -ищеши vb. διάτειν celeri motu penetrare мълнии -щѩи greg.-naz.

обрити -рѩѫ -рѩеши vb. tondere ant.-hom. 146. ber.

обровъ m. λάκκος fovea men.-vuk. male, uti videtur novacula ber. cf. usl. obrov z deskami lex.

обродити -ждѫ -дѩши vb fertile esse čech. obroda

оброкъ m. promissio misc. оучинити - моластырю gram. 156. ὀφώνιον stipendium ant. barl. ostrom. šiš. 101. bus. 385. sim. l. 24 nom.-lab. per. 12. sabb. 176. подь -кы вашими не трѣпимь быти prol.-mih. 176. нѫ ми есн ты - belj.-troj. 13. usl. obrok portio bestimmtes mass dĕkli môko brez obroka daje metl. portio cibi quemque concernens habd. dies constituta; pabulum equi hung. calumnia bulg. obrok promissio serb. okrok pol. obrok lit. abrakas pabulum equi rum. оброк idem.

оброшити -шѫ -шиши vb. facere ut decidat плода не -ни chrys.-frag.

обросити -шѫ -сиши vb. ἐπομβρίζειν imbrem demittere hom.-mih. chrys.-frag. - коупиноу men.-mih. сльзами -сивѣ того sabb. 168.

оброчьнъ adj. tributarius trigl.

оброшати -шѫ -шѩши vb. δροσίζειν irrorare io.-sin. clim.

оброщтати -таѫ -таѥши vb. tingere кръ(вь)ми оброщтаѫ и омакаѫ ржицѣ usl. 122. обрѣщ- ber.

оброщтение n. χρώς color men.-vuk. adde sbor. nota λέπυρον cortex cant.-cant. 4. 3. -acad.

оброщтити -тѫ -тиши vb. tingere pat.-mih. laz. chrys.-lab. sbor. men.-ven. - сѧ ἐρυθροῦσθαι rubefieri ѕемлѣ -щи сѧ man. bulg. obrošnik pokl. 1. 39. serb. obroćiti.

оброщтиие n. tinctura prol. 15: vocabulum dubium.

оброусити -шѫ -сиши vb. ἐκτινάττειν excutere - листвие dan. 4. 11. -vost. λομαίνειν devastare да не -сить его esai. 45. 8. -proph.-vost. cf. обръснѫти.

оброусѫти v обрѣснѫти.

оброусъ m. sudarium chrys.-lab. liturg. croat. obrus hung. čech. pol. idem russ. убрусъ lit. abrusas.

оброусьць m. sudarium pat. men.-leop. -сець dial.-šaf.

обрѫкание n. evellere - власомь ephr.

обрѫкати -кѫ -кѫши vb. evellere - брадѫ pat.-mih. čech. obrouti pol. oberwać.

обрѫвь f. ὀφρύς supercilium misc.-šaf. 174. -ви праѵы prol.-mart -ви опадѣ πτίλλος τοὺς ὀφθαλμούς maculosus oculos lev. 21. 20. -kruš. pent.-mih. beitr. 1. 357. curt. 2. 293. cf. брѣвь et nota croat. na obrvi secus littus hung. et čech. obrv funiculus (кръвь).

обрѣдити сѧ -ждѫ сѧ -дѩши сѧ vb. φιμοῦσθαι camo obligari да обрѣдѣть сѧ io.-clim. cf. обрѣздити, quod praestat.

обрѣдѣти сѧ -ждѫ сѧ -дѩши сѧ vb. ἐρυθριᾶν erubescere -дѣть сѧ op. 2. 1. 116.

обрѣждаѥти -вѣѭ -вѣѥши vb. rubigine infici -жавѣ svjat. мѣдь обрѣждаѥ svjat.-mat. 7. жавѣлъ bus. 156.

обрѣжьница f. βρόχος laqueus 1. cor. 7. 35. -šiš. 81. bis rad. врѣг- cf. lamen обрѣздоковати; male, uti videtur обѣдьржьница op. 2. 1. 147.

обрѣзгнѫти -нѫ -нѣши vb. ὀξύνεσθαι in acorem verti **обрѣзѣкша кваса** ant. 51. **квасъ обрѣзгъшь** ant.-vost. antch. **кваса обрѣзгъшаго** sbor.-vost. russ. dial. – обрезнуть pol. obrzask.

обрѣздити -ждѫ -здиши vb. φιμοῦν camo obligare bon. cf. **обрѣдити**.

обрѣздовати -доую -доуѥши vb. φιμοῦν capistrare **обрезд-** 1. petr. 2. 15. -vost.

обрѣнѫти сѧ -нѫ сѧ -нѣши сѧ vb. converti pat.-mih. 79. bulg.-lab. ἀποστρέφεσθαι avertere: nota **дл не -нѣть сѧ оутрока моѥ** μὴ ἐρίσαι τα ἥπατά μου gen. 49. 6. -pent.-mih.

обрѣсѣнїе n. ξύρησις tonsio proph. ber. ξυρηθῆναι tonderi pent.-mih. kruš.

обрѣсѣнїе n. χηρεία viduitas mich. 1. 16: recte tonsio.

обрѣсѣновѣнїе n. ξυρήσασθαι tonsio num. 6. 19. -vost.

обрѣснѣти -нѫ -нѣши vb. ξυρεῖν tondere pat. - **главоу** pent.-mih. **обрѣснѣмь главами** ier. 41. 5. -mat. 49. op. 1. 93. **да сѧ обрѣснѣть кожа** pent.-mih. **оброснѣть** lev. 13. 33. -vost. **да сѧ оброусноуть главоу** act. 21. 24. -vost.: vost. **обрѣсѣнъ** part. male derivat a verbo **обрѣсти** nsl. obrsnoti streifen bulg. **обрѣзнъ** tondere russ. dial. **оброснуть** cf. **брѣсати**.

обрѣтанїе n. conversio **оудобь- и скорость тѣла** prol.-mih. 236.

обрѣтити -штѫ -тиши vb. φιμοῦν, περιφιμοῦν capistrare 1. tim. 5. 18. 1. cor. 9. 9. šiš. 101. 167. ioann. deut. 25. 4. mat. 21. **оуздою -ти** sborn. **обротити** azbuk. **необрѣщенѣ** chrys.-lab.: male **обратити** strum. - **сѧ** snp. 284. habes etiam **загради ти** cf. russ. **оброть** f. čech. **obrať** f.

обрѣтьница f. capistrum, uti videtur **-цоу на оустохъ носещи** chrys.-lab.

обрѣтѣти -штѫ -тиши vb. involvere per. 38. **оберт- къ кокеръ** per. 35. **къ кокеръ оберът-** bor. 43. **оберт- къ шатеръ** bor. 52. nsl. obrtən agilis habd. croat. obrtan industrius vera nt. rum. **-кѣртѣск** circumago.

обрѣхъ m. pars superior **оу обрѣхъ клѣчавца** chrys.-duš. 32. praep. supra **обрѣхъ того пирѣга** mon.-serb. 72. 74: **объ крѣхъ**.

обрѣшати -шѫ -шѧѥши vb. perficere svjat.: thema **крѣхъ**, ergo pro **обкр-**.

обрѣшина f. altitudo, ni fallimur mon.-serb. 186.

обрѣшь f. pars superior, altitudo, uti videtur mon.-serb. 111. **дѣломь кыше обрѣшин** chrys.-duš. 13. **на обрѣшин бистриць** chrys.-duš. 40: nota **на обрѣши оудолн** gr. πλησίον τοῦ χλαυθμῶνος 2. reg. 5. 23. -kruš. rum. **обърнѣ**, **обършнѣ** campus elatior.

обрѣыдати -даѭ -даѥши vb. lugere prol.

обрѣыдати сѧ -даѭ сѧ -даѥши сѧ vb. ἐρυθριᾶν erubescere svjat.-mat. 8. svjat.-op. 2. 2. 394. **отроковица не -дающа сѧ** op. 2. 2. 205: rad. **рѣд.**

обрѣзъ m. sensus ignotus: **чьто ѥ того коле, чѣвкоу съ богомь бесѣдовати; аще ко съ моудрыими чѣвкы бесѣдоующе скоро къ обрѣзы ихъ прѣставимъ сѧ** etc. bus. 297: forte **образы**.

обрѣсанїе n. abstersio georg.-šaf. 124.

обрѣсати -саѭ -саѥши vb. abstergere pat.-šaf. **-нѥ грѣхомь сльзы** chrys.-lab. **скверны** - vost.

обрѣсокати -соую -соуѥши vb. ἀποσμήχειν, ἐναπομάσσειν abstergere io. clim. - **поть лица** chrys.-lab. **еже отъ ноздрій текѫщее часто** - margar. ἐκκαθαίρειν expurgare **строупы** - zlatostr.

обрѣти сѧ -рѣѭ сѧ -рѣѥши сѧ vb. fossa se circumdare per. 16. 11.

обрѣтѭе n. fossa **станы и -тыи** chron. 1. 20.5.

обрѣскъ adj. τῶν τιτάνων titanum, recte avarum **на обрѣси оудолѣ** et **на обрѣши ждоли** pro **обрѣсцѣ ждоли** 2. reg. 5. 24. -vost., qui **обрѣскъ** scribendum coniecit.

обрѣганїе n. custodia, carcer **обреганїе, изгнанїе приѥше** misc. 46.

обрѣгати -гаѭ -гаѥши vb. custodire, uti videtur **съ кѣсѣкми прѣхъ сѧ и обрегахъ ѭ (ıa)** misc. 155.

обрѣда f. ἀκρίς locusta eccles. 12. 5. -proph. vost. mat. 52. op. 1. 68. russ. **прутъ еже есть овощь дикій** azbuk. cf. **акрѣдъ** et **акрѣдїе**.

обрѣждити -дѫ -дѣши vb. gravidam reddere pat.-mih.

обрѣжїе n. littus acad. **морьскоѥ** - prol.: male **ожрѣжїе** men.-leop.

обрѣзавати -заю -заѥши vb. circumcidere men.-vuk

обрѣзанїе n. περιτομή circumcisio ostrom. ant.

обрѣзати -жѫ -жеши et **-заю -заѥши** vb. περιτέμνειν circumcidere ostrom. gen. 17. 12. hom.-mih. περιαιρεῖν putare greg.-naz. **-занъ** cloz I. 339. - **стьбло винъно** men.-mih. - **киноградь** misc.-šaf. **-зана лоза** men.-mih. **плъть его мьчемь -за-**

хоу prol.-mih. -ѣ сѧ svjat. mat. 22. krmč.-mih. къ осмъі дьнь -заѣть сѧ ꙗко младѧ владъıкꙗ men.-belg. -заѣть сѧ, -заѣте сѧ šiš. 79. 121: male greg.-naz. pro образити, quod vide.

обрѣзнѧти v. **обрѣзѣнѧти.**

обрѣзовати -зоуѭ -зоуѥши vb. περιτέμνειν circumcidere dial. ioann. krmč.-mih. - сѧ prol.-mih. proph. šiš. 148.

обрѣзъıваниѥ n. circumcisio azbuk.

обрѣмєнити -нѭ -ниши vb. φορτίζειν onerare ostrom. sim. l. 12. dial. men.-leop. pat. clim. int. mou.-serb. **корабль обрѣмєнъ** vost. l. 453. **обрѣмєньıни** alex.-mih. 62.

обрѣмєнѣти -нѣѭ -нѣѥши vb. onerare - **корабль** dioptr.-lab.: male **обрѣмѣıша** sup. 205. 11. - сѧ dioptr.

обрѣмѣıти v. **обрѣмєнѣти.**

обрѣсти, обрѧштѫ, обрѧщєши vb. εὑρίσκειν invenire sup. cloz I. 583. acquirere cloz I. 540. - **каснтєрь сребромь** leont. **обрѣте четверо дѣтєй** men.-leop. adde chron. l. 26. 34. 73 etc. aor. **обрѣтохмъı** bell.-troj. 6. **обрѣтъ** š.-gl. 75. šiš. 213. cf. sabb. 9. **обре** alex.-mih. 69. **-тємь** šiš. 144. **-томъ** greg.-naz. assem. bon. **-тєте** š.-gl. 64. **-тѫ** ev.-trn. **-тоу** sim. I. 11. mat. 46. š.-gl. 70. **обрѣшл** ostrom. **обрѧкѫ** pro **обрѧштѫ: обрѧкоу** ruth 2. 2. -vost. esth. 7. 3. -vost. **обрѣ** mon.-serb. nota **обрѧштаахъ, -штахъ** sup. 53. 394. - сѧ sup. ostrom. chron. l. 14: nota in monumentis serbicis praes. esse **обрѣтоу, -тєши** etc. mon.-serb. duš. chrys.-duš. nsl. obrêst zins trub. lucrum meg. lex. obrêstek.

обрѣсти v. **обрасти.**

обрѣстикъ adj. utilis, uti videtur **ходатаı -ва къ христоу** mon.-serb. 116.

обрѣтальникъ m. inventor op. 2. 2. 83.

обрѣтатєль m. ἑφευρετής inventor šiš. 48. ant. prol. men.-mih. chrys.-lab. men.-leop. dial.-šaf. vost. l. 365.

обрѣтатєльникъ m. inventor.

обрѣтатєльнъıи adj. inveniens **-льна** εὕρετρα premium inventori rei amissae datum **-лна прииметь** misc.-šaf.

обрѣтати -таѭ -таѥши vb. εὑρίσκειν invenire cloz l. 59. ostrom. sup. greg.-naz. chron. l. 99. 172. **обрет-** bus. 620. - **сѧ** περίζεσθαι acquirere svjat. - сѧ cloz l. 76. sup. svjat. sborn.

обрѣтєльникъ m. εὑρέτης inventor sup. 138: si radicem putas esse **обрѣт**, non probabis.

обрѣтєниѥ n. εὕρεσις inventio sup. ostrom. ἀνεύρεσις inventio barl. dial. ἀναζωμιδή recuperatio ostrom.

обрѣтовати -тоуѭ -тоуѥши vb. lucrari **да къıша отъ нихъ -вали** zlatostr.

обрѣтослововати -воуѭ -воуѥши vb. εὑρεσιλογεῖν nugari op. 2. 2. 67.

обрѣтословьць m. εὑρεσιλόγος nugator ber.

обрѣтъникъ m. inventor alex.

обрѣтъıнъ v. **обратънъ.**

обрѣтъкль f. εὕρεμα inventio sup. 288. sir. 29. 4. -vost. inventum, uti videtur georg.-vost. κέρδος lucrum. tit. l. 11. -vost. lucrum, uti videtur hom.-mih. 161. pat.-georg. **-тєль.**

обрѣшти сѧ, обрѣжѫ сѧ, обрѣжєши сѧ vb. tegi **пакы сѧ обьржєть перьємъ** io.-dam.

обрѧдити -ждѫ -диши vb. significatio ignota nobis: **монастъıрь свои** - vita-theod. cf. nsl. obrediti sacrae coenae participem facere et lit. parenditi idem.

обрѧкѫ v. **обрѣсти.**

обрѧшта f. inventio ziz. alex. russ. **ванда** ber. triod. 74. lucrum **сь обрѣпью** ἐπικερδής lucrosus hom.-mih. 104.

обржкати -кѫ -каѥши vb. vastare glag.

обржкити -кѫ -киши vb. circumcidere bell.-troj. 42. croat. obruba limbus huug. čech. obroubiti, -bati pol. obrąb verhau.

обржкльıваниѥ n. praedatio glag.

обржгати -гѫ -гаѥши vb. illudere chrys -lab.

обржганиѥ n. illusio pat.

обржгати -гаѭ -гаѥши vb. ταπεινοῦν verbis minuere io.-sin. pent.-mih. διαπαίζειν illudere men.-mih. **иконоу** - prol.-mart. 131. - **кого** ephr.-belg. kruš. - **сѧ** - **кого** misc.-serb.

обржговати -говаѭ -говаѥши vb. illudere **отъ кѣсъ -ваѥма** psalt. -int.-saec. xii.

обржчальнъı adj. nuptialis **колѣчко -чаноє** bus. 719.

обржчати -чаѭ -чаѥши vb. devovere ant. μαρτυρεῖσθαι testari hom.-mih. - сѧ krmč.-mih.

обржчєникъ m. nuptus prol.-vuk. krmč.-mih. 229. vost. l. 116.

обржчєница f. sponsa krmč.-mih. hom.-mih. aut.-hom.

обржчєниѥ n. μνηστεία petitio uxoris chrys.-lab. krmč.-mih. **бракоу лежащоу къ** - prol.-mart. ἀρραβών arrhabo aut.

обржчитєль m. sponsus - **носиѣь** prol.-mih. 48.

обржчитєльнъ adj. sponsi - **пръстєнь** prol.-belg. prol.-mih. prol.-vuk.

ОБРЪЧИТИ -чѫ -чиши vb. ἁρμόζειν, μνηστεύειν, μνηστεύεσθαι desponsare šiš. 156. -чи ємоу отроковицоу prol.-mart. -чиши ми жиноу meu -vuk. -чена на бракъ комоу prol.-mih. -чина за моужь sim. l. 7. -чено дѣло hom.-mih. 68. ἐκδέχεσθαι suscipere **ОБРОУЧИХЪ** отрочица сего къ отьцю ephr.-vost. adde sup. 178. 14. - **СѦ** iob 24. 3. -mat. 54.

ОБРЪЧИЩЕ n. χλιδών armilla num. 31. 50. - acad.

ОБРЪЧЬ m. χλιδών armilla num. 31. 50. -pent.-mih. sabb.-typ. clim. φέλλιον armilla -чи pl. acc. iez. 16. 10. -proph. adde nom.-bulg. op. 1. 17. **ОБРОУЧА** bor. 82. men.-leop. -чи, -чьхъ ex.-op. 2. 1. 21. circulus reif dial.-šaf. glag. trigl. nsl. obrôč reif obruč circulus habd. bulg. obrъč čech. obruč pol. obręcz f. nserb. hobryca.

ОБРЪЧЬНИКЪ m. ἔγγυος sponsor šiš. 179. sponsus; μνηστήρ procus prol.-cip. krmč. 54. prol.-mart. - **ПОСИѢ** sabb. 190. adde men.-vuk. hom.-mih. prol.-mih.

ОБРЪЧЬНИЦА f. μνηστή sponsa krmč. 57. nom.-mik. 38. asěn 52. uxor chrys.-duš.

ОБРЪЧЬЦЬ m. circulus glag.

ОБОУБОЖАНИЕ n paupertas pat. **ОБЬОУБЕ**mon.-serb.

ОБОУБОЖАТИ -жаѫ -жаеши vb. πτωχεύειν pauperem fieri sup. 240. hom.-mih. krnš. pent.-mih. ioann. nsl. obožati.

ОБОУБОЖИТИ -жѫ -жиши vb. ἐκβιάζειν extorquere iudic. 14. 15. -krnš.

ОБОУВАТИ -ваѭ -ваеши vb. calceos induere pat. bus. 480. sabb.-typ.

ОБОУВЕНИЕ n. actio indnendi dioptr. pyrg. nov. acad.

ОБОУВИШТЕ n. ὑπόδημα calcens iez.-nav. 9. 13. -vost. bus. 119. acad.

ОБОУВЬ f. ὑπόδημα calceus ant. antch. holm. - **ХОУДА** krmč.-mih. 191. čech. obuv m. f. pol. obuw m.

ОБОУДИТИ -ждѫ -дишн vb. excitare misc pol. obudzić.

ОБОУДОВѢНИЕ v. **ОБЬЛДОВѢНИЕ**.

ОБОУДОВѢТИ v **ОБЬЛДОВѢТИ**.

ОБОУЗДАВАТИ -ваѭ -ваеши vb. χαλινοῦν frenare op. 2. 2. 151. hom.-mih. φιμοῦν capistrare šiš. 195. adde chrys.-lab. hom.-mih. š.-gl. 83. isaak.

ОБОУЗДАНИЕ n. frenatio ephr. vost. 1. 355.

ОБОУЗДАТЕЛЬ m. qui frenat sbor.

ОБОУЗДАТИ -даѭ -даеши vb. χαλινοῦν, χαλιναγωγεῖν frenare hom.-mih. clim. men.-mih. pat. ioann. ephr. isaak. chron. **ЛЬВОМЬ ГНѢЗЬ** - chrys.-lab.

ОБОУИМАТИ v. **ОБИМАТИ**.

ОБОУИМЖ v. **ОБЪѢМАТИ**.

ОБОУИТИ, ОБОУЖ, ОБОУИШИ vb. μωραίνειν stultum reddere šiš. 227. vost. int. proi.-cip. **ОБОУЄНЪ** μωρός stultus; furiosus sup. 307. adde 16. 56. - **СѦ** μωραίνειν stultum esse harl.

ОБОУИТИКЪ v. **ОБОУТИКЪ**.

ОБОУМАРИТИ -рыѫ -рыеши vb. in ecstasi esse - **ВЪ КРѢМИНА ЛОУНЬНАЯ** σεληνιάζεσθαι lunaticum esse matth. 4. 24. -mat. 34. lavr.-op. 20. ὀλιγωρεῖν negligere **НЕ ОБОУМОРЫЙ** vost. cf. -мирати.

ОБОУМАРЬЕНИЕ n. ἔκστασις ecstasis **НАКЕДЕ НА ТІ ОБЬОУМАРЕНИЕ** men.-vuk.

ОБОУМИРАТИ -раѭ -раеши vb. in ecstasi esse - **НА МѢСАЦА** ἐπιληπτικὸν εἶναι epilepticum esse io.-clim. - **ВЪ КРѢМИНА ЛОУНЬНАЯ** σεληνιάζεσθαι lunaticum esse matth. 6. 24. -ev. 1270 et 1317. -vost. mat. 34 pan. 238. greg.-lab. men.-mih. chrys.-dioptr. cf. -марити.

ОБОУМОРИТИ -рѭ -риши vb.: -реиъ χλιαρός tepidus apoc. 3. 18. -vost.

ОБОУМОРИТИ v. **ОБОУМАРИТИ**.

ОБОУМРЪТВИЕ n. ecstasis **ИЖЕ ТѢЛЕСНЫМИ ОУТРАПЫ ЄСТЬСТВЕНЫМИ РЕКШЕ ОБЪОУМРЬТВЬЕМЪ ТОГО ОУПРАЗДНИВШЕ** (de effusione seminis) ex.-vost. 2. 24.

ОБОУМРЪТНИЕ n. ecstasis prol.-mart. pat.-šaf. 79.

ОБОУМРѢТИ -рѫ -рѣши vb. ἀναπίπτειν concidere ioann. mir. -**МЬРЕМЪ И ОТЪНЕМОЖЕМЪ** zlatostr. -vost. 2. 78. **ЖЕНА ОБОУМРЕ** vost. e cod. saec. xm. pol. obumrzeć.

ОБОУМѢТИ -мѣѭ -мѣеши vb. κατὰ διάνοιαν σώζειν memoria retinere **ОБОУМѢ ВСѪ КНИГЫ СПОМНА** vost.

ОБОУРЬВАТИ -ваѭ -ваеши vb. tempestate vexare **МЫСЛЬМИ ОБОУРЬВАЕМИ** alex.-mih. 121.

ОБОУРЬЕВАНИЕ n. tempestate vexure -**РЬЕВАНИЕ** int. ber.

ОБОУРЬЕВАТИ -ваѭ -ваеши vb. χειμάζειν tempestate vexare dial. -**РЬЕВАЕМЬ** chrys.-lab.

ОБОУТИ -оуѭ -оуеши vb. ὑποδεῖσθαι calceos induere sup. 13. - **НОЗѢ** prol.-mart. 165. bor. 49. **ОБОУЄНЪ** ostrom. men.-vuk. ἐν ὑποδήματι proph. **ОБОУЄНЬ САПОГЫ** prol.-mih. **ОБОУЄНЬ ВЪ САПОГЫ** prol.-mart. adde chron obuiachu iris. - **СѦ**: **ДА СѦ ОБОУЄТЬ** greg.-naz. - **ВЪ ЧЬТО** proph. nsl. obuti; obuča, obutel habd. obutva lex. bulg. obu čech. obouti lit. auti let. aut ztschr. 7. 189.

обоутиѥ n. ὑπόδημα calceus caut.-caut. 7. 1. acad. op. 1. 199.

обоутрьнѣѥти -нюѫ -нюѥши vb. mane surgere.

обоутрѣти -рѣѭ -рѣѥши vb. ὀρθρίζειν mane surgere exod 32. 6. -pent.-mih. kruš. bus. 123. 165. ber. **обьютрѣ за оутра** pent.-mih.

обоутъкль f. ὑπόδημα calceamentum ant. antch. pat. georg. io.-clim. nsl. obutel f. habd. hung.

обоучавати -каѭ -каѥши vb. docere - **сѧ** chrys.-lab.

обоучати -чаѭ -чаѥши vb. docere isaak. chrys.-lab. γυμνάζειν exercere dial. - **сѧ** meu -mih.

обоучениѥ n. doctrina isaak. men.-mih. dial.-šaf. dioptr. chrys.-lab. ioann. nom.-mik.

обоучитель m. docens.

обоучити -чѫ -чиши vb. διδάσκειν docere isaak. - **сѧ къ въздрьжанию** chrys.-lab. - **волы** chrys.-lab. **конь необоученъ** clim. 274. - **сѧ** ioann. men.-mih. pam. 201. nom.-mik. 161: in **обоучю сѧ ти** νήθοντα hom.-mih. 126. **тъкати** latere putamus.

обоушиѥ n. λοβός lobus, inua pars auris ber. - **оухоу** lev. 14. 17. 25. -pent.-mih. acad. - **оуха** lev. 8. 23. -vost. - **оушесоу дѣсноую** lev. 8. 24. -vost.

обоушта f. calceamentum op. 2. 2. 97. sabb.-typ. 33. par. chrys.-lab. ber. nsl. obuča habd. bulg. obušta pl. serb. obuća: nota bulg. obušvъ vestes milad. 519.

обоушавати -каѭ -каѥши vb. μωραίνεσθαι infatuari isaak.

обоушиниѥ n. stultitia pat.

обоушити -шѫ -шиши vb. μωραίνεσθαι stultum fieri, infatuari proph. men.-vuk. sup. 106. prol.-cip. pyrg. chrys.-lab. evanescere sup. 190.

обоучати v. **окъѣати**.

объ praep. iungenda cum acc. 1) spatii **окъ онъ полъ пѣраи** trans, ultra ostrom. chron. men.-vuk. **объ оноу страноу** idem per. 14. chron. hom.-mih. proph. kruš. **окъ оноу страноу нордана** pent.-mih. **объ сю стороноу** chron. 1. 253: nota **объ сю** 61. **окъ дѣсноу страноу стати** barb. **єдине обь єдиноу страноу**, **а дроуги обь дроугоу** alex.-mih. 94. **сии отъ сиѥ страны, а они обь оне стране** ios.-nav. 8. 22. -pent.-mih. **обь дѣсноую иконы** (cf. čech. obdruhá strana et **обънизъ**) 2) temporis **объ нощь** lavr.-op. 31. sabb. 3. διανυκτερεύων iob 2. 9. -mat. 56. **об нощь кьсѫ** δι' ὅλης τῆς νυκτός **обь нощь сѣдѣти** διανυκτερεύειν men - mih. **тоу об нощь прѣкысть** prol.-mih. **погыбе об нощь** bus. 145: nota **обь о бою братоу** nov. et **окь дроуге стране** chrys.-duš. 24. nsl. ob den interdiu habd. ob noč: adde ob letu, ob měscu, ob tednu in einem jahre etc. ob kratkem lex. serb. ob desnu moju živ. 128. ob noć živ. 32. nsl. ob to ideo trub. ob tore, ob torej idem gr. ἀφ' lat. amb-, am-, an- asch. umbi and. umb ahd. umpi scr. abhi let. ap beitr. 2. 341. 342. ztschr. 5. 1; 6. 201; 7. 21; 8. 80; 9. 141. Bopp 1. 98. Pott 1. 520. 581. 585. 586. curt. 1. 258. Grimm, wörterb. 1. 1202: in compositis praeter **объ** habes **оби, обоу**.

объвѣтъшати v. **обѣтъшати**.

объвьдовѣти v. **обвьдовѣти**.

объгладьнѣти -нѣѭ -нѣѥши vb. πεινᾶν esurire **-нѣ земли** pent.-mih.

объглѣдати -даѭ -даѥши vb. περιβλέπεσθαι circumspicere **обьглѣдаше видѣти** marc. 5. 32. -vost. - **окрѣстъ сѧ** mir. **огл-**.

объгнити -ниѭ -нисши vb. marcescere glag.

объговорити -рѭ -риши vb. persuadere **аще моужь обьговори жиноу за тоуне о блоудь** zak -serb.

объградити -ждѫ -диши vb. circumsepire triod. prol.-mart.

объгроужити v. **объгрѫзити**

объгрѫзнокати -ноуѭ -ноуѥши vb. comprehendere **глѣбинѫ догѣматноуѫ обгрѫзнѣтъ** vost. **обьгрьзноуѥть и обьѥмлѥть** men.-mih. **δεξιοῦσθαι** dextra prehensum salutare man.

объгрѫзнѣти -нѫ -нѣши vb. περιβάλλειν amplecti **объгроуноукъ его обьѥмлѫше** vost.

объгрѫзнѣтиѥ n. amplexus **ухлѣнѣниѥ и обьгрьноутиѥ** op. 2. 2. 476.

объгрѫстити -штѫ -стиши vb. συνέχειν comprehendere men -vuk. adde leont. **-сти мѧ бѣсъ** dial.-šaf.

объдарити -рѭ -риши vb. donare op. 2. 2. 193. **жизнию безконечною обдарите** kasz čet.-min. - **кого** prol.-mih.

объдароватн -роуѭ -роуѥши vb. donare.

объдирати -раѭ -раѥши vb. spoliare (viatores) mir. 124.

объдлъжати -жѫ -жиши vb. continere **бѣсомь нечистымь обьдлъжимѣ** δαίμονι ἀκαθάρτῳ βεβλημένη men.-vuk. cf. **объдрѣжати**.

ОБЪДЛЪЖЕНИЄ n. στραγγαλία laqueus tortuosus esai. 58. 6. cf. **ОБЪДЛЪЖАТИ.**

ОБЪДЛЪЖИТИ СѦ -ЖѪ СѦ -ЖИШИ СѦ vb. aere alieno obrui misc.-šaf.

ОБЪДРАТИ -ДЕРЛ -ДЕРЕШИ vb. diripere.

ОБЪДРЪЖАКАТИ -КАЮ -КАЕШИ vb. continere isaak.

ОБЪДРЪЖАНИЄ n. ἐπικρατεῖν potiri men.-vuk. συνοχή coarctatio ioann.

ОБЪДРЪЖАТЕЛЬНЪ adj. comprehendens dioptr. isaak.

ОБЪДРЪЖАТИ -ЖѪ -ЖИШИ vb. περιδράττεσθαι circumplecti hom.-mih. περιέχειν comprehendere op. 2. 1 19 συνέχειν continere sup. 119. 164. isaak. **ЗНОЙ МЄ -ЖИТЬ** hom.-mih. **СѢТОВАНИЄ -ЖИТЬ МА** tur. - **ИЗЫКОУ** sabb. 112. **КОРАБЛЄМЬ -ЖИМОМЬ БОУРЄЮ** leont. **НЕКѢЖДЬСТКО -ЖАЛО БЫ ЧЛОВѢКЫ** dioptr. adde alex.-mih. 29. ἐπικρατεῖν praevalere **ОБЬДРЬЖАШЕ** et **ОДРЬЖАШЕ ГЛАДЬ** pent.-mih. **ОБЬД-** sup. 411. 417. cf. **ОБЪДЛЪЖАТИ.**

ОБЪДРЪЖИТЕЛЬНЪ adj. continens, compescens - **СЬМРЬТИ** io.-sin.

ОБЪДРЪЖЬНИЦА v. **ОБРЪЖЬНИЦА**

ОБЪДРЪЖЬНЪ adj. περιεκτικός complectens ant.

ОБЪЖЖЕНИЄ n. actio amburendi prol.

ОБЪЗАРИТИ -РЮ -РИШИ vb. luce circumdare men.-leop.

ОБЪЗИДАТИ -ЖДЖ -ЖДЕШИ vb. obturare **-ДАШЕ ОУСТИЄ (ПѢРИ)** men.-mih.

ОБЪЗИНЖТИ -НЖ -НЕШИ vb. inhiare **ОБЗИНОУВЬ ОУСТНАМИ ЖЕРАВОВОУ ШИЮ** ichn.

ОБЪЗИРАНИЄ n. circumspectio.

ОБЪЗИРАТЕЛЬ m. circumspiciens **ОБЗ-** op. 2. 1. 38.

ОБЪЗИРАТЕЛЬНЪ adj. circumspiciens chrys.-lab.

ОБЪЗИРАТИ -РАЮ -РАЕШИ vb. περιεργάζεσθαι curiose inquirere sup. 386. circumspicere prol. prol.-lab. ioann. - **ТРАПЕЗЫ ОБИЛЬНЫЄ** chrys.-lab. - **СОУДОУ И ОВОУДОУ** ibid. - **КЬСЄ** ibid. - **КСА** krmč.-mih. - **КЪЗОПѢТЬ** prol.-mart. - **САМО И ОКАМО** dioptr.lab. - **ЗДЄ И ОНАМО** isaak. **ОБЗ-** men.-leop. **ОБЪЗ-** sup. 386. - **СѦ** chrys.-lab. men.-vuk. **ОТЬ ВЬСОУОУ СѢКЪ** - chrys.-lab.

ОБЪЗОРИШТЄ n. specula alex.

ОБЪЗОРЬНЪ adj. conspicuus acad.

ОБЪЗРѢТИ -РЮ -РИШИ vb. περιβλέπειν circumspicere **ВЬСОУДѢ ОЧИМА** - περιάγειν τὸν ὀφθαλμόν men.-vuk. **ОБЗРѢХОМЬ И ВИДѢХОМЬ** ardž. - **СѦ** prol.-lab. prol.-mart. prol.-cip. men.-vuk. ἐπιβλέπειν ὀπίσω αὐτοῦ pent.-mih. **КАКО СѢБЄ ВЬСЄГО ОКОМЬ ОБЪЗРИТЬ, ПЛЄМОУ НЄ КЫДИТЬ** chrys.-lab.

ОБЪКАДИТИ -ЖДЖ -ДИШИ vb. fumare - **ДРѢВЄСА** greg.-lab.

ОБЪКЛОНЪ: in **ОБЬКЛОНОМЬ** διδύμων men.-vuk. **ОБ'К ЛОН'К** latere putamus.

ОБЪКОЛИТИ -ЛЮ -ЛИШИ vb. cingere **ОБЫКРЕСТЕ ОБИК-** pat. bulg. obikoli.

ОБЪМЛАКИТИКЪ m. homo fraudulentos **-ЦИКЪ** bus. 813. e russ.

ОБЪМАНЖТИ -НЖ -НЕШИ vb. fallere russ. dial. **ОБМАНУТЬ** et **-НИТЬ**; **ОБМАНЪ**.

ОБЪМАТИ v. **ОБИМАТИ.**

ОБЪМЪІСЛИТИ -ШЛЮ -СЛИШИ vb. curiose cogitare ioann.

ОБЪМЪІТИ -МЪІЮ -МЪІЕШИ vb. lavare - **СѦ** par.

ОБЪМАТИ -МЖ -МЕШИ vb. ἐκθλίβειν exprimere greg.-naz.

ОБЪНАВЛЪІТИ -ЛЮ -ЛЪІЕШИ vb. ἀνακαινίζειν, ἀνακαινοῦν, καινίζειν, ἀνανεοῦν renovare **ОБН-** bon. krmč.-mih. man. barl. **ОБ'Н-** sup. 141. **ОБНАВЛЪІТИ** sup. 195. 359. - **СѦ: ОБН-** šiš. 179. chrys.-lab.

ОБЪНАЖАКАТИ -КАЮ -КАЕШИ vb. γυμνοῦν denudare **ОБН-** ioann.

ОБЪНАЖАТИ -ЖАЮ -ЖАЕШИ vb. γυμνοῦν nudare chrys.-lab. men.-vuk. bom.-mih. **ОБН-** sup. **ОБН- МИ ЧЄ** men.-mih. - **СѦ: СА НА СВОЄГО ОБНАЖАЮТЬ СЄ** krmč.-mih. - **СѢБЄ** isaak.

ОБЪНАЖАТИ -ЖАЮ -ЖАЕШИ vb. γυμνοῦσθαι nudari sup. 256. kruš. **-ЖЛ ТѢЛО И КѢШЕ КЛЬ** chrys.-lab. **ОБН-** sup. 256. **ОБНАЖА ЗЕМЛѢ** ex.-op. 2. 1. 26. **ОБНАЖѢВЪ ЯКО ПТИЦА КРИЛОМА РОУГОУ БОУДЕТЪ** ant.-vost

ОБЪНАЖЕНИЄ n. γύμνωσις denudatio pat.-triod. chrys.-lab. per. 3. **ОБН-** sup. 72. 139.

ОБЪНАЖИТИ -ЖѪ -ЖИШИ vb. ἀπογυμνοῦν, γυμνοῦν, παραγυμνοῦν denudare, privare, expandere sup. io.-sin. proph.-misc. men.-vuk. **ОБН-** ant. pat. - **ОУДЫ** chrys.-lab. **-ЖЕНЬ РИЗЬ СВОИХЪ** prol.-mih. - **ОРОУЖИА** sabb. 103. **ОРОУЖИЄ -ЖЕНО** men.-leop. **ВЬСАКОГО ОТВѢТА -ЖЕНЬ** chrys.-lab. - **ОТЪ ВЬСАКОГО БЛАГОЛѢПИА** mir. **ВЬСА ОБНАЖЕНА И ОБЛИЧЕНА ОЧИМА ЄМОУ (БОГОУ)** greg.-lab. **ОБН-** sup. 28. 66. 271. 324 etc. - **СѦ** sup. 123. zak.-serb. bus. 55 - **МИРА ВЬСЕГО** men.-mih. **ПРАВЛЕННА ДА -ЖИТЬ СЄ** nom.-mik. 127. - **ОДѢЯНИЕ** dioptr. **ОТЬ ПРИЧЬТА** - misc.-šaf.

ОБЪНАЖЬТИ v. **ОБЪНАЖАТИ.**

ОБЪНАИТИ -НДЖ -НДЕШИ vb. invenire mon.-serb. 220. 265. **-НАШАДЬ 245.**

ОБЪНАХОДИТИ -ЖДЖ -ДИШИ vb. κατανοεῖν intelligere men.-vuk. prol.-mart. mon.-serb. 268.

ОБЪНЕВѢЖДАТИ СѦ -ДАЮ СѦ -ДАЮШИ СѦ vb. ἀλλοτριοῦσθαι abalienari obn- gen. 42. 7. -vost.

ОБЪНИДЖЖАТИ -ЖАЮ -ЖАЮШИ vb. aegrotare obn- glag.

ОБЪНЕМОШТѢТИ -НѢЮ -НѢЮШИ vb. debilem fieri krnš. obn- ephr.-vost.

ОБЪНИСТИ -СѦ -СШИ vb. circumferre и бысть ісдиръ обнесинамлостию придъ очима его bus. 168.

ОБЪНИЖАНИЄ n. συγκατάβασις comitas hom.-mih.

ОБЪНИЖАТИ -ЖАЮ -ЖАЮШИ vb. ταπεινοῦν humiliare obn- matth. 23. 12. -ev.-novg. bus. 142.

ОБЪНИЖАТИ -ЖЛЮ -ЖАЮШИ vb. ταπεινοῦσθαι humiliari obn- matth. 23. 12. -ev. saec. xii.

ОБЪНИЖИТИ -ЖЖ -ЖИШИ vb. ταπεινοῦν humiliare obn- bus. 142.

ОБЪНИЗИТИ -ЖЖ -ЗИШИ vb. ταπεινοῦν humiliare - πρѣзоръ proph. обнизи стѣноу bus. 647. глась твой обнизи bus. 645. обьнижено моудрованиє chrys.-lab. -знть тє подь бездьноу men.-mih. -СѦ: obn- svjat.-op. 2. 2. 394. matth. 23. 12. -ev. 1164. vost. 1. 107. συγκαταβαίνειν se accommodare obn- сь низькыими hom.-mih.

ОБЪНИЗЪ, recte **ОБЪ НИЗЪ**, ni fallimur до тємнаго обнизъ ἕως ᾅδου usque in infernum matth. 11. 23. -op. 1. 250. mat. 33. cf. lat. inferus.

ОБЪНИЗѢТИ -ЗѢЮ -ЗѢЮШИ vb. ταπεινοῦσθαι humiliari proph. obn- antch.

ОБЪНИШТАВАТИ -КАЮ -ВАЮШИ vb. pauperem fieri.

ОБЪНИШТАНИЄ n. paupertas obn- bor.

ОБЪНИШТАТИ -ТАЮ -ТАЮШИ vb. πτωχεύειν pauperem fieri leont. int. obn- ant. antch. sup. 57. men.-mih krmč. 238. - грѣхъми cloz II. 4: male παίνεσθαι saginari, interprete de πένης cogitante.

ОБЪНИШТИКАТИ -ШТОУЮ -ШТОУЮШИ vb. pauperem fieri int. 165.

ОБЪНОВИТЕЛЬ m. qui renovat obn- sim. I. 2.

ОБЪНОВИТИ -КЛЮ -ВИШИ vb. ἀνανεοῦν renovare obn- sup. 70. 195. 196. 197 etc. sim. I. 1. chron. I. 18.

ОБЪНОВЛЄНИЄ n. ἀναναίνωσις renovatio obn- ant. ioann. chron. I. 44. 51. - χρама sim. I. 13. обновлєниє, рєкше сѦщєниє bor. 28. περιποίησις acquisitio op. 2. I. 172. обновьє- sup. 196.

ОБЪНОСИТИ -ШЮ -СИШИ vb. περιφέρειν circumferre sup. men.-mih. - кола de bove chrys.-lab. самο и онамо очи - chrys.-lab. змиє - nom.-mik. 26. змиє въ нєдрахъ - mol. знамєниє - chrys.-lab. кѣтромь -симомь chrys.-lab. въсѣхъ - лютыи chrys.-lab. obn- sup. 392. - СѦ: кодѣ по польномоу -сить сѧ мѣстоу chrys.-lab. - сѧ въ сѣти ibid. въпѣ сконхъ помысль -симь сѧ и изоумлєни бываємь ibid. -шадшє сѧ имє єго.

ОБЪНОШЄНИЄ n. περιφορά circumlatio obn-, obn- chrys.-lab. obn- съставоу men.-mih. 376.

ОБЪНОШТАНИЄ n evigilatio glag.: vocabulum dubium.

ОБЪНОШТЄВАНИЄ n. vigiliae io.-sin.

ОБЪНОШТЄВАТИ -ШТОУЮ -ШТОУЮШИ vb. pernoctare men.-mih. dial.-šaf. prol.-mart. triod. -ЛЮ ber.

ОБЪНОШТНИЄ n. παννυχίς pervigilium pyrg.

ОБЪНОШТЬНИЦА f. παννύχιον, παννυχίς pervigilium obn- op. 2. 2. 672. sup. 153.

ОБЪНОШТЬНО adv. noctu acad.

ОБЪНОШТЬНЪ adj. παννύχιος pernox pat. -на мольба sim. I. 6. 20. obn- sup. 429. стоянна обношьнла sabb. 26. 116. adde 22.

ОБЪНОШТЬСТВОВАТИ -ВОУЮ -ВОУЮШИ vb. διανυκτερεύειν pernoctare ant. pyrg.

ОБЪОНЪПОЛЬНЪ adj. ulterior -на вьсь men.-vuk.

ОБЪСИРОТИТИ СѦ -ШТЖ СѦ -ТИШИ СѦ vb. orbari parentibus men.-leop. prol.-mart.

ОБЪСИРОТѢТИ -ТѢЮ -ТѢЮШИ vb. orbari parentibus pat. ardž. отъ отьца - ἐκ πατρὸς ὀρφανός men.-vuk.

ОБЪСНРѢТИ -РѢЮ -РѢЮШИ vb. ἀπορφανίζεσθαι, ὀρφανὸν γίγνεσθαι orbari parentibus prol.-mart. men.-vuk. men.-leop. prol. prol.-cip gram. 149.

ОБЪСНЯВАТИ -КЛЮ -ВАЮШИ vb. illuminare chrys.-lab

ОБЪСНЯНИЄ n. ἐπίλαμψις illustratio men.-vuk. prol.-mart. prol.

ОБЪСНЯТИ -НЮ -НЮШИ vb. effulgere сѧнью прѣсѣтла -ВАЮШОУ sabb. 185. illuminare - вьсь men.-mih. -НЄТЬ ОБЛАКЬ χрама pent.-mih. -НЄМЬ СѦщєниѧми prol.-mart. облакъ сѣтлъ -ШЄ мѣсто men.-leop.

ОБЪСКОЧИТИ -ЧЖ -ЧИШИ vb. saliendo cingere acad.

ОБЪСЛОНИТИ -НЮ -ЊИШИ vb. περιτιθέναι circumponere, circumdare men.-vuk. acclinare богы около огнища -ни prol.-lab.

ѡкъслъньчиѥ n. quae circum solem sunt pat.-šaf. 335.

ѡкъслъньчьнъ adj. qui circa solem est prol.-mart

ѡкъстати -станѫ -станеши vb. circumstare.

ѡкъстоѩниѥ n. περίστασις circumstantia sbor. περιοχή complexio psalt.-ven. obsidio chrys.-lab. dial.-šaf. **многыми -нии** бравь се prol.-mart.

ѡкъстоятєль m. qui circumstat.

ѡкъстоятєльнъ adj. circumstans, undique cingens **оудокъ** - εὐπερίστατος hebr. 12. 1. -bulg.

ѡкъстоити -стоѭ -стоиши vb. circumstare; κυκλοῦν cingere sup. 114. - **лежѧщаго** chrys.-lab. obsidere **градь ѡбстоимь** chrys.-lab. adde chron. 1. 46.

ѡкъстоудьнъ adj. pudendus **-на жена** misc.-serb.

ѡкъстѫпати -паѭ -паеши vb. circumdare men.-mih. - **кого** chrys.-lab. ioann. **опъсьбон.**

ѡкъстѫпити -плѭ -пиши vb. κυκλοῦν, περικυκλοῦν cingere, obsidere men.-vuk. prol.-mih. bon. pat. - **градь** sabb.-typ. chrys.-lab. cyr. 9. - **монастырь** dial.-šaf. - **плѣвьницоу** prol.-mart.

ѡкъстѫпльниѥ n. circumdare - **многыхъ ѩзыкъ** sim. I. 27.

ѡкъсѣдати -даѭ -даѥши vb. obsidere - **градь** men.-mih.

ѡкъсѣдниѥ n. περιοχή obsessio zachar. 12. 2. **ѡкъс-** greg.-naz.

ѡкъсѣдѫти -ждѫ -диши vb. obsidere proph. bus. 747.

ѡкъсѣнити -нѭ -ниши vb. obumbrare **ѡкъс-** sup. 8.

ѡкъсѣнити -ньѭ -ниеши vb. σκιάζειν obumbrare men.-vuk. prol. **ѡкъс-** op. 2. 2. 301. nsl. obsêna beschattung, bezauberung.

ѡкъсѣньниѥ n. obumbratio prol.-mart.

ѡкъсѣсти -сѧдѫ -сѧдеши vb. περιαθίζειν obsidere pent.-mih. prol. κυκλοῦν circumdare proph. prol.-mart. - **градь** prol.-cip. **градоу ѡбсѣдѥноу** men.-vuk. πολιορκεῖν obsidere men.-vuk. adde per. 16. chron. 1. 149.

ѡкъсѣкти -сѣкѫ -сѣкеши vb. amputare men.-mih. 390. ἀποκόπτειν abscindere indic. 1. 7.

ѡкъсѧзаниѥ n. amplexus men.-vuk.

ѡкътєрѣвати сѧ -ваѭ сѧ -ваѥши сѧ vb. sensus ignotus: **хотѧ начатькъ творити скрьби ради ѡньтєрѣвающи сѧ** pat.-mih. 45.

ѡкътєчєниѥ n. δρόμος celeritas men.-vuk.

ѡкътєчи -тєкѫ -тєчеши vb. περιτρέχειν circumcurrere dial. διατρέχειν percurrere men.-vuk. prol.-mart. prol.-cip. **высоу землю** - alex.-mih. 44. **высоу вьселєноую** - hom.-mih. **высоу вьселєноуѭ** - men.-leop. - **вьсєго мира** cyr. 30. **кроугы** - chrys.-lab. - **истиноу** dioptr.-lab. **ѡбьтєчє лѣто** chrys.-lab. διαδίδοσθαι diffundi **слоухоу єго по высоудоу ѡбьтєкшоу** men.-vuk. **ѡбьт-** sup. 88. **оптєчє; опьтєкло** mon.-serb. 204. croat. obtoka limbus verant.

ѡкътицати -чѫ -чеши vb. περιτρέχειν circumcurrere dial. pat. circumfluere men.-mih. κατατρέχειν percurrere men.-vuk. - **кого** bon. chrys.-lab. - **жены** io.-sin. - **вьсь** dioptr. **мѣсто ѡть мѣста** - chrys.-lab. **храминѣ ѡтъ храминъ** - dioptr.-leop. cf. **-тѣк-, -тєкц-.**

ѡкътъштєтити -штѫ -тиши vb. ζημιοῦν detrimento afficere **ѡбьщити сѧ** strum.

ѡкътѣньчити -чѫ -чиши vb. λεπτύνειν extenuare proph.

ѡкътѣкати -каѭ -каеши vb. περιτρέχειν circumcurrere dial. pat. percurrere men.-mih. men.-leop. isaak. - **и проходити** prol.-mart. cf. **-тиц-, -тѣц-.**

ѡкътѣкнити -нѭ -ниши vb. sensus ignotus: **горѣ и долѣ -нашинѣ** chrys.-lab.

ѡкътѣцати -чѫ -чеши et **цаѭ -цаеши** vb. fluere **ѡбьтѣцаѥть кровь** bus. 488. ἄρδειν irrigare **єгупта ѡбьтѣчєть нила** men.-vuk. cf. **-тиц-, -тѣк-.**

ѡкътѧгъчавати -ваѭ -ваѥши vb. gravare, onerare prol. prol.-lab.

ѡкътѧгъчити -чѫ -чиши vb. βαρύνειν gravare men.-vuk. prol.-mart. **-гчити** men.-leop.

ѡкътѧжаниѥ n. gravatio azbuk.

ѡкътѧзати -заѭ -заѥши vb. τείνειν tendere **-заѥ жилы и жлѣзы** chrys.-lab.

ѡкъхаждати -даѭ -даѥши vb. περιέναι circumire men.-vuk. **ѡпхождаа четы** op. 2. 1. 158. **-даѭть скытающе се ѡть мѣста до мѣста** men.-mih. **-хаити** š.-gl. 73. παραπορεύεσθαι praeterire **ѡпхажд-** man.

ѡкъхватити -штѫ -тиши vb. capere **того разбойници -тѣть** chrys.-lab.

ѡкъходити -ждѫ -диши vb. περιέρχεσθαι, περιάγειν, περινοστεῖν circumire; περιπολεῖν obire; περιτρέχειν circumcurrere sup. men.-vuk. krmč.-mih. παροδεύειν praeterire op. 2. 2. 153. παραπορεύεσθαι

praeterire man. παριέναι transire sup. **обьходить** ꙗко лвъ ревы op. 2. 2. 50. лвъ -дить искы кого поглътити; когови -дерюу вь рани chrys.-lab. вь бѣлыхъ одеждахъ - chrys.-lab. - **оть мѣста до мѣста** prol.-mart. - **кратию** typ.-chil. **опхождаше** man. **обхождаше** sup. 212. **обьхождаше** sup. 41. **обьхождаше галатию** prol.-mart. **по стѣнамь обьхождаше** sabb.-typ. **обьхождахоу оноу рѣкоу** sabb. 106. **обьхождаше ю пламы** prol.-mih. **оудолиы и дьбри** - men.-mih. **обьхождь высоудоу** свѣтый тьи врьхъ sabb. 23. adde 169. рѣкоу - bus. 747. **градь** - krmč.-mih. - **грады** men.-leop. - **монастъира** vita-theod. - **домы** chrys.-lab. - **море** mat. 15. **оводе островы** prol.-mart. 191. - **вразды** chrys.-lab. - **дворы** dioptr. - **поустыньнаа мѣста** men.-vuk. - **тьмьнаа мѣста** hom.-mih. **по широтѣ оуселенъыа** - svjat. **обьходать ма болѣзни** dioptr. **гроза ма обьходить** φρικὴς πλῆσσαι greg.-naz. - **по домохъ** chrys.-lab. **правило** - prol. **ласканиемь** -да сѣатаго men.-leop. **обьхсvjat.-mat. vi.

обѣходъ m. περίοδος circuitio georg. ber. γῦρος circulus proph. **по обьходоу** svjat. - op. 2. 2. 378. 389. - **четворосьставьнъ** typ.-chil. **тронми -ды** men.-mih. 300.

обѣходьникъ m. περιοδευτής circuitor: male **отьх-** hom.-mih.

обѣходьнъ adj. circumiens - **вѣсь** clim. **обьх-** sup. 42. 2. - **праздникь** glag

обѣхождати v. **обѣхаждати.**

обѣхождение n. περιοδία circuitio hom.-mih. shor. adde sabb. 198. cf. hebr. 11. 30. -šiš. 184.

обьцѣлъывати -ваю -ваеши vb. deosculari glag

обѣчищитина f. περικάθαρμα purgamentum **обчищрины** op. 2. 1. 188: vocabulum dubium.

обѣшьд- vb. περιέρχεσθαι circumire men.-vuk. ἐπιπορεύεσθαι adire men.-vuk. - **жилира** men.-vuk. **всоу тварь** - hom.-mih. - **кьса врата** men.-mih. **обьшедь вьсь градь** men.-vuk - **страны** sim. l. 11. - **великаго димитрия чюдеса** prol.-mart. **обьшедъшю** bon.

обѣшьствие n. περίοδος circuitio ies.-nav. 6. 15. - pent.-mih.

обьютрѣти v. **обоутрѣти.**

обѣявити v. **обавити.**

обѣявлати v. **обавлати.**

обѣядание n. helluatio, luxuria **обѣдь-** sborn. -vost. 2. 86. **чрьвьноюе (чрѣвьноюе) обьѣданьюе** op. 2. 2. 204. **обѣдь-** antch. **обиѣд-** vita-theod. 11.

обѣядати сѧ -даю сѧ -даеши сѧ vb. gulosum esse chrys.-lab. dial.-šaf. men.-leop. pan. čech. objidati se.

обѣядение n. ἀδδηφαγία, γαστριμαργία ingluvies ant. **обь-** op. 2. 2. 153. bus. 501. antch. misc.-šaf. **обѣ-** tur. adde krmč. 74 zak.-serb. - **чрѣвьно** ioaun. **краипалѣ** crapula luc. 21. 24. **обѣд-** ostrom. cf. **опитие.**

обѣядивъ adj. gulosus acad.

обѣядьливъ adj. gulosus zak.-serb.

обѣядьчивъ adj. gulosus bus. 498. int. **оутроба -дчива** sbor.-kir. 64.

обѣязвити -влю -виши vb. vulnerare glag.

обѣяздити -ждю -здиши vb. circum equitare **царь обьѣжаше кроугь града** sabb.-typ. 130. **обьѣиждаше, обьѣиждаше по градоу** sabb.-typ. čech. objeti, objedu pol. objeżdżać, objadę.

обѣяловѣти -вѣю -вѣеши vb. sterilescere grom.

обѣясти сѧ -мь сѧ -си сѧ vb. gulosum esse nom.-lab. zak.-serb. misc. hom.-bulg. **колъко ти чади о ѵсѣхъ (пьсѣхъ) сѧ пекоуть, да сѧ бъша не обьяли** bus. 710. cf. **опити сѧ** et čech. obžera et nota nsl. oblêdnost insolentia croat. obistan proterviis verant.

обѣястивъ adj. γαστρίμαργος gulosus **обьѣст-** antch. **обѣст-** antch. bus. 647. **обьяст-** ant.

обѣястивьство n. γαστριμαργία ingluvies ant. **обьяст-** ant. **обѣст-** ant.

обѣястьнъ adj. gulosus hom.-šaf.

обѣясьнити -ню -неши vb. illustrare **-сн-** lavr -op. 20. ex. 193.

обѣяхати vb. circumvehi **-ѣхаю** chron. 153. 197. 215. 222. **-ѣх-** per. 79. pol. objechać, objadę.

обѣяьмание v. **обиманиѥ.**

обѣяьмати v. **обимати.**

обѣяьмьнъ adj. comprehendens triod.

обѣяти -имѫ -имеши vb. καταλαμβάνειν, διαλαμβάνειν, περιλαμβάνειν, ὑπολαμβάνειν, συνέχειν, περιέχειν, συλλαμβάνειν complecti pent.-mih. hom.-mih. psalt.-int. saec. xii περιπτύσσεσθαι, περιβράττεσθαι amplecti hom.-mih. ant. chrys.-lab. **енагкалѣсесѳаи** amplecti ostrom. συγκλείειν comprehendere luc. 5. 6 -bulg. καταλαμβάνειν prehendere ostrom. **страхъ обьметъ земьнаго** sup. 358. περιστοιχίζειν cingere sup. **обьѧть кѣ-**

трѣ ἀπολῃφθεὶς πνεύμασι man. **обьютъ оузами желѣзнами** sim. l. 10. **обьютъ вѣсомь** sim. l. 20. **плъть чрьвьми обьюта** hom.-mih. **скрьби обоше чедо** mon.-serb. **обьяти** antch. **облакь обьа храмь** kruš. **горестию объятъ** tur. **обьмемлъ сѧ** greg.-naz. **обьмѫ** sup. **обьмете** psalt.-int. saec. xii. **обьмѣкмъ** sup. 357. **объмѣтъ, обмѣтъ** bon. aor. **обьесе** 3 pl. š.-gl. 75. **страхъ обниметь земльнаго** hom.-mih. **обними плесньѣ** hom.-mih. **дроугъ дроуга обнимѣмѣ** ἀλλήλοις περιπτυξώμεθα hom.-mih. **обнятъ** vita-theod. **обонатъ** ἁπαλός mollis - **плодъ** ex. **роука іего обоуиме** krmč.-mih. 369. **обоуиметь** chron. l. 172. **обьмъ** sup. 211. **обънимъ** ostrom. **обоуимъ вью іего** bor. 11. **обоумъ** zlatostr. **обоуѧти** tur. **объѧтъ** sup. 360. **обьѧти** sup. 366. 377. 422. 441. **обѧ** sup. 290. **обѧтъ** assem. ostrom. **обѧсѧ** bon. **обѧша** ostrom. **обѣти** hom.-mih.

объѧтиѥ n. amplexus par. triod. θήκη theca - **поставомь** exod. 25. 27. -pent.-mih. **обѧтиѥ** bus. 490.

объѧтрити -рьѭ -рили vb. ardere facere **величанимъ страсти вьсѫ доушѫ зьлѣ обѧтриѣше** sup. 246. - **сѧ** φλεγμαίνειν ardere sup. 316. adde 105. **обьѣтриѣьши сѧ гнити начеть, поче** men.-mih. greg.-lab. **обѧтрити** sup. 105. 246. 316. **обѧштрѣнъимъ мѣстомъ** svjat.-op. 2. 2. 396. bus. 263. **обѧщрѣно нераждѣние** πεπυωμένη ἀμέλεια io.-clim.čech. **objitřiti**.

объѧтрѣти сѧ -рѣѭ сѧ -рѣѥши сѧ vb. φλεγμαίνειν ardere **обѧтрѣѣшти сѧ доуша** cloz I. 495. **ни изъвъ обѧтрѣѭща сѧ** greg.-naz. **ни изъвъ обьштрающа сѧ** parem. **обьѣтрѣющи сѧ доуша** hom.-mih. 9. cf. **объѣштрѣти сѧ**.

объѣтьнъ adj. qui comprehendi potest, uti videtur **-на мѣра** chrys.-lab.

объѣштрѣти сѧ -рѣѭ сѧ -рѣѥши сѧ vb. φλεγμαίνειν ardere **обѣщрѣѥтъ** op. 2. 1. 19. **изъвъ обѧщрѣюща сѧ** esai. l. 6. -parem. 1370. cf. **объѣштрѣти сѧ**.

объѣштрѣѥниѥ n. φλεγμονή ardor, ira **обѧшт-** sup. 243. 303. **обѧщрѣние** op. 2. 2. 150. 672.

объѣжѧти v. **обѧжѧти**.

объѣхати -хаѭ -хаѥши vb. odorari - **чьто** men.-leop.

объѣкати -чѫ -чьши et **-каѭ -каѥши** vb. assuescere, solere nov. trigl. dobr. **обьѣчеть** sborn.

объѣкнѫти -нѫ -нѣши vb. ἀσχεῖσθαι exercēri sup. 150. **объѣкълъ ѥсмь** εἴωθα soleo sup. 277. discere **обьѣкълъ** chron. - **сѧ** antch. c. 62. bulg. obič amor croat. obiknuti hung. cf. serb. obika mos živ. 29.

объѣстрити -рѭ -рили vb. accelerare acad.

объѣщати -чѫ -чьши vb. discere isaak.

объѣчай m. ἦθος mos op. 2. 2. 200. συνήθεια consuetudo cloz I. 94. II. 130. 138. ostrom. sup. bus. 384. ἔθος mos ostrom. τὸ εἰθισμένον mos ostrom. adde chron. l. 6. 7. 82. - **бѣ игемоноу** εἰώθει ὁ ἡγεμών ostrom. **обьѣчае** pl. n. chabr. 90. φύσις natura greg.-naz. usl. običaj spang. babd. rum. **обичѣю**.

объѣчайнъ adj. ὁ κατὰ συνήθειαν consuetus men.-vuk. hom.-mih. **-ныѥ тишины** men.-mih. 374.

объѣчати -чаѭ -чаѥши vb. discere pat.: vocabulum dubium.

объѣчаѥнрѣтьыкатель m. scandala praedens, uti videtur dial.-šaf. 190.

объѣчьникъ m. συνήθης familiaris prol.-cip. prol.-lab. men.-vuk.

объѣчьнъ adj. συνήθης consuetus sup. men.-vuk. pat. isaak. gram. chron. l. 70. 91. 93. **жена -чьна си иліоуци** nom.-mik. 40.

объѣчьнѣ adv. συνήθως pro more sup. 439. hom.-mih.

объѣчьствовати -воуѭ -воуѥши vb. solere int.

обьдо n. θησαυρός thesaurus sup. 241. πλοῦτος divitiae - **всѣй оутвори сѧ** χρήματα καὶ τὸν πλοῦτον ὅλον io.-malal. **обьдоу кланьѣще сѧ** greg.-naz. κλῆρος hereditas sup. 392. lit. abdas vestis beitr. 1. 236. cf. praep. **обь** et verbum **дѣ** cum **іждас** thesaurus beitr. 1. 237. et nota **сждъ** e **сѫ** et **дѣ**.

обьлъ v. **облъ**.

обьманиѥ v. **обиманиѥ**.

обьмати v. **обимати**.

обьштати -таѭ -таѥши vb. communicare greg.-lab. - **сѧ** chron. l. 57. 28.

обьште adv. communiter **обьште вьси гонѣзаѥмъ** svjat. vulgariter glag.

обьштѣкать v. **обьштѣвати**.

обьштѣвати -штоуѭ -штоуѥши vb. κοινωνεῖν communicare sup. 94. io.-dam. **обицѣть къ бездоушнымъ плотью** zlatostr. **доуҳъ сватый -ка твари нашей** io.-dam. **обиѣванъ** κοινωνίας communionis **хлѣбъ** - io.-dam.

обьштежитель m. κοινόβιος monachus typ.-chil. prol.-vuk. **обшт-** sabb. 169: nota **обще ли житель ѥси** izvêst. 8. 76.

ОБЬШТЕЖИТЕЛЬНИКЪ m. κοινόβιος monachus men.-vuk.

ОБЬШТЕЖИТЕЛЬНИЦА f. monacha krk.

ОБЬШТЕЖИТЕЛЬНЪ adj. monasticus pat.

ОБЬШТЕЖИТЕЛЬСТВО n. coenobium mon.-serb.

ОБЬШТЕЖИТЕЛЬСТВОВАТИ -ВОУѢ -ВОУѢШИ vb. simul habitare.

ОБЬШТЕЖИТЬНЪ adj. monasticus pat.

ОБЬШТЕНАЧАЛЬНИКЪ m. κοινοβίαρχος coenobiarcha.

ОБЬШТЕНИЕ n. κοινωνία communio sup. leont. ant. **-НЬА** cloz I. 547. Ц. 138. συγγένεια affinitas **-НЬА** cloz I. 324: male **ОБѢШТ-** bus. 155.

ОБЬШТЕНЬСКЪ adj. communis š.-gl. 100.

ОБЬШТЕПИРЬШЬСТВО n. convivium **ОБЩЕПИР-** ber.

ОБЬШТЕЯЗЫЧЬНИКЪ m. ὁμόγλωσσος qui eiusdem linguae est pyrg.

ОБЬШТИНА f. κοινωνία communio sup. 130. men.-mih. krmč.-mih. ant.-hom. pent.-mih. chrys.-lab. **НЕ ОТПОУСТИМЬ ЕГО -НЫ** cyr. 4. **ОБЬЩИНѢ** δημοσίᾳ publice greg.-naz. **ОБЩ-** cyr.-hier. κοινοβιότης vita monastica **ОБЩ-** ber. **ОБЬЧ-** bus. 158.

ОБЬШТИТЕЛЬ m. communicans.

ОБЬШТИТЕЛЬНЪ adj. κοινωνικός liberalis l. tim. 6. 18.

ОБЬШТИТИ СѦ -ШТѪ СѦ -ШТИШИ СѦ vb κοινωνεῖν communionem habere šiš. 231. **БЕЗМЛЪВИЮ - ISAAK. ГОСПОДЬ МЫТАРЬ ОБЬЩАША ТРАПЕЗѢ СВОЕЙ** isaak.

ОБЬШТИЩЕ n. communio sup. 307.

ОБЬЩЬ adj. κοινωνός particeps sup. 316. κοινός, ἐπίκοινος communis sup. 64. 241. 280. 293. krmč.-mih. zlatostr. bus. 271. 291. **ОБЬШТИЙ МАНАСТЬІРЬ** sup. **ОБЬШТЕ ЖИТИЕ** ioann. **ОБЬЧНЙ** chron. l. 19. **ОБЩЕМОУ** per. 39. **ОКІЧЬ** per. 89. **ОБЧЕ** chron. l. 161. καθολικός catholicus **ОБЬШТАЯ ЦРЬКЫ** svjat.-op. 2. 2. 400. **ВЬСЕМОУ МИРОУ ОБЬШТИ СЪНЬМИ** cloz l. 103. **ОБЬЩИ ЛНЕТЬ** spom.-cet. πᾶς universus sup. 393. - **МЛНАСТЬІРЬ** coenobium sup. 129. - **ЖИТИЕ** dial.-šaf. **ОБЬШТЬ** sup. 63. thema **ОБЬ** suff. **ШТЬ** scr. tja cf. **ИШТЬ** et **ДОМАШТЬНЪ** lat. omnis ex obnis ztschr. 11. nsl. občji rib. bulg. opšti communis pol. obcy alienus rum. **ОБЩЕ** communitas.

ОБЬШТЬНИКЪ m. κοινωνός particeps sup. ostrom. cloz l. 513. ant. κοινωνικός liberalis šiš. 168. μέτοχος particeps hom.-mih. ber. adde krmč.-saec. xiii. **ОБЬШТЬНИКЪ** cloz l. 513. qui in coenobio vivit pat.-mih.

ОБЬШТЬНИЦА f. particeps ant.-hom. hom.-mih. cyr. 20.

ОБЬШТЬНЪ adj. κοινωνικός particeps sup. 177. ant. **КНИГЫ -НЫЕ** men.-mih.

ОБЬШТЬНѢ adv. κοινῇ communiter dan. l. 14. -op. l. 109. dial.-šaf.

ОБЬШТЬСТВО n. κοινότης communio sup. 241 **-ВНЕ.**

ОБЬШТЬСТВОВАТИ -ВОУѢ -ВОУѢШИ vb. κοινωνεῖν participem esse pan. **НН -ВОУЙ ГРѢХЬІ ТОУЖДНХЬ** men.-mih.

ОБѢДАНИЕ v. **ОБѢЯДАНИЕ.**

ОБѢДАТИ -ДАѦ -ДАѢШИ vb. prandere men.-leop. 55. bus. 347. pan. 196. chron. l. 29. 38. 78. 138. per. 59. 23. **-ДАША ВСИ НА КОУПЬ** bor. 76.

ОБѢДЕНИЕ v. **ОБѢЯДЕНИЕ.**

ОБѢДИТИ -ЖДѦ -ДИШИ vb. affligere glag.

ОБѢДЬ n. prandium **НА -ДЬЮ СЪБРАВЪ** obich.

ОБѢДОВАНИЕ n. prandium dial.-šaf.

ОБѢДОВАТИ -ДОУѦ -ДОУѢШИ vb. ἀριστᾶν prandere ostrom. sup. 91. 92. krmč. 73. krmč.-mih. pent.-mih. men.-vuk. chrys.-lab. leont. bell.-troj. 24. men.-mih. ichn. men.-leop. alex.-mih. chron. l. 111. - **НА ВРАЦѢ** krmč.-mih. **ГРЕДѢТЕ ОБѢДОУЙТЕ.**

ОБѢДЪ m. ἄριστον prandium; δεῖπνος, δεῖπνον coena ostrom. sup. 290. hom.-mih. men.-vuk. ἑστίασις epulum sup. 312 adde men.-mih. op. 2. l. 134. chron. l. 102. 103. 108 etc. **ВРѢМЕ -ДА** sabb. 29. **ТВОРИТИ -** antch. **НОЖА НА -ДОУ ОУСѢКНОУ** hom.-mih. **НА -ДѢ ЯСТИ ХЛѢБЪ** op. 2. 2. 282: nota **ОБѢДЬ ЖРѢТИ ИДОЛОМЬ** prol.-mih. 98. pro **ОБѢТЬ**; nsl. obed, obedo.

ОБѢДЬНИКЪ m. hospes dioptr. **ОУБОГЬ - ПРИНИДОУХ СЛОВОМЬ ПИРЬ ПОЧРЬПИСТИ** chrys.-lab. coenaculum triod.

ОБѢДЬНИЦА f. refectorium dial. liturgia alex. **ИѢТИ ЧАСЫ И -ДИНЦОУ** nom.-lab. 84. cf. **ОБѢДЬНЫ.**

ОБѢДЬНЪ adj. ἀρίστου prandii dial. hom.-mih. 2. reg. 24. 15. - **ЧАСЬ** cyr. 8. chrys.-frag. - **ГОДЬ** men.-mih.

ОБѢДЬНЫ f. liturgia **-ДНЫ** pan. 179. 182. 196. per. 58. 60. chron. l. 138. 139. 226. 233. cf. **ОБѢДЬНИЦА** prandii tempus, uti videtur nomoc.-bulg.

ОБѢЛИТИ -ЛИѦ -ЛИШИ vb. λευκίζειν decorticare pent.-mih. mat. 33. **ЗЕМЛЮ** - š.-gl. 63. λευκαίνειν dealbare **-ЛИХОУ** hom.-mih. adde chron. l. 101.

ОБѢЛѢТИ -ЛѢѦ -ЛѢЮШИ vb. album fieri bus. 650.

ОБѢЛИТИ -ЛИѦ -ЛИЮШИ vb. lucidum reddere **ЛОУНА СЪ ЗВѢЗДАМИ НОЩЬ -ШЕТЬ** tur-

обѣньчанъ part. laureatus glag.
обѣржчь adv. ambabus manibus сего доволными и дѣлалыми жѧзанѥмь **-бѣроучь книше** prol.-mart. - **-бити** men.-leop. - **камень кьзьмь** men.-mih.
обѣсити -шѫ -сишн vb. κρεμαννύναι suspendere dial. cloz I. 352. sup. ostrom. frag.-serb. - **врьхоу постелѧ** mep.-leop. - **сѧ** sup. 176. **-сн се по вьи отьцоу своемоу** greg.-lab.
обѣстивъ v. **обѣьстивъ**.
обѣствьство v. **обѣьствьство**.
обѣстити -штѫ -стишн vb. nunciare gram. 240. accusare **до великихъ кто бы -стилъ его** vost. e cod. saec. xv. **-стихъ сѧ емоу** dan.-heg.
обѣстьникъ m. helluo, uti videtur **сѧ клоудьникъ и -къ** svjat. cf. **обѣьсти сѧ** et nota nsl. objesten, petulans, impudens, objestnost.
обѣтованиѥ n. ἐπαγγελία, ἐπάγγελμα promissio ostrom. op. 2. 2. 215. ant. **-ньѥ** chron. I. 44.
обѣтовати -тоуѫ -тоуѥшн vb. ἐπαγγέλλεσθαι polliceri; ἀποφαίνεσθαι declarare men.-vuk. chrys.-lab. mon.-serb. 197. ber. chron. I. 41.
обѣтъ m. εὐχή votum men.-vuk. psal. 21. 26; 64. 2. sup. 23. 35. 36. **вьздамь тебѣ обѣты моѥ** sim. I. 9. antch. **не прѣшша -та** op. 2. 2. 383. ἐπαγγελία promissio ant. šiš. 76. hom.-mih. vost. promissio š.-gl. 99. mon.-serb. - **наимьнь** hom.-mih. devotio glag. **не точиѫ обѣты нъ и помазь ⁘скоуѫ** svjat. obeti sacrificium fris.
обѣтьникъ m. promissor mon.-serb.
обѣтьнъ adj. devotus glag. mon.-serb. promissionis **земли -тьна** svjat. nomoc.-bulg. per. lxxvm.
обѣшати -шаѫ -шаѥшн vb. κρεμαννύναι suspendere cloz I. 684. misc.-šaf. **-шаѥть сѧ о вьи его** sabb. 56. **обѣш** -alex.-mih.
обѣшѣникъ m. suspensus.
обѣшѣниѥ n. ἀνάρτησις suspensio pyrg. triod.
обѣштавати -ваѫ -ваѥшн vb. ὑπισχνεῖσθαι, ἐπαγγέλλεσθαι polliceri sup. 65. krmč. hom.-mih. chron. I. 262. **обѣщ-** alex.-mih. 10. - **сѧ** ἐπαγγέλλεσθαι polliceri cloz I. 932. sup. 24. 95. 341 etc. **обѣщ- комоу** prol.-mih. **обѣщавающимь богочьстьи** šiš. 163.
обѣштаниѥ n. ἐπαγγελία, ὑπόσχεσις promissio sup. ὁμολόγησις confessio krmč.-mih. - **съхранити** ioann.
обѣштаньникъ m. μνηστήρ procus ex.-op. 2. I. 21.
обѣштати -штаѫ -штаѥшн vb. ἐπαγγέλλεσθαι polliceri cloz I. 549. sup. hom.-mih. pat. svjat.-mat. 9. sup. ber. **-цѧна мьзда** hom.-mih. **-цѧнам** μνηστή ex.-op. 2. I. 21. - **сѧ** polliceri sup. I. 211. 219. 406 etc. greg.-lab. prol.-mart. sim. I. 18. š.-gl. 98. io.-sin. prol.-mih. ἐπινεύειν concedere **аще сѧ не бихъ прѣжде -цѧлъ** man. **-штимлъ** sborn. adde **обѣщай на сѧ** συγκατάθου ἡμῖν dan. 13. 20. -vost.
обѣштевати -штекаѫ -штеваѥшн vb. polliceri cozm.
обѧзало n. ligamen ber. alex. in vulnere chrys.-lab. cf. čech obáslo.
обѧзаниѥ n. ligamen **изоуй -ниѥ печали** sborn. vost. I. 308. nom.-mik. 25. in vulnere misc.-šaf. 161. **-ньѥ** op. 2. 2. 82. š.-gl. 78. διάδημα diadema sup. 392.
обѧзати -жѫ -жеши et **-заѫ -заѥшн** vb. περιδεῖν, καταδεῖν, δεῖν ligare ostrom. περιπλέκειν, ἐμπλέκειν involvere, circumvincire sup. bulg. δεσμεύειν ligare krmč.-mih. bon. pat. ant. pat.-mih. greg.-lab. chrys.-lab. prol.-mih. bus. 115. š.-gl. 49. margar. bon. - **ѩзвы** chrys.-lab. - **строупъı** ostrom. - **главоу** hom.-mih. - **сѣтми** vost. I. 105. **обѧзать** per. 12. 27. χαλινοῦν refrenare sup. 286. - **сѧ** antch. šiš. 220. vost. I. 173. **обѣ-** sabb. 213. rum. **обѩзи** vincula.
обѧзовати -зоуѫ -зоуѥшн vb. δεσμεύειν ligare; involvere chrys.-lab. nom.-mik. 144. pan. pat. misc.-šaf.
обѧза f. vinculum **-зома** sg. i. duš.
обѧзь f. res ligatae, sarcina - **золота** vost.
обѧти v. **обѣьѧти**.
обѧтие v. **обѣьѧтие**.
обѧтрити сѧ v. **обѣьѧтрити сѧ**.
обѧтрыти сѧ v. **обѣьѧтрыти сѧ**.
обѧштрѥние v. **обѣьѧштрѥние**.
обѫжати -жѫ -жѫши vb. coarctare **-чрѣво** io.-sin. **обѫжь-** clim.
обѫзъ m. καταδεσμος ligamen op. 1. 89. κληδονισμός augurium **обоузы** op. 2. 2. 53. **обѫза, обѫзъ** mat. 49. onus, uti videtur **не могѫ старьца зьрѣти подъ обѫзомъ коупѫшта** sup. 176. 27.
обѫродити -ждѫ -дѩши vb. stultum reddere **чювьство обоуродить** sborn. **-жденъ** stultus pat.-mih. io.-sin.
обѫродѣвати -ваѫ -ваѥшн vb. stultum fieri isaak.

обжродѣниѥ n. stultitia **обьародѣнии** op. 2. 2. 181.

обжродѣти -дѣѭ -дѣѥши vb. μωραίνεσθαι stultum esse šiš. 48. pat. sup. 246 **крнво и боуѥ и объжродѣвъшиѥ** dioptr. **обьар-** dial.-šaf.

обжрождати -даѭ -даѥши vb. μωραίνεσθαι stultum esse **съвѣтъ нѫъ -даѥтъ** esai. 19. 11. -vost. proph.: recte stultum facere cf. **-дити.**

обжсѣвати -ваѭ -ваѥши vb. barba tegi **обоусѣвала** ἀρχιγένειος lanugine prima malal.-vost.

обжсѣнии n. γενειάς lanugo, barba **обоусо-** op. 2. 2. 89. **прѣжде обжсѣнии** greg.-naz.

обжсѣти -сѣѭ -сѣѥши vb. πληροῦν τὴν ὄψιν τῶν γενείων os barba obducere **обоусѣше** vost.

обжѫдиие n. odoratus **объжѫ-** chrys.-frag.

обжѫдати -ѫдаѭ -ѫдаѥши vb. odorari sup. 124. pat. **обьоуѫ-** chrys.-lab. **обьажѫ-** dial.-šaf.

обжѫдовати -ваѭ -ваѥши vb. odorari chrys.-lab. **обьажѫ-** dial.-šaf.

обжѫ̀ъ m. ὄσφρησις odoratus io.-dam

овадъ v. **обадъ.**

овако adv. ita men.-mih. **-зи** mon.-serb. nsl. ovako, ovak habd. ovakov habd. ovače i. e. **овачѣ** čech. ovako, ovaky nserb. hovak adv.

овакъ pron. talis **-киѥ** mon.-serb. pol. owaki.

овамо adv. δεῦρο huc krmč. alex.-mih. 159. pat. ἐκεῖθεν ad alteram vitam greg.-naz. **зрѣше само и окамо** leont. nsl. ovamo, ovam habd. bulg. ovamo.

овапити -плѭ -пиши vb. καταφοινίσσειν rubro colore tingere **отъ крьви -пише сѧ** prol.-mart.

овѣдь v. **овѣдь.**

овѣи v. **о.**

овеселити -лѭ -лиши vb. exhilarare **-слѣкше** mon.-serb. 477.

овинъ m. granaria vost. 1. 83. 430. **подъ овиномь молитъ сѧ** sbor.-kir. 52. **огнѣкы молатъ сѧ подъ овиномъ и киламъ** vost.-op. 229. russ. **овинъ**; e russ.

овити v. **обити.**

оклиа f. αὐλή aula **оклиа сирѣчь ограждиие или правьдьникъ** men.-mih.

окогда v. **окъгда.**

окоште v. **окоштиѥ.**

окоштєхранилиште n. ὀπωροφυλάκιον pomarium psalt.-ven. 78. 2.

окоштиѥ n. καρπός fructus nom.-bulg. misc. men.-mih. nom.-mik. dioptr. per. 33. mon.-serb. misc.-šaf. chrys.-duš. 10. ὀπώρα fructus krmč.-mih. men.-vuk. georg. adde clim. bulg.-lab. 32. nom.-barb. prol.-mih. **-ціиа и меда** alex.-mih. 104. **-ціии** pl. men.-mih. sabb. 30. **-ціиѣхъ** typ.-chil. **вино и - самь насадиль** men.-mih. **начитькк -ціиа** ἀπαρχή primitiae krmč.-mih. δένδρα arbores; **овощіе** sabb.-typ. **окощю** hom.-mih. 71. **овоща** φυτά plantae svjat.-op. 2. 2. 399. **овоща многа** hom.-mih. 113. **плоди въсакого овощиа** trěb. 116. **по малоу овоща** sabb.-typ. 22. **иного овоща** ὀπωρῶν fructuum krmč.-mih. **окоште** sup. 451. **овоштемъ** sg. i. sup. 208. cf. **воштиѥ.**

окошть m. ὀπώρα fructus typ.-chil. men.-leop. bor. 8. prol.-mih. sbor.-kir. 23. (coll.) vost. 1. 267. ex.-vost. 1. 342. op. 2. 1. 18; 2. 2. 202. glasn. 13. 372. chron. 1. 54. bus. 660. **-ціемь** pl. dat hom.-mih. **-ціѣми** men.-mih. δένδρον arbor hom.-mih. bulg. ovošte milad. oškъ; ovoški milad. pokl. 1. 62. ovošći milad. serb. voće čech. ovoc pol. owoc cf. ahd. obaz ags. ōfät mhd. obez wieg. 2. 299. cf. **воштиѥ.**

овоштька f. ἰσχάς ficus, recte arbor pomifera **-коу вькоушаше** men.-vuk. **овошка** misc. 53. bulg. ovoški serb. voćka.

овоштьникъ m. pomarium **-ціникъ** bell.-troj. 6. 7. ber. παράδεισος paradisus; frugum custos trigl. **-ціникъ** cyr.-hier. **-ціникъ** malal.

овоштьница f. pomarium **-ціница** bell.-troj. 5. bulg. ošnica milad. 511.

овоштьнъ adj. ὀπώρας fructuum krmč. antch. **-но хранилиціе** chrys.-lab. ἀκροδρύων arborum frugiferarum - **плодъ** hom.-mih. **-ціиа древеса** bus. 663. **врѣме -ціно** μετόπωρον auctumnus extremus krmč.-mih. adde chron. 1. 176. 198. **овощиый градъ** παράδεισος paradisus op. 2. 2. 114. **ощиый градъ** idem malal. vost. 2. 91.

овождоу v. **окждоу.**

окраскакѣти -кѣѭ -кѣѥши vb. rugis tegi **часть -ковѣшоую** vost.

окрачекати -чоуѭ -чоуѥши vb. mederi.

овъ pron. hic sup. **ювъ - окъ** ὁ μὲν - ὁ δέ sup. prol.-lab. **око - ово** sup. 64. 140. 145. 312. **око - л дроугоѥ** sup. 266. **ово старъ, око молодъ** chron. 1. 77. **окъ - окъ же** ὁ μὲν - ὁ δὲ krmč.-mih. ostrom. **ови оубо - ови же** sup. 73. 143 **ови - л сии** sup. 62. **оки - л дроугии** sup. 63. 237. **ово ли - ово ли** ποτὲ μὲν - ποτὲ δέ modo - modo proph. **ово ли пекоуціа, ово ли ино слоужіціа** leont. **ово ли въ-**

тоѓы дьнь брашна вькоушалаше, око ли и трети(и), око ли и недѣлю цѣлоу greg.-lab. око ли - око ли men.-mih. ово ли бо - око ли же hom.-mih. око ли бо - дроугоніци же hom.-mih. Pott. 1. 686.

овъгда adv. τότε tum **овъгда - овъгда же** tum - tum svjat.-vost. svjat.-op. 2. 2. 380. bor. 39. hom.-mih. 97. **окогда** krmč. 203. pat. **овогда - окогда же** sup. 5. 92. greg.-naz. **окогда же - овогда же** sup. 41. **овогда - дроугоніци** sup. 367.

овьде adv. hic typ.-chil. misc. **оздѣ коле, а индѣ мнѣ** vost. nsl. ovde pol. owdzie.

овьдовѣти -вѣѭ -вѣѥшн vb. viduum, viduam esse - **отъ жителъ своихъ** nomoc.-bulg. cf. **овьвд-**.

овьний adj. κριοῦ arietis; κριῶν arietum pent.-mih. **овний рогъ** men.-leop. **въ чьстѣхъ овнихъ** de zodiaco misc.-šaf. 138.

овънъ n. κριός aries svjat. men.-mih. lavr.-op. 21. ephr. op. 2. 2. 149. **овънъ** svjat. nsl. oven; prešni oven cochleae cardo habd. oven pri preši cochlea lex. lit. avinas.

овьнь adj. κριοῦ arietis; κριῶν arietum ant. nomoc.-bulg. misc.-šaf. **овни міса** pent.-mih. **овни роги** vost. 1. 61. **къ рога овьна** tur. **тоукомъ овънемъ** bon.: male **овънъ** bon. **рогь овьный** prol.-mart. **въ крьвіхъ овнихъ** chrys.-lab.

овьсъ m. avena **овесъ** trigl. **овса** chron. 1. 55. nsl. oves bulg. oves let. ausas lit. aviža rum. **овъс**.

овьца f. πρόβατον, ὄϊς ovis sup. ostrom. **да се даѥ мѣсечнна за овце** chrys.-duš. 46. scr. avis lat. ovis gr. ὄϊς (ὄϝις) lit. avis let. auz goth. *avĭ (avi-str) ahd. auwi ztschr. 1. 34. 493. Grimm, wörterb. 1. 602. curt. 1. 358; 2. 166. mey. 1. 345: **овьца** deminutivum est formae ***овь**: nota russ. dial. **овецъ** m.

овьцепасъ m. ovium pastor trigl.

овьчарь m. opilio bell.-troj. 4. nom.-barb. grom. trigl. bulg. ovčer, ovčerin.

овьчарьни f. ovile **овчарни** trigl. pol. owczarnia.

овьчесловесьнъ adj. sensus obscurus: **-но стадо.**

овьчій adj. τῶν προβάτων ovium mon.-serb. bus. 268. **дворъ** - ostrom. - **пастырь** prol.-mih. **овьчи** pent.-mih. **овьчьа** bus.

овьчина f. μηλωτή pellis ovina hom.-mih. op. 1. 311. svjat.-op. 2. 2. 401. trigl. - **ильнна** men.-leop. **овч-** op. 2. 1. 164. 2. 2. 115. 151. **овц-** op. 2. 2. 265.

овьчоухъ m. opilio alex.

овьчь adj. προβάτων ovium sup. 134. 312. **на овьчи коупѣли** ostrom. **при овчи коупѣли** sabb. 99. **овьча кожа** prol.-vuk. **овчю кожоу** misc.-šaf. **одеждахъ овьчахъ** ostrom. **одежахъ овьчихъ** svjat.-mat. 7. **на овчи поли** chrys.-duš. 40. **чрѣво овьче изкито** men.-mih. **кожоу овьчоу** prol.-mih. **окъче мѣкко** bon. **роуны овчими** bus. 715: male **-о-градъ овцами** bus. 78.

овьчьскъ adj. bulgariae urbs **овч-** asên 53.

овьча n. πρόβατον ovis sup. ant. prol.-vuk. cloz I. 313. adde men.-vuk. hom.-mih. leont. pent.-mih. **овче** sim. II. 4. **овча назимо** op. 2. 2. 86. **овча свершено** exod. 12. 5. -mat. 55. **овчетомь** pl. dat. krmč.-mih. **овче завѣгьшее** sabb.-typ.

овязати v. **окязати.**

овждоу adv. ἐντεῦθεν hac vost 2. 29. **сждоу и** - ostrom. ber. **соудоу и** - prol.-mih. prol.-belg. prol.-vuk. nsl. ovôd; ovud iti prip. od ovud prip. habd. pol. owędy **овоудоу** vost. cf. **овждѣ.**

овждѣ adv. hac **отъ соудѣ, отъ оковудѣ** ἐντεῦθεν - ἐντεῦθεν pent.-mih. cf. **овждоу.**

оглавати -влѭ -кіѥши vb. vexare **-важіѭ ма помыслы** psaltnor. cf. **оглавыти.**

оглавити -влѭ -виши vb. παρενοχλεῖν vexare, molestiam inferre krk. - **смѣхи цр҃ы нашего слоухома** krmč.-saec. xiii. **братъ оглавленъ бывъ** prol. 14. 81. čech. ohava abominatio ohaviti turpare.

оглавіе n. molestia pat.-mih. - **творити комоу** ant. παρενοχλεῖν vexare psalt.-int. saec. xii. op. 2. 2. 261. men.-mih. bon. mat. 27. azbuk. ber. **оглавны дати комоу** idem krmč. -saec. xiii. **аглавіе** bor. cf. rad. gu clamare.

оглавыти -ыѭ -ыѥши vb. διενοχλεῖν, διοχλεῖν vexare op. 2. 2. 261. antch. **-влыють естественыа къ сластн** διοχλοῦσιν αἱ φυσικαὶ πρὸς ἡδονήν ant.-vost.

оглавьность f. molestia azbuk.

оглавьствовати -воуѭ -воуѥши vb. vexare **вьнегда они -вствовати мн** psalt.-nor.

огаръ m. canis venatici genus **татарнн огарь есть** misc. serb. ogar rum. **огаръ** vertagus **огъройкъ** f. čech. ohař pol. ogar nserb. hogoŕ cf. alb. zagar.

огатати -таѭ -таѥши vb. προβάλλεσθαι proponere greg.-naz.

оглавити -влѭ -виши vb. ἀναχεφαλαιοῦσθαι summatim repetere ephr. 1. 10. šiš. 124.

оглавіе n. caput pat.-šaf. 229. corona -

дафиново на главѣ своей положивъ prol.-mart. -вые mon.-serb.

оглавлѣти -лѣѭ -лѣеши vb. summatim repetere.

оглавлѣние n. κεφάλαιον caput sabb. 34. по тако се - прияти men.-mih. -вление snp. 278.

оглавъ m. κημός, φορβαιά capistrum dial. vost. **оглавь** iob 40. 20. -proph. mat. 55. bus. 172. **оглавь** op. 1. 60. на шеи и на - chrys.-duš. 46. nsl. oglav halfter dain. überleder oglavnik capistrum habd.: nota oglav adj. barhaupt dain. 133; čech. ohlav m. f. pol. ogłowia maulkorb.

оглавь v. **оглавъ**.

оглавьнъ adj. ἡγεμονικός principalis **-ньѭ свѣщь** greg.-naz.

оглаголавати сѧ -лаѭ сѧ -лаѣши сѧ vb. κατηγορεῖσθαι accusari georg.-šaf. - пишѧ ствомь **-лаше се чюдо μέθην κατηγόρει τοῦ θαύματος** hom.-mih.

оглаголание n. accusatio op. 2. 2. 455. sup. svjat.-op. 2. 2. 386. κακολογία obtrectatio 298. adde krk.

оглаголатель m. accusator clim. 175.

оглаголати -лѭ -леши et **-лаѭ -лаѣши** vb. κατηγορεῖν accusare - кого krmč.-mih. sup. 293. krk. **-лаемъ** svjat.-op. 2. 2. 401. о **-лѣмъхъ** svjat.-op. 2. 2. 386. -vost.

оглаголованиѥ n. calumnia par.

оглаголовати -лоуѭ -лоуеши vb. accusare nom.-mik. 150. greg.-mon. ber. κατεπᾴδειν greg.-naz.

оглагольникъ m. accusator par. chrys.-lab. misc.-šaf.

огладити -ждѫ -диши vb. λεαίνειν laevigare **камение -диша** κύδη iob 14. 19. -vost.

огладьнѣти -нѣѭ -нѣеши vb. πεινᾶν esurire gen. 41. 55. -kruš. bulg. ogladue.

огласитель m. qui docet misc.-šaf.

огласити -шѭ -сиши vb. κατηχεῖν instruere - кого hom.-mih. sup. 400. 429. 431. men.-vuk. men.-mih. krmč. krmč.-mih.-chron. 1. 47. **оглашеныя** sborn. ἀκουτίζειν audire facere ieren. 49. 2. -vost. - сѧ: огласи се сама prol.-vuk.

оглашати -шаѭ -шаеши vb. καταφωνεῖν persuare - **лоугы** hom.-mih. 65. - **дѣври** mon.-serb. **пѣтичими** гласы **-шаѥми** sabb. 23. κατηχεῖν docere sup. 18. 397. 423.

оглашеникъ m. κατηχητικόν catecheticum svjat.-op 2. 2. 369. per. lxxii.

оглашение n. κατήχησις institutio sup. prol. svjat.

оглоухати v. **оглъхати**.

оглоухнѫти v. **оглъхнѫти**.

оглоушати -шаѭ -шаеши vb. χωφεύειν surdescere int. 283. - сѧ idem 2. reg. 19. 10.

оглоушивъ adj. surdus **жидове оуши -вѣ имоуть о χѣ** psalt.-int. saec. xii.

оглоушити сѧ -шѫ сѧ -шиши сѧ vb. surdum fieri mon.-serb.

оглъхати -хаѭ -хаеши vb. surdescere int. **образь оглоухавъши отъ горькаго плача** misc.-serb.

оглъхновение n. surdum fieri, surditas.

оглъхнѫти -нѫ -неши vb. χωφεύειν surdum esse **оглъхноу** op. 2. 1. 58. **оглыше** men.-mih. **оглъхоше** men.-vuk. **оуши его -ноуть** sabb. 108. **слоуха оглохнета** bor. čech. ohlechnouti, ohluchnouti.

оглъшати -шаѭ -шаеши vb. surdescere glag.: vocabulum dubium.

огль m. significatio ignota: **огли бържний** zlatostr.: fortasse pro **орьла**.

оглѣбнѫти -нѫ -неши vb. infigi psalt.-int. 92.

огледа́ти сѧ -даѭ сѧ -даеши сѧ vb. περιβλέπεσθαι circumspicere, respicere ostrom. chron. 1. 260. 264. sine **сѧ**: да **-даютъ давида** 1. reg. 19. 15. -vost. **-даше** chrys.-duš. 33. nsl. ogledati se nsl. bulg. serb. ogledalo milad. verk. čech. ohlady pol. oględy nsl. v ogledi priti rum. **оглиндъ**.

огледование n. circumspicere mon.-serb.

огледовати -доуѭ -доуеши vb. respicere typ.-chil. **-доуѣть спѣшихъ** typ.-nic.

огниво n. igniarium trigl. pol. ogniwo.

огнило n. ignitabulum, chalybs - **стоудено лежить, егда оудрьть его отъ камнкь, поустить искры** misc.-serb. 77. usl. ognjilo habd. lex ognilo meg. bulg. ognilo.

огнинъ v. **огньнъ**.

огнистъ adj. ignitus trigl.

огница f. πυρετός febris men.-mih. prol.-cip. ichn. chrys.-lab. prol.-mart. grom. prol. alex. per. 25. 2. ber. **огньница** pat.-šaf. 51. 208. men.-leop. nsl. ognjenica habd. serb. ognjevica živ. 60. čech. ohnice sinapis arvensis ztschr. 5. 345.

огничакъ adj. πυρεκτικός febrilis dioptr. dioptr.-vost.

огнищанинъ m. primatum unus bus. 398. **-нѣ** lêt.-novg. vost. 1. 182. **огнищане, гриди, коупце кмѣчьше** karamz. 2. nota 411. **аще огнищана моучить** pravda-rusk. e russ. cf. tamen **огнищѣ**.

огнищѣ n. ἐσχάρα, πυρεῖον focus exod. 27.

4. -vost. kruš. pent.-mih. χάμινος fornax prol.-mart. men.-vuk. κλίβανος furnus dial. adde ber. bus. 147. 384. prol. **аρоγλоγ велнкоγю, ѥже ѥсть огнище оу мѣди сковано и прѣносимо, въ немже болещимь оукропь топити** sabb.-typ. 67. nsl. ognjišče focus habd. ognjišće verant. bulg. ognište.

огнищ҃ть m. ἀνδράποδον mancipium **грѣдяще сѧ лѣногъı огнищи и стадъı** οἱ πλήθει γαυριῶντες ἀνδραπόδων καὶ τετραπόδων greg.-naz.: vost. habet **огнищ҃тѣ** cf. **огнищ҃танинъ**.

огнищ҃тьница f. χάμινος fornax men.-vuk.

огнонти сѧ -ноѭ сѧ -нонши сѧ vb. lepra laborare glag.

огноγсити -шѫ -сишн vb. βδελύττεσθαι abominari **да не -сите доγшь вашиχъ** pent.-mih.

огноγшати сѧ -шлѭ сѧ -шаѥши сѧ vb. βδελύττεσθαι abominari **съ нимн -шаѥть сѧ** svjat.-mat. 5. **огнюш-, огнюсber.**

огноγшение n. abominatio sup.

огнь m. πῦρ ignis; πυρετός febris sup. sg. g. **огня** sup. **огнѣ** sup. 191. **огнѣ** sup. 4. 5. 61 etc. **огни** sup. 165. 183. 341. d. **огню** sup. **огноу** sup. **огни** sup. 108. **огневи слоγжѧщи** de lituanis men.-bulg. **огнъ** cloz I. 928. πυρετός febris ostrom. šiš. 45. leont. **огнѣмь жегома** πυρέσσουσα febricitans ostrom. χάμινος fornax **накласти** - men.-vuk. **аще или сребро или злато скровено боудеть подъ землею, то мнози вндать огнь горѣщь на томъ мѣстѣ** bor. 23. adde chron. I. 50. 196. scr. agni lat. ignis lit. ugnis curt. 2. 247. ztschr. 5. 135.

огньница v. **огнища**.

огньнъ adj. πυρός ignis men.-vuk. sup. **пещь -на** ostrom. **дьрь огньная** bus. 38. **-на сила** svjat. **огньное высχождение** šiš. xxii. **езеро огньное** γέεννα gehenna marc. 9. 45. **свѣщи огнены** gen. 16. 17. -mat. 55. **огненъ** chron. **огнѣнъ** sup. **огнинь** misc. 164.

огньство n. πυρσός fax ant.

огньць m. parvus ignis men.-leop. **клачать надъ малъмь -цьмь** sborn.

огнѣвити -влѭ -вишн vb. irritare ioann.

огнюшати, огнюсати v. **огноγшати**.

огнянъ adj. πυρός igneus prol.-mart.

огневидьнъ adj. πυροειδής igni similis men.-mih.

огневица f. febris trigl.

огнегорѣние n. χορκαύ incendium mir.

огнедъхновенъ adj. igne inspiratus, uti videtur **огне-** prol.-mih. 201.

огнезрачьнъ adj. πυροειδής igni similis frag.-serb. par. **огнез-** ant.

огнеметьница f. ignes iaculans.

огнеметьнъ adj. ignivomus trigl.

огненосьно adv. ignem ferendo **огнедioptr.**

огненосьнъ adj. πυρφόρος ignifer men.-vuk. dioptr -lab. pat.

огнеобразьнъ adj. igni simili pat.-misc. chrys.-frag.

огнепалнъ adj. igne ardens triod. ioann. - **зракъ** typ.-chil.

огнепалѥние n. igne urere nom.-mik. 29.

огнеплапольникъ m. πυριφλεγέθων pyriphlegethon greg.-naz.

огнеродьнъ adj. ignem pariens **огне-** bus. 918.

огнеслоγжитель m. ignis cultor prol.-vuk. men.-vuk. **огне-** prol.-mih.

огнядие n. populi nigrae **сосние и огнядие** ex. cf. **агнядъ**.

оговьзование n. ubertas georg.

оговарити -рѭ -рѧѥши vb. defendere **-рати** men.-serb. 62.

оголити -лѭ -лиши vb. denudare sup. **ребра нмь оголише** prol.-mih. 268. lacerare sup. 190.

оголѣние n. φαλάκρωμα calvitium lev. 21. 5. -pent.-mih. **-лѣнне** kruš. lev. 32. 5. -kruš.

оголѣти -лѣѭ -лѣѥши vb. nudum fieri **стрьгаше плъть нχъ до кости, до нѣѥже ребра нмь -лѣше** prol.-belg.

огонезнѫти v. **огоньзнѫти**.

огоньзнѫти -нѫ -неши vb. διαφεύγειν effugere **огънзнеть отъ варваръ** mir. 70. **огонез-** ant.

огородьникъ v. **оградьникъ**.

огорьчавати -ваѭ -ваѥши vb. amarum reddere pat.

огорьчати -чаѭ -чаѥши vb. amarum fieri krk.

огорьчати -чаѭ -чаѥши vb. amarum reddere sbor.

огорьчекати -кѭ -каѥши vb. amarum reddere par. - **сѧ на кого** mir. **огорьчnom.-mik. 32.**

огорьчение n. amaritudo.

огорьчити -чѫ -чиши vb πικραίνειν amarum reddere par. int. ephr. **-чи тѣ** nom.-mik. 55. **-чено вино** ἐσμυρνισμένος οἶνος marc. 15. 23. -mat. 34. - **сѧ**: **огорьчи сѧ** bulg.

огорѣвати -кѭ -каѥши vb. περιχαίεσθαι amburi krk.

огорѣлъ adj. ambustus -ло дрѣво bon.

огорѣти -рѣж -рѣши vb. amburi pat.-mih. nsl. ogorek goruč titio habd.

огорчинъ m. ἀγαρηνός agarenus per. 5. cf. агарчинъ.

огорчествьнѣти -нѣж -нѣшн vb. amarum fieri -ствнѣ sabb.-typ. -ствьнѣ (ter) и оумрьтвн се typ.-chil.

огорчѣстити -штж -стнши vb. amarum reddere -рестити triod.

огосподнти са -ждж са -дниш са vb. κυριεύειν dominum fieri - газъкомъ многомъ parem. sabb. 216.

огосподьствовати -коуж -воуѥши vb. κυριεύειν dominari -ва грады примор-скими l. macc. 11. 8. -vost.

ограбити -блж -бишн vb. rapere, privare int. chron. 1. 227. 231. ограбень (part.) богатьства своѥго prol.-mih. 205.

ограблѣти -блж -блѥши vb. πλεονεκτεῖν fraudare - граблю злоүю habac. 2. 9. -vost.

ограда f. φραγμός sepes šiš. 156. θριγκίον septum pyrg. men.-vuk. περιβολή septum men.-vuk. κῆπος hortus men.-vuk. dial. αὔλιον caula dial. ἔπαυλις stabulum proph. krušpent.-mih. μάνδρα stabulum, caula sup. 126. 383. 446. ant. claustrum, coenobium men.-vuk. οἰκοδομή aedificium men.-vuk. adde sborn. hom.-mih. prol.-mih. lavr.-op 22. men.-leop. laz. -дѣ sg. l. greg.-lab misc.-šaf. 173. -ды pl. a. pent.-mih. bus. 78. 121. - овцамь men.-mih. -ды свѣтаго никона sabb. 169. лавра глаголѥма - pyrg. -до твердымъ bus. 618. bulg. ogradъ verk. russ. dial. огорода čech. ohrada rum. оградъ.

оградити -ждж -диши vb. περιτιθέναι circumdare ostrom. sup. τειχίζειν munire men.-vuk. περιφράττειν circumsepire, munire sup. крьпнами - hom.-mih. κυκλοῦν cingere proph. море нескомъ - bus. 487.- закономъ krmč.-mih. - области vita-theod. - сномь hom.-mih. доүша не ограженa молитвами sborn. bus. 297. adde š.-gl. 85. - са sup. per. 53. chron. l. 68. 117. 208. 221. bus. 264. nsl. ograditi; ograja habd.

оградъ m. κῆπος hortus ostrom. luc. 13. 19. -mat. 34. prol.-vuk. bor. xiv. proph. men.-mih. 138. сьлъзи въ - greg.-lab. огородъ op. 2. 1. 136. огородъı per. 60. nsl. ograd čech. ohrad pol. ogrod.

оградьникъ m. κηπουρός hortulanus огородьникъ šiš. xvi. -дникъ bor. 73. op. 2. 1. 136: non solum libros bulgaricos et serbicos in russiam, verum etiam russicos in serbiam translatos esse plura sunt indicia; habes enim огородьникъ pro оградьникъ; волось pro власъ misc.-šaf. et sanctos russicos in menaeis serbicis: neque miraberis, hoc ita factum esse, memor monasterii russorum montis atho, cuius in vita s. sabbae mentio fit.

оградьнъ adj. horti.

ограждати -даѭ -даѥши vb. φράττειν sepire dial. munire sim. I. 16. 24. chrys.-lab. krk. ber. - крьстомь sim. I. 4. да огорожаютъ ю отъ нихъ sborn.: nota - са ἀναχαιτίζεσθαι reprimi лоүна -даѥть се hom.-mih.

ограждєнїе n. φραγμός septum iob 38. 31. -op. 2. 1. 57. mat. 54. kruš. ioann. triod. χάραξ vallus proph.

огребенати -наѭ -наѥши vb. pectere -найте моү (ѥмоү) мєсо misc.-serb.

огрєшѫти са -нѫ са -нѣши са vb. ἁπέχεσθαι abstinere greg.-naz. -ни са грѣха sborn. аще прѣжде писанъıхъ спхъ -нємъ са greg.-naz. отъгрєни са грѣха ἀπόλειπε ἁμαρτίας sir. 17. 21. -vost. rad. грєх: cf. огрѣбати са

огрозити -жж -зиши vb. ταρταροῦν in tartarum detrudere šiš. 201. terrere -знть человѣка psalt.-ipt. saec. xm. - са φρίττειν -зи са земли ierem. 2. 11. -vost. доүша са -знть anima horret krk.

огромити -млж -мишн vb. ferire uti fulmen acad. int. 61. слово просто -мнтъ га prol.-vost.

огрѫдѣти -дѣж -дѣѥши vb. superbire pat.

огрълиѥ n. monile огорлиѥ acad.

огрълъ f. ὁρμίσκος monile cant.-cant. I. 10; 7. 1: genus dubium usl. ogrliua pasja millus habd. cf. ожрѣлъ.

огръмѣти -млж -мишн vb. tonare.

огръновати са -ноүж са -ноүѥши са vb. operiri glag.

огрънѫти -нѫ -нѣши vb. operire **образъ** - alex.-mih. 105. amplecti misc.-šaf. **огрьнъ** azbuk. involvere med.

огрѣстити -штж -стнши vb. λαμβάνειν prehendere да ѥмъше и огрѣстѣтъ сконма роүкама men.-mih. огорстbus. 171. ampkecti pat. κυριεύειν да не тѣкѣ огрѣстить тъщеславьнъıй породъ io.-clim.: nota -стати alex.

огрѣчєвати v. огорьчєвати.

огрѣшѣтати -таѭ -таѥши vb. δράσσεσθαι prehendere - моүдръıи l. cor. 3. 14. -op. 2. 2. 306.

огрѣсти -зѫ -зши vb. commordere.

огрѣканиѥ n. abstinentia aut.-hom. **огрѣк-** op. 2. 2. 187.

огрѣкати -каѭ -каѥши vb. scabere **чрѣ-пиною гиой - отъ сѥѥ** hom.-mih. 131.

огрѣкати сѧ -каѭ сѧ -каѥши сѧ vb. ἀπέχεσθαι abstinere pat. act. 14. 20. -bulg. strum. - **вѣри** men.-mih. - **идоль** prol.-mih. - **гнѣва** antch. - **высѣхъ злы-ихъ** sabb. 92. - **злыхъ** sabb. 100. - **отъ чьсо** izvêst. 6. 383. prol.-vuk. gram. 124. **отъ высакого вндѣнига зъла** - šiš. 194. **отъ высакого дѣланига зъла** - sborn. - **отъ плътьскыхъ похотей** šiš. 195. **отъгрѣк-** ber. **вѣри злыга отъгрѣкайтѥ сѧ** 1. thess. 5. 22. -vost. - **отъ похотн** š.-gl. 83. - **отъ зла** men.-leop. - **огъ грѣха** pat.-mih. rad. **грѣв-** cf. **огрѣнжтн сѧ.**

огрѣкалнштѥ n. locus calefactus misc.

огрѣкати -каѭ -каѥши vb. calefacere misc. - **зѣмлю** lavr.-op. 40.

огрѣховати сѧ -хоѭ сѧ -хоѭѥши сѧ vb. ἐγκαλεῖσθαι accusari io.-clim. **-кавъ сѧ нѣ покаѣтъ сѧ** georg.-vost.

огрѣшити сѧ -шѫ сѧ -шиши сѧ vb. peccare **ѥрѣ сѥ смо -шили оу семьзи чловѣкѣ** mon.-serb.

огрѣѣти, огрѣѭ, огрѣѭѥши vb. διαθερμαίνειν calefacere pent.-mih.

огоуѣць m. ἀγγούριον unguria, cucumis **-рецъ** trigl. pol. ogorek lit. agurkas čech. okurka Grimm, wörterb. I. 190.

огъѣнжти сѧ -нѫ сѧ -нѣши сѧ vb. flecti **онъ сѥ огноу около оугла** bus. 716. **да сѥ нѣчимь огнѣть** men.-mih.

огъѣбати -баѭ -баѥши vb. περιελίττειν circumvolvere op. 2. 1. 139.

огъѣждати -даѭ -даѥши vb. irritare **огиджоую** azbuk. cf. nsl. gizda superbia.

огъѣмати -маѭ -маѥшк vb. palpare prol. 22.

огъѣмовати -моѭ -моѭѥши vb. ψηλαφᾶν contrectare **огим-** op. 2. 2. 629.

огѫстѣѣнѥ n. condensatio **-стѣѣнѥ** vost. 1. 75.

огѫстѣѣти -стѣѭ -стѣѭѥши vb. πήγνυσθαι condensari bon. isaak. ber. **-стѣша ѣко стѣѣна водъы** psalt.-pog.

одалати -лаѭ -лаѥши vb. vincere chron. 1 52. vi; 61. 27. - **комоу** cf. **одолѣти.**

одамъ m. adam per. 26. 17.

одарити -рѭ -рѣши vb. donare prol. prol.-cip. mon.-serb. - **кого** men.-vuk. meth. 8. sabb. 47. adde chron. I. 129. 192. 210. 215.

одаровати -роуѭ -воуѭѥши vb. donare - **кого** sabb. 41. 125. prol.-cip. chron. 1. 188. mon.-serb.

одати v. **отъдати.**

одаѭти, одаѭ, одаѭѥши vb. vendere **одаѭше сѥ прьвѣньстко** chrys.-lab. nsl. odati, odavati

одебелити -лѭ -лиши vb. crassum reddere int. **-лѣѣ** vost.

одебелѣѣвати -ваѭ -ваѥши vb. crassescere pan. acad. int.: male crassum reddere leont. pro **-лѣѣ-.**

одебелѣѣти -лѣѭ -лѣѭѥши vb. παχύνεσθαι crassescere matth. 13. 15. -serb. dioptr. hom.-mih. ichn. acad.

одебелѣшвати -ваѭ -ваѥши vb. crassum reddere pat. - **сѧ: плоть -лѣѣваше сѧ** vost.

одежда f. ἔνδυμα, στολή vestis ostrom. sup. men.-vuk. hom.-mih. chrys.-lab. ἐπενδύτης ex.-op. 2. 1. 28. **одѣѣ** š.-gl. 87. -σκεῦος vas 1. reg. 30. 24. -kruš. **одегга** mon.-serb. rum. **одъждіе** nsl. oděja respondet **одѣа**; serb. odića mik. ***одѣшта**: adde pol. odzież f.

одеждити -дѫ -диши vb. vestire acad.: male, ni fallimur, pro **одѣшти**, unde **одеждь.**

одеждьнъ adj. vestis sup. 329.

одеѣѣвати -ваѭ -ваѥши vb. ἀριστεύειν excellere sup. 65. vincere sup. 53.

одеѣѣнѥ n. victoria isaak.

одеѣѣти -лѣѭ -лѣѭѥши vb. νικᾶν, περιεῖναι vincere sup. 25. 26. 334. 385. dial.-šaf. - **комоу** bell.-troj. 27. leont. bon. cf. **одолѣти, одалати.**

одеспотити сѧ -штѫ сѧ -тиши сѧ vb. despotam fieri mon.-serb.

одесатити -штѫ -тиши vb. ἀποδεκατοῦν decimas dare.

одесатѣковати -коуѭ -коуѭѥши vb. decimas dare - **стада** kruš.

одесатѣствовати -воуѭ -воуѭѥши vb. ἀποδεκατοῦν decimas dare chrys.-lab.

одигитриа f. ὁδηγήτρια mon.-serb. **о иконѣ прѣчистой -трии въ цариградѣ** sbor.-kir. 27.

одирати -раѭ -раѥши vb. pellem detrahere dioptr. spoliare - **мертвеца** sbor.-kir. 52. - **мрътвыхъ** steph.

одалѣжити сѧ -жѫ сѧ -жиши сѧ vb. δανείζεσθαι mutuum sumere deut. 28. 12. - pent.-mih.

одокроволити -лѭ -лиши vb. satisfacere mon.-serb.

одоброволѣѣвати сѧ -ваѭ сѧ -ваѥши сѧ vb. μορίζεσθαι καὶ εὐωδιάζεσθαι bene olere io.-clim.

одобрѣти -рѣѭ -рѣѥши vb. bonum fieri sabb. 20.

одоволѣвати -ваѭ -ваѥши vb. vincere cum dat. bor. xxi. cf. lit. vala vis let. valât potiri et **одолѣти**.

одонти, **одоѥ**, **одоѥши** vb. a lacte depellere krk. bus. 645. - **са** ἀπογαλακτίζεσθαι a lacte depelli prol.-mart. pro **отъд-**.

одолитель v. **одолѣтель**.

одоловати -лоуѭ -лоуѥши vb. vincere antch. c. 115.

одолѣваниѥ n. victoria hom.-mih.

одолѣвати -ваѭ -ваѥши vb. νικᾶν vincere sup. 50. 121. ant. men.-vuk. adde antch. chron. 1. 61. xv; 214. 38. prol.-mih. περιγίγνεσθαι vincere - **комоу** hom.-mih. 101. **смрътию** -ваѥмь hom.-mih.

одолѣниѥ n. νίκη victoria sup. hom.-mih. bus. 166. **къде твоѥ - аде** greg.-naz. κράτος vis pent.-mih. τρόπαιον tropaeum sbor. sup. 145.

одолѣньникъ m. victor **побѣдитель -ниикъ зломъ своимъ** clim.

одолѣтель m. victor men.-vuk. **-литель** triod.

одолѣтельница f. victrix.

одолѣтельнъ adj. victor

одолѣти -лѣѭ -лѣѥши vb. ἡττᾶν, περιγίγνεσθαι, νικᾶν vincere; καταπαλαίειν vincere sup. 26. 34. 62. 142. 144. 282. 325. 448. hom.-mih. pat. ioann. op. 2. 2. 86. bus. 620. adde sim. II. 3. prol.-mih. chron. 1. 61. 62. 63. 65. 186. 209. -**лѣ соудоу благость** chrys.-lab. - **комоу** sabb.-typ. **не - ко ирѣмъ** greg.-naz. čech. odol f. protivenství kat. odolati pol. podołać cf. **одоволѣвати** et nota nomen plantae serb. odoljan rum. **одолан**.

одолити -лиѭ -лиѥши vb. vincere chron. 1. 52. 20; 61. xvi. cf. **одлати**.

одражати -жаѭ -жаѥши vb. placere **что оть вьсѣхъ** -жало **ти ѥсть**; alex.-mih. 158.

одрѧшиѥ n. detractio - **коже** prol.-mih. krmč.-mih. 377. excoriare - **лиць** ibid. καταπαστᾶναι detrahi **челоу** - men.-mih.

одрати, **одерѫ**, **одереши** vb. ἐκδεῖρειν pent.-mih. συνθλᾶν confringere prol.-cip. καταξαίνειν excoriare hom.-mih. abradere - **гржгомъ** sup. 196. ἀποσπᾶν detrahere, cutem detrahere sup. 84. - **кожоу** men.-leop. prol.-mart. men.-vuk. prol.-mih. - **ремены** prol.-mart. - **глакоу** men.-leop. - **ребра** prol.-mih. **тѣло одереши** men.-mih. - **окьны** prol.-mart. - **иконъ** per. 106. 4. adde chron. 1. 176. 197. 234. 260. nota **одранъ** ῥυπολωμένος fuligine foedatus man. 54. **одьравъше** bus. 264. **одрѣше его съ ороужна** alex.-mih. 94. **одрѣше кожоу съ главы** prol.-mih. **нази и одрѣти** antch. **одрѣти цркковоу** mon.-serb. rum. **одор** suppellex pol. odra masera.

одрина f. stabulum **къведи - нѫ твоѭ овьча** antch. c. 27.

одринъ m. hadrianopolis nom.-vuk. asên 9. **-нь градь** prol.-cip. prol.-lab. prol.-vuk. prol.-mih. bulg. odrin grad pokl. l. 64. et drenopolje.

одробина f. mica acad. čech. pol. odrobina.

одръ m. κλίνη lectus prol.-cip. ostrom. marc. 7. 4. -mat. 33. 42. man. **нл - постѣлѧ моеѭ** bon. κλινίδιον lectulus men.-vuk. κοιτών cubile exod. 8. 3. -pent.-mih. κράββατος lectus ostrom. men.-vuk. adde sup. 162. 345. 360. 434 etc. **одрове поставити** sabb.-typ.: nota **одри жлѣзнии огнени** ἐσχάραι πυρός iob 41. 10. -vost. **да даю оть одра диндрь** chrys.-duš. 44. nsl. odri gerüst; odrige hängebett bulg. odъr russ.-dial. одёръ čech. odr serb. odar lectus mik.

одрѣжаниѥ n. περιοχή munitio iez. 12. 13. bus. 177. κατάσχεσις occupatio gen. 47. 11. -pent.-mih. chron. 1. 177.

одрѣжати -жѫ -жиши vb. περιέχειν continere ostrom. κατέχειν ostrom. šiš. 159. συνέχειν continere cloz II. 150. ostrom. comprimere sup. ἐπέχειν tenere ostrom. š.-gl. 91. κοιλοῦν distinere sup. 377. ἐπικρατεῖν praevalere krmč. 101. **огниць -жимь** chrys.-lab. **-жеиоую тоугоу светаго** men.-mih. **-жимъ неджгомь** par. **єдинѣмъ соуцѣствомъ одержимо** cyr. 29. **нечашниѣмь -жимь** sim. I. 1. **-жаше коди землоу** š.-gl. 72. **хощеть -метежь вьсѣкеноую** chrys.-lab. **одрьжbus.** 270. adde ber. chron. 1. 17. 81. cf. **оѣдрѣжати**.

одрѣжевати -жоуѭ -жоуѥши vb. continere ber.

одрѣти v. **одрати**.

одоушити -шѫ -шиши vb. inspirare, uti videtur **-новѣнъ и отъклинаемъ** cyr.-hier. -vost. 2. 75.

одоушіѥнъ adj. κοῖλος cavus ant. 69.

одоушивити -влѭ -виши vb. inspirare **-влѥнъ** ἔμψυχος animatus triod. ioann. **-влѥныѥ стѣлпы** sabb. 2.

одоушивлѧти -лиѭ -лиѥши vb. inspirare, animare triod. chrys.-lab.

одоушити -шиж -шиши vb. animare chron. l. 214. 35; 215. 3.

одъва v. ѥдва.

одъждати -даж -даѥши vb. pluere men.-mih. int. misc. tur. -жгѣти lavr.-op. 37. 69. одож'гша op. 2. 2. 149.

одъждевати -дожь -дожѹѥши et -важ -ваѥши vb. pluere - земаж mir. 66. 123. -ва манж men.-belg.

одъжденїе n. ἔκμβρία imbris copia ant.

одъждити -дж -диши vb. βρέχειν pluere men.-vuk. pent.-mih. sabb. 23. chrys.-lab. mat. 33. хлѣбы небесьныи -жди людьмь vita-theod. дѣлъ -жденъ бѫсть greg.-naz. ѣда ли не можлаше богъ златомь одъждити; chrys.-frag. 32. одождити chron. l. 72. 73. одождилъ есть на содома op. 2. 2. 41. повелѣ облакомь - дьждь prol.-vuk. -жгити mat. 19.

одъмѣло n. cognomen матѣй, а одмѣломь нинослав mon.-serb. 30. 2.

одъмѣти сѧ -мѣж сѧ -мѣѥши сѧ vb. respondere одьмѣ се дроугы демонь подь нимь pat. 38. 63.

одъхнѫти -нѫ -неши vb. inspirare ioann. - са: кони одохоша сѧ vost.

одъмити -млж -миши vb. fumare int. 89.

одѣвало n. vestis bus. 412.

одѣвати -важ -ваѥши vb. ἀμφιεννύναι vestire sup. 251. chrys.-lab. int. - нагыѥ sim. I. I. adde vost. l. 56. clim. bus. 480. - сѧ bus. 412. tegi prol.-mart. вѣками одеждами -ваѫ себе men.-vuk. - сѧ въ ризы men.-leop. - се вь ризы prol.-mart. - се вь свою красотоу krmč.-mih. 373. adde chron. I. 188.

одѣло n. περιβόλαιον amictus psalt.-int. saec. xii. š.-gl. 90. operforium leont. 120. vestis glag. adde bon. alex.-mih. 60. 97.

одѣяниѥ n. ἀμφίεσις vestimentum krmč.-mih. ἔνδυμα, ἱματισμός vestis ostrom. š.-gl. 65. ἐσθής vestis sup. στολή vestis sup. adde antch. sim. I. 29. vita-theod. hom.-mih. mat. 49. š.-gl. 74. - висѫщеѥ вь цркви ἀμφίον amictus krmč.-mih. 168. - брачьноѥ bus. 47. adde strum. mon.-serb. -ныѥ bus. 30. antch.

одѣти, одеждѫ, одеждеши et одѣѭ, одѣѥши vb. περιτιθέναι circumdare ostrom. περιβάλλειν amicire sup. ostrom. ἀμφιεννύναι vestire ostrom. kryl. одѣ bus. 653. одѣхъ vost. l. 59. одѣша mat. 15. одѣша op. 2. 2. 53. одѣютъ ostrom. одежеть оубогааго sborn. одеждѫ одеждѫтъ sup. 14. 262. одеждоутъ се krmč.-mih. 374. одежди и ephr. одежди сѧ mat. 49. одеждемъ сѧ ostrom. glag. одежи chron. l. 172. одѣнъ mat. 15. 28. 34 42. - ризою proph. - сѧ sup. 219. - се вь ризоу hom.-mih. - сѧ къ одежю sborn. - се кь ницѣѥ ризы prol.-mih. - сѧ въ одѣжю lavr.-op. 12. вь одежде одѣнь hom.-mih. одѣнъ ostrom. - понявою marc. 15. 51. -мат. 15. одѣнъ sup. 429. odeachu fris. nsl. odetel f. operculum lex. adde trub. ps. 105. hung. odetov indumentum, matta lex. odetva iustratum lex. odevka hung. croat. odića verant. serb. odjeća živ. cf. одѣяти.

одѣя f. vestis glag. cf. nsl. odêja et одежда.

одѣяло n. περιβόλαιον amictus op. 2. 2. 62. 153. dioptr. hom.-mih. typ.-chil. opertorium leont. прѣпросто - се leont. rum. ogiua mar.

одѣяниѥ n. περιβολή stola sup. 376. opertorium leont. -ниа ризъ l. petr. 33. -vost. adde mon.-serb.

одѣяти, одѣѭ, одѣѥши vb. ἐνδύειν vestire кь окройнѣи одѣявше men.-mih. - сѧ prol.-mart. proph. int. вь златыѥ -ыни одежде chrys.-lab. - вь одежду.

ожалити си -лиж си -лиши си vb. contristari hom.-šaf. 2.

ождрѣлиѥ r. περιστόμιον limbus pent.-mih. krus. отѣше има поясы и -лии prol.-mih. 35. περιδερίς collare hes. 18. περιτραχήλιον ожрѣлиѥ psalt.-theod. ожерелье hes. ожрелие ber. nsl. ožrêlje lappen am halse des rindes rib.

оже v. ѥже.

ожегъ m. rutabulum окраштати - pat.-mih. nsl. ožeg adustio serb. bulg. ožeg russ. ожогъ čech. ožeh pol. ožog magy. asag rum. ожог.

ожелѣзити -жж -зиши vb. vincula ferrea iniicere - кого men.-mih.

оженити -нѭ -нити vb. uxori tradere - кого sup. 18. leont. krmč.-mih. prol.-mih. adde chron. l. 135. 148. 180. mon.-serb. - сѧ γαμεῖν uxorem ducere krmč. 39. pat.-mih. chron. l. 50. 159. 185. per. 42. -ньи сѧ antch. -ни сѧ ѥж ostrom. да -нить се ею krmč.-mih. -нить се таковою, ѥже свой моужь поустиль ibid. аще (жена) -нить се misc.-šaf. nsl. serb. oženiti bulg. oženi; oženat cf. usl. omožiti se bulg. омъжа pol. omężyć.

ожерелиѥ v. ождрѣлиѥ.

ожестити -штѫ -стиши vb. σκληρύνειν durum reddere sup. 264. въпа вашеа не -те deut. 10. 6. -рагеи не ожещю оутробы моеы ephr.-vost. - сѧ ἀναίσθη-

τον γίγνεσθαι stupidum fieri hom.-mih. adde pent.-mih. per. LXXVIII.

ожесточавати -ваѭ -ваѥши vb. durum reddere io.-sin. - **сѧ** ioann.

ожесточалъ adj. durus, rigidus **колѣнѣ -лѣ** io.-clim.

ожесточаниѥ n. durities sup. 246. svjat. men.-mih.

ожесточати -чаѭ -чаѥши vb. σκληρύνεσθαι indurescere pent.-mih. kruš. hom.-mih. **срьдьце -чаѥть** sabb. 206. **-чавшоу кожоу** 26.

ожесточати сѧ -чаѭ сѧ -чаѥши сѧ vb. durum fieri svjat.-mat. 8. **-чана бѣ кръвь** men.-mih. 177.

ожесточивати сѧ -ваѭ сѧ -ваѥши сѧ vb. durum fieri, uti videtur.

ожесточениѥ n. durities int.

ожесточити -чѫ -чиши vb. σκληρύνειν durum reddere sup. 21. int. **ѥгоже хоштє, -чи** svjat. op. 2. 2. 379. **ѥ - къıа**: nota male **-ченъ** ἰλιγγοειδής vertigine laborans sup. 287. 297.

ожестѣвати -ваѭ -ваѥши vb. durum fieri isaak. ioann.

ожестѣниѥ n. durities hom.-mih.

ожестѣти -стѣѭ -стѣѥши vb. indurescere ioann. isaak.

ожиштати -таѭ -таѥши vb. σκληρύνειν durum reddere šiš. 60. greg.-naz.

ожешти, ожегѫ, ожежеши vb. amburere prol.-mih. psalt.-ven. pat.-mih. **ожьжє** men.-leop. **ожгоша** chron. 1. 103. - **сѧ** prol.-vuk. misc.-šaf.

ожештити -штѫ -штиши vb. durum reddere kruš. pro **ожешчити**.

оживати -ваѭ -ваѥши vb. vivere, uti videtur **коуда изѣѣки -кали** gram. 61. **по коуда изъѣѣка ожевали** 172.

оживити -вıѫ -виши vb. ζωποιεῖν vivificare šiš. 59. sup. 57. 143. 296 etc. ζωογονεῖν pent.-mih. **-вѣнъ** svjat. bus. 921. - **сѧ** svjat.

оживлıти -ıѫ -ıѥши vb. ζωοποιεῖν vivificare ant. dial. io.-sin. ephr. chron. 1. 152. 242.

оживлениѥ n. vivificatio.

оживотворити -рıѫ -рıши vb. vivificare ioann. chrys.-lab.

оживотворıти -рıѫ -рıѥши vb. vivificare **-рати** chrys.-lab.

оживотворıениѥ n. vivificatio.

ожиѣѣти -вѣѭ -вѣѥши vb. reviviscere dioptr. triod.

ожиданиѥ n. ὑπομονή exspectatio barl. **двоу мѣсецоу** - krmč.-mih. 215.

ожидати -даѭ -даѥши vb. μένειν, ὑπομένειν, περιμένειν exspectare sup. dial. prol. tur. hom.-mih. pat. ioann. **-дай благııхъ плодовъ** svjat. **ѥдиного -даѥмь прѣдложенııа** hom.-mih. 140. - **сборa** krmč.-mih. - **моужııа пришьствııа** ibid. ὑποπτεύειν man. adde bell.-troj. 25. men.-mih. prol.-mih. sabb. 10. ephr. - **покаııııа; -даемь вашѣ любвє** chrys.-frag. 31. chron. 1. 37. 150.

ожизати -заѭ -заѥши vb. amburere glag.

ожиланиѥ n. sensus ignotus: **ѥдва -ıııа того ıзкоудєть** svjat.

ожилıти -ıѫ -ıѥши vb. roborare **-лıєть, рѣкше оукрѣплıѥть** ephr.-vost.

ожимати -маѭ -маѥши vb. constringere glag.

ожирити сѧ -рıѫ сѧ -рıши сѧ vb. ditescere sbor.-saec. XVII. -vost.

ожити, оживѫ, оживеши vb. ἀναβιοῦν, ἀναζῆν revivere sup. 68. 231. 287. 288. 298. ostrom. ζῆν vivere ostrom. ἀναζωπορεῖν reviviscere pent.-mih. chron. 1. 64.

ожитиѥ n. reviviscere prol. prol.-cip. proph. men.-vuk.

ожлътити -штѫ -тиши vb. flavum reddere dioptr.

ожлъчити -чѫ -чиши vb. bile inflammare triod.

ожрътиѥ n. sacrificium **противєщи сѧ богоу -тııа коумиромь** men.-mih. 175: vocabulum dubium.

ожрѣканиѥ v. **ождрѣканиѥ**.

ожрѣль f. monile pl. a. **-ли** prol.-vuk. cf. **огрълъ**.

ожоуганти -ıѫ -ıııи vb. puugere, uti videtur **осами -ııень бываше** prol.-mart. cf. nsl. žulj.

ожьдати сѧ, ожидѫ сѧ, ожидеши сѧ vb. differri **да ожидєтъ сѧ того поставлениıе** krmč.-saec. XVI.

ожьженııе n. ustio - **пєщьно** vita-theod.

ожѫдьнѣти -нѣѭ -нѣѥши vb. sitire **ожьднѣе** bulg.-lab. 102.

ожѫжєлıти -ıѫ -ıııи vb. ἐγκλοιοῦν vinculo quod collo circumdatur illigare **ожѫжєли о своей къıı** prov. 6. 21. -parem. **ожѫжєлııи** psalt.-int. saec. XII. cf. **жѫжєль**.

оздадъкъ m. hereditas **о оздадьцѣ** per. 34.

озарити -рıѫ -рıши vb. διαυγάζειν illucescere šiš. 255. καταλαμπρύνειν illustrare barl. **-рı нась свѣтлıı** laz. adde mon.-serb. - **сѧ: -рıııе сѧ огъ скатаго доуха** cyr. 30. čech. ozářiti.

озарıти -рıѫ -рıııи vb. καταλαμπρύνειν illustrare dial. αὐγάζειν illustrare

hom.-mih. stichir.-mat. 19. bus. 56. ziz. ber. - **срѣдьца** typ.-chil. **сльньце -рѧть мира** men.-leop. **-рѧти** chrys.-lab. laz. men.-mih. greg.-mon. - **сѧ** isaak.

оздрѣвати -рюж -рюѥши vb. illustrare men.-belg. **оздрѣв-** lavr.-op. 40: nota **о-здрѣви** vost.

оздрѣвление n illustratio triod.

озвание n. sonus, uti videtur: **съмотрѧще къша и озвания и сѫрѣща** ad esai. 2. 6. -vost.

озвати сѧ, озовѫ сѧ, озовѣши сѧ vb. respondere men.-leop. 58. usl. ozvati se: pro **отъз-**.

озвѣрити сѧ -рѭ сѧ -рили сѧ vb. θηριοῦσθαι ferinum fieri apoc. 14. 10. -vost. sine **сѧ** alex.

оздати -дамь -даѥши vb. sepire **с троудомь и потомь многомь оздаль и (врьтъ)** men.-mih. 138. **оздань** alex.

оздока f. ornatus azbuk. pol. ozdoba.

оздравити -влѭ -вили vb. sanare misc.-šaf. - **сѧ** isaak.

оздравлити сѧ -влѭ сѧ -влѥши сѧ vb. sanari prol.-mart.

оздравѣти -вѣѭ -вѣѥши vb. ἀναρρώνυσθαι roborari men.-vuk. ὑγιὲς γίγνεσθαι dial.-šaf. - **сьтрѣнны мышчаго** prol.-mart. 102.

озленити -нѭ -нили vb. viridare.

озмлити -лѭ -лили vb. exilio punire **осоужденьи (-ны) написанїемь -ли** men.-mih. 341.

озмльнити -нѭ -нили vb. exilio punire **-лѣнити**.

озмльнъ adj. exilii **мѣсто -но** men.-mih. 341.

озмльствити -влѭ -вили vb. exilio punire sim. I. 7.

озмльствие n. exilium men.-mih.

озмльствовати -вѫѭ -вуѥши vb. exilio punire men.-mih. sim. I. 2. 19. ok. 53. **озмьст-** men.-leop. pat. per. 4. sabb.-typ. **отъзмльст-** men.-mih.

озмьствие n. exilium pam. 145. **во - послани** vost.

озмьствко n. ἐξορισμός exilium op. 2. 2. 40.

озмьствованиѥ n. exilium.

озмьствовати v. **озмльствовати**.

озмьствынъ adj. exul.

озидати -ждѫ -ждѥши vb. muro cingere - **гроѣ** sabb. 203. **градомь себе** - sabb. 50.

озни m. g. **озня** ὀζίας oseas **озие** sg. g. hom.-mih.

ознйнъ adj. poss. oseae anteh.

озимица f. κριθή hordeum 2. par. 27. 5. - proph. mat. 52.

озимичьнъ adj. κριθῶν hordeaceus **жатка -чна** iudith 8. 2. -proph. mat. 52.

озимьць m. hordeum **-мецъ** azbuk. cf. usl. **ozimec** (luk, lan) hiemalis habd. **ozimka** jalova krava; čech. **ozim** f. **ozimý** pol. **ozimi: озимь** auctumnalis trigl.

озимѣниѥ n. παραχειμασία hibernatio šiš. 42. strum.

озимѣти -мѣѭ -мѣѥши vb. παραχειμάζειν hibernare šiš. 42. 95. strum. men.-mih.

озирати -раѭ -раѥши vb. ὁρᾶν respicere sup. 375. - **чьто** hom.-mih. 59. - **сѧ** isaak. chron. 1. 213. chir. hom.-mih. περιβλέπειν circumspicere marc. 4. 32. **-ав.-**novg. - **соудоу и овоудоу** men.-mih. **не часто -рай сѧ назадъ** sborn.

озлаблити -блѭ -блѥши vb. κακοῦν affligere prol.-mih. man. - **крата** sabb. 80. **озлоб-** ioann. - **сѧ: озлоб-** se chrys.-lab. par.

озлатити -шть -тиши vb. auro obducere mon.-serb.

озлатовати -тоуѭ -тоуѥши vb. auro obducere mir. 151.

озлити сѧ -лѭ сѧ -лили сѧ vb. κακοῦσθαι affligi **озолить сѧ** ios. 9. 7. -vost.

озлобити -блѭ -бити vb. κακοῦν affligere sup. ant. bor. xxiii. - **кого** sim. I. 21. **озъл-** sup. 181. - **сѧ: - срѣдьцемъ** irasci bell.-troj. 12.

озлобити v. **озлабити**.

озлобляѥвати -блюѭ -блюѥши vb. persequi glag.

озлобленьиѥ n. κάκωσις afflictio svjat.-mat. 8. sim. I. 24. chron. 1. 152. **-нна приемлѥть** ok. 52.

озлословити -влѭ -вити vb. maledicere nov vb. ἐξυβρίζειν iniuria afficere prol.-mart.

озлосрѣдити сѧ -ждѫ сѧ -дити сѧ vb. irasci mise.

озлити -лѭ лиѥти vb. κακοῦν affligere **озълиѥмъ, озълѣиѥмъ** io.-clim.

озлѣ praep. pone cum gen. iungenda **да посадатъ сѧ озлѣ колесъ** vost. e cod. russ. saec. xvi.

озлѣниѥ n. κάκωσις afflictio; πάθος passio **покѣжда врачю озлѣниѥ** cyr.-hier. **озълѣниѥ** sup. 327.

озноити сѧ, озноѭ сѧ, озноити сѧ vb. καυματίζεσθαι aestu laborare - **зноиемь** apoc. 16. 9. -vost. **каромь сего слнца** ibid. **озноѥнъ отъ троуда** mir.

озобати -блѭ -блѥши vb. λυμαίνεσθαι devastare bon. men.-mih. mat. 27. pat. iez. 18. 2. -proph. mat. 55. **не -кайте ю**

(цркве) ыко иноци дивни greg.-lab. -ба насъ вепрь men.-mih. -ка и вепрь vost. - виноградъ cozm.

озракъ n. πρόσωπις aspectus, species - лица его dan. 2. 31. -vost. дрыко красно -комъ bus. 65.

озрачь f. ὄψις aspectus добры -чию dan. 1. 4. -vost. ἰδέα species dan. 1. 13. -vost. ὅρασις aspectus - молньи dan. 10. 6. -vost. cf. озричь.

озрачьнъ adj. περίβλεπτος conspicuus psalt.-theod.: minus bene despectus op. 2. 2. 239.

озричь f. εἶδος species обычаимь и -чью io.-clim. bus. 712. cf. озрачь.

озръчь f. θέα aspectus op. 1. 89. 109. на всю озрьчь essi. 2. 16. -proph. vost. mat. 49. **озрьчи** ѫдѫщиихъ отрокъ mat. 49. **озрьчи** нашѧ dan. 1. 13. -mat. 49. ἰδέα species dan. 1. 13. 15. -proph. vost.

озръчьнъ adj. superbus **озрьченъ** op. 2. 2. 431.

озрѣнние n. circumspicere hom.-mih.

озрѣнѫти сѧ -нѫ сѧ -нѣти сѧ vb. περιβλέπεσθαι respicere gen. 19. 17. -vost.

озрѣти сѧ -рѭ сѧ -рѣти сѧ vb. respicere prol. men.-vuk. nsl. ozrêti se cf. russ. dial. озоръ spion.

озрѣчь f. θέα aspectus esai. 2. 16. -vost. dan. 10. 6. -vost. 1. 44. ἰδέα species **озрѣчи** dan. 1. 13. 15. -vost. cf. озрачь.

озъıвати сѧ -ваѭ сѧ -ваѥши сѧ vb. resonare uti videtur misc. 27. pat.

озѧбати -баѭ -баѥши vb. frigere - чрѣсы вьсю нощь men.-leop.

озѧбнѫти -нѫ -нѣти vb. frigere -кнѫ любовь par. -клъ par.

озѧсть, озѧбѫ, озѧбѣши vb. frigere мразомь томѧтъ сѧ и озѧсти прѣзь вьсоу нощь оставивше prol.-mart.

озъкѣти -кѣѭ -кѣѥши vb. dentire io.-dam.

ондьньнъ adj. αὐθημερινός quotidianus нана **ондьньна** iob 7. 1. -op 2. 1 57. нана **ондеиань** vost. наимника ондьнина mercenarii diei unius ant.-vost.. он obscurum est.

ойминъ m. στρατιώτης miles greg.-naz. op. 2. 2. 672. вѣста же и та оймина рькла Христова men.-mih. 125. **оймь** men.-mih. pl. n. **ойми** sup. 67. op. 2. 2. 53. men.-mih. cyr.-hier. pl. g. **оймъ** sup. 68. 69. pl. d. **оймомъ** sup. 69. pl. a. **оймы** psalt.-theod. pl. l. **оймѣхъ** ibid. отрокомь и оймомь men.-mih. 115. russ. dial. ойновать regnare.

оймъ v. **ойминъ**.

онмьскъ adj. πολεμικός militaris greg.-naz. **онмьско** число iez. 27. 11. -vost. **тржтъ онмьскъıй** sup. 62.

онмьство n. στρατιωτικόν exercitus sup. 63

ойнєѫша f. venus bell.-troj. 8.

ойнєшь f. venus bell.-troj. 8. 21.

окавати -ваѭ -ваѥши vb. cudere pat. 285. man. 118.

окаланиие n. inquinatio acad.

окалити -лиѭ -лиѥши vb. μολύνειν inquinare par. 161. ioann. io.-sin. isaak. chrys.-lab. triod. dioptr. nom.-mik. 102. - сѧ iez. 7. 17. -vost.

окаменити -ниѭ -нити vb. πωροῦν indurare ostrom. ioann. sup. 25. kruš. - сѧ ἀπολιθοῦσθαι in lapidem converti pent.-mih. πωροῦσθαι indurari šiš. 64. adde bon. cf. **окамѣнити**.

окаменѣти -нѣѭ -нѣѥши vb. λιθοῦσθαι γίγνεσθαι in lapidem converti hom.-mih. tur. indurari.

окаменити -ниѭ -ниѥши vb. in lapidem convertere ber.

окаменѣниие n. πώρωσις durities ostrom. šiš. 65. 128. io.-sin. -нениє dioptr. - сръдца vost.

окамѣнити -ниѭ -нити vb. πωροῦν indurare assem. **мъножьство** сѣна **окамѣни** ѫдѫщоу io.-clim. cf. **камѣнь** et **окаменити**.

окамѣнѣти -нѣѭ -нѣѥши vb. in lapidem converti pat.-mih.

оканьникъ v. **окаяникъ**.

оканьница v. **окаянница**.

оканьнъ v. **окаянъ**.

оканьнѣ v. **окаянѣ**.

оканьство v. **окаяньство**.

окароватн -роѹѣ -роѹѥши vb. damnare **окароѹетъ** и презрѣтъ лице господне krmč.-saec. xvi.

окарити -рьıѭ -рьıѥши vb. vituperare, obiurgare -ра- men.-vuk zak.-serb. misc. -рѣвьıше alex.-mih. 31. serb. okarati rum. **окаръ**.

окласати -ваѭ -ваѥши vb. ταλαντίζειν deflere ant. ber. - роукою men.-mih. 390. - себе men.-mih. 365.

окаяникъ m. miser **окаяньникъ** men.-vuk. **оканьникъ** ephr.-vost. **оканникъ** š.-gl. 42.

окаянница f. ταλαίπωρος misera **окаяньница** men.-vuk. **оканьница** men.-leop

окаяниие n. deflere **окаяние** antch.

окаянъ adj. ἄθλιος, ἐλεεινός, ταλας miser sup. 44 78. 406. greg.-naz. svjat.-mat. 10. georg. **окаянъ** sup. saepe **ока'нъ** sup. 81. 353. **ока'нѣе** sup. 69. **окаянн'ѣй** sup. 156. **окаяньнъ**

nest. 17. men.-vuk. sim. l. 10. оканьнъ nest. 17. 35. 58 etc. glag. sim. l. 23. 26. 28. hom.-mih. оканенъ bus. 548.

окаяньство n. miseria dial.-šaf. pat.-šaf. men.-mih. leont. triod. ber. окаянство sabb. 124. 213. laz. оканьство hom.-mih. 15. vost.

окаяньствовати -воуѭ -вуешн vb. miserum reddere - житіе chrys -lab.

окаяньствънъ adj. miseriae окаяньственѣе parem. -saec. xiv.

окаянѣ adv. misere оканьнѣ krmč.-mih.

окаати, окаѭ, окаешн et **окаыѭ, окаѣшн** vb. ταλαν͡ίζειν deflere dial. šaf. krk.-кого clim. житіа сего соуетоу окаѣше cyr. 2. окаю мою жизнь ephr.-belg. - человѣческоую хоудость chrys.-lab. окаѥмь и омилоуѥмь chrys.-lab. моѥ окаю милосердіе prol -vost. окаѣть таковыя исаиа ant.-vost. - сѧ ταλαν͡ίζειν ἑαυτόν queri самь се окаю hom.-mih. окаялъ себе sup. 377. окаяше себѣ (recte себе) о соуетнѣй надежди prol.-vost. оустрѣлень бысть и окаяль себе: nota окаюкамь bulg.-lab. 53. bulg. окаjь deflere.

окаснти -шѫ -снши vb. humectare - сить сн крила nom.-barb. рыбы въ водоу - alex.-mih. 116.

окваштн -шаѭ -шаешн vb. humectare - въ медь misc.-šaf. 158.

океанъ m. ὠκεανός oceanus ex.-op. 2. 1. 23. op. 2. 2. 152. par. окіанъ svjat.-mat. 5. ex.-vost. l. 426 до окіана великіе реки alex.-mih. 43. окіань море nom.-barb.

океаньскъ adj. oceani океаньскь men.-vuk.

окіановъ adj. oceani окіанова men.-vuk.

окіанъ v. океанъ

окіаньскъ adj. oceani -ска рѣка alex.-mih. 183.

окласти -дѫ -дешн vb. circumdare скрою и пьклоль - men.-mih. мѣсто дено цвѣтцы chrys.-frag.

оклеветаканіе n. calumnia par.

оклеветавати -ваѭ -ваешн vb. συκοφαντεῖν calumniari ant. λοἰδορεῖν conviciari krmč.-mih. adde prol.-mih. par. pat. pat.-mih. mise. остаѥтѣ се - чрьньце leont. -кѣтаваше š.-gl. 73. оклев- šiš. 97. оклев- svjat.

оклеветаніе n. κατηγορία accusatio sup. 306. calumnia ant.-hom. hom.-mih. ioann. vost. chron. 1. 227. оклев- antch.

оклеветатель m. calumniator krmč.-mih.

оклеветати -таѭ -таешн et **-штѫ -штешн** vb. συκοφαντεῖν calumniari ostrom. ant. καταλαλεῖν detrahere sup. šiš. 191. 196. adde krmč.-mih. κατηγορεῖν accusare sup. cloz l. 190. adde hom.-mih. men.-mih. bus. 153. prol.-mih. sabb. 101. chron. l. 65. op. 2. 1. 146. pat.-mih. hom.-mih. -та ю князоу prol.-mart. коіею винною тлстѣ моужа, greg.-lab. любодѣяніемь -тань ѥсть ibid. -тань прѣлюбодѣйства ради ibid. оклев- šiš. 191. 196. men.-mih. krmč. 39. обаждаѥмь и -таѥмь krmč.-mih. oclevuetam fris.

оклеветовати -тоуѭ -тоуешн vb. calumniari-dial.-šaf. par. 101. clim.

окликнѫти -нѫ -нешн vb. nunciare - молитвоу de turcis sabb.-typ.

окличь m. clamor, uti videtur о великѣ дни оклични и на радоуницы въюницъ bus. 814: de genere dubitari potest cf. озваніе, кличь et окличька.

окличька f. clamor на великь день ночью ставши человѣкъ на распутіи вопрошаль мимошедшихъ, какъ зовутъ, и по данному отвѣту заключалъ о будущей своей судьбѣ или жребіи alex.

оклопъ m. περισφύριον ligamen quod cruribus circumdatur лыстныѫ оклопы vost. usl. oklop lorica trub. oklopi železni meg. oklopljen loricatus habd. croat. oklopi lorica verant. oklop huug. serb. oklopje živ. 8.

оклоснити -шнѫ -снши vb. mancum reddere sup. 160. кроучиною шиенъ ἐπιληπτικός epilepticus io.-clim. -шиенъ op. 2. 2. 202: nota vost. habere оклошнити propter part. -шиенъ cf. клосьнъ.

ок ока f. fraus оклюкы смоу сътворилъ ѥсть margar.

окмати -льнѫ -льнѣшн vb. καταράσθαι devovere окленоу malach 2. 2. ber.

окно n. θυρίς fenestra пещьна окна men.-mih. 164. lit. akas foramen glaciei serb. ekno schacht ngr. ὄκνα salis fodina vent. foramen dolii duc. rum. окнъ fodina alis idem gram. 324. cf. goth. augadauro Grimm, wörterb. 3. 1519. et окъньце.

око n. gen. очесе et ока ὀφθαλμός oculus g. очесе svjat. l. очеси ostrom. š.-gl. 86, оцѣ -ostrom. оче (оцѣ) mat. 42. нѣста видѣлѣ очи ant. 24. очиѫ (recte очню) ostrom. очъю cloz l. 4. очесоу ostrom. очима докрама bor. 69. господьнама и божіима очима antch. очима волѣждама greg.-naz. отъверстама очима act. 9. 8. -šiš. очима отъвьзеноема io.-sin. очеса ваша оумьнаѫ, очи ваши

оумьнѣй ephr. очесьмь вашимь greg.-lab. покры се прѣдь очесы вашими greg.-lab. очеса истекоуть alex.-mih. виволно око sabb.-typ. βλέφαρον palpebra man. nsl. (zoči v oči koga psovati) nazoči; slêpa oka tempora habd. bulg. oko ili kolênce pokl. l. 72. pruss. ackis lit. at-ak-ti visum recipere sich öffnen let. acs gr. ὀκ (ὄσσε) goth. augo ahd. anga and. auga auge, öffnung arm. akn cf. окно ztschr. 3. 409; 8 373; 9. 319; 11. 191. curt. 2. 51. Grimm, wörterb. l. 789.

окоболие n. oculorum dolor gram.

окова f. catena nov. isaak. krk. mir. 73. -вы аньдрановы sg. g. prol.-mart. 226. cf. оковъ.

окованиє n. compedibus adstringere ichn.

ококовати, окоую, окоуешн vb. πεδᾶν compedibus adstringere sup. 78. 351. 353 bor. 85. pat. ichn. bus. 180. chron. l. 31. 59. 110 etc. - роуцѣ sim. l. 4. - съ задн роуцѣ men.-mih. - желѣзы prol.-mart. ἐπιδεῖν ligare pent.-mih. περιφράττειν circumsepire hom.-mih. chrys.-lab. на иконоу вѣньць окоую vita-theod. оковаше и поуты pent.-mih. -ноу быти χλοτοφορεῖν vinctum esse men.-mih. - веригами prol.-vuk. - срѣбромь gram. тржка срѣбромь окованна ἀργυροσάλπιγξ tuba argentea man. окованъ желѣзомь κατάχαλκος aere obductus man. оковань златомь περικεκαλυμμένος šiš. 232.

оковъ m. πέδα compes prol.-mart. adde bon. bus. 90. chrys.-lab. men.-mih. par. chron. l. 104. 110. 117. mat. 25. - желѣзьнь ioann. pl. i. -вы men.-leop. -вѣхъ psalt.-saec. xm. -вьмн men.-mih. čech. okov pol. okow cf. окова.

окожиє n. vestes, e coniectura кроупо - prol.-mart. 6: male наложи емоу кроупо отъ кожей men.-leop.

оконземѣтьнъ adj. oculum eiiciens man. 108.

околнна f. regio circumiacens mon.-serb.

околнти -лиж -лиши vb. cingere, sepire triod. alex. -лишьше елена соудоу и соудоу men.-vuk. čech. okoliti umpfählen.

околиште n. castra bell.-troj. 42. nom. propr. loci mon.-serb.

около 1) adv. circum прѣложьсанны - вѣхоу men.-vuk. 2) praep. circum - стоялл bus. 147. - иего krmč. 182. men.-vuk. - иеже (цркве) krmč.-mih. околъ нхъ per. 11. около иего prol.-mart. nsl. okoliž croat. okoliš circulus luč. serb okoliš rum. околнш cf. nsl. okolivrat hung. bulg. okolovrъs.

околъ m. κύκλος circulus болнй - greg.-naz. κλισία triclinium luc. 9. 14. -ev. saec. xn. πρασία areola in horto marc. 6. 40. -ev. saec. xn. castra волове оставнхъ на околе моемь: на околь оустрьмнше се; дарнева окола; двигь се съ околомь; порь оу околь свой отнде; на околе порове alex.-mih. 34. 73. 128. 132. грьчьскый - bell.-troj. 32. nsl. okol caula serb. oko cf. bulg. agъl rum. окол circuitus, ovile pol. okoł schoppen im viehhof magy. akal.

околъ v. около.

околъкъ m. circulus, ni fallimur постриже околки главы своа vost. e cod. xvi.

окольничнй adj. magistratus quidam in russia околн- bus. 409.

окольнь adj. circumiacens prol.-mih. men.-vuk. mon.-serb. -лиши op. 2. 2. 641. -лиши chron.

окомигъ m. momentum.

окомьгновениє n. momentum.

оконьчати -чаж -чаюши vb. finire ostrom. prol. leont. chron. l. 11. - са: -ча се литоургиа men.-mih.

оконьчевати -важ -ваюши vb. finire tur.

окопати -паж -паюши vb. fodere circa dial. - стькло виньно men.-mih. - виноградь ephr. misc.-šaf. -пай смоковницоу chrys.-lab. σκάπτειν ostroń. -павъ обрѣте иконоу men.-leop. adde chron. l. 47.

окопъ m. vallum ioann. изиде на срѣтениє светаго на - men.-vuk.

окорѣнити -ниж -нишн vb. ῥιζοῦν firmare окорѣн- šiš. 143.

окористити -шть -стишн vb. prodesse, uti videtur triod.

окосити са -шж са -сишн са vb. sensus nobis ignotus: (Putiphar) сама са сокоьк окоси nomoc.-bulg. 125.

окосматѣти -тѣж -тѣюши vb. pilosum fieri trigl.

оӄрьвлѣнъ adj. manifestus, ni fallimur: vocabulum dubium.

окрадати -даж -даюши vb. furari pat. pat.-mih.

окрадениє n. κλοπή furtum krmč.-mih. shor.

окрадокати -важ -ваюши vb. furari triod. tur. -ваш col. 2. 8. -op. 2. 2. 87.

окрамолити -лиж -лиши vb. ad seditionem concitare prol.-mart. - са rixari misc. nom.-lab.

окрапити -пиж -пиюши vb. aspergere всего - sabb. 137. - сльзами sabb. 27. 88. 150. плачемь землю - sabb. 122. кльна-

ми -шемь hom.-mih. окроп- man. 118. pent.-mih. kruš.

окраставѣти -вѣѭ -вѣѥши vb. scabie laborare nom.-mik krk. -вѣхъ быхъ pat. 252. b. -вѣхъ бꙑхъ ꙗкоже чешоуѫ имы dial.-šaf. 242. тѣло -стокѣ prol.-vost.

окрасти -дѫ -деши vb. κλοποφορεῖν furari pent.-mih. nomoc.-bulg. krk. - кого чьсо іоанн. татьми -день кьсѣмь житиѥмь своимь и до самоѥ постеле его leont. - виноградъ pan. 135. - сѣти кражиѥ chrys.-lab. никого не -дѣте sborn. συλᾶν compilare sup. 395.

ократити -штѫ -стиши vb. abbreviare ant.-hom. pam. ἀνιέναι remittere -тиꙗъ роуцѣ esai. 37. 27. -vost.

окраштати -таѭ -таѥши vb. mitigare ex. окрачлетъ доушю prol.-vost. окрочлетъ доушоу men.-leop.

окрестъ v. окръстъ.

окрнѣити -кляѭ -виши vb. accusare права - nom.-barb.

окрилатѣти -тѣѭ -тѣѥши vb. plumescere ant. par. clim. pat. io.-sin. proph. mise.-frag. - оумъмь vita-theod.

окрилити -лѭ -лиши vb. σκιάζειν obumbrare deut. 33. 12. -pent.-mih. - одѣѥниѥмь leont. 120. alas addere triod. čech. okřídliti.

окрилиѥ n. tegumentum, uti videtur pat.-šaf. čech. okřídlí.

окрилъ m. χλαμύς chlamys matth. 27. 28. 31. -kryl. διπλοΐς laena duplicata greg.-naz. op. 2. 2. 80. bar. 5. 2. -proph. χιτών хозоумвѡтоς kruš. ἐπωμίς vestis humeros tegens pent.-mih. adde bus. 48. nomoc.-bulg. mat. 15. domet. prol. vost. 1. 470. закры лице окриломь prol.-vuk. закривь лице окриломь prol.-mih. подь окриль матере приети sabb. 151. - правды mat. 49. nsl. okrilja schurz meg.

окрилѣти -лѣѭ -лѣѥши vb. πτεροῦσθαι alitem fieri -лѣеть hom.-mih. 65.

окрилити -шѫ -шиши vb. alas addere, tegere krk. ѭдромь - op. 2 2. 84. отъ кьсѣхъ злыихъ -шемь сьблюдоухъ сѧ sabb. 56. ꙗко штитомь молитвами его -шемь sabb. 53.

окрилиѥниѥ n. alas addere -лениꙗ mat. 40.

окринъ m. λεκάνη pelvis indic. 6. 38. - pent.-mih. patera adde men.-mih. 19. alex. acad. čech. okřiu nserb. hokšiu russ. кринка сѣ. окринъ.

окринъ f. pelvis дѫваше дондѣже истъци ксоу - vost. cf. окринъ.

окришлъ m. σκήνωμα tabernaculum psalt. 77. 28. -glag šaf.-urspr., qui confert nsl. okrešel nom. pr. et čech. okršel orbis psal. 139. 10, ambo derivans a крѣсъ, cui vocabulo tribuendum putat sensum circulus et solstitium -шьлъ glag. -шило psal. 77. 28. -venet. 1561.

окрити -риѭ -риѥши vb. in se reverti -шьѥ же и прѣкрьстивъ сѧ in semetipsum vero reversus et signatus leont. 128. окрывь men.-mih. 197. a. b. cf. крѣвати.

окровоустиѥ f. ἀκροβυστία praeputium op. 2. 1. 146. 150.

окрой m. vestis prol. нѣи класи да даю окроѥ и клашниѥ chrys.-duš. 49. да имѣ сѧ даѥ по клашниѭхъ chrys.-duš. 47. πέταλον lamina men.-vuk. prol.-cip.

окройница f. χλαμύς chlamys matth. 27. 31. -ev.-novg. χλανίς laena men.-mih. vestis pat. ἁλουργίς vestis purpurea op. 2. 2. 149. adde acad.

окроити. окроѭ, окроиши vb. κατατέμνειν secare pent.-mih. kruš.

окромѣ adv. praetereа per. 38. 7 pol. okrom russ. dial. окромя cf. кромѣ

окропити -плѭ -пиши vb. aspergere ant.-hom. lavr.-op. 21. prol.-mart. dial.-šaf. лице - sabb. 163. - кого men.-mih. плю на вы чистоу водоу men.-serb. - кого поне ломъ tur. - сѧ chrys.-lab.

окроплькати -каѭ -каѥши vb. aspergere -кѣвати domet.

окроплѣти v. окраплѣти.

окроплѣниѥ n. ἐμβροχή irrigatio kruš. nom.-mik. 178. prol.-mart. -лениѥ op. 2. 2. 16.

окротити -штѫ -тиши vb. mitigare лѣвы - hom.-mih. cf. оукротити.

окротъчити -чѫ -чиши vb. πραΰνειν mitescere ephr. -чить ephr.-belg. окрочити сѧ ex.: vere est mitigare.

окрочати -чаѭ -чаѥши vb. περικυκλοῦν cingere men.-vuk. prol. prol.-lab. isaak множьствы -чаѥмь chrys.-lab.

окрочениѥ n. κύκλωσις actio cingendi pat.-šaf. sir. 43. 13. -vost. men.-leop. - града prol.-mart. προσβολή impetus - топлоты prol.-mart. -нииѥмь теплоты растивъ сѧ men.-leop. -ныи дꙗволи ephr.-vost.

окрочити -чѫ -чиши vb. περικυκλοῦν, κυκλοῦν cingere luc. 19. 43. -ev. novg kryl. 3. reg. 5. 3. -vost. 4. reg. 6. 15; 11. 8. -vost. men.-vuk. isaak. glag. prol.-mart. pat.-šaf 4. reg. 11. 8. -kruš. chron. 1. 242. - градъ prol.-lab. mat. 15. змию -чивъшоу кѫкъ men.-leop.: nota ἐνο-

χλεῖν vexare ephr.-vost., quod recte est окротъчити.
окроштати v. окрашатати.
окроюнние n. praeputium rom. 3. 30. -glag., ubi etiam **неокрьвьство** idem, quod cf. cum **окровистна**.
окръвавити -вльж -вишн vb. cruentare hom.-mih. chrys.-lab. nomoc.-bulg. pat. prol. triod. int. -**вленъ** ichn. - **сѧ**: -**вльше сѧ** par.
окръвение n. ἀποκάλυφις revelatio ostrom.
окръмитель m. qui nutrit glag.
окръмитель m. gubernator io.-sin. sbor.
окръмительница f. nutrix.
окръмити -мльж -мишн vb. gubernare sbor. mon.-serb. - **корабль** isaak.
окръмлѣти -лѣѭ -лѣюшн vb. nutrire men.-leop. men.-serb.
окръмлѣти -лѣѭ -лѣюшн vb. κυβερνᾶν gubernare pat. prol. ex. bus. 1001. sabb. 170. 181. 185. - **цлрьствие** alex.-mih. 172.
окръмлѣвати -лѣю -лѣюшн vb. gubernare men.-serb.
окръмлѣние n. gubernatio sbor. isaak. men.-mih. mon.-serb. ber.
окрънити -нѭ -нишн vb. ἀποκόπτειν amputare iudic. 1. 7. -pent.-mih.
окръненние n. amputatio.
окръсмъ m. tardatio **его окрьсма оскрьвивъше сѧ** alex.-mih.
окръстити -щѫ -стишн vb. cingere pat.
окръстие n. ἡ περίοικος regio circumiacens prol.-mart. men.-leop. **окрестие** alex.
окръстъ 1) adv. περί circum **окрьсть** sup. 61. 227. 285. 328. **окрьстъ жившїе** ostrom. **жившїихъ окрьстъ** ostrom. **стоѫщаго окрьстъ** ostrom. 2) praep. cum gen. iungenda **окрьсть** sup. 305. 445. **окрьстъ его** bon. cf. let. kârt circum.
окръстьнь adj. ὁ κύκλῳ, ὁ περί qui circum est **къ окрьстьнимъ градьцѣ** ostrom.
окрꙑкати -кѫю -кающн vb. revelare sup. 451. 1.
окрꙑти -рꙑѭ -рꙑюшн vb. revelare **окрывенъ** αἴθριος subdialis sup. 343.
окрѣпити -плѭ -пленшн vb. πήγνυσθαι firmari **да не въ стлжнь сольнꙋ окрѣплѣмь** greg.-naz., quod vost. ad **окрѣпнжти** trahit.
окрѣпити -плѭ -пишн vb. roborare sup. 23. 11.
окрѣплѣти -лѣѭ -лѣюшн vb. roborare por. 66. 6.
окрѣпнжти -нѫ -нешн vb. πήγνυσθαι firmari **-плѣ** prol.
окржглословие n. περίφρασις periphrasis svjat.-op. 2. 2. 386. bus. 267.
окржглота f. κύκλος circulus pyrg: recte forma rotunda.
окржглъ adj. rotundus chrys.-lab. usl. okrôgel cf. **кржглъ**.
окржгъ m. circulus pan. vost. 2. 127. čech. okruh pol. okrąg.
окржгъ 1) adv. circum sup. 449. - **ходити** cozm. **на окроугъ стоюще народы** hom.-mih. 35. 2) praep. cum gen. iungenda sup. 11. - **нако** nomoc.-bulg. - **его** men.-mih. - **нее** men.-mih. - **храма** men.-mih. - **мѣста** šiš. 45. - **кошиницъ сѧ его** svjat.-op. 2. 2. 403. nsl. okrog.
окржгънь adj. ὁ πέριξ qui circum est **-гънюю мѣсто** ἡ περίχωρος circumiacens marc. 6. 25. -ev. saec. xii. **-гънее** greg.-naz. **-гънее** io.-clim. **-гиий** greg.-lab. clim. **-гнее** mat. 32. **-гнымь** men.-mih. **-гнѣми** sup. 450. **-гънинъ** sup. 413. **-гънимъ** sup. 414. 444.
окржжати -жѫ -жѧюшн vb. cingere triod. int. krus. pan. io.-sin. misc.-šaf. bus. 697. steph. gram. 280. **отъ высоудоу насъ гнѣвъ божий окроужаѥть** chrys.-lab.
окржжение n. circuitus bon. circulus int.
окржжилие n. epistylium acad.
окржжити -жѫ -жишн vb. κυκλοῦν cingere men.-vuk. men.-mih. hom.-mih. tur. mir. int. **окрьстъ** lavr.-op. 50. **-жившего помьсли** chrys.-lab. - **градъ** dioptr. **-женъ** στρογγύλος rotundus men.-vuk. **-жено лице** prol.-mart. men.-leop. **-жена брада** men.-vuk. **брьви -жены** εἰς κύκλον τὰς ὀφρῦς περιηγμένος men.-vuk. ἐγκύκλιος rotundus **-жено наказание** men.-vuk. - **сѧ** greg.-mon. 75.
окржжие n. circulus men.-mih. alex.
окржжникъ m. instrumentum aliquod **моучителны сьсоудь, иже - нарицаѥть сѧ** men.-mih. 375.
окржжьнъ adj. circulorum **-жиа моудрость** de astronomia azbuk.
окржжьнѣ adv. in circulum **-жѣ врьтѣтиоу сѧ** misc.-šaf.
окржтъ m. vas quoddam glag. lit. akrutas pol. okręt navis cf. russ. **окрута** vestis: res obscura.
оксирѫхъ m. ὀξύρυγχος oxyrynchus pat.-mih.
октемирь v. **октѧбрь**.
октовриї v. **октѧбрь**.
октонхъ m. octoëchus **октанкъ** nom.-barb.
октѧбрь m. october mat. 11. 12. 20. bus. 265 à.-gl. 40. **-прь** et **-вра** ostrom.

окът- svjat. октѣмрь šiš. x. mon.-serb. октемврь mon.-serb. октємврь ѥстъ мѣсець по врѣмени овощнѣмь, и тъгда к листъ отъ дрѣва падаѥтъ krmč.-mih. 63. окътавръ svjat. октавръ bus. 265. окътовръ svjat. октємврь chron. 1. 151. октомврие š.-gl. 40. октєврий mir.

окоунь m. perca trigl. čech. okoun pol. okuń: alii a magnis oculis, alii a demergendo (russ. окунуть) nomen nactum putant.

окоупати -паѭ -паѥшн vb. colligere - дани chron. 1. 204.

окоупити -плѭ -пиши vb. redimere - сѧ

окоупъ m. redemptio возложимъ на нихъ дань окоупа по двѣ гривны на чѣлка per. 16. 41. čech. pol. okup.

окоуса f. tentatio -сы pl. a. sup. 363. - соу съторити men.-mih. 193. -сѣ ємоу сътвориль leont.

окоусити -шѭ -сиши vb. πειράσθαι tentare hom.-mih. ex.-op. 2. 1. 25. audere leont. - сѧ vita-theod. не съмыше сѧ - zlatostr.

окоусъ m. πεῖρα experimentum ant. isaak. acad. čech. okus.

окоушати -шлѭ -шаѥши vb. πειράζειν, πειράσθαι tentare sup. 367. šiš. 19. io.-clim. antch. prol.-mih. ep. 2. 2. 348. bon. bus. 47. nicol. - сѧ io.-clim. men.-mih. men.-leop. men.-vuk. ioann. prol.-mart. op. 1. 248. φιλονεικεῖν ritari hom.-mih.

окоушєниѥ n. tentatio op. 2. 2. 238. gustatio glag.

окъньцє n. θυρίς fenestra krmč. 280. pat.-mih. strum. оконьцє antch. оконце chron. 1. 73. 79. 83. окьнце оустрлшти misc.-šaf.

окътовръ v. октавръ.

окътавръ v. октавръ.

окъı adv. uti sup. 391. 399. 405. 425. 428. 430. 438. 440. 446. 448. 451. 452. svjat.-mat. 9. cf. акъı.

окъıвати -ваѭ -ваѥши vb. cudere mon.-serb. 474.

окѣаньскъ v. окіанскъ.

окжпати -плѭ -паѥши vb. lavare krk. - сѧ lavari clim. alex.-mih. 64. 116.

ол-interj. ostrom. pat.-mih. pat. barl. ber. 1) cum nom. - чюдо pam. hom.-mih. leont. lit.-mih. - сила непобѣдимаѧ men.-leop. - много человѣколюбиѥ tur. - просто благочьстиѥ hom.-mih. - человѣколюбиѥ владычнѥ hom.-mih. - моудрость божиѧ tur. - соудрови человѣкъ š.-gl. 63. - затиѧ любы ὦ νομθέτα πόθος vest. 289. - велиѧ ослѣплениѥ cozm. 2) cum gen. - страсти ϕεῦ τοῦ πάθους men.-vuk. - ноужде, оле лютости, оле неразоумиѥ sic men.-mih. дрьзости твоѥѥ ichn. - моего безоумиа ichn. неиѧзисти дивколѧ cozm. 3) cum dat. - силѣ и ноужди prol.-mart. - чюдеси prol.-mart.; олѣ чюдо ic.-clim. nota bulg. olelê олелѣхъ тѣжко мнѣ bulg.-lab. russ. dial. олелько.

олѣдѣти -дѣѭ -дѣѥши vb. in glaciem verti срѣдьце его -дѣло бѣ misc. 61. cf. tamen олѧдѣти, quod praestat.

олєксандръ m. alexander tur.

олєксий m. alexius -ксьıа mat. 31. олекса олексичь, олексиничь chron.

олєксиѥвъ adj. poss. alexii -дѣево мѣсто bus. 765.

оли conj. adv. quando pam. 223. chron. 148. 23. per. 42. 24; 72. 12. usque - до горъı per. 56. 17; nota serb. oli vel živ.

олимъва v. олимъвъ.

олимъвийскъ adj. olympicus men.-vuk.

олимъвиѧда f. olympias alex.-mih.

олимъвовъ adj. olympi олимъвовь men. vuk. олимъвова гора prol.-mart.

олимъвъ m. olympus men.-vuk. -мвь cyr. 8. олимъва f. men.-vuk.

олимъвьскъ adj. olympicus гора олоумвьска prol.-mih. 240.

олимъпий adj. olympicus въ -мъпиихъ горахъ prol.-mart.

олимъпьскъ adj. olympicus маслица дивьıа олумпьскаıа κότινος ὀλυμπικός op. 2. 2. 77.

олиствънити -нѭ -нити vb. foliis tegere -вѣн- acad. - сѧ.

олиствънѣти -нѣѭ -нѣѥши vb. foliis tegi -вѣн- acad.

оловина f. σίκερα sicera pent.-mih. kruš. krmč. krmč.-mih. esai. 5. 11; 19. 10. - proph. mat. 49. op. 1. 26. вино и - num. 6. 3. -vost. adde trêb. 115. ber. въ мѣсто вина - nom.-mih. медовина или men -mih. krmč.-mih. - (отъ жита створена) op. 1. 16. rum. оловинъ russ. dial. оловина treber zing. lovina cerevizia beitr. 1. 155. Pott, zigeuner 2. 335.

оловиньнъ adj. ἐκ σίκερα e sicera pent.-mih. kruš. пьıньство -нно μέθη esai. 28. 6. -vost. proph.

олово n. μόλυβδος plumbum sup. greg.-naz. prol.-vuk. men.-vuk. hom.-mih. ant. antch. prol.-mih. greg.-lab. dioptr. misc. bus. 648. chron. 1. 173. три котли -ва men.-mih. 186. да носитъ божиихъ словесь на оловѣ. misc.-šaf. 136: nota ѥлово

man. 117. - чистое χασσίτερος greg.-naz. iez. 22. 18. 20. -vost. олово psalt.-pog. nsl. olovo; olov meg. prip. 117. olovnat kenj prip. 4. čech. olovo pol. ołow' lit. alvas let. alva stannum curt. 1. 552.

оловолитель m. μολυβδοχόος plumbum fundens cf. -лѣй.

оловолѣй m. plumbum fundens, ob superstitionem mol. nom.-mik. 20.

олово v. олово.

оловьнъ adj. plumbeus.

олокѣница f. flagelli genus prol.-mih. 244. жьзанiемь и -цами кнiень prol.-belg.

олокѣнъ adj. plumbeus sup. l. 38. prol.-mih. krk. - млать prol.-mart. -на гора hom.-mih.

оложити -жж -жиши vb. circumponere, uti videtur: nota tamen да не оложиши iего въ залогъ pent.-mih. οὐ κοιμηθήσῃ ἐν τῷ ἐνεχύρῳ αὐτοῦ deut. 24. 12. -peut.

олокавътоматъ m. ὁλοκαύτωμα victima quae integra comburitur op. 2. 2. 429. psalt.-int. -saec. xii. lavr.-op. 33. cloz l. 160. олокавьдомадь sim. l. 23. олокавтвоп. -мата mat. 27. олокавъд- bon. олокавтнма bon. олокаутоматъ greg.-naz. op. 1. 82. 119. -втоматн тое š.-gl 67.

олокавътось f. ὁλοκαύτωμα victima quae integra comburitur sg. g. f. олокавтоси bon.

олокаустоумъ m. ὁλόκαυστον holocaustum iez. 45. 7. -mat. 46. -кауста ibid.

олоумъвькскъ v. олимъвькскъ.

олоучити -чж -чиши vb. illustrare ant.-hom. 178.

олъ m. gen. олоу σίκερα sicera вина и олоу не имать пити mat. 15. op. 1. 16; 2. 1. 34. and. ōl n. ags. ealu nsl. ol cerevisia olej idem z ječmena vol lex. lit. let. alus ztschr. 7. 176. Grimm, wörterb. 1. 1821. qui vocabula haec e lat. oleum nata putat.

олътарь m. θυσιαστήριον altare šiš. 82. 233. ἱλαστήριον šiš. 232. vita-theod. ἱερατεῖον sacrarium sup. adde greg.-naz. олътš.-gl. 50. ev.-trn. lit.-mih. ephr. typ.-chil. nom.-mik. op. 2. 2. 57. šiš. 232. 233. олт- sup. bus. 498. typ.-chil. hom.-mih. meth. 4. pent.-mih. mat. 32. io.-sin. chron. 1. 47. sbor.-kir. 28. sabb. 16. slov.-novg. a. krmč.-mih. bon. š.-gl. 100. mon.-serb. ольд- šiš. 63. 82. 247. жрьтвьнiкь и кесь олтарь typ.-chil. nsl. bulg. serb. oltar čech. oltář userb. holtar lit. altorus let. altaris rum. олтар ahd. altâri mhd. altaere beitr. 2. 140.

олътарьникъ m. sacerdos олт- иерод- ыкопь сиомь mir. 70. олт- црькоувнъ par.

олътарьница f. altare ant.-hom.

олътарьнъ adj. altaris олт- mir. int.

олътарiевьнъ adj. altaris олът- prol.-mart. psalt.-ven. олт- mat. 27.

олѣгъчати сѧ -чаѭ сѧ -чаѥши сѧ vb. λαμβάνειν ἄνεσιν levari - болѣзнию pyrg.

олѣгъчити -чж -чиши vb. κουφίζειν levare ant.-hom. олекъчише корабь strum.

ольна adv. usque олна до вифлеома dan.-heg.-vost. l. 391. ольно bus. 661. cf. оли.

ольха f. alnus олха trigl. čech. olše pol. olsza userb. volša lit. let. elksnis ahd. elira, erila holl. else Grimm, wörterb. 3. 894.

олѣ v. оле.

олѣй m. ἔλαιον oleum greg.-naz. bon. ostrom. š.-gl. 74. 78. 80. 90. lavr.-op. 4. men.-mih. mat. 26. šiš. 219. bus. 86. holm. олеи ostrom. nsl. olej, oli m. olje n. ulje prip. 192. serb. olaj čech. pol. olej nsl. olej lit. alejus goth. alêv ahd. oli nhd. öl beitr. 2. 149. curt. 1. 528. wieg. 2. 309.

олѣкъ m. reliquiae олекъ pravda-ruska олекъ рекше гнѣздо bus. 398. cf. отълѣкъ.

олѣдинѣвати -ваѭ -ваѥши vb. incultum esse оледен- ber.

олѣдинѣти -нѣѭ -нѣѥши vb. χερσοῦσθαι desertum esse ant. dioptr.-lab. оледенѣти ber. sbor. оледенѣвшоую гръхомь землю cyr. 26.

олѣдъ v. олѣдь.

олѣдь f. χελάνδιον chelandium chronogr. chron. 1. 217. 245. 246. per. 10. 21. 24. въ трироу глаголемыи олѣдъ georg.-vost. e gr., abiecto χ.

олѣдѣвати -ваѭ -ваѥши vb. desertum esse олед- ber.

олѣдѣти -дѣѭ -дѣѥши vb. χερσοῦσθαι desertum fieri pat.-mih. op. 1. 202. tur. krk. trigl. ioann. - стрьстьми ber. -дѣѥть садъ antch. -дѣвшаа краздъı obich.-vost. 2. 89. cf. олѣдѣти.

омавати -ваѭ -ваѥши vb. nuere pat.-mih.

омазати -жж -жеши vb. χρίειν ungere hom.-mih. glag. μολύνειν inquinare kruš. - кръвию ризоу pent.-mih. καταχρωννύναι colore imbuere op. 2. 1. 151.

омакати -каѭ -каѥши vb. καταβρέχειν humectare men.-vuk. typ.-chil. pat.-mih. nom.-mik. men.-mih. prol. georg. misc.-šaf. слезами ногѣ - bus. 742. - слъзами крашна dial.-šaf. слъзами землю - chrys.-lab. себе своими слъзами - leont.

постелю слъзами - men.-vuk. greg.-mon. βάπτειν tingere men.-vuk. омокати свои прьста ова typ.-mic. кръ(кь)ми - ржцѣ vost. 2. 17.

омалѣти -лѣѭ -лѣющи vb. minui misc. kruš. -ле пъшеница ichn.

омарити сѧ -рѭ сѧ -рити сѧ vb. animo moveri доуша ми -рн сѧ pal. 1494 -рень бывь ephr.-belg. 188. cf. мара.

омарѣти -рѣѭ -рѣющи vb. animo moveri -рѣ и въ оусѣ нѣкацѣмь кывыши дѣвица оусне men.-mih. 293. cf. мара.

омахати -хаѭ -хающи vb. annuere и .к. -е не -хаю на нѣ καὶ οὐ δευτερώσω αὐτῷ 1 reg. 26. 8. -vost.

омачати -чаѭ -чающи vb. humectare bus. 435. землю - bor. 55. омочати chrys.-lab. isaak.

омаѣти, омаѭ, омаѣющи vb. σείειν agitare dial.: омаѣнъ pro окалнъ τάλας man. serb. omaja Grimm, wörterb. I. 83.

омбонъ m. ἄμβων pulpitum sbor.-kir. 63. cf. амъвонъ.

омедвити -влѭ -вити vb. γλυκαίνειν dulce reddere vost. сладость твоюхъ словесъ мирь въсь -ви men.-mih. cf. -дити.

омедити -ждѭ -дити vb. dulce reddere мирь въсь -ди greg.-lab. cf. -двити.

омельникъ m. auceps -лникъ op. 2. 2. 84. usl. omela mistel rib. croat. omela viscus verant. serb. omela čech. jmeli slovac. omelo oserb. jemjelina lit. amalis let. âmuls.

омета f. ὦα limbus psal. 132. 2. -bon. psalt.-int. -sacc xii. - оутвръжаѣть высоуѭ рнзоу psalt.-int. -saec. xii. -тоу паричемъ ожрелие psalt.-theod. περιστόμιον limbus ометоу стѣнною (стѣгнѣноую) iob 15 27. -bus. 171: vide vost. sub омета, ометы ber. cf. ометъ.

ометати сѧ -шѭ сѧ -штѣти сѧ vb. desciscere - запокѣдн pat.-mih. krk. cf. отъм-.

ометъ m. limbus acad. cf. ометь.

ометь f. ὦα limbus adde hom.-mih. tur. 109. 113. - имоуцн окимо ождрѣлнѣ pent.-mih. cf. ометъ.

ометь f. σαγήνη sagena io.-dam. op. 2. 2. 54. въмешоуцнй -ти ἀμφιβολεῖς piscatores esai. 19. 8. -proph. - петрова не праздьна лежить, нь почрѣплеть хотѣщее оутоноути hom.-mih. оудржа ометы толикы великыи дрьжещнн рыбы hom.-mih. 68. ометъ vost. отъметь cyr.-hier.: nota rum. омеций pl. nix.

омилование n. misericordia mon.-serb. 486.

омилователь m. homo misericors ardž.

омиловати -лоуѭ -лоующи et -ловаѭ -ловающи vb. συμπαθεῖν misereri prol.-mart. chrys.-lab. pat.-saf. - кого prol.-mart. leont. men.-leop. окаѣмь и -лоуѣмь chrys.-lab.

омилосрѣдити сѧ -ждѭ сѧ -дити сѧ vb. misereri - нл кого misereri alicuius alex.-mih. 89. λυπεῖσθαι contristari - о комь men.-vuk.

омилити сѧ -лѭ сѧ -лѣющи сѧ vb. humiliari, uti videtur: nota омиленно плачѣще bulg.-lab. 63.

омира f. ὄμηρον pignus ѥгоже имаше въ -рѣ men.-vuk.

омирити -рѭ -рити vb. pacare chron. 1. 67. 108. 180. 181. 182.

омирити -рѭ -рити vb. ungere сего мѵромь -рнвь sabb. 88.

омировъ adj. poss. homeri krmč.-mih. -кыхъ басней bus. 919. -вехъ писани alex.-mih. 53.

омиръ m. homerus надоучи се -роу cyr. 3.

омирьскъ adj. ὁμηρικός homericus op. 2. 2. 25. vost.

омладѣти -дѣѭ -дѣющи vb. iuvenescere men.-mih.: male - сѧ acad.

омлаждати сѧ -даѭ сѧ -даѣющи сѧ vb. νεάζειν iuvenem esse man.

омлатъ m. σφῦρα malleus dioptr.-lab. pent.-mih. krus. men.-vuk. prol.-cip.: male σφαῖρα globus men.-vuk. nota омлатень κατειρχθείς prol.-cip. pol. omłot trituratio cf. млатъ.

омлачити сѧ -чѭ сѧ -чнши сѧ vb. torpescere glag.

омлъцати -цаѭ -цающи vb. conticescere вѣтри -цающе chrys.-lab.

омозоля f. ἁμαζών amazo -ны sbor.-kir. 38. амокати v. омакати.

омокрити -рѭ -рити vb. madefacere - сѧ acad.

омокрѣвати -ваѭ -ваѣющи vb. humectare -крадати alex.-mih. 169. 170.

омота f. ὦα limbus pent.-mih. cf. омета.

ометъ m. ὦα ora, limbus exod. 28. 32. -kruš. cf. ометъ.

омоѵсия f. ὁμοουσία communio essentiae slov.-novg. b.

омофоръ m. ὠμοφόριον humerale men.-vuk. nomoc.-bulg. men.-mih. men.-leop. pvrg. tur. prol.-vuk. op. I. 127. chron. I. 242. оноф- prol.-mih. 204.

омочати v. омачати.

омоченне n. humectatio bus. 921.

омочивати -ваѭ -ваѣющи vb. humectare men.-leop.: recte -чевати.

омочитель m. tinctor dial.-šaf.

омочити -чѫ чиши vb. βρέχειν madefacere; βάπτειν, ἐμβάπτειν tingere ostrom. bon. sup. 254. 293. hom.-mih. pat.-mih. dial.-šaf. bus. 554. men. leop. chron. l. 9. 242. - **роукоу вь солило** hom.-mih. - **хлѣбь вь соуѣ** leont. - **сльзами тѣло** chrys. lab, sim. l. 6. **сиирѣсти кь плачи** isaak. - **себѣ мало-талиие** pat.

омражати -жаѭ -жаѭеши vb. exsecrari bon. - **сѧ** ber.

омраженнїе n. exsecratio ber.

омраза f. odium bulg.-lab. 17. misc. 31. bulg. omrazъ

омразити -жѫ -зиши vb. βεβηλοῦν σπιλοῦν foedare; abominari psalt.-ven. sbor. antch. **богатьство** - chrys.-lab. **кьсл** - chrys.-lab, - **тыиеславиие** isaak. - **кого** mir. 112. - **грѣдость** chrys. lab. - **вел҃ьнне** chrys -lab, **-зить и кьзненавидать** dioptr.-lab. **-зенаго** chrys.-lab **-зи иепископа мнозѣмь** κατὰ τοῦ ἐπισκόπου μῖσος ἐξήγειρεν men.-mih. **сѧ** kruš. ber. mat. 27. greg **-mon.** 89.

омракъ m. γνόφος tenebrae iob. 23 ·17. - vost.

омрачати -чаѭ -чаѭеши vb. σκοτίζειν obscurare greg.-naz. ephr. per. хп. bus. 685. - **кого** hom.-mih.

омраченнїе n σκότωσις obscuratio krmč.-mih. hom -mih. ant. antch. isaak.

омрачити -чѫ -чиши vb. σκοτίζειν, σκοτοῦν ἀμβλύνειν, ζαφοῦν obscurare sup. hom.-mih. sim. I. 5. cyr. 1. 17. kruš. chron. l. 156. **сѧ** hom.-mih. š.-gl. 62 69.

омрачьнъ adj. obscurus chron. l. 177. 199.

омрѣзити -жѫ -зиши vb. abominari par. int. 35. 47. **не зи мене клоудьнаго** mir. 81. int. 266.

омрѣзнѫти -нѫ -нѣши vb. βδελύττεσθαι exsecrari men.-vuk. psalt.-ven. prol. cip. **-зе сьмѣреномоудрїе** prol.-mart. **-зе емоу достоѣине** свое glag. лице **вамь зль иесмь** alex.-mih. 125. cf. **-зѣти**

омрѣзѣчати -чаѭ -чаѭеши vb. odio esse krus. l. reg. 5. 6. vost 2. 147

омрѣзьнъ adj. qui odio est pat -šaf. 123. **-зенъ** int. 70.

омрѣзѣвати -ваѭ -ваѭеши vb. odisse **-ваю грѣхъ** par. 174.

омрѣзѣти зѣѭ дѣѭеши vb. odio esse **зѣ емоу достоѣиие** bon. cf. **-знѫти.**

омрѣкнѫти -нѫ -нѣши vb. σκοτίζεσθαι obscurari, deficere **-кнѣть весь свѣть** misc.-serb. **сльнцоу -кьшоу** ev.-trn. **-чѣ зѣло** men.-mih. **мѣсечьныа красотд -чѣ** hom.-mih. **-кьше(ѭ) посвѣтиши** men.-mih. **nocte opprimi** sup. 361. 398. **омьркъшоу слнцоу** ostrom. **аше омеркнеши на поути** men.-vost. **-коша виюще сѧ** per. 40. chron. l. 254. bulg. omrъkne: koj omъrkne, ne osamne verk. 181 serb. on omrknu živ. čech omrknouti.

омръса f. error **прѣстоупиль вѣхь -сова** krmč -mih. 300.

омрѣсити -шѫ -сиши vb. polluere **тѣ го (крьщение) нѣсте -силе съсъ коурьвоиство** bulg.-lab. 39.

омрѣтвѣти вѣѭ -вѣѭеши vb. mori sup. 28. 257. men.-leop. misc. tur. **омьрьтвѣти отъ добрыихъ дѣлъ** sborn.

омрѣцати -цаѭ -цаѭеши vb. tenebris obduci prol.

омоулити сѧ -лѭ сѧ -лиши сѧ vb. adfricari или **потъче сѧ** или **-ли сѧ.падъ** zlatostr. cf. **-лити сѧ.**

омоулити сѧ -лѭѭ сѧ лѭеши сѧ vb. παρατρίβεσθαι atteri, adfricari op. 2. 2. 117. cf. usl. muliti laub abstreifen mulast mutilus cf. **-лити сѧ.**

омфилохнй m. amphilochius krmč.-mih.

оумьвенне n. βαπτισμός baptismus barl.

омъдлѣти -лѣѭ -лѣѭеши vb. segnem esse **омедлѣть** 3. sg. praes. holm.

омъчьтати -таѭ -таѭеши vb. φανταζειν ostendere, facere ut appareat **омьчьтани вѣѣхомъ** greg.-naz.

омъывалыница f. pelvis men.-mih. bell.-troj. 12.

омъываниие n. lavatio ant.-hom. - **чашамъ** marc. 7. 4. **-ньи** mat. 33.

омъывати -ваѭ -ваѭеши vb. καταπλύνειν lavare sup. 246. 345. men.-vuk. typ.-chil. misc. - **отъ рань** strum. καταβρέχειν humectare adde krk. chron. l. 37. 73. - **сѧ** nom.-mik. 117. **-ваши сѧ.отъ мьр твьца** svjat.

омъыти омъыѭ омъыѭеши vb. λούειν νίπτειν lavare strum. ἐκπλύνειν men.-vuk. βαπτίζειν baptizare op. 2. l. 134. adde sup. 268. 290. 291. proph. men.-mih. leont. krk. šat.-frag. 43. - **скверноу** meth. 2. **омъывенъ** man. 124. - **сѧ** svjat. chron. f. 29. 89. ἀπολούεσθαι krmč. -saec. xm.

омъытиие n. λοῦμα lotio prol.-mart.

омъышлѧти сѧ -лѭѭ сѧ -лѭеши сѧ vb. cogitare ichn.

омъышлѧениие n. ὑποφία suspicio dial. - **прнѣмь** misc. šaf

омькьшѧти -шаѭ -шаѭеши vb. ἡττᾶσθαι vinci esai. 20. 5. -proph. vost. mat 49. **омен** vost.

омѣнѣшити -шѫ -шишн vb. ταπεινοῦν humiliare **омен-** gen. 31. 50. -vost.

омѣгъ m. lupicida capicida **омегъ** trigl. russ. **омегъ** nsl. omèj čech. vomèj pol. omieg rum. **омѣг**.

омѣжити -шѫ -жишн vb. καμμύειν oculos claudere - **мѧ** ier tbreni 3. 45. -vost.

омѣлити -лѫ -лишн vb. κονιᾶν calce obducere -**лишн** и **мѣломъ** deut. 27. 2. -vost.

омѣсити -шѫ -сишн vb. depsere pat. - **колаче** misc.-šaf. 172. nsl. omèsiti bulg. omesi.

омѣтати сѧ -таѭ **сѧ** -таѥшн **сѧ** vb. περιπλέκεσθαι implicari vost. I. 146.

омѣшати -шаѭ -шаѥшн. vb. depsere. - **тѣсто zak.**-serb.

омѧкнѫти -нѫ -нешн vb. mollescere hom.-mih. 168.

омѧкъчавати -ваѭ ваѥшн vb. emollire pat.

омѧчити -чѫ -чишн vb. emollire sup. 304.

омѫжити сѧ -жѫ **сѧ** -жишн **сѧ** vb. ἀνδρίζεσθαι fortiter agere men.-vuk. mon.-serb.

омѫжьствити -ваѭ -вишн vb. viriliter agere.

омѫтити сѧ -штѫ **сѧ** -тишн **сѧ** vb. ἐξαπορεῖσθαι deficere psalt.-int -saec. xn. mat. 27.

омѫтѣти -тѣѭ -тѣѥшн vb. ἐξαπορεῖσθαι deficere psalt.-ven. cf. **омѫтити сѧ**

омѣчати -чаѭ -чаѣшн vb. δαμᾶν domare olim iac. 3. 7.

онагръ m. ὄναγρος asinus ferus bon. prol.-mart. š.-gl. 74. pat.-mih. bus. 87. azbuk. bor. -**ры** antch. -**рий** pl. g. prol.-mart. an-bus. 31.

онако adv. ita sabb. 118. men.-mih. greg - lab. -**коджѳ**. -**козн**. -**кой** mon.-serb. nsl. onako; onak prip.

онаковъ pron. talis dioptr. -**квози** bell.-troj. 30.

онакъ pron. talis -**кнгѵѳ** i. e. -**къйжде** mon -serb. -**кирѣ** i. e -**къйжѳ** ibid. čech. onaky pol. onaki.

онамо adv. ἐκεῖσε ἐκεῖ illuc sup. chrys.-lab. proph krmč.-mih. **само и - sup. само и - очи обыкности** chrys.-lab. **очима сѣмо и - метоуштѣ** sbor **на - житии** graece sim. 2. 14. chron. L. 46. 130. 135. nsl. onam.ztschn. 5. 397.

онамошьнь adj. qui ibi est pat.-šaf. 102. -**шнѣмоу** шествию prol.-vost. -**шніе** шьствіе η ἐκεῖθεν πορεία prol.-mart.

онѣбесити -шѫ сишн vb. coeleste reddere triod.-vost - **сѧ человѣцы** -сишл **сѧ** step.-vost.

онѣвиновати сѧ -ноуѭ **сѧ** ноуѥшн **сѧ** vb. non obtemperare chrys.-lab.: recte fortasse **не об-**

онѣвѣстити -штѫ -стишн vb. desponsare **маріи** -**шепа** свѣтымь доухомь hom.-mih. 202.

онѣдѫжити -жѫ -жишн vb. μαλαχυνειν emollire **господь** -**жилъ срⷣце моѥ** iob 23. 16. -vost.

онѣистовити -вѭ -вишн vb. insanum reddere acad. - **сѧ**.

онѣистовѣти -вѣѭ -вѣѥшн vb. insanire acad.

онѣмоштьнѣти -нѣѭ -нѣѥшн vb. debilem fieri kruš.

онѣправьдовати доуѭ -доуѥшн vb. iniuste agere chrys.-lab.

онѣродити -ждѫ -дишн vb. spernere - **о комь** glag.

онѣсвѣтити -лѭ -лишн vb. contaminare - **почьсть свою** isaak.

оничижити -жѫ -жишн vb. spernere bon.

оноговица f. quaedam. ni fallimur η δεῖνα **въ срѣдоу храмины - оного отъведе** εν τῳ μεσαυλίῳ οἰκήματι η παῖς αντεπάγει etc. men -vuk. cf. **оноговъ**.

оноговъ adj, poss. illius georg. ioann. prol.-cip. op. 2. 2. 476. 631. dioptr chrys.-lab. men.-vuk. krk. misc.-šaf. greg -mon. 85. nsl. onegav: onegava krava eines mannes, an dessen namen man sich im augenblicke nicht erinnert; venoga idem.

оноймъ interj. - **богъ и крестъ честный**; **богъ и сватам софьи** chron -novg.-vost. e russ.

оноликo adv. tantum mon.-serb.

оноль adv. ibi. **отъ** - chron. I. 180. 7. adverbia suffixo **лѣ** a pronominibus derivata de tempore usurpari solent.

онофоръ v. **омофоръ**.

оноуге v. **онѫдѣ**.

оноуште f. ὑπόδημα calceus sup. 13. 332. greg.-naz. act. 7. 33. -vost, op. 1. 245. mat. 34. 42. bus. 749. **онуштѧ** sup. 13. ποδήρης ad pedes. dependens pal. 1494: male **онѫштѧ** svjat. sup. **оноучи** tur. nsl. onuča, vnuča fussfetzen, fusssocken.čech. onuce.

оноуштьнъ adj. ὑποδήματος calcei greg.-naz. -**шнаѧ** op. 2. 2. 89

онъ pron. ἐκεῖνος ille sup. ostrom. - **полъ** chron. **на си страноу и на оноу** greg.-lab. **онъзи** bell.-troj. 5. 8. 10. **он зи** io-dam. **онзи тать** misc.-šaf. **съ онѣмлзи**

селма chrys.-duš. онегази пьса zak.-serb. онъзь моужь ibid. онькгіе mon.-serb. lit. anas Pott I. 299. mey. 1. 330.

онъгнш f. οὐγκία uncia men.-leop. онгнш men.-vuk. mon.-serb. .r. онгне χλκ҃ва.

онъда adv. eo tempore ондай mon.-serb. nsl. onda lit. ondaj cf. čech. onehdy.

онъдѣ adv. ἐκεῖ ibi greg.-naz. proph. hom.-mih. vita-theod. dial.-šaf. op. 2. 2. 241. men.-mih. ондѣ sabb. 32. онъдѣ sup. 274. онъдѣ chron. I. 46. hom.-mih. ондѣ per. 68. chron. 128. glag š.-gl. 92. оноудѣ sup. 276. 278. до - pent.-mih. онде, -зи, -н, ондн mon.-serb. nsl. ondu trub. čech onde.

онъжде pron. idem онькжде ex.

онъзи v. онъ.

онъполовнштъ m. in illa ripa habitans -вичь čten. 1852. 203. e russ.

онъсинъ adj. poss. τοῦ δεῖνος cuiusdam онькснинъ рлъ psalt.-theod.

онъсица m. ὁ δεῖνα quidam онькс- sup. 210. bus. 269. 414. hom.-mih. men.-vuk. misc. isaak. pam. 251. ephr. io.-zlim.-saec. xvi. par. chrys.-lab. men.-mih. къ онькснцн matth. 26. 18. -ev. -saec. xii. онькснца и онькснца leont. онькснца слоужитель; -дѣдь; онькснца причѣтьникъ krmč.-mih. онькснце оного постьника τοῦ δεῖνος τοῦ συναγωγοῦ prol.-cip. онькснцоу блоудьницоу pat. 149. онькснцю sborn. рѣчено пророкомь онькснцею; онс- misc.-šaf.

онъсичинъ adj. poss. τοῦ δεῖνος cuiusdam онькс- men.-vuk. prol.-cip. онькс- сынь chrys.-lab.

онъсичь adj. poss. cuiusdam онькс- pat.-šaf онс- dioptr. онсичь сынъ prol.-vost.

онъсь pron. ὁ δεῖνα quidam hom.-mih. 185. оньксего звѣзда сѣговоу оугласи krmč.-mih. 392. онъсего звѣзда сего оугласи vost. онъ же сии; онсий bus. 546. онькснй ibid. онсий видъ io.-dam. онъсн кнлзь izmar. онсиего сынъ vost. cf. čech. onsah, onseh: v onsahu, od onseha et slovac. druhsa.

онькнъ pron. ille.

онѣмнти -млж -мнши vb. mutum reddere op. 2. 2. 432. acad. - сѧ ant.-hom.

онѣмлѧти -лѧж -лѧєши vb. mutum reddere -млмше ѥ hom.-mih. -мѣѧти sup. 363. 364. - сѧ.

онѣмлѣнніе n. mutum esse prol.-mart. pat.-šaf. - ѣзыка men.-vuk.

онѣмѣкати -кліж -кліеши vb. obmutescere hom.-mih.

онѣмѣнніе n. mutum esse hom.-mih. prol.

онѣмѣти -мѣж -мѣєши vb. κωφεύειν, ἄφωνον γίγνεσθαι obmutescere sup. 195. ant. hom.-mih. men.-vuk. proph. ant.-hom pam. chron. I. 102.

онѣда adv. illa via отъ оноуда krnš.

онѣдоу 1) adv. illa via nom.-bulg. соудоу и - hom.-mih. отъ - dioptr.-lab. chrys.-lab. bell.-troj. 10. 2) praep. ἐπέκεινα ultra прєсѣлю вы онюдоу дамаска anos 5. 27. -vost. nsl. onud habd. od ondôd čech. onudy, onady.

онѣдьнь adj. illius partis -нѣми лоучѧми men.-vost.

онѣдѣ adv. illa via сюдѣ и - bus. 166. отъ соудѣ и отъ - pent.-mih. оноуѣ praep. cum gen. iungenda mon.-serb. 43. 20; 83. 228; 141. 31. по оноуѣ 23. 24.

онѣшта v. оноушта.

онѵхонъ m ὀνόχιον onychites bus. 265. op. 2. 2. 400.

ооскоминѣти -нѣж -нѣєши vb. obstupescere -нѣж ѫкѣи antch. -нѣютъ зоубы ant.-vost.

опагоубити -блж -бнши vb. perdere повинньные мьчемь - prol.-mart. - стрлноу prol.-mart.

опагоублѧти -лѧж -лѧєши vb. λυμαίνεσθαι perdere - цркъви men.-vuk.

опадание n. παράπτωμα casus psal. 18. 13. š.-gl. 66.

опадати -даж -даѥши vb. calumniari - кого misc.-serb. ok. 26.

опаднѧти -нѫ -неши vb. decidere krk. -нѣть перніе nom.-barb.

опаждати сѧ -даж сѧ -даѥши сѧ vb. μέλλειν tardare - къ благодѣти greg.-naz.: th. оподзн.

опако adv. ὀπισθοφανῶς a tergo, retro pent.-mih. gen. 9. 23. -vost. misc.-šaf. ндоста -; роуцѣ свезати - prol.-mih. prol.-belg. звезани - роукама alex.-mih. 153. главы имь заломише - prol.-mih. praepostere trigl. nsl. opak: na opak, napak verkehrt perverse habd. naſʼak oblique ampak sed i. e. a na opak: nèsem obogatêl, ampak obožal; naopačnost hung. pačiti impedire ispaka; ispačiti v nasprotno se preobrnoti; spake nugae lex. spaka scandalum hung. spačiti destruere lex. spačuhati verpfuschen bulg. opak m. pars aversa adj. malus bulg.-lab. 82. na opak, na opako serb. opak perversus čech. pol. opak nserb. hopak scr. apa von, zurück apânč adj. rückwärts gelegen gr. ἀπό, ἄφ lat. ab, abs goth. af, ibuks, afar ahd. aba; abuh adj. nequam n. scelus afar iterum mhd. abec cf. germ. aber ztschr. 6. 8. orient 1. 528. Grimm, wörterb. 1. 6. 29. 58. 181. Pott I. 435. 454. curt. 1. 330. cf. пакъ, опакъ.

опакостити -штѫ -стишн vb. παρασύρειν surripere hom.-mih.

опакъ adv. ὀπίσθεν, ὀπισθοφανῶς retrorsum op. 2. 2. 203. sup. ἐναντίον τοὐναντίον contrarium sup. 296. op. 2. 2. 263. **идоста -**, **и лице ю**- **зрѧ** gen. 9. 23. -vost. **съвазаша и - роуклама** men.-leop. **лице ємоу на плещи - прѣкрати се** prol.-mih. - **стоити** chrys.-lab. - **мыслаште - творите** sup.

опалати -лиѫ -лиѥши vb. ardere prol.-mih. - **сѧ** vost.

опаливъ adj. vehemens **просты -ка моужа** prol.-vost.

опалити -лѭ -лиши vb. καταφλέγειν incendere sup. 183. urere pat. prol.

опалъство n. ira prol.-vost. acad. čech. opal pol. opał aestus.

опалъчивъ adj. iracundus prol.-vost. alex.

опалѣти -лѣѭ -лѣѥши vb. exardescere krk.: vocabulum dubium cf. **ополѣти**.

опѫлити -лѭ -лиѥши vb. φλογίζειν, καταφλέγειν urere men.-vuk. prol.-mart. chron. 1. 106. pat. adde sup. 8. 9. misc. dial.-šaf. -лѣти sup. 125. - **сѧ безводиемь** - ichn.

опалѣниѥ n. urere tur. triod. sbor.

опаница f. λεκάνη pelvis lavr.-op. 47. 50. indic. 6. 38. -vost. παροψίς patina op. 1. 26; 2. 1. 133. φιάλη patera exod. 27. 3. -vost. num. 7. 3. -vost. καυκίον catinus ephr.-vost. pro **чашка** sbor.-kir. 12 adde vost. 2. 148. krmč.-mih. acad. **съвери -цею медъ** men.-leop. 24. **полна - кодъı** bus. 124. russ. dial. **опанка** cf. **паница**.

опанинчиѥ n. patina acad. **взѣмъ слоуга -чие и блюдо шедъ на море омыти** prol.-vost.

опанинъ f. quid sit, nescimus: **ведень бысть въ опанию** prol.-mih. 287.

опанъı f. patina **положи ѥ на опанъкы желѣзнѣ** prol.-mih. 123. **положи ы на оганъкы** prol.-vost. cf. **панъı**.

опарити -рѭ -рѣши vb. aqua. fervida perfundere **отъ оукропа -рить се** misc.-šaf. 139. usl. serb. opariti rum. **опъреск**.

опасати -саѭ -саѥши vb. cingere men.-vuk. - **кого** sbor.-kir. 49. cf. **опоясе**-.

опасѣниѥ n. ἀκρίβεια summa cura pat. georg. sup. sabb. 6. prol.-mih. bus. 808. chron. 1. 80. - **заповѣди** clim.

опасивъ adj. περίεργος curiosus sup. 345. hom.-mih. sbor.-kir. 47. ant.-hom.

опасиѥ n. περιεργία curiositas cyr.-hier.

опасовати сѧ -соуѭ **сѧ** -соуѥши **сѧ** vb. cingi greg.-mon. 78. cf. **опоясе**-.

опасти -дѫ -дѣши vb. decidere pent.-mih. **опадеть** bus. 86. **крьвьми опали** pent.-mih. **за оутра процѣтохъ. до вечера опадохъ** men.-mih.

опасти сѧ -сѫ **сѧ** -сѣши **сѧ** vb. cavere pat.-mih.

опасъ m. ἀκρίβεια diligentia nom.-bulg **съ васѣмъ** -**съмъ** sup. 227.

опасьно adv. ἀκριβῶς accurate -**сно** sup. 263. 304. dial.-šaf.

опасьнъ adj. περισκεμμένος circumspectus ant. accuratus pat. **житиемь -сномь къ богоу окрѣштати се** sabb. 138. serb opasno živ. 153. cf. russ. dial. **опасно**.

опасьникство n. diligentia ioann. isaak. chrys.-lab.

опасьнѣ adv. ἀκριβῶς accurate -**снѣ** bus. 391. dial.-šaf.

опасьство n. ἀκρίβεια diligentia dial. pam. chrys.-lab. nom.-mik. -**сс**- dial.-šaf. **опастко** clim. chrys.-lab.

опасьствовати -коуѭ -коуѥши vb. diligenter explorare.

опатица f. abbatissa glag. mon.-serb.

апатъ m. abbas glag. š.-gl. 77. mon.-serb. čech. pol. opat.

опаче adv. retro, ni fallimur bon. cf. **паче**.

опачица f. impedimentum serb. **opačica** rum. **опъческ, опъчѣлъ**.

опашатъ adj. caudatus georg. -**та зѣздa** ok. 79. 84.

опашитъ adj. caudatus -**та зѣздa** grom. ok. 84. 86.

опашь f. κέρκος, οὐρά cauda sup. 54. 102. pent.-mih. bell.-troj. 30. men.-vuk. man. leont. op. 2. 1. 192. men.-leop. prol.-vuk. kruš. pat.-šaf. clim. **ber овьче безь опаши** κολοβόκερκος pent.-mih. - **кнеть** ichn. bulg. **opaškъ** milad. **paškъ** verk. 370. nserb. hopuš Pott 1. 472.

опити -пиѭ -пиѥши vb. potum praebere - **отроче магиѥ** nom.-lab.

опиѥць m. λύχνος lucerna **въ свѣтилѣ, рекъше въ опаници** op. 2. 2. 630: vocabulum obscurum.

оперити -рѭ -рѣши vb. alas addere triod **никтоже можетъ не -рилъ стрѣлъ прько стрѣлити** bus. 623.

оперьнатѣти -тѣѭ -тѣѥши vb. plumescere pat.

оперѣниѥ n. pennas habere -**рѣниѥ** clim. 246.

оперѣти сѧ -рѣѭ **сѧ** -рѣѥши **сѧ** vb. pennas habere о -**рѣвшихъ сѧ** птен-

ѭ̀ѣ̀ѫ̀ъ clim. 246: exspectabamus опе҃рѣти sine сѧ.

опечалити -лѭ -лишѝ vb. λυπεῖν affligere sup. dial. nomoc.-bulg. hom.-mih. krk. misc.-šaf. ioann. bus. 480. 548. misc. не -лите доуша свсѣи sborn. - сѧ sup. io.-sin. per. 107. chron. 1. 179.

опечаловати -лоу҃ѭ -лоуѥшѝ vb. affligere vita-theod. - сѧ ber.

опечалѣбати -ваѭ -ваѥшѝ vb. affligere -лѣ҃ати par.

опечалити -лѣѭ -лѣѥшѝ vb. affligere chrys.-lab. ioann. isaak. ber. - сѧ chrys.-lab.

опечалѣѥнїе n tristitia.

опиваніе n. inebriari nom.-mik. 106. - - творить nom.-mih.

опивати сѧ -ваѭ сѧ -ваѥшѝ сѧ vb. inebriari strum. dial.-šaf. pat.-misc. krk. ioann. isaak. misc.-šaf.

опи҃йскъ adj. ἱππης ioppes - градь strum.

опи҃йскъı adv. πιθήκειον simiae modo вѣзираѥтъ - greg.-naz.

опи҃йство n. ebrietas alex. acad.

опи҃йца m. ebriosus acad.

опинати -наѭ -наѥшѝ vb. tegere кожи ѥдиной ѥдва кости - prol.-mart.

опи҃пати -паѭ -паѥшѝ vb. φλαφᾶν palpare men.-vuk. prol.-cip. čech. opípati.

опиралиште n. fulcrum ioann.

опираніе n. fulcrum chrys.-lab.

опирати -раѭ -раѥшѝ vb. fulcire ant.-hom. - сѧ svjat.-mat. 7. prol.-mih. glas. 13. 370. - на дрѣвиахъ sabb. 210. resistere; ferri georg. лъвица ꙗко овъче -раше сѧ men.-mih.

опирати -раѭ -раѥшѝ vb. lavare acad.

описаніе n. descriptio chrys.-lab.

описатель m. qui describit men.-mih.

описати -шѫ -шѥшѝ et -саѭ -саѥшѝ vb. περιγράφειν circumscribere krmč.-mih. pat.-mih. chrys.-frag. pan. per. ѩхп. adde chron. bus. 811. l. 209. -сѧное περίγραπτον circumscriptum op. 2. 2. 307. -сію chrys.-lab. - сѧ lavr.-op. 39. -саѥть сѧ ur. жи҃тие -сѧ сѧ op. 2. 2. 189. falli in scribendo op. 1. 233.

описовати -соу҃ѭ -соуѥшѝ vb. ἀναζωγραφεῖν pingere op. 2. 2. 630. ζωγραφεῖν pingere men.-vuk. adde chrys.-lab. dial.-šaf. pan. men.-mih. -сыѥ- bus. 811.

описьливъ adj. mendosus ндъписаніе -во int. 231. неисправленъ и -сливъ bus. 806.

описьчнй m. g. -чнꙗ. ἀπογραφεύς qui describit prol.-mart.

опитати -таѭ -таѥшѝ vb. nutrire isaak. bus. 273.

опитемья f. ἐπιτίμιον poena ecclesiastica -миа men.-leop. -мьꙗ sbor.-kir. cf. -тѣм-.

опнти сѧ -пиѭ сѧ -пиѥшѝ сѧ vb. inebriari sup. 196. pat. krk. nom.-lab. pyrg. zak.-serb. triod. dial.-šaf. nom.-bulg. isaak. misc. nsl. opiti so croat. opiti se hung. bulg. opi se russ. dial. опитоха čech. opilý pol. opiły.

опитіе n. inebriari misc.-šaf. zak.-serb.

опитомья f. ἐπιτίμιον poena ecclesiastica nom.-bulg. cf. -тѣм-.

опица f. πίθηκος simia op. 2. 2. 31. 114. sbor.-vost. опицѣ pl. acc. op. 2. 2. 303. nsl. opica čech. opec, opice ahd. affo ags. apa and. apâ mhd. affe engl. ape ir. apa ztschr. 1. 496. Grimm, wörterb. 1. 182. orig.-eur. 217: nota scr. kapi arm. kapik; russ. обезьяна lit. bezdona et pol. małpa.

опичьскъı adv. πιθήκειον simiae modo op. 2. 2. 95. вѣзираѥть - op. 2. 2. 80.

опиꙗ f. ἱππη ioppe strum. опиꙗ sg. a. опѣ sg. loc. ibid.

опиꙗвъ adj. ebrius glag.

опиꙗти сѧ -пиѭ сѧ -пиѥшѝ сѧ vb. inebriari nom.-lab.

оплавѣ҃ти -вѣѭ -вѣ҃ѥшѝ vb. albescere -вѣ҃ нива и наста жи҃тва men.-mih.

оплажьствовати -воу҃ѭ -воуѥшѝ vb. περπερεύεσθαι temere loqui apost.-syn. mat. 21. op. 2. 1. 148. cf. -зьство.

оплазивъ adj. περίεργος curiosus ant. dial. chrys.-lab. pan. ephr. хитлявый ber. διλόγος ambigue loquens l. tim. 3. 8. -vost. αὐθάδης petulans 2. petr. 2. 10. -vost. τολμηρός audax op. 1. 305.

оплазити -жѫ -зиши vb. χαλᾶν producere -зисте ꙁꙑкы ваша cyr.-hier.

оплазьство n. curiositas acad. cf. -сьство.

оплазованіе n. προπέτεια petulantia op. 2. 2. 249. incontinentia linguae ant.-vost.

оплазовати -зоу҃ѭ -зоуѥшѝ vb. περπερεύεσθαι temere loqui op. 2. 2. 348. 1. cor. 13. 4. -šiš. 89. 238. ant. antch. pat.-mih. ephr. krk.

оплазосрѣдъ adj. στερεοκάρδιος durus corde сьнове и -срѣдн iez. 2. 4. -parem.

оплазьство n. προπέτεια procacitas ant. adde ber. ephr. αὐθάδεια contumacia ephr.-vost. ἀλαζονεία superbia margar.: male оплизство хитлявство ziz.

оплакати -чѫ -чѣшѝ vb. κλαίειν flere greg.-naz. chron. 1. 17. -кань и осѫтовань krmč.-mih. - гробъ per. 70. - жалосно

alex.-mih. 137. adde chron. l. 105. 146. 243. sim. II. 10.

оплакати -чѫ -чеши et -кѫ -кеши vb lavare nomoc -bulg. pat водоѭ -кѫ изъıкъ svjat. ἀποπλύνειν abluere iez. 16. 9. -proph. -кахъ кровь твою отъ тебе mat. 49. сѣдоу плакы, оплачоу ти печальный гноѩ фере δῆ πάλιν, ἐπανθλῆσω σου τῆς ἀθυμίας τό ἕλκος men.-mih. 274.

оплакнѫти -нѫ -неши vb. πλύνειν lavare dial. bulg. oplaknъ.

оплаковати -коую -коуеши vb. abluere chrys.-lab. nsl. oplakovati meg.

оплавити v. **оплѣвити**.

опласкати -каѭ -каеши vb. abluere ополоскати acad.

опласковати -коую -коуеши vb. abluere ополосковати скврьноу men.-leop. 50.

опласкьство n. εὐτραπελία scurrilitas op. l. 311. cf. -зньство.

оплазнѫти -нѫ -неши vb. abluere ополосноути сѧ pam. 182. cf. χλακъ et χластъ.

оплатъкъ m. hostia слоужать опрѣснокъı сирѣч оплатки per. 19. 22. -ткомъ слоужатъ bus. 518. mlat. oblata pol. oplatek. wieg. 2. 298

оплашь v. **оѣлашь**.

оплести -тѫ -теши vb. ἐμπλέκειν implicare krmč. 92. ephr. laz.-vuk. оплотомь - op. 2. 1. 133. belg. сьсоудъ -тень men.-mih. - сѧ. **оплѣтъ сѧ** о нѣмь (градѣ) cyr. 9. мрьзькыми вінами krmč.-mih.

оплетина f. sensus dubius. fortasse tugurium pat.-šaf. 10.

оплетьина f. tugurium, ni fallimur: къ -тни тьмнѣ prol.-mart.

оплештие n. ἐπωμίς vestis humeros tegens ex.-op. 2. 1. 29. чие alex. **оплечье** in ecclesia čech. pol. oplecek.

оплештьникъ m. vestis genus **оплечникъ**: differre dicitur a **насовьць** lavr.-op. 21.

оплитати -таѭ -таеши vb. περιπλέκειν implicare - сѧ iez. 17. 7. -proph. - лиχъıми рѣчьми sborn. cf. **оплѣт-**.

оплосмо adv. καθολικόν in universum оучастьно, а не - svjat.-op. 2. 2. 400. cf. **оплось** et nsl. sploh.

оплось adv. in universum къ имени трьблаженнаго вси оплось мы изъбѣгъше отъ безбожныхъ персьь men.-mih. 191. cf. **оплосьмо**.

оплота f. sepes men.-leop. cf. **оплотъ**.

оплотити -штѫ -тиши vb. sepire glag.

оплотъ m. φραγμός sepes ostrom. ant. barl. ephr. glag. bon. frag.-serb. bus. 36. 91. š -gl. 85. ber. -томь **оплетъ** belg. op. 2. 1. 133. - клагаго рьı mat. 25. - насѣдьıı men.-mih. 363. cf. **оплота**.

оплошити сѧ -шѫ **сѧ** -шиши **сѧ** vb. non curare vost. e russ. cf. **плахъ**.

оплъзлъ adj. μαδαρός depilis о плѣшивьıхъ и -злъıхъ pent.-mih.

оплъзнѫти -нѫ -неши vb μαδᾶν depilem esse -знеть глава lev. 13. 40. -pent.-mih. διαφθείρεσθαι -зоше власи главѣ его men.-vuk. власи емоу оплъзошѫ krk. čech. oplznouti; oplzly obscoenus pol. opełzuąc die farbe verlieren.

оплъчати -чаѭ -чаеши vb. παρατάττειν in acie collocare sup. 351. aciem instruere ant. -hom. -чахоу врани š.-gl. 64. - сѧ hom.-mih. - на рать Isaak.

оплъчение n. acies.

оплъчителькъ adj. in acie collocans chrys.-lab. ополч- bus. 1025.

оплъчити -чѫ -чиши vb. in acie collocare chron. l. 17. 122. - сѧ sup. 13. chron. l. 32. 183.

оплъщение n. incarnatio glag. cf. **въплощение**.

оплъвание n. ἔμπτυσμα sputum hom.-mih. dioptr. pat. **оплев-** chron. l. 105. cf. **оплюв-**.

оплъвати, оплъваѭ, оплъваеши et **оплюѭ. оплюеши** vb. ἐμπτύειν conspuere ostrom. dioptr. pam. 252. io.-sin. -ваете, ваите chrys.-lab. -ванъ mat. 43. **оплъв-** sup. 327. оплъваю ber. **оплеванъ** mat. 36. cf. **оплюв-**.

оплънѫти -нѫ -неши vb. sensus ignotus nobis: **ıкоже** каменоу тьчию - men.-mih. 181.

оплѣнити -нѭ -ниши vb. spoliare glag. **ополонити сѧ** chron. l. 167. 19. per. 96. 18

оплѣнити -нѭ -ниеши vb. αἰχμαλωτίζειν captivum ducere **оплан-** 2. cor. 10. 5. -op. 2. 2. 25.

оплѣнение n. captio -нение sup. 396.

оплѣтати -таѭ -таеши vb. implicare, sepire svjat. - се ıко змиа chrys.-lab. cf. **оплит-**.

оплѣти, оплѣвѫ, оплѣеши vb. σκοβαλίζειν eiicere, recte eruncare **отъ пшенице плѣвелъı** ıы **оплѣваша отъıврьıжета** hom.-mih. 122: pro **отъпл-**.

оплѣшити -шѫ -шиши vb. μαδαρόν depilare neh. 13. 25. -acad. čech. oplchati calvescere.

оплюование n. conspuere prol.-mart. chrys.-lab. cf. **оплъв-**.

оплюкати -каѭ -каеши vb. καταπτύειν conspuere men.-vuk. - чьто prol.-mart.

-ка іего prol.-iuart. - водоу chrys.-lab. cf. оплъв-.

оповѣдати -даѭ -даѥши vb. καταμηνύειν indicare men.-vuk. ἀναγνωρίζειν agnoscere prol.-cip. men.-vuk. διηγεῖσθαι narrare men.-vuk. pat. **иероноу -дани** prol.-mart. **не запри се еже - истины** men.-vuk.

оповѣдовати -доуѭ -доуѥши vb. ἀναγορεύειν proclamare **-доуѥть се христианина** men.-vuk. δηλοῦν indicare men.-vuk. adde ok. 58.

оповѣдѣти -вѣмь -вѣси vb. καταμηνύειν indicare **-вѣжда** men.-vuk. προαγορεύειν appellare men.-vuk. narrare pat. croat. opovist omen verant.

опоганити -ниѭ -нишн vb. μιαίνειν polluere op. 2. 1. 139. georg. - **сѧ** holm. prol.-mih. **аще кто (о)погании се въ пость съ мясомь грѣхомъ** nom.-lab. paganum fieri prol.-vuk. serb. opoganiti.

опоговорити -рѭ -рнши vb. accusare **-рѣть ѭ за моужа жената** misc.-šaf. 144. cf. **порѣшити.**

опоговоръ m. reprehensio mon.-serb. 371.

опогорь m. cacumen, uti videtur: **на -** mon.-serb. 83. chrys.-duš. 40 41.

опожденіе n. βραδυτής tarditas typ.-chil. sabb.-typ. **аще и чьто порицаѥте ми -нила** greg.-naz. **аще и что хоулите ми -** hom.-mih. mora typ.-chil. cf. **опожненіе.**

опожненіе n. mora **-жненіе** vost. cf. **опожденіе.**

опоздити -ждѫ -зднши vb. βραδύνειν tardare esai. 46. 13. -proph. χρονοτριβεῖν procrastinare strum. **да не -дить богъ овѣта** 2. petr. 3. 9. -vost. - **сѧ** čecb. opozditi pol. opóźnić.

опознати -наѭ -наѥши vb. noscere bus. 719: e russ.

опонти, опоѭ, опоиши vb. inebriare sbor. triod. **-ивь отрокы** hom.-mih. **-ишѫ ѧ вино** bell.-troj. 19.

опока f. saxum nomoc.-bulg. 71. saxum vivum trigl. tegula acad. nsl. opeka tegula serb. idem mik. živ. 62. croat. opeka later verant. pol. opoka steinfels cf. **опоука.**

ополѣлъ adj. ambustus **шгодѣ лапитьнѣй -лѣ** io.-clim. **мѣсто -ло** men.-leop. 449.

ополѣніе n. πρόκαυμα adustio naum 2. 10. -proph. vost. 1. 393. mat. 48.

ополѣти -лѣѭ -лѣѥши vb. φλογίζεσθαι ardere ant. hom.-mih. men.-belg. pat. kruš. chron. 1. 173. - **огнемь** men.-vost. **ѩ класъ не -лѣ** men.-mih. **не -лѣ жрѣтва** prol.-mih. čech. opoleti.

опоменовати -ноуѭ -поуѥши vb. monere mon.-serb.

опона f. καταπέτασμα aulaeum sup. 361. 371. 387. šiš. 224. mat. 15. 33. kruš. azbuk. velum leont. chron. 1. 35. čech. pol. opona.

опоновити -влѭ -вши vb. renovare misc.-šaf.

опоносити -шѭ -сиши vb. exprobrare **-комоу** glag.

опоречение n. reprehensio men.-serb.

опорьчистъ m. ἐπορκιστής adiurator op. 2. 2 58: e gr., russ. o pro ѥ.

опоржчение n. desponsatio hom.-mih. 202.

опоржчити -чѫ -чиши vb. mandare mon.-serb.

опослоушити -шѭ -шиши vb. testari acad.

опослоушьствовати -воуѭ -воуѥши vb. testari karamz. 5. nota 404.

опослѣдьствовати -воуѭ -воуѥши vb. sequi ioann.

опотъкнение n. scandalum glag.

опотъкнѫти -нѫ -неши vb. offendere glag.

опотъкнѫтие n. impedimentum glag.

опотъкатель m. adversarius glag.: in libris gl. etiam **опотичель** f. i. e. **-тьич-** impedimentum legi dicitur.

опочивати -ваѭ -ваѥши vb. requiescere vita-theod. dan.-heg. bus. 762. chron. 1. 259, 266. acad.

опочинѫти -нѫ -неши vb. requiescere vita-theod. clim. 305. chron. 1. 262.

опочити -чиѭ -чиѥши vb. requiescere bus. 734.

опочитѣль f. quies, uti videtur: **брати на -тели соуіре** vita-theod. 9.

опоысание n. cingere.

опоысати -саѭ -саѥши et **-шѫ -шеши** vb. cingere pat. prol. kruš. **опоас-** bell.-troj. 28. cf. **опас-.**

опоысовати -соуѭ -соуѥши vb. cingere par. - **сѧ** ok. 58. cf. **опас-.**

опоѥвати, опоюѭ, опоюѥши vb. inebriare sbor.

оправитель m. restitutor glag.

оправити -влѭ -виши vb. ἀνορθοῦν erigere krmč.-mih. ἀναβιβάζειν dirigere prol.-belg. διορθοῦσθαι reficere krmč.-mih. δικαιοῦν iustificare proph. - **ст҃коу** prol.-mih. rom. 6. 7. op. 1. 301. adde chron. 1. 160. misc.-šaf. mon.-serb.

оправлати -лаѭ -лаѥши vb. restituere chron. 1. 21. mon.-serb.

оправление n. δικαίωμα iustificatio kruš. bër.

оправьда f. δικαίωμα iuste factum psal. 118. 118. -athan.

оправьданиѥ n. δικαίωμα iustificatio ostrom. sup. 430. -ѹданиѥ š.-gl. 66.

оправьдати -даѭ -даѥши vb. δικαιοῦν iustificare ostrom. bus. 292. šiš. 238. kruš. вьдовиць -вда sim. II. 1. adde chron. 1. 101.

оправьдикъ adj. iustus -вдивъ chron. 1. 57. 102. 103.

оправьдити -ждѫ -дити vb. δικαιοῦν iustificare šiš. 238. kruš. -ѹдити bon. - сѧ ostrom. -вьѭ сѧ zlatostr. -saec. xvi.

оправьдовати -доуѭ -доуѥши vb. iustificare - сѧ chrys.-lab. dial.-šaf.

опразднити -нѭ -нити vb. καταργεῖν evacuare glag.

опразнити -нѭ -нѥши vb. καταργεῖν evacuare -знѣѥть ostrom.

опракъсъ m. πράξεις τῶν ἀποστόλων actus apostolorum op. 1. 184: sic explicandum videtur; at ѥканьгелиѥ опракъсъ ev.-novg. 1270. et ѥ҃ѵангелиѥ соѫтѣйское опракос ostrom., e quibus locis potius coniicies, опракъсъ esse gr. ἄπραχτος: ἄπραχτοι ἡμέραι dies festi cf. wiener jahrb. 29. опракосъ mat. 23. bus. 83.

опрапрѫдити -ждѫ -дити vb. tingere кровию цр҃ковь бого҃у - stichir. -saec. xiv. цр҃къ -жена твоѥю кр҃вию men.-saec. xii. - сѧ op. 2. 2. 238.

опрасковати -коуѭ -коуѥши vb. scabere - главоу nom.-barb.

оправи, **оперѫ**, **оперѣши** vb. lavare acad. **оправа риза** nom.-barb. nsl. čech. oprati.

опрашити -шѫ -шити vb. pulverare - виноградь и с поли misc.-šaf. 84. serb. oprašiti.

оприсьно praep. praeter cum gen. iungenda -сно per. 42. 10; 43. 27. cf. оприсьнѣ et russ. опрѣшная, опрѣшнина.

оприсьнѣ adv. ἰδίᾳ seorsim **оприсьнѣ** и **обьщинѣ** greg.-naz.

оприсьнѥниѥ n. οἰκείωσις familiaritas -сьнѣниѥ ex. cf. опришн-.

оприча adv. seorsim, uti videtur: -чаѧ и особнѣ nom.-mik.; vocabulum dubium cf. **опрочь** et russ. опричь, опричный.

опришнѥниѥ n. οἰκείωσις familiaritas **оприш'нѥниѥ** ex.-op. 2. 1. 22. -нѣнниѥ greg.-naz. cf. оприсьн-.

опроводити -ждѫ -дити vb. comitari iz-vêst. 6. 385.

опровратити -штѫ -тити vb. καταστρέφειν evertere prol.-mart. сильныѧ - ephr.-vost. men.-leop. - прѣстолы men.-serb. -тиша сѧ соуды нѣ҃ъ bus. 734. -тиша ѭ нс корѣниѣ vost. **опровороти** съсоудъ vitæ-theod. - монастырь dial.-šaf.: male оповр- ephr.-belg.

опроврашътати -таѭ -таѥши vb. evertere - прадѣдиы ѥмоу капиѥныѧ храмы vost. ἀντιστρέφειν convertere -щала и смотрѫ окою cozm.-ind.

опровръзати -жѫ -заѥши vb. evertere -вързю ber.

опровръщи -връгѫ -връжѥши vb. ἀναστρέφειν evertere ostrom. sim. I. 23. adde chron. 1. 240. трѣкьице - prol.-mih. храмы вѣсовьскыѥ - sabb. 34. -врѣкѣи men.-mih.

опрокажєнѣти -нѣѭ -нѣѥши vb. λευκαίνεσθαι albescere, lepra infici, de moyse hom.-mih. 207.

опрометати -штѫ -тѣти vb. ἀνατρέπειν evertere - трапезы; - сѧ: вѣсачьскы сѧ -мѣщоу πάντα ποιῶν men.-mih. 255. всѣчьскы сѧ -мѣщоу vost.

опрометѣнъ adj. prosterneus: ita fortasse explicandum.

опростити -штѫ -стиши vb. ἀπολύειν remittere трѫды своѧ - zlatostr. ἀπαλλάττειν liberare op. 2. 2. 41. - сѧ men.-mih. consummari leont. 119.

опрость f. ἐκπλήρωσις expletio - правила ephr.-belg. ephr.-vost. на - правила обычьнаго ephr.

опроче praep. praeter cum gen. iungenda alex. - мирьнъ sbor.-kir. 56. chron. 1. 223. **опрочѣ** sof. 20. **опрочь** chron. 1. 198. per. 34. sof. 21. pol. oprocz, procz Pott 1. 564. cf. **оприча**.

опрочь v. **опроче**.

опрѫжити -жѫ -жити vb. adurere -жена брада men.-mih. лютѣ -женъ ibid.

опрѫтиѥ n. fulcimentum acad.

опрѫштити сѧ -штѫ сѧ -штиши сѧ vb. ulceribus tegi -цило сѧ ѥмоу бѣ҃ тѣло prol.-belg. prol.-mih. 157. prol.-vuk.

опрѣдати -даѭ -даѥши vb. tradere отъ своихъ отрокъ -даютъ сѧ ok. 64.

опрѣдъ praep. coram gram. 241.

опрѣдѣлити -лѭ -лити vb. definire op. 1. 167.

опрѣдѣлѣти -лѣѭ -лѣѥши vb. defluire isaak. **опрѣд-** ber.

опрѣлюбодѣйствовати -воуѭ -воуѥши vb. moechari.

опрѣмити сѧ -млѭ сѧ -мити сѧ vb. κατευθύνειν dirigere ѥ҃ опрѣмить сѧ zlatostr.

опрѣсьникъ v. **опрѣсънъкъ**.

опрѣсьничьнъ v. **опрѣсънъчьнъ**.

опрѣсънъкъ m. τὸ ἄζυμον azymum -снъкъ

cloz. I. 338. sup. 371. ostrom. greg.-naz. svjat.-mat. 7. -снькъ nom.-serb. pent.-mih. -сньци cloz 1.372. -сноκъ per. ιxxi. φωμίον buccella nov. εγχρυφίας -сникъ hom.-mih. pat.-bulg. cf. прѣсьнъ.

опрѣсьнъчьнъ adj. ἄζυμος panis non fermentati ioann. glag. -сночьнъ pent.-mih. -сничьнь krus.

опрѣсьнъчьскъ adj. ἀζύμων azymorum -сньч- sup. 313.

опрѣти -прѫ -прѣши vb. ἐφιστάνα̈ι sistere - лице свое на чьто krus. опроу лице на человѣка того lev. 20. 5. -vost. роуцѣ къ земли опьрь men.-mih. очи опрѣвъ men.-vuk. chrys.-lab. опъръ sup. 440. не опри очесе nom.-bulg. - сѧ προσκόπτειν impingere опьроша сѧ ostrom.: nota опьрѣсте сѧ о коγь bus. 175. nsl. oprêtl; opernica krücke daiu. 60.

опрѧзати -заѭ -заѥши vb. τείνειν intendere стрѣлами - τόξα τείνειν men.-mih. vost. 1. 415.

опратати -таѭ -таѥши vb. κηδευειν curare, exoruare men.-vuk. тѣло - hom.-mih. per. 35. 108. men.-grig. - въ понѩкѣ men.-mih. 181, adde pat. triod. chron. ὑποστέλλειν subtrahere gal. 11. 12. -bulg. - сѧ ber. συστέλλεσθαι pyrg. - се и оуготовлати се къ подвигомь постьнымь. chrys.-lab. - се чьстьнѣ prol.-mih. 36. 293.

опратовати -тоуѭ -тоуѥши vb. curare, exornare - тѣло men.-vost. - сѧ διαστέλλεσθαι dividere отъ прочихъ человѣкъ - io.-dam.

опратьно adv. moderate ber.

опоука f. saxum. ut fallimur кала и -ке погрѣбаютъ въ пръжнии glag. opĭka Veglia cf. опока.

опоусньѣкати -ваѭ -ваѥши vb. mutari men.-mih. 11. зракъ -ваетъ vost.

опоусньѣти -нѣѭ -нѣѥши vb. ἀλλοιοῦσθαι mutari dan. 3. 19. -proph. op. 1. 109. обмѣпѣтеıν pat.-mih. 32. μαίνεσθαι furere men.-vuk. prol.-cip. -нѣ bus. 180. зракъ лица его опоусньѣ op. 1. 109. mat. 49. obmutescere alex. -нѣвъ μανεὶς furens men -vuk. prol.-cip. δυσχερανὰς aegre ferens men.-vuk. - гнѣвомь prol.-mart. men.-mih. 352. зракъ лица его опѫсньѣ greg.-parem. -chiland. опѫсньѣ лицемь pat.-mih. 52. лице опѫсньѣ кайново man.-vost. опысньѣкъ лицемъ men.-leop. 133. опысньѣ гнѣвомъ 174. cf. опоустити.

опоустити -штѫ -стиши vb. mittere, demittere proph. chron. 1. 182. 39. - вѣтрила men.-leop. vastare sup. 134. - мѣсто men.-leop. georg.

опоустѣти нѣкѣ -нѣѥши vb. mutari chron. 1. 96. 12, ubi alii опысниѥше, обладѣвше cf. снѣти.

опоустошати -шаѭ -шаѥши vb. deseri nomoc.-bulg. 115.

опоустошити -шиѭ -шиши vb. vastare.

опоустѣвати -ваѭ -ваѥши vb. vastari int. mon.-serb.

опоустѣлъ adj. desolatus glag. bulg. opustêl.

опоустѣникъ m. αὐτομολησας desertor l. macc. 7. 24. mat. 51. e versione lat.

опоустѣние n: desertum sim. I. 8.

опоустѣти -стѣѭ -стѣѥши vb. ἐρημοῦσθαι desertum reddi op. 1. 120. sup. 180. 371. pent.-mih. proph. bus. 177. prol.-mih. misc.-serb. chron. 1. 95. mon.-serb. стѣвъшим земли antch. градоу - стѣвъшѫ svjat. -стѣло вѣше мѣсто χερσοῦσθαι desertum fieri ant.

опоухлъ adj. tumidus dial. čech. opuchly pol. opuchły.

опоухлѣние n. tumor -лѣние prol.-vost. -лѣние alex.

опоухнѫти -нѫ -нѫши vb. tumere отъ многыхъ сльзъ опоухноувшоу лицоу его sabb. 206.

опоуштати -таѭ -таѥши vb. ἐρημοῦν vastare ant. - домъ antch.

опътионокъ adj. poss. ὀπτίονος optionis, erogatoris militaris annonae опътионокъ чинь prol.-mih. 206.

опѫнии f. πίθηκος simia-op. 2. 2. 80. 640.

опысньѣти v. опоусньѣти.

опытание n. curiositas men.-mih. 191. tur. acad. calliditas leont.

опытати -таѭ -таѥши vb. scrutari sup. 224. svjat. mat. 9. bus. 684. tur. mon.-serb. - о коме men.-mih. greg -lab. - кого hom. mih. 114. nota ψηλαφᾶν palpare sup. 388, ubi fortasse опнѧти scribendum bulg. opita čech. opytati pol. opyt.

опытовати -ваѭ -ваѥши vb. περιεργάζεσθαι curiose investigare ant. leont. svjat.

опытьливъ adj. περίεργος curiosus l. tim. 5. 13. -vost. -кое лицемѣрие antch. -тавкь men.-mih. -тавъ слоγа leont. -тавлаго человѣка стоудъ покрыть ant.-vost.

опытьливьство n. περιεργία curiositas ant.

опытьно adv. diligenter вънимати -но hom.-mih.

опытьнѣ adv. accurate io.-sin. - часъ распытанъ svjat.

опькъкъ m. calceus положи не на опань-кы жєлѣзные prol.-vuk. nsl. opanek pero habd. bulg. opinci milad. 96. 371. serb. opanak socci genus.

опьсати v. описати.

опьсованиє n. ὕβρις contumelia опс- men.-vuk. prol. prol.-cip.

опьсовати -ваѭ -ваѥшн vb. ἐνυβρίζειν, καθυβρίζειν, ἐνυβρίζειν, περιυβρίζειν contumelia afficere опс- men.-mih. pat.-šaf. prol.-mart. prol.-vost. prol.-cip. - кого men.-leop.

опѣвало n. cantus glag.

опѣвати -ваѭ -ваѥшн vb. λυρίζειν lyra canere hom.-mih. adde glag. - кого mir.

опѣготивѣти -вѣѭ -вѣѥшн vb. λεπροῦσθαι lepra infici op. 2. 2. 263. опивѣти вѣ ant.-vost.

опѣло n. cantus, de mortuis mol.

опѣти, опоѭ, опоѥшн vb. φάλλειν canere prol.-mart. - мрьтва nom.-lab. - мрьтваго par. 118, - тѣло sim. II. 11. - кого prol.-mart. nom.-lab. пѣсньми опѣвшн sabb.-typ. 106.

опѣтиѥ n. cantus, de mortuis nom.-lab.

опѣшати -шаѭ -шаѥшн vb. viribus deficere bus. 647. nsl. opešati.

опѣшити -шѫ -шишн vb. fatigare птица -шена vost.

опястиѥ n. armilla pam. 181.: tb. пасть pugnus.

опятерити -рѭ -рншн vb. quintuplum reddere acad.

опяти. опьѭ, опьѥшн vb. tegere полата опята роуѫомъ bell.-troj. 13. дкы мрѣжею опѥть ѡ op. 2. 1. 116. ἱστάναι constituere опа дворьца окрѣтъ храма exod. 40. 33. -vost. ἐκτείνειν опноу въ кожю iez. 376. -parem. saec. xiv. опавъшн dioptr.-leop. vost. 1. 94. op. 2. 2. 460 - сѧ περιαχέλλεσθαι exsiccari op. 2. 2. 460. опѣтъ сѧ на нихъ кожа tur. краскавѣма костема опѣвъшн сѧ кожи dioptr.-lab. опавшн сѧ скитами vost. ἀναβαίνειν extendi опята сѧ на нихъ кожа верхоу iez. 37. 8. -parem. saec. 14. serb. opanak alb. opingъ rum. опинкъ solea.

опять adv. retro chron. 1. 63. 77. 203. - понде вода gen. 8, 3. -vost. опѣть врати сѧ alex.-mih. 105. възопѣть ἐκ τῶν ὀπισθεν men.-vuk. обьзирати - prol.-mart. nsl. zopet lex. habd. serb. uzopet živ. на опатъ ὀπίσω, εἰς το ὀπίσω. ὀπισθεν retro bell.-troj. 31. пошти - 6. роуцѣ на опѣть съвезати men.-vuk. роуцѣ на опѣть сътворити, prol.-mart. čech. opět lit. atpenč retro: ergo pro опѧть cf. къспѧтити impedire et rum. опинтиск Pott 1. 472.

опѫждати -даѭ -даѥшн vb. abigere ichn.: nota опоужда f. ziz.

опѫснѣти v. опоуснѣти.

оразорити -рѭ -рншн vb. καταστρέφειν evertere prol.-mart.

орало n. ἄροτρον aratrum men.-vuk. georg. prol. triod. misc. prol.-cip. ber. bell.-troj. 16. nsl. oralo halbpfing bulg. oralo čech. oradlo cf. рало.

ораниѥ n. aratio domet. par. hom.-mih. krmč.-mih. bus. 75. misc.-šaf. chrys.-dus. mon.-serb. γεωργία agricultura men.-mih.

оларь m. orarium.

оратай m. orator cf. ратай.

оратва f. ἀροτρίασις aratio не боудѣть -кы ни жатвы gen. 45. 6. -vost. cf. оратъка.

оратвьнъ adj. qui aratur, arari potest не вѣнѥ ни с пльдь зима -тъкныѫ chrys.-frag. 7.

оратель m. arator.

орательнъ adj. arans - коль chrys.-lab.

орати, орѫ, орѥшн vb. ἀροτριᾶν arare оржѫ ostrom. орай svjat. - и сѣкти сѣло krmč.-mih. землю - men.-leop. chron. 1. 6. 118. - вѣдоу chrys.-duš. 44. lit. arti, arklas let. art goth. arjan ahd. aran and. ar aratio gr. ἀρουν lat. arare Müller, lectures 239. ztschr. 7. 20. 22. mey. 1. 345. curt. 1. 490. or. -eur. 400.

оратнй adj. arabilis землѧмн -тнмн mon.-serb. 403. 17. serb. oraći cf. питнй.

оратъка f. aratio grom. cf. оратва.

ораховъ adj. καρύινος nuceus kruš. - дол ь nom. propr. loci glasn. 13. 370. cf. орѣховъ.

ораховьца m. nux, ficta persona frag.-serb.

орахъ m. κάρυον nux pent.-mih. georg. mon.-serb. chrys.-duš. cf. орѣхъ.

орачь m. orator pat. chrys.-lab. bulg.-lab. acad. nsl. orač; oračа vomer succisorius habd. bulg. orač pol. oracz.

оргиѭ f. ira оргиѫ gram. 19. e gr.

оргнѣть v. оргвити.

орексиѭ f. ὄρεξις appetitus вѣзѫ -сиѭ misc.-šaf. 161.

орестиѥ m. ὀρέστης orestes men.-vuk. орість ibid.

орестъ v. орестиѥ.

орешь m. nom.-propr. - кралъ bell.-troj. 24.

орнзль adj. poss. ὠρηβ horeb bus. 127.

оригеновъ adj. poss. origenis chron. 1. 49.

оригеньскъ adj. origenis krmč.-mih.

ѡризмо n. ὁρισμός iussus gram. 22. -змо mon.-serb.

ориз m. ὄρυζα, ὄρυζον oryza ichn. bulg. oriz mhd. rîs it riso arab. arus, irus scr. vrihi wieg. 2. 482.

орина f. eirene per. 6. chron. 65. x. e russ.

орионъ m. ὠρίων orion op. 2. 1. 57.

орисовати -соүѭ -соүѣшн vb. iubere gram. 26. e gr. ὁρίζειν, ὥρισα.

оритель m. qui destruit - ѥдолъ погоүбѣнъ men.-put. - ѥдолъ, лѣжи vost.

орнти, орѭ, орнши vb. λύειν, καθαιρεῖν evertere ant. орнль биѫ соүботоү hom.-mih. арнѥ, что ма орнши; sup. 393. - свѣтые иконы men.-vuk. отъ разбойникь и орѣщиѫ isaak.: adde ѥ орилѣжа на брата antch. c. 41. ѥвѣк слъзы великы орѣци по земли misc.

оровосъ m. ὄρυβος ervum oровосо slavice свѣрѣница op. 2. 1. 138.

ородъ m. progenies -дн ѣхиднньсцнн matth. 23. 32. -ev. 1270. pro отродъ.

оросити -шѫ -сиши vb. δροσίζειν irrorare men.-vuk. pyrg. prol. dan. 4. 22. - вьсь мнрь chrys.-lab -шень вьздоүхъ ibid.

оротъ m. ὀρόντης orontes при -тѣ рѣцѣ men.-mih. ороити chron. 1. 17.

орошати -шаѭ -шаѥши vb. δροσίζειν irrorare lavr -op. 45. men.-vuk. men.-leop. prol.-mart. int. chrys.-frag.

орошѥнне n irroratio hom.-mih.

орсагъ m. regio dipl.-val. mon.-serb. nsl. croat. orsag hung. habd.: e magy. ország cf. роүсагъ.

орѣкѣница f. διώρυξ canalis esai. 27. 12. -proph. cf. рѣкѣникъ.

орѣганнкъ m. sensus ignotus nobis: глоүмотворцы и -ки и смѣхотворцы, оргbus. 812.

орѣганъ m. ὄργανον organum ор'г- cloz. 1. 355. орг- cloz. 1. 352. greg.-mon. cyr. 30. hom.-mih. dioptr. krmč.-mih. орьг- alex.-mih. 179. дрьг- nom.-mih. 39. дрг- vost. 1. 342. органомь моүсикійскомь dial - šaf. въ варьганы бити sabb.-typ. lit. vargonas orgel let. vargans brummeisen ahd. organâ, orginâ, orgelâ wieg. 2. 314.

орѣганьнъ adj. organorum -ныи гласы пѣти vita-theod.

орѣганьскъ adj. ὀργάνων organorum органъскъ man. орг-оүдъ dioptr. органьскыма пѣсни bus. 917.

орѣдańскъ adj. iordanis nigol.

орѣждаѥ́ти -ѥ́мъ -ѥ́ши vb. rubigine infici sir. 29. 13.

орѣлъстати -штѫ -штеши vb. τογγύζειν murmurare ant. o, uti videtur, praefixo.

орѣфанотрофъ m ὀρφανοτρόφος orphanus alens орьдон- prol.-mih.

орь m. equus, uti videtur: лютыа и лоүкавыа во змиа приложи (recte прѣложи), хищникы же въ волкы, льстивыа же въ лисица, женьскаго же прелога (pro alius codicis прѣполоү) любѫща въ орѣ (in cod. 1456 орѧ) georg.-vost. cf. čech. oř, quod tamen nhd. ors ahd. hros est wieg. 2. 511.

орьлица f. aquila орл- bus. 652.

орьличнить m pullus aquilae acad.

орьлокъ adj. aquilae глава -ка alex.-mih. 4.

орьлъ m. ἀετός aquila ostrom. sup. 419. luc. 17. 36. sim. l. 10. men.-mih. bus. 264. - морьскь ἁλιάετος haliaeetus kruš. орлъ bon. орлъ antch. c. 106. орълъ sup. 6. 171. орлнѥ крилати ok. 83. lit. eris, arelis goth. ara ahd. aro and. ari mhd. arn gr. ὄρνις beitr. 1. 234; 2. 171. Grimm, wörterb. 1. 5. curt 1. 503. mey. 1. 345.

орьль adj. poss. aquilae prol.-vuk. proph. psal. 102. 5. mon.-serb. подобиѥ -лѥ prol.-mart. men.-vuk. крило -лѥ pent.-mih. -лѥ перо misc.-šaf. пѣтништи орли svjat.-mat. 9. нокты орлими prol.-mih. обновить сѧ ако орльи юность твоа psalt.-int. saec. xn.

орьлыць m. aquila.

орьла n. aquila trigl. pol. orlę.

орьница f. campus arabilis mon.-serb.

орьнъ adj. ἀρότης arans воль - hom.-mih. 65. chrys.-lab. волъ орнъıй op. 2. 2. 84. волы орнмa op. 2. 2. 116. орнаго вола vost. 1. 57. 92. serb. nsl. ornica ager desertus čech. orný.

орѣвати -ваѭ -ваѥши vb. trudere men.-leop. 465: отр-.

орѣзати -заѭ -заѥши vb. abscindere прѣсты роүчьные -заше prol.-mart.: отр-.

орѣй m. ἄρης mars ратноү богоү, ѥже ѥсть - per. 24.

орѣховъ adj. καρύινος nuceus pent.-mih. trigl. cf. ораховъ.

орѣходоүпьнъ adj. cavus, uti nux: sic fortasse vertendum antch. c. 44.

орѣхъ m. κάρυον nux pent.-mih. bus. 722. misc. trigl. орьхъ hom.-mih. nsl. oreh bulg. orĕh pol. orzech lit. riešutis let. rẽksts alb. arrë ztschr. 7. 187. o, uti videtur, praefixo cf. ораχъ rad. forte рѣχ, unde рѣшити: nota ahd ñuz and. hnot derivari a cnu, ahd. hnuan tundere.

орѣшнѥ n. nucetum gram. 6. 10.

орѣвати сѧ, орѭ сѧ, орюши сѧ vb.

furere, vere, ni fallimur, кони орюще θηλυμανής in feminas furens zlatostr.-saec. xvi. - сѧ ier. 8 44. -op. 2. 2. 673. o, uti videtur, praefixo cf. рюти et орѣвитъ.

орѣвитъ adj. θηλυμανής insano feminarum amore captus кони орѣвити, кона орѣвиты op. 2 2. 40. 154. орѣвитыхъ конь apoc.-vost. cf. рюти et орѣвати.

оржкь v. кѣржкь.

орждйнъ adj. organorum, uti videtur acad.

орждие n. ὑπηρεσία apparatus men.-mih. πρᾶγμα res sup. 205 335. men.-mih. χρεία negotium -дни дѣли men.-mih. на - ut praeessemus responsis sup. 217. ходити на свое - men.-mih. 267. -дни дѣли ноужьдьнаго τινῶν ἕνεκεν ἀναγκαίων men.-mih. negotium лзь о тебѣ -дни не имамь men.-leop. 134. лзь о томь орждия не имамь vost. - мн тамо ѥсть men.-mih. нѣкоѥго ради -дни bor. 35 дѣльно - chrys.-lab. прилично - ibid. ратно - prol.-mart ὄργανον instrumentum men.-vuk. prol.-mart. prol.-cip. instrumentum ber. dial.-šaf. sof. misc.-šaf. adde greg.-lab. vita-theod. dioptr. bus. 36. 397. 486. 732. mon.-serb. 484. nsl. orôdje, orôd serb. orudje mik. čech. orudí instrumentum pol. orędzie nuncium ahd. ârunti, âranti mhd. arant ags. aerende mandatum âr nuncius and. erindi nuncium, negotium goth. airus nuncius serb. irudje mik. cf. serb. prekorudje nsl. posel Grimm 2. 56. Müller, lectures 242.

орждовати -дꙋѭ -дꙋѥшн vb. agere - къ цр҃ю vost. 2. 26. 58.

орждька f. ἐγχειρίδιον instrumentum op. 2. 2. 472.

оржжати -жѭ -жаѥшн vb. ὁπλίζειν armare ant. -жани alex -mih. 54. - сѧ dial.-šaf. alex.-mih. 67.

оржженосьникъ m. armiger -сники prol.-mart. men.-leop.

оржженосьнъ adj. armiger.

оржженосьствовати -вꙋѭ -вꙋѥшн vb. δορυφορεῖν comitari агрѣлъ -ствꙋѥмъ sup 323.

оржженосьць m. armiger prol.-mart. chrys.-lab. men.-vuk. 2. paral. 14. 8.

оржжехранилиште n. ὁπλοφυλάκιον armamentarium 3. reg. 14. 28.

оржжехранительница f. ὁπλοφυλάκιον armamentarium 2. par. 12. 11.

оржжилиште n. armamentarium glag.

оржжити -жѭ -жиши vb. armare sup.

оржжие n. σκεύη instrumenta ὅρ. 2. 2 264. 266. pent.-mih. ἅρμα, ἅρματα currus gen. 41. 43. -pent.-mih. currus op. 1. 18. 3. reg 1. 5. -proph. μάχαιρα gladius ostrom. cloz II. 157. ῥομφαία gladius ostrom. sup. 180. psalt.-int. -saec. xn. greg.-naz. βέλος telum sup. 244. ὅπλον arma sup. 282. šiš. 218. ostrom. ξίφος gladius hom.-mih. -жьѣ cloz I. 769. -жие 3. reg. 1. 5. -mat. 55. -жны ратьнадго bus. 269. - обьнажено men.-leop. - конньско men.-mih. -жемь оутварати сѧ ὁπλίζεσθαι armari men.-mih. adde chron. 1. 7. 13. 14 etc.

оржжьникъ m. δορυφόρος hastatus sup. 351. leout. hom.-mih. pent.-mih. kruš. chrys.-lab. men.-leop. krmč.-mih. 246. 3. macc. 1. 2. -кы имѣѭ δορυφορούμενος qui protegitur op. 2. 2. 56.

оржжьница f. armamentarium kruš.

оржжьнъ adj. ἔνοπλος armatus войска -жна alex.-mih. 43. ἁρμάτων armorum krmč.-mih. apoc. 13. 14. -жныѧ колесницы vost. 1. 353.

оса f. σφήξ vespa men.-vuk. prol.-mart. 170. men.-leop. pat.-šaf. осы къставлꙗѥши на вѣрж greg.-naz. акъ бьчелы, паче же осы io.-clim. etiam осва legi dicitur: cf. σφήξ curt. 2. 269. ztschr. 3. 50. 66; 7. 190. ahd. wefsa lit. vapsa nsl. osa, osinec (velika osa) habd. russ. оса, осва čech. os m. osa f. nserb. vos m.

осадити -ждж -дишн vb. constituere да -дить собн пасикы gram. 61.

осаждавити -влѭ -виши vb. ἀσβολοῦν fuligine inficere ризы осаждавиши svjat.-op. 2. 2. 395.

осаждавѣти -вѣѭ -вѣѥшн vb. fuligine tegi bon.

осаждение n. constitutio, ni fallimur krmč.-mih. 209.

осана interj. ὡσαννά hosanna cloz I. 38. - осанна sup. 243.

осарий m. ἀσσάριον assarium mattb. 10. 29. осс- mat. 14. cf. асъс-.

осваѥвати -ваѭ -ваѥши vb. acquirere осваѥвать sbor.-kir. 40. 64.

освитати -таѭ -таѥшн vb. ἐπιφώσκειν illucescere sup. 334. nom.-lab. дьноу, дьню -таюштоу sabb. 18. 57. дьни -таюшюу vita-theod. недѣли -таюшти sabb. 201. ὀρθρίζειν mane surgere освитай оу кого svjat.-mat. 9. ѳ sir. 6. 36. adde chron. 1. 208. pol. oświtać, oświtnąć cf. освьнжти.

освобаждати -даѭ -даѥши vb. liberare isaak. gram. -багати mon.-serb.

освободити -ждж -дишн vb. liberare

dial.-šaf. mon.-serb. - сѧ chrys.-lab hom.-mih.

освобождение n. liberatio prol.-mart.

освоити, освоѭ, освоишн vb. acquirere ok. 86. chron. I. 141. - чьто per. 62.

освоѥние n. acquisitio sbor.

освѣнѫти -нѫ -нѣши vb. ἐπιφώσκειν illucescere dial. διαφαύσκειν illucescere; ὀρθρίζειν mane surgere **осѣкьноуквша, осьвноуквше, осьвтѣ** pent.-mih. **осьвнкруш**, дьнѣ **осьвтьшоу** sabb. 10. **соукотѣ освѣтьшии** ephr.-vost. **освѣтѣ** gen. 20. 8. -vost. **освѣтѣ мрьтвъ** per. 84. 1. **освѣтиша** gen. 19. 2. -vost. **освѣтѣ** chron. I. 64. vii; 157. 19. **осъвнѫ** gen. 20. 8. -vost. bulg. **осъщпъ** (osamne, osemne) serb. **осуанути**: verbum impf. **освитати**.

освѣнити сѧ -нѭ сѧ -нѣши сѧ vb. abstinere vost. isaak. **отъсѣ- отъ милосрьдиа** io.-sin. - **таинь** misc.-šaf.

освѣнь 1) praep. praeter cum gen. iungenda mon.-serb. 2) conj. nisi ber. bulg.-lab. 48. croat. osvin praeter veraut. serb. osvem boga živ. Pott I. 358. 719. cf. **освѣнѥ**.

освѣньствѡ n. abstinentia slov.-novg. b. ber.

освѣнѣти сѧ -нѣѭ сѧ -нѣѥши сѧ vb. ἀπέχεσθαι abstinere prol.-mart. acad. ber. azbuk. - **жень** psalt.-vuk. - **злыхъ дѣлъ** op. 2. 2. 97. ἀπαγορεύεσθαι deficere **отъсѣ-** ber. **отъ пиѥ отъсѣ- сѧ** op. 2. 1. 53. **отъсѣ- сѧ ѥдиий** io.-sin.

освѣнѥ praep. δίχα sine cum gen. iungenda **-ѥ матьре** men.-vuk. **-ѥ хлѣба** men.-vuk. cf. **освѣнь**.

освѣнѥниѥ n. abstinentia **-ниие** op. 2. 2. 187. **отъсѣ-** chrys.-lab. clim. **отъсѣ-** io.-sin.

освѣтити -штѭ -тиши vb. φωταγωγεῖν luce perfundere. illustrare sup. 242. šaf.-frag. 43. ἐπιφαίνειν illustrare sup. 355; male visum recipere sup. 238; male pro **освѣт-** ἁγιάζειν sanctificare sup. 242. - **сѧ** διαφαύσκειν illucescere **освѣтить сѧ оутрьнѭ** iudic. 16. 2. - pent.-mih. φωτίζεσθαι illustrari hom.-mih. **-тѣ сѧ градьскъ** sabb.-typ. adde chron. I. 121. die upprimí **освѣтиша сѧ** prol.-mih. 273.

освѣтити -лѭ -лиши vb. illustrare. acad.

освѣтловати -лоуѭ -лоуѥши vb. illustrare. **-канъ дѣломъ и словомъ** gegrg.-vost.

освѣштавати -кѭ -каѥши vb. φωτίζειν illuminare sup. 299.

освѣштание n. illustratio sup. 162.

освѣштѣти -тѭ -тѣѥши vb. καταυγάζειν, φωτίζειν illuminare, illustrare sup. 206. 297. 390 etc. sabb. 72. pan. triod.

освѣштение n. βάπτισμα baptisma, vere illuminatio sup. 138.

освѣтитель m. qui sanctificat men.-serb.

освѧтити -штѭ -тиши vb. ἁγιάζειν sanctificare cloz I. 12. sup. 139. 239. 440. Siš. 79. chron. I. 183. **мѣсто - богови krmč.-mih. 213. -ти архиепископа** sabb. 127. **наса -ти свою кръвию** laz. χειροτονεῖν ordinare: nota **-ти ихъ отъ кѣхъ ракоть** mon.-serb. **-ти га, ере се смо огрѣшили** mon.-serb. - **сѧ** Siš. 78. sabb. 83. chron. I. 95. ulcisci **освети се змоу роукама своима** alex.-mih. 19. - **хотѣшть** sabb. 83. nsl. osvetiti ulcisci: - rane prip. 243. croat. serb. **осveta** mon.-serb. osveta vindicta rum. **осфинтѣск** defendo.

освѧштати -таѭ -таѥши vb. ἁγιάζειν sanctificare ant. dial. greg.-lab. sabb. 74. 89. 90. 126. - **попы** sabb. 133. - **диакона** sabb. 76. defendere - **отъ обидѣщихъ** его sim. I. 22. - **сѧ** sabb. 88.

освѧштение n. sanctificatio sup. sabb. 127. **-ны** chron. I. 183.

освѧштеньствити -влѭ -вши vb. consecrare isaak.

освѧштеньствѡ n. consecratio **-ньство** sabb. 130. 133.

освѣти v. **особити**.

осѣдлати -лаѭ -лаѥши vb. ἐπισάττειν sellam imponere krk. - **осле** pent.-mih. - **сѣдломь** alex.-mih. 40. **осѣдъл-** sup. 37. 162. **осѣд-** chron. I. 16.

осилити -лѭ -лиши vb. παγιδεύειν illaqueare - **словесы** matth. 22. 15. -mat. 34. pol. osidlić.

осиание n. ἀλθέρι arista op. 2. 2. 460. dioptr.-vost. **стьбль, листвие, колѣнца, осилны** dioptr.: trahes ad rad. os.

осило n. ἀγχόνη laqueus cloz I. 716. παγίς laqueus **осилє** voc. sup. 230. čech. osidlo.

осилокати -лоуѭ -лоуѥши vb. βιάζειν cogere, vim inferre pyrg.

осилѧти -лѭ -ѥши vb. παγιδεύειν illaqueare - **словесы** vita-theod. 27.

осина f. populus nigra trigl. čech. osyka pol. osina nsl. jesika russ. **осина**.

осинити -нѭ -нѣши vb. tingere - **влѣнѭ** nom.-bulg.

осиниѣти -нѣѭ -ѥши vb. πελιδνοῦσθαι, πελιδνὸν εἶναι livescere dial. **тѣло осиниѣѥть** sup. 66. **-нѣ нога** men.-leop. **-нѣти** diaf.: est verbum m. 1.

осиниѭти -нѭ -нѣши vb. rancescere misc.-šaf. 158.

осирити -рѭ -рѣши vb. orbum reddere

- кого men.-mih. bulg. osiromašiti mi-lad. 51.

осиротити -штж -тишн vb. orbum red-dere alex.

осиротѣти -тѣж -тѣешн vb. ἀπορφανί-ζεσθαι orphanum fieri 1. thess. 2 7.

осирѣнне n. orbitas acad. **-рѣнне** š.-gl. 63.

осирѣти -рѣж -рѣеши vb. ἀπορφανίζε-σθαι, ὀρφανὸν εἶναι orbum fieri 2. thess. 2. 17. -bulg. men.-mih. laz.-vuk. **не дасть намь** - greg.-lab. **-ряющее стадо.**

осистъ adj. aristis plenus trigl.

осифовъ adj. poss. ioseph bus. 74.

осифъ m. ἰωσήφ ioseph chron. 1. 197.

осни f. ὑπόστασις hypostasis sup. 342. gr. οὐσία cf. **оусни.**

оснивати -важ -ваеши vb. ἐλλάμπειν il-lustrare krmč. pat. - кого, chrys -lab. dioptr. - **землю,** - **лица** chrys.-lab.

оснивнне n. ἔλλαμψις, ἐπίλαμψις illustratio prol.-mart. pyrg. krmč. chrys.-lab. dioptr. io.-sin. issak. per. 84.

оснитель m. qui illustrat acad.

оснити -нж -неши vb. illucescere **правьда твоа оснить** isaak. περιλάμπειν illustrare ostrom. chron. 1. 157. **облакь свѣтлъ -ы не** hom.-mih. **-немь** krmč.-mih. **свѣть зрѣхъ отъ высюдоу ме -шьшнй** chrys.-lab. - **ся: оснноуть се лица ваша** isaak. nsl. osojni opacus osovje pars opaca osonje idem serb. osoje: adde osoj idem slad., quae ab **осн** pro **отсн** derivabis.

осно n. locus dubius: **сама та зрѣна и осна θῆκαι τοῦ σίτου** ex.-op. 2. 1. 15.

осквръновити -влж -внши vb. σπιλοῦν inquinare, foedare sup. 295. greg.-naz. greg.-lab. pat. proph. **осквр-** chron. acad. cf. **-нав-.**

осквръновлнти -лнж -лнеши vb. κοι-νοῦν inquinare pent.-mih. proph. **не -клый** act. 11. 9. -šiš. 25.

осквръновитель m. qui inquinat chrys.-lab.

осквръновти -нж -нши vb. κοινοῦν, μιαί-νειν, σπιλοῦν inquinare, foedare sup. **оквер-** chron. 1. 39. 99. 107. φθείρειν **осквьр-** op. 2. 1. 148. - **ся** chron. 1. 34. **осквьрьн-** ostrom. nsl. oskruniti hung.

осквръновти -нѣж -нѣеши vb. μολύνε-σθαι inquinari men.-mih. **-нѣетъ** psalt.-pog. -vost. 1. 168. **осквер-** vost.

осквръновати -важ -ваеши vb. inqui-nare dioptr.-lab. georg.

осквръновити -влж -внши vb. inquina-re krk. cf. **-нав-.**

осквръновлнти -лнж -лнеши vb. inqui-nare kruš.

осквръновти -нж -неши vb. βεβηλοῦν, μιαίνειν foedare sup. 127. chrys.-lab. krmč. 42. **осквьр-** sborn. **оскнер-** chron. 1. 34. 37. 49. **оскрьн-** kruš. - **ся: осквь-рьн-** sborn

осквръновати -нюж -нюеши vb. foedare chrys.-lab. men.-leop.

осквръновнне n. foedatio sbor. scelus sup. 404. adde sup. 95. 410.

осклабити -блж -бнши vb. aperire - **ся** μειδιᾶν, ὑπομειδιᾶν subridere sup. 5. 10. 144. 146. antch. slm. I. 18. georg. prol.-vuk. azbuk. **моужь моудръ одъва -бить ся** sborn. **-блено лице** ioann. leont. **-блено-ма лицема** men.-mih. **-бенома оустьнама глаголаше** slm. I. 4. **-блень** ἀστεῖος lepidus io.-clim. **-блнъ** idem iudic. 3. 17. -vost.

осклаблнти ся -лнж ся -лнеши ся vb. subridere leont. ziz.

осклабленне n. lenis risus ant.-hom. ziz. γέλως risus **-бленне** sup. 175.

осклабленѣ adv. leni risu - **приемлеть** chrys.-lab.

осклабьнъ adj. ἐπιμειδιῶν subridens **-но лице** prol.-mart. 121.

осколъ m. signlficatio nobis ignota est: **великн стремнины и оскола** alex.-vost.: vocabulum dubium.

осколъблененне n. lenis risus georg.-vost. cf. **осклабити ся.**

оскоменити ся v. **оскомнити ся.**

оскомина f. αἰμωδία stupor dentium sborn. dial.-šaf. iez. 18. 2. -proph. vost. 1. 277. 385. nsl. pol. oskomina bulg. oskominъ.

оскомнити ся -нж ся -нши ся vb. dentibus stupere ier. 31. 29. **-мнити ся.**

оскомньнъ adj. αἰμωδιῶν stupens **зоубн -нн svjat. -нно зрьно** ioann. **-нна зърна** clim. 137. iez. 18. 4.

оскомнѣкати -влж -влеши vb. denti-bus stupere **-нѣвою** ber.

оскомнѣти -нѣж -нѣеши vb. αἰμωδιᾶν dentibus stupere ant. **-нѣють зоубн** antch.

оскомьнъ adj. stupens **зоубн оскомьнн** sborn.-vost. 1. 385. immaturus.

оскороуша f. sorbus men.-serb. nsl. oskoruš croat. **-ša** serb. oskoruša rum. **скорвш.**

оскотити ся -штж ся -тишн ся vb. be-luam fieri int. 157. 6.

оскотовати -тоуж -тоуеши vb. in be-luam convertere **-вань** men.-belg.

оскранъ adj. ἁβριῶν luxurians **оскранъі и юнъі нсоушати и обоучати не мнлоуй** io.-clim. cf. **нскра.**

оскрѣсти -бѫ -бѣши vb. radere pam. 224.
оскрилъ m. χλιδών armilla - бѣ на плещю его 2. reg. 1. 10. -vost. сранчицѣ и скиты и -лъı красны sborn. cf. окрилъ.
оскрильць m. cappa, uti videtur на главахъ -лци остры съ кроуживомь sbor.-kir. 61.
оскрѫбити -блѭ -биши vb. λυπεῖν affligere sup. 430. dial. pat. παραδειγματίζειν ludibrio habere men.-vuk. - сѧ op. 2. 1. 146.
оскрѫбльвати -ваѭ -ваѣши vb. affligere; ἀπαλγεῖν dolere desinere men.-vuk.
оскрѫблити -лѭ -лиши vb. λυπεῖν affligere krmč. 3. 9. krk. adde antch. hom.-mih. 141. dial.-šaf. mon.-serb. -бѣıти sup. 10. 434.
оскрѫбѣти -блѭ -биши vb. λυπεῖσθαι affligi men.-vuk. hom.-mih. io. 21. 17. о сихъ -бѣ sabb. 12. оскъръбѣ ostrom.
оскрѫдъ m. λαξευτήριον instrumentum lapicidae bon psalt.-ven georg. -домь дѣври раскопати men.-mih. -дѣми men.-mih. оскордъ ber. ziz. čech. oskrd pol. oskard, kord lit. kardas serb. ćorda wieg l. 499. cf goth hairus ags. heor et корда.
оскрѫдьць m. dolabella оскордєцъ trigl
оскрѫнѣвъ adj. foedus, ni fallimur ant.-hom. cf. осквръннти.
оскрѫнѣти v. осквръннтн.
оскоубсти, оскоубѫ, оскоубѣши vb. ἐκτίλλειν convellere оскоубоутъ крилѣ op. 2. 2. 263. ant.-vost. оскѫбѫтъ antch. adde georg.
оскъкътати шїж -шїтѣши vb. γαργαλίζειν titillare въ подвигъı насъ оскъкътиıа io.-clim.
оскытанніе n. refugium, fortasse оскитанїѣ исклдоу š.-gl. 63. cf. скоутати.
оскѫдити -ждѫ -диши vb. minuere sup. 432. 5. ἀνέχειν retinere kruš. isaak. сыны влша -дѣть 1. reg. 8. 11. -vost. aug. 1. 10. λαμβάνειν prehendere ibid. 13. 14.
оскѫдьно adv. parce ziz. ber. mon.-serb.
оскѫдьнъ adj inops sbor. prol.-mart. dioptr. isaak. въ благıхъ - sabb. 27.
оскѫдѣваніе n. minui int. ber.
оскѫдѣвати -ваѭ -ваѣши vb. ἐκλείπειν deficere prol.-mart. ioann. int. psal. 70. 9. chron. 1. 80. ber. не - ἀναβλύζειν scaturire men.-vuk.
оскѫдѣніе n. ἔνδεια inopia dial. ioann. chrys.-lab. pyrg. gram. isaak. - сльнца eclipsis solis georg.
оскѫдѣти -дѣѭ -дѣюши vb. ἐκλείπειν deficere sup. 59. 195. pent.-mih. cyr.-hier. greg.-naz. hom.-mih. ber. лѣты -дѣѥть море iob 14. 11. - хлѣбы krk. -дѣ денегъ отъ скровища mat. 52. -дѣ источникь laz.-vuk. -дѣ вода ichn. adde chron. 1. 93. 173. 200: nota -дѣıи пиıи ichn.; male -дѣюмъ luc. 12.33. - bulg.
оскѫждати -даѭ -даюши vb. retinere isaak. - зълобоу antch. c. 33.
осла f. ἀχόνη cos sup. 297. ex.-op. 2. 1. 23. trigl. врачьвна осла svjat.-mat. 9. bus. 263. остримъ по ослѣ svjat. -op. 2. 2. 393. adde op. 2. 2. 298. io.-dam. ἀγχόνη laqueus осьла hom.-mih. 23. nsl. asli, oslica cos meg. oslica (oselca) kruha schnittchen serb. osla cos mik. pol. osła nserb. voslica.
ослаба f. ἄνεσις relaxatio men.-vuk. ant. men.-mih. ephr. krmč.-mih. isaak. dioptr. leont. per. 12. -боу оулоучити, творити men.-mih. съмрѣть ноуждьнıмь - hom.-mih. 91.
ослабити -блѭ -биши vb. ἀνιέναι relaxare sup. 22. παραλύειν debilitare sup. sim. I. 15. svjat. мало - плачю greg.-lab. - жилы hom.-mih. 50. -блюнъ παλυτικός paralyticus ostrom. -бѣюнъ sup. 238. παραιτεῖσθαι gravari не -вилъ естъ и оумь рѣти cloz I. 475. - сѧ κατανύττεσθαι compungi dan. 13. 10. -vost.
ослаблıти -блѭ -лиюши vb. χαυνοῦν relaxare ant. debilitare hom.-mih. bus. 296 ber. - зѣлıныѥ съхода дьждьнаго chrys.-lab. ἐκλύειν liberare hebr. 12. 3. -бѣıти sup. -бѣаше sup. 69.
ослабленникъ m. παραλυτικός paralyticus -бленнкь hom.-mih.
ослабленіе n. ἄνεσις relaxatio ant.-hom. greg.-naz. συγχώρησις permissio nest. adde cyr. 1. chron. 1. 17. παράλυσις paralysis -бѣюніе sup.
ослабленъ v. ослабити.
ослабнѫти -нѫ -нѣши vb. debilem fieri isaak.
ослабьно adv. benigne - соудити sabb.-typ. - и тихо ibid.
ослабьнъ adj. laxus -бно житıе sabb. 128.
ослакъıни f. iocus въ ослабини per iocum leont. 133: forma dubia.
ослаквати -ваѭ -ваѣши vb. debilitari sim. II. 9.
ослабѣти -бѣѭ -бѣюши vb. ἀνίεσθαι remitti оузы -бѣше šiš. 33. antch. ἐνδιδόναι cedere sup. 65. ὀκλάζειν deficere sup. 68. плъть -бѣла (юсть) hom.-mih. 111. ἐκλύεσθαι debilitari ostrom. isaak.: male - сѧ men.-mih. 236.

осладити -ждѫ -дишь vb. dulce reddere sbor. - **сѧ** γλυκαίνεσθαι dulcem fieri pent.-mih. sir. 38. 5. chron. 1. 41.

осладѣчати -чаѭ -чаѥшь vb. dulcescere **мора -ча** hom.-mih. 182. chrys.-frag.: verbum m. 1.

осладѣчити -чѫ -чишь vb. dulce reddere **да не -чить насъ любы̀ земльныхъ вещий** ephr.-vost. idem ephr.-belg. - **сѧ**: **горкаꙗ -чать сѧ** ephr.-vost.

ослаждати -даѭ -даѥшь vb. dulce reddere sbor. **зелиѥ мл҃ѣкомь -даѥмо** hom.-mih. **пѣниѥмь цкоже солию - дѣланиꙗ** krmč.-mih. 189.

ослинити сѧ -ню сѧ -нишь сѧ vb. sensus nobis ignotus: **помлаше ємоу рѫкоѫ, да проглаголить, ослинѣ̀ше же сѧ авва симеонь** pat.-mih. 152.

ослободити -ждѫ -дишь vb. liberare ichn.

ослоухꙋ f. παρακοή inobedientia ant. mon.-serb. čech. oslýchati non audire pol. osłuch hörensagen.

ослоꙋшанїе n. ἀπείθεια contumacia sup. 240. 256. παρακοή inobedientia hebr. 2. 2. -šiš. 222. ant. antch. leont. greg.-lab. apost.-syn. chron. 1. 195. ber. παράβασις praevaricatio sup. 368. cf. **прѣса-**.

ослоꙋшати сѧ -шаѭ сѧ -шаѥшь сѧ vb. non obedire sup. 248. men.-leop. meth. 4. greg.-lab. - **кого** men.-mih. ἀθετεῖν despicere sup. 244. ἀπιστεῖν non credere sup. - **наставьника** vita-theod. - **старьца** vita-theod. - **отца** bor. 9. - **повелѣнию** hom.-mih. - **глаголь** hom.-mih. **не -шавъ ни при чесомъжѥ** meth. 8. **по чьто -ша мѧ**; hom.-mih. 15. sine **сѧ** men.-mih. 203: **осл-** oppouitur **посл-** krmč.-mih.

ослоꙋшникъ adj. non parens hom.-mih.

ослоꙋшьливъ adj. ἀπειθής contumax; ἀνήκοος non obediens sup. ant. pent.-mih. apost.-syn. **-шливъ** num. 17. 10. -pent.-mih.

ослъзити -жѫ -зиши vb. deflere alex.

ослънѫти -нѫ -неши vb. πεινᾶν esurire ant. 107.

ослька f. cos **оселка** trigl. pol. **osełka**: th. **осла**.

ослѣпѣниѥ n. coecitas sup. 441. 28.

ослѣпѣнѫти -нѫ -неши vb. ἀποτυφλοῦσθαι, τυφλοῦσθαι excoecari sup. 238. 308. svjat. pat.-mih. proph. **ослѣпи** prol.-mih. **ослѣпль ѥсмь очима** chrys.-lab. **ослѣпѣ оумомь, ослѣпѣ̀ше жидове** psalt.-int. saec. xii. **ослѣпѣ дѣсномь окомь** men.-mih. **очима ослѣпоше** prol.-belg. **ослѣпѣста ємоу очи** pent.-mih. čech. **oslnouti** cf. **ослѣпѣнѫти**.

ослѣдити -ждѫ -диши vb. investigare **ловъ львовъ -ди** bus. 158.

ослѣдъ m. ὄναγρος onager op. 1. 83.

ослѣпити -плѭ -пиши vb. τυφλοῦν excoecare io. 12. 40. ostrom. sup. πωροῦν sensum adimere sup. **-пи имъ оумъ** cloz I. 172. chron. 1. 67.

ослѣплити -плѭ -лиши vb. ἐκτυφλοῦν excoecare ant. chrys.-lab. - **лиць**; **очи -** bus. 648. **мьзда -плиѥть очи видѧщихъ** krmč.-mih. 247. **-пыти** σκοτίζειν obtenebrare sup. 297. - **сѧ** περιπίπτειν se perditum ire sup. 330.

ослѣплѣниѥ n. excoecatio ant.-hom. prol.-cip. isaak. chron. 1. 110. **-ниѥмь лишивь сѧ ѥдиного очесе** prol.-mart. **-пьѣниѥ** sup. 158.

ослѣпѣниѥ n. stupor.

ослѣпѣжѫти -нѫ -неши vb. excoecari int. mir. **-пошл** par. **-пша** bus. 713. **-пѣноꙋвши** šaf.-frag. 31. pol. **olśnąć** pro **oślnać** cf. **ослѣпѣнѫти**.

ослѣпѣѭти -ѣѭ -ѣѥшь vb. excoecari pat. chrys.-lnb. - **отъ лоучѥ**.

ослѣпѣ̀ниѥ n. coecitas **-пѣниѥ** bus. 432.

ослѣпѣти -пѣѭ -пѣѥшь vb. πωροῦσθαι, τυφλοῦσθαι, ἀποτυφλοῦσθαι, ἐκτυφλοῦσθαι excoecari prol.-mart. men.-vuk. krmč. 47. krmč.-mih. ant. nom.-lab. ichn. - **лицемь** prol.-mart.

осмерица f. ὀγδοάς octo hom.-mih. cf. **осморица**.

осмерочислънъ adj octo continens int.

осмилѣтьнъ adj. octo annos natus men.-mih.

осмица f. octo men.-mih. 395.

осмогласьникъ m. ὀκτώηχος octoēchus trigl.

осмодьневьнъ adj. ὀκταήμερος octo dierum hom.-mih. pan. int. **осьм-** šiš. 139.

осмоктати -таѭ -таѥшь vb. lambere alex.

осмонадесѧтъꙑй numer. decimus octavus sup. 186. 15, kruš.

осмоногъ m. octo pedes habens; ὀκτάπους polypus trêb. 115.

осморица f. ὀγδοάς numerus octonarius krmč. 52. krmč.-mih. greg.-naz. **-ца рекше недѣле** krmč.-mih. 357. cf. **осмер-**.

осморичьнъ adj. ogdoadis krmč.-mih. 357.

осмородьнъ adj. octavianus **авъгоустъ нже и -ный** svjat.-op. 2. 2. 391. mat. vm. bus. 266.

осморъ numer. octo io.-clim. krmč. 117.

кнігы -ры krmč.-mih. 342. къ -рыхъ кнігахъ krmč.-mih.

осмосъ́тьнъıй numer. octingentesimus men.-bulg.

осмочисльнъ adj: ὀκτάριθμος octo continens men.-vuk.

осмрадити -ждж -дишн vb. foetidum reddere sup. 141. dioptr. glag.

осмъıй numer. ὄγδοος octavus sup. - мъ-сяцъ aprilis - на десатє op. 1. 92. sup. ostrom. осьма ноч съхрани šiš. 201. осмонадесатоıе sup. 186. pruss. asmus.

осмь numer. ὀκτώ octo sup. вінець осмию конна prol.-mih. - ихъ оусъчени бышє prol.-mih. осмь на десатє ostrom. осмьнадесетимь лѣтомь pyrg. осма десатъ ostrom. по осми десатъ chron. l. 62. - съть; осмьдесетьпрьвый krmč.-mih. - десатъ и вътороıй meu.-bulg. chrys.-lab. ser. aštau rad. aç gr. ὀκτώ lat. octo goth. ahtau shd. ahtô Grimm, wörterb. l. 164. curt. l. 132.

осмьдесатница f. octoginta pan.

осмьдесатъıй numer. octogesimus chrys.-lab.

осмьдесатьнъıй numer. octogesimus ioann. -десътьноıе правило krmč.-mih.

осмьсътьнъıй numer. octingentesimus pat.-šaf.

осмѧдити -ждж -дишн vb. notam inurere да сє вне и осмоудить misc.-šaf. 85. nsl. osmôditi cf. присмѧдити.

оснивати -ваıж -ваıешн vb. fundamentum iacere frag.-bulg.

основа f. θεμέλιον fundamentum hom.-mih. io.-clim. βάθρα, βάσις basis sbor. lev. 4. 34. -vost. hom.-mih. adde op. 2. 2. 202. bus. 391. 920. ἱστός malus textorius ev.-int. 1434. int. 225. bulg. osnoų čech. osnova pol. osnowa et osnow.

основание n. θεμέλιον fundamentum sup. krmč.-mih. hom.-mih. bus. 292. 551. chron. ber. отъ -нна въздвиже монастырь gram. 9. - храмоу sim. l. 14. - домоу men.-leop. отъ - съзидати ok. 62. създа́хъ отъ - mon.-serb. 489. - льстьно prol.-mih. - добрыихъ дѣлъ sborn. ἄγκυρα ancora op. l. 155.

основати, основ̀ж, основѣшн et основ̀ж, **основешн** vb. θεμελιοῦν fundare ostrom. pam. 234. psalt.-saec. xi. šiš. 249. основѣть bulg. l. petr. 5. 10. vost. καταβάλλειν fundamentum ponere zlatostr. adde chron. l. 78. 89. основаю ber. nsl. osnutek tkalca trub.

оснъıвати -ваıж -ваıешн vb. θεμελιοῦν fundare ex. margar. op. l. 65. psal. 103. 5. -ven. bon.-hes. 36. pan. - землю bus. 30. ὑφαίνειν texere - основоу ev.-int. 1434.

оснѣжити -жж -жишн vb. χιονοῦν niveum reddere psalt.-triod. - сѧ acad. -жѧтъ сѧ bon.

особи v. особѣ.

особити сѧ -ваıж сѧ -ваıишн сѧ vb. μονάζειν solitarie vivere psal. 101. 7. διακρίνεσθαι secerni ant. antch. mat. 27. dioptr. se compescere dial.-šaf. да тоу -бить сє men.-mih. -бе сє монѫтатос men.-vuk птица особьнѣ сє glag. -шна сє greg.-mon. 70.

особиıе n. ἰδίωμα proprietas op. 2 2. 631. dial.-šaf. въ - сквозѣ градъ ходити men.-leop.

особлѣти -лѣıж -лѣıешн vb. ἀφορίζειν secernere -вліше себе šiš. 116.

особь adv. παρ' ἑαυτῷ, καθ' ἑαυτούς, κατ' ἰδίαν, χωρίς seorsim ostrom. sup. 129. 209. 210. 316. 451. šiš. 136. gen. 43. 31. - pent.-mih. hom.-mih. mat. 35. sabb. 6. 43. cyr. 17. bus. 414. chron. l. 137. 221. не коупьно, нь - ioann. възеть - leont. въ ѥдинокомь - жглѣ dioptr. - црькве сътворьше krmč.-mih. - съвирати сє krmč.-mih. - прѣбывати prol.-mih. ѥже - стѣжано ємоу krmč.-mih. - съвитъ io. 20. 7. -ev. saec. xiii. mat. 15. - хождѣнна sabb. l. възведе ихъ на гороу - на ѥдинѣ prol.-mart. - стоити par. - почивати greg.-lab. особа adv. mon.-serb. nsl. osobito croat. osobojni privus verant. rum. де осебй ztschr. 3. 218. 423; 4. 236. cf. особѣ.

особьно adv. καθ' ἑαυτόν seorsim prol.-mart. sabb. 4. - быти men.-leop. - правостоıе men.-vuk. - бѣше посте сє prol.-mart. - съвирати сє krmč.-mih.

особьночиние n. ordo proprius nom.-mik. 163.

особьнъ adj. ἴδιος, ὁ καθ' ἑαυτόν, ὁ κατ' ἰδίαν ὤν qui seorsim est men.-vuk. int. ber. nom.-mik. 118. pat. krk. op. l. 80. -на окитѣль prol.-mart. -на храмина men.-leop. mir. -на трапезѣ chrys.-duš. 45. -ьно мѣсто sbor.-kir. 47. prol.-mart. - недоугъ chrys.-lab. что своıе -ьно створити krmč.-mih. -ноıе peculium krmč. 38. -но писаниıе men.-mih. 393. -ноıе ѥпископле krmč.-mih. -на брань bellum civile nsl. zoseb dain.

особьнѣ adv. seorsim svjat. dial.-šaf. bus. 271. int. -бнѣ prol -mart. dioptr.

особьствиıе n. proprietas isaak.

особьство n. proprietas triod.

особьствовати -вуѭ -вуѣши vb. ἰδιάζειν seorsim esse men.-vuk. prol. prol.-cip.

особѣ adv. seorsim bus. 389. - сѣсти vita -theod. особи seorsim: recte о собѣ (себѣ) cf. καθ' ἑαυτόν nota nsl. osoba habd. dain. osebenik lex. osobenik trub. inquilinus, colonus osebek, osebejek besitzer einer kleineren hube osebenica solitarie vivens osebujek ausgeding osebujni particularis habd. croat. osoba adv. luč. čech. osob f. osovný.

осоиѥ n. in nom. propr. locorum пснѣ -mon.-serb. 186. дѣдино осоѥ o. 25. осойна mon.-serb. 186: vere est locus opacus serb. osoje; prisoje locus apricus guja, zmija prisojkinia, prisojnica: nota bulg. osoj mil. 363. 369. prisoj mil. 369 zmija osojna mil. 363. osojnica mil. 166. 511: nota srъce osojno verk. 86. cf. 369.

осока f. neuma sbor.-kir. 33. 34. vost.-op. 653.

осолн ги -лѭ -лиши vb. αλίζειν salire sup. 190. matth. 5. 13. bus. 717.

осопьнъ v. осъпьнъ.

осочити -чѫ -чиши vb. indicare -чиша и гдѣ живетъ bus. 715. čech. osočiti calumniari.

осошити -шѫ -шиши vb. ἀποκόπτειν abscindere -шиша отъ нѣго svjat.-op. 2. 2. 401. вьсь съборъ -шилъ юси своѥго закона zlatostr. cf. соха.

оспитанъ v. осъпитанъ.

оспитъ v. осъпитъ.

оспътовати v. осъпътовати.

осрама f. αἰσχύνη ignominia io.-clim. op. 2. 2. 54. men.-mih. 263. io.-dam. ἀσχημοσύνη turpitudo cyr.-hier.

осрамити -млѭ -миши vb. confundere sup. 136. - сѧ sup. 169. proph.

осрамлити -лиѭ -лиѥши vb. confundere ev.-saec. xiv. -мьити sup. 189.

осрамлѥние n. ignominia -мьѥние sup. 122.

осрамотити -штѫ -тиши vb. ὀβρίζειν contumelia afficere misc. -мокѣнь part. men.-vuk. себе - alex.-mih. 33.

оставати -ваѭ -ваѥши vb. manere int. ber. par. - отъ нѣкыснаго прѣбываниа krmč.-mih. 352. - сѧ: нача - сѧ иего vita-theod.

оставити -влѭ -виши vb. ἀφιέναι emittere, dimittere; παριέναι omittere cloz I. 136. 498. 648. ἐάν sinere ostrom. - входъ tur. - гласъ sup. 309. - грѣхы λείπειν, καταλείπειν relinquere ostrom. sup. proph. pent.-mih. krmč. 38. - соудъ per. - града men.-vuk. - того чистъıа вѣры тъıцıаше сѧ bulg. кто ны -вить отъ любве божıа; antch. -ви тоу даръ cloz I. 498. богоу не -вльшоу нѣкъ частнаго прихожденıа krmč.-mih. 154. ἐπιτρέπειν committere sup. 279. ἐπιλανθάνειν oblivioni dare op. 2. 2. 26. adde chron. I. 12. 88. 100 etc. šaf.-frag. 35. bus. 764. - сѧ svjat. bell.-troj. 32. ни ѥдиноѥ добродѣтелн - сѧ prol.-mih. стефана отъ игоуменьства отъставıша vita-theod. отъст- кого отъ злаго начинанıа mir. отъст- bus. 49. μεθιστάναι amovere luc. 16. 4. оставьıше sup.

оставлıти -лıѭ -лıѥши vb. ἀφιέναι dimittere, emittere sup. ostrom. svjat.-mat. 10. sim. I. 17. καταλιμπάνειν, καταλείπειν relinquere, deserere sup. 67. derelinquere sup. 213. оставьıти sup.: ubique -вьıѭть pro -вьıѭть sup. 277. - сѧ ostrom. - сѧ чедь своıхъ men.-mih.

оставлѥвати -люѭ -люѥши vb. relinquere men.-leop.

оставлѥние n. ἄφεσις remissio ostrom. -нье грѣхомъ cloz I. 383. -вьѥние sup.

оставъ m. relictio pat. 265.

оставьнъ adj. ἀφέσεως remissionis лѣто -вно iez. 46. 17. -vost.

остал ъ adj. reliquus š.-gl. 96. nsl. ostali habd.

остание n. ἀποχή abstinentia ant.

останъкъ m. λείψανον, τὸ λοιπόν, τὸ καταλοιπον reliquiae sup. antch. proph. posteri š.-gl. 98. triod. -нокъ bon. -нъıи bon. -ıи hereditas sbor.-kir. 52 adde per. I. 9; 3. 13. nom.-mik. 118. chron. I. 42. 206. безъ -ка ἀπαραλείπτως sine intermissione ant.

останѫти v. остати.

остарѣти -рѣѭ -рѣѥши vb. senescere bell.-troj. 1. prol.-mart.

остати, останѫ, останеши vb. λείπεσθαι, καταλείπεσθαι, περιλείπεσθαι relinqui; μένειν, ὑπομένειν manere sup. 139. man. 51. op. 2. 2. 179. ostrom. ἀφίεσθαι dimitti ostrom. не -нетъ камень на каменн bell.-troj. 3. ничесоже не оста leont. не осташе ни хоудѣ men.-mih. осташе отъ сѣча pent.-mih. приведе оставшаго волоу bor. xvi: nota остани pro остави ἄφες ostrom. ἀφίστασθαι desistere - закона, отъ закона, отъ сѫжденıа gram. 138. 145. 190. не оста своего злаго обычаı bus. 705. не -ноу тебе bor. 50. остала есмн царıа vost. разбои не -нетъ bus. 494.

дше -не мѣсь pent.-mih. - **начатка** cloz I. 224. **не оста брата** vost. **сихъ -ноу много глаголати** bor. 42. - **вьсего мира** prol.-mih. **вьсего останеть** hom.-mih. **оста жена отъ моужа своего** bus. 127. **лесъ отъставъ господина** bus. 651. ὑττᾶσθαι vinci sup. 396 ozstanem cum gen. fris. - **сѧ** ἀφιέναι ἀπέχεσθαι abstinere; ἀφίστασθαι desistere sup. 30. 44. cum gen - **трѣбъ** ep. 2. 2. 61. - **сихъ дѣлъ** men.-leop. - **начинанию** prol.-mih. 280. - **сихъ хытростии** bus. 382 - **празнословы** bus. 415. - **дрѣва** pomoc.-bulg. - **безаконыи** proph. - **поустошьнаго творениа**; - **сѧ ѥе (наложнице)** krmč.-mih. **да -нить сѧ сего** pom.-lab. **мясъ ѣденьи осташа сѧ** op. 2. 2. 153. **-нитѧ сѧ ѥѣ** ostrom. recedere sup. abnegare sup. **останѫти** dial. **-нѣахъ сѧ** sup. 309. 4. - **отъ того** krmč.-mih. ἐπιμένειν manere **останоуцие сѧ** krmč.-mih. 162. **останоуцимъ сѧ** bus. 385. čech. ostati čeho.

остатиѥ n. manere sup. 428. sabb. 94. defectio **дияволь своѥго -тиѥ плачеть сѧ** hom.-mih. 78.

остатъкъ m. ἐγκατάλειμμα, τὸ ὑπόλοιπον reliquiae sup. 59. 321. ant. krmč. 101. sup. prol.-vuk. τὸ περισσεῦσαν reliquiae io. 6. 12. -ev.-novg. **падоше безъ -ка** pent.-mih. - **тѣла** prol.-mih. 45. adde chron. I. 168 183. **до -тка** abunde chrys.-frag.

остатъчьнъ adj. ultimus sup. 327: male ἀρκῶν sufficiens kruš.

остатьнъ adj. ultimus **-тное цѣлованиѥ** cyr. 25. cf. **-тьнь**.

остатьнь adj. ultimus acad. **-тни** mon.-serb. pol. ostatni cf. **-тьнъ**.

остатити, **остаѭ**, **остаѥшн** vb. ἀπομένειν manere sup. 65. krk. bus. 264. **ничимьже остающоу благыихъ нравъ моужа своего** sabb. 3. **ничимьже остае благыихъ обычай** mon.-serb. 462. - **отъ трапезы** chrys.-lab.: pro **отъстати** cf. **остати**.

остегнъ m. στολή vestis sir. 45. 10. -acad. alex.

остегнъ f. vestis alex. feminalia ber.

остегнь f. feminalia.

остегньница f. feminalia svjat.

остегъ m. vestis acad.

остежа f. χλαμύς chlamys **одѣша и остежею** cyr.-hier. cf. **остежь**.

остежь f. χλαμύς chlamys op. 2. 2. 53. ant - hom. 146. - **напрсница** μίτρα mitra pal. 1494. cf. **остежа**.

остлъпаѥнию n. περίστυλον porticus iez. 42. 3. 5. -vost.

остогъ f. obsidio **оудолжи сѧ** - lavr. 44.

остоити, остоѭ, остоишн vb. obsidere chron. 1. 65. 12.

остражию n. φρούριον castellum greg -naz.: rad. **стр**ъ**г (стрѣг)** cf. **острогъ**.

остра**стити -штѫ -стишн** vb. ὀδυνᾶν dolore afficere ant. - **сѧ** ταλαιπωρεῖν vexari zachar. 11. 3. -mat. 49. op. 1. 119.

остра**шити сѧ -шѫ сѧ -шишн сѧ** vb. perterreri chron. 1. 130.

острѣй m. ὄστρεον ostreum **висеры питаѥть острѣй морьскый** chrys.-lab. croat. ostriga ostreum verant.

остри**гати -гаѭ -гаѥшн** vb. radere sup.

остригомъ m. strigonium, hungariae urbs prol. men.-vuk. **острогонь** ok. 86.

остригомьскъ adj. strigoniensis men.-vuk.

остригъ m. tonsura acad.

остри**жению** n. tonsio - **главъ, брадъ** proph.

остризати -заѭ -заѥшн vb. χείρειν tondere men.-mih. prol.-vuk. bus. 378. misc.-šaf.

острина f. ἀκίς acies pyrg. **желѣзна** - pyrg. τρίβολος tricuspis.

остри**ти, оштрѫ, остр**и**шн** vb. ἀκονᾶν acuere ant pat. sup. ὀξύνειν, παροξύνειν incitare sup. 285. - **ороужию** hom.-mih. cyr. 6. svjat.-mat. 9. bus. 263. hortari - **кого** vita-theod. - **ржкъ** sup. 250. - **на оубиистко** svjat. - **сѧ** χαλεπαίνειν aegre ferre, irasci - **сѧ на кого** acad. men.-vuk.

остри**шти, остр**и**гѫ, остр**и**жешн** vb. χείρειν, ἀποχείρειν, ξυρεῖν tondere krmč.-mih. krmč. 126. pent.-mih. hom -mih. greg.-naz bus. 721. chron. I. 223. chrys.-frag. **власы** - bus. 378. op. 2. 2. 128. - **брадоу** men.-vuk. **самъѫгона остригъшн** svjat. **острижена вална** chrys.-lab. **остр**ѣ**ции** vita-theod. prol.-mih. - **сѧ** krmč.-mih.

остриѥ n. στόμα acies ferri men.-vuk. **остры** šiš. 51. 220. - **мьча** ephr. asperitas - **поутн** sabb. 134.

островласьнъ adj. ex aspero villo factus **-на рыза** hom.-mih. 115.

островo v. **островъ**.

островъ m. νῆσος insula sup. vita-theod. hom.-mih. prol.-mih. op. 2. 2. 303. sim. I. 24. ok. 52. per. xliv. mon.-serb. **острово** prol.-mart. serb. ostrvo pol. ostrow nserb. votšov rum. **остров** beitr. I. 128. curt. 2. 261. mey. 1. 343. 416. ir. sruth flumen ir -gl. 116. cf. **строуга**.

островьникъ m. insulanus per. 4. 13.

островьнъ adj. insulae prol.-mih.
островьць m. insula pat. šaf. prol.-mart. men.-leop.
островѣнинъ m. insulanus chron. l. 241.
острогавъ adj. τραχύς asper esai 11. 4. -vost. ἀκανθώδης spinosus cyr.-hier. **листъ смоквы острогавъ** frag.-serb. saec. xm. hom.-mih. **острогавъ** ex.-op. 2. 1. 25. cyr.-hier. **острѣгаво дрѣво** psalt.-pog. **острѣгаве къ поути гладъкы** esai 11. 4. -vost.
острогатъ adj. asper **-тое дрѣво** (рамонъ).
острогалголивъ adj. ὀξολάλος acute loquens.
острогласьнъ adj. ὀξύφωνος acutam vocem habens.
острогнѣвие n. iracundia **-въ** antch.
острогонъ v. **остригомь**.
острогъ m. castrum mat. 52. παρεμβολή castra 1. par. 14. 15. -proph op. 1. 126. χάραξ vallum alex. **обложѫтъ врази** - luc. 19. 43. - ev.-trn. idem ev. saec xm. -vost. per. 68. 97. chron. 145. 168. 221. - **поставити** steph. - **обложити** χαράκοῦν vallis munire ierem. 32 2 -acad. serb. ostrog, obrov živ. 19. usl ostrog nom. propr. loci pol. ostrog mit pallisaden befestigter ort: male bulg. ostrog insula cank. cf. **отражие**.
острежити -жѫ -жиши vb. χαρακοῦν vallis munire **сила цары вавилоньска -жи о иерусалимѣ** ierem. 32. 2. -vost.
острожъчьнie n. ὀξυχολία iracuudia.
острозрѣние n. acumen visus acad.
остроѕѣбъ adj. acutos dentes habens trigl. pol. ostrozęby.
острономиꙗ f. astronomia sbor.-kir. 24. bus. 813. **-номиꙗ**: nota **горе наплающоумоу искрьнаго острономиꙗ моутнаго** hom.-mih. 19.
остроносьць m. acutum nasum habens **амигдала жльтаго -сца** frag.-serb.
остроокъ adj. acute cernens trigl. alex.
острость f. ἀκμαί acies sup. 283. hom.-mih. men.-mih. ber.
острота f. acies io.-sin. isaak. misc.-šaf. io.-clim. - **кожиа житна** cyr. 16. - **оуклонениа** op. 2. 2. 174. **-тоу войске оное оубиваѣть** alex,-mih. 72. asperitas glag.
остроумие n. perspicacitas chrys.-lab. dioptr. io.-sin. **разоумьно** - io.-clim.
остроумьнъ adj. ὀξύφρων acri mente praeditus dial.-ioann. hes. 13. per. 8. bus. 1025.
остроумѣти -мѣѭ -мѣюши vb. perspicacem esse bus. 683; recte separabis.
острожглынъ adj. angulum acutum habens ioann. **камъы остръоугълынъ** io.-clim. **камъыкъ остроугълынъ** op. 2. 2. 202: nota **остроугълывное** io.-clim.
остроѫгание n. rasio.
остроѫгати -жѫ -жеши et **-гаѭ -гаюши** vb. ἀποχνίζειν radere sup. 291. proph. io.-sin. **-жи ми доуша грѣховьнаꙗ пѣготы** sup. 391. **ако бритвою мьчемь** - alex.-mih. 81. clim. pyrg. - **ребра** prol.-vuk. men.-leop. **да остроѫжеть косме** misc.-šaf. 157: nota **остроѫженъ** gram. 228.
остроѫговати -гоуѭ -гоуюши vb. ξύειν radere - **гной свой** iob 2. 8. -proph. mat. 54.
остроѫнити, остроѫѭ, остроѫниши vb. destruere, uti videtur **-и гнѣвъ** zlatostr. **-ниша иже не оубиюшин** sup. 363. 16. **покѣсише жизнь на дрѣвѣ, -ниша, иже не оубиша** hom.-mih. 57. **не -й възьбранѣжіроу ти врагоу, ть бо трьнѣчнемь покѣжденъ бываѣть** pat.-mih. 41.
остроѫнѫти -плѭ -пиши vb. τραυματίζειν vulnerare men.-vuk. **-плюень** ichn. krmč.-mih men.-vost. bus. 912.
остроѫплюение n. vulneratio misc. men.-mih
остроѫпѣти -пѣѭ -пѣюши vb. vulnerari pat. krmč.-mih. 141.
остроѫтати -оуѭ -оуюши et **-оуѭ -оуюши** vb. ἀνατρέπειν, ἀναλύειν evertere - **славоу** op. 2. 2. 423. 432. **издреченые божие** - zlatostr. - **ересь** op. 2. 2. 40. - **и прикрыти встание мертвыхъ** sbor.-vost. **-ыѣте ютерымь вѣроу** 2. tim. 2. 18. **-ши.** 200. male **-роуиѣте** strum. **остроѫтѣть** sir. 29. 19. -vost. **остроѫташе, -таше** sup. 363. 3. 9. περιίστασθαι vitare **свары законьные -ай** tit. 3. 9. **-ши.** 252. **-ыемоу** mat. 21. adde **слово слова разорило, и остроѫташе свѣты ихъ** hom.-mih. 57. **противѣть се оуставоу царевоу и остроѫюють многы.**
остроѫтыти -ыѭ -ыюши vb. perfundere alex. **доброе исповѣдание слезное доуха остроѫюетъ** acad.
остроѫюение n. ἀνατροπή eversio ant. 99. antch.
остръ adj. τομός acutus **ши.** 176. - **копие** hom.-mih. ὀξύς acutus sup. pyrg. ἠκονημένος acutus sup. 259. τραχύς asper. - **мѣсто** men.-vuk. - **крьпа** prol.-mart. - **хлѣмь** prol.-mih. - **слово** chrys.-lab. - **слоухъ** greg.-lab. - **о теченни** bus. 268. - **пѣсъкъ** bell.-troj. 21. - **пѫть** ostrom. - **глава**

chrys.-duš. 41. окоижде - δίστομος utrinque acutus sup. **острѣе** sup.: nota **т'калы и стеблемъ остроми хоудам животныхъ отгонита** ἄκεσιν ἢ ῥαῖσιν ταῖς ἀκάνθαις τὰ λεπτὰ τῶν ζώων ἀποσείοντα op. 2. 2. 148. lit. aštrus Pott 2. 1. 315. curt. 2. 46. cf. **ось, възостръ.**

остръглавъ v. **острогавъ.**

острѣгати -жж -жѫ vb. ξυρεῖν, ἀποξύειν abradere šiš. 85. pent.-mih. adde chrys.-lab. isaak. men.-mih. - **ребра** prol.-mih. -**га и и потрь** men.-mih. -**гань камыкь** pent.-mih.

острѣмлѧти сѧ -лѧж сѧ -лѧѥшн сѧ vb. erumpere.

острѣпѣтавати -важ -ваѥшн vb. σχολιάζειν obliquum reddere ant.

острѣпѣтати -таж -таѥшн vb. σχολιάζειν obliquum reddere ant. bus. 151.

острѣпѣтити -шть -тишн vb. στρέφειν torquere -**петити** dial. 328. - **сѧ** dial.-šaf.

острѣпѣтѣвати -важ -ваѥшн vb. σχολιάζειν obliquare prov. 10. 8; 17. 16. acad. alex.

острѣ adv. acute, vehementer sup. 40. mat. 49. - **плѣнн** esai. 8. 3. -proph. - **облнчати** hom.-mih.

острѣха f. tectum chronogr.: o praefixum est.

острѣшнѥ n. tecta chronogr.

острѣшти v. **остришти.**

остоудѣѣвати -важ -ваѥшн vb. frigere dioptr.

остоудити -ждж -дишн vb. refrigerare prol.-mih. ant.-bom.

остоужда ти -даж -даѥшн vb. refrigerare chrys.-lab.

остоуждати -даж -даѥшн vb. ἀλλοτριοῦν abalienare **дроугъ отъ дроуга** - greg.-naz. **отъс-.**

остоуно adv. gratis **спасаи всѣ** - **достн** š.-gl. 42. nsl. zastonj.

остыти, остыж, остыѥшн vb. frigere **остывъ къ всякомъ грѣсѣ** int. 248.

остъ f. ἄξων axis **къ остн колесемь привязань** prol.-mart. nsl. ost: osti za ribe lex. croat. osti fusciua verant. čech. ost pol. ość cf. **ось.**

остънъ m. σκόλοψ stimulus pent.-mih. op. 1. 303. κέντρον ὀξύ aculeus men.-mih. σβόνη iaculum sup. 300. 9. adde krmč.-mih. **остънъ** sup. 300. 9. **остѣнъ** op. 2. 2. 201. sup. 250. **протнвоу остѣноу пьхати** syr.-hier. bor. ber. **плачь ѥсть остѣнь златъ доуши** ioann. **остна вѣгаѣть** bus. 917. **остѣнь** greg.-naz. nsl. osten trub. ostno, osno meg. bulg. osten croat. ostan stimulus verant. čech. osten pol. ościen.

остѣнь v. **остѣнъ.**

остѣнити -нѭ -нишн vb. circumdare sup. 328. pam. 134. isaak. -**нн его оплотомъ** tur.

остѣнити -нѭ -нѥшн vb. muro cingere int. ber.: **гоустыми лѣсы -нѥмъ** men.-vuk., ubi potius obumbrare significare videtur čech. ostiniti.

остѣнѥнне n. murus ambiens tur.

остѫпати -пѫж -пѧѥшн vb. βποχωρεῖν loco cedere sup. 339. cloz I. 833. hom.-mih. ἀφίστασθαι desciscere ostrom. **отъс-.**

остѫпити -пѫж -пишн vb. 1) secedere sup. 248. -**пн отъ нихъ** ev.-trn. **отъс-** 2) πολιορκεῖν obsidere bus. 503. - **гробъ** cloz I. 740. hom.-mih. - **градъ** per. ιxvm. κατέχειν continere **крогомь крѣсть** - hom.-mih. adde chron. 12. 30. 98 etc.

осоуитн сѧ, осоуѫ сѧ, осоуншн сѧ vb. ματαιοῦσθαι vanum reddi ierem. 2. 5. - vost.

осоуѭнѣти -нѣж -нѣѥшн vb. pertenteri, ni fallimur nov. 106. pat.-šaf. 127. nsl. osupnoti: osupnil je, ko sem mu to povêdal.

осоушнвати -важ -ваѥшн vb. siccare bus. 503: recte fortasse **осоушѥвати.**

осоушнти -шѫ -шишн vb. siccare glag.

осоуѭти -ѭж -ѭѥшн vb. ματαιοῦσθαι vanum reddi 4. reg. 17. 15. -vost.: verbum m. l.

осоуѭтнти -шть -тишн vb. vanum reddere int. chrys.-lab. - **съвѣты нхъ** sabb. 182. - **сѧ** ματαιοῦσθαι evanescere šiš. 47.

осъвѣдочнти -чѫ -чишн vb. convincere **осѣ-** misc.-šaf. 86.

осъдравѣти -вѣѭ -вѣѥшн vb. sanum fieri **оздравѣ-** prol.-cip.

осъжара f. πυρωσις exploratio per ignem **-жара городѫшнмъ оуглемь** prov. 27. 21. -mat. 52. ἐσχάρα focus exod. 27. 4. 5. op. 1. 72: nobis e gr. natum videtur, ergo pro **осъхара** ex antiquiori **ѥсъхара.**

осъмотръ m. error **осм-** alex.

осъмоштрнти -рѭж -рѧѥшн vb. inspicere isaak.

осъньнникъ m. stimulator **осонникъ** op. 1. 98. pro **разорение** ier. 46. 20. -mat. 49: thema *осно, *осна rad. oc: vocabulum dubium.

осѣпа f. papula sup. 32. λοιμός pestis **оспн** op. 2. 1. 154. adde greg.-naz. rum. **воспъ, хоспъ** ztschr. 5. 343. čech. pol. ospa nserb. hospica.

осъпитанъ adj. πεπιεσμένος pressus **мѣра добра и оспитанна и потрясенна** ev.-int. saec. xvi.

осъпитъ adj. πεπιεσμένος pressus **мѣра оспита** op. 2. 1. 135. **мѣра добра и оспита** luc. 6. 38. -ev.-saec. xvi.

осъпытовати -ваѭ -каѥшн vb. inquirere **испытовалы** part. vita-theod.

осъпьнъ adj. διθαλάσσιος bimaris act. 27. 41. -bulg. **осопно** strum. cf. **исъпьнъ**.

осътие n. cardui **осътие истрѣкляють** misc.-šaf. 173.

осътовъ adj. cardui **осотокъ цвѣтъ** lanugo sap. 5. 15. -vulg.

осътъ m. τρίβολος genus spinae **осътъ** gen. 3. 19. -parem. **трънне и - помоc.**-bulg. carduus **корнь отъ оста** misc.-šaf. 159. **осотъ** alex. nsl. osat čech. pol. oset nserb. voset cf. russ. **осока**.

осътагнѫти -нѫ -нѫшн vb. contrahere **остягноу ѥ шн его оуже жлѣзно** bus. 715.

осътажати -жаѭ -жаѥшн vb. vexare - **остоужати комоу** mat. 27.

осъхнѫти -нѫ -нѫшн vb. siccari krnš. **осше** men.-leop.

осынотворити -рѭ -рѭшн vb. adoptare.

осыпание n. circumfusio aut.-hom.

осыпати -плѭ -плѥшн vb. circumfundere **-паша его страдатами** sbor.-kir. 64: nota **осыплаѥ** hom.-šaf. 11. - **сѧ прьстию** men.-leop.

осыряти -рѭ -рѭшн vb. coagulare.

осърѣти -рѣѭ -рѣѥшн vb. τυροῦσθαι in caseum redigi sup. 229. sborn. bus. 295.

ось f. ἄξων axis pent.-mih. chron. 1. 160. **осн колесница** exod. 14. 25. -parem. **колесьна** - prol.-belg. prol.-vuk. **колесьница и** n. prol.-mih. arista trigl. nsl. os f. axis; spitze; dreizack zum fischfang podvos f. axis; oso n. axis lex. stimulus habd. osat acer: osat pogled, osata baba: osat gen. osata, oset carduus bulg. os axis croat. ošljebad carduus veraut. serb. osje na klasu mik. bulg. čech. os pol. oś rum. **осне** scr. âcan. âcus, açris; ἀκ̃σας gr. ἄχων, ἄχρος, ὠχός; ἄξων lat. acus, acer: axis goth. ahs ahd. eggju acuo achus; ahsa cf. ah gluma ahir spica agana festuca and. ax lit. aštrus; ašis cf. usnis carduus ztschr. 1. 353; 7. 179; 8. 71. 372. 373; 11. 189. 193. orient. 1. 527. Grimm. wörterb. 1. 162. 163. 189. 191. 1046. curt. 1. 2. 582. mey. 1. 343. 397. cf. **остръ**.

осьларь m. asinarius **осларь** trigl.

осьлий adj. asini **осляй** clim. 308. **ждрькыць осляй** cyr. 13. pol. ośli.

осьлица f. asina **осл-** dial.-šaf. glag. **ослица, ослиха** trigl.

осьличий adj. asinae **осличие мѧсо** misc.-šaf.

осьличишть m. πῶλος τῆς ὄνου asellus oslpent.-mih.

осьловъ adj. poss. asini **ословь** men.-vuk. **ослова работа** prol.-lab. **ослово изъдѣние** passive men.-leop.

осьлонасъ m. asinarius trigl.

осьлъ m. ὄνος asinus ostrom. **осълъ** ostrom. lit. asilas goth. asilus ahd. esil and. asni lat. asinus gr. ὄνος **осла** sup. **ослекь ослѣкяшний** chrys.-lab. ztschr. 1. 495; 7. 180. beitr. 2. 140. curt. 1. 618. mey. 1. 345. wack. 20.

осьль adj. poss. ὄνου asini ostrom. pat.-mih. **осль** hom.-mih. pent.-mih. **ослы кожа** nom.-lab. **ослы челюсть** chrys.-lab. **челюсть ошлею** indic. 15. 15. 16. **ошлы кость** pyrg. serb. ošlji mik.

осьлѧскъ adj. ὀνικός asini ostrom. aut. vost. 1. 253.

осьлѧ m. ὄνος, ὀνάριον asinus; ὑποζύγιον subiugale sup. 213. 246. 248. **осля** sup. **осле** prol.-mih. men.-mih. pyrg. **ослета** krmč.-mih. 369. **ослѣта** men.-vuk. pent.-mih. pol. ośle.

осьлятинъ adj. ὀναρίου aselli sup. 248: th. **осьлят.**

осьлятица f. asina.

осьлѧшть adj. poss. aselli **съ токара ослеща** men.-mih. 196. **ослеща кожа** misc.

осѣдѣникъ m. incola **осидникь** mon.-serb.

осѣдѣти -ждѫ -дѧшн vb. obsidere glag.

осѣдѣти -дѣѭ -дѣѥшн vb. πολιοῦσθαι canescere aut. barl. barl.-vost krk. **мѧжь -дѣвъ** antch. cf. čech. ošedivěti.

осѣкъ m. ovile glag. nsl. osek umzäunung worin das vieh des nachts bleibt; behauener zaun russ dial. **осекъ**.

осѣменити сѧ -нѭ сѧ -нѧшн сѧ vb. concipere alex.

осѣнити -нѭ -нѧшн vb. ἐπισκιάζειν obumbrare sup. 368. ostrom. greg.-lab. strum. isaak. int. mon.-serb. - **кого** ioann. **гора -нѧла** hom.-mih. croat. osinj umbra veraut.: th. **сѣнь**.

осѣнити -нѭ -нѥшн vb. σκιάζειν, ἐπισκιάζειν, κατασκιάζειν obumbrare sup. 392. pent.-mih. šiš. 232. bon. pat. strum. isaak. prol.-mih. 193. men.-mih. krmč.-mih. bus. 171. mat. 27. int. prol.-vuk **рако -нѣма** sabb. 120.

осѣнѣнїе n. obumbratio prol.-vuk. io.-sin. op. I. 153. chrys.-lab. sabb. 169. men.-mih. mon.-serb. - **свѣтаго доуха** sabb. 118. 119.

осѣсти, осѧдѫ, осѧдеши vb. περιέχειν cingere op. I. 64. sim. I. 22. chron. I. 149. - **градъ, проискъ** per. 109. 111. - **иероусалимъ** proph.

осѣкти, осѣкѫ, осѣкнеши vb. insemiuare **нива осѣта слаиоуткомь** sup. 29. cf. **осѣкыти.**

осѣтити -штѫ -тиши vb. obaervare **осѣтивь** alex.-mih. 195.

осѣтовати -тоую -тоуеши vb. πενθεῖν lugere krmč. ktmč.-mih. alex. **-ваиь отъ жены** vost. - **сѧ** glag.

осѣкшти, осѣкѫ, осѣкчеши vb. κατατέμνειν caedere proph. **осѣкчи** chron. I. 50.

осѣкыти, осѣкѫ, осѣкнеши vb. inseminare - **никъ** bus. 334. cf. **осѣкти.**

осѣкѣвъ adj. poss. ἰωσῆ iose marc. 15. 40. -mat. 31.

осѧгати -гаѭ -гаеши vb. tangere glag.

осѧгнѫти -нѫ -неши vb. ψηλαφᾶν palpare sup. 345. hom.-mih. greg.-lab.

осѧзъ m. tactus **-зомь роучьнымь** io.-clim. cf. osuga hand Veglia glasn. 1861. 51.

осѧженїе n. ἁφή tactus hom.-mih.

осѧжимъ adj. qui tangi potest ber.

осѧжьнъ adj. ψηλαφητός palpabilis greg.-naz.

осѧзанїе n. ἁφή tactus dial. pat. sin. H. 9. isaak. op. 2. 2 303 ber. clim.

осѧзати -жѫ -жеши et **-заѭ -заеши** vb. ψηλαφᾶν palpare sup. ostrom. frag -bulg. pent -mih. chrys.-lab. ant. šiš. 258. ev. 1164. isaak. misc. **осѧзаѣте** ev.-trn. **осѧжите** ostrom. **осѧзѣте** ev. 1164. - **чьто** pent.-mih. - **кого** tur. κατέχειν continere men.-mih. περιάγειν circumire strum. šiš. 29. adde hom.-mih pat. domet. ber. men.-mih. pan. **осѧзахъ за срамныѥ оуды** nom.-mik. 99. **по прьсѣхъ** - sabb. 163.

осѧзовати -зоую -зоуеши vb. ψηλαφᾶν palpare dial. - **книгы** dioptr. op. 2. 2. 460.

осѣкнѫти -нѫ -неши vb. arefieri **осѣкноу** op. 2. 1. 53.

осѣцати -цаѭ -цаеши vb. παύεσθαι, καταπαύεσθαι conquiescere **-цаюши роса** exod. 16. 13. -pent.-mih. **-цаѭши** рось ibid. vost. **-сѣц-** krus.

осѫдитель m. condemnans pat.

осѫдитьлнъ adj. condemnantis **-лно** моученїе icon.

осѫдити -ждѫ -диши vb. κρίνειν, κατα-δικάζειν, κατακρίνειν condemnare sup. ostrom. cloz I. 606. **осѫждѣнъ** κατάκριτος cloz I. 590. **въ томьже осѫженъ** ἐν τῷ αὐτῷ κρίματι εἶ ostrom. **мълчаноую на нихъ съмрьть -ди** men.-vuk. - **на смьрть** tur. - **въ чьто** per. 43. - **въ матицѫ огньнѫ** nomoc.-bulg. - **гладѣмь** prol.-mart. **тоюжде виною** - chrys.-lab. **осѫжденъ** κατάκριτος condemnatus sup. 337. - **сѧ** καταδικάζεσθαι condemnari ostrom. cloz I. 126.

осѫдъ m. κρίμα damnatio - **сотонинъ** io.-dam. **да не имѣ нама осоуда** zak.-serb. adde mon.-serb. sententia glag. **осоудѣнина** mon.-serb.

осѫдьникъ m. condemnatus bulg.-lab.

осѫдьнъ adj. καταδίκης condemnationis cloz I. 589.

осѫждати -даѭ -даеши vb. κρίνειν condemnare ostrom. šiš. 218. cloz I. 636. antch. sup. hom.-mih. 139. -**mat.** 13. **въ свѣтъ изгнанию** - prol.-mart. **-жьюштѫ** sborn. **осоудѣти** š.-gl. 86.

осѫжденикъ m. condemnatus men.-leop. krk. pat.-mih. ioann. io.-sin. bulg.-lab. men.-mih. prol.-mih. hom.-mih. chrys.-lab. clim. bus. 264. vost. I. 76. par.

осѫжденица f. condemnata **-нииа** acad.

осѫжденїе n καταδίκη, κρίμα condemnatio ostrom. sup. hom.-mih. **-нье** cloz I. 153. 431. 631. 638. 673. sup. ἀθέτησις abdicatio sup. 356. ψῆφος sententia proph.

осжкатъ adj. spinosus **жьзлиие -то** sup. 190.

отай 1) adv. ἐν τῷ κρυπτῷ, λάθρα clam ostrom. men.-vuk. vita-theod. prol.-mart. nom.-mik. chron. I. 58. **ѥнкъ а не** - men.-leop. 2) praep. clam cum gen. iungenda sup. 128. - **отьца** krk. - **брата** per. 58. - **братиа** nomoc.-bulg. - **матере** ok. 64. - **въсѣхъ** исхожалше.

отайнъ adj. clandestinus mon.-serb

отанти, отаѭ, отаиши vb. κρύπτειν celare **отан лавы сирина** gen. 31. 20. -pent.-mih.

отварѧти -рѧѭ -рѧеши vb. ἀνοίγειν aperire **-рѧти** š.-gl 73. krmč.-mih. **отъвѣ**-pent.-mih.

отворити -рѭ -рѧши vb. aperire proph. per. 73. 99. chron. I. 114. 197: male **овът-** : - **ѥже о оучинищѣхъ своихъ ѥкъѣюмлы** sup. 450. **никакожѣ хотѧщоу - немоу ч то отъ окрываемыихъ** 451.

откорьница v. **отвръница.**

отвръница f. ἀντιστροφή inversio men.-mih. 357. **bis-ии ѥдиной въ всихъ-от-**

вьрници op. 2. 2. 264. **отвръница** ant. cf. **отврънъ**

отврънъ adj. ἐναντίος contrarius **обидами отвърными подобаетъ** почисти zlatostr. -saec. XVI: rad. **кратъ**, cf. tamen lit. adverniškas.

отврънь adv. ἀντιστρόφως, τοὐναντίον, ἐκ τῶν ἐναντίων contrario modo **отврънь** greg.-naz. šiš. 115. op. 2. 2. 264. ex.-op. 2. 1. 26. **отъкрънь** op. 2. 2. 55. šiš. 98. **отвърнь** op. 2 1. 149. zlatostr. **отверни** prol.-vost. slov.-novg. b. op. 2. 1. 172; 2. 2. 264. **отвернъ** ber. - **съткорити** men.-mih. **възъствористе** - ἀντιστρέφαντες πεποιήκατε men.-mih. ἔμπαλιν retrorsum **отъкрънъ** greg.-naz. **отъкъ-** šiš. 115. **отвръни** sup. 139.

отвѣтити vb. ἀποκρίνεσθαι respondere aoristum tantum habes: **отвѣ̀**, **отвѣ̀шѧ** io. 1. 21. -assem. bon.

отвѣ̀тникъ adj. ἀντίλογος contradicens op. 2. 2. 200.

отвѣ̀тованиѥ n. responsum **отъ-**, **отъкъ-** chrys.-lab.

отвѣ̀товати -тоую -тоуѥши vb. ἀποκρίνεσθαι respondere men.-leop. ok. 62. ber. ἀπολογεῖσθαι defendere men.-vuk.: male ἀποκρόπτεσθαι celare prol.-mart. **отъвъ-** chrys.-lab. men.-vuk.

отвѣ̀тодавьць m. responsa dans **-ица** sim. II. 6.

отвѣ̀тословиѥ n. ἀντίλογία contradictio **-вьѥ** op. 2. 206.

отвѣ̀тъ m. ἀπόκρισις responsio ant. barl. cloz I. 725. ἀπολογία excusatio šiš. 41. sup. 243. ἀπόφασις responsum sup. 280. hom.-mih. op. 2. 2. 305. sententia sup. 135. 324. adde sup. 155. **без отвѣ̀та** ἀσύγγνωστος venia indignus cloz I. 491. **-та пытати** hom.-mih. - **дати** greg.-lab. šiš. 41. - **дѧти** chrys.-lab. chron. 1. 38. 83. **отъв-** ostrom. sup. saepe op. 2. 2. 370. cloz I. 491. 725. šiš. 41. **отъв-** sup. **отъвѣ̀тъ прикмъше** χρηματίζεσθαι oraculum accipere ostrom.: usl. odvětek progenies hung. heres hung. dain. 75. cf. cum **вѣ̀ти**; adde odvetka hereditas habd.

отвѣ̀тьлиꙗ adj. responsa dans **оученикъ -тликъ** clim. 232.

отвѣ̀тьникъ m. πρεσβευτής deprecator hes. usl. odvětnik patronus trub. spang. defensor lex.

отвѣ̀штавати -ваю -ваѥши vb. ἀποκρίνεσθαι respondere ant. sup. 188. bell.-troj. 26. **отъв-** cloz I. 627 ostrom. sup. saepe **отъв-** sup. ἀπολογεῖσθαι se excusare sup. 283. - **сѧ** ἀπαγορεύειν se abdicare sup. 281.

отвѣ̀штаниѥ n. responsum **отъв-** sup. 176. 292.

отвѣ̀штати -таю -таѥши vb. ἀποκρίνεσθαι, ἀπολογεῖσθαι respondere chron. 1. 26. 37. 45 etc ἀπολογεῖσθαι se defendere sup. 140. ἀποτάττεσθαι destinare **крилѣ -шааше ю на съмрьть** men.-mih. **-вѣщати** greg.-lab. **-вѣ̀чати** chron. 1. 110. 207. **отъв-** sup. ostrom. **отъв-** sup. - **сѧ** ἀποτάξασθαι ostrom. usl. odvišćati respondere dain. serb. odvještati živ. 50. odvještiti živ. 122.

отвѣ̀штивати -тоую -тоуѥши vb. respondere meth 5. 6. chron. 1. 11. 96. 265. **отъв-** vita-theod. per. LXIX. serb. odvještovati živ. 105.

отисати -шѫ -шеши vb. περιξέειν radere sap. 13. 11. -vost.: nota **отѣсь** mon.-serb.

отнѣсти, отекѫ, отенѣши vb. ἐξοπλοῦσθαι, ὄγκωσιν φέρειν tumere prol.-cip. men.-vuk. dioptr. pat. prol. **кысть роукы его отекла** men.-leop. **чрѣво отекыше** pent.-mih. **тѣло отекло вѣше** mir. **отекъ съ того, отекъ отъ печали** bus. 478. usl. oteči; otekel lex. habd.

оти conj. ὅτι quod bulg.-lab. 79. **знаеши, оти вьсе крѣпка тебе коги поставилъ есть** misc. 16. bulg. oti milad. 74. verk. 369. e gr.

отиманиѥ n. αἵρεσις sublatio krmč.-mih.

отимати, отимаю, отимаѥши et **отъемлю, отъемлеши** vb. demere sup. ἐξαιρεῖσθαι, περιαιρεῖν sumere proph. op. 2. 2. 128. bus. 347. αἴρειν tollere sup. 244. ἁρπάζειν rapere prol.-vuk. **крѣлъ** - laz.-vuk. **отъим-** chron. 1. 94. 206. 208. per. 60. **отъемлеть** sborn. **отъимыи** sup. 217. 244. **отземлеть имь водоу** bus. 299. **отъмавъшимъ** svjat. - **сѧ**: **ако зракоу человѣчю - сѧ** men.-leop. - **сѧ прочь** secedere per. 68. nota **отъемати** dioptr. **отъниматн**.

отимѣнениѥ n. μετονομασία mutatio nominis **отъимѣниѥ** bus. 270. **отъимениѥ** svjat.-op. 2. 2. 386. bus. 267.

отинити -ню -ниши vb. inquisare acad.: thema **тина**.

отинѫдъ v. **отъинѫдъ**.

отирати -раю -раѥши vb. abstergere prol.

отиратьлынъ adj. abstergendo inserviens **роуба -нааго сотрѣшенномъ** clim. 113.

отирати -раю -раѥши vb. ἐκμάττειν abstergere ostrom. sup. 296. hom.-mih. - **сльзы** ok. 55. - **крава** prol.-mih. - **потъ**

isaak. - отъ съмысла isaak. nsl. otirati spang. cf. **отрѣти.**

отнисѫти -иж -ишти vb. repellere mon.-serb.

отити, отидж. отидѣши vb. ἀπέρχεσθαι, ἀποδημεῖν ἀναχωρεῖν, ἐξέρχεσθαι abire ostrom. sup. sim. I. 22. 29. prol.-mart. **-дн** nicol. pro **идн за мя;** '**-доше къ свой кождо домь** greg.-lab. - **рода своего** nomoc.-bulg. **отондоша сего житиа** sbor.-kir. **человѣчи житиа отити хоштю** bus. 293. **отити имамь сие жизни** men.-mih. aor. **отидоу** šiš. 47. nicol. **отыдоу** men.-mih. 261. adde **отидиҳоу** bus, 173. **отъш-** chron. I. 18. 40, 70. 83.

отитлоковати -лоуѭ -лоуѣши vb. titulum inscribere acad.

отицание n. tumor dioptr.

отишити сѧ -шѫ сѧ -шиши сѧ vb. tranquille vivere ant.-hom.

отишие n. γαλήνη locus. tranquillus. sup. 377. greg.-naz. **λιμήν** portus sup. 109. men.-vuk. hom.-mih. chron. I, 209. clim. - **ндѣже пристаютъ корабли** men.-mih. 272: nota ἄγκυρα ancora sup, 183.

отишьд- v. **ошьд-**

отлѣстити -штѫ -стиши vb. crassum reddere - **сѧ** ἐξογκοῦσθαι tumere pyrg,

отлѣстѣти -стѣѭ -стѣеши vb. crassescere op. I. 68. eccles 12. 5. -mat, 52. proph. triod. **отолст-** chron. I. 192.

отовадити сѧ -рѫ сѧ -рѧши сѧ vb. αἴρειν tollere л. **мѧсѣ -рены хлѣба** gen. 45. 23. -vost. **-рищь** κατάφορτος oneratus **житниами -рѧтыми** togotož **пшеницами** men.-vost.

отокъ m. 1) ὄγκος ἐξόγκωσις tumor men.-vuk. prol.-cip prol. per. 25. men.-leop. int. svjat.-mat. 9. bus. 263. vost. 2. 28. 2) νῆσος, **νησίον** insula ostrom. apost.-syn bon. ev.-šiš misc. bell.-troj. I. op. I. 83; 2. I. 192: 2. 2. 235. act. 28. 7. - apost.-strum. acad. šaf.-ursepr. slov.-novg. a. alex.-mih. 13. 110. 3) ἀγκών scopulus io.-dam. op. 2. 2. 303. 4) **промежоу тресномъ по отокамъ** georg.-vost. 2. 127. **отоци** pro **отъци** sup. 204. nsl. čech. otok tumor serb. otoka cornu fluminis patoka lora vini usti rum. **отокъ** idem.

оторъ m. ἰοθόρ iothor š.-gl. 64.

оточьнъ adj. insulae **море -но** ὠκεανός oceanus sup. 392.

отрава f. φάρμακον venenum krmč.-mih. georg. bon.-lab. nom.-mik. 22. ber. chron. I. 12. 77. bus. 338. steph. misc.-šaf. rum. **отравъ;** **отравъ** triod. georg.-šaf. 101. **отрова** pat. men.-mih, bulg.-lab. 55.

дати отровы misc.-serb. **отровь** m. **-вмъ съставленомъ** mat.-vost nsl. nemoč otravna morbus contagiosus otrova habd. otrov prip. 182, otrovati habd. otroviti prip. 313. bulg. **отравъ.** otrovъ croat. otrova hung. serb. otrov živ. čech. otrava.

отравьк v. **отравити.**

отравити -влѫ -виши vb. veneno interficere men -mih. pat par. - **человѣка** nom.-mik. 23. - **ни ложена своя** nom.-mik. 10. **отравена** part. sup. 156. 5.

отравлѥние n. φάρμακον venenum krmč.-132. krmč.-mih. 157. 390. misc.-šaf. **-влѥние** zak.-serb. bus. 339.

отракъ v. **отлака.**

отравьникъ m. φαρμακεύς veneficus krmč. pat. misc.-šaf. greg.-lab. men.-mih. alex. aced. **-вникъ** krmč.-mih. nom.-mik. vost. bus. 748. **отровьникъ** psalt.-vuk.

отравьница f. venefica misc. **отровь-** nom.-lab.

отравьнъ adj. veneni, venenosus chron. I. 244. **отровьнь ѣдь** alex.-mih. 188. 199. veneno interfectus **отровьнь** alex.-mih 195. cf. **-вены.**

отравьчий m. g. **-чиа** veneficus georg.

отрада f. ἄνεσις relaxatio ostrom. steph. λύσις solutio **злынмь** - men.-vuk. ἀπόλυσις fruitio men.-vuk. **отър-** ostrom. svjat. **отрадъ** m. συγγνώμη venia psalt.-theod. alex.

отрадити -ждѫ -диши vb. ἀνιέναι relaxare **-ди ми** remitte mihi bon. ostrog. **-ди** ber. **-ди намъ .з. дний** I. reg. 11. 3. -vost. συμπαθεῖν compati **-дитъ ми. братие** ephr.-vost. adde **-ди ми, мати моя** men,-mih, bor. xiv. -

отрадие n. διαφορά relaxatio - **моукамъ** ephr.-vost.

отрадъ v. **отрада.**

отрадьнъ adj. ἀνεκτός tolerabilis **-родънѣе** ber. **отърад-** ostrom. διάφορος **отърадьны моукы** ephr.-vost.

отражати -жаѭ -жаеши vb. ἀποκρούεσθαι repellere men.-vuk. pat. prol. misc.-šaf. **отър-** ichn. men.-leop. **зазоръ отър-** nom.-mik. 160.

отраждати -даѭ -даеши vb. generare ant. **отър-** antch.

отражати -даѭ -даеши vb. ἀνέχεσθαι tolerare **отър-** šiš. 161.

отражение n. relaxatio **отър-** svjat.

отражение n. repulsus **въсемь стрестемь** - gram. 148.

отразити -жѫ -зиши vb. repellere io.-sin. repudiare prol.-mart. pat. - **коурю** clim.

- находы chrys.-lab. - поѣсть ioann. -зи златою рогу̀ю̀ и долоу̀ prol.-mih. - страхъ steph. - са int. 133. отър- io.-clim. per. 25 отър- поношение chrys.-lab.

отрасль m. βλαστός germen man. 59. nsl. odrasiek germen meg.

отрасль f. ἀποβλάστημα germen krmč.-mih. κλάδος ramus iez. 31. 8. -propb. στέλεχος ramus pent.-mih. -ли богосадны pan. ѣлии не бысть приклонью -лыхъ его mat. 51. лоуть -лемь chrys.-lab. adde pat. chron. 1. 129. nsl. odrasiek frutex lex. odras planta bnng. одрасль mon.-serb. rum. одрасль.

отрасти -стѫ -стѣшн vb. ἀναφύεσθαι recrescere ant.

отрастити -штѫ -стишн vb. efferre - плоды typ.-chil. волосы отростивъ bus. 812.

отрѣвие n. abstersio - лица men.-mih.

отрепь f. stuppa имѣи мысли ико отрепи изгрѣвнии можетъ ли глаголати сладко разоумъ; bus. 625.

отрѣчѣние n. ἀπόφασις sententia mir. abnegatio - чоуѣьствь, - мира isaak. отъръ- sup. 368.

отрѣчьникъ m. renuncians men.-vuk. -чиникъ.

отрѣшти -рѣкѫ -рѣчѣшн vb. ἀποκρίνεσθαι respondere op. 2. 2. 25. respondere cloz I. 129. ἀπαγορεύειν renunciare ant. krmč. 33. отрѣчѣнъ, отрѣчѣнъ antch. krmč.-mih. per. 43. 26. παραιτεῖσθαι recusare šiš. 258. отрѣкоуоѣе bor. 83. отъръ- sup. са ἀθετεῖν reprobare ostrom. ἀρνεῖσθαι recusare sup. 184. - полога иврѣвнюу men.-vuk. - комоу ἀποτάττεσθαι renunciare šiš. 98. cloz I. 392. - мира typ.-chil. - вина и масла men.-leop. - высего житиа сего cyr. 7. - комоу svjat. -рѣкль се ѣсмь никогоже оучити семоу cyr. 2. - отъ чьсти glag. ἀποστατεῖσθαι destituare - имъ vost.: nota отрѣкъ op. 2. 2. 25. отрѣкъ glag.

отрѣвати -ваѫ -ваѣшн vb. detrudere prol. κόπτειν impellere отър- sup. 95. men.-vuk. молитва изь дроуше его не -ваѣть се isaak.

отрѣгати v. отъръгати.

отрѣгнѫти v. отъръгнѫти.

отрѣновение n. detrudere pat.

отрѣнѫти -нѫ -нѣшн vb. ἀπωθεῖν, ἀπωθεῖσθαι reiicere, detrudere ant. sup. šiš. 63. 163. hom.-mih. men.-vuk. leont. chrys.-lab. proph. issak. vost. 2. 138. adde man. вины - себе prol. - корабль отъ земле men.-mih. - са въ море bell.-troj. 11. 14. пероуна - rnss. chron. 1. 11. 41. 91. отър- sup. 256. šaf.-frag 37. storn. отър- šiš. 63. 163. cf. rum. Врнск detrudo.

отрѣщание n. ἀποταγή renunciatio ant. int. - сплсово mir. 79.

отрѣцати -цаѫ -цаѣшн et -чѫ -чѣшн vb. ἀπαγορεύειν renunciare krmč.-mih. hom.-mih. int. 35. παραιτεῖσθαι recusare - са ostrom. ἀρνεῖσθαι recusare men.-vuk. dial.-šaf. nolle leont. adde hom.-mih. -цай се сладостемь hom.-mih. 63. - се вдовиче трапезы hom.-mih. отъръ- ostrom.

отрова v. отрава.

отровонзбавьница f. a veneno liberans typ.-chil.

отровъ v. отрава.

отровь v. отрава.

отровьникъ v. отравьникъ.

отровьница v. отравьница.

отровьнъ v. отравьнъ.

отродъ m. γέννημα progenies ioann. chrys.-lab. bus. 689. io.-sin. clim. ἔκγονοι posteri men.-mih. -дн змиие лютые men.-mih. unus e posteris io.-sin. отъроди чюдновии ev.-trn. отъродъ slov.-novg. b. ioann. cf. ородъ.

отрожденние n. regeneratio отъръ- svjat.-op. 2. 2. 394.

отроковица f. παῖς, κόρη puella man. παῖς puella krmč. 213. ostrom. adde prol.-mart. greg.-lab. op. 2. 2. 205.

отроковичинъ adj. poss. puellae mir.

отроковичьнъ adj. νεανίδος puellae man. men.-mih.

отроковичьскъ adj. puellae - чинь chrys.-lab.

отроковъ adj. poss. pueri pyrg par.

отрокотлитель m. puerorum corruptor pat.

отрокъ m. παῖς, παιδίον, παιδάριον puer ostrom. sup. eloz I. 1. pent.-mih. captivus rita-theod. mancipium leont. servus bell.-troj. 4. 11. sup. отроци пѣшн krnš. -комь и оймомь men.-mih. 115. adde chron. 1. 23. 32. 75 etc. sim. I. 2. bell.-troj. 4. nsl. otrok, otročič: vere est qui fari nequit cf. pol. niemowiątko.

отрочий adj. νηπίων parvulorum sup. 65. -чие тѣло prol.-lab. -чьего, -чего chron. 1. 178. 23. 40.

отрочина f. pueritia vost. 1. 309. изъ -ны παιδιόθεν a puero ostrom. възрастьшоу ємоу до -ны sim. I. 2.

отрочица f. puella pat.

отрочиштиѣ adj. poss. pueri отъмьсти -шивѣ смрти cyr.-hier.

отрочишть m. παιδάριον puer ostrom. op. 1. 40. leont. dioptr.-lab. holm. glag. ber. bus. 339. 419.

отрочнѥ n. servus prol. 160.

отрочь adj. poss. pueri leont. men.-mih. -ча сьмрьть hom.-mib.

отрочьникъ m. heres krmč.-mih. 376. ὄμφαξ uva immatura -чнѥи гроздови ex.-op. 2. 1. 16. отрочникъ закона съвьрѣшни, а истовоѥ грозновыѥ бърати попоушташѥ sup. 247. 6.

отрочьнъ adj. παρητημένος excusatus отъ-рочьна ostrom. luc. 14. 18. -serb. vetitus отърочьно antch. нѣ отърочьнъ ἀπαραίτητος inexcusabilis krmč.-saec. xm. cf. отрѣшти.

отрочьскъ adj. παιδαρίου pueri ant. bus. 925. š.-gl. 84.

отрочьство n. pueritia euchol.

отроча n. παιδίον puer ostrom. krmč. 58. bus. 419. sim. I. 2. cyr. 1. chron. 1. 39. 40. -, младѣнѣць, отрочищѥ, юноша, моужь, старѣць dioptr.-lab. - мало νήπιος infans proph. -чати обѣ bell.-troj. 4. съ дъвѣма -чатъма zlatostr.

отроути, отровѫ, отровѣши et отроуѩ, отроуѣши vb. veneno interficere krmč. alex.-mih. 65. 190. отроую 192. отроувѣнь ok. 73. bulg. otru (otrujъ, otruješ) milad. verk. serb. zatraviti incantare živ. 91. russ. отрутьі; отрута venenum pol. otrúć.

отръваниѥ n. avulsio отъръ- sup. 101.

отръвати -ѫ -ѥши vb. abrumpere -ѥнь бысть цѣѣть laz.-vuk. отьръ- ant.: nota отърьвѣнъ part. sup. 101. a themate ръі, роу bulg. otrъva.

отръгати -гаѭ -гаѥши vb. τρυγᾶν vindemiare cant.-cant. 5. 1. ὑφέλκειν subtrahere отът hom.-mih. adde š.-gl. 63. оттор- chron. 1. 143. - сѧ per. 47.

отръгновениѥ n. avulsio отът-.

отръгнѫти -нѫ -нѣши vb. ἀποσπᾶν avellere отътръ- sup. 1. 38. 46 etc. отътрѫ ant. chrys.-lab. greg.-lab. sabb. 11. съродьства - мѣ sabb. 21. ἀποπαύειν compescere men.-vuk. - сѧ ἀποσπᾶσθαι avelli men.-vuk. -госта сѧ ѥмоу роуцѣ hom.-mih. -гноуть сѧ ѥпископа σχισθεὶς ἐπισκόπου krmč.-mih. - сѧ правовѣрныхъ цркъвѣ krmč.-mih. 365.

отръгнѫтиѥ n. avulsio отътръ- sabb.-typ. 41.

отръженіѥ n. ἀποσπασμός avulsio dial.

отръзавати -ѧѭ -ѧѥши vb. avellere отътръ- par.

отръзати -ѧжѫ -ѧжѥши vb. ἀποσπᾶν avellere - брадоу men.-leop. власы -заѥмь prol.-mih. 205. -заше плъть до костий ibid. 289. vindemiare; отътръ- sup. 206. отътр- ant. men.-vuk. hom.-mih.

отръновлиѥнъ adj. spinosus acad. cf. одоушевлиѥнъ.

отръпнѫти -нѫ -нѣши vb. καταναρκᾶσθαι obtorpere pyrg. отръпнѫти; отърпѣ aor. alex.: rad. тръп. cf. bulg. part. otrъpnъla, otrъpnъla verk. 370.

отръпнѫти v. отръпнѫти.

отръпъчавати -ѫѭ -ѫѥши vb. ἐκτραχύνεσθαι (τὴν γλῶσσαν) exacerbari op. 2. 1. 59.

отръчалъ adj. significatio dubia, forte perturbatus власи -ли и неразъчисани krmč.-mih. 191. par. 207. отърчалъ который нещеплялся alex.

отръвати -ѫ -ѥши vb. ἀπομάττειν abstergere - строупы prol.-mart. - съ лица кръвавыѥ поты - men.-vuk. cf. отрѣти.

отръвати -ѫ -ѥши vb. κόπτειν amputare прьсть иего съ зоубы -ваѭ prol.-lab.

отръгание n. ructus sbor.-kir. 6. ziz. ber.

отръгати -гаѭ -гаѥши et -жѫ -жѣши vb. ἐρεύγεσθαι ructare krmč. 147. krmč.-mih. 374. hom.-mih. ber. отриг- парою пьиньственою bus. 498. отъриг- sup. 107. отриг- ziz. - глаголь š.-gl. 66. - свою злоѥоу sim. I. 4. ἀνάγειν eiicere скотъ -ряжа жваниѥ lev. 11. 3. -vost. нѣ -ряжеть жванна ibid. 5.

отръгновениѥ n. ructus int.

отръгнѫти -нѫ -нѣши vb. ἐξερεύγεσθαι eructare -ригноу psal. 44. 2. -vost. словеса болѣзьна -ноуше оуста иего chrys.-lab. -ригнѣть оустьнѣ bon. ἀπορρηγνύναι erumpere - доушоу men.-vuk. отърнгнѫти sup. 203.

отръговатн -гоуѭ -гоуѥши vb. eructare -риг- misc.-šaf.

отръти -рѫ -рѣши vb. abstergere pat. ἀφανίζειν corrumpere šaf.-urspr. отътр- issak.

отрѣва f. purgamentum отрѣва azbuk. ber. cf. отрѣкн.

отрѣви f. pl. καθάρμα, περικαθάρματα purgamentum šiš. 97. ant.: nota отрѣвъ m. коуничьстни (κυνικός) отрѣви op. 2. 2. 118. отрѣкъ acad. čech. otřebek cf. отрѣва.

отрѣкнти -ѫ -нѣши vb. καθαίρειν, ἐκκαθαίρειν purgare ostrom. šiš. 228. purgare pat. abstergere sup. ἐκμειοῦν minuere prol.-mart. ἐκλύειν solvere - црькы peut.-

mih. adde mon.-mih. 164. - **садъ желѣзомь** ant. **отътр-** sup. 219. **отътр-** ant.-hom.

отрѣбие n. περικάθαρμα purgamentum **отребие** prov. 21. 18. ber.

отрѣблѧти -ѩж -ѣщеши vb. purgare ant.-hom. καταρτίζειν resarcire - **мрѣжѧ** prol.-mart. - **мрѣжа** mon.-leop. - **садъ желѣзомь** frag.-bulg

отрѣблѥние n. purgatio ant.-hom. ἐπιφυλλίς racemulus, post vindemiam relictus **-блѥние** ier.-threni 2. 20. -mat. 50.

отрѣкати -кѫ -кѫешѩ vb. ἀπωθεῖν detrudere krmč. 58. krmč.-mih. misc.-šaf. greg.-lab. io.-sin. op. 1. 154. ioann. par. int. - **пьса**; repudiare - **свою женоу** krmč.-mih. ψα - clim. chron. 1. 50. **отъръ-** per. 31. **отъ него отьр-** sabb. 163.

отрѣзание n. ἐκτομή excisio krmč.-mih. prol.-mart. leont. **оудьно отър-** svjat. - **носовъ** misc.-šaf.

отрѣзати -зѧ -заѥши et **-жѫ -жеши** vb. ἀποκόπτειν abscindere; ἐκτέμνειν ἐκκόπτειν excindere šiš. 43. mon.-mih. prol.-mart. io.-sin. isaak. krmč.-mih. 205. io.-clim. pyrg. ἀφαιρεῖν demere ostrom. ἀκρωτηριάζειν amputare **аще -жеть себѣ дѣтородны оудъ** krmč.-mih. **-зающе себѣ оудъ** ibid. **отрѣжеть** bus. 918. **отъръ-** ostrom. svjat.-vost. 1. 299. **отьр-** prol.-mih.

отрѣзовати -зоуѫ -зоуѥши vb. abscindere chrys.-lab. pan. **отър-** sup. 169. **-резовати** frag.-serb.

отрѣкати -кѫ -каѥши vb. contradicere glag. ber.

отрѣкние n. trudere ber.

отрѣти -рѫ -рѣши vb. ἐκμάττειν abstergere **отрѣвъши строупы** prol.-mart. **отьрѣ** sup. 293. ostrom. **отрѣ сѧ** per. 47. 32. **оттрѣть слъзоу** š.-gl. 73. **отътрѣши кръвь** mon.-leop. nsl. otrêti serb. otr' živ. 84. čech. otříti cf. **отрѣти** et lat. tergo: a rad. tr.

отрѣцание n. renunciatio **о отъръчании безгодныхъ. бесѣдъ** op. 2. 2. 256. cf. **отрицание.**

отрѣшати -шѧ -шаѥши vb. ἐκλύειν, λύειν solvere cloz l. 606. ostrom. sup. 390. isaak. **не -шай роукоу своею** ies.-nav. 10. 6. -pent.-mih. **оужа не -шай** bus. 645. - **отъ жены** šiš. 80. **отр-, отъръ-** ostrom. **отьр-** šiš. 80.

отрѣшевати -шоуѫ -шоуѥши vb. solvere kruš. par.

отрѣшение n. λύσις solutio **-ние** sup. 386. **отъръ-** sup. 232.

отрѣшити -шѫ -шиши vb. λύειν solvere sup. svjat. - **рѣмение** assem. ἀνοίγειν aperire - **врѣтишта** gen. 43. 20. -pent.-mih. **отр-, отъръ-** sup.

отрѣшение n. trudere **отърѣшения** (τῶν συνωθούντων) **оставлѣна** hom.-mih. 28.

отрѣяти -рѣѭ -рѣѥши et **-яѫ -аѥши** vb. ἀπωθεῖν detrudere pat.-mih. acad. ber. vost. 2. 151. **отъръѭ** sup. **злобы отрѣѥть** leont. **отъръ-** bus. 158. **отъръ-** bon. **отьр-** ant.: nota **острѣяши** hom.-mih. pro **отр-**.

отрадити -ждѫ -дѣши vb. destinare chron. 1. 146. 3; 164. 36; 212. 11 etc. **отъръ-** per. 93. 13. **отьр-** mon.-serb. **отьр- съ сокою тисоущь .д. ста войске** alex.-mih. 37. **васа ѭже на потребоу отьр- повелѣ** 55.

отрасати -сѧ -саѥши vb. excutere pat. bus. 388. proph. **отътр-** io.-clim. chrys.-lab. - **клопоты** io.-sin.

отрасти -сѫ -сеши vb. ἀποτινάττειν, ἐκτινάττειν excutere sup. 437. **отътр-** ostrom. sup. pat.-mih. bus. 493. **отътр-** ant. - **сѣнь** io.-clim. chrys.-lab. - **жалость** leont. - **отъ сѣкѣ варьвары** sim. I. 21. - **роущь** krmč.-saec. xiii. - **человѣка отъ рѣснотъ** lavr.-op. 31.

отражити -жѫ -жиши vb. abscindere **ты отражѣлѣны бышѧ** psalt.-int. -saec. xi.

отражи m. pl. furfur **мало отроуѣъ** vita-theod. 22. **отроубы** bus. 662. nsl. otrôbi čech. otruby pol. otręby.

отражьникъ m. panis furfureus pat.-mih. krk. 10.

отражьница f. πυρός frumentum 2. reg. 27. 28. -kruš.

отражьнъ adj. furfureus.

отражѣнъ adj. furfureus **оуже -ѣшно** bus. 717.

отраждокатити -штѫ -тиши vb. aegrotare prol.-vost. cf. **тръждъ.**

отоуждати -дѧ -даѥши vb. ἀλλοτριοῦν abalienare dial.

отоуждение n. abalienatio ioann.

отоуждити -дѫ -диши vb. ἀλλοτριοῦν, ἀπαλλοτριοῦν abalienare io.-sin. ephr. - **-сѧ** io.-sin. **пищѣ -дѣ сѧ** chrys.-lab. **-жинъ отъ твоиѣ доброты** bor. 55. **оут-** mat. 28.

отоумирати -рѧ -раѥши vb. mori **да ѣдинъ дроугомоу отьоумира** mon.-serb. 331. **61. одоумрѣть** f. 237. 67.

отоумѣвати -ѣѧ -ѣваѥши vb. eluere **отъоум-** sup. 246, 10, ubi male **отъ омъѵ- скврѣны** cf. **отоумѣти.**

отоумѣти -мѣѭ -мѣѥши vb. repul-

sare ратьникомъ отъоумъышьтала sup. 214. 22. cf. lit. mušti tundere.

отоумьштѣние n. ἐϑπραξις exactio greg.-naz. отъ дѣль отьоумьщиний подати не имый hom.-mih.

отоумѣкати -каѭ -каѥши vb. ἐξαπορεῖσϑαι consilii inopem esse op. 2. 2. 348.

отоурисати -сиѭ -сиѥши vb. definire како соу вили одоурисали mon.-serb. 379. e gr. ὁρίζειν, ὥρισα.

отоучьнѣти -нѣѭ -нѣѥши vb. pinguescere ichn.

отъ praep. ἀπό ab cum gen. iungenda 1) spatium *a)* отъ пѫти забладити par. отъ видимыхъ отъвести себе chrys.-lab. въстати отъ мьртвыхъ hom.-mih. отъ одра въстаѥть sabb. 56. зарю отъ пещеры исходящоу bus. 500. отъ обою страноу ѥго сѣдѣти men.-yuk. *b)* блоудъ творити отъ жены krmč.-mih. 323. аще жена мирьскаго чловѣка прѣлюбы створить отъ него krmč.-mih. 39. прѣбыти отъ своѥ црькве krmč.-mih. *c)* cum adv. свѣть отъ късюдоу осиявыший chrys.-lab. отъ късюдоу обыѥмати chrys.-lab. отъ въсюдоу насъ гнѣвъ божий окроужаѥть chrys.-lab. въставъ отъ гдѣжи сѣдѣше ἀναστὰς ὅϑεν ἐκάϑητο men.-yuk. отъ иноудоу chrys.-lab. отъ вънѣиждоу; отъ каждоу luc. 13. 27. отъ оноудоу dioptr. отъ прѣмо вѣры isaak. отъ сюдоу nest. отъ сюдѣ pent.-mih. отъ сѣда nest. отъ сѫпротивѣ соуѥтныхъ isaak. отъ тоудѣ nest. отъ тждоу vost. отъ зде prol.-mart. отъ оконоудоу pan. *d)* adde отъ кога отьписаль се ѥси далѥ prol.-mih. отъ коѥ славы отьпаль ѥси; chrys.-lab. отъ сѣкѣсти отьпадѣ prol.-mart. гонезнѫ отъ мене me liberatus est dial.-šaf. отъ колѣзни оустрашихъ са dial.-šaf. отъ съпа къзбѣнѫти dial.-šaf. почи отъ въсѣхъ дѣль своихъ κατεπαυσεν ἀπὸ πάντων τῶν ἔργων αὐτοῦ pent.-mih. отъ грѣха прѣстати dial.-šaf. прѣстани отъ крнчанна dial.-šaf. отъ обою народоу оумрѣ ихъ нѣколнко men.-mih. осташе отъ сѣча pent.-mih. въстахомъ отъ окѣда dial.-šaf. 2) tempus *a)* отъ самыхъ нелень prol.-mart. отъ дѣтьска esai. 46. 3. отъ съ вечера men.-yuk. до отъ вечера dioptr. adde отъвечерие *b)* cum adv. отъ сили dial.-šaf. vost. отъ силѣ vost. per. отъ толи vost. отъ толѣ nest. mir.: nota отъ авие οὐϑέως strum. 3) causa отъ тоугы не сна men.-leop. дрѣкома отъ вѣтра падшемь krmč.-mih. 284. аще дѣло отъ троуса подкигнеть се krmč.-mih. 289. очи исранлю не видѣста отъ старости gen. 48. 10. -pent.-mih. отъ жалости къ земли себе поврьгъши prol.-mart. за не не моущи ѥмоу отъ старости ходити prol.-mih. отъ зелнныѥ страсти охоудѣвъшоу men.-mih. 133. извъ отъ жилѣза бъваѭшта bus. 263. отъ нистовлѥнны въспрноути chrys.-lab. отъ кранний затварахѫ са пѫтие mir. 164. не можахъ отвръсти очи мои отъ съна dial.-šaf. съгнити отъ красты dial.-šaf. 4) notabis кѣнець отъ трьнны поносн hom.-mih. 10. pro трънѣнъ; кѣнець са вькроужить отъ лоуны bus. 686. pro лоуною; отъ вонньства обнажени krmč.-mih. 158. pro вонньства; похраверъ отъ тѣбе bell.-troj. 29. отъ сердьца libenter per. 85. 27. отъ cum verbo compositum *a)* respondet graeco ἀπό, latino ab: отъвратити *b)* latino re- отъдати reddere; отъкрьстити rebaptizare *c)* indicat finem actionis отъалькати, отъговѣкати ieiunium finire опъншти са nsl. ododědovati trub. adde odvečera, odvečerka f. ser. atas inde beitr. 1. 271. Pott 1. 195. 256. 257. 271. 277. 608.

отъалькати -чѫ -чиши vb. ieiunium finire svjat.

отъалъковати -коую -коуѥши vb. ieiunium finire svjat.

отъкарати са -раю са -раѥши са vb. adversari, resistere не -раймъ са нмъ svjat.: rectius fortasse -рыти.

отъкнти -кнѫ -кнеши vb. ἀποχρύεσϑαι repellere - крата men.-yuk. - оухо bell.-troj. 42. adde chron. 1. 223. - са chron. 1. 192. 211. отокнють са bus. 398.

отъкладити са -ждѫ са -дѭши са vb. abertare -дикъпние са окъча vitatheod.

отъкранити -нѫ -нишн vb. repellere holm. кранисти и одькранисти š.-gl. 96. сѣкѣ - не къзмогоше prol.-mart. 35.

отъкросити -шѫ -сиши vb. abiicere bus. 721. e russ.

отъкрысати -шѫ -шеши vb. abstergere georg.

отъкыти -кѫдѫ -кѫдеши vb. significatio incerta: отъкѫдѣть чловѣчьскаго строѥнны isaak. - са ἀποσβέννυσϑαι interire отъкы са ἀπέσβη op. 2. 2. 40. čech. odbyti.

отъкѣганиѥ n. fuga ioann. int.

отъбѣгательнъ adj. quem fugiunt chrys.-lab.

отъбѣгати -гаѭ -гаєши vb. ἀποφεύγειν aufugere 2. petr. 2. 18. δραπετεύειν aufugere ant. int. isaak. φεύγειν fugere sup. man. - своєго іепископа krmč.-mih. 211. -гаши насъ sabb. 94. не -гай дроугъ bus 643. adde ioann. par. men.-mih. prol.-mih. clim. pyrg. ichn. sabb. 49. bus. 291.381.434. -гаѥ ἁπερρωγώς avulsus prol.-mart.

отъбѣгнѫти -нѫ -нєши vb. ἀποφεύγειν, διαφεύγειν, ἀποδιδράσκειν, διαδιδράσκειν aufugere sup. pent.-mih. nomoc.-bulg. greg.-mon. ant. λειποτακτεῖν deserere ordinem sup. 69. - нечистотъ svjat. отъбѣжє лоудꙑ златоѣ lavr. отъбѣгоша токарѧ своєго lavr. adde hom.-mih. chron. 1. 19. 64. 120. sabb. 176. men.-mih. krmč.-mih. - мирьскыѥ похоти šiš. 257. aor. -гоу sim. I. 22. къ чоужоу -г(л)ъ бѣше землоу alex.-mih. 123. nsl. odbêg habd.

отъбѣговати -гоую -гоуѥши vb. aufugere misc.

отъбѣжати -жѫ -жиши vb. φεύγειν fugere; aufugere sup. cloz I. 68. greg.-lab. chron. 1. 213. 214. 235. chron.-novg.-vost. proph. одьс- hom.-mih.

отъбѣжєниѥ n. fuga pat. sabb. 176.

отъбѣжьнъ adj. qui fugitur мѣста -на мирьскыѧ чади sbor.-kir. 47.

отъбѣзати -заѭ -заѥши vb. aufugere krk.

отъбѣшавъша vocabulum dubium: жены моужъ -шавша сотворилъ γυναῖκας ἀνδρῶν ἀνδριοτέρας κατέστησεν zlatostr. -saec. xvi.

отъвабити -блѭ -биши vb. ἀποσπᾶν avellere -бимъ ихъ отъ града ies.-nav. 8. 6. -vost. да не -битъ та отъ бога все доброє мира krk.

отъвалити -лѭ -лиши vb. ἀποκυλίειν volvendo amovere sup. ostrom. - камень pent.-mih. κυλίειν volvere - камень men.-vuk.

отъвалити -лѭ -лѭєши vb. volvendo amovere sup. 250.

отъвалѥниѥ m. τὸ ἀποκυλίειν volvendo amovere sup. 233.

отъвѣдѣниѥ n. abductio ioann. io.-sin.

отъвѣсти -вѣдѫ -вѣдеши vb. ἀπάγειν abducere dial. sup. iob 24. 3. -mat. 54. ἀνάγειν abducere men.-vuk.: adde ioann. dioptr. sabb. 10. ichn. - злаго обычаѧ bus. 493. отъ- chron. отъ видимыхъ - сѣѥ chrys.-lab. - см.

отъвєсти -вєзѫ -вєзеши vb. navi discedere отъ землѥ - hom.-mih. - см ἀποπλεῖν, ἀνάγεσθαι navi discedere act. 13. 13. -šiš. 29. 31. strum.

отъвєчєрнѥ n. τὸ δειλινόν tempus vespertinum до -рнꙗ 3. reg. 18. 29. дьнь прѣклонилъ сѧ кѣ на - sborn.

отъвивати -ваѭ -ваєши vb. evolvere отъ- χαρτίνους σκύτους tur. начноутъ отвивающе обличати tur.

отъвлака f. mora отъ- mon.-serb.

отъвлачити -чѫ -чиши vb. abstrahere dioptr. io.-sin.

отъвлѣкѫти -влѣкѫ -влѣчеши vb. abstrahere pat.-mih. отъвлѣчєть доушоу любвє и аггельскаго житиа sabb. 7. ἀφιστάναι amovere.

отъводитєль m. ἀπαγωγός abductor dial.

отъводити -ждѫ -диши vb. ἀπάγειν abducere dial. sup. 275. greg.-naz. chrys.-lab. isaak. chron. 1. 176. 244. misc.-serb. - и доводити men.-leop. ἀλλοτριοῦν abalienare sup. 65.

отъводъ m. ἀπώρυξ propago iez. 17. 6. -proph.

отъвождениѥ n. abductio отъ- ber.

отъвозити сѧ -жѫ сѧ -зиши сѧ vb. ἀνάγεσθαι navi discedere šiš. 45.

отъвратити -штѫ -тиши vb. ἀποστρέφειν avertere sup. 361. ostrom. šiš. 65. š.-gl. 51. adde prol.-mart. chron. 1. 43. 73. рекоу отъ града - alex.-mih. 76. -цію очи свои отъ васъ sborn. - сѧ: - отъ неправьдꙑ sborn.

отъвращати -таѭ -таєши vb. ἀποτρέπειν avertere greg.-naz. - лице svjat. отвр- bus. 153. adde ber. - сѧ ἀποστρέφεσθαι aversari sup. 118. 291. 393. 347. - сѧ ласкавьць sborn. bus. 291. - сѧ страньныихъ hom.-mih. 143. - сѧ житийскыѥ радости sborn. отв- sup. 291.

отъвращєниѥ n. ἀποτροπή aversio chron. 1. 17.

отъкрѣгати -гаѭ -гаєши vb. abiicere int.

отъкрѣгнѫти -нѫ -нєши vb. abiicere sup. misc. - сѧ црьковнаго испльнениꙗ krmč.-mih. cf. врѣшти.

отъкрѣжєниѥ n. negatio, recusatio sup. 190. 268. бога отвр- chron. 1. 41. 42. - сѧѥ abnegatio ant.

отъвръзати -заѭ -заѥши vb. ἀνοίγειν aperire ostrom. krmč. prol. greg.-naz. typ.-chil. отв- ber. krmč.-mih. отърьзаше и затворяше leont. отвръзаємомь дрꙑємь typ.-chil. отъвръзай оуши bus. 291. не отърьзай hom.-mih. отъ-

връзати сѧ sup. 203. 338. cloz I. 799. **отъвръзаємомь дѣрємь** sabb.-typ. **отъ-** sup. 411.

отъвръзение n. ἄνοιξις apertio triod. **отвер-** chron. I. 59.

отъвръзитель m. qui aperit - **раю** ephr.-belg.

отъвръзовати -зоуѭ -зоуѥши vb aperire op. 2. 1. 161. bulg. otvьrzujet milad. 148.

отъвръзь v. **отвръзь**.

отъвръстие n. apertio **отвръстие** sup. 356. **отъ-** **оустъ** chrabr. 89.

отъвръстъ v. **отъвръ́сти**.

отъвръстѣ adv. aperte **отъ-** glag.

отъвръ́сти -врѣзѫ -врѣзеши vb. ἀνοίγειν, διανοίγειν aperire **отвръ́сти** bon. ostrom. sup. **оустьнѣ отъвръзеши** antch. **мамы оутврьзь** παρανοίξας hom.-mih **отъ-** cloz I. 595. 694. 703. chron. I. 35. 38. 78 etc. part. praet. pass. **отвръстъ** cloz I. 917. mat. 49. **отъвръстъ** ostrom. assem. sup. **отвръстъ** sup. **отвръстама очима** strum. šiš. 18. **отък-** ostrom. aor. **отъвръзь** glag. **отвръ́сѧ** bon. **отвръ́сѧ** psalt.-pog. vost. I. 99. **отвръ́ста** š.-gl. 70. nov. **отвръ́сѧ** bon. adde **отвръ́шѧ на ма оуста своѭ** ier.-thren. 3. 46. -proph. mat. 49. op. I. 100. - **сѧ** cloz I. 395. ostrom. š.-gl. 70. greg.-lab. nov. chron. I. 38. **отъ-** ostrom. sup. **отвръ́шѧ сѧ** parem. serb. odvrznuti živ. 2. 13.

отъвръ́шти -връжѫ -връжеши vb. ἀποβάλλειν, ἀπορρίπτειν, ἀποτιθέναι abiicere ant. sup. 60. 342. nest. ῥίπτειν iacere hom.-mih. šiš. 43. antch. **отъвръжѣмъ отъ себе ѣсыкоу зълобоу** sborn. **норовы поустошныи отъ вьрагъ** sborn. καταλύειν, διαλύειν dissolvere - **гнѣвъ** cloz I. 542. sup. 345. abolere sup. 138. ἐξορίζειν expellere sup. 353. ἀποδύειν exuere sup. 391. ἀθετεῖν reprobare; ἐκκλίνειν declinare sup. adde dioptr. **отвергоша кромѣ** bor. 52. **отвръженъ царьствиѣ божиѣ** par. 194. **отъвръ́щи заломы** hom.-mih. 55. - **сѧ** desciscere, deficere sup. 193. chrys.-lab. glag. chron. I. 41. 50. mon.-serb. 116. nest. bell.-troj. 13. ἀρνεῖσθαι, ἀπαρνεῖσθαι, ἀθετεῖν reprobare šiš. 166. sup. 391. παραιτεῖσθαι, ἀπαιτεῖν recusare sup. 64. 223. 397. βδελύττεσθαι abominari kruš. aor. **отъвьрьгъ сѧ** pat.-mih. **отъвръгъ сѧ** cloz I. 108. **отвръгоу сѧ** š.-gl. 78. šiš. 166. **любы - сѧ** chrys.-lab. **отъ-** sup. 83.

ostrom. **отъкъ-** sup. ostrom. **отъкръженъ** part. ἐκποδών e medio sup. 376.

отъвъзискати -каѭ -каѥши vb. repetere sup. 404. 10.

отъвъ́ыкати сѧ -каѭ сѧ -каѥши сѧ vb. retrahere se glag.: vocabulum dubium.

отъкъ́ыкнѫти -нѫ -нѣши vb. ἀπομανθάνειν dediscere **-чє козни** ephr.-vost. **-киоуть влъшвлениѣ** ibid.

отъкѣ́дати -даѭ -даѥши vb. scire bus. 649.

отъкѣ́нѣти -нѣ -нѣши vb. φερνᾶζειν dotare exod. 22. 16. -acad.

отъгадати -даѭ -даѥши vb. explicare aenigma **-дай мн загадкоу** vost. 1. 261. e russ.

отъгънати -нѫ -нѣши vb. abigere sup. 129. io.-sin. chrys.-lab. man. 119. dioptr. pat. typ.-chil. διώκειν persequi sbor. **одьг- сѧ** sabb.-typ.

отъгъваждати -даѭ -даѥши vb. solvere prol.-mart. pat.-šaf.

отъгъвоздити -ждѫ -зднши vb. solvere prol.-mart. men.-mih. - **ракоу** cyr. 25: male **-ждена изва** καθηλωθεῖσα ὠτειλή hom.-mih.

отъгънание n. ἀποδίωξις expulsio barl. hom.-mih. men.-mih. int. isaak. **отъгънант** anch. **вьсегдашнымь -нимь** misc.-šaf.

отъгънатєлнъ adj. abigens.

отъгънати -женѫ -женеши vb. ἀποδιώκειν abigere sup. dial. διώκειν fugare sup. ἐλαύνειν pellere sup. φυγαδεύειν fugare chron. I. 17. deut. 33. 27. -pent.-mih. ἀπωθεῖσθαι repellere man. adde hom.-mih. **-жнн отъ мнне** vost. **пєщєрь отъгнаста доухы** hom.-mih. **єресь -гнана бысть** sabb. 126. - **злонравиѥ** sim. I. 25. - **печаль** leont. - **соупостаты** deut. 6. 19. -pent.-mih: **отъгн-** sup. **отъгън-** io.-clim. sup.

отъговорити -рѭ -рѧши vb. ἀντερεῖν contradicere gen. 44. 16. -pent.-mih. **одьговоритель** mon.-serb. e serb.

отъговорьникъ m. defensor **одговорникь** š.-gl. 97. **одьг-** mon.-serb.

отъговѣ́вати -ваѭ -ваѥши vb. ieiunium finire **повелѣ́ваютъ - вѣ́рнымъ** vost.

отъгоньтель m. qui abigit acad.

отъгонѣти -нѭ -нѣши vb. ἀποδιώκειν abigere sup. barl. mat. 27. διώκειν pellere sup. adde ioann. op. 2. 2. 148. 429. chron. I. 60. krmč.-mih. bus. 291. - **вѣсовы** isaak. - **пѫтница** svjat. - **оумьнлениѥ** sbor.

отъгоньникъ m. sensus ignotus: - **лавры** prol.-vuk.

отъгонькъ adj. qui abigi potest **изъ-нѣ҆ны соуть** op. 2. 2. 296.

отъгоненіе n. ἀποδίωξις repulsio ant.

отъградити -ждѫ -дѧтиши vb. aperire prol.-mih. - **двьри** ioann.

отъгрѣзти сѧ v. **огрѣзти сѧ**.

отъгрызати -заѭ -заѥши vb. morsu avellere men.-mih.

отъгрысти -зѫ -зѧши vb. morsu avellere man. 123. per. 48. - **желѣзо** prol.-mart.

отъгрѣбати сѧ v. **огрѣбати сѧ**.

отъдавати -даѭ -даѥши vb. reddere ichn. krmč.-mih. chrys.-frag. mir. per. 70. dare - **за моужь** krmč.-mih.

отъдаждь m. retributio **доврь - благодѣтьны** χαλὰ τὰ ἀμοιβαῖα τῆς χάριτος op. 2. 2. 54.

отъдалити -лѭ -лиши vb. removere - **сѧ** μακρύνεσθαι discedere pent.-mih. adde hom.-mih. **-лышоу мн се оть страны тоѥ** sim. I. 24.

отъдалити сѧ -лиѭ сѧ -лиѥши сѧ vb. discedere men.-leop. bus. 813.

отъдаленіе n. removere int.

отъданіе n. ἀνταπόδοσις retributio svjat.-op. 2. 2. 386. ἀνταπόδομα retributio hom.-mih. ἀμοιβή retributio hom.-mih. ἀντίδοσις remuneratio sup. ἄφεσις remissio šiš. 124. op. 2. 1. 163. - **грѣхомь** šiš. 174. ἔκτισις solutio **на - злата не имать** krmč.-mih. - **залога** prol.-mih. remissio (debiti) sup. adde bus. 267. **кромѣ тѣлесъ доуша въсприиемлють -нны** svjat.-vost.

отъдарити -рѭ -рити vb. retribuere per. 13. 33.

отъдатель m. qui retribuit **ѥсть благынмь - благъ** sabb. 91.

отъдати -дамь -дасн vb. ἀποδιδόναι reddere ostrom. sup. pent.-mih. šiš. 11. χαρίζεσθαι donare ostrom. remittere (debitum) sup. **одати** kruš. **заѣвъ отодажда** bus. 643. - **соугоубь** krmč.-mih. **дльгъ - за моужь** mir. **отъдасти** 3. sg. apost.-bulg.-ssec. xii. šaf.-frag. 56. - **прѣвѣнъство** chrys.-lab. - **проу** chrys.-lab. **-даше носѧфа на .к. златица** gen. 37. 28. - pent.-mih. **одьдати и продати** š.-gl. 96. - **пѣнне** sim. II. 12. **къ бракоу дѣцерь - men.-vuk. - дѣцере бракоу** dial.-šaf. **отъда дцерь свою за ярославича** per. 100. - **сѧ** ἀφίεσθαι remitti **отъдадеть се немоу (грѣхи)** šiš. 253. - **себе въ послоушаніе** leont. beitr. 2. 216.

отъдатьливъ adj. σωμαθής affectuosus l. petr. 3. 8. ant.: recte qui retribuit.

отъдатьнъ adj. retributionis **дьнь соудныи н - men.-mih.**

отъдаяніе n. ἀνταπόδοσις retributio proph.

отъдаяти -даѭ -даѥши vb. χαρίζεσθαι donare šiš. 98. chron. 1. 56. 147. bus. 294. ἀντιδιδόναι vicissim dare sup. 323. - **осоужденіе** ῥῆφον προφέρειν proph.

отъдесатьствовати -воуѭ -воуѥши vb. ἀποδεκατοῦν decimas dare šiš. 178.

отъдлъговати сѧ -гоуѭ сѧ -гоуѥши сѧ vb. λύεσθαι debito liberari men.-vuk.

отъдоити -доѭ -доѥши vb. ἀπογαλακτίζειν a lacte depellere ant. psal. 130. 2. pent.-mih. men.-vuk. prol.-cip. prol.-mart. esai. 28. 9. -proph. **отдоень** cyr. 1. **отъдоено отроча** proph.

отъдоѥніе n. ablactatio prol.-mart. ἄμελξις mulctus iob 20. 17.

отъдрати -дерѫ -дерѫши vb. ἀποσχίζειν abscindere dial. ἐκβάλλειν eiicere men.-vuk. αἴρειν tollere - **кожоу** ἀποσπᾶν τὸ δέρμα prol.-cip. - **сѧ: отъдереть сѧ конець ѥи отъ рнзъ** bus. 101. matth. 9. 16. -mat. 38. op. 1. 241.

отъдоуншти -нѫ -нѣши vb. ἐκφυσᾶν exsufflare ang. 1. 9. ἀποπνεῖν exhalare; εὐδοκεῖν τὸν βίον: recte respirare **да -нѣть ыкоже напъ** iob 14. 6. -vost.

отъдоушіе n. respirium alex.

отъдъхнѫти -нѫ -нѣши vb. ἀποπνεῖν exhalare chrys.-lab. nsl. odduha respirium habd. čech. pol. oddech pol. odduch.

отъдъшіеніе n. ἀναψυχή, ἀνάψυξις refrigerium sup. 231: recte respiratio **трогдашнимъ сѧ - zlatostr. обрѣтохъ** - vost. **отъдыш- izmar.**

отъдъыханіе n. ἀναπνοή exhalatio ant. ἀνάψυξις refrigerium act. 3. 20. -šiš. 7. op. 2. 1. 160. men.-leop.

отъдъыхателнъ adj. respirans, uti videtur dioptr.

отъдъыхати -хаѭ -хаѥши vb. respirare sup. 106. mir. ζῆν vivere pent.-mih. adde sabb. 7. 20. cyr. 6. dioptr. - **въздоухъ** chrys.-lab.

отъдъышіеніе v. **отъдъшіеніе**.

отъдѣлити -лѭ -лиши vb. ἀφορίζειν separare šiš. 28. ἀποχωρίζειν separare šiš. 32. μερίζειν dividere šiš. 178. ἀπορρηγνύναι avellere man. adde krmč.-mih. sabb. 5. ioann. ant.-hom - **доушоу** hom.-mih. 92. - **честь ништиимь** sabb. 33. **одѣлите мн савла на дѣло** act. 13.2.-strum. - **сѧ** šiš. 32.

отъдѣлъ m. pars hom.-mih.

отъдѣлѣвати -ваѭ -ваѥши vb. separare pan.

отъдѣлѣти -лѣѭ -лѣѥши vb. ἀποδιορί-

ζειν separare šiš. 217. adde krmč.-mih. diopr. chrys.-lab.

отъдѣлѥнїе n. separatio.

отъземльствовати v. **оземльствовати**.

отъкладати -даѭ -даѥши vb. differre pam. 176.

отъклонѧти сѧ -нѧѭ сѧ -нѣѥши сѧ vb. declinare, deficere - **отъ пракълаго слова** svjat.-mat. 9.

отъкльнѧнїе n. ἐπορκισμός exorcismus cyr.-hier.

отъкльнѧти -нѧѭ -нѣѥши vb. ἐπορκίζειν exorcizare **одоуновенъ и -нѣмъ** cyr.-hier.

отъклопити -плѭ -пиши vb. aperire, uti videtur misc.-serb.

отъключити -чѫ -чиши vb. ἀνοίγειν aperire krmč.-mih. ant.-hom. int. misc. - **сльпь** (**сѣлъпъ**) nom.-barb.

отъклѧти сѧ -клѧнѫ сѧ -клѧнеши vb. iureiurando se purgare mon.-serb. **одкibid.**

отъкопати -плѭ -паѥши vb. effodere prol. prol.-mih. par. chron. 1. 260. 263. - **гроьь** men.-vuk.

отъкоповати -поуѭ -поуѥши vb. effodere - **перстъ** bor. 72.

отъкосновено adv. oblique acad.

отъкрикати v. **отъкрѣкати**.

отъкрѣвѥнїе n. ἀποκάλυφις revelatio sup. sim. I. 1.

отъкрѣстити -щѫ -стиши vb. ἀναβαπτίζειν rebaptizare op. 2. 2. 304.

отъкрѣыкати -ваѭ -ваѥши vb. revelare svjat. sup. 102. 437. **-кривати** sup. 247. 249. - **сѧ** ichn.

отъкрѣти -крѣѭ -крѣѥши vb. ἀνακαλύπτειν, ἐκκαλύπτειν, ἀποκαλύπτειν revelare sup. ostrom. ἀποστεγάζειν detegere ostrom. ἀνοίγειν aperire sup. - **стропъ** mat. 15. - **гроьь** sabb. 208. men.-vuk. bus. 289. 692. greg.-lab. chron. 1. 220. - **сѧ** ostrom. proph. - **себе** men.-vuk. **-кръвинъ** sup. ἀκατάλυπτος non velatus šiš. 85.

отъкоупитєль m. redemptor glag.

отъкоупити -плѭ -пиши vb. redimere misc.-serb. mon.-serb.

отъкоупленїе n. redemtio alex.-mih. 183.

отъкоуповати -поуѭ -поуѥши vb. redimere domet. sabb. 66. nsl. odkup serb. otkup rum. **отквѣи**.

отъкоупъ m. redemtio **отк-** mon.-serb.

отъкѫсати -сѫ -сѣши vb. morsu avellere **отъкъса смоу главоу** uom.-barb.

отъкѫснѫти сѧ -нѫ сѧ -неши сѧ vb. avelli **отъкъсна єдинь камикь самь сѝ єи** bulg.-lab. 6.

отълагание n. ἀθέτησις reiectio, reprobatio šiš. 178. ὑπέρθεσις transpositio hom.-mih.

отълагати -лаѭ -лаѥши vb. ἀποτιθέναι seponere sup. 67. - **маньдню** typ.-chil. differre par. antch. ἀθετεῖν reiicere - **законь** krmč.-mih. **землиь неплодъствиь потрѣбоу -лаѥть** hom.-mih. recusare sup. 398. ἐγκαταλείπειν derelinquere.

отълетѣти -щѫ -тиши vb. ἀποπέτεσθαι avolare ant. tur. ἀφίστασθαι decedere **доуша -тѣѥше отъ тѣла** hom.-mih. 27. - **тъ богоодъкийчьнаго зломысланиа** hom.-mih. 31.

отълисны f. odyssea alex.-mih. 7. vocabulum gr. pro **одисиа**.

отълиховати -хоуѭ -хоуѥши vb. privare - **сѧ плъти** greg.-lab.

отъличьнъ adj. diversus men.-mih. 369.

отълогъ m. abiectio; ἀναβολή procrastinatio dial. dial.-šaf. defectio alex. **въ отлозѣхъ** men.-mih. 302.

отъложение n. ἀπόθεσις, ἀποβολή abiectio ioann. dilatio chrys.-lab. adde ber.

отъложити -жѫ -жиши vb. ἀποτιθέναι seponere sup. ἀποτίθεσθαι abiicere hom.-mih. ant. dial. ἀποβάλλειν abiicere men.-vuk. šiš. 222. ἐκβάλλειν eiicere hom.-mih. differre **ни мала** - sabb. 9. adde chron. 1. 179. 198. prol -mih. - **женоу** men.-vuk. - **печаль** leont. - **страхъ** men.-vuk. dial.-šaf. - **въса таковала отъ оума** sabb. 14. - **сѧ** mat. 21. - **сѧ грѣха** vost. 1. 195. - **сѧ въ нечаниие** ἀπελπίζειν desperare šiš. 128.

отъломити -млѭ -миши vb. ἀποκλᾶν defringere ant. ἐκκλᾶν infringere šiš. 64. - **двьрь** per. 83. - **сѧ** antch. šiš. 64.

отъломлѥнїе n. fragmentum **-ленна орѣнала** bus. 698.

отълъгати -гаѭ -гаѥши vb. mentiendo liberare alex.

отълъстити -щѫ -стиши vb. ἀποπλανᾶν seducere sir. 13. 7. -vost. ἀφαιρεῖν demere gen. 31. 31. -pent.-mih. **отастытъ сѝ отъ мнѣ** bus. 621. **отолъст-** bus. 157.

отълѣкъ m. τὸ καταλειφθέν reliquiae lev. 6. 17. -pent.-mih. vost. **отълѣкъ маса трѣбиыхъ** ibid. bus. 148. levit. 8. 32. - acad. λείψανον reliquiae **градныа отълѣки** op. 2. 2. 115. ἐγκατάλειμμα, κατάλοιπα reliquiae psal. 16. 14; 75. 11. - glag. šaf.-urspr. τὰ κατάλοιπα reliquiae **останиіа отълѣкъ младѣицемъ сконмъ** psalt.-int. -saec. xii. **отълѣкъ чадъ сконъ** ἐγκατάλειμμα reliquiae psal. 75. 11. -psalt.-int. -saec. xii. **отълѣкъ полѹшанныа** lavr.-op. 30. **безъ -ка** ἀνελλειπῶς sine defectu cyr.-hier. **бе -ка** ἀπα-

ралеіптως cyr.-hier. lit. lik: lêkmi; lekas reliquus palaiks let. lik: atlêks lat. liq: linquere, licet gr. λιπ: λείπω goth. lif (afilīna relinqui) laiba reliquiae bilaibjan ahd. bilîban scr. rič vacuefacere rēčitas relictus ztschr. 3. 408; 7. 20. 279. Bopp 1. 35. 47. 128. curt. 2. 625. cf. отълѣчьбьнъ.

отълѣнити -плиж -пиши vb. ἀποχολλᾶν glutine soluto abstrahere: nota **житница -плены** ioel 1. 17. -mat. 47; male ἀποκωλύειν arcere **не -пиχъ сръдца моего отъ всякаго благоꙋмиꙗ** eccl. 2. 10. - georg.-vost.

отълѣтати -таиж -таюши vb. avolare uom.-lab. misc. zak.-serb.

отълѣчьбьнъ adj. καταλειφθείς relictus lev. 7. 17. -pent.-mih.: thema * **-чьба** cf. **отълѣкъ**.

отълѫцати сѧ -цаиж сѧ -цаюши сѧ vb. recusare, uti videtur men.-vuk.

отълѫчати -чаиж -чиюши vb. ἀφορίζειν, χωρίζειν separare sup. 216. kruš. - **сѧ** šiš. 78. chron. 1. 187. **-чаю се отъ тебе** sim. I. 9. **цр҃кꙑнꙑиχъ съборъ не -чайте сѧ** sborn.

отълѫчение n. χωρισμός separatio sup. 139. 318.

отълѫчителнъ adj. κριτικός iudicandi peritus op. 2. 2. 41.

отълѫчити -чѫ -чиши vb. ἀφορίζειν, διαιρεῖν, χωρίζειν separare sup. cloz I. 262. krmč.-mih. ostrom. destinare **съмрть** - bell.-troj. 22. sim. I. 24. chron. 1. 11. 39. **-чень** cloz I. 262. **-чень съборища** ἀποσυνάγωγος ostrom. **ложница болѣмь -чена** leont. **не въ твоей ждрѣбии господь -чи острова сего** sim. 1. 24. **лика тьꙗ отълоучи** šaf.-frag. 35. ἐκκλείειν excludere gal. 4. 17. - **сѧ** svjat. sim. I. 22. - **се моужа** hom.-mih. - **сѧ слоужбы** pam. 189. **любве и постеле -чивѣ се** sabb. 4. - **сѧ цр҃кве** nomoc.-bulg. deficere sup. 57.

отълѫлыти сѧ -лыж сѧ -лыюши сѧ vb. precando avertere, ni fallimur **-лыють се чаше сьмрътьныꙗ** hom.-mih. 21. cf. **отълолнти**.

отълѫтание n. ἐκβολή eiectio act. 27. 18. - strum. παραίτησις recusatio hom.-mih. sup. 326.

отълѫсти сѧ -метѫ сѧ -метеши сѧ vb. desciscere **не -тоу се** sabb.-typ. 21.

отълѫтати -штѫ -штеши et **-таиж -таюши** vb. abiicere sup. 105. 16. prol.-mart. **съвѣты -мѣще** part. ok. 54. **-мещемь отъ наслѣдиа** ἀπόκληρος exheres krmč.-mih. **-мещюще** bus. 383. **-мештють** sborn. **-таꙗ** chron. 1. 27. 41. παραιτεῖσθαι recusare sup. 350. - **сѧ**: - **сѧ блаꙋ** krk. ἀρνεῖσθαι, ἀπαναίνεσθαι, παραιτεῖσθαι recusare sup. 35. 232. 244. 324. abnegare sup. 115. 191. ἀθετεῖν improbare sup. 390. ἀμφιβάλλειν dubitare sup. 234. **-метающе се** šiš. 215. **-мештѫть сѧ** svjat. **-мещемь се** prol.-mih. - **мещеть сѧ заповѣди** bus. 337. - **мештате сѧ** sup. 390. **отм-** sup. 35. **отьмі-** sup.

отъметнѫти -нѫ -неши vb. abiicere prol. men.-vuk. prol.-cip. - **сѧ** desciscere man. men.-vuk.

отъметнѫтие n. ἀποστασία defectio man.

отъметоыдьць m. seorsim edens **отмalex.**

отъметъ m. abiectio pat. 265.

отъметь v. **отметь**.

отъметьникъ m. rebellis pat. 198. nov. bon. iut. prol.-vuk. nomoc.-bulg. prol.-mih. vita-theod. dioptr. sim. I. 22. bus. 31. men.-leop. **χристовъ** - ἀρνησίχριστος qui christum recusat krmč.-mih. 183.

отъметьница f. quae desciscit acad.

отъметьнъ adj. ἀπόβλητος abiectus ant. krmč.-mih. šiš. 165. 206. adde op. 2. 1. 49. io.-sin. qui descivit - **поклашьнꙑ чьстьныиχъ иконъ** chrys.-lab. ἀπευκταῖος abominandus **χристиньскаго житиꙗ** - krmč.-mih.

отъмолнти -лѫ -лиши vb. precibus liberare **да бы -лилъ его оу царꙗ** prol.-vost. **-ли члов҃ка того** ibid. **отьм- те имамь** alex.-mih. 165. cf. **отъмалыти**.

отъмꙑкати -каиж -каюши vb. abluere ioann. - **каль** krmč.-mih.

отъмꙑкати -каиж -каюши vb. aperire - **церковь** bor. 37.

отъмꙑслити сѧ -шлиж сѧ -слиши сѧ vb. ἀπραχτεῖν nihil proficere **-слитъ сѧ человекъ совѣтъ рѣчи** op. 2. 1. 116.

отъмꙑти -мꙑж -мꙑюши vb. abluere sup. 441. krmč.-mih. prol. ἀπαλείφειν, ἐξαλείφειν delere sup. - **скврьноу** leont. - **доушоу отъ сьгрѣшениꙗ** chrys.-lab. - **отъ скврьны** isaak. cf. **отоумꙑти**.

отъмꙑтие n. abluere nom.-mik. 117.

отъмьститель m. vindex isaak. laz.

отъмьстительница f. quae vindicat prol.-mart.

отъмьстительнъ adj. vindicans int.

отъмьстити -штѫ -стиши vb. ἐκδικεῖν ulcisci sup. 21. 170. krmč.-mih. ant. svjat. ἀποδοῦναι retribuere krmč.-mih. ἀνταμείβειν retribuere **ꙗгда томоу даръ -стиши** io.-clim. **даромь томоу -стишъ** georg.-vost. - **мрьзостъ** dioptr.-lgb. -

кого krmč.-mih. leont. - комоу mir. - грѣкомъ per. 10. - комоу за чьто; - сѧ: да -стить сѧ комоу pent.-mih. мьстию -стить сѧ комоу krmč.-mih. 252.

отъмьстиѥ n. ἐκδίκησις vindicta proph. ἀντέκτισις retributio hom.-mih. adde bor. per. chron. l. 44.

отъмьсть f. ἐκδίκησις vindicta proph.

отъмьстьникъ m. ἔκδικος vindex dial. krmč.-mih. prol.-mart. chron. l. 61.

отъмьстьница f. quae vindicat отмьстьница.-serb.

отъмышитавати -ѧѭ -ѣѥшн vb. ulcisci ioann. pan.

отъмышътати -тлѫ -таѥшн vb. ἐκδικεῖν ulcisci svjat. isaak. int. mon.-serb. ἀμείβεσθαι retribuere богъ своимъ въгодьникомъ дарꙋ -ціаѥть io.-clim. - вѣцн црьковныѥ krmč.-mih. - дарꙋ io.-clim. adde sabb. 153: male ἐκδιδάσκειν ediscere sup. 295.

отъмышитевати -ѧѭ -ѣѥшн vb. ulcisci par. ber.

отъмышътиниѥ n. ἀμοιβή retributio sup. 332. ἐκδίκησις ultio men.-vuk. ἀμοιβή retributio sup. bus. 262. въ - вѣцѣмъ svjat.-miat. 5. sabb. 24. - сътворꙋ sabb. 79. отъмъшт- sup. отмащ- š.-gl. 42.

отъмѣ̀тиниѥ n. abiectio pat. ἀθέτησις reprobatio šiš. 182. defectio.

отъмѣ̀тати -тлѫ -таѥшн vb. abiicere triod. sloz l. 629. bus. 381. 382. man. 108. - лѣ̀ность cyr. 1. περίστασθα vitare 2. tim. 2. 16. -šiš. 200. strum. - сѧ desciscere, deficere hom.-mih. παραιτεῖσθαι recusare sup. 281. bell.-troj. 15. ἀρνεῖσθαι recusare ostrom. ἀθετεῖν reprobare ostrom. greg.-naz. adde lit.-mih. glag. prol.-mih. krk. блѧди(й) - meth. 6. - вьсѣхъ творьца hom.-mih. - кръцѣниѥ io.-siu. нѣ - соудꙋ hom.-mih.

отъмѧчити -чѫ -чиши vb. λύειν solvere sup. 304.

отънѣмагати сѧ -гаѭ сѧ -гаѥши сѧ vb. ἀσθενεῖν, ἐκλείπειν deficere krk. proph. pent.-mih. διώκειν fessum esse indic. 8. 4. -vost. adde bus. 145. -могати сѧ bus. 183. gen. 25. 30. -vost. -могаꙗ сѧ ὀλιγόψυχος pusillanimis proph.

отънѣмошти -могѫ -можеши vb. ὀλιγοψυχεῖν, ἀσθενεῖν viribus deficere sup. proph. op. 1. 26. pent.-mih. indic. 16. 7. -vost. -мочь вѣ̀крожь cyr.-hier. -могла ѥстъ ex.-op. 2. 1. 23. -могомъ svjat. adde zlatostr. - сѧ καταναλίσκεσθαι confici proph. hom.-mih. bus. 181. -могла сѧ svjat. ὀλιγόψυχος pusillanimis op. 2. 2. 371. ἀδυνατεῖν debilem esse dan. 4. 6. -vost. usl. odnemoči cf. отънѣоумошти сѧ.

отънести -сѫ -сеши vb. auferre men.-vuk. mir. ἀπάγειν abducere pent.-mih. adde sabb. 206. ichn. per. 38. misc.-šaf. - вихромъ par. одьн- alex.-mih. 88. 116.

отънѣоумошти сѧ -могѫ сѧ -можеши сѧ vb. ὀλιγοψυχεῖν pusillanimem esse indic. 16. 16. -vost. cf. отънѣмошти.

отъновити v. отимати.

отъновити -ѧѭ -ѣвиши vb. renovare mir.

отъносити -шѫ -сиши vb. auferre sup. 97. chrys.-lab. chron. l. 23.

отънати v. отати.

отънатьнъ v. отатьнъ.

отънѫдъ adv. καθόλου prorsus šiš. 9. πάντως omnino; διαπαντός omnino šiš. 64. πάνυ omnino sup. παντελῶς omnino krmč.-mih sup. ὅλως omnino šiš. 77· 120. σχεδόν fere act. 19. 26. -bulg. op. 2. 1. 26. ἁπλῶς omni modo sup. 382. отъноудь leont. šiš. krmč.-mih. отънѫдъ antch.-š.-gl. 51. отънѫдь sup. 51. 53. 183. 232. 342. 343. 349. adde greg.-naz. šiš. 185. 194. per. 80. chron. l. 243. sloz l. 139. отънѫдь sup. 382. отъноудь op. 2. 1. 26. psalt.-int. -saec. xii. отънюдъ antch. bus. 808. одьноудь mon.-serb.: vere est отъ нѫдъ, quod nomen cf. cum нѫдити: male отинѫдъ, отиноудь εἰς τὸ παντελές ostrom. lavr.-op. 31. krmč.-mih. bor. 63. 78. per. 3. 4. chron. l. 46. 129. 154. 187.

отънѫдь v. отънѫдъ.

отънѫдьнъ adj. qui omnino est proph. отиноудноꙋю пагоубѫ vost.: male отинразоумъ lavr.-op. 14. cf. -дьнь.

отънѫдьнь adj. qui omnino est barl. ant.-hom. -нѣѥ men.-mih. 357. cf. -дьнъ.

отънѫдьство n. ὀλότης integritas отнюдьство op. 2. 2. 8. 11.

отъонѫдьнъ adj. qui ab illa parte est acad.

отъпадати -даѭ -даѥшн vb. ἐκπίπτειν excidere šiš. 122. bon. sup. - плода chrys.-lab. -даюцихъ класъ нѣ покинлай pent.-mih. ἀφίστασθαι discedere, deficere - обличиниꙗ своѥго ἀσχημονεῖν turpiter se gercre l. cor. 13. 4. -obih.

отъпадиниѥ n. ῆττα, ἧττημα clades men.-mih. šiš. 64. sup. 25. златъно - leont. - адамоко cyr. 11. chron. l. 38.

отъпадѫти -нѫ -нѣши vb. excidere chrys.-lab. isaak. misc clim. 202. chrys.-frag.

отъпадьлиѣьство n. ἠλιθιότης insensibilitas отъпадл- io.-dam.

отъпадьникъ m. qui desciscit **отъпадникы, одьпадникъ** mon.-serb.

отъпалъ adj. παρειμένος laxus **роуцѣ -лѣ** sir. 25. 26. -vost.

отъпасти, -падж -падеши vb. ἐκπίπτειν excidere, frustrari sup. šiš. 204. antch. clim. πίπτειν cadere sup. 395. ἀποτυγχάνειν labi sup. **-дьши сльѣ** prol.-mart. **- слоужениа** misc.-šaf. **- величиныя** per. 97. **- славы божиѣ** sim. I. 7. bus. 548. **- породы** frag.-serb. hom.-mih. 145. **- ницѣсь** chrys.-lab. **- своиѣго оутвръжденны** šiš. 204. **- сана** prol.-mih. **- божны лжѣзы** bus. 292. **- отъ славы** chrys.-lab. **- отъ скрышенны** bus. 415. **- въ отокы** šiš. **- въ сѹрьты** šiš. 42. **да ни когда отъпадемъ** μή ποτε παραρρῠῶμεν hebr. 2. 1. -šiš. 222.

отъпечаловати -лоую -лоуѣши vb. tristitiam finire isaak.

отъпечатити -штж -тиши vb. resignare misc. mon.-serb.

отъпечатлѣти -лѣю -лѣѣши vb. ἀποσφραγίζειν resignare leont.-mih. **-тлѣкрмѣ.-mih.**

отъпѣшти сѧ -кж сѧ -чши сѧ vb. ἀπαλγεῖν dolere desinere io.-clim. ἀπατᾶσθαι falli io.-clim.

отъпирати сѧ -раю сѧ -раѣши сѧ vb. ἀποβάλλειν abiicere krmč.-mih. ἀναβάλλεσθαι differe barl. denegare; recusare **того -раше сѧ** op. 2. 2. 241.

отъписаниѣ n. ἀντιγραφή rescriptum pyrg.

отъписатель m. ὑπογραφεύς **ѧманиенсis men.-vuk.**

отъписати -шж -шиши et **-саю -саѣши** vb. ἀναγράφειν perscribere men.-mih. ἐπαναχρίνειν diiudicare pyrg. scribere **- епистолню** alex.-mih. **-сиѣ** part. ἀντιγραφεύς contrascriptor hom.-mih. **- сѧ: -ѧ сѧ земли** per. 94. 7. renunciare **- земльскѣй** lavr.

отъпись f. rescriptum op. 1. 127. e russ.

отъписьчнй m. scriba pat.-šaf.

отъпити -пиж -пиѣши vb. potum finire, uti videtur **отъѣмъ и -пьимъ** bus. 486.

отъпиѣти -ыж -ыѣши vb. bibendo respondere **пити и -пиати** sabb.-typ. 20.

отъплавати -ваю -ваѣши vb. ἀποπλεῖν navi discedere men.-vuk.

отъплатити -штж -тиши vb. solvere misc. 28. bus. 350. **- комоу** prol.-mart.

отъплаштиниѣ n. remuneratio **-ниы ниюютъ** op. 2. 2. 241.

отъплѣсти -тж -тѣши vb. solvere prol.

отъплоути -вловж -ловеши vb. ἀποπλεῖν navi discedere sup. 215. men.-leop. men.-mih. leont. prol.-mih. **-пловѣтъ** hom.-mih. **-плоу** op. 2. 1. 161. **отъплыти** bor. 21. bus. 734. mir.

отъплоутиѣ n. navi discedere men.-mih. pat.

отъплъзѣти -жж -зиши vb. rependo discedere pat.-mih. 145.

отъплыти v. **отъплоути**

отъплѣнити -ниж -ниши vb. liberare **- полонити** chron. I. 146. 253. per. 69. 105. 108.

отъплюнѫти -нѫ -ниши vb. ἐπτύειν exspuere **-плоуноусти** šiš. 119.

отъпостити -штж -стиши vb. ieiunium finire **- єдноу .м.-цоу** trěb. 109.

отъпочивати -ваю -ваѣши vb. quiescere sabb **-typ.**

отъпочинѫти -нѫ -ниши vb. quiescere bulg.-lab. 19.

отъпочити -чию -чиѣши vb. quiescere sabb.-typ.

отъпоисовати -соую -соуѣши vb. ἀποζωννύναι cingulum solvere; privare **- сѧ: -соуѣть сѧ воиньства** men -vuk.

отъправити -вла -виши vb. mittere **- вѣсника** alex.-mih. 59. **- ка въстокоу** 45.

отъправлити -лыж -лыѣши vb. mittere gram. 10.

отъправлѣниѣ n. expeditio exercitus glag.

отъпрати -перж -пръши vb. avolare **-перѣть скоро ико крилато** psalt.-int. **-saec. xii.**

отъпратити -штж -тиши vb. comitari abeuntem mon.-serb.

отъпраштати -таю -таѣши vb. comitari abeuntem mon.-serb.

отъпрѣсѣнити -нѫ -ниши vb. λαμβάνειν demere **-сни ми моужа моего** gen. 30. 15. -vost.

отъпроводити -ждж -диши vb. comitari pat.-mih.

отъпросити сѧ -шж сѧ -сиши сѧ vb. precibus se liberare pam. 202.

отъпрѣдѣклѣвати -ваю -ваѣши vb. definire **-лѣвати** pan.

отъпрѣмо adv. ἀπεναντίον e regione **отвратн очи свои -прямо мнѣ** cant.-cant. 6. 4. -vost.

отъпрѣти сѧ -прю сѧ -прѣши сѧ vb. recusare per. 15. chron. I. 207: nota **одьпрѣти одь кого** mon.-serb. 489. 45. 50. **конѣ одьпрѣсмо одь стрѣза** 389. 110. **кто нѣ прѣлъ и одьпрѣлъ люди** 389. 155.

отъпрашти -гж -жши vb. disiungere io.-sin. **- сѧ: мене -жши-сѧ** clim.

отъпражжати -жлѫ -жаѥши vb. ἀποφέρειν auferre **отъпроужаѥмъ** zlatostr.

отъпоустити -штѫ -стиши vb. ἀπολύειν, ἀποστέλλειν, ἀφιέναι dimittere sup. ostrom. deut. 22. 7. -pent.-mih. š.-gl. 51. cloz I. 137. 477. sim. II. 3. chron. 1. 26. 67. 105 etc. asên 12. - **грѣхы** glag. liberare sup. - **сѧ** ostrom.

отъпоустъ m. ἀποστολή dimissio deut. 22. 7. -pent.-mih. krk. pyrg. par. typ.-chil. sabb.-typ. ἄφεσις remissio ant. - **грѣховъ** tur. odpuztie, odpustic fris.

отъпоустьнъ adj. ἀπολυτικός dimittens; repudii krmč. 95. **книга -тна** nom.-mik. 67. **грамота -тна** krmč.-mih. **молитва -тна** men.-leop.

отпоуштатель m. depopulator glag.

отъпоуштати -таѭ -таѥши vb. ἀπολύειν, ἀφιέναι dimittere ostrom. sup. sabb. 12. 151. krk. isaak. chron. 1. 129. 200. - **сѧ** ostrom.

отъпоуштѣние n. ἄφεσις remissio ostrom. sup. - **грѣхомь** cloz I. 393. ἀπόλυσις dimissio hom.-mih. 124. sabb. 9. ἀποστάσιον repudium proph. - **жены** pent.-mih. chron. 1. 52.

отъпѫкъвати сѧ -ваѭ сѧ -ваѥши сѧ vb. desperare ant.-vost.

отъпѫхнѫти -нѫ -нѣши vb. protrudere: **отпѫшенъ** in font. glag. defixus esse significare dicitur.

отъпицълити -лѭ -лиши vb. pice liberare **свои - роуцѣ** io.-clim.: exspectabamus **-пьклити** cf. **tamen пицълъ**.

отъпѣкъвати -ваѭ -ваѥши vb. cantum finire typ.-chil. sabb.-typ. ant.-hom. mon.-serb. chron. 1. 355. 4.

отъпѣкъванъ adj. sensus obscurus, fortasse antiphonae ant.-hom. 152.

отъпѣкло n. additamentum antiphonae šaf.-frag. 35. apost.-strum. šaf.-urspr. **антифонь· исповѣмь сѧ тебѣ, господи. отъпѣкло· молитвами богородице** typ.-nic.

отъпѣлъ m. additamentum antiphonae glag.-otryv. 19. parem. cf. **-ло**.

отъпѣние n. finis cantus chron. 1. 262.

отъпѣти -пою -поѥши vb. χελαδεῖν sonare men.-vuk. cantum finire typ.-chil. pam. 198. ephr. bus. 484. chron. 1. 138. mon.-serb. - **псалмы** bus. 761. - **ѱалмы** prol.-mart. - **пѣснь** men.-vuk. - **литоургию** par. - **полоуношницоу** nom.-barb. - **вся по чиноу** mir. - **памѣтна** sabb. 70. - **оумрѣша человѣка** zak.-serb.

отъпѣтие n. finis cantus men.-leop. chron. 1. 186. - **вечерьнѥ** nom.-lab.

отъпѫдити -ждѫ -дѣши vb. abigere pat. **-тъпоудить** ы (**пътица**) svjat.

отъпѫждати -даю -даѥши vb. abigere **сили бѣсовѣ сѧ -жаютъ** op. 2. 2. 296.

отъсвѣкнити сѧ v. **осв҃книти сѧ**.

отъсвѣкнѫти сѧ v. **осв҃кнѫти сѧ**.

отъсвѣкнѣние v. **осв҃кнѣние**.

отъселити -лѭ -лиши vb. ἀποικίζειν in alias sedes traducere ant.

отъселѣние n. in alias traducere hom.-mih.

отъсиание n. ἀπαύγασμα splendor ant.

отъскакати -чѫ -чѣши vb. ἀποπηδᾶν resilire ioann. krk. men.-vuk. int. prol.-cip. pat.-mih. ἀνακάμπτειν reflectere men.-vuk. adde vita-theod. chrys.-lab. ioann. **-какаю** misc.-šaf.

отъскочити -чѫ -чѣши vb. ἀποπηδᾶν resilire ant. sup. nomoc.-bulg. proph. isaak. antch. svjat. chrys.-lab. clim. men.-leop. - **отъ блажда** ioann. **стрѣлѣ -чѣваѥши** men.-vuk.

отъславляти -лѭѥ -ляѥши vb. ἀντιδοξάζειν invicem celebrare greg.-naz.

отъсланикъ m. ablegatus; ἄποικος colonus prol.-cip. men.-vuk.

отъслати -шлѭ -шлѥши vb. ablegare prol.-vuk. cyr. 15. chrys.-lab. prol.-mih. bus. 75. 397. prol. παραπέμπειν transmittere men.-vuk. ἐξορίζειν exilio multare **самь сѧ отъсла** men.-mih. - **сѧ: отъслеть сѧ** mat. 11. **отъслань** ἄποικος colonus prol.-lab.

отъслоужити -жѫ -жиши vb. officium finire **литоургию** - sabb. 120. 122. **слоужбоу** - sabb. 84. **дьни памѣти его свѣтѣй** - sabb. 59.

отъслоушати -шаѭ -шаѥши vb. non obedire bus. 484. chron. 1. 139. per. 60.

отъсочити -чѫ -чиши vb. se excusare, alium indicando, uti videtur **не -чать отъ себе слѣда** bus. 398.

отъставити v. **оставити**.

отъставлѣвати -люѭ -люѥши vb. munere amovere mon.-serb. 74.

отъстоиние n. intervallum - **мѣста** sabb. 13.

отъстоити -стоѭ -стоиши vb. ἀπέχειν distare ostrom. sup. 201. ioann. hom.-mih. psalt.-int. vost. sabb. 124. ber. **ель далече отъстоить** mat. 27. **градъ отъстои отъ кыѥва** vita-theod. **дале отъстоитъ бога** cloz I. 149. **дьнь моужа нѣкыи отъстоѥщюи ероусалима** men.-mih.

отъстрашити -шѭ -шиши vb. deterrere mir.

отъстропити -плѭ -пиши vb. detegere **доньде до стропа, иже и -пи** sup. 220. 16.

отъстроꙋгати -гаѭ -гаѣши vb. radere **-гати** chrys.-lab.

отъстроꙋити -ѭ -иѣши vb. devitare dobr. 412.

отъстѫпати -паѭ -паѣши vb. discedere sup, š.-gl. 92. greg.-lab. isaak. hom.-mih. chron. 1. 213. 220. - **отъ оучитела** prol.-mart. desciscere ioann. avelli sup.

отъстѫпити -плѭ -пиши vb. ἀφίστασθαι, διίστασθαι discedere; ἀποσπᾶσθαι avelli; ἐπανάγειν discedere; ἐγκαταλείπειν deserere ostrom. sup. alex -mih. 86. iob 30. 22. -mat. 56. **десеть стопь** - men.-leop. **очи не хотѣшета того** - hom.-mih. **ниже имамь тєкє** - šiš. 226. **высоть нє -пль** sabb. 135. - **истинны** bus. 706. - **лѣности** hom.-mih. **прѣстола** - hom.-mih. - **дѣлъ поганьскыхъ** bus. 497. - **мѣста** hom.-mih. - **кого** per. 58. **нє -ни ѥѥ** hom.-mih. 200. - **отъ мѣста** leont. - **отъ православиа** ok. 67. - **отъ кого** leont. - **изъ срѣды илька** pent.-mih. κοπάζειν cessare **-пи кода** pent.-mih. recusare sup. 193. - **сѧ** chron. 1. 150. 2; 220. 12.

отъстѫплениѥ n. ἀποστασία defectio men.-vuk. **фоүѓ** fuga greg.-naz.

отъстѫпъ m. διάστημα intervallum op. 2. 2. 302.

отъстѫпьникъ m. ἀποστάτης apostata ant. int. ephr. dial.-šaf. mir. misc.-šaf.

отъстѫпьнъ adj. rebellis per. хιλ. - **врагы змиѥ** dioptr. - **слоүга** bus. 273.

отъстѫпьство n. defectio.

отъстѫпьствовати -ствоүѭ -ствоүѥши vb. deficere par.

отъсоүнокенъ part. repulsus glag.

отъсѣтѫжати -жаѭ -жаѣши vb. abalienare isaak.

отъсѣтѫжати -жаѭ -жаѣши vb. abalienare isaak.

отъсылати -лаѭ -лаѣши vb. ἀποπέμπειν ablegare sup. 339. 362. cloz I. 853. hom.-mih. sabb.-typ. dial.-šaf. io.-sin. sabb.-typ. misc.-šaf. greg.-mon. προπέμπειν mittere prol.-mart. adde sim. II. 14. chron. 1. 15.

отъсьдѣшьнь adj. ὁ ἐντεῦθεν ex hoc loco oriundus ant.

отъсѣкатель m. qui abscindit **вечьстна ѥѥи сѧ** - men.-belg. σπεκουλάτωρ speculator op. 1. 244.

отъсѣкати -каѭ -каѣши vb. ἀποτέμνειν, ἐκκόπτειν resecare sup. 196. 384. men.-vuk. **мєд.**-mih. bus. 705. mat. 33. ephr. prol.-mih. 292. pan. lit.-mih. int. - **лѣжоү отъ истины** cyr. 15. - **сѧ отъ грѣха** sbor.

отъсѣкнѫти -нѫ -нєши vb. ἀποτέμνειν abscindere sup. 86. 172.

отъсѣцати -цаѭ -цаѣши vb. ἀποτέμνειν, ὀποτέμνειν resecare men.-vuk. krmč. 102. dioptr. krk. alex.-mih. 69. io.-sin. typ.-chil. ber. pan. clim. **высакого дрьзновєниа -цаѥ сию (црькоү)** leont. **-цають сѧ сами отъ црькве** krmč.-mih.

отъсѣчениѥ n. ἀποτομή, ἀποτομία abscissio dial. op. 2. 1. 165. rom. 11. 22. šiš. 65. adde sup. 177. men.-vuk. mon.-serb.

отъсѣчно adv. ἀποτόμως severe, plane **-нно** op. 2. 1. 165.

отъсѣщи -кѫ -чєши vb. ἀποκόπτειν, ἐκκόπτειν, ἀποτέμνειν, τέμνειν resecare sup. men.-vuk. šiš. 65. men.-leop. dial. ant. isaak. **отъсѣчи** imperat. mat. 42, recte **отъсѣци** svjat. **ни -чє крака своѥго** krmč.-mih. - **главоү** ἀποκεφαλίζειν caput amputare men.-mih. psalt.-ven. - **надеждоү** hom.-mih. - **свою волю** par. **-чє мє соүдныѥ ницѣ** hom.-mih. **-ченома погама** men.-vuk. - **свою волю** par. **-сѣщи** sup. 10. 45. 89. - **сѣчєши** sup. 185: male **отъсѣкнѫшть** sup. 384. - **сѧ** men.-vuk. mat. 22.

отъсѫдити -ждѫ -диши vb. κρίνειν iudicare; κατακρίνειν condemnare sup. 389. **нє имать ти** - greg.-lab. **-ждѥнъ** κατάκριτος condemnatus sup. 390. καταισχύνειν pudefacere sup. 388. cf. **осѫдити.**

отъсѫдъ m. condemnatio **отъсоүдъ** svjat.-op. 2. 2. 383.

отъсѫдьнъ adj. κατάκριτος codemnatus op. 2. 2. 301.

отъсѫждениѥ n. condemnatio hom.-mih. 138.

отъсѫтьствие n. absentia **отъсоүт-** mon.-serb. 230.

отъсѫтьствовати -воүѭ -воүѥши vb. ἀπεῖναι abesse.

отътѣсати -шѫ -шеши vb. definire, uti videtur **да имь одьтешоү мѧтє** mon.-serb. 247. 45: nota **отьтесь** 117. 96; 125. 59. 74. **одьтесь** 83. 405; 182. 37. 39.

отътиштн -кѫ -чєши vb. discedere greg.-naz. men.-mih. int. **аще отьтечеть гоүта по чланоѣкъ** misc.-šaf. 160.

отътиснѫти -нѫ -нєши vb. repellere **одьт-** mon.-serb.

отътиштати -штѫ -штиши vb. ἀντιπίπτειν obniti **дѣкє опоны** (recte **-нѣ**) **-цаѥ-**

цоу дроугъ отъ дроугъ exod. 27. 17. -vost.: rad. тнск.

отъталѣцати -цаѭ -цаѥши vb. excutere triod.

отътранезьнъ adj. qui post prandium fit, ni fallimur -но метаније typ.-chil.

отътръгати v. отръгати.

отътръгнѫти v. отръгнѫти.

отътръжение v. отръжение.

отътръзвати v. отръзвати.

отътръзнути v. отръзнути.

отътрѣбити v. отрѣбити.

отътрѣти v. отрѣти.

отътрясати v. отрясати.

отътрясти v. отрясти.

отътоужда̀ти -даѭ -даѥши vb. abalienare isaak. pan.

отътоуждѝти -дж -дѧши vb. ἀλλοτριοῦν abaliemare ioann.

отъ҃тъкнѫти -нѫ -нѣши vb. ἐξωθεῖν extrudere - корабль men.-mih. 274.

отътъкати -каѭ -каѥши vb. trudere - брашна dial.-šaf.

отътѣкъвати -ваѭ -ваѥши vb. discedere отътѣкивати chron. 1. 246. 4.

отѣтагнѫти -нѫ -нѣши vb. ἀποτείνειν producere ant. anteh. c. 48. pat.-mih. - сѧ elongari glag

отътажати -жѫ -жиши vb. ἀναφέρειν portare num. 14. 23. -op. 1. 17. - сѧ ἀμφισβητεῖν contendere -жоу сѧ men.-mih. ἀναβάλλεσθαι differre hom.-mih.

отътазати -заѭ -заѥши vb. ἐπιτείνειν tendere - лоукъ 3. reg. 22. 34. vost. - сѧ abstinere svjat. - пиянъства sborn.

отътати -тѣнѫ -тѣнѣши vb. abscindere e fontt. russ. vost.

отъоумъштение v. отоумъштение.

отъхаждати -даѭ -даѥши vb. recedere glag.

отъхапати -паѭ -паѥши vb. ἐκκόπτειν excidere -па зоубы своими men.-vuk. -па желѣзо men.-leop. adde alex.

отъходѝти -ждѫ -дѣши vb. ἀποχωρεῖν, ἀποδημεῖν abire ant. ostrom. sup. ἐξέρχεσθαι exire hom.-mih. тѣлѣмь -жю отъ васъ vita-theod. chron. 1. 22. 69. 80 etc. пьсъ възьмъ хлѣбъ въ скорѣ -дѣть давъшаго io.-clim.

отъходъ m. ἀποδημία peregrinatio men.-mih. sabb. 201. ко -дѣхъ отчихъ clim. ἔξοδος exodus sup.

отъходьникъ m. ἀναχωρητής eremita sup. 212. sborn. men.-mih. men.-vuk. sabb. 21. -дникъ lavr.-op. 10. nsl. odhodnik diaconus meg.

отъходьничь adj. poss. ἀναχωρητοῦ eremitae -дничю op. 2. 2. 200.

отъходьно adv. solitarie -дно sabb. 7. 168. - жити sabb. 60.

отъходьнъ adj. anachoreticus sup. 208. 212. - отьць ioann. -дно житие sabb. 25. -дноє сѣдѣние bus. 499. -дноє цѣлованиє sabb 20. 116.

отъхождение n. ἀποχώρησις discessus dial.

отъцѣнити -цѣнѭ -цѣнѣши vb. deflorere nomoc.-bulg. -цѣнѣтѣ bon. cf. оцѣ-.

отъцѣнтати -таѭ -таѥши vb. deflorere отъцѣнт- chrys.-lab. отъцѣкт- int.

отъцѣплити сѧ -лѭ сѧ -лѥши сѧ vb. dividi колга -цѣплѧ сѧ въ мѣстьскоє озеро течетъ op 2. 1. 39.

отъцѣштати -таѭ -таѥши vb. purgare - сѧ bus. 516.

отъчаѭати -ваѭ -ваѥши vb. desperare pat. - сѧ idem bus. 183. ber. - своєго спасениа chrys.-lab. николиже себе -ваѥть ioann. -ваѭть себе sborn.

отъчаѭивати -ваѭ -ваѥши vb. desperare ber. ἐξαπορεῖσθαι bulg. - себе per.

отъчаяние n. desperatio sup. 406. svjat. ber. -чаяние sup. 202. 306. 409. отъчаѭные sup. 406. ἀποχή abstinentia ant. cf. отъѭшѣти.

отъчаѭти -чаѭ -чаѥши vb. desperare -чаѭше ѥго sup. 23. -чаѭти sup. 74. 116. - сѧ ἀπογιγνώσκειν, ἀπελπίζειν desperare sup. barl. hom.-mih. 207. chrys.-lab. isaak. mon.-serb. greg.-naz. men.-mih. - живота men.-mih. - себе sup. 305.. -чаѥмь ἐξαπορούμενος desperans šiš. 121. ἀπορρήγνυσθαι divelli царьствиа -чаѭ сѧ adde chron. 1. 193: nota -ѥвъшю сѧ своєго гонѣзиа βασκαίνων αὐτοὺς τῆς σωτηρίας greg.-naz. ἀπέχειν abstinere ant. cf. отъѭшѣти сѧ.

отъчаѭевати -ваѭ -ваѥши vb. desperare par. - сѧ mir.

отъчеснѫти -нѫ -нѣши vb. avellere pat.-mih.

отъчетати -таѭ -таѥши vb. separare, ni fallimur ни ирьнмь прѣцѣнѥмь отъчетаѥть себе hom.-mih. 131.

отъчоужда̀ти -даѭ -даѥши vb. abalienare ber. -чюжда̀ти nom.-mik. 48. cf. отътоужда̀ти.

отъчоуждѐние n. abalienatio mon.-serb. ber.

отъчоуждѝти -дж -дѧши vb. abalienare int. cf. отът-.

отъчѣтити -чѣштѫ -чѣтиши vb. ἀποτάσσειν secernere ant.: vocabulum dubium.

отъшлѣти сѧ -шлѣѭ сѧ -шлѣеши сѧ vb. abstinere - **отъ нѣго** ichn. cf. **ошлѣти сѧ.**

отъшѧнѣти сѧ -нѣѭ сѧ -нѣеши сѧ vb. ἀναπνεῖν respirare - **къ нощи** op. 2. 2. 672.

отъшити -шиѭ -шиеши vb. separare clim. 294.

отъштетити -штѧ -тиши vb. ζημιοῦν detrimento afficere ant. ostrom. - **сѧ** sup. 430. svjat.-op. 2. 2. 379. - **написанныи аггелова** chrys.-lab. - **сьпасенныи** chrys.-lab. **оцѣтити** ev.-šiš. **очтетити** mon.-serb.: nota **-тѣнныѥ** isaak.

отъштетовати -тоуѭ -тоуеши vb. damno afficere isaak.

отъштетѣѥти -ѣѭ -ѣѥши vb. ἀπολλύναι perdere dial. pan. **-тъѥти** par. 64. **отъцѣѥѣть** ardž. **отцѣтѣвати** alex. - **сѧ** io.-sin. ziz. - **сѣѕѣ** isaak.

отъштетѣти -тѣѭ -тѣеши vb. laedere chrys.-lab. men.-mih. 197. - **сѣѕѣ** isaak. - **сѧ** chrys.-lab. in damnum incidere leont.

отъштѣштати -таѭ -таеши vb. damno afficere sup. 206. **отцѣчаѭ** ber.

отъштиѥьство n. ὀλιγοψυχία pusillanimitas ant.

отъшьд- v. **ошьд-.**

отъшьлѣньнъкъ m. eremita mir.

отъшьлѣньничьскъ adj. eremitae mir.

отъшьлѣьствиѥ n. vita solitaria.

отъшьлѣць m. eremita sup.

отъшьствиѥ v. **ошьствиѥ.**

отъыд- vb. abire **отъѣдѣть** bus. 478. cf. **отъıѭти.**

отъыдѣниѥ n. finis coenae po **отъыдѣнии** vita-theod. **отъѣдѣниѥ** **обѣда** ibid

отъыдъ m. ἀντιφάρμακον remedium **отъѣдъ** cloz I. 599. cf. **отъыдь.**

отъыдь f. φάρμακον medicina pal. 1494. cf. **отъыдъ.**

отъыдѣнъ adj. remedii **дрѣко -дѣноѥ** hom.-mih.

отъıсти -ıмь -ıсн vb. prandium finire pat.-mih. **отъѣмъı** bus. 486. exedere ant.-hom.

отъıѭти, отъıдѫ, отъıдѣши vb. decedere **одııѭ-** alex.-mih. 41. **отъѣѭ-** chron. I. 179. 192. 218 etc.

отъıмати v. **отıмати.**

отъıмѧнъ adj. αἱρετικός demens krmč.-mih. 291.

отъıтаѥьница f. quae eripit.

отъıтати v. **отатıи.**

отъıтиѥ n. ἀποβολή amissio, iactura - **дощи** šiš. 43. **отъıтиѥ** bus. 923. **отъıтиѥ сана** krmč.-mih. cf. **отатиѥ.**

отъıкати -каѭ -каеши vb. obturare - **оуши** nom.-barb.

отъıмати v. **отıмати.**

отъıти v. **отıти.**

отъıмати v. **отıмати.**

отъмıти v. **отъмьнıти.**

отъмьнıти -ньıѭ -ньıши vb. σκοτίζειν obtenebrare, obscurare sup. 257. **отъмньıныѥ осѣѣцѧѥ** hom.-mih. **отъмıло тѧ ѥстъ сьрѣкролюбьствѣ пиıньıство** sup. 318. **отъмѫтъ** pro **отъмьнѧтъ** sup. 286. excoecare **отъмıнѣ** sup. 400.

отъмьнѣѣниѥ n. obscuratio.

отъмьнѣѣти -ѣѭ -ѣеши vb. obscurari: male - **сѧ** krk.

отъмьнѣти -нѣѭ -нѣеши vb. ἀμαυροῦσθαι, ἐπαμαυροῦσθαι excoecari sup. 246. 408. proph. **-ѣста очи** pent.-mih. obscurari triod. int.

отъмьнѣниѥ m. obscuratio isaak.

отьнина f. patrimonium **отн-** dipl.-mold.-ssec. XV: thema **отьць.**

отьнъ m.: **сѣрдцѣ пронзѣ ıко отномъ**; **цары отномъı пронзѣ** step.-kniga-vost.: recte, uti videtur **остьнъ.**

отьнь adj. poss. patris chron. I. 54. 59. 61 etc. **ремьство отьне** ev.-int. 1434. **отьнıю (жены) дѣтницѣ** men.-mih. **отнı дани** bor. 46.

отьнѣчаѣати -каѭ -каеши vb. λεπτύνειν tenue reddere, extenuare io.-sin. clim. leont. tenue reddi dioptr.

отьнѣчати -чаѭ -чаеши vb. λεπτύνεσθαι extenuari hom.-mih. 182. triod. **рѣкы отънчашѫ** chrys.-frag. 8.

отъцедосадитель m. πατραλῴης patricida šiš. 162.

отъценачалъникъ m. πατριάρχης patriarcha 2. paral. 19. 8.

отъцеоубııць m. parricida **отьче-** hom.-mih.

отьць m. πατήρ pater ostrom. š.-gl. 46. sup. **отець** sup. **отьцъ** sup. **отецъ** š.-gl. 51. sup. **оцѣ** cloz I. 83. 864. **отъцоу** šaf.-frag. 31, **отца** sup. nsl. **оča** gen. **оče** meg. trub. hung. **očin** adj. habd. trub. lex. **očinski** habd. **očinstvo** patrimonium dain. **-pče** gen. **očeta** trub. **očeten** adj. spang. lex. croat. **očak** mas verant. serb. **otčin** adj. živ. 152. scr. **attā** mater gr. **ἄττα** lat. **atta** goth. **atta** ahd. **atto** alb. **ate** blanch. ir **aite** ir.-gl. 124. Grimm, wörterb. I. 595. ztschr. 11. 167. beitr. 2. 159. curt. 1. 207: **отьць** deminutivum est subst. * **отъ.**

отьчевъ adj. poss. patris pent.-mih. mon.-serb. misc.-šaf.

отьчизна f. patrimonium **очизна** gram. 320. cf. pol. ojczyzna.

отьчимъ m. πατρυιός vitricus krmč. 273. krmč.-mih. **отьчемь отьчюхъ** сказаютъ се krmč.-mih. 324. nsl. očim; očin meg.

отьчина f. τὰ πάτρια, τὰ τοῦ πατρός, πατρίς patrimonium, patria sup. op. 2. 2. 150. svjat.-op. 2. 2. 401. op. 2. 1. 133; 2. 2. 215. hom.-mih. bus. 807. prol.-cip. gram. 26. 53. 78. 95. 129. 137. chron. 1. 28. 106. 109. 131. 134. 148 etc. - **дѣдина** sabb.-typ. nsl. očevina hung. rum. **очинъ** hereditas.

отьчинъ adj. poss. patris domet. mon.-serb. **по оумрьтвии нѣ моу** prol.-mih. 112. **изь -на ми хрисовоула** mon.-serb. **очинъ** gram. 133. prol. nsl. serb. očin.

отьчоукъ m. vitricus misc.-šaf. **отьчюхъ** krmč.-mih. 324. cf. **отьчимъ** nsl. očuh habd. croat. očuh verant.

отьчь adj. poss. πατρός patris sup. mon.-serb. **въ лонѣ -чи** ostrom. **въ славѣ -чи** ostrom. - **соудъ** svjat. chron. 1. 52. 106. prol.-vuk. **глась** - sabb. 169. **отьчее** man. 59. πατρικός patrius **-чимь ми прѣданиемь** šiš. 114. **отичь** sup. **отче** sup.

отьчьникъ m. πατερικόν patericum par. **-чиникъ** chron. 1. 35. xii. **отечьи-** clim.

отьчьинъ adj. patris **отчьноу** chron. 1. 253. **отеч-** per. 38.

отьчьнь adj. poss. patris **отечьны** chron. 1. 215.

отьчьньство n. patris conditio - **и сыновьство** pan.

отьчьскъ adj. πατερικός paternus hom.-mih. bus. 377. dial. pat. isaak. chron. 1. 48. 79.

отьчьствие n. πατρία, πατρίς patria ostrom. prol.-vuk. sim. 1. 1. 23. prol.-mart. chron. 1. 6. familia psal. 106. 41. -bou.

отьчьство n. πατρίς patria greg.-naz. sup. sim. 1. 19. krmč.-mih. chrys.-lab. chron. 1. 48. - **долѣ пермо** prol.-mih. 148. nsl. očanstvo trub. hereditas meg. **отеч-** sup.

отѣсьнѣти -нѣѭ -нѣѥши vb. angustum fieri **ако годоу -снѣжирй нами** greg.-naz. **-снѣе** bus. 337.

отѧготати -гоуѭ -гоуѥши vb. gravare **-гоуѥмь** (part.) **грѣхомь** lavr.-op. 30.

отѧготити -шть -тиши vb. βαρεῖν, ἐπιβαρεῖν gravare šiš. 140. 151. strum. adde zak.-serb. par. krk. int. typ.-chil. **киномь -штень** sabb. 210. **болезнию -готень** (**-гоштень**) ichn.

отѧготѣвати -ваѭ -ваѥши vb. gravare dial. - **сѧ** gravari chrys.-lab.

отѧготѣ...ти -тѣѭ -тѣѥши vb. βαρύνεσθαι, ἐπιβαρεῖν, καταβαρεῖν gravari pent.-mih. ant. pat. **никогоже глава поболѣла когда водою -тѣѣши** chrys.-lab.

отѧгощтати -таѭ -таѥши vb. gravare ber.: nota male βαρύνεσθαι gravari kruš.

отѧгъчавати -ваѭ -ваѥши vb. βαρύνειν gravare dial. **отегч-** dioptr. chrys.-lab.

отѧгъчати -чаѭ -чаѥши vb. gravari leont. ioann. **егда отѧгъчаютъ сѫдьци ваша объѣданиемь** sborn. **-чаютъ** anteh. κατισχύειν vim inferre exod. 7. 13. **-pent.-mih.** adde chron. 1. 173. **отегъ-** op. 2. 2. 175.

отѧгъчати -чаѭ -чаѥши vb. βαρύνειν, βαρεῖν gravare misc.-šaf. - **брѣме** krmč.-mih. 341. **отѧгчаютъ сѧ очи** bus. 690.

отѧгъчение n. gravare ioann.

отѧгъчивати -ваѭ -ваѥши vb. gravare sborn.: rectius **-чев-**.

отѧгъчити -чѫ -чиши vb. βαρύνειν, βαρεῖν, ἐπιβαρεῖν gravare krmč. krmč.-mih. hom.-mih. aut. **отѧгъчинъ** ostrom. **отѧгчьbor.-kir.** 37. bus. 735. - **дѣла** pent.-mih. **недоугомь -чень** krmč.-mih. καταβαρεῖν gravare **отѣгъчихъ вамь** šiš. 111. τρυχοῦν conficere; καταφέρειν demittere.

отѧжати -жаѭ -жаѥши vb. gravare **-жасте на ма словеса ваша** chron. 1. 73.

отѧжнѣ adj. σκληροκάρδιος durum cor habens act. 7. 51. **-strum.**: vocabulum dubium.

отѧжити сѧ -жѫ сѧ -жиши сѧ vb. gravari op. 2. 2. 175.

отѧжь f. sensus obscurus: **вкѣржинъ кысть въ отѧжь словѣноую** prol.-saec. xv. -vost.

отѧжьчавати -ваѭ -ваѥши vb. βαρύνεσθαι gravari sup. 302.

отѧжьчавати -ваѭ -ваѥши vb. βαρύνειν gravare proph.

отѧжьчати -чаѭ -чаѥши vb. gravari sup. 103. 442. **-жчаѥши** op. 2. 2. 175. **-жьча на ма роука твоа** psal. 31. 4. -vost. **кыахоу очи -жьчилѣ** matth. 26. 43. -vost.

отѧжьчати -чаѭ -чаѥши vb. βαρεῖν gravare **цркы -чана дльгомь** krmč.-mih. **тѣлно тѣло -чаѥть доушоу** svjat.

отѧжьчение n. gravatio **-жч-** isaak.

отѧжьчити -чѫ -чиши vb. gravidam reddere hom.-mih. - **дѣвицоу** krmč. 57. krmč.-mih.

отѧзати -заѭ -заѥши et **-жѫ -жеши** vb. ἐπιτείνειν intendere - **лоукъ** kruš. ἀναβάλλεσθαι procrastinare sup. 284. ἀναφέρειν tollere **отѣзати** men.-mih. 175. **отѣжоуть блоужданиѥ ваше** num. 14.

33. -pent.-mih. **не ѥшть твоѥго цѣ-сарьствиꙗ словомъ отажѫ** sup. 388. **отѧтаз-** sup. 284: nota **прѣсѧнлиѥмь -заѥмь** men.-mih. 177.

отазовати -зоуѣ -зоуѣши vb. scrutari.

отѧти, отѣмѫ, отѧмѩши et **отѧньмѫ, отѧньмѩши** vb. λαμβάνειν sumere o strom. ἀφαιρεῖν demere; ἀφαιρεῖσθαι sumere sup. pent.-mih. **отѧньмѣтѣ** esai. 33. 11. -vost. ἀναιρεῖσθαι tollere cloz l. 341. αἴρειν tollere sup. 256. ostrom. λυτροῦσθαι redimere - **отъ клатъѧн** cloz l. 283. ἀπαλλάττειν liberare sup. 335. **отатоу ѣыти** ἀπορρέειν defluere sup. 68. **отѧнмъ** sup. 375. **отѧньмъ** sup. 335. **отѧньмѫ** sup. 107. 395. aor. **отѣсѣ** glag. inf. **отати** sup. **отѧѣти** sup. 51 53. **отѣнати** sup. 23. **отѣти** chron. l. 39. 86. 103 etc. **отѣмѣть** luc. 11. 22. -ev. saec. xii. **одѣѥта** sim. l. 21. **отѧнати** sup. - **сѧ** chron. **отѧимѣть сѧ** ostrom. **отна сѧ завѣса** op. 2. 1. 115. oteti, otel, otmi fris. nsl. oteti.

отатиѥ n. ἀφαίρεσις ademtio hom.-mih. pat. ἀναίρεσις sumere sup. 372. ἁρπαγή raptus pent.-mih. cf. **отѧѣтиѥ** nsl. odmenje ereptio lex.

отатьнъ adj. qui sumitur, uti videtur **отьнѣтьнь** men.-mih. 350.

отѧшта f. raptus aut.-hom.

отѧштѣвати -ваѭ -ваѥши vb. gravare legi dicitur in fontt. glag.

оубожавати -ваѭ -ваѥши vb. πτωχεύειν pauperem esse aut. cloz l. 40.

оубожати -жаѭ -жаѥши vb. πτωχεύειν pauperem fieri hom.-mih. -**тъ** съзваст**ѣ** ны iudic. 14. 15. -vost. -**жѣ** bus. 121.

оубожити -жѫ -жиши vb. pauperem reddere leont.

оудовѣти v. **окьдокѣти**.

оухабити сѧ -ьѭ сѧ -ьиши сѧ vb. abstinere chron. l. 50. 20. - **пиньства** sborn.

оухабити сѧ -ьѭ сѧ -ьиши сѧ vb. abstinere - **глаголати** georg.-vost. cavere ber.

оухаловати -лоуѣ -лоуѥши vb. polluere **не подобаѣть моцїи оумьрьшиихъ - нлн промѣтати** misc.-šaf. 76.

оуханиѥ n. gemitus pat.-šaf. 45. sbor.-kir. 65.

оухапати сѧ -паѭ сѧ -паѥши сѧ vb. implicari antch. **змиꙋ -пающа сѧ** acad.

оухапити -плѭ -пиши vb. amplecti acad. - **сѧ** implicari azbuk. **-пи сѧ шіи ѕго** acad. **спрятать ся.**

оухыти сѧ, оухаѭ сѧ, оухѧеши сѧ vb. mittere **оухай сѧ мнѣ** misc.-serb. **да сѧ оухѧ** mon.-serb. 366. 52. uti videtur, pro **отъухыти** cf. **ошыти сѧ**, quod pro **отъшыти**.

оухладити -ждѫ -диши vb. refrigerare glag.

оухластати -таѭ -таѥши vb. χαλιναγωγεῖν frenare šiš. 189. -**станъ изъыкъ** zlatostr.

оухластити -штѫ -стиши vb. φιμοῦν, χαλινοῦν, χαλιναγωγεῖν frenare op. 2. 2. 154. 265. ant. antch. - **злокоу** isaak. - **сѧ** op. 2. 2. 151.

оухлыштати -таѭ -таѥши vb. χαλιναγωγεῖν frenare krmč.-mih. 364. ant. antch.

оухлыштениѥ n. frenatio isaak.

оухлѣѣити -ѣѭ -ѣиши vb. **фωμίζειν** nutrire iez. 3. 2. -parem.

оухладаниѥ n. ὀλιγωρία negligentia sup. 306.

оухлѧнѫти -нѫ -нѣши vb. debilem fieri **не -нѣмъ о подвизаньи; не -нѧ никто** ephr.-vost. cf. **оухладаниѥ**.

оухмѣлити -лѭ -лиши vb. lupulum addere, uti videtur **меропъхъ сиѣе слад**ъ **трнїи оу годиціи, и да га оухмѣли**; **ако коуде вѣкъ трѣѣ цркви слад**ъ, **да га попь оухмѣли** mon.-serb. 489.

оуходити -ждѫ -диши vb. ἀποβαίνειν, ἀποχωρεῖν, ἀπέρχεσθαι, ἀφίστασθαι, ἀναχωρεῖν abire ostrom. ἀποδημεῖν abire sup. 71. antch. krmč.-mih. hom.-mih. men.-mih. cf. **ошьд-** et **отъходити**.

оуходъ m. ἕδρα anus georg.-vost.: nota **оуходы женъ подъмавающе ѣкоушаютъ** per. 4. 29.

оуходьникъ m. eremita prol.-vuk.

оухождениѥ n. secessio sabb.-typ.

оухолъ adj. superbus glag. nsl. ohol fastosus lex. elatus habd. oholost lex. oholija, oholnost habd. oholen crell. croat. ohol superbus verant. oholija ibid. oholjahti luč. serb. oholost, oholast f. živ. bulg. ohol liber.

оухольстьло n. arrogantia glag.

оу ...ити -плѭ -пиши vb. mordere **да не ... тъ та змиа** krmč.-saec. xvi. men.-... prehendere, amplecti **-пи ѥго сь за...** men.-mih. **любьзно** - men.-mih. - **дѣцерь свою** ibid. - **сѧ** implicari **-писта сѧ ѥмь** vita-theod. - **о ѣыю** misc. **-плыши сѧ окѣ** men.-mih. čech. ochopiti cf. **оухапити**.

оухота f. laetitia op. 1. 55. čech. pol. ochota:

оухотити -штѫ -тиши vb. pronum reddere **на милостыню** - chron. l. 156. 36. pol. ochocić.

оухотьливъ adj. pronus на милостъıню -тливъ per. 83. 11.
оухотьнъ adj. alacer op. 1. 55. -тномъ срцıмъ esth. 5. 9. -mat. 53. bus. 169.
оухрабрити сѧ -рьѭ сѧ -рıшн сѧ vb. fortem fieri sabb.-typ. alex.-mih. 130.
оухранъ m. sputum izmar.: rad. хрък.
оухрндъ m. ἀχρεῖαι achridae bon. sabb. 105. glasn. 11. 161; 13. 373. bulg. ohrid оухрида chrys.-duš.
оухрндьскъ adj. ἀχρειῶν achridarum asên 53. glasn. 11. 161.
оухрнзмити -млѭ -мıшн vb. ungere оухрузмити благою ꙗкою моего доуха hom.-mih.
оухромнти -млѭ -мıшн vb. claudum reddere alex.
оухромнѣти v. оухръмнѣти
оухромѣти -мѣѭ -мѣıшн vb. claudum fieri nom.-lab. zak.-serb.
оухръмнѣти -мѣ -мıшн vb. χωλαίνειν claudum fieri bon. psalt.-ven. kruš. -мѣ bon. -мъıша greg.-naz. оухрьм- mat. 25. оухром- ant. greg.-naz.; nota оухръмшıмъ op. 2. 2. 80.
оухрѣнѣти -нѣ -жıшн vb. esurire ant.-vost.
оухтоврнı m. october per. 8. оухтоври, оухтьбрь mon.-serb.
оухтонкъ m. ὀκτώηχος octoëchus оухтанкъ per. 7. оухтанкъ, оухтенъкъ mon.-serb.
оухтомврнı m. october men.-vuk.
оухоудити -ждѭ -дıшн vb. ὀλιγόρειν minuere sup. 395. ioann. ἀστελίζειν contemnere pyrg. alex. - благороднше chrys.-lab. -ждıнь dioptr.-lab. красгава и -ждена зѣлѣ dioptr. humiliare io.-sin. -дıкъ cese clim.
оухоудѣѭти -кѭ -злıшн vb. minui isaak. men.-mih. hom.-mih.; male - сѧ par.
оухоудѣти -дѣѭ -дѣıшн vb. ἐλαττοῦσθαι minui sup. 241. dioptr.-lab. bus. 263. отъ зълıнъıе страсти - men.-mih. 133. - при зѣлѣ men.-mih.
оухоужднти -дѭ -дıшн vb. minuere ant. io.-sin. ber. int. cese - clim. 182. - възрасть chrys.-lab. - сѧ: -дıть сѧ мокрота dioptr.
оухоужднвати -дуѭ -дуıшн vb. minuere kcl.
оухоужднше n. humilitas, humiliatio io.-sin. въздрьжанше рождаетъ - leont.: minui; opponitur възрастанıе misc.-saf.
оухоулити -лѭ -лıшн vb. blasphemare sup. 249. ὀνειδίζειν contemnere hom.-mih. bus. 83
оухоулити -лıѭ -лııшн vb. χαθυβρίζειν dedecore afficere hom.-mih.
оухоунати -пьѭ -пııшн vb. palpare op. 2. 2. 432. cf. оухпн-.
оухъ interj. sin. I. 9. chron. I. 138. оухъ какъ страхъ men.-mih. оухъ чада vost. оухъ чеда моıı misc. -serb. оухъ мънѣ οὐαὶ vae mihi sborn. оухъ мьнѣ men.-mih. 207. hom.-mih. оухъ оухъ оалле bulg.-lab.: nota russ. охнуть gemere.
оухъравѣти -вѣѭ -вѣıшн vb. aegrotare misc.
оухътити -штѭ -тıшн vb. ἐπιλαμβάνεσθαι prehendere exod. 4. 4. -pent.-mih.
оухъдожьнъ adj. artis хоудожьство и -ноıе чѧвьство и чѧıемое svjat.
оухпити -плѭ -пıшн vb. amplecti sup. 409. 25. - сѧ implicari barl. domet. cf. оухопити.
оухълѣти -лıѭ -лııшн vb. amplecti domet.
оухловати -ваѭ -ваıшн vb. καταφιλεῖν osculari оухоуповалıı vost.
оцарити сѧ -рьѭ сѧ -рıшн сѧ vb. regnum adipisci mon.-serb.
оцвѣсти, оцвѣтѭ, оцвѣтıшн vb. ἐξανθεῖν efflorere оцъвѣтѣтъ дьıне dioptr. cf. отъцвıсти.
оцıстити v. оцѣстити.
оцıщтенıе v. оцѣщтенıе.
оцѣтъ m. ὄξος acetum ostrom sup 133 356. 360 etc. bon. bus. 48. io.-sin., tur. pent.-mih. hom.-mih. men.-vuk. prol.-vuk. misc.-serb. chrys.-lab. par. prol.-mih. оцѣтъ ev.-tru. оцетъ azbuk. очѣтъ mat. 42. очта mat. 31. очтомь lavr.-op 5. лютъ - prol.-cip. гоукоу налıııхъ -тъ hom.-mih. nsl. bulg. čech. pol. ocet serb. ocat magy. eczet rum. оцет goth. akeit ahd. ezih-ags. aced let. etikis lat. acetum beitr. 2. 139. orient 1. 525. Diez I. 138. 235 345. cf. russ. уксусъ cum gr. ὄξος
оцѣтьнъ adj. ὄξους aceti sup. 356. -но питıе hom.-mih. -но вıно ἐξαρτυσμένος οἶνος ostrom. mat. 34. δριμὺς acer -на чаша hom.-mih.
оцѣтьство n. στρυφνότης acerbitas io.-dam. op. 2. 2. 303.
оцѣтѣнъ adj. ex aceto factus pat. -тıнъ svjat.-mat. vi. bus. 265. -тıно вıно mare 15. 23. -mat. 34
оцѣдити -ждѭ -дıшн vb. percolare acad
оцѣѫдати -даѭ -даıшн vb. διυλίζειν percolare vost. -жıющıй mat. 15.
оцѣлизьнѣѥти -нѣѭ -нѣıшн vb. χερσοῦσθαι sterilescere, asperum fieri (de vul-

nere -знѣнѣѣъша io. olim. оце(лн)знѣ-вша op. 2. 2. 203.

оцѣлъ v. **оцѣль.**

оцѣлъѣвати -ваѣ -ваюѣи vb. osculari glag.

оцѣлъ f. στόμωμα robur aciei **оцѣл(ь) во каленіе** στόμωμα ἐν βαφῇ sir. 31. 30. -vost. **крѣпльшн оцѣли** zlatostr. **оцѣлъ** op. 1. 83. usl. ocel (ocla); ocelj habd. serb. ocal, acal; ocilo; ocil mik. čech. ocel m. f. rum. **оцъл** chalybs magy. aczél ngr. ἄτζαλον, ἔτζαλον, ἀτζάλιν duc. ahd. ecchil lat. aculeale.

оцѣлѣти, -ѣѣ -ѣѣюѣи vb. rigere sup. 353. arefieri sup.

оцѣлнти сѧ -ѣѣѣ сѧ -ѣѣюѣи сѧ vb. fiudi, dividi **цркъвь -ѣи сѣ** steph.

оцѣѣнѣжти -ѣѫ -ѣюѣи vb. καταναρκᾶσθαι obtorpescere barl. chron. 1. 77. 1. **тако мртвецъ -ѣюѣе** vost.

оцѣѣнѣѣѣвати -ваѣ -ваюѣи vb. ξηραίνεσθαι arefieri **-ѣенѣѣвати.**

оцѣѣнѣѣти -нѣѣ -нѣюѣи vb. ναρκᾶν obtorpescere sup. ἀποστηλοῦσθαι cloz II. 99. leont. men.-vuk. men.-mih. **колѣна -нѣѣѣша** ioann. **-ѣнѣѣъ** chron. 1. 77. 1. **оцѣѣен-** ξηραίνεσθαι exsiccari ostrom.

оцѣѣѣти -ѣѣѣ -ѣѣюѣи vb. rigere **оцѣѣѣти** tur. 38.

оцѣсарити сѧ -рѣѣ сѧ -рѣюѣи сѧ vb. regnare sup. cf. **оцарити сѧ.**

оцѣѣтнлиште n. ἱλαστήριον piaculum, altare prol. ioann. krmč. 73. krmč.-mih.

оцѣѣтнло n. piaculum; ἱλαστήριον propitiatio greg.-naz. ież. 43. 14. -proph. mat. 51. op. 2. 2. 301.

оцѣѣтитель m. qui evellit, purgat **сьблазномь** - sim. I. 26.

оцѣѣтити -штѫ -стишн vb. ἀποσμήχειν abstergere sup. 297. ἁγνίζειν, καθαρίζειν, ἀνακαθαίρειν purgare šiš. 245. - **словесемь** greg.-naz. ἐξαλείφειν delere strum. στιλβοῦν nitidum reddere greg.-naz. ἱλάσκεσθαι, ἐξιλάσκεσθαι propitiare psal. 64. 4. bon. hom.-mih. zachar. 7. 2. -proph. **оцѣѣти ми грѣѣшнико̀ү** luc. 18. 13. - mat. 34. **оцѣѣти мѣнѣ** ostrom. - **грѣхы** šiš. 231. ἐξαλείφειν delere psal. 108. 14. bon. **-стивъ сн свои грѣхы** svjat.-op. 2. 2. 380. **беззаконна** - sabb. 158. **грѣхъ не оудобъ -тимь** sborn. krmč.-mih. chron. 1. 173. adde -mat. 26. 32. **оцаст-** strum. **очаст-** strum. **оцнст-** tur. bus. 147. - **сѧ** psalt.- nt.-saec. xii. **оцѣщоү сѣ** š.-gl. 66. **-тите сѣ отъ грѣхъ** šiš. 7. φυλάττεσθαι servari - **отъ беззаконнн** psalt.-iut.-saec. xii.

оцѣѣтьникъ m. ἱλασμός propitiatio - **о доүшахъ нашнхъ** ephr.-vost.

оцѣѣштати -таѫ -таюѣи vb. καθαρίζειν purgare šiš. 250. proph. nicol. bus. 497. ἱλατεύειν propitium esse psalt.-ven. 102. 3. - **сѧ** bus. 155. ardž.

оцѣѣштеніе n. ἁγνισμός, καθαρισμός, κάθαρσις purgatio sup. šiš. 39. 219. hom.-mih. ἐξιλασμός expiatio, propitiatio bon. op. 2. 2. 257. ant. adde bus. 151. šiš. 173. krmč.-mih. typ.-chil. mat. 26. 49. castitas sup.: **мечное** - pro **отъѣѣѣніе** bor. 50. **оцаіц-** strum. **оцнці-** lavr.-op. 35.

очадѣлъ adj. lividus acad. **лица -ла** prol.-vost. čech. očadlý.

очадѣти -дѣѫ -дѣюѣи vb. πελιοῦσθαι livescere **кожа наша ако и пепь -дѣ** vost. čech. očaditi, -dnouti, -dlý.

очаровати -роүѫ -роүюѣи vb. incantare krmč. 57. krmč.-mih.

очаѣнѣ adj. desperans pyrg. cf. **отъчаѣти.**

очаѣти -чаѫ -чаюѣи vb. desperare ant. cf. **отъчаѣти.**

очаѣти сѧ -чаѫ сѧ -чаюѣи сѧ vb. χωρίζειν ἑαυτόν se separare **очай сѣ тако-ваго начинанны** ichn. **примѣса мирьскаго с сѣ очаѣѣи** prol.-mart. cf. **отъѣѣаѣти сѧ, ошаѣти сѧ,** quod rectius.

оче conj. si krmč. -saec. xiii: recte **аште**

очеболь m. qui oculis laborat **кѣдно есть -лю слнце** vost. **очоб-** hom.-barb.

очевисто adv. αὐτοπροσώπως personaliter cyr.-hier.

очевистьно adv. manifeste acad.

очевистьнъ adj. manifestus.

очевистьнѣ adv. manifeste alex.

очеичьнъ adj. sensus nobis ignotus: **-но закланіе** prol.-mart.

очѣпіе n. monile alex.

очесати -саѫ -саюѣи vb. pectere **очѣсан** svjat.

очесъ m. οὐρά cauda esai. 9. 15. -parem. saec. xiv. croat. očas idem verant.

очесьнъ adj. oculi, oculorum psalt.-saec. xi. **доли -сьнии** bon. **доли -сьнии** bus. 31. **-сьна немошть** svjat.-mat. 7. **-сное зрѣніе** prol.-mart.

очнвидьно adv. manifeste par. mir.

очнвидьнѣ adv. manifeste mir.

очнвисть adv. manifeste sup. 26. proph.

очнѣѣсто adv. manifeste chron. 1. 154.

очнѣѣсть adv. ὀφθαλμοφανῶς manifeste men.-vuk. prol.-lab. men.-mih. per. 80. 81. misc.-šaf. chron. 1. 155. mon.-serb. 28.

καθ' ὑπνους τε καὶ κατ ὄναρ barl.: male αὐτομάτως sponte men.-vuk. nsl. očivest manifestus čech. očivistě pol. oczywiście pruss. ackiwysti ahd. achiwiz.

очистъно adv. ὀφθαλμοφανῶς manifeste men.-vuk.

очистъныи adj. manifestus prol. -ѧ̀ѥ̀сно prol.-cip.

очистилиштѣ n. ἱλαστήριον piaculum; altare ber. acad. cf. **оу҃ѥ̀ст-**.

очистити -штѫ -стиши vb. ἁγνίζειν, ἐκκαθαίρειν, καθαρίζειν, καθαίρειν mundare cloz I. 454. ostrom. bon. sup. bus. 292. leont. chron. 1. 56. 156. **очищьшоу** greg.-mon. - **оумъ** cloz I. 542. **очѣстрат.**-mih. - **сѧ** ostrom. chron. 1. 79. δικαιοῦσθαι iustificari pent.-mih. cf. **оу҃ѥ̀ст-**.

очистовати -тоую -тоуѥ̀ши vb. purgare obich. men.-belg. men.-saec. xii.

очистъникъ m. propitiatio, uti videtur cf. **оу҃ѥ̀стьникъ**.

очистѣти -тѣѭ -тѣѥ̀ши vb. purum fieri - **отъ грѣха** antch. c. 62.

очито adv. visibiliter glag. nsl. očito palam habd. trub. **очіten** lex.

очитъ adj. manifestus mon.-serb. čech. očitý: nota **на·оу҃ очиꙗ** mon.-serb. 439.

очищьтачь m. qui purgat int.

очищьтати -таю -таѥ̀ши vb. καθαίρειν, καθαρίζειν mundare sup. ostrom. svjat. man. op. 2. 2. 52. cloz II. 119. - **сѧ** ostrom. hom.-mih. chron. 1. 44. 79. - **отъ чръности** dial.-šaf.

очищьтиие n. καθαρισμός purgatio ostrom. sup. holm. ἱλασμός propitiatio **-ьѥ̀ кабарѣ** συνειδός mens conscia recti cloz I. 405. **каньдильно** - sabb.-typ. 37 **-ыѥ̀** kryl.-chron.: male καθαίρεσις destructio sup. 231.

очрыштѫ v. **очръштѫ**.

очрѣкыти -кыѭ -кыши vb. ἐρυθρόω rubefacere; βάπτειν tingere pent.-mih. dioptr. man. ant.-hom. bari **кръ**ѣ. **каплами кровьными очрѣкыѣ̀ша багрѣницоу** chron. 1. 60. - **сѧ**: - **сѧ водою и кръвью** hom.-mih. - **сѧ кръвьми**; **ѥ̀лыпоую сѧ плъть** ant.-hom. 146.

чрѣимати сѧ -ѥ̀маю **сѧ** -ѥ̀мѥ̀ши **сѧ** vb. ἀπαλλάσσεσθαι mutari, recte rubefieri **длани -ѥ̀ѧю сѧ падающиихъ кръвьми** man. 64.

очрѣкѣиивти -ѭ -ивши vb. rubefacere -**кѣи-** acad.

очрѣкѣиица f. byssus pat. 140.

очрѣкѣиие n. rubefacere joann.

чрѣкѣиѣ adj. ruber **риза очрѣ҃кѣина** sof. 19. cf. croat. očrven hung.

очрѣмьнити -ньѫ -ниши vb. ἐρυθροδανοῦν rubricare, rubiae radice tingere pent.-mih. -**мѣнити** kruš.

очрѣнити -ньѫ -ниши vb. μελαίνειν denigrare krmč. 174. dioptr. - **сѧ** svjat.-mat. 9. bus. 378.

очрънѣлъ adj. niger -**ла лица** men.-mih. greg.-lab.

очрънѣти -нѣѭ -нѣѥ̀ши vb. μελαίνεσθαι denigrari barl. men.-mih. hom.-mih. sabb. 191. ἀμαυροῦσθαι obscurari sup.

очрънѣиие n. denigrare chrys.-lab.

очръсти -тѫ -тѣши vb. incidere, delineare **да очрѣтѣть два кроуга** vost. -**очртъ мѣсто** prol.-vost. ὑπογράφεσθαι delineare -**нѣкто полоучѥ очрѣтѣть** hom.-mih.

очрѣтати -таю -таѥ̀ши vb. ἀποδιορίζειν separare op. 2. 1. 160. - **кроугъ** dobr. 145.

очрѣтити -штѫ -тиши vb. delineare - **кроугъ** proph.

очрѣшта f. σκήνωμα tentorium bon. psalt.-ven. psalt.-pog. psalt.-int. saec. xii. 77. 28. **окрѣстъ очрѣща, окрѣстъ очрѣща** nomoc.-bulg. his šaf.-urspr. **очрѣща** psalt. iass. cf. scr. krtti domus.

очрѣватѣти -тѣѭ -тѣѥ̀ши vb. gravidam fieri mir.

очоую҃дити -дѫ -диши vb. abalienare cf. **отъчоуж-**.

очоути, очоуѩ, очоуѥ̀ши vb. ἐπιγιγνώσκειν sentire **очютн** ruth 3. 14. -mat. 55

очько n. neuma **съ очкомъ** vost.-op. 653. **съ дѣ҃кма очк(ома)** sbor.-kir. 33. **съ дѣ҃кма очкы** vost.-op. 653.

очьнъ adj. oculi, oculorum mat. 51. svjat. dioptr. per. 3. 39. antch. io.-sin. barl. **-ѧ̀ници -нѣ̀й** svjat. **зѣница очна** krmč.-mih. 350. **-на волѣзнь** bus. 263. **-чнымь къзрѣниемь** sbor.-kir.

очѣстити -штѫ -стиши vb. honorare **добродѣтелию сѣбе очтивь** prol.-mih.

очѣще n. ῥοά malogranatum **очѣщь бѣши** ѵ. 3. reg. 7. 42. -vost.: nota **змѣино очѣщ** mon.-serb. 341.

очѣѥ̀стити v. **очистити**.

очѧстиие n. ἀφαίρεμα primitiae nnu. 18. 19. -pent.-mih.: nota radicem **чѧд** lat. scind gr. σχιδ in **часть** pars.

ошлѣ m. οὐρά cauda **поставилъ ошлака шко кѹпассъ** (-παρισς) bus. 171. cf. **ошьк**.

ошлакати сѧ -каю **сѧ** -каѥ̀ши **сѧ** vb. ἀπέχεσθαι abstinere antch. prol. ioann. **лиѭбомѣьства** -men.-vuk.

опарити -рѭ -рѥ̀ши vb. ungere alex

ошарѣнїе n. tingere -рѣнїе chrys.-lab. hom.-mih.

ошаѣвати сѧ -ваѭ сѧ -ваѣшн сѧ vb. abstinere antch.

ошаѣнїе n. abstinentia op. 2. 2. 97. pat. ioann. ber. chrys.-lab. ошаѣнїе злыхъ laz.

ошаѣти, ошаѭ, ошаѣшн vb. removere ошаѣ своѥ соущьство отъ сего (инра) онщѣ isaak. - сѧ ἀπέχεσθαι, ἀφίστασθαι abstinere prol.-mart. op. 2. 2. 97. antch. - сѧ сьна, искоуса isaak. - сѧ нщѣ men.-vuk. - сѧ многословьна isaak. - сѧ вина chrys.-lab. - сѧ гроблѣнїа prol.-lab. - сѧ лѣкаго сѣсьца prol.-mart. - сѧ отъ идолъ prol.-mart. - сѧ отъ соущьныхъ prol.-mart. ошаѣти сѧ misc.-šaf.

ошаѣвати сѧ -ваѭ сѧ -ваѣшн сѧ vb. abstinere ber. - отъ зѣла par.

ошѣсти f. pl. βρουμάλια brumalia krmč. saec. xvi. cf. ошѣстъкы.

ошѣстъкы f. pl. βρουμάλια brumalia krmč. saec. xvi. колѧдꙑ нли глаголемꙑѣ паствы и нарѣчемаѧ ошѣстъкы bus. 382. cf. ошѣсти.

ошѣкати сѧ -каѭ сѧ -каѣшн сѧ vb. abstinere - отъ идолъ prol.-vost.

ошѣкь f. σάρα, χέρχος carda iob 40. 26. -proph. mal. 56. men.-mih. op. 2. 2. 60. bus. 172. ber. - людскоу, без -кн vost. -кнѭ правдѣѥ сѧ pal.

ошнѫѭти сѧ -нѫ сѧ -нѣшн сѧ vb. respondet gr. ἀναφαλίζειν op. 2. 2. 156. serb. ošinuti živ. 158.

ошнти, ошнѫ, ошнѣшн vb. circumsnere domet. снѣ плѣстнѭ н кожею ошнѧтъ разоумѣѥ sabb. 211.

ошнти сѧ, ошнѫ сѧ, ошнѣшн сѧ vb. ἀπέχεσθαι abstinere ожнбоша сѧ krmč. saec. xiii. отъ водъ чюжнѣ ошнѣи сѧ parem. блоудꙋ да ошнѥмъ сѧ zlatostr.: nobis inf. videtur esse ошнти, vost. habet ошнѣти.

ошль v. осьль.

оште v. ѥшть.

оштедрнти -рѭ -рнши vb. misereri pat

оштетнти v. отъштетнти.

оштнпати -паѭ -паѣшн vb. evellere - перьѥ bus. 705.

оштнтнти -штѫ -тнши vb. protegere.

оштоужденїе n. abalienatio.io.-clim.

оштоужднти -дѫ -дѣши vb. abalienare - сѧ: сего -женъша сѧ. io.-clim. cf. отоужднти.

оштоутити -штѫ -тнши vb. αἰσθάνεσθαι, γεγνώσκειν, ἐπιγινώσκειν sentire op. 2. 2. 126. ostrom. matth. 24. 39. inc. 8. 46 9. 45. et io. 11. 57. -serb. prol.-mart. chrys.-lab. mat. 49. sim. l. 11. pent.-mih. excitare sup. 202. очюцѣмема krmč.-saec. xiii. - сѧ in mentem redire leont. men.-mih. čech. octnouti se pol ocknąć się, ocucać się.

оштоутнѥ n. expergisci - оусноувшимь sabb. 16.

оштоутнтати -таѫ -таѣшн vb. sentire pat. georg. ber. vost. 1. 363. clim.

оштоутштекати -каѭ -каѣшн vb. sentire mir. ber. - стоудень par.

оштоутштѣнїе n. αἴσθησις sensus ioann. int. isaak. krmč.-saec. xiii.

оштѣникъ v. овоштѣникъ.

оштѣнъ v. овоштѣнъ.

ошоути v. ошоутъ.

ошоутъ adv. εἰκῇ, παρέργως frustra: ѿ-реѧи gratis ev.-vost. ошоутн psalt.-int. ошють op. 2. 1. 138. 149. 167. azbuk ошютъ psalt.-int. saec. xii. cf. ашютъ.

ошьд: ошьдъ ostrom. krmč, mih. ошгьдъ sup. ошьдь men.-mih. mon.-serb. ошьдѣши op. 2. 2. 432. ошьль leont greg.-lab. hom.-mih. prol.-mih. ошьли ostrom. op. 2. 2. 432. assem. ошла нѣ за нь krmč.-mih. ошедшимъ bus. 97. отъшъд- snp. отъшьд- prol.-mih. krmč.-mih. отшед- chron. отошла chron. отишьль par. nsl. odšestek obitus habd.

ошьльникъ m. eremita pat. dial. pat.-mih. isaak. dial.-šaf. ioann. bus. 333. men.-leop. -лиикъ op. 2. 2. 76

ошьльничьскъ adj. eremitae ioann.

ошьльно adv. solitarie isaak.

ошьльнъ adj. solitarius domet.

ошьльствнѥ n. vita solitaria ошл- nom.-mik. 12.

ошьльство n. ἀναχώρησις discessus, barl. isaak. clim.

ошьльственъ adj. vitae solitariae isaak.

ошьльць m. eremita sborn. dioptr. ошлець ephr.-vost. отъшмъ-, отъшьл- sup. 397. 402.

ошьствнѥ n. ἀνάλυσις abitus šiš. 244. ἔξοδος exitus šiš. 254. prol.-mih. krmč. 62. pat.-dial. mors sim. l. 18. 20. кьсньтельно - misc.-šaf. по -ствн отъшьмь greg.-lab. ошьс- bon. ошьс-, bon. dial.-šaf. отъшьствнѥ δρασμός fuga man

ошьствьникъ m. eremita prol.-belg

ошьстнѥ n. abitus svjat.-vost.

ошьстъный adj. post mortem relictus ошьсно,имаѥ mon.-serb. 476.

ошѣтрьнь adj. domestians, recte internus оютрѣнша ἰδωτικά op. 2. 2. 117.

оѳиѳ f. ὀξεῖα accentus acutus cod.-serb.
оѵѳованиѣ v. опьсованиѣ.
оѵѳовати v. опьсовати.

одноплъннинъ v. иѣдноплъннинъ.
одноплъскъ v. иѣдноплъскъ.
одонъ m. otho bus. 267.

П.

п decima septima alphabeti cyrillici littera, покой dicta, glagolitice numerum xc, cyrillice numerum ѯxxx. indicat.

па praep. idem valet ac по: psl. пакиръкъ, пакечерьнь, пакить, пагоубa, падъштн, памать nsl. paperk, paperkovati, pamet, paroj jungferuschwarm serb. pabirak, pavedrina, pavitina russ. пабндье, пабѣдать, пабѣдъ, паваланна, паваница, паводень (поводень), паворозъ, павѣтье, пагланновъ, падера, падочка, пакисель, паморокъ, паозёръ (accola lacus), парожа, пастѣнь, пачесы, пауза, паерокъ, паерчикъ čech. pabĕrek (pol. pobierki), pahorek, pahrb, pakost crusta ossea, paroh, pačes, pačisati, pajed' pol. pawłoka, pagorek, padoł, pałąk, parow nebenweg, patoka, paczes oserb. paško-vronc nserb. pahork, patoki nachbier.

пабиръкъ m. ἐπιφολλίς racemus post vindemiam relictus ant. 95. -кы виньные leont. -рокъ vost. 2. 25. op. 2. 2. 264. nsl. paberek, paperek, paperkovati; pober collectura lex. bulg. paberek serb. pabirak oserb. pobjerk rum. погиричск racemo cf. пов-.

пабирь f. ἐπιφολλίς racemus post vindemiam relictus mich. 7. 1. -ор. 2. 2. 98: genus dubium est cf. биръ.

пака f. pavo trigl.

пакечерьница f. breve officium vespertinum men.-mih. nom.-lab. typ.-chil. typ.-nicod. sabb. typ. cyr. 19. nom.-mik. 53. 105. 106 adde tur. малая, краткая вечерня alex. acad. rum. пакъчиринцъ.

пакечерьнъ v. пакечерьнь.

пакечерьнь adj. vespertinus -нии молитвѣ vita-theod. -на молитва krk.

пакечерьня f. breve officium vespertinum men.-mih. typ.-chil. sabb.-typ. -рна typ.-nicod. по -рьнии greg.-lab. малая вечерня alex.

пакить f. vitis, uti videtur -тн pl. prol.-mart. 122.

паклака f. tectum, involucrum krmč. 42. krmč.-mih. 55. сьсоудъ златомь или сребромь сътворень или паклакою misc.-šaf. паволоки chron. 1. 127. 157. 166. паволока покровъ alex. паволочникъ idem alex. russ. dial. поволока čech. pavlaka pol. powłoka cf. поклака.

паклинанинъ v. паклинкиининъ.

паклинкиининъ m. παυλικιανός, παυλιανιστής paulicianus krmč.-mih. op. 2. 2. 280. -кане nom.-lab. -кинь zak.-serb. -ѣань nom.-lab. -чане nom.-barb. -лиане krmč.-mih. -лианиста ibid. -лианите ibid.

паклинкиньскъ adj. παυλιανιστῶν paulicianorum krmč.-mih.

паклинкиньство n. haeresis paulicianorum bulg.-lab. 80.

паклинѣанинъ v. паклинкиининъ.

паклинчанинъ v. паклинкиининъ.

паклиининъ v. паклинкиининъ.

паклиинистинъ v. паклинкиининъ.

паклиинитинъ v. паклинкиининъ.

павловъ adj. poss. pauli prol.-mart. sabb. 147. strum. пакьловъ sup.

павлъ m. paulus antch. -вла sup. -вълa sup. -вълa. -вълоу cloz I. 111. II. 10. 54. -вълъ per. 3. -вълъ, -вьла, -вълоу, -вьлн sup. -вълъ cloz I. 248. II. 82. 142. паоулъ obich. hom.-mih. паула, -лови, -лоу, -лъ sup. паулъ bon. паулъ svjat.

павль adj. poss. pauli šiš. 87. ap.-syn. -вля antch. -вьля antch. паулѣ, паулѣ sup. 2. 9.

павлювъ adj. poss. pauli strum. cf. павль.

павинь v. панъы.

павраза f. ligamen, uti videtur бѣ во оу него топоръ съ паворозою на роуцѣ chron. 1. 214.

пакъ m. pavo alex. павлинъ trigl., quod russ. est. čech. páv pol. paw' userb. pav, paveńc cf. паоунъ.

пагоуба f. ὄλωσις captura šiš. 202. ἀπώλεια pernicies ostrom. sup. glag. svjat.-mat. 9. greg.-lab. men.-leop. chron. ber. λοιμός pestis ostrom. διαφθορά corruptio ни красоуѣтъ сѧ -бѣ жизнь(ѣ) sup. 289. rum. пъгѹбъ damnum.

пагоубити -блѫ -вшн vb. perdere - дракню prol.-mart. - сѧ sabb.-typ. typ.-chil.

пагоубиѣ n. pernicies prol.-mih.

пагоубоносьнъ adj. perniciosus alex.

пагоубородьнъ adj. perniciosus alex.

пагоубьникъ m. λοιμός homo perniciosus sup. 138. krnč.-mih. pat. dial.-šaf. men.-leop. - **юсть спасению въсѣхъ** cyr. 16.

пагоубьнъ adj. ὀλέθριος perniciosus sup. **-бън-**, **-бн-** sup. λοιμός pestilens **моужи -внии** 2. paral. 13. 7. chron. l. 63. glag. bus. 381. **-бною зелиѥ** φάρμακον venenum krnč.-mih. corruptor sup. 404.

пладание n. πτῶμα, κατάπτωσις casus **-ньѥ** cloz I. 180. **-ниѥ** ephr. ichn. - **на землю** sabb. 99.

падати*-длѭ -даѥши vb. πίπτειν, ἀποπίπτειν, ἐκπίπτειν cadere ostrom. sup. men.-vuk. cloz I. 612. bus. 268. chron. l. 32. 71. 94. **лицемь** - men.-mih. - **сѧ: ѥ падай сѧ недоугоуѧ** op. 2. 2. 278. **-даѥ сѧ** πρὸς πτῶσιν μεθίστατο hom.-mih. - **на колѣноу** γονυπετεῖν ostrom. nsl. padavica epilepsia padavec epilepticus habd.

падежь m. casus pat. triod. ber. - **земльнь** in terram procidere prol.-lab. **-жа овлькчити сѧ** men.-vuk.

падежьнъ adj. casus **оудобь -жною възвышениѥ** chrys.-lab.

падениѥ n. πτῶμα, πτῶσις, κατάπτωσις casus sup. ostrom. hom.-mih. dial. laz. chron. l. 38. - **домовь** krnč.-mih. - **храмьною** prol.-mih.: nota παρακέλευσμός man.

падина f. deiectus aquae, uti videtur **отъ орѣховы -ны** gram. 6. 8. 11. 257.

паднѫти -нѫ -нѣши vb. cadere chrys.-lab. chrys.-frag. dioptr. op. 2. 2. 96. - **въспѧть и възнакоу лежати** dioptr. 236. bulg. **padnъ** cf. **пасти**.

падъштерица f. προγονή privigna krnč. 291. - **пасторькы сказлютъ сѧ** krnč.-mih. 324. cf. **-штн** cuius demiu. est.

падъштн f. προγονή privigna krnč. 273. klruss. padčerka, padčeryća, padčerotčka russ. dial. **падочка, падчеруха**.

падь f. sensus dubius mon.-serb. 186. ter.

пажитва v. **пажить**.

пажить f. λειμών pratum sup. 379. 380. νομή pascuum ostrom. krnč.-mih. 2. tim. 2. 27. -bulg. adde sim. I. 17. 26. ok. 24. greg.-naz. **πόα** herba hom.-mih. χόρτος gramen psal. 103. 14. glag. mat. 28: nota **пажитва** io. 10. 9. -ev.-novg. čech. pažit' magy. pázsit campus graminosus pazsitnik čech. pažitnik rum. **пажиць** f. herba, cespes cf. **пожить**.

паздеръ v. **поздеръ**.

пазити -жѫ -зѧши vb. attendere pat. grom. trěb. alex.-mih. 92. duš. 159. 160. **-зи мое** наконечно š.-gl. 42. **-зи дѣушоу свою** nom.-barb. - **сѧ** cavere misc. misc.-šaf. 137. nom.-barb. bulg.-lab. usl. paziti kaj, na koga bulg. pazi alerə rum. **пазъ**: **пъзѣск** custodio ztschr. 11, 186. cf. **пасти, пасѫ**.

пазногъть m. g. **-ти** ὄπλή ungula **-кыть** pent.-mih. **-гти** pl. a. mat. 27. **-кыти** idem bon. **-гъти** idem psalt.-saec. xiii. **-кти** idem psalt.-ven. dent. 14. 6. -vost. I. 355. **-ктѣ** idem vost. I. 197. usl. paznoht čech. paznehet pol. paznogieć et **-kieć** oserb. parnoht, panoht cf. pazor kralle čech. pazour pol. pazúr nserb. pazora, parnocht.

пазнонъ m. lapis quidam **пазнои рьдрь юсть пачѣ лиѣфрѧдѧ камъкы, бываѥть же въ пазѣ градѣ индийсцѣмь, остримъ же по врачьскиѣй ослѣ** bus. 263.

пазоуха f. κόλπος sinus sup. 241. op. 2. 2. 27. ex.-op. 2. l. 14. op. 2. l. 134. dial. sup. pent.-mih. hom.-mih. **-хы морьскыа** ex.-vost. I. 267. **-хахъ морскыхъ** sabb. 181. **изъ -хы морьскыѣ** sabb. 31. πτερύγιον pinna op. I. 29. kryl. ala **да възложишн на -хоу свою рѫкоу свою** περιβαλεῖς τὸ πτερύγιόν σου ἐπὶ τὴν δοξάν σου ruth. 3. 9. -pent.-mih. axilla sup. 193. μεταφρενον dorsum mon.-vuk. **-хы и роуцѣ** τα χωρία καὶ αἱ χεῖρες krnč.-mih. 186 adde men.-mih. vita-theod. men.-vuk. **отъча** - hom.-mih. **възлатъ еликъ подъ -хѫ своѭ** beli.-troj. 14. **медѣда сконма -хама оудавлѧше** men.-mih. nsl. pazduha ala meg. pazuha habd. pazdiha, pazliha bulg. pazuva, pazva čech. paže brachium cf. pazouch stolo oserb. paža nserb. paža lit. pažastis achselhöle ztschr. 1. 269; 7. 179. Grimm, wörterb. 1. 163 curt. I. 102. 304. scr. dós brachium ujjv.: nobis vocabulum obscurum est.

пазоушьнъ adj. sinus alex.

пакоствовати -воуѫ -воуѥши vb. vexare alex. sup. 18 2.

пакостникъ adj. vexans **пьсь** - pent.-mih.

пакостити -штѫ -стиши vb. ἐμποδίζειν impedire, nocere mon.-serb. glag. ber. chron. l. 22. 84. 261. - **комоу** krnč.-mih. krnč. 42. per. 63. - **овьцамь** prol.-mart. **-цѧхоу врѣтоу** men.-mih. - **дѣушоу** nom.-mik. 155. cum a. krnč. 43. men.-leop.: male προσίστασθαι - **комоу въ слоужбѣ** krnč.-mih.

пакостовати -стоуѫ -стоуѥши vb. παρ-

εναγλεῖν vexare - **стран'никомъ** op. 2. 2. 27. λοπεῖν affligere greg.-naz.

пакостотворіенніе n. vexatio par.

пакость f. ἐνόχλησις molestia; βλάβη damnum man. ζημία damnum krmč.-mih. **безъ -сти** ἀζήμιος krmč.-mih. damnum sup. 315. περισπασμός distractio io.-clim. τυραννίς tyrannis sup. 395. ἀπόνοια contumacia sup. 395. adde chron. 1. 13. 84. 102. **-стиій сотонинъ** bus. 295. - **дѣяти** hom.-mih. oppugnare sup. 53. κολαφίζειν alapam infligere ostrom. šiš. 137. - **творити** cloz I. 488. ἐπιπλήττειν increpare I. tim. 5. 1. - **сътворити** hom.-mih. βλάπτειν nocere sup. 183. παρενοχλεῖν vexare - **црькви находіть** krmč.-mih. - **прінети** greg.-lab. ἐπηρεάζεσθαι laedi sup. 281. - **прінимати** ἀδικεῖσθαι iniuria affici - **имѣ отъ печали боудѣть** psalt.-theod. nserb. pakość libido rum. **пакосте** f. magy. pákosztos naschhaft.

пакостьливъ adj. vexans, nocens misc.-šaf. kruš.

пакостьникъ m. βλαβερός noxius krmč.-mih. τύραννος tyrannus sup. 395. σκόλοψ stimulus 2. cor. I2. 7, ubi bulg. **пострѣкатель**: adde frag.-bulg.

пакостьно adv. moleste **-стно** misc.-šaf.

пакостьнъ adj. ἀργαλέος molestus ant.

пакостьствовати -воуѭ -воуѣши vb. impedire, nocere vita-theod.

пакошта f. malitia **-ща** pravda-ruska.

пакоштьніе n. noxa ber.

паксимадь f. neugr. παξιμάδι paxamation alex. **-дій** pl. g. chrys.-lab. **имь три -ди или четыри прѣзь дьнь** isaak. **-дє** pl. a. chrys.-lab. **-мидъ** azbuk.

пакъ v. **паκы** et **опакъ**.

паκы adv. πάλιν iterum cloz I. 42. 726. sup. š.-gl. 48. ostrom. chron 1. 5. 7. 19 etc. per. 110. **пакъ** ostrom. pat. 38. **пакы** hom.-mih. sim. l. 24. per. 108. **вспакы** alex. **-глаголный** alex. fris. paki, pagi, **вас таго ѣщі** adhuc **пакы** mon.-serb. **па** mon.-serb. 92. 315. nsl. pak, pa, pali bulg. pak bulg.-lab. pa oserb. pak rum. **ипяк** et cetera ztschr. 6. 88. cf. **опакъ**, a quo derivabis croat. pačka impedimentum hung. čech. páka hebebaum páciti heben pol. paczyć sie sich werfen nserb. pacyś.

паκыбытнійнъ adj. regenerationis **паκыбытнійное крщінне** op. 2. 1. 192.

паκыбытнійскъ adj. παλιγγενεσίας regenerationis šiš. 246. op. 2. 1. 165. cf. **къытнійскъ**.

паκыбытніе n. παλιγγενεσία regeneratio ostrom.

паκырожденіе n. παλιγγενεσία regeneratio.

паκытіча f. vortex aquae alex. cf. gr. παλίρροια, παλίνδρομος.

паламидъ m. παλαμήδης palamedes **паламидъ** chrabr. 90. **-мидіша** bell.-troj. 15.

палата v. **полата**.

палати -лаѭ -лаѣши vb. ardere **почла -оутлазнами** chron. 1. 261. klruss. pałaty čech. palati pol. pałać.

палатьнъ v. **полатьнъ**.

палежь m. πυρά rogus prol. ἐμπρησμός incendium prol.-cip. prol.-mart. **отъ -жа вьсхытати** psalt.-vuk. - **горѣкіи** prol.-lab. nsl. palež seng: palež je na grozdje padel, je turšico vzel.

палеологынн f. palaeologa **-гины** greg.-mon. 67.

палестина f. παλαιστίνη palaestina sabb. 167. 170. 198. **-нии** sg. l. men.-mih. **-ыни** sg. l. sabb. 170. **-ныи** men.-mih. prol.-mart. greg.-mon. nota **протикоу -нѣ** mat. 49. cf. **-стинъ**.

палестинъ m. palaestina sup. 213. men.-mih. cf. **-стина**.

палестинъскъ adj. palaestinae sup. 172. hom.-mih. prol.-mart. men.-vuk. - **языкъ** men.-mih. bulg. zemja palestinska milad. 62.

палестины v. **палестина**.

палестинъкынинъ m. palaestinae incola men.-mih.

палістра f. palaestra alex. **самострѣлъ azbuk.**

палъша f. pallas bell.-troj. 7.

палы f. διτάτευχος octateuchus op. 2. 1. 167. sbor.-kir. 23. **палны** azbuk. **полны** azbuk. **книгы вътъхскыи, рькомаи полѣы** bor. **палѣы** op. 2. 1. 137. lavr.-op. 18. alio sensu alex.: aperte respondet vocabulo gr. παλαιά

палитѣлиіте n. solum domus **ідже absumtae.**

палитѣльнъ adj. urens **-на жежда** chrys.-lab.

палитѣльнѣ adv. calide **сльньце - оснѣжаѣть землю** chrys.-lab.

палити -лиѭ -лиши vb. φλέγειν, φλογίζειν urere prol. šiš. 189. triod. proph. mir. τόφειν fumigare matth. 12. 20. -ev.-novg. men.-vuk. par. ok. 83. chron. 1. 121. **палиціи стрѣла** isaak. adde sup. 28. 169. - **сльлою** cyr. 29. nsl. paliti amburere habd. bulg. palinka brandwein magy. palinka rum. **пълескъ** uro **пълинкъ** brandwein nserb. paleńc idem.

палица f. ῥάβδος virga; ῥόπαλον fustis men.-vuk. krmč.-mih. op. 2. 2. 126. sup.:

male пол- sup. 2. -чію holm. дадѣ ємоу толико -лиць mir. дакъ ємоу мало -лиць тогомь par. 126. -цами бити ῥοπαλίζειν fustibus caedere krmč.-mih. ῥαβδίζειν virgis caedere šiš. nsl. palica; rimska palica, svetega petra palica pol. paliczka orion magy. pálcza rum. палиць.

палничие n. virgae, fustes prol.-vuk. prol.-belg. бичень бысть -чиемь prol.-vuk. побивати -чиемь prol.-mih.

палничникъ m. ῥαβδοῦχος lictor -чинкъ misc.-šaf. georg.-šaf. ber. alex. glasn. 11. 169. act. 16. 35, ubi bulg. началникъ.

палничьнъ adj. virgae, fustis -но съкроушение men.-vuk.

палничьство n. virgis caedere alex.

палны v. палы.

палоута f. παλάθη massa e ficubus l. reg. 25. 18. -vost. e gr.: rectius fortasse палата.

палъка f. baculus vita-theod. 30. . палка neuma sbor.-kir. 33. - скѣтлыи idem sbor. -kir. 33. 34. vost.-op. 653. klruss. patka pol. pała cf. палица.

палъліи f. παλλίον pallium омофоръ сирѣчь пальлиа men.-mih. палиі alex.

пальць m. pollex krmč. krmč.-mih. misc.-šaf. glag. Grimm, wörterb. 3. 1650. pol. paluch däumling russ. dial. палесъ.

палѣти v. палы.

палѣние n. φλογμός incendium ant. chrys.-lab. - огны par. палѣнны sup.

памъфилиа f. παμφυλία pamphylia šiš.

памъфъ m. πάφος paphus šiš. 29. паньфа ibid. cf. патъ.

памятарь m. memor -метарь mon.-serb. 197. 204.

памятивъ adj. μνησίκακος iniuriae acceptae memor antch. ant. sup. 316. 317. nsl. pametiva der unschuldige kindeltag cf. -тьливъ.

памятивьць m. μνήμων memor op. 2. 2. 37.

памятие n. ὑπόμνησις memoria съпасьнаго дьни - sup.

памятовати -тоуѭ -тоуѣши vb. recordari коментарии соу книгы -ваныи esth. 12. 4. -mat. 52. bulg. pametuva.

памятозлобивъ adj. iniuriae acceptae memor krk.

памятозлобие n. μνησικακία iniuriarum memoria int. isaak. ioann. krk.

памятозлобовати -боуѭ -боуѣши vb. iniuriae acceptae memorem esse dioptr.

памятозлобьникъ m. μνησίκακος iniuriarum memor int. misc. nom.-lab. zak.-serb. krk.

памятозлобьнъ adj. iniuriae acceptae memor. chrys.-lab. ioann.

памятозлобьствовати -воуѭ -воуѣши vb. μνησικακεῖν iniuriae acceptae memorem esse chrys.-lab. prov. 21. 24. iez. 25. 12.

памятописание n. commentariorum scriptio alex.

памятописьць m. commentariorum scriptor krmč.-mih.

памятописьчий m. g. -чиа ὑπομνηματογράφος commentariorum scriptor esai. 36. 3. -vost.

памятотворение n. exequiae - мрьтвымь nom.-lab.

памятоуѭ m. memor, memor iniuriae acceptae prol.-belg. - клеветамъ men.-leop. не имамь памятоуѭ prol.-mih. не соуримъ тоу -ѭмъ prol.-vost.

памятъкъ m. commentarii въ петѣмь своємь -тьцѣ men.-mih. 145.

память f. μνήμη, ὑπόμνησις, ὑπόμνημα, μνημόσυνον, μνημοσύνη memoria, commemoratio proph. ostrom. sup. cloz I. 309. 318. - древнихъ вѣкъ ok. 51. въ - приидѣ leont. спѣшаніе -тию cyr. 2. - творити мрьтвоу nom.-lab. снѣ -тьми изѣѣмъ io.-clim.

памятьливъ adj. μνήμων memor -тл- ant. cf. -тивъ.

памятьникъ m. μνήμων memor ant.

памятьнъ adj. memoriae int. 297. mon.-serb.: nota -тьны ѱалмска оузаконенна sabb. 70. -тна отьпѣвше ibid. да есть -тно сномь поѣломь mon.-serb. 219.

памятьствовати -боуѭ -воуѣши vb. μνημονεύειν recordari šiš. 183. ber.

панагны f. παναγία deipara trěb. 106. misc.-šaf. zak.-serb. nom.-mik. 101. azbuk. mir. пон- pam. 196.

панагоуръ m. vas ecclesiasticum quoddam -гнарь azbuk. acad.

панагюръ m. πανήγυρις publica celebritas chrys.-duš. 46. -гирь mon.-serb. bulg. panagir verk. panagjur, panadjur miled. serb. panadjur, panajur mik. cf. панигирь.

панамонарий v. панамонарь.

панамонарь m. παραμονάριος custos ecclesiae men.-mih. pyrg. prol.-mih. misc. -рий men.-mih. пламонарь greg.-mon. пономарь vita-theod. пономарь ber. пономарь op. 2. 1. 35. sbor.-kir. 56. men.-leop. 408. per. 34. cf. парамонарь.

панарий m. πανάριον s. epiphanii libri in haereticos alex. per. LXXVI.

панигирище n. nom. propr. ecclesiae glasn. 13. 370.

панигиръ m. πανήγυρις publica celebritas, nundinae -ры glasn. 13. 377. cf. панагюръ.

панигюрникъ m. πανηγυρικός panegyricus typ.-chil.

паникандило n. πολυκάνδηλος machina a templi fornice pendens lychnis compluribus instructa chron. l. 193. per. 94. 30. vost. 2. 169. -кан'д- sof. 25. -кад- sof. 30.trigl. полик-; поникадило men.-leop. chron. l. 165. поникадѣло, поникандѣло ipat. klruss. panykadyło.

паниχида f. παννυχίδες vigiliae ecclesiasticae панаχ- sabb.-typ. паниниχ- sabb.-typ. alex. панамиχ- typ.-chil.

паница f. λεκάνη patina kruš. pent.-mih. τρυβλίον patella pent.-mih. kruš. φιάλη phiala op. 1. 26. pent.-mih. kruš. exod. 27. 3. -vost. δίσκος lanx; δεξαμενή cisterna сътвори -цѫ зѣло малѫ на приманиѥ дъждьнꙑχъ водъ sup. 431. 434. adde krmč. 308. pat. 324. pat.-mih ephr. -belg. misc. ber. - въ мѣйжи въкоушаше: nota копию блискающꙋю сѧ навидетъ и паницею (pro пал-) жлѣзною пасетъ sup. 248. bulg. panicь serb. panica patina fictilis mlat. panna e patina ahd. phanna cf. опаница et панъ.

паничица f. cisterna sup 431. 12. 14. 20.

паничие n. lanx prol. - и блюдо men.-vuk.

панония f. pannonia cyr. 25. meth. 6.

панонъскъ adj. pannonicus cyr. 20.

панорьмитъскъ adj. panormitanus изꙑ дошь отъ -ска града greg.-lab.

пансѣръ m. pancerea. lorica proph. l. macc 6. 35. -рѣχъ mat. 52. bus. 173. serb. pancijer; pancir mik. mlat. pancerea it. panciera mhd. panzier suec. pansar čech. pancéř pol. pancerz: th. pancia wieg. 2. 333.

паноукла f. πανοῦκλα pannucula. pestis строупь рекомыи - men.-mih.

панъ m. dominus steph. gram. 60. 61. 62. 173. bus. 385: e lingua psl. irrepsit in quaedam monumenta psl. recentiora cf. curt. 1. 235. beitr. 2. 89. rad. scr. pátueri.

панъвница f. pelvis пань- ber.

панъдократоровъ adj. poss. pantocratoris мегы -ва chrys.-duš. 14.

панъкалъ m. πάγκαλος perpulcher или панькала, сии речь вседобрѣ ichn.

панътеимимонъ m. panteleemon паньдsim. l. 10. пандел- sabb. 13.

панътелѣиевъ adj. poss. panteleemonis пант- prol.-mih.

панътино n. nom. propr. loci мѣсто рекомое панътино sim. I. 5.

панъфъръ v. памъфъръ.

панъфиръ m. πάνθηρ panthera пан'фиръ op. 2. 1. 139. russ. рысь-alex.

панꙑ f. g. -нъве λουτήρ pelvis въ панъви men.-mih. 249. на панъви раждежинѣ prol.-mih. 227. на панъви ражьжинѣ prol.-vost. на панви prol.-belg. панька мѣдьноу раждещи men.-mih. пан'ви разжещи; панъви истꙑша vitae -sanct. -vost.: male къ панькоу men.-mih. nsl. ponev sartago meg. ponjva habd. pundba dain. klruss. panovka čech. pánev pol. panew' nserb. panej, panva let. panna ahd. pannâ, pfannâ mhd. pfanne lat. patina gr. πατάνη wieg. 2. 346. 364. cf. опанъ.

папа m. πάππας papa sup. krmč. 86. krmč.-mih. pat. šiš. xvi. dial. men.-mih. cyr. 21. typ.-chil. men.-vuk. mir. mon.-serb. ber. ziz. chron. l. 176. - римьскыи nom.-mik. 121. prol.-cip. men.-mih. - алеѯаньдрьскыи men.-mih. patriarcha leont. cf. папиѫ et попъ.

папиѫ m. πάππας papa assem. ostrom. meth. 3. 7. prol.-vuk. prol.-mih. op. 1. 262. per. 7. 28; 18. 34. olim krmč. папиѫи pam. 157. 210. de papa alexandrino men.-mih. goth. papa ahd. bâbes mhd. bâbest nsl. čech. papež pol. papież lit. pâvests mlat. papas ngr. πάπας: linguae sl. habent ex ahd. wieg 2. 335. cf. папа et попъ.

папиѫьство n. papatus alex.

папинъ adj. poss. papae men.-mih. leont. izvêst. 3. 386. serb. papin nsl. papinec hung.

папирие n. πάπορος papyrus prol.-cip. men.-vuk.

папирьнъ adj. παπύρου papyri men.-vuk. alex.

папиꙗ m. παππίας pappias, dignitas in palatio epolitano голѣмога папиꙗ glasn. 13. 374.

папрата v. папрътъ.

папратъ v. папрътъ.

папрътъ v. папрътъ.

папрътъ 1) m. πρόθυρα vestibulum въ женьскомь -ти nom.-mik. 72. -пртꙑ церковнаго prol.-vost. 2) f. -пртꙑ alex: genus dubium est leont. ber. вноутрѣ -ти op. 1. 127. 3) папрътъ m. -пьртъ krmč.-saec. xiii. -протъ vost. -пртꙑ clim. 302. sg. l. -тѣ sup. 217. prol.-mih. 287. -пьрътѣ krmč.-saec xiii. по кꙑшьмоу диоклизмѣ въ -тѣ sabb.-typ. 16. adde pat. ant.-hom. georg. 4) па-

прать pat.-georg. typ.-chil. 5) **папрата** f. **съходимь къ -тоу** typ.-chil. 6) **папрать** f. georg. triod. 7) **прапрата** f. typ.-nicod. 8) **прпрать** greg.-mon. 9) **прѣпрать** m. nom.-lab. serb. papratnja, preprata (ženska crkva) russ. **папертъ** russ. dial. **перть** lit. pirtis badestube.

папоугъ m. psittacus alex. it. pappagallo afz. papegai, papegaut nhd. papagei nsl. papiga habd. serb. pol. papuga ngr. παπαγάς ex arab. babagâ wieg. 2. 333.

пара f. καπνός fumus pent.-mih. kruš. ἀτμίς vapor triod. sabb. -typ. act. 2. 19. -bulg. κνίσσα nidor barl. - **дъмьнаа** ioël 2. 30. -proph. mat. 45. **лкы соуѣтноу пароу свою дроушоу въ кѣтрѣ полагающимъ** tur. **парою телесьною** sborn. **пѣны парамн низлагаѣть** chrys.-lab. **оудоли мозга, печали парамн испльнѣше сѧ** chrys.-lab. **пара**(отъ коній) ipat. nsl. para: nota vol nima duše, vol ima paro; paro vzeti mactare parnoti mori cf spar aestus oserb. para magy. pára rum. **паръ** Grimm, wörterb. 1. 1079: rad. pr russ. **прѣ** pol. prze.

параикономъ m. παροικονόμος oeconomi vicarius chrys.-duš. 45. sabb.-typ. **парнк-**: nota serb. parakuvar, paralaža.

параклисъ m. παράκλησις supplicatio nom.-lab. alex. mon.-serb. - **богородици** mir. 71.

параклитокъ adj. poss. paracleti lavr.-op. 40. alex.

параклитъ m. paracletus op. 2. 2. 57. 241. lavr.-op. 39. neuma sbor.-kir. 33. 34. vost.-op. 652. cf. παρακλητική kiesew. sulzer I. 2. 460.

параклитьникъ m. παρακλητικόν paracleticum sabb.-typ. mon.-serb.

парамонарнй v. **парамонарь**.

парамонарь m. παραμονάριος mansionarius, custos ecclesiae sabb. 212. vita-theod. -рнй pytg. nom.-mik. 125. klruss. **палмар** cf. **панамонарь**.

парамоунъ m. παραμονή vigilia, profestum chrys.-duš. 44.

парановъ adj. poss. pharaonis š.-gl. 63. **-оунокъ** š.-gl. 64.

парановъ m. pharao dial.-šaf. glag.

параръгъ male pro **поугаръгъ** vel **пугаръгъ**: **парарьгъ** πύγαργος deut. 14. 5. -pent.-mih.

парасимовъ adj. παράσημος signatus šiš. 45: male, interprete de nomine proprio cogitante.

параскивгий f. g. **-гиѣ** παρασκευή dies veneris **-вьгий** š.-gl. 49. **-вьгиѣ** cloz I. 555. š.-gl. 47. **-вгий** nicol. **-вѣи** ev.-trn. **-вѣий** nicol. **-вии** sg. d. lavr.-op. 36. **-скыѣые пѣтъкыи** prol.-lab.

парастась f. παράστασις magna liturgia **къ мечтаной -си**; **великоу - съткорнкъ** alex.-mih. 25. 83.

параоунокъ v. **пароновъ**.

парафнѣ f. parochia - **мирьскаа** nom.-mik. 143. klruss. parafija: e gr. παροικία.

парлиєклисиѣ f. παρεκκλήσιον sacellum maiori templo adiunctum **-рлєк-**.

парлиєклисиарѣхъ m. παρεκκλησιάρχης paraecclesiarcha **парлєклисиарѣхъ** lavr.-op. 50. **парєклисиарѣхъ** sabb.-typ. typ.-chil. serb. **paraklisara** aedituus.

парій indecl. potior **паоунь ѥсть прѣкраснѣ вещь парій вьсѣхъ вещнй** misc. **ѥсть детлъ чидолюбьно парій вьсѣхъ вещнй** ibid.: e **škipet. parъ** primus.

пареклисиарѣхъ v. **парлиєклисиарѣхъ**.

паремнйникъ m. liber quidam ecclesiasticus **-мейникъ** alex.

паремнѣ f. liber quidam ecclesiasticus **по чтенни пророкъ. рекше паремнй** krmč.-mih. 259. **паремыѣ** ipat.

паренесисъ f. παραίνεσις adhortatio **ськазаѥть паренесисъ притъча, оуѣщение, моленнѣе, пооученнѣе, наказанна полезьна** ephr.

парнджъ m. paris **отъ самого -да парнемъ прозваноѥ** ἀπ' αὐτοῦ τοῦ πάριδος πάριον κεκλημένον man. 51. cf. **парнжь**.

парижь m. paris bell.-troj. 4. cf. **парнджъ**.

парижь m. φάρης mlat. farius, equus arabicus alex.-mih. 70. 77 138. 194.

парнй m. paris **парнемъ нарекше** πάριν ὠνομακότες man. 51.

парнкономъ v. **параиконом**ъ.

парикъ m. πάροικος colonus mon.-serb. 62.

парипъ m. miser equus nsl. parip serb. parip equus vulgaris paripče pol. parepa magy. paripa rum. **парипъ** gr. πάριππος ngr. παρίππι mlat. parhippus.

парнсѣй m. φαρισαῖος pharisaeus š.-gl. 86.

паритєльнъ adj. volans alex.

паритн -рѭ -рнши vb. πέτεσθαι, ἵπτασθαι, ἐξίπτασθαι volare sup. 260. bon. ant. nomoc.-bulg. krk. anteh. pent.-mih. ephr. georg. prol.-vuk. tur. mir. š.-gl. 79. azbuk. mon.-serb. 62. ber. **окрьсть - περιίπτασθαι** hom.-mih. op. 2. 2. 84 **сѣми и онамо - περιπέτεσθαι** men.-mih. **късоче** - ex.-op. 2. 1. 28. **высоко - men.-leop. птнце съ выше парещѣ** men.-mih. **на блоудѣнние мыслити н - ioann. βακχεύεσθαι** bacchari **кледь парещѣ** (-щоу) **въсхласти** πορνείαν βακχευομένην ἐχαλί-

νοσας men.-mih. вλоүдь парещь greg.-lab.; pro alius codicis власти op. 2. 2. 174. - са: птице парѣхоу се падь стѣнами men.-mih. 140.

паритн -рѭ -рнши vb. vaporare io.-sin. къ рнзѣ парѣше се въ оукропѣ сѣдѣци σὺν τῷ χιτωνίσκῳ τοῖς ὕδασι κατέβαινε men.-mih. 262. парн изь оукропа зоука misc.-šaf. 151. пари главоу 157. сокомь пари ледвне 159. nsl. pariti; pariti se flaccescere dain. 243. bulg. pari ardere čech. pařiti brûhen pol. parzyć rnere parza hundsfutter oserb. parić nserb pariś: th. пара.

паричьство n. conditio coloni παροίκου misc.-šaf.

паробъкъ m. puer -бѣка рам. 190. поставн -ропька въ сына мѣсто pal.-vost. klruss. parobok, pareń, parja pol parobek.

паровьнъ adj. ἀτμίδος vaporis int.: th. пара.

пародъкъ m. ὄμφαξ uva immatura -докъ iob 15. 33. -proph. mat. 55. bus. 171 ber. лѣтопость грона azbuk. palmes alex. cf. -дьникъ.

пародьникъ m. ἐπιφυλλίς germen soph. 3. 7. -cyr.-hier. cf. -дъкъ.

пароүсня f. liturgia sollemnior alex.

пароүсъ m. velum per. 9. 17. e russ. cf. gr. φάρος pannus.

парѣдалъ m. πάρδαλις pardalis парьдаль dioptr.-lab. пардалъ dioptr.-leop. chrys.-frag. alex. -лей acad.

парѣдосъ v. парѣдоүсъ.

парѣдоүсъ m. πάρδος pardus alex.-mih. 42. пардоүсъ ber. ipat. парьдось, пардось chrys.-lab. пардосъ azbuk. коуманнинь пар(д)ось ѥсть misc. 84. ahd. pardo mhd. parde, pardus lat. pardus nsl. pardue hung. serb. pard mik. čech. pardus, pard pol. pardus ztschr. 3. 415. wieg. 2. 338.

парѣдъ m. πάρδος pardus пардъ alex.

парѣтѣнинъ m. πάρθος parthus парьтѣнъ. 3. strum. парт- pyrg. парьд- men.-vuk. парьф- prol.-mih. пард- prol.-cip.

парѣденъ m. παρθένος virgo, in zodiaco: male пароѥнъ op. 2. 2. 304.

парѣдинъ m. πάρθος parthus на парьфы prol.-mih. пардынинъ alex. cf. парѣтѣнинъ.

парьнъ adj. volans alex.

парѣхъ m. assula, uti videtur -ноу кньзьшоу се въ ногоу лькоу ἀκανθῶν τραγίας ἐμπαγείσης ποδί prol.-mart. -рѣзь pat.-šaf. 35. čech. pařez caudex.

парѣнне n. πτῆσις volatus -рѣнни ex. ziz. ber. ῥεμβασμός vagatio, fluctuatio dial. adde op. 1. 201. io.-sin. - помыслемъ clim. безъ -нни съдръжа оумъ dioptr.-leop. троудьнѣ и безь -нни chrys.-lab. dioptr.-lab.

парѣнне n. vaporatio -рѣнни misc.-šaf. 157.

пастителнъ adj. pastoralis pat.

паска v. пасха.

пасмо n. filorum numerus in fontibus psl. non legitur nsl. pasmo. kakih dvanajst niti od snutka bulg. serb. pasmo croat. pasmo hung. čech. pásmo russ. dial. пасмо pol. nserb. pasmo magy pászma rum. пазмъ let. pâsma cf. ahd. faso mhd. vase nhd. fasen wieg 1. 325.

пасрѣкъ m. privignus -серѣкъ acad. пасынокъ alex. пасерба, пасербица, пасербка alex. pol. pasierb stiefsohn, zaunstütze pasierbica russ. пасербъ.

паства f. σωτηρία salus sup. 386. 25. νομή pascuum; ποίμνιον grex sup. 286. sim. 1. 26. II. 3. cant.-cant. 1. 8. pent.-mih. greg.-lab. prol. prol.-vuk. ber. mon.-serb. čech. nserb. pastva pascuum pol. pastwa: паства th. пас.

пастѣнна f. νομή pascuum sup. psal. 99. 3. -saec. xm. psalt.-ven. 94. 7. mat. 28. antch. pent.-mih. ποίμνιον grex pent.-mih. hom.-mih. стрѣйшина -нѣ sup. 242.

пастѣньнъ adj. νομῆς pascui; γλόης herbae krmč. 248. мѣсто -но bus. 86. lavr.-op. 30. psal. 22. 2. -saec. xm. mat. 28. cf. пастивьнъ.

паствитель m. pastor men.-mih. -лькство alex.

паствити -влѭ -вишн vb. ποιμαίνειν, βόσκειν pascere krmč. 37. dial. psalt.-int. pam. 234. - стадо krmč.-mih. - са vita-theod. pol. pastwić się furere.

пастковати -коүѭ -коүешн vb. pascere dial. dial.-šaf. frag.-serb. hom.-mih. cant.-cant. 7. 1. int. - са isaak. alex.

пастоначалне n. dignitas principis pastorum pat. 166.

пастоначальникъ m. ἀρχιποιμήν pastorum princeps dial.

пастьнъ adj. pascui dial.-šaf. nomoc.-bulg. krus.

пасти, падѫ, падѣши vb. ἀπάρχεσθαι abire падоү вьзнащи ἀπῆλθον ὀπτιοι hom.-mih. 7. πίπτειν, ἐπιπίπτειν, καταπίπτειν, προσπίπτειν cadere ostrom. sup. - по земли prol.-mart. - на земи prol.-mih. паде къ нозоү men.-mih. паде ница сн pent.-mih. падѫ cloz I. 179. š.-gl. 47. bus. 181. mat. 46. падоү aor. hom.-mih. 7. šiš. 83. 175. 184. - са š.-gl. 86. ostrom.

sup. svjat. sborn. isaak. proph. šiš. 45. chron. l. 42. 234. пасти се хотѣаше sabb. 40. капища падоше се prol.-mih. пасти са съ двѣма сестрама sbor.-kir. 55. паде се съ своею тъщею krmč.-mih. 342. nsl. pasti; past f. falle; cf. drêvo na past klati; opast f. mit schnee bedeckte bergspitze; pádeča, pádeča bolêzen, nevolja epilepsia ahd. fallendiu suht pol. paść russ. dial. пасть falle nserb. pasle pl. falle scr. pad ire beitr. 1. 400.

пасти, пасѫ, пасеши vb. βόσκειν, πόιμαίνειν pascere ostrom. sup. кто оужденѣ пасти chrys.-duš. 40. кобиле да пасоу ibid. 46. овце да пасоу ibid. 46. – овьце prol.-pyrg. – црькъвь sbor.-kir. prol.-mih. βόσκεσθαι pasci добытокъ пасетъ gram. 23. пасомомъ овцамъ clim. диевнй нлн пасомь nom.-lab. 18. (cf. питомъ) – кобиле mon.-serb. 83. depascere – жито pet. 111. (nsl. popaša) νέμεσθαι possidere sup. 288: nota – оулиѥ mon.-serb. 62 164. fris. pazem servamus пасетъ sup. 248. 4. nsl. pasti russ. dial. запасать providere пасти ся cavere pol. zapas penus scr. paç (spaç), spaças gr. σκέπ-τειν, σκοπ-ός lat. spec-ere ahd spehôm ztschr. 4. 11. beitr. 2. 87. Grimm, wörterb. 1. 1052. Pott 2. 1. 291. curt. 1. 137. mey. 1. 361. 403. Müller lect. 244. cf. опасти са, съпасти, пазити.

пастьвьнъ adj. pascui мѣсто -вно krmč.-mih. 289: vocabulum dubium cf. пастьвьнъ.

пастилъ m. πάστιλος pastillus sg. g. -ла meu.-mih.

пасторъка f. privigna pat.-šaf. 268. nsl. pastorka, pasterka prip. pastorkinja habd. dain. serb. pastorak čech. pastorek: nota pacorek apud jung.: natum putamus e *пад'ьштерька; alii conferunt lat. posterus lit. pastoras: nota russ. иночимъ privignus i. e. alius uxoris filius.

пасторъкъ m. πρόγονος privignus prol.-mart. misc.-šaf. пост- per. xvm. nsl. pasterk; pastork habd.: bulg. pastrok vitricus esse dicitur.

пасторъкъı f. g. -кѣе privigna падьщерица пасторькы сказаютъ се krmč.-mih. 324. cf. свекръı, мжжакъı, матръı etc.

пасторъкъıня f. privigna -кыны misc.-šaf. 25.

пастрѣнне n. vocabulum obscurum: – и съкранне маньне legi dicitur pat.-šaf. 136.

пастоухов adj. poss. pastoris sup. 348.

пастоухъ m. ποιμήν pastor sup. ostrom. greg.-naz. hom.-mih. proph. antch. op. 2. 2. 84. 126. š.-gl. 64. bus. 268. prol.-vuk. ipat. vost. 1. 189. chron. 1. 38. 91. 106 -ха и ексарха op. 2. 2. 513. equus admissarius misc. 84. пастоухе да клюдоу оу кобилахъ chrys.-duš. 49. ἵππος ἐπιλυμαντής prol.-mart. – кестоудьнь meu.-vuk. nsl. pastuh admissarius neg. lex. prip. 10. croat. pastuh admissarius hung. verant. serb. pastuh admissarius čech. pastuha pol. pastuch pastor beitr. 2. 197. rad. пас pascere: adde serb. pasti se coitum appetere (de equa) cf. ahd. fasal mhd. vasel nhd. fasel wieg. 1. 324. пас-тоухъ cf. pol. obžar-tuch.

пастоушатъ adj. coitum appetens prol. кони имь вьси -ти соуть alex.-mih. 93: adde –ти кони μώλωνες ἵπποι pyrg.

пастоушькъ m. παιδίον ποιμενικόν puer pastoralis -шьци zlatostr.: fortasse -шьць.

пастоушьнъ adj. ποιμενικός pastoralis -шнаго vost. 1. 183.

пастоушьскъ adj. ποιμενικός pastoralis cozm. ποιμένων pastorum proph. – гласъ op. 2. 2. 84. – пѣсъ per. xxv. – старѣйшина hom.-mih. νόμιος pascui hom.-mih.

пастоушьскъı adv. ποιμενικῶς more pastorum greg.-naz. hom.-mih.

пастъıрь m. ποιμήν pastor ostrom. sup. pat.-mih. bus. 83. –ри pl. n. cloz l. 894. –рьемь pl. d. šiš. 198. nsl. pastir; pastiričica motacilla habd. gottschew hirtle Elze 46. pol. pasterz.

пастъıрьнъ adj. ποιμενικός pastoralis dial.

пастъıрьскъ adj. ποιμενικός pastoralis meu.-belg. krmč.-mih. chrys.-lab. ioann. clim. съсоудъ – zach. 11. 15. -proph. mat. 49. int.: nota male пастарьскъ 4. reg. 10. 12. -krnš.

пастъıрьчишть m. pastoris filius -рьчьbell.-troj. 4. 8.

пастъıрьчишть m. pastoris filius -рьчьbell.-troj. 7.

пастъıрьначальникъ m. ἀρχιποιμήν, ποιμενάρχης pastorum princeps -рьн- meu.-vuk. prol.-mart. -рон- typ.-chil.

пасха f. πάσχα pascha cloz l. 258. sup. ok. 67. sbor.-kir. 11. пас'ха cloz. l. 247. 322. паска nomoc.-bulg. prol.-vuk. bus. 108. krmč.-mih. nicod. пасцѣ cloz l. 323. 845. š.-gl. 49. hom.-mih. sim. l 27. chron. l. 184. 193. 232. по пасца strum. пастѣ sup. 289. 302. 312. 339. пасховѣрн haereticorum genus alex. klruss. paska osterbrod beitr. 2. 149.

пасховъ adj. paschalis op. 2. 2. 37.

пасынъкъ m. privignus per. 88. chron. 1. 161. e russ. pol. pasynek nachneffe cf. пасторъкъ, пасръбъ.

пасѣка f. alvearium пасѣка gram. 61. 75.

патерикъ m. πατερικόν patericum pam. 251. clim. bus. 298. holm. dial.-šaf. op. 2. 2. 443. sbor.-kir. 31. azbuk.: a lat. pater derivabis bulg. patericъ, patericьkъ serb patrice rosarium pol. pacierz; paciorek oserb. paćer coralle.

патерини m. pl. patareni zak.-serb.

патити -штѫ -тишн vb. pati zak -serb. misc. gram. mon.-serb. serb. patiti, patnja; patisati remittere: ex ital. patire.

патока f. res fluida - гроздна αἷμα σταφυλῆς bus. 172. nsl. patoka lorea lex. fusel metl. trebermost čech. patoky pol. patoka klarer honig nserb. patoki mittelbier.

патосъ m. pavimentum ok. 61. gr. πάτος.

патрикий m. πατρίκιος patricius prol.-mih. prol.-vuk. mir. krmč.-mih. -кь, -кий etc. sup. - саномь leont.

патрикийскъ adj. πατρικίων patriciorum men.-vuk. men.-leop.

патрикъини f. g. -ниа uxor patricii -кинн mir.

патричьство n. πατρικιότης patriciatus krmč.-mih. prol.-mih.

патриарѣхъ m. patriarchatus -арх- prol.-mart. domus patriarchae -арх- greg.-lab. -sabb. 201. men.-leop. mon.-serb. serb. patrijaršija, paćaršija.

патриарѣховъ adj. poss. patriarchae -арх- cloz II. 27. prol.-mart. greg.-lab. leont. bus. 336. duš.

патриарѣхъ m. patriarcha -архъ per. 6. 13. men.-vuk. duš. -арха, -архови, -архомъ etc. sup. -ар'ха sup. -трьарх'ъ chron. 46. фатриарх'ъ chrys.-lab. serb. patrijarak.

патриарѣшь adj. poss. patriarchae -ар'шь krmč.-mih. 142. -ар'шь greg.-lab. пр'ислана съ патриарша двора op. 2. 1. 34.

патриарѣшьскъ adj. patriarchalis prol.-vuk. mir. -ар'ш- par. -ар'ш- sup.

патриарѣшьство n. patriarchatus -ар'ш- prol.-mih. sup. -ар'ьш- sup.

патриарѣшьствовати -коуѫ -коуешн vb. πατριαρχεῖν patriarcham esse -ар'ш- men.-vuk. prol.-mih. prol.-mart. -ар'ш- men.-bulg.

патриарь m. patriarcha -арь leont. serb. patrijar, patrijara.

патъ m. πάφος paphos strum. e пафъ, падъ cf. памъфъ.

патъка f. anas georg. nsl. patka prip. 152. bulg. patkъ milad. 15.

патьскъ adj. paphi - островь prol.-mih. 175.

пауглъ v. павлъ.

пауиновъ adj. poss. pavonis -во перне alex.-mih. 50.

пауинъ m. ταώς pavo op. 2. 2. 8. misc. dioptr. пауинь мап.-vost. nsl. oserb. pav serb. pav mik. paun, paunica, paun-pero russ. павъ bulg. paun magy. páva let. pâvs rum. пъun ahd. pfâwo mhd. pfâwe gr. ταώς arab. tâwûs pers. tâûs beitr. 2. 150. wieg. 2. 365. cf. павъ.

пауинь adj. poss. pavonis pat. nom.-barb. пауине тъщеславоуеть op. 2. 2. 460.

пауетъ m. faustus prol.-mih. men.-mih.

пафнотий m. paphnutius prol.-mih.

пахание n. agitatio, ventilatio створимъ вѣтры отъ -ниа ex. -vost. 2. 96.

пахарьникъ m. πτυχέρνης pincerna gram. 79: scribitur etiam пехарникъ gram. 111 197. dipl.-mold.-saec. xv. rum. пъхарник nsl. pehar, peharnik habd. serb pehar ahd. pehhar, pechâri and. bikar uhd. becher magy. pohár, pohárnok rum. нъхар mlat. bacar, bicarium it. bicchiere Diez, wörterb. 54. wack. 17.

пахати -шѫ -шеши vb. agitare, ventilare вѣтрьникомь или повѣкою патоуще ex.-op. 2. 1. 33. окройницами пашоуще men.-mih. nsl. zapahnuti afflare habd. opahati eventilare lex. croat. pah flatus verant. čech. pol. pach odor pol. pachnąc olere oserb. pachać nserb. pachaś, pachoriś russ. пахнуть: опахивать са отъ комаровъ сѣ опашь, пашьникъ et nhd. fächelo wieg. 1. 315.

пахати -шѫ -шеши vb. arare пашють нивы per. 12. 12. пахани, пахати, пахотникъ, пахотница, пахотное крема, пашня e russ. pol. pachać fodere.

пахъ m. odor alex.

пачє adv. μᾶλλον potius; μειζόνως magis; πλέον, πλεῖον, ἐπὶ πλεῖον amplius, plus ostrom. - мнѣ ὑπὲρ ἐμέ ostrom. - высѣхъ παρὰ πάντας ostrom. - погоубитъ cloz I. 450. - медоу и ста mat. 23. - мѣры krk. - меда bus. 290. слатъ - слыньца cyr. 2. - же τοὐναντίον contra op. 2. 2. 263. μάλιστα maxime sup. - неже sup. 72. - или sup. 232. additur comparativo sup. 275. 284. inservit formando comparativo sup. 276. 344. пачєкь pacech mon.-serb. 263. най - ἐπὶ πλεῖον šiš. 200. nsl. pače, pač habd. da pače quin imo habd.: est comparativus adj. * пакъ.

пачимѣрьнъ adj. qui supra mensuram est mir. 137.

пачистъ adj. hebdomadis alterae quadragesimae **-ти понєдѣлиникъ** mon.-serb. 411. cf. serb. pačista nedjelja.

паша f. pascuum nov. š.-gl. 92. pat.-šaf. duš. mon.-serb. nsl. paša; pašinec pascuum privatum habd. pol. pasza: rad. **пас** suff. **ш**.

паша m. paša sabb.-typ. ok. 81. 83. 84: e turcico.

пашиногъ m. maritus sororis uxoris meae misc.-šaf. 26. nsl. pašenog, pašanog mann der schwägerin pašenoga, pašanoga frau des schwagers serb. pašenog, pašanac ženine sestre muž

пашищѣ n. pascuum prol.-mart. pat.-šaf. 288. men.-leop. chrys.-duš. 13. 27. mon.-serb. glasn. 13. 374.

пашьникъ m. γαργαρεών guttur op. 2. 2. 460. - **дoушьникъ, грѣтань и вазъкъ** dioptr. - **къ цѣвницѣ** vost. cf. **пахати** ventilare.

паєрьчикъ m. signum prosodiae simile τῷ ερικъ alex.

пажковъ adj. poss. araneae **паоукоокъ** int.

пажкъ m. aranea **паоукъ** clim. misc. **паоукъ** neuma sbor.-kir. 33. 34. vost.-op. 653. - **великый** idem. sbor.-kir. 33. 34. nsl. pavok, pajek, pajek, pajenk; pajčevina bulg. pajък serb. pauk russ. dial. **павокъ**, **павко** čech. pavouk pol. pająk usorb. pavk magy. pók rum **паниг**, **паниунне**: nota bulg. pajъžinъ cauk. pokl. 1. 65.

пажчина f. ἀράχνη tela aranea bon. misc.-serb. prol. chir. **-нами оуказаєши немощьнѣйшаа** greg.-naz. **истаалъ єси ико -нѫ доушѫ его** psalt.-int.-saec. xn. **пажчина** sup. 201. **паѣчина** psalt.-pog. **паоутина** antch.

пажчиновидьнъ adj. telae araneae similis clim.

пажчиньнъ adj. ἀράχνης e tela aranea factus prol. int. pyrg. men.-vuk.

пажчь adj. poss. ἀράχνης araneae **поставъ паоучь** ant. antch. **поставъ паючь** proph. **паичь** esai. 59. 5. -mat. 49.

паѣчина v. **пажчина**.

паѫ̆нмадь v. **пакснмадь**.

паѫгълъ v. **паклъ**.

паѫлъ v. **паклъ**.

пѣканіе v. **пѣканіе**.

пѣкти v. **пѣзати**.

пѣгъ m. πεύκη pinus alex. **на пѣгы повѣкшинѣ** prol-mart. **пѣгомъ** sg. i. in margine ad explicandum **коръ** esai. 60. 13. -op. 2. 2. 643. **пѣгомь** sg. i. men.-serb. esai. 60. 13. -proph. cf. **пекъкинъ**.

пекъкинъ adj. πεύκινος pineus **дрѣвомь -номь** 3. reg. 6. 34: th. **пекъкий**.

пегрѫшта v. **прѣгрѫшта**.

педагогъ m. παιδαγωγός paedagogus šiš. 118

педепсати -пшж -шѣши vb. castigare mon.-serb. 447. 449. **-сать** duš. **-дѣп-** mon.-serb. 368. gr. παιδεύειν, ἐπαίδευσα agr. **-ψα**.

педепсиа f. poena mon.-serb. 453.

пекарь m. σιτοποιός pistor olim gen. 40. 7. čech. pekař pol. piekarz usorb. p'akař.

пекарьникъ m. pistor gram. 145: ni idem est ac **пахарьникъ**.

пекарьница f. furnus alex. **-рны**, **-льни** ibid.

пекалъ v. **пѣкалъ**.

пекальница f. furnus **къ -цахъ, идѣжє пекоуть хлѣбы** krmč.-mih. 241: vocabulum dubium.

пекъ m. καύσων aestus men.-vuk. prol. 43. prol.-cip. prol.-lab.. krk. pat.-šaf. ber. alex. **жєтвьный пекъ** prol.-mart. idem men.-leop. **пекъ и развръзнїе** βρασμός μέγας men.-vuk. **пекъ слньчьный** ἐν ἡλίῳ φλέγοντι men.-vuk. bulg. pek; pripek pokl. 1. 71.

пелена f. σπάργανον fascia cloz I. 622. 887. sup. oct. sbor. glag. pam. 181. hom.-mih. proph. chrys.-lab. men.-vuk. chron. 1. 195. **отъ пелень** chrys.-lab. **отъ свряхъ пелень къ поустинѫ вьсели сѧ** prol.-mart. **отъ самыхъ пелень** ibid.: nonnisi pl. numero usurpari videmus **плѣны** fasciae nov. nsl. plênica habd. dain. plinica trub. lex. cf. bulg. pelenъ; dečica pelenčeta milad. 9. cf. peleški pokl. 1. 87. pol. pielucha usorb. p'elucha rum. **пелнничѣ**: e **плѣна** ortum videtur **пелена**.

пеленати -наѭ -наѥши vb. fasciis involvere trigl.

пеленица f. σπάργανον fascia triod. **сынъ твои єщє къ -цахъ** vost. nonnisi pl. numero legi videtur: nota **пленьница** vinculum frag.-bulg.

пелиничьнъ adj. qui in fasciis est **не хотѣтъ -чномоу слоужити** vost.

пеленьствовати -воуѭ -воуѥши vb. σπαργανοῦν fasciis involvere - **сѧ** op. 2. 2. 67.

пелесъ m. φαιός pullus pent.-mih. kruš. triod. **рнзы пелѣсы** 3. reg. 10. 25. -vost. **мозкъ ико вѣло и пелѣсо своимъ видѣнимъ** pal.-vost. pro **половый** ber. cf. russ. polosa lit. palšas fahl russ. dial. **перепелесый** cf. pele mus et čech. pelichati sich mausen.

пелиша f. pallas bell.-troj. 19.

пелешинъ adj. poss. sensus obscurus: **-но море** bell.-troj.

пелиперъ v. **перволь**.

пелопонь adj. poss. pelopis - **острокь** pelo-ponnesus prol.-mih. 74.

пелынокъ adj. absinthii **-ко врьшие** misc.-šaf. 159.

пелынъ m. ἀφίνθιον absinthium antch. svjat. **акы чашю -на** sborn. **-нь** ier. 9. 15. -mat. 45. 46. pat. per. 17. 26. f. trigl. **-нн и жолчи горчае** op. 1. 144. nsl. bulg. alb. pelin russ. **полынь** pol. piołyn, piolun nserb. połyń cf. lit. pelinos rum. **пелин**.

пелынь v. **пелынъ**.

пена f. poena š.-gl. 16. 94. nsl. pena meg. peno plačevati trub. serb. pijena pol. pena nserb. pina ahd. pîna mhd. pîne nhd. pein mlat. pena lat. poena gr. ποινή wieg. 2. 353.

пендаполны v. **пендаполь**.

пендаполь m. pentapolis prol.-mart **-лни** krnč.-mih.

пендапольскъ adj. pentapoleos krnč.-mih. 202.

пендесатъ v. **патъ**.

пендесатьникъ v. **патьдесатьникъ**.

пентдесатъıй v. **патьдесатъıй**.

пентефрийнъ adj. poss. πετεφρῆ putiphar pent.-mih. **петеф-** men.-mih.

пенътникостарь m. pentecostarium typ.-chil. mir.

пенътникостнй f. g. **-стнıа** πεντηκοστή pentecoste **-стие** šiš. 95. hom.-mih. sabb.-typ. **-стню** leont. **-сти** sg. d. greg.-lab. l. nom.-mik. 90. **до -сти** sabb.-typ. 26: nota **до пентикостиа** ant.-hom. 146. ahd. fimfchustim mhd. nhd. pfingsten nsl. binkošti wieg. 2. 368.

пенътникостънъ adj. pentecostes **-наа недѣла** prol.-vuk. **петик-** šiš. 3. 37.

пепелити сѧ -лѩ сѧ -лиши сѧ vb. in cinerem verti alex.

пепеловидьнъ adj. cinereus trigl. acad.

пепелъ m. τέφρα, σποδός cinis bon. sup. hom.-mih. šiš. 225. hes. 17. io.-sin. proph. dial.-šaf. bus. 268. - **пещьнь** αἰθάλη καπνοῦ fuligo camini pent.-mih. **-ла пещнаго** vost. l. 134. **-ломь посыпати** glakou krnč.-mih. **-ломъ дъıно посыпати** chrys.-frag. **-лоу подъстланоу соуіроу** krnč.-mih. 207. **попелъ** sup. 369. lavr.-op. sborn. greg.-naz. op. l. 82. 134. psalt.-saec. xiii. xiv. hes. 17. chron. nsl. bulg. pepel **попелъ** greg.-naz. holm. op. 2. 2. 204. mat. 12. 26. 33. 41. giag. šaf.-urspr. pol. popiół croat. popel hung. nserb. popeł.

пепельнъ adj. σποδοῦ cineris triod. **земли -на** misc.-šaf. 153.

пепелѣнъ adj. cinereus triod. bulg. zrъno pepeljano verk. 370.

перкарь m. februarius š.-gl. 40. mon.-serb. 175. 397.

перволъ m. hortus nom.-barb. azbuk. **-лъ** steph. ok. 25. **-лемь** glasn. 13. 373 **-лю** gram. 148. **пеликорь** glasn. 13. 374: nota **плодове -ли** misc.-šaf. 49. croat. perivoj luč. serb. perivoj, pelivoj, pelivoje, pelivja ugr. περιβόλι.

перийце n. penna alex.: th. **-риѥ**.

перимъ v. **прати**.

перина f. culcitra trigl. čech. peřina magy. párna.

періерь m. fines **-ромь кесоритьскымь** mon.-serb. 117. 96.

перитомнй f. g. **-миа** περιτομή circumcisio šiš. 51. 115. **-мие** 179.

перноуснй adj. περιούσιος acquisitus **людьмь -сиемь** tit. 2. 14. **-ор.** 2. 2. 429.

перноуснı f. opes bon.

перие n. πτερά pennae pent.-mih. chrys.-lab. kruš. cyr.-hier. op. 2. 2. 57. proph. alex.-mih. 50. misc. **-рьемь** ex.-vost. l. 508. **перна истрьгоше** ichn. rum. **перие** f. magy. perje rispengras.

перкоунъ v. **пероунъ**.

перкъ m. πέρκη perca trigl.

перла f. margarita mon.-serb. 406.

пермянъ m. permus vost. l. 319.

перме f. coll. permi bor. x. per. 2. 34. cf. **роусь, чадь**.

перо n. πτερόγιον penna - **воденично** misc.-šaf. 172. nsl. pero g. **-ra** et **-resa**: nota pere g. **-reta** dain. 81. 82. perot. f. ala dain. 106. prip. 284. hung. perut trub. lex. peruta trub. čech. peruť pol. cf. pierzyć się Grimm, wörterb. 3. 1392 curt. l. 178: nobis ad rad. **пр** (**прати**) trahendum videtur.

пероуконоскънъ adj. fulmina gestans alex.

пероунъ m. fulmen trigl. numen slavorum gentilium per. 31. 10. chron. l. 50. 13; 51. 7. **перѫнову и родѫ и рожаници** vost. **молатъ сѧ перенову, хорсову, мокши, киламь** vost. **богы многы, пероуна и хорса, дыя и громина, то чаци были сжтъ старѣйшины. пероунъ въ синѣхъ, а хорсъ въ купрѣ** vost **пероунъ** pro **громъ** ber. **богоу пероунову** sbor.-russ. **пероунъ пришлы къ кіеви, и отрицоу и шестомъ: ты, рече, пероуниче до сыти ести ѣлъ и пилъ, а нынича попакои прочь** sof.-vrem. l. 88. **перкоунъ, рекше громъ** per. xii. lit. per-

kunaс nsl. perun nom. propr. viri daiu. 71. bulg. perin planina verk. 235. 252. cf. sorb. perunika iris germanica peronjika cyperus pol. piorun fulmen Grimm, wörterb. 1. 1052. ztschr. 11. 181. Germania 7. 8: rad. пр-ати.

перъпера f. ὑπέρπορον hyperpyrum -рьпbon. -рп- krmč. 183. nom.-lab. **перпира** gram. 6. десять литръ -ра krmč.-mih. .л. литръ -ра 221. et -рь m. ibid mon.-serb. adde четири -ре chrys.-duš. 46. **перепер**ъ sbor.-kir. 8. ber. **перепер**ы, **перпир**ы alex. **перкпир**ь mon.-serb. 112. 54.

перъперъ v. **перъпера**.

перъсида f. περσίς persia prol.-mih. leont. men.-vuk. -р'с- dial.-šaf. -рс- sabb. 198.

перъсидьскъ adj. persicus -рс- pat.-mih. -тьскь prol.-vuk.

перъсинъ m. persa misc. къ **перьсѣхъ** in persia prol.-vuk. **персн** cyr. 31. отъ **пе**рьск prol.-mih. **перс**ъ pl. g. lavr.-op. 42. **перьсомъ** chrabr. 90. **персомъ** sup. **перс**ы sup. **възвратн** се **въ перьсы**; на **перьсы шьдь** prol.-mih. **съ перьсы** ichn. **перьсинь брань** ѥсть misc.

перъсиполь m. persepolis -ла alex.-mih. 96.

перъситьскъ v. **перъсидьскъ**.

перьскъ adj. persicus **перс**- sup. 186. 188. **персьстѣ** 186. **персъскъ** 193. **перс**-скоу. 190. cf. **перьскъ**.

перъсѣнинъ m. persa -рс- nomoc.-bulg. prol.-cip. men.-vuk. ev.-trn.. prol.-mih. krmč.-mih. -рьс-. sabb.-typ. typ.-chil. prol.-vuk. ichn. prol.-mih. - **родомь** prol.-mart.

перъсининъ v. **перъшанинъ**.

перъшанинъ m. persa alex.-mih. 23. 70. 81. **персининъ** int.

перьнатъ adj. πτερωτός pennatus bon. kruš. triod. misc. ephr. isaak. chrys.-frag. pent.-mih. men.-mih. -рън- bon. -рн- chrys.-lab. chron. 1. 37. š.-gl. 79. ber.

перьскъ adj. persicus typ.-chil. šiš, хл. **бесѣдовати -скыма языкомь** ichn. **перъскый** dial.-šaf. cf. **перъсьскъ**, quod praestat.

петала f. πέταλον lamina **ношьдщи -лоу златоу** op. 2. 2. 631.

петелька f. laqueolus trigl. cf. **петля**.

петефрийнъ v. **пентефрийнъ**.

петикостьнъ v. **пентикостьнъ**.

петля f. ἀγκύλη ansula exod. 26. 4. laqne trigl.

питрахилъ m. ἐπιτραχήλιον stola sacerdotis misc. nom.-barb. mon.-serb. - **ѥсть по-**

пѣвѣнць съ нимьжє **вождаше** се **христосъ** ant.-hom. 146. bulg. petrachil milad.

петровъ adj. poss. petri assem. sup. holm.-**дінь** meth. 7.

петръ m. πέτρα petra **на семь петрѣ** matth. 16. 18. šaf.-urspr., qui **на сей петрѣ** legendum putat.

петръ m. petrus - **гоуглнвъıй** per. 31.

петрьчь m. nom. propr. loci nom.-barb.

пефлагоньскъ adj. paphlagonicus **фепл**-prol.-mih.

пехарьникъ v. **пахарьникъ**.

печалнвъ adj. λυπηρός tristis ant.

печалити -лѭ -лиши vb. λυπεῖν contristare ant. - **сѧ** δυσφορεῖν aegre ferre sup. misc. - **сѧ** hom.-mih. bulg. **pečeli** lucrari **pečêlbъ** lucrum.

печалованиѥ n. tristitia chrys.-lab.

печаловати -лоуѭ -лоуѥши vb. moerere chrys.-lab. pat. isaak. dial. ipat. **-лоуѥть ли кто, да молитвѣ дѣѥть** antch. - **сѧ** svjat.-vost. 1. 295. bor. 14. mon.-serb. glag. **не мози - съмьрти ради, нъ -лоуй сѧ грѣха ради** sborn. animo deficere sup. - **сѧ** ἀνιᾶσθαι moerere sup. 153. pol. pieczołować się, cuius th. *pieczoła.

печаловьникъ m. curator alex. - **или промысльникъ** misc.-šaf. cf. **печальникъ**.

печаловьнъ adj. sollicitus - **бъıвь о снхъ** sabb. 207.

печаль f. λύπη tristitia ostrom. sup. θλῖψις afflictio greg.-naz. ostrom. μέριμνα cura ostrom. ἀσχολία negotium sir. 40. 1. -vost. **трагѹдіа** tragoedia ex.-op. 2. 1. 24. **безь -ли** ἀφροντίστως sine cura men.-mih. 275. - **радостию пр̀кмѣнн** leont. **-лию оболѣнъ** bor. 50. **беспечали** secure sup. fris. petsali, petzali bulg. pečêlbъ čech. péče: rad. pek suff. -čаль.

печальникъ m. ἐπίτροπος tutor krmč. 79. krmč.-mih. 210. 221. alex. cf. **печаловьникъ**.

печальнъ adj. στυγνός tristis sup. 384. clem. 1. 87. 89. 96 etc. **-нн бѣдѣте** λυπηθήσεσθε, λύπην ἕξετε ostrom. **κατηφὴς** moestus cloz II. 36. adde cloz II. 72. antch. **-льнъ, -лънъ, -лѣнъ** sup. **-лѣно ми ѥсть** ἄχθομαι indigne fero sup. 243. **-лѣно имь ѥсть** λυποῦνται aegre ferunt sup. 295. **-льноѥ** ἀθυμία tristitia sup 283.

печальствиѥ n. cura glag.

печальство n. λύπη tristitia ant. cura glag

печатити -шть -тиши vb. signare mon.-serb. 53. 303.

печать m. g. **-ти** σφραγίς sigillum **-тьмь**

sg. i. greg.-naz. -ти pl. n. cloz I. 913. -тѣи pl. g. cloz I. 737. 738. -тэмъ pl. d. cloz I. 915. 918. -тьмь pl. d. sup. 341. -тѣ pl. n. sup. 341. pl. a. cloz I. 735. -ти pl. a. sup. 38. 359. 385. -тии idem sup. 347. -ть šiš. 200. -та χѫ̑л не соуть приимы psalt.-int. saec. xii. βοολλευτήριον bulla pyrg.: in mon.-serb m. habes sexies, fem. saepissime, f. etiam op. l. 56. pam. 183. prol.-mart. men.-vuk hom.-mih. men.-mih. 207. chrys.-frag. chrys.-lab. gram. 62. men.-leop. krmč.-mih. 149. 204. 232. per. хп nom.-barb. duš. -ти sg. v. hom.-mih. 112. не врѣдн мат рьнз дѣвьства печати tur. apud vost. et -ть et -ть m. nsl. serb. pečat m. čech. pečet pol. pieczęć lit. pečẽtis, pečýtis uhd. petschet, petschaft, petschaft magy. pecsét rum. pecet ztschr. 2. 308. wieg. 2. 361. Grimm, wörterb. I 1065. Pott, lit. 2. 54.

печатьлѣ́ние n. obsignatio.

печатьлѣ́ти -лѣ́кѫ -лѣ́ѥши vb. σφραγίζειν obsignare sup. saepissime печатѣ́ти proph. hom.-mih - сѧ кьсакою тврьдию greg. lab. -лѣти men.-mih.

печатьница f. sigillum alex.

печатьствовати -коуѫ -воуѥши vb. obsignare alex.

печение n. περισπασμός distractio -нье, къ -нью лоукавнѣ eccles. 5. 13, 8. 16. -vost. cura ant.-hom 207.

печень f. ηπαρ hepar trigl. bus. 147. e russ. čech. pečenka ren -ky genitalia slovac. černá -ka hepar serb. pječeń croat. pečenja verant: vides hepar ab assando nominari cf it. fegato fz. foie et ngr. συκότι apud Diezium wörterb. 140.

печенѣ́жинъ m. pečenẽgus chron. l. 53. l. -зинъ l. 53. 14. 15. pl. -зи

печенѣ́жьскъ adj. pečenẽgicus chron. до поута -нѣ́шька glasn. 13 375.

печница f. ἀρτοποιός panifica мал҃ю и -цоу zlatostr.-saec. xvi. nsl. pečica chutra lex.

пешта v пешть.

пештера f. σπήλαιον, τρώγλη specus ostrom. bon. sup. men.-mih. alex.-mih. 151. prol.-mih. dial.-šaf. dioptr. sabb. 132. pent.-mih. hom.-mih. mat 24. 52. vita-theod. bus. 32. 84. 95. 124. 333. men.-leop. holm. per. 45 op. l. 56. pam. šaf.-urspr. hebr. 11. 38. -bnig. malo -ри ex. -vost. l. 221. пештера хамино fornax nnm. 25. 8. -pent.-mih. желѣзнэна -рьі greg.-naz. τρυμαλιά foramen iudic. 15. 8. -pent -mih. - печера bor. x mat. 25. bus. 90. 294. gens per 2 51. пештера камена sim. I. 4. bulg. pešterk pol. pieczary e russ. rum. пещере th. пешть suff. ера cf. čech. mezera a meze.

пештерица f. τρώγλη caverna barl. euchol.

пештерька f. spelunca печерка chron. l. 255.

пештерьникъ m. troglodytes dial.-šaf. -черномен.-leop.

пештерьнъ adj. σπηλαίου speluncae sup. dial. men.-mih. -черинн chron. l. 197. 223.

пештерьскъ adj. speluncae печерьскъ chron. mat. 25. печерьскь монастырь prol.-mih. 195.

пешти, пекѫ, печеши vb. πέττειν coquere рѣбъı печенъı ἰχθύος ὀπτοῦ ostrom. nsl. pek, quod peregrinum est ahd. peccho mhd. becke uhd. beck Grimm, wörterb. l. 1215. -kruhopek pistor habd. magy. pecsenye rum. печне: huc forte trahen ia nsl. pečurka fungus habd. croat. pečura verant. ser. pač gr. πεκ: πέττειν, πέπτειν lat. coquere pers. puchten lit. kep ztschr. 3. 403. 409; 4. 357. 364. beitr. l. 6. 111. curt. 2. 53. mey. l. 357. 397. wieg. l. 615.

пешти сѧ, пекѫ сѧ, печеши сѧ vb. μεριμνᾶν sollicitum esse; λυπεῖσθαι affligi; μέλειν curae esse snp. ostrom. antch. men.-mih. marc. 10. 22. -mat. 34. печалше сѧ greg.-lab. печалсте сѧ sup. пекаше сѧ sim. I. 3. пьци сѧ sup. пьцѣте сѧ svjat. sup. своимн грѣхъı пьци сѧ zlatostr. - чнмь isaak. црькоунимн - sabb. 51. ничимже пецате сѧ strum. - домомь ephr. leant. men.-leop. аще въмь снмь пекли сѧ antch. - родомь, - сиротою prol.-mih. - хрaмомь sim. I. 3. - вьдовами greg.-lab. - нами sim. I. 22. - о чемь: нн о чесомьже пьцѣте сѧ šiš. 226: nota - коуждьные пицe hom.-mih. 60. πραγματεύεσθαι occupatum esse mau. fris. pecsachu pol. piecza oserb. pječa cura cf. verbum praecedens.

пешть f. σπήλαιον specus sup. 354. š.-gl. 49. pat.-mih. 44. men.-mih. hom.-mih. op. 2. 2. 275. io. 11. 38. -ev. nicol. šaf.-urspr. et ev.-grigor. apud vost. каменьна - sim. I. 4. κλίβανος fornax ostrom. op. l. 109. pent.-mih. vost. 2. 89. κάμινος fornax ostrom. sup. vost. 2. 88. man. φοῦρνος furnus krmč.-mih. chron. l. 111. - огньмъ горящю bus. 179. καπνοδοχεῖον fumarium krmč.-mih.: nota ὄρος mons num. 28. 6. -pent.-mih. et ражджгьши пещоу prol.-mih. 180. et не троужайте моего мѣфодна, оуже бо сѧ шко и при пещи отолилъ meth. 6. usl. peč scopulus, furnus pečina petra habd. pečovje petrae trub. lex. pečovnat saxeus meg. bulg. peš-

nik furnus pokl. I. 33. rum. пешт magy. pest ztschr. 7. 177. 204.

пештьница f. κάμινος, κλίβανος fornax sup. 130. proph. vita-theod. num. 25. 8. -mat. 55. men.-mih. колико сковрадь, колико -ць раждежено men.-mih. fumus sup. 4. nsl. pečnica furnaria lex.

пештьнъ adj. καμινιαῖος. καμίνου camini sup. men.-vuk. pent.-mih. greg.-naz.

пеүгъ v. **певгъ**.

пиваніе n. potus -нил отъ тѫдоү почрьпе men.-bulg. νᾶμα unda, latex воды чисты и многа -ниы богатно излиа -твоѥ obich.

пивати -ваѭ -ваѥши vb. πίνειν bibere ant. pat. ioann. lavr.-op. 38.

пиво n. πόμα potus šiš. 245. alex.-mih. 66. pat. men.-mih. mon.-serb. кратиръ не лишаемый пивл chrys.-frag. σίκερα sicera barl. творено - idem greg.-naz. νέκταρ nectar men.-vuk. ngr. πίβα deh. ztschr. 7. 224. **пивокаръ** cerevisiarius trigl.

пивъкъ adj. qui bibi potest сланоѥ и непивъко море къ сладость прѣложи, и оустоүдивъ пивько ѥ съдѣла frag.-russ.

пивьница f. cella vinaria ant.-hom. nsl. pivnica oserb. pinca rum. пивница magy. pincze.

пивьнъ adj. potui aptus -ноү водоү ex. cf. nsl. pivec potor.

пиганъ m. πήγανον ruta misc -šaf. 155. vost. I. 93. bus. 37. acad. -на насажень бъисть per. lxix.

пидалиа f. πηδάλιον gubernaculum сѣдь на -лии men.-mih.

пизма f. odium misc. nom.-barb. duš. 87. 139. serb. pizma, pizmen rum. пизмъ ngr. πεῖσμα.

пизматоръ m. inimicus **пизьм-** alex.-mih. 133. перьсомь - еси 85. serb. pizmator ulciscendi cupidus.

пиканина f. οὖρον urina georg. -ны кобылны man.-vost. čech. pikati, pičkati mingere cf. čech. pica, picka magy. picsa vulva et fz. pisser cf. **пикотъини**.

пикотъини f. urina, uti videtur -тины pat. 103: forma dubia est cf. **пиканина**.

пила f. πρίων serra barl. ioann. pyrg. дрѣвѣна - chrys.-lab. многозоубьна - men.-mih. 350. пилоѫ прѣтираашє συνέπριζεν serra secabat sup. 295. тръти пилою men.-mih. наводимо и възводимо пилою men.-mih. 350: nota male pro **пипола** αὐλός tibia esai. 30. 29. -proph. usl. serb. pila bulg. pilъ čech. pila pol. oserb. nserb. piła rum. пилъ ahd. fîla Grimm, wörterb. 3. 1448.

пилатовъ adj. poss. pilati cloz I. 827. hom.-mih. strum. -въı слоүгъı pl. n. sup. 339.

пилимонъ m. philemon nicod.

пилиповъ adj. poss. philippi - градь alex.-mih. 14.

пилипъ m. φίλιππος philippus šiš. 15. š.-gl. 63. hom.-mih. филипь nicod.

пилософъ m. philosophus nicod.

пилотъ m. nom. propr. loci -та оба sabb.-typ. 80.

пильность f. diligentia chir. e pol., uti videtur.

пильнъ adj. πριστηροειδής limae similis -нымъ образомъ esai. 41. 15. -mat. 47.

пильнъ adj. ἐξαίρετος eximius къ злыхъ пилень cyr.-hier. russ. dial. пильный, пиленный čech. píle studium pileti pol. pilny cf. **пильность**.

пилюкъ m. ἰκτῖν milvus trigl. olim ierem. 8. 7. ber. male пинюкъ azbuk. nsl. piljuh habd. pivlik lex. bulg. pilêk hühnergeier croat. piljuh verant. serb. piljug, piljužina mik. de suff. cf. russ. канюкъ et russ. dial. подлюка a подлый.

пина f. sensus nobis ignotus: пины морьскыѥ странноү кьзньствоүюще сѣнѣдь соүгоүкоү потрѣбоү подаваютъ chrys.-lab.

пинакида f. πινακίς tabula къписашѧ къ -кидѣ sup. 107. 3.

пинакъ m. πίναξ, πινάκιον quarta pars medimni - пшеницѧ по трн ста аспьръ продаваҳ par. 137.

пинати -наѭ -наѥши vb. tendere патоү свою акы пинаи int. 197. nserb. pinaś: th. пьи (пѧти).

пиниинъ adj. φαιός pullus op. 2. 2. 96: vocabulum obscurum cf. **пиньскъ**.

пиньскъ adj. quid sit, nescimus: златы роүнесъı пиньскыми ex.-op. 2. 1. 34. cf. **пиниинъ**.

пионий v. **пионъ**.

пионовъ adj. poss. pionis sup. 105.

пионъ m. pion sup. -ний sup.

пипати -паѭ -паѥши vb. ψηλαφᾶν palpare pat. prol.-cip. men.-vuk. nsl. pipati palpare, evellere bulg. pipa serb. pipati contrectare pipati decerpere rum. пипъѣск.

пипѣла f σαμβύκη sambuca mat. 49. bus. 179: rad. пип (lat. pipare mhd. pfifen), unde usl. piple pullus habd pipļje. pipljič habd. croat. piplić pullaster verant. serb. piple. piplica, piplić et electo p nsl. pi

prip. 308. bulg. pile, pilec, pilence serb. pile, pilad, pilica, pileći, piliđji nserb. pilé n. pullus anseris čech. pípati mhd. pfîfen lat. pipare wieg. 2. 366. cf. **пипола.**

пипѣлованиѥ n. αὔλησις tibia canere greg.-naz.

пипѣловати -лоуѭ -лоуѥши vb. αὐλεῖν tibia canere matth. 11. 17. -ev.-saec. xv. mat. 42. ev. 1270. **пипѣлѧхоумъ** op. 1. 245. cf. **пѣполокати.**

пиперъ m. piper musc. - **трѣнь** misc.-šaf.

пипола f. αὐλός tibia esai 30. 29. -vost.: minus bene τύμπανον tympanum esai. 30. 32. -proph. mat. 49. cf. **пипѣла.**

пиполокати -лоуѭ -лоуѥши vb. αὐλεῖν tibia canere greg.-naz. cf. **пипѣловати.**

пиралида f. πυραμὶς pyramis отъ **пшѣница -ды именованиѥ сѧ, пира бо пшѣница глаголетъ сѧ** op. 2. 2. 95. **-ды, рѣкъше пшѣничищѥ** op. 2. 1. 31. a πορός derivarunt.

пиршьтва f. πότος potatio, convivium **-воу творѣше** ephr.-syr -vost.

пиршьтель m. ἑστιάτωρ convivium parans zlatostr. -saec. xvi. ber.

пиршти -рѣѭ -рѣши vb. convivari chron. 1 212.

пиршѫ m. nom. propr. hominis nov.

пиршьствиѥ n. συμπόσιον convivium krmč. 101. krmč.-mih. ber.

пирокати -роуѭ -роуѥши vb. χωθωνίζεσθαι convivari trigl.

пирошьникъ m. conviva krmč. 98. **-ки-** krmč.-mih.

пирозѣнъ adj. convivii acad. - **домъ** pam. **-нъıı игры** bus. 377.

пирошьскъ adj. convivii proph.

пиронъ m. furca bulg.-lab. 35. **пироунь** mon.-serb. 406. serb. pirun ngr. πυρσόν.

пиротъ m. λύσσα rabies, furor **ѥрѣтическаго пьıота ѥкаичика и отрѣкаѥ ѧвстаничѭ** λύσσαν διελέγχων καὶ ἀποκρούόμενος prol.-mart. 228: vocabulum obscurum.

пироунъ v. **пиронъ.**

пиръ m. πότος compotatio gen. 40. 20. -pent.-mih. indic. 14 10. -ibid. **ромъ сласть** greg.-naz. συμπόσιον convivium men.-vuk, ἀγάπη convivium krmč.-mih. krmč. 71. δοχή convivium; θαλία convivium hom.-mih. γενέθλιον natalitia krmč.-mih. κῶμος comissatio hom.-mih. adde sup. 195. chron. 1. 54. 183. 187. glag. isank - **творити** men.-mih. antch. εὐωχεῖν, εὐωχεῖσθαι convivio excipere, convivari hom.-mih. - **створити** op. 2. 2. 282; nota sg. l. **пироу** tur. sbor.-kir 66. nom.-mik. 51. men.-mih. et pl. n. **пирокѣ** krmč.-mih. nsl. pir nuptiae meg. metl. pirovati metl. cf. pirdlja blegleiterin der braut croat. pir, svadba nuptiae verant. luč. hung. serb. pir; rad. **ни** suff. **ръ.**

пиръıъ m. πύργος turris **пиръıь** sabb. 16. 46. 70. mon.-serb. **пиръıокѣ** alex.-mih. 35. **пиръıа** mir. **на пиръıоу** sabb. 33. 70. **къ скатькы горѣ въ пиръıоу** ex.-op. 2. 1. 10. **пиръıь** bell.-troj 23. **пиръıосъ** bell.-troj. 23. 43. bulg. pirgove verk. 219.

пиръıьжанъ adj in turri habitans mon.-serb. 62. 155. 163.

пиръıьıьство n πότος convivium **пиръıьство** ber.

пиръıьıьствовати -воуѭ -воуѥши vb. convivari sir. 18. 33. 3. macc. 6. 36.

пиръıьникъ m. conviva op. 2. 2. 429.

пиръıьнъ adj. πότου compotationis pent -mih. - **домъ** dan. 5. 10.

пиръıьствовати -воуѭ -воуѥши vb. convivis offerre, uti videtur **-воуѥтъ намъ карѣше** chrys.-lab.

пиръıькинъ m. δαιτυμών, συμπότης conviva men.-vuk. men.-mih. prol.-cip. prol., ubi **пиръıькомъ** pl. d. **пиръıькинъ** greg.-naz. zlatostr. -saec. xvi. ber. acad.

пиръıькинъ v. **пиръıькинъ.**

пиръıьıе n. συμπόσιον convivium **-рѣıиѥ** krmč. 101. krmč.-mih. barl. ant.-hom op. 2. 2 418. chron. 1. 186. **проııива** popina krmc.-mih.

писало n. γραφὶς stilus mat. 49. georg. pat io. sin. ber. - **постно** clim. 176.

писаııиııе n. litterae op. 2. 2. 506. scriptura parva trigl. cf. γραμματίδιον.

писаııиııе n. γραφή, γράμμα scriptura sup. svjat -mat. 9. ostrom. nom.-mik. 173. prol.-mih. sim. I. 2. 14. chron. ἐπιστολή epistola hom.-mih. pictura ok. 61. **-ııиıı ѳсобьıаго потрѣка ѥсть** men.-mih. 393. **ѥсл по ѥдиномоу ѥь -ııи лежаща** krmč.-mih. 293. - **грамата** krmč.-mih. **ııисьмь ѥгγράφως** scriptis krmč.-mih. - **покоıе и ѵетъхоıе** par.

писарь m. scriba sbor.-kir. 40. int. mon.-serb. nsl. serb. pisar rum. **писар.**

писатель m. scriba men.-mih.

писательница f. quae scribit ex.

писательıъıь adj. scriptorius, scribendo inserviens int. frag.-bulg. **тръсть -на** prol.-mart

писати v. **пьсати.**

пискало n. tibia pat.-mih.: nota **-лы** pl. a. pent. mih.

писканиѥ n φθόγγος sonus šiš. 90. **хлаγγή** clangor hom.-mih. adde cyt. 22. clim.

пискатель m. αὐλητής tibicen vost. l. 435. men.-mih.

пискателница f. quae tibia canit men.-mih.

пискати -штж -штешн et **-скляж -скаешн** vb. αὐλεῖν tibia canere pat.-mih. matih. 11. 17. mat. 35. **пищимое или гоудимое** l. cor. 14. 7. -vost. 2. 100. nsl. pišćati habd. piskati: pišče 3. sg. trub. pišćec trub. lex. pišče pullus pišćenik milvus meg. bulg. pisnъ; piskun dämpfer; pisъk; piskot milad.: nota pištejet 69. russ. dial. **писклёнокъ** russ. **пискнуть** čecli. piskati, pisk, piskot pol. pisk gepipe pisklę pullus gallinae oserb. pišćeć rum. **пискотск**: vera rad. pi cf. βάσκω pasco scr. rččba, gaččha.

пискоупиа f. episcopatus sbor.-kir. 51. prol.-mih. 216. mon.-serb.

пискоупль adj. poss. episcopi pat. 180. **въ -пи градѣ** sup. 170.

пископъ m. ἐπίσκοπος episcopus svjat.-mat. 6. pam. 157. nom.-barb. nomoc.-bulg. mon.-serb.

пискоупь v. **пискоупль**.

пискъ m. tibia **гласъ трогвы, пищали же и гоусленй, цѣквницѧ же и прѣгоудницѧ и пискъ** dan. 3. 10. -proph. mat. 49. bus. 179. **пискомь** alex.-mih. 187. **пискомь** pl. d. cyr. 22 **замарьнѣмъ пискы гласитъ** vita-theod. συμφωνία concentus op. l. 110. nsl. pisk serb. pisak spiraculum oserb. pisk sibilus.

пискъчнй m. g. **-чиѧ** αὐλητής tibicen apoc. 18. 22. -vost.

писменне n. libri **-ниа и пророчьство** belg.

писменьникъ m. liber, uti videtur misc.-šaf. **-менникъ** γραμματεύς scriba **-мьникъ** op. 2. l. 188.

писменьнъ adj. γραφῆς scripturae sup. 412. dial. hom.-mih. **-нымн показаньми** prol.-mart. γράμματος litterae sup. 255.

писменьце n. littera **письменце** alex.

писмо n. scriptura georg. chron. nsl. bulg. pismo bulg. pisъmce.

писмьнъ adj. scripturae **- законь** isaak.

писмя n. γράμμα littera; στοιχεῖον littera sup. 179. 301. pat.-mih. greg.-naz. šiš. 56 99. 177. cyr. 8. ant. men.-vuk. io.-sin. isaak. men.-leop. chrys.-lab. chrabr. 89. sabb.-typ. chron. l. 11 ῑ̑ῶτα iota matth. 5. 17. ostrom. krył. **жидовьска -мена** prol.-mih. 248. γραφή sciptura sup. 301. **-мена** σύγγραμμα liber men.-vuk. **иконами и нѣмн письмены** bor. 28. **письма** acad.

писнжти -нж -нешн vb. γρύζειν biscere **не -ноувъ никтожѣ -вѣзыкомь своимь** ies.-nav. 10. 21. -vost.: **писк-нжти**.

писпаконьнъ adj. πισταχίων pistaciorum antch. c. 44.

пистикъ m. πιστάκη arbor ferens pistacia **-стици** men.-mih. 199. orient l. 525. lat. pistacia gr. πιστάκη arab. fustak pers. pistak wieg. 2. 386.

писъ m. vectigalis genus glasn. 13. 376.

письнъ adj. scriptus **книга -сна** š.-gl. 42.

письць m. γραμματεύς scriba prol.-mih. 221. hom.-mih. krmč. 198. krk, krmč.-mih. sabb.-typ. chron. l. 31. 65. ζωγράφος pictor op. 2. l. 139.

письчий m. g. **-чимь** γραμματεύς scriba ant.-hom. pent.-mih. pat. kruš. συγγραφεύς scriptor **не мали -чне** men.-vuk. σκρινιάριος, ὑπογραφεύς scriba men.-vuk.

письчь adj. poss. scribae **трость писчоую** men.-leop.: adde **старѣйшинамъ -счнимъ** bus. 389.

письчьство n. γραμματεία scriptura dial. scrinium dial.-šaf. 21.

питавьць m. nutriens, uti videtur **бокоса ницепитавца** frag.-serb.

питакъ m. πιττάκιον pittacium zak.-serb. pyrg. men.-mih. 193. sg. l. **-ки** leont.

питание n. τροφή alimonia io.-clim. ioann. cozm. sabb. 218. bus. 299. **отъ пищьства и отъ -ниа** sborn. **-тѣние** men.-saec. xi. **спатална** lautitiae ant. **- трапезное** dioptr.

питарь m. dignitas in aula principum valachiae gram. 240. **великый** - gram. 332. serb. pita, pituljica rum. **питъ** magy. pita ngr. πήτα.

питатель m. τροφεύς nutritor pat. sbor. io.-sin. isaak. men.-mih. sabb 122. 169. laz. mon. serb. **сирымь** - prol.-mart.

питательникъ m. τρόφιμος nutritor **-ничкъ** man

питательница f. τροφός, θρεφαμένη nutrix men.-vuk. prol.-mart. dial.-šaf. dial. pat. prol. sbor. euchol. prol.-cip. typ.-chil. sabb -typ. ber.

питательнъ adj. τρόφιμος aleus ioann. int. **-на былина** chrys.-lab. dioptr **-лаб. класове -наго подъкраденин** dial.-šaf.

питати -таж -таешн vb. τρέφειν, ἐκτρέφειν, ἐπιτρέφειν alere, educare ostrom. sup. duš. **- сѧ** svjat. sborn. ἐντροφᾶν luxuriari šiš. 202. 2. petr. 2. 13. σπαταλᾶν deliciari **-таютъ сѧ о немь странѣ** bus. 172. **питѣти** men.-saec. xi. ev.-saec. xii. sup. krmč.-mih. mat. 12. 18. prol.-cip. šiš. 166. cloz l. 946. hom.-mih. **- власы главные** krmč.-mih. nsl. pitati saginare

meg. lex. pъtan kropf des vogels scr. pîv pinguescere: vera rad. pâ. unde etiam pol. pajować się satiari et scr. pi opimare pitas panis derivabis gr. πατ-εῖσθαι lat. pascere, pa-bulum, pas tor etc. goth. fôdjan ahd. fuotan mhd. feizt pinguis ags. fedan and. feita ztschr. 11. 16. Grimm, wörterb. 3. 146. 6. curt. 1. 235. 240. mey. 1. 341. wieg. 1. 332. 336. 580. cf. питомъ.

питва f. δοχή convivium esth. 5. 4; 7. 7. -proph. mat. 52. nsl. pitvina potus habd.

питвьнъ adj. convivii **днь -вьный** esth. 9. 18. -proph. vost. **-вѣный** mat. 52. nsl. pitvec potor hung. čech. pitevný.

питемина f. poena ecclesiastica **въ -мию вложити** sbor.-kir. cf. **опитомина**.

пити, пиѭ, пиѥши vb. clamare **гредѣте, пиѭщи, и видите** ant.-hom. 175: pro **въпити**: de **пи** rad. primaria verbi **пѣти** ne cogites vergl. gramm. 3. §. 169.

пити, пиѭ, пиѥши vb. πίνειν bibere sup. ostrom. **пьѭ**. antch. **пьете** svjat.-op. 2. 2. 382. **пьемо** bus. 263. **пиѣ** aor. assem **пи** aor. šiš. 18. pent.-mih. op. 2. 1 53. **пиашете** psalt.-pog. šaf.-frag. 56. - **злие** nomoc.-bulg. **пиаме въ име бога** cyr. 10. **дашхоу ємоу пити** op. 1. 144. **дати ѣсти и пити** vita-theod. - **сѧ**: **єлико скоудо пиѣть сѧ** sborn. nsl. pit f. potus: njegova pit je bila rana rosica volkslied pitna posoda, pitni ofer lex. pilo prip. russ. **питухъ** scr. pî (pibati) e pâ gr. πι (πίνω) aeol. πω (πώνω) lat. pô-tus, bi-b-o lit. po-ta compotatio pruss. poû-t ztschr. 11. 165. 166. 167. beitr. 2. 266. Pott 2. 1. 345. 348. curt. 1. 245. mey. 1. 338.

питий adj. ποτιμος potui aptus sup. 431. meu.-leop. **питиа** (pro **-тиѫ**) **оучениа почрьпѣмъ водѫ** sup. 230: nota čech. pící qui bibi potest.

питиковъ adj. poss. simiae ichn. **срѣдьце пидиково** ibid.

питикъ m. πίθηκος simia ichn. **пидикъ** ibid. dial.-šaf. dioptr.-lab. **пификъ** op. 2. 2. 631. 640. **питикомь страшити** lev. men.-mih. 375.

питиѥ n. πόσις, πότος, πόμα potus sup. šiš. 69. prol.-mih. ant. pat. prol.-vuk. ephr. io.-siu. svjat. - **мѣркоѥ веселитъ** sborn. **питьи** op. 2. 2. 201. **божьствѣнѣими -тии** sup. 205.

питовати -тоуѭ -тоуѥши vb. alere - **чада** georg.-vost. **различно -тоуемомъ** georg.-vost. - **сѧ** georg.-vost.

питомикъ m. alumnus dial.-šaf. 190. alex. **-мици црькоѵнии** krmč.-mih. 367. cf. **любимикъ** et **питомьць**.

питомъ adj. σιτευτός saginatus ostrom. ὕμερος cicur georg. ichn. misc. **кръкиж - аіμοβόρος** sanguinis avidus sup. 286. **дивии и -ми** pent.-mih. **чловѣкъ** - alex.-mih. - **скоть** sim. I. 29. **-мо село** dipl.-mold. **-ма дѣдина** gram. 317. **-ма пшеница** dioptr. **киногради - роукою истиньнаго дѣлателѧ бога** men.-mih. 353. **чловѣкъ - роукою бога большими растеть** men.-mih. 354. **питомъ коудеть** ἐντροφήσει luxuriabitur op. 2. 1. 115. nsl. pitom cicur habd. pitan idem rib. bulg. divi te gadove i pitomi te bulg.-lab. pitomen croat. pitominja mansuetudo verant. russ. dial. **питомъ** qui iam bibit: vere est part. verbi **пит**, unde **питати** et **питѣти**.

питомьстко n. pinguedo alex.

питомьць m. alumnus ber. **-ци црькьвьни** men.-mih. cf. **-микъ**.

питоноѵ adj. poss. πύθωνος fatidici **доухъ пидоноѵ** misc.-šaf.

питоньскъ adj. πύθονος, πυθωνικός spiritu divinatorio correptus - **доухъ рyrg. пидšiš.** 32. adde **пидньскь** men.-vuk.

питропъ m. procurator - **тестемента** mon.-serb. 432. gr. ἐπίτροπος.

питъль m. πέταλον folium, lamina **на -лиѣ писании** op. 2. 2. 58: e gr. cf. **петала**.

питѣние v. **питание**.

питѣти v. **питати**.

пишта f. βρώματα cibi **коупите-намь малы пищоу** pro **мало пище** gen. 43. 25. -pent.-mih. βρῶσις cibus sup. τροφή cibus ostrom. sup. cloz I. 442. **пиштѫ оцѣта напоєноу** ὄξος ποτίζεσθαι sup. 344. ἑστίασις epulum cloz II. 28 adde svjat. τροφή, ἐντρόφημα deliciae sup. 357. greg.-naz. svjat. op. 2. 2. 397. ex.-op. 2. 1. 23. pent.-mih. men.-vuk. hom.-mih. psalt -ven. **ѥдемъ сѧ сказаѥтъ** - ex.-op. 2. 1. 24. **ѣдемъ речѣтъ сѧ** - tur. - **райскаа** svjat.-op. 2. 2. 397. pyrg. tur. krmč.-mih. 371. **рай пища** mat. 49. krmč.-mih. 370. pro **мьзда** matth. 10. 10.-ev. saec. xiv. mat. 34. 42. **фища** nicol. nsl. piča cibus meg. pabulum rib. serb. pića cibus mik. čech. pice pol. oserb. nserb. pica.

пищаль f. σῦριγξ fistula op. 2. 2. 126. lavr.-op. 40. αὐλός tibia šiš. 90. 1. cor. 14. 7. -bulg. typ.-chil. mat. 49. ὄργανον organum, instrumentum **-лми** psalt.-theod. adde bus. 179. dioptr.: nota **поушкы и -ли, поушками и -лми** sabb.-typ. 127.

128 rum. **пищол** nsl. piščal fistula habd. trub. čech. píšťal oserb. píšćel russ. **пищаль** pol. piszczel m. f. piszczałka: quidam huic vocabulo it. pistola fz. pistole wieg. 2. 386. cognatum putant.

пиштальникъ m. αὐλητής tibicen misc. matth. 9. 23. -ev. saec. XIV. mat. 34. ev.-novg.

пиштальнъ adj. tibiae **-ныхъ органъ** men.-mih. - **стоукъ** sabb.-typ.

пиштати -штж -штиши vb. sonum edere **огнь пищитъ** vost.: rad. **писк.**

пиштодавьць m. nutritor triod. **пищюдizv.** 8. 76: **пиштед-.**

пиштьникъ m. τροφός alumnus krm.č. 52. nsl. pičnik τροφεύς alens zlatostr.

пиштьнъ adj. cibi op. 2. 1. 16. triod. **градъ** - mat. 49. τρυφῆς deliciarum sup. 180. op. 1. 72. τρυφητής helluo **пищьнъıй** hes. **мѣсто -ıно** paradisus hom.-mih

пиѭница f. βδέλλα sanguisuga greg.-naz. dial.-šaf. 224. isaak. krmč.-mih. 395. misc.-šaf. ioann. par. clim. ἄρα lolium ev. 1434. nsl. pijavica, pijavka, pivola bulg. pijavicъ, pijaicъ pol. pijawka magy. piócza, pióka.

пиѭнивъ adj. ebriosus ber. sir. 19. 1. acad.

пиѭнити сѧ -ниж сѧ -ниши сѧ vb. se inebriare misc.

пиѭница m. μεθύων ebrius ostrom. sup. πάροινος, μέθυσος ebriosus šiš. 78. svjat.-mat. 9. aut. antch. pat. prol.-vuk. ephr. isaak. chrys.-lab. men.-mih. men.-vuk. zak.-serb. duš. nsl. **пъıн-** šiš. 77. hirudo svjat.-op. 2. 2. 377. bulg. pijanicъ.

пиѭничивъ adj. μέθυσος ebriosus nom.-lab. men.-mih. ant. **пъıничивъ** sborn. **пиѭньчивь** ant **пиан'ч-** izmar. **пъıнч-** sbor.-kir. 65. **пиѭнч-** par. 116. acad. **пиѭнчvost.** 1. 53.

пиѭничьство n. μέθη ebrietas hom.-mih.

пиѭничьствовати -воуѭ -воуѥши vb. οἰνοφλογεῖν ebriosum esse pent.-mih. kruš.

пиѭность f. ebrietas glag.

пиѭнъ adj. μεθύων ebrius sup. barl. greg.-naz. **пъıнъ** chron. duš. nsl. pijan, -nec, -nka: nota pijano pivo spang serb. pijan; pijandoša živ. 139. alb. pianec.

пиѭньскъ adj. μέθης vinolentiae ant.

пиѭньствиѥ n. μέθη ebrietas ostrom. šiš. 218. greg.-naz. isaak.

пиѭньство n. οἰνοφλυγία, μέθη vinolentia sup. 318. šiš. 197. krmč. 74. krmč.-mih. š.-gl. 89. men.-vuk. sim. I. 27. ant. antch. pat. greg.-naz. isaak. hom.-mih. bus. 384. **пъıн-** bus. 299.

пиѭньствовати -воуѭ -воуѥши vb. ebriosum esse men.-mih.

пидагорий m. πυθαγόρειος pythagoreus **-рии ижє соуть прѣходници** krmč.-mih. 353.

пидагорокъ adj. poss. pythagorae krmč.-mih.

пидагорѣнинъ m. pythagoraeus krmč.-mih. 353.

пидикъ v. **питикъ.**

пидоновъ v. **питоновъ.**

пидоньскъ v. **питоньскъ.**

плаваниште n. navis, uti conieicmus pat.-šaf. 301. **скудьскаѧ -ıа и кораблє погроузи** prol.-mart.

плаваниѥ n. πλοῦς navigatio apost -bulg. men.-vuk. sabb. 182. triod. pyrg **вѣж(д)и -нию** cozm. -vost. I. 155. **морскоѥ** - ichn. ἐλαύνειν remigare

плаватель m. nauta int. trigl.

плавательница f. natatrix trigl. πλεάς pleias iob 38. 31. -op. 2. 1. 57.

плавательнъ adj. ναυτικός nauticus diaf.

плавательство n. navigatio alex.

плавати -кдаж -каѥши vb. πλεῖν navigare sup. 109. hom.-mih. men.-mih. prol.-vuk. prol. ioann. per. 21. int. mir. misc.-šaf. 180. op. 2. 2. 60. bus. 70. luc. 8. 23. - bulg. **кротъцѣ** - men.-mih. natare pent.-mih. νήχειν, νήχεσθαι natare kruš. sup. 298. abundare - **словесы** iob 11. 12. -mat. 55. πλανᾶσθαι vagari, errare esai. 21. 15. -proph. op. 2. 2. 83. deut. 22. 1. -pent.-mih vost. **отъ -кающихъ звѣздъ** ex.-op. 2. 1. 15. **ако облацы -кают** op. 2. 2. 242. ῥέμβεσθαι vagari, errare svjat.-op. 2. 2. 403. γυρεύειν vagari io.-clim. nsl. plavati.

плаветь f. color caeruleus - **камєньнаѧ** alex.-mih. 50.

плаветьнъ adj. κυανοῦς caeruleus alex.-mih. 50. op. 2. 2. 96. **камень** - mon.-šerb. 326.

плавивъ adj. γυρευτής vagus - **и ходивь** ant. 45.

плавий m. γυρευτής erro **отъ -кий** io.-clim.

плавий m flavius prol.-mih. 268.

плавити -влѭ -виши vb. facere ut fluat, natet **водою плавлѥнь бысть до мора** men.-mih. fundere trigl. - **сѧ** navigare - **по морю** ephr. vost. I. 91. nsl. svêča se plavi dain. 183. plavež, plavž schmelzofen plavčak: v goreči lampi, kir ta šaht noter tači lex. plaviti remigare hung. bulg. zlato plaveno milad. 113. oserb. płavić flössen: rad. **плоу.**

плавиянъ m. φλαβιανός flavianus **рутг**

плавогривастъ adj. albam iubam habens -ѣстъ bell.-troj. 21.

плавость f. albedo nomoc.-bulg.

плавота f. color caeruleus къ нѣкысной -те alex.-mih. 50.

плавъ adj. λευκός albus ostrom. io. 4. 35. - mat. 31. misc.-šaf. плава ѥсть оужѥ нѣка dioptr.-lab. половъ mat. 12. bus. 43. nsl. plav pallidus hung. caeruleus meg. fuscus habd. plavica kornblume plavec bos albus croat. plav gilvus verant. serb. plav albus, caeruleus; flavus mik. čech. plavý pol. płowy russ. dial. пополовѣть pallere oserb. nserb. płovy fahl płovaš magy. polyva rum. плъвинц flavus: huc trahes čech. plavci dalem. russ. полоньци nest. apud germ. die-falben: nota ngr. μελάβος mlt. blavus caeruleus lit. palvas ahd. falo (falawêr) mhd. vel (valwer) and. fôlr scr. palitas gr. πελιός. πολιός lat. pallus curt. 1. 236. ztschr. 7. 183. 187. wieg. 317; mutatae significationis causae sunt germ. falw et blâw.

плавъ m. concha - морскиѩ ostrea trigl.

плавь f. navis glag. съ плавьми chrys.-duš. 20. nsl. plav rates meg. plav f. most na vodi lex. plavnik kleiner boding plavnica schaufel um das wasser aus dem kahn zu schöpfen plav f. hung. serb. plav linter mik. plavčica navis živ. 87. pol. pław animal aquatile: genus dubium est.

плавьнъ adj. flavus, uti videtur: поиссаць на -ной тканицѣ mon.-serb. 341. 31.

плавьство n. navigatio alex.

плавьствовати -вовѣ -вовѣши vb. navigare alex.

плагина n. pl. regio, cuius mentio fit in ecclesia rumunica -номъ mat. 11.

плаждь n. μεσημβρία meridies io.-clim. op. 2. 2. 37. 53. въ - chrys.-lab. зрѣхаѵоѵ на - men.-mih. 16. -дне ibid. op. 2. 2. 631. ber. bus. 65. -дноу prol.-cip. -дноу соущоу men.-vuk. зандѣть сѧнцѣ плаждьнѣ vost. въ плаждѣ gen. 43. 24 -pent.-mih. да воудѣши нще плаждѣ ѣсѵ φηλαφὼν μεσημβρίας dent. 28. 29. -pent.-mih. bulg. pladne pokl. 1. 21, quod f. esse dicit cank. pladnuva; na pladně jedʒt, to jest pladuuvʒt 55: est vero плаждь, quod vost. adv. esse putat, idem ac * полоудьнь.

плаждьнина f. μεσημβρία meridies io.-clim. esai. 58. 10. -proph. vost. въ -ноу prol.-mih.: nota се -днина gen. 43. 15. -pent.-mih. bulg. pladninъ, pladniště.

плаждьнице n. μεσημβρία meridies op. 1. 109. pat. prol. krnš. отъхождалаѵоу лоудиѩ зъ плаждьнѣ dan. 13. 7. -vost. requies, uti videtur pat. -ныѥ sup. 421. -дниѥ шестаго дьнѣ men.-mih.

плаждьновати -ноую -ноующѣ vb. meridiari georg. bulg. pladnova prandere.

плаждьньнъ adj. meridiei, australis вѣка -надаго svjat. -ныѩ сънъ io.-clim. стѣна -наѩ greg.-lab. 78. стѣны -денныѩ vost.

плазникъ adj. γλίσχρος lubricus io.-dam. -ныѥ ꙗоѥ men.-mih. 303. croat. plaz pflugschleife hung. pol. płaz quae repunt čech. plaziti schleppen.

плака f. lamina -ки каменныѥ sabb. 33. ngr. πλάκα carreau vent.

плаканиѥ n. ὀδυρμός lamentatio; πένθος luctus šiš. 104. ant. krmč.-mih.

плакати -чѫ -чеши vb. κλαίειν, καταχλαόθμυρίζεσθαι flere svjat. sup. 27. 269. 302 etc., prol.-cip. proph. да не плачѣть нищѣты sabb.-typ. - грѣхы своѫ dial.-šaf. плачѣти svjat. плакаю ber. - сѧ sup. κόπτεσθαι lugere ostrom. κλαίειν, προσκλαίειν flere ostrom. pent.-mih. krmč.-mih. θρηνεῖν lugere cloz II. 46. hom.-mih. πενθεῖν lugere; δακρύειν plorare cloz II. 74. плакати сѧ и бити сѧ κόπτεσθαι καὶ πενθῆσαι pent.-mih. ангелъ плачетъ сѧ таковаго человѣка tur. плачи сѧ грѣхъ своихъ pat.-mih. - добраго оучителиа meth. 9. - по комь chron. - надь кымь hom.-mih. gr. πλαγ pro πλαx lat. plaga, plangere lit. plakti percutere ahd. flegil nserb. płacnuš ferire goth. flôkan ztschr. 7. 176. orient. 1. 523. Grimm, wörterb. 3. 1829. curt. 1. 242. mey. 1. 372.

плакати -чѫ -чеши vb. πλόνειν, ἀποπλόνειν lavare - мрѣжѧ ostrom mat. 15. - мрѣже hom.-mih. полокати vost. 2. 142. полокати мрѣжѧ mat. 31. bulg. plaknъ serb. plakati sude čech. plákati pol. oserb. płokać lit. plakti ferire, lavare: forma praesentis dubia est cf. прати.

плакида f. placida cyr. 2.

плакнѫти -нѫ -неши vb. ἀποπλόνειν abluere -нѣхѫ luc. 5. 2. -bulg. nsl. oplakniti, splakniti (-noti) meg. lex. croat. splahnuti hung.

плаксивъ adj. flens да оуставить -ваго vost. russ. плаксa, плаксивъ.

пламенити -нѫ -нишѩ vb. inflammare trigl.

пламенитъ adj. flammeus op. 2. 1. 34. - ангелъ men.-leop.

пламенище n. flamma амедусакий - зѣло svjat. bus. 265. -ниѭ men.-vuk.: forma dubia.

пламеновати -нѫѭ -нующѣ vb. φλογίζεσθαι flammare пещь -нующѣ pyrg.

пламенозрачьнъ adj. flammeus men.-mih. -чѣное рогно chrys.-frag.

пламеноносьнъ adj. flammeus -снимь оружиемь mon.-serb. 116.

пламеноносьць m. flammeus chrys.-lab.

пламенотворьнъ adj. flammeus - дѣмъ par.

пламень v. пламъ.

пламеньнъ adj. φλογός flammae šiš. 158. φλόγινος, φλογώδης flammeus sup. men.-vuk. hom.-mih. -нною оружие chrys.-duš. -нѣе cloz I. 67. -но възгорѣние ioann.

пламъ m. g. -мене φλόξ flamma cloz I. 67. svjat.-mat. 8. sup. 121. 124. 271. 326. 447 nomoc.-bulg. proph. op. 1 60. 88. 103. lavr.-op. 52. hom.-mih. men.-mih. psalt.-ven. bor. 23. -мн ok. 56. hom.-šaf. -мене svjat. -мени ostrom. sup. пламень chron. sup. 108. поломя chron. 1. 261. пламь š.-gl. 42. πορά rogus op. 2. 2. 202. io.-clim. πορκατά rogus man. nserb. płomé Grimm. wörterb. 3. 1712. cf. планѧти.

пламъкъ m. φλόξ flamma pent.-mih. misc. -кою въздоушною ichn. bulg. plamък pol. płomyk.

пламѣнъ adj. φλόγινος, φλογερός flammeus pat. sup. 226. 328. -мѣнъ ephr.-vost

планина f. mons georg. gram 22. sabb.-typ. mon.-serb. duš. планн- mon.-serb. 369. nsl. planina; planovati senner sein planšar senner planinec lex. bulg. planinъ cf. klruss. полонина locus sterilis et pol. płony.

планинне n. montes bulg.-lab.

планиньскъ adj. montis grom. -ска мѣра chrys.-duš. 35.

планита v. планитъ.

планити v. плѣнити.

планитъ m. πλάνήτης planeta svjat.-mat. v. op. 2. 2. 402. -тъ. рекъше плавающіе op. 2. 1. 15. небесные -те на сустави станоутъ alex.-mih. 5.

планитьнъ adj. planetarum кроугъ -тьный op. 2. 1. 39.

планошть f. media noc на планошь и на пладьне iez. 42. 20. -vost. cf. пладьне.

планъ v. плѣнъ.

планьникъ v. плѣньникъ.

планыти v. плѣнити.

планѣние v. плѣнѣние.

планѧти сѧ -нѫ сѧ -нѣши сѧ vb. καταφλέγεσθαι comburi psalt.-venet. oserb. płać: rad. pl, pla gr. πρα, πρη (πίμπρημι) cf. пламень, полѣти, пепелъ pro попелъ, палати serb. prpa, prpor планоланне nsl. plasati potenter ardere babd. lit. pelenas focus et nsl. planoti (na koga) irruere čech. plíti Grimm, wörterb. 1. 1081. cnrt. 1. 248. m-y. 1. 350. (par).

планоланне n. flammare - огньно, огньнаго -нны svjat.-mat. 9. vost.

планолати -лѫ -лѣши vb. ῥιπίζεσθαι iactari, excitari огнь -ла men.-mih. 267. καταβόσκεσθαι пламы -ла vost.: nota -лѫ ῥιπιζομένη vost. a -лити ni error latet; čech. plápol, plápolati.

планольникъ m. ardens огнье- πυριφλεγέθων greg.-naz.

пласа f. zona плать пояс соутъ по всей земли, рекше плась есть є.; пласоу срѣднюю ex.-vost. croat. plasa arvum verant. russ. полоса pol. płosa: nota čech. plazi tenie, infule, ligatura mater-verb.

пласкати -кѫ -кѣши vb. ἀποπλύνειν eluere luc. 5. 2. полоскаюу mat. 38. russ. полоснуть, полоскать pol. płoskuny nasses wetter cf. плакнѫти.

пластати -нѫ -нѣши vb. exenterare - рыбоу trigl.

пластина f. frustum trigl.

пластоглавъ adj. latos vertices habens доучиниⷭ -ла chronogr. vost. 1. 233. cf. croat. plasta lamina verant. et adde пластати (рыбоу) exenterare пластина frustum trigl.

пластъ m. στρέμμα tortum iudic. 16. 9. -vost. nsl. plastje laubbuschen čech. plast wabe oserb. płast breites: notabis да косе бѣдьбоу накоснцемь с пласти и з дѣти mon.-serb. 489. 134.

пластъырь m. ἔμπλαστρον emplastrum cyr.-hier. pat.-mih. io.-sin. proph. mat. 52. pat. 250. hom.-mih. men.-mih. chrys.-lab. op. 2. 2. 82. antch. azbuk. ber. μάλαγμα fomentum нѣсть -ря приложити greg.-naz. - приложити cyr. 10. ahd. phlaster pol. plastr mlat. emplastrum wack. 35. wieg. 2. 370.

пластъырьскъ adj. emplastri chrys.-lab.

платл v. плашта.

платѧновъ adj. πλατάνου platani op. 2. 1. 51.

платати -таѫ -таѣши vb. pendere данькы -таю своими главами alex.-mih. 79: vere est sarcire, quae significatio obtinet in платаюу мрежа pro ἀποπλύνειν eluere luc. 5. 2. -op. 1. 260.

платежь m. παλλίον pallium prol.-cip.

платежь m. ὀψώνια stipendia 1. macc. 14. 32. -mat. 52. proph. два -жа bus. 351.

плати, полѫ, полѣши vb. haurire: verbum hoc in fontibus psl. non legitur: исполъ haustrum nsl. plati, poljem; voda se polje

das wasser wogt plati, poljem evannare oplati; žito plati lex. croat. paljati luč. ispaljati verant. russ. уполъ abschaum cf. oserb. płóć vibrare.

платиньнъ adj. ὑφαντικός textorius ex.-vost.

платити -шітѫ -тиши vb. solvere misc.-šaf par. bus. 350. mon.-serb. duš. - **глобоу** misc.-šaf. 83. 86. **.к. литръ злата въ цариноу да -тить** misc.-šaf. - **емоу собою** sbor.-kir. 53: male ῥαβδίζειν pro **платити: -тѣше пшеницоу ил тоцѣ** nsl. platiti, plača bulg. platь serb. plata rum **платъ**, ръсплътеск.

платиште n. ῥάκος pannus detritus prol. 22. io.-sin. tur. 112. prol.-lab. **въ -шіехъ повить** hom.-šaf. **обвити роукоу -шіемъ** clim. παλλίον pallium men.-vuk.

платиє n. vestes, uti videtur **где бѣлеще се платию (-тиє) и ризи** misc. 157.

платоникъ m. platonicus krmč.-mih.

платъ m. ῥάκος pannus detritus sup. 361. men.-mih. στρέμμα tortum, globus iudic 16. 19. -kruš. pent.-mih. τρίβων pallium dial. pam. pat.-mih. hom.-šaf. svjat.-mat. 55. - **плоучины** alex. - **ризьный** prol.-mih. 225. **платы ком'кан'ныа** sof. 25 **платѣ женьски на главе носити** alex.-mih. 127. goth. plats ahd. plez cf. ahd. flëch bulg. plat pol. płat oserb. nserb. płat tela cf. scr. prath extendi gr. πλατός arm. harth lit. platus: plat extendi curt. 1. 243. ztschr. 11. 174: adde **платокъ** anaphalium, strophiolum **платочикъ** strophiolum trigl.

платъкъ m. pannus **обвертъıвающи платкъı малы** per. 12.27. klruss. płatok vortuch.

платъоблъ vocabulum fictum v. **плать**.

плать m. latus **два естa -ти крогжиаа** ex.-vost. **отъ подъземнаго -та; подъземный -тъ** ibid. f. pars **платъ обьла** ἡμισφαίριον op. 2. 2. 304. e quo vost. finxit adj. **платъоблъ**; **протеса ѥ на плати** διεῖλεν αὐτὰ μέσα gen. 15. 10. -pent.-mih. **лѣтаѧшітаа надъ платъми пътица** svjat.-vost. **платьми** δίχοτομήμασι svjat.-op. 2. 2. 400. pent.-mih. **платъми** svjat.-mat. 55. **полотьми** gen. 15. 17. -mat. 55. proph. **притешеть (прот-) и полотьма; на полъти** greg.-naz. glossa marg. pro **плаχъı** σχίδακας: nota **морема подь платию** mon.-serb. 115. 93. nsl. plat f. ena plat riti, ritua plat lex. plat m. latus crell na dva plati trub. meč od obeju platu oster trub. platič die hälfte des baumstammes - riti clunis lex. platiti (kolo) mit felgen versehen platišče ali lok na kolesu felge lex. kolna platnica orbile habd. platnice nože manubrium lex. platovnica kerngeher (pfirsich) vip. croat. proplatiti perforare luč. pol. połeć m. speckseite rum. **платницъ** angusta agri pars: vera rad. **пл**: unde **полъ**; pol. pała **палица, полѣно**; adde **плаχа, плашиє**.

платьница f. sensus ignotus: **-тн-** pat.-šaf. 168. nsl. platnica croat. platnica leiste hung.

платьно n. λίνον linum op. 1. 18. ἱστός tela dial. ant.-bom. op. 1.257. misc. 72. krmč. 160. **двѣ -нѣ** men.-mih. **-на дѣлаа** vita-theod. **-тно** ber. **отрь -тномь крьвь** prol.-mih. **-тна тънька или мѣкька** krmč.-mih. **полотно** men.-leop. ὀθόνιον linteum op. 2. 1. 139. nsl. platno bulg. platno, platence cf. russ. dial. **портно**.

платьнѣнъ adj. λινοῦς lineus kruš. **-на срачица** pent.-mih. **полотняны роубы** men.-leop.

платьць m. ῥάκος pannus detritus men.-mih. typ -chil. cozm.

платьць m. qui solvit: nota **одговарачьѣ и платца нашиемь пѣнезомь** mon.-serb. 334. 78.

платѣнъ adj. ἱστοῦ telae, prol. **сакоула** - βαλάντιον crumena prol.-cip. **-тѣнь** men.-vuk.

плаχа f. σχίδαξ segmentum **на -хъı** greg.-naz. adde **-хъı** pl. a. prol. 122. russ. **плаха** pol. płocha weberblatt cf. magy. peleh lamina.

плаχъ adj. ῥεμβός vagus op. 2. 2. 262. vacillans vost. δειλός timidus ant 45. greg.-naz. nsl. plah habd. plašen immitis 2. tim. 3. 3. hung. bulg. plaho russ. **плохой**: **плохо** πιεμο op. 2. 2. 181. **сполохнуть** dial. **полохало** čech. plachý pol. płochy cf. pierszeć.

плаχъ m. terror **нападе отъ армінь** - prol.-mart. 234. **нападѣ отъ арманъ** - men.-leop. 475. **нападе отъ ар'минъ** - vost.: rad. **плх**.

плачевьница f. fiens alex.

плачевьно adv. flebiliter **рнкаχоу -вно** sabb. 27.

плачевьнъ adj. κλαυθμῶνος fletus triod. tur. πένθους luctus **досукь** - pent.-mih. **-вно крѣме** misc.-šaf. **пѣснь -вна** laz.-vuk. adde sabb. 161.

плачь m. κλαυθμυρισμός, θρῆνος, ὀδυρμός, κλαυθμός fletus ostrom. sup. chron. **видѣвь** - ἰδὼν τοὺς αὐλητάς matth. 9. 23. -mat. 34. usl. plač habd.: rad. **плак** suff.

ръ: nota **плачьвопльстенїи** κόπτεσθαι lugere apoc. 1. 7. -vost.

плачьливо adv. fiendo -чл- alex.

плачьливъ adj. tristis lavr.-op. 32. psalt.-int. saec. xii. mir. 76. par. bulg. plačliv.

плачьночьно adv. lacrimantibus oculis -чночно frag.-serb.

плачьнъ adj. θρήνων luctus proph.

плашити -шѫ -шиши vb. πτύρειν terrere io.-sin. - **сѧ** πτύρεσθαι terreri io.-clim. **не -шаще сѧ никакоже** vost. **не -шаще сѧ ни единѣмьже** philipp. 1. 28. -vost. bulg. io.-sin. šiš. 136. op. 2. 1. 162. clim. **плошиеаute** agere alex.

плашиѥ n. σχῖδαχες assulae **-шьıа множьство** op. 2. 2. 201. **-шиıа мъножьство** io.-clim. **плашиıа множьства подавлаıютъ пламень, (и) оугашаıютъ множьство дъıма съторъıше** ioann. **-шиıа множьство(мъ) подаклаıютъ пламень** clim. 202: th. **плаχа.**

плашта f. pretium glag. **плакы, плака** fenus mon.-serb. 271. 296. **плата** duš. mon.-serb. 267. 40. - **найма** 373.

плаштаница f. σινδών, σινδόνη linteum ostrom. sup. 346. tur. prol.-mart. στρωμνή stragulum; **-цıен-** ber.

плаштаничьнъ adj. lintei trêb. 105.

плаштати -таѭ -таıеши vb. ἀποτίνειν luere, solvere exod. 22. 7. -vost. kruš. gram. 244. ok. 26. **да -цıать соугоуко** pent.-mih. **-кыти** mon.-serb. 207. **ки** duš.

плаштѣнїе n. solutio **-чение** par. 171.

плашть m. τρίβων pallium krmč. 307. krmč.-mih. 355. men.-leŏp. pyrg. χλαμύς paludamentum sup. 370. prol.-mart. nsl. plašč habd. plajš croat. plaš hung. čech. płašt' pol. płaszcz oserb. płašć magy. palást cf. nsl. plahta linteum croat. plahta hung. klruss. płachta vestis feminarum laxa russ. плахта čech. plachta (adde plascek praetexta mater-verb.) pol. oserb. płachta nhd. plache wieg. 2. 3ъ6.

плаштьникъ m. θυρεός clypeus iudic. 5. 8. -kruš.

племенитъ adj. nobilis glag. gram. 36. dipl.-valach. **плѣм-** 2. macc. 4. 7. -proph. ĥat. 53. mon.-serb. hereditarius **бащина -та стара** mon.-serb. 204. 21. nsl. plemenit, plemenitaš prip. croat. plemenit hung. cf. adal n prosapia adj. nobilis et peregrinum pol. šlachta.

племенъникъ m. cognatus misc. **-меникъ** chron. alex. russ. **племянникъ** nepos.

племенъница f. cognata gram. 179. **-мянница** clim. russ. **племянница** neptis.

племенънъ adj. tribus sup. 271. nobilis domet. cognatus **-нѫтьıа зависти** sup. 271.

племеньство n. nobilitas mon.-serb. 437. 477.

племеньштина f. nobilitas mon.-serb. 278. 320.

племя n. σπέρμα semen gen. 38. 9. -pent.-mih. vost. 1. 98. γόνος soboles hom.-mih. γέννημα generatio matth. 12. 34. -vost. γένος genus matth. 13. 47. -ev.-saec. xii. φυλή tribus pent.-mih. sup. 20. 45. 256. 447. svjat. ant. adde chron. 1. 134. 212. 215. bus. 103 - **асидьско** proph. - **блъгарьско** men-vuk. - **еллиньско** men.-mih. **въ племени поимоуть сѧ** matrimonium cum consanguineis contrahunt sbor.-kir. 52. nsl. pleme; plemen m. dain. 91; curt. 1. 241. ad **пл (плънъ)** trahit; cf. **плодъ** et pol. płenny fertilis.

пленица f. 1) ἅλυσις catena; σειρά catena men.-mih. sim I. 26. pat. sup. 378. **-цами сконъх гѫкъ къждо въплитаıеть сѧ** svjat. **отъ тоıеже -це рода радинова ıакоже и варвара сходить** krmč.-mih. 336. 2) πλόκαμος cincinnus sup. 296. βόστρυχος cincinnus **-це носити** men.-mih. **-цѫ плести** pat.-mih. **-ца златъı растворены женьчюгомь** tur. vost. 1. 255: male ἐπιβάτης sup. 298. **плѣница** σειρά catena šiš. 201. uti videtur kruš. iudic. 16. 19. -pent.-mih. kruš. 2. petr. 2. 4. -bulg. **-це раздрѣшити** hom.-mih. κανοῦν canistrum pent.-mih. **жена -це на главѣ носещи** hom.-mih. - **плѣтена** hom.-mih. **-цѫ исплете** nomoc.-bulg. βόστρυχος cincinnus hom.-mih. idem valet sup. 291. 14. ἐμπλόκιον nodus; περίβλημα velamen prol.-mart. **плѣница и пряща** pan. cf. **плетеница** et rum. **плекицъ** fibula.

плескание n. κρότος plausus op. 2. 1. 139; 2. 2. 40. κτύπος strepitus men.-vuk. adde men.-mih. chrys.-lab. nom.-mik. cozm. **плисканиѥ въ мори** prol. 45.

плескати -шѫ -шеши vb. κροτεῖν plaudere men.-mih. pent.-mih. chrys.-frag. triod. glag. ὀρχεῖσθαι saltare men.-mih. βαλλίζειν tripudiare krmč. 73. krmč.-mih. **ногама** - τοῖς ποσὶ παίζειν men.-mih. - **срамно** krmč.-mih. **отроча -скаше** lavr.-op. 42: **-шѫ** sup. 245: **nota плещай сѧ цѣры вѣнець** mat. 24. 28. **плещоуть** glasn. 11. 168. et **плескаю** trigl. nsl. pleskati.

плескъ m. κτύπος strepitus **оудариıе -комь вельми роукѣ свои** κρούσας κτύπῳ μεγάλῳ τὰς χεῖρας men.-vuk. prol.-

cip. - рогкама творить men.-mih. въ -кы играти prol.-vuk. въ плискы играти prol.-mih. 85. cf. плесмъ.

плесна f. βάσις basis, planta pedis šiš. 7. adde prol.-vuk. ber. -ноу dual. g. sup. 438. ἴχνος ima pars pedis; κλών planta pedis; ποῦς pes pent.-mih. оутвърдисте сѧ емоу -нѣ и глезнове act. 3. 7. -vost. -нѣ ногоу τὰ ἄκρα τῶν ποδῶν pent.-mih.: nota pl. d. плесномъ: не боудеть оуставленна -нома твоима deut. 28. 65. -vost. -нома hom.-mih. накрасна бывъшм по -нома prol.-mih.: nota russ. плюсна у ногн bulg. plesnъ let. plesne goth. fairzna ahd. fersna ags. fiersna scr. pârśni gr. πτέρνα ztschr. 3. 415. Grimm, wörterb. 3. 1543. curt. 2. 268. wieg. 1. 335. rad. fortasse пл (прати) lit. spir curt. 1. 253.

плесница f. βάσις basis; σανδάλιον sandalium act. 12. 8. -bulg. men.-leop. pat. chron. 1. 264. ber. alex.

плеснъ m. plausus оудариве плесномь роукъ свон pról. 46. cf. плескъ.

плесньць m. σανδάλιον sandalium ant.-hom. 147. плесьце prol.-lab. въ плесньца имѣ въстоупати ant.-hom. 147: nota плесньцн dual. strum. въстоупи въ -цн свон act. 12. 8. - šiš. 26. unde coniicies scribendum esse плесньца. cum плесньци sit dualis acc.

плесньжти -нѫ -нѣши vb. κροτεῖν plaudere pat.-mih. соухротеїу collidere pent.-mih. - рогкама pyrg. antch. men.-mih. ἐπικροτεῖν -ноуше разоумоу іего men.-mih. rum. плесней.

плесо n. in fontibus psl. non legitur russ. плёсо lacus čech. pleso magy pejso lacus in Hungaria, teste St. Leschka apud antiquissimos historicos pelso, pleso.

плести, плетѫ, плетешн vb. πλέκειν plectere triod. - вѣньць men.-mih. sabb.-typ. - власы nom.-mik. 73. krmč.-mih. chrys.-lab. - мрѣжи dial.-šaf. - оужс оудавленню hom.-mih. - многословна iehn. - лъжна словеса iehn. - льсть ant.-hom. 183. вѣньць плетый златъ laz.-vuk. плетена злоба men.-mih. συρράπτειν consuere sup. 63. - сѧ: историю (-рнѣ) неомню плететъ сѧ mat. 52. nsl. serb. etc. plesti čech. pletivo gewebe plestev zauuruthe rum. жплетесх: vera rad. плек (scr. prč gr. πλέκειν lat. plicare), cuius consona finalis ante т ciecta est, uti in goth. faltha ahd. faldan et in пать; goth. flahta l. tim. 2. 9. ahd. flêhtan mhd. vlehten lat. plectere ztschr. 6. 217. Grimm, wörterb. 3. 1738. curt. 1. 134. or.-eur. 401. mey. 1. 357. wieg. 1. 321. 345. 348.

плетеникъ m. κανοῦν, κόφινος corbis lev. 8. 2. -vost. pent.-mih. kruš. bus. 122. cf. плетьникъ.

плетеница f. κανοῦν canistrum gen. 40. 17. -pent.-mih. kruš. vost. σείρα catena pent.-mih. nsl. pletenica, pleteničica corbis lex. aus weidenruten geflochtener handkorb serb. pletenica capilli in nodum collecti rum. плетъ idem. cf. плинница.

плетеничьнъ adj. corbis kruš.

плете́ніе n. πλέγμα, πλοκή, ἐμπλοκή nexus šiš. 163. apost.-bulg. pent.-mih. proph. dial.-šaf. - власъ 1. petr. 3. 3. -vost. 1. 407. - вѣсовьско men.-leop. -нѣмн оукрасивь de oratione pk. 63.

плетина f. πλέγμα textura pat. φραγμός sepes naum. 3. 17. -mat. 49.

плетительнъ adj. πλεκτικὸς involvendo inserviens op. 2. 2. 99.

плетъ m. φραγμός sepes dial. - възрнновѣнъ psal. 61. 4. -nor. раздроушити плетъ злыхъ сихъ isaak.: nota одрь вѣ - продѫтѣнь men.-mih. bulg. plet cf. плеть, плотъ.

плетъха f. commentum, uti videtur тъмами подвигоша плетъхы, да сего ради и сами къ себѣ и съ дроугынми съразнша сѧ svjat.-vost.: fortasse pro плетъка.

плеть f. flagellum внлъ власъ плетмн op. 1. 50. trigl. čech. pleť φραγμός sepes: nota аще имаши плеть, fortasse pro плеть, cum apud vost. f. sit cf. плетъ.

плетьникъ m κανοῦν canistrum -тн- op. 1. 26. cf. плетеникъ.

плетьнъ adj. flagelli шибаломь -тнъмь φραγελλίῳ flagello op. 2. 2. 80.

плетьць m qui plectit krk. alex.

плештастъ adj. πλατός latus мало - men.-vuk.

плеште n. ὦμος humerus; νῶτος, μετάφρενον dorsum misc.-šaf. men.-mih. 395. man. math. 23. 4. -bulg. -цн sup. 30. 145. 186. 367. men.-mih. prol.-mih. men.-vuk. leont. гговѣ широцѣй -цн bell.-troj. 24. -цн обѣ men.-mih. -ца op. 1. 122. -цнма men.-leop. -чима tur. -цьма sup. 355. men.-mih. men.-vuk. prol.-mart. prol.-mih. prol.-cip. -цема hom.-mih. sbor.-kir. 37. -цама vost. 1. 404. men.-vuk. -цоу sup. 30. 355. men.-mih. men.-vuk. prol.-mih. man. prol.-mart. bell.-troj. 35. prol.-cip. -цю 2. reg. 1. 10. -vost. -цоуъ men.-vuk. -цн дати sup. hom.-mih. -цн дати gram.

160. -ија ostrom. nsl. pleče n. habd. dain. pleča bulg. plešti russ. плечо, бклоплекій, наплекій čech. plece n. pol. plec m. f. oserb. pleco let. plecs scapula: rad. dudubia est, e russ. -плекій coniicies pendere vocabulum a quodam etymo plek.

плиштистъ adj. amplos humeros habens -чистъ ex.

плиштованиє v. плиштеваніе.

пликаніе v. плюваніе.

плинма f. inundatio serb. plima i rekeša od mora mik. gr. πλύμα.

плинованіе v. плюнованіе

плинѣта f. πλίνθος later плиньтами prol.-mih. 287. **плиньти** pl. a. sabb.-typ. **плиньты** pl. a. pent.-mih. **плиньты жєции** nomoc.-bulg. **плитами** men.-leop. vost. I. 294. **плита** tabula trigl. **пликами** (-тами) и **вькомь выходь загражднвь** τιτάνῳ καὶ πλίνθοις ἀποφράξας τὸ ἔμβαδόν prol.-helg. **плитами и вькомь** prol.-mih. 280. russ. плита čech. plita (quod čechi recentiori tempore a russis mutuati sunt lit. plita sandstein ahd. flins curt. I. 243: nobis slavi a graecis mutuati videntur.

плинѣтодѣланіе n. laterum fictio -ньдо.-sin. gr. πλινθοποιία

плинѣтосътворіенніе n. laterum fictio -ньо- pat.-mih.

плиньти v. плюнѣти.

пласканіе v. плесканіе.

пласкъ v. плескъ.

плита v. плинѣта.

плиштати -глѣ -таєши vb. tumultuari **къ поустыни** -щающоу pat. 279.

плиштєваніе n. tumultus **нощное плищованиа** bus. 813.

плиштєвати -тоую -тоуєши vb. θορυβεῖν, θορυβεῖσθαι tumultuari indic. 3. 26. -vost. marc. 5. 39. -ev. saec. xi. io.-sin sup. 451. azbuk. **злою съвѣстию плищюмиа** mat. 22.

плишть m. θόρυβος tumultus bon.-mih. sup. proph. prol.-mih. pat.-šaf. chron. I. 91. 101. **соуѥтьныхъ -тѣкъ** shorn. **плищи на на подвизалхоу** сѧ op. 2. 1. 116. - **поучины** men.-mih. - **и говорь** frag.-serb. **кромѣ -ща быкь** men.-leop **краугѣ** clamor sup. 224. λαός populus men.-vuk. nserb. pliść: rad. плєск suff. jъ.

плиштьнъ v. плюштьнъ.

плованъ m. plebanus š -gl. 95. glag. croat. serb. plovan.

пловдивъ m. philippopolis **алѣвандрь, сынь филиповь, отъ -дивь** bulg.-lab. 8. serb. plovdia mik.

пловьць m. ναυτικός nauta pat. prol.-lab. chrys.-lab. prol.-cip. prol.-mart. men.-vuk. men.-leop.

плодити -ждѫ -дишн vb. καρποφορεῖν, καρποῦσθαι fructificare sbor. - **плємє** ἐκσπερματίζειν σπέρμα num. 5. 28. -pent.-mih. κατοχεύειν coire facere kruš. **скота своєго да не -дишн сѧ иноплємєньникомь** lev. 19 19. -pent.-mih. - **цѣкты** men.-leop. - **мьзды** dioptr.: nota -**дѧщиы селина** νεμαίας τέλινα op. 2. 2. 77. - сѧ alex.-mih. 112. isaak. misc. 71. chron. 1. 65. **плътию -дєхоу** сѧ nom.-barb. **плодимъ** russ. почитаемый alex.

плодиє n. fructus oct. sbor. **испльнєнь -дий** ichn. cf. -довиє.

плодовитъ adj. κατάκαρπος, καρποφόρος fecundus psalt.-ven. ant. bus. 63. krk. oct. int. -то **дрѣво** chrys.-lab. **доуша -та** sabb. 75. **маслина -та** laz.

плодовиє n. fructus **-виа нє раждающю** hom.-mih. 136. cf. -диє.

плододавьць m. καρποδότης fructus dans hom.-mih. op. 2. 2. 84. tur. ephr.

плододати -дѧ -даєши vb. fructus ferre alex.

плодоносити -шѫ -сиши vb. καρποφορεῖν fructificare apost.-bulg. dial. triod. int. isaak. bus. 137.

плодоносиє n. καρποφορία ubertas dial. leont. sabb. 176.

плодоносьнъ adj. καρποφόρος fructifer psalt.-ven. -но **дрѣво** dioptr. sabb. 61.

плодоносьствовати -воую -воуєши vb. καρποφορεῖν fructificare -**със-** sup. 205.

плодоношєниє n. καρποφορία ubertas sup. 109. prol.-mart.

плодопринатиє n. fructus accipere mir.

плодородити -ждѫ -дишн vb. fructus gignere men.-mih. greg.-naz.

плодородиє n. ubertas chrys.-lab. hom.-mih.

плодотворимъ adj. καρποφορούμενος fructifer apost.-bulg.

плодотвореніе n. παιδοποιία liberorum procreatio **плодътвореніе** sup. 314.

плодъ m. σπέρμα semen hom.-mih. καρπός fructus ostrom. γέννημα fructus men.-vuk. γεώργιον fructus hom.-mih. - **творити** παιδοποιία cloz I. 424. - **живьнь** misc.-šaf. **окѣлиє -дозь** greg.-mon. **пьшєничьнь** - hom.-mih. **плодове** svjat.-mat. 8. krmč.-mih. 285. hom.-mih. croat. plod f. pjesn.-hrv. 2. 4. rum. **плод** uterus: cognatum est cum **плємѧ**, quod confer, et cum scr. phala fructus: rad. fortasse пл, scr. phal fructum ferre.

плодънъ adj. εὔκαρπος, καρποφόρος fructifer sup. ant. antch. **вѣкы -дна** op. 2. 2. 266: male πολύπλοκος sup. 297; pro **-дънꙑимъ** sup. 205. lege **подъ нимь**.

плодьствиѥ n. fructus ok. 73.

плодьство n. γονιμότης fecunditas ant. fructus.

плодьствованиѥ n. ubertas.

плодьствовати -воуѭ -воуѥши vb. καρποφορεῖν fructificare int.

плосква f. λάγηνος flasca dial. 140. bulg. **ploskъ** serb. ploska vas ligneum vinarium planum alb. **ploskъ** magy. palaczk rum. **плоскъ, паласкъ** abd. flasca mlat. flasca lat. vasculum Diez 1. 39. Grimm, wörterb. 3. 1725. wieg. 1. 346.

плоскнъ adj. πλατύς latus **плоскна брада** prol.-vuk. **брада -кьна** prol.-mih. **сѣдрѣше ѥмоу рємень съ хрьбьта плоскьнь** ibid. 45. prol.-vuk. **камень -ны** mon.-serb. 112.

плосколиць adj. latam habens faciem ex. 182. 183.

плосконосъ adj. simus trigl. drag. čech. plosko- plaskonosý pol. plaskonos.

плоскъ adj. πλατύς latus sup. 258. per. lv. vost. 1. 470. **брада -ка** men.-mih. **-ко желѣзо** men -mih. **єсть -комь лицемь** misc.-šaf. 141. nsl. plosnat babd. bulg. palaski verk. 173. 370. palacke 196. serb. ploštimice klruss. płaskyj russ. **плоскый** čech. ploský pol. płaski rum. **плосконанъ** ahd. flah mhd. vlah gr. πλαξ, πλακοῦς lat. planca, pla-nus, placenta lit. plokštas: s in linguis slav., uti saepius, addito ztschr. 2. 223; 7. 37; 11. 186. beitr. 2. 163. Grimm, wörterb. 3. 1698. wieg. 345. 355. curt. 1. 134. cf. **плоча**.

плотница f. seusus ignotus: **растоуши и хоудѣющи и неголѣствиши сѧ (лоунѣ)** и **плотницею обоамо погрѣблена на окѣ страны пригорѣблена єдиною же плотица** ex.-vost.

плотоуинъ m. τραγέλαφος tragelaphus **-нь** deut. 14. 5. -vost. **-ны** pl. acc. ibid. -pent.-mih. kruš.: vera significatio ignota.

плотъ m. φραγμός sepes psalt.-venet. psalt.-int -saec. xii. 143. 14. lavr.-op. 31. chron. 1. 160. 165. 188. per. 93. σχεδία ratis cf. **плєтъ**.

плотъникъ m. domuum fabricator, vere sepium **-тн-** chron. 1. 61.

плохъ v. **плахъ**.

плоча f. saxum, uti videtur pat. 112. mon.-serb. 82. 46; 338. 16. 24. γραφεῖον stilus **-чю желѣзноу** op. 2. 1. 59. ἀγορά forum op. 2. 2. 80. **изгонимн нз-градъ и нз-домєкъ и плєчь** greg.-naz **кѣто ли плочамъ, кѣто ли цр҃квамъ** greg.-naz. (cf. **плочиште** et **плоштадь**) **-чоу вѣлоу, рекъше сапоунь**: vere significat lamina bulg. ploča; ploči ili skъdeli (keramidi) pokl. 1. 32. croat. plokata forum glasn. 1861. 130. serb. ploča lamina ploka mik. igrati na ploke, pločine mik. alb. plockъ ahd. fluoh mhd. vluoch cf. nhd. platsche wieg 1. 356; 2. 390. cf. **плоскъ** et adde **плочький поуть** mon.-serb. 83.

плочиште n. ἀγορά forum **въ сѣрѣдьнимь плочищи** greg.-naz. **на полчищи** op. 2. 2. 80. cf. **плоча**.

плоштадь f. πλατεῖα platea op. 1. 51. 98. ierem. 9. 21. -proph.' mat. 49. 1. macc. 2. 9. -mat. 52. **оулице и -дн** sabb.-typ. 122 ber. **прнѣха на -** sabb.-typ. **-да** ziz. ber. **-дка** trigl. Grimm, wörterb. 3. 1771. cf. **плоча**: th. **плоскъ** suff. **ыдь**.

плоштити -штѫ -штиши vb. ἄγειν εἰς πλάτος ulterius producere **словесе не площоу** zlatostr.-saec. xvi. πλάττειν fingere **епистолнѥ отъ имѣнѥ павлова площахоу** 2. thess. 2. 2. -op. 2. 1. 167. cf. **съплѣскание** πλάσμα.

плоугъ m. aratrum trigl. in fontibus psl. non videtur legi mon.-serb. 83. 406; 489. 131. **плоужникъ** aratrum faciens trigl. ahd. phluog mhd. phluoc and. plôgr nsl. plug, plužiti bulg. plûg, quod differt a ralo pokl. 1. 51. croat. serb. plug, klruss. pług, płużyty russ. **плугъ** čech. pluh pol. pług lit. plugas rum. **плъг** alb. plłoúar ztschr. 3. 80; 11. 173. wieg. 2. 372. or.-eur. 400. Müller, lectures 242. cf. let. airis remus airēt remigare.

плоути, пловѫ, пловѣши et **плоуѥ, плоувши** vb. fluere glag. **ꙗко дъждоу плоути** ὡς φρεσθαι τὰς τῶν ὑδάτων λιβάδας men.-mih. 275. **повонню пловоущюю рѣмати** op. 2. 1. 22. πλεῖν navigare alex.-mih. 110. proph. apost.-bulg. prol.-mih. greg.-lab. sabb. 182. **плоуахъ** pat. 193. **пловѣ** š.-gl. 40. **плоувь ѧдрнами** men.-mih. leont. **въ корабли пловы** men -mih. **- морѣ** sup. 321. **мимо плоувше єладоу** men.-mih. **мимо плоути ѥфеса** παραπλεῦσαι τὴν ἔφεσον act. 20. 16. **-обич корабль плоуѥть добрѣ** vuk. **низъ плоуше** chron. 1. 245 usl. natare, volare: divji petelin pluje; podpluti: kjer kri podpluje; kri podpluta; raspluniti se diffluere daiu. 185. plavut f. flossfeder rib. plovči kamen pumex habd. plitva floss, kieme plovec nauta habd. russ. **плы**; **плутево**; **плавуть** fugere čech. plouti; ploutev, plýtva flossfeder pol. płuta nasses

wetter płetwa flossfeder oserb. płěć nserb. płěś rum. плѫтъ ratis lit. plau, unde pluditi scr. plu natare, nave vehi, fluctuare plavas navis: nota vipluta vagus et psl. плавивъ idem gr. πλω (πλέϝω) πλόος (πλόϝος) πλύνειν lat. plu ahd. fliozan, fluot, fluz asch. fiotan and. fiota ztschr. 4. 13; 7. 229; 80. 90. Grimm, wörterb. 3 1793. 1818. Bopp 1. 34. 35. 36. 142. 233. Pott 2. 1. 1020. curt. 1. 243. mey. 1. 413. wieg. 1. 351. 354. 356. 357.

плоутиѣ n. fluxus ex. glag. πλοῦς navigatio svjat.-op. 2. 2. 393. greg.-naz. **безъ бѣдꙑ** - io.-clim.

плоушта n. pl. πνεύμων pulmo; viscera sup. 125. 18. **плюща** men.-mih. ex.-op. 2. 1. 19. 20. op. 2. 2. 303. **како ли плюща имоуть дыханиѥ**; cyt.-hier. **плюща** f. misc.-šaf. 156. **плющѣ** ex.-op. 2. 1. 19. **плющамъ, подъ плющами** ex.-op. 2. 1. 19. 20. nsl. pljuča habd. croat. pluća splen verant. serb. pluća russ. плющѣ čech. plíce pol. płuca oserb. płuco nserb. pluca lit. plaučei let. plauši: rad. **плоу** et **плю** e **пноу** gr. πνο (πνέϝω), πνεύμων, πλεύμων lat. pulmo ahd. fne-h-an curt. 1. 244. Bopp 1. 1109. mey. 1. 413.

плоуштьнъ adj. πνεύμονος pulmonis **чести плющьныѣ** ex.-op. 2. 1. 19. **клинчѣмь** (pro **плинчѣмь**) **съставѣ** op. 2. 2. 147.

плъжевъ adj. poss. cochleae **-ва люспа, мясо -жово** misc.-šaf. 156. 157.

плъжь m. cochlea misc.-šaf. 157. 164. nsl. polž; puž habd. plujž dain. čech. plž magy. puzsa.

плъзаниѥ n. repere sabb. 211.

плъзати -заѭ -заѥши et **-жѫ -жеши** vb. ἕρπειν repere dial. chrys.-lab. ichn. sup 448. **гадъ плъжоуштиꙗ** pent.-mih. - **на ногоу своюѥ** sim. I. 21. **по земли плъжѥ** sabb. 210. **ползаѭ** bor. 74.

плъзѣниѥ n. repere misc.-šaf. 154: nota **очима** - men.-leop.

плъзнѫти -нѫ -неши vb. labi simplex non videtur inveniri nsl. polznoti labi, vestigio falli o-, po-, s- delabi opolznoti depilari dalm. - se defluere (de capillis) lex. opolzla riba lex. puznuti habd. puzim serpo habd. plaz sandlehne plaziti idem habd jezik van splaziti prip. 278. bulg. plъzъ; plъznuvam se labor: nota plъzicъ in aratro pokl. 1. 49. serb. ispuznuti labi pol. pełznąć verschiessen (von farben) płaz animal repens.

плъзованиѥ n. labi frag.-russ.

плъзовати -зоуѭ -зоуѥши vb. labi men.-leop. nom.-mik. 97.

плъзъкъ adj. εὔολισθος lubricus **плъз-** sup. 306. krmč. psalt.-ven. triod. - **ѥстьпомышлениѥмь** krmč.-mih. 137. **бѣше отъ плъзающиихъ плъзчайшиꙩ** chrys.-lab. - **пѫтъ** bon. **ползкоѥ наше ѥже къ грѣхоу** sbor.-kir. **плъзокъ** ber.: male **ползъско ѥсть юнота на грѣхъ** clim 293. **-зчиꙩ** μιμηλότερος op. 2. 2. 629. nsl. plojsko čech. plzký.

плъзънъ adj. repens **землиѥп-** recte **землиѥп-** χαμερπής antch.

плъзѣти -жѫ -зиши vb. labi, repere **плъз-** sup. 131. hom.-mih. prol.-cip. nomoc.-bulg. men.-mih. prol.-lab. chrys.-lab. dioptr. prol.-mart. men.-vuk kruš. alex.-mih. 145. **отъ -заѭи(хъ)** μιμηλός op. 2. 2. 629. **ползиꙫоу** chron. 1. 265 nsl. polzi se nogam lex. spolzêti lex. polzeč lubricus lex.

плъководьць m. dux exercitus int.

плъкъ m. turba - **людиꙩ** sabb. 17. λαός populus ierem. 6. 19. -proph. δῆμος -populus ant. φάλαγξ cohors hom.-mih ex -op. 2. 1. 17. στόλος, στολή expeditio militaris hom.-mih. φρεῖρα cohors; παράταξις acies instructa men.-vuk. παρεμβολή acies sup. 124 iudic. 7. 1. -pent.-mih. στρατόπεδον castra io.-dam. σύστημα cuneus sup. 62. **въ станоχъ и въ плъкоχъ** ἐν φωσσάτῳ krmč.-mih. 323. **аггельскъ** - ex.-op. 2. 1 29. **плъкъ** hom.-mih. sg. g. **полкоу** chron. per. et raro **полка** sg. l. **полкоу** chron. per. et raro **полцѣ**; **прѣдь -ковы** sabb. 216. nsl. puk populus prip. 19. „ein eigentliches wort für volk kennt Homer nicht“ zeitschr. für völkerpsych. 2. 285. nota puča märchen opuče gerede čech. pluk pol. połek rum. **полкъ** e russ. lit. pulkas ahd. folc and. fôlk; fylki, fylking acies instructa fylkja aciem instruere mlat. exercitus στρατός, λαός ztschr. 7 166; 11. 186: rad. пл, pl, unde **плънъ** curt. 1. 241. et πολύς, πόλις.

плънити -нѭ -ниши vb. ἐμπλήθειν implere ant. **полн-** acad. - **сѧ** chron. **почѧ сѧ опать** - vost.

плънолоуна f. plenilunium grom.

плъность f. πλήρωμα copia ant. antch. ex. **onus -сти корабль** men.-mih. 199. **изметаше** - leont.

плънота f. πλήρωσις copia iez. 32. 15. acad.

плънъ adj. μεστός, μεμεστωμένος, πλήρης plenus cloz I. 449. **клѣть -на брашна** mir. **лоза -на гроздиꙩ** men.-mih. **въ полнѣ** bus. 124: nota **повелѣ датиѥмоу ѥдиного корабля двою тысоущоу плънь пшенице** leont. **плънъ** sup. **плоуна** mon.-serb: pro **плътъ** lege **плънъ**

sup. 287. 314. nota плнѣ hom.-mih. et плнѣ psalt.-pog. pruss. pilnan sg. a. lit. pilti; pilnas gr. πλα lat. plenus goth. fulls (fulns) ahd. foll and. fullr ir. lan alb. pljote scr. pr, prâ, pûr, pru beitr. 2. 162. curt. 1. mey. 1. 393; nota polnica trub. meg. punica habd. socrus.

плъненнѣ n. plenitudo **не донде лоуны своѥѩ плъненнѣ ꙗко за три дни** vost. 1. 402.

плъсти -зѫ -зѣшн vb. repere **плъзоуштѣ звѣри** men.-leop. **мѣдь отъ огнѣ плъзоуштн** ipat.; nonnisi in fontt. russ. legi videtur cf. **плѣсти.**

плъсть f. coactile pat.-šaf. 341. **отъ -стнѣ сѣкѣ покровъ вьдроузивьше** chrys.-lab. **колѣнѣ своѥ плъстню и кожею обвезанѣхъ показавь** sabb. 213. serb. pust čech. plst pol. pilsć. pilśń oserb. pjelsć weiches thierhaar rum. **пъслъ** e **плъсть** gr. πῖλος lat. pileus ahd. filz ags. fëlt curt. 1. 241. Grimm, wörterb. 3. 1631. Pott 2. 1, 351. wieg. 1. 341.

плъстьница f. cubile **лежакъ въ -цн;** **ксоваша, сѧ въ -цю** per. 83. 33.. 36. **полсти-** chron. 1. 182. 186.

плъстьнъ adj. e coactili factus **полстенъ изыкъ** bus. 626. cf. **-стѣнъ.**

плъстѣнъ adj. e coactili factus **полъстьнъ** pam. 236.

плътити сѧ -штѫ сѧ -тнши сѧ vb. incarnari **плотитъ сѧ** op. 2. 2. 79.

плътолюбивъ adj. carnis amans sup. 202. isaak. misc.-šaf. **-во житнѥ** krmč.-mih.

плътолюбиѥ n. carnis amor krmč.-mih. man. 69. jnt. **-бнѥ остьны пострѣкаѥмѣ** krmč.-mih. 373.

плътолюбиѥнніе n. carnis amor nom.-mik. 104.

плътолюбьнъ adj. carnis amans per. 39. 3.

плътолюбьць m. carnis amans ephr.-belg.

плътомождрие n. concupiscentia carnis krmč.-saec. xvi.

плътоносьць m. carnem gestans triod. chrys.-lab.

плътоподобьнъ adi. carni similis chrys.-lab.

плътость f. caro **жидовьсцни старци и книжници закономь и инѣми -ми богатѣыхъ** hom.-mih. 192.

плътоѣденнѥ n. carnis esus krmč.-mih. 355.

плътоѣдникъ adj. δημόσιος carnifex sup. 87.

плътоѣдьнъ adj. δημοσίου carnificis dial.

плътоѣдьць m. σαρκοφάγος carnem edens bor. xiiv. 65. per. 41. chron. 1. 199. 224. **птиць - chrys.-lab. - животныхъ** men.-mih. 164. δημόσιος carnifex dial.

плъть f. σάρξ caro cloz I 761. 851 909. sup. ostrom. chron I. 37. 38. σῶμα corpus sup. 394. **по голѣ плъти** misc.-šaf. 159. **плъть прилипаше по земли** men.-mih. **плъть томлаше** men.-vuk. χρῶμα color ex. 34. 29. -pent.-mih. **по -ти родителѥ, сестрл по -ти:** nota **оу дверий плотехъ** tabernaculi op. 2. 2. 240. **плть** hom.-mih. **не далече отъ нихъ плътию** mon.-serb. fris. pulti usl. polt cutis: do polti sem moker; čez njega pelt ⁊ѣi ꙗомоб trub. šibo sem prav pri polti ⁊ri koži debla, na kterem je rasla) odrězal meth. hautfarbe rib. constitutio corporis. meg. nota moškiga polta spang. croat. put luć serb. put živ. čech. plť color pol. płeć sexus poleć speckseite lit. paltis ahd fleis-c asch. flêsc cf. gr. πέλλα, πέλας; lat. pellis goth. -fill ahd. fel ztschr. 5. 380. Grimm, wörterb. 1. 1084; 3. 1494. 1752. mey. 1. 350. wieg. 1. 350.

плътьнъ adj. σαρκός carnis antch. sup. psalt.-saec. xi. σωμάτων corporum; **σωματικός** corporeus **похоти -ныѥ** svjat. **-ноѥ пѣгованиѥ** svjat. **женѫ -т(н)оу божицю звати** hom.-šaf. **плотный** op. 2. 2, 117.

плътьскъ adj. σαρκός carnis cloz I. 817. sup. **похоти -кыѥ** ostrom. ὁ κατὰ σάρκα **послоушайте -скыхъ господнй** šiš. 131.

плътьскы adv. σαρκικῶς in carne sabb. 48, chrys.-lab. holm. - **шстн и пнтн** svjat. - **сплѣтаѥ сѧ съ нѥю** krmč.-mih. 323.

плътьца f. σαρκίον carunc**u**la **мала плот - ца ꙗзыкъ** zlatostr.-saec. xvi.

плътѣвати -ваѭ -клешн vb. carnem reddi **прѣтоучнлкаѥ сѣѥ и плътѣваѥ не прѣстлѥшн** chrys lab.

плътѣнъ adj. σωματικός corporeus; **σάρκινος, σαρκικός** carneus bon. hom.-mih. ant. dial. dial.-šaf. **-тьнъ** antch. sborn. op. 2. 2. 289. **σωματικός** corporeus **плътѣнъ** sup. 368.

плъхъ m. glis nom.-lab. 18. 78. nom.-barb. nel. polh; polkina glirarium lex. bulg. plh croat. pelh Veglia puh verant. serb. puh cech plch pol. pilch magy. pelye ahd. pilih mhd. bilch afz. bele kymr. bele martes or.-eur. 259. wieg. 1 152.

плъчити сѧ -чѫ сѧ -чнши сѧ vb. παρατάττεσθαι in acie collocari sup. 41, **плъч-** 225.

плъчиште n. παρεμβολή castra krub. per. ber. **полч-** bus 119. chron. ies nav. 6. 17. -vost.

плѣчьнъ adj. παρατάξεως castrorum proph. -но оружие pent.-mih.

плѣщтенїе n. incarnatio psalt.-saec. xi.

плѣкати -каю -каѥши vb. navigare плик- alex.-mih. 110. bulg. pliva verk. 219.

плѣти v. плоути.

плѣтость f. fluidum esse, uti videtur изкѣчениѥ топлотоѭ клага къ коупѣ же исполѣ и къ плѣтость сокоѭ измѣши подълежащее dioptr.-leop. 166.

плѣтъкъ adj. tenuis, seicht плитька створена (χύσιμα) men.-vuk. nsl. plitek, plitev seicht bulg. plitek, čech. plytký pol. płytek flossbaum.

плѣтьнъ adj. navigans alex.

плѣваниѥ n. πτυσμός, ἔμπτυσμα sputatio hom.-mih. sup. 328. 367. hom.-mih. krmč.-mih. 383.

плѣкати, плюю, плюѥши vb. πτύειν, ἐμπτύειν spuere -кати ostrom. pat.-mih. - на лицѣ dial.-šaf. плюю sup. 435. плѣлаахѫ ostrom. sup. 367. да плюютъ очи ѥго ἐμπτύσωσι κατὰ πρόσωπον αὐτοῦ deut. 25. 9. -pent.-mih. плев- per. xx. плюлъ pat. 153. плюю part. leont. плювати man. 122. marc. 14. 65. -каше men.-mih. klruss. pluty pol. plúć, plwać.

плъза v. польза.

плѣва f. ἄχυρον palea sup. 318. ostrom. gen. 24. 25. -pent.-mih. pat.-mih. proph. ber. -вы житьныѥ men.-mih. -камн натканъ par. полокы mat. 12: nota плѣвица men.-leop. 89. nsl. plêva gluma lex. palea habd. očna pleva ali trepavica habd. bulg. plêvъ milchstrasse pokl. 1. 22. serb. pljeva russ. полова dial. плеы čech. pléva nserb. plova mgy. polyva rum. плѣкъ: rad. плѣв (плѣти).

плѣкѣлиѥ n. zizanium alex.

плѣвелоскытель m. ζιζάνιον ἐνσπείρας lolium seminans men.-vuk. alex.

плѣвелъ m. ζιζάνιον zizanium ephr. mon.-serb. 83. -кѣломь кыскытель prol.-mart. -вѣлы pl. a. ostrom. - вѣлемь pl. d. dioptr.-lab. -ли pl. a. ostrom. половелъ mat. 12. bus. 45. nsl. plevel excretum lex. gejät dain. čech. plevel (g. -le): rad. плѣв (плѣти).

плѣвель v. плѣвелъ.

плѣвельнъ adj. ἀχύρου paleae esai. 17. 13. ζιζανιώδης zizanii ant. -лнаго оучѣнна sabb. 147.

плѣвьникъ m. palearium alex. trigl.

плѣвьница f. ἀχυρών receptaculum palearum, palearium sup. 145. prol.-mart. 124. prol.-mih. pat.-šaf. 172. alex. плѣвник- men.-leop. 89. nsl. plevnica sack mit kleien vrt. plevnica, plevnjak palearium habd. bulg. plevnicъ, plevnik strohkammer serb. pljevnica živ. 123.

плѣкьнъ adj. ἀχύρου paleae proph. -вънъный sup. 97.

плѣжьнъ adj. repens ex.

плѣжьнѣ adv. serpendo azbuk.

плѣзати -жѫ -жеши vb. ἕρπειν serpere ex.-op. 2. 1. 10. 27. sup. 1. 136. bus. 275. per. lxiii. ber. azbuk. -жѫштинѫхъ svjat. greg.-naz. -жющаѧ (ἑρπετά) дѫшь живы hom.-mih.: male плѣжити alex. acad. nsl. plêzati; plezavec picus.

плѣна v. пелена.

плѣнитель m. captivos abducens, plagiarius ber. trigl.

плѣнити -нѭ -нишн vb. αἰχμαλωτίζειν, αἰχμαλωτεύειν captivum abducere sup. 318. 312. 313. 359. cloz I. 347. mat: 49. ant. duš. ѥгожѣ сраднни -нишн bulg. - плѣнь šiš. 246. плѣнѣномъ же дѣсѧтн племенъ svjat. дѫша плѣнима ѥсть отъ сотоны sborn. adde χερδεῖν lucrari, lucrifacere apost.-bulg. - страны bell.-troj. 25. планена op. 2. 1. 116. планитѣ 1. reg. 30. 5. -vost. планини vost. планн планъ ephes. 4. 8. -vost. полонити svjat. chron. bus. 267. vost. 2. 142: nota плѣнити ἐμπιπλάναι implere deut. 6. 11. - pent.-mih. nsl. plêniti populari, exstirpare, grassari lex.

плѣница v. пленица.

плѣничьнъ adj. ἐμπλοκίου nodi дѣло -но pent.-mih. cf. пленица.

плѣновании n. captivorum abductio sabb. 80. 97.

плѣновати -нѫѫ -нѫѥши vb. αἰχμαλωτίζειν capere 2. cor. 10. 5. -svjat.-op. 2. 2. 394. λῃΐζεσθαι devastare man. ᾽δηοῦν depopulari men.-mih. alex.-mih. 132. nomoc.-bulg. men.-mih. stepb. chron. 1. 196. - землю prol.-mart. - дѫшиѫ op. 2. 2. 461. χείρειν diripere - градъ man. плѣнмон.-serb. 26.

плѣнопродавьць m. venditor praedae trigl.

плѣнъ m. προνομή praeda ies.-nav. 7. 21. -op. 1. 28. σκῦλα spolia sup. 242. man. luc. 12. 22. -serb. esai. 49. 24. -proph. λάφυρα spolia sup. 395. αἰχμαλωσία captivitas hom.-mih. šiš. 246. mat. 51. ber. плѣнь, плиень mon.-serb. duš. плѣнѫ къвлѣсть sup. 246. поплѣнитъ - svjat. плѣноѥ ткорѭхѫ сѧ greg.-mon. 88. планъ op. 2. 1. 116. къ планѣ ἐν ῥοπῇ ies.-nav. 13. 22. -vost. полонъ mat. 25. svjat.-mat. 6. къ полонъ поведе chron.

въ полонъ вѣшіа chron. **на плѣнь поустити** alex.-mih. 147. nsl. plêu exuviae, vadiatio habd. exuviae lex. čech. plen pol. plon.

плѣнѣникъ m. αἰχμάλωτος captivus sup. cloz l. 806. ant. prol. sabb. 209. cyr. 17. bus. 97. 289. 294. ber. **планьникъ** vost. **планникъ** vost. **полонын-** svjat.-mat. 6.

плѣнѣница f. αἰχμαλωτίς, αἰχμάλωτος, δορἀλωτος captiva sup. prol.-cip. men.-vuk. pent.-mih. hom.-mih. dioptr.-lab. krmč.-mih. **ꙗко - ѥсть мысль моꙗ** ephr.-belg.

плѣнѣничь adj. poss. captivi proph.

плѣнѣничьскъ adj. captivorum proph. **съсоудъı -къı** bus. 176

плѣнѣноꙗıштѣнъ adj. δορἀλωτος bello captus pyrg.

плѣнѣнъ adj. captivus glag. **избавленіе -ныхъ** krmč.-mih. **- чловѣкъ** mir. **полонныхъ** chron.

плѣнѣстковати -кують -кующи vb. praedari pent.-mih

плѣнѣчій m. g. **- чіꙗ** praedo **-чіꙗ** misc.-šaf.

плѣкати -кѫ -кіеши vb. αἰχμαλωτίζειν captivum abducere šiš. 58. 107. triod. int. προνομεύειν praedari esai. 42. 24. -proph pent.-mih. λεηλατεῖν depopulari, diripere **-нѣдѫ** sup. 142. **-нѣıа** 214. adde dioptr.-lab. men.-mih. 185. chron. 1. 18. ber. **план-** rom 7. 23. -vost. **плѣнати** glag.: male **-нюще** chron. 1. 181. 21. **помыııюмь къ христоу -шіемь** sabb. 61. **полон-** vost. 2. 142.

плѣкѣніе n. αἰχμαλωσία captivitas greg.-naz. sup. **-ѣніе** svjat. bus. 178 os. 6. 11. -vost. misc. chron. 1. 8. 106. **полон-** chron. 1. 15. **планѣніе** op. 2. 1. 116.

плѣкѣлница f. cotucnix ex.-op. 2. 1. 16. **плѣн-** per. 23. 18. croat plepelica verant. nsl. prepelica; prepelêti flattern.

плѣсникъ adj. mucidus - **ꙗлѣкь** ephr

плѣсніѣвѣти -вѣю -вѣıеши vb. situ corrumpi **-ѣѣлѣти** trigl.

плѣснь f. σής tinea ant. pal. **къ ризѣ** antch. mucor trigl. nsl. plêsen bulg. plesen croat. plisan verant. čech. plisen pol. pleśń; pleśniwy koń oserb. pleśń nserb. plasń mucor cf. magy. penész mucor penészles lit. let. pelė gr. πολός cf. **плавъ** adde **плѣснѣти** trigl.

плѣсти -зѫ -зеши vb. repere **по земли плѣзѣть акы змıı zlatostr.** huc una forma. quam vost. ad **плѣзати** traxit; nota russ. **ползти** et cf. **плъсти**

плѣти, плѣкѫ, плѣкıеши vb. συλλέγειν colligere: proprie eruncare **плѣвомъ** sup. 318. nsl: plêti. plêjem, plêvem; plêti jâtem mit werkzeugeu obrivati mit händen vrt. plevač sarritor habd. plevača habd. plevačica habd. pletva habd. polča unkraut hung. russ. **полоть, полю** pol. pielę, pelę. plewię, pleć oserb. pléć nserb. plaś rum. **плевѣск.**

плѣтати -таѫ -таıеши vb. πλέκειν plectere glag.

плѣшивъкъ adj. φαλακρός calvus men.-vuk. pat. misc. bulg.-ssec. xm. peut.-mih. per. **ıv -ва глака** bell.-troj. 40. **- главою** prol.-mart. nsl. plešiv. plešivec.

плѣшивѣство n. calvitium int.

плѣшина f. calvitium pat.

плѣшь f. φαλάκρωμα calvitium proph. tur. peut.-mih. ber. adj. **плѣша роудина** mon.-serb. 186 93. nsl. plêš. plêša, plêšast, plêšec oserb. plêch magy. pilis tonsura rum. **плеш. плеше**: nota čech. plchý, plchati.

плюваніе n ἔμπτυσμα sputatio hom.-mih. krmč.-mih. ant -hom. **пиваніе** pat.

плювати v. **пльвати.**

плюновѣніе n. πτύσμα sputum ostrom. vost. 1. 335. frag.-bulg ber. **-кѣньı** mat. 33. **плин-.**

плюнѫти -нѫ -неши vb. πτύειν. ἐμπτύειν spuere pat. typ.-chil. sabb.-typ. hom.-mih. bus. 48. chron. 1. 37. **- на длань** zak.-serb. **-ноу на лицє** prol.-mih. **плин-** ostrom.

плюска f. θήκη theca esai. 6. 13. op. 1. 89: proprie siliqua.

плюсканіе n. strepitus **стѫпанıа и -нıа оумоу разоумѣти дастъ** ex. nsl. pljuska alapa.

плюскъ m. sonus **гласъ и -** ex. **творѧтъ плюскы и тоутнанıа** ex. **кѣзь плюска** ἀφωνῆτι sine strepitu cyr.-hier. **пльскъ: ıкѣжи отъ пльска того мънѣти къскмь, ıко громъ бъıстъ** sup. 168. 4. usl. pljuskati, pljusnoti; pljuska alapa habd. bulg. pljušta, pljusnъ serb. pljuskati, pljusnuti. pljusak klruss. plusnuty russ. **плюсвуть** pol. pluskać, plusnąć rum. **плюскъѣск.**

плюсновѣніе n. sonitus - **дланıе ємоу раны** leont. - **раны** men.-mih. 202.

плюти, плюю, плюıеши vb. πτύειν spuere **плювъшоу** men.-vuk. **плюютъ** krmč.-mih. usl. pljuvati, pljunoti bulg **plijъ**, pljuję croat. pljuknuti glasnik 1860. 2. 9. čech. plíti; plina pol. pluna oserb. pleć, pluvać, pluuyé gr. πτύίζειν, πτύειν lat. spuere goth. speiva ahd. spiuvan and. spyta,

spyja ags. spîvan lit. spjauju scr. štîv e spîv ztschr. 4. 33. 34; 11. 11. 184. Bopp 1. 129. Pott 2. 1. 1021. curt. 1. 250. mey. 1. 416: rad. spu, unde splju e spju.

плюшта v. **плоушта.**

плюштънъ v. **плоуштънъ.**

плюєніе n. sputatio pat. 143. 170.

плъсавица f. ὀρχήστρια, ὄρχηστρα saltatrix prol.-cip. men.-vuk. pyrg.

плъсалиште n. orchestra ber. acad.

плъсаніе n. ὄρχησις saltatio hom.-mih. krmč.-mih. dioptr. chrys.-lab. nom.-lab. men.-mih. men.-leop. misc. dial.-šaf. op. 2. 2. 282. tur. per. 3. bus. 382. 384. -нье hes. 10. - бѣсовьско krmč.-mih. - сотонино; - на врацѣхъ nom.-mik. 29. - нєбесьно hom.-mih. -ниа женьска ibid. 106.

плъсатель m. μῖμος mimus, histrio pyrg.

плъсати -саѭ -саюи et **-шѭ -шеши** vb. ὀρχεῖσθαι saltare ostrom. krmč.-mih. hom.-mih. χορεύειν choreas ducere iudic. 21. 21. -pent.-mih. adde men.-mih. mat. 35. prol.-mih. pat.-mih. misc. bus. 383. **плъсаѭще** dial.-šaf. **плъсають** nom.-mik. 152. **плъше скакаше** hom.-mih.: male **плєщеть** ὀρχεῖται hom.-mih. nsl. plesati croat. plesati plaudere čech. plesati pol. pląsać cf. lit. plęšti clamare goth. plinsjan e slav.

плъсица f. ὀρχήστρια saltatrix; μαινάς maenas krmč. 35. 123. krmč.-mih.

плъсъ m. saltatio **то въ плъсѣ ли єсть слава божиа;** ephr.-vost. **игрища оуталчена грѣховьными плъсы (плъсы)** ephr.-vost. **възлюбивь єго плъсь вѣсь** prol.-mih. 57. in vita s. Porphyrii 4. nov. **възлюбивь єговь плъсь вѣ(сь)** prol.-vuk. ibidem **приємь отъ сего плъсь виньный отвѣтъ** hom.-mih. 180. nsl. ples čech. plas pol. pięsy.

плъсьба f. saltatio vost.-op. 229. **по плъсьбѣ начаша власти съ сестрами и съ чюжими женами** vost.

плъсьница f. mulier saltans pat.-mih.: nota **дрьжє двѣ -ци раснама ржкама** pat.-mih. 152.

плъсьць m. ὀρχηστής saltator sup. 300. krmč. 44. 98. krmč.-mih. krmč.-saec. xiii. prol. barl. sup. **плъсци** bus. 383.

плъскъ v. **плюскъ.**

пнати v. **пѧти.**

по praep. A. cum nomine I. cum dat. 1) spatium *a)* **по земли пометноути** men.-vuk. **посла по всємоу градоу** nest. 50. 22. **поставлѧти по мѣстомъ** nest. 51. 6. **ставити по градомъ церкъви и попъ** nest. 51. 8. **люди на крещеніе приводити по всѣмъ градомъ** nest. 51. 8 **посла бирича по товаромъ** nest. 52. 33. **сла по воємъ** nest. 53. 3. **съзъваше старѣйшины по градомъ** nest. 54. 3. **возити по градоу** nest. 54. 15. **развєдѣте дроужиноу по градомъ** nest. 62. 10. **єликоже лиховъ по градоу** nest. 62. 15. **по оудолиємъ крови теци** nest. 62. 29. **поуть по соухоу сътворисга** men.-mih. adde **по срѣдѣ** nest. 65. 14. cum gen. sim. I 2. **по срѣдѣ земла** cloz I. 861: nota **по срѣдѣ обѣма разбойникома** cloz I. 872. **по срьдѣ** bus. 63. **по срѣдоу** bus. 269. **клѣкомоу по роучаю** nest. 50. 17. **нача ставити градъı по десѣ** nest. 52 17. **печенѣзи придоша по оной странѣ** nest. 52. 28. *b)* **ста по сей странѣ града** nest. 56 12 **стоить по обѣма странама** chron. 1. 262. 28. *c)* **по грькоу бити** pat. 332. **бити по плєщьма** prol.-mart. **оудари єго по тѣмени** men.-mih. **обѣси се по вын с ыцоу своємоу** greg.-lab. 2) convenientia **по прилоучиніе** men.-mih. 190. **пон'** (pro **по**) **пѧтоу благоу** cloz I. 62. **по вещи бываеть** κατὰ φύσιν γίνεται hom.-mih. **по воли** nest. 43. 46. **по писаномоу** hom.-mih. 3) distributio **да дасть се по малоу хлѣба и вина по чаши** sabb.-typ. 25. **да възмемь по малоу** ichn. **подати всєй братиі по свѣщи** sabb.-typ. **по пѧти десѧть** nest. 42. 22. **хотѣхъ дати имь по єдиной цѣтѣ** leont. **обоимь вьдоицамь по єдиной рызѣ възети** prol.-mart. **по єдиномоу писана въıвають** mat. IX. **нл всѣкаıы дьнь по пѣть сътъ рань дѧти** prol.-mart. **єдинь по єдиномоу изидѣте** men.-mih. **братиі по двѣщи** sabb.-typ. 222. 4) causa **всѣхъ познаютъ по възрастоу** dioptr. **по чесомоу се оувѣдѣ;** quâ re hoc noscam? hom.-mih. **по правѣи кѣрѣ подвизаше се** prol.-mih. adde **по докроднѣтѣкли по малоу имѣмъ сы** men.-leop. 44. 6. **по малоу** leise isaak. nest 83. 29. mon.-serb. 83. 66. **по малоу малоу** isaak. **дань имати по малоу** nest. 25. 9. **по многоу вѣше хоужданша** dioptr.-lab. **по премногоу** valde ber. **фарисей по прѣмногоу грьдь** chrys.-lab. **по прѣмногоу добродѣтѣкльнъ** mir. **по єликоу** acad. **по єликоу моіно** mon.-serb 290 5. **по всємоу скатъ** par.. nota **по прѣизлишѣ** ber. ὑπερεκπερισσοῦ šiš. 156. II. cum acc. 1. spatium **прѣщениа по многа мѣста распоѣсти** κατὰ τόπον

пеп.-mih. по обн страни mon.-serb. 284. 32. по котарь mon.-serb. 363. 65. 2) tempus по вьсе дьни оумиряю καθ' ἡμέραν ἀποθνήσκω hom.-mih. тако по вьсы лѣта творише nest. 54. 7. се творише по вьсы недѣли nest. 54. 17. по два дни chron. 1. 129. 1. по три дни chron. 1. 218. 32. по вьсѧ дьни καθ' ἡμέραν ostrom. се же зло бѣсть по два лѣта chron. 1. 220. 19. по двѣ недѣли chron. 1. 225. 6. по вьса лѣта κατ' ἔτος ostrom. аще по вьторе не вьстанє sabb.-typ. 3) distributio скотъ събирати отъ моужа по четырн коуны nest. 62. 13. въведи по два, по семи per. 21. 11. свакомоу нась по четири тисоуће mon.-serb. 433. 15. свака коућа по .п. кремень mon.-serb. 453. 92. посте се вьсегда по шесть дьнии pat. отьстоещіе дроугь отъ дроугга по три лакти pyrg. по четыри войны на когождо ихъ приставлени быше prol.-mih. 187. adde свакомоу вась поо се mon.-serb. 407. 18. по на се ibid. 407. 9. 6) obiectum remotius verborum вазати, дрьжати, нти, слати, оударити, ѥти etc. дрьжи ме по роукоу men.-mih. окьнь съвезань по рогь κριὸς κατεχόμενος τῶν κεράτων pent.-mih. по роукоу съвезань chrys.-lab. ѥмъ по роукоу слѣпца mat. 36. по десноу пазоухоу оударивь alex.-mih. 136. шьдь по водоу prol.-mih. идоше по ню men.-leop. по водоу нти men.-leop. по нь пришьль men.-mih. посла по карпгы nest. 64. 5. по ны meth. 4. по тоу же ѥ се men.-mih. по тако се оглавлєниѥ прнѣти τοιούτου κεφαλαίου ἐπιλαβέσθαι men.-mih. 4) causa познахоктѣ и по газноу гвоздиноую tur. по чьто διὰ τί cloz I. 191. по что chrabr. 90. по не nest. 129. 14. nsl. po kaj cur truh. по неже ἐπειδή qnia cloz I. 183. 217. 306. 530. 5) modus *a)* по онь поуть mon.-serb. 272. 85. по поуть ibid. 284. 40. по ни єдань поуть ibid. 284. 64. по окн поуть ibid. 361. 117. по кой годи начинь ibid. 363. 83; 368. 22; 368. 35. по кой годѣ поуть и плачинь ibid. 368. 30. по тай начинь ibid. 369. 71. по окзи начинь ibid. 370. 43. по ти ихъ начинь ibid. 402. 8. по нѣдань начинь ibid. 406. 38. по кой поуть ibid 469. 14 *b)* по оноуй цинои ibid. 468. 5. *c)* по оке наше листе ibid. 284. 53. по роукѣ нашига поклисара ibid. 334. 23. по роукѣ господина кнєзл ibid. 409. 25. по имн скопне ibid. 370. 11. III. cum loc. 1) tempus *a)* нѧ по мнозѣхъ дьнихъ mir. по семь nest. 68. 4 по заходѣ nest. 71. 5. по нємь боудоущимь патрнархомь leont. *b)* погнаша по нихъ nest. 53. 16. посла по ярославѣ nest. 64. 17. посла по роуси олидни .д. nest. 67. 2. по малѣ чьтинии въставити typ.-chil. ходити по овцахъ prol.-mih. 2) causa по мертвіи плакахоу сн nest. 51. 10. плача сн по отьци nest. 59. 5. съжали сн по братѣ nest. 109. 34. жалити сн по тыкви bus. 145. 183. въ плачь тако и по мертвѣмь vita-theod. по свѣтѣй троици живоу быти и оумрѣти суг 5. по тебѣ врати pro te pugnare nest. 61. 11. поборѣть по вась πολεμίσει περὶ ὑμῶν pent.-mih. по христѣ моучимь prol.-mih.: adde *a)* по малѣ lente per. 3. 35. *b)* по семь сега mon.-serb. 476. 17; 476. 23; 489. 155. по томь тогай ibid. 345. 7. ходеще по манастырехъ greg.-lab. по вѣкемь дѣлоу mon.-serb. 243. 107. B. cum particula по кънигда dioptr. ok. 55. по вьсегда διὰ παντός men.-vuk. sabb.-typ. сташе по далече μακρόθεν pent.-mih. хождаше по подлѣть кѣсѣхъ men.-mih. по тамо понти men.-vuk. не можеши болѣе по тамо отъ сего мѣста понти οὐ δύναται πλέον διελθεῖν τοῦ τόπου τούτου prol.-cip. по спола mon.-serb. 46. 9. по нелѣже nest. 8. III. по прѣжде πρότερον men.-vuk. по страни per devexum latus dial.: nota по iungi *a)* cum positivo покогатъ, подобръ, похраберъ; подокрѣ, поскоро bell.-troj. 7. 24. 29. 31. 42. полоудь stultior помѣкькь mollior misc. подобрь ѥсн отъ мене пощ.-barb. пьшиница поскоудно nom.-barb. лнсица ѥсть похытра ѥщь nom.-barb. повѣлнкь, повече, погодѣмь, погорещь. подобрь, помного, понапрѣдь, поскоро, потврьдѣ, ubique accentu praepositioni imponendo, bulg.-lab. bulg. pogizdav verk. 191. pomalečък milad. 75. poskъp milad. 53. pohitъr milad. 103. pohubav verk. 191. pojunak ot mene milad. 134. pol. poblizki ganz nahe: adde russ. dial. поверъ до вина. *b)* cum comparativo полѣпша bell.-troj. 7. повыше четыри десетихъ лѣтъ nom.-mih. 144. покикіе misc.-šaf. 173. нже сихъ подалѣ misc.-šaf. 24. поболыше, повышоу, пониже mon.-serb. покрыжо typ.-chil. Pott 1. 185. 643. 647. 649. 666 etc. beitr. 2. 90.

поллѣкати -чѫ -чеши vb. esurire - **по лъготѣ** svjat.-mat. 9. vost.

полнъ m. ποία herba purgandi vim habens **ими оумножиши** - ποίαν ier. 2. 22. -op. 2. 2. 76. **ико** - **пероуцихъ** ποία malach. 3. 2.

побарити -рѭ -рѧши vb. purpura tingere men.-mih.

побарати -раѭ -раѥши vb. ἀνατρέπειν evertere triod. int. 261. συμπολεμεῖν belli sociun esse ant. krmč. defendere -**раχоу** alex. -**раѭть по нихъ людіе** krmč.-mih. 200. - **по братни своей** per. 41. -**бората** int. -**борати** ber : rectiŭs **побарати**: th. **побори**.

побаштимъ m. quem patrem appellamus **да ме створиши -ма** bulg.-lab. 59. bulg. **pobaštim** verk. 194. cf. **башта** et **побратимъ**.

побезмлъвьстковати -коуѭ -коуѥши vb. tranquillum esse - **мало** chrys.-lab.

побесѣдовати -доуѭ -доуѥши vb. ὁμιλεῖν, διαλέγεσθαι sermocinari šiš. 37. ant. tur. ichn. greg.-lab. meth. 8. men.-mih. prol.-mih. προσομιλεῖν alloqui hom.-mih. convenire snp. 215.

побивати -ваѭ -ваѥши vb. caedere sup. 367. sborn. ant. men.-vuk. - **паличиемь** prol.-mih. λιθοβολεῖν lapidibus petere - **камениемь** ostrom. šiš. 14. strum. occidere mon.-serb. bulg. pobiv pobivala milad 9.

побикачь m. auriga alex.

побирати -раѭ -раѥши vb. συλλέγειν colligere **отъпадающихъ класъ не -рай** lev. 19. 9. -pent.-mih. kruš. **да не -раѥши** vost. **въторые - виноградъ** ἐπαναπρογᾶν pent.-mih.

побиръкъ m. collectio - **творити** καλαμᾶσθαι spicas colligere pent -mih. **да не твориши -рокъ за собою** οὐκ ἐπαναπρογήσεις deut. 24. 6. -vost. kruš. pol. **pobierki** cf. **пак-**.

побиръчии m. g. **-чиꙗ** vectigalium exactor **-чиѝ торговомъ** alex.

побити -биѭ -биѥши vb. πατάσσειν ferire kruš. pent.-mih. ἀποκτείνειν occidere ostrom. adde sup. 5. 159. 420. greg.-lab. chron. λιθάζειν lapidare ostrom. - **камениемь** - λιθάζειν, λιθοβολεῖν lapidare ostrom. occidere ant.-hom. -**ѥи ме побоекемь** pent.-mih. **змиꙗ -быꙗ** men.-mih. 128. **клѣти** - mon.-serb. nsl. **pobitje** clades hnng.

побиѥние n. caedes ant.-hom.

поблажати -жаѭ -жаѥши vb. favere - **комоу** mir.

поблазнити -жиѭ -зиши vb. allicere **дроугыѥ рѣкы** - alex.-mih. 109.

поблѣдѣкати -каѭ -каѥши vb. ὠχριᾶν pallere barl. dial. krk. ἀλύειν animo fracto esse hom.-mih.

поблѣдѣти -дѣѭ -дѣѥши vb. pallere bell.-troj 20. men.-vuk. -**дѣѥи** men.-mih. - **лицемь** chrys.-lab. πελιδνὸν γίγνεσθαι livescere men -mih.

поблюкати -каѭ -каѥши vb. conspuere **-каше вѣса поли** misc.-serb.

поблюсти -дѫ -деши vb. inspicere - **грѣхы** chrys.-lab. custodire sbor.-kir. chron. 1. 137. per. 58. russ. dial. **поблюсти**.

побой m. verbera trigl. ἀναίρεσις caedes kruš. **побий ме -боиемь** pent.-mih. nsl. poboj homicidium, caedes, clades meg pobojnik homicida klruss. pobojec pol. poboj.

побоище n. pugna **-ще** chron. 1. 214. 215. 232.

побольшание n. melior status **-шание прикѣ** š.-gl. 98.

поболѣкати -ваѭ -ваѥши vb. συναλγεῖν condolere ant.

поболѣкание n. condolere alex. - **доуша-но** men.-mih. 178.

поболѣти -ѥ -ѣши vb. συναλγεῖν condolere, misericordia moveri sup. ant. prol. - **о дроугѣ** sabb.-typ. **ни въ малѣ -лѣ словесемь соупроугѣ своѥго** men.-vuk. **за кого** - alex.-mih. 81. laz. aegrotare prol.-mart. **очима, лѣдиами** - misc.-šaf. - **доушею** greg.-mon.

поборителынъ adj. defendens **-лна** chron. 1. 243.

поборѣти -рѭ -рѣши vb. παλαίειν luctari men.-vuk. - **съ кымь** δυμαχεῖν, συνεχπολεμεῖν simul pugnare, pugnae socium esse sup. 375. adde alex.-mih. 138. - **сѣ** prol.-mih. 204.

поборьникъ m. πρόμαχος, ὑπέρμαχος propugnator men.-vuk. krmč.-mih. barl. krmč. ioann. prol.-vuk. ephr. men.-leop. sim. I. 6. leont.-asčn 54. ber. συμμαχούμενος pugnae socius **приимаѥ сѣѣ -кы** krmč.-mih. συνήγορος defensor men.-vuk. **вѣры** - greg.-mon. 47. - **по истинѣ** prol.-mih. **правовѣрию** - prol.-mih. lit.-mih.

поборьница f. propugnatrix sbor. - **грѣхоу** pam. 237.

поборьнъ adj. defendens, patronus alex. - **къ богоу** sabb. 117.

поборьца m. δημόσιος publicanus **людьскы - иже беретъ на людехъ цѣркыѥ** дани krmč.-mih. 126.

поборити v. **побарати**.

побранити -нѭ -нишн vb. defendere -бо- chron. 1. 217.

побранискъ adj. ὁ ἐπὶ τῶν πολέμων bellicus **добльства** -скаѧ snp. 62.

побрати -берѫ -берешн vb. colligere **товары** - chron. 1. 163. nsl. pober collectura lex.

побрати -борѭ -борѣшн vb. πολεμεῖν expugnare mir. **сомъмачєѣн** defendere **помышлаю** -рюшдаго **мн силоу** μέλλοντός μοι **сομμαχεῖν** hom.-mih. 59. **-боретъ по васъ** πολεμίσει περὶ ὑμῶν pent.-mih. - **сѧ** pugnare men.-mih. misc.

побратнмъ m. quem fratrem appellamus zak.-serb. misc.-serb. frag.-serb. bulg.-lab. nsl. pobratim prip. bulg. serb. pobratim klruss. pobratym pol. pobracim, -tym, -tyn cf. Grimm, der arme Heinrich p. 182: Kopitarius male putat esse part. verbi **-тнти** wiener jahrb. 30. 236.

побратнмьство n. fraternitas adoptiva trêb. 112. - **блоудомь осквѣрнити** misc.-serb. bulg. serb. pobratimstvo cf. alex. et Goar 708.

побратити -штѫ -тнши vb. fratrem appellare, uti videtur: at **оуложнли** и **-тнли правителю** gram. 203. cf. **-тъ** serb. pobratiti klruss. pobrataty.

побратъ m. quid sit, nescimus: **платнла главоу отъ монастнроу отъ -та** gram. 183.

побрѣстн -дѫ **-деши** vb. transire (flumen) **-брѣде** per. 14. 20.

побрнй m. tonsor, uti videtur **акн - отрѣза весь градъ** int. 263.

побрнчнвати -ваѭ -ваѣшн vb. tondere **-ваѣте собѣ брадоу** vost.: recte forte **-чѣв-**.

побрнчнти -чѫ -чнши vb. tondere **съ -чнною брадою** vost.: th. **брнчь**.

побръснжти -нѫ -нешн vb. ξυρεῖν tondere - **брнчемь** op. 1. 85. 89; 2. 1. 115. mat. 46. esai. 7. 20. -proph. vost.

побрѣзгъ m. diluculum **нзытн -зьгоу въ мытницоу** leont. 123. **ютро побрѣзгоу зъкло въставь** nicol. **побрѣз'гоу** op. 2. 1. 133. cf. **пробрѣзгъ**.

побоугъчнй m. g. **-чнѣ** sensus nobis ignotus: pat.-šaf. 180. **сынъ приска побоугъчна** men.-leop. 226. **сынь приска побоугъча** υἱὸς πρίσκου τοῦ βαχχείου prol.-mart. 125.

побъдѣти -ждѫ -дншн vb. ἀγρυπνεῖν, γρηγορεῖν vigilare iob 21. 32. -vost. io.-sin. chrys.-lab. matth. 26. 14. marc. 14. 37.

побъыль f. βοτάνη herba iudic. 8. 7. ostrog.

побъытн -бѫдѫ -бѫдешн vb. superare **сврьгшь съ дѣвьствомь нѣплодьство тын же побытн матери и дѣвьство нмѣти славно нмашн** hom.-mih. 198.

побъытнвъ adj. ἄριστος optimus **лювъы** -ва io.-clim.: vere victor **мнродѣы и -ва ѿры** vost. 1. 425.

побъытнѥ n. fortuna, ni fallimur **въ кыкъ доброу -тнѥ** ἐν ἀκμῇ εὐτυχίας greg.-naz. vost. 1. 384.

побъытотворьць m. νικοποιός victoriae auctor psalt.-theod.

побъыть f. νίκη, νῖκος victoria greg.-naz. iez. 3. 18. thren. 3. 18. -proph. mat. 49. op. 1. 101. 107. 117. 307. 1. cor. 15. 55. -vost. **-тъ съдолѣвъшны мнроу** 1. io. 5. 4. -vost. τροπαῖον tropaeum sup. 392. greg.-naz.

побъытьнъ adj. ἐπινίκιος victoriae **-тнѣ** psalt.-theod. **слово -тьно** hom.-mih. 66. **-тна пѣснь** habac. 3. 19. -vost. **знамѥнне побытное** proph.

повѣгальць m. profugus duš.

повѣгати -гаѭ -гаѣшн vb. ἀποδιδράσκειν aufugere sup. 53. sabb.-typ.

повѣгнѫти -нѫ -нешн vb. ἀποδιδράσκειν, φεύγειν aufngere sup. 37. 144. 145. 358. krmč. krmč.-mih. hom.-mih. duš. chron. - **прѣдь своимн врагы** prol.-mart. **-немь съ лнца нхъ** pent.-mih. **повѣкн, повѣки** mon.-serb. 195. 196. 251. 350. klruss. pobihty.

повѣда f. νίκη, νῖκος victoria cloz. I. 615. ostrom. ant. sup. hom.-mih. men.-vuk. 277. chron. τρόπαιον tropaeum sup. **многы -ды сътворнвь на нныъ** prol.-mart **-дѫ вьзѧти** τροποῦσθαι in fugam verti sup. 282: nota **прнближьшю сѧ -дѣ** προσήγαγεν ὁ πόλεμος 3. reg. 21. 29. -vost.

повѣдитель m. νικητής, θριαμβεύων victor sup. sim. I. 25. pat. sbor. hom.-mih. greg.-mon. dial.-šaf. mon.-serb. νικηφόρος victor sup.

повѣдительнъ adj. νικητής, νικητικός victor hom.-mih. laz. **-на пѣснь** dioptr.

повѣдительство n. victoria alex.

повѣдити -ждѫ -дншн vb. ἡττᾶν, νικᾶν vincere cloz I. 602. 748. ostrom. svjat - op. 2. 2. 399. sup. 51. 56. 72 etc. ant. chron. πολεμεῖν oppognare sbor. inducere sup. 398. προτρέπειν incitare sup. 236. **мнлосрьдиѥмь -ждѥнн** leont. πατάσσειν ferire **-дн вьсыкъ прькѣнынць** psalt.-int. -saec. xn. - **сѧ** πολεμεῖν pugnare op. 1. 40; 3. reg. 12. 24; 20. 25; 4. reg. 19. 9 -vost. **да сѧ -днть съ змн-**

імь vost. - съ кратомь misc.-šaf. цѣсарь нашь повѣжьдь се одолѣ hom.-mih. 11. et saepius съ многами се пакостьми повѣдѣ ibid. 131. klruss. pobidyty rum. повѣдѣск.

повѣдовати -доуѭ -доуѥши vb. νικαν vincere ant. io.-sin.

повѣдоносивъ adj. victor hom.-mih. - крьсть men.-mih.

повѣдоносица f. νικηφόρος victrix oct. alex.

повѣдоносьнъ adj. νικηφόρος victor oct.

повѣдоносьць m. νικηφόρος victor sbor. alex. mon.-serb.

повѣдотворьнъ adj. victor alex.

повѣдотворьць m. τροπαιοφόρος victor sup. 71. int. alex.

повѣдьливъ adj. νικοποιός victor sup. 235.

повѣдьникъ m. νικητής victor men.-mih. prol.-mart. per. 91. 94. -дн- sup. hom.-mih. ber.

повѣдьнъ adj. νικητικός victor sup. 355. νίκης victoriae cloz l. 654. образь носѣ -ный men.-mih. -на слава men.-mih. -но вѣньчанию sim. I. 16. -на пѣснь hom.-mih. плещи -но men.-mih. 395. ἐπινίκιος triumphalis sup. 235.

повѣжати -жѫ -жиши vb. fugere per. 70.

повѣждати -даѭ -даѥши vb. νικᾶν vincere šiš. 68. 211. sup. prol. dial. isaak. svjat. antch. prol.-mih. hom.-mih. chron. вещи вась -даю hom.-mih. -дають τροπαιοῦχος tropaeum tenens sup. 351. - съ pugnare не -дай се съ нимь hom.-mih. -дахоу съ о нѭ 3. reg. 20. 1. -vost.

повѣждениѥ n. ἥττα, νίκη, νῖκος victoria sup. ant. oct. ἀποτρόπαιον avertere nest.

повѣлѣти -лѣѭ -лѣѥши vb. λευκαίνεσθαι albescere men.-vuk.

повѣсити сѧ -шѫ сѧ -сиши сѧ vb. furere -сѣть се и пиють крьвь ѥдинь отъ дроугаго trěb.

повабити -блѭ -биши vb. allicere per. 58. 137. 141. 142. 148.

повада f. incitamentum, uti videtur стлнь вѣры и частикы - men.-mih. 30.

повадити -ждѫ -диши vb. incitare sup. 42. παρασκευάζειν parare -дише, да бышѣ цароу повѣдали men.-mih. -ди своѥ моужѥ men.-mih. 246. ζευγνύναι iungere kruš. - колесница gen. 46. 29. -pent.-mih.

поважьдати -даѭ -даѥши vb. incitare isaak. - народъ proph. προβιβάζειν impellere -даѥмь царицею men.-mih. auctorem esse sup.

поваждениѥ n. incitatio - сотонино hom.-mih. -жениѥ τὸ ἐρεθισθέν inproperatum pal.-vost.: nota повѣжденъ отъ перъскиѫ земла на опать - сотвори georg.-vost. I 460.

поваліти -лиѭ -лиши vb. involvere въ сластѣхъ сѧ -лѫ ex. -vost. 2. 120. да га правина -ли mon.-serb. 38. -ли сѧ bus. 126

поваліъсь m. vasculum тысоущюу -ьсь кина mille vascula vini leont. 120: vocabulum dubium. cf. mlat. valisia.

поваленъ adj. sensus obscurus: -ьнымн комарами sof. 21.

повалѣти -лѣѭ -лѣѥши vb. involvere.

повапити -плѭ -пиши vb. φοινίσσειν rubefacere men.-vuk. prol.-lab. pat.-šaf. 126. 178. - крьвию prol.-cip. гноими -плѣнь chrys.-lab. хоиѵᾶν calce obducere bulg. ostrog. -плѣнь nicol. стѣна -плѣна prol.-mart. cf. -пьнити.

повапльти -лиѭ -лѣѥши vb. tingere - сѧ mir

поваплениѥ n. tinctio ber. ἀλοιφή unctio.

повапокати -поуѭ -поуѥши vb. tingere alex.

повапьнити -ньѭ -ниши vb. κονιᾶν calce obducere -пи- georg. triod. -пьнѣна šiš. 40. -пиньъ matth. 23. 27. -mat. 15. стѣно -пьнена strum. cf. -пити.

поварнй m. coquus prol.

поваръ m. μάγειρος coquus pyrg. prol. prol.-cip. io.-sin. men.-vuk. sbor.-kir. 39. men.-leop. bor. 19. chron. 1. 59 261. 264. trigl. - оу огни стоить chrys.-lab. монастырьскы -; домове поваровъ mat. 45. nota sg. l. -ри prol.-lab. et rum. поварь onus.

поварьница f. coqua acad. alex. μαγειρεῖον culina pyrg. krmč. krmč.-mih. -ци слоужаше pyrg. ἑστία focus krmč.-mih. 316.

поварьнъ adj. μαγειρεῖον coquinae dial. рна слоужба dial.-šaf. krk.: minus bene -рьнь coctus: -рнній alex.

поварьня f. μαγειρεῖον culina coquina -рня dial. pat.-šaf. 202. prol.-cip. men.-vuk. men.-leop. trigl. chron. 1. 261. -рни mat. 45. -ню sg. l. prol.-mart. 140. -нии sg. l. dial.-šaf. russ. поварня rum. поварнъ brandweinbrennerei.

поварьскъ adj. coquinus trigl.

поварьство n. μαγειρεῖον coquina pyrg. -коу пристоѥ.

поварѣние n. coctio ἕνεδοχημὲ тажѥ поварѣнию (-нию) искаши того искоусити men.-vuk.

повати v. пъвати.

повелитель m. ἐπίτροπος praefectus šiš. 118. io. šin. misc.-šaf. chrys.-lab. ber.

повелительнъ adj. imperans int. 19.

повелѣватель m. ἐπίτροπος praefectus.

повелѣвати -ваѭ -ваѥши vb. ἐπιτάττειν, παραγγέλλειν mandare prol. krmč. sup. chron. I. 81. 102. 122. 257. duš. **-ваѥмъ** длъкати svjat.-vost.

повелѣние n. βούλημα voluntas cloz I. 724. κέλευσμα, κέλευσις inssum sup. ἐπίταγμα, πρόσταγμα praeceptum, mandatum cloz I. 294. 296. 564. ant.-hom. sup. προσταχθέν res imperata sup. edictum sup. νεῦμα nutus cloz II. 153. θέμα propositio krmč.-mih. **-нимь чимь исхождаше;** hom.-mih. φιλοτιμία studium sup. 146. adde duš. δόγμα decretum ostrom. κέλευσμα: **сѣ -ньи, ѩже соуть пѣсни, ѩже кораблѣници поютъ игрѣ възклачѧще** op. 2. 2. 84. diploma gram.

повелѣти -лѭ -лиши vb. κελεύειν iubere sup. ostrom. τάσσειν iubere ostrom. ἐπιτάσσειν iubere ostrom. διατάσσειν inbere ostrom. προστάσσειν iubere men.-mih. ostrom. συντάσσειν iubere ostrom. ὁρίζειν constituere krmč.-mih. παραγγέλλειν mandare; ἐπιτρέπειν committere sup. šiš. 46. 95. ostrom. προτρέπειν committere io.-clim. adde svjat. men.-mih. 298. ant. chron. I. 12. 17. 37 etc. duš. **повѣлѣна бысть кѣмъ** op. 2. 1. 26: nota **повелѣна** part.-παραγγέλλων comm.-ind. fortasse pro **повелѣвша.**

повелы f. edictum, diploma **златопечатьна** - sabb.-typ. 82. mon.-serb. saepissime **-ли** sim. II. 2. usl. povela (-lja) iussus lex. serb. povelja živ. 18: nota alex. putare **-лѣ** e **-лѣние** natum esse.

повеселити сѧ -лѭ сѧ -лиши сѧ vb. laetari dial.-šaf. - **о кожни дарѣ** svjat.-vost. 2. 111.

повести -ждѫ -дѣши vb. ἄγειν, ὁδηγεῖν ducere sup. 27. misc. proph. hom.-mih. duš. act. 9. 21. **дѣвицѫ игомь ракоты -кель ѥси** men.-mih. - **женѫ** chron. I. 69. adde - **къ критъ** men.-leop.

повезти -зѫ -зши vb. vehere bell.-troj. 42. chron. **-зе ндѫже бѣ волы** prol.-mart. **-кести подъ трожь** bell.-troj. 18. klruss. povesty.

повѣтъшалъ adj. πεπαλαιωμένος vetus pent.-mih.

повѣтъшати -шаѭ -шѧѥши vb. antiquari ktuš. **-шанъ** πεπαλαιωμένος **ризы -шанъ** bus. 118.

повечерие n. preces post coenam alex. completorium trigl.

повивати -ваѭ -ваѥши vb. σπαργανοῦν, κατατολίττειν, πεδάν compedibus adstringere, involvere sup. prol.-mart. men.-vuk. lavr.-op. - **пеленами** hom.-mih. - **чимь** hom.-mih. 259. obstetricari trigl. cf. **-кнѫти.**

повидание n. invisere vost. russ. **свиданіе:**

повиновение n. subiectio, obedientia antch. ex. io.-sin.

повиновати -нуѭ -нуѥши vb. ὑποτάσσειν, καθυποβάλλειν subiicere krmč.-mih. ber. **-нуѥй люди моа подъ мѧ** psal. 143. 2. - vost. **блоудити -нуѫ, оукрасити сѧ ихъ -нуѭ** vost. - **сѧ** ὑποτάσσεσθαι se subiicere luc. 2. 50. πείθεσθαι obedire ostrom. men.-vuk. sup. **-нуѥши сѧ** prol.-mart. ἠττᾶσθαι subiici men.-vuk.

повиновение n. ὑποταγή obedientia 1. tim. 2. 10. - bułg. svjat.-mat. 8, pat. duš. - **подъчодити** misc.-šaf.

повиновьнъкъ adj. obediens **родитєлємь** - men.-vuk.

повиньникъ m. ὑπήκοος obediens io.-sin. proph. ἀρχόμενος subiiectus men.-mih. - **римьскь** men.-mih. **мнѣ ѩже бываемъ нашимъ -комъ** shorn. αἴτιος reus men.-vuk. adde bus. 291. pat. prol.

повиньница f. rea alex.

повиньнъ adj. obediens; ὑποκείμενος subiectus - **быти** ἠττᾶσθαι vinci proph. - **зкорѫ;** αἴτιος auctor sup. 183. ἔνοχος, ὑπεύθυνος reus cloz I. 804. ostrom. sup. 378. **двою грѣхѫ** - leont. **злокъ** - duš. 18. - **съмрьти линькъ** prol.-cip. - **въ гнѣвьнѣ** io.-sin. - **быти** κατεγνῶσθαι oppignorari: **-нестъ** sup. 179. adde cloz I. 152. chron. I. 33. 102.

повинѫти -нѫ -нѫши vb. καταπηγνύναι impellere cyr.-hier. concedere **богѫ -нуѫтъшоу** proph. ὑποτάσσειν subiicere sup. 386. glag. lavr.-op. 31. **како тѣкъние жикоть носившюю оутробоу повинѣть;** hom.-mih. 158. - **землю, языкъ** ok. 54. **подъ свою кластъ - кого** krmč.-mih. 98. ἀναγκάζειν cogere vost. sup. 77. - **сѧ** sup. duš. - **канономъ** bus. 381: nota **пакы сѧ грѣхомъ покоурimъ** pro alius codicis **повинемъ** io.-dam. serb. podvinuti se živ. 41.

повисѣѫти -нѫ -нѫши vb. κρέμασθαι pendere **-сноу долоу роука ѥго соухѫ** men.-mih. **-сѣ на къздоусѣ** prol.-mih.: minus bene **вѣс-** alex. usl. povisnuti hung. klruss. povysnuty.

повисѣти -шѫ -сѣши vb. pendere glag.

повити -кнѫ -кнѣши vb. σπαργανοῦν, ἑλίσσειν involvere luc. 2. 7. ostrom. men.-vuk.: adde prol. clim. - **багрѣницю**

men.-vuk. - **стеклами** nom.-barb. **къ что** bell.-troj. 4. - **мрѣтьца** hom.-mih. 137. **поняками - тѣло** hom.-mih. - **сѣ оужемь** men.-mih.: nota **мьглою тлъстою пазоухы покить морскыхъ и пикдима того имы** etc. sabb. 181. nsl. poviti klruss. povyty pro parere.

повитие n. propagines, herba, uti videtur **къ земли приникь ико и коль обрѣтающе** - misc. 8: alex. explicat per **отрасль** klruss. povyt'e fasciae.

повить f. propago **възрастоша трьнна и повити коупинькыма** men.-leop. 90. cf. **повитие**.

повиштати -штѫ -штиши vb. hinuire alex.-mih. 199. **повищавь**: rad. **киск.**

повивати -ваѭ -вѣши vb. κατατυλίττειν involvere **повьѣтъ сѧ** cloz I. 888. cf. **-виватн**.

повладати -ждѫ -ждѣши vb. dominari **своею волею -владѣеть** misc.-šaf. 135.

повлака f. χάλυμα involucrum num. 4. 14. -pent.-mih. pat. 230. trigl. **поволока кожана** vost. klruss. povoloky pannus zeug nserb. połoka cf. **плавлка**.

повлачати -чаѭ -чаѣши vb. inducre ber.: nota **рнзы - мед'.-leop.**

повлачение n. trahere krmč.-mih.

повлачити -чѫ -чиши vb. ἕλκειν trahere pyrg. hom.-mih. adde pat. 185. - **кого** krmč.-mih. 214. - **отъ чего** io.-siu. - **отъ любьве** ioann. - **на соудь** krmč.-mih. **рнзы -чѣшти** svjat.-mat. 9.

повлѣшти -влѣкѫ -влѣчеши vb. trahere sup. 5.

повождатай m. ὁδηγός dux - **истинъ** sup. 393.

поводити -ждѫ -дѣши vb. ducere hom.-mih.

поводие n. inundatio alex. acad.

поводъ m. habena per. 65. 78. 79. chron. I. 143. 153. 154 etc. occasio trigl. nsl. povodec camus lex. -dnik equus manualis lex. serb. povod. funis capistri; ratio liv. 4. klruss povody russ. **поводъ** habena rum. **поводъ** equus desultorius: nota rum. **поводъ** ductus et lit. povadas e pol.

поводьливъ adj. **жена -ва** pellex nom.-barb. cf. **-дьница**.

поводьница f. pellex **женима и наложница, сирѣчь** - krmč.-mih. 34. **женима - сказаѥть сѧ** ibid. 23.

поводьнъ adj. manualis - **конь** alex. **-дьна** neuma sbor.-kir. 33. 34. vost.-op. 652.

поводьнь f. πλημμύρα inundatio luc. 6. 48. -serb. ex.-op. 2. 1. 22. **-дьни** vost. nsl. povodenj spang hung. **-den** dain. 107. -dnja lex. pol. powodź cf. **-конь**.

поводьнение n. πλημμύρα inundatio **-днен-** luc. 6. 48. -bulg.

поводъ m. vectura gram. 19. 80. **-зы** возити chron. I. 210.

поводьникъ m. auriga vita theod.

поволь m. fascia ber. acad. lentiamentum op. 2. 2. 238. περιβαλλόμενα op. 2. 2. 54. **поволы главоу -коемь** men.-mih. 143. **лазарь поволми обвязань** alex. amorgine (herba) trigl. nsl. povoj, povojec bulg. povoj, dete povojniče croat. povoj cinctorium hung.

поволньнъ adj. voluntarius prol.-mart. - **оуволнйца** nom.-lab.

повольства n. pl. illecebrae glag.

поволь f. ἐπικλυσμός diluvium **мъногамъ -немъ** greg.-naz. πλημμύρα inundatio iob 40. 13. -vost. op. I. 60. ποταμός fluvius am. 8. 8. -proph. bus. 172. ῥεῦμα fluxus svjat.-op. 2. 2. 393. mat. 9. - **дрогѫщии** zlatostr. **-нию поволѫщею** ex. ὕδωρ aqua esai. 32. 2; 54. 9. -proph. **изъкавыхъ ноу -нн** proph. rum. **поволь** imber torrens cf. **поводьнь**.

поволньнъ adj. diluvii **-на рика** vost.

поворда f. ἀναφορεύς gestatorium num. 13. 24. -kruš.

поволюкание n. oppugnatio aut.-hom. proph.

поволюкати -люѫ -люеши vb. πολιορκεῖν oppugnare prol. nomoc.-bulg. πολεμεῖν debellare kruš. ἐκπολεμεῖν debellare ies.-nav. 10. 4. -pent.-mih. καταστρατοπεδεύειν castra movere men.-vuk. προνομεύειν praedari esai 11. 14. -proph. expugnare proph. **сего (монастыра) разкоинници -каше** sabb. 65. **да -коють (-коюють) градь** pent.-mih. - **мѣста** men.-mih. - **села** chron.:adde sim. I. 25.

повражити -жѫ -жиши vb. μαντεύεσθαι vaticinari I. reg. 28. 8. -kruš. vost. ber.

поврезание n. ligamina **-ворезне** azbuk.

повразовиштъ m. nom. propr. viri š.-gl. 95.

повразъ m. λοβός lobus, penna kruš. - **ятрьнъ** lev. 3. 4. -proph. - **ѣтрьнь** pent.-mih. **-за ятрьнаго** greg.-naz. **-за ятрьнаго** op. 2. 2. 80. - **ятрьний** mat. 55. exod. 29. 13. -vost. ber. σκυτάλη lignum rotundum et politum pent.-mih. exod. 30. 5. -vost.: adde mon.-serb. 406. nsl. povraz funis croat. povraz verant. čech. provaz pol. powroz userb. povroz magy. póráz: th. **повръзъ**.

поврати vb. reddere alex.-mih. 146. bell.-troj. 19. - **коны** per. 70. 35.

повращтати -таѭ -таѥшн vb. reddere isaak.

повръгати -гаѭ -гаѥшн vb. ἀποβάλλειν abiicere prol.-cip. men.-vuk.

повръгнѫти -нѫ -нешн vb. abiicere pat. isaak. leont. nom.-lab. alex. - себе chrys.-lab.

повръженіе n. abiectio.

повръзати -заѭ -заѥшн vb. δεῖν ligare -кервзлетъ сѧ vost.

повръстъ v. **поврѣсти**.

повръхъ praep. supra cum gen. iungenda - стола mon.-serb. 94. 27.

повръшніе n. superficies mon.-serb. 296.

поврѣдити -ждѫ -дишн vb. laedere dial.-šaf. chrys.-lab. man. 72. oct. mon.-serb. - сѧ: икона не -ди сѧ ни мало mir. въ ежѣ не -дити се nom.-mik. 21.

поврѣдьнъ adj. laesus alex.

поврѣждати -даѭ -даѥшн vb. βλάπτειν laedere ant.

поврѣжденіе n. laesio int.

поврѣсло n τροσάνη trntina дрьжнть сѧ за - оумъ psalt.-theod.: th. **повръз** cf. **поврѣсти**.

поврѣсти -рѧзѫ -рѧзешн vb. δεῖν ligare sup. 104. 191. 194. nomoc.-bulg. ant.-hom. ephr. -врѣсти krk. **повръстъ** et **повръзенъ** part. praet. pass. **вѣдро оу жемь власѣномь повръсто** men.-mih. -врѣсть за кыю ant.-hom. 146. -врѣсти ремененъ men.-mih. -врѣсти зл ногѣ prol.-mih. да -зоуть и за ногѣ krmč.-saec. xiii. **оужиремь -врести** men.-leop. -врѧзше sup. 419. 16; adde men.-leop. per. chron -коросше chron. I. 138. II. pol. powrosło nserb. powraslo cf. usl. poreslo garbenband.

поврѣшти -врѣжѫ врѧжешн vb. ῥίπτειν, βάλλειν abiicere, proiicere cloz I. 211. sup. ostrom. men.-vuk. krmč. sup. pat. barl. sborn proph. prol.-cip. man. mir. antch. dial.-šaf. chron. I. 104. III. ῥηγνύναι ostrom. -врѣжѫ aor. glag. - мрѣже о десноую hom.-mih. - кого на земліе par. -врѣгъ и ниць men.-mih. -врѣже ю чрѣзъ стѣноу града prol.-mih. 167 роукѣ -врѣженѣ chrys.-lab. - дѣтн shor.-kir 52. - сына bell.-troj 4. себе -врѣгъше op. 2. 2. 126. -врѣгъ себе на молитвоу laz -vuk. -врѣшнн pat. 38.

повоурити v. **повишти**.

повъздати сѧ -даѭ сѧ -даѥшн сѧ vb. tradere duš. 90. cf. čech. vzdání, quod P. J. Šafařik explicavit.

повъзнюкати -каѭ -каѥшн vb. διαγείρειν incitare -кал на милость psalt.-theod. -нюкаѣть на блоудъ zlatostr.

повъзнюкати v. **повъзноукати**.

повънѣгда conj. ὅτε cum pat. cf. **ѥгда**.

повъпрашати -шаѭ -шаѥшн vb. interrogare **повьп-** sup. 100.

повъслѣдовати -доуѭ -доуѥшн vb. sequi **повьс-** sup. 395.

повъспрашѫти -нѫ -нешн vb. expergisci men.-leop.

повъстанніе n. seditio alex.

повътарити -иѭ -иѥшн vb. repetere -рати triod. men.-mih. -торити sabb.-typ. typ.-chil. **пооутарати** nicod.

повъторити -рѭ -рншн vb. repetere misc. typ.-chil. alex.-mih. 80. bulg. povtori, povtor pol. powtorzyć, powtorki rum. **повторѣск.**

повъторѧти v. **повътарити**.

повъторѥніе n. repetitio int. alex.

повъниѫ adv. semper alex.: recte **по въниѫ** cf. **въниѫ**.

повъснти -шѫ -сишн vb. elevare glag.

повьсалѣтьнь adj. qui omni anno fit -всал- alex.

повьседьневьно adv. quotidie trigl.

повьседьневьнъ adj. καθημερινός quotidianus op. 152. act. 6. 1. -šiš. 12. ło.-sin., ubi bis male **повьсад-**: th. **по вьса дьни**.

повьседьньнъ adj. καθημερινός quotidianus greg.-lab. рнза -наш pat. 63.

повьсемьствьнъ adj. catholicus -всемс- alex., th. **по вьсемоу**.

повьсивъ adj. plebeius, fortasse **вєзоумна и -ка ли сварлнка** zlatostr.-saec. xvi. cf. **повьсьникъ**, cui gr. respondet, uti videtur, μέθης ἐλάττων.

повьсьникъ m. rusticus. uti videtur **ми толнка на(ка)заниѣ и прѣмѫдрости не имамы сни же повьсницн єгнптѣне добра дѣла сътажашѧ** pat.-mih. 59.

повѣквати -ваѭ -каѥшн vb. flare (de vento) tur. ventilare - **на кого** mir. 135. klruss. povivaty.

повѣданіе n. narratio pat. κήρυγμα praeconium sup. 63.

повѣдати -даѭ -даѥшн vb. ἀναγγέλλειν, ἀπαγγέλλειν, διαλαλεῖν nunciare ostrom. διηγεῖσθαι, ἐξηγεῖσθαι narrare sup. cloz I. 240. svjat. antch. chron. -дашета gl. - š. 70. bovvedal fris.

повѣдовати -доуѭ -доуѥшн vb. προκαταγγέλλειν narrare, nunciare sup. 240. narrare kruš. pat. prol. prol.-mart. typ.-chil. leont. isaak. ichn. misc.-šaf. pan. op. 2. 1.

49; 2. 2. 282. - прошение sabb. 47: nota δαρρεῖν credere sup. 181.

повѣдь f. δόγμα doctrina - обносить sup. 392. 24. безаконнымь -дн 393. 17: adde 394. 3.

повѣдьникъ m. ἄγγελος nuncius op. 2. 2. 89. qui narrat men.-mib. περάτης peregrinus gen. 14. 13. -pent.-mih.

повѣдѣти -вѣмь -вѣси vb. ἀναγγέλλειν nunciare kruš. ἐξηγεῖσθαι narrare, nunciare sup. saepe prol.-vuk. isaak. krmč.-mih. tur. **-вѣй** imperat. š.-gl. 76: nota male **-вѣхъ** greg.-lab. 20. klruss. povisty.

повѣрьнъ adj. fidelis **-нѣйша ли тебѣ** бысть жена паче мене; chrys.-lab., ubi tamen no comparativo praefigi rectius statnes.

повѣсити -шж -сиши vb. κρεμαννύναι suspendere sup. krmč. pat.-mih. prol. prol.-mart. isaak. chron. - по стьгнамь sim. I. 22.

повѣсмо n. panni detriti prol.-mart. **-съмо** acad. льна тринадесѣти **-съмь** chrys.-duš. 44. тѣло мое ыко и повѣсмо сломишн τὸ σῶμα ὡς σὺ φῄς (legendum fortasse στύπην) καταναλώσης prol.-mart. men.-leop. bulg. povêsmo, pojasmo nsl. povêsmo pensum habd. russ. dial. **повѣсмо, -сма, -сло** pensum lini.

повѣствo n. narratio misc.

повѣствовати -воуѫ -воуѥши vb. narrare io.-sin. int. greg.-lab. chrys.-lab.

повѣстовати -стоуѫ -стоуѥши vb. narrare bell.-troj.

повѣстопискьць m. historiarum scriptor pan. mir.

повѣсть f. διήγημα, διήγησις narratio ostrom. sup. 71. ant. ἱστορία historia sup. 253. **-сти дѣяти** συντυγχάνειν conversari krmč.-mih. 322. **-сти пише** ἱστοριογράφος men.-mib. rum. **повѣсте** nsl. povêst klruss. povist'.

повѣстьникъ m. ἄγγελος, διαγγελεύς nuncius men.-vuk. ex.-op. 2. 1. 28. ὑφηγητής, διηγητής narrator hom.-mih. prol. историкь, **рекыше** - men.-mih. δρομεύς cursor, nuncius hom.-mih. praeco alex.

повѣстьнъ adj. διηγήματος narrationis dial. ἱστορίας historiae sup. 253.

повѣстьнъ adj. δύσβατος impervius **-стно мѣсто** men.-vuk. **-сно мѣсто** prol.-cip.: vocabulum dubium.

повѣстьство: lege **вестьдоу**, ыко истинна есть по вѣстьствоу chron. I. 195.

повѣтоцати -тоуѫ -тоуѥши vb. insidiari int. 48.

повѣтрие n. pestis, uti videtur **гладомь и -рнемь честымь** sabb.-typ. 126.

повѣтъ m. mandatum, uti videtur - **нмоуще не кѡіѣати на нѣ** alex.-vost. **вес -та** ἀναντιῤῥήτως sine controversia io.-dam.

повѣшати -шаѫ -шаѥши vb. κρεμᾶν, ἀναρτᾶν suspendere ioann. typ.-chil. sabb.-typ. ex.-op. 2. 1. 18. krmč.-mih. 241. chron. - пиромь ichn.

повѣшение n. suspensio men.-vuk. men.-mib. prol.-mart.

повѣшти -вѣшѫ -вѣшеши vb. πνεῖν spirare, flare **вѣтроу -шавшоу** prol.-lab. prol.-mart. **-вѣа вѣтрь югь** misc.-šaf. 173. bulg. poveja klruss. povijaty.

повязание n. δεσμός ligamen pent.-mih. kruš.

повязати -жж -жеши vb. δεῖν ligare sup. prol.-mart. men.-leop. chron.

повязъка f. ligamen **-зка** trigl.

повяньти -нѫ -неши vb. marcescere misc.-šaf. 173. bulg. povenel (nъl) verk. 177. 203.

повязъ m. ligamen **повоузомъ обязана** op. 2 2. 24.

поглаждати -аѫ -аѥши vb. exsecrari alex. conqueri trigl.

поганинъ m. ἐθνικός, Ἕλλην gentilis sup. 442. hom.-mih. cyr.-hier. **-нинъ** op. 2. 2. 58. pl. ἔθνη gentes sup. 339. nsl. poganin habd. serb. pol. poganin.

поганити -нѭ -нити vb profanare trigl.

поганословьнъ adj. gentilis, uti videtur **-внин пер'си** op. 2. 1. 39.

поганъ adj. ἐθνικός gentilis sup. 83. 142. 195. 214. 441. pat. io.-sin. op. 1. 183. cyr.-hier. hom.-mih. meth. 7. typ.-chil. ant. krmč. 95. alex. - царь men.-mih. prol.-mih. 71. chron. krmč.-mih. - **языкъ** hom.-mih. **-ный** op. 2. 2. 115. **-нии** io.-clim. **съ -ными** krmč.-mih. **-нъмъ обычаѥмъ** bus. 381. **-на жена** nom.-lab. **-ны жены** hom.-mih. 142. **-не языке** alex.-mih. 142. **-ныа литвы** chron. **съ ѥлинномь, рекше съ -нымь** krmč.-mih. **-на жена** pam. 196. impurus pyrg. - **гадъ** zak.-serb. - **хлѣвь** zak.-serb. **нѣчимь -нымь** nom.-barb. βάρβαρος barbaricus sup. 145. **-ныа страны** op. 2. 2. 149. **члкы -ны и гроубы** zlatostr. subst. m. ἐθνικός pl. ἐθνικοί, ἔθνη gentiles cloz I. 98. 850. bon. ex.-op. 2. 2. 62. krmč.-mih. chrabr. 89. sabb. 218. **ѥлинномь и вьсѣмь -номь** hom.-mih. **въ -ны обратиша сѧ** op. 2. 2. 282. **понти въ -ны** nom.-barb. nsl. pogan teufelchen: ti pogan ti meth pogan vrag spiritus immundus habd. bulg. serb. pogan impurus; pogan f. stercus poganija; poganiti polluere klruss. pohá-

nyj sordidus magy. pogány; pohánka heidekorn: nota russ. dial. **поганка** pro мышь: adde pruss. pogûnans pl. a. lit. pagonas let. pagans: nota let. gânit maculare rum. **пъгън**; **пънгъреск** mrum. παγχανόκοιο alb. pugain wieg. 1.490: huc trahe pol. ganić etc. **поганьıни** azbuk.

поганъıни f. gentilis marc. 7. 26. -ev.-grig.

погань f. coll. gentiles chron. 1. 232. 14. ipat.

поганьıскъ adj. ἐθνικός gentilis sup. 339. hom.-mih. miso. krmč.-mih. meth. 7. cyr. 17. prol.-mih. sabb. 151. chron. ἐξ ἐθνῶν cloz I. 843. **-скııе цıоудı** ephr.-belg. **-скъ** **обънчай** cloz I. 94: nota **къ высотоу** части **-скыıı** εἰς ὄφος μέρους τοῦ ὄρυμοῦ esai. 37. 24. -vost.

поганьıскъı adv. paganorum more chron. **-живоущıа** vost.

поганьıство n. gentiles alex.-mih. 142. misc. meth. 2 cyr. 18. krmč.-mih. 392. chron.

поганьıць m. gentilis alex. **не хотııше ııти ııко въ -ııцı** per. 29. 4.

поганııти -ııж -ııешıı vb. καταδιώκειν persequi psalt.-ven. dioptr. prol. mat. 26. trigl. **-нѣхаж къ слѣдъ** εἵποντο sequebantur man. 121. **злы сıух -ıııше** хахῶς τούτους ἐχρῆτο men.-vuk. **погон-** ber. klruss. pohanjaty.

погасııти -ııж -сıııı vb. κατασβεννύναι extinguere sbor. isaak. oct. prol.-cip. -mir. sabb.-typ.

погасııжти -ııж -ııешı vb. κατασβέννυσθαι extingui prol. io.-sin. prol.-cip. prol.-lab. chrys.-lab. **-се огнь** men.-vuk.

погача f. panis genus misc.-šaf. 173. nsl. serb. pogača bulg. pogač russ. **погачъ** magy. pogácsa alb. pogaccia blanch. rum. **погачı** ahd. fochenza, pogaz mhd. vachenze bair. fochenz gotsch. vochizen Elze 65. mlat. focacius it. focaccia sp. hogaza fz. fonasse ngr. ποτάτζα, φογάτζα duc. Diez 1. 39. Grimm, wörterb. 1. 1065; 3. 1863.

погашатı -шıаж -шıаıешı vb. κατασβεννύναι extinguere pat. isaak. lavr.-op. sborn. clim. - **крѣдь** leont. **вєзмѣрııе медьııое съмъıслъ -шıаєтъ** sborn.

погашєıııе n. ἀπόσβεσις extinctio men.-vuk. prol.

поглава f. ἀρχηγός dux **всѧ поголовы людскы** num. 25. 4. -vost.

поглавııтъ adj. capitalis mon.-serb.

поглавııе n. κεφαλή caput pent.-mih. num. 1.22. -vost. kruš. ber. **-вııе** mon.-serb. 469.

поглавııо adv. κατὰ κεφαλήν per singula capita **-вııо по числоу доушъ кашııхъ** exod. 16. 16. -vost.

поглавııııъ adj. χωριώτατος praecipuus diaf. **-вııо** acad.

поглаголаıııе n. loqui poglagolani fris.

поглаголатı -лаж -лıешı vb. λαλεῖν loqui pent.-mih. διαλαμβάνειν disserere ant.

поглаголııııкъ m. συνήγορος defensor hom.-mih. 100. **помощııııкъ и -** men.-mih. 16.

погладııтı -ждж -дııшı vb. λειαίνειν laevigare, delere bon. misc. chron. mat. 26. ἐξαλείφειν delere sup. 384. glag.

поглаждатı -даıж -даıешı vb. laevigare io.-sin.

погласнтı -шıж -снıшı vb. exclamare vost.

поглııтатı -таıж -таıешı vb. καταπίνειν deglutire georg. isaak. hom.-mih. - **дымь** misc.-šaf. - **блюкотııны** ephr. **вълбжда** - georg.-vost. cf. **глъıтатı**.

поглоумııтı сѧ -млаж сѧ -мııшı сѧ vb. ἀδολεσχεῖν garrire gen. 24. 63. -pent.-mih. vost. **съ̀лѣзе отъ коны** - animi causa sup. 111. ἀσκεῖσθαι exercitari; μελετᾶν meditari psal. 76. 13. -bon. azbuk.: adde chrys.-lab. nomoc.-bulg. nom.-mik. 13. **мноѕѣмı сѧ ıесн -мıılъ** hom.-mih. 137. **да не -мııта сѧ очı моıı въ соущıѣ жııтııı сего** men.-mih. 15.

поглоумлııтı сѧ -млаж сѧ -шıешı сѧ vb. ἀδολεσχεῖν garrire psál. 76. 4. -vost. **-лıе сѧ намъ** sabb. 10.

поглоумлııеıııе n. μετεωρισμός inconstantia mentis **-лєıı-** sir. 23. 4. 26. 11. -vost. **-лєıı-** sabb 5. delusio trigl.

поглъбııтı -блаж -бııшı vb. ἐμβαθύνειν profundum facere **-вıııе бразды** hom.-mih. 102.

поглъблııтı -шıж -шıешı vb. πηγνύναι figere **рало** - hom.-mih. 65.

поглъııжтı -ııж -ııешı vb. καταπίνειν deglutire prol. 170. pat. misc. prol.-cip. alex.-mih. 145. nom.-barh. men.-vuk. **поглоııоу-хартııю** vost. συνωθεῖν detrudere men.-vuk. nsl. pogolnoti rib. pogalniti trub. bulg. **поглъıтъıı**, **погълıтъı** verk. milad.

поглъıтатı -таıж -таıешı vb. καταπίνειν deglutire georg. matth. 23. 24. -nicol. **плъııы** - prol.-mart. cf. **-глııтатı**.

поглъıтııтı -шıтж -тııшı vb. καταπίνειν deglutire pat. bon. hom.-mih. dial.-šaf. cyr. 9. sim. I. 8. **ıскый кого -глотııтı** 1. petr. 5. 8. -vost.

поглъıııатı -аıж -аıешı vb. καταπίνειν deglutire ant. int. **-щııюще** kryl. **-шıат.** 15. **-чııюще** vost. 1. 441.

погалштѣние n. deglutire -глощ- ber. ziz.
погладати -даѭ -дакѫ vb. περιβλέπειν circumspicere exod. 2. 12. -pent.-mih. nom.-barb. greg.-lab. zak.-serb. misc. ephr. bulg.-lab. baruch 5. 5. -vost. bulg. pogleda, -dnъ.
погладокати -доѭ -доукѫ vb. spectare nom.-barb. bell.-troj. 24. 40. alex.-mih. 106. prol.-mart.
погладъ m. βλέμμα aspectus dial. pat.-šaf. io.-sin. nom.-barb. prol.-mart. clim. **очима - напрасънъ** men.-leop.
погнанние n. persecutio isaak.
погнати -женѫ -жєнѫ vb. διώκειν, ἐπιδιώκειν, καταδιώκειν persequi šiš. 196. sup. 144. prol.-mart. ant. hom.-mih. chron. **ндеже възорѣть десать колокъ, тоу пожєнеть трн спжды** ποιήσει μέτρα τρία esai. 5. 10. -mat. 50. **-женоу, господи, о тебѣ враги моѥ** sim. I. 24. **-женоу** psal. 17. 38. -vost. **-гнѣ-** sup. **- слово тъщє** krk. **- сѧ** festinare prol.
погнєстн -тѫ -тєшн vb. πιέζειν premere sup. 202.
погноушати сѧ -аѭ сѧ -аѭкѫ сѧ vb. abominari vost. I. 168.
погнѣвати сѧ -ваѭ сѧ -ваѭкѫ сѧ vb. irasci greg.-naz. **-гнѣ-** sup. 30.
погнѣтати -аѭ -аѭкѫ vb. premere int. š.-gl. 81. **- роукы къ сълно** pam. 231.
погнѣштати -аѭ -аѭкѫ vb. incendere ant.-hom.
поговорити -рѭ -рѭкѫ vb. vituperare **непоречи и не -рѣни** sabb.-typ. 47. klruss. pohovir calumnia.
погоготати -штѫ -штєшн vb. gracillare **коурскы ико одолѣвше -чѣтѣ** op. 2. 2. 86.
погодиѥ n. res grata, uti videtur **блага нама -дна створить** alex.-mih. 30. **съвршнлъ єси -дна** 149. **плотнаго -дна** op. 2. 2. 31. ἀκολουθία chron. I. 191. 33. op. 2. 2. 39: nota **-да** tranquillitas trigl.
погода adv. ἀκολούθως convenienter; ἀνάγκη necessario op. 2. 2. 39. nsl. pogajati coniectare habd. confabulari lex. pogodba contractus habd.
погодьнъ adj. gratus, opportunus **не -но врѣма** phil. 4. 10. -bulg.
погожда adj. idoneus **-жєѥ** ber.
погонити -нѭ -нѭкѫ vb. persequi, sequi, pellere sup. 322. incitare, uti videtur: **-нимъ и възможимъ** io.-dam. **не -ѥ злоы** men.-mih. 298. **ни страха кнєжа -нѣхоу** men.-mih. 176. **посѣдъ -ма людъвь господиновѫ** nomoc.-bulg.: nota ἐπιγινώσκειν cognoscere: **-ня** part. hom.-mih. 98. pol. pogoń, pogonia qui persequuntur.
погонычь m. ἐργοδότης operis locator **лотѣнхъ** - greg.-naz. ἐργοδιώκτης operum praefectus exod. 5. 6. -vost.: adde tur. rum **погънич** puer minans boves arantes.
погонъ m. comitari, uti videtur: **даже и до солоуна -на ставнвь** μέχρι θεσσαλονίκης αὐτὸν ὁδηγήσας prol.-lab. **творити -ны** men.-mih. 163. **-ни** pl. μονομαχία **єгда -ны сътворнхъ протнвоу голышдоу** psalt.-theod. **єдини на -ны** отъ народа на противныѧ исходѧтъ pat.-mih. 128. κάλυμμα velamen **-ны кожѥ синѥ** exod. 39. 34. -pent.-mih. παράρρυμα tegumentum exod. 35. 11. -pent.-mih. bulg. pogon pro léha pokl. I. 53. rum. **погон** ein feldmass: **о пати погонахъ за винограде** gram. 288. **два погонѣ за виноградъ** 298. **єдинъ погонъ за виноградъ** 299. klruss. pohoń pol. pogoń persecutio čech. půhon citatio in ius magy. pagony jagdrevier.
погонь f. persecutio, expeditio chron. I. 219. 4. 25.
погоньникъ m. - **дѣлъ** ἐργοδιώκτης operarum praefectus exod. 3. 7. 5. 6. -pent.-mih. op. I. 56. veredarius esth. 8. 14. -mat. 53. **колесницн гоньць ли цѣкнникъ ли плъсыць ли** - krmč. saec. xiii.
погоньничь m. ἐργοδιώκτης exactor operum exod. 3. 7. -kruš.: forma dubia cf. klruss. pohonyč auriga.
погоньничьнъ adj. ἐπιστάτης praefectus exod. 5. 14. -kruš.
погоньскъı adv. sensus nobis ignotus: **врань - творнше** men.-mih. 163.
погоньць m. ἐργοδιώκτης operarum praefectus exod. 5. 13. -pent.-mih. cf. **-ньникъ.**
погонити v. **поганити.**
погорнѥ n. montes prol. πρανές pronum **-рнѥ окрѫгнтъ** ex. vicus monti adiacens alex.
погорь adv. ἐν καταβάσει, κατὰ πρανοῦς prone, deorsum pat.-šaf. 101. 104. **акы вода исходѧщи** - mich. I. 4. -vost. **низь - хлъмоу поущнѣ** men.-leop. 145. **на стрѣмнннѣ напѣрѣнѣ остра жєлѣза и низь - поущнѣ** κατὰ πρανοῦς prol.-mart. **низь того - поущнноу и съшьдьшоу здравоу** men.-leop. 141. **на -** chrys.-duš. 15. 43. **на оу - et оу на -** mon. - serb. 125. cf. rum. **погор** demo **погорнш** descensus.
погорьнъ adj. πρανής praeceps georg. **на -ноѥ** greg.-naz. monticola trigl.
погорѣние n. inceudium hom.-mih.

погорѣти -рѣж -рѣши vb. καίεσθαι uri krmč.-mih. prol.-mih. hebr. 12. 18. -bulg georg. prol.-vuk. proph. holm. bor. 72. chron. mon.-serb. -рѣ градъ bell.-troj. 3. -ѣшний домь krmč.-mih. - огнемь šiš 258. usl. pogorišče locus combustus lex.

погосподовати -дую -дуѥши vb. καταχειρεύειν vincere aut.

погостити -щѫ -стѧши vb. ξενοδοχεῖν hospitio excipere krmč. 139. krmč.-mih. barl. alex. -сти акрамъ господа vost.

погостъ m. regio per. 12. chron. 1. 198. 223. 234. по всѣмь градомь и по погостомь и по слободамъ sbor.-kir. 51. let. pagast herrschaftliches gebiet: e russ.

поготимъ sensus ignotus: рече носифъ таинѣмь поготимоу приставьникоу misc.-serb.

пограбити -блѫ -бишн vb. diripere странамъ -блѥномъ vita-theod. - къпкы per. 76.

пограблити -блѭ -блѥши vb. diripere -ше ѥ̀ царство sabb. 44.

погребеникъ m. ἐγχρυφίας panis subcineritius kruš. -ника exod. 12. 39. -mat. 55. -ньника pent.-mih. cf. -бьника.

погребение n. ταφή, ἐνταφιασμός, ἐνταφιάσαι sepultura ostrom. sup. -ни cloz 1 753. -ньѥ 889. 903. κηδεία exsequiae sup. 344. pro порождение sup. 341. погробглag. serb. pogrobiti.

погребиньнъ adj. sepulturae рызы -ны κηδεία men.-mih.

погребитель m. ἐνταφιαστής funerator sup. 344.

погрѣкъ m. ταφή sepultura nom.-lab. 2. paral. 16. 13. -ostrog. apotheca mat. 51 cella trigl. carcer per. 55. 5. chron. 28. 134 150 etc. къ желѣзѣхъ и къ -бѣхъ bor. 31. въ оузахъ и въ -вѣхъ bor. 30. къ пропастѣхъ и въ -вѣхъ sabb.-typ. окрадьше жела погрѣбомь кодите си men.-mih. 120. usl. pogreb trub.; klruss. pohrib funus, cella

погребьникъ m. ἐγχρυφίας panis subcineritius pent. mih. olim ezech. 4. 12. -никъ proph. mat. 49. -грѣбникъ num 11. 8. iez. 4. 12. -vost. cf. -бьникъ.

погребьнъ adj. ἐντάφιος funebris. sepulcralis -бно слоко hom.-mih. дверемъ -ньнымъ bor. 82.

погребьнь m. ἐγχρυφίας panis subcineritius -ньа exod. 12. 39. -mat. 55 -грѣбна exod. 12. 39. -vost.

погребъсти v. погрети.

погребѣтель v. погрѣватель.

погребение n. sepultura glag.: vocabulum dubium.

погрести v. погрети.

погрети -грѣжѫ -гребши vb. θάπτειν, ἐνθάπτειν. ἐνταφιάν sepelire ostrom. parem. 1271. sup. matth. 8. 12. -serb. pat.-mih. χωννύναι tumulum exstruere chron. - къ земли таладькть leont. -грести ev.-serb. antch. prol.-mih. men.-vuk. per chron. sabb. 202. propb. nicol. -грѣти op. 2. 2. 429. -грѣсти greg.-mon. 80. -гребьсти prol.-cip. -грѣнь part. glag. -гребенъ svjat. sup.

погрибальница f. coemeterium, uti videtur pat. 214.

погрибальнъ adj. funebris дарь - chrys - lab. cf. -грѣб-.

погрибание n. ταφή sepultura prol.-mart. dial. cf. -грѣб-.

погрибатель m. ἐνταφιαστής funerator, vespillo pent.-mih. pat. sabb. 83. chrys.-lab. men.-mih. cf. -грѣб-.

погрибательнъ adj. funebris -на молитва chrys.-lab. cf. -грѣб-.

погрибати -аѭ -аѥши vb. θάπτειν, κηδεύειν sepelire leont. sup. prol.-mart. dial. pat. pat.-mih. psalt.-ven. misc. gram. 258. chrys.-frag. - ся greg.-mon. cf. -грѣб-.

погроуѣтарьскъ adj. σιτοποιοῦ panificis дѣло -ко gen. 40. 17. -pent.-mih

погрѫбити -блѭ -бишн vb. curvare -блѥнь согѫкенуфώς, καμπύλος dial. barl. sabb.-typ. typ.-chil. men.-mih. - ся ἐπικυρτοῦσθαι curvari chrys.-frag. пламеноу -бьшоу ся men.-vuk. -бнлъ ся отъ старости men.-leop. -кивь ся ходити κυρτοβατεῖν hom.-mih.

погрѫблити ся -блѭ ся -блѥши ся vb. curvari dioptr.

погрѫбление n. κύρτωσις curvatio men - vuk dioptr.-lab.

погрѫдити -ждѫ -дишн vb. foedare - роте mon.-serb. 361.

погрѫмѣти -млѭ -мишн vb. βροντᾶν tonare misc.-saf. prol. misc. -грем- chron.

погрызати -заю -заѥши vb. mordere - зение men -mih.

погрѣбальнъ adj. funebris -грѣб- alex. chron. -ныи funeralia trigl cf. -грѣб-.

погрѣбание n. ταφή sepultura ostrom hom.-mih. nicol. cf. -грѣб- -ам погребание.

погрѣбатель m. ἐνταφιαστής funerator -грѣб- hom.-mih. -грѣбѣтель gen. 50. 2. -parem. 1271. cf. -грѣб-.

погрѣбательнъ adj. funebris -на funeralia mir. cf. **-гроб-**.

погрѣбати -блѫ -блеши vb. θάπτειν, ἐνταφιάζειν, καταθάπτειν sepelire ant. antch sup. pat.-mih. svjat. prol.-vuk. prol.-mih. hom.-mih. sabb.-typ. à.-gl. 47. bus. 295: 335. cf. **-гроб-**.

погрѣсти v. **погрѣти**.

погрѣхъ m. ἀφορία sterilitas **зълъ - земли**; **отъ кѫдоу -грѣхи**; greg.-naz. **съ -хомь плаваниѥ** ἐπισφαλὴς πλόος act. 27. 9. -op. 1. 301. strum. adde leont. 155. **зиме радн** - sabb -typ.

погрѣшати -аѭ -аѥши vb aberrare **добраго соудa** - krmč.-mih. 199.

погрѣшиниѥ n. aberratio sup. 95.

погрѣшити -шѫ -шиши vb ἁστοχεῖν aberrare; διαμαρτάνειν assequi non posse strum. sup. 69. (ubi **-ши сѧ**) - **пса** krmč.-mih. krmč.-vost. - **искомаго** prol.-mart. - **помъисла** per. 20. **надежде наше не -шисмы** sim. I. 19. - **надеждоу** prol.-mart. - **зрѣниѥ** prol.-mart. - **ракоу** prol.-mart. adde sabb. 60. peccare mon.-serb. **бѣше -шила землѧ** de sterilitate leont. desiderare sup. 48. **не** - ἐπιτυγχάνειν consequi sup. 342.

погрѣшьнъ adj. erroneus trigl.

погрѫзати -заѭ -заѥши et **-жѫ -жѥши** vb. βυθίζεσθαι demergi hom.-mih. pat. io.-sin. ok. 55. **якоже жерновъ -жетъ въ мори** vošt., quod idem ad **-знѫти** traxit.

погрѫзениѥ n. demersio sborn. χώνη gurges men.-vuk.

погрѫзиниѥ n. demersio acad.

погрѫзнѫти -нѫ -неши vb. καταποντίζεσθαι, βυθίζεσθαι demergi men -vuk. prol.-mart. sup. 48. 198. pat. oct. **-жѫ** bon. **корабль -зьшоу** chrys.-lab. δύειν, καταδύειν immergi **-зошла въ глоубинѫ** exod. 15. 6. -vost. κολποῦσθαι sbor.

погрѫбленъ part. rudis **-грoубленъ смыслъ** ex. 183. bulg. lice to da si pogrubiš milad. 61.

погрѫжати -аѭ -аѥши vb. βυθίζειν demergere sup. 121. **рало** - op. 2. 2. 84. **-жаѥмь хвьистѣи** se praecipitans hom.-mih. χειμάζειν iactare sbor. - **сѧ** ostrom. χειμάζεσθαι impleri (de navi) marc. 4. 37. -bulg.: male, ni fallimur, βασανίζεσθαι exeruciari ostrom.· male **-жѧше сѧ** steph. nsl. pogražati hung.

погрѫжениѥ n. βαπτισμός, κατάδυσις immersio marc. 7. 4. -mat. 58. krmč. 39 76. ber. **въ ѥдино - крьщающе сѧ** krmč.-mih. 204: pro **хоны** prol.-mih. 8.

погрѫзитель m. qui immergit men -mih

погрѫзити -жѫ -зиши vb. βυθίζειν, καταποντίζειν demergere sup. pat. barl. prol.-vuk. glag. chron. χαλᾶν demittere pyrg. χωνεύειν fundere men.-vuk - **корабль** prol.-mih. - **насадьı** man.-vost. **нѣко ни ноы -грoузи** svjat. καταπινειν.absorbere - **сѧ** sup. 387. ναυαγεῖν naufragium facere 1. tim. 1. 19. -bulg.

погрѫзъ m. immersio **тремн погроузы** io.-dam.

погоубa f. pestilentia glag. nsl. poguba damnum cf. **пагоубa**.

погоубитель m. qui perdit hom.-mih. ephr.

погоубити -блѫ -биши vb. ἀφανίζειν, ἀπολλύναι perdere ostrom. sup. man. cloz I. 450. 786. sup. greg.-naz. - **доушоу** hom.-mih. - **оумь свой** leont. **-ки и коѣ съ лица своего** pent.-mih. ἀφανίζειν perdere sup. 392. ἀναλίσκειν e medio tollere sup. 287. ἀναιρεῖν delere sup. 276. **продиδоуаı** prodere sup. 275.

погоубливати -аѭ -аѥши vb. perdere chrys.-lab.

погоублѧти -ѧѭ -ѧѥши vb. ἀπολλύναι, ὀλοθρεύειν perdere šiš. 69. sup. ant. svjat. prol. proph io.-sin. isaak. chrys.-lab. chrys.-frag. nicod. chron. ber. **врѣмe** - hom.-mih. **доушоу** - frag.-serb. ἐκτρίβειν terere pent.-mih. ἀναιρεῖν evertere. interficere krmč.-mih. θανατοῦν occidere: male ἄϱειν tollere sup. 279. - **сѧ** 1.| macc. 6. 24. - vost. nota **-ѧѥ-** sup.

погоублѥниѥ n. ἀπώλεια interitus **-ниемъ погибноутъ** iudith 6. 4. -vost. ἀναίρεσις eversio hom.-mih. glag. chron. iactura dial.-šaf. **-ѧѥниѥ** sup.

погоудити v. **погждити**.

погоутей sensus nobis ignotus: **скоро погоутей имай оумь въ себѣ, да те не прѣблазнить** nom.-barb.

погыбати -блѫ -блеши et **-баѭ -баѥши** vb. ἀπόλλυσθαι perire lavr.-op. hom.-mih. aut. antch. dial. sup. bon. psalt.-int.-saec. xm. nicol. int. tur. sabb. 80. sim. II. 4. š.-gl. 50. mon -serb. chron. ἐκλείπειν deficere svjat.-op. 2 2. 403. **-блѧтъ** bon. - **гладемь** prol.-mart. **градоу -кажщоу** dial.-šaf. croat. pogibati hung.

погыбениѥ n. ἀπώλεια exitium cyr.-hier. sup. 404. alex. mon.-serb. ἐκπόρθησις devastatio proph.

погыблъ adj. ὀλωλώς perditus **пагоубиниче и -лѥ** ex.

погыбнѫти -нѫ -неши vb. ἀπόλλυσθαι perire cloz I. 697. ostrom. sup. ioël 1. 17. -proph. cyr. 1. mon.-serb. bell.-troj. 20.

sabb.-typ. -вꙑшиихъ рады svjat. -блъ chron. -клъ имъ bon. -клъ быхъ psalt.-ven. -ѥ солнце chron. реченномоу не моцно кѣ - τὸ κυρωθὲν οὐκ ἦν ἀναλυθῆναι man. 51. -ѥ antch. πλανᾶσθαι vagari sup. 286. male погъѣ bus. 338. aor. -боу šiš. 83. 94. погꙑбноу pro -боу šiš. 216. adde -гꙑнѫти, -гиноути bell.-troj. 17. krmč.-mih. bus. 292. sabb.-typ. per. chron. nsl. poginoti bulg. poginъ.

погꙑбѣлиѥ n. exitium коудетъ на - и смѣхоу georg.-vost.

погꙑбѣлъ f. ἀπώλεια exitium svjat.-mat. 10. sup. krmč. 51. krmč.-mih. bus. 177. - монастыра рыдаѥмь leont. дѣти въ - харіζεσθαι damnare šiš 41. -вель mat. 49. chron. тако мн - sup. 407. -вно mon.-serb. 241. nsl. pogibel.

погꙑбѣльнъ adj. ἀπωλείας exitii ostrom. ant. int. mon.-serb. - рове sim. I. 27. λῃζόμενος pyrg. -вел- antch. vost. 2. 128.

погꙑбѣльство n. ἀπώλεια exitium -вельholm. cyr.-hier.

погꙑмати -аѭ -аѥши vb. ψηλαφᾶν palpare prol.-lab. prol.

погꙑнѫти v. **погꙑбнѫти**.

погѫгнити -нѭ -нивши vb. murmurare -гꙋгнꙋла о всей моудрости ephr.-vost.

погѫгнѫти -нѫ -нувши vb. murmurare - о своей добльсти krk.

погѫдити -ждѫ -дивши vb. καταμέμφεσθαι vituperare -гоуд- op. 2. 2. 80. βλασφημεῖν blasphemare -гжд- cyr.-hier.

погѫждениѥ n. μέμφις vituperatio -гоужень op. 2. 2. 79. -гоужениѥ azbuk..

погѫзло n. cognomen погоусло mon.-serb. 168.

погѫсти -дѫ -дувши vb. κιθαρίζειν cithăra canere prol.-vuk. да погоудѣшь prol.-mih. погоуди men.-mih. 192.

подa f. къ подоу вѣчноую осоужаетъ насъ in iudicium perenne op. 2. 2. 348: vocabulum dubium.

подаваниѥ n. datio men.-mih.

подавати -ваѭ -ваѥши vb. dare; παρέχειν praebere sup 68. 69. sabb. 214. georg. ant. antch. prol. dial. man. cozm. tur. isaak. mir. zak.-serb. krmč.-mih. pyrg. strum. greg.-mon. chron. - роукоу sim. I. 22. - пиперу prol.-mih. - кровь hospitio excipere chrys.-lab.

подавити -ваѭ -вивши vb. πνίγειν, ἀποπνίγειν, συμπνίγειν suffocare ostrom. clim. ant.-hom. š.-gl. 47. - окыпа men.-vuk. -вивъ вълнами; - сѧ ok. 88. vost. 1. 162.

подавлѭти -ѥѭ -ѥѭши vb. πνίγειν, ἀποπνίγειν, συμπνίγειν suffocare ant. pat. - сѣмѧ isaak. - пламы io.-clim. - дълъжника par. -вллѣть nicol. - сѧ ostrom.

подавьница f. datrix men.-leop.

подавьць m. dator hom.-mih. χορηγός qui subministrat bon.-mih.

подадитель m. χορηγός largitor - нашего живота sup. 366.

подажда f. sensus dubius: прѣдъкоупоувати -ждѣ misc.-serb. 12.

подалѣчьнъ adj. longinquus pat.

подали adv. μακρόθεν longe - пасоущимъ greg.-naz. прьмо глоу - gen. 21. 16. -vost.: recte по дали cf. поднлѣ.

подалиѥ n. distantia на толицѣ ѥмоу -лии отиѣти sup. окрьстъ манастꙑра -лые не хоудо sup. 443: errat vost. adv. esse putans.

подалѣ adv. longe -лѣ ber. - отъ иероусалима tur. 15.

поданиѥ n. μετάδοσις impertitio dial. ant.-hom. sbor. mon.-serb.

подань̀къ m. tributum chrys.-duš. 26. glasu. 13. 376. mon.-serb.

подарити -рѭ -ривши vb. donare per. chron. -рьше книжницѣ hom.-mih.

подарие n. donum men.-mih. -рье opl. 2. 2. 79. bulg. podare.

подаровати -роуѭ -роуѥши vb. donare int. - ѥмоу men.-mih.

подарѣти -рѣѭ -рѣѥши vb. donare плачемь горькомь подарѣѥши смьк вѣкмь (pro сиꙑ|вьсѣкъ) ephr.-belg. -радъ sup. 26.

подарѣниѥ n. donum; εὐεργεσία beneficium -рен- men.-mih.

податель m. dator; παρέχων praebens ephr. hom.-mih. pat. sup. 54. chrys.-lab. men.-mih. sabb. 11. 69. mon.-serb.

подательнъ adj. liberalis вьвогꙑнмь - prol.-mih.

подательство n. praebere alex.-mih. 174.

подати -дамь -даси vb. ἀποδιδόναι, ἐπιδιδόναι dare; μεταδιδόναι impertiri ostrom. sup. ant. chron. како нѣ -да ми своѥѭ чистотꙑ svjat. подажь ми оуглиѥ (оуглиа) горища мало greg.-lab. δωρεῖν donare; προστιθέναι porrigere -дадъштоу sup. 285.

податиньнъ adj. impertiens -вно ли естъ кожие естьство или прнатиьно; krmč.-saec. xvi.

податьлинъ adj. liberalis роука -ва alex.-mih. 56. -тлинѣ нищимь misc.-šaf.

податьникъ m. praebens -тн- hom.-mih. georg.

податьница f. datrix io.-sin. **моукъ вѣчьнѣй** - svjat.-mat. 9.

податьнъ adj. impertiens dioptr. **се мнѣ горнюе славы -тно** τοῦτο ἐμοὶ τῆς ἀνωτάτης δόξης πρόξενον hom.-mih. 29.

подаяние n. datio; permissio chrys.-frag. hom.-mih. ἐπιχορηγία subministratio.

подаяти -даѭ -даѥши vb. dare sup. krmč. 38. greg.-lab. pat. isaak. sim. I. 27. antch. chron. παρέχειν praebere; μεταδιδόναι impertiri; χορηγεῖν subministrare; ἀντιδιδόναι vicissim dare sup. 63.

подварьнъ adj. sensus ignotus: **ни рꙋмьскыхъ законь въ оумь прилѣ ѥси. нь вьсѣ въ коупѣ нѣврѣгла ѥси, и свободь дѣкицоу игомь работы повель ѥси -ноую женоу** cn. **и обычьноу владарьствоу не доклѣаше ти** men.-mih. 296.

подварѣти -ѣѭ -ѣѥши vb. vocabulum obscurum, **-рѣ̀ти брадоу** ποιεῖν μύσταχα facere labrum 2. reg. 19. 24. -kruš.

подвигнѫти -нѫ -нѣши vb. σαλεύειν, κινεῖν movere sup. 62. 237. 306. dial. sabb. 6. mat. 49. š.-gl. 94. **-гохъ царе въсточные** laz. σχολεύειν praedari op. 2. 1. 115. **-дѣ** sup. 38. - **сѧ** ταχύνειν, σπεύδειν festinare sup. 347. 353. ant. hom.-mih ostrom. τρέπεσθαι verti men.-vuk. **-ноꙋпа сѧ** bus. 169. **-нѣтъ сѧ въ поустыню** ἐπάρατε εἰς τὴν ἔρημον pent.-mih. **на добрам дѣла -ноуша сѧ** bus. 290. ἀγωνίζεσθαι certare sup. 70. barl. šiš. 244. ἀφυπνίζεσθαι expergefieri sup. 334. aor. **-гъ сѧ** šiš. 244. part. **-гноуть** sabb. 6.

подвигованиѥ n. certamen isaak.

подвиговати -гоуѫ -гоуѥши vb. certare isaak. - **сѧ** isaak.

подвигодавьць m. premium (certaminis) constituens lit.-mih. ephr. nicod.

подвигоположьникъ m. ἀγωνοθέτης certaminis arbiter prol. isaak. triod. chrys.-lab.

подвигъ m. ἀγών, ἀγωνία certamen ostrom. šiš. 51. sabb. 1. ant. sup. - **подвизати** typ.-chil. **ненадѣждьнь** - greg.-mon. 71. **подьвигь** šiš. 51. στάδιον stadium sup. 68. rum. **подвиг** negotium cf. ahd. wig and. vîg.

подвижаниѥ n. motus prol.-mih. 285.

подвижати -жаѭ -жаѥши vb. κινεῖν movere **-жа ѩзъникъ** cloz II. 98. σαλεύειν movere, agitare šiš. 184. ant. ant.-hom. **землю** отъ **корѣнию кто -жа**; hom.-mih. 151. - **сѧ** σαλεύεσθαι moveri, agitari sup. 353. sim. I. 18. psalt.-int.-saec. xn. **-жасѧ сѧ нозѣ** bon. **мънѣ малѣ не -жысть сѧ нозѣ** psalt.-int.-saec. xn. ἕρπειν repere š.-gl. 79. δονεῖσθαι agitari sup. 352. **основанию -жаше сѧ** hom.-mih.

подвижение n. σάλευμα agitatio, motus dial. isaak. - **жрьновьно** iosun. **мѣсѣчно** - krmč.-mih. μόχθος labor šiš. 252.

подвижити -жѫ -жиши vb. movere int. 278. isaak. - **сѧ** isaak. vost. I. 252.

подвижьникъ m. ἀγωνιστής certator sup. 41. ant. antch pat. dial. isaak. sabb. 133. ber. trigl.

подвижьнъ adj. ἀγωνιστικός certatorius ant. sup. 414. 445. int. 14. chron. trigl. **-на моupѣ** men.-vuk. **-но срѣдѣце** sim. I. 4. **маѫима чьр'ньца** отъ **-ныихъ** svjat. **присно** - ἀεικίνητος hom.-mih. **-нѣе** sup. 445. repens š.-gl. 79.

подкизалиштѣ n. certaminis locus trigl.

подкизалець m. qui certat **благочьстиѭ** -; **пскоусьнь** - ephr.-belg.

подкизаниѥ n. ἀγωνισμός certamen ant. **споудѣ** festinatio hom.-mih. adde sim. I. 26. chron. I. 171. 2.

подкизатель m certator ant.-hom.

подкизательнъ adj. certans int.

подкизати -заѭ -заѥши et **-жѫ -жиши** vb. σαλεύειν agitare ant. hom.-mih. chrys.-frag. chron. **костн** - krmč.-mih **землю -за** hom.-mih. **-зать его принти** sabb. 6. **смѣхъ** - bus. 383. **молити -заю** sabb. 1. **молѫщаго сѧ -заѥ** sborn. **на плачь** - θρήνους ἐρωτεῖν krmč.-mih. διανίστασθαι se erigere sup. 310. ἀνακινεῖν incitare 299. **-жа споудаіѡς** studiose sup. 384. - **сѧ** σαλεύεσθαι, κινεῖσθαι moveri sup. 289. šiš. 5. *viz.* sim. I. 14. hom.-mih. σπεύδειν festinare proph. pent.-mih. greg.-naz. - **на всако дѣло благо** ephr.-belg. πυκτεύειν luctari; ἀγωνίζεσθαι certare sup. 56. 69. ostrom. šiš. 245. isaak. io.-siu. **слоугы моа -залы сѧ бышѧ** io. 18. 36. -kryl. mat. 16. 36. - **по христѣ** prol.-mih. 180. **на срѣбьское -заше сѧ** начелъство greg.-mon. 71. σπουδάζειν operam dare sup. 197. 284 ἐπείγεσθαι\properare sup. 184.

подвизовати -зоуѫ -зоуѥши vb. movere op. 2. 1. 155.

подворие n. servitium, ni fallimur: **оустa на - прѣдь царемь** misc.-serb. vicus trigl. klruss. podvirje pol. podworze.

подесатьствовати -коуѫ -коуѥши vb. decimam dare, sumere alex.

поди adv. ὑποκάτω subtus - **подь морѣмь** 3. reg. 7. 44. -kruš. **рогозиноу** ѩкоуще **поль ис-**, и **поль сь врьхоу** l.cont.

подивити сѧ -вльѫ сѧ -виши сѧ vb. mi-

rari sup. 440. ant. typ.-chil. sabb.-typ. bor. 39. chron. - чемоу men.-mih.

подиле adv. μακραν longe ies.-nav. 3. 4. -krus. cf. подалн.

подирати -раѣ -раѣшн vb. σύρειν vexare - страноу esai. 28. 2. -proph. -раа страноу vost

подирь m. ποδήρης talaris (vestis) men.-bulg. tur. 109. int. 32. по -рн аароии ant.-hom. 146. -рь ber. alex. на -рѣ tandem bulg.-lab. 17. bulg. podir, podirê post.

подирьскъ adj. vestis talaris -ска ризa men.-belg.

подирѣшьнь adj. sequens, extremus на наподирѣшны годины bulg.-lab. 56. -шно крѣме 3. cf. подирь.

подиконъ v. подъдиконъ.

подлинникъ m. archetypon op. 2. 2. 214. e russ.: th. длина.

подлиньнъ adj. sensus dubius: -на кина iv.-mih.

подлъгноватн -ноуѣ -ноуѣшн vb. producere, uti videtur лице мало окроужны -ноующе, нось доброгладостьнѣ лежащь men.-mih. 389.

подлъговатъ adj. oblongus prol.-vuk. -га глава prol.-mih. nsl. croat. podugovat habd. verant.

подлъгоморьнъ adj. ὁ παρὰ τῆς θαλάσσης qui iuxta mare est подолгоморнин граде op. 2. 2. 81.

подлъгоу v. подлъгъ.

подлъгъ praep. secundum iungitur *a)* cum gen. - рнпокроугъ svjat. - морн да сѧ вселитъ vost. - морa παρὰ τὴν θάλασσαν pent.-mih. ἐπὶ τῶν ὑνῶν pent -mih. χождахоу - рѣкы παρὰ τὸν ποταμόν exod. 2. 5. -pent.-mih. ubi alius codex habet - рѣчн; - алеѯандрнѣ men.-mih. нде - тъмьнице men.-mih. - приставь etc. παρ' ὅρμον πλοίων gen. 49 13. -pent.-mih. подолгъ праквы кораблены idem vost. 2. 177. *b)* cum acc. sup. 111. 20. рѣка вже - градъ greg.-lab. - рѣкоу ἐπὶ ὕδωρ proph. акы крька - рѣкы текаше vost. - рѣкы exod. 44. 4. - mat. 49. - морe παράλιος krus. gen. 49. 13. - pent.-mih. - морe гредн men.-mih. adde хождаше по подлъгъ ксѣхъ men.-mih. подлъгоу доуиака соуще скуды παρὰ τὸν ἰατρὸν pol. podług.

подлъжицѣ adv longitudine - до рнпокоуроугъ svjat.

подлъжьнъ adj. κατάχρεως obnoxius ant.

подлѣ v. подле.

подле praep. secundum, ad iungenda *1)* cum gen. сташа -ле лыкеди per. 65. 20, обѣходе -лѣ братнѣ men.-leop. легше подле нерл par. 117. *2)* cum acc. нтти -лѣ нердлнъ dan. -heg. нтти -ле море dan. -heg. -лѣ жьницѣ ἐκ πλαγίων τῶν θεριζόντων ruth 2. 14. -vost. 1. 255. -лѣ chron. l. 56. 9; 105. 19; 111. 9; 262. 29. russ. подлѣ, подолѣ, поздолѣ, возлѣ pol. podle oserb. podle nserb. podla, pla.

подока f. decor sup. 225. измѣнишa родителескоую -коу mat. 22. - мсть πρέπει decet: χρή, εἰκός, δεῖ oportet hom.-mih. sup. 273. 276. 279. 282. 344. greg.-naz. не бѣ ли ти - оуподобити сѧ клекрѣтомь сконмь; ephr.-belg. - по нстинѣ ю.-clim. на -бѣ бъти placere ex. нѣсть ми на -бѣ οὐκ ἔστι μοι ἄξιος op. 2. 2. 428. cloz l. 88. ἀξίωμα dignitas, postulatio exod. 21. 22. -pent.-mih. krus. къ свѣтителескоую -коу обълка сѧ εἰκός par, aequum кънѣ -бъı op. 2. 2. 292. adde ber. rum. подолѣ ornamentum.

подобати -аѣ -аѣшн vb. δεῖν, χρὴν oportere, decere ostrom. sup. 188. 274. 276. 330. op. 2. 2. 51. -ающеть op. 2. 2. 429. -аѣшь пастырьствоу chrys.-lab. - комоу vita-theod. chron. l. 79. 107.

подобитель m. μιμητής imitator ant. - христокъ leont.

подобити -ѩѣ -бнши vb. μιμεῖσθαι imitari ant. всѣкда твои -бить та ἡ λαλιά σου ὁμοιάζει ostrom. - сѧ ὁμοιοῦσθαι similem fieri ostrom. μιμεῖσθαι imitari cyr. 18. не -би сѧ злоу šiš. 237. слака съ соуҳъмъ лнстомъ -бить сѧ lavr.-op. 52. -бѧ сѧ ἐοικώς similis sup. 283. ἀμιλλᾶσθαι certare hom.-mih. - чемоу cloz l. 561. кьто можеть - томоу при сказанню колн; greg.-lab. исходa - antch. adde glag. -otryv. 16. chron. l. 91. 29. mon.-serb. 63. 65. 289. -бншa вѣрьнаго рока ἐοίκασι τῇ παραβολῇ του πιστοῦ δούλου sup 274. convenire ыкоже не -бить сѧ, прнемлють прнтъчоу svjat.

подобитъ m. μιμητής imitator šiš. 149. 151. 223. -ти мнѣ бывайте 84. -ти намь бысте 149.

подобие n. ὁμοίωσις, ὁμοίωμα, ὁμοιότης similitudo sup. 109. 123. 208. šiš. 58. 223. 229. men.-vuk. lavr.-op. 22. triod. prol.-mark men.-mih. mon.-serb. - орьле men.-leop. рѣчь по -бнью нѣкоемоу bus. 269. adde ǯ.-gl. 79. prol.-mih chron. царьскымь -бнемь самь оукрашаѣть sabb. 144. ἄγαλμα simulacrum ant.-dial.

подобити сѧ -ѩ сѧ -ѩщи сѧ vb. similem reddi -lavr. op. 31.

подобокрѣдьнѣ n. τὸ ὁμοιοπαθές iisdem affectibus obnoxium esse cyr.-hier.

подобокрѣдьнъ adj. ὁμοιοπαθής pari modo affectus op. 2. 2. 56. svjat.-op. 2. 2. 399. **-днихъ нама члокѣкъ** sabb. 124. cf. **подобострастьнъ**.

подобозрѣтєльнъ adj. idem nomen habens, uti videtur int. 135.

подобомнѣнїе n. sensus dubius: **приѧтыѥ ѥсть рѣчь приємлюнти -мѣнны отъ сжитаго истовєѥ** bus 268.

подоболичїе n. εἰκών imago men.-mih.

подоболичанъ adj. similis **гроѣъ - пѣшторѣ** sup. 409.

подоболѣпьнѣ adv. decore mir.

подобонравьнъ adj. similes habens mores sup. 431. 5.

подобообразьнъ adj. similis - **сатанѣ кыѧѥть** chrys.-lab.

подобострастїе n. iisdem affectibus obnoxium esse svjat.-op. 2. 2. 399.

подобострастьнъ adj. ὁμοιοπαθής iisdem affectibus obnoxius ioaun. cf. **подобокрѣдьнъ**.

подобосжитьнъ adj. qui eiusdem essentiae est **-сѫщиѥ** per. 30. 2. cf. ὁμοούσιος.

подоботѣчьнъ adj. ὁμότιμος qui in pari habetur honore hom.-mih. cf. **тѣчьнъ**.

подовръ adj. λαμπρότερος splendidior prol.-cip. men.-vuk. cf. **по**.

подобьникъ m. μιμητής imitator ant. lavr.-op. 39. chrys.-lab. men.-vuk. ber. **апостольскый -; рѣвнитєль и** - chrys.-lab. **подобьница** f. imitatrix.

подобьно adv. modo convenienti **придохъ тѳкомоу - благочьстию** hom.-mih. **нѣко полѣзи - прѣобращаємо** chrys.-lab. pro dignitate sap. 205.

подобьнонмєнитъ adj. similis, uti videtur - **оучѣнїе** hom.-mih.

подобьнострастьнъ adj. eodem modo affectus sup. 125.

подобьнъ adj. ὅμοιος similis ostrom. sup. men.-mih. **ѣсыка плъть на родъ сѧ сокираѥть -нѣмь сѣномъ** bus. 158. **-но ѥсть** ὁμοιώθη ostrom. **громоу - плачь** sabb. 37. μιμητής imitator cloz II. 55. - **богоу** šiš. 182. ἐφάμιλλος aequalis sup. 140. πρέπων conveniens ostrom. προσήκων conveniens sup. 281. **-ѣномь** cloz I. 406. ἀκόλουθος consentaneus; εὐπρεπής decorus parem. 1271. 1370. **-ѣьно врѣмѧ** εὐκαιρία opportunitas ostrom. cloz I. 244. **къ -ѣно врѣмѧ** εὐκαίρως marc. 14. 11. -mat. 34. **храмъ нѣ** - ѣес-покрова sbor. ἄξιος dignus sup. 178. **нѣсть мн -нѣмъ** bus. 102. matth. 10. 37; 11. 37. 38. -mat. 34. adde 42 **-ѣьнж мьздж** sup. 396. - **быти** ἀξιοῦσθαι pent.-mih. **-нѣрѣ** ἀξιόπιστος fide dignus sup. 394. **-нѣмими и нѣдомѣнми** bus. 271.

подобьнѣ adv. decore **-ьнѣ** ber.

подобьствїе n. ὁμοιότης similitudo šiš. 247. glag. pent.-mih. bus. 63.

подобьство n. ὁμοιότης similitudo ex.-op. 2. 1. 12. 23. op. 2. 2. 37. 79. ber. forma glag.

подоити -доѭ -доѥши vb. mulgere kruš.

подолиниѥ n. vallis **поплъзьши сѧ къ -падьши сѧ - къ** men.-leop. 77: vocabulum dubium.

подолиѥ n. φάραγξ vallis men.-vuk. adde prol. prol.-cip. pat.-šaf. βάθρον fundamentum prol.-mart.

подолъкъ m. κράσπεδον, λῶμα fimbria krmč. 307. exod. 28. 33. **-крыш**. per. t. pent.-mih. tur. adde mat. 15. 34. 42. op. 2. 1. 133. bus. 141. **-къ котъıгъ** ev.-saec. xii. **-ци ризамь** krmč.-mih. 355. - **ризы ѥго** mat. 28. **-ци** (pro **-цѣ**) matth. 9. 20. - ev.-novg. **да понѣ подълъкъ ризъ ѥго прикосноуть сѧ** marc. 6. 56. -ev.-saec. xii. pol. podołek cf. magy. pendely unterhemd.

подольникъ m. κράσπεδον fimbria pent.-mih.

подольнъ adj. πεδινός planus alex.

подражъ m. κράσπεδον fimbria sup. 226. 250. 288. 291. op. 2. 2. 148. svjat.-op. 2 2. 396. **прикосноуть сѧ -зѣ ризы ѥго** mat. 15. **-зѣ ризъ ѥго** mat. 42. ev.-saec. xii. **клачити -гы ризнъıм зорѣи** τὰ ἱμάτια ephr.-vost. oserb. podrahi.

подрагъ m. μίμημα imitatio op. 2. 2. 298. svjat.-op. 392. **по -гоу сътворникъıшаго кога; по -гоу божиѭ; сиѩ градъ - ѥсть нѣкыѩнаго града** svjat.-vost. **сотворити - io.-dam. рѣть и - io.-dam.**

подражавати -аѭ -аѥши vb. μιμεῖσθαι imitari chrys.-lab. dial.

подражанїе n. imitatio sup. ant.-hom. ziz. μυκτηρισμός subsannatio psal. 34. 16. - mat. 28. **-рѣж-** bon. psalt.-pog.

подражатель m. ἐφάμιλλος aemulus antch. ant. μιμητής imitator sup. 49. 199. dial. dial.-šaf. pat. sbor. μίμος imitator **-аѥ** greg.-naz.

подражати -аѭ -аѥши vb. μιμεῖσθαι imitari sup. 201. 251. 281. **-жѣть творѧца** svjat. **-жай самарианыню** sbor. adde pat. mon.-serb. 184. 9. - **христа** hom.-mih. ζηλοῦν aemulari sup. 281. μυκτηρί-

ζειν, ἐκμυκτηρίζειν subsannare ostrom. op. I. 154 gal. 6. 7. op. 2. I 162. - наказание op. I. 72. врази наши -жаше ны sim. I. 19. -рѣжь -bon. dioptr. psalt.-pog. dial.-šaf. 246. - см. когѣ не подрѣ-жаетъ'ся dial.-šaf. 246.

подражение n. μίμησις μιμῆμα imitatio sup. 61. hom.-mih. поустыньное hom.-mih.

подражикъ adj. qui imitatur прѣтвори сѧ каменне -во sup. 67. πρὸς τὴν τῶν λίθων ἀντιτυπίαν μετεποιήθη lapidum naturam imitata est sup. 67.

подражити -жж -жиши vb. μιμεῖσθαι imitari sup. 367. -живъ корѣцѫ sup. 70. μυκτηρίζειν subsannare psal. 34. 16. mat. 28. - см irritari sup. 290. mon.-serb. 47. 19.

подражение n. μυκτηρισμός subsannatio trigl. vb. in vulg. legitur etiam: -жнина.

подражникъ m. μιμητής imitator men.-mih. -жникъ кѹстъ паклоки sup. 70. -жницѧ бышы добромоу его житию vost.

подрати -держ -дереши vb. evertere по сломь доубье подрало chron. I. 209. 17

подримие n. ϒegio circumdrumana sabb.-typ. 80.

подробьноу v. дробьнъ.

подромъ v. подроумъ

подроуга f. socia жена къ любки подроуга естъ sbor.-kir 65. просивши старѣ-ца рѣшета оу -гѣ prol.-belg. klrass. podruha.

подроугъ m. ὁ πλησίον proximus ruth 3. 14. -proph. mat. 55. lev. 19. 11. -vost. mich. 7. 2. -vost. колъ -гѣ exod. 31. 39. -vost. deut. 19. 5, 27. 24. -pent.-mih. sup. 170. 189. 319. men.-mih. hom.-mih. prol.-vuk. ielm. men.-leop. bor. 82. ber. chron. bus. 123. -гѣ обычнаго ex. - и положи господь мечемъ моужа къ подроугѣ его καὶ ἔθηκε κύριος τὴν ῥομφαίαν ἐν τῷ πλησίον αὐτοῦ iudic. 7. 22. -bus. 127. - дроужно alex. -дроужный πάλληλος alios post alium op. 2. 2. 178. -жнии, -жнѣ ber. -жныѣ κατάλληλος -жно поѣние op. 2 2 67.

подроугъдроужьныѣ v. подроугъ.

подроужение n. σύμβιος coniux ant.

подроужие n. συζυγία coniugium sup. 172. ὁμόζυγος. σύμβιος, σύγκοιτις, γαμετή coniux m. et f. sup. 180. ant. men.-vuk. prol.-vuk. prol.-mih. prol.-cip. nomoc.-bulg. sabb.-typ. sabb. 39. hom.-mih. men.-mih. sim. I. 3. 12 30. II. 6. cyr I. 2 3 greg.-lab. nom.-mik. svatk. chron. alex. mon.-serb. 234. 484. отъ помнта своѥго -жиѣ vita-sabbae-vost. самомоу емоу и -жию его ostrom.

подроужие n. ἱπποδρομία cursus equester krmč. 123. men.-mih. sabb.-typ. 75. sof. 28. - идеже къ маѳи носѣфова погрѣ-кена mise.-serb. мѣкимъ сы -мию sof. 18. на покрьвенѣ -мин. men.-mih.

подроумъ m. hippodromus срѣди -ма men.-leop. 88. кьсь ˈдромь окышьдь men.-leop. 88. cróū. podrum serb. podrum cella pol. podruha rum. podrom.

подръда f. sensus ignotus: за'кани отъ соудство и за къшарне и за подрьда и за мертичѣ gram. 295.

подръжание n. servare, custodire сѣ тѣи даѫ на - sup. 433. possessio mon.-serb. 269. cf. подъдрѣжати.

подръжати -жж -жиши vb. tenere sup. 388. prol. - въ оуста misc.-šaf.

подръзѣжти -нж -нѣши vb. audere mon.-serb 182.

подрѣжание v. подражание.

подрѣжати v. подражати.

подрѣти -держ -дереши vb. spoliare рѣтѣи mon.-serb. 308. ст. драти.

подрѣтъ m. cognomen кой се зове -томь хвалованѣ mon.-serb. 467. vocabulum obscurum, derivandum forte a rad. рѣк.

подрѫжати -ѫж -ѫжеши vb. καταπηγνύναι defigere hom.-mih.

подрѫжити -жж -жиши vb. figere-крѣ-стъ кѣдноѫ -женѣ sup. 320: th. дрѫжъ.

подоуѫгати -ѫгаѫ -ѫгаеши vb. contemplari op. I. 98. - на кого per. 43. 36. loqui Да сѝ -ѫгаѫ bulg.-lab.

подоуѫгание n. τὰ παρίστρια regio circumdanubiana man. 61. arax. gram. 18. 22.

подоуѫгование n. flare -вѣние alex.

подоути ˈдоуѭ -доуѥши vb. ἐφύσαν inflare dial.

подоухание n. flare - доухо́вное ex.

подоухати -шж -шеши vb. πνεῖν flare - ѥтъ доухъ его ex.

подъ praep. sub iungitur 1) cum acc. *a)* врати желѣза подъ назоуѥ-ѥмоу положите prol.-mih. 254. подъ рькы-кы пондохъ leont. пришлы подъ градъ per 16. крьселше подъ хрькыть ближнаго подъсѣпали sup. 78. ˈподъ-стѣлакъ подъ ногы ихъ кастрѣкыщѫ sup. 5. нти подъ лѣсь, подъ сѣкы men.-mih. *b)* ˈtemporis подъ вечерь πρὸς ὀψέ pent.-mih. usl pod noč *c)* aliorum nominum подъ ржжь далъ ѥсть скотъ же и звѣрь dioptr.-leop. подъкорити чюѥсѣкыѣа подъ власѣ дѫши тваѥ.

, стѧнoу подъ , сѧ.примoучити praph. 2) cum instrum *γ)* spatii сѣтьде и подъ ногама sup. 8. сѣкiшта. положивъ подъ спѧдомь sup. 19, подь сѣнцемь ok. 61. подь дрѣвесы крiкетъ се chrys. lab. *b)* aliorum nominum ни подь кымьже да коудеть sabb.-typ. подь пром -шлiенiемь соутъ вѣса isaak. цѣкѣвь подь наслѣдникы полагати тѣν ἐκκλησίαν ὑπο κληρονόμον τιθέναι krmč.-mih. подь властию народа бываетъ krmč.-mih. bulg. podzaspa verk. 135. 214. russ. dial. поддобрыи pol. podżary ein wenig gebräunt podżyły ältlich podpiły ebrius oserb. podmalena filziger brombeerstrauch Pott 1. 876. cf. scr. upa goth. uf curt. 1. 254.

подъ m. tabulatum ber. τὸ μέσον medium - дворца 3 reg. 8. 64. -vost. подъ или полъ и помостъ solum trigl. bulg. pod pokl. 1. 82 nsl. pod horreum zdolnji pod cavea lex serb. pod tabulatum rum. pod magy. pad, padolni cf. scr. pad ire gr. πεδιον.

подъбавѣка f. additio подкавка trigl -вакати ibid.

подъкнити -кнiж кнiени vb. subiugare - подь господьтко mon.-serb. 204.

подъкладати -даж -дѣши vb. observare pat.

подъбой m. σταθμός postis kruš. iudic. 16. 3. -pent.-mih. esai. 57. 8 -proph. exod. 12. 7: adde tur. hom.-mih. παραστάς postis нашихъ дверiй - greg.-naz. nsl. podboj fulcrum croat. podboj hung. minus bene, ni fallimur, подвой ἐπωμίς latus (ostii) -дѣва дверная iez. 40. 48. -mat. 49. adde š.-gi. 74. alex. russ. подвой nsl. čech. podvoj pol. podwoj.

подъбрадие n. mentum, ni fallimur prol.-mart. 97. -кородокъ idem trigl.

подъбрѣжие n. ὄχθαι ripae - рѣкы men.-vuk. prol.-cip. litus maris men.-leop.

подъвѣга v. потыкѣга.

подъкѣгнѫти -нѫ -нѫши vb. anfugere chron. 1. 53. 157. -гый trigl.

подъкѣжиште n. καταφυγή refugium op. 2. 2. 401. окраштенiе рекъше - svjat.-mat. 7.

подъвести -дѫ -дѣши vb. ducere, uti videtur -ведѣ мѣнѣ, господи sbor.-kir. 45. irritare въ ѥсте подвели сватославa на мѧ per. 82. 25 chron. 1. 156. 18; 232. 10.

подъвести -зѫ -зѣши vb. ὑποστρωννυναι substernere нь подь тѣ ли корабль подвазоу; ἀλλὰ σοὶ τὸ πλοιάριον. ὑποστρώσω; hom.-mih.

подъвалкъ m. κράσπεδον fimbria сотворiша подолоу -комъ затоки georg.-vost, подколоки pl acc. matth. 23. 5. -mat 34.

подъвластьнъ adj. qui sub potestate est сынъ - misc.-šaf.

подъвалчьнъ adj. fimbriae, uti videtur по отокамъ -чьнымъ georg -vost.

подъвѣщити -кѫ -чени vb. ἐφελκύειν attrahere подъвлѣчена отъ нѣкоего ,,дiмохода vost. 1. 424.

подъвода f. vorspann -дѫ- gram. 19. 80. 88. 125. vectura trigl. подводчикъ vector trigl.

подъводити -жѫ -дiши vb. fallere, uti videtur ,подд.-barb. ,nsl. podvod. fraus dain. cf rum. подкодѣск leiste vorspann подкадѫ vorspann a подъвода.

подъводьнъ adj. qui sub aqua est trigl.

подъводьство n. fraus bulg.-lab. 39. cf -дити.

подъвозьщикъ m. portitor подвозникъ per. 48. подвозити subvehere trigl.

подъвой v. дрѣдьвой.

подъвойскъ adj praeco, uti videtur -дѫвbor.-kir. 62. pol. podwojski.

подъвора f. ἀναφορεύς vectis -дѫ- pent.-mih.

подъвратити сѧ -щѫ сѧ -тiши сѧ vb. subverti (de navi) glag.

подъвращтенiе n. subversio urbis glag.

подъврiньскъ adj. nom. propr. коньстꙗдꙋю подьврiньскою проповѣстомь prol.-mih. 139.

подъвръгъ m. stratum ,,да не седѣши кромѣ -га isaak. pat. подвергъ subiectus trigl. alex.

подъвръстати -жѫ -дѣши vb. ὑποτορεύειν subtrahere -вертаемоу основанiю нѣ (зданiи) zlatostr.-saec. xvi.

подъвълагати -гаѫ -гаѣши vb. supponere. chrys.-lab.

подъкъйникъ m. cervical. -дѣвин- trigl.

подъглавiе n. cervical acad. trigl.

подъглавьница f. cervical acad alex.

подъгнѣта v. подъгнѣтъ.

подъгнѣтити -щѫ -тiши vb. sufflare - огнь prol.-belg. prol.-mart. prol.-mih. пламени -гнѣтьшоу (pro -гнѣщьшоу) сѧ men.-leop.

подъгнѣтъ f. fomes, gen. 37. 8. -glag. лiтѣ -та не даси дрѣкомъ svjat. лоукавыихъ ,,-тъ. svjat.-mat. 9. подгнѣта nov. подгнѣта f. trigl. alex.

подъгнѣщатати -аѫ -аѣши vb. ὑπανάπτειν iucendere men.-vuk. nomoc.-bulg. 10. pat. prol. огнь - men.-leop. -щаѫ-

штны крада svjat.-mat. 8. -чаемая колода men.-leop.

подъговорникъ m. hortator -дговорник- trigl.

подъгорие n. νάπη vallis -рьи доугрѣбами сутеорина ex. въ -рии закѣри хоте лежати sabb. 200. отъ, оу -рии chrys.-duš. 26. 48. ὅρια limites prol.-mart.: adde gram. 163: male respondet lat. copia sup. 221. 7. nsl. podgorje.

подъгорьскъ adj. qui ad montes est мигы -ска chrys.-duš. 27.

подъградие n. προάστειον suburbium men.-vuk. men.-leop. prol. prol.-cip. chrys.-duš. 11. mon.-serb.: male προποντίς propontis въ - градоу деньдь prol.-mart. 126. de Cpoli.

подъградьнъ adj. suburbanus esth. 3. 5. -proph. 1. reg. 5. 16. -mat. 53.

подъграждании m. suburbii incola -дгber. trigl.

подъгрохотати -шть -штѣши vb. substrepere trigl.

подъгрътание n. mentum -горт- alex.

подъгрызати -аю -аѥши vb. δάκνειν mordere barl.

подъгрызти -зж -зѫи vb. κατεσθίειν comedere deut. 28. 39. -pent.-mih.: male κατάσειν ferire men.-serb.

подъданъ adj. subditus š.-gl. 77.

подъдиконъ m. ὑποδιάκονος subdiaconus men.-mih. sabb. 138. nom.-mik. ant.-hom. 147. поди- ok. 64. op. 2. 2. 192. поддиok. 59. подыкъ- pam.

подъдиконьство n. subdiaconi dignitas подыкъ- pam. 190.

подъдръжати -жж -жѫи vb. αἴρειν tollere pent.-mih. ἀνέχειν sustinere men.-mih. sup. 108. prol. - старость bus. 96. - власть sim. I. 6 22. - отьчьствие sim. I. 22. стьпы -жмь greg.-mon. 70. - вѣж antch. op. 2. 2. 266. - на сѣдѣ обѣди закѣта pent.-mih. βαστάζειν portare rom. 11. 18. -vost.

подъдъмлѭти -ѭж -аѥши vb. suffire isaak.

подъдѣлати -аю -аѥши vb. substituere дрѣвиную ногоу -лакъ хожаше bor. 26.

подъжегати v. подъжизати.

подъжишти -гж -жѫи vb. urere ребра ѥмоу -жѫ, -жгоши prol.-belg. prol.-mih.

подъжигати v. подъжизати.

подъжизати -аю -аѥши et -жж -жѫи vb. ὑφάπτειν, ὑποκαίειν, ἐκκαίειν, διακαίειν succendere men.-mih. prol. prol.-cip. prol.-mih. -жигати prol. prol.-vuk. men.-vuk. prol.-mart. -жигати: свѣщами -гаѥмь prol.-mart.

подъзаконьнъ adj. ὁ ὑπὸ νόμον qui sub lege est sup. 311. šiš. 119. 244. glag.

подъземльнъ adj. ὑπονόμαιος subterraneus krmč.-mih. hom.-mih. io.-sin. -мьнъ: -мьна пропасть dioptr. кода -мьна io.-clim. -мьный платъ ex.-vost. 2. 104.

подъземьнъ v. подъземльнъ.

подъземьскъ adj. subterraneus.

подъзирателъ m. speculator alex.

подъзирателъ m. subaspiciens acad.

подъзирати -аю -аѥши vb. ὑποβλέπειν subaspicere ant.

подъзоръ m. suspicio alex.

подъзоръство n. suspicio -дзорство trigl.

подъиграти сѧ -аю сѧ -аѥши сѧ vb. salire жребець или юница -грають сѧ vost.

подъижьникъ m. animal subiugale antch. ant.-vost.

подъимати -имаю -имаѥши et -ѥмлю -ѥмлѥши vb. ἀντιλαμβάνεσθαι, ἀντιστηρίζειν protegere proph. ant. misc. отъ аггель подѥмлѥмь greg.-mon. 80. ἀνέχεσθαι pati -ѥмлѥще сѧ мью собою š.-gl. 90. ἐκδέχεσθαι suscipere sup. 63. ὑποδέχεσθαι suscipere hom.-mih. истлѣние -ѥмлѥ chrys.-lab. ἀγκαλίζεσθαι amplecti man. 56. - крѣмѣна men.-leop. - водоу hom.-mih. - казни misc.-šaf. соудь -ѥмати misc.-šaf. обиды -имаѭоу krmč.-mih. - колѣзни prol.-mart. μαιεύεσθαι obstetricem agere exod. 1. 16. -pent.-mih. -ѥмлюще (доушоу) vost. 1. 134: nota подѥмлющи krmč.-mih. -ѥмлѥши sbora. -ѥмлѥмо bus. 270. -ѥмати hom.-mih. sup. 63. -ѥмаль dioptr. подънимаютъ брокы op. 2. 2. 142: подъимъ svjat. male huc trahit vost.: -ти сѧ chron. 1. 145.

подъимьница f. patrona - и сьпасъ men.-mih. 301.

подъити -ждж -ждѫи vb. εἰσέρχεσθαι: inire sup. 390. impingere ex. облакъ подьнде ὑπηρέτει hom.-mih.

подънюдѣйскъ adj. iudaeis subiectus chron. 1. 204.

подъкадити -ждж -дѫи vb. suffire prol. men.-leop. дымомь задоушьнымь - men.-vuk.

подъканити -ню -нѫи vb. incitare bulg.-lab. 48. 49. 69. подъканокаха 68. подъкань subst. 46. 73.

подъкапъ m. cappa monachi alex. -покъ ibid.

подъкъшати -шлѫ -шлѥши vb. facere ut fermentet - **мл҃ко** sabb. 115. domet.

подъкълърьникъ m cellarii vicarius.

подъкладати -ѥ -ѥши vb. ὑποβάλλειν supponere pat.

подъкладъ m. vestis quaedam chron. l. 214. 35. -

подъклонити -нѫ -нѩши vb. inclinare - **главоу** sabb. 83. 157. - **сѧ** misc.-šaf. chrys.-lab. **подь того роукоу -нѫтоу сѧ** greg.-mon. 66.

подъкласти -дѫ -дѣши vb. supponere krk. chron. l. 218. 38.

подъклипъ m. statera georg.

подъклисиархъ m. ecclesiarchae vicarius **-арьх҃ь** sabb.-typ.

подъклонити -нѫ -нѩши vb. κλίνειν, κατακλίνειν inclinare; ὑποκλίνειν reclinare, ant. sup. 311. 343. **не имать къдѣ главы** - ostrom. - **главѫ** cloz l. 264. men.-mih. - **кыю** chrys.-lab. - **сѧ** chrys.-lab. men.-mih. **-нѫ сѧ моудрость славости** greg.-mon. ὑποκύπτειν se subiicere - **подъ жезлъ** man. - **словоу** sabb. 32.

подъкльтъ m. infima domus trigl.

подъковъ m. solea equi trigl.

подъколѣсьнъ adj. subrotundus **-сный** trigl.

подъколѣнїе n. quod genibus subiicitur cf. gr. ὑπογονάτιον prol.-mart. **обою -нию** men.-leop. τὸ ὄπισθεν τοῦ γόνατος hes.

подъколѣнъкъ m. poples **-нокъ** trigl.

подъколѣньнъ adj. tribus alex.

подъкопаванїе n. subtus fodere pat.

подъкопавати -ѥ -ѥши vb. subtus fodere pat. διορύττειν perfodere ostrom. - **храмь** pent.-mih. - **стѣноу** sabb.-typ.

подъкопанїе n. διόρυγμα perfossio exod. 22. 2. -pent.-mih. kruš. op. 1. 19.

подъкопати -ѥ -ѥши vb. διορύττειν perfodere ostrom. men.-leop. chron. sup. 439. - **домь** nom.-lāb. - **храмъ** bus. 105. - **храминоу** men.-mih. - **сѣкровище** hom.-mih. adde **-пываютъ** chron. l. 54. 9.

подъкопъ m. suffossio trigl.

подъкорити -рѭ -рѩши vb. subiicere - **чювьства подь власть доуши** isaak.

подъкрадати -ѥ -ѥши vb. furari chrys.-lab. - **сѧ** chrys.-lab.

подъкрадокати -доуѭ -доуѥши vb. furari nom.-mik. 97.

подъкрасти -дѫ -дѣши vb. furari **класове питательнаго подькрадени** dial.-šaf. 234.

подъкрилїе n. pes mentis - **горы окычара** prol.-lab. **-крилие** alex. idem. subditus **-крилиѥ** 3. esdr. 11. 25. -acad.

подъкрила n. subditus **-крыла** 3. esdr. 11. 31. - acad.

подъкрѣпити -плѭ -пѩши vb. roborare sabb.-typ.

подъкрѣплыти -ѣѭ -ѣѥши vb. ῥωννύναι roborare 3. esdr. 11. 31. στηρίζειν fulcire prol.-cap. adde pat.

подъкрѣпльнїе n. stabilire int.

подъкоуиъ m. pretii auctus trigl.

подъкыдъкъ m. puer subditicius **подкидок** trigl.

подълагати -гаѭ -гаѥши vb. τιθέναι, ὑποβάλλειν supponere, subiicere dial. ostrom. krmč.-mih. isaak prol.-mart. sup. 415. mon.-serb. **извращѥнию** - nom.-mik. 38. **каменїе** - **подь главою** chrys.-lab. nsl. podlāga dain.

подълежати -жѫ -жѩши vb. ὑπόκεισθαι subiacere dial. bus. 269. **-жштѣѭ власоу** svjat.-vost. l. 331. - **моучѣнию, томлѣнию** misc.-šaf. **-зазоро҃у** greg.-mon. 48. - **канономъ** nom.-mik. 35. - **сѫдоу** io.-sin. **-же боудѣши** sabb. 9. **отъ -жщаго коудоуштѥе пропокѣдаѭтъ** svjat. **оуглѣе -жше тѣлоу** ἄνθρακες ὑπέκειντο τοῖς σώμασι hom.-mih.

подълѣшти -лѧгѫ -лѧжѩши vb. subiacere pan. - **извращѥнию** nom.-mik. 80. **которы (жена) подлегла** in bigamia sbor.-kir. 55

подълинъка f. iusculum **-нка** trigl.

подълогъ m. quod supponitur ioann. men.-mih. 198. nota **прикиа** и - misc.-šaf. 62. **-гы помощины по земли** pavimento strato leont. 132. **кроужьникь и иетеры -дологы** tholos quosdam prolixos leont. 132. rum. **подлог, плотог, полог** segmentum corii detriti magy. palló pavimentum: adde padlás et čech. podlož slovac. podláž.

подъложити -жѫ -жѩши vb. ὑποτιθέναι supponere, subiicere sup. bus. 266. duš. int. - **подь чьто** men.-vuk. **-жше роуцѣ подъ не** svjat. - **коню** misc.-šaf. **-жи коумиры подь седло велькоудни** gen. 31. 34. -pent.-mih. **млаты подь мышце** - prol.-mart.

подъложьница f. pellex nom.-mik. 173. par. mir. 48. trigl. alex.

подъложьничь adj. poss. pellicis alex.

подълѣсти -зѫ -зѣши vb. subire pat.-mih. prol.-vuk. - **подь камень** prol.-mih. - **подь трѣкище** men.-mih.

подълѣтьнъ adj. ὁ ὑπὸ τὸν χρόνον ὢν temporalis sabb. 86. **-дл-** chrys.-frag. **мѣра -тна** pytg.

подълъжковатн -коуѭ -коуѥши vb. ἐνε-

βρεθεῖν insidiari - кого deut. 19. 11. pent.-mih. vost.

подъмакати -аѣ -аѥши vb. excipere, ni fallimur оходы женъ -мавающе вкоушають per. 4. 29.

подъмастерие n. architectus trigl.

подъметати -шѭ -штеши vb. subiicere mon.-leop. glag.

подъметъ m. κράσπεδον, λῶμα fimbria ostrom. pent.-mih. -ты въскрилиа τὰ κράσπεδα τῶν ἱματίων αὐτῶν matth. 23. 5. -mat. 17. 34. 43. подъметы въскрилиѣ nicol.: aut подъметъ aut въскрилие e margine in textum irrepsit usl. podmet fimbria dain. cf. rum. потмет esca.

подъмлѣвити -влѭ -виши vb. incitare -молв- per. 60. chron. l. 90. 139. 162. e russ.

подъмога f. adiutorium trigl.

подъморьскъ adj. qui sub aqua est alex.

подъмѣдьнъ adj. aeri similis alex.: recte gr. ὑπόχαλκος.

подъмѫжьнъ adj. qui in potestate viri est alex.

подънаслѣдьникъ m. ἀποκληρονόμος exheredatus krmč.-mih.: male.

подънебесие n. ὑπουράνιο quae sub coelo sunt ant. tur. αἰθήρ aether men.-mih.

подънебесьнъ adj. qui sub coelo est chrys.-lab. chrys.-duš. всю -сноую прошедшꙋ cyr. 26.

подънебесьскъ adj. ὁ ὑπ' οὐρανόν qui sub coelo est sup. 138. ἐπουράνιος coelestis ephes. 6. 12. - šiš. 170.

подънести -сѫ -сени vb tollere - мьчь nom.-mik. 18. - и оукѣличити цѣнѫ par.

подънимати v. **подъимати**.

подъницати -цаѭ -цаѥши vb. oculos demittere trigl.

подъниняти -шѭ -шеши vb. ἐναγκαλίζεσθαι ulnis amplecti men.-vuk. 20 dec. vocabulum dubium.

подънога f. βάσις basis въ -гахъ храминьныхъ pent.-mih.

подъножие n. ὑποπόδιον scabellum ostrom. ioann. men.-vuk. sabb. 23. cyr. 4. dial.-šaf. - стольно men.-mih. - горы sabb. 43. положѫ врагы твоа -жию ногама твоима strum. сѣди здѣ -жи ми šiš. 184. adde -жки alex. usl: podnožje trub. podnogalo dain. 75. rum. подножие iass.

подъножь f. calceus, uti videtur рогукавице и -жи мѣдины раждежины men.-mih. 10: genus dubium est.

подъножьникъ m. ὑποπόδιον scabellum dial.

подъножьнъ adj. ὑποπόδιος suppedaneus dial.

подъносити -шѭ -сиши vb. sustinere; tollere men.-vuk.

подънѣрѣти -рѣѭ -рѣѥши vb. immergi - въ море isaak.

подънѣтъ v. **подъгнѣтъ**.

подъобластьнъ adj. qui sub potestate est iut.

подъорати -рѣѭ -рѣши vb. inarare -дорnom.-barb.

подъострити -рѭ -рѣши vb. excitare -дос- per. 98. chron.

подъочие sensus obscurus: да се осмоудеть подвочие duš. 61.

подъпадати -аѭ -аѥши vb. ὑποπίπτειν succidere, subiectum esse ant. sup. 387. -дають мыслемь нашимь pan. - запрѣщению nom.-mik. 28. - печальнымь chrys.-lab.

подъпадение n. subiacere misc.-šaf.

подъпазоушие n. μασχαλών axilla; ἀγκαλίς ulnae hes. -дп-.

подъпалити -лѭ -лиши vb. succendere sup. 116. prol.-vuk. -ли ємоу ребра prol.-mih. ἀνάπτειν accendere prol.-mart. men.-mih.

подъпасти -дѫ -дѣши vb. succidere chron. l. 28. 13.

подъпепельнъ adj. subcineritius nov.

подъпирати -аѭ -аѥши vb. fulcire kruš. ne.-sin. men.-mih. hom.-mih. domet. int. жьзломь - sabb. 49. - сѧ men.-mih. - се палицею krmč.-mih. - жьзломь pent.-mih.

подъписание n. subscriptio triod. ber. mon.-serb.

подъписатель m. qui subscribit.

подъписати -аѭ -аѥши vb. ὑπογράφειν subscribere chrys.-lab. hom.-mih. sbor. mir. mon.-serb. -сають krmč.-mih. - сѧ chrys.-lab.

подъписовати -соуѭ -соуѥши vb. ὑπογράφειν subscribere krmč.-mih. mon.-serb.

подъписъ m. subscriptio georg. men.-leop. mon.-serb. -пись trigl.

подъписъвати -ваѭ -ваѥши vb. subscribere chron. l. 150. V.

подъписьчий m. g. -чиа ὑπογραφεύς scriba alex.

подъпитие n. convivium alex.

подъпивати сѧ -иѭ сѧ -иѥши сѧ vb. inebriari -пьıсоуть сѧ chron. l. 54. 20. -пикати trigl. cf. **подъпонти**.

подъплесние n. σανδάλια sandalia op. 2. 2. 672. io.-clim. отъ того -сниа.

подъплъзати сѧ -аѭ сѧ -аѥши сѧ vb.

labi - **творить тькоуштимъ на спасение** sborn.

подъпонити -пожѫ -пониши vb. inebriare per. 32. 38. cf. **подъпнити сѧ.**

подъпоклонити -ніѫ -ниши vb. inclinare.

подъпомошти -гѫ -жеши vb. βοηθεῖν adiuvare olim, exod. 18. 22.

подъпора f. fulcrum pat. prol. gram. 162. hom.-šaf. βακτηρία baculus men.-mih. pol. podpora.

подъпоръ m. ἔρεισμα fulcrum op. 2. 2. 37. adde laz. men.-mih. chrys.-lab. mon.-serb. - **жиламъ** vost. βακτηρία baculus men.-mih. men.-vuk. ἀγκωνίσκος cubitulus pent.-mih. nsl. podpor lex. bulg. podpor.

подъпорьнъ adj. fulcri pat.-šaf.

подъпосоупльнъ adj. subtristis trigl.

подъпрати -перѫ -перши vb. conculcare **мирь да се не -перѣ** mon.-serb.

подъпрѣти -рѫ -рѣши vb. fulcire - **сѧ: -пьрь се роукама** men.-mih.

подъпражь f. animal subiugale - **кражиа** svjat.

подъпрашти -гѫ -жеши vb. iungere: nota **-женъıа чс҃тлѧ** pro alius codicis **соупроужнъıа казателѧ** op. 2. 2. 83: adde **подпроуга** trigl. russ. dial. **подпруга** cingulum croat. podprug hung.

подъпытовати -тоуѭ -тоуєши vb. inquirere - **рако** chrys.-lab.

подъпьхати -ѧю -аєши vb. trudere **-ѧхоу (и) кающе немилостивьно** prol.-mart.

подъпѣгл v. **потъпѣгл.**

подъпятие n. locus sub calce pat.-mih.

подъпѧтие n. abdomen trigl.

подъпѧтьнъ adj. abdominis alex.

подъраздѣлити -лѭ -лєши vb. subdividere misc.-šaf.

подърасти -стѫ -сти vb. succrescere prol.

подърєбриє n. pars corporis infra costas.

подъризьникъ m. vestis sacerdotalis genus acad.

подъръвєнникъ m. canalis **-ровєнникъ** ex.-acad.

подъръвєнница f. canalis **подровєнн-** alex.

подъръти -рѭ -рꙗши vb. ὀπορύττειν subtus fodere ant. διαρύττειν fodere matth. 24. 43. -nicol.

подърѣзати -жѫ -жеши vb. succidere **подр-** glag. - **власы** misc. ἀποπελματοῦν pediculum (mali, piri) abscindere **подрpyrg.**

подържьникъ m. subiectus pat. isaak. misc.-šaf. gr. ὑποχείριος.

подържѧьница f. subiecta, subdita **-дрchrys.-lab. рако** и **-цоу** dioptr.-lab.

подържѧьнъ adj. ὑποχείριος subiectus krmč.-mih. isaak. alex.-mih. 28. chrys.-lab. par. mon.-serb. adde **-на тоиага** prol.-mart.

подържѧьство n. conditio subditi **-дрalex -mih. 91.**

подъсадьница f. pellex alex.

подъскѣпьникъ m. λυχνοῦχος lychnuchus proph.

подъскакати -чѫ -чеши vb subsilire pat.

подъскъıтити -штѫ -тиши vb. inclinare **не имѣаше къде главъı** - antch. c. 86. pro alius codicis **подъклонити.**

подъстлати v. **подъстлѧти.**

подъсъньчиє n. quae sub sole sunt pat.-šaf. 229.

подъсъньчьнъ adj. ὑφήλιος qui snb sole est hom.-mih. men.-mih. prol.-mart. int. **-наи вьси** lavr.-op. 39. **-никъ** (ventus) subsolanus alex.

подъсмивати сѧ -иѭ сѧ -аєши сѧ vb. subridere prol.-mart **-мѣкв-** men.-leop.

подъсмиıание n. subridere; γέλως risus prol.-cip. chrys.-lab. **-аниє** misc.-šaf. prol.-lab. **-смѣıание** men.-vuk. prol.

подъсмиıательнъ adj. ridiculus chrys.-lab.

подъсмиıати сѧ -смѣю сѧ -смѣєши сѧ vb. pat.-saf. isaak. - **комоу, чемоу** men.-vuk. chrys.-lab. prol.-mart. **-смѣхъ сѧ** men.-leop. **-смѣıъ се** nom.-mik. 107.

подъсмѣкати сѧ v. **подъсмивати сѧ.**

подъсмѣхъ m. irrisio prol. παίγνιον lusus, iocus men.-vuk. **въ подьсмѣхъ чьто въмѣнити** ὡς παίγνιόν τι λογίζεσθαι prol.-cip.: nota **сквозѣ града подьсмѣшень** πομπεύεται men.-vuk. quod forte a verbo alias ignoto **подъсмѣшити** derivabis.

подъсмѣıание v. **подъсмиıание.**

подъсмѣıати v. **подъсмиıати.**

подъспѣшати -ѧю -аєши vb. ἐπείγειν urgere dial. καταβιάζεσθαι cogere pent.-mih.

подъспѣшьница f. urgens, uti videtur pat.

подъстава f. quod supponitur, basis trigl. **περίμετρον** ambitus 3. reg. 7. 15. -kruš. nsl. podstava, podstat f. substantia hung.

подъставъ m. ὑπόθεμα suppositorium, basis kruš. **-вы** pl. a. exod. 25. 38. -vost. 2. 140. **-ви** pl. n. pent.-mih. ὑπολήνιον torcular olim ioël 3. 13.

подъстати -станѫ -стани vb. subiacere - **чемоу** hom.-mih. 200.

подъстелꙗ f. lectus pat. cf. **постелꙗ.**

подъстлати -стелѭ -стелєши vb. ὑποστρωννύναι substernere hom.-mih. prol.-

mart. holm. triod. prol.-cip. **пепелоу -стланоу соущоу** krmč.-mih. 207. **-стѣлатн** sup. 5. in terram proiicere 135. **оудолиш горамь -слакь** chrys.-lab **огнь -сла подь нимь** prol.-mart. men.-vuk. **зѣлиными скрѣкемь сѣкѣ -слакь** dial.-šaf.

подъстрига f. tonsura alex., quem confer.

подъстригати -аѭ -аѥшн vb. tondere glag.

подъстриженіе n. tonsio glag.

подъстрішти -гѫ -жеши vb. tondere glag. **маліми -жѣнъ** κονδοκούρευτος op. 2. 2. 211.

подъстрѣмѣнніискъ adj. suppentonius dial. 45.

подъстрѣкати -чѫ -чеши vb. stimulare **-стрик-** trigl.

подъстѫпити -плѭ -пиши vb. subire, ire glag. chron. - **къ градоу** per. 14.

подъсъставлѣніе n. ὑποκατάστασις substitutio krmč.-mih.

подъсъставѣнъ adj. ὑποκατάστατος substitutus krmč.-mih.

подъсъіканіе n. sensus nobis iguotus: **-ніш и огнинъіш колѣзни лѣчать** sbor.-kir. 32. vost.

подъсѣпати -аѭ -аѥшн vb. ὑποστρωννύναι substernere men.-mih. sup. 78. prol.-vuk. prol.-mart. **оуглие гороуще подь нѣ -паше** prol.-mih. **жератъкь подь нимь -пакь** men.-vuk. **оуглие -паши подь нѣ** prol.-mih.

подъсѣкати -аѭ -аѥшн vb. serere isaak.

подъсѣдѣти -ждѫ -дѣши vb. vocabulum obscurum: **малѣмь прѣдъложеніемь вѣждій -дѣше** chrys.-lab.

подъсѣцати -цаѭ -цаѥшн vb. succidere **ногы стѣпокомь** - alex.-mih. 128. **дрѣко** - **пош** -barb. **жилы** - **νευροκοπεῖν** nervos iucidere mau.

подъсѣкнѫти -кнѫ -чеши vb. succidere chron. l. 206. - **сѣкни** per. 18.

подътирати -аѭ -аѥшн vb. secare - **дрѣко** misc. subterere trigl.

подътиснѫти -нѫ -неши vb. ὑποσφέρειν inferre **-ноу и чрѣвъ подъ кожю** iudic. 3. 22. -vost.

подътомлѣти -ѣѭ -ѣѥшн vb. excruciare op. 2. 1. 188.

подъточилие n. ὑπολήνιον vas torculari suppositum triod. **-льникъ** alex.

подътрѣблѣти -ѣѭ -ѣѥшн vb. purgare **садъ не -трѣблѣемъ отъ хвраспы izmar.**

подътѣсѣнити -ню -нѣши vb. arctare **-сѣ-.**

подътѧти -тѧѭ -тѧѥшн vb. secare **-дѣши стыгъ** chron. l. 214.

подъоукрадати -аѭ -аѥшн vb. furari isaak.

подъоукрѣпльти -ѣѭ -ѣѥшн vb. roborare prol.

подъоустити -штѫ -стѣши vb. hortari.

подъоуститатель m. hortator.

подъходити -ждѫ -дѣши vb. subire isaak. **законоу мѣстьско благодѣть - не можеть** hom.-mih. **кноуци -дѣть лице своего отьца.** misc.-šaf. **-ждаше зайѣсь** men.-mih. 366.

подъходъ m. sensus dubius: **подъходъ отъ самѣхъ основаній къстьгнижъ** dioptr.

подъхъіка f. κολακεία adulatio **аще и многіими мл обыдѣши подъхъіками** man.-vost. **по -сѣ** κατ' εἰρωνείαν op. 2. 1. 58.

подъхъіьно adv. λῃστρικῶς praedatorie men.-vuk.

подъхъіьнъ adj. κολακικός adulatorius **-ьно слово** man. 46. adde prol. 150. croat. serb. podhiban dolosus luč. gund.

подъхъіьнѣ adv. ironice **-нѣ** op. 2. 2. 97.

подъхътити -шть -тиши vb. prebendere **подхитиша его подъ роуци** karamz. 2. n. 353.

подъцрькъвьникъ m. ecclesiarchae vicarius **-ков-** krmč.-mih. 37.

подъчашній m. pincerna alex.

подъчашіе n. **'съ подъчашіемъ** neuma vost.-op. 652.

подъчинити сѧ -ню сѧ -нити сѧ vb. obedire alex. **-ни** alex.

подъчиныти -ѭ -ѥши vb. subordinare, subiicere **-ьюможе по родъ** bus. 275. - **сѧ** ber.

подъчрѣвіе n. τὸ ὑπογάστριον abdomen men.-mih. mir.

подъчрѣвьнъ adj. abdominis **чрѣвоу рькъ и -ькъмь** dioptr.

подъшити -шію -шіеши vb. suere ber. **-шитіи** alex.

подъшька f. τὸ κοίλον (τῶν ὑποδημάτων) cavum ies **-пав.** 9. 5. **-pent.-mih.** kruš. **-шьку сапогъ ихъ** bus. 118. palma pedis trigl. russ. **подошва.**

подъігрѣмити -млѭ -мнши vb. subiugare.

подъігрѣмьникъ m. ὑποζύγιος subiugalis ioanu. ber.

подъігрѣмьничь adj. poss. subiugalis acad.

подъігрѣмьнъ adj. subiugalis **-рѣмьный** trigl.

подъѣремьство n. ὑποζύγιον subiugale prol.-mart. pat.-šaf.

подъмсти -мѧ -мсн vb. mordere **кмоу -деноу** men.-leop.

подъмати v. **подъимати.**

подъемитель m. protegens.

подъемьникъ m. adiutor hom.-mih. 119.

подъятель m. βοηθός adiutor bon. **подъ-ятель** psal. 17. 19. -ssec. xiii. -mat. 28. susceptor trigl.

подъяти, подъимѫ, подъименши vb. λαμβάνειν sumere **не подими лицѣсе** (pro **лицесе**) **ницаго** οὐ λήψῃ πρόσωπον πτωχοῦ lev. 19. 15. -pent.-mih. **не подойми** vost. βαστάζειν ferre io. 16. 12. -ev.-novg. hom.-mih. ὑποδέχεσθαι suscipere hom.-mih. krmč.-mih. ἀντιλαμβάνεσθαι suscipere ant. dial. pat. ὑφίστασθαι suscipere sup. 283. pati sup. 189. 396. sustinere sup. 55. 221 ὑπομένειν tolerare sup. 367. **не могы подъыти тръзны** svjat.-vost. 1. 230. - **крѣмена** prol.-mart. **море вдутъ подъѣлы** ex.-op. 2. 1. 27. - **моукоу** krmč.-mih. - **тѣжькоу пакость** krmč.-mih. 305. - **наказание**; - **соудь** chrys.-lab. - **потопление оума** ok. 63. - **на рамѣ** prol.-mart. **на нѣсса** - chrys.-lab. **облакь -нѣть и** hom.-mih. - **подь** ся ὑπατόμενος men.-mih. **-немь отъѣцѣа** hom.-mih. 162. **подны** chron. 1. 233.

подъятие n. ὑποδοχή exceptio hom.-mih. 28. susceptio leont. accipere sup. 210. adde chrys.-lab. ber.

подъятъ m. ἀντίληψις opitulatio **подѧтъ глаы моѣа** psalt.-theod.

подъжтровьнъ adj. qui infra ventrem est int. 46.

подъыхати -хаѭ -хаѣши vb. πνεῖν flare proph. **вѣтроу -хавѣшоу** prol.-lab. men.-vuk.

подь m. in **господь**: lit. patis goth. *faths: bruthfaths gr. πόσις (πότις) lat. potis scr. patis curt. 1. 247. Bopp 1. 80. ztschr. 11. 192: male wack. 5. goth. e lit. fluxisse putat.

подьлѣ praep. παρά iuxta cum gen. iungenda **подьлѣ града** greg.-lab. **подѣлѣ моры** ies. nav. 5. 1. -vost. **подолѣ** idem cf. **подлѣгъ.**

подьнѣвьнъ adj. quotidianus alex.

подьница f. κατάγαιον locus subterraneus - **дѣвокровьны и трнкровьны** gen. 6. 16. -parem. 1271.

подьнь adj. qui infra est **отъ подныхъ клѣтий** men.-mih.

подьконь v. **подъдньконъ.**

подьконьство v. **подъдньконьство.**

подѣлити -лѭ -лиши vb. donare, communicare kruš. - **кого чимь** per. 56. adde chron. 1. 136. **землю да си -ле** chrys -duš. 16.

подѣлие n. πάρεργον accessio cloz I. 704. op. 2. 2. 423. pat.-mih. io.-sin. ber. mon.-serb. **съмрьти** - men.-mih. 388. - **крьстьное** hom.-mih. **ничесоже -лию не творѧть** op. 2. 2. 40. **роукодѣлие** - ioann. **скѣть сей ако - имаше** vost. čech. **podělek.**

подѣлковати -лоуѭ -лоуѣши vb. impertiri **оукогимь -лоуѣть** ся alex.-mih. 8.

подѣлъкъ m. πάρεργον accessio **слоужѧть ижє осьлатъ отъчь имѧ цр̃ство о-брѣтѣ. коле дѣла - приобрѣтъ** greg.-naz.

подѣльникъ m. πάρεργον accessio greg.-naz.

подѣлѣние n. distributio sabb.-typ.

подѣти -дѣждѭ -дѣждеши vb. ponere, uti videtur: **нота не рече, аще не вложю, нь, аще не вьдѣждоу** hom.-mih. 66.

пожагати -гаѭ -гаѣши vb. urere dial.-šaf. dioptr. clim. **-жег- chrys.-lab.** cf. **-жиг-, -жиз-.**

пожалити -лѭ -лиши vb. lugere **дроуга** -misc. **-ли кого за адама** nom.-barb. **не -лимъ на господа** per. 112. 23. -**ся** contristari sup. 12. 269. greg.-lab. men.-mih.

пожалковати -лоуѭ -лоуѣши vb. donare chron. 1. 225. 226

пожаръ m. πυρκαϊά incendium krmč. 130. ἐμπρησμός incendium men.-vuk. krmč.-mih. prol.-mih. prol.-vuk. bus. 384. glag. **творити -ры** krmč.-mih. 250. - **запалити** - krmč.-mih. - **палежоу** prol.-cip. - **палежоу движеть** ся ὁ ἐμπρησμὸς ἐνεργεῖτο prol.-lab. chron. 1. 128. 165. 172. nsl. požar waldbrand rib. bulg. pol. požar lit. pažaras splendor rum. **пожар** flamma iass.

пожарьнъ adj. incendii **-рьна зарѣ** per. 53.

пождакати v. **пожьдавати.**

пождание v. **пожьдание.**

пождатель v. **пожьдатель.**

пождати v. **пожьдати.**

пождение n. mora mir. 105: nota **нѣсть прокжта развѣ текѣ пожениа, о пр-блаженыи отьчѣ** lavr.-op. 39: th. **позди.**

пождрѣти v. **пожрѣти.**

пождь m. ἔδαφος pavimentum ier. 31. 35. -vost. op. 1. 93. θεμέλιον fundamentum mich. 6. 2. -vost. mat. 49. κατάγαιον locus subterraneus gen. 6. 16. -vost. βάραθρον fovea esai. 14. 23. -vost. op. 2. 1.

115. хо́λη caverna ion. I. 5. -vost. ostrog. mat. 49.

пожига f. incendium duš. 52. 87.

пожигати v. **пожагати**.

пожигъ m. incendium trigl.

пожеженіе n. καῦσις ustio šiš. 178. prol.-mih. ant. pat. -жъж- antch.

пожеланіе n. desiderium **-нья** sup. 452.

пожелати -аѭ -аѥши vb. ἐπιθυμεῖν desiderare psalt.-venet. ioann. vost. I. 259. **капиемь** - chrys.-lab.

пожелѣти -ѣѭ -ѣѥши vb. ἐπιθυμεῖν desiderare ant. πενθεῖν lugere proph. **аще царьствоу -лѣчь бнхъ** alex.-mih. 64.

пожещти -гѫ -жѥши vb. καίειν. καταναίειν comburere dial prol. prol.-cip. sup. 16. 17. 408. proph. duš - **домь** meu.-mih. dial.-šaf. - **дворъ** bulg.-saec. xiii. chron. **злато пожьжено** χρυσίον ἄπυρον proph. **-жежеи главоу господжда** [illegible] prol.-mih. **-жьгоуѣ** zlatostr. **-жьжьжьжь** [illegible] 16. **-жъженъ** antch. **пождежеть** bus. 171. **пожьга** aor. per. 92. **пожга** chron. I. 164. pol. požog, požoga nsl. požgati.

пожикленіе n. vivificatio.

пожигатель m. comburens ioann.

пожигати -аѭ -аѥши vb. καταναίειν comburere chrys.-lab. isaak. int. steph. men.-leop. bon. cf. **-жаг-**, **-жиз-**.

пождатель m. spectabilis glag.: significatio dubia.

пождати -даѭ -даѥши vb. differre leont. adde meu.-mih.

пождати v. **пождьдати**.

пождоковати -доклѭ -доклѥши vb. ἀναμένειν exspectare **-клйте тлъковлиша** zlatostr. -saec. xvi.

пожизати -аѭ -аѥши vb. καταναίειν comburere prol.-vuk. io.-sin. greg.-naz. isaak clim. cf. **-жаг-**, **-жиг-**.

пожинати -аѭ -аѥши vb. θερίζειν, ἐκθερίζειν demetere pent.-mih prol. prol.-vuk. chrys.-lab. men.-vuk. **орати** metere proph. hom.-mih. alex. chron. **плькь** - hom -mih. 141. **пожинаѥма моуками бѣ кьсака къзраств** prol.-vuk. **казньми пожинаѥма бѣ кьсака къзраств** men.-leop. **съмрътъ срѣпомь своимь -наѥть** par.

пожиранїе n. sacrificare glag.

пожирати -аѭ -аѥши vb. θύειν sacrificare prol.-mart. prol. prol.-cip. int. par. 169.

пожирати -аѭ -аѥши vb. καταπίνειν deglutire pat. prol.-vuk. tur.

пожирокати -рокѭ -рокѥши vb. νέμεσθαι, βόσκεσθαι pasci **на всѣхъ поутьхъ -рокоуть** esai. 49. 9. -parem. 1271. men -mih. - **съ кънимь** συμβόσκεσθαι **-рокоѣть влькъ съ агньцемь** bulg.

пожити -живѫ -живѥши vb. βιοῦν vivere bon. prol.-mart ant. dial.-šaf. sup. 189. 264. 364. 446. chron. **мало врѣмѧ. -живъ** svjat. διατρίβειν degere šiš. 41.

пожитие n. vita chrys.-lab. ἀναστροφή vitae ratio - **домачадець** vost.

пожитъкъ m. facultates **-ткн** alex.

пожить f. νομή pascuum **благгоую - житвте** iez. 34. 18. -proph. mat. 47. cf. **пажить**.

пожлътѣвати -аѭ -аѥши vb. flavescere par.

пожлътѣти -ѣѭ -ѣѥши vb. flavescere misc.-šaf. 156.

пожрътвьнъ adj. sacrificatus **о коумирожь пожьрътвьномъ** περὶ τῶν εἰδωλοθύτων op. 2. 1. 151.

пожрътие n. sacrificium glag.

пожрѣти -жрѫ -жрѣши vb. καταπίνειν deglutire, absorbere sup. 57. chron. **-жрѣти** et **-жрѣти** bon. **-жрѣхомь** sim. I. 22. **-жрѣхомъ** bon. **-жрѣли** bon. **-жрѣть** šiš. 98. **-жрѣта** svjat. aor. **-жрѣ, -жрѣтѣ** bon. **възиде -жрѣтѣ** op. 1. 40. **пожрѣть** svjat. nsl. požrêti, požrêšen pol. požer pabulum.

пожрѣти -жрѫ -жрѣши vb. θύειν sacrificare **-жрѣшѧ** bon **-жьрн пасѫ** cloz I. 311. **пожрѣти, пожрѣти** sup. 85. 86. 123. 166. 184. 185, I. 10. 125. 136. **-жрѣхъ** sup. 80. 166. **-жрѣшѧ** sup. 80. **-жрѣ** et **-жъре** sup. 79. 84. 85. **-жрѣшій** sup. 80. **-жьренъ** sup. 348. **-жьрѣте** sup. 55 etc. **пождрѣти** prol.-belg. **пождрѣ крькь нхъ христоу** men.-mih, 162.

пожьгати v. **пожещти**.

пожьдавати -аѭ -аѥши vb. exspectare **-жд-** sabb.-typ. **-жд-** cs misc.-šaf.

пожьданіе n. exspectatio men.-mih. io.-sin. ἀνοχή tolerantia barl. **προθεσμία** dies praestitutus **-жд-** men.-vuk.

пожьданьно adv. patienter **претрьпѣлн** esn **-данно** vost.

пожьданьнѣ adv. patienter **кстоудьнѣ и -данѣ къзкати** ioann.

пожьдатель m. qui exspectat **-жд-** acad.

пожьдати -жидѫ -жидѥши et **-жьдѫ -жьдѥши** vb. ἐκδέχεσθαι, **προσδέχεσθαι** exspectare **-жидоу** mich. 2 12. -proph. mat. 45. **-жьди** sup. 196. 232. **-жьдн** sup. 177. **-ждоуть** s.-gl. 74. **-ж'дасте** sup. 359. μένειν manere dial. **крьѕ аѫ** hom.-mih. **-жьдѣте** ostrom. **-жд-** adde men.-vuk. dial.-šaf. chron. **-жьдѣмъ**

cloz I. 747. ἀναμένειν exspectare -жидѣ hom.-mih. -жидѣте ми krmč.-mih. 126. -жидѣте милости іего antch.. nota да пождитъ реда sabb. 68. пождита laz. пожидаи part. sborn.

пожьженіе v. пожеженіе.

пожьмарити -рѭ -рѣши vb. claudere кѣжди - pat.-šaf. 111: recte помьжарити: rad. -мьг-.

пожьненіе n. demetere pat. greg.-naz.

пожати -жьмѫ -жьмѣши vb. μαλάσσειν emollire не пожьма (forte, nisi mavis statuere inf. пожьмати ad modum обьмати, pro пожа, пожа) дълго извъı zlatostr.

пожати -жьнѭ -жьнѣши vb. θερίζειν demetere chrys.-frag. ant. sup. 269. 288. chron. -жьнѣть жизнь вѣчьноуіѫ sborn. не -жьнь ничьтоже zlatostr. въпли -женьшиѫъ vost. ἐκτίλλειν evellere oct. russ. dial. пожня pratum.

позабавити -влѭ -вишн vb. impedire: cum dat. gram. 19. 52.

позавидѣти -ждѫ -дѣши vb. φθονεῖν, ζηλοῦν invidere chrys.-lab. prol.-mart. dioptr. hom.-mih. sup. 251. dial. prol. odisse mir. mon.-serb. chron. 1. 38. l. -дѣнъ бъıвъ prol.-mart. - комоу chrys.-lab. -дѣше ми ichn.

позакалати сѧ -лѭ сѧ -лѣши сѧ vb. se vicissim interficere mir.

позаконьнъ adj. νόμιμος legitimus cloz I. 706.

позаламатитн сѧ -штѫ сѧ -тѣши сѧ vb. oblivisci, uti videtur alax.-mih. 51.

позаратай v. **позоратай.**

позваніе n. κλῆσις vocatio -зъв- sup. 235. dus.

позвати -зовѫ -зовѣши vb. καλεῖν vocare krmč. 33. krmč.-mih. dial. chron. duš. ierem. 34. 9. -vost. -зъв- sup. 92. 195. -сѧ: -звахѫ сѧ bell.-troj. 6. bozuuani fris. nsl. pozvati; pozavati prip. pozovič invitator habd.

позвиздание n. sibilus, irrisio alex.

позвиздати -ждѫ -ждѣши vb. sibilare, irridere alex.

позвиздъ *a)* m. σύριγξ cuniculus - сътвори подь землю подь келиею своею; тай - дари λάθρα τὴν σύριγγα ὑπερχόμενος men.-vuk.: vides interprétem male vertisse *b)* nom. propr. per. 32. 11. chron. 52. 13. *c)* nomen idoli имя идола при великомъ князѣ владимірѣ до крещенія его боготвореннаго подъ именемъ бога воздуха; инако именуется вихорь alex.

позвысокати -коѭ -коуѣши vb. ἀποσύρειν detrahere (de serpente) pyrg.: vocabulum dubium.

позвькнѣти -нѭ -нѣши vb. δουπεῖν somitum edere -зъкнѣ man. 62.

поздерие n. καλάμη stipula esai. I. 31. -proph. mat. 49: op. I. 89. chrys.-lab. στοπεῖον stupa op. 2. 2. 630. вь -рн лънѣнѣ pent.-mih. пазд- alex. nsl. pezder f. bulg. pazder m. serb. pozder m. russ. dial. пездира obere rinde der linde пздра, подара stürmisches wetter пдера dichter weicher schnee čech. pazdero; pazdeř f. cortex canuabis padrť f. abfälle des flachses cf. padèra excoriator oserb. pazdźeř nserb. pazdžéŕé pol. pazdzior m. paździerz f. październik october magy. pazdorja rum. поздъръе: rad. dr, z ante d addito.

поздерь m. stipula пазд- alex. acad.

поздо adv. sero sbor.-kir. 54. nsl. pozdo rês. 67. 68. cf. -дѣ.

поздравити -влѭ -вишн vb. salutare glag. magy. puzdarék natalitia slovac. pozdravek.

поздравлати -ѭ -ѭеши vb. salutare -лѭоу сѧ промежь собою l. macc. 7. 29. -mat. 53.

поздравленіе n. salutatio nov. mon.-serb.

поздъ adj. serus trigl.

поздьноязычьнъ adj. βραδύγλωσσος tardiloquus proph. βαρύγλωσσος cuius lingua gravis est op. I. 106.

поздьнъ adj ὄψιμος serus pent.-mih. дъждь - ioël 2. 23. -proph. mat. 49. šiš. 192. ant. greg.-naz. par. βραδύς tardus sup. 243. -денъ въ гнѣвѣ iac. I. 19. -vost. позьнь kruš.

поздьньство n. tarditas ant.-hom.

поздѣ adv. ὀψέ sero sup. 138. βραδέως sero cloz I. 712. antch.: adde sup. 140. 336. 341. 342. 398. - бъıсть ὀψία ἐγένετο ostrom. сжщоу - οὔσης ὀψίας ostrom. - бъıвъшоу ὀψίας γενομένης ostrom. - бъıвъшіе cloz I. 935. - бъıвъши 948. (cf. ngr. τὸ βράδυ) до - sup. 336. ephr.-vost поздѣіе sup. 333. nsl. pozdo meg. russ. dial. поздой nserb. pozdźé pruss. pansdau postea Pott 1. 473. cf. -до.

поздѣти -дѣѭ -дѣюши vb. ὀψίζεσθαι sero aliquid facere pyrg. ис корабля вьчера -дѣвша: th. *поздъ.

позеленѣти -нѣѭ -нѣюши vb. virere vost. 2. 153.

позимьнъ adj. terrestris - приходъ hom.-mih. -мьнь chrys.-lab.

позимьнь v. **поземьнъ.**

позиданіе n. reaedificatio men.-leop.

позирати -аѭ -аѭшн vb. spectare chron. 1. 142.

позиати -зѣѭ -зѣѭшн vb. χασμᾶσθαι hiare. oscitare **позѣѭмь** zlatostr.-saec. xvi. **дрѣмлютъ, позѣютъ** shorn.: nota usl. croat. pozoj draco hupg.

позлата f. auratura **-тою оустрожень** 3. reg. 6. 35. **-кruš. крню кожастьный ми сань позлатами словѣсными** hom.-mih. 21.

позлатити -ѭтѫ -тѣши vb. καταχρυσοῦν inaurare sup. 55. bon. barl. par. ok. 53. chron. mon.-serb. **-цѣноу пѣрню** alex.-mih. 50.

позлѣдити -ждѫ -дѣши vb. nocere glag

познаваніе n. cognitio.

познавательнъ adj. ad cognitionem pertinens pan. dioptr.

познавати -аѭ -аѭшн vb. γιγνώσκειν, ἐπιγινώσκειν cognoscere ostrom. sup. 174. prol. dial. misc. io.-siu. isaak. leont. chron. ἀναγνωρίζειν agnoscere men.-vuk. **-ваѣть ской стоудѣ** greg.-naz. **тѣмн тѣорьца -кайтѣ** svjat.

познаніе n. ἐπίγνωσις cognitio ant. sup. 237. 269. 319. pat. chron.

познаньство n. γνώρισμα cognitio op. 2. 2. 299.

познати -аѭ -аѭшн vb. γινώσκειν, ἐπιγινώσκειν cognoscere ostrom. sup. chron. **- сѧ** ostrom.

познать f. cognitio trigl.

позобати -аѭ -аѭшн vb. κατεσθίειν edere ostrom. devastare pat.

позокъ m. vectigalis genus glasn. 13. 376. chrys.-duš. 44. mon.-serb. 62. 94. 111 etc.

позокъ m. vocatio pat.

позоратай m. κατάσκοπος speculator sup. 40. hom.-mih. 165. ephr. krmč.-mih. 222. adde svjat.-op. 2. 2. 393. men.-leop. **-заратай** θεατής spectator hom.-mih. 99. **-заратай** krmč.-saec. xiii. alex. **-зоротай** men.-mih.

позоритель m. qui spectat ber.

позорити -рѭ -рѣши vb. spectare **-рѣющи** (pro **-рѧщи**) acad.

позорища f. comoedia alex.

позорище n. θέατρον theatrum krmč. 44 45. 101. krmč.-mih. krmč.-saec. xiii. sup. 72. 134. men.-vuk. θεατροκοπία spectatorum gratiae captatio men.-vuk. **прикътовати -цѣмь** σχολάζειν θεατροκοπίας prol.-cip.: adde sabb. 106. ber. στάδιον stadium: nota **- кѣсточьное** τὸ ἀνατολικὸν θέμα men.-vuk.

позорништьникъ m. spectator: male θεατροκοπία pyrg.

позороковати -роуѭ -роуѭшн vb. κατασκοπεῖν speculari, spectare sup. 88. proph. misc. hom.-mih. θεωρεῖν spectare op. 1. 26. men.-mih. βλέπειν spectare pent.-mih.: nota περιδεῖν sinere sup. 283. adde sup. 10. 444.

позоротай v. **позоратай.**

позорь m. θέα spectaculum hom.-mih. chrys.-lab. sup. 115. θεωρία contemplatio ostrom. θέατρον theatrum šiš. 97. strum. krmč. 123. **на - вьходити** hom.-mih. men.-mih. **на -ры нти** hom.-mih. πανήγυρις spectaculum op. 2. 1. 164. δεῖγμα specimen: adde chron. 1. 73. 20. misc.-šaf. ber. mon.-serb. **тъı (носиѣ)** **кѣши великъ - не тѣчнѣ земьнымъ нъ и нѣкѣмъ** nomoc.-bulg. 125. **-ры дѣти** krmč.-mih. men.-leop. hom.-mih. **-ры конскаго ристанна творити** men.-mih. **-роу бъıти** θεατρίζεσθαι publice derideri šiš. 222. **-роу сътворити** θριαμβεύειν triumphare sup. 353. **-роу вѣдѫу** θέατρον ἦσαν hom.-mih. **жалость и - крьстъı(нь)скъıма очима** sborn. pol. pozor splendor

позорьливъ adj. attentus **-рливама очима** hom -mih. 199.

позорьникъ m. θεατής spectator cloz I. 741. prol.-mart io.-clim. θεατρικός theatralis hom.-mih.

позорьнъ adj. spectaculorum **- старѣйшина** men.-mih. ὁ ἐν θεάμασι qui in spectaculo est prol.-mart.

позорьствовати -вуѭ -вуѭшн vb, speculari chrys.-lab.

позорение n. ruinae, uti videtur **крань на нъıринѣхъ и -рѣнѣхъ тоу лежать сѣдати** lavr.-op. 32. psalt.-int.-saec. xii: fortasse pro **разорѣние.**

позрачнъıть n. quid proprie sit, non assequimur: **снонъ сказаѣть сѧ -, нежи ѥсть цркъı** lavr.-op. 21. **- кьсѣхъ пророкъ** men.-mih. 305. cf. **позрѣцати.**

позрачьнъ adj. φανός lucidus hom.-mih. **позорочьнѣ очи** vita-theod.

позрѣцание n. spectare vost.: male τὰ μετέωρα sublimia hom.-mih. 24.

позрѣцати -аѭ -аѭшн vb. spectare **цркъı -зрѣцаѣтъ кьси** psalt.-int.-saec. xi.

позрѣние n. contemplatio acad.

позрѣти -рѭ -рѣши vb. θεωρεῖν spectare; connivere ant.-hom. **-зьрѣнтѣма** cloz I. 104. chron. 1. 81. 30: nota περιδεῖν sinere **-зьрѣмъı** sup. russ. dial. **позора** pudor..

позрѣцати -чѫ -чѣши vb. ἐφορᾶν intueri

mih. 4. 11. -proph. mat. 49. къ той (сномъ) -четь господь тъкломь и кръкыжь своею lavr.-op. 27. -чете ἐπόφονται -четь vost.

позъкъ v. позк-.

позъкнѣти v. позвькнѣти.

позъканиѥ n. agitatio slov.-novg. b. io.-sin. - и къмоущиниѥ τὸ σεσαλευμένον men.-mih.

позъкати -кыжь -кающи vb. agitare domet. - главою clim. sabb. 45. io.-sin. - главою своею vost. не -ви (ni fallor, pro -кли: -ви ad -кнѣти cum vost. ne trahas) отъ правъıı вѣры svjat. - съ страхомь io.-sin. мнѣ мала не -каста съ нозѣ svjat.

позъıкнѣти -нѫ -нѣши vb. agitare - съ alex.

позъıковати -коуѭ -коуѥши vb. agitare belg. диаволъ начнеть - имь ephr.-vost.

позъıканиѥ n. citatio -зни- duš. 92.

позъıкати -аѭ -аѥши vb. καλεῖν vocare krmč., krmč.-mih. sup. 392. chron. 1. 213. mon.-serb. duš.

позънъ v. нездѣнъ.

позѣкити v. позвити.

понграниѥ n. σαρκασμός sarcasmus, illusio svjat.-mat. 9. op. 2. 2. 387. bus. 272.

понграти -аѭ -аѥши vb. παίζειν ludere men.-vuk. prol. hom.-mih. bus. 172. nota illudere: - мнѣти богомь прѣстоупникомь клѣтвы sabb. 110. saliere ακι жьлько къ (quod omittes) на блюдѣ понгра глава иоанова hom.-mih. 13. adde ok. 62.

понгоуменити -ниѭ -нишн vb. hegumenum esse мало -никъ krmč.-mih. 340.

понло n. ποτιστήριον aquatio gen. 24. 10. -pent.-mih. ber.

понлънъ adj. ποτιστηρίων aquationum pent.-mih.

поима f. ἔγκλημα accusatio op. 2. 2. 261. prol. ant.-hom. per. 34. -мъı ткорити ἐγκαλεῖν accusare op. 2. 2. 83. 128. 287. 402. ex.-op. 2. 1. 25. tur. - комоу proph. -мъı alex.

поиманиѥ n. capere отъıшедъ къ -нию давъıда сдоулъ int. 268. поѥманиѥ снъıы, поущиниѥ pent.-mih. vituperatio, uti videtur: - христиномь prol.-mart.; male поѥмлѣниѥ ziz.

поимати -имаѭ -имающи et **-имлѭ -имлѥши** vb. λαμβάνειν, παραλαμβάνειν sumere krmč.-mih. ostrom. domet. поемаѭ chron. 1. 245. - своѣ волъı bus. 334 никоу или виноградь - krmč.-mih. -имлѣть и за роукоу sabb.-typ. ἀντέχεσθαι adhaerere -имати моужа men.-vuk. spiritum haurire ако доуша не -имати vost 1. 134. ducere (uxorem) krmč.-mih. mat. 42. -имати съсѣдьниць pent.-mih. многъı жены - krmč.-mih. - матьрь, мачехъı per. 4. 28. поемлю сѣкъ женъ op. 1. 26. nubare -имлѣши моужа hom.-mih. -имаѭ моужи (-же) men.-mih. ἐγκαλεῖν accusare онѣхъ (pl. l.) поемлемъ op. 2. 2. 128. никомоуже не къ поѥмано svjat.-op. 2 2. 399. поемлюци скатомоу vost. поемлю ziz. - комоу proph. поемлеть крачевн sup. 266. - на кого ὀνειδίζειν reprehendere -ма немоу op. 2. 2. 55 ἐμφανίζειν declarare -имаше лрьхнюрѣй šiš. 41. поемлѣхъ dial.-šaf.: nota мѣсяца марта .кз. поѥмлѣть слъıшьше mat. v. о сѣе тъкаѣси въ лъжю поѥмли hom.-mih. 172. - съ παραλαμβάνεσθαι suscipi ostrom. προσερείδειν inniti men.-vuk. по стѣнахъ - prol.-lab. προσφοιτᾶν saepius adire prol.-cip.

поимокати -моуѭ -моуѥши vb. ἐγκαλεῖν accusare - имѣла sup. 307. exasperare ничиѥже -кавь leont. 104.

поимьникъ m. ἐγκαλούμενος accusans поѥмьникъ ant. 99. κατεσευχτής accusator поѥминкъ iob 7. 20. -mat. 55. op. 1. 60. -мьи- ber.

поимъ adj. accusationis ant.-hom. 90.

поиночити съ -чѫ съ -чиши съ vb. monachum fieri mir. 82.

поискати -штѫ -штѣши vb. ζητεῖν, ἀναζητεῖν quaerere men.-vuk. hom.-mih. prol.-mart. krmč.-mih. ant. dial. misc.-šaf. sup. 267. 439 prol.-cip. mir. dioptr. cum g. sim. II. 7. - лова bor. xvm. -скавь не даваше немоу ругь. -штѣтъ svjat. ἐρευνᾶν scrutari kruš.

поисти: vocabulum dubium: -сти же къ немоу жена его доброномоштьниця пооущѣнаѥма ἔπεμφε πρὸς αὐτὸν ἡ γυνὴ αὐτοῦ καλὴ βοηθὸς ἱέμενον sup. 325. 18.

поити -идѫ -идѣши vb. πορεύεσθαι proficisci svjat. ant. sup. 142 etc. mon.-serb. -идоуще ськажемь ὁ λόγος προῶν ἐδίδαξε men.-mih. жена за дроугъı -идеть krmč.-mih. 157. aor. -идѫ glag. boido fris.

поити, поѫ, поиши vb. pouim praebere sup. 360. par. мѣкомь - hom.-mih. 133. usl. pojiti trub.: male поиши pro ἀκοτίσεις 4. reg. 4. 7. -vost. 1. 399.

покакати -каѭ -каѥши vb. cudere στρατъıми -каемъ men.-saec. xi.: nota марие, рождь оутровоу творящаго и -кающаго hom.-mih. 200.

покадити -ждѫ -дѣши vb. θυμᾶν suffire

ostrom. cant. -cant. 1. 6. prol.-mart. misc. glag. - тѣло men.-vuk. **вьсѣхъ** - sabb.-typ. **акы стѣблы єдина, покаж(д)ена изьмирною и ливаномь** men.-mih. 300.

покажденїе n. suffitio typ.-chil. sabb.-typ. -**женна нєрєока** pam.

показанїе n. δεῖξις, δεῖγμα, ἐπίδειξις, ἔνδειξις ostensio šiš. 216. sup. 279. 237. παιδεία institutio ant. **νοѹθєσία** admonitio greg.-naz. adde chron. 1. 6. 74. 95. **на** - sup. 220.

показати -зажь -заѥшн et **-жѫ -жєшн** vb. δεικνύναι, ἀποδεικνύναι, ἐπιδεικνύναι ostendere cloz I. 181. II. 69. ostrom. ant. prol. sup. 275. 389. ἐμφαίνειν indicare sup. 275. adde sup. 50. καθιστάναι declarare sup. 308. **σωφρονίζειν** castigare greg.-naz. παιδεύειν erudire greg.-naz. instituere leont. punire cloz I. 105. antch. sim. I. 7. adde hom.-mih. chron. ποιεῖν facere sup. 278. reddere sup. 90. suscipere sup. 221. male pro **-мажь** sup. 20. **-жатє** imperat. ev.-trn. sup. 50. **-жѣтє** mat. 15. **-заѥ** cloz I. 522. **-зан** svjat.-mat. 7. sborn. per. 9. antch. **-заѥтъ** bus. 271. op. 2. 2. 84. ad V. 1. cioz I. 105. 701 II. 69. krmč.-mih. šiš. 237. 248. - **сѧ** ostrom. fieri sup. 206: nota **аштє о семь нє -жатє сѧ** svjat.

показнити -жнѭ -зньши vb. punire krmč.-mih. int. 76. per. 77. chron. βασανίζειν exerciare 2. maec. 1. 28. -vost.

показнь f. ἐπιτιμία poena op. 2. 1. 149: nota **хощєть мѧ оубити инѣмъ на** - prol.-vost. pocazen fris. cf. **показнь.**

показовати -зоѹѭ -зоѹѥшн vb. δεικνύειν, ὑποδεικνύειν ostendere sup. 374. hom.-mih. men.-mih. men.-vuk. man. sborn. pat. prol. io.-sin. mon.-serb. παιδεύειν erudire greg.-naz. adde dial.-šaf. chrys.-lab. clim. ber. chron.

показъ m. exemplum alex.

показъıвати -ѧю -ѧѥшн vb. ostendere per. 3 chron. 1. 21. 121.

покалипсь f. apocalypsis **отъ -псни** nicod.

покалити сѧ -ѧ сѧ -ѧѥшн сѧ vb. ἐγκολλᾶσθαι volutari sup. 391. 4.

покаяньнъ v. **покаяньнъ.**

покарати -рѧю -рѧѥшн vb. ἐπιπλήττειν increpare dial. par. 125. nov. **-ра мало** alex.-mih. 192. nota mon.-serb. 451. 12. differt a **-рити.**

покарати v. **покарити.**

покаратєль m. qui subiicit **-ратєль** men.-mih. 191.

покарити -ѭ -ѥшн vb. ὑποτάσσειν subiicere **-ра-** ant. - **сѧ** ὑποτασσεσθαι, πείθεσθαι obedire sabb.-typ. prol.-cip. sup. chron. **-рати сѧ комоу** obtemperare prol.-mart. leont. krmč.-mih. sabb.-typ. misc.-šaf. isaak.-ber. sup. 43. 95. **-рѣ-** sup. 43 105. **-рѣ-** sup. 43. 96. 105. 391: **-рити сѧ** pro **-рити сѧ** op. 2. 2. 154. **покорıper.** 81. **-корлаѫ сѧ** sup. 24.

покаститєль m. ἐξολοθρευτής qui vastat ier. 51. 53. -vost.

покастити v. **пакостити**: male tamen illud ex hoc natum esse diximus, quod patet.e russ. dial. **перекастить** foedare.

покашлıти -шлıѫ -шлıѥшн vb. tussire krk. **-шлıн** imperat. isaak.

покаштєнїе n. ὄλεθρος pernicies ier. 48. 3. **-vost.**

покаѧнь f. μετάνοια poenitentia sup. 267. 268. svjat.-op. 2. 2. 393. mat. 9. **на по(ка)ѧнь прнти** svjat.-mat. 9. ἐπιτιμία poena šiš. 98. cf. **показнь.**

покаѧньнъıи adj. poenitentiae **-нъııа готовъı цѣлъıı** sup. 267.

покаѧльникъ m. quem poenitet nomoc.-bulg. **-льнъ** alex.

покаѧнїе n. μετάνοια poenitentia sup. 267. 288. 410 etc. cyr. 1. chron. **-каннє** ostrom. sup. 81. 263. 265 etc. **-ка'нїе** sup. 267.

покаѧньнъ adj. poenitentiae **-каньны** mat. 24.

покаѧти -каѫ -каѥшн et **-каѭ -каѧєшн** vb. ἀναπαύειν, προσαναπαύειν sedare **-каѭ печаль** greg.-naz. **єѣсовъ нє -каѧѣтъ** io.-clim. chron. 1. 73. 8. - **сѧ** μετανοεῖν poenitiam agere **-каѥтє сѧ, -каѥтє сѧ, -каѭтъ сѧ, -кайтє сѧ** ostrom. sup. 106. 107. 155 etc. - **грѣха** leont. - **и съпасти** op. 2. 2. 371. - **влоѫда** pam. 193. - **о хлѣбѣ и о кодѣ** nomoc.-bulg. - **о мысли своєи** gregl.-lab. **-ѧше сѧ доѹшами** hom.-mih. **-ѧѣ сѧ къ немоу** svjat. **-кла-** sup. 83. 102. 117. 127. 213. 369. 409. **-кай сѧ на врата нашего** men.-mih. 25. rum. **покѣсєк** corrigo.

поккасити -шѫ -сиши vb βρέχειν madefacere prol.-mart. pat. prol. georg. βάπτειν tingere prol.-cip. - **вь винѣ** men.-vuk. τέγγειν humectare **-шлаѫ** man. - **сѧ** nom.-barb.: male μοσχεύειν plantare **цѣтьнлаѧ мѫкка -шлаше стѣблы** man.

покладати -даѭ -даѥшн vb. ponere greg.-naz. -bibl.-listy - **поклады** sabb.-typ. 69. **-дающе єдинѣмь** prol.-mih. 114. - **сѧ** proponere, putare **плакати сѧ -даютъ** op. 2. 2. 241.

покладежь m. καταθήκη, παραθήκη depositum krmč. 249. krmč.-mih. alex.

покладъ m. παραθήκη depositum krmč. 212. krmč.-mih. 218. kruš. men.-mih. 176. misc.-šaf. alex. mon.-serb. - **несть богоу** sabb.-typ. rum. **покладъ** stragulum sellae suppositum.

покладъвати -ваіѫ -ваіемн vb. ponere **въ лѣвой не -ваєть** pam. 197. **-ваютъ имъ (киламъ) трѣкы** vost.-op. 228. e russ.

покладьнъ adj. depositi - **запись** mon.-serb. 338.

покладжда f. depositum -жа trigl.

покладждай m. repositorium -жай men.-leop. **варыж(ь)ский -жай** vost.

покланнти сѧ v. **поклонити сѧ**.

покланѣніе n. προσκύνησις adoratio sup. 94. 128. 222 etc. ostrom. isaak. mat. 40. **-нны творити** sim. f. 15. **-нѣнье** cloz I. 578. **-пѣаніе** sup. 177.

покланѣньникъ m. qui adorat **-кланникъ** op. 2. 2. 79.

покланѣтель m. qui adorat **истиньнии -ль** sborn.

покланѣти -ліѫ -лѣемн vb. κάμπτειν curvare - **колѣнѣ** šiš. 127. - **сѧ** προσκυνεῖν adorare cloz I. 579. sup. 2. 55. 150 etc. ostrom. - **иконѣ** mir. ᾳᾧμι (recte **доухомь**) **и истиноѫ** - sborn. **-пѣа-** sup. 43. **-нѣ-** 9. 87. **-клѣн-** prol.-mih. 176.

покласти -ждѫ -ждѣн vb. ponere - **ни за чтожѫ** pam. 182.

поклатн -колѫ -колемн vb. occidere chron. 1. 245.

поклепати -плѫ -племн vb. claudere prol. κρούειν percutere, ferire **вилѡ -па** prol.-lab. men.-vuk.

поклепъ m. calumnia **доушегоубьство, потворн, -, къхвованнн** tur. 90. alex. russ. **поклепъ**.

поклепьникъ m. calumniator **ни отъ ротьника ни отъ -пника** chir. cf. **поклепъ**.

поклисарь m. ἀποκρισιάριος legatus misc.-šaf. duš. mon.-serb. bus. 700. **-роу** sg. v. alex.-mih. **-сиварь** mon.-serb. croat. serb. **pokhsar** verant.

поклисарьскъ adj. legati alex.-mih. 86. 157.

поклисарьство n. legatio alex.-mih. 133. mon.-serb. bus. 703.

поклонитель m. qui adorat men.-mih. isaak.

поклонити -ніѫ -нѣн vb. κλίνειν inclinare **-нѣшамъ лица** ostrom. **-нѣ колѣнѣ ѳεὶς τὰ γόνατα** ostrom. - **сѧ** κάμπτειν inclinare ostrom. προσκυνεῖν adorare ostrom. sup. 10. 14. 87 etc. cyr. 3. chron. - **сѧ на колѣноу** γονυπετεῖν ostrom. rum. **поклонѣск**: notabis inauditam alias formam **покланнти сѧ**: **-ни сѧ** sup. 383. 15. **-нитъ сѧ** sup. 244. 28; 370. 6. **-нили сѧ** sup. 272. 7.

поклонъ m. flexio - **колѣньнь** chrys.-lab. inclinatio, adoratio sup. 192. pat. tur. isaak. bus. 484. **слово о -нѣхъ** op. 2. 1. 64. **съньти сѧ на - ндоломь** prol.-mih. **-ны творити** misc.-šaf. adde chron. 1. 47. 170. 175 etc. donum alex.-mih. 181. tributum aliquod a clero metropolitae pendendum gram. 334. nsl. poklon rum. **поклон** donum.

поклоньникъ m. προσκυνητής adorator assem. ostrom. triod. prol.-vuk. nomoc.-bulg. op. 2. 2. 370. tur. mir. 139. prol.-mih. chrys.-duš. 49. - **образоу** men.-leop. - **иконамь** prol.-mart.

поклоньничьскъ adj. adoratorum: nota **ерѣсь -кла** dial.-šaf.

поклоньнъ adj. inclinatus **къ морю** - prol.-mih. 133. adde isaak. pat.-šaf.

покланати v. **покланати**.

поклоненне n. flexio **колѣноу** - krmč.-mih. 208. προσκύνησις adoratio sup. 138. typ.-chil. holm.

поклопъ m. κάλυμμα operculum prol. operculum putei prol.-cip. - **стоудинцоу** men.-vuk. adde misc.-šaf. 173. nsl. poklop; poklopiti prip. 227.

поклопьць m. operculum mon.-serb.

поклнпъ adj. declivis trigl. cf. nsl. klspouh.

поклоѫкнѫти -нѫ -нѣши vb. genua flectere kruš. - **єдиною ногою зак.-serb. на колѣноу поклѣкь, -клакъ** κλίνῃ ἐπὶ τὰ γόνατα indic. 7. 5. -pent.-mih. bus. 125. vost. - **на земла** bell.-troj. 28. ἐπισκάζειν claudicare **поклѣкнѣше стѣгномъ своимъ** gen. 32 32. -vost.

поклати -клѫ -клѣши vb. maledicere **не -клѣнѣть** mat. 37.

поклоняти -ѫѫ -ѫѣши vb. κάμπτεσθαι curvari **къ гробѣхъ -ѫѣмъ** ephr.-vost. ἐπισκάζειν claudicare pent.-mih.: minus bene - **сѧ** kruš.

поклочати -чѫ -чѣши vb. ἐπισκάζειν claudicare **-чаше стѣгнома своима** gen 32. 32. -vost. **мало -читъ** vost.

покоѣ adv. ἀφ' οὗ, ἀφ' ἧς e quo tempore, cum - **възндохъ поклонитъ сѧ** act. 24. 11. -vost.: recte **по коѣ** cf. **понѣ, понѣваже**: idem est **покоѣ** ies.-nav. 14. 10. -vost. cf. klruss. poky: nota russ. **пока, покамѣсть** trigl. russ. dial. **покалнча**.

покованіе n. cudere nomoc.-bulg.

покоѵати -коую -коуѣши vb. περιχαλκοῦν acre obducere pent.-mih. κόπτειν cudere bor. 85. chron. **златомь -кань** sup. 272. **-вати мѣдию** περιχαλκοῦν χαλκῷ

kruš. pent.-mih. -кань златомь men.-mih.

покой m. ἀνάπαυσις requies ostrom. io.-clim. sup. 231. 261. 293. 372 etc. chron. bus. 91. dial.-šaf. **ни покоа даҳъ сѣбѣ** sabb.-typ. **дькрь ѧхорьска въ покою коломъ** bus. 78. mansio Ieont. obitus ostrom. nomen litterae n op. 2. 2. 86; male pro ἀπόλαυσις sup. 67. pruss. packe.

покойникъ m. sensus dubius; **ѧггломь наставниче и бесплътнымь -ниче** men.-belg. o **пришьникый раке и добры покойниче** hom.-mih. 134, ubi pro **покоьникъ** stare videtur.

покойно adv. tranquille - **сиакь** alex.-mih. 67.

покойнъ adj. ἀναπαύσεως quietis aut. **на водѣ -нѣ** bus. 86. quietus sup. 194. **житие -ное** man. **-на койска** alex.-mih. 130. **-на кода** typ.-chil. dioptr.: nota male ἀντιλογίας **при водѣ -нѣй** men.-mih defunctus gram. 163. 223. ѕ.-gl. 16. mon.-serb. cf. **-коньнъ**.

покоити -коѭ -коишн vb. ἀναπαύειν, καταπαύειν sedare sup. 150. ostrom. men.-mih. pent.-mih. šiš. 176. psalt.-saec. xiii. typ.-chil sabb.-typ. kruš. adde chron. clim. ἀναπαύειν abrogare sup. 311; nota ministrare sup. 14. - **сѧ: гостиѣ и -кой ѧ** greg.-lab. 8.

покоишта n. ἀνάπαυσις. ἀνάπαυλα, κατάπαυσις, ἄνεσις quies barl. proph. esai. 34. 14. -vost. act 7. 49. -vost. hebr. 3. 18. -vost. tur. **меѫ** -vuk. sim. I. 1. prol.-mart. pan. ardž. sabb.-typ. chrys.-frag. krk. men.-leop. adde svjat.-mat. 7. mon.-serb. **-цю** op. 2. 2. 96. **коѥ мѣсто -цоу моѥмоу** šiš. 14.

покоишѣнъ adj. ἀναπαύσεως quietis dial. **-цино житиѣ** βίος ὁ ἀνάπαυσις man.

поколѣкание n. agitatio clim.

поколѣкати -ѧю -ѧешн vb. σαλεύειν agitare sbor. krmč. **-клоу сѣтъ** alex.-mih. 161. **цркы не -ѧюшѧ сокою** οὐ σαλευομένη hom.-mih. 97. - **сѧ** šiš. 10. chrys.-lab. chron. I. 193.

поколѣбити -блю -бишн vb. agitare pat. 192. isaak. **-бимь боудѣть** sabb. typ.: male **-лоб-** mon.-serb. 476. 69.

поконоколѣньникъ m. tribus princeps apoc. 7. 5. -vost. cf. gr. ἀρχέλαος.

покоиъ n. ἀρχή initium - **тълесьствиа** op. 2. I 163. - **поучи свонхъ** prov. 8. 22. -parem. 1271 **на покоь** tandem alex.-mih. 145. mon.-serb. 443 459. 460.

покоиникъ m ἀρχηγός dux, auctor pat. - **вѣрѣ** hebr. 12 I -bulg.-saec. xi. apost.-ochrid. šiš. 51. 248. 249. op. 2. I. 164 adde pat. **градьни -ниди** men.-mih. 348. **проѣхѹѡ** praecellens **-къ въ злобѣ** vost.

покольнъ adj. principalis **отъ -нна** op. 2. 2. 237. ultimus **на поконн дьнь** mon.-serb. 437. 8: nota **къ -коно вѣме** nom.-lab. et in fontt. glag. **поконьнъ** significare perfectus; pro **покойнъ** habes: **-ьно дѣло дьни** καταπαύσιμος hom.-mih.

покопати -аю -акши vb. fodere triod. esai. 5. 6. -vost. sepelire prol.-mart. usl. pokopati, pokop.

покора f. poenitentia nov.

покорнъ adj. εὐπειθής obsequens šiš. 190. ταπεινόφρων humilis aut. pat.-mih. sabb. 139. vita-theod. dioptr. krk. - **на послоѹшанше** hom.-mih.

покоритель m. qui subiicit georg.

покорити -рѣѫ -рнши vb. ὑποτάσσειν subiicere sup. pat. chron. - **кого** men.-vuk. - **подъ сѧ** per. 7. 1. - **подъ сокою** zak.-serb. **-рн подь нозѣ его** šiš. 126. **-рнль ѥси подь ногама его** šiš. 240. **-рн подо нь всѧ** bus. 96. - **сѧ** ὑποτάσσεσθαι, πείθεσθαι subditum esse, obedire aut. krmč. 33 sup. ὑπακούειν obedire proph. - **не** - recusare.

покоръ adj. obediens **не боудѣмъ -рн** tur. 71.

покоръ m obedientia ephr. **поѧшноѹѧ сѧ** - meth. 3. **съ покороме** meth. cf. russ. dial. **покоръ** contumelia.

покорьникъ adj. obediens prol.-vuk. io.-sin. prol.-mart.

покорьникъ m. homo obediens krmč.-mih.

покорьнъ adj. obedieus isaak. int. 256. obedientiae **-на словеса** men.-mih.

покорьство n obedientia pat.-šaf. ephr. men.-leop. **ѧще ѥси къ -кѣ о господи** ephr.-belg.

покорити сѧ v. **покарити сѧ**.

покорѣкати -рюю -рюешн vb. subiicere **лоучшимь горшн** - men.-belg. **рѣ̑тѣ-ѳѣи** vituperare **-роуѧ** op. 2. 2. 266.

покорѣние n. ὑποταγή subactio; **πειθήνιον** obedientia **-рѣи-** ant. sup. 38. 237. 379, ταπείνωσις humiliatio op. 2. 2. 266. chron. **кѣзь -нны** ἀδιάλλακτος men.-vuk.

покосъ m. messis trigl. klruss. pokis reihe des mähers pol. pokos.

покосьнъ adj. εὔθετος aptus **дьнь** - dan. 13. 15. -proph. ostrog. op I. 110. mat. 49. **мѣсто на молитвоѹ -но** sbor. bus. 297. - **вѣтръ** per. 8. 30. men.-leop. **-кошьнъ** συναπίπτων conveniens **-шьно къ запокѣди** svjat. mat. 9. op. 2. 2. 395.

ἐπιτήδειος aptus; ἀκμάζων valens **на молитвоу -шино;** -шино svjat.-op. 2. 2 394. **-шныа на зло** vost.

покошенъ v. **покосыть.**

покошие n. quod aptum est, uti videtur **-шны творѧ** ephr.-vost.

покоюка v. **покова.**

покрадение n. furtum sabb.-typ. 46.

покрадовати -доуѫ -доуѣшн vb. furari krmč.-mih. 230.

покрай v. **край.**

покраплати -ѭ -ѣшн vb. aspergere prol.-mih. 210. glag. - **кодою** vita-theod.

покрасити -ш -сишн vb. κοσμεῖν ornare; τέρπειν delectare; ἅπτειν accendere.

покрасти -дѫ -дѣшн vb. κλέπτειν furari men.-vuk. sbor.-kir. 6. prol.-mih. - **нмѣ нне** krnč.-mih. **ѥда когда -дѣть ме дншноль прѣлыстнвь отъ нравьды** krmč.-mih. 209. - **кого** mon.-serb.

покрикати v. **покрѣвати.**

покрити v. **покрѣти.**

покровитель m. patronus sup. 2. sabb. 181. pent.-mih. mon.-serb. **нагымь** - prol.-mih.

покровительница f. protectrix nom.-lab.

покровище n. κάλυμμα velamen sup. 256. 25. 26.

покровие n. sensus obscurus: **окрыеть ограднть мѣсто съ платьномь нлн съ покровне(мь) некаквимь** misc. 167.

покровъ m. κατακάλυμμα, περικάλυμμα operimentum, velamen hom.-mih. pent.-mih. τάπης tapes barl. στέγη tectum krmč.-mih. man. ostrom. σκέπη umbraculum sup. 184. cant. -cant. 2. 14. ant. krmč. σκηνή tentorium proph. ὄροφος tectum men.-vuk. barl.: adde bon. men.-mih. hes. 36. chron. bor. 82. prol.-mih. bus. 29. ber. κέραμοι tectum ostrom. **съ -ва** ἀπὸ τῶν κεράμων krmč.-mih. **-комь облагати** bon. - **срамьнь** men.-mih. - **глазьнь** men.-mih. **да даю ѥсенн -ке** chrys.-duš. 49. - **сѫзнищи** bor. 30. - **и помостъ** men.-leop. **храмъ неподобьнъ бѣс -ка** sborn. bus. 299. **кіс покрова** αἴθριος qui est sub dio iob 2. 9. -mat. 56. - **богородици** festum op. 1. 184. 262. **къ -коу сватѣй господнжи богородици** mat. 23. bus. 83. **человѣкомь -ке** sabb.-typ. ἄντρον specus pyrg. - **и помость** men.-leop. nsl. pokrov lex. pokrovača testudo spang. pokriv meg. bulg. pokrov milad. 52. pokriv, pokrivkъ klruss. pokrov Maria Schutz.

покровьнъ adj. tectus - **домъ** lavr.-op. 6.

покровьць m. operculum in ecclesia misc. 95. trêb. 111. misc.-šaf. **клюдьцн съ покровьцемь** typ.-chil. **-цн соуть поставн два стѣга пнлать обестрань** nom.-barb. **да не даю нн -ца** chrys.-duš. 46. serb. pokrovac magy. pokróz rum. **покрокницъ.**

покрой m. incisio trigl.

покромь f. margo panni **познаноу бытн отъ -мѣй постакоу и отъ ноктей лькоу** int. 5.

покропивати v. **покропѣкати.**

покропити -плѫ -пиши vb. ῥαίνειν, ῥαντίζειν aspergere dial. sup. 244. mir. men.-mih. pent.-mih. prol.-mih. men.-leop. aquam infundere sup. 3.

покроплькати -ѭ -ѣшн vb. καταρραντίζειν aspergere men.-vuk. prol.-cip.

покропъ m aspersio **малогодьнъіми -пъі полъзѫжіштн** greg.-naz.

покропѣкати -ѭ -ѣшн vb. aspergere prol.-mart. 109. **-пѣк-** pat.-šaf. 157. **-пнк-** men.-leop.

покроута f. ἄρτος panis georg.-šaf. 91. **хлѣкъ отъ -ты ѱомὸς ἄρτου** op. 1. 40. **прнноси хлѣкы отъ -тн къ роуцѣ** 3. reg 17. 11. -kruš. **отъ -крѣтъі** 3. reg. 17. 11. -parem. 1271. nserb. pokšuta laib brod cf. russ. dial. **покрутъ.**

покроутарьнн f. g. **-ньѧ** uxor pistoris **и не, рнчѣ емоу сніе, -нью ли мѫ ѣсн пекла; но болнрнчоу;** zlatostr.

покроутарь m. pistor slex.

покроутарьскъ adj. στοποιοῦ pistoris gen 40. 17. -pent.-mih. **-кржт-** -vost.

покрѣвакльтн -ѣѫ -ѣшн vb. cruentare glag.

покрѣвение n. κάλυμμα velamen men.-vuk.

покрѣмъ m. cibus **-корѣмъ** chron. **не ходн къ пирѣ и на покормъ** bus. 390.

покрѣсмание n. tardatio mon.-serb. 406.

покрѣсмати -мѫ -мѣшн vb. tardare typ.-chil. sabb.-typ. 220.

покрѣстити -шт -стишн vb. baptizare prol. - **сѧ** pat.-mih. ἀναβαπτίζειν rebaptizare krmč.-mih.

покрѣштавати -ѫ -ѣшн vb. ἀναβαπτίζειν rebaptizare krmč.-mih. - **которѣ** ibid. 361.

покрѣштати -ѫ -ѣшн vb. ἀναβαπτίζειν iterum baptizare sbor.-kir. 19.

покрѣкало n. κάλυμμα, ἀμφίασμα, ἐπιβόλαιον, περιβόλαιον velamen šiš. 144. strum. proph. ant. dial. dioptr. krmč. 140. krmč.-mih. oct. prol. sbor. int. 298. op. 1. 167. pent.-mih. chrys.-lab. men.-vuk. men.-mih. men.-mart. bell.-troj. 21. isaak. pan. mir.

покрꙑвалыце n. velamen ant.-hom.
покрꙑвателꙗнъ adj. tegens int. 275.
покрꙑвати -аѭ -аѥши vb. καλύπτειν tegere sup. 346. man. ostrom. dial. bus 87. **покрикати** cloz I, 56. mon.-serb.
покрꙑвачь m. operculum **-рик-** mon.-serb. 315. 331.
покрꙑвъ m. tectum bulg.-lab. **-крывь** mon.-serb. cf. **покровъ**.
покрꙑкъ m. anthropomorphon (planta) trigl.
покрꙑта v. **покроута**.
покрꙑти -крꙑѭ -крꙑѥши vb. καταχρύπτειν occultare sup. 72. καλύπτειν, σκεπάζειν tegere, cooperire sup. 52. 343. 346. chron. protegere sup. 2. 4. propugnare sup. 3. 111. **-крꙑтъ нечъстьѥ на тѣ** cloz I 137. **-крꙑвенъ** sup. 52. ostrom. **-крꙑвенꙑѩ разоумꙑ** svjat.-vost. mat. 5. **покрꙑтъ** part. chron. I, 173. **трапеза -крикена** misc.-šaf. **-крикено** nicol.
покрꙑтие n. tegmen.
покрѣпити -плѭ -пиши vb. firmare ok. 23. gram. 266.
покрѣплѧти -плѩ -плѥши vb. στηρίζειν firmare men.-vuk.
покрѣплѣвати -ваѭ -ваѥши vb. firmare mon.-serb. glag.
покрѣпѣти -пѣѭ -пѣѥши vb. πήγνυσθαι figi **-пѣше** ѡды exod. 15. 8. -pent.-mih.
покоудати -даѭ -даѥши vb. cudere **покоудаѭ** nomoc.-bulg. 86. cf **-ков-**
покоудити -жду -дѧши vb. διαφθείρειν corrumpere sup. 315. 11. ὀρρίζειν contumelia afficere - **коꙗ** men.-mih. 131. **-дикьши** и того и **коꙗ** его men.-vuk. - **згодѣника** и **згодѣницоу** nom.-barb. μέμφεσθαι vituperare ex.-op. 2. 1. 25. βλασφημεῖν blasphemare cyr.-hier. redarguere leont. adde isaak. - **ихъ лѣность** ex. φαυλίζειν vilipendere - **сѧ** iob 42. 6. **-мат.** 55. vost.
покоупати -аѭ -аѥши vb. emere bus. 705. **рабъ не** - sabb.-typ.
покоупити -плѭ -пиши vb. κτᾶσθαι acquirere peut.-mih. krus. emere gram. 152. 203.
покоусити -шѫ -сиши vb. πειράζειν tentare dial. svjat. - **сѧ** idem krmč.-mih. chrys.-lab. mon.-serb. mir. **-си сѧ сказовати** chrys.-lab. aggredi sup. 410. 416.
покоусьникъ m. ὁ τῆς μήκωνος ὀπός papaveris succus **спрежь и покоусникъ** op. 2. 4. 16. vocabulum dubium.
покоушати -шѫ -шаѥши vb. πειράζειν tentare sup. 64. ant. prol. zak.-serb. **добрꙑхъ** probare sup. 385. - **сѧ** idem dial.-šaf. sup. 160. 326. cloz I. 152. **филовеѕкеѩ** niti sup 66. **πειράσθαι** tentare sup. 141. adde sabb. 153. **-шахоуть сѧ** krmč.-mih. 127. **δοκιμάζεσθαι** examinari šiš. 218.
покъсьнѣние n. tardatio **-сн-** ephr.-belg.
покъсьнѣти -ниѭ -нии vb. ὀκνεῖν tardare dial. dial.-šaf men.-mih.
покъ quid sit, nescimus: **съмотри добрѣ и помысли мойсѣи толика знамениꙗ и покы морьскыꙗ** nomoc.-bulg. 107.
покъıканиѥ n. nutus men.-mih. glag.
покъıвати -ваѭ -ваѥши vb. κινεῖν movere - **главами сконми** ostrom. **на тѣ главою -ка** esai. 37. 22. **-vost. νεύειν, ἐπινεύειν** nuere hom.-mih. ant. bon. pat.-mih. **-каше окꙑньникомь** hom.-mih. - **главою зѣѣти τὴν κεφαλήν** men.-mih. proph. io.-sin. men.-leop. **-клъ главою на село** vita-theod. - **главами** bon. nicol. **-кающе главами** bus. 49. - **роукама** per. 11. - **оустнама** pyrg. **главами сконми** - muri vost. e chron. russ. cf. **-кꙑмати**.
покъıдати -даѭ -даѥши vb. distinguere **ѡрѣка бисромь -дана** ex.-op. 2. I 21. adde anteb. c. 69.
покꙑмати -маѭ -маѥши vb. nuere pat. **главою** - leont. alex.-mih. 82. 92. 181. cf. **-кꙑвати**.
покꙑновение n. nutus **-нимь и повелѣнимь отчимь** sup. 55.
покꙑнѫти -нѫ -нѣши vb. nuere prol.-vuk.
покꙑти -кꙑѭ -кꙑѥши vb. nuere **главоѭ своею покꙑнеть** svjat.-vost.: quod vost. male ad **покꙑвати** traxit.
покѫпати -плѭ -плѥши vb. βαπτίζειν baptizare **въ сиѣ -коупа** op. 2. 2. 203: nota **-пи и въ нордани крьсти** chrys.-frag. .
покѫпитие n. suppellex **покоуние** mon.-serb. cf. usl. pohištvo.
пола f. dimidium dial. mon.-serb. **раздѣли обрѣтеньное на -ле** (dual.) ichn. margo **на -лѣ приписано** op. 2. 2. 102. sinus **носаꙗ при -лѣ цѣѣтъкы** men.-leop. 218. **имѣша за окѣ полѣ рызьнѣкы** sup. 139. 8. bulg. polъ serb. pola dimidium klruss. pol. pola sinus rum. **полъ** cf. **полъ, полк**.
полагалиште n. repositorium acad.
полагати -аѭ -аѥши vb. τιθέναι ponere ostrom. sup. 275 pat. prol. mon.-serb. ber. **παρατιθέναι** afferre sup. 386. **ἐπιλαβέσθαι** imponere sup. 175 aestimare sup. 205. - **трѣкы** mir. - **трѣкы оканами** **ѡтъ** προβάτου esai 22 13 -proph. constituere - **старѣйшинѣ** gram. 6. - **сѧ**ѣдение sup. 205. **доуше наше** - š.-gi. 91. -

словеса greg.-lab. колиѣ -глаѣми сѫть bus. 336. оудобь - op. 2. 2. 85. - сѧ cloz I. 920.

полазъ m. decedere: nota izmar. въ полазъ вѣровати tur.

полакомити сѧ -млѭ сѧ -мишн сѧ vb. avidum fieri -мѣть сѧ мыто кьзети zak.-serb.

поламати сѧ -лѭ сѧ -ламѣши сѧ vb. frangi chron. I. 194. cf. -мълти.

поламати -лѭ -ламѣши vb. frangere -мьлаютъ дрѣва alex.-mih. cf. -мати.

полата f. παλάτιον palatium sup. 151. 178. adde 47. duš. mon.-serb. τὰ βασίλεια regia sup. 147. greg.-naz. pyrg. δῶμα domus pent.-mih. δωμάτιον conclave vost. ναός aedes op. 2. 2. 149. adde hom.-mih. greg.-naz. ex.-op. 2. 1. 21. svjat. shorn. io.-clim. pat. prol. bulg.-saec. xiii ŝ.-gl. 64. chrys.-frag. op. 1. 57. isaak. tur. misc. typ.-chil. vita-theod. chrys.-lab. lavr.-op. 42. nicod. chron. 1. 47. 156. 211. ber. витати въ -тѣхъ men.-mih. въ сконѣхъ топлыхъ -тѣхъ sabb. 199. aliquoties pl. numero greg.-lab. prol.-mih. цѣсарьскыа -ты op. 2. 2. 114. въ -тѣхъ zak.-serb. -тѣхъ chron. 1. 223 19. bulg. polati verk. 370. russ. dial. полать čech. palota, palata, palác pol. pałac magy. palota rum. полатъ alb. palat ahd. phalanza, pfalz mhd. palas nhd. palast wack. 11. wieg. 2. 326. 363. nota polatica vicus ad Halicarnassum Journ. des savants 1861. 558. cf. полача.

полатица f. ὑπερῷον coenaculum pent.-mih. kruš.

полатие n. domus bulg.-lab. 58.

полатъ v. полата.

полатьнъ adj. παλατῖνος palatii men.-mih. op. 1. 56 chron. steph. βασιλέων palatii pyrg. кровы -тные sabb.-typ. патрикий - mir. въ трѫлѣ -тнѣмь ἐν τῷ τρούλλῳ krmč.-mih. bus. 381. въ лоулѣ -тнѣй mat. 51. въ чьртогѣ -нъй io.-clim.

полатьскъ adj. palatii men.-mih.

полача f. palatium glag. misc.-serb. mon.-serb. nsl. croat. serb. polača nsl. polač meg. russ. полача bus. 720. cf. полата.

полединти сѧ -ждѫ сѧ -дѣши сѧ vb. glacie tegi prol.-vuk. ѥзеро -дивьше сѧ prol.-mih. 153: nota bulg. poledica serb. poledica rum. полегницъ.

полежати -жѫ -жѣши vb. ἀνακλίνεσθαι recumbere men.-vuk. chrys.-frag. tur. -жа въ мнѣ свѣтоѥ тѣло hom.-mih. - на одрѣ men.-leop.

полезнѫ v. пользѫ.

полемъ m. polemon sup. 95. полѣмъ 95. полемонъ sup. 98. 99. 100.

полетѣкниѥ n. volatus - птиць vost.

полетѣкти -шгѫ -тѣши vb. πέτεσθαι volare isaak. chrys.-lab. men.-mih. - на высотоу sabb.-typ.

поли praep. iuxta cum gen. iungenda glag. ŝ.-gl. 95. 96. croat. poli verant. полѣ idem glag.: d ante l iectum est cf. подлъгъ.

поликало n. fusorium pat.

поликатель m. ἐπιχύτης qui infundit pyrg.

поликати -аѭ -аѣши vb. καταβρέχειν perfundere men.-vuk. pat. prol. dial.-šaf. misc.-šaf. pyrg. misc. chron. ἄρδειν irrigare sup 221. - каѥмо pro - каѧ ѥмоу sup. 261. -каѥ сльзами тѣло своѥ sim. I. 18 - сѧ bus. 432. - сѥ сльзами men.-vuk. - сѥ кръвию hom.-mih.

поликъка f. iusculum -вка trigl. kŕruss. polyvka.

поликъчий m. gen. -чиѧ ἐπιχύτης qui perfundit in balneo men.-vuk. prol. prol.-cip.

полидворъ m. nom. propr. viri bell.-troj. 41 -рѫшь 44.

полизати -заѭ -заѣши vb. lambere вьсѥ оно -заше misc.-serb.

поликрапъ m polycarpus glag.

поликшена f polyxena bell.-troj. 32. 43.

поликъствовати -воуѭ -воуѣши vb. choreas agere - съ давидомъ dioptr.-leop.

полимо adv. ardendo, uti videtur имоуще въ рокахъ свѣще - men.-vuk.: locus dubius.

полинѣперъ m. nom. propr. - краль bell.-troj. 41. 44.

полисати -шѫ -шѣши vb. mori mon.-serb. 241. 331. e gr. λείπειν, ἔλειφα.

полиставриѝ m. πολυσταύριον vestis patriarchalis et episcopalis, cui multae cruces intextae sunt (многокръстьнъ).

полистъ adj. planus alex.: th. полѥ.

полити -лиѭ -лиѣши vb perfundere - сѧ всѣкѫ цркъвь sim. I. 28. -литъ или позлатѣнь mon.-serb.

полихронисмо n. longaevitatis adprecatio typ.-chil. sabb.-typ. e gr.

полихронъ m. nom. propr. monasterii meth. 4.

полица f. dimidium mon.-serb. 269.

полица f. asser in ecclesia tur. 113. pro палица sup. 2. nsl. polica theca repositoria habd. gesims, schwinge bei dem wagen; polička das ovale brettchen am pfluge rib. bulg. policъ brett serb. polica russ. полица nserb. polica magy. pólcz foruli rum. полицъ alb. policъ.

полничие n. gena acad ; nota **-чны покропивкъ** τὰ ὄφρα διαρράνας men.-vuk.: addepoena quaedam **дождь и** - ichn. cf. **поличьница.**

полничьница f. alapa glag. cf. **-чие.**

поличьнъ adj. sensus dubius: **отъдали исмо скатнтелимъ тъıа доуховнъıа соудъı соудити нхъ оприсно мирьнъ, развеи татьбъı съ поличьимъ то соудити съ моимъ** per. 42. 10.

полишити -шж -шиши vb. privare per. 43. 21.

полиѣти -лѣж -лѣѥши vb. ἐπιχεῖν, καταχεῖν perfundere sup. 243. isaak. βαπτίζειν baptizare hom.-mih. - **сѧ** συγχεῖσθαι confundi **-лѣж сѧ сльзами** greg.-naz.

полиелей m. πολυέλεος, πολυκανδήλου genus cf. duc. 1. 1198. **-лиѩ** typ.-chil. azbuk. **-елео** typ.-chil. sabb.-typ. **полуелей.**

полиелео v. **полиелей.**

полокнна f. ἥμισυ dimidia pars pat. krmč. 51. krmč.-mih. mir. chron. mon.-serb. **колѣкше -неу главою** ἦλγει τὸ ἡμίκρανον αὐτοῦ men.-mih. 217. **три и - сребрьница** τριήμισυ men.-vuk.

полокнти -влѭ -виши vb. ἁλιεύειν piscari hom.-mih.

половница f. dimidium š.-gl. 94. mon.-serb.

половьнъ adj. dimidius **сжгоуское -нлаго ѥсть соугоуское** svjat.

половьскъ adj. polovcorum, cumanorum **-кыи землы** περσικὴ γῆ zlatostr.-saec. xvi.

половьчинъ m. cumanus pam. 180. per. chron. cf. **плакъ.**

половьчьскъ adj. cumanicus per. chron. **ратъ -кцькыи** bus. 713. πόλεμος βαρβαρικός zlatostr.-saec. xvi.

полокѣрьнъ adj. haereticus misc.

полокѣрьць m. haereticus misc.

пологъ m. καταθήκη, παραθήκη, παρακαταθήκη depositum men.-vuk. prol. alex. **отрици се -га** ἐρημίαν men.-vuk. **дадеже** prol.-lab. **положи** - ichn. op. 2. 2. 541. λεγάτον legatum krmč. 104. krmč.-mih. 126. nsl. **polog kesselthal** tolm. bulg. **polog** uestei pol. **połog niederkunft** rum. **полог** gramen demessum. campus magy. pallag.

пологъ adj. obliquus grom. **-гомь стоити** misc.-šaf. 179. bulg. **сгѣть** ravna, **pologa pokl.** l. 49. **polégat** idem cf. **положитъ.**

положение n. τοποθεσία situs dial. παρακαταθήκη depositum pent.-mih. θέμα positio krиš. adde chron. l. 91. 8. καταθέσια repositoria ostrom ὑπόθεσις propositum sup. 278.

положилиште n. repositorium sat.-hom.

[illegible] -жж -жиши vb. τιθέναι ponere chron. ἐναποτιθέναι deponere sup. 241. **-жоу влкъглова поуста** θήσω τὴν βαβυλωνίαν ἔρημον proph. **-жю рѣкы поусты** bus. 175. - **имѧ** sup. 52. - **из кого дань** in fontt. russ. **къ посмѣхъ - что** tur. ἀνακλίναν inclinare ostrom. πηγνύναι figere **прѣдѣлъ** - cloz l. 619. καταστρωνύναι sternere de hoste hom.-mih.: **male положень** part. ὑποθηκάριος hypothecarius krmč.-mih. magy. polozsna nestei.

положитъ adj. obliquus **дрѣко -то** nom.-barb. cf. **пологъ.**

положьникъ m. qui constituit acad.

положьница f. puerpera alex. acad.

положьць m. depositum alex. acad.

полой m. pulegium trigl.

полокати v. **подкати.**

поломинти -млѭ -миши vb. frangere glag.

полоникъ m. γίγας gigas **гигантъ рикомый** - georg.-vost.: vocabulum dubium.

полонити v. **плѣнити.**

полонъ v. **плѣнъ.**

полоньникъ v. **плѣньникъ.**

полонѣти v. **плѣнѣти.**

полоуѣрие n. haeresis acad.

полоуѣрьникъ m. haereticus alex

полоуѣрьць m. haereticus duš.

полоугривьна f. dimidium grivnae **по -кнѣ** per. 3. 5: rectius, ni fallimur **по полоу гривьнъ.**

полоудьни n. μεσημβρία meridies dial.-šaf. **къ -диоу** men.-vuk. **иди на** - κατὰ μεσημβρίαν šiš. 16. **до** - chron. l. 32. 103. 173 etc. rectius leges **до полоу дьне** serb. iz poludne živ. 113.

полоудьникъ adj. meridianus tur. io.-sin. **-дневное ѡдение** tur.

полоудьние n. μεσημβρία meridies ioann. prol.-vuk. io.-sin. cant.-cant. l. 7. chron. l. 1. 5. 129. 209. **въ** - vita-theod.

полоудьнь m. septentrio glag.

полоудьньнъ adj. μεσημβρινός meridianus dial. int. **годъ** - vita-theod. - **часъ** greg.-mon. **-деньнъ** chron.

полоудьньстко n. μεσημβρία meridies ioann.

полоудьнюкати -нюѫ -нюѥши vb. meridiari trigl. klruss. południovaty.

полоудѣкати -кыѫ -кыѥши vb. stultum fieri **жени, кои то крачюкать и прѣдавать и задавать и завезоукать младеници и строукать люди та полоудѣкать** bulg.-lab. 31. 8. bulg. południś.

полоукъбание n. dimidium modii **-кѣлию** prol.-vost.

полоукъвлъ m. dimidium modii по -к'ѣлъ vost. 2. 142.

полоуношть n. μεσονύκτιον media nox barl. prol.-vuk. ephr. nomoc.-bulg. prol.-mart. men.-mih. ex.-op. 2. 1. 22. до -щиі krmč.-mih. къ -щію sabb. 201. chron I. 3. 82. 90. 107.

полоуношть f. μεσονύκτιον media nox, septentrio chrys.-lab. pat. glag. io.-sin. на - съѣзда црькъве sup. 153. bulg. polunošt verk.

полоуношть̀ница f. μεσονύκτιον media nox, officium nocturnum alex. pat. 326. prol. op. 1. 187. typ.-chil. sabb.-typ. nom.-mik. 50. 154. sbor.-kir. 4. nom.-lab.

полоуношть̀нъ adj. μεσονύκτιος mediae noctis euchol. nomoc.-bulg. chron. - токъ ok. 63. до -нааго числа svjat.-vost. полъ̀нchron. 1. 2.

полоупона f. ἥμισυ τῆς δέρρεως dimidium cortinae exod. 26. 12. -vost.: habes etiam **полоупона**.

полоупръстъ m. dimidium digiti **единого -пръста** sof. 23.

полоуспѧдие n. χοῖνιξ choenix, mensura quaedam -споудиі op. 2. 1. 192. полъсо|фі epha, mensura aridorum levit. 5. 20. -kruš. op. 1. 29. **трии полъспѧдиа** σάτα τρία ostrom. op. 1. 246. luc. 13. 21. -mat. 34.

полоутъ m. hippolytus prol.-mih. 124. 275.

полоутъкъ m. μανδύας paludamentum 2. reg. 10. 4. -kruš. -тки одѣяниа vost. mensura quaedam по -коу великоу пьшеница bus. 337.

полоучавати -ѧж -аѥшн vb. κερδαίνειν lucrari men.-vuk.

полоучай m. fatum krmč. 128. sup. 77. alex. τόχη casus въ - в'кроватн krmč.-mih. 153. bus. 382. **иже кьвеодеть рожденіе и - и чьсть** krmč.-mih. 366.

полоучати -аѩ -аѥшн vb. λαγχάνειν nancisci ant. prol. men.-vuk. sup. 413. 438. моего оутѣшенна **-чаю** hom.-mih. 171.

полоучѣвати -чоуѭ -чоуѥшн vb. adipisci **нсцѣленіе -ваоу** belg.

полоученіе n. εὐτυχία secunda fortuna barl.: adde sup. 449. et **многымн** доброполоученіми greg.-mon. 71.

полоучивъ adj. φερέγγυος idoneus sup. 351.

полоучити -чѫ -чіши vb. τυγχάνειν, ἐπιτυγχάνειν, λαγχάνειν obtinere ant. dial. hom.-mih. sup. 276: adde sup. 28. 40. 47 etc. не - ἀποτυγχάνειν non assequi sup. 276. **вьхода** - ioann. **желѣлмаго** - sabb. 13. **нскомаго -чи** chrys.-lab. **исправленны ктшѣ.-mih.** 230. - оутѣхоу sim. I. 18. **обачень не -читъ желанны** men.-mih. 377. **села кѣчьнам, нъкже боудн вьсѣмь намь** - hom.-mih. 105. **мало потроудн се и великынхъ -чіши** dioptr.-lab. **коудоуринхъ клать** - hom.-mih. 82. - **сѧ** accidere sup. 40. cf. **полъчити**.

полъ m. g. -лоу I. latus, ripa **окъ онъ полъ** пѣраѵ trans ostrom. **обь онь поль града** prol.-mih. **съ оного полоу** иордана ev.-trn. nicol. **на ономь полоу рѣкы** и en.-mih.. male о **ономь поль рѣкы доунака жнкоупнхъ готдь** greg.-mon. 71. **оба полы** ἑκατέρωθεν utrinque - **него** ex. 2. 1. 22. - **лнца** ex.-op. 2. 1. 18. - **рѣкѣ коугл** bor. 62. - **днѣпра** bor. 61. chron. 1. 193. - **нероуселнмля** proph. - **ольтарн** men.-mih. 183. - **оуглоу** pent.-mih. **съ окою полоу** ἐξ ἑκατέρων τῶν μερῶν prol.-cip. **прѣдѣсташе съ оба поль** (recto **полы**) **къ соудоу** men.-vuk. **оба полъ** per. 28. chron. 1. 61. 62. II. sexus (cf. serb. ženska strana) **нѣсть моужьскъ - ни женьскь** ἄρσεν καὶ θῆλυ šiš. 118. **моужескъ - и женескъ** meth. 9. **муи женьскь - и моужьскь соуть** κἂν θήλειαι κἂν ἄρρενες ὦσιν krmč.-mih. **моужьска -лоу** τοῦ ἄρρενος hom.-mih. op. 1. 73. krmč.-mih. **женьска -лоу** psalt.-vuk. sbor.-kir. isaak. bus. 975. **всякого -лоу** nom.-mik. 107. **моужьска -ла** dioptr.-lab. **женьскаго -ла** pat. nom.-mik. 34. **къ моужьсцѣ -лоу** krmč.-mih. о **моужьсцѣмь -лоу** ibid. **женескъ - весь** vost. **моужаскы - отроче роднть се ноань** ichn. **роди моужьскь** - sabb. 4. **чедо моужьскый** - sabb. 4. **два дѣтнца моужьскь** - krmč.-mih. **окча скершено моужескъ** - exod. 12. 5. -vost. **оставнвшоу отроче женскы** - pyrg. **остави дѣтнцѣ женьскь** - prol.-mih. 54. **принеста отроче женьскы поль ѣлавоу** παιδίον θῆλυ men.-vuk. **дѣти породнвьше моужьскые -лы и женьскые** prol.-mart. 210. **женьстни -ли зъмнйсти съѣжди парнчѫть сѧ аспиды** dioptr.-leop. 399. **съ женьскыми -лы** III. I) ἥμισυ dimidium 1) - **коулизмы** sbor. 33. vost.-op. 652. **полъмь срѣдьца** op. 2. 2. 431. **обнть ю поломь ризы своею** prol.-mih. 227. adde **поломь дьни мѣсяць** ex.-op. 2. 1. 25. **польма** aut.-hom. **расѣдѣ се польма** ἐλάχησε μέσος šiš. 2. **просѣдѣ сѧ польма** vost. **протешеть и полъма** διχοτομήσει αὐτόν ostrom. **полъма прѣтрѣшн** sup. 197. до -лоу bor. 36. до -лоу **цр̀ства** prol.-mih. 293. до -лоу **цр̀тва** bus.

169. до -лоу соухъ ἡμίξηρος men.-vuk. до -лоу сѣлюсти chrys.-lab. до -лѣ рѣкы nom.-barb. нога полоу гнилыѥ bus. 333. на -лы (dual. acc.) pam. 200. sbor.-kir. 53. krmč. 51. прѣтрѣнь бысть пилою на -лы prol.-vuk. на -лы прѣ-трѣнъ men.-leop. на -лы разьсѣчень leont. на -лы прѣсѣкоше prol.-mih. на -лы прѣсѣчѣть sup. 81. князь со влад ыкою на -лы sbor.-kir. 56. прѣс -полы прѣсѣчѣни μέσον ἐκόπησαν men.-vuk. 2) въ -лоу дьне ἡμέρας μέσης šiš. 251. о -лоу дне š.-gl. 80. ни за оутра ни -лоу дне bus. 293. 3) до -лоу ноци strum. šiš. 36. -лоу ноци sup. 28. 51. μεσονυκτίου ostrom. -лоу ноци же μέσης δὲ νυκτός ostrom. -лоу ноци бывшоу sup. 162. sim. II. 12. въ -лоу ношти sup. 135. 184. 273. въ -лоу ноци šiš. 43. krmč.-mih. 157. въ полъ ноци krmč.-mih. о полъ ночи vost. -лоу ноци поистѣ κατὰ τὸ μεσονύκτιον šiš. 33. бысть -лоу ноци chron. l. 92. IV. -лоу ноци прибѣгоша per. 68. -лоу ноци молитвѣ творѧща strum. -лоу ноци видѣ чака men.-leop. -лоу ноци молѣ-шоу сѧ prol.-mih. 4) полъ соуха поставить ἡμίξηρος men.-vuk. 5) съ полоу: - мрътвь ἡμίθνητος men.-mart. - мрътвъ par. 6) ис-полоу bus. 415. -арнане krmč.-mih. 360. - мрътвь dioptr.-lab. men.-vuk. laz.-vuk. - оумрьцвлѣнь συντριβείς, ἡμιθανής men.-mih. - соухъ men.-mih. 372. нѣ - коли (pro колѣ) твоѥѥ творити krmč.-mih. женоу - городѧщоу men -leop. 449. - хоулѣть lit.-mih. serb. polu dobiven živ. 2. 106. 7) nota полъ iungi cum numeralibus ordinalibus: полъ ѣтора i. e. ѥдинъ и полъ ѣтора: пол-тора ста chron. l. 215. полоуторы (i. e. полъ ѣторы) гривны bus. 351. пол-торы гривенки sof. 30. полъ торы тысячи per. 79. пол-торы тысячи, -чѣ chron. l. 153. 154. 158. полътора, полътретины, полътретий на десать ipat. въ полоуторѣ (i. e. полъ ѣторѣ) тысѧщи per. 85. usl. poltora; poldružica numus cum dimidio habd. magy. póltra rum. потор, поторъ коѥ ихъ вѣаше до польседмѣ тысоущѣ men.-mih. 190. принесе поль седмь (i. e. седмь) литрь злата leont. коѥ ихъ вѣаше поль седмь тысоущь septem millia quingenti leont. полъ третіа лѣта meth. 6. полъ третины десате гривьнъ i. e. xv. bus. 347. полъ третины десате тысѧщь εἴκοσι καὶ πέντε χιλιάδας iudic. 20. 35. -vost. поль четкрътоую честь τὸ τρίτον τοῦ ἕν num. 15. 7. - pent.-mih. adde полѣкъ semialbus полврадъ semibarbatus полварькъ semicoctus etc. trigl. nsl. pol, polič, spol: človéškiga spolu šola. naspoli kaj imêti metl. polmišpoltič vespertilio čech. polov kat. cf. pol. pospol, pospolity scr. paras alius; param ultra; pâras ripa ulterior gr. πέρα, πέραν curt. 1. 238: nota ahd. halpa seite etc.

полъ m. ἐπαρυστήρ haustrum пола (sg. g. pro a.) его и подъставы exod. 25. 38. -vost cf. nsl. plati, poljem baurire et исполъ.

полъ adj. apertus -лое мѣсто sabb.-typ. e russ.

полъдиконъ m. subdiaconus -диак- nom.-lab. 113. cf. подъд-.

полъдьньнина f. meridies полъд- ex.-op. 2. 1. 22.

полъка f repositorium -лка trigl. cf. полица.

полъкрѫжьникъ m. semicirculus -кроуж-ber. -жне trigl.

полъма v. полъ.

полъношътьнъ v. полоуношътьнъ.

полъспѫдие v. полоуспѫдие.

полъсребрьникъ m. numus quidam leont.

полъ f. dimidium мьнѣ подай дроугоую полъ men.-mih. 188. дроугѣ - ioann. 117. mon.-serb. 271. 273. 277 etc. nsl. do poli zur hälfte cf. полъ.

польгъ praep. παρά iuxta eum gen. iungenda psalt.-vuk. обрѣтъ сѧ - рѣкы ephr.-belg. cf. подлъгъ nsl. poleg crost. polag, poleg hung. польгь, полагь mon.-serb.

польгъчатн -лѭ -лѣши vb. levare ephr. -хч- glag.

польгъчити -чѫ -чиши vb. καταπαύειν compescere pent.-mih. -легчимъ exod. 5. 5. -vost. levare prol.-mart. pat.-šaf. - печаль men.-mih. polaesiza mon.-serb. 263.

польжити сѧ -жѫ сѧ -жиши сѧ vb. ὠφελεῖσθαι utilitatem suscipere осоудить сѧ пакы (recte пачѐ), а нѐ -жить (subintellige сѧ, quod priori verbo additur) io.-dam. cf. польза, пользити.

польза f. g. -зѣ συμφέρον utilitas sup. 51. 62. 99. 280. 343. 379. 430. никаа - ѥсть ostrom. каа - ѥсть; ostrom. дкоы - sabb.-typ. sg. g. -зѣ cloz I. 220. 439. II. 71. minus bene -зъ svjat. krmč.-mih. пльза men.-leop. russ. dial. польга: rad. лег.

пользеваниѥ n. ὠφέλεια utilitas men.-vuk. triod.

ПОЛЬЗЕКАТИ -ЗОУЪ -ЗОУЄШИ et -ЗИКАЖ -ЗИВАЄШИ vb. ὠφελεῖν prodesse ant. isaak. op. 2. 1. 161. men.-vuk. margar mon.-serb. -ЗОУКАШИ dial.-šaf. 227. -ЗЖЮШТИ greg.-naz. - КОГО: ЧЬТО ТА -КА ПЛЪТЬ; dioptr.-leop. -ЗОК- krmč.-mih. 369. -S'КК- greg.-mon. 61.

ПОЛЬЗИТИ -ЖЬ -ЗИШИ vb. prodesse КАСЬ ПРИЕМЛЮЩИНЪ -ЗЖЬ op. 2. 2. 425. cf ПОЛЬЗА, ПОЛЯЖИТИ.

ПОЛЬЗИЄ n. utilitas ephr. ПРОСКѢЩАЄ КОГОЖДО НА - aphr.-belg.

ПОЛЬЗЬНИКЪ m. σύμβουλος suasor ephr.-vost. -ЗНИКЬ ДОУШАМЬ hom.-mih. ВИДѢНИЄМЬ -ЗНИЦИ belg.

ПОЛЬЗЬНЪ adj. ὠφέλιμος utilis sup. 55. 128. 142. antch. svjat. chron. -ЛИЗ- sup. 206. 396.

ПОЛЬЗЬСТВОВАТИ -КОУЪ -ВОУЄШИ vb. ὠφελεῖν prodesse šiš. 176. prol.-mih. 123.

ПОЛЬНЯТЪ adj. πεδιάσιμος campester men.-vuk. -НАТО МѢСТО prol.-cip.

ПОЛЬНИКЪ m. γίγας gigas ГИГАНТЕ РЕКШЕ ПОЛИЦЫ; ОТЪ ГИГАНТА РЕКШЕ ОТЪ ПОЛНИКЪ georg.-vost.: vocabulum dubium cf. ИСПОЛНИТЬ.

ПОЛЬНЪ adj. campester -НОЄ МѢСТО ichn.

ПОЛЬСКЪ adj. πεδίον campi; πεδινός campester prol. sup. men.-vuk. - ЦѢКЪТЬ sim. l. 29. -КО-ЗЕЛИЄ men.-mih. -КО МѢСТО men.-vuk. -КА ЗЕМЛЯ par. idem habes per. chron. de agro kijoviensi - РАТАЙ sup. 128. ἄγροικος rusticus - ЧЛОВѢКЬ peut.-mih. χωριτικός agrestis psalt.-theod. - КРАЙ πεδιάς campus men.-vuk.: nota ВЬ ЧЬСТѢХЬ ПОЛЬСКЫХЬ in zodiaco misc.-šaf. 139.

ПОЛЬШТИНА m. rusticus -НЪІ И РАДЬНИЦИ svjat.-op. 2. 2. 401. ЧЛѢКА МА СОУЩА -НОУ zlatostr.

ПОЛѢВАНИЄ n. minctio СЪ МОЧЕНЬІ И СЪ -НЬІ chron. l. 83. 20.

ПОЛѢВАТИ -АЖ -ИЄШИ vb. perfundere - ОЦЬТОМЬ misc.-serb. СОКОМЬ - НОГЄ misc.-šaf. mingere chron. l. 83.

ПОЛѢКЪ m. sensus ignotus. СВАКА КОУКА ПО Г. КРЬВЛЄ ВИНА -КА mon.-serb. 453.

ПОЛѢГАНИЄ n. decumbere pat. 247.

ПОЛѢГАТИ -АЖ -ИЄШИ vb. καταλίνεσθαι decumbere men.-vuk. prol.

ПОЛѢНА v. ПОЛЯНА.

ПОЛѢНИЄ n. arderc dioptr.-lab.

ПОЛѢНИЄ n. coll. ligna ВНЬІХОУТЬ И -НИЄМЬ ТѢЖКОМЬ prol.-belg.

ПОЛѢНО n. σχίδαξ segmentum e ligno scisso parem. 1370. hom.-mih. oct. ξύλον lignum prol.-mih. nsl. polêno.

ПОЛѢНЬНИЦА f. rogus trigl.

ПОЛѢНЬЦЄ n. lignum scissum kruš. nov.

ПОЛѢСТИ -ЗЖ -ЗЕШИ vb. ire in fontt. russ. chron. -ЗТИ НА КОНЬ per. 103.

ПОЛѢТАТИ -АЖ -АЄШИ vb. volare pam.

ПОЛѢТИ -ЛЯЖ -ЛЕШИ vb. φλέγεσθαι, καίεσθαι uri sup. 108. 183. kruš. io.-sin. - ОГНЄМЬ hom.-mih. ГОРА -ЛѢШЕ ОГНЄМЬ pent.-mih. φλεγμαίνειν ardere ant. - ЖЕЖДЮ men.-mih. ОТЪ ЗНОЮ - bus. 333. -ЛИТЬ МИ ДОУША ОУЪЗКЛЕНА hom.-mih ПЕЩЬ ОГНЄМЬ -ЛЯЩОУ dan. 3. 6. -proph mat. 46: nota - ЛЄ (part.) ОГНЬ διαχείμενον men.-mih. -ЛЄ ОГНЬ πετάμενον ibid.: rad. pl, pla, pol.

ПОЛѢЧЬ v. ПАЛИТЬ.

ПОЛЮБИТИ -КЛЯЖ -КЛЕШИ vb. osculari alex.-mih. 18. 99 ichn. prol. bell.-troj. 26. duš. δεξιοῦσθαι salutare man amare mon.-serb. - ЖИТЬЇЄ prol.-cip.

ПОЛЮБОКЬНИКЪ m. amator trigl. -НИЦА f. trigl

ПОЛЮБЪКЬНО adv. comiter ТОРГОУЙ -БОВНО vost. l. 129. e russ.: rectius по а ЛЮБОКЬНО separabis.

ПОЛЮДИЄ n. regio per. 101. chron. l. 172. bus. 347. e russ

ПОЛЮТѢКАТИ -АЖ -АЄШИ vb. amarum fieri, irasci ber. alex.

ПОЛЮКЪ m. polonus per. l. 10. nsl. serb. poljak rum. ПОЛАК.

ПОЛЯНА f. πεδίον campus pent.-mih. pat.-mih. gram. 61. μερίς portio, pars terrae iudic. 5. 15. -kruš. ШКОРОКА -, МЫШИ - chrys.-duš. κοιλάς convallis indic. 7. 8. -pent.-mih. ПОЛѢНѢ vost. ПОЛѢНЬІ greg.-vost. nsl. serb. poljana bulg. polênъ rum. ПОЄНЪ.

ПОЛЯНИНЪ m. poljanus per. chron. ПОЛЯНѢХЬ, ПОЛЯХЪ pl. l. ПОЛЯНИ pl. i. wieg. 2. 398.

ПОЛЄ n. πεδίον, κάμπος campus snp. 67. 142. greg.-naz. io.-clim. nsl. polje: nota polesa trub. Grimm, wörterb. 3. 1474. wieg. 1 332. ztschr. 11. 193. cf. ПОЛЪ: rad. videtur esse ПОЛ, Є suffixo.

ПОЛЯКНЖТИ -НЖ -НИШ vb. tendere ПРЖЖАЛИ ЄМОУ -КЛИ antch. c. 80. idem ant. 111. ПРОУЖАЛИ ЄМОУ -КЛИ СОУТЬ ant.-vost. СѢТЬ -ЧЄ ephr.-vost.

ПОЛЯЦАТИ -ЛЯЖ -ЛЕШИ vb. ἱστάναι statuere (de laqueo) ant. - СѢТЬ antch. -ЦАЙ СѢТЬ sir. 27. 29. -vost. - СѢТИ nomoc.-bulg. 124. dial.-šaf. 245.

ПОЛЯЧЬ f. βρόχος laqueus ДА СПАСЕШИ СѦ ИКО СЕРНА ОТЪ ПОЛЯЧИ vost.

ПОЛЯЧИТИ -ЧЬ -ЧИШИ vb. λαγχάνειν obti-

nere sup. 220. **не -ажчить сокож прошины** svjat. cf. **полоучити**, quod praeferes.

полчелій v. **полнелій**.

помаканіе n. νεῦμα nutus chrys.-lab. triod. ichn. - **сътворити комоу** mir. par.

помавати -аю -аѥши vb. διανεύειν, ἐνεύειν nutare ostrom. pat. prol. domet. prol.-cip. chrys.-lab. ber. chron. **-ающа женѣ** ichn. - **къ комоу** men.-vuk. **роукоу** (sg. i.) **-аѥть оутишию быти** sabb. 58. - **кѣжди** sim. II. 9 - **пръстомь** greg.-mon. 88.

помагатєлькъ adj. adiuvans mir.

помагати -аю -аѥши vb. βοηθεῖν, συνεργεῖν adiuvare ant. svjat. hom.-mih. pat. psalt.-saec. xiii. mat. 26. par. mon.-serb. chron. συνηγορεῖν patrocinari sup. 330. **-мог-** per. int.

помазавати -аю -аѥши vb. χρίειν ungere hom.-mih. 62 **мѵромь** - krmč.-mih. 38.

помазаникъ m. χριστός unctus ant. per. chron. ardž.

помазаніе n. ἀλοιφή unctio mich. 7. 11. proph. χρίσμα unctio chrys.-lab. hom.-mih. int. mir. sabb. 99. š.-gl. 78. - **красотꙑ** op. 2. 2. 432. - **свѣтаго мѵра** sabb. 72. 89. **водьный трудь -иѥмь масла исцѣлан** prol.-mih. 79: male χρῆσις op. 2. 2. 256.

помазаньнъ adj. χρίσεως unctionis pent.-mih.

помазати -жю -жѥши et **-жж -жѥши** vb. μυρίζειν, χρίειν, ἐπιχρίειν, διαχρίειν, ἀλείφειν, ἐπαλείφειν, λιπαίνειν ungere ant. hom.-mih. pyrg. cloz I. 314. proph. sup. 187. 230. 259. 312 etc. pam. 211. levit. 7. 12. **-мат.** 55. int. glag. **мазꙑ пръсны -зань** bus. 167. **-зах** i. e. **-захъ и** ex.-op. 2. 1. 28. **-зано тѣло хєхрωσμένον σῶμα** io.-dam. - **краиѥкствомь** ok. 59. V. 1. svjat.-mat. 7. typ.-chil. hom.-mih. krmč.-mih. zak.-serb. bus. 263. 265: male **-зань** χρησάμενος men.-vuk. **-зань** χρηστός probus op. 2. 2. 265. - **са** krmč.-mih. hom.-mih. rum. **помъзѵнр**.

помазовати -зоую -зоуѥши vb. χρίειν ungere prol. chrys.-lab. hom.-mik. 85 143. domet. typ.-chil. sabb.-typ. hom.-lab. misc. misc.-šaf. pan. zak.-serb. pent.-mih. prol.-mart. sabb. 88. 89. 99. 101. 209. - **аѣчькы** chrys.-lab.

помазъ m. χρίσμα unctio exod. 30. 25. -vost. unguentum clim. 272. 273. alex.

помазь f. unctio - **црьска** svjat.

помазьникъ m. unctus, uti videtur (in lucta) men.-mih.

помакати -аю -аѥши vb. humectare **крьвь помакаше землю** prol.-belg. prol.-mih. βάπτειν tingere men.-vuk.

помалъ adj. minor duš. 157.

помамити -амлю -мишн vb. in errorem inducere **кєртици -мѧени бышн** prol.-belg.

помамлѥніе n. error **о тѣомь нємыслѣствѣ** и **-м'лѥнии** ad babac. II. 11. -vost.

помаиніе v. **помаиніе**.

помановеніе n. nutus.

помажѣти -жѫ -жеши vb. κατασείειν, κατανεύειν nutare, innuere šiš. 28. leont. ostrom. ant.-hom. sup. 24. - **роукою** men.-mih. - **комоу** hom.-mih.

помаранаць m. malum aurantium **-нецъ** trigl.

помарити -ꙗю -ꙗѥши vb. incitare **-рати на зло** bon.

помастити -штѫ -стиши vb. tingere pan.

помасть f. unguentum glag. serb. pomast.

помахати -аю -аѥши vb. κατασείειν annuere štrum. **-хаѥши** aet. 12. 17. **-strum.**

помачати -аю -аѥши vb. humectare prol.

помашитати -ашю -ашѥши vb. tingere ber.

помаіиніе n. νεῦμα nutus sup. 57. hom - mih. **-маи-** sup. **-маніе** prol.-vuk.

помаіити -маю -маѥши vb. κατασείειν annuere šiš. 29. chrys.-lab. ev.-trn. - **комоу** hom.-mih. **очима -мажѣшти** svjat.-mat 9. **-мавѣ роукою** sabb.-typ. men.-leop. **-маикъ роукож** pat.-mih. hom.-mih. men.-vuk. men -mih. **-маи ей о-комь** ichn. **кѣжди -маѥта** nomoc.-bulg.

помело n. scopae trigl. kiruss. **pomeło** pol. pomiotło: rad. **мєтѣ**

помєсти -тѫ -тєши vb. verrere nom.-mik. 41. **-мєте жилиіе** hom.-mih.

пометати -таю -таѥши et **-штѫ -штєши** vb. abiicere, proiicere sup. men.-mih. leont. dial.-šaf. **каменіемь съ врьхоу - кого** prol.-mih. **не -штате кнсъра вашего скинимьк** sup. 18. **-таѥши подъ ноз-ѣ законъ** par. **-таные дѣти** prol.-mih. 180. **-таухъ себе на землю** chrys.-lab. **-ши о мнѣ** vost. I. 422: nota male **-матиша** sup. 196.

пометати v. **помѣтати**.

помѣтѣти -нѫ -нѣши vb. βάλλειν, ῥίπτειν iacere prol. prol.-cip. prol.-lab. **звѣздомь**

къ сънѣдь - men.-vuk. на землю -ноу сѣкѣ men.-vuk.

помѣтокати -тоуѣ -тоуѣшиѣ vb. verrere попь аще свѣтою свою цркъковь не помѣтоуѣтъ и очистить ю misc. 176.

помѣтъ m. sordes trigl. quisquiliae истоуканныхъ, якоже молитвою низложи и къ - положи prol.-mart. magy. pemet ofenkehrwisch bulg. pomet idem pokl. 1. 33.

помѣтьникъ m. sensus ignotus man. 108.

помизаниѣ n. νεῦμα nutus ant.

помизати -аѣ -ѣшиѣ vb. διανεύειν nutare glag. int. men.-vuk. misc. ber. -мѣзаbon. очима помоос.-bulg. ephr. nom.-barb. долоу -зае кѣждама κάτω νεύων τὰς ὀφρῦς prol.-mart.: rad. мьг.

помилованиѣ n. οἰκτείρησις miseratio ant. š.-gl. 91. не въ -нии пом.-mik. 104. -ниѣ достоинъ sborn. -лоуѣ- mon.-serb.

помиловати -ловаѣ -ловаѣшиѣ et **-лоуѣ -лоуѣшиѣ** vb. ἐλεεῖν, οἰκτείρειν miserere ostrom. sup. -лоук- dioptr.-leop. mon.-serb. -ловаѣ cloz l. 573. - кого svjat. chron. - сѧ ослѣплению men.-leop.

помилъ m. sensus dubius: на самомъ верхоу порданокѣ на обоу помилоу (pro alius cod. потокоу) естъ дка моста dan.-heg.

поминаниѣ n. μνήμη mentio dial. memoria - зълоу sborn. злоу - tur.

поминатель m. memor enchol. - злоу ichn.

поминательнъ adj. memorandus glag.

поминати -наѣ -наѣшиѣ vb. μνᾶσθαι, μνημονεύειν meminisse ant. ostrom. svjat. sup. gram. 150. chron. ὑπομιμνήσκειν commonefacere sup. 308. ἀνυπομιμνήσκειν in memoriam revocare sup. 243. 29, ubi male попни-; μνείαν ποιεῖσθαι mentionem facere sup. 73. 151. ἐπιλέγεσθαι reputare sup. 277.

помини m. pl. exequiae alex.

поминовати -ноуѣ -ноуѣшиѣ vb. μνημονεύειν meminisse ant.

поминъкъ m. exequiae -нокъ trigl. -нки dona dominis oblata alex.

поминѫти -нѫ -нѣшиѣ vb. παρέρχεσθαι praeterire bus. 548. -нѣте на поуть свой peut.-mih. въ рнмь - alex.-mih. 31.

помирати -аѣ -ѣшиѣ vb. mori prol. bell.-troj. 26. chron.

помирокати сѧ -роуѣ сѧ -роуѣшиѣ сѧ vb. pacem agere triod.

помладѣти сѧ -ждѣ сѧ -дѣшиѣ сѧ vb. iuvenescere nom.-barb.

помладѣти -дѣѣ -дѣѣшиѣ vb. iuvenescere alex.

помлаждати сѧ -аѣ сѧ -ѣшиѣ сѧ vb. νεάζειν iuvenescere man.

помлѣкнути -кнѣ -кнѣшиѣ vb. silicere дѣвкоу помолкнѣть къ сѣкъ sbor. kir. 55. e russ. -кнѣма оустa εὐτομία dicacitas ev. int.-succ. xvi. -vost.

помлѣкнѫти -нѫ -нѣшиѣ vb. σιωπᾶν silere proph. pam.

помлѣчавати -аѣ -ѣшиѣ vb. παρασιωπᾶν tacere pent.-mih.

помлѣчати -чѫ -чишиѣ et **-чаѣ -чѣшиѣ** vb. σιγᾶν, σιωπᾶν tacere barl. sup. 282. proph. ἡσυχάζειν quiescere pent.-mih. помлочаѣте по земли iob 37. 16. -mat. 55. παύεσθαι finem facere sup. 235. quiescere sup. 212.

помлѣсти -млѣзѫ -млѣзшиѣ vb. mulgere domet. -мльзше млѣко sabb. 115.

помогати v. **помагати**.

поможждати -ждаѣ -ждѣшиѣ vb. debilitare, uti videtur -даѣе и раздроушаѣе steph.

поможиниѣ n. βοήθημα, βοήθεια adiutorium ant. sup. 441. domet. chrys.-lab. men.-vuk. isaak. prol.-mart. sabb. 65. sabb.-typ. mon.-serb.

помолити -леѣ -лиши vb. παρακαλεῖν orare krnč.-mih. εὔχεσθαι precari - ан оуко ѥгоже ч̑тѣши кога sup. 422.-лить молькою pent.-mih. - сѧ εὔχεσθαι precari; προσεύχεσθαι precari ant. ostrom. sup. 281. cyr. 27. prol.-mart- -маѫмъ кога sup. ερωτᾶν interrogare l. io. 5. 16. -šiš. 212.

поморьиѣе n. regio circummaritima sabb.-typ. 80.

поморити -рѫ -рити vb. occidere chron. l. 169. - гладомь земле misc.-serb.

поморие n. ἡ παράλιος, ἡ παραθαλασσία regio maritima ostrom. proph. pent.-mih.

поморьникъ m. qui in littore maris habitat моужь -рникь cyr. 7. russ. dial. поморъ.

поморьнъ adj. regionis maritimae, littoris maris -нъый нѣскокъ obich.

поморьскъ adj. maritimus steph. alex. земли -ка sabb.-typ. -кые земле op. 2. l. 48.

поморьинникъ m. incola littoris maris per. l. chron. 3. bulg. pomorjanče milad.

помостити -тѫ -стиши vb. viam sternere domet. sabb. 106. подлогы -щины по земли pavimento strato leont. 132. дно -сти chron.

помостъ m. πάτος pavimentum krnč.-mih. krk. kruš. per. 35. chron. l. 56. каминъ - op. l. 248. kryl. цркъковьный - men.-

leop. λιθόστρωτον lapidibus stratum klruss. pomist pol. pomosta; rum. помост pons.

помостьнъ adj. stratus **-стенъ** pat. 252.

помотрити -ряѫ -рити vb. οἰωνίζεσθαι augurari gen. 30. 27. -kruš.

помочити -чѫ -чити vb. humectare pam. magy. pamacs pinsel

помощти -могѫ -можеши vb. βοηθεῖν adiuvare ostrom. sup chron. συναντιλαμβάνεσθαι opitulari ostrom. - **комоу къ чемоу** per. 56. **-маже имъ богъ надъ болгарьі** per 75. **-могоу по градѣ семь** ὑπερασπιῶ τῆς πόλεως ταύτης zlatostr.

помощитие n. auxilium sup. 115. 18. **-тьіе** 115. 17.

помощть f. βοήθεια auxilium sup. chron.

помощьникъ m. βοηθός auxiliator; συνήγορος patronus greg.-naz. σύμμαχος socius belli hom.-mih. συστρατιώτης cloz l. 690. σύμπονος qui adiuvat krmč. 40. adde sim. I. 26. 28. sup. 4. 13. rum. **поможник**.

помощьница f. auxiliatrix euchol. svjat. -mat. 6. krmč 33. krmč.-mih.

помощьнъ adj. auxilii krk.

помраженіе n. προσόχθισμα indignatio proph.

помрачавати -каѭ -каѥши vb. σκοτίζειν obscurare chrys.-lab. prol.

помрачати -аѭ -аѥши vb σκοτίζειν obscurare ioann. misc. int. isaak. clim. men.-mih. chrys.-lab. per. chron. ἀμαυροῦν obscurare hom.-mih. - **помыслъ** sborn. - **доушоу** leont.

помраченіе n. obscuratio prol. - **сѫнца** op. 2. 2 10. σκοτομηνία nox illunis men.-vuk.

помрачити -чѫ -чити vb σκοτοῦν obscurare šiš. 128. ἀφανίζειν foedare šaf.-urspr. adde prol.-mart. chron. - **сѧ -чистѣ сѧ очи** bon.

помрѣдати -даѭ -даѥши vb. sensus ignotus: **да -кыше о страсѣ чьстьныхъ богъ** men.-mih. 141.

помрѣзаніе n. congelatio oct.

помрѣзати -аѭ -аѥши vb. πήγνυσθαι congelari op. 2. 2. 151. dioptr domet. men.-leop. **мразомь -, зимою -** sabb. 24. 26 **стоуденію померзаѥмъ** vost. **-заѥмь стоуденію** chrys.-lab. men.-mih. **зимою -заѥмь** chrys.-lab. - **отъ мраза** chrys.-lab.

помрѣзновеніе n. congelatio dioptr.-leop. **-клѣніе** dioptr.-lab.

помрѣзноклѣніе v. **помрѣзновеніе**.

помрѣзнѫти -нѫ -нѣти vb. καταπήγνυσθαι, παγοῦσθαι congelascere sup. 257. prol. **нзеро мразомь -зьше** prol.-mih. 153. **рекоу -зьшоу** alex.-mih. 89 **рѣкамь -зъшимъ** men.-leop. **χρυσταλλῳ δεθῆναι** sup. 67. **frigere** men.-vuk.

помрѣзъчати -чаѭ -чаѥши vb. detestandum esse **-зьчашѧ имъ наставьници** 1 reg. 5. 6. -vost. **graece deest th. мрѣзъкъ**.

помрѣкновеніе n. ἔκλειψις eclipsis per. xxxi. nsl. **pomrčenje sunca** habd.

помрѣкнѫти -нѫ -нѣти vb. obscurari **померкнѣла очи** bor. ἐκλείπειν deficere (de sole et luna) prol. misc. chrys.-lab. bus. 493. chron. **слнце -мерькнѣть** bus. 104. **солнце и мѣсяць -меркнѣть** tur. **-мрьче слньце** ok. 74 **-мерче солнце** chron.-novg. **слньце -мрькноу** per xxxi. **παύεσθαι** cessare esai 26. 10. -proph.

помрѣцаніе n. eclipsis - **слньцоу** hom.-mih.

помрѣцати -цаѭ -цаѥши et **-чѫ -чѣти** vb. obscurari proph. **свѣтило -цаѥть** hom.-mih. ἐκλείπειν deficere eccl. 12. 3 -op. 2. 2. 60.

помрѣчати -чѫ -чиши vb deficere **слньце -ча** hom.-mih.; **да -мрьчать звѣзды** mat. 8, quod vost. male ad **-кнѫти** traxit.

помрѣти -мрѫ -мрѣти vb. mori chron. l. 5. 55. 70. **-мроша съ голода**.

помоудити -ждѫ -дити vb. ὀκνεῖν tardare, cunctari sup. 91. azbuk. morari **мало -дивъ послa** georg.-vost. **не не -ди** svjat.

помъдити -лѭ -лити vb. χρονίζειν tardare **-мьдьл-** hes. 15. vita-theod.

помъкль f. sensus ignotus nobis: **въ съмѣрень образѣ и помькли жили бышомь** men.-leop.

помъкновеніе n. ereptio, uti videtur prol.

помъкнѫти -нѫ -нѣти vb. rapere **чѧка -мькноути нл грѣхъ** zlatostr bulg. **ротъкнъ**.

помъпанекъ adj. poss. **ποσπλίου** publii šiš. 45.

помъча f. **παγίς** tendicula **-мчѧ** ierem 5. 27. -ostrog. russ. dial. **помча** čech. **pomče** pol. **pomek**.

помъчьтати -аѭ -аѥши vb. imaginari pan.

помъслительнъ adj. cogitans int.

помъслити -шлѭ -слити vb. λογίζεσθαι cogitare šiš. 183. sup. chron. considerare sup. 398. putare 210. ἐπιθυμεῖν concupiscere sup. 261. 307. - **на женоу дроугa своегo** pent.-mih. - **похотѣнны ἐπιθυμίαν ἐπιθυμίαν** pent.-mih. **ἀπολογεῖσθαι se excusare** ostrom.

помыслие n. cogitatio, uti videtur hom.-mih. -

помꙑслъ m διάνοια cogitatio sup. ant. krmč. λογισμός cogitatio men.-vuk. σκοπός consilium man. adde chron. ἐπιθυμία desiderium sup. 236. op. 2. 2. 25 **крачьныи - hom.-mih.** adde **аще съ достойнꙑмь боудеть -слꙑмь** sborn. **аще - имѧиии чистъ отъ нелѣпꙑихъ ꙋохотиꙗ** sborn.

помꙑслькнъ adj. διαλογιστικός meditationi deditus op. 2. 2. 457. **-ное рѣкиние** bus. 272. adde alex.-mih. 168.

помꙑти -мꙋѭ -мꙋѥшеи vb. lavare nom.-mik. 117. ant.-hom. pam. 182. - **кодою** vost.

помꙑтие n. lotio nom.-mik. 82.

помѫцати -чѫ -чеши vb. ἐπιχειρεῖν manum iniicere, aggredi **-чюще** men.-mih. 282. greg.-lab 95.

помꙑшлꙗи m. ἔννοια cogitatio op. 2. 2. 298. steph. **не творити -лыꙗ** cnram non gerere sup. 206.

помꙑшлꙗиие n. ἐπιθύμημα desiderium proph. adde **-шлꙗние** svjat.

помꙑшлꙑти -ꙗѭ -шеши vb. λογίζεσθαι reputare sup. 181. διαλογίζεσθαι cogitare ostrom. dial. ἀναλογίζεσθαι reputare sup 282. reputare sup. 208. ἐννοεῖν cogitare cloz. sup. 335. **-ꙗю поборюирааго ми силоу** hom.-mih. ἀναθεωρεῖν contemplari hom.-mih. **прѣжде -** προνοεῖσθαι providere šiš. 106. βούλεσθαι velle sup. 386. ἐπιθυμεῖν desiderare sup. 284. adde chrys.-lab misc.-serb. chrys.-frag. - **въ сѣкѣ** sim. l. 9. **-шꙗта влагаа** sim. II. 4. **-ѣти** cloz l. 82. 155. II. 40. **-лаи** sup. 36. 189. 190 etc.

помꙑшлѣѥватн -ѣаѭ -ѣаѥши vb. meditari par.

помꙑшлѣиие n. διαλογισμός cogitatio ostrom. ant. sup. 182. διάνοια cogitatio šiš. 126. ostrom. ἐπίνοια cogitatio šiš. 16. ἐνθύμησις cogitatio op. 2. 2. 457. ostrom. adde op. 2. 2. 41. chron. ἐπιθυμία desiderium io.-clim. desiderium sup. 216. ἐπιθύμησις desiderium šiš. 236. **поунрїа** malitia ostrom. **-шлѣнкые** mat. 36. **-слении** mat. 43.

помꙑꙗ f. pl. eluvies misc. **къзливаҳж на нь помꙑꙗ** vost. **помой, помыякн** trigl. nsl. pomije; pomijski ljudje bulg. pomijȁ croat. pomija verant. pol. pomyje.

помꙑгнѫти -нѫ -неши vb. nuere **помꙑгноуль рѣкьше поманоуль** isaak. russ. dial. **памжа** pro **невзгода.**

помьжарити -рѭ -риши vb. oculos claudere prol. **-рѥнꙗ зоуѵѣвъш вѣжде -рѣны** prol.-mart. **вижди - рѣнꙗ** men.-leop.: verbum denominativum ***мьжар-.**

помьжати -жаѭ -жаеши vb. oculos claudere acad. **очима -ждающе** belg.

помьиий adj. minor **-мьиы дльгъ** duš. 129.

помьиьшати -аѭ -аеши vb. minuere men.-mih. 177.

помьнѣиие n. μνεία mentio ant. **зъла -** sborn. **- зъло** sborn.

помьнѣти -иѭ -иити vb. μνημονεύειν. μνᾶσθαι meminisse, recordari aut ostrom. sup. **hôm -mih.** cloz **-миимъ** cloz I 526. **-миѧште** cloz II. 80. **-миѣаҳж** cloz I. 858. **-мънѣ** šaf.-frag. hom.-mih. 158. **- словеса** hom.-mih. **изь оума - κατὰ διάνοιαν σῴζειν ыкоже немощьно злѣноуоумоу не - χλέπτα** io.-clim **не -** non curare glag **- сѧ** σπουδάζειν studere **-мьнимъ сѧ** cloz I. 222. **pomnju** fris nsl. **pomnja** animadversio habd. serb. **pomnja** attentio mik.

помѣсть f. vindicta **-мести** š.-gl. 42. pol. **pomsta.**

помѣдѣиѣ adj. κατακεχαλκωμένος aere obductus; nota **керн ихъ -дьны мѣдию** 2. paral 4. 9. **-вост.**, qui sub **-дити** habet: vocabulum dubium.

помѣдѣиѣти -ѣѭ -ѣеши vb. χαλκοῦσθαι in aes converti hom.-mih. **къздоуҳъ -ѣлъ кѣше** chrys.-frag. 8.

помѣдѣти -дѣѭ -дѣеши vb. χαλκοῦσθαι aeneum fieri **коздоуҳъ дѣлъ** zlatostr.-saec. xvi.

помѣжити -жѫ -жиши vb. καμμύειν claudere oculos ant.-hom. 159. **очи ихъ -жишѧ** esai. 6. 10. **-вост. очи - sup.** 247.

помѣиование n. commemoratio misc. 177. **-мен- .abb.-typ.**

помѣиъ m. memoria gram. 9. mon.-serb. **да -мѣнь бываеть** sabb.-typ. **-мѣнь творити** nom.-mik. 173. **-мень** chrys.-duš. prol.-mart nom.-mik. 71. sabb. 43. ber. misc.-šaf mon.-serb. **великь -мень имѣти** sabb.-typ. 27 **три -мены на лѣто** leont. **-мень творити** nom.-mik. 45. bulg. **pomȅnъ**, **pomèn** serb. **pomenrum.** **помѣнь.**

помѣньникъ m. diptychon gram. 258. sensus dubius; **-мен-** par. **прокыло рекомы поманьникъ** op. 2. 2. 182.

помѣньн adj. exequiarum **-на литоурьгиы** mon.-serb.

помѣиѣиие n. μνεία mentio šiš. 124. 174.

помѣиѫти v. **поманѫти.**

помѣрити -рѭ -риши vb. διαμετρεῖν metiri kruš.

помѣстьнъ adj. τοπικός localis krmč. **- соборъ** chir.

помѣтание n. proiicere **на поути - младѣнцемь** nom.-lab.

помѣтати -аѭ -аѥши vb. βάλλειν iacere, deiicere ant. nomoc.-bulg. chrys.-frag. bus. 412. **ни -тайте висъръ вашихъ прѣдъ свиниими** ostrom. - **съсоудъ** sbor.-kir. 19. **гной** - misc.-šaf. - **младиньць** psalt.-vuk. - **себе на землю, - себе на лицѣ** isaak. mau. 108.

помѣтати -аѭ -аѥши vb. verrere ant.-hom. ioann. mir. - **калъ** isaak. **-метхрамы** krmč.-mih. 371.

помѣшкати -аѭ -аѥши vb. habitare **человѣкомь близь тоу -кающимъ** vitatheod. 24: in hoc uno codice legitur.

помановати -ноуѭ -ноуѥши vb. μνημονεύειν meminisse triod. isaak. **-мин-** sabb.-typ. hom.-mih. alex.-mih. 113. men.-mih. **- нмь** sim. l. 8. **-миновань** men.-mih. 295: scriptio dubia cf. **-мѣи-**.

помановение n. recordatio sup. 427.

помажти -нѫ -нѫши vb. μνάσθαι, μνημονεύειν meminisse ostrom. bon. assem. sup clim. **не -маѫ** когда ли **зълѣ -маѫ** ἐμνήσθη greg.-naz. 310. bis. **-мьнѧ** šaf.-frag. 37. **-мьноути** chron. **-мьноути** сѧ chron. **прѣстоуплѥнѣ -мнѣмь** hom.-mih. 158. **-мни въ тьмьници сѣдѧще** ephr.-belg. **-мнокѣ** part. krmč.-mih. - **мѣнѫти** bon. **-мѣнѣта** sup. 335 **-мѣнѫ, -мѣнѣши, -мѣнѣ ма** cloz l. 497. 521. 662 689. **-мьна** part. chron. l. 184. 6. **роднепем ze** fris. - **сѧ: -маноукъ сѧ начьнеть каити сѧ** sborn. klruss. pomjanuty.

помажтие n. recordatio io.-sin. mon.-serb.

помасти сѧ -тѫ сѧ -тѣши сѧ vb. turbari **-тъшимъ сѧ къ съказнѣхъ** tur. sine **сѧ** mon.-serb.

помѫтити -штѫ -тнѣши vb. θολοῦν turbare - **сѧ** man. 59.

помѫчити -чѫ -чѣши vb. torquere men.-mih. - **сѧ** isaak. **оть доухъ нечиста -, оть ткани** - misc.-šaf.

помѫштати сѧ -аѭ сѧ -аѥши сѧ vb. turbari isaak.

помѫштение n. turbatio isaak. - **иросте** clim.

понавлити -иѭ -иѥши vb. ἀναχαινοῦν renovare ant. dial. proph. krmč.-saec. xiii. dial.-šaf. tur. misc.-šaf. - **храмы** ok. 27. 54. - **сѧ** antch. hom.-mih.

понагны v. **панагны**.

понадъмание n. inflatio glag.

понарий m. **хανάριον** panarium, liber epiphanii per. lxxii

понарѧти -рѭ рѧши vb. immergere **въ море -рѧюще** alex.-mih. 44.

понаходити -ждѫ -диши vb. γιγνώσκειν noscere men.-vuk. αἰσθάνεσθαι sentire men -vuk. adde prol.-mart. ἀναμανθάνειν discere men -vuk. νομίζειν putare men.-vuk. invenire dioptr. prol.-mart.

понашати -иѭ -ашши vb. ferre - **брѣмя** bus. 335. ὑβριδίζειν vituperare bon. ichn. šiš. 185. prol. - **комоу** io.-sin. par. chrys.-lal. - **шашемъ бышѥ** men.-leop. **-шашемоу отвръжение за христа** prol.-mart. **понош-** isaak. int. mir. uom.-mik. 58. **поношьста емоу** antch.

понадрѣти v. **понрѣти**

поникѣдити сѧ -ждѫ сѧ -диши сѧ vb. oblivisci, uti videtur duš. 129.

понеделѣникъ m. δευτέρα dies lunae sup. 253. 372. svjat.-mat. 10. prol. greg.-lab. ok. 76. 77. **-локъ** trigl.: nota croat. u ponedi cherso.

понеделѣнъ adj. dies dominicam sequentes, ni fallimur **-делныѥ дьны** nom.-mik. 71.

понести -сѫ -сѣши vb. φέρειν ferre sup. 183. βαστάζειν gestare sup. 342. ostrom. šiš. 122. αἴρειν tollere ostrom. adde ant.-hom. hom.-mih. men.-mih. mat. 21. misc.-šaf. cloz l. 943. chron. - **грѣхъ** šiš. 12⁹. ὑβριδίζειν vituperare.

поннжати -аѭ -аѥши vb. ταπεινοῦν humiliare - **сѧ** ἐλαττοῦσθαι minui io. 3. 10. -ev.-novg.

поннжѣ adv. κατωτέρω inferius kruš. **мало -жьше сего** par. 104.

поннзати -аѭ -аѥши vb. demittere **долоу -заѫ кѣждама** men.-leop.

поннзити -жѫ -зиши vb. demittere **долѣ -жина моудрость** par. 207. **молю придѣхъ -жено** š.-gl. 42. **-жинъ гласкою** bus. 482. - **сѧ** ταπεινοῦσθαι humiliari men.-mih.

поннзькъ v. **по.**

поннзькъ adj. humilis mon.-serb.

поникадило v. **паникадило**

поникати -аѭ -аѥши vb. pronum esse int. cf. **-цати.**

поникка f. locus ubi fluvius sub terra absconditur serb. **ponor ngr. χαταβόθρον usl. ponikva.**

поникнѫти -нѫ -нѣши vb. pronum esse pat.-mih. **хоптеин** oculos demittere sup. 277. **συγκόπτειν deorsum spectare** svjat.-op. 2. 2. 403. mat. 9. **κάτω κόπτειν** pronum spectare men.-vuk.: **nota χαταπιαχήπτειν** maudare men.-vuk. **нмѣти очи оуникѣ и долоу -кши** krmč.-mih. 190. **поидѣть -къ** svjat. - **на землю** chrys.-lab. io.-sin. - **къ земли** prol.-mart. - **ни-**

зоу hom.-mih. низоу отъ недоуга - men.-mih. 372. - долоу prol.-mart. bulg. ponikn̆ klruss. ponyknúty languere.

поникъ m. oculi submissi -комь сѣдѣше alex.-mih 15. croat. ponik niederschlagen der augen luč.

поннрати -ижь -ижши vb. ἐνδύειν immergi -рам въ водѣ и жрпа са syr.-hier. adde georg.-šaf. νήχεσθαι natare io.-clim. въ водахъ -раютъ chrys.-lab. ѥкъськ -рающе воды men.-mih. 138. - къ источницѣ lavr.-op. 32. psalt.-int.-saec. xii. -нырѣти ber. clim. -нырѣкѣть io.-sin.

понитьскъ v. **понъгьскъ**.

поница f. cella, uti videtur къ виданнн и въ -ци господни sabb. 167. bulg. ponicъ keller alb. ponicъ vas mrum. πόντζα, ποvítzα modiolus ad coquendum panem.

поницати -чж -чши vb. oculos submittere - на землю dioptr.-lab. men.-mih. долѣ -чѧ окомь, а долѣйшѥ мѫдрованиемь io.-sin. perdi (de fluvio terram subeunte) ex. -цаю etc. acad.: adde -чати alex.

понна f. sensus nobis ignotus: облѣчи га въ понню царьскоую misc.-serb.

поновитєль m. qui renovat - жизни hom.-mih.

поновити -клѫ -кіши vb. ἀναχαινίζειν, ἀνακαινοῦν, ἐγκαινίζειν, νεοῦν renovare sup. 174. 389. - новины ier. 4. 3 -proph. mat. 49. - са: -кѫшѫ са лѣтоу svjat.

поновлѥнїе n. ἀνανέωσις renovatio sup. ἐγκαίνια encaenia, festus dies novi operis memoriae dicatus sup. sbor. поновлѥны чтѣти прьвыи законь докрѣ имоуще, паче же новаа чтѣти поновлѥнии ἐγκαίνια τιμᾶσθαι παλαιὸς νόμος καὶ καλῶς ἔχων, μᾶλλον δὲ τὰ νέα τιμᾶσθαι δι' ἐγκαινίων hom.-mih. 61.

поновъ m. novatio, uti videtur дире оучинилъ ѥсть - misc.-šaf. 85.

поножь f. κνημίς tibiale l. reg. 17. 6. -acad.

пономарь v. **панамонарь**.

пономонарь v. **панамонарь**.

поноровь v. **понравь**.

поноръ m. locus ubi fluvius sub terram absconditur mon.-serb. 82. 453. cf. поникла.

поноръливъ adj. malus, fortasse -ра- prol.-mart.

поноса f. dedecus да не таковѫ родѣть поносѫ своемоу родоу dioptr.-leop.

поноситель m. vituperans prol. chrys.-lab.

поносительнѣ adv. indecenter.

поносити -шѫ -сиши vb. ferre - кѣниьа hom.-mih. ѥсе -симоѥ посланиѥ prol.-mih. 279. ὀνειδίζειν vituperare ant. men.-mih. sup. 202. - кого ὀ.-gl. 65. -си нѣкѣ-

рьстиою нѫъ ostrom. - комоу ostrom. bus. 44. šiš. 82. 198. men.-leop. prol.-mart. krmč.-mih. - комоу чьто greg.-naz. дире ѥи ми крагъ -снлъ bor. 51. дире ми къ etc. vost. I. 68. - ю bor. 35. -сима кыкаши sabb 3. conqueri leont. per. 37. 35; 131. 22. διαχωλύειν impedire men.-vuk.

поносъ m. ὄνειδος exprobratio, dedecus aut.-hom. psalt.-vost. int. dioptr.-lab. ber. - имый къ сватыма bor. 83. -сы дѣюще сватомоу vost. φορά latio - звѣздныхъ io.-dam. vectigal quoddam duš. 23. chrys.-duš. 46. mon.-serb. glasn. 13. 376. magy. panasz querela rum. ponos nomen infame поносѣсѣ.

поноська f. opprobrium glag.

поносьливъ adj. ὀνειδιστικός vituperans -са- ant. alex.

поносьникъ m qui gestat -сники mon.-serb.

поносьно adv. indecore, uti videtur alex.-mih 192.

поносьнъ adj. ὀνειδιστός probrosus aut. int. -но намъ рѣши ѥсть isaak крѣма -сно крагъ обрѣтъ men.-leop. 418. -сна жизнь и грѣхъ chrys.-lab. -на смрьть mon.-serb. - быкь ἐγκληθεὶς accusatus krmč.-mih.

поносьство n. superbia alex.-mih. 153. -ноство 148.

поношати v. **понашати**.

поношєнїе n. βάσταγμα onus aut. не имакъ понести -ниы нѫъ hom.-mih. λοιδορία convicium man. ὄνειδος, ὀνειδισμός exprobratio ostrom. aut. šiš. 222. sup. 358. mir. sim. I. 22. 25. chron. мнѣ въ стоудь и - облѣчѣши sabb. 206. superbia mon.-serb. 83.

понравь m. vermis чрвь келнкъ ыко поноровь и болы ѥсть dan.-heg. pol. pądrow' magy. pondró vermis slav. apud Leschka pondrák čech. ponrav, pondrav: th. понр.

понравьнъ adj. malus -норовное vost. I. 388. e russ.

понрѣтиѥ n. κατάδυσις immersio -нирѣтиѥ cyr.-hier.

понрѣти -ржь -ршши vb. δύειν subire, ingredi psalt -ven. psalt.-int.-saec. xii. понрѣтъ ion. 2. 6. - psalt.-pog. понърѣтъ bon. op. I. 117. поньдрѣть (i. e. понрѣтъ ѣдо) глава моа ion. 2. 6. -men.-serb. не къ бездьнѣ покажинъ са понершемь (pro -нрѫшемъ) pat.-mih. 110. исходища водьная понрѣста очи мои κατέδυσαν zlatostr. nsl. pondrêti immer-

gere habd. pondri immersus habd. pondrenje immersio habd. panderek mergulus lex. serb. ponirati sub terram abire russ. нырять immergi нырокъ mergus: ad eandem radicem trahunt **пронъра** fraudulentus et trahendum videtur **нравъ**: nota croat. pondriti caespitare veram et pol. pandry.

поноѹда f donum, fortasse **различныя -дамь оухыщрадей виноурьныи** chrys -lab. serb. ponude quod aegroto comedendum offertur.

поноѹдити -ждѫ -диши vb. ἀναγκάζειν cogere matth. 14. 22. -kryl. sup. 96. mon.-serb. - **сѧ** ke **въ молитвѣ** isaak. - **сѧ** co nari cozm bulg. ponudi

поноѹждати -аѭ -аѥши vb. cogere sup 324. bor. 86. clim. - **сѧ** ἐγκόπτεσθαι impingi op. 1. 154. mir. chron 1. 101. ber. nsl. ponujati offerte habd.

поноѹжденіе n. cogere mon.-serb.

поноуки́жти -нѫ -неши vb. incitare glag.

поноукъкыкати -аю -аѥши vb. hortari sabb.-typ. 147.

поньдило n. πόντιλον pons **поньдило** pat. šaf. 350. **кнзь подьнила сьшедь кодрь кысть** men.-leop. 475. e gr.

понъть m. πόντος pontus **понтъ** chron. per. **понтоу** sabb. 171. **понотъ** chron. **къ поньть море** hom.-šaf. 7. **отъ поньта кѣкше** krmč.-mih. **пон'та** op. 2. 2. 152. **къ поуньтѣ** prol.-mih. 237. serb. ponat, ponto mik.

понътъскъ adj. ποντικός, πόντιος ponticus, pontius **поньтъскъ** chron. 1. 189. act. 4. 27. šiš. men.-vuk. hom.-mih. **горы -скыѥ** prol.-mart. **понетъскъ** mat. 31. chron. **понтѣскъ** chron. **поннтъскы** šiš. 244. hom.-šaf. prol.-mih. **понтъскы** krmč.-mih **при поньстѣмь пилатѣ** strum. **понтинскъ** chron. **поньско море; фоуньскоиоу ѳилатоу** nicol.

понътѣнинъ m ponticus **-нт-** pan. **-нтыничъ** ber.

понъ́ырѣти v. **поныратн.**

понѣ adv. κἄν vel sup. 225. 240. 368. marc. 5. 28. shorn. glag. ostrom mare. 6. 31. nicol. greg.-naz. γοὖν saltem sup. 336. **колико жесть тѣхъ, иже желаютъ - окоиыти кино** leont. τέως sup. 282. **ни -** οὐδέ neque sup. 282. **да - хлѣбъ сънѣдаетъ** dial.-šaf. čech. ponè etwa, much deucht šaf.-ursp.

понѣшгати -аю -аѥши vb sufflare **огнь срѣдчыгый -цлеть оусткнѣ** op. 2. 2. 455. cf. **пнѣтити** et pol. **poneta, podneta**.

понюшати сѧ v. **поюныти сѧ.**

поняка f λέντιον linteum op. 2. 2. 182. σινδών linteum ev.-novg. men.-vuk. pent.-mih. op. 2. 2. 629. mat. 15. 34: op. 1. 246. χλαμύς chlamys prol.-lab. men.-vuk. ὀθόνη, ὀθόνιον linteum kruš. men.-vuk. χιτώνιον tunica men.-vuk. ἐπενδύτης superior vestis op. 2. 2. 629. adde prol.-mih. 278. sbor.-kir. azbuk. ber. pat **-ками повнкыше тѣло** hom.-mih **-нѣкою паноуце** ex. usl. ponjava rad.: pon, unde etiam **опона**: curt. 1. 240. confert gr. πῆνος lat. pānus, pannus goth. fana ahd. fano.

поныкица f. σινδών linteum svjat.-op. 2. 2. 400. ὀθόνιον linteum svjat.-op. 2. 2. 400. καταπέτασμα aulaeum matth. 27. 51. -kryl. mat. 15. bus. 264. op. 2. 2. 82. hom.-mih. sup. 446. ev.-zogr. ber. chron. 1. 199.

поныкъ m. linteum **кызмь свой понѣкы обкыкы рѣкра свѣтаго** men.-mih.

поныкынкъ m. sindonius **-нѣкы-** leont.

поне conj. quia **понеже** ὅτι quia; ἐπεί, ἐπειδήπερ, ἐφ' ὅσον quoniam ostrom. **понекаже** ἐξ ὅτε e quo - **нерданъ прендохъ** ephr.-vost. **поневаре** mon.-serb. 23. pol. ponieważ russ. **покидова, потудова, потыдова.**

понѣли conj. ἀφ' ἧς ἡμέρας e quo die **понели и кышя чадь на ней** exod. 8. 24. -vost.

понѭти v. **поѥти.**

поокладати -ѧю -аѥши vb. vincere dioptr. asěn 12.

поокалчити -чѫ -чиши vb νεφοῦν nubibus obducere dial. prol.-vuk. - **сѧ: и се -чило сѧ нево** vita-theod.

поокѣнити -кѫ -чеши vb. ἐπενδύειν superindnere - **сѧ** šiš. 148.

поокразьнъ adj. ὁ κατὰ εἰκόνα ὤν qui ad imaginem est hom.-mih.

поопракити -кыѫ -кыши vb. emendare glag.

поопракикати -кыѫ -каѥши vb. reconcinnare **иконы** - chir.: recte forte **-кыѥмы.**

поопрати -рѭ -реши vb. arare ok. 26. **попрати и** - pyrg. - **плании** chrys.-duš. 12.

поостриште v. **поопѣтрѣнѥ.**

поостривати -аю -аѥши vb. excitare **ближнаго ис -рыкаѥть** ephr.-belg. **-стрик-** chron. 1 110. xn. men.-leop.: recius **-питрык-.**

поостриканти v **поостривати.**

поостръти -питрѭ -стреши vb. ὀξύνειν, παρεξύνειν incitare men.-vuk. prol prol.-

cip. pat.-mih. isaak. - **языкъ свой** krmč.-mih. men.-mih. - **иудѣе** hom.-mih. acuere glag. **-ити** mir. - **сѧ** chron. l. 252.

поостротити -штѫ -тишн vb. ὀξόνειν exacuere - **оума** palněv 1494.

поохритати сѧ -аѭ сѧ -ахѫ сѧ vb. illudere chron. l. 100. 14. cf. **похр-**.

пооштрити v. **поострити**.

пооштрѣкати -аѭ -ахѫ vb. incitare **-ѣрат-** mon.-serb.

пооштрити -ѭ -ѣшн vb. παροξύνειν incitare **-рати** barl. ioann. isaak. men.-mih. - **ратникы** misc.-šaf.

пооштрѣніе n. παροξυσμός incitatio **-ренišь.** 224. aut. isaak. - **людіе** sabb.-typ. 42. **поострѣніе** bus. 172.

попадиа f. sacerdotis uxor nom.-lab. per. chron. nom.-barb. **-дїи** sg. d. bon. (manu recenti) **-дїа** sbor.-kir. 53. pam. 190. bulg. serb. popadija.

попалити -лѭ -лишн vb. ἐμπιπράναι incendere men.-vuk. φλέγειν urere prol. sup. 16. ok. 77. - **домъ** dial.-šaf.

поплавити -влѭ -вишн vb. καταφλέγειν urere men.-vuk. prol. prol.-vuk. - proph. sup. 21. krmč.-mih. hom.-mih. ephr. chron. **-хорволѣѵ** accendere, igne vastare mau. **-лѣ̀ти** sup. 21 **-лѣ̀ти** chrys.-frag.

попламекати -люѭ -люшн vb. combarere **-лекавъ мѣсть** men.-saec. xii.

попаленіе n. incendium **содомьско -леніе** bus. 299.

попарити -рѭ -рнши vb sensus dubius: **къ роудамь за много крѣме троудика сѧ поуолѣ -рѣѭ** prol.-mart. 89. cf. nsl. poparíti klruss. poparyty pol. poparyć aqua fervida perfundere serb. popara cibi genus rum. **нъпаръ**.

попарити -рѭ -рнши vb. περιτρέχειν percurrere **цѣ̀ты вса -рнши** скыратъ **ти медъ** cyr.-hier.

попаръ m. aves, at dubium est: **якъ мирьско и крилатъ - на кѣроу приведе къ когоу** hom.-mih. 133.

попарѣтъ -ѣѭ -ѣшн vb. ἐφίπτασθαι involare **травьникы -рѣѣтъ** hom.-mih. 65. **пчела травьникы - рѣѣтъ** op. 2. 84.

попасти -падѫ -падѣши vb. prehendere per. 14. 25. chron. l. 28. VI. aliis **подъкн** cf. nsl. popasti.

попасти -сѫ -сши vb. depascere duš. 64. 65. 191. - **нивоу** krmč.-mih. **-сѫть цркокы божию** greg.-lab. serb. popas rum. **попас**.

попасъ m. pascuum alex. klruss. popas pastus.

попаша f. depastio duš. 65. 191.

попелъ v. **пепелъ**.

попрьникъ v. **попрьникъ**.

попечаловати сѧ -лоуѭ сѧ -лоуѣши сѧ vb. curare sbor.-kir.

попеченіе n. φροντὶς cura dial. krmč. 33. 37. isaak. chrys.-frag. **мирьско - на сѣ прѣѣти** krmč.-mih 163. commiseratio sup. 399. 432. **къ хоудо воудѣть - ichn. - тѣлоу не твори** isaak.

попечителькъ adj. sollicitus ioann.

попѣшти сѧ -кѫ сѧ -чѣши сѧ vb. φροντίζειν curare pat. domet. chrys.-frag. **-ѵόσεσθαι** compungi lev. 10. 3. -vost. op. 1. 17. **-σμπαθεῖν, -σμπαθέχέν** misereri - **сѧ немощ'ми нашими** op. 2. 1. 163. - **немощьми нашими** šiš. 223. misereri sup. 213. **-λοπεῖσθαι** affligi proph. - **о чемь** isaak. **ни мало попекохъ сѧ** nom.-mik. 109. **попщи сѧ** sup. 451. **попькѣмь сѣ** ephr. **-пщѣмъ сѧ сокою** bus. 712. **попѣчено ти коуди** sabb 19. **попѣчености коуди** sabb. 203. - **чимь** greg.-lab. **сею жизнию** - greg.-lab. - **за дроуга** hom.-mih. - **за свою конычиноу** hom.-mih. **sine сѧ** mon.-serb. 341. 92

попинъ m. sacerdos pam. 175. 178. 224. bor. 50. per. 47. chron. l. 75 207. bus 379. ipat.

попиратель m qui conculcat men.-mih. - **закономъ** nomoc.-bulg.

попирати -аѭ -ахѫ vb. καταπατεῖν conculcare barl. triod. oct. prol. bon. sup. 438. - **догматы** typ.-chil. chron. - **ногами** chrys.-frag. bus. 518. **-σμπατεῖν** conculcare man.

попирати -раѭ -рахѫ vb. volitare **-раѭще пѣ̀кѣ̀тахоу** men.-mih. 136.

попйсаніе n. descriptio mon.-serb.

попйсати -шѫ -шѫ vb. conscribere domet. **-саѭ страницѣ** bon. pingere mir. sabb. 46. mon.-serb. **цркви и книги** ns **к'к -сана** sabb. 139. **златомь** - sabb. 50.

попйсовати -соую -соуѣши vb. pingere **-цркъвы** dioptr.-leop.

попити -пиѭ -пиѣши vb ebibere alex.-mih. 200. **вмлие** - 65.

поплавати -ваѭ -ваѣши vb. πλανᾶσθαι errare - **поустыню** esaj. 16. 8. -proph. **ὁδεσειν** iter facere **-ваѣше до .а. стрѣ-лиць** men.-mih.

поплѣкѣти -кѫ -кѣши vb. albescere ex.-op. 2. 1. 15.

поплазьливъ adj. lubricus - **на грѣхы** svjat.-mat. 9.

поплакание n. diluvium proph.

поплакати -чѫ -чѣши vb. κλάειν eluere **-чѣть грѣхъ** io.-dam. adde pat.-mih.

поплакати -чѫ -чѣши vb. κλαυθμηρίζειν

flere men.-vuk. - сѧ: -чю сѧ chron. adde prol. isank.

поплакновати -поуѫ -поукѣши vb. eluere krk.

поплакнѫти -нѫ -нѣши vb. eluere pat.

попланїе v. **поплѣнѣнїе.**

поплаполати -аѭ -аѣши vb καταβόσκεσθαι depascere **пламень -ла** кьсакь **кровь** men.-mih.

поплахъ m. terror pat. šaf. 350. **пополохъ** per. chron.

поплашати сѧ -аѭ сѧ -аѣши сѧ vb. terreri georg.-vost.

поплашити сѧ -шѭ сѧ -шѣши сѧ vb. terreri mon.-serb. 151. **пополош-** chron. l. 134. 213.

поплинѫти v. **поплюнѫти.**

поплнокъ adj. poss. ποπλίου publii šiš. 45.

поплоуѫкъ m. παπολαιόν papilio, tentorium: in font. psl. non videtur legi nsl. **poplun** prip. 115. tegumentum turcicum habd. pablon plafond bistr. russ. **паплунъ**, **поплунъ** seidenzeug čech. pablon slovac. papion magy. papian tegumentum rum. **пополон, плапом** bettdecke: est ergo gall. pavillon: papilio a similitudine parvi animalis.

поплоути -плоуѭ -плоукѣши vb. fluere nov. κολυμβᾶν natare; navigare prol.-mart. ἀποπλεῖν navi discedere prol men.-leop. bus. 497. **поплыти** men.-leop. bus. 733 klruss. **popłysty.**

поплъзати -заѭ -заѣши vb. ὀλισθαίνειν labi men.-mih. 188. - сѧ isaak. svjat. dioptr. chrys.-lab.

поплъзѣнїе n. ὄλισθος. ὀλίσθημα lapsus krmč. 132. ant. svjat.-mat. 9. chrys.-lab. hom.-mih. **на -ни(ѥ)** и **на грѣхъ доуша-мъ** krmč.-mih. 157. - **о ногоу** antch. c. 30. **-зѣныѥ** antch.

поплъзѣновѣнїе n. lapsus š.-gl. 75. mir.

поплъзнѫти -нѫ -нѣши vb. ὑποστρέφειν labi pyrg. labi stor. frag.-bulg. ἐκκρούεσθαι deturbari **-нѣть роука** pent.-mih. - сѧ svjat. bus. 273. sup. 262. misc.-šaf. 101. dial.-šaf. sim. l. 21. chron. **къ юрѣсь -зѣ** сѧ krmč.-mih.

поплъзькъ adj. utilis georg. georg.-šaf. 177. cf. **поползъ.**

поплъзькъ adj. labens **оудокь -ноѥ** par.

поплъзькѣти -зькѫ -зѣши vb labi **-зѣкь** ichn.

полъкнитель m qui implet oct.

полъкнѣти -нѣѭ -нѣши vb implere - **землю** steph rom **попълънѣск.**

попълыти v. **поплоуѫти.**

попльскати -плюѭ -плюскѣши vb. conspuere pat. prol. prol.-vuk. **-ваѭ** лице **имоу** dial.-šaf. cf. **поплюкати.**

поплѣнити -нѭ -нѣши vb. πορθεῖν devastare krmč. 49. krmč.-mih. prol. int. 16. sup. 40. 41. 450. ok. 83. chron. - **плѣнъ** svjat. **градь -нень** prol.-mih. bulg. popleni.

поплѣнѣти -нѣѭ -нѣѣши vb. devastare **-нѣхоу по соухоу** prol.-mih. 272.

поплѣнѣнїе n. αἰχμαλωσία captivitas **къ -плѣнїи** op. 2. 2. 25.

поплюкати -плюкѭ -плюѥши vb. καταπτύειν conspuere barl. men.-vuk. prol.-mart. prol.-vuk. mon.-serb. **-ваѭ** (3. pl.) **идолы** prol.-mih.

поплюкънъ adj. conspuens **-ны на скотаго оучинн свитькь** men.-mih. 371.

поплюнѫти -нѫ -нѣши vb. conspuere: **поплиноу** male respondet graeco κατέπτυε prol.-lab.

поплюти -плюѭ -плюѥши vb. conspuere **поплюѥнъ** part. praet. pass. misc. klruss. **popluty** cf. **поплюнѫти.**

поповѣнштъ n. sacerdotis filius **-вичь** chron.

поповъ adj. poss. sacerdotis **попос.-bulg.** ev.-novg. 1270. op. 2. 2. 242. misc. pam. bus. 57. per. 100. **некрѣжиниѥмь -къмь** zlatostr.

поповъскъ adj. sacerdotalis cozm. **попос.-bulg.** duš. - **чинь** men.-mih. **соухнй -кнхъ** op. 2. 2. 513. - **санъ** krk.

поповъство n. πρεσβυτέριον sacerdotium op. 2. 1. 164; 2. 2. 37. men.-mih. prol.-mart. **пом.-lab.** cyr. 4. bor. 72. krmč.-mih. op. 2. 2. 513. clim. duš. **скати на - ме додна** meth. 4. **да ѥ лихъ -на** zak.-serb.

попожденїе n. ῥάφος pavimentum pyrg.

пополъза f. **сопшодам попол'за** (i. e. **-зѫ**) **имоу не съткорнши** τοῦτου οὐκ ὠφελήσεις sir. 38. 21. -vost.

попона f. ἐπικάλυμμα, κατακάλυμμα velum pent.-mih. δέρρις pellis, cilicium exod. 26 7. -pent.-mih. **kruš. съмьрть грѣхоу** zlatostr.

попонъ m. φῦκος alga ex. - **водный**: **noti** croat. **popona** frutex verant.

попосъ v. **помсъ.**

попракити -плъѭ -вѣши vb. corriger chron. l. 111.

попраклѥнїе n. reparatio glag.

попраздьновати -ноуѭ -поуѥши vb. celebrare ephr.

попраздьнъствїе n. dies diem festum sequentes **-дн- sabb.** 75.

попраздьньствъ n. dies diem festum sequentes typ.-chil. cf. alex.

попранїе n. conculcatio cozm. misc. pat.

175. pat. triod. ber. -нье sup. 404. πάτημα conculcatio - **ногъ вашихъ** mat. 47. περίφημα scobs šiš. 97: nota male **попъранніе** βλάστημα fetus sup. 288.

попратель m. qui conculcat int.

попрати -пръж -пръши vb. καταπατεῖν, πατεῖν conculcare ant. proph. **мат.** cloz I. 342. sup. 47. 450. chron. - **оустакъ** man. **попранъ** sup. 438. **попьранъ** ostrom. cloz I. 342. **попьра** sup. 389. **попъра** sup. 48. **попъранъ** sup. 102.

попратити -штѫ -тиши vb. comitari - **къ плѣнѣ** prol.-vuk. **въ плѣнѣ** - **дроугые** prol.-mih. 111. serb. popratiti.

попризмьнъ adj. πρόσγειος propinquus humo ex.

попринесити -шѫ -сиши vb. afferre - **ѥсодию** mon.-serb. 182.

поприще n. στάδιον stadium; millia sup. 19. 163. 401. 409. men.-leop. chron. **стадий или - мѣрою имоуще .ѵ. лакоть** op. 2. 2. 104. **попьр-** sup. 18. ostrom. svjat. š.-gl. 51. **пъпьр-** sup. 137. 162. **пьпр-** 200. 208. 210. 212. 429. **пьпьр-** 27. **пъпр-** sup. 162. asên 13. matth. 5 41. -bulg. io.-sin. pat.-mih. **пьпр-** dioptr.-lab. greg.-lab. hom.-mih. prol.-vuk. men.-vuk prol.-cip. nom.-mik. 52. men.-mih misc.-šaf. isaak. prol.-mih. glag.: nota serb. popristaj živ. 93. 106. et russ. **напять поприще** var. 91. **напять попрыскъ** 86. dial. **попры, прыть** galop et bulg. preprên festinans. cf. **прьпр-**.

попрѣти -пръж -пѣши vb. favere per. 16. chron. I. 32.

попроводити -ждѫ -диши vb. comitari **-кад-** chron. I. 156. **-да весь къпкъ** per. 82.

попросити -шѫ -сиши vb. ἐρωτᾶν interrogare dial. isaak. mon.-serb **-си цароу стрѣковицоу дати имоу** prol.-mart **-сише дродороу книжны и не подаде ихъ** prol.-mart.

попростъ adv. ἐπ' εὐθεῖαν recta **пондемъ** - gen. 33. 12. -vost.

попрьникъ m. actor **-прьн-** vost. **ни кѣтиж** (sg. g.) **ни попрника** chrys.-frag. 32. cf. rum. **попрѣск** veto.

попрѣкъ adv. transverse **попрѣкъ** chron. I. 180. bus. 919. pol. poprzek, poprzecz.

попрѣлоуху v. **прѣлихъ**.

попрѣслоуха f. παρακοή inobedientia **-пресѵг.-hier.**

попрѣта f. res vituperanda, uti videtur **кидиши ли, ыко - неѣрие ѥсть** hom.-mih. 66.

попрѣти -пръж -пръши vb. fulcire ant.-hom. 217. serb. poprijeti premere.

попрѣтити -штѫ -тиши vb. ἐπιτιμᾶν reprehendere krmč. **ыростию** - hom **-mih.** ἀπειλεῖν minari krmč. 85. - **братоу** krmč.-mih. nsl. poprétiti komu hung.

поларѣчьникъ m. res transversa **прѣскаче - крыста** prv.-dež. 26.

попрѣштати -аѭ -аѥши vb. reprehendere ant.-hom.

попрѣштиние n. ἐπιτίμησις vituperatio ant.

попражга f. cingulum, ni fallimur **кити и по нагоу тѣлоу попрогою** prol.-belg. **vulg. подпроуга** bulg. **пояръг**: **поряк** verk. 370. croat. poprug cingulum verant.

попражити -жѫ -жиши vb. percutere, uti videtur **миныхъ миныхоу аще -жить ли оударить его** pat. 324.: nota **жила аще попроужить попоу злоу** nom.-lab. 115.

попоугай m. psittacus trigl.

попоуньць m. avis quaedam misc. - **ѥсть пьстра птица** nom.-barb.

попоускати -аѭ -аѥши vb. remittere int. 43. ber. e russ.

попоусѣкти -кѫ -кѣши vb. mutari **-сѣкти** men.-mih. 11. prol.-mih. 180. **кнезь -сѣкъ лицемь, прькѣе оуко тѣшаше и** vita s. Ardaleonis 14. apr. **-прол.-belg. -сѣкъ лицемь** prol.-vuk. **како ѥсть попысѣкълъ и позналъкълъ** vost.

попоустити -штѫ -стиши vb. συγχωρεῖν permittere sup. 143. ant. dial. καταλείπειν omittere proph. ἐνδιδόναι cedere esai. 3. 11. -proph. **ѣѧ** sinere luc. 4. 34. -ev. 1270. pati sup. 411. mittere leont. **-сти ноудѣйскы родъ на ны** greg.-naz. **не -сти іего сѣгрѣшити** leont. **-штенъ къстъ** sup. 402. **оуздѣ -штенѣ** clim. 274. **сльзы -стиль ѥстъствоу** greg.-mon. 59.

попоустошити -шѫ -шиши vb. devastare chron. I. 211.

попоуштакати -аѭ -аѥши vb. mittere iut.

попоуштание n. remissio **наказанига** - svjat.

попоуштати -аѭ -аѥши vb. συγχωρεῖν permittere dial ioann. cozm. **богоу -аѭщиж** svjat. mat. 8. bus. 296. 739. ἀποστέλλειν mittere gen. 3[8]. 17. -vost. cozm. ἐνδιδόναι cedere proph. cedere sup. 326. omittere sup. 247. adde **-ающе ни ослабляюще** sborn.

попоуштение n. συγχώρησις concessio sup. 142. ioann. isaak. chron **-нием кожиемь** par. **колнко образъ ѥсть -ниж кожиж** svjat. - **кожие** mon.-serb.

попъ m. πρεσβύτερος presbyter greg.-naz. sborn. sup. obich. šiš. 37. 167. 253. mat. 44. prol.-mih. pat.-mih. op. 2. 1. 164; 2.

2, 63. 79. 513 meth. 4. 6. cyr. 20. bus. 174. 349 mon.-serb. chron. попове pl. n. sup. 160. chron. поповома pl. d. trěb. поповѣи pl. a sabb. 131. два попы meth. 8. попове латинѣсци chrys.-duš. 26. попа чьстити sborn. на попа рѣчи не приимати i. tim. 5. 19. -vost. usl. bulg. serb. etc. pop serb. popa; popin adj. rum. pon pruss. paps beitr. 2. 149 wieg. 2. 363.

попъснѣти v. попоуснѣти.

попъітати -аѭ -аѥши vb. interrogare sup. 445. men.-mih. bus. 692. - сѧ rogare mon.-serb. 446. 5.

попьрите v. поприте.

попьскъ adj. sacerdotalis mbc.

попьснѣлъ adj. mutatus кто -лаго лица не въстрѣпещеть тресый сѧ pat. 296. cf. попоуснѣти.

попьство n. sacerdotium когъ даетъ емоу - sup. 265.

попьхати -аѭ -ѣѥши vb. λὰξ ἐνάλλεσθαι calcibus insilire georg.

попьхнѫти -нѫ -нѣши vb. trudere - кого pam. 202.

попѣти -пѣѭ -пѣѥши vb. intendere окѣ дрѣвѣ попѣте кѣста кожами alex.-vost

поплъдлиште n. ἀποτρόπαιον formido -поудъ- op. 2. 2. 39.

пора f. ἀμφιβολία inrgium аще пороу началъ бъі io.-clim. th. пр: прѣти.

пора f. ἔρεισμα fulcrum, munimentum - кыкатъ всемоу alex.-vost. βακτηρία baculus vost.: th. пр: прѣти.

пора f. τόνος vis, violentia прѣоудолѣюща дальнѣи ноужди порою оума чловѣта τῆς πείνης τῷ τόνῳ τῆς γνώμης hom.-mih. 139. in homilia S. Basilii episc. Seleuciae p. 61: блаженааго оного и великааго пророка ілію: начеть ілія изнемагати жеждею, нь обаче трьсѣаше траве порою, оунѣаше бо и самь погыбноути hom.-mih. 135. in homilia S. Ioannis Chrysostomi: слышите братіа, разоумно прѣдѣвающе пороу инымь дѣвицамь тай e quodam prol. serb. uporaviti se, oporaviti se refici rum. порав ferus cf. russ. пора russ. dial. порной validus.

порава f. subiectum esse, uti videtur да моу бацина оу -коу mon.-serb. 368. 70.

поравити -ѣѭ -ѣѥши vb. subigere.

поравлѣти -аѭ -ѣѥши vb. δουλοῦν subigere aut. -ѣѥше op. 2 2. 38. men.-mih. -ѣѣѥтъ op. 2. 1. 23.

поравлѣние n. servitus -ѣѥніе glag. оу сиѣ дати alex.-mih. 51.

поработание n. servire mon.-serb - 125. 141. 225. 269 - родителема mon.-serb. 88.

поработати -аѭ -аѥши vb. καθυπηρετεῖν servire hom.-mih. sup. int. chron. 1. 95. аще боудеть -тале sabb.-typ. 36,

поработити шѭ -тиши vb. δουλοῦν subigere ant. antch. sup. 404. strum. holm. krmč. 131. krk. mon.-serb. laz. тѣло chrys.-lab. вощинь вѣсоу sim. I. 20. - сѧ krk. chron. -ши сѧ сластемь greg.-mon. 67.

поработавати -ваѭ -ваѥши vb. subigere pan.

порабоштати -аѭ. -аѥши vb. δουλοῦν subigere ant. mon. serb. ziz. δουλαγωγεῖν in servitutem redigere šiš. 245.

порабоштѣлати -тоуѭ -тоуѥши vb. subigere dial. -šat.

порабощѣние n. καταδούλωσις servitus krmč.-mih. greg.-mon. 90. chron.

поравѣнение n. ὁμαλισμός complanatio mich. 7. 12. инен- alex.

порадованиие n. ἐπ᾽χαρμα laetitia ant. proph. pent.-mih. ber.

порадовати -доуѭ -доуѥши vb. ἐπιχαίρειν laetari ant. dial. io.-sin. - сѧ sup. chron. 1. 38. 59. š.-gl 65. mat. 49. ἄγαλλεσθαι laetari men.-vuk. - сѧ радостию великою prol.-mart. -доуемь сѧ о твоемь доходѣ ichn.

поражати -аѭ -аѥши vb. πατάσσειν percutere barl. prol. bus. 433. trig. -жаше множьство витезь bell.-troj. 25.

порождаемъ m. μεταγενέστερος posterior сего сидъ -жанинъ кысть cozm.

порождание n. γέννησις generatio ex.-op. 2. 1 13.

порождати -аѭ -аѥши vb. ἀναγεννᾶν regenerare; τίκτειν parere pent.-mih. barl. int. isaak. men.-mih. многа чада -жаюцю tur. per baptismum - сѧ nasci sup. 340. ioann. ἀναγεννᾶσθαι regenerari cloz I. 885. hom.-mih.

пораженние n. percutere krmč.

поразбити -биѭ -биѥши vb. frangere жлица -бѣна mon.-serb. 406. 98.

поразителнъ adj. feriens int. 19.

поразити -жѭ -зиши vb. πατάσσειν ferire ostrom. πλήττειν percutere pyrg. adde sup. 364. 441. 443. mon.-serb. 62. 72, 74 etc. -зи осмь въ недро men.-vuk. -зи пикопа къ чело prol.-mart. - ножемь prol.-mart. -жьимоу иегоупта bus. 90 -жень языко men.-mih. -зи самого гноемь men.-leop. -зи иконоу svjat.-op. 2. 2. 403 птицею -женное nom.-mik 2. -

скотиноу krmč.-mih. 252 **-зише се очи его** prol.-mart. 128. **-жени отъ дсухъ нечистыхъ** svetk.nsl. **porazíti** laedere spang. meg. bulg. **porazíjь** croat. **poraž** luč.

поразоумѣвати -ваѣ -вѣшти vb. intelligere hom.-mih. isaak. bus. 289. - **божьственыихъ тайнъ** ephr.-belg.

поразоумѣти -ѣѭ -ѣешти vb. καταναοεῖν percĭpere sup. γιγνώσκειν noscere men.-vuk. adde prol.-vuk. isaak. krk. bus. 289. mon.-serb. **-мѣкѣть самъ не имѣе ничесоже** ephr.-belg. **-мѣй си** prol.-mih.

порамица f. ἐπωμιον superhumerale men.-vuk. adde alex.

порамьница f. ἐπώμιον, ἐπωμίς superhumerale **мница** men.-vuk. prol.-lab. pyrg. alex. **плащаница еже обычнѣ -мницоу нарицати; порамица** prol.-cip.

поранити сѧ -ню сѧ -нишн сѧ vb. mane surgere sbor.-kir. 47.

порано adv. tempore **matutino сьврѣшаѥть се слоужьба скоро'и** - typ.-chil. **вь тие (соуботы) и недѣлиѣ) достоить и карне шести и порано раздрѣшити** nom.-mik. 163.

поранoу adv. mane chron. 1. 215: recte **по ранoу.**

поразрѣдѣчити сѧ -чѫ сѧ -чиши сѧ vb. irritari **-срьчило** mon.-serb. 90.

порасти -стѫ -стеши vb. crescere triod. misc. **-ростъше** chron. **мѣсто -растъ бѣлиземъ** sup. 159. **села ладиною -ростоша** bus. 496. **о трьнии порастѣшинмъ жидовьска мѣста** sup. 263. bulg. **porastuъ** verk. **porasnъ** mlad.

порасѫдити -ждѫ -дишн vb. iudicare **-соудивьше сказаше** sabb.-typ.

поратити -штѫ -тишн vb bellum gerere alex.

поратовати -тоуѭ -тоуешти vb. bellum gerere alex.

порєбрие n. costae prol. **-рьѥ** men.-vuk.

порѣвьноватн v. **порьвьноватн.**

порѣкло n. ἐπωνυμία cognomen georg. krmč. 200. krmč.-mih. 232. 236. 374. men.-mih. 365. ber. trigl. alex. **кроумъ - ѥсть дионисово** bus. 383. **леонъ имѣнемь, -кломь же макелъ** mir. **пакла -кломь чрьнаго** krmč.-mih. 385. serb. **poreklo** rum. **порѣкалъ, поликръ, проликъ** cf. lit. pavardis.

порѣко v **пороуко.**

порѣчение n. μῶμος ignominia lev. 21. 18. 21. -vost. kruš. **момфи** incusatio šiš. 194. proph. bus. 270. mon.-serb. ber.

порѣчие n. incusatio domet. cf. **-чение,** quod praestat.

порѣшти -кѫ -чѣши vb. λέγειν dicere; **рѣмфесдаѥ** incusare ant. glag. **кого** per. 98. chron. 1. 169 - **соужденыа** krmč.-mih. 225. mon.-serb. **рѣчь** mon.-serb. 49. **мωмѣесдаѥ** vituperare **-чить наск** šiš. 106. **не порѣкѣте таготы на доушю мою** op. 2. 2. 154. **сѧ:** ka **стрѣла ви се -кла;** š.-gl. 95. 97. čech. **poříci kat**

порѣканиие n. σαγλόνησις concussio greg.-naz.

порѣкати -аѭ -акши vb. trudere sup. 32.

порѣкъ adj. litigiosus **иже съ проста оубѣгати врачевань ыи польз ы порѣко ѥсть** svjat. **черни плотию. порѣвы, ѣличавы** ex.

порѣзмо n. πορισμός quaestus gram. 235

порѣкѣвати -коуѭ -коуешти vb. reprehendere, uti videtur **начѣсть глаголати порѣкоуѥ** ephr.-belg. cf. **порицати.**

порѣнжти -нѫ -нешк vb. ὦθεῖν trudere **аще вражьдаі ради -нѣть и** num. 35. 20. -pent.-mih. kruš. ῥίπτειν iacere pyrg. de aedibus proph. isaak. misc. **-коуть** part. pyrg. rum. **порѣск** commoveo.

порицанние n. vituperatio ber.

порицати -цаѭ -цаѣши et **-чѫ -чѣши** vb. ἐγκαλεῖν incusare ant. typ.-chil. sabb.-typ. ber. trigl. **не -чи ми** ichn. **рѣмфесдаѥ** vituperare **-цаѥ ѥ** šiš. 180. **аще и часто -цаете ми опоѫжденыа** greg.-naz.

порколабъ m. magistratus quidam gram. 55. dipl. -val. **порколабъ** gram. 36. **паркалабъ** dipl.-val. nsl. **porkolab** exactor hung. porkulab habd. magy. **porkoláb**: e germ. burggraf.

поробити -блѭ -бишн vb. subiicere ok. 62. mon.-serb. **брата моу и сестроу -би** ok. 30. **-бена раба** man. bulg. **parobi**; nsl. **porobiti** diripere **porob** praeda.

порабаѥние n. servitūs **-блен-** alex.-mih. gram. 251.

порода f. partus trigl. origo alex.

порода f. παράδεισος paradisus sup. saepe ant. pat. greg.-naz. io.-clim. svjat -op. 2. 2. 383. mat. 9. sborn. ex.-op. 2. 1. 12. op. 2. 2. 24. 27. 57. 114. 149. 199. 261. 397. 428. mat. 40. nicod. mon.-serb. 83. 8. ant antich. bus. 298. bor. 1. pat.' prol.-mih hom.-mih. nomoc.-bulg. chrys.-frag. misc sof. vita-theod. men.-leop. frag.-serb. chron 1. 45. 1. - **землѣ обѣштана** bon.; **nota вь -дѣ затворити** μανδρεύειν ad ovile deducere sup. 286. 3. et apud ber. pro patria cf. paradies wieg. 2. 336. beitr. 2. 149 et nota ahd. marikreoz ags. meregreot meerkies (griess) e lat. margarita wack. 6. 11.

породимъ adj. qui regenĕrat, uti videtur

ораль отъходить на въстокъ на породимь блато и окьпеть се въ нимь и сѣдить etc. nom.-barb. **тоу бѣше породимь кладимь кладенець. юноша спѣшно отиде и повѣда царю алеѯандроу. алеѯандрь единь кроньдирь (коньдирь) оузеть отъ воды тою** etc. misc. 83. **породимо блато** in quo aquila se lavat misc. **породимь ѥсть молитва** misc.

породимьскъ adj. regenerationis **да испиеть отъ воды -скыѥ, да породить се, да не оумреть въ вѣкы** misc. 83.

породина f. gens **-рьдина** gram. 255.

породити -ѫдѫ -дити vb. κύειν, τίκτειν, ἀποτίκτειν parere men.-vuk. sup. 288. 307. γενναν gignere sup. 241. sabb. 27. ἀναγεννᾶν regenerare - **бодою** pyrg. - **сѧ** misc. chron.

породиѥ n. progenies **-дьѥ ѭхиднаго** mat. 34.

породъ m, τόκος partus hom.-mih. partus glag. **-да зачетиѥ** hom.-mih. 199. bus. 435. 436. γέννημα progenies pent.-mih. - **съвѣстьнъıи** io.-clim. progenies io.-sin. clim. 89. slov.-novg. b. nativitas mon.-serb. 370. 443. cf. magy. poronty numerosa proles et adde serb. porodica rum. **породницъ**.

породьнъ adj. παραδείσου paradisi pat. sup. prol. sim. I. 16. **-на радость** op. 2. 2. 302. **-на пиита** svjat.-op. 2. 2. 397. **-но житиѥ** op. 2. 2. 24. **-ныѥ двьри** hom.-mih. **пиита -на** greg.-naz. **дрѣво -дно** tur.

породьскъ adj. παραδείσου paradisi **-кыıа жизни** psalt.-theod.

породьство n. ἀναγέννησις regeneratio sup. 340.

порожденикъ n. τόκος partus sup. 177. γεννηθῆναι nasci hom.-mih. ἀναγέννησις regeneratio sup. 340. **-ныı** cloz I. 882. 897. 914. hom.-mih. **-гиенъѥ, -генѣ** mon.-serb.

порождьıница f. puerpera **-дѣница** nom.-mik. 144. nsl. porodnica lex.

порождьство n. ἀναγέννησις regeneratio **-ьство** cloz I. 878.

порозъ v. **празъ**.

порозьство v. **порождьство**.

порозѣ v. **празѣ**.

порококати -коукѫ -коукѣши vb. vituperare krmč. 60 antch. c. 73. alex. acad **крькъ** - krmč. mih. 78. - **на кого** mir.

порокъ m. ψόγος, vituperium sup. 179. μῶμος dedecus krmč.-mih. ant. lev. 24. 9. -pent.-mih. bus. 645. ber. chron. iniquitas glag. **подъ -комь ѥсмь** isaak. **-ка нѣсть къ тебѣ** dioptr.-lab. **-комь слакоу пискази** greg.-mon. 86. **-коу же и оукорııзнѣ сь** sabb. 9. **бѣс -ка быти** ανεκλήπτον εἶναι šiš. 164. - **на се прıемлють** krmč.-mih. **бѣс -ка** ἀμόλυντος impollutus sup. 177. nserb. porok vituperatio cf. anaquiss Pott 2. 1. 601.

порокъ v. **прокъ**.

порокъ v. **пороукъ**.

поронити -нѭ -нити vb. ἀναστρέφειν invertere **паде сѧ и -нı ю (колимагоу)** bus. 126. bulg. poroni milad. 26. pol poronić.

пороперъ v. **прапоръ**.

пороптатıи v. **поръптатıи**.

поростъ m. alga marina trigl.: fortasse **порастъ**.

поросѧ v. **прасѧ**.

пороста f. sensus quodammodo dubius duš. 129. 144. 151. 163. mon.-serb. 195. 196 251. 252. 300. 350. **-тинкъ** 85. **-тацъ** duš. 129. 130. 155. 163.

поротьникъ v. **пороста**.

поротьць v. **пороста**.

порочити -чѫ -чити vb. vituperare trigl.

порочьникъ m. μῶμος vituperandus **-чıšiš.** 202. **alex.**

порочьнъ adj. μωμητός vituperandus ant. adde int. mon.-serb. **овьча -но** antch. op. 2. 2. 262: **чедо -но** men.-mih. 365. maculosus leont.

пороукомь adv. σκληρά, σκληρῶς duriter **глаголати имь пороукомь** gen. 42. 7. **-pent.-mih. пороукомь бысте ей родити** gen. 35. 16. **-pent.-mih. пороко** gen. 42. 7. **-ostrog. пороко ей родити** gen. 35. 16. **-vost. пореко** idem gen. 42. 30. pent.-mih.

пороуковатıи -коукѫ -коукѣши vb. δυσχεραίνειν aegre ferre op. 2. 2. 24.

пороукъ adj. σκληρός durus **поржко ıмıı сѧ слово се** gen. 21. 11. cod. 1538. **дѣлъ поржкыıхъ** exod. 6. 9. **-ibid. kruš. къ пороукыıхъ времен'ıыıхъ** op. 2. 2. 24. **пороуко слово** gen. 21. 11. **-cod.** serb. pent.-mih. mat. 55. **слово пороуко** deut. 1. 17. **-kruš. дѣлъ пороукыıхъ** exod. 6. 9. **-pent.-mih. ни пороуко твори покелѣııи** op. 2. 2. 24. **глагола имь пороукою** ἐλάλησεν αὐτοῖς σκληρά gen. 42. 7; 42. 30. **-kruš.** male **пороукоткорм; пороукъ** op. 2. 1. 51. gen. 42. 7. **-ostrog.** gen. 21. 11. **-proph.** gen. 49. 3. **-pent.-mih. пороко ıмıı сѧ слово** mat. 55. vost. **гнѣвъ ею пороко** ἐσκληρύνθη indurata est **kruš. пороукъ бысть и пороукъ лютъ и оукорııвъ** σκληρὸς φέρεσθαι καὶ σκληρὸς αὐθάδης gen. 49. 3. **-vost. дѣлесъ пороукыıхъ** exod. 6. 9 **-vost. гнѣвъ ею пороко** ἡ μῆνις αὐτῶν ἐσκληρύνθη **kruš. порѣкъ** in ἐσκληρύνθη pent.-mih.: vides

scribi **поржкъ**, **пороукъ**, **порокъ**, **порькъ** et **порѣкъ**. quae scriptio vera sit, ignorare fateinur.

пороусити -шж -сиши vb. rufum reddere pat.

пороутити v. **порютити**.

пороуха f. laesio alex. **житию** - men.-leop 384. russ. **поруха**.

пороучивъ adj. **μερίμνορος** morosus ant. 54.

пороушание n. laceraro - **дъмколь сѣтий** tur. 84.

пороушати -аю -аѥши vb. laedere - **оустлъ** sbor.-kir. 57.

пороушити -шж -шиши vb. laedere alex. - **оуставъ** sbor.-kir. 57. - **оустлъшание пракилъ** per. 44. - **данне** gram. 62. -**шенъ** ardž. **да не разорить ни -шить** mon.-serb. 148. 445.

поръ m. portum in fontt. psl. non videtur legi: nsl. por habd. habes etiam porluk serb. por; pori luk, purić mik. russ. dial. **пёръ** pol. por magy. pórhagyma ahd. phorro, porro cf. Fr. Unger, Botanische streifzüge 56.

порѣкица f. riza **duš. 112.**

порѣзати -жж -**жѥши** vb. hinnire alex.-mih 199. -**рѣзакъ**, -**рѣза** alex.-vost.

порѣпира f purpura misc.-serb. -**пѣра** nicol. cf. **порѣфира**.

порѣпѣтати -**штж** -**штѣши** vb. **γογγύζειν** murmurare -**роп**- bon. proph.

порѣтà f. porta mon.-serb. **порьта градьска** nom.-mik. 44. **да се изведе ис порте, и да се даде на портоу .ки. мѣртика** chrys.-duš. 46. **на портоу царьстка** mon.-serb. 437. **на порьтоу ми** 450. **-тена врата** mon.-serb. 435. bulg. portъ wieg. 2 373. 403

порѣтарь m. ianitor pat.-šaf. 52. -**рт**- mir. par.

порѣтатиса f. ianitrix -**рт**- mir.

порѣфира f. **порфѵ́ра** purpura **порьф**- ephr. leont. typ.-chil. men.-mih. **порьф**- holm. mat. 35. chrys.-lab. **порфѵ́ра** ostrom.-mat. 35. cf. **порѣпира**.

порѣфоурий m. porphyrius **порьф**- šiš. xvi. **порфѵ́ринъ** prol.-mih.

порѣкати -**каѭ** -**каѥши** vb. rugire int. 61: e russ. cf. **рютн**.

порьѣновати -**ноуѭ** -**ноуѥши** vb. **μιμεῖσθαι** imitari **svjat.-op. 2. 2. 403.** -**рѣкнbarl. chron. mon.-serb.** - **по козѣ** sim. I. 7.

порѣканнѥ n. **πυμή** lucta pyrg.

порѣкати -**аю** -**аѥши** vb. **ὠθεῖν**, **ὑπωθεῖν** trudere pyrg. dial. men.-leop. pat. proph. pam. bus. 502. **ber на пръдь - корабль** chrys.-lab. **милованиемь -рѣкаемь** chrys.-lab. **низь стрѣмнноу -каѭ пропасти** men.-mih. **-каѥми и поудими** krmč.-mih. 372 - **къ глъбиноу**; - **къ погыбѣль** krmč.-mih. **коукоуѥмь** - men.-mih.

порѣдъ adv raro **часто или** - svjat.: recte **по сим** adv. **рѣдъ**.

порѣзати -**заю** -**заѥши** et -**жж** -**жѥши** vb. amputare (de vite) triod. prol. - **лозъ** per. 39. **юныѥ** -**заѥть** hom.-mih. 90. -**рѣжить конь** bus. 399.

порѣзъ m. assula tennis -**зоу великоу къ-ньзоушоу** (-**зъшоу**) **са** men.-leop. 49. cf. nsl. poreza art strafstener serb. porez, poreza vectigal.

порѣзъкивати -**каю** -**каѥши** vb. amputare chron. - **голокъ** per 77. e russ.

порѣкати -**аю** -**аѥши** vb. **μέμφεσθαι** vituperare **šiš. 60.**

порѣкъ v. **пороукъ**.

порѣчие n. **ποταμῶν ὄχθαι** amnium ripae ex.

порѣкити -**кю** -**ѥши** vb. **ὠθεῖν** trudere ant. **порѣкь** sup. 323.

порютение n. ruina, uti videtur -**роутиom.-barb.**: rectius -**штание**.

порюти -**рекж** -**рѣѥши** vb. mugire .**м. колоколь** -**рекіть** misc. 104.

порютити -**штж** -**тиши** vb. iacere - **къ калъ** ephr. **προσανατρέπειν** evertere sir. 13. 29. -vost. -**роутатъ и** bus. 158. - **роутатъ и** sir. 23. 29. -vost. op. 1. 83. **роутити и хоте къ калъ** belg. - **са καταρρήγνυσθαι** rumpi -**ржт**- collidi dial.-šaf. 227. **пороут**- destruere alex. **егда са падеть, не -ржтить са, тако господь подъемлеть ржкж ere** dial.-šaf. 227. **егда са падеть, не пороутить са** (pro alius codicis **поржтить са**): male **порѣкчитъ са** pro **разбивается** azbuk croat. porutiti se budin. 61. čech. poříditi, oříditi pol. rzucić. porzucić, porzutek cf. **низ дрюштати**.

порада f. sensus dubius: **да га позоке на -рѣдоу** mon.-serb. 85. 14.

порадие n. **ἀκολουθία** consequentia hom.-mih. 101. sup. 205.

порадоу v. **радъ**.

порадъ m. ordo chron 1. 153. 159. 164. 185. 186. - **положити, сътворити** per. 78. 15; 92. 32.

порадьнъ adj. **τεταγμένος** ordinatus ant. -**дньіхъ слокісъ** tur. pam. 134: **пота малыхъ и -дныхъ царь** alex.-mih. 70. **поставкынъ, -, подобынъ, любикъ и почьстынъ и не наражденъ**.

поржъ m. carcer -**роукь** chron. 1. 65. 136. 163. per. 57. 91. acad. pol. porąb 'gehau klruss. porubaty.

поржгакати -аю -аешн vb. iudibrio habere chrys.-lab. int.

поржгание n. ὕβρις contumelia man ἐφωνεῖα derisio svjat.-mat. 9. ep. 2. 2. 386. bus. 267. 272. adde sup. ant. ziz. chron. -ганию ыхомь sabb. 81.

поржгательнъ adj. illudens.

поржгати -аю -аешн vb. παίζειν illudere -гашъ кыстъ ostrom. -галъ бѣдѣшн sup 35. - црьковь krmč.-mih. 372 всѣхъ -гала ѥсть krmč.-mih. -гавь прѣлысть ндольскоую prol -mart. - сѧ ἐμπαίζειν illudere glag. sup. iob 39. l. -mat. 55. - комоу ostrom. sup. nomoc.-bulg. pent.-mih. - ндолы prol.-mart.

поржговати -гоую -гоуѣшн vb. illudere anteh. c. 47.

поржгъ m. ἐμπαιγμός irrisio barl. 32. ephr. karamz III.,134. -гоу творити πομπεύειν contumelia afficere men.-mih. 258. высѣмь въ - высть ἐν καταγνώσει ἦν men.-mih. житиѥ порогъа достойно krmč.-vost.

поржка f. indicium alex.

поржкъ m. sponsio -рогъкы под(к)ѣше glag. nsl. porok fideiussor porůk habd. porоštvo lex. croat. poruk verant. russ. порука.

поржчати -аю -аешн vb. concredere -земли,chrys.-frag. παραγγέλλειν nunciare krmč.-mih. adde mon -serb. 43. 156. -чл радовати сѧ alex.-mih. 83. - сѧ sponsorem esse krmč.-mih. prol.-mih. - за кого sup. 127. nomoc.-bulg. bulg. porůčа: nota usl. poručati commendare.

поржчѥние n. παραθήκη depositum ant. antch. c. 122. ἐγγύη sponsio krmč. 35. просити -ниѥ krmč.-mih. -ниѥ дати ibid. adde mon.-serb. 404.

поржчи f. pl. manualia trigl. ἐπιμανικα supermanicalia, brachialia alex. russ. поручь m. pol. poręcz f.

поржчити -чѫ -чиши vb. ἐγχειρεῖν aggredi krmč.37. πιστεύειν, ἐμπιστεύειν concredere ostrom. krmč.-mih. sup. ant. antch c.122. credere -чени раздлкати quibus erat roga credita leont. chron. l. 52. 66. 91. 102. 165. оклсть намь -чилъ ѥсть prol.-mih μνηστεύειν desponsare sup. 179. commendare чи емоу всѣ церкви meth. 6. -чивыше сице alex.-mih. 32. -чиуомь мѧ о насъ 101. praeficere sup. 209. - сѧ ἐγγυᾶσθαι, διδόναι ἐγγύας krmč. 35. krmč.-mih. leont. per. 13. 9. - по кого ἐγγυᾶσθαι prol.-belg.krmč -mih.prol. vuk. - за кого prol.-vuk. poronso. poruso commendo fris. serb. poruka mandatum magy. parancsolni iubere rum. порѫкъ iussum

порончєсь alb. persi iussum porosit, porsit.

поржчь m. mandatum **сътвори порочь** дѧше окрѣсти клирика men.-mih. 194. magy. parancs.

поржчьникъ m. ἐγγυητής fideiussor sup. 127. 389. ant. krmč. 35. krmč.-mih. sup. greg.-naz. pat.-mih. 95. op. 2. 2. 201. bus. 91. mon.-serb. 38. alex. **дати на сѣкѣ** -кы krmč.-mih. - о винахъ krmč.-mih. 221. ἀντιφωνητής respondens men.-mih.

поржчьница f. sponsa op. 2. 2. 242. patrona mir. - моѥго творѧдаго застоу плѣнны sim. I. 9.

посагание n. nubere sup. nom.-lab. vost.

посагати -аю -аешн vb. γαμίζεσθαι, ἐκγαμίζειν nubere ostrom. dial.-šaf. op. 2. 2. 148. за моужь, - за инь, - за дроугаго krmč.-mih. - за кого prol.-mih -сагати chron. l. 47. IV. за моужь посагаѣть per. xxvii. не посегай на женоу mise. 67.

посагнѫти -нѫ -неши vb. ἁρμόζεσθαι congruere ant. γαμεῖσθαι, γαμίζεσθαι nubere šiš. 80 81. men.-mih. pam. -нѣть дѣ на гѹмѣ šiš. 80. γίγνεσθαι - къ моужоу lev. 23. 12. -pent.-mih. - за моужь γίγνεσθαι ἀνδρί num. 30. 7. -pent.-mih. не -гнѣниѥ ἄγαμος coelebs sup. 278. nota къ котороую женоу -гноуѥ zak.-serb. -сыгъ помоужницоу ber.

посагъ m. compages, uti videtur - **желѣзьнь** prol., 15. γάμος nuptiae prol.. 128. men.-mih. chron l. 131. VIII, ubi editor legendum putat **посыгъ** russ. dial. носагъ, носаги klruss. posah dos; locus ubi sponsa per convirium nuptiale sedet čech. posah pol. posag dos.

посада f. sensus ignotus: **отъ высѣхъ** слоужбаѣъ и даждаѣъ и отъ -дѫ gram. 26. rum. **посадъ** wachthaus.

посадити -жду -дѣши vb. καθίζειν, τιθέναι collocare, ponere ant. sup. 6. 437. ἀνακλίνειν inclinare ostrom. - къ тѣмьници hom.-mih. 180 chrys.-frag. на колъ - bus. 703. въ монастырѣхъ - bus. 378. -дѣтъ ж въ кнѧзы bon. - на чиноу cyr. 9. - на околы по пати дѣсѧтъ luc. 9. 14. -ov.-saec. xii: adde chron.

посадъ m suburbium chron. l. 221. 234. e russ.

посадьникъ m. στρατηγός dux exercitus zlatostr. saec. xvi: adde mat. 41 chron l. 54. 62. 130 etc.

посадьница f. pellex georg. ioann. io.-sin. prol.-vuk. chrys.-frag. 14. dial. šaf. rum.

посадьникъ nota, femina nobilis alex. cf. -ничкъ.

посадьничьство n. conditio pellicis misc.-serb. dignitas τοῦ **посадьникъ** chron. l. 159. 13.

посадьнъ adj. in suburbio habitans **всѣмъ посадьнымъ** своимъ nehem. 8. 15. -proph. mat. 53.

посаждати -аѭ -ати vb. καθίζειν collocare šiš. 77. ant. prol. isaak. prol.-mart. **на колѣ -жл** bus. 702. - **на прѣстолѣ** sim. II. 4. -**жати** chron.

посажденіе n. collocatio krmč.-mih. 221.

посажденіе n. nuptiae pat. prol.

посазати -аѭ -ати vb. nubere **за единъ моужь посазати** per. lxiii.

посварити -рѭ -рити vb. vituperaro - **писанна** per. 7. 28. - **сѧ** rixari mir. par. acad. nsl. **posvarnik obiurgator** lex. pol. **poswarzyć** exoitare.

посвыти -ыѭ -ыти vb. sibi vindicare misc.-šaf.

посвирѣти -рѣѭ -рѣти vb. αὐλεῖν tibia canere mqn.-vuk.

посвирѣти -ѣѭ -ѣти vb. αὐλεῖν tibia canere acad.

посвоити -оѭ -оити vb. sibi vindicare psalt.-vuk. misc.-šaf.

посѣ́ніе adv. seorsim **дати нима келию -не** κελλίον ἀναχωρητικόν vita-sabbae-vost.

посвѣ́тити -шѭ -тити vb illustrare chron. l. 64. **омрькъше** - men.-mih.

посвѣ́тъ m. illustratio - **цркковьный** krmč.-mih. 219. lumen **въждѣ́ніе -та** ibid. nsl. **posvêt** lucerna hung.

посвѧтити -аѭ -ити vb. sanctificare trigl.

посе́ліе n vicus **погнано нѣ -лей** и до **пѣшьца** chron. l. 212. e russ.

посе́лѣнинъ v. **посе́лянинъ**.

посе́лянинъ m. ἄγροικος rusticus chrys.-lab. dioptr. pat. ant.-hom. krk. pat.-mih. bus. 810. ber. trigl. **посе́лѣнинъ** men.-mih. op. 2. 1. 34.

посе́лянъıня f. χωρική rustica dioptr.-vost. -**лѣнъıня** dioptr.-lab.

посемь adv. μετὰ τοῦτο, μετὰ ταῦτα postea ostrom.: recte **по семь**.

посестрима f. quam sororem appellamus nom.-barb. misc.-serb. zak.-serb. russ. dial. **посестра** socia bulg. **posestrimъ**.

посестрие n uxor apud alex. e krmč.

посѣніе n. aptitudo georg.-vost.

посѣнъ adj. πανοῦργος callidus, sagax -**вѣй** prov. 15. 5. -proph. mat. 53. bus. 153. benignus **срѣчькъ ми и не -шаклиѣши сѧ** hom.-mih. 137.

посивьно adv, prospere **аще кое то - строитъ сѧ** κἂν πάντα σοι κατὰ ῥοῦν φέρηται zlatostr.-saec. xvi.

посивьнъ adj. χρήσιμος utilis **добра же и -вьна кельми** ἀναγκαία δὲ πάνυ καὶ χρήσιμα λίαν georg.-vost. **члка -вьна** ibid. **ста на мѣ́сте -вьне** ibid. **вѣлицьи и -вии** ἐπιστήμονες καὶ δόκιμοι periti et probati ibid. **вѣ́ньнъ** probabilis **слово -вьно** cyr.-hier. op. 2. 2. 54. ἐναργής manifestus **вѣ́ціанне -вьно** σαφηνία ἐναργεστάτη georg.-vost.: **adde не -вьноѥ богатьство снижѣть** bor. xv.

посивьствие n. ῥᾳδιουργία fraus georg.-vost.

поснапти -ѧж -ѧти vb. vim inferre; βιάζειν cogere prol. groin. - **комоу** men.-vuk. - **женѣ** misc.-šaf. - **цркви** men.-leop. - **оградѣ цркве** его prol.-mart. 150.

поснлие n vis chron. l. 140. II. mon.-serb. 62. 145. ok. 26. glasn. 11. 162. **кто ли оуждѣня -ниемь** chrys.-duš. 40.

посильнъ adj. qui vi efficitur mon.-serb.

посилѣти сѧ -ѣѭ сѧ -ѣѥши сѧ vb. conari, ni fallimur isaak.

посилѣ́ние n. λοιδόρησις convicium, recte vis illata pent.-mih.

посинѣлъ adj. πελιδνός lividus **-нѣ́ла** prol.-cip. **оустнѣ -нала**.

посинѣти -нѣѭ -нѣѥши vb. ὠχριᾶν pallere **-нѣ́ашѣ** men.-mih. **-нѣ́ти** pat.-prol. **око -нѣ́ашѣ** io.-sin.

поска f. φίλμα osculum sborn.-serb.-grig.: vocabulum dubium.

поскокъ m. saltus acad. karamz. 2. nota 361.

поскомати -аѭ -ати vb. grunnire: male **-мнти** alex.

посконь f. cannabis trigl. **-ны съ смоолою и зерниемь поушчанимь** sabb.-typ. 1. 9. russ. **поскоиь** cannabis sativa čech. **poskonnice** cannabis mas magy. **paszkoncza kender** cannabis femina.

посконьнъ adj. cannabinus trigl.

поскорити -рѭ -рити vb. festinare sabb.-typ. **-рише цара на помощь** sabb.-typ. 147.

поскочити -чѫ -чити vb salire domet. per. 67. chron. l. 145. 214. - **на кого** prol.-mih. 149. sabb. 32. **вѣ́ра имь -чи** mon.-serb. 151.

поскрыни f. scrinium, uti videtur: **есть и поскрыни злѣ́та господьны, въ нѣ́йже глаголютъ сѧ свѣта свѣтыимь и свѣ-**

тъмнѣ ѥсть ant.-hom.: vocabulum dubium cf. скрыня.

поскроунѣти -нѣѫ -нѣѥши vb. polluere glag.: recte **поскрѫнѣ**-.

поскроунѣниѥ n. contagium -**нѣние** glag.: recte **поскрѫнѣ**-.

поскрѣкѣти -кѣѫ -кѣши vb. συλλυπεῖσθαι condolere; συμφοράζειν calamitatem deplorare proph. -**кѣ по тъкви** bus. 145. -**кѣши** bus. 712.

поскрѣгътати -штѫ -штѣши vb fremere **зоукы -скрѣгчеть** mat. 8. -**скрегчеть** mat. 28: ubi male **поскрѣгчати** dicitur esse inf.

поскрѣжѣтати -штѫ -штѣши vb fremere ant. pat **лькъскы** - men.-mih.

поскоура v. **просфора**.

поскѣпати -паѭ -паѥши vb. findere **пожрѣша и -паша иконы** vost.cf.**сцѣпити**.

поскждовати -доуѭ -доуѥши vb. indigere ant.-hom.

послакѣниѥ n. relaxatio pat. 224: recte **-блѣниѥ**.

послабити -блѭ -бишн vb. indulgere, concedere -**би ны отъ ороужиа** misc. 31. **кѣдѣше къ коѥ врѣме подобаѥть -ѥщи оучити** hom.-mih. 131. **ѥсмь кнли тѣмь то сътворити** greg.-lab. - **рако**ү greg.-lab. - **си поиск** zak.-serb.

послаблѣти -блѭ -блѣши vb. ὀνιέναι relaxare; ἐνδιδόναι cedere hom.-mih. 142: passive hom.-mih., ubi recte -**кѣти**.

послаблѣниѥ n. relaxatio io.-sin. cf -**бѣн**-.

послакѣти -кѣѭ -кѣши vb. relaxari prol. hom.-mih prol.-lab. - **си** sibi indulgere prol.-mih. cf. -**блѣти**.

посладословиѥ v. **послѣдословиѥ**.

посласть f. dulcedo **карѣние ѥс -сти**; **съ -стию** ust.-cerk.-vost.

послати v. **посъласти**.

послоница f. 1) proverbium, adagium per. 3. 12. trigl. -**ниѥ** idem alex. 2) pactum karamz. 5. 16. 35.

послоние n proverbium alex.

послоужати -аѭ -аѥши vb. servire dioptr. pan.

послоуженние n. διακονία ministerium dial. io.-sin. mon.-serb. alex.

послоужитєльство n. διακονία ministerium dial.

послоужити -жѫ -жиши vb. ὑπουργεῖν, διακονεῖν, λατρεύειν servire, ministrare ostrom. sup. hom.-mih. aut. dial. sup. chron. krmč.-mih. -**жи ткари паче ткорца** chrys.-lab.

послоути слоуѭ -слоуѥши vb. ἀκούειν audire -**слоуйте ѥкси наѱании къ кѣшкыи градъ иероусалимъ дьнѣсь и въ сыѭ нощь** ἀκούετε οἱ σήμερον καὶ κατὰ τὴν νύκτα ταύτην εἰς τὴν ἅγω ἱερουσαλὴμ πολιτογραφηθέντες sup. 381. 3: male ergo vost. pro **посълоути** usurpari dicit.

послоутие n. fama triod 170: minus bene pro **стѫжание** slov.-novg. b.

послоуха f. μάρτυς testis antch. sabb. 158. -**хы не кысть тоу** men.-mih. 238.

послоухатаи m. ἀκροατής auditor zlatostr.-saec. xvi.

послоухоати -хоуѭ -хоуѥши vb. μαρτυρεῖν testari sup. 238. 239. 288. antch. ant. sup. dan. 13 40. -vost.

послоухъ m. μάρτυς testis sup. 117. 176. 233 etc. krmč.-mih. antch. ant. luc. 24. 48. -ev.-novg. op. 2. 2 53. bus. 396. 398. 400. adde glasn. 13. 376. -**хы ставити** men.-mih. -**си** querela -**хы** pl. a. leont.: nota - **и окласть** mon.-serb. 368. - **и вѣрность** 368. **коли и** - 371. - **оучинити** 366. -**слышъ** op. 2. 2. 37. nsl. posluh auditio habd. - dati trub.

послоушалиште n. auditorium greg.-mon. 60. int. alex.

послоушание n. ἀκοή, ἀκρόασις, ἀκρόαμα auditio 40. 184. 279. ἐπιείκεια, ὑπακοή obedientia cloz I. 543. sup. dial. adde cloz II. 1. prol.-mart. mon.-serb. chron. 1. 79. 81. 85 etc. **божьствьныхъ таинъ** - sborn. **да соу оу** - chrys.-duš. 46: male παραχοή inobedientia sup. 369. 16.

послоушатель m. ἀκροατής auditor sabb. 92. men.-vuk. ant.-hom. men.-mih. qui obedit nomoc.-bulg.

послоушати -аѭ -аѥши vb. ἀκούειν, ἐπακούειν audire sup. 321. cloz I. 176. 225. 239. ostrom. **скатъныхъ словесъ** - cloz I. 920. - **гласа отрочиѭ** pent.-mih. - **кладыкы** hom.-mih. -**шай слъзы** hom.-mih. ὑπακούειν obedire cloz I. 15. sup. 240. adde 190. 379. krmč. 33. greg.-mon. ὑποκύπτειν caput submittere, obedire hom.-mih. πείθεσθαι obedire sup. 379. **дноскоровы чѣди -шлшть** ἐπείθοντο men.-mih. 244. ἐπινεύειν consentire sup. 273. μαρτυρεῖν testari sup. 395. pent.-mih. **иже -шлхоуть** οὗτος μάρτυς lev. 5. 1. -vost. adde chron. 1. 30. 67. 80 etc.

послоушение n. obedientia chron. 1. 106. 35: recte -**шание**.

послоушикати -каѭ -каѥши vb. auscultare shor.-kir. 65.

послоушьлнкъ adj. ὑπήκοος, ὑπείκων obediens sup. 366. -**шл**- prol. proph. isaak.

men.-vuk. hom.-mih. psalt.-vuk. mon.-serb per. chron. lavr. sabb. 139. šiš. 98.

послоушьникъ m. ἀκροατής auditor sup. 385. šiš. 56. 186. men.-mih. ant. μάρτυς testis ant.-hom. io.-sin.

послоушьнъ adj. ὑπήκοος obediens ioann. mon.-serb. **-на моужоу своюемоу** mir. 17. ἐπιεικής mitis kruš. testimonii, uti videtur **-шьнь глаголь** hom.-mih.

послоушьствиѥ n. testimonium hom.-mih.

послоушьство n. μαρτυρία, μαρτύριον testimonium sup. 176. greg.-lab. io. 1. 7. -ev. novg. krmč. 42. šiš. 96. alex. ant. proph. misc. tur. **въ - камъ ѥждеть** svjat.

послоушьствованиѥ n. μαρτυρία testimonium io. 5. 31. -ev. novg.

послоушьствовати -коуѭ коуѥши vb. μαρτυρεῖν, καταμαρτυρεῖν, καταμαρτυρίζειν testari ostrom. šiš. 51. sup. 50. 52. 368. proph. krmč. 42.

послѣнь adv. solis modo **посолонь** alex.

послѣхнѧти -нѫ -неши vb. audire **не -слыше о снѣ спанша ихъ** men.-mih. 141: vocabulum dubium.

послѣхъ v. **послоухъ**.

послѣшѧти -шѫ -шиши vb. audire int.

послѣ 1) adv. postea vita-theod. per. 68. mon.-serb. int. 22. **на -** bus. 484. 2) praep. cum. gen. iungenda int. 3 30. mon.-serb. chron. 1. 45. 132. 218. **- кѣхъ** vita-theod. **-сѣ** adv. nom.-mik. 137. mon.-serb. praep. **- крака** nom.-mik. 38. **- поужди и лиць мѣрила** nom.-mik. 48.

послѣдатель v **послѣдователь**.

послѣди 1) adv. ὕστερον postea; tandem ant. trigl. krmč.-mih. 2) praep. cum gen. iungenda hom.-mih. prol.-mih. sabb. 173. chron. 1. 45. 46. 145. 156. **- того** par. nota **-дижде**

послѣдисловиѥ n. epilogus alex.

послѣдиѥ n. pars extrema **на -дьи** ex.-op. 2. 1. 18.

послѣдованиѥ n. ἀκολουθία consequentia nom.-mik. 82. **- погрѣбательноѥ** mir. **-ньи** antch.

послѣдователь m. sequens **pan.** triod. ioann.: male **-датель** sabb.-typ. 99.

послѣдовательница f. quae sequitur int. 226.

послѣдовательнъ adj. sequens int.

послѣдовати -доуѭ -доуѥши et **-довѧ -довѧеши** vb. ἀκολουθεῖν, παρακολουθεῖν sequi ostrom. šiš. 245. sup. dial. pat. io.-sin. mon.-serb. chron. **- кого** men.-leop. **- комоу** bell.-troj. 14. **- хрістоу** hom.-mih. **- стопамь** leont. sim. II. 27. **-кай ми оучѣнию** šiš. 200.

послѣдьно adv. consequenter **-ьно** acad.

послѣдьнъ adj. sequens.

послѣдословиѥ n. ὑστερολογία dictio praepostera svjat.-op. 2. 2. 387. bus. 273. **- слад-** bus. 267.

послѣдосъвѣтьство n. ὑστεροβουλία serum consilium ant.

послѣдъ adv. tandem greg.-naz. proph. **- же** antch. **на -** bus. 157. nsl. **na poslêd** trub. pol. **poślad**.

послѣдькъ m. extrema pat. prol. ant. **-докъ** bon. **на -** ἔπειτα postea krmč. 115. prol.-vuk. tur. prol.-cip. ephr. prol.-mart. chrys.-lab. men.-vuk. krmč.-mih. tandem cyr. 16. **на -цѣ** men.-mih. 173.

послѣдь 1) adv. ὕστερον postea ostrom. antch. ant. greg.-naz. š.-gl. 85. mon.-serb. bus. 395. 2) praep. cum gen. iungenda **посѣчнь кысть - скитаго евьдоѫнꙗ** σὺν τῷ ἁγίῳ εὐδοξίμ men.-vuk. **- ихъ гнѣвь** prol.-mart. **- вѣхъ** nicol.

послѣдьникъ m. extrema **ꙗко коудоуть -дьници ихъ горьшии нарѣчьнихъ** zlatostr. qui sequitur **-дн-** op. 1. 300. **на -** tandem alex.-mih. 91. 198. **до -ка** ponipoy sir. 51. 19. -vost.

послѣдьница f. quae sequitur men.-leop.

послѣдьновати -нуѭ -нуѥши vb. extremum esse antch. **ономоу пръковати и обладати, намъ же -** ant.-vost. cf. **-нѣв-**.

послѣдьнь adj. ἔσχατος extremus, novissimus ostrom. šiš. 193. sup. š.-gl. 50. krmč.-mih. mon.-serb. chron. **на -нимъ мѣстѣ** ex.-op. 2. 1. 20. **-дьнихъ морьскыхъ** mat. 28. **-дьнии нищета** leont. **- часъ** bozzledne fris. **онъ вьнидоша. -нѣꙗ же рѣшꙗ** αἱ μὲν - αἱ δὲ sup. 273. **- слѣдьнь, -слѣдьнь** mon.-serb.: nota **послѣдоуць** ibid. 219. 3.

послѣдьнѣ adv. tandem io.-sin.

послѣдьнѣвати -нѣю -нюѥши vb. ἐσχατίζειν extremum esse ant. cf. **-нов-**.

послѣдьнѣѥ adv. tandem sup. 436.

послѣдьство n. τὰ ἔσχατα extrema ant.

послѣдьствовати -коуѭ -коуѥши vb. ἀκολουθεῖν, ἐπακολουθεῖν, παρακολουθεῖν sequi ostrom. sup. 182. **- комоу** men.-vuk. **- пастирю**.

послѣжьдати -ѭ -ѥши vb. imitari **- тѣхъ добрыхъ дѣль** men.-mih. 178.

послѣжде 1) adv. ὕστερον postea cloz I. 713. sup. ant. pat. greg.-naz. svjat. proph. leont. hom.-mih. alex. **-же** ev. 1434. chron. **-ждь** ant. 2) praep. cum gen. iungenda sup. 6. 23; 71. 28. **- кѣхъ** ev.-trn. pozledge fris. **послѣгьнь** mon.-serb. 334. **-слѣгьнь**

226. послѣѣнь 280. 283. послѣгьнь 296. 340. 434. послѣѣнь 296. 314. 336. 435.

послѣжда v. послѣжде.

посмага f. placenta acad.

посмагнѣтие n. adustioris coloris esse, uti videtur неомывение, - chrys.-lab.: nota -смыг- vultus tristis alex.

посмагъ m. πλακοῦς placenta pat. prol. men.-leop. 85. pat.-šaf. krk. alex. acad. ἄρτου κλάσμα frustum panis men.-vuk. prol.-cip. ἄρτος panis приношахоу -ги соухи vita-sabb.-vost.

посмивати са -аѣ са -аюши са vb. irridere chrys.-lab. dioptr.-lab. dioptr.-leop.

посмисание n. irrisio per. lxxiv на -ние пришедше georg.-vost.

посмисати са -саѣ са -сающи са vb. irridere georg. per. 21. да -сани коудоуть georg.-vost. cf. -хати.

посмиѫхати са -хаѣ са -хаюши са vb. καταγελᾶν irridere barl. bus. 545. chron. l. 261. cf. -сати са.

посмиание n. irrisio laz. cyr. 5. ἀστεῖσμός festivitas -смьиние svjat.-mat. 9. op. 2. 2. 387. bus. 272. -смѣиание ant. ber.

посмитель m. irridens -смѣитель.

посмиати са -смѣѭ са -смѣюшиса, raro -смиѭ са -смиающи са vb. γελᾶν, καταγελᾶν ridere, irridere; ἐμπαίζειν illudere sup. 263. antch. dioptr.-lat. -смѣ ють са sup. 336. misc.-šaf. bus. 647. -смѣютъ са ємоу sir. 20. 17. -vost. не -смѣй се паденію ближнаго hom.-mih. -смѣи са chron. -смѣяти се комоу krmč.-mih. -смѣи се prol.-mih. многомь -смьино greg.-naz. бы са ѥмоу -смѣли par.

посмолити -лѭ -лиши vb. ἀσφαλτοῦν bitumine illinere dial. καταχρίειν inungere - пьклоѭ exod. 2. 3. -pent.-mih. kruš. - пеклоѭ op. l. 15. - корабль dioptr. pent.-mih.

посмраднти -ждѫ -днши vb. ἀφανίζειν inquinare трѣками - градь prol.-mih. 71.

посмраждати -даѭ -даюши vb. ἀφανίζειν inquinare - лице chrys.-lab. -жати ber

посмражденне n. inquinatio bon.

посмрѣкати -чѫ -чюши vb. ἐκστραγγίζειν stillatim exhaurire испиши и и -смрѣчюши iez. 23. 34. -vost.

посмоурьнъ adj. obscurus -рный trigl. russ. похмурнть rum. посоморжск morosum reddo.

посмѣѣвати са -аѭ са -аюши са vb. καταγελᾶν irridere dial. op. 2. l. 56. dioptr. nom.-mik. 48. - комоу par. - вѣсѣмь chrys.-lab.

посмѣдати -даѭ -даюши vb. infuscari посмедающь оусомь ἀρχιγένειος lanuginem primam emittens ex. 183. - са: посмедающе са брадою ex. 182. посмидающе са брадою русою ibid. pol. śniady, śniady fuscus serb. smedj idem.

посмѣхати са -аѭ са -аюши са vb. γελοᾶειν irridere krmč. 40. krmč.-mih.: cum посмисати et -смѣхати cf. нарицати et -рѣкати.

посмѣхъ m. καταγέλως irrisio chrys.-lab. barl. tur. isaak. sbor.-kir. bus. 692. въ - коудѣть men.-mih.

посмѣшьникъ m. irrisor - скетъимь hom.-iuih.

посмѣшьнъ adj. γέλοιος ridendus krmč.-mih. int. 209. гнѣвь -шень отъ светаго prol.-mih.

посмѣшьство n. irrisio int.

посмѣѣвати са -каѭ са -каюши са vb. irridere trigl.

посмѣѣние v. посмиание

посмѣѣти са v. посмиати са.

пособьникъ adj. adiuvans typ.-chil. въ вѣдахъ -ки holm. chron. l. 252. 25. -ный и отъчьствию любьца sim. l. 23. съсоуда два -ка ex. 155. croat. posoba auxilium luč. russ. dial. пособь, пособьнна idem -ны magia.

пособитель m. adiutor men.-serb. 99.

пособити -бмѫ -бнши vb. πολεμεῖν pugnare ant. 120. βοηθεῖν adiuvare како ми есть когъ -билъ bell.-troj. 12. bor. xxv. борита и -бита по своемь отьчьствѣ bor. 67. -ке и храни отьчьствие sim. l. 23. златокь се -бивьшюу ἔχοντα πολλὰ χρήματα men. mih 246. то намь себе -, ни на неподобьное гоукити men.-mih. 228. -бита по своемъ отьчьствѣ, дръжавѣ сродникъ вашихъ per. 41. 30. nota самь себѣ -би ἐσφετερίσατο suum fecit men.-mih. 238 gr. Sav. vin. 200. 23.

пособие n. σύμμαχία societas in bello sup. 350. hom.-mih. sim. l. 28. крмč.-mih. - въ бранѣ ткорити σύμμαχον εἶναι hom.-mih. - въ бранѣхъ sabb. 218. -бнца (pro -бние) къ бранѣ ткорити σύμμαχος sup. 350. adde bor. 66. bus. 812. men.-mih. 165. triod. chrys.-lab. chron. l. 136. 140. 217 per. 57. auxilium хѫма поклѣбниемь и -бниемь prol.-mih. 237. богородичьнмь -бниемь prol.-mart. -бниемь и заирящениемь ber. xxiv. -бниемь со-

жнимѫ bor. 60. прѣжде даже брань начьнеть, вьзиціѭ - typ.-chil,

пособлити -ѩѫ -ѩшѭ vb. auxilium ferre нѣть -ѩщть на дыхавицоу vost. l. 226.

посоковати -коѫѫ -коуѭшѭ vb. auxilio esse antch.

посовь adv. alius alium sequentes бышѧ трѫси страшнии - georg.-vost.

посовьникъ m. qui auxilio est, socius belli zak.-serb. sin.. l. 15. hom.-mih. io.-sin. tur. isaak.. bus. 482. acad. богъ - ѳ(тъ)-цемъ нашимъ sbor.-kir. 45. проклять нѣкто отъ - ichn.

посовьница f. quae auxilium fert sabb.-typ. sbor. acad.

посовьнъ adj. ἐκάλληλος alius post alium ex.-op.. 2.. l. 24. pol.. posobnie, posobicą cf. пособь.

пособьнъ adj. qui auxilium fert pat. acad. de vento prol.

пособьнѣ adv. adiuvando благочьсльнѣ и -ѥнѣ и прилежьнѣ prol.-mart.

пособьствие n. auxilium prol.-mart. sabb 114. дроужнос - ichn.

пособьство n. auxilium sabb.-typ. chrys.-lab. trigl. къ богоу - sabb. 184.

пособьствовати -коуѭ -коуѥшѭ vb. βοηθεῖν adiuvare ant. ἀντέχεσθαι tegere šiš. 173. χορηγεῖν adiuvare, auxiliari trigl. bor. 82. adde prol.-vuk. ber. int. mon.-serb. - комоу prol.-mih. - въ многа dioptr.-lab -вакь по васъ sabb. 113. -воую-штаго имѣ бога sabb. 160.

посовьць m. germanus nov. 45. recte, ni fallimur unus filiorum sese excipientium, quin filii intercedat cf. serb. posobac et пособь.

посолити -лѭ -лиши vb. ἁλίζειν salire dial.-saf. pat.

посоха f. fustis бити и -хами sup. 84. 19. russ. посоха cf. посохъ.

посохъ m. fustis, baculus trigl. pat. 220. ξύλον fustis съ оружиемь и -хы inc. 22. 52 -ev.-saec. xn. 14. 43. изыдосте съ оружиемь и съ -хы яти мѧ matth. 26. 55. ev.-trh. adde mat. 15. 34. sbor.-kir. 62. russ. посохъ cf. посоха.

посочити -чѫ -чиши vb. ostendere - роукою prol.-cip. men.-vuk. bulg. posoči; posok miraculum.

посошькъ m. virgula -шькъ trigl.

посошьникъ m. lictor -шн- trigl.

поспѣвати -вѣѭ -вѣѥшѭ vb. felicem successum praebere antch. c. 102.

поспѣти -пѣѭ -пѣѥшѭ vb. κατευοδοῦν felicem successum praebere -пѣѭщоу sup. 149. -пѣ 121.

поспѣховати -хоуѭ -хоуѥшѭ vb. proficere nov.

поспѣхъ m. σπουδή festinatio svjat.-op. 2. 2. 404. ant.: adde sup. 182. chron. l. 204. 16. ἄσκησις vita monastica svjat.-op 2. 2. 398.

поспѣшити -шѭ -шѥшѭ vb. συνεργεῖν adiuvare; ἐνεργεῖν operari sup. 289. adde mon.-serb. 117. 41. -сѧ -шии сѧ въ римь prol.-mih 229.

поспѣшение n. προκοπή progressus; σπουδή studium, festinatio sup. 274. sim. l. 5. adde sup. 231. 417. -шш- š.-gl. 81.

поспѣшникъ adj. εὐσεβής religiosus dial. io.-sin. citus ktk.

поспѣшитель m. qui adiuvat bon.-mih

поспѣшити -шѭ -шиши vb. εὐοδοῦν felicem successum praebere cloz l. 56 σπουδάζειν studere, properare sup. 336. 283. progressus facere sup. 397. adde sim. l. 18. - сѧ festinare.

поспѣшьникъ adj. diligens. uti videtur - дѣлатель io.-sin.

поспѣшьникъ m. συνεργός adiutor ant. chron. l. 186. къ олѹмпиѭ -коу svjat. συνεργῶν тръст' писла и стрѣла трѣкъ имать -шинка cyr.-hier. ἀρχηγός auctor sup. 232.

поспѣшьница f. adiutrix triod.

поспѣшьнъ adj συνεργός adjutorius -шна (дѣвица) misc.-šaf. тѣгомь -шна misc.-šaf 137. - коудоу εὐοδωθησομαι felici successu utar šiš. 50. отъ -ныхъ svjat. serb. pospješan festinans živ. 84.

поспѣшьство n. συνεργία adiutorium dial. isaak. sabb.-typ. sabb. 160. отъ пространныхъ -въ svjat. -ва τὰ ἀσκητικά svjat.-op. 2. 2. 398.

поспѣшьствовати -коуѭ -коуѥшѭ vb. συνεργεῖν adiuvare ostrom. šiš. 188.

поспѣшение n. auxilium, fortasse отъ пространыхъ -нии svjat.

поспѣти сѧ -пѣѭ сѧ -пѣѥшѭ сѧ vb. ἐνεργεῖσθαι effici šiš. 254. συνεργεῖν prodesse вьса -пѣѭть сѧ въ благоѥ sim. l. 13. -пѣѭть сѧ въ благо šiš. 238. nicod -пѣтъ сѧ емоу bon. вси ѥлико створи -пѣѭть сѧ ѥмоу mat. 28. adde -пѣѭть въ благо antch,

посрадие v. посрѣдие.

посрамитель n. qui pudore afficit misc.

посрамити -млѭ -миши vb. καταισχύνειν pudefacere sup. 277. triod. strum. sim I. 28. chron. l. 30. оноу надежда не -ми greg.-mon. 82. -мѣнь greg.-mon. 52. - сѧ cloz I. 463.

посрамлѣти -млѣ -мѣешн vb. αἰσχύνειν pudefacere ant. antch. - **сѧ** krmč.-mih. io.-clim. **-мьш** sup. 89.

посрамлѣніе n. pudefacere ioann. int.

посрамовати -моүѣ -моүѣшн vb. pudefacere men.-belg.

посрамощтѣніе n. pudefacere alex. bulg. postramoti milad.

посрєбрити -рѣ -рѣшн vb. περιαργύρουν argento obducere proph. prol.-cip. men.-vuk. prol.-mart. krnš.

посръбати -аѣ -акешн vb. sorbere **-сѣрк-** op. 2. 2. 448.

посръдити сѧ -ждѫ сѧ -дѣшн сѧ vb. irasci prol. ὀχλεῖσθαι vexari men.-vuk.

посрѣдіе n. μεσότης medium isaak. **-срадіе** greg.-naz.

посрѣдоү adv. ἐν μέσῳ in medio; μεταξύ inter sup. 53. 81. 103 etc. cum gen. sup. 7. 151. - **плиша кьсего народа** ἐπὶ πάσης τῆς συγκλήτου io.-clim. **-средоү** svjat.: recte **по срѣдоү**.

посрѣдъ v. **посрѣдѣ**.

посрѣдьникъ m. mediator pan.

посрѣдьнъ adj. medius int. 284.

посрѣдьнь adj. ὁ μεταξύ intermedius sup. 350. op. 2. 2. 302. int. io.-sin.

посрѣдьство n. medium trigl. bus 1024.

посрѣдьствовати -воүѣ -воүѣшн vb mediatorem esse int.

посрѣдѣ adv. ἀνὰ μέσον, διὰ μέσου, εἰς τὸ μέσον in medio **на крайхъ и - сель** krmč.-mih.: recte **по срѣдѣ**; **посрѣдъ станоү** psal. 77. 28. -glag. -šaf.-ursp.r.

постава f. dispositum mon.-serb. 41. 303. 335 etc. textus (e. gr. evangelii) glag. materia glag. čech. postava licinum: adde **-вь ѥстинѣи постакшіи** alex.-mih. cf. **-ставъ**.

поставити -вѣѫ -вѣшн vb. ἱστάναι, ἐφιστάναι, καθιστάναι statuere cloz I. 229. 739. ostrom šaf. frag. 37. chron. 1. 11. 37. 64 etc. - **трапезоү** pent.-mih. **трапезамь -вѣенолть бывшимь** sabh. 39. **сѣни -вѣенѣ** greg.-mon 69. **надъ мнозѣми тѧ -вѣѫ** cloz II. 20. - **мирь царіноү** mon.-serb. 38. 161. χειροτονεῖν ordinare prol.-cip. krmč. 33. **въ глакоү црькви о козѣ -вицѣ сѧ** sabh. 142 **-ви сего лоүкоү ишскопомъ** chron. **-вѣнѣ къ митрополиты** shor.-kir. **-вѣнь ѥсть ишскоүпомь амисонѣхъ** prol.-mih. 88. **дньконолть -вѣнь** prol.-belg. **-вѣнь прозвитрѣмь** hom.-mih. **-ви сѧ деспотомь** ok. 78. **-вѣнь ѥсть ишскопь** prol.-cip. pozstavy fris.

поставлѣти -вѣ -мѣешн vb. ἱστάναι, τιθέναι statuere prol. ostrom. hom.-mih. mon.-serb. **трапезоү** - krmč.-mih. **сѣти** - zak.-serb. per. chron. 1. 51. 60. 66. χειροτονεῖν ordinare krmč. 33. krmč.-mih - **сѧ: есьмь владыка отъ бога -вѣѫ-ѥть сѧ** svjat. **-вѣть сѧ архиепископомь** ok. 52. - **сѧ царемь** ok. 54 71.

поставленіе n. collocatio - **стрѣлъ** βελόστασις ballista proph.

поставъ m. ἱστός lignum e quo stamina suspenduntur ant. antch. alex. ὑφαντόν netum exod. 31. 4. -pent.-mih. fascia alex. malus navis **акы - на горѣ** esai. 30. 17. -vost. ὕφασμα tela hom.-mih. 54. greg.-naz. - **пажчь** antch - **плоүчь** esai. 59. 5. -vost. 2. 96. - **злать** krmč.-mih. 55. adde krmč. 42. int. ber. azbuk. **десеть поставъ гоүницъ, десеть поставъ холевъ** gram. 10. **-ка испрлавленіемъ** historica expositione op. 2. 2. 240. bulg. postav scrinium serb. postav liuteum russ. **поставъ** textura, scrinium pol. postaw pannus rum. **постав** pannus **поставъ** mulde magy. poszló pannus.

поставьнъ adj. ἱστουργικός textorius **-вѣнѣ поприкъ** greg.-naz. - **порѧданъ, подобенъ, любикъ** etc. **-вни пѣнязи, доүкати -вни** mon.-serb. 334. 402.

поставьць m. tela - **злать** alex.-mih. 105. armarium trigl

постилати v. **постилати**.

постаніе n. origo mon.-serb. 254.

постати -станѫ -станѣшн vb. oriri mon.-serb. 149. adde - **оү господьствоү** 278.

постать f. μέρος pars **въ -ти сей** 2. cor. 3. 10. -op. 2. 2. 265. **въ -ги сей** šiš. 106. τρόπος modus **по кьсакой -ти** šiš. 51: nota - **винограда** chrys.-duš. 45. **пьл. постат раум** des weingartens, den die arbeiter in einem gange durchmachen trsje na dvajsti postati metl. reihe der schnitter bei der arbeit rib. serb. postat rum. **постать** series pol. postać cf. goth. staths ahd. stat ags. stede.

постельникъ m. praefectus cubiculi, cubicularius pat.-mih. gram. 145. 191. alex. **-ли-** chron. **-лиичій** trigl. rum. **постѣлникъ**.

постельничій v. **постельникъ**.

постельнъ adj. lecti ephr. **-по оүстроѥніе** io.-sin

постелы f. στρωμνή lectus ant. hom.-mih. στρῶμα stratum hom.-mih. stratum **одръ -лѫ моѥѫ** hom. στιβάς men.-vuk. strementum **тѧтьми окраденъ кьсѣмь житникмь скопмь и до самоѥ -лѥ, его** leont. adde proph. pat.-mih. ephr. chron.

-ѧ доколѣ sabb.-typ. 33. nsl. postelja. postel bulg. postelь croat. postelj f. hung. pol. pościel f. nserb. postola scr. star-i-man lectus: nota **постелѣ глаголетъ** сѧ **егда постлано естъ** bon.

постѣнаніе n. gemitus.

постѣнати -нѩ -нѣешн vb. gemere hom.-mih. chrys.-lab. misc. chron. -стон-clim.

постигати -гаѩ -гаѣшн vb. καταλαμβάνειν consequi krmč.-mih. io. 12. 35. -ev.-novg. prol.-vuk. chron. per. - **до кого** pam. - **славоу** men.-leop. **славоу -гаѣть стоудь** prol.-mih. 192. cf. **-зати.**

постигнѫти -нѫ -нешн vb. καταλαμβάνειν assequi šiš. 245. hom.-mih. sup. chron. **царьство** glag. φθάνειν venire cloz II. 62. **постиже вечерь** prol.-cip. εὑρίσκειν invenire **аще не -нѣть роука сѧ съ агнець** τὸ ἱκανὸν εἰς ἀμνόν lev. 12. 8. -vost. εὑπορεῖν abundare **не -нѫще ни съ ризѫ нан съ хлѣбъ нѣкоегѡ стародѣйшиньствовати** ὅσον ἄρτου καὶ ἱματίου greg.-naz. **свѣтоую городу** - sabb. 169. **крьха адона** - sabb. 22. **-стигъ градь** prol.-mih. 266. **великѣ -стигъшн ноужди** bus. 378. - **въ константинополь** mir. **напасти -гоше насъ** laz.-vuk. sor. **-гоу** šiš. 62.

постигъ m. κατάληψις occupatio op. 2. 2. 298. **протикоу -гоу** ὡς ἐφικτόν op. 2. 2. 260.

постиженіе n. κατάληψις deprehensio ioann. greg.-uaz. comprehensio alex.

постижьно adv. comprehensibiliter trigl.: male profecto **-жно** glag.

постижьнъ adj. qui comprehendi potest int. chrys.-lab.

постиганіе n. κατάληψις deprehensio ant.

постизати -заѫ -заѣшн et **-жѫ -жешн** vb. καταλαμβάνειν assequi pat. greg.-naz. alex.-mih. 131. isaak. chrys.-lab. ber. op. 2. 2. 299. **конѣчиноу** - ok. 52. **-жоуть** men.-mih. **єдинь дроугалго не -жюще течахоу** greg.-mon. 64. adde dial.-šaf. cf. **-гати.**

постилати -аѫ -аѣшн vb. στρωννύναι, ὑποστρωννύναι sternere man. ostrom. cloz I. 36. chron.: nota **поутне -сталани тѣшнемь** bus. 154.

постити сѧ -щѫ сѧ -стишн сѧ vb. νηστεύειν ieiunare act. 13. 2. -strum. mat. 32. ostrom. chron. l. 79. sine **сѧ**: **аще -стилъ бы отъ дрѣва** ева chrys.-lab. nsl. postiti et postiti se trub. pruss. pastauton.

постиханьнъ adj. **-ныѩ грамота** litterae quibus diacono viduo conceditur liturgiam celebrare alex.

постлати -стеѩ -стеѣшн vb. στρωννύναι sternere sup. nom.-mih. 118. chron. croat. postol calceus veraut. hung. postolci glasn. 1861. 126. klruss. postoły pol. postoły.

постой m. sensus obscurus: **по тридестыхъ -стонхъ** chrys.-lab. 123. bulg. postoj verk. 37.

постойнъ adj. sensus dubius: **храмины -ныѩ** sof. 26. pro alius codicis **особныѩ.**

постоплати v. **постлати.**

постоянніе n. στάσις statio ant. int.: nota ὑπόστασις substantia š.-gl. 65.

постоянькъ adj. stabilis, firmus ber. inf. 11. 68.

постоянькъство n. stabilitas, firmitas int. 9. trigl.

постоѧти -стоѩ -стоѣшн vb. ἵστασθαι stare triod. cozm. š.-gl. 64. men.-mih. pent.-mih. int. 10. misc. nomoc.-bulg. mir. per. chron. **на царьскѣ дворѣ** - misc.-šaf. 135. **гдѣ -стоѩ царь** сѣ **коли** chrys - duš. 17.

постракати -каѩ -каѣшн vb convertere, ni fallimur: **лицю нѫхъ къ противьнаѩ** - mat. 22. cf. **строй.**

пострадание n. πάθος passio hom.-mih.

пострадатель m. qui patitur.

пострадати -даѩ -даѣшн et **-ждѫ -ждѣшн** vb. πάσχειν pati ostrom. š.-gl. 84. leont. frag.-bulg. **-да тьмы страстий** hom.-mih.

пострань adv. iuxta dial.-šaf. 82. **постронь** chron. l. 175. 34. cf. **скаче пострьно** bulg.-lab. 37.

постраплити -лѩ -лѣешн vb. στεγάζειν tegere **кодлами божиими въшьныѩ -ѣть** greg.-naz.: th. **стропи.**

пострастити -щѫ -стишн vb. vexare **-стращѧнъ** chron. l. 141. III.

пострашити -шѫ -шишн vb. terrere ant.-hom. chron. l. 140. alex.

пострѣяти сѧ -ѣѩ сѧ -ѣѣшн сѧ vb. corrigi chrabr. 91. cf. **пострѣвати.**

постриганіе n. tonsio men.-leop.

постригати -аѫ -аѣшн vb. ἀποχείρειν, κουρεύειν tondere krmč. 122. nomoc.-bulg. pam. men.-leop. sbor.-kir. 25. **ни творѧти челькы, рекше - на челѣ** krmč.-mih. 260. **главоу -гаѣть, рекше соущее на главѣ гоумьнце** 145. - **минха** krmč.-mih. - **сѧ** krmč.-mih. cf. **-зати.**

постригъ m. tonsio alex. chron. l. 172. 173. 185. 209. **въ -зѣ** nom.-mik. 46. **-стрѣгъ** per. 101. 102. 103. 104.

постриженикъ m. tonsus, monachus op. 1. 2. trigl.

постриженіе n. tousio pat.-mih. misc.-šaf. duš.

постризаніе n. tonsio pam.

постризати -заѭ -заєшн vb. ἀποχείρειν tondere krmč. 62. misc. pat.-mih. duš. - **власы** misc.-šaf. sabb.-typ. men.-vuk. **влади женьскыѥ** - krmč.-mih. 80. - **власы** steph. - **сѧ** nom.-mik. 47. cf. **-гати.**

постришти -гѫ -жеши vb. ἀποχείρειν tondere ant.-hom. misc. pat.-mih. krmč. 126. krmč.-mih. chron. duš. - **брадоу или главоу** per. 43. 9. - **кого** per. 103. - **сѧ** μοναζειν monachum fieri krmč.-mih. dial.-šaf.: nota **-стрѣщи** krmč.-mih. 149. 150. 212. vita-theod. 4.

построити -строѭ -строиши vb. περιποιεῖσθαι acquirere proph. - **миръ** per. 9. 22. - **строаста кандила** men.-leop.

постропити -плѭ -пиши vb tegere - **сѣкиню** vost.

построи f. apparatus о **вдлиней -строи** ero alex.-vost.

построеніе n. apparatus **трѣковати -ниѧ** de domo krmč.-mih.

построѹгати -аѭ -аєши vb. radere georg. excruciare oct.

постръгати -аѭ -аєши vb. tondere glag.

постръговати -гоѹѭ -гоѹєши vb. ῥινᾶν limare dial. adde dial.-šaf.

постръженіе n. sensus dubius: **за -нїѧ оусѣха вишє писанеха** mon.-serb. 204. 8. cf. **стръпити.**

пострѣканіе n. pungere isaak. proph.

пострѣкатель m. σκόλοψ stimulus op. 2. 2. 149. strum. šiš. 137. oct. dial.-šaf. ber. **варварскомь** - men.-mih.

пострѣкати -каѭ -каєши et **-каѭ -чєши** vb. κατακεντεῖν pungere; παροστρεῖν stimulare **-чють** iez. 2. 6. -vost. proph. adde bor. 54. per. 36. 36. ephr. int. 174. ber. **отъ божиѥ дѣйства -каємь** krmč.-mih. 348. **плътолюбиѥ остьны -каємь** 373. **ръкавь глоукиноу -четь** op. 2. 2. 84: nota **постречень** vita-theod. 15, quod forte pendet a **пострѣкнѫти** cf. **-цати.**

пострѣкнѫти v. **пострѣцати.**

пострѣковати -коѹѭ -коѹєши vb. stimulare. cozm.

пострѣлѧти -лѧѭ -лѧши vb. sagitta vulnerare prol.-vuk. prol.-mih. **доскоу** -men.-leop.

пострѣлитель m. qui sagitta vulnerat **-литель** dial.-šaf. 225.

пострѣцало n. stimulus int. 221.

пострѣцати -цаѭ -цаєши vb. stimulare int 263. **-рѣц-** alex cf. **-катн.**

пострити -стрѭ -стрѣши vb. cunctari, morari **тамо емоу пострити** per. 78. 29. chron. 1. 153. 17. **пострѣноучє** per 67. 35. chron. 1. 145. 10: vocabulum russicum: nota **стрипать** coquere; advocatum esse **стрячий** advocatus etc. I. Grot confert lit. stropus diligens stropti diligentem esse.

постъ m. νηστεία ieiunium ostrom. cloz I. 106. men.-vuk. prol.-mart. typ -chil. nsl. bulg. serb. čech. pol. post rum. **пост** ahd. fastâ, fasta observantia, ieiunium mhd. vaste goth. fastan servare wieg. 1. 326. ztschr. 5. 240.

постъдьнъ adj pudendus ber

постъдѣниѥ n. pudor.

постъдѣти -ждѫ -дѣши vb. αἰσχυνειν pudefacere sup. - **сѧ** αἰσχύνεσθαι, ἐπαισχύνεσθαι pudefieri cloz I. 9. ostrom. op. 1. 121.

постъждати сѧ -аѭ сѧ -аєши сѧ vb. pudefieri int. 193.

постъниковъ adj. poss. ieiunatoris sbor.-kir. 10. **-ва** лиѫка chrys.-lab.

постъникъ m. νηστευτής ieiunator barl. aut. sbor. ephr. chron. bulg.-lab. 38.

постъница f. νηστεύουσα quae ieiunat dial. pat. prol.-vuk. men -vuk. krmč -mih. 211. dial.-šaf. κανονική canonica pyrg. ἄσκητὶς ieiunium **земла нынѣ оукѣѥ -стѣницѣ дрѣвлѥ** γαῖαν γν (interpres legit γαῖα νῦν) ἔστεφεν ἄσκησις πάλαι men.-vuk.

постъничьскъ adj. νηστευτοῦ ieiunatoris barl. ἀσκητικός monasticus men.-vuk.: adde dial.-šaf. - **чинь** dial.-šaf. **-ко жилище** krmč.-mih.

постъничьскы adv. ieiunatoris modo men.-vuk. sabb. 76. par.

постъничьство n. νηστεία ieiunium dial. ephr. **-сѧ** -greg.-mon.

постъничьствовати -коѹѭ -коѹєши vb. ieiunare mir. par.

постънъ adj. νηστεΐας ieiunii op. 2. 2. 54. **мимохожденіе -но** chrys.-lab. **дынь -** ἀσκητικός monasticus pyrg. adde chron.

постѫпати -аѭ -аєши vb. προϊέναι procedere ant. op. 2. 2. 299. **ни - съ мѣста** sbor.

постѫпити -плѭ -пиши vb. procedere typ.-chil. men.-vuk. chron. - **на вышьшѥ мѣсто** men.-mih. - **на прѣдь** hom.-mih. - **своѥго мѣста** sabb -typ. **χωρεζεσθαι** discedere **отъ соудоу** - kruš. pent.-

mih. - оу сокальникѣ mon.-serb. rum. постъмпеск iass.

постжпаѣнїе n. gressus -нїемь оуказ-кленнь de claudo misc.-šaf. 77.

постжпъ m. gressus, uti videtur что тогда бысть кеди ѣсѣкъ постоупь и прѣмѣнь; hom.-mih. 161.

постжпъкъ m. βῆμα vestigium deut. 2. 5. -krušˇ.

посоулити -лѫ -лиши vb. ἐπινεύειν annuere op. 2. 2. 25. συντίθεσθαι consentire ibid. cf. соулѣкъ et russ. смерть безпосульная губ. l. 466. pol. posuły munus ad corumpendum datum rej.

посоулонмьство n. feneratio nom.-mik. 105.

посоулъ m. usura -лы имѣть shor.-kir. 66. donum trigl.

посоупити -плѫ -пиши vb. morosum, trucem facere -соупить лице svjat. russ. dial. посупа homo morosus: per ж scripsissemus propter pol. sępić, sępić się, posępny, ni obstaret codicum bulgaricorum auctoritas cf. -плѣнъ.

посоупльнти сѧ -плѫ сѧ -пѣши сѧ vb. tristitia affici trigl. sine сѧ: -пти очи oculos claudere trigl.

посоупльнѣнїе n. vultus demissus trigl. tristitia, moeror; severitas clim. 74. trigl. alex. - лицоу chrys.-lab. плѣдость и чрьность и - лицоу chrys.-lab. - обычаи io.-sin. ioann.

посоупльнѣнъ adj. substritis trigl. alex. ex. 181. -плѣнъ хатѵфѵ́с moestus op. 2. 2. 458. - личемъ bus. 649. на смѣшника мѣсто посоупльнѣан.-hom. 65. adde pat. dioptr.-lab. ber. царь соупльнъ и страшьнъ frag.-bulg. -соупльнѣнъ не имѣѣть сѧ dioptr.-leop. ѣкоже нѣкы царь посоупльнь, страшень, на соупротивныѣ дыхаѣ pat. 235.

посоупти -сѣпѫ -сѣпши vb. conspergere glag. - солию prol.-mih. obruere камениѣмь - prol.-mih. - сѧ: сигмат(ь)ска цркви падши сѧ посоу ge.rg.-vost. цркви соуци сигмѣ, въ нейѣ ѣси поюще посоупти бъıши georg.-vost.: de forma praes. etc. dubitari potest.

посоушьнъ adj. ξηρός siccus ioann.

посхоутати -лѫ -лиши vb. καταναλίσκειν absumere psalt.-theod.: vocabulum dubium.

посъланиицѣ n. epistola -сланицѣ pat.

посъланикъ m. legatus; ἄγγελος nuncius -сл- men.-vuk. men.-mih. prol. isaak. misc. -инкъ cyr. 8. sabb.-typ. trigl. -ьникъ ichn. -сланицъ trigl.

посъланиѣ n. mittere svjat. - породъı ѣюдьскъıı greg.-naz. legatio; ἐπιστολή epistola krmč.

посълати -лѫ -лиши vb. πέμπειν, ἀποστέλλειν mittere -съла- ostrom. asem. cloz I. 285. -сла- š.-gl. 47. sup. chron. -сѧи sup. - къ помочь per. 99. - къ заседоу per. 99. - по кого καταπέμπεσθαι arcessere šiš. 22. cyr. 23. - на съдание cyr. 15: nota пошлимь есть mittendus est glag. посълѫ, -сълѣши, -ли ostrom. - сѧ chron.

посъланиѣ n. legatio -лы per. 61. 28. -солы chron. l. 140. 16.

посълъ m. τοποτηρητής locum tenens krmč. 118. мѣстьный клюстель, рѣкше - krmč.-mih. 142. πρεσβευτής legatus hes.: adde chron. mon.-serb. legatio -слы творити πρεσβεύεσθαι legatum ire на -слы ѣожалаше отъ царıı men.-leop. idem vost. поущинѣ на -солъ царѣкъ men.-leop. 167. посланъ бысть на инъ посолъ vost. διακονία ministerium op. 2. 2. 37 посолъ створкшиа διηκόνησαν ibid. negotium mon.-serb. gram. 37. намь -сла мѣсть тоу greg.-lab. да не нама за нь посла chrys.-duš. 46. - творити krmč.-mih. 226. usl. posel minister, negotium poslovati servire spang. croat. posal ministerium, negotium verant. čech. poselnice, poselkyně nserb. posoł apostolus.

посъланьııа f. legatio -слѣнııемь ѣодно mon.-serb. 458.

посъланьııкъ m. ἀπόστολος legatus krmč. 86. krmč.-mih. 226. prol. alex. duš. 94. - соуда krmč.-mih. 221. men.-mih. σταλείς πρεσβευτής legatus krmč.-mih.

посъльство n. legatio mon.-serb. 59. -солство trigl.

посъльствовати -воуѫ -воуеши vb. legatione fungi -сѣлс- ber.

посъмотрити -штрѫ -стриши vb. οἰωνίζεσθαι augurari да -смоутрѫ gen. 30. 29. -pent.-mih. klruss. posmotryty aspicere.

посъпание n. somnus vita-theod.

посъпати -паѫ -пиши vb. κοιμᾶσθαι dormire leont. ὑπνοῦν dormire men.-vuk. prol.-mart. ἀφυπνοῦν dormire men.-vuk. hom.-mih. greg.-lab. dioptr. gen. 49. 9. - op. 2. 2. 476. triod. prol. icann. int. io.-sin. pam. мало - tur. bulg. pospi si verk. 259.

посъсати -сѫ -сеши vb. θηλάζειν lactare proph.

посѣтагнѫти -нѫ -нши vb. compescere арнаны посѣтагноу bxč. 21.

посъхнѧти -нѫ -нѣши vb. arescere proph. ἐκλείπειν deficere -ноу рѣка pent.-mih. kruš. bulg. posъhnъ -сѣши mat. 47.

посылание n. mittere.

посылати -аѭ -аѥши vb. πέμπειν, ἀποστέλλειν mittere bon. ostrom. chron. per. - по чьто tur. - по кого steph. - по отьца vita-theod. **молитвьникы** - greg.-mon. 66. -лашеть krmč.-mih. 393.

посынити -нѫ -нѣши vb. adoptare misc.-šaf.

посыниникъ m. adoptatus misc.-šaf.

посыниние n. adoptio misc.-šaf.

посыпати -плѭ -плѣши et -плъ -плѣши vb. καταπάσσειν conspergere men.-vuk. prol. triod. ex. misc. prol.-vuk. pyrg. op. 2. 2. 373. svjat. - **камениемь** hom.-mih. - **прьстию** men.-mih. - **смрадома** dial.-šaf. **одежда кашьми** -пана ioann. **одръ цѣкты** -панъ par. - **рано**ү misc.-šaf. - **жратькома** prol.-mart. - **глаке свое** alex.-mih. 169. - **гробъ** op. 2. 2. 293. -пана **врѣды** συγχεχωσμένη τοῖς πάθεσι op. 2. 2. 83. ἐπιφέρειν afferre proph. - **сѧ**: - **сѧ землию** chrys.-lab. usl. posip schutt serb. posipač pulvis scriptorius rum. **посин, инсоп** arena

посыпокатч -поүѫ -поүѣши vb. καταπάσσειν conspergere misc. misc.-šaf. - **ка**мениемь men.-mih., chrys.-lab.

посытити -штѫ -тѣши vb. dulcem reddere aquam medo **меды посычены** chron. l. 226. 37. magy. paszita taufschmaus convivium die introductionis mulieris dari solitum.

посычати -чѫ -чѣши vb. mingere **аще посчить на древо** chronogr. nsl. poscati, -ščim.

посѣкати -аѭ -аѥши vb. conserere trigl. conspergere **вопеломь** - greg.-naz.

посѣдати -аѭ -аѥши vb. considere prol. alex. **по малоү** -даше ὀλιγάκις ἐκάθητο men.-vuk. - **сѧ** bus. 479.

посѣдинавъ adj πολιός canus men.-vuk.

посѣдѣвати -ваѭ -ваѥши vb. considere men.-vuk.

посѣдѣти -жѫ -дѣши vb. καθέζεσθαι considere ant. antch. chron. 129. 25.

посѣкатель m. carnifex prol.-vuk. prol.-belg. prol.-mih.

посѣкати -каѭ -каѥши vb. τέμνειν secare men.-mih. hom.-mih. pat. misc pam. prol. cip. ephr. proph. prol.-mih. bus 921. chron. per. - **на полы** hom.-mih. ἐκκόπτειν exscindere ostrom. κτείνειν occidere men.-vuk. - **сѧ** svjat.-mat. 8.

посѣкъ m. τομή incisio prol.-cip.: **nota** папилевъ - **отъкрызе нѣко** πᾶς τολεῶν τμηθεῖσιν ἠνοίγη πόλου men.-vuk. usl. **posěk na vinskib trtab carbunculus lex.**

посѣнити -нѭ -нѣши vb. obumbrare **облацн -ѭщаше ся**.

посѣнѣние n. obumbratio **мрачно** - hom.-mih.

посѣсти -сѧдѫ -сѧдѣши vb. καθέζεσθαι considere chron. l. 199. -**де на прѣстолъ**, nom.-barb. **посѧди къ**ѣши προσανάβηθι ἀνώτερον ostrom. occupare mon.-serb. cf. possidere croat. posisti possidere hung.

посѣтитель m. qui invisit, ioann. ber. ἐπίσκοπος inspector act. 20. 28. -bulg. adde greg.-mon. 71.

посѣтительство n. visitatio acad.

посѣтити -штѫ -тѣши vb. ἐπισκέπτεσθαι, κατασκέπτεσθαι invisere ostrom. eccles. 2. 3. -vost. chron. l. 53. - **кого** men.-mih. io.-sin. -**ти виноградa своего** mat. 28. 40.

посѣтъ m. adventus **тьмоү недоүжны отъгонита -томь скатьнмь** lavr.-op. 39. men. -saec. xi. -**тъмь** bor. xxv. -**томъ не остаклайта** bor. 68.

посѣцати -цаѭ -цаѥши vb. τέμνειν secare men.-vuk. prol.-vuk. nomoc.-bulg. 85. per. 24. -**цаемыхъ дрѣвесъ** krmč.-mih. cf. -кати.

посѣчение n. sectio prol.-mart. par.

посѣщати -аѭ -аѥши vb. ἐπισκέπτεσθαι invisere pat. 4. reg. 3. 6. -vost. io.-sin. isaak. antch. lavr.-op. 39. misc.-šaf. š.-gl. 92. bus. 294. - **спроть и въдокица** šiš. 186. bozzekacho, bozcekachu fris. μεθίστασθαι migrare prol.-mart.

посѣщение n. ἐπίσκεψις inspectio cloz I. 797. triod. sim. l. 24. š.-gl. 83. ber. chron. l. 91. ix. ἐπικουρία auxilium -**нна просить** man.

посѣщти -кѫ -чѣши vb. τέμνειν secare ant. prol. triod. sbor. mir. misc. op. 1. 86. par. chron. duš. κόπτειν scindere proph. mat. 48. ἐκκόπτειν exscindere ostrom. -**чете дѹбравы** deut. 7. 5. -pent.-mih. adde - **трьнне** cyr. 20. - **дѹбъ** chrys.-lab.

посѣяние n. satio -**ание** misc.-šaf.

посѣяти -ѣѭ -ѣѥши vb. σπείρειν serere, conserere ioann. par. **никоү -сею** ichn. nsl. posějati; posêje pl. prip. 265.

посягати -аѭ -аѥши vb. repugnare trigl.

посягати v. **посягати**.

посягнѧти -нѫ -нѣши vb. tangere - **къ мантн(и)**; - **на кого** mon.-serb. - **оү что** ibid.: male ὑφαλοῦν pyrg.

посагъ v. посагъ.

посѧженїе n. tactus glag. -ньѥ поснono mon.-serb. 363.

посѧзанїе n. tactus op. 2. 2. 303.

посѧзати v. посязати.

посѧзати -ѧжѫ -ѧжеши vb. tangere hom.-mih. nsl. posegati.

посѣкнѫти -нѫ -неши vb. arescere per. 21. 13. de aqua.

посѧшти -сягѫ -сѧжеши vb. tangere да на вниѕ не -сягоу š.-gl. 95. -жѥмо mon.-serb. 28. - на что ibid. 372.

посѫдити -ждѫ -диши vb. ἐπιχρίνειν decernere ev.-trn. iudicare krmč. 93. adde antch. c. 122. прѣврѣтитн соудъ прьвы, рѣкши - иего ἀνατρέφαι τὴν ψῆφον αὐτῶν krmč.-mih. 112. aliter iudicare chron. l. 53. 27. per. 33. 24ъ nota περιποιεῖσθαι acquirere op. 2. 2. 265. cf. nsl. posôditi, posôja mutuum dare na pôsodo vzeti mutuum sumere et дание и посоудгнїе mon.-serb.

посѫждати -аѭ -аѥши vb. aliter iudicare misc.-šaf.

посѫжденїе n. diiudicatio -ньѥ cloz I. 140. iterum, aliter iudicare соуждѣнїе,- misc.-šaf. περιποίησις comparatio 2. thess. 2. 4. -šiš. 159.

посѫмрачити сѧ -чѫ сѧ -чиши сѧ vb. σουσκοτάζειν advesperascere -читъ сѧ дѣнь iez. 30. 18. -vost.

потанти -таѭ -таѥши vb. κρύπτειν, ἀποκρύπτειν absconclere, celare men.-mih. sup. cloz I. 954. int. pan. mir. isaak. не бо -таѭ рицинны ѥѥ men.-mih. 260. -таѥва съмрьть отьца своѥго svetk. 38. -тан отъ мене pent.-mih. -таѥнь ἀπόκρυφος krmč. 41. serb. u potaji živ 118.

потака f. indulgentia, ni fallimur χοτѧщимъ вазъ -ны дѣсти цареви op. I. 58. зѣло вѣс -къ ганьнимъ zbor.

потакати -каѭ -каѥши vb. πατεῖν conculcare -каютъ токъ колесьницю потобѣи ἀλῶνα ἐν ἁρέταις esai. 25. 10. -proph.

потаковьникъ m. indulgens, uti videtur prol. 149. tur. 98. 227. нѣсть проклатїе -вьника злослатъ izmar.: nota klruss. potakovaty pol. potakiwać.

потаковьнъ adj. indulgens -вьна на блоудъ izmar.

потакъвити -вльѭ -вишн vb. indulgere, uti videtur ant.-hom.

потакъвьнъ adj. indulgens ant. antch. ant.-hom. ἀδιαλογίας ради -на κολακείας τὸ πρᾶγμα op. 2. 2. 430: proprie тако dicere consuetns.

потакъвьствѡ n. κολακεία adulatio op. 2. 2. 430. ant.-hom.

потакъ f. g. -кы adulatio, indulgentia не -кы дѣюще жина οὐκ ἂν ἐθαύμασε πρὸς χάριν op. 2. 2. 430. -кѣи творити злѣ имѫщимъ συγχαθετέον τοῖς κακῶς ἔχουσι greg.-naz. дъѣ глаголѣнномоу -к'ѣи дѣю ἐγὼ τῷ λεχθέντι συμπεριφερόμενος cyr.-hier.

потапати -аѭ -аѥши vb. immergi, interire -аѭштихъ спаси sabb. 184.

потапнй m. πεδαπός cuias ber. e gr.

потаплити -ѩ -иѥши vb. ἐπικλύζειν submergere, immergere ant. dial. pat. oct. domet. prol. misc. proph. isaak. men.-mih. alex.-mih. ephr. krmč. 127. spec. 29. -плѣше корабль bell.-troj. 19. кльнами -ѥмь krmč.-mih. -сѧ hom.-mih. chrys.-lab. cyr 6. sabb. 134. 161. скрьбию къ животъ - sabb. 204. -топ- proph. bus. 620.

потачати -аѭ -аѥши vb. fundere - рѣкоу исцѣлѣнны sim. I. 28.

потаити -таѭ -таѥши vb. ἀποκρύπτειν celare, absconclere ant.-hom. ant. -таѥтъ sup. 305. - сѧ λανθάνειν latere -таѥть сѧ šiš. 203.

потаѥнїе n. occultatio trigi.

потварьнїе n. ἀνάπλασις fictio hom.-mih. 32.

потварити -иѭ -иѥши vb. ἐπισκευάζειν parare, componere kruš. - сѣкѣтила exod. 30. 7. -vost. mutare ant.-hom. 154. alex. περιποιεῖσθαι servare iez. 13. 18. -proph. -рати чистоѥ злато ико нечисто chrys.-lab. -рати сѣкѣтила pent.-mih vituperare duš. 93. mon.-serb. calumniari -рити кого dial.-šaf. 251. - сѧ rizari, contendere duš. 68. nsl. potvarati krivo hobd.

потворити -рѭ -рѥши vb. mutare chrabr. 91. ant.-hom. hom.-mih. gram. 6. не χощоу - оустава men.-mih. παραπτρώσκειν laedere - сьѣсть men.-mih. - прѣдавыи sim. II. 2. calumniari - кого о блоудѣ misc.-šaf. -рить свитаго дѫха дѣйство hom.-mih. -рила и прѣльстила градъ вьсь vost. vituperare, transgredi mon.-serb. duš. 30. 93. 117. 118. 141. 151. περιποιεῖσθαι acquirere esai. 31. 5. -proph. - сѧ duš. 101.

потворъ m. calumnia - и свѣдѣтѣлие chrys.-lab. duš. 165. 167. mon.-serb. 227. кѣзь -рѣ ἀπερισπάστως sine distractione ant. γοητεία praestigiae zlatostr.-sacc. xvi. alex. karamz. I. nota 506. augurium

sbor.-kir. 52. venenum -ръı напоєнъ lavr.-op. 12. cf. 81. -ры дѣши bus. 654. monstrum, uti videtur grom. adde tur. 90. 225. пріємлющихъ -ръ misc.-šaf. 51. croat potvora calumnia verant. magy. patvar.

поткорьникъ m. calumniator duš. 167. magus alex. chir. **волфы, кѣдоуны,** -рници lavr.

поткорьница f. maga acad.

поткорьничьство n. magia lavr.-op. 81.

поткорьнъ adj. venenosus -но зелиє prol.-mih. 61. 158. prol.-vuk. -нымъ зелиемъ оуморити его lavr.-op. 81. напой иего -нымь зелиємь prol.-mih. 103. magicus alex.

поткорьнѣ adv. calumniando **глаголати** -duš. 164.

поткорьство n. magia alex.

поткорюєнне n. veneno interficere -ренніе prol.-vuk. prol.-mih. 158. **на** -ренніе и **вєзоумиє моужемъ** lavr.-op. 82. adde bom.-mih. greg.-naz. misc.-šaf.

поткрѣждати -даіж -даєши vb. ἐπιστηρίζειν firmare - **доуше** šiš. 30. adde gram. -гнти mon.-serb.

поткрѣждєвати -доуіж -доуєши vb. firmare georg. mon.-serb. -гєкати mon.-serb. -дєвати ibid. -ѣкати ibid.

поткрѣжденнне n. confirmatio glag. -ѣкеніе mon.-serb.

потєсати -аіж -аєши vb. ἀποξεῖν dolare **весъла потѣсаютъ** zlatostr.-saec. xvi.

потечєнніе n. cursus alex.-mih.

потечнштє n. stadium alex.-mih. 12.

потєшти -тєкѫ -течєши vb. τρέχειν currere man. prol.-mart. proph. duš. 112. -текоуъ **на морє** chrys.-lab. -тѣцѣтї sabb.-typ. **самн** -текѣше prol.-cip. ῥεῖν fluere sup. 257. ant. sup. bell.-troj. 8. misc. isaak. -течє **вода** pyrg. ὁρμᾶν irruere pent.-mih. -текоше **воды до изкытька** men.-mih. **крьщєнніе норданьско** -течє **христосоу** hom.-mih. 202. **крькь не** -течѣть misc.-šaf. adde chron. mon.-serb. ber. -тѣн mon.-serb.: nota **потѣсѫ** glag. **подобѣнѣимъ потѣкѫтъ** sup. 315. 2, ubi ὠφελεῖν iuvare significat; bulg. potekъ rum. потѣкъ, потѣк semita.

потнолъ m. ποτίολοι puteoli prol.-mih.

потирати -раіж -раєши vb. ἐξαλείφειν delere proph. **прьстию** -раютъ **лица** krmč.-mih. 395. **калєскницею по** раламъ -prol.-mih. prol.-vuk. **крѣпами** -- men.-leop. - **ногѣ** men.-leop. - **дъгнты** greg.-naz. adde bus. 665.

потирь m. ποτήριον poculum pam. 176. cyr. 18. bus. 776. **по** ѥдиномь -ри книд. **єдинчьствоуіетъ** ихъ sabb.-typ. **два** -ра prol.-mart. **отъ** -ра пиѣтъ ἐκ τοῦ ποτηρίου op. 2. 2. 320. **отъ** -ра alex.-mih. 66. adde typ.-chil. misc. krmč.-mih. nom.-mik. 64. **потиръ** ber. pam. 197. -роу bus. 719. bulg. potir serb. putir, putijer.

потискати -штѫ -штєши vb. imponere **потщіемъ** part. praes. pass.

потискъ m. κοχλίας cochlea **въ потискоуъ того сѣтезлютъ** εἰς κοχλίαν αὐτὸν ἀποσφίγγουσι prol.-cip.

потиснѫти -нѫ -нєши vb. comprimere -ноуъв роукама **въ двьри трѣкнцма** men.-mih. eiicere mon.-serb. **потиштєнъ** cf. **почистити.**

потнти сѧ -штѫ сѧ -тиши сѧ vb. sudare sup. 323. hom.-mih. alex. - **поты скономи** mon.-serb.: nota **потѣкъшіа капли кровныѧ** int. 79.

потихнѫти -нѫ -нєши vb. cessare **дьждь** -ноу prol.-mart. μαραίνεσθαι marcescere **пламеноу** -ноувшоу prol.-mart.

потлачити -чѫ -чіши vb. conculcare -чєна **стѫза** bon. 138. 4. psalt.-venet.

потлнти -лѫ -лиши vb. perdere -лѣнь nom.-serb. 489. 27.

потлъкнѫти -нѫ -нєши vb. trudere -толк- alex.: **потолокъ** lacunar trigl., quod psl. **потлакъ** sonaret, vere rem conculcatam significat.

потлъцанне n. pulsus -толц- alex.

потлѣшти -тлъкѫ -тлъчєши vb. vincere **потолчєши** chron. l. 122. **тъı єси козелъ, а дарнй овєнъ,** -толчєши и per. 52.

потокъ m. χείμαρρος torrens ostrom. men.-vuk. cant.-cant. 6. 10., sup. 208. λάκκος fovea pent. mih. proph. adde op. 2. 2. 679. bus. 396. 399. chron. 1. 60. 3. chrys.-duš. 26. 29: nota τρυφή mollities men.-vuk. magy. patak rivus.

потомнти -млѫ -мнши vb. καταρρομβεύειν circumagere num. 32. 13. -pent.-mih. ἐκπολεμεῖν bello vexare men.-mih.

потомь adv. μετὰ τοῦτο, εἶτα, ἔπειτα postea ostrom.: recte **по томь** croat. potom toga verant. pol. potomek.

потомьнъ adj. posterus alex.

потонѫти -нѫ -нєши vb. demergi bell.-troj. 21. cf. -пиѫти.

потопитель m. qui demergit: nota -пила bis chrys.-lab.

потопити -плѫ -пиши vb. demergere sup. isaak. pat. misc. chroń. - сѧ isaak -плѣнь **бысть корабль** dial.-šaf. -плѣни **водами** sim. l. 6.

потоплити v. **потаплити.**

потопленіе n. κλυδώνιον tempestas men.-mih. καταποντισμός demersio dial. ioann. **корабленмь** - misc.-šaf. 178. adde bus. 547.

потопнѫти -нѫ -неши vb. demergi ephr. chron. **-пноувшоую доушоу** belg. cf. **-тонѫти.**

потопъ m. καταχλυσμός diluvium sup. 141. 298 šiš. 201. ostrom. barl. men.-mih. nomoč.-bulg. pam. svjat.-mat. 10. bus. 299. misc.-šaf. š.-gl. 71. ok. 51. chron. **ναυάγιον** naufragium sup. 298. nsl. potop ruin. **потоп.**

потопьнъ adj. κατακλυσμοῦ diluvii ant. men.-mih. per. chron. **кода -на** pent.-mih. **пагоука -на** chrys.-lab.

поточение n. exilium prol.-vuk. prol.-mih. vita-theod. **-чѣнииѫъ** bus. 97.

поточити -чѫ -чиши vb. fugare, in exilium agere prol.-mih. holm. svjat. bus. 267. 399. 731. chron. **-чень** exul prol.-vuk. **въ фракию -чень** prol.-belg.

поточиште n. βάραθρον fovea io.-dam.

поточьнъ adj. exilii prol.-vuk. **-но мѣсто** lavr.-op. 5. prol.-mih. torrentis sup. 221.

поточьць m. torrens isaak.

потрава f. cibus **-ви** pl. a. op. 2. 2. 141. russ. dial. **потрава** obsonium trigl. pol. potrawa: nota potraw grummet.

потравити -влѫ -виши vb. consumere **жита пожгоша и -виша** chron. 1. 191. 40.

потратати -шѫ -шѫеши vb. μεταδιώκειν persequi - **истинѣ** greg.-naz.

потрепати -плѫ -плюеши vb. conculcare **-павъ ногама** men.-mih.

потрепетати -шѫ -шѫеши vb. tremere misc.-šaf.: nota **да потрепере сичко** bulg.-lab.

потретити -шѫ -тиши vb. tertium facere misc.

потроколоушь m patroclus bell.-troj. 30. **-триколоушь** 29.

потропъ m. procurator mon.-serb. 432. 32. gr. ἐπίτροπος.

потроудити -ждѫ -диши vb. fatigare hom.-mih. **-ди старость свою** sabb.-typ. **- сѧ** svjat. mir. mon.-serb. decertare sup. 207.

потроуждати сѧ -аѭ сѧ -аюеши сѧ vb. fatigari **по вѣрѣ** - prol.-mih. 288.

потроуждение n. καταπόνησις fatigatio ant. proph. mon.-serb.

потроупити -плѫ -пиши vb. occidere **врачеве не могѫть въскрѣсити потроупленъныхъ грѣхомь** psalt.-int. saec. xii.

потроути -роуѫ -роуюеши vb. sensus dubius: **потроуѫть мой троудъ** nomoc.-bulg. 29.

потроутьнъ m. via trita **-тенъ, потрыенъ поуть** ber.

потръгнѫти -нѫ -неши vb. ἐπισπᾶν inducere sup. 244. 16. prol.

потръжь f. pugna **сѫткори сѧ поторжь не мала** karamz. 4. nota 380.

потръзати -жѫ -жюеши vb. evellere sup. 29. - **сѧ** rumpi **оужа -терзаχоу сѧ** bor. 88.

потръка m. nom. propr. zlatostr. asên 54.

потръпѣти -плѫ -пиши vb. μακροθυμεῖν patienter ferre ostrom. sup. 19. 213. 271. greg.-mon. 78. **-пи на ме** nicol. **-тьр'пѣ** svjat.

потръстати v. **потръстрати.**

потръторити -рѭ -рити vb. sonare, uti videtur grom.

потръстрати -жѫ -жюеши vb. sonum edere **-тръстра изыкомь** alex.-vost. **бысть громъ и потъртра малъ** per 57. 37. **-торта** alex -vost. lavr. 105.

потрювати -вѫ -вюеши vb. ὀποτρίβειν fricare pat. **острыми крѣпами** - prol.-mart.

потрѣба f. χρεία usus ant. sup. 276. 379. **полата нѣсть здѣ ни на кою -боу** men.-vuk. πράγμα res, negotium op. 2. 2. 117. sup. 204. 206. 207. 337. svjat.-mat. 8. ἀνάγκη necessitas krmč.-mih. 38. io.-sin. ἀναγκαῖον res necessaria šiš. 239. **земли неплодьствиа -боу отъллагаѣть** hom.-mih. - **ѥсть** opus est grėg -naz. meth. 4. **трѣзвенна - ѥсть**; - **ѥсть тебѣ тамо нти** cyr. 19. **многа тъщанна - ѥсть** hom.-mih. **ѥдино ѥсть на -бѫ** ἑνὸς δὲ ἐστὶ χρεία ostrom. **искоусоу** - chrys.-lab. ἀνάλωμα sumptus hom. mih. adde chron. mon.-serb. **о конжьдо потрѣ(бѣ)** bus. 274. αὐτάρκεια frugalitas sup. 379. θυσία sacrificium per. χιτη ἁγιλία sanctitas loci man. potreba fris.

потрѣбизна f. necessitas **-трєб-** dipl.-mold. saec. xv.

потрѣбитель m. qui evertit chrys.-lab. **- капищемъ** men.-leop.

потрѣбительница f. quae evertit acad.

потрѣбительнъ adj. evertens int.

потрѣбити -блѫ -биши vb. ἐκτρίβειν terere deut. 29. 20. **-pent.-mih.** ἐξαλείφειν delere krmč. 104. krmč.-mih. ἐξαναλίσκειν consumere num. 16. 21; **-pent.-mih.** ὀλοθρεύειν perdere proph. διακαθαρίζειν purgare ostrom. adde sup. 27. 97. chron. 1. 5. 35. 38.

потрѣбіе n. necessitas pat.

потрѣблѧти -ѩ -ѩшн vb. ἐξαλείφειν delere ant. krmč.-mih. triod. io.-sin. proph. chrys.-lab. chron. ἀφανίζειν foedare trigl.

потрѣбленіе n. eversio **-ленїе** krmč.-mih. 201. - **закономъ** prol.-mart. **-ленїе сътворн** κατεψήφισατο damnavit man. ἀφάνισις foedatio trigl.

потрѣбованіе n. χρεία necessitas sup. 230. proph. **надь -ниемь да** κε **люблю ѩ богатьства** hom.-mih.

потрѣбователнъ adj. abusivus trigl. adde int. 124.

потрѣбовати -боүѫ -боүеши vb. χρῆζειν, δεῖσθαι opus habere pat. bus. 37. mon.-serb. iungitur cum gen. rei greg.-naz. **поста -ва** chrys.-lab.

потрѣбникъ m. qui evertit - **нрѣси** men.-leop. liber ita dictus, qui etiam **трѣбникъ** vocatur alex.: male pro **потрѣбникъ** alex.

потрѣбнъ adj. χρείας necessitatis sup. 379. χρήσιμος utilis sup. 276. χρειώδης, ἀναγκαῖος necessarius sup. 276. hom.-mih. šiš. 106. 138. pat. εὔκαιρος opportunus ostrom. δέων hom.-mih. χρήσιμος utilis trigl. adde svjat.-mat. 9.

потрѣбьство n. ἐπιτηδειότης aptitudo io.-dam. **чрезъпотрѣбьство** abusus ber.

потрѣбьствовати -воүѫ -воүеши vb. opus habere dioptr.

потрѣбьствънъ adj. necessarius alex.

потрѣти -трѫ -трѣши vb. conterere **все то -трѣ камнинь; -трѣ иконы** vost. τρίβειν terere **-трѣкъ сѩ по лицоү** prol.-mart. ψήγειν fricare krmš. **-трѣша χрисовоүлъ** mon.-serb. ἐξαλείφειν delere krmč.-mih. - **кого** proph. **къ восцѣ - лижѫщам нрчрѣтанны** nomoc.-bulg. - **солию** prol.-vuk. proph. **-трѫша солию** holm. **острыга жѩ ѩ -трѣ** men.-mih. **-трѣша** chron. **-трѣ сѧ по лицю** men.-leop. cf. russ. **потрохъ** et pol. patroch.

потрясанніе n. quassatio trigl.

потрясати -саѫ -сающи vb. διασείειν, καταείειν concutere prol. sup. 334. io.-sin. proph. **крила** - misc.-šaf. 172. - **о-дромь** hom.-mih. - **сѧ** chrys.-lab. σείειν, σαλεύειν, κλονεῖν agitare trigl.

потрясеніе n. concussio glag. bus. 493. **-ньѩ** chron. palpitatio alex.

потрясовати -соүѫ -соүеши vb. agitare, concutere ber. **крила** - glasn. 11. 168.

потрясти -сѫ -сеши vb. σείειν, διασείειν, δονεῖν concutere ant. sup. 342. prol. isaak. misc. pat.-mih. **-соү не тькьмо землею, нь и нюмь** šiš. 184. **тварми** - op. 2. 2. 239. - **дрѣва плодь** misc.-šaf. **стѣнѫ** κε **-се** chrys.-frag. **рогкама** - men.-mih. - **сѧ** σείεσθαι concuti ostrom. prol.-mih. chron. I. 17. 130. 193. chrys.-frag. **-се сѩ земли** ok.,77. bulg. potres febris verk. 370.

потряжити -ѩжѫ -ѩши vb. luba canere nomoc.-bulg. isaak.

потряснти -ѩсѫ -сиши vb. quassare **дрѣво -си** chrys.-frag. καταείειν conspergere alex. **принесоша попелъ и потрясиша весь храмъ** dan. 14. 14. -vost.

потрясъ m. motus chrys.-frag.

потрясънъ adj. σεσαλευμένος concussus **мѣра потрясъна** luc. 6. 38. -kryl. mat. 15. **-росна** mat. 31. 42. **-расна** mat. 37. cf. **-сити.**

потоүка f. sensus nobis ignotus: **-кы къ цареү творѣ** men.-mih. 118. **калоюдноү пѩнемьшюмоү -коү** prol.-lab.

потоүлити -ѩжѫ -лиши vb. accomodare georg. ex. 197.

потоүлѩти -ѩжѫ -ѩшн vb. accomodare. uti videtur **потоүлѩютъ сѧ въздышоүщи** cozm.

потоүснѣвати -ѩкѫ -ѩкеши vb. fuscum fieri alex. russ. **потускнуть.**

потоүснѣти -ѣѭ -ѣѥши vb. fuscum fieri **отъ вѣльнаго воздержанны яки отъ огня -нѣкшоү** prol.-vost. russ. тускъ, потускнѣть.

потоүхнѫти -нѫ -нѫши vb quiescere **гнѣвъ ѩрѣвъ -хноү** mat. 53. extinguere **дьждь потхѫ** (pro **потоүхнѫ**) **пламень** men.-leop 139. **ѳрабосѳаг** frangi proph. pat.-šaf. 97. κοπάζειν cessare, quiescere esth. 7. 10. -proph. nsl. potuha dissimulatio lex. -ho dati unterschleif geben croat. potušiti opprimere luč.: nota klruss. potucha solatium pol. potucha muh.

потъ m. ὅδρως sudor ostrom. sup. sim. I. 25. bus. 492. bor. nsl. bulg. pol. pot.

потъка f. rixa, pugna duš. 66. 71. klruss. potyčka čech. půtka.

потъкновеніе n. figere pat. alex.

потъкнѫти -нѫ -нѫши vb. πηγνύναι figere, defigere sup. 441. - **коүпю** bus. 434. **-ноүкъ коүпюү** gen. 31. 25. - vost. hom.-mih. chron. - **клинь** men.-vuk. **колиюү -тькъ** prol.-mart. **колиюы -тькоше** men.-vuk. νύττειν pungere men.-vuk. - **сѧ** προσκόπτειν impingere sup. hom.-mih. chron. **-кѫ сѧ о наковалѣ** cloz I. 776. 779. chron. **потакноүше сѩ храминѣ той** matth. 7. 27. - nicol. **наломи конь ногы, мало -къ сѧ** parem. 1271. **-тче сѧ конь** lavr. **языкоү** κε **-кноүюү сѧ** ἀπρόσκοπος vost. 2. 146.

laedere mon.-serb. movere ibid.: nota -тькь трѣкы и развративь prol.-mart. rum. потникнск: male potčniti alex. magy. patok slovac. potka nasenstüber.

потъпътати -штж -штеши vb. καταπατεῖν conculcare prol.-misc. 29. prol.-mih. **потъпчи** подь нозѣ bulg.-lab. 64. -топт- chron.: adde **потъпькале** са праздникы bulg.-lab. 30. **не потъпокайте** сиромаси те 31. **потопчють** op. 1. 95. -таптати любавь mon.-serb.

потъснѫти са -нж са -неши са vb. σπουδάζειν festinare ev. 1434. -тъснѫ са op. 2. 1. 138; 2. 2. 86. -тесни са azbuk.. -тъсноукъ са pat.-vost. -тсни са къ намъ; -тснѣте са на ксы дѣла добрая chron.: rad. тъск cf. **потъштати**.

потъченије n. προσκοπή offendiculum sup. 96. op. 1. 311. - сѣни σκηνοπηγία tentoria figere коушгьноое - idem svjat.

потъштавати -важ -ваеши vb. curare, uti videtur proph.

потъштавливъ adj. σπουδαῖος studiosus krmč. 45. krmč.-mih. 59. -во житиѥ krmč.-mih.

потъштание n. σπουδή diligentia sup. 147. 215. marc. 16. 35. -ev.-novg. ber. mon.-serb.

потъштательство n. studium alex.

потъштати -штж -штиши vb. σπουδάζειν curare -тщалъма iob 23. 16. -vost. -тьща свою милость sim. I. 17. - са σπεύδειν festinare pent.-mih. ostrom. σπουδάζειν festinare sup. man. dioptr. leont. krmč.-mih. šiš. 176. 199. 203. 254. 256. ephr. bor 44. sim. I. 3. 13. prol.-mart. -щить се о оного свобожденни misc.-šaf. -щи себе šiš. 200.

потъштати -лиж -леши vb. ἀποφθέγγεσθαι eloqui **потощлеть** cyr.-bier.: vocabulum dubium.

потъштевати -важ -ваеши vb. sensus dubius: **зкатьлемъ** троубами -ваѫщимъ lavr.-op. 44. - са iv.-mih.

потъштити -тж -тиши vb. ὑπονοστεῖν recedere sup. 303.

потъштити са -штж са -штиши са vb. conturbari glag.

потъыкательница f. quae incitat - на зла men.-leop.

потъыкати -аж -аеши vb. νύττειν, διανύττειν pulsare men.-mih. sup. 386. къ желанию - съмѣшенны chrys.-lab. бѣсоу -ваѫщоу ма dial.-šaf. 242. -тикае ме глагола sabb. 212. съ зади - dial.-šaf. figere pat. - коушоу ber. implere оутрокоу чрѣсъ окычай -ваютъ io.-clim - са προσκόπτειν impingere op. 2. 2. 149 нозѣ ваю да не имата - sim. II. 4.

потъыкъливъ adj. facile impingens немощьливъ и - psalt.-int.-saec. xii. lavr.-op. 31. cf. ibid. 26. psalt.-int. vost. 1. 484.

потъкъка v. **потъпъка**.

потъливъ adj. sudans -тл- trigl.

потъмьнити -ньж -неши vb. obscurare par. - са isaak. io.-sin.: nota потъмки tenebrae trigl

потъманѣкати -аж -аеши vb. obscurari pat. chrys.-lab.

потъмьнѣние n. σκοτισμός obscuratio ioann.

потъмнѣти -ѣж -ѣеши vb. σκοτίζεσθαι obscurari ioann. proph. chrys.-lab. prol.-mart.

потъмьшавати -важ -ваеши vb. obscurare pat.

потъмьнѣние n. obscuratio dioptr. misc.-šaf. 157. io.-sin. - мыслимь isaak. -нна изкавль се greg.-mon. 82.

потънъ adj. sudans sup. 30. meth. 6.

потъпъка f. λελυμένη, ἀπολελυμένη uxor dimissa cloz I. 132. nicol. **потъкъка** ostrom. bis. assem. ev. 1270. op. 1. 255. **потъкъка** kryl.-mat. 15. **подъкъка** kryl.-mat. 15. ev.-syn. c. - mat. 42. ev.-grig. **подькъка** ev.-sin. a. -mat. 34. **подѣка** svjat.-op. 2. 2. 401. **подъпъка** š.-gl. 51. op. 1. 255. matth. 5. 32; 19. 9. -serb. krmč.-saec. xiii. (ubi ἐκβεβλημένη eiecta): de vera forma et de etymo dubitatur: cogitari potest de * **потепѫ** са vagor (nsl. potêpati se), ergo vagatrix: de **подъкъг**, ergo perfuga čech. podběha (cf. **подъкѣжище** καταφυγή); de **пѣг**, ergo subvariegata, quae nempe fortasse per legem quandam slavis propriam in poenam male servati coniugii vestis partem inferiorem variam debebat gestare cloz. VIII; alii de scr. pati cogitant, **потъкъка** scribentes et dominum. maritum fugientem explicantes.

потъра f. insecutio in fontibus psl. non leginus. bulg. poterъ čank. potirъ verk. milad. serb. potjera rum. **потера** seditio alb. potere tumultus.

потъръти -ыж -аеши vb. perdere доушоу **потерыеть** men.-leop.

потъха f. consolatio trigl. **бѣсовскые** -хи bus. 814.

потъшьнъ adj. solatii trigl.

потъга f. pondus mon.-serb.

потягати -гаж -гаеши vb. trahere, ut. videtur - **бесерменина** chron. I. 207.

потягнѫти -нж -неши vb. ἐργάζεσθαι

valere wiegen vost. mon.-serb. 338; adde -тежа силою bor. 88; nota russ. потугъ pondus et cf. тажькъ.

потагъ m. in fontt. psl. non videtur legi: serb. poteg pertica russ. потягъ lorum čech. potěh pol. pociąg (adde pocięgiel et podciągacz) magy. patog lorum adstrictorium rum. потягъ cf. bulg. потагы poki. 1. 45.

потажати -жж -жѣти vb. ἐργάζεσθαι operare, servire op. 1. 93. bar. 2. 21. -mat. 50. -жить, -жить ierem. 27. 9. 11. -vost., qui inf. -жити esse statuit.

потажина f. sensus ignotus pat.-šaf. 11. 6.

потажька f. violentia prol. безь никое потѣжьбы сами притѣкаше men.-vuk.: idem habes prol.-cip. λαλιά rumor сътворить та самѣхоу вдрогмъ и -боу въ градѣ sir. 42. 11. -svjat.

потажькынъкъ adj. sensus dubius: похоухканиѥ ѥсть слово -но bus. 272. посмыныѥ ѥсть слово особа -но ibid.

потажькыникъ m. actor ber., ubi etiam habes тажкитъ.

потазаниѥ n. ἀγωγή actio krmč.-mih. alex. συναλλάττειν pacisci krmč. 35. - имѣти krmč.-mih. ἐκβάκχευμα debacchari; ἐκαύχημα gloriari - сотонино men.-mih. - царьство men.-mih.

потазатель m. qui inquirit greg.-mon. 84.

потазати -заіж -заѥшти et **-жж -жѣти** vb ἐπεκτείνειν dilatare; διαστρέιν distrahere ant. antch. - роукоу къ дьяволоу isaak. valere wiegen mon.-serb. ἐπάγειν agere krmč. mih.: nota на велико мѣсто самъ се не потѣжи misc. 29. ἐγκαλεῖν in ius vocare margar. - творьца отъ сьборъ nom.-mik. 15. καταλαλεῖν calumniari, accusare - бога men.-mih. chrys.-lab. мытара о козѣ -заѥ погоубѣи правьды поухвалоу chrys.-lab. vituperare - книгы men.-mih. δικάζειν iudicare причѣтъникомь -заѥмомь krmč.-mih. accusare ephr. adde - посълника за своего ѥмоу ѥпискоупа krmč.-mih. 211. отъ оукоризны сны потѣзаѥть chrys.-lab.: -тажа сѧ zlatostr., quod vost. ab. inf. -жити сѧ derivandum putat.

потати -тьнѫ -тѣниши vb. caedere per. 79. chron. 1. 61. 131. 154. 207 **-тѣнѣть** bus. 395. **-тѣть** ли на смрѣть russ. **сами -тѣмъ** bor. 61. pol. pociąć, potnę.

потахнѫти -нѫ -нѣши vb. in pulverem verti σπᾶ σγγαπάεμь -нѣть πὸρ σβεννύμενον γίνεται κόνις proph. cf. **потоухнѫти**: vocabulum dubium.

потѫгъ m. ἀπαίτησις mendicitas vost. cf. russ. -гугъ vectigal тѣсло idem et russ. dial. потугъ pondus.

потѫжениѥ n. querela mon.-serb. 363. 12.

потѫжити -жж -жѣши vb. lugere vost. 1. 96. **-жи о томь** per. 32. 31. - сѧ queri mon.-serb.

потѫтѣнатѣ -аѭ -аѥши vb. strepere **-тоутѣ-** hom.-mih. 164.

потѫтѣнѣти -ѣѭ -ѣѥши vb. sonare. grom.

пооубивати сѧ -ваѭ сѧ -ваѥши сѧ vb. se invicem interficere **да сѧ -ваѥмъ** mir.

пооубожати -аѭ -аѥши vb. πτωχεύειν pauperem fieri hom.-mih. - сѧ idem **оболщаѩй -жаѥть сѧ** greg.-naz. **-жай сѧ самъ** sup. 124.

пооубожати -аѭ -аѥши vb. θεοῦν deum facere sup.

пооубожиниѥ n. paupertas men.-mih.

пооубожити сѧ -жѫ сѧ -жѣши сѧ vb. pauperem fieri vita-theod. alex. ταπεινοῦν humiliare **-жѣѥ сѧ; непооубожена ѥмоу высость** io.-dam.

пооубръза f. κατάνυξις compunctio **нже дасть имъ богъ -вѣрзоу** op. 2. 2. 306 **дасть богъ -вѣрзоу очи** io.-dam.: apud vost. -вѣрзъ. cf. -врѣзъ.

пооубръзаниѥ n. κατάνυξις compunctio **-вѣрз-** io.-clim.

пооубръзати -аѭ -аѥши vb. κατανύσσειν compungere dial. 253. clim. 176. **насыщены нась -зають** ioann. **вѣси нась -зають**; - сѧ io.-clim. io.-sin. vost.-op. 255.

пооубръзаниѥ n. κατάνυξις compunctio op. 2. 2. 215. 672. sup. 209. io.-sin. ioann. io.-clim. vost. -op. 255. slov.-novg. b. azbuk. ber. margar.

пооубръзенъ v. **пооубрѣсти**.

пооубръзъ m. κατάνυξις compunctio **дасть богъ -вѣрзоу очи** io.-dam. cf. **-врѣзъ**

пооубрѣсти -врѣжѫ -врѣзѣши vb. compungere **докрѣ -вѣрзѣнъ** εὐκατάνυκτος io.-clim.: nota **-врѣзе сѧ доушоу** ἐθαύμασε men.-mih. 80.

пооударити -рыѭ -рыѥши vb. πατάσσειν percutere dial.

пооудвигнѫти -нѫ -нѣши vb. elevare glag.: vocabulum dubium.

пооуздати сѧ v. **повъздати сѧ**.

пооуломити -млѭ -мѣши vb. frangere glag.

пооумѣти -млѭ -мѣши vb. prudentem reddere - сѧ sup. 88. **-мѣтѣ сѧ въ собѣ** φέρετε ἑαυτοῖς βουλήν 2. reg. 16. 20. -vost.

пооуститель m. suadens alex.
пооустити -штж -стиши vb. πείθειν suadere, hortari ant. hom.-mih. παραινεῖν hortari sup. 279. ἐπεγείρειν incitare sup. 62. monere sup. 140. παρασκευάζειν parare - царa men.-mih. προτρέπεσθαι incitare io.-chin. - кого на что prol.-mart. - на гр҃ѣхъ clim. ἀνερεθίζειν incitare - сьборь men.-mih. adde prol.-mih. **пооучь** op. 2. 2. 52. паче гатании тѣхъ на испов҃ѣданиѥ пожстимъ psalt.-int. -saec. xii: -vost. 1. 161.
пооустиѥ n. inspiratio glag.
пооустьникъ m. qui suadet -стникъ op. 2. 2. 83. alex.
пооустьнъ adj. πρόθυμος promtus доүхъ оүко - io.-chin. promtus sup. 222.
пооутарити v. покъутарити.
пооутрiѥ n. tempus matutinum на -рна ѥдите sabb.-typ.
пооучавати -ваѭ -аѥши vb. docere prol.-mart. pat. prol. bus. 135. mon.-serb.
пооучалникъ adj. διδάκτικός docendi peritus sup. 152.
пооучати -аѭ -аѥши vb. διδάσκειν docere ant. ichn. **походѣ градоκы и -чаѥ** prol.-mart. - сѧ μελετάν exerceri, meditari ostrom. cyr. 2. 25. greg.-lab. sup. 282. 299. io.-sin. **страхоү господьню пооучае сѧ** greg.-mon. **ѥже ли сѧ -чити словесьлъ тѣонмъ** bus. 290: male παραινεῖν hortari **-чаѥ** part. sup. 152. pro **-штаѥ.**
пооучевати -аѭ -аѥши vb. docere men.-leop.
пооученiѥ n. μελέτη meditatio ant. pat. διδασκαλία doctrina krmč. 45: male παραίνεσις hortatio sup. 379. pro **-штенiѥ.**
пооучити -чѫ -чиши vb. διδάσκειν docere prol. sup. - сѧ μελετάν meditari sup. 338. cloz l. 774. psalt.-theod. - **тьцiимь** glag.
пооуштавати -ваѭ -аѥши vb. suadere proph.
пооуштанiѥ n. προθυμία alacritas animi greg.-naz. sup. 208.
пооуштати -аѭ -аѥши vb. συναδοκεῖν consentire act. 22. 20. -bulg. marc. 14. 38. -ev. saec. xiv. mat. 34. παραινεῖν hortari sup. 143. ἐγκελεύεσθαι incitare sup. 67. 68. incitare vita-theod. men.-mih. ioann. chrys.-frag. sabb. 176. ber. - на гр҃ѣхъ sbor.-kir. 60. πρόθυμον εἶναι alacrem esse доүхъ ко **-штаѥтъ** matth. 26. 41. -ev. 1270. cf. **-чати.**
пооуштевати -ваѭ -аѥши vb. suadere proph. - сѧ glag.
пооуштенiѥ n. incitatio glag. ber. azbuk. προθυμία alacritas animi sup. 277. op. 2. 2. 115. **приимѣтъ мѣ сь -нiемь** hom.-mih. of. **-ченiѥ.**
пооуштьникъ m παραινέτης adhortator greg.-naz.
похабити -ваѭ -иши vb. laedere uti videtur **-аѥтъ сѫмомъ** cozm. op. 2. 2. 513. cf **поношѥтъ.**
похабъ adj. stultus acad. **-ка сего сотворивъ** prol.-vost. impudens alex. m. ὠμός crudus **кто такъ** - zlatostr.-saec. xvi: hoc loco subst. est. cf. **-кити.**
похабьнъ adj. repentinus trigl.
похабьство n. stultitia **како ти сѧ створи** -; holm. **како сѧ емоү створи** - prol.-vost.
похаждати -аѭ -аѥши vb. obambulare chrys.-lab.
похапити -плѭ -пиши vb prehendere georg.
похарати -аѭ -аѥши vb. vastare - **краиноү** ok. 85.
похва f. vagina - **кожна** mon.-serb. 406. 92. pol. pochwa, pochew, poszwa.
похвала f. ἐγκώμιον laudatio sup. 61. αἴνεσις laudatio ant. pat. io.-sin. sim. I. 16. 24. šaf.-frag. chron. š -gl. 83. **ѩже -лами почьте** ostrom. - **прѣмоүдрости** sborn. καύχημα iactatio hes. **-лы прокодьныѥ** hom.-mih. gratiae **зл дарь -лоү ти приношоү** men.-mih. nsl. pohvala bulg. pofalъ rum. **похвалъ** pompa.
похвалитель m. laudator.
похвалити -лѭ -лиши vb. ἐπαινεῖν laudare sup. 345 ant. sim. I. 26. krmč. 35. mon.-serb. **оустьнѣ -литѣ** bon. ἀνομνεῖν celebrare sup. 238 εὐχαριστεῖν gratias agere šiš. 46. **-лиль господа** op. 2. 2. 58. adde sup. 202. uota **похваль** šiš. 46. **-льша** hom.-mih. - сѧ sup. 106. chron. **похвалопѣниѥ** n. hymnus.
похвалька f. iactantia trigl.
похвальникъ m. laudator hom.-mih. io.-sin. clim. 181. haeretici quidam krmč.-mih. 362.
похвальнъ adj. ἐπαινετός, ἐπαινούμενος laudabilis ant. dial. cloz l. 706. sup. 344. hom.-mih. leont. εὐχάριστος gratus ant. gratiarum actionis sup. 413. - **вѣниць** βραβεῖον premium op. 2. 1. 163.
похвалити -лѭ -лиши vb. ἐπαινεῖν laudare prol. dial.-šaf. int. io.-sin. ephr. mir. typ.-chil. greg.-mon. chron. προανευφημεῖν celebrare cloz l. 52. **не -лиль** ἀχάριστος ingratus sup. 367.
похвалѣниѥ n. ἐγκώμιον laudatio sup. 62. καύχησις, καύχημα iactatio šiš. 96. εὐχαριστία gratiarum actio ant. adde bus. 147.

похватати -тлѭ -тлѣши vb. ὀρέγεσθαι, ἁρπάζειν rapere men.-vuk. prol. misc. alex.-mih. 103. 109. **dioptr. - рѹками** sbor.-kir. 64.

похватикъ adj. rapax nom lab.

похватити -шти -тиши vb. ἁρπάζειν rapere sup. 32. 171. dial. prol. sup. men.-mih. men.-leop. duš. 102. mon.-serb. chron. alex. **-ти змна** sabb.-typ. 121.

похватьливъ adj. rapax **клькъ ѥсть** - nom.-barb. misc.

похващитати -аѭ -аѣши vb. ἁρπάζειν rapere pat. δράσσεσθαι prehendere prol.-cip.

похѣрнкати -ѣлѭ -ѣлѣши vb. extinguere trigl.: vocabulum dubium.

похладити сѧ -ждѫ сѧ -диши сѧ vb. perfrigescere **въ ѥзерѣ - сѧ** alex.-mih. 64.

похлаждати -аѭ -аѣши vb. refrigerare oct.

похлоупъ m. figura oblonga **въздкиже ѭ** (ecclesiam sanctae sophiae) **-помъ** ἀνήγειρεν αὐτὴν δρομικὴν chron.

похмѣлиѥ n. temulentia **съ -лна глака ємоу болитъ** sbor.-kir. 64. russ. dial. похмелять ся pol. pochmiel.

похода f. egressus, ambulatio: **ишелъ на -ждѫ подлъгъ рѣкѫ** sup. 111. 19.

походити -ждѫ -диши vb. περιπατεῖν ambulare **-диѣ дконми дньми поута** men.-vuk. adde sup. 360. **ни своима ногама могыи** - sborn. περιέρχεσθαι obire **киноградь** - men.-mih. - **семо и овамо** ichn. - **кратию** greg.-lab. **вьсѣ люди -ждѫ, и боудоу имь богъ** hom.-mih. **-дитъ земла** χωροβατεῖν τὴν γῆν ies.-nav. 18. 8. -vost. - **свѣта мѣста** men.-mih. greg.-lab. - **многы грады** hom.-mih. 121. - **изь града** alex.-mih. 34. - **дѫ ѩзъıкы** sup. - **надь край** chrys.-duš. 40. ἐκπορεύεσθαι exire **kruš. abire** greg.-lab. proph. mon.-serb. - **по водахъ** misc.-šaf. διατρίβειν commorari **-диѣ дкѣ лѣтѣ** men.-vuk. adde **въселю сѧ въ нихъ и -ждѫ** sborn.

походъ m. discessus **на -дѣ** alex.-mih. 95. **на -доу** 69. adde chron - **и исходь** ephr. **-ды дѣюща при мори** men.-mih. 137. **свѣтаго - дѣюща къ мироу** men. mih.

походьница f. ἀφεδρών latrina; καθεδρία canalis krmč. 279. 281. krmč.-mih.

похотителънъ adj. desiderans int.

похотиѥ n. voluntas.

похотолюбикъ adj. libidinosus ephr.-belg.

похотолюбьць m. libidinosus ephr.

похоть f. θέλημα voluntas ostrom. ἐπιθυμία desiderium ostrom. hom.-mih. šiš. 179. antch. bus. 292. mat. 28. 36. chron. ἐπιθυμῆσαι desiderare š.-gl. 50. ἔρως cupido sup. 275. - **отъразити** psalt.-saec. xiii. 77. 29: nota **въ слѣдъ нисъмѣнслънъ похотимъ** pro **-тнѣ имъ** cloz I. 124. - pol. pochoć rum. **пофтъ**.

похотълинъ adj. libidinosus **истан слъзами -кѣй очи** op. 2. 2. 51.

похотьникъ m. ἐπιθυμητής homo cupidus šiš. 83. barl. men.-mih. hom.-mih. amator, amasius prol.-vuk. alex.

похотьнъ adj. θελητικός libidinosus dioptr. ἐπιθυμίας cupidinis ant. ἡδονῶν voluptatum - **слоуга** hom.-mih. š.-gl. 62. adde **-на мысль** mir. **-нъıи страсти** svjat.

похотьнѣ adv. libidinose hom.-mih.

похотьствованиѥ n. desiderare.

похотьствовати -воуѭ -воуѣши vb. desiderare per. 4. chron. 1. 7.

похотѣти -аѭ -аѣши vb. ἐπιθυμεῖν desiderare ant. antch.

похотѣниѥ n. libido sup. 399. cupido dioptr. pat. sborn. chron. nsl. pohotênje lex.

похотѣти -хощѫ -хощеши vb. ἐπιθυμεῖν desiderare sup. 5. **не -щи** men.-vuk. **большинмъ** - svjat. **жнѣ не -щи** antch. **чюжемоу не -щи** bus. 295. **славы земльнъıи не -щти** sborn.

похрамати -млѭ -млѣши vb. claudicare **отъ желѣза, отъ скота** - misc.-šaf.

похрана f. servare, custodire mon.-serb.

похранити -нѭ -ниши vb. servare, custodire **-хорен-** chron. 1. 10. 29. 30. 80 etc.

похранениѥ n. servare **да нѣ -ниѣ кладичнога** chrys.-duš. 47.

похризмити -млѭ -миши vb. μυρίζειν ungere domet. alex. - **тѣло мое** marc. 14. 8. -ev. nor.

похритати -аѭ -аѣши vb. ludibrio habere **-тани сквозѣ градъ** georg.-vost. - **сѧ** idem **не -тай сѧ ни посмѣй сѧ никакомоуже** pouč.-žid. cf. **пооухр-**.

похрѣбнти -блѭ -бнѣши vb. παρεγκλίνειν inclinare georg. **-клъ ѥси ѥстъкѣнаа скоа женамъ** sir. 47. 22. georg.-vost.

похрѣмнѣти -нѫ -нѣши vb. claudicare **-хромоша кони** per. 60. chron. 1. 139.

похрѣсть f. processio, uti videtur **поѣлѣ понти къ -стъхъ ѣшнгородоу** bor. 72. russ. **покрестье**.

похоуждати сѧ -аѭ сѧ -аѣши сѧ vb. vituperari alex.

похоуждрити -ѭ -аѣши vb. μοχθηρίζειν irridere **-рѣемъ не ѣыкаѥть** gal. 6. 7. -vost. 2. 1. 153: th. **хоуждь** (cf **къждь**) a **хоудъ**.

похоула f. βδέλυγμα abominatio deut. 7. 26. -vost.

похоулити -лѭ -лиши vb. λοιδορεῖν obiurgare sup. 281. διαβάλλειν, μέμφεσθαι, φέγειν vituperare op. 1. 17. hom.-mih. - **на кого** chron. io.-sin. aut. cozm. ἀτιμάζειν proph. hom.-mih. ἐνυβρίζειν contumelia afficere sup. 299. ἐξουδενεῖν despicere sup. 294. adde **обидѣ ли та като и похоули**; svjat.

похоулѭти -лѭ -лѣши vb. vituperare krmč. 38. 63. chrys.-lab. men.-mih. bus 808. misc. mon.-serb. **-лѭе** λοίδορος conviciator hom.-mih. - **см** bus. 810.

похоулѣние n. ὀνειδισμός vituperinm ant. διαβολή calumnia **-лѣние** op. 1. 17. adde š.-gl. 76. bus. 182. sup. 426.

похоулѣти см -лѣ -лѣши см vb. gloriari **-лѣтъ см ксиюкый звѣра побѣдити** karamz. 3. 272.

похоупити см -плѭ см -пиши см vb. gloriari **-пихомъ см моужествомъ** vest.

похоусити -шѭ -сиши vb. σκολεύειν, προνομεύειν diripere **-сить накрапъ ею** ies. 29. 19.- svjat.-op. 2. 2. 400: nota **силомь бо и -си съказаетъ см** psalt.-int. saec. xii. cf. **хоусарь**, unde **хоуса** et hoc verbum nata sunt.

похъблѣние n. cautio **-хѣление** ber.: nota rum. **похибъ** praetextus et pol. pochyba error.

похълъ adj. εὐκαμπής curvus **носъ - nomoc.-bulg. 34. 35. prol.-mart. pat.-šaf. 228. men.-leop. носомь - ἐπίγρυπος aduncus men.-vuk. pol. pochyły.

похътитѣль m. qui rapit.

похътити -штѭ -тиши vb. ἁρπάζειν rapere š.-gl. 67. ant. sup. 73. 80. misc. prol.-cip. isaak. bus. 732. **-врьницоу** men.-mih. **-тивъ маркиана отъ кѣлие ѥго** men.-vuk. αἴρειν tollere men.-vuk. - **са: похитивъ са крѣпко дръжаше са** barl.-vost.

похътрити -рѭ -риши vb. callidum esse **подобаѣтъ ми ако прѣмоудроу рыбароу - на нь** hom.-mih. 20.

похъштати -жѭ -жеши vb. rapere int. trigl.

похъштѣние n. raptus int.

похъштѣникъ m. raptor **дѣкичьскы** - misc.-šaf.

похѫхание n. γογγυσμός murmuratio; μυκτηρισμός subsannatio svjat.-op. 2. 2. 396. mat. 9. 645. 272. prol.

похѫхати -нѭ -наеши vb. γογγύζειν murmurare **похоух- носъмь** mat. 49. svjat.-op. 2. 2 396. -mat. 9. bus 272. cf. **гѫгнати**.

поцѣнити -нѭ -ниши vb. appendere alex.

почакати -кѭ -кеши vb. ἀναμένειν exspectare bell.-troj. 33. **почакати** alex.-mih. 152. 155. nsl. počakati.

почѣсти -чѭ -чеши vb. sinere **да нѣкъ ѥ -чѣсть пакость странѣ той** pro aliorum codd. **да нѣкъ поущаѣть пакостить** etc. chron. 1. 22. m.

почькати v. **почакати**.

почивалиште n. locus quietis pat.

почивание n. requies sabb.-typ.

почикати -кѭ -кеши vb. ἀναπαύεσθαι requiescere ostrom. sup. dial. prol. bus. 129. chron. ber. κοιμᾶσθαι dormire ostrom. κοιτάζειν cubare cant.-cant. 1. 7. ἡρεμεῖν quiescere man corpus curare sup. 135.

починати -кѭ -кеши vb. incipere triod. typ.-chil. chron. **-чиие** mon.-serb. 112.

починити -нѭ -ниши vb. facere - **лѣ-ствицѣ** mir. 116. **отъ шзвъ течаше кръвь топла, ижже бы -ниаъ ѥмоу нѣ като въ тъждѣ часъ** 97.

починъкъ m. initium sbor.-kir. 47. **сходимь сѧ въ црькы творище прѣже -метанию .г., и цѣлуваемь иконы** typ.-nic. **къ -нѣ** bus. 691. cf. vost. 2. 175. sub **почька**. nsl. počinek quies hung.

почиѭти -жѭ -ѭши vb. requiescere pat. misc. prol.-vuk. typ.-chil. š.-gl. 92.

почисло n. honor, uti videtur: **или дѣло или добродѣти или почисло ли** etc. sabb.-typ. 44.

почисти -чьтѭ -чьтиши vb. numerare; ἀναπινώσκειν, ὑπαναγινώσκειν legere esai. 29. 11. -vost. sup. 230. 440. hom.-mih. antch. **-чьтоуть** pat. 296. τιμᾶν colere, honorare ostrom. sup. 215. 346. 388. sim. 1. 3. mon.-serb. chron. **тринадѣсть саномь почтень** greg.-mon. 77. **-чисти** hom.-mih. **-чьтеть** antch. **-чьтѣмъ** šaf.-frag. 33. **-чтомъ** bus. 101. **-челъ** sup. 68. **пачѣ** - praeferre sup. 213. adde **-чьсти** op. 2. 2. 305. postete, postenih fris.

почистити -шѭ -стиши vb. ἀποξύειν abradere pent.-mih **потиштень тикръ** ἐκμαγεῖον ἐσοπτρον sir. 12. 11. -svjat.-op. 2. 2. 403.

почитание n. lectio per. chron. bus. 379. - **книжьное** bus. 289. τιμή honor sup 425.

почитати -кѭ -кеши vb. ἀναγινώσκειν legere sup. 199 201. krmč.-mih. šiš. 99. greg.-mon. pam. 132. prol.-vuk. ostrom. bus. 390. chron. 1. 65. 66. **-тиаъ** honorare krmč. 48. 75. chron. 1. 60. mon.-serb. **-таоуть** krmč.-mih. 127. σέβεσθαι co-

lere adde ant. dial. ψηφίζειν computare **възвить -тѣсть** io.-clim.

почити -чиѭ -чиѣшн vb. ἀναπαύεσθαι requiescere šiš. 97. καταπαύειν **-чи отъ вьсѣхъ дѣлъ своихъ** pent.-mih. κοιμᾶσθαι dormire strum. šiš. 203 adde sborn. sup. š.-gl. 80. cyr 15. sabb. 190. chron. 1. 195. 199. dial.-šaf. prol. mon.-serb. **поцинѣть** holm. **-чи отъ съмрѣтьи своєѧ** bell.-troj. 2.

почитиѣ n. requies chrys.-lab.

почитовати -тоую -тоуѣшн vb. colere laz.-vuk. mon.-serb. misc.-serb.

почрѣти v. **почрѣкти.**

почрипати -аѭ -акшн vb. ἀντλεῖν haurire dial. cf. **-чрѣп-.**

почръмьнѣти -нѣѭ -нѣкшн vb. rubescere **-чермн-** ber.

почрънити -ниѭ -ниши vb. nigrum reddere **-нѣнъ** part. μελανείρων man.: male **-нѣнь** μεμελαθρωμένος in celles dispositus 3. reg. 7. 5. **-pent.-mih. - сѧ** nom.-mik. 46.

почрънѣкати -аѭ -акшн vb nigrescere dioptr.

почрънѣлъ adj. μέλας, μεμαλανωμένος niger men.-vuk. prol. trigl. **-тѣло отъ слньчьнаго пламене -ло** chrys.-lab.

почрънѣнине n. nigrum fieri dioptr.

почрънѣти -тѣѭ -тѣшн vb. nigrescere pat. prol.-cip. dial.-šaf. nom.-barb. bus. 686. **-нѣша плътиюго** mir **како -нѣ доброта моѧ** laz.-vuk. 116. ἀπομαυροῦσθαι obscurari men.-vuk. **-чьрн-** bor xxiv. **-черн-** chron. bor. 65.

почръпало n. haustrum pat par. **-черп-** ber. alex

почръпальникъ m. ἄντλημα haustrum ostrom. **-ан-** io. 4. 11. **-assem.**

почръпанне n. ἄντλησις haustus krmč.-mih.

почръпати -аѭ -акшн vb. ἀντλεῖν haurire prol.-belg. prol. prol.-mih. sabb. 89. int. pent.-mih. **-чьрьпатъ** op. 2. 1. 138. **прнде -чрьпатъ водъ** io. 4. 7. **-assem. ни прихождѧ почьрьпатъ** ostrom. nota **почрьплюнъ** isaak.

почръпнѫти -нѫ -нши vb. haurire po-(чръ)пъни šaf.-frag. 31.

почрѣсти v. **почрѣкти.**

почрѣсти v. **почрѣкти.**

почрѣтати -аѭ -акшн vb. sulcare - **бразду** tur.

почрѣти v **почрѣкти.**

почрѣкати -плѫ -плѣшн vb. haurire **-чрѣплють** bor. xxv. 67. **омѣть петрова не праздьна лежить, не -плеть хотѧщюе оутоноути** hom.-mih. 118. cf. **почрѣпати.**

почрѣсти v. **почрѣкти.**

почрѣкти -чрѣпѫ -чрѣпѣшн vb. ἀντλεῖν, ἀρύειν haurire sup. 432. pat.-mih. **-чрѣкть** mat. 42. op. 2. 2. 429. ostrom. **-пѣть** š.-gl. 94. **-пѣмь** hom.-mih. **-пѣте** ev.-trn. **-пѣмь** hom.-mih. **-поуь** ephr. **-пъ** sup. 431. **-поше** ok. 61. **-пѣ** greg.-mon. **-пѣ чашоу** sabb. 102. **-чрѣти** kryl.-mat. 13. chron. 1. 140. vii. per. 62. 13. **-чрѣтъ** vost. 1. 90. **-чрьти** men.-leop. **-чрѣсти** bell.-troj. 44. pyrg. pent.-mih. prol. **-чрѣкти** men.-mih. hom.-mih. prol. **-чрѣпсти** chrys.-frag. io.-sin pat. **-чрьпьсти** greg.-lab. **-черпсти** chron. 1. 140. **-чирѣть** chron. 1. 140. vii. **прнде жена -чрѣтъ водъ** ev.-saec. xiv. **самь о сѣкѣ зла -чрьпѣши** sabb. 110. **-черпи** šaf.-frag. 43. **-чьрпѣтѣ, -чьрпъшей** ostrom. nserb. pocres.

почоуваннѣ n. αἴσθησις sensus **почюв-** op. 2. 2. 85. **почюв- почювающмь πᾶσαν αἴσθησιν αἰσθανόμενα** hom.-mih. 65.

почоувати -аѭ -акшн vb. αἰσθάνεσθαι sentire **чюв-** hom.-mih. op. 2. 2. 8. isaak. **- грѣхъ** op. 2. 2. 30. **своюго оутишинни -ваѭть** io.-clim.

почоувъ m. αἴσθησις sensus ber. **вьсѧ -чювы** greg.-naz. .i. **-чювъ** ev.-saec. xvi. **къ почювъ прнидоуть** op. 2. 1. 139. **съмѣжившюю -въ** greg.-naz.

почоувьлнвъ adj. αἰσθητικός sentiens **срдце почжвьлнво** greg.-naz.

почоувьнъ adj. qui sentitur **отъ видимаго и почювнаго** hom.-mih. 117.

почоувьство n. αἴσθησις sensus **-чювproph. -чьѭ- greg.-naz.**

почоудити сѧ -ждѫ сѧ -дишн сѧ vb. θαυμάζεσθαι mirari ant. sup. 45. dial. ephr. isaak. **-чюд-** ex.-op. 2. 2. 116. dial. hom.-mih. leont. sim. I. 3. **hom.-šaf. ἐκπλήττεσθαι stupefieri man.**

почоути -чоуѫ -чоуѣшн vb. αἰσθάνεσθαι sentire; νοεῖν intelligere sup. 31. 84. 124. 179. 248. proph. krk. - **грѣхъ** krmč.-mih. 363. **-чюти** krmč.-mih. 189. proph. hom.-mih. chron. **-чю огню прѣстатнне** vita theod.

почоутиѣ n. αἴσθησις sensus **къ -чютьи доуша** op. 2. 2. 200.

почькенне n. ἄνεσις requies zlatostr. κοίμησις mors zlatostr.: th. **почи.**

почька f. νεφρός ren **почка** op. 2. 1. 100. bus. 147. int. 146, ubi in margine **бобрегъ** russ. **почка** gemma arboris, ren.

почьствити -влѭ -вишн vb. honorare alex.

почьствовати -воүѭ -воүѥшн vb. honorare.

почьсти v. почнсти.

почьстивъ adj. pius nomoc.-bulg.

почьстити -штѫ -стити vb. colere -чьрпнъ apost.-saec. xiii. -mat. 21. georg vost. -стиша ли тѧ ако богата sborn pat.-mih. -чьтити mon.-serb. -чтити chron. iut. 52. mon.-serb. usl. počestiti rês. 211.

почьстие n. ἀξίωμα dignitas -честьѥ hes. chron.

почьсть f. τιμή honor krmč. 48. pent.-mih. βραβεῖον premium men.-vuk. γέρας honor men.-vuk. adde chrys.-lab. sin. 1. 3. 17. 28; II. 13. sabb.-typ. krmč.-mih. misc.-šaf. mon.-serb. -честь ber. alex. всакою -стню прнемати sabb. 174. -стн творѧщѹ мнѣхомь leont. великоү - имѣти sabb.-typ. 27. -тми одарованѣ sabb. 171.

почьстьно adv. honorifice bell.-troj. 37.

почьтение n. τιμή honor -чьтенье cloz I. 569. -чт- mon.-serb. donum mon.-serb. 236.

почьтити v. почьстити.

почьто v. по.

почьтовати -тоүѭ -тоүѥшн vb. colere kruš. glag. -чт- mon.-serb. usl. poštovati.

почьтъ m. enumeratio o -чтѣ рождениа γενεαλογίας genealogiae io.-dam. bulg. počet honor.

почьштевати -аѭ -аѥшн vb. προχρίνειν praeferre ev.-saec. xvi: th. почьсти.

почю- v. почоү-.

почало n. initium typ.-nic. mon.-serb.

почати -чьнѫ -чьнѣшн vb. incipere š.-gl. 40. 19. chron. mon.-serb. -чесва berè. concipere; ad formandum fut. infinitivo additur -чьнеть хотѣти отъѣти bus. 347.

початие n. incipere, agere mon.-serb. 159. 23.

пошибание n. rixa, uti videtur - промежю моүжемъ и женъı per. 34. 28: nota o животѣ sbor.-kir. 52: pro драка karamz. 1. nota 506.

пошибати -аѭ -аѥшн vb. rapere, uti videtur - болнрьскоү дїерь rapuerit aut vitiaverit sbor.-kir. 54: pro ударить karamz. 1. nota 108. pag. 60.

пошибение n. insania -ние и несмысление ex. cf. pol. pochyba error.

пошибенъ adj. insanus несмыслѧща ѿлка то естъ дѣло и -на ex. блѫдоүтъ -нии маниχеи svjat. дл сѣ срамлѣютъ вьси -нии; -нии маниχеи ex.-op. 2. 1. 9. 24. нищь и - ex.-op. 2. 1. 24.

пошибести -бѫ -бѣшн vb. sensus dubius, fortasse ferire: кто пошибеть женоү боярскоү per. 42. 17: inf. forma dubia.

пошибѣль f. insania какоѥ тъı -ли нѣси исплъненъ; ex.-op. 2. 1. 24. cf. vost.

пошибати -аѭ -аѥшн vb. suere tur.

пошнти -шнѭ -шнѥшн vb. suere - рнзѫ mir.

поштение n. νηστεία ieiunium op. 2. 2. 56. sborn. ant. ioann. domet. sabb. 5. на кольше - протегъшн prol.-mart. chron. говѣние и - bus. 95. ἄσκησις exercitatio sup. 381. hom.-mih.

поштение v. почьтение.

поштоүтити -штѫ -тишн vb. αἰσθάνεσθαι sentire io.-clim.

пошть̀ькътати -штѫ -штѣшн vb. φωνεῖν vociferari ако ластовица, тако -цькчю cozm. поүрькчю esai. 38. 14. -vost. adde -штъ̀ькъштѫ bon.

пошткка v. пъштька.

поштѫдѣние n. parcere хоүлеще кес -ния hom.-mih. пощад- bus. 388.

поштѫдѣти -ждѫ -дѣшн vb. φείδεσθαι parcere leont. sup. pat.-šaf. chron. mon.-serb. 74. -дн града сего chrys.-lab. бъıмъ -дѣлъ greg.-naz. postedisi fris. - сѧ φυλάσσεσθαι servari sup. 71.

пощьд- vb. ire -шьдъ, -шьлъ cf. nsl. pošast lemures meg. cf. es geht um.

пошьпътати -штѫ -штѣшн vb. ψιθυρίζειν susurrare ant. ὑποψιθυρίζειν men.-vuk. adde men.-mih. prol.- mart.

пошьствие n. κίνησις motus io.-clim. -вьıе op. 2. 2. 302. -шест- op. 2. 2. 200. svjat.-op. 2. 2 398 звѣздьнаа -ния op. 2. 2. 398.

пошьствънъ adj. motus io.-sin.

пошьстие n. κίνησις motus io.-clim. bom.-mih. mon.-serb. протнвьноѥ - svjat.-mat. V.

пощд- v. пощд-.

пощхати v. пошхати.

пощюшати сѧ -шѫ сѧ -шѥшн сѧ vb. ἀνανεοῦσθαι iuvenescere hom.-mih. - сѧ неанѣѥ̀ѣсѳаи alaeriter decurrere на теченне пожнвющнмъ сѧ io.-clim. ἀνηβᾶν revigescere men.-mih.

пощд- vb. vehi **пощдоү** ἀνήχθησαν luc. 8. 22. -serb. **пощдоүтъ** bus. 812. **пощдоү, пощди, пощдита, пощдоша, пощди** per. cf. пощхати.

пождати -даѭ -даѥшн vb. κατεσθίειν comedere šiš. 109. pyrg. dioptr. prol.-mart. chrys.-frag. ant. dial. prol. tur. dial.-

šaf. men.-mih. men.-vuk. chrys.-lab. pan. ber. огню и каменiе -дълцюу dial.-šaf. τιτρώσκειν laedere cant.-cant. 5. 8. ἀναλίσκειν absumere пламы драчiе поиждаютъ bom.-mih. 96.

поиждiкнiе n. comedere chrys.-lab.

поиждити -ждѫ -ждѭ vb. γομνάζεσθαι exerceri -ѣзд- men.-mih.

поиздъ m. expeditio alex. **поѣздъ** alex. chron. 1. 153.

поиздьная f. neuma -ѣзди sbor.-kir. 33. 34. **поиздная** vost.-op. 652.

поиртнти сѧ -рьѭ сѧ -ршiи сѧ vb. θορυβεῖσθαι irasci holm. **-рн сѧ господь сваокъ гнѣвъмь на людiи своi** esai 5. 25. -parem. -ssec. xiv.

поисати -саѭ -саѥшн et **-шѫ -шiи** vb. ζωννύναι cingere ostrom. pent.-mih. bon. ant.-hom. typ.-chil. **поишѧть** fut. ostrom. - **сѧ** lavr.-op. 39. misc.-šaf. **прнполомъ -савъ сѧ** op. 2. 1. 136.

поисна f. τελαμών lorum **сбязa главѣ свою -снiю меча** margar. 15. 30.

поисовати -соуѭ -соуѥшн vb. ζωννύναι cingere.

поисти -ѧмь -ѧси vb. κατεσθίειν comedere op. 117. per bus. 518. **поѣлъ** mat. 27. **поѣша** mat. 46. **поiшѫ** bon. **молѥвѣ поiше** σιτόβρωτος šiš. 192. klruss. pojisty.

поисъ m. ζώνη cingulum ostrom. sup. chron. duš. 136. mon.-serb. **iесть по коемоужьдо поисѫ иединъ отъ .з. плануть** mat. V. - **и конiьство** sup. 53. γενεά generatio iob 42. 16. -mat. 55. proph. male **попоисъ** pro **поисъ** ex.-vost. 2. 152 nsl. svete Marije pasec iris habd. pasaněcki hummeln mit gelben streifen um den leib: rad. prima ju ligare mey. 1. 416. rad. secunda uc: lit. jos-ti pajosti cingi let. jôst Pott 2. 1. 729: curt. 1. 233. čech. pás ad scr. paç traxit: cf. 2. 197. et beitr. 2. 84.

поисьнъ adj. cinguli alex.

поисьць m. cingulum mon.-serb.

поита f. στέγη tectum, domus op. 2. 2. 431. adde hom.-mih. 259 nsl. pojata horreum habd. pro hlêv habd. croat. pojata palearium verant. serb pojata stabulum magy. pajta rum. **поѣтъ** bubile.

поихати vb. vehi **-ха-, -хаше** alex.-mih. 135. 186. **-ха** misc.-serb. **поѣха** vitatheod chron. **поѣхаша** chron. **поехa** per. klruss. pojichaty cf. **поид-**.

поiманiе v. **поiманiе**.

поiмати v. **поiмати**.

поiмлiенiе v. **поiманiе**.

поiмьникъ v. **поiмьникъ**

поiенiе n. ποτίζειν potum praebere **kruš.** πότος potatio iob 15. 16. -bus. 170.

поѣтель m. ἀντιστήριγμα fulcimentum psalt.-pog.: recte **подъпѣ-**.

поiати -имѫ -имѫи vb. λαμβάνειν, ἀπολαμβάνειν, παραλαμβάνειν prehendere, sumere sup. **adbibere** sup 60. 18. **krmč.** 68. pent.-mih., iez. 33. 2. -proph. **понметъ** š.-gl. 51. **поiметъ** š.-gl. 51. **поiемь** sup. 23. **поiемъши** š.-gl. 49. **понмоуть къ работоу** pent.-mih. - **родъ** per. 42. **поiа** chron.: nota **поiати krmč.-mih.** 369. 370. **понмиша** alex.-mih. 15. **самоу поiа женѣ** chron. **понми сн ю сѣѣ жиоу** prol.-mih. **поiа ю сокѣ женѣ** per. 69. **дьiерь iего да не поiмѣшн сыноу своемоу** deut. 7. 3 -pent.-mih. γαμεῖν uxorem ducere **женѫ поѣхъ** ostrom. **поiетъ дьiерь аристокоуловоу** prol.-mart. **поiмѣтъ** š.-gl. 51 **понмша-го машехоу женѣ krmč.-mih. хощоу ты понити женѣ** per. 13. 20.

поiатнiе n. prehensio domet. ioann. - **сладкые кичере** sabb. 9.

поiатънъ adj. comprehensibilis alex.

поiачiвати -чоуѫ -чоуѥшн vb. murmurare **мало поечоуютъ единь на дроугаго** misc.-šaf. 173: vocabulum dubium.

поязъ m. δεσμός vinculum op. 16. **посуда не имать на сокѣ** num. 19. 15. -vost.

поюродити сѧ -ждѫ сѧ -днши сѧ vb. stultum fieri pat.-mih.

подесь f. hypothesis slov.-novg. b.

пра, quod idem ac **про,** in antiquioribus usurpatur compositionibus: **прабаба, прадѣдъ**: nota **праславьнь** prol.-mih. 116. russ. dial. **праверза**, проверзина zaunbruch pol. pradziad, prababa, przedbaba, nadbaba cf. serb. zadjed stull. scr pra: pranaptr pronepos cf. **про.**

прабаба f. proavia men.-leop. prol. krmč.-mih. hom.-mih.

прабабинъ adj. proaviae prol.

прабабьнъ adj. proaviae.

прабабьнь adj. poss. proaviae palimps.-rom. bibl.-listy 1. 231. **-бьнѣи** men.-leop. 73. **-бинѣе** паденiе obich. **клатка -бинка.**

пракa f. ὅρμος statio navalis **подолгъ праки корабльны** gen. 49. 13. -vost.: vocabulum obscurum cf. **пристанъ.**

правати -каѭ -ваѥши vb. sensus ignotus: **царство съ множьствомь люди(й) състонть сѧ якоже море многими сн кальнами, и тако страшно правающимь имаѣть сѧ** alex.-mih. 78.

правѣд- v. **пракьд-**.

пракло n. κανών regula sup. men.-vuk.

barl. -dial. prol.-cip. chron. krmč.-mih. rum. **правилъ**.

правильникъ m. regula.

правильнѣ adv. secundum regulam nom.-mik. 111.

правина f. εὐθύτης rectitudo, rectum leont psalt.-ven. misc. ius bon men.-leop. chrys.-duš. 13. 49. mon.-serb. **имать -ноу о томь** misc.-saf. - **цркковьна** men.-mih. 191. **край хранити -нь** sabb.-typ. 43. **отъпадаєть свое пр, рекше -ны** misc.-šaf bulg. pravinъ.

правитель m. ὁδηγός, magister sup. 230. praefectus sboru. nom.-mik. 127. gram. 167. int. **сѣла** - krmč.-mih. - **вьсѣхъ человѣкъ** hom.-mih. **оузда конеи -иєть** bus. 289. **-ли оученою изѣдена** sborn.

правительница f. praeposita prol.-mart. men.-leop.

правити -влѭ -вишн vb. εὐθύνειν, διαθύνειν dirigere dial. šiš. 189. men.-vuk. ὁδηγεῖν ducere sup. προΐστασθαι praeesse; κυβερνᾶν gubernare prol.-mart. ὀρθοτονεῖν recte tractare 2. tim. 2. 15. -strum. παρίζασθαι comparare **жикота** - prol.-mart. adde chron. **хоудожьство** - nom.-mik. 21, **праклыше столъ отьца своєго** ostrom. **брата своєго столъ поручи** - ostrom. - **начелиѥ** men.-vuk. **скыптры царьствиѭ** - prol.-mart. - **прѣстолъ** nicod. - **стадо** greg.-mon. - **цркковь** prol.-mart. **-вимъ ѥсть имн** bus. 289. - **и строити и хранити** hom.-mih. - **сѧ** chron. 1. 211. **правити сѧ достоить противѣ казанию** σωφρόνως ἔχειν πρὸς τὴν νουθεσίαν greg.-naz.: male pro **протикти сѧ** psalt.-int. -saec. xi: nota **правити** narrare glag.

правиѣ f. βραβεῖον premium šiš. 140. e gr.

правлѣниѥ n. εὐθύτης rectitudo **жьзль** - šiš. 219. gubernatio ex. sabb. 183. διοίκησις administratio krmč.-mih. **-нии придрьжє сѧ** krmč.-mih. κανών regula sup. 205.

право adv. κατ' εὐθύ recta - **стоити** men.-vuk. misc.-šaf. 179. **власи мои - сташе** nom.-barb. - **стрѣлити** bus. 623. - **ходити** sim. I. 21. **нд'каста - истиною** hom.-mih. **очи твои - да гладѣета** krmč.-mih. - **рѣстѣ** hom.-mih. - **сѧдити** dial.-šaf. **на** - chron. 1. 137. **оу - ирломь на оусѣѣ** sabb.-typ. 78. adde sup. 424. chron. 1. 24. 17. ἀμήν amen op. 2. 1. 134; 2. 2. 238. mat. 34. ev.-šiš. cf. **правь**: adde **правоу** mon.-serb. 115.

et **правь** 4. 35. 39. cf. usl. stopravъ i. e. **съ то правь**.

правокѣра f. vera fides sup. 148. 11.

правокѣриѥ n ὀρθοδοξία recta de religione sententia, fides orthodoxa sup. krmč. hom.-mih.

правокѣрьно adv. orthodoxe -р'но sup. -рно mon.-serb.

правокѣрьнъ adj. ὀρθόδοξος orthodoxus sup. svjat -op. 2. 2. 398. op. 2. 2. 240. 370. krmč. pam. 213. chron. duš. mon.-serb. **-рьныхъ конець** sim. I. 6. **-рна вѣра** sabb.-typ. **-рьноу вѣроу** sborn.: serius ridicule **православьнъ**.

правокѣрьство n. εὐσέβεια pietas ex.-op. 2. 1. 29.

праволоучьно adv. recta **-чно** просто ber.

праволоучьнъ adj. rectus alex. εὔστοχος sollers **поидѫтъ -чьныѥ стрѣлы мьнийныѥ** bulg.

праконогъ adj. rectos pedes habens hom.-mih. 129.

правописаниѥ n. recta scriptura int.

православиѥ n. θεολογία theologia sbor. orthodoxia domet. mon.-serb. 117. 148. 186. rum. **православиѥ**.

православьнъ adj. ὀρθόδοξος orthodoxus op. 2. 2. 301. nest. 17. 21. duš. **-вьнии христинне** sim. I. 16. - **царь** sim. I. 23. mon.-serb. 146. 300. 350. **-на вѣра** mon.-serb. 230: male e gr.

правословиѥ n. δικαιολογία causae suae defensio ant.

правостьнии f. g. **-ньѥ** f. rectitudo ephr.

правость f. εὐθύτης rectitudo men.-mih. ioann. cant.-cant. 1. 4. ś.-gl. 90. krk. bus. 697. - **сердечна** clim.

правостьнъ adj. rectitudinis io.-sin.

правосѫдивъ adj. recte iudicans chrys.-lab.

правосѫдиѥ n. recte iudicare greg.-mon. 53.

правосѫдъ m. recte iudicans krk. - **ѥсть богъ** dial.-šaf. 243. **-соудѣ спасе** triod.-vost.

правосѫдьство n. δικαιοκρισία iudicium iustum ant. antch. ex.

правота f. εὐθύτης rectitudo pyrg. int. ber.

правотечьно adv. recta alex

правотолюбиѥ n. recti amor acad.

правъ adj. εὐθύς rectus; ὀρθός rectus ant. io.-dam. sup. ioann. gen. 4. 7. -pent.-mih. chron. 31. 102. 108 etc. **по -коу** nest. 8. 22. **-вою словоо** svjat.-mat. 9. **станоу** - prol.-mart. **прѣкѣсъ** - op. 2. 2. 97. **ста** - prol.-mart. **-вы стьзѣ** ostrom. **-ви поутиѥ** sborn. **кьста мой сноть** - ὀρθώθη pent.-mih. **аще побѣрѫжиши кль-**

чьць сн - жєломь стоитъ chrys.-lab. ὀρθόδοξος orthodoxus sup. 140.

правъ v. **правь**.

правъноукъ f. proneptis misc.-šaf. -вн- krmč.-mih.

правъноукъ m. pronepos misc.-šaf. -вн- krmč. krmč.-mih. ex. chron. sbor.-kir. 54. mon.-serb. pol. prawnuk.

правъноучє n. pronepos gram. 61. krmč.-mih. -вн- krmč.-mih. -оун- mon.-serb.

правъı adv. καλῶς recte cloz II. 141.

правъıнн f. εὐθύτης rectitudo сждитъ людємъ въ -нж psalt.-pog. **правда** и - ibid. **лютъıню** въ -ню esai. 42. 16. - parem. 1271. psal. 16. 2. lavr.-op. 29. io.-clim.

правь adv. ἀληθῶς vere **аџе** - **рождоу** pent.-mih. - **сълъга** sup. l. 27. 359. 2. **правъ** ὀρθῶς recte; ἀμήν amen - **глаголю вамъ** zlatostr. **правь глаголѫ вамъ** sup. 264. 15.

правь f. rectum, ius mon.-serb. 204. 395. 406. cf. sa suimi pravmi i cotari 324. 28.

правьда f. ἀλήθεια veritas sup. δίκαιον, δικαιοσύνη iustitia ostrom. svjat.-mat. 6. sup. - **црьковьна** sim. I. 3. -**вѣда** cloz I. 275. 520. 640. 645. II. 3. -**вда** chron. **въ -вьдж** δικαίως iuste ostrom. sup. hom.-mih. δικαίωμα iustitiae opus sup. 317. -**вѣда** sup. psalt.-int.-saec. xn. psalt.-theod. -**вда** sup. nsl. pravda lis magy. prauda.

правьдивъ adj. δίκαιος iustus svjat. sup. ant. pat. cozm. mat. 46. io. 7. 24. luc. 5. 32. -ev.-novg. nest. 39. misc.-šaf. -**вл крьвь** hom.-mih. -**кд**- sup.

правьдовати -доуѭ -доуѥшн vb. διορθοῦσθαι emendare men.-vuk.

правьдодѣйствовати -воуѭ -воуѥшн vb. recte agere int.

правьдословиє n. iuste loqui ioann.

правьдословьствовати -воуѭ -воуѥшн vb. iuste loqui chrys.-lab.

правьдословьць m. iuste loquens chrys.-lab.

правьдосждивъ adj. iuste iudicans chrys.-lab.

правьдосждиє n. iuste iudicare chrys.-lab. isaak.

правьдоткорьєнніе n. iuste agere -**рєн**- int.

правьдьникъ m. δίκαιος iustus ostrom. ant. sup. pat. greg.-naz. -**вєдьн**- hom.-mih. -**вєдън**- cloz I. 931. -**вєдн**- sup. -**вєдьн**- sup. -**кадн**- š.-gl. 68.

правьдьничь adj. poss. δικαίου iusti ostrom. -**дн**- prol.-mart.pam. glag. -**вєдн**- bus. 102.

правьдьно adv. iuste -**вєдъно** cloz I. 641.

правьдьнослововатн -воуѭ -воуѥшн vb. δικαιολογεῖσθαι ius dicere antch. -**вєдн**- op. 2. 2. 266. sup.

правьдьнъ adj. δίκαιος iustus ostrom. svjat. δικαιοσύνης iustitiae sup. 178. 257. -**вьдна** š.-gl. 80. -**вьдьлаго** sup. -**вьдєнъ** sup. -**въдън**- šaf.-frag. 37. sup. bon. -**вєдън**- š.-gl. 51. cloz I. 328. -**вєдьнъ** sup. -**вєдн**- bon. cloz I. 63. sup. -**вєденъ** chron.

правьдьнѣ adv. iuste - **нмоуть** svjat.

правьдьство n. δικαίωμα iuste factum ant.

правьствиє n. rectitudo **оумноє** - men.-belg.

правьство n. δικαίωμα iuste factum ant.

правьць m. via recta -**цємь** prol. **вьшьдь -цємь въ домь оубн(й)цн** prol.-lab.

правѣ adv. ὀρθῶς recte, erecte pent.-mih. man. **вѣчьнь правѣ положена** vita-theod. 22. **глава - прѣвъıкати не можєть** sborn.

прагъ m. φλιά limen cloz l. 314. sup. pyrg. dial. pat. isaak. kruš. men.-vuk. **прагъı дьврнй єго да тьрєть нога твоа** svjat. **порогъ** chron. alb. prag rum. **праг** mrum. πριάγκου.

прадрєвлѥ adv. perantiquitus **дрєвлє и -влє** psalt.-pog.

прадѣдъ m. proavus hom.-mih. proph. krmč. 97. prol.-vuk. cozm. krmč.-mih. men.-leop. prol.-mih. chron. πατήρ pater sup. 348. croat. pradid verant.

прадѣдънъ adj. proavi tur. 57. vost. 2. 54.

праждьнь adj. vacuus hom.-mih. **порожнıє недѣли** chron. I. 203. l. klruss. porožnyj russ. порожній.

пражитн -жѫ -жєшн vb. frigere misc.-šaf. 155. azbuk. int. **въ пламєни -жимь** dioptr. chrys.-lab. - **сѧ: -жаше сѧ въ пламєни** chrys.-lab. dioptr. **-жить сѧ въ пєщи кѫтьнѣй** isaak. nsl. pražiti bulg. praži russ. dial. **прячь** čech. prahnouti pol. pražyć pregelu pragnąć sitire (cf. russ. dial. **смага** cum pol. smażyć frigere et goth. thaurstei sitis cum thairsan arefieri) lit.sprag-inu magy. parázs pruna perzselni urere pergelni rum. **пръжєск** frigo **пръжол** incendium scr. bhrdž gr. φρυγ lat. frig curt. l. 157. mey. l. 373: in scr. bhrdž littera imtialis non quadrat cf. **блъха**.

пражьмо n. κολλυρίς collyra pent.-mih. **пражьмо** ἄλφιτον farina op. l. 26. **пражмо** ber. russ. dial. **пряжмо** pol. pražmo: th. **праг**.

празвати v. **прозвати**.

праздовати -дꙋѭ -дꙋѥшн vb. otiari pat.-mih.

праздь f. ἀργία otium op. 2. 2. 260: в th. *праздъ.

праздьникъ m. πανήγυρις festum hom.-mih. 100. ἑορτή festum sup. cloz I. 308. ostrom. greg.-lab. sim. I. 20. chron. I. 53. -дникъ cloz I. 373. chron. I. 78. 90. 95. chrys.-duš. 45. hom.-mih. 100. коутню зоклємо -ка ради sabb.-typ. 23. -зъникъ bon. -зникъ bon. - творити sim. I. 20. bulg. praznik nsl. praznik dies festus; fornicator habd. rum. празник.

праздьнити -нѭ -нишн vb. κενοῦν evacuare ant. молитва -знитъ оꙋма отъ мирьскънхъ сластій antch.

праздьничьнъ adj. ἑορτῆς dies festi nom.-mik. 29. -на одежда dial.-šaf. -чна ликовати laz. дни -чномоу bor. 35. -зн- pat. krk.

праздьнїе n. otium antch. -зднын op. 2. 2. 260. зъкль -денна, quod vost. male sub -дьнь habet.

праздьнованиѥ n. ἑορτή festum -здн- hom.-mih. -зн- iez. 45. 17. -mat. 48. proph. -зн- ἀργεία cessatio kruš.

праздьновати -ноꙋѭ -ноꙋѥшн vb. ἀργεῖν otiari sup. krnč. 45. hom.-mih. πανηγυρίζειν festum celebrare sup. ἑορτάζειν diem festum celebrare sup. svjat. prol.-mih. triod. chron. - памѣть typ.-chil. cessare -дъи- cloz I. 335. -дн- svjat. chron. -зн- holm. ἀσχολεῖν negotia facessere -здновати sup. 336. 26. - см: да ся -здноꙋѥ праздникь chrys.-duš. 45. nsl. praznovati otiosum esse trub. fornicari habd. hung. praznica adulterа hung.

праздьнодѣꙗнїе n. σχολή otium ant.

праздьнолюбьнъ adj. festorum amans stichir. -mat. 18.

праздьнолюбьць m. qui festos dies amat sbor. triod. men.-leop.

праздьнословесникъ adj. qui inania loquitur vost. I. 496.

праздьнословесити -шѭ -сишн vb. ἀργολογεῖν verba facere otiosa ant.

праздьнословесїе n. ἀργολογία sermo otiosus ant. antch.

праздьнословити -влѭ -вишн vb. inania verba loqui -зн- isauk. zak.-serb.

праздьнословїе n. ἀργολογία sermo otiosus ant. typ.-chil. sabb.-typ. misc.-serb. -зн- dial.-šaf.

праздьнословъ m. vana loquens -зн- krk.

праздьнословьнъ adj. qui inania loquitur sabb.-typ.

праздьнословьствовати -воꙋѭ -воꙋѥшн vb. inania loqui chrys.-lab. sabb.-typ.

праздьнословьць m. qui inania loquitur -здн- chron.

праздьность f. ἀργία otium -зн- dial. ioann. isaak. -здн- cavum op. 2. 2. 95. nsl. praznost fornicatio hung.

праздьноꙗдьць m. fruges consumere natus -дець acad.

праздьнъ adj. ἔρημος vacuus sup. 275. ἀργός otiosus ostrom. sup. -дьнь nom.-mik. 40. -здни, -зни š.-gl. 85. -здна бѣсѣда nom.-mik. 105. -зна бѣсѣда men.-leop. -здънъıа дѣıти σχολάζειν otiosum esse exod. 5. 8; 5. 17. -vost. - ѥсть ἀργεῖ cessat sup. 312. ἀργίας otii sup. 295. -знж sup. 295. festus дьнь - рам. 176. -здноу быти εὐκαιρεῖν vacare act. 17. 21. -šiš. -здна non gravida krnč.-mih. prazdna spang. -днаıи медѣлы chron. I. 194. порождьнаıи недѣлы mat. 41. per. 92. chron. I. 164.: nota аще нако ма нс праздьнь ѥсть игоумень sabb.-typ. cf. исплънь. alb. mbrazътъ magy. parázna libidinosus parázнálkodni croat. praznovati verant. th. *праздъ.

праздьнь f. ἀργία otium ant. соукотьна - hom.-mih. -знь op. 2. 2. 116. 260. svjat.-op. 2. 2. 393. bus. 643. вражьнь ev. 1434. -vost. попъ ни дьıкънъ да не ѫходатъ -здѣнию ни лѣностию dostop. I. 118. antch. σχολή otium -зни op. 2. 2. 298.

праздьнъıствиѥ n. ἑορτή festum sup. 376. 9; 377. 13.

праздьнъıство n. ἀργία otium sup. ἑορτή dies festus sup. hom.-mih. diak. triod. - прокодити hom.-mih. ἀργία otium -зньıство exod. 21. 19. -vost.

праздьнъıствовати -воꙋѭ -воꙋѥшн vb. πανηγυρίζειν, ἑορτάζειν festum agere sup. 365. 389. ἀσχολεῖν frequentare sup. 377.

праздьнъıственъ adv. sollemniter -дньıственъ sabb. 86.

праздьнъıственъıнъ adj. sollemnis -дн- sabb. 22.

праздьнѣıнїе n. ἀργία otium -зн- ant.

празн- v. праздьн-.

празовъ adj. porri - сокъ misc.-šaf.

празострига m. bestia quaedam misc.-šaf. 164.

празъ m. aries порозъ pal. 1494. nsl. praz aries croat. praz hircus, caper verant. russ. dial. порозъ taurus порозовать coire cf. kašub. pres pullus equi.

празъ m. πράσον porrum -за лоука misc.-šaf. 137. 141. bulg. praz serb. pras allium porrum cf. прасъ.

празьникъ v. **праздьникъ**.

праздъ m. aries **порозжать тысоущъ** georg.-vost. 2. 155.

пракыа f. **оу -кию дати, отдати** duš. 134. 153, uti videtur, pro **прькыа** cf. **прикыа**.

пракосъ m. - **апостолъ** πράξεις τῶν ἀποστόλων actus apostolorum cozm. cf. **опракосъ**.

практоръ m. πράκτωρ exactor antch. nicol. op. 2. 2. 264. **прахторъ** bulg. ok. 24.

пракъ m. machina bellica ad expugnandas urbes **пракъ .р. около града поставикъ** alex.-mih. 67. **постави овны и праки и соуличники** ios.-slav.-vost. **пороки шибающе** karamz. 5. nota 16. **съ пороки, со възграды** ibid. cf. **прашта**.

пралиа f. quae lavat pat. krk. **портомоя** azbuk. nsl. pralja lotrix habd. perilja dain. 100. perica.

пральникъ m. γναφεύς fullo **-ни-** op. 2 1. 133.

праматерьнь adj. poss. aviae hom.-mih. obich.

праматн f. avia alex. **-терь** trigl.

прамінь m. filum, uti videtur **ликомь подаканіи -, онъ плететь** krk. croat. prami budin. 97 pol. promień nserb. promje radius.

прамъ m. in fontt. psl. non legimus, habet tamen alex. serb. pram navis genus pramče russ. паромъ, промъ čech. pol. pram ahd. faram, farm mhd. pràm and. prâmr dân. pram wieg. 2. 410. nhd. prahm cf. gr. πέραμα Grimm, wörterb. 3. 1247. ztschr. 2. 52.

пранніе n. conculeare ant.-hom. ber.

прапотьць m. πάππος avus krmč.-mih. op. 2. 2. 183. **-пртъ** hus. 907. **-тьчь** stichir.-mat. 19. **прапцъ** ostrom

прапотьчь adj. poss. avi prol. per. 26.

прапотьчьскъ adj. avi tur. 51.

пранорь m. 1) vexillum **пороворъ** vost. 2. 156. signum trigl. klruss. prapor rum. **прапор** cf. ngr. φλαμπούρον e lat. flammula **-рщикъ** signifer trigl. 2) adde tintinnabulum **-ры златы** γ **на окѣ мрѣжи** georg.-vost; habes etiam georg.-šaf. 73.

пранорьць adj. σκηπτρου sceptri op. 2. 2. 118. cf. **-рь**.

пранорьць m. tintinnabulum - **зкикь** alex.-mih. 129. **-це на коне поставити** alex.-mih. 128. **-рецъ .и. сътъ мѣдныхъ** georg.-vost. adde georg.-šaf. serb. praporac idem mik. pol. proporzec. proporczyk vexillum.

прапрабаба f. proavia krmč.-mih. - **вторая, третиа** ibid.

прапрадѣдъ m. proavi vel proaviae pater krmč.-mih.

прапрата v. **папрътъ**.

прапратъ v. **папрътъ**.

прапржда f. purpura lavr.-op. 40. vost. 2. 127. beitr. 2. 151. cf. **прѣпржда, прапрждъ** et gr. πορφύρα.

прапржда m. πορφύρα purpura nicol. marc. 15. 17. -mat. 15. **въ -проудь окаянїи сѧ** georg.-vost. **-проудомь оукрашена** ibid. cf. **прѣпржда** et **прапржда**.

прапрждьнъ adj. πορφυροῦς purpureus io. 18. 2. -kryl. **-проуднами доуганми** ant.-hom. 147.

прародитель m. avus prol.-mih. 222. int. chron. 1. 63. 254.

праскавица f. strepitus factus ad terrendos hostes alex.-mih. 16; alio loco 186. videtur esse instrumentum musicum nsl. praskati scabare meg. praskati, prasnoti crepare prask fragor habd. presk prip. 254. praska tamult. schramme praskavec herber wein praščati serb. prasnuti erumpere, illucescere russ. dial. **праскъ** pol. prask nserb. prasnuš.

праскыа f. persicus **отъ -кые коренне** misc.-šaf. nsl. breskva croat. praskva verant. serb. praskva mhd. pfërsich lat. persicus gr. περσικός wieg. 2. 369.

праскыкыи adj. persici **-кено листие** misc.-šaf. 155.

праснь v. **празнь**.

прасолити -лиж -лиши vb. negotiari **-лѧ живыми доушами** vost. 1. 298. russ. **прасолъ** qui pisces sale indurat et vendit pol. prasoł qui salem vendit.

прасолъ m. καπηλεύων qui vendit op. 2. 1. 139. klruss. pol. prasoł salzverkäufer cf. **-лити**.

прасъ m. πράσον porrum pent.-mih. cf. **празъ**.

прасѧ n. porcus **порося** svjat.-mat. 6. nsl. prase, prasec; prašič habd. prešič lex. prasica habd. gr. πόρκος lat. porcus ahd. farh, farah mhd. varch nhd. ferkel ex ahd. farheli lit. paršas ztschr. 11. 166. curt. 1. 135. wieg. 1 334.

пратежь m. sarcinae, merx mon.-serb. 476. - **коуповати** 389. - **продати** 476. cf. **прати**.

пратн, перж, перешн vb. 1) κρούειν ferire ioann. **перетъ полѣ конь** κροαίνει κατὰ πεδίον hom.-mih. 66. **конь перетъ по полю** op. 2. 2. 85. cf. **онь перѧшн мн сѧ въсьпомнивше всѣ** pat.-mih. 81. 2) conculcare **крение перомо** bon. **крьны перомо** psalt.-int.-vost. 1. 329. **грѣзны пероуще къ точилѣ** bus 383. 3) lavare pat. pat.-mih. int. azbuk. **перѣше** prol.-mart. **перетъ и ветъшитъ ризы** vost. 1. 82. **женж перѧшж платно** dial.-šaf. **ѡ скврьноу ризѣ къ рѣцѣ** prol.-mart. nsl. prati lavare praljka malleus lotorius habd. perača idem dain. perilo, perica; pratež f. gepäck. metl. supellex lanea habd. metl. vestis croat. bulg. pra, perъ croat. pratež supellex verant. serb. pratež živ. 184. ispirati mreže živ. 61. russ. dial. **прать** percutere čech. práti ferire pol. pierzywo, pracz, praczka usorb. pra, pẽr verberare lit. per pulsare, lavare let. pẽr idem cf. **плакати** flaien Grimm, wörterb. 3. 1710.

пратн, перж, перешн vb. φέρεσθαι ferri **отъчьство долѣ пермо** prol.-vuk. prol.-mih. **долѣ перомъ** dioptr. **(конь) пери (-ры) сьврьже сьноузьника** men.-mih. 162. ἅλλεσθαι salire bulg. πάτεσθαι volare azbuk. **перѫтъ** sup. currere azbuk. λακτίζειν calce ferire **на ражны** - šiš. 251. - **противоу остноу** men.-mih. **кобыла грызлющи и пероущи** men.-mih. cf. **перо** et nsl. srakoper.

пратн, порж, порѣшн vb. scindere **порѣти рыбоу** pam. 239. nsl. parati; raspranje zemlje chasma lex. kruss. poroty pol. proć, porze cf. **платъ**.

пратити штж -тишн vb. comitari duš. 150. 163. mon.-serb. serb. pratiti.

прахнѣти -кьж -кѣшн vb. κονιορτοῦσθαι pulveresc ere -хьн- barl. **не прахъньнѣюще** ἄσηπτος esai. 40. 20. -proph. cf. nsl. prhek.

прахокьнъ adj. vanus alex. **въздкнжемь -ныѥ помыслы** ephr. ephr.-belg.

прахторъ v. **практоръ**.

прахъ m. χοῦς, κονιορτός pulvis ostrom. sup. lit. parakas rum. **праѫ** cf. pol. perz magy. por pulvis porha mürbe nsl. prašiti das feld brachen.

працанне n. sensus dubius: **калъховалъжж и птицамъ назиралъжж -нна** georg.-vost. cf. pol. praca.

прашати -шаѫ -шаѥши vb. interrogare chron. 1. 77. tur. bus. 395. 655. mon.-serb. 476.

прашити -шѫ -шишн vb. in pulverem redigere trigl.

прашта f. 1) σφενδόνη funda op. 2. 2. 126. sabb.-typ. georg. ber. **супоротокъ**: nota 2) πύργος turris esai. 29. 3. -proph. **створьше акары сѣны** (turres) **и вьзградьі и короты и праще и нно много замышленнѥ** prol.-mih. 272. e russ. **къ горьнюю працоу** men.-mih. 177. **изшедше изъ града изсѣкоша праща нхъ** chron. 1. 225. 25. nsl. praća: prečka habd. preča, frača meg fraća funda; pri vozu okov na srêdi vage, kamor se štrange priveže bulg. praštvъ croat. praća verant. serb. praća russ. **пракъ, порокъ**; прящь, порочьнъ ipat. pol. proca magy. parítya rum. **прашне** f. cf. **плашкъ** nserb. prokadło et **пракъ**, cuius rad. **пр̀** ferire, scindere adde Grimm, wörterb. 3. 1804. Pott 2. 1. 381.

прашталель m. qui condonat hom.-mih.

прашътати -аѫ -аѥши vb. ἐλευθεροῦν liberare sup. 265. 292. 297. συγχωρεῖν concedere; ἀφιέναι remittere krmč. 49. krmč.-mih. sup. dial. chron. 1. 50. - **запрѣщенна** glasn. 11. 163. **седмиюдесеть и седмию -де** sabb.-typ. 43. - **кого** dial.-šaf. **-штай и самъ къ текѣ съгрѣшающштаѫ** bus. 291. - **сѧ** ἐλευθεροῦσθαι liberari hom.-mih. **грѣхи -аѫть сѧ** svjat.

прашътица f. funda demin. alex.

прашътоурѫ m. pronepotis filius krmč. 234. **отъ правноучѧ родивъ сѧ глаголеть сѧ** - krmč.-mih. 274.

прашътоурѫ n. pronepotis filius **правноучатомь и -ратомь** gram. 61.

прашть m. διπλοΐς palliuu op. 1. 60. ieb 29. 14. -proph. mat. 55. cf. **плашть**.

прашътьникъ m. σφενδονήτης funditor sup. 393. pent.-mih. krnš.

прашътьнъ adj. σφενδόνης fundae proph. **камень** - ephr.-belg. **крьженнѥ -но** men.-mih.

прашьнъ adj. κόνιος pulvereus io.-sin. **кально и -но** io.-clim.

прашьнъ adj. πύθωνος pythonicus **рабъіни имоущи доухъ прашеть** act. 16. 16. - obich.

праѯнапостолъ m. praxapostolus sabb.-typ.

презкитерица f. sacerdos krmč.-mih.

презкитерокъ adj. poss. presbyteri miszak.-serb. **-кут-** vita-theod.

презкитеръ m. πρεσβύτερος presbyter **-кут-** sup. typ.-chil. chron. - **вѣкъ** krmč.-mih. **-коут-** krmč.-mih. **-кют-** tur **презкитопос.**-bulg. hom. mih. per. пху. šiš. xi

xvii. **прозвоут-** vita-theod. holm. **прозвют-** bor. xiii. **прозвут-** bor. 16. chron. **прєсвут-** sup. ant.-hom. **привикт-** dial.-šaf. **просвит-** mat. 39. ahd. priestar mhd. nhd. priester wieg. 2. 419.

презвитерьскъ adj. presbyteri chrys.-lab. **-вут-** sup. **прозвютер-** antch.

презвитерьство n. πρεσβυτέριον presbyterium greg.-lab. krk. **-вут-** sup. op. 1. 155 krmč.-mih. **прозвоут-** bus. 69. **прозвут-** prol.-mih. **прѣзвит-** šiš. 183.

презвоут- v. **презвит-**.

презвют- v. **презвит-**.

презвут- v. **презвит-**.

презъ praep. sine cum gen. iungenda pro **безъ** š.-gl. 98.

прелогъ v. **прѣлогъ**.

преносить m. πρεπόσιτος praepositus sup. **прѣп-** prol.-mart. 124. **пєрєп-** holm.

преторий v. **преторъ**.

преторъ m. πραιτώριον praetorium sup. 155. 162. 170. mat. 35. bor. ziz. **кы-ри** et **-рѣ** men.-leop. **-рий** sup. 326. 329. **прѣторь** šiš. 184. pyrg.: male **прѣтєорь** psalt.-vuk.

преоуръ m. prior. š.-gl. 94.

при praep. ad iungenda cum loc. *a)* loci **при єзерѣ** hom.-mih. **при вратоухъ** πρὸ τοῦ πολῶνος men.-vuk. **при мори** mon.-serb. 204. 9. **при архиєрѣхиѣа жидовьскыхъ** hom.-mih. **хождахоу при рѣцѣ** παρεπορεύοντο παρὰ τὸν ποταμόν exod. 2 5. **при крѣзѣхъ горъ** bus. 265. *b)* temporis **при кєчерѣ** πρὸς ἑσπέραν ostrom. **написано късть єоуанєлиє сѣ при кнѩзи великомь всєи роуси вдсильи а при митрополитѣ куприиѣ а при владычицѣ иваиѣ, при посадницѣ романѣ** evang. -saec. xv. **при конъстантинѣ цари** typ.-chil. **при деофилѣ цари** cyr. 28. **при семь** (σεσπασιανοῦ) **иероусалимъ полоєиєиъ кысть** mat. viii. **почата кысть здати при писконѣ иоанѣ** chron. I. 172. 20. **при мєдоднюю патриарьхоу** pat.-šaf. **при господинѣ** mon.-serb. 198. **при цароу стефаноу** mon.-serb. 196. 50; 350. 74. **при жрѣци анкиѣ** ἐπὶ ἀρχιερέως ἄννα luc. 3. 2. -trn. **симеоиъ кѣ при трапиѣ цари** prol. **при кєлиць праздницѣ родить сѣ** misc.-šaf. **при животѣ скоємь** ok. 52. **при животоу скомь** mon.-serb. 183. 10. **при животоу скомь** mon.-serb. 379. 8; 381. 7. *c)* **нємощиою ничьтоже при тѣлѣ** hom.-mih. *d)* **тѣчьни соуще при хытрости** men.-mih. **както можить подекити сѣ томоу при скьзанию коли**; greg.-lab. adjectivis, positivo vel comparativo, additum minuendi vim habet **прилѣчьнъ** πρόσπεινος; **прикладъ, приколѣзьнъ** nsl. pribêl semialbus prisladek subdulcis priêrn subniger habd. adde priprost simplex habd. pol. przyciemny, przytrychlejszy, przyskępszy, przysłabszy, przytępszy, przychorszy, przyciemniejszy cf. lat. prae Pott I. 492. 566. 570. curt. I. 249.

при: nota **ико при облачиѣ кыкаєть** ὡς πῦρ ἡ νεφέλη γίνεται prol.-mart.

прилѣчьнъ adj. πρόσπεινος famelicus šiš. 21. **-лчинь** strum.

прибавати -аѩ -аѣши vb. κατατραγῳδεῖν enarrare prol.-mart.

прибавитель m. inventor glag.

прибакити -ближ -киши vb. acquirere - **поучыкы** sabb.-typ. addere ber.

прибавлати -ѩ -ѣши vb. acquirere šnt.

прибавлєниє n. acquisitio sabb.-typ. **-лєниє** ber.

прибаска f. proverbium trigl.

прибирати -ѩ -раѣши vb. legere misc.

прибити -бью -бишеши vb. προσπηγνύναι adfigere hom.-mih. - **дьскиж** mir. - **дъскоу** tur. - **роуцѣ** men.-mih. - **ноз҃ѣ на дрѣвѣ** hom.-mih. **-ьиєиъ** sup. 356. **-вишєиыиъ гвоздий** hom.-mih.

приближати -аѩ -аѣши vb. ἐγγίζειν, πλησιάζειν appropinquare sup. ant. - **сѧ** sup. ostrom. greg.-naz. šiš. 178. int. op. I. 71. chron.

приближєвати сѧ -ваѩ сѧ -ваѣши сѧ vb. appropinquare **-ваχъ сѣ** š.-gl.|73.

приближєниє n. propinquitas ant.-hom.

приближити -жѫ -жиши vb. ἐγγίζειν appropinquare sup. - **сѧ** ostrom. sup. chron. I. 52. 112. cyr. 3. **-жьши сѣ брацѣ** prol.-mih. - **огни гордыни** antch. πληροῦσθαι ostrom.

приближьникъ m. παραπλήσιος propinquus acad. **нєци - образомь кѣ** pyrg.

приближьно adv. prope krmč.-mih. cozm.-ind. alex. - **намь приобычьшаго сѣ** lit.-mih.

приближьнь adj. παραπλήσιος vicinus **-жню** iv.-mih. **-жнѣйшинъ** misc.-šaf. συνάδων consentiens barl.: nota **мѣста -на** krmč.-mih. 221.

приближьство n. propinquitas misc.-šaf.

приблизъ adv. prope alex.

прикладъ adj. subpallidus trigl.

приключати -аѩ -аѣши vb. ἐπιτηρεῖν observare krmč.-mih. 120. ἐπισκοπεῖν inspicere hebr. 13. 15. -op. 2. 1. 166. šiš.

-257. дѣнь отъ дѣне сне -дѣть chrys.-lab.

привлажждати -аѭ -аѥши vb. libidinose vivere -блоужати ber.

привожьникъ m. vestibulum, uti videtur -жн- sof. 30. cf. -нъкъ.

привожънъкъ m. vestibulum, uti videtur -кожнокъ и преддверие въ ономъ чиноу имѣемъ, и въ нихъ стоѧти вълнмъ простцемъ и женалъ pam. 162. **привожинокъ**: стоиχоу внѣ всн до покаженнд нерεова vost. cf. -никъ.

привонштѣ n. sinus alex. въ лжцѣ блажєнаго антонинѣ, обь онь поль -цıа krk. op. 2. 2. 271, ubi acad. въ лицѣ etc. сѣдѣше обь онь поль -цıа pat.-mih. 11. russ. прибой, мѣсто у берега, къ которому прибиваетъ вода cf. ῥηγμίν.

приволѣзньнъ adj. aegrotus misc.-šaf. 71.

привладьнъ adj. barbatus alex.

привратн -вержѫ -вєрѫши vb. colligere sup. 207. болѣре привраше и молеще глголаχоу misc. 31.

привъıвати -аѭ -аѥши vb. προσγίγνεσθαι adnasci, accedere sup. 241. αὐξάνεσθαι augeri sup. mir. chron. 1. 245. men.-mih. печаль -ваѥть сут. 2. пользе ради отъ нихъ -ваѥмне чловѣкомь sabb. 1; nota male proficisci sup. 399.

привъıль f. lucrum trigl. -льıца dem. trigl.

привъıти -вѫдѫ -вѫдеши vb. προσγίγνεσθαι adnasci sup. 369. accedere chrys.-lab. pat. prol. misc. γίγνεσθαι nasci pent.-mih. περιγίγνεσθαι obtingere krmč.-mih. по многомоу ви лѣпоты -было bell.-troj. 42. -было въ клѣти его chrys. -frag. иже -боудıше имоу въ цѣнѣ vita-theod. къ немоу -было ex.-op. 2. 1. 29. словеса -ıше къ дѣломь chrys.-lab. -ıвıшне плоды pent.-mih. pol. prybysz schaltmonat prybycień advena: contrarium оубıти: nota да га кротоу привншемь mon.-serb. 476. 63. klruss. prybuty, prybudok.

привъıтие n. accessio ber.

привъıтъколюбънъ adj. lucri amans clim.

привъıтъкъ m. κέρδος lucrum cloz II. 51. krmč.-mih. ephr.-belg. ant. antch. nomoc.-bulg. io.-sin. isaak. sup. 48. par. nom.-mik. 58. ber. greg.-mon. πόρος quaestus krmč.-mih. πλεονασμός abundantia greg.-naz. προσθήκη additamentum ant. малъ принось - krmč.-mih. 217. - боудеть мьздѣ sborn. -ткоу приобщıати сѧ krmč.-mih. дажıдаго искоупъ съ -ткомь chrys.-frag. скаредь - αἰσχροκερδία turpe lucrum krmč.-mih. довлѣеть жюпаномъ часть княжа и привътокъ окроκоуλюдьскомоу имъ bus. 385: pro прѣвıтъкъ μονή men.-vuk. pol. przybytek.

привъıтъчьıнъ adj. lucri -точный ber.

привѣщание n. confugere -ньıе sup. 435.

привѣщатель m. qui refugit.

привѣщати -аѭ -аѥши vb. προσφεύγειν, καταφεύγειν refugere, confugere sup. pat. shor. int. greg.-naz. holm. prol.-mih. krmč.-mih. sabb. 104. въ градь - sabb. 177.

привѣщлець m. qui refugit misc.-šaf. alex.

привѣщница f. quae refugit alex.

привѣщнѫти -нѫ -нıши vb. καταφεύγειν refugere, profugere prol. krmč. sup. int. proph. op. 1. 18. misc.-šaf. men.-mih. dial.-šaf. iphn. mon.-serb. chron. προσέρχεσθαι accedere sup. 390. -гше σομφογόντες man. transfugere sup. 58. nsl. pribeg profugus habd. pribêgа refuginm trub. magy. pribeg.

привѣщство n. refuginm gram. 168.

привѣгъ m. transfuga domet.

привѣдити -ждѫ -дıши vb. cogere χοτѣ τραπεζ- ны - leont.

привѣдьнъ adj. perniciosus пьсъ неистовъ - вьсѣмъ, немоуже сѧ приκосне svjat.

привѣжати -жѫ -жıши vb. καταφεύγειν confugere sup. 56. ephr. chron. 1. 63. 196. 219.

привѣжıште n. refugium sup. 51. 171. 353. sim. I. 13. II. 9. hom.-šaf. chron. 1. 159.

привѣзание n. confugere georg.

привѣзати -аѭ -аѥши vb. confugere -dial.-šaf.

привѣлъ adj. subalbidus trigl.

привѫдѫ v. **привъıти**.

привлава f. θελκτήριον illecebra op. 2. 2. 12.

привлабити -аѭ -ıши vb. allicere nomoc.-bulg. per. 16. дѣтий къ собѣ - tur. -ıше на комькание συνεσύροντο εἰς κοινωνίαν men.-mih.

привлалити -аѭ -лıши vb. προσκολίειν, προσκυλίνδειν advolvere ostrom. prol. hom.-mih. -ли камень на оустие гроκоу hom.-mih. bus. 126. - сѧ προσοχέλλεσθαι impingi, appelli prol.-cip. корабкоу къ краю -лıешоу сѧ προσοκείλαντος men.-vuk.

привати m. pl. πριβάτα aerarium principis usibus dicatum -тѣхъ krmč.-mih. 21. -ты alex.

приведение n. προσαγωγή adductio šiš. 61. 127. chron.

привѣслати -аѭ -аѥши vb. advehere sup. 321. 26. nsl. veslati.

привѣсти -ѧ -дѣши vb. προσάγειν, προσφέρειν, ἄγειν, φέρειν adducere ostrom. sup. ant. cloz I. 468. 908. cyr. 2. par. chron. **-весѧ** glag. - **кого въ свою волю** steph. **на срѣдѫ** - dial.-šaf. - **кого прѣдь цары** ἐνώπιον τοῦ βασιλέως prol.-cip. **бываѥтъ -дѣнъ парне** γίνεται μετάπεμπτος ὁ πάρις man. **брата своѥго женоу къ бракоу** -δε πρὸς γάμον ἄγάγετο prol.-mart.: nota ἀνακαινίζειν restituere sup. 257.

привѣсти -зѫ -зѣши vb. εἰσκομίζειν invehere sup. advehere dial. vita-theod. bell.-troj. 14. domet. sabb. 65. men.-leop. prol.-mih. prol.-mart. chron. I. 64. 157. 199. 211. ἐμπορεύεσθαι merces importare hom.-mih. - **коуплю** hom.-mih. - **корабль** leont. - **столпы** sof. **-зоша три возъı** vita-theod.

привѣкати -аѫ -аѥши vb. adiungere, implicare **-ваше плаветь белостн** alex.-mih. 50. - **къ древоу** inserere trigl. **привѣкокъ, чрѣнокъ** surculus trigl. **привѣтъ** part. insertus trigl.

привидовати -ваѫ -ваѥши vb. φαντάζεσθαι imaginari **-кай** hom.-mih.

привидѣнїе n. φάντασμα, φαντασία visio men.-vuk. matth. 14. 26. -mat. 33. bus. 293. isaak. greg.-mon. lit.-mih. chron. I. 261. ἐνύπνιον somnium ant. pat.

привидѣти -ждѫ -дѣши vb. spectare isaak. cf. rum. **привеск** specto.

привинѣнъ adj. vinolentus alex.

привитати -аѫ -аѥши vb. κατασκηνάν commorari š.-gl. 74. bon. bus. 32. 87. mat. 26. **птица нѣбесныı -тают къ моужемь доухокнымь** prol.-mart.

привитовати -тоуѫ -тоуѥши vb. habitare ber.

привлачати -аѫ -аѥши vb. ἐφέλκειν attrahere **очи** - bor. xii.

привлачѣнїе n. attractio - **къздоуха доушникомь** chrys.-lab.

привлачитѣльнъ adj. attrahens int.

привлачити -чѫ -чиши vb. ἐφέλκειν attrahere barl. isaak. io.-sin. ἐφέλκειν sugere sup. 229. ἐπισπᾶσθαι attrahere **пиıоу** - proph. adde greg.-mon. men.-mih. **-чаштинмъ гръхоу своıмь** svjat. - **на въждѣлѣнїе помыслы** misc.-šaf. **лоуноу - къ себѣ** krmč.-mih. **люди къ себѣ** - krmč.-mih. **длъгъ** - **на себѣ** par. **жены** - chrys.-lab. - **къ грѣхоу** par.

привлѣченїе n. attractio isaak.

привлѣшти -клѣкѫ -клѣчеши vb. ἐπισπᾶν, ἐφέλκειν, ἕλκειν, ἑλκύειν attrahere sup. krmč.-mih. ant. dial. ostrom. pat.-mih. dioptr. sim. I. 10. ἐπιφέρειν afferre men.-vuk. aor. **-влѣкъ** glag. **въ работоу** - krmč.-mih. - **рало** chrys.-lab. **цѣломоудрїе -къ** περιχείμενος prol.-mart. - **кого къ себѣ** krmč.-mih. 214. **къ себѣ - юношоу** frag.-serb. -saec. xiii. **-че сѣкѣ длъгъ** par. **да не тою -чинь боудеть** krmč.-mih. **крило -волкъшн** op. 2. 2. 84.

приводителънъ adj. adducens int.

приводити -ждѫ -дѣши vb. προσάγειν, προσφέρειν adducere ant. greg.-lab. chrys.-dûš. dial.-šaf. per. chron. φέρειν ferre cloz I. 743. adde svjat. - **свѣдѣтелıе** misc.-šaf. - **народь** hom.-mih. **апостола въ срѣдоу -дѣше** greg.-mon. ἐπανάγειν restituere sup. 257. - **см** tur.

приводъ m. adductio, de monachis tur.

приводьница f. qui adducit pat. men.-mih. 105.

приводьнı f. sensus dubius: **обеди соуть -днѣ на царскый санъ** tur. 112.

привожденїе n. ἐπεισαγωγή adductio šiš. 178.

привозити -жѫ -зиши vb. advehere trigl.

привозъ m. advectio trigl.

привой m. ἑμάς lorum **свѣжеши -вомь** op. 2. 1. 59.

привратити -штѫ -тиши vb. dare mir. 100. -

привратъникъ m. ianitor trigl. **-тни** ostiarii cella trigl.

привръгъ m. adjectio acad.

привръхнѣ adv. in superficie **-верхнѣ** alex.

привръдие n. προσπάθεια appetitio io.-clim.

привръдьнъ adj. laesus alex.

привръдъство n. appetitio io.-clim.

привръменьнъ adj. temporalis, caducus mir. ber. alex.

привръшти -връгѫ -връжеши vb. ἐπιρρίπτειν adiicere ant. adde sup. 420. chron. I. 242. - **ухрастомь** per. 40. 15. - **скорьı** io.-dam. **-вързи къ господоу печаль свою** io.-dam. **-врьжѣ сѧı** se deiecit sup. 399. - **см** προσκόπτεσθαι impingere aor. **-гѫ** nicol. **-гѫ см** cloz I. 778. προσρηγνύναι illidere sup. 338. - **се къ камень** hom.-mih. 43. **къ третиюмоу - се бракоу** krmč.-mih. invadere **намь -врьжѣ се** laz.-vuk. 100.

привръкъıı part. fervens alex.

привъведенїе n. ἐπεισαγωγή adductio.

привъвести -ѧ -дѣши vb. adducere **-дена жена** nebenfrau misc.-šaf.

привѣкодити -ждѫ -диши vb. adducere chrys.-lab.

привѣдрзити -жѫ -зиши vb. infigere.

привѣзвигити -штѫ -тиши vb. παραχερδαίνειν iuxta lucrari; χερδεῖν lucrari greg.-naz.

привѣздоблѣвати -ваѭ -ваѥши vb. ἐπαγωνίζεσθαι decertare, socium se adiungere op. 2 2. 54. -**воздоблѣка** злокою cyr.-hier.

привѣздрастити -штѫ -стиши vb. superaugere оурокы - leont.

привѣзискати -штѫ -штѫ vb. acquirere.

привѣзложити -жѫ -жиши vb. superimponere.

привѣзати -ѧмѫ -ѧмеши vb. προσλαμβάνειν adsumere ioann.

привѣлагати -глѫ -гаѥши vb. superimponere ioann. tur.

привѣмѣнити -нѭ -ниши vb. adnumerare.

привѣнести -сѫ -сеши vb. adferre triod.

привѣнити -ндѫ -ндеши vb. παρεισέρχεσθαι ingredi šiš. 54. dial. dioptr.

привѣпадати -аѭ -аѥши vb. accidere chrys.-lab. оть -аюшихъ зль greg.-mon. 87.

привѣпасти -дѫ -деши vb. accidere болѣзнь -дши chrys.-lab.

привѣпивати -аѭ -аѥши vb. advocare кога -ваѥть моуси sup. 326. 25.

привѣспоманѫти -нѫ -неши vb. adnumerare.

привѣходити -ждѫ -диши vb. ingredi io.-sin.

привѣшьд- vb. ingredi isaak.

привѣыкалъ adj. assuetus хоулѣ - mir. 127.

привѣыкнѫти -нѫ -неши vb. assuescere misc.

привѣсьникъ m. rusticus -вєсникъ op. 2. 2. 269: oppon. гражданинъ.

привѣсити -шѫ -сиши vb. appendere.

привѣсити сѧ -шѫ сѧ -сиши сѧ vb. sensus dubius, fortasse resipiscere да пондевѣ и вѣ да сѧ -нимъ (pro -нивѣ) предъ богомь lavr.-op. 11.

привѣтный m. g. -тьна sensus dubius, fortasse comis, humanus: не вѣхоу вльци, не -тьне hom.-mih.

привѣтовати -тоую -тоуѥши vb. σχολάζειν operam dare - позорищемь prol.-cip. - чемоу men.-vuk. men.-leop. - книжномоу оучению prol.-mart.

привѣтъ m. πρόθεσις propositum act. 11. 23. -šiš. 27. strum. šiš. 200. op. 2. 2. 56. 62. cyr.-hier. adde antch. ber. lavr.-op. 82. παράκλησις adhortatio šiš. 150. написань -вѣтъ божий sof. 29.

привѣтьлик̑ъ adj gratus -тл- trigl.

привѣтьнъ adj. comis, uti videtur pat.-šaf. 38. προσεικώς similis окычаемь - prol.-mart. **привѣтьнъ** men.-leop. 54.

привѣтьство n. gratulatio trigl.

привѣтьствовати -воую -воуѥши vb. salutare ber.

привѣщитавати -ваѭ -ваѥши vb. proponere.

привѣщьтаніе n. salutatio -вєщ- per. 39. 13.

привѣщьтати -аю -аѥши vb. proponere; fivere - и любити кого pat. сѣѣ братоу -тавь sabb. 105. alloqui greg.-lab. 25.

привѣщьтєкати сѧ -аю сѧ -аѥши сѧ vb. προσομιλεῖν краснымь сѧ -кам хожєнии io.-dam

привѣдати -аю -аѥши vb. flaccescere trigl.

привѧза f. καταδεσμός vinculum -зы pl. acc. op. 2. 2. 201. clim. 272. ни елѣа ни -зы georg.-vost.

привѧзаніе n. alligatio sup. 446. pat.-mih.

привѧзати -заю -заѥши et -жѫ -жеши vb. δεῖν, δεσμεῖν, δεσμεύειν, προσδεῖν, ἐγκαταδεῖν ligare ant. dial. prol. proph. sup. tur. io.-siu. pyrg. men.-leop. men.-mih. men.-vuk. sim. II. 2. 4. sup. int. misc. pat.-mih. iudith 8. 3. bus. 624. 652. 743. кь любимомоу сн дроугоу оумь привєжєть hom.-mih. 69. -зана земльныхъ вєщихъ ephr.-belg. -заюшїа mat. 53. -заше ѥ нарамьницн svjat. - корабль isaak. - сѧ men.-leop. - сѧ пазлови sborn.-hees. -заѥши ли сѧ женѣ; šiš. 80. -за сѣ кь вѣрѣ его sabb.-typ. 83: male -за сѣ имѣнии τῆς εὐπορίας εὐεήθη hom.-mih.

привѧзовати -зоую -зоуѥши vb. δεῖν alligare ostrom. dioptr. chrys.-lab. krmč.-mih. kruš. pent.-mih. sbor.-kir. 65. misc.-šaf. - сѧ dial.-šaf. - сѣ напастїхъ ephr.

привѧзъ m. δεσμός vinculum 1. reg. 25. 29. -kruš.

привѧнѫти -нѫ -неши vb. flaccescere trigl. -вѧлъ adj. flaccidus trigl.

привѧска f. alligatura trigl.

привѧзъ m. vinculum -воуза сего ради ephr.-vost.

пригнѫти -нѫ -неши vb. cogere alex.

пригвождати -аю -аѥши vb. adfigere hom.-mih. triod. oct. sup. 8. misc. pyrg. chrys.-lab. - сѧ sup 124.

пригвожденіе n. προσήλωσις, καθήλωσις adfixio ioann. prol.-cip. io.-sin. men.-vuk. prol.-mart.

пригвоздити -ждѫ -зднши vb. προση-

λοῦν adfigere ant. sup. chrys.-lab. chron. - крьстѣ hom.-mih. - страсѣ плътъ antch. -дневъ є на крестѣ vost. περιπείρειν perforare себе -душа колѣзнемъ многимъ vost.

пригкнѵ̑къ m. πρίγκιψ princeps -гкнѵ̑къ sup. 104. cf. принъгипъ.

приглавьница f. παρεγκεφαλίς cerebellum -вн- op. 2. 1. 17. 18. vost. ex.-vost. bus. 699.

приглаголание n. appellatio.

приглаголати -лѭ -лѣшн vb. προσαγορεύειν appellare; addere dicendo proph. nom.-mik. 175. adde svjat.

приглаголовати -лоүѭ -лоүѣшн vb. προσαγορεύειν appellare dial. suadere vost.

пригладьнъ adj. familicus -дни оусноүхомь pyrg.

пригласити -шѭ -сшіи vb. προσφωνεῖν, φωνεῖν advocare ostrom. dial. assem. mat. 16. ephr. mir. dial.-šaf. ber. -глашь bus. 49.

приграсие n. accentus gr. προσῳδία греческий ѩзыкъ -снемъ отлоүчаетъ сѧ vost.

приглась m. accentus острый - vost.

приглашати -аѭ -аѣшн vb. προσφωνεῖν vocare krmč. int. -сѩщимъ mat. 42. скнрѫщнимъ -шлаүѭ dial.-šaf.

приглашение n. vocatio.

приглоүхъ adj. subsurdus trigl.

пригладати -аѭ -аѣшн vb. observare trigl.

пригладъ m. aspectus pat.-šaf. 184. prol.-mart. 128.

пригнати -женѫ -женешн vb. adigere triod. misc. per. 59. 115. chron. 1. 138. 163. -женѣте скоть свой φέρετε τὰ κτήνη ὑμῶν gen. 47. 15. -pent.-mih.

пригнести -тѫ -тешн vb. ἀποβλίβειν premere -гнѣте pent.-mih. -гнести крѣпцѣ men.-mih

пригнилъ adj. subrancidus trigl.

пригноүсити сѧ -шѭ сѧ -сшіи сѧ vb. abominari только сѧ соүть имь -сили men.-mih. 248.

пригнѣтити -штѫ -тшіи vb. accendere - огнь men.-belg. ἐπιτιθέναι addere да не -тать огня 3. reg. 18. 23. -vost.

пригнѣщтати -аѭ -аѣшн vb. accendere не -шлйте огни men.-belg. ἐπιτιθέναι supponere kruš. огня не -шлйте 3. reg. 18. 25. -vost.

пригоговати -рьѭ -рѣшн vb. παραινεῖν hortari -рати кого men.-vuk. sabb.-typ.

приговоръ m. hortatio - дѣйствомь дьволимъ lavr.-op. 82. consilium trigl. vi-taperatio mon.-serb. 408. nsl. prigovor naevus meg.

пригодити сѧ -ждѫ сѧ -дшіи сѧ vb. accidere prol.-mart. pam. 176. -дневъшоү сѧ недоүгоү men.-leop. дше послови -дить сѧ пакость dipl.-smol. 1229. - vost. -дше оү доүбровникоү mon.-serb.

пригодьнъ adj. aptus trigl.

пригождь adj. ἐπιτήδειος idoneus нн къ чтоже -гожи sap. 4. 5. -op. 1. 78. e russ. pulcher -жнй trigl.

пригонити -нѭ -ншіи vb. adigere krmč.-mih. chron. 1. 211. каменне - н водѫ bell.-troj. 9. - кь клитѣ men.-mih. 188. - стада sup. 31. - сѧ accomodari int. 119.

пригонѣние n. cogere: opponitur волы misc.-šaf.

пригорькъ adj. subamarus trigl.

пригорьнъ adj. montosus мларны нде вь -рноүю hom.-mih. 111.

пригорѣние n. ardere men.-vuk.

пригорѣти -рьѭ -рѣшн vb. aduri prol. prol.-cip. rum. пригорѣск torreo.

пригорѣ adv. peius -рѣе prol.-vost. russ.

пригостити -штѫ -стшіи vb. hospitio excipere; mercatura acquirere vost. e russ.

приготовати -вьѭ -вѣшн vb. παρασκευάζειν parare ant. isaak. chrys.-lab. tur. chron. op. 2. 2. 425. - трапезоү hom.-mih. -ва него събрати fecit ut colligeret sup. 397.

приготовѣти -вльѭ -вшіи vb. παρασκευάζειν parare ant. bus. 516. - на вечерю брашьна vita-theod. - сѣроү men.-mih. 180. трапеза -влена sborn. ἐξαρτύειν instruere sup. 179. - сѧ chron. 1. 14. 261.

приготовлити -ьѭ -ьѣшн vb. parare hom.-mih. kruš.

приграблити -ьѭ -ьѣшн vb. rapere къ себѣ -ьше множьство народа men.-mih.

приградити -ждѫ -дшіи vb. adaedificare krmč.-mih. - стѣнѫ mir.

приградие n. suburbium -городи chron. 1. 160.

приградъ m. locus qui ante cellam est sup. 404. 5. περίτειχος propugnaculum esai. 26. 1. -proph. -городъ per. chron. -городокъ trigl.

пригрѣщти -нѫ -нешн vb. συναρπάζειν corripere -грѣноү et -грѣбе кь себѣ многы чрьноризьце men.-mih.

пригробие n. officium funebre alex.

пригробьнъ adj. qui ad sepulcrum fit alex. сльзами -ьми омывающе себе prol.-mart. -но слово prol.-mart. men.-leop.

пригрѣбити -блѫ -шіи vb. curvare на

обѣ страны -ѣлина ex.-vost. 2. 107. **-горѣлинѣ своею свѣстью** vost.

пригрѣдъ adj. subarrogans trigl.

пригрѣновати -ноуѩ -ноуѣши vb. prehendere **-грѣноующю** op. 2. 2. 476. - **сѧ** ἀγκαλίζεσθαι amplecti **-грѣноужіа сѧ дроугъ съ дроугомь** man.-vost. klruss. pryhornuty, pryhortuty.

пригрѣнѫти -нѫ -нѣши vb. prehendere pat.-šaf. 285. **-нѫвъ л бызаше** dial.-šaf. **да сѧ -нать** bulg.-lab. 19.

пригрѣшта f. ὀρᾴ pugillus **-грѣщіа моукы** 3. reg. 17. -vost. **-грѣщь** pl. g. vita-theod. **пригорщни, пригорщи** trigl. nsl. prgišče n. hung. cf. polne priša saj ravn. 1. 88. klruss. pryhoršč cf. **прѣгрѣшта, прѣгрѣшта.**

пригѫнѫти -нѫ -нѣши vb. plicare **-гнѫ** glag. νεύειν introrsum inflectere **оуѣгрь -гновѣнны прьсты** νευρώσας δακτύλους psalt.-theod. - **сѧ; пригнѫ сѧ желѣзо** men.-leop.: nota **-гнѣше** καθῆκε pent.-mih.

пригъібати -ѣаѩ -ѣаѣши vb. plicare acad. bus. 686.

придавати -аѩ -аѣши vb. addere chron. l. 102. mon.-serb.

придавитєлнъ adj. qui suffocat **низьцѣ хыжи-нѣ**men.-mih.365.-**на хыжица** 360.

придавлѧти -лѩѩ -лѩѣши vb. premere, comprimere - **око** io.-sin.

придание n. additio domet cf. per. 44. 6.

придатєль m. qui addit mon.-serb.

придати -дамь -даси vb. διδόναι dare sup. 278. ἐπιτιθέναι addere ant. domet. chron. l. 19. 57. 207. **-данос** dos mat. 51. **-данос, вѣно** trigl.: nota **-данова жена** sine dote uxor trigl.

придатъкъ m. additamentum bus. 624. **-токъ** ber. trigl. pol. przydatek.

придаѩти -даѩ -даѣши vb. ἐπιδιδόναι addere kruš. **-дашѣ сѧ** hom.-mih.

придвигнѫти -нѫ -нѣши vb. admovere sabb.-typ.

придворица f. vestibulum **калоуѣрице да стоѥ оу -цѣ** sabb.-typ. 78.

придворие n. ἔπαυλις casa; προαύλιον, προπύλαιον vestibulum men.-vuk. dial. adde pat. ber. prol.-mart.

придвьрие n. πρόθυρον vestibulum men.-leop. dial.-šaf. - **врата** ἐν χρῷ prol.-mart. cf. **-дворие.**

придвьрьникъ m. ianitor **-вєрн-** trigl.

придежьскъ adj. nom. proprii - **отокъ** bell.-troj. 25.

придѣѣти -ѣѭ -ѣѣши vb. adrepere **отлѣ -вѣѭ вларъкинъ** ex.

придичекъ adj. poss. nom. proprii **сѫнъ паламидѣшь** - bell.-troj. 15.

придлъкѣсти -кѫ -кѣши vb. διατρεῖν perforare **-боуть** при корени стѣкло ex.

придлѣжати сѧ -жѫ сѧ -жиши сѧ vb. κρατεῖν tenere **инѣмь недию -жаше сѧ** къ единой странѣ men.-vuk. cf. **-др-.**

придока f. res necessariae **да обращемъ -бы скоа** alex.-vost.

придобѣкати -аѫ -аѣши vb. accipere misc.-šaf.

придобѣти -кѫдѫ -кѫдеши vb. adipisci domet. misc.-šaf. psalt.-vuk. bus. 734. accedere **пищожѣ -боудѣть.**

придобѣтие n. lucrum alex. acquisitio men.-mih. 390.

придобѣтьнъ adj. **-но чѧдо** νόθος filius ex concubina **-тна чада** vost.

придобѣдѫ v. **придобѣти.**

придомнити -млѭ -мниши vb. familiarem reddere domet

придроугъ m. socius, ni fallimur **-гы** pl. a. antch. c. 105.

придроужати сѧ -аѭ сѧ -аѣши сѧ vb. familiarem esse - **къ комоу** men.-mih.

придроужити -жѫ -жиши vb. sociare glag. προσταιρίζεσθαι sibi conciliare **-живъ дарми вьсѣкыи родъ** man. - **сѧ: томоу -живь сѧ** prol.-mart.

придръжание n. quae adhaerent.

придрѣжати -жѫ -жиши vb. tenere **-держа ѣфоуда** περιεζωσμένον ἐφόδ op. 1. 35. **своима роукама** - hom.-mih. 159. ἀντέχεσθαι adhaerere esai. 48. 2. **-проѭ.** ἔχεσθαι adhaerere **-дрьжѣрлаа спасенья** šiš. 223. - **сѧ** chrys.-lab. bus. 908. **симь -дрьжѣшта сѧ въздыханна** sabb. 44. **томьжде -дрьжить сѧ извѣщении** hom.-mih. 165. **обычаемь келиньскимь -дрьже сѧ** ἔθει ἑλληνικῷ χρώμενος krmč.-mih. 155. cf. **-дл-.**

придоугъ m. subinsulsus trigl.

придъ m. καταλλαγή commutatio, recte lucrum **ризоу съ придъмь истажють** - esai 9. 5. -parem. 1271. cf. **придѣти.**

придъі part. ἐρχόμενος venturus: thema **принд: принити.**

придь f. sensus ignotus: **въ двѣ придн плача сѧ** ἐν δυσὶ προσκλαίων duobus defiens krmč.-saec. xiii.

придѣкати -аѫ -аѣши vb. addere men.-mih.

придѣквъкъ m. cognomen **инковъ съ -комь правьдьникь** nov. **петарь -двкомь** χαλα glag. nsl. pridêvek agnomen, cognomen lex. trub. meg.

придѣлати -аѫ -аѣши vb. προσεργάζε-

сѳаι acquirere luc. 19. 16. -njcol. adde ant.-hom.

придѣлъ m sacellum maiori templo adiunctum gr. παρεκκλήσιον alex. accessio mon.-serb.

придѣти -дѣѭ -дѣѥши vb. προσφέρειν adferre -**дѣшꙗ. -дѣѭщꙗ** ostrom. iniicere -**дѣꙗ** sup. 399. prid commodum trub. prud idem spang. ispriditi perdere moj jarem je priden trub. priditi trub. pridovati prodesse trub. pruditi habd. croat. prud commodum glag. luč. pruditi prodesse napruditi proficere verant. lit. predas additamentum beitr. 1. 236. cf. **-дѣыти.**

придѣыати -ѣѭ -ѣѥши vb. προσφέρειν admovere **-дѣалъ** sup. 395. cf. **-дѣти.**

прижаганиѥ n. adustio.

прижагати -ажь -аѥши vb. adurere sup. 9. 82.

прижиꙋати -ажь -аѥши vb. τίκτειν parere - **дѣтиꙗ** hom.-mih.

прижигати -ажь -аѥши vb. adurere glag.

прижидати -ѫ -деши et **-даѣ -даѥши** vb. προσδέχεσθαι, προσμένειν exspectare **-ѫтъ онагри** psalt.-nor. **помощи -даѣмъ** προσμενοῦμεν psalt.-theod. **-даѣтъ благословьствиѥ** προσμένει psalt.-vost. cf. **-жьд-.**

прижизати -ажь -аѥши vb. adurere sup. 10.

прижимати -ажь -аѥти vb. constringere trigl.

прижиньскъ adj. nom. proprii, phrygius **-ска кръвь** bell.-troj. 28. **-жискъ** ibid.

прижити -живѫ -живеши vb. τίκτειν, τεκνοῦσθαι parere hom.-mih. ant. antch. sup. 368. **аще -живоу моужьскь пол** men.-mih. 20. - **чедо** sabb. 3. 4. - **дѣвицꙋ** per. 43. 23.

прижитиѥ n. infans men.-saec. xi. τεκνογονία liberorum procreatio sbor. triod. sup. 368. per. 84. 33. ber. **-тыѥ** sup. 368. nativitas pat.-mih.

прижиꙗ f. phrygia - **градъ** bell.-troj. 1.

прижрѣбити сѧ -блѭ сѧ -биши сѧ vb. sortiri glag.

прижрѣблѥниѥ n. sors, consortium glag.

прижьдати -жидѫ -жидеши vb. exspectare - **молитвами** isaak cf. **-жид-.**

призапрѣтити -штѫ -тиши vb. insuper minari.

призапрѣштати -аѥ -аѥши vb. insuper minari **-прѣщ-** ber.

призваниѥ n. advocare prol.-mart. chron. 1. 41. 42. **-з'каниѥ** sup. 11. **-зъваныѥ** sup. 419.

призвателѣ m. παράκλητος consolator op. 2. 241.

призвати -зовѫ -зовеши vb. προσκαλεῖν, ἐπικαλεῖν, μεταπαλεῖν, μεταπαλεῖσθαι, συγκαλεῖν, καλεῖν, φωνεῖν advocare; μεταστέλλεσθαι arcessere sup. proph. **isaak.** prol.-vuk. Siš. 63. mat. 46. chron. bus. 649. **-зъв-** ostrom. š.-gl. 48. cloz I. 557. antch. sup. saepe - **на обѣдь** prol.-mih. leont. **-звала ѣкорить стѣфана къ себѣ** greg.-mon. 53. prizzuause fris.

призвитерѣ v. **прѣзвитерѣ.**

призддати -зиждѫ -зиждеши vb. adaedificare - **отъ обою страноу камене** prol.-mih. 128.

приземльнъ adj. terrestris ioann. **-мный** alex.

призидати -ждѫ -ждеши vb. ἐποικοδομεῖν superstruere krmč.-mih. domet. sabb. 52. **вьходы довольными** - prol.-mart. **-зиздати** bell.-troj. 2.

призидъ m. sensus dubius: **калоугерица, коꙗ ѥ была оу -доу .л. лѣтъ** misc.-serb.

призиздати v. **призидати.**

призираниѥ n. inspicere domet.

призиратель m. inspector glag.

призирати -ажь -аѥши vb. ἐπιβλέπειν inspicere aut. ἀναβλέπειν intueri men.-vuk. ἀποσκοπεῖν speculari **-раше ѥгокоу ошьствию** men.-vuk. **дѣкрьце, отъ ноудоуже -раѥши** ephr.-belg. **на съмѣренꙗ -раѥтъ** sbor. adde chron. 1. 105.

призиваниѥ n. hiare io.-sin.

призикъ m. nota trigl.

призоръ m. ἐπίβλεψις inspectio; φάντασμα visio op. 1. 241. **-домь творити** φαντασκοπεῖν effingere cyr.-hier. **кестѣлескнъ** - mat. 15. 33. ber. ziz. ὑπερόρασις contemtus, recte **прѣзоръ** num. 22. 30. **-pent.-mih. дѣло безь -ра** men.-leop.

призорьнъ adj. visionis ziz.

призракъ m. φάντασμα, φαντασία visio, spectrum ostrom. matth. 14. 26. **-mat.** 57. men -mih. sabb. 215. ber.

призрачиѥ n. φαντασία visio men.-mih. isaak. leont. ber. ziz. **-чьѥ** antch.

призрачьнъ adj. visionis men.-mih. 303.

призрачьство n. visio no **-ствоу роди сѧ, а не по истинѣ** men.-belg.

призрителнъ adj. inspiciens int. 127.

призрѣти -зрѭ -зриши vb. ἐπιβλέπειν inspicere sup. - **сквожьниѥю** men.-mih. **-зьр-** ostrom. sup. **-зьрѫ** antch. **-зърѫ** sup. 426.

призъваниѥ v. **призваниѥ.**

призъкати v. **призвати.**

призъло n. χαχά **mala ино много призло**

ἕτερα μύρια κακά op. 2. 2. 431: vocabulum dubium.

призъваниѥ n. ἐπίκλησις invocatio prol.-mih. krmč.-mih. int.

призъкателиница f. quae advocat io.-sin.

призъкати -аѭ -акѫ vb. προσκαλεῖν, συγκαλεῖν advocare svjat. -mat. 9. bus. 268. ostrom. ant. greg.-naz. sup. io.-sin. hom.-mih. ok. 52. chron. - **на помощь** hom.-šaf. - **кого на имѣ** prol.-mart.

призатити сѧ -штѫ сѧ -тѧ сѧ vb. generum fieri alex. **-затьсткокати** idem alex.

приндичевъ adj. poss. nom. proprii **сынъ** - bell.-troj. 15.

принѫдѣкати -аѭ -акѫ vb. insuper impendere ber.

принѫдити -дѣѭ -дѣѧ vb. προσδαπανᾶν insuper impendere ostrom.

принималиште n. domicilium int. **приѥмpat.**

приниманиѥ n. excipere sup. 208. 431. **-иѥм-** triod.

принимателинъ adj. excipiens int. 190: nota **-на волы** par. 159.

принимати -имаѭ -имаѧ et **-иѥмлѭ -иѥмлѧ** vb. λαμβάνειν, δέχεσθαι, ἐπιδέχεσθαι, παραδέχεσθαι, προσδέχεσθαι prehendere, suscipere cloz l. 855. ostrom. sup. chron. **пиштю принимавъ** svjat. συλλαμβάνειν concipere greg.-naz. - **въ чрѣвѣ** hom.-mih. ἐγκαλεῖν accusare act. 19. 40. -bulg. **-имлѫ**, **-имлѣтъ**, **-имлѥмъ**, **-имлѫтъ**, **-имла**, **-имлѫштей** cloz l. 74. 435. 441. 531. 578. 631. 887. **-иѥмлѭшти** bus. 268. **-иѥмлѭщій** šiš. 178. **-иѥм-** ostrom. sup. **-иѥмлѥмъ** lavr.-op. 39. **добро** - εὐπαθεῖν facile affici vost. l. 169. - **сѧ: -имати сѧ по чисто** greg.-naz. **-иѥмлѣтъ се** krmč.-mih. **-иѥмлѣтъ** sup. **-иѥмѣтъ** sup. **приѥмати**, **-имати** krmč.-mih. dial.-saf. šiš. 38. men.-vuk. ant. pat. op. l. 153. **малъ сынъ приѥмаше** greg.-mon. 76. **по иѥмь** - ὑπὲρ αὐτοῦ πάσχειν šiš. 136. serb. primalja obstetrix živ. 184.

приименовати -ноую -ноуѥшн vb. ἐπονομάζειν cognominare ioanu.

приникъ adj. qui patitur **злоу** - op. 2. 2. 300.

приимитель m. qui accipit **-лю кесконцаѥ жизни** hom.-mih. 200.

приимительнъ adj. qui recipit **-иѥм-** ioann.

приимичьнъ adj. εὐπρόσιτος benevolus **-чна словеса** ephr.-belg. παράδεκτος idoneus **врѣмѧ -чьно** sup. 263. 7.

приимовати -мовлѭ -мокаѥшн et **-моую -моуѥшн** vb. λαμβάνειν prehendere triod. meu.-muh. ἀπολαύειν frui **-ѥмокати** prehendere meu.-vuk. meu.-belg.

приимъ m. sensus dubius, uti videtur, laqueus **она приѥмы оудаки се** prol.-mart. 136. cf. **примъка**.

приимьникъ m. qui accipit **-иѥм- такого дара** hom.-mih. **-им-** successor tur. sbor.-kir. **-иѥм** sbor.-kir. georg. **-ем-** ber. sabb. 164.

приимьница f. pathinn **-иѥмн** - krmč.-mih. 159. nom.-mik. 34. 48. euchol. receptaculum - **чрьньчьска** leont.

приимьничьство n. hereditas; conditio compatris **-ѥми-** ber.: recte **прѣким-**.

приимьнъ adj. capax, ad recipiendum aptus ant. **чюнтелно и -мно къспаромъ** vost. l. 134. capax **глокѫкка -мна** prilogъ (pl. g.) **добрыма и злыхъ** ex. acceptus **-ѥмьнь** alex.-mih. 21. particeps **светыѥ трапезы -ѥмни кыше** sabb. 78. **трапезѣ - кывь** sabb. 76.

приимьць m. qui accipit: nota **аіре кто дрьзнеть посгрнри инока безь приѥмца** nom.-mik. 45. 47.

приискание n. acquisitio.

приискати -шгѫ -штиши vb. acquirere meu.-leop. **не с просто есть славиа житьи - къ сов̀ѣ** bus 547. **оумомь възможно казни приискати** bus. 552.

приискрь praep. prope cum gen. inngenda pat.

приискрьно adv. παραπλησίως prope **-рьнъно** šiš. 231. dioptr.-lab. **приискрьно и тыѥ силы сътварають** dioptr.-lab.

приискрьность f. propinquitas ber.

приискрьнъ adj. ingenitus ber. cf. **-нь**.

приискрьнь adj. παραπλήσιος propinquus ant. **-рнѥе дроужество** ber. cf. **-нъ**.

приискрьнѣ adv. alacri animo russ. **присно, усердно** ber.

принти -ндѫ -ндѣши vb. ἔρχεσθαι venire chrys.-lab. **придъı, -доуцій** lavr.-op. 5. chron. l. 74. 117. **-доуцѥе лѣто** prol.-mih. **възвратн(вь) се отъ коуплѥ придѥ** ichn. **придай** part. op. 2. 2. 299. saepe **притн** sup. **колѣзнь къ напрасн̀ѣ приидѥ** greg.-mon. 63. **придоше на ме** sim. I. 22. aor. **придѣхъ** š.-gl. 42. **придѣсте** op. 2. 2. 430. aor. l. sg. **придъ** cloz l. 282. šaf.-gl. 65. 83. nicol. pat.-mih. mat. 46. op. 2. 2. 429. šiš. 114. 116. 228. **се придъ** greg.-naz. 2. dual. **придота** nov. l. pl. **придомь** nicol. 3. pl. **придж** cloz l. 842. II. 157. ant. š.-gl. 46. 47. 76. nicol. op. 2. 2. 429. psalt.-athan. ev.-trn. šiš. 25. 29. 34. 37. 46. 114. 116.

прикадъ μέλλων futurus прндоүщоүю жизнь ex.

прика v. прикыа.

прикадити -ждж -дишн vb. fumo corrumpere - сѧ: -дишн сѧ шестыа men.-vuk. vita michaëlis 22. oct.

приказати -жж -жешн vb. demonstrare meu.-mib. -зано bus. 349. mandare per. 50. 17. chron. 1. 137. 202. 208. 222.

приказнь f. μῦθος fabula ioann. παράδειγμα exemplar op. 2. 2. 7. visio - сьнь, сѣнь chrys.-lab. 97. nsl. prikazen visio nserb. pšikazń mandatum.

приказньство n. μαγγανεία machinatio pal. 1494: recte прок-.

приказъ m. μῦθος fabula мысли шно вода соүть въ приказѣ isaak. visio chrys.-lab. russ. приказъ tribunal rum. прикaз molestia croat. prikaz donum hung.

приказъвати -важ -ваѣшн vb. monstrare, mandare - комоү sbor.-kit.

приказьникъ m. index владычьнъ -'sbor.-kir. 57. adde int. 208.

приказьничьскъ adj. παραδειγματικός exemplaris -зн- op. 2. 2. 7.

прикасанне n. tactus ant.-hom.

прикасателнъ adj. tangens -но слово chrys.-lab.

прикасати сѧ -аж сѧ -аѣшн сѧ vb. ἅπτεσθαι tangere sup. 124. 125. 292. ant. pat. prol. ostrom. - пьклѣ svjat. - стѣнаχъ hom.-mib. оүдѣχъ - clim. 182. - времень χъ bus. 38. - χѣχъ (χριστѣχъ) монχь op. 2. 2. 60. - сватъıχъ antch. - самарынеχъ, -нѣχъ mat. 16. 43. женѣ - šiš. 78. - горαχъ bus. 89. š.-gl. 75. op. 162. - къ горαχъ mat. 29. - къ комоү svjat.-op. 2. 2. 392. συγχράσθαι commercium habere ostrom.

прикасноватн сѧ -ноүж сѧ -ноүѣшн сѧ vb. tangere mir.

прикатнти -штж -тишн vb. admovere поүшкы, поүшкоү - sabb.-typ.

прикийнъ adj. dotis -но имѣнне misc.-šaf.

прикпа f. dos gram. 167. 260. mon.-serb. misc.-šaf. azbuk. zak.-serb. alex.-mih. 177. bulg.-lab. τὰ ὑπάρχοντα facultates men.-vuk. - жоүпьска chrys.-duš. 21. - и подьлогъ misc.-šaf. 62. прика trigl. ber. bulg. prikijъ croat. prćija verant. serb. prćija dos, peculium alb. përkji.

прикълада f. σύγχριαις comparatio cyr.-hier. толика есть земля къ невеси - ibid.

прикладати -ьж -аѣшн vb. προστιθέναι adhibere ant. krk. bor. 33. - оброкъ mon.-se - къ очима bor. - слоүха свои на послоүшанне vita-theod. μιμεῖσθαι imitari -даѣма sup. 296. adde ничтоже ни -даю bus. 711. - сѧ: - глась вонь-стѣмъ op. 2. 1. 192.

прикладовати -доүж -доүѣшн vb. addere bor. 50.

прикладъ m. comparatio ber. παράδειγμα exemplum trigl. безъ -да ex. mir. hom.-šaf. chrys.-frag. σύμβολον symbolum cloz I. 655. hom.-mih. αἴνιγμα aenigma svjat.-op. 2. 2. 386. -домь εἰκαστικῶς coniectando hom.-mih. adde greg.-lab. bus. 267. 271. op. 2. 2. 293. 320. отъ тоүдоү -ды и приносити bus. 711. nsl. priklad exemplum dain. 29.

прикладьно adv. convenienter съдѣла -дно образь cyr. 14.

прикладьнъ adj. ἐναρμόνιος, ἁρμόδιος idoneus op. 2. 2. 7. врѣме -дно sabb. 166. дьнь - š.-gl. 80. mon.-serb. ἐικαστός adsimilatus barl. isaak. adde men.-mih. 376. per. 34. по снъ -дноү врѣменн sabb. 200. къ своѣ сн отндеши въ нарьмѣ -но есть оүтропонити житие свое isaak.

прикладьнѣ adv. convenienter -днѣ misc.-šaf.

прикладьство n. comparatio, uti videtur int. 12.

прикладьствовати -воүж -воүѣшн vb. ἁρμόζειν convenire -дс- op. 2. 2. 7.

приклапати -паж -паѣшн vb. inclinare - оүшн sim. I. 24. безоүмьнъıнχъ помошть сн - bus. 274. - сѧ παραβάλλειν accedere - къ солоүноү men.-mih.

прикласти -дж -дешн vb. comparare къ акълъкахъ мя -дѣте chrys.-frag.

приликовати -аж -аѣшн vb. advocare trigl.

приклонити -ню -нишн vb. κλίνειν inclinare hom.-mih. men.-mih. chrün. ber. къ моемоү оүхоү приклонивъ свои оүста io.-sin -нитѣ ми мысль вашоү las.-vuk. - слоүхы chrys.-lab. - къ оүстомь men.-mih. - сѧ: - къ оүхоү men.-mih.

приклоньнъ adj. ὅμοιος similis дрѣво не бысть -но емоү въ доброть обѣ ὁμοιοῶϑη iez. 31. 8. -proph. mat. 51. коровѣ не -ни вѣхъ его, и елени не бысть -но отрасльхъ его mat. 51. - страстьми ὁμοιοπαθής iisdem passionibus obnoxius obich.

приклоүч- v. приключ-.

приклѣть m. cella домъ съ преклѣты οἶκος περίπτερος amos 3 15. -acad. nsl. priklet.

приклѣштати -аж -аѣшн vb. cogere greg.-naz.

приклѣштитн -штж -штишн vb. στενοῦν

coarctare **нюдение** ієгда **не -цимѫ** ех.-op. 2. 1. 25. **вѣдою нѣкольною -цѣнъ створитъ** киноу krnč. -saec. xvi.

прикаючай m. συγχορία casus ostrom. nicol. pat. glag. - **вежий** vita-theod. **-клоучisaak.**

приключати сѧ -ѧж сѧ -ѧєшн сѧ vb. accidere krnč.-mih. dioptr. ber. συντείνειν tendere - **кь житию** men.-mih. - **комоу** chrys.-frag. **-клоуч-** isaak.

приключение n. casus ant.-hom **-клоучisaak.**

приключити сѧ -чѫ сѧ -чиши сѧ vb. συμβαίνειν accidere pyrg. ostrom. man. men.-mih. chron. 1. 77. 139. 189. sup. **-чьшю сѧ времени** meth. 4. **-чь сѧ** προσήκων conveniens sup. 277. sine **сѧ: самого миротворца приключоу келми** frag.-serb. -saec. xm. **-клоучити сѧ** isaak. mon.-serb.

приклѣкати -каѭ -каѥши vb. προσκυνεῖν genua flectere op. 1. 55. **ни -кад, ни припадам емоу** esth. 3. 5. mat. 53. - proph.

приклѣкнѫти -нѫ -неши vb. προσκυνεῖν genua flectere **не -кноу** esth. 3. 2. -vost. pat. 244. - **сѧ: -ноуша сѧ** bus. 169.

приковарьствьно adv. astute, dolose **-рьствинно** prol.-vost.

приковати -коуѭ -коуіеши vb. κόπτειν cudendo iungere dial. nom.-barb.

приколѣснѫти сѧ -нѫ сѧ -неши сѧ vb. ἅπτεσθαι tangere - **до дъна** greg.-naz. **фаѵѣіv** tangere **-лесъшѭ сѧ ковьчезѣ** greg.-naz. **-лесе сѧ мнѣ** dan. 8. 18. -proph. ἐγγίζειν appropinquare **не -ни сѧ мнѣ** esai. 65. 5. -proph.

приколѣсати сѧ -саѭ сѧ -саѥши сѧ vb. ἅπτεσθαι tangere **не - сѧ къ скверьнѣ** esai. 5. 2. 11. -proph. **-саюци сѧ мнѣ** dan. 10. 10. -proph. **ни къ єдиномоу -саюцю сѧ** greg.-naz.

приконьчати -ѧж -ѧєши vb. finire **-нъ-** chron. penitus occidere **посла два карага -нчатъ** ієго lavr.

прикопъ m. procopius glag.

прикосѣние n. tactus men.-saec. xi. lavr.-op. 39. hom.-mih.: male **-сѣкние** obich.

прикосѣние n. tactus glag.

прикосновати сѧ -ноуѭ сѧ -ноуіеши сѧ vb. tangere **-ноуетъ сѧ емь** op. 2. 1. 161.

прикосновение n. tactus triod. sabb. 208.

прикоснѫти сѧ -нѫ сѧ -неши сѧ vb. ἅπτεσθαι tangere ostrom. sup. io.-clim. - **горахъ** op. 1. 141. - **подразѣ** ev.-saec. xv. **-маскѣхъ** bus. 122. - **подолцѣ ризѣ** ієго mat. 34. **-ноу сѧ** ємь **въскрилию** ієго hom.-mih. 14. - **времеиохъ** op. 2. 1. 138. **тѣлесе** - **дѣкичи** hom.-mih. **-сошл сѧ одеждахъ** своихъ ierem. 4. 14. **-proph. -съше сѧ емь** cyr.-hier. - **коновоу** prol.-cip. **-снѣ сѧ** ієсть greg.-naz. **-косъ сѧ** op. 2. 2. 52. προσεγγίζειν appropinquare sup. 346.

прикосѣнѫтие n. tactus prol.-vost. acad.

прикосъ m. ἁφή tactus op. 2. 2. 303. io.-dam. **-сомь скатъıи плъти** op. 2. 2. 298. **-сомъ** obiter alex.

прикосънъ adj. qui tangi potest ex.: nota **восныкъ ıако солнцѣ лоучами -снымъ и казанiемъ** cyr. 26. 18.

прикрашатати -ѧж -ѧєши vb. minuere **-шаѥтъ се чаша** nom.-lab.

прикрашѥние n. minuere nom.-lab.

прикрилие n. ἱερόν templum **низъ -лиıа тькноутъ** ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ χρημισθείς prol.-mart. men.-leop. **-рылие** alex.

прикрокъ m. tegumentum alex.

прикроута f. προίξ dos krnič. acad.

прикрѣвение n. ἐπικάλυμμα tegmen šiš. 195. domet. chrys.-lab. š.-gl. 85. - **наготы** sabb. 24.

прикрѣвьнъ adj. subcruentus **-кровенъ** trigl.

прикрѣчити -чѫ -чиши vb. curvare - **сѧ: -корч-** acad. **роукы -крчекшимъ сѧ къ** - **персемь** chron. 1. 232. 22.

прикрѣıало n. operimentum.

прикрѣıати -ѧж -ѧєши vb. περικαλύπτειν, συγκαλύπτειν tegere ostrom. sup. ant.-hom. chrys.-lab. **кѣда кєѣхъ -пала-ше доуше** greg.-mon. 88. - **сѧ** sabb. 95. - **овчею кожею** greg.-mon. 87.

прикрѣıти -рѣıѫ -рѣıеши vb. ἐπικαλύπτειν tegere ant. misc. **облакъ печали мась -кривий** greg.-mon. 90. **-крити** bon. - **сѧ: разоумномоу окоу -крикшоу сѧ** greg.-mon. 48. part. **-крѣвенъ.**

прикрѫтъ adj. ἀπότομος severus **-та вога глаголютъ вѣси** io.-clim. **-крѫто** margar. **ıрѣйша нан -кроутѣйша** io.-clim. **мѧжьствьнъıй нѣкъıй прикрѫтъ помıсалъ** io.-sin. ἀμείλικτος inflexibilis hom.-mih. 27. **поставн вратаре прикроуты и кьдры при вратѣхъ срьдьца твоего** pat. δύσχερής molestus **ıаже ин'кмъ прикроута** op. 2. 2. 202. ἀπότομος crudelis **по паденыи глаголютъ вѣсы бога прикроута** op. 2. 2. 202. adde **прикроутъ помысалъ** spec. 43. cf. **крѫтъ.**

прикрѫтьıнъ adj. severus **жестоко -кроутьно** chrys.-lab.

прикрѫтьство n. ἀποτομία severitas io.-clim. **видѣхъ осѫжденикы молениемь прикрѫтьство сѫдиино оумакъ-**

чивъшм io.-sin.: in ber. explicatur пристранство.

прикрѫчиньнъ adj. submolestus trigl.

прикоудникъ adj. iniuriosus.

прикоуѭда f. ἐρήμωσις desolatio -жа pal. 1494.

прикоупити -плиѫ -пиши vb. κτᾶσθαι acquirere pent.-mih. kruš. -плю въ имѣние гроκоу gen. 23. 9. -peut.-mih. -плѣно село ἐν κτήσει τοῦ ἀγροῦ gen. 49. 32. -pent.-mih.: rectius forte при -плѣнии села; лоучѫ -пена ѥ къ кроугоу svjat.-vost. 1. 402. κερδαίνειν lucrari šiš. 191.

прикоупльтати -шѫ -шѣши vb. συνάπτειν copulare -пьшѫште sup. 317.

прикоупльтати -шѫ -шѣши vb. emere.

прикоупльѣнникъ m. ἀργυρώνητος argento emtus kruš. pent.-mih.

прикоупльѣние n. emtio domet.

прикоупльѣние n. συνάφεια connexio своѥго отьтрьже ся -нии hom.-mih. 27. adde лоучѫ -пѣние къ кроугоу svjat. vost. 2. 96.

прикоупъ m. πραγματεία, ἐμπορεία mercatura sup. hom.-mih. - принести chrys.-lab. ѥ сткори имъ -па bus 657. съ -помо 651. adde chron. 1. 209. - ткорѫ трапєзітης numularius sup. ἀγωγή actio krmč.-mih.

прикоутьнии n. contrahere, uti videtur распрострьтиѥмь и -нииѥмь ex. 155.

прикъшѫти -шѫ -шии vb. appellere аще кого прикынеть къ острокоу з добьткомъ bus. 733.

прикысльл adj. subacidus trigl.

прикъждивъ adj. subcrispus trigl

прикѫсати -ашѫ -ашии vb. admordere trigl

прикѫтъкъ m. sensus dubius: хатчиници и з своими хотарми и с прикоутьки своими gram. 319.

прилагатай m. explorator ber.: recte прѣлогатай.

прилагати -лиѫ -аѥши vb. ἐπιτιθέναι apponere sup. ant.-hom. ѥ -гайте сръдца psalt.-int. ἐπιρρίπτειν adiicere прирокъ -hom.-mih. - скѣпоу chrys.-duš. 24. женоу -гаѫоу григорию greg.-lab. ὑποτιθέναι supponere sup. συντάσσειν componere sup. adde krmč.-mih. словеса стрина - stiften gram. 11. - цркъкви mon.-serb. bus. 272: male pro прикѣгати sup. 276. 14. - ся στοιχεῖν assentiri прикилѣ - op. 2. 1. 163. συστοιχεῖν - иерѫсалимѣ šiš. 232. - къ правдѣ š.-gl. 91. - къ цароу ok. 56. оукоризна шючьскомоу -гаѣть ся житию misc -šaf. συνήδεσθαι una delectari - къ комоу men.-vuk.

прилаштити сѧ -ждѫ сѧ -дишн сѧ vb. συγκρίνεσθαι conferri єрєкро ѥ -дѫ сѧ къ златоу cozm.-ind.

прилежание n. ἐκτενία opera assidua ant.-dial. ἐπιμέλεια cura sup. šiš. 41. adde sborn. - костьлчъ тконмъ bus. 77.

прилежатель m. οἰκονόμος oeconomus men.-vuk. int. 3.

прилежати -жѫ -жиши vb. ἐπικεῖσθαι adiacere sup. 385. μένειν perseverare; ἐπιμένειν perseverare sup. -жаше тлъкы act. 12. 16. -strûu. šiš. 28. ἐπέχειν intendere šiš. πολεμεῖν pugnare 1. cor. 9. 26. -op. 1. 154. συμπαρακεῖσθαι adiacere -жещиѥ домы krmč.-mih. -жимь крътьпь men.-vuk operam dare sup. adde chron. 1. 56. 65. 199. κοιμᾶσθαι proph. αὐλίζεσθαι commorari: recte, uti videtur, прѣль-: male διακεῖσθαι affectum esse sup. rum. прилеж occasio -жить близь дноклантиѥ sim. I. 24. *a)* cum loc. -жѳ крѣкѣ ἐπιμείμενος τῇ ὄχθῃ men.-mih. - дѣлѣхъ men.-mih. доврѣхъ дѣлѣхъ - προΐστασθαι šiš. 253. своѥмь домоу доврѣ -жепоу προϊστάμενος šiš. 164. -жѳ коиньсцкмь строѥнии krmč.-mih. -жаше ѥю ἐπέχεν αὐτοῖς intendebat in eos act. 3. 5. -šiš. 7. -жа ѥмь ἐπιμελήθη αὐτοῦ ostrom. ѥмьже -жаѫоу вси многы bor. *b)* cum въ et loc. -жаше въ алкании ἐσχόλαζε men.-mih. *c)* cum o et loc. - о тѣлѣ chrys.-lab. -жѳ о своѥй доушн бѣше prol.-mart. - о комь misc.-šaf. *d)* cum dat. -жѳ ѣелію prol.-mart. книгамъ -жиши βίβλοις προστέτηκας man. 45. - книгамь meth. 3 -жаше доброй дѣтели prol.-mih. 220. -жать мънѣ bus. 45. *e)* cum къ et dat - къ цркъкви greg.-lab. *f)* cum на et ac. - на злокоу cyr 1.

прилежьливъ adj. industrius leont. - въ молитвахъ men.-mih.

прилежьно adv. ἐπιμελῶς assidue pent.-mih. - послоушаѫоу ѥго sim. I. 3. attente sup. magnopere sup. adde chron. 1. 122. -лѣжьно bus. 296.

прилежькъ adj adiacens -ни острови men.-leop. ἐκτενής assiduus ant. ἐπιμελής sollicitus sup. commodus misc. adde chrys.-lab. ber. sincerus sup. 405: male -лѣж-ostrom.

прилежькѣ adv. diligenter sup. mon.-serb.

прилетѣти -штѫ -тиши vb. advolare prol.-vuk. prol.-mih pat.-mih. mir. chron. 1. 38. ἐφίστασθαι apparere man

прилѣшти -лѧгѫ -лѧжеши vb. προσκλίνεσθαι acclinari - **къ одроу** pyrg. -**легъше къ вьи его** greg.-lab. -**лажеть молитвож** pat.-mih. adde chron. I. 189.

приливати -аѭ -аѥши vb. affundere pat. dial. pyrg. pam. 177.

приливъ m. libatio - **за оусопиихъ** lavr.-op. 47.

приликъкъ m. calyx quo salutem hospitibus propinabant alex.

прилизовати -зоуѭ -зоуѥши vb. allambere trigl.

прилика f. similitudo bulg.-lab. **по -цн, по вьсой -цѣ** alex.-mih. 53. 152. **вьсакъ скоть прилико сн любить** misc. 75. exemplum per. 3. ńsl. prilika similitudo, occasio habd.

приликовати -коуѭ -коуѥши vb. similem esse **кроугъ кола сего вьсе земе кроугъ -коуеть** alex.-mih. 26. cum dat. ἐπιλαμβάνεσθαι tenere gen. 25. 26. -kruš.

прилипати -аѭ -аѥши vb. προσκολλᾶσθαι, ἐπιλαμβάνεσθαι adhaerere ant. pat. clim. bus. 264. prol.-mih. -**пае** part. κολλητικός tenax men.-vuk. **прилѣп-** io.-sin. **-льплѣть грѣтани** greg.-naz., quod vost. male ad **прильпѫти** traxit; legitur etiam cum **сѧ** iunctum pat. *a)* cum loc. - **злодарѣ** op. 2. 2. 264. - **невескиѣмъ оученин** op. 2. 2. 237. *b)* cum dat. **любовию мнѣ -пдаше** leont -**плхоу немоу** hom.-mih. *c)* cum **къ** et dat. -**пати къ комоу** pent.-mih. -**пати къ пианьствоу** sborn.

прилипѣти v. **прилѣпѣти**.

приличьнъ adj. similis alex.-mih. 159. mon.-serb. ἁρμόδιος aptus dial. conveniens int. chrys.-duš. 33. ber. -**но ороудіе** chrys.-lab. **комоу** - nom.-mik. 3. - **христиномъ** nomoc.-bulg. **тропарь - празникоу** mir. 120. -**чно есть пасланьшемь се на водоу** alex.-vost. nsl. priličen.

приличьнѣ adv. convenienter alex.

приличьство n. similitudo int.

приличьствовати -воуѭ -коуѥши vb. similem esse int. 36.

прилѣпѣти -лѣѭ -лѣѥши vb. affundere pat.

прилогъ m. προσθήκη additio men.-vuk. ant. dial. ἐπίβλημα additamentum men.-mih. παράδειγμα exemplum svjat.-op. 2. 2. 386. **рѣчь съ -гъ нли съ знаменни** bus. 269. impetus - **вѣтрьнѣ** antch. **вражнми прилогы** man.-vost. ἐπήρεια minae barl. idem pat. -**гы подькѣти** chrys.-lab. adde ber. antch. - **сѣтворити** men.-mih. propositum ant.-vost. prologus op. 2. 1. 38. - **ѥсть слово къ иномоу нѣчьсомоу съложелаго оуказа плѣнніе** bus. 272. stiftung io.-sin. isaak. gram.: nota **такожде съ прилогомь и оу мене жнвеши** sup. 44. 17.

приложеніе n. προσθήκη, προσβολή additio sup. ant. shor. ἔμπλαστρον emplastrum op. 2. 2. 201.

приложити -жѫ -жеши vb. προστιθέναι addere ostrom. sup. ant. adde chron. παρεισάγειν introducere šiš. 201. **оухо сн** - svjat.-mat. 8. donare stiften nicod. steph. - **монастирьоу** gram. 10. ἐπιμένειν perseverare sup. 384. 13: male μεταβάλλειν mutare pro **прѣкы**; - **сѧ** ostrom. sim. II. 10. chron. I. 39. 93. προστίθεσθαι adiici sup. **соугкатіѣсѳѣ** se accomodare cloz I 23. **соунтіѣсѳѣ** consentire sup. **коллᾶсѳѣ** adhaerere šiš. 236. **ѣноѵѳѣ** uniri sup. *a)* cum loc. - **жить ли сего дрѣкѣ нли камени**; cyr. 10. -**жи сѧ скотѣхъ** bon. chrys.-lab. **не -жи се мрѣтвци жена** hom.-mih. 137. -**жите сѧ сватъкнни** **соугкатᾶѳѣсѳѣ τῇ ὁσίοτητι** accomodate vos sanctimoniae cloz I. 23. -**жнше се немь** hom.-mih. *b)* cum **къ** et dat. - **къ оудоу** prol.-mih. **нж ли -жити нѫ къ лнкоу зкѣздномоу, нж** etc. svetk. 37. -**жи се къ павлоу** šiš.

приложьнъ adj. addititius pat. serb. priložnica concubina mik.

прилоучай m. σύμπτωμα casus sup. dial. dial.-šaf. misc.-šaf. per. ххіv. int 238. par. **по -чаю тухбн** casus krmč. 39. greg.-lab. sors sup. 75. cf. -**ключ-**.

прилоучати сѧ -чаѭ сѧ -чаѥши сѧ vb. accidere leont. int. io.-sin. pat.-mih. nom.-lab. **неколкна -чаютъ се** alex.-mih. 145. -**чаѣтъ сѧ христови** chrys.-frag. -**чаѥмь тоуѭ́нѵѡν** men.-vuk.

прилоученіе n. casus nom.-lab. mir. **по -нню** men -mih. 190.

прилоучити сѧ -чѫ сѧ -чнши сѧ vb. λαγχάνειν, τοτχάνειν accidere ostrom. men.-mih. hom.-mih. **соумбаінеіѵ** accidere mēn.-mih. ant. **гінѳѳсѳѣі** fieri -**чьшоу сѧ дьни потрѣкьноу** ostrom. **сѳμφωνεῖѵ** convenire luc. 5. 36. -ev. 1270. **παρεῖναι** adesse ostrom. adde chron I. 145. 245. ber. krk. -**чи се немоу кадити** hom.-mih. -**чьша се римоу на погрѣкеніе** hom.-mih. 129. -**чнше се тоу жидове** hom.-mih. -**чюмь се къ твоей свѣтости** greg.-lab. -**чивши се рати** greg.-mon. 88. - **писме-**

немь men.-vuk.: nota идиже бѣ монастырь -лоучень men.-leop. 135.

прилоучьнѣ adv. forte ber.

прилѣвица f. galea прилѣ- per. 79. chron. I. 154. прелѣ- op. 2. 2. 504. pol. przyłbica cf. лѣкъ.

прильнѫти v. прильпнѫти.

прильпати v. прилипати.

прильпение n. adhaesio pat. ant.-hom.

прильпнѫти -нѫ -нѣши vb. κολλᾶσθαι adhaerere pent.-mih pat.-mih. krk. -льпыш men.-mih. -льпыш dial.-šaf. -**льпьнимь задьнимь** его prol.-mih. -**льпе** isaak. proph. -**льпоше** men.-mih. -**лп-** men.-leop. -**лпенъ** ber. -**льпе доуша** моѭ по тѣкѣ isaak. **власи -льпоше по земли** men.-mih. отъ **страха -лпе плоть** моѭ men.-leop. -**льноутн** glag. -**лноутн** mat. 26. -**лкыше** men.-leop. chron. I. 259. 262. -**нѣть** ей sborn. **прилноукши** подъ **текоущимъ кораблемъ** bus. 918. serb. prionati.

прильпѣти -плѭ -пиши vb. adhaerere ant. 140. sup. int. 214. -**льпѣше** nouoc.-bulg. 123. -**льпи** imperat. -**льпимь** ємь **дьнь и ноць** hom.-mih. -**лп-** прозлобѣѧти affigi sup. 336. -**лѣп-** ex. -**лѣп-** прозорилѣи colloqui hom.-mih. - сѧ -**льпеше** се ихъ men.-mih.

прилѣкъкъ m. potus monachis dandus -**вькь**, -**вакь** mon.-serb. 462. 465. 470. 494.

прилѣгати -аѭ -аѥши vb. accumbere misc.-šaf. **оумнима** -**гаѭ** bus. 482.

прилѣжьнъ v. прилѭжьнъ.

прилѣпити -плѭ -пиши vb. κολλᾶν, προσκολλᾶν glutinare dial. pat. int. **окроучена моужоу, а не -пима** hom.-mih. -**лѣп-** prol.-lab. admovere sup. 220. - сѧ ostrom. hom.-mih. **не бѣше -пилы се моужьсцѣ** полоу οὐκ ἔγνωσαν κοίτην ἀνδρός num. 31. 35. -pent.-mih. - **бозѣ** op. 1. 186. - **сѣдѣнехъ** bon. - **комоу** pent.-mih.

прилѣпляти -плѭ -ѭшѥ vb. κολλᾶν glutinare greg.-mon. -**плѣѥ** part. krmč.-mih. -**плѣ-** strum. - сѧ šiš. 22. 67. sabb. 106. krmč.-mih. alex.-mih. 10. per. γινώσκειν nosse (mulierem) -**лип-** krk. *a)* cum loc. - **се томьжде поути** ephr. - сѧ **козѣ** bon. mat. 29. sabb. 142. - **поть-пѣзѣ** cloz I. 131. - **люкодѣица** (pro -ци) strum. - **се блазѣ** š.-gl. 89. - **блаза** (pro **блазѣ**) κολλώμενοι τῷ ἀγαθῷ nom. 12. 9. -strum. - **блазѣмь** šiš. 67. *b)* cum ind. et loc. **по козѣ** - **се** sabb. 23. *c)* cum dat. - **господеви** strum. - **ей** γνόναι αὐτήν gen. 38. 26. -pent.-mih. *d)* cum **къ** et dat. **къ небеси -плѫвъть** krmč.-mih.

прилѣпление n. adhaesio.

прилѣпъ m. ἔμπλαστρον emplastrum lo.-clim. op. 2. 2. 201. nom. propr. loci a situ ita dicti glasn. II. 163; 13. 369.

прилѣпьнъ adj. adhaerens **женоу -ноу моужьсцѣ полоу** ἥτις ἔγω κοίτην ἄρσενος num. 31. 17. -pent.-mih. **женоу -ноу моужесть полѣ** vost. **не бѣше -пна моужи** num. 31. 35. -vost. συνημμένος copulatus sup. 179: nota.-**лепномъ языкомъ** ex. 183.

прилѣпѣти v. прильпѣти.

прилѣсти -лѣзѫ -лѣзеши vb. accedere prol. bor. 29. -**зи** мльковь prol.-lab.

прилѣтати -таѭ -таѥши vb. advolare hom.-mih. prol.-mart. man. misc. zak.-serb. nom.-lab. bus. 550. -**таѭ** къ **шюмѣниѫ сватъиухъ** слоковсѣ sborn.

прилюбити -блѭ -бишн vb. adamare -**бише** пзкрыжение сана men.-mih. оу-**ченіе ею -бль** bus. 778. -**блень** προφιλής gratus šiš. 141. 226. sir. 20. 13. - vost. -**блше** men.-mih. 339. - сѧ alex. σπένδεσθαι in gratiam redire, foedus inire **къ врагомъ своимъ** - margar. - **къ комоу** sabb. 157.

прилюблѣти -блѭ -ѭшѥи vb. amare -**бѣ-ше** sup. 157. 13.

прилюбление n. amor -**бѣи-** sup. 263.

прилюбьзнъ adj. carus -**бѣзный** alex.

примѣтъ m. quod adiicitur, strues chron. I. 197. 27; 223. 14. cf. acad.

примикирнй m. πρωτοκήρυξ primicerius sup. prol.-mih. -**киръ** azbuk. men.-vuk. -**кюрь** men.-mih. -**кюрю** asén 52. -**кюрий** mon.-serb. 182. **прѣмикирнй** prol.-vuk. **прѣ-микюрь** chrys.-ďuš. 27. 30. 36.

примикюрь v. примикирнй.

примилити сѧ -лѭ сѧ -лиши сѧ vb. οἰκτείρεσθαι miserabilem esse ant.: nota **прогнѣвалъ ли** есн **граблѣнемь имѣ-нша, тѣмь же и примили сѧ емоу** prol.-vost.

примиповати -поуѭ -поуѥши vb. transire -**поуѥштаѧ мъıсль** op. 2. 2. 370. cf. **прѣми-**.

примирити -рѭ -риши vb. καταλλάττειν reconciliare domet. chrys.-lab. chron. - **кого къ комоу** men.-mih. per. 70. -**ритъ родъ нашъ къ богоу** cloz I. 510. hom.-mih. 9. - **къ сѣхъ** dial.-šaf. -**ри сѣхе къ грѣкомь** sabb. 107. - сѧ ἐνοῦσθαι uniri sup. 147. conciliari sup. 82. pol. przymierze.

примирьнъ adj. καταλλάκτης reconciliator ant.

примирьнъ adj. mundanus.

примирити сѧ -рѭ сѧ -рѭєши сѧ vb. pacem facere **-рѭщимь** nom.-mik. 147

примирѭєнїє n. reconciliatio **-рєн-** triod. nom.-mik. 147.

примитєль m. qui excipit **татємь** - nom.-mik. 35: e serb. cf. **примити, примлєнїе** mon.-serb.

примлъка f. sermo additus **чашами вєликыми** съ **примолвками** vost. e russ.

примножєнїе n. incrementum par.

примозговьница f. occipitium alex.

примолити сѧ -лѭ сѧ -лиши сѧ vb. male prosdeῖσθαι indigere **нищий самъ -лить сѧ** sir. 13. 3. **-bus.** 157.

примолыти -лыѭ -лыєши vb. gratulari ber. - **сѧ** precari alex.

приморїе n. παραθαλάσσιον μέρος regio maritima sup. 150. pat. prol. prol.-cip. men.-vuk. prol.-mart. men.-mih. men.-leop. littus sup. 323. **въ -рии** κατα θάλασσαν men.-vuk.

приморьскъ adj. ὁ παρὰ τὴν θάλασσαν maritimus men.-vuk. prol.-cip. chron **-ка страна** prol.-mart. **грады -рскими** τῶν πόλεων τῆς παραλίας vost. 2. 33.

примракъ m. tenebrae pat. bon. proph. isaak. sabb. 155. dioptr. ber. acad. - **и метежь къ морю** sabb. 183.

примрачити -чѫ -чиши vb. obscurare - **сѧ** alex. acad.

примрачїе n. tenebrae prol.

примрачьнъ adj. obscurus hom.-mih. acad.

примръзати -аю -аєши vb. congelari **-мерзаχоу ноѣ́ его къ камени** chron. 1. 264. 23.

примръзнѫти -нѫ -неши vb. congelari **-мерзнѫше** chron. 1. 26. 3

примѣка f. βρόχος laqueus **оужемь -коу на шию навєзавше заведень** (**задавленъ**) βρόχου ἐξαφθέντος αὐτῷ τοῦ τραχήλου men.-vuk. **отъ примѣка** bulg.-iab. 61. bulg. primki pokl. 1. 39.

примѣкнѫти нѫ -неши vb. admovere misc. **-коиѫ кордкъ** bell.-troj. 14. **єдинѣмь часомь -мѣчена** men.-mih. 294: nota mon.-serb 23. 26.

примѣчати -чѫ -чиши vb. rapere **-чанъ бысть и поставлєнъ на дкорѣ отъчи** frag.-bulg.-saec. xiii.

примѣслити -слиѭ -слиши vb. ἐπινοεῖν comminisci cloz I. 649. sup. 69. chron. 1. 23. adde sup. 26. 43. 63. **-сливъ видьноє дѣйство** ἐπινοήσας τὴν ὀπτικὴν ἐνέργειαν hom.-mih.: male, ni fallimur, ἐπαράσθαι imprecari sup. 377.

примѣслиє n. ὑπόνοια suspicio krmč.-mih. 177.

примѣслъ m. cogitatio glag. **кезь въсєга зълога -сьла** absque malo ingenio mon.-serb. 4.

примѣшалый m. commentum **да попѣждѫ нечистлаго и кръста ненавидъна'го примѣшалѣкм** sup. 165. 6.

примѣшлати -шлѭ -шлєши vb. comminisci sup. I. 9. 135. 154. chrys.-lab. chron. 1. 23. - **сѣкѣ** krmč.-mih.

примѣшлѥнїе n. ἐπίνοια commentum sup. 65. ant. **-шлєн-** antch. **-шленна въсѣкого гоноженю** io.-clim. μηχανή commentum sup. 66.

примѣшелити -лѭ -лиши vb. acquirere **-мш-** op. 2. 1. 188.

примѣнити -нѭ -ниши vb mutare ant.

примѣнити -нѭ -ниши vb. προλογίζεσθαι putare; λογίζεσθαι cogitare proph. num. 18. 27. **-pent.-mih.**

примѣръ m. similitudo, exemplum trigl. **гора нєвєсн** - hom.-mih. **о -рѣ разоумоу** ibid.

примѣрити -рѭ -рѭєши vb. admetiri ex.

примѣрѥнїе n. admetiri ex.

примѣсити -шѫ -сиши vb. προσμιγνύναι, ἐγκαταμιγνύναι admiscere ant. sup. 69. 83. prol. misc.-šaf. sup. 262. - **сѧ** hom.-šaf. - **беззаконии** proph. coire - **къ женѣ** cyr. 14. **ономоу не примѣшьшоу сѧ ей svetk. не примѣсимь сєбе моужиихъ** ephr. **матери его -мєсиχъ** cs alex.-mih. 38.

примѣсь m. ἐπιμιξία, πρόσμιξις admixtio prol.-mart. barl. 68. - **мирьскь** prol.-mart. - **моужьскь** men.-mih. ἀνδρὸς λέχος men.-vuk.: male **кезь примѣса** ἀμογητεί sine labore.

примѣсъкъ m. σύμμικτος commiscuus **-мѣска** iez. 27. 17 **-proph.**

примѣсьникъ m. σύμμικτος commiscuus ierem. 25. 20. **-proph.**

примѣсьнъ adj. ἐπίμικτος commistus pent.-mih. pat. bon. **не -сенъ въсякомь гркѣ** lavr.-op. 28.

примѣта f. signum trigl.

примѣтати -аю -аєши vb. ἐπιρρίπτειν, ῥίπτειν adiicere ant. mon. **сєбе ииочьскомоу - житию** misc.-saf. - **сѧ** se abiicere sup. 112.

примѣтъ m. animadversio ber.

примѣшати -аю -аєши vb. προσμιγνύναι, συναναμιγνύναι admiscere ant. isaak. men.-mih. ex. int. - **сѧ** šiš. 77. chrys.-lab. sim. II. 9. - **иномь златѣ** leont. - **ихъ, сихъ**

antch. - сихъ (странныихъ) hom.-mih. 143. κολλάσθαι adhaerere - оученицахъ (pro -цѣхъ) act. 9. 26. -strum. -цѣхъ op 2. 1. 161. въ мирьскы власти - μεταχειρίζειν tradere, mutare krmč.-mih. - себе misc.-šaf. прѣм- bus. 151. прѣм-грѣсѣхъ bus. 156.

примѣшение n. φύραμα massa ant. ἐπίμιξις consuetudo человѣчьско - prol.-mart. - моужьско krmč.-mih.

примѣшеньць m. σύμμικτος commiscuus iez. 27. 17. -vost.

примѧтие n. expugnatio -моутие ok. 78: forma alias inaudita pro **прѣмѧтие**.

примѧтьнъ adj. ἀειχείμαστος hieme vexatus -моутьнаго мьнѣниꙗ моря свободить своею доуша корабль io.-clim.

примѧчение n. subiugatio словѣсьнее римлꙗнъ - greg.-naz.

примѧчити -чѫ -чиши vb. subigere, subiugare - страноу подъ сѧ proph. персъı примоучивъ vost. **прѣмоучи** масанл alex.-vost. ἀροτριᾶν arare iudic. 14. 18. -pent.-mih.

прина f. sensus nobis ignotus: вьзеть прьстень златъ и окьви его прином и дасть его оброучници своей misc. 3.

принада f. προσθήκη additamentum svjat.-op. 2. 2. 394: rad. дѣ, cuius vocalis abiecta est: cf. сѫдъ et nsl. prid sub **придѣти**.

принадити -ждѫ -днши vb. addere - слово svjat.-op. 2. 2. 394. - молитвъı svjat. лнѣовьноие нѣчьто -днъ svjat. -ждоу наказати въı svjat.

принаждати -аѭ -аѥши vb. imponere -дѣють на сѧ калъ svjat гноусъ по всѫ дни -ждѣють svjat.

принаждение n. προσθήκη additio погъıбѣль и - мѫцѣ svjat.-op. 2. 2. 394.

принасадити -ждѫ -днши vb. plantando addere int. 12.

принасѣıти -сѣıѭ -сѣıѥши vb. serendo addere - доброй пьшеницꙗ плѣвелы pan.

принаходити -ждѫ -днши vb. advenire prol.

принашати -аѭ -аѥши vb. προσφέρειν adferre men.-vuk. prol. sbor. pyrg. sup. жрътвы - prol.-mart. - поносъ mon.-serb. 182.

принесение n. allatio proph. chron. 1. 91. - сель de fundatione sabb.-typ. 44: - моіи sim. I. 19. ubi recte forte прѣн-.

принести -сѫ -сеши vb. φέρειν, προσφέρειν, κομίζειν adferre sup. ostrom. prol. proph. cloz I. 501 571. chron. 1. 70. 81. 168. - жрътвѫ cloz I. 508. ἄγειν ducere sup. 62. 16. aor. -нѣсъ glag. -нѣше hom.-mih. 12. nicol.

приникнѫти -нѫ -неши vb. παραχύπτειν, προχύπτειν ad conspiciendum se incurvare ostrom. šiš. 186. 193. prol -cip. ant. domet сь высоты - prol.-mart. оусты - къ оушеси men.-mih. - въ гробь š.-gl. 76. отъ небесе - laz.

приницание n. introspectio.

приницати -цаѭ -цаѥши et -чѫ -чеши vb παραχύπτειν ad conspiciendum se incurvare cant.-cant. 2. 9. chrys.-lab. krmč.-mih. 154. men.-mih. glag. ber. не -, ни грозотаниемь творити смѣха bus. 384. - на зелено alex.-mih. 50. - къ зерцалоу pam. 237. croat. prinicati caput demittere luč.

приничати -аѭ -аѥши vb. ad conspiciendum se incurvare -чаетъ int. 266.

приниченне n. spectare pam. 121.

приноситель m. διακονιστής qui transportat ant., ubi прѣн- recte exspectes.

приносити -шѫ -сиши vb. ἐπιφέρειν, προσφέρειν, φέρειν adferre ostrom. ant. sup. chron. - даръ cloz I. 496. -шаѫ жрътвѫ cloz I. 856. προσάγειν adferre cloz I. 585. adhibere sup. - жрътвъı man. за дарь похвалоу - men.-mih.

приносъ m. προσφορά oblatio sup. 315. op. 2. 2. 297. ξένιον xenium dial. κάρπωμα oblatio; holocaustum kruš. op. 1. 13. pent.-mih. πρόσοδος reditus sup. 278. victima glag.: male присно pro приноси πρόσοδοι reditus sup. 285. adde krmč.-mih. men.-mih. ber. ἀπαρχή primitiae - масланьнь pent.-mih. nsl. prinos sacrificium spang. bulg. prinos donum rum. **принос**.

приносьливъ adj. qui sustinet нравъ болѣзни - φερέπονος io.-clim.

приносьнъ adj. oblationis ant.-hom.

приношение n. προσφορά oblatio bon. sup. chron. дьмианьско - prol.-mart. -нье cloz I. 464.

приноудити -ждѫ -дши vb. cogere sup. 405. prol. prol.-mih. hom.-mih. chron. 1. 47. 105. - въ слоужбоу sut. 4. προσομιλεῖν colloqui - вьторѣмь брацѣ men.-mih. πείθειν suadere sup. 331. adde sup. 114. 123. 211. 326. 406 etc.

приноуждати -аѭ -аѥши vb. ἀναγκάζειν cogere dial. sup. 208. 404. š.-gl. 42. krmč -mih. - себе isaak.

приноуждьнъ adj. περισπούδαστος studiose expetitus men.-mih. 183.

приноузити -жѫ -зиши vb. νύττειν compungere men.-vuk. - въ ребра prol.-vuk.

принъгиповъ adj. poss. principis **-ньг-** prol.-mart.

принъгипъ m. πρίγκιφ princeps **-ньгипь** prol. **-mart.** **-ньгыпь** prol.-mart. men.-leop. serb. princip.

принъкнѩ̀ъ m. πρίγκιφ princeps **-нкнѩ̀ъ** sup. 123.

принъѵрити -рѣж -риши vb. decipere, illaqueare **хотѧщи ꙗко моудри** - athan. ad psal. 139. 5.

приньсти -ньзѫ -ньзеши vb. ὑπερείδειν suffulcire **принзи** pyrg. **къ земли -нзи пальцоу** in prol. serb. cf. prinizse fris. 2. 40.

приньати v. **приѣати.**

приобидѣнїе n. contemtio krmč.-mih. cf. **прѣоб-.**

приобидѣти -ждѫ -диши vb. contemnere proph. cf. **прѣок-.**

приоблачїе n. sensus ignotus pat.-šaf. 124. cf. sequens vocabulum.

приобличїе n. sensus dubius men.-leop. **отъ зимнаго приобличиꙗ имѣ глаголы прѣмѣнѣшимь сѧ** men.-mart.

приобрѣсти -рѧщѫ -рѧщеши vb. κτᾶσθαι, ἀναπτᾶσθαι acquirere, recuperare cloz I. 699. sup. 281. κερδαίνειν, κερδεῖν lucrari ostrom. op. 2. 2. 266. sup. 276. aor. **-рѣтѣ** nicol.

приобрѣтавати -ваѭ -ваѥши vb. acquirere par.

приобрѣтати -аѭ -аѥши vb. ἀναπτᾶσθαι acquirere dial. sup. 407.

приобрѣтєльникъ m. inventor sup. 122.

приобрѣтєнїе n. κέρδος lucrum sup. krmč. 33. glag. ex. **помошти** - sabb. 94. possessio sup. 396. **зло** - αἰσχροκερδία turpis quaestus krmč.-mih.

приобрѣтєньникъ m. qui acquirit **-тиникъ блаꙗ нєбєсныхъ** men.-belg.

приобрѣтѣль f. κέρδος lucrum men.-mih. adde sup. 126. κτῆμα possessio hom.-mih.: male **-тєль** apud vost. πορισμός quaestus 1. tim. 6. 7. -vost.

приобрѣтѣльнъ adj. κέρδους lucri dial. **прошєнїе -тєльно ѥсть** dioptr.-lab.

приобрѧшта f. κέρδος lucrum greg.-naz. alex. trigl. **-рѣцїю** hom.-mih. 104.

приобьштавати сѧ -аѭ сѧ -аѥши сѧ vb. communicare sup. 154.

приобьштати -аѭ -аѥши vb. κοινωνεῖν, κοινωνοῦν communicare prol. krmč. - **сѧ** communicare sup. 218. - **сѧ чємоу** men.-vuk. - **зълоу** svjat. - **лицѣхъ** hom.-mih. - **тоужднхъ грѣсѣхъ** šiš. 167. **прибыткоу** - krmč.-mih. **съ богатѣйшимь нє -штай сѧ** sborn.

приобьштєнїе n. communio κοι- **-гърнѣцю съ котѣлъмъ**; sborn.

приобьштити -штѫ -штиши vb. κοινωνεῖν communicare sup. krmč. dial.-šaf. προσκοινωνεῖν consortem effici sup. 236. communicare sup. - **нъи тайнахъ** συγκοινωνῆσαι ἡμῖν τῶν μυστηρίων cloz I. 48. - **сѧ** προσομιλεῖν - **кракоу** men.-vuk. prol.-cip.

приобьштьникъ m. particeps.

приобьштьнъ adj. particeps georg.

приоградиє n. suburbium, uti videtur - **никомидиискоє** prol.-mart.

приодѣвало n. διπλοΐς pallium 1. reg. 245. ostrog. vost.

приодѣло n. διπλοΐς diplois kruš.

приодѣти -дѣѭ -дѣѥши et **-дѣжда -дѣжеши** vb. σκεπάζειν tegere deut. 13. 8. -kruš. - **кльнами** men.-mih.: male **-дѣжити** alex. acad.

приодѣѵало n. tegumentum kruš. bis.

приодѣѵиє n. vestis alex.

приодѣѵти -дѣѭ -дѣѥши vb. vestire, tegere men.-mih. **-дѣй трасоущаго сѧ зимою** men.-leop. - **сѧ** alex. men.-mih.

прионъ m. πρίων serra op. 2. 2. 461. **-ни** sg. g. **-нємь** sg. i. **-ни** pl. a. dioptr. **прионь, -ни, -нємъ** vost.

прионь v. **прионъ.**

приорати -рѣ -рѣши vb. arando addere nom.-barb.

приоскѫдѣти -дѣѭ -дѣѥши vb. deficere, pauperem fieri alex.

приостръ adj. subacutus trigl.

припаданиє n. accidere krmč.-mih.

припадати -аѭ -аѥши vb. προσπίπτειν accidere sup. bus. 382. oct. chron. - **комоу** cyr. 2. holm. **къ ногама** - greg.-mon. **того ногамь -даѫоу** greg.-mon. 64. **на землю** - sabb. 162. ἐγκαλεῖν increpare krmč. 112. ὑποπεῖν minis impellere man.

припаданиє n. accidere ant.-hom. mir.

припадѫжти -иж -ѫщи vb. accidere prol. triod. misc.

припадъ v. **припратъ.**

припажитьнъ adj. bona pascua habens alex.

припарити -рѣ -риши vb. advolare hom.-mih.

припарѧти -рѣѭ -рѣѥши vb. advolare trigl. **-рѣниє** ibid.

припасти -дѫ -деши vb. προσπίπτειν accidere ant.-hom. sup. ostrom. sbor.-kir. 24. **-паде ниць, -падоста ниць** pent.-mih. **прѣдо нь -дѫть** bon. **лютъ нѣкыи -падъ нєдѫгъ** margar. **вѣтрь -паде**

misc.-šaf. да -падоу ѥмоу тай frag.-serb.-saec. xiii: nota - и лютити сѣ hom.-mih.

припасъ m. fetus, uti videtur grom. -сы (-сн) quae parata sunt trigl. -сати parare trigl. rum. припас fetus, inventio.

припасъкъ m. fetus, zuwachs beim vieh glag. -saec. xvi.

припѣшти -пекѫ -печеши vb. coquere, ardere prol. слньцоу -пекъшоу prol.-lab. bulg. pripek locus apricus rum. припѣск maturo.

припирати -лѭ -лѣши vb. καταπατεῖν conculcare -пѣр- luc. 12. 1. -nicol.

приписати -пишѫ -шеши vb. adscribere krmč.-mih. misc.-šaf. bus. 389. -санье mon.-serb. 41.

приплавати -ваѭ -ваѣши vb. adnatare trigl.: нота -ваѣмо part. men.-mih.

приплавити -влѭ -виши vb. navi advehere житѣ -викъше гревци men.-mih.

приплакати -чѫ -чеши vb. ἐπιδακρύειν deflere ant. antch. - сѧ alex. bulg. priplaka verk. 131.

приплата f. vectigal quoddam ok. 24. да имѣ ни кое -те жоупьске chrys -duš. 44.

приплатити -штѫ -тиши vb. assuere - сѧ pat.-šaf. 57. admoveri сташе въ оуглѣ врѣтьпоу -тивъше сѧ prol.-mart. за короу залѣзъши (ластовица) -тить тн сѧ доуёоу io.-dam.

приплаштати -лѭ -лѣши vb. admoveri, uti videtur въ срѣчвѣ -плѣть сѧ къ дрѣвоу misc. 8. adde оу жоупоу - mon.-serb. 116. cf. приплата.

приплескати -штѫ -штеши vb. plaudere alex. trigl. -кани trigl.

приплисти -тѫ -теши vb. συμπλέκειν copulare sup. annectere prol ichn. - рѣчь men.-mih. -ть и облаки писанны men.-mih. -тѣ сию къ мрѣтъкиомоу тѣлоу alex.-mih. 171. - сѧ man συμπλέκεσθαι connecti men.-vuk. къ немоу -тъши сѧ alex.-mih. 160. -тъшаго сѧ соупроузъ krmč.-mih. -тѣ сѧ къ сѣпрнзноу men.-mih 243. συγκλώθεσθαι connecti.

приплетение n. annexio misc.-šaf.

приплитати v. приплѣтати.

приплодити -ждѫ -дишь vb. καρποῦσθαι fructum percipere barl. pat. prol. proph. op. 2. 2. 115 приплытькъ - krmč.-mih. 236. блага - отъ поста chrys.-lab. - блодь cyr. 16 γεωργεῖν terram colere men.-vuk φέρειν ferre š.-gl. 47.

приплодие n. fructus krmč -mih. 291.

приплодовати -доуѭ -доуѣши vb. ferre.

приплодъ m. καρπός, καρποφορία fructus men.-mih. glag. τόκος fenus proph. pat.-mih. adde men.-leop. op 2. 2. 296.

приплодъкъ m. zuwachs beim vieh въ селѣхъ бъисть гобино, въ скотѣхъ же - vita-theod. 29.

приплодьнъ adj. fecundus trigl. конми -днъими sabb. 54.

приплождение n. πλεονασμός abundantia op 2. 1. 117.

приплоскъ adj. subsimus trigl.

приплотъ m. χάραξ vallum обити его -томь esai. 37. 33. -parem. 1271.

приплоути -пловѫ -пловеши vb. adnavigare triod. prol. domet. sabb. 171. 186. greg.-lab. men.-mih. chron. I. 245. 11. прѣльсть та ти ѥсть отъ непрнязни -плоула nomoc.-bulg. 121. -плъ- bor. 21. per. 6: male -плювъшоу кораблю prol.-mih. 237.

приплъзати -лѣ -лѣши vb. rependo venire къ лоуговодь честьмь -заѫоу prol.-mart. 187.

приплъзнѫти -нѫ -неши vb. rependo venire змию -зьшоу men.-leop.

приплъзѣти -жѫ -зиши vb. προσέρπειν, προσερπύζειν reptando venire prol. oct. prol.-cip. men.-vuk. men.-mih.: нота -зи ἄπελθε abi men.-vuk. et -прьзѣквьшоу χρομοу prol.-lab.

приплъти v приплоути.

приплѣтати -таѭ -таѣши vb. annectere - сѧ ichn. - дрѣвесемь alex.-mih. 10. - къ чемоу chrys.-lab. - комоу dioptr. -плит- pat. prol. колѣнома твоима приплитадѫ сѧ georg.-vost.

приплѣшивъ adj. subcalvus alex.

приповелѣвати -лѣ -лѣши vb. παραχελεύειν snadere ant. προσδιορίζειν insuper iubere krmč.-mih. ἐπιδιατάσσεσθαι insuper mandare šiš. 117.

припокѣдание n. narratio alex. -нье antch.

припокѣдати -лѣ -лѣши vb. διηγεῖσθαι narrare ant. ἐντυγχάνειν colloqui rom. 11. 2. -šiš. 63 ὑπερεντυγχάνειν rom. 8. 26. -šiš. 59. op. 2. 1. 148; 2. 2. 62. adde op. 2. 1. 117.

припокѣдѣти -вѣмь -вѣси vb. narrare mon.-serb. 195. 251. 350. 372.

припокѣсть f. narratio trigl.

приподати -дамь -даси vb. subministrare.

приподаяти -даѭ -даѣши vb. subministrare ber. - сѧ alex.

приподобити сѧ -клѭ сѧ -биши сѧ vb. similem fieri, esse - дѣтіѣ snp. 285.

приподобляти -ляѭ -ляѣши vb. conferre - себе комоу prol.-mih. 148.

припой m. vocabulum obscurum, fortasse

coniunctio скключикъ члановь .н. и вкложи дрѣво лъгько дикнаго финика въ .н. члановь, и тако отъ краа землѣ до дроугаго краа прѣградн море, да идеже вѣаше камение, и тоу оловомь припой оукотн и притокы верыгъ men.-mih. in martyrio s. Aretae.

припоказъ m. exemplum alex.

припокоити -коѭ -коишн vb. sedare -**хотѣнне** men.-mih. 138.

приположити -жѫ -жишн vb. proponere glag.

приполъ m. ἐπενδύτης superior vestis op. 2. 1. 136. 139. adde **отроци начаша брати въ приполы, а дѣвици въ роукавн** bus. 717.

приполъкъ m. vestis quaedam **-лцѣ** chron. 1. 259. **-лцѣхъ** 262. **въ -лцѣ носящи цвѣтъкы** men.-leop. 304.

приполѣти -лѭ -лишн vb. καυματίζεσθαι torrefieri barl.

припомагати -аѭ -аѥшн vb. iuvare svjat.

припомнѫти -нѫ -нешн vb. ἐπιμιμνήσκεσθαι meminisse ant.

припона f. sensus dubius: **отроковницоу къ вьторѣй -нѣ ходещоу** men.-mih. 300.

приporьнъ adj. προσκορής fastidium movens **-рьно слышати** frag.-bulg. **-рно послоушание** cyr.-hier. cf. rum. **приporъ** locus praeruptus.

приporѫчевати -чоуѭ -чоуѥшн vb. commendare mon.-serb. 363.

приослоушати -шаѭ -шаѥшн vb. audire io.-sin.

приослѣдовати -доуѭ -доуѥшн vb. sequi alex.

приостигнѫти -нѫ -нешн vb. comprehendere leont.

приосълати -лѭ -лѥшн vb. mittere **-слсуг. 5.** men.-mih.

приосълати -аѭ -аѥшн vb. ἐπιστέλλειν mittere ant.

приписание n. succingere triod.

приправити -влѭ -вишн vb. dirigere, mittere - **къ богоу** hom.-mih.

приправьнъ adj. paratus mon.-serb. 284.

припрата f. vestibulum prol.-serb. **-тѣ** men.-mih. **въ -тѣ цркковнѣй** sabb. 210. cf. **папрътъ.**

припратъ m. νάρθηξ narthex; πρόθυρον vestibulum pyrg. misc. mir. 160. gram. 258. alex. **въ -тѣ цркковнѣмь** sabb. 202: male **припадъ** proph. cf. **папрътъ.**

припратъ f. πρόθυρον vestibulum psalt. 14. 95. misc. saepius ok. 61. cf. **напрътъ.**

припратьнъ adj. νάρθηκος narthecis pyrg.

припрашати -аѭ -аѥшн vb. petere glag.

припрѣкъ adj. πρόχειρος qui est in promtu **аще -пьрвь о семь есн** εἰ πρόχειρος εἰς τοῦτο κατέστηκας io.-clim. **-пьрвь глоуквиоу имоуще** ἐν τῇ ἀρχῇ βάθος ἔχουσα io.-dam. **-прѣкъ имать коренне** τὰ ἀκρόρριζα ex. **-прѣкъ** op. 2. 1. 26. cf. **-вьнь.**

припрѣкънъ adj. ἐμπρόσθιος anterior **-первынмъ оудоломъ мозгоу** io.-dam. **-прѣвными стнхнами** io.-dam. **-прѣкъноую мысль** πρωτόνοια io.-clim.

припрѣвьнь adj. ἐμπρόσθιος anterior op. 2. 2. 303. **-вьнѥе чести оустъ** op. 2. 1. 18. **-внемоу чювьствоу** io.-dam. proximus, uti videtur **-вьнѥ** слъ duš. 79: th. **-вь.**

припрѣкънѣ adv. σφοδρῶς leviter **-прѣкънѣ** io.-clim.

припрѣсьникъ m. vestis sacerdotalis genus

припрѣтъ m. vestibulum **книти въ припертѣ, припрѣтѣ** georg.-vost. cf. **папрѣтъ.**

припрѣтити -штѫ -тншн vb. amplius minari alex.

припрѣштати -аѭ -аѥшн vb. προσεμβριμᾶσθαι amplius minari ant.

припрѣштение n. amplius minari alex.

припрѧгнѫти -нѫ -нешн vb. iungere sup. 270. 450. **жнтѣ -прѣгноу** ichn.

припряжение n. coniunctio, matrimonium prol.-mart. κοινωνία communio man.

припрѧзати -аѭ -аѥшн vb. συνάπτειν coniungere **-злетъ ѫ царевн** man.

припрѧшти -жѫ -жешн vb. συζευγνύναι, ἀναζευγνύναι adiungere chrys.-lab. men.-vuk. ant. prol. prol.-cip. triod. io.-sin. isaak. alex. **-зн** clim. **-цн сѣ** hom.-mih. **-жѣ сѣ** nom.-lab.

припоускъ m. admissio trigl. **-кныи конь** trigl.

припоустити -штѫ -стишн vb. permittere misc. duš. **къ градоу** - alex.-mih. 29. **колико звѣринхъ зоукь -поущено на вѣрьные** men.-mih. **елнци (сыновн) ей богъ -стнтъ** gram. 182. idem 250.

припоуштати -аѭ -аѥшн vb. ἐπιπέμπειν immittere ant. ephr. per 43. **-таѣть емь скрѣбь** antch.

припѣкание n. accinere dioptr. - **на вѣсы** bus. 976.

припѣкати -аѭ -аѥшн vb. ἐπᾴδειν accinere men.-vuk. ἐπιψάλλειν accinere men.-mih. **апостолскоую ти -баю** laz. **насъ комарь хоудый припѣкаа разбоужаетъ** bus. 917.

приплѣкъ m. russ. стихъ придаемый къ стихирѣ alex.

приплѣло n. pars hymni ecclesiastici **величания и приплѣла** glag. -otryv. 20. vost.-op. 651. adde **-лы** sbor.-kir. 33. cf. **-къ** et **-лъ**.

приплѣлъ m. pars hymni ecclesiastici glag.-otryv. 20. cf. **-къ** et **-ло**.

приплѣти -пожѫ -поѥшь vb. accinere hom.-mih. - **крачевние плѣсни** ichn.

приплѣтие n. prosodia alex.

приплѣтѣ -пьнѫ -пьнеши vb. addere, iungere **на позората҃ слово -плѣмь** sup. 40. 26.

приплѣтие n. ἀγορά forum marc. 6. 56. -ev. 1270.

приплѣтьнъ adj. παρόδιος qui ad viam est sup. 182. glag. - **тные сѣни** laz.-vuk.

приравьнѣти -ниѫ -нѣешь vb. conferre **-нѧть сѧ дѣла чр҃вча монѣхъ глаголѧхъ** lavr.-op. 28.

приравно adv. alacriter alex. diligenter trigl.

приравѣние n. procuratio alex.

приравѣти -вѣѫ -вѣеши vb. curare alex.

приражати -аѭ -аѥши vb. προσχρούειν illidere dial. men.-leop. pat. int. 34. **чело земли** - misc.-šaf. - **чело къ земли** psalt.-vuk. **каменемь нижє твоима ногама -жат срѣдьце мое кнѣши** sabb. 42. - **сѧ** ber. - **чемоу** io.-sin. - **богоу** dial.-šaf. 228. **богови** - greg.-mon. 72. 92. - **къ стефаноу** sabb. 80. **корабль къ обѣма странама -жаю сѧ** hom.-mih. **къ земли** - men.-mih. 371. **ко брегоу** - bus. 688. **много вльненїе -жаѣть сѧ къ кораблю** krmč.-mih. **не приражай сѧ богоу** bus. 978.

приражение n. illidere domet. **каменнаго -нїа** sabb. 26.

приразгнѣвати сѧ -аю сѧ -аѥши сѧ vb. προσεμβριμᾶσθαι amplius fremere sir. 13. 3. -bus. 157.

приразити -жѫ -зиши vb. προσχρούειν impingere **-зи сѧнце на главоу** bus. 145. **на старость -зи къ богоу** tur. 47. - **сѧ** ἐπιχρούειν prol.-mart. -ant. antch. - **богоу** dioptr. - **моученикоу** laz. - **намь** alex.-mih. 30. - **къ царици** prol.-mih. - **къ стѣнамь** prol -mart. - **къ брегоу** clim. adde **уподѣзѣѳати** men.-vuk.

приразоумѣти -ѣѭ -ѣѥши vb. ἐπινοεῖν comminisci ioann.

приросль f. quod accrevit russ. **паростка** ber.

прирастати -аю -аѥши vb. accrescere chrys.-lab.

прирасти -стѫ -стеши vb. accrescere dioptr.-lab. mir.

приростъ m. accessio prol.

приратьствовати -воѭ -вуѥши vb. belli socium esse alex.

прирѣшти -кѫ -чеши vb. ἐπάγειν citare ant. προστιθέναι addere hom.-mih. prol.-mart. chron. 1. 29. - **дкаци** men.-mih. **слово** - sabb.-typ. **-ѣи** mon.-serb. 289.

прирѧѫти сѧ -нѫ сѧ -неши сѧ vb. admoveri chron. 1. 246.

прирѣстати -штѫ -штеши vb. accurrere sup. hom.-mih. men.-mih. prol. greg.-lab. pyrg. isaak. per. chron. alex. **влѣнѣ къ источьникомъ -штѫща** greg.-naz.

пририцати -чѫ -чеши vb. ἐπάγειν citare ant. addere glag. **къ снмь же и страною -четь** hom.-mih. 139.

природа f. natura trigl. **-дный** ibid.

природити сѧ -ждѫ сѧ -дишн сѧ vb. προστίθεσθαι addi **прибыкшаѧ, рекше -дившѥе сѧ** krmč.-mih. 313.

природъ m. proles ant.-hom. - **человѣчьскь соугенѣс** hom.-mih. 178.

прирождение n. natura alex.

прирокъ m. cognomen sup. 199. 15. **паридa -комъ александра** πάριδος τοῦ καὶ ἀλεξάνδρου per. xxx. adde **тако - нареч** bus. 434. μῶμος vituperatio pent.-mih. hom.-mih. μομφή querela š.-gl. 90. adde pat. nom.-lab. ber. greg.-lab. chron. 1. 218. **кес -ка** ἄμεμπτος qui vituperari non potest op. 2. 1. 24. men.-mih. ἀδιάβλητος hom.-mih. ἀνεπίληπτος men.-mih. ἀναίτιος svjat. **-ка тебѣ нѣсть** hom.-mih. 160.

прирочитъ adj. sensus dubius, fortasse vituperandus pent.-mih. fol. 143.

прирочьнъ adj. reus **скверны обрѣсаш отъ прирочьныхъ** psalt.-saec. xiv. -vost. v. **прѣрочьнъ**.

прирѣѧание n. trudere alex.

прирѣзонимьць m. fenerator. explicatio marginalis vocabuli **растонимьць** svjat.-op. 2. 2. 402. mat. 9.

прирѣцати -чѫ -чеши vb. indere **еврѣйскаш имена прирѣчють** krmč.-mih. 379.

прирѣчьнъ adj. qui ad fluvium est **мѣсто -но** men.-mih. 152. - **житель** trigl.

прирѣѣти -рѣѫ -рѣѥши vb. προσαπωθεῖν expellere op. 1. 83. **оубогнй падъ сѧ -шѧ боудеть** sir. 13. 25. -vost.

прирѫчьно adv. extrinsecus russ. **наружи** ber.

присадити -ждѫ -дишн vb. plantare proph. ephr. int. 12. tur. 83. ἐγκεντρίζειν inserere **šiš.** 65. - **сѧ** addi alex. **къ любь-**

ви божии - се ioann. - къ сокальникомъ mon.-serb. nsl. prisad brassica; gangraena.

присадъ m. fructus alex. -дніе idem alex.

присадьникъ m. ἐπιβάτης vector -дници и пловци морстии iez. 26. 29. -proph.

присаждати -аѭ -аѣшн vb. plantare, adserere io.-sin. alex. - овощна misc.-šaf. дивию маслиноу къ доброѣй - clim.

присвашти -шѫ -шѣшн vb. associare pat. man. sabb. 183. krmč.-mih. -шеть къ себѣ ликнина (pro -книны) ok. 55. - сѧ: - христови prol.-mart. - къ комоу krmč.-mih. -свошти ber. int. domet. -свошати се dioptr.-lab. -сводти man. -сваѣть се glasn. 11. 167. - sich verschwägern - комоу ok. 62.

присвойствити -влѭ -вишн vb. sibi vindicare прѣлюбъзнмь человѣколюбнимь -вивъ нъı sup. 82.

присвонти -своѭ -свонши vb. οἰκειοῦν, προσοικειοῦν associare ant. krmč.-mih. 206. io.-sin. богь нась -свонть sabb. 90. - сѧ sabb. 105. - цароу prol.-mart. -свонвь се προσληφθείς prol.-mart.

присвонтьство n. propinquitas пришла -proph.

присвошти v. присвашти.

присвоѭніе n. associatio sup. 424. ioann. gram. int. ber. - лица krmč.-mih. 337. -ніемь вашимь къ богоу sabb. 142.

присвождати -аѭ -аѣшн vb. marcescere -свѣд- ber.

присважѫти -жѫ -жешн vb. καυματίζεσθαι torrefieri -свади š.-gl. 47. -ноу любовь prol.-mart. -ноухъ ико сѣно исъхъше antch. -свѣдноу ber. -свѣноу pat.-šaf. 123. -сманоуша matth. 13. 6. -mat. 34. -смадьша ibid. -ev. 1270. -смедоша ev. 1164. pol. przyswędzić ἐκλείπειν deficere пажить скотомъ -смаде greg.-naz.

присвати -ѧѫ -лишн vb. sedes coniunctas dare chrys.-duš. 43. - сѧ alex. mon.-serb. 204.

присвица f. vectigal quoddam glasn. 13. 376. duš. 107. 157. 158. 203. mon.-serb. 111. 117. ok. 26.

присвьничь m. accola alex.-trigl.

присвьничь adj. poss. accolae.

присловати -лоуѫ -лоуѣшн vb. cogere par.

присмыти -ыѫ -ышешн vb. allucere alex.

прискакати -каѫ -кашешн et -чѫ -чешн vb. assilire krmč.-mih. 383. -чоуіе nom.-mik. 44. nsl. priskakati; priskakoma.

прискврѣти -рѫ -рѣшн vb. agglutinari (de re liquefacta) каснa гворокъ нѣкой есть дробенъ, къ древиномоу соукоу -сквѣрь сѧ vost. 1. 162.

прискочити -чѫ -чишн vb. assilire sup. 74. hom.-mih. alex.-mih. 136: nota - презь близь комита сѣдащаго men.-leop. 119. pro прѣск-.

прискрѣкьнъ adj. κατώδυνος qui dolore conficitur sup. 348. περίλυπος valde tristis sup. ostrom. pent.-mih. barl. dial.-šaf. ber. -на доуша hom.-mih. -ни бывъше λυπηθέντες šiš. 193. - поутъ leont. io.-sin. вънити -нымь поутемь leont. λεπτός -на стьза men.-vuk.

прискоулъла f. πρισκίλλα priscilla šiš. 110.

прискждьнъ adj. parcus isaak.

присланити -ыѫ -ышешн vb. acclinare pat. men.-mih.

присластие f. fruitio.

присдати v. присѣлати.

присловіе n. epilogus alex.

прислонити -нѫ -нишн vb. acclinare - лѣствицоу men.-mih.

прислонъ m. δωμάτιον conclave -нѣ sg. l. pyrg.

прислоужати -аѭ -аѣшн vb. administrare всю тварь -; -жаше огнемь жрътви addebat ignem holocausto glag.

прислоужити -жѫ -жишн vb. assistere glag.

прислоушати -аѭ -аѣшн vb. obedire по стрьхоу (страхоу) nom.-lab.

прислъньчьнъ adj. apricus trigl.

присмиканіе n. irrisio bulg.-lab. 4.

присмыти сѧ -смѣѭ сѧ -смѣѣшн сѧ vb. illudere как ни се -смѣ bulg.-lab.

присмръцати -аѭ -аѣшн vb. ῥοφᾶν sorbere весъ грѣчьскый прѣдѣлъ -цаахѫ ико птенца млады man.-vost.

присмѣхъ m. irrisio bulg.-lab. 5.

присмаднти сѧ v. присмѫдити.

присманѫти v. присважѫти.

присмѫдити -ждѫ -дишн vb. καυματίζειν torrefacere prol. 188. - сѧ: -дише се ыстиы prol.-lab. -смад- alex. nsl. prismôditi cf. присважѫти.

присноублыти -ыѫ -ышешн vb. allicere - чюжего раба krmč.-saec. xiii. chron.-saec. xvi. -vost. -блыа кто подмолвивый чюжаго раба и крыа его chron.-saec. xvi. -vost.

присойнъ adj. apricus -соно мѣсто nom.-barb. nsl. prisoj bulg. prisoj cf. осой.

присоніе n. locus apricus misc. лежить на

присоѥ пош.-barb. serb. prisoje. cui opponitur osoje: th. присой.

присопъ v. присъпъ

приспорити -ѩж -ѩѭи vb. ἐπιδαψιλεύεσθαι addere дать дары нынѣ, -ршѣтъ же больши суг.-hier.

приспѣкати -аѭ -аѥши vb. venire sim. I. 28. chron. 1. 264. - къ концоу men.-vuk.

приспѣти -спѣѭ -спѣѥши vb. φθάνειν venire prol.-cip. sup. 431. sim. I. 28. pat. chron. ἐγγίζειν appropinquare pent.-mih. ἐπείγειν properare men.-vuk. къ вратомь - greg.-mon. 82. врѣмѧ -спѣ(ѣ) bus. 295. sim. I. 12. 18. -спѣѥть праздникъ krmč.-mih. 242. бѣ -спѣлъ праздникъ bulg.-saec. xiii. -спѣвши вєснѣ per. 62. годъ -спѣлъ ѥсть lavr.-op. 43. hom.-šaf. -спѣшѫ корабли bell.-troj. 42. cf. rum. pripeск festino.

приспѣтиѥ n. adventus - ѥдинѣрѣченааго рождьства hom.-mih.

присрѣдь adv. blande εἰς τὴν καρδίαν (ἐλάλησεν) -сердь gen. 50. 21. -op. 1. 14. pro alius codicis -сердъ.

присрѣдьно adv. alacri animo ber. chron. 1. 213. вишхоутъ сѧ не присердно. бише бо того дьни боурѣ chron. -vost.

присрѣдьнъ adj. benevolus kruš.

пристлавати -ѩѫ -ѩѭши vb. venire chron. 1. 169. - къ комоу per. 99. 15.

приставити -влѭ -вѣши vb. παριστάναι iuxta collocare, addere šiš. 67. ostrom. sup. προϊστασθαι - рава krmč.-mih. καθ στάναι constituere -ви и вьсємоу домоу своємоу gen. 49. 4. -pent.-mih. -вивъ отрокъ блюсти vita-theod. 8. ἀναγκάζειν cogere -ви работати men.-vuk. cf. -више тъи играти vita-theod. συζευγνύναι coniungere - съ тьника men.-mih. πρѣжде - προκρίττειν antea praedicare šiš. 7. -ви соудити bus. 552. adde chron. 1. 52. 62. 97 etc.

пристављати -ыѭ -ѩѭши vb. adiicere; παριστάνειν iuxta collocare šiš. 66. грѣнѣцъ - dial.-šaf. - кораблѥ men.-mih.

пристављєниѥ n. quod adiicitur per. 36.

пристакъ m. послаша книгы съ -вы коникы per veredarios esth. 8. 10. -mat. 52. magistratus quidam -коѥ vost. 1. 13. karamz. 7. 371 приставоу (pro -ва) дьржащаго злодѣа bus. 705. -ва ротнога š.-gl. 94. apparitor trigl. adde duš. 49. 78. 92. 94. 95. 165. 166. 174. 190. 204. mon.-serb. 90. 210. 266 280. 320. 346. 353. 363. 391. bus. 702. sensus ignotus: сикъ ѥсть вьсь доу ховнаго -ва и оученика оустав

hom.-mih. 133. -ви pl. ὅρμος portus gen. 49. 13. -pent.-mih. - корабьнь kruš. cf. права serb. pristav servus villicus pol. przystaw mlat pristaldus magy. perestóldó rum. пристав.

приставьникъ m. parastata trigl. οἰκονόμος oeconomus greg.-naz. šiš. 115. 118. 1. cor. 1. 11. -strum. šiš. 87. - домоу idem nicol. procurator matth. 20. 8. -šaf.-gl. 85. προκουράτωρ procurator 2. macc. 11. 1. krmč. 94. krmč.-mih. ἐπιστάτης praefectus kruš. - корькьвьнь hom.-mih. προϊστάμενος praefectus šiš. 156. in ecclesia krmč.-mih. 78. азь послѣдьнь - свѣтиѥ вѣлицѣи цркъвы serb. ἐπίτροπος tutor krmč.-mih. ostrom. - не можѣть сиграго коупити вещь misc.-šaf. κουράτωρ curator krmč.-mih. κηδεμών curator krmč.-mih. πράκτωρ exactor esai. 3. 12. -vost. 1. 98. 149. θέσμιος custos carceris sup. 228. vicarius leont. аньгели сиѫ -вници житию бьше hom.-mih. 164. -ка сыновьи hom.-mih. lictor clim. 111. вишхоу ю -ници men.-mih. вивми соуть отъ - vita-theod. поѥта боудеши (доуша) -вникы dioptr.-lab. отъ - вивми io.-sin. - жидовьскъ hom.-mih. - дѣломь sim. I. 12. приставникы ємоу приставлѥмь bus. 709. тивжни и довотници и приставници bus. 748. adde ant.-hom. ephr. ber. vost. 1. 217. nota nsl. pristava villa meg.

приставьничьство n. ἐπιτροπή tutela krmč.-mih. adde bus. 49.

пристаѩьство n. οἰκονομία oeconomia nicol. villicatio glag.

пристальць m. ἐπίμικτος advena exod. 12. 38. -vost

пристаништ n. λιμήν portus sup. svjat.-mat. 7. sabb. 172. leont. ant. krmč.-mih. op. 2. 2. 84. ber. mon.-serb. - и отишиѥ prol.-lab. въ - пристати men.-mih. ἀχρωτήριον pyrg.

пристанииѥ n. portus - тихо vost. 1. 340. consensus misc.-šaf.

пристательникъ m. assistens glag.

пристательница f. quae assistit glag.

пристати -станѫ -станѣши vb. παρίστασθαι adstare šiš. 10. мьнѣ -ста šiš. 172. ἐφίστασθαι adsece ostrom. men.-vuk. ἔρχεσθαι venire šiš. 42. -ста подъ дворъ менелаоушевъ bell.-troj. 11. агнѣ къ вльковоу приставъ bus. 429. προσορμίασθαι, ὁρμίασθαι in portum applicare man. men.-mih. pat. - въ пристаници men.-mih. -сталъ ѥсть alex.-mih. 46. два корабл -ставьша leont. кораблю -ставьшоу на землю prol.-mart. къ

краю съ корабльмь - leont. - на соухо leont къ островѣ - leont. къ дроугъ -стахомь strum. πειθεσθαι obedire men.-vuk. συντίθεσθαι, συγκατίθεσθαι consentire men.-mih. - изверъжении men.-mih. царь -ста томь men.-mih. - съкѣтѣ luc. 23. 51. -ev.-trn. къ нихъ - prol.-mih. -стани къ нама š.-gl. 80. cf. rum. пристънинд къ сфатъл clem. 238. ἐκδοῦναι ἑαυτόν consentire men.-vuk. συναπάγεσθαι sequi - ляцемѣрню šiš. 116. -станоу вѣгыстоу φυγὰς ᾤχετο prol.-mart. - къ бѣганию prol.-mart. adde - на что mon.-serb. 90. - по что 38. - къ чемоу 263. - комоу 490.

пристаяти -аѣ -аѣши vb. παρίστασθαι adstare ant. adde mon.-serb. 83. 112. отишше идеже -стаютъ корабли men.-mih. 272. нияь въ море -стаютъ alex.-mih. 46. - на кели поутъ chrys.-duš. 17. στοιχεῖν procedere op. 2. 2. 150. -стаютъ ἔφορος hom.-mih. 80. consentire men.-vuk. glag. - комоу dial.-šaf. -стаяхоу къ вама š.-gl. 82. не -стай оубогымь на зло misc. 30. пристаю(цїе) же многы (pro мнози) ἐπίμικτος πολύς exod. 12. 38. -proph. προσκολλᾶσθαι adhaerere къ волхвомъ не -стайте levit. 19. 31. -vost., quod male ad -стати traxit vost.

пристигнжти -нѫ -неши vb. φθάνειν praevenire par. vita-theod. ἐπικατασχεῖν assequi men.-vuk.

пристизати -аѣ -аѣши vb. assequi prol. καταδιώκειν persequi men.-vuk. adde men.-mih.

пристоѩти -оѩ -оѩши vb. adstare int. 144. chron. I. 94. mon.-serb. голоубь одроу -стоѩше men.-vuk. - ыстию и питию prol.-mart. - коньскомоу скотоу prol.-mart. oportere vost. I. 232.

пристрадовати -доуѩ -доуѩши vb. erga aliquid affectum esse pat.

пристранию n. provincia pat.-šaf. 32. иде, понде въ -нию prol.-mart. 23. men.-leop. 45.

пристранъ v. **притранъ**.

пристранью adj. περίχωρος circumiaceus градъ -нъний gen. 13. 12. -parem. 1370. градъ -нии parem. 1271; vost. -странии i. e. -странь pro vera forma habet: res dubia est.

пристранъство v. **притранъство**.

пристрастие n. προσπάθεια affectio op. 2. 2. 261. ant. pat. oct. int. io.-sin. chrys.-lab.

пристрастъный adj. ἐμπαθής affectu commotus pyrg. страхъ - hom.-mih. -на жизнь chrys.-lab.

пристрастъно adv. περιπαθως animo affecto pyrg.

пристрашати -аѩ -аѣши vb. terrere - кого men -mih.

пристрашьный adj. ἔμφοβος perterritus sup. ostrom. io.-sin. sabb. 87. ev.-trn. prol.-mih. greg.-mon. 81. šiš. 258. -нии кыкше о словесѣхъ сихъ prol.-mart. male presbor. xix. ὑπότρομος timore concussus pyrg. εὐκατάπληκτος timidus sup. 66; nota -на помощь hom.-mih. 164. nsl. pristrah meg.

пристраяти -ыѩ -ыѣши vb. aptare, uti videtur proph. пристраѣть isaak. -строати кошюли per. 3. 27. - с.м. пристраяти се ἁρμόζειν quadrare ant., ubi -ана legi videtur.

пристрищти -стрижѫ -стрижеши vb. tondere trigl.

пристрой m. παρασκεύασμα praeparatio prol. περιποίησις comparare доушевьнь - men.-vuk.

пристронти -строѩ -строѩши vb. parare glag. hom.-mih. 152. per. chron. I. 24. 29. 46 etc. unire sup. 218. -строѣнь iunctus glag. ornare -строи ю велкою пристроею lavr. - с.м къ ризъ per. 27. - кити per. 16.

пристроа f. σμῆγμα mundus (muliebris) оукързи -строю ей esth. 2. 9. -mat. 53. оукорзи -строю ей op. I. 55. instrumentum пловоуще въ тишинѣ и боурьнь пристроѣ готокъ имѣють bus. 547.

пристроѩти v. **пристраяти**.

пристроѣние n. praeparatio - его (монастыря) sim. II. 7.

пристроѹити -оуѩ -оуѩши vb. consociare, uti videtur довѣдь пристроую те къ твоемоу моужоу men.-mih. 172.

пристънъ v. **присънъ**.

пристѣние n. μνημεῖον cf. παρατείχισμα.

пристжпати -аѩ -аѣши vb. προσέρχεσθαι accedere cloz I. 455. ostrom. sup. tur. chron. I. 33. 48. προσβάλλειν adoriri sup. 282.

пристжпити -плѫ -пиши vb. προσιέναι, προσέρχεσθαι accedere cloz I. 404. 749. sup. ostrom. sup. sim. I. 12. chron. рана не -пить тѣлеси твоемь mat. 29. ἐφίστασθαι advenire sup.

пристжпление n. ἐφιστασία adventus -пьѥн- sup.

пристжповати -поуѩ -поуѣши vb. accedere vost. I. 427.

пристжпъ m. accessus trigl. int. 282. -пы

градьскые оуготовлати . sabb.-typ. ждахоу -поу sabb.-typ. 130.

пристѫпьнъ adj. accessibilis io.-sin. chron. 1. 102. -пно мѣсто sabb.-typ. 128. -пные люди vost. 1. 307.

присоуѫжти сѧ -нѫж сѧ -нешн сѧ vb. irruere chron. 1. 129.

присцѣпити сѧ -плѫ сѧ -пиши сѧ vb. ἐγκεντρίζεσθαι inseri ant. antch. ter. -пи сѧ въ доброу маслинoу mat. 22. cf. приц-.

присъвѣсѣдовати -доуѫ -доуѥши vb colloqui pan.

присъближити сѧ -жѫ сѧ -жиши сѧ vb. appropinquare typ.-chil.

присъврати -вержѫ -вереши vb. colligere alex.

присъвъкоупити -плѫ -пиши vb. coniungere greg -mon. 71: male ὁμονοεῖν consentire sup. 148.

присъвъкоупльти -ыѫ -ыѥши vb. coniungere ok. 64.

присъвъмѣсьнъ adj. admixtus pan.

присъвѣдѣтеловати -лоуѫ -лоуѥши vb. testari бога сенахиримоvоу хоулѥнию -лоуѥть greg.-naz.

присълати -лѫ -лѥши vb. mittere vita-theod. -сл- op. 2. 1. 53. prol.-mih. mir. chron. mon.-serb. - сѧ chron. 1. 150. 153. 156 etc. -сла сѧ ко мнѣ словѣньскаго земла per. 7. 19.

присънѣние n. ἐνύπνιον somnium -сн- margar. - сненіе margar.

присънѣти сѧ -нѣѭ сѧ -нѣѥши сѧ vb. ἐνυπνιάζεσθαι somniare -нѣл сѧ сонны margar. -нѣющаго сѧ приснении ibid.

присъпа f. agger -спа chron. 1. 50. per. 28. 31. -споу сыпати chron. 1. 46.

присъпъ m. φύραμα massa op. 2. 1. 148. mat. 20. olim rom. 11. 16. -dobr. -сопъ Siš. 64: nota присъпъ и вѣтви mat. 22: adde жито присопъ (aliis просопъ) bus. 396.

присърочьнъ adj. constitutus -срочный день trigl.

присъражтьнъ adj. obvius -сращный alex.

присъвратити -рѫ -рѫѥши vb. addere isaak.

присѣтажаніе n. acquisitio.

присѣтажати -жѫ -жиши vb. κτᾶσθαι acquirere дрьзновение -стѣж- sabb. 118.

присѫжнѫти -нѫ -нѫши vb. arefieri chron. 1. 266. men.-leop. -сѣхъши рань prol.-mart. наличье -сѣхло къ кожи svjat.

присълати -лѫ -лѥши vb. ἐπιστέλλειν mittere ant. antch. ok. 55. - сѧ chron. 1. 142. per. 64.

присънѣникъ m. adoptatus ichn. 36. присненикь nom.-lab.

присъпати -плѫ -плѥши vb. addere men.-mih. chron. 1. 47.

присъхати -лѫ -лѥши vb. assiccescere trigl.

прись adv. semper op. 2. 2. 37. 203. ultimis duabus litteris τῷ н impositis, its ut de ь dubitari possit прись соущь op. 2. 2. 37, ubi idem factum est.

присьнакъ m. γνήσιος germanus -снакъ cyr.-hier. op. 2. 2. 53: rectius forte -нькъ.

присьнина f. πεκούλιον peculium -снина op. 2. 1. 139. аврааме, изнди отъ земла своѥ и отъ -снины своѥѭ prol.-vost.

присьнити -нѫ -нишн vb. προσοικειοῦν associare ant. pat. λαμβάνειν prehendere -сни моужа моего gen. 30. 15. -pent.-mih.

присьно adv. ἀεί semper sup. svjat. ἀένναα iugiter sup. 67. διαπαντός semper cloz I. 371. 526. glag. azbuk. meth. 6. chron. 1. 70. 106. - сыи συναΐδιος coaeternus sup. 388. ἐνδελεχῶς continuo exod. 29. 38. -pent. -mih. κατὰ μόνας seorsim дасть въ роуцѣ рабомь своимь стадо- gen. 32. 16. -pent.-mih. pro приноси reditus sup. 285. - боурно мнѣние clim. - бытьнъ perpetuus ex. - кратьнъ assidue circumactus trigl. - въспоминовань prol.-mart. - движьнь ἀεικίνητος ioann. -дѣва ἀειπαρθενός sup. ant. sim. I. 25. mon.-serb. -дѣвыи chron. 1. 53. -дѣвие sg. g. sim. 1. 10. -дѣвѣй mir. -дѣвоую men.-vuk. -дѣвица sim. I. 1. - животьна строуѥ hom.-mih. - житьнь triod. - памятьнъ per. dial. io.-sin lit.-mih. op. 2. 1. 54. tur. - помьнимь hom.-mih. steph. - растьнь typ.-chil. - свѣтль ἀείφωτος hom.-mih. -соущьнъ perpetuus sbor. ant. ex. sabb. 99. hom.-mih. chron. chrys.-lab. - точьнь ἀένναος hom.-mih. - цвѣтнвъ ἀειθαλής perpetuo virens -воую чистотоу apoc.-vost.

присьнокоурьнъ v. присьно.

присьнообытьнъ v. присьно.

присьноврат̀ьнъ v. присьно.

присьновъспоминованъ v. присьно.

присьнодвижьнъ v. присьно.

присьнодѣва v. присьно.

присьнодѣвица v. присьно.

присьноживотьнъ v. присьно.

присьножитьнъ v присьно.

присьнопамѧтьнъ v. **присьно.**
присьнопомьнимъ v. **присьно.**
присьнорастъпъ v. **присьно.**
присьноскѣтлъ v. **присьно.**
присьность f. ἀϊδιότης aeternitas **-сн-** sup. 241.
присьносжштьнъ v. **присьно.**
присьнота f. γνησιότης genuinum esse greg.-naz.
присьноточьнъ v. **присьно.**
присьноцѣтивъ v. **присьно.**
присьнъ adj. οἰκεῖος cognatus, familiaris sup. 62. 278. op. 2. 2. 262. **-сьный богоу** šiš. 126. **-сьныхъ** šiš. 166. **-сьнимь вѣрѣ** šiš. 123. γνήσιος genuinus ant. antch. **-сьна** šiš. 241. **присьнѣ|е** šiš. 138. ἀμφιθαλής **-сна сестра** prol.-cip. krmč.-mih. 182. ὁμομήτριος - **братъ** pent.-mih. **-сна вноука** misc.-šaf. - **сынъ** leont. **-сна дѣцин** leont. - **родь** hom.-mih. **-сно чедо** men.-vuk. **отьць чедомь -сны** sabb.-typ. 43. **-сные рабы** sabb. 1. o **-снѣима братъсестрома** ostrom. ἀγαπητός carus **-сьномоу чедоу** šiš. 162. bonus sup. 400. ἴδιος proprius - **моужь** hom.-mih. adde **на присньѣ** op. 2. 2. 36. **коудн намь -сный гость** sabb 157. **двѣ чедѣ имѣиіе -сньй отъ чрѣва ѥдиного** hom.-mih. **нозѣ имашн -сноую колѣсницоу сьрасьноу сѣкѣ** chrys.-lab. **ѩже соуть -сна моѥго отьчьства** sim. I. 24. διηνεκής continuus greg.-naz. - **кнѣзь** mon.-serb. 46. **пристьнь** zak.-serb. nsl. pršten passend, leiblich pristni brati meg. cf. let. istnêki leibliche geschwister.
присьньнъ adj. γνήσιος genuinus **-сньнъ** op. 2. 2. 36.
присьньство n. γνησιότης genuinum esse ev.-saec. xv. -vost. οἰκειότης familiaritas dial. **-сньства** ἰδιώματα proprietates op. 2. 2. 24.
присьсжшть v. **прись.**
присѣвати -ваѭ -ваѥшн vb. serere io.-sin. pan. **-севае сннмь таймнчнцѣ** misc.-šaf. 37.
присѣда f. ἕνεδρα insidiae **присѣдитъ въ -дѣ** psal. 9. 29. -vost. - **сѣдѣши** iudic. 16. 13. pent.-mih. cf. **прѣс-.**
присѣдитель m. assessor cf. **-дѣт-.**
присѣдьникъ m. assessor; ἐφεδρευτής insidiator hom.-mih.
присѣдѣльникъ m. qui assidet pat.-šaf. 53.
присѣдѣнне n. assidere.
присѣдѣтель m. assesor chrys.-lab.
присѣдѣти -ждѫ -дншн vb. παρακαθῆσθαι, παρεδρεύειν, προεδρεύειν assidere sup. 334. dial. prol.-lab. triod. greg.-naz. io.-sin. op. 2. 1. 134. proph. pam. 123. chron. I. 81. **-дить, -дѣть мнѣ** glag. - **соудиремь** chrys.-lab. - **градомь** chrys.-lab. - **гнѣздоу** tur. ἐγκαθῆσθαι insidere - **въ присѣдѣ** psalt. 9. 29. -vost. προσμένειν permanere **-дѣть мѣнѣ** ostrom.
присѣкати -аѭ -аѥшн vb. ἐπιτέμνειν incidere ant.
присѣкѣкати -аѭ -аѥшн vb. secare chron. I. 246.
присѣнькнъ adj. umbrosus triod. **-на гора** chrys.-lab.
присѣнькнѣ adv. in umbra ber.
присѣсти -сѧдѫ -сѣдѣшн vb. ἐνεδρεύειν insidiari kruš. iudic. 9. 43; 21. 20. - pent.-mih.
присѣтитель m. qui invisit sabb. 141: male ἐπίσκεφις men.-mih.
присѣтити -штѫ -тишн vb. ἐπισκέπτεσθαι invisere sup. chrys.-lab. sup. 93. chron. I. 102. **-ти сарры** pent.-mih - **себе** hom.-mih. **дей ли о семь не -штѫ** svjat.
присѣштати -аѭ -аѥшн vb. invisere op. 2. 2. 265. sabb. 159. - **кого** greg.-lab. **-ѩхоу** ἐπεζήτουν θεωρῆσαι men.-mih.
присѣштѣнне n. invisere leont. ἐπισκοπή visitatio ant. proph. sup. 49. 210. 212. 213. mon.-serb. - **въздоуха** sborn.-vost.
присѣшти -кѫ -чешн vb. caedere chron. I 143.
присѧга f. iusiurandum cloz I. 95. men.-mih. ant.-hom. 201. pro **божва** trigl. **овъ же дьрнѣ въскроуѭь на главѣ покладѫ -гоу творнти. овъ -гы костьми человѣчами творнтъ** greg.-naz. nsl. prisega; h prisegi gnati lex. cf. v roke seči fidem dare lex. nserb. pšisega ztschr. 5. 29. cf. scr. anga antiquior instr. weil man beim schwur den körper berührte Benfey, gött. gel. anz. 1860. 730. chrestom. 3. 16. 16. adde germ. bei leibe.
присѧганнѥ n. iurare trigl.
присѧгати -аѭ -аѥшн vb. iurare trigl. **всѣкый языкъ тѣмь -гаѥть** sbor.-kir. 47. **къ коуплѧмъ** - men.-leop. nsl prisegati, prisegovati.
присѧглнвъ adj. tangendi cupidus, avidus, uti videtur **простирай роуцѣ къ господоу, и не оучи нхъ въ земныхъ благотахъ -вый (-вымъ) быти** sbor.-vost.
присѧгнѫти -нѫ -нешн vb. ἅπτεσθαι tangere: cum loc. kruš. **-гы трѣпницѣ** pent.-mih. **не - тебѣ** ruth. 2. 3. -pent.-mih. - **къ чемоу** tur. - **сѧ** sup. 394.
присѧжа f. iuramentum **-сѣжа** mon.-serb. 159.

прнсажение n. ἁφή tactus sup. 382. - тѣла его hom.-mih. ὅρκος iuramentum glag.

прнсазати -заѭ -заѥши et -жѫ -жеши vb. ἅπτεσθαι tangere kruš. op. 18. bus. 149. -зам мертвечинѣ нъ lev. 11. 31. -vost. iurare greg.-naz. ber. mon.-serb.

прнсѧшти -гѫ -жеши vb. ἅπτεσθαι tangere прнсагоҳъ sup. 391. кого съподобиҳъ сѧ -сѧшти; sup. 388. -сазн къ плъти моей sup. 387. adde 394. прнсещи къ нѣй pent.-mih. иже -жеть моужи семь gen. 26. 11. -kruš. pent.-mih. op. 1. 14 доуша иже аще -жеть ко всей доуши (вещи) нечистѣй lev. 7. 21. -bus. 148. bus. 130. -сажеть нечистотѣ чѣчи; -сагъ осквернитъ сѧ ἅψηται, ἁψάμενος lev. 5. 3. -vost. iurare mon.-serb. nsl. priseči pol. przysiąc.

прнсѫдити -ждѫ -дишн vb. καταδικάζειν decernere snp. 67. adiudicare men.-leop. prol.-mart. chron. -ди мнѣ златѫа аблъкѫ; -дите оурекшншоу оржже то bell.-troj. 7. 37. прнсоудитъ ей ѩблоко bus. 978.

прнсѫдьнъ adj. applicatus trigl.

прнсѫждати -аю -аюши vb. adiudicare trigl. - чьто комоу bell. troj. 37.

прнсѫтьствие n. adesse -соутс- trigl.

прнсѫшт̀ие n. praesentia alex.

притакатель m. qui accurrit krk. bis.

притварити -рю -рюши vb. προσποιεῖν addere -рати pat. io.-sin. - грѣхы hom.-mih. храмоу -рѧеть красотоу greg.-mon. 70. - себѣ славоу men.-leop. παρασκευάζειν parare -рѧеть свары bus. 154. προστρίβεσθαι maculam infligere -ра- sup. 377. fingere смѣрение -рѧше greg.-mon. 87. προκόπτειν augere, proficere -рѧше съкрьшение ἐν τελειότητι men.-mih. -творнтъ лнспца себѣ сонъ clim. 150. - сѧ fingere -рающа се христианство-вати ok. 57. ὁπλίζεσθαι armari отъ завнсти на оубнйство -рѣхѫ сѧ sup. 286. adde sup. 404. 425.

притворити -рю -рюши vb. addere -рнша двернн кноутрьнемъ одрѣ bor. xiv. ἐξοπλίζειν armare men.-mih. περιποιεῖσθαι acquirere act. 20. 28. -šiš. 38. sabb. 180. adde chrys.-lab. chron. 1. 262. parare sup. 407. adde 424. - себѣ славоу, сльзы ioann. -рень simulatus io.-sin. виноу - clim. 204. виноу -рьше злоу προφάσει τινὸς αἰτίας men.-mih. - сѧ: водьны троудь -рнвь се men.-mih.

притворъ m. περίβολος ambitus, septum krmč. 56. 131. krmč.-mih. 156. στοά porticus ostrom. šiš. 7. krmč.-mih. sup. μέλαθρον porticus kruš. προάστειον suburbium pyrg. - солоуньскь prol.-serb. - цькве, церкве sabb.-typ. bor. 31. прѣкытню -ромь сѣдѣловань prol.-mart. adde men.-mih. men.-leop. sof. 19. pat. chron. 1. 173. 196. 216 etc. serb. pritvor magy. pritvar rum. прндвор.

притворьникъ m. προσποιούμενος simulator dial. trigl. -ница f. trigl.

притворьнъ adj. προσποίητος simulatus dial. io.-sin. fraudulentus ber.

притворьство n. fictio trigl.

притворнтн v. притварнтн.

притворюнне n. simulatio -рен- ber. alex.

прительнъ adj. qui iudicatur.

притесати -шѫ -шеши vb. adiudicare, uti videtur цо -сасмо гюргю chrys.-duš. 33.

притещи -текѫ -течеши vb. προστρέχειν, κατατρέχειν accurrere ant. dial.-šaf. sup. io.-sin. isaak. mir. men.-vuk. - крьщенню men.-leop. -тьцѣмь chrys.-lab. aor. -текоу š.-gl. 81. -къста sup. 200. 6.

притн v. принти:

притискати -штѫ -штеши vb. stringere - къ своемоу срьдьцоу alex.-mih. 98.

притиснѫти -нѫ -неши vb. apprimere -тнще н распра ю (рыбоу) alex.-mih. 116. -тнще къ земли 136. -сноувь 106. pent.-mih. kruš. per. -сноу л къ морю 23. 7. -сноуша нхъ къ оцѣ 92. 17. -сноуша ьа къ водѣ 97. 18 adde chron. 1. 61. 164. 168. - сѧ προσθλίβειν ἑαυτόν - се къ градоу num. 22. 25. -pent.-mih. -тнще се стѣнѣ men.-mih. ἅπτεσθαι tangere bus. 148.

притнцати -чѫ -чеши vb. προστρέχειν accurrere prol.-lab. op. 2. 2. 95. prol.-mart. pat. prol. io.-sin. domet. chrys.-lab. leont. greg.-mon sabb.-typ. hom.-šaf. ber. cf. притѣцати.

притокъ v. притъкъ.

притонъ m. refugium trigl.

притораъ v. преторъ.

притранити сѧ -нѫ сѧ -нши сѧ vb. σκληροκάρδιον γίγνεσθαι durum fieri ephr. -не -нн сѧ о нихъ; не -нн сѧ на брата своего ephr.-vost.

притранншта n. pl θυΐα mortarium -стран-num. 11. 8. -pent.-mih. -стан- kruš.

притранъ adj. φοβερός horrendus op. 2. 2 54. -на погъбѣль svjat.-op 2. 2 395 ἀηδής foedus barl. 23. 100. ἰσχυρός fortis - что сего -нѣе; ephr.-vost. adde hom.-mih. isaak. видъ - bus. 432. -ньный часъ mon.-serb. 82. -на моука misc. 155 чюдо -ное op. 2. 2. 679. bus. 432. чюд-

-но pat.-mih. 174. величьство -ное ex.-op. 2. 1. 24. amarus -но тн ѥсть de absinthio svjat clarus - гласъ sup. 412. male пристранными моуками φοβερωτάταις τιμωρίαις psalt. -theod.; pro притранѣѥ, притранькѣѥ lavr. 95. VII. 166. 13. male прист- in aliis codicibus.

притранькъ adj. φοβερός tremendus cyr.-hier. cf. -транъ.

притраньство n. ἀηδία foeditas barl. 26. 208. prol. adde krmč.-mih. 188. - и злочь par. 203. φοβερισμός terror: male пристpsalt.-theod.

притрапезьникъ m. parasita, qui cibi gratia assentatur ber.

притрепетьнъ adj. ὑπότρομος, ἐπίτρομος trepidus pyrg. cf. пристрашькъ.

притроудити сѧ -ждѫ сѧ -дѩи сѧ vb. fatigari alex.

притроудьнъ adj. debilis alex. subdifficilis trigl.

притръгнѫти -нѫ -нєши vb. ἐπισπᾶν attrahere men.-vuk. ioann. prol. men.-mih. greg.-mon. 83. - изь далече prol.-mart.

притръзати -заѭ -заѥши vb. attrahere - себѣ послоушателѥ men.-mih.

притръкати -каѭ -каѥши vb. atterere.

притръти -трѫ -трѣѥши vb. atterere pat. cf. трѣти.

притоучити -лѫ -лиши vb. accomodare georg.

притоуцати -чѫ -чєши vb. παραβάλλειν comparare -че 3. sg. svjat.-mat. 9. op. 2. 2. 394. -ча part. svjat.-mat. 9. op. 2. 2. 394. -чемо part. ibid.: a th. тък, uti лицати a лиц- cf. -тоучити et -тѣцати.

притоучити -чѫ -чиши vb. comparare благо и зъло звѣздамъ неразоумьнѣ -чать 3. plur. svjat. слънчноѥ просиѩниѥ намъ притоучаштемъ о словесѣх svjat.: haec omnia a -чати derivari posse putat vost. cf. -тоуцати: rad. тък th. *тоук-.

притъкнѫти -нѫ -нєши vb. πηγνύναι figere колибы - pyrg. προσκόπτειν offendere, allidere glag. συνίστασθαι consistere аще не -нєть ѥко отъ ересѣ имать свѣщениѥ krmč.-saec. xiii. - сѧ συγκρίνεσθαι conferri ни ѥдина зьла -нєть сѧ женѣ пронырнѣ hom.-mih. 181. аще не -токнете о послоусѣхъ chron.-vost. - сѧ женѣ chrys.-frag. cf. -прѣт- pol. przytyk stich.

притъкъ m. κρίκος annulus, fibula -тки vost. -ткомъ вѫжетъ сѧ по ноздри vost.: nota -тькомь насаждениѥ krmč.-mih. 217. -токъ κρίκος, κρικίον annulus kruš. pent.-mih. mat. 47. op. 1. 60. op. 2. 2. 428. sup. 234. esai. 58. 5. -op. 2. 2. 513. exod. 26. 11; 27. 10. -vost. ber. - вѣригы men.-mih. φιμός camus esai. 37. 29. -proph. vost. ἐνώτιον inauris iez. 16. 12. -proph. op. 2. 1. 115. φαλίς arcus exod. 30. 4. -kruš.: nota приточитн ex. 27. 10. -pent.-mih., ubi gr. nihil.

притъкъ male pro крѣпъкъ sup. 275. 7. δριμός vehemens cf. крѣпъкъ.

притъча f. παραβολή parobola svjat.-op. 2. 2. 386. šiš. 181. ostrom. sup. о кралѣхъ притча bell.-troj. 1. рече притча сиѫ 27. αἴνιγμα aenigma, significatio sup. 370. šiš. 90. men.-mih. š.-gl. 84. -чами и гадаѥми chrys.-lab. ὑπόθεσις causa men.-vuk. ὑπόδειγμα exemplum šiš. 253. ἀφορμή causa men.-vuk. prol.-cip. παράδειγμα exemplum sup. 306. adde bus. 271. 267. chron. 1. 5. 33. παροιμία adagium ostrom.: nota притча и трепеть hom.-mih. кон сѧ пре за свою притъчю duš. 164. nsl. priča testis kriva priva trub. krivopričnik; pričati excusare habd. pričkati se rixari metl. opričen praesens trub. rês. pričevanje testari trub. croat. pritač f. adagium verant. pričica fabula ibid. priča impedimentum luc. serb. priča proverbium, narratio rum. прнче lis: th. тък suff. ы.

притъчевати -чоуѫ -чоуѥши vb. αἰνίττεσθαι designare обилно -кавъ всѣмъ даныы cyr.-hier.

притъчьникъ m. παροιμιαστής proverbiorum scriptor ant. antch. pat. ephr. sim. I. 10. chron. 1. 181. 204.

притъчьнъ adj. παραβολικός parabolicus ant. παροιμίας adagii men.-mih. -ноѥ рѣшти svjat. - образъ svjat.-mat. 7. словеса -ныы sborn. -ноѥ подобиѥ bus. 271. -но слово sim. I. 9. -точныхъ рѣчи op. 2. 2. 285: addit vost. притъчайши e sup. 275, quod δριμός vehemens significat.

притъчьнѣ adv. parabolice -точнѣ ber

притъчьствовати -коуѫ -коуѥши vb. παραδειγματίζειν exempli gratia proponere šiš. 177. isaak. significare -точесad psal. 43. 24. -op. 2. 1. 72. παραβολίζειν comparare bon.

притъкание n. offensio glag. cf. прѣт-.

притъкати -каѭ -каѥши vb. προσκόπτειν offendere ant.-hom. - вину αἰτίαν ἐπιφέρειν causam deferre act. 25. 18. -šiš. 41. παραβάλλειν comparare каѳо его самомь спасѣ op. 2. 2. 38. συγκρίνειν

comparare cyr. hier. ἀπειχάζειν aequiparare psalt.-theod. adde сего цѣлца ни чловѣкъ васъ -чю, нъ звѣри и пьсѣхъ zlatostr. adde greg.-naz. - ѧ proph. cf. прѣт-.

притъщати -чѫ -чеши vb. παρεικάζειν comparare ex.-op. 2. 1. 25. **-четъ** svjat.-nat. 9. proph. **притъщи къ видѣнию** io.-sin. cf. **-тоущати**.

притѣкати -каѭ -каѥши vb. προστρέχειν accurrere cloz I. 852. ant. hom.-mih. pat. sup. 339. glag. io.-sin. typ.-chil. chrys.-lab. lavr.-op. 39. sim I. 26. man. prol.-mart. asên 13. men.-leop. sabb.-typ. συντρέχειν concurrere hom.-mih. καταφεύγειν refugere men.-vuk. ἀποτρέχειν recurrere sup. 71. **-тек-** bus. 622. cf. **-тѣцати**.

притѣцати -цаѭ -цаѥши et **-чѫ -чеши** vb. προστρέχειν accurrere ioann. mir. **-чюще** men.-vuk. **-цающе** nom.-mik. 27. cf. **-тицати**.

притѧгати -гаѭ -гаѥши vb. attrahere **- къ ѥресн своѥй** par.

притѧгнѫти -нѫ -неши vb. ἑπισπᾶν attrahere pat. prol. chrys.-lab. per. 67. 68. 97. chron. l. 142. 146. 168. **свита поисомь -жена** krmč.-mih. 191. par.

притѧжавати -ваю -ваѥши vb. κτᾶσθαι acquirere proph. isaak. ber. possidere chrys.-lab.

притѧжание n. κτῆμα possessio sup. 318. marc. 10. 22. -ev. saec. xiv. mat. 34. adde mon.-serb. 83. περιουσία opes krmč.-mih. γεώργιον quod quis ex agricultura lucratur, ager pent.-mih. kruš. κέρδος lucrum pyrg. sup. turpe lucrum leont. adde men.-mih. prol.-mih.

притѧжати -жѫ -жѧѥши et **-жѫ -жиши** vb. περιποιεῖσθαι, κτᾶσθαι acquirere kruš. pent.-mih. sup. domet. proph. io.-sin. mon.-serb. prol.-mih. sim I. 22. krmč.-mih. ichn. bulg.-saec. xiii. men.-mih. 16. **-жаю** κέκτημαι ruth. 4. 9. -pent-mih. **-жѫ** κτῶμαι ostrom. - **себѣ** ber. - **къ себѣ** arripere leont. - **имение** misc.-šaf. **ожесточавшоу -жа кожоу** sabb. 26. **да не прѣстоупьнѣйшее слово -жоу** men.-mart.

притѧжевати -ваю -ваѥши vb. acquirere **-жевати** men.-vuk.

притѧжение n. aggravatio isaak.

притѧжьнъ adj. gravis **ни тѣжько, ни велико, ни -но** dioptr.-lab.

притѧжьстьнъ adj. gravis **-но дѣланиѥ** isaak.

притѧзати -заю -заѥши vb. attrahere sabb. 139. **къ себѣ** - sabb. 102. **-жемь ненавидѣти нечистыѥ вѣры** men.-mih. 175.

притѧскнѫти -нѫ -неши vb. sensus dubius: **власи главьнии -скли быхоу** lavr.

притѧжати -аю -аѥши vb. ἐνοχλεῖν molestum esse men.-mih. - **цр҃квьи** krmč.-mih. ἐπηρεάζεσθαι nocere krmč.-mih. **цр҃скыма слоухома** - krmč.-mih. cogere **-тоуж-** trigl. constringere - **комоу** leont.

притѧжити -жѫ -жиши vb. molestum esse - **комоу** men.-mih. 177.

притѧжьно adv. ἐπαχθῶς moleste vost. 1. 63.

притѧжьнъ adj. ἐπαχθής gravis ber. **-жно и времен'но** margar. - saec. xvi. **пѫть не имать ничьтоже -но** dioptr.-leop.

притѧпити -плѭ -пиши vb. ἀμβλύνειν obtundere pyrg. men.-vuk. dial. prol. ephr. - **жело** prol.-serb. - **мьчь** alex.-mih. 42. **тесла -плѣна** men.-mih. - cip. - **вестоудие** isaak. - **грѣхъ** chrys.-lab. - **ѧ** prol. men.-mih. **пилы -пишѧ ѧ** vost.

притѧплѣние n. obtusio, hebetudo - **очию** misc.-šaf. 157.

приоувѣштавати -аю -аѥши vb. exhortari trigl.

приоуготование n. parare.

приоуготовати -ваю -ваѥши vb. parare.

приоуготовити -влѭ -виши vb. parare isaak.

приоуготовлѧти -ѭ -ѣѥши vb. parare.

приоуготовление n. parare int. par.

приоужастьнъ adj. perterritus **-стѣнъ** bor. 72. cf. **прѣоуж-**.

приоуказъ m. exemplum alex. acad. adde 1. par. 3. 16. -proph. in margine op. 2. 1. 44.

приоукорьнъ adj. vituperans alex.

приоулъкъ m. vicalus 1. reg. 5. 16. -mat. 53. in margine azbuk.

приоумолити ѧ -лѭ ѧ -лиши ѧ vb. se excusare alex.

приоумѣшлѧти -ѭ -ѣѥши vb. excogitare pan.

приоуничижити -жѫ -жиши vb. contemnere alex

приоуподабѧти -ѭ -ѣѥши vb. comparare dioptr.-lab. **-доб-** dioptr.-leop. greg.-mon. 69.

приоуподобити -блѭ -биши vb. comparare prol.-vuk. dioptr.-lab. alex.

приоуподобѧти v. **приоуподабѧти**.

приоупрашати -аю -аѥши vb. quaerere hom.-mih.

приоуръ m. prior š.-gl. 95. serb. priur mik.

приоусвамти -аѭ -аѥши vb. sibi vindicare - **сѧ кь комоу** dioptr.-lab.

приоустрои̑ти -оѭ -оѥши vb. διοικεῖν procurare dial. **въ оужасѣ** - ἐκπλήττειν men.-vuk.

приоучати -аѭ -аѥши vb. ἐθίζειν assuefacere ex. ant. **не -чай клатькѣ оустъ своихъ** antch. nsl. priučiti, priučevati; priučiti se česa.

приоущтєниѥ n. προθυμία alacritas animi act. 17. 11. -vost.

приоуязвлєниѥ n. vulnerare alex. acad.

приѯаждати -аѭ -аѥши vb. προσέρχεσθαι venire sup. 390. **сына цѣсаꙗ ѥси -дааль быль** hom.-mih. 113.

приѯвалити -лѭ -лиши vb. laudare una cum alio **-лѫ и наслаждѫ сѧ тоужде** greg.-naz.

приѯвалѣти -ѣѭ -ѣѥши vb. παραινεῖν laudare ant.

приѯвати -аѭ -аѥши vb. prehendere pyrg.

приѯвати -штѫ -тиши vb. prehendere clim. men.-mih.

приѯлъмьнъ adj. qui ad collem, ripam est **на лоуцѣ -нѣ** men.-mih. 162.

приѯодити -ждѫ -диши vb. φοιτᾶν frequentare krmč. ἔρχεσθαι venire ostrom. ant. adde cloz I. 798. bell.-troj. 31. chron. προσιέναι accedere sup. 303. παραγίγνεσθαι venire sup. 338. **мнѣ смѣхъ -дить** chrys.-lab. **-хождахоу** hom.-mih. **-хоѭхота, -хоѭхоу** š.-gl. 80. **въ -дѫщюю соуботоу** act. 13. 44. -vost. **-ходѧ** μέλλων futurus **-ходѣщааго вѣка** ex.-op. 2. 1. 28. **-дѣахѫ** sup. 450: pro **прѣх-** διατρέχειν percurrere sup. 391.

приѯодиштє n. reditus mon.-serb. 314. 353. 369; sensus dubius: **слѣзоше сь -диць** men.-mih. 162.

приѯодъ m. 1) ἄφιξις, παρουσία adventus sborn. men.-vuk. hom.-mih op. 2. 2. 297. sup. matth. 24. 37. -ev.-novg. ant. prol. ioann. men.-mih. vita-theod. sabb. 41. 136. domet. greg.-mon. chron. **царевь** - chrys.-duš. 44. 46. **вѣсовьскь** men.-vuk. - **створити** krmč.-mih. **мѣста - имоущи** frag.-serb.: nota divecesis, parochia trigl. 2) reditus op. 1. 127. mir. **-ды обитѣли приложи** greg.-mon. 71. fenus **съ придохомъ** (pro **приходомъ**) **истꙗзалъ ѥ** (**сребро**) **бы** holm. 3) προσήλοτος advena pent.-mih. op. 1. 13. act. 13. 49. -vost. iez. 22. 29. -proph. παρεπίδημος advena psalt.-theod. adde **приѯожанинъ** parochus trigl.

приѯодьникъ m. προσήλυτος advena pent.-mih. kruš. lev. 19. 33. -vost.

приѯодьнъ adj. προσήλυτος advena lev. 19. 34 -yost. ἀρμόζων, ἀνήκων, προσήκων conveniens krmč.-mih. **-на кѣпь, -но мѣсто** krmč.-mih. **иномоу ѥпископоу** - krmč.-mih.

приѯождєниѥ n. incursio sup. 215.

приѯожды adj. poss. προσηλύτου advenae **дъщи -жи** exod. 23. 9. -vost. **-жь** advena trigl.

приѯрадалъ adj. crispus, uti videtur **єдноши -ли власы** alex.-vost.: vocabulum dubium.

прицѣпити -плѭ -пиши vb. ἐγκεντρίζειν inserere ant. - **сѧ** šiš. 64. ber. cf. **присц-**.

прицѣплѣти -плѭ -ѣѥши vb. inserere ber. trigl. - **сѧ** ber.

прицѣплєниѥ n. inserere int. 127.

причаѥниѥ n. exspectatio men.-mih.: nota **-чанїе** hom.-šaf. 6.

причаѩти -аю -аѥши vb. προσδοκᾶν exspectare psalt.-int. -saec. xii. hom.-mih. psalt.-venet. ephr. **поношениꙗ -чаѩ доуша моꙗ** sabb.-typ. 187. **что -ѩхъ**; vitae -sanct.-vost. **-ча** προσεδόκησεν psalt. 68. 21. -bon. nsl. pričakati bulg. pričaka.

причєтавати -ваѭ -ваѥши vb. iungere, sociare chrys.-lab.

причєтати -аю -аѥши vb. συζευγνύναι coniungere krmč.-mih. hom.-mih. oct. prol. prol.-cip. domet. sup. 200. men.-mih. dioptr. - **бракоу** sabb. 6. ἁρμόζειν aptare ex.-op. 2. 1. 24, ubi lege **-тавъ - сѧ** prol.-vuk. cf. **-чит-**.

причина f. causa trigl.

причинити -ню -ниши vb. addere chron. 1. 195. - **сѧ** 46.

причисти -чьтѫ -тєши vb. προσαριθμεῖν adnumerare sim. II 2. sup. 70. ant. krmč. 49. chron. καταριθμεῖν, συγκαταψηφίζειν adnumerare šiš. λογίζεσθαι reputare ostrom. συντάσσειν constituere krmč.-mih. - **въ свою цркъвь** krmč.-mih - **въ число** sabb.-typ. 82. **-чьтє доушоу брата къ чиноу праведныхъ** dial.-šaf. **-четень бѣ** strum. - **сѧ** adnumerare **патриарсѣхъ - не могоуть** psalt.-int. saec. xii.

причитати -аю -аѥши vb. προσαριθμεῖν adnumerare cloz I. 656. ant. ψηφίζειν computare krmč.-mih. λογίζεσθαι computare sup. 347. ζευγνύναι εἰς λέχος matrimonio iungere - **на бракъ** man., ubi de **-чет** cogitabis: adde **къ братии** bus. 378. - **сѧ: - сѧ женѣ** men.-leop. καταλέγεσθαι eligi šiš. 166. λογίζεσθαι ἑαυτόν **-тайте себе быти мрьтвомъ грѣховни**

šiš. τὴν ψῆφον διαδέχεσθαι hom.-mih. cloz I. 628.

причленити -ниж -нишн vb. adiungere alex.

причоути -оуж -оуѥшн vb. audire, ui fallimur **за чюждоу женоу много -чюєть** misc.-šaf. 136. **а ню никто отъ соусѣдъ много -чюєть** misc.-šaf. **-чоути приобыриенїе** krmč.-mih.

причьсти v. **причистн.**

причьтєнїе n. ψῆφος suffragium greg.-naz. computatio **родомь** - γενεαλογία šiš. 252.

причьтъ m. κλῆρος clerus dial. krmč. chron. **цркоовны** - sim. II. 8. computatio - **родоу** γενεαλογία genealogia 1. tim. 1. 4. -šiš. 162. **безь -та родоу** ἀγενεαλόγητος hebr. 7. 3. -šiš. 178. ἁρμονία harmonia io.-dam.

причьтьникъ m. κληρικός clericus krmč. 33. krmč.-mih. prol.-mih dial. chron. bus. 379 **-тєн-** ant.-hom.

причьтьничьскъ adj. clerici krmč.-mih.

причьтьничьство n. clerus misc.-šaf.

причьтьнъ adj. cleri, uti videtur **-тна молитва** greg.-lab.

причьтьскъ adj. cleri **чинь** - prol.-mih.

причюти v. **причоути.**

причьствовати -воуж -воуѥшн vb. κοινωνεῖν communicare.

причьстити -штѫ -стишн vb. κοινωνεῖν participem facere sup. 309. κληρονομεῖν heredem fieri op. 2 2 287. συντυγχάνειν congredi sup. 182. - **землю** iez. 33. 26. -proph. mal 49. - **животъ вѣчный, жизнь вѣчноую** mat. 34. - **городу свѧтоую** esai. 65.9. -proph **притраноу погыбѣль** - **сн** svjat. - **сѧ** κοινωνεῖν, μετέχειν, μεταλαμβάνειν participem esse sup. 305. 314. krmč. 34. - **врашьна** vita-theod. - **таинъ** cloz I. 545. - **скатъныхъ** sborn **не -тить сѧ тройской крьвн** bell.-troj. 15. - **грѣсѣ** tur. ἑνοῦσθαι uniri sup. 356 συμπράττειν adiuvare sup. 331. usl. pričesčati communicare prip. 311. - se hung. pričešćevati hung. pričešćiti se hung.

причьстнє n. μετοχή participatio 2. cor. 6. 14. -vost. μετάληψις participatio dial. communio cloz I. 96. μερίς pars šiš. 174. coloss. I. 12. -vost. sors sup 214 κληρονομία hereditas op. 1. 27. 39. luc. 12 13; 20. 14. -ev. saex. κ: male **-чьс-** krmč. adde krmč.- mih. svjat. sabb. 186. antch. mat. 15. 42. 49. chron. serb. pričestje communio živ. 143.

причьстодавьць m. κληροδότης testator hom.-mih.

причьсть f. κληρουχία portio op. 2. 2 298. communio - **прѣчьстьна** hom.-mih. 159. serb. pričest; priče živ. 144.

причьстьникъ m. κληρονόμος heres hom.-mih. marc 12. 7. -kryl. μετέχων, μέτοχος, κοινωνός particeps ostrom. cloz I. 395. sup. pat. greg.-naz. adde mat. 15. 42. ber.

причьстьница f. κοινωνός particeps op. 2. 2. 384.

причьстьнъ adj. μετέχων, κοινωνός particeps hom.-mih. pat. - **земльнѣй тварн** hom.-mih. - **тѣлоу свѣтомоу** sabb.-typ. 28. - **колѣзнемь** hom.-mih - **второмоу краюу** sim. II. 6. - **тогожде домоу** hom.-mih.

причьштанїе n. communio sup. 423.

причьштати -аіж -аѥшн vb. κληρονομεῖν heredem fieri matth. 19. 29. -ev.-novg. προσκληροῦν attribuere sup. 241. sborn. - **сѧ** μετέχειν, μεταλαμβάνειν, κοινωνεῖν, συγκοινωνεῖν participem esse sup. barl. pat.-mih. krmč. - **хлѣбѣ** hom.-mih. - **жрътвѣ** cloz I. 506. - **млѣцѣ** hebr. 5. 13. -šiš. 177. op. 2. 1. 166. - **христовахъ моукахъ** šiš. 198. - **ранахъ нашнхъ** op. 2. 1. 192. - **мясомъ** bulg - **кь дѣломь** šiš. 47. rum. **причестанне** communio.

причьштєвати -ваіж -ваѥшн vb. participem reddere - **люди** par. - **сѧ скатъныхъ тайнъ** nomoc.-bulg. 44.

причьштєнїе n. κοινωνία communio sup. cloz I. 658. μετάληψις participatio sup. io.-sin. **даіжть имъ горѫ, а инна не даіжть имъ** nomoc.-bulg. 1. o **-нии тѣла хва** sborn **десноє дати** - dexteras inugere sup. 236.

пришарити -рѭ -рншн vb. pingere alex.

пришевъ v. **пришьд-.**

пришед- v. **пришьд-.**

пришедъ m. nom. propr. - **кралъ** et **пришедшѣ** bell.-troj. 1.

пришелъ v. **пришьд-.**

пришест- v. **пришьст.**

пришивати -аіж -аѥшн vb. συρράπτειν consuere men.-vuk. lavr.-op. 50. clim.

пришнти -нѭ -нѥшн vb. assuere **-швєнъ** part. vost. 2. 127.

приштитьна f. hastile **-тна или рогатина** κοντάριον μικρόν bes. 16.

пришьвица f. liciatorium **-шв-** 1. par. 11. 2. 3. -mat. 53. in margine, ad explicandum **кратило**, quod cf.

пришьд- vb. ἔρχεσθαι venire **-шьдѫ** ostrom. sup. š.-gl. 49. **азь къ сѣ** - leont **къ сѣбѣ** - sabb. 156. **-шаче (-шьдьше)** mon.-serb. **-шедъ** sup. cloz I. 42. 333.

591. 713. š.-gl. 47. -шъдъ sup. -шълъ ostrom. -шелъ š.-gl. 48. -шла sup.: male -шевъ chron. I. 39. IV. nsl. prišèstje adventus hung. prišesten futurus meg.

пришьдьствиѥ v. **пришьствиѥ.**

пришьльствиѥ n. παροικία vicinia ant. sabb. 50. chrys.-lab. sborn. frag.-serb. -saec. XIII. παροικία peregrinatio sup. 258. -шелъс- bon.

пришьльство n. παροικία vicinia ant. antch. bon. men.-mih.

пришьльствовати -воуѭ -воуиѥши vb. παροικεῖν accolere bos. 69. men.-vuk. -шълъ- sup. 446. -шелъс- bon.

пришьлѣць m. πάροικος peregrinus krmč.-mih. -шълѣцъ bon. -шелъцъ bon. -шелѣцъ bon. -шлѣцъ colonus mat. 45. -шьлѣць ѥси παροικεῖς ostrom. παρεπίδημος advena pent.-mih. παρεισακτος advena hom.-mih. adde duš. 18. mon.-serb. nsl. prišlci pranser bei hochzeiten croat. prišlac budin. 67.

пришьлъчь adj poss. advenae alex.

пришьпътовати -тоуѭ -тоуиѥши vb. insusurrare chrys.-lab. alex.

пришьствиѥ n. ἐπιδημία adventus sup. 349. hom.-mih. sim. I. 18. παρουσία adventus ostrom. sup. 338. **спасово** - prol.-mart. -шѣс- cloz I. 428. sup. -шъс- sup. -шьдьствиѥ alex.-mih. 19.

пришьствовати -воуѭ -воуиѥши vb. venire.

пришьстиѥ n. παρουσία adventus -шѣс- cloz I. 793. nsl. prišestje bung. prišesten.

пришд- vb. advehi **-ѣдѣмъ** chron. I. 148. 25. cf. **пришѣтн.**

пришьдз m. nom. propr. **-аз-** asên 52. cf. **пришьдза.**

пришьдзнти -ждѫ -здиши vb. advehi **-ѣздѣче** chron. I. 140. 144. **-ѣзд-** per. 61. 66.

пришьдъ m. adventus **-ѣздъ** chron. I. 203. 212: nota **-ѣздъ** gram. 205. 239.

пришьзливъ adj. εὔνους benevolus **к сѣмъ пришьзливѣйше** greg.-naz. εὐγνώμων aequanimus sup. 242. barl. adde hom.-mih. **сконмь** - misc.-šaf. 144. carus leont. nsl. prijazniv blandus lex. hung.

пришьзливьнъ adj. benevolus prol. **по волн непришьзливѣй** belg.

пришьзливьць m. qui favet men.-mih.

пришьзливѣ adv. blande alex.

пришьзновати -ноуѭ -ноуиѥши vb. favere mon.-serb. 268. 272. 296. 361.

пришьзнь f. amor men.-mih. ber. bus. 169. **на -знъ чловѣкоу** bon. - **лицемѣрьна** bus. 292. εὔνοια benevolentia sup. 61.

пришьзни margar. **коликъ чьсти и пришьзнии** svjat. πίστις fides sup. 68. φίλοι amici **приведе - свою** ἑκάλεσε τοὺς φίλους esth. 5. 10. -propb. mat. 53. vost. m. amicus **како раздѣли алѣксандръ власти своимъ -немъ** per. LXVI. **нѣкоемоу -зни своемоу** prol.-vost. **-ѣзань, -ѣзьнь, -ѣазьнь** mon.-serb. - **ѥси господиноу своемоу** zlatostr. pro **не-** κονηρία nequitia sup. 305. **пол.** prijazen favor, amor lex. amicitia meg. trub. affabilitas habd. croat. **prijazen** verant. pol. przyjazń.

пришьзньство n. amor lavr. men.-mih. bor. 47.

пришьмовишть m. priamides **пришм-** ex. 179. 181.

пришьнїе n. favor **докро** - εὔνοια benevolentia hom.-mih.

пришьтелити сѧ -лиѫ сѧ -лиши сѧ vb. amicum fieri ichn.

пришьтель m. amicus men.-mih. sborn. š.-gl. 87. cyr. 16. prol asên 54. krmč. 140. per. 56. chron. I. 136. **-ѣтель** mon.-serb. 4. **пришьтелѧ сѣкорништѹ сѣтвори себе** προσφιλῆ συναυτῷ ἑαυτὸν ποίει sborn. nsl. prijatelj; -tel, -tla bulg. prijatel.

пришьтельница f. amica glag.

пришьтельнъ adj. φίλος amicus dioptr.-lab. domet. - **сѣѣтъ** men.-mih. **словеса -на** ichn. - **комоу** prol.-mih. 69.

пришьтельскъı adv. amici more **-скн** mon.-serb. 197.

пришьтельство n. φιλία amicitia barl. int. per. 36. ichn. mon.-serb.

пришьтелювати -люѭ -люиши vb. amicum esse - **кого** mon.-serb. 337.

пришти, пришѫ, пришѥши, raro **прѣкѫ, прѣкѣши** vb. προνοεῖν, προνοεῖσθαι providere ant. hom.-mih. παρεῖναι astare hom.-mih. φροντίζειν curare **-шѣть ми** φροντιεῖ μου psalt.-pog. psalt.-nor. **не пришаше своемоу спасенїю** ephr.-vost. adde sup. 156. pat. pat.-šaf. ephr. prol.-mart. 149. men.-mih. mon.-serb. 25. 30. 47. 66. 216. 219. **пришийте емоу головоу своюю** bus. 477. **пришете кнѧзю кашемоу** bus. 477. **пришти чюжему кнѧзю** bus. 479. cum dat. habes etiam bon. meth. 6. misc.-serb. **пришете ли мн всѣмъ сѫдцмъ**; lavr. de coniugatione cf. vergl. gramm. 3. 6. 238. rum. **prieск** faveo **прѣкѣтєн** lit. prêtelius scr. prî amare gr. πρηΰς goth. frijôn abd. friant and. frjâ curt. I. 248. mey. I. 350. Bopp I. 229. 232. ztschr. 5. 216. beitr. 2. 172. wieg. I. 364..365. 367.

приѧхати vb. advehi -ѧхавъ alex.-mih. 12. 80. -ѧа sabb.-typ. -ѣхалъ chron. -ѣхаша chron. -ѣхати chron. -ѣхавъ chron. **приѣхалъ** per. cf. **приѣд-**.

приѣдинити -ниж -нишн vb. unire - **къ цркви** krmč.-mih. - **сѧ** κολλᾶσθαι uniri - **къ комоу** men.-vuk.

приѣдинати сѧ -ѩж сѧ -ѩешн сѧ vb. uniri bor. xxiii.

приѣзда m. nom. propr. haeretici lit.-mih. cf. **-ѩзда**.

приемалиште v. **приималиште**.

приемание v. **приимание**.

приематєлынъ v. **приимателынъ**.

приематн v. **приимати**.

приемителынъ v. **приимителынъ**.

приемовати v. **приимовати**.

приемъ v. **приимъ**.

приемьникъ v. **приимьникъ**.

приемьница v. **приимьница**.

приемьничєство v. **приимьничєство**

приемьнъ v. **приимьнъ**.

приемьць v. **приимьць**

приѧзъчьница f. ἐπίγλωττις lingula **-ѩзычи-** ex. op. 2. 1. 18. 19. **приязычница еже єсть лалока** ex.-vost.

приѧтелиште n. δοχεῖον hospitium prol.-mart. sbor.-int pat.-mih. mir. men.-leop. cf. **-тєл-**.

приѧтелынъ adj. capax **-лень** alex.

приѧти, приимѫ, приимеши vb λαμβάνειν, ἀπολαμβάνειν, παραλαμβάνειν prehendere ostrom. men.-vuk. ἀπονίνασθαι utilitatem capere sup. 277. δέχεσθαι, ὑποδέχεσθαι excipere cloz l. 32. ostrom. sup. πάσχειν pati cloz ll. 57. **-ѩеста отрочє женьскы поль** men.-vuk **дроє крѣщение прнє** sabb.-typ. **зовыть** - misc.-šaf. **поученне на сѣ** - krmč.-mih. 163. **роука ѩже достойна єсть по крьхъ сѣ** - hom.-mih. 116. **съ горы приемь ἄνωθεν ἐμπνευσθείς** hom.-mih. **приѧтъ** δεκτος gratus proph. - **сѧ: -ѩли сѣ по плесть его** hom.-mih. **стопамь его -ѩлыши сѣ ἴχνων αὐτοῦ ἐπιλάβωνται** pyrg. **приимый сѧ горѣ** ὁ ἀψάμενος τοῦ ὄρους exod. 19. 12. - vost. **пр҃инѧти** chr. int. **не ѩти сѧ чимь ѣа** exod. 19. 12. - vost. fenere (de arbore) sup. 221. **rum приимєск** accipio. **приимши** cloz l. 71 **приимѣть** anticb. **-имѫ** part. cloz l. 378. 593. 614. 641. 946. šaf.-frag 33. chron. **приимъ** cloz l. 838 **-ѩмъ** sup. chron. sim. l. 22. pat. 247. pyrg. **-ѣмъ** cloz l. 75 **-ѣмь** s.-gl 85 **-ѩсомъ** assem **-ѩса** š.-gl 50. strum.. nota usi. primski zinsbar; primsie maneeps pāchter lex.

приѧтикъ adj. δεκτικός ad recipiendum aptus ant.

приѧтивьнъ adj. accipiens **подативно или приятивно** krmč. xvi.

приѧтилиште n. δοχεῖον hospitium men.-vuk. pat. sbor. prol.-mart. dioptr. op. 2. 2. 532. spec. 22. cf. **-тєл-**.

приѧтие n. ἀποδοχή, παραδοχή, ὑποδοχή receptio sup. δέξις excipere šiš. 187. ant. antch. pat domet. chrys.-lab. chron. bus. 267. 268. μετάληψις accipere svjat.-op. 2. 2. 386. ἀπόλαυσις usus sup. 184. **пѣ-ѳос** passio op. 2. 2. 300. **пѣѳнма** passio šiš. 95.

приѧтованьникъ m. qui accipit, uti videtur pat.-šaf. 214.

приѧтовати -тоую -тоуѥши vb. λαμβάνειν accipere men.-vuk. παραδέχεσθαι excipere prol.-mart. **комѣзѣсѣ** sibi sumere men.-vuk. adde pat.-šaf. 84. 134 141. **дѣкоу -ва; -ка цркъныш области смотрение** etc. men.-saec. xii.

приѧтъ v. **приѧти**.

приѧтъкъ m. δεκτά res gratae esai 60. 7. -proph. exod. 60. 7. -mat. 49.

приѧтьникъ m. qui accipit alex. vost.

приѧтьнъ adj. δεκτός gratus ant. pat triod. ephr. krmč. 34. bus. 116. **коговн** - greg.-mon. **чѧши -ши svjat -на молитва** antch. **дѣвница -на бракоу** krmč.-mih. nsl. prijeten acceptus.

прижзл f. vinculum - **земльныхъ** ephr belg. cf. čech. prinzni aguatus, cognatus mat -verb. hodie přibuzný.

прижзъ m. δεσμός vinculum **приоузомъ живъмъ** δεσμῷ τῆς ζωῆς l. reg. 25 29. - vost.

про praep. πρό prae 1) in fontt. psl. nonnisi in compositione usurpatur 2) solum habes in fontt. russ. int. 16. 32. 105. 253. 269. **про сн дка дьни** op. 2. 2. 282. **про чьто** cur op. 56. **про то** ideo bus. 351. tur 55. **про моукы** bus. 400. chron. l. 160. 174. per. 42. 76. 86 etc. adde **да сѣ не чюдимъ про ико довръ єсть** ex.-op. 2. 1 26. ser. pra- lat prōd. prō goth. fru-ma primus faur ahd. fur-iro prior furi pruss. lit. pra curt. l 249. ztschr. 6. 203 Pott 1. 447. 478. 543. 546. 559. 565. 569. 571.

пробака f. procrastinatio trigl.

пробавити -ажь -вишн vb. digerere (cibum) **жѣлѣзо** - op 1. 98. impertire **отьцоу моемоу милость твою -вилъ єси** sabb. 69. extendere alex. - **сѧ** παρα **сѵνεν** extendi. pertinere - **ни сѣ животь его до царьства шолшма** prol.-vuk prol.-

сір. -ви се животъ іего до царьства нюлиана прѣстоупьника men.-vuk. -ви се животомь даже и до феодосиа men.-vuk. -вінь кыкь животъ іего prol.-mih. 45.

прокадити -даѭ -дѣши vb. παρατείνειν obtendere dial. ber.

прокадѣніе n. extensio -ніи ber

прокадати -аѭ -аѣши vb. διορύττειν perfodere pyrg. prol. misc. io.-sin. prol.-cip. kruš. krmč.-mih. men.-vuk. prol.-mart. tur. къ рѣка - hom.-mih. отъ колѣзни -даѣмь greg.-mon. 49. -код- mir.

прокѣскдовати -доуѭ -доуѣши vb. ἐκλαλεῖν eloqui dial. ex. mir.

прокикати -каѭ -каѣши vb. perfringere - стѣны sabb.-typ. лѣдоки прокикаюцоу са по малоу svetk. 36.

прокити -киѭ -киѣши vb. pertundere meth. 6. alex.-mih. 116. πατάσσειν ferire - рѣкоу pent.-mih. - море de moyse meth. 2. σχίζειν scindere - народы men.-mih. -киѣше морскыѭ кльны bell.-troj. 18. - стѣноу krmč.-mih. 317. ходи до никдеже пробиеть тѣ donec sudaveris misc.-šaf. 161. - са: -киша са сквозѣ chron.-vost. 1. 236. adde -тиѣ n. trigl

прокаждити -ждѫ -дѣши vb. ἐκπορνεύειν effnse scortari, prostituere krnš. - домь - дьиерь pent.-mih. - ю (дѣерь) lev. 19. 29. -vost.

прокодати v. прокадати.

прободѣніе n. perfodere hom.-mih. sbor. bus. 56.

прокой m postis изъ двереи чепи и прокои исторгоша bus. 736. russ пробой.

проворъ m. vertex olim teste dobr. in ierem.

проворьникъ m. defensor кѣрѣ -рникъ ok 56. cf. пов-, quod rectum est.

провости -дѫ -дѣши vb. τιτρώσκειν perfodere sup. 297. διορύττειν perfodere krmč. bell.-troj. 5. chron. 1. 58. 62. 88. perforare sup. 350. - рекро chrys.-lab кь чрѣво -день prol.-mih. -доши немоу рекра chrys.-lab. ἐκκεντεῖν trausfigere ostrom. aor. -коса glag.

прократи са -корѫ са -корѣши са vb. εἰσδύειν ingredi сквозѣ народъ -коровши са per. n.: recte sich durchkämpfen.

прокрѣзнѫти -нѫ -нѣши vb. σκοτίζεσθαι obscurari, recte illucescere vost.-op 175.

прокрѣзъ m. diluculum оутро -ютро -згоу зѣло прощ ἕωνσχα lĕan marc. 1. 35. -ev-grig. ev. 1144. kryl.-mat. 15. nicol. ev.-trn. op. 1. 248. -скоу ev.- e mon. s. sabbae -vost.: male -здноу ev.-cholm. -saec. xiii. ser. bhrádž nsl. brežì meg. čech. břesk olim zabřeždenie šat. -urspr. lit. brėkšta es dämmert cf. uhd brechen et прокрѣзъ, crrore fortasse librarii, et nota, gr. λυχνος dämmerung descendere и λυκ lucere curt. 1 130; 2. 111.

прокрѣсѣкъ v. прокрѣкъ.

прокоудити -ждѫ -дѣши vb. excitare misc. - са ἔξυπνον γίγνεσθαι excitari men.-vuk. men.-leop. prol.-cip.

прокѣганіе n. φυγαδευτήριον confugium - вѣсомъ бысть - cyr.-lit.

прокѣгати -аѭ -аѣши vb. ἀποδιδράσκειν fugere gen. 16. 8. -vost. hom.-mih.

прокѣгнѫти -нѫ -нѣши vb. ἀποδιδράσκειν aufugere; φεύγειν fugere pent.-mih. gen. 16. 6. -vost. indic. 4. 15. -vost. lev. 26. 36. -vost. ant. esai. 31. 8. -proph. men.-mih. men.-vuk. hom.-mih. per. 65. chron. 1. 40. 104 -же полкъ bus. 127. -же илькъ ѣдраѧ pent.-mih.

прокѣжати -жѫ -жиши vb. fugere chron. 1. 63.

прокѣклокати са -лоуѭ са -лоуѣши са vb. albidum esse alex.

прокѣлъ m. spatium trigl.

прокавити -каѭ -киши vb. θέλγειν seducere pal.-vost.

провождание n. comitari io.-sin

прокождати -аѭ -аѣши vb. διάγειν traducere dial. prol. nom.-barb. προπέμπειν comitari sup. sabb. 40 domet. chrys.-lab. man. men.-mih. cyr 17. -жакми къ гроко bor. - къ гроко тѣло leont. сльзами іего -дажоу greg.-mon. 62. ἄγειν ducere лѣта къ кротость -жай men leop. нелико лѣта -дѣть misc.-šaf. лѣта - laz.-vuk. седмицоу -даютъ кезь идениа nom.-lao. - жизнь chrys.-lab житие - prol.-lab. men.-vuk. ἐξαγοράζειν emere -вождаѣте dan. 2. 8. -vost. - са: ok. 62. -вожд- sabb. 132. mon.-serb.

прокалити -лѭ -лиши vb. devolvere pról. - са: како се не -литъ земла подъ мене nom.-barb. рекра -лиша са men.-leop. corruere (de aedibus) prol.-cip. συγκαταθάπτεσθαι una sepelirì men.-vuk.

прокарити -рѭ -риши vb. προλαμβάνειν praecedere, antevertere ant. ant.-vost.

прокарь m. quod coquitur - медоу chron. 1. 54. 3: aliis codd. карь. перекарь.

прокарити -лѭ -лѣши vb. προλαμβάνειν praevenire не -лаю времене cyr.-mier.

провести -дѫ -дѣши vb. διάγειν traducere men.-vuk. prol.-misc. iez. 16. 25. -proph.

ὁδηγεῖν ducere pent.-mih. ἄγειν ducere proph. adde bus. 90. - сквозѣ поустыню prol.-mih. - сквозѣ врата dial.-šaf. поутъ, въ нѣже -де те dent. 8. 2. -pent.-mih. не може очию - vita-theod.

провидѣнъ adj. nitidus alex.

провидѣць m. qui praevidet triod. int. ephr. io.-sin. bus. 71.

провидѣние n. providentia dial.-šaf. op. 79. chron. сьнъно - krmč.-mih.

провидѣти -ждѫ -дѣнѫ vb. προορᾶν praevidere barl. prol. chrys.-frag. psalt.-pog. chron. -дѣша тайная срьдьца men.-leop. - ськровьная hom.-mih.

провлѣщи -кѫ -чѣшѫ vb. trahere враздоу - de bove chrys.-lab.

проводитель m. comes (in funere) hom.-mih.

проводити -ждѫ -дѣшѫ vb. διάγειν traducere prol. pat.-mih. men.-vuk. ἐκπέμπειν, προπέμπειν deducere kruš. sup. šiš. 95 hom.-mih. συμπροπέμπειν pent.-mih. παραπέμπειν comitari misc. bell.-troj. cyr. 25. adde sabb. 193. domet. - доушоу vita-theod. -ди его пророкъ alex.-mih. 61. мимо -ди и cyr. 20. ἕλκειν trahere greg.-naz. praemittere sup. 114. adde chron. I. 175. 178. 212. 219. duš. 80. agere - дьнь io.-sin. житие - prol.-cip. mon.-serb. свою жизнь - vost. - врѣмѧ mon.-serb. врѣмя - vost. - лѣта men.-vuk. сѣдмицоу постомь - nom.-lab. - постъ per. 50. - постное поприще per. I. 49. διασώζειν salvare men.-mih. - сѧ προπέμπεσθαι šiš. 70.

проводъ m. διάβασις transitus kruš. comes sabb. 9. domet. дань ємоу - два дѣлка men.-mih. funus hom.-mih. 160. vectigalis genus glasn. 13. 376. chrys.-duš. 46. crimen aliquod 47. adde mon.-serb. 62. 111. 127. 145. ugr. πρόβολος conductor duc. προβολῶ comitor vent. rum. провод funus pol. prowad.

проводьникъ m. deductor trigl.

проводьнъ adj. funeris похвала -на leichenrede hom.-mih. 160. comitans книгы -ныѥ men.-mih. 137.

провождати v. проваждати.

провождение n. comitari prol. hom.-mih. men.-vuk. duš. - творити sim. I. 20. - сътворити cyr. 24. -жение жизни сеа bus. 486.

провозъ m. vectio просѧще -за men.-leop. 422.

проконати -ныж -ныѥшѧ vb. διαπνεῖν perflare - кинограда cant.-cant. 4. 16. -vost. - сѧ aspirare дондеже -ныѣть сѧ день cant.-cant. op. I. 199. adde -нылъ adj. putridus trigl.

провражити -жѫ -жишѧ vb. praedicere проворожатъ дождь ѥще соущоу вдроу bus. 919.

проврѣтѣние n. perforatio ant.-hom. alex.

проврѣтѣти -штѫ -тишѧ vb. τρυπᾶν, διαπερονᾶν perforare men.-vuk. krmč. misc. prol.-cip. io.-sin. men.-mih. -вертbus. 172. - дрѣво prol.-mart. - камень krmč.-mih. - петѣ prol.-mih. - глезнѣ men.-leop. - ногъ prol.-mart. - оухо pent.-mih. -тѣна ладиа men.-vuk. - оконце bus. 655. κατατιτρώσκειν vulnerare prol.-mart.

проврѣти -рѫ -рѣшѧ vb. traiicere - врѣшѧ жѫзлъ между ржкама и стегноу его sup. 190. 18.

провъзвѣствовати -коуѫ -коуѥшѧ vb. praedicere alex.-mih. 3.

провъзвѣстити -штѫ -стишѧ vb. προαγγέλλειν praenunciare.

провъзвѣстьникъ m. praenuncius triod. pyrg.

провъзвѣштати -аѭ -аѥшѧ vb. προαγγέλλειν praenunciare dial. prol.-mih. hom.-mih. holm. chrys.-lab. пророци -ающе sim. I. 1.

провъзвѣщение n. praenunciatio sbor.

провъзгласити -шѫ -сишѧ vb. praedicere chrys.-frag.

провъзглашение n. sensus ignotus: - творимь пѣсний typ.-šaf. cf. vocabulum sequens.

провъзглашати -аѭ -аѥшѧ vb. προαναφωνεῖν praecinere ioann. hom.-mih.

провъзирати -аѭ -аѥшѧ vb. καθορᾶν perspicere prol.-mart.

провъкопати -аѭ -аѥшѧ vb. perfodere - острѣнами -вьпзень prol.-serb.: inf. fortasse -нъзнѫти.

провъсиѣти -шѫ -ѣшѧ vb. effulgere men.-leop.

провъстрѫбити -кѫ -бишѧ vb. praecinere tuba men.-mih. -кьс- sup. 364.

провъсхъщатати -аѭ -аѥшѧ vb. praeripere triod.

провъходъ m. πρόοδος processus op. 2. I. 167.

провѣдъ m. πρόγνωσις praescientia -домь op. 2. 2. 298. cf. -дь.

провѣдь f πρόγνωσις praescientia -дъ прѣпорѣна greg.-naz. cf. -дъ.

провѣдьць m. praescius triod. ephr. dioptr. krmč.-mih.

провѣдѣние n. praescientia ex. io.-clim.

провѣдѣти -вѣмь -вѣсѣ vb. προγινώσκειν praescire io.-sin. mon.-serb. 17. krmč.-

mih. по чьто не -дать чл҃вѣцѣ дьнии оумрьтвїа своєго; svjat.-vost. cf. svjat.-op. 2. 2. 375.

провѣстити -штѫ -стиши vb. declarare glag. - **сѧ: -сти сѧ** ἐξήχηται pervulgatum est šiš. 149.

провѣстьникъ m. praeco alex.

провѣштавати -ваѭ -ваєши vb. ἀποφθέγγεσθαι, φθέγγεσθαι eloqui men.-vuk. dial. strum. hom.-mih. barl. провещ- act. 2. 4. -šiš. 3. 9. **-вле хотещїмь бытї** sim. I. 1.

провѣштанїе n. φθόγγος sonus šiš. 63. quod quis eloquitur.

провѣштати -аѭ -аєши vb. ἀποφθέγγεσθαι, φθέγγεσθαι eloqui ant. sbor.-kir. 38. greg.-mon. sup. 449. **-вещ-** šiš. 202.

провѣштевати -аѭ -аєши vb. eloqui ber.

провѣвати -вѣѭ -вѣєши vb. διαπνεῖν perflare sup. 257.

провалъ adj. putris **-вело месо** misc.-šaf. 158: opponitur **прѣсьнь** 157: th. **вад.**

проглинна f. foramen **дѣлати о высей -нѣ, и навадиши къ нїю поушькы многыѣ тайно** sabb.-typ. 145. cf. russ. **прогалина.**

проганѣти -ѣѭ -ѣєши vb. διώκειν persequi pat. prol. prol.-mih. sup. 359. 366. 367. **-нѣти** chrys.-frag. **-нѣлъ** qui pelli potest bon. **-гон-** int. **-ганїе** mon.-serb.

проглаголати -лѭ -лєши vb. ἐκλαλεῖν eloqui, incipere loqui ostrom. prol.-vuk. - hom.-mih. op. 2. 1. 134. holm. prol.-mart. sup. 434. **бльгарьскымь языкомь** - leont. praedicere alex. - **сѧ** sim. I. 8.

прогласити -шѫ -сиши vb. προαναφωνεῖν praedicere cloz I. 8. 29. sup. 180. φωνεῖν vocem edere men.-vuk. prol.-cip. adde mon.-serb. ἐκφωνεῖν men.-vuk. γρύζειν mussitare pent.-mih.

проглашати -ѧѭ -ѧєши vb. vocem edere **-шаѣ-** sborn.-hees.

проглѧдати -даѭ -даєши vb. visum recipere isaak. nom.-barb. perspicere gram. 37. bulg. proglednъ.

прогнанникъ m. qui pellit **вѣсомь** - cyr. 26. 38: rectius fortasse **-гнаньникъ** vel **-гоньникъ.**

прогнанїе n. δίωξις persecutio ant. domet. cozm.. krmč.-mih. chron. **демономь** - hom.-mih.

прогнати -женѫ -женєши vb. φυγαδεύειν fugare sup. ἀπελαύνειν eliminare sup. 242. expellere sup. 397. διώκειν persequi sborn. dial. pat.-mih. chrys.-frag. expellere prol.-cip. bus. 692. - **мѣ отъ владычьствиа** sim. I. 21. adde sim. I. 27. per. chron. **-женєши** sborn. σκυλεύειν praedari **-гънати** cloz I. 738. **-гънати** sup. 32. 53. 359. 401.

прогнѣсти -тѫ -тєши vb. premere **-гнѣтень** part. ichn.

прогнѣва f. irritatio alex.

прогнѣваніе n. irritatio sup. 264. domet. **покинии -нию** sabb. 9.

прогнѣвати -аѭ -аєши vb. irritare svjat. chron. - **кого** hom.-mih. - **сѧ** krmč. 159. sup. 57. chron. 1. 100.

прогнѣтати -аѭ -аєши vb. premere **-гнѣт-** ichn.

проговорити -рѭ -рѣши vb. loqui incipere misc. misc.-serb. - **рѣчь** nom.-barb. bulg. progovori.

прогонитель m. διώκτης persecutor chrys.-lab. prol. int. io.-sin. nomoc.-bulg.

прогонительство n. ἀποτρόπαιον (malorum) depulsio op. 2. 2. 39.

прогонити -нѭ -нишн vb. διώκειν persequi ant. dial. nomoc.-bulg. chron. ἀποσοβεῖν abigere sup. 230. fugare sup. **кзоу -**men.-vuk. - **недоугы** men.-vuk. - **плькы** sim. I. 16. - **мльчанїа** sim. I. 26. **рѣчемь -нєнамь** meth. 6. **-нать отъ человѣка бѣсы** sborn.

прогонъ m. διωγμός persecutio apoc.-vost. sensus obscurus: **да имлю - оу планиноу** chrys.-duš. 12.

прогоньникъ m. persecutor prol. men.-mih. bus. 381. op. 2. 2. 238.

прогонѣти v. **проганѣти.**

прогонѣнїе n. ἀπελασία pulsio sup. 238.

прогорѣти -рѭ -рѣши vb. exardescere prol.: nota **роуцѣ -рѣвъши** διατρῆσίσης men.-vuk.

програднїе n. suburbium: syllabae **гра** littera **д** imposita est sabb.-typ. 145 cf. gr. πράστειον.

прогрѣсти -зѫ -зєши vb. ἐσθίειν edere **оутробоу -зь** φαγοῦσα men.-mih.

прогрѣхъ f. error **вѣзъ -хи выстрѣлиухоу** chron.-saec. xvi. -vost.

прогрѣхъ m. error **стрѣлиухоу вѣзъ -ха** vost.

продавати -ваѭ -ваєши vb. πωλεῖν vendere men.-mih. triod. misc. gram. 37. bus. 351. misc.-šaf. chron. **на довытцѣхъ -** sabb.-typ. bulg. prodava: adde **-ваниѥ** mon.-serb. cf. **-дати.**

продавѣчнїи m. g. **-чнїа** venditor leont. men.-mih. 196.

продавьца m. venditor krmč. 160. krmč.-mih. misc.-šaf. duš. 151.

продадитель m. venditor **-лѥ хоу** greg.-naz.

продажда f. venditio men.-vuk. ant.-hom. triod. prol.-cip. misc.-šaf. dial.-šaf. -дажа sbor.-kir. 18. bus. 347. 393. 394. 398 per. 86. chron. 1. 159. **-жду задѣти** λύτραν ἐπιβάλλειν exod. 21. 30. -pent.-mih. -жа negotium trigl. nsl. prodaja bulg. prodažbъ

продажднъ adj. πωλήσεως venditionis ant.

продалникъ m. venditor, uti videtur -ингram. 299).

продалница f. forum.

продание n. venditio krmč.-mih. 216. ant.-hom. nomoc.-bulg. nom.-mik. 173. male πραιτώριον praetorium sup. 244. bulg. prodan f.

проданъ m. nom. propr. viri dipl. -mold. saec. xv.

проданъкъ m. nom. propr viri -икоу asčn 52.

проданьство n. proditio - зло mon.-serb. 184.

продатель m. venditor men.-mih.

продати -дамь -даси vb. πωλεῖν, πιπράσκειν vendere ostrom. cloz l. 394. sup. chron. **-даждь си имѣние** leont. **оусмы** - men.-mih. 347. **-данъ грѣхомъ** ὑπὸ τὴν ἁμαρτίαν op. 2. 2. 27. - **въ скомрахы** men.-mih. 198.

продание n. πράσις venditio iez. 27. 17. -proph. mat. 47. krmč.-mih.

продавати -даю -даѥши vb. πωλεῖν, πιπράσκειν vendere sup. ostrom. mat.-vuk. pat. greg.-naz. proph. men.-mih. krmč. 79. krmč.-mih. dial.-šaf. leont. chrys.-lab. chron. bus. 413. **гоусин** - sof. - **и на малѣ цѣнѣ** krmč.-mih. 217. **-даѩй** τραπεζίτης numularius sup. 279. - **сѧ** bus. 337. cf. **-давати**.

продлити -лиж -лиши vb. μηκύνειν producere sup. 367. ant.-hom. - **сѧ: продли сѧ животь его** prol.-mih. 52. prol.-vuk. **то и не -лило болѣзнии таковаго видѣния ни въ гробѣ положения** hom.-mih. 31. **-дьлити** sup.

продлѣбати -блю -блеши vb. perfodere - **ребра** misc.

продлѣсти -бѫ -бши vb. perfodere misc. 14. **-дьбеть ребра** nom.-barb.

продлъговатъ adj. oblongus trigl.

продлъжание n. continuatio bus. 271.

продлъжати -аю -аѥши vb. μακρύνειν extendere; διατείνειν continuare sup. ex krmč.-mih. - **вескдоу** chrys.-lab. - **хвалы** hom.-mih. ἐκτείνειν extendere sup. 333. παρατείνειν extendere krmč. 39. **-жаѭ народы** men.-mih. adde παραπέμπειν sup 234. - **сѧ** ἐπεκτείνεσθαι dilatari sup 231.

продлъжение n. continuatio nom.-mik. 22. bus. 270. int. 41. - **врѣмене** mir. - **вескды** chrys.-lab. **къ** - **рѣчи** πρὸς τοῦτο sup. 216.

продлъжити -жѫ -жиши vb. παρατείνειν, παρεκτείνειν, προτείνειν, μακρύνειν, μηκύνειν extendere sup. krmč. 34. proph. pent.-mih. men.-vuk. sabb. 15. bus. 295. - **рѣчь**, - **слово** hom.-šaf. lavr.-op. 43. chrys.-lab. **зълъый -жнъый обычай** sborn. ἐπιτείνειν augēre sup. 315. - **сѧ** ἐπιτείνεσθαι **болѣзни (кольми) да -жить сѧ** krmč.-mih.

продлъжь adj. continuatus **-должь бывши сѣчи** lavr. 67.

продлъжьнъ adj. procrastinationis - **обычай** par. 197. continuatus chron. l. 86. 23. pro aliorum codd. **-женъ**.

продлѣти -лѣю -лѣѥши vb. produci **-лѣеть нощь** op. 2. 2. 37. cf. **-длити**.

продрати -держ -деруши vb. scindere pat. **-дрѣти: вѣлше зврѣрь -дрьль чрѣва** его men.-mih. 189.

продромъ m. nom. propr. ecclesiae glasn. 13. 369.

продрѫзание n. audacia kruš. io.-sin. pat.-mih. misc.-šaf.

продрѫзатель m. τολμητής audax ioann. chrys.-lab. ber.

продрѫзательнъ adj. τολμητός audax ioann. dioptr.-lab. **-нѣ очи** chrys.-lab.

продрѫзательнѣ adv. audacter dioptr.

продрѫзати -заю -заѥши vb. audere pat.-mih.

продрѫзнивъ adj. audax alex. ber.

продрѫзновение n. audacia krk. alex.

продрѫзновение n. audacia alex.

продрѫзовати -зоую -зоуѥши vb. audere alex.

продрѫзость f. audacia ber.

продрѫзъ adj audax acad.

продрѫзъкъ adj. audax trigl.

продрѣти v **продрати**.

продржити -жѫ -жиши vb. perfodere bon. transfigere **копиемь -дроужень** bor. 64. **-дроужь крѣстомь дышола** psalt.-int.-saec. xi. cf. nsl. predregnoti.

продоумати -аю -аѥши vb. loqui iucipere bulg.-lab.

продоупъчити -чѫ -чиши vb. perforare **-пъченъ** part. bulg.-lab. 35.

продоухъ m. spiraculum **ниже врать, ни -ха оставль** men.-vuk. **вѣтромъ -хи засыплеть** bus. 919.

продоушина f. foramen trigl.

прожасѣти сѧ -нѫ сѧ -неши сѧ vb. terreri **лице сѧ -поуть** ex.-vost.

прожити -жегж -жежеши vb. urere prol. prol.-vuk. **скрозѣ оуши** - prol.-mih. **-жгоша роуцѣ ѥй** men.-leop. **ражны раждежены-ми -жгоше роуцѣ ѥй** prol.-mart.

проживати -аж -аѥши vb. prodigere trigl. **-житокъ** m. trigl.

прозарьнъ adj. pellucidus alex.

прозарити -рыж -рыеши vb. lucem emittere, uti videtur **кожьство ·даровланию -рыеть сѣтилиіа** hom.-mih. 76.

прозвание n. denominatio, nomen ioann. ex. prol.-mih. 188.

прозвати -зовж -зовеши vb. καλεῖν vocare man. hom.-mih. mon.-serb. **-зовеши имѧ ѥмоу** иодиъ luc. 1. 13. -kryl. mat. 15. prol.-vuk. bus. 123. 129. hom.-šaf. ex. bus. 518. **-зовемъ, зъвемъ** bon. **чьто вы -зокоу, овьце ли или пастыре или крьмчьникы;** men.-mih. 261. **-зъкъ-sup.:** nota **праз-** hom.-mih. 93. ὀνομάζειν, προσαγορεύειν appellare sup. 292. 306. - **сѧ** int. chron. 1. 3. 11. 12 etc. τάσσεσθαι exod. 29. 30. -pent.-mih.

прозвитерꙗ v. **презвитерꙗ.**

прозвитерьство v. **презв-.**

прозвитъ m. sensus ignotus: **сарра оусмина - се, и рече мьжь мой ѥсть -, азь стара ѥсмь, то како рождоу сына;** misc. 62.

прозвиште n. cognomen krmč. 287. trigl.

прозвоутерꙗ v. **презвитерꙗ.**

прозвоутерьство v. **презвитерьство.**

прозвькнѣти -ниж -нити vb. sonare, divulgari prol. **-звькнѣвшимь чюдесемь** prol.-lab. men.-vuk. **прозьвн-** prol.-cip.

прозвютерꙗ v **презвитерꙗ.**

прозвютерьскъ v. **презвитерьскъ.**

прозвькъ m. sonus **-воукъ творити дроугъ дроугоу** ἀντικτυπεῖν op. 2. 2. 79.

прозвꙋтерꙗ v. **презвитерꙗ.**

прозвꙋтерьство n. presbyterium bus. 778.

прозинѫти сѧ -нж сѧ -нѫши сѧ vb. χάσματι περιπίπτειν devorari men.-vuk.

прозирати -раж -раѥши vb. προορᾶν praevidere men.-vuk. dial. sup. pat.-mih. **жена сень свой -раѥть** nom.-barb. ἀναβλέπειν respicere ostrom. visum recipere sup. 238.

прозироватн -роуж -роуѥши vb. visum recipere nomoc.-bulg.

прозиявание n. hiatus io.-sin. **-знав-** clim.

прозиякати -каж -каѥши vb. hiare pat. isaak. chrys.-lab. ber. - **сѧ** alex.

прозиянине n. hiatus pat.

прозлъзити v. **прослъзити.**

прозмонарь m. προσμονάριος ecclesiae custos leont. men.-vuk. **-рь** dial.-šaf.

прозмонарь v. **прозмонарий.**

прознаменати -наж -аѥши vb. antea significare bus. 687: th. **знамѧ.**

прознаменокати -ноуж -ноуѥши vb. προσημειοῦν ante significare ioann.

прознание n. praescientia alex.

прозорнкъ adj. providus hom.-mih.

прозоръ m. ἄποψις prospectus krmč.-mih. krmč. 279. fenestra mir. **θεωρητικός** contemplativus io.-clim.

прозорьливо adv. provide **-рл-** acad.

прозорьливъкъ adj. διορατικος perspicax **-рл-** men.-vuk. pat. dial. dial.-šaf. prol.-cip. io.-sin. sabb.-typ. int. chron. 1. 259. mon -serb. **-во** око clim. **-кама очима** hom.-mih. providus trigl. - **дарь** prol.-vuk. **-ки дари** prol.-mih. **-зьрл-** op. 2. 2. 275.

прозорьливьць m. perspicax nomoc.-bulg. ber. προφήτης propheta 1. reg. 9. 9. alex.

прозорьливьство n. praescientia alex.

прозорьникъ m. cautus prol.

прозорьнъ adj. perspicax sup. 219. conspicuus **на -нѣ и кысоцѣ мѣстѣ** prol.-mart.: nota **-ноѥ несъмысла око** svjat.-mat. 9.

прозо́рьскъ adj. διορατικός perspicaciae **-скаго дара исполнь** vost.

прозорьць m. fenestra bulg.-lab. misc.-šaf.

прозрак m. videre

прозрачьнъ adj. διαφανής pellucidus ex. bus. 262. **сьсоудь некосноуть** - prol.-mart. 205. svjat.-mat. 9. - **огнь** clim. εὔοπτος conspicuus **-но мѣсто** men.-vuk **-чнѣе** op. 2. 2. 84. μετέωρος sublimis proph. providus alex.

прозрачьство n. sensus dubius: **вь -кѣ таѩна кыпнть** men.-mih. 300.

прозритель m. homo cautus pat.

прозрителънъ adj. εὐλαβής cautus dial. providus **доухъ** - men.-mih. 374. **-но око** chrys.-lab.

прозрѣцати -аж -аѥши vb. προβλέπειν prospicere kruš. **-цай землю** ἀπέναντι ὄψει deut. 32. 52. -pent.-mih. **-цай землѧ** vost.

прозрѣние n. visus recuperatio prol.-mart. men.-mih. chron.: male **πρόθεσις** propositum šiš. 124.

прозрѣти -зрѧ -зрѩши vb προορᾶν prospicere š.-gl. 68. krmč.-mih. 364. **ни -зрѣ хотѧщаго бьіти** sim. 1. 23. διορᾶν perspicere - **глоубиноу** hom.-mih. chron. 1. 47. 28; 100. 25. ἀναβλέπειν visum recipere dial. prol.-vuk. holm. ὀμματοῦσθαι oculis donari sup. 287. adde vita-theod. men.-vuk. praevidere sup. 269. **-зьр-**ostrom. sup. **-зьрѣк-** op. 2. 2. 383. **-зьрѣ-**

тн cloz II. 120: nota -зрѣста сѧ нма очн nicol.

прозъ praep. per cum acc. iungenda - **єдиноу поустыню** par. serb. proz živ. 5. 123.

прозъıвати -ıваѭ -ıваєши vb. καλεῖν vocare matth. 1. 21. io. 1. 42. -ev.-novg. appellare hom.-mih. pent.-mih. chron. int. ὀνομάζειν nominare kruš. δηλοῦν indicare proph. - **сѧ** op. 2. 2. 320.

прозъıкѣти v. **прозъıкѣти.**

прозърѣти v. **прозрѣти.**

прозѣваніе n. χασμή hiatus ant.

прозѧбленіе n. βλάστημα germen ant. ex.

прозѧбателънъ adj. effundens **мѵро**- sabb. 72.

прозѧбати -ıваѭ -ıваєши et **-ıаѭ -ıаєши** vb. βλαστάνειν pullulare; φύειν producere šiš. 257. ἀνατέλλειν producere, enasci **-ıвѣть соудъ акы тросковъ на цѣлизнѣ** ἀνατελεῖ ὡς ἄγρωστις etc. osee 10. 4. -vost. **-ıвоуть акы трава** op. 1. 85. ἐξανατέλλειν producere š.-gl. 74. adde krmč. 191. ex. isaak. proph. chrys.-frag. int. ber. **-ıвшаи пажити скотомъ** bus. 32. cf. mat. 28. αὐξάνειν augere **землю -ıающю цвѣтъ** op. 1. 85. **отъ ничѣста житиıа зазорь -ıаєть** krmč.-mih.

прозѧбленіе n. βλαστός, βλάστη, βλάστημα germen chrys.-frag. sup. chrys.-lab. sim. I. 23. proph. triod.: minus bene **прозѧбленіе** prol.-cip. sbor. - **трьновно** chrys.-lab. dioptr. φυή germen men.-vuk.

прозѧбнти -ıаѭ -ıбнши vb. producere proph.

прозѧбль f. βλάστημα germen ant. mat. 24. 28. cyr.-hier. **-блъ** antch.

прозѧбленіе v. **прозѧбленіе.**

прозѧбнѫти -нѫ -нѫ vb. ἐξανθεῖν germinare man. φύεσθαι germinare ostrom. ἐκφύεσθαι germinare man. βλαστάνειν germinare ostrom. procreare chrys.-lab. sup. 18. **земли -зıбı плоды** šiš. 254. **да -зıбнѣть земли траво҃** pent.-mih. aor. **-бно҃** hom.-mih. **-бо҃** nicol. **-ъ** ἀνθηρός floridus sup. 253. cf. **-бсти.**

прозѧбовати -боуѭ -боуєши vb. germinare lavr.-op. 38. **-ва жъзль аронь** men.-belg.

прозѧбсти -зѧ -сши vb. ἐκφύεσθαι germinare man. βλαστάνειν germinare **да -зıбѣть земли травоу** š.-gl. 79. **прозѧбѣть** bus. cf. **-бнѫти.**

произградти -ıаѭ -ıаєши vb. ludendo perdere par.

произгоуменъ m. hegumeni vicarius mon.-serb.

произбранникъ m. antea electus **-ıьника** men.-vuk.

произбрати -берѫ -берєши vb. προεχλέγειν prius deligere men.-leop.

произваıати -ıаѭ -ıаєши vb. velle nom.-lab. cf. **-вол-.**

произвести -дѫ -деши vb. προάγειν educere krmč.-mih. dioptr. chron. int. prol.-vuk. - **въ дѣло** chrys.-lab. - **сѧ: въ степень - подъдıакона** misc.-šaf. - **въ дѣло** μετέρχεσθαι εἰς ἐργασίαν chrys.-lab.

произволителънъ adj. ἑκούσιος spontaneus ioann.

произволити -ıю -ıиши vb. velle prol.-mih. par. greg.-mon. 89. - **на что** mon.-serb.

произволъ m. electio, voluntas ex.-op. 2. 2. 67. glossa vel varia lectio **кавıки пишоуть сѧ на полѣхъ ıздъ -ıы** vost. institutio trigl. cf. **-ıьника.**

произвольникъ m. glossa vel varia lectio vost. cf. **-лъ.**

произвольнъ adj. spontaneus.

произволѣвати -ıю -ıеши vb. velle ioann.: forte pro **-ıыв-.**

произволити -ıю -ıеши vb. θέλειν velle ioann. chrys.-lab. - **чьто** io.-sin. cf. **-вали**

произволєніе n. voluntas pat. misc.-šaf. greg.-mon. **лежить въ - ıединого кождо** chrys.-lab.

произвѣствовати -воуıю -воуєши vb. confirmare psalt.-vuk. antea scire alex.

произвѣстити -штѫ -стиши vb. confirmare.

произвѣстовати -стоуıю -стоуєши vb. confirmare men.-vuk.

произвѣстънъ adj. certus, uti videtur krmč.-mih.

произвѣштати -ıю -ıаєши vb. confirmare.

произгнати -женѫ -жєши vb. expellere alex.

произискати -штѫ -штєши vb. quaerere pan.

произити -ıдѫ -ıдеши vb. προβαίνειν, προέρχεσθαι exire krmč.-mih. men.-vuk. prol.-vuk. prol.-mih. prol.-mart. chrys.-frag. dioptr. misc.-šaf. **зıкло въ даıготоу -ıдеть слово** ephr. **на дъıготѫ миогѫ -ıда слово мое** dioptr.-leop. **животь въ хоудость -ıде** chrys.-lab.

произметати -штѫ -штеши vb. διερευνᾶν indagare **-тати** hom.-mih. 50.

произнести -сѫ -сеши vb. ἐκφέρειν efferre dial.

произникнѫти -нѫ -нѫши vb. pullulare alex.

произнищати -чѫ -чеши vb. pullulare.

произносити -ошж -сиши vb. ἐκφέρειν efferre dioptr. chrys.-lab. dial. int. - **словеса** io.-sin.

произносъ m. ἐκφορά elatio - **и разоумѣ-ние** io.-sin.

произносьнъ adj. enunciativus krmč. 62. krmč.-mih. dioptr. chrys.-lab. **-сное слово** op. 2. 2. 457. prolatitius alex.

произношати -ошж -ашеши vb. efferre int.

произрачьнъ adj. διαφανής pellucidus ioann.

проимати -оимж -оимеши vb. demere, eximere tur. 60. **-маѣ помостъ** bor. 43. tur. 60.

проименовати -ноуѭ -ноуѥши vb. nominare mat. 52. **павломь -ва** op. 2. 1. 143.

проискати -ищж -ищеши vb. quaerere clim. 163.

происходатаити -аіж -аіши vb. procurare alex.

происходити -ождж -ждиши vb. προΐέναι, προέρχεσθαι exire sbor. krmč. typ.-chil. misc.-šaf. ber **источьникы -дштж** io.-sin. **отъ тогожде рода** - krmč.-mih. 336.

происходъ m. exitus misc.-šaf. 24.

происходьнъ adj. exitus triod. krmč.-mih. ultimus alex.

происхождениѥ n. egredi ioann. krmč.-mih. dioptr.

пронти -ождж -ждеши vb. διαβαίνειν, διέρχεσθαι, διεξέρχεσθαι, παρέρχεσθαι transire ostrom. šiš. 94. 184. pent.-mih. ioann. προβαίνειν procedere men.-vuk. **прослоутиѥ -иде** ἡ φήμη διέδραμε prol.-mant. adde bns. 87. misc. sensu obsceneo sup. 3. 19. 1) - **сквозѣ землю** pent.-mih. **-идеть ли си доуша наша водоу**; op. 2. 2. 215. **-идохъ глаголемое скрозѣ огнь и водоу** sabb.-typ. 113. - 2) - **рай, врата, землю и море** chrys.-lab. **мьчь -иде грьтань** pent.-mih. **дверь** - clim. **македонию** - šiš. 94. - **порогы** per. 31. **всакоу моукоу** prol.-vuk. **-иде малоѥ придвориѥ** prol.-mart. aor. **прондж, прондоу** cloz I. 301. op. 2. 2. 78. šiš. 184. 245.

проишьд- vb. transire krmč.-mih. 216. **-изъшьдъ** men.-leop.

прокакати -акж -акеши vb. ἐλαύνειν fundere esai. 41. 7. -proph.

прокажати -ажж -ажеши vb. lepra afficere: habes **-жаѥмь** λεπρῶν num. 12. 10. -pent.-mih. kruš. - **сѧ** alex.

прокаженикъ m. leprosus kruš.

прокажениѥ n. λέπρα lepra ant. antch. **очи-сти сѧ отъ -ниꙗ** greg.-lab. φαρμακεία veneficium šiš. 123. apoc. 18, 23. -vost.

прокажень v. **проказити**.

прокаженьство n. improbitas **по ѥзыкоу -ва** ихъ georg.-vost.

прокажѥнати сѧ -ажж сѧ -ажеши сѧ vb. λεπροῦσθαι lepra affici **-нѣти** num. 12. 10. -pent.-mih.: th. * **-знити**.

проказа f. λέπρα lepra ostrom. hom.-mih. sup. 362. tur. misc.-šaf. chron. I. 14. 15. 22. - **ѥго прилѣпить сѧ къ тѣкъ** krmč.-mih. 192. damnum chron. I. 15. machinatio **-зы** ихъ (κάκοσις) prol.-vost. mon.-serb. 116. 95. **изѣяти отъ проказы смертьнѣѭ** bus. 392: nota **-зоу творити** въ житѣ krmč.-mih. 320.

проказникъ adj. improbus sup. 157! πόνηρός malus op. 2. 2. 199. krmč.-mih. 72. hom.-mih. 71. ex. **-ва** ѣкра greg.-lab. **-ви нрави** hom.-mih. - **сьвѣтъ** greg.-lab.

проказитель m. φαρμακός veneficus op. 2. 2. 61

проказити -жж -зиши vb. perdere krmč.-mih. 72. **аще жена -зить дѣте къ сѣкѣ** psalt.-vuk. **коренѣми** - men.-mih. **-женъ** λεπρός leprosus ostrom. cloz II. 119. greg.-lab. sup. 307. 366. sim. I. 7. chron. - **сѧ** dioptr.

проказьство n. improbitas men.-mih. prol. μαγγανεία machinatio pal.-vost. adde bor. xxii. **-ствъ своихъ и которъ** prol.-vost. pestis alex.

проказовати -зоуѭ -зоуѥши vb. προφασίζεσθαι causas fingere **-зоуѥтъ мѫною** 4. reg. 5. 7. -vost. op. 1. 41.

проказъ m. lepra ber. pro **трудъ**.

проказьлѣвати -аѭ -аѥши vb. peccare - **въ въпросѣхъ** svjat.

проклѣвѣти -ѣѭ -ѣѥши vb. machiñari **мъслившѣе и -лѣвѣше** sup. 398. 2.

проклѣвьство n. πανοθργία, κακοθργία improbitas op. 2. 2. 199. sup. 330. adde 84. 399. pat. δολερόν dolus ex.-op. 2. 1. 22. ὑπουλότης fallacia op. 2. 2. 199. 449. **сѧмна ѥгоу прѣльсти въ -вѣ своемъ** 1. cor. 11. 2. -op. 2. 2. 24. **не** - ἀκάκως sine fraude hom.-mih. **безъ -ства** ἀπερίεργος simplex op. 2. 2. 199.

прокапати -ажж -ѣѥши vb. στάζειν stillare kruš. **облаци -паше водоу** pent.-mih. **-плетъ храмина** eccles. 10. 18. -acad.: nota **камени -паноу** op. 2. 2. 262.

прокы praep. prō cum dat. vel acc. iungenda - **мочи нашей** mon.-serb. 41. 47; 41. 53. - **свою мочь** 41. 63. cf. **противѣ** et serb. proću.

прокименъ m. προκείμενον propositum ant.-

hom. 149. - гласъ e palimps. - rom. пѣти -мины chir. -монъ bor. 79 прокимни въскр҃сніи op. 1. 152. cf. duc.

проклинати -аѭ -аѥши vb. καταράσθαι exsecrari krmč. 49. sabb.-typ. sup. 362. chron.

проклинти сѧ -иѭ сѧ -иѥши сѧ vb. germinare аџе не всѣкано коудѣгь въ землю, тъ не проклинть сѧ и плода не сътворитъ izmar. ксы пшеница проклила сѧ бѣ bus. 337. nsl. kliti cf. клѣти.

проклькати -вѫ -вѣши vb. pertundere -кльвѣть дрѣво nom.-barb.

проклѣкние n. προβολή proiectura sive appendix - тростное ex.

проклѣти -клѣѭ -клѣѥши vb. ἀνατέλλειν germinare -клѣвѣ́шю op. 2. 2.-151. ἀναβιοῦν reviviscere -клѣкѣть op. 2. 2. 150. idem habes -клѣти ex.-op. 2. 1. 15. ἀναβιόσθαι provenire, ermpere отъ корене -клѣкѣтъ ibid. не -клѣкѣть ни плода сътворитъ zlatostr. пшеница бѣ -клѣла prol.-vost. cf. -клити.

проклѧти -клѧнѫ -клѧнѣши vb. καταράσθαι exsecrari ostrom. sup. -клѧньше cloz I. 107. -клѧтъ ἐπικατάρατος exsecrabilis ostrom. -клѧнеть καταργήσει op. 2. 1. 163. rum. проклет.

проклятие n. ἀρά, κατάρασις exsecratio sbor. proph. chron.

проклятьство n. exsecratio alex. acad. -клесво mon.-serb. 274. -клѧтво 255. 283.

проклятьць m. δυσσεβέστατος impius -клетmen.-vuk. men.-mih. mon.-serb.

проковати -аѭ -аѥши vb. ἐλαύνειν cudere -вамй esai. 41. 7. -vost.

прокопавати -ваѭ -ваѥши vb. διορύττειν perfodere - ребра hom.-mih. adde nom.-mik. - стѣкноу men.-mih. hom.-mih. ephr. - стѣны dial.-šaf.

прокопати -паѭ -паѥши vb. ἐξορύττειν effodere ostrom. διορύττειν perfodere ephr. -пай себѣ въ стѣнѣ bus. 176. -плеть 177. men.-mih. - стѣнѫ chrys.-frag. proph. - стѣны chrys.-lab. -паѫше изеше тѣло prol.-mart. прокопахъ надъ моремь сѫтаго bus. 762.

прокосъ m. atractylis (herba) trigl.

прокоѥ adv. τοῦ λοιποῦ in posterum sup. 148. 6. antch.

прокрасти -дѫ -дѣши vb. σολάν adimere 2. cor. 11. 8. -šiš. 109. apost.-bulg -vost.

прокрашти -дѫ -дѣши vb. exscindere - лысты men.-mih.

прокрой m. perforatio alex.

прокоуда f. φαῦλα mala ex. φαυλότης improbitas sup. 251. кълѣзе вѣ -доу svjat.-vost. svjat.-mat. 9. -ды дѣкъше фаўла πράξαντες op. 2. 2. 306. morbus, uti videtur sup. 291. russ. dial. прокуда homo fraudulentus.

прокоудивъ adj. ὑβριστής protervus -влаго кеонька greg.-naz. моужь - prol.-mart.

прокоудити -ждѫ -дѣши vb. ὑβρίζειν contumelia afficere - свѣтоую prol.-mart. ἀχρειοῦν inutile reddere, corrumpere ant. pat. sup. λυμαίνεσθαι perdere црковь -кѫди cyr.-hier. ἐξερημοῦν devastare -жѫ землю svjat.-op. 2. 2. 399. vost. διαφθείρειν perdere op. 2. 2. 154. 266. ἀφανίζειν corrumpere sup. 297. adde hom.-mih. sup. 75. 102. 250. - ребро de adultero sup. 270. -жена обдаза op. 2. 2. 25. -ди всю лѣпоту свою men.-leop. жены -коудены men.-leop. - сѧ op. 2. 2. 154.

прокоудьливъ adj. perniciosus -дл- men.-leop. prol.-mart. 133. неразбрань и - bulg.-lab. -дл- alex.

прокоудьникъ m. λυμεών perniciosus sup. 242.

прокоудьнъ adj. perniciosus sup. 250.

прокоудѣти -дѣѭ -дѣѥши vb. corrumpi anteh.

прокоуждати -аѭ -аѥши vb. ἀχρειοῦν inutile reddere, corrumpere ant. ὀλοθρεύειν perniciosum esse sup. 244. sup. -жа- op. 2. 2. 263. διαφθείρειν perdere -жда- op. 2. 28. -жьетъ тѣло op. 2. 2. 25. adde о чистѣхъ трапезахъ -дашѧ georg.-naz.

прокоуждение n. ἀκολασία protervia prol.-mart. passio не видитъ на -жение тлѣющихъ pal.-vost.

прокоураторъ m. procurator mat. 52.

прокъ adj. reliquus sup. 41. 71. 86. 208. 443. svjat.-op. 2. 2. 393. mat. 78. ex.-op. 2. 1. 16. 2[illegible]. io.-clim. op. 2. 2. 202. sborn. -кое пѣснъ да наконьчаетъ ми greg.-naz. adde slov.-novg. b. bor. 75. bus. 266. прокоѥ похвалѥние vita-theod. Pott 1. 564: divide про et rad. аč, ануč; adde russ. опричь lit. aprič.

прокъ n. τὸ λοιπόν, τὸ κατάλοιπον, τὸ ἐπίλοιπον reliquiae sup. 25. - излѣвъ svjat.-op. 2. 2. 393. proph. per. 12. 44. 70. 79. chron. 1. 65. 147. 154. 214. ipat. - ѧдамонь esai. 15. 9; 28 12. vost. съкра - новгородець bor. 60. nota russ. прокъ nom. propr. прокшинъ chron. 220. 11. et nsl. prokšen delicatus meg. goščenje prokšeno habd. croat. prokšen delicatus verant. meg.

проливка f. os fluviorum trigl.
проливаніе n. effusio **крьвьно** - men.-mih.
проливати -ваѭ -ваѣши vb. ἐκχύνειν effundere ostrom. sup. pat. prol. ῥίπτειν proiicere krmč.-mih. **юхоу юже проливка(ю)тъ мои повари** bus 412. adde chrys.-lab. antch. bell.-troj. 28. op. 2. 2. 317. 366. svjat.-mat. 5. bus. 29. 261. - **сѧ** προχεῖσθαι, ἐκχεῖσθαι effundi man. chron. -**каѣть сѧ въ поучиноу доуныкъ** steph.
проливьнъ adj. effusus prol.
пролити -лиѭ -лиѣши vb. ἐκχεῖν effundere ant.-hom. cloz l. 484. 485. šiš. 25. chron. l. 134. bor. 10. **придѣ -литъ кръвь своѥѭ** cloz I. 233. -**лью** bus. 177. - **сѧ** šiš. 216. misc.-šaf. -**льютъ сѧ** holm.
пролитиѥ n. ἔκχυσις, χύσις, effusio man. sboru. ant.-hom. domet. - **крькь** sabb. 80. kruš. - **кольве** αἱματεκχυσία sanguinis effusio šiš. 181. **крьки** - laz.-vuk.
пролиѭниѥ n. effusio sup. 162. 295. pat. - **рѣкы** krmč.-mih. 284. **крькемь** - hom.-mih. -**лѣѭниѥ** nom.-mik. 117.
пролиятель m. qui effundit - **крьвемь** steph.
пролияти -лѣѭ -лѣѣши vb. ἐκχεῖν, χεῖν effundere sup. man. proph. chrys.-frag. misc. sim. I. 10. nom.-mik. 69. 118. misc.-šaf. bus. 122. 388. chron. **крьки** - sim. l. 22. - **кръвь** bell.-troj. 14. - **молитвоу** sim. I. 16. -**лѣи масло на землю** vita-theod. -**лѣѭть** sup. 358: nota -**лиѥмь** greg.-lab. -**лѣати** nom.-mik. 115. - **сѧ: сѣктоу -лиѣшоу сѧ** man. κενοῦσθαι effundi sup. 345.
прологъ m. rupes, recte, ni fallimur, fissura alex.
прологъ m. prologus op. 2. 1. 6. -**го** krmč.-mih. liber sanctorum vitas enarrans trigl. mon.-serb. 487.
проложити -жѫ -жиши vb. exponere holm. ioann. ἐμβάλλειν inicere - **оудицоу** prol.-cip. διελαύνειν transfigere **трьстиѥмь по оудесемь** - men.-vuk.
проложиѥ n. ὠδίς dolor parturientis -**жьа измѣниша** psalt.-theod.
пролоукa f. sensus dubius: -**кы и проходы плюще** ex.-op. 2. 1. 19.
пролоучати -аѭ -аѣши vb. sensus ignotus prol. 137.
пролѣвати -аѭ -аѣши vb. effundere tur. 41. misc.-šaf.
пролѣсти -зѫ -зѣши vb. egredi - **скы зѣ крата.**
пролѣтиѥ n. ver misc.-šaf. triod. grom. cl. 2. 2. 659. nom.-barb. men.-mart. ber chrys.-duš. 49. chrys.-lab. serb. prolitje, primalitje.
пролѣтъ f. ver nom.-barb. bulg. prolet f. adde **дьнь -тиѥ** mon.-serb. 62. 210: nota croat. protuliće hung.
пролѣтьнъ adj. ἔαρος vernus georg. **пръконосне -тыихъ даровъ** man.-vost. - **мѣсиць** men.-mart.
пролѣыниѥ v. **пролиниѥ.**
пролѣяти v. **пролияти.**
пролѧщиѥ n. dolores puerperae acad.
промагеръ m. praefectus coquorum ichn.
промахъ m. nom. propr. viri - **кто кнтязь** alex.-mih. 34.
промѣждоу praep. inter cum instr. iungenda: habes in fontt. russ. int. 247. -**жоу** chron. I. 232. -**жи** chron. I 164. 208. -**жь сокою** proph. adde -**жи сѣкѣ** tur. et -**жи тѣхъ лѣтъ** georg.-vost.
промѣтаниѥ n. βάσανος probatio - **добраго рода** psalt.-theod.
промѣтати -аѭ -аѣши vb. versare op. 2. 2. 241. **стрѣлоу** - per aliquid iacere alex.-mih. 177.
промѣтивъ adj. mobilis **не легокъ сы и -, но тѫжекъ и твердъ** vost.
промрѣзнѫти -нѫ -нѣши vb. gelascere prol.-vuk. -**зѣ смѣрзниѥ** prol -mih. 197.
промоуждай m. cunctator **дондеже отъдасн сребро мое, -жаю злъıй злохитрѣ** prol.-vost. in duobus codd.
промъкнѫти -нѫ -нѣши vb. perfodere -**мчѣ имь (мьчемь) кыноутрьнюю моѥ** sabb. 112. -**мьчѣ вѣсть** vita-theod. - **сѧ** divulgari prol. men.-vuk. ber. **ако - вѣсти о семь** men.-mih. -**кышемь сѧ славою чюдесемь** men.-mih. 164.
промъцы m. pl. auricula infima -**мцы** trigl.
промъıслитель m. πρόνοος providus dial. int. isaak. georg.-mon. 60. nom.-mik. 127.
промъıслительница f. mulier provida mir.
промъıслительнъ adj providus chrys.-lab.
промъıслити -шлѭ -слиши vb. προνοεῖν prospicere, providere dial. sup. krmč. 47. krmč.-mih. chron. -**слить о нею** men.-mih. -**слиҳъ съзидати** ardž. considerare men.-mih.
промъıслъ m. πρόνοια providentia sup. ant. op. 2. 2. 301. int. krmč.-mih. - **божии** sim. I. 2. λογισμός cogitatio krmč. 40. adde svjat. greg.-mon. sbor.-kir. 38. dioptr. prol.-mih. dial.-šaf. bus. 747. -**лы дни волиѥ** men.-mih. 16.
промъıслъникъ m. προνοητής providus ant. antch. dial. sup. int. prol.-vuk. isaak. alex.-mih. 172. dioptr.-lab. **нищимь** - prol.-mih. **печаловникъ или** - misc.-šaf. πρύτανις rector sup. 141.

промъсльница f. providа leont. men.-mih.
промъслъ adj. providus **-нѣйше попѣчение** krmč.-mih.
промъшлювати -ѧѫ -ѥѭши vb. providere chrys.-lab.
промъшлъй m. πρόνοια providentia **божию -лию** io.-clim.
промъшлъти -ѧѫ -ѥѭши vb. προνοεῖν, προνοεῖσθαι prospicere, providere ant. op. 2. 2. 301. krmč. 62. krmč.-mih. int. mir. dioptr. chron. ἐπινοεῖν cogitare krmč.-mih. **- благоѥ** sborn. **- гонезноутиѥ моукамь** prol.-belg. **- чьто комоу** prol.-mih. 266. **отьць сыноу -ѥть** isaak. **богь -ѥть сьпасениѭ человѣчю** men.-mih. **дѣломь сконмь** - alex.-mih. 134. **-ѥть имь и дѣщерию** misc.-šaf. 74. **животомь сконмь** - alex.-mih. 119. **- о пищи** krmč.-mih. **-ѥю о инѣхь** ichu. adde bus. 812.
промъшлѣвати -ѣю -ѣюѥши vb. providere mir. par.
промъшлѣние n. πρόνοια providentia krmč. 40. pyrg. sup. 121. misc.-šaf. greg.-mon. prol.-mih. **- полагати** chrys.-lab.
промьждати -ѧѫ -ѥѭши vb. ἀπονεύειν nutare, declinare **лицѣмь и -дало и гоугнивь тѣи πρόσοφιν ἀπονενευκώς** men.-vuk. **и** obscurum, vocabulum ipsum dubium est.
промѣна f. mutatio alex. acad. bulg. promenъ, promjanъ.
промѣнити -ню -нишн vb. liberare **-ни ме отъ ѥстьства прѣдѣдь монхъ** men.-mih.
промѣнити -ѭ -ѥѭши vb. mutare **иконы промѣнили дешево поселиномъ** bus. 810.
промѣсити -шѫ -сиши vb. διαταράττειν perturbare **- искыпѣнние** men.-vuk.
промѣтати -ѧѫ -ѥѭши vb. versare **не подобаѣть моши оумьрьшиихъ** - misc.-šaf. 76. διαλογίζεσθαι cogitare **мыслъми** - men.-mih. **-таше, како сѧ бы отъ ѥя оугонезнѣлъ** uomoc.-bulg. 125. de iosepho aegyptiaco.
пронажати -ѧѫ -ѥѭши vb. transfigere **стрѣлами -жиѥми** sborn. **-жѣми** bus. 492.
проназнаменовати -ѹѫ -ѹѥѭши vb. προτυποῦν praeformare op. 2. 1. 167.
пронаречение n. praefinitio.
пронарешти -кѫ -чѣши vb. προορίζειν praefinire op. 2. 1. 150. chrys.-lab.
пронарѣкованиѥ n. praefinitio acad.
пронарѣковати -коую -коуѥши vb. praefinire lavr.-op. 32. psalt.-int. praedicere psalt.-int. **-saec. xii.**
проначрътавати -ѧѫ -ѥѭши vb. antea repraesentare chrys.-lab.
проначрътание n. futurae rei repraesentatio sbor.
проначрътати -ѧѫ -ѥѭши vb. rem futuram repraesentare triod. men.-leop. prol.-mart.
пронашати -ѧѫ -ѥѭши vb. efferre **- сѧ: -ношаше сѧ слоухъ его** dial.-šaf.
пропести -сѫ -сеши vb. προφέρειν proferre clim. **- глась** dioptr. ἐκβάλλειν eiicere ostrom. int. celebrare **-се его** dial.-šaf. **-се ѥ по всемоу градоу** par. leont. **-сыша ѥ христово по вьсеи земли** eyr. 27. **- сѧ** bus. 76. chron. **пропесе сѧ чоудо** mir. **-се се рѣчь** διεβοήθη pent.-mih. **-се се глась вьсоудоу** meu.-mih. **-се сѧ слава** men.-leop. **проне(сено) слово се бѣше** ἐφρυλλεῖτο men.-mih. διαφημίζεσθαι divulgari ostrom. **слоути(ю) его пронесъшю сѧ** bus. 434.
пронизати -жѫ -жѥши vb. transfigere **- стрѣлами сердце** pam. 233. **капльми дождевьными ико стрѣлами пронизаѥма** bus. 622.
пронизошѧ v. **пронъзнѫти.**
проникати сѧ -каѭ сѧ -каѥши сѧ vb. διαφημίζεσθαι, ἐξηχεῖσθαι divulgari matth. 28. 15. -nicol. šaf.-urspr. cf. **-цати.**
проникнѫти -нѫ -нѣши vb. διακόπτειν prospicere **- ис чрѣва** man. acad. **- сквожною** prol.-mart. croat. **proniknuti** germinare luč.
пронирикъ v. **пронъирникъ.**
пронирьливъ v. **пронъирливъ.**
проницати -чѫ -чѣши vb. προκόπτειν s inclinare man.
проничение n. prospicere bus. 182. acad.
пронна f. sensus ignotus: **зароваше ѵ (златопичатно слово) обитѣли ѥго рицевѣ галакрицьское вьнѣгда быти оной пронна** graece nihil prol.-mar 233. **дахъ ѥгоѵоу ѵацинноу властѣли ноу момоу оу пронию моп.-serb. 49** 20. **пропию да нѣсть вольнь никт продати ни коупити** duš. 53: est fo tasse gr. πρόνοια sensu nobis ignoto.
пронинарь m. **къ недѣли да работаю дѣ дни -нарю** duš. 58. cf. **пронны.**
пронинарьскъ adj. **отъ -нарьскѣ земл** duš. 53. cf. **пронны.**
пронинарьевишть m. **кто боудѣ -ни** duš. 144. cf. **пронны.**
пронозити -жѫ -зиши vb. transfige men.-saec. xi.

пронорикъ adj. malus prol. saepius - **зминй** men.-mih. **смѣхъ ими сѧ казньми -кꙑй** men.-saec. xi. cf. **пронꙑрикъ.**

пронорꙑ m. malitia, uti videtur **пронора и дивола** misc. 162.

пронорьликъ adj. malus, perniciosus prol. nomoc. -bulg. pal.-vost. prol.-vuk. mon.-serb. 93. - **вѣсь** men.-mih. -рл- chrys.-frag. mon.-serb. 92. - **дивольи** prol.-mih. cf. **-нꙑр-.**

пронорьство n. malitia ephr. chrys.-frag. prol.-mih.

проносити -шѫ -сиши vb. διαφημίζειν divulgare - **слово** ev.-trn. - **сѧ въ оустѣхъ** proph.

проносъ m. elatio, enunciatio - **рѣчний** op. 1. 56.

проносьнъ adj. divulgatus **отъ многꙑхъ -сна** misc.-šaf. 144.

проношати v. **пронлшати.**

проноꙋзити -жѫ -зиши vb. διαπείρειν, διαβιβάζειν transfigere men.-vuk. adde nomoc.-bulg. 79. 169. 201. prol.-vuk. pat.-šaf. βάλλειν iacere - **светаго** men.-vuk. - **гвоздиѥ скрозѣ стопы** prol.-cip. - **тѣло** men.-mih. - **глазны** prol.-mart. - **слоуха** prol.-mart. - **прьси** prol.-cip. - **комоу пазоуѣ** prol.-mih. - **кого въ ребра** prol.-mih. 100. **ражны -зише имоу пазоухы** prol.-mih.

пронюноꙋрити -рѭ -рили vb. ἀναλίσκειν absumere ant. **не въ смѣсѣ -ромъ** (recte **-римъ**) **дьни** op. 2. 2. 263. **крема своѥ -рихомъ играюще** ephr.-vost.

пронюноꙋръ m. absumere **-ромь** antch. c. 95. **-ромъ** (recte **-римъ**) **дьни** op. 2. 2. 263.

пронꙗревъ v. **пронꙗрикъ.**

пронꙗрикъ adj. πονηρός malus op. 2. 2. 204. men.-mih. hom.-mih. hes. 13. **-кии вѣсове; звѣрь** - greg.-naz. **жена -ка** hom.-mih. 181. - **вѣсъ** vita-theod. **διεφθαρμένος** men.-mih. **зли. -ки** men.-mih. **-нир-** svjat. sup. **-ревѣй** ex.-vost. 2. 14. cf. **пронорикъ.**

пронꙗрикѣ adv. male io.-sin. clim.

пронꙗрити -рѭ -рили vb. διεκδικεῖν vindicare adde pat. - **славѫ кожиѭ** sup. 244.

пронꙗриѥ n. πονηρία malitia sup. 249. adde greg.-naz.

пронꙗровати -роꙋѭ -роꙋеши vb. μηχανᾶσθαι machinari ant. antch. op. 2. 2. 266. **πονηρεύεσθαι** improbum esse io.-clim.

пронꙗрь m. πονηρόν malum sup. 151.

пронꙗрь m. doli machinator trigl.

пронꙗрьливъ adj. πονηρότατος malus - **вѣсь** op. 2. 2. 287. men.-leop. adde cozm. ber. per. 76. chron. 151. **-нирлsborn.** cf. **-нор-**

пронꙗрьливьць m. homo malus **-рл-** ber.

пронꙗрьникъ m. σοφιστής sophista **зълъи** - greg.-naz.

пронꙗрьно adj. astute trigl.

пронꙗрьство n. πονηρία nequitia sup. 334. cozm. io.-clim. dioptr. men.-mih. ber. chron. πονηρία malitia hom.-mih. matth. 22. 18. -ev.-novg. **кладн и -ства** σόφισμα fallacia men.-mih. **лоукы -ства** ἀπάτη men.-mih. **лиꙗгели проводаще доушоу сквозѣ - тѣмьнꙑихъ тѣхъ мꙋтарьствъ** vita-theod. πρόσχημα praetextus sup. 244.

пронꙗрѭение n. absumtio antch.

пронизати -иж -изеши vb. transfigere men.-leop.

пронизити -жѫ -зиши vb. transfigere pyrg. prol.-serb. 4. reg. 9. 24. **-круш. -нзи** aor. vost. sim. I. 23. 25. - **скрозѣ оуши** prol.-cip. **-зи сквозѣ оуши** prol.-cip. **-нжзи** nomoc.-bulg. 79.

пронызѣжѣти -нѫ -неши vb. πείρειν transfigere men.-vuk. διατιτρᾶν hom.-mih. **-зоше** prol.-vuk. **-зе** chron. **-зень** prol.-cip. men.-vuk. **-нзоша** ber. 50. **-низоша** bor. ¶6. **-нкзшимь ребра** hom.-mih. **-нъзъшоꙋомоу** sup. 350.

пронꙗзити v. **пронызити.**

проображати -иж -иеши vb. praeformare oct. sbor.

прообразити -жѫ -зиши vb. praeformare ant.-hom. chron. I. 45. 79. **-жаше** sup. 364: pro **прѣок-** šaf.-frag. 43.

прообразиѥ n. exemplar.

прообразованиѥ n. praeformatio chron. I. 244. initium sup. 403.

прообразовати -оуѭ -оуеши vb. praeformare triod. typ.-chil. sim I. 18. chrys.-lab.

прочиштати -иж -иеши vb. προαγνίζειν praepurgare svjat.-op. 2. 2. 394. chrys.-lab. par.

пропадь f. χάος hiatus zach. 14. 4. -proph. **σχισμή** fissura **понрѣть глава моꙗ въ -ди горнꙑѧ** ion. 2. 6. -vost. 2. 105. mat. 49. adde psalt.-int. -saec. xn. nsl. prepod lex.

пропадьство n. damnum vel proditio mon.-serb. saepe.

пропажда f. res perdita **-жа** trigl.

пропаждениѥ n. **σωλήν** canalis **сквозѣ -жениѥ** georg.-vost.

пропарити -рѭ -рили vb. currere facere **конь на запоустъ** - io.-clim.

пропаство n. iactura, uti videtur **погнкель сіа оучинила (н)** - sbor.-kir. 40. cf. **-падьство.**

пропасти -дѫ -дѣнн vb. σχίζεσθαι scindi **каа пдоучина -паде** men.-mih. 240. serb. propasti rum. **пропъдеск** perdo - - **сѧ** terreri, uti videtur georg.

пропасть f. βόθρος, βόθυνος fovea sup. 63. proph. men.-vuk. χάσμα hiatus, vorago sup. 276. men.-vuk. **къ -стѣхъ земныхъ** bus. 479. adde sabb. 23. antch. bus. 249 264. chrys.-lab. men.-leop. chron.: nota χωνεία fusio men.-vuk. usl. propast habd rum. **прпастє.**

пропастьнъ adj. hiatus nomoc.-bulg. io.-sin.

пропелесъ adj. subpullus **очи -сѣ** ex.-vost.

пропикати -ѧжѫ -ѧкѣнн vb. bibendo absumere par. 192. **дѣти коварскне пропикаютъ сѧ** bus. 812.

пропійца m. homo vinolentus trigl.

пропинати -аѭ -аѥнн vb. ἐκτείνειν extendere; σταυροῦν crucifigere sup. 370. bus. 29. 87. - **нѣко шко кожѫ** bon.

прописаннє n. descriptio pyrg. int. 297. prol.-serb - **и подобнє** io.-sin.

прописатєлѣ m. praescribens.

прописати -саѭ -саѥнн vb. προγράφειν praescribere krmč.-mih. ant.-hrm. holm. **-саша** op. 2. 1. 140. - **и проокразовати** lit -mih.

прописовати -ваѭ -ваѥнн vb. προγράφειν praescribere chrys.-lab chrys.-frag. triod. ex.

проплакати -чѫ -чѣнн vb. κλαίειν flere pent.-mih. pyrg. prol. ex. alex.-mih. 5. 52. 200. **оумо́ѕєи** plorare men.-vuk. - **сѧ** ichn. προθρηνεῖν lugere sup. 76. 387.

проплесканнє n. πλαστούργημα effictio. factura io -dam. op. 2. 2. 301.

проплескати -аѭ -аѥнн vb. διαπλάττειν formare **-скаѣ** op 2. 2. 301. io.-dam.

проплътьнъ adj. incarnatus glag : vocabulum dubium.

проплькати -плькѫ -плькѣнн vb. spuere pat.-mih.

проповѣдѣннє n. mandatum **-нию кожню хотѣнню** hom -mih. 200.

проповѣданнє n. κήρυγμα praedicatio sup. ant.-hom. ἐπαγγελία renunciatio op. 1 155. mon -serb. **на - нти** prol.-mart. rum. **проповѣданіе.**

проповѣдатєлинъ m. κήρυξ praeco gen. 41. 43. -vost.

проповѣдатєль m. κήρυξ praedicator cloz 1 661. 743. proph. hom.-mih meth. 2.

проповѣдатєльникъ m. qui praedicat ber.

проповѣдати -аѭ -аѥнн vb. κηρύττειν, προσκηρύττειν praedicare ostrom sup. 238. proph. cloz I. 584. 674. 836. 859. prol.-mih. cyr. chron. - καταμηνύειν significare sup. 237. nehem. 8. 15. -mat. 53.

проповѣдовати -доуѭ -доуѥнн vb. κηρύττειν praedicare prol. mir. zak.-serb. chrys.-lab. - **сѧ** dial.-šaf. rum. **проповѣдѣєск.**

проповѣдь f. κήρυγμα praedicatio šiš. 228. hom.-mih. sup. 180. 338. cloz I. 813. bus. 31.

проповѣдьникъ m. κήρυξ praeco, praedicator šiš. 230. sup. pat. prol. isaak. peut.-mih. ber. καταγγελεύς nuncius šiš. 235.

проповѣдьница f. κήρυξ quae praedicat prol.-mart. hom.-mih.

проповѣдьничєскъ adj. κηρύκων praeconum men.-vuk. hom.-mih. **-ка словєса.**

проповѣдьнъ adj. praedicationis **-но чюдо** hom.-mih.

проповѣдьць m. praeco prol.-mart.

проповѣдѣ́ти кѣмь -кѣсн vb. κηρύττειν praedicare sup. 339. 365. 394. ant. proph. ostrom. krmč.-mih. mon.-serb. cloz I. 832. προπέμπειν deducere šiš. 215. προαναφωνεῖν cloz I. 21. **-дѣ** pro **-дѣ** sup. 391. - **сѧ** ostrom. mat. 21. **-кѣстъ сіа** šaf.-frag. 37. **-видѣти** mon.-serb.

пропонътидьскъ adj. propontidis prol.-lab.

пропоньскъ adj. προποντίδος propontidis men.-mih.

пропостити сѧ -шт҃ѫ сѧ -тнти сѧ vb. sudare alex.

пропракла f. abavia krmč.-mih.

пропразгъ m. diluculum **лоучи сѧ ѥлоу нѣкогда изыти по окъчлю -гоу въ мытницоу** vita s. ioannis eleem. -vost.

пропрати -поряѫ -поряѭ vb διατέμνειν dissecare men.-vuk. **-поремъ трескоу чрѣко** chron. I. 62. II.

пропрати -перѫ -перѭ vb. καταπτίβειν atterere - **сѧ: сапози не -прашѧ сѧ** deut. 29. 5. -vost.

пропрати -перѫ -перѭ vb. pervolare **нѫ (апостоли) ѥко стрѣлы -перыше кѣсі миръ съмоутнны** и psalt.-int. -saec xii: de inf. **-прати** dubitabis fortass propter formam part. praet. act. I.

пропригъчевати -чоуѭ -чоуѥнн vb. parabola eloqui **-чюѥть** svjat.-vost.

пропоускъ m. emissio trigl.

пропоустити -штѫ -стнти vb. emittere chron. I. 130. 12. - **сѧ** ambulare **шед на поле -сти сѧ на кони** georg.-vost.

проѣоуштати -аѭ -аѣши vb. emittere alex.-mih. 122.

проѣѣти -ѣѭ -ѣѥши vb. celebrare **пророчьскы -ѣ̀к-** ant.-hom.

проѣало n. σταυρός crux cyr.-hier. men.-mih. croat. propelo hung.

проѣати -ѣьнѫ -ѣьнеши vb. σταυροῦν crucifigere šiš. 9. 112. 144. 228. bus. 48. ev.-zogr. ostrom. svjat. š.-gl. 49. 70. 74. ev.-trn. nicol. ant.-hom. **-ѣѧтъ сѧ** šaf.-frag. 37. **-ѣасѧ** š.-gl. 49. 50. extendere - **мрѣжоу** proph. καταργειν delere sup. 286.

проѣатиѥ n. σταυρός crux šiš. 255. op. 2. 1. 162. chrys.-frag. crucifixio ostrom. nicol. domet. bus. 48 **-иетиѥ** mon.-serb.

проѣѫдити -ѫдѫ -дими vb. καταδιώκειν insequi pent.-mih. διώκειν insequi lev. 26. 36. -vost. - **лова** σοβεῖν τὴν θῆραν op. 2. 2. 673.

проѣатиѥ n. προοίμιον prooemium io.-clim.

проразити -жѫ -зими vb. perforare, ui fallimur - **камень** men.-mih. destruere glag.

проразоумиѥ n. providentia.

проразоумьникъ m. προνοητής providus op. 2. 2. 301. io.-sin. vita-theod.

проразоумьнъ adj. providus mat. 22.

проразоумѣвати -ваѭ -ваѥши vb. προνοεῖν prospicere dial. sup. dial -šaf.

проразоумѣниѥ n. praescientia

проразоумѣтєль m. qui providet dial -šaf

проразоумѣти -ѣѭ -ѣѥши vb. prospicere dial. misc. prol -vuk. ant.-hom. svjat. domet. bus. 907. **-мѣѭоу** bus. 713: nota **скпасениѭ -мѣѥти** men.-mih 174.

проразоумѣѥти v. **проразоумѣти.**

прорасль f. βλάστημα soboles cyr.-hier.

прорастати -аѭ -аѥши vb. procrescere pat. ἄνω ῥύειν progerminare deut. 29. 18 -vost. 1. 358.

прорасти -растѫ -стеши vb. progerminare misc. 64. bus. 621 chrys.-lab. **-стоше скѧзании** krmč.-mih **-стоухъ главьны, нь не цѣѣѣтитъ** misc. 64 male ἐκθηλάζειν exsugere man.

прорастити -штѫ -стиши vb. βλαστάνειν procrescere facere sup. triod. - **отрасль** ἐκφέρειν procreare proph.

прорасѫдити -ѫдѫ -дими vb. antea diiudicare par.

прорасѫѫдати -аѭ -аѥши vb. antea diiudicare mir.

прораштати -аѭ -аѥши vb. procrescere facere oct int. proph.

прораштєниѥ n. procrescere facere pat. dioptr

пророчєниѥ n. προφητεία praedictio sup. **χρησμός** oraculum ant. prol.-cip. chron.

пророчєшти -ѣкѫ -ѣчєши vb. προφητεύειν praedicere, vaticinari ostrom. chrys.-lab. sup. chron. **-ѣ̀кѣх** προεῖπον šiš. 123. adde nehem. 8. 15. -mat. 53. **-ѣ̀кше** nicol.

пророцанниѥ n. προφητεία praedictio sup. **χρησμός** oraculum ant.

пророцатєль m. qui praedicit molit. nom.-mik. 20.

пророцати -чѫ -чєши et **-цаѭ -цаѥши** vb. προφητεύειν vaticinari sup. svjat.-op. 2. 2. 373. mat. 9. triod. proph. šiš. 90. bell.-troj. 10. hom.-mih. misc.-šaf. 56. chron. I. 41. 42.

пророковати -коуѭ -коуѥши vb. προφητεύειν vaticinari num. 11. 25. -ostrog. š.-gl. 84. dial.-šaf.

пророкооубийьствьнъ adj. qui prophetam interficit.

пророкооубийца m. prophetas interficiens.

пророкооубитєль m. qui prophetam interficit hom.-mih.

пророкъ m. προφήτης propheta cloz I. 869. sup. chron.: male pro **пороукъ** φόγος accusatio sup. 179. nsl. prorok spang. prerok rum. **пророк** cf. wack. 11.

пророчєоубийьствьнъ adj. προφητοκτόνος prophetam occidens prol.-mart. cf. **-коуѫ-**.

пророчица f. προφῆτις quae futura praedicit pat. bell.-troj. prol.-vuk. krmč.-mih. men -vuk. bus. 978.

пророчь adj. poss. προφήτου prophetae ioann. hom.-mih. krmč.-mih. chrys.-lab. svjat. **-чею молитвою** hom.-mih. 140.

пророчьскъ adj. προφητῶν prophetarum sup. προφητικός propheticus ostrom. sup.

пророчьскъı adv. προφητικῶς prophetice sup. hom -mih. laz.

пророчьствиѥ n. προφητεία effatum prophetae šiš. 183. 194.

пророчьство n. προφητεία vaticinatio dial. proph.

пророчьствовати -коуѭ -воуѥши vb. προφητεύειν vaticinari hom.-mih. ostrom. chron

пророуѣость f. color rutilus o **-сти и кѣ-лости човѣѣкоу** pal.-vost. bus. 687.

прорьникъ m. in prora sedens, gubernator navis alex. vost. 2. 112.

прорьствовати -воуѭ -воуѥши vb. gubernare navim alex. vost. 2. 112.

прорѣзание n. dissecare **-мъ чрѣвьıмъ** bus. 917.

прорѣзати -жѫ -жеши vb. dissecare men.-mih. bus. 917. - **плєснѣ** prol.-vuk. prol.-

mih. men.-leop. - ноздри prol.-mih - лыста bus. 624.

прорѣзоперьнъ adj. σχιζόπτερος alas fissas habens ex. -op. 2. 1. 17.

просадити -ждж -дими vb. ῥηγνύναι rumpere luc. 5. 38. -ev.-nicol. šaf.-ursp. prol. чрѣво -жено tur. пропасти -ди χωσεία παρέπεμψε men.-vuk. - сѧ ἀποσπασθῆναι avelli men.-vuk.

просаждати -ажд -ажеши vb. rumpere ber. - сѧ men.-vuk.

просатай m. κηδεστής gener, socer op. 2. 2. 148. πρόξενος qui conciliat vost. мои -таѥвѣ, pal.-vost.

просвира v. **просфора.**

просвитєръ v. **презвитєръ.**

просвора v. **просфора.**

просвѣтѣниѥ n. ἐπίλαμψις effulgere hom.-mih. - лицоу ѥго sim. II. 12. adde kruš.

просвѣтѣти сѧ -штж сѧ -тиши сѧ vb. λάμπειν, ἐκλάμπειν, ἐπιλάμπειν illucescere ostrom. hom.-mih. triod. sup. 49. 60. 135. 237. prol.-cip. typ.-chil. ἐπιφαίνειν cloz l. 58. - добродѣтєлию prol.-mih. -свѣтѣ bon.: apud vost. male -тити сѧ.

просвѣта f. illuminatio mon.-serb.

просвѣтитєль m. qui illuminat cyr. 2. 25. men.-mih. typ.-chil.

просвѣтитєльничѣскъ adj. illuminatoris prol.-mih.

просвѣтитєльнъ adj. φωτιστικός illuminandi vim habens ioann. int.

просвѣтити -штж -тиши vb. αὐγάζειν, φωταγωγεῖν, φωτίζειν illuminare sup. triod. cloz l. 588. 813. op. 2. 2. 261. chron. крьщениѥмь - svetk. 34. -свѣщь (pro -свѣштъ) šaf.-frag. 33. - сѧ sup. prol.-mart. bus. 550. -скат- š.-gl. 69.

просвѣтлити -лиж -лиши vb. φωτίζειν illuminare dial. sabb.-typ. nicol. - сѧ chrys.-lab.

просвѣтлѣвати -ѣваж -ѣваѥши vb. illuminare chrys.-lab.

просвѣтлѣти -лѣж -лѣѥши vb. φωτίζειν illuminare int.

просвѣтлѣѥвати -лѣваж -лѣваѥши vb. illumipare chrys.-lab.

просвѣтлѣваниѥ n. illuminatio int.

просвѣтопати -топж -топѣши vb. illuminare lavr.-op. 38. men. -saec. xii. рачениѥ божиѥ твоѥ доушѣ -ка men.-belg.

просвѣтъ m. lux antch. вѣсѣмъ подастъ -та lavr.-op. 39.

просвѣштати -лиж -ашеши vb. ἐκλάμπειν emicare. sup. 394 φωτίζειν illuminare ostrom. assem. sup. ant. dial. int. sabb.-typ. cyr. chron. - сѧпѣлы per. 41.

просвѣштєниѥ n. φωτισμός illuminatio ant. š.-gl. 79. sborn. sup. chron. τὰ φῶτα ostrom.

просвѣштьникъ m. illuminans men.-mih. cf. χѣштьникъ.

просеньць v. **просиньць.**

просиньць m. ianuarius mat. 12. op. 1. 262. holm. ev.-bulg. -pokl. 1. 20. š.-gl. 40. apost.-bulg. мѣсѧца иоуара -ца рекомаго ostrom -синьць december grom.: nobis a rad. ся lucere descendere videtur cf. bechteln Grimm, wörterb. 1. 1214.

проситва f. preces esth. 5. 6. -vost.

проситєль m. mendicus pat. misc. io.-sin. men.-mih. 190. крмч.-mih. chrys.-lab. leont. bus. 767. - оустрои сѧ greg.-mon.: nota проситєль бѣ τυφλὸς ἦν io. 9. 8. - ev. 1164. et alia saec. xi. bulg. prosijъ.

просити -шж -сиши vb. αἰτεῖν, αἰτεῖσθαι petere ostrom. šiš. 212. ζητεῖν quaerere sup. sabb. 156. жизота прошьшемъ sborn. -сиши оу мене пити assem. - оу кого io.-sin. - си отъ ѥго тѣла cloz l. 923. -си оу сѧпасѣна милостыню leont. иѣкыѥ -симь оу ниѥго šiš. 212. ѥгоже аще -симь šiš. 212. аще чего -симь šiš. 212. -сѧть оу мене соуда proph. -сѧщи насъ помощи š.-gl. 98. -ситъ любъвѣ отъ члов҃ѣка bon. - на бракь prol.-mih. - прощенья prol.-mih. per. - сѧ per. 113. -сѣте сѧ оу отьца beil.-troj. 11. ser. praç: prāčh osset. farsin lat. precari, procus goth. fraihnan ahd. frâgên and. fregna lit. prašiti let. prasit ztschr. 4. 445; 11. 190. beitr. 2. 88. orient 1. 523. Bopp 1. 106. 120. 222. Grimm, wörterb. 3. 1530. Pott 2. 1. 359. 623. mey. 1. 357. 403. wieg. 1. 361.

просиѭвати -ѣваж -ѣваѥши vb. ἐπιφώσκειν illucescere dial. trigl.

просиякъ m. mendicus; ἐπιδεής indigeus men.-vuk. -сьякъ nom.-barb. nsl. prosjak habd. bulg prosjak milad. 49.

просиѭниѥ n. illucescere hom.-šaf. pat. λαμπρότης splendor proph. сличноѥ - svjat.

просиѭти -ѣѭ -ѣѥши vb. ἐπιφώσκειν illucescere sbor. ἐξαστράπτειν effulgere sup. 394. ἀνατέλλειν oriri proph. διδόναι τὸ φῶς proph. adde mir. prol.-lab. men.-leop. greg. mon. sabb. 1. -ѣши лоуче hom.-mih. - житиѥмь leont. - сѧ proph. hom.-mih. 201.

проскважнитъ adj. perforatus alex.

проскомидии f. προσκομιδή offertorium men.-vuk. nom.-mik. nom.-lab. par. sabb.-typ. typ.-chil. ber. alex. **-коум-** nicod.

проскомисати -саѭ -саѣши vb. ἄρτον προσφέρειν offerre nomoc.-bulg. alex. **-коум-** krmč.-mih. 25. 67. pam. 194. 196.

проскоумидиа v. **проскомидиа.**

проскоумисати v. **проскомисати.**

проскоуѭнїй m. g. **-пиа** ἱερόσυλος sacrilegus **-пиа** op. 2. 2. 80.

проскоупица f. κλέπτρια femina furax op. 2. 2. 80. **-це работѣ и сласти** κλέπτριαι δούλης ἡδονῆς hom.-mih. 64.

проскоупъ m. λυμεών corruptor **-пы и зълодѣи и гѫбителѧ изгънати изъ цьркъве** zlatostr.

проскоупьство n. corruptio **пронъзрила и -ства** sup. 249.

проскоура v. **просфора.**

проскоурьница f. oblatas faciens per. 34. 32. **попадьı съ черньцемъ или -рь** per. 43. 24. russ. **просвирня.**

проскоурьнъ adj. oblationis **-ное** προσφορά oblatio vita-theod.

прославити -влѭ -вишї vb. δοξάζειν celebrare ostrom. ant. sup. bon. cloz I. 832. sim. I. 5. chron. - **сѧ** ostrom. exod. 14. 18. -pent.-mih. rum. **прославѣск.**

прославие n. miraculum prol.-mart. 26.

прославлати -лѭ -ѩше vb. δοξάζειν celebrare ant. int. mir. typ.-chil. cyr. 2. chrys.-frag. greg.-mon. 54. per. chron.

прославлєнїе n. celebrare **добро** - εὐφημία bona fama hom.-mih.

прославословити -влѭ -вишї vb. laudibus celebrare isaak.

прослоүти -слоүѭ -словѣши vb. ἐξάκουστον γίγνεσθαι celebrari men.-mih. adde chron. I. 50. 129. 255. hom.-mih. **не -слоки шьпътъникъ** antch. - **имать твоѩ плодь** hom.-šaf. **-слоүть ѩ прѣмоудрости** men.-mih. - **чимь** men.-mih. - **сѧ** ἐξηχεῖσθαι, διαφημίζεσθαι, διαβοᾶσθαι divulgari men.-vuk. hom.-mih. leont. pat. prol.-cip. max. **слоүхоү -слоүкъшоү сѧ** prol.-mart. ratum fieri **-слоүть сѧ село** pent.-mih. in codd. russ. saepe habes **прослъıти** per. 45. bor. xvn. **слоүхоү -слъıкъшоү** men.-leop.

прослоүтие n. φήμη fama men.-mih. sup. 88. 205. ioann. triod. prol. prol.-cip. domet. sabb. 21. 100. prol.-mart. ex.-op. 2. 1. 22. men.-vuk. alex. **-лъıт-** alex.

прослъзити -жѫ -зиши vb. δακρύειν lacrimari š.-gl. 63. sup. 345. io.-sin. dioptr. chrys.-lab. alex.-mih. 98. greg.-lab. vita-theod. men.-vuk. **-зькз-** sup. 232.

простирати -аѭ -аѣши vb. ἐκτείνειν extendere ant. - **свитъı** sborn. **плачь** - sabb. 20. **лоүче** - laz. **оумъ** - svjat.-mat. 9. **нѣ оудобьно къ неказаноү словесъ - оученыı** svjat. - **сѧ** op. 2. 1 163.

дoуша на вьсе по власти -ряѥть сѧ svjat.

проститель m. qui remittit - грѣховь frag.-serb. -saec. xiii

простительнъ adj. remittens chrys.-lab. - богь ioann.

простити -штѫ -стиши vb. συγχωρεῖν remittere krmč.-mih. krmč. 33. hom.-mih. adde chron. - комоу leont. greg.-lab. - кого prol.-mih. greg.-lab. -сти мѣ о моей мысли greg.-lab. не прости брата своего .и. пѣнязь дльга sborn. простилъ (и) ѥсть богъ грѣховѣ его sborn. боудѣ ми прощтенъ svjat. богъ вы -сти грѣхоу томоу greg.-lab. -стивъшааго и дльгоу помьнивъ hom.-mih. 158. - грѣхы greg.-lab. да вы -стишь тогда лѣта кое; - дльгъ и дльжьникы свое men.-mih. ἐλευθερόῡν liberare proph. робиие то сн -сти bulg.-lab. 49. - отъ опитимиѥ men.-mih. - сѧ: згрѣшиние -сти сѧ hom.-mih. ἐλευθεροῦσθαι кала -стихомь сѧ hom.-mih. вьданиы его простихомъ сѧ greg.-naz.

просто adv. ἁπλῶς simpliciter op. I. 153. hom.-mih. 102. cloz I. 614. класи - стание misc. - рѣци dial.-šaf. sabb.-typ. erecte - ходити svjat.

простокласъ adj. ἁπλόθριξ promissum capillum habens per. lv. ex. misc.

просторекъ m. simpliciter, rustice loquens -рѣкъ chron. I. 89. 20; 2. 277.

просторъ m. εὐρυχωρία spatium latum pent.-mih. gen. 26. 24. -vost. ἐξουσία potestas; ἄδεια libertas svjat.-op. 2. 2. 398. svjat.-mat. 9. misc. men.-mih. грѣхъ сѣ -рѣмь миозѣкемь (pro -зѣкмь) дьрзаѥмь ѥсть svjat. προσβολή admotio io.-dam.: nota εἰκών imago op. 2. 2. 151. nsl. prostor spatium trub. hung. cf. pol. przestwor.

простословьнъ adj. simplex, sincerus sabb. 179.

простость f. ὀρθότης rectitudo правость, рекше - io.-dam

простота f. ἁπλότης simplicitas pat. isaak. greg.-mon. ber. - оума krmč.-mih.

простоумьнъ adj. simplicem mentem habens op. 2. 2. 85.

простоупти -оиж -оупи vb. stare простоумь вызѣк (изъ изѣк) оу стола bus. 736.

пространити сѧ -ниж сѧ -нити сѧ vb ἁπλατύνεσθαι dilatari greg.-naz. chron. I. 166.

пространо adv. εὐρυχωρούμενον, vere est libere rom. 15. 20. -šiš. 70: interpres locum non intellexit - ходити hom.-mih. 202. -нно bus. 492.

пространогласьнъ adj. alta voce praeditus, uti videtur dioptr.

пространъ adj. πλατύς latus dial. -на врата ostrom. ὁ διὰ πλάτους svjat. op. 2. 2. 398. -ньнѣ chron. I. 46. 12. полаты -сторонѣ bus. 662. nsl. prestran lex.

пространьство n. πλατυσμός latitudo ant.: nota лоугокомь -ствл glasn. 11. 167. ἀφελότης simplicitas op. I. 153. εὐχέρεια facultas krmč.-mih. ἔξοδος platea psal. 143. 14. mat. 28.

простраиати -аиж -аиѣши vb. extendere оучение - meth. 9. - сѧ chrys.-lab.

прострашити -шж -шиши vb. terrere per. 63. 13.

прострѣние n. extensio int.

прострѣгати -аѥ -аѥши vb. ἀποτορνεύειν detornare -гаста сѧ оустьнѣ zlatostr.

прострѣтие n. extensio sbor. ioann. gram. 147. - роукы χειροτονία ordinatio proph. - камѣноие (male каменние) λιθόστρωτον pavimentum tesselatum cant.-cant. 3. 10. adde - коупно сътеть prol.-mart.

прострѣлити -лиж -лиши vb. transfigere sagitta - нашего бога men.-leop.

прострѣлыти -лыж -лиѣши vb. iaculari glag.

прострѣти -рѫ -рѣши vb. τείνειν, ἐκτείνειν, παρατείνειν, ἁπλοῦν -стрѣ ostrom. -стрѣтъ ostrom. -стрѣть aor. op. 2. 1. 53. -стрѣ part. sim. I. 18. nicol. -стѣръ part. ostrom. -стѣрь part. cloz I. 695. 696. -стрѣтъ part. cloz I. 566. men.-vuk -стрѣнь part. krmč.-mih. prol.-mih. - стѣтъ ok. 56. - рогозиноу sim. I. 18. кесѣдж - cloz II. 28. -стѣри ostrom. -стѣрѣте роуцѣ sborn. отъ корога -стѣрто поприние sborn. -стѣрѣти слокесе cloz I. 523. - кьзорь на нѣко prol.-mart не -стрѣ слоуха своего hom.-mih.

простоудити сѧ -ждж сѧ -дити сѧ vb. καταψύχεσθαι refrigerari pent.-mih. gen. 18. 4. -vost. russ. простудится.

простоужадати -аиж -аѥши vb. ἀνατρέφειν refrigerare pat. prol -cip. men.-vuk. - сѧ prol.-mart.

простоужение n. refrigeratio chrys.-lab. - огни сръдьчьнаго io.-sin. лѣдь вь - sabb. 154. domet.

простъ adj. 1) extensus, promissus, quem sensum primarium esse putamus -стъ класы ἁπλόθριξ promissum capillum habens per. lm -стыми вѣждами drag.

2) ἁπλοῦς simplex ско -ство -сто ostrom. 3) rectus ставь на ногоу -сть greg.-lab. -сть на ногахъ своихъ стою sabb. 210. аще бы не -ста стала моя роукоютъ frag.-serb. -saec. xiii. 4) εὐτελής vilis хлѣбъ -стъ op. 2. 2. 179. -ста кник sabb. 12. -ста киталлница men.-mih. -ста котыгл frag.-serb. -saec. xiii. 5) simplex, rudis -сть нравомь; -ста жена vost. -сть людинъ men.-leop. -сти людие nom.-lab. -сть моужь bus. 378. -сть народъ vost. -ста чадь lavr.-op. 54. -стыхъ чади per. 42. 26. -сть человѣкъ λαϊκός laicus krmč.-mih. -сть члокѣкъ leont. 6) liber -сть отъ оковъ bor. 82. -сть бъдѣнии sup. 303. 28. да -сть бъдѣнии тьмѣ талантъ sup. 304. 8. 7) insons -сть отъ заклетыı ἀθῶος ἀπὸ τῆς ἀρᾶς pent.-mih. -сть отъ заклинанны gen. 24. 41. -mat. 55. оузы съмрьтьныıе -сти hom.-mih.: nota нъıнѣ дрѣжиши корогы скои -сты per 91. 14. 8) съ -ста παντελῶς omnino ex.-op. 2. 1. 26. 139; 2. 2. 81. bus. 264. διὰ παντός omnino ex. παράπαν omnino, prorsus; σχεδόν ferme op 2. 2. 203. ὅλως omnino svjat. op. 2. 2. 397. съ -ста не хоте слышати greg.-lab. съ -ста не дѣлаѣши никако dioptr. ис -ста hom.-mih. bulg prostom milad. 35. 77. magy. paraszt, unde serb. parasnik lit. prastas, poprastas communis rum. прост.

простъıни f. simplicatas op. 2. 1. 22. 192. τὸ φιλόν simplicitas -нꙗ водныıа cyr.-hier. ἄδεια licentia krmč. 64. prol. συγγνώμη venia -ніе о грѣсѣхъ прошаıи hom.-mih. 105. съ -нѣмь єсть συγγνωστόν concessum cyr.-hier. remissio op. 2. 2. 116. -ныı hom.-mih.

простъıнѣти -нѣ -нѣши vb. refrigerari misc.-šaf. 160: th. стыд.

простьствиıе n. simplicitas ant.-hom.

простьство n. ἁπλότης simplicitas ant. -ризно op. 2. 2. 24.

простьць m. homo simplex, laicus prol.-vuk. pam. 162. nomoc.-bulg. prol.-mih. 106. bus. 379. 383. ἰδιώτης plebeius hes. попомъ и -цемъ bus. 484. adde zak.-serb. chron. I. 152. 195. cf. usl. prostec palus habd.

простъчьскъ adj. plebeius - єзыкь misc.-šaf. 36.

простѣ adv. ἁπλῶς simpliciter hom.-mih. libere ходити - op. 2. 2. 199.

просоуть m. idoneum esse, uti videtur кла-

ковъ комоу - дадть коуь vost. e cod saec. xvi. cf. russ. досуть otium.

просоужьнъ adj. idoneus, uti videtur иже апостоломъ -жнии на горѣ преображении meu. saec. xv. стѣкоша сѧ апостоломъ -жнıи vost.

просоужати -нѫ -нѣши vb. transfigere - рогатичою per 62. 3. chron. I 140

просоуть -сѣпѫ -сѣпıи vb. effundere prol. - сѧ: ако нѣсколь -соуша сѧ pal. serb. prosuti živ. 48.

просфора f. προσφορά, ἄρτος oblatio op. 2 2. 297. krmč.-mih. nom.-mik. II 41 par. men.-leop. prol.-lah. bus. 335. nom.-lah. men.-mih. -сьфора typ chil. -сфоура bor 82. leont. op. 2. 2. 297 men.-leop. nom.-lah. pan. 194. ipat. -споура nicod. -сфира chron. I. 263 chir. -скира per. lxxi -сфара misc.-šaf. 162. скора sup. 398 400. -схора nom. mik 87 -схоура men.-leop. -скоура men.-leop vita-theod. chron. bus 691. nomoc.-bulg pam. 173. 180. 196. prol.-vuk. krmč.-mih. 67. просоура nom.-barb. nomoc.-bulg. misc. 96. фросноура nicod. поскоура krmč.-mih. 67. 265. nom.-mik misc.-serb. 151. мѣсн сь гнилоль -ро своіе misc.-serb. - рекше комыканиıе ephr.-belg. serb. poskura кь мѣсть зокомѣль просфори sabb. 45. serb. proskura, poskura bulg. proskurъ milad 136. rum. прескоурь.

просфорница f. panis liturgicus par 137. nom.-mik. 140. serb. proskurica.

просцѣпити -плѭ -пıши vb. fundere pat.-mih. - галиѣ.

просъ m. preces да имь по нѣ просоу стефана per. 50. 15: vocabulum dubium

просъмотрѣниıе n. providentia -смо трѣи - glag.

просъıпати -плѭ -пıши vb. dormiendo consumere, uti videtur -сп- nom.-mik 105 sbor.-kir. 65.

просъсабати -аю -аѣши vb. sugere - кліеть сѧ та (кода) и проц҃ждаѣть dioptr.-lah.

просъıпати -плѭ -плѣши vb. ἐκχύν effundere men.-mih. pent.-mih. nom.-barb grom. sup. nomoc.-bulg. - прахъ pent.-mih. - на землю sof. 27. - оковıь bus 717. ἐπιρρίπτειν iniicere - на кого камѣниıе pent.-mih. - сѧ. вокемь -пакшиемь сѧ steph. пчелы -паше сѧ laz.-vuk. питъке пкюче не просъıпати сѧ bus. 498

просьба f. preces -ска bus. 169.

просьлнъкъ adj. ἐπιδεής indigens не оумѣкни очию -слнвоу sir. 4. 1. - vost.

просѧдь m. προσαίτης mendicus barl. hom.-mih. 139.

просьчнй m. g. **-чньа** mendicus pat.-šaf. 28. **бедмены нищіа -сечнѣ** prol.-mart. 20.

просѣдати -даѭ -даѥши vb. ῥήγνυσθαι dirumpi ant. **гвоpьци -дажште** ant. idem vost. 1. 162. ἀναζεῖν de **прѣшѣтъ**.

просѣдѧнѫти сѧ -нѫ сѧ -нѣши сѧ vb. rumpi misc.

просѣдъ adj. μεσοπόλιος canaster men.-vuk. ex. per. 181. **ѩ.ѭ.** **брадою -дою** greg.-mon. 91. nsl. prosed semicanus habd.

просѣкъ m. instrumentum aliquod bulg.-lab. 38 bulg. prosêk pokl. 1. 49. - nom. propr. urbis bulgaricae misc. sabb. 105.

просѣнъ adj. miliaceus χλ'ѣκκ **просѣнь** men.-vuk.

просѣсти сѧ -сѧдѫ сѧ -сѧдеши сѧ vb. ῥήγνυσθαι dirumpi prol.-vuk. int. misc. pam. **-сѣдѥ сѧ коракль** mir. **-сѣдѥ сѧ полкма** chrys.-lab. **-доуть сѧ мѣсн** matth. 9. 17. -vost. **црькокь - сѣтворише** prol.-mart.

просѣшти -кѫ -чеши vb. λαξεύειν scalpere **-чень врѣхъ** pent.-mih. adde nom.-mik. 118. - **окѣнце** per. 51.

просѣяти -сѣѭ -сѣѥши vb. κατασπείρειν conserere op. 2. 2. 631. adde prol.-cip. σινάζειν cribrare, ventilare **крашно чисто -сѣано** misc.-šaf. 156. **-сѣѭнь** men.-vuk.

протa m. πρῶτος protus montis athо **за -тоу** nom.-mik. 108. **протъ** sabb. 12. 22 43. mon.-serb. glasn 11. 163.

протатго n. sedes proti in monte athо **-тѣ** asên 12.

протатьскъ adj ad sedem proti in monte athо spectans **-скл црькъкь** mir.

проташніе n **δάή** foramen šiš. 190. **не можетъ источникъ отъ єдиного протапшіа точити водоу сладкоу и горькоу** leont. ἄφεσις parem. 1271. adde pat.

протлѣти -тлѣѭ -тлѣеши vb. distillare glag.

протлѣрити -рѭ -рѣеши vb ἐπιτρίβειν incutere **зѣло** ей **колѣзнь рыхоу** hom.-mih. 27: male προϊμιάζεσθαι op. 2. 2. 2. 299. - **пѫть нѣрѣ** προοδοποιεῖν viam ante patefacere sup 336.

протесати -шѫ -шеши vb. secare - **на четыри чести** sim. I. 22. - **на полы** bus. 105. διαιρεῖν dividere **-са іе на плати** διεῖλε αὐτα μέσα gen. 15. 10. -pent.-mih. **-са ѧ на полы** gen. 15. 10. -vost. - **полъкма** διχοτομεῖν in duas partes secare ostrom.

протешти -кѫ -чеши vb. διατρέχειν percurrere men.-vuk prol.-cip. ἐπιτρέχειν incurrere man. procurrere ioann. adde pam. 133. **-че аснѫ** man. **-че землю** dioptr. **слоухоу о немь -кѣшоу** prol.-mart. men.-leop. **славѣ о немь по высѫдоу -кѣши** dial.-šaf. 264. - **высѣлѥноую** chrys.-lab. **землю -тѣкше** laz.-vuk. 112. **да не -тѣцемъ языкомъ пишемыхъ** tur. **слоухоу по высоудоу -тѣкшоу** greg.-mon. 64. bulg. protek milad. 41.

проти praep. πρός ad cum dat. iungendi ant. ser. pra-ti gr. προτί (ποτί, πρός) lat. redi let. preti curt. I. 250. Pott I. 268. ztschr. 3. 220; 5. 102. beitr. 2. 90.

протика v. **протикѫ**.

протикнти сѧ -кѫ сѧ -кнши сѧ vb. ἀντιτάσσεσθαι repugnare sup. resistere chron. ἀντιπίπτειν obniti cloz I. 371. **оубх** ἀνέχειν non pati cloz I. 348. ἀντιλέγειν, ἀντιπεῖν contradicere ostrom.

протикнѥ n. ἀντίθεσις oppositio ant.

противлѣти сѧ -ѭ сѧ -ѥши сѧ vb. resistere int. mon.-serb. **-кыѧ сѧ** sup. 399.

противлѥнніе n. ἀπείθεια contumacia **-лѣнѣ** cloz I. 18. chron.

противоборьство n. refragatio int.

противоборьствовати -воуѭ -коуѥши vb. reluctari chrys.-lab. gr. ἀντιμάχεσθαι.

противоборьць m. adversarius men.-mih. chrys.-lab. mir.

противоборѥніе n repugnatio **-рѣн-** int.

противокѣгрніе n. ventus contrarius sup. 215.

противоглаголѣнь adj. ἀντιλογίας controversiae hom.-mih.

противообразьнъ adj. eandem formam habens gr. ἀντίτυπος.

противокрѣчніе n. rixa.

противословіе n. rixa sabb.-typ.

противъ adv. contra sup. 233. **пондемъ** - per. 10. - **стати** per. 37. - **нѣкоѥ слоужѣ** mon.-serb. 384. protiu fris. **-тоі** glag. pol. przeciw. **-wko** cf. **протикѫ**.

противъхнны f. σφόνδυλος vertebra **отъ** lev. 5. 8. -vost.: recte, ni fallimur, scribes **отъ протикъ шиѧ** vel **отъ противошиѧ**.

противъкникъ m. ἀντικείμενος oppositu krmč 38. ant. adde sup. hom.-mih. chro I. 29. 91. **ница** f. trigl.

противънъ adj. ἐναντίος, ἀντικείμενος. ἀ τίπαλος oppositus, contrarius ostrom. a krmč. 100. hom.-mih cloz I. 119. 47 sup. chron. ἀπειθής inobediens ostro πολέμιος hostis sup. 375. **-тьк-** ant.-ho

протикънь adj. oppositus -нюю к(ъ)сь luc. 19. 30. -mat. 43. -кень m. apographum alex.

протикънѣ adv. ἀπέναντι contra - **пракомь** šiš. 34.

протиккстко n. adversarium esse sup. hom.-mih. τυραννίς tyrannis sup. 366. 372.

протикъ I) adv. e regione sup. 27. 74. 233. - **стати** greg.-naz. - **поставити** ἀντεξάγειν ex adverso conferre greg.-naz. εἰς ἀπάντησιν, εἰς συνάντησιν, εἰς ὑπάντησιν obviam ostrom. - **рещи** ἀντειπεῖν contradicere šiš. 9: nota **идеи** - **имь** prol.-mart. 2) praep. a) cum dat. iungenda πρός versus ant. antch. - **лютъимъ** πρός τὰ δεινά sup. 68. - **колѣзни** πρὸς τοὺς πόνους sup. - **томоу** sup. 400. **гнѣвъ** - **грѣхомъ** ὀργὴ κατὰ λόγον τῶν ἁμαρτημάτων greg.-naz. - **лицю между** mat. 48. κατά secundum - **силѣ своюей** ostrom. - **троудомь тконмь** sim. J. 5. adde men.-mih. proph. chron. I. 51. 61. 64. mon.-serb. protiuuo fris. -**ка** mon.-serb. 45. 284. 320. 361. 365. -**ка сѣтоу** men.-mih. b) cum acc. iungenda **поєха** - **колодимерка** per. 63. 4. adde gen. **отъ** - **снѣ** isaak. rum. **потрикъ** f. comparatio **противъ, дин** -; **потрикеск** etc.

протикторъ m. προτέκτωρ, προτίκτωρ protector prol.-cip. men.-vuk. cf. duc. gr. lat.

протирати -**даѣ** -**аеши** vb. secare **пилою** - prol.-mih. 124.

протисловиѥ n. ἀντιλογία contradictio dial.

протицати -**чѫ** -**чеши** vb. προτρέχειν procurrere ioann. -**четь вьсь градь** men.-mih. 395. effinere **вино** -**четь** chrys.-lab.

протлачити -**чѫ** -**чиши** vb. conculcare georg.

протлачьникъ m. ἀκόλαστος proterviens op. 2. 2. 53. cyr.-hier.

протлъкованиѥ n. interpretatio men.-mih. greg.-lab.

протлъковати -**коуѭ** -**коуѥши** vb. ἑρμηνεύειν interpretari pat. int. op. 2. 2. 285. hom.-mih. dioptr. sup. 110. 385. 395. sborn. bus. 295. 488. - **оуказь слоко** hom.-mih. - **книгы** greg.-lab. - **сѧ** men.-mih. **негранитьскы градь, ѥже** -**коуѥть сѧ жидовьскы кратъ громла** men.-mih. 157.

протлъкъ m. interpretatio misc. 10. nomoc.-bulg. nom.-barb. zak.-serb.

протлѣти -**ѣѭ** -**ѣѥши** vb. corrumpi **пьшеница** -**тлѣла** men.-leop. - **сѧ**: **пшеница** -**тлѣ сѧ** alex.

протоасикритъ m. πρωτοασηκρήτις primus secretarius gram. 79. -**кратъ** prol.-mih. -**томасникгрнтъ** prol.-cip. -**томасникгрнтъ** men.-vuk.

протовестиарий m. πρωτοβεστιάριος primus vestiariorum chron. I. 245. -**кистарь**, -**кистьырь**, -**кистарь**, -**кистиырь**, -**кистарѣкѣкъ** mon.-serb.

протодиаконъ m. protodiaconus -**диак**-azbuk.

протокелиотинъ m. dignitas quaedam asên 52. cf. gr. κελλιώτης duc.

протокнязь m. κατάρχων princeps prol.-mart. adde pat -šaf. 15. men.-leop.

протомагеръ m. πρωτομάγειρος primus coquorum op. 2. 2. 640. -**гєрь** ichn.

протонотарионъ m. protonotarius -**нарионь** frag.-serb.

протопопа m πρωτοπαπᾶς archipresbyter mir. 150. 151. ber. greg.-lab. greg.-vost. mon.-serb. -**папа** mon.-serb. serb. protopopa. -**попиньи** ipat.

протопопокъ adj. poss. archipresbyteri op. 2. 2 183.

протопопъ m. archipresbyter mir. azbuk. bus. 805. duš. 6.

протопрезвитеръ m. archipresbyter.

протопсалтъ m. πρωτοψάλτης primicerius cantorum azbuk.

проторити -**рьѫ** -**рьши** vb. impendere trigl. λαμβάνειν sumere 2. cor. 11. 20. -**тоуръber.**: th. **проторъ**.

проторъ m sumtus ber. ziz. **ри** trigl. -**ры** alex.: nota **проєсти** pro **протори** trigl.: rad. **тр**.

проторьно adv. sumtuose -**рно** trigl.

протосевастъ m. πρωτοσέβαστος dignitas quaedam mon.-serb. -**сть** asên 52. cf. duc.

протоснггелъ m. πρωτοσύγκελλος primus inter syncellos azbuk.

протоспатариѥ m. πρωτοσπαθάριος protospatharius prol.-lab. -**дариѥ** prol.-cip. men.-vuk. -**дарии** sg. g. krmč.-mih. -**фарий** azbuk. cf. -**тарь**.

протоспатарь m. πρωτοσπαθάριος protospatharius prol.-cip. prol.-vuk. misc. men.-vuk. -**торь** prol.-mih. cf. -**риѥ**.

протостраторь m. πρωτοστράτωρ qui stratoribus praeerat men.-leop. sabb.-typ.

проточенниѥ n. ἐξορία exilium **на** - **послань** prol.-mart.

проточина f. profluvium trigl.

проточити -**чѫ** -**чиши** vb. ἐξορίζειν, φυγαδεύειν in exilium agere prol. - **въ херсонь, въ дракню** prol.-mart. - **плодь чрѣва своюего** nom.-lab. misc.

протоыасникгрнтъ v. **протоасикритъ**.

протръгнжти -**нѫ** -**нѣши** vb. σπᾶν vellere

men.-vuk. scindere prol. - **ребра**; - **сѧ** men.-vuk σχίζεσθαι scindi ostrom. διυπνίζεσθαι expergefieri men.-vuk. prol.-lab. ἔξυπνον γίνεσθαι loen.-vuk. - **отъ сѫна** men.-leop.

протрѣзданиѣ n. fissura prol. men.-mih.

протрѣзати -заѭ -заѣши vb. diffringere **-заѭщи сѧ въ крѣпкыхъ камѣньныихъ вода** dioptr.-leop. **-заѭ се мрѣже** nicol.

протоуѣтиѣ n. ver š.-gl. 40. ztschr. 6. 139.

протоуѣтьнъ adj. vernus georg

протъ v. **прота**.

протъпътати -ѭтѫ -штеши vb. lacerare (de calceis) **-топт-** chron. 1. 261.

протъкнѫти v. **противнѫти**.

протъкати -каѭ -каѣши vb. προτρέχειν praecurrere dial. int. 91.

протѧгати -аѭ -аѣши vb. extendere **-гастл колѣно иего** bor. 77. - **сѧ** men.-leop. **пространно** - bus. 492.

протѧгнениѣ n. extensio ber.

протѧгнѫти -нѫ -неши vb. τείνειν, διατείνειν, ἐκτείνειν, προτείνειν extendere sup. chrys.-lab. prol.-vuk. pyrg. hom.-šaf. 5. proph. ber. differre misc.-šaf. **-тѫже словоми(к)** bus. 29. - **въıѫ** cervices offerre sup. 135. - **роукоу** men.-mih. prol.-mart. - **роукоу свою** men.-leop. - **развлѣкиѣниѣ** chrys.-lab. - **тѣло въ пость** chrys.-lab. **гый море** chrys.-lab. **-жено оуже** chrys.-lab. **-же словомъ нєбо** bon.-hes. 36. - **кого по земли** men.-mih. - **вѣтрила** io.-sin. - **пость** io.-sin. **лѣствица -жена** hom.-mih. - **сѧ** πάσθαι velli men.-vuk. **южемь** - ichn. **-нѣте се ити** ἀποτείνεϊτε πορευθῆναι exod. 8. 28. -pent.-mih. **-же се хъ** (crux) sim. I. 16. - **въ страсѣ**; **-женъ** sup. 121. 10. 12. **оусъ -гновенъ** bus. 1023.

протѧжаıѣкъ adj. diuturnus **-на алъчба** io.-clim. cf. **-женъ**.

протѧжениѣ n. πρότασις, ἔκτασις, ἐπίτασις extensio dial. ioann. isaak. proph. - **ржкоу** io.-sin. clim. - **роучыо** svjat.-mat. 9. - **роукамь** dioptr. - **дльго** μακρηγορία oratio longa men.-mih. diuturnitas chrys.-lab. continuatio ber.

протѧженъ adj. diuturnus clim. - **постъ**: vere est extensus cf. **-жанъ**.

протѧжıѣкъ adv. din - **пѣти** sabb.-typ. 222.

протѧжıти -жѫ -жıши vb. extendere - **сѧ**: **протѧжить сѧ жила** bus. 700.

протѧжь m. ἱστός tela men.-vuk. **поо- - пооучыıьıа** prol.

протѧжьıо adv. diu sup. 85. men.-leop.

протѧжьıъ adj diuturnus **-жııыı налогы воуримı** bus. 685.

протѧзати -заѭ -заѣши et **-жѫ -жıши** vb. ἀποτείνειν, ἐπεκτείνειν, προτείνειν. ἁπλοῦν extendere pyrg men.-mih. 367 barl. dial. nom.-mik. pan. misc.-šaf. ber. - **на колєси** chrys.-lab. sim. I. 5. - **роуцѣ** men.-mih - **вѣтрила** io.-sin. clim. - **вдѣкиѣниѣ** men.-mih. - **плачь** chrys.-lab. - **проповѣдь** men.-mih. **лоукавьство** - chrys.-lab. **крѣпость** -; **на клєврѣты -тєже** (part.) **отвѣты** hom.-mih. 138. **око въ єгоу** - isaak. **хάμπτειν** curvare hom.-mih. **-жемъ** sup. 121. 7. - **сѧ** extendi men.-mih. 363. op. 2. 2. 148. misc.-šaf. **-жетъ сѧ** ex.-vost. **-тєжеть се крѣпчайше (оуза)** greg.-mon. 62. - **на высотоу** chrys.-lab. **вездьждню -заıюıю се на лѣта** hom.-mih. - **къ вѣдѣ** chrys.-lab.

протѧшти -тѧжѫ -тѫжеши vb tendere men.-vuk. prol.-cip.

прооувѣждати -аь -аѣши vb. cogere **-кого** men.-mih.

прооувѣдавати -каѭ -каѣши vb. praescire leont.

прооувѣдати -аь -аѣши vb. praescire alex.-mih. 119

прооувѣдьникъ m. qui praescit io.-sin. clim.

прооувѣдьнъıъ adj. praescientiae **-на сила** io.-sin. clim.

прооувѣдѣти -вѣмь -вѣси vb. προγιγνώσκειν praescire prol. leont. prol.-mart. sup. 127.

прооуготовати -каѭ -каѣши vb. προπαρασκευάζειν ante parare krmč.-mih. **προευτρεπίζειν** praeparare hes. **прѣдн** - sim. I. 18.

прооуготовıти -влѭ -вıши vb. προπαρασκευάζειν ante parare.

прооумышлıти ıь -ııеши vb. antea cogitare **-ııетъ расскати въ мирѣ прѣлесть** op. 2. 2. 630, ubi respondere dicitur gr. ἐγκατασκευάζειν.

прооумышлєниѣ n. providentia men.-vuk.

прооумѣти -мѣѭ -мѣıеши vb. συνιέναι intelligere kruš. misc. 57. nom.-barb. - **сѧ**: **сьноу сı ıе лъсно** - misc.-serb. **-мѣйте сѧ къ себѣ φέρετε ἑαυτοῖς βουλὴν** 2. reg. 16. -vost.

прооуıарєчениѣ n. praefinitio men.-vuk.

прооуıарєııти -кѫ -чеши vb. ἀναγορεύειν pronunciare men.-vuk.

прооуıаходıти -ждѫ -дıши vb. ἐπινοεῖν excogitare men.-vuk. prol.-cip.

прооупъкати -аь -аѣши vb. προελπίζειν ante sperare, spem dirigere in aliquid šiš. 124. **-вакъııимъ къ хсѣ** op. 2. 1. 150.

прооуспѣшиѣ n. προκοπή profectus op. 2. 1. 166.

прооуставити -кліж -кіши vb. προορίζειν praefinire op. 2. 2. 299. 379. svjat.-op. 2. 2. 394. προδεστπίζειν praedicere man. adde men.-mih.

прооуставлѣніе n. praefinitio chrys.-lab.

прооуставъ m. praefinitio - **плачіккнь** misc.-šaf.

прооустрашти -шіж -шіеши vb. antea parare op. 2. 1. 137.

прооусъмотрити -шіриж -трііши vb. προκρίνειν ante diiudicare **-см-** men.-vuk. prol.-vuk.

прооусъмоштрѣніе n. οἰκονομία oeconomia **-смотрен-** men.-vuk. prol.-cip. prol.-mart.

прооучати -аіж -аіеши vb. docere - **законъ** cloz I. 92. προμελετᾶν praemeditari **страхъ ѥсть -чаѣма вѣда** io.-clim. - **см** μελετᾶν meditari šiš. 183. - **въ благовѣрьствіи** γυμνάζειν ἑαυτόν exerceri op. 2. 1. 164. - **себѣ** idem šiš. 165.

прооученіе n. γυμνασία exercitatio 1. tim. 4. 8. -šiš. 165.

прооучити -чіж -чіши vb. docere op. 2. 1. 137. - **см**: - **обычаемъ** meth. 3.

проѣждати -аіж -аіеши vb. transire pat.-mih. isaak. man. 118. kruš.

проѣлада f. refrigerium - **райска** par.

проѣладитель m. refrigerans.

проѣладити -ждіж -дііши vb. refrigerare sbor. men.-mih. chrys.-frag. int. - **доуноу и сѫвѣсть** op. 2. 2. 413. - **см** par.

проѣладовати -оуіж -оуіеши vb. refrigerare triod.

проѣладьнъ adj. refrigerii **мѣсто -но** sbor.-kir.: nota χλοερός herbaceus pyrg.

проѣлаждати -аіж -аіеши vb. refrigerare spec. 30. euchol. laz.-vuk. men.-mih. - **кого** par. 94. δροσίζειν irrorare man. - **см** male καθάλλεσθαι desilire prol.-cip.

проѣлажденіе n. ἀναψυχή refrigerium pat. io.-sin. hom.-šaf. clim. par. **къ -нію высходѣщаго распарѣнныа** greg.-mon. 76.

проходити -ждж -дііши vb. μεταβαίνειν, μετιέναι transire krmč. 50. op. 2. 2. 127. διαβαίνειν, διέρχεσθαι, διαπορεύεσθαι transire ostrom. ant. διάγειν transire men.-vuk. περιάγειν circumire ostrom. adde sup. 429. chrys.-lab. dioptr. nom.-mik. 16. 1) - **но оуліцн** leont. - **по всѣмь градомь** prol.-mih. - **хоуше по ѵртоу** š.-gl. 80. - **сквозѣ море** chrys.-lab. - **сквозѣ огнь** pent.-mih. - **сквозѣ двѣ горѣ** krmč.-mih. **проходѧ сквозѣ ню (землю)** bus. 747. **-дѣіше чѣтѣте** mon.-serb. 80. **нахожденіи єзычьска -хождахомь** laz.-vuk. 114. - **см** ambulare krk. - **свѣтоую городу** sabb. 42. 2) a) - **страны** chrys. bu. - **жителѣство** op. 2. 2. 127. - **конець** chrys.-duš. - **вѣсѣкь кидь постѣпчѣство** dioptr. - **градъ** bus. 378. prol.-mih. **оронжіе болѣзни доуноу его -хождаше** sabb. 161. b) - **житіе** par. mir. - **вѣдѣніе** io.-sin. c) - **книгы** men.-mih. greg.-lab. - **книгоу** op. 2. 2. 154. (cf. dgr. διαβάζειν) adde - **слнь** misc.-serb. - **писаніемь книгъ** vivere mir. 99. - **воинѣскымь житіемь** men.-leop.

проходнште n. transitus.

проходъ m. διάβασις, δίοδος transitus prol. proph. - **нарѣдньскый** pent.-mih. **не и маѣтъ -да** bus. 700. - **морьскый** fretum steph. **пролоукы и -ды плоуще** ex.-op. 2. 1. 19. per. 52. 4. ἀφεδρών latrina chrys.-lat. matth. 15. 17. -serb. ev.-novg. (ἀδεδρονъ) georg. **прѣдній** - misc.-šaf. 176. - **водьнъ** mir. **задьній** - prol.-mih. 196. prol.-vuk. **исходьнъ** - dioptr.-leop. **исходьни -дн** dioptr.-lab. - **творити** ventrem exonerare pat.-mih. rum. **проход, провод** officium funebre.

проходьна v. **проходьны**.

проходьно adv. qua transire possumus chron. 1. 206.

проходьнъ adj. qui transiri potest. **-но мѣсто** dioptr. adde **чрѣво -дно** latrina misc.-šaf. et **тръжна и -дна црна да ѥсть попа агадона**.

проходьнь m. erro **-день** alex.

проходьны f. ἕσπερος hesperus **-дню** op. 1 62. iob 9. 9. -vost. **-дна** vost. 1. 86 mat. 54.

прохожденіе n. transitus io.-sin. διατριβή commoratio **византѣйска -нны** prol.-mart. **мѣсто человѣчьскаго -нны невь-ходьно** ioann. - **почноіе** bus. 400.

прохождни m. peregrinus **-жній** trigl.

прохранѣливъ adj. cautus, uti videtur **-вѣми словесы** antch.

прохъирѣлъ adj. εὐτελής vilis **къ оутвлѧюще ся -рѣль** ἀντὶ γαύρου καὶ ἀλαζόνος εὐτελής hom.-mih. 65.

прохъирѣніе n. ἀλλοίωσις mutatio **-рѣнья лицю** op. 2. 1. 147.

процвисти -цвѣтѫ -цвѣтѣши vb. ἐξανθεῖν, ἐπανθεῖν, ἀνθεῖν efflorescere cloz I. 840. sup. 339. man. pullulare sup. 220. **-цвѣтѣть** man. **-цвѣтѣть** bus. 551. **-цвѣтоуть** sim. I. 2. **-цвѣтохъ** men.-mih. **-цвѣте** sim. I. 26. hom.-mih. **-цвѣте** bon. **-цвѣте** strum. **-цвѣте** cant.-cant. 6. 10. **-цвѣфте** op. 2. 1. 161. **плодъ процвѣте дѣвьство всѣмѣніе** men.-saec. xi. aor. **процвисѧ** cloz I. 840. **-цисти** mon.-serb.

процвитати -аю -аѣши vb. ἐπανθεῖν efflorescere sup. 339. pat. glag. cloz l. 834. sup. tur. hom.-mih. io.-sin. isaak. ἀναθάλλειν facere ut germinet - **мирѣ и сѫдравие** sborn. -**цвѣт-** mon.-mih. -**цвѣт-** steph. int. clim.

процвитовати -тоую - **тоуѣши** vb. efflorescere.

процвѣтати v. **процвитати.**

процвѣтение n. quod efloruit sbor.

процѣтати v. **процвитати.**

процѣдити -ждѫ -**дѣши** vb. διϋλίζειν percolare - **сквозѣ крьпоу** misc.-šaf. **сокъ** ibid.

процѣждати -аю -**аѣши** vb. percolare isaak. - **сѧ** dioptr.

процѣждение n. percolatio **столчена ячмиѣ** - sbor.-kir. 42.

процѣна f. pretium **или честь вещей дати или тѣхъ** -**ноу** misc.-šaf. -**цена свѣтокна** mon.-serb.

процѣнити -ню -**нѣши** vb. aestimare nom.-barb. mon.-serb. -**нѣна прикыа** misc.-šaf. -**цѣн-** mon.-serb. - nota ἐπιβάλλειν indicere pent.-mih. kruš. - adde -**цѣноующи** mon.-serb. 403.

процѣнение n. aestimatio misc.-šaf.

прочасати -аю -**аѣши** vb. sensus ignotus: **крѣвь -саѣмаш ранами ти се тъчью злѣ кропащимъ сѧ** lavt.-op. 21.

проче 1) adv. λοιπόν igitur krmč. 2) praep. sine cum gen. iungenda **онъ без оного не тершть ни сий проче сего** izmar. cf. **прочь** et gr. λοιπόν.

прочюшьствование n. progressus **не бѣ кемоу** -**шествованиа** georg.-vost.

прочее adv. λοιπόν igitur, ceterum pat. sup. 430. 431. adde antch. τὸ λοιπόν postea šiš. 80. **съпите** - ostrom. - **не сѫдѣю дрекльшихъ монѫхъ грѣхъ** sborn. **да боудеши** - **крать ми** leont. cf. **прочь.**

прочий adj. reliquus **-чие** pl. a. krmč.-mih. cf. **прочь.**

прочиша f. tempus futurum, uti videtur **не здѣ** (nunc) **же тъчию попрѣти, нь и въ -нѣ** hom.-mih. 66.

прочисти -чѫ -**чѣши** vb. perlegere mon.-serb. 167. 454. -**четше** bus. 978 male -**чтити** mir. par. mon.-serb. 406.

прочитати -аю -**аѣши** vb. perlegere -**чет-** mon.-serb. 168. -**чт-** 148.

прочрѣсти -тѫ -**тѣши** vb. τέμνειν incidere -**пртѣтъ краздоу** io.-dam.

прочрѣтание n. praeformatio -**чрт-** op. l. 152.

прочрѣтати -аю -**аѣши** vb. τέμνειν secare - **краздоу** hom.-mih. op. 2. 2. 84 προχαράττειν praeformare prol.

прочоути -оую -**оуѣши** vb. audire -**чюти** triod. divulgare -**чоутъ** διαβεβοημένος **постьникъ -чоутъ по высоудоу** men.-vuk - **сѧ** notum fieri men.-vuk. prol.-mart. uom.-barb. bulg. **прочи се verk.** 58.

прочь adj. λοιπός, ἐπίλοιπος reliquus ioann. šiš. 197. ὁ ἑξῆς sequens hom.-mih. sup. 45. 71. 105. 142. 148 etc. duš. l. 51. 120. 130. -**чее** svjat.-op. 2. 2. 393. τὰ ἑξῆς hom.-mih. -**чее лѣто** šiš. 197. -**чаѧ потрѣба** dial.-šaf. -**чааго поути** prol.-mart. -**чаго врѣмене** krmč.-mih. -**чии** ostrom. -**чаы** krmč.-mih. š.-gl. 94. κλῆρος hereditas hom.-mih. 30. -**чинъ** cloz l. 239. -**чель** pl. d. krmč.-mih. -**чиихъ** ostrom. -**чаѧ** ostrom. -**чее прѣдѣлы** krmč.-mih. -**чѧѣ тьмѫ** sup. 318. **въ -чий** ἐν τῇ ἑξῆς, τῇ ἐχομένῃ luc. 7. 11; 13. 33. -nicol. šaf.-urspr. rum. **и прочй** cf. **прочий** et **прокъ.**

прочь adv. procul weg in fomt. russ. per. 61. adde chron. l. 22. 58. 108. 111. 140 etc. **идоша** - karamz. 3. 74. nsl. proč, preč lit. prič, aprič: est pro **проче** sg. a. n. thematis **прочь.**

прочьлькникъ m. λογοθέτης scriba -**челиграм.** 62. cf. 195: thema **прочьт.**

прочьнъ adj. reliquus ok. 23. perpetuus trigl. cf. **прочь.**

прочьнь adj. reliquus **-ныы** svjat.

прочьтение n. ἀνάγνωσις lectio ioann.: nota male pistacium leont.

прочюти v. **прочоути.**

прошакъ m. mendicus alex. cf. **просникъ.**

прошед- v. **прошьд-.**

прошение n. αἴτησις, αἴτημα petitio sup. ant. dial. **дѣати** - sim. l. 5. αἰτῆσαι ostrom. **прѣжде -нитѣ вашего** š.-gl. 52. **приимѣть** - sborn. ἐπερώτημα interrogatio šiš. 197. adde ok. 26. chron. ἀναίδεια impudentia op. 2. l. 134.

прошикати сѧ -аю **сѧ** -**аѣши сѧ** vb. προβάλλειν folia emittere luc. 21. 30. -serb. et bulg.

прошиа f. petitio -**шьна** š.-gl. 94. -**шна** mon.-serb. 206. 299.

прошта f. πρόφα **на новъ мѣсѧць** superstio fuisse dicitur iudaeorum et graecorum apud alex.

прошътавати -аю -**аѣши** vb. remittere nom.-mik. 98. bulg. **prošta'a milad.** 48.

прошталькнъ adj. repudii **-ныѫ книгы** mir. 55.

прошътатель m. qui remittit int. 122.

прошътати -аю -**аѣши** vb concedere ber.. adde **не -йтѣ стрѣлами** ier. 50. 14. -proph. mat. 49. cf. **прашътати.**

прощтєнїе n. ἄφεσις remissio ant. sbor. misc. svjat. sborn. - **-ѣзати** abschied nehmen bell.-troj. 8. συγχώρησις remissio sup. 304. συγνώμη venia sup. 281. man. 49. venia dial.-šaf. condonatio sup. 405. **-нїю дателѣ** hom.-mih. adde chron. 1. 78. bus. 291. 292.

прощтєнъ part. ἐλεύθερος liber proph. v. **простити**.

прошьд- vb. διέρχεσθαι transire men.-vuk. adde sim. 1. 1. **прослоу́тнїю -шьдшїю** sabb. 100. **-шьдшоу слоухоу** greg.-mon. 81. **кслкоу моукоу** - prol.-mih - **пѣко** hom.-mih. - **врата**; **-шедъ** chron. sup. - **соуржь** strum. - **боурю** holm. **колико лѣтъ -шло ѥсть**; trěb. **дкврь -шьста богомь** hom.-mih. - **шъдъ** sup.

прошьлъць m. homo astutus **-шлецъ** trigl.

прошьствїе n. πρόοδος processio krmč. - **сыномь исправлѣвомь въ поустынїю** pent.-mih..

прошьствовати -коуѭ -коуѥшн vb. procedere.

прошьстъ v. **прошьд-**.

проявитель m. praesignificans.

проявити -влѭ -внши vb. μηνύειν indicare pyrg. praesignificare sbor. triod. prol.-vuk. chrys.-frag. mon.-serb. - **съмрьтъ** ichn. **-вы** chron. 1. 244. 25. interpretari - **сънъ мѫжоу** bell.-troj. 3. - **сѧ: -ви сѧ ѥтєроу роусиноу** svetk.

проявлѧкати -влѭ -влѣшн vb. προφητεύειν praedicere **-кѣкѣше** š.-gl. 35.

проявлати -лѭ -лѥшн vb. praesignificare pat. bon. cyr. 29. hom.-mih. prol.-mart. dioptr. chron.

проявлѥнїе n. προδήλωσις praesignificatio ioanu. svetk. 34. chron. **божїе** - sabb. 172.

проявлѥнѣ adv. antea significando chrys.-lab. dioptr.

проядати -лѭ -лѥшн vb. κατεσθίειν comedere ant.

проѧзлѥнїе n. statio extrema vorposten **въ -нинѣ** steph.: nota **-кѣжѧа оулица** trigl.

проязда f. προελεύσις egressus **-доу творити** men.-vuk.

проязднти сѧ -ждѫ сѧ -здншн сѧ vb. equo vehi georg.

прояздъ m. egressus **-ѣздъ** trigl.

проѧхати vb. equo vehi **-кѫхъ** chron. 1. 214. 13.

прохтанти -лѭ -лншн vb. perforare, de navi isaak.

проѫгнѣ f. phrygia glag. prol.-mih. 241.

проѫжинъ m. phryx **проѫзи** hom.-šaf. 4.

проѫсинъ m. prussus **-си** bor. x. **въ -сы** per. xv. mhd. priuze weig. 2. 418.

проѫстъ m. πρόθυρον ecclesiae vestibulum men.-vuk. pat. 246. 244. triod. 93. prol. 50. 90. prol.-cip. pat.-šaf. 27. prol.-lab. men.-leop. pro **шперть** azbuk. **исходить кънь къ** - zak.-serb. θήκη theca prol.-mart. f. **проѫсть црькокнл** nom.-lab. bulg. prus m. vorzimmer, vortempel. das grössere gemach in den häusern bulgarischer bauern, wo die ganze familie sich versammelt pokl. 1. 31.

проѫсть v. **проѫстъ**.

проѫсьць m. gradarius bell.-troj. 21. croat. prusiti; prusac verant. magy. poroszka, poroszkálni.

проѫтарьскъ adj. ἀρτοποιός panificis gen. 14. 17. -vost. e codd. saec. xv et xvi. cf. **погроутарьскъ**.

прѣкарь m. februarius mon.-serb. 333. 334.

прѣверетѣкй m. ὑπερβερεταῖος october mensis krmč.-mih. **перкоретнй** acad.

прѣкина f. pl. **-нъı** primitiae glag. **къ -ноу** initio alex.-mih. 78. 91. τὸ ἀρχαῖον prior status **вѣсомъ на пьрвнноу оустроѥнїе** krmč.-saec. xm.

прѣко adv. primum **прѣко** sup. 108. **перко** chron. cum gen. mon.-serb. 203. 267. 350 etc. **топрѣко** ipat., unde rnss. **теперь**.

прѣкоборьць m. antesignanus elim. gr. πρόμαχος.

прѣковѣчьнъ adj. primo exortus, uti videtur int. **-нл докрога** dioptr.-lab.

прѣковати -коуѭ -коуѥшн vb. primum esse antch. ant **-vost.** vost. 1. 213; 2. 160. gr. πρωτεύειν.

прѣковнновьникъ m. primus auctor nom.-mik. 124.

прѣковкъзлѥжєнїе n. primae sedis occupatio.

прѣковѣньчанъ adj. primus coronatus steph. mon.-serb. **-нчанлаго крала** sabb. 275.

прѣковѣчьнъ adj. aeternus prol.-mart. gr. προαιώνιος.

прѣкогласкнъ adj. primi toni (octoëchi) - **стнхъ** typ.-chil. sabb.-typ.

прѣкодиькъ m. primus diaconus men.-vuk.

прѣкозванъ adj. primus vocatus typ.-chil.

прѣкозъданикъ m. primus creatus **прѣкозданникъ** vost.

прѣкозъданъ adj. πρωτόπλαστος primus creatus sup. 347. **-зд-** triod. **адама прѣкоздан наго** vost. **адамь -данный** mon.-serb. 148. gr. πρωτόκτιστος.

прѣкойцн adv. primum ephr. cf. **дроугойцн, сейцн**.

пръковъзорьно adv. primo aspectu **перв-** trigl.

пръкомьчьникъ m. πρωτοσπαθάριος protospatharius pyrg.

пръкомѫченикъ m. πρωτομάρτυς protomartyr šiš. xiii. mon.-serb. 18. 72. 190. chron.

пръкомѫченица f. protomartyr **пьрьв-** stichir.-saec. xi.

пръконастолнъ adj. in primo throno sedens mon.-serb. 118. **-лнык** 117.

пръконачалникъ m. princeps misc.

пръконачалнъ adj. principalis int.

пръконотарии m. protonotarius -, **иже** есть **старѣй книжникомь** ichn. acc. **-рша** frag.-serb.

пръкообразьнъ adj. πρωτότυπος, ἀρχέτυπος primam formam exhibens krmč.-mib. hom.-mih. triod. int. lit.-mih. **-зьное** ἀρχέτυπον archetypum svjat. op. 2. 2. 81. **пръкоок-** svjat. **пръвок-** svjat.

пръкоосвaштеньство n. summi sacerdotis dignitas sabb. 136.

пръкопокѣстьнъ adj. primae historiae **евсевиево отъ -тныа повѣсти** per. lxxxi

пръкопритѣкатель m. qui primus accurrit **на мльков** - ephr.-belg.

пръкопрѣстолие n. primus thronus prol.-mart.

пръкопрѣстольникъ m. πρωτόθρονος in primo throno sedens chrys.-lab. prol. typ.-chil. πρόεδρος praeses krmč. 100. prol.-mart.

пръкопр'стольнъ adj. in primo throno sedens - **апостоль** sabb. 38. **тонхъ -ныихъ** chrys.-duš.

пръкопрѣстольство n. primus thronus krmč.-mih.

пръкорасѫжденикъ m. πρωτασηκρῆτις primus secretarius: male pyrg.

пръкородьнъ adj. πρωτογενής primogenitus euchol. greg.-mon. πρωτότοκος primo natus man.

пръкородьство n. primogenitura.

пръвородьць m. πρωτότοκος primogenitus sup. 383.

пръкорожденъ adj. primo natus hom.-mih. kruš.

пръкорѫдие n. hyperarchia glag.

пръкосѫтитель m. ἀρχιερεύς summus sacerdos svjat.-op. 2. 2. 398. sabb. 139.

пръкосѫтительство n. summum sacerdotium sabb. 139. 179.

пръкосѫщитеникъ m. ἀρχιερεύς summus sacerdos.

пръкослакъ m. nom. propr haeretici lit.-mih.

пръкословесьнъ adj primarius **сусѣвиево**

отъ -ныа повѣсти svjat., alio loco **начѧлословьнъ**.

пръкостатель m. praefectus mon.-serb. 116

пръкостепеньнъ adj. πρωτόβαθρος in primis subselliis sedens dial.

пръкостольникъ m. in primo throno sedens prol.-serb.

пръкостоятель m. primum locum occupans men.-vuk. typ.-chil. sabb.-typ.

пръкостоятельство n. primum stare men.-leop.

пръкострадалець m. qui primo patitur prol.-mart.

пръкосъвѣтьникъ m. primus consiliarius op. 2. 2. 641. ichn. mir.

пръкосъродьствие n. sensus dubius prol.-mart.

пръкосътворенъ adj. primus creatus **-створенъ** cloz I. 694.

пръкосѣдалиште n. πρεσβεῖα prima sedes dial. ephr.

пръкосѣдальникъ m. praeses prol. prol.-cip. men.-leop. men.-mih. men.-vuk.

пръкосѣдалъствовати -воуѭ -воуѣши vb. primum locum tenere men.-mih.

пръкосѣдьникъ m. praeses krmč.-mih.

пръкосѣдьница f. προκαθημένη quae praesidet krmč 69. krmč.-mih.

пръкосѣдѣние n. primum locum occupare kruš.

пръкоубииць m. qui primus occidit pat.

пръкохѫтьрець m. primus artifex dioptr.-leop.

пръкоюе adv. πρῶτον primum; τὸ πρίν olin. cloz I. 44. sup. 237. krmč.-mih. chron.: nota **постави съ нея пръвое любве** bell.-troj. 8; **пръкоюе** pro **кровы** ἐπικάλυμμα velamentum sup. 242.

пръкъ num. primus **зижеть - единъ сѫгла единаго** κτίζει πρῶτος μόνος μόνον ἕνα op. 2. 2. 39. **къ единомь и сѫглѣ и перѣ** ibid. **и сѫгла и перва** ibid. **испрьва** cloz I. 633. greg.-naz. man. mon.-serb. **за пръва** sup. 29. **за пръка** 64. 66. 382. **испрька** ἀπ' ἀρχῆς, ἄνωθεν ostrom. krmč.-mih. **испьр'ка** svjat. **испръва** sup. ἐκ προοιμίων cloz I. 18. **съ пьрва** bus. 290. pent.-mih. **отъ пръва** sup. 382. **съ пръва** sup. 204. 444. **съ пръка** 259. **отъ испръка** chrys.-duš. 48. sim. II. 10. dioptr. sabb. 45. 52. 115. 177. misc.-šaf. **пръкъый** cloz I. 70. 623. 894. 895. ἀρχαῖος antiquus hom.-mih. adde mat. 43. **пьрвъимъ** ev.-saec xi. - **създатель** πρωτοκτήτωρ krmč.-mib. **-вое ютро** š.-gl. 85. **медъ** - mel optimum leont. - **третиаго десѧте** mat 51. **-вѣй мене бѣ** assem.

пръкъ- ostrom. пьр в- ostrom. пьрк- ostrom. nsl. prvlje habd. hung. prlje; stoprv maxime lex. stoprav trub. cf. stopram prip. 55. serb. stoprvice recenter mik. prus. pirmois, pirmonnis Pott I. 524. 560. ztschr. 7. 37. curt. 2. 165.

пръвынь adj. πρότερος, πρωτος primus men.-mih. pat. 273. первыныи цркъı cyr.-hier. -ниѥ имѫ op. 2. 2. 297. -ниѥ правины misc.-šaf. 61. -нига дара glasn. 13. 376. -немоу злоу alex.-mih. 112. -ныхъ родъ men.-mih. 144. -сиѫ -кныхъ men.-mih. -мнози -кыни ex. -кѣнь bulg.-lab. 78. отъ-, ис- bulg.-lab. nsl. sprvenja bulg. prъvnjo den verk. 254. croat. prvanji vorig Iné. čech. první.

пръвъство n. primatus pan. ber.

пръвъствовати -коуѫ -коуѥши vb. πρωτεύειν primum esse aut. dial. io.-sin. dioptr.-lab. šiš. 142. 175. pan. ber.

пръвъци adv. πρωτον primum greg.-naz. пръвъци ibid

пръвъць m. πρωτος primus пьрвъцьи pl. a. τοὺς πρώτους op. 2. 2. 32.

пръвъ'йци adv. primum aut.-hom. 178. cf. пръвойци.

пръвъ'ничьство v. пръвъ'ньчьство.

пръвъ'ньство n. primatus triod. πρωτοτοκεία primogenitura pent.-mih. kruš.

пръвъ'ньствовати -коуѫ -коуѥши vb. primum esse prol.-vuk.

пръвъ'ньстволюбьць m. primatum cupiens.

пръвъ'ньць m. πρωτοτγενής, πρωτότοκος primogenitus šiš. 142. sup. bon. cloz I. 907. пръкъ- svjat. mon.-serb. greg.-naz. пръвъ'ньць cloz I. 902. пьр'к ostrom. nsl. prvenčič trub.

пръвъ'ньчьство n. πρωτοτοκεία primogenitura pent.-mih. kruš. chrys.-lab. nov. -ниѵ-triod. -неч- gen. 25. 31. -vost.

пръвъ'сынъ adj. primogenitus чада пьрвъ'сыны ad mih. 6. 7. -vost.

пръвъ'сьньство n. primogenitura пръкъ- ad os. 10. 10. -vost. cf. пръвъ'шьнь

пръвъ'сьць m. πρωτότοκος primogenitus плачеть сѧ пръвъ'сьць своиъ greg.-naz. пръвъ'сьныца mich. 7. 7. -vost. на первъ'сьныи своемь основеть ies. -nav. 6. 26. -vost.

пръвъ'шьнъ v. пръвъ'ньнь.

пръвъ'шьнь adj. primus -шино крѣме bulg.-lab. ὁ ἀπ' ἀρχῆς qui ab initio est -нжоумоу greg.-naz. serb. prvašnji živ. 114. cf. -въ'сьньство.

пръвѣе adv. πρότερον prius cloz I. 43. 499. 699. 713 sup. chron. - года iob 15. 33. -mat. 55. - страсти sup. 364. - вьсѣхъ 209. - вечерашняаго прόγθες nudius tertius sup. 372. - тайны исходити προ τῶν θείων μυστηρίων hom.-mih. - пришьствиа христова προ της παρουσίας hom.-mih. 58.

пръга f. χίδρα novella tritici grana пръга vost. pent.-mih. kruš. перга op. 1. 15. bus 167. lev. 2. 16. -proph. lev. 2. 14. -mat. 55. russ. dial. перга blütenstaub pol. pierzga stopfwachs rum. пърг'ъ primitiae cf. ser. bhrdž lat. frigo gr. φρύγω curt. 1. 157. et пражити.

пръгръшта f. ὀράξ pugillus hom.-mih. 183. cf. пригръшта, пръгръшта

пръдѣти -ждж -дѣши vb. pedere in fontt. psl. non legitur nsl. prdêti pol. pierdzieć, pierdel lit. porsti, perdžu scr. pard gr. πέρδειν lat. pêd ahd. firzu curt. 1. 210. mey. 1. 381. weig. 1. 324. Grimm, wörterb. 3. 1466. 1691; huc trahes etiam nsl. pezdeti (пьздѣти) čech. bzditi, quae curt. 1. 196. ad gr βδέω trahit.

пръжина f. χίδρα novella tritici grana пръжины пръгы vost пръжины пръгы да не шасте πεφρυγμένα χίδρα lev. 23. 14. -pent.-mih., ubi rectius fortasse пражины leges.

пръжина f. sabulum glag. кала и опоуки погрѣкаютъ кь -ни glag. serb. pržina.

пръжити -жж -жиши vb. frigere lev. 23. 14. -kruš. cf. пражити.

пръкънѣнъ adj. ex assere factus отъ дрекъ пръкънанъ четверъгранъ ἐκ ξύλων τετραγώνων gen. 6. 14. -parem. 1370. cf. čech prkno pol. parkan.

прънатъ v. пърнатъ.

пръприца f. turbo, trochus kreisel вьртити сѧ ако и пръприца pat.-mih. 76. пъприца pat. кертити сѧ цкоже порплица alex. bulg. pъpricъ pokl. 1. 82. serb. paprica rum. пърпърицъ.

пръприще n. stadium пръп- pat.-mih. 178. bis prol.-vuk. prol.-serb. -vost. quater cf. поприще.

пръси f. pl. στέρνον, στῆθος pectus sup. ostrom. hom.-mih. prol.-vuk. io.-sin. nom.-mik. -сий hom.-mih. cyr. 8. chrys.-lab. -сей pl. g. leont. -съмъ bus. 270. -семъ proph. dioptr. -сѣхъ prol.-mih. men.-mih. -съми men.-mih. благами -сми εὔστηθος per. lvn пръси, пьрьси, пърси ostrom. nsl. prsi, prsa; poprsine antilena habd. croat. prsine verant. serb. prsina lorum in pectore equi lit. piršis f. rum. пръсинъ.

пръсида f. persia men.-leop.

пръсидьскъ adj. persicus - градъ men.-leop.

пръснѣ m. persa per. xxxi. пръсь pl. g. men.-leop. пръсомъ steph. proph.

пръсистъ adj. magnum habens pectus mail. in ex.

пръсканиѥ n. μυκτήρισμός mugitus barl. nsl. prskati brünstig sein: koza se prska, inde kozoprsk: prskač brünstiger ziegenbock prsketati lex. pol. parsk; parskać schnauben nserb. parskaś.

пръскъ adj. περσῶν persarum proph per. xxxi. пръськъ proph.

пръстенічнїй m. sensus ignotus: не вѣсли, ако оукласноуѣшїи напрьстка - напрасно прьсть отъсѣкаѥть сѧ ichn.

пръстеновати. -ноую -нооуѣшїи vb. dare annulum desponsatae пръстеновавъ бѣше ацилеш полискеноу alex.-mih. 49. ѥже пръстеновавъ бѣше ацилежь alex.-vost. -ноувати nom.-barb. serb. prstenovati.

пръстень m. δακτύλιος, δατυλίς annulus prol.-mart. 218. šiš. 186. ant.-misc. пръстоstrom. -не sg. g. krmč.-mih. -ньмь sg. i. prol.-mih. -ни sg. l. krmč.-mih. -на d. n. pent.-mih. -ний pl. g. vost. 2. 180. -не pl. a. chrys.-lab. пръстни op. 1. 15. прьстєнькъ mon.-serb. 406. cf. ahd. fingerlîn gottsch. fingerle Elze 50. händling für handschuh 52. Grimm, wörterb. 3. 1658. nsl. prsten prip. 138. prstan 122. prstauj dain. 91. bulg. прѣsten pruss. preipîrstans pl. a. cf. scr. karnikâ inauris.

пръстовиднъно adv. digito, uti videtur показоуѣть - иконѫ mir. 91.

пръстъ m. δάκτυλος digitus sup. men.-mih. прьстъ, пьрстъ, пьръстъ ostrom. простъ nomoc.-bulg. 78. стопа, прьстъ mensura Grimm, wörterb. 3. 1650. cf. scr. sprç tangere pruss. poprestemmai sentimus.

пръсть f. κόνις pulvis sup. χοῦς humus meth. 1. пьрсть per. гроѥна - sabb. 208. лонѣ прьсть износѧщѧ greg.-naz. въ - истѣнивъше иконы men.-mih.: male χοὺς congius krmč. 211: pro трьсть sup. 370. bulg. прѣs oserb. pjerść.

пръстьникъ m. φέλλιον armilla gen. 24. 22. -vost. пьр'ст-.

пръстьнъ adj. digiti per. край - greg.-mon.

пръстьнъ adj. terreus pyrg. sim. I. 17. triod. -тьно тѣло sup. 420. -тна влага dioptr. -тно житиѥ sabb. 219.

пръстѣнъ adj. χοϊκός terreus men.-vuk.

пръсьнъ adj. pectoris -ноѥ кнѣниѥ io.-sin. - недоугъ men.-mih.

пръсѣнинъ m. persa men.-leop.

прътити -щѫ -тиши vb. corrumpere да не прътѧтъ имѣнии georg.-vost.

прътиште v. прътишть.

прътишть n. ῥάκος pannus. vestis pat. krk. прътишїихъ sup. 142. портиште и men.-leop. per. 43. ber. порти и портиѧ sbor.-kir. 56. пор'тиѧ sg. g. marc. 12. 20. -op. 2. 1. 133. russice generis n. est. nsl. prtič meg.

пръть m. ῥάκος pannus; ὀθόνιον linteolum matth. 12. 20. -ev. nicol. misc. облѣкъ сѧ въ прьты greg.-lab. ѥ пъртьı лежащѣ οὐ μετὰ τῶν ὀθονίων κείμενον io. 20. 7. -mat. 15. портьı столѣ vestis esth. 6. 8. -mat. 53. портъ sbor.-kir. chron. ber. пъртъ vita-theod. λῖνον linum ostrom. пор'тьı vestis tur. портьı bus. 392. 691. женьскъ портъ nomoc.-bulg. bis. -тове vestes viriles ipat. прьтомь прѣпоѥсань men.-mih. облькъ сѧ въ прьты men.-mih. главнъıй портъ περιαυχένιον vestis cervicem circumdans; ῥάκος pannus op. 2. 2. 75. nsl. prt mappa, linteum lex. meg. dain. hung. - na mizo vip. poprtnjak libum lex. pol. part grobe leinwand adde serb. uprtiti croat. prtiti gravare verant. oprti pl. f. budin. 90.

пръть'кнъ adj. e panno factus -тень misc.-šaf. 151.

пръх- vb. rad. prh volandi, saliendi vim habet nsl. prhati: ptič prha salit sprhnuti evolare habd. oprhnoti putrescere cf. прахъ et stieben, staub; prhuti furfures capitis habd. prhek fragilis meg. prhčati se: hruške se prhčajo; prhavica, prhuta loderasche jarn. prhavka favilla habd. prhljaji furfures lex. pršêti nieseln bulg. prhot furfures capitis serb. prhav živ. 115. besjeda -va 73. russ. dial. спорхнуть volare пархъ; перхливъ nix pol. pierzchnąć fugere, pavescere cf. плахъ; parch; pierszyć stieben oserb. pjerchać flattern pjeršić streuen nserb. parch.

пръханиѥ n. titillatio. uti videtur перх- ziz. пырцанье.

пръснѧти -нѫ -нѣши vb. spargere напльнивъши оуста своа слинь и прьсноу на царл men.-mih. 160. effluere прьсн- (de sanguine) prol. 129; rad. пръск russ. прыскать, прыснуть.

пръханиѥ n. φρύαγμα fremitus dial. bulg. prhnъ schnauben.

пръштати сѧ -аѭ сѧ -аѥши сѧ vb. tumere, fortasse пъзвъı -ающа сѧ op. 2. 2. 82.

пръштиѥ n. ulcera прьщиѥ городуцее per. 23. 2.

пръштъ m. φλυκτίς, φλύκταινα pullula hom.-mih. greg.-naz. οἴδημα tumor men.-mih.

гнойни -ціе ἕλκη φλυκτίδες pent.-mih. жтрокни -ціи chrys.-frag. -ціе sabb.-typ. пришть greg.-naz. отъ възгарѣжитиихъ сѧ пръштий svjat.-mat. 9. adde pat. georg. usl. prišč pustula habd. popriščen pustulatus habd. bulg. prištij brandmal serb. prišt; zaprišten exacerbatus stul. čech. pryský pol. pryszcz, pryszczel, pryszczeć nserb. pšuskel callus.

прѣць m. advocatus mon.-serb. 41. 175. 177. duš.

прѣизнь f. amor svjat. cf. **пришзнь**.

прѣ particula composita cum verbis et nominibus **прѣбити, прѣключти, прѣколѣти** etc. **прѣкаба, прѣклагъ, прѣкогатъ** etc. cf. lat. prae Pott I. 479. 487. 491. 496; 2. I. 836. rum. **прѣкогат, прѣчиста, прѣлргъ, прѣлесне**; saepe **прѣ** habes pro **прѣдъ**, ut o pro **отъ**: adde **прѣ** adv. ante praep. ante cum gen. iungenda mon.-serb. duš. 133.

прѣамоушь m. priamus bell.-troj. 8.

прѣкаба f. προμάμμα proavia men.-mih. oct. sbor. misc.-šaf. cf. **прак-**.

прѣкабьнь adj. poss. proaviae **-нѣи клѧтва разорена бысть** men.-belg.

прѣкарити -ыж -ишеи vb. expugnare glag. **не може -корѣти ней** prol.-mih. 99.

прѣкезаконьнъ adj. valde impius krmč.-mih. chrys.-lab. mir. chron.

прѣкезаконьнѣ adv. valde impie chrys.-lab.

прѣкезмѣрьнъ adj. immensus chrys.-lab.

прѣкезначальнъ adj. qui initio caret **-зънач-** mon.-serb.

прѣкезоумьнъ adj. valde amens chrys.-lab.

прѣкезоумьствовати -воуж -воуешн vb. valde amentem esse isaak.

прѣкинвати -аж -аешн vb. dirumpere, confringere **ногы** - sup. - **голѣни** dial.-šaf. **прѣкинвай ю** (eos dual.) georg.-vost.

прѣкнути -кнеж -кнеши vb. διαρρηγνύναι perfringere ioann. καταγνύναι frangere ostrom.

прѣклагъ adj. valde bonus antch. chron. mon.-serb.

прѣклажєнъ adj. perbeatus sup. 75. sim. I. 17. chron.

прѣклажнати -ыж -ишеи vb. ἀπατᾶν fallere men.-vuk.

прѣклазнити -жиж -зниши vb. scandalum praebere pat. dial. decipere, fallere isaak. misc. nom.-barb. krmč.-mih.

прѣклизь adv. proxime pat.-šaf.

прѣклѣдѣлъ adj. ἔκλευκος albus pent.-mih.

прѣклѣдѣти -кіж -кѣши vb. pallescere pat.

прѣключти -дж -дѣши vb. custodire **отъ злыхъ дѣлъ себе** - men.-mih.

прѣключдивъ adj. inutilis alex.

прѣключдити -ждж -диши vb. errore abducere **-дивъ сѧ отъ нѣго** sup. 406. 11.

прѣкогато adv. ubertime sim. I. 27.

прѣкогатъ adj. perdives krmč.-mih. **-тыи дары** sim I. 28: male ὑπέρθεος deum superans op. 2. 2. 299.

прѣкогатьно adv. uberrime sim. I. 25.

прѣкогатьнъ adj. uber **-ноие мнро** sim. I. 26.

прѣкожьствьнъ adj. deum superans **-дожъ** sim. II. 12. **-на троица** mon.-serb. 462. cf. ὑπέρθεος.

прѣколии adj. comparat. maximus men -mih. krmč.-mih. isaak. mir. **-кольше іесть** ephr. **-колиий краль** mon.-serb. 48.

прѣкольство n. ὑπερβολή excessus hom.-mih. 26.

прѣкольшима adv. ὑπερβολικῶς per excellentiam cyr.-hier.

прѣколѣзновати -ноуж -ноуешн vb. aegrotare, perpeti int.

прѣколѣти -ліж -лиши vb. perpeti misc.-saf. 162.

прѣколіе adv. ὑπερβαλλόντως nimium šiš. 252.

прѣкорити -рьж -рили vb. vincere prol.-cip. int. misc. - **кого** men.-vuk. **не оудокь -рилые вѣтие** chrys.-lab. cf. **-вратн.**

прѣкорьнъ adj. prudens, uti videtur **-на и съмыслына жена** men.-mih. 351.

прѣкрыти v. **прѣкарити.**

прѣкорюкати -рюж -рюешн vb. cogere **-рювахѫ** prol.-lab. 47.

прѣкранне n. νικητήριον victoria **прѣкіо.-dam.**

прѣкрати -кориж -рѣши vb. καταγωνίζεσθαι, περιγίγνεσθαι vincere sup. 374. prol.-vuk. hom.-mih. 139: nota **съсоудь -брань** hom.-mih. 119. **пере-** per. 91. chron. I. 163.

прѣкрѣсти -дж -дѣши vb. vado traiicere **пере-** per. 61. 3. chron. vost. I. 93. cf. **непрѣкрѣдомый вѣкъ.**

прѣкродити -ждж -диши vb. vado traiicere ephr. **рѣкы не -димь** ephr.-belg. **прѣк- сѧ** per. chron.

прѣкронти -кроіж -кроиши vb. enumerare sabb.-typ. **макь** - alex.-mih. 25.

прѣкрѣже adv. citissime misc.

прѣкъдѣдѣти -ліж -лѣши vb. pervigilare - **въ ноши** dioptr.-leop.

прѣкъдѣти -ждж -диши vb. pervigilare **-кдѣнь быстъ** prol.-mart. **на снѣгоу** - bus. 412.

пръбъıвакати -каѩ -ваѣши vb. permanere sof. 19.

пръбъıваıште n. παροικία habitatio krmč. prol. μονή habitatio men.-vuk. prol.-cip. adde men.-leop. dial.-šaf. hom.-mih. prol.-mart. chrys.-lab.

пръбъıвалънıкъ m. minister **ıмѣхъ ıетера -ка вѣрьна зѣло** leont. adde men.-mih. 196.

пръбъıваніе n. μονή, οἴκησις habitatio op. 2. 2. 265. ant. dial. domet. - **сткорити** antch. χρῆσις usus; παραμονή perseverantia sup.

пръбъıватєль m. incola.

пръбъıвателънıкъ m. incola prol.-mart.

пръбъıвателънъ adj. habitans int. 9. **соупроугь единохрамный коупно и -аны** pro **и коупнопр-** sabb. 44· adde **съсърено -льно готовіть крашно** chrys.-lab.

пръбъıвателъство n. ministerium, uti videtur **своєго не оустоупıвъ -ствл** chrys.-lab.

пръбъıвати -аѩ -аѣши vb. μένειν, διαμένειν permanere ostrom. cloz l. 188. 400. sup. chron. **пракъда ıхъ -клѣтъ** sim. l. 23. - **въ молитвахъ** syr. 3. **-ка же и не отъхождаше.отъ ıнхъ** hom.-mih. 13. usl. prebivati abundare, habitare trub.

пръвърати -аѩ -аѣши vb migrare, uti videtur **пръвир - мѣста** nom. barb. **-ıраѥ гдѣ добро видитъ** nom.-barb. cf. **върати.**

пръвъıти -ѫдѫ -ѫдеши vb. μένειν manere, permanere ostrom. triod. int. hom.-mih. strum. sup. chron. mon.-serb. **-ııше ıако камыıцн безъ гласа** greg.-lab. **-ııстъ алчьнъ за .м. дьнь** prol.-mih. **-коудн дома** lavr.-op. 22. **-коудн съ нами** greg.-lab. eminere **ıако ıскочити ıлıрма ıхъ и прѣзъ главоу** - prol.-mart. 108: nota **камень не прѣıстъ ıмѣти великопмѣніе зрѣнıа** οὐ πέφυκε ἔχειν ἕξιν ὁράσεως io.-dam. cf. goth. thairh visan usl. prebiti restare meg. superesse trub. prebil reliquus meg.

пръбъıтıлıште n. habitatio prol.

пръбъıтıе n. permanere ioann. int adde svjat. greg. lab. habitatio **домы къздвıже на - странѣпымъ** prol.-mart. **ıонино къ китоск** - svjat.

пръбъıтъкъ m. μονή habitatio. male **прıк-** men.-vuk. usl. prebitek abundantia rib. iměti denarjev na prebitek

пръбъıтъчънъ adj. abundans, uti videtur ant. 20.

пръбъıть f. μονή habitatio - **оу него съ-ткорıлъ** antch. **прѣк-** op. 2. 2. 265

пръбъıтъıнъ adj. ἔμμονος permanens ant. 20. int. 40. 96. io.-sin. **-ııнъıхъ блазѣıхъ** antch. **кѣчнаıı и -тнаıı благııı** ant.-vost.

пръкъıгларь m. magistratus quidam mon.-serb. 20. 6.

пръкъıгнıхти -ѫ -ѣıши vb. transfugere sim. l. 7 kruš. int. 294. chron. duš. 152.

пръкъıгъ m. αὐτόμολος transfuga dial. prol. sabb. 104. **прόσφυξ** perfuga men.-vuk. ruin. **прıкъıг; -гстко** trigl.

пръкѫдънъ adj. perdurans **пръзрıше (нѣ) -воудıаıı** ant.-vost.

пръкланıти -ѩѫ -ѣıши vb. alliecre krk. **гроука ıлı проста - отъ цркве** men.-mih. **-ıа свою колю** men.-mih.

пръкланıеніе n. ἀπάτη fraus greg.-naz.

пръкларъ f. fraus **пръкларою того кѣтъ** steph. serb. prijevara.

пръкларıти -рıѫ -рııши vb. fallere bell.-troj. 10. 25 43. steph. - **сѧ: да не -рıмъ се** men.-mih.

пръкларъ m. coctio **перекар** chron. l. 54. II.

пръкларь f. sensus ignotus **рѣка (χρούσος) тıкоупıна кѣ кънзь ольтары ıспрѣкари** men.-mih. 15.

пръкведеніе n. traductio int. 107.

пръквелıı adj. permagnus int. greg.-mon. 69.

пръквелııкъ adj. „permagnus sup. proph. chron. - **крѣгь** dial.-šaf. **лекъ** - vost. **рыбы -кыıı** bus. 413.

пръквелııчьно adv. ὑπερβαλλόντως supra modum **-чно** bus. 170.

пръквелııчъство n. maiestas ioann.

пръквелııı adv. valde ant.-hom.

пръквести -ѫ -ѣши vb. traducere sup. ant.-hom. io.-sin. chrys.-lab. int. chron. **-кедь ıощь ı наведь дьнь** krmč.-mih. 59. **окъıо право -дено на четвьрьтıı** svjat.-mat. 9. - **прѣдь ııлатıа** hom.-mih. **-до тамо** greg.-lab. **на оумъııııе - старııца** sim. l. 17. **божııо чьстъ - на ıдолы** prol.-mih. **къ ıноу -де вєщь коую сıю** hom.-mih. 135. vertere **писанıа - отъ грьчьскъııхъ ııсланıй ok** 62: nota **-кѣдѣ се** κατεκλίθη indic. 5. 27. **-pent.-mih.**

пръквести -ѫ -ѣши vb. transvehere sup. prol.-mart. leont. greg.-lab. misc. steph. bus. 141. krmč.-mih. mon.-serb. 343. **перık-** chron. **сакоу рѣкоу -ѩ** и sabb. 159. - **сѧ** men.-mih. nomoc.-bulg.

пръкветъхъ adj. pervetus chronogr. **роукıııı -хо** dioptr.-lab.

пръквıкати -ıѫ -ѣıши vb. torquere prol. ὀποζωννύναι subligare - **корлкаıь** šiš 42.

прѣвитание n. migratio dial.-šaf.
прѣвитати -аѭ -аѥшѭ vb. alio commigrare pat. bon.
прѣвити -виѭ -виѥшѭ vb. torquere - **вратъ** pat.
прѣвладъчьствие n. ὑπεροχή summa potestas šiš. 230.
прѣвласти -дѫ -дѣши vb. ὑπερέχειν summum esse mat. 21. šiš. 86. strum.
прѣвлачити -чѫ -чиши vb. καθέλκειν deducere chrys.-lab. krmč.-mih. **людии къ что** - pam. 211. - **сѧ** hom.-mih.
прѣвлѣхъховати -воуѭ -воуѥшь vb. vaticinando superare, uti videtur - **вогы** men.-mih.
прѣвлѣчение n. παρέλκωσις protractio iob 25. 3. -proph. **прѣвлѣч-** mat. 54.
прѣвлѣщи -кѫ -чѣшь vb. trahere **рѣкѫ вьсѫ -чѣть на погорьное** greg.-naz. **окны** - trans fluvium prol.-mart.
прѣводитель m. qui traducit, vertit chrys.-lab.
прѣводити -ждѫ -дими vb. παράγειν traducere hom.-mih. διαβιβάζειν traducere num. 32. 5. -pent.-mih. χειραγωγεῖν manu ducere men.-mart. adde sim. I. 26. ant. isaak. bus. 267. - **отъ мѣста до мѣста** greg.-lab. - **на оужасть** frag.-serb.-saec. xiii. -**ждени боудете** ἐπειχθήσεσθε festinabitis hom.-mih. **небо изъ нова -дить сѧ** ἀναχαμαροῦται fornicatur hom.-mih. 207.
прѣводъ m. μεταφορά translatio svjat.-op. 2. 2. 386. bus. 267. ex. **прѣв-** chron.
прѣводьникъ m. traducens, interpres int.
прѣводьнъ adj. versionis: **нота да даѥ село криноу -ноу ѥдноу** chrys.-duš. 46. **коуцѣ -днѣ** hom.-mih.
прѣводьнѣ adv. metaphorice - **глаголати** tur. - **плести** λογοδοπλέκειν hom.-mih. cf. λογοπλόκος apud steph.
прѣвождение n. versio int.
прѣвозити -жѫ -зиши vb. transvehere isaak.
прѣвозиште n. transitus pat.
прѣвозъ m. transitus nomoc.-bulg. chrys.-lab. per. 2. 20. **дати -**; - **водни** inou.-serb. nsl. prevoz prip. 171.
прѣвозьникъ m. portitor per. 2. 19. trigl.
прѣвой m. fascia acad.
прѣвора f. sensus dubius: vost. **преддверие** vestibulum esse dicit **къ -рамъ кѣжию двороу** ex.-op. 2. 1. 21. cf. pol. przewora stallbaum.
прѣвративъ adj. εὐμετάβολος mutabilis ant. - **изъкомь** antch.
прѣвратити -штѫ -тиши vb. μεταστρέφειν pervertere hom.-mih. περιτρέπειν convertere **одрь на землю** - prol.-mart. ἐκτρέπειν deflectere barl. dial. adde sup. 5. 83. 328. **кѣроу на лѣсть** - prol.-mih. 278. - **на кѣгь** prol.-mih. **въ радость** - hom.-mih. ἑλκύειν trahere, seducere - **тврьдооумиѥ** men.-vuk. ἀνατρέπειν evertere - **соудь прькы, рекше посоудити и** ἀνατρέψαι ἰσχύσει τὴν ψῆφον αὐτῶν krmč.-mih. 112. - **срьдце** š.-gl. 81. destruere mir. - **законь** men.-mih. - **христианина въ кѣроу латиньскоу** duš. 7. - **сѧ** cyr.-hier. bor. int. - **въ азимьство** duš. 5. - **въ кѣроу латиньскоую** 6.
прѣвратъ m. mutatio alex. trigl.
прѣвратьникъ m. qui evertit, uti videtur **-ници, злострастьници** misc.-serb.
прѣвратьно adv. τροπικῶς tropice **прѣор.** 2. 1. 76.
прѣвратьнъ adj. εὐμετάβολος mutabilis int. 85. prov. 17. 20. -mat. 53. **оудокь -ноѥ наше** par.
прѣвращтати -аѭ -аѥшѭ vb. μεταστρέφειν convertere sup. 253. **кости** - krmč.-mih. **кожица** (membranas) - dioptr. - **секе на сгранѣ** misc.-šaf. διατρέπειν avertere - **слоко** pent.-mih.
прѣвращтение n. deflexio - **къздоушьно** men.-mih.
прѣвьрѣдити -ждѫ -дими vb. laedere ant.-hom.
прѣвьрѣждати -аѭ -аѥшѭ vb. ἀδικεῖν laedere ant. antch. io.-sin.
прѣвьрѣшти -гѫ -жеши vb. traiicere **на онь поль рѣкы** - cyr. 16. - **завѣсь** in iudicio hom.-mih. 36. - **кого на инь сѣвѣть** men.-mih.
прѣвоучарь m. scarus piscis **прѣвоучарь или скарь рыка** trigl.
прѣвъжелѣти -ѣѭ -ѣѥшѭ vb. valde cupere **перекозь-** chron. 1. 235.
прѣвъзврѣти -рѭ -рими vb. ὑπερζεῖν fervere **-вьрѣвъ** sup. 66.
прѣвъзвъсити -шѫ -сими vb. extollere oct. sbor. **-шенъ** ὑψηλός altus hom.-mih. ὑπερεπῃρμένος exaltatus man. **-нѣ очи** bus. 72.
прѣвъзвъшати -шѫ -шаѥшѭ vb. extollere isaak. int.
прѣвъзвъшение n. exaltatio int.
прѣвъзвъшенъ v **прѣвъзвъсити**.
прѣвъздоушьнъ adj. qui supra aërem est int. 123.
прѣвъзимати сѧ -имлѭ сѧ -имлѥшѭ сѧ et **-емлѭ сѧ -емлѥшѭ сѧ** vb. περιπερεύεσθαι sese efferre dial. **коупа -имаѥть сѧ** chrys.-lab.

прѣвъзити -ижѫ -ижденъ vb. ὑπερβαίνειν excedere, transgredi sup. 379. prol.-mart. нѣкеса - hom.-mih. superare sim. I. 25. ὑπερέχειν eminere dial. aor. -ижѫ glag.

прѣвъзитиѥ n. ὑπεροχή excellentia int. 192. τὸ ἐπῤῥμένον men.-vuk.

прѣвъзлегѣти -штѫ -тиши vb. supervolare acad.

прѣвъзлогъ m. excellentia alex.

прѣвъзмагати -аѭ -аѥши vb. superare - кого dioptr. man.

прѣвъзмошти -могѫ -можеши vb. superare -гоше іеретиці prol.-mih. 292.

прѣвъзмѫтити -штѫ -тиши vb. turbare.

прѣвъзнашати -аѭ -аѥши vb. efferre - цр҃ѣ нѣснаго georg.-vost. - сѧ.

прѣвъзнести -сѫ -сеши vb. αἴρειν tollere isaăk. -сень прѣстоль hom.-mih. - сѧ men.-vuk. - долнихъ dioptr.

прѣвъзницати -чѫ -чеши vb. ascendere, ni fallimur int.

прѣвъзносити -шѫ -сиши vb. extollere isaak. грьдостию - себе leont. - сѧ antcb. ὑπεραίρεσθαι extolli šiš. 137. strum.

прѣвъзносьнъ adj. sese efferens -ноую свою грьдиноу alex.-mih. 81.

прѣвъзрастати -аѭ -аѥши vb. ὑπεραυξάνεσθαι supra modum augescere dial.

прѣвъзрастиѥ n. aetatis florem egredi chrys.-lab.

прѣвъзрастьнъ adj. aetatis florem egressus.

прѣвъзращтати сѧ -аѭ сѧ -аѥши сѧ vb. ὑπεραυξάνεσθαι supra modum augescere šiš. 157.

прѣвъзѧти -зьмѫ -зѧмеши vb. λαμβάνειν sumere -звѣшаго козоу обличи men.-vuk. дѣспаѣ страна отъ дроугыи прѣвзѧта prol.-vost. прѣоузе его кодна стоу҃день alex.-mih. 64. прѣоуз- mon.-serb. 127. 145. - сѧ sese efferre -зьмъ сѧ гръдъінѣѭ; cf. прѣкъзѧть.

прѣвъзѧтъ adj. μετέωρος sublimis bes. 14. престоль прѣвзѧтыи prol.-vost. прѣвзѧтое око низложилъ есн men.-vost. пачѣ кѣсѣхъ прѣ(вь)зетаи грьдыни chrys.-lab. 48. cf. nsl. prevzeten et прѣкъзѧти.

прѣвъноукъ m. pronepos pent.-mih. misc.-šaf. -кн- chrys.-frag. mon.-serb.

прѣвъноучѧ n. pronepos -вн- gram. 139. 168.

прѣвъсиѥти -иѭ -иѥши vb. ὑπερανγάζειν valde splendere; splendore superare вс҃ѣ звѣзды - laz.

прѣвъспѣѣти -аѭ -аѥши vb. bene succedere sim. I. 3.

прѣвъсходитєльнъ adj. excedens int.

прѣвъсходити -ждѫ -дѣши vb. excedere, superare sup. 429. steph. - кого mir. вѣсѣхъ - dial.-šaf дроугыхъ языкъ greg.-mon. ὑπερφέρειν antecellere man.

прѣвъсходьнъ adj. excedens.

прѣвъсхождениѥ n. excessus.

прѣвъшьдъ- vb. superare хоуламн -дѣ krmč.-mih. 177. -вьзьшьдѣ chrys.-lab.

прѣвъісокъ adj. excelsus -ѧаго крала оуроша svetk. 32. de краль, кралица et царь, царица mon.-serb.

прѣвъісопрьница f. palatum alex.

прѣвъісопрьнь adj. ὑπερῷος summus bus. 29. 32. š.-gl. 74. azbuk.

прѣвъіше a) adv. ἐν τοῖς ὑψηλοτέροις in summis krmč.-mih. ἐπάνω supra b) praep. cum gen. inngenda - вндимъіихъ ὑπεράνω τῶν ὁρωμένων greg.-naz. int. - вѣсѣкаго именованиѧ isaak. - кѣсѣхъ нѣкѣсѣ šiš. 246. hom.-mih. - врать prol.-mart.

прѣвъішиі adj. ὁ ὑπεράνω supremus sup. 355. chrys.-lab. bus. 291. prol.-mart. leont. int. -ішьиіе μετάρσιον men.-vuk. adde -шзйшіе ber.

прѣвъішьнь adj. ὁ ἐπάνω qui supra est sup. 85. 338. hom.-mih. -шьнь cloz I. 807.

прѣвѣса f. ζυγόν libra pat. op. 2. 2. 149 ber. acad. -сѣ vost. 1. 386. прѣвѣса bus. 399. aulaenm sup. 328.

прѣвѣсило n. ῥοπή momentum - мѣры psalt.-theod.

прѣвѣсиицы f. pl. ζυγά libra lev. 19. 36. -peut.-mih.

прѣвѣсити -шѫ -сиши vb. ponderare прѣвѣс- šof. 31.

прѣвѣсиіе n. locus venationi idoneus по дѣкпроу прѣвѣсьі per. 12. 40. ѣдъ развышиваѣсь сѣти вса.

прѣвѣсъ m. ζυγόν, σταθμός libra hom.-mih. pat. barl. 109. прѣв- op. 2. 2. 97. acad.: nota доумаха оти є нѣкоа прѣвѣсь bulg.-lab. 52. на нѣкоа прѣвѣсьі вьскрѣси і о 57. ко чиемъ прѣвѣсе bus. 399.

прѣвѣсьна v. прѣвѣсьны.

прѣвѣсьнъ adj. librae.

прѣвѣсьны f. ζυγόν libra esai. 46. 6. -proph mat. 49. -сьиѫ pl. a. amos 8. 5. -mat. 49 -вѣсиіихъ ierem. 32. 10. -vost. -вѣсиі iez. 5. 1. -proph. lev. 19. 35. -kruš. -вѣсіа iez. 5. 1. -mat. 49. -вѣсіа vost. -вѣсіи vost. -вѣсьнъ pl. g. esai. 40. 15 -mat. 49. -вѣсѣиіъ psalt.-theod.: not -сьии op. 1. 93. -сиѣхъ iob 31. 6 -mat. 49.

прѣвѣтъ m. proditio chron. 1. 142. 26; 213. 17. **за не имѣють прѣвѣтъ къ изслакоу** per. 64. 21.

прѣвѣтьникъ m. proditor **ерік-** и **ложь** per. 100. 13. chron. 1. 170. 26. cf usl. prevêčati; prevêčanje spang.

прѣвѣчьнъ adj. προαιώνιος qui fuit ante omne aevum, aeternus cloz I. 32. sup. 348. bus. 293. chron.

прѣвѣштавати -аѭ -аѥши vb. seditionem excitare.

прѣвѣштати -аѭ -аѥши vb. πείθειν suadere men.-mih. ἀναστατοῦν tumultum excitare act. 21. 38. alex.

прѣвязаніе n. ligatio (in magia) nomoc. - **немощи** molit. nom.-mik. 1. - **моужа и жены** molit. nomoc. cf. **-зовати.**

прѣвязати -жѫ -жѭ vb. ligare (in magia) molit. nom.-mik. 1. - **моужа и жену** molit. nomoc. cf. **-зовати.**

прѣвязовати -зоуѭ -зоуѥши vb. ligare (in magia) - **животна** nom.-mik. 20. - **звѣра или кльвы** nom.-mik. 76. - **звѣры** nom.-mik. 81. - **моужа и женоу; не ли прѣвезоуѥши животьна, да не сънѣсть ѥ кльвь**; molit. **ѥ -зоуѥши животина, да ѥ не снѣсть ѥ волкъ** alex.

прѣвязъка f. πεῖνα **перевязка** sbor.-kir. 33. vost.-op. 653. - **сложная** idem sbor.-kir. 34. cf. οἱ δύο συνδεσμένοι Sulzer I. 2. 458.

прѣвясло n. παλάθη fasciculus **перѣ-** 4 reg. 20. 7. -alex.

прѣвлаштити -тѫ -тиши vb. πρωτοτοκεύειν primogenitum facere, recte maiorem facere **-вершить сына любимыѥ** deut. 21. 16. -pent.-mih.

прѣвѫза f. σφαιρωτήρ corrigia greg.-naz. **прѣкоуза** op. 2. 2. 89.

прѣгазити -жѫ -зиши vb. transire flumen - **рѣкоу** misc.-šaf. 158.

прѣглаголати -аѭ -аѥши vb. suadere men.-mih. bus. 338.

прѣгладаніе n. perspicere sabb.-typ.

прѣгладати -аѭ -аѥши vb. perspicere sabb.-typ.

прѣгнати -женѫ -жеши vb. agere, pellere **прег-** ok. 81. 88.

прѣговорити -рѭ -риши vb. persuadere prol.-vuk.

прѣгорькъ adj. valde acerbus greg.-lab.

прѣгорьчевати -чекаѭ -чеваѥши vb. παραπικραίνειν exacerbare int. 37. par. **-грьч-.**

прѣгорьчити -чѫ -чиши vb. παραπικραίνειν exacerbare - **бога** par. 167. **-грьч-** psalt.-ven.

прѣграда f. porticus, uti videtur georg. ant.-hom. φραγμός sepes man. ex. proph. mir. isaak. nom.-barb. **заключени въ -дѣ** krmč.-mih. διάζωμα cingulum ex.-op. 2. 1. 19. **-ды дверныа** sof. **перегорода** per. 11. 18. **прегрода** 27. 14. bulg. pregradъ.

прѣградити -ждѫ -диши vb. sepire - **море** men.-mih. 161. περικλεῖειν circumcludere sup. 150.

прѣградъ m. φραγμός sepes **прег-** chron. 1. 173. 4.

прѣграждати -аѭ -аѥши vb. φράττειν sepire ioann.

прѣграждѣніе n. φραγμός sepes pent.-mih. μεσότειχον paries intergerinus šiš. 156.

прѣгрѣкнути сѧ -кнѫ сѧ -неши сѧ vb. curvari men.-leop. **врѣмены** - prol.-mart. 129.

прѣгрѣдъ adj. ὑπέρογκος valde superbus ant. šiš. 217. chrys.-lab.

прѣгрѣч- v. **прѣгорьч-.**

прѣгрѣшта f. δράξ manipulus hom.-mih., ubi ter ita -**ца** χειρὸς κοτύλη cavum manus hom.-mih. 178: nota **перегрѣшта** ioann. 12. **виде моукы перегрѣще** men.-mih. nsl. prgišče hung. prgišča hung. habd. perišče jarn cf. **пригрѣшта, прѣгрѣшта.**

прѣгрѣсти -зѫ -зеши vb. δάκνειν mordendo lacerare ioann

прѣгрѣшати -ш҃ѭ -шаѥши vb. peccare int.

прѣгрѣшеніе n. παράπτωμα, ἁμάρτημα peccatum ostrom. strum. **плѣнено - krmč.-mih.** prol.-mart. chron. ἔγκλημα accusatio, crimen krmč. 36.

прѣгрѣшити -шѫ -шиши vb. ἁμαρτάνειν, πλημμελεῖν peccare men.-vuk. **загрѣшила и -шила** bulg.-lab.

прѣгрѣшьникъ m. peccator men.-leop.

прѣгѣвъ m. flexio **въ перегѣвѣхъ** lavr. 15.

прѣгѣнѫти -нѫ -неши vb. ἐπιπλοῦν plicare pent.-mih. kruš. nomoc.-bulg. **прегнѫвъ листа дъва** ostrom.

прѣгѣбаніе n. plicatio int. 233.

прѣгѣбати -аѭ -аѥши vb. plicare **ледоу -кающоу сѧ** men.-leop. - **колѣна** τιθέναι τὰ γόνατα ostrom.

прѣгѣшьнъ adj. sensus dubius: **горахъ прилѣскаше высокыихъ и мѣстѣхъ прегѣшьныихъ** bus. 431. **горахъ прегѣшьныихъ** vost. **тоѣ поустѣлна прегѣшьноѥ и непроходимоѥ пронде** bus. 433. vost.

прѣгѣша f. sensus dubius: **въ прѣгѣшѣхъ и къ непроходѣнѣихъ горахъ** sup. 19. 20. **запоустѣвшеѥ прегѣше и**

горы и врътѣхы анѥльскаго гласа испльнѣща hom.-mih. 110. коуѳары зажѣжѥ, къ нимже брашно коемъ кожахоу, самъ же (iulianus) шествоваше по перегинѣ лютѣй georg.-vost.

прѣгѫдьникъ m. citharoedus **прегоудньг** ber. acad. **гоудцы и предгоудники** bus. 813.

прѣгѫдьница f. cithara ant.-hom. triod. domet. ψαλτήριον psalterium pent.-mih. op. 1. 109. mat. 49. bus. 179. dan. 3. 10. -proph. int. 157. **прегоуд-** op. 2. 2. 424. ber.

прѣгѫдьничь adj. ψαλτηρίου psalterii mat. 49. bus. 179.

прѣгѫдьничьскъ adj. citharoedicus alex.

прѣгѫсьница f. cithara pat.: pro **-гѫслы-**, ni fallimur.

прѣдавателѣ m. proditor.

прѣдавати -аѭ -аѥшь vb. προδιδόναι prodere dial. duš. **своѥ тѣлеса на блоудь -ающе** krmč.-mih. 359.

прѣдавица f. traditor glag.

прѣдавьникъ m. προδότης proditor sup. 306. 24. **-ки-** sup. 306. 22.

прѣдакыць m. traditor hom.-mih. misc.

прѣдадитель m. proditor ant.-hom. hom.-mih. 5. mon.-serb.

прѣдадителѥвъ adj. poss. traditoris hom.-mih.

прѣдажда f. προδοσία proditio **-жа** op. 2. 2. 54.

прѣдаждьнъ adj. προδοσία proditio **срѣбро -ноѥ** cyr.-hier.

прѣданиѥ n. προδοσία proditio sup. cloz I. 242. II. 70. pat. adde chron. mon.-serb. παράδοσις traditio krmč.-mih. 39. traditio sup. **ѥго -инѣмь мьнѣ въ кладычьство** sim. I. 24. ἔκδοσις **цр҃ковноѥ** - svjat. rum. **прѣданиѥ.**

прѣдаѥьникъ m. προδότης proditor **-ни-** sup. 305. 28.

прѣдатель m. προδότης proditor ant. ephr. hom.-mih. misc.-šaf. mon.-serb. ber.

прѣдателиньскъ adj. proditoris **-на льсть** hom.-mih. προδοσίας proditionis **-нѣ очи** hom.-mih.

прѣдательство n. proditio triod.

прѣдательствокоати -коуѭ -коуѥши vb. prodere io.-sin.

прѣдателѥвъ adj. poss. **тоб** προδότου traditoris cloz I. 238. II. 30.

прѣдати -дамь -дасть vb. παραδιδόναι tradere cloz I. 164. 171. II. 33. ostrom. **šiš** 182. antch. sup. προδιδόναι prodere sup. 276. 343. chron. duš. mon.-serb. collocare sup. 188. **-дамни** cloz I. 171. **-дастъ** šaf.-frag. 35. - **на оучениѥ** greg.-lab. - **на блоудь** zak -serb. nota - **на срѣбрѣ** tur 32. **въ съмрьть** - svjat.-mat. 8. **въ работоу** - leont. **въ оучениѥ** - greg.-lab. **анадемѣ** - greg.-mon. 52. - **себе** šiš. 182. - **сѧ** chron.

прѣданиѥ n. προδοσία traditio **-ан-** sup.

прѣдаити -аѭ -аѥши vb. προδιδόναι prodere sup. ostrom. ioann. misc. io.-sin. isaak. duš. παραδιδόναι tradere greg.-naz. sup. - **земи съкровиѥ** chrys.-lab. adde cloz I. 377. II. 149. sabb. 216. greg.-mon. chron. **не предай мене** ber. 11. - **себе** isaak. - **сѧ** ostrom. chron. **гробоу -даѥть сѧ** greg.-mon. 80. **самъ сѧ -даѭ** cloz I. 190.

прѣдвигнѫти -нѫ -неши vb. dimovere **моуи** - misc.-šaf.

прѣдвижениѥ n. dimotio.

прѣдвизати -жѫ -жеши vb. dimovere isaak. - **сѧ** isaak.

прѣдѣлѣкати -аѭ -аѥши vb. vincere misc.: nota μαίνεσθαι furere sup. 297.

прѣдѣлѣти -кѫ -кѣши vb. vincere **вьсѣмь** - chrys.-frag. **доуши** - pat.-mih. io.-sin.

прѣди I) adv. a) ἔμπροσθεν ante - **видѣти, ити, вести, лежати, принести, полагати, положити, поставити, стоити** sup. - **сѫштии** sup. πρότερον antea greg.-naz. krus. proph. pat. - **малъ** sup. 123. **преди на прежи;** ἐνωπίως, ἐνωπίῳ coram op. 2. 2. 203. **строуши обавлѣми не сѣкѫть** - svjat. - **же течахоу** tur. **самомоу сѧ нѣмь прѣди намъ положити** greg.-naz. b) **отъ прѣди бываюшаго къздрьжаниа** krmč.-mih. 346. - **видѣти** sup. 246. - **глаголати** glag.-otryv. 14. - **ити** hom.-mih. - **назнаменати** hom.-mih. - **нарѣкоати** praedicere ephr. **носити** - vita-theod. **повѣдѣти** - bus. 182. - **поставити** sup. 317. - **посвати** vost I. 106. ephr. - **посылати** hom.-mih. - **рещи** krmč. 47. krmč.-mih. 217. ant.-hom. - **стоити** leont. sup. 248. - **тещи** dial.-šaf. krmč.-mih. hom.-mih. 2) praep. a) cum gen. - **пришьствиа твоѥго** pent.-mih. **ошьдышоумоу прѣди ѥго** sim. I. 12. b) cum instr. - **маломь моужий, съ д.-тию** prol.-mih. 164.

прѣдникънъ adj. mirus krmč.-mih. 348. sim. I. 29. II. 6. par. chron. **сила -кьна** sim. I. 24. **-кно чюдо** hom.-mih. chrys.-frag.

прѣдпѧтиѥ n sensus dubius: **не красѣ -поутны** hom.-mih. cf. gr. πρόοδος.

прѣдирати сѧ -аѭ сѧ -аѥши сѧ vb. scindi **опоноу -раѭщоу сѧ** hom.-mih.

прѣдиръшти v. **прѣди.**

прѣдисловиѥ n. praefatio krmč.-mih.

прѣдисловъ m. nom.-propr. viri steph.

прѣдитеча m. πρόδρομος praecursor prol. ioann. io.-sin. prol.-cip. dioptr.-lab. cf. **прѣдът-.**

прѣдитешти v. **прѣди.**

прѣдиꙗвѣ adv. πρόδηλον manifeste io.-clim.

прѣдлъгъ m. mora **без прѣдлъгъ** ἀνυπερθέτως sine mora ex.

прѣдлъжиѥ n. debitum alienum exigere mon.-serb. 287. 299. 302. 305. **-доужиѥ** 267. 271. 297 etc. - **еднога за дроугога** 372. 68. **придоужиѥ** 268. 373.

прѣдобль adj. valde fortis sim. I. 4. ok. 53.

прѣдобродѣтѣлнъ adj. virtute praeditus leont.

прѣдобръ adj. καλλιστος valde bonus io.-dam. sup. 42. 427. gram. chron. I. 60. mon.-serb.

прѣдолѣвати -аѭ -аѥши vb. vincere sup. 249. cum acc. hom.-mih. 99. cf. **-дѣл-.**

прѣдолѣниѥ n. victoria sup. 300.

прѣдолѣти -кѫ -кѣши vb. νικάν, κατισχύειν, περιγίγνεσθαι vincere ant. cum dat sup. 175. 241. 245, 248. 375. 408. hom.-mih. men.-mih. greg.-lab. sabb. 95. - **женѣ** - men.-mih. **-лѣѣть чюдо чюдеси** bus. 433. - **въходоу златомоу** superare introitum pecuniarum leont. cum gen. hom.-mih.: male κινεῖν movere sup. 297.

прѣдостойнъ adj. dignissimus int.

прѣдрагъ adj. ὑπερτίμιος summo honore habendus ant.

прѣдрати -держ -дерѣши vb. σχίζειν scindere š.-gl. 50. perforare - **на полы свою мантию** prol.-mart. men.-leop.

прѣдръжати -жѫ -жиши vb. παρακρατεῖν retinere - **село** krmč.-mih. - **сльі драгарьскый** (recte **дроуг-**) cyr. I. - **градь** sabb. 103. tenere mon.-serb. ἀναιρεῖσθαι obtinere sup. 376. **сынъ отьчю власть прѣдержитъ** bus. 687. **-дрьжащоу окѣ власти** ostrom. ὑπερέχειν eminere rom. 13. I. -vulg. adde domet.

прѣдъ m. **къ прѣдѣ** in posterum sabb.-typ. **на прѣдь порѣвати корабль** chrys.-lab. **на прѣдь** per. 24. sim. I. 13. misc.-šaf. mon.-serb. 151. - **идѣше** bell.-troj. 19. **на передъ** chron. **по напрѣдъ** ὕστερον men.-vuk. **испрѣдь** antea š.-gl. 71. **отъ прѣдь и сьзади** men.-vuk. **съ прѣда** kruš. **на прѣда** mon.-serb. 127. **съ прѣда и съ задн** pyrg. **на прѣдоу** chron I. 167. **иже прѣдѣ спѣшивъ** svjat. **на переде** per. 61. **на прѣде** mon.-serb. 143. usl. pred. prêdej e predaj, prêda; od sprêda trub. spredanjski lex. sprêda f. prora bistr. pol. przod, przodek russ. dial. передъ m. lit. pirzdau Pott I. 471. 556. 568.

прѣдъ a) adv. antea - **подкизастъ сѧ на оуньшеѥ** sim. I. 17. ἐνάντιον coram - **соуть очима кожиима** prov. 5. 21. -parem. 1271. **късы - соуть** πάντα ἐνώπια prov. 8. 9. **прѣдь, идѣже спѣше** men.-mih. 201. b) praep. 1) cum acc. **прѣдо нь** принадлѣть bon. **принде - цѣсарь** prol.-mart. - **пилата приведоше** hom.-mih. **прѣдь нашь скорь въпити** krmč.-mih. 2) cum instr. α) spatii **въ мѣстѣхъ прѣдь градомь соущинѣхъ** ἐν προαστείοις in suburbiis krmč.-mih. - **одромь леже** greg.-lab. **отъкры сѧ - очесы вашими** greg.-lab. - **чедню оукорень кыстъ** publice leont. β) temporis **прѣдь спасокѣмь дънемь** chrys.-duš. 27. **прѣдь симь малъі** πρὸ βραχέως sup. 233. - **зорими** proph. - **малѣмь** men.-mih - **съпѣмь** ante somnum sup. 201. - **съмрѣтию** hom.-mih. - **истопѣниемь** πρὸ τῶν ναναγίων nom.-mih. 104.

прѣдъбесѣдовати -доуѭ -доуѥши vb. ὑπαγορεύειν προοίμιον praefari hom.-mih.

прѣдъборьникъ m. in prima acie pugnans **-ри-** sup. 74. gr. πρόμαχος.

прѣдъкрати -коряѫ -корѣши vb. propugnare **-корюще** πρόμαχοι vost. I. 217.

прѣдъкърити -рѭ -рѣши vb. προφθάνειν praevenire sup. 143. greg.-mon. **моусѣй -ри христова пришьствиꙗ** typ.-chil. **-рившіе рѣхомь** io.-sin. **-ривъ глагола** sabb. 34.

прѣдъкърыти -ыѫ -ыѥши vb. προφθάνειν praevenire **-ры-** sup. chrys.-lab. int.: nota παρατρέχειν praetercurrere - **кого** hom.-mih.

прѣдъвести -ѧ -дѣши vb. προάγειν producere **-дѣть сѧ** sir. 20. 27. -sborn.

прѣдъвѣсти -зѫ -зѣши vb. antea vehere **-вѣсти** sup. 88.

прѣдъвидѣти -ждѫ -дѣши vb. praevidere greg.-lab. isaak. misc.-serb.

прѣдъводитель m. dux ber.

прѣдъводити -ждѫ -дѣши vb. προάγειν praecedere šiš. 167. dial. io.-siu. sabb. 10.

прѣдъвратиѥ n. προπύλαιον, πρόθυρον vestibulum proph. acad.

прѣдъвратьнъ adj. qui ante portam est acad.

прѣдъкъзвѣститель m. praenuncians.

прѣдъкъзвѣстити -штѫ -стиши vb. praenunciare.

прѣдъвъзвѣщитати -аѭ -аѥши vb. praenunciare prol. sabb. 136.

прѣдъвъзгласити -шѫ -сиши vb. praedicere.

прѣдъвъзглашати -аѭ -аѥши vb. praedicere.

прѣдъвъздръжати сѧ -аѭ сѧ -аѥши сѧ vb. abstinere, uti videtur chrys.-lab.

прѣдъвъзиграти -аѭ -аѥши vb. exsultatem anteire typ.-chil.

прѣдъвъзимати -аѭ -аѥши vb. anticipare.

прѣдъвъзложити -жѫ -жиши vb. apponere.

прѣдъвъзъвати -аѭ -аѥши vb. antea vocare mon.-serb.

прѣдъвъспомѧнѫти -нѫ -неши vb. meminisse -мнѣ̀ѹть part. greg.-mon.

прѣдъвъспрѣмѧти -имѫ -имеши vb. προλαμβάνειν ante capere.

прѣдъвъстещи -кѫ -чеши vb. praecurrere на стезиѭ -тѧ̀ѣ men.-mih.

прѣдъвъсхѹтити -штѫ -тиши vb. antea rapere chrys.-lab.

прѣдъвъсхѹштати -аѭ -аѥши vb. praeripere tried.

прѣдъвъчинѧти -иѭ -ѥши vb. antea ordinare int. 68.

прѣдъвѣкъ m. praescius iut.

прѣдъвѣстьникъ m. qui praenunciat chrys.-lab.

прѣдъвѣчьнъ adj. προαιώνιος qui fuit ante cunc aevum, aeternus.

прѣдъгласолатити -аѭ -аѥши vb. dociare prol.-vuk. men.-vuk.

прѣдъглашати -аѭ -аѥши vb. praedicere.

прѣдъградиє n. προάστειον pars urbis quae in ipso aditu occurrit pyrg. mon.-serb. per ber. -городъ- chron.

прѣдъградьнъ adj. suburbii mir.

прѣдъгрѣшьнъ adj. eximius санъ мытарскъ - есть op. 2. 2. 432; vocabulum obscurum.

прѣдъгрѧсти -дѫ -дшии vb. praevenire sbor. acad.: nota прѣдъгрѧдъıѥ προηγούμενος sg. n. n. op 2. 2. 99.

прѣдъдвьрие n. προαύλιον vestibulum ostrom.

прѣдъдвьрьє n. προπύλαιον, πρόθυρον vestibulum pyrg. men.-vuk. triod. chrys.-lab.: nota ѫхлиас cochlea pyrg. pau. men.-mih. -дъверь- pam. 162. op. 2. 2. 630.

прѣдъдвьрьнъ adj. vestibuli -ное krnš.

прѣдъжизнописати -шѫ -шеши vb. ante depingere.

прѣдъжрѣти -жрѫ -жрѣши vb. ante sacrificare.

прѣдъзаштищитати -аѭ -аѥши vb. προασπίζειν protegere.

прѣдъзваниє n. male πρωτοκλισία prima sedes -зъв- ostrom.: interpres de κλῆσις cogitavit.

прѣдъзвѣстєльнъ adj. providus int.

прѣдъзрѣти -зрѣ -зрѣши vb. προοράν praevidere ant.-hom. šiš. 5.

прѣдъиграти -аѭ -аѥши vb. exsultantem anteire.

прѣдъизбирати -раѭ -раѥши vb. antea eligere mir.

прѣдъизвѣрати -вѣрѫ -вѣрѣши vb. prius eligere chrys.-lab. int.

прѣдъизводити -ждѫ -диши vb. προφέρειν proferre sup. 244.

прѣдъизвѣщитати -аѭ -аѥши vb. antea nunciare vita-theod.

прѣдъизмꙑти -мꙑѭ -мꙑеши vb. praeluere.

прѣдъизꙑвлѧти -ѩѭ -ѩѥши vb. praesignificare.

прѣдъискакати -чѫ -чеши vb. antea exsilire io.-sin.

прѣдъискѹсити -шѫ -сиши vb. antea experiri io.-sin.

прѣдъистещи -кѫ -чеши vb. antea excurrere chrys.-lab.

прѣдъистъштити -тѫ -тиши vb. antea evacuare - вещь clim. 119.

прѣдъисчитати -аѭ -аѥши vb. antea enumerare pan.

прѣдъйти -идѫ -идеши vb. προπορεύεσθαι praeire -дѣ- aut. προάγειν, προέρχεσθαι, προηγεῖσθαι praeire ostrom. prol.-mart. - прѣдъ лицемь господьнимь hom.-mih. -дъйти sup. 84. 88. chron. adde προπορεύεσθαι ostrom.

прѣдъкоупокати -поуѭ -поуѥши vb. antea emere - подажде misc.-šaf. 12.

прѣдъкъ m. maiorum unus gram. 60.

прѣдълагание n. propositio krnš.

прѣдълагати -аѭ -аѥши vb. προτείνειν, προτιθέναι proponere sup. 65. krmč.-mih. παρατιθέναι apponere šiš. adde mon.-serb - гроздиѥ typ.-chil. количавы - трапезы svjat. -гаю тѣкъ доушоу мою sim. I. 22. adde sim. I. 9. -дл- mon.-serb.

прѣдълежати -жѫ -жиши vb. προκεῖσθαι praeiacere cloz l. 414. sup. ant. greg.-mon bus. 269. chron. -жеще пръстъча chrys.-lab.

прѣдълисокати -коуѭ -коуѥши vb. praesultare

прѣдълогъ m. πρόθεσις propositio antch - тврьдь men.-mih. прѣдл- mat. 24. 27. 28. bus. 84

прѣдъложеніе n. πρόθεσις propositio šiš. 127. ant. ostrom. op. 2. 2. 266.
прѣдъложитель m. proponens.
прѣдъложити -жѫ -жиши vb. προτιθέναι, προτίθεσθαι proponere ant. op. 2. 1. 188 sup. prol.-mih. typ.-chil. mon.-serb. - **на ѥдь** vita.-theod. κοινοῦσθαι communicare - **комоу** man. προβάλλεσθαι proponere **гаданіе** - pent.-mih. - **сѧ: колика троупина вѣремь на снѣдь -жеть сѧ** greg.-mon. 72.
прѣдъложьникъ m. sensus dubius: **мѫжьствоу** - men.-belg.
прѣдъмъıслникъ adj. πρόθυμος promtus vost.-op. 172. matth. 26. 41. -ev. saec. xn.
прѣдъмъıслıе n. προθυμία promptitudo cyr.-hier.
прѣдъмъıшлѣніе n. προθυμία promtitudo 2. cor. 8. 11. -vost.
прѣдънаписаніе n. praescriptio chrys.-lab.
прѣдънаписати -шѫ -шеши vb. praescribere.
прѣдънаписовати -соүѫ -соүіеши vb. praescribere int.
прѣдънарѣшти -кѫ -чеши vb. praedicere.
прѣдънарицати -цаѫ -цаіеши vb. praedicere int.
прѣдънарѣковати -коүѫ -коүіеши vb. praedicere -**рѣкованный** ber.
прѣдънарѧдити -ждѫ -диши vb. statuere typ.-chil.
прѣдънаставлıти -ıѫ -ıіеши vb. ante collocare.
прѣдънаоучити -чѫ -чиши vb. prius docere.
прѣдъначинати -аѫ -аіеши vb. antea incipere -**дначинай трьжьство** lazvuk. 118.
прѣдъначрътаніе n. προχάραγμα imago ioann.
прѣдъначрътати -аѫ -аіеши vb. προχαράττειν praeformare ioann.
прѣдъначалıствовати -воүѫ -воүіеши vb. principem esse isaak.
прѣдънебесьнъ adj. sensus dubius: -**свѣтъ** hom.-mih. 165.
прѣдъносити -шѫ -сиши vb. praeferre **кръсть -сѧ на вын своюй** sim. I. 15.
прѣдъображеніе n. πρόσχημα praescriptio nest.
прѣдъобразовати сѧ -зоүѫ сѧ -зоүіеши сѧ vb. praeformari lavr.-op. 37.
прѣдъоноучати сѧ -аѫ -сѧ -аіеши сѧ vb. antea doceri chrys.-lab.
прѣдъограждати -аѫ -аіеши vb. sepire int.
прѣдъогражденіе n. sepes chrys.-lab.
прѣдъозаряти -ıѫ -ıіеши vb. prius illuminare.
прѣдъолтарıе n. spatium quod est ante altare chir.
прѣдъпадати -аѫ -аіеши vb. procidere, caducum esse, uti videtur **человѣче ѥстьство -дай ѥсть** sabb. 74: vocabulum dubium.
прѣдъпештıе n. profurnium trigl.
прѣдъплъчьнъ adj. ὁ ἐπὶ παρατάξεως in acie instructa sup. 70: minus bene.
прѣдъпобориникъ m. propugnator pan.
прѣдъповлѣкти -ıѫ -ıшеши vb. incitare triod. isaak. mat. 18. bus. 907.
прѣдъповѣствовати -воүѫ -воүіеши vb. praenarrare.
прѣдъподвижьникъ m. propugnator.
прѣдъподвизати сѧ -ıжѫ сѧ -ıзіеши сѧ vb. προαγωνίζεσθαι ante pugnare chrys.-lab.
прѣдъпожрѣти -жрѫ -жрѣши vb. ante sacrificare.
прѣдъпонти -ндѫ -ндеши vb. praecedere - **прѣдъ ними** hom.-mih.
прѣдъпоказати -жѫ -жеши vb. προδεικνύειν ante significare sup. 62. chron. I. 244.
прѣдъпоказовати -зоүѫ -зоүіеши vb. ante significare int.
прѣдъполагати -аѫ -аіеши vb. προτιθέναι proponere ant.
прѣдъположити -жѫ -жиши vb. proponere.
прѣдъполъ m. fascia **съ -лы рекше пелены** chron. I. 195. 16.
прѣдъпомѣтати -аѫ -аіеши vb. proponere.
прѣдъпоставити -вıѫ -вıши vb. παρατάναι, ante collocare šiš. 100. 121. 214. strum. hom.-mih. -**вıеныъ** sup. 406.
прѣдъпоставлıти -ıѫ -ıіеши vb. ante collocare int.
прѣдъпострадати -ждѫ -ждеши vb. ante pati.
прѣдъпосъланіе n. ante mittere -**сл-**.
прѣдъпосълати -ıѫ -ıіеши vb. ante mittere sup. 200. -**сл-** dial.-šaf. prol.-mart.
прѣдъпосылати -аѫ -аіеши vb. ante mittere mon.-serb.
прѣдъпочисти -чѫ -чѣши vb. pluris facere. triod. int. mir. sabb. 142. greg.-mon. 86. -**чьсти** chrys.-lab.
прѣдъпочитавати -ваѫ -ваіеши vb. προτιμᾶν pluris facere par.
прѣдъпочитати -таѫ -таіеши vb. pluris facere isaak. dial.-šaf. - **сѧ** misc.-šaf.

прѣдъпраздьнъствиѥ n. liturgia quae vigiliis sancti fit typ.-chil.
прѣдъпраздьньство n. liturgia quae vigiliis sancti fit канонь -ства typ.-nic.
прѣдъприѣтиѥ n. suscipere sin. ber.
прѣдъпрозрѣти -зрѣѭ -зриши vb. antea visum recipere proph.
прѣдъпропов҃ѣдати -аѭ -аѥши vb. antea praedicare chrys.-lab.
прѣдъпрославити -влѭ -вишь vb. antea celebrare.
прѣдъпростирати -рѧѭ -раѥши vb. antea sternere int.
прѣдъпоустити -штѫ -стиши vb. praemittere sabb. 59.
прѣдъпьсъ m. procyon trigl.
прѣдъпѣѣвати -ваѭ -ваѥши vb. praecinere int.
прѣдъпѣти -поѭ -поѥши vb. praecinere typ.-chil.
прѣдъпѫтьтворити -рѭ -риши vb. viam patefacere.
прѣдъпѫтие n. processus, uti videtur ant.-hom. 185.
прѣдъпѫть m. sensus dubius: - **сътворити** προοδεῦειν hom.-mih.
прѣдъразоумѣти -ѣѭ -ѣѥши vb. praenoscere.
прѣдъраждити -ждѫ -дишь vb. antea diiudicare mir.
прѣдъратьникъ m. bellum praecedens.
прѣдъречение n. praedictio ant.-hom.
прѣдърѣщи -кѫ -чеши vb. προλέγειν praedicere dial. chrys.-lab. sup. -**дрѣчень** mon.-serb.
прѣдъристати -штѫ -штеши vb. praecurrere krnš.
прѣдърицати -цаѭ -цаѥши vb. praedicere.
прѣдъсиѣти -ѣѭ -иѣѥши vb. praelucere ant.-hom. op. 2. 2. 420.
прѣдъскакати -чѫ -чеши vb. ante salire ant.-hom. io.-sin. **прѣдъ домомь** - bus. 384.
прѣдъслава f. nom. propr. feminae **прѣдъс-** chron. 1. 59. 61.
прѣдъславинъ adj. poss nom. propr. feminae **прѣдс-** per. 17.
прѣдъсловие n. praefatio krmč.-mih. op. 2. 1. 143. **прѣдъслокыѥ** mat. 11. -**кие** ber.
прѣдъсловъ n. praefatio domet.
прѣдъспѣѣвати -ваѭ -ваѥши vb. proficere **къ колиши - степень** misc.-šaf. - **кого** men.-vuk.
прѣдъспѣѣние n. profectus chrys.-lab.
прѣдъспѣѣние n. προκοπή incrementum, profectus io.-sin. dioptr.
прѣдъставити -влѭ -виши vb. παριστάναι apponere; προϊστάναι proponere šiš. 67. krmč.-mih. sim. l. 18. greg.-mon. 69 sup.
прѣдъставлѧти -ѧѭ -ѧѥши vb. proponere chrys.-lab.
прѣдъстанние n. ἐπιστασία praefectura prol.-mart.
прѣдъстапий m. g. -**пиѩ** sensus dubius: **архангела Михаила, великa прѣдъстателѩ, -пію** etc. mon.-serb. 116. 11.
прѣдъстатель m. qui adstat euchol. int. sim. I. 10. 23. chrys.-lab. greg.-mon. **водѣ** - krmč.-mih. - **страшънѣй трапезѣ** sborn. **къ богоу** - sabb. 28.
прѣдъстательница f. quae praeest oct. int. sabb.-typ. men.-mih. mon.-serb.
прѣдъстательнъ adj. qui adstat **-на царица** mon.-serb. 118.
прѣдъстательство n. praeesse misc.-šaf. sabb.-typ. chrys.-lab. men.-mih. sabb. 103. int.
прѣдъстательствовати -воѹѭ -воѹѥши vb. adesse men.-mih.
прѣдъстати -станѫ -станеши vb. praeesse, adstare sup. 2. 77. 88. int. mon.-serb. παρίστασθαι adesse krmč.-mih. - **комоу** hom.-mih. chrys.-lab. prol.-mih. - **соудиціоу** dioptr.-lab.
прѣдъстатие n. praesidis dignitas triod.
прѣдъстатьнъ adj. sensus dubius: **оуспѣнию -ное** hom.-mih.
прѣдъставити -стлѫ -ставѥши vb. praeesse.
прѣдъстлѣпие n. propugnaculum **-столпие** acad.
прѣдъстолие n. προέδριον prior sedes sup. 323. **прѣдъ-** greg.-naz.
прѣдъстоѩние n. excellentia **цр҃квьное** - sborn.
прѣдъстоѩти -стоѭ -стоѩши vb. adesse sup. 59. io.-sin. adstare - **комоу** greg.-lab. προκεῖσθαι praeiacere cloz l. 536. sup. 376. adde hom.-mih **прѣдостоѩшеть емоу** bus. 500.
прѣдъстражька f. προφυλακή cautio pent.-mih.
прѣдъстроитель m. πρύτανις moderator psalt.-theod.
прѣдъстроити -строѭ -строѩши vb. antea parare.
прѣдъстроѥние n. πρόνοια providentia **поустъ твоего прѣдстроѥнна** psalt.-theod.
прѣдъстѣние n. προτείχισμα propugnaculum cant.-cant. 2. 14

прѣдъсѣкрꙑти -ꙑѭ -ꙑѥшн vb. antea occultare -крывена страсть chrys.-lab.

прѣдъсѣмотрити -рѭ -рнши vb. praevidere -смотрѣшима чисти спасѣ сего мен.-mih. 175.

прѣдъсрѣсти -рѧштѫ -рѧщѣши vb. antea obviam fieri -ср- typ.-chil.

прѣдъсрѣтати -аѭ -аѥши vb. antea obviam fieri -ср- pyrg.

прѣдъсрѣтѣниѥ n. occursus -ср- triod.

прѣдъсылати -аѭ -аѥши vb. praemittere men.-vuk.

прѣдъсѣдалꙗникъ m. praeses.

прѣдъсѣданиѥ n. πρωτοκλισία, πρωτοκαθεδρία prior sedes ostrom.

прѣдъсѣдатель m. praeses прѣдс- ber.

прѣдъсѣдати -даѭ -даѥши vb. praesidere hom.-mih.

прѣдъсѣдѣниѥ n. prior sedes chrys.-lab.

прѣдъсѣдѣтель m. πρόεδρος antistes dial.

прѣдъсѣдѣти -ждѫ -дѣши vb. praesidere -дѣ́ше, дѣ́аше sabb. 106. 122.

прѣдъсѣнїе n. locus ante tentorium acad.

прѣдъсѣньнъ adj. qui ante tentorium est chrys.-lab.

прѣдъсѣсти -сѧдѫ -сѧдеши vb. antea considere sup. 33. 74. 189.

прѣдъсѫбоѭиѥ n. προσάββατον dies sabbatum antecedens iudith 8. 6.

прѣдъсѫдити -ждѫ -дѣши vb. antea iudicare.

прѣдътеча m. πρόδρομος praecursor sup. 348. krmč. 131. hom.-mih. sim. I. 24. ostrom. šaf.-frag. 33. mon.-serb. chron. cf. прѣдит-.

прѣдътечѣ adj. poss. praecursoris io.-sin. šiš. ephr. typ.-chil. sabb.-typ. men.-vuk. proł.-mih. krmč.-mih. chrys.-lab. bus. 55. mon.-serb.

прѣдътечѣниѥ n. praecursio.

прѣдътечинъ adj. poss. praecursoris hom.-mih.

прѣдътєшти -кѫ -чѣши vb. προτρέχειν praecurrere ant.-hom. int. io.-sin. sim. I. 10. sup. прѣдът- ostrom. chron.: nota προχειρίζεσθαι man.

прѣдътицати -чѫ -чѣши vb. praecurrere io.-sin. kruš.

прѣдъточилиштѥ n. quasi ἀντετορcular int. gr. προλήνιον.

прѣдъточилиѥ n. antetorcular triod. int. gr. προλήνιον.

прѣдътѣкати -каѭ -каѥши vb. praecurrere int.

прѣдъоувидѣти -ждѫ -дѣши vb. praevidere.

прѣдъоувѣдѣти -вѣмь -вѣси vb. praescire.

прѣдъоуготованиѥ n. antea parare.

прѣдъоуготовати -аѭ -аѥши vb. antea parare.

прѣдъоуготовитель m. qui antea parat.

прѣдъоуготовити -влѭ -виши vb. antea parare chrys.-lab. io.-sin. isaak.

прѣдъоуготовлꙗти -ꙗѭ -ꙗѥши vb. antea parare isaak. chrys.-lab.

прѣдъоуготовлѥниѥ n. antea parare int. 127.

прѣдъоудръжати -жѫ -жиши vb. sensus dubius: - твръдость, -жана страсть chrys.-lab.

прѣдъоузаконѥниѥ n. antea statuere isaak.

прѣдъоузрѣти -рѭ -рѣши vb. praevidere.

прѣдъоукорити -рѭ -рнши vb. antea accusare.

прѣдъоукрасити -шѫ -сиши vb. adornare.

прѣдъоумрѣти -рѫ -рѣши vb. antea mori triod. misc.-šaf.

прѣдъоуспѣти -спѣѭ -спѣѥши vb. antea proficere isaak.

прѣдъоуставити -влѭ -виши vb. praefinire.

прѣдъоустрѣмати -ѭ -ѭѥши vb. antea parare isaak.

прѣдъоустроити -роѭ -роѥши vb. praeparare.

прѣдъоусѫнѫти -нѫ -нѣши vb. antea obdormiscere -сънѣшей chrys.-lab.

прѣдъоусрѣсти -рѧштѫ -рѧщѣши vb. antea obviam fieri -срѣсти кого sabb. 136.

прѣдъоусрѣтати -аѭ -аѥши vb. antea obviam fieri -ср- domet. sabb. 22. 40.

прѣдъоусрѣтѣниѥ n. occursus -ср-.

прѣдъоутѣшати -шаѭ -шаѥши vb. antea consolari int. 9.

прѣдъоучинити -ню -нѣши vb. praestituere int. hom.-mih.

прѣдъоуѥсьнити -ню -нѣши vb. prius illuminare -сн-.

прѣдъходатайца f. conciliatrix.

прѣдъходити -ждѫ -дѣщи vb. praeire ant.-hom. -ходѫ greg.-naz. - прѣдь господемь hom.-mih.

прѣдъчинїе n. propositio.

прѣдъчинѣти -ѭ -ѣѥши vb. praefigere -ѣѥмо книгамъ снмъ op. 2. 1. 142. mat.

прѣдъчисти -чѫ -чѣши vb. pluris facere ant.-hom.

прѣдъчрѣтожиѥ n. ante thalamum locus -чрт- trigl.

прѣдъшьд- vb. περάν transire - **врата** men.-vuk.

прѣдъшьствовати -воуѣ -воуѥшн vb. praeire leont. isaak.

прѣдъзнвнти -влѣ -внши vb. praesignificare.

прѣдъѱанніе n. ὑπογραμμός exemplar **-нъѥ** sup. 367.

прѣдь f. ѣκ **прѣдн** ἐν πρώτοις in primis pent.-mih. **слышите на - о томь** sim. II. 2. **отъ толѣ на** - mir. **съ** - pyrg. men.-vuk. pat.-mih. prol.-cip. ἐκ τῶν ἐμπροσθίων krus. **съ - и съ задн** prol.-serb. nsl. prêdi dain.

прѣдьница f. **съ пѧтью робиченъ прѣдницѣ ѣѧ ѥ̀** δουλίδων κουβικουλαρίων αὐτῆς quinque ancillis cubicullariis.

прѣдьнь adj. ὁ πρό anterior ant. krmč. 50. sup. chron. **-нии -моужиѥ** οἱ τοῦ παλατίου men.-mih. **на -нимь мѣстѣ** ostrom. potior **прѣдними моужи** vost.

прѣдѣдъ m. πρόπαππος proavus krus. πρόγονος maiorum unus men.-vuk. barl. gram. dial.-šaf. sim. I. 1. krmč.-mih. chrys.-frag. hom.-šaf. pan. mon.-serb. ardž. nsl. predeđ abavus habd.

прѣдѣдьнь adj. poss. maiorum cyr. 4. **-дьнихъ** ok. 58.

прѣдѣлнти -лиѫ -лиши vb. ἀφορίζειν distinguere, determinare pent.-mih.: nota ἀμείβειν hom.-mih.

прѣдѣлополоѫьникъ m. ὁροθέτης finitor hom.-mih.

прѣдѣлъ m. ὅριον, ὅρος finis ostrom. man. greg.-naz. cloz l. 619. hom.-mih. ὁροθεσία terminus šiš. 35. παροικία paroecia op. 2. 2. 56. **-лы положити** varietates distinguere sup. 188. adde chron. duš. mon.-serb. **грьчьскый** - sabb. 40.

прѣдѣлъскъ adj. τῶν περιχώρων vicinorum - **градъ** gen. 13. 12. op. 1. 13.

прѣдѣлѣти -лиѫ -ѣѥши vb. definire krmč.-mih. 237. **чтѥніе псалмы да -лѣѥть** ἀναγνώσεις τοὺς ψαλμοὺς περικοπτέωσαν krmč.-mih.

прѣдѣнніе n. sensus dubius: **-нииѥмь ѥтеромь оубиѥнь** men.-mih. 164.

прѣжасати -ѣѫ -ѧѥши vb. ἐκπλήττειν obstupefacere sup. 253. 21. καταπλήττειν terrere iob 7. 14. -vost. - **сѧ** op. 1. 60. **-сать сѧ оумъ** vost.

прѣжасити -шѫ -сиши vb. terrere ex. 175. **коа англьскыи прѣжаси** vost.: nota **прѣжаси вєѣхъ срѣдѣ** ἐκστήσεται ephr.-vost.

прѣжаснѫти сѧ -нѫ сѧ -нѣши сѧ vb. φοβεῖσθαι terreri prol. φρίσσειν horrere hom.-mih. adde ephr.-vost. pol. **przerzasły**.

прѣжаствити сѧ -влѫ сѧ -киши сѧ vb. terreri **пережас-** pal.-saec. xvi.

прѣжасъ m. φόβος terror zach. 12. 4. - ostrog. ἔκστασις ecstasis op. 1. 118. **поражю всѣкъ конь къ** - zach. 12. 4. -vost.

прѣжасьнъ adj. perterritus **-сно срѣдѣ** vost.

прѣжвати -жвѫ -жвѥши vb. mandere int. 240.

прѣжде 1) adv. sup. 8. 18. 30 etc. antea a) **подь землю -, нынѣ надь нєбесы** hom.-mih. - **даже не** πρὸ τοῦ, πρὶν ἤ ostrom. **прѣже даже не** ostrom. - **даже коуръ не възгласи** hom.-mih. - **даже не възгласи тебѣ** assem. **по прѣжде** πρότερον men.-vuk. **съ прѣжде** pent.-mih. b) - **заблее** τὰ προανατέλλοντα iez. 17. 9. -mat. 49. **преже реченъ** chron. - **рѣши: - рекохъ** προείρηκα - **пооучати сѧ** προμελετᾶν ostrom. 2) praepos. a) cum. gen. sup. 10. 48. 50 etc. **маломь - дьнии, даже не донде на мѣсто** πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν τοῦ φθάσαι men.-mih. - **сихъ четырехъ дьнєхъ** pat. 108. - **мала** dioptr. chrys.-lab. - **многа** chrys.-lab. - **распѣтыи** hom.-mih. - **гладомь оутомлѥныи** πρὶν τῷ λιμῷ δαμασθῆναι hom.-mih. - **зимы** šiš. 172. b) cum. instr. - **многыими лѣты** men.-vuk. - **двѣма дьнома изиде** greg.-lab. **въ газѣ вѣхъ - маломь сихъ дьнєхъ** leont. ante paucos dies - **маломь сихъ дьни** men.-mih. 197. chron. I. 177. 17; 180. 20; 184. 23. **preise (прѣѥже)** fris. adde - **мало лѣть** leont. **прѣжь** kryl.-mat. 12. nsl. prêje, prêj.

прѣждебрачьнъ adj. qui ante nuptias fit - **дарь** krmč.-mih.

прѣждевъзлѣганіе n. πρωτοκλισία primus in convivio locus **-же-** ostrom.

прѣждезавль v. **прѣжде.**

прѣждесѣданіе n. πρωτοκαθεδρία primus in consessu locus ostrom.

прѣжды m. pars antica ex.-op. 2. 1. 19. a) **съ прѣжда** ex.-op. 2. 1. 17. 19. **съ прѣжда** iez. 48. 21. proph. mat. 49. krus. κατὰ πρόσωπον pent.-mih. **съ прѣжда тою сѣтилоу** κατὰ πρόσωπον τῆς λυχνίας pent.-mih. prora **на прѣжды корабль въкати** greg.-naz. b) **по прѣждоу храма** κατὰ πρόσωπον τῆς σκηνῆς exod. 26. 9. -pent.-mih. c) **на прѣждъ** sup. 102. 442. **на - прѣжды** ἐπὶ τὰ πρόσω ultra ant. **градѣхъ** - bell.-troj. 6. **на прижь** ex. κατὰ πρόσωπον **къвьржѥть на прѣжь** io.-clim. **на прѣжды излагаѥши** hom.-mih. 198. d) **отъ прѣжда** isaak.

прѣждьникъ m. πρωρεύς proram regens sup. 297. 298.

прѣждьнь adj. ὁ πρό, πρότερος prior sup. 329. ant. krmč. 52. krmč.-mih. hom.-mih. adde chron., mon.-serb. παλαιός antiquus hom.-mih. **при -нихъ нась моужихъ** leont. **-жнии** inat. 53.

прѣжешти -жегъ -жеженъ vb. urere - **ребра** prol.-vuk. **-жень огнемь** sim. I. 21. προσκαίειν adurere krmč.-mih. **-жьгоутъ, -жьгошꙗ** chron.

прѣживатн -аѭ -аѥшн vb. mandere lev. 11. 21. -pent.-mih. 127. kruš. gr. deest adde **-жовоую, -жоуваниѥ** trigl.

прѣжнвотьнъ adj. ὑπέρζωος superstes ant.

прѣждати -аѭ -аѥшн vb. differre leont.

прѣжнти -жнвѫ -жнвеши vb. vivere mir. alex. - **врѣмꙗ** par. 118.

прѣжьданиѥ n. ὑπέρθεσις procrastinatio, dilatio **-жд-** krmč. 95. krmč.-mih. 102. προθεσμία terminus krmč.-mih. **испрошениѥ -нию възраста** αἴτησις συγγνώμης ἡλικίας krmč.-mih. ἔνδοσις remissio krmč.-mih.

прѣжьдати -аѭ -аѥшн vb. ἀναμένειν differre men.-vuk. διαρκεῖν, διαχαρτερεῖν permanere men.-mih. men.-vuk. transigere io.-sin. - **лѣта** prol.-cip. **дьни - въ молитвлѣхъ** frag.-bulg. **.мз. на стлпѣ -давь** men.-vuk. **прежда до свѣта** per. 61. 26. chron. 1. 140. 14. **прождете мало** per. 82. 34: chron. 1. 155. remittere **да -ждеть сѧ** krmč.-mih. 220. nota **да -дить** men.-mih.

прѣзв- v. **презв-**.

прѣзнмѣти -мѣѭ -мѣѥшн vb. παραχειμάζειν act. 28. 11.

прѣзнмꙗ n. cognomen **-зьнмꙗ** ber. **зьнме** men.-mih. 369. **-зыме** ok. 86.

прѣзирателѭ m. contemtor chrys.-frag.

прѣзирателньнъ adj. contemnens int.

прѣзирати -аѭ -аѥшн vb. διακύπτειν perspicere kruš. spectare - **двьрьцами** hom.-mih. καταφρονεῖν contemnere greg.-mon. **през-** chron. ber.

прѣзлѣтьнъ adj. qui per aestatem est pan.

прѣзмѣрьнъ adj. immensus chrys.-lab. dial.-šaf.

прѣзмѣрьствовати воуѭ -воуѥшн vb. abundare **лоукава дѣꙗнꙗ -воують** chrys.-lab.

прѣзнаменати -аѭ -аѥшн vb. signare **образомь крьстьнымь -нась сѧ** leont. men.-mih.

прѣзнаменовати -ноуѭ -ноуѥшн vb. signare ichn.

прѣзноштьнъ adj. qui per noctem est **-зьн-** prol.-mih. 241.

прѣзорнвъ adj. ὑπερήφανος superbus aut. antch. dial. proph. io.-sin. adde dioptr. chrys.-lab. sabb. 35. krk. ὑπερόπτης fastidiosus hes. ἀλαζών arrogans hom.-mih. **през-** psalt.-theod. - **гомилдь** hom.-mih. **-ка словеса** lavr.-op. 52.

прѣзорнвьство n. superbia antch.

прѣзорнѥ n. ὑπερηφάνεια superbia aut.

прѣзоровати -роуѭ -роуѥшн vb. ὑπερηφανεύεσθαι superbire dan. 5. 20. -vost.

прѣзоръ m. ὑπερηφάνεια superbia pent.-mih. pat. domet. proph. svjat. **-ромь прѣзрѣти** pent.-mih. - **срѣдьца твоего пѣзнесеть тѧ** sabb. 106.

прѣзорьливъ adj. superbus triod. pam. 133. glag. prol.-mart. trigl. - **образь** men.-mih.

прѣзорьникъ m. contemtor.

прѣзорьно adv. arroganter sup. 1.

прѣзорьнъ adj. ὑπερηφανείας superbiae ant. antch. **-на лзꙗ** antch. **през-** op. 2. 2. 261.

прѣзорьство n. ὑπερηφάνεια superbia ant.-prol. io.-sin. proph. op. 2. 2. 197. ex. men.-mih. chrys.-lab. svjat. κενοδοξία vana gloria sup. 151. arrogantia sup. 1. θράσος audacia sup. 140. **през-** bus. 298. 377.

прѣзорьствовати -воуѭ -воуѥшн vb. ἀλαζονεύεσθαι, ὑπερηφανεῖν superbire men.-vuk. io.-sin.

прѣзорьць m. fenestella georg.: recte fortasse **прозорьць**.

прѣзритель m. qui contemnit nom.-mik. 112.

прѣзрителньнъ adj. contemnens int.

прѣзрѣниѥ n. καταφρόνησις contemtus; ὑπερηφάνεια superbia **-зьр-** cloz I. 156.

прѣзрѣтель m. qui contemnit **заповѣдей** - lit.-mih. cf. **-зрит-**.

прѣзрѣти -рѭ -рѥши vb. παροράν negligere sup. 140. ὑπερορᾶν contemnere sup. 72. despicere sup. 210. παραθεωρεῖν despicere šiš. sim. I. 27. šaf.-frag. 37. chron. **-зьр-** cloz II. 2. bus. 293. svjat. **не прѣзьри** svjat. **не прѣзьрите** sborn. **не мозѣмь прѣзьрѣти** sborn. **малъ грѣхъ прѣзьримъ великъ боудеть** sborn. παραβλέπειν cant.-cant. I. 5. -vost. - **сѧ: -зрѣше сѧ свѣтии отьци** krmč.-mih. 199.

прѣзъ praep. ὑπέρ super; παρά praeter krmč. 57. ephr. sabb.-typ. a) cum gen. **прѣзь оуставлѥнныихъ отъ нась вина** misc.-šaf. **прѣзь закона** men.-vuk. b) cum acc. α) spatii **миноути прѣзь**

море πέραν θαλάσσης men.-mih. **прѣс прѣдѣлъ** ὑπερόριος qui extra fines est krmč.-mih. **ꙗко прѣзъ връхъ виноу прѣликати сѧ** mir. **прѣскочи прѣзь блнзь комита сѣдещаго** prol.-mart. adde **прѣс полы прѣскѣчени** μέσον ἐκόπησαν men.-vuk. β) temporis **прѣзь все врачноє (крѣмє)** παρ' ὅλον τὸν τοῦ γάμου καιρόν krmč.-mih. **прѣзъ годнще** κατ' ἐνιαυτόν op. 2. 2. 6. 31. **гроздиє трицн на трапезоу полагаютъ се прѣзь недѣлю, и зоблоуть ѥ братиꙋ** typ.-nic. **прѣзь волю своихъ родитель** misc.-šaf. **прѣзь законь смѣшати се** krmč.-mih. **прѣс потрѣбоу** krmč.-mih. **прѣс правило ѥсть** παρὰ κανόνα krmč.-mih. **прѣзь сыть напльнити се смрада грѣховнаго** krmč.-mih. 72. **прѣзь** pro russ. чрезъ op. 2. 2. 477. slov.-novg. b. serb. prez živ. 166. pol. prze, przez Pott 1. 476. 568: nota **гоꙗ прѣзь пѣвающихъ** ὄρεων μονήρων gen. 49. 26. -pent.-mih. pro **прѣсп-**.

прѣзълъ adj. valde malus krmč.-mih. greg.-lab. **-злѣй** int.

прѣзѣлъ adj. ὁ ὑπὲρ λίαν vehemens **-лыихъ апостолъ** 2. cor. 12. 11. **-линъ апостолъ** 2. cor. 11. 5. -apost.-nov.

прѣзѣльнъ adj. ὑπερβάλλων nimius mir. ber. alex.

прѣзѣльство n. σφοδρότης vehementia ioann.

прѣзѣльствовати -воуѭ -воуѥши vb. σφοδρύνεσθαι vehementem esse ioann.

прѣзъѥстьствьнъ adj. qui supra naturam est ioann. misc. io.-sin. - **грѣхъ** zak.-serb. **-ѥствьнъ** chron.

прѣзъмъ v. **прѣкъзъмъ**.

прѣигратн -аѭ -аѥши vb. ludo vincere **въ истинѫ сѧ тѫ имлть - моуринь съ** pat.-mih. 160.

прѣиждити ижѫ -ивши vb. προσδαπανᾶν insuper impendere luc. 10. 35. -nicol.

прѣизбирати -раѭ -раѥши vb. eligere.

прѣизбрати -берѫ -рши vb. malle.

прѣизбꙋти -бѫдѫ -бѫдеши vb. ὑπερπερισσεύειν superabundare šiš. 54.

прѣизбꙋтъкъ m. abundantia dioptr.-lab.

прѣизбꙋтъчьствие n. superabundantia.

прѣизбꙋтъчьствовати сѧ -воуѭ сѧ -воуѥши сѧ vb. ὑπερπερισσεύειν superabundare **-зьб-** šiš. 104.

прѣизбѣгати -аѭ -аѥши vb. effugere pan.

прѣизливати -аѭ -аѥши vb. super effundere - **сѧ: мировръкиниѥмь** - sabb. 123.

прѣизлиха adv. ὑπερεκπερισσοῦ, περισσῶς abundanter šiš. 153. io.-sin. men.-mih. leont. ok. 54. chron. - **обогатиста и** sabb. 48.

прѣизлишѥ adv. ὑπερπερισσῶς nimium ostrom. **-шь** per 33. 2: pro **-ше**.

прѣизлишьнъ adj. superabundans int. nom.-mik. 15.

прѣизлишьнѣ adj. superabundanter int. 250. 268.

прѣизлишьство n. superabundantia men.-mih. ber.

прѣизлишьствовати -воуѭ -воуѥши vb. superabundare int.

прѣизмѣрно adv. valde - **велнкъ** pan.

прѣизноурити -рѭ -рши vb. πλεονεκτεῖν laedere sup. 315.

прѣизобилиѥ n. abundantia pan. ber.

прѣизобило adv. perabundanter **-зьб-** sim. I. 6. 25.

прѣизобиловати -лоуѭ -лоуѥши vb. abundare int. chrys.-lab. frag.-bulg.

прѣизобильнъ adj. superabundans ioann. sabb.-typ. - **дарь** sim. I. 14. - **слоужитель** sim. II. 6. **-на милость** sim. I. 1. **-на милостыни** sim. II. 9 sabb.-typ.

прѣизобильство n. superabundantia int.

прѣизрѧдѣ adv. eximie domet.

прѣизрѧдьнъ adj. ἔκτατος extraordinarius sbor. sabb. 144. **-рѣд-** ok. 64.

прѣизшьтиѥ n. ὑπεροχή eminentia men.-vuk.

прѣизшьтьно adv. eximie sabb. 22.

прѣизшьтьнъ adj. eximius pat. domet. pyrg. sabb. 55. - **царь** man. μετέωρος sublimis **-на прькоть** prol.-mart. ὑπερτοῆς ingens men.-vuk. **-зьшт-** sabb. 177.

прѣизшьтьнѣ adv. ὑπερβαλλόντως supra modum pyrg. adde prol.-serb.

прѣизшьтьство n. eminentia chrys.-lab. ber. περιουσία abundantia **прѣиз-** margar.

прѣиманиѥ n. ὑποθήκη oppignoratio krmč.-mih. διαδοχή successio krmč.-mih. **по -нию прѣнди къ многымь** prol.-mih. 144. **прнѥм-** men.-mih. 357. misc.-šaf. - **наслѣдию** misc.-šaf.

прѣимати -имѫ -имѫ -имѫ et **-имаѭ -имаѥши** vb. διαδέχεσθαι succedere barl. **доходькъ** - chrys.-duš. excipere **молитвы** - krmč.-mih. 190. adde dioptr. greg.-mon. chron. 1. 49. - **кралѥвство** ok. 51. **прѣдаютъ и прѣимлютъ** svjat. **-имѣта** sup. 139. **-имъıжштоу** sup. 180. **-имьıемъ** sup. 217.

прѣименовати -ноуѭ -ноуѥши vb. nomen mutare ok. 80. men.-mih. 204. - **сѧ** io.-sin. pan. nom.-mik. 22: nota nsl. prejmek cognomen lex.

пр҃ѣи.мъ m. recuperatio, uti videtur ѳ -м҃ѣ misc.-šaf.

пр҃ѣимьникъ m. successor sup. 92. op. 2. 2. 52. krmč.-mih. 393. -иємн- κληρονόμος heres krmč.-mih. misc.-šaf. царьствиа - greg.-mon. 78.

пр҃ѣимьница f. διάδοχος quae succedit -ємн- krmč.-mih.

пр҃ѣимьство n. successio пр҃ѣиєм- ex.

пр҃ѣимьць m. πανδοχεύς caupo -иємьць pyrg.

пр҃ѣимѣніе n. eminentia cf. gr. προοχή.

пр҃ѣимѣти -мѣѭ -мѣєши vb. eminere **пр҃ѣимѣа къ троудѣхъ** io.-sin. -мы eminens πλεονεκτεῖν praestare ber. cf. gr. προέχειν.

пр҃ѣиночити -чѫ -чиши vb. sensus dubius: -ченъ обращеніемъ int. 186.

пр҃ѣискати -штѫ -штеши vb. inquirere вьсѣ - leont.

пр҃ѣисплънити -нѭ -нѣєши vb. implere io.-sin.

пр҃ѣисподнѣе n. infima pat. 178.

пр҃ѣисподьникъ m. къ мрьтвьцѣхъ иже глаголютъ -кы; мрьтвьць глаголемы оу насъ -къ nom.-mik. 169. 170.

пр҃ѣисподьнь adj. ὁ κατωτάτω, ὁ κατώτατος infimus cloz I. 807. sup. chron. εἰς ᾅδου greg.-naz. κατώτερος inferior sup. 348: nota comparat. -нѣй (pro -нии) sup. 348. 2.

пр҃ѣиспрѣтити -штѫ -тиши vb. corrumpere -порт- alex.

пр҃ѣиспьстрити -штрѭ -стрѣши vb. ποικίλλειν variegare -пѣрєнна op. 1. 64: male -прѣцрена слава chrys-frag.

пр҃ѣистицати -чѫ -чеши vb. effluere морьскъ не -четъ вратъ chrys.-lab.

пр҃ѣисточити -чѫ -чиши vb. ὑπερεκχεῖν super effundere ant.

пр҃ѣисходьнъ adj. eximius, uti videtur chrys.-lab.

пр҃ѣисчисти -чьтѫ -чьтеши vb. enumerare -изочтена int. 235.

пр҃ѣити -идѫ -идеши vb. παριέναι, παρέρχεσθαι praeterire cloz I. 408. š.-gl. 88. hom.-mih. sup. 339. διαβαίνειν transire sup. 389. διέρχεσθαι transire šiš. 37. 94. strum. ἐπανέρχεσθαι redire sup. 180. κατέρχεσθαι pervenire šiš. 27. μεταβαίνειν transire ostrom. ὑπερβαίνειν transgredi hom.-mih. sup. 385: adde προβαίνειν, προσέρχεσθαι ostrom.: nota - съ жєнож nomoc.-bulg. 38. aor. пр҃ѣидь šiš. 37. пр҃ѣидомь š.-gl.90. пр҃ѣидѫ, пр҃ѣидоу cloz I. 840. š.-gl. 73. šiš. 27. 94. -иде годь hom.-mih. -иде вр҃ѣмє, -идоше дьнии greg.-mon. 59. 89 по пр҃ѣимашю -иде къ многымь prol.-mih. 144. пр҃ѣити на чоуждоу нивоу krmč.-mih. веселиє на тоутоу пр҃ѣиде hom.-mih. - морє hom.-mih. alex.-mih. 58. - нєбо chrys.-lab. - пропасть chrys.-lab. - поучиноу chrys.-lab. - рѣкоу prol.-mart. pent.-mih. men.-mih. men.-leop. - хоумъ clim. 291. - житиє chrys.-lab.

пр҃ѣитиє n. praeterire prol.

пр҃ѣишьд- vb. προβαίνειν procedere isaak.

пр҃ѣкарѣти -рѭ -рѣєши vb. διασύρειν reprehendere -рати men -vuk. prol.-cip.

пр҃ѣкладати -ѭ -ѣєши vb. vertere -дѣше отъ грекъ на словѣньскоє писмо chron. 1. 65.

пр҃ѣкладъ m. δοκός trabs krmč.-mih. -ды комарныа sof. 23. -ды завистьликни sup. 298. 7, ubi gr. παρασχαρίται adstantes respondet.

пр҃ѣкланиание n. flexio - колѣномъ io.-sin. - колѣноу hom.-mih.

пр҃ѣкланѣти -ѭ -ѣєши vb. flectere domet. dial. misc. misc.-šaf.- колѣно krmč.-mih.- выю sabb.-typ. proph. - главоу typ.-chil. главоу долѣ - ichn. - сѧ sup. 37. sborn. prol.-mih. hom.-mih. isaak, - сѧ съномь io.-sin. сѣмо и овамо - sborn. -клон- int.

пр҃ѣклинкати -ѭ -ѣєши vb. decipere, uti videtur пр҃ѣклика мѧ олга per. 13: russ. переклікать est vocare cf. -клюк-.

пр҃ѣклонитель m. qui flectit.

пр҃ѣклонити -нѭ -ниши vb. κλίνειν, ἐπικλίνειν inclinare ostrom. sup. krmč. 39. pent.-mih. dial. proph. колѣнѣ - greg.-mon. 74. sim. I. 20 sup. главоу - greg.-mon. 82. -нн ми вѣдро pent.-mih. - слоуха hom.-mih. -шєнн зоуви dioptr. - грѣдиноу alex.-mih. 85. къ слъзамь - greg.-mon. 56. -ни гнѣвь къ милости steph. тѣхъ -ни вѣроковати ємоу dioptr. krmč.-mih. sborn. commovere sup. 205. - сѧ ostrom. chron. κάμπτεσθαι flecti sup. de muro misc.-šaf. -нисѣ мость men.-mih. -ни сѣ слъньце dioptr. вѣ дьнь -нилъ сѣ sabb. 92. -нихъ сѣ пасти psal. 117. 13. - saec. xiii. καταφέρεσθαι deferri - отъ сна šiš. 36.

пр҃ѣклонъ m. inclinatio ex.

пр҃ѣклоньнъ adj. inclinatus -клоноу- главоу alex.-mih. 133. стѣноу -ноноу mat. 29: nota -клонемь и лобознемь твоимъ рѣчемь alex.-mih. 28.

пр҃ѣкланѣти v. пр҃ѣкланѣти.

пр҃ѣклоненіе n. inclinatio prol. - колѣномь dioptr. leont. колѣнопр҃ѣк- greg.-mon.

прѣклѣтъ m. portiens домъ съ -тъı τὸν οἶκον τὸν περίπτερον amos 3. 15. -acad. vost.

прѣклюкати -аѭ -аѥши vb. decipere прѣк- chron. I. 26. cf. -клик-.

прѣкляѳьнъ adj. periurii -тьскнь prol.-mih. 76.

прѣкляѳьство n. periurium -товьство psalt.-vuk. misc.-šaf. -клетьскаго mon.-serb. 33.

прѣкляти сѧ -лѭ сѧ -лѣши сѧ vb. peierare, uti videtur psalt.-vuk. -клнь се и по сихъ обличень кнкь misc.-šaf.

прѣко 1) adv. contra - глаголати antch. - прѣзь шоумоу mon.-serb. 2) praep. per cum gen., raro cum acc. iungenda a) - вьсего свѣта тераѥ alex.-mih. 71. - широкога пола 106. - полы, шоуме chrys.-duš. 16. 17. b) - рѣкоу 41. adde на - разьгноукь обрѣте prol.-serb. книгоу на - разгноути prol.-mart. usl. prekorubec absolute habd., quod psl. esset. прѣкоржьbulg. prekomorski milad.: прѣко est sg. a. adiectivi прѣкъ transversus.

прѣковати -коуѭ -коуѥши vb. cudere nomoc.-bulg. 86. -ва сѧ желѣзомъ по чрѣсломъ своимъ men.-leop.

прѣкоглаголание n. contradictio isaak.

прѣколажа v. прѣкълажа.

прѣкопати -аѭ -аѥши vb. διορύττειν perfodere dial. mon.-serb.

прѣкопъ m. fossa pat.-šaf. 139. -копы окрьсть града steph. сътвори - сыть (σχολιάν σύνθετον) ыко многымь не знати вьхода prol.-mart. 97.

прѣкоръ m. cognomen -ромь χναε mon.-serb. 467. bulg. prêkor.

прѣкорѣчникъ adj. contradicens acad. alex.

прѣкорѣчьствовати -воуѭ -коуѥши vb. ἀντιλέγειν contradicere šiš. 174.

прѣкословесие n. ἀντιλογία contradictio ant. -вѣсые antch.

прѣкословити -влѭ -вити vb. ἀντιλέγειν contradicere ioann. krmč.-mih. men.-mih. - комоу sbor.-kir. 12.

прѣкословие n. ἀντιλογία contradictio ant. šiš. 247. sabb. 157.

прѣкословъкъ adj. ἀντίλογος contradicens krk.

прѣкословьнъ adj. ἀντίλογος contradicens ioann.

прѣкословьствие n. ἀντιλογία contradictio šiš. 248.

прѣкословьць m. ἀντίλογος contradicens ephr. ant. antch. nom.-mik. 149.

прѣкостивъ adj. ἐριστικός contentiosus прѣк- georg. -vost.

прѣкость f. res contraria прѣкости вся бысть georg.-vost. ἀνταρσία rebellio да оутолить -: adde нрѣзнлъ иеси ѥлинькскоу вѣроу прѣкостьми мѫчѣскъıми men.-saec. xii.

прѣкостьникъ m. ὁ ἀντάρας rebellionis auctor прѣк- georg.-vost.

прѣкостьнъ adj. contrarius chron. I. 17. 29; 244. 26. georg.-šaf. 180. прѣк- georg.-vost.

прѣкосъражение n. ἀντιρροπία nisus in contriarum partem prol.-mart. pat.-šaf. 24. men.-leop.

прѣкрасити -шѫ -сити vb. ornare bon.

прѣкрасокати -соуѭ -соуѥши vb. χαριτοῦν gratiosum reddere -ваноу въ женахъ та богъ избьралъ естъ lavr.-op. 38.

прѣкрасти -дѫ -деши vb. furari -де злато ichn.

прѣкрасьнъ adj. περικαλλής perpulcher man. περίλαμπρος magnificus man. adde krk. men.-mih. chron. mon.-serb. - иосифь sim. II. 13. -сни и милн свѣте очнѥ моюѥ alex.-mih. 99.

прѣкратити -штѫ -тити vb. κολοβοῦν truncare ostrom. παρακρούεσθαι defraudare men.-vuk.

прѣкратьнъ adj. συνεσταλμένος contractus връме -не šiš. 80.

прѣкраштати -аѭ -аѥши vb. truncare.

прѣкраштение n. abbreviatio prol.-mart. - поути sabb. 29. incisura.

прѣкривити -влѭ -вити vb. curvare acad.

прѣкровъ m. παλλίον pallium pyrg. ἔπιπλον supellex -вы pl. a. men.-vuk.: rad. крꙑ.

прѣкровъка f. vestis genus pat.-šaf. 217. - невѣстьна prol.-mart.

прѣкрошти -крошѫ -кроснш vb. succidere glag.

прѣкротити -штѫ -тити vb. mansuefacere.

прѣкръмити -млѫ -мити vb. τρέφειν, διατρέφειν enutrire hom.-mih. sup. prol. ant. antch. int. chrys.-frag. - всѫ землѫ nomoc.-bulg. -ми ѥ хлѣкомь pent.-mih.

прѣкръмлениѥ n. διατροφή nutritio hom.-mih.

прѣкръсти m. pl. ἐπιφάνεια dies qua Christus baptizatus est -тꙑ pl. a. svjat.-op. 2. 2. 401. на прѣкрьстꙑ да праздьноуѭтъ, имѣѭе показа сѧ хсово божьство svjat.-vost.

прѣкръстити -штѫ -стити vb. cruce signare sup. 124. misc. 41. - кодоу men.-leop. - народь greg.-lab - себе greg.-lab. adde bor. 26. greg.-lab. et nota - рѫкꙋ io.-sin. - сѧ men.-mih. 197. sup. bor. 37. chron. bulg. prekrъsti pol. przechrzta.

пр҃кръштакати -аѭ -аѥши vb. cruce signare krmč.-mih. 262. - см 205.

пр҃кръштати -аѭ -аѥши vb. ποιεῖν τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ signum crucis facere -тааше sup. 151. -таѥ 399.

пр҃кръıти -крꙑѭ -крꙑѥши vb. tegere tur. 109.

пр҃крѣпнѫти -нѫ -нѫши vb. fortem fieri iez. 26. 17. -vost.

пр҃коупити -плѭ -пиши vb. - мьздою corrumpere int. 197; nota пр҃коупка mercatura trigl. nsl. prekupec, prekupavec lex. serb. prekupiti, prekupac pol. przekup, przekupień rum. пр҃коупєск.

пр҃коупьникъ m. qui mercede corrumpit, uti videtur misc.-šaf. 142.

пр҃коупьць m. qui mercede corrumpit, uti videtur misc.-serb.

пр҃коупьчнı m. g. -чнꙗ qui mercede corrumpit, uti videtur misc.-šaf. 56.

пр҃коутити -штѫ -тиши vb. περιχοσμεῖν ornare psal. 143. 12. -bon. psalt.-int. -saec. xii. ποικίλλειν variegare psalt.-int.-saec. xii. 44. 10. 14.

пр҃къ adj. transversus alex. contrarius рече -кам словесл на нь steph. -кий поуть chrys.-duš. 16. 14. пр҃кыѧ исходы засыпаѥть bus. 919. -комоу съкроушению ant. 14. къ - глаголати antch. копати пр҃къ троукамъ lavr. 37. пр҃къ ipat. глась -кое ѥже ѥсть кнцѣ чл҃к҃чьска hom.-mih. 117. глась здрьже на пр҃авѣмь дрѣвѣ -кое по ср҃ѣдѣ ibid. пр҃кое хєрас согиı -вьсечьстьнаго оружиѥ (pro -жиꙗ) men.-vuk. пр҃кы поуть mon.-serb. 186. пр҃ка трьсь 186. колико се пр҃че оузможе 392. що би се най пр҃че могло 394. nsl. prêkast torvns prêčiti impedimentum ponere habd. precej illico; fortiter habd. serb. priki daž mik.

пр҃кѣсѣнѣти -нѣ -нѣши vb. tardare -снить pent.-mih.

пр҃кѣшıти -шѫ -шиши vb. alea vincere кшикѣ см. и ижѣ -кшить; -кши иоанъ симиона pat.-mih. 129. кшикшима см пр҃кши иоанъ симиона десатицею vost. пережеребевати ber.

пр҃кѣшıниѥ n. sensus dubius: припадаѥть богови испов҃ѣдаѥ пр҃кѣшıниѥ hom.-mih. 140.

пр҃кѣı adv. ἐναντίον contra krmč - глаголати krmč. 48. tur. - носити περιφέρειν hom.-mih. 147. къ - иконокорьць глаголѥть chrys.-lab. къ - глаголати ἀντιλέγειν sup. 255 - рещи krk. - глаголаше krk. глаголюще - šiš. 46. къ - оцемъ vost.: nota крыѥ се пр҃кы стєгноу ѥго ἥψατο τοῦ πλάτους τοῦ μηροῦ αὐτοῦ gen. 32. 25. -pent.-mih.

пр҃кѣıдлжа f. hydrops колѣзнь - prol.-mih. 132. prol.-vuk. 5. parth.-nius 7. febr. 5. pataphius 8. dec. m. hydrope laborans -жоу ицѣли ὑδερικῶντας ἰασάμενος 79. ıкоже ліе кто рече пр҃ѣтъ трофила корходилъ и липина пр҃еколажоу nicon 1. 40. много соуща пр҃еклажю исцѣли, се же врачеве глаголютъ страсть неисцѣлна prol.-vost. in alphab. per рак҃ъ explicatur.

пр҃кѣлоньıниѥ n. fraudatio, uti videtur творѣше пр҃кѣоупоньıниꙗ многа коупоною своєю, и сьнѣдаше троудъ ницинхъ тайно pat. 175.

пр҃клагание n. transpositio dioptr.

пр҃клагатай m. explorator slov.-novg. b. clim. 298. 299. azbuk. ber. trigl. alex. acad.: nota пр҃клагати см cf. -лог-.

пр҃клагати -аѭ -аѥши vb. μετατιθέναι transponere krmč.-mih. στρέφειν, μεταστρέφειν vertere man. μεταβάλλειν mutare sup. 296. mutare greg.-naz. - междоу os. 5. 10. -proph. - пр҃дѣлы krmč.-mih. misc.-šaf. тѣло моѥ -гаю на потрѣбьнаı тѣкъ sim. I. 15. - хлѣбы на тѣло; - страхованиѥ въ радость dial.-šaf. - мысль man. - слоко въ оправьданиѥ сѣкѣ zak.-serb. - имѧ μετονομάζειν man. nomen mutare: male προσάπτειν adiicere cloz I. 651. - см στοιχεῖν ambulare op. 2. 1. 149.

пр҃клагъчнı m. ἑρμηνευτής interpres пришєдшихъ ерминѣи. сиръчь -чнıй cyr.-hier. cf. -лог-.

пр҃клазнти -жѫ -зиши vb. μεταβαίνειν transgredi dial. adde š.-gl. 82. - двръ hom.-mih. adde -жившѣмоу bus. 654. ἀναβαίνειν ostrom. nsl. prelaz bulg. prelêz serb. prijelaz rum. прилаз.

пр҃ламати -аѭ -аѥши vb. κλᾶν frangere sup. 313. krmč.-mih. 377. cf. -лмати.

пр҃ламлмати -ѭ -ѥши vb. frangere prol. isaak. chrys.-lab. cf. -мати.

пр҃лежати -жѫ -жиши vb. κεῖσθαι cubare dial. pernoctare dial.-šaf. dioptr. - ноць αὐλίζεσθαι, καταλύειν pent.-mih. κοιμᾶσθαι да не -жить мьзда наклѣника оу тѣкѣ до заоутрıа pent.-mih. ложе - dé coucher nomoc.-bulg. 37. кнѣ домоу своєго - krmč.-mih. dial.-šaf. 256. - оу дроугоу коукю zak.-serb.: nota словесы и дѣлы -жоуще не послабѣть hom.-mih.: male при- pent.-mih.

пр҃лет҃ѣти -штѫ -тиши vb. transvolare

krk. chrys.-frag. - на всѧ страны cyr. 28. - разъстоланіе chrys.-frag.

прѣливаніе n. effusio источьникъ исхлыпаѥ -ниѥмь красным потечѥmeu.-mih.

прѣливати -аѭ -аѥши vb. ἐκχεῖν, ὑπερεκχύνειν super effundere dial pat. - сѧ luc. 6. 38. -vost. bus.334. š.-gl. 86. men.-vuk. сочивоу -ваюшоу сѧ vost.

прѣлихновеніе n. ὑπερηφάνεια superbia прѣл- cyr.-hier.

прѣлихнѫти -нѫ -неши vb. ὑπεραίρειν superare ѥстьствьныихъ отьць -хъноути zlatostr. повелѣлъ ѥ -хноути правъдѣ нашей паче книгча svjat. прѣлихноущиѧ чрезъ вьсь оумъ милость vost.

прѣлихованіе n. abundantia men.-mih. 178.

прѣлихъ adj. superabundans sup. 82. по -хоу ὑπερεκπερισσοῦ ephes. 3. 20. -šiš. 128.

прѣлихънъ adj. eximius, uti videtur сь одолѣваѥть оумь -хьноуѭ свѣтоуѭ дарь же и сила men.-mih. 178.

прѣлишница f. superabundantia glag.

прѣлиштати -аѭ -аѥши vb. decipere svjat.-mat. 6. op. 2 2. 389. sup. 126. 168. 192. 195. 333. proph. (quater) - сѧ greg.-naz. mat. 45. svjat. proph. sup 195.

прѣлиѭти сѧ -лѣѭ сѧ -лѣюши сѧ vb. ὑπερχεῖσθαι effundi misc. прѣлѣютъ сѧ тѣсци виномь proph. op. 1. 134.

прѣлогатай m. κατάσκοπος explorator hom.-mih. kruš. pent.-mih. krk. dial.-šaf. hebr. 11. 31. -vost. greg.-naz. dial.-šaf. 241. 242. pat. 252. прѣлъстиниче -тлю laz. -лъг- mat. 35. ἐγκάθετος insidiator luc. 20. 20. -vost. cf. -лаг-, quod praestat.

прѣлогатель m. explorator cf. -тай.

прѣлогатъ adj. astutus. uti videtur - и прѣлъстьнъ krk. -тый чародѣй ibid.

прѣлогъ m. μεταβολή translatio, mutatio op. 2. 2. 305. alex. morbus quidam -лози ей вѣлхоу men.-mih. 173. о нмоуціи еврѣанинѣ -гы къ мѣхыри men.-mih. 172. оумри прелогы georg.-vost. по нѥже не шло емоу чрево оходомъ pal. прелогъ πρόλογος prologus spec. 39. op. 2. 1. 34. cf. прѣполъ usl. prelog abacker dain. 92. serb. parlog vinea neglecta russ. dial. прелогъ čech. přiloh pol. przyłog, odług brachfeld.

прѣлогъчнй m. g. -ника interpres ber. cf. -лаг-.

прѣложеніе n. μετοβολή mutatio sup. 63. μετάθεσις transpositio. mutatio šiš. 184. sup. 63. triod versio chrabr. 91. adde chron. 1. 251.

прѣложити -жѫ -жиши vb. μετατιθέναι transponere, mutare sup. 63. dial. krmč.-mih. μεταβάλλειν mutare cloz l. 10. sup. 309. на чьсть нашоу приложи (recte прѣл-) hom.-mih. ἐναποτίθεσθαι deponere богоу дѫшоу -жи men.-vuk. vertere cyr. 2. -жи кьсѧ ѧ. книгъ svetk. 32. отъ писмень грьчьскаго языка -жихъ къ нашь ѩзыкъ nicod.- изъ грьчьскыихъ къ словѣньскый ѩзыкъ izvêst. 6. 385 - къ свой ѩзыкъ ex.-op. 2. 1. 1. -жи на немь скѣтлое оражіе bell.-troj. 24. - сѧ: -жьшоу сѧ огню въ росоу prol.-mart.

прѣложьнъ adj. mutabilis isaak. -, прѣмѣньнь krmč.-mih. 138. - и человѣколюбьць человѣкъ chrys.-lab.

прѣломиніе v. прѣломлѥніе.

прѣломити -млѭ -миши vb. καταγνύναι, κλᾶν frangere ostrom. cloz l. 378. ant.-hom. pam. 197. isaak. bus. 45. 389. nicol. - срьдьце alex.-mih. 79. -ломь part. cloz l. 378. - сѧ hes. greg.-mon. 91. hom.-mih. егда -мить сѧ кость misc.-šaf. ѥ -мища сѧ оума о томь men.-mih.

прѣломлѥніе n. κλάσις fractio šiš. 6 ostrom. ant.-hom. š.-gl. 70. -ніны пламьноокидна bus. 699. -мьѥн- sup. 361. -мін- strum.

прѣломъкъ m. fragmentum pat. men.-vuk. μερίς pars - хлѣба prol.-cip. - хлѣбьнь men.-vuk.

прѣлоуждати -аѭ -аѥши vb. ἐξαπατᾶν decipere glag. přelúditi psal.-vitteb. šaf.-nrspr.

прѣлоучити -чѫ -чиши vb. transponere alex.

прѣлъгати -гѫ -жеши vb. ἀπατᾶν decipere - кого men.-vuk. - господина нивѣ misc.-šaf. 85. прелгакъ прадѣда prol.-vost.

прѣлъстити -штѫ -стиши vb. ἀπατᾶν decipere sup.332.368. πλανᾶν fallere ostrom. proph. isaak. adde chron. - сѧ πλανᾶσθαι errare sup 242: male pro gr. πλανθέντος cloz l. 598. rum. прилостеск incanto.

прѣлъстіе n. fraus prol.-mart. 159.

прѣлъсть f. erro sup. 55. ἀπάτη fraus sup. 67. ant. adde svjat. πλάνη fraus sup. 242. krmč.-mih. δέλεαρ dolus hom.-mih. adde chron. - отъ основанны истрьже prol.-mart. -лесть sup. 78. čech. přelest'.

прѣлъстьникъ m. impostor sup. 25. ἀπατεών deceptor barl. prol.-vuk. misc. hom.-mih. dial.-šaf. chrys.-lab. prol.-mih. laz ber.

прѣлъстьница f. fallax prol. men.-vuk. μαινάς insana prol.-cip.

прѣлъстьнъ adj. ἀπάτης fraudis dial. int. 262. chron. -но оубиѥниѥ δολοφονία caedes ex insidiis patrata hom.-mih.

прѣльштакати -аѭ -аѥши vb. decipere -ваше сѧ чрьвень къ вѣлотѣ alex.-mih. 50.

прѣльштати -аѭ -аѥши vb. decipere proph. оудобь -цѣѥмь glag. - сѧ sup. 25. 55. 76. 157. proph. svjat.-mat. 7. prol.-mart. chron -льшт- sup. 1. cf. -лишт-.

прѣльштьниѥ n. ἀπάτη fraus sup. 242. op. 1. 27. chron. 17. 15. fraus sup. 291. на - ut decipiant sup. 132.

прѣлѣкати -аѭ -аѥши vb. ἐκχεῖν effundere - сѧ men.-vuk.

прѣлѣгати -аѭ -аѥши vb. pernoctare вьнѣ домоу - dial.-šaf. 256.

прѣлѣгованиѥ n. pernoctare alex.

прѣлѣпъ adj. εὔπρεπής decorus 3. reg. 8 53. -vost. πρεπωδέστατος decorus io.-dam. perpulcher sup. 416. bell.-troj. 17. церковь - bor. 74.

прѣлѣсти -зѫ -зеши vb. transcendere sup. 168. int. pat.-mih. - къ ладию krmč.-mih. -лѣзе (pro -лѣзе) отъ иноудоу chrys.-lab.

прѣлѣтаниѥ n. supervolare glasn. 11. 167.

прѣлѣтати -аѭ -аѥши vb. supervolare pat.-misc. men.-mih. men.-leop. cyr. 28. chrys.-lab. bus. 553. 918. ἐφίπτασθαι involare hom.-mih.

прѣлѣтьнъ adj. ὑπέρχρονος omne tempus superans ant.

прѣлюбивъ adj. προσφιλής gratus лице -вѣйше esth. 5. 1. -vost.

прѣлюбимъ adj. valde amatus per. 73. 14. greg.-lab.

прѣлюбодѣвати -оуѭ -оуѥши vb. μοιχεύειν moechari cyr.-hier.

прѣлюбодѣй m. μοιχός adulter šiš. 185. 226. strum. dial.-šaf. misc.-šaf. chrys.-lab. krmč.-mih. nom.-mik. 30.- ber. adulterium misc. 103. adj. μοιχαλίς къ родъ -дѣимь ostrom. croat. priljubodiuk verant. serb. priljubo djelovati živ. 117.

прѣлюбодѣйвъ adj. moechus triod. int. 238. chrys.-lab.

прѣлюбодѣйнъ adj. μοιχός adulterš.-gl. 67.

прѣлюбодѣйскъ adj. adulter krmč.-mih.

прѣлюбодѣйство n. μοιχεία adulterium ant. krmč.-mih. sabb. 176. chrys.-lab. ber. libido sup.

прѣлюбодѣйствовати -оуѭ -оуѥши vb. moechari nom.-mik. 75. misc.-šaf. prol.-mih. 293.

прѣлюбодѣйствьнъ adj. adulterii -лоуѥ- sup. 270.

прѣлюбодѣяти -дѣѭ -дѣѥши vb. μοιχεύειν moechari ioann.

прѣлюбодѣица f. μοιχαλίς adultera šiš. 56. 190. pam. 192. misc.-šaf. ἑταίρα meretrix op. 2. 2. 149. πόρνη meretrix pent.-mih.

прѣлюбодѣйць m. μοιχός adulter -дѣйци pl. n. ostrom. nomoc.-bulg. men.-mih. šiš. 78. 190: forma sg. n. dubia est: -дѣйць, -дѣицѣ.

прѣлюбодѣйчишть m. nothus mir. per. 16. 39. par. -чище ber.

прѣлюбодѣйчьскъ adj. adulter ber.

прѣлюбодѣяниѥ n. adulterium pam. 193. πορνεία fornicatio šiš. 122. adde chron.

прѣлюбодѣяти -дѣѭ -дѣѥши vb. moechari misc.-šaf. per. xxm. zak.-serb. -дѣати sup. 207.

прѣлюбодѣицѣ v. **прѣлюбодѣйць**.

прѣлюбѣ f. g. -бѣѣ adulterium cloz - творити μοιχεύειν ostrom. cloz I. 131. š.-gl. 51. krmč.-mih. men -leop. - сътворити ostrom. š.-gl. 50. bell.-troj. 22. misc.-šaf. не - створиши šiš.49. 187. - дѣяти μοιχᾶσθαι cloz I. 128. š.-gl. 51. krmč.-mih. chron. 1. 241. 9. - дѣйствовати dial.-šaf. 241. frag.-bulg - сьдѣяти greg.-lab. не -бѣѣ твориши nicol. -бы дѣѭнье tur.

прѣлюбѣзнъ adj. amabilis int. mir.

прѣлютъ adj. χαλεπώτατος acerbus hes. 13. adde pat.-mih. -тѣ болѣзнь dioptr. -тѣѥ psalt-int. -saec. xn.

прѣмѣщати -щѫ -щеши vb. circumvolvere сѣти ємоу простирающе -лечоуть περιῄεσαν δίκτυα ἁπλοῦντες men.-mih. 260. -лѣчють vost.

прѣлѫкавъ adj. valde astutus krmč.-mih. chrys.-lab. sup. 403.

прѣлѫкавьновати v. **прѣлѫковати**.

прѣлѫковати -коуѭ -коуѥши vb. ἀπατᾶν decipere dial. ephr. alex. πτερνίζειν decipere gen. 27. 36. -vost. змыа (sg. a.) -люковака hom.-mih. περιεργάζεσθαι percunctari -лоукоуѥть hom.-mih. 65. прелоукоуѥть перо птиче op. 2. 2. 84. лисица лиснцю прилоуковаша vost. 1. 415. -кавновати alex. прил- sborn.-vost.

прѣма v. **прѣмо**.

прѣмаганиѥ n. vincere io.-sin.

прѣмагати -аѭ -аѥши vb. κατακρατεῖν superare hom.-mih. adde bell.-troj. 4. glag. antch bus. 551.

прѣмалъ adj. minimus ber. -лѣй par. 68. 98.

прѣматѣрьнь adj poss. aviae -ня оутрока dioptr.-lab.

прѣмати f. avia men.-mih. sbor. mir. sabb.-typ. svetk.

прѣмаѭти -маѭ -маѥши vb. movere, uti videtur жалостию оумь прѣмаѭшти alex.-mih. 184.

прѣмежднѥ n. periculum misc.-saf. 135. прем- 134. bulg. premeždе rum. прѣмеждие.

прѣметати сѧ -аѭ сѧ -аѥши сѧ vb. traiici -тѧтъ сѧ hom.-mih.. ubi respondet gr. ὑπερπλευρίζειν - чресъ тынъ pan. 191.

прѣметнѫти -нѫ -нѣши vb. traiicere prol.-serb.

прѣметьлькъ adj. περιφερόμενος qui circumfertur око надъглѫдькъко и -ко и ненстовъкъ глѫдѫ greg.-naz.

прѣмикирий v. прѣникирий.

прѣмикюрь v. прѣникюрь.

прѣмилосрѣдиѥ n. clementia glag.

прѣмилостивъ adj. valde misericors sup. 93. 408. sim. I. 4. chron.

прѣмилость f. pietas glag.

прѣмимо praep. ὑπερέκεινα trans, ultra -васк 2. cor. 10. 6. šiš. 108.

прѣмина f. rectitudo ко прѣминоу κατ' εὐθεῖαν io.-dam.

прѣминовати -ноуѭ -ноуѥши vb. praeterire svjat. hom -mih. 169. sbor.-kir. 14. παρατρέχειν praetercurrere прѣдѣлы -hom.-mih. ὑπερβαίνειν excedere sup. 379.

прѣминовение n. praeterire hom -mih.

прѣминѫти -нѫ -нѣши vb praeterire ant.-hom. domet. io.-sin. sabb. 102. sup. 204. мыто то - misc.-šaf. ὑπερβιβάζειν traiicere - мѣсто krmč.-mih. кысе -нѣть вь часѣ hom.-mih. -ноуше сегай скѣта mon.-serb. 406. ὑπερβαίνειν excedere sup 379. adde 434.

прѣминие n. induciae перемирье chron. I. 254.

прѣмирьнъ adj. ὑπερκόσμιος qui est supra mundum prol.-mart. dioptr. int. къ -рьнимь прѣпославь кѣше greg.-mon. 86. nota -рнад лѣта достиже greg.-mon. 83.

прѣмирьнѣ adv. supra mundum, uti videtur chrys.-lab.

прѣмнти -млѫ -мнши vb. dirigere тѣкоими оучении сѧ кѣрл прямить hom.-mih. 134. ὀρθοτονεῖν rectum iter tenere greg.-naz.: th. прѣмѣ.

прѣмлѣжѫти -жѫ -жѣши vb σιγᾶν, κατασιγᾶν conticescere men.-vuk prol. sup. proph. dial.-šaf men.-leop. hom.-mih. krmč.-mih sabb.-typ. ѩкснѣмь -кышемь men.-mih. роуцѣ и нозѣ прѣмолкнета tur. παύεσθαι cessare -млькъ sup. 244.

прѣмлѣцати -аѭ -аѥши vb. tacere -цаше нощь и дьнь greg.-lab.: nota κατέχειν compescere dial.

прѣмлѣчати -чѫ -чиши vb. σιωπᾶν, παρασιωπᾶσθαι, σιγᾶν tacere sup. 308. š.-gl. 66. ant.-hom. krmč. men.-mih. chrys.-lab. op. I. 62. bon. io.-clim. greg.-mon. ἡσυχάζειν tranquillum esse pent.-mih. φιμοῦσθαι ad silentium adigi ostrom. παύεσθαι cessare proph. по чьто -часте; svjat. -чѣють greg.-lab. adde -чаю int. 52.

прѣмлѣченние n. ἡσυχάζειν tranquillum esse men.-mih.

прѣмногъ adj. ὑπερφέρων abundans man. greg.-naz. adde svjat. isaak. -га милость sim. I. 12. 28 по -гоу καθ' ὑπερβολήν šiš. 57. 114. krmč.-mih. 374. bus. 384. mir. фарисѣй - грьдь chrys.-lab. μυρίος innumerus sup. 373. adde 379.

прѣмножьство n. excessus ant.-hom. krmč mih.

прѣмо 1) adv. κατέναντι e regione amos 4. 3. -mat. 45. ἐναντίον, ἐξ ἐναντίας, ἀπέναντι e regione ostrom. sup. κατ' ἐνώπιον coram šiš. 98. - стоѣй ей кѣсь оубоѥ се isaak. прѣнде прѣмо даже и до евоуса iudic. 19. 10. -pent.-mih. obviam изышьдьше ὀρθῶς - сказа gen. 40. 16. -pent.-mih. 2) praep. a) cum dat. прѣмоу стрнгоущоумоу ἐναντίον τοῦ κείροντος šiš. прямо сѣѣтоу ѥѫ bar. 4. 2. -vost. прѣмо лицоу sup. 260 прѣмо мнѣ приближиша сѧ psalt.-int.-saec. xii. прѣмо лицоу нашемоу ставше sabb. 176. законъ прѣмо очима кашима кисаць tur. 33. сѣде прѣмо градоу bus. 145. 182. прѣмо мнѣ приближаша сѧ lavr.-op. 27. прямо емоу изиесоше крзно vost. 1. 371. прѣмо митежоу вѣтромь op. 2. 2. 174. прямо когоу šiš. 98. прѣмо дроугь дроугоу положи окоѥ chrys.-lab. оплѣниши се прѣмо множьствоу подвигъ isaak. прѣмо недоугоу misc.-šaf. къзмездие прѣмо троудоу bor. 70. да късприметь прѣмо томоу bor. 63 прѣмо намъ ἄντικρυς ἡμῶν cyr.-hier. adde вь прѣмо роуцѣ въобрази chrys.-lab. et отврати очи свои отъ прямо мнѣ cant.-cant. 6. 4. b) cum. gen положиши ѥ прѣмо закѣса exod. 30. 6 pent.-mih. кѣух прѣмо рѣкы великыхъ chrys.-frag. хълмь прѣмо тога самьсона alex.-mih. 63. на бой прѣмо нух пошьдь alex.-mih. 128.

человѣка стопа прѣмо его men.-bulg. adde. **отъ прѣмо вѣры** isaak. **прѣмоу** ant. in codd. serb. saepe habes **прѣма прѣма емоу посла** alex.-mih. 27. - **нордановъ** prol.-serb. - **царевоу двороу** chrys.-duš. 9: nota - **коукыхъ** chrys.-duš. 14. male **прѣма норданоу** πέραν τοῦ Ἰορδάνου pyrg. croat. prima luč. primalitje ver verant. serb. prema; prima živ. 152. cf. **прѣмъ**.

прѣмождени m. pl. cerebrum, uti videtur **прилежить -нєхъ**: vocabulum dubium cf. **мождань**.

прѣможение n. victoria glag.

прѣможитель m. victor glag.

прѣмоличьнъ adj. ἀντιπρόσωπος qui ex adverso stat iez. 42. 8.

прѣмостити -штѫ -стиши vb. pavimentare, uti videtur ex.

прѣмошти -гѫ -жеши vb. δύνασθαι posse ant. prol. praevalere dioptr. superare sup. 137. adde 85. κατισχύειν vincere men.-vuk. glag. š.-gl. 82. adde bus. 180. chron. 1. 212. 36. - **кого** meth. 4. men.-mih. **великомоудрие - greg.-mon. -же моукы** prol.-mih. 263. **никако - ю възмогъ** prol.-mart. **-жеть тлю** hom.-mih. 170. **-гый витезь** bell.-troj. 19. πληθύνεσθαι multiplicari **води -гли вѣхоу** š.-gl. 72.

прѣмрачьнъ adj. πανέσπερος valde obscurus cloz I. 787. **тьма -на** hom.-mih.: male ἀνέσπερος sup. 338.

прѣмрѣзнѫти -нѫ -нєши vb. congelare **рѣкамь -зьшимь отъ мраза** prol.-mih. 118. svetk. 35.

прѣмрѣзъкъ adj. valde abominandus ktmč.-mih.

прѣмрѣсити сѧ -шѫ сѧ -сиши сѧ vb. errare glag. nuuc: carnem edere, uti etiam mrsiti se et omrsiti se.

прѣмоу v. **прѣмо**.

прѣмоудити -ждѫ -диши vb. χρονίζειν tardare habac. 2. 3. -vost. **не -дивъша къ жизни сей** ephr. -vost. adde proph. sup. 91. quiescere sup. 118.

прѣмоуждение n. ἀναβολή mora **прѣмоужениа нѣкоегоже не створивъ** act. 25. 17. -vost.

прѣмоуждь adj. qui tardat **прѣмоуже и злохитре** prol.-vost. pro vulgati prologi **о моуже злый злохитре**.

прѣмъ adj. rectus int. 171. εὐθύς rectus **прямою правдою** ἐν εὐθύτητι καὶ ἐν δικαιοσύνῃ op. 1. 28. **прямыи оуглы прѣмѣкающе** op. 2. 2. 84. **грани не прямыа но по прекъ** bus. 919. συνηλικώτης aequalis **паче многъ прѣмь монъхъ** šiš. 114. idem legitur apost.-nor. **паче многъ прямъ монъхъ** op. 2. 1. 149. adde **вѣтроу въ прѣмоу плаваше** men.-mih. 161. **прямон той вѣрѣ** greg.-lab. 74. usl. sprêmiti se prip. 46. isprêmiti trub. sprmila (pro sprêmila) dušo v sveti rajk prêma jeder der beiden wagentheile (prêdnja, zadnja); prêmek, slabo proso, slaba ajda; oprêmek appluda lex. da bi prem, premda, akoprem quamquam habd. čeprem, čiprem prip. 243. 253. russ. dial. **прямизь** f. via recta ahd. frum gt. πρόμος weig. 1. 371.

прѣмъдивъ adj. tardus **ащѣ -мьдивъ - сѣ** sup. 293. 24.

прѣмъдити -лѭ -лиши vb. morari sup. **-мьд-** sborn.

прѣмъдълъ adj. tardus **прємедле и злохитре** prol.-vost.

прѣмъдлѥние n. mora: male **-лѣние**.

прѣмъі adv. e regione **нѣсть - емоу οὐκ ἔστι κατ' αὐτόν** iob 2. 3. -parem. 1271. **нѣсть прямъі иемоу чловѣкъ** parem. saec. xiv.

прѣмъкати -чѫ -чеши vb. μεταχωρεῖν dimovere **да не -чеши прѣдѣла своего подроугъ** deut. 19. 14 -vost. cf. **-цати**.

прѣмъслити -шлѭ -слиши vb. κατασοφίζεσθαι sophismate circumvenire **-сливъ родъ нашь** act. 7. 19 -vost. adde prol.-mih. 270.

прѣмъслъ m. πανουργία astutia **въ -слѣхъ** ἐν πανουργίᾳ ephes. 4. 14. -vost.

прѣмъсльникъ m. σοφιστής sophista greg.-naz.

прѣмъщати -чѫ -щеши vb. μεταχωρεῖν movere **да не -щеши прѣдѣла** deut. 19. 14. -pent.-mih. cf. **-кати**.

прѣмъшль m. nom. loci **прем-** per. 18. 1. **перем-** per. 56. 18. chron.: th. **прѣмъслъ** nom. viri.

прѣмъшлити -лѭ -лиши vb. cogitare hom.-mih. 135.

прѣмь adv. via recta sup. 292. **ὀρθῶς** recte **не - гредоуть** ev.-op. 2. 1. 15. op. 2. 2. 30. - **вѣроующиихъ спимь гласомь величають сѧ** hom.-mih. 201. - **комъкати** op. 2. 2. 371. svjat. - **испоѣдовати** op. 2. 2. 371. - **сѫди** sup. 292. **въ** - ant.-hom. 245. **прямь пишемь** ephr.-vost. **прямь** svjat.-vost. croat. prem luč.

прѣмьнъ adj. ὁ κατέναντι qui e regione **есть нѣкта въ -нѭю весь** ev.-trn. **ἴσος** aequalis **мѣра -на** proph.: recte **-нь**.

прѣмѣ adv. recte - **славѧ ὀρθόδοξος** greg.-naz.: male scriberes **прѣмѣсл-**.

прѣмѣна f. mutatio prol. **-ноу сътворити рѣчи** op. 2. 2. 366. svjat.-mat. 5. ἄλλαγμα mutatio **вѣс -нъ** ἀρετάβολος snp. 243. proph. ὑπαλλαγή immutatio prol.-cip. καταλλαγή reconciliatio hom.-mih. ἀπαλλαγή foedus sup. 347. διάδοχος successor ex. vestis bulg.-lab. 2. cf. rum. maced. **ѕрнáнѫ** nsl. premence alternatim habd.

прѣмѣнитель m. qui mutat euchol.

прѣмѣнити -нѭ -нишн vb. μεταβάλλειν mutare sup. 218. 310. ant. - **кожоу**, - **славоу** svjat. ἀνταλλάττειν permutare sup. 336. ἀμείβειν mutare cloz I. 618. - **имѣ** leont. **-нлѣ имѧ очи** hom.-mih. **стоѧще -нѣномь лицемь** greg.-lab. **цαрл зазорнаго -нн** greg.-mon. 46. **нн -нимъ** ἀδιάδοχος sup. 241. liberare **тѣхъ -нить бошзни и страхованиа** dioptr. - **сѧ** cloz I. 717. chron. I. 39. 71. ἀπαλλάττεσθαι liberari sup. 322. **тьнтанна** - sabb. 9. - **недоуга** chrys.-lab. - **искоушенна** clim. **землынынхъ - мльвь** greg.-mon. 77. - **мрака** men.-vuk. prol.-cip. - **отъ бѣдъ ноужде гладные** prol.-mart. - **отъ божиа надежда** sup. 79. **-нн сѣ нл оумьшиноу** men -mih. διαστρέφεσθαι distorqueri sup. 295. rum. **прѣменѣск.**

прѣмѣнованиѥ n. mutatio chrys.-lab.

прѣмѣновати -ноуѭ -ноуѣшн vb. mutare men.-mih. - **лице** greg.-lab. offerre ad permutationem sup. 36. - **сѧ** svjat.-op. 2. 2. 394. hom.-mih. prol.-mart. alternare sabb.-typ 130.

прѣмѣнъ m. mutatio hom.-mih **на ждоуцн** ex. **прѣмѣноу коздоушномоу** ex **кѣзь -на** ἀνενδότως men.-mih.

прѣмѣньникъ m. successor sup. 11. καταλλάκτης reconciliator hom.-mih.; nota καταλλαγή mutatio men.-vuk.

прѣмѣньнъ adj. ἐνηλλαγμένος mutatus ant.

прѣмѣнити -ѭѭ -ьѣшн vb. ἀμείβειν mutare ant. int. misc.-šaf. ἀποκαταλλάττειν mutare - **рызы** hom.-mih. μεταχειρίζεσθαι tractare pyrg. alternare op. 2. 2 84. adde chron. I. 77. ἀπαλλάττειν liberare sup. 328. - **сѧ** bus. 688. liberari **сьмрьти** - ok. 56. alternare sabb.-typ. adde chron. I. 77

прѣмѣнѣенне n mutatio mir.

прѣмѣнѣѣти -нюѭ -нюѣшн vb. mutare **-нѣк-** glag.

прѣмѣнѣѣнне n ἀπαλλαγή mutatio - **отъ соудоу** hom.-mih. μεταβολή mutatio men.-vuk. sup. 310 ἀντάλλαγμα mutatio prol.-mart. mutatio svjat.-mat. 9. proph. ant. foedus georg. **-нѣѣмь словоу** τροπικῶς figurate proph - **лѣта** περιτροπὴ τοῦ ἐνιαυτοῦ hom.-mih. 61. - **слькчьно** prol.-mart. adde krmč.-mih.

прѣмѣра f summa **кѣше - зѣло наложенне нхъ** erat summa multa valde enthecarum suarum leont.

прѣмѣрити -рѭ -рншн vb. metiri sup. 178. pat.-mih. - **гроба** bor. 84. - **нѣко педню** chrys.-lab. - **дрѣкомь мѣроу ковчегоу** prol.-mart. - **мало** chrys.-lab. **-ри свой домь** krmč.-mih. 316.

прѣмѣрьнъ adj. ponderatus, uti videtur krmč.-mih. 215. int.

прѣмѣрити -рѭѭ -рьѣшн vb. σταθμίζειν ponderare **-рати** hom.-mih. ζυγοστατεῖν ponderare hom.-mih. **вь мѣрилѣхъ -рѣти** leont. **-рати** men.-mih. - **сѧ** ἀντιταλαντεύεσθαι rependi **нмнже сѧ -рьѣть пронзърнѥ** greg.-naz.

прѣмѣрѣенне n. metiri **прѣмѣрѣенне** bus. 683.

прѣмѫдрителнъ adj. superbus.

прѣмѫдрити -рѭ -рншн vb. κατασοφίζειν sophismate circumvenire pent.-mih. **-сѣзѣ** sophizesθαι argute comminisci adde nomoc.-bulg. hom.-mih. alex.-mih. 118. **-дри ти нѣчьто** greg.-naz. - **сѧ** superbire io.-sin. triod.

прѣмѫдро adv. sapienter **отънѫдь** - πανσόφως snp. 342.

прѣмѫдровати -роуѭ -роуѣшн vb. superbire; fallere - **кого** tur.

прѣмѫдрость f. σοφία sapientia ostrom. cloz I. 607. cyr. 2. op. 2. 2. 62. sup. 1. 49. 200. 220. 417. chron.

прѣмѫдростьнъ adj. sapiens ex. dial.-šaf. sapientiae sup. 200. 415. **-на рѣка** hom.-mih. **-нъими врачѣвами** greg.-naz. **-ный источьникъ** sborn.

прѣмѫдростьнѣ adv. sapienter isaak.

прѣмѫдръ adj. σοφός sapiens ostrom. šiš. 228. man. sup. 174. 203. 414. 439. int. isaak. šaf.-frag. 33. chron. φιλόσοφος philosophus man.

прѣмѫдрьникъ m. sapiens **прѣм-** men.-vost.

прѣмѫдрьнъ adj. sapiens sborn. **-рено** adv. chron. I. 152. 32.

прѣмѫдрьство n. sapientia isaak.

прѣмѫдрьствовати -воуѭ -воуѣшн vb. sapientem esse triod.

прѣмѫдрьць m. sapiens isaak.

прѣмѫдрѣ adv. sapienter - **сѣ нспьрѣклѣ** chrys.-lab. πανσόφως man.

прѣмѫдрити v. **прѣмѫдрѣти**.

прѣмѫдрѣти сѧ -ѭ сѧ -ѭѣшн сѧ vb. φιλοσοφεῖν philosophari greg.-naz. ὑπερφρονεῖν superbire **-рати** šiš. 82.

adde isaak. -рати сѧ sup. 16. adde не -моудрый молитвы своея bus. 298. sborn. -дрыи о недоузѣ svjat.

прѣначалиѣ n. principium omne excedere.

прѣначалнъ adj. qui principium omne excedit triod.

прѣнашати -аіж -аѣши vb. transferre къ маслиноу - (трьницоу) dioptr. mutare chrys.-lab. -нои- int.

прѣнебесьнъ adj. qui supra coelos est int.

прѣнебрѣганиѣ n. contemtus par.

прѣнебрѣгатель m. qui contemnit nom.-mik. 112.

прѣнебрѣгати -аіж -аѣши vb. negligere par. ber.

прѣнебрѣжениѣ n. contemtus пренебрежber.

прѣнебрѣжитель m. qui contemnit par.

прѣнебрѣшти -гѫ -жеши vb. ὀλιγωρεῖν negligere dial. men.-mih. ber.

прѣнедомъıслити сѧ -шлиж сѧ -слиши сѧ vb. dubium haerere -сле се глаголаше men.-mih. 203.

прѣнемаганиѣ n. ὀλιγοψυχία pusillanimitas ephr. greg.-mon. - доуши mat. 28. кес -ныı psalt.-inf. saec. xii. -мог- op. 2. 2. 643.

прѣнемагати -аіж -аѣши vb. animo esse pusillo isaak. - сѧ ὀλιγωρεῖν negligere men.-vuk. ὀλιγτιᾶν vertigine laborare hom.-mih. 184.

прѣнемоганиѣ v. **прѣнемаганиѣ**.

прѣнеможениѣ n. pusillanimitas.

прѣнемошти -гѫ -жеши vb. ὀλιγοψυχεῖν animo esse pusillo ant. - срьдьцемь alex.-mih. 98. ὀλιγτιᾶν vertigine laborare sup. 64.

прѣнепокиньнъ adj. innocens int. 29.

прѣнепорочьнъ adj. πανάμωμος omni culpa vacans ant. sim. I. 1. 9. sabb.-typ.

прѣнесенiе n. translatio typ.-chil. chron. - моцiемь šiš. xv.

прѣнести -сѫ -сеши vb. μεταχομίζειν, μεταφέρειν transferre krmč.-mih. man. ant. misc. misc.-šaf. prol.-mih. nom.-barb. ok 54. trêb. chron. - тѣло men.-mih. evehere sup. 212. convertere sup 52.

прѣникнѫти -нѫ -неши vb. προσκύπτειν se inclinare men.-vuk. adde pat.-mih. dial.-šaf. dom. -ни ако окаьцемь къ гробы chrys.-lab. - скланiею isaak. - съ стьпа sabb. 17. - съ полаты pat.-mih.

прѣникнѫтiе n. inclinatio окьнце -тиа ради misc -šaf.

прѣнищати -чѫ -чеши et **-цаіж -цаѣши** vb. παρακύπτειν inclinare krmč.-mih. adde misc.-šaf. - очима dioptr. имиже (окьнци) - χωρεῖ ὄψις παρακυπτική krmč.-mih. 315. - ıею (дъверию) krmč.-mih. - на кого isaak - изь келiе ioann. ὑπερέχειν imminere -чласта 3. reg. 8. 8. coniug. V. 1. pan. adde -чеıа misc.-šaf.

прѣпiе n. μαχή pugna tit. 3. 9. -bulg. ἀντιλογία contradictio pat. adde ber. прѣsup. 133. 244. svjat.

прѣновити -влиж -виши vb. renovare int. 20.

прѣновлѧти -лиж -лѧеши vb. renovare int.

прѣносити -шиж -сиши vb. μεταφέρειν transferre dial. proph. adde krmč.-mih. nom.-barb. men -mih. bom.-mih. misc.-šaf. chron. - заточенiа ноужду greg.-mon. 50. παραφέρειν inxta afferre šiš. 216. - сѧ ok. 63.

прѣносъ m. transferre переносъ sbor -kir. 63. mat. 40. alex. - дарокъ pam. 224.

прѣношати v. **прѣнашати**

прѣношенiе n. συνεισφορά oblatio sup. 62. 27: recte прин-.

прѣноштевати -тоуіж -тоуıеши vb. pernoctare.

прѣнъıрити -рiж -рiши vb. sensus dubius: логиновоу гладкоу -нирiши men.-mih. 126.

прѣньнъ adj. rixae. uti videtur -нал нмы men.-mih. 350.

прѣоклаДьникъ m. qui accusat клеветьници и -ницы и скадьницы misc.-serb.

прѣокидомъ adj. neglectus многкымъ прѣокимо greg.-naz.

прѣокидьникъ m. qui iniuria afficit - нашiе тѫсти men.-mih.

прѣобидьно adv. καταφρονητικῶς contemnendo men.-vuk.

прѣобидьнъ adj. iniuriae.

прѣобидѫкати -аіж -аѣши vb. iniuria afficere zlatostr.

прѣобидѫкнiе n. ἀδικία iniuria dial. ἀλαζονεία iactantia men.-mih. περιφρόνησις contemtus op. 2. 2. 200.

прѣобидѫти -ждѫ -дiши vb. ἀδικεῖν iniuria afficere prol. gen. 42. 22. παραλογίζεσθαι fallere - мьздоу pent.-mih. καταφρονεῖν contemnere svjat.-op. 2. 2. 403. sup. 306. 390 περιφρονεῖν contemnere sup. 142. contemnere sup. 408. aspernari sup. 196. ἀθετεῖν improbare svjat.-op. 2. 2. 404. negligere sup. 195. adde chron. mon.-serb. -на землы sim. II. 3. годьство - svjat. - законъ svjat. да не -димъ дроугъ дроуга zlatostr.

прѣокиждати -аіж -аѣши vb. καταφρο-

νεῖν contemnere matth. 6. 24. -ev.-novg. int. 23.

прѣобитѣлиште n. κατάλυμα deversorium men.-vuk.

прѣобладати -аѭ -аѣши vb. ὑπερέχειν eminere šiš. 195. š.-gl. 83.

прѣоблистати -аѭ -аѣши vb. valde splendere - **сѧ** pan.

прѣоблѣщти -кѫ -чєши vb. mutare, ni fallimur - **сѧ** vestem mutare sup. 361. **дань въ ноць -чє сѧ** hom.-mih.

прѣображение n. μεταμόρφωσις transfiguratio ostrom. chron. - **спасово** mon.-serb.

прѣобразити -жѫ -зиши vb. μετασχηματίζειν, μεταμορφοῦν transfigurare sup. 182. - **сѧ** ostrom. chron.

прѣобразовати -зоѭ -зоуѣши vb. μεταμορφοῦν transfigurare ant. krmč.-mih. šiš. 81. dial.-šaf. chrys.-lab. - **сѧ**.

прѣобратити -штѫ -тиши vb. vertere dioptr. isaak. - **на милованиѥ** greg.-mon.

прѣобращтати -аѭ -аѣши vb. vertere isaak. **нєво колєси подобьно -аѣмо** chrys.-lab. - **сѧ** in lecto chrys.-lab.

прѣобращтение n. conversio - **на коюждо страноу** chrys.-lab.

прѣогорьчєвати -чоуѭ -чоуѣши vb. exacerbare int.

прѣогорьчение n. exacerbatio.

прѣогорьчити -чѫ -чиши vb. exacerbare int. 36.

прѣодолати -аѭ -аѣши vb. vincere **гладъ -аѣтъ ми** tur. 46: thema **-долѣти**.

прѣодолѣвати -аѭ -аѣши vb. vincere glag. - **окрьстъ соущихъ** greg.-mon. **изкѣ** - greg.-mon. 85. **-каше ихъ** bus. 977. **-аѣѣ-** greg.-mon. 74.

прѣодолѣти -кѣѭ -кѣши vb. νικᾶν vincere bus. 413. sup. l. 85. 154. 193. - **смрадоу -лѣни коудєтє** hom.-mih. **-лѣ ѣьсть** greg.-mon.

прѣодрѣжание n. eminere misc.-šaf.

прѣодрѣжати -жѫ -жиши vb. ὑπερέχειν eminere ant. **-жимо** ὑπεροχή šiš. 228.

прѣодѣти -кѣѭ -кѣши vb. vestire nomoc.-bulg. **-дѣла** alex.-mih. 196. **-дѣнь свѣтомь** hom.-mih.: praesentis formam e coniectura adiecimus.

прѣокаѧнъ adj. miser **-ѧньнь** dioptr.-lab.

прѣоракати -аѭ -аѣши vb. arare ultra terminum - **мєѭ** misc.-serb. - **никоу** nom.-lab. 27.

прѣорати -рѣѭ -рѣши vb. arare ultra terminum - **чюждоу краждоу** misc.-šaf. 85: nota **-рат сѧ цѣтъ сына** bell.-troj. 16.

прѣосвѧщтенъ adj. sanctus - **патриархъ** sabb. 129.

прѣосѣпьнъ adj. valde obscurus int. 49.

прѣотьць m. avus sbor. dial.-šaf. alex.-mih. 115. io.-sin. typ.-chil. op. 2. 2. 177. chrys.-lab. dioptr. sabb. 24. men.-mih. men -vuk.

прѣотьчь adj. poss. avi chrys.-lab.

прѣотьчьскъ adj. avi - **грѣхъ** pat.

прѣотьчьство n. avi terra ok. 58.

прѣотѧжити сѧ -жѫ сѧ -жиши сѧ vb. gravari men.-mih.

прѣотѧти -тьмѫ -тѣмѣши vb. rapere **сь оного сєло -тѣтъ** chrys.-lab.

прѣочистити -штѫ -стиши vb. purgare.

прѣочистование n. purgatio chrys.-lab.

прѣошьствиѥ n. transitus prol. 73. μεταχομιδή transvectio men.-vuk.

прѣпадание n. sensus dubius: **възвращєнии имоуть и -нии** chrys.-lab.

прѣпадати -даѭ -даѣши vb. cadere io.-sin.

прѣпадение n. παράπτωμα lapsus op. 2. 1. 188.

прѣпарѣти -ѣаѭ -ѣаѣши vb. ἀμείβειν alternare (de avibus) **оть мѣста на мѣсто -ряѣшти** ant.

прѣпарѣние n. inconstantia **-рѣн-** clim. **оумѣноє** - io.-sin.

прѣпасти -даѭ -даѣши vb. cadere **отъ оуньшинѣ на горьшиньѣ прѣпадѣша** svjat.-mat. 8. -vost. 1. 176. terreri prol prol.-mart. (bis) ὑποπτεύειν suspicari prol. -cip. pol. przepaść

прѣпаче adv. potius - **и прѣкыше высѣхъ** pan.

прѣпѣлъ m. coturnix in fontt. psl. non videtur legi nsl. plepelica habd. prepelica serb. prepelica; plepelica pol. przepiorka rum. **препелицъ** cf. krepeliti flattern dain. 168: nobis a volitando haec avis nomen videtur nacta, unde etiam bulg. preperuga papilio milad. peperuga verk.

прѣпинание n. impedimentum pat. ichn. misc.-šaf.

прѣпинати -аѭ -аѣши vb. extendere triod. impedire - **сѣтьми** proph. - **чѣдомь** nom.-mik. 48. - **комоу** mir. - **бракъ, бракы** misc.-šaf.

прѣпирати -аѭ -аѣши vb. πείθειν, ἀναπείθειν suadere sup. 150. men.-vuk. šiš. 46. ant. pat. - **кого** men.-vuk. - **иодѣѣ** šiš. 250. - **сѧ**: **-раю сѧ** πέποισμαι op. 2. 1. 150. šiš. 68. **-раѭй сѧ словєсы** λογομάχος disceptator sup. 242.

прѣписывати -аѭ -аѥшн vb. describere men.-leop.

прѣписати -шѫ -шѥшн vb. ἀπογράφειν, ἀπογράφεσθαι describere krmč. 38. krmč.-mih. sup. 110. men.-mih. bus. 135. chron. pingere alex.-mih. 142. - **землю** pent.-mih. **имѣнїе** - krmč.-mih. **войскоу** - alex.-mih. 69. - **книгы** per. 42.

прѣписовати -соуѭ -соуѥшн vb. μεταγράφειν describere men.-mih. διαγράφειν describere men.-vuk. prol.-cip. misc.-šaf. 38. prol. sabb.-typ. op. 2. 1. 54. prol.-mart. bus. 135. - **войскоу** alex.-mih. 80. pingere **отъ иконы образъ** - krmč.-mih. 190.

прѣписъ m. describere men.-vuk. exemplar pat. **царьскы** - misc.-šaf. 38. nsl. prepis.

прѣписъкавати -ваѭ -ваѥшн vb. describere bus. 135.

прѣпитавати -аѭ -аѥшн vb. enutrire isaak. chrys.-lab.

прѣпитанїе n. ἐκτροφή enutritio dial. sabb.-typ.

прѣпитатель m. qui nutrit.

прѣпитати -аѭ -аѥшн vb. ἐκτρέφειν enutrire chrys.-lab. pat. isaak. hom.-mih. **въ насыщенїе** - hom.-mih. men.-vuk. - **сѧ** chrys.-lab. cf. **-тѣти**.

прѣпитѣти -ѣѭ -ѣѥшн vb. enutrire sup. 359. nov. š.-gl. 72. meth. 2. cf. **-тати**.

прѣплаваніе n. traiectio.

прѣплаватель m. qui navigando traiicit.

прѣплавати -ваѭ -ваѥшн vb. διαπορεύεσθαι transire š.-gl. 74. διαπερᾶν navigando traiicere krmč. 112. oct. domet. bus. 88. 686. int. io.-sin. cyr. 6. hom.-mih. - **морѥ** isaak. **морьскоѥ - ѥствьство** chrys.-lab. - **ваѥмꙗ вода** chrys.-lab. - **пѫчины** chrys.-frag. **невѣжда коупе сѧ -ваѥть** isaak.

прѣпладьнїе n. tempus meridianum sup. 202. 2. 14. punctum meridiei sup. 130. 27. τὸ μεσημβρινόν **въ прѣпладнꙗ** vost. μεσημβρία meridies **-дн-** ex.-op. 2. 1. 21. ex. **прѣпладенїемь своимь** sir. 43. 3. -vost.

прѣповити v. **прѣповити**.

прѣповити -вьѭ -вить vb. navigare, uti videtur **-ви къ намь** men.-mih.

прѣповлѣнїе v. **прѣполовлѣнїе**.

прѣплодьнъ adj. κατάκαρπος fructibus onustus **добрыимн дѣлы** - hom.-mih.

прѣплоути -пловѫ -пловѣши vb. διαπορθμεύειν traiicere sup. 142. transire sup. 217. ἐκπλεῖν e portu solvere šiš. 32. διατρέχειν transmittere sup. 382. διανήχεσθαι transnatare prol.-mart. men.-mih. διαπερᾶν traiicere proph. adde sim. I. 10. 13. op. 2. 2. 78. isaak. - **морѥ** proph. - **пѫчинѫ** dioptr. - **рѣкоу** prol.-mart. prol.-serb. - **до града** greg.-lab. **-плокѣте** greg.-lab.

прѣплънити -нѭ -нѣши vb. complere **-нѣнъ мѣхъ** dioptr. **-нѣнь корабль** psalt. **-нѣнь** ἀνάπλεως men.-vuk.

прѣплънъ adj. plenus prol.-mih. 230.

прѣплънити сѧ -ьѭ сѧ -ѣѥшн сѧ vb. compleri dioptr.

прѣповѣдити -ждѫ -дѣши vb. vincere mir.

прѣповѣждати -аѭ -аѥшн vb. ὑπερνικᾶν vincere šiš. 239. int. mir.

прѣпогыбѣлїе n. interitus **соумнѧ сѧ о людьстемь прѣпогибели** vost.

прѣподаваливати -аѭ -аѥшн vb. comparare glag.

прѣподавати -аѭ -аѥшн vb. tradere pan.

прѣподатель m. qui tradit nom.-mik. 98.

прѣподати -дамь -даси vb. παραδιδόναι tradere ioann. greg.-mon. 53. 56.

прѣподобиѥ n. ὁσιότης sanctitas šiš. 129. ziz.

прѣподобоволѣпьнѣ adv. decore men.-vuk.

прѣподобьникъ m. sanctus šiš.

прѣподобьница f. sancta **инѣи слоужькоу -цамь** typ.-nicod.

прѣподобьничь adj. poss. sancti men.-mih.

прѣподобьничьскъ adj. sancti typ.-chil. **слоужьба -ка** typ.-nicod.

прѣподобьномѫченикъ m. sanctus martyr typ.-chil.

прѣподобьнъ adj. ὅσιος sanctus sup. sborn. sim. I. 12. chron.

прѣподобьньство n. sanctitas prol.-mart.

прѣподобьнѣ adv. sancte sup. 34.

прѣподобьствиѥ n. ὁσιότης sanctitas prol. ἁγιότης sanctitas men.-vuk. adde prol.-mart.

прѣподобьство n. sanctitas men.-mih. par. **къ твоиемоу -ствоу** belg.

прѣподобьствовати -воуѭ -воуѥши vb. sanctum esse int.

прѣпознавати -аѭ -аѥшн vb. antea intelligere chrys.-lab. ·

прѣпой m. πότος potatio op. 1. 56. **въ прѣпоихъ ѥминыхъ** esth. 5. 6. -proph. bus. 169. mat. 53. vost.

прѣпокоити -коѭ -коиши vb. παύειν, ἀναπαύειν sedare - **слово** chrys.-lab. adde sup. 432. mir. - **сѧ** chrys.-lab.

прѣпокоиште n. locus quietis misc. 78.

прѣпокоиѥнїе n. requies chrys.-lab.

прѣполавлити -ѩ -ѥшн vb. ad dimidias partes redigere triod. **-вѣти** pat.-mih.

прѣполовити -влѭ -вишн vb. ad dimidias partes redigere triod. прип- glag. - сѧ: -кашти сѧ ношти sup. 398.

прѣполовлєніе n. dimidia pars въ - праздьника ἑορτῆς μεσούσης ostrom. -лен- pat. tur. isaak. chrys.-lab. šaf.-frag. 31. -пловленіе въ среде -ныа не шасти op. 2. 2. 282. -влѣньіе mat. 21. -вьіе-ніе sup. 432.

прѣполъ m. sexus женьскаго преполоу recte pro alius codicis прелога vost.

прѣпона f. καταπέτασμα aulaeum - раздиранїе сѣ hom.-mih. σκῶλον offendiculum proph. σκάνδαλον scandalum lev. 19. 14. -pent.-mih.

прѣпонъ m. impedimentum men.-vuk. prol. 165. serb. pripon rum. припон funis longior припонеск.

прѣпонътийскъ adj. qui ultra pontum est -нт- alex.

прѣпорькъ adj. litus, uti videtur pat. 237. πιθανός probabilis -пъными оуказъ io.-clim.: nota прокѣдъ -рѣна πρόγνωσις ἔντομος greg.-naz.

прѣпоржчати -лѭ -лѣшн vb. commendare svjat.

прѣпоржчєніе n. mandare прип- vost. 1. 17.

прѣпоситъ v. прѣпоситъ.

прѣпослоушаніе n. παρακοή inobedientia ant.

прѣпосълати -лѭ -лѣшн vb transmittere -са- greg.-mon. 60. int. 99.

прѣпосылати -лѭ -лѣшн vb. transmittere int. mir. ber.

прѣпочивати -лѭ -лѣшн vb. requiescere hom.-mih. pat. isaak. dioptr.

прѣпочинѫти -нѫ -нѣшн vb. quiescere vost.

прѣпочитати -лѭ -лѣшн vb. eligere krmč.-mih. 367. cf. прѣдьи-

прѣпочнти -чнѭ -чнѣшн vb. requiescere pat. dial. pat.-mih. isaak. io.-siu. sabb. 173.

прѣпочитиє n. requies sabb.-typ. isaak.

прѣпоясало n. subligaculum alex.: adde -ска alex.

прѣпоясанїе n. περίζωσις, ζωσις praecinctus proph. ant. antch. ζώνη cingulum men.-vuk. pat.-mih. διάζωμα cingulum ex.-op. 2. 1. 20.

прѣпоясати -шѭ -шѣшн et -сѭ -слѣшн vb. διαζωννύναι, περιζωννύναι praecingere ostrom. ant. int. proph. adde chron. -сань прѣтомь greg.-lab. V. 1. op. 2. 2. 82. men.-mih. V. 2. strum. bus. 171. - сѧ ostrom. -шѣшн сѧ въ ыринъ mat. 51.

прѣпоясовати соуѭ -соуѣшн vb. cingere int. - сѧ ber. въ царьство - greg.-mon. 64.

прѣправьдьнъ adj. ὅσιος sanctus proph.

прѣпратъ v. папрътъ.

прѣпроважда́ти -лѭ -лѣшн vb. διάγειν traducere hom.-mih. chrys.-lab. pat. misc. sup. 401. -жлѣшн sborn.

прѣпроводити -ждѫ -дѣшн vb. διάγειν traducere ant. triod. steph. misc. adde misc.-šaf. sup. 424. 432. sborn. - животъ hom.-mih. дв҃ѣ лѣтъ҃ - greg.-mon. 60. здѣ сн все прѣмє животъ моего -ждю hom.-mih. 136. - жизнь nomoc.-bulg. - прѣмѭ sup. 411. - дьни hom.-mih. - ночь chrys.-lab διοικεῖν tractare докрѣ - свой сань men.-mih. -вад-chron.

прѣпрославити -влѭ -вишн vb. celebrare typ.-chil. mir.

прѣпростина f. simplicitas alex.

прѣпростїе n. ἁπλότης simplicitas šiš. 146. 156. apost.-bulg.-vost.

прѣпросто adv. simpliciter - ходити prol.-mart.

прѣпростъ adj. ἁπλοῦς simplex sup. ἄγροικος imperitus prol.-cip. φιλός vilis prol.-mart. nsl. preprost rês. insanus, fatuus lex. oko -sto trub.

прѣпростъıни f. ἁπλότης simplicitas dial. šiš. 131. op. 2. 1. 165.

прѣпростъ f. ἁπλότης simplicitas op. 2. 2. 260.

прѣпростъ adj. indecl. - отьца sup. 199.

прѣпростъ adv. ἁπλῶς simpliciter cloz I. 814. hom.-mih. cyr.-hier. omnino sup. 338. adde 267. ῥᾳδίως facile ant. συντόμως breviter ephr.-vost. - осоужда́ти leont. - рекоу greg.-lab. языкъ въведе-ніе - нарече hom.-mih.

прѣпростьство n. ἁπλότης simplicitas men.-mih. ant isaak. glag. -простьство op. 2. 2. 631.

прѣпростъıць m. homo imperitus prol.-vuk.

прѣпростѣ adv. ἐπ' εὐθεῖαν recta покѣмь - pent.-mih adde sup. 17.

прѣпротазати -заѭ -заѣшн vb. extendere pan.

прѣпрькъıи adj. probabilis въ прѣпрькıııхъ ἐν πειθοῖς op. 2. 2. 476.

прѣпрѣмѫдръ adj. sapiens isaak.

прѣпрѣтиніе n. πεισμονή persuasio šiš. 123. misc. ber. -пьрѣтиніе πείθειν sup. 275.

прѣпрѣтєлькъ adj. persuasorius.

прѣпрѣти -прѭ -пришн vb. πείθειν persuadere hom.-mih.-cyr. 4. krmč. prol. misc. greg.-lab. - кого о чемь tur. io.-

sin. psal. 50. 6. -mat. 28. **-прите евре** cyr. 8. **-пьрити** sup. 133. **-пьрѣнїа** sup. 132. pol. przeprzeć.

прѣпры f. persuasio **не по прѣпьри словесь** οὐκ ἐν πειθοῖς I. cor. 2. 4. -vost.

прѣпрѧда v. **прѣпрѧда**

прѣпрѧжь m. περίζωμα cingulum op. 1. 26. ruth. 3. 15. -proph. pent.-mih. mat. 55.

прѣпрѧда f. πορφύρα purpura marc. 45. 17. -assem. et. bulg. op. 2. 2. 237. ziz. **-прѧда** alex. **-прада** azbuk. cf. gr. πορφύρα lat. purpura goth. paurpaura ahd. purpurâ.

прѣпоустити -штѫ -стиши vb. διαβιβάζειν traducere pent.-mih. ἐκπέμπειν emittere hom.-mih. adde svjat. chrys.-lab. ex. per. 54. chron. l. 134. **-поущь день** dial.-šaf.

прѣпоустыни f. πανέρημος desertum barl.

прѣпоустынъ adj. sensus dubius: **-ныѫ творити** io.-sin.

прѣпоущтати -аѭ -аѥши vb. παραπέμπειν praetermittere, transmittere ant. hom.-mih. pat. misc. io.-sin. prol.-mih. krmč.-mih. ex.-op. 2. 1. 19. dial.-šaf.

прѣпоуштение n. traducere chrys.-lab.

прѣпьньчнй m. g. **-чнѣа** ἐμποδιστής qui impedit hom.-mih. 105.

прѣпьстръ adj. σηρικός sericus, recte varius prol.-cip. men.-vuk. **плесьце -стры** prol. -lab.

прѣпѣкѣти -аѭ -аѥши vb. προσάδειν accinere hom.-mih ; recte **прии-**.

прѣпѣтъ adj. πανήγυητος valde celebratus ant. antch. sim. II. 14. hom.-šaf. chron. l. 106.

прѣпѧти -пьнѫ -пѫѥши vb. διαπετασνύναι expandere - **мрѣждоу** op. 1. 100. adde prol. - **сѣть** š.-gl. 64. impedire **-пеше сѣть ногама моима** men.-mih. **оть благаго ми поута - ми** sabb. 18. **- комоу** mir.

прѣпѧтие n. πρόσκομμα offendiculum proph.

прѣпѫтие n. ἀγορά forum **на прѣпоутии полагаχоу** marc. 6. 56. -ev. saec. xii. **на припоутинχъ** ev. 1270.

прѣраба f. τρίδουλος serva infima man.-vost.

прѣрадостьнъ adj. valde laetus.

прѣразгрѣдѣти -ѥѫ -ѥѭши vb. superbire prol.-mart.

прѣращение n. sensus dubius: in senectute dioptr.

прѣрѣшти -кѫ -чѣши vb. ἐρίζειν contendere ostrom. ant.-hom.

прѣристание n. cursus equorum alex.

прѣристати -штѫ -штѣши vb. praetercurrere **-рипѣа** отъ кѣстокъ ико мыслѣныи проскѣрѧа конца men.-belg.

прѣрицание n. contentio **ласта рѣшити -ию** hom.-mih. **съ - и оукорѫ** greg.-naz.

прѣрицати -чѫ -чѣши et **-цаѭ -цаѥши** vb. ἀντιλέγειν contradicere šiš. 63. nicol. šaf.-urspr. **словеса, нмиже -чета** hom.-mih. 56.

прѣровъ m. fossa chrys.-duš. 26.- **широкь** alex.-mih. 115. βόθρος fovea **прерокъ** io.-dani. **нѣровъ** sup. 159. 25. τάφρος fossa **нѣровъ** greg.-naz. oserb **prerov**.

прѣродитель m. πρόγονος progenitor šiš. 246. ioann. ichn. men.-mih. chrys.-lab. chrys.-duš. chron.

прѣродителнъ adj. προγονικός avitus ioann. chrys.-lab. glasn. 11. 162. sup. 78.

прѣродителѥкъ adj. poss. avi greg.-mon.

прѣротьнъ adj. periurus alex.

прѣрочькъ adj. ἀντιλεγόμενος contradictionis ostrom. **на падение и къстание многимь и къ знамение прирочно** nicol.

прѣроушьстие n. color rufus **о прероуш'стии** pal. 1494; vocabulum dubium.

прѣрѣкати -кѫ -ѥши vb. ῥηγνύναι frangere proph. **конь поуто прѣркакъ** op. 2. 2. 85. - **сѧ: керкы прѣрѣкетъ сѧ** vost. pol. przerwa.

прѣрѣкати -аѭ -аѥши vb. frangere prol.-vuk. nomoc.-bulg.

прѣрѣкати сѧ -аѭ сѧ -аѥши сѧ vb. ruere - **на хотѣние** vost.

прѣрѣзание n. dissecare hom.-mih.

прѣрѣзати -заѭ -заѥши vb. τέμνειν, διακόπτειν dissecare sup. 389. pent.-mih. τέμνειν men.-vuk. adde hom.-mih. men.-mih. krmč.-mih. bor. 20. chron. l. 111. **горы высокыѥ глоубокыми дебрьми -заны** bus. 685. - **жилы** prol.-mart. - **зелие** krmč.-mih.

прѣрѣкание n. ἀντιλογία contradictio šiš. 216. adde ant.-hom. int. chrys.-lab. ber. disceptatio sup. 360. ἀμφιβολία ambiguitas krmč.-mih.

прѣрѣкати -аѭ -аѥши vb. ἀντιλέγειν contradicere sup. 361. 367. prol. alex.: pro **прѣтити** ev.-šiš. saec. xiii. šaf.-urspr. cf. **-цати**.

прѣрѣкоκати -коуѫ -коуѥши vb. contradicere pat. ephr. io.-sin. krmč. 188. krmč.-mih. chrys.-lab. dioptr.-lab. **не -коуй противоу истинѣ** sborn. - **старцоу** dial.-šaf. ἀλαζονεύεσθαι gloriari men.-vuk.

прѣрѣцати -аѭ -аѥши vb. contradicere alex. cf. **-кати**.

прѣржбити -блѫ -бишн vb. dissecare ant.-hom.

прѣржчати -аѭ -аѥши vb. concredere triod.

прѣржчити -чѫ -чишн vb. tradere glasn. 13. 377.

прѣсадити -ждѫ -дишн vb. μετατιθέναι transplantare nov. mutare - **чьто.на чьто** io.-sin. **иже (прѣсѣдъ) прѣсадиша ѳ** (ξύλδρον) ἔθηκαν iudic. 20. 36. -vost. - **сѧ** š.-gl. 92. nsl. presad planta habd.

прѣсаждати -аѭ -аѥши vb. μετατιθέναι transplantare ant. int. pat.-mih. **древо** - clim.

прѣсвѣтлити сѧ -лѭ сѧ -лишн сѧ vb. illustrari steph.

прѣсвѣтловати -лоүѭ -лоүѥши vb. illustrare **-ваный прѣдѣтече** hom.-mih. 112.

прѣсвѣтлость f. lucidum esse.

прѣсвѣтлъ adj. lucidus ant.-hom. chron. 1. 194. **-лаго вѣры дне** vost.

прѣсвѧтъ adj. παγάιος sanctissimus sup. hom.-mih. mon.-serb. 74. 259. chron. 1. 48. 52.

прѣсвѧшт҃ныи adj. sanctus chron. 1. 194.

прѣсѣлити -лѭ -лишн vb. μεταοικίζειν transferre incolas krmč. 75. ant. dial. proph. ok. 75. κατοικίζειν habitatum mittere hom.-mih. - **кого** mir. - **сѧ** prol.-mih. šiš. 13. greg.-mon. **отъ мльвь** - men.-vuk.

прѣсѣльникъ m. μετανάστης, μέτοικος advena men.-vuk. pat. misc. prol.-cip. ephr. prol.-mart. men.-leop. men.-mih. **-лъи-** bon.

прѣсѣльничь adj. poss. advenae.

прѣсѣльничьство n. incolatus.

прѣсѣльнъ adj. ad incolas pertinens.

прѣселѧти -лѭ -лѥши vb. transferre incolas prol.

прѣселити -лѭ -лѥши vb. transferre incolas **-ити его отъ никомиднє** ok. 57. - **сѧ** bus. 979. μετοικεῖσθαι hom.-mih.

прѣсѣлѥнїе n. μετοικεσία migratio ostrom. mat. 12. **добромоү -нию вѣстникь** greg.-mon. 77.

прѣсилїе n. maior vis **-ємь отѣзаємь** men.-mih. 177.

прѣсильно adv. ὑπέρογκα superbe 2. petr. 2. 18. -vost.

прѣсильнъ adj. fortis ant. -hom. - **вѣтръ** βίαιος violentus proph.

прѣскакати -чѫ -чиши et -кѫ -кѧши vb. παραπηδᾶν transilire krmč. 75. int. pat.-mih. dial.-šaf. alex.-mih. 35. 172. bus. 384. sabb.-typ. sborn. **сѣнь** - men.-leop. - **трань** misc.-šaf. 172. - **чьто** krmč.-mih. 154.

прѣскверънавъ adj. valde impurus **-квернalex.**

прѣскверъньнъ adj. valde impurus dioptr.-leop. **-скврьн-** sup. 403. **-скврьнъ** sup. 402.

прѣскверънѧти -ѭ -ѥши vb. inquinare **-верн-** vost. 1. 170.

прѣскочити -чѫ -чиши vb. ἐπιπηδᾶν, παραπηδᾶν transilire krmč. 34. krmč.-mih. ant. io.-siu. cyr. 6. chron. 1. 213. - **трань** misc.-šaf. - **прѣзь комита** prol.-mart. **прискочивь прѣзь близь комита сѣдѧщаго** men.-leop. 119. - **глоүмою** men.-vuk. ὑπεράλλεσθαι transilire sup. 173. ὑπερπηδᾶν transilire **сѣть** - men.-mih. 261. ὑπερβαίνειν transgredi - **вѣкра** men.-vuk.

прѣскрѣбьнъ adj. παντόδυνος valde acerbus sup. 349. **-но обладанїе** hom.-mih.

прѣславь m. urbs bulgariae asên 13. cf. šaf. -starož. 244. edit. secnndae.

прѣславьность f. gloria int.

прѣславьнотворьнъ adj. παραδοξοποιός miraculosus - **икона** pyrg. men.-vuk.

прѣславьнъ adj. valde inclutus antch. ant.-hom. isaak. dial.-šaf. παράδοξος admirabilis sup. ostrom. hom.-mih. **-но чюдо** sim. I. 27. ἐνδοξότατος celeberrimus krmč. 35: nota παντεοδαίμων man. prac- prol.-mih.

прѣславьнѣ adv. παραδόξως modo admirabili sup. 141. adde 450. gloriose **-вньѣ** sup. 446.

прѣславьскъ adj. prêslavensis asên. 53.

прѣславьць m. preslavensis **переславьць** op. 2. 1. 62.

прѣсладъкъ adj. γλυκύτατος dulcissimus hom.-mih. **очию моею -ки свѣте** alex.-mih. 184. **-ка пѣсньница** men.-mih. - **глась.**

прѣсловлѧ: nota **прѣсловлѧ мировѣ** περιβόητος τῷ κόσμῳ vost. e cod. saec. xvi: vocabulum dubium, quod vost. ad verbum **прѣслоүти** trahit, recte fortasse **-вѣ.**

прѣсловѣ adj. praeclarus steph. pat.-mih. hom.-šaf. lavr.-op. 37. 40. - **петрь** hom.-mih. 129. **-вѣтъ** par. 77. **прѣсловоүщиѥ** psalt.-theod. **прѣслова** op. 2. 2. 419.

прѣслова v. **прѣсловѣ.**

прѣсловѣтость f. magna gloria acad.

прѣсловѣтъ adj. valde inclutus **-воүтъ** alex.

прѣслоүха f. παρακοή contumacia **прѣсех.-vost. нашоү прѣслоүхоү цѣла** op. 2. 2. 298.

прѣслоушанїе n. παραχοή inobedientia sup. ant. int. prol.-mart. chrys.-lab. bus. 337. 503. - **ева'жино** hom.-šaf.

прѣслоушаньнъ adj. παραχοῆς inobedientiae ant.

прѣслоушатель m. inobediens nom.-mik. 149.

прѣслоушати -лиж -аюши vb. παραχούειν non obedire ant. sup. antch. dial.-šaf. leont. chrys.-frag. οὐκ ἀκούειν proph. non oxaudire chrys.-lab. **прѣзрѣти** или - mir. 160. - **клѣтоу** misc.-šaf. - **заповѣдь** tur. - **заповѣди** chrys.-lab. -**слиш**š.-gl. 99. - **сѧ** men.-leop. -**шавъ сѧ того** vita-theod. nsl. odslišati repulsam dare.

прѣслоушливъ adj. inobediens -**слывь** dioptr.-lab.

прѣслоушьникъ m. qui non obedit nom.-lab. pan. mir. gram.

прѣслоушьнъ adj. ἀνυπήκοος inobediens dial.

прѣслѣживъ adj. sensus obscurus: **пчела мала соуци птичица и прослѣжива** zlatostr.-saec. xvi.

прѣсмѣкательнъ adj. repens int. 283.

прѣсмѣкати сѧ -каж сѧ -каюши сѧ vb. ἕρπειν repere pent.-mih. isaak. prol.-cip. pat. op. 2. 2. 430. š.-gl. 71. 79. ichn. prol. - **по земли** tur. misc.-šaf. **по земи** - sabb. 211. **гадъ -каюшїй сѧ**' holm. -**каемо** reptile men.-leop. -**каемъ** bus. 63. -**каемь змиѣ** ichn. - **гадь** prol.-mart. -**каѥ сѧ звѣрь** ἑρπετόν men.-vuk. pol. przesmyk.

прѣсмѣшьникъ m. qui irridet ber.

прѣсмѧ v. **беспрѣсмѣне** et **беспрѣстани**.

прѣсовъ m. sensus obscurus: **во храмѣхъ прѣсовни соломена** τῶν ξύλων αἱ ἱμαντώσεις lignorum colligationes zlatostr. -saec. xvi: nota **пересови слъже кедри** δοκοὶ οἴκων ἡμῶν κέδροι cant.-cant. 1. 16. -vost.

прѣсолити -лиж -лиши vb. condire **тѣло** - sabb. 104. bulg. prêsol salzwasser.

прѣсольникъ m. vas quoddam men.-leop.38.

прѣспѣвание n. proficere io.-sin.

прѣспѣвати -ѣж -ѣюши vb. προκόπτειν proficere dial. adde sup. 342. ber.

прѣспѣти -спѣж -спѣюши vb. ὑπερβαίνειν excedere glag. - **мѣрж** cloz I. 571. **колицѣхъ каженикъ прѣспѣютъ** greg.-naz. αἰσχύνειν superare cloz I. 568. -**спѣ сию доброто** hom.-mih. **дроугаа дроугоу -спѣюцїи** cyr. - **въздрасть** prol.-mih. - **ангелскые чины** hom.-mih. - **прочиихъ** sim. I. 17. -**спѣни быхомь** προεχόμεθα rom. 3. 9. -**šiš.** 52. ὑπερέχειν superaro -**спѣюцїи моудрость** hom.-mih.: adde cyr. 3. sup. 157. ὑπερβάλλων nimius -**спѣюцоую** šiš. 107. cf. -**спѣкати**.

прѣспѣшьнъ adj. prosper gen. 37. 14. -glag.

прѣспѣшиие n. ὑπερβολή excessus šiš. 237. adde krmč.-mih. prol.-mart.

прѣспѣти -кѣж -кѣюши vb. προκόπτειν proficere cf. -**спѣти**.

прѣставение v. **прѣставлениѥ**.

прѣставити -влѧ -вишн vb. παύειν sedare sup. 285. - **законъ** cloz I. 287. μετατιθέναι transponere **не прѣстаки любъве** apost.-saec. xiii. καταβάλλειν numerare sup. 310. 14. - **сѧ** šaf.-frag. 33. chron. 1. 55. 56. 67 etc. glag. mutari **къ обрызы ихъ** (**моудрыихъ чловкъ**) -**вимъ сѧ** sborn. bulg. prestavi se serb. prestaviti se rum. **пристъвеск**.

прѣставити -клѧ -вишн vb. constituere **-вить те христовоу прѣстолоу** sim. I. 15. pro **прѣдъст-**.

прѣставлѧти -ѧѭ -ѣюши vb. μετατιθέναι transponere **нечьстивыихъ отъ срѣды** - hom.-mih. 141. μεθιστάναι transferre **-вѣтъ** sup. 173. - **горы** š.-gl. 84. - **сѧ** mori men.-mih. pam. 195.

прѣставлениие n. μετάθεσις transpositio; μετάστασις amotio sup. 352. transitus sup. 373. κοίμησις morsostrom. mon.-serb. 211. sim. I. 20. chron. glag. - **отъ житиа** hom.-mih. 91. -**вение** šaf.-frag. 33.

прѣстание n. cessatio hom.-mih. dioptr. chrys.-lab.

прѣстань f. **безъ -ни** ἀπέραντα perpetuo sup. 241. 7. ἀδιαλείπτως sine intermissione sup. 10. 142. 448. sim. I. 27. chron. nsl. prestanek habd. cf. **беспрѣстани**.

прѣстаръ adj. valde senex chronogr.

прѣстарѣлъ adj. valde senex par. 104. bulg. prestarêl.

прѣстарѣние n. senectus.

прѣстарѣти -кѣж -кѣюши vb. γηράσκειν senescere pat. sup. 182. 16. - **сѧ** hom.-mih. men.-leop. sborn. dial.-šaf. **прес-** op. 2. 2. 274.

прѣстати -станѫ -станеши vb. παύεσθαι cessare, desinere ostrom. κοπάζειν cessare sup. ostrom. διαλείπειν desinere ostrom. ant. proph. cloz I. 174. bus. 263. 377. - **отъ блоуда** krmč.-mih. - **отъ игры** vita-theod. - **отъ рыданиа** sim. II. 4. - **отъ блазни тое** men.-mih. - **отъ грѣхъ** prol.-cip. **молише бога - гоненнїе** prol.-mih. **-станеть и мечька** ἐμπέσῃ αὐτῷ ἡ ἄρ-

ктос vost. male ни -ста отъ стоудa оу̀ καθίκετο τῆς ἀναισχυντίας cloz I. 183. ни тогда -сташе отъ възбѣщенна οὐδὲ ἐνταῦθα τῆς μανίας ἔστησαν hom.-mih. 102: -ста ме ѣтаразѣ με pent.-mih. forte pro -стрѧсѧ.

прѣстатиѥ n. intermissio domet. dioptr.-lab. огнꙗ - vita-theod. слъзамь -гны ни имѣаше sabb. 183. не кѣше -гны слъзамь его dial.-šaf. 243.

прѣстлати -стлаж -стлаѥшн vb. παύεσθαι, καταπαύεσθαι cessare ant. sup. isaak. cloz I. 846. - отъ сладости chrys.-lab. - отъ чего leont. - о мнозѣ ἀποστοματίζειν περὶ πλειόνων luc. 11. 53. -ev.-saec. xi.

прѣстилати -аж -аѥшн vb. sternere ex.-psal. 103. 3. -op. 2. 1. 33. -лаѥй vost.

прѣстолиѥ n. thronus misc.-serb.

прѣстолъ m. θρόνος thronus ostrom. sup. krmč.-mih. 34. καθέδρα svjat.-op. 2. 2. 399. adde sim. I. 15. chrou. - привлатый prol.-vost. - петра š.-gl. 40. tribunal sup. 112. bulg. prestol rum. прѣстол.

прѣстольникъ m. ἔνθρονος in solio sedens barl.

прѣстоꙗниѥ n. stare coram chron. 1. 46.

прѣстоꙗти -стоѭ -стоѩши vb. adesse sup. παρεῖναι, παρίστασθαι assistere cloz I. 411. sup. ostrom. chrys.-frag. bon. bus. 298. 388. chron. 1. 55. 161. 164. тоу дни -ивь alex.-mih. 108. прѣстоѩши цр҃кви hees. περιέπεσθαι seqni sup. 354.

прѣстрадати -аж -аѥшн vb. ὑπομένειν perferre sup. 1. cor. 13. 7. -obich. ἀνέχειν sustinere šiš. 89. 2 38. aut. dial. men.-mih. - жеждоу, - моукы prol.-mih. - моучениѥ prol.-mart.

прѣстрана v. прѣтрана.

прѣстранити -ниж -нишн vb. περισπᾶν distrahere -нѣноу волъмн greg.-naz. - сѧ: надь вєрнгы - men.-mih. 161.

прѣстраништа v. прѣтраништа.

прѣстранити сѧ -ниж сѧ -иѥшн сѧ vb. declinare зъкыжштоу сѧ и -нижштоу на окъ странѣ sup. 444. 17.

прѣстрашєниѥ n. πλαγιότης obliquitas greg.-naz.

прѣстрашити -шиж -шишн vb. perterrere chron. acad.

прѣстрока f.: кисъ прѣстроκы ἐν τῷ ἀτόμῳ ex.-op. 2. 1. 28.

прѣстрѣганиѥ n. πρίσις serra secare men.-vuk.

прѣстрѣгати -аж -аѥшн vb. πρίειν, πριόσι διαιρεῖν serra secare prol.-cip. men.-vuk. -строгати ноздь men.-leop.

прѣстрѣлъ m. teli iactus прѣстрѣлъ schussweite alex.

прѣстрѣщти -гж -жишн vb. φυλάττειν custodire dial.

прѣстѫпати аиж -аѥшн vb. μεταβαίνειν, παραβαίνειν transgredi sup. ex. cyr. 6. - правила pam 212. - запов҃ѣдь chrys.-lab. да дшо. годище -паѥщи, конь chrys -duš. 49. prestopam fris.

прѣстѫпити -плиж -пишн vb. παρέρχεσθαι, παραβαίνειν transgredi ostrom. sup. ant. ὑπερβαίνειν greg.-naz. chron. - хрестъ chron. 1. 130. - оумомо gram. 23. - съ поути exod. 32. 8. -pent.-mih. не -плыше сьвѣта cyr. 1. -стоупин šaf.-frag. 37. - законъ sup.

прѣстѫплениѥ n. παράβασις transgressio ant. -пьиѥн- sup.

прѣстѫповати -поуж -поуѥшн vb. transgredi glag.

прѣстѫпоклатиѥ n. periurium ant.-hom -тьѥ op. 2. 2. 430.

прѣстѫпъ m. transgressio svjat.-op. 2. 2. 392. op. 2. 2. 298.

прѣстѫпъка f. transgressio acad.

прѣстѫпьникъ m. παραβάτης violator legis men.-vuk. hom.-mih. sim. I. 19. euchol. ioann. gram. 79. krmč. 39. sup. 157. при оуданиѥ -цѣ ostrom.

прѣстѫпьничь adj. poss. impii -пи- prol.-mih.

прѣстѫпьнъ adj παραβάσεως transgressionis cloz I. 595. adde bus. 268. да не -пьнѣйшиѥ слоко притєжоу men.-mart.

прѣсоукати -аж -аѥшн vb. torquere -каѥма кнссонь men.-mih. 406. кись -каѥмый chrys.-frag. 3.

прѣсоучениѥ n. διαχοπή intercisio прѣсѣпотока iob 28. 4. -mat. 55: recte -сѣч-.

прѣсоушати -шаж -шаѥшн vb. siccare - рѣкоу hom.-mih. 136.

прѣсоушити -шиж -шишн vb. siccare - морѥ; -шн и прѣведѣ ико по соухоу hom.-mih.

прѣсъвръшєнъ adj. perfectus -нѣйши благо par.

прѣсъгрѣти -кж -кѣшн vb. valde calefacere int. 248.

прѣсъзданиѥ n. inaedificatio int. 261.

прѣсъздати -ждж -ждѣшн vb. inaedificare int. 201.

прѣсъказовати -зоуж -зоуѥши vb. praedicere dioptr. 389.

прѣсъматрнвати -аж -аѥшн vb. considerare прєсм- bus. 701.

прѣсъмꙑслити -слиж -слишн vb. deci-

pere -смысли цары моудрою своєю хытростию prol.-helg.

прѣсѣпати -плѭ -пиши vb. καθεύδειν dormire -ся- krmč. 127. **нощь** - krmč.-mih. 281. **не подобаіеть -спати нощи** krmč.-mih.

прѣсѣхати -шѭ -шиши vb. ἀφανίζεσθαι vanescere **рѣкы пресшютъ** ephr.-vost., quod vost. male ad **прѣсѣхнѫти** trahit.

прѣсѣхлъ adj. ξηρός siccus - **хлѣбы** hom.-mih.

прѣсѣхнѫти -нѫ -неши vb. ξηραίνεσθαι, ἀποξηραίνεσθαι exarescere krmč.-mih. pent.-mih. ex. misc. tur. bus. 119. **кезводнємь** - krmč.-mih. 371. **-сохшоую соухотоу** eyr. 29.

прѣсѣылати -аѭ -аеши vb. transmittere ex.

прѣсѣыпати -плѭ -паеши vb. ὑπερεκχεῖν effundere - **сѣ житницоу сѣтвори** men.-vuk.

прѣсѣытити сѧ -штѭ сѧ -тиши сѧ vb. cibis obrui **насытити сѣ и - сѣ** chrys.-lab. **-ти сѣ и извръже отроче** nom.-mik. 9.

прѣсѣытие n. πλησμονή satietas ant. **-тые** antch.

прѣсѣыштати сѧ -аѭ сѧ -аеши сѧ vb. πλησθῆναι repleri aut.

прѣсѣыщтение n. cibis obruere chrys.-lab. dioptr. nom.-mik. 163. ber. - **книьно** mir. **чрѣва** - misc.-šaf.

прѣсѣьнодѣка v. **присьнодѣка.**

прѣсѣынъ adj. ἄζυμος non fermentatus **хлѣбъ** ↓ bus. 122. pent.-mih. - **пиво** chrys.-lab. opponitur **съсѫрѣнъ мланн** - lev. 7. 12. -mat. 55. pent.-mih. - **погрѣбна** exod. 12. 39. **тѣсто** - krmč.-mih. 253. **сло** - misc.-šaf. **рыкы** - bulg.-lab. **-сна ысти** misc.-šaf. - **медъ** bus. 650. **-сни, рекше чисти** krmč.-mih. 255. **присѣнь** glag. male pro **присьнъ** quod vide. nsl. prêsen crudus habd. presnoča habd. oprêsnik trub. prešišnjek, -njak hung. bulg. presen, presnec, presenčên milad. pokl. 1. 36. croat. prisan crudus verant. prisnac placenta ibid. serb. prijesan recens prisan mik. brašno prjesno živ. 140. russ. **прѣсвецъ** pol. przasny ahd. frisc recens mhd. vrisch weig. 1. 369.

прѣсѣда f. ἔνεδρον, ἔνεδρα insidiae georg. op. 1. 25. psalt.-theod. iudic. 9. 35. - pent.-mih. **оуповаше -дами** iudic. 20. 29. 36. -pent.-mih. στάσις seditio **въ -дѣ оубой сѣтворища** marc. 15. 7. -ev. 1164.

прѣсѣдати сѧ -аѭ сѧ -аеши сѧ vb. rumpi acad.

прѣсѣдение n. rumpi - **гроьно** prol.-mih. 53.

прѣсѣдъ m. ἔνεδρον insidiae pent.-mih.

прѣсѣдъкыние n. insidiae ant.-hom. 252.

прѣсѣдѣкти -ждѫ -дши vb. insidiari psalt.-pog. int. 84. ἐνεδρεύειν insidiari iudic. 9. 32. -vost. **-дѣхоу** pent.-mih. adde chron. l. 80. 88. 93. bor. 83. προκαθίζεσθαι men.-vuk.

прѣсѣкатель m. qui secat krmč.-mih.

прѣсѣкати -аѭ -аеши vb. dissecare triod int. isaak. men.-mih. krmč.-mih. - **на полы** sabb.-typ. - **троицоу** de ario sim. l. 7 **любодроужиемь -клемо** sabb. 116. - **сѧ: честаы паметь не -клеть сѣ** krmč.-mih.

прѣсѣнькнъ adj. umbrosus men.-mih. int. 50.

прѣсѣнысти -ысѫ -ысеши vb. obumbrare men.-vuk.

прѣсѣнысение n. obumbratio proph.

прѣсѣсти сѧ -дѫ сѧ -деши сѧ vb. rumpi **клюа хоче сѧ перес-** bus. 692. **скетаго гробоу** - prol.-mih. 53. cf. **прос-.**

прѣсѣцати -цаѭ -цаеши vb. dissecare triod. int. isaak. chrys.-lab. krmč. 159. krmč.-mih. men.-mih. pan. - **глась** greg.-mon. **несторыа -цаюцаго христа** zak.-serb. ἐγκάπτειν incidere - **еретичьское въстание - сѧ: -цаѣть сѣ отъхо ждение** chrys.-lab.

прѣсѣчение n. sectio ioaun. prol.-mih. prol.-vuk. - **словоу сѣтворихъ** vita-theod. - **рекше честь** krmč.-mih. **въ непрѣсѣчении** ἐν ἀτόμῳ op. l. l. 154.

прѣсѣшти -кѫ -чеши vb. διακόπτειν dissecare ant.-hom. sup. 81. 359. 363. pan. š.-gl. 82. krmč.-mih. nom.-mik. 116. per. 65. - **шию** hom.-mih. - **жилы** νευροκοπεῖν pent.-mih. - **ногоу** men.-vuk. - **весѣдоу** leont. - **честоую пицоу** chrys.-lab. - **на полы** prol.-mih. **прѣс полы** - men.-vuk. - **троицоу** sim. l. 7. - **сѧ** man. 59. **-чѣ сѧ приходъ** mir. 164.

прѣсѧгнѫти -нѫ -неши vb. taugere ex.

прѣсѧзати -жѫ -жеши vb. porrigere, uti videtur sup. 448. 23.

прѣсѧкнѫти -нѫ -неши vb. ἐκλείπειν deficere **источници -ноуть** ephr.-vost. adde alex. **-сѣчѣ чрѣмно море** chrys.-lab. bulg. voda da bi presekнъla milad. 71.

прѣсѧцати -аѭ -аеши vb. siccari ant.-hom. siccare **оудареннємь море** - chrys.-lab.

прѣсждъ m. sensus obscurus: **перес-** sbor.-kir. 53.

прѣсяжьдати -аѭ -аѥши vb. κατακονδυλίζειν pugnis caedere - **оубогааго** op. 1. 120: minus bene.

прѣсѫштьнъ adj. ὑπερούσιος supernaturalis ant. mon.-serb. op. 2. 2. 83.

прѣсѫштьствити сѧ -влѭ сѧ -вишн сѧ vb. supernaturalem esse.

прѣсѫштьствлѣти сѧ -ѣѭ сѧ -ѣѥши сѧ vb. supernaturalem esse.

прѣсѫштьствлѣѥние n. supernaturalitas.

прѣсѫштьствьнъ adj. ὑπερούσιος supernaturalis men.-vuk. pan.

прѣта f. minae glag.

прѣтварити -ѭ -ѥши vb. μεταβάλλειν, μετατιθέναι mutare **-рати** pent.-mih. hom.-mih. - **сѧ** misc.-šaf. **въ дождь -рѣеть сѧ** bus. 690. **-рѣше** sup. **-творint.**

прѣтворити -рѭ -рѩшн vb. μεταβάλλειν mutare dial. prol.-mart. μεταποιεῖν mutare sup. men.-vuk. prol.-cip. prol.-vuk. μεταστρέφειν convertere sup. **чьто на чьто** -; **ѥрость на благоѹтробиѥ** - io-sin. male περιεργάζεσθαι curiose inquirere op. 2. 1. 151. - **сѧ** mutari - **въ водоу** prol.-mih. **тѣлеса -рать сѧ на грозьноѥ** (senio) dioptr.-leop.

прѣтворъ v. **прѣторъ.**

прѣтворити v. **прѣтварити.**

прѣтвръдъ adj. valde durus chrys.-lab.

прѣтѣльнѣ adv. argumentis ber.

прѣтѣрити v. **прѣтѣрити.**

прѣтесати -шѫ -шѣши vb. διακόπτειν dissecare gen. 15. 10. -ostrog. nsl. pretesati; pretosek messer zum abästen Rožna Dolina.

прѣтечениѥ n. παραδρομή transcursus men.-vuk. krmč.-mih. pat. **по -нии шестимь мѣсещемь** prol.-mart. **по -нии петимь лѣтомь** prol.-cip.

прѣтешти -кѫ -чеши vb. praeterfluere sup. 323. praeterlabi ant.-hom. ioann. prol. chrys.-lab. **многа** - chrys.-lab. **-цѣмь аггелы** chrys.-lab.: nota **троха въ грьлѣ -кьши** chrys.-lab.

прѣти, прѫ, приши, raro **прѫ, прѣши** vb. φιλονεικεῖν contendere sup. ἀντιλέγειν contradicere sup. δικαιολογεῖν causam tueri sup. ἀμφιβάλλειν dubitare sup. κρίνεσθαι contendere greg.-lab. **приши сѧ** sup. **право** ꙗприши cyr. 4. 5. - **о чемь** pent.-mih. - **по комь** nomoc.-bulg. 40 - **сѧ** μάχεσθαι pugnare ostrom. **прѣхота сѧ** 1. reg. 3. 2.). -glag. - **съ кымь за кою вещь** misc.-šaf. **аще кочить сѧ и притьсѧ** sabb.-typ. 19. **прѣхѫ сѧ къ себѣ** strum. **пьр-** sup. 174. 176. 223. 225. 325. **пьрвѣй сѧ съ мною** bus. 175. **кьди сѧ прѣ сами людиѥ цркковьнии** chrys.-duš. 47. - **по комь** prol.-vuk.: nota **проуцоу сѧ** men.-vuk. **прѣть** (3. sg.) **иего** men.-vuk. **пьрѣти сѧ** svjat. **пьрщиема сѧ** greg.-naz. nsl. prnja rixa hung. prnjati rixari hung. serb. preti, prem; parac accusator russ. dial. **переть** pol. pierca oserb. pŕěć lăugnen magy. per, perleni rum. **пъръ, пъръск, пъръш** scr. pr: prtanâ pugna zend pere; pĕrĕta debitum ahd. firināri anklāger ztschr. 1. 35; 5. 394. cf. **прѣта, прѣтъ.**

прѣти, прѫ, приши vb. fulcire in **подъпора, подъпоръ** etc. nsl. priprêti (dveri) serb. napreti koga aggredi doprijeti attingere cf. scr. sphar gr. σπαρ: σπαίρω lit. spir-ti stossen, stemmen curt. l. 253.

прѣтило n. reprehensio, uti videtur triod.

прѣтиранниѥ n. ἀποπρίειν serra secare men.-mih.

прѣтирати -аѭ -аѥши vb. πρίειν serra secare pyrg. prol. int. per. 19. 31. - **пилою** prol.-vuk. - **дрѣво** men.-mih. - **голѣни** men.-mih. συμπρίζειν serra secare sup. 295.

прѣтити -штѫ -тиши vb. ἀπειλεῖν, ἐπαπειλεῖν minari men.-vuk. pent.-mih. sup. gen. 47. 42. -vost. ἐπιτιμᾶν ostrom. ἐμβριμᾶσθαι increpare ostrom. κωλύειν men.-vuk. παραγγέλλειν ostrom. - **кого** prol.-mart. - **комоу** prol.-mih. - **комоу съмрьтию** prol.-mart. nsl. prititi trub. pritêti lex. pritež lex. trub.

прѣтицати -чѫ -чеши vb. superare **сиѫ -чѫ тьцесловѣше** dial.-šaf. 214. int. 52. 136. 232.

прѣтлъковати -коуѭ -коуѥши vb. interpretari.

прѣтомити -млѭ -миши vb. vexare prol. - **сѧ** κοπάζειν cessare prol.-cip.

прѣтопити -плѭ -пиши vb. liquefacere - **олово** dioptr.

прѣторъ v. **прѣторъ.**

прѣточиниѥ n. χωνευτήριον conflatorium op. 2. 2. 61. cyr.-hier. rum. **priточиск** transfundo.

прѣтрана f. θυΐα mortarium **мелиахоу къ жерновахъ и тлъцахоу къ пристранахъ** num. 11. 7. -vost. cf. **-ништа.**

прѣтраништа n. pl. θυΐα mortarium **къ пристраницихъ** num. 11. 7. -vost. cf. **притраништа.**

прѣтроудити -ждѫ -диши vb. fatigare prol. **-ждено тѣло** men.-mih. **-ждень тѣломь** dial.-šaf. **-ждени моужи** greg.-

mon. 60. **поты -жденъ** greg.-mon. 71. **-ждень отъ теготы** chrys.-lab. - **сѧ** pat.-mih. dioptr. **недоугомь** - prol.-mart. **конь -ждь сѧ** dioptr.

прѣтрогжденіе n. fatigatio chrys.-lab.

прѣтрѣгати -аіѫ -аіѣши vb. διαρρηγνύναι perrumpere prol. - **сѧ: ледови -гаюцюу сѧ** prol.-mih. **-тьрг-** luc. 5. 6. **-ev.-saec. xii.**

прѣтрѣгнѫти -нѫ -нѣши vb. perrumpere sup. svjat. proph. ant.-hom. snp. tur. **-гноуста отъ инъ дъва дѣтишта** svjat.-vost. 1. 232. **прѣтрѣжень на двое** prol.-vuk. prol.-mih. - **сѧ** lúεσθαι solvi sup. 312. **-гьшоу сѧ оужоу** leont. **-гоше сѧ вернгы** men.-mih. **имъже сѧ -тръже текы** bus. 711.

прѣтрѣзати -заіѫ -заіѣши et **-жѫ -жеши** vb. rumpere V. 2. men.-mih. 387. - **сѧ** hom.-mih. **оужа -терзаіоу сѧ** bor. 88. διαρρήγνυσθαι rumpi **-трьзаджѫ сѧ мрѣжа** ostrom. **не -заіоу сѧ** ἐπετελοῦντο men.-mih.

прѣтрѣпѣливъ adj. patiens **перетерплрam.** 240.

прѣтрѣпѣкати -аіѫ -аіѣши vb. προσκαρτερεῖν perseverare **šiš.** 67. ant. antch. dial. int. dial.-šaf. chrys.-lab. misc.-šaf. krmč.-mih. ὑφίστασθαι krmč. 138.

прѣтрѣпѣливъ adj. μακρόθυμος patiens psalt.-int. **-saec. xii.**

прѣтрѣпѣніе n. perseverantia ant.-hom. perferre sup. 45. **-трьп-** sup. 45.

прѣтрѣпѣти -плѭ -пиши vb. ὑπομένειν sustinere **-трьп-** ostrom. ὑφίστασθαι suscipere krmč. 35. misc. chron. l. 105. 187. - **моукы** sim. I. 4. prol.-vuk. perferre sup. **-трьп-** sup.

прѣтрѣти v. **прѣтрѣкти.**

прѣтрѣтіе n. fissio men.-leop. - **оузамь** men.-vuk. διαίρεσις solutio prol.-mart.

прѣтрѣти -рѫіѫ -рѣіѣши vb. πρίειν findere dial.

прѣтрѣбивъ adj. περίεργος curiosus greg.-naz. bis.

прѣтрѣбити -блѭ -бити vb. purgare sup. 249. 12.

прѣтрѣбовати -боуіѫ -боуіѣши vb. περιεργάζεσθαι curiose scrutari zlatostr. **-saec. xvi.** πολυπραγμονεῖν zlatostr. **-saec. xvi. cyr.-hier. habes прѣтрѣб-** et **прѣтрѣбь-.**

прѣтрѣбьнъ adj. περίεργος curiosus **слово -но** hom.-mih. 63. **прѣтрѣбно пытание** φιλοπραγμοσύνη curiositas cyr.-hier.

прѣтрѣбьство n. πολυπραγμοσύνη curiositas zlatostr. **-saec. xvi.**

прѣтрѣкти -трѫ -трѣши vb. πρίειν, ἀποπρίειν, ἐμπρίειν serra secare men.-vuk. men.-mih. hom.-mih. int. triod. - **на полы** proph. **-трѣнь пилою на полы** prol.-mih. - **дрѣво на трое** nomoc.-bulg. **-трѣше ногоу** men.-mih. **-трѣнь** part. **šiš.** 51. 221. **зерно прѣтрѣно** bus. 920. **-трѣть** supin. pat.-mih. - **пилою** proph. **-трѣти** prol. prol.-cip. men.-vuk. dissecare **-трѣша** sup. 197. **-тѣрѣнъ** sup. 197.

прѣтоучьнѣвати -ваіѫ -ваіѣши vb. pingue reddere **-чи- -тѣло** chrys.-lab. **-чьнѣле себе** chrys.-lab.

прѣтъ m. minae ant.-hom. 192.

прѣтъка f. πρόσκομμα offendiculum ant.

прѣтъкновати -ноуіѫ -ноуіѣши vb. offendere isaak.

прѣтъкновѣніе n. offendiculum prol.-mart.

прѣтъкнѫти -нѫ -нѣши vb. προσκόπτειν offendere ostrom. prol. **о камень ногоу** - ioann. **да не -кнѣши о камень ногы твое** matth. 4. 6. **-nicol.** - **сѧ** chron. l. 177. **-коу сѧ о камень** šiš. 62.

прѣтъкнѫтіе n. offendere alex. acad.

прѣтъченіе n. πρόσκομμα offendiculum šiš. 62.

прѣтъштати -штѫ -штѣши vb. studere pat. 328.

прѣтъіканіе n. πρόσκομμα offendiculum krmč. 127. šiš. 62. 193. strum. sup. 328. ant. bon. men.-mih. chrys.-lab. ber. **бес -нны коудѣте** krmč.-mih. προσκοπή offendiculum šiš. 125. σκῶμμα cavillatio hom.-mih.

прѣтъікатель m. qui offendit **окъічаіемь** - krmč.-mih.

прѣтъікати -аіѫ -аіѣши vb. προσκόπτειν offendere dial. - **сѧ** nomoc.-bulg. - **сѧ о чѣто** op. l. 70. **о нѣмьже -каіѣть сѧ** šiš 217. συμποδίζεσθαι implicari sup. 353. **дроугъ дроузѣ -каіе сѧ** hom.-mih.: nota **-тѣкаше** διεκώλυεν prol.-mart. forte pro **-тъікаше.**

прѣтъка f. minae glag.

прѣтъмьнъ adj. valde obscurus sup.

прѣтънькъ adj. valde tenuis - **въздоухъ** hom.-mih.

прѣтъшта f. socrus nom.-lab. misc.-šaf. 103. zak.-serb.

прѣтѣканіе n. praeterfluere.

прѣтѣкати -аіѫ -аіѣши vb. παραρρεῖν praeterfluere ant. domet. int. 72. συντρέχειν concurrere sup. 346. cf. **-цати.**

прѣтѣрити -рѭ -рѣши vb. pellere **-терѣше; прѣзь поле -терѣвъше снѣ** alex.-mih. 35. 106. cf. nsl. tirati serb. tjerati.

прѣтѣцати -аѭ -аѥши vb. exundare hom.-mih. 140. cf. -кати.

прѣтѧгнѫти -нѫ -неши vb. extendere -тежень за нозѣ prol.-mih. praeponderare pat. ῥέπειν vergere (in ponderando) greg.-naz. мѣрило на шоуѥ -гнеть chrys.-lab. - сѧ: помсомь сѧ прѣтегноухъ men -mih.

прѣтѧжение n. vergere - прѣквѣсьнъ esai. 40. 15. -proph. mat. 49.

прѣтѧжати -жѫ -жеши vb. ἑτεροζυγεῖν vergere -жеще šiš. 103.

прѣтѧжение n. ῥοπή praeponderatio proph. vost. 2. 118.

прѣтѧжь adj. indecl. ἑτεροζυγῶν vergens не бꙑвайте прѣтажь невѣрьнꙑимъ op. 2. 1. 149.

прѣтѧзати -аѭ -аѥши vb. cingere помсомь чрѣсла си - praeponderare pat. - сѧ: не нѣамо -заѭще сѧ о истинѣ ἑτεροζυγοῦντες greg.-naz. nsl. pretezavica pandiculatio habd.

прѣтати -тьнѫ -тьнеши vb. scindere аже перетнеть верьвь bus. 399.

прѣоугобьзити -жѫ -зиши vb. ditare pat.-šaf. 123. 278.

прѣоуготокати -аѭ -аѥши vb. praeparare.

прѣоудалити сѧ -далѭ сѧ -лиши сѧ vb. discedere.

прѣоудивити -влѭ -виши vb. obstupefacere житиемь и чюдесы - prol.-mart. - сѧ θαυμάζειν mirari triod typ.-chil. -ви се чсно sim. I. 27.

прѣоудивлати -лꙗѭ -лꙗеши vb. obstupefacere alex.-mih 187.

прѣоудобрити -рѭ -риши vb. ornare.

прѣоудоблѣквати -аѭ -аѥши vb. vincere -влѣкаѥть сѧ greg.-mon. 80.

прѣоудоблѧти -ѭ -ѥши vb. vincere greg.-mon. 80.

прѣоудовлѣение n. vincere greg.-mon. 83. -доление.

прѣоудолѣти -лѣѭ -лѣеши vb. vincere - ноужди hom.-mih. 139.

прѣоужастити -штѭ -стиши vb. terrere hom.-mih. alex.-mih.

прѣоужастьнъ adj. terribilis bor. 79.

прѣоузрачьнъ adj. sensus obscurus krmč.-mih. 349.

прѣоукрасити -шѭ -сиши vb. ornare int. misc. mon.-serb. 118.

прѣоукрашлакати -каѭ -лаѥши vb. ornare pan.

прѣоукрашлати -аѭ -аѥши vb. ornare - сѧ καταέρπεσθαι delectari soph. 3. 14. -vost.

прѣоукрашение n. ornatus прѣоук- sborn. -hces.

прѣоукрѣпити -плѭ -пиши vb. fortem reddere isaak.

прѣоукрѣплѧти -ѭ -ѥши vb. fortem reddere isaak.

прѣоумꙑсли -млѭ -мꙑслиши vb. fallere georg.-vost. κατασοφίζειν: male -мꙑслѣнъ et -мꙑслънъ cyr.-bier.

прѣоумножати -аѭ -аѥши vb. augere chrys.-lab. ber.

прѣоумножение n. augmentum dial.-šaf. chrys.-lab. dioptr. sim. I. 29.

прѣоумножити -жѫ -жеши vb. multiplicare int. -жи се грѣхъ hom.-šaf.

прѣоумьнити v. прѣоумити.

прѣоумѣти -мѣѭ -мѣѥши vb. prudentiorem esse -мѣюща вѣтуе (вѣтиꙗ) ῥητόρων εὐγλωττότεροι.

прѣоумѫдрити -рѭ -риши vb. sapientem reddere.

прѣоумѫждрѣти -ѭ -ѥши vb. sapientem reddere.

прѣоумꙑслити -лѭ -лиши vb. morosum reddere -лѥнь part. greg.-lab. 65.

прѣоуподобити -блѭ -биши vb. ornare.

прѣоуподобльти -ѭ -ѥши vb. ornare, uti videtur себе -лѣти prol.-serb. -vost.

прѣоупокоити -коѭ -коиши vb. pacare pan. 131.

прѣоуспѣквати -аѭ -аѥши vb. proficere cyr. 25.

прѣоуспѣти -ѣѭ -ѣеши vb. proficere vost.

прѣоуспѣѣти -ѣѭ -ѣеши vb. proficere.

прѣоутроудити -ждѫ -диши vb. fatigare.

прѣоутоучьнѣквати -аѭ -аѥши vb. pinguescere alex.

прѣоутоучьнѣѣвати -ѣаѭ -ѣаеши vb. saginare chrys.-lab.

прѣоухꙋтрити -рѭ -риши vb. fallere -хꙋщрѥнь sabb. 15. 26.

прѣоуязвити -влѭ -виши vb. vulnerare domet

прѣхаждание n. transitus glag.

прѣхаждати -аѭ -аѥши vb. μετέρχεσθαι transire pat. hom.-mih. - жизниѫ sup. 390.

прѣхапати -аѭ -аѥши vb. mordendo rumpere pat.-šaf. 341. зоубы мьчь -пають prol.-serb.

прѣхапити -плѭ -пиши vb. prehendere.

прѣхвалити -лѭ -лиши vb. valde laudare int.

прѣхвальнъ adj. παινέτης laudabilis sup.

прѣхватати -аѭ -аѥши vb. sensus du-

bius: **богатьство нами богь дало есть, да отъ него подаваемь трѣбующимь, мы же въ немь прѣхватаемь оукогыхъ** prol. belg.

прѣхватити -штѫ -тишн vb. ἁφαρπάζειν rapere - **сами** men.-mih. chron. 1. 150. - **столъ** per. 75.- **сѧ** prehendere triod. prol.

прѣхваштение n. prehensio, raptus georg.

прѣходити -ждѫ -дишн vb. μεταβαίνειν transire ant. krmč. 34. transire sup. praeterire sup. περάν transire proph. διαπερᾶν transire ostrom. ὑπερβαίνειν excedere sup. 181. παράγειν transire ostrom. περιέρχεσθαι circumire šiš. 166. περιάγειν circumire **-ждание тварь** cloz l. 581. ἔρχεσθαι venire prol.-mart. ἐπιπορεύεσθαι peragrare op. 2. 2. 151. adde svjat.-mat. vi. antch. chron. isaak. chrys.-duš. 39 ok. 83. - **нощь** διατελεῖν prol -cip. - **житие** μετέρχεσθαι pyrg. prol.-serb. **отъ мѣста до мѣста** - prol.-mart. **отъ мѣста на мѣсто** - hom.-mih. **тамо** - greg.-mon. - **рѣкоу** dial.-šaf. - **домы** šiš. 166. **прѣзь мость** - mir.

прѣходиште n. sensus dubius: **-ци сѣкравыше сѣкезаше** men.-mih. 162.

прѣходъ m. διάβασις transitus pent.-mih. μετάβασις transitus dial. adde prol. isaak. hom.-mih. **горнин** - chrys.-duš. 27. - **звѣздьнъ** sborn. **врѣменьнь** - krmč.-mih. 216. **въ житейскыхъ -дѣхъ** prol.-mart. 130. παραγραφή praescriptio krmč -mih.: nota **на самомь -дѣ оу краста** chrys.-duš 11. **свезани прѣходи** men.-mih. 162.

прѣходьникъ m. transfuga chrys.-lab. qui inspicit krmč.-mih. 204. **о -цѣхъ. рекше о блоустелехъ** krmč.-mih. 24 **шпагорни иже соуть -ци** krmč.-mih. 353.

прѣходьница f. 1) φωσφόρος lucifer; ἕσπερος hesperus cyr.-hier. **деньница или** - ex. ex.-op. 2. 1. 15. 2) ὑπέρακμος super adultus l. cor. 7. 36. op. 2. 1. 145. šiš. 81.

прѣходьнъ adj. μεταβάσεως transitus dial. transiens **страдание скоро -дно** greg.-mon. 76. **едва** - ichn. errans **-дна звѣзда** planeta per. xxiv. **-ное** ὑπέρβατον hyperbaton svjat. -op. 2 2. 386 bus 267.

прѣходьня f. ἕσπερος hesperus op. 2. 2. 53. cyr.-hier.

прѣходьць m. σκάφη scapha act. 27. 32. -šiš. strum.

прѣхожденние n. μετάβασις transitus dial. int. misc. isaak. misc.-šaf. ὑπερορία exilium men.-vuk. ἀγωγή ductus pyrg. - **доушамь** krmč.-mih. 353. **-женние** mat. 18.

прѣхождь adj. vagus **перехожне** vost. I. 335.

прѣхопити -плѭ -пишн vb. δάκνειν mordere prol.-mart.

прѣхотие n. amasius **злаа жена перехотьке имоуши нерьца** vost. e cod. 1419.

прѣхотѣние n. cupido, uti videtur **вышьдь въ домь зѣло прѣхотѣниемь** men.-mih. 177.

прѣхотѣти -штѫ -шташи vb. velle **приде перехотѣвъ водѣ; перехотѣвъ воды** bus. 715.

прѣхранити -нѭ -нишн vb. servare **много въ домоу си -нить** misc.-šaf. 142.

прѣхрѣстити -штѫ -стишн vb. cruce signare **прехрьс-** bor. 77.

прѣхѫнити, -нѭ -нишн vb. fallere **-хѫнdan.** 13. 56. -š.-gl. 81

прѣхѫтрити -рѭ -ришн vb. decipere **-црень** chrys.-lab.

прѣхѫтрь adj. valde callidus krmč.-mih 341.

прѣхѫштрити -ѭ -ѭешн vb. fallere **-ѭеть** io.-clim. **на скои оумь -рати** krmč.-mih. 357.

прѣцѣвѣтовати -тоѭ -тоѭешн vb. florere alex.

прѣчистити -чѣтѫ -чѣташи vb. numerare **-чѣть** dial.-šaf.

прѣчистъ adj. valde purus sup. ἁγνός purus šiš. 226. anteh. sim. I. 6. tur. 35. chron. I. 48. 107. **-стаа ѣдра** krmč.-mih. 345. rmn. **прѣчеста** deipara.

прѣчитание n. numeratio int.

прѣчити сѧ -чѫ сѧ -чишн сѧ vb. ἀνταίρειν seditionem movere georg.-vost.

прѣчлѣнити сѧ -ѭ сѧ -ѭешн сѧ vb. renasci **-член-** alex.

прѣчрѣтати -аѭ -аѭешн vb. incidere **пречерт-** acad. **-чертити** alex

прѣчрѣса f. πλάτος latitudo - **стегна** gen. 32. 32. -pent.-mih.: nota **-сса** gen. 32. 25. -ibid. male **преческа, прескча, прескче.**

прѣчрѣсие n. πλάτος latitudo gen. 32. 25. -vost. συνάντημα casus exod. 9. 14. - pent.-mih. - **творити** λυπεῖν affligere men.-mih. 245. 6. 6. **-сиа немоу и печали твораше** men.-mih. 244. **-сиа творити и блазнѣ** σκανδαλίζειν zlatostr. **азъ испоуѭю всы пречресыа своа** pal. 1494: **пречрѣсие** pro **презрѣние** slov.-novg. b.

прѣчрѣсла v. **прѣчрѣса.**

прѣчрѣсание n. molestia **пречреслиа емоу и печали твораше** ἐλύπει αὐτόν vost. **пречреслие творить** ibid. cf. **-сие.**

прѣчоудити сѧ -ждж сѧ -дишн сѧ vb. mirari sup. 216.

прѣчоудьно adv. mirum in modum -чюдно greg.-mon.

прѣчоудьнъ adj. παράδοξος, θαυμαστός mirus ex. misc. кони -дни sim. I. 29. -чюд- sim. I. 25. 2ª. sborn. zlatostr.

прѣчоути -оуѭ -оуѣшн vb. non obedire хотѣнна твоего не -чоую alex.-mih. 13. bulg. prečula mi se milad. 108. cf. прѣслоушлтн.

прѣчьнъ adj. transversus поуть -нн chrys.-duš. 13: nota перечень compendium trigl.

прѣчьсть f. φιλοτιμία munificentia sup. 377.

прѣчьстьнъ adj. honorandus ant.-hom. sup. cyr. 29. sim. I. 16. chron.

прѣчюд- v. прѣчоуд-.

прѣштати -аѭ -аѣшн vb. minari прѣщber. ziz. alex.

прѣштедръ adj., πανοικτίρμων misericors sup.

прѣштеніе n. ἀπειλή minae sup. ant. antch. man. greg.-mon. 73. 89. chron. I. 95. alex. безь -нна ἀκωλύτως men.-vuk.

прѣшьд- vb. traiicere sup. 114. προβαίνειν progredi sup. 141. chron. I. 32. 36. 93 etc. жена прѣшьла къ дьнехъ ѥсть hom.-mih. жена моа прѣшла дьньми своимн hom.-mih. дша стражж дѣлѣѭн act. 12. 10. -strum. на лоучьшлы -дь sim. I. 22. - селенна dial.-šaf. - нордань sabb. 168. - нѣрдань prol.-mih. -дьше нордань chrys.-lab. малоу лѣтоу -дьшоу leont. περιέρχεσθαι circumire -дь вьсю землю hom.-mih. прѣшли greg.-mon. 81. -шѣдъ sup. -шедъ nota nsl. prešustvati adulterari meg. trub. prešuštuvauje lex. prešištuk reš. 78. prešušnik meg. lex. prešušnica meg. lex. prešustvo meg. šuštvo trub.

прѣшьлъствнне n. transitus int. 133.

прѣшьлъстко n. παροικία vicinia šiš. 30.

прѣшьствнне n. διάβασις, παρέλευσις transitus hom.-mih. ioann. krmč. 50. - д-тиҳъ дьнн misc.-šaf. - морьско hom.-šaf. mors -шес- ardž. по -ствнн мнра сего chrys.-lab.: male ἔλευσις adventus prol.-mart.

прѣшьствне n. transitus prol.-mih. 111.

прѣшаговати -гоуѭ -гоуѣшн vb. fallere внтнйскою вашею хнтростню некли н прешегоуете izvêst 9. 210. cf. шага.

прѣшд- vb. navi transire -шдѣмъ διέλθωμεν ostrom. -шде дьспёрасе ostrom. -шдохомь ἤλθομεν šiš. 45. діаплеїн šiš. 41. -шдохомь крнть ὑποπλεῖν šiš. 42. на мость перѣдоу vost. 1. 216. cf. -шхати

прѣядати -аѭ -аѣшн vb. comedere.

прѣяждати -аѭ -аѣшн vb. transire -жгышеши bus. 72. неко прѣждышеши obich.

прѣязднти -ждж -ѧднши vb. transnavigare ant.-hom. triod.

прѣямоушевъ adj. poss. priami bell.-troj. 19. 20. 35.

прѣямоушь v. прѣямъ.

прѣямъ m. priamus bell.-troj. 31. -моушь 3.

прѣыхати vb. transire assem. prol.-mih. -ыхавъше διαπεράσαντες ostrom. -ыхавыше καταφέρεσθαι šiš. 45. διΐστασθαι šiš. 43. -ѣхавыше ὑποδραμόντες strum. -ыхавше отокь šiš. 42. -ыхавыше διαπλεῖν šiš. 42. поучнноу -ыхавше sabb. 198. -ыхавыше рѣкоу men.-mih. перѣха chron. I. 144. 161. перееха per. 66. 89. cf. прѣыд-.

прѣюм- v. прѣнм-.

прѣюестьствынъ adj. qui supra naturam est hom.-mih. aut.

прѣыславъ m. nom. propr. прѣыславль per. 47. перѣыславль chron. прнѣыславьскъ op. 1. 218. перѣыславьскъ chron. перѣыславьць chron. перѣыславцы bus. 622. комоу ти ѥсть перѣыславль, л мнѣ гореславль bus. 621.

прѣыатель m. qui accipit isaak.

прѣыатн -нмж -нмѣшн vb. λαμβάνειν prehendere cloz I. 461. šiš. 2. ἐγχειρίζεσθαι accipere sup. 138. παραλαμβάνειν accipere, percipere ostrom. sup. 235. 385. aut. barl. περιλαμβάνειν comprehendere prol. -mart. adde bus. 297. διαδέχεσθαι excipere hom.-mih. κατακληρονομεῖν possidere op. 1. 119. σφετερίζεσθαι usurpare man. ὑπερέχειν superare men.-vuk. перѣы - chron. ѥпнскоупьство - šiš. 2. - трож bell.-troj. 22. - градь prol.-vuk. градъ прѣытъ выкаѥть sborn. - цѣрь градь sabb.-typ. 111. - царьство prol.-cip. prol.-mart. пшанкство н блоудь того прѣюше chrys.-lab. - водоу per. 99. - страноу олтарь hom.-mih. градовж (-вы) - svetk. 33.

прѣыатне n. acceptio ioann. διαδοχή successio krmč.-mih. ἐπιδέκατον decima pars deut. 12. 11. -pent.-mih.

прѣжзъкъ adj. perangustus -оускый поуть sim. I. 17.

при f. contentio; ἀντιλογία contradictio pent.-mih. sup. 222. 14. 223. 11. χρίσις iudicium proph. adde krmč.-mih. op. 2. 2.

153. ziz. **пъръ** bus. 291. **прогъ приемлютъ о семь** misc.-šaf. **прю раздрѣшити** prol.-mih. **прѣ раздрѣшитъ се** krmč.-mih. 230. **отъдати прогъ** chrys.-lab. **имѣти прогъ** δικάζεσθαι litigare krmč.-mih. πεῖσμα fiducia men.-mih. **пръ** pl. g. sup. **пра** mon.-serb. **въ пръ и въ свары** chron. 1. 172. 28. **безь всакое пре** sabb. 211. **да се бъше остали пъръ тѣхъ и расколнй** παραλυθῆναι τὴν διχοστασίαν men.-mih. **разогънѣвай пъра мьдьльно** bus. 291. **пръ мн ѣ мьнога прити къ вамь** ἐνεκοπόμην τὰ πολλά rom. 15. 22. -šiš. **пьр-** sup. 223. 249. 298. 330. **бес пъра** ἀναντίρρητος sup. 330. prio (**пряж**) fris. croat. razgledaj pru moju budin. 52. magy. per lis.

пръ f. velum **корабленици пърѣ възвлачаще** op. 2. 2. 84. **пърѣ раздьра на полы** zlatostr. **коспен'ше прѣ** alex.-vost.

пряга f. χίδρον novellum tritici granum **отъ крогънъ пряги** ἀπὸ τῶν χίδρων lev. 2. 16. -vost. **пряжены пряги** πεφρυγμένα χίδρα lev. 23. 14. -vost. cf. **пръга**.

пряжити -жѫ -жиши vb. τηγανίζειν, ἀποτηγανίζειν frigere margar. 1530: nota **въ пламени пряжемый** dioptr.-vost. - **сѧ** margar. 1530: recte **пражити**, quod vide.

пряжьмо v. **пражьмо**: adde **пряжити** alex.

прямо v. **прѣмо**.

прямы v. **прѣмы**.

прямь v. **прѣмь**.

прадати -аѭ -аѥши vb. salire trigl. trepidare, ni fallimur **аще и -дажть о инѫже дльжни сѫть** dioptr.-leop. 353. nsl. opresti: **tako** mi je po ti jedi slabo prišlo, da bi bil kmalo okoli opredel oberkrain cf. prelo transitus habd. et: de bi živina sej vsa ne opredla ravn. 1. 223. croat. predati trepidare luč. strahom ne predaju budin. 110. prid morskim su plihom gradi raspredali 106. opredom pozornim 104. mrazni i predljivi 33. serb. predati trepidare (cf. mačka prede knurrt) prenuti e somno excitari na tu viku prenu pilat živ. 158. predati se živ. 132. plakali i predali živ. 193. lit. sprinsti, sprindžiu salire: adde **дежѫтъ и прѣждѣть сѧ** isaak. russ. dial. **прудкій** veler **прудъ водяная мелница** pol. prąd schneller strom.

прадение n. nere georg. textura clim. **-нна плести** bus. 921.

прадено n. νῆμα netum **пряженное** - man.-vost. **перассоукана -на** man.-vost. man. 51. ὕφασμα tela iudic. 16. 13. 14. -pent.-mih. διάσμα stamina pent.-mih. - **крадѣть** nom.-lab. nsl. predeno oserb. předźeno.

прадиво n. νῆμα filum ioann. λίνον linum esai. 43. 17. -proph. adde zak.-serb. **къ сконхъ -вехъ** bus. 921. nsl. predivo pol. przędziwo oserb. předźvo.

пражда f. fila **-жа** trigl.

праслица f. fusus pat. 68. chrys.-lab. nsl. preslica colus habd. spinnrocken; abrotanum lex. žabja - equisetum lex. pol. przęślica.

прасло n. gradus, uti videtur pat. 25. dial.-šaf. prol. 6. iulii ber. **да изъѣстить сѧ нима, въ кое - ѥста; не оу приде та въ** - pat.-mih. 86. **не достигохъ къ - его krk. сѣ нно прасло твое, нно тѣхъ** dial.-šaf. 286. **не постигноуше ко прасло иже въ ветѣмь законѣ доброѣ живѣшихъ** μὴ φθάνοντες εἰς τὰ μέτρα etc. zlatostr. -saec. xvi; per мѣрча, **толоково** explicat ziz.; per ordo: **донде въ перво** - alex. russ. dial. **прасла** pertica pol. przęsło cf. serb. preslo, prisliež, pristrież vallis stulli: rad. russ. **прят-ать** ponere.

прасти -дѫ -дѣши vb. νήθειν nere matth. 6. 28. ostrom. men.-mih. - **нити** vitatheod. - **злато** men.-mih. 18. **хλώθειν** nere kruš. **багрѣница -дена** pent.-mih. adde bus. 623. 813. 921. nsl. presti; prelja prip. 237. predica lanifica lex. preja habd. bulg. preždъ, prelkъ pol. przędza nsl. preslen; presil meg. presenec verticulum meg. serb. pršljen čech. přeslen pol. przęślik oserb. praslen magy. peresz-lén rum. **прѣзнѣл, прѣстнѣл** verticillus.

прятати -аѭ -аѥши vb. προαναστέλλειν comprimere **-т(а)ѣ** sup. 307: male apud vost. **прятити** cf. **съпрят-**.

прять f. filum **столпъ акы въ три пряти свитъ; къ верьхоу раздѣлены быша тыѣ пряти** vost. e chron. russ.: vocabulum dubium.

прящи -гѫ -жеши vb. intendere cum praepp. componitur nsl. pregelj, kar se v oje **vtakne**; zapreg obex lex. zaprega nisus lex. priprež m. vorspann dain. 92. adde **prôga länglicher fleck** rib. vibex meg. livor lex. progast, črnavkast lividus lex. poprug cingulum equinum habd. podprog cingulum lex. pol. prążka strich nserb. prugaty, pšég iugum: scr. prndž iungere.

пржгло n. **ταγίς** tendicula proph. ber. ziz. **azbuk.** clim. alex. **птица отъ прогъла** holm. nsl. progla f. rês. 114. pruglo tendicula habd. progou (sic) laqueus meg.

croat. pruglo budin. 49. prukljanica (pro prugl-) tendicula veron.: oserb. prudło sprenkel: rad. прлг, unde пржгъкъ; cf. germ. sprenkel.

пржгъ m. ἀκρίς locusta psalt.-int.-saec. xii. **проугъ** matth. 3. 4. -kryl. mat. 15. 25. 35. 52. nicol. proph. ev.-novg. op. 2. 1. 115. isaak. chron. 1. 40. 73. 96. 98. 119. ber. nsl. prezati proprie salire: sočivje preza legumina **ѣгumpunt** lex. grah se preza dain. 183. pšenica se preza; glavice od lanú se prezajo, lan se preza, prezljaj: nota bulg. skakalec locusta serb. skakavac locusta; adde pruglje, koje bješe oli travje divje, koje jedeno prudi usti etc. živ. 44. balg. прѣgav hurtig russ. **прыгнуть** salire **прыгъ** saltus **прыжекъ**, скачекъ dial. **помахъ**: rad. прлг cf. ahd. springen and. springa lit. sprugti effugere ztschr. 3.431. ahd. hewiskrekko qui in foeno salit weig. 1. 503.

прѫдъ m. agger acad.; alex. per гать, мостъ explicat; ἤλεκτρον electrum vost. **мѣдн и проѫда и олова** man. -vost. **проѫдъ** explicat per **мосинъ**, бурштынъ ber. **проѫдъ чистъ** ἤλεκτρον electrum op. 2. 1 115. iez. 1. 5. 27. -mat. 51. op. 1. 105. serb. prad syrtis magy. porond arena rum. **prund** sabulum cf. **мѣдн, проѫда и олова** sof. 24. nsl. prôd sandiges ufer rib insula meg. prud sabulum habd. prodi draunseln prodec schotter dain 92.

прѫдьнъ adj. τραχύς asper -**нал мѣста** act. 27. 29. -šiš. 43. **проѫдныя мѣста** vost. obtusus **мечь проѫдныхъ** pal. 1494. celer, uti videtur georg. pat.-šaf. 313: adde ber., qui explicat per **острый, дикій, прикрый**.

пржжалъ f. σκάνδαλον offendiculum **сѣти и -ли** ant. 111. **-ли** vost. 2. 145. **-ли полѣли** autch.

пржжаніе n. κίνησις motus dial.

пржжати -жѫ -жеши vb. lacerare; agitare glag. - **сѧ** σπαράττειν lacerare luc. 9. 39. marc. 9. 26. **-жетъ сѧ съ пѣнами** nicol. ostrom. **-жаю сѧ издыше** neb.-mih. - **пѣнами** ev.-trn.; ber. explicat per **термосу сѧ** cf. nsl. prôžiti serb. pružiti ruku.

пржжий adj. ἀκρίδων locustarum.

пржити сѧ -жѫ сѧ -жиши сѧ vb. σχάζεσθαι laxari **проужить сѧ проугло** amos 3. 5. -vost. cf. nsl. sprožiti puško.

пржжие u ἀκρίδες locustae pyrg. ber. **дивиимь медомь и проужиемь питаемь** ἀκριδομελίτροφος pyrg. male **отъ проужи дольныхъ** ἀκρίδρα pyrg. prol.-serb. ideo habet ber.; ziz. explicat per **верлики деревянныя azbuk. вершіе дуба, овощь дивій** cf. tamen **пржжь**.

пржжь f. πρέμνον stipes **съ проудиемь отъ пржжи сада его** iez. 17. 7. op. 1. 106. cf. nsl. porungelj.

пржтие n. βέργαι virgae sup. 143. pat.-mih. prol.-vuk. op. 2. 2. 99. ex. **бити проутиемь** prol.-mih. - **младое** per. 2.

пржтъ m. λόγος virga krmč. 143. krmč.-mih. 171. prol.-vuk. bus. 168. **проутъ** 654. πτόρθος surculus greg.-naz. nsl. prôt; prut vimen habd. bulg. **прът** croat. prut veraut. luč. serb. prut pol. pręt, prątek, prącie oserb. prut nserb. pšut.

пржтѣкъ adj. e virgis factus **одрь бѣ плетъ проутѣкъ** men.-mih.

псалъмописьць m. psalmorum scriptor per. 27.

псалъмопѣвьць m. psalmorum cantor -**лм-** int. -**лмъпѣвцемъ** bor. 59.

псалъмопѣніе n. psalmorum cantus int. mir.

псалъмосъ m. psalmus **ѱалмосъ** sup. -**лм-** bus. 274.

псалъмосьнъ adj. psalmi **псаломосънsvjat.-op. 2. 2. 391.**

псалъмъ m. psalmus cloz I. 354. bus. 29. -**льмомь** sim. I. 11. -**льмѣхъ** šiš. 195. **псалмн.** -**мы** chron. 1. 82. 88. 90. **псалмъ** cloz I. 366. **ѱалма** sup. **ѱалмъ** sup. **ѱалъмъ** sup. **ѱалмѣхъ** sup. serb. psalam mik

псалъмьникъ m. psalmista -**лмн-** glag.

псалъмьнъ adj. psalmi -**на рѣчь** greg.-lab men.-mih. -**лом-** chron.

псалъмьскъ adj. ψαλμῶν psalmorum šiš. 2. -**ко слово** vita-theod. **ѱльмьскь** sabb.-typ.

псалъмьскъı adv. psalmis -**лом-** lit.-mih.

псалътырь m. psalterium -**рь** bon. -**ри** sg. l. bon. -**тырь** typ.-chil. -**тирь** men.-mih. **псалтырь** cloz I. 353. **псалътирь** men.-mih. f. vita-theod. chron. cf. -**ры**.

псалътырьскъı adv. psalterio -**рис-** men.-vuk.

псалътъıрь f. psalterium -**лт-** mat. 23. 24. bus. 85. cf. -**рь**.

псаніе v. **писаніе**.

пситтаковъ adj. psittaci op. 2. 2. 631.

пситтакосъ m. psittacus ichn.

псифида f. ψῆφις calculus dioptr. op. 2. 2. 461.

птарь v. **катарь**.

птоломѣй m. nom. propr. ptolemaeus -**мей** bus. 262. **п'толемей** mat. vm.

поугаргъ m. πύγαργος pygargus vost.

поузърь m. bulla trigl. -**рити сѧ** cf. russ. пузо venter.

поузърькъ m. bulla -рки кодынъкѣ πομφόλυγες hes. I 3. nsl. žolčna puzer gallenblase.

поулхерия f. pulcheria men.-vuk. **поулих-** pyrg. **поулох-** prol.-mih. habes etiam **плоухерия**.

поулъскъ adj. appuliae alex.-mih. 37. serb. puljiz appulus.

поунитьскъ adj. pontius nicol. cf. **понъ-тьскъ**.

поуние n. vinum ecclesiae oblatum **дими-ань**, **свѣща**, **поуние** nom.-lab. 129. serb. punje.

поунътъ v. **понътъ**.

поупоуница m. avis quaedam misc.

поускати -каіж -кіешн vb. mittere pam. 192. e russ.

поуствовати -коуѫ -воуѣши vb. vastare per. 9.

поустити -штѫ -стиши vb. ἀπολύειν dimittere š.-gl. 49. ostrom. πέμπειν, ἀποστέλλειν mittere sup. ant. matth. 13. 41. marc. 4. 29. -ev. -saec. xii. mat. 35. bus. 339. chron. -**кратоуй** cyr. 2. - **прѣлогатлъ** luc. 20. 20. -ev. -saec. xiv. - **женоу свою** krmč.-mih. - **докрыла дѣтьки** antch. - **съ земли поущенъ коудетъ** ὑπερόριος γένηται op. 2. 2. 40. **кодоу** - misc.-šaf. **поущенъ съ горы** prol.-vuk. prol.-mih. **поущина** mat. 34. nsl. pustiti; pušica lancea lex.

поустота f. ἐρημία desertum dial. io.-sin. clim. chrys.-lab. - **мѣста** men.-mih. ἐρήμωσις desolatio sup. 371.

поустошити -шѫ -шиши vb. vastare trigl.

поустошие n. ἐρημία desertum prol.-mart. prol. ἀπορία egestas men.-vuk.

поустошь f. desertum - **или ерма** ber. ἀφορία infecunditas men.-vuk. ἀνάθεμα num. 21. 3. -op. 1. 17. ματαιότης vanitas psalt.-int. -saec. xii. men.-mih. op. 2. 2. 118. παραλώμα sumtus supervacaneus men.-vuk. prol.-cip. adde op. 1. 21. bus. 688: nota ὑπώρεια radix montis men.-vuk. **къ** - μάτην, εἰς μάτην frustra sup. 247. 280. misc. op. 2. 2. 679. ex. hom.-mih. **на** - idem men.-leop. **поустошь**, recte **къ** - sup. 276. pol. pustoszyć.

поустошьникъ m. μάταιος vanus greg.-naz. ex.-op. 2. 1. 7. misc. sup. 687.

поустошьнъ adj. μάταιος vanus sup. men.-mih. sborn. georg. ant. pat. - **нѣкто** hom.-mih. **норовы -ныа** sborn. **-шнъ̀ѫ̀ъ касний** bus. 483. ἐρημώσεως deserti matth. 23. 15. -ev.-novg. ἐρημίας deserti men.-vuk. adde chron. 1. 101. 186.

поустошьство n. desertum sabb.-typ. mon.-serb.

поустъ adj. ἔρημος desertus šiš. 232. ostrom. -**ста мѣста** solitudo sup. - **градъ** hermopolis male sup. 110. 111. **на** -**стѣ** bus. 45. **къ земли** -**стѣ** svjat.-mat. 8. bus. 275. **землю** -**стоу съткори** per. 103. -**сто село** krmč.-mih. -**ста гора** misc.-šaf. 165. -**ста мѣста** cyr. 17. (**плодовь**) **въскъ** -**сти соуть козанци** chrys.-lab. - **благодѣнныа** chrys.-lab. **колость** -**ста отъ полоскыць** chron. 1. 167. **не дадеіоу** -**стѣ ити** men.-mih. 134. -**ста дѣла** ματαιότης men.-mih. **поуштий** ἐλεεινότερος miserabilis 1. cor. 15. 19. -šiš. 94. **ксыкоы неправьдъı поуштѣ** antch. peior int. 48. 289. **поуще** chron. 1. 217. 40. cf. bulg. pusta bulъ, pusti zъbi beli, pusto lice crkno milad. 64. verk. 255. magy. puszta ngr. τραγούδια ποustικά Fauriel I. CXIV. cf. ngr. ἔρεμα nsl. pust fastnacht po pustno oblečen larvatus lex. delopust feierabend pustoba desolatio lex. alb. pušt nebulo rum. **пъстъ** desertus **пъстъ** desertum cf. **поуштий**.

поустыни f. ἔρημος, ἐρημία desertum ostrom. sup. 141 213. 440 etc. šaf.-frag. 37. adde chron. mon.-serb. -**ние донде** hom.-mih.

поустынникъ m. μονερημίτης eremita bart. euchol. krmč. 127. prol.-vuk. prol.-mih. lavr.-op. 4. bus. 377. sim. I. 10. 13. 26. rum. **пъстник**.

поустынница f. qui vitam agit solitariam pat.

поустынножитель m. eremita izvôst. 6. 383. mon.-serb. 259.

поустынолюбьнъ adj. deserti amans -**стынолюбные гркнце** sim. II. 8.

поустынь adj. ἐρήμου, ἐρημίας deserti hom.-mih. pat. greg.-naz. mon.-serb. -**нѣи**- sup. 429.

поустыньскъ adj. ἐρημικός solitarius sup. 129. - **монастырь** men.-mih. **чинь** - sabb. 7.

поустыньство n. solitudo.

поустынежитель m. eremita prol.-vuk. nicod.

поустынелюбьзнъ adj. deserti amans mon.-serb. 63.

поустынелюбьнъ adj. deserti amans int. -**бна гркница** sabb.-typ.

поустырь m. χέρσος solum desertum op. 1. 89. aliis **челизна** pro **цѣлизна**.

поустѣти -**тѣѭ** -**тѣши** vb. devastari trigl.

поутирь m. poculum - **плънь былиы** растворенна alex.-mih. 65: ę gr.

поухлина f. tumor ber. sub **распаленіе** pol. puchlina.

поухлити -лиж -лиши vb. flaccum reddere **поухлі** part. flaccus glag.

поухлъ adj. κοῖλος cavus dial. **зоубь -хльі** misc.-šaf. 162. **глаголють землю оутлоу быти и -хлоу** dioptr.-lab. idem habes dioptr.-leop. 273.

поухнѣти -нѣж -нѣши vb. tumere ber. cf. **пъух-**.

поуштa f. desertum azbuk. nsl. pušča.

поуштати -аіж -аіеши vb. πέμπειν, περιπέμπειν mittere men.-vuk. ἀφιέναι, ἀποστέλλειν, ἀπολύειν dimittere šiš. 79. cloz I. 128. 632. š.-gl. 50. dial. greg.-naz. hom.-mih. adde chron. 1. 34. 170. 190. io. 5. 32. matth. 10. 16; 11. 2. -ev. -novg. - **женоу** krmč.-mih.. - **нскры** σπινθηροβολεῖν prol.-cip. men.-vuk. - **стрѣлы** men.-vuk. - **крьвь** nom.-mik. 52. **-дьи крьвь** αἱμόρρους sup. 345. - **кореніе** š.-gl. 92. - **цѣкты** tur. - **сѧ: облаци -аютъ сѧ** hom.-mih.

поуштеница f. ἀπολελυμένη, ἐκβεβλημένη uxor dimissa krmč.-mih. krmč. 35. pam. 160. pent.-mih. mat. 57. ber.

поуштеніе n. iactus - **стрѣлы** bell.-troj. 19. permissio **по -ніж божіж** op. 2. 2. 371. pudenda ex. slov.-novg. b. cf. **поустити кодоу**.

поуштий adj. comparat. vilior **поущій клеветникъ** prol.-vost. **пьянство паче объ: ядѣныи поуще есть** prol.-vost. **животa поущіе** georg.-vost. **съ лоучшимъ, съ поущшимъ** sborn.-saec. xvi. **быхомъ поущьши** chron.-russ. ἐλεινότερος vilior **поущьши есмь** 1. cor. 15. 19. -vost.

поушька f. sclopetum **-шка** sabb.-typ. 127. trigl. **писа саландарь и обоци листь, и дадѣ мачь и поушкоу** spom.-ect. nsl. puška, pukša bulg. puškъ croat. pukša budin. 27. serb. puška magy. puska rum. **пшшкъ** mhd. bühse ahd. buhsâ mlat. buxis gr. πυξίς weig. 1. 189. adde **поушкарь** trigl.

поушьчьнъ adj. sclopetorum - **бой** sabb.-typ. **-шечно зелие** sabb.-typ. 139.

пчела f. apis op. 2. 2. 84. prol.-mih. nom.-mik. š.-gl. 62. **дивие -лы** hom.-mih. **пшела** pent.-mih. ichn. **пъч-** bon. **пьчpat.** barl. ephr. **п'ч-** op. 2. 1. 137. bulg. pčelъ pol. pszczoła: recte **къчела**, quod v.

пчеларьство n. cura apum gram. 19.

пчелинь adj. apis, apum **-ни стѣна** chrys.-duš. 15. 19.

пчелица f. apis prol.-mih. prol.-serb. **-vost. пьч-** prol.-vuk.

пчельнъ adj. apum men.-leop. vost. 1. 93. **рой** - chrys.-lab. - **вамъ** gram. 78.

пшѣла v. **пчела.**

пъва v. **вънезапъвж:** пъва habes pol. pwa, pewny čech. pevný.

пъвание n. παρρησία, θαρρεῖν, θράσος fiducia greg.-naz. op. 2. 2. 116. io.-clim. ant. sup. 54. 155. slov.-novg. b. **пв-** hom.-mih. **пѣваніе ткоре ѥй** hom.-mih. **пьв-** sup. 283. 306. **пв-** παρρησία fiducia sup. 284. **пв-** azbuk.: male **пѣв-** ant.-vost.

пъвати -ваіж -ваіеши vb. θαρρεῖν confidere sup. 79. 85. 197. 332. 334. ant. op. 2. 2. 28. 38. 116. io.-clim. **не пъвайте на к'нязы** svjat. **о боудоуштихъ пъвалы** sborn. **тобоіж пъвам** greg.-naz. **пъвайте** marc. 6. 50. -ev. 1317. **аще начьноуть пъвати богатьствѣмь** zlatostr. ἐπαγγέλλεσθαι profiteri op. 2. 2. 38. πείθεσθαι greg.-naz. **пв-** bono animo esse sup. 217. **пваіе** θαρσαλεώτερος hom.-mih. **пьв-** sup. 306. **пов-** op. 2. 2. 253. - **помощию** proph. - **добровѣрьствомъ** ex.-op. 2. 1. 25. **кони** (pl. i.) **повлаютъ** 264. **повлы** πεποιθώς fretus esai. 20. 6. -proph. **цареміъ повлающе** vost. 2. 147. nsl. ufati ex **оупвати** pol. pwa: huc trahe **пѣвный** certus **пѣвность** certitudo azbuk. e pol. pewny, quod. psl. esset **пъвьнъ.**

пъприца v. **пръприца.**

пъприте v. **поприте.**

пъпъ v. **пжпъ.**

пърш v. **прш.**

пъта f. ὄρνις avis **неысыть чадолюбива п'тa есть** dioptr.-vost. **птамн; п'тою; птоу; птa** georg.-vost. cf. zend ptara arm. phêtûr gr. πτερόν Müller, stzgsb. 42. 252.

пътахъ m. avis **птахъ** azbuk. pol. ptak; ptaszę.

пътеница m. νεοσσός, νοσσίον pullus ostrom. lavr.-op. 24. prol.-vuk. misc. **птенець** ber. **пътѣница** ant.-hom. hom -mih. **птѣница** sabb. 197. mat. 42. **птиница** matth. 23. 37. -ev.-nicol. -šaf. **ursprr.**

пътинъ adj. poss. avis **до поупа чачѣска, прочее же птина** georg.-vost.

пътиница v. **пътеница.**

пътица f. στρουθίον passer ostrom. prol. misc. πετεινόν avis ostrom. psalt.-int. io.-clim. **пьт-** prol.-mart. sup. 11. **п'т-** sup. **птица** sup. 10. 87. 170. 404. 410. men.-mih. mat. 13. 48. ber. scr. pat cadere, volare (nota tamen etiam scr. putra; pôtja

pullus avis) gr. πέτεσθαι lat. petere; penna e veteri pesna ahd. fedara curt. 1. 178. mey. 1. 369. beitr. 2. 270. Grimm, wörterb. 3. 16. 93. weig. 1. 328. 344.

пътицеловьць m. auceps пт- trigl.

пътицеложьникъ m. sensus obscurus: пт- nom.-mik. 33.

пътицеложьство n. sensus obscurus: пт- nom.-mik. 33. -чьл- trěb. 106.

пътицелатель m. auceps alex. птицоиатель nom.-mik. 63.

пътичнй adj. ὀρνέου, στρουθοῦ, πετεινοῦ avis men.-vnk. man, triod. domet. chrys.-lab. - глась men.-mih. par. птична гнѣзда greg.-mon. птичнй гра́й tur. гласовомь птичнимь вѣ́ровати nom.-mik. 29: th. пътица.

пътичина f. caro avis останн се кыкоушинна пътичины men.-mih.

пътичица f. avis alex. zlatostr. -saec. xvi.

пътичиштъ m. avis пт- alex. птичыщъ ber.

пътичь adj. poss. avis hom.-mih. kruš. greg.-naz. proph. pent.-mih. пт- pyrg. перо птичье op. 2. 2. 84. птичь образъ iv.-mih. птича шептанна bus. 646: th. пътица.

пътичьнъ adj. avis птичноѥ bus. 917.

пътичьскъ adj. ὄρνεων avium iez. 39. 4. -vost.

пътичьство n. aves птицтво ber.

пътиштевлъхованиѥ n. augurium, uti videtur птичьк- ber.

пътиштеногъ adj. qui avis pedes habet -щоногъ man. 117.

пътиштнй adj. avis krmč. пт- chrys.-frag.

пътишть m. στρουθίον passer пт- sup. 396. ὄρνις, πετεινόν avis dial. man. alex.-mih. 115. νεοσσός pullus avis svjat.-vost. pent.-mih. п'т- ex.-op. 2. 1. 16. 28. пътишти орьлн svjat.-mat. 9. птицьл bus. 689. птицьл орлъ antch. - врановь hom.-mih. adde nomoc.-bulg. isaak. dial.-šaf. antch. krmč. 45. σκόμνος catulus kruš. п'т- ex.-op. 2. 1. 16. - лькова gen. 49. 9. -pent.-mih. σκύλαξ catellus влъкъ отъ п'тицьл своихъ op. 2. 1. 16: de piscibus живъ раждаютъ п'тицьл ex.-op. 2. 1. 16. nsl. ptič, vtič, tič: rad. път volare, ni mavis пит nutrire propter σκόμνος etc.

пътишть adj. poss. avium птицемоу вльхованию krmč.-mih. 366. cf. пътиштевл-.

пътолемей v. птоломій.

пътька f. avis потка bus. 623. хватати потку; ѥста же потцѣ тѣ и до сего дни prol.-vost. пътька ipat. russ. dial. потка.

пътьскъ adv. avium modo ipat.

пътѣньць v. пътеньць.

пъчела v. пчела.

пъчелница v. пчелница.

пъчельнъ adj. apum -нн десѧтькарь ok. 26.

пъштька f. ὀβολός obolus, numi minuti genus .к. почькъ да боудетъ золотникъ lev. 27. 25. -vost. pondus quoddam почка вѣсити противо сѣмени рошкового .кі. почькъ, золотникъ etc. vost. pl. ψηφίς calculus поставьнѣхъ пошька ἱστουργικῆς ψηφίδος greg.-naz. 257. cf. кератъ κεράτιον siliqua et nsl. pecelj (-clja) articulus; stil einer frucht peček nucleus v jagodi grozdja lex. acinus lex. piček idem lex. pečka idem pička obstkern dain. vulva serb. pica nuclens čech. pecka nserb. packa.

пыро n. ὄλυρα far proph. exod. 9. 32. -pent.-mih. trigl. κέγχρος milium proph. пыро, жито azbuk. жито, просо ber. пыра, жита ziz. nsl. pira rib. pirevica zea meg. pirjevica spelt vip. pirika, pirenica triticum repens serb. pir oserb. pyŕ magy. perje rum. пнр čech. pyr quecke pol. perz nserb. pyf, pyfo let. pûrji triticum: ne cogites de lit. piragas; scr. pura gr. πυρός curt. 1. 252. beitr. 2. 376. ztschr. 7. 21. Weber, ind. stud. 1. 356.

пырѣнъ adj. ὀλυρίτης farris опрѣсьнькъ пирѣнь nom.-serb. опрѣснокъ пырынъ 3. reg. 19. 6. -vost.

пысковати -коуѭ -коуѥши vb. sensus dubius: делфинъ -коуетъ ἀναπεμπόμενος cf. pysk.

пытанию n. quaestio sup. 249. ἔρευνα investigatio adde svjat. sborn. pro испытание sbor.-kir. 46. - словесьное sborn: male питаное sup. 286. 23.

пытатель m. qui interrogat domet.

пытати -аѭ -аѥши vb. ζητεῖν quaerere io. 16. 19. -ev. -novg. ἐρευνᾶν scrutari sup. 239. ant.-hom. ἐτάζειν, ἐξετάζειν scrutari sup. 224. 304. πυνθάνεσθαι interrogare sup. 238. adde svjat. - вѣрѫ per. 27. 35. - божиихъ евангелий tur. - свѣтыи словеса hom.-mih. interrogare -тамь 1. sg. chrys.-lab. -таамь op. 2. 2. 51: de gr. ποθ: πυνθάνεσθαι cf. curt. 1. 227; 2. 276.

пыть v. испыть.

пътьланъ adj. πύθωνος pythonicus -тьint. 120. ber. доухъ -тьланъ nom.-mik. 28: male.

пъуха f. superbia trigl.

пъухати -аѭ -аюши vb. διαπρίεσθαι freudere act 7. 54. -bulg. graviter irasci trigl. nsl. pihnoti, pihati flare pih flatus trub. ventus; piš f. turbo trub. m. ventus puhnoti; napuhnoti se inflari pušiti; napušiti se idem trub. puh flatus lex. puhati prip. 4. 20. puhtêti evaporare puhača flabellum focarium habd. puhavnica idem lex. puhek mollis habd. puhki kamen pumex habd. pahnoti dain. 225. napuh superbia serb. pihati halare mik. pih halitus mik. ispihnuti deturgere mik. russ. dial. спыхнуть requiescere, vere ausatmen пыхать superbire; пухъ; пухнуть tumescere čech. pych superbia pol. puchnąć spirare nserb. puch halitus; puchor blase magy. pih rum. пухъ pluma, lanugo v. поухлъ cf. gr. φῦ-σα lit pu-tu curt. 2. 91: rad. pu gutturali aucta: adde tamen pus mey. 1. 397.

пъгрниште n. vola manus семоу чаша -ще ѥише š.-gl. 62. cf. прѣгръштл.

пъкалъ m. πίσσα pix пъкаль prol.-vuk. пъкаль pyrg. prol.-serb. prol.-mih. пъкълѣ svjat. пъколъ ex. ex.-vost. смолоу и - men.-mih. 180. - и воскь и лой men.-mih. чашоу пъкла испити men.-mih. 176. касаѫ сѧ пъклѣ bus. 157. касаѫ сѧ пеклѣ vost. adde пъкаль prol.-mih. пъколъ ex.-vost. пеколъ и смолоу vost. пекломъ bon. пъкълъмь mat. 49. пъкълъмъ op. 1. 109. сѣрою и пъкломь parem. 1271. сѣрою и пекломь mat. 28. пекла misc. пекалъ azbuk. пекла моуки op. 2. 2. 239. пекло acad. ardens sulfur alex. pix ber. ἀσφαλτόπισσα kruš. посмоли пекломъ exod. 2. 3. -vost. op. 1. 15. пъкломь pent.-mih. nsl. pekel; peklo bratpfanne dain. infernus volksl. 35. bulg. pъkъl serb. pakao čech. peklo pol. piekło magy. pokol oserb. hela croat. pakal pix verant. serb. pako, paklo pix mik. 46 prodolina ognjene pekli živ. 71. pruss. pikullis gen. rum. пъклъ nebula ahd. pech and. bik ags. pic: nota ngr. πίσσα alb. pisъ pix, infernus cf. gr. πεύκη lat pinus, pix ahd. fiuhta lit. pušis pinus pikis pix curt. 1. 133. Grimm, wörterb. 3. 1612. ztschr. 4. 85; 7. 23. 121. 267. beitr. 2. 374. orient. 1. 525. weig. 1. 338; 2. 351: wackern. goth. peikabagm et ahd. pech e pix nata putat 11. 26. 41.

пъкълнъ adj. inferni оу пекленыхъ apud inferos op. 2. 2. 239.

пъклѣнъ adj. picis шитие - men.-mih. 177. pice plenus сьсоудь - ibid.

пъникъ m. sensus obscurus: ире се повелѣ пръкести пъника men.-mih. 9. bis.

пънь m. truncus пенк trigl. nsl. penj russ. пень čech. peň pol. pień oserb. pjeńk nserb. pjeńk.

пънѣвиѥ n. trunci пнекие alex. ἄρπελοι vites - ископаваѥ измецеши men.-mih. 259.

пъприте v. поприте.

пъпръ m. πέπερι piper vost. 1. 233. alex.-mih. 26. пъпьръ chronogr. пъпъръ vost. 2. 135. пьпьрь misc. men.-mih. пъперь vost. 2. 12. nsl. prper habd. prpriš serpillum habd. bulg. piper pokl. 1. 68. milad. croat. papar verant. serb. papar, paprika, paprac čech. pepř pol. pieprz nserb. pjeper ahd. pheffar, fefor ir. piobar; pipur ir.-gl. 123. rum. пипериць beitr. 2. 150. weig. 2. 366.

пъпрѣшь m. piper, ficta persona папрѣшь frag. -serb.

пърнвъ adj. φιλόνεικος contentiosus greg.-naz.

пърѣникъ m. qui accusat - дъяволъ и пърѣ грѣси lavr.-op. 21. contentiosus ant.-hom. antch.

пърѣнъ adj. τῆς δίκης contentionis въ оудолѣ пернѣ ioël 3. 14. -vost. δικανικός iuris peritus - чинь men.-mih. ἐγκαλούμενος qui accusat гыкѣль -на exod. 22. 9. -pent.-mih. пърно bus. 489.

пърьць m. contentiosus ant.-hom. misc.-šaf. 144. пер- adversarius op. 2. 2. 348. перцю per. 34. 4. causidicus перець, перьца vost. крнвн парьци misc.-serb.

пърѣниѥ v. прѣниѥ.

пърѣти v. прѣти.

пъры v. пры.

пъсалъмосьнъ v. псалъмосьнъ.

пъсалътъирь v. псалътъирь.

пъсаниѥ n. γραφή, γράμμα scriptura mat. 56. cloz I. 55. ἐπιγραφή inscriptio cloz I. 673. п'сан- svjat. ex.-op. 2. I. 12. vost. псан- cloz I. 55. 149. 673. ѱан- sup. svjat.-mat. 5. vost. antch. op. 2. 2. 366. lev. 19. 28. -proph. mat. 56. пис- sup.

пъсарь m. qui eaunm curam gerit ipat. mon.-serb. 62. 110. 182. duš. 202. cf. magy. peczér hundebesorger.

пъсати, пишѫ, пишеши vb. χαράττειν scalpere hom.-mih. 54. γράφειν scribere op. 2. 2. 410. пьс- per. 3. 3. п'сати mat. 11. п'слхъ mat. 13. псанъ bon. op. 2. 2. 432. lavr.-op. 31. bus. 31. псати mat. 20. 22. per. ѱа sup. ѱати io.-clim. ѱахъ op. 2. 1. 153. ѱахоуть op. 2. 2. 85. ѱавъи sup. ѱанъ sup. antch. ѱалъ

ev.-novg. пис- ostrom. sup. писанъ bon. svjat.-mat. 7. писахъ op. 2. 1. 153. pingere krmč.-mih. пишютъ op. 2. 2. 85. пише part. sabb. 141. - сѧ: писаше сѧ χрамъ asên 9. nsl. pisan varius pisana mati Pott 2. 1. 152. pisaten: pisatno pero dain. 119. pisk littera hung. bulg. pisan varius verk. 370. nserb. pisany varius cf. пьстръ pruss. peisai scribit scr. piç apers. njapaišajam ich liess schreiben osset. fisin curt. 1. 134. weig. 2. 92. Pott 2. 1. 191. ztschr. 4. 9; 7. 21.

пьсий adj. caninus ant.-hom. prol.-vuk. misc. пьсиимь образомь meu.-vuk. пьсиа мєса krmč.-mih. пьсиа рана misc.-serb. главы пьсиє alex.-mih. 108. пьсиа глава men.-leop. пьси доль chrys.-duš. 24. пьсиа моуχа κυνόμυια pent.-mih. kruš. цѣноу пьсиж svjat. пес- mat. 27. chron. песьи голокы чловѣкы sbor.-kir. 30. (cf. пьсоглавъ) песиа моуχа bon. nsl. pesji, pasji bulg. pesi kerki milad. 50.

пьсина f. caro canina пс- chron. 1. 220.

пьсиштъ m. catulus glag.

пьсованиє n. corrumpere пс- ardž.

пьсовати -соуѫ -соуѥши vb. vituperare pat.-šaf. 33. adde псость duš. nsl. psovati habd. trub. psost vituperinm habd. croat. psost luč. pol. psuć, psota serb. psovna i tlačna riječ živ. 71. beitr. 3. 293.

пьсоглавъ adj. caninum caput habens alex.-mih. 108. 163. cf. пьсий.

пьстрина f. varietas coloris bus. 390. misc. 139.

пьстриниє v. пьштрѥниє.

пьститель m. qui variegat chrys.-lab.

пьстрити -рѭ -рити vb. ποικίλλειν variegare prol. io.-sin. нє пьстри молитвы sborn. -рє ποικιλτής pent.-mih. пес- alex. - сѧ io.-clim. пьстрити сѧ chrys.-lab.

пьстровати -роуѫ -роуѥши vb. variegare kruš.

пьстронравьнъ adj. varios mores habens рысь - pan.

пьстрота f. varietas pat. prol. io.-clim. bus. 712. στίγμα stigma cant.-cant. 1. 11. adde op. 2. 1. 57; 2. 2. 57. io.-clim. dioptr. hom.-mih. chrys.-lab. dial.-šaf.

пьстротина f. ποικίλον varietas proph. аштє прѣмѣнить рысь -ны свои svjat.

пьстротьнъ adj. varius пес- alex.

пьстрошь m. τὸ ῥαντόν varietas, varium всю вѣлоую и пестрошь gen. 30. 32. -vost., qui f. esse putat.

пьстръ adj. ποικίλος varius op. 2. 2. 461. chrys.-frag. misc. свѣтлыи и -рыи и златыи ризы sborn. ῥαντός adspersus pent.-mih. -ро различиє dioptr. пестрер. 53. op. 2. 2. 461. bulg. pъstъr pol. pstry rum. пестриц, пистрѣю: iade nomen salmonis farionis nsl. postruga dain. postrva meg. bistranga bel. bulg. pъstrъvъ pokl. 1. 40. pъstrъmъ serb. pastrma caro moriatica mik. čech. pstruh pol. pstrąg oserb. pstruha magy. pisztrang rum. пъстрав; pesztrang, poszter alb. pastrma ngr. παστραμάς somm. πέστροβα deh. πέστροφα veut. adde russ. пеструха dial. tetrao tetrix magy. pisztricz, pesztercze: rad. пьс suff. ръ.

пьстрѥниє v. пьштрѥниє.

пьсъ m. κύων, κυνάριον canis ostrom. sup. sborn. псомъ sup. 419. vectigalis genus chrys.-duš. 44. пси šaf.-frag. 35. bon. ѱи bon. glag. -otryv. 16. ловитвнымь ѱомь greg.-mon. 89. песъ bon. псы хранити zak.-serb. пьсь хранити mon.-serb. 116. scr. paçu bestia lat. pecus osset. fos grex ahd. fihu ags. feoh lit. pekus prus. pecku vieh ztschr. 3. 47; 4. 331; 6. 319; 11. 189. beitr. 2. 195. 204. Grimm, gesch. 38. mey. 1. 357.

пьсьнъ adj. κυνῶν canum -ноє ласкръдніе greg.-naz.

пьсьскъ adv. canum more - желамь sup. 441.

пьсьць m. canis ipat.

пьсѧ n. κυνάριον catellus nov. kruš. ѱє nom.-lab. псата ant.-vost. ѱата antch. pro ѱата; ѱета nom.-barb. minus bene ѱето par. 162. bulg. pseta verk. 46.

пьсѧтьце n. catulus пьсѣтьцемь isaak.

пьханиє n. λάκτισμα calcitratio krmč. 274. krmč.-mih. prol.-mih. prol.-vuk. par.

пьхати, пьхаѭ, пьхаѥши, raro пьшѫ, пьшеши vb. παίειν ferire пестьми пхаемь бысть πῦξ ἐπαίετο men.-vuk. adde prol.-mih. 205. hom.-mih. ioann. men.-vuk. holm. pat. prol. triod. pat.-šaf. аштє не пьхаѥ (κὸνь) svjat. λακτίζειν calce ferire противоу остьноу пьхати cyr.-hier. ὀπωθεῖν trudere men.-vuk. prol.-lab. пъхаше ногама vita-theod. пьхающе vita-theod. пьхающоу ногама ребра ѥго men.-mih. male пхаемь παιζόμενος men.-vuk. пшеть op. 2. 150. - сѧ: пьхаѥши сє hom.-mih.: nota part. пьхомъ vost. пьхома риза antch., ergo etiam пьхѫ, пьшеши cf. искати.

пьхнѫти -нѫ -неши vb. λὰξ κρούειν calcitrare - въ чрѣво men.-vuk. λακτίζειν calcitrare hom.-mih. adde prol. 189. bus. 395. - въ ребра prol.-mih. 254. men.-

leop. **ногою** въ **чрѣво** -**ногу отроче** prol.-mart. nsl. pehnoti, pahnoti; phati trudere peh, pah (pha) zapah. predpah riegel popah mulus Pivka russ. **пахнуть**; dial. **пёхнуть** čech. pcháti, píchati; pich pol. pchnąć ztschr. 7. 21. Pott 2. 1. 352. pis mey. 1. 397.

пъхомъ v. **пъхати**.

пъцьлъ m. πίσσα pix sup. 89. 196. 197. 198. -**целъ** 170. cf. **пьклъ**.

пъцьлынъ adj. picis, pice plenus -**лънъ** sup. 197.

пъшеница f. σῖτος triticum mou.-serb. ostrom. greg.-naz. -**ца кадн тысоуща** men.-mih. **съмѣти** -**цоу** men.-mih. **п'ш-** svjat.-mat. 10. 47. sup. adde op. 2. 2. 50. bus. 337. **пш-** sup. Pott 2. 1. 352.

пъшеничьница f. pyramis: ridicule **пирамиды, рекъше пшеничинце** op. 2. 1. 31.

пъшеничънъ adj. ἐκ πυρῶν, σιτώδης, σίτου triticeus op. 2. 1. 15. hes. ioann. ostrom. pent.-mih. chrys.-frag. sup. **пш-** ex.-vost. bus. 662. **хлѣкъ** - clim. **зрьно** -**но** ichn. **врашно** -**но** misc.-šaf. 161. - **плодь** σιτοφόρος hom.-mih.

пъшено n. ἄλφιτον farina vita-theod. bus. 401. Pott 2. 1. 352.

пъштеваниѥ n. putare **пи-** op. 2. 2. 85. ὑπόληψις opinio **много пшеваниѥ** ev. 1438. ὑποφία suspicio **пшеваниѥ** ibid.

пъштевати -**штоуѫ**-**штоуѥшн** vb. putare acad. **пьцюю** op. 2. 2. 85. **пьцѣв-** mat. 22. **пьцѣв-** bus. 909. λέγειν dicere, recte putare **кого ма пьцюють народи къти**; luc. 9. 18. -ev. 1270. cf. **нѣп-** et **пъштька**.

пъштрѣниѥ n. λέπισμα decorticatio -**стрѣн-** kruš. -**црѣн-** gen. 30. 37. -pent.-mih. kruš. **пестрѣниѥ** ber.

пъѭн- v. **пнѭн-**.

пѣваниѥ n. cantus antch. **мнтоусъпѣваниѥ** ἀντίφωνοι ὕμνοι men.-mih. 237.

пѣвати -**ваѫ** -**ваѥшн** vb. φάλλειν canere ant. triod. int. isaak. stichir. men.-mih. chrys.-lab. chron. 1. 52. bus. 55. mon.-serb. - **кого** lavr.-op. 38.

пѣвьница f. φαλτήριον psalterium alex. **прѣсладька** - men.-mih. locus ecclesiae trêb. 114.

пѣвьць m. φάλτης, φαλμῳδός cantor krmč. prol. ant. sbor. io.-sin. typ.-chil. mir. men.-mih. misc.-šaf. sbor.-kir. 61. misc. strum. spec. Il. glasn. 11. 166. chron. 1. 194. per. 52. **пѣвчнй** trigl. nsl. pêvec cantor habd. gallus prip.

пѣгованиѥ n. cura **плътьноѥ** - svjat.-vost. mat. 9: recte **нѣгованиѥ**.

пѣговати -**гоуѫ** -**гоуѥшн** vb. curare **акы своѥго тѣ** -**какъшоу прѣжде** ὡς οἰκείου περιέποντος πάλαι svjat.-op. 2. 2. 396. mat. 9: recte **нѣговати**.

пѣгота f. χαλάζωμα tuberculum sup. 287. adde 291. λέπρα lepra men.-mih. hom.-mih. adde alex.

пѣготивъ adj. λεπρός leprosus sup. 287. adde 291. hom.-mih. ex.-vost. **лнце** -**во** ex.-op. 2. 1. 24. adde op. 2. 2. 117. 679. antch. hom.-šaf. 10.

пѣгъ adj. ποικίλος varius **конн пѣзи и вронн**; **рыжди и вронн**; **срѣнн и вронн** zach. 1. 8; 6. 3; 6. 7. -proph. mat. 46. vost. 1. 60. chron. 1. 221. zach. 1. 8. -ostrog. ber., ubi per **рябъ** explicatur nsl. pêg; pêga macula pêgast maculosus lex. hung. pigučav idem habd. čech. píha pol. piega nserb. pega sommersprosse goth. faihus ahd. fêh varius ags. fâh, fâg mhd. vêch and. fâ pingere, **пѣгъ** germanicae est originis, pendens a radice, quae scr. piç gr. πικ, slav. **пьс**, **пнс** sonat curt. 1. 134. ztschr. 6. 32. mey. 1. 357. weig. 1. 329.

пѣна f. ἀφρός spuma sup. ostrom. cloz 1. 779: nota **горкатоую боуръ пѣноу подъимаѥтъ** bus. 918 ahd. feim ags. fâm: rad. **пѣ** scr. sphâ, unde phêna Grimm, wörterb. 3. 1456. ztschr. 4. 10; 7. 280; 9. 13. de lat. spuma cf. curt. 2. 91. **пѣнка** trigl.

пѣна f. poena **постъ и поклонъ и милостыню и пѣне** bus. 484.

пѣнити -**нѣѫ** -**нишн** vb. ἀφρίζειν spumare sup. 297. - **сѧ** isaak. men.-mih. greg.-lab. leont. φροάττεσθαι fremere op. 2. 2. 60.

пѣнниѥ n. ψαλμῳδία cantus ant. pat. vita -theod. krmč. 61. antch. sim. I. 26. ὕμνος hymnus šiš. 195. **пѣнье** holm. chron. συμφωνία consonantia ostrom.

пѣньнъ adj. ἀφροφόρος spumans sup. 260.

пѣньнъ adj. poenae alex.

пѣнити сѧ -**ѭѫ сѧ** -**ѭѥшн сѧ** vb. spumare greg.-lab.

пѣнязь m. denarius pat. cf. **пѣнязь**.

пѣнѧжьникъ m. κερματιστής numularius ostrom. **вьдасть** -**комь** ἔδωκας ἐπὶ τράπεζαν luc. 19. 23. -nicol. -**жн-** vost. 2. 54. ex. evang. 1434. alex.

пѣнѧжьнъ adj. numularius.

пѣнязь m. δηνάριον denarius ostrom. matth. 18. 28. -kryl. nicol. ὀβολός obolus op. 1. 71. ἀσσάριον assarium ostrom. op. 2. 2. 61. χέρμα numulus ostrom. adde mat. 15. 35. 57. antch. azbuk. greg.-mon. 76. ber. per. 88. bus. 47. mon.-serb. 334.

пѣнѣзь, пинѣзь glag. š.-gl. 85. пѣн'зоу chrys.-frag. сѣщи (злато) на малы поунзе op. 2. 2. 629. nsl. pênez bulg. penez pokl. l. 52. 76. serb penezi pol. pieniądz oserb. pjenjez nserb. peńez alb. penez rum. пинзърне f. domus monetaria ahd. phenning and. penningr pruss. penningans pl. acc. magy. pénz ztschr. 11. 173. weig. 2. 367. cf. пѣнязъ.

пѣсмица v. пѣсница.

пѣсмьскъ adj. cantus op. 1. 253. nsl. pêsma habd. bulg. pêsmъ c пѣснь: recte пѣсньскъ.

пѣсникъ adj. canorus -ыие птице ex. zlatostr. - славии hom.-mih.

пѣсниѣць m. φαλμῳδός cantor autch. ant. pat. men.-serb. greg.-naz. -вца пѣти aphrod. гласъ -вець mat. 49. proph. начаша -вци пѣти lavr.-op. 43. psalterium съставишѫ -вецъ vost. -вче и гѫсли vost.

пѣсница f. ψαλτήριον psalterium iob 21. 12. -ostrog. пѣсницѣ и гѫсли psalt.-theod. пѣсмица esai. 5. 12. -vost. пѣсница и гоусли iob 21. 12. -proph. mat. 49. bus. 179. azbuk.

пѣснописателникъ adj. qui carmina scribit triod.

пѣснописьць m. qui carmina scribit typ.-chil. dioptr.-lab. sbor.-kir. 37. -сньнопgreg.-mon. 85.

пѣснопѣвьць m. cantor pat. leont. dioptr.

пѣснопѣние n. cantus int.

пѣснопѣти -пою -поѣши vb. canere gr. μελῳδεῖν.

пѣснословєсьникъ m. hymnos cantans men.-belg.

пѣснословникъ adj. hymnos cantans lavr.-op. 13.

пѣснословити -влѭ -виши vb. hymnos decantare ephr. oct. mir. gr. ὑμνολογεῖν.

пѣснословие n. hymnorum decantatio dioptr.-lab. gr. ὑμνολογία.

пѣснословьць m. hymnos dicens men.-vuk. chron. 1. 205. gr. ὑμνολόγος.

пѣснотворъ m. μουσικός musicus - χѫтръ zlatostr.

пѣснотворьць m. qui carmina conficit gr. ᾠδοποιός.

пѣснь f. ᾄσμα cantus sup. cloz I. 30. krmč.-mih. ᾠδή cantus sup. ostrom. šiš. 195. cloz I. 20. μελῳδία modulatio sup. ψαλμός psalmus sup. ὕμνος canticum sup. κῶμος comissatio sup. 260. adde cloz I. 703. svjat. greg.-naz. chron. 1. 70. 81. 86 etc. bulg. pêsnъ verk. 29. 150. pesnopoljke: koje pesme umedu 259. 370. cf. пѣсмьскъ.

пѣсньникъ m. qui canit, de Davide пѣсньникъ chron. 194. 14.

пѣсньница f. psalterium esai. 5 12. -vost.

пѣсньнолюбьнъ adj. cantus amans krmč.-mih. 351: recte пѣснол-.

пѣсньнъ adj. cantus cloz I. 359. stichir. -но сладкогласиѥ men.-mih.

пѣсньствовати -воуѭ -воуѥши vb. canere int. 21.

пѣстовати -тоуѭ -тоуѥши vb. curare prol. trigl. - домачадницоу izvêst. 8. 76. serb. pljestovati živ. 27. 106.

пѣстоуна f. quae curat typ.-chil. nsl. pestuja gerula lex.

пѣстоуница f. liberorum institutrix -ницѣ alex.

пѣстоуновати -ноуѭ -ноуѥши vb. παιδαγωγεῖν instituere пѣствоуноуемъ op. 2. 2. 179.

пѣстоунъ m. παιδαγωγός paedagogus šiš. 97. chrys.-lab. chrys.-frag. ostrom. int. пѣстѫнъ cyr.-hier. cf. пѣстоунь et serb. napisto sam vas nutrivi vos živ. 94. pol. piastun, pieścić oserb. pěston magy. pesztonka cf. пѣстоунь.

пѣстоунь m. paedagogus pat. pl. n. -не barl. 131. g. -ней men.-vuk. cf пѣстоунъ.

пѣстоуньникъ m. παιδαγωγός paedagogus op. 2. 1. 147.

пѣстоуньство n. institutio puerorum ber.

пѣстоуньствовати -воуѭ -воуѥши vb. pueros iustituere alex.

пѣстоуньць m. παιδαγωγός paedagogus отрокъ сѣ -цемь men.-mih. παιδοτρίβης praeceptor io.-clim.

пѣстоунѥвати -нюѭ -нюѥши vb. curare - кого isaak.

пѣсъкъ m. ἄμμος sabulum ostrom. zlatostr. ψηφίς calculus малъ - оуржтивъ greg.-naz. adde sup. 16. 134. 157. - морьскыи sim. I. 24. привезьше къ морьскомоу пѣскоу prol.-mart. пѣсокъ bon. пѣскомь cloz I. 566. Pott 2. 1. 324.

пѣсъчанъ adj. arenosus ex. пѣшчана глава chrys.-duš. 32.

пѣсъчатъ adj. arenosus землоу пѣшьчатоу alex.-mih.

пѣсъчьнъ adj arenae svjat.

пѣтелинъ m. ἀλεκτρών gallus ex.-op. 2. 1. 17. - веселилъ есть ex.-vost. морьскыи - тако pavo ibid. nsl. petelin hahn ан gewehre petelinec parvus gallus habd. petelinci genista lex. petelinja glava onobrychis sativa cf. пѣтлъ.

пѣтелъ v. пѣтлъ.

пѣти, поѭ, поѥши vb. ᾄδειν canere sup. φωνεῖν io. 13. 38. -ev.-novg. φάλλειν

canere; κελαδεῖν cloz I. 53. μουσουργεῖν sup. 236: adde chron. 58. 69. 70 etc. sup. **пѣта вѣахѫ** bon. impf. **пѣаше** men.-mih. šiš. 192. sim. I. 18. prol.-mih. sup. **пѣахѫ** sup. **пѣхѫ** cloz I. 354. aor. **пѣтъ** men.-mih. **многопѣтнїй цароу** greg.-mon. nsl. pêti, po jem; pênica grasmũcke čech. pěnice idem pol. piać, pieję bulg. pêjът 3. pl. bulg.-lab.: vera rad. pi, unde pej (пѣ-ти) et poj (поіж) russ. dial. пію; пивокъ, питунъ, пѣтунъ gallus pol. pietuch bulg. petel adde **петѣхъ** glag. ztschr. 11. 190. cf. čech. pěnkava.

пѣтиѥ n. τὸ ᾄδειν canere sup. 235. ᾄσμα canticum sup. ὑμνῳδία hymnus sup. cantus pat. prol. sup. typ.-chil. hom.-mih. greg.-lab. men.-vuk. dioptr. ἀκολουθία **-тьѥ** ᾄσμα cantus bor. 24. op. 2. 2. 198. **до -тиѥ коуры** svjat.-vost.

пѣтлиштъ m. gallus kruš. saepius.

пѣтловъ adj. poss. galli - **грѣтань** misc.-šaf.

пѣтлоглашениѥ n. ἀλεκτροφωνία gallicinium men.-mih. men.-leop. ἀλεκτρυόνων ᾠδαί men.-mart. **пѣт-** ber.

пѣтлъ m. gallus **пѣтль** misc. **петлъ**: **до -лѣ** ἕως ἀλεκτοροφωνίας men.-mih. 265. **пѣтелъ** ziz. alex. **пѣтель** ber. trigl. alex. **петелъ** trigl. **пытелъ** matth. 26. 74. -mat. 57. **пѣтель въспѣть** (aor.) nicol. bulg. petel, petli te croat. peteh meg. verant. serb. pijetao; piteo, pivac, pivčić mik. cf. **пѣтлоглашениѥ** et **пѣтелинъ**.

пѣтьнъ adj. canendo inserviens **гоусли -ныѥ** κινύρας τοῖς ᾠδοῖς 3. reg. 10. 12. - kruš. **гѫсли пѣтныѫ** cod. 1538.

пѣхота f. pedites trigl.

пѣхъръ m. πομφόλυξ bulla **пѣхыри** op. 2. 2. 142.

пѣшеходити -ждѫ -диши vb. pedibus ire.

пѣшеходьць m. pedes op. 1. 96.

пѣшешьствовати -коуѫ -коуѥши vb. pedibus ire domet.

пѣшчанъ v. **пѣсъчанъ**.

пѣшчатъ v. **пѣсъчатъ**.

пѣшь adj. πεζός, πεζεύων pedes sup. alex.-mih. 128. - **ндоу** cyr. 8. - **шьствовавь** hom.-mih. **вьшьдѣ** - prol.-mih. **не могоу пѣша ходити** pat. **ндѣше пѣша** men.-mih. **пѣшимь и красномь и низькомь образомь** leont. **пѣшими словесы** op. 2. 2. 220. **кнѧзи ндоуще пѣши** op. 1. 68. **повелѣста ємоу пѣшоу не ходити** men.-mih. **пѣшоу соуща** prol.-mih **свѣтомоу пѣшоу шьствиѥ творѧщоу** prol.-mart.: nota **игоумѣнь милоуѥ бо-соты ради пѣша шьствовати** sabb. 31. nsl. peš adv. pešice habd. bulg. pêš russ. **пѣхота** pol. piechota peditatus cf. nsl. pêhati fatigare trub. opešati, spešati fatigari prip. 52: **пѣх** e **пѣдх** natum videtur, uti **рѣх** e **рѣкх** natum est, vera ergo rad. est ped; croat. pehati est calcitrare verant. čech. pěchúr, pěše pol. piechty iść; piechur; pieszy russ. dial. пѣхій; aliter explicabis lit. pėščas e pêdtjas cf. sėščas: rad. ped scr. pad, unde goth. fôtus etc. ztschr. 5.398.399. curt. 1. 209. weig. 1. 380.

пѣшьскъ adj. pedes **пѣшъшьскъныхъ** svjat.

пѣшьць m. πεζός pedes pent.-mih. alex.-mih. chron. ipat.

пѧдь f. palmus pat. prol. int. σπιθαμή spithama proph. men.-vuk. **образъ ѥго пѧди нстѣканъ** svjat. **пѧдню измѣрены** sborn. **пѧдъ мѣра ѥсть хоуда** bon. **педь моужьска** prol.-lab. nsl. pedenj habd. peden dain. pedanj bulg. pedъ croat. pedalj verant. serb. pedalj čech. pid'; pídimuž pol. pięć oserb. pjedź nserb. pěžj russ. **пядень** russ. dial. **пятка** afries. fethm ags. fâdhm weig. 1. 329.

пѧдьница f. παλαιστιαῖος unius palmi **мрѣкна -цы** georg.-vost. **мрѣкна тоу соуть -ца** alex.-vost.

пѧло n. sensus dubius: **стрьмоглавь ма повѣшьше пригвоздите, и обратите пѧло мое** pat.-mih. 176.

пѧльчьнъ adj. acu pictus **-лѣчномоу дѣлоу** vost. 1. 175. russ. **пяльцы** métier de brodeur **пяло**: rad. **пьн**.

пѧндесѧтъ v. **пѧтьдесѧтъ**.

пѧнтикостны v. **пѧтикости**.

пѧсть f. πυγμή pugnus op. 2. 2. 86. prol. proph. dioptr. krmč.-mih. misc.-šaf. chron. 1. 172. **пѣстьми пѫхаемь бысть** τὸ παίεται men.-vuk. nsl. pest russ. dial. пясть čech. pěst'; píst stössel pol. pięść oserb. pjasć gr. πύξ lat. pugnus ahd. fûst Pott 2. 1. 352. curt. 1. 251. cf. lat. pinsere adde oserb. pešta stampfe nserb. p̌esta.

пѧстьникъ m. qui pugno ferit alex.

пята f. πτέρνη calx pat. pat.-mih. misc. **вьздоше за пѣти ємоу** ἀνέβησαν κατὰ πόδας iudic. 4. 10. -pent.-mih. **пятоѫ запинаѥть** svjat. nsl. peta beitr. 2. 342. rum. **пинтен** calcar: nota **гвоздиныѥ пѣти въ тѣло ѥго кьхождахоу** ταῖς τῶν τριβόλων ἀκίσι men.-vuk. cf. **пятьно**.

пателѣ m. nodus **петель** ber.

пателя f. nodus **петеля** ziz. nsl. petlja masche, steugel penklja band bulg. petelkъ knopfloch serb. petlja fibulae orbis petljati fibulare cf. serb. pete ornatus capitis čech. petlice klammer et nsl. peča, quod psl. esset **па-шта**: nobis per **а** scribendum videtur, conferentibus **пѫто** russ. **пута** pol **pętlica** schleifenknopf et alia vocabula inde derivata: notabis tamen russ. **петля, петлица**; res dubia est.

патерица f. numerus quinarius alex. trigl. **пать десать -цею** op. 2. 2. 458. **да положить -цею** krmč.-mih. cf. **-гор-**.

патерицею adv. quinquies alex.

патеричьнъ adj. quintuplex trigl.

патеръ num. quinque **двери -ры** bus. 663. cf. **-торъ**.

патерьница f. numerus quinarius ex.

пати, пьнѫ, пѣнѣши vb. cum praepp. compositum habes, simplex raro usitatur **отай сѣти пенемъ** zlatostr. -saec. xvi. nsl. peti: zarja odpinja dilucescit lex. peča peplum habd. calautica lex. bogen papier pečica involucrum intestinorum lex. cf. čech. péče cruciatus kath. russ. dial. **пипуть, пяуть** goth. ahd. spinnan ahd. spannan lit. pinti; pantis restis curt. 1. 237. ztchr. 7. 187. adde **сѣть пнати** prol.-vost. **сѣти пенемъ дроугъ дроугоу** zlatostr.-saec. xvi. cf. nsl. napetce fortuito habd. pripetiti se accidere.

патигоубъ adj. quintuplus triod.

патидесатиждъı adv. quinquagies trigl.

патидесатинѫ adv. quinquagies trigl.

патидесатьникъ m. πεντηκόνταρχος l. militum praefectus men.-vuk. prol.-mih. sabb. 101.

патидесатьница f. pentecoste pat. prol. prol.-cip. meu.-vuk. prol.-lab. adde nom.-mik. 162. krmč. 45. krmč.-mih.

патидесатьнъıй num. πεντηκοστός quinquagesimus hom.-mih. domet. per. lxxiii. πεντηκοστῆς pentecostes hom.-mih. 100.

патиждъı adv. quinquies men.-leop. cf. **-шти**.

патикости f. πεντηκοστή pentecoste pat.-mih. **-стьи** sg. l. **ѳѵ.**-sin. b. **патьтикости** šaf.-frag. 33. **-сте** sg. n. **пангикостиа** alex.

патикостьнъ adj. pentecostes - **дьнь**.

патилѣ̀тьнъ adj. quinque annorum trigl.

патина f. numerus quinarius prol.

патинадесателѣ̀тьнъ adj. quindecim annos natus alex.-mih 13.

патитъıсѫштьнъıй num. quinquies millesimus krmč.-mih. alex.-mih. 41.

патница f. numerus quinarius **ѵр.** ž. 2. 187. trigl.

патишти adv. πεντάκις quinquies alex. cf. **-ждъı**.

патократенъць m. πενταδελφος **-ци** prol.-cip. **-кнѣци** men.-vuk.

патодесатьникъ m. quinquagenarius glag.

патодьневьно adv. quinque diebus sabb. 28.

патодьневьнъ adj. quinque dierum **-на трѣба** chrys.-lab.

патозарьнъ adj. quinque radiorum typ.-chil

патокнижие m. quique libri alex.

патолѣ̀тица f. quinque anni alex.

патолѣ̀тие n. quinque anni trigl. glag.

патолѣ̀тьнъ adj. quinquennis misc.-šaf. psalt.-vuk.

патомѣсячьнъ adj. πενταμηνιαῖος qui est quinque mensium pat. prol.-cip. men.-vuk.

патонадесатъıй num. decimus quintus cf. **патъıй**.

патористи -рьѫ -рѣши vb. πενταπλασιάζειν quintuplo maius facere op. 2. 2. 432. ant.-hom.

патоница f. πεντάς numerus quinarius krmč. **дроугда - лѣ̀ть** misc.-šaf. **-цею** quinquies prol.-mart. hom.-mih. **тамо сѣтворн числомь дьнии патъ кратъ -цеіѫ и трицѣи толико пакы** dioptr.

патороčнисльнъ adj. πενταρίθμος men.-vuk.

патороъ num. πέντε quinque 1) **-ро телеть** exod. 22. 1. **-pent.-mih -ро телцьь** krus. **ѥще -ро онѣхъ правителницьь** τὰς πέντε κανονικὰς γυναῖκας prol.-mart. 2) **книгы -рьı книгы** krmč.-mih. **сиѥ -рьıе книгы** pent.-mih. **-роуѭ честь** τὸ ἐπίπεμπτον lev. 6. 5; 22. 14. **-pent.-mih. -ри притворн** αἱ πέντε στοαί hom.-mih. 74.

патострадалльнъ adj. quinque perpessus **новь** - dioptr.-lab.

патостроуньнъ adj. quinque chordas habens **-ны гоусли** typ.-chil.

паторосоугоуѕодесатница f. sensus dubius men.-vuk.

патосътънъıй num. quingentesimus nomoc.-bulg.

патотъıсѫштьнъıй num. quinquies millesimus **-ноѥ и осмосътьноѥ и осмьнадесето(ѥ) лѣ̀то** prol.-mart.

патро n. φάτνωμα lacunar **на патрѣхъ** soph. 2. 14. -proph. mat. 49. vost.: nota **петръ словоу** psalt.-int. -saec. xii. čech. patro gerüst, stockwerk pol. piętro stockwerk, gerüst russ. dial. **пятерь** f. **патра** f. balcon: vost **патър** habet cf. oserb. pratr pro patr balken in der scheune.

ПАТЪКА f. παρασκευή parasceue sancta nomoc.-bulg. prol.-cip. asên 12. men.-vuk. bulg. petka milad. verk.

ПАТЪКЪ m. παρασκευή dies veneris ostrom. svjat.-mat. 10. chron. - **ВЕЛИКЪЙ** šiš. prol.-vuk. sabb.-typ. **СВАТЪЙ** - sup. magy. péntek croat. u peti Cherso gr. πέμπτη ahd. pfinztac wack. 10: adde nsl. serb. petak magy. peták rum. **ПИНТОК.**

ПАТЪЧИНЪ adj. παρασκευῆς diei veneris - **ДЬНЬ** svjat. -**ТОЧНЫЙ ДНЬ** krk. dial.-šaf.

ПАТЫЙ num. quintus ostrom. svjat. - **И ДВАДЕСЕТЬНЫЙ** hom.-mih. **ПАТОНАДЕСАТОЮ** io.-sin. -**ТОЕ МЕЖДЮ ДЕСАТЬМА ЛѢТО** mat. 51. bus. 178. pruss. pienets.

ПАТЬ num. πέντε quinque -**ТЬМЫ** men.-mih. 350. -**ТИМЬ** mon.-serb. -**ТИЮ ХЛѢБЬ** - **ТЫСОУЩЬ МОУЖЬ НАСЫТИ** hom.-mih. **СЫНА ШКО** -**ТИНАДЕСЕТИМЬ ЛѢТОМЬ** leont. **СЬ** -**ТИЮ ДЕСЕТЬ КНЕЗЬ** prol.-mih. 240. - **БРАТЬЯ** mat. 32. **ДРОУГОУЮ** - **ТАЛАНТЪ** mat. 36. **ШЕСТЬ ТЫСОУЩЬ ПЕТЬ СЪТЬ ДЕВЕТЬ ВТОРАГО ЛѢТА** krmč.-mih. 234. - **ДЕСАТЬ** sup. - **СЪТЪ** sup. scr. pančan: pankti f. die fünfzahl gr. πέντε lat. quinque osc. pomtis osset. fong goth. fimf ahd. finf ags. fif celt. pemp ir. coic ir.-gl. 95. curt. 2. 52. 73. ztschr. 3. 402; 5. 110. beitr. 1. 111; 2. 397. weig. 1. 376. or.-eur. 395. de ejecta gutturali cf. **ИЗТОПЫРЬ** schleich. comp. 1. 236.

ПАТЬ v. **ВЪСПАТЬ.**

ПАТЬДЕСАТНИЦА f. quinquaginta dioptr.-leop. dioptr.-lab.

ПАТЬДЕСАТОНАЧАЛЬНИКЪ m. L militum praefectus bulg.

ПАТЬДЕСАТЬ num. πεντήκοντα quinquaginta **СЬ** -**ДЕСЕТИЮ КНЕЗЬ** prol.-mart. **ПОЖНЬШИ ЛѢТЬ КЬ** -**ТЬМЬ ТРН** prol.-mart. - **ОСМЫЙ** krmč.-mih. **ПАНД**- dioptr. **ПЕНД**-kruš.: recte separabis **ПАТЬ А ДЕСАТЬ.**

ПАТЬДЕСАТЬЙ num. quinquagesimus **ПЕНТД**-chrys.-lab.

ПАТЬДЕСАТЬНИКЪ m. L militum praefectus prol.-vuk. per. LXV. hom.-mih. **ПЕНД**-kruš.

ПАТЬДЕСАТЬНИЦА f. pentecoste int. steph. pent.-mih. krmč.-mih. ber. alex. **ПАНД**-io.-sin.

ПАТЬДЕСАТЬНЫЙ num. πεντηκοστός quinquagesimus chrys.-lab. svjat. dioptr. chron. -**НЫЙ ОСМЫЙ** krmč.-mih.

ПАТЬНАДЕСАТЬНЫЙ num. decimus quintus sup. 211. 26: recte **ПАТЫЙ НА ДЕСАТЬ.**

ПАТЬНИКЪ m. male pro πύθωνος pythonis **ДОУХЪ** -**ТИНКЬ** act. 16. 16. -strum.

ПАТЬНИЦА f. dies veneris ostrom. chron. 1. 234. alex. **ВЕЛИКА** - per. 64. 28. **СВАТАЯ** - bus. 812. cf. **ПАТЬКЪ.**

ПАТЬНО n. calcar dial. ipat. **СЬ** -**НЫ ЛИТОУРКГИСОУКЕЙ** zak.-serb. pol. piątno brandeisen: nota **ПАТНО** signum trigl. cf. **ПАТА.**

ПАТЬНО adv. calce alex.

ПАТЬСЪТЬНЫЙ num. quingentesimus ant.-bom. lavr.-op. 32.

ПАЧАШТНЫ locus obscurus: **БЫХЪ ПАЧАЩИМА ВЕЛИКА** εἰ μὴν ἡ βόμβησις ἡ μεγάλη bar. 2. 29. -op. 1. 101.

ПЖГКА f. ῥοῖσχος corymbus kruš. pent.-mih. ostrog. **КУТАСЪ, ГУЗЬ** ber. -**ЕЫ РОУМЕНЫ КЬ ЛИЦИ ИВЛИХОУ СЕ** sabb. 137. goth. puggs ahd. phunc et phoso ags. pung engl. bung and. puugr ngr. πουγγίον, πουγγί alb. punaškъ rum. **ПЪНГЪ** mlat. punga: a pungere, in die man hineinstösst wack. 24. cf. **ПЖГЪ.**

ПЖГВИЦА f. globulus trigl. ῥοῖσχος corymbus pent.-mih. kruš. exod. 28. 33. 34: male **ПОГЕ**- pent.-mih. pol. pągwica lederner knopf am bauernpelz.

ПЖГВИЧЬНЪ adj. ῥοῖσκου corymbi pent.-mih. kruš.

ПЖГЪ f. gen. -**ГѢВЕ** ῥοῖσχος corymbus **ПОУГЕН ОТЪ СИНЕТЫ** vost. **МЕЖОУ ПОУГВАМИ** vost. ῥοά malum punicum **ПОУГЪВЪ ДЕВАТЬ ДЕСАТЬ ТН ШЕСТЬ** ierem. 52. 23. -vost. cf. **ПЖГВА.**

ПЖДАРЬ m. custos misc.-šaf. 174. **ГРѢГОУРЬ** - š.-gl. 100. **ДЕНЬЩИКЪ, ЦАРЕВЪ СЛУГА** ber. nsl. pudar custos vineae aut segetis habd. bulg. pudare to custos vineae verk. 40. 370. rum. **ПЖНДАР** idem: **БРЕМЕНОВОСЕЦЬ** alex.

ПЖДИЛО n. terriculamentum trigl. ber. προβασκάνιον amuletum ierem. -epist. 69. -vost.

ПЖДИТИ -**ЖДЖ** -**ДНШИ** vb. pellere krk. nsl. pôditi fugare meg. puditi pellere habd. ispoditi trub. odpojenje lex. hodie isplôditi in Stiria; pojati venari meg. - po čem trub. pojati se lascivire trub. lănfig sein bulg. pъdi, otpъdi, otpъžda pellere serb. puditi russ. dial. **ПУДИТЬ** properare pol. pędzić, pąd rum. **ПЪНДЕСК** custodio **РЪСПЪНДЕСК** dissipo scr. pand ire.

ПЖДЪ m. χόρτασμα pabulum **ПЛѢВЫ И ПОУДЪ МНОГО** gen. 24. 26. -vost.: vocabulum dubium.

ПЖДЬЧЬ adj. poss. custodis **КЖША** -**ЧА** ὀπωροφυλάκιον greg.-naz.

ПЖДЬЧЬСКЪ adj. custodis **СТРАЖЬКА ПЖДЬЧЬСКА** ὀπωροφυλάκων op. 1. 120. mih. 3. 12. -vost.

пѫждало n. terriculamentum поужало.
пѫждати -аѭ -аѭшн vb. terrere trigl. παραβιάζεσθαι cogere поуѭхота š.-gl. 70.
пѫкати сѧ -аѭ сѧ -аѭшн сѧ vb. rumpi поук- trigl.
пѫкнѫти -нѫ -неши vb. rumpi поукноу н растрѣза сѧ срѣдьцѣ его par. 131. nsl. pôknoti crepare; obrôč je pokel prip. zora, dan pôka; glas je počil; pokalica; poč f.; napok fissum lex. raspok fissura lex. poka infractio lex. pucati schiessen prip. 272. bulg. ne pukvi mi srъce milad. 89. serb. pući, puknuti rumpi; puklina rima mik. russ. пукнуть dial. пучка, стволы травъ pol. pęknąć; pęk bündel pąk, pącz knospe; pączek, pąkowie rum. покнѣск digitis concrepo scr. panč dilatare.
пѫкъ m. manipulus поукъ trigl. злата поука georg.-šaf. 44.
пѫнтьскъ adj. pontius sup. 131. cf. понътьскъ.
пѫпъ m. ὀμφαλός umbilicus ex.-op. 2. 1. 20. prol. krmč.-mih. 375. pat. prol.-lab. mat. 45. proph. sabb.-typ. int. 298. на поупѣ чрева его bus. 171. поупъ земли bus. 751. о поупѣ земномъ 662. ὄλυνθος ficus immatura смоковница отъмѣтаѥтъ поупы apoc. 6. 13. -vost. gemma (arboris) psalt.-theod. ber. nsl. pôpek na roži lex. pôpika gemma pôpovje. pôpovka dain. bulg. рѫркъ pol. pąpie oserb. pup nabel, knospe nserb. pup knospe rum. пѫп germen let. pamp-t schwellen pumpuris gemma lit. bamba umbilicus ztschr. 8. 344. cf. curt. 1. 260: adde gr. φύλλον scr. phull expandere; ahd. proz gemma floris et priozan rumpi mhd. balg knospe et belgan tumere Grimm, Frauennamen 5. 6.
пѫпъкъ m. ὀμφαλός umbilicus men.-vuk. misc.-šaf. prol.-cip. glag. ὄλυνθος ficus immatura op. 1. 199. cant.-cant. 11. 13. -vost. nsl. pôpek; baba pupkorezna obstetrix habd. pôpika knospe bulg. рѫпкъ knospe serb. pupak calyx mik. smokva počinje pûpčiti živ. 138. russ. dial. пупырь penis.
пѫтати -аѭ -аѭшн vb. nectere поутъ-trigl.
пѫтевождь m. dux viae gr. ὁδηγός.
пѫтетворити -рѭ -рѭши vb. iter facere.
пѫтешьствие n. profectio gr. ἐδοιπορία cf. пѫтнш-.
пѫтнште n. via prol.-mart. men.-leop. men.-vuk. bulg. рѫtista pl.
пѫтнишьствие n. profectio ant.-hom. hom.-mih. -шєс- chrys.-frag. gr. ὁδοιπορία cf. пѫтьш-.
пѫтнишьствьникъ m. viator -стьвн-sabb. 40.
пѫто n. πέδη compes ostrom. svjat.-mat. 8. въсадн въ поуто prol.-vost. clim. поуто оумоучивь δέσμα τυραννήσας hom.-mih. 66. γαλεάγρα cavea proph. nsl. pôta f. trub. eiserne fessel für pferde rib. pute pl. habd. pota pl. n. hung. serb. puto russ. dial. путо čech. pouto pol. pęto, pętać, pęca oserb., nserb. pyto rum. пѫнтъ cf. Grimm, wörterb. 3. 1555. weig. 1. 335: rad. пьн.
пѫтъ m. ὁδός via ostrom. men.-vuk. svjat. λεωφόρος via publica sup. πλατεῖα platea; νομὴ pascuum hom.-mih. 126. modus cloz I. 62. - творити mir. -ти творнти chrys.-frag. ошьдь на поуть prol.-mih. - гонити bus. 728. - гнати ὁδοιπορίαν στέλλειν hom.-mih. sabb. 12. - женеши men.-mih. - гнавъши прнндохъ vita-theod. - ходѧщнн mat. 40. - шьствоуѥ въ бльгары hom.-šaf. въ - нти men.-mih. sg. g. пѫти, поути; поуте krmč.-mih. 294. пѫтосъ bon. соуботѣ нмоуцнн поуть šiš. 2. дроугын поуть ein anderes mal par. cf. goth. sinths: male поуть ὁ δούς op. 2. 1. 135. nsl. pôt m. f. bulg. рът russ. dial. путь f. magy. putnok mentha pulegium slov. putník sanscr. pathin, pathas via path, panth ire, via lat. pons osset. fandag Bopp 1. 120. ztschr. 4. 73; 11. 176. 190. curt. 1. 235. mey. 1. 370. or. -eur. 402.
пѫтьникъ m. ὁδοιπόρος viator chrys.-lab. sup. 29. 238. pat. krk. misc. io.-sin. svjat. ephr. mir. hom.-mih. man. nom.-barb. chron. ber. συνοδοιπόρος comes hom.-mih. nsl. pôtnik bulg. рътник.
пѫтьнъ adj. ὁδοῦ viae; ὁδῶν viarum dial. ant. sup. 89. georg.-šaf. matth. 12. 9. -ev.-novg. - трогдь sabb. 16. -тно шьствие chrys.-lab. krmč.-mih. -но шьствие bus. 431. -тно очнщенне krmč.-mih.
пѫтьствовати -вогѫ -вогѫеши vb. iter facere isaak.
пѫтьшьствие n. πορεία iter sup. 260. io.-sin. bus. 378. krmč.-mih. cf. пѫтнш-.
пѫтьшьствованне n. iter krmč.-mih. 294.
пѫтьшьствовати -вогѫ -вогѫеши vb. iter facere cuchol. sin. I. 11. dioptr.-lab. gr. ὁδοιπορεῖν
пѫтьшьствьнникъ m. viator int.
пѫтьшьствьнъ adj. itineris - трогдь io.-sin.

пѫчина f. πέλαγος, πόντος mare sup. ex.-op. 2. 1. 14. svjat. ber. - **люта** hom.-mih. - **блгостн** mon.-serb. 186. **сего -ноу имамы** cyr. 7: nota κοίλη cavum (navis) **слѣзъ въ поучиноу корабли** ion. 1. 5. -vost.

пѫчинити -ню -нити vb. inundare alex.

пѫчити сѧ -чѫ сѧ -чиши сѧ vb. inflari **поуч-** trigl. **рѣкы поучѧщѧ сѧ** vost. e cod. saec. xvi.

пѫчьство n. πέλαγος mare, aequor op. 2. 2. 298.

пѫдоновъ adj. poss. pythonis alex.

Р.

р decima octava alphabeti cirylici littera, **рьци** dicta, numerum C indicat.

раба f. δούλη, παιδίσκη, θεράπαινα ancilla svjat. sup. šiš. 32. krmč.-mih. krmč. 35. proph. pat. io.-sin. men.-vuk. hom.-mih. chron. 1. 39. mon.-serb. serb. **раба** živ. 28.

рабий adj. δούλων, δούλου, δουλικός servilis sup. krmč.-mih. krmč. 212. int. misc. typ.-chil. kruš. ber. chron. 1. 48. **рабье** cloz I. 327. - **образъ** hom.-mih. **нлѣнна рабиа** krmč.-mih. **рабиа χлѣвина** hom.-mih. **робий** sup.

рабийскъ adj. δουλικός servilis **робийскоіѫ слоужьбоіѫ** sup.

рабинъ adj. poss. ancillae prol.

рабити -блѭ -бишн vb. καταδουλοῦν in servitutem redigere io.-dam.

рабица f. ancilla glag.

рабичица f. serva **роб-** chron. 1. 131.

рабичишть m. ancillae filius, servus prol. nomoc.-bulg. prol -mih. men.-mih. misc.-šaf. ber. alex. - **твой** svjat.: male **дкѣ -цн** prol.-mih. 115. a **-цѣ**, quod. russ. est. **-чиць** σπάδων spado pent.-mih. εὐνοῦχος eunuchus op. 2. 2. 200. kruš. **роб-** sup. prol. chron.

рабичьна f. serva - **твоѧ** svjat. **что робичнъ соуща съ госпожею матетє сѧ**; bus. 436. **съ пѧтьѭ -чень** δουλίδων κουβικουλαρίων ex.-vost. 2. 121. **петръ рабичнож отъкръжє сѧ трижды господа** ἐπὶ παιδίσκαρίου coram ancilla cyr.-hier.

рабишть m. δοῦλος servus **роб-** sup. prol.-mih. 286.

рабы f. δοῦλοι servi **ны боудєтє емоу къ рабию** 1. reg. 8. 17. -vost. **быша моаклыне дакидоки къ рабию** 2. reg. 8. 2. -vost. **бысть соудьны давидови къ рабию** 2. reg 8. 6. -vost.

рабиѥ n. servi **роб-** bulg.-lab. 32. **робьѥ** mon.-serb. bulg robje milad. 235.

рабокати -коуѭ -коуѥши vb. δουλεύειν servire ex.

рабоводити -ждѫ -диши vb. in servitutem redigere op. 2. 1. 108.

рабозрачьнъ adj. servo similis alex.

работлѣпиѥ n. quod servum decet ber.

работлѣпьно adv. uti servum decet **роб-** tur.

работлѣпьнъ adj. servo conveniens int. trigl. gr. δουλοπρεπής.

работрастиѥ n passionibus obnoxium esse alex.

работа f. διακόνημα, ὑπηρεσία ministerium men.-vuk. krmč. 72. δουλεία servitus sup. 336. krmc. 279. krmč.-mih. svjat. pent.-mih. misc.-šaf. **въ -тоу вльци** krmč.-mih. 230. adde chron. 1. 25. 39. 40. duš. usus sup. 192. **къ -тѣ бышє толицѣ** svjat. **ині работє оу жоупоу да имь нѣ** chrys.-duš. 46. frohne gram. 6. **роб-** sup. chron. 1. 152. usl. rabota frohne dain. robota habd. bulg. rabotъ lett. rabata zinse goth. arbaiths aud. erfidhi ahd. arapeit: adde goth. arbi ahd. arpi, arbi, erbi das erbe weig. 1. 52; 2. 502.

работаниѥ n. servitus sup.

работати -аѭ -аѥши vb. δουλεύειν, ἐκδουλεύειν servire ostrom. sup. men.-vuk. glag. ἐργάζεσθαι laborare men.-vuk. adde chron. 1. 15. 21. 37. duš. 31. 35. 57. 58. 59. 119 etc.

работина f. servitus **рабъ къжьдо свою -ноу творить** zlatostr.

работити -штѫ -тиши vb. καταδουλοῦν in servitutem redigere šiš. 109. apoc.-vost. **-титъ** ego pravda-ruska **-тыщихъ сиротъı** lavr. **роб-** bus. 397. chron. 1. 185. bulg. raboti.

работица f. res mon.-serb.

работьникъ m. θεράπων servus aut. triod. sabb.-typ. prol.-mart. per. 31. chron. 1. 50. men.-leop. ὑπηρέτης servus - **црькьѥ** men.-mih. οἰκέτης famulus pent.-mih. kruš. subditus gram. 19. mon.-serb. duš.

божия -ка svjat. μαθητής discipulus svjat.-op. 2. 2. 398. bulg. rabotnik.

работьница f. θεραπαν(ς ancilla men.-vuk. trigl. bulg. rabotnicѣ.

работьничьскъ adj. servorum mir.

работьнъ adj. δουλικός servilis ant. sup. pat. obediens bon. cozm. высокого сѣмина работьнѣй zlatostr. вса -тьна тѣѣ hom.-mih. земли -тна mon.-serb. роб- sup. bulg. raboten.

работѫгъ m. servus прекыдати осовь съ -гн prol.-saec. xv. -vost. аще родниш -га alex.-vost.

работитнй adj. servilis -чнй ziz.

рабъ m. δοῦλος, οἰκέτης servus ostrom. cloz I. 802. chron. 1. 22. 69. 99. sup. робъ svjat.-op. 2. 2. 405. sup. georg. nom.-lab. bus. 480. chron. 1. 32. 40. nsl. rabiti operari habd. kaj ti to rabi? rob habd. hung. croat. serb. rob magy. rab, robot alb. rob rum. роб, робъ, робескь, роботъ scr. rabh desiderare ârabh agere gr. ὀλφ: ἤλφον erwarb lat. labor cf. работа curt. 1. 257. ztschr. 7. 176; 11. 174. beitr. 2. 173. Grimm, wörterb. 1. 539. mey. 1.389. cf. etiam scr. arbha puer gr. ὀρφανός lat. orbus ahd. arbja heres et and. arfi heres, filius curt. 1. 260.

рабъıни f. gen. -ньı f. παιδίσκη ancilla ostrom. sup. prol. hom.-mih. dioptr. obich. chron. 1. 34. nsl. robinja habd. bulg. robinь, robinkъ, robinčicъ, robenče adde рабьıнка trigl.

рабъıничъ adj poss. παιδίσκης ancillae ioann. šiš. 121. 232.

рабьно n. nom. propr. loci отъ рабна sabb.-typ. 80.

рабьскъ adj. servilis sup. int. sabb. 116. -ко лице krmč.-mih. -кое слоужение sabb 53. -ка слоужьба men.-mih.

рабьскъı adv. δουλικῶς serviliter hom.-mih. δουλοπρεπῶς uti servum decet sup. hom.-mih. adde men.-leop.

рабьство n. δουλεία servitus kruš. cyr.-hier. chrys.-lab. роб- ok. 87. mon.-serb. nsl. robstvo hung.

рабыца m. servus, uti videtur ти соу рокыци и крини парьци misc.-serb. bulg. robče verk. 238.

равви indecl. ῥαββί rabbi assem. š.-gl. 76.

равение n. ἰσότης aequalitas издравения šiš. 105: nota нарекоше расыпати въ равению greg.-lab.

равитьскъ adj. arabicus - езыкь krmč.-mih. 395.

равьнание n. ἰσότης aequalitas šiš. 146. greg.-naz.

равьнатель m. qui aequat, dirigit богословца отъ того еже о -ли svjat.

равьнати -аіж -аіеши vb. aequare - сѧ: рокнала сѧ лодіи per. 39. 15.

равьнина f. planities mon.-serb. -вн- op. 22. 679. trigl. alex. psalt.-vuk. men.-leop. 261. -ны ἰσημερία aequinoctium op. 2. 2. 39.

равьнитель m. qui aequat pat. 163.

равьнити сѧ -ніж сѧ -нити сѧ vb. aequari -вн- chron. 1. 152. per. 77.

равьно n. nom. propr. loci въ градѣ -номь sim. I. 29. селѣ рекомѣмъ равнѣ bon. отъдь равьне bon. hes. 37.

равьно adv. ἴσως, ἴσα pariter cyr. 21. - высѣмь раздѣли плѣнь dioptr. 45. -вно sup. -вно пытницамь пищоу вкоушаше prol.-mart. - земли прѣкланые сѧ sabb. 24. - апостоломь 203. трьстие исцѣпивыше равно съ възрастомь ею καλάμους σχίσαντες ἰσομήκεις τῇ ἡλικίᾳ αὐτῆς prol.-mart. cum gen. chron. 1. 13. 19. 31.

равьноангельнъ adj. ἰσάγγελος similis angelis -вн- io.-sin. -гн- greg.-mon. 71. dial.-šaf.

равьноапостолъ m. aequalis apostolis -вн- alex.

равьнобожити сѧ -жѫ сѧ -жити сѧ vb. se deo parem putare svjat.

равьнобожие n. aequalem esse deo -вн- sabb. 79. domet. alex.

равьнобожьнъ adj. deo aequiparandus trigl.

равьнодоушевьнъ adj. ἰσόψυχος unanimus psalt.-saec. xiv. -vost.

равьнодоушьнъ adj. ἰσόψυχος unanimus šiš. 138. -вн- op. 2. 2. 16. alex.

равьнодьньствие n. ἰσημερία aequinoctium -вн- ioann.

равьноимение n. isononymia trigl.

равьноименователнъ adj. idem nomen habens -вн- int. 70.

равьнолѣтьнъ adj. eandem aetatem habens pat.-mih. -тие trigl.

равьномощьнъ adj. aeque potens -вн- io.-sin. krmč.-mih.

равьномощьнѣ adv. eadem potentia op. 2. 1. 20.

равьномѣрие n. eadem mensura chrys.-lab.

равьнонравие n. iidem mores.

равьнообразьнъ adj. similis -вн- pat.-mih. mon.-serb.

равьнорабьнъ adj. par servus равнорабьными обладати sabb. 176.

равьноретьнъ adj. sensus dubius: мжчениикь - равпостошнень светыихъ аггель men.-belg.

равьносѣльникъ m. una cum alio vivens -кн- alex.
равьносильноватн -ноуѣ -ноуѣшн vb. idem valere -лноуѣть дроугъ дроугоу op. 2. 2. 472.
равьносильнъ adj. idem valens chrys.-lab.
равьносильствнѥ n. idem valere -кн- pan.
равьностатьнъ adj. aequalis alex. gr. ἰσοστάσιος.
равьностоѩньнъ adj. aequalis -нѥнъ men.-belg.
равьностоитель m. aequalis dioptr. gr. ἰσοστάσιος.
равьностраньнъ adj. aequalia latera habens, uti videtur int. 116.
равьность f. aequalitas, planities isaak. trigl.
равьносъмъıслньнъ adj. unanimus -кн--на брата ex.
равьнота f. planities alex.
равьноушъıхъ adj. aequales aures habens alex.
равьночıсльнъ adj. qui eodem est numero op. 2. 2. 412. сынн же и дъıщери -ныѥ prol.-mart. gr. ἰσάριθμος.
равьночıсменьнъ adj. par numero men.-mih.
равьночьстнѥ n. idem honor ok. 53.
равьночьстьнъ adj. ἰσότιμος, ὁμότιμος aeque honorandus aut.-hom. int. ichn. sup. апостоломь - ok. 51.
равьночѧстнѥ n. aequaliter divisum esse alex.
равьночѧстьнъ adj. ἰσομοίριος aequaliter participans hom.-mih.
равьноѩстьствьнъ adj. ὁμοούσιος eandem substantiam habens op. 2. 2. 36. - отъцоу sup. 366.
равьнъ adj. πεδινός planus ostrom. pent.-mih. ὁμαλός planus prol.-belg. ἴσος aequalis ostrom. sup. ἐφάμιλλος similis ant. antch. bus. 385. ex. - ѩ творѧ богоу ostrom. на равьнѣ оудоли men.-mih. 347. любовь ко всѣмъ равноу vost. 1. 399. равьнъ къıти со нимъ bus. 157. богатьство по -нѣй чести раздѣлить ἐξ ἴσης μοίρας krmč.-mih. равьни ивнхомь ѩ достоньньства аггельскаго dioptr.-lab. равьноу чьстьноую вѣроу pro равьночьстьнь ἰσότιμος šiš. 199. равноу и разоумноу συνετός act. 13. 7. -strum. равно протнвоу грѣхоу томлѥнне hom.-mih. 141. самоу равъно cloz I. 485. равна творнти владыкоу ѩ работа hom.-mih. 153. nsl. raven bulg. ramni pro ravni lit. rauuas.
равьнь f. κοιλάς convallis iudic. 1. 34. -pent.-mih. planities по равнѣмъ ex. -вѣнь ber. alex. nsl. raven čech. raveň.
равьньство n. ἰσότης aequalitas šiš. 105. dial. int. -вѣн- ber. - полы bus. 684.
равьнѣ adv. pariter hom.-mih.
равьнıти -нıѫ -нıѥшн vb. aequare -кн- trigl.
равьсъвъзрастьнъ adj. ἰσομήκης τῇ ἡλικίᾳ aequalis prol.-mart.: recte равьнос-.
равьсьникъ m. aequalis -вѣсн- trigl. gr. ἡλικιώτης.
равьсьность f. aequalitas -вѣсн- trigl.
рагоуньскъ adj. nom. proprii - внтязъ bell.-troj. 25.
рада f. habes in отрада, quod vide.
раденнѥ v. радѣнньѥ.
раденнѥ v. раждѥнньѥ.
ради praep. χάριν gratia; διά, ἕνεκεν propter cum gen. iungenda sup. 4. 8. 15 etc. *a)* ради елены χάριν ἑλένης man. не иного - чесогожѥ men.-mih. 201. доуше ради свон gram. 177. *b)* за кротичьства ради prol.-mart. за обычаи ради typ.-chil. за нощьнаго ради скращенны typ.-šaf. *c)* что ради chron. 1. 77. krmč.-mih. *d)* тѣмъ ради gram. 244. *e)* его ради дѣльма krk. nsl. zaradi habd. porad prip. 65. beitr. 1. 426.
радивъ adj. diligens trigl.
радина f. sensus ignotus: тѣхъ очи къ томоу свѣта не видѣть, нь плачь бесконечнн и радине отъ нынѣ и до вѣка misc. 47.
радитель m. diligens trigl.
радительница f. quae curam gerit glag.: vocabulum dubium.
радѣти -ждѫ -дѣнш vb. curam gerere: nota nos primam pers. sg. nullibi legisse: спасти сѩ радѣть nom.-mik. 113. владати н - sabb.-typ. внждь, да не нерадѣнши слоужьбоу свою сконьчати leont. нерадѧ товаровъ chron. 1. 214. нерадѣ боудѣши sabb. 11. φροντίζειν curare мало радивъше sup. 148. commoveri не радѣахѫ sup. 134. 17. радѣти trigl. nsl. zraditi facere prip. 209. не родить об προνοεῖ šiš. 166. не родите о страсѣ hom.-mih. не родите mat. vi. не родить о овцахъ -gl. 83. не рождаахѫ sup. 334. не рода cloz I. 434. о господьствѣ не родѥще šiš. 202. не рождъше matth. 22. 5. -nicol. о дроугѣмь не родити начнеть nicol. nsl. roditi rês. 92. malo rodi za me; ne roditi lex. za nikoga ne rodiš trub. ne rodi za ovce trub. nerodljiv inobsequens, degener lex. neroden immoriger, ineptus lex. nerodnež; bogaroden longanimis lex. boga

neroden impius lex. čech. neroditi oserb. rodny sollicitus beitr. 1. 427

радованиѥ n. laetitia triod. trigl.

радовати сѧ -доуѭ сѧ -доуѥши сѧ vb. χαίρειν laetari sup. ostrom. cloz I. 800. chron. 1. 29. 72. 112. ἀγαλλιάσθαι exsultare sup. - **чемоу** tur. io.-sin. **вѣрь калоу радоуѥть сѧ** diopt.

радоница v. **радоуница**.

радосимъ m. nom. propr. haeretici lit.-mih.

радославъ m. nom. propr. viri sabb. 126. 164. 173. 177. asěn 54. op. 2. 2. 313. adde **-ва** f. lit.-mih. **радило** chron. 1. 137. per. 58. **радимъ, радимичи** chron. bulg. grada radomira milad. 108.

радоствиѣ adj. laetus ex. 183.

радоствоторимъ adj. lactitiam creans **-мѣмь плачи** op. 2. 2. 195.

радоствоторьнъ adj. lactitiam creans **-плачь** io.-sin.

радоствоторьство n. ioci ber.

радость f. χαρά, ἀγαλλίασις laetitia ostrom. hom.-mih. cyr. 3. chron. 1. 93. 102. χαρά gaudium sup.

радость v. **рѣдость**.

радостьно adv. libenter **-тно** sabb. 104. š.-gl. 77. **-досно** frag.-serb.

радостьнъ adj. ἀγαλλιάσεως laetitiae š.-gl. 90. laetus pat. dial. isaak. men.-mih. sabb.-typ. **-тною доушею** sabb 53. chron. 1. 206. χαρίεις incundus man. φαιδρός laetus sup.

радостьнѣ adv. libenter frag.-serb. **-тнѣ** prol.-mart.

радошта f. pl. ἀγαλλίασις laetitia tur. 103. nomoc.-bulg. psalt.-pog. **-щами** ostrom. **-щами вьзнгра сѧ младѣньца** hom.-mih. 111: plurali tantum usurpari videtur; klruss. radošči, žalošči, linošči, lubošči zakr. 498.

радоуница f. **о великѣ дни окличи и на радоуницы къюницѣ и всѣкоѥ въ нихъ бѣсованиѥ** bus. 814. **литвы и лѣхи и жемоть придоша изгономъ по великѣ дни на дроугой день ко ктороникъ на злоутрие по радоуницѣ** karamz. 5. nota 25. **радоница** dies martis hebdomadis s. Thomae, quo Russi tumulos consanguineorum adeunt, carmina laeta paschalia canentes acad. **радоуницѣ** olim apud Russos die martis hebdomadis s. Thomae memoria mortuorum celebrabatur a consanguineis, qui afferebant vinum, panem etc., quique finito officio (**литіи**) vini partem fundebant in tumulum, partem vero ipsi bibebant; interea feminae mortuum lugebant, virtutes eius praedicantes; **радоуница, радоуньць** conferunt cum **радъ**, mortuum talibus donis laetari dicentes alex.

радъ adj. χαρίεις incundus pyrg. χαροποιός laetus **радѣ очи ѥмоу отъ вина** parem. 1271. lubens, alacer sup. adde leont. chron. 1. 11. 23. 30. 31. 37. 64. 68. 69. 71. 98. 103. 109. 121. - **злоу** prol.-cip. bor. 46. **хотѣхомъ ради вити сѧ** lavr. **радь бысть томоу** prol.-mih. **на радо срѣдьце** bulg.-lab. **рада ѥсмь семоу быти** bell.-troj. 4. **веселомь лицемь и зѣло радомь** men.-mih. **проѕѵ́мѡс - вѣжи съ нимь** greg.-naz. **съпогрѣбнъ вждн** - greg.-naz. **лзъ радъмь сръдцьмь подвизаю сѧ** zlatostr. **γεγηθώς** laetus **ради къ работѣ пристоупите** psalt.-theod. - **вы бымъ ἠγαλλιάσατο** ostrom. scr. **râdh** perficere, favere goth. raths lit. rodas ztschr. 6. 390; 8. 64 beitr. 1. 426. 427. Pott 2. 1. 980. cf. serb. raditi agere.

радьма praep. **χάριν** gratia cum gen. iungenda pat. hom.-mih. **радьма** sup. 431. 433. 446. 451. **того** - bus. 433. **мора** -; **чѣсо** - ex. **чесо** - men.-mih **чьто** - ephr.-vost. **зл того** - hom.-mih. **-дма** op. 2. 1. 139. sup. 418. 423. 427. 432. 438.

радьство n. laetitia - **и веселаство** sbor.-kir. 47.

радѣниѥ n. diligentia trigl.

раѕлити сѧ v. **раждлити сѧ**.

ражвати -ѫ -вѣши vb. mandere nomoc.-bulg. 68. **разьжвн** mšc.-šaf. cf. **ражьвати**.

раждлити сѧ -лѭ сѧ -лѣши сѧ vb. λοιδορεῖσθαι indigne ferre, ingere zlatostr. ion. 4. 4. -mat. 46. 50. bus. 144. **разьжмен.-mih. оуто зѣло оубо разжали сѧ** ion. 4. 4. -vost.

раждание n. procreatio ex. chrys.-lab. **-жанью** op. 2. 2. 94: male **-ждѣниѥ** γονή partus hom.-mih. 208.

раждательница f. genitrix euchol.

раждати -ѫ -ѥши vb. τίκτειν, ἀποτίκτειν parere ostrom. greg.-naz. hom.-mih. **γεννᾶν** generare ant. dial. ioann.: adde chron. 1. 40. 43. - **сѧ γεννᾶσθαι** nasci ostrom. sup. typ.-chil. cloz I. 867. 884. chron. **-ѧмъ γενόμενος** cloz I. 285. **-ѧмоѥ γεννηθησόμενον** man. 50. - **γεννᾶσθαι** generari sup.: th. **роди**.

раждѣженіе n. πόρωσις incendium ant. dial. šiš. 198. **ἐρεθισμός** irritatio - **на клоудь крмѣ**.-mih. 154. adde mon.-serb.

adde раждъж- antch. раждьж- greg.-naz.

раждел҃ѣти -л҃ѭ -л҃ѣеши vb. cupidine corripi, uti videtur срдце -лѣное per. 11. 23.

раждение n. μελέτη cura ant. къ -нию бридости svjat. ant. раденне act. 18. 17. - bulg. рад҃ѣние ber.

раждешти -жѫ -жеши vb. καίειν, πυροῦν incendere, urere iez. 39. 9. -vost. sup. 169. 257. pat. int. men.-vuk. kruš. vost. ignem subiicere sup. раждьз҃ѣте пещь bus. 180. ражьнь раждежень prol.-mart. раждеже bon. разже chron. l. 135. 10. ражьжеными гвоздьі vost. l. 305. - сѧ bon. - ѣростию hom.-mih.

раждигати v. раждизати.

раждизавати -ваѭ -ваѣши vb. incendere misc.

раждизание n. incendere sup. 404. io.-sin.

раждизателнъ adj. urens ioann.

раждизати -заѭ -заѣши et -жѫ -жеши vb. incendere pat. int. bon. sup. 271. -жоутъ chrys.-lab. male ῥάπτειν suere sup. 294. 22. - сѧ πυροῦσθαι incendi šiš. 78. -гати pat. dial. bus. 176. op. l. 103. int. - сѧ šiš. 252. sup. 98. ражигати int. разжигати bus. 813. ражизати chron. l. 60.

раждитие n. περιφάνεια splendor по -тьи славъі къ работоу въпадоша psalt.-theod.: vocabulum obscurum.

раждие n. κλήματα sarmenta ostrom. наслѣдоваша вьсе -дьие земла psalt.-int. saec. xii. cf. розга.

раждь adj. lubens раждъ sbor.-kir. 5. cf. радъ.

раждьковати -кѫ -кѹи vb. mandere - ѣдь ex.-op. 2. l. 19. cf. ражвати.

раждьжение v. раждежение.

ражигати v. раждигати.

ражизати v. раждизати.

ражнѣкати сѧ v. разгнѣкати сѧ.

ражьженъ v. раждешти.

ражьнъ m. σκόλοψ stimulus op. 2. 2. 265. svjat.-op. 2. 2. 404. mat. 8. ant. κέντρον stimulus на -жны прати šiš. 251. дасть ми сѧ ражьнъ плъти svjat. adde prol.-vuk. men.-mih. κραάγρα fuscina пантца его и ражны его pent.-mih. exod. 27. 3. -vost. kruš. σοῦβλα subula men.-vuk. adde - дривлнъ sbor.-kir. 12. -жни желѣзны prol.-mih. ражнь σοῦβλα subula prol.-cip. ражень σκόλοψ stimulus op. 2. 2. 118. раждьнь misc. 108. usl. ražen prip. 125. ražénj 119. veru habd. lex. čech. rožen, rožeň pol. rożeń oserb. rožen userb. rožon rožѣnъ. да ми сѧ плъти - antch. рожны pl. instr. holm. vost. l. 125. рожни esth. 10. 3. -mat. 53.

разарати v. разарити.

разарение n. eversio prol.-mih.

разарити -рѭ -рѣеши vb. λύειν, καταλύειν, παραλύειν, καθαιρεῖν evertere ostrom. šiš. 217. prol.-mih. ant.-hom. isaak. ber. - сомботж bon. -рѣти chrys.-frag. -рати sup. 141. 206. 299. 324. 325. misč.-šaf. kruš. mon.-serb. - цркъвь prol.-cip. -рѣти sup. 195. разор- ioann. int. розор- per. 64. 4.

развалати -аѭ -аѣши vb. sensus dubius: растоваривь нан -лавь duš. 103.

развивати -аѭ -аѣши vb. λύειν solvere, evertere, frangere dial. ioann. io.-sin. alex.-mih. 101. chron. l. 30. domet. bus. 712. 812. при съсѣ соуѫщаа о каменне - op. 2. 2. 153. - гроздне misc.-šaf. - капица men.-leop. - стѣны prol.-mih. - чашоу nom.-lab. - младеньца nomoc.-bulg. 112. de latrone krmč.-mih. 195. - сѧ strum. bus. 812. int.

развирати -аѭ -аѣши vb. considerare - славѫ невеснѫю par. recolligere, delectum facere trigl.

развити -виѭ -виѣши vb. καταλύειν dissolvere dial. sabb.-typ. adde op. 2. l. 117. chron. l. 12. 37. 138 etc. sup. 38. 328. - койскоу на три звоѣве alex.-mih. κλᾶν frangere krmč.-mih. nomoc.-bulg. pat.-mih. proph. - гърньць bus. 388. sbor. kir. - сьсоудь prol.-mart. - стъкло bell.-troj. 42. - цркъвице prol.-mih. - двьри men.-mih. - градъі per. 19. 34. - сѣни 58. 39. - главоу hom.-mih. - оудьі, тѣло prol.-mih. - койскоу ok. 86. asèn 9. - алибега ok. 77. -виень вельблоудь men.-mih. irritum facere - дарь š.-gl. 99. stuprare - дѣвицоу nom.-lab. male ἑφαπλοῦν sup. 286. - сѧ de navi men.-leop. prol.-cip. prol.-mart. chrys.-lab. par. mon.-serb. συντρίβεσθαι корабоу -вьшоу се men.-vuk. азъ есмь сѧ -билъ pedem fregi men.-leop. розк- sup. 404. chron. rum.ръзвеск vincere pol. rozbit m. naufragium.

развитие n. κατάλυσις dissolutio dial.

развивати -иваѭ -иваѣши vb. conterere - когы на дрокно prol.-mih. 114. cf. развиквати.

развиение n. dissolutio ant.-hom. θλασμός frangere man.

разваламати -жаѭ -жаѣши vb. πταίνεσθαι linguescere -зъкъ- op. 185. esai. 58. 11. -proph.

разваламти -жѫ -жеши vb. ἀγαθύνειν

benefacere -жи милость свою pent.-mih. adde -житъ завѣтъ мнозѣмъ op. 1. 110. -жи часть свою alex.

разбогатити -штж -тиши vb. ditare - сѧ alex.

разбогатѣти -ѣѥ -ѣѥши vb. πλουτεῖν ditescere ant. bon. prol.-mih. prol.-vuk. pent.-mih. vita-theod. sim. I. 23. bor.

разбой m. latrocinium nomoc.-bulg. ἁναίρεσις, φόνος homicidium krmč.-mih. sup. iudic. 15. 17. -pent.-mih. krus. ἐνεδρεύων iudic. 9. 25. -pent-mih. op. 1. 25. дъва разбои ѥсте sbor. поставиша ѥмоу разбои ibid. -vost. adde alex.-mih. bus. 504. tur. chron. 1. 54. 207. ok. 26. 72. отъ -бою men.-leop. - творити men.-mih. chrys.-lab. vita-theod. sabb. 31. -бож творити dial.-šaf. fris. raszboi usl. razboj trub. bulg. razboj; platno imaju na razbojo verk. 146. rum. ръзбоѩ bellum, machina textoria.

разбойникъ m. φονευτής homicida pent.-mih. λῃστής praedo cloz I. 656. 872. ostrom. sup. greg.-naz. misc. men.-vuk. nom.-mik. 19. prol.-mart. šaf.-frag. 37. chron. 1. 54. 95. 102. 207. розб- sup. 439 440.

разбойничь adj. poss. λῃστοῦ praedonis pat. prol. vuk. dial.-šaf. chrys.-lab. -ча пещера men.-mih.

разбойничьскъ adj. λῃστρικός praedatorius prol.-mart. men.-mih. triod. mir. - чинъ образъ - hom.-mih. πειρατικός piraticus man. кровъ -къ λαβυρίνθους op. 2. 2. 75.

разбойничьскы adv. λῃστρικῶς praedonum more hom.-mih. sabb. 132. 178. misc.-šaf. -чьскы bus. 705.

разбойничьство n. latrociuium misc. chron.

разбойничьствовати -воуѭ -воуѥши vb. chrys.-lab. psalt -vuk. misc.-šaf. - поутъ isaak.

разбойнъ adj. φονικός ad caedem pertinens -на роука hom.-mih.

разбойньство n. τὸ λῃστρικόν latrocinandi studium cyr.-hier.

разбойскъ adj. latrocinii cloz I. 710.

разбойство n. λῃστεία latrocinium cloz I. 706. hom.-mih.

разбойствовати -воуѭ -воуѥши vb. latrocinari hom.-mih.

разбониште n. sensus dubius nomoc.-bulg. 88. latibulum latronum alex.

разболѣниѥ n. morbo corripi -ньı sup. 451.

разболѣти сѧ -ѭ сѧ -лиши сѧ vb. morbo corripi sup. 146. 421. 432. krmč. men.-mih. io.-sin. isaak. pam. 201. leont. prol.-mih. misc.-šaf. 134. dial.-šaf. chrys.-lab. men.-vuk. chrys.-duš. 47. chron. 1. 16. 28. 47 etc. - нл смерть pam. 186. - къ смрьти krmč.-mih. rum. мъ ръзболѣск; sine сѧ dolere krk.

разборъ m. consideratio, uti videtur слово златооустаго о доушевныхъ -рѣхъ misc. 65. 75. delectus militum trigl. usl. razbor discretio habd. razborit discretus habd.: male **разбора** vectis ber.

разборьнѣ adv. нѣ- inconsiderate - смѣшати misc.-šaf. 36.

разбости -дѫ -дѣши vb. pungere alex.

разботѣкнати -ѭ -ѥѥши vb. ὑποκιαίνεσθαι pinguescere влагою - dioptr.-vost. pinguescere, inflari ber. steph. влагою - de venis dioptr.-lab.

разботѣкниѥ n. pinguescere ber.

разботѣти -ѣѥ -ѣѥши vb. pinguescere влагою - de venis dioptr. inflari prol.-mih. 185.

разбоѩти сѧ -боѭ сѧ -боиши сѧ vb. timere misc.

разбрати -берѫ -берѫши vb. diiudicare bulg. 4. неразбрань и прокоудьливь bulg.-lab. adde -бери кое отрокъ и кое дѣвица bus. 717.

разбоудити -ждѫ -диши vb. expergefacere bulg.-lab. - сѧ отъ сна bell.-troj. 31. bulg. razbudi.

разбоуждати -ѭ -ѥѥши vb. expergefacere -жѥтъ bus. 917.

разбоучити -чѫ -чиши vb. sensus dubius: съмрьти прѣдѥѥте очи ѥй разбоучени (pro -нѣ) nom.-barb. serb. zastor razbuča se živ. 161.

разбоуѥти -ыѭ -ыѥши vb. audacem fieri, uti videtur georg. krmč.-mih. ματαιοῦσθαι vanum fieri men.-vuk. - сѧ alex.

разбѣгати сѧ -ѭ сѧ -ѥѥши сѧ vb. diffugere trigl.

разбѣгнѫти сѧ -нѫ сѧ -нѫши сѧ vb. διασπείρεσθαι dispergi sup. domet. sabb. 155. hom.-mih. vita-theod. men.-mih. bus. 735. sabb.-typ. chron. φεύγειν fugere sup. 369. usl. razbêgati se.

разбѣжати сѧ -жѫ сѧ -жиши сѧ vb. dispergi chron. 1. 207. 208.

развaждати -ѭ -ѥѥши vb. abducere gram. 27.

развала f. eversio gram.

развалити -лѭ -лиши vb. ἀναλύειν dissolvere, evertere - рогозь prol.-mart. adde sim. II. 9. pat. mon.-serb. монастырь -лѥнь sabb.-typ.

развалити -ѭ -ѥѥши vb. everter e-трапь misc.-šaf. 172.

разварити -рѭ -рѣши vb. coquere sup. 170. liquefacere men.-mih. - масло prol. men.-leop. - смолоу men.-leop. - ѥькль prol.-vuk. - пеколъ vost. 2. 96. - мясо int. 185. коноѳъ -рѣнъ смолою men.-leop. коноѳь -рѣнь prol.-mart. ἐκκαίειν accendere prol.-mart. πορρόν accendere men.-vuk. - сѧ: -рѣль сѧ пламьѥкъ misc. -рѣкь сѧ пьпль вросѫць prol.-mih. кости -рѣть сѧ prol.

разваринне n. χωνευτήριον conflatorium -рѣкн- ant. -шнне гоуѣить олово antch.

разварити -шѫ -ѥѣши vb. liquefacere - олово pam. διαλυειν solvere hom.-mih. -рати domet. зною -рающтоу sabb. 154. жгомь -раѥмь prol. pyrg.

разварѣнне n. liquefacere смолѣ -рѣн- men.-leop.

развеличати -лѫ -аѥши vb. φυσιοῦν inflare ви(ѣ)дѣнне -чаѥть op. 2. 1. 147. .dde ant.-hom. - сѧ men.-leop. pent.-mih. kruš. πλατύνεσθαι dilatari dent. 11. 16. -vost. -чаѥть сѧ срдцмь ephr.-vost.

развеличити сѧ -чѫсѧ -чиши сѧ vb. inflari chrys.-frag.

развѣсти -дѫ -дѣши vb. separare meth. 7. ацѣ ѥсть съгласьна рѣчь нъ и ꙗко -доше ѥ hom.-mih. 42. dispergere per. 12. 32. розвѣсти розно bus. 704. διανοίγειν aperire dial. ioann. hom.-mih. - оустa men.-mih.: nota περιάγειν circumducere men.-vuk. къ различнъѥ тьмьници -дѣномь prol.-mih. 180. adde chron. 1. 62. - сѧ: -дѣ сѧ землѧ prol.-vuk. prol.-mih. землю -дѣноу сѧ men.-vuk.

развивати -лѫ -аѥши vb. explicare свитокъ - op. 2. 1. 192. - литимнсь trěb. 111. bulg. razviva.

развина f. σειρά catena свазанѣмъ -цами грѣхъ нашихъ суг.-hier. cf. розвьнъ.

развити -виѭ -виѥши vb. ἀνελίσσειν evolvere proph. mir. - свитькы men.-mih.

развлажати -лѫ -аѥши vb. dissolvi, uti videtur кости ткоа -жѣють chron. 1. 173.

развлачити -чѫ -чиши vb. solvere -чивъ исплети плаы рогозъ men.-leop. 23.

развлѣченне n. distractio trigl.

развлѣкшти,-кѫ -чеши vb. distrahere, solvere kruš.

разводити -ждѫ -дѣши vb. σχίζειν scindere prol. separare mir. - сѧ: -дѣцѣ сѧ невѣса ostrom. prol.-vuk. невѣса -дѣма men.-leop.

разводъ m. divortium trigl. definitio, distinctio на розводъ посылаѥть bus. 741.

развоистъ adj. sensus obscurus prol.-mih. 242.

разворъ m. διατόνιον circulus exod. 35. 11 μοχλός vectis vost. 1. 99; 2. 142. pent.-mih. kruš.: scribitur etiam разборъ et расворъ, at praestat разворъ.

развражити -жѫ -жиши vb. παροργίζειν irritare pent.-mih.: vocabulum dubium.

развратитель m. qui evertit krmč.-mih. 11.

развратити -штѫ -тиши vb. ἀνατρέπειν evertere sup. krmč. διαστρέφειν distorquere, corrumpere strum. šiš. 29. 138. ostrom. sup. καταστρέφειν evertere храмы - men.-vuk. очи -цѣнны dial.-šaf. цѣнь зракъ hom.-mih. лице -цѣно men.-vuk. -цѣнь διάστροφος distortus - рѣчь инако per. 100. - сѧ sup. rum. ръзврътѣсѧ concito.

развратъ m. ἐπισύστασις seditio act. 24. 11.

развратьникъ m qui evertit; στασιαστικὸς seditiosus kruš. pat. chron. 1. 160. - ангельскы hom.-mih.

развратьно adv. perverse glag.

развратьнъ adi. evertens int. 82. perversus glag.

развращтати -аѭ -аѥши vb. ἀνατρέπειν evertere ioann. ἐκστρέφειν evertere proph. adde strum. seducere meth. 5. очи - бесрамьно men.-mih. 136.

развращтѣние n. ἀνατροπή, ἐκτροπή eversio dial. op. 2. 2. 150. διαστροφή distorsio men.-vuk. adde svjat. вкѣхъ человѣкы ѥже къ дроугъ дроугоу - chrys.-lab.

развръгнѫти -нѫ -неши vb. disiicere misc.

развръзати -заѭ -заѥши vb. διανοίγειν aperire ostrom. men.-mih. ioann. kruš. int. νύττεσθαι compungi hom.-mih. - ложесно ev.-trn. vost. 1. 400. - сѧ ἀνοίγεσθαι aperiri prol.-mart. ребро -заше сѧ op. 2. 2. 630. bulg. razvrъza solvere bulg.-lab.

развръзѣние n. compunctio sup. 435. adde ex.

развръѣнне n. βρασμός ebullitio prol. prol.-cip. - смолѣ prol.-mart. пекъ и - βρασμὸς μέγας men.-vuk. prol.-lab.

развръсти -зѫ -зеши vb. διανοίγειν aperire bon. pat. dial. sup. prol. io.-sin. holm. -врѣсти печать ioann. -врѣсти срѣдьца sup. 4. -зе ложесна дѣвича vost. 1. 400. -врѣзенамъ двьрьмь greg.-naz. земли -зьши кока свои ἅλξα διαιρεθείσης prol.-mih. prol.-mart. laxate - оузды sup. 353. compungere sup. 4. 25. -, сѧ διανοίγεσθαι aperiri ostrom. земли -зьши сѧ prol.-mart. -зоше :ѧ

источницѣ š.-gl. 72. -врѣста се слоуха nicol. разврѣшꙗ сѧ вси источници ἐρράγησαν gen. 7. 11. -vost.: nota въ разоумѣ іего бездънꙑ развьрѣшꙗ prov. 3. 20. -vost.

разврѣти сѧ -рѣж сѧ -рѣшн сѧ vb. coquendo solvi misc.-saf.

разврѣшти -гж -жеши vb. σκορπίζειν dispergere hom.-mih. - врѣме hom.-mih. διαρρηγνύναι, ῥηγνύναι rumpere sup. prol. ioann. - оуставы hom.-mih. οὐσι - prol.-mart. παραλύειν violare sup. 228. ἐξαλείφειν delere krmč.-mih. -вергше маканонъ sbor.-kir. 51. adde bor. pyrg. - горѣнне prol. - трѣбы prol.-mart. - силоу hom.-mih. - царьство krnš. -зъв- sup.

развъзати -зьмж -зьмеши vb. diripere prol. - моцн men.-vuk.

развънъ m. catena развены pro вервецы azbuk. възимъ розвънъı извитъı три на въıж своıж възложи sup. 94. cf. развина.

развѣ 1) adv. χωρίς, παρεκτός, πλήν praeter ostrom. sup. 2. 92. 129 etc. нѣсть мн въ скровнщи развѣ грьсть лоучице hom.-mih. 140. не вѣхоу развѣ тъчию дѣ чести светаго хлѣба; не подобаıетъ намь дати иномоу развѣ самомоу цароу книгы кесаревы men.-mih. не проснъı вина, меса, сикѣра, развѣ хлѣбъ хоудъ chrys.-lab. развѣ столомь старѣй тебе да боудоу πλὴν τοῦ θρόνου θέρεζῆ σου ἐγω gen. 41. 40. -pent.-mih. - старѣйши - krnš. sed mon.-serb. dnš. 2) praep. cum gen. nngenda cloz I. 130. s.-gl. 50. sup. 4. 23. 89 etc. mon.-serb. dnš. - врѣй chron. 11. 24. - хлѣба и водъı 81. 14. развѣ тебе иного не знаемъ 191. 14. не вѣсть никъто-же отца развѣ сына ex. croat. razmi lnč. розвѣ sup. 298. 438. 441.

развѣвати -аıж -аıеши vb. ῥιπίζειν iactare barl. int. 13. - сѧ šiš. 185.

развѣсити -шж -сиши vb. suspendere - по сѣтемъ vost. 1. 303.

развѣтъ m. ἐπισύστασις seditio act. 24. 12. -bulg. διαβούλιον decretum os. 4. 9. -proph. op. 1. 124. os. 1 . 6. - vost. adde ber.

развѣтьникъ m. seditiosus men.-mih.

развѣштавати -аıж -аıеши vb. ἀνάστατοῦν seditionem excitare šiš. 122. chrys.-lab. - народы men.-mih. 5. - братию sabb.-typ. 35. -развѣщен вы galat. 5. 12. -apost.-nor.

развѣштание n. excitatio sabb.-typ. 41.

развѣштати -аıж -аıеши vb. ἀναστατοῦν excitare op. 2. 1 149. - народы men.-mih. -вещ- šiš. 34. -щлм ксѧ не жрѣти vost.

развѣштивати -аıж -аıеши vb. hortari -вѣтъ многоу чадь шкоже не жрѣти богомъ vost.

развѣшти -ѣж -ѣıеши vb. λιχμᾶν evannare prol.-cip. pyrg. men.-vuk. - плодъı chrys.-lab. dispergere, dissipare nomoc.-bulg. krnš. прьстъ prol. διασπείρειν dissipare proph. bon. evertere pat.

развязание n. solutio par. trigl.

развязати -жж -жеши vb. λύειν solvere prol.-cip. men.-vuk. prol.-mart. men.-mih. men.-leop. ichn. extendere -зинь по срѣдѣ двою стльпоу prol.-mih. 79. - и по земли къ четъıремъ кольцемъ vost. къ колцемъ -зана vost. bulg. razveza.

разга f. κλῆμα palmes прострѣ разгы іего до морꙗ psalt.-pog. -vost. 2. 142. cf. розга.

разганати -ıж -ıеши vb. διασκορπίζειν dissipare men.-mih. sim. I. 15. вѣтрь облакъı -ıетъ mir. печаль - hom.-šaf.

разгарати сѧ -аıж сѧ -аıеши сѧ vb. ἐκκαίεσθαι exuri ant. pat. sup. isaak. vost. 1. 322. chrys.-lab. hom.-mih. frag. bulg aestuare sup. 200. 28. скрадѣ -аıоши се men.-mih. 182. -аıше се срѣдьце его sabb.-typ. 85. - любовию христовою sim. I. 25. -аıемь любовию sim. I. 3: sine сѧ: любы -аıше срѣдьце іего sim. II. 3.

разгарѣвати -ваıж -ваıеши vb. accendere isaak.

разгвоздити -ждж -здиши vb. διηλοῦν clavo transfigere prol. дъскы зоубы -ди men.-mih.

разглаголание n. dialogus ephr.

разглагольствие n. dialogus trigl -во trigl.

разгласити сѧ -шж сѧ -сиши сѧ vb. διαφωνεῖν dissidere op. 1. 106.

разгласие n. discordia pat. int. 192. op. 2. 1. 57. chrys.-lab. hom.-mih.

разгласно adv. inconvenienter cozm.

разгласьнъ adj. ἀσύμφωνος discors ant.

разглашати -аıж -аıеши vb. publicare trigl.

разглобити -блж -биши vb. ἀνιέναι remittere -блюнжю de manu remissa et soluta greg.-naz.

разгладати -аıж -аıеши vb specnlari нде - стѣнъ градныхъ chronogr. adde chron. 1. 90. bulg. razgieda milad. 345.

разгладъ m. speculatio роз- chron. 1. 148. 25.

разгнати -ждеıж -ждеıеши vb. σκορπί-

ζειν, διασκορπίζειν, διαλύειν dispergere ant. prol. sup. clim. men.-vuk. sim. I. 5. - стадо men.-leop. men.-mih. - мракъ тъмнынъ вѣсовь sim. I. 25. -гнавь разгна καταδιώξας διέφθειρε prol.-mart. -жднжтъ sup. ἐξελαύνειν expellere -г'нsup. 260. reprimere sup. 218.

разгнивати -аѭ -аюшн vb. putrescere ex.

разгнити сѧ -гнію сѧ -гніюшн сѧ vb. σήπεσθαι putrescere misc. mir. -нивыше сѧ оудн men.-mih.

разгнѣваніе n. irritatio ant.

разгнѣвательнъ adj. irritans int.

разгнѣвати -аѭ -аюшн vb. irritare - сѧ sup. chron. ὀργίζεσθαι, θυμοῦσθαι irasci ostrom. ражнѣвати сѧ svjat.

разгнѣвити -влѭ -вишн vb. irritare sup. 419. men.-leop. tur. greg.-lab. chron. - сѧ alex.-mih. 153.

разгнѣтити -штѭ -тишн vb. accendere prol.-mih. ber. čech. roznititi.

разгнѣштати -аѭ -аюшн vb. accendere antch. похотный огнь -цаегь женьска бесѣда ant.-vost.

разгобзити сѧ -жѫ сѧ -зишн сѧ vb. feracem esse ant.-hom.

разговорити -рѭ -рюшн vb. suadere prol.-mart. bell.-troj. 27. - благотворьдніе men.-leop. loquendo sedare misc. 31. - сѧ colloqui bell.-troj. pat.-šaf.

разговоръ m. dialogus trigl.

разговорѣніе n. hortatio, uti videtur -рѣнmisc.

разгонити -нѭ -нишн vb. dispergere ex vita-theod. облакы - nom.-mik. 26.

разгорѣнъ adj. διάπυρος ardens io.-dam.

разгорѣчати -аѭ -аюшн vb. exacerbare pent.-mih. -рча во мнѣ злокь bus. 129. πικραίνεσθαι exacerbari ruth 1. 20. -pent.-mih.

разгорѣвати сѧ -ваѭ сѧ -ваюшн сѧ vb. ardere сръдьце isaak.

разгорѣніе n. ardere dial. prol. io.-sin. - огньно πυρκαϊά incendium prol.-cip.

разгорѣти сѧ -рю сѧ -рюшн сѧ vb. πυροῦσθαι, συγκαίεσθαι ardere iob 30. 17. -vost. hom.-mih. nomoc.-bulg. pent.-mih. triod. chron. ζεῖν fervere prol.-cip. -рѣлъ се вѣ огнь prol.-cip. - огнюмь ok. 52. небо -рѣло сѧ вѣшіе zlatostr.-saec. xvi. chrys.-frag. на гнѣвь - men.-leop. къ нистовьство -рѣше се men.-vuk. -рѣ се огнь prol.-mih. iclin. огнь -рить се ant.-hom. 149. вѣшіе огнь -рѣль се men.-vuk. кости -роша сѧ iob 30. [redacted] -vost. ἀναζωπυροῦσθαι recreari sup. 142. 7.

разгорѫштавати сѧ -ваѭ сѧ -ваюшн сѧ vb. accendi - оутованюмь isaak.

разграбежь m. rapina роз- bus. 399.

разграбити -блѭ -бишн vb. διαρπάζειν, ἁρπάζειν diripere sup. pat. proph. hom.-mih. bus. 411. chron. per. prol.-mih. chrys.-frag. - домь prol.-vuk. per. 84 имѣнии -блена dial.-šaf. - имѣніе prol.-vuk. - богатьство tur. - злато men.-mih. - висерь sabb. 208. -блена обыцина krmč.-mih. 292. δημεύειν publicare krmč.-mih.

разграбливати -ваѭ -ваюшн vb. διαρπάζειν diripere pent.-mih.

разграблити -ѩ -ѩюшн vb. διαρπάζειν diripere ant. domet. ἁρπάζειν rapere ev.-novg. adde misc.-šaf. sabb. 27.

разграблюваѳи -люѭ -лююшн vb. διαρπάζειν diripere kruš.

разграбленіе n. ἁρπαγή, διαρπαγή, ἅρπαγμα rapina šiš. 222. proph. krmč.-mih. men.-mih. kruš. - имѣнии misc.-šaf. -бьюные sup.

разграда f. dissepire trigl.

разградити -ждѭ -дишн vb. evertere - монастырь men.-leop. -женоу бъвъшоу монастырю vita-theod.

разгромити -млѭ -мишн vb. ἐπιτιμᾶν obiurgare -милъ есн поганыхъ psal. 9. 6. -op. 1. 194. cf. russ.

разгрохотати сѧ -штѭ сѧ -штюшн сѧ vb. cachinnari prol.

разгръдити сѧ -ждѭ сѧ -дишн сѧ vb. superbire nom.-lab.

разгръдѣвати сѧ -аѭ сѧ -аюшн сѧ vb. γαυροῦσθαι superbire 3. macc. 3. 8. -vost. par.

разгръдѣніе n. superbia int. -горд- vost.

разгръдѣти -ѣѭ -ѣюшн vb. φυσιοῦσθαι inflari šiš. 120. strum. τυφοῦσθαι insolentem esse šiš. 164. ant. prol. ioann. prol.-vuk. nomoc.-bulg. isaak. prol.-mih. 58. krk. -горд- въ гръхъ op. 2. 1. 164. τραχηλιάν cervicem attollere men.-vuk. - сѧ ἐπαίρεσθαι efferi vost. adde int. pyrg. par. chrys.-lab. krmč.-mih.

разгрѣвати -аѭ -аюшн vb. calefacere triod. isaak. - сѧ clim. dioptr.

разгрѣшити -шѭ сѧ -шишн сѧ vb. non offendere, non obvium fieri татарове съ нимъ -шили сѧ karamz. 5. 355.

разгрѣшити -ѣѭ -ѣюшн vb. διαθερμαίνειν, θερμαίνειν calefacere men.-mih. ant. dial. misc.-šaf. - сѧ nomoc.-bulg. men.-serb. clim. - мысліо isaak.

разгоубити -бѭ -бюшн vb. διαφθείρειν perdere ant.

разгънѫти -нѫ -нєши vb. ἀναπτύσσειν explicare - **рнзоу** pent.-mih. - **-гънѣкъ** ostrom. ἀνοίγειν aperire - **книгы** greg.-naz. assem. chrys.-lab. - **книгѫ** nomoc.-bulg. pat.-mih. misc. chrys.-lab. - **роукописаниѥ** men.-leop. - **гьноуть рнзы** krmč.-mih. **разънгноувь** sabb. 35. **разгни съвѣсть** chrys.-lab. part. - **гьвена** (χαρτία) krmč.-mih.

разгънѫтиѥ n. evolvere - **гн-** **книгамь** chrys.-lab.

разгъıбати -ıаѭ -ıаıєши vb. evolvere pat. triod misc. pan. - **писаниѥ** par. списаниѥ - krmč.-mih. - **роуцѣ** per. 17.

разгъıбнѫти -нѫ -нєши vb. evolvere -**бенъ** alex. cf. -**гън-**.

раздаваниѥ n. distributio leont.

раздаватель m. qui distribuit men.-mih. 192. trigl. cf. -**гън-**.

раздавати -ваѭ -ваıєши vb. διανέμειν distribuere sup. ant.-hom. typ.-chil. prol.-belg. krmč.-mih. prol.-mih. 230. men.-vuk. per. 86. chron. 1. 56. 93. 200. cyr. 7. **ни божиы домоу** - krmč.-mih. ἀποδύεσθαι expendere sup. 278.

раздавıти -вıѭ -вıши vb. confringere - **лоно** sbor.-kir. 52.

раздавъчнıи m. qui distribuit, dator leont. men.-mih. 192.

раздажда f. roga leont. 106. men.-mih. 191.

раздание n. distributio ex. sabb.-typ. men.-mih.

раздатель m. διανομεύς qui distribuit pyrg.

раздати -дамь -даси vb. διαδιδόναι distribuere krmč. 79. dial. triod. misc. ber. - **нмѣниıе** mir. - **вино** chrys.-lab. διασκορπίζειν dispergere men.-mih. καταναλίσκειν consumere prol.-mart. adde men.-vuk. greg.-mon. 56. chron. š.-gl. 84. -**даждь ницимь** nicol.

раздаıание n. διάδοσις distributio dial. **на -ıие монастырємь** sabb. 40. **раздача** idem trigl., quod psl. esset **раздашта**.

раздаıтель m. διανομεύς distributor prol.-lab. prol. krmč.-mih. 230. men.-mih. 191. sabb.-vind. -**даат-** leont. men.-vuk.

раздаıти -даıѫ -даıєши vb. διαδιδόναι distribuere ant. ephr. misc. krmč.-mih. greg.-mon. 57. 77. kruš. chron. - **нмѣниıе** sim. -**даı** ostrom, quod vost. ad -**дати** traxit.

раздваıти сѧ -ваıѫ **сѧ** -ваıєши **сѧ** vb. ἀμφιβάλλειν dubitare hom.-mih. 207.

раздвиженıе n. apertio ex.

раздвизати -заıѫ -заıєши vb. aperire ant. dimovere trigl.

раздвонти сѧ -оıѫ **сѧ** -онши **сѧ** vb. dividi да не -**дъвонть сѧ оумъ** bus. 298. sborn. adde vost. mon.-serb. 159. 15.

раздебелѣти -ѣıѫ -ѣıєши vb. crassum fieri krk.

раздирати -раıѫ -раıєши vb. scindere sup. 328. pat. prol. georg. - **сѧ**: **рнза начъıнъши сѧ** - sborn.

раздолıе n. κοίλωμα convallis op. 1. 14. bus. 729. kruš. pat.-šaf. acad. alex.

раздолъ m. κοιλάς vallis kruš. ber.

раздоротворьць m. qui scandala praebet alex. acad.

раздоръ m. σχίσμα schisma ephr. pam. 210. sup. 444. alex. ber. ziz. chrys.-lab. σκάνδαλον scandalum rom. 16. 16. -bulg.

раздорьникъ m. schismaticus -**рн-** alex.

раздорьнъ adj. schismatis pan.

раздроıııти -ıııѫ -ıııєши vb. διαθρύπτειν comminuere ant. prol. ioann. domet. misc. prol.-cip. isaak. pyrg. typ.-chil. man. men.-vuk. - **хлѣбь** chrys.-lab. holm. - **хлѣбы** свои **алчющимь** sabb. 176. - **ницимь хлѣбь** men.-vuk. -**бла-** nicod.

раздражаниѥ n. παροξυσμός irritatio ant.

раздражатель m. qui irritat **чрѣва** - ephr.-belg.

раздражати -аıѫ -аıєши vb. ἐρεθίζειν irritare krmč.-mih. παραζηλοῦν irritare šiš. 184. ζηλοῦν irritare op. 2. 1. 149. παροξύνειν irritare ant. ioann. chrys.-lab. cozm. io.-sin. dial.-šaf. ber. **бога** - greg.-naz. - bibl.-listy - **жалѣть въ скарбы принти** men.-leop. -**зати**; - **сѧ** š.-gl. 84. παροξύνεσθαι šiš. 89. 235.

раздраждıти v. **раздражити**.

раздраженıе n. ἐρεθισμός irritatio ant. ἐριθεία contentio šiš. 123.

раздражитель m. qui irritat trigl.

раздражити -жѫ -жıши vb. παραζηλοῦν irritare šiš. 63. παροξύνειν irritare bon. men.-vuk. - **медѣдицоу** mer mih. ἐξάπτειν incendere - **въ гнѣвь** dom.-mih. εἰς ὀργὴν ἐξάπτειν sup. 342. ad le - **на сѣ бога** chrys.-lab. adde chron. per. ber. - **сѧ** prol.-mart. men.-leop. -**жıше сѣ и възговорıше** men.-mih.: nota -**ждити** chron. 1. 53. 8. et -**жıнти** 33. vii.

раздражıнти v. **раздражити**.

раздразенъ adj. ὠργισμένος irritatus dial. 326: vocabulum dubium.

раздразнти -жѫ -зıши vb. καταρρηγνύναι frangere sup. scindere **землю -зıи** hom.-mih. 78. - **сѧ** bor. xiv: **разъ** et **разıти**.

раздранıе n. ῥῆγμα fissura men.-vuk. dilaceratio trigl. adde mon.-serb. 461.

раздранъць m. τζάντζαλον, quod explicatur

nugamentum, nimia parsimonia duc. цѣлцалк нашимь ѣзыкомь сказаѣть се - i. e. tritis vestibus indutus krmč.-mih. 205. krmc. 171. acad.

раздрати -держ -дерѣши vb. σχίζειν, περισχίζειν scindere sup. διαρρηγνύναι diffringere sup. παραλύειν solvere, lacerare **рызоу** - prol.-mart. διαφθείρειν corrumpere - **книгы** krmč.-mih. 155. ῥηγνύναι rumpere krmč.-mih. κατατρίβειν atterere - **рызоу** krmč.-mih. -**драна рыза**; -**драхъ одежьдоу** dial.-šaf. -**дракъ рызѫ** antch. **мантиа** -**деретъ се** sabb.-typ. 33 -**дра морѣ** hom.-mih. **въ** -**драныхъ роугьницѣхъ** krmč.-mih. 205. - **съписаниа** chrys.-lab. bus. 170. krmč. 130. ant.-hom. hom.-mih. io.-sin. krmč. **пърѣ** -**дра на полы** zlatostr. - **се** sup. 155. chron. -**дра се мракы** greg.-lab. men.-mih. -**дра се тьма** greg.-lab. -**дра се око ѥѥ** prol.-mart. -**дьра се** mat. 15. -**деретъ се** sborn. -**дъра-**, **дьра-** sup. -**дрѣтн**: -**дрѣши рызы** prol.-mih. **людиѥ** -**дьрѣше се на двоѥ** krmč.-mih. 125. -**дьрѣши лиѥ** laz.-vuk. -**дрѣта рыза** pyrg. prol. -**дъръ чрмое морѣ** cozm.-ind. apud. vost., qui male sub -**драти** habet.

раздробити -**блѭ** -**бишн** vb. διαθρύπτειν comminuere dial. sbor. prol.-cip. pyrg. nomoc.-bulg krk. chron. μελίζειν membratim concidere hom.-mih. ῥηγνύναι dirumpere **раз'д-** sup. 342. **телеса** -**бише на оуды** prol.-mih -**би телець по тьнькоу** καταλύειν pent.-mih. **на оудеса** - men.-leop. **да раздроблѣть на оудьі** μελίζειν lev. I. 6. indic. 19. 29. -pent.-mih. **чрьвиѥ** -**бише плъть ѥѥ** σκωληκόβρωτος men.-mih.

раздроблениѥ n. διάθρυφις comminutio kruš. int. typ.-chil. krmč.-mih. διχοτόμημα frustum pent.-mih.

раздроужати -**ажь** -**ажѣши** vb. dissociare trigl.

раздроужениѥ n. separatio isaak.

раздроушати -**ажь** -**аѥши** vb. καθαιρεῖν evertere ant. καταλύειν destruere hom.-mih. καταργεῖν abolere op. 2. 1. 148. adde ber. men.-mih. **раздрышати**, **раздрышениѥ** alex. - **се** sup. chrys.-lab.

раздроушениѥ n. λύσις, καταλύσις eversio cloz I. 618. 720. triod. πτῶσις casus ostrom. - **хѣлма** glag. adde mon.-serb.

раздроушитель m. καθαιρέτης eversor men.-vuk hom.-mih.

раздроушити -**шѭ** -**шиши** vb. πορθεῖν diruere šiš. 19. λύειν, καταλύειν solvere sup. φθείρειν perdere sup. καθαιρεῖν evertere op. I. 117. adde mat. 26. per. 40. - **црькоы** prol.-mih. **проданиѥ** - **krmč** - mih. - **мирь** sim. I. 8. -**шено мѣсто** sabb.-typ. **медомъ бѣсть** -**шенъ** svjat. - **сѧ** sup. greg.-naz. **кьздоуси сьжегоми** -**шеть се** sim. II. 14. διαλύεσθαι solvi hom.-mih.

раздроушьникъ m. qui evertit **поганьствоу** -**шника** cyr. 26.

раздрѣтниѥ n. scissio glag. - **рызы** misc.-serb. nsl. razdrtje ruina trub. cf. **раздрѣти**.

раздрышати v. **раздроушати**.

раздрѣзати -**жѫ** -**жѣши** vb. περισχίζειν scindere pyrg. krk. -**заше оудьі ѥго** prol.-mih. 71. 73. διαρρηγνύναι rumpere - **роукописаниѥ** hom.-mih. 33.

раздрѣти v. **раздрати**.

раздрѣшалънъ adj. dimissionis -**на** men.-leop. - **молитва**.

раздрѣшати -**ажь** -**аѥши** vb. λύειν solvere cloz I. 78. 736. hom.-mih. chrys.-lab. pam. 176. typ.-chil. ber.

раздрѣшениѥ n. λύσις, διάλυσις solutio sup. eversio -**ниѭ**, **неплодьствьнаго жьдаю** hom.-mih.

раздрѣшитель m qui solvit tur.

раздрѣшити -**шѫ** -**шиши** vb. λύειν, διαλύειν solvere sup. ostrom. cloz I. 460. 629. 737. 784. διαρρηγνύναι rumpere men.-vuk. adde spec. 20. op. 2. 2. 384. frag.-serb. - **власы** chrys.-lab. - **сѧ** ostrom. **рѣкы силѣ зимьныхъ сооузъ раздрѣшивше сѧ** op. 2. 2. 84.

раздоувати -**аѭ** -**аѥши** vb. sufflare.

раздоути -**доуѫ** -**доуѥши** vb. sufflare **огнь вложимь и конлы доуемь** ichn.

раздъмати -**маѭ** -**маѥши** vb. φυσᾶν sufflare proph. pat.-mih. **крѣчи** -**маѧ главьі** esai. 53. 16. -vost.

раздьно v. **разьно**.

раздьнъ v. **разьнъ**.

раздѣлати сѧ -**ажь сѧ** -**аѥши сѧ** vb. ἐργάζεσθαι operari -**аѣте сѧ и наскѣте** iez. 36. 9. -vost., **земаѧ погыбшыѧ** -**аѣть сѧ** iez. 36. 34. -vost.

раздѣлитель m. μεριστής divisor luc. 12. 14. -nicol. συμμεριστής particeps men.-vuk.

раздѣлителънъ adj. dividens dioptr.

раздѣлити -**лѭ** -**лиши** vb. μερίζειν, διαμερίζειν, διαμερίζεσθαι, ἐπιμερίζειν, διαιρεῖν dividere sup. prol. ostrom. krmč.-mih. cloz I. 301. man. men.-vuk. adde svjat.-mat. 6. bus. 385. greg.-mon. - **равно**

krmč.-mih. - крнко mise.-šaf. вемлю sim. I. 27. - на троіе dioptr. - комоу greg.-lab. διαιρεῖν aperire - двьри sup.383. - сѧ cloz I. 301. prol.-mart. greg.- mon. chron. на съвръсти и родъ -лъше сѧ greg.-naz.

раздѣлъ m. divisio ни единѣмь измоутл творѫща нн -ла цѣноженьа op. 2. 2. 79. cf. раздѣль.

раздѣлъ m. divisio немоштьно ѥ -ла обрѣсти svjat.

раздѣльно adv. divise int.

раздѣлити -ѩ -ѩшн vb. μερίζειν, διαμερίζειν, διαιρεῖν dividere šiš. 3. 241. ostrom. op. 2. 1. 160. sup. 57. proph. isaak. sim. I. 17. dial.-šaf. ex. nom.-mik. 61. men.-leop. chrys.-lab. ber. chron. kruš. - на полы krmč.-mih. 66. -лѣе своѩ комоужде l. cor. 12. 11. -ex.-op. 2. 1. 28. како сѧ -ла(ѥ)тл поутн chrys - duš. 38.

раздѣлѣнне n. divisio chron. - доуше сѧ вьмѣнѣшне sabb. 117. φαλκίδιος falcidia krmč.-mih. -лѣн- bus. 90.

раздѫти -дѫмѫ -дѫмѣшн vb. inflare акы мѣхы раздѫмоу ad iez. 22. 22. -vost., qui male -доути babet.

разелѣнѣти сѧ -ѣѭ сѧ -ѣѥшн сѧ vb. virescere дрѣкоу -вшоу сѥ prol.-mart. men.-leop.

разнмлти -зѣѥмлѫ -зѣѥмлѥшн vb. διαιρεῖν dividere -зѣма- ant. - нмѣнне per. 99. 20. доньдѣже -зѣѥмлѥть сѧ по мадоу krmč.-mih. 366.

разнновлти -ноѭ -ноѥшн vb. περιχάσκειν hiare barl. оустл нро -вадше barl. -vost.

разнти сѧ -ндѫ сѧ -ндѣшн сѧ vb. διαλύεσθαι dissolvi sup. cloz I. 779. barl. σκορπίζεσθαι, διασκορπίζεσθαι dissipari ostrom. mat. 28. psalt.-int. -vost. chron. 1. 3. 39. 78 etc. дымь разндѣть сѥ hom.-mih. dioptr. ни вь чтоже разыдѣ сѧ interiit dial.-šaf. разыдѣста сѧ dial.-šaf. ако костемь разнти сѥ ἀπαλύνεσθαι men.-vuk. prol.-cip. кльны сѥ вь пѣны разндоуть διαλύονται men.-mih. разнти сѧ гноемь nomoc.-bulg.: nota вь пѣны разндоуть ibid.

разнти -жѫ -зншн vb. simplex in fontibus psl. non videtur legi: nsl. ražati mactare habd. cf. nhd. saras weig. 2. 541.

разнѣти -ѩѫ -ѩѥшн vb. hiare triod.

разлагати -ѩ -ѩшн vb. disponere prol. нмание - alex.-mih. 102: -гаше respondet gr. ἠνιᾶτο men.-vuk.

разлакомити сѧ -млѭ сѧ -мнши сѧ vb. cupere alex. male ἐλεφαντιᾶν elephantiasi laborare vita s. Macarii 19. ianuarii -men.-vuk.

разламлти -ѩ -ѩшн vb. diffringere prol.

разламлѣти -ѩѫ -ѩѥшн vb. frangere men.-mih. cf. -мати.

разлежати -жѫ -жнши vb. iacere -жащнн на полоудьне op. 2. 2. 259.

разлѣшти сѧ -лѫжѫ сѧ -лѫжѣши сѧ vb. sensus dubius: жнвл ѥтера -гъша сѥ men.-mih. 206.

разликати -ѩ -ѩшн vb. διαχεῖν diffundere io.-sin. ant. dial. int. men.-leop. ber. - сѧ krmč.-mih. bor. 46. вода -ваѥть сѥ chrys.-lab. слѣзами -ваѥ сѧ bor. 56. cf. chron. 1. 224. 15. нѥ -ваютъ сѥ ганьнни возн men.-mih.

разликованне n. discrimen - вь пѣнни par. 86.

разликовати -коую -коуѥшн vb. distinguere ber. alex.

разликъ adj. ποικίλος varius, diversus образь - pyrg. prol.-vuk. prol. mon.-serb. 403. 338. 342. овощна -ка alex.-mih. 107. -кога камена 50.

разлитне n. diffusio ant.-hom. isaak. chron.

различлтн -чѫ -чѣшн vb. distinguere isaak.

различенне n. discrimen cf. -лѫченне.

различнкъ v. различьнъ.

различне n. διαφορά discrimen dial. sup. 7. 376. chrys.-lab. ber. -чье ex.-op. 2. 1. 24. -чъе cloz I. 255. двѣ -чи гласовь leont. 155. о -чнн соуштнмь н ѥстьствл svjat.

различь adj. indecl. διάφορος diversus ant.-hom. доуша н тѣло различь ѥста svjat.-op. 2. 2. 393. vost. cum dat. sg. m. sup. 222. 11. cum instr. pl. f. sup. 318. 23. declinabile -ча io.-clim. -vost. 1. 441. да не боудѣть мѣра различа deut. 25. 13. -pent.-mih. -чнмн гласы ex. -чнмн честьмн ex. цѣтоке -чнн ex. дѣлъ -чнхъ ex.

различь adv. διαφόρως vario modo sup. 274. оучаще нн - meth. 4. bus. 780. - намъ сѣказажѣштѣ sup διάφορον diverso semine винограда да нѥ сади - lev. 19. 19. -pent.-mih. ἀντιπρόσωπος ex adverso stans - сѣлежеще сѥ exod. 26. 5. -pent.-mih. - разлежащнма сѧ къждо vost.

различьно adv. διαφόρως diverse sup. 143. ἀντιπρόσωπος ex adverso stans gen. 15. 10. -pent.-mih.

различьновидьнъ adj. varius par.

различьноѥ̀рьнъ adj. haereticus mon.-serb.

различьнъ adj. διάφορος diversus ant. svjat. sup. -чѝкіе šiš. 219. chron. 1. 26. 92. -цьн- mat. 18. -чии и моудрооумии ichn. ѥдинѣмь нерожденнѣмь -чинъ съ сыномь и съ дохомь svjat. ничимьже -чинъ сы svjat. -ченъ sup. розл- sup.

различьнѣ adv. vario modo sup. 9. men.-mih.

различьствовати -воуѭ -воуѣши vb. distinguere int.

разлиѣнние n. diffusio alex.

разлиѣти -лѣѭ -лѣѥши vb. διαχεῖν diffundere ant. prol. men.-mih. - сѧ sup. proph. chron. -лѣѭтъ сѧ водꙑ esai. 14. 23. -vost. -лѣѥть сѧ misc.-šaf. ἐκχεῖσθαι effundi -лиѣ сѧ олоко men.-vuk. διαλύεσθαι solvi men.-vuk.

разлогъ m. ratio mon.-serb. pat.-šaf. 18. 24. 75. кѣзъ -га men.-leop. 101: nota плавь -гомь ѣдѣ σχολαιότερον prol.-mart. affectio alex. croat. razlog ratio hung.: adde разложникь mon.-serb. 406. 76.

разложити -жѫ -жѥши vb. ἀναβάλλεσθαι differre men.-vuk. μέλλειν cunctari men.-vuk. man. 50. κατατιθέναι deponere men.-vuk.

разлой m. κοιλάς vallis отъ - хєврона gen. 37. 14. -vost. ber.: vocabulum dubium.

разломити -млѣ -мѥши vb. diffringere sup. 160. 172. ant.-hom. op. 2. 2. 429. men.-mih.

разломлѣнние n. frangere - хлѣба typ.-chil.

разлоупити -плѣ -пѥши vb. rumpere pat. -люп- pat.

разлѣкнити сѧ -нѣ сѧ -нѥши сѧ vb. ἀμελεῖν negligere sup. 275. ἀκηδιάζειν negligentem esse hom.-mih. о процѣѣмь -нитъ сѧ sup. 274. adde krk.

разлѣкние n. ἀκηρία pigritia dial. cf. -нѣние, quod praestat.

разлѣкѣти -ѣѭ -ѣѥши vb. pigrescere krk.

разлѣнѣние n. ἀκηδία negligentia op. 2. 2. 201. nom.-mik. 115. 137. io.-sin. chrys.-lab. par. протѣгноути - chrys.-lab. -нѣные op. 2. 2. 201.

разлюпити v. разлоупити.

разлютити сѧ -штѫ сѧ -тиши сѧ vb. irasci pat.-mih.

разлючати v. разлѫчати.

разлѫка f. separatio hom.-mih. sup. io.-sin. διάκρισις discretio op. 2. 2. 289. кѣзъ -къ ἀμέριστος indivisibilis sup. 243.

разлѫкъ m. separatio ex.

разлѫчати -лѭ -лѥши vb. διαιρεῖν, χωρίζειν, ἀφορίζειν separare op. 2. 2. 300. šiš. 79. triod. ostrom. sup. 109. kruš. -чꙑѥма bus. 266. - сѧ hom.-mih. chrys.-lab. sim. II. 10. strum. свѣтыхъ сѧ -чае сѧ sabb. 134: nota -люч- cloz.

разлѫчение n. separatio sup. ant.-hom. misc. о -чѣнн отьца sabb. 159. - съмрьти cyr. 1. sim. I. 18. -личенье cloz I. 106.

разлѫчити -чѫ -чиши vb. ἀφορίζειν, χωρίζειν, διαχωρίζειν separare ostrom. ant. hom.-mih. chrys.-lab. нѣсоуть -чѣнн, нь разм̀ѣсь вьси chrys.-lab. -лѣч- cloz II. 11. - сѧ ostrom. sup. dioptr. cloz I. 905. pass. ἀπαλλάττεσθαι exsolvi sup.: -чѣнъποικίλος varius sup. pro личьнъ.

размлнъ m. nom. propr. viri š.-gl. 94.

разматрити -ѭ -ѥши vb. considerare -рати misc.

размахати -ашѫ -ашѥши vb. κατασείειν manu signum dare -хавъ роукою act. 13. 16. -vost.

разметa f. discordia mon.-serb. 45.

разметати -шѫ -штѣши vb. σκορπίζειν, διασκορπίζειν disiicere sup. prol.-vuk. ῥίπτειν iacere proph. adde men.-vuk. ῥηγνύναι rumpere io.-dam. ἀναιρεῖν tollere sup. жрьтви -та prol.-mih. 180. -цита χрамъ о ней bor. 36. -цитѣ men.-serb. -таноу оузницоу bor. 30.

разметнѫти -нѫ -нѥши vb. disiicere mir.

размирити сѧ -рѭ сѧ -рѥши сѧ vb. bellum gerere mon.-serb. 151. 371.

размирица f. bellum mon.-serb. 449. nom. propr. gram. 348. serb. razmirica rum. ръзмирицъ bellum bulg. razmiri.

размирие n. discordia sabb. 130. grom. mon.-serb. ратьи -рѣ mon.-serb. 361. croat razmirje bulg. razmir godina milad. 138.

размирьнъ adj. belli mon.-serb. 476.

размлад̀кълъ adj. εὐθαλής florulentus - плотию ex.

размлажденние n. τροφή luxuria ex.-op. 2. 1. 24. cf. germ. weichlich.

размлѣкнити -клѭ -кнѥши vb. dissuadere розмолк- per. 62. 27. chron. 1. 141. 11.

размоклъ v. размокнѫти.

размокнѫти -нѫ -нѥши vb. διαβρέχεσθαι humectari, dissolvi humore -кнѣть bus. 920. -клъ: -кла διάβροχος madidus ant. -кла многꙑнми питии боудѣть antch.

размочити -чѫ -чиши vb. solvere humore хлѣба млѣкомь -чень hom.-mih.

разм҃ыкати -чѫ -чѣши vb. divellere pat.
разм҃ыслити -шлѭ -слиши vb. διανοεῖσθαι cogitare pent.-mih. alex. hom.-mih. alex.-mih. 191. chron. - о чемь hom.-mih. μεταβουλεύσθαι consilium mutare sup. 71. розм- sup. 429. - сѧ per.
разм҃ыслъ m. διάνοια cogitatio ant. нцѣлыѧ тѣхъ -лы cozm.-ind. adde meth. 1. alex. вь - вынде alex.-mih. 88. λογισμός cogitatio greg.-naz.
разм҃ыслънъ adj. διανοίας cogitationis ant. adde prol.-mart.
разм҃ышлий m. cogitatio hom.-mih. 171.
разм҃ышлити -шѭ -шѣши vb. διαλέγεσθαι reputare; διανοεῖν, διαλογίζεσθαι cogitare ant. hom.-mih. sup. 174. isaak. hom.-mih. clim. chron. bus. 651. -шлѧ- alex.-mih. 6. -шлѣ- chrys.-frag. dial.-šaf. како не -лы svjat. розм- sup. 425.
разм҃ышлѣѥваниѥ n. cogitatio par.
разм҃ышлѣѥвати -ваѭ -ваѣши vb. cogitare mir.
разм҃ышлѣниѥ n. διαλογισμός cogitatio ant. isaak. alex.: nota προπέτεια temeritas pyrg.
разм҃ѣнити -нѭ -ниши vb. ἐναλλάττειν permutare men.-vuk. adde dioptr.
разм҃ѣновати -новѭ -новѣши vb. sensus dubius: бракь - съ еретици (-кы) misc.-šaf. adde -новѣють отьци именованиѣ isaak.
разм҃ѣнѣниѥ n. sensus dubius: - оустнамь pent.-mih.
разм҃ѣрити -рѭ -риши vb. διαμετρεῖν dimetiri bon. per. chron. prol. како - небо педиою; chrys.-lab. - мѣсто на .г. оуглѣ sabb.-typ. 121. -рено злато krmč.-mih. 293. διιστάναι dirimere iez. 5. 1. -proph.
разм҃ѣръ m. diameter alex. acad.
разм҃ѣрити -шѭ -шѣши vb. dimetiri ex. -рати krmč.-mih.
разм҃ѣрѣниѥ n. dimensio.
разм҃ѣсити -шѫ -сиши vb. ἀναμίσγειν permiscere sup. συγχεῖν confundere adde chron. misc.-šaf. greg.-naz. pat. acad. вьсоу трапезоу - sabb.-typ. 20. водоу - nom.-mik. 173. -шено svjat.-mat. 10. -шеномь языкомь chrabr. 90. -симь ѥ вь ѥзыкы pent.-mih. - сѧ misc. strum hom.-mih. народъ -си сѧ act. 2. 6. -šiš. 3.
разм҃ѣсь adv. promiscue ioann. prol. 100. - съ онѣми тѣлесы вѣше men.-vuk. быше громове и мльниѣ и дьждеве, палиже и градове - prol.-mart. поли и градове men.-leop. нѣсоуть разлоучени, ць разм҃ѣсь вьси chrys.-lab.
разм҃ѣсьникъ m. sensus dubius men.-vuk.
разм҃ѣсьнъ adj. commistus prol. 164. alex. -сны дѣти роднть misc.-šaf. 141. - классы мѣзопо́лιος semicanus men.-vuk.
разм҃ѣтати -аѭ -аѣши vb. disiicere prol. prol.-vuk. int. ῥίπτειν iacere разм҃ѣтproph. - плыть men.-mih 168.
разм҃ѣшати -аѭ -аѣши vb. confundere - на три суг. 5.
разм҃ѣшѣвати -аѭ -аѣши vb confundere op. 2. 2. 186.
разм҃ѣшѣниѥ n. κρᾶσις commistio triod. men.-vuk. chron.
разм҃ѧсти -тѫ -тѣши vb. commiscere слины разм҃ѣтьше помазлють крыламаго krmč.-mih. 261.
разм҃ѧтити -штѫ -тиши vb. confundere misc.-šaf. 155. 156.
разнаѣвати -ваѭ -ваѣши vb. discernere alex. -зьз- сѧ alex.-mih. 93.
разнаменовати -новѭ -новѣши vb. signum delere корть - pravda-ruska.
разнати -аѭ -аѣши vb. διαγιγνώσκειν pernoscere barl. chron. -зоз- per.
разнебъствовати -вовѭ -вовѣши vb. καινοτομεῖν res novas moliri -нѣь- op. 2. 2. 630: forte -бъѣьст-.
разнебъѣьтиниѥ n. ἅλωσις expugnatio иероусалимово - men.-vuk.: recte eversio prol.-cip. -тѣниѥ prol.: recte -бъштениѥ.
разнебъѣьтити -штѫ -тиши vb. διαλύειν dissolvere prol.-cip. - плоучиноу men.-vuk. adde pat. prol. παραπολλύναι pessumdare prol.-cip. men.-vuk. - кыпрьскаго острока prol.-mart. 119. -бѣьтена оудеса фроўда мѣрη men.-vuk. διαρρηγνύναι frangere - пропасть men.-vuk. пропасть страшна и -бѣьщена ἀχανές τι χάσμα καὶ σκοτεινὸν διερρηγμένον prol.-lab.
разнебъѣьтиниѥ n. eversio: male scribitur разноб- et male explicatur conditio diversa alex. acad.
разнести -сѫ -сѣши vb. disiicere prol. διασκεδαννύναι dissipare prol.-cip. - сребро men.-vuk. пьси -соше и men.-mih. -сѣнные оуды sabb. 100.
разнизаниѥ n. sensus dubius: съ кроусталнымн великымн разънизаньмн оустрои bor. 85.
разно v. разьно.
разносити -шѫ -сиши vb. dividere да не во мнозѣ глаголании -шоу оумъ сыи (сн) bus. 624. dissipare men.-mih. per. - сѧ dioptr.

разноүрнти -рѭ -рнѭи vb. καταναλίσκειν consumere - нмѣнїе per. xix.

разноүрѣти -ѣѭ -ѣѥши vb. perdi iez. 38. 11. -parem.-saec. xiv.

разнѧти v. разъѧти.

разоборити -рѭ -рнѭи vb. καταστρέφειν evertere prol.-mart. - трѣбы prol.-mart. - потъченны prol.-mart. pat.-šaf. 11. 20. 60 etc.

разоборѥнїе n. eversio -рѣн- щен.-yuk.

разогньство n. τὸ διάπορον ardor -з'огнс- op. 2. 2. 67: male.

разогньствовати -воүѭ -воүѥши vb. πορεύειν accendere op. 2. 2. 593.

разоковати -коүѭ -коүѥши vb. ἑτεροκλινεῖν strabonem esse очи свои оучинишa -ва'ти psalt.-theod.

разокъ adj. διάστροφος distortus -цѣ очи krmč. 43. krmč.-mih. op. 2. 2. 78. -ко око ἑτεροκλινὲς ὄμμα psalt.-theod. очи -цѣ διάστροφοι greg.-naz. alex. отъ -кънѧ ἑτεροφθάλμων greg.-naz. pol. rozoki.

разорати -рѭ -рѥши vb. arare man. 88. chron. I. 65. землю - cyr. 26. - нивоу misc.-šaf. 85. nsl. razare f. pl. die am ende des ackers gezogenen furchen serb. razor grenzfurche rum. ръзор limes intermedius grămineus.

разорати v. разарити.

разоритєлиште n. quod evertit сластей - alex.

разоритель m. evertens oct. hom.-šaf. men.-leop int. ber. - ндоломь prol.-mih.

разоритєлнъ adj. evertens io.-sè.

разорити -рѭ -рнѭи vb. λύειν, διαλύειν, καταλύειν, καταβάλλειν, καθαιρεῖν, κατασκάπτειν, καταστρέφειν evertere sup. ostrom. -рши сѧ тъмѣ man. 59. corruere cloz I. 341. 609. adde mon.-serb. - тынъ proph. - коуплю misc.-šaf. - конивоу єнлоу chrys.-lab. - сѧ λύεσθαι, καταλύεσθαι solvi ostrom. corruere sup.

разорь m. μέμψις vituperatio iob 33. 23. -vost. κατάγνωσις reprehensio cyr.-hier., ubi азорь legendum videtur.

разорьникъ m. καθαιρέτης eversor men.-mih. prol.

разорѧти v. разарити.

разорѥнїе n. κατάλυσις eversio -рѣнїе sup. 372. -рѣнїе χράмоу prol.-mart. - іероусалимово prol.-mih. 78. πτῶσις excidium matth. 7. 27. -novg.

разразити -жѫ -знѭи vb. rumpi съпаднѭи -зи сѧ men.-mih.: nota ратн -ѣѭи сѧ men.-leop. 310.

разратити сѧ -штѫ сѧ -тѭи сѧ vb. bellum gerere mon.-serb. 36. 8.

разратнїе n. bellum acad.

разродити сѧ -ждѫ сѧ -днѭи сѧ vb. generari -зьр- mon.-serb.

разрокыти -кыѫ -кыѥши vb. disŭicere розр-

разроүшєнїе n. ruina nicol. adde chron. I. 3.

разроүшити -шѫ -шѭи vb. perdere chron. I. 59. красна земле наши -шитъ alex.-mih. 58. землоу и -шивъши 33.

разрѣзанїе n. гіга -зорѣ- ber.

разрѣзати -жѫ -зѭи vb. scindere -ва багрѣницоу prol -mih.

разрѣзанїе n. dissecare int.

разрѣзати -жѫ -жѥши vb. dissecare; ἀποτέμνειν abscindere pyrg. adde prol.-mart. prol.-vuk. - оутробоу sabb. 104. - на оуды men.-leop.

разрѣти -рѭ -рѭи vb. speculari разъзрѣти окроүгъ града chronogr. -saec. xvi.

разрѣшателнъ adj. dimissionis -на молитва par.

разрѣшати -ѭ -ѧѥши vb. solvere lavr.-op. 44. int. clim.

разрѣшєнїе n. solutio chron. I. 59.

разрѣшитель m. qui solvit ber.

разрѣшити -шѫ -шѭи vb. solvere.

разрѧдити -ждѫ -днѭи vb. statuere -днлъ вы за жива bus. 718. mon.-serb. - сѧ alex.-mih. 186.

разоүзати v. развъзати.

разоүмивъ adj. σοφός sapiens sborn. ant. georg. chron. I. 11. 181. книгамь - misc.-šaf. - ѥзыкоу словѣньскоу per. 7. 16.

разоүмица f. macellum агньци на разоүмицѣ внесеши men.-mih. 181. cf. -мьница.

разоүмичьно adv prudentĕr sup. 268.

разоүмичънъ adj. σοφός sapiens prol.-vuk. triod. georg. σύννους cogitabundus men.-vuk. kruš. συνετός prudens men.-mih. prol.-mart. -ченъ соль psalt.-theod. adde antch. chrys.-lab. -чноу доүшю bus. 699. -мѣченъ men.-leop.

разоүмиѥ n. prudentia bor. -мьи antch.

разоүмобоєрьць m. qui contra mentem pugnat krmč.-mih.

разоүмодавьць m. mentis dator hom.-mih.

разоүмодѣлиѥ n. sensus dubius chrys.-lab.

разоүмочнивенїе n. sensus dubius io.-sin.

разоүмъ m νόημα intellectus cloz I. 53.

σύνεσις intellectus ostrom. γνώμη mens hom.-mih. **ратовалиѣ** - ἀντέπραττε τὴν γνώμην man. 60. ψῆφος suffragium op. 1. 17. λόγος ratio **нѣ по коемоу -моу** svjat. ὑπόθεσις consilium **имаши имъ -мъı** greg.-naz. adde snp. chron. **божиѝ** - θεογνωσία cloz I. 24. 574. sensus **надъдашть тождьство -мъ** его svjat. cogitatio **оканити покрꙑвенъıм -мъı** svjat. **бездразоума** mat. 13.

разоумьливъ adj. νοήμων intelligens **-мл-** ant. ichn. nicol. chron. alex.

разоумьнникъ m. θεωρητικός contemplativus hom.-mih. adde prol.-vuk. γνώστης **-мникы земла своеѩ** l. reg. 28. 3. -vost.: male **святый моужчнникъ** - Συνέσιος prol.-mih. 83.

разоумьница f. μάχελλον macellum op. 2. 1. 148. 1. cor. 10. 25. **-šiš.** 125. 213. cf. **-мница.**

разоумьно adv. prudenter snp. 269. **-мно** sup. 425.

разоумьноборьць m. sensus dubius dial.-šaf. cf. **-моб-.**

разоумьнъ adj. θεωρίας contemplationis greg.-naz. νοητός, γνωστός intelligibilis ant. sup. 242. **чжвьствьнъ ли** ѥ **рай или** - svjat. συνετός prudens ostrom. **-мно боудь** šiš. 4. - **бысть** ἐγνώσθη šiš. 19. **саѫ̀ѣ** certus krmč. 31. - **при вѣрѣ** nomoc.-bulg. **нѣ оудобь** - δυσνόητος šiš. 204. **како** ѥ **-мьно** svjat. **-менъ** sup.: male **-мьнıй** alex.

разоумьствиѥ n. cogitatio ant.-hom.

разоумьство n. cogitatio isaak. σύνεσις intelligentia **оле великое** - cyr.-hier.

разоумѣваниѥ n. intelligere.

разоумѣвати -ваѭ -ваѥши vb. γιγνώσκειν, νοεῖν, καταναοεῖν, συνιέναι intelligere ostrom. hom.-mih. sup. ant. cozm. krmč. 169. chron. **-ваѭщю лиць свое къ тикърѣ** iac. 1. 23. -apost.-vost. **нѣ** - ἀγνοεῖν ignorare šiš.

разоумѣниѥ n. νόησις, ἐπίγνωσις cognitio op. 2. 2. 457. ant. pat. ioann sim. I. 10. **безаконно** - mat. 14. **-мииниѥ** bus. 262.

разоумѣтель m. qui intelligit prol.-mih. 279.

разоумѣти -ѣѭ -ѣѥши vb. μανθάνειν, γιγνώσκειν, ἐπιγινώσκειν cognoscere cloz I. 219. ostrom. sup. νοεῖν, συνιέναι intelligere sup. ostrom. - **злоу и доброу** per. 20. - **грѣчьскъıм** per. 7. 10. **нѣ -мѣюще сьдѣıхъ** isaak. **како** ѥ **разоумѣти** svjat. adde šaf.-frag. 35. chron. I. 38. 71. **безаконьнѣ** - mat. 14. - **сѧ** ostrom.

разоути -оуѭ -оуѥши vb. exuere ant.-hom. nubere **розоути роѧничча** chron. I. 131.

разъ particula διά dis-, quae nonnisi in vocabulis compositis usurpatur, nsl. etiam praepos. est: žlica je raz mizo padla; raz brdo pridem; raz drêvo vzeti rum. **ръзъвѣи, ръскок, ръспас** etc. Bopp I. 37. contulit scr. vahis, nota scr. rah deserere rahas clam.

разълѣти -лѣѭ -лиши vb. irritare **срьдьце разълѣло** misc. 29: nota **сѣмрьть разлѣть** ге hom.-mih.

разъıрити -рıѭ -риши vb. παροξύνειν irritare dial. pat. ἐκμαίνειν in furorem agere pyrg. - **сѧ** prol.-lab. men.-vuk. bus. 701. men.-leop. int. **гладемь** - ichn.

разъıрити -ıѭ -ıѥши vb. irritare - **кого на кого** chrys.-lab.

разъıхати сѧ vb. discedere **-ѫ-** chron. I. 192. **-ѧ-** per. 103.

разъıѣти, разъмѣѭ, разъмѣши vb. dissipare **разъмѣше** op. 2. 2. 384. **розныти дворъ** ber. 18.

разъıнити -ıѭ -иши vb. discernere ant.-hom. - **сѧ** int.

разьно *a)* adv. seorsim **-зно** cozm pat.-šaf. misc. chron. I. 28. 34. 85. 112. 116. 117. σποράδην sparsim men.-mih. ἀραιά raro hes. 14. διαφόρως diverse - **кѫшѧ** приноси sup. 278. adde chron. I. 50. 52. 65. 136. 204. **вьсѣмь** - **благо** даѥ hom.-mih. 191. **разно** поидѫтъ dissipabuntur sup. 364. **отълажчиѣъше разно** 189. **разно стоѧ** διεστώς diductus 233. **вьсе наше** ѥсть **разно съ** ангелы sborn. **снложь дроугъ дроугъ -зно** ѥсте(**коуѥсть и пѣваниѥ**) κεχώρισται greg.-naz. **хоула и молитва разно** ѥста **отъ себе** ἀλλήλων ἀπεσχίνισται zlatostr. **отъ толѣ начаша разно** быти **въ** казани chron. -saec. xvi. **разно** растворити men.-leop. **на разно сѣдеще** ἀντικρύ bus. **раздно** nestor ed. 1767. II. 19. 24. 33. chron. I. 50. II. **особь и раздьно** io.-clim. - **чьто може** bus. 266. - **положити** men.-mih. **нѣ коупьно, нь особь и нлн по двѣма** множаѥ ioann. **мѣстомь** - ἰѥσμεν διειργόμεθα τῷ τόπῳ men.-mih. **отъ** - **лежещиѫ главь** krmč.-mih. 213. - **лежещь** ex **-ор.** 2. 1. 13. **дрьжѫщимь имь** - **власти** svetk. 38. *b)* praep. cum instr. iungenda **иже ліце** поиметь **сестроу свою соуѭщоую** - **отьцемь нлн материю** ἐκ πατρός lev. 20. 17. **-pent.-mih. krmč.-mih.** 187. adde **на разно лѣгати** nom.-lab. **на** - **сѣдеще** ἀντικρύ e

regione men.-vuk. **выврѣгоше въ море** на - prol.-mart.

разьноватн -ноуѭ -ноуѥшн vb. διαχρίνειν discernere ant.

разьногласиѥ n. discordia ioann. ber.

разьноличь adj. diversus **съсоудъ съсоудоу не оуподобленъ, но все разноличь** esth. 1. 8. -proph. mat. 53. **разноличьна каменн разноличь и племени бѣша, разноличь и кола имыхѫ** vost.

разьноличьнъ adj. diversus -зн- chron. ber. **разнолична каменн** vost.

разьнъ adj. διάφορος diversus bor. 41. ant. -зн- men.-leop. prol. ber. int. 22. **на разноу поутню** vost. 1. 384. **ниже въ рожденнн и тан чимь отъ скота разно ѥсть** dioptr. **вьсе наше ѥсть разно съ ангелъı** bus. 297. **розьнъ** per. 34. 4; 35. 17. **разд-** chron. 1. 264. **разднамъ землямъ** bor. 42. **аще и по разна лѣта** krmč. -saec. xm. **разна вожда поутьма тѣма ѥста** zlatostr. **въ разнъı годъı** zlatostr. **разноу отьцѫ сѫщема** svjat. **посажаше ю на росноу престолоу** georg -vost. **росна кнѫженнн** e cod. -saec. xv. -vost. nsl. nazno dain. na razen trub. zrazen boga; ne želi nič zrazen kar je prav rum. **разнъ** huc illuc.

разьнь f. **по розн(ь)** seorsim - **на двѣ грани** op. 2. 1. 64: cf. nsl. razen m. spalte.

разьньствнти -штвлѭ -ствнши vb. διαστέλλειν dividere, discernere -зн- bon. ant. adde misc.-šaf.

разьньствиѥ n. διαστολή divisio šiš. 55. διαφορά discrimen ant. **-зньствьѥ** cloz l. 238. **-ствиѥ** adde pat. cyr. 22. men.-mih. sabb. 173.

разьньствко n. διαφορά differentia -зн- sup. ant. hom.-mih. men.-mih. ber. rixa nicod.

разьньствовати -коуѭ -коуѥши vb. differre ex. chron. - **отъ чесо** chrys.-lab. διαστέλλεσθαι distingnere ant. op. 1. 153; 2. 1. 164: saepius -зн- quam -зьн-; -знс- ber.

разьньствьнъ adj. discriminis зн- int. -нно adv. alex.

разѫкати -ѧкѭ -ѧкѫши vb. germinare ant.-hom. 240. vost. 1. 355; 2. 141. καταξαίνειν discerpere **-ѧхоу того плоть чрьвнн онѣ(хъ) оуста** zlatostr. -saec. xvi.

разѫкости -ѧ -кѫши vb. ἀλοᾶν comminere **-коу плоти ваша по тьрнню** iudic. 7. 7. -vost.

рай m. παράδεισος paradisus cloz l. 693. 698. sup. ostrom. hom.-mih. šaf.-frag. 37. bor. 2. chron. 1. 44. 45. zak.-serb. ber. misc. ex.-op. 2. 1. 12. op. 2. 2. 57. 114. 149. 199. 261. 397. 428. **издрав** antch. - **божнй** mat. 51. - **пищьнь** chrys.-lab. - **южьнл ложа** iob 9. 9. -mat. 54 λειμών pratum - **добродѣтелный** vost. hortum videtur significare chrys.-lab. dial.-šaf. 261. nsl. raj: nota raj meritum habd. (raj tanz e germ. mutuati sumus) bulg. raj serb. raj, raj-bosilje čech. pol. oserb. nserb. raj lit. rojus rum. **раю** scr. ráj ztschr. 6. 445.

райнъ adj. paradisi op. 2. 2. 31.

райскъ adj. παραδείσου paradisi sup. hom.-mih. pat. chron. **-ка красота** sim. II. 14. **-ко жилище** sim. II. 2. **-ко паденнѥ** dioptr.-lab. **-кый вьходь** chrys.-lab. **-ка пища** sim. I. 16. **-цнн житслнѥ** ephr. **-ко жилище** sabb.-typ. 82. chron. 1. 60. 12.

рака f. μνῆμεῖον sepulcrum ostrom. hom.-mih. georg. pat. prol.-vuk. chron. - **моцнй его** sim. I. 20. 28. loculus sup. 60. nsl. raka bahre croat. rakva grab serb. raka bulg. raklъ čech. raky rum. **раклъ** sepulcrum goth. arka ahd. archa alb. arkъ lat. arca.

ракати сѧ -аѭ сѧ -аѥши сѧ vb. clamare **ракаху сѧ царемь повающе** γεγωνία φωνῇ vost.

раклъ m. vestis **стежаше сѣкѣ оукроусце пьстры и мѣшьце и раклы** pat. 122. cf. **ракно.**

ракно n. vestis **-кьно набирано** š.-gl. 100. nsl. raknič lacerna habd. serb. rakno cf. **раклъ.**

ракнѫти -нѫ -нѫши vb. θέλειν velle и **не рачє, нъ рече** οὐκ ἐθέλησεν, ἀλλ' εἶπεν gen. 48. 19. -mat. 55. cf. **нерачьнъ.**

раковъ adj. cancri **въ чьстѣхъ -вехъ** in zodiaco misc.-šaf. 143. **сътри -коу ногоу** ibid. **число -во** misc.-šaf.

ракъ m. cancer svjat. grom. misc. alex. magy. rák cf. scr. karkas gr. καρκίνος lat. cancer enrt. 1. 113.

ракъита f. salix caprea in fontt. psl. non legitur nsl. serb. rakita bulg. rakitъ rum. **ръкнтъ** magy. rakattya.

ралнйнъ adj. arationis, agri **ролнйна сѣмена** pal.-saec. xvi. **ролѣйныхъ** волов men.-leop. **ролѣйнъıй закоупъ** bus. 397.

ралица f. in fontt. psl. non legitur: bulg. ralicъ ursa maior pokl. 1. 21. rum. **ралицъ** hundsstern.

ралиꙗ f. ἄρουρα arvum men.-mih. 261. **ролию** sg. acc. georg.-vost. **ролиѥ** sg. voc. -vost. **никтоже стада сицего, никтоже**

рална сице цвѣтоуща vost., qui ралніе n. habet ролна тоучами напашема растоутъ pal. 1494. russ. ролья, роля klruss. rilja čech. role pol. rola nserb. oserb. rola cf. nsl. ral f.

рало n. ἄροτρον aratrum sup. sir. 38. 25. -ostrog. tur. zlatostr. -saec. xii. bell.-troj. 16. ex.-op. 2. 1. 29. hom.-mih. vita-theod. chrys.-lab. men.-mih. pyrg. bor. chron. ber. имъ сѧ ржкоѭ по рало svjat. вездрала sup. nsl. ralo halbpflug, arl bulg. ralo pokl. 1. 49. čech. rádlo Grimm, wörterb. 1. 551. cf. орало.

ральнъ adj. aratri alex. -ныхъ желѣзъ vost. 1. 164. adde 2. 147. притъча -на men.-mih.

рама v. рамѧ.

рамо v. рамѧ.

рамоносъ m. ὠμοφόριον humerale омофорь bulg.-lab. 81.

рамьна v. рамьнъ.

рамьница: привязаше є на рамьници svjat., recte нар-, quod cf.

рамьнъ m. ῥάμνος rhamnus, spina alba кашего рамъна bon. рамна ziz. ber. cf. russ. рамень dumetum.

рамънъ v. рамѣнъ.

рамѣнинъ m. ἀρμένιος armenius men.-mih. 209. cf. арѣменинъ.

рамѣно v. рамѣнъ.

рамѣнъ adj. ῥαγδαῖος impetuosus -мьное шествие дождьвное zlatostr.-saec. xvi. -мѣна рысь op. 2. 1. 24. вѣтри рамини въ поучиноу въпадоуть svjat.-vost. 1. 109; 2. 147. op. 2. 2. 395. mat. 9. σφοδρός vehemens въ отречении рамынъ ev. 1434. σφοδρότερος vehemens -мынъ op. 2. 2. 202. дождь -мынъ chron. 2. 127. karamz. 3. 41. дороговь -мына 2. 243. -мѣнь пламъы въждьжеть io.-clim. постиженны дѣлы рамѣнѣйшаго greg.-naz. дъждевъ рамѣнии greg.-naz. ὀξύς celer пошъстие жърновьно -мыно io.-clim. καίριος letalis извѫ рамѣнѫ greg.-naz. на пооучение рамынъ вѣ georg.-vost. βίαιος vehemens -мѣноу югоу men.-mih. 273 пламеньноіе възгорѣнніе въ скорѣ отъ -мына доуха въжизаіемо io.-clim. adde -мынъ acad. -мѣноую топлотоу ex.-op. 2. 1. 24. рамѣно adv. -мыно chron. 1. 4. III.; 47. 55. 56. 59. 70 etc. alte azbuk. valde жатва дорога -мыно chron. 2. 92. прѣжгоуть и -мыно per. 2. 6. -мыно шьствокати vita-theod. пережьгоуть рамыно lavr. оудавиша и рамыно lavr. копати рамено lavr. рамено нѫ оубиваху georg.-vost. σφοδρότερον vehementius запретить рамынѣ ev. 1434. вѣтръ рамынъ bus. 685. 686: etiam -мынъ habes: рамна alta azbuk. рамнѣ pam. 209. рамьнь и милостивь prol.-vuk. theodorus 27. dec. nsl. rameno valde Kopitar gramm. e bassar 1734. ramino vehementer meg. daleč rameno volksl. 1 133. čech. náramný cf. and. jōrmun ahd. irmin: -trûd, -deot, -frit, -got; irminsûl Zeuss 45. asch. irmin magnus ags. eormen magnus Grimm, 2. 448. myth. 81. 208. šaf.-starož. 467: rad. râdh: râdhas ztschr. 6. 390. curt. 1. 319, ergo ра-мѣнъ uti роумѣнъ a рѣд (rudh) cf. etiam къ-мя usl. vime pol. wymię cum scr. ûdh-as gr. οὖθαρ lat. uber ahd. ûtar Pott 1. 106; 2. 275. curt. 1. 325. Corssen form. 199: vides ergo in въıмя ante м dentalem d excidisse vergl. gram. 1. 190.

рамѣньскъ adj. armenus sup. 206. 19.

рамѣньство n. vis psalt.-pog. сникима сѫказаетъ сѧ рамиьньство, сникима бо сѫказаетъ сѧ сила psalm. 59. 8; 107. 8. psalt.-int.-saec. xii.

рамѣнѣ adv. ὀξέως celeriter тъıмославнѣмь -мынѣ възнграваѣмъ ѥсть io.-clim. βαρέως graviter -мынѣ глаголя zlatostr.

рама n. ὦμος humerus men.-vuk. chrys.-lab. ioann. vost. 2. 87. на окѣ -мени pent.-mih. nsl. ramena pl. prip. 155. bulg. ramena pl. croat. ramen hung. рамо sup. bon. krmč.-mih. kruš. antch. men -vuk. hom.-mih. men.-mih. prol.-mart. men.-leop. ephr. proph. prol.-vuk. nomoc.-bulg. chron. 1. 42. 78. 90. 205. iob 30. 22. -mat. 56. глава прѣклоняюшти сѧ на рамѣ sborn. рамѣ кржтащи сѧ greg.-naz. рамома сѣть въздвигноувъ привлачить τῷ φόρτῳ τὴν σαγήνην ἐφέλκηται zlatostr. βραχίων brachium peut.-mih. bulg. ramo рама f. mir. 126. azbuk. nsl. rama čech. rameno (rámě) pol. ramię oserb. raṁo nserb. raṁe goth. arms ahd. aram lat. armus rad. scr. r; aram aptus gr. ἁρ: ἁραρίσκω, ἁρμένος lit. ar- ti prope ztschr. 6 452. Grimm, wörterb. 1. 551. curt. 1. 304. mey. 1. 345.

рана f. πληγή vulnus sup. ant. на въсакы дьнь по пѣть сѣть рань дашти ἀνὰ πεντακοσίας πληγάς prol.-mart. раны нововъı svjat. по ранахъ трень prol.-mart. μάστιξ flagrum ostrom. greg.-naz. sup. flagellatio sup.: adde извравъ дрѣводѣли дрѣво постави є въ мѣроу, и на раны створи є καὶ ἐν κόλλῃ ἐρρό-

θμισεν esai. 44. 13. -proph. rum. рань mrum. ррáнq lit. rona scr. r (ar) laedere arus vulnus cf. rna debitum zend râiâ reibholz Pott 2. 1. 340. or. -eur. 410.

рана f. tempus matutinum· оутрьнꙗ обрѣте сѧ рана men.-vost.: vocabulum dubium.

ранавъ adj. flagellatus - кыкаше ἐμαστιγοῦτο cyr.-hier. ἀπόκροτος durus - камъкъ op. 2. 2. 202. камъ - io.-clim.

ранити -нѣж -нишн vb. vulnerare prol. io.-sin. prol.-cip. μαστιγοῦν verberare svjat.-op. 2. 2. 404

ранити -нѣж -нишн vb. διανυκτερεύειν pernoctare, rete mane surgere men.-vuk. chrys.-lab.

ранніе n. tempus matutinum из ранья въстати pam. 197. cf. nsl. z raaja hung.

рано adv. mane sup. chron. 1. 101. ὄρθριος ostrom. - въ зорѧ ὀρθρίζοντος sup. 151. 8.

рапоносимъ adj. μαστιγοφόρος flagellifer -мо знамение hom.-mih.

ранъ adj ὄρθριος matutinus; πρώϊος matutinus дьждь ранъ šiš. 192. greg.-naz. -наго оутра svjat дъждь ранын ioël 2. 23. -proph. mat. 49. - сѣкъть chrys.-lab. -но прозвѣнніе prol.-mih. orientalis рана страна glag. рапого питиа и ѣдения бѣгайте izmar. къ великий четвертокъ по раноу соломоу палать bus. 814. bulg. raniu'k verk. 190. cf. scr. râdž.

раньнъ adj. qui mane fit раннее ѣдение tur. 95. izmar.

раньнь adj. qui mane fit раннее tur.: th. рано adv.

раръ m. sonitus - многыхъ глась men.-mih. 133. многометежьнь - ibid. rad. ра russ. dial. рять sonare cf. croat. rarov verant. čech. raroh pol. rarog magy. ráró falco cyanopus cf. даръ, пиръ etc. а да, пи.

раса f. ἱμάτιον vestis prol.-mart. adde sim. II. 11. vestis monachi расоу облѣкыи nom.-mik. 46. расоу възложити 46. въ расоу облѣкыи 47. sabb.-typ. 33. 81. alex. възложи на мѧ расоу 107. расою скыть 108. nsl. raš pannus e lino et serico factus rašov, rašovnat adj. rašovina; rašovnik cilicium bulg. rasъ serb. rasa; raša panni genus klruss. rasa pol. rasa, rasza lat. rasum gr. ῥάσον germ. rasch weig. 2. 461, quem cf.

раздигти -саждж -сади vb. διαρρηγνύναι, ῥηγνύναι rumpere hom.-mih. 169. кто каменне -дн; hom.-mih. - сѧ ῥήγνυσθαι rumpi prol. bulg. rasad serb. rasad klruss rosada magy. rásza rum. рѫсад lit. rasoda kohlpflanzen.

раскаждати -аіж -аіешн vb. rumpere моучителево чрѣво росажаемо бывлетъ vost.

раскварити сѧ -рьж сѧ -рьши сѧ vb. rixari chron. разск- о чьто per. xxxvii. разсварн сѧ и досади отьцю своіемоу men.-leop.

раскверкнѣкивати -аіж -аіешн vb. exasperari ber. - сѧ ber.

раскверкнѣкиние n. exasperatio ber.

раскверкнѣкнѣти -кнѣж -кнѣши vb. καταστρηνιᾶν lascivire šiš. 166. triod. prol. ioann. krk. int.; etiam de equo, de mari usurpatur prol.-lab. -аісѣ- dioptr.-lab. ἀρτιοῦσθαι irritari - на кого men.-vuk.: minus bene - сѧ chrys.-lab.

раскѣтъ m. diluculum trigl. klruss. rosvit.

раселити -лиж -лиши vb. collocare proph.

расильнѣкти -кнѣж -кнѣши vb. potentem reddi svjat. grom. alex. acad.

раскавати сѧ -каіж сѧ -каіешн сѧ vb. μεταμοεῖν poenitere - о злокаѣ ioël 2. 13. -proph. mat 49.

раскажати -аіж -аіешн vb. ἀποχρᾶσθαι conficere krmč.-mih. 167. єдино что отъ скващенныхъ сосоудъ на потребоу нескващенноую раскажающе krmč.-vost. βεβηλοῦν contaminare - соуботоу op. 2. 2. 306.

раскажение n. καταλῦσαι, διάλυσις evertere krmč.-mih. 155. io.-clim.

расказати: sensus obscurus: образъ не - men.-mih. 174.

раскзити -жж -зиши vb. διαφθείρειν perdere sup. 284. prol. krmč. krmč.-mih. bus. 411. alex. - законь men.-mih. 173. росk-svjat.-op. 2. 2. 396. - книгы prol.-vost. - сѧ chrys.-frag. 32.

раскалати -аіж -аіешн vb. σχίζειν, διαιρεῖν scindere hom.-mih. trigl. nsl. kalati croat. raskalati hung.

раскарати сѧ -аіж сѧ -аіешн сѧ vb. μάχεσθαι pugnare krmč.-mih. 172. adde bell.-troj. 6.

раскаиваті сѧ -аіж сѧ -аіешн сѧ vb. poenitere trigl.

раскаяние n. μεταμέλεια poenitentia greg.-naz. alex. men.-mih. chrys.-lab. ichn. leont. krmč.-mih.

раскаяти сѧ -каіж сѧ -каіешн сѧ vb. μεταμέλεσθαι poenitere ostrom. šiš. 104. 178. antch. barl. int. io.-sin. dial.-šaf. men.-leop. prol.-mih. misc.-šaf. -кла- sup. 83 310. -ıа сѧ лькъ о нѣмь ichn. раскаи сѧ о злокѣ моей sabb. 206.

раскаіевати сѧ -каіж сѧ -каіешн сѧ vb. poenitere ber.

раскрѣти -рѫ -рѣши vb. διαλύειν dissolvere, liquefacere жжа желѣзнаꙗ ико воскъ -кѣръ sup. 350.

раскѣлити v. расцѣлити.

раскинити сѧ -ниж сѧ -нити сѧ vb. scindi κατατιτάσμα -ни сѧ pro alius codicis раскѣпи сѧ pal. 1494: praestat раскѣпити сѧ.

раскланиѥ n. schisma - въ цркъкваχъ: adde зѣлное - срѣдьца sabb. 13.

раскластн -колѫ -колѥши vb. scindere - цркъкъвь.

раскластати -плѫ -плѥши vb. tundendo scindere - дъскы bor. 84. -па и по тонкоу bus. 166.

раскличити -чѫ -чити vb. sensus ignotus georg.-šaf. 133.

расковати -ковѫ -ковѣши vb. κατακόπτειν concidere -ковѫть mich. 4. 3. -op. 1. 117. -ковѫть оражиꙗ своꙗ на рала mich. 4. 3. -vost. -ковѫть мьча своꙗ на лемеша esai. 2. 4. -proph. -вакъ per. 60. 11.

раскола f. διχοστασία secessio barl. 6. 3. schisma krmč.-mih. 37. 125. 365. -лоу творити σχίζειν scindere krmč.-mih. rum. ръскоалъ, ръсколеск.

расколити сѧ -лѫ сѧ -лити сѧ vb. scindi -лила сѧ, снрѣчь раздѣлила сѧ int. 149.

расколиѥ n. διχοστασία secessio да сѣ быше остали пьрь тѣхъ и расколнй παραλυθῆναι τὴν διχοστασίαν men.-mih. 22.

расколъ m. διαίρεσις divisio men.-mih. στάσις seditio krmč. 103. haeresis men.-mih. - въ цркъви men.-mih. adde ber. ziz.; nota πικρία acredo ant. - сътворити σχίζειν scindere men.-mih.

раскольникъ m. schismaticus krmč. 92. krmč.-mih. ber. -ничьствовати alex.

раскольнъ adj. διχόνους dissidens - оумъ sup. 384. haereticus men.-mih.

раскоѧѣлити -ꙗж -ꙗѥши vb. concutere - основаниѥ isaak.

расколѥниѥ n. schisma alex.

раскопавлти -важ -ваѥши vb. ἀνορύττειν effodere cloz I. 58. krmč. 167. krmč.-mih. pat. dial. ioann. domet. nom.-mik. 36. prol. pyrg. κατασκάπτειν diruere sup. 354. - землю sabb. 59. - съкровиште cloz I. 58. - тьмьницоу hom.-mih. - по реброма prol. -ваѥма ребра ἀνεῳγότα hom.-mih. ἀναπτύσσειν explicare - мысли тѣхъ книгъ men.-mih. καταστρέφειν diruere - цркъкви krmč.-mih. ὀρύττειν fodere -поваютъ zlatostr.

раскопаниѥ n. effodere ioann. prol. pyrg. - стѣнамъ krmč.-mih.

раскопати -аж -аѥши vb. ἀνασκάπτειν effodere sup. 350. - тьмьницоу hom.-mih. κατασκάπτειν diruere sup. 312. pent.-mih. šiš. 63. καταστρέφειν evertere prol.-lab. men.-vuk. διαστρέφειν evertere krmč. 104. - цркъви men.-leop. - жрътвьникъ krmč.-mih. - трѣкъници pyrg. pent.-mih. -плнъ трѣкъникъ vasak bus. 123. - прѣкъыкание ichn. - гроб nom.-lab. - землю men.-mih. bor. xxiv. per. 41. - градъ bus. 713. chrys.-lab. - источникъ krmč.-mih. - перерокъ vitatheod. оскрадомь дкъри -. men.-mih. - роубь izvšst. 6. 358. ἐδαφίζειν solo aequare men.-vuk. adde prol.-mart. leont. ok. 86. antch. ant. prol. prol.-cip. ephr. chron. 1. 84. 261. 265. man.-vost. 1. 432. - сѧ κατασκάπτεσθαι everti -паша сѧ трѣсци ioël 1. 17. -proph. mat. 47.

раскоповати v. раскопавати.

раскоторати сѧ -аж сѧ -аѥши сѧ vb. rixari krmč. 238. krmč.-mih. 277.

раскошь f. voluptas glag. роскоши свнрѣпьство azbuk. croat. raskoša luč. luxus verant. čech. roskoš pol. roskosz lit. raskašis.

раскошьно adv. dissolute trigl.

раскошьнъ adj. voluptuosns glag. serb. raskošan živ.

раскошьство n. mollities trigl.

раскрамолити сѧ -аж сѧ -лити сѧ vb rixari isaak. krk.

раскрлити -аж -аѥши vb. dissecare - на тины men.-mih.

раскривити -влж -вити vb. curvare sup. 443. διαστρέφειν distorquere esai. 59. 8. -proph. adde misc. 116. στρεβλοῦν torquere -вѣѥни прьсти men.-mih. greg.-lab. adde оуста -вѣѥнна dial.-šaf. 260.

раскривѣѥниѥ n. distorquere pan.

раскрилити -лѫ -лити vb. expandere pat. mat. xi. kruš. chron. 1. 195. 26. bulg. raskrili.

раскрилѧти -ляж -ляѥши vb. ἐκτείνειν extendere -ляюща сн крилѣ крьсоу pent.-mih. adde kruš. - сѧ ber. съставъ швенъ да не -ветъ сѧ exod. 28. 32. -vost. ῥήγνυσθαι rumpi pent.-mih.

раскронти -оѫ -онши vb. περιτέμνειν dissecare prol.-lab. περισχίζειν prol.-cip. men.-vuk. -ноше лысть него до глѣзна men.-mih.

раскръстити -стлж -стиши vb. σταυροῦν crucifigere -крьштена sup. 384.

раскрѣстиѥ n. bivium mon.-serb. 186.

раскрѣпѣти -кѣж -кѣшѧ vb. ἰσχύειν valere dan. 8. 8. -vost.

раскоутатꙗ -аѭ -аѥшн vb. ἀνορύττειν effodere olim prov. 29. 4.

раскъзнѫти сѧ -нѫ сѧ -нешн сѧ vb. inflammari лцѣ ли разкзнѣть сѧ доуша божьствною любовью pal. 1494. cf. pol. gies (giesa); gzik bremse; gzić vb. gies (giesu), gżenie toben des viehes vom bremsenstich: adde e lingua drevljanorum stijôht kaze vieh bissend; kazejwe strenuus in labore Hilferding, pamjatniki 47.

раскъдати сѧ -аѭ сѧ -аѥшн сѧ vb. dialύεσθαι dissolvi ex.-op. 2. 1. 25. φθείρεσθαι corrumpi -давъша сѧ н конающа io.-dam. -давшю сѧ къставн io.-dam. καταξαίνεσθαι discerpi -даше сѧ men.-vuk.

раскънѫти -нѫ -нешн vb. discerpere раскыдѣнъ io.-dam. adde раскыд(ѣ)на цркъвь nom.-lab. 128. serb. raskiden part. živ. 144. книга -киднна mon.-serb. 379. 381. croat. raskidati hung.

раскъпъѣати -аѭ -аѥшн vb. discerpere чрьвнѥ -пьташе плъть ꙗѥ greg.-lab. 92: hoc uno loco.

раскъсѣти -сѣж -сѣкѣшн vb. dissolvi humore лазори -сѣкъша къ гровѣ tur. 49: minus bene -шѣкша io.-dam.

раскѣпити v. расцѣпити.

раслабити -блѭ -блшн vb. debilitare -кого greg.-lab. крѣпость -; -блѣнъ недоугомь prol.-mart. -блѣнъ παραλυτικός paralyticus sup. 401. sabb. 98. greg.-mon. 82. saepe addito жилами; - многыми лѣты dial.-šaf.

раслаблити -ѭ -ѥшн vb. debilitare dial.-šaf. int. io.-sin. par. -ѥть доушю sborn. - сѧ: да сѧ не -ѥмъ greg.-naz.

раслабленикъ m. παράλυτος paralyticus prol.-cip. men.-vuk.

раслабленнѥ n. debilitatio prol.-mih. 279.

раслаблѣнъ v. раслабити.

раслабѣти -вѣѭ -вѣкѣшн vb. ἐκλύεσθαι solvi kruš. pent.-mih. καταμαλακίζεσθαι emolliri hom.-mih. adde sup. 83. 213. 401. 445. ephr. - оумомъ clim. раздевост. 1. 329. iez. 7. 17. -vost. 2. 40: male -блѣвь kruš. - отъ законьныа оузды sborn.

раслаинца f. leaena bulg.-lab.

раслановъ adj. poss. leonis лицѣ -ко bulg.-lab. 3.

расланъ m. leo bulg.-lab. 3. magy. oroszlány nsl. oroslan e turc. arslan.

расланъча n. catulus leonis -ньчѥ bulg.-lab. 11.

расль f. germen trigl.

расм- v. расъм-.

расмнѭти сѧ -смѣѭ сѧ -смѣкѣшн сѧ vb. ridere росмѣ- bus. 716. росмнѭ- 703.

раснъ v. разнъ.

расова f. βάσις fundamentum barl.

расокъ m. speculator расокъ александровъ alex.-vost. ѥкъсплоратори нѣкцин тако нарнцаемнн рнмьлянь, ѣлинньскы же расоцн chronogr.-saec. xvi. десѧть сн моужь росоцн соуть ephr.-vost.

расоносьць m. rasum gestans alex. adde расофоръ alex.

расоха f. furca alex.-mih. 144. georg. furcis innixa trabs glag. nsl. rasoha furca habd. baum mit kurz behauenen ästen, der als harpfe benützt wird cf. ostrv, komarča pol. rosocha oserb. rosoch.

расохатъ adj. divisus -ты ногы op. 2. 2. 25. δίδυμος geminus, duplex дрѣво -то krus. pent.-mih. - доукь chrys.-duš. 34. διχῇ divisim pent.-mih. брада -та prol.-mart. men.-leop. имоуцнхъ разсохатъ ꙗзыкъ τοὺς διπλόῃ κεχρημένους psalt.-theod. имоуцнмн рассохатъ ꙗзыкъ psalt.-int. -vost. росохаты пазноктѣ δίχηλον κατὰ τοὺς ὄνυχας ev.-saec. xvi. adde georg. nsl. rasohast bifurcus habd. croat. idem verant.

расохача f. sensus dubius: хытрѣци творѧть -ча op. 2. 2. 460. хытръци искоусѣнѣшнн творатъ расохача dioptr. 387.

расохъ adj. δίδυμος geminus на дрєвѣ рососѣ nav. 8. 29. -op. 1. 27. vost.

расошьнъ adj. ad equulei supplicium pertinens glag.

распаданнѥ n. dilabi hom.-mih. въ -нншѣхъ каменныхъ sabb. 23. -нншѣхъ зѣмныхъ bus. 95. отъ -нныхъ камѣнныхъ chrys.-lab.

распадати сѧ -аѭ сѧ -аѥшн сѧ vb. dilabi; σχίζεσθαι sciudi sup. 371. prol. -давъшн сѧ цркъвн men.-leop. каменнѥ -дающе сѧ hom.-mih.

распаденнѥ n. ruinae prol. διασπασθῆναι divelli pyrg.

распадъ m. ὀπή foramen -ды pl. acc. pyrg. въложнши въ четъіри -ды дрѣкоу prol.

распадь f. dilabi -зкп- mon.-serb.

распадькъ adj. qui dilabitur domet.

распалати -лаѭ -лаѣши vb. ardere огню люте распалляшитоу pat.-saec. xv. vost. 1. 109. - сѧ prol.-mih. 268. -лаѣть сѧ дыханиѥмь alex.-mih. 172. cf. распалити.

распалина f. ruinae vita-theod. mat. 49. -на alex. spelunca sup. 220. -ны твердаго камене esai. 2. 21. -proph. -намъ растоупивъшимъ сѧ svjat.

распалиньнъ adj. scissurae -ньѭ тѫ пештерѫ sup. 26.

распалити -лѭ -лиши vb. πυρπολεῖν accendere prol. - скрадоу men.-mih. -лена мѣста misc.-šaf. - сѧ πυρπολεῖσθαι accendi prol.-cip. men.-vuk. chron. - огнѣмь ok. 52. яростию - prol.-mart. - гнѣвомь prol.-mih.

распальнѣ adv. ardenter alex.

распалити -лиѭ -лиѣши vb. accendere - сѧ: -ишють сѧ етра misc.-šaf. срьдьца -ихоу сѧ greg.-mon. срьдьце ѥго -ише сѧ sim. I. 3. - на православне ok. 52.

распалѣнии n. inflammatio pat. sbor. isaak. ber. огньно - prol.-mart. βρασμός bullire men.-vuk. φλογῶδες men.-vuk. libido sup. 404. stimulus sup. 408.

распарание n. dissectio prol.

распарити сѧ -рѭ сѧ -рѣши сѧ vb. calefieri ѥгда сѧ -рѣѥть отъ сльньца misc.

распарѣние n. calor, uti videtur къ прохлаждению высходѣшааго -рения greg.-mon. 76.

распасти сѧ -дѫ сѧ -дѣши сѧ vb. σχίζεσθαι scindi sup. 371. dial. ostrom. adde dial.-šaf. kruš. -дѥ сѧ оутровою frag.-serb. камень -дѥ сѧ chrys.-lab. каменне -дѥ сѧ chrys.-frag. -доуши сѧ стѣна hom.-mih. мѣхы -дѣше сѧ κατερρωγότες pent.-mih.

распасти -сѫ -сеши vb. βόσκειν pascere распасѫ ѩ на горахъ ѩнлвахъ βοσκήσω iez. 34. 13. -proph. mat. 49. vost.: adde роспасли землю нашю per. 11. 6.

распасъ v. распоясъ.

распачати сѧ -аѭ сѧ -аѣши сѧ vb. dubitare glag.

распачание n. dubium рас'п- op. 2. 2. 239. klruss. rospač.

распение n. crucifixio pat.: recte распьнение.

распинатель m. crucifigens triod. trigl.

распинати -аѭ -аѣши vb. σταυροῦν crucifigere cloz I. 660. greg.-naz. cozm. krmč.-mih. dial.-šaf. hom.-mih. int. chron. 1. 152. 213. 245.

расписати -шѫ -шеши vb. describere вьса - sabb. 200. повѣленыа по землахъ - alex.-mih. 56. pingere - домь pan.

расписовати -соуѭ -соуѣши vb. {describere isaak.

расплавлѣние n. apud vost. разжиженіе: водоу въ - крашноу e krmč. -saec. xvi.

расплаждати сѧ -аѭ сѧ -аѣши сѧ vb. fructus ferre bon.

расплакати сѧ -чѫ сѧ -чеши сѧ vb. flere prol.-mih. bor. 50. per. 37. росп- chron. - горко vost. 1. 388.

расплатити -штѫ -тиши vb. διχοτομεῖν secare pent.-mih. kruš. διαιρεῖν dividere svjat.-vost. 2. 104. op. 2. 2. 400. четвьрногы -ти mat. 55. - на соудь pent.-mih. телеса -ценыа gen. 15. 11. -mat. 55. тѣлеса -ценна mat. 55.

расплести -тѫ -теши vb. ἀποπλέκειν solvere - дѣло (рогозь) men.-leop. - власы hom.-mih. -тень solutus glag.

расплетѣние n. replicatio trigl.

расплодити -ждѫ -диши vb. augere bus. 483. mon.-serb. 125. -ди троудь твою sim. I. 26. - еретикыѭ въ селѣнноую sabb. 147. - сѧ αὐξάνεσθαι augeri pent.-mih. πληθύνεσθαι multiplicari kruš. adde domet. nomoc.-bulg. misc. chron. -диша сѧ человѣци per. да се мнози кози -дѣть cyr. 6. καρποφορεῖν fructus ferre ant.

расплодъ m. generatio fructuum grom.

расплоштати -аѭ -аѣши vb. dilatare листъ -площаа сѧ на древѣ virentia folia alex. - сѧ θάλλειν florere sir. 14. 18. -acad.

расплоути -пловѫ -пловеши vb. navigando separari, uti videtur ex.

расплѣнити -ньѭ -нити vb. spoliare, diripere alex.-vost. acad. alex.

расплѣнъ m. διαρπάσαι diripere росполонъ vost.-op. esth. 3. 13. -vost. 1. 207.

расповѣдати -аѭ -аѣши vb. nunciare bus. 169. ber. κηρύττειν divulgare cyr.-hier. καταγγέλλειν nunciare cyr.-hier. ὑποδεικνύναι monstrare esth. 5. 11. -vost.

расповѣдьникъ m. κήρυξ nuncius роспнстинѣ cyr.-hier.

расповѣдѣти -вѣмь -вѣси vb. διαγγέλλειν nunciare lev. 24. 9. -pent.-mih. да -вѣсте троубою lev. 25. 9. -vost., qui male sub -дати habet.

располавлѣти -аѭ -аѣши vb. dividere -шемь ихъ на двѣ славѣ typ.-nic.

расположение u. dimidia pars pat. 302: recte -клѣн-.

располѣти сѧ -ѭ сѧ -лиши сѧ vb. ἐκκαίεσθαι exardescere barl. προσκαίεσθαι

aduri -лить сѧ iez. 24 11. -vost. росъпipat.

располѣти сѧ -лѭ сѧ -лѣти сѧ vb. ἐκχεῖσθαι effundi коумирьскаꙗ вѣ́рдна земли -лѣла сѧ бѣаше zlatostr.: differt a verbo praecedenti cf. nsl. plati.

распорити -рѭ -рѣти vb. findere **носъ** моу да -зьпори duš. 205. cf. -прати.

распоръ m. μοχλός vectis pent.-mih. cf. nsl. rasporek pol. rospor et **разкоръ**.

распосълати -лѭ -лѣти vb. mittere -сла .з. сыновь своихъ dial.-šaf. greg.-mon. - писанїа chrys.-lab.

распоутити сѧ -штѫ сѧ -тѣти сѧ vb. sudare krk. alex.

распоясати сѧ -шѫ сѧ -шѣти сѧ vb. discingere -сати zak.-serb. -совати trigl.

распоясъ adj. ἄζωνος distinctus dial. nomoc.-bulg. -нась pat. serb. raspojas croat. raspas verant.

расправа f. directio trigl.

расправити -влѭ -вѣти vb. statuere mon.-serb. 369. 49.

расправлати -лѭ -лѣти vb. statuere -лати mon.-serb.: adde -влати сѹдъ alex.

расправлѣнїе n. quaestio alex.

распранїе n. dissectio sbor.-kir. 31. единоѫ рыкы -georg.-vost.

распрати -перѫ -пѣрѣти vb. πατεῖν conculcare -пьра sup. 350. 10.

распрати сѧ -перѫ сѧ -пѣрѣти сѧ vb. volando discedere -пероутъ сѧ (пчелы) ex.

распрати -порѭ -порѣти et **-перѫ -пѣрѣти** vb. dividere, dissecare **разапрахъ** рыкоу misc.-serb. **распоремь** pent.-mih. - ей (рыбѣ) чрѣко georg.-vost. **распранїемь расперемъ** sbor.-kir. 31. -пра ю (рыкоу) alex.-mih. 116. bulg. raspra, rasporeš verk. 251. 252.

распрашити -шѭ -шити vb. sufflare - пламы sup. 332. διασπείρειν dissipare sup. 332. nomoc.-bulg. -шѣнн sup. -шн по морѣ bus. 690. -прѣкш- sup. croat. rasprŝan dispertitus hung.

распрашенїкъ m. διεσπαρμένος dispersus нюдеи -шенїи esth. 9. 19. -proph.-mat. 53: forma dubia cf. -шнти.

распродати -дамь -дасн vb. διαπωλεῖν divendere ant. pat. nomoc.-bulg. men.-leop. men.-vuk. men.-mih. prol.-mart.

распродаѭти -лѭ -лѣти vb. divendere laz.-vuk. 12.

распропинати -лѭ -лѣти vb. ἀνασταυροῦν cruciligere op. 2. 2. 304. šiš. 177.

распростиранїе n. extensio ex.

распространити -ню -нити vb. dilatare ant.-hom. triod. int. 19. - монастырь men.-mih. -нить надѣта cyr. 14. - сѧ prol.-mih. chron 1. 183.

распространити -ню -нѣти vb. dilatare domet. sabb.-typ. - сѧ glasn. 11. 161. - молитвами sabb. 97.

распространѣнїе n. dilatatio kruš.

распрострѣтїе n. extensio ex.

распрострѣти -рѫ -рѣти vb. ἐκτείνειν extendere prol. chron 1. 43. 13. **роукама -стреномa** krmč.-mih. 194. ἐξαπλοῦν expandere sup. 394. συντείνειν adhibere - оумы sup. -стрѣтъ, -стрѣтъ sup. - сѧ: прьсти сѣ -рѣше.

распросъ m. disquisitio trigl.

распрьникъ m. στασιαστής seditiosus -перop. 2. 1. 139.

распрьнъ adj. φιλόνεικος contentiosus -пьр- sup. 384. -пьрьноѥ sup. 387. ἀμφίβολος ambiguus -пьрьнаꙗ вѣдь sup. 387. 394.

распрѣвапнїе n. rixa ber.

распрѣвати сѧ -ваю сѧ -аѥши сѧ vb. rixari ber. -ватель ber.

распрѣнїе n. contentio krmč. 67. вь -нии прѣкыванїе krmč.-mih. σχίσμα schisma -пьр- io. 7. 43. -ev. novg.

распрѣти сѧ -рѭ сѧ -рѣти сѧ vb. contendere krmč. krmč.-mih. prol. antch. ber. 47. 33. ἀμφισβητεῖν dubitare -пьрѣлъ сѧ sup. 383. serb. raspor rixa živ. 119.

распрѣшити v. **распрашити**.

распры f. στάσις seditio men.-mih. dissensio, lis trigl. adde hom.-mih. chron. 1. 69. 78. 93. σχίσμα dissidium -пьры ostrom.

распряженїе n. διάζευξις disiunctio pyrg. ioann. io.-sin. misc.-šaf. dioptr. - родителей chrys.-lab.

распрашити -гѫ -жѣти vb. διαζευγνύναι disiungere hom.-mih. sup. 238. op. 2. 2. 384. pan.-alex.-mih. 172. - сѧ misc.-šaf. hom.-mih. -же сѧ отъ жены своеѥ dioptr.

распражднти v. **распяждити**.

распоускати сѧ -аю сѧ -аѥши сѧ vb. dimitti росп- pam. 192.

распоускъ m. divortium росп- sbor.-kir. 52.

распоустити -штѫ -стити vb. ἀπολύειν emittere (de voce) sup. dimittere прѣкѣпнпа по многа мѣста -сти men.-mih. - коп per. 63. класы до земле -стивше alex.-mih. 136. ἀφιστάναι pent -mih. adde hom.-mih. chron. 1. 108. 142. 181. - сѧ: -стившоу сѧ събороу greg -lab. - съ своею женою krmč.-mih. - съ старою per. 42. 29. старою не -стигъ сѧ sbor.-

kir. 55. - съ женою ibid. съ моужемь - krmč.-mih. 247. росп- pam. 192.

распоустъ m. dimissio greg.-lab. men.-mih. nom.-mik. 37. glasn. 13. 376. mon.-serb. divortium per. 34. 27; 43. 32. misc.-šaf. adde pro развод karamz. 1. nota 506. lit. raspustas übermut.

распоустьнъ adj. dimissionis -на книга krmč.-mih. кънигы -ныя ostrom. š.-gl. 50.

распоуштати -аѭ -аѥши vb. dimittere isaak. mon.-serb. - лоучи greg.-mon. - сѧ тѣмнѣѥтъ krmč.-mih. о -шающихъ се съ женами krmč.-mih. 39. маљженьца -ща се krmč.-mih. жена -щаѥть се съ моужемь krmč.-mih. 246.

распоуштѣние n. dimissio nom.-mik. 44. divortium krmč.-mih. ἀποσυναφθῆναι krmč.-mih.

распъирити -рьѫ -рити vb. dilatare нодздрама -рѣнама chronogr. cf. -порити.

распытавати -аѭ -аѥши vb. περιεργάζεσθαι curiose observare ant.

распытати -аѭ -аѥши vb. περιεργάζεσθαι curiose inquirere cyr. 3. 23. -vost. ѧ҃ко опытьнѣ часъ -танъ svjat. bulg. pita i raspita verk. 168.

распытовати -тоуѭ -тоуѥши vb. curiose observare misc. inquirere дьрзыними - пытании svjat. adde -тыв- men.-leop.

распытывати v. **распытовати**.

распытьникъ m. speculator такого прѣдающе ꙗко -ка men.-mih. 176.

распѫхати сѧ -аѭ сѧ -аѥши сѧ vb. διαπρίσθαι frendere strum. act. 7. 54; 5. 33. -šiš. prol. - срьдьци своими; - на иконы pyrg. жалостию -хаѭ се sabb. 32.

распьр- v. **распр-**.

распѧло n. crux роуцѣ простеръ на распѧлѣ op. 2. 2. 310. glag. nsl. raspelo.

распѧти -пьнѫ -пѣши vb. σταυροῦν crucifigere ostrom. cloz I. 416. 662. sup. šiš. 87. strum. chron. 1. 36. 37. 87. aor. -пѧсѧ š.-gl. 47. -пѣлъ cloz I. 482. -пѣни š.-frag. 37. - стрьмоглавь hom.-mih. 117.

распѧтие n. crucifixio sup. pat. pat.-mih. krmč.-mih. op. 2. 2.. 87. -тьи chron. 1. 43. σταυρός crux šiš. 142. σταυρῶσαι, σταυρωθῆναι ostrom. nsl. raspetje, raspinanje habd.

распѫдити -ждѫ -дити vb. σκορπίζειν dispergere ostrom. men.-vuk. prol.-lab. prol. cozm. prol.-cip. - стадо vita-theod. да не -дитъ стада твоего laz. -пьd- bulg.-lab.: in fontt. legi dicuntur **распроудити**, **распроуждение**; nsl. habes etiam rasplôditi croat. raspuditi hung.

распѫждати -аѭ -аѥши vb. dispergere -поуѥть š.-gl. 83.

распѫтие n. ἄμφοδος bivium pat. isaak. mir. ῥύμη vicus proph. πάροδος transitus iez. 16. 15. -proph. adde per. 4. dial.-šaf. chrys.-duš. 14. ber. росп- bor. -тѣхъ nicol. -тихъ š.-gl. 51. nsl. raspôtje.

распѫть m. bivium -тѣхъ pl. l. frag.-serb. -saec. xiii. nsl. raspôt lex.

распѫтьнъ adj. bivii -тнаго пропокѣданиꙗ op. 2. 2. 75.

распѫченина f. findi -поуч- оустнѣ misc.-šaf. 155.

распѫчение n. findi о -поучении оустъ misc.-šaf. 155. bulg. raspukala taja zem milad. 28.

расрѣдити -ждѫ -дити vb. irritare triod. -срьѥнь š.-gl. 77. nsl. rasrditi bulg. rasrđi.

расрѣдъ adj. -доѥ житие παρασίτων parasitorum men.-mih. cf. **ласкрѣдъ**.

засрѣдьчение n. ira въ расрьчение вьпадьше sabb.-typ. 12. **расрьч-** mon.-serb.

расрѣдьчити сѧ -чѫ сѧ -чити сѧ vb. irasci -срьч- alex.-mih. 192.

раставати -ваѭ -ваѥши vb. liquefacere ant. int. 19. 186. 202. - сѧ int. 59.

раставити -вльѭ -вити vb. separare prol. adde mon.-serb. 9. 8. рост- плъкъ per. 111. 9.

раставлѧти -ѭ -ѭѥши vb. separare рост- per. 67. 68. chron. 1. 144. 145. 182.

растанти -таѭ -танши vb. liquefacere int. 248.

растакати -каѭ -каѥши vb. dispergere, dilapidare pat. 260. int. chrys.-lab. монастырска - sabb.-typ. 461. - сѧ alex.: th. -точи-.

растание n. separari sabb. 170. - съкъ-ориста sabb. 171. 188. - съ нимь съкъори sabb. 111.

растапльти сѧ -ѭ сѧ -ѭѥши сѧ vb. liquefieri bus. 698. коскь -ѭше се men.-mih. 229. -топлѧти сѧ isaak.: sine сѧ liquefacere krk.

растати сѧ -станѫ сѧ -станѣши сѧ vb. διίστασθαι discedere men.-vuk. adde prol.-mart. ioann. **растаѫ се съ ѧми** alex.-mih. 122. nsl. rastanek. habd. rum. рострск separo.

растачати -аѭ -аѥши vb. σκορπίζειν, διασκορπίζειν dispergere, dilapidare ostrom. krmč. 137. krmč.-mih. isaak. dial.

io.-sin. int. 293. chrys.-lab. ostrom. nicol. bus. 807. ber. - домь dial.-šaf. - напасти hom.-mih. -точ- int.: male χορηγεῖν men.-vuk.

расташвати -важ -ваѥшн vb. tabefacere alex. liquefacere int. 248. - **сѧ** τήκεσθαι liquefieri sap. 16. 27. -acad.

расташнне n. decedere **разъсталнне съ-творь** sabb. 78.

расташти сѧ -таѭ сѧ -таѥшн сѧ vb. τήκεσθαι liquefieri ant. sup. men.-mih. misc. **горы растаютъ се ако воскь отъ огня** steph. **растлѣ се мьчь** prol.-mih. interire sup. sine **сѧ** liquefacere int. 283. hom.-mih. 187. chrys.-lab. λύεσθαι solvi; διαλύεσθαι dissolvi sup. τήκεσθαι liquefieri šiš. 203. sup. 16. 22. misc.-šaf. **растаютъ рози** vost. 1. 75: nota croat. rastaliti hung.

расташти сѧ -аѭ сѧ -аѥшн сѧ vb. distare **особьнѣ -сташите сѧ** svjat. cf. **-стои-**.

растварити -рѭ -ряѥшн vb. κεραννύναι miscere greg.-naz. adde bon. krk. io.-sin. **-ряѭштей влазни растворъ** svjat. admiscere **-рѣѥшн** sup. **-ра-** alex.-mih. 172. **-вори-** greg.-naz.

растворити -рѭ -рѧшн vb. διαχωρίζειν disiungere men.-vuk. διαλύειν solvere hom.-mih. **разно** - men.-leop. κεραννύναι, συγκεραννύναι miscere šiš. 176. συμπλέκειν coniungere hom.-mih. coniungere cyr. 3. 4. συμφύρειν commiscere greg.-naz. -bibl.-listy ἀρτύειν condire šiš. 236. adde sup. ant. tur.- **ако воскь** hom.-mih.

растворъ m. κράσις mixtio op. 2. 2. 302. res liquefacta misc.-šaf. 160.

растворити v. **растварити**.

растворѥнне n. κέραμα mixtura **-рѧ-** dial. oct. sbor. barl. cant. 7. 2. chron. 1. 71. temperamentum **топло** - io.-sin.

растѣнне n. crescere ant.-hom. int. **зелино** - vita-theod. αὔξησις incrementum op. 2. 2. 303.

растѣсанне n. frustum alex.

растѣсати -шѭ -шѧшн vb. διχοτομεῖν dissecare **мьчемь** - prol.-mart. men.-leop. διχάζειν **на двою** - men.-vuk.

растѣсъ m. segmentum e ligno scisso **въ четыри -сы дрѣкоу** prol.-lab. adde alex. **дрѣ** foramen men.-vuk.

растѣсь f. segmentum acad.

растѣти сѧ -теѭ сѧ -тѣѥшн сѧ vb. dirumpi **раламн -пѣтъ сѧ** περιερρώγει op. 2. 2. 151.

растѣшти сѧ -кѫ сѧ -чѧшн сѧ vb. diffluere prol. ex. sup. dispergi men.-vuk.

расти, растѫ, растѣшн vb. αὐξάνεσθαι, αὐξάνειν crescere **растъıй тѣломь и доушею** vita-theod. **овогда растѣть, овогда же оҳоудѣваѥть** svetk. 37. **растите** pro **растѣте** sup. 314. nsl. rasti, rasem; rastilo: drêvo na rastilu kupiti metl. raselk wachstum trub. raša; rastiti befruchten; petelin kuro rasti Rožna-dol. bulg. rastnъ čech. ratolest beitr. 1. 428. cf. scr. rdh.

растилати -аѭ -аѥшн vb. sternere oct.

растина m. nom. propr. haeretici lit.-mih.

растинати -аѭ -аѥшн vb. dissecare per. 10. 16. chron. 1. 18. 196. 28: th. **растьн**.

растинити -нѭ -нишн vb. sensus dubius: **растиникъ дрьва на въсеплодие** men.-serb.

растирати -раѭ -раѥшн vb. ἀνατρίβειν fricare prol.-cip. - **оужи трьстнѣны** men.-vuk.

растислављ m. nom. propr. viri cyr. 18. svetk. 36. per. 54. bus. 777. **рос-** meth. 4. chron. 1. 127. 130. 132 etc. per. 111. **ростиславичь** chron. 1. 129. 155. 185 etc. **ростиславль** bus. 765. cf. Grimm, gramm. 2. 680. 959.

раститель m. qui auget.

растительнъ adj. augens dioptr.

растити -штѫ -стиши vb. ἐκδιδόναι proferre sup. 379. αὐξάνειν augere ant. adde io.-sin. βλαστάνειν producere **плодь -тить земля** βρύειν producere **земля корѣнны растещи** hom.-mih. τρέφειν alere - **власы** krmč.-mih. op. 2. 2. 128. - **нелѣпыа мысли** vost. 1. 77. ἐκτοκίζειν feneri dare **да не растиши братоу своемоу плода цѣнnаго** deut. 23. 19. -vost. **чюжю да растиши плодъ** deut. 33. 20. -vost. - **сѧ** αὐξάνεσθαι crescere cloz I. 421. pent.-mih.

растицати сѧ -чѫ сѧ -чѧшн сѧ vb. diffluere prol. dioptr.-lab. **вода -четь се** chrys.-lab.

растицъ m. nom. propr. viri chrabr. 91.

растлити -лѭ -лишн vb. διαφθείρειν, φθείρειν corrumpere dial. prol.-vuk. man. krmč. 130. 141. krmč.-mih. int. **сестроу** - hom.-mih. - **дѣвицоу** misc.-šaf. - **оброучницоу** nom.-mik. 75. καταστέλλειν: nota **соушоу растла** men.-vuk. adde **ѥсе погоубн и растьли** svjat. nota part. **растлитъ** margar. 1530. - **сѧ** misc.-šaf. **-лиша сѧ людне** op. 2. 2. 461.

растлитие n. corruptio - **доуше** chrys.-lab.

растлѣковати -кꙋѭ -кꙋѣши vb. interpretari на дкоѥ - hom.-mih.

растлѣстѣти -стѣѭ -стѣѣши vb. παχύνεσθαι pinguescere proph.

растлѣвати -аѭ -аѣши vb. διαφθείρεσθαι corrumpi pat. ant. διαφθείρειν corrumpere int. tur. 51. chrys.-lab. животнад - misc.-šaf.: nota -тьл- antch. - сѧ dioptr. chrys.-lab.

растлѣниѥ n. φθορά, διαφθορά corruptio - по наслию φθορѫ κατηναγκασμένη krmč.-mih.: recte -лѣниѥ a -лити.

растлѣти -тлѣѭ -тлѣѣши vb. corrumpi chrys.-lab. καταφθείρειν pent.-mih. adde mon.-serb. 248. 13. -лѣнныи ber.: nota -тьл- bus. 378. - сѧ misc.-šaf. о -лѣѣшимь сѧ съ своею тьщею misc.-šaf.

растлѣшти -кѫ -чеши vb. pulsando dividere -кошѫ врата bell.-troj. 42. растльчѥнѥ ораꙗ sabb.-typ. 189. растльци misc.-šaf. копривникъ растлькъ misc.-šaf. 151. финикы растльчены 161.

растлѣвати -ваѭ -ваѣши vb. corrumpere men.-mih.

растлѣти -ѥѭ -ѥѣши vb. corrumpere - дѣвица chron. 1. 34. 7.

растоварити -рѭ -рѣши vb. exonerare mon.-serb. duš. 103.

растоимьць m. fenerator svjat. -op. 2. 2. 402. mat. 9.

растопити -плѭ -пѣши vb. διαλύειν, τήκειν, διατήκειν liquefacere men.-vuk. prol.-lab. pat. prol. prol.-cip. misc.-šaf. sup. 193. - олово men.-mih. prol.-mart. - смолоу men.-leop. men.-vuk. - всѣкъ ледъ ex. 155. ἐκθερμαίνειν calefacere sup. 257. - сѧ: - огнюмь prol.-lab. -пи сѧ ледъ par. отъ вара - sabb. 154.

растопльвати -аѭ -аѣши vb. θερμαίνειν calefacere chrys.-lab. -лѣѣ- prol.

растоплити сѧ v. растаплити.

растоплѣниѥ n. liquefacere - мѣдн men.-leop. - любъве isaak.

расточати v. растачати.

расточѣнькъ m. dispersus glag.

расточѣниѥ n. διασκορπισμός dispersio крвš. io.-sin. isaak. abtreibung der leibesfrucht nom.-lab. misc.: nota ridicule σκορπίων scorpio bis 3. reg. 12. 11. -крвš.

расточити -чѫ -чиши vb. διασκορπίζειν dispergere ostrom. ant. adde chrys.-frag. š.-gl. 82. greg.-mon 82. nom.-mik. 153. chron. 1. 64. 139. - богатьство men.-leop. io.-sin. свиты -чены -vost. 1. 171. дани царевы - dial.-šaf.

растоянии n. διάστημα intervallum isaak.

растрѣзавати -заѭ -заѣши vb. rumpere prol. 125.

растрѣс- v. растрѣск-.

растрѣсти -дѫ -дѣши vb. διαστέλλειν dividere - цр҃ѣ psal. 67. 15. -vost. digerere: adde frag.-bulg. добрѣ - свои antch.

растрига m. qui monasterium deseruit -зстalex. рос- bus. 1025.

растриженишть m. filius eius qui monasterium deseruit рострижинничь per. 36. 32.

растрѣшти -гѫ -жеши vb. monachatu liberare per. 35. 20. chron. 1. 179. 35. adde krvš. ростригъ ю bor. 41. ѥьѧже (ѩже) бѣ раст(р)игъ поѧль женѫ свѣ svetk. 38. -гоше злато по власоу ἐτμήθη τὰ πέταλα τοῦ χρυσίου τρίχες exod. 39. 3. - pent.-mih. - сѧ per. 43. 31. bus. 707.

растронти -строѭ -строѣши vb. componere - съвѣтъ нашь hom.-mih. 40. - сыны свои bor. 31. - имѣние prol.-vost. - землю karamz. 3. 77. οἰκονομεῖν dispensare - добрѣ cyr.-hier. - сѧ krmč.-saec. xiii.

растрошити -шѫ -шиши vb. κατεσθίειν consumere - господьнѥ sup. 274. - злато men.-leop.

растроꙋти -оꙋѭ -оꙋѣши vb. rumpere ant.-hom. 196.

растрѣва f. ἀπώλεια iactura - смольна men.-vuk. - смолѣна pat. 245.

растргати -аѭ -аѣши vb. διασπᾶν divellere šiš. 40. men.-vuk. -тєрг- holm. διαρρηγνύναι prov. 23. 21. -vost. -трьгostrom.

растргнѫти -нѫ -нѣши vb. διαρρηγνόναι, ῥηγνύναι rumpere ostrom. barl. sup. šiš. 232. krmč.-mih. τείνειν tendere men.-vuk. adde š.-gl. 81. misc. mat. 25. -трьжень part. prol.-mart. - сѣти sim. I. 25. на четверо - men.-vuk. -гоше ю на двое prol.-mih. -трьг- ostrom. -тєрг- mat. 25. - сѧ: сь жизнию злѣ -гноу сѧ krmč.-mih. 372. брань -гнеть сѧ misc.-šaf. -гьшоу сѧ врѣтищоу prol.-vuk.

растргнѫтиѥ n. diruptio glag. - оꙋзамь laz.-vuk.

растрѣзавати -заѭ -заѣши vb. dirumpere par. trigl.

растрѣзаніе n. diruptio prol. sup. 271. оудовь - prol.-mih. 85. ἀκύρωσις abrogatio krmč.-mih. ἀφανίσαι vastare krmč.-mih. διαφθαρῆναι corrumpi дати на - krmč.-mih.

растрѣзати -лѣж -лѣшн vb. διαρρηγνύναι, ῥηγνύναι dirumpere sup. ostrom. men.-vuk. krmč.-mih. man. σχίζειν, διασχίζειν diffindere proph. διασπᾶν divellere strum. κατατέμνειν dirimere men.-vuk. καταπείρειν transfigere prol.-cip. καταχαράσσειν men.-vuk. adde ant. prol. prol.-vuk. isaak. ephr. glag. ber. - на двое; - на оуды prol.-mih. - ризы chrys.-lab. - ржницѣ dioptr. - власы chrys.-lab. - плъть men.-vuk. тѣло -зано prol.-mih. -заѣм овьцѣ προβατοσπαράκτης; чедоу гладьмь оумрьтвы -заѣмоу hom.-mih. -тьр'з-ostrom. - см: -заѣть се паоучина chrys.-lab. -тьрз- greg.-naz.: nota -рѣжи georg.-naz.

растрѣзовати -лѣж -лѣшн vb. διαρρηγνύναι, καταρρηγνύναι rumpere dial. sup. 258. chrys.-lab.

растрѣти - ѣж -ѣшн vb. frangere misc.-šaf. cf. -трѣти, -трѣти.

растрѣбити -блѣж -бишн vb. purgare prol. chrys.-duš. ἐξωνεῖσθαι redimere prol.-cip. -бивь ἐξωνήσατο men.-vuk.

растрѣкати -лѣж -лѣшн vb. irritare нача - его къ ней prol.-vost.

растрѣлити -лѣж -лишн vb. transfigere prol.-mih.

растрѣлѣнніе n. transfigere prol.-mih. 252. вѣдомь на -лѣніе prol.-belg.

растрѣлѣти -лѣж -лѣшн vb. transfigere prol.-mih. prol.-vuk. per. 8. 27. chron. 1. 12. 114. 196. множьствомь стрѣль -лѣнь prol.-belg.

растрѣсновеніе n. κεραύνωσις fulmine percutere op. 2. 2. 57. σκηπτός fulmen достойни соуть растрѣсновенію zlatostr.

растрѣснѫти -нѫ -нѣшн vb. κεραυνοῦν fulmine percutere -новѣнный op. 2. 2. 57. -новенымъ клатыжть са суг.-hier.

растрѣти -трѫ -трѣшн vb. conterere misc.-šaf. алой -, мастихѣ - misc.-šaf. - на двое. prol.-vuk. -трѣнь misc.-šaf.

растоудити -ждѫ -дишн vb. frigere хощеши, не растоудити се топлотѣ isaak.

растоудие m. nom. propr. haeretici lit.-mih.

растоуждати -лѣж -лѣшн vb. refrigerare топлотоу - isaak. - см isaak.

растоурити -рѫ -ришн vb. evertere, de aedibus misc.

растоушитель m. sensus dubius: малодоушьствоующихъ растоушителѥ chrys.-lab.

растъ m. 1) ἡλικία statura sup. 55. pat.-mih. greg.-naz. налоучѧ юна растомь dioptr. 165. 2) τόκος usura op. 2. 1. 117; 2. 2. 115. iez. 22. 12. -proph. mat. 48. 49. ber. - възмлемь, егожѥ паулъ велить бѣгати hom.-mih. 69. расты даѣть златыѧ vost. 1. 106. расты даѣть златьныѥ, рекъше токъ τόκους παρέχει τοῦ χρυσίου men.-mih. 240. 3) morbus quidam misc.-šaf. 160. поколить растомь и очима 135. adde 143. σπλήν splen, malum hypochondriacum op. 2. 2. 147. имающей растъ и водный троудъ pro σπλῆνα καὶ ὕδερον op. 2. 2. 115. nsl. rast f. wachstum dain. 107: nota russ. волосомъ, ростомъ губ. 1. 92.

растъко m. nom. propr. viri, inter monachus Sabbae растько и оубо и зѣло о господи добрѣ богоу възрасте sabb. 4. растька sg. a. steph.

растъкъмити -млѣж -мишн vb. pacisci, uti videtur растькмиха и намѣриха bulg.-lab. 80.

растъ m. fenus растъ на растъ и лъсть на лъсть svjat.-mat. 9. съ растъмь svjat.

растъл- v. растл-.

растънати -лѣж -лѣшн vb. σχίζειν scindere -навъ дрова gen. 22. 3. -parem. saec. xiv. cf. растѧти.

растъннти v. растѧти.

растънъ adj. sensus dubius: дѣодора нѣкоего растноу сестроу misc.-šaf. 28.

растънѣкати -лѣж -лѣшн vb. scindere -тн- domet. cf. растѧти.

растѣкати са -лѣж са -лѣшн са vb. diffluere krmč.-mih. 189. discurrere trigl.

растѣпение v. расцѣпление.

растѧгнѫти -нѫ -нѣшн vb. distrahere prol. int. prol.-mih. на четверо - men.-leop. -гъше по земли prol.-mih. ἐκτιθέναι imponere pent.-mih. rum. ръстигнеск crucifigere cf. растѧшти.

растѧгнѫтие n. distractio ex.

растѧгъ m. sensus dubius, fortasse statura: ыкоже растоупти са коиждо отъ дроугыа по единомоу - гоу vost.

растѧжати -жлѣж -жѣшн vb. sensus dubius: виноградь себѣ наслади ѥси и оплотомь оплеть растѩжалъ ѥси belg.

растязати сѧ -жж сѧ -жѣшн сѧ vb. rixari **ростижоуть сѧ** o чемь sbor.-kir. 56.

растѧти -тѧж -тѧшн vb. σχίζειν scindere pol. rozciąc: male **растникъ** gen.22. 3. -acad. alex.

растѧштн -гж -жѣшн vb. τείνειν, διαπεταννύναι tendere men.-vuk. prol. 100. prol.-cip. **растѧщи** men.-leop. **оужьмн растещи** men.-vuk. prol.-mart. **на колесн -жень** prol.-mih. **-жень роукама и ногама** prol.-mih. **-жень дѣватню войнъ** men.-leop. **коловы -жена** проздерεῖσα (sic) men.-vuk. **на четворо -жени** prol.-mart. - **сѧ: мрьтвотлѣнньѣ растещи сѣ** hom.-mih. 166. nsl. rastezavica, pretezavica pandiculatio habd. cf. **растягнжти.**

растжпати сѧ -аж сѧ -аѣшн сѧ vb. separari **начѣше растоупати сѣ съставн тѣлесе** его hom.-mih. 15.

растжпити сѧ -плж сѧ -пшн сѧ vb. διαβαίνειν dissolvi dial. ioann. chron. 1. 40. 193. σχίζεσθαι scindi kruš. sup. dirimi **землѧ -пи сѧ** mir. **-пи сѣ вода** pent -mih. **-пи сѣ земли подь ногама ихъ** ἐρράγη ἡ γῆ etc. num. 16. 31. -pent.-mih. **землѧе -пивши сѣ жнвы прнимн вьсѣхъ насъ** laz.-vuk. 113. **облацн разстоупньше сѣ** mon.-serb. **сьсоудь -пи сѣ** nom.-lab. **распалнвамъ -пивъшимъ сѧ** svjat.

растжплѣнне n. dirimi misc.-šaf.

растжпъ m. intervallum ex.

расоукати -чж -чѣшн vb. retorquere **нѣ -кана прадѣна** ἀμετάκλωστος man.-vost. nsl. rasukati rum. **ръсѣчск.**

расоужнти -нж -нѣшн vb. dissipare **татарове розсоуноуша сѧ** chron. 1. 202.

расоути -съпж -съпѣшн vb. dissipare prol.-belg. georg. **расоу блъгаре** ok. 75. **расоути до корнена** mon.-serb. 371. - **сѧ: идолы расоуше сѣ въ песькъ** prol.-mih. 256. **дрѣвоу въ пепель расыпьшоу сѣ** prol.-mih. 248. **да распеть сѣ коуплы** misc.-šaf. **жндове расоуша сѧ** psalt.-int. -saec. xn. **градь сѣ расоу** mon.-serb. 204. **да сѣ распе** 116. 135. 243. **да сѣ разаспе** 314. adde duš. 35. 97. 123. 181. 196. διασκορπίζεσθαι dispergi **расоуша сѧ костн** ibid. **половцн расоули сѧ по земли** lavr. **росоули сѧ** chron.

расоутнѣ n. dispersio georg. mon.-serb.

расѫватнти -штж -тнши vb. dividere glag.

расходнти сѧ -ждж сѧ -днши сѧ vb. dissolvi sup. prol.-mart. men.-leop. per. 4. διαιρεῖσθαι dividi **плъть -днть сѣ** men.-vuk.

расходъ m. sumtus op. 1. 127. trigl. διάστασις intervallum, dissidium **-зъх-** io.-dam. **бязъ -да** ἀδιαστάτως op. 2. 2. 300. io.-dam. λύσις solutio, cessatio - **потопоу** io.-dam. klruss. roschid sumtus.

расхожденне n. λύσις solutio prol.-cip. - **пирогу** men.-vuk. - **позорнща** chrys.-lab.

расхѫтанне n. diripere per. 74. **повержѣте ма псомъ на -ньѣ** chron. 1. 149.

расхѫтнти -штж -тнши vb. διαρπάζειν, ἁρπάζειν diripere men.-vuk. ostrom. sup. - **нще** chrys.-lab. **-щеномь бывшемь домашнимь его** dial.-šaf. **расхнтитъ корысти** σκυλεύειν spoliare iez. 29. 19. -vost.

расхѫштати -аж -аѣшн vb. διαρπάζειν diripere ant. sup. **-хщи-** glag.

расхѫштѣнне n. διαρπαγή direptio ant. greg.-naz. krmč.-mih. nom.-lab. chron. 1. 41. 43.

расцѣлити -лж -лѣшн vb. affligere encbol. **срьдьце сн расцѣлѣ** διασπαράχθη hom.-mih. 27. **азъ есмь, егоже вы расцѣлисте** pol. 1494. **азъ есмь, егоже вы -листе, нъ господь оутѣши ма** pal. -saec. xvi. **харбтоу** cor vulnerare **росцѣли насъ** io.-clim. russ. dial. **разкнлять** pol. rozkwilać fiere facere.

расцѣтнти -штж -тнши vb. floridum reddere adde **-токанъ** alex.

расцѣпити -плж -пѣши vb. διασχίζειν, σχίζειν scindere chrys.-lab. georg; findere sup. **-плѣна дъскл** chrys.-lab. **раздѣлнти н** - men.-mih. 387. dividere **аще горы, аще рѣкы -пше насъ** glasn. 11. 168. - **сѧ** solvi pat. 265. **зоубомь-пльшнмь сѣ** greg.-mon. 92. nsl. rascêpiti bulg. rascepi, rascepuva: nota **раскѣпнти: тростьми на полы -пленнми** prol. -saec. xv. -vost. **катапетазма -пи сѧ** pal. 1494. cf. russ. dial. **раскепина.**

расцѣплнти -плж -плѣши vb. scindere pan.

расцѣплѣнне n. σχίσμα scissio ioann. **растѣпение къ нозѣ** op. 2. 2. 25.

расч- v. **рашт-.**

расчесати -шж -шѣши vb. pectere prol. 133. lacerare **тѣло битнемь -слно** prol.-mart. men.-leop.

расчетати -аж -аѣшн vb. disiungere pat. διατάσσειν disponere **-тань образь** διατεταμένος hom.-mih. 27. **дѣмосиѣвати** publice vendere **разьчитати нмѣнне къ**

лоучѣшимь вь размѣнѣнїе men.-vuk.

расчешлѧти -шлѭ -шлѣши vb. pectere - власы krmč. 159.

расчинити -нѭ -ниши vb. dividere - на троѥ; διατάσσειν disponere -сьч- šiš. 88. 136. -зч- домъ par.

расчинѣвати -ѣѭ -ѣѥши vb. διατάσσειν disponere prol.-mart.

расчинѧти -нѭ -нѣѥши vb. διατάσσειν disponere prol.-mart. ber. - помыслы clim. разч- op. 2. 1. 188. men.-leop.

расчисти -чьтѫ -чьтеши vb. computare -чьть по тьнкоу cyr. 18. разьчтѣшь доволь ψηφίζει τὴν δαπάνην, εἰ ἔχει εἰς ἀπαρτισμόν luc. 15. 28. -nicol. разочтѣть op. 2. 1. 154.

расчитание n. computatio разч- krmč.-mih. 216.

расчитати -ѣѭ -ѣѥши vb. ἀριθμεῖν, ψηφίζειν computare разьч-, расьч- krmč.-mih. прибытокъ - clim. -зч- io.-sin.

расчрѣпати v. рачрѣпати.

расчьтѣние n. ἀναρίθμησις computatio разьчт- krmč.-mih.

расчѧстити -штѫ -стиши vb. discerpere alex.

расъ m. nom. propr. loci оу расѣ sabb.-typ. 94. светаго георьгиа вь расѣ 29.

расълати -лѭ -лѣши vb. dimittere разъсл-, разсл- men.-mih. разос- per.

расъматрити v. расъмаштрити.

расъматрѣвати -ваѭ -ваѥши vb. diiudicare -рѣв- par.

расъмаштрити -шѭ -шѣѥши vb. διακρίνειν diiudicare sup. 427. расмащрь- šiš. 227. расмаштрѣ- sup. 220. расмаштра- sup. 427. расматрь- hom.-mih. krmč.-mih. ber. πυκτεύειν pugnare op. 2. 1. 148. šiš. 245. -трѣ- dioptr. οἰκονομεῖν providere -тра men.-vuk. ἀφορᾶν respicere krmč.-mih. γινώσκειν cognoscere kruš. расмотрѣи- comm. int. -тра- int. расмощрь- ber.

расъмотриливъ v. расъмотрьливъ.

расъмотритель m. qui diiudicat -см- men.-leop. int.

расъмотрительнъ adj. diiudicans -см- int.

расъмотрити -рѭ -рѣши vb. κρίνειν iudicare šiš. 81. οἰκονομεῖν administrare -см- εἰκάζειν coniicere greg.-naz. -см- hom.-mih. sup. 437. prol.-mart. greg.-naz. misc.-šaf. nom.-mik. 29. chron. разсмотрѣнъ conspicuus l. macc. 4. 21. -mat. 54. разсм- cyr.-bier.; male apud vost. -рѣти.

расъмотрьливъ adj. diiudicans dioptr.-lab. op. 2. 2. 50. krk. -трьливь pat.-mih.

расъмотрьникъ m. εἰκαστὴς coniector не гржѣ -см- greg.-naz.

расъмотрьнъ adj. administranda rei peritus pat. op. 2. 1. 145.

расъмотрѣти v. расъмаштрити.

расъмотрѣние v. расъмотрѣние.

расъмоштрити v. расъмаштрити.

расъмоштрѣние n. διάκρισις diiudicatio расм- io.-clim. расмотрѣние šiš. 240. pat. разсмотрѣние chron. l. 91. 165.

расъпъ m. eversio, poena quaedam распомь томимь misc.-šaf. - да подъемлѣть misc.-šaf. 67. serb. rasap eversio živ. 8. 85.

расълати -лѭ -лѣши vb. dimittere triod. разс- высоу свою рать sabb.-typ. 165.

расъпавати -ваѭ -ваѥши vb. dispergere mir.

расъпание n. dispersio ant.-hom. proph. isaak. ber. διάλυσις solutio pent.-mih. - рати нсоусове pent.-mih.

расъпатель m. λοιμός homo pestilens proph.

расъпати -паѭ -паѥши et -плѭ -плѣши vb. ἐκχεῖν, διασκορπίζειν dispergere sup. pent.-mih. ostrom. διασκεδαννύναι dissipare op. 2. 1. 115. διαχεῖν diffundere pent.-mih. διασπᾶν divellere; λύειν solvere hom.-mih. καταλύειν solvere per. lm. παραλύειν solvere proph. καθαιρεῖν evertere pent.-mih. kruš. λοιμαίνεσθαι devastare exod. 23. 8. -pent.-mih. φθείρειν, καταφθείρειν perdere proph. διαφθείρειν perdere vost. 1. 414. - жоупана ok. 74. adde vita-theod. pat.-mih. chrys.-lab. men.-mih. pat. epbr. mat. 35. chrys.-frag. pam. chron. 1. 56. 85.-87. - градъ bell.-troj. 10. ok. 68. - землю ok. 83. кости -пли lavr.-op. 35. -плѣть храмъ божий op. 1. 307. -плана цркъвь par. 120. - трѣвинкы pent.-mih. - царьство per. lm. - силоу hom.-mih. - врагы sim. I. 22. - тетивы pent.-mih. - печаль hom.-mih. - болѣзни op. 2. 2. 41. - дѣла дияволи op. 2. 2. 41. грѣхы своа милостьми -пли op. 1. 134. -паѥмъ оумъ par. оушима -панама greg.-naz. - соуботоу op. 2. 2. 41. аще -плѣть дѣвьство своѥ misc.-šaf. 137. - см: -павьшоу сѧ тржьствоу prol.-mart. -плѣть сѧ съборь hom.-mih. -паше сѧ чѣты вражиѥ διαλύεται τὸ τῶν δυσμενῶν στῖφος men.-mih. да -плѣть сѧ misc.-šaf. (cf. расъпъ) ин въ въз-

дoуχъ -пающа сѧ greg.-naz. rum. рѣсѣпѣск.

расѣповати -поуѫ -поуѣшн vb. διασκορπίζειν dispergere men.-mih. pan. pat. - сѧ chrys.-lab. pat. 296. misc.-šaf. ichn. -поуѣть сѧ гроуда chrys.-lab.

расѣпь f. diripere alex.

расѣнъ adj. διάφορος diversus вь расѣхъ χωρίοις ἐν διαφόροις οἰκίσκοις men.-mih. 273. **расѣнѣ сѣни** ant.-hom. 153. **дъвѣма или трьмъ расноу отъцѫ сѫщема** bus. 269. **дрьжѫ двѣ плѧсници раснама ржкама** pat.-mih. 152. cf. **разнъ**.

расѣкати -каѫ -каѣшн vb. dispergere prol.-lab. domet. int. **-сѣсѣкѣ-** men.-mih. **діарѳроѵ -зѣсѣкѣ-** men.-vuk.

расѣдаль v. **расѣдѣль**.

расѣдалына f. scissio alex.

расѣданіе n. rumpi prol.

расѣдати сѧ -аѭ сѧ -аѣшн сѧ vb. διαρρήγνυσθαι dirumpi sup. pam. 136. men.-mih. tur. io.-sin. sabb. 80. mir. bus. 118. ber. **каменіе -даѣть сѧ** pam. 136. **-дающіе сѧ каменіе** hom.-mih. **по ногама лоуны синіеѭ вьсходѧще -дахоу сѧ** greg.-lab. **гроудн -дающе сѧ** hom.-mih. **-даше сѧ чрѣво** men.-mih.

расѣдина f. ruptura trigl.

расѣдити -ждж -днш vb. rumpere euchol.

расѣдьлнвъ adj. rimosus, uti videtur **коры разсѣдлнвы** ex.-vost. 1. 210.

расѣдѣль f. rima **расьсѣдали** dioptr.-lab.

расѣдѣльнъ adj. scissionis prol. cf. **расѣльнъ**.

расѣкатель m. qui dissecat nom.-lab. krmč.-mih. zak.-serb.

расѣкати -аѭ -аѣшн vb. dissecare pat. pyrg. bus. 980. men.-leop. - **на двое** sabb.-typ. **-зс-** chron. 1. 222. cf. **-цатн**.

расѣклина f. scissio int. ber.

расѣклиньнъ adj. scissionis alex.

расѣкль f. scissio dioptr. triod. 70. 71. acad. alex. - **каменьна** διαιρεθεῖσα πέτρα men.-vuk. cf. **расѣдѣль**.

расѣкльнъ adj. scissionis prol. **гровь** - ταφροειδὴς λάκκος men.-vuk. **-но мѣсто** χρημνώδης τόπος men.-vuk. prol.-cip. cf. **расѣдѣльнъ**.

расѣсти сѧ -сѧдж сѧ -сѧдѣшн сѧ vb. διαρρήγνυσθαι, διαδονεῖσθαι scindi, discuti men.-vuk. proph. triod. ioann. chron. **земли на двое -дѣшн сѧ** prol.-mart. - **на полы** int. 299. - **польма** act. 1. 18. **-šiš. ако сьсцоу ює** - prol.-mart. **-дѣшнмь сѧ стѣнамь** prol.-mart. **лѣдь -дѣ сѧ** hom.-šaf. **росѧдоуть сѧ мѣсн** bus. 101. adde bus. 119. 478. **расѣсти сѧ хотѧще отъ ласкрѣдны** zlatostr.

расѣти -сѣж -сѣюшн vb. διασπείρειν dispergere proph. **-сѣни** διασπαρέντες strum. **-сѣтъ** part. esai. 61. 8. -vost. διασκορπίζειν dispergere **-сѣти вѣсте** iez. 20. 34. -vost. cf. **расѣнати**.

расѣтнѣ n. dispersio proph.

расѣцати -аѭ -аюшн vb. τέμνειν dissecare men.-vuk. pat. adde chrys.-lab. hom.-lab. pan. mon.-serb. - **сѧ: на двѣ -цаѣть сѧ чести** men.-vuk. cf. **-кати**.

расѣчѣніе n. dissectio triod. isaak.

расѣшти -кѫ -чеши vb. dissecare; διαιρεῖν dividere men.-vuk. ἐκκόπτειν exscindere bon. καταρρηγνύναι effringere - **крата** prol.-mart. - **на двое** sabb.-typ. - **оукроухъ злата** chrys.-lab. συγκόπτειν concidere **рассѣцѣте рала каша на ороужна** ioël 3. 10. -vost. - **на оудеса** prol.-mih. tur. - **на оуды** vost. 1. 158. adde alex.-mih. 197. men.-mih. pan. prol.-vuk. prol. ioann. chron. 1. 62. 119. 188. aor. **расѣшіѫ** bon.

расѣшникъ m. dispersus **-цн митрополнѣ** chrys.-duš. 48.

расѣѧніе n. διασπορά dispersio šiš. 185. alex. **-ннні наше сьберѣть вь єдино** sabb. 81.

расѣяти -сѣж -сѣюшн vb. διασπείρειν dispergere pent.-mih. triod. op. 2. 2. 630. chron. 1. 3. 42. **расѣю по всѣмъ вѣтромъ** bus. 177. - **сѧ** proph. chron. 1. 73. x. **на въздоухъ** - chrys.-frag. cf. **расѣти**.

расѫждивъ adj. discernendi vim habens domet.

расѫдитель m. qui diiudicat - **мыслемь** sabb. 148.

расѫдительнъ adj. discernendi vim habens pat. int. ephr. isaak. prol.-mart. belg. εὐδιάκριτος men.-vuk.

расѫдити -ждж -днш vb. διακρίνειν, κρίνειν discernere šiš. 77. š.-gl. 66. dial. pat. bon. sup. op. 1. 89. proph. typ.-chil. bell.-troj. 6. **разьс-** men.-leop. ichn. **расс-** š.-gl. 66. **рассоую** 81. **рассоудн нма** bus. 718.

расѫдъ m. iudicium pat.-mih.

расѫдьливъ adj. discernendi vim habens pat.

расѫдьникъ m. homo prudens io.-clim.

расѫждати -аь -аюшн vb. κρίνειν, ἀνακρίνειν, διακρίνειν discernere krmč.-mih. op. 2. 2. 260. chrys.-frag. strum. **-ждьsvjat.-mat. 7. разьс-** sabb. 98. **рассоужа-** op. 2. 2. 260.

раскаждєнікъ m. sensus dubius prol.
раскаждєніе n. διάκρισις diiudicatio ant. svjat.-mat. 7. adde sup. раз- š.-gl. 42. разъс- misc.-šaf.
ратай m. ἀροτήρ, γεωργός agricola hom.-mih. prol.-mart. ex. psalt.-theod. adde sup. dial.-šaf. men.-mih. men.-leop. prol.-vuk. prol.-mih. mat. 44. misc. ber. chron. mon.-serb. -тан и винарн men.-belg. nsl. rataj habd. ratar lex. bulg. rataj, ratajče; ratejca f. milad. 506. ratejče servus verk. 370. serb. rataj, ratar čech. pol. nserb. rataj russ. оратай ryb. 1. 19. lit. artojis cf. орати: th. ра suff. тай.
ратва f. ἀροτρίασις aratio не боудєть нн ратъвы нн жатвы gen. 45. 6. -vost.
ратнборъ m. nom. propr. viri bus. 396. chron. -рнчь, -рювъ, -рь chron.
ратити сѧ -штж сѧ -тнши сѧ vb. πολεμεῖν bellum gerere apost.-saec. xiv. isaak. per. 110. 17. chron. alex. συνάπτειν πόλεμόν pent.-mih. -съ кымь ἀντιπολεμεῖν proph. oserb. raćić impedire.
ратнште n. δόρυ hasta 1. par. 11. 23. -proph. mat. 53. pro сулица azbuk. pro рогатина, ощѣпъ, волочня, стрѣла, болтъ ber. phalarica trigl. nsl. ratišče hastile meg. lex. securis klruss. ratyšče čech. ratiště cf. nsl. rantišče sensenstiel dain. 64. et ranta lange stange; ратовнште.
ратоборьство n. bellum maritimum; male trigl.
ратоборьць m. qui pugnat prol.-mih. tur. 40. io.-sin. par. trigl.
ратованіе n. bellum gerere io.-sin. isaak. dioptr. trigl.
ратовати -тоужь -тоующи vb. πολεμεῖν bellum gerere prol. triod. int. dial.-šaf. greg.-mon. 66. chrys.-lab. dioptr. chron. mon.-serb. - кого pan, dioptr. io.-sin. - разоумъ ἀντιπράττειν τὴν γνώμην man.
ратовнште n. κοντός portica 1. reg. 17. 7. alex. fustis trigl. cf. ратнште
ратолюбьнъ adj. belli amans alex.
ратоносѣдьнікъ m. πολεμόκλονος bello strepens, recte in bello victor -дн- man.
ратотворьнъ adj. bellum faciens, bellicosus chrys.-lab.
ратотворьніе n. πόλεμος bellum men.-vuk.
ратъко m. nom. propr. viri грѣшний ратко простѣте pat. 78.
ратъ f. μάχη pugna man. sup. πόλεμος bellum men.-vuk. sup. pat.-mih. proph. chron. 1. 15. 71. 93. 104. 109. alex.-mih. 42. mon.-serb. въ корабльнъіхъ ратьхъ svjat. m. isaak. рати нмоуть svjat. рать прнемлюштє svjat. pugna sup. ἐπανάστασις insurrectio sup. - тво-раχоу alex.-mih. 9. междоусобна - greg.-mon. 88. χραбри отъ рати и брани пришьдъше ἀριστεύς hom.-mih. 103. на нѣгоже нєси ратню въсталь πολεμούμενος men.-mih. понде ратью chron. 1. 231. 232. приде ратью 232. ходи ратью 220. проиде скрозѣ все рати тоурскые sabb.-typ. 133. exercitus per. 32. 31; 67. 31. - ме обьходить hom.-mih. - остоупила chron. 1. 222. расыпание рати нсоусовѣ pent.-mih. поѣдитєльна рать prol.-mart. cf. magy. had bellum et exercitus nsl. rat m. prip. croat. f. bndin. 38. serb. f. m. živ. 8. russ. dial. рать exercitus со ратью свлой ryb. 1. 431. let. râts f. rixa: rad. ra: lit. rêti let. rât; rêt latrare scr. râ latrare.
ратьникъ m. πολέμιος hostis sup. svjat. op. 2. 2. 151. pat. dial. prol. domet misc. isaak. alex.-mih. hom.-mih. zak.-serb. misc.-serb. иконьнъ - svjat. per. lxxii. barbarus sup. 214.
ратьничь adj. poss. πολεμίου hostis ant.
ратьничьскъ adj. bellicus misc.-serb. barbarorum sup.
ратьничьство n. bellum men.-mih.
ратьнъ adj. πολεμικός bellicus, πολεμιχώτατος man. ἐναντίος contrarius sup. 69. adde chron. 1. 12. 30. 41. 72. 73. 94. 98. 99. ратенъ боудєши съ тѣмь bus. 481. самъ сѣѣ ратенъ antch. моудрь ратномоу дѣлоу sabb.-typ. -тьно ороудне prol.-mart. -тьна брань men.-mih. чедь -тьна men.-mih. колоколи -тные sabb.-typ. 128. ἐνυάλιος bellicosus - гласъ man. τῶν πολέμιων hostium - нахоль men.-vuk. -но сьнитные ok. 57. μάχης pent.-mih. τῶν πολέμων bellorum ev.-novg. -тенъ nom propr. viri asěn 54. qui bellum gerit печенѣзи съ нами -ни lavr. и то ны ѣ -но svjat.
ратьнѣ adv. ἐνυάλιον bellice -тнѣ man. 63.
ратьствовати -воуѭ -воующи vb. πολεμεῖν bellum gerere ant. pat. chrys.-frag.
рахнлинъ adj. poss. rachel pent.-mih. -линъ dioptr. š.-gl. 63.
рахнль f. ῥαχήλ rachel -хыль pent.-mih. хылина ibid. рахнлѣ sup. 286.
рахманъ m. brachmanus -ны per. lxvi. -не per. 4. 13. cf. klruss. postymo jak rachmane pryp. 78.
рацѣпити -плѭ -пиши vb. findere трьстьми -плены prol.-mih. 231.
раченіе n. desiderium trigl. - тѣлесьно isaak. ἔρως amor men.-vuk. - нмѣше на

ню krmč.-mih. βασκανία fascinatio adde ber. ziz.

рачий adj. comparat. gratior **рачъшіж** ѭ **имѣти** cloz I. 143. klruss. račej.

рачитель m. ἐραστής amator prol.-mart. op. 2. 2. 215. sbor. prol.-vuk. misc.-šaf. krmč.-mih. ber. azbuk. men.-leop. - **ꙗ҃вь** prol.-mih. **правдѣ** - krmč.-mih. - **цѣломоудрию** krmč.-mih.

рачительница f. quae amat azbuk. trigl.

рачительнъ adj. amans, propitius - **скрьбещимь** hom.-mih. **-но житиѥ** prol.-mart.

рачительство n. ἔρως amor op. 2. 2. 7. 11, men.-leop. trigl. **ратно** - prol.-mart.

рачительствовати -воуѭ -воуѥши vb. velle prol. ἀριστεύειν excellere men.-vuk.

рачити -чѫ -чиши vb. θέλειν, βούλεσθαι velle pent.-mih. sup. proph. bon. hom.-mih. sborn. prol.-mih. mon.-serb. ber. **сей не рачише** gen. 39. 8. -vost. **не рачьшю емоу** meth. 4. - **вѣчьноую жизнь** men.-mih. amare **рачить свою хоть** zlatostr. **рачимь** qui amatur misc.-šaf. ἀνέχεσθαι tolerare men.-mih. 246. fris. rasite, razil nsl. meni se rači croat. račiti verant. klruss. račyty pol. raczyć oserb. račić lit.ročiti cf. ahd. ruohjan weig. 2. 515. male a **радъ** derivat šaf: nota **не рачюіре обратити сѧ** men.-mih. 180, quod a quodam **ракати, рацати** derivabis, nisi est pro **рачеціе**.

рачица f. γλωσσοκομεῖον loculus op. 1. 244. ostrom. arca prol.-belg. prol.-mih. men.-mih.

рачрѣпати -плѭ -плѥши vb. haurire **-чьр'павъше** svjat.-mat. **разьч-** ephr. **росч-** pam.

рачрѣсти -тѫ -теши vb. τέμνειν secare **землю орати, ѩже мъногашьди рало рачрѣло** ѥ greg.-naz.

раширити -рѭ -риши vb. πλατύνειν dilatare **разш-** ok. 54. - **сѧ** mat. 47. **разьш-** pent.-mih. **рошир-** sup.

раширяѣкати -лѭ -лѥши vb. dilatari **разьш-** clim.

раширяѣти -ѣѭ -ѣѥши vb. dilatari domet. bon. pent.-mih.

раширяти -лѭ -лѥши vb. πλατύνειν dilatare dial. io.-sin.

раширѣти -ѣѭ -ѣѥши vb. πλατύνειν dilatare ostrom. int. krmč.-mih. chron. l. 65. krnš.

рашириѥниѥ n. dilatatio krmč.-mih.

рашт҃ениѥ n. augere georg. sup. crescere chrys.-lab. **по рацениюю вр҃кмень** men.-mih. 133. ἡλικία aetas op. 2. 2. 41. io.-siu. sup. 63. **роци-** sbor.-kir. 52. **роцениемъ кланѩхоу сѧ** per. 21. 21. βιώσιμον quod vitam dat sup. 72.

рашт҃ниѥниѥ n. διαταγή dispositio ant. antch. **капроѣско** - op. 2. 2. 258.

рашт҃ѣти -тѣтѫ -тѣтеши vb. secernere **рашт҃ѣше** bus. 777. **-зчьт-** io.-siu.

рашьд- сѧ vb. discedere **рашьдѣше сѧ** hom.-mih. **рашьдьшимь сѧ** prol.-mart. **рашъд-** sup. ἀναλύεσθαι dissolvi **пазъти рашьдъшю сѧ** op. 2. 2. 292. **въстанию разьшьдьшоу сѧ** ἐπανάστασις lélото prol.-mart. **разьшьдимь сѧ вскѣмь** cyr. 17. **ныи҃к сѧ сѫть рацьли** e cod. saec. xv. **-vost. разьшли сѧ соуть** men.-mih.

рѣ pro **же: никакоре** nicod.

рѣконъ m. nom. propr. - **китезъ** bell.-troj. 25.

рѣбро n. πλευρόν, πλευρά costa hom.-mih. ostrom. sup. **издрѣбра** op. 2. 2. 434. chron. **на рѣбрѣхъ възлегъ** men.-leop. **на рѣбр҃ѣхъ сѣпати** men.-mih. **по рѣброма раскопавати** pyrg. usl. rebrnica steil gelegener wald rebrnica te bo pokosila mors brezovo rebro birkenleiten nom. loci rieber collis meg. oserb. ŕebło nserb. ŕobło ahd. ribbi, rippi mhd. rippe weig. 2. 500.

рѣбрьнъ adj. obliquus pat. 244.

рѣбрьце n. sensus dubius: **рѣбрьцл соуть звѣзда, ѩже (ѩже) ста надь видѣмь** nom.-barb.

рѣк- v. **рок-**.

рѣвачь m. sensus dubius georg.-šaf. 152.

рѣвен- v. **рьвьн-**.

рѣвечинъ adj. poss. ῥεβέκκας rebeccae pent.-mih.

рѣвитовъ adj. ciceris **колико -во зрьно** misc.-šaf. gr. ἐρέβινθος.

рѣвьн- v. **рьвьн-**.

рѣдръ v. **ръдръ**.

рѣдъ m. βρῶσις cibus **и воудетъ плодъ ихъ в(ъ) редъ и въшестие ихъ въ съдрлвие** καὶ ἔσται ὁ καρπὸς αὐτῶν εἰς βρῶσιν etc. iez. 47. 12. -vost. nsl. rediti nutrire.

рейдешь m. nom. propr. viri bell.-troj. 23. 37.

рекло n. ῥητόν dictum, phrasis op. 2. 2. 39. cyr.-hier. λέξις dictio cyr.-hier. ziz. ber. cognominatio trigl.

рековати -оуѭ -оуѥши vb. loqui **долго -вахъ** dostop.

рекъ respondet gr. ἔρως **мѫчителю късѣхъ рекъ** man. 51: notabis **сего (инака) река войпа оусѣкноу** š.-gl. 62. 34.

рема f. fluxio на мышьцн рема нѣкотораа бывшиш отокь бѣше нємоу не маль prol.-mart. 233. cf. роума.

ремєзьство v. ремьство.

ремєниѥ n. λῶρα lora krmč.-mih. men.-vuk. adde dial. prol.-cip. prol.-vuk. prol.-mih. vost. 1. 83. створи -ниемъ стльбѫ bell.-troj. 22.

ремєнь m. ἱμάς, λῶρον lorum ostrom. svjat.-op. 2. 2. 403. krmč.-mih. men.-vuk. adde prol. dial.-šaf. ὑπόδημα calceus šiš. 256. nsl. bulg. serb. remen ahd. riumo asch. riomo mhd. rieme Pott 2. 1. 399. weig. 2. 495.

ремєньнъ adj. ἱμάντος lori dial. trigl. funicolorum op. 2. 2. 239. -но крашєниѥ men.-leop. -но съкроєниѥ λωροτομηθῆναι prol.-mart.

ремєсло n. ars ex. russ. ремесло, рукомесло čech. řemeslo pol. rzemiosło oserb. řeńiesło lit. remesas; remestas, remeslas cf. ремьство.

ремєство v. ремьство.

ремєствьница v. ремьствьница.

ремєта m. eremita š.-gl. 99. nsl. remeta, remetnik habd. serb. remeta mik.

ремъкъ m. ἱμάς lorum pat.-mih. sir. 33. 27. -vost. serb. remik mik. živ. 46.

ремьство n. τέχνη ars - отьнє ev. 1434. krmč.-mih. 353. krmč. 307. ev. 1434. -vost. 2. 85. chrys.-frag. 30. ἐπιτήδευμα professio psalt.-theod. adde sup. 249. вьсє крьмлыше отъ ремьства своѥго men.-mih. 205. de sutore прилежє ремьствѣ своѥмь men.-mih. ремьствомь оучытрити hom.-mih. ремьствомь и силою тѣлєсьною men.-mih. 142. врачєвьнаго ремьства дрьжаше сѧ men.-mih. врачь хытрь ремьствомь men.-mih. въставлѥнь бѣсь ремьствомь члов҃чьскымь men.-mih. милостынн не имать ремьства men.-mih. ремєство krmč.-mih. 227. op. 2. 2. 38. bus. 920. men.-leop. 331. μηχανή χοὐδοκλεστκα сѵммахъ ремєствл рече psalt.-vost. ἐπιστήμη scientia вєзъ ремєства словєсна cozm.-iud. ремєзьство men.-mih. 387. russ. ремество alex. russ. dial. ремество malitia: nota klruss. remstvovaty irasci zakr. 500.

ремьствьникъ m. artifex ратай и - men.-mih.

ремьствьница f. artificis coniux prol. nov. 11. -мєствєн- vost. alex.

рета v. рота.

ретѥниѥ n. ἅμιλλα contentio op. 2. 1. 54: recte рєштєниѥ.

ретити -штж -тиши vb. ἁμιλλᾶσθαι contendere sup. 250. pat. ангєломь ретитъ antch. ant.-vost. на благомоудрьство, любомоудрьство - men.-mih. - сѧ chrys.-lab. trigl. isaak. pam. 130. дроугъ дроугоу - io.-sin. clim. 232. - съ кымь men.-mih. ѥда ретимь сѧ съ господємь μὴ παραζηλοῦμεν τὸν κύριον men.-mih. дроугъ съ дроугъмь ретатъ сѧ io.-clim.

ретовати -тоуѭ -тоуѥши vb. ἁμιλλᾶσθαι contendere ant.-hom. ретъ - greg.-naz. - сѧ моученикомъ tur. 116. носѧй тѣлѣньно тѣло и бєспльтьнъıихъ въшьнинхъ силахъ ретоуѭ сѧ zlatostr.

ретъ f. ἅμιλλα aemulatio sup. 236. greg.-naz. hom.-mih. ζῆλος zelus men.-mih. io.-dam. op. 2. 1. 138. 148. ἐριθεία contentio šiš. 112. mat. 22. io.-dam. adde ephr. men.-mih. ber. обрѧщєте сѧ ретьми ephr.-vost. - творити hom.-mih. вьлагаше - послоушающимь men.-mih. ретъ, рета, рота rixa, iusurandum ziz. russ. dial. ретивой iratus.

ретьникъ m. ἐφάμιλλος qui concertat боудємъ ретници понѣ птицамъ ant. -vost.

ретьнічь adj. poss. iurantis ant. c. 40. въ домъ -тнічь ant.-vost.

ретьно adv. contentione ber.

ретьнъ adj. contentionis isaak. op. 2. 2. 459. ber.

ретьствовати -воуѭ -воуѥши vb. ἐρίζειν contendere ant. antch.

ретязь m. catena ратєзєхъ alex.-vost. ретєзи azbuk. извєдоша. р. лвокъ во златыхъ ратєзєхъ alex.-vost. klruss. retjaz čech. řetěz pol. rzeciądz, wrzeciądz oserb. rećaz nserb. řešaz lit. rėtėžis rum. ръτѣз jass. magy. retesz obex: peregrinum esse videtur respondens vocabulo cuidam germ. in ing exeunti.

реченіе n. dictio laz.-vuk. sbor. int. ber. trigl. mon.-serb. по игоуменовоу -нию chrys.-duš. 40. -нийце trigl. -нникъ lexicon trigl.

решето n. cribrum dial. misc.-šaf. prol.-vuk. prol.-mih. bus. 1002. просивши старица -та на сѣанніе пшєницн prol.-belg. рѣш- dial.-šaf. 33. 44. oserb. řešo (řešeća) magy. rosta.

рєшти -кж -чєши vb. λέγειν, φάναι dicere; λαλεῖν loqui ostrom. рєшти εἰπεῖν; рєчєно ῥηθέν; прѣжде рєкохъ προείρηκα ostrom. sup. рєкоу съ законъмь σύμφημι τῷ νόμῳ op. 2. 1. 148. на въı рєкж

καιηγορήσω ὑμῶν ostrom. рекомь sim. I. 3. 27. рекомаго бога šiš. 158. река chron. τάχα op. 2. 2. 401. что се река op. 2. 2. 78. рькоуще chron. ръци cloz I. 340. има реки dial.-šaf. рекъше id est svjat.-mat. 8. cloz I. 140. τυχόν, τάχα op. 2. 2. 7. εἴτ' οὖν op. 2. 2. 196. ἤτοι op. 2. 2. 148. начетъкъ индиктоу, рекше ново лѣто svetk. 33. вьчловѣчи се, рекъше чловѣкъ бысть krmč.-mih. рѣхъ; рѣсмы sabb.-typ. 40. 64. она рѣсте assem. unde рѣти, рнети mon.-serb. serb. rijeti - сѧ ostrom. pol. rzkomo scr. rĕ canere lat. loqui gr. λακ: ἔλακον Bopp 1. 37. ztschr. 3. 407; 6. 89. 183. curt. 1. 129; 2. 132: nota russ. dial. трекнуться abdicare pro отр-.

рнвати -аѭ -аюшн vb. trudere sup. 13.

рнвинътъ m. ἐρέβινθος cicer prol.-mih. 273. -нъда sg. g. ibid. рнвиѳъ pat. 180.

рига m. ῥήξ rex men.-vuk. ригь вѣнчальныхъ misc. 70. leont. dial.-šaf. alex. ригo leont. ригь leont. men.-vuk.

ригати v. рыгати.

ригo v. рига.

риговъ adj. poss. ῥηγός regis leont.

ригъ v. рига.

рижеоуда m. nom. propr. viri bell.-troj. 26. bis.

рижеоушь m. nom. propr. viri - попъ bell.-troj. 26. bis.

риза f. ἔνδυμα, ἱμάτιον, ὀθόνιον, ἔσθησις, χιτών vestis ostrom. chron. 1. 46. 136. περιβόλαιον amictus sup. ризы творенья op. 1. 16. - отъ влась вельблюждь nicol. bulg. rizъ serb. riza: nota ὑπήνη barba op. 2. 2. 151. čech. řiza: Bopp 1. 152. contulit scr. vas vestire.

ризикъ m. fortuna - и щастне nom.-mik. 26.

ризитъ m. animal aliquod noxium -ти misc.-šaf. 164.

ризица f. vestis prol.-vuk. prol.-mih. малы -це, διφθέρα διφθέρα vestis krmč.-mih. krmč.

ризохранилиште n. vestiarium alex.

ризохранитель m. vestium custos acad.

ризошьвець m. qui suit vestes -шв- pat. mir. -швець ber.

ризьница f. ταμεῖον aerarium svjat.-op. 2. 2. 403. sup. misc. θησαυρός thesaurus proph. adde bus. 174. vestiarium sup. 91. mon.-serb. trigl. кланыжще сѧ златоу и сьреброу и обьдоу и ризьницамъ greg.-naz.

ризьничаръ m. thesaurarius alex. acad.

ризьничий m. vestium custos -зничей trigl. alex.

ризьничьскъ adj. thesauri человикь -ничьки.

ризьно v. ризьнъ.

ризьнъ adj. vestis sup. κολοβίου tunicae sup. 139. - трьгь prol.-mih. 258. -но оукрашенне krmč.-mih. 191. nom.-mik. 104. -на хоудость prol.-mih. 286. -но имѣнне и богатьство χρημάτων καὶ κτημάτων περιουσία men.-mih. -но vestimentum sup. 91.

рик- v. рык-.

рикнжти -нж -нешн vb. ῥηγνύναι rumpere да -ноуть горы веселье esai. 49. 13 -op. 2. 2. 87: vocabulum dubium.

римлянинa f. ῥωμαία romana sg. g. -нины bis typ.-chil. cf. -нъни, quod praestat.

римлянинъ m. ῥωμαῖος romanus cyr. 13. ostrom. prol. prol.-cip. chron. 1. 49. -номь nicod. -нюмь pl. d. hom.-mih. -немъ bus. 265. svjat.-op. 2. 2. 388. mat. v. римьне sup. nsl. rimljane pl. n. spang. rum. ръмлѣи; ромлянинъ alex.

римлянъка f. romana -нка prol.

римлянъни f. gen. -ня ῥωμαία romana prol.-cip. prol.-vuk. men.-vuk.

римлянъскъ adj. ῥωμαῖων, ῥωμαϊκός romanus greg.-naz. prol. ioann. proph. pat. -šaf. hom.-mih. prol.-mart. op. 2. 2. 127. -сци людне men.-vuk.

римъ m. ῥώμη roma svjat. sup. cyr. 23. sim. I. 9. krmč. pat. chron. 1. 49. ter. старый римь ἀρχαία ῥώμη man. кетъхый римь; новый римь νέα ῥώμη Cpolis man. sabb. 129. prol.-vuk. nicod. nsl. rim, rimčice orion; romati; romar peregrinus meg. veli, veliki rim iubilaeum glag. serb. rim-papa ahd. rôma, rûma lit. rimas: nota въ римѣхъ pl. l. apud romanos men.-mih. 208, quocum cf. роуминъ.

римьскъ adj. ῥωμαϊκός romanus sup. chrabr. 90. cyr. 7. 21. šaf.-frag. 33. mat. 14. 33. chron. 1. 49. 176. папежь - svetk. грамота -ка op. 2. 1. 135. кънигами -ками ostrom. cf. роумьскъ.

римьскы adv. romane, latine chrabr. 90. krmč.-mih. bus. 419. op. 2. 2. 151. на мши прьвое чтоутъ апостолъ и еуаггелне - meth. 5. рече - prol.-mih. мѣсеца июня - чьтоуще въ .к. и .д. день hom.-mih. 121. роумьскы ev.-trn. cf. роумьскъ.

римьствовати -воуѭ -воуюшн vb. romanas partes fovere trigl.

римѣхъ v. римъ.

ринъ m. rhenus елици ринѣ рѣцѣ присѣдѣть chrys.-lab.

ринѫти -нѫ -неши vb. trudere alex.-mih. 11. prol. τραπεζοῦ ногою рinoуѣвь alex.-mih. 88. ἀναιρεῖν interficere -ноу его вельножемь prol.-mart. - сѧ ruere sup. крьвь рinoу сѣ ноздрьма prol.-mih 228. cf. vergl. gramm. 3. § 238. usl. rinoti trub. russ. рн fluere: воды рinoули съ горъ; ручей рѣтъ по пѣску scr. ri ire.

рипида f. ῥιπίς flabellum liturg. prol.-vuk. mir. 135. -дьı mon.-serb. -дiамн sof. 29. -дьи chron. 1. 195. рiндада mon.-serb. ripida.

рипидьıи v. рипида.

рисканиѥ n. cursus конь - men.-mih.

ристалиштѣ n. cursus equester alex.

ристанiе n. cursus ber. ziz. georg. - конь-ское ἱπποδρόμιον prol.-cip. men.-mih. prol.-lab. men.-leop. nom.-mik. 30. trigl.

ристатель m. qui currit int. ber. trigl.

ристателънъ adj. currens.

ристати -штѫ -штеши, raro -стаѫ -стаѥши vb. currere sup. men.-mih. bus. 268. hom.-mih. chron. 1. 28. 71. 92. 243. ber. ziz. ἅλλεσθαι salire act. 3. 8. -vost. περιτρέχειν circumcurrere sup. rad. ri additis sk: cf. оурисканиѥ; пискати; блискатн, блисцати, блистати, искати; adde russ. рыскать, рысь; lit. rišča trab let. rikšu im trabe curt. erläut. 119. Corssen form. 35. adde sitzgsb. 42. 331.

рнтини f. ῥητίνη resina -ни нѣстъ въ галадѣ (подобьно бѣлоуможоу тъмьıноу manu coaeva) antch. рифини нѣсть op. 2. 2. 266. -на alex. acad.

риторикиıа f. rhetorica cyr. 3. men.-mih. greg.-lab. prol.-mih. izvêst. 6. 384: -киıа certe thema est.

риторичьскъ adj. rhetoricus -ка хоудость greg.-lab. 29.

риторьскъ adj. ῥητορικός rhetoricus typ.-chil. sup. vost. 1. 182.

риторьство n. rhetorica sup.

рить f. podex рнтми пльзати pat.-mih. usl. rit; rituoti; ritati calcitrare habd. prip. nazrit hung. nazrt, nazdrt; rsnoti čech. řit pol. rzyć nserb. riś et ri ire, ergo a movendo: рн-тъ cf. Grimm, wörterb. 1. 564.

риштенніе n. ζῆλος zelus не бо потаю -нила ıеıе (царице) men.-mih. 260.

рок- v. раб-.

рокикъ m. fossula trigl.

рокнштѣ n. fovea dioptr.-lab. oct. sbor. alex.

рокъ m. λάκκος fovea pent.-mih. sup. pat. krmč. misc. ephr. pat.-mih. psalt.-int. saec. xii. рыıхоу ровъı ibid. per. рѣвъ per. 24. chron. 1. 43. рвѣ lavr. - изрыıль ѥси laz. τάφος sepulcrum krmč.-mih. usl. rov steinbruch rovnica hacke; roven mancus hung. croat. obrov luč. čech. rov pol. row oserb. rov: rad. ръı; huc trahes fortasse usl. rovaš crena, dica lex. croat. rovaš veranť. serb. rovaš, raboš, rabuš talea čech. rovaš, rabuš magy. rovás rum. рѣваш, рѣбош ngr. ῥαβάσι cf. lit. rantas e rantíti kerben et weig. 2. 460.

рокъı v. рюти.

ровьнъ pro вѣрьнъ sup. 384.

рогалиıа f. ligo bus. 761. chron. 1. 90. 266.

рогалюватн -люıж -люıеши vb. vexare мирани (pro -ны) -люетъ nom.-mik. 155.

рогатиıна f. pertica пришнтна или - хоутάριον μικρόν hes. 16. per. 62. 3. chron. 1. 140. 29.

рогатъ adj. κεράστης cornutus men.-mih. trigl. -те кыеве alex.-mih. 136. -гатъ trigl.

рогатыць m. κεράστης cerastes svjat.-mat. 9. змиıа и аспиды и рогатнци нодиıа вьıстрепета nomoc.-bulg. 12.

рогафарижь m. equi nomen propr. bell.-troj. 20.

рогдица f. pertica georg.-vost.: vocabulum dubium.

рогль m. cornu отъ проутна нѣкоего, иже (pro ıеже) -гле (pl. a.) имıаше op. 2. 2. 99. cf. рогатъ. usl. rogelj bulg. roglec cochlea milad. 532.

рогобийца m. cornupeta trigl. -водець, -водитель trigl.

рогожа f. tapes domet. teges trigl. -жю имоуще подь собою bus. 412.

рогожиıе n. tapes дѣлаше когда -, когда же малы враз(д)ы на могылѣ men.-vuk.

рогожь m. papyrus dial.-šaf. 45. 202. 243.

рогозина f. tapes sim. I. 18. II. 11. prol. pat. sup. 436. domet. ephr. prol.-vuk. typ.-chil. prol.-mih. sabb.-typ. 108. sabb. 57. 210. -ною закрыıь оустиıе men.-mih. - на нейже почиıваше belg. - написана papyrus men.-mih. 243. - и ѵрьıило 235. ψιάθιον psiathium, storea prol.-mart. men.-vuk. leont. на -гозинѣхи (pro рогозинѣ) полѣгаıе men.-vuk. bulg. rogozinъ.

рогозиница f. tapes pat.-mih. clim. 301. hdm. sabb.-vind.

рогозница f. storea dial.-šaf. 282. положиıж мѧ на -ци 243.

рогозиıе n. iuncus alex.

рогозъ m. πάπορος papyrus vost. 1. 501. iob 8. 11. -ор. 1. 185. χάρτης, χαρτίον charta vost. op. 1. 93. σειρά funis сплети - prol.-mart. къ - прѣписоующи men.-mih. къ - выписати men.-mih. - книжный ier. 36. 2, 4. -vost. не суть погыбла моа словеса съ -зѣмь op. 1. 92. βίβλος liber barl. 182. iuncus alex. storea pat. 18. сѣдѣаши на -зѣ men.-leop. adde men.-mih. dial.-šaf.: nota отъ -зи въстаетъ sabb. 63. при -зи bus. 171. usl. rogoz carex rogozovina carectum habd. serb, rogoz čech. rohoz; rohož f. pol. rogož alb. rogos tapes rum. rogoz mrum. ραγκόζου teges.

рогозьница f. tapes pat. 125. 152 isaak. men.-mih.

рогозынъ adj. παπύρου papyri essi. 19. 6. -proph. -зенъ chron. 1. 253.

рогоносьнъ adj. cornutus int.

рогоставъ m. ἐργαστήριον officina op. 2. 1. 139.

рогъ m. κέρας cornu sup. chron. 1. 104. 119. рогове, рози vost. 1. 75. заклаю рогомь prol.-mih. 258. люко люкою рогомь bus 393. въстроуки рогомь bus. 124. къстроукиша къ рогы 126. - двора chrys.-lab. съ рогомъ neuma vost.-op. 653. cf. κέντημα sulzer l. 2. 457. 458. bulg. stado roguško milad. 323. croat. rogoboran pjesn. -hrvat. 2. 4. serb. roščići, rogači rum. рошкоѣ, рѫгач lit. ragas let rags; cf. lit. didelis ragutis ianuarius mažas ragutis februarius cum hornung.

рогъль m. arbor sub qua sepultus est esaias proph.

родѣсьнъ adj. γέεννα gehennae -сный страхъ zlatostr. -snec. xvi.

родий m. ῥοά malum punicum cant. -cant. 6. 6. ngr. ῥόδι, ῥοῦδι; κρίνον lilium: съкыратн - cant. -cant. 6. 1. -proph. mat. 53: nota роди pro рожай ber.

родильница f. puerpera glag.

роднмъ adj. consanguineus chrys.-duš 9. chron. 1. 76. 24. duš. 48. 60. mon.-serb. -момоу vost. 1. 349. cf. kruss. rodymeć epilepsia zakr. 502. russ. родимецъ idem et consanguineus.

роднна m. consanguineus gram. 232. -ны natalitia trigl.

роднъ m. consanguineus tur. lavr.

родитель m. γεννήτωρ, γονεύς parens sup. ant. pat. prol. leont. chron. 1. 84. ostrom. -лы parentes prol.-mih. ioann. greg.-lab. -лѥ parentes sup.

родительникъ m. pareus alex.

родительница f. genitrix sup. pat. in.-sin. isaak. chrys.-lab.

родительнъ adj. γόνιμος genitalis ant. ὁ κατὰ φύσιν naturalis op. 2. 2. 265. -нам окрокоустнм op. 2, 1. 146. adde mat. 22. prol.-mart. zak.-serb.

родительнь adj. poss. ὁ ἀπὸ τῶν γονέων qui a parentibus est men.-vuk.

родительскъ adj. parentum sup. misc.-šaf. krmč.-mih. φυσικός naturalis op. 2. 1. 149. - слъзъ io.-clim. adde mat. 22. generis sup. 204

родителѥвъ adj. poss. genitoris nomoc.-bulg. cloz i. 698. προγονικός a maioribus acceptus - жрѣбнн

родити -ждѫ дишн vb. γεννᾶν generare; τίκτειν parere ostrom. sup. chron. i. 53. 108. 107 etc. srjat. родиста блаженаго greg.-lab. дрѣко родитъ плодъ cozm. - плодъ hom.-mih. рожень γεννητός op. 2. 2. 36. 81. - са chron. родан са ὁ τεχθησόμενος op. 1. 185. serb. rodilja živ. lit. rodinos let. radas, radiba partus Pott 2. 1. 982.

родити v. радити.

родиште n. fons dan.-heg.

родиштъ m. proles роднчь chron. 1. 76. xm. klruss. rodyčy parentes pol. rodzice.

родникъ m. consanguineus mon.-serb. cf. рождакъ.

родие u. ῥοαί mala punica num. 13. 24.

родословити са -влѭ са -вишн са vb. quoad genus recenseri ber.

родослокие n. γενεαλογία gencalogia nom.-mik 26. mol. ber. ѥрмармѣнѣ fatum krmč.-mih. 153. къ родъслокие, рекъше къ рожаница bus. 382. cf. родословьствие.

родословьствие n. fatum рожьство и родъслокъствие bus. 381. cf. родослокие.

родостама f. cf. gr. ῥοδόσταγμα rosarum liquor misc.-šaf. 159.

родостолъ m. dorostolum men. leop. -стиль prol. v. доростолъ.

родотворьць m. senus dubius sup. 416. 4. chrys.-lab.

родотъ m. rhodus отъ -та bus. 661; vocabulum dubium.

родочнсти -чьтѫ, -чьтеши vb. genus recensere ant. -hom. 236. cf. gr. γενεαλογεῖν.

родочьстити -штѫ, -стиши. vb. genus recensere ant.-hom. 236.

родъ m. l. significatio; τόκος partus hom.-mih. отъ рода sup. γενετή genus sup. 238. γενεά generatio ostrom. γένος genus

ostrom. greg.-naz. šiš. 236. 237 prol.-mart. ber. glag ἔθνος gens ostrom. prol.-lab. πόλις urbs men.-vuk. φύσις natura šiš. 49. 126 op. 21. 149. cloz I 516. 600 natura leont. **родъ и лоучай** svjat. **молатъ са пръвоу и родж и рожаници** cod.-saec. xvi. **ставлающимъ второую трапезоу родоу и рожаницамъ** ἑτοιμάζοντες τῷ δευτέρῳ τράπεζαν esai. 65. 11. -proph. **богоу а не рожаницамъ** ad esai. 65. 10. -proph. **сыти иесть трапезою, иже готоваете рожаницамъ** ad esai. 65. 13. -proph. **вы поете идоломъ, родоу и рожаницамъ** ad esai. 65. 18. -proph **начаша трѣбы имъ творити, родоу и рожаницамъ** russ. e sborn. -saec. xvi. συγγένεια, συγγενεῖς consanguinei cloz I. 593. II. 132. act. 10. 24. -bulg. misc. sup. sbor.-kir. 55. **родь иесть имоу** frag.-serb **родь патрнарховь** leont. **родъ сьродьства своего жалетъ** io.-sin. **роды родъ** saeculum saeculorum sup.: male γέεννα gehenna op. 2. 2. 261. **рода огнѣнаго** sup. **родоу огньноумоу** matth. 5. 22. -ev. saec. xi. antch. **родъ огны негасимаго** marc. 9. 45. -ev. saec. xi: adde ὄρος mons .s. **родъ иесть ѣтѣ** ὄρη εἰσίν apoc. 17. 9. -vost -cod.-saec. xiv. **роды имѣмъ** ibid.: hoc sensu vocabulum dubium est. II. declinatio **родоу** sg. g. sup. 178 291. hom.-mih. chron I. 10. 96 109 mat 27. krmč.-mih. 147. 248. 260. 306.-337. 355 etc. chron. sg. l. krmč.-mih. 391 per 2. 21. III. locutiones **сиѣ бѣшѣ родомь моуроша** prol.-mart. **навелъ жидовникъ къ родъмь** mat. xi. **ккск родь нашь** men.-mih. **богоу любезноумоу родь** человѣческыи ant.-hom. 251. **рода царьска сыи** sim. I 24. **родоу моего** mat. 27 **рода добра** cyr. 3. **добра родоу** tur. **велика родоу** hom.-mih. **женьска родоу** hom.-mih. **отъ тогожде родоу** происходѣти krmč.-mih. 336. **родь иеси патрнарьхоу** men.-mih. 201. **кльгарьскыи соуровы родь и иезыкъ** prol.-lab. **въ наше роды** cyr. 1 **сръбьскые роды** greg.-mon. 72 **коего рода иеси**, men vuk **иже отъ рода иесть оуто разоумъ** ex.-op. 2. 1. 27. **родъ парицѧтъ** иже **можетъ по различьнымъ** глаголати **са** видомъ bus. 275. **предани коудѣть родомь** bor. 58. russ. **артемидоу и артемидѣ, рекше родоу и рожаницамъ**; **перьноу и родж и рожаници** sbor. -saec. xv. -vost. I. 83 **родъ и рожаница** pl. lavr.-op. 22 **дѣти бѣгаютъ дѣтн бѣгаютъ рода** pam. 236. cf svjat.-mat. 9. IV. comparatio: **rod** cognatus habd. **rodu** trub. **rodnica** genitrix lex. **rodjak** cognatus habd. **rojak**. **rojakinja**; **rojenska** dežela trub. **rojenica** rib. prip. so v hišo prišle rojenice tri volksl. 139. rum. **родъ** fructus ztschr. 7. 73 Bopp I. 238. Pott 2. I. 979 Grimm, wörterb. I. 568.

родьнина f. consanguinei -дн- и **братна** bulg.-lab. 33.

родьночитание n. genealogia russ.

родьнъ adj. φυσικός naturalis de **баба, вноука** krmč.-mih. quae peperit -**наи мати** pam. 186. **сестроу -ноую** bus. 706. **-на сила** svjat **-дное словешение** φυσιολογία natura cyr.-hier. **днепродный камень** bus. 663. **родный** pro **родячій** ber. **родьнѣйшии** pro **головѣйшій** ber. γενικός generalis krmč.-mih. γεέννης gehenna **огни -наго** matth. 23. 32. -ev. 1317.

родьскъ adj. γένους generis men.-vuk. **-ска имена** misc.-serb. adde **ближии -сци** misc.-serb.

родьство n. τοκετός partus gen. 35. 1. -vost I. 105. γέννησις generatio op. 2. 2. 81. sup. **-ства матерь кашихъ** sim. II. 5. **родъствоу творимоу продоу** matth. 14. 6. -mat. 35. gens chrys.-duš. 9. adde š.-gl. 46 φυσις natura I. cor. II 14. -šiš. γέεννα gehenna svjat.-mat. 9. op. 2. 2. 398. op. 2. 2. 114. - **огьно** hom.-mih. 102. sup. 5 55. 121. svjat.-op. 2. 2. 398. ephr -vost. zlatostr. -saec. xvi. - **огнѣнное** op. 2. 2 114.

родьствьнъ adj. **-ное паденіе** genitivus casus int. 85 γεέννης gehennae io.-clim. **-ный огнь** γέεννα gehenna op. 2. 2. 114

рожа f. rosa sup. 2. 8 -proph. mat. 52. ber. trigl acad nsl. **roža** bulg. **ružъ** milad. 297. serb. rusa lit. **rožê** beitr. 2. 152. weig. 2. 508.

рожаникъ m. τόξον arcus iez. 39 3. -proph. habac. 3. 9. -proph. ierem. -threni 2. 4. -proph. op. I. 117. **-жьникъ** mat. 50. vost. **-жанникъ** vost. **-женикъ** psalt.-theod.: vere est res e cornu facta cf. **рожаньць**.

рожанъ adj. cornеus **тржка -на** bon. **-на чаша** φιάλη phiala pent.-mih. kruš.

рожаньць m. τόξον arcus op. I. 90. proph. mat. 50. kruš. gen. 48. 22. -pent.-mih. **рожаньця** greg.-naz. **рожанець** gen 27 3. -vost. habes etiam gen. 48. 22. -vost. et os. I. 8. -vost. cf. **рожаникъ**.

рождакъ m. consanguineus pat. misc. 190. nom.-lab. zak.-serb. serb. **rodjak** cf **родьнькъ**

рожданикъ m. ἀπόγονος σπορος cozm.-ind.

рожданица f. numen slavorum gentilium **родословие, рекше -це** γενεαλογία krmč.-mih. 153 γενεθλιακόν **иже въ полоучай вѣроуютъ и въ родъсловие. рекъше въ рожанница** krmč.-vost. bus. 382. **готовающей вѣсоу трапезоу.** in margine **рожанницамъ** op. 2 2. 643. **готовающей рожаницамъ трапезоу** bus. 78. **пержноу и родѫ и рожанницѫ** vost. 1. 83. 430. e cod. -saec. vv. **готовающий трапезоу родоу и рожанницамъ** lavr.-op. 22 **иже слоужать богоу, а не родоу и рожанницамъ** lavr.-op. 22. (cf. **рожданица**) **аже ѧ родоу и рожанницѣ крають хлѣбын** (pro **хлѣкъ и**) **сырын** (pro **сыръ и**) **медъ, воронше келми, нѣгдѣ рече** (addito **молвить**): **горе пьющимъ рожанницѣ** pam. 179. **рожданица** respondet gr. εἰμαρμένη: **аще ражда- ница есть, соудьба нѣсть; аще рожданица есть, вѣры нѣсть; аще ражда-ница есть, бога нѣсть; аще рожданица есть, нѣсть добродѣтели, нѣсть злобы; аще рожданица есть, вси въ соуѥ** etc. ex ioanne chrys. apud alex. γενεθλιακόν dies nativitatis a quo fortunam hominis pendere putabant alex.

рождаческъ adj. consanguineorum nom.-lab.

рожденикъ m. qui (recens) natus est misc. affinis 90.

рожденица f. 1) nativitas krmč. 129. triod. 2) obstetrix **-жен-** ber. 3) μήτρα matrix gen. 20. 18. -pent.-mih. vost. adde misc.-šaf. 66. **нѣкъ заключилъ всю рожениццоу въ домоу авимелеши** gen. 20 18. -vost. 4) mater trigl. 5) **рождение и чьсть (часть) звѣздочьтные нарицаѥть се, иже соуть книгы глаголемыя рожденице** krmč.-mih. 355. **тако ми кесаровы рожденице** men.-mih. 8. cf. **рожданица.**

рождение n. γέννησις generatio hom.-mih. γένεσις nativitas sup. prol. svjat. γένος genus 2. cor. 11. 36. -šiš. 252. pent.-mih. τοκετός partus men.-vuk. prol.-cip. **прѣдъ-нимѣмь** hom.-mih. adde **рожене** op. 2. 2. 85. **-жен-** svjat.-mat. 7 συγγένεια, συγγενεῖς cognati pent.-mih. op. 1. 236; 2 1. 134. ostrom. luc. 2. 44. **въ -нии и въ знании** ostrom. idem mat. 36. patria sim. l. 19. mon.-serb. **-жение** chron. genesis i. e. natalitium sidus, fortuna, fatum, astronomia etc. Nicetas, thesaur. 4. 42. **иже вьводить - и полоучай и честь** krmč.-mih. 366: nota πρόληψις sup. 241.

рожденословие n. genealogia **-иос-** vost. 2 20.

рожденьць m. arsenogonon trigl.

рождие n. τρύγανα sarmenta šiš. 45. κλήματα palmites ostrom. io. 15. 4. adde pat. **рождьи** mat. 33 **рождии** ber. **azbuk. рожчьие** mat. 13 op. 1. 243. nsl. **rožje** dain. 13. **roždžje**: th. **розга.**

рождьство n. γέννησις generatio cloz ostrom. γενεθλίων natalitia ostrom. γενέσια natalitia ostrom. τόκος partus cloz γένεσις nativitas ostrom. šiš 189. sup. sim. l. 2. **-ждъс-** cloz I. 887. 893. 895. 900. **-ждес-** bor. 3. **-жьс-** ostrom. **-жъс-** cloz I 881. **-жес-** chron. **егда иродь рождьствоу своемоу вечероу твораше княземь своимь** nicol **-зъс-** šaf.-frag. 33. **-зьс-** cloz I. 877. 879. klruss. **rizdvo** ἐπιλοχία krmč.-mih. - **огньное** gehenna nicol.

рождьственъ adj. nativitatis **-ны день христа и бога нашего** krmč.-mih. **плодъ ръжтвенъ** men.-saec. xi

роженикъ v. **рожаникъ.**

рожение v. **рождие.**

рожаковъ adj. siliquae **сѣмени роженкового** vost. 2. 88.

рожакъ m. neuma **-жекъ** sbor.-kir. 33 vost. **-op.** 653.

рожьнъ v. **ражьнъ.**

рожьць m. κέρας cornu men.-vuk. prol.-lab. κεράτιον siliqua ostrom. prol. š.-gl. 87. men.-leop. **масличие и рожци** bus. 664

роз- v. **раз-.**

розвьнъ m. catena **къземъ розкънъı извитъı три на въıж своіж възложи** sumtis tribus catenis connexis sup. 94. 24. acta ss. febr. vol. 1. 42.

розга f. κλῆμα palmes ostrom. io. 15. 4. -mat. 33. adde bon. glag. ber. azbuk. **рожьга** mat. 42. **соуха розьга** prol.-mih. 230. nsl. **rozga**; **rozgva** palmes habd. ev.-tirr crost. **rozgva** hung. pol. nserb. **rozga** cf. germ. **zweig** ags. **tvîg** ramus.

розьство v **рождьство.**

рой m. σμῆνος examen apum ant. - **пчельнь** chrys.-lab. **συναγωγή** conventus pent.-mih.; rad. **ri** cf. scr. **râ susurrare** beitr. 2. 279 nsl. bulg. serb. **roj** magy. **raj** rum. **roĭ**

рокъ m. **προθεσμία** praestitutum tempus krmč.-mih. sup. ant.-bon. **днь много рокоу** cyr.-hier. **до третнаго рока** misc.-šaf. terminus glag. **къше рока развеле**

часть сѧ supra modum ephr.-vost. 2. 142. numerus лишь сего рока, мнѣ сего рока vost. festum, uti videtur пришьдѧ на роκы отъ бѣстока prol.-mart. 123. рокомъ жизньнымъ sborn.-vost. 1. 250. 451 рокъ дн хощемъ рѣши человѣче житиѥ или ни; sborn. nsl. rok terminus habd. omen serb. rok; ročiti se s kim pjesn.-hrv. 2. 4. lit. rakas.

ролить v. **ролить**.

романия f. romania asên 9.

романьць m. narratio. dicta roman.-alex.-mih.

ромѣйскъ adj. graecus azbuk.

ромѣнинъ m. graecus azbuk.

ромъ m. male pro ἐπόδρομος vost. 1. 354.

ромьскъ adj. romanus - кзыкъ men.-mih. 137. на ромьскомоу кзыкоу vost. 1. 322.

ромѣньча f. situlus **ромѣньча** alex.-mih. 174. bis. **ромѣнча** mon.-serb. 338. 341. serb. romijenča, rumendža situlus cupreus romińča mik.

ронити -нѭ -нишн vb. simplex non legi videtur in fonti. psl., nota tamen **рани** (fortasse pro **роны** part. praes. **роня**) **богатьство оубогымъ** pam. 239. bulg. roni serb. ron suza živ. 192. klruss. ronyty čech. roniti pol. oserb. ronić nserb. roniś.

рона f. pus trigl. alex. **ронѩстъ** adj. trigl.

ропата v. **ропать**.

ропать f. delubrum chron. I. 46. 5; 46. 19; 46. II. per. 27. 30. acad. **ропата** acad.

рос- v. **рас-**.

роса f. δρόσος ros sup. **росы и нѣы людн** bon. ὄμβρος imber sup. 181 ser. rasas succus, aqua lat. ros lit. let. rasa curt. I. 311. ztschr. 5. 377; 8. 51. beitr. 2. 375. mey. 1. 398. corss. form. 506.

росистъ adj. roscidus trigl.

росити -шѫ -сити vb. δροσίζειν irrorare sup. men.-vuk. prol. prol.-cip. **росить вь онѣхъ странѣхъ тогда много** dial.-šaf. **потъı кръштенны росити** sup. 230.

роснъ v. **разнъ**.

росодавица f. rorem stillans triod.

росодавьıи adj. δροσοβόλος rorem stillans oct. **-вно село** prol.-mart.

росодавьць m. rorem dans acad.

росодатель m. rorem dans acad.

росолоучьıнъ adj. uti ros splendens, ni fallimur acad.

росоносьнъ adj. rorem ferens acad.

росьнообла чьıнъ adj rorem continentem nubium, uti videtur **-снообла чьıнъı капле** hom.-mih.

росьнъ adj. ἔνδροσος, δροσερός rorulentus; δρόσου roris hom.-mih. proph. io. 38. 28. -mat. 54. **на росноу коню** bor. 30. **-сна зара** men.-mih. **-сна капли** hom.-mih š.-gl. 62. **тоучи -сне** (pro **-сны**) hom.-mih. 137. **кѣтръ -сенъ** chrys.-frag.

рота f. ὅρκος, ἀρά iusiurandum pat.-mih. bus. 395. chron. I. 119. 165. ber. azbuk. mon.-serb. **клатва и** - nehem. 10. 29. **клатвами роты своѥа пшм.** 5. 21. -vost. **на ротоу попоу ни достоить кодити** op. 2. 2. 282. nota **рота** ber. **заходити ротѣ** per. 9. 16. **кодити, кѣнити къ ротоу** per. 78. 93. rote, roti, retah fris. nsl. rota adiuratio habd. croat. rota verant. luč.: nota chleh se rotóm i gusom mogiom mon.-serb. 324. ubi milites videtur significare cf. **ротъ** čech. rota klruss. rota zakr. 507.

ротитель m. qui adiurat nom.-mik. 35. acad.

ротительница f. quae adiurat.

ротити сѧ -шѫ сѧ -тишн сѧ vb. iurare ber. azbuk. ziz. mon.-serb. ἐπιορκεῖν peierare krmč.-mih. **клеоуцимъ сѧ и ротящимъ** chron. I. 182. ἀναθεματίζειν, καταναθεματίζειν exsecrari ostrom. nsl. vrotiti coniurare lex. čech. -rotiti. oserb. roćić so.

ротъ m. turma **македонискаго рота** alex.-mih. 185. **рота** f. trigl. mhd. rote, rotte mlat. rota, rotta weig. 2. 513.

ротъ m. iuramentum. **да поновимо сизи** - mon.-serb. 38. 32.

ротъ v. **рътъ**.

ротьникъ m. qui iurat ber. ἐπίορκος periurus dial.-šaf. **клоуѣдьникъ и** - men.-mih. adde chron. I. 192. mon.-serb. συνωμότης foederis socius gen. 14. 13. -vost.

ротьнъ adj. ὅρκου, ὁρκισμοῦ iurisiurandi gen. 21. 14. -pent.-mih. kruš. vost. **пристава ротнога** š.-gl. 94.

рофея f. ῥομφαία gladius **съ рофею** misc. 44

рофитъ adj. ῥοφητός sorbilis **-то шйце** nom.-barb. misc.-šaf. 158.

роченъ v. **рочьнъ**.

рочьнъ adj. πρῶτος primus **рочьнъıми сластьми** iez. 27. 22. -proph. mat. 50. **-чный медъ** vost. **роченъı медъ** iez. 27. 17. -proph. mat. 47: vocabulum dubium.

рошение n. roratio trigl.

рошнрити v. **рашнрити**.

рошта m. nom. propr. š.-gl. 100.

роѣландра f. nom. propr. feminae alex.-mih.

98. 100. bulg. rusanta milad. 309. ngr. ῥοξάνδρα alex. 87 serb. roksanda.

рогвнинштъ m. rubinus parvus **-ника** mon.-serb. 406

рогга f. salarium krnč. 274. azbuk. alex. bulg. rogъ milad. 416. aruss. рога gr. ῥόγα.

рогда f. μέταλλον metallum chrys.-lab. nomoc.-bulg. prol.-mart. bus. 97. glag. **рогдѣ жрогиримь** men.-mih. 124. **рогда вездоушьна** men.-mih. **рогды нѣкакы пытающе** prol.-mih. 282. **мѣдьна рогда** prol.-mart. **работати въ рогдѣ мѣдьнѣй** prol.-vak. **въ мѣдѣноу рогдоу осоужень** prol.-mih. 195. **коупание златое рогды** krnč.-mih. 241. **въ рогды послыллють се** misc.-šaf. **въ рогдоу да заточеть се** misc.-šaf. **казнь рогды** misc.-šaf. **въ рогдахъ жжищи** io.-sin. **- сребрьна** par. **- земльна** dioptr. ber. **въ книжньніхъ рогдахъ** sup. ὕλη materia op. 2. 2. 38. adde glasn. 13. 372. nsl. ruda minera habd. lit. ruda metallum klruss. ruda et russ. dial. sanguis.

рогда f. temo in fontt. psl. non legitur nsl. rudo habd. serb. ruda rum. рѳдъ pertica magy. rud.

рогдьнъ adj. μεταλλικός metallicus; μετάλλου metalli ioann. **-дна земля** op. 2. 2. 115. **-но дѣло** prol.-mih. ἡ τῶν μετάλλων κακοπάθεια pytg. **въ -днѣмь страданьи осоужденіе се** cnrys.-lab.

рогжити -жѫ -жиши vb. salarium pendere alex. acad.: adde **рогжло** per **кладь**, поклажа verti alex.

рогій m. rhus cotynus in fontt. psl. non legimus nsl. ruj, rujevina, rojevina; rujno vince prip. bulg. rujno vino milad. 49. 103. 161. 313. rojno vino verk. 5. 72. 205. serb. ruj; rujno vino.

рогма f. ἔκλυσις deliquium animi ev. 1434. **рюмою шибенъ**; **рюмомь шибена** georg.-vost. čech. rýma, réma cf. ngr. ῥεῦμα et lat. gutta **или рогма шибеть, или отъ доуха нечистаго или съмолокотьныа болѣзнь или ина болѣзнь** nomoc.-bulg. 5.

рогминъ m. ῥωμαῖος romaeus sup. 283. hom.-mih. **рогмомъ** per. xl. xlii. op. 2. 2. 39. **рогмы** sup. 325. per. xxxviii. xxxix. xl. xli xliv. **рогми ли или грѣци** hom.-šaf. 4. **рогми иже зовоуть се грѣци** bor. x. cf. **римѣхъ** sub **римъ**.

рогмьскъ adj. ῥωμαϊκός, ῥωμαίων romaeorum sup. 90. 110. per. xxxviii. xl. **-ы писмены** xlvm. psalt.-theod. **ипископогма -кыма** op. 2. 2. 38. **книгами рогмъскыми** ev.-trn. cf. **римьскъ**.

рогмьскы adv. ῥωμαϊστί latine **кесарь глаголеть съ испоротокъ** - per xlii graece sup. 107. 108. cf. **римьскы**.

рогмѣнило n. color ruber glag. nsl. rumenilo fucatus rubor habd.

рогмѣнинъ m. ῥωμαῖος romanus **рогмяне и грѣци** psalt.-theod.

рогмѣнити -нѭ -нишн vb. rufare **лице рогмянить** clim. 293.

рогмѣность f. rubor **-мян-** trigl.

рогмѣнъ adj. ἐρυθρός ruber trigl. sup. 101. ex. rubellus trigl. εὔχρους bene coloratus per. **ли вѣлъ тѣломъ и рогмянъ** men.-leop. **плътию рогмена** misc.-šaf. **рогмяными лицемъ** ἀνθηροπρόσωπος per. liv. nsl. rumen rubicundus habd. rmen; rmenak; pšonica rumena; rumenčki hummelu mit gelbem leib bulg. rumen croat. rumenjahan luč. čech. rumělý, rumný pol. rumiany- rum. **рѳмѣн**: differt bulg. rumenjati serb. romoniti, romoriti verk. 370: rad. **рѣд** (scr. rudh) cf **ра-мѣнъ**.

рогмѣньство n. χρῶμα color dioptr.-lab. krk. **рогмяньство** op. 2. 2. 461.

рогмѣньць m. fucus **вид'ѣхъ жеиоу мажоущи съ рогмяницемъ** pam. 237.

рогмѣнѣти -нѣѭ -нѣни vb. rubere **-мян-** trigl.

рогно n. g. **-на** et **-несе** πόκος vellus chrys.-duš. 49. per. 26. chron. I. 45. 4. reg. 3. 4. **-вост. златы рогнесы** ex.-op. 2. I. 34. nsl. run habd. runjast croat. run verant. čech. rouno pol. runo: scr. In secare lit. rau let. rjau nsl. ru rvati cf. **рѣвати**. adde croat. runja petigo verant.

рогновъ adj. velleris trioď.

рогновьнъ adj. velleris **даждь -ныи** svjat. op. 2. 2. 396.

рогпа f. foramen chrys.-duš. 31. 39. mon.-serb. 82. serb. rupa.

рогсагъ m. χώρα regio mon.-serb. - **каликийскый** bell.-troj. 13. croat. rusag verant. luč. serb. rusag mik. živ. 31. magy. ország **рогсажкъ** mon.-serb.

рогсалиы f. πεντεκοστή pentecoete **слсьо на -анію** hom.-mih. 98. **въ -лиыхъ ходили** zak.-serb. **рогсалиа игры скоморошкія** azbuk. **ігрда играють рогсалиы** lavr.-op. 22. **-лыи** pl. acc. **-лыимъ** in fontt. russicis **рогсалии о нодниѣѣ дьни** etc. bus. 813. **играныа неподобнаа рогсалыа** bus. 504. nsl. risali pentecoste hung. risalski serb. rusalje, rusalji Ragusii et Cathari živ. 141. nedjelja od rusalja

ili od duhova Besjede. Venetus 1765. russ. dial. русалка pro семикъ čech. rusadla pl. n. rusadlí čas.-mus. 7. 260. krok. 2. 371. rum. рѣсале, рѣсалѣ· роусалиѣ u. -льи pl. i. chron. 73. 19. ігралища или игры скоморашескія alex. роусальскаꙗ седмица недѣля начинающая ся отъ недѣли св. отець и заканчиваꙗ ся днемъ троицинымъ. древніе баснословили, что русалки или бѣси въ женскомъ видѣ съ распущенными власами въ тѣ дни казали ся въ четвертокъ сея седмици, семикъ именуемый, и доднесь въ простонародіи игрище бываетъ съ пѣснями и завиванїемъ вѣнцевъ на березахъ alex. ex. tatišč. 506. n pl. да оубо о скомрасѣхъ и о роусалиихъ и покровоу надлежащоу многажды и дождоу идоущоу трѣбите: о скомрасѣхъ и о роусалиихъ (respondent gr. ἐν ἱπποδρομίαις) zlatostr. -saec. xvi. дьяволъ хотитъ троудами и скоморохы, гоуслыми и роусальи nest. gr. ῥουσάλια panegyris post festum paschatis ex prava consuetudine ἐν ταῖς ἔξω γώραις celebrari solita Balsam. ad concil. 6. can. 42. Συνταγμα ed. Khallis et Potlis 2. 450. cf. mlat. pascha rosata. pascha rosarum pro pentecoste Ducange.

роусалька f. ludus slavorum gentilium плесанна на врацѣхъ и на стѣгноу творещихъ или -кы nom.-mik. 29 russ. dial. septimus dies iovis a paschate, qui apud russos ludis et cantilenis celebratur. семикъ dictus русалка богиня водъ и лѣсовъ acad. rusalky in fluviis vivere putant, festo pentecostes et usque ad festum s. Petri per silvas et campos currere dicuntur, unde русальная недѣля zakr. 509 русальчинъ великдень чи сухій четвер в на троицькому тыжню, послѣ клечальнаго zakr. 509: nota lituanorum festum rasos šventė izvėst. 1. 115. cf. роусалиа.

роусальнъ adj. rusaliarum -наꙗ недѣлꙗ vost. престави ся роусальнѣ недѣлѣ въ недѣлю chron. 2. 107.

роусинъ m. russus sabb. 6. 10. domet. bus. 351. 393. per. chron. роусн pl. n. sabb.-typ. роусѣхъ ibid. козари, роуси, обърн op. 2. 2. 31. - кидрл есть misc. lit. rusas mhd. rûze, riuze weig. 2 496. 523. gr. ῥῶς.

роусничавъ adj. ὑποξανθίζων subrufus men - vuk.

роусы f. russia bus. 763. prol.-mih. 195. великаꙗ - hom.-šaf. cf. роусь, quod vere slavicum est.

роусъкъ v. роусьскъ.

роусоволкласъ adj. flavam comam habens ex. - на желтъ ὑπόξανθος subflavus per. xxx.

роусоволь m. chrysobullum mon.-serb. 121. рус- 86.

роусокротостьнъ adj. sensus obscurus богоспитательнїе галкы власы -тьнымь оукрашены men.-mih. 389.

роусость f. color flavus mat. 9.

роусъ adj. ξανθός flavus op. 2. 2. 96. 460. svjat.-op. 2. 2. 400. ὑπόξανθος subflavus ex. πυρρός flavus op. 1. 199. πυροειδής igni similis hes. 17. nomoc.-bulg. georg. krmč. dioptr. misc.-šaf 135. pat. bus. 265. главни власи роусн prol.-mart. глава роуса men.-mih. роусою владью ex. роусы власы krmč.-mih. власи роусн снюющіе men.-leop. роуса, чрьна жльчь misc.-šaf. росъ bus. 687. nsl. rus rubellus habd. rosa glava volksl. rosa, rsa kuhuame rs, rosin ochsenname rib. rosica röthliche ameise rsula rothe kuh rusa glava, ruso vince prip. bulg. rus; rusokos; čъrna ta kosъ je porusela milad. rusa streda milad. 524. klruss. rusyj pol. rusy mrum. ῥούσου alb. ῥούς flavus lat. russus it. rosso etc. nota svaki (sin) bilo kako rusa pjesn.-hrv. 2. 3.

роусь f. coll. russi, russia op. 2. 2. 72. misc. bus. 91. 390. chron. per. роумли ли или гръци или бльгаре или роусь, новое ткое (марне) стадо, или римляне и оварьзи, инѣкри же и алени etc. hom.-šaf. 4. скy(дe), драке, инде, макре, кападоке сюрн и роусь и кривичи, вятичи zlatostr. готѳи, склавіи, румѣи, фрязи, и на западнѣкій странѣ великаꙗ страна нарицаемыи роусь cozm.-ind.

роусьскъ adj. russicus bor. xxm. stichîr.-mat. 19. bus. 345. pam. 195. per. chron. по -скоу lavr.-op. 24. въ коую люко страноу цркве и въ роусьскоую zlatostr. роусьскій bus. 666. роусьскы монастъцы sabb. 13. роуска землы prol.-mih. 194. море роусское per. 1. 24. -скій изъыци per. 2. 32. роусьскыа bus. 56. роусьскы родъ sabb.-typ. роушьскъ svetk. 34. 36. 37. domet. prol.-mih. роушьскы монастырь sabb. 12. роушькыми письмены cyr. 8.

роусьскъı adv russice lavr.-op. 23. роуськъı 17.

роусѣти -кыѫ -ѣкѣши vb. rutilare trigl.

роута f. ruta in fontt. psl. non videtur legi trigl. nsl. ruta meg. rutvica croat. ruta verant. serb. ruta, rutvica čech. routa oserb. lit. ruta magy. ruta rum. рŭтъ ahd. rûta

mhd. rûte nhd. raute lat. ruta gr. ῥυτή weig. 2. 469. nemn. 2. 1189.

рогта f. vestis azbuk. bulg. rutišta milad. 524.

рогти v. **рюти.**

рогтити сѧ -штж сѧ -тишн сѧ vb. agitari **лѣвъ начатъ - сѧ и тогжити** men.-leop. 17. bulg. večer se ruti (reni se) kamen po kamen verk. 11. гѣti se seme pokl. 1. 68. adde 77. **рѫтены прѣчкы** pokl. 1. 64. cf. **рютити** et **възрютити.**

рогтишта n. vestis **женьска -ша** nom.-lab. bulg. nad **rutišta** ta od glava do nodze milad. 524. cf. **рогта.**

рогтищьнъ adj. purpureus alex.: vocabulum dubium.

рогтие v. **рютие.**

рогхло n. φορτίον onus - **лѣгъко** greg.-naz. γόμος onus **изложити** - act. 21. 3. -vost. **осле сь рогхломь** ὄνος ἐπισεσαγμένος pent.-mih. **лодью съ -ломъ** chron. - **том лодьѧ** chron. σώματα все - **домоу своего** gen. 36. 6. -vost.

рогхо n. γόμος onus navis exod. 23. 5. -pent.-mih. kruš. onus navis leont. **осле сь рогхомь** ὄνος ἐπισεσαγμένος iudic. 19. 10. -kruš. βάρος onus iud. 18. 21. -pent.-mih. ἀποσκευή supellex kruš. gen. 46. 5. -pent.-mih. onus **не възлагаймъ рогха на сѧ** μὴ φορτισθῶμεν greg.-naz. adde misc. 59. σώματα animae gen. 36. 6. -pent.-mih. kruš. σκύλα spolia kruš. - **плѣньно** σκύλα τῆς αἰχμαλωσίας num. 31. 26. -pent.-mih. pannus -**хѧ злата** bell.-troj. 24. -**хо женьско** 16. -**хѧ свилна** 7. **полата вѣше опата -хомъ свилнымъ** 13. vestis 11. - **мекько** misc.-serb. nsl. ruha, rjuba linteum rušensko platno sivdôv hung. bulg. ruho croat. ruho luč. pjesn.-hrv. 2. 4. ruh verant. serb. ruho vestitus čech. roucho, roucha pol. rucho magy. ruha ngr. ροῦχα rum. **рѣфъ** vestes linteae cf. pruss. rûkai vestes ahd. roccb and. rokkr mhd. roc lat. roccus, rochus weig. 2. 516.

рогчкина f. foramen trigl.

рогшати -ѧж -шюши vb. destruere men.-leop. **-шахъ полаты** bus. 716. scindere trigl. klruss. rušaty.

рогшина f. πραγματεῖαι mundinae **коупець -ноу погоубникъ** ephr.-vost.

рогшити -шж -шюши vb. καταλύειν solvere sup. 242. πορθεῖν evertere men.-vuk. adde prol.-cip. prol. isaak. mon.-serb. 40. 44. 45. chron. 1. 90. 193. - **црькъвь** men.-mih. prol.-mart. **свѣтые иконы -ше** prol.-mart. **камень егоже -шитъ боу, а men.-mih. не -шикъ печатий** bus. 189. - **сѧ** chron. 1. 189. croat. rušiti hung. klruss. rušyty movere lit. rausiti.

рогшьскъ v. **рогськъ.**

рогшиие v. **рюшие.**

рогіенъ v. **рюйнъ.**

рогда f. ruth **отъ рогдъ** spec. 21. cf. **отъ дамары** ibid.

рѫвана v. **рѣвань.**

рѫваніе n. evellere **врады рѫваніе** nom.-mik. 104. - **за власы** tur. 95. adde ῥιτrigl. nsl. rvanje lucta, contentio lex.

рѣвань f. lucta bell.-troj. 19. 20. 22. 28 ter. 31. **рѫвани прѣстати повелѣ** alex.-mih. 67: nota **на рѣванахъ** alex.-mih. 117. cf. croat. hrvanja.

рѫвати -вж -вши vb. evellere **рѣкоуще власы главы своея** men.-mih. **лъвы нокти изъ сѫдьы оутроко рѣкоуштѧ** sabb. 27. **рѣкаахоу власы своѧ** psalt.-int. -saec. xii. **рѣоу** avello trigl. **рѫати** chron. 1. 53. X. πολιορκεῖν oppugnare 4. reg. 17. 5. -kruš. **рѣкати трож** bell.-troj. 35. - **градъ** alex.-mih. 32. **трою рѣваше** 48. - **сѧ** pugnare alex.-mih. 131. 163. nsl. rvati, rvem, rujem eradicare lex. nsl. rvati se rixari spang. bel. rvanka lucta lex. zrvati convellere lex. eradicare lex. rvalo rutrum habd. croat. hrvanja lucta luč. serb. rvalo rutrum mik. rvahu silno njega živ. 6. pol. rwać rum. **ѫрькъ** tumultus lit. rauti, ravėti; let. raut, ravêt lat. ruere eruere and. rya Bopp 1. 234. beitr. 2. 99. Pott 2. 1. 356. 422. cf. **рѣти.**

рѣватиньскъ adj. sensus dubius: **маркелинъ, емоуже ножныа плесньскыа рѣватиньскаа колѣзнь оусоуши** prol.-vost.

рѣваша m. sensus dubius gram. 241. 312.

рѣвеникъ m. φρέαρ puteus bon. pat.-mih. dial.-šaf. mon.-serb. ber. **рѣв- ziz. рѣвьникъ** lavr.-op. 31. vost. **рѣвникъ** vost.

рѣвеница f. διωρυγή, διώρυξ fossa greg.-naz. proph.

рѣвение n. fodere pat.

рѣвица f. δέρρις funiculus **вси рѣвицы мои изорканы соуть** ier. 10. 20. -proph. **рѣвицы мои** mat. 49: vocabulum dubium.

рѣвъ v. **ровъ.**

рѣвьникъ v. **рѣвеникъ.**

рѣвьчь m. pugil, ni fallimur **града адиейскаго по моучно пригти не можеши, множьство же многолюдн (й) рѣвьчь въ немь есть** alex.-mih. 33.

рѣглъ m. numen slavorum gentilium **снмж и рѣглж и пержноу** sg. d. vost. 1. 83.

ръдрити сѧ ржсѧ -рищи сѧ vb. πορρίζειν rubescere **ръдре се** lev. 13. 19. -pent.-mih. **ръдра сѧ** vost.

ръдръ adj. πορρός rutilus **пазинонъ ръдръ** bus. 263. **юнницоу ръдроу** op. 2 2. 26. **юнице ръдре** num. 19. 2. -pent.-mih. **оуницоу ръдржс** vost. **редра телица** op. 2. 2. 87. **редръ** op. 1. 16. acad. (**ре**)**дьръ крадоу** lavr.-op. 15. **ред роу** vost. **пазинонъ родръ есть** chronogr. russ. dial. рéдрый, рéдра.

ръдъкавынъ adj. lactucae, uti videtur -**кино сѣме** misc.-šaf. 153. 160.

ръдъкы f. θριδακίνη lactuca **ръдъкыке** sg. g. **рутъ** prol. **ръдъкка** misc.-šaf. 160. (**ко**)**димента и редкокы** prol.-vost. **ретъка** trigl. nsl. retkev, retkva; retka dain. andrkva, rotkva raphanus bel. serb. rdakva, rodakva, rotkva, rokva russ. **рѣдька** čech. ředkev oserb. retkejahd. râtich lit. ridikas lett. rutks magy. retek rum. **ръдикъ** lat. radix Pott 2. 1. 399. weig. 2. 452. 489. nemn. 1. 1038.

ръдъкалъ adj. rubeus trigl.

ръдѣти сѧ -ждж сѧ -дѣти сѧ vb. ἐρυθρίαν rubescere **рѣдѣть се** ant. 28. **ръдѣю сѧ** trigl. sine **сѧ** kruš. nsl. rdêti; rdeč, rdečica; rdečkast lex. croat. zaruditi luč. klruss. rudyj zakr. ruda sanguis čech. rdíti se pol. rudawy scr. rudh: rudhiram sanguis (russ. **рyда** sanguis) rôhita gr. ἐρεύθειν, ἐρυθρός lat. ruber, rufus lit. rudas, rudis, rauda let. ruds goth. garud-jo ahd. rôt and. rôdha ags. read Bopp 1. 123. ztschr. 2. 324; 7. 20, 188; 11. 178. beitr. 2. 164. curt. 1. 217; 2. 15. 33. Pott 1. 247; 2. 1. 401. 982. mey. 1. 395. corss. form. 198. weig. 2. 512.

ръжанъ adj. secalinus - **хлѣбъ** vita-theod.

ръжда f. ἰός rubigo sup. 297. šiš. 192. ἐρυσίβη rubigo segetum pent.-mih. **дасть рожди плодъ ихъ** mat. 28. **рѣжди** svjat. **рѣжа** svjat. chron. **ржа, ржавчина** trigl. **ржавина** alex. nsl. rja aerugo rub. rja, hrdja bel. rdja habd. rjovina lex. čech. rez f. pol. rdza lit. rudis lett. rûza weig. 2. 509. 510: rad. **рѣд** suff. **ы**.

ръждавъ adj. rufus glag. nsl. rjav, rjavec; hrdjav bel.

ръждавѣти -ѣж -ѣвши vb. ἰοβοθαι rubigine infici **ржавѣти** trigl.

ръжды adj. rufus **рыжа оуница** lavr.-op. 21. cf. **ръждь**.

ръжь f. secale sbor.-kir. 23. **рожь** chron. 1. 192. 9. nsl. rž meg. hrž; hrženjak habd. bulg. rž; ržen lebec milad. čech. pol. nserb. rež oserb. rož lit. rugis lett. rudzi ahd. roggo and. rugt magy. rozs weig. 2. 504.

ръжьнъ v. **ражьнъ**.

ръзание n. χρεμετισμός hinnitus dial. **ръзамos** 6. 7. -vost. **ржс-** trigl. nsl. hrzanje habd.

ръзательнъ adj. hinniens: male **рѣз-** op. 2. 2. 317.

ръзати -жж -жеши vb. χρεμετίζειν, ἐπιχρεμετίζειν hinnire men.-vuk. bon. prol. pst. ephr. int. **кони ръзаахж** psalt -pog. **р'заше** zlatostr.-saec. xvi. **кони ръжжште** suo. 2: male apud vost. **ръжати** nsl. rzati; hrzati; rzatati: rzače hinnit lex. rzatanje meg. rzitati lex. rezgetati; **смѣh** rozgotom habd. rozgotom se smeje prip. 305. bulg. **ъrza** klruss. irzaty, ržaty russ. **ржать** lit. aržti, eržti; aržilas, eržilas.

ръпъта f murmur **ропта** trigl. alex.

ръпътание n. γογγυσμός murmuratio ant. prol.-mart. **рьпт-** misc.-šaf **ропт-** chron. 1. 41.

ръпътати -штж -штеши vb. γογγύζειν, διαγογγύζειν murmurare ostrom. svjat. sup. nomoc.-bulg. cloz I. 14. **ръпща** bus. 388. **рптати** hom.-mih. **ропт-** chron. **ропщють** chron. nsl. ropotati; ropotača čech. reptati rum. **ръпштѣск**.

ръпътникъ adj. γογγυστής qui murmurat aut. autch. greg.-naz. **-ка оума соуште** svjat **ропт-** ber.

ръпътити сѧ -штж сѧ -тиши сѧ vb. murmurare **рьпътьнь и рьпъте се** sabb.-typ. 18.

ръпътъ m. γογγυσμός murmuratio šiš. 12. **безъ -та** šiš. 197. ἀγογγύστως prol.-mart. **ропотъ** ber. ziz. **ръпетъ** man. 117. **рпотъ** bus. 109. **рьпта** sabb.-typ. nsl. ropot cf. scr. rap loqui.

ръпътьливъ adj. murmurans **-тл-** belg. **ропотл-** ber.

ръпътьникъ m. γογγυστής qui murmurat chrys.-lab.

ръпътьнъ adj. γογγυσμοδ murmurationis ant. qui murmurat **рьпътьнь и рьпъте се** sabb.-typ. 18.

ръпьнъ adj. sensus obscurus: **стражштта о рьпьнѣемь оутѣканьи конкстѣ** ἀντιθέτους ἱπποδρομίας greg.-naz.

ръть m. 1) apex **ръта сапожнаго** gen. 14. 15. -op. 2. 1. 51. **соущи искрь на ртѣ града** πλησίον οὖσης τῆς ἀκροπόλεως georg.-vost. **ръть стоньскый** puncta di stagno mon.-serb. adde mon.-serb. 82. 40, 83. 261. 2) rostrum **ратомь кльветь** misc. 16: male **редомь** ibid. 3) os nomoc.-bulg. 50 **завазати ръть** ри-

рыбу завязати рьтъ deut. 25. 4. -pent.-mih. не завяжеши рьта 1. tim. 5. 18. -vost. соль съшлють к҃шіемому въ ротъ bus. 518. alex. оходы къ ротъ къливаютъ per. 19. 17. 4) рьть prora prol.-lab. рьть кораблю πρῶρα prora men.-vuk. prol. prol.-cip. αὐχήν sedes prorae edita рєть sup. 298. nsl. rt vertex; mucro habd. spiculum bel. prvi rt rostrum meg. rt puppis meg. zadnji rt puppis meg. rtič čollis meg. croat. rt apex, cuspis, spichlum, mucro verant. jazika rt budiu. 58. serb. rt od maća mik. rtom raniti pungere mik. оу рьть голсуша chrys.-duš. 34 klruss. rot os russ. ротъ, рта čech. ret oserb. rot, ert, hort drev. roat schnabel rath mund cf. ahd. ort and. oddr Pott I. 601.

рътьникъ m. sensus ignotus: вждемъ рьтницн antch. c. 108.

рыба f. ἰχθύς piscis ostrom. рыбамь сый ловьць prol.-ruih. ловець рыбамь dial.-šaf. рыба да доходи; да коупоуѥть рыбоу sabb.-typ. nsl. ribar habd. ribič trub. dain. habd. mergus lex. bulg. ribar rum. рѣкыцъ gobius ръкар sterna ztschr. 7 50.

рыбарнинъ m. piscator два -на zlatostr. -saec. xvi.

рыбарь m. ἁλιεύς piscator ostrom. men.-mih. barl. glag. ioann. matth. 8. 28. ev.-grig. proph. krk. dioptr. chrys.-frag. sabb.-typ. hom.-mih. ber. -рнѥ hom.-mih. bus. 172.

рыбарьство n. piscatio chrys.-frag.

рыбій adj. ἰχθύος piscis; ἰχθύων piscium per. 46. men.-mih. grom. pam. 190. chron. - ловь hom.-mih. рыбии глава misc.-šaf. ловище рыбіѥ chrys.-duš. 25. число рыбіѥ misc.-šaf. 178. рыбіѥ масло men.-mih.

рыбистъ adj. piscibus abundans trigl.

рыбитвъ m. ἁλιεύς piscator parem. -saec. xiv. -тва sg. g. zlatostr. -тва dual. matth. 4. 18. -assem. et serb. -твн pl. n. luc. 5. 2. -kryl. -mat. 15. -твомъ pl. d. stichir. -mat. 15. -твы pl. a. cyr. 18: adde сѥ -твоу прѣдасть ѥмоу τούτῳ τῷ ἁλιεῖ ἐνεπίστευσεν hom.-mih. 121. рнбитвь pl. g. vost. -тъı pro -твъ pl. g. op. 2. 2. 85. -ти pro -твн pl. n. op. 2. 1. 138. рнбнти pl. n. ev. 1434. рнбитъ рємьства ibid. pol. rybitw; rybitwi adj.: th. рыби suff. тъ cf. scr. vahatu, kratu etc.

рыбитвьнъ adj. piscatorius -кена трость men.-vost.

рыбитъ v. рыбитвъ.

рыбитьникъ m. piscator -ти- vost.

рыбица f. ἰχθύδιον piscinlus ostrom. men.-leop. trigl.

рыболовъ m. ἁλιεύς piscator op. 2. 1. 139. ev. 1434. per. 46. 18. chron.

рыболовьць m. ἁλιεύς piscator prol. prol.-cip. men.-vuk. chrys.-lab. op. 2. 1. 48. bus. 729.

рыбоядьць m. piscedulus trigl.

рыбьникъ m. piscarius trigl.

рыбьница f. nom. propr. loci къ зетъ на -цн sabb.-typ. 114.

рыбьнъ adj. piscis ant.-hom. -на ловитва typ.-chil. ловь - misc.-šaf. ловьци -нии hom.-mih.

рыганиѥ n. ructatio trigl.

рыгати -гаѭ -гаѥши vb. ructare trigl. - крашьномь и питиѥмь nomoc.-bulg.: nota ригати chron. 1. 157. 17. nsl. riga ructus meg. rigati ructare, vomere, clamare uti asinus rigati se; rizavica sodbrennen karst. bulg. riga serb. rigati russ. рыгнуть čech. rihnouti pol. rzygnąć lit. rugti, raugmi let. rûgt rum. ръгъѣск gr. ἐρεύγειν rülpsen ῥύγον „brüllte lat. ructare ahd. it-ruch-an wiederkäuen ztschr. 5. 350. beitr. 1. 372. curt. 1. 150. Pott 2. 1. 399.

рыгнжти -нѫ -нѣши vb. γεύεσθαι gustare ригнлше бесмертьныими дѣлесы ephr.-vost.

рыданиѥ n. κλαυθμός, θρῆνος lamentatio ostrom. men.-vuk. chron. 1. 73. 95. κωκυτός greg.-naz. adde sup.

рыдатель m. qui lamentatur triod.

рыдати -даѭ -даѥши vb. κλαίειν flere ostrom. θρηνεῖν lugere cloz II. 64. adde sup. погыбѣль -даѥмь leont. lit. raudmi; rauda lett. raudât klruss. rydaty scr. rud gr. ῥύζω lat. rudio ahd. riozan ags. reotan ztschr. 2. 478; 5. 257; 7. 20. Pott 2. 1. 979. corss. form. 114. weig. 2. 513.

рыжды adj. πυρρός rufus кони рыжди zach. 1. 8. -vost. 1. 60. op. 1. 117. proph. nat. 46. рыжь chron. 1. 221. 30. nsl. ridj flavus habd. croat. ridj verant. rij: rija brada Kavanjin rijobrad Marnavić serb. ridj mik. čech. ryzí pol. rydz reiske fungi genus rydzy oserb. ryzy nserb. ryzy rum. рышков agaricus.

рыканиѥ n. μυκηθμός mugitus barl. prol.-mih. prol.-vuk. men.-vuk. int. - львовь men.-mih. телче - ichn. рык- bus. 645.

рыкати -каѭ -каѥши vb. ὠρύεσθαι rugire

šiš. 249. men.-mih. ant. sup. azbuk. pat. prol. prol.-mih. prol.-vuk. pat.-mih. io.-sin misc. misc.-šaf. 172. bor. 16. int. ber. de vitulo ichn. рꙑчоу et рыкаю trigl. лютѣ скрѣпо - laz -vuk. 110. рыкающе акы дикии звѣрие sabb.-typ. рик- psalt.-pog. svjat. ex.-op. 2. 1. 23. bus. 88. men.-leop. bon. š.-gl. 74. рыкаста ꙗко лькы sim. 1. 21. рыклꙗ sup. 45. 126. рык- tur. 77. pol. ryczeć cf. ahd. rohjan.

рꙑкнѫти -нѫ -неши vb. ὠρύεσθαι rugire pat. prol. prol.-cip. alex. prol.-vuk. misc. prol.-mih. bus. 622. men.-leop. звѣрь рыкноу bus. 979. рыкноувь ꙗко звѣрь greg.-mon. 91. ꙗко лькы рыкноувь alex.-mih. 15. ἐκβροντᾶν tonitru emittere prol.-mart. лькъ рыкноувъ vita-theod. russ. рыкнуть rum. рѣкнеск cf. рюти.

рꙑкъ m. rugitus trigl.

рꙑлица f. ligo, uti videtur kruš. πάσσαλος paxillus deut. 23. 13. -kruš. - да боудеть за поясомь pent.-mih.

рꙑло n. ὀρυκτήριον vanga ephr.-vost. ex.-op. 2. 1. 29. pat. dial. ioann. proboscis suis sbor.-kir. 65. misc. adde sup. 160. 322. рꙑло россꙋатоие δίκελλα bidens ephr.-vost. рꙑлами man. nsl. ril pol. rylec. alienum est a germ. rüssel weig. 2. 524.

рꙑлъ m. ligo вказемь рꙑль начеть копати men.-mih. 28. nsl. ril stammstück dain. ruljec proboscis habd. bulg. rilka labium miad. 536. rum. χърлец sarculum.

рꙑльница f. ligo, ni fallimur pyrg.

рꙑльскъ adj. rilensis -ка поустыни men.-vuk. нолнъ - op. 1. 263. нолнъ -кыи митрополитъ sbor.-kir. 9: въ лѣто ϛχϛε. инкдиктиона .ε. eius. corpus translatum est in сѫдьць men.-vuk.

рꙑлыца f. πάσσαλος pessulus - да боудеть за поясомь тѣсимь deut. 23. 13: vocabulum dubium.

рꙑлыца m. ligo sbor. -це pl. a. prol.-mih. -ацѣ, -ыце alex.

рꙑсвица f. pardalis, uti videtur ногти ѥл ѥшиж ꙗко н -ци pat.-mih. 122. ногти ѥѥ ѥшиж ꙗко н -ци men.-mih. 24 ꙗко рысовици pat.

рꙑсий adj. pardalis krmč. 172. рысна лица cyr. 5. кожи рысии krmč.-mih. 206. nota отъ ри(си)ие кожѣ alex.-mih. 52.

рꙑсица f πάρδαλις pardus apoc. 13. 2. -vost. -це greg.-naz.

рꙑсовица v рꙑсвица.

рꙑсолькъ m. nota сквизань десетию рысольвы prol. 138. ubi παρδαλέων ridicule

рꙑсь m. gen. -си πάρδαλις pardalis ex.-op. 2. 1. 24. hom.-mih. cant. 4. 8. ephr. greg.-naz.: adde nomoc.-bulg. 13. georg.-šaf. 290. 309. barl. men.-mih. vost. 1. 15. рысьі pl. acc. hom.-mih. рысовь pl. g. cant. 4. 8. рысь скопчность козлищоу pan. рысоу подобно sabb. 153. лиши прѣмѣнить рысь пьстротины своа svjat. panthera trigl. nsl. ris lynx meg. lex. leopardus lex. lupus cervarius lex. tigris habd. ris pigast panthera habd. risa lynx meg. risev g. risva lynx risovina pellis tigridis habd. croat. ris lynx luč. verant. serb. ris lynx čech. rys lynx pol. ryś panthera rum. рис pardus lit. lušis ahd. mhd. luhs nemn. 1. 1597. ztschr. 1. 398; 5. 385. curt. 1. 336. weig. 2. 69.

рꙑти, рꙑжь, рꙑюши vb. ὀρύσσειν fodere pyrg. glag. - ровъ op. 1. 68. рꙑхоу ровъі psalt.-int. saec. xn. cf. рꙑло, рꙑлъ etc. брѣгорꙑи nsl. riti; riček (rilček) milchzahn: detetu že rički van rijejo; rivač hauzahn čech. rýč mor. rýl pol. ryć, ryj lat. ru: eruere curt. 2. 106. 241. Pott 2. 1 400. 422.

рꙑчание n. rugitus trigl.

рыкание n. βρύχημα rugitus dial. cf. рюти, рекж.

рькен- v. рькн-

рькьнивъ adj. ζηλωτής aemulans sup. 306. barl. ἐριστής qui contendit ant. greg.-naz. adde hom.-mih. рькн- sup. 306. рекьнивъ sup. рек- ant. рекн- trigl.

рькьнивъ m. ἐριστής qui contendit ant. antch. adde prol.-mih. vost. 1. 293. -кенъ -gl. 65. -кн- mat. 28.

рькьнитель m. ζηλωτής aemulator; ἐριστής qui contendit ant. stichir. -mat. 18. bus. 56. lavr.-op. 34. рекьн- prol.-mih. 292. ant. šiš. 91. рекн- chrys.-lab. ber. - по нании greg.-mon. 86. cech. řevniti aemulari.

рькьнние n. ζῆλος aemulatio; ἔρις, ἐριθεία contentio antch. mat. 21. vita-theod. svjat. βασκανία livor рькьнье sup. 366. рькен-, рькн- ant. antch. greg.-naz. bon. šiš. 48. 106. 123. 134. 218. bus. 272. op. 2 1. 149; 2. 2. 113. hom.-mih. men.-mih. leont. prol.-mart. стрѣлоу -кенна въ сръдьци иосѣ sabb. 24. рекн- ber. meth. 6. рекние rixa trigl. рекн- strum. mat. 21. obich.

рькьнование n. zelus рекн- ber.

рькьновати -ноуѫ -поуеши vb. ζηλοῦν aemulari ant. antch. рькн- š.-gl. 84. - роднтелю своемоу sim. 1. 30. рекьн- ant. - соусѣдоу своемоу men.-mih. 205.

ревн- bon. chron. 1. 39. 91 100. **ревн проприцанию** cyr. 23. **ръкън-** sup. 336. **ревън-** sup. 2.

ревьноображеніе n. zelus **ревн-** misc.-šaf. 111. gr. ζηλοτυπία.

ревьнообразіе n. ζηλοτυπία zelus **ревнchrys.-lab. georg.-šaf. 17. 227.

ревьнообразьнъ adj. aemulus **ревн-** dioptr.

ревьностко n. zelus **ревьностько** men.-mih. 261.

ревьность f. ζῆλος aemulatio, βασκανία livor sup. 296. hom.-mih. prol.-mih. prol.-belg. **ревьн-** dioptr.-lab. misc. **ревнkrmč.-mih. psalt.-theod. mon.-serb. **такоюу дыхание ревность** greg.-mon. 55: male ζάλη tempestas **ръкън-** sup. 297. **ръвьн-** sup. 420.

ревьностьнъ adj. aemulus **ревн-** ber.

ревьношта f. pl. ἐριθεία contentio **ревноціами** op. 2. 2. 148. izmar.

ревьнъ adj. αντίζηλος aemulans **ревьнь** kruš. **ревьно** pent.-mih. ζηλωτής, ζηλωτός **ревенъ, ревен но** exod. 34. 14. -vost. serb. rjevno živ. 134. rum. **ръвнъ** f. zelus **ръвнеск, ръхнеск** studere kruss. lubyty revne pryp. 102. cf. rvyja zakr. 500: nsl. rêva miseria germ est originis.

ревьнь f. ζῆλος zelus greg.-naz. **ръкень** proph. **ревень** op. 1. 89. esai. 9. 7. -vost. **ревень** esai. 11. 13. -vost.

ревьньство n. ζῆλος zelus zlatostr. **ревен**vost.

рѣдити -ждж -дими vb. rarefacere trigl.

рѣдобрадъ adj. raram habens barbam ex. 181.

рѣдозжбъ adj. raros habens dentes ex.

рѣдость ex. cf. **радость**

рѣдъкаждъ adv. raro ex. **-тк-** prol.-vost.

рѣдъко adv. raro svjat. int. **рѣдко** bus. 481. **рѣтко** sabb. 24. dioptr. **рѣтько** pat.-mih. 109. sabb.-typ.

рѣдъкобрадъ adj. cui rara est barba trigl.

рѣдъковласъ adj. raram comam habens **-дк-** trigl. **ретк-** drag.

рѣдъкождъ adv. raro alex. cf. **-каж-**.

рѣдъкость f. raritas krmč.-mih. int. 40. trigl.

рѣдъкъ adj. σπάνιος rarus georg. ant. pat. dial. isaak. sup. io.-sin. **рѣдъци же** избърани antch. 94. **-дкы зжбы** dioptr. **по ретькоу** σπανίως prol.-mart.: nota **не комъкающе отъ рѣдъкынѣ поповъ** παρ᾽ ἐνίοις πρεσβυτέροις zlatostr. **чоуькьства рѣтка пать и тънька же и цѣла** dioptr. 269. redka zloueza fris. nsl. rêdke bulg. retkom verk. 83. magy. ritka cf. lit. retas lett. rets lit. resti rarum fieri Pott 2. 1. 981.

рѣдъкъы v. **рѣдъкъы**.

рѣдъцѣ adv. raro trigl.

рѣдъі adv **по рѣдъі** raro **часто или** - svjat. op. 2. 2. 371. cf. **порѣдъі**.

рѣза f. incisio **прѣжде оубо слокѣне не имѣхѫ книгъ, нж чрътами и рѣзами чьтѣхѫ и гатаахѫ** chrabr. 89.

рѣзалиште n. instrumentum secandi pat. 172.

рѣзальникъ m. περιτομεύς scalprum op. 2. 2. 303.

рѣзана f. numus quidam minutus **по шти -нъ за гривноу емаѣте** izmar. 1509. **.д. гривны и .л. рѣзанъ и рѣзана** chron.-vost.

рѣзанне n. τομή sectio hom.-mih. adde chrys.-lab. pat. meu.-vuk. prol.-mih. io.-sin. - **желѣе** chron. 85. 23. - **власомь** pent.-mih. **годь -нню донде** hom.-mih. 160.

рѣзательница f. κοπίς gladius pyrg. - **оубійстькиа** prol.

рѣзати -жѫ -жеши et raro **-заіж -заіши** vb. τέμνειν, κόπτειν secare men.-vuk. ostrom. adde prol.-mart. men -leop. bus. 389. 516. pat.-mih. pat. prol. misc. io.-sin. chron. prol.-mih. θλάττειν contundere pyrg. **скотъ** - pam. 176. **-жиши (-жеши) кипоградь** pent.-mih. **кѣтки** - holm. **китвие** - nicol. **мьса -заіе хрѣоукопѣѡ** men.-mih. - **сѧ**: - **и драти лапитѣ** hom.-mih. 86. de lugente gr. κόπτεσθαι lit. rėžu; rėzvas nsl. rêzati, rêznoti, rezljati; rêz incisura leẍ. scissura habd. pondus aliquod vip. noraz falx vinacea lex. svinorez; rêznik lapis frontatus lex. rzen acidus.

рѣзкъ adj. θρασύς audax hes. e russ.

рѣзонмание n. feneratio tur. 90. 94. vost. 1. 378.

рѣзонмьство n. feneratio nom.-mik. 105. izmar. 1509.

рѣзонмьць m. fenerator bus. 495. izmar. chir.

рѣзъ m. fenus bus. 396. alex. vost. 1. 378. - **емаіа** bus. 495. **въ** - **коупѣци даеть** op. 2. 2. 282. **до трѣтьиего рѣза** bus. 396.

рѣзьнъ m. frustum **пать рѣзновъ хлѣба** dial.-šaf. 202. bulg. reznove pokl. 1. 75.

рѣзьць m. scalprum trigl.

рѣка f. ποταμός fluvius ostrom. sup. ῥύαξ rivus men.-vuk. hom.-mih. **рѣкою наводнѣваемо; рѣкою быстрою нападаемо** greg.-mon. 69. **рѣкы задрьжива есть** misc.-šaf. 173. **на селѣ рекомѣмь**

при рѣцѣ men.-mih. 153. рѣкою слъзы точити men.-mih. ztschr. 7. 186.

рѣкнѭ v. рѣщѭ.

рѣнь f. littus, uti videtur, **изверже и вѣтръ на рѣнѣ (рѣнь), и отъ толѣ прослоу пероуиьна рѣнь** chron. 1. 50. 21. per. **рѣнь** връ въ рѣкѣ или пороги alex. klruss. rin arena zakr. 510.

рѣпа f. rapa svjat. -mat. vi. bus. 265. trigl. nsl. rêpa; repar meg. scêhs soldi rûbnerbatz frisch. bulg. rêpъ serb. repa, repište klruss. ripa čech. řepa; řepík pol. rzepa, rzepik nserb. rêpa lit. rope magy. repa repcze alb. rep rum. рапицъ ahd. râbâ weig. 2. 460. 514. ztschr. 7. 164. curt. 1. 316. Pott 2. 1. 399. nemn. 1. 666. 675.

рѣпий m. σκόλοψ stimulus **рѣпьи въ очию вашею** num. 33. 55. -vost.

рѣпина f. πλάτανος platanus vost. **рѣп**-trigl.

рѣпиньнъ adj. πλατάνου platani **-иенъ** gen. 30. 37. -vost.

рѣпица f. rapa trigl. **рѣпка** trigl.

рѣпиьнъ adj. πλατάνου platani gen. 30. 37. -krus.

рѣпие n. τρίβολος tribulus **рѣп**- alex. **рѣпейникъ** trigl.

рѣпьнъ adj. rapae trigl.

рѣснъ v. **рѧснъ**.

рѣсти, **рѧщтѫ, рѧщтени** vb. habes in compositis tantum lit. rasti, randu lett. rast, rôdu Pott 2. 1. 980.

рѣсьнота f. ἀλήθεια veritas -сн- ѣ.-gl. 89. psalt.-int. -saec. xii. prov. 8. 7. -glag. adde pat.-mih. 73. georg. isaak. trigl. alex. **члвка отъ рѣсноты** lavr.-op. 31. **въ рѣсноту** ὄντως, κυρίως op. 2. 1. 138. krmč.-mih. 396. vost. 1. 400. clim. azbuk. nom.-mik. 57. **въ -тоу и по истинѣ** pan. **по -тѣ** ὑπὲρ τῆς ἀληθείας op. 2. 1. 149: ber. explicat per **оздоба** cf. **рѧсьно**; adde **рѧснота** georg.-vost.

рѣсьнотиие n. veritas adv. ber. slov.-novg. b.

рѣсьнотивъ adj. ἀληθής, ἀληθινός verus -сн- ex. ephr.-vost. pat.-mih. 58. 69. alex. **видѣниѣ -ва** 58.

рѣсьнотивьно adv. vere **рѣснотивно** azbuk.

рѣсьнотивьнъ adj. verus -сн- nov. pat.-mih. **-вынъ богъ** psalt.-int. saec. xii. ἀληθείας veritatis **въ словеси -вниѣ** 2. cor. 6. 7. -vost.

рѣсьнотивьнѣ adv. vere **рѣснотивне** azbuk.

рѣсьнъ adj. verus, certus **-сный даниль** vost. **рѣсныиь** ѣ.-gl. 73. nsl. rês: če je ⁱemu rês metl. rêsen; resnica; resničen trub. rêsnov severus meg. resnoba severitas meg.

рѣти v. **рѣщти**.

рѣхъ v. **рѣщти**.

рѣца f. anas in fontt. psl. non legitur nsl. reca, raca; racman .prip. 271. serb. raca magy. rétze rum. рацъ alb. rosъ cf. germ. retschente frisch.

рѣчевитиие n. facundia alex.

рѣчевитъ adj. λόγιος facundus men.-vuk. isaak. men.-leop. prol.-mart. **-чив-** prol. bulg. rečovit miład. 167.

рѣчетворѣнние n. fabularum confictio **-чов-** ex.

рѣчивитъ v. **рѣчевитъ**.

рѣчивъ adj. λόγιος facundus **men.-vuk.** šiš. 35. strum. exod. 4. 10. op. 1. 21. sup. 75.-alex.

рѣчистъ adj εὐόμιλος facundus **per.** liv. chron. adde int. ber. trigl. alex.

рѣчица f. rivus mir. ῥύαξ torrens **рѣчици июмомь текѫщии** margar. 1530.

рѣчие n. nuncius **възда - кнѧзю** bor. 32.

рѣчь f. ῥῆμα verbum; sermo cloz l. 878. sup. -chron. l. 11. 12. 30 etc. pro Christo sup. 340. **рѣчию** ῥητῶς aperte 1. tim. 4. 1. op. 2. 2. 62. 513. **еже по рѣчехъ слышавъ** prol.-lab. **зла рѣчь** bus. 58. **клинкъныѫ рѣчи** κόπος iactatio snp. 342. **катигорїа** accusatio ostrom.· male **ѳрѣма** op. 2. 1. 116. **си - тоуть ѣсти** cloz l. 352. šiš. 36. 178. bus. 977. sup. cf. ser. râj diviciae lat. rês corss form. 25. etahd. racha res.

рѣчька f. rivus **рѣчка** per. 1. 11. chron.

рѣчьникъ m. κατήγορος accusator šiš. 41. rhetor glag. trigl.

рѣчьно n. ἐνδύνιον vestis os. 2. 5. -op. 1. 118. proph. mat. 50: habes etiam **рѣчнаи** et **рничьнаи** cf. **рѧкно**.

рѣчьнованиие n. ἀπαίτησις exactio greg.-nsz.

рѣчьновати **-ноуѫ -ноуѥши** vb. loqui sup. 293. pent.-mih. -hom.-mih. 191. ἀπαιτεῖν exigere deut. 15. 2. 3. **-чют по что много оу инѣхъ рѣчноуѥши**; sup. 293.

рѣчьнъ adj. τοῦ ποταμοῦ fluvii snp. proph. pyrg. men.-mih. **ѳрѣгъ** - pent.-mih. **рѧкъ** - misc.-šaf. 159. **-чна строуи** chrys.-lab. **-чна вода** prol. **въ селѣ рѣчнѣмь -нѣмь** prol.-mih. 285. **наводнииие -чно** krmč.-mih. **рѣчьною створиша** svjat. **рѣчьное и жьбное сътвориша** spec. 20.

рѣчьнъ adj. ῥήματος verbi dial.

рѣчьца f. verbum men.-mih.

рѣшати -аіж -лѣши vb. λύειν solvere -krnč.-mih. nom.-mik. 146. alex. вєзати и - krmč.-mih. - оузы men.-leop.

рѣшєнїе n. solutio ber. ziz. trigl.

рѣшило n. sensus ignotus georg.-šaf. 92.

рѣшима f. supellex - или рѣшины ber.

рѣшитєль m. qui solvit ziz. ber. trigl. - плєнищ sim. l. 26.

рѣшити -шж -шиши vb. λύειν solvere sup. 249. 250. 264. 307. 320. 323. 360. greg. -naz. -bibl.-listy 1 88. sbor. chrys.-frag. glag. duš. ber. vost. l. 141. trigl. ѥдва рѣшимь isaak. - сковаными bon. - же и вєзати sabb. 131 ѥзоу - men.-vuk. клєтвоу - hom.-mih. да сѧ не рѣшить за главѣ ради misc.-šaf. 135. рєшити мнрѣ mon.-serb. - сѧ вѣсни рѣшать сѧ men.-leop. nsl. rêšiti; razdrišiti meg. drev. rehsen lit. rišti ligare pruss. perreist let. rist seiungere Pott 2. l. 620.

рѣшнїе n. trudere ziz. рѣшїе ziz.

рѣшти, рѣкж, рѣшши vb. ὦθεῖν trudere hom.-mih. διαδονεῖν discutere prol.-cip. men.-vuk. ant.-hom. chrys.-lab. рѣю ber. ziz. за стѣны рѣкими men.-mih. 162. въ потѣ, многѣ рѣы сѧ bor. рѣкѣть оть сѳѳ ephr.: nota з брѣга рѣмь pro рѣкемь ῥιπτόμενος hom.-mih. 104. ἐπείγειν trudere рѣаше sup. 67. σονωθεῖν trudere sup. 353. cf. рнижти: expectes рнити, рѣкж.

рюйнъ m. september ev.-syn. a. azbuk. grom. š.-gl. 40. рюєнъ kryl.-mat. 12. op. l. 262. ev.-bulg. -pokl. l. 20. роуенъ š.-gl. 40. serb. rujan september čech. říjen olim september, nunc october lit. rnja brunstzeit des wildes rujis, rujos menn september beitr. l. 45.

рюма v. роума.

рюмъ v. роума.

рюти, рєкж, рєкеши vb. ῥυχάσθαι, ὠρύεσθαι rugire рюти якоже рєкжть кола плъна рѫхла vost. рєкаѫ яко льви men.-mih. 15. львьскы рєвы greg.-naz. рєка per. 18. 12. рєкоуще на кодоу men.-mih. 15. рєкоуще мѣсто pat. 296. роути psalt.-theod. men.-mih. prol.: nota рєвьнин (fortasse pro рєвны) ὠρυόμενος pent.-mih. et рокы hinniens sup. 446. nsl. rjuti lex. rjovem et rjovêti; zhrjuvati hung. ruliti lex. croat. ruti hung. croat revati lamentari slad. 8. cf. russ. dial. репѣть murmurare čě h. řiti: scr. ru, rauni sonare, rudere gr ὠρύειν lat. ru-mor, ravis, raucus and. rýta curt. l. 323. cf. рыдати. рыкнжти.

рютити -шткж -тиши vb. sibilare змиі -титъ trigl.

рютити -шткж -тиши vb. iacere habes in compositis čech. řítiti, routiti pol. rzucić.

рютиє n. ὠρύωμα rugitus отъ гласа -тиа его mat. 50. proph. роут- glag.

рюшнїе n. παφλασμός katrire роуанна творѣахж man.-vost. ῥόθος роуанна ташкаа ῥόθοι βαρύγδουποι man.-vost.

рюєнїе n. rugitus рюєнна vost.

рякополтаниште n. locus alendis perdicibus trigl.

рякъ m. perdix alex. рякъ созокстъ птєнца bus. 622. bis. perdicium planta trigl.: cf. klruss. rjabyj zakr. 511. lit. raibas lett. raibs varius; irbe, laukairbe feldhuhn cf. рякъка.

рякъка f. perdix рякка trigl. alex. орябка ber. russ. рябъ varii coloris dial. haselhuhn cf. lit. raibas let. raibs varius raibacs ein mahl auf dem auge habend irbe feldhuhn.

рягнжти -нж -нєши vb. hiscere in fontt. psl. non videtur legi nsl. regnoti. zemlja regne, se razpôka; rega spalte režati hiare habd.reža spalte· hlače na režo ali pizdo: adde regetati rum. рѣнжєск ringi lit. rizenti die zähne weisen.

рядити -ждж -дишн vb. διεξιέναι persequi благодѣанїи - psalt.-theod. disponere - пазькы ber. 66. ornare trigl. - сѧ pacisci chron. како сѧ боудєть -дилъ bus. 396. рядл pactum trigl. cf. nsl. rediti facere reja creatio hung.

рядовищтъ m. plebeius -вичи яко искры pam. 235.

рядокъ adj. ordinis - чинъ op. l. 3.

рядовьникъ m. clericus -вн- glag. nsl. redovnik.

рядовьнъ adj. ἀκόλουθος sequens ant. regularis glag. - ѣрать mon.-serb. 403.

рядъ m. τάξις ordo sup. 305. βαθμός gradus šiš. 164. στίχος ordo pent.-mih. linea prol.-mart. подъ строками въ рядѣхъ bus. 137. κλῆρος sors šiš. 174. 198. op. 2. l. 163. дошелъ къ емоу рядъ op. l. 153. 301. -кѣше редь емоу leont. иже по нємь редь hom.-mih. διαδοχή successio sup. 139. φύσις natura 2. petr. l. 4. божию редоу причестанници šiš. 199. окыпници редоу дрєвныхъ светникъ sabb. 146. adde chron. l. 178. 199: 202. 203. sg. g. редоу krmč.-mih. 213. въ редь ἐφεξῆς men.-mih. 208. къ дроугыи рядъ chron. l. 231. сильнь съпокѣдати вкѣ по чиноу въ редь men.-mih. редомь нарѣоу alex.-mih. 186. ordin[illegible]

antch. spec. 26 **по рѣдоу** καθεξῆς sič. 25. strum. ostrom. **по рѧдоу глаголати** κατ' ἔπος λέγειν io.-clim. z redu fris. - **цръковьнъ** sbor.-kir. 5. - **людьскь** krmč.-mih. 227. - **дрьжати** apost.-mih. - **положити** per. 107. 7. -**ды правити** chron. 1. 178. 6. -**ды рядити** chron. 1. 199. 35. **четырьми рѧды** exod. 28. 17. -pent.-mih. **не могоша о домоу своемь рѧдоу створити** bus. 494: cum **въ рѧдоу** iż **камень**, **егоже не в рѧдоу створиша** ἀπεδοκίμασαν op. 1 256. cf. **крѣдъ**; adde **рѣдьвиница** mon.-serb. 229. 60. nsl. štiredi 40. meg. petred 50. petrdo idem šestred 60 rès. sedentrdo 70. rês. osemred 80. osentrdo 80. devetred 90. rês. obredi ritus: iti k sveti mešino k svetim obredom štaj. obrediti koga; obrejevati, obrejevanje (minus bene obredovanje), quod psl. esset **окражд-** sóvred hoc tempore vred cito habd. prevred zu früh met. 160. pustite oboje z red rasti trub. bulg. red; redoma gledaše verk. 24. redom milad. 102. redom, po redom milad. 173. red po redom mlad. 214. lit. rėdas; parendas sacra coena lett. rinde cf. pol obrzad croat. vred mox luč. serb. ured živ. 86. vred idući živ. 166. pored živ. 152. magy. rend, unde nsl. rendeluvati regnare hung. rum. **рънд** ordo Pott 2. 1. 399. 420. 981.

рѧдьникъ m. ἰδιώτης privatus greg.-naz. cyr.-iner. hom.-mih. svjat.-op. 2. 2. 401. op. 2 1. 21 139. λαικός laicus men.-mih. **непородный** - clim. - **сановныйъ и безъ сана** greg.-lab. **великможа или** - belg. ἐκλήπτωρ conductor krmč. 94. 185 krmč.-mih. 113. ἀποχειροβίωτος manuum labore victitans proph. -**ныи и рабы** op. 2. 1. 117. -**ници и гръшници** tur. **или** - **или людиньскыи** ephr. **къ людѣхъ** - krmč.-mih. adde dial.-šaf. 174. 175. men.-mih. lavr.-op. 45: male magistratus alex. **сиравіа, кать** ber. **боляринъ земскій** azbuk.

рѧдьничьскъ adj. ἰδιωτικός privatus -**ныхъ потребахъ** op. 2. 2. 117. κοσμικός saecularis men.-mih.: adde -**ка честь** krmč.-mih. 213.

рѧдьнъ adj. ἀραρώς aptus aut. **но створити** ἐσα ποιεῖν men.-mih. ὁ κατω humilis **рѧдьныхъ** greg.-naz. nsl. nareden opportunus trub.

рѧдьнѣ adv. ante **къ вѣчоу и** - **днѣ** aut.-vost.

рѧса f. fulus **ольси листвие и ресоу ивиши** ant.-hom. 85. ornatus **ко оскрилии рѧсы имиша пришенкы и промежи ихъ ,златы колокольцы** georg.-vost. nsl resa spitze der ähre, arista lex. ογγη lex. mynica lex. rasovje dain. 110. resasta krava. ki se ji dlaka ježi bulg. resački verk 370. croat. resa frause cf ureha, ures ornatus serb. resa iulus rese lacinia mik. čech. řasa pol. rzęsa oserb. rasa nserb. resa rum **рѣнсъ** iulus cf nemn. 2. 360.

рѧсъка f. vestis genus azbuk. alex. cf. russ. **ряса**, рясна e gr. ῥάσον.

рѧсьна v. **рѧсьнъ**.

рѧсьнии adj. ciliis munitus **очи рѧсьниѣ** bus. 551.

рѧсьница f. cilium **зѣница ока, иже акы нѣкое покроженне имѣетъ вѣжды, въ мѣсто же ограженна рѧсници** int. 84

рѧсьнота v. **рѣсьнота**

рѧсьнъ adj. fimbriatus **ресни зоуници то есть гвоздне** misc. 77

рѧсьнъ m. cilium int. 225 226. **рѣсноке** ex. **рѧсноке отъ очию его отъпадоша** men.-leop. **по вѣкома по рѧсноме** bor. 83. **очи рѣсновъ не имѫщи** ioann **рѣсновъ не имѣжще очи** krk. palpebra **рѣсны** pl. a. barl. fimbria, vestis fimbriata κροσσωτός, uti videtur **яко ресны златыми добротою красоуютъ се** chrys.-lab. **рѧсны златыми** int. **ресны златыми** hom.-šaf. **ресны** pl. i. men.-mih. **рѣсны златы одѣяи** bon. **рѧсна** sg. n. int. **рѧсны** sg. g. int. **рѧсны** ber. **рѧсномъ** int. **ресномъ** pyrg. **златыми ресномъ** prul. **рѧсны** fimbriae trigl. **рѧсна** acad russ. **рясна** čech. řasno fimbria cf. **рѧса**.

рѧтезь v. **ретезь**.

рѧжежь m. 1) ὅρον terminus l. macc. 14 33. mat. 53. -proph.: e russ. **рубежь**, quod psl. **рѧжежь** sonaret chron. 1. 212. lit. rubežus lett. rôbež 2) rapina **-жа не дѣлати** vost. e dipl. 1229. **-жи** spolia glag.-dubium.

рѧжити -ложь -шиши vb. secare **роутригl**, rapere **книги жидовстии роубѣлаѫ ксѧ** psalt.-pog. - **цръкъви** per. 31 36. - **церкви** chron. 1. 51. **роставимъ вы хоромомъ (хороумъ) - нашимъ (нашихъ)** 61. adde chron. 1. 9. V; 97 30: notabis **роубоша карызи** vost. pol rabać kirnss. rubaty.

рѧжите v. **рѧжитъ**.

рѧжитеносьць m. pannos detritos gestans **-сѣцъ** ber.

рѧжитъ m. pannus georg. krmč. 171: minus bene **-ри** n. chrys.-lab. dioptr. ber. trigl: th. **рѧкъ**.

рѧжитьнъ adj. pannorum: detritus **въ прьты -ныи окалѣчень** men.-mih.

ржбль m. θέρμιον massula **єдинъ роублъ ли двоє** cozm.-ind. **роублъ** sbor.-kir. 55: **нота вложити роублъ къ оуста** chron. 1. 76. 18. klruss. rubelj pertica; numi genus per. 42. 18; 48. 3. cf. arab. rub.

ржблєвкиє n. θέρμιον massula **носмце златоє ико роублєвкиємъ** cozm.-ind.

ржбъ m. ῥάκος pannus prol.-mart. pyrg. domet. prol. men.-vuk. chrys.-frag. dial.-šaf. pam. bus. 492. **роубъ власинъ** lavr. -op. 12. men.-leop. **роубн** vestis men.-mih. **ржбы одѣнъ** lavr.-op. 12. **роубы обалѣчень** chrys.-lab. **хоудъмн. околочнъ роубы** bus. 500. **роубы одѣвати** men.-mih. **въ ржбѣхъ скврънньнѣхъ** psalt.-int. -saec. xn. **въ ржкѣхъ** bon.: **нота** ῥύπωμα sordes op. 2. 2. 150. **роубаха** indusium trigl. nsl. na rôbe abicht rub linteum habd. rôbec; robača indusium meg. rubača habd. prip. rubje wäsche prip. 62. rubeno linea supellex habd. bulg. rubove, rubi verk. 50. rube da ispere 180. croat. rub linteum huug. verant. rubje tischzeug hung. čech. roub palus rub vestis pol. ręby saum rąbek zeug oserb. nserb. rub pannus lit. rumbas saum et e pol. sumtum rubas vestis let. rôbs kerbe.

ржбьнъ adj. panui pat.

ржганнитє n irrisio, locus **мєдѣкди за - вл'ккоутъ** nom.-mik. 26.

ржганиє n. ἐμπαιγμός, ἔμπαιγμα irrisio prol.-vuk. proph. prol.-mih. leont. chrys.-lab. ber. chron. 1. 95. 10. **-нкиє** op 2. 2. 43 1.

ржгатєль m. ἐμπαίκτης qui irridet ant. šiš. 217. pat. io.-sin. ex. men.-mih. nom.-lab. sbor.-kir. chrys.-lab. dioptr. chron. 1. 99. ber. ziz.: **нота книжнымь -лємь** βιβλιοκαπήλοις krmč.-mih. 155.

ржгатєльнъ adj. qui irridet triod.

ржгатєльство n. irrisio ephr.

ржгати сѧ -ажєсѧ -аюшисѧ vb. καταγελάν, ἐμπαίζειν, χλευάζειν, καταμωκᾶσθαι illudere; πομπεύειν insolenter tractare ostrom. sup. 68. 339. 370. 374. lit.-mih. men.-vuk. **богокъ иєго роуганиє сє** prol. pyrg. **своємоу обѣщанию** - bus. 378. **роугаємь сє смрьти** nom.-mih - **огню** men.-mih. adde cum dat. š.-gl. 74. chrys.-lab. cloz l. 827. chron. 27. 2. **роугаютъ сє нами** ἐμπαίζει ἡμῖν gen 39. 14. -pent.-mih. **роугаємь** καταμωκώμενος men.-vuk. nsl. rugati se komu prip. 152. čech. rouhati.

ржгочь m. εὔρων cavillator io.-clim.

ржгъ m. δνειδισμός convicium ioël 2. 19 -vost. γέλως irrisio vost. **χлєύѣ** ludibrium **роугоу быхъ дьяволоу** ephr.-vost. ὕβρις contumelia **лицє роугоу сътворено** cyr.-hier. **бивть и роугоу сътворить жоупаномь** leont. 117. ludibrium, opprobrium sup. ant. pat. men.-mih. antch. op. 2. 2. 260. 481. mat. 50. **не мози того ржга сътворити попов.-bulg. 126. кыхъ къ ржгъ** sup. 58 **не мой ми тога роуга творити** misc.-serb. **роугъ гоунємь** ant.-hom. 146. **кыхомъ къ роугъ** ant.-vost. **роугоу бывъ** antch. **кєзакониє творєщє и роугъ** men.-mih. **роугъ ими творѧ** πομπεύσας ποιήσας vost. **σκηνή** scena **къ ржгъ оставлѧ** greg.-naz. nsl. ružiti turpare habd. ružen hung. rugota habd croat. rugo verant. luč. budin. 26. **ružan** verant. ružiti luč. serb. rug mik. živ. 2. 12. 160. ražiti 66. 121: rad. **ржг** ringi.

рждъ adj. in fontt. psl. non habes: nsl. rôd asper croat rud crispus verant. rudetine cincinnus verant. serb. rud crispus kosa ruda mik. naruditi rugare mik. ahd. arandi asper.

ржжнє n. ῥομφαία gladius greg.-naz. nsl. rôžnat armatus hung. cf. **оражнє**.

ржжьникъ m. ἐμπαίκτης irrisor 2. petr. 3. 2. -vost.

ржжьнъ adj. γέλοιος, καταγέλαστος ridículus greg.-naz. sup. 333. ex -op. 2. 1. 24. zlatostr. -saec. xvi. - **сѧкъ** sup. 263. **ἀσχημόνων** deformis **лицитѣ видѣти -ить сѧшти** greg.-naz.

ржка f. χείρ manus **роукама хытрь на дѣло** ephr. **роукою таковоуѣ** prol. **живоначелна роука** greg.-mon. **на ржкоу** εἰς τὰς ἀγκάλας ostrom. potestas mon.-serb. chron. **въхоу подъ роукою** vost. 2. 118. **соущихъ подь роукою иего** prol.-mih. **калогіре кое смо оузели подъ нашоу роукоу** gtam. 37. **подъ роукою иемоу соущимь** prol.-mart.: nota **рѫка** pat.-mih.-strum. pro **роуцѣ**; **издроукы** mat. 27. **издроукъ** 46. nsl. rôka: **na** rôke mi je; oberôč, zoberôč dain. 255. slabo sę roči es geht schlecht von statten bulg **гькъ**; **гькан** croat. rukovati despousare serb. čeljad od poštene ruke živ. 34. adde rukunica ansa drev. runka pruss. rankan acc. lit. ranka lett. rôka: rad. **рак** lit. renku, rinku lego pruss. sen-rinka colligit ztschr. 11. 181.

ржкавица f. chirotheca krmč. 215. **ктмč.-mih.** 261. men.-mih. bus. 722, nsl. rokavica bulg. **гькавичь**.

ржкавъ m. manica ant.-hom. 146. sbor.-kir 61. bus. 717. nsl. rokav bulg. **гькав**

ржкавьноватн: -ен- ποτηρεύεσθαι bon. male pro ржкавьноватн, quod vide.
ржкоболнвъ adj. χειραλγός manibus aegrotans men.-mih. greg.-lab.
ржководитель m. qui ducit ioann. int, pat.-mih. ber. gr. χειραγωγός.
ржководнти -ржж -дишн vb. χειραγωγεῖν ducere ant.-sim I. 27.
ржководие n. sensus obscurus. роуководиемь недоуѣ нцѣхъ hom.-mih.
ржководьствовати -воуіж -воуѣши vb. ducere chrys.-lab.
ржководьць m. dux io.-sin.
ржковождение n. ducere chrys.-lab.
ржкокражьца f. chiromantia alex.
ржкокражьнитель m. chiromantis trigl.
ржкокать v. ржкокать.
ржкодажда m. dispensator leont. 107.
ржкодрьжьць m. vas quoddam напьлкатѣть сѧ - hom.-mih. 201. cf. ржчька.
ржкодѣйствие n. opera bus. 810.
ржкодѣланнье n. opera sabb.-typ. adde роукоделисати mon.-serb. 461.
ржкодѣлатель m. qui manu operatur ant. -hom. men.-mih.
ржкодѣлательница f. quae manu operatur mir.
ржкодѣлие n. operatio quae fit manibus pat io.-sin. isaak. mir. men.-leop. sabb.-typ. bus. 808. res manu facta железнимн -лкамн alex.-mih. 172. dial.-šaf. gr. χειρουργία.
ржкодѣльникъ m. χειροτέχνης opifex men.-mih. op. 2. 2. 285. io.-sin.
ржкодѣлъствовати -воуіж -воуѣши vb. manu operari isaak.
ржкозаиатель m. qui manu prehendit, uti videtur io.-sin. adde -заѣмлнникъ dial.-šaf. 164.
ржкоималь m. χειραγωγός dux hom.-mih. 122.
ржколожити -ржж -жишн vb. ordinare, ni fallimur дланнію рака -жлъ lavr.-op. 34. -жить рабъ владыкоу bus. 55.
ржкомѣшкъ m. mantile -мыкъ ziz. ber. -мойникъ lavacrum trigl.
ржкомѣнн f. χάδος situla psalt.-theod. pelvis in qua manus abluuntur ioann. 204. misc. 95. -мнна mon.-serb. -мои sof. 25. chronogr
ржконосити -шіж -сишн vb. manu ferre асиѣ.
ржкосѣчьнъкъ adj. cicur (de fera) prol.-vuk.
ржкопнть adv manu воратъ сѧ роукопашть сѧ лѣтьмъ звѣремь bus. 624 [illegible]

ржкописание n. χειρόγραφον chirographum sup. - нашего грѣха sim. l. l. 16. -ѱанье sup. 366. 368.
ржкописьнъ adj. manu scriptus -на кнпгѣ mir.
ржкоподъписательнъ adv. propria manu subscribendo mir.
ржкополагати -аіж -аѣши vb. ordinare -сѧ nom.-mik. 140.
ржкоположение n. ordinatio prol.-mih. io.-sin. nom.-mik. 40. ok. 59. праѵилно -жѣнн nom. mik. 98.
ржкоположити -жж -жишн vb. χειροτονεῖν eligere, ordinare.
ржкопростьтие n. ordinatio gram. 148. gr. χειροτονία.
ржкопто n. manuum vinculum gr. χειροπέδη -ты f. alex. acad.
ржкосилие n. manus vinctae alex.
ржкосътворение n. res manu facta -створѣн- hom.-mih.
ржкотворение n. operatio quae fit manibus gr. χειρουργία.
ржкотворенъ adj. χειροποίητος manu factus šiš. 179. -рѣн- ostrom. bus. 487. -ренномь монастыри bus. 202.
ржкохытростьнъ adj. opifex коузньць - dioptr. gr. χειροτέχνης.
ржкохытрьць m. τεχνίτης artifex cant.-cant. 7. 1.
ржкоѫждожьникъ m. artifex int.
ржкоятие n. δράγμα manipulus triod. men.-mih. 260 trigl.
ржкоять f. δράγμα manipulus sup. 272. 8. hom.-mih. io -sin. isaak. proph. mat. 53. bus. 393. trigl. -ать sup. 182. 18. greg.-naz. psalt.-int. -saec. xn. hes. hom.-mih. mat. 26. -вѣдь bon. ephr. -вѣть bon. -катка, -катечка, -катце trigl. nsl. rokovet habd. -ved. -vat; -vad dain. 48. cf. bulg. гькojkъ pokl. l. 55. croat. rukovet verant. rukovat m. hung. serb. rukovet; rukovetac mik. pol. rekojeść oserb. rukvać.
ржкоѫдание v. ржкописанние.
ржчати сѧ -аіж сѧ -аѣши сѧ vb. fideiubere trigl. chron. l. 23. 10.
ржчица f. parva manus trigl. manubrium mon.-serb. ѣлѣ volumen parem.-chiland. - сво на гроздь op. 2. 2. 53.
ржчь adv. manibus ниже своего не зналеши, цѣ и въ роучь имый ex. торгоуй по лѣсковно, а деньги плати къ роучь domost. -vost. cf. nsl. oberôč et rôč m. ring aus zwei zweigen um z. b. zwei pfähle zuverbinden.
ржчька f. parva manus trigl. cf. ἰμᾶς urceus

pent.-mih. hebr. 9. 4. -bulg. oct. triod. cozm. nom.-barb. men.-leop. typ.-nic. ber. trigl. mon.-serb. 298. **рогчка** vost. **рогчкогъ принавлъ** vost. 2. 88. nsl. **rôča** henkel ročka.

ржчьникъ m. mantile š.-gl. 100. fideiussor mon.-serb.

ржчьница f. κλοιός furca, collare barl. 80: adde - **злата** men.-mih. 303. urceus: nota **дажть кратин по -цн вина** typ.-nic. nsl. habes ročnica handhacke.

ржчьнъ adj. χειρός manus svjat. sup. ant. - **прьсть** prol.-mart. - **дѣло** men.-mih. hom.-mih. autcb. bns. 389. 813. - **блоудъ** tur. misc.-šaf. - **лоукъ** sabb.-typ. - **оуброусь** men.-mih. **по -чной чаши вина** typ.-nic. mansuetus trigl.

ржчьй respondens gr. χείρας πολας legendum fortasse **-цѣ чни** sup. 323. 18.

ржштати v. **вържштати**.

рогмьскъ v **рогмьскъ**.

рогндакъ m. ὀρόνδακος orgndacus **-къ** sup. 88.

C.

с decima nona alphabeti cyrillici littera, **слово** dicta, numerum ce indicans.

сабница f. gallina **сабль ходѧ въ сабʼлицахъ весель** ἀλέκτωρ περιπατῶν θηλείαις prov. 30. 31. -svjat.-op 2. 2. 403. mat. 9. cf. **сабль**.

сабль m. ἀλέκτωρ gallus **сабʼль** svjat.-op. 2. 2. 403. mat. 9. **сабль ходѧ въ сабʼлицахъ весель** svjat.

сабльнъ adj. ensis **оубарениꙗ сабльнаго** step.-vost. 1. 61.

сабля f. ξίφος ensis men.-vuk. mon.-serb int. chron. ἐγχειρίδιον **пугio имать же и саблю въ десници** ierem. ep. 14. -vost. op. 1. 101; 2. 1. 115. **измѣкнѫ саблю свою не кани ею; изидетъ сабля моꙗ отъ кани скоꙗ** iez. 21. 45. -mat. 48. **имать саблю въ десници** ier. -epist. 14. -mat. 50. σπάθη gladius io.-dam. op. 2. 2. 317. adde per. 4. 83. chron. 1. 157. **сабля** pl. g. vost. 1. 82. **сакна** bulg.-lab. **сабелка** trigl. nsl. sablja bulg. sabijъ, **sabя** serb. sablja russ. **сабля** pol. szabla magy. szablya lit. šoblis rum. **сабіе** it. sciabla sp. sable fr. sabre Diez 309. Frisch 2. 139 e gr. ζαβός curvus natum putat cf. magy. szab scindere.

сава f. savus fluvius sabb. 159. prol.-mih. 287.

сава m. sabbas sup.

саванти̑нъ m. qui est mon. s. Sabbae clim. 288.

сабанъ m. σάβανον sabanum trigl. **срачица и** = men.-lecp. leichentuch chron. 1. 199. **тѣло -номь повито** par. 175. russ. **савань** pol. sajan fz. saie gr. σάβανον, σάββανον mlat. sabanum sp. sabana afr. savene goth. saban ahd. saban mhd. saben diefenb. goth. wörterb. 1. 179. 770. Diez 299.

саваоѳъ m. sabaoth sup. **-офа** svjat.-mat. 7

сабатизоуси gr. σαββατίζουσι - **когда доуша** op. 2. 2. 98.

сабатисмо n. σαββατισμός sabbatismus - **доушъ** op. 2. 2. 97.

сабѣковъ adj. σαβέκ sabec **въ громѣ сабѣковѣ** vost. 1. 187.

сабелиинин̑ъ m. sabelliauus krmč.-mih. 378.

сабелиинскъ adj. sabelliani **-лиан- zak.**-serb.

сабелиньствовати -оуѫ -оуѥши vb. sabelliauum esse **-лианс-** pan.

сабинии̑ f. sabina sup. 95. **-нн** sup. **-ниѫ** sg. i. sup. 94. 22. adde **-нѫ** sg. a. sup. 100. 15. 19.

сабинъ adj. poss. sabini sup. greg.-lab.

сабинъ adj. poss. sabbae sabb. 115.

сабинь adj. poss. sabini **жена -ни** greg -lab.

сабль v. **слоуль**.

сабонь adj. σαβῶν sabon iob 6. 19. -mat. 54.

саворнй m. saborius sup. **рꙗ** sg. g. sup. 186.

сагларъ v. **сагарь**.

сагарь m. sagaris fluvius **до рꙗ рѣкы** prol.-mih. **-рѣ** sg. l. ibid.

сагъ v. **посагъ**

сагъ m. σακκος saccus azbuk. **оклѣи са въ** cyr.-hier. op. 2. 2. 58. adde **сагове сбилькѥ** alex.-mih. 186. croat. sag tapes verant. serb. sag idem pol. sagaj cf. lat. sagum Diez. wörterb. 302. mlat. sagia, saia.

сагъчнй m. officii genus **ѳеодоръ же и оуларъ ока сагчии вѣрника царѧ вѣста хрстиана** vost. e cod. saec. xv. cf. **санъчий**.

садало v. **сѣдало**.

садарь m. hortulanus **ꙗко - прѣхытрь показа людемь животъноѥ дрѣво** men.-saec. xi.

садитель m. qui plantat sbor. hom.-mih. - **лозны** chrys.-lab.

садити -ждж -дишн vb. φυτεύειν plantare dial. sup. krmč.-mih. nom.-barb. - **виноградь** chrys.-lab. **до сагнене лозе** chrys.-duš. 18. - **сѧ** considere chron. drev. zode.

садиѥ n. plantae bulg. cf. **садовиѥ**.

садовиѥ n. φυτά plantae, pomaria prol.-mart. δένδρα arbores pent.-mih. adde prol.-vuk. pat. men.-leop. per. 17. 32. - **маслиньно** prol.-mih. - **дивно** dial.-šaf. **-вье** op. 2. 2. 84. **-вна** chrys.-lab. steph. prol.-vuk. **-вна** man. 127. dial.-šaf. **врѣждати -вна** prol.-mih. **пожеже -вна** prol.-vuk. čech. sadoví cf. **садиѥ** et pol. sadowić collocare.

садовъ adj. horti trigl.

садовьнъ adj. φυτοῦ plantae; φυτῶν plantarum prol. triod ex. men.-vuk. pyrg. trigl. - **родъ** dioptr. **кърѫ -нъıи** io.-clim. **-вна вѣтвь** prol. **роса -вна** chrys.-lab. **-вно правлениѥ** krmč.-mih. 216.

садодѣйствиѥ n. plantatio gr. φυτουργία.

садодѣлатель m. hortulanus gr. φυτουργός.

садодѣлательство n. plantatio gr. φυτουργία.

садоковъ adj. sabec **повѣда емоу аггель овень въ грьмоу -вѣ** misc. 56. cf. **савековъ**.

садокъ m. sabec **садокь нарнчеть сѧ ловода** misc. 56. cf. **садокъ** hortulus trigl.

садохранитель m. pomarius trigl.

садоукей m. σαδδουκαῖος sadducaeus šiš. 8. **садокыне** pl. n. nicol.

садоукейскъ adj. sadducaeorum mat. 38. **-кийскъ** ibid.

садоукийскъ v. **садоукейскъ**.

садъ m. φυτόν planta sup. op. 2. 2. 24. 199. hom.-mih. svjat.-op. 2. 2. 399. ex.-op. 2. 1. 15. pyrg. adde pat. ant. isaak. sim. l. 23. **садове вьсѣщиѧ** svjat.-vost. fructus sup. 29. δένδρον arbor op. 1. 111. pent.-mih. ἄγρωστις genus herbae mich. 5. 7. -mat. 50. ἄλσος silva op. 1. 27. pent.-mih. **садове** ἄλσος silva pent.-mih. hortus krk. sg. g. **садоу** et **сада** l. **въ садоу** men.-leop. issak. n **садове** op. 2. 2. 672. d. **садовомь** chrys.-lab. i. **садовъı** op. 2. 1. 84. l. **садовоухъ** dioptr. **садь божьствьнь** hom.-mih. 130. **въ садѣ савековѣ** pent.-mih. **въ оградѣ врѣдѣ сада** greg.-lab. **сади и дрѣвеса** krmč.-mih. 377. **вънѣ сада кыти** krmč.-mih. **садь дѣлаѥть** φυτόν θεραπεύει hom.-mih. **олдѣѥть садъ** antch. **отъ всего сада ıсти** bor. nsl. sad obst dain. rum. **сад** planta **съдеск** planto.

сажда f. ἀσβόλη fuligo **потъмьнѣ паче сажды образь нхъ** ὑπὲρ ἀσβόλην ierem. -thren. 4. 8. -vost. fuligo barl. 33. 129. dial.-šaf. **сажа** ber. **сажсдами лица нхъ почрънивъ** barl.-vost. male **сажа** op. 2. 2. 142. nsl. saje; sajev lex. sajev lêšćnik reife haselnuss čech. sáze pol. sadza oserb. sazy fuligo.

саждати -ажь -ажши vb. figere **на колъ** - bus. 701. 705. **лиге за двѣ лѣтѣ не достигноуть сажденню правила** krmč.-mih. 217.

саждениѥ n. ἐμφύτευσις emphyteusis krmč.-mih. 216. **-нию правила** 217.

сажьдьнъ adj. fuliginis trigl.

сажиште n. σάκκος saccus **облече сѧ въ -остро** cyr.-hier. op. 2. 2. 58.

сакеларий m. σακελλάριος sacellarius **-кельmen.-vuk. -кѣл-** sup. **-келарь, -келара, -келароу** sup. 92.

сакелиı f. saccus **-лиı** leout.

сакосъ m. saccus trigl.

сакоулъ m. βαλάντιον crumena - **плаτѣнь** prol.-cip. adde men.-vuk. mon.-serb. **-лъ** mon.-serb. weig. 2. 528. nsl. sak rete; sačec klruss. sakvy russ. **сакъ** saccus, rete саква čech. pol. sak; sakwy magy. szák alb. sak rum. **сак** lat. saccus ngr. σακκί, σακκοῦλι, σακκούλα orient l. 526. corss. form. 27.

саламандра f. salamandra bus. 918. trigl.

саландарь m. donum pro officio mortuorum **писа саландарь и обцин листь, и дадѣ мачь и поушкоу** spom. -cet. **сарандарь** spom. -cet. par. 137. **саландарь и подмирни** ibid. **саландарь сѧ подьмирно** ibid. serb. salandar ugr. σαραντάρι.

салимьскъ adj. σαλήμ salem šiš. 178. op. 2. 2. 31.

сало n. adeps tur. men.-mih. - **звѣриное** bus. 733. **свиное** - krmč.-mih. 262. - **прѣсно** misc.-šaf. **-ломь еленымь** misc.-šaf. **говшче** - misc.-šaf. nsl. bulg. salo čech. sádlo pol. sadło.

саломийнъ adj. poss. salomes men.-vuk.

салъмона f. σαλμανά salmana bon. 82

сальнъ adj. sebosus trigl.

самарийскъ adj. σαμαρείας samariae krmč.-mih. **-рейскъ** assem.

самаритинъ m. samaritanus **-тѧ** op. 2. 2. 378. proph.

самарыıа f. samaria assem. š.-gl. 69. mat. 13.

самаръ m. onus pat. 29. **мѣшокъ** azbuk. bulg. samar tragsattel milad. 532. croat. samar clitellae verant. serb. samar onus, clitellae konj za samar mik. čech. soumar alb samar gr. σάγμα lat. sagma it. sp.

salma fz. somme rum. самар magy. szamár asinus mhd. soum weig. 2. 546.

самарьскъ adj. σάγματος clitellae prol. prol.-cip. -ко оуже κατὰ τοῦ σάγματος σχοινίον men.-vuk.

самарьскъ adj. samariae -рєскь strum.

самарѧнинъ m. samaritanus bus. 977. -рѣнинъ nomoc.-bulg. sup. -рѣнєхъ assem. -ранинь meu.-mih. cyr. 8. š.-gl. 69. snp. -раномь krmč.-mih.

самарѧнѧнын f. σαμαρεῖτις samaritana chron. l. 203. -нине šiš. xvii. -ранины men.-mih. -ранини men.-mart. hom.-mih. -рѣнѣнини assem.

самарѧнъскъ adj. σαμαρείας samariae šiš. 15. mat. 43. -раньскь krmč.-mih. 355. cyr. 8. -рѣньскь izvêst. 6. 384. lavr.-op. 17. -рѣнєскь strum.

самарѧньскъı adv. samaritanorum more -рѣньскы cyr. 18.

самарѧньство n. samaritanorum doctrina -ранс- krmč.-mih.

самвикининъ adj. σαμβύκης sambucae dan. 3. 5. -proph. mat. 49. bus. 179: recte -кинъ cf. самвикъ alex. mhd sambûke.

само v. сѣмо.

самоборьць m. αὐτομαχῶν suis viribus pugnans krmč. 44. krmč.-mih. prol.-vuk. prol.-cip. prol.-mih. men.-vuk.

самобратыı f. coll. αὐταδελφοί fratres germani prol.-cip. prol.-lab. men.-mih. prol.-mart.

самобратъ m. αὐταδελφός frater germanus trigl. -тъ два men.-mih.

самобратьнъ adj. fratris germani dioptr.

самобратьнь adj. poss αὐταδελφοῦ fratris germani.

самобратьць m. αὐταδελφός frater germanus prol.-lab. men -vuk. prol. prol.-cip.

самобъıтиє n. solum esse -тьємь αὐτομάτως op. 2. 2. 305.

самобъıтьнъ adj. propriae essentiae pan. int. -ноє casus alex. -казнь и -ноє оучнша svjat.

самовѣштьно adv. seusus dubius: - искоусити par.

самовидьно adv. αὐτομάτως sponte meu.-vuk.: male, forte pro -движьно.

самовидьнѣ adv. suis oculis: pro самоволѣ sup. 441.

самовидьць m. ἐπόπτης, αὐτόπτης oculatus testis ostrom. šiš. 254. sup. 231. georg.-vost. -дьчь словоу spec. 22.

самовила f. numen quoddam bulgarorum изь млада пострадаѣть зли дроугь боудеть самовили братъ misc.-šaf. 134. cf. milad. 1. 5. 6. 7. 179. 204. 226. 230. 483. 524. 528. verk. 2. 3. 152. 235. 371.

самовистьнѣ adv. proprio aspectu - видимь chrys.-lab.

самовладъı adj. imperans -доуць mon.-serb.

самовластиє n. αὐτεξουσιότης libera potestas ant. antch. int. tur. isaak. krmč.-mih. hom.-mih.

самовластъ f. libera potestas meth. 1.

самовластьно adv. libere par.

самовластьнъ adj. αὐτεξούσιος qui sui iuris est krmč.-mih. op. 2. 2. 301. ant. sup. misc. gram. 11. chrys.-lab. hom.-mih. sabb. 130. misc.-šaf svjat. ber. mon.-serb. патриархъ - glasn. 11. 164.

самовластьнѣ adv. libere ioann. chrys.-lab.

самовластьство n. libertas op. 2. 2. 17. -властво op. 2. 1. 72. cozm.

самовластьць m. qui sui iuris est ant.-hom. chron. l. 65. αὐτοκράτωρ, uti videtur при ликинии самовластьци sup. sup. 61.

самоволиє n. αὐτάρκεια sufficientia ant. dial.-šaf.

самовольнъ adj. αὐτάρκης sibi sufficiens pat. ant. gr. αὐτόβουλος; ἑκούσιος voluntarius op. 2. 2. 202. io.-clim.-vost. l. 370. ber. misc.-šaf. αὐθαίρετος voluntarius šiš. 106: uota лишьство -ный єкъ sborn. съ -нымъ єкъсъмь корьй сѧ sborn.

самовольнѣ adv. ultro -нѣ nom.-mik.

самовольство n. αὐτάρκεια sufficientia krmč.-mih. krmč. cozm. hom.-šaf. bus. 810: op. 1. 35. respondet gr. ѣволѣ самовольствъмь и льготою вес трогда спасти доушѫ свою sborn.

самоучѧниє n. sine praeceptore discere georg. georg.-šaf. gr. αὐτομάθεια.

самочѣтьнъ adj. sensus dubius io.-siu.

самоглавьнъ adj. αὐτοκέφαλος alex.

самодатьнъ adj. αὐτοσχέδιος -на моудрость hom.-mih. 98.

самодвижимъ adj. αὐτοκίνητος snapte natura mobilis bus. 921. dioptr.

самодвижьнъ adj. sua natura mobilis dioptr.

самодвижьнѣ adv. sponte dioptr.-lab.

самодвижьство n. sponte se movere доушевное - krmč.-mih.

самодоволиє n. αὐτάρκεια sufficientia ant.

самодовольнъ adj. sibi sufficiens trigl.

самодръжавьнъ adj. imperatorius ex. mon.-serb. -вьць mon.-serb. -вцъ trigl.

самодръжитель m. imperator sup. 114.

самодръжица f. imperans mon.-serb.

самодръжиє n. summa potestas triod

самодрѣжьць m. αὐτοκράτωρ imperator krmč. triod. sup. -дьрж- svjat.
самодѣйственїе n. quod quis sua manu facit.
самодѣнць m. opifex -д'ѣцъ alex.
самодѣлатель m. opifex.
самодѣтель m. opifex.
самодѣтельнъ adj. opificis.
саможивьць m. sensus dubius: настати ѣ съможивьци misc.-serb.
саможитъ f. ipsamet vita -тъ op. 2. 2. 300. cf. жить.
самозаконїе n. potestas suis legibus utendi men.-mih. gr. αὐτονομία.
самозаконьнъ adj. αὐτόνομος qui suis legibus utitur op. 2. 2, 153.
самозванъ adj. αὐτόκλητος non invitatus men.-vuk. prol prol.-cip.
самозданъ adj. per se factus trigl.
самозрачьнъ adj. sensus dubius: - мытежь lavr.-op. 43.
самонзволькнъ adj. αὐτεξούσιος qui sui iuris est, voluntarius io.-sin. chrys.-lab sbor.-kir. 16. sup. 200. -но съмѣренїе hom.-mih.
самонзволькнѣ adv. αὐθαιρέτως sponte hom -mih. chrys.-lab.
самонзволѣнїе n. libertas int. 30.
самопалъ v. самоуилъ.
самоиль v. самоуилъ.
самонманьнѣ adv. sensus dubius -нѣ anteh.
самонти -ндѫ -ндеши vb. suos deserere: male pro gr, αὐτομολεῖν.
самоковлиъ adj, quem ipsi cudimus -ныа копиа bus. 916.
самокрѣмнїе n. se ipsum nutrire tur.
самоловъка f. sensus obscurus: не оучи са самокольствомъ и самоловкою bus. 810. cf. pol. samołowka decipula.
самолюбивъ adj sui ipsius amans trigl.
самолюбїе n. sui ipsius amor misc.-šaf. isaak. ber. slov.-novg. b.
самолюбьнъ adj. nimis sui amans isaak. gr. φίλαυτος.
самолюбьць m. qui nimis se amat gr. φίλαυτος.
самомъсльнъ adi. αὐθαίρετος voluntarius prol.-mart.
самомъшлѣнїе n. libertas, uti videtur -шле- bus. 811.
самомьнивъ adj. arrogans -мн- euchol. грѣдеса и -мнивъ αὐθαδιαζόμενος krmč.-mih. 127, -мн- ἀνεπίδεκτος hes. 10.
самомьнимъ adj. arrogans -нима гордость tur.
самомьнитѣльнъ adj. arrogans pam. 142.
самомьнѣнїе n. arrogantia -мн- ber.
самоничьнъ adj. αὐτοφυής ex se ipso natus чрѣва бесѣмене - ad psalm. 21. 7. - psal.-int.-saec. xii. чрѣвъ бесѣмене самоничьнъ раждаетъ са bon.
самообѣтьнъ adj. sensus dubius: -на молѣба prol.-mart.
самоосѫжденъ adj. per se ipsum condemnatus clim. - помыслъ ioann.
самопечальнъ adj. sensus dubius ioann.
самоподвижьнъ adj. qui se per se ipsum movet ioann.
самопомавьно adv. se per se ipsum movendo alex.
самопоставлєнъ adj. a se ipso constitutus spec. 23. -ленїи оучители.
самопрѣтъкатель m. sibi ipsi scandalum praebens dial.-šaf.
самораслъ adj. ex se ipso natus былиє -слоє dial.-šaf. 226. bulg. samorasъl čech. samorostlý.
саморасльнъ adj. naturalis; αὐτομάτως βλαστάνων -но быланѣ men.-vuk.
самордстъ adj. sponte crescens sup. 212,
саморатьнъ adj. sensus dubius io.-sin. clim. 212.
самородьнъ adj. αὐτοφυής naturalis op. 2. 2. 303. -на топла вода dioptr. -на влъна nomoc.-bulg.
саморжчьнъ adj. qui sua manu aliquid facit gr. αὐτοχειρ.
самосатъннинъ m. samosatensis.
самосвѣтъ m. ipsa lux trigl.
самосильнъ adj. αὐτοδύναμος per se potens trigl. -на снла pan. russ. самосильно.
самосиянънъ adj. per se ipsum lucens.
самословиє n. sensus dubius men.-belg.
самословьнѣ adv. sensus dubius dioptr.
самослышатель m. qui ipse audivit prol.
самослышьць m. qui ipse audivit georg.-vost. alex.
самособиє n. μονοειδές op. 2. 2. 630. ἰδιωτεία vita privata op. 2. 2. 631.
самособьно adv. proprie: per se ipsum человѣкъ самособьно своею главою да ходитъ chrys.-lab. молитвою и самособно онѣмь изобильноую пищоу отъ рыкъ подастъ prol.-mart.
самособьнъ adj. proprius alex. трапеза довольна есть самособными, chrys.-lab.
самостройнъ adj. sensus dubius: єрєсь -нал dial.-šaf.
самострѣлъ m. balista -лы pl. a. op. 1. 128. -ла sg. g. vost. 1. 463. npl. samostrêl arcus, catapulta meg. balista habd. samostrla arcus lex. billichfalle adde samostra,

samojstra; samojstrna (e samostrêlna) rib. čech. samostřel.

самосоулъ m. se ipsum fallens, uti videtur: **мнози бо соуть самосоули, сами сѧ лнхо лѣстѧще** ephr.-vost.

самосъдѣловалънница f. αὐτουργός ipsa faciens men.-vuk.

самослоучайнъ adj. qui casu fit alex. αὐτόματος trigl. **самослоучай** trigl. **самослоучный** alex.

самосъвръшенъ adj. per se perfectus trigl. **-нѣн нѹ χѣ** antch.

самосѫдъ m. per se ipsum indicans alex.

самотворителънъ adj. sponte faciens gr. αὐτοποιός.

самотвóрьнъ adj. e se ipso natus αὐτοποιός alex. **блюдь -** alex.-mih. 39. **чáша -на** alex.-mih. 191. **ризá -на** krmč.-mih. 191. αὐτόροφος se ipse contegens **камень -** hom.-mih. ἰδιόκτητος sup. 241.

самотворьць m. sua sponte faciens gr. αὐτοποιός.

самотокъ m. sponte profluens gr. αὐτόρρυτος sup.

самоточьнъ adj. sponte fluens chrys.-lab.

самоугодие n. sibi placere io.-sin.

самоугодьнъ adj. sibi placens ber.

самоукорѥнѥ n. se ipsum humiliare.

самоукрашенъ adj. a se ipso ornatus **- камень** š.-gl. 62.

самохотителънѣ adv. voluntarie par.

самохотие n. αὐτοθέλεια voluntas chrys.-lab. nom.-mik. 151. **-хотиѥмь** libenter men.-mih. **-хотьѥмь** bus. 483. **отъ -хотна** ἐκ ταὐτομάτου man. 55.

самохоть f. αὐτοθέλεια voluntas **оумрътвѣѥть сѧ -тьѭ** sup. 200. **-тию** sg. i. sponte men.-leop. hom.-mih. croat. samohot adv. hung. **вьзе -тию** leont. **съмрьть прнѥмаше самохотию** hom.-mih.

самохотьно adv. sponte prol.-cip. **дондѣ -** men.-vuk. sponte men.-vuk. nom.-mik. 9. **вьзвысивъшн сѧ самохотьно зємлн пзнадѣ ровоу .к. лактей** prol.-mart.

самохотьнъ adj. αὐτοθελής voluntarius prol. sbor. io.-dam. ber. **-но изволѥнию** men.-mih. **-на смрьть** hom.-mih. croat. samohotan hung. russ. dial. **самохотъ** čech. samochtě pol. samochęć.

самохотьнѣ adv. ἑκουσίως voluntarie hom.-mih. prol.-mart. mir. ἑκοντί sponte sup. 334.

самоцѣтьнъ adj. per se ipsum florens **обличне его ико -тный камень** τὸ εἶδος αὐτοῦ εἶδος κρυστάλλου num. 11. 7.

самочетвертъ adj. ipse quartus **-тоую вещь вьздати** quadruplum misc.-šaf. nsl. samosto centuplum lex. samosto zrn crell 105. serb. samostoti šezdeseti tridesti živ. 86. samostokrat trub.

самочинние n. propria voluntas io.-sin. clim.

самочиньникъ m. inobediens ber.

самочиньнъ adj. inobediens io.-sin.

самошестъ adj. cum aliis quinque mon.-serb. 85. 9. 15. 32.

самошьствкъ adj. αὐτοκίνητος qui per se ipsum movetur op. 2. 2. 300: **-шес-** io.-dam.

самоядьць m. proximum perdens alex. cf. čech. samojedi m. pl. lamiae pol. samojedź f. anthropophagus.

самодракиа f. samothracia **-ф́р-** men.-leop.

самоѹнлъ m. samuel **самонлъ** bon.: **самонла** sg. g. nic. **-лѣ** sg. l. bor. šiš. 220. **-ль** sup. 428. **-лю** sg. g. šiš. 30. **-лю** sg. d. antch.

самоѹнлъ v. **самоуилъ**.

самоурнкъ m. mustela zibellina azbuk. bulg. samur kalpak, kalpak samurlija milad. 219. 408. serb. samur ngr. σαμοῦρι.

самъ pron. 1) αὐτός ipse **отъ самѣхъ нелѣнъ** men.-leop. **сама прѣсподьнаа донти** αὐτὰ τὰ κατώτατα καταλαμβάνειν sup. 354. **самъ себе чиста хранити** cloz I. 120. **прѣдаста сѧ сама волею** prol.-mih. **самь себе оубн** prol.-mart. 2) sponte **сама рака нсхождаше** αὐτομάτως τὸ γλωσσόκομον ἐξήρχετο men.-vuk. **начѣть рака ходити сама** krmč.-mih. **нѣже само възникнеть** pent.-mih. **само о себѣ сътворнше по своѥй ѥмоу тварн** exod. 39. 5. -pent.-mih. **само сѧ о себѣ движеть** αὐτόματον φέρει greg.-naz. **сама сѧ отвръзлхоу (врата)** sup. 151. 3) solus, unus **отъ соущинъ на самомь** hom.-mih. 5. nsl. na samom prip. 226. samorogač unicornis, monoceros meg. lex. serb. nije dobro čovjeku biti samu živ. 2. 4) cum numeralibus ordin. respondet germ. selb **самого третиа** sup. 120. 15. **самъ третнй** per. 52. 33; 60. 3. **иванко самь третнй з братномь** chrys.-dnš. 48. **самомоу осмоу** per. 26. 34. **самого четверта** per. 60. 12. nsl. samodrug rib. duplus meg. samodruga gravida; samotrek rib. on je noe samoosmega ohranil trub. serb. samodrug, samotreć russ. самдроугъ; самдесѧтъ cf. scr. âtma-paňčamas germ. selbander, selbfünft holl. zelf de tweede Justi 109. 5) mas **подобьнѣмь своимъ приложитъ сѧ самъ** τῷ ὁμοίῳ αὐτοῦ προσ-

κολληθήσεται ἀνήρ sir. 13. 16. - bus. 158. 7. cf. самка scr. samas similis, aequus samam una gr. ἅμα, ὁμός lat. semol, simul; similis goth. samana, samath ahd. sama idem samet arm. hamak totus bulg. sam, samin, samičьk, samsi, samsiu ztschr. 2. 128; 6 102. beitr. 1. 313. Pott 1. 823. curt. 1. 286. corss. form. 22. 349.

самъка f. femina trigl.

самъпсонъ m. σαμψών samson **сампсонъ** chron. **смпсса** cloz l. 783. **самъѱонъ** svjat. **сам'ѱонъ** antch. **саѱонъ** sup. hom.-mih. **сапсонъ** chrys.-frag. **самѱоновь** adj. poss. dial.-šaf.

самъпсонь adj. poss. samsonis **самъѱонь** pent.-mih. **самѱонѣ** vost. 1. 379.

самъфиръ m. σάπφειρος sapphirus pent.-mih. **самф-** bus. 921. **самъдиръ** sof. **сапф-** sup. greg.-naz. **сапъд-** svjat. bus. 263. **саф-** alex.-mih. 78.

самъчий m. 1) gen. **-чиꙗ** οἰκονόμος oeconomus op. 2. 2. 200. esai. 36. 3; 37. 2. - proph. esai. 36. 3. -vost. exod. 37. 2. -mat. 50. **самъчиѥ** io.-clim. ὁ ἐπὶ τῆς οἰκίας gen. 43. 15. -pent.-mih. op. 1. 14. 90. **самчина** sg. n. vost. praefectus **самъчиꙗ** sg. g. sup. 218. 2) gen. **-чиꙗ** azbuk. **самчию своемоу** gen. 43. 16. -vost. **самьчию** sg. d. pent.-mih. men.-mih. ngr. σαμφής vita s. Clementis cf. **санъ**, ergo, ni fallimur, pro **санъчий**.

самъчинъ m. οἰκονόμος men.-mih. 138. cf. **самъчий**.

самьство n. idem esse alex.

самьць m. mas georg.-šaf. misc. trigl. nsl. čech. samec pol. samiec oserb. sanc cf. **самъ**.

сани f. pl. traha trigl. chron. nsl. serb. sani; sankati se rheda vehi habd. senkati se im schlitten fahren bulg. sani, sanije magy. szán rum. **сание** drev. zohnău.

санитъ adj. ἅγιος sanctus vost. **ни аггели ни санитии; меньшаа санити** op. 2. 1. 194. **санити; санить** op. 2. 2. 310. **единъ сан'тъ** op. 2. 1. 194. **ни аггела ни санти** vost.-e cod. saec. xiv. **о санѣхъ** vost. **малыи же и великыи ли меньшаа санѣы** vost. e lat. sanctus: **санитъ** e **сантъ** natum videtur ahd. sauceti mhd. sancte, sante, sandi, sand nsl. šent et š: skocjan s. Cantianus.

санокитъ adj. ἀξιωματικός dignitate praeditus men.-mih. sup. **-тꙋ чьдь** men.-mih. greg.-lab. - **моужь** men.-mih. ὁ ἐπ' ἀξίας greg.-naz.

сановьникъ m. ἀξιωματικός dignitate praeditus georg. krmč. greg.-lab. men.-leop. chron.

сановьнъ adj. βαθμῶν dignitatum men.-mih. ἀξιώματος dignitatis ant.-hom. ephr. men.-mih. - **пошсь** prol.-mih. dioptr. **-но величиѥ** men.-mih. **редникь -ныхъ и кѣзь сана** greg.-lab. **-ныими и воинскыими чиими** greg.-mon. 53.

сановюбьць m. dignitatum amans pam. 254. **царскы сынь въждельѣвь** glasn. 11. 162.

санъ m. ἀξίωμα dignitas sup. zlatostr. cyr.-hier. **санъ того ѥсть ѥже клеветати на гⷭ҃ѣхъ** zlatostr. **колнкъ вамъ санъ дасть** cyr-hier. ἀξία dignitas men.-mih. io.-dam. ex. sir. 10. 32. -vost. **саномъ и кознию** ἀξίᾳ καὶ ἐπιτηδεύματι dignitate et exercitio dam. **противоу сановн ѥи** κατὰ τὴν ἀξίαν αὐτῆς sir. 10. 31. -vost. honor sup. 215. δῆμος ies.-nav. 13. 15. -pent.-mih. ἀρχή potestas sup. pent.-mih. io.-dam. **ыкоже етеръ богатство или санъ отъ кнѧзь приимъ** πλοῦτον καὶ ἀρχήν divitiis et principatu io-dam. auctoritas sup. gradus sup. 205. τάξις ordo bon. εὐπραξία res secundae **въ санѣхъ страшьнѣ сѣы и въ весаньствѣ неоутѣшимъ** zlatostr.: male contubernium sup. 50. 10. adde sup. ok. 54. bus. 419. mon.-serb. duš. **кластию сана** chron. l. 157. - **скѣштеньства** sabb. 16. **въ саноу, рекъше оуроцѣ какомь любо** bus. 377. **сана лишень** krmč.-mih. **сана** bus. 291. 292. sg. l. **саноу** lavr.-op. 52. bus. 377. men.-mih. krmč.-mih. 144. vost. 1. 239. **о саноу ради** men.-mih. cf. curt. 1. 347.

санъдалии f. σανδάλιον sandalium **-лиѥ** pl. a. prol. pyrg. **обоувѣни къ санъдалиѥ** nicol. sg. g. **-лиꙗ** pl. azbuk. ziz.

санътъ v. **санитъ**.

сань f. δράκων draco **на змиꙗ на санъ ѣ҃глающи; на змиꙗ на санъ лоукавоую** parem. 1271; alio cod. **на змиꙗ и на сань лоукавьноую**; alio cod. **на земаю и на санъ вѣсы на земли и на санъ лоукавыи** ἐπὶ τὸν δράκοντα ὄφιν φεύγοντα, ἐπὶ τὸν δράκοντα ὄφιν σκολιόν esai. 27. 1. čech. saň f. san m.

саѯоньскъ adj. saxonicus - **ѩзыкъ** prol.-mart.

сапати -лѣ -апѣти vb. stertere trigl. čech. sápati pol. sapać, sapy.

сапогошьвьць m. σκυτοτόμος sutor dial. ber.

сапогъ m. ὑπόδημα calceus ostrom. deut. 29. 5. -pent.-mih. **хрпіѣ** crepida men.-vuk. prol.-cip. adde assem. chron. lit. sapogas cf. scr. sap ligare.

сапожьникъ m. sutor -жн- mir. ber.
сапожьническъ adj. sutoris -ска ржкод'клательница mir.
сапожьнъ adj. ὑποδήματος calcei vost. 1. 108. ant.-hom. pat.-šaf. **шьвь сафожьны** ephr.-belg. **мѣры -жиыы** bus. 389. **-жные гвоздне** prol.-mart. 114.
сапсонъ v. **самъпсонъ**.
сапоунъ m. sapo misc.-šaf. 152. lat sapo gr. σάπων ngr. σαπούνι ahd. seifa and. sâpa.
сапъфиръ v. **самъфиръ**.
саракинъ m. saracenus georg.-šaf. krmč.-mih. dial.-šaf. **-кыне** chron. cf. **сракинъ**.
саракиньскъ adj. saracenicus **-нстии оурове** bell.-troj. 18.
саракоусти f. τεσσαρακοστή ngr. σαρακοστή quadragesima gram. 183. 211. **сорокоусты разарити** krmč.-saec. xiii. **-стню** ibid. **не достонть сорокоусты въ послѣдьнюю недѣлю четверка разарити** krmč. xiii. **сорокоусты** pam. 194. **-коусты** 173. **саракости** greg.-lab. 75.
саранларъ v. **сланларъ**.
сардий m. σάρδιον sardius pat.-mih.
сардикий f. σαρδική - **рекыше срѣдьць** krmč.-mih. **къ -кыи** greg.-mon. 72. **-кыи сирѣчь средьць** sbor.-kir. 14. **въ -кии, иже ныны глаголютъ се срѣдьць** krmč.-mih. 85. cf. **срѣдьць**.
сарефъда f. sarepta **-фьда** hom.-mih.
сарефъдийскъ adj. sareptensis **-фьдуйскъ** hom.-mih.
сарефъдѣнъинн f. sareptensis **-вьдѣнины** men.-mih. 374.
сардинъ m. sardus **сар'ди** hom.-šaf.
сардьскъ adj. sardicus krmč.-mih. 326.
сарѣматиы f. σαρματία sarmatia **сарам-** op. 2. 2. 152.
сарѣматьскъ adj. sarmaticus **по сарматскоу** op. 2. 2. 14.
сарърнинъ adj. poss. σάρρας sarrae šiš. 52. **-рр-** pent.-mih.
саснинъ m. saxo mon.-serb. duš - **пастоухъ ѥсть** misc. **саси** hom.-šaf. čech. pol. sas lit. sasas rum. **сас** ahd. sahso weig. 2. 528.
саснины f. saxonia mir.
сасъ m. saxo misc. cf. **саснинъ**.
сасъигъ m. χοάνη fornax fusoria op. 2. 2. 148. χωνευτήριον **ыко злато въ -зѣ нскоусн ы** svjat.-mat. 9. op. 2. 2. 403. in margine **въ гърнницн**; **въ пещи и въ сасызѣ** ad esai 4. 4. -vost. **сасыгъ вамъ съторю инерсѣма акы главьнь наполнивъ** ad iez. 22. 22. -vost.
сата peregr. σάτον mensura aridorum **трии - ostrom. - мѣра быше** vost. 1. 354.
сатана m. satanas men.-vuk. per. 20. 5. cf. **сотона**.
сатанинъ adj. poss. satanae men.-vuk. dioptr. cozm. tur. dial.-šaf. trèb. cf. **сотонинъ**.
сатаниньскъ adj. satanae men.-vuk. misc.-šaf. bus. 813. **ороужнѥ -ко** chrys.-lab. **кина -ниска** nom.-mik. 138.
сатаньскъ adj. satanae chrys.-lab. men.-vuk.
сати v. **съсати**.
сатрапъ m. satrapa **-помь** pl. d. alex.-mih. 38.
сатоурьскъ adj. σατυρικός saturicus bus 383. **-кыи лица** krmč.-mih. 153.
саоулювъ adj. poss. sauli svjat.-mat. 8.
саоулъ m. saul cloz I. 156. 157. sup. šiš. bor. **-лѣ** s. g. strum. **савле** sg. v. strum.
саоуль v. **саоулъ**.
саоуль adj. poss. saul šiš. 27. ephr. **съ сѣмь съ саоулимь** bus. 481. **савль** strum.
сафирь v. **самъфиръ**.
сафирьнъ adj. sapphiri - **столпъ** sbor.-kir. 39.
сахаръ m. σάχχαρον saccharum tur. pam. 133. ahd. zukura indicae originis: scr. çarkarâ pracr. sakkara.
сачьца m. vestis - **χоудь** men.-mih. 132.
сафонъ v. **самъфонъ**.
сваинъ m. suevus **заславше въ свабы** meth. 6.
свагарь m. sensus ignotus: in ecclesia nom.-barb. - **ѥсть гоуба и трьсть** ibid. cf. **свегарь**.
свад- v. **съвад-**.
свалмъ v. **съвалмъ**.
свара f. rixa tur. 105. trigl. **въ -сварахъ** misc.-šaf. **безь свары** men.-mih. 191. tumultus glag. pl. a. **свары** chron. **да оумлакнѣть домь оть тьмами плищевь и дыма и сварн** (forte pro **сквары**) chrys.-lab.
сварити -рьж -рнши vb. ὀβρίζειν contumeliose tractare hom.-mih. λοιδορεῖν obiurgare pent.-mih. μάχεσθαι pugnare ant. antch. - **кого** vita-theod. antch. **адде** chron. 1. 53. 5; 198. 41. **отьдѣлышюмоу ли доушоу сварнши**; hom.-mih. 92. **жена сварима вѣсить сѧ** chrys.-frag. - **сѧ** μάχεσθαι pugnare ant.-hom. chrys.-lab. proph. trigl. **сварите сѧ и ратите** μάχεσθε καὶ πολεμεῖτε iac. 4. 2. -vost. μάχεσθαι contendere pent.-mih. šiš 171. **сварѧще сѧ и шегляюще** (recte fortasse шат-) vita-theod. 18. - **съ кымь** men.-leop. men.-mih. - **на кого** chron. 1. 128.

сварнста се оба вѣлма̀ men.-mih. 187. nsl. svariti meg. trub. čech. svářiti pol. swarzyć się nserb. svariś.

сваронов adj. poss. ὑφαίστου hephaesti per. xxiii. солнце царь, сынъ - per. xxii.

сварогъ m. numen antiquorum slavorum дѣостъ (нфестъ), ѥгоже и -га нарнчеть per. xxii. Buslajev, o vlijaniji 49. cf. -говъ.

сварожнштъ m. numen antiquorum slavorum chron. 2. 5. огнѣви молатъ ся, зовоутъ его -жицемъ vost.-op. 228. Dietmarus merseb. apud Pertz 812: šaf. contulit ser. svarga cf. сварогъ.

сварсъвѣтьникъ m. qui rixam suadet antch.

сваръ m. μάχη pugna sup. 285. 298. šiš. 190. 252. leont. men.-leop. dioptr.-lab. chrys.-lab. krk. antch. vost. 1. 399. chron. 1. 170. 172. mon.-serb. свирѣпъ на свары clim. свары дѣж dial.-šaf. 244. сварн, пре chrys.-lab. радоуѥть ся сваромъ holm. не бысть свара, ѥгоже не оумирнхъ men.-leop.не на любьве, нъ на сваръ sup. 285. nsl. svar trub. convicium meg. russ. свара čech. svár pol. swar oserb. svař and. svara respondere ser. svr, svar reprehendere Pott 2. 1. 930.

сварька f. rixa pent.-mih.

сварьливъ adj. contentiosus bus. 808. holm. trigl. нѣ - ἄμαχος šiš. 256.

сварьнъ adj. бого- θεομάχος dei hostis sup. 294. сварьнынхъ жндовъ sup.

сварыти -ѩѫ -ѩѥши vb. increpare -рати glag. rixari krk. - ся μάχεσθαι pugnare šiš. 190. -рати ся par.

сварѥнніе n. increpatio -рѣн- glag.

сватати -аѭ -аѥши vb. pronubere trigl. - ся chron. 1. 78. čech. svatati pol. swatać.

сватвица f. sensus dubius: оу распоустѣхъ нлн оу -цахъ mon.-serb. 18.

сватнти ся -шть ся -тишн ся vb. ἐπιγαμβρεύεσθαι generum, affinem fieri сватнтѣ ся съ нами ἐπιγαμβρεύσασθε ἡμῖν gen. 34. 9. -vost. misc.-šaf. 36.

сватны f. affinis сватнамь nom.-lab. цароу сватна вѣше alex.-mih. 143. сватове и сватше zak.-serb. bulg. svatija; svakja milad. 615. serb. svaća russ. сватья.

сватовьство n. affinitas sbor.-kir. 52. chir. per. 34. 28. trigl. cf. сватьство.

сватъ m. affinis misc. zak.-serb. bus. 549. nom.-lab. sim. II. 8. sbor.-kir. 23. misc.-šaf. max. 128. sabb. 46. 199. trigl. per. 62. 65. 103. chron. 1. 143. 174. 176. 178. 179. сватовы pl. i. bell.-troj. 5. сватьѥмоу словѣше ся sabb. 126. сватоу нхъ алѣѭню цароу sabb. 51. печальнъ бысть сватомъ своимъ per. 107. 14. nsl. svati nuptiales convivae habd. bulg. svat; susvati se milad. 222. 492. serb. čech. oserb. svat lit. svotas.

сватьба f. nuptiae оу снхъ сватьбоу творать, а оу дроугънхъ мртвьца плачють ся sborn. сватба chron. свадьба tur. 94. misc. 191. nom.-lab. bus. 811. per. 12. 15; 56. 4. chron. 1. 135. 146. 170. 220. въ пироу и свадбахъ tur. свадьба zak.-serb. bulg.-lab. nsl. svadba nuptiae habd. bnlg. svadьba čech. svadba

сватьбьнъ adj. nuptiarum свадебное per. 43. sbor.-kir. 56. čech. svadebný.

сватьство n. affinitas krmč.-mih. 38. krmč. 69. misc.-šaf. - съходити се γαμικῶς συναλλάσσειν krmč.-mih. ода сваствахъ zak.-serb. cf. сватовьство.

сваха f. pronuba trigl. alex. pol. swach.

свегларь m. sensus ignotus: лькица и -; - ѥсть ѥже гьба нже напоніше господа misc. 78. cf. свагларь.

свекловъ adj. betae - корень misc.-šaf. 155. bulg. svekloi perja milad. 366. gr. σεῦτλον.

свекла m. beta свѣкла sg. g. misc.-šaf. 156. сѣукла не ѩжь svjat.-bus. 265. mat. 10. trigl. свекла f. nsl. cvekla russ. свекла beta vulgaris magy. czékla rum. свеклъ beta rubra gr. σεῦτλον.

свекръ m. πενθερός socer pent-mih. krmč.-mih. misc. dial.-šaf. mir. nom.-barb. bell.-troj. 31. par. - съ снѣхою zak.-serb. свекоръ per. 43. sbor.-kir. 55. свекра ber. nsl. sveker bulg. svekъr; svekъrov; svekъva russ. свекоръ pol. swiekier, świokra lit. šešuras celt. hveger Ebel 111. scr. çvaçuras pro svaçuras gr. ἑκυρός lat. socer arm. skesur goth. svaihra ahd. suehor ags. sveor ztschr. 2. 134; 6. 319. beitr. 2. 164. curt. 1, 106. Bopp 1. 33. 445. Pott 2. 1. 149. 364.

свекры f. gen. -рѣве πενθερά socrus nom. sg. свекры pent.-mih. krmč.-mih. op. 1. 26. свекрьвь pent.-mih. свекровь bus. 128. gen. sg. свекрьве krmč.-mih. a. sg. свекрьвь nicol. свькры на невѣстоу свою и невѣста на свькрьвь свою πενθερὰ ἐπὶ τὴν νύμφην αὐτῆς καὶ νύμφη ἐπὶ τὴν πενθέραν αὐτῆς luc. xii. 53. -ev. 1270. pl. g. свекровей per. 3. 23. pl. d. свекровамъ, -вемъ chron. nsl. svekra, svekrva habd. svekrv meg. bulg. svekъrvъ russ. dial. свекры, свекровь; motio ope ŭ rara sitzgsb. 33. 393. scr. çvaçrûs lat. socrus.

свѣнанніе n. χλῶνες plantae повдено соудн

свѣпанїе ногоу̀ его βρωθείησαν αὐτοῦ χλῶνες ποδῶν iob 18. 13, -vost.: vocabulum dubium cf. sequens vocabulum.

свѣпанїе n. motus, uti videtur georg.-šaf. 285. nsl. svepati vacillare slovac. sepkať čech. sepkati traben cf. mhd. sweifen.

свѣпетатн -штѫ -штеши vb. movere krk. **свѣпещоуїи** chrys.-lab. **крѣпко кости скроушаше, боци же жаданиемъ и оудолныи даже до хрептанъ свѣпетахоу** sborn.-saec. xv. **свѫп-** krk. - **сѧ** σαλεύεσθαι agitari **ако листвие вѣтромь свѣпещють сѧ** ephr.-vost. ῥιπίζεσθαι **не имѣы терпѣниы свѣпещеть сѧ акъ листвие вѣтромь** ephr.-vost.: adde **вѣтромь свѣпещеть сѧ** vost. **свѣпещоуїа сѧ** alfav.-vost.

свѣпетъ m. mel silvestre **медъ дивиї** op. 2. 1. 137. pol. świepiet: kto by świepiet umyślnie u czyim lesie porąbał i miod wybrał, ma za to sześć rubli groszy zapłacić stat.-lit. 314.

свѣпетьнъ adj. mellis silvestris **семоу богъ посла проугн на работоу, и показахоуть емоу медъ дивнн,** рекше **свѣпетный** prol.-saec. xiv. -vost. 24. iun.

свѣпити сѧ -плѭ сѧ -пиши сѧ vb. agitari **листвие вѣтромь свѣпеще сѧ** ephr.-belg. nsl. svepati, svepljem vacillare cf. gr. σόβη and. svipa ahd. sveif cauda curt. 1. 348.

свѣркпити сѧ -плѭ сѧ -пиши сѧ vb. exasperari misc. greg.-mon. 91. - **словомь** chrys.-lab. **-пещнѣ се осьлъ** men.-mih.

свѣркпица f. ervum gr. ὄροβος **свѣрепица** op. 2. 1. 138.

свѣркпиїе n. exasperatio isaak. chrys.-frag. ber. ziz. men.-mih. dioptr.-lab. **зьвѣрьиоїе** - sim. I. 28. **страстьноїе** - svjat.

свѣркпо adv. θρασέως temerarie men.-vuk. - **гласа** ἀτριόθρους tumultuosus **-репman.** 64.

свѣркповати -поѫ -поуїеши vb. exasperari svjat. bon. misc. chron. saevire sup. 52.

свѣркподоушьнъ adj. θυμοβάρβαρος ferox **-шнаы дрѣзость** man.

свѣркпомаслина f. oleaster apost.-saec. xiii. -mat. 22: opponitur **добра маслина** gr. ἀτριελαία.

свѣркпомаслиньнъ adj. ἀγριέλαιος ex agresti oliva confectus šiš. 64. ant. **-ннъ** antch.

свѣркпосрѣдьчьнъ adj. ferox **свѣкр-** prol.-mart.

свѣркпоумьнъ adj. ferox **юнца -мна** sabb. 107.

свѣркпъ adj. ἄγριος ferus šiš. 216. ant. pat. ber. aestuans sup. 57. agrestis sup. 52. saevus sup. 50. immitis sup. 130. βάρβαρος barbarus sup. 66. **влъны свѣркпы** šiš. 216. - **конь** bon. - **языкъ** hom.-mih. - **нравъ** vost. 1. 186. **-по былне** krk. **па власъ имжшта** sup. 29. 14. nsl. srêp (pro svrêp) immanis rib. vip. srêpo se ustrašijo; srpo gledati; srpost severitas meg. srepota rib. vip. srepinja vip. srpožen croat. severus meg. čech. svešep bromus pol. świerzepa equa rum. **сирѣпь** cf. lit. šurp-ti schaudern: estergo pro **свркпъ**, unde nsl. srêp electo e, uti srab e **сврабъ**.

свѣркпьство n. θάρσος audacia men.-vuk. adde sup. 358. pyrg. hom.-mih. pat. prol. prol.-vuk. prol.-cip. **-коу готови** sabb. 17. **свнр-** ziz. **свѣреп-** ichn.

свѣркпьствовати -коуѫ -коуїеши vb. ferocem esse hom.-mih. ber.

свѣркпьствьно adv. ferociter sim. I. 21.

свѣркпѣ adv. ferociter men.-mih.

свѣркпѣти -кѫ -кѣши vb. ἀγριοῦσθαι exasperari men.-vuk. adde ant. prol. dioptr.-lab. ioann. ber. - **чистымь раздражанием** krmč.-mih. - **сѧ** laz. men.-mih. pyrg. chrys.-lab. čech. svešepěti wild wachsen.

свѣбливъ adj. blaesus **прижже конець изыка своего, и опали сѧ, и бысть свѣбливъ** vost. **отъ того бысть свѣбливъ** pal. 1494. cf. čech. šeplavý lit. šveplu magy. selp balbus.

свѣбьнъ m. iunius grom. nsl. sviba cornus serb. svibanj maius svibovina lignum corneum cf. serb. svida stul. čech. svíd pol. świdwa oserb. nserb. svid idem.

свѣйнъ m. suecus **свѣе** chron. 1. 8. **свѣе** per. 5. 17. suec. sviar.

свѣла f. sericum men.-mih. men.-vuk. ioann. chrys.-duš. 26. mon.-serb. **чрьвнй и-себе свѣлоу точнть** op. 2. 2. 303. nsl. svila seide; draht dain. 102. svilen prip. bulg. svilъ; svilar; svilen russ. vet. **свила**.

свѣлие n. σηρικὰ ὑφάσματα tela serica **пьрвоіе свѣльми и нитьми всыцѣми одежами** πρότερον σαρικαῖς (recte σηρικαῖς) krmč.-saec. xiii. **отъ червьленаго свѣлны** krmč.-saec. xiii.

свѣльнъ adj. σηρικός sericus pyrg. prol. pat. alex. **ризы -ны** zlatostr. **свѣлна роуха** bell.-troj. 7. **свѣленъ** vost. 1. 470. **крьпа свѣльна** misc.-šaf. **свѣленъ** mir. 53.

свѣменъ m. ἐσφιγμένον esphigmenon, monast. montis Atho sabb. 29.

свѣнний adj. suis triod. mon.-serb. **свѣнны**

мєса men.-mih. свинин҃є стадо hom.-mih. свинимь misc.-šaf.

свинина f. caro suilla cyr. 15. chron. 1. 36.

свинии f. ὗς, σῦς, χοῖρος sus sup. 18. 102. 362. ostrom. къ ноздрьхъ свинии svjat. bus. 275. корыто свинии isaak. - морьска sbor.-kir. 22. делфинъ, рыба морьская, ижє прозъваижть свинии, сн ко зимѣ не късходить, нъ въ весн҃ начьнеть мѣтати сѧ врѣхоу водъı chrestom. 38. cf. ir. muce mara pig of the sea, delphin bret. morhouc'h corn. morhoch ir.-gl. 118. cymr. mor-roch meerschwein delphin Zeuss 859. porci marini vulgo vocantur suilli isid. 12. 6. sp. sollo pg. solho nsl. svinja bulg. svinija, svinь goth. svein ahd. sû, swîn ags. and. svîn ztschr. 1. 493; 2. 131. curt. 1. 350. corss. form. 191. weig. 2. 543: rad. su generare: sue enim nihil genuit natura fecundius Cicero de nat. deor. 2. 64.

свинъ adj. ὕειος suillus; χοίρων suum стадо свинюе ostrom. скинди поросата bus. 917. свина мєса esai. 6. 54. -proph. свиноу sg. a. proph. мєсь свинь prol.-mih. свиныхъ мєсь prol.-mart. krmč.-mih. 176. свинихъ мєсь russ. свиный: thema *сва vel *сы gen. *сиѥ cf. lat. sus gr. ὗς.

свинь adj. suillus свини мазь zak.-serb. cf. свинии.

свинькъ adj. ὑός suis matth. 8. 31. -bulg.

свиньскъ adj. suillus isaak. int. men.-mih. dioptr. - ровь dioptr.-lab. -ко житиѥ misc.-šaf.

свинъць m. plumbum alex. usl. svinec russ. свинецъ lit. švinas.

свинъıрь m. subulcus duš. 186. 202.

свинѧ n. porcus chronogr.

свирал- v. **свирѣл-**.

свирати -аѭ -аюшєи vb. αὐλεῖν tibia canere prol. men.-venet. mat. 35. nicol. лики -рающихъ hom.-šaf. cf. scr. svr, svar et свирѣти.

свирительь m. tibicen alex.

свирити -рıѭ -рıшии vb. συρίττειν, συρίζειν sibilare; αὐλεῖν tibia canere men.-mih. prol.-cip. prol. dioptr.-lab. men.-vuk. zlatostr. свирець prol. тъıнъкою тръстıцєю свирнмъ λεπτῷ τῷ καλάμῳ συρίζομεν subtili calamo sibilamus zlatostr. ἐμπνεῖν inflare hom.-mih.: nota свиржть op. 2. 2. 126; vost. infin. -рѣти esse statuit. bulg. svirkъ pokl. 1. 88. svirec milad. 131. sviri verk. 35. 171. svirova milad. 327. serb. sviriti živ. 82. svirba, svirla, svirka stul. russ. свирительь ampelis garrulus свирищвть sibilare cf. lit. švilpti scr. svar (svr) canere gr. σύρ-ιγξ lat. su-surrus lit. surme tibia ztschr. 8. 126. Pott 2. 1. 468. curt. 1. 321. corss. form. 507.

свиръкъ m. sonitus glag. tibia съсь тъпане и свиркы bulg.-lab. 72. bulg. svirkъ.

свирьна f. tibia, uti videtur свирьне pl. a. alex.-mih. 186. свирны pl. bulg.-lab. bulg. svirnь.

свирьникъ m. tibicen nomoc.-bulg.

свирьница f. quae tibia canit hom.-mih.

свирьць m. χοραύλης, αὐλητήρ tibicen krmč. 44. krmč.-mih. iez. 26. 13. -proph. mat. 50. zak.-serb. bulg.-lab. μουσικός musicus разорить множьство свирецъ твоихъ καταλύσει τὸ πλῆθος τῶν μουσικῶν σου iez. 26. 13. -vost. russ. свирецъ.

свирѣль f. σῦριγξ fistula op. 2. 2. 126. κιθάρα cithara sup. 313. adde dioptr.-lab. op. 2. 2. 84. nom.-mik. νάβλα nablium kruš. 3. reg. 10. 12. -vost. 2. 138. mat. 49. свѣрѣль op. 2. 2. 96. свирель hom.-mih. 65. играти въ свирели prol.-mih. 85. свирали men.-mih. zak.-serb. men.-serb. prol. свѣрили men.-leop. ber. nsl. svirel croat. svirale, surla verant.

свирѣльникъ m. tibicen nomoc.-bulg. adde dioptr. dioptr.-lab. -рал- krmč. 98. 101. krmč.-mih. 199. 123. -рил- men.-leop.

свирѣльница f. quae tibia canit men.-mih.

свирѣльничьскъ adj. tibicinis nomoc.-bulg.

свирѣльнъ adj. tibiae свирельныхъ сопилиѥй αὐλῶν men.-vuk. свѣрильны пѣсни men.-mih.

свирѣл- v. **свирѣль-**.

свирıти -рıѭ -рıюшии vb. συρίζειν sibilare; αὐλεῖν tibia canere op. 2. 2. 126. tur. matth. 11. 17. stichir. свѣрıю ber.: male свѣрıющıй ἄγραυλοι hes. 9. cf. свирати.

свирıюшиє n. sibilare men.-mih.

свистаниє n. sibilatio sup. 166. bus. 392. 622. - гадь тѣхъ men.-mih.

свистати -стаѭ -стаюшии et **-штѫ -штаюшии** vb. συρίζειν sibilare prol. men.-leop. змию свищоущıи hom.-mih. свистаю men.-vuk. γαρταλίζειν prol.-lab. nsl. svistati balbutire habd. russ. свистеть.

свистъ m. sibilus trigl. pol. świst.

свита f. ἱσθής vestis dial. ἱμάτιον vestis испълнь свитъ и орогжьıи πλήρης ἱματίων καὶ σκευῶν 4. reg. 7. 15. -vost. op. 2. 1. 132, 153. φαινόλιον penula край скиты men.-vuk. amos 2. 8. -vost. 2. 56. adde glag. cozm. men.-mih. vita-theod. alex.-mih. 51. 102: leont. sborn. op. 2. 2. 239. krmč.-mih. 355. chron. 1. 261. 264.

bus. 653. mon.-serb. duš. chron. 1. 84. ризы свиты chrys.-lab. что ємоу хранить свитъ за єдиноу свитоу, за не помилова нагалаго; sborn. за край скиты ємь се prol.-lab. аще свитоу сътрєть misc.-šaf. въ свитѣ цр҃ьствѣи esth. 8. 15. -mat. 53. въ свитахъ сраціньскыхъ bulg.-saec. xiii. nsl. svita vestis habd. svitice femoralia meg. lex. bracae lex bulg. svitъ croat. svita luč. svitar verant. serb. svita russ. свита pol. suknia świtna rum. сфитъ casula Pott 2. I. 347.

свитати -таѭ -таѥши vb. ἐπιφώσκειν, ἐπιφαύσκειν illucescere ostrom. ev.-trn. nomoc.-bulg. nom.-lab. per. 59. chron. I. 131. 138. 142. дьноу свитающоу ἐπιφανείσης prol.-mart. свитающоу дьню chrys.-frag. свитающоу третиємоу дьни meth. 9. свитающи недѣли dial.-šaf. op. 2. 2. 274. clim. - сѧ sup. 47. στίλβειν splendere свитающь сѧ цитъ naum. 3. 3. -proph. mat. 50. čech. svitati oserb. svit.

свитица f. vestis men.-mih.

свитль m. vestis, ni fallimur прѣкопосакъ сѧ своимь свитлемь leont. lat. nihil.

свитъка f. vestis свитка men.-leop. 407. trigl.

свобаждати -аѭ -аѥши vb. ἐλευθεροῦν liberare men.-vuk. ant. pat. prol.-cip. isaak. chrys.-lab. hom.-mih. krmč.-mih. bulg.-saec. xiii. dioptr. laz. prol.-mart. pan. misc.-šaf. man. 118. -жати sborn. свобожд- op. 2. 2. 94. dioptr. prol.-mart. per. 37. ber. свобождивъшоу работы svjat.-mat. 9. - сѧ krmč.-mih. strum. -жадоу сѧ sborn.

свобода f. 1) ἐλευθερία libertas cloz I. 590. 634. 639. 826. sup. 242. 339. 356 etc. ant. svjat.-mat. 9. isaak. šiš. 84. 114. strum. holm. hom.-mih. pent.-mih. dioptr. ephr. leont. prol.-mart. bus. 292. chron I. 149. 198. 207. 223. mon.-serb. - цркве krmč.-mih. 210. дослоужити сѧ свободы bus. 620. старѣы свободы съподобита bus. 294. oppidum per. 2) venia даждь свободоу трапезотворьцоу verabschiede (nsl. daj slovó) chrys.-lab. свободоу отъ пришьдъшихъ полоучивь abschied sabb. 73; nota nsl. slovó dati, vzeti, jemati; s slovesom cum venia meg. et cf. cum nsl. slobo vzeti hung. 3) ἐλεύθερος liber оукраденоу свободоу моучити τὸν. κλαπέντα ἐλεύθερον pal. 1494. работѧщи свободы καταδουλοῦσα τοὺς ἐλευθέρους liberos homines in servitutem redigens apoc.-int.-vost. sup. 178. 376. -ды pl. n. šiš. 88. -ды pl. a. šiš. 231. apoc.-vost. рабы и -ды sup. 377. hom.-mih. 4) ἐλεύθεροι liberi сынъ -ды: цр҃ь твои сынъ свободы ὁ βασιλεύς σου υἱὸς ἐλευθέρων eccles. 10. 17. -vost. thema *свобъ: свобъ (cf. pruss. subs selbst, eigen) et -да, uti in лобода, погода: nota šaf. star. 1. 252. cogitare de germ. selb; nsl. sloboda čech. svoboda pol. swoboda.

свободитель m. ἐλευθερωτής qui liberat cloz I. 806. sup. 338. laz. typ.-chil. hom.-mih. ἔκδικος vindex - црьковьнь men.-vuk.

свободительнъ adj. liberans.

свободити -ждѫ -дити vb. ἐλευθεροῦν liberare ostrom. krmč. 43. sup. 350. 354. 375 etc. isaak. prol.-vuk. io.-clim. proph. sabb. 11. šiš. 58. 121. 232. hom.-mih. men.-vuk. mon.-serb. per. 80. - работы steph. - отъ чьсо proph. - отъ работы leont. vindicare izvêst. 6. 385. - сѧ hom.-mih. cloz I. 624. strum. dial.-šaf. chron. I. 52. - фарлона io.-sin. аште нѣсте свободили сѧ зълобнѣ svjat. - грѣхъ misc.-šaf. - отъ страсти krmč.-mih.

свободоустиѥ n. libere loqui men.-mih. gr. ἐλευθεροστομία -да оуста men.-mih.

свободоустъ adj. libere loquens alex.

свободь adj. indecl. ἐλεύθερος liber hom.-mih. isaak. ioann. chrys.-lab. misc.-šaf. šiš. 118. 180. sg. n. m. cloz I. 603. hom.-mih. krmč.-mih. meth. 9. sg. n. f. (жена) свободь ѥсть отъ закона šiš. 56. вышша нєвроуслимь своболь ѥсть šiš. 232. аще оумрєть моужь ѥи, свободь ѥсть отъ закона rom. 7. 3. -vost. sg. a. m. sup. 131. sg. a. f. свободь дѣвицоу men.-mih. pl. n. m. sup. 369. свободь вѣсте šiš. 67. да мы отъ грѣхъ свободь воудемъ op. 2. 2. 51. свободъ сѫть ostrom. свободъ бѫдете ostrom. pl. a. m. sup. 366. испоустити комоуждо рабъ свои и работу свою, жидовина и жидовиню свободь ierem. 34. 9. -vost. nsl. bulg. sloboden magy. szabad rum. слобод.

свободьникъ m. ἀπελεύθερος libertus šiš. 79.

свободьно adv. ἐλευθέρως libere -дьнogeorg.-vost. дьіхати - greg.-mon. 75.

свободьнъ adj. ἐλεύθερος liber ant. dial. sup. 42. 63. 427 etc. ioann. men.-mih. bus. 400. šiš. 121. 231. 232. š.-gl. 83. sabb. 100. свободьнь осоуждениѥ

chrys.-lab. **свободнаама шьствовати ногама** greg.-mon. 79. ἐλευθερίας libertatis men.-mih. šiš. 186. **слов-** gram. 36. bulg. sloboden.

свободьскъ adv. ἐλευθερίως libere hom.-mih. greg.-naz.

свободьство n. libertas glag.

свободьштина f. libertas mon.-serb.: th. **-дьскъ.**

свобождавати -ваѭ -ваѣшн vb. liberare **-бавати** mon.-serb.

свобождати v. **свобаждати.**

свобождение n. ἐλευθέρωσις liberatio isaak. dial. ioann. dioptr. krmč.-mih. 230. dial.-šaf. libertas sup. 246. 441.

свобота f. ἐλευθερία libertas sup. 356. cf. **свобода.**

свобьство n. persona hom.-šaf. 9. cf. nsl. slobost fiducia trub. slobnost facultas trub.: male svosobodnost rês: thema **свобъ** pruss. subs selbst, eigen cf. **собьство** et scr. svajam-bhû Justi 109.

свой pron. suus a) pronomen reflexivum omnium personarum b) respondet gr. ἴδιος (quod a sva derivant) proprius **въдаждь въдовицн своѥ оубозѣй** men.-mih. 22. **избава моужоу своѥ богатьство** antch. **ведоста и родителы своѥ въ граде** greg.-lab. **имамь много, брате, боудн тебѣ своѥ** ἔστω σοι τὰ σά gen. 33. 9. -pent.-mih. **поставн старѣйшинноу мѣдарьска въ старѣйшиньство своѥ** gen. 40. 21. -pent.-mih. **самѫгона своѥ жена погоубн** nom. **обличнше те своѥ оуста, нѣ азъ** krmč.-mih. 364. **своѥ то ѥстъ вѣтроу** ex. **ѥгожѥ ради и тебе молнше своѥ жена** tur.: nota **свой** cum gen. et dativo vel adj. poss. **своа нѫ нмѣти нмѣнна** misc.-šaf. **свон ѥмоу** consanguinei sup. 401. **свон нмъ** domestici sup. 196. **за свой ѥмоу дльгъ** misc.-šaf. **рѣше ѥмоу свон** leont. 130. **на свой комоуждо прѣстоль възнти повелѣ** prol.-mart. **тѣло ѥго погребено бысть отъ своѭ ѥмоу оужнкь** prol.-mih. **съи ѱалмъ давъдовъ свой ѥстъ** bon. **свои** comparat. οἰκειότερος **своѥ, своа; свойшма гласы** greg.-naz. **своѣ** pro **своѥ, своѥ** svjat. **γνησίως много отъ въргъ сѧ съ инѣмь своѥ градѣть** io.-clim. scr. sva gr. σφός, ός, ὅς lat. suus lit. savas curt. 1. 361. Pott 2. 1. 871. mey. 1. 330.

свойскъ adj. proprius pravda-ruska.

свойственѥ n. proprietas chron. 1. 48. 15.

свойство n. ἰδιότης, ἴδίωμα proprietas op. 2. 2. 81. pat. ioann. io.-sin. mir. misc.-šaf. pan. antch. krmč.-mih. 252. slov.-novg. b. azbuk. ber. **въ доуѕѣ свойства сѫть чрѣвеное и сине и зѣлено** svjat.-mat. 8. **свойство лнца** οἰκειότης necessitudo krmč.-mih.

свойственъ adj. οἰκεῖος familiaris pyrg. 1. tim. 6. 8. -bulg. sup. int. - **образъ** greg.-mon. **-на тоуга** hom.-mih. 137. ἰδιικός specialis sup. 274.

своити сѧ, своѭ сѧ, своишн сѧ vb. familiarem reddi **въ истнноу познати велнко и томоу своити сѧ** chrys.-lab.

своить f. affines ant. 89. **разлоучаѥтъ дроугы и своити** amicos et domesticos ant.-vost. οἰκειότης familiaritas svjat.-op. 2. 2. 393. **одь -тн** mon.-serb. 210. 211. 237. 320. 353. nsl. svojita consanguinitas habd. svojast f. idem lex. serb. svojta živ. 191. svoitba i zakon 24.

своитьнъ adj. proprius op. 2. 2. 316. **своитьнѣмь** svjat.-op. 2. 2. 385. **своитьно члкоу ѥже просто ѯодитн и ѥже смыслти сѧ** svjat. **нѣ по коемоу своитьноу разоумоу** κατά τινα ἰδιάζοντα λόγον svjat. **нмьже нѣсть ничьтоже нно тако своитьнѣе** greg.-naz.

своитьнѣ adv. proprie - **же коупьно и къ себѣ близъно** svjat.

свойштнна f. res propriae **ѥлмаже карнвъ свойшнноу показа** ἐπειδὴ προλαβὼν τὰ παρ' ἑαυτοῦ ἐπεδείξατο quia prius ille quae sua erant fecerat zlatostr.

свора v. **съвора.**

свои v. **свой.**

своякъ m. affinis per. 99. 3; 100. 29; 101. 3; 103. 32. chron. 1. 169. 171. 174. alex. nsl. svak affinis meg. lex. levit lex. svakinja; svaščina affinitas lex. oserb. svak russ. **своякъ** čech. svak pol. swak Pott 2. 1. 152. 157.

своишь f. coll. οἰκειότεροι propinqui **своайшнн** pro **своишн** prol.-cip. **своишнн** men.-vuk. **ѥдннь сы отъ царевь ложеположьць, и бѣше и къ оустрабленню своишнн** pat. 67. 241.

своѥвластьнѣ adv. libere misc.-šaf.

своѥволно adv. libere alex.-mih. 72.

своѥвольнъ adj. voluntarius domet. gr. αὐτοθέλης.

своѥвольнѣ adv. libere sabb. 25. 32. **нзводнмь сѧ** 50.

своѥвольство n. sua voluntas domet. **-комь ходнте сѧ** sabb. 17. gr. αὐτοθέλεια.

своѥвольствьнъ adj. voluntarius sup. 215.

своѥвѣрьникъ m. qui eiusdem fidei est **да -ци ѥго тоу съвнрали сѧ** men.-mih.

своевѣрьство n. eiusdem fidei esse clim.
своеплеменитъ adj. qui eiusdem gentis est ber. alex.
своеплеменьникъ m. qui eiusdem gentis est hom.-mih. **обратити сѧ на бѣжаніе къ своеплеменьникомъ** sup. 441.
своеплеменьнъ adj. qui eiusdem gentis est **-нныхъ** sabb. 157. **своеплеменныхъ мн** sabb. 142.
своеразоумочиненіе n. sensus dubius io.-sin.
своеручьно adv. sua manu **подьписахъ** - serb. .
своехотанѣ adv. voluntarie trêb.
своечиньникъ m. contumax ber.
сврабъ m. κνησμός pruritus men.-mih. κνῆφη pruritus **крастами лютыми и сврабомь** φύρα ἀγρία καὶ κνῆφη deut. 28. 27. -vost. φύρα scabies pent.-mih. greg.-lab. **сфрабь** georg.-šaf. 248. **скоробъ на нозѣ** georg.-vost.: male **скарʼбъ** λῆμη gramia **множищею болѣзнь и скарʼбъ и слезы пакостать ендоу** ὀφθαλμίαι καὶ λῆμαι καὶ δάκρυα oculorum aegritudines et lippitudo et lacrymae zlatostr.-saec xvi. nsl. srab: rad. **сврѣб** cf. **сврѣбъ**.
сврабьнъ adj. κνισμώδης pruritum excitans sup. 258. **сврабныѧ конопы творать** vost. e cod.-saec. xvi.
сврака f. pica, uti videtur **нѣмьць - есть** misc. 84. nsl. sraka adde srakoper serb. svraka adde slakoper stul. russ. сорока čech. straka pol. oserb. sroka rum. **сарка** magy. szarka lit. šarka: rad. svrk.
сврѣкло n. terebra **сверьло** acad. cf. **сврѣдлъ**, quod praestat.
сврѣбъ m. scabies georg. **сфрѣбь на нозѣ** georg.-vost. čech. svrb pol. swierzb nsl. srborit cf. **сврабъ**.
сврѣбѣти -блѭ -бѣши vb. in fontibus psl. non legitur cf. goth. svairban and. sverta psl. **сврабъ, сверьбежь, сверьбота, сверьбичка** pruritus trigl.
сврѣдлъ m. terebra ant.-hom. misc. **сверьдлъ, сверьдло** alex. **сверьдель** trigl. alex. **аще прелоумленіе боудеть тесла или ралоу или пилѣ ли сокырѣ ли сврьдьлоу** krmč.-saec. xiii. nsl. sveder bulg. svredel; svredel pokl. 1. 49. svьrdel mikl. 530. serb. svrdao: nota svrdba securis stul. čech. svídr pol. świder rum. **сфредел**.
сврѣпъ adj. ferus; male **оженитъ сѧ женами сѣверпами** ἀνανεώσεσθε ἐν γυναιξὶ στρήνους pal. 1494. nsl. srp jan pro svrp.
сврѣчати -чѫ -чишн vb. sibilare, uti videtur **сврьчець** men.-vuk. russ. **сверчать** zirpen **свилькать** mey. 1. 355.
сврѣчь m. sensus dubius: **пьсъ аще налочеть или сврѣчь вѣпадеть или стонога или жаба или мышь, то молитвѫ сътворити** nomoc.-bulg. 3. nsl. smrček habd. pol. świercz, świerk gryllus čech. cvrk.
сврѣчькъ m. ἀττάχης attacus lev. 11. 22. - pent.-mih. kruš. **сверчекъ** vost. **кобылки и сверчки** trigl. **сверчекъ** cicada trigl. russ. **сверчокъ** čech svrček gryllus, cicada sviréek, cvrček pol. świerczek drev. schwartzig cicada: rad. svrk.
сврѣшть m. cicada ex. **сверщь** 66. trigl. **сверщъ** pro **скачокъ, конникъ** ber. russ. сверщь, gryllus domesticus pol. świerszcz.
свьнѫти -нѫ -нѣши vb. ὀρθρίζειν mane surgere gen. 19. 27. op. 1. 14. **егда начьнеть хотѣти свьноути** ἐπειδὰν ἡμέρα μέλλῃ γίνεσθαι paulo ante lucem zlatostr. **свьноувъше** ἡμέρας γενομένης zlatostr. διαφαύσκειν illucescere **когда свѣнеть**; πότε ἄρα διαφαύσει; quando putas illucescet? ephr.-vost. **свѣноувъ авраамъ за оутра** ὤρθρισε ἀβραὰμ τῷ πρωΐ gen. 19. 27. -vost. nsl. svenuti diescere habd.: thema **свьт**.
свьсть f. soror uxoris misc.-šaf. 28. **свастию** sg. i. nom.-lab. **свесть** misc. 187. **свѣсть** per. 105. 10. alex. **посла по свою свѣсть** karamz. 4. 119. -vost. nsl. svest soror uxoris; affinis lex. serb. svast. čech. svest pol. świeść klruss. svist: thema svа.
свьстьнъ adj. σύμφυτος insitus **аще свѣстни бъıхомъ окразоу смрти его** εἰ σύμφυτοι γεγόναμεν τῷ ὁμοιώματι τοῦ θανάτου αὐτοῦ rom. 6. 5. -vost.
свьтивъ adj. sensus ignotus: **поли -ва боудоуть** misc.-šaf. 178. cf. serb. snijet uredo.
свѣтѣние φ. λαμπάς lampas ant. antch. ἔλλαμψις fulgor hom.-mih. φῶς lux **въ годинѫ свѣтѣнию его** πρὸς ὥραν ἐν τῷ φωτὶ αὐτοῦ ostrom. adde men.-mih. **сѣфтchrys.-lab.**
свѣтѣти -штѫ -тишн vb. φαίνειν lucere men.-vuk. barl. bus. 291: nota - **ıысоу цркъвь фотостоѧіи** men.-vuk. - **сѧ** glag. sborn. š.-gl. 62. assem. φαίνειν lucere ostrom. περιαστράπτειν fulgere hom.-mih. περιλάμπειν collustrari **не тодьма сѧ къıшѧ свѣтѣла** sup. ἀστράπτειν fulgere cloz 1. 676. φοινίσσεσθαι rubere **ıкълко на кѣтѣнии свѣтѣ сѧ** men.-mih. resplendere sup. 205. coruscare sup. 221: scr. evit; cvěta albus arm. spitak albus goth.

hveits asch. hvit albus let. kvitêt blitzen lit. šveisti, švitu, kviesti (cf. lit. klausiti audire et šlove gloria) слоүти et человѣкъ a rad. çru ztschr. 11. 186. Bopp 1. 109. 149.

свѣжанъ adj. alacer, uti videtur -жань opponitur дряхловѣштьнъ antch. cf. russ. свѣжъ pol. świeży frisch.

свѣжь adj. πρόσφατος recens trigl. **вина свѣжаѧаго и соүхаго** num. 6. 3. -vost. 1. 284. russ. свѣжъ čech. svěží pol. świeży lit. švėžas.

свѣнити сѧ -нѣж сѧ -нишн сѧ vb. ἀπέχεσθαι abstinere 1. thess. 4. 3. isaak. - **жены** io.-sin. **свѣнити сѧ вамъ отъ клжда** 1. thess. 4. 3. -nor. **отъ всякого человѣка вещиньно ходѧщаго** - bulg. **svenь съ non audere.**

свѣнь v. **свѣнѣ.**

свѣньнъ adj. qui foris est -**ный** ber. alex.

свѣньство n. abesse azbuk.

свѣнѣ adv. παρά prol.-mart sed sabb.-typ. praep. ἐκτός, παρεκτός, χωρίς, παρά praeter cum gen. iungenda men.-vuk. ex.-op. 2. 1. 26. mon.-serb. - **глада** pent.-mih. - **истины** hom.-mih. - **тѣхъ** svjat.-op. 2. 2. 389. **свѣнѣ творѧща отърождѣнїе** svjat. 2. 2. 394. **свѣнѣ пръваго невесе** ex. **свѣнѣ повиноүвшаго емоү все** 1. cor. 15. 27. -vost. **свѣнѣ отъ высакого человѣка** isaak. **свѣнѣ помысла** ἐκτός op. 2. 2. 25. **свѣнѣ** azbuk. ber. sabb.-typ. slov.novg.b. **свѣнѣ** sup. 1. **свѣнѣ соүботы** prol.-mart. **свѣнь** πλήν, δίχα praeter zîz. mon.-serb. krmč. 33. 37. krmč.-mih. 35. misc. **свѣнь прѣданиа** lit.-mih. **свѣнь прѣди реченыихъ лиць** krmč.-mih. **свѣнь младыихъ сочивь** πλὴν νέων χίδρων krmč.-mih. **свѣнь моѥго поклисара** mon.-serb. 339.

свѣтилиште n. lumen -**ща** освитающа hom.-mih. πρόσωπον facies **тъı о мнѣ и азъ о тебѣ ѥдно и нераздѣлимоѥ свѣтилиштѥ** sup. 355. 16.

свѣтило n. lux sim. II. 6. prol. mir. sup. 276. λαμπάς lampas men.-mih. λαμπηδών fulgor hom.-mih. λυχνία candelabrum hom.-mih. pent.-mih. λύχνος lucerna sup. 178. φωστήρ luminare sup. 152. hom.-mih. men.-vuk. φανός fax sup. 141. adde chron. 1. 60. 79. 81. 85. sabb. 25. **не соүштѫ божьекоүмоү свѣтилоү въ сьрдьцихъ ти sboru. вьзѣжа вода отъ -ла** men.-mih. - **отьчьствиа** sim. I. 20. nsl. svetilo.

свѣтильна f. φωταγωγάριον, φωταγωγικόν, ἐξαποστειλάριον glag.-otryv. 26. -**лна** bus. 665. typ.-chil. bor. 85. chron. 1. 60. 193. -**лъна** š.-frag. 33. **свѣтидлъна** š.-frag. 33. **въ плъти свѣтильни** typ.-chil.

свѣтильникъ m. φανός laterna cloz I. 161. λύχνος lucerna ostrom. ant. cloz I. 334. pat. λυχνία candelabrum ostrom. šiš. 232. λαμπάς lampas ostrom. cloz I. 166. 168. sup. 272. greg.-naz. φωστήρ luminare pyrg. stella sup. 60. adde cyr. 2. chron. 1. 34. 59. sabb. 177.

свѣтильничь adj. poss. lampadis - **свѣтъ** pyrg.

свѣтильничьскъ adj. lampadis men.-mih.: male λειμόνων hom.-mih. 28.

свѣтильнъ adj. de hymno alex.

свѣтильство n. splendor ex.

свѣтильце n. parva lampas alex.

свѣтитель m. qui illuminat sup. 171.

свѣтити -штѫ -тиши vb. φαίνειν lucere ostrom. hom.-mih. λάμπειν splendere ostrom. φωτίζειν illuminare hom.-mih. διαφαίνειν ostendere sup. 141. adde sup. bor. 40: nota **свѣтѧщь сѧ** chron. 1. 39. 117. rum. **сфетеск.**

свѣтланкакъ adj. lucidus **столь** - bulg.-. lab. 100.

свѣтлити -лѫ -лиши vb. lucere chrys.-lab. misc.-šaf. alex. - **сѧ** chrys.-lab. pat. steph. alex.

свѣтлица f. cubile **сергди двора -цы стоитъ** russice vost. 1. 183. čech. světnice pol. świetlica, świetnica.

свѣтло adv. lucide chron. 1. 78. 79. - **зрѣ** sabb. 58. - **въ адъ съходещѣ** hom.-mih. 158. φαιδρῶς laete sup. 357. -**тъло** sup. 247.

свѣтловати -лоүѫ -лоүѥши vb. φαιδρύνειν splendidum reddere ant.

свѣтловьнъ adj. lucis sup. 321.

свѣтлогласьнъ adj. clarisonus gr. λαμπρόφωνος.

свѣтлодавьць m. luminis dator triod.

свѣтлолитиѥ n. lucis effusio prol. gr. φωτοχυσία.

свѣтлоличьнъ adj. lucidae faciei hom.-mih. 76. -**ны цѣтѣ** sim. I. 26.

свѣтлоносиѥ n. lucem ferre pat. chrys.-lab. pyrg. gr. λαμπροφορία.

свѣтлоносьнъ adj. lucem ferens pat. dioptr.-lab. chrys.-lab. **мѫжь** - dial.-šaf.

свѣтлоносьць m. lucem ferens.

свѣтлоношениѥ n λαμπροφορία lucem ferre men.-vuk.

свѣтлообразьнъ adj. luci similis.

свѣтлосиньнъ adj. λευκοφανής albae speciei pyrg. - **аггилъ** dioptr.

свѣтлость f. φαιδρότης hilaritas man. φωτοφάνεια illuminatio ant. glag. **ѱѡ̃** lux

proph. adde chron. l. 14. 60 dial.-šaf. - на лицѣ имѣе greg.-mon. 73. зарѣ -сти βολὴ τοῦ φέγγους men.-vuk. -тьл- sup. 49. 263. λαμπρότης splendor sup. 371.

свѣтлостьнъ adj. lucidus.

свѣтлота f. λαμπρότης splendor bon. ioann. per. 35. **въ свѣтьлотахъ** сватъıхъ твоихъ ἐν ταῖς λαμπρότησι τῶν ἁγίων σου psalt.-int.-saec. xii.

свѣтлотворити -рѭ -рıши vb. exhilarare -тьл- sup. 109.

свѣтлъ adj. λαμπρός splendidus sup. 254. 351. 373. hes. φωτεινός lucidus ostrom. περιφανής illustris pyrg. διαυγής limpidus hom.-mih. αἰγληφόρος splendens sup. 351. φαιδρός hilaris sup. 335. 389. **свѣтълѣ** šaf.-frag. 31. **свѣтлъıй** neuma vost.-op. 652. **свѣтлаı** neuma ibidem. - **камень** φεγγίτης phengites sup. 286. adde chron. l. 13. 71. 199. -тєлъ sup. 83. -тьлъ sup. 45. 78. 79 etc. -тьлъ sup. 222. 230. 247 etc. ostrom. **свѣтломоу домоу** nom.-mik. 127. **очıма свѣтєлъ** chron. l. 224. **свѣтьла одежа** vita-theod. **свѣтьломь лицьмь** svjat.-mat. 9. **свѣтлѣмь гласомь зоветь** chrys.-lab. **свѣтлıмъ сердıємь** gram. 256. **свѣтлаı недѣлı** διακαινήσιμος, καινὴ vel νέα ἑβδομάς septimana renovationis i. e. quae pascha subsequitur šiš. nom.-mik. nsl. bêla nedêlja **свѣтлъıй вьторьникъ** zak.-serb. 83. **свѣтло** φῶς lux sup. 308: nota croat. svitlasati coruscare verant.

свѣтльство n. splendor ex. chrys.-lab. -тєль- lux pat. 279. -тьль- men.-mih. **желѣзный блѣскъı свѣтьльство** svjat. φαιδρότης hilaritas sup. 141. λαμπροφορία **вьчерашьнее свѣтьльство** λαμπροφορία greg.-naz. -тєл-: **въ свѣтѣльствѣхъ** сватъıхъ многъı обитѣли svjat.

свѣтлѣ adv. lucide **очистн - кıелию** prol.-mart.

свѣтлѣти сѧ **-кѣ** сѧ **-кıеши** сѧ vb. φαίνειν lucere dial. **-кѣща** сѧ **глаголы** dioptr.

свѣтовидьнъ adj. φωτοειδής luci similis men.-vuk. int. men.-mih. antch. dioptr.-lab. **огньна вьсего и -дна сьдѣла** sabb. 129. **-дна дѣ̀ юношн** dial.-šaf.

свѣтовьнъ adj. lucis ex.-vost. l. 132. serb. svjetoven živ. 9.

свѣтодавьца m. lucis dator triod. misc. chron. l. 101. gr. φωτοδότης.

свѣтодатєль m. lucis dator **слѣпымь** - cyr. 27. gr. φωτοδότης.

свѣтодлıнıе n. lucis datio gr. φωτοδοσία.

свѣтодѣтель m. lucem faciens gr. φωτοποιός.

свѣтозарıе n. splendor **божьствьнаго** ono **свѣтозарıı** men.-saec. xi.

свѣтозарьнъ adj. φωτοειδής splendidus men.-vuk. λαμπραυγής man adde chron. l. 60. pat. men.-leop. dioptr.-lab. **-ныı кзыче** hom.-mih. 111. **-наı оутрока** cyr. 30. **-наı памѣть** cyr. 28.

свѣтозарити -ıѫ -ııши vb. illuminare.

свѣтозарıенıе n. splendor.

свѣтозрачьнъ adj. lucidus chrys.-frag.

свѣтоименьнъ adj. a luce nomen traheus gr. φωτώνυμος.

свѣтолитıе n. φωτοχυσία luminis effusio men.-vuk. oct. mir. lavr.-op. 39. pyrg. par. **неодержимое твоего свѣтолитьı, непристоупное божьства видѣкше** vost.

свѣтоличьнъ adj. luci similis.

свѣтолııенıе n. luminis effusio.

свѣтолоучьнъ adj. lucidus triod. pyrg.

свѣтоначалникъ m. - ἀρχίφωτος· lucis auctor.

свѣтоносѧ adj. lucem ferens.

свѣтоносити -ıѫ -сıши vb. lucem ferre gr. φωτοφορεῖν.

свѣтоносıца f. φωτοφόρος lucem ferens.

свѣтоносıе n. lucem ferre nom.-barb. φωσφόρος hom.-mih. 94.

свѣтоносьнъ adj. φωσφόρος lucem ferens hom.-mih. mir. φεραυγής man. adde chron. l 60. 157. 177. 199. šaf.-frag. 33. chrys.-duš.

свѣтоносьць m. lucem ferens io.-sin.

свѣтообразьнъ adj. ἀγλαόμορφος luci similis man.

свѣтоподатель m. lucis dator.

свѣтополитıе n. φωτοχυσία luminis effusio dial.

свѣтородıтельница f. quae lucem parit

свѣтородьнъ adj. lucem pariens.

свѣтосııанıе n. lux, splendor int. mir.

свѣтосııаньнъ adj. splendens par.

свѣтословъ m. de luce disserens.

свѣтотворьнъ adj. φωτοποιός lucem faciens hom.-mih.

свѣтотворьць m. lucem faciens.

свѣтоıавленıе n. illuminatio ant.-bom. 146. gr. φωτοφάνεια.

свѣтоıавьствьнъ adj. male ἀρτιφανής modo in lucem editus men.-vuk.

свѣтоукрашенъ adj. luce coronatus **свѣтоувѣзенна лозо** frag.-serb.

свѣтъ m. 1) φῶς lux cloz l. 562. ostrom. op. 1. 215. - **очьнъ** mir. **свѣтомь бльстеща сѧ** leont. - **осны** greg.-lab. **свитъ** bus. 63. **пронзидоше на свѣтъ саовѣ-**

ньскаго языка когодьхновенные сиѣ книгы, нарицаемые номоканонь krmč.-mih. 396. 2) aurora sup. 51. prima lux per. 61. 26. до свѣта sup. 191. leont. pent.-mih. къ свѣтоу πρὸς ἡμέραν exod. 14. 27. -pent.-mih. противоу свѣтоу bor. 32. 3) ἄλουργίς vestis purpurea men.-vuk. 4) iunctum cum pron. съ vel онъ κόσμος mundus chron. 1. 69. 80. 91 etc. op. 2. 1. 172; 2. 2. 242. 262. antch. въ свѣте семь op. 2. 1. 172. поколѣлоу свѣть alex.-mih. 161. прѣко высего свѣта тераѥ alex.-mih. 71. на семь свѣтоу š.-gl. 99. на семь свѣтѣ ἐν τῷ βίῳ op. 2. 2. 262. adde cloz I. 154. иже о сего свѣта молать sborn. любы свѣта сего ἡ φιλία τοῦ κόσμου šiš. съ азъ отъхожю свѣта сего lavr. дроугъ свѣтоу семоу бъıти φίλος εἶναι τοῦ κόσμου šiš. лоучѣ бъı ми оумрѣти съ братомь нежели жити на свѣтѣ семь lavr. ѥгоже не вѣдать на семь свѣтѣ τῇ παρούσῃ ζωῇ ἀγνοουμένη huic vitae prorsus incognitam apoc.-vost. воле оубо да видимъ на ономь свѣтѣ житие обою zlatostr. fris. zuet pruss. svitai f. mundus lit. svẽtas, švẽsa lux.

свѣтьлнвъ adj. lucidus - като слньце bulg.-lab.

свѣтьлъ v. свѣтлъ.

свѣтьство n. λαμπρότης splendor op. 2. 2. 79. 200.

свѣштл f. φῶς lux ostrom. λαμπάς lampas cloz I. 161. ostrom. adde sup. ber. chron. φανός fax cloz I. 169. fax sup. 116. lucerna sup. 203. свѣштамъ толикамъ φωτὸς τοσούτου cloz I. 167. nsl. svẽča lex. bulg. svẽtъ.

свѣштлние recte слъıшание sup. 206. 10.

свѣштателнъ adj. lucidus.

свѣштение n. lux.

свѣштеносити -шѫ -сиши vb. λαμπαδοφορεῖν lampadem ferre.

свѣштеносица m. qui lampadem fert gr. λαμπαδοφόρος.

свѣштеносьнъ adj. qui lampadem fert gr. λαμπαδοφόρος men. mih. - свѣщьникъ chrys.-lab.

свѣштеносьць m. qui lampadem fert gr. λαμπαδοφόρος triod. prol. men.-leop. -

свѣштило n. λυχνία caudelabrum sup. 203. отъ свѣщила, къ свѣщилъ же до. дачии ἐκ τῆς λυχνίας καὶ ἐν τῇ λυχνίᾳ exod. 25. 33. -vost. ἀλλύχνιον ellychnium dial. λόχνη lucerna sup. 299. 'акъı огнь къ свѣштилѣ svjat. serb. svještilo rum. фщинь alb. fitil.

свѣштильнъ adj. λυχνίας candelabri три вѣтви свѣщильныа τρεῖς καλαμίσκοι τῆς λυχνίας exod. 25. 33. -vost.

свѣштица f. λύχνος lucerna men.-mih. parva lampas misc. 256.

свѣштие n. φῶτα lumina men.-vuk. χηροῖ cerei prol.-lab. λύχνος lucerna prol.-lab. adde сѣло ѥсть - стоудѣно prol.-mart.

свѣштьникъ m. λυχνία lucernae repositorium ostrom. men.-russ. pat. ber. trêb. sabb. 144. 201. š.-gl. 62. rum. свѣшник.

свѣштьница f. candelabrum dial.-šaf.

свѣштьнъ adj. λύχνου lucernae ant. antch. ber. -но оужежение sabb.-typ. 37. -но сиание men.-vuk.

свѧд- compositum cum praepp. habes: nsl. smôd senge dain. 93. smôditi; osmuditi adurere habd. prismôda serb. svud, smud čech. svadnouti; smoud pol. swąd, smąd oserb. smud.

свѧтаниште n. ἁγίασμα sup. sanctuarium 181. ber. τὸ ἱερόν šiš. 82.

свѧтило n. sanctuarium.

свѧтильникъ m. ἁγιαστήριον sanctuarium pent.-mih.

свѧтитель m. ἱερεύς sacerdos op. 2. 1. 163. sup. 179. adde 412. 414. šiš. 223. sbor. greg.-naz. krmč.-mih. sim. I. 6. svjat.-op. 2. 2. 377. 398. chron. duš. -лие sim. I. 12.

свѧтительнъ adj. sacerdotalis ant.-hom.

свѧтительскъ adj. ἱερατικός sacerdotalis sup. 139. svjat. chron. prol.-mih. -каго стола meth. 5. слоужба -ска nicod. augustus sup. 202.

свѧтительство n. sacerdotium sbor. antch. ev.-saec. xvi. mon.-serb. 22. -лствл образъ sabb. 39.

свѧтительствовати -воуѭ -воуѥши vb. sacerdotem esse prol.-mart. men.-vuk. ἀρχιερεύειν per. m.

свѧтительскъ adj. poss. sacerdotis bus. 262. на логии свѧтителиѣ svjat.

свѧтити -штѫ -тиши vb. ἁγιάζειν sanctificare cloz I. 12. sup. ostrom. greg.-lab. chron. meth. 7. μεταρρυθμίζειν reformare cloz I. 420. χειροτονεῖν ordinare šiš. 80. да бъıша и свѧтили на честное мѣсто meth. 4. иде свѣтить оученикы свое cyr. 20 ἐγκαινίζειν consecrare šiš. 181. свѧщѣнъ неджгъ dioptr. - са šiš. 79. свѧщѣ са самъ ἁγιάζω ἑμαυτόν ostrom.

свѧтѣлка f. ἁγιασμός sanctificatio šiš 154. 228.

свѧтие n. sanctuarium идѣже бѣ свѧтъı слнцу и лоунѣ alex.-vost. ис достоить ти ко свѧтъıѣнити alex.-vost.

СВАТОАГГЕЛЬСКЪ adj. sancti angeli - **ОБРАЗЬ** sim. II. 6.

СВАТОГОРЬСКЪ adj. montis sancti, id est atho ex. mir. prol.-mih. op. 2. 2. 681. chrys.-duš. 16.

СВАТОГОРЬЦЬ m. monachus montis sancti, id est atho ex. op. 2. 2. 187. 551.

СВАТОДОУШЬНЪ adj. sanctam habens animam sabb.-vindob.

СВАТОКРАДЬСТВО n. sacrilegium par.

СВАТОКРАДЬЦЬ m. sacrilegus prol.-mart. krk. pat.-šaf.

СВАТОКОУПЬСТВО n. sacrilegium, uti videtur par.

СВАТОЛѢПЪ adj. sanctum decens ex.-op. 2. 1. 11. gr. ἱεροπρεπής.

СВАТОЛѢПЬНЪ adj. ἱεροπρεπής sanctum decens ant. šiš. 173:

СВАТОНЕНАВИДЬЦЬ m. qui sanctos odit men.-mih.

СВАТОНЕНАВИСТЬНИКЪ m. μισάγιος qui sanctos odit men.-vuk.

СВАТОПЛЪКЪ m. nom. propr. viri svetk. 34. 38. -ПЪЛКЪ bus. 780. izv. 506. -ПОЛКЪ cyr. 25. meth. 4. -ПЛЬЧЬ men.-leop. -ПЛЬЧИЧЬ men.-leop. -ПОЛЧИЧЬ chron. gr. σφεντόπληκτος.

СВАТОПОВѢДАТЕЛЬ m. ἱεροκήρυξ sanctarum rerum praeco men.-belg.

СВАТОПОВѢДЬНИКЪ m. sanctarum rerum praeco men.-belg.

СВАТОПѢВЦЬ m. qui in sacris canit krk. sabb.-vindob.

СВАТОСЛАВЪ m. nom. prop. viri svjat. bus. 261. 393. chron. op. 2. 2. 366. -ТС- asên 52. **СВАТАГО СЛАВЛА** svetk. 39. -ТОСЛАВИЧЬ chron. per. 95.

СВАТОСТЬ f. ἁγίασμα sanctuarium sup. 181. sabb. 159. š.-gl. 77. **ВЪ СВѢТОСТИ И РАЗОУМѢ ИМЕНИТЬ** chrys.-lab.

СВАТОТАТНИЦА f. sacrilega prol.

СВАТОТАТЬ m. sacrilegus alex.

СВАТОТАТЬСТВО n. sacrilegium krmč.-mih.

СВАТОТАТЬЦЬ m. ἱερόσυλος sacrilegus krmč.-mih. krmč. 84. domet. pat. men.-mih. nom.-mik. 36. dial.-šaf. par.

СВАТОТЕЧИВЪ adj. ἁγιοδρόμος ad sacra currens -ЧИНЬ ant.

СВАТОША m. sanctus alex. chron. 1. 115. 116.

СВАТЪ adj. ἅγιος sanctus sup. θεῖος divinus greg.-naz. - **ДЬНЬ** dies festus aut.-hom. greg.-naz. **ПРАЗДЬНИКЫ СВАТЫНЪХЪ ПОЧЬСТИ** izv. 431. **СВАТЫЙ ПАТЬКЪ** mater. **СВѢТО ХРАНИЛИЩЕ** glag. **ВЪ СВѢТЬКЙ ГОРѢ** krmč.-mih. **СВАТАА ГОРА** chron. drev. sionca, sjenta magy. szent (cf. **САНИТЪ**) alb. **ΣΕΝΤΕ** rum. **СѪНТ** pruss. svints lit. šventas goth. svinths ags. svidh ztschr. 2. 274; 3. 154. Bopp 1. 35. 80. Pott 2. 1. 365. Burnouf Yaçna 145. Weber, vajas. spec. 2. 69. 70. ind. stud. 1. 324. mey. 1. 346. cf. scr. ishiras cum ἱερός.

СВАТЫНЯ f. ὁσιότης sanctitas cloz I. 23. adde sup. 210. pat. isaak. cyr. 25. chron. I. 152. 156. ἁγίασμα sanctificatio krmč. 69. nsl.: nota pri svetnjah loci nomen bulg. svetinê čech. svatyně.

СВАТЫНЬНЪ adj. ἁγιωσύνης sanctimoniae sup. 275.

СВАТЬБА f. ἁγιασμός sanctificatio antch. izv. 658. -ТЬБА apost.-nor. -ТБА ber. alex. apost.-nor. -ДЬБА alex.

СВАТЬСТВО n. ἁγιασμός sanctificatio ex.-op. 2. 1. 22; 2. 2. 298. ἁγιότης sanctitas svjat.-op. 2. 2. 393. adde hom.-mih. 161.

СВАТЬЦЬ m. ἅγιος sanctus ant. op. 2. 2. 260. men.-mih. sup. 448. čet.-min. - **БОЖИЙ** sabb. 211. **СВАТЦЫ** alex. nsl. bulg. svetec.

СВАШТАТИ -АЮ -АЮШИ vb. ἁγιάζειν sanctificare ant. - **СА** antch.

СВАШТЕНИКЪ m. ἱερεύς sacerdos ok. 59. 64. -НН- sabb. 165. **НАЧАЛЬНИЦИ СВАШТЕНИКЪ** ἀρχιερεῖς antch.

СВАШТЕНИЧЬСКЪ adj. ἱερατικός sacerdotalis krmč.-mih. gram. men.-vuk. chron. - **ОБРАЗЬ** ok. 60. -**КАА КЛАТВА** mat 37.

СВАШТЕНИЧЬСТВО n. ἱερωσύνη sacerdotium krmč. 47.

СВАШТЕННЇЕ n. ἁγιασμός sanctificatio pyrg. ἱερωσύνη, ἱερατεία sacerdotium šiš. 178. 247. ἐγκαίνια dedicatio sup. 211. **ЇЖЕ ТОГДА СВАЩЕННЇ ВЪ НЇЕРОУСАЛИМѢХЪ** τὰ ἐγκαίνια ostrom. - **ЦРЬКВЕ** šiš. XII.

СВАШТЕНОГРАБИТЕЛЬ m. sacrilegus.

СВАШТЕНОДѢЙСТВОВАТИ -ОУЮ -ОУЮШИ vb. sacris operari prol.-mart. mir.

СВАШТЕНОДѢЛИЕ n. λειτουργία liturgia men.-vuk.

СВАШТЕНОДѢТЕЛЬСТВОВАТИ -ОУЮ -ОУЮШИ vb. sacris operari -ЦИНЬНО- izv. 511.

СВАШТЕНОИНОКЪ m. hieromonachus -НИМОН.-serb. -НЬН- glasn. 11. 164.

СВАШТЕНОКАЗАТЕЛЬ m. sacras res praedicans int. 247.

СВАШТЕНОКРАДЬЦЬ m. sacrilegus misc.-šaf.

СВАШТЕНОЛѢПЬНЪ adj. ἱεροπρεπής sanctus prol.-vuk. men.-vuk. -НН- greg.-mon.

СВАШТЕНОМЪЧЕНИКЪ m. ἁγιομάρτυρ sanctus martyr šiš. XI. mater.

СВАШТЕНОМЪЧЕНИЦА f. sancta martyr stichir.

СВАШТЕНОПОЛОЖИТЕЛЬ m. sacrorum iustitutor men.-mih. 362. gr. ἱεροθέτης.

свштенопроповѣдьникъ m. ἱεροκήρυξ sanctus praeco prol. διάκονος men.-vuk.

свштенопѣвьць m. qui in sacris canit krmč.-mih. gr. ἱεροψάλτης.

свштенословиѥ n. sermo de rebus sacris krmč.-mih. 230. greg.-mon. 80. misc.-šaf. gr. ἱερολογία.

свштеносъвръшитель m. qui sacris operatur men.-mih. 362.

свштенотатьство n. sacrilegium psalt.-vuk. misc.-šaf.

свштенохранитель m. ἱεροφύλαξ aedituus men.-vuk.

свштеньскъ adj. sacerdotalis **сѣкирѣньска одежда** ant.-hom.

свштеньство n. sacerdotium int. sabb. 131. **-ка одѣанна** greg.-mon. 70.

свштиьствовати vb. ἱερουργεῖν sacra operari rom. 15. 16. -bulg.

свштьба f. sacrificium **свящба** alex.

сде v. **сьде**.

се v. **сь**.

себе pron. sui usurpatur a) reflexive: **въ себе пришьдь** εἰς ἑαυτὸν ἐπανελθών men.-vuk. **въ себѣ быти** εἰς ἑαυτὸν γενέσθαι men.-vuk. b) reciproce: **рѣшя къ себѣ** εἶπον πρὸς ἀλλήλους Ś.-gl. 50. **къ себѣ глаголюще** ἄλλος πρὸς ἄλλον λέγοντες šiš. 4. c) **о себѣ: вьсакъ къждо о себѣ житьіше** krmč.-mih. 352. **о себѣ съкърѣаѥть** се krmč.-mih. 78. **роука сама о себѣ и око особь съ** ѳх.-op. 2. 1. 13. d) **самъ собоѭ: не аггелома, нь самь собою глаголѥть** chrys.-lab. **вѣше самь собою слоужи вскмь** greg.-lab. e) **себѣ си** sup. 174. 27; 252. 4; 253. 25; 256. 21; 286. 10; 292. 3. 293. 18. **къ себѣ си** sup. 252. 4. adde **къготѣниие себѣ си творинть** hom.-mih. f) **свой си: не имѣть своихъ си** Ś.-gl. 84. **своы си** τὰ ἴδια ѳν.-novg. **въ своы си** chron. 1. 78. mon.-serb. 117. g) **си** pro **свои: къ прѣчистѣмь си чрѣвѣ** hom.-mih. h) **къи си любо: къ коемь си любо сановъ** tur. libo bodi dobro libo li zi zlo fris. **къде си имьша иски**; sup. 176. 23. **тко си люби ити** mon.-serb. 252. drev. zang Bopp 2. 127.

себровъ adj. poss. plebeii danič.

себръ m. rusticus, uti videtur **аще свободни коудоуть, себри соуще, плащами да вивнии боудоуть, аще ли раби, кычевы да вивнии боудоуть** misc.-šaf. 77. opponitur **почтень** ibid. 76. 79. nsl. sreber rusticus habd. croat. sebar rusticus verant. luč. serb. sebar rusticus mik. stul. cf. russ. dial. **подсеброкъ** homo libidinosus: nota **къ болгарѣхъ и въ сѣ(р)ѣхъ** cum nomine sabirorum (σάβειροι) vocabulum hoc cognatum putat šaf.-starož. 274.

себѣкль m. sensus dubius: **птеньцоу чьстьное себѣклю оухыирение** chrys.-lab.

себа adv. nunc mon.-serb.

севастий f. sebaste **-стии** sg. l. sup. 50. 52. 56. **-стийскъ** sup.

севастовъ adj. poss. sebasti - **лоугь** chrys.-duš. 11. σεβαστός augustus **спира -ка** šiš. 41.

севастократоровъ adj. poss. sebastocratoris chrys.-duš. 40. danič. **севасто** mon.-serb. **-ровокикъ** danič.

севастократоръ m. sebastocrator asên 51. danič.

севастъ m. σεβαστός sebastus danič.

севѣриъ m. severus men.-leop. meth. 3. gr. σευῆρός.

севѣриьнинъ m. σευῆριανός severianus krmč.-mih.

севировъ adj. poss. severi **ересь -ка** diál.-šaf.

севѣровъ adj. poss. severi sup. 218.

сега adv. nunc bulg.-lab. cf. **сѣга**.

сегасвѣтьнъ adj. qui huius mundi est danič.

сегда adv. τάχα forte op. 2. 2. 40. **сег'да** δήπου ibid. εἰκός, εἰκότως verisimile **сегда мню ыко по страсти хвалоу принесль есть** εἰκότως δὲ μετὰ πάθη ὕμνον προσήνεγκε merito autem post cruciatus hymnum attulit psalt.-theod. **сегда обидоу приимше моукы ищоуть** ἀλλ' εἰκὸς προηδικημένους κ. τ. λ. sed par est ipsos prius iniuria lacessitos vindictam quaerere psalt.-theod. **сегда въ осѣдении томь не достало боудеть граждномъ пища** εἰκὸς δὲ ἐπὶ τῆς πολιορκίας ἐκείνης κ. τ. λ. ceterum verisimile est obsidione illa obsessos etc. psalt.-theod. adde **се оубо сегда рекоуть славнии моученици** ταῦτα δὲ ἔπειεν ἂν καὶ οἱ καλλίνικοι μάρτυρες ceterum haec dicere possent etiam triumphatores martyres psalt.-theod. **не сегда** εἰ μὴ ἄρα ibid.

сеговъ pron. poss. tuḗtou huius men.-vuk. dioptr.-leop. dioptr.-lab. pat.-šaf. domet. **оньсего вкѣзда сеговоу оугаси** krmč.-mih. 392.

сегы adv. nunc nomoc.-bulg. 121. **сеги** bulg.-lab. cf. **сѣгы**.

сед vera radix, unde **сѣд** (**сѣсти**) aucta vocali natum est scr. sad cf. **сѣсти**.

седлалъ m. ephippiorum artifex mon.-serb.

седло n. ἐφίππιον sella dial. **седьла иего позлатиена** izv. 548. nsl. bulg. sedlo ahd. satul and. sôdhull weig. 2. 543.

седьмънъ adj. sellae сѣдѣлный chron. 1. 140.
седмер- v. **седмор-**.
седминжди v. **седминшти**.
седминждъı v. **седминшти**.
седмина f. numerus septenarius ex. ἑβδομάς hebdomas op. 2. 2. 61. τὰ ἑβδομα pent.-mih.
седмисѧтьнъıй num. ἑπτακοσιοστός septingentesimus nomoc.-bulg. ioann. 159. cf. **седмосъ-**.
седмица f. ἑπτάς, ἑβδομάς numerus septenarius, septimana typ.-chil. mir. triod. mon.-serb. pat.-mih. kruš. bus. 814. sbor.-kir. ber. прѣзь высоу седмицоу альчна прѣсывающи prol.-mart. седмь десатъ седмицъ, рекше недѣли svjat. седмицоу, рекъше недѣлю op. 2. 2. 298. седмицн septies pat.-mih. 48. седмицею ἑπτάκις septies peut.-mih. διὰ τῆς ἑπταπλασίας per septuplum greg.-naz. седмоприцею sup. 266. седмь седмицею ἑπταπλάσιος irm. bulg. sedmicъ pokl.
седмичьнъ adj. septimanae дьнемь -чьнымь spec. 36. седмицьнъıй ἑπταπλάσιος irm.
седминшти adv. num. ἑπτάκις septies ex. prol.-mart. men.-vuk. krmč.-mih. седминжды pat. krk. chron. 1. 214. седминжди psalt.-athan. седьминжьди prol.-rad. седьминшьдъı svjat. nsl. sedmič.
седмобратеньць m. e septem fratribus unus prol.-mart. men.-leop.
седмовати -моуѫ -моуѥшн vb. septuplo reddere maius, uti videtur седьмоующе дрьжати ant.-hom. 146.
седмовратьнъ adj. septem portas habens -на дива men.-mih. gr. ἑπτάπυλος.
седмодесатьница f. septuagesima недѣлѣ - glag.
седмодесатьнъıй numer. septuagesimus frag.-bulg.
седмодьневьнъ adj. ἑπταήμερος septem dierum men.-vuk.
седмолѣтиѥ n. tempus septem annorum misc.-šaf.
седмолѣтьно adv. septem annis men.-vuk.
седмолѣтьнъ adj. septem annos natus pyrg. -тно отроче prol. septem annorum -тное врѣме chrys.-lab.
седмолжкавьць m. sensus ignotus men.-mih. 297.
седморижди adv. septies int.
седморитн -рѭ -рѥши vb. septuplum facere, uti videtur седморѧще седморицами ихъ iez. 21. 23. -vost.
седморица f. ἑπτάς heptas prol.-rad. ἑβδομάς numerus septenarius, septimana pat. greg.-naz. op. 2. 2. 61. man. 117. men.-vuk. стояше прѣзь высоу седморицоу prol.-mart. седморица отрокь prol.-mart. седморицею septies ἑπταπλάσιον proph. седмерица typ.-chil. krmč. 168. ant. pat. dial. op. 2. 2. 320. ber. седмерицею septies седмерица рекше соуботьство krmč.-mih. 200. азь бѣхъ плача сѧ три седмерица дьнь apt.-izv. 7. 44.
седморичьнъ adj. septimanae -ный вѣкы dioptr.-lab. -но число chrys.-lab. -на хвала ἡ ἑπτάκις αἴνεσις men.-vuk. prol.-rad 34. седмер-.
седморо adv. septies - седмицѣѫ sup. 266.
седморогоувьнъ adj. septuplex glag. -мер-.
седмороосвѣтильнъ adj. septem lampadum сед'мер- izv. 425.
седморочисльнъ adj. septem prol.-mart. седморочисльныа отрокы въ ѭфесѣ izv. 6. 369.
седморъ num. septem 1) adj. книгы седморы acc. men.-mih. седмерымъ обѣхожденнемъ clim. 286. 2) subst. седморо моучениць prol.-mart. 109. роди дѣти седморо prol.-mih. 88.
седмосътьнъıй num. ἑπτακοσιοστός septingentesimus ioann. cf. **седмисъ-**.
седмотъıсѧштьнъıй num. septies millesimus nomoc.-bulg.
седмохлѣмъ adj. septem collium sabb.-typ. 122. 171. gr. ἑπτάλοφος.
седмохлѣмьнъ adj. septem collium sabb.-typ. 121.
седмочисльнъ adj. septem men.-leop. седмочисленъıа отроки zap. 2. 2. 36.
седмъıй num. ἕβδομος septimus - мѣсѧць martius сем- lavr. apoc.-saec. xiv. op 2. 2. 34. седмое между десатьма лѣто mat 51. въ годинѫ семѭ ostrom. семое число greg.-naz. семомоу лѣтоу наставшоу georg.-vost. pruss. septmas.
седмь num. ἑπτά septem sup. седмымь лѣтомь сыи отрокь cyr. 2. съ седмию сыновь своихъ prol.-mart. възрастомь сы .si. лѣтомь ok. 59. сед'мь sup. 5. 21. 305. семь svjat.-mat. 7. kryl.-mat. 13. scr. saptan zend haptan gr. ἑπτά lat. septem lit. septíni; sekmas septimus goth. ahd. sibun ags. seofon: in седмь consona p eiecta, t in d mutatum est ztschr. 11. 191. curt. 1. 230.
седмьдесатница f. septuaginta op. 2. 2. 187. -цею bor. 64.
седмьдесатъ num. ἑβδομήκοντα septuaginta sup. recte separabis; по седми десать proph. съ седмию десеть причьтень бѣше prol.-mih. 147. седмь десеть седмиць ἑβδομηκοντάκις pent.-mih. - седмицею int. 192. - вторый int. 247.

седмьдесатьныи num. septuagesimus sop. tur. 31. 68. -тное правило krmč.-mih. **лиѣъ седмьдесатныхъ оученикъ** tur. 31.

седмьнадесатыи num. septuagesimus int.

седмьнадесатьныи num. decimus septimus 31. -ноу sabb. 60.

седмьскѣтьнъ adj. ἑωτάφωτος septem luminum hom.-mih.

седмьсътотьныи num. septingentesimus -стот- mir. cf. **седмисътыныи**.

седмьсътыи num. septingentesimus trigl.

сеземьць m. αὐτόχθων indigena **да вѣдѣть аѣы сеземець** ὁ αὐτόχθων τῆς γῆς exod. 12. 48. -vost. **странникъ еси или сеземець** vitae-sanct. -vost.

сеиџи adv. ἐξαυτῆς illico ostrom. **хоштѫ да ми даси сеиџи** marc. 6. 25. -assem.: corrige **сиџѣ** pro **сеиџи** nicol.

секратъ adv. ἀρτίως modo, recens op. 2. 2. 55. **той секратъ конишше** αὐτὸς ἀρτίως ἐβόα ille enim modo clamabat cyr.-hier. **отъ секратъ чтенаго** ἐκ τῆς ἀρτίως ἀναγνωσθείσης ex ea quae nuper lecta est cyr.-hier. **секратъ роуцѣ благословенне приимасте и секратъ сребромъ продаждьнымъ смерть сострашше** cyr.-hier. **нови секратъ придоша** καινοὶ καὶ πρόσφατοι deut. 32. 17. -vost. **дождевы секратъ отъшедша** cyr.-hier. **нови секратъ иридѫтъ** bon. **секратъ не наималь се есн нерастворено** chrys.-lab. adde azbuk. ber.: male, ni fallimur, **секраткнй** et **секратый** alex.

секратъı adv. ἀρτίως modo **по чтенномоу секраты** κατὰ τὸ ἀρτίως ἀνεγνωσμένον ut modo lectum est cyr.-hier.

секратьнъ adj. recens nomoc. **секратныхъ, си рѣчь ново приключышихъ се** nom.-mik. 6.

сектабрь v. **септабрь**.

секоудъ m. secundus greg.-lab. men.-mih. vost. 2. 9.

секъıра v. **сѣкъıра**.

села v. **селѣ**.

сельдь m. sarda trigl. pol. śledź clupea harengus russ. **сельдь** and. sild dau. sild suec. sill.

сѣлеоума, recte **келеоума**, gr. κέλευμα mat. 46.

сели adv. nunc: babes **отъ** - assem. sup. greg.-lab. bell.-troj. 43. **до** - strum. men.-mih. sup. prol. -rad. cf. **селѣ**.

селинестръ m. silvester per. meth. 2. šiš. xiv. chron. **силив-** chron. tur. prol.-mih. glasn. 11. 163. š.-gl 41. **сел'в-** vost. 2. 94. **силев-** chron.

селикъ pron τοσοῦτος, τηλικοῦτος tantus ostrom. sup. 115. 287. 317. hom.-mih. bell.-troj. 13. bus. 272. ant.-hom. **сѣл-** zlatostr. **въ селиџѣй радости** men.-mih. 179. **въ селиџѣй вѣдѣ** 165. **по селиџѣхъ лѣтѣхъ** ephr. **селико ѥлико** bor. 51. **селико претерпѣкъ насъ дѣлма** ephr.-vost. **до селика съмѣренна** μέχρι τοσαύτης ταπεινότητος hom.-mih. **о селиџѣ не рождьше спасенин** šiš. 240. **по селиџѣхъ лѣтѣхъ** ephr.-vost. **о селѣџѣ не раждьше спасенин** hebr. 2. 3. -op. 2. 1. 165. **си что сѫть селикомь народомь**; ev.-mih.

селина f. σέλινον apium op. **селина трн корени** misc.-šaf. 161.

селинъ m. apium alex. σέρις (πικρίς) cichorium prol.-rad. 135. cf. **-на**.

селитва f. habitatio domet. steph. danič. alex. **-воу съ елени имоуште** sabb. 23. **-воу съ нами къзлюбивь** sabb. 21.

селиште n. σκήνωμα tentorium pent.-mih. habitatio pat. αὐλή aula proph. op. 1. 90. **(мона)стирнѣво селище** τὸν τοῦ μοναστηρίου χῶρον prol.-rad. 127. adde sup. 252. gram. 6. 61. 319. glasn. 13. 370. chrys.-duš 13. danič. alex.

село n. ἀγρός fundus ostrom. sup. 145. gen. 49. 32. -pent.-mih. χωρίον ager men.-vuk. prol.-mart. χώρα regio krmč.-mih. pent.-mih. chron. ἐργαστήριον cloz I. 720. **въскрѣсьно** - hom.-mih. κατοικητήριον habitaculum sup. 181. σκηνή tentorium hom.-mih. adde mat. 26. chron. **села и засеокѣ** sabb.-typ. 74. **села и метохнѣ** chrys.-duš. 8. **горьскаа села** 44. **село баринно** 44. **села своа подавали госпожи богородици** izv. 679. **на селѣ забралынка отъверѣъ** esai. -triod.-mih. 129. nsl. selo sedes meg. pol. sioło čech. selo; sedlo (sedlák); sídlo Pott 2. 1. 562: th. **сед** suff. **ло**.

селоу v. **селѣ**.

селоумоунъ m. σελμών selmo **къ -нѣ** bon.

селоуи- v. **солоуи-**.

селѣникъ m rusticus ber. ἐγχώριος **селиници** bus. 120. incola alex.

сельница f. habitatio prol.

сельнъ adj. ἀγροῦ fundi š.-gl. 67. int. **кринъı сельнъıа** ostrom. **селънъ** bon. **сѣно -ною** mat. 33. γῆς terrae **народь** - peut.-mih. rusticus alex.

сельскъ adj. ἀγροῦ fundi; χώρας regionis krmč. 54. **-скы дворь** krmč.-mih. 62. **селескь** krmč.-mih. **-скл мегы** chrys.-duš. **-сци людие** sbor.-kir. 56. - **епископъ** χωρεπίσκοπος krmč.-mih. alex

селище n. fundus; villa glag. viculus trigl. adde per. 17.

селѣ adv. nunc: habes **отъ - cloz** I. 124. bus. 383. daničˇ. τοῦ λοιποῦ men.-vuk. **до - š.**-gl. 88. sup. sim. I. 8; II. 3. ἕως ἄρτι **šiš.** 97. **комоу ѥ (миро) селѣ тъцꙗно несеши** frag.-serb. xm. **отъ села** mon.-serb. **до сле** mon.-serb. **отъ селн** mon.-sêrb. **отъ селоу** daničˇ. **отъ селѣ** mon.-serb. **до селѣ** prol. **до сле, до слеи** mon.-serb. nsl. od slê; posle; posle škole prip. 47. croat. do selu hucusque luč. russ. отселѣ ab hoc loco cf. **селн.**

селꙗннновъ adj. poss. rustici par.

селꙗнинъ m. ὁ ἀπὸ τοῦ ἀγροῦ hes. ἐγχωρίτης indigena men.-vuk. ἄγροικος rusticus dial. ἀγρότης rusticus krmč.-mih. 154. γεωργός agricola sup. 17. 16. -mat. 53. adde prol.-mih. bor. bus. 384. par. prol.-mart. misc.-šaf. men.-leop. ber. int. daničˇ. **селꙗномь нже ороутъ землю** krmč.-mih. 163. **селѣнинъ** gram. 19. bulg. seljani-te milad. 321.

селꙗнꙑка f. rustica trigl. **-нька** per 43. 8.

селꙗньскъ adj. rusticus trigl.

селꙗньство n. rusticitas alex.

селѣнаꙗ f. adj. orbis terrarum **-лен-** alex. cf. **въсел-.**

селѣнїе n. habitatio ioann. χωρίον regio prol.-mart. σκήνωμα tentorium ant. isaak. cant.-cant. 1. 5. migratio **селѣнїе творишн къ господоу** sim. I. 18. adde men.-mih. bus. 735. dial.-šaf. per. 40. ziz. ber.

селѣньнъ adj. ἐπαύλεων casarum pent.-mih.

сем- v. **сѣм-.**

семелиѩ f. semele **-лиꙗ** sg. g. sup. 6. 11.

семелиннъ adj. poss. semelae greg.-naz.

семеновъ adj. poss. simeonis **сменове** mat. 41.

семенъ v. **семеонъ.**

семеонъ m. συμεών nicol. ev.-syn. a. spec. 24. chron. 1. 128. 173. 196. izv. 673. **семенъ** chron. 1. 194. 208. 227. mon.-serb. **семонъ** strum. chron. 1. 80. **семьонъ** cloz I. 910. **семьюнъ** chron. 1. 218.

семндалъ m. similago chrys.-lab. alex. **мѣръ -ла** .l. sbor.-kir. 41. **смндалъ** chrys.-lab. gr. σεμίδαλις.

семирамьскъ adj. σεμιράμιδος semiramis **-стин** man.-vost. 1. 507.

семиръ m. nom. propr. viri asêu 54.

семонъ v. **семеонъ.**

семтꙗбрь v. **септꙗбрь.**

семъпътелмининъ m. septimianus men.-vuk.

семъый v. **седмъый.**

семьонъ v. **семеонъ.**

сенарьскъ adj. senar **поле -ско** greg.-mon. 86.

сентерны f. dysenteria alex.

сепелникъ adj. balbus alex. russ. шепелявъ.

сепетъ v. **скепетъ.**

септꙗбрь m. september š.-gl. 40. **-бра** ostrom. **септевриǔ** men.-mih. **септембра** krmč.-mih. **септевра** men.-mih. **септевриǔ** greg.-lab. **сетемвра** sg. g. svjat.-mat. vi. bus. 265. **сетевра** sg. g. mat. 6. **септевриǔ** prol.-cip. **-риа** sg. g. mon.-serb. **семтꙗбрь** chron. 1. 171. 128. **семптꙗбрь** chron. 1. 234. **семьтꙗбрь** mat. 12. **секьтевриѥ** mon.-serb. **сектебрь** nicod. **секьтебрь** mon.-serb. **сектембрь** šiš. ix. mon.-serb. **секьтембриѥ** mon.-serb. **сектембриѥ** mon.-serb.

серафимъ m. seraphim sup. **-мь** pl. g. cyr. 2.

серафимь f. coll. seraphim **шестокрилатаа** - mon.-serb. 470. 18.

серафимьскъ adj. seraphim hom.-mih.

сергиǔ m. sergius **сергиǔ** sup. 434. 437.

сергъ m. sergius sg. g. **сергоу** sup. 447. 448.

серенъ v. **срѣнъ.**

сероукоминъ m. xeroceramus sup. 88. 17.

сестра f. ἀδελφή soror ostrom. sup. lit. sesû, sêja scr. svasr oserb. sotra nserb. sotša goth. svistar ahd. svestar ags. svuster celt. sethar, siur Ebel 112. ztschr. 5. 235. beitr. 1. 113; 2. 164. Bopp 1. 63. 149. 299. corss. form. 417.

сестреница v. **сестрѣница.**

сестринъ adj. poss. sororis prol.-mart. nom.-lab. krmč.-mih. misc. zak.-serb. pent.-mih. chron. **-на дъщи** ἀδελφόπαις man.

сестричишть m. ἀνεψιός consobrinus cant.-cant. 1. 23. krmč.-mih. krmč. 235. 273. izvêst. 6. 384. men.-mih. prol.-mih. prol.-rad. chrys.-frag. men.-vuk. **сестричищи нети глаголетъ се** krmč.-mih. 328. **-чикь** prol.-vuk. ok. 73. 75. 76. prol.-mih. chrys.-duš. 28. **-чичь** per. men.-leop. chron. **-циць** bus. 644. 645. **-чикь** daničˇ. nsl. sestrič consobrinus habd. lex. meg. ἀνεψιός trub.

сестричьна f. ἀνεψιά fratris sororisve filia krmč.-mih. krmč. 35. 235. 273. **-чна** daničˇ. usl. sestrična consobrina habd.

сестрынь adj. poss. sororis **сестрени** per. 105. 11.

сестрѣница f. ἀδελφή soror krmč.-mih. krmč. 223. prol. bell.-troj. 6. prol.-rad. prol.-mart. per. men.-vuk. prol.-mih. **дъкь сестрѣници поимь женѣ** krmč.-mih. **сестреница** prol.-vuk. prol.-cip. pam. 160. prol.-vuk.

сетекрь v. **септꙗбрь.**

сетемъкрь v. **септꙗбрь.**

сетьно adv. τέλος tandem **сѣтьно** op. 2. 1. 152.

сетьнъ adj. τέλειος finitus; ἔσχατος extremus sup. greg.-naz. io.-clim. op. 2. 2. 83. 304. 395. ant. **въ сетьнѣмъ зълѣ** svjat. **мълчаниемь сетьнѣмь** σιωπὴν ἐσχάτην io.-clim. **на сетьнѣмъ** πρὸς τὴν ἐσχάτην ad extremum greg.-naz. **сетьнѣми оукоры** ἐσχάταις ὄβρεσι io.-clim. - **соудь** hom.-mih. παντελής absolutus op. 2. 2. 202. adde pat. ioann. ex.-op. 2. 1. 24. **на сетноие** sup. 397. **сетнѣе** tandem sup. 156. cyr. 7. meth. 7. **сетноуѣ ненавистьѣ ненавидѣхѫ нѫ** svjat.-mat. 10. **сѣт-** op. 2. 2. 83. 117. 202. 264. **изкоу сѣтноую** op. 2. 2. 679. bulg. seten sequens, ultimus; setni verk. 253. 371. setně čech. setně cf. sotně, sotva vix et goth. seithu sero ahd. sît ags. sîdh.

сеѫклъ v. **свекла.**

сеѫринъ m. severianus sup. 50.

си adv. a) in interrogatione ἆρα an: **что ли си отвѣща**; op. 2. 2. 114. **боуде ли си и се писано**; op. 2. 2. 55. **є ли си того чьто оканьѥ**; ἔστι τι τούτων ἀθλιώτερον; op. 2. 2. 55. **є ли си и о семь писано**; op. 2. 2. 55. **разгънѣва ли си сѧ**; op. 2. 2. 113. **възможе ли си наша молитва вънити прѣдъ господь**; io.-clim. **въниде ли си въпль нашь въ слоуха господьня** io.-clim. **приближиша ли си сѧ нашн храни то**; io.-clim. **боуде ли си прощение**; io.-clim. b) in apodosi: **ижоже повержеши волчь** (τρίβολος), **си остръ остенъ стаѥть** op. 2. 2. 201.

си v. **сеѥ.**

сната f. syllaba **аще впишеть сѧ калосъ, ти возразнши на послѣдний сната, то разоумѣй, ижо добра дѣла глаголеть: аще ли предъ єдиною снатою възражденo єсть пригласиемъ, ижо сѥ калосъ, то разоумѣй ѥиже кораблю** (recte **оуже кораблѧ**) vost.

сивъ adj. σποδοειδής cinereus **въ сивѣ пьстро** gen. 30. 39. -pent.-mih. nsl. siv bulg. siv bêl sokol milad. 85. sivo **гълърче** 132. sivolikъv cvêt pokl. 1. 58. drev. zeywe lit. šívas cf. **си-шти.**

сига f. κύβος tessera **играѧ сигами съ моуриномь єтеромь; въземь оть мене сиги врьже, и падж три шести** pat.-mih. 160. **сигами играти** κύβοις σχολάζων krmč.-saec. xiii. cf. russ. dial. сигнуть salire.

сиглитьскъ v. **синъклитьскъ.**

сигма f. forma semirotunda **цр҃кви соущи сигмѣ** georg.-vost. 2. 82. gr. σίγμα.

сигматьскъ adj. semirotundus **сигматьскыѧ цр҃кви** georg.-vost. 2. 82.

сидонѧнинъ m. sidonius hom.-mih. **далече соуть сидонѧнь** μαχράν εἰσι σιδωνίων iudic. 18. 7. -pent.-mih.

сидоръ m. isidorus šiš. xx. -**ровиць** mat. 41.

сижица f. curculio, uti videtur **сижице оть гонить оть жить, иже соуть гьгрице** nicod.

сик rad. sibilare nsl. kače sičejo hung. pol. sikora oserb. sykać, sykora lit. šukti clamare.

сикавица f. nubes fluviosa, siphon trigl.

сикаминие n. coll. συκάμινοι mori bon.

сикелийскъ adj. siculus greg.-lab.

сикелия f. sicilia **сикѣлиѧ** greg.-lab.

сикелъ m. siculus greg.-lab.

сикельскъ adj. siculus **кнѣзь** - greg.-lab.

сикера f. σίκερα sicera **кисера** nicol.

сикилия f. sicilia sup. 98.

сиклъ m. σίκλος siclus deut. 22. 19. -vost. 1. 244. tur. 109. **сикло** op. 2. 2. 31. **сиклосъ** mat. 45.

сико adv. οὕτως sic misc. nov. sabb.-typ. š.-gl. 81. 88. nicol. bell.-troj. 6. mon.-serb. **поль сико, поль онако** leont. **сиконе поль и поль онако** men.-mih. **сиконе** hom.-mih. **сикогни** duš. mon.-serb.

сиковъ adj. talis bon. chrys.-frag. pat. triod. men.-vuk. hom.-mih. sabb. 126. ephr. typ.-chil. typ. -šaf. lit.-mih. man.-vost. prol.-rad. **-ваѩ** sim. I. 4. **-ыие рыбы** sabb. 198. **сиковь бѣ цимисхи** man.-vost. **сиковзи** bell.-troj. 33.

сикоморие f. συκομορέα sycomorus nicol.

сикъ pron. τοιοῦτος talis sup. ant.-hom. nomoc.-bulg. greg.-lab. **лова сикого** hom.-mih. **сицемъ образомъ** bor. 62. **въ сикой кончинѣ** sim. II. 12. **сицн слоугы** bor. 53. **сицѣми** hom.-mih. vita-theod. **сицѣхъ** men.-mih. chron. 1. 181: nota **на сицѣ мѣстѣ** bor. 24. pro **сикомь**; **въ сицѣй старости** hom.-mih. pro **сикой.**

сикъжде pron. talis domet.

сила f. δύναμις vis ostrom. sup. ῥώμη robur sup. 71. 19. virtus sup. 53. 15. ἀρετή virtus dial.-šaf. **отьца и мати силою дадоуть дѣвкоу** sbor.-kir. 56. πάχη crassities **исѣсеть силоу нѫ** pent.-mih. **поимѣтъ тѧ по снлѣ** š.-gl. 51. **по силѣ нашей** κατὰ δύναμιν ἡμῶν man. **не дажь женѣ настоупити на силоу своѭ** izv. 422 **силою окострени** συντόνως τεθειμένους irm. cf. serb. dosinuti se potiri pruss. seilin sg. a. lit. síla rum. **силъ, силеск.**

сила v. **сига.**

силивестръ v. **селивестръ**.

силикриа f. nom. propr. urbis steph.

силигенъ m. siligo **видѣти глаголютъ се силигиень** единь **въ** десѧ**ѣ**й **мѣ**рила **странѣ** chrys.-lab. gr. σίλιγνις.

силигиние n. siligo **приложи къ -гнию** sg. d. men.-mih. 196. gr. σίλιγνις.

силигинь m. g. **-ни** siligo **-гни семоу** leont. 123. σίλιγνις farina siliginea **оуподоби сѧ -гноу чистоу** op. 2. 2. 640.

силити -лѣж -лиши vb. cogere glag.

сило n. ἀγχόνη laqueus 1. cor. 7. 35. -vulg. alex. acad. laqueus sup. 233. 268. **силомь бо и по хоуси съказаетъ сѧ** vost. 2. 174. russ. **силокъ** čech. sídlo pol. sidło scr. si ligare gr. ἱ-μάς ahd. seil, seid laqueus and. sail asch. simo ags. sael, sima cf. **ситие, сѣть** curt. 1. 362. mey. 1. 342. ztschr. 2. 131; 11. 5.

силоамль adj. σιλωάμ siloam prol.-mih. 200. **силоу-** ioann. 9., 11. mat. 32. **силуазвик**.

силованиие n. vis dioptr.-lab. - **гласьное** par.

силовлти -лоуѫ -лоуѣши vb. vim inferre - **дѣвицоу** zak.-serb.

силогизмо n. syllogismus op. 2. 2. 318. 476.

силодателнъ adj. robur dans pan.

силость f. vis gram. 244. 312.

силоуамль v. **силоамль**.

силоушнъ m. silvanus nicod.

силъкъ m. laqueus **силокъ** trigl. **силцѣ** pam. 191. **въ силцѣ оудавивше сѧ; сильць есть поставилъ** pam. 191.

сильникъ m. δυνάστης dynasta peut.-mih. δυνατός potens op. 2. 1. 160 adde pyrg. men.-mih. misc.-šaf. prol. triod. pan. προέχων praestans kruš. - **велий** prol. nsl. silnik extortor lex. tyrannus meg.

сильно adv. fortiter **-лно** sup. frag.-serb.

сильность f. vis gram. 251.

сильнъ adj. δυνατός potens cloz I. 208. 576. ostrom. sup. **болиромь сильнымь** sim I. 29. - **оумомь** cyr. 6. **сильни словомь и ѫвлални бываѫоу** hom.-mih. **силне коне** sabb. 11. **силно дѣло** bell.-troj. 2. **силна войска** 13. **-ленъ** sup. γενικός generalis - **законь** krmč.-mih. bulg. silen.

сильнѣ adv. fortiter antch.

сильнѣти -нѣѭ -нѣюши vb. fortem fieri krk pat.-mih.

сильство n. δυναστεία potentia op. 2. 2. 260. ant. antch. adde chrys.-lab.

симахъ m. nom. propr. viri symmachus **симмахъ** chrabr. 91.

симеонъ m. simeon sabb. 36. sim. JI. 6. chron. **сна книги наричемыа** адаласий, **покелѣшемь княза нашего** болгарска, **именемь симеона, преложи** нъ **епископъ** константинъ **въ** словенскъ **изыкъ отъ** гречьска **въ лѣто отъ начала мира** ,ѕуід., **оученикъ** сы **мефодовъ**, архиепископа моравы op. 2. 2. 32: adde **симеонь доубь** chrys.-duš. 26.

симонидъ m. nom. propr. viri chrabr. 90.

симониянинъ m. simoniacus krmč.-mih. **-ниа**- dial.-šaf.

симонъ m. simon chron. I. 77. 178. **симоунь** š.-gl. 70.

симъ m. σήμ sem vost. I. 83.

симъ m. numen slavorum: **хорса и даждьбога и стрибога и семаргла и мокошь** per. 17. 7. **вѣроующе въ пероуна и хорса и въ мокошь и въ сима и въ рьгла** (alius cod. и въ ерьгла) **и въ волъ** (виалъ), **ихъже числомь .л. сестрѣ**ницъ srez. 692. **молать сѧ подъ овиномъ огневи и виламъ и мокоши и симоу и рьглоу и пероуноу и волосоу скотью богоу и родоу и рожаницамъ** izv. 694. cf. vost. I. 83. **хорѫса, даждьбога и стрибога и сима, рьгла и мокъшь** nest. ed. a nobis pag. 46. 27; 206. cf. Petri Preis disputationem in žurnał minist. narod. prosvěšč. vol. 39. IV. 37.

симъволъ m. symbolum men.-vuk.

синаинъ m. sinaita alex.

синайскъ adj. sinaiticus šiš. XIV. isaak. **-ска свѣтаа гора** sabb. 179. **-ска гора** 189. greg.-mon. **богородица синайскаа** zap. 2. 2. 102. **синейскъ** sup.

синаксарь m. synaxarium **сн-** sabb.-typ. 37 **синаѫарь** sabb.-typ. typ.-chil. mir.

синаксарѣвъ adj. synaxarii **синаѫарево оуказание** sabb.-typ.

синапръ m. sinapis pam. 178. cf. **синапъ**.

синапъ m. sinapis pyrg. prol.-vuk. prol.-cip. men.-vuk. prol.-mih. **-пь** lavr.-op. 4. 12. - **лютъ** prol.-mart. men.-leop.

синаторьскъ adj. σενατώρων senatorum men.-vuk.

синаа f. sinai **въ синаю** sg. a. sabb.-vindob. 136. **синаю** ok. 52. **оу свѣтой синаи** zap. 2. 2. 102.

синейскъ v. **синайскъ**.

синина f. color coeruleus **невѣсине синоу** misc. 12. super **и** habes **и**.

синица f. parus pam. 236. **коли пожре -орла**; bus. 623. σπίνος (lege pro σποῖνος) man.-vost. nsl. sinica cf. **синь**.

синодикъ m. synodicum io.-mih.

синопиѣ f. σινώπη sinope per. 1. 2. prol.-mih. -па sg. g. prol.-mih.

синоръ m. confinium -рѣ bulg.-lab. mon.-serb. -рѣхъ sabb.-typ. 74. gr. σύνορος, σουορία.

синота f. βύσσος byssus esai. 19. 9. -proph. mat. 50: th. *синъ cf. синѣта.

синъкелъ m. syncellus prol.-vuk. **синкгель** men.-vuk. **синьгель** prol.-rad. serb. sindjel gr. σύγκελλος.

синъклитикий f. senatoris uxor -ки sg. d. sabb. 4. **синьглитикиѣ** men.-vuk. **синьглитикна** изоставльши ратоу житейскоую prol.-rad. 69. gr. συγκλητική.

синъклитикъ m. senator men.-vuk. misc.-šaf. **синьг-** prol.-lab. prol.-rad. gr. συγκλητικός.

синъклитовъ adj. συγκλήτου senatus **синглитовь** men.-vuk. **синьглитова** сѣкѣта prol.-rad. 114.

синъклитъ m. σύγκλητος senatus men.-vuk. prol.-rad. **синклитъ** prol.-mart. mir. 62. **синьглитъ** svetk. 38. prol.-rad. **сингклитъ** sabb.-typ. **сигглитъ** laz.-vuk. .

синъклитьскъ adj. senatus **сиглитьскый** сѣкѣтъ men.-mih.

синъкрытъ m. ἀσυγκρῆτις a secretis - **црькъвьный** men.-mih. **сьнькрытъ** alex.-mih. 9. cf. **асин-**.

синь adj. ὑακίνθινος hyacinthinus svjat. misc. πελιδνός lividus men.-mih.: **очи сини** krmč.-mih. prol.-cip. par. 209. **очи сиие** men.-vuk. μέλας niger **сины поучина** μέλας πόντος irm. μελανόμενος, μεμελανωμένος niger **оустинѣ имѣжѧ сине** man.-vost. **сиими ако сажа бывающе** prol.-vost. **єдиопы сиин** prol.-vost. **око синюю** men.-vuk. **синыи проказа** prol.-mih. 279. **лоуна синыи** greg.-lab. **сини вирь, сини каменьь** chrys.-duš. 13. 19. **сины локка** 40. **чрьвеное и сине и зелено и кагърьно** svjat. adde **синь** bus. 351. 394. chron. 1. 193. 31. **сине** svjat.-mat. 8. **прѣпомсахъ сѧ въ синѧ** βύσσῳ iez. 16. 10. -proph. mat. 50. nsl. sinji kamen kalkstein rib. sejni kamen silex meg. bulg. sino nebo, sino pile milad. sinilo indigo serb. sinj niger, altitudinis causa stul. pol. siny; sino co czynię; sinawy.

синьца m. daemon prol. oct. 3. acad: recte, uti videtur, niger cf. alex., qui daemones etiam aethiopes (**єдиопи, моурини**) nominari dicit. **ѥгда вода потичеть или птицы опать полетить, или синечь или срачиник окѣкѣть** etc. bus. 650.

синьчь v. **синьца**.

синѣти -ѣѭ -ѣѥши vb. livescere: **синаюцима оуста** malo κεχηνός hom.-mih. **синѣти** trigl.

синѣта f. ὑάκινθος hyacinthus pont.-mih. **синота** ber. cf. **синота**.

синѣтьнъ adj. hyacinthinus **синѣтьнъ**.

синѣчрьвинъ adj. lividus et ruber **сльнце синѣчрьвен(оу) сѣкѣроу имаше** misc.

синѣти -ѣѭ -ѣѥши vb. illucescere **ѥгда синѣть сльнце** misc. 24. croat. svitlost božja na njih sinu hung.

сионовъ adj. σών sion sup. 340. 1. - **градъ** cloz I. 860. hom.-mih. **дѣцин -ва** hom.-mih. **-ва гора** šiš. 258.

сионъ m. σών sion cloz I. 841. sup. hom.-mih. 43. stichir.-mat. 18. proph. sabb. 167. anteh. š.-gl. 66.

сионь f. sion **окроужите новоую** - hom.-mih. 130.

сионь adj. poss. sion hom.-mih. sup. 239. 248. vost. 1. 383. proph. **дѣиери сионѧ** mat. 51. **дѣци сионы** cyr. 13.

сионьскъ adj. sion ex.-op. 2. 1. 29. laz.-vuk.

сипиа f. sepia **отъ сипѣе сколкоу ждеть** misc.-šaf. 157. gr. σηπία.

сипли m. pl. ἐρυσίβη rubigo **сиплеве** op. 1. 135; 2. 1. 115. **останокъ мшиць пождоша сиплеве** τὰ κατάλοιπα τοῦ βροῦχου κατέφαγεν ἡ ἐρυσίβη ioël 1. 4. -vost.: **пождѣть и сыплеве** καταφάγεται αὐτοὺς ἡ ἐρυσίβη op. 5. 7. -vost.: russis **сипль** est scarabaeus melolontha.

сипливъ adj. raucus trigl.

сипнѫти -нѫ -нѣши vb. raucescere trigl.

сипота f. raucum esse **сипливость** ber. uel. sipiti difficulter respirare babd. sipljiv; sip; sipljenje asthma habd. bulg. sipkъ serb. sipavac anhelus mik. russ. **сипнуть** raucescere čech. sipěti, siptěti sibilare pol. siposz.

сиракоуськъ adj. syracusius - **градъ** greg.-lab.

сиракъ m. pauper grom. **сирачи** belg.-lab. 48. bulg. sirak; sirakova vb., siračina, siračence bulg. sirače serb. sirak rum. **съракъ, съръческ** etc.

сираховништь m. sirach **сирохович** bus. 4. 81.

сирахокъ adj. poss. sirach krmč.-mih.

сирингинъ adj. fistulae **глась трооукьнъ сирингинъ** bus. 179. gr. σύριγξ, σύριγγος cf. **сирининъ**.

сирийскъ adj. syriacus **-скоѥ море** sabb. 195: **сирийскый израилять поставь чрьвь питлемь** chrys.-lab.

сирила f. fistula **троуби, иже зовоуть се сирини** alex.-mih. 187. gr. σύριγξ.

сирина f. σειρήν sirēn **сирины** σειρῆνες sirenes esai. 43. 20. -op. 2. 1. 117.

сирининъ adj. σύριγγος fistulae dan. 3. 5. -proph. **гласъ трогъвы сиринининъ** bus. 179. cf. **сиризинъ**.

сиринъ m. sirius avis trigl.

сиринъ m. σύρος syrus men.-mih. pent.-mih. **сирининь** men.-mih. **сурин҃ь** šiš. xv. **сиринь вѣскдою** σύρος τὴν φωνήν prol.-rad. 106.

сириньскъ adj. sensus dubius: **зданиѥ -скоѥ** men.-mih. 357. syrorum alex.

сиричьскъ adj. sericus **-скаꙗ тканна** greg.-mon. 70.

сирия f. syria sabb. 198.

сиринининъ m. syrus misc.-šaf. **сирина** frag.-serb. **сирьянинь зьврь єсть** misc. 84. **сирин-** bus. 977. **сирѣн-** man.

сиринъзини f. syra - **рака** men.-mih.

сирининьскъ adj. syriacus prol.-vuk. **сирина-рутг.** - **языкъ** prol. **сирьа-** nom.-barb.

сирининьскы adv. syriace nom.-barb.

сирмѣнъ adj. **наржвиць -ны** gram. 5. cf. serb. srma argentum gr. σύρμα filum.

сиромаха f. femina pauper mir.

сиромахъ m. pauper grom. misc. mir. nom.-barb. nsl. siromak bulg. siromah, siromaš f., siromašijъ: nota siromago ne vêrveše milad. 48. serb. siromašad živ. 30. adde **сиромашна** bulg.-lab. 101.

сиропитатель m. orbus alens alex.

сиропитательница f. ὀρφανοτροφεῖον locus alendis orphanis pyrg.

сирота f. ὀρφανός orphanus bon. sup. prol. krmč. 230. krmč.-mih. 218. prol.-mih. prol.-vuk. cozm. ephr. tur. **о отроцѣ сиротою оставлиѥмѣмь** leont. **добрыа наша оутѣхо, не оставн насъ сиротами** hom.-mih. 160. bus. 336. sborn. chrys.-frag. nsl. sirota bulg. sirotъ pol. sierota lit. siratas.

сиротинь adj. poss. orphani **сиротинаго имѣнна** krmč.-mih. 284.

сиротъка f. orba pat. **сиротка** per. 39. 3.

сиротъкъ m. orbus alex.

сиротъскъ adj. orphanus pat.

сиротъство n. ὀρφανία orbitas sup. proph. barl. iut. 298. men.-mih. krmč.-mih. **-тва ранаа** hom.-mih. 87.

сиротѣти -ѣѭ -ѣѥши vb. orbari trigl.

сиръ adj. ὀρφανός orbus nomoc.-bulg. pat.-mih. sup. iob 24. 3. -mat. 54. chron per. tur. **сирынъ дѣтнй оучитель** hom.-mih. **не остави насъ сирѣ** sim. I. 18. **въ миру соущинъ твоѥго застоупленна сирѣ не оставлиѥши** hom.-mih. **въ сирынмь питательници** ἐν τῷ ὀρφανοτροφείῳ prol.-rad. 83. čech. siry.

сирьскъ adj. συρίας syriae pent.-mih.

сирьскы adv. syriace chrabr. 7. 90.

сирьство n. orbitas, uti videtur **како ѥ мощно сирьство ѥго къзпранна** hom.-mih. 165.

сирѣнинъ v. **сиринининъ**.

сирѣчь v. **рѣчь**: adde **сьрѣчь** hom.-mih.

сиринининъ v. **сиринининъ**.

сирѧдь m. sensus ignotus: **иноци сѣдѧще дѣлаютъ ѥже отъ насъ глаголимы сирѧдь** lavr.-op. 50: cf. serb. sirada funiculi genus.

сисамо n. **sesamum** - **масло** misc.-šaf. gr. σήσαμον.

сита f. σάτον satum, sesquimodius hom.-mih. **ситахъ** matth. 13. 33. -ev. syn. a. ev. -mat. 35. syn. c. -mat. 43.

ситий adj. σχοίνον iunci ioël 3. 18. -alex.

ситие n. iuncus nsl. sit scirpus habd. sitovje iuncus meg. sitina habd. croat. sita iuncus verant. čech. sít pol. sit; siło laqueus rum. **ситар** moosschnepf magy. szittyó scr si ligare.

сито n. cribrum trigl. op. 2. 2. 186. **ситомъ сѣяти, просѣяти** cribrare trigl. nsl. bulg. sito croat. sijati secernere verant. magy. szita alb. sitъ ngr. σίτα rum. **ситъ, сътъ**: adde bulg. siten barut minutus milad. 172. sitno gърdanče verk. 202. sitna mrêža milad. 86. sitno pismo milad. 86. sitna rosa milad. 11. 104. 302. sitni slъzi milad. 156. lit. si. sijoti; sêtas let. sêts cribrum gr. σά-ω, σή-θω, σῆ-σ-τρον curt. 1. 347.

ситовнштъ m. ὁ τοῦ σήθ filius seth.

ситовие n. frutex palustris ber. trigl.: proprie iuncus.

ситовъ adj. iunceus **ковчежицъ** - θήβι vost. 1. 348. cribri trigl.

ситовьнъ adj. iunceus alex.

ситьникъ m. βούτομος frutex palustris: proprie iuncus op. 1. 175. trigl.

ситьце n. funiculus **одѣ ѥго въ рогозиноу ситцемь исплетѥноу** περιειλήσας αὐτὸν φιάθον καὶ περιζώσας αὐτὸν σχοῖνον μάσσινον tum vero storea indutum, funiculoque praecinctum georg.-vost.

ситѣнъ adj. iunceus **ситьнъ ыскъ** pal.

сиѭастирии f. ἡσυχαστήριον monasterium **сътворн сиѭастирию сн** sabb.-vindob. 173. **-старии** ibid.

сице adv. οὕτως sic ostrom. sup. chron. **сицъ** šiš. 78. **сичѐ** holm. nsl. sice trub. sicer: dal bi mu sicer, pa se bojim; pla-

čaj, sicer druga; scer čech. sice, sic: th. **сиць** cf. **сицѣ**, cuius th. **сикъ**.

сицевъ adj. talis sup. pat. triod. prol.-rad. izv. 677. hom.-mih. krmč. 220. cyr. 2. sim. I. 27. dioptr. chron. ex. greg.-lab. chrys.-duš. **сицовь** alex.-mih. 4. 18. **синць, синцего** hom.-mih.

сицежде adv. eodem modo greg.-naz.

сиць pron. τοιοῦτος talis ex. sup. pat. ant.-hom. hom.-mih. vita-theod. bor. 30. chrys.-frag. chron. **сица знаменна** τοιαῦτα σημεῖα ostrom. **сицего наказаньа нѣсмь слышалъ николиже** izv. 597. ostrom. **сицего** men.-mih. **сицемоу** bor. 81. **сицими словесы** vita-theod. **синць** hom.-mih.

сицьжде pron. talis, ad amos 3. 12. -vost. **сежде бѫдеть и дамаскоу и сицжде моукѫ принимоуть** vost.

сицѣ adv. οὕτως ita šiš. 78. cf. **сице**.

сицѣжде adv. eodem modo hom.-mih.

сияние n. λαμπρότης splendor **-ниа сльньчьнаа** šiš. 251. ἀπαύγασμα splendor š.-gl. 90. splendor triod. nov. misc. int. isaak **паче сияниа сн҃ньнаго** izv. 544. πορσός fax man. 47: adde sup. dioptr. men.-mih. men.-leop. spec. n. - **лоуньно** dioptr.

сиятельнъ adj. splendidus trigl.

сиѧти -ѭ -ѣеши vb. splendere greg.-naz. bus. 263. ber. ok. 61. **сьіють, сьіюща, сьіше** chron. **ꙗкоже нѣкоторое сльньце сиаше** greg.-mon. **сиіюще ꙗко сльньце** sim. I. 29. **сиіше свѣтъ надъ монастъіремъ** vita-theod **благодѣти свѣтлость сиаше** greg.-mon. 49. **на нюже ни сн҃це сиіетъ ни дождь идетъ** bus. 617. φαίνειν lucere sup. 312. **съѣти** cloz I. 680. φαίνεσθαι **съѣтъ** cloz I. 334. **съіеть** chron. 1. 20. ἀστράπτειν coruscare sup. 260. ἀνατέλλειν ostrom. **слньце свое съѣтъ** τὸν ἥλιον αὐτοῦ ἀνατέλλει matth. 5. 45. š.-gl. 51. **ꙗкъ сн҃ѣтъ сиіа** χιονόφεγγος sup. 286. - **сѧ: зарею слава сиіеть сѧ** hom.-mih. nsl. obsinoti; solnce posêva gutsm. 307. odsêvati; prisojen, odsojen; siv croat. odsivati luč. serb. sivati živ. 123. pol siny, siwy lit. šîvas cf. **сиѣ** et scr. çjêta, çjêna albus.

скадрионъ m. nom. propr. bell.-troj. 25.

скаканица f. cicada grom.

скаканиє n. saltus triod. hom.-mih. bus. 813. op. 2. 1. 120. **скачка** trigl.

скакатель m. saltator trigl. **-льница** trigl.

скакати -чѫ -чеши, rarius -каѭ -каеши vb. ἅλλεσθαι saltare prol. io.-sin. prol.-cip. man. 121. bus. 546. 625. sup. 245. dioptr. men.-mih. krmč.-mih. vita-theod. **-и играти** hom.-mih. **плеше скакаше** hom.-mih. - **ꙗко быкъ** sbor.-kir. 6. ἀγάλλεσθαι exsultare sup. 176. **скачещимь** (recte **-чоу-**) **боуе** κατακωμωμένων men.-mih. **перетъ и скачеть** izv. 535. nsl. skakavec locusta croat. skakavica verant. bulg. sto skaknlci bързi konji milad. 21.

скала f. λίθος lapis luc. 19. 40. -glag. saxum mon.-serb. **скаль клмѣнныхъ** cyr. 18. **пещера дивна подъ сколою каменаа** dan.-heg. **съпѧтъ на сколахъ** dan.-heg. nsl. skala petra meg. assula, saxum croat. skala hung. klruss. **skała** oserb. skała magy. szikla ngr. σκάλα, σχάλα scopulus sub aquis latens duc. russ. **скала** rupes, cortex **щель** f. rima čech. skála pol. skała saxum, rima cf. goth. hallus ahd. hall saxum adde skalja ziegel Pott 2. 1. 277, qui cf. ahd. scorro scopulus; corss. form. 153, qui lapidem et rupem a rumpendo nominata dicit lit. skil findi let. šķjel findere ahd. skēr secare skil foramen.

скала f. scala krmč.-mih. 315. **скалы, рекъше стлъбы** krmč. 279. russ. **скала** mlat. scala gradus.

скалва f. statera **въ ро(ѵ)кѣ его скалвы, и въкладе въ единоу скалвоу всѧ старца египетскаа, а въ дроугоу скалвоу въскладе всѧ агниця** pal.: male apud vost. sg. n. **скалъі**; russ. **скалва** mlat. scala patera, trutina cf. ahd. scala mhd. schale.

скалъчьнъ adj. explicatur **лѣовичный** окалочный пепелъ, **скальный** alex.

скалъі f. pl. statera, olim esdr. 4. 36. cf. **скалва**.

скальчина v. **сокальчина**.

скальчьнъ v. **сокальчьнъ**.

скамнйка f. neuma **скамейка** vost.-op. 652.

скамнна f. scamnum **скамьи** chron. 1. 193. 18. nsl. škan janež. klruss. skamja russ. **скамья** ngr. σκαμνί cf. ahd. scamal, scamil nhd. schämel weig. 2. 558.

скамьвнй f. σκαμβή res obliqua, distorta, uti videtur **сѣрчьнаа** - svjat.-op. 2. 2. 402.

скандра f. respondet gr. ἡλιούπολις heliopolis gen. 46. 20. -vost. 1. 86.

сканъдалъ m. σκάνδαλον scandalum **сканъдалъ** op. 2. 1. 162. **сканьдлль** šiš. 62. 228. **скандоль** š.-gl. 67. **скандалъ** f. danič. cf. **сканъдѣлъ**.

сканъдѣлъ m. σκάνδαλον scandalum **при**

стьзи сканъдѣлъ положиша мънѣ psalt. -int.-saec. xii. psalm. 139. 6. сканьдѣль положише š.-gl. 64. сканьдинан nicol. тлковъıхъ сръдіе сканьдѣла не трьпитъ psalt. -int.-saec. xii. cf. сканъдалъ.

скаплати -ıѭ -ıѥшн vb. evirare krmč.-mih. 239.

скарбъ m. thesaurus azbuk. per. 11. 40; e pol. skarb lit. skarbas russ. скарбъ supellex cf. scherpa, schertpha, cherpa, scirpa bewegliches gut in legg. langob. ahd. scerf Graff 6. 541. mhd. schërpf, schërf suec. skärf obolus Pott 2. 1. 277. weig. 2. 576.

скарнотъ m. ὶσκαριώτης iscariota hom.-mih. -рнодь ibid.

скарнотьскъ adj. iscariotae nicol. ev.-mih. c. prol.-mih. mon.-serb.

скарнотѣнинъ m. iscariota nicol.

скаръ m. σκάρος scarus никакоже рыба пакъı жоуетъ развѣ скара єдинаго ex. -vost. 1. 254.

скарѧдніе n. ἀηδία foeditas скаредніе aut georg. chrys.-lab. βδέλυγμα abominatio men.-mih. скарѣдне antch. скаредне per. 21. всякого скарьдьıı исполни izv. 668.

скарѧдовати сѧ -доуѫ сѧ -доуѥшн сѧ vb. βδελύττεσθαι abominari rom. 2. 22. -bulg. скаред- šiš. 49. men.-vuk. prol.-rad. 7. скарѣд- op. 2. 2. 25. 40. вси тобою скарѣдоуютъ сѧ prol.-vost. скарѣдоуıı сѧ ıдолъ op. 2. 1. 146. скарѣдоуѣть сѧ насъ op. 2. 2. 432.

скарѧдъ adj. ἀηδής, αἰσχρός foedus гласъ - antch. скаредь ant. barl. dial. krmč ioann. krmč.-mih. 261. chrys.-lab. - прибытькъ krmč.-mih. ıако скарѣдо крашно ıзблюю тѧ ὡς βδελυκτὸν βρῶμα apoc.-vost. ıже въ скарѧдııхъ терпѣй, сладостныıхъ не непричастенъ боудетъ krmč.-vost. не токмо развѣвати скарадо есть и страшно, но и лıхоимствовати nomoc.-vost. скаредое ражденье prol.-vost. скаредьıмн грѣхы prol.-vost. шкаредъ ber. russ. скаредъ čech. škaredý cf. šerad, šereddný, šaradný pol. szkarady oserb. škerjeda.

скарѧдьникъ m. homo foedus men.-mih.

скарѧдьнъ adj. βδελυρός foedus -рѣд- georg. int. 12. -рѣд- bus. 392. croat. skaredan verant.

скачькъ m. locusta -кы pl. a. pan. скачьци pl. n. misc.-šaf. 164.

скважница f. foramen alex.

скважны f. ὀπή foramen krmč. proph. steph. chron. 1. 264. ziz. ber. -жьıна vita-theod. izv. 596. скважьıны sup. 26. скважıны krmč.-mih. dioptr. io.-sin. cant.-cant. 5. 4. prol. -жнѣs g. l. men.-vuk. -жьıны dioptr.-lab.: nota -жны σφραγίς sigillum men.-vuk. -жıны pat.-šaf. принпцала сквозѣ скважню ἐκκόπτων διὰ τῶν διατόων cant. 2. 9. op. 1. 198. въ нѣкоıı гнѣздаци сѧ скважни dioptr.-vost. скважны τρυμαλιά foramen iudic. 15. 11. -pent.-mih. скважнѣлıа σύντρησις op. 2. 1. 19. скважною prol.-mart.: nota скважина οὐχα ὀπήτıον pent.-mih. cf. goth. thairko n. foramen adde ahd. durhil.

скважньıтъ adj. foraminibus pertusus вси земли скважньıта есть и вьртьıпива ex. скважнетыıı плюıе op. 2. 1. 19. сквозьнагъıе чести ibid.

сквара f. κνίσσα nidor op. 2. 2. 79. 262. greg.-naz. ant. 113. antch. dial. sup. 121. 122. sordes pat. - дымьна men.-mih. скверы коумирьскыıе hom.-mih. ѥлунскыıми скварами greg.-mon. minus bene nugae danič. скварж дъıмьнıж овоıı aor. dioptr. храмы и скверы идолскыıе низложıше chrys.-lab. оскврънѣна бываше чистота нѣрейска цкарою трѣбницѣ men.-mih. трѣбницьны цьквары men.-mih. nsl. škvara, cinka na juhi; cvara bulg. strebrena skara milad. 483. serb. skvara, ckvara haarsalbe ckvar, ckvarnost macula mik. čech. škvařiti, škviřiti krischen pol. skvara scoria rum. сфаръ nidor: rad. skvr.

скваръ m. aestus ber. pol. skwar: nota čech. škvar laut des siedenden fettes; scoria.

скваръ m. inquinamentum alex. cf. praec. vocab.

сквожны v. скважны.

сквожньıтъ v. скважньıтъ.

сквозѣ a) adv. sup 250. pat.-mih. b) praep. διά per cum acc. iungenda sup 48. 70. 74. 223. - ороудне nom.-mik. 112. - ню bus. 176. (стѣноу) proph. - огнь proph. - мѣсто mat. 29. - стропъ mat. 35. 43. - скоудьлъ mat. 15. кликати сквозѣ торгъ izv. 634. adde chron. 1. 50. 20; 138. 10; 152. 29. š.-gl. 63. сказѣ prol.-mih. ev.-mih. c. pat.-mih. ev.-šiš. prol.-rad. сказн š.-gl. 96„ прондохомъ сказѣ огнь izv. 620. сказѣ поустъıню εἰς τὰς ἐρήμους luc. 8. 29. -vost. сказѣ огнь steph. сказѣ страны men.-leop. сказѣ тъıкъръ greg.-naz. сказѣ мѣсто bon. дльгы гвоздніе сказѣ стопы ıюе проноузити ἐν τοῖς πέλμασι τῶν ποδῶν

αὐτῆς περόνας βαλεῖν men.-vuk. **скрозѣ** широкыие **сквожноу** prol.-rad. 148. **скрозѣ скоудель** ev. mih. c. **потичѣ скрозѣ** иѣрлполь prol.-mart. **скрозѣ градъ** пороугании krmč.-mih. 244. **скрозѣ** трогвоу прошьдь krmč.-mih. **скрозѣ скоудѣлы** низвѣсныие nicol. **скрозѣ** поустыноу ходити prol.-mart. **скрозѣ** пламень проведь чѣда сквы krmč.-mih. 154. **вънѣнь** толико, ыко костемь ѥго **скрозѣ** кожоу пронти prol.-mart. **скрозѣ** многы вѣды hom.-mih. **скрозь** š.-gl. 77. čech. skrz lit. skersaj quer.

скворьць m. φάρ sturnus vost. 1. 62. alauda trigl. nsl. škvorec bulg. skorec serb. skvorac russ. скворецъ, пикворокъ čech. skřivan pol. skorzeń oserb. škórc: rad. skvr sonare cf. **скврък** et pol. skowera.

скврада f. ἑσχάρα focus; τήγανον sartago sup. prol. russ. сковорода lit. skavrada, skarvada bratpfanne let. skarde cf. **сковрада**: rad. skvr.

скврък radix: čech. skvrčeti prasseln skvrček querulus pol. skwierczeć, skwierk pipire oserb. švjerč nserb. šverc gryllus cf. nserb. škrěś liquefacere.

скврѣна f. inquinamentum sup. μολυσμός pollutio krmč. 43. **скверноѫ грѣховноѫ** svjat. **съ любъвьѫ скверноѫ ходать** svjat. μόσος scelus sup. 242. adde ex.-op. 2. l. 23. ber. **скверна** vost. **скврѣна** vost.: male σπιλάς rupes op. l. 153. nsl. skrun adj. vilis meg. absurdus lex. skrunoba immundities lex. croat. skrunja huug. kĺruss. skverest' serb. skvrn f. živ. 156. rum. **скърнъ** cf. scr. çakrt gr. σκαρτ (σκώρ), σκωρία lat. stercus ags. **skéarn** and. skarn et **скарѫдъ** ztschr. 3. 416. curt. l. 136. corss. form. 100. cf. **сквара**.

скврънака f. μιβδηλεία adulteratio **скрънаz**-mater 7. 103.

скврънавити -влѭ -вишн vb. polluere vita-theod.

скврънавъ adj. ῥυπαρός sordidus sup. 280. 389. adde 16. 27. 36. 40. 41 etc. μεμολυσμένος pollutus sup. proph. ant. triod. κοινός immundus šiš. 21. βέβηλος impurus prol.-cip. meu.-vuk. αἰσχρός turpis sup. 390. adde men.-vuk. **скврънавъ** лебедь greg.-naz. **помысль** - ephr.-belg.

скврънивъ adj. ὀλορύπαρος sordidus antch.

скврънивьште n. delubrum dial.

скврънитель m. σπίλος macula **скверн**- vost. 2. 78. adde chrys.-lab. prol.

скврънити -нѭ -нишн vb. μιαίνειν polluere šiš. 216. nicol. **плъть скврънать** svjat. **что ѥсть, ѥже скверинть чл҃ка**; svjat. svjat.-mat. adde 9. sup. 41. chron. clim. misc. prol. δολοῦν depravare šiš. 99. nsl. oskruniti trub. skrumba abominatio meg. croat. ockvrniti verant.

скврънница f. meretrix cf. **-ньница**.

скврънодѣи m. scortator.

скврънодѣйца f. meretrix.

сквръножителнъ adj. vitae impurae **скверножителное и жизнолюбное свнны** chronogr.

скврънословие n. sermo obscoenus pat.-int. sabb.-typ.

скврънословати -коуѭ -воуѥши vb. obscoene loqui nom.-lab.

скврънословьникъ m. turpia loquens pat.

скврънострастие n. libido **плотомоудриа и скверностраства и пригвождѣнна мнмондоуцихъ** krmč.-vost.

сквръность f. turpitudo misc.-šaf. int.

скврънота f. turpitudo int.

скврънотворьникъ m. turpia faciens krmč.-mih.

скврънотворьца m. turpia faciens per. 4. adde **скверноттворцще** chron. l. 6.

скврънонздьца m. vere est foeda comedens; αἱμοβόρος sanguivorus pyrg. prol.

скврънъ v. **скврънънъ**.

скврънь f. macula **отъвергъше всѣкоу** soль **и** беззаконие **и всякоу скверньі** vitae-sanct. -vost.

скврънъникъ m. turpis men.-mih. ant.-hom. sup. 126. 170. pam. 139. **о горе тобѣ, скврънъниче** izv. 610.

скврънънница f. ἑταιρίς meretrix men.-mih. cf. **скврънница**.

скврънънословесьнъ adj. turpia loquens **-нн-** sabb. 5. cf. **скврънос-**.

скврънънословьца m. turpia loquens dioptr. pat. danič. cf. **скврънос-**.

скврънъносъмѣжатель m. turpis lucri cupidus zak.-serb.

скврънъноубийство n. μιαιφονία caedes nefaria hom.-mih.

скврънъноубинца m. μιαιφόνος sicarius hom.-mih. adde men.-mih.

скврънъноѫденнне n. rerum impurarum fruitio **-нно-** sup. 132.

скврънънъ adj. μεμιασμένος pollutus krmč. 43. chron. mon.-serb. **нстнцанне -нно** dial.-šaf. ἐναγής exsecrabilis sup. μιαρός pollutus, scelestus sup. 367. **-нѣнъ** cloz Il. 96. βέβηλος impurus **скьрънѭ** sup. 140. **скврънъи** sup. 405. **вьсыко слово скьрънно** sborn. **ходнй въ скврънънѣ рнзѣ не крѣжеть ѥи, аще и бысн скврънна боудеть** sborn. **ради скврь-**

нынꙑхъ жрьтвахъ prol.-rad. къ скврънахъ ризахъ izv. 540. не скврънъ ѥстъ съсоудъ izv. 532. скврънъ: скверни chron. 1. 85.. 107.

скврънъство n. εὐτραπελία scurrilitas op. 1. 311. adde georg. cf. скрѣн-.

скврънѥнїе n. μιασμός inquinamentum ant. dial. -нен- krmč.-mih.

скврънити -чѫ -чиши vb. comprimere alex.

скѣвофилакиꙗ f. vasorum custodia greg.-lab. izv. 549. e gr.

скѣвофилакъсъ m. σκευοφύλαξ vasorum custos -лакьсоу greg.-lab. -лаѣ men.-mih.

скѣдиꙗ f. ratis chron. 1. 245. 3. **скѣдїй** pl. g. per. 10. 14. gr. σχεδία.

скѣлиꙗ f. portus -лиа bulg.-lab. 83. ngr. σκάλα it. scala fz. échelle serb. skela, šćela.

скѣп rad. findere bulg. scepi russ. скепать, щепать, щитъ скепанне ipat. скепище; оскепъ, оскепище, осчепище ipat. oserb. šćěpić propfen nserb. šćěpa scheit holz cf. germ. schaft et сцѣпити.

скила f. σκίλλα squilla alex.

скилажа f. sensus ignotus: нѣсть наша лоза, но инако, ꙗко -жи подобно bus. 664.

скима f. σχῆμα vestis monachi men.-vuk. krmč.-mih. pam. 175. nomoc.-bulg. 39. chron. per. clim. **скꙑма** chron. 1. 174. 190. 226. prol.-vuk. ephr. **скꙋма** men.-vuk. prol.-rad. **въ скимоу постригаѫтъ** pam. 174. **прииѣть свѣтоую скимоу** izv. 8. 156.

скимьникъ m. veste monachi indutus krmč.-mih. **скꙑм-** nomoc.-bulg. 38.

скимьница f. veste monachae induta **калоугерица и -скꙑмн-** hom.-lab.

скимьнъ adj. vestis monasticae tur. 109.

скимьнъ m. σκυμνίον catulus men.-vuk. prol.-rad. **скимни** ber. **скимни рыкающе** azbuk. **скимень** ziz. **скꙑмни** prol.-lab. **скꙋмꙑ** sup. **скоумьнъ львовъ** svjat.-mat. 9. **скоумени рыкающе** psalt.-pog. **скоумени** bus. 88. **искомень** nicod. **скоумини** š.-gl. 74. **скꙑмени рыкающиѥи сѫтитри** izv. 691.

скинии f. σκηνή tentorii gen. **скинииа**: -ний sg. n. šiš. 232. -нии op. 2. 1. 166. -нию cyr. 14. laz. šiš. 181. 239. men.-vuk. -нии sg. l. šiš. 230. -нииею šiš. 225. -нии pl. n. dial.-šaf. -ние pl. a. mon.-serb. -нии tur. -нѣи mat. хш.

скинопигиа f. σκηνοπηγία tabernaculorum fixio ostrom. mat. 33. ber. **скꙑпин-** ev.-mih.

скинопигоньскъ adj. σκηνοπηγίων scenopegiorum ex.-op. 2. 1. 13.

скинтръ m. σκῆπτρον sceptrum men.-vuk. **скиптра** sg. g. sabb. 164. **скипетръ** izv. 599. sof. tur. mon.-serb. **въ скипетра мѣсто** izv. 506. **скꙑпьтръ** izv. 467. **скꙑпетро** per. хш. **скиптро**; **скипетро** n. steph. **скифтросъ** mon.-serb. **скифтрь** mon.-serb. **скꙑфътрь** steph. **скꙋптрь** hom.-mih. 141. **скꙋптро** sabb. 166. **скꙋптриѩ** pl. g. sabb. 216. **скꙋпътрꙑ** bon. chrys.-lab. danič. - **грьчьскоѥ** sabb. 46. **скꙋфътро** men.-mih. **кьса скꙋпьтра** greg.-mon. 55. **скꙋпетрь** prol.-mih. **скоупетрь** mon.-serb. **скоуфетро** mon.-serb. **скипътра дръжати** σκηπτροκρατεῖν man. 58.

скитиꙗ f. scythia danič.

скитополь m. scythopolis men.-vuk. **скоудополь** prol.-mih. 248. **скꙋдополь** f. sup. 214.

скитополъскъ adj. scythopolitanus **скꙋдополъскъ** sup. 211.

скитъ m. σκῆτις, σκήτη desertum, habitatio anachoretarum men.-vuk. prol.-rad. mir. 73. dial.-šaf. clim. azbuk. ber. **скꙑтъ** lavr. -op. 10. **скыть** sabb. 189. danič.

скитъ m. σκύθης scytha **или съкить или варьварь** ephr.

скитъкъ m. dem. desertum -токъ alex.

скитьникъ m. eremita trigl. -**тиинъ** alex.

скитьскъ adj. σκήτεως deserti prol.-rad.

скитьскъ adj. scythicus clim. dial.-šaf. **скꙋдьскый** de bulgarorum imperatore danič. **скꙋдьскꙑ** men.-mih. krmč.-mih. **скоуфьскъ** bus. 430.

скитѣнинъ m. scytha men.-vuk. pat.-mih.

скидиискъ adj. scythicus krmč.-mih. **скоуфиискъ** prol.-mih.

скидинъ m. σκύθης scytha dioptr. chrys.-lab. int. 45. **скиди** man. hom.-šaf. 4. **скидꙑ** prol.-mih. **скыди** men.-vuk. **скыдинь** dioptr.-lab. **скитинъ** proph. **въ скꙋтѣхъ** in scythia men.-mih. **скꙋть** šiš. 180. **скꙋтꙑ** pyrg. **скꙋдинь** krmč.-mih. **скꙋдꙑ** chrys.-lab. **скꙋдѣхъ** op. 2. 2. 152. **скꙋдъ** pro **козаръ** per. 2. 37. **скꙋдъ** sup. 76. **ни варваръ ни (с)скꙋдъ** izv. 482. **въ скоуфѣхъ** bus. 264. **скоуфинь** prol.-mih. 237. **отъ скоуфъ** bus. 430. **скифинъ** men.-leop. **скифии, козарꙑ** azbuk.

скидиꙑ f. scythia svetk. 35. **скифиею** vost.

скидоскꙑчьнъ adj. scytharum mores habens man. 123.

скидъ m. scytha **скифъ** pro **козарскій татаринъ** azbuk.

скидь f. scythia **скоудь** per. 3. 21.

скидьство n. barbaries **скꙋдьство** krmč.-mih.

скидѣнинъ m. scytha chron. 1. 242. скидѣн- prol.-mart. скоуфлн- prol.-mih. 71.

склабати сѧ -аѭ сѧ -аѥши сѧ vb. μειδᾶν subridere sup.

склабнти -кѣѫ -кѣши vb. subridere pat.-mih.-сѧ men.-mih. sup. 88. лаинтама - svjat.-mat. 9. свѣтлѣ - ioann. склабѫ сѧ о вѣнчании μειδιῶν ἐπὶ τῷ στεφάνῳ gaudens de corona cyr.-hier.

склъз radix labi nsl. skliznoti; sklizek dain.; skuzek habd. spolzek lubricus splujski; slizek; slojski russ. скользнуть; склизнуть; слизвуть; склизь, слизь čech. sklznouti, sklouznouti; slzký, slizký; kluzký pol. śliznąć, slizki lit. šlaužu schleiche cf. ahd. slîh, slîhhan.

склазь m. κῆνσος census показѣте ми склазь кинсьнъıй τὸ νόμισμα τοῦ κήνσου ev.-saec. xm. νόμισμα numus mat. 15. bus. 47. op. 1. 248. клязь matth. 22. 19. -nicol. да подасть .л. стѣлазь господиноу рабѣ krmč.-saec. xm. да дасть дѣвици за срамъ литроу злата, сърѣчь .о. и .в. стѣлазы krmč.-saec. xm. nsl. šileng, škiln janež. klruss. šeljuba pryp. 103. pol. szeląg lit. šilingas ahd. scilinc mhd. schillinc ags. scilling cf. ahd. scëllan sonare cf. штелагъ.

скнипа f. culex ziz. azbuk. скныпъ ziz. gr. σκνίφ.

скоб radix bulg. skobъ serb. skoba russ. скоба magy. eszkaba rum. скобѣ fibula scr. skabh astringere lit. kabêti pendere orient 1. 520. Pott 2. 1. 776.

скоб radix scabere nsl. skoba leiste, skobelj hobel russ. скобель lat. scabere goth. skaban ztschr. 12. 405.

скоба f. fibula съ скобами обѣ роуцѣ стѣгъше σφιγξας κατέδησεν prol.-rad. 49.

скобль m. radula скобель trigl. скоблю rado trigl. скоблъ, gen. скобла alex. скобки тоже что вмѣстительныя alex.

скобь f. sensus ignotus: всякоако с'кобемъ достойни bus. 925.

сковрада f. τήγανον sartago men.-mih. pent.-mih. sup. 333. adde sup. 89. 120. holm. men.-vuk. ant.-hom. men.-leop. isaak prol. bus. 147. 388. ber. ἐσχάρα focus, craticula prol.-mart. men.-vuk. prol.-cip. дрие разкнѣеть гърнець или котълъ или скъвраду krmč.-saec. xm.: nota на скокрадѣ огнь и мьчь οἷς χαρὰ (ἐσχάρα) φλὸξ καὶ ξίφος men.-vuk. russ. сковорода rum. сковрадъ placenta cf. сквада.

сковрадьникъ m. πέμμα placenta любѧть сковрадникъı съ соуχками φιλοῦσι πέμματα μετὰ σταφίδος os. 3. 1. -vost. mat. 50. πλακοῦς placenta op. 2. 2. 115. ли шкоже се оукроуχъ или сковрадьникъ отрочати ὥσπερ φωμὸν ἢ πλακοῦντα ac si cibum aut placentam zlatostr. ber.

сковрадьнъ adj. sartaginis isaak. krk. трева -дна bus. 167.

сковраньць m. κορυδαλός alauda ластовице же и сковраньце ex. сковранци vicus mon.-serb. nsl. škrjanec; škobronk jan. čech. skřivan: сковран- a quodam sko-vrati derivatur in čas.-mus. 20. 362: nobis pendere videtur a rad. сквр- cf. bulg. skolovranec milad. 23. 536.

скозѣ v. сквозѣ.

скозѣовычайнъ adj. insolitus glag.

скокливъ adj. insiliens -вый находъ bus. 921.

скоколъженнѥ n. vestigio falli къ женамъ скоколженнѥ georg.-vost. скоколжениемъ потерпѣ georg.-vost.

скоклъзати -заѭ -заѥши et -жѫ -жеши vb. vestigio falli есть скоколжал и не отъ ср҃ца georg.-vost. трьсомли же и скоклзающе падахоу georg.-vost.

скоклъзнѫти -нѫ -неши vb. vestigio falli дрие сотона ногоу его скоколъзнеть prol.-vost. cf. scr. skhal vacillare corss. form. 307. et склъз.

скокъ m. saltus glag. nsl. skok meg. bulg. skok serb. skoknuti russ. скокнуть drev. skackne lit. šokti rum. скок cf. scr. çaç.

скола v. скала.

сколнй f. σχολή schola men.-mih.

сколька f. ostreum сколка ioann. 73. ἔλυστρον integumentum во сколкахъ остревахъ τοῖς ἐλύτροις τῶν ὀστρέων ostreorum crustis ex. морскые животы и многоразличнии плоти, ѥже и въ скалкахъ живоутъ pal. мясо заключено въ сколкоу тою ex. противоу слнцоу свои сколцѣ развръзъша ex. отъ сипѣе сколкоу нждегъ misc.-šaf. 157. bulg. skojkъ concha serb. školjka; skoljka concha stul. rum. скойкъ.

сколькоутлы f. ἑρκίον septum заключено къ -тоую тврдѣ ex.-op. 2. 1. 24: vocabulum dubium.

скомлти -млѭ -млѥши vb. gemere скомлю бе. oserb. skomlić.

скомина v. оскомина nsl. serb. skomina pol. skoma.

скомлити -лѭ -лѥши vb. γρύζειν grunnire дкы жьзлѣмь зѣло пьсн лающа отъразить кьса тъı врѣдъı не моцни дати имъ ни скомълати καθάπερ τινὲ

μάστιγι σφόδρα κύνα ὑλακτοῦντα πλήξας ταῦτα πάντα τὰ πάθη οὐδὲ χρόξαι ἐᾳ zlatostr. čech. skomliti pol. skomlić.

скомрахословьць m. nugator alex.

скомрахъ m. ἀγύρτης praestigiator men.-vuk. **съ лъжьми и скомрахы** μίμοις καὶ ἀγύρταις prol.-rad. μῖμος mimus krmč. 113. λώταξ tibicen krmč. 45. 101. adde clim. 296. dial.-šaf. 238. per. 3. 47. krmč.-mih. 58. 123. 136. misc.-šaf. domet. pat. 251. pat.-mih. **скоморохъ** lavr.-op. 18. bus. 722. 813. nest. **продати него въ скомрахы погану соуще** ad mimos graecos leont. **продати въ скомрахы** men.-mih. russ. **скоморохъ**, платье скоморошское ryb. 1. 135. pol. skomoroch (e russ.) lit. skamarakas: cf. rad. skam ztschr. 8. 81, unde etiam gr. κῶμος; šaf.-starož. 265. vocabulum a nomine gentis σκαμάρεις dictae natum putat.

скомрашьскъ adj. παιγνιώδης ludicrus krmč. 101. krmč.-mih.

скомрашьскъı adv. τὰ δημοτῶν more plebeio men.-mih.

скомрашьство n. ludus tur. nom.-mik. 106. **-морош-** alex.

скомьнъ m. scamnum **спѣшоу емоу на скомнѣ цр҃ковнѣмь** pat. 143. bulg. skomen cf. **скамнı** beitr. 2. 152.

скопѣние n. εὐνουχία eviratio **-нıе** antch.: pro **-лѣние**.

скопити -плѭ -пиши vb. εὐνουχίζειν evirare sup. 274. pyrg. matth. 19. 12. -bulg. georg. dial. misc. prol.-vuk. men.-leop. dial.-šaf. chron. 1. 133. 138. 175. zak.-serb. chrys.-frag. - **сѧ** chron. 1. 210. **сама себе скопивь** krmč.-mih. **скопилъ сѧ** ѥсть **самь цр҃ства ради нєбєснаго** ant.-izv. 7. 150. nsl. skopiti, skapljati pol. skop lit. škapas alb. skopij rum. скопеск gr. κόπτω beitr. 2. 205. 206.

скопиѥ n. nom. propr. urbis **-пин** sg. l. glasn. 11. 16. danič. **скопль** danič. **скопьскъ** mon.-serb.

скопıти -плѭ -пıѥши vb. εὐνουχίζειν **evirare** krmč. 203. krmč.-mih. 239. 359. cf. **скаплıти**.

скоплѣние n. ἐκθήλυνσις eviratio ant. alex.

скопосъ m. σκοπός specula - **хлмь высокь нарицаѥть сѧ** krmč. 40. **скопостъ** ber.

скопьць m. εὐνοῦχος eunuchus men.-vuk. sup. 44. 274. prol. dioptr. prol.-mart. vita-theod. krmč.-mih. men.-mih. dioptr. nom.-mik. prol.-mih. per. 52. chron. ber. **бытиѥмь скопьць** τῇ θέσει εὐνοῦχος prol.-rad. 99. ἡνίοχος auriga kruš. **скопѣць** eunuchus sup. 44. **самымь скопѣцемь цареви слоужьшимь** greg.-mon. 53. klruss. skôp russ. pol. oserb. skop lit. škapas

скопьчина m. eunuchus nest. vost. 1. 452.

скопьчь adj. poss. εὐνούχου eunuchi alex.

скопьчьскъ adj. εὐνούχων eunuchorum - **образь** pyrg.

скопьчьство n. εὐνουχία eunuchatus krmč. 35. krmč.-mih.

скора f. cortex **кєдрьскаѧ** - ἰσθμικὴ πίτυς op. 2. 2. 77. zach. 11. 2. -op. 2. 2. 82. pellis, corium nest. russ. **скора** pol. skora nserb. škora lit. skura pellis curt. 1. 113. corss. form. 452. ztschr. 4. 14. cf. **кора**.

скорити -рıѭ -рıши vb. festinare trigl.

скоро adv. παραυτά illico cloz I. 299. adde sup. 13. 32. 35 etc. **антоурьгıни бываѥть по** - typ.-chil. - **мıны** hom.-mih. - **текоущихъ врѣменєхъ** ok. 51. - **тлнмъ** krk. - **оуѣмдаѥмъ**; **скоро оумрѣть отьць єго** sobald men.-mih. **скоро падоуюштюѫ плъть** sborn. **къръм'аю напълнıющоу и скоро соучащоу сѧ** τροφὴν ἐμπιπλῶσαν καὶ εὔπεπτον io.-clim. **скоро ıвителное** συντόμως δηλωτικός **ни хлѣба ıды, ни воды скоро пиıше** pat. θᾶττον citius irm.

скороврѣменьнъ adj. breve tempus durans **видимоıе скороврѣменьно ѥсть** sborn.

скорокъсадьнъ adj. cito insiliens - **на конь** chrys.-lab.

скоровьнъ adj. citus **сатоурє ıако плѫсци около дноıниса скоровныıй ликъ глаголахоу бъıти** bus. 383; vocabulum dubium.

скоровѣкъ adj. brevis **како бо не скоровѣко житиѥ сє**; zlatostr. **възми имѣние а тою главоу даждє скоровѣкоую сию и бренноую** vost. **сего житиа -коıе** hom.-mih. 160.

скоровѣчиѥ n. breve tempus **ноужда мноу всємоу прѣтворити сє отъ скоровѣчьıа сего на бесконечноую жизнь** ex.

скоровѣчьнъ adj. brevis **вьсє -чно ѥсть и мимо плоııи** hom.-mih.

скорогнѣвиѥ n. iracundia o **-вьı** ant.-izv. 8. 109.

скорокрилънъ adj. citas alas habens - **пътıць** isaak.

скоромрътвьнъ adj. brevi tempore moriturus pan.

скорообратьнъ adj. εὔστροφος tortilis **скоробрѣтно** hes. 9.

скоропарьнъ adj. celeriter volans.

скорописьць m. qui velociter scribit meth. 8. prol.-mart. danič. chron. gr. ταχυγράφος.

скороподвижьникъ m. mobilis zak.-serb.
скорополоучьно adv. feliciter **паки на предъ и на задъ скорополоучно стрѣлиxоу безъ прогрѣxа** chron.-vost.
скоропослоушьливъ adj. cito obediens bor. 43.
скоропошьстьнъ adj. mobilis **нижє ни обоє скоропошьстьно и бестатьно** greg.-naz.
скоропрѣложьнъ adj. mutabilis **-жно естьство** clim.
скоропытьнъ adj. ἀκριβής accuratus **-ныи соудьи** op. 2. 2. 220. **-питьно житиє** men.-mih. 223. cautus alex. **острыи и скоропытьныи соудиа** οἱ ὀξεῖς καὶ ἀκριβεῖς λογοθέται io.-clim. cf. **искрьпытанъ**, quod inde natum est, quod inter-pres ἀκρι per **искрь** vertit.
скоропытьнѣ adv. accurate **-питнѣ** chrys.-frag. 5. **о семь азъ и скоропытьнѣ глаголати не могоу, ни хоцоу** io.-clim.
скоразоумьнъ adj. sagax bus. 550. ὀξυτάτης νοήσεως hes.
скорасъмотрьнъ adj. εὐκατάληπτος qui facile comprehenditur **-см-** krmč.-mih.
скорость f. τάχος celeritas hom.-mih. adde sup. 425. dial. isaak. men.-mih. cyr. 3. danič. **- ногъ** chrys.-lab. **оли -сти** chrys.-frag. **къ мьгновении -сти** chrys.-lab. **словесе тъчьна скорости** ἰσόρροπος zlatostr.: nota male πάχος man. 59.
скоростьнъ adj. velox ioann. isaak.
скоросълькникъ m. ταχυδρόμος celeriter currens **коузмоу нѣкоего -ка цѣсарѣва** prol.-belg. prol.-vuk. iu vita s. Theodori 22. aprilis lavr.-op. 41. **-сєл-** prol.-mih.
скоросъмрътьнъ adj. brevi moriturus dioptr.-lab.
скорота f. τάχος celeritas sup. 351. chrys.-frag.
скоротеча m. cursor trigl.
скоротечениє n. celeritas sabb. 13.
скоротечьць m. cursor alex.
скороходьць m. qui celeriter incedit men.-leop. **скороходъ** trigl.
скорошьствьникъ m. ταχυδρόμος celeriter currens prol.-mart. men.-leop.
скорошьствьнъ adj. celeriter incedens danič.
скоромдьць m. ἀδηφάγος vorax-**дец** hes. 11.
скоръ adj. ταχύς celer 351. ant. antch. šiš. 186. ὀξύς celer sup. adde pat. chron. per. ber. mon.-serb. **до скора** greg.-mon. 83. **къ скорѣ** sup. hom.-mih. chron. svjat. ταχύ, ἐν τάχει op. 2. 2. 264. **да отъмѣтъ царство ткое къ скорѣ** prol.-vost. εὐχερῶς men.-vuk. **на скорѣ** greg.-mon. 88. **скорѣє** τάχιον celerius sup. **скорѣе** sabb. 161. **не скори бывайте къ осоужденью** leont. **скори мьститель** ephr. **помощника скораго** sim. I. 5. **скоры проповѣдатель** hom.-mih. **скорь сынъ** chrys.-lab. **скорь и оудобьнь поуть** sabb. 67. **скора прѣмѣнивыи** bus. 550. **скоро прѣложьниє** leont. **скорыи словеса** σύντομοι λόγοι io.-dam. **скорь къ посѣщении** sim. I. 24. **къ званию скорь** hom.-mih. 129. **скори на падениє** krmč.-mih. 208. **скори на бѣжащиє** bus. 710: nota λαμπρός hom.-mih. 49. nsl. skoraj schier meg. ahd. sciore mhd. schiere cito cf. ngr. τάχα; neque germ. a slavico, neque slav. a germanico derivabis.
скорѣпиниискъ adj. scorpionis **-рьи-** bus. 256. **въ чьстѣхъ скорьпининахъ** in zodiaco misc.-šaf. 135. **скорьпиными зоубы** alex.-mih. **скрьпиниискъ** svjat.-mat. 7.
скорѣпиискъ adj. scorpionis mon.-serb.
скорѣпиа f. scorpio prol.-mart. men.-vuk. prol.-mih. **скорѣпиа** bus. 106. mat. 30. **скорпиа** hom.-mih. op. 2. 2. 149. chron. chrys.-lab. **скор'пиос'** svjat.-mat. **скорпиамъ** sup. 438. **скорьѣкы** nicol. **скорѣиы** men.-mih. orient 1. 522.
скорьнышьникъ adj. coriarius **-рнишнос** trigl. **-шникъ** coriarius trigl. nsl. škorenj; škornja f. stiefel čech. skorně, škorně oserb. skórń: thema **скорд.**
скорѣ adv. εὐθέως cito hom.-mih.
скосѣ v. **сквозѣ.**
скотарь m. pecuarius ant.-hom. **о скотари. аще неподобно прилежанию творить скотомъ** krmč.-saec. XIII.
скотиӥ adj. pecudis nomoc.-bulg. prol. prol.-vuk. chron. 1. 265. alex. acad. **- прьвѣньць** pent.-mih. **мьзда скотьа** holm. **мьзды скотьие не бѣшя** исходещоумоу zachar. triod.-mih. **скотиє масло** misc.-šaf. **въ маслѣхъ скотиихъ** prol.-mih. 96. **доушамъ скотиимъ** vost 1. 361. **въ скотиє ласкърдьство къпадлоуще** izv. 534.
скотина f. θρέμμα, κτῆνος pecus krmč. 136. krmč.-mih. 157. 249. **ѳносъ** asinus kruš. adde sbor.-kir. 52. prol.-mih. nom.-lab. misc. bus. 395. 399. 486. **скотина, рѣкше конь или осль** krmč.-mih. **аще имамъ коня или скотинѣ** izv. 533: nota **съ скотиниею сѣблюдиы** misc.-šaf. 82.
скотиньскъ adj. κτηνώδης pecudis kruš. **-ские срамные оуди** nomoc.-mik. 99.

скотишть m. ὄνος asinus exod. 21. 33. -kruš.
скотожитие n. ἀσέλγεια libido šiš. 197.
скотоложникъ m. sodomita nom.-lab. nom.-mik. 33. 155. zak.-serb.
скотоложьство n. peccatum sodomitae, cum bestiis coitus pent.-mih. kruš. clim. nom.-lab. nom.-mik. 7. sabb. 176. misc.-šaf.
скотоложьствовати -кoуѣ -кoуѥши vb. cum bestiis coire frag.-serb.
скотоложьць m. sodomita psal.-vuk. nom.-mik.
скотолюбие n. avaritia Kunik, o russko-vizantijskich monetach 84.
скотопажитьнъ adj. pascuis abundans alex.
скотопасъ m. iumenta pascens trigl.
скотопаштникъ m. κτηνοτρόφος pecorum nutritor kruš.
скотопитатель m. iumentarius.
скотопитательникъ m. iumentarius ber.
скотопитательнъ adj. iumentarius triod. gr. κτηνοτρόφος.
скотопиштьникъ m. κτηνοτρόφος iumentarius pent.-mih. gen. 46. 32. -vost.
скотопиштьнъ adj. κτηνοτρόφος iumentarius kruš. **-на землы** pent.-mih. **пастыре -ни** pent.-mih. **въ кроткѣхъ скотопищныхъ** triod.-mih. 73.
скотоубиица m. qui pecudem mactat misc.-serb.
скотъ m. θρέμμα pecus io. 4. 12. -assem. ἄλογον pecus greg.-naz. κτῆνος pecus, iumentum pent.-mih. pecus cloz I. 123. βόσκημα pecus man. ζῶον animal men.-vuk. ἄλογα ζῶα šiš. 202. adde sup. men.-leop. mat. 28. nom.-mik. 21. chron. I. 191. 40. ber. **гыбель мора скотомъ** izv. 664. **скоты животьныи** ἄλογα ζῶα šiš. 216. **блоудивъ** (adj.) **съ скоты** misc.-šaf. 144. **пажить скотомъ присмяде** greg.-naz. **много имоущоу скота, и томоу скоти помиряхоу** men.-vuk. **скотъ и звѣрина** chron. I. 54. 19. adde 142. 7. **имѣнья и скотъ** chron. I. 154. 18. **скоты и кони** chron. I. 155. 1. **кони и скотъ** chron. I. 162. 4. **питомый скоть** sim. I. 29. **вѣше богать скотомь и сребромь и златомь** gen. 13. 2. -pent.-mih. **въ чрънѣ скотѣ честить** misc.-šaf. 136. **въ великѣ скотѣ честить** misc.-šaf. **коньскъ скотъ** men.-leop. **коньскомоу скотоу** prol.-mart. **скоть говѣжди** κτήνη βοῶν pent.-mih. **скотоу, рекъше овцамъ** sbor.-kir. 23. **скоть овьчий** κτηνῶν προβάτων pent.-mih. **скотьи и конѣ** chron. I. 132. 32. **скотѣе** comparat. bus. 486. **pecunia и начаша скотъ красти, отъ моужа по четыри коуны, а отъ старостъ по девати гривенъ, а отъ боиаръ по осми десатъ гривенъ** bor. 62. **начаша скоуса съкыратн, отъ моужа по .д. коуны, а отъ старостъ по .і. грив(ьнъ), а отъ боиаръ по .ш. грив(ьнъ), и приведоша варязы. вдаша имъ скотъ** lavr. 49. chron. I. 62. 13; 62. 14. bulg. skot drev. stijôht lit. skatikas groschen goth. skatts and. skattr schatz, abgabe ahd. skazz ags. sceat cf. goth. faihu ahd. fihu and. fê vieh, vermögen ags. feoh; feohsceat lat. pecus, pecunia lit. banda rindvieh, vermögen rum. **скотелник** eng. 113.
скоть f. iumentum **вьноутрь свѣтилница да не вьведеть се нѣкыи скоть** krmč. 132.
скотьница f. aerarium chron. I. 54. 13. karamz. 2. 296. -vost. I. 59. **отъ скотьниць коунами** lavr. 43. **скотница твоа по божии благодати нескоудна есть и неистощима** vost.
скотьнъ adj. brutus int. alex. **скотьна жрѣтва** κτηνόθυτον cloz I. 855. **-но мѣсто** num. 32. 1. -pent.-mih.
скотьскъ adj. κτηνώδης brutus krmč.-mih. misc.-šaf. pat. misc. **-ска жрѣтва** κτηνόθυτον hom.-mih. **-ска доуша** krmč.-mih. **-скый блоудникъ** krmč.-mih. 199. **-скый нравъ** ber. **скотьскыи зълн въ собѣ имоуть** izv. 535. **житиа скотьска** izv. 7. 146.
скотьскы adv. bestiae more bon. int. 45. **- и нечьстивѣ** georg.
скотьство n. res pecuaria men.-belg.
скотъа n. iumentum glag. bus. 378.
скочение n. saltus men.-mih.
скочити -чѫ -чиши vb. salire sup. chron. **скочи съ мѣста того** bor. 23. **отъ трапезы скочити** prol.-mart. lit. šokti ser. çaç; kak vacillare beitr. I. 110.
скрл f. βῶλος gleba **песокъ и соль и скры желѣза** ἄμμον καὶ ἅλα καὶ βῶλον σιδήρου sir. 22. 16. -vost.
скрада f. τήγανον sartago hom.-mih. κάμινος caminus prol.-rad. men.-vuk. prol.-cip. prol.-vuk. **вьниде срѣдѣ скрадоу огньноую** εἰσῆλθε μέσον τῆς καμίνου prol. rad. 145. **ѣзгара** focus, craticula prol. mart. πυρά rogus **колио на скрадоу оустремивши** сѧ op. 2. 2. 97. **диавола отъ кнѣждоу зра скрадоу подпалюща** margar. 1530. **скрады вьжизаемы** hom.-mih. **скрадоу накладьше** prol.-mart. **скрадоу ськлести** men.-mih.

adde men.-vuk. prol.-mih. prol.-belg. βωμός ara скрадьі коупиоу сѣ βωμοὶ ἀνήπτοντο zlatostr.-saec. xvi. cf. russ. окорода occa et скокрадл: ambo vocabula ad formam скрадл redeunt.

скралоупа f. cortex скорол- trigl. скорлтrigl. отъ кости до скоролоупы num. 6. 4. -vost. 1. 259. nsl. skralub, škralub cremor lex. škreljub, škraljup superficies densior ut in lacte habd. skraljup, škrlup idem čech. skraloup, škraloup crusta pol. skarłupa concha. cutis squamosa croat. skorup superficies verant. serb. skorup idem. stul. russ. скорлупа орѣховая, яичная pol. skorupa cortex cf. чрѣпъ.

скралоупьі f. λέπυρον cortex скоролоупьі cant.-cant. 4. 3; 6. 6. -mat. 53. ыко скоролоупьі родна шклоко твое ὡς λέπυρον ῥοᾶς μῆλόν σου cant.-cant. 4. 3. -vost.

скралоушта f. cortex прежѣ кѣхъ дреко процѣтаетъ миндала. грисоутоуко имать естество перкое чишоуь на скоролоуци, а виоутрь ядро ad eccles. 12. 5. -vost.

скрама f. λιπότης adeps, pinguedo сладость киньнаго плода или скрама дрѣкѣнаго масла men.-mih. 248. serb skrama gutta olei ac similium agnae innatans stul. russ. скорамъ pam. 174. fleischspeise pol. skrom hasenschmer skromny pinguis (de lepore) cf. скрамъ.

скрамъ m. λιπότης adeps скрамь древьнаго масла ἡ λιπότης ἐλαίου vost. скоромъ pam. 174. cf. скрама.

скрамьнъ adj. скоромно quod die ieiunii edere vetimur alex.

скранна f. κρόταφοι tempora bon. man. prol.-mih. ioann. pam. 181. trigl. ber. acad. кримоу скранна lavr.-op. 21. скраніе, иеже иесть лобъ ex.-op. 2. 1. 17. скраніе человѣчи misc.-šaf. 176. водроузи колъ ко скранни его ἐν τῷ κροτάφῳ αὐτοῦ iudic. 4. 21. -vost. аще дамъ сонъ очима моима. и вѣждома моима дремание, и покой скраниама моима τοῖς κροτάφοις μου psal. 81. 4. -vost : nota или жилыи за скраны men.-mih. 15 кроки приклонькъі ко скоронькимъ izv. 666. скрань ber. ziz. nsl. skrenje mentum meg. čech. skraně, skrab pol. oserb. skroń.

скрапий f. σκορπίος scorpius, in zodiaco op. 2. 2. 304. скрапий дѣлы и змий greg.-naz. cf. скорькпий.

скрик radix radere psl скрьи- pam. 224. čech. škrabati russ. скребо lett. skrab Pott 2. 1. 273. 276.

скрикъттъкнъ adj. recte clematis vitalbae малдокъ скрикъттъкнъ λόγος vimen man.-vost. 427. nsl. skrobut; srobot, srebot. srebota, srabota, srabotika; sirobot bulg. skrêbъr wilde rebe pokl. 1. 72. serb. skrobut, skromut; skrbut. škrobotina stul. cf. скрокоутъ.

скри radix, a qua pendet крило ala pol. skrzydło lit. skrê circinnare let. skrê volare: vides крило esse pro скрило cf. čech. skřemen et křemen et скрилити.

скрижаль f. πέτρα petra rom. 9. 33. -šiš. 62. πλάξ tabula šiš. 232. adde sup. pat. io.-sin. danič. скрижаль прилѣплиена πλάξ prol.-rad. πλάτος latitudo pyrg. πυξίς pyxis men.-vuk. законъныхъ -лий greg.-mon. 81. въ трьдоуоу скрижалию (dual.) сръца своего къписа greg.-naz. adde prol.-mih. azbuk.

скрижальнъ adj. πλακός tabulae prol.-rad.

скрижарь m. discus danič.: vocabulum dubium cf. скрижаль.

скрижити -жж -жиши vb. frendere, uti videtur нача скрижити на нь зоукы men.-leop. 434.

скрилити сѧ -лиж сѧ -лиеши сѧ vb. πτερύσσεσθαι alis plaudere iez. 1. 23; 3. 13. -proph.

скрина f. κιβωτός area hebr. 9 4. -šiš. 232. -šaf.-urspr. дѣкри ладкы закидою отврьзени видѣ скрыноу къ истонлени men.-mih. 387. cf. скрины et скринна.

скриница f. γλωσσόκομον loculus io. 12. 6; 13. 29. -šaf.-urspr. mat. 15. 35. op. 1. 244. скриницю имыши то γλωσσόκομον εἶχε io. 12. 6. -ev.-saec. xiii. скрьницю имый то γλωσσόκομον εἶχε io. 12. 6. -ev.-saec. xi. arcula danič. искрьницю имый ev.-saec. xii-xiii. izv. 6. 35.

скринна f. area hom.-mih. 161. beitr. 2. 252. serb. skrinja mik. croat. skrinja verant. russ. скрыня, скрынка, скрипъ čech. skřině pol. skrzynia ahd. scrini and. skrin magy. szekrény cf. скрина, скрины.

скрино n. nom. propr. vici село нарицаемо скрино, ubi иодань рыльскый natus est men.-vuk.

скринъка f. scrinium -нка trigl.

скрины f. κιβωτός arca olim hebr. 9. 4. кивоть иесть скрины ant. hom. 145. klruss. skrynja pol. skrzynia cf. скрина, скриница

скрипание n. crepare **гласъ -ниа древа** bor. xxii. **дверий -ниа** xxiii.

скрипати -аѭ -аѥши vb. strepere trigl. nsl. **škripati** klruss. skrypity, skrypka russ. **скрипнуть, скрипѣть; скрыпнуть.**

скричака f clamor misc. 147. cf. **кричака.**

скроботъ m. strepitus **обычай есть книгамъ въкразити якоже ратника бога, бѣжаща же нечестиваго, оного же въсклопоцюуща роукою и страшащаго скроботомъ** ad iob 27. 23. -vost.

скроботъ m. clematis vitalba clim. **скроботница** vici nomen mon.-serb. cf. **скрѣвътѣнъ.**

скрозѣ v. **сквозѣ.**

скропытынѣ adv. perfecte sup. 208. 22. cf. **скоропытынъ.**

скрѣвителнъ adj. affligens int. 206.

скрѣвь f. cruciatus sup. 187. cura **скорбь** chron. 1. 96. 99. 106. aegritudo animi snp. 216. moeror mon.-serb. adde sup 144. 171. 195. 345. 499 etc. **възпихъ, господи, къ скрѣви мою къ тебѣ** ἐβόησα, κύριε, ἐν τῷ θλίβεσθαί με πρὸς σέ irm. nsl. skrb bulg. skrъb rum. **скрѣвъ** cf. russ. **скорбяуть** siccari.

скрѣвьливъ adj. λυπηρός tristis **-ли-** ant. **скорбливъ** hes. 13. **скоркъливъ** holm.

скрѣвьнъ adj. λυπηρός tristis ant. κατηφής moestus hom.-mih. τεθλιμμένος afflictus proph. adde sup. 322. danič. **скрѣбьнъ** izv. 567. **-но лице** isaak. angustus **скрѣбнаа бѣды нашеѥ памѣть** laz.-vuk. **скрѣбьнымъ довлѣ дьнь** izv. 423. **тѣсьный и скрѣбьный поуть** hom.-mih. 112. **скрѣбьнымь и тѣснымь шьствовати поутемь** dioptr.-lab.

скрѣбѣти -блѭ -бѣши vb. λυπεῖσθαι contristari sup. 373. ὀδύρεσθαι lugere proph. **скрѣбѫ** tribulor antch. sup. 432. 7. **скорблю** ber. **вьдовами ако моужь сѧ пекы и сиротами ако отьць скрѣбе** greg.-lab. **старыцы рѫпъчюща, коующа, скърбяща** izv. 532: nota **дще быхъ оумѣлъ оукрасти, толико бы не скорбѣхъ** pam. 236: **сѫпасе насъ скрѣкашѧтиихъ насъ** sup. 137. 23. fortasse a **скрѣвити** affligere; nsl. skrbêti sollicitum esse russ. **скорбѣть** contrahi.

скрѣгати -жѫ -жеши vb. frendere **скрежеши** men.-leop. 434. cf. pol. skarga.

скрѣгътати -штѫ -штеши vb. frendere **скрегътати** alex. **скрегъташе** men.-leop. **скрогчюще зоубы** bus. 412. **скрьгъчеть зоубы своими** vost. **вы же въ мѫцѣ съ вѣсы скрег'четѣ зѫбы** vost. **скрегчеть** mat. 35. **скрегчюще зоубы** clim. nsl. **škrgutati** stridere habd. **skržat, škrgad, škržat** cicada croat. poskrktati budin. 54.

скрѣдъ: **оскрѣдъ** cf. lit. skraditi caedere.

скрѣжитати v. **скрѣжьтати.**

скрѣжитъ v. **скрѣжьтъ.**

скрѣжьтание n. stridor triod.

скрѣжьтати -штѫ -штеши vb. βρύχειν stridere šiš. 14. adde sup. 9. 16. 158. 300. prol.-mih. **скрежетати** dial.-šaf. **скрьжещеть** mat. 35. **съскрижьщеть** mat. 35. **скрежьташа** chron. t. 224. **скрьжтахѫ** šiš. 14. **скрьжьташа** izv. 451. **скрѣжьтааше зѫбы на нь** sup. **скрьцати зоубы** prol.-mih. glag. **скрьцѣть зоубы** nicol. **скрьжитати** prol. prol.-vuk. misc.-serb. alex.-mih. 159. **скрьжиць** part. ἐμβριθῶς men.-vuk.: nota **скрежещати зоубы** pat. 301.

скрѣжьтъ m. βρυγμός stridor assem. **-жьтъ** antch. - **зоубомь** chrys.-lab. **-жетъ** mat. 31. pat.-mih. sup. 274. 280. 436. **-жить** ephr -belg. rum. **скършнеск, кършнеск** cf. bulg. skrъca, krъsnъ et alb. **kŭrcas** nsl. skrzatica cicada čech. skřehot, skřehotati.

скрѣлато n. scarlatum mon.-serb. **скрлѣтъ** gram. 205.

скрѣпнѣнъ v **скорѣпнѣнъ.**

скрѣстати -аѭ -аѥши vb. fremere glag. cf. **скрѣжьтати.**

скрѣштати v. **скрѣжьтати.**

скрьнь adj. proximus **начеше по ѥдиномоу въпрашати скрьнаго** coeperunt singuli interrogare cf. **искрьнь.**

скрѣнникъ adj. εὐμετάβολος mutabilis **-мзыкомь** prov. 17. 20. -mat. 53. ant. 53. **мѫжь - antch. моужь скрѣнивъ въпадеть въ зло** vir incontinentis linguae ruet in malum ant.-vost. **моужь скрьнивъ изъзыкомь впадлеть ко зло** εὐμετάβολος γλώσσῃ parem.-saec. xiv.

скрѣновати -ноуѭ -ноуѥши vb. libidinosum esse.

скрѣньствие n. ἀσέλγεια libido l. petr. 4. 3. -bulg. **χождѧше къ скрѣнствиихъ** ἐν ἀσελγείαις 1. petr. 4. 3 -nor.

скрѣньство n. εὐτραπελία scurrilitas ant. šiš. 182. **скрѣньство** pro **хухнание** ber. adde georg.

скрѣньствовати -коуѭ -коуѥши vb. libidinose vivere georg.

скрѣна f. εὐτραπελία scurrilitas op. 2. 2. 261. **пианьства, игры, скрѣна, оуродословие** ebrietates, comessationes, scurrilitates, stultiloquia ant.-vost. **скрѣ-**

на pl. n. ant. -izv. 7. 150: apud vost. скрѣнк.

скрѣнѣєванїе n. εὐτραπελία scurrilitas - скренєк- op. 2. 2. 261. - и играние antch. скрѣнєвание и играние blandiloqua ac petulans scurrilitas aut.-vost.

скоубаны f. rixa danič.

скоубежь m. evulsio danič.

скоубєсти -бѫ -бєши vb. vellere -бѫще сѧ rixantes par. nsl. skubsti, skubež habd. skubača reuthaue bulg. skubъ milad. 22. 51. 138. Pott 2. 1. 279. ztschr. 4. 450.

скоука f. taedium trigl.

скоумьнъ v. скимьнъ.

скоупанинъ m. incola urbis **скоупиѥ**: нѣкоего -на сынь prol.-vuk.

скоупелъ m. nom. propr. loci in bulgaria σκόπελος до мѣста **скоупель глаголѥмыи** (recte -аго) prol.-rad. 55.

скоурыа f. scoria **скоурна** misc.-šaf. 155. gr. σκωρία.

скоут- v. скѫт-.

скоутаринъ m. scutum azbuk.

скоутарь m. urbs scutari мѣсто **глаголѥмое** - misc.-šaf. 173. -рь alex.

скоутанїе n. componere vost.-op. 267. ex. 196.

скоутати -аѭ -аѥши vb. συστέλλειν componere op. 2. 2. 266. ant. adde pat. περιστέλλειν ornare men.-vuk. **скоутати тѣло** men.-vuk. prol.-lab. **тѣло скоутано бысть** men.-leop. συγκομίζειν componere ad sepulturam **скоутано бысть тѣло** men.-vuk. **скоутати тѣло** prol.-cip. men.-leop. sim. I. 18. **скоутати мощи** sim. I. 19. **скоутавь и въ вртѣтище** sim. I. 21. adde **оловѣные горы скоутайте** hom.-mih. 76. **скоутати сѧ** περιστέλλειν ἑαυτόν men.-vuk. συστέλλεσθαι, συστέλλειν ἑαυτόν men.-vuk. adde **крань въ-нѫтрь тебе скоутлѥть сѧ** isaak. bulg. skuta milad. 24. čech. skutiti zusammenscharren cf. **скѫтати**.

скоутокати -аѭ -аѥши vb. componere georg. **понѣвами** - men.-leop.

скоутъ m. πτερύγιον extrema vestis op. 1. 29. - **ризы** pent.-mih. **простьрь** - **маньдиѥ** men.-mih. **χράσπεδον** fimbria dial. ἀναβολή amictus op. 1. 105. iez 5. 4. -proph. mat. 50. adde ziz. ber. azbuk. chron. βεριδάριον men.-vuk. bulg. skut; skutnik milad. 379. croat. skut luč. veraut. serb. skut limbus rum. скѫтек windel goth. skauts ahd. skoza aud. skaut schoss: scr. sku tegere corss. form. 446. orient 1. 520, cf. штитъ.

скоутьнъ adj. **χρασπέδου** fimbriae krus. **πτερυγίου** extremae vestis **подолькь** - pent.-mih.

скоучьнъ adj. taediosus trigl.

скоуѳ- v. скиѳ-.

скъкътание n. titillatio, uti videtur **скъкт-** io.-sin. chrys.-lab. georg.-šaf. 110. 120. misc.-šaf. 112. **сладость -нии дꙗйствоуѥть сѧ** isaak. **въ тѣлеси какоже нѣкыи чрькь сѣдѧ къ безврѣменьныхъ скъктанїихъ насъ осквръпити нждить сѧ** io.-sin. **въ веселесьныихъ нѣкыихъ движенїихъ и безврѣменьныихъ скъктанїихъ** pat.-bulg. **отъ сласти бываѥть тѣлоу твоемоу скъкътание** chrys.-lab. **вънегда къ дльзѣ врѣмени въ своеи кльти къ дълъхъ троудѧ и тьмьници скрьбеныхъ и скъктани чювьствь отъ вьсакое среще** etc. isaak. **како можеть ѥстьство вънегда повѣдити силоу скъктанїи еже непрѣстанью къ оудесехъ чловѣчнхъ движемыхъ и оскрьбляющихъ ихъ и покѣдити могоущемь ихъ** etc. isaak. **ради ноужде и вѣды и поощрена скъктанїи** isaak. **τιτθισμός** nutritio **матереме сьсьци отъ младыихъ зоубъ окычнаго скъктанїа исклаѫ** hom.-mih. 180. **скоктитillatio** trigl. int. 182. clim. 169. acad. pro **ласкотаѥ** ber. **скѫкт-** georg.-rumjau.

скъкътати -ищѫ -штеши vb. **ταραλίζειν titillare** на **похоть скъкъщеть** georg.-vost. **аще на похоть скокчеть нъı** ephr.-vost. **азъ ѥсмь, иже къ клоудѣ тѣхъ скокъциоу** pat.-vost. **ѥсть къ нась страсть ѥстьствьнаı, и не въ ѥже скъктати и врѣдити скоро** isaak. **скоктлю** ber. usl. **ščegetati** klruss. **cektaty** russ. **щекотать** čech. cektati.

скът- v. скѫт-.

скъдьство n. sensus obscurus: **къ -стькъ коды** chrys.-frag.

скъıма v. скима.

скъıмати -аѭ -аѥши vb. **φιθυρίζειν** susurrare **и прозвоумѣ ддь, ако отроци его скъıмаахѫ καὶ συνῆκε Δαυίδ, ὅτι οἱ παῖδες αὐτοῦ φιθυρίζουσι** 2. reg. 12. 19. -vost. cf. **скомлити**.

скъıменъ v. скимьнъ.

скъıи- v. скии-.

скъıтание n. vagari ber. **къ самомь томь скъıтанїи** greg.-miz.

скъıтати сѧ -аѭ сѧ -аѥши сѧ vb. **πλα-**

νασίζω: vagari šiš. 51. 221. bon. dial. ephr. strum. chrys.-lab. dial.-šaf. bus. 333. isaak. io.-sin. pat.-mih. nomoc.-bulg. uen.-leop. vost. 1. 380. int. 275. ber. **скытаѣтъ сѧ** πλανᾶται greg.-naz. **скытающюмоу сѧ по оулицамъ** sborn. ἀστατεῖν vagari šiš. 97. περιφέρεσθαι circumferi šiš. 128. **окыхаждаютъ скытающе сѧ отъ мѣста до мѣста** men.-mih. nsl. skitati se habd. skitač habd. oskutiti se, ptič zapusti gnjezdo ili mlade croat. skitati se verant. skitavac serb. poskitasmo se živ. 13. ovca poskitana živ. 101. poskitavac živ. 181. čech. skytati offerre rum. **скитач.**

скытъ v. **скитъ.**

скычати -чѫ -чиши vb. latrare ψι **скичѧхоу** danič. cf. kiruss. skyhłyty ululare.

скышити сѧ -шѫ сѧ -шиши сѧ vb. sensus ignotus: **книгъ скышитъ сѧ** men.-leop. 422.

скыд- v. **скит-.**

скжда f. defectus **без скждъı** ἀνελοίπως sine defectu cyr.-hier. russ. **скуда.**

скжде- v. **скждѣ-.**

скжднти -ждѫ -дниши vb. παρυβρίζειν conviciari **кога скоудише** hom.-mih. 183.

скждобрадъ adj. raram habens barbam op. 1. 112. alex. **скоудобрадъ лицемь** mat. 48. vost.

скждовѣрьнъ adj. incredulus cozm.

скждость n. indigentia ant.-hom.: forma dubia.

скждость f. ὑστέρημα inopia dial. **-стиѫ** φειδομένως parce 2. cor. 9. 6. -bulg. κουφότης levitas krmč. 44. - **оума** krmč.-mih. inopia sup. adde chron. 1. 75. ber. nom.-mik. 138.

скждота f. ἔνδεια inopia krmč. 100. krmč. -saec. xm. men.-leop. men.-mih. ant. -hom. iob 30. 3. -proph.-mat. 55. sterilitas- **бращенына** leont. - **пище** krmč.-mih. **скоудота бысть при кодѣ** men.-leop. - **оума** triod.-mih. 82. - **пость** prol.-mart. - **презкутерь** krmč.-mih. **скоудота водьı нильскыѥ** leont.

скждооумие n. inopia mentis triod.

скждооумьнъ adj. inops mentis triod. diptr. ichn.

скждъ adj. inops sup. 430. krmč. 100. **по скждоу** sup. 129. 293. μικρός pusillus dial. **тѣломь скоудѣ** men.-leop. τὴν ἡλικίαν μέτριος prol.-mart. βραχύς brevis - **кодомь** men.-vuk. **скоуда бысть пьшеница** men.-mih. **кысть пьшеница скоудо** bus. 337. **не скоудо ѥсть цароу человѣкоу на епископьство** οὐ λείπει τὸν βασιλέα ἄνθρωπος εἰς ἐπισκοπήν men.-mih. **и се хлѣба по скоудоу** greg.-lah. **тогожде лѣта бысть поо скоудоу хлѣба** spec. 24. **по скждоу** nomoc.-bulg. russ.-dial. скудый rum. скѣнд humilis ztschr. 1. 79. 90: rad. skind (штжд).

скждъ m. inopia **вескоуда** izv. 480.

скждълъ v. **скждѣлъ.**

скждьнъ adj. ἐνδεής indigens ant.-dial. ἐκλείπων deficiens greg.-naz. adde hom.-mih. per. 99. danič. ber. **-но боудеть** λείπει šiš. 253. **скоудно блага**; **скоудно житиѥ** sabb. 61. - **моудростию** ichn. **да ничьсоже имать скждьна** (recte fortasse **-но**) **бждеть** ἵνα μηδὲν αὐτοῖς λείπῃ antch. **скоудно ѥсть причьтникь** krmč.-mih. **скждьнъ отъ разоума** krk.

скждьство n. inopia io.-sin. bus. 545. **хлѣба скоудьство** izv. 643.

скждѣлъ m. testa chrys.-lab. laguncula leont. **скжделъ** m. κέραμος tegula; ὄστρακον testa bon. dial. στέγος tectum dial. 241. **скждѣлъ** m. assem. **сквозѣ скоудѣлъ низвѣсиша** διὰ τῶν κεράμων luc. 5. 19. -kryl. nsl. škandêla, skedêla, škedêla, zdêla and. skutill lat. scutella weig. 2. 584. mlat. scutella ngr. σκούτελλον ahd. scuzzilâ; scuzzil a) schüssel b) irdene schüssel c) alles irdene.

скждѣльниковъ adj. poss. figuli **скоудѣлиnicol.**

скждѣльникъ m. κεραμεύς figulus šiš. 61. prol.-mih. πίθος dolium men.-vuk. **-дѣл-** prol.-rad. 71. **-дѣл-** vas prol.-mart. men.-leop. men.-mih. adde aut.-hom. greg.-naz. - **насыпань златникы** dial.-šaf.

скждѣльница f. vas fictile cf. **скоудѣлница** chron. 1. 220. 18.

скждѣльничь adj. poss. κεραμέως figuli **-ча дѣла** men.-mih. **-дѣл-** nicol. pat. vost. 1. 164.

скждѣльничьнъ adj. κεραμέως figuli prol.-mart. adde ber. **сьсоудь скоудѣльничьнь** κέραμος prol.-rad. 150.

скждѣльнъ adj. ὀστράκινος testaceus šiš. 121. chrys.-lab. - **сьсоудь** pyrg. **-дѣлint. -дѣлноѥ тѣло** chrys.-frag. **сьсоудь скоудѣльнь** ὑδρία prol.-rad. 150.

скждѣнние n. inopia vita-theod.

скждѣти -дѣѭ -дѣюшн vb. minui prol. **-дѣюшн образа** men.-mih. 363.

скѫпина f. caritas, uti videtur: **-пыне ради** sabb.-typ. 20.

скѫпити сѧ -плѭ сѧ -пиши сѧ vb. vocabulum obscurum **да очертѣть два кроуга, ти да скѫпить ѩ оба крѣсиим'**

образомъ ad iez. 1. 20. -proph.-vost. доуша скоупѣци сѧ лишаѥть сѣ прѣмоудрости isaak. скоуплю сѧ parcere trigl.

скѫповати -поуѭ -поуѥши vb. tenacem esse leont.

скѫпость f. μικρολογία avaritia ant. izv. 8. 107. adde pat. leont. men.-mih. misc.-šaf. bus. 734. men.-leop. dial.-šaf. caritas misc. danič. скоупостию стѣгноути нищихъ не помнловаше frag.-serb. къдѣ гобино дѣломъ зълынмъ, тоу скоупость доврынмъ zlatostr.

скѫпъ adj. μικρολόγος sordidus, avarus ant. leont. adde triod. misc. bus. 413. 1026. pām. 235. мѣдь по скоупо misc.-šaf. 180. скоупо цѣнити nom.-mik. 173. 174. цѣнити мѣсто по скоупоу krmč.-mih. 217. ἀνελεήμων immisericors men.-vuk. φειδωλός parcus prol.-rad. 93. adde nsl. skôp bulg. скър čech. skoupý pol. skąpy lit. skupas let. skôps rum. скѹмп.

скѫпь f. ἔνδεια inopia скоупи sg. d. men.-vuk.: vocabulum dubium

скѫпѣ adv. care - продлѣти men.-leop. цѣнити - antch.

скѫтанїе n. componere, colligere скоутslov.-novg. b. ber. azbuk.

скѫтано adv. compositeвладочиньно сѣдн и скѫтано isaak. cf. скоутати.

скѫтати -аѭ -аѥши vb. sepelire шедь скѫта въ хъзнници своей pat.-mih. 162. ндѣже кѣ погрѣбень, хотѧ сѧ честнѣ скѫтати и 163. bulg skъtva servare: skъtvъt i pastrъt do sêidъ pokl. 1. 60. nota bulg. kъta, skъta servare skъtnik. скоутати: скоутай моцн sabb.-vindob. συσφίγγειν constringere съскоутавъши себе prol.-mart. скѫтанѣ отъ всѣхъ isaak. demere вънегда скѫтати господоу помощь отъ него isaak. contrahere скѫтаѥть себе, и мѣсто даѥть нмь isaak. тѣло съскоутано prol. - сѧ συστέλλεσθαι couponi съскоутати сѧ meu.-vuk.: forma dubia est: скоутати. съкоутати; скѫтати, съкѫтати cf. подъскѫтѣ antch.; skutražan illiberalis stul. et скоутати.

скѹмкнъ v. скимкнъ.

скѹп- v. скип-.

скѹт- v. скнт-.

скѹдь f. scythia nest.

славити -влѭ -вишн vb. debilitare - оумь hom.-mih. χαυνοῦν laxare antch.

славосрѣдъ adj. imbecillus -сердъ alex. славосрьдь подражанк коудѣть triod.-mih. 122.

слабость f. debilitas chrys.-frag. отъ слабости и гноусъ svjat.

слабота f. debilitas страхомъ и слаботою δι' ἀνανδρίας καὶ ἐκλύσεως apoc.-vost.

славоумъ adj. ἀδρανής imbecillus anteh.

слабъ adj. ἀσθενής debilis sup. ἀνειμένος remissus, negligens krmč.-mih. славни разоумомь суг. 6. славѣйшнмъ приводнхоуть izv. 617. russ. слабнуть lit. nusilpstu rum. слаб, слъбескъ; слъвъног paralyticus Pott 2. 1. 1019. ztschr. 11. 164.

слабъкъ adj. debilis роуцѣ слаб'цѣ жнѣ bus. 732.

слабьство n. debilitas ephr. слабьствомь своего помъсла ephr.-vost.

слабѣ adv. debiliter - жнвоуть izv. 702.

слабѣти -бѣѭ -бѣвши vb. ἐνδιδόναι cedere hom.-mih. 102. λόεσθαι solvi proph. ἀμελεῖν negligere antch. нача мн конь слабѣти и оставати izv. 673.

слава f. δόξα gloria; δόξα opinio sup. 274. rum. славъ, слъвеск lit šlove.

славнй m. ἀηδών luscinia barl. domet. per. xxxiv. ant.-hom. ber. славн prol.-mih. hom.-mih. 122. солови hes. 14. о славный славню hom.-mih. 134. славна dual. n. sabb.-vindob. τέττιξ cicada hom.-mih. 121. nsl. slavič славнк μουσουργοί man.-vost. bulg. slavij; slavej milad. 396. slavik verk. 190. croat. slavaj (gen. slavja) luč. pol. słowik de luscinia cf. corss. form. 3.

славити -влѭ -внши vb. δοξάζειν celebrare ant. sup. 237. adde sup. 32. 50. 102 etc. georg. prol.-mih. io.-sin. isaak. chron. per. mon.-serb. š.-gl. 66. славлю сѧ самъ δοξάζω ἐμαυτόν ostrom. славити по трьгоубы трьснѣтаго ant.-hom. 148. прѣмѣ славащей врѣдобдоξοι κτεg.-naz. родь славлѥнь и славлѥнь prol.-mart.

славица f. gloriola georg. trigl.

славнѣвъ adj. poss. luscinise; caesius славнѣвема очнма misc.-šaf. 142. cf. славоочнѥ.

славлнти -влѭ -шѥши vb. celebrare izv. 442.

славлѥнїе n. δόξασμα celebrare -нѣ hes. adde proph. славлѥнїе δοξολογία laudatio sup. 300: male славлѥнїе δορυφορία ex.-op. 2. 1. 22.

славонскатель m. gloriae cupidus dial.-šaf.

славолюбивъ adj. gloriae cupidus isaak.

славолюбїе n. φιλοδοξία gloriae cupiditas aut. adde misc.-šaf. ber.

славолюбъ adj. gloriae cupidus придохъ отъврѣзатъ, славолюбъцы отъ съмѣренъцыхъ io.-clim.

славолюбьць m. gloriae cupidus ephr. ephr.-belg.

славонеиавистьнъ adj. qui gloriam odit mir.

славочнїе n. γλαυκότης glaucitas **славочнїи сни** рѣчь сѣрочнїи io.-dam. cf. **славнѣкъ**.

славорадъ adj. δοξοχαρής qui gloria laetatur ant.

славословисніе n collaudatio triod. mir. typ.-chil. **слов-** antch. gr. δοξολογία.

славословѣстити -влѭ -вѣши vb. collaudare hom.-mih.

славословити -клѭ -кѣши vb. laudare sup. 83. 191. prol.-mih. men.-mih. dial.-šaf. typ.-chil. triod. **слов-** isaak. bulg. slavoslovi gr. δοξολογεῖν.

славословїе n. δοξολογία collaudatio svjat.-op. 2. 2. 398. sup. 400. hom.-mih. sabb. 22. sim I. 30.

славословлѣнїе n. collaudatio hom.-mih. prol.-mih.: male **слок-** hom.-mih. zak.-serb.

славохотїе n. gloriae cupiditas ant.-hom. pat.-mih. sborn. vost. 2. 189. ἀρέσκεια placentia pal. 1494. adde per. 97.

славохотьнъ adj. gloriae cupidus pat. 279. bus. 295.

славъ m. nom. propr. viri ásen 51. beitr. 2. 134

славъковъ adj. poss **на славъковѣ оулици** vost. I. 183.

славьникъ m. -ци plur. δορυφορία satellitium ex.-op. 2. 1. 22. **славьники** sbor.-kir. 35. δοξαστικόν doxasticum trigl.

славьно adv. clare meth. 8. **прокоди его - до своего стола** ἐνδόξως irm.

славьнъ adj. τῆς δόξης gloriae cloz I. 40. περιβόητος celeber sup. 206. ἔνδοξος clarus sup. 147. men.-mih. pent.-mih. **о кьсѣхъ славьнѣишихъ** ἐπὶ πᾶσι τοῖς ἐνδόξοις ostrom. **сохлѣзѣ** irm. **-но сѣтькорити** λαμπρύνειν splendidus hom.-mih. **покровъ славьнъıй** τὴν σκηνὴν τὴν ἄχραντον irm. **о -ный славие** hom.-mih. 134. **славьнъ коудоу** δοξασθήσομαι irm. **многими людьми честенъ и славенъ** dan.-izv. 267. **градъ славнъıй градомъ** πόλις ὀλβιόπολις man. 56. παράδοξος admirabilis sup. 70. λαμπρός illustris sup. 69. **день** - ἡμέρα πάνδημος dies solemnis sup. 286.

славьнѣ adv. clare sup. 191 - **оумрѣ** sborn.

славьство n. gloria **чистотьное славьство** τῆς ἀγνείας τὸ ἐπίδοξον cyr.-hier.

сладити -ѫдѫ -дѣши vb. dulce reddere georg. ephr. men.-mih. dioptr. **медъ сладѧ** ὡς μέλι γλυκάζον parem. 1271. - **сѧ** op. 2. 2. 303. georg.-šaf. **сладима ѣкълка** mon.-serb.

сладовати -ѹѭ -ѹѣши vb. dulce esse **медъ сладоуѣ** antch.

сладогласіе n. soni suaves **пѣсньно** - ψαλμικὴ μελῳδία men -mih.

сладозрѣньнъ adj. dulces baccas habens - **гроздъ** chrys.-frag.

сладорѣчивъ adj. γλυκυρρήμων dulce loquens ant.

сладострастковати -ствоуѭ -ствоуѣши vb. voluptate frui chrys.-lab. gr. ἡδυπαθεῖν.

сладострастіе n. ἡδυπάθεια voluptas dial. int. pyrg. mir.

сладострастьнъ adj. libidinosus euchol. gr. ἡδυπαθής.

сладость f. γλύκασμα, γλυκασμός, γλυκύτης dulcedo sup. ant. men.-mih. prol. isaak. hom.-mih. pent.-mih. cyr. I. 16. dial.-šaf. mon.-serb. - **чрѣвьнаа** antch.

сладостьнъ adj. dulcis, suavis chrys.-lab. par. ber.

сладостьнѣ adv. dulce dioptr.

сладосѫщьтіе n. συνουσιασμός **чревоугодиа и сладосоущиа дѣ не окыимоуттъ ма** κοιλίας ὄρεξις καὶ συνουσιασμὸς μὴ καταλαβέτωσάν με sir. 23. 5. -vost.

сладъ m. hordeum tostum **солодъ** bus. 401. mon.-serb. čech. nsl. slad pol. oserb. nserb. słod magy. szalad rum. **слад.**

сладъко adv. dulce; ἡδέως libenter, placide sup. 236. 300. - **поюще** prol.-mih. - **ѩдь** svjat.

сладъкоконьнъ adj. iucunde olens.

сладъкокѣнтанъ adj. suavis **слатькѣнтанномоу галголоу** mon.-serb.

сладъкогласьникъ adj. dulce loquens per. 39. - **ꙗзыкъ** laz.-vuk. 116.

сладъкогласіе n. vocis suavitas pan. gr. ἡδυφωνία.

сладъкогласьнъ adj. suavem vocem habens io.-sin. **-сна птица** sim. II. S. sabb.-typ. **-сно слышание** elim.

сладъкодꙑхателѣнъ adv. suaviter spirando **-тѣ-** ἡδύπνους man. 61.

сладъкопролитьнъ adj. γλυκύχυμος dulcem succum habens **-тѣ-** man. 48.

сладъкопѣніе n. cantus suavis int.

сладъкопѣсньнъ adj. θελξιμελής dulce sonans **-гѣ-** man. 60.

сладъкорѣчивъ adj. dulce loquens **-тѣ-** bus. 1024.

сладъкость f. suavitas ber.

сладъкъ adj. γλυκύς dulcis, suavis sup. **лкы сътъ** - svjat. γλυκύρρυτος hom.-mih. adde chron. **коль сладъка словеса твоа** bus. 290. **жалосни слышати и**

сладъци alex.-mih. 187. сладкаа и вещи и име laz.-vuk. 117. сладъкъ при пѣти вѣше greg.-lab. кладѣзь сладокъ dan. comparat. слаждний bon. men.-mih. слажде sup. слажде меда и сыта hom.-mih. слаждьше sup. 5. слайше š.-gl. 66. 78. сладъчай dial.-šaf. сладъчкіе оусъпѣнеши svjat. что іестъ слажде, свѣтъ ли или тъма; sup. тако ти мънѣ сего свѣтл слаже ваше спсѣніе; zlatostr. nsl. osladuoti, sladčica, slaščica bulg. sladun arbor quaedam pokl. 1. 40. gr. ἡδός lat. suavis (svadvis) lit. sald (salsti), saldus goth. sutis ahd. sozi ags. swet scr. svâd: svâdu ztschr. 2. 134. Bopp 1. 35. 149. Pott 2. 1. 318 319. 457. mey. 1. 384. curt. 1. 195. сладенекъ trigl.

сладъцѣ adv. ἡδέως dulce sup. op. 2. 2. 152. greg.-lab. men.-mih. - оусне sabb. 58. - веселе се 165. - того вьпрашаешь 171. - лобызаше и men.-mih. γλύκιον dulcius man.

сладьство n. dulcedo op. 2. 2. 302.

сладѣти -ѣж -ѣюши vb. dulcescere trigl.

сладѣати -аж -аюши vb. dulce reddere alex.

слама f. stipula солома per. 112. зголовье соломы наткано dan.-izv. 268. magy. szalma scr. kalamas schreibrohr gr. κάλαμος lat. calamus, culmus ahd. halam curt. 1. 108: de στρα-τη ahd. strô and. strâ non videtur cogitandum.

сламьнъ adj. stipulae ex.

слама v. слѣмя.

слана f. πάχνη pruina bon. greg.-naz isaak. ber. зной, слани же и мьглнше dioptr.-lab. надя - ok. 78. слань alex. nsl. slana, mrzla rosa meg. bulg. slanъ; slanъ slani milad. 473. ni te slanъ poslanila 234. lit. šal frigere šalna, šarma let. sal, salna cf. russ. серень pol. śrzon ztschr. 11. 163. cf. серѣнь, слота.

сланикъ m. emporium salis danič.

сланица f. emporium salis mon.-serb.

сланость f. salsugo pat. misc. op. 2. 2. 303. men.-mih.

сланоутькъ m. ἐρέβινθος cicer frag.-serb. men.-vuk. addo sup. 29. 30. triod.-mih 43. сланоутькъ извра(с)ти покелѣ izv. 8. 150. сланоутькомь нитіемь ἐρεβίνθοις τρεφόμενος prol.-rad. 136. якоже отъ сланоутка младоу листоу отъкрѣпившоу са man.-vost.; pro огурцы azbuk.; pro горохъ рогатый ber. видъ сочива подобнаго граху. A. Гильфердингъ, письма I. 168. graeci ναοὺτ, turcae leblebi appellare dicuntur сланжътькъ sup. 30. bulg. slanutъk pokl.- 1. 39.

сланъ adj. ἁλός salis pent.-mih. ἁλικός salsus šiš. 190. hes. ἁλμυρός salsus hom.-mih. ἁλμυροφόρος salsuginosus sup. 260. adde š.-gl. 92. pat.-mih. вода слана izv. 6. 385. кладѣзь солонъ dan. nsl. slan, slanina bulg. slan, slaninъ čech. slaný magy. szalonna lardum rum. слънинъ.

сланыти са -ыж са -ыюши са vb. applicari растахоу и сланыхоу са ыко и пиани georg.-vost.

сланжътькъ v. сланоутькъ.

слапъ m. fluctus въ слапы въпаднѣть op. 2. 2. 461. вльнкы, слапи, каменны dioptr.-lab. вльнъ и слапи dioptr. 302. chrys.-duš. 21. оузь рѣкоу на - 41. слапь aquae ex edito loco desilientes danič. не въ волны ли оубо многы и слапы же каменны и брегы и соухоты и заверты оль ἄρα κύμασι πολλοῖς καὶ ἀμπότησι καὶ τῇ ἀναρηδήσει dioptr.-vost. nsl. slap woge, wasserfall, tempestas: blisk i slap človeka lehko buje (ubije) hung. slab vapor dain. 93. croat. slap fluctus hung. serb. slap aspersio undarum maris stul. lit. salpa заливъ.

сластво n. voluptas pat.

сластимъ part. qui dulcis redditur alex.

сластоврѣдіе n. ἡδυπάθεια voluptas -вредіе op. 2. 2. 199.

сластолюбивъ adj. φιλήδονος voluptuosus ant. antch. -ко питіе prol.-mart. adde krmč. 56. io.-sin. men.-mih.

сластолюбіе n. φιληδονία amor voluptatis ant. antch. domet. dioptr. int. io.-sin. ioann. ber.

сластолюбьнъ adj. φιλήδονος voluptuarius io.-sin. chrys.-lab. int.

сластолюбьць m. voluptuarius ber.

сластострастіе n. ἡδυπάθεια voluptas ant.-antch.

сластохотіе n. voluptas frag.-bulg.

сластохотѣніе n. ἡδυπάθεια voluptas op. 2. 2. 261. ant. antch. кьсыкого сластохотѣнна тоужди соуште izv. 491.

сласть f. τρυφή deliciae dial. ἡδονή voluptas sup. ostrom. hom.-mih. ἥδυσμα dulcedo пиромъ сласть пътоус ἥδυσμα greg.-vost. dulcedo sup. addo nom.-barb. нахотѣти са властий svjat. chron. 1. 91. ἔδεσμα edulium ant. πάθος passio šiš. 179. - блоудна krmč.-mih. къ - ἡδέως libenter ant. sup. 365. ἥδιστα libenter šiš. 111. къ - приемьше šiš. 6. въ не -

имѣти ἀηδῶς gravatim men.-mih. pro страсть sup. 260. nsl. slast; mi ni nobena jêd v slast; oslasen dulcis lex. poslasen naschhaft.

сластьнъ adj. ἡδύς suavis, dulcis sup. aut. ἡδονῆς voluptatis op. 2. 2. 115. adde isaak. поими себѣ женоу, ыковоуже самъ хощеши, ыковаже есть къ ткой оугодъ сластна οἷα πέφυκεν εἰς σὴν ἀρέσκειαν ἡδίστην dioptr.-vost. -нѣе ἡδιστα šiš. 137.

сластьнѣ adv. ἡδέως suaviter antch. - и люблише leont.

слѣти v. сълѣти.

слатина f. ἕλος palus op. 2. 2. 148. aqua salsa, salsugo bon. ber. ziz. azbuk. землю плодовитоу въ слатиноу psalt.-iut. -saec. xii. окрѣтъше въ слатинѣ водоу cyr. 17. 15. nsl. serb. čech. slatina rum. златинъ salsedo.

слатинъстънъ adj. salsus.

слашть adj. ἡδύς suavis teste dobr. olim prov. 12. 11. слашнй беспечальнъ въ оскоудѣнии боудеть ὁ δὲ ἡδὺς καὶ ἀνάλγητος κ. τ. λ. parem. 1271. слашн беспечальнь въ оскоудѣнии боудеть triod. -mih. 139. иже есть слашъ въ съньмищихъ виноу ἡδὺς ἐν οἴνων διατριβαῖς parem. 1271. иже есть слашь въ съньмищихъ triod.-mih.

слезена f. σπλήν splen dioptr.-lab. georg. sabb. 62. misc.-šaf. 145. prol.-mih. 168. слезены op. 2. 2. 460. слѣзена georg. dioptr. -lab. 269. misc.-šaf. 161. ex.-op. 2. 1. 20. слѣзею и доушникъ σπλάγχνα καὶ πνεύμονα dioptr. -vost. слѣзина: смѣховьное слѣзиноѫ ми разоумѣвай dioptr.-leop. 266. о лѣковоую есть селезны долга и тонка izv. 669. селезена alex. злѣзена prol.-vuk. слезень alex. nsl. slezena; slezeno meg. slezena habd. slizena lex. suzana rib. croat. slizena verant. čech. slezena pol. śledziona nserb. slozyna scr. plihan gr. σπλάγχνον, σπλήν lat. splen, lien ir. selg ir.-gl. 118. ztschr. 4. 13; 5. 369; 6. 13. curt. 1. 253. corss. forn. 150.

слива f. prunus dan. 13. 58. -š.-gl. 82. подь сливою glag. sub prino, ubi interpres de pruno cogitabat šaf. -pam.-dostavky i opravy čech. sliva lit. sliva magy. szilva cf. ahd. slêha, slêa schleche.

слизъкъ adj. lubricus слизкий, сколзкий trigl.

слина f. σίαλον saliva men.-mih. pat.-mih. tur misc. напльнивъши оустъ своихъ слинь men.-mih. слины падаютъ изъ оустъ vost. 2. 153. nsl. slina bulg. slinkъ, sljunkъ russ. слина, слюна gr. σίαλον lat. saliva ahd. slîm nhd. schleim lit. seile curt. 1. 340. corss. forn. 19. cf. плюти: nota čech. slimák pol. ślimak oserb. šiink limax corss. form. 429.

слиноватъ adj. salivosus trigl.

слобод- v. свобод-.

словесити -шж -сиши vb. dicere: habes cum злѣ: словѣсить злѣ ѻца и матерь какологеї ev. 1270.

словесие n. verba, oratio, uti videtur свѣтити словесиемь оучениикы cyr. 23. соломоне мьнѣ добрѣ и мждрѣ зѣло оухъщрение тако и словесию и мльчанию greg.-naz.

словесовлти -соуж -соуѥши vb. loqui, uti videtur cozm. 5.

словесьникъ m. facundus, uti videtur апостолы соуще словесникы belg.

словесьнъ adj. λόγου sermonis šiš. 87. λογικός rationalis sup. man. λόγιος facundus proph. adde -вьсн- bus. 69. orationis sup. -весна моужа greg.-mon. 61. на пытание словесьное sborn.

словесьство n. sermo, uti videtur int. 280. словество int. 10.

словесьце n. λεξείδιον vocabulum op. 2. 2. 37.

словешение n.: родное словешение φσιολογία physiologia cyr.-hier.

словити -влѭ -вишн vb. loqui словитъ сѧ на дїавола per. lxxvm. не позвка никого простымь именемь, нь кыѣхъ господо словлшше званиемь prol.-rad. 34.

слово n. gen. словесе, словеси et слова verbum eloz I. 702. словеси божиа šiš. 99. словесемъ bon. сыне и слове бога живаго sabb. 99. слове христе боже izv. 516. да накаплють ти словеса слажша медоу izv. 427. ласковаш словеса dan. отъ многъ словесъ ἐκ πολυλογίας anteh. словесы прѣможетъ (recte -жете aor.) ѧ и посрамисте meth. 4. словомь и прѣмоудростию своею създалъ человѣка cyr. 3. прокла ы словесьмь господьнымь svjat. словеса оукорклыа ὄνειδος hom.-mih. не познаваше ни слова bell.-troj. 12. слово богови дати о людехъ chrys.-lab. словесе любодѣанаго nicol. слово дати polliceri sup. 22. λόγος ratio sup. littera alex.-mih. 84. serb. slovo littera rum. словъ idem.

словоковати -коуѫ -воуѥши vb. loqui правьдьно словоуеть ant.-izv. 8. 102.

словодаривъ adj. iniuriosus остръ есть

и словодарнѣ ὀξύς ἐστι καὶ ὑβριστής zlatostr : vocabulum dubium.

словоиштъць m. qui rationem sibi reddi vult истязаемоу отъ колика словоищьць men.-mih. 203.

словокоторие n. λογομαχία rixa ne in кжюже потрѣкж приносатъ словокоторие gtog.-naz.

словолюбикъ adj. φιλολόγος philologus man. 45. adde spec. 30.

словолюбьць m. philologus sup. 265.

словообразие n. sensus dubius hom.-mih.

словописатель m. orationum scriptor dioptr. словописателѣ и цѣлрописателе sup. λογογράφος historiae scriptor sup. 62.

словописьць m. orationum scriptor chrys.-lab.

словоположьникъ m. λογοθέτης cancellarius misc.-šaf. ber.

словопрѣние n. λογομαχία inanis rixa šiš. 168.

словопрѣпирати сѧ -ѧ сѧ -ѧжѣ сѧ vb. λογομαχεῖν rixari šiš. 200.

словопрѣти сѧ -ѧ сѧ -ѧ сѧ vb. verbis pugnare gr. λογομαχεῖν

словослов- v. **славослов-**.

словослоушитъ adj. cui potest verbis persuaderi leont.

словосѣятель m. verba seminans dioptr.

словотитла f. compendii signum (τίτλος), littera c (слово) lineae imposita cod.-serb.

словъствовати -коуѧ -коуѣши vb. dicere sbor.

словѣце n. λογίδιον vocula barl. čech. slovce словичко trigl.

словѣнинъ m. slovénus словѣне chrabr. 89. op. 2. 2. 72. chron. 1. 2. 3. 9 etc. словѣне izv. 627. вси погании словѣне ex.-op. 2. 1. 9. да сѧ сраміѧютъ (оу)бо вси пошибении и скврънии мълѣхи и вси погании словѣны, языци словѣрии. и иже сѫще мѣжать самовластно ex. словѣнинъ bus. 393. словѣнина родомь izv. 617 кългаре же и словѣни и сръби danič. словѣни hom.-šaf. нофича, нже соуть словѣни bor. izv. 670. словѣномь suf. 21. рогъ. чюдь. словѣнѣ bus. 390. словѣнѣ bus. 775. σκύθης scytha op. 2. 1. 163. словѣнинъ ῥιπαῖος (cf. ῥιπαία ὄρη) словѣнь pl. g. op. 2. 2. 153. σκλαβηνός slovenus сълкыни op. 2. 2. 152. adde chron. 1. 52. 18: 62. 3; 65. 13 словѣномъ meth. 3. de bulgaris et pannoniis nsl. sloven: slovenom pl. d. trub.; slovênec trub. rum. словѣни; словѣнискъ cf. alb. škja bulgarus.

словѣньскъ adj. slovenicus изъыкъ - op. 2. 1. 45; 2. 2. 411. chron. 1. 3. 5. 7 etc. per 7. 16. cyr. 29. in Bregalnica izv. 6. 384. -скыи родъ op. 2. 2. 426. chrabr, 89. -ско племя op. 2. 2. 410. izv. 526. на -ско окрашьше ex.-op. 2. 1. 8. -ска рѣчь chrabr. 89. грамота -скаа bus. 750. ростиславъ кнѧзь - bus. 780. прѣложити отъ грѣчьска изъыка къ словѣньскъ izv 527. скатаго ова кирила, оучитель словѣнска zap. 2. 2. 101. климента. епископа словѣньска izv. 541. словеньскъ ber. x op. 1. 191. izv. 670. -скы книгы meth. 4. cyr, 23. кнѧзь - meth. 4. -скоу езыкоу cyr. 1. -скимъ азыколъ op. 2. 2. 241. adde cyr. 23. по -скоу op. 2. 2. 14. adde op. 2. 2. 141. ant.-hom. nsl. slovênska dezela τὸ ἰλλυρικόν trub. пѣше литоургыю словѣньскыимь езыкомь cyr. 23. кѣнцемъ оуказе азыка словѣнскаго cyr. 29. прелоужиѣ къпша книгы отъ грѣчьскаго изъыка на словѣньскыи izv. 627. прѣгладьше (-клада-) отъ еллиньскыихъ книгъ на словѣньскоие писаниие izv. 671.

словѣньскъ adv. slovenice chrabr. 90. ex.-op. 2. 1. 18. cyr. 23. -кен- ex. meth. 5. словѣнски кесѣдоуютъ bus. 775. словѣньскы и жидовьскы τῇ τε ἑλληνίδι τῇ τε ἑβραΐδι apoc.-vost. nal slovênski trub. illyrice. selavonice habd.

словити сѧ -ѩ сѧ -ѩти сѧ vb. accelinari int. 130. nsl. slonéti: zaslon velum segel meg. lit. šlėti rum слон schlagbaum gr. κλίνειν lat. clinare ahd. hlinêm Graff 4. 1094. mey. 1. 348. 405.

словница f. elephas nom.-barb. misc.

словокъ adj. ἐλεφάντινος eburnens alex.-mih. 138. bus. 917. op. 1. 198. одрѣ - hom.-mih. chrys.-lab на одрѣхъ -ѣхъ op. 2.2.87. зоубъ - ex.-op. 2. 1. 17. nsl. slonôv; naslonova kost lex.

словоковъ adj. eburneus ioann. int. отъ кардѣ -кыихъ ἀπὸ βάρεων op. 2. 1. 71. кожа -кова ἐλεφαντίασις men.-vuk. prol.-rad. 89.

словоначалникъ m. elephantorum praefectus - или словомъ началникъ ber. gr. ἐλεφαντάρχης.

слонъ m. elephas nomoc.-bulg. ephr. ioann. int. ex.-op. 2. 1. 17 bus. 172. nsl. slon; naslon lex. čech. slon pol. słoń lit. stauas; šlajus, šlejns, šlapis: primum e slavica lingua fluxit.

слота f. hiems grom. misc -šaf. 179. мразомъ и слотою и зноемъ prol.-vost.

велика вѣтра въстание и слота men.-mih. 346. russ. **олота** čech. slota pol. słota.

слотьнъ adj. χειμερινός hibernus **дьнь** - svjat.-mat. 10. bus. 275. op. 2. 2. 396.

слоугa m. δοῦλος servus; διάκονος servus šiš. 125. adde sup. chron. 1. 113. **слоугом** š.-gl. 88. **начатъ казати тиоуны, приставьникы и слоугы** vita-theod. 27. **слоугъи пилатовъи** pl. nom. cloz I. 827. **слоугa десная** παραστάτης δεξιός greg.-naz. **божие слоугы** pl. nom. šiš. 125. **слоугы црькоувные** pl. nom. krmč.-mih. 180. **слоугы фарисеи** pl. nom. gen. 50. 7. -pent.-mih. **злыи иего слоугы** pl. nom. bor. 55. **слоугамь царевѣмь** prol.-rad. **вьси слоугы** prol.-rad. **слоугамь съчитани быше** chrys.-lab. lit. slugas slavicum est rum. **слъгъ** magy. szolga: szolga-biró Grimm contulit skalks vertretang 51. 83.

слоугованиие n. servitium prol. ber. - **рабовь** chrys.-lab. **коумиромъ** - op. 2. 1. 165. - **тѣлоу** ioann.

слоуговати -гоуѭ -гоуеши vb. διακονεῖν servire prol.-rad. sup. pat prol. antch. prol.-mart. chrys.-lab. adorare sup.

слоугокапиштьско n. idololatria **въ безбожии и къ слоугокапищьствѣ** vost.

слоудьнъ adj. ἀπόκρημνος praeruptus **на слоудьныхъ живоуща горахъ** ἐν ἀποκρήμνοις οἰκοῦντα ὄρεσι in praeruptis montibus habitantes cozm.-ind.

слоудити -ждѫ -диши vb. sensus dubius: **ыкоже си агниа или аврамь, исаакъ и иоань и соущии съ ними перьскыне игрьци слоудеще** men.-mih. 161. cf. **съклюдити** fornicari.

слоудъ f. τὸ κρημνόν locus praeruptus **оустроми са стадо съ слоудве въ море** κατὰ τοῦ κρημνοῦ per praeceps ev.-int.-vost. **са оустроми все са стадо скинноше по слоудвамъ въ море** ev.-int.-vost. **въ слоудвы въвѣгнеть** εἰς κρημνὸν ἐφάλλεται cozm.-ind.

слоудьба f. locus praeruptus **по слоудьбамъ** κατὰ τοῦ κρημνοῦ matth. 8. 32. -op. 2. 1. 133. cf. praeced.

слоудьнъ adj: praeruptus **взьди на врьхъ горы слоудьныа** ἀνάβηθι ἐπὶ τὴν κορυφὴν τοῦ λελαξευμένου deut. 3. 27. -vost. cf. **слоудьвьнъ**.

слоужарь m. magistratus quidam gram. 203. 322. **великыи слоуджарь** 204.

слоужда f. sensus ignotus: **достоить ѥмоу, да въ слоуждахъ молить са** psalt.-vuk. 48: error forte latet.

слоуждениие n. sensus dubius: in homilia de matrimonio inito cum matertera in margine op. 2. 1. 145.

слоужение n. servire, servitium chron. sup. θεραπεία cultus sup. **идоломь** - εἰδωλολατρεία š.-gl. 89. λατρεία cultus šiš. 81. διακονία servitium šiš. 3.

слоужитель m. διάκονος famulus. pyrg. ioann. int. šiš. 69. 127. ἱερεύς sacerdos ant. antch. **сѣ соуть литоургии слоужители** izv. 563. **слоужители коумиромъ** izv. 694. **великыи божиѭ слоужителы** cyr. 27. λευίτης levita op. 2. 2. 260. adde chrys.-lab. hom.-mih. chrys.-duš. sim. II. 6. chron. - **быти** ἱερατεύειν krmč.-mih.

слоужительникъ m. servus dioptr.

слоужительница f. famula pat. sup. prol.-vuk. dial.-šaf. men.-mih. prol.-rad. 70. **поставлена въ цьркыви слоужительницею** prol.-mih.

слоужительнъ adj. ministratorius ioann.

слоужительство n. ministerium chrys.-lab.

слоужити -жѫ -жиши vb. διακονεῖν ministrare ostrom. ὑπηρετεῖν ministrare; ἱερατεύειν sacra peragere ostrom. ἱερουργεῖν sacra peragere sup. λατρεύειν colere sup. ostrom.; olim legebatur etiam rom. 15. 16. **литоургиюо** - sabb. 143. pruss schlûsitwei.

слоужьба f. δουλεία servitus sup. ὑπηρεσία ministerium sup. διακονία servitium cloz I. 249. šiš. ostrom. λειτουργία liturgia sup. 139. **слоужьбами и молитвами** svjat. ostrom. **-боу творити** prol.-vuk. **мьша, рекше** - meth. 6. λατρεία cultus šiš. 232. ostrom. - **коумиромь** cozm. **идольска** - εἰδωλολατρεία cloz I. 609. σπονδή libatio **-боу просыпа** men.-mih. adde **понти на -бѫ** bell.-troj. 10.

слоужьбица f. servitium krk. **-бьца** pat.-mih.

слоужьбовати -боуѭ -боуеши vb. servire **чистѣ и безъкровнѣ когови служьбоваѭ** ἐθεράπευον margar. 1530.

соужьбоначалие n. praefectura mon.-serb.

слоужьбоначальникъ m. servorum praefectus chrys.-lab.

слоужьбьникъ m. διάκονος famulus dial. sbor. int. typ.-chil. misc.-šaf. zak.-serb. **-жебн-** bus. 135.

слоужьбьница f. famula prol. **вѣкше чрьдою** - prol.-mih.

слоужьбьнъ adj. λειτουργίας; λειτουργικός liturgicus - **дохъ** hom.-mih. **сьсоуды -ныие** šiš. 181. **-ныие слоугы** hom.-mih. **-ныие одежде** sabb. 170. **-но былие**

prol.-mart. слоужьбьнъимь образъмь izv. 447. чиса того слоужьбьнаго sborn.

слоужьникъ m. διάκονος servus op. 2. 2. 260. antch.

слоужьница f. sensus dubius: съ литномь въ ноутрь манастирл сице: въ игоуменно, оу сокницоу, къ слоужницоу и по всѣхъ келиахъ typ.-nic.

слоужьнъ adj. δούλου servi pent.-mih. mir.

слоужьнь adj. poss. servi на роукахъ -жиихъ int. 131. λατρευτός всего дѣла слоужны exod. 12. 16. lev. 23. 7. -vost.

слоузъ m. χυμός succus op. 2. 2. 201. 460. dioptr. io.-clim. слоузь sup. 315. 17. adde io.-sin. приемлющю храканию слоузъ dioptr.-vost. приемлмщоу храканию слоузъ dioptr. слоузоу же пакы кровью растваряемоу dioptr.-vost. иегда въ жтробѣ слоузь немѣкыштоу зьль выпадеть, паче продлъжитъ неджгъ sup. 315. κόρυζα mucus слажомъ нѣкыимъ и нистечениемъ хаθάπερ κορύζη τινί καὶ κατάρρῳ margar. 1530. хракотина и слоузь и жльчь dioptr.-lab. φλέγμα pituita въ слоузѣ, въ кроучинѣ ἐν φλέγματι, ἐν χολῇ cozm.-ind. ὀζωδίας вьсѣю слоузл врачьвою ἐν πάσῃ ὀζωδίας θεραπείᾳ io.-clim. λέπος squama dial. 343. serb. sluzina ea pars carnis glutinosae, quae cartilaginibus adhaeret stul. germ. schlick, schlich schlamm weig. 2. 595.

слоуньце v. слъньце.

слоути, словж, словещи vb. nominari, clarum esse op. 2. 2. 38. chron. 1. 3. 30; 16. 30; 50. 21; 118. 24; 213. 21. словѣ̀кше sup. 41. словѣ̀ı, словжштоу, словжштлш sup. словы оубо вы hom.-mih. 27. о словыи моужю и славныи чловѣ̀че hom.-mih. 119. словжщюе римлинъ примѣжение greg.-naz. въ словоуштиі градь sabb. 12. градь словоущи ok. 83. мъногамъ повонемъ словжщамъ greg.-naz. словоущи hom.-mih. 159. словещюе слово περιβόητος men.-mih. словещимь (recte словоущимь) nobilibus leont. словеть ex. per. 1. 24. да тѣмь доброчьстиемь словеть hom.-mih. 133. сице иѣ̀ъ причастие словеть vost. 1. 226. словиахоу благословити отцы свѧтии izv. 563. - см: словеть се sabb. 187. на краи землю прьвославиемь словоущити се sabb 103. ѥлкмже ѥ и свѧтоуоумоу готовко слови см глаєть bus. 269. nsl. slovêti, slujem, slovim; slovênje fama lox.; ga imam na slutu, za sumu, če le vrag ni, ga bom spazil (cf. слъх, слъıх et lit. klus) russ. слыть, слыву; переславль colloquium словоутный, словоутный ipat. čech. slouti pol. słynąć lit. šlove gloria klau-s-au audio goth. hliuth, hliuma ahd. hlût; hlosêm audio ags. hlyst and. hlôdhr ir. clú fama ir.-gl. 85. 98. gr. κλόω, κλέος lat. cluo, cliens, inclutus scr. çru audire çravas zstchr. 8. 266; 9. 235. beitr. 1. 17. 110. Bopp 1. 100. 142. 233. Pott 2. 1. 586. curt. 1. 121. mey. 1. 349. 413. weig. 2. 19. 20. 21. corss. form. 53. 240. 378.

слоутнѣ n. κλέος gloria ant. adde men.-mih. claritas sup. - и добро и благо hom.-mih. 168. - оугасаѥть antch. λαμπρότης splendor greg.-naz. чрѣсъ - παρὰ δόξαν svjat.-op. 2. 2. 393. отъ толика богатьства и слоутьıи въ сию ницѣтоу дондохомъ vost.

слоутъ m. qui audivit, ni fallimur: ови оубо самокндыци чюдесъ моужа сего бъıвъше, ови же слоути его bus. 434. in vita s. Macedonii 28. febr. serb. slut praedictio; slnta ominator; slutiti ominari.

слоухо n. gen. слоушесе лобьός ima auris pars на слоушеса оушню сынома юго десна ἐπὶ τοὺς λοβοὺς τῶν ὤτων etc. ex. 29. 20. pent.-mih. ѥлмаже лѣнивии късте слоушесы ἐπεὶ νωθροὶ γεγονατε ταῖς ἀκοαῖς hebr. 5. 11. -vost. се см въдаи въ маногъıхъ слоушеса greg.-naz. cf. оухо.

слоухоблюститель m. qui auditu captat дьıволъ нѣсть срѣдьцекиндыць, ноу - men.-leop. 69.

слоуховьнъ adj. ἀκοῆς auditus hom.-mih.

слоухъ m. ἀκοή auditus sup. ostrom. men.-vnk. barl. šiš. 171. meth. 5. cloz I. 70. слоуха dual. ostrom. божий - bus. 291. - чюдесемь prol. pyrg. слоухома стоужати ἀκοὰς παρενοχλεῖν krmč.-mih. слоухома стоужаєть vost. 1. 437. до слоуха стоюща hom.-mih. прочьть въ слоухъ късѣмь prol.-mart. къ слоухы павлокы сьııышюе се доиде prol.-mart. ни слоухъмь хотъıше того слъıшати vita-theod. слово кьıидеть въ слоуха дроугаго къздоухомь dioptr.-lab. οὖς auris ev.-novg. men.-leop. tur. слоуха ѥи прокрьıтьıше prol.-mih. нѣсть погоубилъ слоуха τὰ ὦτα greg.-naz. прикладаєть слоуха своа на послоушание vita-theod. кьıиде кепьк нашь въ слоуха господьнѣ ioann. отвръзоуть се моужеви слоуха и очи men.-mih. φήμη fama men.-vnk. изиде слоухъ его въ вѣсѣи сѹрии zogr.-izv. 4. 371. на

слоухъ оушеси ἐπὶ τὸν λοβὸν τοῦ ὠτός exod. 29. 20. -vost. ниже краевы (-ви) слоуха косноукы сѣ greg.-mon. разкрꙑзоста сѧ слоуха его ev.-mih. b. adde chron. I. 29. 90. 129.

слоухънъ adj. sensus dubius: ѩ малѣй коупѣли, ижє ѥсть близь слоухънаго мѣста men -mih. 175.

слоуч- v. сѣлоуч-.

слоушати -аѭ -аѥши vb. ἀκούειν auscultare ostrom. ant. antch. sup. chron. per.

слоушьнъ adj. ἀκοῆς auditus hom.-mih. слоушно сътвори(с)ѧ ἀκουστὰ ποιήσατε ierem. 31. 7. -vost.

слъза f. δάκρυον lacrima šaf.-frag. 31. sup. слъза ostrom. -зльза sup. 71. 408. слезл bon. chron. слъзь нанесение misc.-šaf. слъзы испоушлати greg.-mon. слъзами радость смѣшалше greg.-mon. 77. слъзоу лозноую напои съ киномь misc.-šaf. 159. usl. solza; skuza, slojza; solzêti spärlich rinnen vip. sraga stilla meg. od srage udarjen trub. bulg. sʼlzi; sʼldzi milad. 20. 87. croat. selza Veglia oserb. sylza drev. schladza: scr. srdž emittere ztschr. 4. 25.

слъзити -жѫ -зиши vb. δακρύειν lacrimari ant. antch. chrys.-lab. sup. 209. -доухомь men.-mih. слъзѣхоу greg.-lab. слъзити надь останькы оубиенꙑихъ chrys.-lab. - сѣ chrys.-lab.

слъзовьнъ adj. δακρυώδης lacrimosus слъзanteh.

слъзолюбивъ adj. φιλόδακρυς lacrimarum amans vost. 1. 412.

слъзоточьнъ adj. lacrimas fundens gr. δακρυχόος.

слъзъкъ adj. ὀλισθηρός lubricus сладъкъ ѥсть плодъ смокве и слъзькъ sup. 258. 27.

слъзьнъ adj. lacrimarum sup. - χλѣбъ lavr.-op. 31. -зно око men.-mih. -зни соуште sabb. 92. -зною любовию sabb. 48. - источникъ sim. I. 17. -зно множьство ioann. -зно одьжденне sabb. 64. кысть тѣло сей наше слезьно и старости повинъно zlatostr.-saec. xvi. slzna teleze fris.

слъньце n. ἥλιος sol cloz I. 577. 679. 783. sup. ostrom. гнѣ - misc.-šaf. 173. слънъце cloz I. 328. 329. 561. 949. слъпъцю cloz I. 329. 852. слньце cloz I. 787. слоуньце prol.-mih. ant.-hom. triod.-mih. слндце nicod. 198. паче .з. слнчь свѣтьлѣйшь παρὰ ἑπταπλάσιον τοῦ ἡλίου λαμπρότερος izv. 553. негопырємъ слнце spec. 43. паче слньнд зарьное лнце sabb.-typ. 116. слньцоу снюцюу prol.-rad. аще кто простреть ризоу свою кнѣ, да снметь на ню слъньце, по три оутра да приметь епитемию годины (с)ѧ sbor.-kir. 10. ѥгда о съмрьти помысли господь(deus), тогда слза паде изь ока господьна(-ꙗ), а та -(оу)ко слза наречеть господь слньце а мѣсець nom.-barb. слньцоу къ западоу прѣклонышоу сѧ chrys.-lab. слньце кысть на заходѣ pent.-mih. слньце сьблькы сѧ и окльче сѧ къ тьмоу hom.-mih. слньцоу приникшоу ἐν τῷ καύματι men -vuk. usl. solnce bulg. slʼnce: слънъце est deminut. thematis *слъно serb. sunovrat russ. солнсходъ, сслнопекъ, солнсосядъ pol. słonko lit. saule f. scr. sûr fulgere sûr sol goth. sauil and. sôl goth. sunna ahd. sunna celt. w. heul Ebel 112. ztschr. 2. 134; 4. 349. beitr. 2. 165. Bopp I. 34. 55. curt. 1. 367; 2. 128. mey. 1. 355. corss. form. 386. 589: ad слънъце noli cum šaf.-staroż. 252. trahere осой, присой.

слънъцезарьнъ adj. lucidus uti sol -нимь лоучами bus. 690.

слънъчь adj. solis градъ - esai. 30. 17. -proph. mat. 50. свѣтъ - esai 30. 26. -proph. mat. 48. коудѣть свѣтъ мѣсячь акъ свѣтъ слнчь καὶ ἔσται τὸ φῶς τῆς σελήνης ὡς τὸ φῶς τοῦ ἡλίου esai. 30. 26. -vost. солнче мѣсто chron. I. 107.

слънъчьникъ m. ἡλιακόν locus apricus pyrg.:adde фарось -ка палатьнаго men.-mih. 394. на ниже нарицаѥть сѧ фарось сѣдь -нице ibid. 373.

слънъчьнъ adj. ἡλιακός solaris hom.-mih. triod. sbor. - жега alex. ἡλίου solis -ни прѣходи deut. 33. 14. -pent.-mih. въ стокъ- men.-vost. къ захоудоу слънъчьноуоумоу svjat. жрьць града -на ἡλιουπόλεως pent.-mih. cf. ahd. sunnipure wäck. 53. - кроугъ nicod. -нꙑми зарами krmč.-mih. печение слньнъно ἥλιος φλέγων prol.-rad. 25. adde chron. -неч- sup.

слъпати -аѭ -аѥши vb. ἅλλεσθαι salire водꙑ слъпающаѧ io. 4. 14. -op. 2. 2. 304. слъпаѥть op. 2. 2. 203. оучѣнци бездьнъ глоубока, оуимъ же мѣлчаливаго съпаѥть не везъ вѣдꙑ въ тѣхъ io.-chin. cf. scr. sr. srp ire lat. serpere cf. слѣпати et nota: аще слъплеть сѧ нѣко съ земѣѧ pat.-mih. 37.

слъпъ v. сѣлъпъ.

слътие n. fama, nomen мнозн оуко то-

лико слышемь христианѣ, а по житью еллини izmar. 1509. cf. слоутие.

слъшалъць m. qui audivit ниже самъ слышалець кысть οὔτε αὐτήκοος ἐγένετο neque ipse audierat ev.-int. -vost.

слъшание n. ἀκοή auditus sup. ostrom. triod. svjat.-mat. 8. въ оужасѣ о странномь слышани кысть sabb. 156; male свѣштание sup. 206. 10.

слъшатель m. ἀκροατής auditor int. chrys.-lab. – слова laz.-vůk.

слъшати -шѫ -шиши, гаго -шаѣ -шаеши vb. ἀκούειν audire sup. cloz II. 1. 35. bon. ostrom. -шаемь prol.-mart. да не слъшитъ тъштими словесъи cloz I. 115. слъшаша величиа божиа своимь изыкомь per. 7. 24. кожьствьнаго иоуагелиа слышавь prol.-mih. – добромь срѣдцемь и благомь слъшаще слово izv. 510. – сѧ: рѣка, иже слышитъ се доунавь men.-mih.: nota ча слыши попомь germ. gehören glag.-saec. xv. λάτεσθαι dici sup. 306. drev. schlänsse prnss. klausîton let. klausît ztschr. 5. 400. ahd. hlosên mhd. losen adde ahd. loskên, lûschên mhd. lûschen weig. 2. 19. 66.

слѣ v. селѣ

слѣдивѣ adj. sagax (de cane) акы слѣдивыа пси κύνας ῥινηλάτας sborn.-vost. cf. magy. szeléndek.

слѣдити -жѫ -диши vb. ἐξιχνιάζειν investigare зависти-men.-mih. ἀνιχνεύειν men.-vuk. слѣдити по господѣ бозѣ моемь ies.-nav. 14. 9. -vost. sequi prol. sup. 170. investigare sup. 159. nsl. slêditi, oslêditi.

слѣдованиѥ n. consecutio по -нию ordine sup. 400.

слѣдъ m. ἴχνος vestigium pat. sup. chrys.-lab. chrys.-frag. ioann. chron. слѣда ножнаго dial.-šaf. обрѣсти слѣды о-гроко̀у greg.-lab. слѣдъ орлоу летанию lavr.-op. 18. слѣды ранамь leont. слѣдъ болѣзни dial.-šaf. простирае слѣды скрьбьи laz.-vuk. иди слѣда мене παῖς κατ' ἐμοῦ men.-vuk. prol.-cip. иде слѣды братне свое gen. 37. 17. -pent.-mih. погнавъ слѣдъ ихъ bulg. слѣды свѣтлости пришьдьшоу men.-vuk. въ слѣды ити sequi sup. 253. ὁπλή ungula exod. 10. 26. -pent.-mih. идоуть въ слѣдъ šiš. 201. ити къ слѣдъ š.-gl. 88. вълѣзе въ слѣдъ человѣка num. 25. 8. -mat. 55. въ слѣдъ похотий своихъ не ходи izv. 491. въпиють къ слѣдъ насъ mat. 33. въ слѣдъ ихъ погнати prol.-mart. да и поимоуть въ слѣдъ себе vita-theod въ слѣдъ тебе тещи sim. l. 10. шьдъше въ слѣды плъти ἀπελθοῦσαι ὀπίσω σαρκός šiš. 216. по слѣдоу апостолъ isaak. ходити по слѣдохъ его isaak. по слѣдъ izv. 616. nsl. slêd investigatio lex. slêdi tandem; poslêdi, poslêd, na poslêd; slêdnji extremus hung. quisque trub. rês. meg. slêherni spang. sličkerni bulg. sled nego tekʺat milad. 171: čech. sled cf. scr. sr ire, ergo сл-ѣдъ.

слѣзина v. слезина.

слѣзъ m. malva слѣза не ѩжды mat. vi. слюзь, слюзовъ trigl. nsl. slêz hibiscus, althaea, malva sliz lex. sklêz janeč. čech. sléz pol. ślaz oserb. šlez.

слѣмя n. δοκός trabs ако слѣмена изгорѣть ὥσπερ δοκοὶ ierem.-ep. 55. есть ако слама храмное ὥσπερ δοκὸς τῶν ἐκ τῆς οἰκίας ierem.-ep. 19. -vost. ierem. -epist. 19. -proph. mat. 50. слама храмное op. 1. 101. 102. слѣменьхъ svjat.-op. 2. 2. 396. ἰσχὸς malus сътворити тебѣ слѣмена елова τοῦ ποιῆσαί σοι ἰστοὺς ἐλατίνους iez. 27. 5. -proph. ostrog. слѣмена елова mat. 50. соломена svjat. zlatostr. saec. xvi; pro трамъ. ber. nsl. slême dachfirst slêmen dain. 18. serb. šljeme čech. slémě pol. ślemię oserb. slomjo nom. loci lit. šalma magy. szelemen.

слѣпание n. ἅλμα saltus hom.-mih.

слѣпати -плѫ -плеши et -плѫ -плеши vb. salire то ти ме младениць насоучи по твоемь целовании чрѣзъ кьство слѣпаѥ hom.-mih. 11. слѣпаѥ pro слѣпаѥ hom.-mih. 208. ἅλλεσθαι salire слѣплоующаѧ op. 2. 2. 61. вода жива и свѣплѣжщи, слѣпащи (recte слѣплѣжщи) же на достоиныа ὕδωρ ζῶν καὶ ἁλλόμενον, ἁλλόμενον δὲ ἐπὶ τοῖς ἀξίοις quae vivit et salit, salit autem tantum in dignos cyr.-hier. стоуденець воды живы и слѣпляща отъ лнвана βοιζοῦντος cant.-cant. 4. 15. -vost. слѣпающоу op. 2. 2. 117: miraberis Vostokovium statuere infinitivum слѣпити.

слѣпити -плѫ -пиши vb. excoecare chron. 1. 163. per. 91.

слѣпица v. слѣпьць.

слѣпорожденъ adj. coecus natus mon.-serb. 62.

слѣпота f. τυφλότης coecitas hom.-mih. prol. isaak.

слѣпотовати -тоую -тоуеши vb. τυφλώττειν coecutire ioann.

слѣпотьнъ adj. τυφλότητος, ἀσραείας coecitatis dial. men.-vuk. оузл слѣпотьна prol.-cip.

слѣпъ adj. τυφλὸς coecus sup. - недѣнѣмь окомь nomoc.-bulg. idem. men.-vuk. - рѣди сѧ ѕ.-gl. 46. сна книга недоуцюмоу и разоумѣющомоу писѣмьла, а не недоущюмоу слѣпа recens scriptum in nom.-mih. nsl. slepir; slepič amphisbaena habd. russ. слѣпнуть gr. κλέπ-τειν lat. clepere pruss. auklipts occultus lit. slèpti (expectabam šl-) celare let. slèpt goth. hlifan ztschr. 7. 168. Pott 2. 1. 790. curt. 1. 119. meg. 1. 364. weig. 1. 490. cf. тантн et та-ть.

слѣпаликъ adj. excoecans нъ не ико слѣпьлико ѥстъ слнце οὐχ ὅτι τυφλωτικός ἐστιν ὁ ἥλιος cyr.-hier.

слѣпьство n. coecitas ant.-hom.

слѣпьць m. τυφλός coecus antch. hom.-mih. isaak. sup. слѣпьцин pl. n. matth. 23. 17. 19. -ev. 1164.

слѣпьчь adj. poss. coeci.

слѣпѣти -ѣѭ -ѣѥши vb. coecutire trigl.

слюзь v. слѣзъ.

слѫкакъ adj. curvus слѣкашь bulg.-lab. 56. 62.

слѫковатъ adj. curvus bus. 917.

слѫкъ adj. σαγάνιον inflexus nicol. prol. vuk. слѫкъ dioptr. acad. слѣкь men.-mih. 188. 189. dioptr.-lab. слоукъ chron. per 106. 12. слоукь nicol. chrys.-lab. prol.-mih. hom.-mih. окрѣте члокѣка слоука, глоухъ и нѣма prol.-belg. 17 aprilis слоуцин испракланютъ сѧ izv. 8. 152. слоуци испракланютъ сѧ men.-vuk слоукни простирлютъ сѧ matth. 11. 5. -op. 2. 2. 240. слоуцин простреніе пріемлютъ bor. 66. слоукнимь испрлкленіе sabb. 208 nisl. slôk macer; slókast idem; sloknoti se sich durch einziehen des athems dünn machen; slukav curvus habd. slukonežje poples habd. sklučen curvatus hung. croat. sklučen inclinatus hungpol. śleczeć sich plagen: notabis, inter s et l aliquotïes l. videri omissum; cf. въсланѣти et въсклонѣти; слоудити et склоудити: слѣзъ et nsl. sklêz; слѫкъ el nsl. sklučen hung.

смаглъ adj. φαιός fuscus соутъ телеса смагла и чермна фаіа̀ καὶ πορφᾶ ex. μέλας niger смагла ѥсмь и докрл μέλαινά ,εἰμι καὶ καλὴ zlatostr. -saec. xvi. μελάγχροος fuscus malal.-vost. per. xlvii. vost. 1. 204 adde ѥстъ нѣкто изѣкръ и смаглъ svjat -op. 2. 2. 400. pam. 128. ex. 181. - лице(мь) lavr.-op. 15. смагло и не кржгло имъı лице de christo nomoc.-bulg. 34. 35. смаглъ клѣскъ имоуци aphrod. lavr.-op. 46. смаглъ ex. 182. 183. смаглъ блескъ имоуци vost. 1. 43. смаглъ лицемь prol.-vost. cf. psl. посмагъ, посмага serb. smagnuti obfuscari; cupere živ. 66. 117. prismagnuti 2. smagliv 69. klruss. smahły siccari russ. смага sitis, fuligo смажни уста var. 240. смягнуть arescere смутлъ čech. smahnouti, smahlý pol. smażyć frigere; smagać, smagnąć scutica ferire; smuga streifen oserb. smaha bräune lit. smoge ictus cf. gr. σμήχειν, σμώχειν, σμύχειν mey. 1. 388.

смаглѣнъ adj. fuscus околкъ сѧ къ смагльныа ризы и плачныа prol.-vost.

смарагдокъ adj. smaragdi par. - камыкь pent.-mih.

смарагдъ m. σμάραγδος smaragdus men.-vuk. -до pent.-mih.

сминдалъ v. семиндалъ.

смилѧгъ m. σμίλαξ smilax clim.

смило n. ϕερνή dos шкожи ѥ смило хаѳ' ὅσον ἐστὶν ἡ ϕερνὴ exod. 22. 17. -proph.

смильнъıй adj. -лнос adulterium sbor.-kir. 52. роспоустъ, смилнос. заставнос, оумъıчъıкъ per. 34. 27. cf. čech. smilný lascivus; smilnik, smilnice, smilství pol. smilstwo lit. smilus leckerhaft.

смирънъıа f. σμύρνα myrrha men.-vuk.

смирънъıескъ adj. smyrnensis prol.-rad.

смиѭщиѥ n. γέλως risus ant. antch. смъıсборъ.

смиѣтелънъ adj. ridens смѣа-ор.2.2.317.

смиѣти сѧ, смѣıѭ сѧ, смѣюшн сѧ vb. γελᾶν ridere; καταγελᾶν matth. 9. 24. -ev. novg. - комоу ant. pat. isaak. смиѣти сѧ sup. смѣюшн сѧ etc. sup. смъıѣти сѧ svjat. antch. смѣюти сѧ bus. 157. смѣюмь part. pyrg. смѣа сѧ bus. 272. смѣюшеть сѧ op. 2. 2. 85. смѣıѭоу сѧ ѥмоу hom.-mih. 77. vgl. gramm. 3. §. 238. смъıѣ- svjat. смъıѭоу сѧ ѥмоу καταγέλων αὐτοῦ svjat. слѣютъ мя сѧ dan. смиѣ сѧ неможению нѫ καταγελῶν τῆς ἀσθενείας αὐτῶν prol.-rad. паденнѣ иного не смѣй сѧ izv. 579. nsl. smejati se drev. schmygsa: scr. smi, smajé rideo gr. μει-δ-άν lat. mi-rus ahd. smie-l-en let. smê Bopp 1. 232. curt. 1. 293; 2. 261. mey. 1. 342.

смокъ m. ὄφις serpens op. 2. 2. 39. δράκων draco ex. dial. op 2. 2. 330. 460. azbuk. alex. на великаго змиѭ и строптивааго смока ἐπὶ τὸν μέγαν δράκοντα τὸν σκωλιὸν τὸν ὄφιν dioptr.-vost. змиѭ же и смокы δράκοντάς τε καὶ ὄφεις dioptr.-vost. змиа великъıа, ижѥ нари-

чють сѧ смокове chronogr.-vost. змеи и стрѣптивалго смока dioptr. 244. змѣя и смоковъ pl. acc. dioptr. жезль смокомь прѣобрази virgam in serpentem transmutavit leont. жезла смокомь измѣнивь men.-mih. 193: male смокы op. 2. 2. 460; bulg. smok milad. 373. 536. bezs. čech. pol. smok lit. smakas.

смокъкиня f. ficus proph.

смокъкиниѥ n. συκαῖ fici ioël 1. 7. -proph. mat. 50.

смокъкинъ adj. fici -ккинъ sup. 256. 258.

смокъкица f. συκῆ ficus -кк- vost. 1. 300.

смокъкичиѥ n. συκαῖ fici -кк- proph.

смокъкиѥ n. fici -ковьѥ chron. 1. 72. 30.

смокъковьница f. συκῆ ficus -ковьн- ostrom. -ковън- assen. -ковн- ziz. ber. š.-gl. 88. krmč.-mih. hom.-mih. ardž. bus. 104. -ковьница misc. 36. -кевьница sup.

смокъковьничьникъ m. ficus (fructus) -ковничникъ alex.

смокъковьничьнъ adj. συκῆς fici -ков- nicol. -ковничьноѥ листиѥ chrys.-lab.

смокъковъ adj. συκῆς fici -ков- sup. triod. pent.-mih. frag.-serb. -saec. xiii. -но листиѥ chrys.-lab. смоквѣно листиѥ misc.-šaf.

смокы f. gen. -къвє σῦκον ficus sup. 221. 254. 255 etc. men.-mih. šiš. 190. frag.-serb. -saec. xiii. triod.-mih. izv. 469. дивыи - συκομορέα sycomorus sup. 258. sg. n. смоки frag.-glag. 19. смокви bon. sup. 255. смокка prol.-mih. sg. g. смокъвє sup. смокъви sup. смокъви sup. frag.-serb. sg. d. смокви sup. sg. a. смокъвє sup. смокъвє sup. sg. l. смокви sup. frag.-serb. sg. i. смокъвиѭ ostrom. sup. смоквию frag.-serb. prol.-mih. pl. n. смокви sup. glag. смокъви šiš. 190. pl. g. смокъвъ men.-mih. смоквыи typ.-chil. pl. a. смокви sup. смокъвы pent.-mih. смокови dioptr.-lab. смокъви mat. 32. ѣда можеть смокы масличныѣ створити или лоза смокъви; μὴ δύναται συκῆ ἐλαίας ποιῆσαι ἢ ἄμπελος σῦκα; iac. 3. 12. -vost. nsl. serb. smokva bulg. smokinъ croat. smoki rum. смекин goth. smakka ztschr. 5. 4; 9. 8; 11. 174. orient 1. 526. cf. nsl. smok obsonium. penus marc. croat. smok obsonium verant. serb. zasmočiti condire stul.

смокынъ m. ficus зелиемь и смокины и финикы uomoc.-bulg. 160. bulg. smokinъ bezs. so smokini go je hranila milad. 170: vocabulum dubium.

смокыни f. ficus смокиныѣ alex.

смола f. ἄσφαλτος bitumen pent.-mih. pix prol. pan. 230. misc. ῥητίνη resina pent.-mih. gen. 37. 25. -glag. смолж варити dial.-šaf. вележди ихъ плъни тимиана, смолы и вонѣлиць vost. вельблоуди ихъ полны фимиана и смолы и воньлиць αἱ κάμηλοι αὐχῶν ἔγεμον θυμιαμάτων καὶ ῥητίνης καὶ στακτῆς gen. 37. 25. -vost. nsl. smola; smolnica turdus meg. croat. smol fuscus verant. rum. смоалъ lit. smala theer Pott 2. 1. 291.

смолити, -лиж -лиши vb. picare чѣло смоли сѧ men.-leop. 83.

смолынъ adj. ῥητίνης resinae -но врѣкиниѥ men.-vuk. adde dial.-šaf. -на растрьва men.-vuk. рѣка вся смольна izv. 569. лодиѣ, въ ниχъжє несенъмъ бъти, смолиѣ per. 11. 27.

смолѣньскъ adj. τῶν σμολένων smolenicus стрълы смоленскы dioptr. 384. смолиньскъ hom.-šaf. 6. въ странахъ смоленьскыχъ in Bulgaria op. 2. 2. 456. dioptr.-lab. idem dioptr.-leop.; adde -лен- per. 2. chron. -лин- ber. xxiii. -лѣнининъ, -лишининъ in Russia.

смолѣнъ adj. picis смолѣна растрьва ἡ τῆς πίσσης ἀπώλεια prol.-rad.

смотр- v. съмотр-.

смочина f. serpens - или жаба nom.-lab. 18. cf. смокъ.

смрадость f. foetor int. 187.

смрадохраχранѥниѥ n. foetorem servare io.-sin.

смрадъ m. δυσωδία foetor ant. sup. смрадомь злымь дышоуціоу δυσωδίαν ἀφόρητον ἀποπνέουσαν prol.-mart. ὀσμή odor proph. adde greg.-naz. chron. - чловѣчии dial.-šaf.

смрадьникъ m. graviter olens georg. mir.

смрадьнъ adj. graviter olens prol.-mih. ѣзеро -дно dial.-šaf. -дно и гадно nom.-barb. - грѣχъ par. δυσωδίας mali odoris sup.

смраждати -аѣ -аѥши vb. inquinare не смраждай лице своѥ chrys.-lab.

смрѣдний adj. rustici, rusticorum ipat.

смрѣдоуєтьць m. os (comedentis) foetidum reddens чеснолоука смрѣдоуєсьца frag.-serb.

смрѣдъ 1) m. plebeius sup. 76. 10. црю соущемоу смердъ глаголаше тῷ βασιλεύοντι ὁ ἰδιώτης ἔλεγεν cyr.-hier. - и пиць чловѣкъ ex.-op. 2. 1. 21. adde ex.-op. 2. 1. 11. pro alius codicis поселѣнинъ ex.-op. 2. 1. 34. смьрда bus. 389. смердъ bus. 398. смѣрдъ per. 47. 20.

bus. 398. смедръ pro смердъ ἄγριος hos. 14. pro селявинь sap. 17. 16. -mat. 53. adde 52. акн смерди мелютъ men.-leop. 421. nest. 75. 22. 23; 98. 11; 105. 2; 117. 2; 118. 6. 8. 2) adj. смьр'дла чедь pro оубогаа ex.-op. 2. 1. 33. ыкоже и смр'дла чедь ex. russ. сиердъ. смердовичь rum. смърд adj. sordidus pol. smard, śmierd scurra: nie dla was to piszą statuty, smerdowie, ale dla panow Linde cf. lit. smirdas foetor, homo, nequam et šaf.-star. 108. arm. npers. mard.

смрѣдькъ adj. rusticus смрѣдьнаа чадь ex.

смрѣдѣниѥ n. δυσωδία foetor ant. antch. int.

смрѣдѣти -ждѫ -дишн vb. ὄζειν foetere io.-clim. sup. смрьдѣнть ostrom. -дѫ δυσώδης graviter olens sup. 143. σαπρός putris cloz II. 83. камыкь смердѧщь ѳεῖον op. 2. 2. 41. -дѣщи κοπι prol.-mart. вниомь смрьдѣ chrys.-lab. не смрьдѣнть лнухами трапеза постещаго сѧ chrys.-lab. смрьдѧщиѥ тѣла izv. 487: male -дѣще δυσειδεῖς prol.-mart. - сѧ chrys.-lab. nsl. smrdêti lulg. smrъdlikъ pokl. 1. 64. trêvа smъrdelikъ milad. 37. smъrdoglavec 21. drev. schmarde lit. smirdas ztschr. 7. 226. Pott 2. 1. 291. corss. -form. 431.

смръкати -аѭ -аѥшн vb. nasum emungere сморк- trigl. сморкачь mucosus trigl.

смръкъ m. tubus, canalis вездна, отъ нижеже исходитъ ыко сморкы источьници на животь нашь prol.-mih. 191. cod.-serb. e russico transscriptus pro смрьци prol.-vuk. ыко смерцы нѣкоторнн испоущаютъ сѧ источьницы καθάκερ σίφωνες georg.-vost.

смръкъ m. mucus смаркъ trigl. nsl. smrkelj mucus šmrkel lex. šmrkelj habd. smrkov mucosus meg. smrknoti stertere vip. naribus flare lex. smrčati stertere vip. serb. šmrk pol. smark, smarkać oserb. smorkać russ. сморкнуть emungere lit. smarkata.

смръцати -аѭ -аѥшн vb. haurire pat. 280. ыкоже облаци отъ морꙗ дождовъ съмрьцающе τὸν ὑετὸν ἀνιμώμεναι pluviam haurientes psalt.-theod.: nota съмкрьчемы про σιφώνων op. 2. 2. 303.

смръчати -чѫ -чишн vb. φορεῖν sorbere, ebibere dial. pat. 280. ex.

смръчиѥ n. arboris genus смрьчиѥ azbuk. acad. cf. смрѣчиѥ.

смрѣчь m. κέδρος cedrus смрьчемъ svjat. коудеть къ смрчь великъ ἔσται εἰς κέδρον μεγάλην iez. 17. 23. -vost. смерчь vost. serb. smreka iuniperus smrjeka, smrjek, smrk, smrča stul. čech. smrk pol. smrok, świerk.

смрѣчь m. σίφων siphon смрчь нѣбсьнъıй op. 2. 2. 201. vost.-op. 267. adde io.-sin. azbuk. съмрьчевъ и вълнъ испѣлѥнїѧ io.-clim. смерчь clim. 206. смерчь trigl. pro пиявца ber. azbuk. slov.-novg. b. съмкрѣнне есть смрьчь нѣбсьнъıй io.-clim russ. pro фортуна ziz. смрѣчь иже съ нѣбесе съвръженое пръзорьство pat.-bnlg. io.-sin.: nota male съмьрьчемы τῶν σιφώνων ex. 42. смерчнмъ idem ex. russ. смерчь rum. смърк antlia adde сморцъ ber. ziz. смерць trigl.

смрѣшть v. смрѣчь.

смрѣчл f. κέδρος cedrus правединкь ыко и вннискъ процѣтеть, ыко и смрѣчл иже въ доубравѣ оумножитъ сѧ ὡς ἡ κέδρος ἡ ἐν τῷ λιβάνῳ πληθυνθήσεται psalt.-theod.

смрѣчевьница f. iuniperus nov.

смрѣчевьнъ adj. iuniperi nov. cedrorum proph.

смрѣчніе n. κέδροι cedri psalt.-theod. с'мesai. 41. 19. -proph. op. 1. 89. 119. mat. 47. izv. 8. 145. съкроушнтъ господь смрѣчне доубравьное τὰς κέδρους τοῦ λιβάνου psalt.-theod.

смрѣчь f. iuniperus сѣдь подъ смрѣчью ἐκάθιζεν ὑποκάτω βαθμέν 3. reg. 19. 4. -vost.

смрѣчь m. κέδρος cedrus op. 2. 2. 643 izv. 8. 145. с'м- iez. 17. 22. -proph. croat. smrič iuniperus verant. cf. serb. smrjeka iuniperus nsl. smrêka abies habd. bulg. smrekov milad. 370.

смоуглость f. color pullus trigl.

смоуглъ adj. fuscus, uti videtur prol. nov. 28. смурый alex. cf. смаглъ.

смоучати -чѫ -чишн vb. repere смоучещаа ἑρπετά ex.-op. 2. 1. 28. рыкы въ водахъ смоучнмъıн ἕρποντες repentes io.-dam. op. 2. 2. 303.

смъкати сѧ -чѫ сѧ -чеши сѧ et -каѭ сѧ -каѥши сѧ vb. repere -кати сѧ bus. 918. всѣмъ пѣкжщнмь иже сѧ смычетъ по земли ex. по земли смыкающи сѧ помыслы evang. смыкающтнмъ сѧ зоресѣаг repere sup. 380. nsl. presmeknoti pertransire hung. vêje smukati lex. smuknoti currere schlüpfen na smuk sprungweise rib. smučko lubricum steier. smuka schleifbahn; schlitten smicati se

lubricare habd. serb. prismucati se repere mik. smucati živ. 135. 137. pol. smuknąć streicheln lit. smukti, smuoku ausgleiten cf. russ. dial. смыкнуть mit dem geigenbogen streichen.

смъкъ m. fides **смыкы** alex.

смъцати -аіж -аюши vb. trahere **коньмн смицань** pat.-šaf. 247. 351. **смыцаноу бывъшоу** συρόμενος prol.-rad. 65.

смъчькъ m. λωριστής fidicen krmč. 44. **нли гоудьць нли смычькы** krmč.-mih. 58. **гоудьць юсть смычькы, иже гоудѣть лоучьцемь** ibid. pol. smyczek fidelbogen lit. smičėlas.

смъчьникъ m. fidicen **-чн-** alex.

смы- v. **смы-**.

смѣдъ adj. μαυρός, μέλας fuscus **смѣдъ** teste dobr. 195. in codd. serb. **смьдо** op. 2. 2. 460. **чрно, нлы и смьдо** μαυρόν, ἄλλη μελανόν dioptr.-vost. - **образомь** misc.-šaf. **чрьно, смѣдо, кѣло** dioptr.-lab. dioptr.-leop. 138. rum. **смѣд** pallidus pol. śniady, śniady, śniedź čech. snědý, sněd' cf. curt. 1. nr. 293.

смѣйна f. dos **акы смѣиноу дахъ** op. 2. 1. 117. cf. **смѣйно**: utrumque obscurum.

смѣйно n. ὁμιλία debitum coniugale, concubitus, recte dos **смѣйно да дасть юй** ὁμιλίαν αὐτῆς οὐκ ἀποστερήσει exod. 21. 10. -pent.-mih. **дам же юй смѣйно** προῖκα ἐπίδος αὐτῇ slavostr. **дасть и фарасъ въ смѣйно дшери свои** ἔδωκεν αὐτὴν φαραὼ ἐν φερνῇ τῇ θυγατρὶ αὐτοῦ ios.-nav. 16. 10. -vost. **потрѣбныа ѥм ризы и смѣшное** (pro **смѣйно**) **ѥм дасть ей** καὶ τὴν ὁμιλίαν exod. 21. 10. -vost.

смѣлость f. contumacia trigl.

смѣлъ adj. audax mir. trigl. bus. 1025. usl. smelec hung. pol. śmiały, śmiałek.

смѣль genus dubium φερνή dos **ижоже юсть смѣль дѣвицоу** καὶ ὅσον ἐστὶν ἡ φερνὴ τῶν παρθένων exod. 22. 17. -krnč. pent.: vocabulum dubium cf. **смѣйно**.

смѣльство n. θράσος audacia 1. macc. 4. 32. -proph. mat. 53.

смѣльствовати -кoуѫ -кoуюши vb. τολμᾶν audere.

смѣнне n. τόλμα audacia pyrg. τόλμημα hom.-mih. permissio leont. 105.

смѣнънъ adj. τολμηρός audax hom.-mih. 26.

смѣти, смѣкъ, смѣюши vb. τολμᾶν audere **смѣ** pat.-mih. chron. 1. 14. 31; 113. 19; 207. 2. **смѣша** 103. 36; 180. 14. **како юси смѣкал кълѣсти** πῶς ἐτόλμησας κλέψαι **мя** super me dormientem leont. nsl. **smêti**; to ni smit storiti rib. cf. **съмѣти** et **смѣшти**.

смѣховьнъ adj risus ephr. **смѣховьное слѣзиною ми разоумѣкаи** dioptr. 266.

смѣхословити -влѭ -вишн vb. nugari ber.

смѣхословіе n. nugae int. 138.

смѣхословьць m. nugator izv. 548.

смѣхотворьнъ adj. laetificans **хытрость -на** krmč.-mih.

смѣхотворьство n. nugae ber.

смѣхотворьць m. γελοιαστής scurra greg.-naz. bus. 808. 812. misc. prol.-mih. εὐτράπελος scurrilis men.-mih.

смѣхотворіѥнне n. scurrilitas triod. tur. io.-sin. gr. γελωτοποιΐα.

смѣхъ m. γέλως risus sup. pat. **-хы тькати** adde **смѣхове неоудрьжими и гроухотьлнвн** greg.-naz. **идеже нѣсть смѣха. нь сѣтованне** hom.-mih. **правьдьнии въ смѣхъ соуть** svjat. **кждѣть на смѣхъ** mat. 49. **смѣхоу и пороуганию коудевѣ** hom.-mih. 13. **смѣхоу бывае вѣсомь** sim. II. 10. **смѣхоу бываѥть дѣтьмъ** sborn. **сътворить та смѣхоу врагомъ** svjat. **положилъ нъı ѥси смѣхоу высѣмъ чловѣкомъ** greg. -naz.

смѣхъливъ adj. χαροποιός laetificans **-лнвы очи** prol.-mart. **очню -вѣхъ** misc.-šaf. 138. - **очима** men.-leop. **смѣхъливоѥ члкоу** svjat. - **чловѣка** krmč.-mih. 189. **съ смѣхъливомь не примѣшай сѧ** ephr.-belg. adde ephr. pat.-šaf. isaak. dioptr.-lab. misc.-šaf. sabb. 140. **смѣхъливъ** op. 2. 2. 317. **смѣхъливо лице** men.-mih.

смѣшливъ adj. qui nugatur pat.-šaf. cf. **смѣхъливъ**.

смѣшьникъ m. γελοιαστής iocator hom.-mih. ant. **смѣшникомъ не примѣшати сѧ** ephr.-vost. **аще ли ходнхъ съ смѣшникы** vost. iob 31. 5. -ostrog.

смѣшьнъ adj. ridiculus prol. ioann.

смѣшьнѣ adv. γελοίως ridicule men.-vuk. **-шнѣ** frag.-serb. καταγελάστως hom.-mih.

смѣıти, смѣкъ, смѣюши vb. τολμᾶν audere šiš. 216. leont. chrys.-lab. chron. greg.-mon. 78. men.-mih. **смѣнмъ** antch. **что смѣı срдце твое** mat. 54. cf. **смѣти**.

смѧглъ v. **смаглъ**.

смѫрна f. smyrna prol.-rad.

снага f. προκοπή profectus **о добре творѫцінхъ со снагою слышл нли видѣ** κατὰ τῶν εὐπραγούντων τῇ προκοπῇ ἀκούων ἢ ὁρῶν pal. 1494. **ѣргоу** opus **ижоже оумлъ амоу, тако и снага его** ὡς ὁ νοῦς αὐτοῦ, οὕτω καὶ τὸ ἔργον αὐτοῦ

pal. 1494. studium glag. op. 2. 2. 239. благоколнаꙗ - op. 2. 2. 238. nsl. snaga mundities; ornatus meg. honor hung. snažiti condecorare lex. bulg. snagъ corpus pat.-bulg. 6. corpus, robur croat. snaga vigor luč. verant. snažan gnavus, sedulus verant. serb. snaga robur stul. čech. snaha studium pol. snażny mundus cf. scr. snâ lavari lett. snâ torquere mey. 1. 340.

снаготa f. τάχος celeritas **невъзможно есть оубѣжати дрьжавы и снаготы гнѣва его** φυγεῖν τὸ κράτος τῆς ὀργῆς αὐτοῦ καὶ τὸ τάχος greg.-naz.

снадь adv. ἐξ ἐπιπολῆς superficie tenus **не снадь пишемь** οὐκ ἐξ ἐπιπολῆς χαρασσόμενος non leviter ac superficie tenus hom.-mih. 54. **скрижали не снадь пишемыꙗ** ἐξ ἐπιπολῆς op. 2. 2. 80. čech. snad pol. snadź, sna, snać nserb. snaź.

снаксарь v. **синаксарь**.

снасть f. instrumentum alex.

сничавъ adj. περίεργος curiosus, male sedulus krmč. 1. tim. 5. 13. -šiš. 166. nsl. sničav keck, witzig janež.

сничьство n. luxuria, potius curiositas cf. cinistue, znicistvę fris. 1. 3. Kopitar, glag.-cloz. xiii.

снопиѥ n. καταδεσμός ligatura; manipuli meu -vuk. prol. prol.-lab. - **десетиое** misc.-šaf. **накладьше снопиꙗ** men.-vuk.

снопокиѥ n. manipuli; nota κλάδος ramus **оусѣче -вша** ἔκοφε κλάδον ξύλου iudic. 9. 48. -pent.-mih.

снопъ m. δέσμη fasciculus ostrom. ἐπίδεσμος ligatura men.-vuk. δράγμα manipulus sup. 29. nsl. bulg. serb. snop rum. **сноп**.

сноубити -блѭ -биши vb. appetere **сни иже блоудница снѣбать** ἀγοράζοντες svjat.-op. 2. 2. 395. nsl. snubiti werben meg. zasnubiti devojku prip. snubač amator meg. snubok, snobok prip. 226. snobok 43. snoboki dain. 111. čech. snoubiti.

сноублѥнии n. appetere **поитъ** съ **собою неч(нс)тое блоужение вселоукаꙗгоу сестроу свою сноублѥнии** krmč.-saec. xiii.

сноубокъ m. qui appetit **аще кто коудеть сноубокъ** εἴ τις πορνοβοσκός krmč.-saec. xiii.

сноути -оуѭ -оуѥши et **-овѫ -океши** vb. ordiri **хытростию чертанна на основы сноують начатькы** bus. 920. - **сѧ: капле сновоутъ се** στημονίζονται hom.-mih. 207. nsl. snovati; osnova stamen habd. snutek zettel bulg. snovane se snove pokl. 1. 84. pol. snuć cf. goth. snivan properare and. snua vertere, torquere.

снѣха f. νύμφη nurus svjat. krmč. 266. men.-vuk. ѳv.-saec. xi. xii. -vost. dial.-šaf. misc.-šaf. **снѣха иѥ, рекше жена сына иѥ** krmč.-mih. **снѣха жена брата** kruš. **сноха** chron. per. bus. 127. **сноха скѣкровь кнѣть** sbor.-kir. **снаха** psalt.-vuk. **и сыноха сѧ ставши прѣдъ неѫ** cod.-saec. xvi. nsl. sneha, snaha: male sinaha bulg. snъha pol. sneszka ahd. snur lat. nurus gr. νυός scr. snušâ alb. nuse die neuvermählte ztschr. 1. 119; 2. 137. Bopp 1. 78. Pott 2. 1. 152. 300. curt. 1. 284; 2. 261. mey. 1. 401. corss. -form. 432.

снѣшиниⷭ adj. poss. nurus zak.-serb.

снѣшиниⷭ f. **аще поиметь женоу братъ мой, и имать она жена дьщерехъ отъ иного мьжа, немощьно имь посегноути дьщере, сирѣчь вьноукы снашиню, иже бѣ родила отъ иного мьжа** misc. 182.

снѣгъ m. χιών nix sup. lit. lett. snigti lit. snêgas goth. snaivs ahd. sneo ags. snaw celt. snechti nives Ebel 116. ztschr. 9. 27. beitr. 2. 172. curt. 1. 281. Pott 2. 1. 286. mey. 1. 388. corss. -form. 55.

снѣжанъ adj. χιόνεος niveus pat. prol. misc. prol.-lab. ant.-izv. 7. 43. **земли -жана** misc.-šaf.

снѣжьнъ adj. niveus ant. antch.

сок iu **пособиѥ** conferendum fortasse cum scr. sabh: sabha, de quo vide ztschr. 4. 372. cf. croat. sposob modus luč. meusobac, meusobština statuta-poljicae russ. **подсоба** adiutorium.

собица f. discordia, uti videtur **вьсхластиль зьлоую тоу мысль и оуставиль собицоу тоу** χαλινῶσαι τὸν τοῦ βαρβάρου θυμόν, ὁ δὲ γενναῖος etc. men.-mih. 237. in Georgii alex. vita Io. Chrysostomi graec. savil. viii. 199. 15. cf. **жсобица**.

собиѥ n. ὑπόστασις substantia **не вендаго или на ѥдино собьѥ бѣмь** greg.-naz. cf. russ. **собина** proprietas.

собо n. substantia **безъ соба слово ѥсть и доухъ** svjat. **разоумѣѥть же сѧ и въ ѕвоиемь собѣ** svjat. forma dubia: **собо, собъ**.

соболии adj. mustelae zibellinae pam. 233. **подо собольими одѣялы** dan. izv. 267.

соболь m. mustela zibellina **-ли** pl. a. per. 51. 33. russ. **соболь** pol. sobol rum. **sobol** talpa magy szoboly lit. sabula mlat. sabellinus Diez 1. 266. germ. zobel.

собота v. **сѫбота**.

сонь sensus nobis ignotus: **нмаши на сонь трож и четкоры полаты** chrys.-frag. 29.

сонъствие n. substantia pan.

сонъство n. ὑπόστασις substantia op. 1. 308; 2. 2. 81. ἴδίωμα, ἰδιότης proprietas svjat.-op. 2. 2. 396. adde 385 krnč.-mih. 181. 294. op. 2. 2. 81. 300. per. LXXXI men.-mih. hom.-mih. 197. pan. chron. 1. 48. ber. **трьмъ сонъствомъ** svjat. о **сватѣй троицѣ** **три** *разоумѣнїемъ* **сонъства** svjat. **кратьнъское сонъство любозь держати** georg.-vost.: proprietas trigl. **сжв-** op. 2. 1. 34. croat. sobstvo budin. 89. serb. sobstvo ziv. 8. 22. 94.

сонъственъ adj. ὑποστάσεως substantiarum ex.-op. 2. 1. 12. ὑποστάσεως hebr. 1. 3. -ex.-op. 2. 1. 29. adde pan. **сънес-** chron. 1. 48. 7.

сова f. γλαῦξ noctua krnš. pent.-mih. op. 2. 2. 147. int. 297. trigl. ἶβις ibis esai. 34. 11. -proph.

совати, соуѭ, соуѣши vb. ἀφιέναι mittere **соуличами совахомь** βέλη ἀφήκαμεν men.-mih. 269. **лоучѧ совахомъ** vost. 1. 415. **конь начатъ совати** per. 66. 9. **совлатъ** sup. 170. 27. - **сѧ** chron. 1. 144. 2. psl. **расова, соуличя** nsl. sunoti russ. всунуть, совать, сую; пересовецъ, засовъ; насывень čech. su pol. posowa lit. lett. šu cf. ser. sû incitare gr. σεύειν curt. 1. 348.

совий m. sensus ignotus: **лѣтъ же нмѣють отъ авимелеха и многого родоу скверьнаго совьѧ** (**совиы**) per. XXI. cf. **совица.**

совикъ m. explicatur прировнный даременности, опущенный ber.

совица f. sensus ignotus: **къ литовскыи родъ и аѣзѣкъ и къ проусы и къ емь и ко любь и нимь многы языкы. иже совицю нарицютъ сѧ, мнѧще и доуѣшамъ сконмъ соуща проводника къ адъ совьѧ** per. XX. cf. **совий.**

содома n. pl. sodoma op. 2. 2. 41. **отъ содомъ** greg.-naz. **къ -мѣхъ** nicol.: nota **на содомы крадоу** svjat. **-домъ** m. nest.

содомитинъ m. sodomitanus **къ -тѣхъ** pent.-mih.

содомитѣнинъ m. sodomitanus isaak. **родъ -тѣнинъ** isaak.

содомль adj. sodomitanus **кладыкы -лѣ** pent.-mih.

содомлянинъ m. sodomitanus nest. **-мьяне** sup. **-не** šiš. 62. greg.-naz. **-мьгreg.-naz. содомлямь и гоморямь** pl. d. nicol.

содомоложьствовати -коуѭ -воуѣши vb. sodomitam esse frag.-serb.

содомьскъ adj. sodomitanus sup. chrys.-lab. šiš. 201. sabb. 168. mat. 15. **-мискъ** sup. **грѣхъ** - misc.-šaf. - **клоудь** nom.-barb. **-ско дѣланиѥ** nom.-mik. 32. **-ско разорѧниѥ** chrys.-lab. **людьмь содомьсколъ** greg.-naz.

созомнъ m. sozomenus **коле коуръ созомене** izv. 596. **-мьноу** ibid.

созополь m. sozopolis prol.-mih.

сокалъкъ m. coquina, vas coquinarium prol. **не стажа себѣ ни горньца ни скалъка** οὐκ ἐκτήσατό ποτε χύτραν ἢ μαγειρεῖον ollam aut vas coquinarium vita s. sabbae -vost.: nota **и сѣкальци подъ прѣградами кывша** μαγειρεῖα γεγονότα ὑποκάτω τῶν ἐξεδρῶν iez 46. 23. -vost.

сокаль m. coquina aut.-hom. fortasse a secando: rad. **сек (сѣкѫ).**

сокальникъ m. colonus qui tributum **сокь** dictum pendere debebat mlat. socamannus men.-serb.

сокальница f. culina pat. **ниже пещь ниже сокалиница** misc.-šaf. 60. **въ сокалницѣ ли тѧ соуть поставили;** ephr.-vost.

сокальничьнъ adj. coquinae ephr.

сокальчии m. coquus.

сокальчийнъ adj. coqui.

сокальчинна f. coquina **сѣ-** ephr. acad.

сокальчьнъ adj. μαγειρικός culinarius iez. 46. 24. **-ostrog. сни хрѧми сѣкальчинни** οἱ οἶκοι τῶν μαγείρων iez. 46. 23. -vost. **скалоч-** acad.

сокачий m. gen. **-чиѧ** μάγειρος coquus **-чи** sg. n. ierem.-thren. 2. 20. -proph. mat. 50. **-чиѫ** sg. a. sup. **-чиѧ** pl. n. sup. **-чиѧмъ** pl. d. sup. nomoc.-bulg. 123. men.-mih. **-чиѧмъ старѣй** ἀρχιμάγειρος op. 2. 2. 115. **окл -чии** men.-mih. ὀφοποιός coquus **-чии** pl. n. greg.-naz.

сокачийнъ adj. coqui **не помълчю вамъ неповѣдати сокачийно тамо прѣславьно оуправлѣниѥ** io.-clim.

сокачийскъ adj. coqui **сокачийская хѫдожьства** greg.-naz.

сокачитьскъ adj. μαχελλικός macelli **грoудъ ѥсѧ отъ сокачитьскы трапезы отъѣмлати** ἀπὸ μαχελλικῆς τραπέζης io.-clim.

сокачь m. coquus op. 1. 101. bus. 388. aut.-hom. georg. nsl. sokač prip. 14. meg. cupediarius habd. **сокачица** habd. **сокачіѣ** subcocus habd. magy. szakács rum. **сокач.**

сокачьница f. coquina leont.

сокачьнъ adj. coqui πρ҃кпочи **сокачный ножь** chrys.-lab.

сокачьскъ adj. μαχελλικός macelli op. 2. 2. 202. adde pat.

сокница f. culina typ.-nic.

соколарь m. falconarius mon.-serbo.

соколъ m. falco alex.-mih. 102. cyr. 20. bell.-troj. 24. bus. 399. nest. mon.-serb. **коронамъ** - spec. 43. izv. 675. nsl. sekolič accipiter meg. bulg. sokol alb. sokol lit. sakalas ztschr. 3. 52. cf. scr. çuka psittacus çakuni; κόκκος ciconia: **сок-олъ**.

сокъ m. χυμός sucus ex.-op. 2. 1. 18. greg.-naz. dioptr. svjat.-mat. 9. sup. ber. bus. 263. misc.-šaf. ὀπός sucus greg.-naz. adde pat.-mih. georg. prol. ant.-hom. καρυκεία, καρύκευμα condimentum op. 2. 2. 115. 202. - **зелиы** ζωμός ius men.-vuk. ἔψημα pulmentum **доитъ сокомъ травоу** bus. 921. **чр҃квоокыдение** ѥсть **сокомь дѣлатель** ioann. **омочити хлѣбь въ соцѣ** leont. **сокъ маѣчьнъѣй** greg.-naz. **въкоушаи всищ-ѣхъ сокъ** izv. 669. **сокъ лещьнь** pent.-mih. **сокъ зелиань** ζωμὸς λαχάνων prol.-rad. 55. **строи сокъ** ἀρτύω χύτραν men.-mih. 153. ἔψημα coctile kruš. σῖτος cibus krk. nsl. croat. sok bulg. sok russ. **сокъ** oserb nserb. sok lens (cf. **сочивица**) magy. szak gr. ὀπός lat. sucus lit. sunka; sakas harz lett. svakas curt. 2. 52. 55. beitr. 2. 164. ztschr. 2. 131; 3. 412. 405; 11. 187. Bopp 1. 235. diefenb. or.-eur. 446. weig. 2. 532. corss.-form. 5. 27. Pott 2. 1. 983. mey. 1. 359. orient 1. 524.

сокъ m. κατήγορος accusator op. 2. 2. 53. **сока ни бѣ** κατήγορος οὐκ ἦν cyr.-hier.: nota **дроблѥна бѣаше плъть вса и сѣсѣчена, нь оумь ѥдиаковы сокь соущи ськоньчавше** men.-mih. 255. nullus zok aliquem accuset, nisi certo sub testimonio constet de damno; et si fuerit zok convictus testimonio fori comunis, lapidetur Iura županorum e saec. xii. nsl. obsok indago habd. serb. sok delator, testis čech. sok calumniator lit. sakas actor cf. goth. sakan ἐπιτιμᾶν abd. sachan ags. sacan and. saka accusare cf. **сочити**.

сокъ m. i. e. **соѣкъ** tributum frumentarium mlat. soca, socagium mon.-serbo. glasn. 15. 305. chrys.-duš. 44.

солеи f. solium in ecclesia: rectius forte **солиь**.

солило n. τρύβλιον patina ostrom. aut. antch. georg. **омочаютъ (а погинтающе) роукоу къ солилу** dan. proprie salinum; salinae mon.-serb.

солиште n. salina chrys.-duš. 12. mon.-serb.

солиштьнъ adj. ἁλός, ἁλῶν salis pent.-mih. psalt.-venet. ἁλικός salsus **море -шьно** serb. **море -шно** pent.-mih. **-чьнь** kruš.

соломоништъ m. salomonis filius; **-нничь** bell.-troj. 16. recte τελαμωνιάδης telamonis filius.

соломонокъ adj. poss. salomonis sabb.-typ. chrys.-lab. bus. 718. 722. sim. II. 3.

соломонокыскы adv. uti salomon pam. 125.

соломонъ m. salomon sup. hom.-mih. spec. 21 nest. **-моунъ** nomoc.-bulg. nicol.

соломонь adj. poss. salomonis bus. 715. 776. tur. chrys.-lab. cyr. 3. krmč.-mih. nest. **соудъ** - sbor.-kir. 23. **-мань** bus. 715. **-моунь** strum. ev.-mih. **-мюнь** strum.

соломоньскъ adj. salomonis svjat. **по пиѣкници соломоньстѣй** greg.-naz.

солоуиь m. Θεσσαλονίκη thessalonica prol. sup. 146. 148. domet. prol.-vuk. typ.-chil. prol.-cip. steph. nomoc.-bulg. asên 12. prol.-mart. pyrg. sabb. 170. men.-mih. prol.-mih. prol.-lab. men.-vuk. assem.-hes. 41. mon.-serb. cf. **солоуиь**.

солоуиь m. thessalonica men.-mih. men.-vuk. sabb. 95. greg.-lab. mon.-serb. **-нѣ** sg. g. prol.-rad. 61. **селоуиь** bor. xxv. prol.-mih. men.-leop. bus. 659. tur. per. chron. cf. **солоуиъ**.

солоуньскъ adj. thessalonicensis sup. greg.-mon. prol.-mih. prol.-mart. prol.-cip. prol.-vuk. šiš. xxi. 149. cyr. 1. sabb. 77. domet. misc.-šaf. alex.-mih. 27. typ.-chil. men.-mih. men.-vuk. nom.-mik. op. 2. 2. 472. **солоуньска область** sabb.-vindob. **сел-** men.-leop. meth. 3. bus. 419. sbor.-kir. 17. prol.-mih.

солоуниинниъ m. Θεσσαλονικεύς thessalonicensis šiš. 41. nomoc.-bulg. krmč.-mih. **-нинѣмъ** pl. d. sup. **-нѣкы-** svetk. 31. **павла апостола къ солоуниномъ посланиа** vost. **сел-** sbor.-kir. 36. meth. 4.

солоуниинъини f. thessalonicensis **анастасиа солоуниинъиа** ostrom. **-нѣкынъини** assem.

солъига f. βολίς iaculum vost. adde men.-leop. **солига** βάκλον baculum men.-vuk. adde prol.-cip. pat.-šaf. 78. **оловѣна солига** men.-mih. prol.-mih. 173. prol.-belg. **оловѣнѣми солигами** prol.-vuk. **солигами оловѣнами** кнѣнь молу-

βδοις τόπτεται prol.-mart. cf. шелыга acad.

соль f. ἅλς sal sup. соли трии кѣбли; соли два динара chrys.-duš. 46. 47. аще соль неслана коудѣть nicol. ѥ соли prol.-rad. меѭъ соли izv. 634. соли не вѣсили izv. 635. nsl. solnica bulg. solnicъ croat. soline verant. rum. солиицъ gr. ἅλς lat. sal goth. salt ahd. salz, sulza ir. salann ir.-gl. 114. scr. saras ztschr. 7. 24. beitr. 2. 164. curt. 2. 125. weig. 1. 474; 2. 535. diefenb. or.-eur. 415. corss. -form. 380.

сольникъ m. anthyllium -лн- trigl.

сольнъ adj. salsus -ноѥ море pent.-mih. стлъпь - greg.-naz.

сольскъ adj. salis mon.-serb.

соманитѣнъıни f. σωμανῖτις somanitis sup. 208.

сомъ m. in fontibus pslov. non legitur: nsl. som mugil lex. serb. som russ. сомъ pol. sum rum. сом lit. šamas lett. sams, soms.

сопанніе n. συριγμοί sibili dial.

сопати -плѭ -плѣши vb. tibia canere сопляще prol.

сопашька f. proboscis, uti videtur егда родить на водѣ (слонь), тогда подъемлеть его (тельца) риломь, и плава(ѥ)ть по водѣ, до где оукрѣпить сѧ, и дрѣжить подъ чрѣво сопашкоу misc. 9.

сопль m. αὐλός tibia men.-vuk. ber. acad. сопьми prol.-rad. гоусли и сопле chrys.-lab. гоусли или сопле вьспоушающии chrys.-lab. соплю pl. acc. prol.-rad. 30. - пастырьскиѩ ber. сопльвъ пастърьскинъѭ stichir.-vost. свиралнйхъ соплӗй men.-vuk. радоую сѧ концемь богонзбранъıй сопль lavr.-op. 34. χυτρόκαυλος luter лнинь - 3. reg. 7. 38. -kruš. canalis сопль проходный ber. доуга акы изъ оустъ нѣкыхъ сопльми привлачить водоу bus. 690.

сопль m. κρουνός fons saliens, recte forte mucus, res viscosa сопле кръвьные видѣ сьходѣщее κρουνηδὸν τὸ αἷμα κατερχόμενον εἶδε prol.-cip. prol.-lab. men.-vuk. изь ноздри(й) ѥмоу сополи течаахоу по брадѣ ephr. из ноздрий его сопле течаахоу по брадѣ ѥмоу ephr.-vost. adde не вьниде сопль въ афедронь; аще не вьниде сопль егова nom.-mik. 77. bulg. sopol-ьt mucus serb. sopolj, sopolina stul. russ. сопли f. čech. sopel, -ple pol. sopel, -pla nasentropfen, eiszapfen drev. zupaal.

сопльнъ adj. tibiae - глась μελῳδία men.-vuk. съглась сопльнь μελῳδία prol.-rad.

сопльнъ adj. muci, uti videtur сопльна болѣзнь prol.-mih. 88. сопьна болѣзнь prol.-vuk. in vita s. Flori 18. dec.

сополь v. сопль.

сопольство m. γλισχρότης viscositas op. 2. 2. 303. тоукость, сопольство λεπερότης, γλισχρότης io.-dam. cf. сопль.

сопотъ m. σωλήν canalis сопотн злодѣланию σωλῆνες κακουργίας man.-vost. rum. шипот scaturigo сопотъ locus bulgariae pokl. 1. 78. cf. rum. шипот puteus fistularis.

сопохъ m. σωλήν canalis georg.-vost.

сопохъ m. gluten apum пчельный клей azbuk. cf. сопль.

сопстн -пж -пѣши vb. αὐλεῖν tibia canere сопохомъ matth. 11. 17. -mat. 35. змнй сопѣше men.-mih. nsl. sopsti, sopêti anhelare sapa halitus croat. sopsti sugere verant. russ. сопѣть exire (de aqua, vapore, fumo) clamare cf. сопти.

сопти, сопж, сопѣши vb. tibia canere, recte flare сопѣльми пѣти и сопти georg.-vost.: de inf. in пти vide vergl. gramm. 3. §. 145. cf. сопстн.

сопоуха f. fuligo trigl.

сопоухъ m. σίφων siphon шкоже сопоуси нѣцин georg.-vost. шкоже сопоуси расыпаѣть сѧ ichn. čech. sopouch luftloch.

сопьнъ v. сопльнъ.

сопьца v. сопьць.

сопьць m. αὐλητής tibicen dioptr.-lab. matth. 9. 23. -ostrom. ber. croat. sopci nasapaju svatu glasn. 1861. 126. сопца tibicen, scurra azbuk.

сопѣль f. αὐλός tibia; νάβλα cithara kruš. vost. 2. 138. долгнми сопѣлъми пѣти и сопти georg.-vost. подобно сопѣлемъ глашающе antch. adde bus. 504. chron. 1. 83. 260. въ сопѣли сополще vitatheod. въ сопѣли сопѣхоу klruss. sopiłka russ. сопель

сопѣльнъ adj. αὐλοῦ tibiae barl.

сорокоустны v. сарокоусти.

сорочнны f. pl. officium mortuorum quadragesima post mortem die peragi solitum до -нъ pam. 174. e russ.

сосна f. ἐλάτη abies iez. 31. 8. -proph. adde bus. 655. 661. chron. 1. 220. 25. соснъ abies op. 2. 2. 236. сосна πίτυς pinus svjat.-op. 2. 2. 400. да рѫдаѥть рече сосна дрѣвесѣхъ смрьчемъ svjat. čech. pol. sosna.

сосниѥ n. ἐλάται abietes ex.-op. 2. 1. 16.

сосновъ adj. abietis per. 40. 14.

соснъ v. сосна.

сосонъ m. **въ сосонѣ** ἐν ὄοις in violis op. 2. 2. 147: vocabulum dubium.

состоний m. sothenes mat. 21.

состьнъ m. sosthenes mat. 21.

сотона m. σατανᾶς satanas; διάβολος diabolus ostrom. svjat. pam. 182. proph. sup. sim. I. 7. nicod. šiš. 73. vita.-theod. chron. **глаголаше слово: идн къ себѣ, вол(е) как(ъ) сото(на) се створи, да ср(ъ)тав чрьница сего изъ оутра** etc. pat.-mih. 159. nsl. sotona metl. serb. sotonaživ.

сотонинъ adj. poss. satanae antch. sup. sim. I. 5. 26. prol.-mih. š.-gl. 76. proph. bus. 499. ephr. mon.-serb. **да не въ количание впадеть и осоудъ сотонинъ** εἰς τύφον ἐμπέσῃ καὶ κρίμα τοῦ διαβόλου io.-dam. **несытаго лигкона сотонина** izv. 618. **отъ завистн и дѣйствиа сотонина** sborn. **завистию сотониною** io.-dam. sotonina fris.

сотонинъскъ adj. σατανᾶ, σατανικός satanicus pat. sup. krmč.-mih. men.-mih. sabb.-typ. chron. -тан- lavr.-op. 82. сатан- prol.-rad.

софиискъ adj. sophiae **содѣистѣи** per. 29. 9.

софистикнй f. sophistica sg. l. **содискикин** svjat.-op. 2. 2. 402: male **софистии** men.-mih.

соха f. ξύλον fustis luc. 22. 52. -ev.-novg. χάραξ vallus op. 2. 2. 266. antch. adde prol. glag. **съ мечи и съ сохами** antch. **на четыри сохы растежень** men.-vuk. **повѣшень на сосѣ** prol.-mih. 215. prol.-belg. **да въстокноуть и на сохѣ** krmč.-vost. nsl. soha lignum dentatum, furca bulg. sohъ croat. soha patibulum verant. serb. soha russ. соха.

сохотъ m. ставы, идѣже путьшественнін ставуть въ путѣхъ azbuk.

сочев- v. сочив-.

сочивица f. legumen **соцев-** pam. 180. russ. **сочевица, чечевица** čech. sočovice, čočovice pol. soczewica, coczka ztschr. 5. 343.

сочиво n. φακός lens; προσέφημα hom.-mih. ὄσπριον legumen krmč. 33. krmč.-mih. pyrg. men.-vuk. **сочиво квашено** ὄσπρια βρεκτά prol.-rad. **младам и зеленам сочива** krmč.-mih. χίδρον novella tritici grana krmč. 33. legumina leont. **идѣше мѣдьницоу иединоу сочива** unius aerei lupinos leont. - **квашено** sabb.-typ. 23. - **и зелие** prol.-mart. zak.-serb. adde men.-mih. nom.-mik. 92. hom.-mih. pat. prol.-cip. prol.-vuk. misc. nsl. sočivo legumen habd. sočivje legumina, faseolus lex.

сочивобарьница f. locus coquendis leguminibus pat.-mih.

сочивопродавьница f. locus vendendis leguminibus pat.-mih.

сочивопродавьць m. qui legumina vendit pat.-mih.

сочивопродалънница f. locus vendendis leguminibus pat.-mih.

сочивьнъ adj. φακοῦ lentis **сочевьнъ**.

сочити -чѫ -чиши vb. indicare prol. 87. - **искомое** prol.-cip. men.-vuk. **начатъ сочити о костехъ носнфлихъ како и изоброкстн** pal. 1494. **кто сочить на ны**; vost. bulg. soči indicare čech. sočiti pol. osoczyć żwierz; sokodyniec: na dziki czyli odyńce polujący; cf. scr. sač sequi.

сочьба f. mala opinio leont. **даныие немоу сочьбы рекь** men.-mih. **рьвение нли наглодоуше нли сочьба** ephr.-belg. συκοφαντία detractio ли **клеветъ ли сочьбъ дѣлы** ephr.-vost. **начеше дроугъ на дроугъ даати сочьбъ цароу** coeperunt contra se dare in scriptis famas turpes imperatori leont. 140. **начеше дроугъ на дроугъ вадити сочьбы царю** men.-mih. 202. **сочьба на нь бъисть къ нгемоноу** men.-mih. 8. čech. sočba calumnia.

сочьнъ adj. suci pat. **-ное оушѣшенние** ioann. χύτρας op. 2. 2. 203.

сои f. κίσσα pica **въ птицахъ сои и косы** τῶν ὄρνεων κίσσας τε καὶ φιττακούς io.-dam. **косы же и сое и влъгъы и жлъны** ex. **две сои** ichn. croat. sojka graculus verant. serb. soja stul. sojka, kreja, krePštalica pol. soja, sojka oserb. soja magy. szajkó.

спаннйскъ adj. hispanicus **спанѣйскъ** greg.-lab.

спанинъ m. σπάνος spanus ἔσπευδεν αὐτὴν ἐλπιδίῳ τινὶ σογγενεῖ αὐτοῦ σπάνῳ σονάφαι εἰς γάμον men.-mih. 261. graece 227. 19. cf. **спанъ**.

спанны f. σπανία hispania šiš. 70. prol.-mart. greg.-lab.

спанъ adj. ngr. σπανός barbam raram habens **отроче спано** nom.-mik. 156 pro пустобрадъ azbuk. **павла спанаго въ подпнсчнихъ соуша цареѣхъ огню предастъ** vitae-sanct.-vost. **мнѣ же спаноу соушоу** ex. **въ ты же дьни гоненню въставьшю на спаные отъ** prota ex.

спата f. gladius azbuk. diefenb. or. -eur. 422.

спатарнѣ m. σπαθάριος spatharius prol.-mart. **спадарне** pl. a. men.-mih. **спанфа-**

рий pro мисносѣць azbuk. спатарь gram. 79.195. dipl.-mold. -saec. xiv. спадара sup. 46. великспътарь in inscriptione vasis e transylvania allati.

спатарь v. спатарие.

спекоулаторъ m. σπεκουλάτωρ speculator prol.-mih. nicol. sup. ber.

спеньжати -аѭ -ажеши vb. expendere -нж- gram. 210.

спеньза f. sumtus alex.-mih. 129. спенза gram. 149.

спеснвъ adj. elatus trigl.

спесь m. homo elatus trigl.

спира f. σπεῖρα cohors pat.-šaf. Šiš. 20. georg. nicol. спира есть глаголема чета σπεῖρα ἐστὶν ὁ καλούμεν νυνὶ νούμερον op. 2. 1. 158. e gr.

спиридъ f. sportula dial.-šaf. gr. σπυρίς.

спирьникъ m. qui e cohorte est pat.-šaf. 21.

сплина f. splen ber. alex. сплины morbus quidam nom.-mik. 26. gr. σπλήν cf. слезина.

сплиновъ adj. splenicus ber. alex.

сподъ m. συμπόσιον convivium ant.-hom. всако нмѣние на всакоу благочьстивоую вииоу отълоучение, якоже рѣхомь сподомь и съ придавиемь коегождо врѣмене krmč.-mih. 218. посадити всѧ на споды на споды на травѣ зелнѣ marc. 6. 39. -vost. посадите є на сподѣ на сподѣ (pro споды) nicol. рядъ къ бесѣдѣ ber. ziz. лѣхи azbuk. исподы и лѣхи azbuk. sub коупы.

споити, споѭ, споиши vb. coniungere serb. spojiti stul. pol. spoj.

сполиноврачьнъ adj. giganti similis pat.

сполинъ m. γίγας gigas boh triod. dioptr.-lab. сполина крѣпька vost. споли же кѣхоу на земли въ тъı дни gen. 6. 4. -parem. 1271. тн быхоу споли отъ вѣка чловѣчи именитн parem. 1271. стлъпотворение сполокъ sup. 370. сполнн быхоу vost. не оумоли сѧ о древнихъ сполинѣхъ οὐκ ἐξιλάσατο περὶ τῶν ἀρχαίων γιγάντων sir. 16. 8. -vost. pl. n. сполн parem. 1271. pl. g. сполокъ sup. 370. pl. n. сполнн vost. pl. d. сполиномь pl. a. сполины men.-belg. op. 2. 2. 37. pl. l. сполинѣхъ op. 2. 1. 30. vost. a nomine spaleorum derivat šaf.-starož. 108. 264. cf. исполинъ, исполи triod.-mih.

сполиньскъ adj. gigantеus въ съньмиціи сполиньстѣ почнеть parem.-saec. xiv.

спонъдило n. σπόνδυλος verticillus и съ єдиною ногою ииспоньдила сѣшьдь бѣдрь бысть prol.-mart. 234. споньдило pat.-šaf. 250.

спорина f. abundantia grom.

спориште n. ubertas не пристай оубогымь на зло, оубогы бо и спорище имать оубожьствомь misc. 30.

споро adv. abunde trigl.

споръ adj. uber .ѕ. χλѣкъ в .ѧ. спори кывше πέντε ἄρτοι εἰς πεντακισχιλίους πλῆθος ἐντες cyr.-bier. op. 2. 2. 54. bulg. spor abundantia sporen abundans croat. spor prodigus, frugalis verant. sporija parsimonia verant. serb. spor durans; nasporiti augere mik. klruss. sporyj celer, magnus spirnyj prosper russ. споръ čech. sporý, sporiti pol. oserb. spory oserb. sporić rum. спор uber спореск augeo спорнкъ fecundus magy. szapora cf. ahd. spar et nota pol. spory et uber et parcus significare.

споръıни f. πλῆθος multitudo op. 2. 2. 54. -ню соушнтъ и зрѣтъ; огнь творитъ -ню; спорънею cyr.-hier. писаныхъ спориеж τῷ τῶν γεγραμμένων πλήθει cyr.-hier. croat. sporinja frugalitas verant. спорыны granum frumenti corniculatum trigl.

споркнъ adj. abundans, uti videtur благословитє господоу спорьно ant.-hom. 184. nsl. sporno modice habd. cf. споръ.

споюнние n. coniunctio.

спрежа m. russice чемерица helleborus -плѣпелицамь ѥсть пиціа ex.-vost. 2. 1. 16. serb. sprež idem stul.

спрѣшликъ adj. sensus ignotus: амось бѣше комоудь, стара, спрѣшлнвь prol.-mart 142. 15. iunii.

спътн adv. εἰκῇ frustra op. 2. 2. 264. bon. antch. glag. ненакндмцей мене спыти psalt.-pog. брашн сѧ съ мноѫ спыти psalt.-pog. борыхъ мѧ спыти psalt.-pog. испътн op. 2. 2. 264. antch. испнти δωρεάν frustra š.-gl. 65. zpitnih fris. 2. 13: šaf. cum пытати cognatum putat ursprr.: nota spoitimar ann.-fuld. cf. scr. sphut efflorescere et vide испыти.

спътънъ adj. immeritus крѣкъ твоихъ нко акелѣка зоветь соушти правьдьна, поемлоушти на врода пророче оубийство съпътъно men.-put.: thema спътн.

спѣлъ adj. maturus trigl. -лость trigl.

спѣти, спѣѭ, спѣюеши vb. βάλλειν iacere psal. 77. 9. -ostrog. προκόπτειν proficere ostrom. спѣю ber. спѣй antch. psal. 44. 5. -op. 2. 2. 264. спѣй и царь-

ствоуй liturg. напрази и спѣй и цр-ствоуй ostrom. налѫци и спѣй bon. спѣлѫца chrys.-frag. спѣлаше памѣтию cyr. 2. спѣжштоомоу пѫтемъ сконмъ bon. спѣлаше прѣмждростнѣ assem. maturescere trigl. - см: спѣють см слоужьба lavr.-op. 46. εὐοδοῦσθαι спѣюеть тн се доуши šiš. 214. gr. σπεύδειν ahd. spuo-t successus ags. spôvan; spêd; speedan nsl. spêti, spêm properare; spêhati se serb. dospjeti venire, maturescere čech. spěti russ. доспѣть lit. spė otium habere spudinti lett. spē posse scr. sphâj augeri ztschr. 8. 270; 11. 166. curt. 2. 266. 274. corss. -form. 112.

спѣхъ m. studium sup. τάχος celeritas georg. ant. festinatio leont. съ спѣхомъ cito sup. 205. προκοπή incrementum ant. antch. io.-sin. προθυμία alacritas šiš. 105. hom.-mih. да ѥкоже спѣхъ хотѣнию 2. cor. 8. 11. -nor. ѥще спѣхъ прилежить 2. cor. 8. 12. -nor. μόχθος labor op. 2. 2. 199. 204. во всемъ спѣсѣ ἐν παντὶ μόχθῳ eccles. 5. 17. -vost. adde ber. съ спѣхомъ идє hom.-mih. поклонише се съ спѣхомъ hom.-mih. съ вьсѣмь спѣхомъ men.-mih. 191. спѣхомъ προθύμως op. 2. 1. 172; 2. 2. 265. šiš. 198. на спѣхъ оуготовлѣють hom.-mih. 75. nsl. spêh festinatio na spêh rib.

спѣшение n. σπουδή studium sup. προθυμία alacritas ant. μόχθος labor op. 1. 73. ижє отъ потовъ и спѣшены борм см ὁ ἐξ ἱδρώτων καὶ μόχθων πολεμῶν io.-clim. во всемь спѣшеньи своемь ἐν παντὶ μόχθῳ αὐτοῦ, ᾧ μοχθεῖ eccles. 1. 3. -vost.

спѣшникъ adj. alacer chrys.-lab. zak.-serb. - и крѣпькъ chrys.-lab.

спѣшнтелькъ adj. alacer chrys.-lab.

спѣшити -шѫ -шиши vb. σπουδάζειν, σπεύδειν festinare sup. dial. adde ioann.-sin. μοχθεῖν laborare op. 1. 73. προκόπτειν proficere hom.-mih. σπουδάίως properare hom.-mih. σπουδαίως ἐνεργεῖν hom.-mih. adde greg.-mon. - на слоужьбоу ioann. на съмѣтиѥ съ крьста спѣшить τὴν ἀπὸ τοῦ σταυροῦ κατάβασιν ἐπισπεύδει hom.-mih. 32. спѣшаше снѫ насытити sabb. 28. обьманиѥ спѣшимыхъ цѣѣть men.-mih. 300. спѣшоу дати хотѣщи написанию о моемь сѣгрѣшении hom.-mih.

спѣшиѥ n. προθυμία -шъѥ antch.

спѣшьникъ m. alacer triod. корабьникь и - chrys.-frag. nsl. spêšno.

спѣшьно adv. cito -шно misc. 83. mir. подвигни се - cyr. 19.

спѣшьнъ adj. πρόθυμος alacer ant.-dial. chrys.-lab. - на поданиѥ prol.-vuk. вьшьше пьрвааго къторое или и спѣшьнѣѥ ѥсть io.-clim. -нѣѥ antch. σπουδαίως hom.-mih.: -шьнѣѥ pro -шенъѥ sup. 221.

спѣшьнѣ adv alacriter antch. leont.

спѣшьство n. alacritas leont.

спѣшение n. προκοπή incrementum ant. men.-mih. pat. chrys.-frag. clim. ber. не отъ спѣшенъ приимъ господьство, нъ отъ рода господьскоѥ имый достоѩние cyr.-hier.

спѣшти, спѣкъ, спѣшеши vb. προκόπτειν proficere men.-vuk. ant. sup. спѣшати prol.-rad. - см εὐοδοῦσθαι šiš. 214. спѣюетъ см на докро sup. 272. pol. śpiać.

спѫдъ m. μόδιος modius ostrom. adde sup. 19. mon.-serb. κόρος corus споудъ шчмене lev. 27. 16. -vost. adde таланьть сирѣчь - ant.-hom. споудъмь или нѣмь тацѣмьждє bus. 266. съпюдове злата meth. 4. croat. spud in Istria cf. dan. spand eimer.

срагъ adj. φοβερός terribilis op. 2. 2. 54. 262. φρικώδης horrendus срѫщеть и страшноѥ и срагоѥ то оусрѣтѣние своихъ грѣхъ ant.-vost. ant. ороужиѥ срагo вѣсомъ op. 2. 2. 54. срагъй образъ op. 2. 2. 262. austerus, de iudice bon. ирь имъ бѫдетъ и срагъ psalt.-pog. torvus срагомь възоромь leont. cf. срогий azbuk. russ. строгій pol. srogi lit. sragus.

срака f. vestis въ сракѣ бисромь покыданѣ ex. кнеза въ сракѣ златами ницѣми шьвена ex. cf. срачица, uude nsl. srajca, srakica et сракъ russ. сорока and. serkr ags. serce ztschr. 11. 174.

сракиницъ v. сращиницъ.

сракиньскъ v. сращиньскъ.

сракъ f. gen. -кѣве χιτών tunica отимлюіоумоу тебѣ ризоу и сракѣ не въздрани luc. 6. 29. nicol. cf. срака.

срамити -млѭ -мишн vb. ἐντρέπειν pudore afficere mon.-serb. dial.-šaf. chrys.-frag. - кого leont. отъ сждѣ нсъхъ тѫжарн, срамишѧ см житьницами, и пажить скотомъ присмѧдє greg.-naz. - см sup. αἰσχύνεσθαι pudore affici proph. mat. 49. - чьсо nomoc.-bulg. не срамлю себе bus. 175. стрямити см sbor.-kir. 47.

срамиште n. pudenda божиа казнь принде на нь, ико своемоу срамищоу

возвратити сѧ и мочити на лицы своемъ georg.-vost.

срамлнкъ adj. verecundus alex.

срамлнти -ѭ -ѣешн vb. καταισχύνειν pudore afficere šiš. 85. ὑβρίζειν contumeliose tractare krmč.-mih. krmč. 71. ἐντρέπειν pudore afficere ant. **-лѣ-** ostrom. **срамлѣкюща и кпюща** izv. 663. adde pat. steph. per. 80. alex. mon.-serb. **сѣромлнти** chron. 1. 154. - **сѧ** ἐντρέπεσθαι, αἰδεῖσθαι, αἰσχύνεσθαι pudore affici, rĕvereri sup. hom.-mih. proph. **не кѣ немоу срамлнти сѧ того** hom.-mih. **срамлнѣть сѧ** izv. 424. adde krmč.-mih. misc. ephr. dial.-šaf. chrys.-lab. zak.-serb. leont. **да сѧ срамлѣютъ** ex.-op. 2. 1. 9.

срамлѣние n. pudor **-лѣн-** sborn. proph.

срамованнне n. pudor glag.

срамокънъ adj. αἰσχρός turpis ant. - **врѣдъ** antch.

срамословесие n. αἰσχρολογία sermo obscoenus **-сьe** antch.

срамословие n. αἰσχρολογία sermo obscoenus ant. šiš. 179. men.-leop. per. ber. **коштюны же и срамословие** sborn. **-вьı** izv. 543.

срамословьникъ m. qui obscoena loquitur chir.

срамословьць m. qui obscoena loquitur men.-mih.

срамота f. ἐντροπή pudor ant. αἰσχύνη pudor men.-vuk. **срамотоу оукорою не трьпѣще** τὴν αἰσχύνην τῆς ἥττης μὴ φέροντες prol.-rad. 57. adde krmč. 71. isaak. int. men.-vuk. bell.-troj. 12. greg.-naz. **оурѣзана** - krmč.-mih. αἰσχρόν res turpis krmč.-mih.

срамотити -штж -тиши vb. ἐντρέπειν pudore afficere; πομπεύειν contumelia afficere men.-vuk. **по коупинлщохъ обьводѣ срамотѣше** prol.-rad. 94.

срамотьнъ adj. αἰσχρός turpis ant. uom.-barb. **-на глаголати** men.-mih. **-но смѣшение** krmč.-mih. 355.

срамъ m. αἰσχύνη pudor sup. krmč. 69. ἐντροπή pudor **кь срамоу вамь глаголю** πρὸς ἐντροπὴν šiš. 94. εὐλάβεια verecundia šiš. 184. 226. adde sup. pat. ioann. io.-sin. ber. chron. - **iесть глаголати** men.-mih. - **мь iесть** ephr. - **го вѣше** bulg.-lab. 77. **ѣ сорома, вѣзъ стоуда** izv. 667. **ѣкьсь дьнь срамъı мой прѣдъ м'ноѫ iесть** izv. 475. .i. **грихънъ сѣрѣкра за сорома** емоу **възати** izv. 601. pudenda **срамы отърѣзаша имъ и повергоша псомъ** prol.-vost. nsl. sram bulg. sram; stram, stramota, stramliv milad. russ. **стрaмъ** (cf. **струбь** et **срубь**) čech. sram pol. srom cf. lit. harmata ungemach germ. harm. gött. gel. anz. 1836. 336. et scr. ęram dolore vexari Pott 2. 1. 585. diefenb. or. -eur. 418. weig. 1. 480.

срамьно adv. turpiter **-мно** krmč.-mih. - **гыбающе сѧ** men.-mih.

срамьнъ adj. αἰσχύνης pudoris sup. αἰσχρός turpis ant. krmč. 91. isaak. proph. adde per. bus. 154. krmč.-mih. 370. cyr. 23. - **прибытькъ** krmč.-mih. **срамна створити** misc. - **оудъ** zak.-serb. prol.-vuk. dial.-šaf. **да оурѣжеть сѧ имь срамный оудъ** καυλοκοπείσθωσαν pene truncentur krmč.-mih. ἀσχήμων turpis ant. **-но дѣло** pent.-mih. **-ное житие жити** krmč.-mih. **стра-** misc.

срамьнѣ adv. αἰσχρῶς turpiter antch. izv. 1. 95.

срамѣти -ѣь -ѣеши vb. pudore afficere **видѣ срамѣема и оудареема** izv. 663. - **сѧ** hes. 14. op. 2. 2. 38. prol.-mih. 101. **срамѣють сѧ тѣмъ** izv. 702. **срамѣıхоу сѧ моужа того** izv. 663.

срамажнвъ adj. αἰσχοντηρός verecundus antch. **соромажиноу бьıти** sborn. izv. 431. **-мѣж-** ant.

срамажьливъ adj. verecundus **-жл-** isaak. alex. acad. nsl. sramežljiv lex. osramožliti ravn. 2. 165. 245. bulg. sramežliv serb. sramežljiv stul. croat. sramežljiv verant. cf. nsl. krmežljiv, srbežljiv stul. pol. serb. wstrzemięźliwy.

срацимиръ m. nom. propr. viri steph. mon.-serb.

срацининъ m. saracenus bus. 419. sabb. 186. cyr. 5. 28. prol.-mih. chron. men.-vuk. mon.-serb. **-цином** sup. **-цинъ** pl.g. sup. **-цинъı** sup. **-цыне** azbuk. **-цынѣхъ** svetk. 31. **-книнъ** ant. αἰθίοψ aethiops barl. ant. **сороцининъ** men.-leop. chron. **срацинъ** nomoc.-bulg. - **iесть вепьрь** misc. 84. **срачининъ** bus. 650. per. holm. **срачинѣхъ** op. 2. 2. 152. **сорочининъ** chron. **срацинковнѣ** nom. propr. mon.-serb. magy. szerecsen **страцининъ** greg.-naz. pat.-šaf.

срацинъскъ adj. σαρακηνῶν saracenorum sup. men.-vuk. georg. cyr. 7. prol.-mih. prol.-cip. mon -serb. **-кые скоты** sim. I. 29. **-но шетание** krmč.-mih. **въ свитахъ -кѣхъ** bulg. -saec. xiii. **сороц-** men.-leop. dan.-ig. **срачинъскъ** holm. **срацинъскъ** sup. 447.

срацинъскъı adv. saracenice cyr. 17.

срацинѣнинъ m. saracenus misc.
срачнй adj. ἀλκύονος halcyonis op. 2. 2. 147. cf. **сврака**.
срачни- v. **срацин-**.
срачница f. ἱμάτιον vestis ant. antch. š.-gl. 51. χιτών tunica matth. 10. 10. -mat. 34. šiš. 20. pent.-mih. sup. 67. ἐπενδύτης superior vestis io. 21. 7. -ev. novg. κατάσαρκα in ecclesia **излагати срачницѣ** izv. 596. **срачницѣ и свиты цѣсарьскыи** sborn. adde vita-theod. sborn. op. 2. 2. 211. per. men.-leop. ber. clim. **сорочица** chron. l. 214. nsl. srajca, srajčnik cf. **срака**.
срачыи f. neuma **сорочьи** sbor.-kir. 33. alio loco **сорожьи ношка** sbor.-kir. 34. vost.-op. 653.
срачька f. vestis **сорочка** chron. l. 184. 41.
сребнъ v. **сребрьнъ**.
сребристъ adj. argentatus trigl.
сребрити -рѭ -ришн vb. argentare trigl.
сребро n. ἀργύριον argentum svjat.-mat. 10. ostrom. χρήματα šiš. 16. adde chron. **сьр-** sup. greg.-naz. **сър-** snp. bon. cloz II. 106. **сер-** svjat.-mat. 6. mat. 25. **сръбро** chrys.-frag. **сьребро клеплютъ** greg.-naz. bulg. strebro; strebren; srebrar verk. 266. čech. stříbro oserb. slěbro pruss. sirablan sg. a. lit. sidabras goth. silnbr ahd. silbar and. silfr.
сребробитель m. argentarius alex.
сребродѣлъ m. argentarius.
сребронскоусьникъ m. qui argentum obrussa tentat.
среброклепьчий m. gen. **-чиѣ** ἀργυροκόπος argentarius **въ соуѣ сьреброклепьчи сьребро клеплютъ** εἰς κενὸν ἀργυροκόπος ἀργυροκοπεῖ greg.-naz.
среброковачь m. ἀργυροκόπος argentarius.
среброковьць m. faber argentarius leont. men.-mih.
среброкоузньць m. ἀργυροκόπος argentarius men.-vuk. pat. int. prol.-rad.
среброкоузньчие n. argentarii ars men.-vuk.
среброкоузньчь adj. poss. ἀργυροκόπου argentarii men.-vuk. **сынове -зьньчии** prol.-rad. 43.
среброкоузньчьнъ adj. argentarii men.-vuk.
среброкоузньчьскъ adj. argentarii men.-vuk. **-зничьскь** prol.-rad. 43.
среброкоупьць m. qui argentum emit misc.-serb.
сребролитель m. argenti fusor.
сребролюбикъ adj. φιλάργυρος amans argenti ant. dial. isaak. prol.-mart.
сребролюбимикъ m. argenti amans **настати** ѣ люди съможивьци и сребролюбимци misc.-serb.
сребролюбие n. φιλαργυρία amor argenti ant. pat. leont. sborn.
сребролюбление n. φιλαργυρία argenti amor **съребролюблѣньѣ** cloz II. 144.
сребролюбъ adj. argenti amans bor. 23.
сребролюбьнъ adj. φιλάργυρος amans argenti ephr. isaak. men.-mih.
сребролюбьствие n. φιλαργυρία argenti amor **съребролюбьствьѣ** cloz II. 125. **сьр-** sup.
сребролюбьство n. amor argenti triod. **сьр-** sup.
сребролюбьствовати -коуѭ -воуѣши vb. argenti esse avidum triod.
сребролюбьць m. φιλάργυρος argenti amans šiš. 164. ant. nom.-mik. 173.
сребронинскоусьнъ adj. sensus dubius: chrys.-lab.
сребропродавьць m. argenti venditor men.-leop. krmč.-mih.
сребропродавьчий m. gen. **-чиѣ** argenti venditor pl. n. **-чиѣ** leont. men.-mih. 197.
сребросѣчьць m. ἀργυροκόπος argentarius act. 19. 24. -bulg.
среброуоуздьнъ adj. argenteis frenis ornatus **конь** - chrys.-lab. gr. ἀργυροχάλινος.
сребрьника f. numus argenteus pat. 87.
сребрьникъ m. ἀργύριον numus argenteus ostrom. prol. mat. 12. ber. men.-mih. 189. δηνάριον denarius ev. -novg. τριμίσιον pyrg. ἀργύριον **сър-** cloz I. 211. 386. **сьр-** miliarisius daricus sup. 198.
сребрьница f. numus argenteus men.-vuk. pat. prol. prol.-mart. pat.-mih. - **на свѣтѣмь блюдьци** misc. nomen loci steph.
сребрьнъ adj. ἀργυροῦς argenteus svjat.-mat. 6. ant. krmč. 42. **-ны двьри** pyrg. **блюдо сребрьно** bus. 347. **сьр-** sup. **сър-** sup. **сребнъ** georg.-šaf.
сребрьце n. argentum dem. **-вьрце** trigl.
сребрѣнъ adj. ἀργυροῦς argenteus **-рьнъ** int. chron.
срока f. punctum ber. **кѣлегъ, срока, знаменне иже въ кроуѕѣ** op. 2 2. 5. linea **чьтишн сне сроки** par. 179. momentum temporis ber. **въ мѣсацѣхъ, въ дньехъ же и часѣхъ и срокахъ** vost. russ. **строка** linea rum. **сородкъ** comma: rad. **стрък** pungere, genuina vocabuli forma fortasse **стрька**.
сроу rad. fluere, unde **строуи**, **островъ** etc. gr. ῥυ: ῥέω lat. rivus ahd. stroum lit. sravju, srava, srove ser. sru: sravâmi; sravas, srôtas curt. 1. 318. cf. **строу**.

срък rad. ksl. srebsti, srebati sorbere meg. srebutati stark schlürfen srebolja molke Flitsch bulg. srъba russ. сербать čech. střebati pol. sarbać oserb. srêbać gr. ῥοφεῖν (pro σροφεῖν), ῥόμμα lat. sorbere lit. srebju, surbju; sruba ztschr. 4. 18; 5. 255. curt. 1. 261. mey. 1. 389. Müller, sitzgsber. 42. 256. cf. **срькати**.

срькание n. sorbitio, quod sorbetur **срькание тькмо прнемьма** sup.

срькнн m. serbus sabb. 212. sabb.-typ. misc.-šaf. domet. steph. glasn. 11. 168. mon.-serb. - **влькъ** ѥсть misc. **ни влаχоу ни -ноу** chrys.-duš. 46. **сер'би** hom.-šaf. 4. **сербинъ** op. 2. 2. 187. rum. **сърб** alb. **ъrb срьблинь** mon.-serb. **срьбль** pl. g. steph. **срьбли** prol.-lab. **срьблюмь** greg.-mon. 65. steph. **срьблинъχ** sabb. 216. **срьблинъχь** prol.-mih. 110. **серкь** collect. chron. 1. 3. iv. pol. serb sorbus: šaf. -starož. §. 9. cum **срькнн** confert russ. пасербъ, quod ab eadem radice ac nsl. pastorek pendere putat, **пасербъ** derivans a **сиръ**, cuius radix scr. su ei esse videtur: quae omnia nos non putamus posse demonstrari; etymon thematis **срък**, quod Dobrovius paludem arbitrabatur significare, hodiedum obscurum est.

срькьскъ adj. σερβικός serbicus domet. misc. **срькьскь** lit.-mih. **сербскъ** bus. 978. **сербьскъ** bus. 751.

срькь m. sergius **срькмь** šiš. 29. **срькнѥ** nicod. **срькни** sg. g. prol.-mih. krmč.-mih. **срькны** sg. g. ibid.

срьдьболь m. consanguineus **сердь-** bus. 742. 743. cf. **срьдоболь** et **-лы**.

срьдити сѧ -ждѫ сѧ -дишн сѧ vb. irasci misc. mon.-serb. **срьдеше сѧ** nom.-barb.

срьдитина f. ira bulg.-lab. 36.

срьдито adv. iracunde misc. nom.-barb. - **гредеть** alex.-mih. 93.

срьдитъ adj. ὀργίλος iracundus ant. alex. misc. mon.-serb. - **ико и рысь** ipat. bulg. **srъdit** nsl. srd ira; srdit.

срьдоболны m. consanguineus sg. d. **-лни** men.-mih. 271. pl. a. **-лна** men.-leop. 22. cf. **-лы**.

срьдоболнѥ n. misericordia prol.-mart. 11.

срьдоболь m. ὁ ἐκ συγγενείας cognatus **-лы** sg. g. nomoc.-bulg. ruth 2. 3. -pent.-mih. **отъ сердоболь** bus. 743. **богатомоу вся соуть сердоболи** e cod. saec. xiv. -bibl. synod. **сердоболемъ сконмъ и сродникомъ** chron. cf. **-лы** et **сердѣ-**.

срьдобольнъ adj. ἀγχιστεόων propinquus **-на крькь** num. 35. 12. -pent.-mih. **γενῶν кровь сердобольная** op. 2. 2. 27. συγγενῶν consanguineorum **сьр'д-** svjat.-op. 2. 2. 399.

срьдобольство n. συγγένεια consanguinitas exod. 6. 16. -vost. pent.-mih. kruš. **сердо-** op. 1. 15. **сердобольство расыплеть** pal. 1494. adde **срьд-** domet. sabb. 142. alex.-mih. 121. - **къ χристоу** sim. I. 6: habes apud danič. bis idem vocabulum, uti nobis quidem videtur, eodem sensu, non vero eo, quem danič. ei tribuit.

срьдобольствовати -воүѫ -воүѥши vb. ἀγχιστεύειν genere propinquum esse num. 36. 8. -vost. **-воүѥ** ὁμογενής cognatus greg.-naz. προσκολλᾶσθαι affinem esse pent -mih.

срьдоболѣти -ѣѭ -ѣѥши vb. ἀγχιστεύειν genere propinquum esse num. 36. 8. -vost.

срьдоболы I) m. συγγενής consanguineus ruth 2. 3. -bus. 129. op. 2. 2. 38. pl. συγγένεια consanguinei gen. 50. 8. -pent.-mih. **послоүжи о немь яκы о своѥмь сьрдоболи** sborn. **сердоболы сый сѣкироу и софронию** vitae-sanct. -vost. **сердоболы ти ѥсть** συγγενής σου ἐστίν lev. 18. 14. -vost. **ноужа ми бысть далече жити отъ сердоболь** psalt.-theod. **домоу же и родоу и срьдоболимь** men.-leop. **стоѥть срьдоболе веселище** semen.-mih. 2) f. a) consanguinea lev. 18. 14. kruš. -pent.-mih. **аще лежеть съ сердоболею своею** μετὰ τῆς συγγενοῦς lev. 20. 20. -vost. b) consanguinei sup. 397. 418. act. 10. 24. -šiš. 22. op. 1. 15. **оставль отьца и матерь и сьрдоболю вьсю** zlatostr. adde sg. d. **-ли** pent.-mih. sg. a. **-лю** šiš. 22. pl. n. **-лиѥ** gen. 50. 8. -pent.-mih. pl. d. **-лимь** men.-leop. pl. a. **-лѧ** bulg.-saec. xiii: primam vocabuli partem cf. cum vêd. nábhâ-nêdîshṭha der nächste im nabel Roth, ztschr. d. d. morg. gesellsch. 6. 246.

срьдовѣдьць m. καρδιογνώστης qui corda novit pat. triod. io.-sin. **-дцѣ** op. 2. 1. 161.

срьдолюбьнъ adj. carus **чедо мое срьдолюбное о господи** sabb.-vindob.

срьдолюбьць m. sensus dubius greg.-lab

срьдьба f. ira bell.-troj. 18. bulg. **sъrdba** milad. 328.

срьдьнъ adj. sensus dubius: **-дноу ѡ-крѣтьнн ю** prol.-mart. 221.

срьдьце n. καρδία cor cloz I. 410. **срьдца** cloz I. 4. **срьдьце** ostrom. cloz I. 18. 339. **мышлѣаше на срьдьци своемь** bell.-troj. 5. **нз высего сѣрца покаимъ сѧ** ἐξ εἰλικρινοῦς καρδίας μετανοήσωμεν

antch. семоу хотѧще ср҃дца досѣщи и прѣчрѣсне сткорити zlatostr. въ сръдьци земльнѣмь svjat. чрькы сръдьце джкоу ѣдоу sup. 297. nsl. srdce; srd ira lex. hung. je li duša srda? prip. 294. srdit pruss. siran sg. a. lit. širdis lett. sirds goth. hairtô ahd. herza ags. heorte and. hjarta gr. καρδία, κέαρ lat. cor ir. creidhe ir.-gl. 126. arm. sirt scr. *krd, *khrd, hrd beitr. 1. 110. ztschr. 4. 13; 9. 305; 11. 176. beitr. 2. 160. Bopp 1. 43. curt. 1. 112. mey. 1. 380. weig. 1. 501.

сръдьцевѣдьць m. qui cor videt men.-leop.

сръдьцекѣдьць m. καρδιογνώστης qui corda novit sup. sim. I. 11. сръцек- bon. сръдьчек-; срдчек- strum.

сръдьчьба f. ira misc. 29. сръчьба misc. 8. serb. srčba živ. 69.

сръдьчьнъ adj. καρδίας cordis sup. ant. antch. dial. domet. misc. io.-clim. - плодъ, сынъ gram. 79. 89. 156. колѣзнь -чна misc.-šaf. отъ срѣда сръдьчьныѥ prol.-lab. съдеч- sup. сръчьнь pat.-šaf. 331

сръкати -аѥ -аюшн vb. sorbere - оцѣть misc.-šaf. 154. nsl. srkuoti, srkati sorbere lex. habd. bulg. sъrka čech. srkati pol. sarkać cf. сръб.

сръна f. δορκάς caprea šiš. ant. int. nomoc.-bulg. ephr. men.-mih. chrys.-lab. vost. 1. 15. сърнꙑ zlatostr. сърна bus. 917. mat. 53. двѣ жилѣ близнеца сърны δύο νεβροὶ δίδυμοι δορκάδος vost. 1. 250. сърнꙑ и жерави ѥмлютъ izv. 535. сръна sg. l. ichn. čech. srn pol. sarna, sarn oserb. sorna lit. stirna lett. stêrna.

сръннинъ adj. τρίχινος e pilis factus op. 1. 118. zach. 13. 4. -proph. облѣкоутъ сѧ къ кожоу сръннюю mat. 50. cf. сръсть.

сръничишть m. δόρκων capreolus cant. 1. 17. barl.

срънъ m. δορκάδιον damula акы срънь бѣжа ὡς δορκάδιον φεῦγον esai. 13. 14. -vost. proph. mat. 50.

сръньнъ adj. capreae glag.

сръповьнъ adj. falcis серп- alex.

сръпъ m. δρέπανον falx men.-vuk. men.-mih. nomoc.-bulg. - смрътьнь hom.-mih. сръпы proph. mat. 48. серпъ dioptr.-vost. chron. сръпа не заложи (ἐπιβάλλειν) на никѣ его (подроугъ) pent.-mih. сръпомь отрѣзаноу бывшоу оуюу ста правь prol.-mart. 109. класн вѣлн къшма къ сръпоу съмрътьномоу dioptr. косы своѥ на сръпы triod.-mih. серпъ пероущь δρέπανον πετόμενον zlatostr.-saec. xvi. сръпь летѣшть sabb. 110. сръпомь вѣры твоѥ искорѣни трьнїе sim. I. 25. nsl. srp bulg. sъrp gr. ἅρπη lat. sarpio, sarmen, sarpta ahd. sarf ztschr. 2. 129: 4. 23. curt. 1. 229. corss. -form. 32.

сръпьнь m. ἰούλιος iulius grom. серпень augustus acad. serb. srpanj inlius stul.

сръсть f. τρίχες pili krmč. 173. - чрьна krmč.-mih. 206. сръсти козле 207. кланыи и оуємы и орьстьми (lege ср-) cyr. 14. вельблоужыми сърстьми тканми одѣнъ нолнъ бывъ напнсаѣть сѧ sborn. -saec. xiii. nsl. srst russ. шерсть čech. srst pol. sierść.

срътанїе n. incursus glag.

сръхъкъ adj. τραχύς asper svjat.-op. 2. 2. 401. сърхъко ѥсть и неоудобь възлазимъ ev.-int. 1434. акы сръхъка ѥсть наказанъıимъ sir. 6. 21. -svjat. ἀνώμαλος inaequabilis къ тѣхъ замышленїемъ и не истиннымъ сложенїемъ сърхъкымъ и нестоѫщимъ ἀνώμαλα καὶ ἀκατάλληλα καὶ ἀσύστατα cozm.-ind. adde сръхъкь и не поснвь ывлшеши сѧ hom.-mih. 137. nsl. sršati hispidum esse rib. sršljiv hispidus rib. sršiti se; srh horror janež.,serb. sršati stul. sršen hirsutus stul. russ шероховатъ čech. sršeti horrere sršatý horridus pol. szerchla schlechte schafwolle: rad. стрѣхъ, unde страхъ.

сръчьба v. сръдьчьба.

сръчьнъ v. сръдьчьнъ.

сръша f. σφῆξ vespa сърша op. 2. 2. 266. серша троутъ (recte троудъ) пчелинъ ѥсть antch.

сръшень m. crabro -нии pl. g. prol.-belg. -номь pl. d. prol.-belg. nsl sršen bugo lex. sršenj hung. stršen fucus, crabro habd. čech. sršeň pol. sierszeń oserb. nserb. šeršeń.

срѣда f. μέσον medium krmč.-mih. sup. къ ста изъ срѣды ѣньма ἐξανέστη ἐκ μέσου τῆς συναγωγῆς pent.-mih. изнде отъ срѣды ихъ ἐκ μέσου šiš. 236. изндоуть ан'гели, и отълоучать зълꙑѧ отъ срѣдъı праведнꙑхъ izv. 494. на срѣдж извести, принести sup. τετάρτῃ dies mercurii ostrom. isaak. люко пать днній алчѣте, любо въ срѣдоу ти въ пятъкъ svjat.-mat. 10. lit. pusevaite velika - sup. 289. 294. zak.-serb. среда act. 13. 10. -bulg. chron. среда chron.: nota по срѣдоу sup. 53. срѣда вѣры ῥοφος τῆς πίστεως hom.-mih. по стрѣдѣ ev.-mih. nsl. srêda; sredica, srdica brotkrumme čech. střed m. pruss. sirsdan

sub lit. serada magy. szereda Pott 1. 765. weig. 2. 178.

срѣди v. **срѣдѣ**.

срѣдина f. medium ex.

срѣдовьнъ adj. μέσος medius - **праздникъ** hom.-mih.

срѣдокѣкъ adj. qui mediae est aetatis men.-vuk. prol.-rad. 67. **обратите сѧ вси старци и срѣдовѣци дажь и до младенець** ioēl 2. 16. -vost.

срѣдовѣчь adj. indecl. qui mediae est aetatis **доброноса, -вечь, любочестива** ex. 183. **егда въ середовичь оумретъ** ὅταν τις μέσης ἡλικίας εἴῃ ev. -int.-vost. **еклви средовечь** malal.-vost. **жена имѣюци оумъ и красотоу гордоу паче всѣхъ въ средовѣчь соущи(хъ)** alex.-vost.: nota **въ срѣдѣвичь оумрѣтъ** nomoc.

срѣдовѣчьнъ adj. qui mediae est aetatis dioptr.-leop. dioptr.-lab. psalt.-vuk.

срѣдоградиѥ n. media urbs hom.-mih. chrys.-lab. men.-belg.

срѣдодвориѥ n. μεσαύλιον atrium ant.

срѣдодьневиѥ n. meridies ex. gr. μεσημβρία.

срѣдокръстьнъ adj. sensus dubius sabb.-typ. **срѣдокрьстьныи недѣлы** mater. 63.

срѣдоложениѥ n. μεσέμβολον **срѣдоложение оуко ваше тъма** μεσέμβολον ἦν ἀρα τὸ σκότος cyr.-hier.

срѣдолѣтьнъ adj. qui mediae est aetatis pat.

срѣдоноштиѥ n. media nox gr. μεσονύκτιον.

срѣдопостиѥ n. μεσονήστιμος medium ieiunium **-стьѥ** mater. **-стиѥ** assem.

срѣдопостьнъ adj. medii ieiunii typ.-chil. bulg. sredoposna ta nedelь.

срѣдопатъци m. pl. sensus nobis ignotus: **въ срѣдопетьцы** nom.-mik. 168.

срѣдорѣчиѥ n. μεσοποταμία mesopotamia kruš. pent.-mih. int. 294.

срѣдостлъпиѥ n. muri pars inter duas turres gr. μεσοπόρτιον.

срѣдость f. medium pan.

срѣдостѣниѥ n. μεσότοιχον paries intermedius pat. io.-sin. vost. 1. 180.

срѣдоскѣдина f. semicanum esse dioptr.-lab.

срѣдоскѣдинавъ adj. semicanus dioptr. 294. gr. μιξοπόλιος.

срѣдооумьнъ adj. modicam mentem habens, uti videtur **-мна рыба** ichn.

срѣдохрѣстиѥ n. sensus nobis ignotus **средохрѣстьѥ** chron. 1. 225. 226.

срѣдоу adv. in medio **корабль вѣ срѣдоу моря** matth. 14. 24. -ev. 1270.

срѣдоудвориѥ n. impluvium sup. 207.

срѣдь v. **срѣдѣ**.

срѣдьникъ m. μεσίτης mediator ant. hom.-mih. τετραδίτης krmč. 76. krmč.-mih. nsl. Krystus je srědnik crell.

срѣдьница f. medium pat. mediatrix alex.

срѣдьнь adj. μέσος medius, qui in medio est krmč. 159. io.-sin. isaak krmč.-mih. sup. 248. per. **възрастомъ срѣдьнимь** διμοιριαῖος per. xlvm. **сърѣдьнимь плочиѥи** greg.-naz. -vost. 2. 108. **середchron. середньни (очи)** izv. 666.

срѣдьць m. σαρδική sardica krmč. 85. krmč.-mih. prol. op. 2. 2. 39. men.-vuk. **срѣдьцьizv.** 8. 151. **сардикиа, сирѣчь средьць** sbor.-kir. 14. **сардикыи, рекше срѣдьць** krmč.-mih. **сардикий, иже нынѣ глаголѥть сѧ срѣдьць** krmč. 85: **средце** ancyram urbem vocatam esse dicit alex.

срѣдьчьнъ adj. sardicensis **-на страна** krmč.-mih. 265.

срѣдьчьскъ adj. σαρδικῆς sardicae krmč. krmč.-mih. prol. **отъ прѣдѣль града срѣдьчьскаго, отъ села нарицаѥмаго скрынов** (lege **-но**) izv. 8. 150. - **съборь** men.-mih. **-дѣч-** svetk. **-деч-** asěn 53.

срѣдѣ adv. in medio I) - **огнь** proph. - **сихъ** bon.-hes. 37. - **земла** mat. 47. bus. 181. - **его** mat. 50. - **нѣхъ** proph. bus. 176. - **домоу** bus. 176. - **ноци** prol.-cip. **срѣдѣ троупиа** bus. 702. - **животъ** iez. 1. 13. -vost. - **града** chron. 1. 50. - **полка** bus. 126. **срѣдѣ звѣзды гнѣздо сътвориши сѧ** sabb. 106. **дрѣвеса сташе срѣдѣ рѣкы** greg.-lab. **поставиχомь ѥ срѣдѣ цркве** sim. II. 12. **вьвержень срѣдѣ глоубины** prol.-rad. **ничтоже срѣдѣ того врѣмене не сьгрѣшьша** krmč.-mih. 193: nota **срѣдѣ градѣ** prol.-cip. **сихъ по срѣдѣ пристѣ и пауль** hom.-mih. **по срѣдѣ живѣнимъ и мрътвѣимъ** cloz I. 875. **по срѣдѣ настоѩштиѥ жизни** cloz 1. 873. **по срѣдѣ дѣлма животома** ἐν μέσῳ δύο ζώων cloz I. 862. **ходити по срѣдѣ вльнѣ** hom.-mih. **по срѣдѣ сѣди** μέσον καθέζου hom.-mih. **пропасть по срѣдѣ вась ѥсть** chrys.-lab. **вьшьдьше до срѣдѣ рѣкы** greg.-lab. bulg. dojde strede mosta milad. 50. do strede more miald. 56. II) **срѣди** cum. gen. **середи** chron. 1. 206. 8. nsl. srědi III) **срѣдь**: - **мора** men.-vuk - **града** prol.-lab. - **позорища** men.-vuk. bulg. stred more miad. 34. **срѣдь рѣкы вьвръѣи** prol.-

mart. **по срѣдѣ монастира ходити** greg.-mon. 87.

срѣмъ m. σίρμιον sirmium – **градъ** sup. 145. 186. krmč.-mih. 378. prol.-mih. 287. men.-mih. **сремь** max. **въ сремѣ** men.-mih. 163. **отъ срѣма бѣше родомь** krmč.-mih. magy. szerem.

срѣмьскъ adj. sirmii prol.-mih. krmč.-mih. 378. **срим-** ἰλλύριος op. 2. 2. 152. pol. seremski.

срѣмѣнинъ m. ἰλλύριος illyrius op. 2. 2. 153.

срѣнъ adj. λευκός albus **къ колесници третии конн срѣнн** zach. 6. 3. -proph. **серенъ: конь серенъ** apoc.-vost. **на коних̑ъ серенꙑх̑ъ** apoc. 19. 4. -vost. **серенꙑй конь ангелъı мѣнить** vost.: nota **конн рыжди и пѣсн и срѣнн и кронн** πυρροὶ καὶ ψαροὶ καὶ ποικίλοι καὶ λευκοί zach. 1. 5. -vost. hnc trahe goth. hrainei ahd. hreinî nhd. rein weig. 2. 482. lit. širmas, širvas apfelgrau: sequentia cf. cum gr. κρύος lat. cru-dus and. hrîm ahd. roh curt. 1. 125. lit. šarma, šalna, šerkšnas reif nsl. srên pruina hung. gefrorener schnee srênj schneekruste russ. серенъ pro гололедъ čech. střn glacies střín eis an den baumzweigen pol. śrzon pruina gefrorener reif: adde **слана**.

срѣсти v. **сърѣсти**.

срѣшь m. faex ioann. 148: nota **срешь винны растьрь** misc.-šaf. 155. croat. srišˇ muscus verant.

сршта v. **сърѣшта**.

става f. ἁρμός articulus; ἁρμονία **доньдеже отъдѣлѣть се ставы ихъ** prol.-rad. 156. **ставамь роучнымь** men.-vuk. **ако нскочити ставамь роучнымь** prol.-rad. 67. **оудеса на ставы растрьзаше се** κατὰ μέρος prol.-rad. 65. bulg. stavъ statura milad. 130. 236. stavicˇ 536: nota rum. **ставъ** equitium cf. **ставъ**.

ставати -ваѣ -ваѥши vb. consistere pam. 182.

ставило n. σταθμός statera ant. barl. krmč. 21d. **мѣрила и -ла** krmč.-mih. lavr.-op. 30. karamz. 1. nota 560. **ставила коралъна желѣзьна нарицаемаıа анькѵра** men.-mih. 343. rum. **ставилъ** latus lecti exterius; quinque mergetes.

ставильнъ adj. συστατικός commendatitius krmč. **писаниѥ -но** krmč.-mih.: nota **зѣрна ставилнаго** συνάπυος op. 2. 2. 95.

ставильць m. magistratus in aula principum serbicorum genus mon.-serb. chrys.-duš. 25. danič.

ставити -ваѣ -вѣши vb. statuere, constituere sup. 245. – **градъı** per. 5. 6. – **къ мѣрилѣхъ** ad libram expendere greg.-naz. **владалица да не ставии царь** chrys.-duš. 45. **ставн прѣдъ очи свои съмрѣть** par. κωλύειν impedire sup. 226. pent.-mih. impedire sup. 158. 323. retinere sup. 116. στέλλειν cohibere sup. 296. **не кы кто ставѧ его** mich. 2. 4. -proph. mat. 50. παύειν cessare facere sup. 297. **ставаю хвалоу** hom.-mih. – **молитвоу** hom.-mih. **вы ставило се вьзисканиѥ** men.-mih. ἀποχρύεσθαι repellere men.-mih. ἀνακόπτειν praecidere sup. καταλύειν solvere – **слово** hom.-mih. adde **слоужительницоу стави ю** prol.-mih. – **сѧ** chron. desistere sup. 440. cessare **аште къто ставитъ сѧ отъ грѣха** svjat.

ставлѣти -ѣıж -ѣıеши vb. statuere per. 68. 5. mat. 21. 35. **ставıти** svjat.-mat. 9. **прозвꙋтеры ставлıше** prol.-mih. impedire ex.-op. 2. 1. 19. **ставлıѣть оны отъ слоужбы** hom.-mih. 139. ἐπιτιμᾶν obiurgare op. 2. 1. 133. **ставлıти злѣ гредоуще** hom.-mih. **нача ставлıти** matth. 16. 22. -ev.-saec. xii. matth. 16. 22. -mat. 15. adde **никтоже ставлıй насъ** greg.-naz. **ничтоже ставлıше рѣчи** io.-clim.: nota **ставлıѣть коумнрнчаныıа мıры** mat. 21. **ставıы-** κωλύειν impedire sup. 288. 300. impedire 447. retinere 142. ἐκτρέπεσθαι abominari 393. πείθειν suadere 149. **ставııııй** ναύκληρος nauclerus 297. – **сѧ** ἀνθέλκεσθαι in diversum trahi 253. ἐλέγχεσθαι redargui 391.

ставлѣниѣкъ m. ordinandus **-лен-** alex.

ставлѣниѣ n. ἀναβολή dilatio proph.

стакрата f. numi genus **осьıпаша его -ами** sbor.-kir. e gr.

ставропигиıа f. tabernaculi fixio gr. σταυροπηγία.

ставъ m. compages misc. **ставове лаıнтомь зоубь иего** γομφίνους μόλωνος τῶν ὀδόντων αὐτοῦ pyrg. σταθμός pondus lev. 19. 35. -kruš. σταθμίον statera peut.-mih.: nota **ставомъ и маıномъ, маıны и ставы** gram. 172. 320. cf. **става**.

ставьць m. scutella **-вець** trigl.

стадıй m. στάδιον stadium sup. 358. 381. 382. hom.-mih. šiš. 245. š.-gl. 48. 69. prol.-mart. op. 2. 1. 150. **стадıй єсть .сн. стопъ** op. 2. 2. 104. **.г. стадıе на далече** greg.-mon. 75.

стадо n. ἀγέλη, ποίμνη, ποίμνιον grex ostrom. sup. chron. τετράποδον quadrupes greg.-naz. -vost. 2. 32. **стада пастве** sim. II. 4. **стадıти сѧ** congregari trigl. Pott 2. 1. 130. bulg. stado čech. stádo pol. stado lit. stodas cf. ahd. stuat grex equorum.

стадоначалие n. ἀγελαρχία gregi praesse man.

стадоначальникъ m. armenti praefectus gr. ἀγελάρχης.

стадопасъ m. pastor trigl.

стадь f. grex alex.

стадь adv. gregatim - плавающе ex.-op. 2. l. 26.

стадьникъ m. qui gregatim pascitur слонове раждаютъ сѧ въ странахъ тѣхъ многи, ꙗко стадници ходатъ пасоуще сѧ сами georg.-vost. pastor trigl.

стадьнъ adj. ποίμνης gregis matth. 26. 31. -ev. novg. glag. int.

стадьствовати -воуѭ -воуѣшн vb. gregatim pasci - съ овцами συναγελάζεσθαι op. 2. 2. 54.

стай adv. statim sabb.-typ.

стай m. mansio, uti videtur искаше его по стаемъ ipat.

стайны f. stabulum mir. pol. stajnia.

стакти f. στακτή stacte chrys.-frag. bus. 174. стакта azbuk. стаикта bon.

стактинии adj. stactes христоу стактин освященню сирѣчь мѧ́ккоу, въспѣваюшрни къ пѣснѣхъ отъ свезѣ стактинии men.-mih. 405.

сталость f. fortitudo azbuk.

сталъ adj. fortis azbuk. стала рѣка.

стаменъ m. στάμνος urceus, uti videtur два стамена krmč.-mih. 212. отъ пѣрпра стамень ѥдинъ krmč.-mih. 217. не коле четыре стамень дати працаемъ krmč.-mih. 226.

стамьна f. στάμνος urceus -мна mir. 153. šiš. 242. ber. azbuk. trigl. ziz. стамноу и трапезоу oct.-mih.6. -мьна prol.-mart. 13. pat.-šaf. 18. 168. стамноу златоу izv. 521. bulg. stomna verk. 371.

стана v. стѣна.

станислављ m. nom.-propr. viri svetk. 32. bus 396. chron. nagy. szaniszló.

станица f. cohors trigl.

станиште n. στάδιον stadium men.-mih. ѥстъ къ дале .o. станища men.-mih. μιλιάριον milliare dial. λιμήν portus pat. ταμεῖον aerarium ex.-op. 2. l. 14. монѝ mansio op. 2. 2. 39. ber. mansio mon.-serb. adde - святаго крала chrys.-duš. 40.

станиѥ n. statio ex. habitatio š.-gl. 99. conventus mon.-serb. - сатворити sim. I. 29. status mon.-serb. murus sup. 219. 29.

становити -ллѭ -нити vb. constituere trigl.

становитъ adj. potens grom. - моужь certus glag. immobilis mon.-serb. bulg. stanoit milad. 344. -тьнь mon.-serb. -тьство danič.

становище n. mansio per. 12. 73. 104. chron. l. 149. 174. trigl. - нощьно vitatheod.

становьникъ m. θεμελιωτής fundator по сихъ црькъвьныхъ становникѣхъ apoc.-vost.

становьнъ adj. σταθερός stabilis полоудьнюю становьномоу пришъдшоу io.-clim.

станъ m. firmitas бестаноу ѥстъ родъ чловѣчьскыи svjat. στρατόπεδον castra krmč. къ станоухъ и въ палкохъ ἐν φοσσάτῳ krmč.-mih. 323. съ великою частию станомь стаюште sabb. 84. въ конньскыхъ станохъ krmč.-mih. 246. тоу станомь своимь ста alex.-mih. 181. на станоѥ отиде alex.-mih. 33. παρεμβολή castra šiš. 233. ber. bell.-troj. 22. 23. стани castra steph. sabb.-typ. tentorium steph. занести на свой станъ bell.-troj. 33. κατάλυμα deversorium kruš. ξενοδοχεῖον hospitium dial. да имь сѧ да стань извѣнь монастыра chrys.-duš. 45. кыстъ на поути станоу ἐγένετο ἐν τῇ ὁδῷ ἐν τῷ καταλύματι pent.-mih. приндохомь на стань ἤλθομεν εἰς τὸ καταλῦσαι gon. 43. 20. -pent.-mih. въ станохъ krmč.-mih. sg. g. станоу chron. l. 207. бестаноу svjat. къ станоу цѣрквѣ krmč.-mih. къ станоу bon. statio mon.-serb. nsl. stan nachtlager, wohnung, stand: je od stanu er ist vom adel; grex meg. cf. стадо serb. stan russ. ставъ rum. стан, стѣнкѣ saxum cf. serb. stanac lit. stonas alb. stau schafpferch, ovile nom.-propr. станъ asên 54. ngr. στάναι pl. campements journ. des sav. 1861. 734.

станъкъ m. ἕνωσις conventus vost. наречоше имѣ имоу (граду) иѥнькарѧдиосъпосиль (ἐγκάρδιος ἕνωσις), ижѣ наричѣть сѧ по сръбьскомь ꙗзикоу въсѣ срѣдѣ станьки alex.-mih. 47. красни станакь alex.-mih. 186.

станьинии m. caupo danič.

станѣти -нѣж -нѣшн vb. consistere на въсточноую страноу сводець малъ оустрашть, толнкъ высотою, ꙗко ѣдва моуж станути погрѣблиноу соуѫщоу vitae-sanct. -vost. cf. стать.

станѣтие n. consistere по пѣтрохъ -тна op. 2. 2. 96.

стапида f. uva passa azbuk. gr. σταφίς.

станіе n. bacula danič.

станогъ m. sensus ignotus: нощь црькы и

тогда положить стапогъ новъ и сѣзиждить misc. 166.

стапъ m. explicatur russ. грамата вотчинная azbuk.

стапъ m. stapia стапе дрьжати alex. cf. mlat. stapia, stapes, scala qua in equos tollimur.

стапъ m. scipio sabb.-typ. domec. baculum danič. - власть възымающта sabb. 52. adde пригемь нерей стапы men.-mih 18. приде стапь носифь ibid. изиде изь стапа голоуба ibid. стапь прѣдь прѣсѣтою, рекше трьсѣто sabb.-typ. 31. стапы желѣзьны вѣноутроудоу огнѣмь раждежны men.-mih. 10. bulg. stap, stapče: nota mlat. stapionem, camisas, manicas, cofeas, fibulas, cuncta auro ornata sancto tradidit duc.: sensus nobis obscurus.

старанне n. cura azbuk.

старати сѧ -раѭ сѧ -раѥши сѧ vb. senescere prol.-vuk. azbuk.

старина f. antiquitas sbor.-kir. 35. fines antiqui mon.-serb. -ньникъ finium antiquorum memor danič.

старинъ adj. γήρως senectutis сынъ старинъ емоу бѣ gen. 37. 3. -vost.: vocabulum dubium cf. старостьнъ.

старица f. vetula sup. 26. pat. prol. cozm prol.-mih. men.-leop. προκαθημένη praesidens krmč. 69. πρεσβυτέρα, πρεσβύτις šiš. 166. krmč.-mih. danič.

старичьскъ adj. γραώδης anilis šiš. 165. men.-leop.

старовиньнъ adj. male pro gr. ἱεροπρεπής -дѣнъ hes.

старостa m. πρεσβύτερος senex отъ юнотъ и до старостъ gen. 19. 4. -vost. εὐνοῦχος eunuchus esth. 2. 3; 2. 14; 2. 15; 2. 21. in aliis codd. тивоунъ et pol. колинкъ 10. 3. op. 1. 55. 181. esth. 1. 10. -mat. 53. mat. 41. zap. 2. 2. 25. bor. 63. chron. 1. 62. 13. gram. 61. напьсано бысть при старостахъ иване гарѣ и при мар'чи op. 1. 228. rum. старосте f. praepositus pol. starosta.

старость f. γῆρας senectus sup. ostrom. chron.

старостьнъ adj. γήρως senectutis - сынъ pent.-mih. сынъ старостный емоу бышe gen. 37. 3. -vost. cf. старинъ γηραῖος старостьно тѣло prol.-rad. 132.

старостьство n. patria georg. комоужьдо свое колѣно и старостьство georg.-vost.

старъ adj. γέρων, πρέσβυς, πρεσβύτης senex ostrom. старъıй градъ μητρόπολις antch. стары римъ pam. 157. pat. clim. πρεσβυτέρα ῥώμη men.-vuk. старѣй comparat. per. chron. πρεσβύτερος, πρῶτος ostrom. πρῶτος praefectus krmč.-mih. - града men.-vuk. πρύτερος praepositus krmč.-mih. 128. ἄκρος summus hom.-mih. 146. προεστώς praefectus - постельникомь men.-mih. 235. - кораблю greg.-lab. - виночерпьчимъ ἀρχιοινοχόος izv. 8. 76. - огородьникомь bor. 77. возатлю и старѣйша antch. старѣй вьсѣхъ omnes antecedens sup. 204. старѣй мытаремъ ἀρχιτελώνης ostrom. бѣаше старѣй мчъ къ пѣснехъ praecinens sup. 51. часто кратить сѧ горѣ старѣй бъıти συχνῶς κλονεῖται πολεμούμενος τοῦ καθηγεῖσθαι antch старѣй разбойникомь ἀρχιλῃστής aut. старѣйшааго дьньми почьстити не лѣнн сѧ izv. 429. - римь prol.-mih. chrys.-lab. градъ старѣй μητρόπολις op. 1. 90. usl. star bulg. star; starosvat, starosvatec, starosvatka, starosvatove milad. stari svatove ibid. russ. стародоубъ per. chron. lit. storas pinguis: rad. ста cf. scr. sthavira et goth. stiurs ztschr. 6. 429.

старъ m. sextarius, starium оу товорогу четири на десете стари chrys.-duš. 27. usl. croat. star glasn. 1860. II. 9: e lat. sextarius.

старьць m. πρεσβύτερος, πρέσβυς, πρεσβύτης senex sup. cloz I. 3. 34. ostrom. chron. моужь - peut.-mih. πρεσβύτερος op. 2. 2. 265. rum стариц abbas.

старьчекъ adj. poss. senis pat. prol.-cip. prol.-mart. clim. adde моужь старьчекы ἀνὴρ πρεσβύτης pent.-mih.

старьчь adj. poss. γέροντος senis sup. pat. prol. prol.-mart. bus 337. dial.-šaf. pyrg. по чьто изъıкъ старьць на сѧ наоучаю; izv. 530.

старьчьскъ adj. γεροντικός senilis ant. tur. prol.-mih. danič. старьчьскы наизни svjat. -реч- mat. 30. τοῦ πατρός patris men.-vuk. -ско patericum dial.-šaf. -скыıе сѫдъı ok. 54.

старьчьство n. senectus, uti videtur isaak. dial.-šaf.

старѣйство n. dignitas ant.-hom.

старѣйствовати -коуѫ -воуıеши vb. πρωτεύειν primum esse prol.-rad.

старѣйшина m. ἡγεμών dux pent.-mih. princeps sup. 188. ἡγούμενος hegumenus op. 1. 120. ἀρχηγός dux sup. 288. ἐθνάρχης gentis princeps men.-vuk. προεστώς magistratus sup. 147 πρῶτος primus

ostrom. μειζότερος praefectus krmč.-mih. πατριάρχης patriarcha sup. 236. adde mat. 48. greg.-lab. men.-mih. gram. chron. mon.-serb. **бестарѣйшинъ** ἄναρχος op. 2. 1. 26. - **старѣйшина бляднницамь** dial.-šaf. - **виночаньчиямь** ἀρχιοινοχόος magister pincernarum - **властемь** hom.-mih. - **града** ἔθνάρχης gentis princeps op. 2. 1. 149. **жидовьскыи -ы** tur. - **житарьскы** ἀρχισιτοποιός pent.-mih. - **жьрьчьскь** ἀρχιερεύς mat. hom.-mih. - **каженичь** dan. 1. 7. -proph. - **корабьникомъ** sup. 90. - **медарьскь** ἀρχιοινοχόος gen. 40. 1. -proph. - **повадромъ** bor. 19. - **сватитель** ἀρχιερεύς op. 2. 1. 163. - **сватительска** op. 2. 2. 78. - **стражи** krmč.-mih. 258.

старѣйшиньскъ adj. potior sup. 75. 9.

старѣйшиньство n. πρεσβεία dignitas krmč. 75. pent.-mih. ant.-hom. tur. magistratus sup. ἀρχή principatus men.-mih. adde chrys.-lab. greg.-lab. bor. 87. chron. bus. 271. - **медарьско** ἀρχιοινοχοΐα pent.-mih. - **нмѣти** ἐξάρχειν krmč.-mih.

старѣйшиньствовати -воуѭ -воуешн vb. πρωτεύειν primum esse men.-vuk. ἡγεμονεύειν praeesse sup. per. κλνι. καθηγεῖσθαι praeesse greg.-naz. adde krmč.-mih. hom.-mih. misc.-šaf. prol.-mart. prol. - **чимь** prol.-belg.

старѣти -ѣѭ -ѣешн vb. γηράσκειν senescere barl. pat. chrys.-lab. dioptr. - **сѧ** idem nomoc.-bulg. man. prol.-mih. **не старѣы сѧ** ἀγήρατος hes. **не старѣѣще сѧ естьство** izv. 488: nota sine **сѧ** senom reddere: **то прежє дьни сконѫ̀ѣ старѣѣть тѧ** bus. 646.

стасни f. sententia danič.

стась f. regio pastorum glasn. 13. 372. **съ стасми** chrys.-dub. 9. 10. adde **да даѥ стась цгнѣтиноу и испорькь** chrys.-lab. 44. **манастырь съ всѣми стаси сконми** sabb.-vindob. 169: adde **по единой стасни глаголати начинаѥть** sabb. 149. serb. stas statura mik. nsl. gorostas gigas prip. 215.

стати, станѫ, станешн vb. σταθῆναι, στῆναι consistere ostrom. sup. ἐγείρεσθαι expergefieri ostrom. γνωρίζεσθαι agnosci sup. 244. 21. οἰκονομεῖσθαι dispensari sup. 368. 24. **станоу** (aor.) **правь** prol.-mart. **станыше** chron. 1. 84. 92. **плъци на окѣ странѣ станоуть** στρατόπεδα ἑκατέρωθεν ἔστηκεν hom.-mih. 101. **станеть о лѣвоую нерѣи** typ.-chil. **нышн не станоуть главы ваше** sabb. 17. **сташа вежами** per. 6. 38. **сташа шатры** per. 64. 32. **не ста до сноу̀ словѣ ѥмоу** hom.-mih. **ѥгда станыше въ цркви блжнын, зазираше себе** izv. 610. **станыше бѣдрѫ на молитвѣ** izv. 608. fieri **да ны станешь царь** bulg.-lab. 16. **весь пѣсокъ земный станетъ вошню** vost. 1. 146. **аще кто станеть презвутеромь** krmč.-mih. 75: nota **ѧ̀ быти: станьхѫмє засрамени** bulg.-lab. 24. ad formandum fut.: **станать почьсть примати** bulg.-lab. 22. nsl. stati; stališ status habd. pruss. sta; postât fieri lit. sto; stotis fieri let. stâ gr. στα, στη lat. sta goth. sta-nda (cf. **вждѫ** e **бындѫ**) ahd. stâ-n scr. sthâ cf. **стоити** (rad. sti) ztschr. 8. 281; 11. 184. Bopp 1. 129. 231. curt. 1. 179. mey. 1. 340. cf. **станѫти.**

статыя f. asser, uti videtur **скрылъ есмь подъ единою статьею одра моего** prol.-vost. adde - **полагаѥтъ сѧ** int. 59. neuma **статыа** sbor.-kir. 33. vost.-op. 652. - **съ запятою** vost.-op. 653. status trigl.

статіе n. στάσις statio greg.-naz. **древлѥ статыа** πρὶν τὴν στάσιν greg.-naz. **въниманіе ѥсть тишина оумоу или паче статіе ѥго** dioptr.

статъчьнъ adj. conspicuus **з добрыми и статочными людми** gram. 320. pol. stateczny.

статырь m. στατήρ stater ant.-hom. **-тирь** azbuk. **-тирь** bus. 266. **-турь** hom.-mih.

стафила f. uva **-лѥ** pl. a. typ.-šaf. 189. gr. σταφυλή.

стачоуныъ m. taberna alex. danič. **-чюнь** misc.-šaf. nsl. štacun, štacuna: aperte e lat. stâtio it. stazione, alio sensu.

стаи f. ἔπαυλις casa, stabulum **въ стаихъ сватыхъ монѫ̀хъ** esai. 62. 9. -vost. proph. dial.-šaf. 72. αὐλή aula iez. 44. 19. -proph. mat. 50. κατοικητήριον habitatio - **львьскаи** naum 2. 11. -proph. op. 1. 117. **стаи лъвъскаи** naum 2. 11. -vost. τόπος **стаи вельбоудомь** pent.-mih. καταγώγιον deversorium **азъ клѣть оуготовахъ и стаю вельбоудомъ** gen. 24. 31. -vost. στοά porticus iez. 42. 3. -vost. adde **о врлзѣхъ твоихъ и стаихъ** greg.-mon. 54. **въ тоужде принесете сѧ стаж** greg.-naz. nsl. staja platz des viehes auf der weide staje pl. der abgetheilte stand des viehes bulg. stajь pokl. 1. 95. serb. staja hospitium živ. 106.

стаиние n. statio ber.

стаити, стаѭ, стаѥши vb. consistere sup. 157. 24. **аще оуды блоудь имаши, то не стай въ цьркъви,**

похоулиши мѣста svjat. **мѣсто, на немѣже стаѣши, сѫто ѥсть** sborn. ἀναβλαστάνειν renasci op. 2. 2. 150. καταλύειν devertere **на ложи стающе** iez. 23. 17. -vost.λείπεσθαι superesse **не стаѣть** hom.-mih. **кроушькца како не стаѣть** mon.-serb. 489. adde op. 2. 2. 201. hom.-mih. 165. nsl. nestajati deesse lex. cf. **ставати.**

стволиѥ n. κόνυζα urtica **възникнѣть въ драчна мѣсто купарнссосъ и въ ствола мѣсто мрьтва** ἀντὶ τῆς στοιβῆς ἀναβήσεται κυπάρισσος, ἀντὶ δὲ τῆς κονύζης ἀναβήσεται μυρσίνη esai. 55. 13. -vost. proph. mat. 50. ber. russ. **ствол**ъ cf. čech. štbol, strboul.

стволъ v. **цвол**ъ.

стег rad. tegere **остегъ** vestis **настегнъ** sandalium let. stêgiu tego scr. sthag gr. στέγω lat. tego, toga ahd. dakjan ags. thecan ztschr. 3. 322; 4. 6. beitr. 2. 165. curt. 1. 154; 2. 264. mey. 1. 377. corss. -form. 81. 435.

стеи rad. globulis iungere nsl. stogle pl. stifte an den schuhschnüren stoglej ligula meg. stogla lori genus russ. **постеголънница** funiculi genus **состегнуть** lit. segti heften.

стегна v. **стъгна.**

стегно v. **стъгно.**

стежеро v. **стежеръ.**

стежеръ m. cardo **честънадаго съсъжда и стежера мжченикомъ** sup. 44. 6. prol. 142. - **дрѣвѣнь** georg. νόσσα meta, orbita op. 2. 2. 82. **нжеса, колеса, весла, корабле, стежера** pl. a. men.-mih. 106. **стожерь** κλοιός collare men.-vuk. nsl. stožer cardo vrata na stežaj odprêti angelweit russ. **на стѣжь** čech. stežeje cardo pol na ścieżą, na ścieżaj, na ścież bulg. stežer milad. 369. stožar, na srêdê vraha zabit kol pokl. 1. 35. serb. stežer cardo stožer stul. čech. stožár fehmstange rum. **стежер** quercus nserb. śćežor heustange im schober: thema ergo **стогъ** cf. tamen lit. stegerìs, stagaras stengel.

стель f. lectus **семоу стель и трьпеза и одрь земла бѣ** š.-gl. 62.

стелы f. στέγη tectum sup. 219. 29. op. 2. 2. 118. **пламы оустремн сѧ на высость и по вериграмъ на стелю взиде** εἰς ὕφος εἵρφε διὰ τῶν ἀλύσεων ἐπὶ τὴν στέγην vost. adde **пасти ти сѧ хощемь стела на тѧ** zlatostr. bulg. stelь unterlage der dachdeckung croat. stelja lectus hung. klruss. stela zimmerdecke.

стема f. στέμμα mitra alex.-mih. 137. 177. 195. **стемою покрывень** misc.-šaf. 173.

стенание n. στεναγμός gemitus sup. triod. domet. misc. š.-gl 63. svjat.-mat. 10. sborn. leont. chron. ipat. danič. **стънанна и плюсканна** ex.-vost. 2. 110. **стѣнпер.** 97.

стенательнъ adj. gemens danič.

стенати -нѭ -нѣши vb. στένειν, στενάζειν gemere sup. proph. apost.-saec. xiii. -mat. 22. chron. per. danič. **стенють** izv. 479. **колекла сѧ и стена** izv. 540. **стѣнѣштта и тоужашта** izv. 425. **стѣкне** greg.-mon. 91. **стонати** per. 31. 27; 51. 10. nsl. stenjati croat. stenjanje verant. serb. stenje živ. 150. čech. stenati, stonati oserb. stonać pruss. stinons part. lit. let. sten gr. στεν lat. ton scr. stan sonare and. stynja stôhnen ahd. stunôd suspirium ztschr. 2. 237; 4. 6. Pott 2. 1. 292. curt. 1. 181. mey. 1. 409. corss. -form. 372. 436.

стенийскъ adj. **тоѳ** στενοῦ freti **стенийска страна** pyrg.

стеносокъ adj. **тоѳ** στενοῦ freti **страна -ва** men.-vuk.

стеносъ m. **тὸ** στενόν fretum **оконь поль стеноса** πέραν τοῦ στενοῦ prol.-rad.

степень m. βάσις gradus hom.-mih. pent.-mih. βαθμός gradus men.-vuk. gradus leont. io.-sin. men.-mih. ἀναβαθμός gradus prol.-cip. men.-vuk. κρηπίς fundamentum men.-vuk. **гретыаго мн ѥсть степени стрѣй** krmč.-saec. xiii. **отроче низь высходимыѥ степень приражаемо** prol.-mart. s. g. **степене** hom.-mih. nom.-mik. 125. isaak. sabb. 127. misc.-šaf. krmč.-mih. **степени** krmč.-saec. xiii. sg. d. **степенн** leont. krmč.-mih. sg. l. **степени** ioann. nom.-mik. 125. dioptr. **степенѣ** prol.-mih. du. a. **степенн** krmč.-mih. 274. 335. **степены** isaak. pl. u. **степене** dioptr. 371. isaak. pl. g. **степенний** krmč.-mih. **степень** proph. pl. a. **степени** hom.-mih. prol.-cip. krmč.-mih. **степене** men.-vuk. 4. pl. l. **степенехъ** men.-mih. pl. i. **степеньмн** sup. 203. 13. fem. int. 153. 226. **когопроходнла степень** chrys.-frag. pol. stopień cf. asch. stapan and. stefna gradi ztschr. 6. 80.

степеньнъ adj. gradus hom.-mih. svjat. **-на пѣсень** lavr.-op. 23. **пѣсенъ -нѣна** bon. **-нна** azbuk.

стеравъ v. **стръво.**

стефанъ m. stephanus sup. sabb. 38. **стѣфъ-**šiš. **степ-** chron.

стнгнѣти -нѫ -неши vb. φθάνειν, ὑπο-

φθάνειν venire men.-vuk. prol.-mart. мѣсто равно стигъшии τόπον πεδινον φθάσασα men.-vuk вѣкше стигноуль ἔφθασε prol.-rad. 121. adde ok. 86. 87. alex.-mih. 94. да стигноутъ и до ада твоюе благости запов'кди hom.-mih. на разорѣнше стигъшии prol.-mart. стижѣ въ оузы кпасти men.-vuk. свѣтомоу наликшоу се шьствию ико стигноутн мѣста prol.-mart. стигоше ю men.-vuk. да не стижена боудевѣ hom.-mih. bulg. stiguъ obtinere čech. stihnouti lit. staigus celer let. steig properare goth. staigan ahd. stîgan ags. stigan and. stîga gr. στιχ scr. stigh ztschr. II. 184. Bopp I. 102. 129. 236. mey. I. 388. cf. стьза: nota стиг. pol. ściągać pungere, quod cf cum gr. στιγ: στίζω lat. stig: instigo, distinguo, stilus goth. stigga; stiks ahd. stingu, stihhu scr. tidž curt. I. 183. cf. russ. стегнут acu variare.

стизати -жѫ -жеши vb. consequi; φθάνειν venire prol.-cip. prol. men.-vuk. мѣстнцоу на нвѣса стижоуцоую prol.-rad. - чемоу prol.-cip **стизати моужьскомоу кьзрастоу** εἰς ἄνδρας τελεῖν men.-vuk. adde море до нивсь стижоуще се men.-vuk 4.

стиракъ m. sturax misc.-šaf. 151. gr. στύραξ.

стихарь m. στιχάριον stichariun, tunica **къ багрове стихары и фелоны** nom.-mik. 141. -рь men.-mih. tur. leont. - **клавѣнь** ephr. **стихеры** pl. a. dioptr. 389. zap. 2. 2. 127. по -херахъ triod.-mih. 120. **стихарий** alex. cf. **стихиръ**.

стихера v. **стихарь**.

стихийскъ adj. elementorum dioptr. dioptr. lab.

стихно n gen. -хиа στοιχεῖον elementum op. 2. 2 318. io.-sin. nomoc.-bulg. -хиа pl. n. dioptr.

стихира v. **стихиръ**.

стихираръ m. στιχεράριον sticharіorum liber mat. 18.

стихиръ m. στιχηρόν versus genus pam. 185. i. -ра ber alex. n. поють сѫ **стихира гласъ .и.** по дконци izv. 514. **стихиры** pl. a. op. 2. 2 458 **ст(ихи)ры** pl. a. sabb.-vindob.

стихиа l elementum mon.-serb. -ыма prol. mart chrys.-lab. -ихъ dioptr. men.-mih 351. -ами io.-dam. **дкѣ -хии** dioptr. gr στοιχεῖον.

стихокынъ adj. versuum dioptr.-lab. gr στίχος.

стихологисовати -соуѭ -соуеши vb. versus recitare typ.-chil. gr. στιχολογεῖν.

стихословие n. versuum recitatio gr. στιχολογία.

стихъ m. elementum sbor.-kir. 9. gr. στοιχεῖον

стихъ m. στίχος versus per. XXVII. sbor.-kir. 35. -хоки op. 2. 2. 450. -си bus. 644. -хословъ pl. d. dioptr. **-хы градьскыиа** πολιτικοί dioptr. **стихы намъвийскыа** (recte нам-) izv. 616 bulg. stii milad. 524.

стихъръ v. **стихиръ**.

стлание n. sternere alex.

стлати. стелѭ, стелеши vb. saepe compositum habes cum praepp., rarius simplex **стелѭшти** sup. 251. 23. **стелѭшта** 245. 15. nsl. stlati; podstoli, črêvlji metl. postol calceus meg.-hit. straja gr. στόρ-νυμι lat. sterno goth. straujan ahd. strâo stramen and. strâ scr. str. struômi, staras lager curt. I. 184.

стлъка f. κλιμακών scalae **отъ скалы, рекше отъ стлъкы** krmč.-mih. 315. krmč. 279. **столка** bus. 735. 736. scala **завраже стльемъ** bell.-troj. 22. **вкстѣпаше на стлъка та** bulg.-lab. 70. **низъ оустие стлъкѣ низметноу** εἰς τὸν καταρράκτην ἐνέβαλεν men.-vuk.: nota nsl. stolbeh (stolbъh) strebepfeiler stub gradus hung. stolbec gestell für ein lämpchen croat. stelba veglia.

стлъкъ m. columna **столкъ** chron. I. 121. 20. nsl. stub gradus hung.

стлъкьникъ m. στυλίτης stylita ostrom. cf. **стлъпьникъ**.

стлъпие n στύλοι columnae pent.-mih. krnš. adde men.-mih. prol.-mart. **столпье** chron. **съ стлъпиемь отъ высоудоу оутвръжденъ** dioptr.-lab.

стлъпограждение n. columnam facere hom.-mih.

стлъпописание n. columnae inscriptio int.

стлъпостѣна f. πυργόβαρις propugnaculum turritum. nota **къ столпѣхъ стѣнахъ тконхъ** psal. 121. 7. -saec. XIII. -mat. 28. **къ стлъпоустѣнахъ** bon.

стлъпосътворение n. πυργοποιία extructio turris sup. **-рен-** barl. int.

стлъпотворение n. πυργοποιία turris extructio **-рен-** sup. 370. chrabr. 90. ok. 66. danič.

стлъпъ m. στύλη columna krmč.-mih. κιών columna prol.-cip. men.-vuk. krmč.-mih. chron. **мраморѣнъ** krmč.-mih **мраморонзкашно** - greg.-mon. 70 **кагрінь** sabb.-typ. 123 **стлъпокъ** hom.-mih. **столпове** chron. sg. l. **стлъпоу** men.-mih **къ стлъпоустѣнахъ** bon. **о стлъпы кезлкоу**

men.-mih. **память ємоу стлъпома въставише въ адинѣхъ** men.-mih. **хотѣше погроузити тѣкі стлъпа. вѣрнаго** greg.-lab. **дѣ̀ главѣ сѣткори, іжі вьложити на крьха стлъповоу** 3. reg. 7. 16. -pent.-mih. **сьзда цр҃кьвь о .в. стлъпа** ok. 68. πύργος turris greg.-naz. ostrom. adde sup. turris mon.-serb. nsl. stolp croat. stupica scala lung. čech. sloup pol. nserb. słup magy. oszlop rum. **стълп** and. stôlpi m. ztschr. 11. 174.

стлъпьникъ m. στυλίτης stylita ostrom. cf. **стлъбьникъ**.

стлъпьнъ adj. columnae sbor. **стлъпьно възитиѥ** prol.-cip.

стлъпьць m. columella men.-mih. **-пьць** ex. 182. sof. 25.

стлъзь v. **стьлзь**.

стобориѥ n. columnae **придостѣ къ стоборю златъма покровєноу** и **скважь нимн златаго стоборнь** izv. 596.

стоборъ m. columna - **сѣткорити рече** alex.-mih. 106. nsl. steber columna lex. trabs meg. stebre lex. croat. stobor apud Linde serb. stobor aula, vere sepimentum magy. szobor columna cf. rum. **стобор** brunnendeckel.

стогъ m. θημών, θημονία acervus pent.-mih. - **пшенице** misc.-šaf. nsl. stog horreum meg. harpfe, heuschober stog: debel, močan in rogovilast kol, na kterega se seno in žito sklada Koleda 1859. 144. neukreten kot stog; stožiti sich bäumen: konj se stoži oberkr. stožanje thürstock jarn. serb. stog; stožaj cardo stul. stoga pertica circa quam foenum congeritur stul. oserb. stoh magy. asztog rum. **стог** acervus frugum.

стогъшинъ m. nom. propr. haeretici lit.-mih.

стогъшны m. nom. propr. haeretici lit.-mih.

стодолы f. granarium azbuk. **стодола, стодолъ** alex. ahd. stadal horreum čech. stodola.

стожиръ v. **стижиръ**.

стонкъ m. στοιχός stoicus krmč.-mih. šiš. 255.

стонло n. stabulum equile trigl.

стонтелъство n. sensus dubius: **вьсѣрѣно** - misc.-šaf. 81. cf. **стонти**.

стонти вьдовии и сироты respondet gr. προστῆναι χηρῶν etc. men.-mih. 231.

стоплъ m. θρόνος thronus sup. op. 2. 1. 116. 192; 2. 2. 114. 149. svjat.-op. 2. 2. 399. adde sim. I. 4. chron. **правлмаше столъ отьца своѥго** ostrom. καθέδρα sella op. 2. 2. 154. βάσις basis kruš. scamnum men.-vuk. adde **хотяца стола обьити** antch. stolom fris. bulg. stolnina milad. 59. goth. stols ahd. stuol ags. stol lit. stalas ir. stól scamnum ir.-gl. 92. ztschr. 4. 4. curt. 2. 270. mey. 1. 355. Germania 8. 5. corss. -form. 435.

стольникъ m. praefectus mensae, magister dapiferorum gram. 61. 79. 197. prol.-vuk. prol.-mih. **-ка колнча** men.-leop. 119. **-ан-** chron. I. 194. **хотѣ и застрѣлити и грѣше и оудари стольника** prol.-belg. rum. **стольник** Eugel 109. 112. magy. asztalnok, tálnok.

стольнъ adj. throni **стольнъ градъ** vita-theod. alex.-mih. 132. **іже ѥсть отъ кыѥва града столнаго .и. стадий** bor. 17. **-но мѣсто** sim. I. 2. - **кнѧзь** vita-theod.

стольць m. thronus **столець ѣпскпьский** mat. 11. adde izv. 512. **кадить оба полы стольця** izv. 513.

стольчьнъ adj. throni **-лічн-** mat. 11.

столы f. φάτνωμα lacunar **столы куіпарисныи** biblia 1663. **надъ столію изъ кноу** ἐν τοῖς ἄνω τοῦ τέγους ex. cf. **стѣлы**.

стомахъ m. stomachus chrys.-lab. azbuk. bus. 554. šiš. 167. ber. **не лакомь стомахъ имѣѥ** prol.-rad. 148. serb. stomach alb. stomach blanch.

стомашнъ adj. stomachi ephr.-vost. alex.

стонлва f. gemitus ipat. cf. **стѣнати**.

стонати v. **стѣнати**.

стопа f. ἴχνος vestigium men.-vuk. pat. adde greg.-lab. - **извы** pyrg. πέλμα planta pedis prol.-cip. isaak. ποῦς pes; mensurae genus krmč. 279. nomoc.-bulg. βῆμα gradus man. βάσις gradus: **три стопы стоупивь** τρεῖς βάσεις βηματίσας pyrg. adde - **словѣньска** hom.-mih. **стопоу изъвь на тѣлѣ носещи** prol. drev. stüppa mey. 1. 368. cf. **стѣпень**.

стопанъ m. dominus prol. 108. men.-vuk. **безь высакого нагледанию и безь стопана** ἀνεπιμέλητος prol.-mart. **стопаномь своѥго нпоуцинимь** τὴν παρακαταθήκην τῶν ταύτην ζητούντων prol.-rad. 89. serb. stopanin stul. bulg. stopan verk. 371. milad. stupan pokl. I. 73. stopankъ milad. stopanicъ rum. **стъпън** herus **стъпънъ** hera: originis alb. stopan praefectus pastoribus.

стопища f. neuma sbor.-kir. 33. 34. vost.-op. 652. - **свѣтлаа** id. sbor.-kir. 33. 34.

стопанище n. βάσις fundamentum prol. prol.-cip. men.-vuk. - **коньскоѥ** prol.-

cip. men.-vuk. στάσις, στάδιον prol.-rad. χειμήλιον supellex men.-vuk.

стоило n. βάσις fundamentum proph. bus. 147. σταθμός statio exod. 21. 6. -vost. ἀναβαθμός gradus kruš. exod. 20. 26. -vost. pent.-mih. ber.

стоильнъ adj. basis -на страна men.-mih. 318. **стоильни синьклитици** men.-mih. 348.

стоиние n. στάσις statio šiš. 181. adde sup. dial. triod. int. isaak. esai. 22. 19. - proph. adde bus. 434. - **ваєж ношть** isaak. **ношть нымн -ни** sabb. 95. - **ножьно** ioann. **десно** - nicod. **разоумѣти сѧ** ѥсть **по стоиниѭ** hom.-mih. **поуть стоиниѥ сѣдѣѥть** men.-mih. **стоинии же и чина** izv. 488. **стоиные обноуаноѥ** izv. 643.

стоительнъ adj. στάσιμος stativus chrys.-lab. int. 270. men.-mih. gram. 331.

стоити, стоѭ, стоѥши vb. stare - **товарꙑ** per. 75. 14. **стоашѧть** men.-mih. **стоймы** chron. I. 135. 38. **съ стоить прѣдь вами здравъ** παρέστηκεν šiš. 9. **пирьгъ до нынѣ стоашть** sabb. 46. **плѣньникомъ оумъ стоить оу родителъ своѭъ** izv. 426. adde **стоити за всякого доуброволнина** mon.-serb. 244. 19. **стѣи** part. mon.-serb. 284. 67. ztoial fris. nsl. stojahu spang.: rad. sti, nata e stâ cf. scr. sthâ et sthi; hâ et hi; hita a dhâ etc.

стравити -влѭ -виши vb. recreare brč. serb. ostrabiti ranu stul. čech. ostrabiti.

стравлити -влѭ -виши vb. recreare - **сѧ: претроужише сѧ въ дьне, въ нощь стравлѧемъ сѧ** cyr.-hier.

страва f. epulum funebre apud Hunnos: postquam talibus lamentis est defletus, stravam super tumulum eius, quam appellant ipsi, ingenti comissatione concelebrant Jordanes ed. Closs 172. exuviis hostium extruebatur regibus mortuis pyra: quem ritum sepulturae hodie quoque barbari servare dicuntur, quem strabas dicunt lingua sua Gronovius ad Statii theb. 12. 64: slavicum esse dicitur klruss. strava victus, cibus Rakowiecki, Prawda ruska I.

страда f. humiditas: **сотворилъ и пръвое чресъ весь сотъ доупиноу, да не тѧ(ъ)стию страда та испадетъ сонъ** (pro **конъ**) ἵνα μὴ τῷ βάρει τὸ ὑγρὸν πρὸς τὸ ἐκτὸς διεκπίπτῃ ex.: vocabulum dubium cf. tamen **стрѣдъ** et **страдовьнъ**.

страда f. κάματος labor krmč.-mih. 291. 297. labor alex. **земнаи** - men.-leop. 390. **страды гонити** bus. 553. **не по страдѣ нан по исправленню дасть сѧ, нъ божиѭю благодѣтиѭ** mat. 22. **аже жены дѣлаюче что любо страдоу, и вережають сѧ** pam. 200. **не имаше на дневноую страдоу по сребреникоу на дьнь** men.-leop. 144.

страдавати -ваѭ -ваеши vb. pati **горе намъ, ꙗко страдаваемъ** vae nobis, quia miseri facti sumus ant.-vost.

страдалица f. quae patitur, certat men.-mih. **-це мѫченице** men.-belg.

страдалничьскъ adj. ἀθλητικός certans men.-vuk.

страдалнъ adj. qui patitur ant.-hom. ἀθλήσεως certaminis men.-vuk. passionis danič. **-лно житие** sabb. 128. 210. **-лнаа прѣбываниа** 168. **-лнынимь мѣчемь** prol.-rad.

страдальствие n. certamen sim. I. 5. danič.

страдальство n. passio, certamen ioann.

страдалець m. ἀθλητής qui certat prol.-rad. men.-vuk. barl. ephr. prol.-vuk. **-лець** ber.

страдальчьскъ adj. ἀθλητῶν certatorum men.-vuk. adde tur. io.-sin. prol.-mih. prol. **-ско тѣло** greg.-mon. **-ско събрание** 76. **-цьскъ** mat. 18.

страдальчьство n. passio, certamen dial.-šaf.

страдальчьствовати -воуѭ -воуеши vb. pati, certare **-лчес-** ber.

страданиѥ n. passio, certamen sup. greg.-mon. chron. **и же васъ за всѣ сиа хранѣаш страданны благодарю и похваляю** chron.-saec. xvi.

страдательнъ adj. patiens, certans **плъть -на** greg.-mon. 76.

страдати -ждѫ -ждеши vb. πάσχειν pati ostrom. sup. ὀδυνᾶσθαι cruciari ostrom. βασανίζεσθαι cruciari ostrom. ὀχλεῖσθαι vexari ostrom. ἀθλεῖν certare hes. 12. adde cloz I. 668. sup. **-ждаше** leont. **не -ждеть нничимьже** men.-mih. - **злы дьни** leont. **-ждѫть** sborn. **вѣдѣ стража** mat. 14. **доброть не страждеть** hom.-mih. 90. **а за тоть миръ страдалъ роулѣ не-кашла** diploma 1229. **сице страда .д. лѣта** izv. 611. strada-cho fris. nsl. stradati fame laborare strad m. hung. russ. dial. **страдать** russ. **пострадать** auf dem felde arbeiten čech. stradati oserb. stradać nserb. tšadaś darben let. stradât operari rum. **страданиѥ** industria cf. ahd. strît ztschr. 7. 189; 11. 193. corss. -form. 461.

страдовьнь adj. mel favis compositum **-вный медъ** pro пластовый ber.

страдодавьць m. certaminis arbiter **вѣнець приимъ отъ єдиного страдодавьца** men.-saec. XII.

страдолюбиє n. certaminum amor bus. 553.

страдолюбьць m. certaminum amans bus. 553.

страдька f. ἄθλησις certamen men.-vuk. ἆθλα certamina hes. 12. πάθος passio prol.-mart. ioann. afflictio sup. **-дка** chrys.-lab. **оукрывлетъ вѣнца богъ, ико да обнажитъ страдьы** margar. 1530. κακουχία mala adfectio corporis prol.-rad.

страдьнъ adj. miser alex.

страдьчивъ adj. ἐργατικός operosus **-дч-** op. 2. 1. 139. **петръ страдьчивъ сый ни хотяше праздънъ бъıти** ev.-int. 1434.

стража f. φυλακή, κουστωδία custodia ostrom. sup. isaak. antch. chron. specula glag. **отъ -жа оутрьнаа** mat. 26. **стражамь тьмьничьнымь** prol.-mih. nsl. straža magy. sztrázsa rum. **страже**.

стражанинъ m. custos pl. g. **стражань** prol.-vuk.

страждьба f. certamen, uti videtur pat.-mih.

стражнй m. φύλαξ custos **стражию** sg. d. strum. **-жиıе постави** prol.-rad. 156. φωνασκός phonascus, vocem exercens **сторъжьı** op. 2. 2. 152.

стражникъ m. ῥοπή libramentum sap. 11. 23. cf. **стражькъ**.

стражьница f. φυλακή custodia 2. paral. 16. 10. -ostrog.

стражитєль m. speculator glag.

стражиште n. specula, custodia antch. typ.-nic. kruš. glasn. 13. 371. ephr. triod. -mih. chrys.-duš. 30. 43. specula mon.-serb. **стражище овощьноıе** ὑπωροφυλάκιον antch.

стражиштьнъ adj. speculae, custodiae **градище -цьно** φρούριον castellum men.-mih.

стражь m. φύλαξ custos dial. prol. ioann. io.-sin. glag. strum. chron. κουστωδία custodia sup. φυλακτήριον praesidium sup. δήμιος carnifex sup. 59. 23. pl. n. **-жие** mat. 50. bell.-troj. 34. hom.-mih. 70. **-жиıе** hom.-mih. **-жиıе легальнице** нероновы hom.-mih. 127. **сторожиıе** chron. **поустн мѧ съ сторожи** per. 96. 7.

стражьба f. φυλακή custodia pent.-mih. adde pam. 135. pat.-mih. **isaak.** ἐπισκοπή inspectio proph. **σκοπιά** specula pent.-mih. σκοπός speculatio esai. 216. -proph. **- пждьчьска** ὑπωροφυλάκιον op. 1. 120. adde **задѣ стражькоу свєтѣй анастасии** men.-mih. **-жьа** vost. 1. 18; 2. 138. int. ber. tur. bus. 149.

стражьиште n. speculaa.

стражьскнъ adj. custodiae.

стражькъ m. momentum staterae **сторожекъ вѣсовъ** op. 1. 79. cf. **стражикъ**.

стражьникъ m. φύλαξ custos prol.-mart. pat prol. prol.-cip. men.-mih. dial.-šaf. men.-leop. prol.-rad. men.-vuk. chron.

стражьца f. vas quoddam **-жца вина** men.-leop. 222.

стракина f. **окрѣтъше стракиноу съ млѣкомь и хлѣбь** πίναξ καὶ ἄρτους καὶ γάλα prol.-mart. 103: vocabulum dubium.

страм- v. **срам-**.

страна f. χώρα regio ostrom. sup. ἡ περίχωρος ostrom. τὰ μέρη ostrom. adde sup. μερίς pars pent.-mih. - **мѣрильна** dioptr. lab. ἔθνος gens, populus šiš. 15. sup. op. 1. 18. 26; 2. 2. 31. 149. mat. 15. 35. **изъчьнııı странъı** bus. 96. **обь оноу страноу** hom.-šaf. **о десноıе странѣ** εἰς τὰ δεξιὰ μέρη ostrom. **въ странѣ нти** ostrom. **възложи семоу богъ къ с҃рцє въ страноу нти** lavr. **странѣ сѣвера обращтете тѣло** a parte boreae sup. 115. 4. **доунайска -** sabb.-typ. **зетьска -** ibid. nsl. stran. f. bulg. **sranъ** verk. 371. drev. starna rum. **странъ** chorus.

странити сѧ -нѣ сѧ -нити сѧ vb. vitare **- отъ кого** nom.-lab.

странница f. pagina op. 2. 2. 119. **попнсахъ -цѣ** bon.

страновати -ноуѣ -ноуıеши vb. peregrinari glag.

странь 1) adv. oblique **поидете странь** πλάγιοι oblique lev. 26. 23, 24. -svjat.-op. 2. 2. 396. lev. 26. 27, 40, 41. -op. 1. 13. adde **по странь** per devexum latus **овѣхъ растинахоу, дроугııı ıки странь поставлıающе и стрѣлıахоу въ нѧ** nest. **странь протлъкоуıоть речıноıе отъ господа** cozm.-ind. cf. serb. **stramputice**; cum gen. (**планити**) **странѣ небесъ пошьствıе имоуть** svjat.-mat. V. **сѣсти ıелоу странь себе** men.-mih. 197. **положена быть сторонь сына своего асад. странь кралевьства ми беше слоуга драгославь** mon.-serb. 2) adj. indecl. **азъ ходихъ съ ними странь** ἀροστίῳ ἐν θυμῷ πλαγίῳ lev. 26 41 -pent.-mih. **граджштаго къ мнѣ** ἀροστίῳ **странъ** κορευόμενον πρός με θυμῷ πλαγίῳ

greg.-naz. adde аще о семь не покажете сѧ, нъ пондете къ мнѣ странь, пондоу и азъ къ вамъ гнѣкымь странь svjat.

странникъ m. ἀλλότριος peregrinus pent.-mih. ἀλλόφυλος alienigena hom.-mih. βάρβαρος barbarus op. 2. 2. 113. ξένος advena hom.-mih. ἐθνικός paganus matth. 18. 17. -ev.-novg. mat. 35. **книга - даниила** sbor.-kir. 21. adde sup. cyr. 7. š.-gl. 83. glag. pat. chron. vita-theod. men.-mih. **стороникъ** pam. 240. **странникъ иесн сихъ мѣсть** hom.-mih.

странница f. hospitium pat.

странничьство n. peregrinatio **-ани-** sabb. 2.

странничьство n. peregrinatio mir. isaak. exilium glag.

странничьствовати -коуѫ -коуѥши vb. ξενίζεσθαι hospitari act. 10. 6. -bulg. sabb. 181.

странногробиѥ n. advenarum sepulcra sabb.-typ.

странолѣпьно adv. uti hospitem decet mir. bus. 72.

странолюбивъ adj. hospitalis chron.

странолюбити -блѭ -бишн vb. hospitalem esse glag.

странолюбица f. hospitalis chron.

странолюбиѥ n. φιλοξενία hospitalitas sup. ant. šiš. 67. 185. dial.-šaf. strum. sabb. 34. 48. š.-gl. 89. **страннолюбиѥ не заковдѣте** μὴ ἐπιλανθάνεσθε prol.-rad.

странолюбьнъ adj. hospitalis.

странолюбьство n. hospitalitas.

странолюбьць m φιλόξενος hospitalis šiš. 164. 173. sabb. 140. pyrg. ephr. op. 2. 2. 87.

странопринималиште n. hospitium **-иѥм-** pat.

странопринимлювати -моуѭ -моуѥши vb. ξενοδοχεῖν hospitio excipere **-прииѥм-** man.

странопринимьникъ m. qui peregrinos excipit gr. ξενοδόχος sbor.-kir. 53. **-иѥм-** pat. misc.-šaf. krmč.-mih.

странопринимьница f. ξενών hospitium per. **-иѥм-** krmč. 182. krmč.-mih. steph. **къ странопринимьницѣ** izv. 672.

странопринимьничьство n. hospites excipere **-иѥм-** mir.

странопринимьствиѥ n. ξενισμός hospitum susceptio **-иѥм-** prol.

странопринимьство n. ξενοδοχία hospitum susceptio **-иѥм-** pat. io.-sin. dial.-šaf. krmč.-mih. men.-vuk. - **сътворн** prol.-mart. **-коу вьнимаше** leont.

странопринимьствовати -коуѭ -коуѥши vb. hospites excipere **-иѥм-** chrys.-lab.

странопринимьць m. ξενοδόχος qui peregrinos excipit per. 89. chron. **-иѥм-** pat. sabb.-typ. sim. II. 1. prol.-mart. krmč.-mih. laz.-vuk. nom.-mik. 127. ξένος hospes šiš. 73.

странопринимьчь adj. poss. cauponis **дьци -иѥмьча** prol.

странопришьд- vb. ἐπιδημεῖν advenam esse hom.-mih.

странопрнятелиште n. hospitium pat. gr. ξενοδοχεῖον

странопрнѧти -нимѫ -нимеши vb. ξενίζειν peregrinos excipere **-иѥмь** ξεναγήσας pyrg.

странопрнѧтиие n. hospitum susceptio men.-leop. hom.-mih. pat. ξενισμός **странопрнѧтиие да стѫжимъ** sborn.

странопрнѧтьнъ adj. hospites suscipiens pat.

странънъ adj. ξένος peregrinus ostrom. man. sup. krmč. 183. **о странѣнѣй вещи** hom.-mih. **страннымь присвоѥнне** laz. **странаго изъгонѣника** vost. I. 309. **аще отъ обѣщенны правовѣрные вѣры странынн коудоуть** krmč.-mih. 308. βαρβαρώδης op. 2. 2. 202. extraneus sup. πλάγιος obliquus **въмѣкиоуша сѧ странными дѣрми видѣти** dan. 13. 26. -vost. stranna fris. serb. stran.

странъскъ adj. ἐθνῶν gentium hom.-mih. pent.-mih. proph. op. 1. 27. **-скынъ книгъ** svjat. **-кима жены** georg.-vost. **къ законы странъскы** lev. 20. 23. - vost. ἔθνους gentis - **строй** hom.-mih. gentilis **-нескъ** op. 2. 2 31. **поуть -нъскыи** matth. 10. 5. -mat. 43. **множьство -нъско** esai. 31. 6. -proph. mat. 50. **мѧлько -нъско** esai. 60. 16. -proph. mat. 50.

странъствиие n. ξενία peregrinatio irm. krk. pyrg.

странъство n. peregrinitas pat. 222. io.-sin. bus. 334. **въ - понти** per. 45.

странъствовати -коуѭ -коуѥши vb. hospitari chron. I. 6. sabb. 188.

странъствьно adv peregre **странъствьно приходе** sabb. 187.

странъчьствиие n. peregrinatio domet.

странъчьствовати -коуѭ -коуѥши vb. peregrinari sim. II. 7. sabb.-typ.

страстие n. passio **подобьно страстие** τὸ ὁμοιοπαθές antch.

страстованиѥ n. certamen chrys.-lab.

страстоκати -стоүѫ -стоүеши vb. certare, exercuiari dioptr. **благовольнымн трудьı страстоκл** τοὶς τῆς ἀρετῆς ἀγωσιν ἐνήθλησε io.-dam.

страстоκьнъ adj. ἀθλητικός certans ant.

страстоносица f. premium reportans mir.

страстоносіе n. ἆθλοφορία premium reportare prol.-rad. men.-vuk.

страстоносьць m. certans sup. domet. sabb. 77.

страстотрънпца f. quae patitur prol.-belg. men.-vuk. prol.-mih. **-тьрпнча** stichir. mat. 19.

страстотрънець m. qui certat, patitur sup. oct. hom.-mih. sim. I. 4. 5. 23. ok. 82. chron. pugil sup. 198. ἀθλητής certator hom.-mih. **-терпець** op. 2. 2. 115. 199.

страстотрънъчьскъı adv patiendo - **лоүкавого посрамила** јеси proph.-belg.

страстотрънъ́нніе n. pati.

страсть f. πάθος, πάθημα passio sup. cloz I. 581. op. 2. 2. 261. svjat. -op. 2. 2. 399. βάσανος cruciatus greg.-naz. martyrium ostrom. ὀδύνη dolor sup. 347. **страсть неисцѣлна** prol.-vost. **страсть несытрьпьна** hom.-mih. **похотьныıа страсти** svjat. **отъ страсти палимь** dial.-šaf. **страстню срьдьце сверѣпеіе се** laz.-vuk. **страстнй гонезоүъ** hom.-mih. 33. **двоими страстьми страдати** men.-leop. **страстей прилогы отражати** chrys.-lab. **страстемь пріемлахоү** сководоү greg.-mon. 82. ἆθλον, ἔπαθλον premium op. 2. 2. 199. sup. 39. ἔπαθλον premium hom.-mih. pro **сласть** sup. 260. 6. strazti, strastiu fris. rum. **страстіе.**

страстьникъ m. qui patitur, athleta sup. chron.

страстьница f. quae patitur.

страстьничьскъ adj. eius qui patitur **страстьничьскъııа трудъı** sup.

страстьнъ adj. ἆθλιος, τάλας qui patitur, miser ex. sup. men.-vuk. passionis sup. **страстьныıа вины отърѣзавъше** svjat. **-наıı недѣли** chron. per. sbor.-kir. 11.

страстьство n. πάθος passio op. 2. 2. 52.

страта f. via azbuk. gr.-lat. στράτα.

стратигъ m. dux exercitus sup. šiš. 8. cyr. I. 4. gr. στρατηγός.

стратилатъ m. dux exercitus šiš. xxi. sabb. 11. chron. - **кланскый** max. **стратилаты, рекыше коневодами** prol.-mih. 283. gr. στρατηλάτης.

стратилатьскъ adj. ducis - **власть** prol.-murt.

стратиотьскъ adj. militis - **сань** men.-mih. gr. στρατιώτης.

стратокамилокъ adj. struthiocameli **коүчьма сь -кемь періемь** alex.-mih. 185. gr. στρουθοκάμηλος.

стратокамилъ m. struthiocamelus nom.-barb. **црьвокамиль јесть велика птица** ibid.

стратопедархъ m. imperator exercitus prol.-mart. **-пад-** ibid. gr. στρατοπεδάρχης.

страторъ m. στράτωρ strator in monasterio sabb.-typ. 54

страторьникъ m. strator gram. 119.

страха f. δειλία timiditas ant. 90.

страхати, страшж, страшиши vb. φρίσσειν horrere iac. 2. 19. -bulg - **сѧ:** **отъ шоүма листоү дрѣвесь страшоүть се** isaak.

страхливъ adj. timidus izv. 5. 209. ber. alex. cf. **страшьливъ.**

страхованіе n. φόβητρον terriculum man. pat. prol. int δειλία timiditas op. 2. 2. 197. adde hom.-mih. io.-clim. ber. **страхованіемь зъıблю се** δειλία κλονούμενος hom.-mih. **нѣмо граχ-** (male) op. 2. 2. 85.

страхованьııъ adj. terroris ioann.

страховати сѧ -хоүѫ сѧ -хоүеши сѧ vb. timere sbor. io.-sin. dial.-šaf. hom. mih. triod.-mih. op. 2. 2. 25. **ижже зрѧци грѣшныı моа доүша сматыше сѧ. сѣло къ сопѣ и страховаше сѧ** georg.-vost. **покай сѧ, брате, не страхоүй себе** ephr.-vost.: adde **кодьнаго трудь страхоүе** чтоүщии hom.-mih. 57.

страховитъ adj. terribilis trigl.

страховьнѣ adv. modo terribili **вѣтрь страховьнѣ вьзвѣı** hom.-mih.

страхость f. terror **огнина копна страхости пльна** misc. 164.

страхъ m. τρόμος tremor sup. φόβος timor ostrom. isaak. **приѣтомь вѣроıь, страхомь** izv. 469. **страхомь и трепетомь въскыпать** izv. 452. **мьнѣлъ ли јеси страхъı оүбоıти сѧ намъ;** sup. **страхомь сьдрьгноүти се** chrys.-lab. **страхъ неполоүченна** greg.-mon. 77. **чинмь страхомь** chrys.-lab.: nota nsl. da je bilo straho ga gledati prip. 50. etymon strh: za da ne bi se dogodilo, da, kad budu od njih (zledi) snahodjeni, ustrhnu i popuzu se, i padu u koj zahod oli nevjerstvo, prem ko jedan putnik, koji, nevješ puta, koga čini, nastupeć iznenadi na ljut kamen, ustrhne, uskoči, živ. 149.

страц- v. **срац-.**

страшеніе n. terror chron.

страшивица m. homo timidus **о страшивице, а не мужьскы** hom.-mih. 15.

страшивъ adj. δειλός timidus sup. per. LVI ant. ioann. greg.-naz. proph. ephr. cozm. nicol. **что страшивы есте**; matth. 8. 26. -ev.-saec. XII. **пиньство крѣпкаго страшива показоуѥть** sborn.

страшилаштѣ n. φόβητρον terriculum barl. dial. chrys.-lab. krk. μορμολύκειον spectrum men.-mih.

страшилие n. terriculum pat.

страшило n. terriculum trigl.

страшити -шиж -шиши vb. φοβεῖν terrere prol. isaak. sup. hom.-mih. ephr. ichn.

страшьливица m. homo timidus **-шл-** alex.-mih. 163.

страшьливъ adj. δειλός timidus men.-mih. prol. io.-sin. isaak. ichn. **-шл-** bus. 550. prol.-mart. man. men.-leop. **между подобиими теке перьси и попѣ** (sic) **страшливеми** alex.-mih. 26. ῥεμβώδης vagus - **конь** hes. πεπαγωμένος congelatus men.-vuk. cf. **страхливъ**.

страшьникъ m. homo timidus misc.

страшьнъ adj. φοβερός terribilis sup. ant.-hom. **въ онъ дьнь страшъный** sborn. **страшьнаи твореть се имь по вьсе дьни** sim. I. 24. φρικτός, φρικώδης horrendus sup. cloz I. 527. 649. hom.-mih. ἀφόρητος intolerabilis zlatostr. - **и боуй** prol.-mart. timidus ex.-op. 2. 1. 24. rum. **страшьнык** severus: nota **стькла страшьна** χρύσταλλος op. 1. 105.

стри rad., unde **строй**: vera radix est **стр** cf. lat. stru, quod ab eadem rad. pendet cf. corss. -form. 71. 514.

стрибогъ m. numen russorum gentilium per. 17. 7. chron. 1. 34.

стригатель m. qui tondet pent.-mih. kruš.

стригати -аіж -аѥши vb. tondere **главоу** - krmč.-mib. 145.

стригачь m. tondens.

стригъ m. κουρά tonsura **отъ стрига агнець монхъ съгрѣни бышасть плѣщи ихъ** iob 31. 20 -proph. mat 55. **отъ стрига агньць монхъ** kruš.

стриженіе n. κουρά tonsura pent.-mih. kruš. - **брадьно, глакьно** men.-vuk. drev. streysien.

стрижь m. regulus trigl. usl. stržek serb. strježić drev. stresik.

стрижьникъ m. tonsus, clericus **-жн-** meth. 6. **на съблазнъ стрижникомъ и людьмъ** krmč.-saec. XIII.

стрик- v. **стрѣк-**.

стринъ adj. **лицекореніе ѥсть, ѥгда к'то къ бездоушьнъимъ акы къ тѣлеси дроугоиіи и словеса стрина прилагаѥть** svjat. -bus. 272: vocabulum dubium.

стрищти, стригж, стрижеши vb. κείρειν tondere sup. misc.-šaf. **брадоу** - **пом** - mik. 73. - **см** krmč.-mih. **аще ли срамь женѣ стриіи се или стрѣгати се** 1. cor. 11. 6. -šiš.: adde **отиде стрѣіи овьць своихъ** gen. 31. 19. -pent-mih. **стрѣгоуіемоу** krmč.-mih. usl. stríči; prestríči dissecare.

строй m. οἰκονομία dispensatio sup. hom.-mih. op. 2. 2. 81. **прѣльщеніѣ съмꙑслъ строи съльгаи** οἰκονομίας ψευδομένη io.-clim. **строй божий** vita-theod. o **божьсцѣемь строи** svjat. **по строю** slov.-novg. b. azbuk. - **домовьнъ** proph. **все строи тайноѥ** hom.-mih. **привести съ строіемь корабь** cum salute leont. **црькоковный** - pat. **нѣ по кꙑимъ строимъ** svjat. **ничьсоже бе строи ни бес промысла божиа не бываѥтъ** sborn. - **хсовъ** svjat.-op. 2. 2. 399. administratio sup. consilium sup. οἰκονομικός oeconomicus hom.-mih. πρακτέον res agenda men.-mih. 222. συμφέρον utilitas **не ищѣ своего строи** μὴ ζητῶν τὸ ἑαυτοῦ συμφέρον 1. cor. 10. 33. -vost. κέρδος lucrum **намъ бываѥтъ на** - ex. op. 2. 1. 23. **ижена строи ѥмоу** izv. 533. adde sup. 290. 21. per. 18. 6; 53. 11. chron. 1. 47. 51. 54 etc. bus. 391. 710. ziz. **цѣна съходьнꙑимь строіемь изнде** hom.-mih.

стройникъ m. administrator mon.-serb.

стройно adv. convenienter **изложити** - bus. 731. **прѣдълежащиимъ** - svjat.-mat. 9.

стройнъ adj. ἐπιτήδειος idoneus krmč. **строіень** krmč.-mih. **строннъ** εὔτακτος ordinatus per. LIV. συμφωνῶν consentaneus men.-mih. utilis greg.-naz. aptus sup. **трапеза изволена стройна постничьска** hom.-mih. 136. - **вѣтръ** bor. 21. men.-mih. men.-leop. greg.-lab. **на стройное** in commodum op. 2. 2. 513.

стройскъ adj. oeconomiae **аще и не довѣсть см чьто глаголіемꙑихъ или лихновица ради ѥстьства или стройскаго образа** svjat.

строитель m. οἰκονόμος oeconomus sup. vost. 1. 180. κηδεμών curator ant. προνοητής qui providet krmč.-mih. ἐπίτροπος procurator matth. 20. 8. -ev.-novg. ἐπίσκοπος episcopus num. 31. 14. -pent.-mih. adde cyr. 1. chrys.-frag. hom.-mih. greg.-mon. 76. hom.-šaf. spec. 22. ber. **сътроителъ** bon. **строитель дома таміас** dispensator proph. - **храма** misc.-šaf. **црькоковный** - rector leont. - **иконо-**

мнѣ ordinans dispensationem leont. царєвь - cyr. 3. строителя при вьсємь приставитн greg.-lab.

стронтєльнѣ adv. οἰκονομικῶς oeconomice antch.

стронтєльство n. διοίκησις administratio dial. io.-sin. ministerium sup.- окнтѣльнюю; - домовьно οἰκονομία oeconomia sup. proph.

стронтєльствовати -воуѭ -воуѥши vb. dispensare chrys.-lab.

строити, строѭ, строиши vb. παράσκευάζειν parare sup. строимн ровн svjat. инѣмъ благовѣстити стронтъ sup. ἰθύνειν dirigere men.-mih. κατασκευάζειν conficere krmč.-mih. ὁπλίζειν armare sup. 289. хоулю строющихъ доброю зълѣ izv. 550. ἀφορίζειν definire op. 2. 2. 299. οἰκονομεῖν dispensare hom.-mih. тѣло наше пєтню чоувьствь стронть сѧ τὸ σῶμα τὸ ἡμέτερον πέντε αἰσθήσειν οἰκονομεῖται krmč.-mih. 206. διοικεῖν administrare per. хьп. sup. власть строима бѣ διφκεῖτο per. хьп. προστῆναι praeesse šiš. 164. condere строити црькъвь men.-vuk. σημφέρειν prodesse все мнѣтъ єсть, но не всѧ стронть οὐ πάντα συμφέρει 1. cor. 6. 12. -vost. adde chron. l. 24. 80. 142. chrys.-frag. ber. ризы отъ вльны строѥть krmč.-mih. 261. хлѣбы строѥ prol.-mih. зелиѥ и солию строѥ безь масла greg.-lab. строити роучьно дѣло vita-theod. строити дѣло nomoc.-bulg. строи всѣ chrabr. 89. крьсть строюхь hom.-mih. свадж строяше bell.-troj. 5. корабл строити krmč.-mih. строѥ столь ѥларьхиѥ men.-mih. 164. стронть христианы cyr. 1. прѣходомь звѣздьнѣимь стронмъ мнръ съ глаголѧть sborn. строити монастырь per. 50. строити городъ per. 64. строити церкви per. 42. гѫсли божны тъі шви сѧ стронмъ izv. 443. - сѧ φέρεσθαι ferri да ѧще все поснвьно стронтъ сѧ ἐὰν φέρηται zlatostr.-saec. xvi. συμφέρειν prodesse хвалити сѧ оубо не стронть ми сѧ 2. cor. 12. 1. -obich. συμφωνεῖν consonare ни стронть сѧ смрадъ съ воніѭ οὐ συμφωνεῖ δοσωδία καὶ εὐωδία antch. строиєнъ бѫдеть оумъ συμφωνεῖ ὁ νοῦς antch. снце и мнръ стронть сѧ svjat.: nota nsl. strojar gârber.

строка f. κέντρον centrum живомаѧ землѧ ыко строка єсть посрѣдѣ нєбєсє ἡ οἰκουμένη γῆ κέντρον ὥσπερ ἐστὶ ἐν μέσῳ τῶν οὐρανῶν cyr.-hier. op. 2. 1. 15; 2. 2. 57. grigor.-vost. линєа крючькъі ижѥ соутъ подъ строками къ рѧдѣхъ bus. 137. строка развратна iv.-mih. богохоульна строка iv.-mih. отъ шєстодневника вынирано строки .л. дань sbor.-kir. 24. полъ строкы op. 1. 24. momentum temporis погыбѣль и строка grom. сню строкоу вънимати подобаѥть, за не бо не празноують татиѥ. истькмѣѥть сѧ человѣчѣ житиѥ годинами въ мѣсецѣхъ, въ нєдѣлиухъ, въ дньхъ жє и въ часовѣхъ и строкахъ pat. 259. 265. adde pam. 178. int. єсъ прѣстроки ἐν τῷ ἀτόμῳ op. 2. 1. 28. russ. строка pol. stroka; strzoka linea cf. goth. striks and. strih ags. strica orient 1. 523: rad. стрѣк pungere, строка ergo vere est punctum cf. срока.

стропъ m. laquearia, uti videtur sup. prol. ὄροφος, ὀροφή tectum prol.-cip. men.-vuk. marc. 2. 4. -kryl. -op. 2. 2. 150. tectum sup. στέγη tectum ev.-novg. δωμάτιον domus men.-mih. κέραμοι tegula, tectum ev.-novg. свѣсиша и строномъ διὰ τῶν κεράμων op. 2. 1. 134. adde lavr.-op. 43. bus. 57. оловомь стропь покрнвь op. 2. 2. 127: nota male съ строупы соугоубы διώροφος gen. 6. 16. -op. 1. 14. -vost. 2. 131. строупъ proph. nsl. strop laquear lex. rês. 102. čech. pol. strop.

стропьтатн v. стрѣпѣтатн.

строфнигъ m. στρόφιγξ vertebra -гъі pl. a. antch.

строчица f. veru, obelus: obelo id est veru praenotavimus esth. 10. 3. -lat. vulg. рожни ижѥ єсть - mat. 53.

строчьно adv. distincte ber.

строш f. πρόνοια, προμήθεια providentia op. 2. 1. 116.

строєниѥ n. διοίκησις administratio ant. pat. men.-mih. σονοχή cohaerentia ex. πρόνοια providentia op. 2. 2. 81. greg.-naz. ἀποκατάστασις restitutio krmč.-mih. curatio š.-gl. 78. adde chron. bor. 11. ber.

строу rad., unde pendent строуга, строуы, островъ russ. струга; струг navis genus čech. strumen pramen čas.-mus. 1864. 54. pol. strumień cf. zdrój pro struj ser. sru fluere gr. ῥυ (ῥέϝω): ῥέος, ῥόος, ῥοή lat. rivus ahd. stroum and. straumr celt. sruth rivus Ebel 111. lit. srava, sravėti; srove, štrove let. straut curt. 1. 318. corss. -form. 429.

строу rad. vocabuli **строуна** scr. çru audire.

строуга f. τρῖψις contritio **строугы ко стѣзи нарече** psalt.-theod. ἐπίτριψις contritio psalt.-ven. nsl. struga drechselmesser cf. **строуга** cancelli danič.

строуга f. fluctus bon. azbuk. **къзмоуть рѣкы строугы своа** psalt.-int.-saec. xii. nsl. struga alveus aquae habd lex. effractio ripae lex. über abhangende felsen fliessender bach oberkr. čech. strouha pol. struga nserb. tšuga: στρουγαί bulgarica lingua fossae, stagna, vivaria, in quibus delitescunt pisces duc Pott 2. 1. 400. ztschr. 4. 27; 9. 276. beitr. 2. 164.

строугати -жж -жеши vb. ξαίνειν, καταξαίνειν radere hom.-mih. op 2. 2. 127. ξεῖν radere men.-vuk. ξόειν radere, lacerare sup. 122. 136. **гноӥ строужа** iob 7. 5. -vost. **καταθλᾶν** pyrg. **τορεύειν** caelare **-гань** τορευτός cant.-cant. 7. 2. τορνεύειν tornare; **τορπανίζειν** excruciare prol.-cip. prol.-vuk. adde nom.-mik. 69. **-жи помысль** chrys.-lab. **овѣси своӥ помысль, строужи ѥго** chrys.-lab. **строугань по ребромь** prol.-mih. - **ся** hom.-mih. nsl. strugati radere strugača, strug drechselmesser rib. radula habd. serb. istrugati terere mik. ostruge assulae mik. nserb. tšugaś russ. стружать, строгать čech. strouhati pol. strugać cf. **стръгати**.

строугла f. crepundiorum genus **посла къ немоу помьнѩи царь дарей строугло(ѵ) да коло дрѣвиньно** alex.-vost. **послахъ къ тебѣ строуглоу, ѩко сию розвертаеши** alex.-vost. **олѣѯандроу посла строуглоу и коло дрѣвьно** alex.-vost. **мало(ѵ) строуглоу и коло дрѣвьно** alex.-mih. 24. **строуглы: заврѣтати строуглю** ibid.25.

строуглы v. **строугла**.

строуготина f. quae deraduntur, uti videtur misc.-šaf.

строугъ m. ὄργανον instrumentum pyrg. **-гове желѣзьни** ἀμή (ἄχναι) men.-vuk. adde bus. 399. ber. **имѣи строугъ и шины и изѣина** zlatostr.-saec. xvi. **-гомь строугано** men.-mih. 350. - **дѣводѣльный** prol. scalprum trigl. nsl. strog instrumentum quoddam bulg. strug pokl. 1 49. croat. strug planula verant. čech. struh pol. strug cf. struž f.

строугъ m. navigium trigl.

строужатьць m. κουρεύς tonsor op. 1. 26.

строужение n. contritio triod. ἐπίτριψις: nota **къзмоуть рѣкы издѣржанна** свои psalt.-theod.

строужень v. **стръжень**.

строужна f. quae abraduntur, ramenta

строужны желѣзны σιδήρων ἀχμῶν (recte ἀχνῶν) prol.-rad. 29.

строужити -жж -жиши vb. ἀναξαίνειν radere pyrg. pat.-šaf. 7. 33. **строужимь** prol.-vuk. men.-mih. prol. prol.-mih. **гребѣньци строужимь** partic. pyrg. **строужите тѣрьдѣ тѣло ѥго** prol.-mart. **-жите** impt. men.-leop. **-жаѵоу тѣло** prol. drev. widstrãusen (**отъстроужить**).

строужитьць m. tonsor **къзва строужитець** indic. 16. 19. -vost. cf. **-жат-**.

строуити, строуіж, строуиши vb fundere acad.: th. **строуы**.

строуминца f. nom. propr. urbis danič. glasn. 11. 161.

строумьница f. nomen propr. loci **памѧтъ сватъимъ ижѥ на строуминци** assem.

строуна f. νευρά chorda nsl. struna nserb. tšuna rum. **стрѣнъ** lit. struna.

строуньнъ adj: chordarum - **съложение** dioptr.

строупивъ adj. τραυματίας saucius op. 1. 18. prol.-vuk. pent.-mih. prol.-mih. kruš. dioptr. **строупиваго посадн** izv. 632. **на гноищи гнойна и строупива провраже** prol.-belg.

строупие n. vulnera **раны и** - bulg.-lab. 15. **сладько - іжѥ по главѣ** misc.-šaf. 157: nota σπόνδυλος verticillus men.-vuk.

строупъ m. τραῦμα vulnus sup. ostrom. men.-vuk. prol. krmč.-mih. hom.-mih. 102. **нѣсть строупа** οὐκ ἔστι τραῦμα greg.-naz. **строупъ распадаѥшю ся** izv. 632. adde **строупи оканаѥми не спѣжть прѣди** svjat. **роуками по строупоуь трыи и** prol. **строупъ ѥмоу хотѧй цѣлити** izv. 581. **ни строупа ни мозола** triod.-mih. **хѵлѣ** hernia prol.-cip. men.-vuk. **гнойный** - **ὑδροκήλη** men.-vuk. μώλωψ vibex pyrg. σκόλοψ palus acutus op. 2. 2. 98. **σμίλη** scalprum op. 2. 2. 672. **πάθος** morbus men.-vuk. adde op. 2. 2. 81. bus. 333. bor. 25: nota **изѣы и строупий** (pro **-пий**) **плъно** μωλώπων καὶ τραυμάτων prol.-rad. 80. σπόνδυλος verticillus **ѩко строупию** (recte **-пиѣ**) **по высмоу тѣлоу имѣти** prol.-rad. 89: **строупий** a forma **-пий** derivabis nsl. strup venenum meg. strupovit; ostrupiti, ostrupoviti intoxicare lex. bulg. **strup** schorf čech. strup kruste pol. strup grind nserb. tšup Pott 2. 1. 278.

строупьнъ adj. vulneris io.-clim. - **гной** prol.-mih. 222. prol.-belg.

строупѣти -ѣѥ -ѣеши vb. crustis inducі trigl.

строусни adj. struthionis trigl.

строусъ m. struthio op. 1. 98. **строушь** azbuk. čech. štros, pštros pol. struś lit. strusas.

строучьць m. penicillus -чецъ ber.

строушь v. **строусъ**.

строуы f. ῥεῦμα flumen men.-vuk. nest. 1. 17. ῥεῖθρον flumen krmč. krmč.-mih. man. hom.-mih. irm. adde sup. 42. 363. triod. chron.- **рѣчьна** vita-theod. **строуы рѣчныѧ кыстрины** bus. 619. **строуѥ проливаа** op. 2. 2. 318. **крьви строуыми тѣкоущи** men.-leop. **из негоже строуы чюдесѣ пиваемъ** lavr.-op. 38: rad. **строу** cf. **строуга**.

стрѣлъ adj. durus, fortis, uti videtur: **бѣ акыпсима ѥписк(оу)пъ старъ, бѣлъ власы, лѣтъ сы .о., стрѣло тѣло и ѥще имый** prol.-vost. **старь бѣ, тѣло же и ѥще стрѣло имѣше** prol.-mih. 56. prol.-vuk. cf. **стрѣкнути**.

стрѣлъкъ adj. durus, uti videtur: **лютѣйшими и стрѣлькыми или слабѣйшими и мяккыми быти** krmč.-vost.

стрѣкнина f. cadaver **стонши ико ѥдинъ вранъ весь дань надъ стрѣкниноѭ** par. 177.

стрѣвити сѧ -влѭ сѧ -вѣши сѧ vb. cadavere vesci **вранове на мертвечинѣ стерѣкаѭ сѧ** cozm.

стрѣво n. νεκρός cadaver **стерво** ier. 19. 7. -proph. mat. 50. bus. 170. πτῶμα cadaver; **стеравъ** vost. pro **стерва** sg. g. serb. strv; **strvina** stul. russ. стерво rum. **стърк** cadaver pol. ścierw oserb. śćerb aas lit. sterva cf. **стрѣкъ**.

стрѣкъ m. πτῶμα cadaver **ико ждетъ стеравъ** ὅτι μένει εἰς πτῶμα iob 15. 23. -vost. **ндеже, рече, стрѣкъ, тоу и орли. стървь наричє тѣло съмьрти дѣлы** zlatostr. cf. **стрѣво**.

стрѣг- v. **стрѣщи**.

стрѣгало n. scalprum **строг-** trigl.

стрѣганиѥ n. ξεσμός radere pyrg. adde prol.-mart. prol.-rad. men.-vuk. - **ноктемь** prol. **строг-** men.-leop.

стрѣгати -жѫ. -жеши et **-гаѭ -гаеши** vb. ξυράν tondere šiš. 85. ξεῖν radere male **стрѣжещимь** prol.-rad. 62 dilacerare sup. excruciare men.-vuk. adde prol. -belg. krmč.-mih. dioptr. pat.-šaf. prol. prol.-cip. - **камениѥ** pent.-mih. **каменосѣкѫщи -жоуще** men.-mih. **повелѣ того стрѣгати, строужимоу же** etc. prol.-mart. **стрѣгань кысть грѣбены желѣзны** prol.-belg. **зелькоу стрѣгающе** alex.-mih. 175. **стрѣгань кысть по сьдраномоу тѣлѣси** prol.-mart. **по рѣкроухъ стрѣгань** men.-vuk. **чесьлыми стрѣгати** πλήκτροις prol.-mart. **по рѣбромь стрѣгати** hom.-mih. **не стрѣгати брады** men.-mih. 367. **стрѣгати ногътъ** izv. 483. **строг-** men.-leop. - **рѣбра** holm. - **сѧ** šiš. 85. nsl. strgati radere dalm. scabere meg. bulg. **стрѣжь** russ. строгать lat. strigilis; tergere pro stergere ahd strichon corss. -form. 437.

стрѣготина f. quod abraditur **на земли падати -нѣмь пльти ѥго** prol.-mih. 84. serb. strgotine assulae mik. cf. **строуг-**.

стрѣгоунъ m. coriarius danič.

стрѣдъ m. mel men.-venet. - **приношьхоу ѥмоу пчелы** š.-gl. 62. **трѣдь ѥй (пчелѣ)** nom.-barb. nsl. strd f. roher honig čech. stred gen strdi

стрѣдьнъ adj. - **медь** μέλι mel hom.-mih. 180. **-ныѥ каплѥ** hom.-mih. 110.

стрѣжа f. ἐντερώνη medulla **инако же само то дрѣко. инако же строжа въ немь** cf. **стрѣжень**.

стрѣжень m. ἐντερώνη medulla **доубовни стрѣжениѥ** ex. **клинъ къбиютъ корокъ во строужень его** σφῆνα πεύκης μέσης διελαθέντα nsl. stržen; stržen v turi nucleus ulceris lex. russ. стержень čech. stržen m. stržeň f. cf. **стрѣжа**.

стрѣзати -жѫ -жеши vb. radere pat.-mih.: **нота кезоумьство стрѣзано** παραχθεῖσα hom.-mih. 181. gr. savil. 7. 545. linea 36.

стрѣзати -жѫ -жеши vb. custodire in libris glag. legi dicitur.

стрѣклѣти -кѫ -кѣши vb. τιτρώσκεσθαι vulnerari, pungi **конємь и лефаньдемь -кѫщимь бѣгати** men.-vuk. prol.-rad. 82. cf. **стрѣкати** et **печатьлѣти**.

стрѣкнѫти -нѫ -неши vb. pungere, uti videtur: **аще мысль твоа стрекнеть ты'** lavr.-op. 11. distinguere **въ сѥ мѣсто строкноути. потомь же рѣци** ἐνταῦθα ὑποστικτέον hic distinguendum est psalt.-theod cf. nsl. strčati eminere; strknenje impactio russ. стрекнуть pungere čech. střeček oestrus pol. stark stimulus starczyć eminere adde stroka borte strokaty scheckig oserb. srokać scheckiges thier cf. **стрѣкъ** et ahd. strac directus, rigidus corss. -form. 464.

стрѣкъ m. ciconia sup. 6. 1 misc. **враномъ и стърколъ глакатица оукрашаѥши** zlatostr. **стрѣкове** ex. **стерковъ** op. 2. 1. 40. nsl. štrk hung. štrok ciconia habd. štorkla idem meg. bulg. štrък, strък serb. štrk magy. eszterag alb. stъrkjok rum. **стърк** russ. стерхъ

ardea gigantea lit. starkus lett. stârks ahd. storah, storh and. storkr ztschr. 11. 174.

стрѣкъ m. oestrus **юница стеркомъ стрѣчима** παρωιστρῶσα os. 4. 16. -vost. cf. **стрѣкъ, стрѣкнѫти** pol. stark.

стрѣматьскъ adj. τῶν στρωμάτων svjat.-op. 2. 2. 402.

стрѣмление v. **стрѣмлѣние**.

стрѣмень m. gen. **-мене** stapia georg. **стрема** trigl. nsl. stremen; strumenjek prip. 79. strumenak hung. serb. stremen stul. russ. стремя čech. střmen, třmen, střemen pol. strzemię nserb. tšmeń: nota nsl. stremen sand und stein pro kremen.

стрѣмина f. κρημνόν locus praeceps pyrg. greg.-mon. danič. **съ стрѣмины съметахъ ю** hom.-mih. 15. **низь -ноу дорѣвахоу пропасти** men.-mih.

стрѣминьнъ adj. ὀξύγωνος asper ioann. **низь стрѣминьноую стѣноу того низвръгоше** ἀπὸ ὀξυγώνου τοίχου ῥίπτεται men.-vuk.

стрѣмити сѧ -млѭ сѧ -миши сѧ vb. impetum capere ex. affirmare **пише и стрѣми** danič. cf. **стрѣмь**.

стрѣмица f. **-цею** κυρίως firmiter, proprie op. 2. 2. 304. **стремицею** io.-dam. cf. **стрѣмь**.

стрѣмлѣние n. ὁρμή impetus pyrg. man. ant. krmč. 160. int. adde bus. 378. ber. **стрѣмлѣние къзражалше** (-дръж-) τὴν ὁρμὴν ἐπεῖχε man. **-мѣн-** antch.

стрѣмо adv. per praecipitia chrys.-duš. 22. 34.

стрѣмоглавлѣние n. praecipitatio glag.

стрѣмоглаво adv. deorsum cap ite prol. gr. κατωκάρα.

стрѣмоглавь adv. κατὰ τοῦ αὐχένος, ἐπὶ κεφαλήν, κατὰ κεφαλῆς, κατωκάρα deorsum capite men.-vuk. hom.-mih. sup. 104. 170. prol.-mih. op. 2. 2. 432. pat. dial. prol. ant.-hom. **стрѣмоглавь** svjat. **- повѣснѣти** prol.-mart. prol.-vuk. **- пасти** men.-vuk. **- въвръщи** prol.-mart. **- сънити** hom.-mih. **стрѣмьглавь** men.-leop. **стремглавъ** ber. **просте пропети се не хотѣвь, нь паче стрѣмоглавь ѣу** ὀρθίῳ τῷ σχήματι hom.-mih. **стрѣмоглавь прише распѣтше** hom.-mih. **стрѣмоглавь горѣ иогама обращающе** krmč.-mih. **изколиль бъı иеси стрѣмьглавъ пасти** pat. 95. croat. strmoglav luč. serb. strmoglavice

стрѣмоглавьнъ adj. praeceps prol. **-но распѣтше** ἀντίστροφος σταύρωσις men.-vuk.

стрѣмотъ adv. δι' ὅλου penitus **ни -мотъ ѣсть истовый оумъ** op. 2. 2. 304. cf. **въ лихоть**.

стрѣмъ adj. declivis sup. **земли нма ѣй стрѣмое и ключаемое** ex. **ни стьрмы** (adv.) **ѣсть истовый оумъ** οὕτε δι' ὅλου ὁ αὐτός ἐστι τῷ νῷ io.-dam. **идоша стезями стромьними** ἐπορεύθησαν διὰ τραχυλοκολπιτῶν ambulaverunt per devia pal. 1494. nsl. strm montosus: strm pôt lex. strmost lex. strmec; strmêti stupere bulg. strъmen serb. strm živ. 88. čech. strmý.

стрѣмь adv. κυρίως firmiter, proprie io.-dam. io.-clim. ex.-op. 2. 1. 2 ·. 29; 2. 2. 55. 304. **стрѣмь** zap. 2. 2. 41. **стрѣмъ** perfecte sup. 200. **стрѣмь** op. 2. 2. 203. **стремъ** pro **правo** azbuk. **стремь** slov.-novg.: nota **ксш не сътремь** глаголюшдаı φιλονεικοῦντας prov. 10. 12. - parem. 1271.

стрѣмьливъ adj. propensus ad rem cum impetu suscipiendam **-мл-**.

стрѣмьнина f. κρημνόν locus praeruptus dial. pyrg. pan. men.-mih. par. mon.-serb. τὸ καταφερές ies.-nav. 7. 5. **стремьнимен.-leop. ber. оть шмы въ стрѣмьнинѣ въпасти** ioann. **на стрѣмьнинѣ напѣрѣнѣ остра желѣза и низь погорь поуцень** prol.-mart. **поуть стрѣмьнинамн обьютъ** chrys.-lab.

стрѣмьнинънъ adj. praeruptus.

стрѣмьнинъскъ adj. ἀπόκρημνος praeruptus **подъстрѣмьнинъскъ** dial. 45.

стрѣмьнитєльнъ adj. qui se praecipitat ber.

стрѣмьнъ adj. κατωφερής, κρημνώδης, ἀπόκρημνος praeruptus prol. dial. georg. prol.-cip. men.-vuk. pyrg. chrys.-lab. **стрѣмьнѣе** κυριώτερος firmus op. 2. 2. 304. **-мнѣе** κυρίως ex.-op 2. 1. 18. **дроузни нисъ стрѣмнаа мѣста себе повръгоша** dioptr. 409. **низь стрѣмьноую стѣноу того низвръже** ἀπὸ ὀξυγώνου τοίχου prol.-rad. 29. nsl. strmen bulg. strъmen milad. 72.

стрѣмьство n. τὸ ἁρπακτικόν rapacitas **лѣвь за стремьство и за моучитєлство** pal. 1494.

стрѣмѣ adv. proprie **не стрѣме, нъ по подобию** ex. 154. **стрѣмѣе** κυρίως io.-dam. **стрѣмѣе** idem. io.-clim.

стрѣнишите n. stipula **стрѣнище своее нивы хотѣ пожещи** misc.-šaf. 57. **стерн-** alex.

стрѣнъ m. οἴαξ clavus quo regitur gubernaculum barl. 229: pol. sternik steuermann a ster steuer pendet.

стрѣнь f. καλάμη stipula отъ стрѣни op. 2. 1. 58. nsl. strn f. seges habd. strnišče ager segete nudatus habd. bulg. strъn pokl. 1. 58. strъn ili strъbla žita 55. strъnište 51. serb. strnište; strvni, strni adj. vom balmgetraide čech. strn, strní pol. ścierń, ściernie oserb. nserb. šćerńe: rad. videtur esse eadem ac vocabuli сла-ма, interiecto t.

стрѣпота f. asperitas alex.

стрѣпьтати -штѫ -штѣши vb. per devia vagari, errare alex.: nota ѥсть изблавлень единож сѣти, а въ дроузѣй стропьцѣть pat.-mih. 96.

стрѣпьтикъ adj. στρεβλός perversus kruš. σκολιός asper barl. proph. misc. šiš. 138. - звѣрь sabb.-typ. -пт- dioptr. bon. obstinatus glag. δύσβατος impervius men.-vuk. στρεβλός tortuosus hom.-mih. γογγυστής murmurator šiš. 217. стрьпьтика оуста triod.-mih. строп- bon. ber.

стрѣпьтикьство n. asperitas всѣкого стрѣп'тнѣъства кромѣ сѫщѧ psalt.-pog.

стрѣпьтити -штѫ -тиши vb. asperum reddere не хотѧше доушѧ оропьтити (строп-) не пребывающими въ вѣкы meth. 3.

стрѣпьтиѥ n. coll. τρίβολοι spinae -птиѥ pyrg. - остро prol.

стрѣпьтъ m. ποικιλία varietas дрѣводѣлана -та ἀρχιτεκτονίας ποικιλίας exod. 35. 35. -pent.-mih. все дѣло дрѣводѣлина строп'та exod. 35. 35. -vost. все дѣло дрѣводѣлания стрѣпта exod. 35. 35. -vost. дрѣводѣльска -та in alio codice; -пѣтъ man. 117. cf.rum. стрѣмт augustus.

стрѣпьтьливъ adj. asper ephr. стрьпьлива оуста sim. II. 9.

стрѣпьтьность f. asperitas стропот- ber.

стрѣпьтьнъ adj. σκολιός asper triod. int. prol.-cip. ephr. - нравъ proph. opponitur тѣ правъ nomoc.-bulg. стрѣпетьнъ dioptr. - поуть isaak. -пътьнъ ostrom. sutch. -пот- holm. стропотенъ holm. ber. да не твореть стрьпьтьно sabb.-typ. стрѣпътьное словесъ видѣкъ op. 2. 2. 411. стрьпетное зрѣще isaak. стрьпьтно нн развращено triod.-mih. 89.

стрѣпьтьство n. σκολιότης asperitas dial. - вѣсовьско prol.-cip. вьсякого стрѣпътьства кромѣ соущѧ psalt.-int. - saec. xii. στραγγαλιά laqueus tortuosus men.-vuk.

стрѣпьштѣвати -ѩ -ѧѥши vb. σκολιάζειν asperum reddere ant. 85.

стрѣчнй adj. πελαργῶν ciconiarum астрчнй разоумъ ex.-op. 2. 1. 17. стьрчнй разоумъ ex.

стрѣшень m. pl. σφηκιά vespae, crabrones deut. 7. 20. -peut.-mih. крuš. стрѣшенъ прѣдпоустить deut. 7. 20. -cod. 1538. σκνίφ culex -шны pl. a. men.-vuk. κώνωψ culex стрѣшене и комаре σκνιπῶν καὶ κωνώπων prol.-rad. pat.-šaf. 60. -ний pl. g. prol.-mih. 246. 247. -номь prol.-vuk. prol.-mih. -ни pl. a. adde осамь и стрѣшеномь пиша вѣше prol.-mart. да отъ стрѣшеней оумреть prol.-serb. -vost. nsl. sršen cf. срѣшень.

стрѣшити -шѫ -шиши vb. erigi georg. georg.-šaf. 271: inf. fortasse -шяти serb. stršiti čech. sršeti cf. срѣхъкъ.

стрѣшьлъ m. crabro, uti videtur -шла sg. g. nomoc.-bulg. cf. стрѣшень.

стрый m. θεῖος patruus men.-vuk. per. xlvi. krmč. krmč.-mih. prol.-mih. georg. ok. 52. misc.-šaf. azbuk. per. chron. стрыѥвѣ krmč.-mih. chron. - великни, колышни, прѣколышни krmč.-mih. стрыѥ pl. n. dioptr. матерьнни его стрыове οἱ πρὸς μητρὸς αὐτοῦ θεῖοι prol. rad. 76. стрѣй: дѫщерь стрыа или тѣтъкы krmč.-saec. xiii. стрѣй коѥго ѥсть чиноу; krmč.-saec. xiii. тъщ же дѣдъ моего стрыа роди krmč.-saec. xiii: nota стрыа, строиа nest. nsl. strie; stričič patruelis habd. meg. stričična consobrina habd. strinič id. meg. struiči id. bulg. strika, striko, strina: todor si strini govori milad. 192: nota srici pro serb. zaove verk. 371. cf. стрыа.

стрыйка m. patruus uom.-lab. serb.-zak. стрыка prol.-mart. pat.-šaf. 311. стрика prol. azbuk. men.-leop. bulg.-lab. своимь стрыкою prol.-mart. съ стрикою nom.-mik. 34. bulg. strika m.

стрыйнъ adj. poss. amitae.

стрыйць m. θεῖος patruus своего по плъти стрица sabb. 136. стрыца pyrg. prol. ephr. gram. матерьнь - πρὸς μητρός men.-vuk. голѣмь - misc.-šaf.

стрыйчишть m. filius patrui стрыч- сестричиноу поѥть krmč.291. krmč.-mih.

стрыни f. amita acad. -на krmč.-mih. 252.

стрыа m. θεῖος patruus krmč.-mih. danič. 245. - третиаго ми ѥсть степени 275. f. θεία amita prol.-mih. 239. trigl. russ. стрыя f.

стрыѥвъ adj. poss. patrui.

стрѣгъ m. φόροι tributa 3. reg. 4. 6. -krnš.

стрѣд- v. срѣд-.

стрѣжа v. стража.

стрѣжанїе f. custodia ioann.: vocabulum dubium.

стрѣжати -лж -ижеши vb. custodire **свои** - ioann. 311: vocabulum dubium.

стрѣженїе n. custodia, uti Vostokovio videtur per. 86. 6. **стреж-** chron. 1. 86. 13. **володимеръ пристоупи ко вратомъ всточнымъ отъ стреженїй, отѧ врата, и отвориша градъ околнии** lavr. 67.

стрѣжьба f. custodia kruš. cf. **стражьба.**

стрѣзовъ adj. poss. nom. propr. viri sabb. 101. 112.

стрѣзъ m. nom. propr. viri sabb. 103. sabb. -vindob. -зю asên 51.

стрѣкa f. stimulus, uti videtur triod. 79. rum. **стрѣкe** oestrus cf. **стрѣкъ.**

стрѣкало n. κέντρον stimulus op. 2. 2. 62. pat. dial. op. 1. 73. sup. io.-sin. op. 2. 2. 67. ber. izv. 1. 93. φλεβοτόμον scalpellum quo vena secatur op. 2. 2. 201.

стрѣканїе n. stimulatio pat.

стрѣкатель m. σκόλοψ palus acutus antch.

стрѣкати -чѫ -чеши et **-каѫ -каеши** vb. κεντεῖν pungere, stimulare sup. 296. pat. prol. men.-mih. chrys.-lab. proph. krk. ber. **колѣзьно стрѣчемь** ioann. **болѣзнию стрѣчема** io.-clim. **стрѣлами стрѣчемь** greg.-mon. 59. **остиомь стрѣчемь** sabb. 2. **вождѣленнимъ стрѣкаемъ** clim. 250. **мечи и жези стрѣчимъ** clim. 8. **писмена стрѣкана** lavr.-op. 21. **снмь желомь стрѣчющи лѣность нашоу** op. 2. 1. 54. **съ стрѣканаго его злообразны обьнажиште** κατάστικτος hom.-mih. 28. **спани** (recte **пеанний**) **настрѣкань да не сьтворите въ васъ γράμματα στικτὰ** οὐ ποιήσετε ἐν ὑμῖν lev. 19. 28. -pent.-mih.

стрѣкъ m. oestrus **юница стрѣкомъ стрѣчима** παρ.στρῶσα os. 4. 16. -vost. cf. **стрѣкнѫти**

стрѣла f. βέλος sagitta hom.-mih. sup. zlatostr. man. nomoc.-bulg. **стрѣлы сльнце застоупающе** laz.-vuk. 111. **стрѣлѣ отьскочивши** prol.-rad. **напрагъ лоукъ стрѣлъ держа въ роукоу** βολίς sagitta pent.-mih. ὀβελίσκος obelus **-лы изоцрены** op. 2. 1. 58. μελία hasta man. τόξον arcus hes. adde sabb. 103. chron. **-лами опрезахомь** men.-mih. 260. **тоулъ -лъ исыпа** chrys.-frag. neuma vost.-op. 652. sbor.-kir. 33. nsl. strêla croat. stril budin. 59. lit. strêla.

стрѣлѧти -лѧ -лиши vb. τοξεύειν isculari prol. sabb.-typ. bus. 664. chron. **грѣшихъ стрѣлѧкъ** ἀπέτυχον τῆς τοξείας zlatostr. ἀφιέναι λόγχην men.-vuk. drev. strele.

стрѣлиште n. στάδιον stadium men.-mih. **поплававьше до .л. стрѣлиць** men.-mih. σημεῖον signum men.-mih. schuss-weite per. 90. 34. chron.

стрѣлны f. spatium quod sagitta pervolat alex.

стрѣлъка f. fulmen **громна -лка** sbor.-kir. 11. 32. **-лъкы и топоры громнии** vost. 2. 130.

стрѣлька f. τοξεία ars sagittandi op. 2. 2. 86.

стрѣльникъ m. ἑκατηβόλος longe iaculans per. xxvii.

стрѣльница f. βελόστασις locus ad tela explodenda; turris op. 1. 127. 131. 1. macc. 4. 60. -proph. -mat. 53. adde bus. 173. **стѣнамь и -цамь** sabb.-typ. 121.

стрѣльнъ adj. βέλος sagittae proph. πεπυραχτωμένος candefactus **-но желѣзо** prol.-cip. ὀβελίσκος men.-v.. . **-но оудареннїе** vost. 1. 61. **змиа -на** misc.-šaf. 153. **имоуще одысподь стрѣльнаа желѣза острая** prol.-rad. 31.

стрѣльца m. sagittarius ichn.

стрѣльць m. τοξότης sagittarius pent.-mih. grom. ex. alex.-mih. 117. pam. io.-sin. op. 1. 50. men.-mih. chron. per. in zodiaco sviat. op. 2. 2. 304. 388. š.-gl. 41.

стрѣльчевъ adj. poss. sagittarii **за -вѣхъ ради навѣть** sabb.-typ.

стрѣльчь adj. poss. sagittarii **число -че** misc.-šaf. 178.

стрѣльчьскъ adj. sagittarii **въ чьстѣхъ -кыхъ** in zodiaco misc.-šaf. 136.

стрѣлыи m. spatium quod sagitta pervolat **полата .д. стрелае длъга** alex.-mih. 137.

стрѣлынне n. τόξευμα iactus sagittae pent.-mih. op. 1. 17. sabb.-typ. proph. **въ -нии непогрѣшьнь** chrys.-lab.

стрѣлыти -лѫ -лѣеши vb. τοξεύειν sagittas iacere men.-vuk. βάλλειν iaculari prol. misc. cozm. men.-mih. chron. chrys.-frag. par. bus. 547. - **зълаць** greg.-naz. **-лынъ** βεβλημένος hes. **ѫждьствомь своимь постависте и по срѣдѣ и стрѣлыште** (forte pro **стрѣлышете, стрѣлысте**) **въ нь** pat.-mih. 39.

стрѣлѣнне n. iactus sagittae **стрѣлѣнне** alex.-mih. 177.

стрѣсти v. **сѣрѣсти.**

стрѣт- v. **сѣрѣт-.**

стрѣти, стрѫ, стрѣши vb. sternere habes in compositis: lit. straja streu gr. στόρνυμι, στρώννυμι, στορέννυμι lat. sternere; stramen; torus; latus goth. stranjan ahd.

strâo; bettistreuui lectisternium ags. streovian scr. str (strnômi); staras lager: nota radices secundarias стра (страна); стри (строй) ztschr. 11. 184. curt. 1. 184. mey. 1. 355. corss. -form. 462.

стрѣтъ m. sensus dubius: **въ домохъ и въ стрѣтохъ покровеныхъ и въ цркважъ не бѣ мѣста** georg.-vost.

стрѣха f. στέγος tectum prol. 149. bis. ephr. adde chron. **коуршна** - prol.-lab. **подъ каплями стрѣхъ сконхъ** misc.-šaf. **свои чада подъ стрѣхою помѣчюшихъ** ephr.-vost. γεῖσον suggrunda op. 2. 2. 116. nsl. streha; strešina bulg. strêhъ serb. streha magy. eszterha, szerha alb. strɨhъ rum. **стрѣшинъ** ngr. ἀσριάχα v. Hahn, griech. und alb. marchen 2. 187.

стрѣцати -аѭ -аюшн vb. κεντεῖν stimulare danič. **стрѣци** (pro **стрѣчи**) **конець о стежерѣ** κέντει τὸν πῶλον περὶ τὴν νόσσαν op. 2. 2. 82. cf. **стрѣкати**.

стрѣча v. **съмрѣшта**.

стрѣчение n. κέντρον stimulus **стреч-** op. 2. 2. 39. **имать пьрьѣ глаголание стреченьемь разѣлѣимо** greg.-naz. στιγμή punctum io.-dam.

стрѣшти v. **стрншти**.

стрѣштн -жѫ -жешн vb. τηρεῖν, παρατηρεῖν observare ostrom. prol.-mart. **стрѣжаху врата** παρατηρεῖσθαι custodire šiš. 19. φυλάσσειν custodire sup. ostrom. hom.-mih. assidere sup. adde op. 2. 2. 31. **поуты стрьгоуще** πέδαις φυλασσόμενος nicol. φρουρεῖν custodire šiš. 118. insidiari **стрѣжахоу его** insidiabantur sabb. 181. observare sup. adde chron. 1. 168. 182. 205. **стрѣжихоуть** mat. 13. **стрежашеть** chron. **стрьжахоу** matth. 27. 36. -nicol. **стрьгоуще** nicol. **ороужне стрѣгоуще раи** hom.-mih. 12. **стрѣци грока** prol.-mih. о **стрѣгоуцихъ домоу своего** vita-theod. да **стрѣгоуть страны тое** men.-mih. **стрѣци моего трогда** tur. **стрѣгей подьбою моихъ выходь** triod.-mih. 93. **стрѣци цркъвь** krmč.-mih. - **съ** cavere **стрѣци съ отъ многопитны** mir. nsl. expectare: gremo očeta strêč; skrivno strêči latere in insidiis mèg. strêžba ministerium lex. croat. ustrgoh bemerkte Veglia glasn. 1861. 51. čech. stříci pol. strzec cf. scr. sardž (srdž) laborare lit. sergêti, sergmi custodire let. sargât goth. saurgan and. syrgja.

стрѭпати -аѭ -аюшн vb. morari **дмнтръ рече батыеви· не мози стрѭпати въ земли сей долго, врема ти есть оуже идти на оугры· аще ли оустрѭпиши, то земли ти нѣ есть силна** chron.-vost. russ. **стрѭпать** cunctari, laborare čech. střepěti.

стоудель m. puteus danič.: vocabulum obscurum.

стоудѣнина f. frigus - **доуши** isaak.

стоудѣнити -нѭ -нишн vb. refrigerare isaak.

стоудѣница f. nom. propr. loci sabb. 39. 56. 165. 175. sabb.-typ.

стоудѣнѣчскъ adj. studenicae sabb. 174.

стоудѣность f. frigus chrys.-lab.

стоудѣнъ adj. φυχρός frigidus sup. ant ostrom. io.-sin. chron. **-не врѣмѧ** krmč.-mih. **теплота, стоудено, мякота, жестокоѥ** svjat. **вѣаши и създоухъ стоудѣнъ** sup. **стоудѣнъими каснъми** svjat. **стоудѣнаго стихиа** sbor.-kir. 42. **стюд-** io.-dam. **якожѣ долнимъ емоу странамъ быти стюденамъ, а горнимъ тѣпламъ** io.-dam. **даси чашю стоудѣнъ водъ** izv. 547. **стоудѣнъый** november vost.-op. 176. **-ный** december **декабрь названъ стоудѣнъ** ev.-saec. xii. **ноябрь и декабрь названы стоудѣнъи** ev.-saec. xiv. **стоудѣнаго мѣсца** men.-mih. mat. 12. op. 1. 262. izv. 5. 219. bulg.-saec. xii. vost.-op. 175. alex. **-ный мѣсиць** men.-mih. **-дѣнъый** izv. 5. 220. **-дѣнъ** december assem. š.-gl. 40. serb. studeni nov. stul. russ. **студень** dec.

стоудень f. χρύος, χρυῶς frigus sup. sbor. georg. ioann. io.-sin. isaak. leont. dioptr. hom.-mih. op. 2. 2. 85. sabb. 199. **-нию трѣсы** сѣ prol.-mart. πάγετος gelu men.-vuk.: adde **отъ осѣнняго стюдѣня имаи, а отъ весѣняго мокротоу** io.-dam.

стоудѣньство n. frigus isaak. ex.-op. 2. 1. 21. bus. 275.

стоудѣньць m. φρέαρ puteus ostrom. men.-vuk. prol. triod. prol.-cip. greg.-naz. prol.-rad. **стоудѣньць копающоу** φρέαρ διορύσσοντος prol.-rad. 89. op. 2. 2. 235. men.-leop. chrys.-duš. 31. πηγή fons ostrom. assem. nsl. studenec, zdenec; studenča voda; voda zdenča fontana habd.: thema **стоудѣнъ**.

стоудѣнъскъ adj. τῶν στουδίων studii (monasterii ita nominati) prol.-rad. lit.-mih. stichir. izv. 511. **-дньскъ** prol.-lab. cf. **стоудитьскъ**.

стоудити -ждѫ -дишн vb. refrigerare int. **ни стоудить, ни грѣеть** sbor.-kir. 23. bulg. pristudi pokl. 1. 72. croat. stu-

diti verant. čech. studiti pol studzić oserb. studźić.

стоудитьскъ adj. studii prol.-lab. cf. **стоудии̑скъ**

стоудовати -доуѭ -доуѥши vb. pudore afficere ant.-hom.

стоудовитъ adj. pudoris **плодове ѥе плодове стоудовити** ephr.-belg.

стоудовъзвитинъ m. αἰσχροκερδής turpis lucri studiosus I. tim. 3. 8 -vost.

стоудовьнъ adj. αἰσχρός turpis ant. autch. sup. 87. 27. isaak. **всякоу стоудовьныа сластиı** izv. 491.

стоудодѣи m. ἀρσενοκοίτης qui cum mare concumbit šiš. 162. ber.

стоудодѣйство n. maris cum mare concubitus ber.

стоудодѣйствовати -воуѭ -воуѥши vb. cum mare concumbere chrys.-lab.

стоудодѣланиѥ n. libido mir.

стоудодѣльство n. libido isaak.

стоудодѣниѥ n. ἀσέλγεια libido. šiš. 218. cyr. 16. krmč.-mih. κοίτη concubitus šaf.-gl. 89.

стоудоложьствиѥ n. ἀσέλγεια libido šiš. 112. 123. 128. **прѣдаше себе стоудоложьствоу въ дѣланиѥ въсакоѥ нечистоты** ephes. 4. 19. -šiš.

стоудоложьство n. ἀσέλγεια libido dioptr. int.

стоудословьць m. qui turpia loquitur chron. I. 204.

стоудость f. frigus isaak.

стоудъ m. αἰσχύνη pudor sup. ostrom. šiš. 140. 216. 248. ant. bon. chrys.-frag. op. 2. 2. 264. greg.-mon. 74. sabb. 18. 24. 78. ber. ἀναισχυντία impudentia cloz I. 184. sup. confusio leont. dedecus sup.: male κάματος labor hom.-mih. 183. - **дѣити** krmč.-mih. **въ зракъ стоуда створи се** krmč.-mih. 350. **разидоша са съ великъмь стоудомь** izv. 619. **стъжда своего не прикрыше** izv 422. usl. ostud f. volksl. I. 33. kaj in kdo je te ostud?

стоудъ m. frigus mir. - **и мразь** bulg.-lab. bulg. stud milad. 524. **стоудѣмь трѣсы се** prol. cf. russ. dial. **простыть.**

стоудь f. frigus acad. nsl. ustuditi se tepidum fieri lex. croat. ostinuti luč. serb. nastinuti mik. nastida gravedo mik. cf. nazebao russ. **встывать.**

стоудьно adv. turpiter krmč.-mih. **ихъже и стоудьно отъсловаше** κατῃσχυμένους prol.-rad. 158.

стоудьнъ adj. αἰσχρός turpis krmč.-vost. ant.-hom. sabb. 101 ἀναισχυντος cloz I. 338. **-дно дѣло** krmč.-mih. adde sup. 427. 3; 441. 5. **обычаѥ стоудныı дрьжиши** cyr. 8. nsl. ostuden lex. rês.

стоудьнъ adj. φυχρός frigidus **-ный** december ev.-bulg. -pokl. I. 20. bulg. studen cf. **стоудѣнъ**

стоудьство n. pudor alex.-vost, 2. 186.

стоудьствовати -воуѭ -воуѥши vb. turpiter agere io.-sin.

стоуѫдегоуѣниѥ n. hospitum occisio **ни такъскаа стоуѫдегоуѣнии** greg.-naz.

стоуѫдекрѣмиѥ n. φιλοξενία hospitalitas hom.-mih. 182.

стоуѫдекрѣмьнъ adj. φιλοξενίας hospitalitatis hom.-mih.

стоуѫдекрѣмьство n. φιλοξενία hospitalitas hom.-mih.

стоуѫдь v. **штоуѫдь.**

стоукланъ adj. idolum **кланыть се стоукланнымь** triod.-mih. 50. cf. **истоукланъ.**

стоукъ m. sonus trigl. **пищалынь** - sabb.-typ. serb. stučenje živ. 126. russ. **стукнуть**, **стучать** cf. pol. **stękuć.**

стоуракина f. styrax: pro **тополя зеленая** ber. gr. στύραξ.

стоуракъныньнъ adj. στυράκινος e styrace confectus op. 2. 1. 51.

стоурика f. styrax **древо мало образомь ели сосна есть тонко, имѧ емоу стоурика** bus. 661.

стоухиа f. στοιχεῖον elementum **нет-** glag. **стухиа** op. 2. 2. 292. **подь стухию** šiš. 118. pl. n. **стухиа** sup. 361. 20. **стухиѥ** hom.-mih. - **горѣще истлѣють** šiš. 203. **стоухиѥ трепетьно измѣнивше се** triod.-mih. 127. pl. g. **стухиı** ex. -op. 2. 1. 14. šiš. 119. 145. adde **стухиѥ тонко** io.-dam. pl. d. **стухиемь** šiš. 243.

стоухиѥ n. στοιχεῖον elementum **стоухиѥ мокро и стюдено** io.-dam.

стоуцыı f. poculi genus danič. germ. stutze.

стъланиѥ v. **стѣнаниѥ**

стъıдитєльнъ adj. venerandus **-ны сѣдины** chrys.-lab.

стъıдость f. ἀναισχυντία impudentia sup. 309. ἄγος piaculum sup. 242.

стъıдъ m. pudor danič.

стъıдъкъ adj. αἰσχρός turpis op. 2. 2. 304. ἀναίσχυντος, ἀναιδής impudens sup. 312. 313. αἰσχύνης pudoris sup. 256. adde hom.-mih. 64. **-ко дѣло** hom.-mih. frag.-serb. **-кыıа отрицати са изъ** op. 2. 1. 171. **вьса нага и стъıдька прѣдь нимь** hom.-mih. **не глаголи ми стъıдьканго сего слова** izv. 5. 209. **ини оумь къ помъıслы стъıдъкы отъвлачать,**

нъ и стѫдъчайшıмъ нѣкако и нелѣпıмъ словесе въ нлсъ кесѣдоүетъ io.-clim. скыдкыхъ (recte ст-) ради богомръзкынхъ начинанний georg.-vost. оного стѫдъко въплъчение greg.-naz. питью, ядению и иной стѫдъцѣй жизни сама сѧ поравоцıмıи vost. klruss. stydky.

стѫдъцѣ adv. αἰσχρῶς turpiter hom.-mih. 102. того стѫдъцѣ изриноүıша vost.

стѫдъливъ adj. αἰδοῖος qui facile erubescit antch. -дл- int.,nomoc.-bulg.

стѫданъ adj. αἰσχύνης pudoris sup. greg.-naz. chron. l. 207.

стѫдѣние n. αἰσχύνη, αἰδώς pudor ant. sup. proph. ἀσχημοσύνη turpitudo pent.-mih. αἰσχύνη pudor op. 2. 2. 264. adde frag.-serb. dial.-šaf. sabb. 108. hom.-mih. bus. 145. chron.

стѫдѣти сѧ -ждж сѧ -дıши сѧ vb. αἰσχύνεσθαι, καταισχύνεσθαι erubescere sup. cloz I. 578. ostrom. bus. 294. - благочестна 769. да стѫдите сѧ сами сеѣ izv. 534. осоүдилъ есн оүже скончавшаго сѧ, а жива соүща стѫда сѧ и дара отъ него прнемлма chron.-vost. не стѫди сѧ izv. 429. стнлхоү се š.-gl. 81. nsl. pristuditi komu koga verhasst machen croat. stid luč. rum. стидеск pavea.

стѫнѫти -нж -нешн vb. frigescere trigl.

стѣблıе n. καλάμη stipula šiš. 93. krmč.-mih. glag.-naz. adde men.-mih. sim. I. 28. georg. dioptr.-lab. dioptr. 181. mat. 28. danič. стѣблıе изъгрѣкы triod.-mih. 43. въ стѣблıи greg.-naz. искры по стѣблю (pro стѣблию) потекоүтъ mon.-serb. ῥαφίς acus т'калы и стеблиемъ остроми op. 2. 2. 148. стъ- man. bon. стѣ- ziz. strum. holm. bon. op. 2. 2. 148. ber. стже- chrys.-frag. стѣблıе arbores glag.

стѣло n. καυλός caulis pent.-mih. στέλεχος caudex cant.-cant. 3. 6. ex.-op. 2. 1. 15. op. 2. 2. 303. tur. стѣбла винна meu.-mih. стѣло ex.-vost. op. 1. 158. стѣло trigl. стѣлами nomoc.-barb. nsl. steblo culmus lex. truncus arboris habd. recte stablo; serb. stablo stul. cablo arbor mik. stabar caudex, arbor živ. 23. 80. 87. croat. stablo arbor verant. od stabli drv hung. russ. стебель čech. stblo, steblo pol. zdźbło nserb. spło lit. stambas caulis stembrus culmus stabas postis cf. stipti let. stêbrs, stôbrs culmus asch. stam and. stofu skr. stabh, stambh fulcire stambhas postis curt. 1. 181. adde 186. nhd. stamme stafn ztschr. 2. 467; 4. 276. cf. ahd. stîf durus, rigidus nhd steif lit. staibai schienbein lat. tibia corss.-form. 439. gr. στιφρός, mey. I. 368.

стѣло n. respondet gr. ἔνδρομοι: лисница и стѣло и медьведи ѡдоүше ἀλώπεκας καὶ τὰς ἐνδρύμους καὶ μονιοὺς ἐσθίοντες op. 2. 2. 153. cf. стѣпль.

стѣль v. стѣпль et стѣло.

стѣль m. στέλεχος caudex pent.-mih. gen. 49. 21. -op. 2. 1. 51. men.-vuk. adde pat. triod. κλάδων ramus man. ὄρπης surculus pl. a. стѣли men.-vuk. - финиковь serb. стѣль ber. op. 2. 2. 460. dioptr. стѣлıей pl. g. prol.-rad. 82. стѣль сжıрıми по срѣдѣ колѣнцы ако нѣкыми съжзы прѣпоıсанъ Dioptr. стѣль, листвие, колѣнца, осıлие и ина dioptr. 127.

стѣлъцъ m. στέλεχος caudex ant.

стѣгда f. πλατεῖα platea sup. 295. 23.

стѣгна f. πλατεῖα platea ostrom pent.-mih. ῥόμη platea ostrom. strum. šiš. 18. svjat.-nat. 8. op. 2. 2. 431. adde prol.-mih. krmč.-mih. izv. 421. стѣгнамь нли оүлнци ῥόμη, πλατεῖα krmč.-mih. стѣгна š.-gl. 51. sup. 101. 104. стогна azbuk. alex. стегна proph стжгна bon.: male pro стѣна lev. 14. 37. -pent.-mih. nsl. stegna triebweg croat. stagna verant.

стѣгно n. μηρός femur oct. стѣгно sup. 190. 19. chron. chrys.-frag. pent.-mih. op. 2. 2. 60. положи роүкоү твою (подь) стегно мое ὑπὸ τὸν μηρόν μου gen. 47. 29. -pent.-mih. до стѣгноү съходаштю svjat. стагнома gen. 32. 32. -vost. 2. 137: nota нстесн на всехоүдожство сте(г)нь на снлоү неφроүс εἰς πανουργίαν φύας εἰς δύναμιν pal. 1494. nsl. stegno coxa meg. femur lex. coxendix habd. plužno stegno buris habd. adde prip. 186. croat. stegno hung. dostegnjače tibialia verant. serb. stegno stul. cf. постегодьница čech. stehno pol. ściegno, ścięgno oserb. séchno nserb. séogno drev. stegniih scr. khandž (e skang) claudicare gr. σκάζω mhd. hinke cf. ahd. scinchâ, schinke curt. 1. 148. Pott 2. 1. 291. orient 2. 762.

стѣгнь f. platea нелнже проходѣхомь сквозѣ нѣкоүю стѣгнь pat. 148.

стѣгньнъ adj. μηροῦ femuris сътворилъ ометоү стѣгньноүю ἐποίησε περιστόμιον ἐπὶ τῶν μηρίων iob 15. 27. -vost. стегнъ iob 15. 27. -ostrog.

стѣза f. τρίβος semita ostrom. стѣзы esai. 49. 9. -vost. 1. 251. adde стезы sap. 6. 16. -vost. 1. 444. оχрѣмъıша отъ стѣзъ сконхъ greg.-naz. стѣзю проходьноү

irm. **оҳърѧвшимъ отъ стезь своихъ** χολάνοντας greg.-naz. -mater 7. 103. **стѧза** bon. nsl. stezda meg. steza oserb. ścéžka čech. šteze pol. ścieżka curt. 1. 164. cf. **стигнѫти**.

стѣзица f. semita sabb.-vindob. misc. čet.-min.

стѣкларь m. vitrariŭs pat. georg.

стѣкло n. κρύσταλλος vitrum proph. georg. isaak. men.-mih. **стекло** men.-leop. **стекла бѣлого** bus. 717. **дасть ємоу стѣкло съ вниномь** prol.-mart. 122. **мѣдь и стѣкло и восъкъ** bell.-troj. 41. nsl. steklo prip. 79. sklenka flasche Flitsch bulg. **стъклo** croat. čaklo luč. serb. staklo; caklo, cklo mik. russ. **стекло, скло** pol. szkło rum. **стиклъ** lit. stiklas goth. stikls ahd. stichil and. stikill spitze des trinkhorns ztschr. 11. 174. orient 1. 524. germania 8. 5.

стѣкльникъ m. vitrarius, uti videtur pat.-mih.

стѣклѣница f. ποτήριον poculum krmč. 309. adde pat. men.-vuk. sabb. 75. chrys.-lab. dial.-šaf. dioptr. ex.-op. 2. 1. 23. prol.-mart. hom.-mih. **стѣклиница** ber. men.-leop. op. 2. 1. 133. ἀλάβαστρος alabastrum sup. marc. 14. 3. -ev.-novg. ποτήριον poculum marc. 7. 4. -mat. 58. **кръщенна стклянцамь** marc. 7. 4. -ev.-1372. **цаклѣница** krmč. krmč.-mih. misc.-serb.

стѣклѣничьнъ adj. poculi.

стѣклѣнъ adj. vitreus **-на чаша** cyr. 20. **стеклинъ** bus. 666. **цък-** misc. 101. nsl. stekleua gora prip. 155.

стѣлазь v. **склазь**.

стѣпль m. ὗς sus **стплѣе** 3. reg. 22. 38. -kruš. **полизашa стѣплеке и ѱи кръвь** 3. reg. 22. 38. -vost. **стѣблеве** cod.-saec. xvi. -vost. cf. **стѣблѣ**.

стѣговъ adj. vexilli chron. 1. 154. 4. **челкоу стѧговоую сѣторгоша съ стѧга** per. 79. 22.

стѣговьникъ m. vexillarius **стѧговникъ** per. 79. 22. chron. 1. 154. 3. 5.

стѣгоноша m. signifer danič.

стѣгъ m. vexillum **стѧгъ ли хорогговь** op. 2. 2. 85. **знамены глаголютъ стѧгъ** ibid. **стѧгъ** per. 9. chron. 1. 133. 140. 146. 150. 151. 154. 159 etc. **стегъ: стегове** alex.-mih. 95. misc. 72. **стѣгъ** isaak. **скуфетръ, еже здѣ нарицаютъ стѧгъ, знамена греческаго царства** vost. e cod. saec. xvi. **поставиша два стега пилать обестрань** russ. dial **стязъ** pro **колъ** croat. stig vexillum luč. serb. stjeg mik. živ. 21. stul. rum. **стѣг** vexillum; sceptrum jass. **стегар** ahd. stanga and. stông f.

стѣжькъ m. vexillum, uti videtur **предъ нимъ идоуть два стѧжка власы черны; предъ двѣма стѧжки идоуть подкойски** sbor.-kir. 62.

стѣна f. τεῖχος, τειχίον murus sup. krmč. τεῖχος paries krmč.-mih. τειχίον murus man. paries cyr. 2. adde greg.-mon. **кода имь стѣною** τὸ ὕδωρ αὐτῆς τεῖχος exod. 14. 22. -pent.-mih. **стѣны прокопати** chrys.-lab. **бити се съ стѣны** sabb.-typ. - **не задѣлана** sabb.-typ. **хрмнóв** prol.-mart. **низь стѣноу падоше** κατὰ τοῦ χρημνοῦ prol.-mart. saxum, uti videtur misc. **при станахъ** vost. 1. 204. **изь исходи отъ стѣнъ** svjat. **градъ стѣнамъ смѣрена мысль** prol.-vost. **отъ бъроу до оусопа изе въ стѣнѣ** svjat. **ѥ-стѣнъ** ἀτείχιστος antch. nsl stêna croat. stina scopulus verant. cí. goth. stains ahd. stein and. steinu gr. στία curt. 1. 183. germania 8. 5. ztschr. 4. 34.

стѣнатъ adj. moenibus conclusus **градъ стѣнато смѣрена мысль** prol.-vost.

стѣница f. cimex, uti videtur misc.-šaf. 155. 159. nsl. stenica serb. stjenica rum. **стѣлници** cf. ahd. **unantlûs**; **wentel, wanze.**

стѣнїе n. scopuli bulg.-lab.

стѣнїе n. σκιά umbra barl.

стѣнїеписовати -соуѫ -соуѥши vb. σκιαγραφεῖν adumbrare men.-mih. 388.

стѣновитьнъ adj. muros quassans **-на хытрость** sabb.-typ. 127. **-ничьнь съсоудь** prol.-mart. 202.

стѣноборьствовати -боуѫ -боуѥши vb. muros quassare chrys.-lab.

стѣновати -ноуѫ -ноуѥши vb. adumbrare **дрекле стѣнованоую тварь** izv. 659.

стѣноподобїе n. umbrae similem esso chrys.-lab.

стѣнь m. σκιά umbra cloz I. 327. 328. hom.-mih. antch. šiš. 145. 182. bon. clim. 179. men.-mih. **стѣнь** sup. **стѣнїемь** σκιᾷ šiš. 239. **стѣнѥке** cant.-cant. -vost. 2. 106. adde pat. io.-sin. nomoc.-bulg. **стѣнь петровъ** ἡ σκιὰ πέτρου cyr.-hier. **коумирѫ же и стѣна** svjat.-vost. 1. 377. **коштѫнами ѥкъими стѣньми** svjat.-vost. 1. 362. **нѣсмь достойнъ ни на стѣнь свнтъ снхъ зрѣти** sborn. **такоже по водамъ слъньчьнин стѣнѥке и образи** greg.-naz. **стѣна дрьжать тъчьѫ** greg.-naz. **стѣнь бѣсовь-**

скый zlatostr. клопотъ творьнъихъ и стѣнѣвъ страхоующи сѧ io.-clim. стѣнии жидовьскаго законъ psalt.-athan. стѣнемь мнима бѫдетъ тайна bon. стѣнь скоро мнивый hom.-mih. 153. вражию стѣню hom.-mih. 164. нестинѫ ты ли иесн, или стѣнемь мн сѧ дѣюши; bulg.-saec. хт. да си т'ма бысть отъ стѣнѣ небесьнаго ex. 161. троюе сѧ слоучи о стѣни томъ ex. 161. прѣквьзносши сѧ стѣнемь pat. 279. стѣнь шти свой bus. 481. не имать положити на землю стѣни οὐ μὴ βάλῃ ἐπὶ τὴν γῆν σκιάν iob 15. 29. -bus. 171. слъньчьнии стѣнѣвѣ и оврази izv. 488. стѣна дрьжать тѣчьіж единъ izv. 489. стѣнемь прѣтроуженаго izv. 623. на стѣнь свитъ снъ зрѣти izv. 596. не все ли ѥдь стѣнемь; izv. 549. f. pam. 230. nsl. stênj ellychnium docht lex. ravn. 2. 186. lychnus habd. stênj za rane lemniscus habd. sênca; tênja serb. stjenj dimnjiv živ. 8. ellychnium stul. russ. стѣнь, тѣнь f. cf. достивъ, постѣнь; застить čech. stěň, stíň m. stěn f. stíň f. oserb. séěn m. seń f. pol. cień lit. šešelis scr. čhâjâ (rad. ski) gr. σκιά mhd. schîme, scheme asch. scio wolkendecke ztschr. 8. 82; 11. 184. Pott 2. 1. 625. orient 1. 519. curt. 1. 137; 2. 312. mey. 1. 340. weig. 2. 564.

стѣньникъ m. τειχιστής caementarius 4. reg. 22. 6. -kruš.

стѣньница f. cimex danič. nsl. stenica cf. стѣница.

стѣньописанїе n. adumbratio sabb. 72. 88. gr. σκιαγραφία.

стѣньописанъ adj. adumbratus -нное подобие sabb. 90.

стѣньнъ adj. umbrosus sbor. ѣда къде сица чистота законна же и стѣн'на greg.-naz.

стѣньнъ adj. κρημνός praeruptus оставль правъіи поути оупадьми стѣньнъіми и дебелъіми поутьмн ходить διὰ κρημνῶν καὶ τραχειῶν βαδίζει ephr.-vost.

стѣньскъ adj. saxorum -ско каменние men.-mih.

стѣны f. vere umbra: не въ плоти, нъ стѣнею οὐκ ἐν σαρκί, ἀλλὰ δοκήσει cyr.-hier. cf. стѣнь.

стаг- v. стѣг-.

стажати v. сътажати.

стажьство n. macies, uti videtur кою общиноу имать соухость или дебела маса или стажьство или отокъ; io.-dam.

стжпа f. ποδάγρα pedica довлшей стѣтьми (сѣтьми) и стоупами и косами ἀρπεδόνας καὶ ποδάγρας καὶ δίκτυα psalt.-theod. ὅλμος mortarium въ стоупоу камѣноу вложени prol.-rad. 117.

стжпало n. vestigium glag. стоупало ногоу πέλμα planta pedis prol.-cip. - ножьно men.-vuk.

стжпание n. βάδισμα gressus ant. antch. ioann. isaak. chrys.-lab. men.-mih. chrys.-lab. πορεία itio - ножно csai. 3. 16. -proph. mat. 51. стоупание чловка sbor. кротъко стоупание имѣй ногама своима vost. стоупанием нелѣпомь izv. 491.

стжпати -аѭ -аѥши vb. βαδίζειν incedere sup. ant. prol.-vuk. tur. proph. chrys.-lab. pent.-mih. sof. тихо - bus. 482. ноз'ѣ тихо стоупаюшти izv. 428.

стжпень m. vestigium russ. ступень f. bus. 720.

стжпити -плѭ -пиши vb. incedere sup. πατάσσειν percutere 4. reg. 13. 18. -kruš. op. l. 35. adde chron. nsl. stôpiti; stôpkati bulg. стърпъ milad. 213. verk. 43. croat. stupalj vestigium verant. cf. ags. stapan gradi ztschr. 11. 186. Pott 2. 1. 466.

стжпление n. gressus io.-sin.

стухна v. стоухна.

стухне v. стоухна.

соу in compositis pro сѫ, съ: saepe соу scribendum esse patet e codicibus cloziano et suprasliensi, in quorum priori leguntur соугоубити, соугоубъ; in posteriori соугоубити, соугоубъ, соумьнѣние, соумьнѣти сѧ et сѫмьнѣти сѧ, сѫлостатъ, сѫпротивь, сѫпрьникъ. nos in hoc opere exceptis vocabulis, quae in russicis tantum libris leguntur (соудъ, соумъ) сѫ scripsimus, ubi non obstabat auctoritas eorum codicum, qui vocales ѫ et оу recte distinguunt; quae per ѫ et оу in iisdem fontibus scribuntur, ea nos quoque sub сѫ et соу habemus.

соувати -аѭ -аѥши vb. trudere соуваѵоу сѧ на все страны sabb.-typ. 165. cf. соунжти.

соувила m. nom. propr. men.-mih.

соугдаиа f. σουγδαία sugdaea pyrg. prol.

соугдинъ m. incola sugdaeae соугды (recte соугди) cyr. 21.

соугдиьскъ adj. nominis proprii loci -ка гора men.-leop. 37.

соугоубина f. πλεονασμός abundantia дасн въ лихвоу и соугоубиноу ἐπὶ τόκῳ καὶ ἐπὶ πλεονασμῷ ev. 25. 37. -pent.-mih. kruš. adde многы -ны конь даѭти πολλαπλάσιον ἵππων.

соугоубити -блѭ -бишн vb. διαπλασιάζειν duplicare cloz l. sup. hom.-mih. op. 2. 2. 299. krmč.-mih. bus. 656.

соугоубица f. pallium ant.-hom. 127. -цею krmč. 249. prol.-rad. pan. εἰς τὸ διπλοῦν krmč.-mih. -цею дають chrys.-lab. -цею да възвратеть krmč.-mih. -цею да вдасть krmč.-mih. соугоубицею толикождо вдати διπλῆν ποσότητα καταβάλλειν krmč.-mih.

соугоублити -шѭ -шѥши vb. διαπλασιάζειν duplicare ioann. ex.

соугоубо adv. dupliciter sap. sabb. 162. chron. l. 21. iόann.

соугоубодесѧтица f. съ петоросоугоубодесѧтицею σὺν πενταπλῇ εἰκάδι prol.-rad. 47.

соугоубъ adj. διττός duplex sup. cloz l. 793. 839. 876. διπλοῦς duplex krmč.-mih. adde bon. hom.-mih. chron. cyr. 23. prol.-vuk. cozm. io.-sin. stenb. tur. mon -serb. -ба молитва sabb. 45. -бою чьстию 126. -бѣ мѣрѣ antch. -бѣ сѣнитии op. 2. 2. 51. -ба сжщьства dioptr. -бы монастырь krmč.-mih. -бы вѣньце ioann. -бы каплѥ hom. mih. съ чюдеса meth. 2. -ба болѣзнь leont. bus. 612. -бъ мжжь isaak. -бѣй comparat. proph. даже до десетороице соугоубіе произведшимь се men.-mih. 360 соугоубазла bus. 156.

соугоубь adj. indecl. διπλάσιος, διπλοῦς, διττός duplex sup. krmč 220. въспрнемь соугоубь богатьство prol.-mih. 197. соугоубь вѣньцемь оукрасн се prol.-mih. 214. соугоубь грѣси διπλᾶ τὰ ἁμαρτήματα duplicia peccata greg.-hab. соугоубь грѣхы esai. 40. 2 -proph. сжгоубь грѣси въздаѭть съ greg.-naz. izv. 3. 28.

соугоубь adv. dupliciter sup. mat. 38 -отъдати krmč.-mih.

соугоубьнъ adj. duplex bus. 920. prol.-mart.

соугоубьствие n. duplicitas triod.

соугоубьство n. duplicitas isaak. int. διπλάσια greg.-naz.

соударь m. σουδάριον sudarium op. 2. 2. 239. pyrg. prol. mat. 15. -рь ziz. ber. pro савань azbuk. -ры дльгы ant.-hom. 146. асоударь,нсоударьsof 29. соундарь glag.

соудъ m. fretum, respondet gr. τὸ στενόν nest. nostrae edit. 10. 36; 12. 21; 18. 31 35. 38. per. 5. 39; 8. 24; 10. 15; 13. 34. anec. sund: pslov. esset' сждъ nestor 196.

соуй adj. μάταιος vanus ant. proph. sabb. 5. lavr.-op. 30. danič. на соуе psalt. 23. 4. -saec. xiii mat. 27. егда оуповаешн соуимн, соуы крѣпость ваша бысть ὅτε ἐπεποίθεις ἐπὶ τοῖς ματαίοις, ματαία ἡ ἰσχὺς ὑμῶν ἐγενήθη esai. 30. 15. -vost. ндоша въ сѧдъ богъ соуихъ ἐπορεύθησαν ὀπίσω τῶν ματαίων 4. reg. 17. 15. -vost. отъ снхъ соуних ἀπὸ τούτων τῶν ματαίων act. 14. 15. -vost соуими своими ἐν τοῖς ματαίοις αὐτῶν 3. reg. 16 13. -vost. соуы словеса ματαιολογία šiš. 162. лоудь и соуй и лоукавь alex.-mih. 192 не принемеши имене господа бога своего на соуе krmč.-mih. бога соуй pent.-mih соуы моудрость men.-mih. въ соуе: въ соуе sup. въ соуе εἰκῇ in vanum cloz l. 539. къ соуе мѣтеть сѧ izv. 605. въ соуе мнша izv. 614. antch. chron. l. 182: scr. çûnja arm. sin. vacuus ztschr. 7. 218. Pott 2. 1. 364. curt. l. 116.

соуймъ m. pugna на соуймѣ chron l. 232. 45: legitur in russ. tantum fontibus. сѫ et rad. нм: ѣатн.

соуйца f. mus agrestis, uti videtur акне соуйца и мыши нивъные мѣста та нсплъняють εὐθὺς ἀρουραίων μυῶν ἡ χώρα etc. ex.· fortasse pro соуслица cf. russ. суслнкъ.

соука f. canis femina, uti videtur жеороуиѣ, рекше соуцѣ и телавеай и съ коузнею per. xxi. kiruss. russ. сука nsl. cuvek serb. kučka pol. suka, suczka magy. szuka lit. šn scr. çuan, çnu gr. κύων lat. canis arm. šun goth. hunds ir. cú Ebel 110. Bopp 1. 38. ztschr. 2. 53 curt. l 128. beitr. 2. 160.

соукамена f. συκάμινος morus ev.-mih. b. соукамынн triod.-mih.

соукати -ѧ -ѧеши vb. κλώθειν torquere pent.-mih. kruš. georg. -šaf. 7. nsl sukati bulg. suka russ. скать, скую. скешь čech. soukati lit. sukti rum. сѣчнск torquco соукалъ spulrad.

соукно n ἔρια, ἔριον vestes laneae sup. op. l. 18 tur. men.-mih. pannus sup. trigl. ῥακάριφιον op. 2. 2. 150. adde соукна mon. serb. nsl. sukuja magy. szoknya germ. sucken Frisch et bulg. pol. sukman rum. сѣмаи magy. szokmány

соукнѣнъ adj. ἔριος laneus op. l. 105. одѣяло -но leont. -на чрьлаюнница pent.-mih. соукнынъ bus. 412. pam. 123.

соукоморнн f. συκομορέα sycomorus izv. 6. 35. на соукоуморни ev.-mih. b. cf. соухоморны.

соула f. auditus, uti videtur: дай же соу-

лоу своей рабѣ nunc ausculta ancillae tuae exod. 1419: vocabulum dubium.

соулий v. соулѣй.

соулинарь m. canalis pat.-šaf. 296. да не пострадѣть соулинарей страсть, ибо они егда тѣмь нѣкая и безмѣрная насилить вода, паче еже могоуть вьмѣстити, разсѣдаютъ се chrys.-lab. водами текоущими и изливъшими, овы на лице, овы соулинарьми prol.-mart. 199. водами текоущими (и)злѣтне, овы на лице, и овы соулинрами (pro соулинарьми) men.-leop. 402. шкоже нѣсть мощно соуинлари (rècte соулинари) огню и водѣ къкоупѣ проходити vost. gr. σωλήν, σωλήναρι vent.

соулити си -лѣж си -лиши си vb. фυσιοῦσθαι inflari иже величаѣть сѧ или соулитъ си шко исправивъ жизнь ὑπερηφανεύεται ἢ φυσιοῦται ephr.-vost. polliceri trigl.

соулица f. λόγχη hasta; σειρομάστης pent.-mih. ἀκόντιον iaculum georg. τρίαινα trideus prol.-cip. αἰχμή hasta man. adde per. 37. men.-vuk. шкы козелъ копийнѫ соулицѫ нмѣѫ въ жтрокѣ man.-vost. мечи или соуличами izv. 601. nsl. sulica sagitta meg. lancea, aclis lex. čech sudlice pol. sulica rum. сѣлъ subula; сѣлицъ magy. szucza.

соуличеникъ m. iaculator bell.-troj. 25. постави овны и праки и соуличники ios. -flav.-vost.

соулътанъ m. sultanus -лт- sabb 190.

соулѣй adj. comparat. -ѣй κομφότερος assem. ostrom. nicol. βελτίων op. 2. 2. 263. въ соулѣйши въспрнатие εἰς βελτίονα ἀπόλαυσιν cozm.-ind. κρείττων не оуспѣють на соулее οὐ προκόψουσιν ἐπὶ τὸ κρεῖττον cozm.-ind. соулѣйшоу бъти διαφέρειν соулѣе ємоу бысть mat. 15. соулѣйше иесте διαφέρετε ostrom. соулѣйши есте διαφέρετε luc. 12. 7. -nicol. соулѣе нмѣти божню законоу cloz I. 80. соулѣю ми иесть дати belg. adde antch. triod.-mih. 89. соулий: соулю sup. 293. не хощи мыслити соульшаго о страшнѣмь сѫдищи; большьма и соульшьма вса паче себе творить krk. cf. goth. sêls ahd. salic curt. 1. 339. Pott 1. 791. ztschr. 5. 155.

соулѣти -ѣж -иеши vb. inflari величаѣть сѧ или соулѣюеть ephr.-belg. cf. соулити си.

соулякъ m. militum genus azbuk.

соуманитѣнъıни f. σωμανῖτις somanitis hom.-mih. nomoc.-bulg. -нина chrys.-lab. mon.-serb. -нытѣныни men.-vuk. men.-mih. -нытѣнииоу pent.-mih. -натенние chrys.-lab. -нтиныня ber. -нытѣни prol.-rad. 39.

соумъволъ m. σύμβολον symbolum meth. 2.

соумъпоръ m. sulfur, uti videtur misc.-šaf. 153. 156; pro свинецъ azbuk. croat. serb. sumpor sulfur russ. сумпоръ: e lat.

соумънивъ adj. cautus, pius hom.-mih. нмѣ же и дъва оученика отъ палестинъı соумънника зѣло io.-clim. cf. сжм-.

соумънивѣ adv. pie, religiose чьстѣ и соумънивѣ погребши hom.-mih. 170.

соумънѣние n. δισταγμός dubitatio ant. sup. αἰδώς verecundia svjat.-mat. 6. op. 2. 2. 397. φειδώ parsimonia соумънѣние свѧтъıхъ šiš. 190. cf. сжм-

соумънѣти сѧ -нѭ сѧ -ниши сѧ vb. διστάζειν dubitare ant. danic. διακρίνεσθαι disceptare šiš. 185. λαμβάνειν assumere hom.-mih. εὐλαβεῖν religiose vereri svjat.-op. 2. 2. 397. στέλλεσθαι cavere соумнеще се сего šiš. 106. ὑποστέλλεσθαι reformidare не соумни се лица человѣча μὴ ὑποστείλῃ πρόσωπον deut. 1. 17. -pent.-mih. не соумнѭ сѧ лица чл҃ча οὐ μὴ ὑποστείλῃ πρόσωπον ἀνθρώπου deut. 1. 17. -vost. φείδεσθαι parcere sup. 306. ничьсоже соумнить сѧ σῶσαι φείδεται svjat.-op. 2. 2. 397. ничксоже не соум'нить сѧ izv. 424. ѥоити сѧ, соумънѣти и слоужити ємоу izv. 433. петръ соумъıшше оумъıти ѥозѣ izv. 445. nsl. sumniti meminisse lex. - se conjicere lex. meg. γνωρίζειν jest bučo da se sumnite na ta evangeli trub. προσέχειν trub. sumnja suspicio habd. sòmnja me obaja (obhaja) prip. 235. v sumni in dubio spang. ga imam na sumu serb. sumice, nasumce temere cf. сжм-.

соумъıня f. dubitatio mon.-serb.

соумѧживъ adj. не - ἀδυσώπητος durus - соудлий op. 2. 2. 54. nsl. sumežljiv et sumnežljiv suspiciosus.

соункитъ m. -томь помазати nest. 160: male pro асоунхитъ 188.

соунъ m. πύργος turris greg.-naz. op. 1. 14. 93. mat. 47. 50. jez 26. 9. -ostrog. proph. забрала твоа и соуны разорѣть ороужникъ iez. 26. 9. -vost. ez. 27. 11. -proph. миди въ соунѣхъ твонхъ iez. 27. 11. -vost. βᾶρις turris op. 1. 100; 2. 2. 148. adde шкоже и соунъ съграждати greg.-naz. соунове

op. 2. 1. 17; 2. 2. 145: rad. сѹ cf. сънъ.

сѹнъкелъ m. syncellus сѹнк- per. ixm. сѹнък- op. 2. 2. 370. сѹнк- krmč.-mih. gr. σύγκελλος.

сѹнъкантикнїй f. senatoris uxor g. -кнїа prol.-mih. prol.-vuk. gr. συγκλητική.

сѹнъклитикъ m. senator prol.-mih. prol.-vuk. -нк- holm. men.-leop. сѹк- men.-leop. gr. συγκλητικός.

сѹнъкантовъ adj. senatus сѹнкл- per. 52. 6.

сѹнъклитъ m. senatus prol.-vuk. šiš. xvii. bor. xix. моужь - prol.-mih. филикь - -нък- men.-leop. -нк- azbuk. holm.

сѹнъкантьскъ adj. senatorius prol.-mih.

сѹнѧти -нѫ -нѣши vb. ἐκχεῖν effundere bon. mat. 27. сѹни ороужиѥ и цинть typ.-nic. - копиемъ per. 12. 4. сѹноу сѧ въ днѣпръ per. 14. 20. nsl. sunoti, suvati russ. сунуть, сывнуть dial. просова lit. šanti.

сѹп rad. cf. осѹпльнѣти nsl. osupnêti stupefieri russ. dial. посупа.

сѹпльнъ adj. στυγνός tristis -пл- hes. 13.

сѹрашнъ v. сѹрьмьнъ.

сѹрьнй m. syrus o сѹрьнихъ holm.

сѹрьнйскъ adj. syriacus сур- svjat. сюрbus. 264.

сѹрькъ m. σιρικόν rubri coloris pigmentum chrys.-lab. что различить сѧ чрьнило отъ сирорѹка; chrys.-lab,

сѹрьнийкъ m. respondet officina fullonum бѣше мѣсто то при морн, идѣже лежахоу сѹрьнийци, единъ же отъ сѹрьнийкъ бѣше жидовинъ in locum quendam maritimum, ubi erat officina fullonum, unus autem eorum iudaeus vost. e cod. 1419.

сѹрьнъ m. syrus holm. krmč.-mih. pam. 216. chron. сѹрь chron. l. 241. 7. сѹрн bus. 434. въ сѹрѣхъ in syria men.-mih.

сѹрьня f. syria krmč.-mih. nicol. glag. per.

сѹрьнинъ m. syrus op. 1. 35. сѹрьнє krmč.-mih.

сѹровѣти сѧ -влѭ сѧ -вишн сѧ vb. arrogantem esse krk.

сѹровица f. sensus dubius: жьзлнѣмь и сѹровицами нападъше на нь prol.-rad. 97.

сѹровьнїе n. ὠμότης cruditas hom.-mih. 180.

сѹрово adv. crude, crudeliter prol.-vuk. sabb.-typ. - томити men.-vuk. - нападати на кого krmč.-mih. σφοδρῶς vehementer - кнтн krmč.-mih.

сѹровъ adj. crudus sup. krmč. prol.-vuk. proph. tur. bus. 921. ὠμότατος men.-vuk. immitis leont. жила -ва prol. -во рамѧнїе prol.-mih. - человѣкъ men.-leop. хожденїе -во krmč.-mih. -во зѣлїе prol.-rad. nom.-mik. 166. хрѣнь -ваго рода frag.-serb. χλωρός viridis оусоушлм древо сѹрово ξηραίνων ξύλον χλωρόν iez. 17. 24. -vost.

сѹровьствиѥ n. temeritas προπέτεια men.-vuk.

сѹровьство n. ἀλαζονεία arrogantia dial. adde georg. prol. ioann. prol.-vuk. proph. prol.-cip. leont. krmč.-mih. men.-leop. men.-vuk. bus. 415. sabb.-typ. sabb. 31. προπέτεια temeritas men.-vuk. prol.-rad.

сѹровѣ adv. crudeliter sup. - кнѣнь prol.-mih.

сѹровѣти -кѣж -кѣшн vb. acerbum fieri trigl.

сѹрожь m. nom. propr. loci prol.-mih.: nota russ. сурожанинъ mercator vendens serica ab Ianuensibus allata.

сѹрофиникисанина f. συροφοίνισσα syrophoenissa жена бѣсть поганина, сѹрофиникисанина marc. 7. 26. -nicol.

сѹрощдьнъ adj. crudis cibis vescens gr. ὠμοφάγος.

сѹръ adj. in fontibus psl. non videtur legi: nsl. suri leucophaeus habd. bulg. suri jelen milad. 116. 179. 315. verk. 65. serb. sur ferrugineus mik.

сѹръна f. fistula въ сѹрьни играти sabb.-typ. 130. поустише сѹрьны и трогѣныѥ гласы sabb.-typ. 131. croat. surla verant. russ. сурна pol. surma.

сѹрътъ f. σύρτις syrtis сѹрть šiš. 42. сѹрти pl. acc. meth. 8. 11: male сѹтрь strum.

сѹрьскъ adj. syriacus prol.-mih. pat.-mih. holm. sbor.-kir. 35. сѹрьскыми одѣжами op. 2. 1. 50.

сѹрьскы adv. syriace op. 1. 242. mat. 36. сѹрьскы bus. 419. mat. 36. 43. men.-mih.

сѹс- v. сѧс-.

сѹсанинъ adj. poss. susanae chrys.-frag.

сѹсло n. bière qu'on tire avant de la houblonner russ. идѣже нєбєсный мѣстъ сѹсло не искыпѣваѥтъ, тоу гладъ крѣпокъ, ихоже гаврани отълѣтлють vost. e cod. 1419: ad rad. със videtur posse referri.

сѹслъ m. mus citellus идоуще хомикы и сѹсолы per 4. 28. russ. суслякъ cf. сѹнца.

сѹсрѣсти -рѧшть -рѧштѧи vb. occurrere напрастьно сѹсрѣть разбн и жива его оухвативъ alex.-mih. 140.

сѹсъпъ m. quod congeritur складчина

коричмы же и соуспа; не подобаетъ творити храма, внемле (recte къ немьже) пиютъ коричмоу или соуспа и обчиноу, церковь идольская наречетъ са dioptr.-vost.

соути, съпѫ, съпеши vb. fundere могылы не соути ни тризнъ творити vost. 1. 65. споущимъ per. 28. 24. nsl. suti, spem; zasip pol. sep, osep oserb. seṕ f. cumulus.

соухарь m. συχάρ sychar io. 4. 5. -assem ŝ.-gl. 45. panis bis coctus trigl.

соухва f. σταφίς uva passa соухвами os. 3. 1. -proph. mat. 50. любатъ сковрадникы съ соухвами os. 3. 1. -vost.: pro розника ber.

соухемъ m. συχέμ sychem glag.

соухемьскъ adj. sychem triod.-mih. 138.

соухмень f. siccitas того лѣта соухмень бысть chron. 1. 208. 26. russ. сухмень f.

соуховрѣменьнъ adj. sensus obscurus: имѣахоу соуховрѣменьны ризы habebant tantum vestimenta leont. 134.

соуколапль m. λάρος larus lev. 11. 15.

соуколикъ adj. siccas genas habens имѣаше и брадоу кроугноватоу, соуколикъ, простъ власы prol.-serb. -vost.

соуколичие n. genae siccae dioptr.-lab. dioptr.

соукомория f. συκόμορος sycomorus hom.-mih. 15. cf. соукомарина.

соуконивъ adj. ξηρός, κατάξηρος siccus men.-vuk. prol. 164. prol.-vuk. dioptr.-lab. -навъ dioptr. prol.-rad. тонко и -но dioptr. -vost.

соукопрѣкъвание n. ieiunium prol.-mih.

соукоржкъ adj. siccas habens manus hom.-lab. dioptr. dioptr.-lab. žak.-serb. chrys.-lab. bor. 79.

соукость f. siccitas ex.-op. 2. 1. 25.

соукота f. ξηρότης siccitas dial. ξηρασία siccitas pent.-mih. adde sup. bus. 275. cyr. 29. per. 27. 2. даждь мокноуштюмоу соухотоу svjat. соухотою ѡди sborn. syrtis, uti videtur dioptr.-lab. -ты и заверътъ dioptr.

соухотынъ adj. ξηρός siccus dioptr. proph. mat. 45. соухотына сънѣдь isaak. -тна пища nom.-lab. соухотьно имъ typ.-chil. прежде соухотнѭю силоу дамы плоти, подпоръ жиламъ и оутвержение костемъ sborn.-saec. xv.-vost.

соухоштавъ adj. strigosus trigl.

соухоыдение n. ieiunium nom.-mik. 40. nom.-lab. psalt.-vuk. misc. -ниемь питати се misc.-šaf. gr. ξηροφαγία.

соухоыдие n. ξηροφαγία ieiunium mater.

соухоѭдь m. ξηροφαγία victus siccus mater. 63.

соухъ adj. ξηρός, κατάξηρος siccus sup. десьницеѭ соухъ бъістъ dioptr. соухо ѥсти ξηροφαγεῖν krmč.-mih. nom.-mik. 39. слава соухъимъ листомъ подобить са izv. 581. пронде по соухоу meth. 2. по соухоу chron. .в. кьбла соуха злата и сребра sabb.-vindob. 158. море и соухоую mat. 15. непроходимо пронде ако по соухоу διῆλθεν ὡς ἤπειρον irm. извлекъше корабля на соухоу ἐπὶ τὴν γῆν luc. 5. 11. -ev. -cholm. соухо прѣбывание prol.-mih. 146. соухъый μάρτιος martius izv. 5. 219. соухъы assem. mat. 12. марьть, са же ѥсть словѣньскы соухый pent.-mih. kruš. vost.-op. 176. op. 1. 262. ev.-bulg. -pokl. 1. 21. ŝ.-gl. 40. comparat: соушай clim. nsl. suh; sušina rib.; sehljad bulg. suho zlato, srebro milad. 169. sušliv 527. russ. сущъ, сухіе снѣтки pruss. sausa lit. sausas; sausis december, ianuarius celt. w. sych Ebel 111. scr. çuška (suška) Bopp 1. 142. beitr. 2. 164. cf. corss. -form. 30. ztschr. 13. 365.

соуша f. siccitas chron. ξηρά terra ant. barl. prol. sbor. dial. prol.-mih. mon.-serb. по мори и по соуши steph. по соуши или по морю misc.-šaf. χέρσος terra continens prol.-cip. ἤπειρος terra continens man. nsl. suša cf. соушина.

соушанница f. siccatio; res siccata рыба вялая ber. cf. -шен-.

соушевьнъ adj. siccus соушевьна жаба rana terrestris misc. nom.-barb. gr. ξηροβάτραχος -но siccitas misc. 86.

соушеница f. ψυγμός exsiccatio num. 11. 32. -pent.-mih. cf. -шан-.

соушение n. ξηρία siccitas -ньа op. 2. 2. 201.

соушило n. φρύγιον lignum aridum psal. 101. 4. -šaf.-nrspr. χόρτος foenum ако -сохшѥ са psal. 101. 12. -bon.

соушити -шѫ -шиши vb. ξηραίνειν siccare ex. misc. isaak. -шаста sup. злыа жена и до смрти соушить bus. 623.

соушина f. siccitas prol. cf. соуша.

соушь f. siccitas prol. 176.

соушьнъ adj. ξηράς terrae continentis ioann. siccus соушное естьство man.

соуѥти са, соуѫ са, соуѥши са vb. moveri отекъ отъ велики печали, соуѥ са сѣмо и овамо bus. 478. cf. соунѫти.

соуѥглагольникъ m. qui vana loquitur chrys.-lab.

соуѥмъıслнъ adj. qui vana meditatur prol.-vuk. prol.-mih. 64.

соуѥмждръ adj. κενόφρων vana cogitans ant.

соуѥмждрьнъ adj. κενόφρων vana cogitans prol.-vuk. prol.-belg. prol.-mih. danič. - помысль sabb. 103.

соуѥсловєсьникъ m. qui vana loquitur belg.

соуѥсловнъ adj. ματαιολόγος vaniloquus ant.

соуѥсловиѥ n. vaniloquium krmč.-mih. int. gr. ματαιολογία.

соуѥсловьникъ m. ματαιολόγος qui vana loquitur antch.

соуѥсловьнъ adj. qui vana loquitur sabb.-typ.

соуѥсловьствиѥ n. vaniloquium isaak. gr. ματαιολογία.

соуѥсловьство n. ματαιολογία vaniloquium.

соуѥсловьствовати -воуѭ -воуѥши vb. vana loqui lit.-mih.

соуѥсловьць m. ματαιολόγος vaniloquus ant.

соуѥта f. ματαιότης vanitas cyr. 2. chron. danič.

соуѥтиѥ n. ματαιότης vanitas ant. antch. add. c. lavr.-op. 39. pam. 125. prol.-mart. chrys.-lab. o -тьи bor. 44: male μέλημα irm.

соуѥтроудиѥ n. ματαιοπονία inanis labor op. 2. 2. 341.

соуѥтроудьць m. frustra laborans krmč.-mih. 374.

соуѥтьнъ adj. μάταιος vanus sup. eloz I. 70. -тьнъ 72. 775. ἄκαιρος intempestivus sup. adde chron. кромѣ соуѥтьныхъ. плиштевъ sborn. соуетнаго кромѣ мирл sabb. 134. соуетьнаго сего мждрыи μάταιον τοῦτο φρόνημα antch.: nota соуѥтныихъ вогь наго сътрѣ се ἀφιδρύματα κατέσεισε prol.-rad. 29.

соуѥтьствиѥ n. vanitas men.-belg. op. 2. 1. 152.

соуѥтьство n. ματαιότης vanitas ant. ioann. prol.-mart. adde dioptr. chron. chrys.-lab. krmč.-mih.

соуѥтьствовлти -воуѭ -воуѥши vb. vana agere соуѥтьствоуѥше обѣщанија жд prol.-mart. 131.

сферокидьнъ adj. σφαιροειδής sphaericus ber.

сферокржжиѥ n. orbis -кроужиѥ danič.

сфиньгии f sensus dubius: сфиньгии двѣ men.-mih. cf. gr. σφιγγίον.

сфоунъгато n. cibi genus - пары поуѭи благовоньныи men.-leop. -иг- mon.-serb. сфоунгато добро prol. mart. хоубава гозба сфоунгато bulg.-lab. 71. сфоунгато ibid. да принесоу въ церкъвь тн сфоуньгато добро men.-leop. 148: ngr. σφουγγάτον omelette.

схара f. focus, craticula pro сковорода azbuk. gr. ἐσχάρα.

схизма f. scissio: male сухма azbuk.

схиматъ m. σχῆμα forma схимати op. 2. 2. 12.

схимьникъ m. monachus -ми- nom.-mik. 51. сухумьи- 50. gr. σχῆμα.

схинавъ adj. σχίνος lentisci ex.-vost.

схинизма f. pars agri dimensa - мѣрило izv. 8. 145. gr. σχοίνισμα.

схоларь m. σχολάριος scholarius - схоларь саномь prol.-mih. 137.

схоластикъ m. scholasticus men.-vuk.

сцѣгло adv. κατ' ἰδίαν privatim marc. 9. 1. -nicol. op. 2. 2. 423. въ поновлени въсѣхъ сцѣгло нѣкако и ико въ помлании и гадании isaak.: сцѣгло pro стнсло, скупо, не много ber.

сцѣглъ adj. μόνος solus сцѣглый op. 2. 2. 39. сцѣгло слово ibid. сцѣглаго вожьства ibid. азъ сцѣглъ ibid. зижеть прьвъ єдинъ сцѣгла єдинаго κτίζει πρῶτος μόνος μόνον ἕνα op. 2. 2. 39. єдинаго и сцѣгла и перва op. 2. 2. 39. въ єдиномь и сцѣглѣ и первѣ op. 2. 2. 39. serb. cigli solus: cigli jedan, ciglа dva; ciglovetni; cikti pol. szczegół; szczególny solus cf. čech. stěhlý, štěhlý schlauk russ. щегольетсъцѣглъ, цѣглъ šaf.-ursprr. 39.

сцѣломждръ adj. σώφρων sobrius ant. 35.

сцѣлъ adj. ὑγιής sanus matth. 10. 6. -serb. cf. цѣлъ.

сцѣнити -нѭ -нити vb. τιμᾶσθαι aestimare сѣц- pent.-mih. сцѣна mon.-serb.

сцѣпити -плѭ -пити vb. cf. πρηc- gr. σκάπ-τω, σκάπτος, κάπετος; κόπ-τω serb. scjepati živ. 79. psl. копати, скопити lit. kapas tumulus; kapoti curt. 1. 122. 136. cf. съцѣпити.

съ praepos. I. cum gen. a) loci κατά dē сь близоу лежащее misc.-šaf. громъ придеть съ въстока sbor.-kir. 23. съ высоты вьнше ἐκ τῶν ὑψίστων hom.-mih. съ выше до долоу dial.-šaf. кожоу съ главы съдраше men.-vuk. прѣимъшемъ истѣсемь съ горы сѣма svjat. вишоу се съ города per. 80. з горы долоу скърже καταβάλλειν hom.-mih. съ долоу каменію великоу накезаноу κάτωθεν men.-vuk. стоити съ долоу κάτωθεν men.-vuk. съ долоу сѣцьмн пѣнѣмь prol.-mart. з дрѣва съньмше ἀπό ξύλ

ξόλου καθελόντες hom.-mih. **съ доуглы** пригти per. l. 9. **пришъдъшю въ народѣ съ зажда** marc. 5. 27. -ev.-saec. xiii. **въспишл всн людие съ зажа съ саоулъмь** ἀνεβόησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ὀπίσω σαοὺλ 1. reg. 13. 4. -vost. **съ зада и съ прѣда идоущемъ** zlatostr. **не дъвѣма дасѧтьма нн сѣтоу члкъ съ зади и съ прѣда идоущемъ** ιεго zlatostr. **слѣзѣ съ кораблы** greg. lab. **поѣѣгнемь** съ лица ихъ ἀπὸ προσώπου pent.-mih. **съ москъы** поеуа per. 86. 34. **не постоуписта съ мѣста того** prol.-mih. 229. **постоуплюште съ лѣѣта** sborn. **огнь съ нєвєсє съвєдь** κατοχέρειν hom.-mih. **съ нижє къ полѣнѣ** υπυκάτω ἐν τῇ κοιλάδι iudic. 7. 8. -vost. **понавоу висящюю** съ одра hom.-mih. **приидє съ поли** ἐξ ἀγροῦ pent -mih. **съ постелѧ къстати** chrys.-frag **съ прѣжда и съ страноу** ex.-op. 2. 1. 18. **съ прѣди и съ зади** prol.-mart. **къста съ прѣстоли** ἀνέστη τοῦ θρόνου men.-vuk. **отъгна его съ прѣстоли** ἐκβάλλει τοῦτον ἀπὸ τοῦ θρόνου men.-vuk. **съ поути оуклонѣ сѧ** τῆς ὁδοῦ ὑποκλίνας men.-vuk. **сѣнемь съ себѣ** leont. **съ тєла иды** ἐρχόμενος ἐξ ἀγροῦ men.-vuk. **слышахъ съ сѵ страны** greg.-lab. **прѣвозъ съ оноѣ страны днѣпра** per 2. 20. **приникъшоу акы съ стѣнъ** bus. 264. **съ всякого цѣѣта ѱанию съѣѣравъ акы въ единъ съть** op. 2. 2. 366. b) temporis **съ вєчєра спавъше** men.-mih. **сѣщи прѣѣъше съ вечера до свѣта** greg -lab. **съ вєчєра до оутрна** per. 46. 26. **съ прѣка** frag.-serb. **съ оутра въставше** krmč.-mih. nsl. **z večera rês. s prvega** c) causae **пишю съ закона** per 34. **съ подѣлѣнна ножѣ'рѣти** ἐπινίκια θῦσαι prol.-rad. 58. **по законоу и по оужичьствоу съ правды оброгучена вѣ** hom.-mih. 191. **съ съвѣта вьсѣхъ никона игоумена себѣ поставиша** vita-theod. **съ того разболѣ сѧ** per. 9. 39. d) modi **земля съ года напоѣнна** prol.-vost. **съ гола пѧтъ** omnino greg.-naz. **помльча о имени нощнѣмъ съ гола** ex. **съ проста** παντελῶς hom.-mih. adde per. 4. azbuk. ber. ἁπαξαπλῶς hom.-mih. **голооусоу не дадише съ проста жити къ своей дроужинѣ** ἀγενείῳ παντελῶς οὐ συνεχώρει inuberbi non concedebat prorsus vitae-sanct.-vost. II. cum acc. a) loci **съ ова полы** men.-vuk **съ ова поль** ἐξ ἑκατέρων τῶν μερῶν men.-vuk. b) quantitatis **аще не постигнеть роука ѥѧ съ агнець** εἰ μὴ εὑρίσκῃ ἡ χεὶρ αὐτῆς τὸ ἱκανὸν εἰς ἀμνόν lev. 12. 8. -vost. **аще чернаць принесеть въ манастырь любо и до кинтинара, да не имать власти отъ него ни съ власъ** krmč.-saec. xiii. **съ горъсть не имы силы** δράγμα οὐκ ἔχον ἰσχύν os. 8. 7. -vost. **языкь ємоу внєѣше изь оусть его съ лакъть єдинь** γλῶσσα πῆχυν ἓνα τοῦ στόματος ἔξω ἀπεκρέματο men.-vuk. **мгла стоила по рыдоу съ два мѣсяца** chron. **могу ли съ нѣ** chron. 1. 53. IV. (птица) **величествомъ кѣ со окна** karamz. 2. nota 201. **аще не можеть роука его спостигноути съ овцоу** ἐὰν μὴ ἰσχύῃ ἡ χεὶρ αὐτοῦ τὸ ἱκανὸν εἰς τὸ πρόβατον lev. 5. 7. -vost. **вержахъ имь съ два престрела** ἐπὶ δύο σταδίους pal. 1494. **не вѣѣаше ни съ нєдь землѥ** οὔτε σπιθαμὴ τῆς hom. mih. **толико отъстоюше отъ землѥ съ стопа моужа** τοσοῦτον τῆς γῆς ἀπέχουσα ὅσον ἐρείδεσθαι ἀνθρώπου men.-vuk. **не постигнжще ни съ рнзѣ ни съ хлѣѣь нѣкоюємоу старѣйшинѣствовати** μηδ' ὅσον ἄρτου καὶ ἱματίου πρὸς τὸ καθηγεῖσθαι τινων εὐπορούντες greg.-naz.: nota **да не отндеть отъ нихъ съ ѣѣхъ хранитель ихъ** sabb.-vindob. 167. III. cum instr. **аще ли мжжь десѧтъ сѧ съ женож мжжатицѣж съ колѣж обѣма** deut. 22. 22. -vost. **бъти съ роуськоѵ** esse cum concubina per. 42. 39. **градъ съ стлъпиемъ оутвръждень** dioptr.: nota **съ достоѣноу ємоу посто** cloz I. 106. adjectiva composita. nsl. sžrêbna kohila dain. 120. sprasna svinja dain. 120. stelna krava dain. 120. russ. стельная ser. sa, sam, samajâ gr. ά, ὰ, ὸ prass. sen lit. sa, su let. sa psl. съ, сѫ, соу bulg. s, sъs ztschr. 2. 129. ser. sahavatsâ mitkalfendes kalb habend Justi 123. Pott I. 194. 768. 802. curt. I 360.

събадати -аіѫ -акѫти vb. καταχεντεῖν pungere prol.-cip. men.-vuk. **ѣкѵентѵ** pungere men.-vuk. κατατιτρώσκειν vulnerare men.-vuk. prol.-rad. διαπερονᾶν transfigere prol.-rad. adde pan. prol.

съвѣзначалынъ adj. συνάναρχος simul cum alio initio carens sabb. 74. 162. per. - **ти отьць** typ.-chil.

съвѣсѣдованнѥ n. colloquium isaak. ioann. clim.

съвѣсѣдовати -доуѫ -доуѥѫти vb. συνομιλεῖν colloqui pat. chrys.-lab. lavr.-op. 44. dioptr. chrys.-frag. - **сѧ** sim. I. 7 danič.

съвесѣдьникъ m. συνόμιλος qui colloquitur ant. sbor. isaak. hom.-mih. krmč.-mih. mon.-serb. **самослышца и совесѣдника** georg.-vost. **богоу съвесѣдьникъ иесн** sborn.

съвикати -аѭ -аюшн vb. percutere io.-clim. **съ инѣмь каменнюмь съвикаюемь** ioann. sv- chron.

съвиралиштє n. συναγωγή conventus chrys.-lab. prol.-mart. alex. - **водьно** men.-leop.

съвиранию n. colligere bon. **на вєсѣдоу** - krmč.-mih. δράγμα manipulus sup. 300.

съвиратель m. qui colligit int.

съвиратєльнъ adj. ad colligendum aptus ioann. ber.

съвирати -аѭ -аюшн vb. συνάγειν, συλλέγειν colligere ostrom. sup. krmč. prol. greg.-naz. op. 2. 2. 51. **богатьство неправьдьнѣ съвираємо** svjat. χρηματίζεσθαι quaestum facere sup. 275. **съвир-** greg.-naz.: male ἐρεύγεσθαι sup. 296. 21. **звир-** hom.-mih. **сѫвир-** chron. - **сѧ** sup. tur. chron. συνέρχεσθαι convenire ostrom. **съвирающе сѧ на времена** izv. 612. προσομιλεῖν colloqui - **съ женами** prol.-rad. opponitur **простирати сє** prol.-rad. 74.

съвирьникъ m. auxiliator **-рн-** leont.: vocabulum dubium.

съвити -иѭ -июшн vb. percutere, ferire sup. 30. 22. - **по лицоу** men.-mih. **сѫ-** chron 1. 111. 115. colligere danič. - **сѧ съвикшема сѧ полкома** georg.-vost.

съвиѭти -ыѭ -ыюшн vb. συντρίβειν conterere pent.-mih.

съвлаговолити -лѭ -лиши vb. consentire isaak. gr. συνευδοκεῖν.

съвлагоизволити -ыѭ -ыюшн vb. συνευδοκεῖν consentire pyrg.

съвлажнити -ыѭ -ыюшн vb. ἀπατᾶν decipere krmč. σκανδαλίζειν scandalum praebere šiš. 214. š.-gl. 50. ant. dial. - šaf. ber. - **сѧ** šiš. 252. tur. pat.-mih. svjat.-mat. 7. **съблажнивше сє на нь кысь градь** leont.

съвлажнюнию n. scandalum prol. chrys.-lab. chron.

съвлазникъ adj. σαβαρός insolens ant. ad scandalum inclinatus leont.

съвлазнити -жнѭ -знишн vb. ἀπατᾶν fallere krmč. krmč.-mih. chron. decipere sup. 23. σφάλλειν fallere hom.-mih. 106. σκανδαλίζειν scandalum praebere ostrom. - **прѣчистыє** hom.-mih. - **отъ молитвы** greg.-lab. - **сѧ** ostrom. hom.-mih. antch. - **въ снѣ** krmč.-mih. 26. errare sup. 24. τολμᾶν audere hom.-mih. 207. labi sup. 173. nsl. zblaznovati trub.

съблазнодѣлатель m. σκανδαλουργός scandala praebens men.-vuk.

съблазнодѣлець m. scandala praebens pat.-šaf. prol.-mart.

съблазнодѣтель m. scandala praebens prol.-mart.

съблазнъ m. σκάνδαλον scandalum ostrom. sup. 51. šiš. 73. 193. mat. 22. adde chron. danič. **нѣсть имъ съблазна** psalt.-int. -saec. xn. **не бє-съблазна бо є** izv. 487. - **ми иєси** hom.-mih. πλάνη error krmč.-mih. σφάλμα defectus sup. 182. ἄγνοια imprudentia gen. 26. 10. -pent.-mih. cf. **-знь**.

съблазнь f. scandalum cyr. 1. ber. danič. **-зней** pl. g. men.-vuk.

съблазнънъ adj. σκανδάλου scandali pat. ἐπισφαλής lubricus **-но плаваниє** šiš. 42.

съближанию n. appropinquare men.-mih. 301.

съближєниє n. appropinquatio **зб-** hom.-mih. 165. **скрьмлаго тн къ тѣмоу и всѣхъ подобаше донти зближєниа** hom.-mih. 166.

съближити -жѫ -жиши vb. κατέχειν cohibere pyrg.

съблюданию n. conservatio mon.-serb.

съблюдатель m. qui observat izv. 614.

съблюдати -аѭ -аюшн vb. τηρεῖν, διατηρεῖν, συντηρεῖν tueri ostrom. krmč. dial. ὑποτηρεῖν asservare greg.-naz. sup. adde chron. ber. vost. 2. 96. greg.-mon. 87. **съблюдає отьчьство свое** ok. 51. **съблюдающи храмь** sim. I. 3. **съблюдающа безь кысни цркъвь** greg.-lab. 29. **сблюдающи насъ отъ всякоѣ кознн** bus. 499. - **сѧ**: - **отъ сласти** krmč.-mih. 191. **съблюдала сє вѣста отъ страха гонѣнны** men.-mih.

съблюдєниє n. servatio sup. misc.-šaf. chron. mon.-serb. - **мѣста** greg.-mon. **заповѣди** - sabb. 160. **на зблюдєниє сего цѣсаря града** hom.-mih. 162. **тъштлиноє его заповѣди съблюдєниє** sabb. 160.

съблюдитель m. qui custodit - **стадоу** sim. II. 6. **съблюдитель сего светаго монастыры** sabb.-typ. 32.

съблюдьно adv. caute sabb.-typ.

съблюсти -дѫ -дєши vb. τηρεῖν servare ostrom. sup. ant. krmč.-mih. šiš. 109. **до полоу съблюль иєси** chrys.-lab. **житиє съблюсти** izv. 599. adde chron. chrys.-lab. sim. I. 7. **съблюдь** aor. šiš. 109. **законь** - šiš. 187. - **заповѣдь**

nicol. - **заповѣдь** isaak. **многословныя себе съблюди** isaak. συντηρεῖν man.

съблажди́ти -ажд̀ -ѧдѣши vb. ἐκπορνεύειν scortari pent.-mih. kruš. iez. 16. 26. - mat. 50. πορνεύειν proph. adde svjat.-mat. 8. sup. chrys.-lab. dial.-šaf. nom.-mik. 51. **съблоудити съ чернѣицею** sbor.-kir. 55. **съблоудить съ погáною женою** zak.-serb. **аще съблоужю или оукрадоуи́л оубю** izv. 611. **съблюдити съ женою** par.

съблажда́ти -аѣ̀ -аѣ̀ши vb. scortari - **съ женами** pent.-mih.

съблажде́ние n. πορνεία fornicatio proph. dial.-šaf. adulterium sup. 405. stuprum **съ-** sup. 408.

съводе́ние n. τρῶσις vulneratio men.-vuk. **съводѣнныи ножьнда** prol.-rad.

съвожьнъ adj. divinus vel devotus hom.-mih. **звожное и выше всего мира оучение**; **звожна заповѣсть** ibid.

съвожьство n. devotio **зѣ-** glag.

съвой m. cohors, uti videtur sbor.-kir. 45. **на звоеве войскоу оуредивь** alex.-mih. 93. **три звоеве разбивь** 73. **на три звоеве разъбивь** 127.

съвойство n. latrocinium **сѣ-** alex.

съволѣ́зновати -ноуѭ -ноуѥши vb. simul dolere int. tur. sabb. 34. 44. **въ скрьби брата срѣдѣцемь съволѣзноваше** sabb. 109. **съволѣзноуѥть владыцѣ своемоу** sabb. 27. **съволѣзноуе по васъ** sabb. 142. - **комоу** mir. chrys.-lab.

съволѣ́знованьникъ m. qui simul dolet ioann.

съвори́ште n. συνέδριον, συναγωγή conventus ostrom. pat. krmč. triod. ephr. misc. glag. dial.-šaf. sborn. prol.-mih. **неприличьно ѥсть нарицати тѣ съборь, нъ съборище иоудейско** chrys.-lab. collectio leont. **сок-** sim. II. 14. **зѣ-** ephr. **зѣ-: зворище идольское** izv. 702.

съвороводьца m. chori dux, uti videtur chrys.-lab.

съвоначалъникъ m. princeps synagogae ioann. gr. ἀρχισυνάγωγος.

съборъ m. σύναξις, σύνοδος, συναγωγή, συνέδριον, σύλλογος conventus ostrom. men.-vuk. prol.-mart. sup. ant. krmč. svjat. mon.-serb. op. 2. 2. 368. irm. chron. chrys.-duš. σύστημα conventus sup. χορός chorus sup. 375. ἐκκλησία ecclesia sup. 71. concilium sup. **то съборь нѣсть, нъ сънѣмище** chrys.-lab. **съборъ отъ мъногъ отъць** svjat. sborn. **роуѣстьни съвори** izv. 504. **сѣ-** šiš. ix. σύστημα conventus hom.-mih. **съборь имлать** collectam habet leont. rum. **сѣвор, съвор** ngr. ζμπορίζω **зворитн** mon.-serb.

съборьникъ m. ad conventum pertinens sup. misc. 91. **съборьникъ аггеломь** sabb.-vindob. ἐκκλησιαστής ecclesiastes sup. 263. 269. svjat.-op. 2. 2. 399. op. 2. 2. 198. men.-mih. 300; pro **казнодѣи** ber. συναξάριον ostrom. qui conventum celebrat danič.

съборьнъ adj. ad conventum pertinens sup. pat. dial. int. **зборьни епископи** greg.-lab. καθολικός catholicus **съборьна црькъвь** men.-vuk. adde meth. 9. **съборьнаа цр̀кы** svjat. **-ноѥ именованиѥ** nomen collectivum io.-sin. **-наа жила** misc.-šaf. 161. **крьвь да поуститъ отъ лакта въ съборноую жилоу** misc.-šaf. 153. **съборныхъ истѣзатель, рекъше бирчий** misc.-šaf. **съборны бирчина, рекъше царьскы** misc.-šaf.

съборьство n. auxilium **сѣ-** alex.

съборьць m. sensus dubius: **видѣци тѣ земьныихъ всѣхъ противьныихъ** izv. 439.

събости -дж̀ -дѣши vb. πείρειν transfigere **по плещьма съводени** κατὰ τῶν νώτων ἐπάρησαν prol.-mart. **копии съводоша** izv. 506. τιτρώσκειν vulnerare men.-vuk. adde sup. 447. chron. men.-mih. men.-leop. prol. τραυματίζειν vulnerare **своденъ бысть до см̀рти** op. 1. 33. **ножевы его съводошѫ** bell.-troj. 44. **трьстиѥмь** - prol.-mart. **трьстьми** - prol.-mih. ἀναιρεῖν interficere **измокъ ножь хотѣше сѧ сбости** σπασάμενος μάχαιραν ἔμελλεν ἑαυτὸν ἀναιρεῖν act. 16. 27 -vost.

събра́ние n. συλλογή, συναγωγή collectio sup. dial. glag. bon. chron. - **змиѭ** prol.-mih. - **лѣтно** man. συλλογή collectio **зѣ-** hom.-mih.

събра́тель m. colligens.

събра́тельнъ adj. colligens int.

събра́ти -берѫ -берѣши vb. συνάγειν, ἐπισυνάγειν, συλλέγειν, συναθροίζειν colligere sup. ostrom. chron. σωρεύειν congerere sup. 347. - **плащь** prol. **съберо(у) жита** sim. II. 9 - **оумъ свой** dioptr.-leop. **събрали ны отъ роукъ иноплеменьныкъ** sim. I. 19. **събравъ поломá въ прѣмъ (прьмъ)** izv. 654. **събьравъ** svjat.-mat. 5. **придоу събратъ дѣлъ и словесъ** antch. **по грѣцѣхъ силиѫ войскъ събрати** bell.-troj. 13. **събра своѥ войскы** prol.-mart. 123. **събери палицею медь** prol.-mart. **събъра́ти** antch. **събьранаа** ἔρανος coena collatitia sup. 62. - **сѧ** συνάγεσθαι, συνέρχεσθαι convenire ostrom. chron. **кнази людьстии събьраша сѧ** izv. 449. **събрахомь сѧ и сънидомь** chrys.-lab. **събьр-** izv. 7.

152. ostrom. sup. съкър- sup. съвр- assem. bus. 57. **съвьранъ** καθολικός antch.

съвратити -штж -тиши vb. fratrem facere **лихонмець и пианица брата сни ѥста, съвратилъ ѥю диволъ** izmar. 1509.

съвратьстованиѥ n. fratrem facere io.-sin.

съвръкнти -вліж -внши vb. στενοχωρεῖν arctare **съвръкви имоу велми** ἐστενοχώρησεν αὐτόν iudic. 16. 16. -vost.: vocabulum dubium.

вкръснжти -нж -неши vb. abradere **пѣготивъмъ нѣготы акы лопатою словесемъ събросноуѣша** sborn.-saec. xv. -vost.

събрысати -аіж -аіеши vb. ἀποξεῖν abradere **окни отъ страха драхоу са, и свою кровь събрысахоу** vost. **пѣготивъмъ нѣготы словесемь събрыса** sup. 287. 26. nsl. zbrisati, -šem.

съвъдѣнниѥ n. περιποίησις acquisitio 2. thess. 1. 14. -bulg. cf. **снавъдѣнниѥ**.

съвъдѣти -ждж -дьши vb. servare chrys.-frag.

съвъываниѥ n. impleri **сѣ-** per. 10.

съвъывати са -аіж са -аіеши са vb. impleri prol. dioptr.-leont. chron. **коуплы съконьчаѥть са и съвъываѥть са** izv. 547. **съвъываѭштамъ са тайнамъ** izv. 469. sine **са: ѩже о обѣщании съвъывати** izv. 615: nota **съвъываѥмъ** izv. 443.

съвъславъ m. nom. propr. viri **сѣ-** chron. **-вичь** ibid.

съвъыти са, съвѣжджа са, съвѣждьши са vb. πληροῦσθαι, ἀναπληροῦσθαι impleri ostrom. ant. sup. leont. chron. ok. 53. ἐκβῆναι sup. 69. 12. **съвъышающи са** συμβησόμενα op 1. 84. **съвоудоуѭщиѥ сѣ** ant. hom.-mih. **вндѣти своудоуѭщиѥ са** ant.-vost. **себе отъводѧщиѥ съвоудоуѭщаа са ради вѣды** συμβησομένου κινδύνου ev.-int. 1434 **что ли зъоудоуть сѣ намь, не вѣмь** hom.-mih. 91. **съвъшиствъ са** cloz I. 217. **своудишеть сѧ** chron. adde **аще оубо не съѣ** (fortasse pro **съвѣ**) **имъ быти** εἰ μὲν οὖν μὴ ἔμελλον ἔσεσθαι siquidem futura non essent io.-dam. serb. zbilo se je živ. 100.

съвъытиѥ n. eventus triod. ioann. tur. izv. 507. **пророчьско зѣ-** hom.-mih. **-тию оусп҃ѣха** svjat. **съвъытыа зьрѧще** izv. 6. 38. **съвъытию жѧланиѥ** ἔμφυτος ἐπιθυμία prol.-rad. 98. γένεσις origo hom.-mih.

съвѣ v. **съвъыти**.

съвѣгнѫти -нж -неши vb. καταφεύγειν confugere ant. **съвѣгохомъ въ манастырь** κατεφύγομεν antch. - **са** per. 63. chron. serb. zbjeg confugium rum. **сбег** turba.

съвѣдити -ждж -дьши vb. vincere ex. 181.

съвѣдовати -доуѭ -доуѥши vb. periclitari **ѧлажѣть моужь, ижѥ въ моудрости оумьрѣть и въ съмыслѣ своѥмь съвѣдоуѥть** svjat.

съвѣкѫати са -жж са -жиши са vb. confugere **сѣвѣжале са** vost. l. 71. sine **са** fugere **сѣвѣжл изъ кнева** chron. l. 208. 40.

съвѣкати -ѧіж -ѧіши vb. ἀποσοβᾶν effugere, recte allicere **огнь съ нєбеси свѧкиша** op. 2. 2. 151. nsl. zvabiti conciere lex.

съвѣда f. μάχη contentio krmč.-mih. adde chron. **свадж строѧше** bell.-troj. S. - **моужемь** men.-leop. **-доу сотворити** bus. 978. διαβολή calumnia **а оучинить са камъ свада** izv. 603. nsl svada habd. lex. seditio trub. svaja hung. svajati se dain. svadnik trub. serb. svadja čech. svada rum. **сфадъ** croat. osvaditi accusare verant.

съвѣда f. σύνδεσμος copula **свада** 4 . eg. 11. 14. -vost.

съвѣдитель m. διάβολος calumniator op. 2. 2. 289.

съвѣдити -ждж -дьши vb. dissociare **свадиҳъ дроугоу съ дроугомь** nom.-mik. 108. **прьковникы свѣдиѧ ѥси** greg.-lab. **бѣ ихъ свадилъ** per. 15. 30. - **са** contendere prol. bell.-troj. per. 49. 21. λοιδορεῖσθαι kruš. nsl. svaditi bulg. svadi čech. svaditi.

съвѣдити са ждж са -дьши са vb. κατέχεσθαι contineri **съ своимь копии свѣдивъше се сами себе попрашѣ** prol.-cip. cf. **съвѣда**.

съвѣдьливъ adj. contentiosus **свадьливь** misc.-šaf. **скадливъ** bell.-troj. 5. bus. 978. zak.-serb. **danič. не свадливъ** μὴ διάβολος tit. 2. 3. -vost.

съвѣдьникъ m. contentiosus pat. misc.-serb. krk. izv. 561. **скадници и клеветници** izv. 565.

съвѣдьнъ adj. qui litem habet mon.-serb.

съвѣждати -аіж -ѧіши vb. διαβάλλειν calumniari prol.-mart. ad rixam incitare krk. adde ephr. nom.-lab. **съважающи на скаръ** izv. 559. **съкѣати соусѣда съ соусѣдомь** misc.-serb.

съваждати -аіж -ѧіши vb. iungere **скаждаше два колы** bell.-troj. 4.

съваждьвати -аіж -ѧіши vb. dissociare **сва-**

живѣть sbor.-kir. 65 -живати брата съ братомъ pam. 254.

съкажденїе n. riza sv- men.-mih. 164.

съкалити -лѭ -лиши vb. καταβάλλειν deiicere dial. ἀποχρημνίζειν praecipitare кѣтрь скалить chrys.-lab – сѧ; отъ древа скалить се misc.-šaf. ис коня - ibid. bulg. svali.

скалъмъ m. gleba plumbea покалѣша принести съкалъмы мѣдѧныѣ, и ражегъшеѧ паче огнѣ подъложиша подъ овѣ пазоуѣ sup. повелѣ съкалъмы оловѣныѣ бити и почелюстьма sup. ни ѥдного отъ скалмъ покрѣшти на земи sup. ако аште ис-пазоуѣхъ истрѧсеши любо и ѥдиныѣ скалъмъ sup.

съкалити -лѭ -лиши vb. deiicere дл не бѫдетъ мечь остръ ни кричь изощренъ, ни съкалиймъ подъ азыкомъ троуда и колѣзни greg.-naz. скалѣѫще пѣптоутес man. 64.

съкарити -рѭ -рили vb. coquere misc.-šaf. krnč. - мѧсо dial.-šaf. зелиѥ - vita-theod. да не сварили агнеце въ млецѣ матери его op. 1. 12. сваривь и испекь nom.-lab. свари карениѥ pent.-mih.

съварѥниѥ n. coctio на сварениѥ пицы твоеѥ izv. 650.

съведенница f. simul introducta ни ксякомоу клирикоу достойно имѣти соупроугы съвѣдьницѣ ἐξεῖναι συνεισακτον krmč.-saec. 13.

съведениѥ n. σύζευξις coniunctio dial.

съвеселити сѧ -лѭ сѧ -лили сѧ vb. collaetari dioptr. int. ноудѣкомъ съвеселѧ сѧ izv. 448. моученикомь съвеселе се prol.-rad. gr. συνευφραίνεσθαι.

съвести -дѫ -деши vb. καταβιβάζειν demittere krmč.-mih. καταφέρειν demittere hom.-mih. sup. κατάγειν deducere šiš. 72. men.-vuk. sup. христа свести гом. 10. 6. -apost.-maced.-bulg. дьждь - men.-vuk. - мьнноу chrys.-lab. - съ дрѣка prol.-cip. prol.-mart. огнь съ нєвєсє - chrys.-frag. prol.-mih. дьждь съ нєвєсє - prol.-mart. adde prol. prol.-vuk. misc. chron. содомьско попаленниѥ то съведе sborn. съвѣ сниѥ двьрьцами κατεχάλασεν αὐτοὺς διὰ τῆς θυρίδος ies.-nav. 2. 15. -pent.-mih. не сведи мене къ смѣрѥниѥ hom.-mih. 136. съведе ѥго въ корабль prol.-mart. - съ прѣстола men.-leop. съведе нлию hom.-mih. сведь измы и men.-mih. 178. содомьско попаленниѥ то съведе bus. 299. - въ погыбѣль per. 21. въ толикоу ницѣтоу съведе prol.-rad. καμαροῦν fornicare сведе сводъ καμαραν op. 2. 2. 127. adde страньна ме кьноутрь крова съкѣдостє dioptr.-lab. съвѣсти men.-vuk. nsl. zvesti divendere lex.

съвѣсти -дѫ -деши vb. coniungere cloz I. 133. въ ѥдино сведь krmč.-mih. сведе ихъ на любовь chron. 1. 228. 24. συνέχειν continere свѣдѣть о мнѣ рьвенникь оусть своихъ š.-gl. 65. ни сведеть о мнѣ рьвникъ оустъ своихъ mat. 28. in iure: съведите сѧ, кто боудє виноватъ bus. 395. cf. съводъ.

съвести -зѫ -зеши vb. convehere chron. 1. 24. 24. звѣзоша изъ городовъ медъı многъı per. 11. 34.

съкечерити -лиѫ -лиши vb. una coenare.

съвикати -лѫ -леши vb. convolvere ioann. sup. domet. trigl. - антимисъ trêb. 111. идриломь свиваемомь sabb. 183. вьноутрьныѣ съвивающѧ chrys.-lab., male extendere sup. 134. 7. - сѧ ἑλίσσεσθαι convolvi sup. съвивающаго сѧ о(тъ) гнойныѣ колезни izv.-549.

съвидѣти -ждѫ -дѣши vb. videre съвидѣ βλέπων šiš. 143. - сѧ videri danič.

съвитателница f. quae una habitat pat.-šaf. 357.

съвити -виѫ -вишеши vb. ἐντυλίττειν involvere io. 20. 7. -ev.-saec. xiv. ἑλίσσειν convolvere š.-gl. 90. 219. barl. prol. proph. misc. - опашь prol.-lab. men.-vuk. op. 2. 2. 62. оубожне оу него въ калитѣ гнѣздо свило sbor.-kir. 65. извитъ connexus sup. pro съвитъ; особь свитъ χωρὶς ἐντετυλιγμένου io. 20. 7. -mat. 35. аще те скнеть срѣдьце misc.-šaf. 158. костьми же и жилами ма съви cyr.-hier. совѣй ми .в. оужа пѣскомь bus. 655. скиенныѣ хартиѥ misc.-šaf. свиени космы misc.-šaf. свитоѥ шьлиѥть плащаницоу etc. ant.-hom. 150. - сѧ tur. misc. 36. нєбо шкоже хартиа съвиѥть сє chrys.-lab. жилы съвиѥ сє men.-vuk. съвьють сѧ къ свитокъ tur. роучныѣ жилы кладецоую(-штаѧ) съвиѥ сє и кыше мрътвы и не гноуты τὰ κινητικὰ τῶν ἄρθρων νεῦρα συσταλέντα ἔμειναν νεκρὰ καὶ ἀκίνητα prol.-rad. 49.

съвитиѥ n. convolvere - жилмь кладоуцимь men.-vuk. - кладецимь prol.-rad.

съвитъкъ m. τόμος tomus krmč. men.-vuk. - книжьнь χάρτου men.-vuk. pat. adde barl. prol.-vuk. bon. prol.-mih. triod. misc. ber. κεφαλίς caput iez. 2. 9. -proph.

съвитъчанъ adj. tomi pat.-šaf. 102. cf. -чьнъ.

съвитъчьнъ adj. tomi свит- prol.-mart. свиточьно имѥ men.-leop. съвитhes. 41.

съвитьинъ adj. tomi georg.-šaf.

съвладати -аѭ -аѥши vb. dominari pent.-mih.

съвладѣти -ѣѭ -ѣѥши vb. dominari tur.

съвлажати -аѭ -аѥши vb. humectare потомь тѣньцѣмь съвлажаѥмь chrys.-lab.

съвлажити -жѫ -жиши vb. humectare посли лазаря, да и малымъ пръстомъ съвлажитъ ми оустa sborn.-saec. xvi. -vost. да малъимь пьрстьмь съвлажить ми оустьнѣ izv. 548. - сѧ: - сѧ отъ водьı isaak.

съвласти -дѫ -дѣши vb. ἄρχειν regnare ex. adde sup. 26. съвласти начнеть ἄρξει dan. 5. 7. -vost. ἐξάρχειν anspicari proph. хорıєбєıν, καταχορıєбєıν dominari pent.-mih. op. 1. 241. ѭже съвладе ἦν ἐκχορίευσεν dan. 11. 4. -vost. съвладе землею κατεχορίευσαν τῆς γῆς num. 21. 24. -vost. -дѣть имь (градомь) pent.-mih.

съвлачити -чѫ -чиши vb. ἀποδύνειν, ἐκδύνειν exuere krmč.-mih. sup. ant. dial. ἀποτυμνοῦν spoliare sup. ризоу съвлаче prol.-rad. dial.-šaf. иже съвлачить оубогаго sborn. мрьтвые въ гробѣхъ съвлачеще misc.-šaf. з божиѥ плъти сълачиши лентий hom.-mih. - сѧ men.-mih. de serpente misc. 11. ризь - hom.-mih. 186. оумъ съвлачить сѧ ветъхаго члокѣ и облачить сѧ новаго isaak.

съвлѣкати сѧ -аѭ сѧ -аѥши сѧ vb. exui par.

съвлѣчєниѥ n. ἀπέκδυσις exuere šiš. 243. spolium op. 1. 127. pro сполıа mat. 52.

съвлѣшти -кѫ -чши vb. ἀποδύειν, ἐκδύειν exuere ostrom. pent.-mih. sup. ant. proph. adde pat. съвлѣкоша сь мєнє одєждоу typ.-šaf. съвлѣкъ сь сєбє расоу prol.-mart. свлѣщи кого ризъ men.-leop. съвлѣчєть ризы своѥ pent.-mih. -кошa сь нєго mat. 15. сь одєжде съвлѣчєнь prol.-mart. съвлѣщи сѧ колѥ ioann. - кого сь ризь hom.-mih. - съ кого ризы proph. сколокше mat. 31. съклѣкъ aor. glag. - сѧ ἀποδύεσθαι, ἀπεκδύεσθαι exui bell.-troj. 7. sup. chron. - ризь io.-sin. славы - hom.-mih. - весьмрьтиа chrys.-lab. - злобы isaak. съклѣкъ сѧ sborn. sup. съкълъкъ сѧ izv. 595. своѥıа ветъхоты съклѣщи сѧ io.-clim. съклькше сѧ ветъхаго члокѣка šiš. 179. съвлѣче сѧ съ свитн men.-mih. съвлѣкъши сѧ отъ ризь prol.-mart.

съводити -ждѫ -дѣши vb. καταβιβάζειν demittere krmč.-mih. κατάγειν deducere prol. izv. 421. krmč.-mih. промьıсломь о нємь тако съводить sabb. 95. въ адь - prol.-mih. своды сводити fornices facere sabb.-typ. 121.- сѧ: съвождаше сѧ источьникъ io.-sin.

съводъ m. κιβώτιον arca сводь prol.-cip. βαλβίς prol.-rad. καμάρα fornix op. 2. 2. 127. trigl. своды сводити sabb.-typ. 121. съводь men.-mih. 375. вънидє въ своды men.-mih. 178. regressus cf. danič.: nota in iure: иди на сводъ, кдѣ єси възалъ; съвєдитє сѧ, кто боудє виноватъ, на того татьба синдєть bus. 395.

съводьникъ m. ad quem accusatus regreditur danič.

съводьнити сѧ -нѭ сѧ -ниши сѧ vb. inundari аще ли ины мѣнитъ, имиже сѧ съвонитъ ex.

съвозьникъ m. auriga свозн- ber. звозньmen.-leop. 421.

съвойникъ m. συστρατιώτης commilito šiš. 138.

съвойнъ m. συστρατιώτης commilito ant. sup. sabb. 117. alex.

съвойньство n. συνστρατεία communis militia сѧ- nom.-mik. 136.

съвойньствовати -воѭ -воуѥши vb. una militare - комоу men.-leop.

съвойчаць m. volumen своичаць danič.

съвойштакъ m. commilito съв- š.-gl. 100.

съврага f. fibula камыка състегана съворою pent.-mih. 114. оба камыка измарагдова състегана сворою συμπεκορτημένους vost. nsl. svora langwiede svor, sora croat. svora hung. russ. свора koppel čech. svora, svor; sevru pol. sfora, zwora rum. сфоларъ ngr. σφόρα ficelle vent.: thema съкр.

съвоıєвати -ıюѭ -ıюєши vb. pugnare не своıюйта, братиє, на мою гроукость pam. 140.

съвоıєводьникъ m. qui simul dux est pent.-mih.

съвраждовати -доуѭ -доуєши vb. ἐχθρεύειν adversari kruš. - комоу pent.-mih.

съвражити сѧ -жѫ сѧ -жиши сѧ vb. ἐχθρεύειν adversari exod. 23. 22. -kruš.

съвращѣти сѧ -щѭ сѧ -щєши сѧ vb. πιέζεσθαι premi єстко тѣла злостра-

данiемь смирiшетъ сѧ и съвраꙗ̀етъ сѧ psalt.-theod.

съвраскати -аѭ -аюшu vb. ῥοιβδεῖσθαι rugari кожа -клеть op. 2. 2. 304. кожа сѧ совраскаеть и тѣло истощить сѧ io.-dam. мѣхъ дмемь надымаетъ сѧ, и на слнѣ ожестѣетъ и съвраскаетъ сѧ psalt.-theod.

съвратати -аѭ -аюшu vb. contorquere мьчь често вельми съвртаемь въ единоправнымь срьдьци вѣсть съвратати и съсѣцати ихъ pat. 264.

съвратити -штѫ -тuшu vb. παρατρέπειν devertere sup. 67. συστρέφειν contorquere ant. διαστρέφειν depravare sup. declinare sup. ἐκκλίνειν declinare **съвратити сѧ** къ рабоу своемоу pent.-mih. на прѣкстꙗпленiе сврати κατέστρωσε hom.-mih. - водѫ sup. 201. - сѧ svjat. redire sup. διαστρέφεσθαι torqueri pent.-mih. deflectere greg.-lab. ἐξίστασθαι loco demoveri greg.-naz. - сѧ на инъ поутъ proph. - сѧ съ правьдъ своихъ proph. - сѧ на безаконiе proph. **сврати сѧ** осле съ поути ἐξέκλινεν ἡ ὄνος ἐκ τῆς ὁδοῦ pent.-mih. **съвращь сѧ** праваго пѫти dial.-šaf.

съвратословiе n. figura quaedam sermonis bus. 270.

съвратъ m. τρόπος conversio - слънчьныхъ men.-mih. συστροφή conversio os. 4. 19. -proph. mat. 50. **съвратъмь оума** отъ оуньшинꙋ на горьшинѫ прѣпадъша не измоута ни съльщiа ни съврата подънмъ svjat. adde svjat.-op. 2. 2. 397. многорасколенꙋма льсти съврѣты cyr.-hier.

съвратьнъ adj. conversionis hom.-mih. int. 169. -но страхованiе hom.-mih.

съвращати -аѭ -аюшu vb. deflectere ex. sup. 441. -аютъ къ себѣ съ праваго поути meth. 7. - сѧ chron.

съвращенiе n. conversio дивлю сѧ съвращенiю томоу vost.

съвръженiе n. deiectio **свръж-** op. 2. 2. 114.

съвръстiе n. sensus dubius: прьвомоу съврьстiю адамовоу cyr. 14. 25. **съврьстiю** сьоуза men.-mih. coniux danič.

съвръстовати -оуѭ -оуюшu vb. perficere, uti videtur mon.-serb. все да **свръстоуѭ** chrys.-duš. 16. adde 44.

съвръстъ m. aequalis **оставль** земльныа родителѧ и **свръстꙋ** obich.: thema dubium est.

съвръсть f. ἡλικία aetas **поставимъ** оканꙗ плачь на съврьсти и родꙋ раздѣлiе сѧ greg.-naz. adde **чьстьнаа** съкърьсть и богомоудраа вьрьста men.-saec. xi. aequalis соутъ съврьсти иемоу men.-mih. ὁμῆλιξ coaetaneus иже съврьсть iесть свѣтовѣ ex. ὁμόχρονος aequalis прьваго вѣ запов҃ѣдь и намъ съврьсть greg.-naz. coniux sabb.-vindob. 123. **изверн себѣ** подроужiе и на помощь съврьсть себѣ cyr. 2. 4. иже отъ тебе, господи, съчетанiе съкрьсты (-сти) моюе sim. I. 9. adde **поставимъ** окаꙗнь плачь на съврьсти greg.-naz. желае съврьсти свѣтыхъ sabb.-vindob. 202. adj. indecl. **дѣти** съврьсть иемоу соуща greg.-lab.

съвръстьникъ m. συνηλικιώτης coaetaneus pat. prol. prol.-vuk. prol.-mih. men.-leop. chrys.-lab. krmč.-mih. 75 sabb.-vindob. ber. **съвръстьникы своа миромь сърѣтай** izv. 429. **съвръсникъ: съвръсьникь** alex.-mih. 13. **съвьрьстьникъ** vita-theod. **съвьрст-** bus. 295. **свьрстн-** bus. 482. alex.

съвръстьница f. aequalis leont. prol. pat. men.-leop. **съвръстьниꙗ плѣть** greg.-naz. сѫзоуга coniux šiš. 241. ὅμοιος aequalis men.-vuk. prol.-rad. **съвръстьницоу створи блоудницоу** krmč.-mih. 378.

съвръстьнъ adj. συνῆλιξ aequalis burl. triod. vita-theod. alex.-mih. 9. **-ныѥ дѣти** men.-mih. **миноути съвръстныѥ дѣти** greg.-lab. **свьрьст-** bus. 490.

съвръстати -аѭ -аюшu vb. torquere - тѣло prol.-rad. 123. cf. **съвратати.**

съврътѣти сѧ -штѫ сѧ -тuшu сѧ vb. verti **свьртитъ сѧ** tur. 100.

съвръха f. compositio mon.-serb.

съвръховати -оуѭ -оуюшu vb. τελειοῦν perficere hebr. 10. 14. -op. 2. 1. 166.

съкръховьнъ adj. supremus **-вномоу** плоуноу hom.-mih.

съвръшавати -ваѭ -ваюшu vb. συντελεῖν perficere proph.

съвръшати -аѭ -аюшu vb. τελεῖν, τελειοῦν, ἐκτελεῖν perficere šiš. 122. ostrom. krmč.-mih. ant. adde sup. hom.-mih. svjat. men.-vuk. chrabr. 89. per. 87. ber. **нерѣ** -шаѥть sabb. 76. **съвръшаѥмомь** агапиниымь typ.-chil. καταρτίζειν perficere šiš. 170. ἐκπληρεῖν implere **съвръшаше** поуждѐ prol.-mart. ἀποδιδόναι reddere pent.-mih. слово **съвръшаꙗ** mat. 50. **съвьрьшаѥмоѥ** тържьство bus. 382. - сѧ chron. -шаѥть сѧ слоужьба typ.-chil.

съвръшивати -шоѭ -шоюшu vb. per-

ficere leont. izv. 7. 152. par. pam. 126. mon.-serb. единороднаго твоего сына съвръшева сѧ тайна ant.-vost.

съвръшение n. τελείωσις consummatio sup. ant. ostrom. adde š.-gl. 71. ἀποτέλεσμα operum effectio nest. 17. 20. πλήρωμα plenitudo sup.

съвръшенъ adj. τέλειος perfectus ant. sup. ostrom. adde cloz l. 429. юже въ съвръшеноу мѣроу възрастѣ вѣше greg.-mon. chron. cf. **-шити**.

съвръшеньство n. consummatio.

съвръшенѣ adv. perfecte sup. **-нѣе** sup.

съвръшитель m. τελειωτής consummator šiš. 51. 248. sabb. 60. int. io.-sin. prol.-mih. - высокой вещи cyr. 5

съвръшити -шѫ -шиши vb. καταρτίζειν, ἀποτελεῖν perficere sup. καταρτίζεσθαι absolvere cloz l. 22. съвръшилъ иєси καταρτίσω ostrom. adde hom.-mih. chron. τελειοῦν coquere sup. 294. - законъ cloz l. 289. исвръш- glag. rim. **съвръшѣ**.

съвръ́дие n. συμπάθεια commiseratio **годъ єсть безвредиѣ и годъ съвръдиѣ** καιρὸς ἔστιν ἀπαθείας καὶ καιρὸς συμπαθείας io.-chm.

съвръ́ти сѧ -рѫ сѧ -рѣши сѧ vb. ἐκβράζεσθαι effervescere ant. 79. sine **сѧ**: **съвръ́** sup. 171. 5. coqui **съвърѧтъ** sup. 170. 15. **съвръ́шꙗ кости его** ᾖφηται τὰ ὀστᾶ αὐτῆς iez. 24. 5. -proph. **съкърѣшꙗ** mat. 50. nsl. zevrelica vappa habd.

съвръ́шити -рѫ -ръ́ши vb. ῥίπτειν, καταβάλλειν ejicere sup. hom.-mih. io.-sin. prol.-vuk. pat.-mih. misc. barl. per. 47. 66. chron. - **ѥрьмъ** sup. ἀφαιρεῖν demere proph. **съвръгоше кьждо врѣтище своѥ** καθεῖλον gen. 44. 11. -pent.-mih. - **съ себе** sup. - **съ нєбесъ** pam. 254. **съвръжень съ коня** ok. 57. **съкръжѥ съ стѣла** sabb. 18. **съвръзи долоу** men.-leop. - **долоу** vita-theod. destruere - **капиштꙗ** sup. **съвръженъ бысть съ коня** sborn. **хотѣ съвръ́ши одрь** hom.-mih. 161. **съкрьзѣте врѣтиꙗ съ кльсеть** misc.-serb. **съкрьгьше ризы съ себе** pent.-mih. **своѥ си скрьгь когатьство** hom.-mih. **отъ стола съкрьженъ бысть** izv. 6. 384. **съкрьжѣть ꙗ скоты** ἐπέσται exod. 9. 3. -pent.-mih.

съвръ́ти v. **свьръ́ти**.

съвъкодити -ждѫ -дѣши vb. ἐπεισάγειν introducere **корьбоу** - prol.-rad. 141

съвъгнитие n. putrescere: malo ποίησις pro πῶσις op. 2. 2. 203.

съвъдворити сѧ -ѭ сѧ -ѥшѝ сѧ vb. una habitare int. 297.

съкъдворѥние n. una habitare chrys.-lab. **отъ полихроннѥва съвъдворѥнꙗ** ἐκ τῆς τοῦ πολυχρονίου συναυλίας prol.-rad. 150. **-вадворѣ-** ichn. 39.

съвъдомити -млѭ -мѣши vb. una in domum recipere **съвъдомити хотѣштей его-себѣ** sabb. 22.

съвъжещи -жегѫ -жежеши vb. incendere. **пещь** - prol.-rad. 154.

съвъзвеселити сѧ -лѭ сѧ -лѣши сѧ vb. una laetari mir.

съвъздвигнѫти -нѫ -нєши vb. simul tollere izv. 460.

съвъздрастьнъ adj. συμφυής innatus irm.

съвъздъхати -ѣѭ -ѣѥши vb. simul gemere.

съвъзимати -ѥѭ -ѣѥши vb. sumere frag.-bulg.

съвъзискати -штѫ -штѣши vb. una quaerere chrys.-lab.

съвъзисковати -ѹѭ -ѹѥши vb. una quaerere **-зыс-** chrys.-lab.

съвъзити -ѧдѫ -ѧдеши vb. simul ascendere.

съвъзнести -сѫ -сѣши vb. simul efferre greg.-naz.

съвъзрастати -ѥѭ -ѣѥши vb. una crescere chrys.-lab. dioptr. gr. συναυξάνεσθαι.

съвъзрасти -стѫ -стѣши vb. συναυξάνεσθαι una crescere dial. prol.-mih.

съвъзрастьнъ adj. aequalis steph.

съвъзъпити -пиѭ -пиѥши vb. simul exclamare.

съвъзати сѧ -зьмѫ сѧ -зьмѣши сѧ vb. simul efferri **не -зить се онѣ самодрьжѣмь** greg.-mon. 86.

съвъкоупитель m. qui colligit ioann. **съвъкоупителꙗ погыбѣшимь странамь отъчьствиꙗ его** sim. I. 2.

съвъкоупительнъ adj. colligens int.

съвъкоупити -плѭ -пиши vb. συναφροίζειν, συνάγειν colligere sup. ostrom. krmč. 33. sup. chron. ἑνοῦν unire **-пѣ** irm. ἑνοποιεῖν unire irm. συνάπτειν copulare sup. **съвъкоуплени любъвьнѣ** sborn. - **сѧ** chron. **рати съвъкоуплъши сѧ** men.-leop.

съвъкоуплѣти -ѣѭ -ѣѥши vb. συνάγειν colligere krmč. 45. sup. chron. συνάπτειν coniungere hom.-mih. cloz l. 534. - **сѧ** greg.-mon. 83. chron. coire krmč.-mih. 59.

съвъкоуплѥние n. ἕνωσις unio sup. 147. ὁμόνοια concordia ant. antch. sup. 147. συνάλλαγμα commercium proph. adde

chron. I. 37 coitus моужа съвъкоуплѥниѥмь плътьнымь боудоуща съ тобою greg.-lab. χτῆσις acquisitio greg.-naz.

съвъкоупъ m. ἕνωσις unio op. 2. 2. 289. συνάφεσις coniunctio op. 2. 2. 298. ὁμόνοια concordia op. 2. 2. 254.

съвъкоупьникъ m. qui colligit men.-mih.

съвъкоушати -аѭ -ашеши vb. συνεσθίειν una edere men.-vnk. prol. gr. συγγεύεσθαι.

съвъмѣстити -штѫ -стиши vb. συγχωρεῖν indulgere **совъмѣсти, владꙑко** συγχώρησον antch.

съвъмѣстьникъ m. ἔγχωρος indigena men.-vnk.

съвънити -иджѫ -идеши vb. simul ingredi greg.-mon. 83. prol.-rad.

съвъпити -пиѭ -пиеши vb. clamare una cum aliquo typ.-chil. kruš. **съвъпиѣть тѣкѣ и акъı къ богоу** typ.-chil.

съвъпълъчение n. acies instructa **съвъпълч-** sup. 19. 28.

съвъпрашание n. ζήτησις, συζήτησις quaestio krmč. 52. op. 2. 1. 135.

съвъпрашати -аѭ -ашеши vb. συζητεῖν inquirere - **сѧ** sup. 360. διαλέγεσθαι colloqui op. 1. 89. proph. mat. 35 rixari hom.-mih. **-прош-** izv. 6. 35.

съвънримати -аѭ -ашеши vb. una excipere.

съвъпросьникъ m. συζητητής qui inquirit šiš. 227. euchol.

съвъсельница f. quae una habitat o чистоте, **прѣдътече и съвъсельница** сѣтаго доуха belg.

съвъснити -иѭ -иеши vb. una lucere **съвъсниѭть** съ **прозꙗкающими** dioptr.

съвъскрѣснѫти -нѫ -неши vb. una surgere **плъть съвъскрѣсъшꙗ плътиѭ** sup. 415.

съвъслѣдокати -оуѭ -оуеши vb. simul sequi - кого leont.

съвъслѣдьница f. quae una sequitur prol.-bulg.

съвъспитати -аѭ -ашеши vb. simul educare gr. συνεκτρέφειν.

съвъспросити сѧ -шѫ сѧ -сиши сѧ vb. inquirere **-шахоу сѧ** chron. 1. 96. vi.

съвъспѣвати -аѭ -ашеши vb. simul canere leont.

съвъставити -кѫ -киши vb. συνιστάνειν secum suscitare **-вьс-** sup. 378.

съвъстати -анѫ -аneши vb. simul surgere **съвъстанеши** greg.-naz.

съвъсташи -ѧ -ѧщеши vb. simul surgere ioann

съвъсходити -ждѫ -деши vb. simul ascendere hom.-mih. 199.

съвъсхꙑтити -итѫ -тиши vb. συναρπάζειν corripere ant. adde sup. 81. 14. **-сѧ: сѫлкою** царьствиа **съвъсхꙑтивъ сѧ** greg.-mon. 71.

съвъучинити -иѭ -иеши vb. ordinare prol.-rad.

съвъучинение n. σύνταξις compositio men.-vnk. adde dioptr. 398. prol.-rad.

съвъходити -ждѫ -деши vb. συμβαίνειν contingere **чюдо нѣкоѥ съвъходи**ть men.-vuk.

съвъходьнъ adj. sensus dubius: **вьокражениѥ съвъходьно** prol.-mart. 106.

съвъчинивати -аѭ -ашеши vb. συναριθμεῖν adnumerare prol.-rad.

съвъѣдинити сѧ -ню сѧ -нити сѧ vb. ὁμονοεῖν consentire men.-vuk.

съвъчьлъ m. consuetudo men.-leop. συνουσία conversatio zlatostr.-sacc. xvi. **сиротьства ради дѣтий и женьны съвъчьлы** zlatostr. pro διὰ τὴν χρείαν τῆς γυναικός **сѫ**- alex.

съвъчьние n. consuetudo, uti videtur **не оумьлиль тебе моѥ оутроба. ни съвъчьние** (νουθεσία) **сестры твоѥѧ, ни пожитие домачадець твоиχъ** vost.

съвꙑшати сѧ -аѭ сѧ -ашеши сѧ vb. ὑψοῦσθαι exaltari **съвꙑшашѥ сѧ** sup. 394.

съвꙑшьнь adj. ὁ ἄνωθεν qui de alto est; qui de coelo est sup. 382. **-шиѥ открꙑвение** chrys.-lab. **отъ съвꙑшьнꙑıа благодати** izv. 463.

съкъсьма adv. praecipue **свьсьма** men.-mih. 377. **свасма** pat.-šaf. serb. sasma.

съкъсьмьнъ adj. ὁλοτελής integer **свесемный** op. 2. 2. 8. cf. **вьсьмьство.**

съвъсьмьство n. ὁλότης integritas op. 2. 2. 8. cf. **вьсьмьство.**

съкѣда f. ἀ- numerus infinitus: **многыи любящей кога ѥ̀ши се безчисльа моучешнкъ и несѣ̀ды** свѣтитель sabb. **-vindob. колнкы** тн соуть **несѣ̀ды** людей **вькровакъшихъ** sabb.-vindob. cf. **несъвѣда.**

съкѣдати -аѭ -аеши vb. scire izv. 613. **ск-** krmč.-mih. 216. chron. 1. 16. 31.

съкѣдокати -оуѭ -оуеши vb. testificari mise.-šaf. glag. š.-gl. 81. mon.-serb. danić.

съвѣдокъ adj. conscius pat.-mih m. testis glag. sabb.-typ. **-ка** приведе zak.-serb. **азъ ѥ̀сти сѧ хощоу, не акы сѣ храбры**

нѣкыимн и съ свѣдокы ратемъ chronogr. свѣдьци š.-gl. 96. usl. svědok čech. svědek pol. świadek.

свѣдомъ adj. μαρτυρούμενος qui boni est testimonii **изберѣти можѧ отъ васъ свѣдомъ .з.** act. 6. 3. -vost. **свѣдомъ же всею страною нюдѣйскою** μαρτυρούμενός τε ὑπὸ ὅλου τοῦ ἔθνους τῶν Ἰουδαίων act. 10. 22. -vost. **св-** šiš. 22. notus leont.

свѣдочити -чѫ -чишн vb. testari **св-** mon.-serb.

свѣдочьба f. testimonium **св-** mon.-serb.

свѣдочьнъ adj. testatus **св-** danič.

свѣдочьство n. testimonium glag. mon.-serb. **-чанство** š.-gl. 94.

свѣдѣ f. conscientia, uti videtur: **свѣдѣниѫ нмѫште въ страсѣ отити** sup. 108. 9. adde antch.

свѣдѣца m. conscius **свѣтца** mon.-serb.

свѣдѣ́ние n μαρτυρία, μαρτύριον testimonium prol.-rad. šiš. 212 adde bus. 289. op. 2. 2. 242. 262. ostrom. **свѣдѣ́нье** izv. 696.

свѣдѣтель m. μάρτυς testis ostrom. sup. cloz I. 72. 717. 742. ant. šiš. παιδαγωγός paedagogus sup. 236. mat. 32. **скѣдит-** mat. 26. bulg. **-ница** f. mon.-serb.

свѣдѣтельствие n. μαρτύριον testimonium ostrom.

свѣдѣтельство n. μαρτυρία testimonium sup. ostrom. **св-** assem.

свѣдѣтельствовати -ꙋѭ -ꙋѥшн vb. μαρτυρεῖν, μαρτύρεσθαι, testari sup. ostrom. cloz I. 687. **св-** šiš. 12. assem. chrŏn.

свѣдѣтелювати -люѭ -люѥшн vb. testari **-люетъ** antch.

свѣдѣ́ти -вѣмь et **-вѣдѣ -вѣсн** vb. συνειδέναι conscium esso **свѣдоуѫщи женѣ его** šiš. 10. ἐπίστασθαι scire; γιγνώσκειν noscere ostrom. sup. greg.-naz. **кто звѣрнй всѣхъ свѣсть ꙗоне имена**; svjat. διαγινώσκειν noscere **совѣсть** ex. φρονεῖν intelligere **свѣдоуѫщь** š.-gl. 89. **свѣдѣ** mat. 54. izv. 538. **свѣдоуѫще** izv. 338. **свѣдоуѫщимъ** 518. adde ant.-hom. chrys.-lab. **вы свѣсте** scitis hom.-mih. **свѣды** chron. l. 4. 76. 90. 96. 106.

свѣса f. statera **мѣрила и споуды и свѣсы и ставила** karamz. I. 506.

свѣсити—шѫ -сиши vb. χαλᾶν demittere ostrom. šiš. 137. κατάγειν deducere ant. 9. 30. šiš. demittere per. 35. chron. l. 56. βάλλειν iacere men.-mih. **-сише тѣло оужи** men.-mih. - **см:** **оустны свѣсише се** greg.-lab.

свѣстель m. ἐπιστήμων gnarus op. 2. 2. 430. testis ant.-hom. 218. šaf.-frag. 56.

свѣстнтель m. nuncius, uti videtur proph.

свѣстити -штѫ -стишн vb. ἀγγέλλειν, ἀναγγέλλειν nunciare proph.

свѣстовати -стоѫ -стоѫѥшн vb. ἀπαγγέλλειν nunciare proph. op. 1. 121. **св-** hom.-mih. 117.

свѣстъ adj. notus **нѣкыше -сто** men.-mih. 197.

свѣсть f. συνειδός, συνείδησις conscientia sup. ant. šiš. 49. 56. triod. greg.-naz. men.-mih. tur. chron. **свѣсть сльзами измыкаше** greg.-mon. **да свѣсть его приноудить** hom.-mih. 139. διάνοια mens sup. о **свѣсти зла и о иномь оуѥнистѣ а не нь о такомь ѽ** συνειδήσεως κακῆς ἐπὶ οἱῳδήποτε φόνῳ hom.-mih. 178. **свѣсть имоуще благоу** šiš. 196. **вьсею свѣстию живоу богови** šiš. 40. **отъ свѣсти отьпадь** prol.-mart. **къ чистѣ свѣсти** sborn. bus. 298. **пригорѣлень своею свѣстью** men.-vost. **моужи не храньть свѣсти женамь** prol.-vuk. prol.-mih. 192. τὸ εἶδος species krmč.-mih.

свѣстьникъ m. qui conscius est **свѣстьници семоу соуть** ephr.-belg.

свѣстьнъ adj. συνειδήσεως consciontiae io.-clim. γνωστός notus proph. sciens **къто свѣстьнъ токмо богъ единъ**; bon.

свѣстьствовати -ꙋѭ -ꙋѥшн vb. conscium esse: male συνήδεσθαι op. 2. 2. 27.

свѣстьнъ adj. prudens **помощь даѥть сѧ отъ бога съ срⷣцмь свѣтивомь** bus. 384.

свѣтие n. consilium ichn.

свѣтованиие n. consilium **о -нии злѣйшаго** chrys.-lab.

свѣтовательнъ adj. consulens int. 90.

свѣтовати -тоѫ -тоѫѥшн et **-товѣ -товѥшн** vb. συμβουλεύειν consulere ant. krmč. sup. prol.-mih. βουλεύεσθαι deliberare **-ваѥмь** part. men.-vuk. - **свѣтъ** sup. 207. 2.

свѣтъ m. βουλή, συμβούλιον consilium cloz I. 899. ostrom. sup. chron. βουλευτήριον consilium **св-** sup. **свѣтъ, нже аще свѣтіиаѥте, потворить и господь** hom.-mih. 19. **вражиемъ совѣтомъ** bus. 718. **свѣтъ сьборьникъ съставише** greg.-lab. **свѣтъ даѥшн** ichn. **бе-свѣта творѧй** μὴ μετὰ βουλῆς πράττων antch. συνθήκη pactum cloz I. 243.

сýмфωνον pactum sup. 244. сóνθεμα constitutum **сѣвѣтомь гредꙑ** συνθέματι βαδίζον men.-mih. сýμφωνον pactum **сѣвѣтъ твориши** сýμφωνα ποιεῖς cloz I. 235. ἀναφορά animi collectio krmč.-mih. insidiae sup. 214. 19. **зьли сѣвѣти** δόλος dolus sup. 63. 23. nsl. svet, svetnik rum. **сфат.**

сѣвѣтьникъ m. βουλευτής, сýμβουλος consultor ostrom. sup. barl. ant. ioann. **сѣ**chron. **ни сѣвѣтника ни редника** krmč.-mih. 220. ἀντιφωνήσας krmč.-mih.

сѣвѣтьница f. βουλευτήριον curia greg.-naz. **per. xxxix.** сýμβουλος quae consulit men.-vuk. prol.-mart. prol.-rad. adde hom.-mih. 13.

сѣвѣтьничьскъ adj. senatoris **-ска чѣсть** krmč.-mih. 213. βουλευτικός prol.-rad.

сѣвѣтьнъ adj. συμβουλίας consilii ant. **сѣ нимн -тенъ** per. 71. 18. strum.

сѣвѣтьствовати -воуѭ -воуѥшн vb. consulere greg.-lab.

сѣвѣчьникъ m. coaeternus **сьобразьнь ѥ отьцоу и сѣвѣчьникь** hom.-mih.

сѣвѣчьнъ adj. coaeternus hom.-mih.

сѣвѣштаванїе n. convenire krmč.-mih.

сѣвѣштавати -аѭ -аѥшн vb. λαλεῖν loqui ant. sup. 185. βουλεύειν consulere dial. συμβουλεύειν proph. adde sbor.-kir. 4. lavr.-op. 30. **цѣноу сѣвѣщавшѣ** hom.-mih. **съмрьть сѣвѣштавлѭштѣ** izv. 476. - **сѧ** сýμφωνα ποιεῖν pacta facere sup. **сѣвѣщавати сѧ на зло** krmč.-mih.

сѣвѣштанїе n. convenire hom.-mih. chron. **съ Ѭньшнимн лжѣвьноѥ сѣвѣщанїе** izv. 431.

сѣвѣштатель m. qui convenit misc.-šaf.

сѣвѣштати -аѭ -аѥшн vb. ἀναφωνεῖν pronunciare sup. λέγειν dicere sup. 302. 309. loqui sup. **πείθειν** suadere; βουλεύσθαι consulere ostrom. ant. adde chron. **ѥ вѣдѣ, чьто сѣвѣщлю** izv. 611. συμφωνεῖν ostrom. - **нл кого** proph. - **злый сѣть** sim. I. 22. **соудъ на господи сѣвѣштанъ бъı** svjat. **оба бѣста сѣвѣщана** hom.-mih. 207. καταβάλλειν pendere **цѣнѫ сѣвѣшташа** cloz I. 231. μνηστεύειν spondere **дѣва сѣвѣщана** παῖς μεμνηστευμένη pent.-mih. - **сѧ** ἀνακοινοῦσθαι consultare sup. 145. συμβουλεύειν, συμβουλεύεσθαι consulere sup. chron. 1. 6. 10. συμφωνεῖν consentire sup. συντάσσεσθαι convenire **сь женою сѣвѣща сѧ** συνετάξατο hom.-mih. μελετᾶν curare sup. 295. 14.

сѣвѣштевати -аѭ -аѥшн vb. convenire **зѣвѣщевающе** op. 2. 1. 51.

сѣвѣштьникъ m. сýμβουλος consiliator **ськ-** sup. 299. 16.

сѣвѧжнь v. **сѣвазьнь.**

сѣвазa f. δεσμωτήριον carcer; ἀσφάλεια carcer men.-vuk. δεσμός vinculum prol.-cip. krmč. men.-vuk. acad. **свьза** πέδη prol.-rad. **сѣвеза сапожьна** σφιρωτὴρ ὑποδήματος pent.-mih. cf. **сѣвѧза.**

сѣвазанїе n. colligatio; δεσμά carcer proph. adde ant.-hom. hom -mih. vinculum - **сотонино** sim. I. 26.

сѣвазати -аѭ -аѥшн et **-жѫ -жешн** vb. συνδεσμεῖν colligare cloz I. 849. 853. sup. ant. proph. adde chron. δεῖν ligare ostrom. cloz I. 604. 822. sup. δεσμεύειν ligare ostrom. καταδεσμεῖν ligare **-заетъ** cloz I. 824. διαδεσμεῖν ligare sup. 339. hom.-mih. κατέχειν cohibere sup. 332. **сѣвазають книгы** bus. 389. **сѣвезань желѣзы ѩ кладѣ** greg.-lab. **ѩ любовь свезати** krmč.-mih. 230. **сѣвезань свѣтаго на колеси** prol.-mart.: male pro **сѣзъдати** πλάττειν creare sup. 354. coniug. V. 1. (**-аѭ**) cloz. sup. 339. hom.-mih. chrys.-lab. ostrom. antch. krmč.-mih. chron. bus. 389. impt. **свѧжамъ** bon. **сѣвѧжѣте** bus. 45. **сѣвазанъ** δέσμιος vinctus sup. 347. **зѣ-** sup. 190. **нзѣ-** sup. 59. chron. sim. I. 29. **нзьѣ-** sim. I. 29. **сьсѣ-** sabb. 100. **сѣвѣз-** cloz I. 566. 783. - **сѧ:** **свеза сѧ любы** leont. **сѣвезаютъ сѧ** krmč.-mih. **оузами брака не свезавша сѧ** krmč.-mih. **клѣтвою свѣзати сѧ нл кого** krmč.-mih.

сѣвазьце n. vinculum **свазлце** alex.

сѣвазовати -зоуѭ -зоуѥшн vb. συνδεσμεῖν colligare isaak. dial. ioann. int. 280. io.-sin. sup. 441. chrys.-lab. men.-mih: hom.-mih. ephr. krmč.-mih. dioptr. men.-leop. isaak. nom.-mik. 21. clim. ber. **сьсѣ-** pan.

сѣвазъ m. сýνδεσμος, δεσμός vinculum šiš. 161. men.-vuk. **сѣвезомь сѣвѣжемь тѣ** δεσμῷ δήσομέν σε iudic. 15. 13. -pent.-mih. **отъ сѣвеза врѣждати сѧ** greg.-naz. cf. **сѣвѧзъ.**

сѣвазꙑвати -аѭ -аѥшн vb. colligare chron. 1. 18. 196.

свазь f. vinculum **свазь** alex.

сѣвазьникъ m. δέσμιος vinctus philem. 1. 1. -bulg. chrys.-lab.

сѣвазьнъ adj. vinctus **-ныимь; -ныхъ; -ныихъ; -ныѥ** hom.-mih. 10. 50. 51. 52. κατάδικος condemnatus hom.-mih.

сѣвазьнь m. δέσμιος, δεσμώτης vinctus ostrom. sup. κατάδικος condemnatus sup. **-зьни** sg. g. chrys.-duš. **-зны** sg. g. men.-mih. men.-vuk. **-зѥ** pl. a. prol.-

mart. свезьнѣмь, сѣк- sg. i. šiš. 169. 247. свазень ber. -жнь prol.: nota σύνδεσμος vinculum вь свазнѣ act. 8. 23. -strum. cf. съвѫзьнь.

съвазѣти -жѫ -зиши vb. haerere доуши бо его свазить съ доушею его ἡ δὲ ψυχὴ αὐτοῦ ἐκκρέμαται ἐκ τῆς τούτου ψυχῆς gen. 44. 30. -vost., qui male inf. -зити esse statuit.

съвасло n. vinculum pat.-mih. krk. izv. V. 366. cf. съвазьлиⷣ.

съвѫза f. δεσμωτήριον carcer; δεσμός vinculum men.-vuk. proph. prol.-triod. -зѫ срѣдѣчнѫѭ greg.-naz. -зы pl. a. izv. 437. cf. съваза.

съвѫзъ m. σύνδεσμος, δεσμός vinculum sup. ant. antch šiš. 194. pat.-mih prol.-rad. lavr.-op. 37. ошла се своуза prol.-rad. adde chrys.-frag. dial.-šaf. šiš. 16. krmč.-mih. iez. 13. 11.-proph. съвѫзомь любовѣнѣнимь cloz I. 533. cf. съвазъ.

съвѫзьникъ m. vinctus men.-mih. prol.-mih. свузи- ber.

съвѫзьнъ adj. vinculi слово съвоузное σύνδεσμος op. 2. 2. 37.

съвѫзьнъ m. δέσμιος vinctus съвоузьна pl. a. op. 2. 2. 24. cf. съвазьнь.

съгадати -аѭ -аѥши vb. convenire chron. I. 137. 13; 213. 9. per. 58. 3. сгадавъ съ своими дѣтьми sbor.-kir. 51. russ. сгадъ opinio cf. чадь.

съгаждати сѧ -аѭ сѧ -аѥши сѧ vb. convenire, uti videtur sabb.-typ. -ѣа- mon.-serb.

съгнѣти -иѭ -иѥши vb. συνελαύνειν compellere ant.

съгарати -аѭ -аѥши vb. καίεσθαι ardere ostrom. chrys.-frag. triod. ioann. bus. 689. prol.-mart. sabb. 192. chrys.-lab. daniс. -раше коупина hom.-mih. - желанниѥмь isaak. ephr. -рѣ- ev.-buc.

съгвоздити -ѫдѫ -зданиши vb. clavis firmare а вы древѣ сѣгвоздивше клавше те сѧ акы богоу krmč.-saec. xvi. -vost

съглавие n. cervical паколочитое зголовье соломы наткано dan.-izv. 268.

съглаголание n colloqui, convenire ber.

съглаголати -аѭ -аѥши vb. διαλέγεσθαι disputare sup. 274. συνομιλεῖν colloqui proph. sabb. 20. 63. - противоу ἀντιλέγειν contradicere proph. не лиха чесо -vost. I. 389. пѣнна - sabb. 112. се слово съглагола greg.-naz. - сѧ: чьто сѧ ѥвить, чьто ли сѧ съглаголѥть мнѣ; greg.-naz.

съглаголовати -лоуѭ -лоуѥши vb. colloqui dioptr. misc.-šaf. 52.

съглаголникъ m. qui colloquitur chrys.-lab. pan. ber. συνήγορος advocatus krmč.-mih. - рекыше помощникь застоупльнию ibid.

съглагольствовати -воуѭ -воуѥши vb. colloqui chrys.-lab.

съглаждати -аѭ -аѥши vb. laevigare - се ichn.

съгласити -шѫ -сиши vb. συμφωνεῖν consonare misc.-šaf. - сѧ pan. int.

съгласие n. συμφωνία concentus ant. svjat.-mat. 9. pat. ioann. ephr. misc.-šaf. greg.-mon. sabb. 139. ber. пѣснивьць и -mon.-serb.

съгласовати -соуѭ -соуѥши vb. συμφωνεῖν consonare dial. svjat.-op. 2. 2. 388. dioptr. alex.-mih. 170. - сѧ krmč.-mih. int.

съгласьникъ m. qui consonat sbor.

съгласьно adv. congrue згласьно поють hom.-mih. - възъпнти izv. 599.

съгласьнъ adj. σύμφωνος consonus sup aut. krmč.-mih. cyr. 8. bus. 179. аще ѥсть съгласьна рѣчь ихъ, и ико разкедоше ѥ hom.-mih.

съгласьнѣ adv. congrue hom.-mih.

съглашати -аѭ -аѥши vb. consonare ioann. int. - сѧ misc.-šaf. greg.-mon.

съглашение n. consonare sabb. 164. misc.-šaf. - о зълѣѥмь izv. 475.

съгладание n. σκοπή exploratio ant. izv. 668. ber. ziz.

съгладатай m. explorator ber. alex.

съгладатель m. explorator int. 35.

съгладати -аѭ -аѥши vb. κατασκοπεύειν explorare pent.-mih. ἐπισκέπτεσθαι considerare sup. 145. pent.-mih. explorare pat greg.-naz. cyr. 2. greg.-mon. men.-mih. hom.-mih. sabb. 22. domet. greg.-lab. bus. 643. per. chron. ziz. ber. ἀναθεωρεῖν contemplari strum. παρατηρεῖν observare luc. 20. 20. -mat 35. ἐπιτηρεῖν sup. 66. καταμανθάνειν intueri pent.-mih. ἱστορεῖν lustrare šiš. 114. adde izv. 668. - протажение izv. 658. съгладай въ соусѣдѣхъ, ѣда како мало моукы обращеши vita-theod. съглада съсоудохранильникы greg.-naz. bibliogr.-listy I. 90. пришьдшоу съгледати знѫдоуштихъ sabb. 98.

съгладование n. καταμανθάνειν intueri antch.

съгладовати -доуѭ -доуѥши vb. σκοπεῖν explorare ant. pat. chrys.-frag. -вай imperat. antch.

съгладъ m. exploratio -дъ pl. a. per. 72. 15.

съглядьникъ m. explorator -дн- alex. -дьникъ pent.-mih.

съгнати -женѫ -женеши vb. deiicere prol.-vuk. - **съ стола** men.-mih. - **со стола** cyr. 28. - **съ прѣстола** prol.-mih. - **отъ прѣстола** prol.-mih. - **съ стѣны** sabb.-typ. adde chron. 1. 132. 33; 232. 10. compellere, cogere - **звѣры** sabb. 10.

съгнѣсти -тѫ -теши vb. συνθλᾶν, συνθλίβειν comprimere men.-vuk. barl. pat. prol.-lab. συμπατεῖν conculcare prol.-rad. - **срѣдьце; -гнѣтъ** men.-vuk. **кьселюноую высоу ꙗко гнѣздо съгнѣтоу** hom.-mih. 21. **каменіемь тѫжькомъ съгънѣтенъ** izv. 520.

съгнѣтение n. compressio prol. prol.-cip.

съгнивати -аѭ -аѥши vb. putrescere chrys.-lab. dioptr.-lab. dioptr. -**ваюцимь пльтьмь** greg.-mon.

съгнилъ adj. σεσηπώς putridus krmč. 36. io.-siu. prol.-vuk. mir. - **оудь** krmč.-mih. -**ло дрѣво** par.

съгнити -нѭ -нѣши vb. σήπεσθαι putrescere dial. ioann. prol.-vuk. leont. dioptr. per. 20. lit.-mih. **съгнивше кино** chrys.-lab. **съгнить** aor. men.-mih. **съгнивша лица имоуща** greg.-mon. 75. **съгни нога его** bus. 333. - **сѧ** glasn. 11. 168. **роуцѣ и нозѣ съгнилы сѧ вѣки** leont.

съгнитие n. σῆψις putredo prol. barl. isaak. chrys.-lab. dioptr. per. 25. clim. - **стѣнамъ** dial.-šaf.

съгноити -оѭ -оили vb. σήπειν putrefacere **съгноено тѣло** dioptr.-lab. **съгнои нечьстивыа** bus. 171. **згноивъ тѣло лазарево** hom.-mih. 15.

съгноусити сѧ -ѫ сѧ -сиши сѧ vb. taedere men.-mih.

съгноушение n. βδέλυγμα abominatio proph. ber.

съгнѣвати -аѭ -аѥши vb. irritare **съг-** sup. 251. - **сѧ** hom.-mih. 20.

съгнѣтание n. comprimere **-гнѣт-** prol.-lab.

съгнѣтати -аѭ -аѥши vb. comprimere chrys.-lab. **грьло** - men.-mih. **съгнитъкрк.**

съгнѣтити -штѫ -тиши vb. incendere - **огнь** prol.-vuk.

съгнѣшитати -аѭ -аѥши vb. ἐξάπτειν incendere aut.

съговарыти сѧ -ѫ сѧ -ѥши сѧ vb. colloqui **зговарати се** chrys.-duš. 45.

съговорити сѧ -рѭ сѧ -рѣши сѧ vb. pacisci **зг-** chrys.-duš. 47. glasn. 3. 376. **зъг-** mon.-serb. **зговарати се** danič.

съговоръ m. colloquium **зговоръ** chrys.-duš. 45. glasn. 3. 376. danič. **зъговорьнь** mon.-serb.

съгода f. casus **зг-** mon.-serb.

съгодьникъ m. sponsus **зг-** nom.-barb.: recte **-ждѣн-**.

съгодьница f. sponsa nom.-barb.: recte **-ждѣн-**.

съгодити сѧ -ждѫ сѧ -дѣши сѧ vb. contingere **зг-** glag. misc. 28. mon.-serb. **ꙗко се згоди вѣкы пръкваꙑ на градꙑ** chrys.-duš. 46.

съгождати -аѭ -аѥши vb. coaptare - **сѧ** op. 2. 2. 96.

съгождение n. ἁρμονία concentus **-жен-** op. 2. 2. 7.

съгонити -нѭ -нѣши vb. pellere chron. 1. 155. 3; 231. 5. ἐπιβάλλειν assequi **ꙗкоже оумь згонити възможе** hom.-mih. 172. - **лѣта** proph.: **нота божьство не съгонимо, ни прѣмѣнимо** sup. 241. 19.

съгонъ m. opera quaedam serva **зъг-** mon.-serb. danič.

съгорьнъ adj. sensus dubius: **класа не згорьна подвижь** ὀδ στάχυος ἀκμὴ ἐαλεύετο hom.-mih. 182.

съгорѣние n ὀπέκκαυμα fomes prol.-rad. 142.

съгорѣти -рѭ -рѣши vb. κατακαίεσθαι, συγκαίεσθαι comburi sup. prol.-mih. dial.-šaf. bor. 72. chron. - **кьсьма** prol.-mart. **огнѣмь съгорѣши** prol.-mart. **по малоу отъ огны згорѣ** izv. 650. **вьса, ꙗлнко написа, съгорѣть** triod. mih. 129. - **сѧ** ant. triod.

съгорѣштевати сѧ -аѭ сѧ -аѥши сѧ vb. calere **тѣло же согорѣщиваетъ сѧ** io.-dam.

съготовати -ѹѭ -ѹѥши vb. ἑτοιμάζειν parare sup. 310. ποριζειν parare ant. pam. pat.-mih. κατασκευάζειν parare proph. adde sabb. 181. tur. **моукоу на ние -ваѣть** sabb. 113. - **осьле** men.-mih. **оумь зготованъ** ἀπηρτισμένος hom.-mih.

съготовити сѧ -ѹѭ сѧ -ѹѣши сѧ vb. parare sup. 312. 19. men.-mih.

съградити -ждѫ -дѣши vb. οἰκοδομεῖν aedificare ev.-novg. prol. hom.-mih. pent.-mih. per. 52. men.-vuk. sabb. 132. - **градъ** τιθέναι τεῖχος proph. **съгради гедеѡнъ трекнижь** bus. 123. **оградоу каменіемь съградикъ** prol.-rad. 147. - **домъ** vita-theod.

съгражданинъ m. συμπολίτης concivis prol. **-жан-** bus. 123. **съгражданинъ андреовъ и петровъ** prol.-mart.

съграждати -аѭ -аѥши vb. κτίζειν aedificare proph. adde mir. chrys.-lab. chron.

съграждение n. οἰκοδομή aedificatio proph. bus. 178. ꙗко ѩсѣмъ ѥдинѣмь съграженіемь ѣыти, разно жі дворъı vita-theod. 30.

съграмадити -ждѫ -дишн vb. συστρέφειν conglomerare šiš. 45. strum. pat.-mih. ant. 28. съграмаждьшоу плъвлоу рождна множьство apost.-mih. съграмод- bulg. съгромад- par. 166.

съграновати -ноѹѣ -ноѹѥшн vb. in capitula dividere, ni fallimur згр- книгы op. 1. 152. 270.

съгрѣвие n. sordes alex.

съгрѣвѣжть f. σμίλαξ ilicis genus ꙗкы съгрѣвоуть оплитающна σμίλαξ περιπλεχομένη panm 1. 10. -vost. δάφνη laurus въ съгрѣвѣжти op. 2. 2. 147.

съгрѣнѩти -нѫ -нѣшн vb. sensus dubius: въ ть часъ съгрѣнноу дьжде prol.-mih. 38.

съгроуститн сѧ -штѫ сѧ -стишн сѧ vb. ἀegre ferre тѣмь съгьроуствѣ сѧ варваръ georg.-vost. - сн: мънѣ противоу размотрѣнню съгроуствѣшіе сн io.-clim.

съгроушатн сн -аѭ сн -аѥши сн vb. δριμύττεσθαι contristari hom.-mih. 124. δυσχεραίνειν aegre ferre 125. adde оувѣдѣвше, ꙗко людне негодоуѥть на нѫ н съгроущаютъ сн пачі georg.-vost.

съгроуштено adv. acerbe тѣмъ самъ господь осмемъ пророкомъ согроущѧно рече georg.-vost.

съгръждати -аѭ -аѥши vb. σπᾶν contrahere ѩ боишн сѧ н съгрьждѣши оущѣломоудраемь chrys.-lab. - сѧ σπᾶσθαι convelli жилама съгръждаѭштемъ сѧ sup. 66. 24. tremere alex. καταδύεσθαι examinari margar.

съгръздити -ждѫ -здишн vb. contrahere dial. трипетрмь съгрьждень ioann ꙗко да многъıмъ трипетомъ съгръжденъ бъıвъ io.-clim. нижс отъ смиреныхъ н отъверженыхъ съгръздити възможетъ margar. 1530. - сѧ dial.-šaf. 137. жилы сѧ согорѣтъ н согоразматъ io.-dam. не кси ли оустрашимъ сѧ н падъше съгроздимъ сѧ; ephr.-vost. ѩце и нынѣ кждеть громъ н молнна велнка, не кси ли оустрашимъ сѧ и падше съгръздимъ сѧ; prol. 1481. συσπᾶσθαι contrahi жилъı сн съгъръздѣть συνεσπασμένων op. 2. 2. 304.

съгръкнѫти -нѫ -нѣшн vb. raucescere згорки- trigl.

съгръчити сѧ -чѫ сѧ -чишн сѧ vb. contrahi georg. -чіноу стати men.-mih. 360. georg.-šaf. serb. zgrčiti se.

съгрызати -аѭ -аѥши vb. mordere срѣдьце - par. βρύχειν fremere hom.-mih. плачющоу сѧ н съгрызающоу prol.-mart.

съгрызти -зѫ -зѣши vb. corrodere съгрызоше сѧ срѣдьци prol. -rad.

съгрѣкати -аѭ -аѥши vb. compescere ты оубо, чедо, трьпи, молитвою н постомь съгрѣкаю себе pat. 156.

съгрѣвати -аѭ -аѥши vb. θερμαίνειν calefacere barl. ant. ioann. int. sup. isaak. mir. krmč.-mih. men.-leop. chrys.-lab. misc.-šaf. chron. роущѣ токмо съгрѣкающе bus. 493.

съгрѣждати -аѭ -аѥши vb. συγχεῖν commiscere -жати доушю op. 2. 2. 263. съгрѣжити доушѫ συγχεῖν τὴν φοχήν antch.

съгрѣжденне n. confusio по снхъ соуточхъ призрачне, мнѣнне и съгрѣжденне моудроѹа eutyches imaginationem, opinionem et confusionem sentiens ant.-vost. -жен- antch.

съгрѣза f. σύγχυσις confusio ѣда кѣгда нѣкто отъ невндѣнны въ съгрѣзоу приндеть cyr.-hier.

съгрѣзнти сѧ -жѫ сѧ -зишн сѧ vb. συμφύρεσθαι commisceri os. 4. 14. -proph.-mat. 50. съ блоудницы съгрѣзишѧ сѧ os. 4. 14. -vost. adde вода ѩце и съгрѣзила сѧ ѥсть съ каломъ pal.-saec. xvi. συμπίπτειν concidere op. 1. 89. esai. 3. 5. -proph. mat. 50. съгрѣзать сѧ людне чѧкъ къ чѧкоу esai. 3. 5. -vost. жидовьскаѧ съгрѣзн сѧ ἡ ἰουδαία συμπέπτωκε vost. exod. 3. 8. -mat. 47. ἀναστρέφεσθαι subverti -зн сѧ къ поустыни ies.-pav. 5. 6. -pent.-mih. vost. adde да не кидать тако стар'ца лежашта бечьсти и съгрѣжена на земн sup. 436. 22. кымь образомь съгрѣзнвь сѧ азъ не испльнилъ бнхъ повелѣній твонхъ; sim. I. 15. кымь образомь нли оумомь съгрѣзнвь сѧ азъ не испльнилъ бнхъ повелѣній твонхъ; danič.

съгрѣзъ m. φύραμα massa op. 2. 2. 306. нли не имать власти скоудельникъ берннный отъ єдинаго согрѣза сотворити; io.-dam.

съгрѣстити сѧ -штѫ сѧ -стишн сѧ vb. coarctare ex. 196: explicatur per стѣснити сѧ slov.-novg. b.

съгрѣти -ѣѭ -ѣѥши vb. calefacere отъ стрига агнецъ монхъ съгрѣѥи бышаетѣ плѣци ихъ iob 31. 20. -vost. proph. mat. 55. **съгрѣи трасоуштааго** сѧ зимою sborn. сѫтце наше съгрѣѥть izv. 643. - сѧ men.-leop.

съгрѣха f. delictum сагрεχα, згрнха etc. mon.-serb.

съгрѣшати -аѭ -аѥши vb. ἁμαρτάνειν peccare svjat. sup. **къ томоу не съгрѣшай** μηκέτι ἁμάρτανε ostrom. antch. **не съгрѣшаите** μὴ ἁμαρτάνατε šiš. 94. adde leont. int. tur. chron.

съгрѣшение n. ἁμάρτημα peccatum krmč. 36. sup. dial. chron. **съгрѣшений сѣвлѣчи се** chrys.-lab. ἔγκλημα culpa sup. παράπτωμα ostrom.: male receptum sup. 381. 6.

съгрѣшити -шѫ -шиши vb. ἁμαρτάνειν peccare sup. ostrom. chron. **-шиχъ ти, рабе божии** leont. zegresil fris.

съгрѣшьливъ adj. peccans **страшьливие** и **-шливие** ichn.

съгрѣѭние n. θέρμανσις calefactio krmč. 160. krmč.-mib. dioptr.

съгрѣѭти -ѣѭ -ѣѥши vb. θερμαίνειν calefacere ant. ioann. misc.-šaf. - сѧ men.-mih. int. **съгрѣѭѥшемь се** оудомь leont. zigreabu fris. cf. **съгрѣти**.

съгржбити -блѭ -биши vb. σφάλλεσθαι falli prol.-cip. men.-vuk. adde pat. 243. ἀδικεῖν iniuste facere 2. reg. 19. 19. -kruš.

съгржблѧти -ѧѭ -ѧѥши vb. falli **съгроублѧють** и **съгрѣшають** ex.

съгрѣблѧение n. τὸ σφαλέν error prol.-cip. men.-vuk.

съгоуѣъ adj. διπλοῦς duplex ant. -**ба дрѣзновенна** prol.-mih. 237. cf. **соугоуѣъ**.

съгъѣение n. πτόϊς plicatio prol.-mih. - **эмны** prol.-vuk.

съгъѣъ m. armus, uti videtur **съгъѣе** и **ставы оумащаѥ** prol.-mih. 279.

съгънѫти -нѫ -нши vb. πτύσσειν flectere, plicare assem. ostrom. - **кънигы** antch. -ги-: **съгнжѣъ** ostrom. - **писание** sabb. 35. - **книгы** nicol. ev.-syn. a. - **роукоу** chrys.-lab. - **колѣнѣ** prol.-mih. **роукоу своею съгноути не можаше** chrys.-lab **роукѣ съгъѣенѣ** нмѣй на **събрание зълаго** нмѣнна **свѣта** сего izv. 429. **рукѣ** нмѣй **согбенѣ** bus. 482. **согъѣено сръдце** στρυφνότης καρδίας op. 2. 2. 224. **съгноутъ лежаше** prol.-rad. 148. part. **съгъѣенъ** vita-theod. **съгбенъ** ber. **согбенъ** chron.: notabis **съгыблѧна боудѣть (роука)** prol.-rad. 74, quod participium anomalum huc trahes, cum forma **съгъѣити** nuspiam legatur.

съгънѫти сѧ -нѫ **сѧ** -нши **сѧ** vb. moveri **згоноули** бы **сы** въ **мѣсто** sbor.-kir. 40.

съгъѣати -ѣаѭ -ѣаѥши et -ѣлѭ -ѣлѥши vb. πτύσσειν plicare ant. pat. prol.-vuk. - **манѣтинѫ** nomoc.-bulg. **высокоу выю имоуштаго съгыблѥ** chrys.-lab. συνάπτειν iungere pent.-mih. - сѧ συστέλλεσθαι contrahi men.-vuk. prol.-mih **окогда простираѥть се, овогда съгыблѥть се (змий)** prol.-vuk. adde ἅπτεσθαι **съгыбѣстѣ се крилѣ** ἥπτοντο 3. reg. 6. 27. -kruš.

съгъѣъ m. iunctura, uti videtur men.-venet. **згибъ** diplois trigl. cf. **съгъѣъ**.

съгѫсти -гѫдѫ -гѫдѥши vb. κιθαρίζειν cithara canere **добрѣ съгоуди, много съпой** καλῶς κιθάρισον, πολλὰ ᾄσον esai. 36. 16. -vost. proph.

съгѫстити -штѫ -стиши vb. συμπηγνύναι condensare barl. ioann. adde chrys.-lab. dioptr.-lab. chrys.-lab. **съгѫсти** въ **χракотинѫ** dioptr. - сѧ sabb.-typ. int. ber.

съгѫстъ adj. densus **брада** о **челюстѣχъ бѣла, съгоуста** γενείῳ τὰς σιαγόνας λευκῷ δασυνόμενος prol.-mart.

съгѫстѣти -ѣѭ -ѣѥши vb. condensari int.

съгѫштати -аѭ -аѥши vb. condensare **согоущаѥтъ сѧ вода** vost. 1. 75.

съгѫштение n. condensatio chrys.-lab.

съдавити -блѭ -виши vb. suffocare prol.-vuk. prol.-mih.

съдавлѧти -ѧѭ -ѧѥши vb. συμπνίγειν suffocare **съдавѧжште слово** συμπνίγοντας τὸν λόγον antch.

съдатель m. conditor ber. cf. **създѣ-**.

създати -амь -аси vb. condere **създаде** nom.-barb.

съдашьнь adj. qui nunc est men.-mih. 161.

съделѣвати -аѭ -аѥши vb. ἐνικᾶν superare **сьд-** sup. 391.

съделѣти -ѣѭ -ѣѥши vb. vincere **искоушателю** съ **съделѣвъ** greg.-naz. **съделѣша земни моштни** правьдиваго sup. **сьд-** sup. 392. cf. **-дол-**.

съдирати -аѭ -аѥши vb. κατασχίζειν conscindere prol. adde chron. ἀφαιρεῖν demere - **одеждоу** men.-vuk. prol.-cip. **ризоу** - men.-vuk.

съдлъбсти -бѫ -бши vb. perforare proph.

съдлъжание n. κατάσχεσις occupatio men.-vuk. cf. **съдрѫж-**.

съдлъжьникъ m. creditor cf. сжд-.
съдо n. tectum здо trigl.
съдоловати -аѭ -аѥши vb. vincere, uti videtur -ваѥть сны dioptr.-lab.
съдолѣвати -аѭ -аѥши vb. vincere ox. op. 1. 255. ἐνισχύειν invaloscere -ваше глады pent.-mih. adde гнѣвъ моужа волѣ божьа не сдолѣваѥть prol.-vost.
съдолѣние n. νίκη, νῖκος victoria matth. 12. 20. -ev.-novg. съдолѣнны и покъти νῖκαι καὶ τρόπαια greg.-naz.
съдолѣти -ѣѭ -ѣѥши vb. νικᾶν vincere sup. 26. ephr. proph. men.-mih. greg.-lab. сдолѣть милости божиа tur. и сѣ ѥсть покъть съдолѣвъшиѩ миро ἡ νίκη, ἡ νικήσασα τὸν κόσμον 1. io. 5. 4. -vost. въ отъ бога ѥсте чада и съдолѣсте имъ 1. io. 4. 4. -parem. 1271. ἐνισχύειν invalescere pent.-mih. глады -лѣ pent.-mih. здол- hom.-mih. сдол- chron.
съдомьникъ m. in eadem domo habitans hom.-mih. chrys.-lab. vicinus ber. gr. σύνοικος
съдраблити -ѩѭ -ѩѥши vb. comminuere pat. ioann. διαλύειν solvere: nota с(ьд)раблѩѥть (сѣ) διαλύεται hom.-mih. 95.
съдравиѥ n. ὑγίεια sanitas sup. zlatostr. antch. svjat.- sborn. izv. 604. bus. 69. svjat.-mat. 9. tur. 42. bor. 80. vost. сдравьѥ bus. 499. сдравие chron.
съдравокати -коуѭ -коуѥши vb. ὑγιαίνειν valere antch.
съдравъ adj. ὑγιής, ὑγιαίνων, ἰσχύων sanus ostrom. sup. ev.-trn. assem. bus. 74. antch. izv. 486.-bor. 23. 73. напрасѣ искочивъ раздрѣжить съдравыи словеса izv. 487. сдравъ chron. здравъ greg.-mon. ztschr. 5. 44. ngr. σβραβίτζα scyphus mero plenus rum. сдравън sanus
съдравьнъ adj. sanus ant.-hom.
съдравьствокати -коуѭ -воуѥши vb. sanum esse, valere ostrom.-epil.
съдрати -дерѫ -дереши vb. ἐκδέρειν excoriare съдрѫше кожиѣ ἐξέδειραν τὰ δέρματα prol.-rad. 156. διαρρηγνύναι rumpere - рязы prol.-cip. съдрана одежда chrys.-lab. здереть кожоу съ главы ѥго men.-mih. καταθλᾶν confringere - нозѣ men.-vuk. нокты лапигѣ свои съдероуть chrys.-lab. тѣло ногъты съдърано greg.-naz. съ лица ѥмоу кожоу съсъдраше prol.-belg. prol.-mih. съдрѣше кожоу prol.-vuk. съдрѣше кожоу ей съ главы prol.-mih. съдрати повелѣние царево prol.-mart. съдрѣше ремень съ хрьбьта ѥмоу prol.-vuk. rum. сдранцъ.
съдрилнъ adj. poss. ἐσδρί esdri отьца ѥго -на iud. 6. 24. -bus. 123.
съдробити -блѭ -бити vb. comminuere sup. pat. prol.-vuk. mir. κατακόπτειν concidere proph. prol.-cip. συγκόπτειν concidere pent.-mih. διαθρύπτειν conterere proph. adde men.-vuk. krmč.-mih. prol.-mih. издр- vost. 1. 369. съдроби и мычемь sim. 1. 25. χλᾶσι съдробивъ chrys.-frag. на оудеса съдробити prol.-mart. съдробльена плъть men.-mih.
съдроужати -аѭ -аѥши vb. συζευγνύναι coniungere kruš. съдроужаѥ дроугы на главоу моужа сильна pent.-mih.
съдроужениѥ n. coniunctio.
съдроужити -жѫ -жити vb. coniungere, sociare sup. - сѧ men.-mih. greg.-lab. misc.-šaf. φίλους γίγνεσθαι men.-mih.
съдроужие n. socius par.
съдроужьба f. unio зд- glag.
съдроужьбьникъ m. socius prol.-rad. prol.-cip. mir. men.-leop. κοινωνός particeps men.-vuk. σύμψηφος consentiens prol.-mart. съдрьжьбьника царьства моѥго prol.-mart. adde σκηνάριος.
съдроужьбьница f. socia prol.-mart.
съдроужьнъ adj. qui simul est; familiaris trigl.
съдроужьство n. societas ber.-жьство ichn.
съдръганиѥ n. tremor krk. - срѣдьчьно; -дрог- clim.
съдръгати сѧ -аѭ сѧ -аѥши сѧ vb. contremiscere russ. судорога.
съдръгнѫти -нѫ -нѫши vb. retinere въкладѣть мысли на съвѣщиѩ(и)е, да бы когождо съдръгноути отъ всего оброучениа sborn.-saec. xv. -vost. συγκλείειν includere здрьгноуше рыбь множьство много hom.-mih. - сѧ συνταράττεσθαι conturbari съдрьгь сѧ о видѣнии prol.-rad. 32. - въ себѣ συστέλλεσθαι πρὸς ἑαυτὸν consterni men.-vuk. prol.-lab. prol.-cip. ἐπέχειν sibi temperare prol.-cip. men.-vuk. ἀποκόπτεσθαι abscindi нѣда и да съдръгноуть сѧ развѣщающиѩ въы ὄφελον καὶ ἀποκόψονται οἱ ἀναστατοῦντες ὑμᾶς galat. 5. 12. -op. 2. 1. 149. нѣда и сдръгнѫть сѧ apost.-nor. съдрьгноуть сѧ šiš. φρίττειν horrere hom.-mih. 28. 180. ἀηδίζεσθαι abhorrere barl. διωπνίζεσθαι expergefieri men.-vuk. adde pat. prol.-misc. alex. - страхомь chrys.-lab. страхомь съдрьжимь съдрьгнѫхъ сѧ dial.-šaf. 261. съдрьжень страхомь prol.-lab. раною

- men.-leop. 160. здрьг- š.-gl. 62. hom.-mih. съдрог- izv. 702. **съдрьгнѫшꙗ мн сѧ власи и плъти** io.-sin. **содрогноуша мн сѧ власи** clim. 180.

съдръжание n. continere kruš. greg.-mon. 78.

съдръжатель m. qui continet здр- **вьсѣ тварь** hom.-mih.

съдръжателнъ adj. continens **вьсѣмоу творитьвноу и съдьр'жательноу и промыслъноу** svjat.

съдръжати -жѫ -жиши vb. συνέχειν constringere sup. 391. κρατεῖν continere sup. κατέχειν retinere sup. ant. hom.-mih. nom.-mik. ber. **кожиꙗ дѣсница -жить ны** frag.-bulg. adde bus. 266. **съдьржащиꙗ** συνεκτική irm. **ѥще здрьжещааго всѣчьскаꙗ** hom.-mih. **съдрьжимь и подвижоу сѧ испыти** hom.-mih. **скрьбь съдрьжить ме** laz. **съдрьжащѣ порочение свое** izv. 419. **съдрьжащюѭ вниѫ** izv. 489. μετέρχεσθαι consectari **добродѣтѣль** - men.-vuk. здр- hom.-mih. - сѧ sup. **съдрьжати тн сѧ пищею** chrys.-lab. **съдьрьжю сѧ а҃г҃ѣлъ божиⷨ** izv. 609. здр- hom.-mih. **аще очи и(а)ши здрьжита сѧ** hom.-mih. 165. **тѣй полаче садрьже сѧ** mon.-serb. 267. 44.

съдръжитель m. qui continet misc.-šaf. cf. **-жатель**.

съдръжьбьникъ v. **съдроужьбьникъ**.

съдръжьнъ adj. qui continet содержalex.

съдръжьство n. potestas **людн вѣрьныѫ отъ съдрьжьства ндольскаго** psalt.-int.-saec. xii.

съдръзати сѧ -аѭ сѧ -аѥши сѧ vb. φρίττειν horrere **содерзаютъ сѧ бѣсове** io.-dam. **съдрьз-** op. 2. 2. 304. **съдьр'з-** op. 2. 2. 404. adde **сего сѧ прѣпиньꙗ вельми съдрьзаю** ex. **тварь съдерзаꙗше сѧ** vost. **иного имене съдрьзаⷯоу сѧ бѣси** hom.-mih. 129. cf. **съдръгнѫти сѧ**.

съдръзнѫти сѧ -нѫ сѧ -неши сѧ vb. διυπνίζεσθαι expergefieri prol.-cip. adde hom.-mih. 192.

съдръзнѫти -нѫ -неши vb. audere; προπετεύεσθαι temere agere hom.-mih.

съдрѣти v. **съдрати**.

съдржчити -чѫ -чиши vb. ἐκδαμᾶν domare hom.-mih. **καταναλίσκειν consumere множествомь ранъ съдроучнъ ѥсмь κατηναλώθην consumtus** psalt.-theod.

съдоумати -аѭ -аѥши vb. deliberare per. 53. 54. 61. **сд-** chron.

съдоупъчити -чѫ чиши vb. ἐμπείρειν infigere **съдоупьчи пл'ѣци ѥчо τοὺς -ὦμους ἐμπείρεται** prol.-rad. 19. **изками и чрьвьми тѣло ею (ѥю) съдоупьчено и изѣдено** prol.-rad. 69: recte excavare.

съдоушевьнъ adj. animatus chron.

съдоушьнъ adj. ἔμψυχος animatus svjat. -op. 2. 2. 393. **съдоушьнымъ же и безъдоушьнымъ** ἐμψύχων τε καὶ ἀψύχων cum animatorum tum inanimatorum cozm.-ind. **отъ безъдоушьнꙑихъ же на съдоушьнаꙗ** svjat. op. 2. 2. 150. adde bus. 267. 268. **наковальна -на** hom.-mih. 129. **здоушьнь храмь** hom.-mih. 166. suffocatus **съдоушьныхъ не вькоушати** krmč.-mih. 353.

съдъ m. domus bon. murus **на зъдѣ** greg.-mon. 70. cf. **зьдъ**.

съдъждати -аѭ -аѥши vb. pluere.

съдъıханиѥ n. σύμπνοια conspiratio sup. 61.

съдъıхати -дъıшѫ -дъıшеши vb. conspirare int. 1.

съдѣвати -аѭ -аѥши vb. κατεργάζεσθαι, ὑπεργάζεσθαι conficere šiš. 57. 186. ant. krmč. 61. adde int. prol.-vuk. isaak. izv. 466. 614. τελεῖν facere **рождьствоу съдѣваемоу** γενεθλίων τελουμένων prol.-mart. ἐπιτελεῖν perficere **слоужьбы** - šiš. 232. adde diopt. - **игры** krmč.-mih. - **запокѣдн** antch. **зд-** hom.-mih.: male **сѧ тъ съдѣваѥть гоумно** λιχμᾷ τὸν ἅλωνα ruth 3. 2. -vost. op. 1. 26, recte, ut fallimur, **съвѣвати**.

сѣдѣйствитель m. adiutor.

съдѣйство n. σύναρσις copulatio sup. 145. 26.

съдѣйствовати -воуѭ -воуѥши vb. adiuvare sup. 129. misc.-šaf. **вь погыбѣль человѣкоу съдѣйствоуютъ и сътичоуть сѧ** chrys.-lab.

съдѣйствьникъ m. adiutor sup. 140. int. pan.

съдѣланиѥ n. operatio - **дѣлъ добръ** op. 2. 2. 430.

съдѣлатель m. qui operatur chrys.-lab.

съдѣлательница f. qui adiuvat int. 73.

съдѣлати -аѭ -аѥши vb. conficere sup. 428. ἐργάζεσθαι operari ostrom. men.-vuk. δημιουργεῖν man. **καταρτίζειν perficere** hom.-mih. adde chron. **πραγματεύεσθαι reportare съд-** sup. 241. **зд-** hom.-mih. nicol. **здѣлана пища** hom.-mih.

съдѣлованиѥ n. ἐργασία, ἀπεργασία effectio men.-vuk. prol. pat.-šaf. prol.-mart.

съдѣлованьница f. quae facit prol.-cip.
съдѣловати -лаѭ -лаю̀ши vb. ἀπεργάζεσθαι conficere krmč. 52. barl. adde int. 289. io.-sin. prol.-rad. proph. mir. krmč.-mih. dioptr. chrys.-lab. chrys.-frag. πράττειν facere men.-vuk. сдѣловаѣть съты о шьсти оуголъ op. 2. 2. 84. лишенникомь измѣноу сьдѣловаѣть chrys.-lab. - сѧ prol.-mart. облъ видомь сьдѣловаѣть сѧ ioann.
съдѣловьникъ m. συνεργός adiutor men.-vuk.
съдѣловьница f. adiutrix prol. 129.
съдѣльникъ m. adiutor chrys.-lab. vita-theod.
съдѣльница f. adiutrix -цоу творить своюѥ злобы chrys.-lab.
съдѣльствовати -воуѭ -воуѥши vb. adiuvare - комоу chrys.-lab.
съдѣлѣти -лѣѭ -лѣюши vb. συμμερίζειν dividere - сѧ šiš. 82.
съдѣтель m. δημιουργός, πλαστουργός conditor sup. irm. barl. oct. triod. prol.-mih. prol.-mart. chrys.-lab. dial.-šaf. dioptr.-lab. ber. -лѣви krmč.-mih. добръ - benefactor cloz I. 310. тварь единѣ сьдѣтелю greg.-mon. 46. сьдѣтель и зиждитель dioptr.-lab. сьдѣтель и зиждитель izv. 516.
съдѣтельникъ m. συνεργός adiutor prol.-mart.
съдѣтельница f. adiutrix.
съдѣтельнъ adj. δημιουργικός condens irm.
съдѣтельство n. adiutorium chrys.-lab.
съдѣтельствовати -воуѭ -воуѥши vb. adiuvare triod. chrys.-lab. сд- chron.
съдѣтелѣвъ adj. poss. conditoris chrys.-lab.
съдѣти -дѣжѫ -дѣжѭши vb. componere здѣгіе danič.
съдѣѭние n. effectio sbor. по сьдѣании оубийства greg.-mon.
съдѣяти -ѣѭ -ѣюши vb. ἐργάζεσθαι operari ostrom. sup. κατεργάζεσθαι conficere šiš. 57. adde leont. psalt.-pog. sborn. hom.-mih. bus. 385. greg.-naz. - кравь sim. l. 6. съдѣяти cloz I. 95. сд- chron. зд- sbor.-kir. 52. вдовоу здѣявь бесчѣдноу hom.-mih. подвижѣть сѧ противь ми здѣяти hom.-mih. - сѧ op. 2. 2. 306. сд- chron.
съдѫти -дѣмѫ -дѣмѣши vb. conflare nov. - мьчь на рала.
съжагати -гаѭ -гаѥши vb. καταχαίειν comburere dial. 2. petr. 3. 10. -bulg. dial.-šaf. tur. - сѧ assem. ostrom. cf. сьжигати.
съжалити -лѭ -лиши vb. λυπεῖν affligere - комоу pent.-mih. proph. что ли вы съжалихъ; τί ἐλύπησά σε; mich. 6. 3. -vost. θλίβειν affligere ни съжалите мноу οὐδὲ μὴ θλίψητε αὐτόν exod. 2. 2. 21; 23. 9. -vost. - сѧ dolore affici prol.-vuk. ὑπερπαθεῖν man. adde hom.-mih. izv. 677. bus. 143. λυπεῖσθαι affligi mich. 6. 3. -vost. chron. l. 90. 103. 105. 109. 131. 139. 181. - по немь vita-theod. - о мнѣ par. - свѣтаго prol.-mih. 176. съжали сѧ нона жалобою великою bus. 182. съжаливь сѧ срьдьцемь δηχθεὶς τὴν καρδίαν men.-vuk. οἰκειοῦσθαι familiarem reddi sup. 147. 11. (cf. сръдоболи) - сѧ vita-theod. chron. l. 28. 27; 197. 7.
съжаловати сѧ -оуѭ сѧ -оуѥши сѧ vb. πενθεῖν lugere op. 2. 2. 128.
съжалѣти -лѣѭ -лѣюши vb. θλίβειν affligere - подроугоу pent.-mih. - сѧ θλίβεσθαι pent.-mih.
съжалити сѧ -лѭ сѧ -лиши сѧ vb. διαπονεῖσθαι laborare съжалиють сѧ июдѣи сего дѣлма διαπονοῦνται οἱ Ἰουδαῖοι διὰ ταῦτα cyr.-hier.
съжвати v. съжьвати.
съждати v. съжьдати.
съжежение n. combustio sup. men.-mih.
съжещи -гѫ -жещи vb. καταχαίειν, καίειν comburere ostrom. sup. men.-vuk. sim. I. 22. -жежень prol.-mart. sabb. 211. -жиже dial.-šaf. съжьжень svjat. съжьженъ sup. 68. -жжемъ chron. -жжи lev. 9. 11. -mat. 56. - сѧ chron. l. 101. 19.
съживати -аѭ -аюши vb. συμβιοῦν convivere dial.
съживати -аѭ -аюши vb. mandere аще бы не скоро съживала и въ жтробоу прѣпоущала съдробивши ex.
съжигательнъ adj. comburens int.
съжигати -аѭ -аюши vb. καταχαίειν, καίειν comburere ant. šiš. 233. krmč.-mih. adde prol.-mih. chrys.-lab. chron.
съждати -аѭ -аюши vb. expectare per. 60. 18. chron. l. 139. 17. твою помощь съждаю psalt.-theod. благословѣнныѥ съждающѣ izv. 479.
съзизати -аѭ -аюши vb. καταχαίειν comburere ant. καίειν urere лнвань -заюнмь krmč.-mih. ἀνάπτειν incendere šiš. 189. adde sup. misc.-šaf. dioptr.
съжимати -аѭ -аюши vb. comprimere op. 2. 2. 301. сж- alex.
съжировати -оуѭ -оуюши vb. συμβόσκεσθαι simul pasci тъгда съжироуѥть сѧ вълкъ съ агньцьмь συμβοσκηθήσεται λύκος μετὰ ἀρνός parem. 1271.

съжитель m. concivis ber. chrys.-frag. chrys.-lab.

съжительникъ m. πολίτης concivis prol.-mart. σύοικος prol.-rad. 78.

съжительница f. σύμβιος coniux prol.-rad. prol.-mart. σύζυγος coniux dial. dial.-šaf. io.-sin. isaak. ichn. ber.

съжительство n. coniugium mir. adde misc.-šaf.

съжительствовати -воуѫ -воуіеши vb. συνοικεῖν una habitare men.-vuk. adde int. leont. dioptr. sabb. 30. prol.-mart.

съжити -живѫ -живеши vb. convivere int. - *сѧ* concumbere per. 42. 32.

съжитіе n. una versari ber. bus. 729.

съжитьникъ m. coniux alex.

съжитьница f. σύμβιος coniux men.-leop. adde pat.

съжрѣбленіе n. consortium glag.

съжоуліти сѧ -лѭ сѧ -лиши сѧ vb. scindi **съжоулѧ сѧ кожа** ἀπερρύη τὸ δέρμα prol.-mart. pat.-šaf. 127. cf. nsl. žulj callus.

съжьвати -вѫ -веши vb. mandere **-жевеn.-leop.** georg. - **макъ** alex.-mih. 26. **лютѣ съжьвавь съсьцѣ** men.-mih. **нскаше его съжьвати и пожьрѣти** и psalt.-vost. **съжьвавый свои вьноутрьныи**; **-жъв-** bon.: nota part. **-жьвень.**

съжьганіе n. exustio **-жг-** nov. š.-gl. 84.

съжьдати -жиждѫ -жиждеши vb. expectare **блаженнѣйша надежда съжиждѣте** psalt.-theod. **сожд- сѧ** chron. 1. 161. 32; 205. 21; 234. 18. **сажд- сѧ съ къмъ** per. 89. 16.

съжьзлие n. virgae prol.-mih.: vocabulum dubium.

съжьмати -мѫ -маши vb. comprimere int. 296. cf. **съжати.**

съжьнь v. **сажьнь.**

съжати -жьмѫ -жьмеши vb. συσφίγγειν, περισφίγγειν comprimere sup. **ни съжми роукы твоеѧ** οὐδ' οὐ μὴ συσφίγξεις τὴν χεῖρά σου deut. 15. 7. -vost. adde pat.-šaf. **скоудь и съжеть** drag. **оусь сжатъ** men.-leop. 299. **роукы сжаты** iv.-mib. **съжьмы** part. men.-leop. **съжаχъ гроздъ въ чашоу** ber. **маль и скоудь и съжеть** συνεσταλμένος prol.-mart. 158.

съзаждіе n. pars postica **видѣχъ богоу съзаждіа**; **сѣ божіе съзаждіе** greg.-naz.

съзаклати сѧ -колѭ сѧ -колеши сѧ vb. συσφάττεσθαι simul mactari prol.-rad. 118.

съзбрати -берѫ -берши vb. συνάγειν colligere **съзберѣть** num. 19. 9. -pent.-mih.: recte **съсъбрати.**

съзваніе n. convocatio sabb.-typ. **-зъв-** sup. 70. ἀναχαλεῖν revocare pent.-mih.

съзвати -зокѫ -зовеши vb. συγκαλεῖν convocare prol. iōann. chron. **-зъв-** sup. 12. 152. 235. 241.

създавати -аѭ -аѥши vb. κτίζειν condere dial. chrys.-lab. dioptr.-lab.

създаніе n. creatura hom.-mih. ant.-hom. **божіе - крмч.-mih. - цркокы** krmč.-mih. **созд-** bon. chron. **сазд-** š.-gl. 83. aedificatio **мирьна гониτе ѩже въ създаніе себѣ** šiš. 217.

създатель m. conditor krmč.-mih. prol.-mart. greg.-mon. chrys.-duš. bulg. **sъzdatel** milad. 78.

създательница f. quae condidit prol.-mart.

създателєвъ adj. poss. conditoris pyrg. prol.-mart. **τοῦ πλάσαντος** men.-vuk. adde prol.

създати v. **съзьдати.**

създравовати -воуѭ -воуіеши vb. ὑγιαίνειν sanum esse ant. cf. **съдр-.**

съзиданіе n. οἰκοδομή aedificatio chrys.-lab. prol.-rad.

съзидати -даѭ -даѥши et **-ждѫ -ждеши** vb. οἰκοδομεῖν aedificare act. 9. 31. -šiš. **да созиждемъ градъ и сынъ πόλιν καὶ πύργον** gen. 11. 4. -vost. **-дать** ostrom. **съзижджтъ** sup. 286. **съжиждеть** sup. 150. 11. κτίζειν condere barl. ant. adde per. 21. chron. strum. - **домъ** dial.-šaf. - **χрамъ** sim. I. 9. chrys.-lab. **-дани гради** sim. I. 8. **-даѥть** šiš. 19. 81. chrys.-lab. krmč.-mih. 208. **съзидати раскопаноую честь** men.-vuk. **съзиждемь себѣ градь** pent.-mih. **трьми дьньми съзидаи** bus. 49. - *сѧ* antch. š.-gl. 69. šiš. 214. tur. **-даѥть сѧ** chrys.-lab. šiš. 217. bus. 168.

създовати -доуѭ -доуіеши vb. κτίζειν condere; οἰκοδομεῖν aedificare men.-vuk. dial. dial.-šaf. ephr. prol.-cip. - *сѧ* spiritualiter chrys.-lab.

съзиждитель m. qui aedificat nov.

съзиждіе n. aedificatio isaak. dial.-šaf.

съзиздати -ждѫ -ждеши vb. οἰκοδομεῖν aedificare dial. domet. misc. 68. isaak. bell.-troj. 1. 3. prol.-mart. cf. **създидати.**

съзираніе n. exploratio.

съзиратель m. explorator.

съзирати -аѭ -аѥши vb. περισκοπεῖν explorare ant. dial. κατοπτεύειν speculari hom.-mih. 34. ἀναθεωρεῖν contemplari act. 17. 23. -šiš. 34. 235.

съзлатьнъ adj. aureus **одежда лежатъ**

многоцѣнны и съзлатны margar. 1530. созлатичный idem alex. cf. съдоушьнъ.

съзнати -аю -аѥши vb. γνωρίζειν noscere аще пойдете два въ коупѣ. ти бъхма не съзнаете сѧ εἰ πορεύσονται δύο ἐπὶ τὸ αὐτό. καθόλου ἐὰν μὴ γνωρίσωσιν ἑαυτούς amos 3. 3. -vost.

съзобати -блю -блѥши vb. edere - отъ окоцины men.-mih. съзоблеть окоцина того vost.

съзоратай m. explorator per. 40. 36.

съзорити -рю -рѧши vb. maturare triod. ὡριμάζειν sup. 294. 16.

съзорь adj. indecl. maturus христосъ ꙗко и блаꙋ вѣрьнѣмъ и ꙗко съзорь грозда спасенꙑ крⷭ̃тъмь psalt.-int.-saec. xn. cf. tamen съзорити.

съзорьнъ adj. maturus созорный ѕѣло соугоуѣный гроздъ ex.

съзрѣно n. κόκκος granum съзрѣно sup. 295. 19.

съзрѣцание n. contemplatio ber.

съзрѣцати -аю -аѥши vb. ἐπισκέπτεσθαι contemplari pent.-mih. ты и ааронъ съзерцайта тыхъ σὺ καὶ ἀαρὼν ἐπισκέψασθε αὐτούς num. 1. 3. -vost. contemplari laz.-vuk. pat. isaak. chrys.-lab. pan. dioptr. ber. intelligere danič.

съзрѣцевати -оую -оуѥши vb. contemplari. perspicere -цов- glasn. 11. 167.

съзрѣкати -аю -аѥши vb. maturescere соз- trigl.

съзрѣлъ adj. maturus sim. I. 27. per. 39. 23. trigl не пожни класоу не съзрѣлоу izv. 639.

съзрѣние n. γεωργία, recte maturitas krmč. 33. krmč.-mih. maturitas trigl.

съзрѣти -зрѣю -зрѣѥши vb. maturescere prol.-mart. int. men.-leop. clim bor. 56. **съзрѣти** sup. 29. 24; 30. 14. παραδιδόναι prodiucere marc. 4. 29. -bulg.

съзрѣти -рю -рѧши vb. videre вьсѣ съзьрите очи вожии psalt.-int.-saec. xn.

съзрѣѣти -ѣю -ѣѥши vb. πεπαίνεσθαι maturescere dial. -ѧше aor. chrys.-lab. dioptr. cf. **съзрѣти**.

съзоути -оую оуѥши vb. ἐκδύειν exuere dial. ephr. kruš. созоуѥть op. 2. 2. 97: uota praep. съ duplicari cf. **съзидати** etc.

съзъланти -лю -лѧши vb. κακοῦν affligere **съзла** (aor.) ми ruth 1. 21. -pent.-mih. **съзлать** ѧгоу и **съзлать** еврѣомъ κακώσουσιν ἀσσὺρ καὶ κακώσουσιν ἑβραίους num. 24. 24. -vost. **съзланша** намъ ѥгиптьскыи ἐκάκωσαν ἡμᾶς num. 20. 15. -vost. сѥ азъ оубоуднуѣ сѧ ка нѧ **съзлити** имъ, а не **съкла** жити ieremi. 44. 27. -vost.

съзълѣти -ѣю -ѣѥши vb. κακοῦν affligere **съзлѣвьше** намъ num. 20. 15. -pent.-mih. cf. **съзълити**.

съзъкание n. terrae motus pent.-mih.

съзъкати -аю -аѥши vb. συγκαλεῖν convocare hom.-mih. ant. adde domet. int. isaak. typ.-chil. sabb. 70. ioann. bus. 392. chron. προσκαλεῖν advocare op. 2. 2. 153. **съзъкаѥть** всѧ на веселие izv. 437.

съзъдание n. πλάσμα opus sup. 355. aedificatio -зѣд- izv. 444. πλάσμα creatura sup. 178. о **съзъданий моужьскѣмь** izv. 420: male κτῆσις acquisitio **съзъдgreg.-naz.**

съзъдатель m. πλάστης conditor **-зъд** sup. 393.

съзъдати -зиждж -зиждѧши vb. οἰκοδομεῖν aedificare strum. **съзъдати** ostrom **-зд-** sup. pat.-mih. чьто ѥсть моу дрость **съзьдавъшиꙗ сѧ** домъ svjat. πλάσσειν fingere **-зъд-** sup. 178. 368. **-зд-** op. 2. 2. 35. facere **-зъд-** sup. 196. adde sim. II. 2. krmč.-mih prol.-mih. dial.-šaf. greg.-mon. **создant.-hom.** bon. chron. adde sim. II. krmč.-mih. prol.-mih. dial.-šaf. greg.-mon. **создant.-hom.** bon. chron. **съзъда чѧка** psalt.-int.-saec. xn. **ржцѣ създастѣ** bon. **създадень** creatus bulg.-lub 79. **съзьданъ** κτιστός irm.

съиграти -аю -аѥши vb. ludere **днѣстрь злоу игроу сыгра оугромъ** per. lvn.

съизбранъ adj. συνεκλεκτός una electus **-нынь** šiš. 249.

съизвѣстокати -оую -оуѥши vb. confirmare cloz I. 134.

съименитыи adj. idem nomen habens prol.-mart.

съименовати -ную -нуѥши vb. eodem nomine appellare int.

съименьникъ m. idem nomen habens prol.-rad. 135. io.-sin.

съименьнъ adj. nomen commune habens svjat.-op. 2. 2. 386 per. lxxii. о **съименьнѣмь** ѡглѫлании svjat.

съимѣтельство n. comprehendere ber.

съискати -штж -иштѧши vb. quaerere **сысbus.** 720. cf. **съи-**.

съити -ждж -идѧши vb. κατιέναι descendere **сити** hom.-mih. 34. cf. **съинти**.

съимъ v. **съимъ**

съимж v. **съимати**.

сѣкажьца m. qui pessumdat скажца ber. oserb. skazyć.

сѣказаниѥ n. declaratio; ἑρμηνεία interpretatio šiš. 91. sup. 255. **сказание ѱал'момъ** bon. **правыѣ вѣры** - cyr. 2. **отъкѣта и сѣказанию истиньнаѣаго не полоучиѣмъ** sborn. ἐπίλυσις explicatio šiš. 201. λύσις solutio, lucubratio sup. 233. 254. παράδοσις traditio sup. 302. ὑπόθεσις argumentum sup. 315. 391.

сѣказатєль m. ἑρμηνεύς, ἐξηγητής interpres sup. 255. krmč. hom.-mih. adde **епиѯарнй** - chrabr. 90. men.-mih. sabb. 82. ber. **баснемь** - krmč.-mih. ἑρμηνευτήριον hom.-mih.

сѣказати -зьѭ -заѥши et **-жѫ -жєши** vb. δεικνύναι, ἀποδεικνύναι, ὑποδεικνύναι ostendere sup. ostrom. σημαίνειν significare sup. 258. ἑρμηνεύειν, μεθερμηνεύειν interpretari sup. 179. 254. ant. ostrom. αἰνίττεσθαι cloz I. 167. ἐπαγγέλλειν nunciare šiš. 46. ἀπαγγέλλειν sup 277. γνωρίζειν notum facere ostrom. antch. δῆλον ποιεῖν notum facere sup. 140. διηγεῖσθαι narrare sup. 216. συγκρίνειν conferre gen. 40. 16. -pent.-mih. ὑποτίθεσθαι statuere sup. 393. διδάσκειν docere proph. παραινεῖν hortari sup. πείθειν suadere hom.-mih. ἐκτίθεσθαι exponere šiš. 35. exponere sup. 400. adde krmč.-mih. cyr. 18. sim. I. 2. chron. **-заѭ** etc. cloz I. 66. 167. bon. chrabr. 89. hom.-mih. krmč.-mih. sabb. 173. chron. l. 4. 45. 48. 107. **сынь сѣказати** misc.-serb. **сѣказанаго мѣста дошьдь** mon. - **сѧ** psalt.-int.-saec. xii. bon. chrabr. 89. izv. 456. **сѣказаѥть сѧ имѣ** men.-mih. 182.

сѣказити -жѫ -зиши vb. evitare.

сѣказнь f. vitaperatio ск- ber. significatio mon.-serb.

сѣказовати -ѹѭ -ѹѥши vb. γνωρίζειν indicare proph. int. ἀναδιδάσκειν man. ἐκτίθεσθαι exponere šiš 46. λόγος διέρχεσθαι sup. 308. adde š.-gl. 70. cyr.-hier. men.-leop. spec. 30. greg.-mon. ber. mon.-serb.

сѣказъ m. interpretatio ск- op. 2. 2. 411. tur. **простите мѣ ѡ господѣ, братиѣ, юрѣ ми сѣ не надиѣ** (lubium) **сизи сказь на редоу, да бихъ го оуписаль на редоу. тѣм' гл здѣ оуписахъ, да ни встане тако оупражьнень** triod.-mih. 128. **исказь типика** triod.-mih. 121. **писано въ црьковнѣмь сказѣ ищи на зад(ь) къ сказѣ-клепалномь** typ.-nie

сѣказъıвати -ваѭ -ваѥши vb. dicere ск- bus., 687. 812. int. 296. **-зив-** glag. mon.-serb.

сѣкалити -ѩѫ -ѩєши vb. κηλιδοῦν maculare barl. 54. **сѣкалина въıсть землы** izv. 573.

сѣкарати сѧ -раѭ сѧ -раѥши сѧ vb. rixari misc. 98. **сѣкара сѣ съ нимь** mon.-barb. bulg. skara se milad. 444. verk. 371.

сѣкати v. **соукати**.

сѣкласити -шѫ -сиши vb. aspergere pat.

сѣкласѣти -ѧѫ -ѧєши vb. aspergere pat. krmč. misc.-šaf.

сѣклада f. στοιβή congeries op. 126.

сѣкладати -аѭ -аѥши vb. componere **складаѭщи** š.-gl. 73. συντάσσειν componere **складаными козьми и спосивши** συντάξεσιν ἐντέχνοις καὶ χαλλιεπείᾳ georg.-vost.

сѣкладєниѥ n. compositio.

сѣкладиѥ n. sensus dubius: **въздвизаχоу сѣ корабліе складиѥмь** men.-mih. 161.

сѣкладъ m. compositio ex.: nota **къ склады кьсади** men.-leop. 45. concordia mon.-serb. **-дьнь** concors ibid.

сѣкладъıвати -ваѭ -ıваѥши vb. ponere **-див-** nomoc.-bulg. **† -дыв-** chron. l. 148. 163. - **головъı** per. 71. 33; 91. 14.

сѣкланѣти сѧ -ньѭ сѧ -ньѥши сѧ vb. vitare cozm. adde **сѣкланьѣмый** ber.

сѣкласти -дѫ -дєши vb. deponere prol. ἐμβάλλειν imponere - **къ кошницоу** men.-vuk. ἐποτοιβάζειν kruš. ἐπιτιθέναι imponere - **дрѣва** pent.-mih. **βουνίζειν aggerere** ruth 2. 16. -pent.-mih. adde chron. l. 100. 19. **головъı своѧ** - per. 88. 5. adde 99. 31. **скрадоу** - men.-mih. **сѣкладєно храстиѥ** men.-mih. **постелѧ отъ камениѣ сѣкладєна** men -leop. 116.

сѣклатити -штѫ -тиши vb. turbare **сѣклаѥнный** ziz.

сѣклашєтєниѥ n. tumultus, contio, turba ск- mir. 76. ziz. ber. **сѣкаѫ-** typ.-šaf.

сѣкленѫти -ну -нши vb. claudere, uti videtur ск- glag.

сѣклепати -аѭ -аѥши vb. tundere, uti videtur nomoc.-bulg 86.

сѣкланцати -чѫ -чєши vb. convocare krk.

сѣклонити -ню -нши deflectere prol.-vuk. **по одрании коже** i.e. **дрѣвѣ склонѣше привязаше ю** prol.-belg. 12.

сѣклонениѥ n. deflectere misc.-šaf. **не престаѣше отъ склонениѣ огньна** izv. 657.

сѣклоучай v. **сѣключай**.

сѣклѣчити -чѫ -чиши vb. crispare krmč. 126. **класы главы своѥѣ обрастиѣше**

и скльчивше и дльзѣ поустивше krmč.-mih. 150.

съкла̀тьникъ m. σύγκελλος syncellus men.-mih. -клет- izv. 5. 209. adde bus. 336. domesticus leont.

съкла̀штати -шта̀ѭ -шта̀ѥшн vb. constringere - тѣло ὑποπιέζειν premere op. 1. 307. соклещаемь pro согбенъ alex. - ἐκπιέζειν люди земльныи съкла̀щающе ἐκπιεζοῦντες iez. 22. 29. -vost. - са cruciari съкла̀штлаѭ са отъ стоудѣни sup. 57.

съкла̀штение n. comprimere отъ оузъ и отъ съкла̀щенны раздѣшивъшю men.-sacc. xi.

съкла̀штити -штѫ -штиши vb. constringere sup. 101. 19.

съклюдити -ждѫ -дишн vb. scortari мати има съклюдивши съ войномъ роди близната рома и рима chronogr. -vost. cf. čech. slouditi lit. klidu erro.

съключа̀й m. casus prol.-mih.

съключати -аѭ -аѥши vb. claudere ber.

съключение n. συγκλεισμός conclusio раздржшѫ съключение ср̀дць нхъ diarρήξω συγκλεισμὸν καρδίας αὐτῶν os. 13. 38. -vost. adde ber. hom.-mih. 166. съключение древьно ἐμάντωσις ξυλίνη sir. 22. 17. -vost.

съключити -чѫ -чишн vb. iungere съключивь членовь .и. men.-mih.

съключити са -чѫ са -чишн са vb. συμβαίνειν contingere ant.-hom. sup. prol.-vuk. chron. 1. 186. 38. что -чи са отъ злаго bus. 909. съключи се рати быти prol.-mih.

съкла̀шти -кѫ -чешн vb. premere мразомъ склѧчени и померзаеми prol.-vost. cf. сла̀шти.

съковати, съковѫ, съкова̀ѥшн et **съкоу̀ѫ, съкоу̀ѥшн** vb. χαλκεύειν cudere небесныи скови званныи τὰς οὐρανίους κλεῖς (quod a χαλέω derivat interpres) χάλκευσον hom.-mih. 126. отъ злата скованъ prol.-mart. ἐλαύνειν cudere съковѫшн exod. 25. 12. -vost. 2. 15. съковаль бѣше тиганъ prol.-rad. 125. καταδεσμεῖν ligare prol.-rad. men.-vuk. adde nomoc.-bulg. prol.-mih. prol.-lab. prol. prol.-vuk. misc. 49. krmč.-mih. bell.-troj. 5. per. xxi. ὑποβάλλειν subiicere prol.-mart. κατασκευάζειν parare men.-vuk. съковавъше сребрьнь сълогъ θήκην κατασκευάσαντες prol.-rad. 24. - грьнилъ велѣй prol.-mart. - ковьчегъ men.-vuk. блюдо - men.-vuk. вериги - men.-mih. - оуже bus. 715. иконы - prol.-mart.

съковъ m. vas сковъ azbuk.

съковьникъ m. seditionis socius ber.

съконьчава̀ти -аѭ -аѥши vb. συντελεῖν finire šiš. 62. adde sup. pat. chron. - са συντελεῖσθαι consummari sup. συμπληροῦσθαι impleri егда скончаваша са дни патдесатницы ἐν τῷ συμπληροῦσθαι τὴν ἡμέραν τῆς πεντηκοστῆς act. 2. 1. -vost. izv. 625. ἐκλείπειν deficere скончаваетъ са доушл мои во дворы господни ἐκλείπει psal. 83. 3. -vost.

съконьчание n. συντέλεια consummatio ostrom. sup. τέλος finis sup. misc. chron. -чан- bus. 295. скоч- men.-vuk.

съконьчати -аѭ -аѥши vb. συντελεῖν, τελεῖν consummare ostrom. ἐκπληροῦν sup. chron. скончай прошение мое sim. I. 12. дѣ̀къ врѣмени здѣ̀ съконьчахомь greg.-lab. - са sup. chron. prol.-vost. -цаша сѧ holm. πληροῦσθαι impleri šiš. 58. ostrom. sup. παραχωρεῖν cedere cloz I. 242. adde съкончаюштю са дьни похвали господа sborn. зьрю рока оуже съкончавъша са psalt.-ssec. xiv. въ блъгарѣхъ сконьчавшихъ се svetk. 37. съкончати вскѫ̀ правьдж zogr.-izv. 4. 371. да съконча(ѥ)тъ са pro да съѣждѣть са zogr.-izv. 4. 371. сконьча са sup. 364. adde дѣцери нхъ скочаютъ се гладемь ioann. 319.

съконьчева̀ти са -чоуѭ са -чоуѥши са vb. finiri -ваша са op. 28.

съконьчина f. finis до сконьчины вѣка sabb.-vindob. 161: male, uti videtur, pro кон-.

съкопава̀ти -аѭ -аѥши vb. destruere, uti videtur светынхъ образы - prol.-mih. 152.

съкопанние n. transfodere, ni fallimur рала дѣлати на съкопанние нечистымь срьдцамь misc.-serb.

съкоснѫ̀тие n. tactus glag.

съкрамольникъ m. socius seditionis prol.

съкрасити са -шѫ са -сишн са vb. ἐνωραΐζεσθαι ornari hom -mih.

съкратити -штѫ -тишн vb. συνοφίζειν, ἐπιτέμνειν, συντέμνειν in angustum contrahere krmč. 56. sup. 231. proph. chrys.-lab. men.-mih. adde izv. 488. - врѣмя misc.-šaf. krmč.-mih. - слоужа ioann. - слово hom.-mih. да -тивъ рекоу greg.-mou. 87. съкрашень поуть ioann. скратитъ животъ твои prol.-vost. - са: хытрости съкратать са nomoc.

съкра̀штати -аѭ -аѥши vb. συνοφίζειν, συντέμνειν in angustum contrahere proph.

krk. int. - лѣта misc.-šaf. ἐλαττοῦν minuere krmč.-mih.

съкращьнїе n. συντομία compendium dial. adde svjat. laz.-vuk.

съкращьно adv. breviter isaak.

съкращьнѣ adv. breviter chrys.-lab. int.

съкрѣшти -шѫ -шѣши vb. scindere скрѣше кожоу его отъ главы до ногоу prol.-vuk. in vita s. sadothi 19. oct.

съкривити -влѭ -вити vb. curvare par. affligere **съкривити оубогыѥ жены** men.-mih. 22.

съкрывлѥнїе n. torquere ск- оустъ per. 25. 3. pan.

съкрылѣти -ѣѭ -ѣѥши vb. alis latera ferire, uti videtur.

съкровитель m. qui protegit bus. 436.

съкровиште n. κατάδυσις latibulum sup. 351. θησαυρός thesaurus ostrom. sup. ταμεῖον promtuarium. aerarium cloz l. 55. 704. sup. krmč. ant. 169. σκεῦος vas l. reg. 25. 13. -kruš. adde chron.

съкровищѣвати -оуѭ -оуѥши vb. θησαυρίζειν colligere chrys.-lab. par. ber.

съкровищѣхранитель m. thesauri custos gr. ταζοφύλαξ.

съкровищьникъ m. thesauri custos isaak.

съкровищьница f. φορεῖον promtuarium cant.-cant. 3. 9.

съкровищьнъ adj. θησαυροῦ thesauri.

съкровищьтьствовати -воуѭ -воуѥши vb. colligere par.

съкровъ m. latibulum pat. thesaurus glag. ἀπόκρυφον absconditum deut 27. 15. -kruš. adde dial.-šaf. 47. ber.: male мѣсть ми въ съкровѣ развѣ прѣгрѣше моукы οὐκ ἔστι μοι ἐγκρυφίας, ἀλλ' ἢ δράξ ἀλεύρου hom.-mih.

съкровьно adv. clam misc. - шѣ isaak. **аще оубѣгнеть скровьно игоумена своѥго** zak.-serb.

съкровьнъ adj. κρυπτός abditus men.-vuk. pat. dial. misc. prol.-cip. svjat. chron. -но мѣсто greg.-lab. скр- sup. 417.

съкровьствовати -воуѭ -воуѥши vb. abscondere, ni fallimur **скровьствоваша сѧ моужи** sbor.-kir. 19.

съкрогти -ожѫ -ожи vb. dissecare prol. **скрожше кожоу его** prol.-mih. **съкрожьше мышьце его съ обою страноу** prol.-mart. **на рѣменїе кожоу его съкрожше** men.-vuk. bulg. skroji verk. 137.

съкроѥнїе n. secare **на ремєньно съкроѥнїе** λωροτομῆναι prol.-mart.

съкроѹшанїе n. contritio **сего ради нарасно приходитъ сѣчь и скроѹшанїе бес цѣлькъ** svjat.

съкроѹшати -шаѭ -шаѥши vb. συνθρύπτειν, συνολᾶν, συντρίβειν, διαθρύπτειν, θραύειν conterere šiš. 39. ostrom. sup. men.-vuk. krmč.-mih. ant. anteh. ioann. hom.-mih. int prol.-vuk. greg.-naz. isaak. men.-mih. dial.-šaf. - **доушоу** chrys.-lab. ἐνοχλεῖν vexare prol.-mart. adde **съкроѹшаѥмь отъ вльнь** leont. - **сѧ: земѣ отъ кождъ жда съкроѹшашесѧ** chrys.-frag.

съкроѹшенїе n. κατάκλασις, σύνθλασμα, σύντριμμα, συντριβή fractio, contritio pyrg proph. sup. io.-sin. **имлаше паличьнаго съкроѹшенна** εἶχε ῥοπάλων συνθλάσματα prol.-rad. 50. θραῦσις fractio man. θροῦς tumultus man. - **срьдьца** chrys.-lab. greg.-mon. eversio sup. 135. **въ съкроѹшенїе постави градъ** sim. I. 8: nota - **кость паденїю рождъ** pat.-bulg.

съкроѹшити -шѫ -шиши vb. συντρίβειν conterere sup. cloz l. 777. misc. - **на тѣнько** prol. **ада съкроѹшь** izv. 457. **троѣ скроѹшенъѣ** izv. 649. **-шено срьдьце** krmč.-mih. sabb.-typ. š.-gl. 42. **-шенное исцѣлить** chrys.-duš. κρούειν collidere prol.-mart. **дрѣкомь кѣлильнымь въ главоу съкроѹшень** τῷ ξύλῳ τῶν ναφέων τὴν κάραν κροῦσθείς prol.-mart. adde chron. **трьсть съкроѹшень** ichn. **съкроѹшень быва костьми** prol.-mih. **съкроѹшена нога** men.-leop. **власи ико съкроѹшени** men.-leop. 151. **доконьца съкроѹшите** sim. f. 22. **съкроѹшена мысль** chrys.-lab. **да съкроѹши мати кожна и доушею и тѣломь** mon.-serb. 453. - **сѧ** cloz l. 777. sup. chron. izv. 487. **-ши сѧ корабь** prol. **съкроѹши сѧ на .д. части** men.-leop. čech. skrucha, skrušiti.

съкрѣвенїе n. κρόφις, ἐπίκρυφις occultatio hom.-mih. barl. pat.

съкрѣвица f. crnor pat. leont. cf. сѫкъ.

съкрѣвьникъ m. consanguineus gr. συναίμων.

съкрѣвьство n. συμμορία contubernium prol.-rad.

съкрѣчти -чѫ -чиши vb. contrabere **съкрѣ(ъ)чиши ико кельчюгъ въ** своѭ zlatostr. **нога скорчена** bor. 26. 73. **скрѣчени простирають сѧ** per. 41. 22. - **сѧ: скорчи сѧ кожа его** men.-leop. **зимою съкрѣчити сѧ** men.-leop. **жилами скорчившимъ сѧ** men.-leop **кличать надъ малѣмъ огнемь скорчивше сѧ** bus. 492. **надъ малѣмь**

огньцьмь съкрчивъше сѧ sborn. **зимою съкърчивъшааго** сѧ sborn. nsl. **skrčiti** se serb. zgrčen živ. 81. pol. **skurczyć**.

съкръшити -шѫ -шиши vb. mutilare **скрышень** ἠκροτηριασμένος prol.-mart. bulg. **skъršiti** milad. 359.

съкръвалиште n. latibulum pat. ταμεῖον promtuarium op. 2. 1. 134. bulg. **skrivalište** pokl. 1. 31.

съкръвати -аѭ -аѥши vb. κρύπτειν abscondere krmč. 45. misc. antch. sup. bus. 388. chron. **не съкръвайте** μὴ θησαυρίζετε ostrom. **лица скрываютъ крилы** instr. hom.-mih. **скрываѥ въ срѣтенн врѣдь лица** krmč.-mih. 58. - **сѧ: съкрываютъ се отъ въседръжителы** chrys.-lab.

съкръвтель m. qui abscondit ioann.

съкръти -ѥ -ѥши vb. κρύπτειν, ἀποκρύπτειν, ἐγκρύπτειν, κατακρύπτειν, καλύπτειν abscondere bus. 268. cloz I. 410. ostrom. chron. **не съкрыи отъ мене заповѣдий твоихъ** izv. 427. **тѣло въ плѣвьницоу съкрыше** prol.-rad. **съкрити** cloz l. 955. **съкрыи брашьна. да въ немощи обращѥши** sborn. part. **съкръвенъ** cloz l. 410. 956. **съкровенъ** bus. 173. **скровенъ** chron. **хлѣбы съкрывень** ἐγκρυφίας hom.-mih. **въ съкръвенны отшноудь не принищѧти** izv. 432. **межю дъкѣма колодазма съкровенъ** izv. 504. **отъ въсакого съкрыи твоѧ тайны** isaak. - **сѧ** sim. l. 28. **где съкрыти сѧ мѣсть** dioptr.: nota **съкрыи тризньноѥ кѣденьство** op. 2. 2. 199.

съкръитиѥ n. ἐπίκρυφις occultatio dial. int.

съкранѫти сѧ -нѫ сѧ -нѣши сѧ vb. ἐκκλίνειν deflectere **отъ добра къ зло съкранѫша сѧ** ἐκκλίναντες op. 2. 2. 304: sine **сѧ: съ мнѣ въ жазла мѣсто, да не съкреноу на страноу** βακτηρία ἀπερίτρεπτος men.-mih. 255. **сей мнѣ въ жезла мѣсто, да сѧ не скраноу на стороноу тобто ѥмоі** βακτηρία ἀπερίτρεπτος zlatostr.-saec. xv. **видитъ землю висѧщоу и без повелѣнна испроста, никаможе сѧ не скраноущѣ, с того же не скраноукши сѧ не ѫждѣ** ex.: rad. **крат.**

съкражити -жѫ -жиши vb. συντέμνειν abbreviare **слово съкроупльно** esai. 10. 23. -mat. 50. **слоко съкрышлм и съкражлиую правдою ыко слоко съкроушлено сътворитъ господь** λόγον συντελῶν καὶ συντέμνων ἐν δικαιοσύνῃ, ὅτι λόγον συντετμημένον κύριος ποιήσει esai 10. 23. -rost. **сокр-** op. 2. 1. 116. cf. **крѫпъ**.

съкражлыти -ыѫ -ыѥши vb. συντέμνειν abbreviare esai. 10. 23. -mat. 50. proph. **сокражлыа блоудъ** esai. 3. 16. 17. - op. 2. 1. 116. καταστέλλειν coërcere **чѣчкое величание скроупльющѥ** τὸν ἀνθρωπεῖον καταστέλλοντα τόφον psalt.-theod.

съкржштати сѧ -аѭ **сѧ** -аѥши **сѧ** vb. verti **ни свистѫщиѫ жѥ колоу съкроучѧ сѧ** greg.-naz.

съкоупити -плѫ -пиши vb. συνάγειν coniungere proph. ex. colligere sup. 39. 318. 325. chron. - **сѧ** io.-clim. ok. 88.

съкоуплѧти -ѫ -ѥши vb. congerere izv. 486. chron. - **сѧ** svjat. **иск-** ex.

съкоуплѥниѥ n. σύζευξις coniunctio svjat.-mat. S. ant.-hom. op. 2. 2. 384.

съкоупъ m. congerere svjat.-op. 2. 2. 392. conventus danič.

съкоупьникъ m. oeconomus **ск- шафаръ** ber.

съкоупьнъ adj. coniunctus ex.

съкоусьнъ adj. peritus men -leop. cf. **иск-**.

съкоутати -аѭ -аѥши vb. συγκομίζειν componere ad sepulturam - **тѣло** prol.-mart. **съкѫт-** compescere sup. 39. 3. **съкѫтаетъ** ἡροστ antch. - **сѧ: сь зади въ ѥдиномь оуглѣ клѣтей своихъ съкоутавъши сѧ** prol.-mart. **роущѣ съкоутаютъ сѧ трепетомь** prol.-mart. adde **сѧск-: къ себѣ съскоутахъ сѧ** πρὸς ἐμαυτὸν συναστάλην men.-vuk : nota **съкѫт-: ѭдѣва съкѫташа отъѣкѣгъшиимѣ кѣсованиѥ** sup. 39.

съкоутати v. **скѫтати**.

съкоути v. **съковати**.

съкоутовати -оуѫ -оуѥши vb. συστέλλειν coërcere greg.-naz.

съкоуштьниѥ n. sensus dubius: **прорискаше скрозѣ дъскы и скрозѣ съкоуѥниѥ** men. mih. 163.

съкъкыѫти -ѫ -ѥши vb. detrahere **кожоу сѣкыноути** misc.-serb.

съкъкыѫкти -плѫ -пиши vb. scaturire **сѣкыпѣкъ множьство воды** men.-leop.

съкѫсити -шѫ -сиши vb. abbreviare **скѣси дни тѣ** bulg.-lab. 26.

съкѫтати v. **съкоутати**.

съкѫтати v. **скѫтати**.

сълаганиѥ n. compositio chrys.-lab. ber.

сълагати -аѭ -аѥши vb. συντιθέναι componere **не слагаѥми ни смажѥми по савелекоу совокоупоу** οὐ συντιθεμένων οὐδὲ συναλειφομένων io.-dam. συμβάλλειν congerere ostrom. men.-vuk. περιστέλλειν

contrahere sup. 345. adde ephr. ichn. lit.-mih. hom.-mih. krmč.-mih. pat. bus. 271. **сълагаютъ чарованиѥ** nom.-mik. 22. **кадило отъ многыихъ сълагаѥмо** chrys.-lab. **сълагати на огнь дрѣва** chrys.-lab. **слагающи словеса неприлѣжнна** izv. 559. περιλεΐειν cingere **оуста** - de mortuo hom.-mih. - **сѧ** concumbere per. 4. 2. adde **сълагати сѧ на бракъ** krmč.-mih. 236.

сълазити -жѫ -зиши vb. καταβαίνειν descendere ostrom. **κατιέναι** sup. **съ поути** - men.-mih. **зл- ѕ.-gl.** 40.

сълазъ m. descensus sup. 372. 373.

съламати сѧ -маѭ сѧ -маѥши сѧ vb. frangi men.-mih. tur. 49. **зоубы** - hom.-mih. **ѿдрыломь сламающимь сѧ** sabb. 183.

съламлыти -ыѭ -ыѥши vb. confringere prol. prol.-mart. elim. **-мы-** sup.

сълати, сълѫ, сълѥши et **шлѫ, шлѥши** vb. ἀποστέλλειν, πέμπειν mittere ostrom. sup. **сълѫтъ** cloz I. 627. **сълемъ** op. 2. 2. 431. **слеми** op. 2. 1. 166. chron. **слеми бываютъ** krmč.-mih. **слю** chron. **сли** imperat. per. **слете** bus. 653. **слаше** ἔπεμπε hom.-mih. chron. **слы** part. chron. **высѣмъ съли възгѣбении заре врачьна прѣсловыи** izv. 444. **шлы** chron. I. 141. 5; 182. 39. **шибенны съла** zlatostr. **шлѥ лоучѥ своѥ** sim. I. 16. **слоуть отъ соудa на соудь** παραπέμπεται hom.-mih. **вѣ слѥ юй вѣсти соусѣдами** men.-mih. **слаоу за сѧ** chron. 1. 62. xii. - **сѧ** per. 70. 31. chron. 1. 145. 146. 147. πέμπεσθαι **слеще сѧ (сълѣште сѧ)** 1. petr. 2. 14. -šiš. 195. scr. sr; sal ire curt. 1. 116. 118. 313; 2. 124. 139.

сълежати сѧ -жѫ сѧ -жиши сѧ vb. κατακεῖσθαι decumbere ostrom. ant.-hom. chrys.-lab. prol.-mih. pyrg. tur. **различь -жеще сѧ** exod. 26. 5. -pent.-mih. **низоу** - hom.-mih. 11. **въ недоужѣ** - misc.-šaf. - **на одрѣ** chrys.-lab. **трѣми слежещи сѧ чьстьми глава ѥх.-ер.** 2. 1. 17. **sine сѧ:** - **съ женою** nom.-lab. **сълежаша не могоущи вьшию постоупити** greg.-lab.

сълетѣти -штѫ -тиши vb. καταβαίνειν descendere pent.-mih. bus. 71. mat. 55. chron. - **съ нєвєсє** chrys.-duš. - **съ нєвєсь** krmč.-mih. 348. **на землю** - hom.-mih. **слетѣ птица нечиста на телеса** izv. 655. ἱπτᾶσθαι **з горы -, съ горы** - hom.-mih. - **сѧ** convolare **да слѣтатъ сѧ птици** izv. 4. 138.

сълешти сѧ -лягѫ сѧ -лажеши сѧ vb. decumbere misc. 49. **болѣзнию слегъ νόσῳ βληθείς** per. xlvii.

сълиѥвати -аѭ -аѥши vb. συγχεῖν confundere prol. ant. cozm. chrys.-lab. krmč.-mih. men.-mih. - **сѧ** krmč.-mih.

съликовати -куѭ -куѥши vb. una saltare.

съликовьникъ m. qui una saltat, socius - **петровь** prol.-mart. men.-leop.

съликовьнъ adj. qui una saltat, socius - **свѣтыхъ апостолъ** prol.-belg. in vita s. aripae die 11. aprilis.

сълыкъствовати -вуѭ -куѥши vb. συγχορεύειν una saltare ant. antch. hom.-mih. pat. dioptr.-lab.sabb. 63. **-кос-** lavr.-op. 45. **сълыкъствоуютъ благыимь нашимь** συγχαίρουσι τοῖς ἡμετέροις ἀγαθοῖς hom..mih. συγχαίρειν simul gaudere **-къс-** sup. 375.

сълыкъственникъ m. socius, vere qui in eodem choro est **-ствѣ-** sabb. 201.

сълыпати сѧ -аѭ сѧ -аѥши сѧ vb. iungi, misceri **слыпали сѧ быхоу на малѣ часоу** chron.-vost. 2. 135.

сълыти -ыѭ -иѥши vb. συγχεῖν confundere **слывъ** op. 2. 2. 78. χωνεύειν conflare kruš. **сълить** part. χωνευτός kruš. **боренны слита** isaak. **сълывый** prol.-rad. 155. - **сѧ: сълиѥть сѧ мѣдь** men.-leop. cf. rum. **слеск.**

сълитиѥ n. σύγχυσις confusio men.-vuk. ant. prol. isaak. - **съмъисла** isaak. **въ житѣйскыихъ прѣходѣхъ и сълитии** prol.-mart. 130. **бє-сълитьна** ἀσυγχύτως antch.

съличати сѧ -чаѭ сѧ -чаѥши сѧ vb. ἐγκύειν concipere gen. 31. 10. **-kruš. -чааоу сѧ овьцє** pent.-mih.

съличениѥ n. σχῆμα pudor esai. 3. 17. -proph.

съличити -чѫ -чиши vb. ὁμοιοῦν comparare proph.

съличиѥ n. ὁμοίωμα similitudo proph. **прострє съличе роукы** ἐξέτεινεν ὁμοίωμα χειρός iez. 8. 3. -vost. **тѫжесть и** - dioptr.

съличе adv. facie ad faciem **съличе гаворола господь** πρόσωπον κατὰ πρόσωπον ἐλάλησε κύριος deut. 5. 4. -pent.-mih. **зрить съличе поустыніе** βλέπον κατὰ πρόσωπον τῆς ἐρήμου pent.-mih. - **поустыни** kruš.

съличьникъ m. σύμφυτος complantatus rom. 6. 5. -saec. xii. **socius бесплътныхъ чинъ аггель прна(шѫ) оуже сличника** men.-belg. cf. **съликовьникъ.**

съличьнъ adj. ὅμοιος similis cyt.-hier. σύμμορφος conformus **соличноу тѣлоу** phil. 3. 21. -op. 2. 2. 154. κατάλληλος congruus pyrg. adde prol. dioptr. **дѣвици -ни** nom.-barb. **слична чета** greg.-mon. 92. ἐυπρόσωπος irm. serb. **sličan** similis živ. 166. adde **usličen** 139. **zasličenje** pravde 138. **ет многа къ лицѣцѣ съличьна бываютъ** dioptr.-lab.

съличьние n. confusio triod. χωνευτόν res fusa prol.-mart. **-лъи** svjat. **о солнцинѣи тльчи** per. LXIV.

съличитель m. qui confundit.

съличити -лѣѭ -лѣчи vb. συγχεραννύναι, συγχεῖν confundere prol.-rad. prol. adde int. 298. men.-vuk. chrys.-lab. χωνεύειν proph. **-нено** χωνευτόν res fusa pent.-mih. pat.-šaf. 202. καταχεῖν defundere hom.-mih. prol. - **сѧ** κεράννυσθαι coalescere **сълѣймъ сѧ** sup. 317. **влага водьнаи съльи сѧ з глъвы ми** hom.-mih. 40: **male съльи сѧ дъжди съ нєбєсє** συνεσχέθη gen. 8. 2. -pent.-mih. ἐπιλιμνάζειν superstagnare prol.-cip.

сълога f. species **сълогоу сребра извадна** speciem argenti anaglyphi leont. adde pat.-šaf.

сълогы f. συλλαβή syllaba **на слогыи оучящиа дѣти приводятъ** ἐπὶ τὰς συλλαβὰς margar. 1530. **да не къ малыхъ нѣкыихъ слогыихъ толико оухождѣваютъ сѧ божьствьнаго моученика великомъчьства** vitae-sanct. **символь, сирѣчь вѣроуѫ къ единаго бога, иже малыми слогыми глаголѧ догматноуѫ обгрънѧетъ** sborn.-vost. **сарап.** vost. 2. 4. **слогыю** bus. 137. alex. versus **въ малѣхъ слогыихъ** greg.-mon. 80. adde **-гыни.**

сълогъ m. σύνθεσις compositio men.-vuk. adde clim. pat. prol. prol.-cip. io.-dam. lavr.-op. 54. bus. 267. svjat.-op. 2. 2. 401. σύμβολον symbolum **акъı сълогъı и знамєниıа плодовъ ὡσπερεί τὰ σύμβολα καὶ τὰ τεκμήρια τῶν καρπῶν** io.-clim. συλλογισμός syllogismus men.-vuk. διάθεσις dispositio prol.-mart. ἀντίθεσις oppositio prol.-mart. **ѹпо́θєσις** fundamentum men.-vuk. παράδειγμα exemplar **сълогы писменьныими оувѣщаѭ** prol.-rad. 45. - **или** πρόλογος svjat.-op. 2. 2. 386. syllaba ber. **доброта и** - prol.-mart. -. **великогѡ, чьсть** prol.-mart. - **иєретичьскъ** men.-leop. **съткрои законъ сълогъ изгадьнь** svjat. **на стѣнѣ видѣ слогы пишущь рѣжь** chrys.-frag. **законъ** - svjat.-op. 2. 2. 401. adde **сълогы** sup. 326. 8. nsl. slog lectica, porca habd. rum. **слог** syllaba.

сложєниє n. σύνθεσις compositio ant. antch. sup. - **многъ слоκєсь** autch. καταβολή creatio ostrom. sup. glag. condere **градьско** - prol.-mart. καταβολή creatio krmč.-mih. **прѣжє сложєнныа** πρὸ καταβολῆς ostrom. constitutio šiš. 123. adde θέαμα spectaculum sup. 235. **къ сложєнию благоєпрѣтно** chrys.-lab.

сложити -жѫ -жєнии vb. συντιθέναι componere cloz. I. 937. men.-vuk. sup. prol op. 2. 2. 368. bus. 272. tur. chron. I. 86. 113. 136. **въ кратъцѣ сложєно** svjat. ἐπιτιθέναι imponere men.-vuk. συμπλάσσειν confingere krmč.-mih. **сложєна же бѣсть имь книга** izv. 616. deponere chron. I. 30. 6; 57. 26. - **головъ** por. 110. 34. καταβάλλειν solvere sup. 31. exonerare sup. 213. - **сѧ** men.-mih. chron. I. 109. 28, 109. 30; 132. 25. **сложишоу сѧ народоу** leont. **оумилышоу сѧ и сложьшоу** men.-mih. 190. spondere, paciscі **сложи сѧ сѧ съткорити** spoponditі hoc facere Leont. adde men.-mih. **сложи сѧ минѣ отрокъ** pactus est leont. adde men.-mih. 201. **сложити сѧ граматами** krmč.-mih. συντίθεσθαι pacisci **бѣахѫ сѧ сложили** συνετέθειντο ostrom. **понудста сложивъшиı сѧ** ἐκ συνθήματος men.-vuk. **съсложи сѧ** men.-mih. 370.

сложитиıа f. neuma **сложитъıи** vost.-op. 653.

сложъ m. σύνευνος maritus, uxor hom.-mih. σύγκοιτος **отъ сложа своєго съпѧдаи сѧ сказати ѥи что** mich. 7. 5. -vost. **отъ сложа своєго съхранити сѧ повѣдати ѥи чьто** izv. 426. **отъ сложа своєго** chrys.-frag. **отъ сложа своєго хранити сѧ** hom.-mih. ahd. gibeddeo.

сложьбьница f. θεραπαινίς famula **сложьби-** prol.-rad.

сложьникъ m. maritus chrys.-lab.

сложьница f. coniux **сѧ-** tob. 11. 3. - proph. mat. 35.

сложьнъ adj. compositus ex. **съсложьно имѧ** isaak. **єдиного сложьна** men.-mih. 395.

сломити -млѭ -мити vb. συνθλᾶν, καταθλᾶν confringere sup. ant.-hom. tur. nov. chrys.-lab. misc.-šaf. 175. pyrg. bus. 389. ichn. διαθρύπτειν conterere **да сломитъ ѥ на оукроухы** διαθρύπτει αὐτὰ **χάλαστα** pent.-mih. **сломать сѧ на оукроухи** bus. 167. **кръıє** - hom.-mih. **заткоры** - hom.-mih. **жєла ядова** - hom.-

mih. власми сломены χεχαρμένος men.-vuk. брада прѣпростъ сломлѣна prol.-mart. брада прѣпростъ сломлена men.-leop. брада сломлѣна drag. cl-sup. сломень χεχαρμένος prol.-rad. 69. - сѧ chrys.-frag. -мн сѧ коракль isaak.

съломлѣнїе n. σύγκλασις confractio proph. dial. ioann. σύντριμμα contritio -мѣнїе pent.-mih. костемь сломлѣнїе men.-vuk. prol.-rad.

сълоуч- v. слоуч-.

слоучавати сѧ -ѧж сѧ -аѥши сѧ vb. contingere pan.

сълоучлй m. συντυχία, τὸ συμβάν casus sup. dial. ioann. greg.-lab. prol.-rad. bus. 274. svjat. krmč.-mih. misc.-šaf. int. ber. **сълоучый** bus. 274.

сълоучанїе n. casus, svjat.-op. 2. 2. 385. сл- per. lxxxi.

сълоучати сѧ -чѧж сѧ -чаѥши сѧ vb. συμβαίνειν contingere sup. io.-sin. dial.-šaf. bus. 268. svjat. mir. ioann. dioptr. chrya.-lab. izv. 480. ѥгоже намъ сълоучаѥть сѧ пророчьство izv. 477. слово сълоучаѥть сѧ izv. 478. consentire ant.-hom.

сълоучевати сѧ -чоую сѧ -чоуѥши сѧ vb. contingere typ.-chil.

сълоученїе n. casus сл- leont sabb.-typ. 44.

сълоучити сѧ -чѫ сѧ -чиши сѧ vb. συμβαίνειν contingere sup. proph. ant. bus. 270. hom.-mih. 143. ioann. nicod. ber. како сълоучю сѧ въ дьнь соудьный съ светыми моужи сими; greg.-lab. сълоучи сѧ рати бытн грѣкомь съ бльгары svetk. 37. волоке слоучише сѧ на поутн рат. не слоучить тн сѧ притча sim. I. 11. ѥже сълоучи сѧ мнѣ своима очима видѣтн leont. сълоучиста сѧ въ коупѣ pervenerunt simul leont. цара по срѣдѣ сълоучить сѧ видѣтн chrys.-lab. -чи сѧ оу цара иеоуменъ mir. сължч- sup. 206. bulg. sluči se.

сълоучнїе n. τὸ συμβάν casus aut. сълоучьѥ antch.

сълоучьнъ adj. aptus ant.-hom. сълоучно пророческое слово молити сѧ оуказѣтъ psalt.-theod.

сълъ m. ἀπόσταλείς legatus men.-mih. ἀπόστολος apostolus io. 13. 16. -ev.-novg. πρεσβευτής legatus proph. ἄγγελος nuncius sup. num. 20. 14. op. 1. 13. 26. adde sup. 200. 21. op. 2. 2. 673. bus. 174. lavr.-op. 24. chron. ὄμηρος obses proph. - божий hom.-mih. сълн πρεσβεία legati sup. 145. сълъ слѣ сѣ тъщаше по нь men.-mih. zelom fris. nsl. sel. trub. meg. lex. rum. sol.

сълъгати -лъжѫ -лъжеши vb. ψεύδεσθαι mentiri sup. 174. pent.-mih. šiš. 10. ant. krmč. 34. io.-sin. isaak. bon. lavr.-op. 15. leont. chron. солгал(лъ) ми ѥси лки писъ pam. 236. - на сѫтаго prol.-mih. сълъжѣти дѣло масляньно izv. 469. frustrari sup. 203. πλάττειν fingere sup. 331.

сълъгати -аѭ -аѥши vb. ψεύδεσθαι mentiri прѣкыпѣнїѣ съмыслъ строи сълъгаѭ οἰκονομίας ψευδομένη io -clim.

сълѣгъчати сѧ -чаѭ сѧ -чаѥши сѧ vb. levari misc. 47.

сълѣнѣти -нѫ -нѣши vb. sensus dubius: не солноуть сѧ прѣшнича словеса не имоущемоу клагы сватаго доуха tur. 145. cf. **сълѣпѣнѣти.**

сълѣпѣнѣти -нѫ -нѣши vb. adhaerescere io.-sin. - сѧ adhaerescere io.-sin. cf. **сълѣнѣти.**

сълъство n. ἀποστολή legatio op. 2. 2. 431. glag. πρεσвεία приимѣте сольство λάβετε τὴν πρεσβείαν zlatostr.-saec. xvi. nsl. selstvo trub. lex. solstvo šola.

сълъствовати -воуѭ -воуѥши vb. πρεσβεύειν legatione fungi съ вами сольствоую zlatostr.-saec. xvi.

сълъстити -штѫ -стиши vb. fallere сольchron. δολοῦν decipere нже не сълъстить языкомь своимь ὃς οὐκ ἐδόλωσεν ἐν γλώσσῃ αὐτοῦ psalt.-theod.

сълѣгати -аѭ -аѥши vb. concumbere per. 3. 38.

сълѣзъ m. κατάβασις descensio svjat.-op. 2. 2. 392.

сълѣсти -зѫ -зеши vb. καταβαίνειν descendere pyrg. ostrom. ant. sup. pat.-mih. tur. alex.-mih. 186. chron. не χλѣма - prol. - съ позорища men.-mih. - съ кръста bus. 49: nota **кошти сѧ и слѣсти** men.-mih. 162.

сълѣтьнъ adj. contemporaneus ant.-hom. int.

сълюбити сѧ -блѭ сѧ -бити сѧ vb. ἐράσμιον γίγνεσθαι adamari сълюби сѧ севирнимь послоушающимь men.-mih. 240. слюби сѧ севирнимь въ коньстанн градѣ послоушающимъ ὁ σεσηριανὸς ἐν κωνσταντινουπόλει ἐρασμιώτερος τοῖς ἀκροαταῖς ἐγένετο vost. -би сѧ съ мною ichn. ако ли нма сѧ мѣцю не би шлюбилоо mon.-scrb. 369. 54: **сълюбленое да емлють** ѥлнко оурѣчено per. 9. 5. (lectio dubia) placere шлюбленоп.-

serb. serb. sljubiti stul. čech. slib pol. ślub votum oserb. slub lit. šlubas.

съльюблити сѧ -ьѭ сѧ -ьюбѣши сѧ vb. adamari **ксыкъ чѣкъ съльюблѥть сѧ съ ходѧщимъ поутемь** съ нимь cyr.-hier.

съльюбльвати сѧ -люѭ сѧ -люѣши сѧ vb. adamari **слюбля́ють сѧ** cyr.-hier.

съльюбькати сѧ -боуѭ сѧ -боуѣши сѧ vb. adamari **слюбѣжѧть сѧ пѣтемь** скоимь διάκειται· πρὸς τὸν συνοδεύοντα cyr.-hier.

съключити сѧ -чѫ сѧ -чиши сѧ vb. contingere ant.-hom. cf. **съложѫ**-.

сълъкъ v. **съльжкъ**

съламати -ламь -ламѣ vb. incurvare bon. pat.-mih. krk. int. - **сѧ** int. -ламѣ **се тѣготою брѣмене** ioann. συνέλκεσθαι contrahi sup. 66.

съламати -кѫ -чеши vb. συγκάμπτειν incurvare **слѣщи** šiš. 64. **дше ламѣщи** ꙗко **кроугъ** въю **свою** holm. **желѣза тагото слѫчень** men.-buc. **съламѣтъ крѣпость** antch. **съламаци** bon. psalt.-int. -saec. xii. **слѣченомь до конца соущимь** greg.-mon. 75. **слѣчень** danič. **слѣче** mon.-serb. **съламашѫ** bon. **съламкоуъ сѧ** bon. rum. **съльцъ** laqueus.

съльжковати -коуѭ -коуѣши vb. πονηρεύεσθαι improbe agere **многажды слоукоуютъ тобою** πονηρεύεται σε eccles. 7. 23. -vost. πανοργεύεσθαι 1. reg. 23. 22. -kruš.

съльжкъ adj. συγκόπτων inflexus ostrom. ioann. tur. 57. **слѣкь** κυρτός gibbosus 3. reg. 21. 11 -kruš. **слѫкъ** ziz. cf. **слѫкъ**.

съльжчати -аѭ -аѣши vb. συνάπτειν coniungere ioann.

съмазати -жѫ -жеши vb. συναλείφειν ungere -**жимъ** pro -**жемъ** op. 2. 2. 305.

съмазокати -зоуѭ -зоуѣши vb. ungere pan.

съмазъ io. συναλοιφή unctio, commistio op. 2. 2. 305. **сѧ**- io.-dam.

съмалити -лѭ -лиши vb. abbreviare bulg.-lab. 26.

съматрати v. **съматрити**.

съматрити v. **съмаштрити**.

съмаштрѣниѥ n. contemplatio -цр- io.-clim.

съмаштрити -иѭ -иѣши vb. κατανοεῖν, ὁρᾶν spectare pat.-mih. **съмоцрѧѥть** op. 2. 2. 38. **съмащрѭѥть добрѣ** io.-clim. παρατηρεῖν observare **съмащрити въ мирьскыихъ**, **соупротивѧть бо сѧ божию промꙑшлоу** αἱ παρατηρήσεις ἐν μὲν τοῖς κατὰ κόσμον ἀνθεστήκασι τῇ τοῦ θεοῦ προνοίᾳ io.-clim. **сматрити** typ.-chil. io.-sin. **рыбѣ сматрѣше** hom.-mih. **сматрѣаше** prof.-rad. **сматрѣти** chrys.-frag. **съмотра́ше** ἐσκόπει observahat sup. 66. **съматрати**: **божие все съматрающее око** ok. 64. **съматраашѧ** его **малою** скважною prol.-mart. **съматраахоу гласа** pent.-mih. **чрѣва съматражеши** izv. 531. ichn. **смотрати** isaak. misc. 62. triod alex.-mih. 157. men.-vuk. nom.-mik. 11. chrys.-iab. greg.-mon. **съмотрити**: **съмотрѭхоу гласа того** vita-theod. **съмотрѣти** οἰκονομεῖν machinari cloz I 616. διοκρίνεσθαι diindicare **смотрити** šiš. 217.

съмѣсти -тѫ -тѣши vb. converrere sup. 60.

съмѣтати -штѫ -штеши vb. deiicere **смѣщеть** hom.-mih. **съмѣштѧть** съ **горы** bus. 264. nsl. smetena cremor lactis meg. smetana bulg. smetanъ milad. 170. ruse. сметана čech. smetana pol. śmietana rum. **смънтънъ** lit. smantas uhd. schmaut weig. 2. 604.

съмѣтиште n. κοπρία stercus pat.-mih 144. antch. **сѧ**- clim. **съмѣтища многа лежать** men.-mih. **смѣт**- iob 2. 8. - mat. 55. proph. op. 1. 61.

съмѣтиѥ n. fimus pam. 257. **смѣтиѥ** krmč.-mih. 371. **смѣти** bus 767. misc. 82. **смѣтье** holm. **житиѥ сѣ лѣстьноѥ** въ **смѣтьи мѣсто полагающе** izv. 543

съмѣтиѭти -иѭ -иѣши vb. deiicere prol. misc.-šaf. man. 108. **низь глѣбиноу брѣгоу того съмѣтноуѣ** men.-vuk. **съ высока того съмѣтноуѣше** prol.-rad. 152. ἀπορρίπτειν abiicere prol.-cip.

съмѣть f. fimus isaak. pat. 295. triod.-mih. 72. proprie: quod everritur **смѣти** pl. men.-mih. **смѣть** vost. 1. 170: nota ἀράχνη tela aranea men.-vuk. nsl. smet f. bulg. smet m. čech. smeť f. pol. śmiecie magy. szemét.

съмилати -аѭ -аѣши vb. molere prol. 117. int. 283: th. **мл**.

съмилити сѧ -лѭ сѧ -лиши сѧ vb. ἐλεᾶσθαι misericordiam assequi sup. 256. **катанꙋ́тѣсѳаи** compungi **ѥмоу съмилиао сѣ ѥсть** kruš. adde prol. men.-leop. **-лива сѣ** δυσπηθείς, ἐπικλασθείς men.-vuk. **плачю смилива сѣ** ἐπικλασθείς prol.-rad. 76. **катанꙋгѣ** prol.-mart. **съмилива сѣ нѣкымь накѣтиѥмь** κατανυγεὶς ἔκ τινος περιστάσεως prol.-mart. **съмилисѧ сѣ** нѣлакоу **катанꙋхѳѣнтоус** ἰσαὰκ pent.-mih. - **о семь** men.-mih. **διαλλάτ-**

тєи reconciliare **како се би съмилилъ царогу** διαλλάξαι τὸν βασιλέα men.-mih. **смилено срѣдце** bulg.-lab. 39. adde **съмилиѭ сѧ матєри своєи (сынъ)** bell.-troj. 4. **милосрьдиємь си смилиⷭ сѧ на ны** hom.-mih. **аще сѧ не би богоу смилилъ** leont

съмиловати сѧ -лоуѣ сѧ -лоуѣшн сѧ vb. misereri sbor.-kir. 47. **съмилоуи сѧ на нєга** misc.-serb.: sine **сѧ** prol.-mih.

съмилити сѧ -ѩ сѧ -ѩшн сѧ vb. misereri, uti videtur **съмилиѭтъ сѧ немоу мати** hom.-mih. 140.

съмилѥнїе n. compunctio **на смилѥнїе привєсти кого** hom.-mih. 135.

съмирати v. **съмирити**.

съмиритель m. qui reconciliat chrys.-lab.

съмирителнъ adj. qui reconciliat isaak.

съмирити -рѭ -рѣши vb. εἰρηνοποιεῖν pacare sup. 315. ἑνοῦν unire cloz I. 466. καταλλάσσειν reconciliare sup. šiš. 61. **ant. gram. 241. sup. 248. тѣмь съмирити вьсачьскыи ѩ сѧбѣ, съмирь распѣтыи своєго собою, аще же земльныи, аще ли же нєбєсныи** ἀποκαταλλάξαι τὰ πάντα εἰς αὐτόν, εἰρηνοποιήσας διὰ τοῦ αἵματος σταυροῦ αὐτοῦ coloss. 1. 20. -vost. adde chron. 1. 108. 14; 113. 17; 172. 1; 182. 35. **мирь съмирь** hom.-mih. **- сѧ** διάλλασσεσθαι cloz I. 499. συναλλάσσεσθαι krmč.-mih. **съмири сѧ съ нимь понѣ оусты** sborn. **не могоу сѧ съ нимь съмирити** sborn. **съмири сѧ съ братомь своимь** leont. adde chron. 1. 25. 9; 64. 19; 104. 10; 145. 20. hom.-mih. 144. εἰρηνοποιεῖν pacem facere šiš. 142.

съмирити v. **съмѣрити**.

съмирьникъ m. εἰρηνοποιός pacificus hom.-mih. **смирииче которѣ** torž.-ssec. xv.

съмирьнїе n. καταλλαγή reconciliatio hom.-mih.

съмирити -ѩ -ѩшн vb. καταλλάσσειν reconciliare šiš. 102. op. 2. 2. 149. **съмирѧѩщїи** εἰρηνοποιοί ostrom. **съмѣрѣть** εἰρηνοποιεῖ antch. **съмирѣѭщїи** εἰρηνοποιοί cloz I. 514. adde op. 2. 1. 132. chron. 1. 194 **-рѧѩ** εἰρηνοποιός pacificus sup. 316. **- сѧ** εἰρηνεύειν pacem agere hom.-mih. conciliari **съ вьсѣмн съмирѧѩште сѧ** sborn. **-рати** ant. šiš. 68. krmč.-mih. 345.

съмирити v. **съмѣрити**.

съмирѥвати сѧ -ваѭ сѧ -ваѭшн сѧ vb. pacem facere zak.-serb.

съмирѥнїе n. καταλλαγή reconciliatio **-рѣн-** sup. 372. cloz I. 521. šiš. 64. 102. hom.-mih. leont. εἰρήνη pax **-рѣн-** sup. 147. 316. op. 1. 141. prol.-rad. adde sborn.-bees. gram. 241. **смирѣнїе** bor. 1.

съмїрѣнїе v. **съмѣрѣнїе**.

съмирѣно- v. **съмѣрѣно-**.

съмладѣствовати -воуѣ -воуѣшн vb. una iuvenescere int. 173.

съмлѣнїе n. contritio prol. cf. **съмлѣти**.

съмлѣти, съмелѣ, съмелѣшн vb. λεπτύνειν comminuere sup. ἀλοᾶν molere proph. nom.-lab. men.-mih. **съмлѣнь** prol.-vuk. **съмленъ** part. op. 2. 1. 138. **что съмлено** exod. 27. 20. -vost. **сѣкыхъ та рассѣтъ сѧ, смолокыи та съмленъ** plotinu ev. 1434. **съмлѣша** sup. **пиѭю зоукы съмлѣвъ** zlatostr. κόπτειν concidere **съмелѣнь** part. exod. 27. 20. -pent.-mih. serb. **smeljati** živ. 67.

съмлѣчьнъ adj. πεπληρωμένος γάλακτος lacte plenus op 2. 2. 153 cf. **съдоушьнъ**.

съмолитѣьникъ m. qui simul precatur, uti videtur

съмотриливъ v. **съмотрьливъ**.

съмотритель m. οἰκονόμος oeconomus, dispensator sbor. isaak. adde chrys.-dnš. chrys.-lab. ber. **съпасѣнию чловѣчьскомоу смотритель** hom.-mih. episcopus misc.-šaf.

съмотрителнъ adj. qui dispensat ioann.

съмотрителнѣ adv. οἰκονομικῶς oeconomice op. 2. 2. 215. ber.

съмотрительство n. dispensatio.

съмотрити -штрѭ -трѣши vb. σκοπεῖν spectare sup. hom.-mih. **чесого съмотривъше** τί σκοπήσαντες hom.-mih. **смотри ѥстьлн ѥе** σκόπει hom.-mih. **съмотрю и сего** greg. naz. ἀποσκοπεύειν considerare habac. 2. 1. -mat. 46. **да съмотрю ако видѣти** ἀποσκοπεύω τοῦ ἰδεῖν hab. 2. 1. -vost. **съмотрѣ коки** τερατόσκοπος deut. 18. 11. -pent.-mih. περισκέπτεσθαι considerare sup. 66. ὁρᾶν spectare sup. pent.-mih. **съмотри къѣхъ чюдесъ** ὅρα πάντα τὰ τέρατα exod. 4. 21. -pent.-mih. **съмотрю видѣнны сего** ὄψομαι τὸ ὅραμα pent.-mih. καταμανθάνειν contemplari, intueri ostrem. **смотрѣте цѣсѣцьскаго** matth. 6. 28. mat. 35. συνοράν intelligere hom.-mih. ἐπιβλέπειν considerare **смотримо вчини** ἐπιβλεπόμενον ἑαυτὸ iez. 175. -vost. **-трнвь**; **смотрь** (recte **съмоштрь**) šiš. 23. 28. **смотрѣша апостоли** συνιδόντες obich προσέχειν attendere sup, cyr.-hier. **храмоу съмотрнши. а не своиⷭ дом-**

шн izv. 535. μετρεῖν metiri **съмотрити** **Божьствьнааго просвѣтѣнїа** μετρήσας hom.-mih. διαιρεῖν distinguere gen. 4. 7. -pent.-mih. κατανοεῖν sup. considerare leont. κρίνειν censere sup. σταθμίζειν considerare sup. adde sim. I. 17. greg.-lab. cyr. 2. io.-sin. prol.-cip. chron. ber. adde **ижь не съмотрѣ** οὐκ ἐξ ἐνέδρου pent.-mih. **съмотрѧщѣ къшѧ** ad esai. 2. 6. -vost. **кобени (-ний) пѣтичѣ смотритъ** greg.-naz. **съмотрѫ, и оувѣдѣ, что сѧ ѥвить, чьто ли сѧ съгласолѥть мнѣ, и стахъ и съмотрихъ** greg.-naz. **доуша пришьнивъ не сѣдѣ смотрещи, нь родоу чловѣчьскоумоу вьсемоу** hom.-mih. 131. **о ближьнихъ смоштраше** svjat. **смотрѧ нашемоу спасенїѫ** svjat. **не съмотритъ твоемоу имѣнию** chrys.-frag. 32. **знаменна прнемлють, съмотрѧщѣ къшѧ и озъванна и осърѧща и ино много** proph.-hilf. 250. **съмотри истѣкѥ** vita-theod. **съмотри, ѣда остло сѧ нли мало чьто боудеть** vita-theod. **-трашѣ** sup. saepe **см-; - сѧ** cavere **смотрить сѧ отъ кваса** mat. 38.

съмотрь m. σκοπός scopus op. 2. 2. 58. **смотръ** op. 2. 2. 66. **ѥсть благочестиа смотрь** ἐστὶν ὁ τῆς εὐσεβείας σκοπός cyr.-hier. rum. **смотр** manoeuvre.

съмотрьливъ adj. οἰκονομίας dispensationis hom.-mih. ἐπιεικής modestus ant. antch. šiš. 164. adde lavr.-op. 40. prol. isaak. dioptr. - **нравъ** men.-vuk. **строи съмотрьливаа** izv. 440. **-трѣл-** op. 2. 1. 164; 2. 2. 262. **-трил-** pat.-mih. ant.-hom. š.-gl. 83. ex.

съмотрьливьно adv. ἐπιεικές modeste **смотрѣливно** op. 2. 1. 163.

съмотрьливьнъ adj. οἰκονομίας, οἰκονομικός oeconomicus cloz I. 816. sup. ἐπιεικής modestus šiš. 226. adde ant.-hom. sabb. 140.

съмотрьливьць m. qui considerat ephr.-belg.

съмотрьно adv. prudenter sabb.-typ.

съмотрьнъ adj. qui considerat ant -hom. 238. serb. nesmotarne djevice živ. 139.

съмотрьнѣ adv. γνωστῶς perite **см-** antch. caute ziz.

съмотрѣваннїе n. administratio **-рѣв-** ant.-hom.: recte **-штрѣв-**.

съмотрѣнїе v. **съмоштрѣнїе.**

съмочити -чѫ -чити vb. humectare **да съмочитъ ми кодою оустьнѣ** izv. 549. **съмочить ти оустьнѣ** izv. 550.

съмоштрати v. **съмоштрити.**

съмоштрьникъ m. - qui spectat **подокно же и смоштреникомъ, ово же ѥсть ятицемотрьно** georg.-vost.

съмотрѣти v. **съматрѣти.**

съмоштрѣнїе n. consideratio georg. oct. pat. **съмотрѣнїе** mat. 18. cloz I. 794. **вещий трѣбоуѥть и съмоштрѣнїа** svjat. οἰκονομία snp. 230. 338. **ѣ-съмотрѣнїа** ἄκρατος greg.-naz. **смотрѣнїа** οἰκονομία utilitas chron. I. 17. sim. I. 16. **дивесь** - krmč.-mih. **смотрѣн-** op. 2. 2. 37. cyr. 1. chron. σκοπός scopus op. 1. 155.

съмракъ m. tenebrae.

съмрѣзати -аѭ -ажеши vb. frigere pat. **съмрѣзнѫти -нѫ -нути** vb. πήγνυσθαι congelascere sup. 66. ἠπειροῦσθαι sup. 67.

съмрѣкати -аѭ -акеши vb. obscurum fieri **смерк-** per. 12. 28.

съмрѣсканъ adj. ἐρριχωμένος distortus barl. 25. **срѣтѣ старца, ветха, многыми дьньми смрѣсканомъ лицемъ** vost. **смрьскрано (pro -скано) лице** ἐρριχωμένον πρόσωπον prol.-rad. 136. serb. smrskati stul. pol. marszczyć runzlich machen smarsk.

съмрѣснѫти -нѫ -нути vb. ῥυτιδοῦν corrugare **въ малѣ чело асмрьщено** ὀλίγαις τὸ μέτωπον ἀμαυρυγαῖς ῥυτιδούμενος prol.-rad. 67. **чело асмрьщено** prol.-vuk.

съмрѣтоносивъ adj. letifer nomoc.-bulg. hom.-mih. gr. θανατηφόρος.

съмрѣтоносиѥ n. pestis mir. 115. ok. 79. 81. leont. bus. 739. ber.

съмрѣтоносьнъ adj. θανατηφόρος mortifer sup. ant. antch. barl. dial. int. **ѣдь** - ioaun. greg.-mon. - **гадь** prol.-mart. **кадь** - prol.-mart.

съмрѣтопрѣштѣнїе n. θάνατος ἀπειλούμενος mortem comminari hom.-mih.

съмрѣтотворивъ adj. letifer hom.-mih.

съмрѣтотворьнъ adj. letifer chrys.-lab.

съмрѣть f. θάνατος mors cloz I. 592. **съмрьть** 652. 721. ostrom. sup. **съмьрьть** ostrom. **съмрьти** sg. v. greg.-naz. **смерте** sg. v. op. 2. 2. 67. **смрьть** sup. 275. **смрть** frag.-serb. **семрть** š.-gl. 70. **такы съмрьти** svjat. zemirt fris. lit. smertis.

съмрѣтьникъ m. ad mortem condemnatus, ' ietur antch.

съмрѣтьница f. ad mortem condemnata. ni fallimur prol.-rad.

съмрѣтьнъ adj. θανάτου mortis cloz I. 658. 736. 801. mortalis **за съмрѣтьнааго цѣсарь коржитѣ сѧ** sup. **смрт-** chron. - **плачь** sabb. 17. θανατικός, θανατηφόρος letifer sup. **ѣдь** - šiš. 189.

chrys.-lab. -но былие krmč.-mih. θανασιμος съмрьт- ostrom. съмрѣтное писание ἐπιθανάτιον γράμμα man.

съмрѣштєнъ adj. ῥυτιδούμενος corrugatus **въ малѣ чело смрьщено** ἐλίγαις τὸ μέτωπον ἀμαρυγαῖς ῥυτιδούμενος men.-vuk. σκληρός durus **срдце смрѣщено** καρδία σκληρά sir. 3. 25. -vost. a quodam verbo **съмрѣснѫти**.

съмрѣжити -жѫ -жиши vb. reticulatum facere.

съмѣкнѫти -нѫ -неши vb. rapere **нища кого ку** - cozm. **-коша съ сѣкиний** per. 58. 39. serb. smaći rum. смъческ eripio.

съмѣчати -чѫ -чиши vb. rapere chron. l. 138. 9. **мще ѥ съмѣчимь тн** men.-mih. 246.

съмѣчьтати -аѭ -аѥши vb. variegare hom.-mih. **звѣло съмѣчьтана премоудрость ἡ πολυποίκιλος σοφία** ephes. 3. 10. -vost.

съмѣшати -аѭ -аѥши vb. lavare krmč. 45. - **человѣкы** krmč.-mih. 58. **не боудн бан ни съмѣшвал** svjat.

съмѣслитєльнъ adj. prudens dioptr.-lab.

съмѣслити -шлѭ -слиши vb. διαλογίζεσθαι cogitare antch. adde sabb. 102. sup. chron. **добрѣ съмѣслѧщинхъ** greg.-naz. **добрѣ съмѣслѣштинмь τοῖς εὐφρονοῦσιν** antch. **не съмѣслиши божиихъ** hom.-mih. **лютѣ не съмѣслѣщимь о себѣ** hom.-mih. bulg. smisli verk. 224.

съмѣслиѥ n. prudentia **азъмѣслиѥ** io.-clim. saec. xm. et in alio cod. saec. xn. apud vost.

съмѣсловати -слоуѭ -слоуѥши vb. prudentem esse **см-** op. 2. 2. 25.

съмѣслодавьць m. qui prudentiam impertit sim. II. 6.

съмѣслъ m. λογισμός cogitatio sup. σύνεσις intellectus sup. βουλή consilium sup. διάνοια mens cloz I. 529. φρένες mens adde cloz I. 454. II. 131. **въ смѣслѣ своиемь** svjat. **моужеоумьнѣимь съмѣслъмь** izv. 501. **бесмѣсла** ἄλογος op. 2. 2. 79. ἡλικία aetas io. 9. 21. -ev.-novg. saepe **см-** zimizla fris.

съмѣслъникъ m. σύμφρων concors prol.-mart.

съмѣсльно adv. prudenter **-лено** chron.

съмѣсльноумьнъ adj. prudens bus. 623.

съмѣсльнъ adj λογικός rationalis **-лноє мѧкко** op. 2. 1. 172. **-лень** cloz I. 326. chron. **моужи -льна** svjat.-mat. 6. **коудн съмысльнъ** sborn. **притъча съмысльныа** svjat. **не соуть родъмь** **тако съмъсльни** пьси izv. 534. **азъмысльнъ** vost. **несъмысльнъ** dioptr.

съмышльникъ m. concors men.-leop. cf. **съмоштьникъ, χѫштьникъ.**

съмышлити -шѭ -шѥши vb. cogitare misc.-šaf. krmč. izv. 489. **-лѣти** chrys.-frag. cloz I. 122. **фроневѣи** cogitare šiš. 90. **прѣвьщи же съмышлюѥть ангелскыи силы** greg.-naz.

съмышлѥниѥ n. λογισμός, διαλογισμός cogitatio prol.-rad. ant. šiš. 202. **дивъ съмышлѥниие** greg.-naz.

съмьжарити -рѭ -риши vb. oculos claudere tur. pat.-šaf. **очи свои съмьжаралаше** prol.-mart. **сомж-** lavr.

съмьжити -жѫ -жиши vb. oculos claudere bus. 736: recte forte **-жати**.

съмьнѣниѥ n. diiudicatio.

съмьнѣньникъ m. dubius **-ѣникъ** ber.

съмьнѣтєльнъ adj. dubius int. 74.

съмьнѣти -нѭ -ниши vb. diiudicare - **сѧ** διστάζειν dubitare pat.-mih. danič. **блазноуцимь сѧ и съмьнецимь о нѣмь** σκανδαλιζομένων καὶ διισταζόντων prol.-rad.

съмъстьникъ m. ultor isaak.

съмѣжати -жѫ -жиши vb. μύειν claudere oculos sup. 239. pat. ber. **начеть очи** - leont. **съмѣжаше очи** izv. 610.

съмѣжити -жѫ -жиши vb. μύειν, καταμύειν, καμμύειν oculos claudere sup. hom.-mih. - **очи** cloz I. 4. triod. proph. nicol. chron. prol.-mih. prol.-vuk. int. **очеса** - hom.-mih. **смѣжи очи** dial.-šaf. **смѣженѣ очи** hom.-mih. **съмѣжившюю почювъш** greg.-naz. - **сѧ: смѣжише сѧ тѣмь очи** chrys.-lab.

съмѣникъ m. socius in negotiis leont., vocabulum dubium.

съмѣра f. μέτρον mensura **противоу съмѣрѣ** κατὰ τὸ μέτρον io.-clim. **σταθμός** pondus **нѣсть смѣры доброты его οὐκ ἔστι σταθμὸς τῆς καλλονῆς αὐτοῦ** sir. 6. 15. -vost.

съмѣрати v. **съмѣрѣти**.

съмѣрити -рѭ -риши vb. ταπεινοῦν humiliare pent.-mih. barl. greg.-naz. proph. **мще съ съмѣреною мыслию молимъ сѧ** sborn. - **сѧ** sup. chron. **-мирѣ-** op. 2. 2. 41. proph. steph. **иже сѧ съмѣрить** ὅστις ταπεινώσῃ ἑαυτόν ostrom. **къзнесъ же сѧ смѣрихъ и слоутихъ** mat. 27. 28. **себе съмири** ἐκένωσε op. 2. 1. 162. **слмириша сѧ до смѣрти** holm. pol. śmierzyć rum. смереск.

съмѣрьникъ m. humilis triod.-mih. **мѫнози въ тѣхъ прѣподобьнѣиихъ ока-**

вниша сѧ дѣльници же и позорьници. расоудьници же и съмѣрьници io.-clim.

съмѣрьнъ adj. ταπεινός humilis sup. 223. dioptr. mon.-serb. μέτριος **смѣрень** prol.-rad. 104. **несмѣрьна воля** sabb.-vindob.

съмѣрьство n. humilitas **смѣрс-** mon.-serb.

съмѣкнути -нѫ -нѣшн vb. ταπεινοῦν humiliare ostrom. pent.-mih. ant. misc. chron. l. 152. 33. **болиринѹ съмѣкрий главѹ свою** sir. 4, 7. -sborn. **съмѣкрюсть и въсинть** izv. 470. ὀβρίζειν contumelia afficere **съмѣкрюмъ оучиствѣть** ὀβριζόμενος καθαίρεται antch. **-рѣ-** ostrom. bell.-troj. 44. bon. **-ра-** ostrom. sim. I. 4. **царствиа смѣрас высотѹ** greg.-mon. **-мнр-** per. 77. 39. - **сѧ** ostrom. chron. nsl. zmêrjati vituperare rês.

съмѣрити -нѫ -нѣшн vb. συμμετρεῖν aptare hom.-mih.

съмѣрити v. **съмирити**.

съмѣрьнне n. ταπείνωσις, ταπεινότης, ταπεινοφροσύνη humiliatio šiš. 241. krmč. 52. hom.-mih. chron. **-рѣн-** sup. ostrom. cloz I. 42. σογχατάβασις comitas sup. cloz I. 796. κένωσις adde irm. **съмѣрьнне есть смрьчь невесьный** io.-clim. **-мнр-** op 2. 2. 266. cf. **смѣр-** pro **смнр-** mat. 26.

съмѣрьномждрие n. ταπεινοφροσύνη humilitas ant. io.-sin. isaak. **о съмѣрьнѣ моудрнн** izv. 8. 102.

съмѣрьномждроватн -дроѹѭ -дроѹѣшн vb. hŭmilem esse io.-sin. ephr. **смнр-** int.

съмѣрьномждръ adj. ταπεινόφρων humilis.

съмѣрьномждрьнъ adj. ταπεινόφρων humilis men.-vuk. isaak.

съмѣрьномждрьствие n. ταπεινοφροσύνη humilitas šiš. 145. 194.

съмѣрьномждрьство n. ταπεινοφροσύνη humilitas antch.

съмѣрьномждрьстковатн -ствоѹѭ -сткоѹѣшн vb. humilem esse isaak.

съмѣрьномждрьць m. humilis.

съмѣрьнотѣлѣнъ adj. humile corpus habens **смирьнотѣл-** bus. 918.

съмѣрьнооумие n. humilitas par.

съмѣрьнооумьнъ adj. ταπεινόνους humilis men.-vuk. prol.-rad.

съмѣрьнъ adj. ταπεινός humilis; **-рен-** ostrom. sup. οἰκτρός miser mac. **-тѣлѣ** vilis sup. 343 adde šaf. **-frag.** 31. chron. **кротькъ иесмь и смѣрень срьдьцемь** sim. Ik 6. **съмѣреныя призирають** sborn. **съмѣрена мждрость** ταπεινοφροσύνη antch.: vere est part. verbi **съмѣрити**.

съмѣрьнство n. humilitas **мое смѣрьнство** sabb.-typ. 39. gr. μετριότης.

съмѣсити -шѫ -сити vb. μίσγειν, συμμιγνύειν commiscere ostrom. men.-vuk. adde sup. pat. proph. dial. men.-mih. ant. zak.-serb. leont. chron. **не съмѣшень брака** zak.-serb. **ишенници плѣвель смѣсн** pat 264. condire sup. - **сѧ** concumbere. coire misc. zak. –serb. **трнмн женами смѣсить сѧ** misc.-šaf. 138. συγχεῖσθαι confundi op. 2. 2. 305. **съсм-** pan.

съмѣсъ m. μίξις, φόραμα mixtio men.-mih. anich. hom.-mih. op. 2. 2. 78. 263. proph. **бе-съмѣса** ἀσυγχύτως op. 2. 2. 300. io.-dam. nsl. zmês f.

съмѣсьнъ adj. συμμιγής, σύμμικτος commistus pyrg. ioann. **смѣсенъ ико москъ** op. 2. 2. 86.

съмѣтати -аѭ -аѣшн vb. deiicere cozm. man. 108. chron. l. 214. 4.

съмѣти -ѣѭ -ѣѣшн vb. τολμᾶν audere assem. sup. cloz I. 345. 366. 680. ostrom. sborn. vita-theod. zap. 2. 2. 125. izv. 504. **съм-** šiš. 61. **съмѣшн** zlatostr. -vost. 2. 44. mat. 13. **см-** prol.-rad. **како съмѣѣшн къ томѹ кожьствьномѹ комъканию пристѫпити**; sborn. **къ ли ты съмѣлъ пристоупити. аште бы** etc. sborn. **не съмѣю възирати на небо очима** izv. 598. **съмѣста** bus. 780. rum. **сѣмѣцъ** elatus cf. **смѣти**.

съмѣшати -аѭ -аѣшн vb. μίσγειν, συμμίσγειν ἀναφύρειν commiscere sup. men.-leop. men.-mih. sborn. ioann. proph. chrys.-lab. - **сѧ** zak.-serb. chrys.-lab. cloz I. 101. 533. bus. 152. misc.-šaf. **съ ними съмѣшали сѧ** sborn. coire krmč.-mih. misc.

съмѣшение n. φόραμα, μίγμα, σύμμιγμα, συνάφεια commistio ostrom. šiš. 61. proph. **š.-gl.** 47. prol.-rad. **смѣш-** mat. 34. chron. **смнш-** mat. 34. **плътьско съмѣш-** men.-vuk. **сластьно -** prol.-matt. **потъкъшн къ -нню** prol.-rad. **съсм-** pan.

съмѣшивати -аѭ -аѣшн vb. miscere **каждениа, рече, съ(мѣ)шиваѭть** izv. bus. 662. e russ.

съмѧсти -тѫ -тѣшн vb. ταράττειν, διαταράττειν turbare sup. proph. prol.-vuk. cloz II. 40. krmč.-mih chron. - **домь отьчь** misc.-šaf. 142. **простнѣ своѣѣ съматъ и** izv. 473. **съмасъ** aor. glag. commiscere **съматъ съ медъмь** vita-

theod. - сѧ ταράττεσθαι snp. ostrom. διαταράττεσθαι ostrom. ϑορυβεῖσθαι turbari prol.-mart. izv. 468. proph. isaak. mat. 33. 42. greg.-lab chron. s.-gl. 75. стрѣхомь смете сѧ sabb. 212. rum. смнитеск: смѣкы daniĕ.. quod psl. sonaret съмѧшта.

съмѧтати -аѥ -аѥшн vb. turbare sabb.-typ. proph. сметле чьтенне sabb.-typ.

съмѧтѣнне n. ταραχή turbatio ant. vita-theod. hom.-mih. leont. krmč.-mih. misc.-šaf. mat. 24. per. 69. chron. ber. бѣ-съмѧтенны ἀταράχως. ἀπερισπάστως antch.

съмѧтовати -ѹѭ -ѹѥшн vb. turbare - плькы chrys.-lab.

съмѧтьно adv. turbate не по съставоу нн по чиноу. но смятно spec. 35

съмѫдростьникъ m. concors prol.-mart

съмѫдрьникъ m. σύμφρων concors prol.-mart.

съмѫдрьствовати -воуѭ -воуѥшн vb. consentire prol.-mart. pat.-šaf.

съмѫдрьствьникъ m. σύμφρων concors.

съмѫтѣнне v. **съмѫшѣнне**.

съмѫтитель m. turbans prol. chrys.-lab.

съмѫтити -штѫ -тнши vb. ταράσσειν turbare men.-vuk. greg.-lab. sup. leont. bus. 274. аште и сънъ тѫ съмоутитъ svjat съмоутншл и (мнръ) psalt.-int -saec. xn. συγχεῖν confundere дл не смоуштоу послоуѭхатаемъ ѣна μὴ συγχέω τὸν ἀκροατήν zlatostr.-saec. xvi. - братню zak.-serb. мнтѫ аще попрощнть и смоутнть братнѥ pat. 323. - сѧ matth. 14. 26. -mat. 57. διαπορεῖν angi men.-vuk. greg.-mon сѧ- sup. pol. smęcić, smucić lit. smutiti.

съмѫтъ m. turbatio ephr.-belg. σύμφορσις commixtio безъ всего смаза и нзмоута - συναλοιφῆς καὶ συμφόρσεως io.-dam.

съмѫтьникъ m. qui turbat - мнроу ephr.-belg.

съмѫченникъ m. qui una martyr est gr. συμμάρτυρ.

съмѫшѣнне n. turbatio sup.

съмѫшѣтати -аѥ -аѥшн vb. ταράττειν turbare sup. ant. izv. 474. leont. krmč.-mih. chron. greg.-mon. ber. ѩкоже вѣтрн овогда оубо сънадь тнхости ради, овогда же глоубнноу морьскоую съмоущаютъ ὥσπερ οἱ ἄνεμοί ποτε μὲν τὴν ἐπιπολὴν διὰ τὸ γαληνόν etc. io.-clim. молитвоу нх каломь богатства съмоуштаемоу sabb. 116. съмѫшѣтаѥма водъı мъногъı izv. 468. - оумь misc.-serb. хухăн miscere op. 2. 2. 28. - сѧ isaak. cloz II. 68. συγχεῖσθαι confundi

съмѫщлѣ сѧ слъзами συγχέομαι δάκρυσιν greg.-naz. **не смоущайте сѧ** izv. 698.

съмѫштѣнне n. τάραχος, ταραχή turbatio hom.-mih. **-нны глдь** misc.-šaf. **карькы н -нны** sabb.-typ. 12. **съмоутнне** pat.

съналѣдовати -доуѭ -доуѥшн vb. custodire **снадовати н створнти фолѧсѣоваті καὶ ποιεῖν** ies.-nav. 1 7. -vost.

съналѣдѣвати -аѭ -аѥшн vb. περιποιεῖσθαι acquirere; φυλάσσειν custodire proph. διατηρεῖν observare **правьдоу** - pent.-mih. adde **о громогласномь томь шнканнн дроугда снадѣваютъ** psl. 1494. **сѧ** svjat.-op. 2. 2. 377. **пралъда съналѣдѣваѥтъ сѧ** svjat.

съналѣдѣнне n. περιποίησις acquisitio op. 2. 1. 172.

съналѣдѣти -ждѫ -дншн vb. περιποιεῖσθαι eluerari, acquirere greg.-naz. prol. triod. observare sup. salvare sup. 8. φυλάττειν, διαφυλάττειν custodire sup. 238. proph. krus. hom.-mih. - **заповѣдь** hom -mih. adde antch. **тъ васъ съналѣдн отъ пронъзнвалго безъ вѣдъı** vita-theod. - **стадо** sim. II. 8: nota **-дѣющн** sabb. 68. - **сѧ** bus. 268. φυλάσσεσθαι cavere mat. 50. **съналѣжоу глаголати** φυλάξω λαλῆσαι num. 23. 12. -vost. **съналди сѧ сказати** ѩ **что** φύλαξαι mich. 7. 5. -vost. σώζεσθαι servari op. 2 2. 379. čech snabděti.

съналѣждати -аѭ -аѥшн vb φυλάσσειν custodire pent.-mih. **съналѣждающе садъ** φυλάσσων τὸ φύτευμα esai. 60. 21. -vost. τηρεῖν servare **аще заповѣдн его съналѣжаѥмъ** l. io. 2. 3. -vost.

съналѣждѣвати -аѭ -аѥшн vb. servare **матерь младенцекоу снабѫѣваѥтъ** psl. 1494.

сънадь f. ἐπιπολή superficies **овогда оубо сънадь, овогда же глоубнноу морьскоую** io.-clim.

сънадьнъ adj. qui in superficie est **сънадьное оума** τὴν ἐπιπολὴν τοῦ νοὸς io.-clim. cf. pol. snadny.

сънаждение n. σύμβλημα coniunctio parem. 1370. **сънаженнне добро ѥсть** esai. 41. 7. -parem 1271.

сънарнцати -аѭ -аѥшн vb. una compellare **виноградъ землю н мнръ -летъ** tur.

сънаслѣдьникъ m. συγκληρονόμος coheres hom.-mih. 131. **сънаслѣдьница** f. coheres hom.-mih. 131. **сънаслѣдьнъ** adj. συγκληρονόμος coheres -дьнь antch.

съналѣдьствовати -коуѭ -коуѣшн vb. coheredem esse chrys.-lab.

съналстольникъ m. una throno insidens prol. prol.-cip. gr. σύνθρονος; διάδοχος successor pyrg. adde prol.-mart.

сънаходити -ждѫ -дѣши vb. γιγνώσκειν noscere men.-vuk. prol.-lab. δέχεσθαι excipere **не сънаходивъ закланїе** οὐκ ἀηδῶς δεξάμενος τὴν σφαγήν prol.-mart. - **сѧ:** -**дн сѧ бывъшїе** men.-leop. 111. -**дн се ѥка** chrys.-lab. serb. snahoditi invenire živ. 149.

съначрътовати -кѫ -кѹѣшн vb. σοχηματίζειν conformare -чрт- op. 2. 2. 341.

сънѣмати v. **сънимати.**

сънѣмошти сѧ -гѫ сѧ -жеши сѧ vb. torpedine capi bus. 335. **ꙗко снемогла сѧ ѥѵ, а не оумѣрла** ὅτι κάτοχος ἐγένετο, καὶ οὐκ ἀπέθανε ev.-int. 1434.

сънинаглѣдати сѧ -аѭ сѧ -аѣшн сѧ vb. aspectu non satiari **аште доброобразьныхъ личесъ не съненаглѣдаѥши** svjat.

сънесѣнїе n. deductio prol.

сънести -сѫ -сеши vb. deferre chrys.-frag. κατάγειν deducere sup. - **шйцѣ** misc. 13. bus. 336. **отъ цркве** - sabb. 33. **къ проваств сънесень** chrys.-lab. **къ послѣдньемоу часоу сънесень бысть** leont. **хоромовъ нѣскольско снесло и зъ основанья** chron. l. 208. 35. colligere krmč.-mih.

сънижати -аѭ -аѣши vb. deiicere.

съниженїе n. κατάβασις descensus pyrg.-prol.

сънижнй adj. comparat. inferior **со снишшнми себе брани не въздвизай** bos. 647: vocabnlum dubium.

сънижити -жѫ -жѣши vb. humilem reddere misc.

сънизвлачити -чѫ -чѣши vb. simul deducere dioptr.

сънизврѣшти -гѫ -жеши vb. una deiicere ioann.

сънизити -жѫ -зѣши vb. deducere prol. **доуша его сънизитъ сѧ о доуши его** ἐκχρέμαται gen. 44. -peut.-mih. 30. -**жень** κάτοχος pyrg. - **сѧ** misc.

сънизложити -жѫ -жѣши vb. simul deducere pan

сънизъшьд- v. **съншьд-.**

съникнжти -нѫ -нѣши vb. διακύπτειν prospicere - **съ некесьныхъ** hom.-mih.

сънимати, сънѣмлѭ, сънѣмлѣшн vb. συμβιβάζειν iungere vost. 2. 118. šiš. 145. **ѣѣи ligare жилѣзы сънимана цркъвь** δεδεμένη men.-mih. **сънѣмлѣмо** šiš. 145. vost. 2. 118. συγκλείειν concludere **златомь снѣмань** 3. reg. 10. 21. -krš. τεταμένος esth. l. 6. -mat. 53. adde chron. l. 102. 28; 168. 6. demere - **съ себе мантиꙗ** nomoc.-bulg. - **сѧ** nicol. **сунѣрхесѳаи** convenire **сънѣмлѣте сѧ** šiš. 86.

сънисканїе n. ποριςμός acquisitio šiš. 168. ant. triod. domet. ber.

сънискати -скѫ -скѣшн vb. θησαυρίζειν colligere, acquirere ant. triod. int. isaak. typ.-chil. sabb. l. chron. bus. 745. **не снискавый ѧтѣмъ** op. 2. 2. 263. exquirere mon.-serb. - **сѧ: добра дѣла съ трогдомь съниска́ютъ сѧ** nicod.

сънисковати -кѹѭ -кѹѣшн vb. colligere.

сънисхождти -ждѫ -дѣши vb. simul descendere prol.-mart. cf.gr. συγκαταβαίνειν.

сънити -ндѫ -ндѣши vb. καταβαίνειν, κατέρχεσθαι, κατιέναι descendere ostrom. sup. krmč. 39. šiš. 23. 27. cloz I. 809. chron. **сниде** sup. **синдоу** aor. šiš. 23. **синдѣаше** sup. **снидеть долокъ** bus. 690. **съниде дъждь** vita-theod. **съниде отъ онѣдоу** dioptr. - **сѧ** συνέρχεσθαι convenire ostrom. sup. chron. **сьниде сѧ обоюе** συνῆλθον ἀμφότερα hom.-mih. **сънидоше сѧ на послоужение матере господне** hom.-mih. **въ единоу волю снити сѧ** krmč.-mih. **снити сѧ на поклонение богомь** prol.-rad. 58. μίσγεσθαι coire esai. 36. 8. -proph.

сънитие n. concursus sup. 79. domet. - **ратное** ok. 57. κατάβασις descensio sup. 337. 347. pat. cloz I. 754. 795. hom.-mih. adde antch. **пригладахъ въ сънитие христово** izv. 468. συγκατάβασις comitas men.-vuk.

съницати -аѭ -аѣши vb. inspicere pat. 275.

съничавъ adj. -**ва** -**жена** meretrix antch. **ни срѣчай жены съничавы, и отъкрати очи отъ жены красны** krmč.-saec. xvi: male **не срѣтай жены сѣничавы** mulieri meretrici ant.-vost. **жена сѣничава** ἑταιριζομένη op. 2. 2. 264.

съничати -чѫ -чѣши vb. pronum esse **за ние съничащи ради доуша низоу съмѣрнѣть сѧ, да и съкъзнесеть ничащие низоу грѣхомь** greg.-naz. **крачи зазьрить нѣкъто, за ние съничить въ страсти и смрадъ трьпить** greg.-naz.

съншьд- simul descendere **συναναχθεὶς -дь прѣльсти** prol.-mart. **сънизъшьдъ** men.-leop. **снизшедъ** bus. 698.

сънище n. ἐνύπνιον somnium šiš. 4. barl. ant. dial. io.-sin. men.-mih. misc.-šaf. krmč.-mih. lavr.-op. 31. **сѣнья** op. 2. 2. 371.

сонне bon. **сонъ** antch. **сънье**; **о сънинѣхъ** antch. **сънни видѣнїи** ἐνυπνιαζόμενοι šiš. 216. **сънъ** svjat.

сънованїемъ adj. ὀνειροπολούμενος qui somnia interpretatur antch.

сънованїе n. ἐνυπνιαστής somniator pent.-mih. ber.

сънованїя m. somniator **се сънованїа онъ идетъ** ἰδοὺ ὁ ἐνυπνιαστὴς ἐκεῖνος ἔρχεται gen. 37 19. -vost.

сънованъ adj. ἐνυπνίου somnii dial.

сънозити -жѫ -зиши vb. pungere **тѣрпѣемь сноженъ кыхъ** psalt.-saec. xiv. -vost. pol. snoza querholz cf. **съноѫзити, сънѣсти.**

сънорити -рѭ -рити vb κατάγειν deducere op. 2. 2. 54. ἀπορρίπτειν abiicere sup. 286. πλοηγεῖν laedere sup. cf. **съноѫрити.**

съносити -шѫ -сиши vb. deorsum ferre io.-sin. int. **долѣ** - chrys.-duš. **не съношено рождено** nomoe.-bulg. **егда сносить алконостъ шйца** bus. 688. **въ сѣкѣ ѥресь сносеща** prol.-mih.

съносъказанїе n. interpretatio somniorum pent.-mih.

съносѫдьць m. qui somnia interpretatur ex. gr. ὀνειροκρίτης.

сънотворьникъ m. somnia faciens hom.-mih. 34

съноѫздьство n. vehiculum greg.-naz.

съноѫзинъ v. **съноѫзьнъ.**

съноѫзити -жѫ -зиши vb. fodere **божьствеными сконми глаголы арша съноѫзи** vost. **ороужиемъ арневымъ арна съноѫзи** vost.

съноѫзьникъ m. ἀναβάτης qui equum conscendit **на тѣхъ сънѣзники боудете** ἐπὶ κούφοις ἀναβάταις ἐσόμεθα esai. 30. 16. -vost. georg. proph. ἱππεύς equus krk. op. 1. 40. adde ber. chron. 1. 245. 32.

съноѫзьница f. ἅρμα currus prol.-mart. adde bor. xvm. men.-leop. **-дн-** ber.

съноѫзьничь adj. poss. aurigae men.-mih.

съноѫзьнъ adj. ἐνωμίδος, recte bigis insidens **и се самъ градѣть съноѫзнъ моужь** ἀναβάτης ξυνωρίδος esai 21. 9. -vost. ἱπταζόμενος equo insidens **конѣники сънѣзны на коних'ъ** ἱππεῖς ἱπταζόμενοι ἐφ' ἵππων iez. 23. 6. -vost. adde mat 50. - **конь** zis. sof. 19. **-зни** sup. 67. **сноѫзиныі войскыа** per. xliv. **нерій съноѫздьнъ** izv. 485.

съноѫзьнъць m. ἱππεύς eques kruš. op. 2. 2. 460. prol. dioptr. ber. **ты окрѣпѣшин ма, ѩкоже сноѫзнець конь** ὥσπερ ἱππεὺς τὸν ἵππον dioptr.-vost. - **конь** vost. 1. 155.

съноѫзьнъствовати -коуѭ -коуѥшн vb. ἱππηλατεῖν equitare **сънѣзн-** op 2. 2. 54. ἡνιοχεῖν aurigare **сноѫзн-** op. 2. 2. 117.

съноѫзьство n. ὄχημα currus **сноѫз-** op 2. 2. 80.

съноѫзьствовати -коуѭ -коуѥшн vb. ἱππηλατεῖν equitare **сънѣзьствока на нѣко** ἱππηλατεῖ τὸν οὐρανόν in coelum raptus est cyr.-hier. ἡνιοχεῖν aurigare hom.-mih. 207.

съноѫрити -рѭ -рити vb. abiicere sup. χρημνίζειν praecipitare **сн-** op. 2. 2. 205. cf. **сънорити**

сънъ m. ὕπνος somnus sup. bus. 181. **сонъ** bon ὑπνίου somnium ant. ὅραμα visio men.-vuk. **сѣны видѣти** ἐνυπνιάζεσθαι esai. 56. 10. -proph. **сонь забышна** pat.-mih. 129. sg. g. **сѣноу** cloz lk. 8. pl. i. **сноы** prol.-mart. nsl. sen meg. lex. **san** lex. sanja somnium bulg. **sъn** serb. san; sanežljiv stul. lit. sapnas celt.-arm. hun Ebel 111. arm. **ǫun** ztschr. 2. 135. beitr. 2. 164; rad. **sъn.**

сънъливъ adj. ὑπνηλός somnolentus men.-mih. pat. triod. misc. bulg. **sънliv** milad. 187.

сънѣсти сѧ -зѫ сѧ -зени сѧ vb. demitti **нѣкто отъ богатыхъ снезь сѧ и дрѫхлъ ндише** σύτινος, κατηφής tristis, dejecto animo zlatostr.-saec. xvi. **дрѫхла нан сънѣзѣша сѧ на окѣдѣ сѣдаща** vita-theod.

сънѣмникъ m. qui in concilio est meth. 3.

сънѣмница f. συναγωγή conventus triod.

сънѣмништа n. συναγωγή conventus ostrom. antch. nicol š.-gl. 51. chron. 1. 35. **отъ сънѣмницѣ нждеѭтъ къ** ἀποσυναγώγους ποιήσουσιν ἡμᾶς ostrom.

сънѣмъ m. συνέδριον concilium ostrom. cloz l. 103. ant.-hom. συναγωγή, σύναξις, σύνταγμα conventus ostrom. sup. proph. σύστημα irm. **дѣмъ** populus num. 1. 20. -pent.-mih adde sup. per. 57. 23; 71. 30. chron. 1. 101. 148. 153. 180. 192. 194. 209. **сънѣмъ** bon. **сънѣмъ** bon. **сонѣмъ** bon. **соймъ** chron. nsl. senjem nundinae habd. semenj lex. k semni lex. sejmarji; semnjovati lex. croat. semenj Veglia čech. sněm oserb. sejm: deriva a **съ-нм.**

сънѣмьство n. ἐπισυναγωγή conventus op 2. 1. 165. **не оставлюще сънѣмьства своего** μὴ ἐγκαταλείποντες τὴν ἐπισυναγωγὴν ἑαυτῶν šiš. 224.

сънѣнникъ adj. ὑπνώδης somnolentus io.-clim.: forma dubia.

сънъникъ m. ὀνειροκρίτης somniator nov.
сънъкъ adj. somni man. 71. somnii къ **сънъноуолмоу** сказателю **течьши** svjat. - **сказателѣ** bus. 274. **сънно** **ꙗвлѣнїе, сънно ѥвд҃ѣнїе** sabb. 206.
сънѣданиѥ n. ἐδωδή comestura ant.
сънѣдателънъ adj. comedens.
сънѣдати -аѭ -аѥши vb. κατεσθίειν comedere šiš. 122. sup. prol. triod. zak.-serb. dial.-šaf. pent.-mih. men.-vuk. chrys.-frag. chron. къ **вечероу снѣдаѥмꙋ** typ.-šaf κατανέμεσθαι depasci sup. 180.
сънѣдениѥ n. comestura sup. pat. chrys.-lab. dial.-šaf.
сънѣдомъ adj. βρώσιμος edulis men.-vuk. nom.-mik. 62.
сънѣдоватн -доѹѣ -доѹѥши vb. comedere **красна снѣдоуѥте** misc. 36.
сънѣдотворьць m. opsonia parans.
сънѣдь f. ἔδεσμα, βρῶσις cibus prol.-rad. sup. cloz I. 595. greg.-naz. chron. ἑστίασις epulum prol.-rad. **снѣдь рѣцѣ** и **огню** быѣть ok. 56.
сънѣдънъ adj. βρώσιμος, προσφάγιος edulis ostrom. pat.-mih. krmč.-mih. misc.-šaf. **-но врашьно** vita-theod. **доволна соуть домовн на снѣдно** bus. 414.
сънѣсти -нѣмь -нѣси vb. ἐσθίειν, κατεσθίειν comedere typ.-chil. antch. chron. - **по малоу** typ.-chil. **аще къто сънѣсть** ἐάν τις φάγῃ ostrom. **изноуритн, снрѣчь снѣ(с)ти** nom.-mik. 70. **закыхъ сънѣсти хлѣба моего** izv. 492. **сънѣ** aor. š.-gl. 65. **сънѣшꙗ** glag.
сънѧти, сънѣмѫ, сънѣмѣши vb. ἀφαιρεῖν demere **сънѣмли клобоукъ** vost. I. 342. καθαιρεῖν deponere, deducere sup. - **си** ἀποδύεσθαι exuere sup. adde prol.-mart. chron. **сънемъше** sup. 83. 89. **сънѣмъ** 344. **сънѣмѣте** (pro **сънѣмѣте**) **титлоу** leont. **сънѣмь обитъ** и **къ полѹношиѣ** καθελὼν αὐτὸν ἐνεῖλησε τῇ σανδόνι ostrom. **сънѧтъ оуброусъ** съ **главы** nomoc.-bulg. **съмни (сънѣмни) отъ себе рнзѫ** chrys.-frag. **сънн желѣза** съ **ногоу** его vita-theod. **сънимѣте** его **таготы, ѥже** на **нихъ** възложисте par. **сѣне** съ **себе вѣдро** pent.-mih. **сънѣмъше** кокчежьцѣ съ **шъй свойхъ** izv. 596. **сънати** и съ **дрѣва** izv. 483. - **сѧ** καταφέρεσθαι - **къ глоубиноу злобы** hom.-mih. colligere - **сѧ** συλλαμβάνεσθαι comprehendi sup. συντρέχειν concurrere sup. adde chron. **сънмоуть се** š.-gl. 78. συνέρχεσθαι, συνάγεσθαι convenire **прѣжде** даже **не сънѧста сѧ** πρὶν ἢ συνελθεῖν αὐτούς ostrom. **егда сънѣмоуть сѧ людѥ** къ **коупѣ** ἐν τῷ συναθῆναι λαοὺς ἐπὶ τὸ αὐτό psalt.-saec. xiv. **сънѣмѣмъ сѧ вѣрьнии мъıслью ко нѣрданьскимъ кодамъ** stichir.-saec. xiv.
сънатиѥ n. σύλληψις conceptio svjat.-op. 2. 2. 386. coniunctio ant.-hom. ἐπισυναγωγή conventus, concilium šiš. 158. συνέδριον ev. 1372. ev.-buc. **прѣдадетъ вы** въ **снетиѣ** и **на сънѣмишиıхъ** nicol. op. 1. 142. op. 2. 1. 172. pat.-mih. ἀνάχυσις confusio šiš. 197. adde bus. 267. 269.
съоблистати -аѭ -аѥши vb. καταλάμπειν collustrare **вечерьнаа съоблиста** prol.-rad. 72.
съоборити -рѫ -рѧши vb. καθαιρεῖν evertere **сок-** prol.-mart.
съобразовати -оѹѫ -оѹѥши vb. συσχηματίζειν conformare šiš. 81. ant. int. chrys.-lab. - **сѧ** šiš. 140. chrys.-lab.
съобразьнъ adj. σύμφυτος similis šiš. 54. 229. ant. int. σύμμορφος conformis sup 366. - **тѣлоу** šiš. 238. adde - **съмрьти** op. 2. 2. 62. **не сообразна ни слична** izv. 698.
съобращатн сѧ -аѭ сѧ -аѥши сѧ vb. versari cum aliquo chrys.-lab. - **нѣцѣ-ми** isaak.
съобꙑчънъ adj. συνήθης consuetus men.-vuk.
съобштати -аѭ -аѥши vb. communicare - **сѧ комоу** isaak.
съобштѣниѥ n. communicatio izv. 615. ber.
съобштити -штѫ -штиши vb. communicare int.
съобштьнникъ m. κοινωνός, συγκοινωνός particeps ant. šiš. 134. 245. sim. I. 13. 14. cyr. 30. sabb. 77. bor.-17.
съобштьница f. particeps.
съобштънъ adj. communis danič.
съокѣдовати -доуѭ -доуѥши vb. una prandere int. 286.
съокѣдьникъ m. συνέστιος convictor man. adde sabb. 129. 200. int.
съобязати -аѭ -аѥши vb. colligare ber.
съодолѣти -лѣѭ -лѣѥши vb. νικᾶν vincere - **комоу** int. prol.-cip. cf. **съодол-**.
съодолѣвати -ваѭ -ваѥши vb. καταχωρεύειν vincere prol.-mart.
съодолѣниие n. νίκη victoria prol.-mart.
съодолѣти -лѣѭ -лѣѥши vb. vincere prol.-mart. **брань съодолѣла бысть** prol.-mart. ἐνισχύειν invalescere **гладъ съодолѣ на земли** ὁ λιμὸς ἐνίσχυσεν ἐπὶ

τῆς γῆς gen. 43. 1. -vost. ико сходолѣаъ бѣаше гладъ на земли ὅτι ἐνίσχυσεν ὁ λιμὸς ἐπὶ τῆς γῆς gen. 12. 10. -vost.

сходѣти -дѣжд -дѣждеш vb. exuere -дѣлъ мя есн одеждь tur. - ся: сходѣжди се законьныхъ роубь men.-mih. 22.

съожившити -влѫ -виши vb. una vitam reddere.

съожившетворити -рѫ -рѣши vb. una vitam reddere.

съоружение n. armare ber.

съоружити -жѫ -жиши vb. armare par.

съострити -рѫ -рѣши vb. acuere, uti videtur якоже и ржди съострите желѣзный блѣскъ и свѣтльство svjat.

съосѣнити -нѭ -нѣши vb. obumbrare.

съосѫждениикъ m. simul condemnatus ioann. pat.-mih.

съотварити -рѫ -рѣши vb. sensus dubius: огнѣмь - въ очищение скврьнаного злата men.-mih. 167: thema тварь.

съотицати -чѫ -чѣши vb. tumere съотичеща chrys.-lab.

съотъвращение n. vertere ber.

съотъстѫпити -плѭ -пиши vb. simul deficere danič.

съотъсѣщи -кѫ -чѣши vb. una abscindere - страсти

съп- v. сопти.

съпавати -вѫ -вѣеши vb. dormire спаваты mir. hom.-mik. 72. serb. spavati.

съпадати -аѭ -аѣши vb. καταπίπτειν decidere oct. krmč. 48. proph. sup. 82. int - ся chron. вьси съпадающемъ са или съ стѣны или съ коня sborn.

съпадение n. decidere vost. I. 129.

съпадѣти -ѣ -ѣши vb. decidere trêb. alex.-mih. - ся.

съпадъкъ m. hereditas спадокъ azbuk.

съпазити -жѫ -зиши vb. observare prol. ἀνιχνεύεσθαι indagare men.-vuk.

съпакостити -щѫ -стиши vb. damnum inferre - комоу крнč.-mih. чьто вы -стиуъ; chrys.-lab. что ономоу спакости ницета; pat. 247. prol.-rad. 110.

съпални adj. ad dormiendum aptus гридню спальноую e russ. vost. I. 183.

съпаление n. adustio вара - prol.-lab.

съпание n. ὕπνος somnus ant. antch. pat. prol. io.-sin. prol.-cip. prol.-lab. men.-mih. alex.-mih. 169. pent.-mih. chron. леже къ спанию ἀνεκλίθη πρὸς ὕπνον men.-vuk. не послыше о снѣ спанию ихъ men.-mih. 141.

съпасати -аѭ -аѣши vb. σώζειν servare ostrom. šiš. 217. ant. sup. bon. cloz I 108. glag. chron. сп- sup. - ся op. 2. 1. 138. сп- sup. chron. zpazal nèdela fris.

съпасение n. σωτηρία salus sup. svjat. -нье cloz I. 484. 539. 848. сп- sup. chron. zcepasgenige fris.

съпасенъ v. съпасьнъ.

съпасеньнъ adj. salutis спасеньно дѣло lit.-mih.

съпаситель m. σωτήρ salvator cloz I. 35. šiš. 255. sup. hom.-mih. izv. 603. š.-gl. 91. zpasitel fris.

съпасительнъ adj. σωτήριος salutaris šiš. 245. sbor. š.-gl. 91.

съпасительство n. salus hom.-mih.

съпасителѥвъ adj. poss. salvatoris hom.-mih. int.

съпасити v. съпасти.

съпасокъ adj. poss. сп- salvatoris sup. chrys.-lab. hom.-šaf. typ.-chil. ephr. int. - дома lit.-mih. заповѣдемь съпасовомь sup. 396. 16. bulg. spasov den milad. 6.

съпасоносьнъ adj. salutifer glag.

съпасти -дѫ -дѣши vb. συμπίπτειν concidere съпаде лице ей prol.-rad. πίπτειν, ἐκπίπτειν decidere ostrom. šiš. 26. strum. sup. hom.-mih. ex. dial. prol. ephr. chron. съ выше - sabb.-typ.121. съпаде савиноу лице men.-mih. greg.-lab. съ коны съпаде men.-mih. - отъ дьржьца hom.-mih. спадоу aor. šiš. 26. спадѫ strum. съпаде капице ираклиево prol.-mih. звѣзды съпадоуть chrys.-lab. - ся bus. 158. men.-vuk. низь - hom.-mih. - долоу hom.-mih. - въспеть pent.-mih. съ коны -; егда ся съ коны съпаде izv. 485.

съпасти -сѫ -сѣши vb. σώζειν servare sup. cloz II. 77. svjat.-mat. 7. инѣхъ иесть съпасль ἄλλους ἔσωσε ostrom. съпасома възвратить мя μετὰ σωτηρίας pent.-mih. zpazi fris. - ся ostrom. sup.: male спасили се соуть sim. I. 10. gr. σκέπτομαι, σκοπή lat. specio, specula ahd. speh-ôm, spâhi scr. spaç, spaçus; paçjâmi curt. 1. 82. 137.

съпасъ m. σωτηρία salus sup. 276. 322. 384. 386. svjat.-op. 2. 2. 392. ex.-op. 2. 1. 13. op. 2. 2. 79. hom.-mih. свой спасъ съдѣловайте τὴν ἑαυτῶν σωτηρίαν κατεργάζεσθε phil. 2. 12. -vost. отндоша отъ него съ спасомъ μετὰ σωτηρίας gen. 26. 31. -vost. накъваниемь мѣрѫ съпасъ svjat σωτήριον salus pent.-mih. σωτήρ salvator šiš. 217. ostrom. cloz I.

126. š.-gl. 46. sup. stichor. šaf.-frag. 35. chron. - **мирьскъ** hom.-mih. mat. 50. **нѣсть сьпасъ ни о комьже развѣ тебѣ** hom.-mih. rum. **испас** festum ascensionis Christi **спасеск**.

съпасьнъ adj. σωτήριος salutaris cloz l. 73. 616. 755 sup. ant. svjat.-mat. 7. **каликъномь и съпасьнъмь печатьмь** greg-naz. **съпасьнъıа страсти дьни** svjat. **-сенѣ** cloz l. 615. irm. **-сно** sup.

съпасьнѣ adv. modo salutari **спасьнѣ** sabb. 132.

съпати, съплѣж, съпишн vb. καθεύδειν, κοιμᾶσθαι dormire cloz l. 760. 789. ostrom. sup. **сномь спить** ichn. **съпью** zlatostr. usl. spati, spim; zasipiti sopire meg. russ. спуть mori (de piscibus) scr. svap; svapnas gr. ὕπνος lat. sopor, somnus lit. sapnas ahd. svêbjan sopire and. svefn pol. spać; śpić, sypiać ztschr. 11. 164. 193. Bopp I. 63. curt. 1. 254. Pott 2. 1. 614. weig. 2. 586. mey. 1. 366.

съпатрити -рѣж -рѣши vb. videre **да спатрить матерь свою; да спатришь всякого человѣка оумирающаго** misc. 41. pol. spatrzyć.

съпепелѣти -лѣѭ -лѣѥши vb. in cinerem redigi **-лѣлъ** alex

съпечаловати -оуѭ -оуѥши vb. condolere krk. alex.

съпикати -ѣаѭ -ѣаѥши vb. ebibere **пиѧница съпиваюцıиь жиютъ** isaak.: forte pro **испив-**.

съпинати -аѭ -аѥши vb. ἐμποδίζειν impedire pyrg. ant.-hom. op. 2. 1. 139. **-кого** chrys.-lab. **-наютъ ны на доброе** op. 2. 2. 24. **никтоже спинаѥть ноз҃ѣ свои, нь раздрѣшены оставлıаѥть** chrys.-lab.

съпиранıе n. rixa dial.-šaf.

съпирати сѧ -аѭ сѧ -аѥши сѧ vb. rixari pat. lavr.-op. 16. chrys.-lab. recusare dial.-šaf. 244. **спираше сѧ къ доуши** op. 2. 2. 450. se excusare **(доуша) спираѥть сѧ** pam. 152.

съпирати -аѭ -аѥши vb. συντρίβειν conterere ant. **ногама -раѥть** antch.

съпирователь m. conviva čet.-min.

съпирьникъ m. conviva alex.

съписанıе n. libellus alex. gr. συγγραμμάτιον.

съписанıе n. συγγραφή, σύγγραμμα scriptum, cautio krmč.-mih dial. sup. **раздѣри -нıа** chrys.-lab. **-нıе** holm.

съписатель m. scriptor pat.-mih. misc. hom.-šaf. men.-vuk. συγγραφάμενος pyrg.

съписателıескъ adj poss. scriptoris dioptr.

съписати -сѣж -саѥши et **-шѫ -шѥши** vb. συγγραφειν conscribere man. krmč.-mih. sup. sabb. 2. hor. 86. chron. - **съвитъкъ** prol.-mart. ἱστορεῖν narrare **брань** - man. **любивъıа списати книгы** spec. 27 **-пьсахъ** bus. 35. **-писано** ex. **-псавъ** cloz l. 711. **-псанъ** sup. 94. describere chron. I. 69. 13.

съписовати -оуѭ -оуѥши vb. conscribere pent.-mih. men.-mih. greg.-mon. γράφειν scribere man.

съпитателıникъ m. socius chrys.-lab.

съпитати -аѭ -аѥши vb. συντρέφειν nutrire men.-vuk. - **сѧ** ἐντρφᾶν op. 2. 1. 115. συντρυφᾶν prol.-rad.

съпитомьць m. qui simul nutritur alex. **-мныи** alex.

съпиштьнъ adj. edulis **ıакоже и брашьно ѥстьствомь съпиштьно, аште въ ıазъствıе оутробѫ, то вьсе погоубı и растьлı, и ѫждеть ıази вина** svjat.

съплавати m. qui simul navigat chrys.-lab.

съплавати -аѭ -аѥши vb. simul navigare συνεκπλεῖν man. 53. misc.-šaf. - **съ кымь** prol.-mart.

съплатати -аѭ -аѥши vb. sarcire **сплатана одежа** vita-theod.

съплатити -шѫ -тиши vb. consuere **ıаже ѥсмь къждо что почитали иногда, тако же ѥсмь съплатили сѧ** ex.-vost. solvere mon.-serb.

съплеменьникъ m. συμφυλέτης tribulis šiš. 151. cloz II. 57.

съплеменьнъ adj. tribulis io.-sin.

съплесканıе n. πλάσμα formatio, figmentum sup 226. πλαστουργία per. xxvii.

съплескати -аѭ -аѥши vb. πλάττειν formare sup. 226. 252. 415. op. 2. 2. 27. 41. svjat.-op. 2. 2. 397. **-плѣск-** mat. 19.

съплести -тѫ -тиши vb. συνδεῖν colligare pent.-mih. συγκλώθειν connectere men.-mih. πλέκειν plectere prol.-mart. προσεπιπλέκειν connectere men.-vuk. adde op. 2. 2. 239. bus. 48. 171. - **слово** glasn. 11. 168. **съплетенъ** ἰξοφόρος man.-vost. 1. 427. **съплетенъ** constans sup. 234. 13. **испо-** sup. 201. 268. - **сѧ:** - **комоу** isaak. - **сь соупостатомь** prol.-gr. **сплести сѧ сь женою** ἐν συμπλοκῇ (εἶναι) in complexu krmč.-mih. **съплетша сѧ съ женою** izv. 660. **ıеста съплетша сѧ къ себѣ** izv. 660. **исплести** συμπλέκειν connectere chrys.-lab. **испласти повѣсть** men.-mih. - **розъ** men.-leop. - **вѣнıць** laz. hom.-mih. men.-mih. - **плѣнıць** hom. - **ıакы-златоу плѣнıцоу** men.-mih.

сплетение n. συμπλοκή connexio men.-vuk. prol.-rad. isaak adde prol.-mart. pugna misc.-šaf. **придъıй вълноу на сплетение копътьцемь** vita-theod. **сплетень и сѣтьи** συμπλοκαὶς καὶ πάγιον antch. coitus misc.-šaf.

сплетъкъ m. connexio sup. 34. 8.

сплитати -аѭ -аѥши vb. connectere sup. 109. pat. prol.-rad. cf. -плѣт-

сплоути -плоуѭ -плоуѥши vb. navi devehi prol. - **сѧ** confluere **народь сьıло вѣть сѣ отъ высоудоу** περιῤῥεῖ πανταχόθεν hom.-mih.

сплъзнѫти сѧ -нѫ сѧ -неши сѧ vb delabi **сползиоули сѧ есмь** op. 2. 2. 241

сплѣснивѣти -ѣѭ -ѣѥши vb. mucescere -ник- chir.

сплѣньникъ m. συναιχμάλωτος captivitatis socius šiš. 147.

сплѣньница f. captivitatis socia gr. συναιχμάλωτις.

сплѣтати -аѭ -аѥши vb. συμπλέκειν connectere sup. 317. cloz I. 528. περιπλέκειν š.-gl. 67. adde man. ber. - **власи**; - **пѣснь** prol.-vuk. - **похвалы комоу** sabb. 47. **вѣнце похвалами** - sabb. 122. - **сѧ** io.-sin. ἐμπλέκεσθαι **съ сопротивьными сьплѣтаѥ сѣ** prol.-mart **печалъми** - sabb. 23. coire misc.-šaf. **плътьскы сплѣтаѥ сѣ съ нею** σαρκικῶς συμπλέκεσθαι krmč.-mih. 323. испл- ant. cf -плит-.

сплъсати -шѫ -шеши vb ona saltare pat. nicol. **сплъшить** chron. I 260. 14. **сплъшоу противоу господоу** hom.-mih. 71.

сподоболѣвати -аѭ -аѥши vb. συναλγεῖν condolere antch.

сподоболѣти -ѣѭ -ѣѥши vb συναλγεῖν condolere antch.

сподборьникъ m. socius belli prol.-mih. 125. ber.

сподборьствовати -оуѭ -оуѥши vb. simul belligerare sbor. gr. συνεκπολεμεῖν.

сподобрати -борѫ -борѥши vb συμμαχεῖν in bello adiuvare -коретъ sup. 140. adde sbor.

сподовѣданиѥ n. confessio greg.-naz. io.-clim. historia sup. 396. narratio sup. 411. adde sup. 425. 426. 427.

сподовѣдатель m. confessor vita-theod. men.-vuk.

сподовѣдати -аѭ -аѥши vb ἀπαγγέλλειν nunciare sup. ἐξηγεῖσθαι confiteri io. I. 18. -ev.-novg. διηγεῖσθαι narrare sup. ἐξιστορεῖν enarrare sup. chron. **сподовѣда по тѣньkоу житиѥ иже** prol.-mart. o **сѣѣ самѣ -да ми** leont. **-датъ тече** vita-theod.

сподовѣдокати -доуѭ -доуѥши vb. confiteri men.-mih. narrare danič.

сподовѣдѣти -кѫ -вѣси vb. ἀπαγγέλλειν nunciare pent.-mih. διηγεῖσθαι narrare man. men.-mih. proph. sup. 201. 391. bus 434. bor. I danič. cf. lit. spavėdė.

сподовѣстьникъ m. μανδάτωρ mandator -сти- krmč.-mih.

споганити сѧ -нѭ сѧ -ниши сѧ vb. maculari **аще дѣте сьпоганить сѣ въ великь четвьрътькъ** hom.-lab.

споганьшти -ьѭ -ьѥши vb. simul persequi dial.

сподоглаголникъ m. συνήγορος defensor causae sp- op 2 2 38.

сподогрѣти -грѣѭ -грѣѥши vb. una sepelire int. typ.-chil. **сподогрѣвенъ бѫди радъ** greg.-naz. **сьпогрѣти сѧ** op. 2. 2. 52. **-коуомь сѣ** šiš. 54. 229

сподогрибати -аѭ -аѥши vb. una sepelire dial.-šaf male μαίνειν foedare dial cf -грѣб-

сподогрѣбати сѧ -аѭ сѧ -аѥши сѧ vb. simul sepeliri -грѣб- clim.

спододвигнѫти -нѫ -неши vb. una movere.

спододвижьникъ m. συναγωνιστής certaminis socius men.-vuk domet.

спододвизати сѧ -жѫ сѧ -жѥши сѧ vb. simul certare ant.-hom

спододлѣвати -лѣѭ -лѣѥши vb. vincere prol.-cip. - **комоу** prol.-rad.

спододлѣтель m νικητής victor -лѣ- prol.-rad. 110.

спододлѣти -ѣѭ -ѣѥши vb. vincere men.-buc .

спододобити -блѭ -бити vb. ἀξιοῦν, καταξιοῦν dignum iudicare sup. ant. barl. matth. 11. 16. -saec. xiv. -mat. 35. cloz I. 141. chron. - **чемоу** cloz I. 548. **сподоби ме образа ангелскаго** sim. I. 12. **вѣчьнѣй жизни сподоби** hom.-mih. **сподоби ме доити светыхъ мѣсть, юдоуже си ходиши светни наши отьци** greg.-lab. - **сѧ** bus. 294. chron. - **чемоу** krmč.-mih. **нлнь тое славы сьподоби сѧ** hom.-mih. **дародмь великымь сподобити сѣ** prol.-mih. **сьподобивь сѣ похвалами** hom.-mih. rum. **сподобѣск.**

спододобити -блѭ -бльıѥши vb. dignum indicare isaak. sabb. 105. zak.-serb. -бьıт- sup. -клѣти chrys.-frag - **сѧ** chrys.-lab

спододобление n ὁμοίωμα similitudo

proph. καταξιωθῆναι -ѥнне antch. adde -ѥнье- sup. 422.

съподокънъ adj. eiusdem rei imitator.

съподолѣкати -аѭ -аѥши vb. νικᾶν vincere men.-vuk. prol.-mart.

съподолѣти -лѣѭ -лѣѥши vb. νικᾶν vincere pat.-saf. prol.-mart. – **комоу** men.-vuk.

съподроужьникъ m. συνεπόμενος socius pyrg.

съподъıатие n. σύναρσις copulatio (sic) ant.

съпожидати -аѭ -аѥши vb. συγχαρτερεῖν perseverare men.-vuk.

съпожити -жиѭ -жиѥши vb. συζῆν una vivere sup. isaak. – **съ кымь** prol.-mih. **къроуемъ**, ꙗко и спожиѥмъ **ѥмоу** πιστεύομεν, οτι καὶ συζήσομεν αὐτῳ men. 1441.

съпознавати сѧ -аѭ сѧ -аѥши сѧ vb. nosci **съпознаѥше сѧ съ братьею** bus. 75.

съпонти -оѭ -ѥши vb. iungere 3. reg. 7. 28. -alex.

съпокланѣти -ѣѭ -ѣѥши vb. una colere **спокланѣемъ** pam.

съпокрѣвати -аѭ -аѥши vb. contegere isaak. krk. chrys.-lab.

съпокрѣти -крѣѭ -крѣѥши vb. tegere misc.-saf. – **сѣ съ дроугомь** isaak.

съполагожденіе n. ἀποχή apocha **сполагожениꙗ** op. 2. 1. 152.

съполъ m. ἐπάρυστρις haustrum num. 4. 9. –vost.

съпомагатель m. auxiliator.

съпомагательница f. auxiliatrix.

съпомагати -аѭ -аѥши vb. συμβοηθεῖν adiuvare ant. prol.-mart. συμπνεῖν consentire sup. 140.

съпоминати -аѭ -аѥши vb. meminisse **сп- мон** -serb. **споминакь** mon.-serb.

съпоможиніе n. συμπάθεια adintorium antch.

съпомощи -гѫ -жеши vb. συνεπιοχύειν auxiliari ant. cum dat antch.

съпомощьникъ m. adiutor gr. συμβοηθός.

съпомощьница f. adiutrix.

съпомъııлати -аѭ -аѥши vb. cogitare **коупно** - prol.-mih.

съпомѧнѣти -нѭ -нѣши vb. σώζειν servare **спомна** vost. 2. 22.

съпоманѫти -нѫ -нѣши vb. meminisse prol. adde **сѣпоминовати, сѣпоминоутие** danič. **съпомѧн-**.

съпона f. ἐμπόδισμα impedimentum men.-mih. adde pat isaak. sborn. hom.-mih. bus. 298. pam. sabb. 211. op. 2. 2. 24. men.-leop. bor. ber. **сѣпоноу приѥмь** ѥмποδισθείς men.-mih. **ꙗко нн ѥдина ѥсть сѣпона могоуıиı намъ запати къ молитвѣ** sborn. **безь вьсакое споны отъ грѣха по глаголоу его кьскочнꙋ** sabb. 212. **спона бы кыла спасенію** men.-vuk. **спонъı не творить ѥмоу** vost. 2. 36. **споноу твораxоу посланнымь** greg.-lab. **споноу ѥмоу творештиxъ** sabb. 15. **сѣтвороу сѣпоноу ꙗзыкоу ѥго халиновъ** men.-mih. **ѥсе то сѣ споноу твориıъ** izv. 702. **безь споны** men.-mih. **сѣпоноу твѣрити** svjat.-op. 2. 2. 398. **споноу створоу** bor. xvi. **на споноу, сирѣчь на сотоноу** io.-dam. nsl. spona fessel rib. spone compedes ·habd. rasponkati diffibulare lex. croat. spone compedes verant. čech. spona pol. spona, sponka; spień, szpinka oserb. spona.

съпонести -сѣши vb. συμβαστάζειν simul ferre **съ златомъ четномъ не спонесена боудеть** χρυσῷ καθαρῷ οὐ συμβασταχθήσεται iob 28. 29. -vost.

съпоникнѫти -нѫ -неши vb. inspicere. uti videtur **самь же къ сѣ сѣпоникь** men.-mih. 372.

сънонъкъ m. porticus, sine dubio male: **на спонцѣхъ** ταῖς παραστάσι op. 2. 2. 630 addenda **спонни** in margine pro **вопѣтанна златам на главѣ** op. 2. . 642.

съпопирати -аѭ -аѥши vb. conculcare.

съпоръ m. ῥίχα **держати** - chron. l. 206. 31. russ. **споръ, супоръ** čech. pol. spor **спорити** trigl.

съпорьливъ adj contentiosus alex.

съпоржити сѧ -аѭ сѧ -аѥши сѧ vb. fideiubere nom. mik. 18.

съпоржища f. quae spondet mir.

съпоржьникъ m. sponsor.

съпоржьница f. quae spondet, uti videtur **спороучи-** men. leop. 92.

съпосадити -ждѫ -дѣши vb. una collocare int. **съпосади на небесѣхъ** izv. 460.

съпоѣние n. χαλλιέπεια elegantia sermonis georg. -vost.

сѣпослоужати -аѭ -аѥши vb. simul servire – **комоу** int. 178.

съпослоухокати -хоѭ -хоуѥши vb. συμμαρτυρεῖν una. testem esse **самъ доухъ сѣпослоухоуѥть доухоу нашемоу** αὐτὸ τὸ πνεῦμα συμμαρτυρεῖ τῷ πνεύματι ἡμῶν antch.

сѣпослоушати -ѧж -ѧшн vb. audire sim. I. 11.

сѣпослоушьствовати -коуѭ -коуѥшн vb. συμμαρτυρεῖν una testari šiš. 72.

сѣпослѣдователѣница f. ὀπαδός assecla men.-vuk.

сѣпослѣдовати -доуѭ -доуѥшн vb. una sequi gr. συναχολουθεῖν.

сѣпослѣдьникъ m. συνεπόμενος comes men.-vuk. gr. συναχόλουθος.

сѣпослѣдьница f. quae comitatur prol.-mart. prol.-lab. gr. συναχόλουθος.

сѣпослѣдьствовати -коуѭ -коуѥшн vb. ἀκολουθεῖν, συναχολουθεῖν una sequi men.-vuk.

сѣпособьникъ m. belli socius prol.-cip. συνευδοκῶν men.-vuk. prol.-lab. ἐπινεύων prol.-rad. adde sabb. 76. 127. sabb.-vindob. prol.-mart.

сѣпособьствовати -коуѭ -коуѥшн vb. βοηθεῖν adiuvare men.-vuk. συναίρεσθαι adiuvare man. pugnae socium esse ioann. prol.-cip. συνευδοκεῖν consentire - оувитию prol.-mart. adde sim. I. 16. prol.-mart.

сѣпосп'кшати -шаѭ -шѧѥшн vb. adiuvare isaak.

сѣпосп'кшити -шѫ -шити vb. adiuvare - оуставоу ц'кломоудрыа isaak.

сѣпосп'кшьникъ m. συνεργός adiutor šiš. 73. ant. autch. sup. krmč.-mih. men.-mih. ber.

сѣпосп'кшьница f. adiutrix chrys.-lab. prol.-belg.

сѣпосп'кшьствовати -коуѭ -коуѥшн vb. συναγωνίζεσθαι adiuvare šiš. 96.

сѣпостатъ m. adversarius pat. oct. cozm. hostis sbor. adde ok. 27. clim. cf. сѫп-.

сѣпостатьникъ m. adversarius chrys.-lab.

сѣпостатьница f. quae adversatur prol. gram. 89.

сѣпостатьнъ adj. adversarius сѣпостатьна имоуть дроугъ дроужьнемоу соущю ex.-vost. 1. 216. sabb. 29.

сѣпостигнати -нѫ -нѣшн vb. καταδιώκειν persequi спостигнахъ его κατεδίωκον persequebar pal. 1494. καταντᾶν advenire op. 2. 1. 163. ἰσχύειν valere лице не можеть роука его спостигноути съ овцоу ἐὰν μὴ ἰσχύῃ ἡ χεὶρ αὐτοῦ τὸ ἰσχυὸν εἰς τὸ πρόβατον lev. 5. 7. -vost. adde izv. 428. -ть се παρείδη men.-vuk. prol.-rad.

сѣпостити сѧ -штѫ сѧ -стити сѧ vb. una ieiunare нуненитѣнемь лиі не кыше весловесна сѣпостила се chrys.-lab.

сѣпострадание n. simul affici ant. hom.-mih.

сѣпострадати -ждѫ -ждѣшн vb. συμπάσχειν una affici dial. - комоу isaak. κακοπαθεῖν šiš. 220.

сѣпострадовати -доуѭ -доуѥшн vb. condolere krk. dial.-šaf.

сѣпострадьнъ adj. συμπαθητικός qui condolet antch. -ное συμπαθιστικόν antch.

сѣпостризати -жѫ -ѧѥшн vb. simul tondere sabb.-typ.

сѣпострѣкливъ adj. σχολιός asper не токмо влагъмъ и смотриликымъ, но и спострѣкливымь οὐ μόνον τοῖς ἀγαθοῖς καὶ ἐπιεικέσιν, ἀλλὰ καὶ τοῖς σχολιοῖς 1. petr. 2. 18. -apost.-saec. xiv.

сѣпостьникъ m. qui simul ieiunat sabb. 2. 117. 133. domet.

сѣпосъласти -ѧж -ѧшн vb. deorsum mittere.

сѣпосъпати -плѫ -пити vb. una dormire isaak.

сѣпотроужьдати сѧ -ѧж сѧ -ѧшн сѧ vb. una laborare chron. 1. 15. 4.

сѣпотъкати -каѭ -каѥшн vb. occurrere, uti videtur врагоу - int. 170.

сѣпохвальнъ adj. aeque laudandus моученикомь - sim. I. 26.

сѣпоходити -ждѫ -дити vb. descendere, uti videtur prol.-mih. 255.

сѣпочоувьство n. συναίσθησις una sentire -чюв- io.-eliu.

сѣпоѭние n. σύμβλημα copulatio сѣпоѥние esai. 41. 7. -proph.

сѣправа f. sensus dubius sborn. nsl. sprava vergleich meg. rum. неспракъ rixa.

сѣпракити -кѭ -кити vb. perficere krk.

сѣпракословити -кѭ -кити vb. συνορθοδοξεῖν simul orthodoxum facere men.-vuk.

сѣпражити -жѫ -жити vb. φρύγω frigere спра- шат. 55. сѣпражена пєрта' χίδρα lev. 2. 14. -proph.

сѣпраздьнокати -оуѭ -оуѥшн vb. una festum celebrare pyrg. nom.-mik. 62. gr. συνεορτάζειν.

сѣпраздьньствовати -коуѭ -коуѥшн vb. συνεορτάζειν festum simul celebrare sup. 376.

сѣпратити -штѫ -тити vb. mittere mon.-serb.

сѣпрашати сѧ -ѧж сѧ -ѧшн сѧ vb. interrogare per. 55. 27. - съ кымъ chron. 1. 135.

сѣпрѣкѧзати сѧ -жѫ сѧ -ѧшн сѧ vb. una accedere prol.-rad.

сѣпрѣкѧзати -жѫ -жѣшн vb. una adligare dioptr. chrys.-lab.

съпризвати -зовѫ -зовеши vb. advocare помощь - greg.-mon. 71
съпримати -аѭ -аѥши vb. una excipere.
съпримьникъ m. particeps sup. 94. 122.
съприлагати сѧ -аѭ сѧ -аѥши сѧ vb. applicari къ злобѣ съприлагаѥ сѧ chrys. -lab.
съприличьнъ adj. similis int. 12. 62.
съприличьствовати -воуѭ -воуеши vb. similem esse int.
съприложение n. συγκατάθεσις assensio antch.
съприлѣплѣти -лѣѭ -лѣеши vb. adglutinare - сѧ ioann.
съпримѣсити -шѫ -сиши vb. admiscere - тѣлеси frag.-serb. - сѧ isaak.
съпримѣшати сѧ -аѭ сѧ -аѥши сѧ vb. admisceri къ добродѣтелемь съпримѣшаѥ сѧ chrys.-lab.
съприобьштити -штѫ -штиши vb. communicare gr. συγκοινωνεῖν.
съпривадѣти -ждѫ -виши vb. una advolvi triod.
съприпослоушьствовати -воуѭ -воуѥши vb. συνεπιμαρτυρεῖν una testem esse šiš. 240. op. 2. 1. 166.
съприпражити -жѫ -жеши vb. conjungere.
съпристание n. consensus misc.-šaf.
съпристати -станѫ -станеши vb. consentire - чьмоу misc. šaf.
съпристаѭти -аѭ -аѥши vb. consentire misc.-šaf.
съпристрастие n. commiseratio, qui videtur misc.-šaf.
съприсьносжштьнъ adj. συναϊώνιος coaeternus dial. ok. 58. per. 29. cyr. 29. sabb. 85. 96. 162. -ньнов izv. 436: male ὁμοούσιος irm.
съприсьньникъ m. male συμμέτοχος -сѫщиц anteh.
съприсѣдьникъ m. qui simul adsidet.
съприсѣдѣти -ждѫ -дѣши vb. simul assidere men.-leop.
съпритѣщи -кѫ -чеши vb. simul adcurrere int. 190.
съпритѣкати -аѭ -аѥши vb. simul adcurrere ex.
съпритѧзати -жѫ -заеши vb. attrahere misc.-šaf.
съпричести -чѣтѫ -чѣтеши vb. adnumerare chrys.-lab.
съпричѣтаѭти -аѭ -аѥши vb. adnumerare ber.
съпричѣтьникъ m. clericus латиньскии -ци cyr. 20 cf прич-.
съпричастьствовати воуѭ -воуѥши vb. communicare int. 11
съпричастити сѧ -штѫ сѧ -стиши сѧ vb. participem esse cum gen. int 9.
съпричастьникъ m. συμμέτοχος participans. adde sup. typ.-chil., nota συμπότης convіva prol.-mart.
съпричастьнъ adj. συμμέτοχος particeps ant. int.
съпричаштати сѧ -аѭ сѧ -аѥши сѧ vb. participem esse int. 9.
съприяти -имѫ -имеши vb. una excipere ipat.
съприяние n. συνεκδοχή synecdoche svjat.-op. 2 2. 386. bus. 267 269.
съпрокости -дѫ -дѣши vb. confodere triod.
съпровождати -аѭ -аѥши vb. una comitari mir.
съпрозѧкати -аѭ -аѥши vb. simul germinare dioptr.
съпроповѣдание n. simul praedicare апостоломь - sim. I. 26.
съпропѧти -пьнѫ -пьнеши vb. συσταυροῦν simul crucifigere typ.-chil. съпропьнаадго разбойника τῷ σταυρωθέντι σὺν λῃστῇ anteh.
съпросиати -шѫ -шеши vb. συνεκλάμπειν simul effulgere prol.-mart.
съпрославити -влѫ -виши vb. simul celebrare triod. int. holm. gr. συνδοξάζειν - сѧ greg.-naz.
съпрославлѣти -шѫ -шеши vb. simul celebrare chrys.-lab. pan. isaak. per. 30.
съпросъ m. interrogatio trigl.
съпротивити сѧ -клѫ сѧ -виши сѧ vb. ἀντιοῦσθαι adversari dial.
съпротивѣѭти сѧ -иѭ сѧ -аѥши сѧ vb. ἀντιπίπτειν adversari man. 60.
съпротивлѣение n. adversari int.
съпротивокожьнъ adj. deo inimicus gr. ἀντίθεος.
съпротивокорьць m. adversarius triod. io.-sin. dioptr.-lab. chrys.-lab.
съпротивоборати -борѫ -борѣши vb. pugnare mir.
съпротивоополъчение n. castrorum metatio dioptr.
съпротивоподкижьникъ m. adversarius dioptr.-lab.
съпротивокрѣчие n. contradictio io.-sin. mir. pan. clim.
съпротивосльнъ adj. adversarius nom.-mik. 16.
съпротивословие n contradictio io.-sin. ioann. gr αντιλογία.
съпротивь adv. ἐκ τοῦ ἐναντίου contra ant.

ioann. dioptr. **два храма съпротивьникъ дроугъ дроугоу** соутъ misc.-šaf. 59. - **стати** isaak. - **глаголати** ἀντιλέγειν contradicere men.-vuk. - **рещи** dial.-šaf. - **доубравы** ἀντιλίβανος deut. 1. 7.-pent. mih. **не стань спроти его** bulg.-lab. **спротоу дароу** š.-gl. 96.

съпротивьникъ m. ἀνταγωνιστής adversarius ant.

съпротивьничь adj. poss. adversarii nom.-mik. 69.

съпротивьномждрьнъ adj. adversarius dioptr.-lab.

съпротивьнъ adj. adversarius triod. ἀντικείμενος prol.-rad.

съпротивьство n. adversarium esse misc.-šaf. 162. int. 13.

съпротивж praep contra **възложише рызы съпротивоу лицема** exod. 39. 18. -pent.-mih.

съпротагнжти -нж -неши vb. extendere **плачь -тѣгъше** laz.-vuk.

съпротязати -жж -жеши vb. extendere bns. 925. - **сѧ** dioptr. - **себе** chrys.-lab.

съпрьникъ m. adversarius **съпрьникъ** leont. ber. **съпарникъ дьяволь** chrys.-lab.

съпрьница f. adversaria mon.-serb.

съпрѣбъываніе n. una habitare misc.-šaf. isaak. clim.

съпрѣбъыватель m. qui una habitat men.-vuk. prol.-rad

съпрѣбъывати -ваѭ -ваѣши vb. una habitare, esse sup. ichn. - **моужеви** chrys.-lab.

съпрѣдъстати -станѫ -станеши vb. simul adstare gr. συμπαρίστασθαι.

съпрѣдъстоити -оѭ -оиши vb. συνεῖναι simul esse men.-vuk.

съпрѣимьникъ m. συμμέτοχος particeps **-прѣм-** ant. **-иєм-** κληρονόμος heres hom.-mih.

съпрѣмлѧти сѧ -ѧѭ сѧ -ѧєши сѧ vb. συναπάγεσθαι vulg. consentire **съмѣрениемь съпрѣмлѧюци сѧ** τοῖς ταπεινοῖς συναπαγόμενοι šiš. 68. **-прѣм-** vost. 1. 425. **-прѣмла-** rom. 12. 16. -š.-gl. 89.

съпрѣнніе n. lis gram. 137. rixa leont. krmč.-mih.

съпрѣстольникъ m. qui una throno insidet sabb. 129. prol.-mih. gr. σύνθρονος.

съпрѣстольница f. quae una throno insidet

съпрѣстольнъ adj. σύνθρονος una throno insidens hom.-mih. chrys.-lab. typ.-chil. mir. **доухоу** - sabb. 34

съпрѣсѣдальникъ m. qui una praesidet men.-leop. 145.

съпрѣти сѧ -прѣж сѧ -прѣши сѧ vb. χρίνεσθαι disceptare proph. δικάζεσθαι **съпьрж сѧ** sup. 176. adde hon. men.-vuk. meth. 6. **что мьсти божиа прѣлюттѣ, ли кто съ богомь добль съпрѣти сѧ**; psalt.-int.-saec. xii **о томь словесн съпрѣкше сѧ** meth. 6. **да съпрямь се** chrys.-lab.

съпрѣчьникъ v. **съпрѣимьникъ**.

съпрагнжти -нж -неши vb. coniungere, intendere georg. pat. sup. cf. **съпрашти**

съпражь m. iugum **съпрѣгь привиде юнъчи** prol. cf. **сжпражь**.

съпраженіе n. συζυγία coniugium dial. pat. men.-leop. misc.-šaf. συμπλοκή connexio krmč. 117. **брачно - крмч.-mih.** nota διάζευξις disiunctio prol.-cip. men.-vuk.

съпражь m. ζεῦγος iugum ant.

съпражьнъ adj. ζεύγματος in urbe Opoli prol.-rad.

съпразати -аж -аѣши vb. coniungere, intendere dial. **моуже ки женамь съпразаютъ** chrys.-lab.

съпразовати -оѭ -оуѣши vb. coniungere; intendere dial.

съпрасти -дж -деши vb. connectere **съпрядоше вльноу козичьноую** pent.-mih.

съпратавати -аѭ -аѣши vb. componere **съпратаваѭтъ сватаа** antch.

съпратаніе n. contractio pat. ber. **топлаго съпрѣтаніе възсиаѣютъ** chrys.-lab.

съпратати -аѭ -аѣши vb. συστέλλειν contrahere hom.-mih. pyrg. ant. ἀφανίζειν perdere exod. 12. 15. -pent.-mih. καταστέλλειν sedare - **печаль** men.-mih. 261. καταστέλλειν supprimere sup. 308. ἀναστέλλειν reprimere sup. 261. συγκομίζειν componere ad sepulturam **съпратано бысть свещеньноє его тѣло** prol.-rad 57. κατατιθέναι deponere prol.-cip. **спратана быше тѣлеса** prol.-rad. - **тѣло** per. 101. 15. **лице съпратано** antch. **съпратанно стоупанніе** chrys.-lab. **-таѫ и погрѣбаѫ и** antch. adde men.-mih. chron. 1. 88. 28; 171. 30; 186. 7; 203. 2; 261. 29; 265. 18. - **сѧ** ber. **отъ гоненна** - danič. nsl. spreten geschickt nespret ungestalt metl. spretnost serb spretan exiguus pol. sprzątać abräumen rum. **спрнтти** tenuis.

съпратовати -товаѭ -товаѣши et **-тоуѫ -тоуѣши** vb. συγκομίζειν componere men.-vuk. prol.-rad. 48. ἀναστέλλειν compescere **языкъ -товлѧ** et **-тоуѭ** hom.-mih. - **краны** hom.-mih. - **доушоу**

chrys.-lab. addde ber. pan. **съпрѣтоу-ѥтъ сѧ вѣрию высокомоудрьныхъ кызношениѥ** chrys.-lab. **кѣсъ съпрѧтовалъ сѧ до конъца** io.-sin.

съпрѧтъвати -вльж -вѣѥши vb. componere clim. chron. I. 260. 28.

съпрѧшти -гж -жеши vb. συζευγνύναι coniungere pyrg. men.-vuk. sabb. 128. bus. 167. - **моужеви** prol.-mart. prol.-cip. **съпрѧженъıхъ къ хлакъıмъ** greg.-naz. intendere isaak. **съпрегеше моужеви** prol.-mart. - **сѧ** sup **съпрегъ се женѣ** prol.-mart. **женѣ чьстьнѣ съпрıгъ се** prol.-rad. **съпрѣщи се моужеви** prol.-mart. cf. nsl. spregla macula hung cf. **съпрагнѫти.**

съпржга f. σύζυγος coniux prol.-rad. pat.

съпржгъ m. ζεῦγος iugum **осиий** - dioptr. σύζυγος coniux dial. pat. nom.-lab. **съпроугъ** syjat. socius ioann.

съпржжьница f. σύζυγος, γαμετή coniux man. prol.-rad. dial. georg. io.-sin. misc.-šaf. dial.-šaf. ber.

съпржжьнъ adj. συζύγων coniugum dial. ζεύγματος iugi men.-vuk.

съпржжьство n. coniugium domet. isaak. misc.-šaf.

съписати v. **съпьсати.**

съпоустити -штѫ -стиши vb. καταπέμπειν, καταιβάζειν demittere hom.-mih. pent.-mih. dimittere sup. adde - **на крило** alex.-mih. 6. **въ адъ споущень коудетъ** hom.-mih. ἐπιδεικνύναι - **оумилениѥ** krmč.-mih. **не споусти гнѣва** πρὸς τὸ μὴ ῥῆξαι θυμόν op. 2. 2. 287. coniungere per. 33. 1.

съпоуштати -ѧѭ -ѧѥши vb. demittere **коренииѥ** - io.-clim. **теченииѥ слъзамь низъ очи споущаашие** men.-vuk. prol.-rad. 42. **съпоущаѥмъ** καταφερόμενος qui deorsum fertur proph. - **сѧ** men.-mih.

съпъ m. cumulus **спъı** per. 3. 21. **ико стопень и лѣствица на късходъ небесьнъ каменьнъıи сопъ славьне ти бъıша** men. saec. xiii. **тоутъ столпъ на спѣ, сопъ есть чѣми съ .г. высота его, на спѣ томъ лодъıи .д. мраморены, а на лодъıгахъ тѣхъ постакленъ столпъ** vost. cf. pol. sęp kórnerzehend.

съпътовати -оуѭ -оуѥши vb. quaerere cn- bor. izv. 648.

съпътьнъ v. **спътьнъ.**

съпьсати v. **съписати.**

съпьхание n. comprimere -пх- prol. **отъ съпханъıи рѵбра проклание сѧ** prol.-mart. **поугѫ** pugna -пх- men.-vuk. adde men.-lecp.

съпьхати -ѧѭ -ѧѥши vb. comprimere prol. **петама съпханъıи** prol.-mart. **пѧтама съпханъ** men.-leop. **ногама съпханъ** prol.-mart. **пальцами того съпхаѣше** prol.-mart.

съпьхнѫти -нѫ -нѣши vb. trudere per. 15. 25.

съпѣвати -ѧѭ -ѧѥши vb. concinere.

съпѣти -поѭ -поѥши vb. una canere prol.-cip. **помос.-bulg.** men.-vuk. **съпоюшоу съ ними** prol.-mart. ᾄδειν canere proph. **съпойте** sup. ψάλλειν canere šiš. 91. **съпойте намъ отъ пѣсни(й) сионьскъ** psalt.-int.-saec. xii. λέγειν dicere sup. 313. 13.

съпѧдь f. ἀγκύλη ansa **спеда** exod. 26. 4. -pent.-kruš.: vocabulum dubium.

съпѧтати -ѧѭ -ѧѥши vb. κηδεύειν affinitatem contrahere barl. 240.

съпѧти -пѧнѫ -пѧнеши vb. πεδᾶν compedibus adstringere **спѣть ѥсмь** πεπέδημαι hom.-mih. 208. **спѣти бъıше и падоше** sim. I. 19. adde sabb.-vindob. greg.-lab. izv. 535. ligare **съпѣнъı** part. bon. κάμπτειν curvare kruš. **никтоже не можетъ ѥи ни съпати** bus. 712. **рѣшай съпѧтъıма мѫжьствомъ** sup. 323. 23. **ногама дѣтищю оутробою спетоу скатати створи** hom.-mih. 191. - **сѧ: съпѧнъıшимь сѧ ногамь ихъ** hom.-mih. **аще съпнеть сѧ небо съ землѣ** krk. nsl. spet compoditus habd. spetnica fessel rib. spona spetiti se se continere habd. pol. spona, szpinka cf. **съпона.**

съпѧтьнъ adj. sensus dubius: **лакоти спатны** ἀγκόλας ὀκινθίνας exod. 26. 4. -vost. 1. 390: vocabulum dubium.

съпѫдарь m. custos alex. v. **пѫдарь.**

съпѫтие n. vincula isaak. alex.

съпѫтьникъ m συνεπόμενος assecla man. socius viae dial. domet. leont. chrys.-lab. sabb. 2. ber. - **ѥмоу кѣхъ** hom.-mih.

съпѫтьница f. συνεπαγομένη quae sequitur prol.-cip.

съпѫтьнъ adj. ad iter necessarius **спсут** - alex.

съпѫтьство n. itineris societas ioann. gr. συνοδία.

съпѫтьствовати -оуѭ -оуѥши vb. una iter facere pat. gr. συνοδεύειν.

съпѫтьшьствовати -оуѭ -оуѥши vb. συμπορεύεσθαι una iter facere men.-vuk nom.-mik. 152. **-теш-** krk.

съпѫтьшьствьникъ m. viae socius mir.

съракотъникъ m. conservus krmč.-mih. gr. σύνδουλος

съработъница f. conserva.

съракънъ adj. conservus chrys.-lab. **не имами отъ съракынъхъ тѣхъ осоудити** chrys.-lab. **съракына хытрости попоущлывши** chrys.-lab.

съравьнание n. σύγκρισις comparatio zlatostr. **исотѣ** aequalitas krmč.-mih.

съравьнати -аѭ -аѥши vb. ἐπανισοῦν exaequare krmč.-mih. **моусеа и илию къ господеви съравъняв** cozm.-ind. **сего съ онѣми съравняюще** cozm.-ind. **праведьное и съракыное работ поудайте τὸ δίκαιον καὶ τὴν ἰσότητα** col. 4. 1. - apost.-saec. xiv.

съравьнити -ѭ -нишн vb. adsimilare dial. isaak. dioptr. **не сравнить сѧ смрадъ съ вонѣѭ** frag.-bulg.

съравьнѣти -ѣѭ -ѣѥши vb. aequare **-вн-** par. - **сѧ** men.-vuk. dioptr. danič. - **сѧ врьхоу** greg.-mon. **съракынъхъ сѧ сестрѣ моей** συναναστράφην gen. 30. 8. - pent.-mih.

съравьнѣние n. aequare **-вненне** prol.-mart.

сърадовати сѧ -доуѭ сѧ -доуѥши сѧ vb. una gaudere chrys.-lab. danič. gr. συγχαίρειν **-доуи сѧ мнѣ** laz. **сърадоуѭть сѧ земли сеи** laz. **сърадоуи сѧ о мнѣ** sim. l. 12.

съражати -аѭ -аѥши vb. collidere ephr. - **нозѣ** chrys.-lab. adde ber. **съражаѭщѣ тѣлесы ѥго каменню** προσπίπτουσα prol.-mart. **по каменню съражаѥмѣ** prol.-mart. **оклаци дроугъ со дроугомъ сражаемѣи** bus. 697. - **сѧ** svjat.-vost. l. 366. - **врагомь** pan. **συμβάλλειν** coniungere prol.-mart. **προσάγειν κυσὶ ἐχθραίνειν** odio prosequi deut. 2. 19. -pent.-mih. **кременне съ скременьемь съражаѥть сѧ** svjat. **колѣнѣ ѥмоу съражаста сѧ** greg.-lab. **съражахоу сѧ вльны** hom.-mih. 15.

съраженне n collisio men.-mih. prol. pugna steph. ok. 72. 74. danič. **-нна ороужий** bus. 173. **оклаци сотвореше сражденне** bus. 697.

съразити -жѫ -зишн vb. προσρηγνύναι allidere - **главоу** prol.-mart. collidere prol. - **стѣны сь врьхоу** sabb.-typ. - **брань** prol.-mart. - **сѧ** svjat.-vost. ichn. pugnare prol.-mart. zak.-serb. **сь дарнѣмь съразимь сѧ** alex.-mih. 69. - **комоу** προσκρούειν allidere men.-vuk. **царици** - prol.-lab. - **съ овномъ** chrys.-frag. - **сь моучителѣемь** prol.-mart. **съразивъше сѧ вѣсѣдоваху къ немоу** dial.-šaf. συρρήγνυσθαι comungi **рати съразивъши сѧ** συρραγέντος τοῦ πολέμου men.-vuk prol.-rad **съразн сѧ брань** dioptr. op. 2. 2. 461. **брани съразивъши сѧ** prol mart. 123. **обоимь съразившимь сѧ странамь** greg.-mon **сразившимъ сѧ полкомъ** chron. l. 218. διακρούεσθαι **съразити сѧ родителѣи** διακρούασθαι τοὺς γεννήτορας prol.-mart.

съразрѣшити -шѫ -шиши vb. simul dissolvere.

съразоумьникъ m. συνδιαγνώμων simul diiudicans krmč.-mih.

съразоумѣние n. intelligere sup. 450. 10.

съразоумѣти -ѣѭ -ѣѥши vb. cognoscere.

съразъ m. σύγκρουσις collisio op. 2. 2. 304.

съраслие n. quae concreverunt pan.

съраслыникъ m. congenitus prol. φοιτητής discipulus **арнѣвь** - men.-vuk.

съраслынъ adj. σύμφυτος congenitus rom. 6. 5 -bulg. int. 55. **съраслына ѥсть доуша тѣлеси** dioptr. op. 2. 2. 459. συμφυής ionatus op. 2. 2. 459. adde chrys.-lab. **нозѣ имаши присноую колѣнноу съраслыноу сѵѣѣ** chrys.-lab.

съраслыство n. innatum esse pan. **ва вндь** greg.-mon. 70.

съраспинати -аѭ -аѥши vb. una crucifigere ioann. gr. συσταυροῦν - **сѧ** glag.-otryv. 17. clim. **съраспинахъ ти сѧ** izv. 6. 38.

съраспѧти -пьнѫ -пѧши vb. συσταυροῦν una crucifigere op. 2. 2. 75 **-пѧтъ вьсѣи** greg.-naz. **съраспѧвьше ме сь господемь** hom.-mih. 12.

сърастварити сѧ -иѭ сѧ -аѥши сѧ vb. misceri **-рати** chrys.-lab.

сърастѣние n. συνοὐλωσις greg.-naz.

сърасти сѧ -растѫ сѧ -растѣши сѧ vb. concrescere cyr. 17. mir. **кровь сросли сѧ надъ носомъ** izv. 666.

сърастлити -аѭ -лиши vb. simul corrumpere - **сѧ** men.-mih. **срастливый сѧ съ нюдьданиною** sbor.-kir. 19.

сърастлѣвати -аѭ -аѥши vb. simul corrumpi misc.-šaf.

сърастрѣзати -аѭ -аѥши vb. simul lacerare sabb. 94.

сърасъмотрити -рѭ -рѣши vb. simul diiudicare.

сърасѫждати -аѭ -аѥши vb. diiudicare.

сърѣбро ostrom. sup. v. **срѣбро.**

сърѣбролюбьць ostrom. v. **ср-.**

сърѣбрьникъ ostrom. v. **ср.**

сърѣбрънъ sup. v. **ср .**

сѣрѣтьникъ m. aemulus sabb.-vindob. gr. ἐφάμιλλος.

сѣрѣтьнъ adj, aemulus **могученикомь** sim. I. 26. **сѣрѣтьни сѫть** συναμιλλῶνται antch.

сѣрѣчение n. pactum **сѣч-** ber.

сѣрѣшти -кѫ -чеши vb. definire **сѣрѣчено бысть** krmč.-mih. 235

сѣринѫти -нѫ -неши vb. deiicere sup 367. ex.-vost. I. 367. - **съ прѣстола** men.-leop. **сѣриноуть бысть съ прѣстола** ok. 80.

сѣрнск- v. **сѣрнст-**.

сѣрнстание n. ἵππασμα equitatio men.-vuk. **сѣрнсканиѥ множьства народа** men.-mih.

сѣрнстати сѧ -штѫ сѧ -штеши сѧ vb. συντρέχειν concurrere hom.-mih. sabb. 87. prol.-mih. 206. pyrg. ber. - **въ коупь** sim. I. 27. **сѣрнскати сѧ -скаѭ сѧ -скаѥши сѧ** men.-mih. ἐπισυντρέχειν ostrom.

сѣрнцание n. συλλαβή syllaba ioann. **рѣчь числима сѣрнцаньми** λέξις ἀριθμουμένη συλλαβαῖς io.-dam.

сѣродие n. consanguinitas men.-mih. pat. leont. ichn. gr. συγγένεια: nota **къ благосѣродию своемоу** sabb.-vindob. 112.

сѣродьникъ m. affinis stich. triod. int. prol.-cip. gram. 79. leont. chrys.-frag. šiš. **пѫ** prol.-mart. chron. man. gr. συγγενής **олгови сѣродникоу своемоу** izv. 627: nota γενικός men.-vuk.: male συνομότης coniuratus gen. 14. 13. -pent.-mih. pro **-тьн-**.

сѣродьница f. consanguinea krmč. 118. krmč.-mih. prol. steph. pyrg. men.-vuk hom.-šaf. pent.-mih. max. 127. συγγενίς prol.-rad.

сѣродьничь adj. poss. consanguinei int. 298.

сѣродьничьскъ adj. consanguinei **-ка любы** par.

сѣродьнъ adj. συγγενής consanguineus op. 2. 2. 85. adde svjat -op. 2. 2. 394. - **чемоу** prol.-mih. - **доуши** chrys.-lab. **не пльти** - sabb. 38.

сѣродьствие n. consanguinitas prol.-cip men.-leop. συγγενής cognatus men.-vuk.

сѣродьство n. consanguinitas dioptr. sabb. 21. ioann. nom.-mik. 37. οἰκειότης familiaritas krmč. 79 krmč.-mih.: male γέεννα gehenna op. 2. 1. 134.

сѣрождаква f. consanguinea **иде сѣклоудить сѣрождаквоу** pat. 323.

сѣрождение n. γονή genitura prol.-rad.

сѣрой m. confluxus **тъгда бысть сѣроі великъ, и късхватиша стефанаzlatostr.** rad. ph.

сѣрокъ m. terminus men.-vuk. **на дьнь и на сорокъ** gram. 213. 268. 312, **постависта сѣрокъ** bell.-troj. 33. **оного срока испльниѣ** men.-vuk. **оу срока нареченаго мѣста** men.-leop. 289. **не довлѣше къ сѣроκоу** μὴ ἀρκοῦντα πρὸς τὸ ποσόν prol.-rad. **оного срока испльниѣ** prol.-rad. **иде отъпадеть отъ срока** prol.-rad. 123. **сѣрокъ оунареченъ** prol.-mart. adde krmč. 198. š.-gl, 40. rum. corok terminus usl. den sreči diem dicere meg. cf. srok si dati salutare meg.

сѣроними -нѭ -нишн vb. deiicere **шеломъ съ него срони** per. 66. 9. bulg. suroni verk. 19. 205.

сѣрочити сѧ -чѫ сѧ -чиши сѧ vb. pacisci uti videtur **въ егупте срочиста се** alex.-mih.

сѣроуглти v. **сѣрюглти**.

сѣроуштати v. **сѣрюштати**.

сѣрѣвати -вѫ -вѣши vb. demere **крстъ -вавъше** bus. 431.

сѣрѣдати -аѭ -аѥши vb. una flere **плачоу моемоу сѣрыдайте** chrys.-lab.

сѣрѣдьствовати -воуѭ -воуѥши vb. simul flere prol.-rad 122.

сѣрѣвьнитель m. aequulus izv. 505.

сѣрѣвьнительница f. ἀντίζηλος aemula **-рев-** men.-vuk. prol.-rad.

сѣрѣкати -аѭ -аѥши vb. χρημίζειν. deiicere **съ крѣга** - antch.

сѣ,рѣзати -аѭ -аѥши vb. conscindere pat. prol. prol.-cip. pyrg. men.-leop. prol.-rad. prol.-mart. krk. - **оутробоу** men.-mih. **ножевы тѣло сѣрѣзаемь бываѣть** prol. **меса сѣрѣзаѥ добрая дѣла алъчныѥ закоусаше** greg.-lab. 97. **на рамѧнѣ кожоу ѥго сѣрѣзаше** prol.-rad. men.-vuk.

сѣрѣзити -жѫ -зиши vb. lucrari **что сѣрѣзить товаромь тѣмъ или приготить** chron.-vost. 2. 93. cf **рѣзъ**.

сѣрѣсти -рѧщѫ -рѧщеши vb. συναντᾶν, ὑπαντᾶν, ἀπαντᾶν obviam fieri **сѣрѣте, сѣрѣтѫ** cloz l. 32. 35. š.-gl. 48. sup **сѣр-** sup. **сѣрѣтѣшю** vita theod **сѣрѣтоша** antch. **сѣрѧщеть ѩ** vost. 1. 353. **сѣрѧштамъ** sup. **сѣрѧщѣте** greg.-naz. **сѣрѧщеши** sborn. **сѣрѧщѭ** mat. 45. 48. **сѣрѧщеть** izv. 7. 149. **сѣрѣте, сѣрѣтостa** ostrom. **сѣрѣте отьца** izv. 537. **сѣрѣтъ** 425. cp pat typ-chil. io.-sin. greg.-lab. greg.-mon. bus. 646. chron. l. 52. 134. 138. 145. 167. 232. **сѣрѣтоу** bor. š.-gl. 69. **сѣрѣ и бла-**

женый pat.-mih. 159. кы та срѣло iob 4. 12. -proph. mat. 54. сърѣтъ ѿда op. 2. 1. 56. стрѣтъ συναντήσας men.-belg. хъ съ небеса сърящѣте greg.-naz. izv. 2 250. срѣтоста и два вѣсна bus. 100. срѣтъ и нѣкыи поутемь leont. - сѧ: сърѣтоша сѧ съ нима vost. 1. 121. аще срещеть се намъ кепь вѣдьна isaak. nsl. srečati (quod psl. esset сърашътати) part. sreča1 et srêl: srel ga je hung. štrit contra bulg. sretem verk. 42. sreteš verk. 66. posreteš verk. 224. srete aor. verk. 18. 66. na pът съ gi turei sreli verk. 261. streteš milad. 267. strete milad. 238. stretihъ milad. 92. stredba idę,,ke go strete milad. 494. croat. susriću luč. serb. susresti. mik. sretem; susrete živ. 122. sretivši živ. 70. srestit živ. 133. susrestit živ. 115. čech. střet.

сърѣтаніе n. occursus ср- dioptr.

сърѣтатель m. qui obviam fit ср- ber. ziz.

сърѣтати -аіѫ -аіешн vb. συναντᾶν obviam fieri triod. -mih. ср- sup. сърѣтаютъ ю sborn. не сърѣтай женъ съпничавы antch. срѣтающемь сѧ дроугъ съ дроугомь men.-mih. рысицю сърѣтаіѫщіѫ greg.-naz. ср- ant.. prol. pat. prol.-vuk. men.-vuk. steph. tur. greg.-mon. 65. 75. bus. 490. zak.-serb. ioann. holm. стрѣтати bus. 482. bulg. sreta verk. 202. cf. ništo mi stretane streti milad. 33. serb. sretati živ.

сърѣтеніе n. ἀπάντησις, ὑπάντησις occursus spec. 24. сърѣтенны сѫмнить сѧ greg.-naz. -bibl.-listy ср- sup. vost. 1. 289. ср- sim. l. 20. pat. ber. въ - оуготовити се sabb 82. стрѣт- 1. thess. 4. 17. -bulg. bus. 926. ziz.

сърѣшти -тѣѫ -шешн vb. detrudere ant. hom. ѡ̑θεῖν не сърѣсть тебе тата поути οὐκ ѡ̑θεῖ σε ὁ κλέπτης πῆς ὁδοῦ ne te lato pellat via ephr.-vost.

сърютити -штѫ тишн vb. καταχρημνίζειν praecipitare съ брѣга сърютити op. 2. 2. 432. - сѧ. съ брѣга съроутить сѧ vost. съ брѣга сѫрѫтить сѧ esai. 5. 22. -op. 2. 1. 116.

сърюштати -шташ -штаюшн vb. ѡ̑θεῖν depellere по чьто ли сѧ лкы съ брѣга сърояцаюшн; τί κατὰ χρημνῶν ѡ̑θεῖς σεαυτόν; cur per praecipitia te ipsum impellis? zlatostr. всѣмь сърояцаюшимь се съ тьцанїемь келиномь на скврьнные жрьтвы prol.-belg.

сърадити сѧ -ждѫ сѧ -дишн сѧ vb. se conferre сред danič. -дитель administrator danič. -дба dispositio danič.

сърѫжденіе n. ακολουθία acoluthia hom.-mih. cf. кър-.

сърашта f. occursus ad esai 2. 6. -vost. 1. 384; 2. 38. въ срещоу изити prol.-cip. аще среща срещеть кого hom.-mih. изыдоша на сращоу его vost. идѣаше на сърашть нама sup. 217. 19. σορφορά casus сър- op. 2. 2. 128. ср- hom.-mih. dial. pat. ber. clim. сращеіѫ fortuito isaak.. срещи chrys.-lab. prol.-lab. - скотоу chrys.-lab. на срещи да доумате bulg.-lab. 42. срѣща men.-vuk. злоу, доброу срѣщоу имать misc.-šaf троубами, гоусльми, скомороухи. плесаніемь, лжами, сращами, волхованіемь izmar срещоу створити отъ птиць ὀρνιθοσκοπεῖσθαι kruš. кто имать сицекоу сращоу повѣдати; zlatostr.-saec. xvi. заложити своѫ глакъ на сращь bell.-troj. 22. 37. ни срѣщоу съмотрите pent.-mih. сращоми вѣроуютъ op. 2. 2. 513. срѣще глаголюще оки злы, они добры nom.-lab. срѣка alex.-mih. 159. стрѣча tur. 95. izmar. въ стрѣчю вѣровати izv. 704. - лиха sbor.-kir. 45. nsl. sreča: kateri srečico pravi hariolus lex. adde v štric. conferens nocoj, nicoj. bulg. sрeštъ obviam fieri; sреšta ide milad. 166. kr̀st si čini sреšta slьnce verk. 178. ni stoj sреšta verk. 165. srešto; strekja jь streti milad. 46. strekjam milad. 389. sреštba go sреštnъ milad. 162. srešba ide verk. 77. sреštnъ milad. 170. posrešnъ milad 101. posreštnъ bulg.-lab. streten felix milad. 122. serb. sréća; срѣкы mon -serb. čech. střiece, střle f. magy. szerencse rum. стрѣщіе fortuna.

сърашътати -аіѫ -аіешн vb obviam fieri ziz. -рѣщі- gram. 204; recte сърѣтати.

сържѧбити -кляѫ -бишн vb. ἀποκόπτειν abscindere копию жилѣзо - hom.-mih. 102. nota городъ сѫроубать bus. 401. сържѧбити градъ per. 101 102 adde chron. 1 128. 172. 173.

сѣсадити -ждѫ -дишн vb. deiicere ссад chron. 1. 110. отъ чина его сѣсадеть nom.-mih. сѣседи ме съ ослята men.-mih. съ прѣстола сѣсадити низь men.-mih. greg.-lab.

сѣсадовьнъ adj. σορφητος insitus op. 2. 61. аще сѣсадовьни бѣухомъ подобию сѣмрти его cyr.-hier

сѣсати -сѫ -сешн vb. ὀφλεῖν sugere sup. ϑηλάζειν lactere cioz I. 21. sup. ostrom. матерь свою сѣсеть ichn. ϑηλάζεσθαι sup. сати prol. usl. sesati

lex. rès. mora ga sese lex. sesisati exsugere lex, sèsec habd: sisati; zezati lex. zizati; ziz: materni ziz; cecati prip. cecatno tele dain. 119. cf. cuzika füllen croat. sasak papilla verant. serb. kravosac coluber mik. russ. сѣать ztschr. 7. 189; 11. 186. weig. 2. 544.

съсватати сѧ -аіж сѧ -аіешн сѧ vb. generum fieri.

съсвойственъкъ adv. proprie chrys.-lab.

съсказати v. съказати.

съсказокати v. съказовати.

съселинникъ m. ἔγχωριος indigena лѣн- prol.-rad. 63.

съсклавьнъ adj.: male slovenicus съсклавьныхъ соуровыхъ ꙗзыкъ τὸ τῶν σθλαβίνων ωμότατον ἔθνος рутg. приспѣ и съсклавьныхъ соуровыхъ ꙗзыкъ prol.

съскокнжти -нж -нешн vb. excedere съскокноувьшоу дεофилоу ἐπειδὴ ἐκποδὼν ἐγένετο θεόφιλος prol.-rad. 17.

съсконьчати -аіж -аіешн vb. finire sup. 190. 26. cf. съкон-.

съскочити -чж -чішн vb. ἐκποδὼν εἶναι discedere men.-vuk. сск- chron.

съскрѣкѣти -блж -бишн vb. condolescere съскорби bus. 546.

съскрꙑти v. съкрꙑти.

съскоутати v. съкоутати.

съславкимъ adj. simul celebrandus mon.-serb.

съслаждати сн -аіж сн -аіешн сн vb. συνήδεσθαι pari voluptate affici ant. - сѧ. съслаждаютъ сѧ и съратоуютъ сѧ законь dioptr.-lab. -аю сѧ законоки šiš. 57. adde chrys.-lab. men.-mih. sine сѧ θέλγειν mulcere hom.-mih. съслажаи слово молитвы sborn.

съслажденіе n. frui, uti videtur: на крашьно же и съслажденіе izv. 487.

съсловесіе n. catalogus men.-vuk. дородѣтѣлию и съсловесіемь полюбивь prol.-mart. 90. σύλλογος prol.-rad. 139.

съсловіе n. κατάλογος catalogus конѣстьно - prol.-mart. народь -вша късего рутg. священомоу съсловію съпричѣтень men.-mih. 362. иночьскаго окраза съсловіе men.-mih. 361.

съсложити v. съложити.

съслоуговати -гоую -гоуешн vb. servire разоумныа силы съслоугоуютъ io.-clim.

съслоужение n. simul servire glasn. 11. 163.

съслоужитель m. qui simul servit prol.-mart.

съслоужити -жж -жишн vb. simul servire комоу mise.-šaf. - съ кымь nom.-mik. 67.

съслоужьбьникъ m. conservus krmč.-mih. sabb. 77. 167. gr. συνδοῦλος.

съслоужьбьница f. conserva.

съслоужьбьнъ adj. sensus dubius: пѣснь съслоужьбьна

съслъзити -жж -зишн vb. una lacrimari chrys. lab. gr. συνδακρύειν.

съслъшати -шж -шишн vb. audire per. 38. 24.

съсмѣсити v. съмѣсити.

съсмѣшение v. съмѣшение.

съсѣтьникъ m. adiutor.

съсѣкти v. сърѣкти.

съставити -блж -вишн vb. componere; constituere sup. 214. aptare ant. dial. ἱστάναι erigere sup. per. 90. 25. chron. 1. 46. 12; 76. 1. съборь - greg.-mon. -пѣсницѣць vost. 2. 137. - сѣти hom.-mih. - монастырь typ.-chil. συγχροτεῖν parare - рать sup. 145. съставьшь συγχείρενος sup. със- consistens sup. 387. каменіемъ -вленъ πετροστοίβαστος man. πλέξαι irm. крань съставлена бꙑстъ πόλεμος ἐχροτήθη man. не съставишн на крьвь ближнюго своего krmč.-mih. 247. съвѣтъ хоштетъ съставити sabb. 36. ва житіе съставлена кніге mon.-serb. 206. sistere съставитъ сн цѣтъ волокы bell.-troj. 16. теченіе рѣкы съставивь prol.-mart. дьждь състави prol.-rad. сльньчьное теченіе състави prol.-rad. 144. - сѧ prol.-mih. крань състави сѧ man. въ тишиноу съставити сѧ sabb. 184. convenire bell.-troj. 33.

съставлѣти -ьіж -ѣіешн vb. συνιστάναι componere ant. - соужитьство krmč.-mih. съставлѣше лъжнаа словеса ἀνέπλαττε ψευδοσυνθέτους λόγους man. 53. метежь съставлаіеть градоу triod.-mih. 78. - сѧ ἱδρύεσθαι statui prol.-rad.

съставлѣвати -люж -ляешн vb. componere -вливати писмена per. 7. 22.

съставлѣние n. compositio составлѣнн(е творещь bus. 501. ὑπόστασις substantia -вьѣн- sup. 241.

съставъ m. compositio sup. σύστημα compositio man. ex. -ки водни pent.-mih. σύμβλημα commissura pent.-mih. συνυφή textura - ризьнк συνυφῆ τῆς ἐπωμίδος exod. 39. 20. -pent.-mih. ἁφή commissura отъ шна (отъ състава) proph. тѣло

составы и сочузы подаемо и снемлемо то σῶμα διὰ τῶν ἄρθρων καὶ συνδέσμων ἐπιχορηγούμενον καὶ συμβιβαζόμενον coloss 2. 19. ἄρθρον articulus men.-vuk
съставы рочьныи prol.-mih. ἁρμονία compages greg.-uaz. hom.-mih. - **составъкъ** men.-vuk. ῥυθμός modus krus. adde - **тѣлесьныи** men.-vuk. φύσις natura sup. 343. op. 2. 2. 147. μορίον particula hom.-mih. στοιχεῖον elementum op. 2. 2. 292. prol. danič. adde dioptr. ὑπόστασις substantia op. 1. 155; 2 2. 36. 81. 300. ber. adde **съставы капныа** bus. 921. **съставы не распали** сѧ **вѣша** lavrent. 70. -vost. 2. 103. **отрѣзание прьсты** ємоу по **съставомь** prol.-vuk. **съставы прьстомь** ἁρμοὶ τῶν χειρῶν prol.-rad 154. **ако костемь сквозѣ съставы видѣномь быти** prol.-rad. 61. **вѣдѣти съставъ съложение** мира svjat. **сватыихъ женъ боголюбивыи съставъ** izv. 599. **съставьк** iunctura danič.

съставьникъ m συνήγορος advocatus cloz 1. 691. hom.-mih.

съставьнъ adj. συστατικός commendatitius šiš. 98. ἔνστατος krmč.-mih. ἐνυπόστατος irm.

състадьствовати -воуѭ -воуѥши vb in grege esse **кожиимъ силамъ състадьствоуа** men.-put.

състанъкъ m. convenire **отъ станька поутьнога** chrys -duš. 13.

състанѣти v. **състати**.

състарати -ѧ -ѥши vb. γηρασκεῖν senescere dioptr.-lab. - **сѧ** men.-mih. š -gl. 84. πρεσβύτην γίγνεσθαι men.-vuk.

състарити сѧ -рѭ сѧ -рѣши сѧ vb. senescere io.-siп.

състарѣвати -аѭ -аѥши vb. senescere.

състарѣнии n. γῆρας senectus men.-mih. triod.

състарѣти -вѣѭ -вѣюши vb. γηράσκειν senescere chrys.-lab. vost. 2. 29. **състарѣвъ тѣломь** πρεβεῦχως τῷ γήρᾳ - **сѧ** sup. bon. assem. ostrom. sborn. šiš. 180. ant. antch. dial. pat.- mih. hom.-mih. prol.-mart. prol.-mih. chrys.-lab. dioptr. greg.-mon. bus. 689. glag. chron. **състарѣлъ се вѣше недоугъ** men.-mih.

състати сѧ -станѫ сѧ -станеши сѧ vb. convenire sim. I. 27. 29. gram. 23. ἐκστῆναι **състаша сѧ старѣишинѣ жрьчьскъ** luc. 20. 1. -ev.-saec. xii. συστῆναι **състаша сѧ людие на аарона** συνέστη ὁ λαος ἐπὶ ἀαρών exod. 32. 1. -vost. ἀποκαταστῆνα. **да состанеть сѧ вода** ἀποκαταστήτω exod. 14. 26. -vost. ἀπολείπεσθαι relinqui vost. I. 271. **състанѫти вьнигда състанѫти грѣшникоу** ἐν τῷ συστῆναι τὸν ἁμαρτωλόν psal. 38. 2. -nor. **състаноути се языкоу** ἀποκαταστῆναι prol.-rad. 95. **състаноути се** ἀποκαταστῆναι men.-vuk. adde per. 106. 1; 106. 10. chron. I. 176. 13.

състатъкъ m. quae quis morieus reliquit **о смьрдни състатъкъ** chron.-vost.

състаѫти сѧ -ѧ сѧ -ѧѥши сѧ vb. convenire **како се стаѥта два поути** chrys.-duš. 18. **гдѣ се поути стаѥта** chrys.-duš. 23. **гдѣ се рѣцѣ стаѥта** chrys.-duš. 34. **вода състаше се** sabb. 199.

състворити v. **сътворити**.

състигнѫти -нѫ -неши vb. assequi - **кого** men.-leop. - **овѣцоу** pent.-mih. **ангельскыи състигълъ иеси чинъ** stichir.-saec. xii. **англьскыи состигли ѥсть чины** men.-saec. xv. φθάνειν prol.-rad.

състоинѣ adv. συστατικόν definiendo **ничтоже глаголѣ оученикома о χѣ състоинѣ** ev. -int.-saec. xvi.

състокъ v. **сътокъ**.

състольникъ m. σύνεδρος consessor sup. simul throno insidens sup. hom.-mih. gr. σύνθρονος.

състолънъ adj. σύνθρονος simul throno insidens **отьцоу състольнь сынъ** hom.-mih.

състоянии n.: male ἔνστασις pugnax intentio sup.

състоѭти -оѭ -оѥши vb. συνίστασθαι consistere sup. šiš 203. **о нѥмь състоѥть** šiš. 175. **гюрги сстоа костантиноу** chron.-vost - **сѧ** cozm. **вещь о собѣ състоѥщти сѧ** bus. 274. **вештьне състоѥщѧ сѧ** svjat. **сѫдѣтельство сиѥ състоить се** chrys.-lab. **оученик доброкѣрныими състоа сѧ** izv. 433.

състрадалънникъ m. qui simul laborat men.-vuk.

състрадалъцъ m. affectuosus prol. men.-vuk. prol -rad. prol.-mart.

състрадание n. simul pati ber.

състрадатель m. qui simul patitur chrys.-lab.

състрадательнъ adj. συμπαθής affectuosus **-но слово** par.

състрадати -ждѫ -ждеши vb. simul pati int. sabb. 44. - **комоу** isaak. ber.

състрадование n. simul pati chrys.-lab.

състрадовати -оуѭ -оуѥши vb. simul pati clim. - **страждоущимь** chrys.-lab.

състрадьнъ adj. simul patiens **моученикомь** - sim. I. 26.

състрастиѥ n. commiseratio dioptr. chrys.-lab.

състраѧти -ѧѭ -ѧѥши vb. administrare ant.-bolg. ἁρμόζειν aptare - **скрыли** hom.-mih. 65. διαστέλλειν disponere lev. 11. 47. -pent.-mih. adde bus. 389. misc.-šaf. - **домы** chrys.-lab. - **лѣсти на кого** chrys.-lab. **пѣснь** - men.-mih. **състроити** ber.

състройнъ adj. compositus bus. 170.

състронти -ѻѭ -ѡнши vb. administrare; συμβάλλεσθαι iungere hom.-mih. καθιστάναι componere sup. 62. καταλλάττειν reconciliare sup. 316. - **себѣ самого** par. 189. - **лѣчьбоу** chrys.-lab. **състроѥнь** ἐπίλαστος op. 2. 2. 199. **състроѥно житиѥ** hom.-mih. condere ber. ἁρμόζεσθαι aptare **състронкъ и златы соусли** χρυσῆν ἁρμοσάμενος κιθάραν auream citharam modulatus zlatostr.

състроѥниѥ n. διοίκησις administratio ant. adde ber.

състръгати -аѭ -аѥши vb. περισύρειν diripere - **коров** pent.-mih. **состроглѧ** gen. 30. 37. -vost. **състрьгати и скроушити иконоу** krmč.-mih. 372. **състрыгати** krmč.-mih. 372.

състрыгати v. **състръгати**.

състрѣкати -аѭ -аѥши vb. καταξαίνειν carpere, lacerare pytg. **жьлѣемь** - prol. - **иглами телѣса** lavr.-op. 21. **зьлѣ -кана кожа** κατάστικτος μηλωτής hom.-mih.

състрѣлити -лѭ -лѥши vb. κατατοξεύειν sagitta confodere ant. prol.-rad. izv. 475.

състрѣлѣѭати -аѭ -аѥши vb. sagittis confodere pan.

състрѣлѣниѥ n. confodere **ведомь на състрѣлѣниѥ** prol.-mart.

състрѣлити -лѭ -лѥши vb. sagitta confodere men.-leop. **человѣка** - antch. chron.

състрѣнѭти ся -нѭ ся -нѣши ся vb. frigere **дроблѭи жиковы нже мастѣ соущи жѣдѣ** τηγανίζων ἐλάιῳ τοὺς ἐν λιμῷ **сѫща сѣдмицоу живото** ἑπτὰ ἡμέρας ζῶντος **на немь изглъкши състыдоша ся** ex.-vost.

състагати v. **състагати**.

състагнѫти v. **състагнѫти**.

състажатель v. **състажатель**.

състазаниѥ v **състазаниѥ**.

състазати v. **състазати**

състаж- v. **състаж-**.

състѫпати ся -лѭ ся -лѥши ся vb. congredi **сстоуп-** chron.

състѫпити -плѭ -пиши vb. καταβαίνειν descendere - **ниже и ниже** deut. 28. 43. -pent.-mih. deflectere - **съ поути** pent.-mih. **не състѫпиши праваго пѫти** frag.-bulg. - **съ пѫти; - съ стѣпини; - съ своѥго оума** nomoc.-bulg. **състоупила съ истиннаго поути** tur. 228. **праваго поути** - antch.: nota **азъ вътебьска състоупилъ тебѣ** chron.-vost. συνιέναι congredi sup. 311. 26, ubi addes **ся**; - **ся** congredi prol.-mih. chron. 1. 18. 27. 41. 53. 61. 62. 64 etc. ἀποκαθίστασθαι **-пи се вода** ἀποκατέστη pent.-mih.: male **стоупи се** prol.-mih: nota **не состоупѧ ся съ поут(и)** bus. 716.

състѫпльниѥ n. congredi cc- chron. 1. 132. 41.

състѫпъ m. congredi bus. 621. chron. 1. 214. **пророчествовавъ имоу до третиѥго с'стоупа побѣдити асирины** georg.-vost.

съсоукати -аѭ -аѥши vb. contorquere pat.

съсоунѫти ся -нѫ ся -нѣши ся vb. συμπίπτειν concidere **обочиѥ съсоуноуло ся** συμπίπτοντες svjat. -op. 2. 2. 400.

съсоути, съсъпѫ, съсъпиши vb. congerere chron 1. 24. 26.

съсоушити -шѫ -шиши vb. exsiccare med.

съсъ praep. cum dial.-šaf. gram. 11. 169. 176.

съсъ m. μαστός, μαζός, θηλή mamma ostrom. sup. op. 1. 117. op. 2. 2. 153. hom.-mih. **сьсъ** iez. 16. 7. -proph. mat. 50. **младѣниця съсѫща сьсь** νήπια θηλάζοντα μαστούς ioël 2. 16. -vost. **отъпадоста съса ею** ἔπεσον οἱ μαστοὶ αὐτῶν iez. 23. 3. -vost. drev. zasss alb. σίσᾳ.

съсъкати -аѭ -аѥши vb. contorquere **чьрвѣниця съскана** lavr.-op. 21. cf. **сьсоукати**.

съсъкъ m. mamma glag. **два сѣска твоиѧ** cant.-cant. 7. 3. -mat. 53.

съсъмотрити -рѭ -рѣши vb. στοχάζεσθαι conilicere **сьсмотри себѣ поути** στόχασαί σοι τὴν ὁδόν deut. 19. 3. -vost.

съсъпати -плѭ -пѣши vb.: male συγκατανεύειν adnuere **сьсп-** men.-vuk. **сьспати не хотѣщи** συγκατανεῦσαι μὴ θέλουσα prol.-rad. 51

съсъхнѫти -нѫ -нѣши vb. torreberi ex.

съсылати -аѭ -аѥши vb. mittere - **молвою** chron. 1. 215. 35.

съсыпаниѥ n. congerere - **могылы** pent.-mih.

съсыпати -аѭ -аѥши vb. congerere prol.-mart. chron. 1. 50. 9. per. 31. 7. **ѥфстаѧт** - **могылоу** pent.-mih. kruš.

съсѣрнти ся -рѭ ся -рѣши ся vb. συν-

gulari georg. domet. -рено готовить крашно chrys.-lab. opponitur прѣсѣнъ ibid.

съсѣхати -аѭ -аѥши vb. ἀποφύχειν refrigerari š.-gl. 88. στυγνάζειν tristem esse pyrg.: recte exsiccari.

съсѣць m. μαστός mamma men.-vuk. prol. prol.-mart. pat.-mih. prol.-vuk. greg.-naz. isaak. chrys.-lab. cyr. 1. š.-gl. 63. **сесць** mat. 25. **сьсьца, ѩже ѥси съсалъ** cstrom. **сьсьць подаѭще** hom.-mih.

съсѣда f. vicina cf. **сѫсѣда.**

съсѣдалькникъ m. qui una sedet chrys.-lab.

съсѣдати сѧ -аѭ **сѧ** -аѥши **сѧ** vb. πήγνυσθαι coagulari sup. 66. psalt.-int.-saec. xv. conscendere chron. 1. 67. 3. ll: nota sine **сѧ** bus. 620.

съсѣдинъ m. vicinus bulg.-lab. 30. 31. 32. **на земли съсѣдиноу не въстаѣть** chrys.-lab. cf. **сѫсѣдъ.**

съсѣдиште n. συνέδριον senatus **предадѧть къ въ съсѣдища, и на съборищихъ бѣѥни коудете** παραδώσουσι ὑμᾶς εἰς συνέδρια marc. 13. 9. -ev. 1164.

съсѣдъ m. γείτων vicinus proph. dial.-šaf. men.-vuk. prol.-rad. cf. **сѫсѣдъ**

съсѣдынѧ f. gen. -**ыѧ** γείτων vicina bulg. op. 1. 142.

съсѣдьникъ m. qui assidet sabb.-vindob. 157. **нерюмъ покрокѣ и** - **чьстань** men.-belg. **апостоломь** - sin. I. 26.

съсѣдьнь adj. poss. vicini chrys.-lab.

съсѣдьство n. vicinia isaak.

съсѣдьствовати -оуѭ -оуѥши vb. γειτνιάζειν vicinum esse dial. dioptr.

съсѣдѣти -ждѫ -дѣши vb. assidere ber.

съсѣкати -аѭ -аѥши vb. concidere ant.-hom. men.-vuk. prol.-rad. men.-mih. **мечи съсѣкаѥмъ** izv. 523. - **оудьı** men.-mih. - **вѣсьı** izv. 465. σφαχελίζειν **очи** - deut. 28. 32. -pent.-mih. cf. -**цати.**

съсѣкъ m. κιβωτός arca dial. dial.-šaf. 56. bulg. sъsêk pokl. 1. 35.

съсѣкнити -нѭ -нѣши vb. obumbrare ant.-hom.

съсѣкньнъ adj. σύσκιος opacus caut.-cant. 1. 16.

съсѣкнѫти -нѫ -нѫши vb. obumbrare chrys.-lab.

съсѣсти -сѧдѫ -сѧдеши vb. καταβαίνειν descendere men.-vuk. pyrg. per. 97. chron. - **съ коня** τοῦ ἵππου ἀποβαίνειν prol.-lab. men.-vuk. bor. prol.-mih. prol.-mart. vita theod. alex.-mih. 60 **конь** (pl. g.) **съсѣдьша** men.-mih. - **съ коня** alex.-mih. 12. 41. **отъ носештаго коня его**

съсѣдь sabb. 161: nota φλεγμαίνειν fervere **ѩзва съсѣдьши сѧ** φλεγμαίνων men.-vuk. **по съсѣдьшиихъ сѧ** ἕως **ѩзакъ** prol.-rad. 24 adde **съсѣдьши сѧ крьвь** nomoc.-bulg. - **сѧ** simul considere chron. 1 2. 21; 107. II **съсѧде сѧ и осьрѣкѫ** sup. 229. 16

съсѣтити -штѫ -тиши vb. ἐπισκέπτεσθαι invisere kruš. **изнде нолкъ съсѣтитъ люд(ний) нѧлъ** 2. reg. 14. 4 -vost. **по снхъ съсѣти люди вса** 3. reg 20. 15. -vost. κατασκέπτεσθαι **съсѣтити моудрости** κατασκέψασθαι ἐν τῇ σοφίᾳ eccles. 1. 13. -vost. - **сѧ** ἐπισκέπτεσθαι 1. reg. 14 17. -vost. **сѧ съсѣтиша сѧ, и сѧ не обрѣтѣ сѧ** vost. κατανύττεσθαι compungi prol.-cip. men.-vuk.

съсѣчати -аѭ -аѥши vb. διατέμνειν dissecare **съсѣцаѥмь на оудеса** διατεμνόμενος τὰ μέλη prol.-mart. concidere pat chrys.-lab. men.-vuk. men.-leop. men.-mih. ber. **иконы** - prol.-mart. **волоѹами жилами съсѣцаѥмь** men.-mih. **съсѣцающе сами себе дроуѣ дроуѣа** sim. I. 22. **раѥми съсѣцаліше** men.-büc. adde **съсѣцаѥй оуѫасомь главы** chrys.-lab.

съсѣченіе n. concidere prol.

съсѣштенїе n : male, uti videtur, ἀπραξία prol.-rad. 137.

съсѣшти -кѫ -чеши vb. κατακόπτειν concidere pyrg. pent.-mih. διακόπτειν dissecare sup. hom.-mih. adde prol.-mart. bon. krmč.-mih. ex. men.-vuk. sof. 24. - **оудьı** men.-mih. -**коше цроудовы** pent.-mih. - **нстъкоу** op. 2. 1. 21. **дроуѣь** - izvěst. 6. 385. **мясо на чясти съсѣкъ** dial.-šaf. **съсѣкоуть мьче своѥ на рала** triod.-mih. **съсѣци на троѥ** men.-vuk. **съсѣчѣтъ отъ лица его враги его** clim. **съсѣкоше на оудьı** κατέκοψαν μεληδόν men.-vuk. prol. **въ камени съсѣчена хѹза два** men.-mih. 138. - **на троѥ**; - **на оудьı** prol.-cip. **мечьмь тьрпѣнїа съсѣкълъ ѥси** izv. 523.

съсѫдити -ждѫ -диши vb. conferre sup. κατασκευάζειν parare hom.-mih. 208. - **одежде** 27. παρασκευάζειν parare ex.-op. 2. 1. 25. συγκατασκευάζειν **сѣсоуди сѧ** -диши ex.-op. 2. 1. 25. **сѣсоудивьшю бреньно** ex.-op. 2. 1. 13.

съсѫдохранильникъ m. σκευοφύλαξ vasorum custos prol.-vuk. prol.-mih.

съсѫдохранильница f. σκευοφυλάκιον locus custodiendis vasis prol. men.-vuk.

съсѫдохранитель m. σκευοφύλαξ vasorum custos prol.-mart.

съсѫдохранителница f. quae vasa custodit; σκευοφυλάκιον locus custodiendis vasis mir. adde per. xxxvi. prol.-mart.

съсѫдъ m. σκεῦος, ἀγγεῖον, ἄγγος vas ostrom. sup. proph. δόρια situla prol.-rad. κειμήλιον cimelium sup. 175. ὄργανον instrumentum sup. hom.-mih. cloz I. 575. 589. 650. - псалмьскъ lavr.-op. 31. моучьный · hom.-mih. гласный - ex - op. 2. i. 23. въ келицѣ домоу не сжть тъчьнѣ съсѫди сребрьни и злати izv. 493. съсоудь богодарьнь hom.-mih. съсоудн златъмь съкованн и сребрѣмь izv. 548. съсѫдъ глинѣнъ izv. 473. оуды моѥ и съсоудъ моѥ dioptr.-lab. съсоуда два посовина ex. 155. жнвотскы съсоудъ παρασκευή ex.-op. 2. 1. 25. съсѫдъ газьскъшнѫ bus. 174. adde chron. cyr. 1. 20. - чрькпиньнь mon.-mih. usl. sôd; posôda russ. dial. посуда navis: praep. сѫ et rad. дѣ cf. lit. in-das vas.

съсѫдьца f. vas лыоть шко въ оутлоу съсоудноу bus. 486.

съсѫдьникъ m. cimeliarchus leont.

съсѫдьнъ adj. σύμφυρος consentiens krmč.-mih. bis.

съсѫдьць m. vas pat. men.-mih. – злать krmč.-mih.

съсѫждати –аѭ -аѥши vb. conferre isaak. доуши лемѣ ex.-op. 2. 1. 25. efficere –даѭ sup. 205. 14.

съсѫжденіе n. comparatio ioann. ex.-op. 2 2. 7. azbuk. slov.-novg. b. ber. adde chrys. lab.- гжлнй шіг. къживотныхъ съсоужденнихъ παρασκευή ex.-op. 2. 1. 25. шкоже своимъ съкоужденнемъ сѣтѣлникоу великота шьлиѣтъ сѧ ὡς ἐν τῇ οἰκείᾳ τῶν φωστήρων κατασκευῇ τοῦ μεγέθους ἐμφαινομένου quo luminarium magnitudo in sua propria constitutione naturaque monstratur ex.

съсѫжьнѣти сѧ -ниѭ сѧ -нѣши сѧ vb. timere съсѫжи- sup. 27. 4.

съсѫжь m. falco milvus съсоужь lavr.-op. 31. cf. сѫпъ.

съсѫтьстковати -коуѭ -коуѥши vb. simul esse.

съсѫштити -штѫ -штѣши vb. ὁσιοῦν efficere яди да когоу не късы сн съсѫштѣшоу greg.-naz. izv. 489.

съсѫштіе n. simul esse op. 2. 2. 384.

съсѫштьствіе n. una esse io. sin. gr. συνουσία.

съсѫштьственъ adj. συνουσιαστικός dioptr.

сътайникъ m. particeps mysteriorum – пожѣтнаго апаскаго анка obich.

сътайникъ m. συμμύστης particeps mysteriorum chrys.-lab. men.-mih. isaak.

сътькарь f. causa, res glag.

сътькарити -ѭ -ѥши vb. ἐργάζεσθαι operari proph. chron. -рати krmč. 61. chrys -lab. greg.-mon. triod. праздникъ сътварѣмь laz.-vuk. пироу великоу сътварѣмоу sabb. 6. - обитѣль greg.-mon. 75. - жрътвоу prol. mih. кино сътворѣмъ izv. 477. - сѧ spec. 35. дѣло -раѥть сѧ krmč.-mih. вечера сътваряѥть сѧ krmč.-mih.

сътворитель m. creator glag.

сътворити -рѭ -рѥши vb. ποιεῖν facere; πράττειν agere ostrom. šiš. 35. 60. οἰκοδομεῖν aedificare ostrom. πλάττειν fingere sup. adde sim. I. 29. - лѣта sup. -рь part. typ.-chil. šaf.-frag. 37. šiš. 46. 219. mat. 34. sim. I. 9. 19. 29. 30. 35. clim. chron. I. 15. 10; 69. 5; 82. 4; 86. 2. створьшема чего блага ли зла šiš. 60. сътвори кракъ mat. 16. сътворихъ кртоградъ и рѣвкы chrys.-lab. сътворити жалость θλῖψιν pent.-mih. сътвориста каноунь сѫтомоу bulg. кажко сътворихъ chrys.-frag. сътворить мѣрѣ три esai. 5. 10. -proph. сътворити праздникъ hom.-mih. сътворити трѣкы ποιεῖν θυσίας proph. створити чрѣсь хотѣнне hom.-mih. створимь тоу лѣто иедино šiš. 191. седмь лѣтъ ємоу тамо сътворышоу ioann. сътвори .з. лѣтъ bell.-troj. 4. вѣтъ сътвори izv. 459. сътвори плодъ сторичѣ izv. 626. сътворихъ трисѣто надъ грокомь sabb.-vindob. 216. сътворить тѫ смѣхоу врагомъ izv. 422. прѣсыпати сѧ житьницоу сътвори prol.-rad. 79. стк- cloz I. 193. 194. 199 etc II. 156. sup. - сѧ: сътвори сѧ колькъ bell.-troj. 13. съствchron. I. 16. 1.

сътворъ m. factum ст- danič.

сътворити v. сътварити.

сътвореніе n. ἀποτέλεσμα effectus -рѣnest. 17. 11. ποίημα creatura sup. ποίησις facere krus. krmč.-mih. πεποιημένον factum svjat.-op. 2. 2. 386. creatio sup. adde bus. 267. по -рѣни грѣха dial.-šaf.

сътвръдити -ждѫ -дѧши vb. firmare io.-sin. sup. 323. 19. - сѧ io.-sin.

сътвръдъкль f. res congelata ber.

сътвръждати –даѭ -даѥши vb. firmare io.-sin.

сътвръжденіе n. firmatio io.-sin.

сътечніе n. συνδρομή concursus šiš. 39.

prol. men.-mih. ber. **облакокъ** - chrys.-lab. - **състакомъ** dioptr.

сътешти сѧ -кѫ сѧ -чеши сѧ vb. συντρέχειν concurrere ant. sup. men.-vuk. krmč.-mih. pyrg. ioann. adde pat. io.-sin. hom.-mih. dial.-šaf. prol.-mih. sabb.-typ. pent.-mih. ichn. chron. **сътекоша сѧ вълъси** chrys.-frag. **стѣче се съ словомь божиа благодѣть** men.-mih. 139. **въ єдино сътѣкъ сѧ** dioptr. **маломь сътъцѣмь се** διὰ βραχέων παραδράμωμεν hom.-mih. 74. **ницимь на множьство сътекшимь се** men.-vuk. **сътекъши се братии** men.-vuk. **вси сѧ сътекоша надъ нь** izv. 540. **придѣте, сътъцѣмъ сѧ вьси** izv. 501: sine **сѧ** alex.-mih. 14. prol. sufficere mon.-serb.: nota **стекль** acquisivit bulg.-lab. **не стече приклда отъ отьчина имѣниа** misc.-šaf. 83. - **о нѣкоей вещи** ibid. nsl. steči acquirere habd. bulg. stečе milad. 187.

сътинати сѧ -аѭ сѧ -аѭши сѧ vb. condensari **сѣмени моужьскоу съ кровиноу женскою смѣсшоу сѧ, теплостиѭ огня стинаѥтьсѧ плоть** sborn.-saec. xv. -vost. cf. **сътати.**

сътинати -аѭ -аѭши vb. turbare.

сътирати -аѭ -аѭши vb. συνθρύπτειν, συνθλᾶν confringere barl. sbor. int. 19. 260. **сътираюци грѣхы своѥ** hom.-mih. 5. - **сѧ: до колѣ игомъ работнымь стираши сѧ;** clim. 67: th. **сътр-ѣти.**

сътискати -штѫ, -штеши et **-скаѭ -скаѭши** vb. σφίγγειν comprimere **внезда копить оуздоу, стиціа зоубы своими** ὁπόταν δάκῃ χαλινόν, σφίγγον αὐτοῦ ὀδόντας dioptr.-vost. **конь стиціа оуздж зжбы своими** dioptr. **конь сътиціе оуздоу зоубы своими** dioptr.-lab. συμπιέζειν krus. περικλείειν, circumcludere **-каѭши** sup. 345. 4. **очи стискаша** oculos claudebat leont. nsl. stiskati; stiska vode, potoka etc. bedrânguiss habd. bulg. stiska milad. 449. 468.

сътиснѫти -нѫ -неши vb. σφίγγειν comprimere pyrg. prol.-lab. men.-vuk. adde pat. prol. prol.-cip. par. per. 33. 10. - **оустны** greg.-lab. **стиціе** aor. pyrg. **стисноу** aor. men.-vuk. **сътиціе имко моцно** prol. **оуста стиціена** bus. 482. izv. 428. **сътисни своѥ срѣдце** dioptr. **сътисноувь іего роукама** men.-mih. **роукоу истис-** men.-leop. - **сѧ. оуста стисноуше се** chrys -lab.

сътиснѭтиѥ n. comprimere **роучно** - prol.-mart. men.-leop.

сътицаниѥ n. concursus chrys.-lab. gr. συνδρομή.

сътицати сѧ чѫ сѧ -чеши сѧ vb. συντρέχειν concurrere io.-sin. int. 191. men.-vuk. prol.-rad. men.-mih. chrys.-lab. leont. greg.-mon. op. 2. 2. 97. ber. **сътичоуть се** chrys.-lab sine **сѧ** simul currere men.-vuk.

сътиштати -штѫ -штеши vb. premere **сътицеци дроугь дроугъ** ἀντιπίπτων pent.-mih. cf. nsl. tiščati tiščim.

сътишьдъı adv. centies, centuplum **аще не имать прияти сътишьдъı соугоубь** ἐὰν μὴ λάβῃ ἑκατονταπλασιονα marc. 10. 30. -ev.-saec. xiii. **-шдъı** marc. 10. 30. -mat. 38.

сътиѥ n. κηρία favi **здѣловлеть сътиѥ о шести оугль** ποιεῖ τὰ κηρία τὰς ἑξαγώνους hom.-mih. 65.

сътлачити -чѫ -чиши vb. contundere **стлачиныи** ber.

сътлъчениѥ n. contundere glag.

сътлѣшти v. **сътлѣшти.**

сътлѣкиниѥ n. corruptio triod.

сътлѣти -кѫ -кѣши vb. φθείρεσθαι corrumpi **сътлѣкѣть** iob 15.32. **-bus.** 171.

сътлѣшти -кѫ -чеши vb. συντρίβειν contundere bon. op. 1. 186. prol. ioann. men.-vuk. misc.-šaf. 161. **сътлъци камень** bell.-troj. 42. **столчена ячменѣ** sbor.-kir. 42. - **сѧ** pat.-šaf. 212. **оудеса сътлъкъше** prol.-rad.

съто n. num. ἑκατόν centum **по четирѣхъ стѣхъ** š.-gl. 70. **въ лѣто седмаго съта** men.-mih. 133. **сто седмыи на десете** krmč.-mih. 133. **сто седмыи на десете** ibid. **съта ти дъвоу десатоу** svjat. **съ прочиими сътомь войнь** prol.-mih. 42. **съ шестьми сътьми моужии** diontr.-lab. p. -**мь** κατὰ ὀλιγ centum cados olei luc. 16. 6. -nicol. **по сто трьдесете четвртѣи запокѣдь** krmč.-mih. **въ сътѣ ти** -si. (**шестѣмь на десете**) **псалмѣ** op. 2. 2. 41. **съто тьмъ мажеи** dioptr. **по стоу** chron. l. 104. 33. usl. sto: stoklas avena fatua lit. šimtas goth. *hund ahd. hunt ir. cét, céd ir.-gl. 94. gr. ἑ-κατο-ν lat. centum scr. çata-m beitr. 1. 442. ztschr. 11. 192. Bopp I. 39. Pott 2. l. 374. curt. l. 106. cf. rum. **сътъ,** ооúτα.

сътовиѥ n. favi **медъ капаваше сътовиемъ** nomoc.-bulg. cf. **сътиѥ.**

сътовъ adj. favi **-во тѣло** alex.

сътогранникъ adj. centum angulos habens bus. 919.

сътожрътвьнъ adj. -на трѣва ἑκατόμβη θυσία per. xiv.

сътока f. facultates bulg.-lab. nsl. stoka acquisitio habd bulg. stokъ serb. stoka. steći.

сътократица f. -цею sg. i. ἑκατοντάχις centies aut.-hom. georg. nomoc.-bulg. mat. 38. š.-gl сътократицею плодъ приносить cyr. 16. прозабъ сътвори ило(дъ) сътократицею izv. 509 сътократицею приметъ sim. I. 11.

сътократьнъ adj. num. centuplus euchol.

сътокъ m. facultates сътокъ и докытькы sabb.-typ. 45 cf. сътока.

сътокъ m. σύστημα compositio състокъ ex.-op. 2. l. 27 nota nsl. pes stočni canis rabidus habd

сътолѣтьнъ adj. ἑκατονταετής qui centum annorum est šiš 52.

сътоначалникъ m. centurio bulg.

сътопити -плѭ -пиши vb. liquefacere měh.-leop. коскь - prol.-mart.

сътрица f ἑκατοντάς centum pat.-mih. нсхождааѫ сътрицами и тысѫщами εἰς ἑκατοντάδας 2. reg 18. 4. -vost. сътрице триници три и десетьни дкаци и четрицею, рекыше деветь сътъ и осмь десетъ dioptr.-lab. -цею ostrom. nomoc.-bulg. -цею centies pat. op. 2. 2. 187. - приметъ sim. II. 2. сторицею соугоуко clim. одавала сторицеѭ къздаанна dioptr.

съторичьнъ adj. centuplus pat. chrys.-lab. имаши съторичьно хотѣнїе можению men.-mih

съторжкъ adj. centum manus habens stoman. 88.

сътосоугоубицею adv. centies isaak.

сътотина f. centum сътотина mir. mon.-serb. nsl. serb. stotina bulg. stotinъ.

сътрава v. страва.

сътравити -влѭ -вити vb. consumere ни гладомъ ихъ измори, ни раанами страви nomoc.-bulg. 129. čech. strava (cf. potrava) pol. strawa lit. strova cibus strava coena funebris hunnorum=Bartal 152. cf. strava incantatio; straviti incantare stul.

сътрапезьникъ m. eadem utens mensa sabb. 39, 129. par

сътратити -титѫ -тиши vb impendere; perdere стр- данић стратити. стракѣнье данић.

сътрѣние n. σύντριμμα contritio ant. proph. adde hom.-mih κένωσις exinanitio greg.-naz.

сътроудити сѧ -ждѫ. сѧ -диши сѧ vb. συμπονεῖν una laborare men.-vuk.

сътроуждьникъ m. qui simul laborat sabb. 2. domet men.-leop.

сътроуждати сѧ -ажѫ сѧ -ающи сѧ vb. συγκοπιᾶν in labore adiuvare antch.

сътроути -рокѫ -ровши et -роуѫ -роувши vb. perdere да моученика строкеть men.-mih 9. acad. строуѥ строуль mon.-serb. - сѧ: да не стоуютъ сѣ men.-mih. 203. pol. strué.

сътроутъ m. eversio строутъ ziz. azbuk.

сътръгание n. convulsio oct.

сътръгати -ажѫ -ающи vb. convellere prol. περισπᾶν distrahere krus. cf. čech. strž f. et strhat, šat sedraný čas.-mus. 1864. 54

сътръгнѫти -нѫ -нѫши vb convellere prol. chron. 1. 154. per. 79. 23: male contriugere сътръгъ sup. 252. стръгоше ме въ прѣисподнюѭ земле prol.-mih. 191 - сѧ: сътрѣсѣте сѧ, сътръгнѣте сѣ chrys.-lab.

сътръжение n. convellere prol.

сътръзати -ажѫ -ающи vb. ἁρπάζειν rapere men.-mih.

сътръпати -ажѫ -ающи vb. obtorpescere nov

сътръпѣвение n. remissio стьрпѣвенне мало оуполоучивъ georg.-vost.. vocabulum dubium.

сътръпѣние n. χαρτερία patientia sup. 71.

сътръпѣти -плѭ -пиши vb. ὑπομένειν sustinere ant. svjat.-mat. 9 hom.-mih. sim I 9. chron. вѣды - hom.-mih. - огнь prol.-mih. стьрпи, чадо, постъмь и молитвою izv. 598. φέρειν ferre sup. колѣзни hom.-mih. ἀνέχεσθαι pati sup sustinere sup. ἵστασθαι - противѫ прѣпитенню sup. не - ἀπαγορεύειν viribus deficere sup. 66.

сътръпѣтьнъ adj. не- intolerabilis sup. 280. 1.

сътръпѣтьнъ adj. φορητός tolerabilis стрьпътна колѣзнь hom.-mih. 28.

сътръкати -ажѫ -ающи vb. συντρίβειν conterere dial.-io.-sin. int. ioann. chrys.-lab.

сътръти -тыѭ -тыющи vb. συντρίβειν conterere dial int. misc.-šaf. - землю steph. - сѧ: -кѣть сѧ земля ѣа mal. 50. ризы ихъ не сътрьшн сѣ chrys.-lab rum стрившск contero.

сътрѣкнти -кнѫ -кнѫши vb. συστέλλειν compescere act 5 6. bulg. стрѣкнти: - юноших dial -šaf 215. -кыш тѣло и добро окыкнкыш men -mih. 114 ἐξανα-

λῶσι absumere pent.-mih. **вь нѣгда сътрѣкише трапезоу** τῆς τραπέζης ἐκ μέσου γενομένης prol.-lab. men.-vuk. **сътрѣкить и съ земла** bus. 166: nota **слоужбоу церковноую латыньскы и греческы и словеньскы сътрекиша и положиша къ съборнѣй церкви** meth. 9, ubi aliquid omissum videtur.

сътрѣкльти -ыж -ыѣши vb. ἐκλείχαι elambere; carpere **-ыѣть телыць** num. 22. 4. -pent.-mih. **клинкы сътрѣкльıющıе дари** ephr.-belg.

сътрѣти -рѫ -рѣши vb. συντρίβειν conterere ant. op. 2. 2. 60. 66. sup. καταθλάν confringere proph. **сунѳлѧи сътрыше нозѣ** prol.-rad. **врашьна лькъ сътърпа зоубы** βορῶν λεόντων συντεθλασμένων μύλας irm. καταχλάν confringere cloz I. 781. ἀνατρίβειν conterere men.-vuk. ἐκτρίβειν eradere sup. 260. **сътръкъ** part. proph. **стрьвьше** men.-vuk. **стрълъ** bon. **сътрь** aor. ok. 70. **сътрѫхъ** aor. proph. **сътрѫшѧ** sup. 134. **сътре** sup. **стре капницл** hom.-mih. **сътърпѣ** sup. 338. **сътърени** cloz I. 781. **сътрѣнь** hom.-mih. **сътрьль съмрътьные затворы** hom.-mih. **дше свнтоу сътреть** misc.-šaf. **оумомь сътреномь** triod.-mih. **дрьжавоу сътрьшаго** triod.-mih. - **сѧ** sup. op. 2. 2. 66. **сътреть сѧ** op. 2. 2. 60. **нн сътрьти ѣѧ нн плакати сѧ** greg.-naz. **сътроша сѧ трнѥ отъ нщъ** izv. 648. **сътрыше сѣ врата** hom.-mih. **дрьжавы сътрыше сѣ** sim. I. 23. **сътрь** (aor.) **сѣ царьмь** hom.-mih. serb. satarisati živ. 104. pol. ścierka.

сътрѧсти -сѫ -сѣши vb. συσσείειν concutere oct. pan. **мирь** - misc.-šaf. ἀποσείειν excutere sup.

сътрѧсѣти -сѫ -сѣши vb. concutere.

сътрясти -сѫ -сѣши vb. σείειν, συσσείειν concutere hom.-mih. dial. ioann. prol.-mart. pat.-mih. σπαράττειν, συσπαράττειν ostrom. **сътрясъ** aor. glag. **сътрясѣ имь вѣсь** men.-mih. - **сѧ** hom.-mih. chrys.-lab. σείεσθαι sup. ostrom. σαλεύεσθαι agitari **сръдце поколибли сѧ и сътрясни сѧ** καρδία σαλεύθητι καὶ σείσθητι abb. 2. 16. -vost. φρίσσειν horrere **сего скѣтила сътресоше сѣ** τοῦτο φωστῆρες ἔφριξαν hom.-mih. 32. adde **сътрясѣть сѧ** o **нѣмь** izv. 468.

сътрждовѣти -ѣѫ -ѣюши vb. morbo corripi **кости сътроудовѣвьше жестокынмь постомь** men.-mih. 135.

сътржсити -шѫ -сѣши vb. συσσείειν concutere **сътржсилъ иси земла** συνέσεισας τὴν γῆν psalt.-uor.

сътоупъчити -чѫ -чѣши vb. διαβιβρώσκειν exedere **кси тѣло ıеıе сътоупѣно изѣдѣно** διαβρωθεῖσα meu.-vuk.

сътъ m. κηρίον favus svjat.-mat. 5. ber. - **меда** isaak. **сѣта медвнаго** hom.-mih. **сѣть сладъкъ** op. 2. 2. 366. **акъı сътъ сладъкъ** svjat. **паче сѣта медѣна** sborn. **бъчелиıъ сътъ** bus. 271. **сѣтовы сладость каплюıеѥ** chrys.-lab. nsl. sit meda habd.

сътъкавати -ваѫ -ваюши vb. contexere int. 257.

сътъканиѥ n. contexere.

сътъкати -чѫ -чѣши vb. contexere int. 185; minus bene **истъкати**: **пчела сѣты истъкоуıи** op. 2. 2. 84.

сътъкнѫти -нѫ -нѣши vb. καταντᾶν componere ant. **изреченıе клетвою сѣткноувь** hom.-mih. 138. **сѣткноувь лицемь** faciem adducens leont. **сѣткноувь лицемь къ лицоу** men.-mih. 202. - **сѧ** καταντᾶν šiš. 246. op. 2. 1. 162. bulg. stъknǫ (stakuala) verk. 145.

сътъпъкати -аѫ -аюши vb. πατεῖν conculcare men.-vuk. **стрьмоглавь пометноувь того сѣтъпька клетый** prol.-rad. 98.

сътъпътати -аѫ -аюши vb. καταπατεῖν conculcare **-пт-** dial. dial.-šaf. prol.-mart.

сътъснѫти си -нѫ си -нѣши си vb. ἀγανακτεῖν aegre ferre - **къ дланıю** op. 2. 1. 167. **сѣтъс-** chron. I. 135. **сѣтсе-** chron. 1. 131. **сотос-** chron. 1. 130. II. **видѣвъше то галичане сѣтъсноуша си** lavr. 103. **половци не вземше вѣсти отъ олговичь сотсноувше си съ вѣгомь возворотиша сѧ** lavr. 98. - **сѧ** chron. 1. 131. II: rad. **тъск-**.

сътъчьникъ m. aemulus - **силою** hom.-mih.

сътъчьнити -нѫ -нѣши vb. συγκρίνειν conferre **сточни оубо того, о ноудею** margar. 1530.

сътъчьница f. ἀντίζηλος aemula men.-vuk. prol.-rad.

сътъчьнъ adj. aemulus **сѣтъчьный дьıешıнıй вечерь къ оутрьшнѣмоу** chrys.-lab.

сътъчьпиѥкати -аѫ -аюши vb. συγκρίνειν conferre **ико стъчнѣваѧма къ оноѣ сна жрѣтва** συγκρινομένη πρὸς ἐκείνην cum illo collatum margar 1530.

сътъчьнѣнıе n. σύγκρισις comparatio

margar. хрїсїс отъ подобнѣхъ сточнение dioptr.-vost. dioptr.

сътыкати -каѭ -каѥши vb. συμβιβάζειν coniungere **из нѥгоже вьсе тѣло чьланьми съставлѥмо и стыкаѥмо** ἐξ οὗ πᾶν τὸ σῶμα συναρμολογούμενον καὶ συμβιβαζόμενον ephes. 4. 16. -šiš. adde int. 37.

сътьникъ m. ἑκατόνταρχος centurio šiš. ix. izv. 615. -тн- men.-vuk. sabb. 36. 141. **сатн-** š.-gl. 94. **сотн-** ber. chron.: nota **чародѣѥмь или глаголиѥмымь сътьникомь** misc.-šaf. croat. satnik apparitor verant.

сътьница f. ἑκατοντάς centuria pan. krmč. 182. krmč.-r^ib. 217. typ.-chil. sabb.-typ. **сотн-** op. 2. 2. 283.

сътьничь adj. poss. centurionis triod. sabb. 162. gr. ἑκατοντάρχου.

сътьный num. ἑκατοστός centesimus ioann. sup. 221. 29. **лѣто дроугo сътьноѥ** annus ducentesimus **дѣвать (.д.) сътьный** nomoc.-bulg. **въ єдино и .з. сътноѥ лѣто** pent.-mih. **сътныѥ лѣхы** ἑκατοστιαῖοι τόκοι krmč.-mih. adde krmč. 51.

сътьнѣчавати -ваѭ -ваѥши vb. attenuare bulg.

сътьнѣчевати -чевaѭ -чеваѥши vb. attenuare.

сътьнѣчити -чѫ -чиши vb. attenuare **стонч-** ber.

сътьскъ adj. centurio **сотьскъ** chron. 1. 212. 25. **сѫцьскъ** chron. 1. 54. 18.

сътѣкати -аѭ -аѥши vb. συντρέχειν concurrere dial. men.-leop. - **сѧ** chrys.-lab. sabb. 10. laz.-vuk. 116. asên 13. man. 108. cf. **-цати**

сътѣлесьникъ m. σύσσωμος qui eiusdem corporis est ant. antch. šiš. 127.

сътѣлесьнъ adj. qui eiusdem corporis est gr. σύσσωμος.

сътѣсънити -нѭ -нити vb. coarctare **-сн-** pan. int. per. 15. 25.

сътѣсънити -нѭ -нѥши vb. coarctare **-сн-** int. clim.

сътѣсънѥнїе n. coarctatio **-сн-** int.

сътѣцати -чѫ -чеши vb. concurrere georg. - **сѧ** sabb. 108. men.-vuk. chrys.-lab. men.-mih. συνείρεσθαι connecti hom.-mih. cf. **-тѣк-, -тиц-.**

ѣтагати -аѭ -аѥши vb. συμπορπᾶν fibula connectere **състегнѫ сьсворами** συμπεπορπημένος exod. 39. 6. -pent.-mih. **камыка състегнѫта сьворою** pent.-mih.

ѣтагнѫти сѧ -нѫ сѧ -нути сѧ vb. συμβαστάζεσθαι conferri **сътегнѫть сѧ** op. 2. 1. 59.

сътагнѫти -нѫ -неши vb. συντείνειν tendere chrys.-lab. συσφίγγειν contrahere pent.-mih. barl. σφίγγειν stringere men.-vuk. κατασφίγγειν stringere **окон имь плѣщи трьстьми обвивьше стегоше** ἀμφότερα τὰ νῶτα καλάμοις εἰληθεὶς κατασφίγγεται prol.-mart. comprimere sup. adde men.-mih. 348. **сътегоу** aor. glag. - **себѣ** chrys.-lab. ἐξετάζειν examinare **стегнѣть оногось онѣмь** ἐξατάζει nom.-lab. adde **простьртиѥ коупно сътегь** prol.-mart. **оузами стегноута** prol.-mart. **сътегоше тѣло** men.-mih. **сътегь сѧ цѣль бысть** prol.-mart. **сътагоша и вельми** men.-leop. **стежена бысть завертѣнниѥмь тоужьно** prol.-mih. **челюсти нхъ сътагнеши** svjat. **стегноу** (aor.) **раслабѣна** chrys.-lab. **раслабѣна сътегноу** (aor.) chrys.-lab. - **сѧ: артирнымь сътегноувшамь сѧ** chrys.-lab. **съст-** ber.

сътагнѫтиѥ n. constringere triod. - **раслабѣнадаго** chrys.-lab.

сътажа f. κρίμα iudicium ant. disceptatio danič.

сътажавати -аѭ -аѥши vb. κτᾶσθαι acquirere ant. ioann. int. isaak. krk. sabb.-typ. chrys.-lab. dioptr.-lab.: male **ктѣзеи** condere **стѣжнваѥть** op. 2. 2. 630.

сътажаница f. κτημάτιον possessiuncula dial.

сътажанїе n. κτῆμα possessio ostrom. **ст-** šiš. 10. βίος facultates man. 57. sumtus ev.-novg. 1270. adde izv. 613. bus. 379. ziz. ber. chron. **дѣдиѥ** - prol.-mart. 135.

сътажатель m. possessor **ст-** io.-sin. ber. ziz. **о въздоусѣ сь сьстежателѥмь** ратоуѥть сѧ chrys.-lab. gr. κτήτωρ.

сътажательство n. lucrum **скврьнымь -вомь** αἰσχροκερδῶς op. 2. 1. 172.

сътажати -жѫ -жиши vb. κτᾶσθαι acquirere ostrom. sup. šiš. 16. 154. cloz I. 945. ant. pat. ioann. cozm. io.-sin. dial.-šaf. typ.-chil. greg.-lab. men.-leop. chrys.-lab. vita-theod. sim. I. 26. op. 2. 2. 50. chron. (**паствоу**) **овьцамь стежа чьстьною сн кръвню** sim. I. 26. **на колшнй сѣ чинь стежаль** cyr. 19. **сътажавъшоумоу** izv. 419. **стежить** ioann. **сътажите** κτήσεσθε cloz II. 105. **стежите доуше ваше** greg.-mon. **стежимъ** part. ephr. **сътажите доуша сльзами** greg.-naz. **сътажите доуша ваша** izv, 491, **книгы сътажа бого-**

пръстѣнъ izv. 616. **книгъ любословью съташа** *са* izv. 617. **не съташимъ** *срѣкролюкыи якоже иуда* izv. 450. **стажаю** bus. 553. ber. *ziz.* **стежамыхъ** ichn. ἀποτίειν luere **да стежить само то истовоие** ἀποτίσει αὐτὸ τὸ κεφάλαιον lev. 6. 5.-pent.-mih. **стежавь** χρησάμενος prol.-rad. 136.

съташевати -аѭ -аѥши vb. acquirere par. int. 169.

съташивъ: несът- adj. ἀκτήμων inops antch.

съташьникъ m. arbiter pacis **стеж-**. mon.-serb.

съташание n. ζήτησις, συζήτησις disputatio šiš. 31. 162. 171. sabb. 194. mat. 52. ber. **моукы и -ниѭ** chrys.-lab. **на стязание остр҃ѣшие** hom.-mih. **съташ-** assem. **съст-** ber.

съташатель m. disputator triod. gr. συζητητής.

съташателынъ adj. disputans int.

съташати са -аѭ са -аѥши са et **-жѫ са -жеши са** vb. συζητεῖν disputare **сташ.** 13. ev.-novg. ber. **сът-** ζητεῖν ostrom. διαπορεῖν haesitare sup. 346. συναίρειν ostrom. ἀντιβάλλειν ostrom. **стажетъ са** ber. **късть съташающема са** ἐγένετο ἐν τῷ συζητεῖν ostrom. **стезающю се** *се* **иудѣи** hom.-mih. **стезаета се** š.-gl. 70. **сът-** διαλέγεσθαι disputare ostrom. συλλαλεῖν ostrom. **стезаѥ се и прѣпираѥ** διαλεγόμενος καὶ πείθων šiš. 36. **стазаета са къ себѣ** izv. 495. **съташающема са** assem.: nota **съст-** ber. **отъ слова състезати се** men.-mih. 351.

съташати -жѫ -жеши et **-заѭ -заѥши** vb. συσφίγγειν constringere ant. **къ потискоуъ того стезаютъ** εἰς κοχλίαν αὐτὸν ἀποσφίγγουσι prol.-cip. ἐγκομβοῦσθαι cingere **стежите** šiš. 199: adde **и стезаемоу дрѣкоу** prol.-mih. 40. **съоузома мира стезаеми** krmč.-mih. **да стежоуть се нераздѣижно оуста дияволи** men.-mih. **стѣны ключами стажемы** sof. 23. **лютѣ стоужеми** prol.-mih. - **са** στενοῦσθαι coarctari **прѣдѣли съташаахѫ са** ἐστενοῦντο man.: nota ἀνέρπειν serpere pyrg.

съташовати -соуѭ -соуѥши vb. disputare prol. ber.

съташи -тѣнѫ -тѣнеши vb. πηγνύναι, ἀποπηγνύναι concrescere **тако и водное естество и родъ богъ къзвысивъ съта и оудебели** ex. - **са акы ледъ кыше небо водами съташо са** ex. **ако на высость къзыидетъ акы облакъ са сѣтенъ и оудебелитъ** ex. **то же са съташѧ** ἀποπηγνύμενον ex. **пръвие (пръвѣие) хлѣмъ стало са** ἐσι πρὸ θινῶν ἐπάγης iob 15. 7. -bus. 170. nsl. steti se, stemem se consistere (de liquidis) jan.

съташи, съташѫ, съташеши vb. comminuere glag. **не съташа** (pro **-нъ**, ui fallimur) **ми** τοῦ μὴ ἐξᾶραι αὐτά iudic. 2. 23. -vost.

съташга f. ἱμάντωσις coniunctio **стоуги** op. 2. 2. 115.

съташгъ m. κάνθαρος lignum quod inter iuncturas aedificiorum est habac. 2. 11. -proph. mat. 50. ostrog.

съташка f. frigus vehemens čech. stuhnouti pol. stężeć rigere.

съташкавати -аѭ -аѥши vb. affligere **стоуж-** prol.-rad.

съташкание n. θλῖψις afflictio ant. ἀγανάκτησις indignatio prol.-cip. turba sup. 207. adde ber..

съташкателынъ adj. qui affligit **стоуж-** ber.

съташкати -аѭ -аѥши vb. ἐνοχλεῖν, διενοχλεῖν molestum esse dioptr. sup. θλίβειν affligere ant. pent.-mih. chron. - **комоу** chrys.-lab. dioptr. greg.-naz. ber. **высемоу съташати женьскономиж** greg.-naz. **мрѣтвомоу не стоужайте** chrys.-lab. **стоужахоу граждановомь** sabb.-typ. **инѣмь епископѣпимь стоужати** krmč.-mih. **стоужають людемъ** bus. 704. **вѣси хоулынии стоужають ми** izv. 597. **егда съташаѥть ми врагъ** izv. 474. per. 33. 10. **стоужають ны** cyr. 8. -**жаѥмь есмь** hom.-mih. 137. - **сн** λυπεῖσθαι affligi men.-mih. ἀλγεῖν dolere hom.-mih. στενοχωρεῖσθαι angi men.-mih. adde chrys.-lab. men.-mih. ber. ἐκκακοῦσθαι affligi šiš. 100. **сътоужати сн** καταποθῆναι antch.

съташение n. θλῖψις vexatio dial. add sup. pat.-mih. proph. hom.-mih. krmč.e mih. συνοχή angustia pent.-mih. **angustia** leont. **стоужениа монастыра** sabb 42. **стоуженнѣ съдрьжить ме** greg.-lab. ἀγανάκτησις indiguatio men.-vuk.. pyrg

съташьнъ adj. moestus **стоужна и тошна** izv. 666.

съташити -жѫ -жиши vb. θλίβειν affligere ant. affligere sup. perturbare sup. adde hom.-mih. nov. chron. **сътоужнуъ вашей любъкы** chrys.-lab. **състаживъ, -къше** sup. 80. 448. **сът-** *сн* sabb. 25.

42. 128. antch. izv. 433. ἐγκακεῖν male tractare šiš. 99. 127. διαπονεῖσθαι laborare šiš. 32. strum. προσοχθεῖν cum taedio ferre pent. mih. βαρύνεσθαι gravari. laedi sup. hom.-mih. adde **стоужити** си **въ скрьбѣхъ** greg.-lab. **кто** си **стоужитъ, азъ ли или ты**; quis deficiet leont. καταναρκᾶν molestum esse **не стоужнхъ ни единомоужє** šiš. 109.

съоугоубити -ближ -бити vb. duplicare ant.-hom. 212.

съоугоубъ adj. duplex **съоугѡбо пророчьство** izv. 477.

съоудавити -влиж -вити vb. simul suffocare - **сѧ**: **съоудавимъ сѧ** яко **июда** izv. 449.

съоудвартати -важ -аѥши vb. simul recipere -**рѧѥма съ оугождьшими** sim. l. 17.

съоудити сѧ -ждж сѧ -дити сѧ vb. iungi **въ єдино съоудитє сѧ тѣло** sabb.-typ. 40.

съоукрѣстокати сѧ -оуж сѧ -оуѥши сѧ vb. simul crucifigi **съоукрѣстокахъ сѧ хрнстоу** op. 2. 2. 104.

съоумирати -раж -раѥши vb. συναποθνήσκειν simul mori krk. **миро**у **съоумираюшн** τῷ κόσμῳ νενεκρωθεῖσα prol.-mart.

съоумрѣтвити -влиж -вити vb. simul occidere **съоумрьцивѣ** greg.-naz.

съоумрѣти -рж -рѣши vb. una mori leont. int. **ѯбу съоумьрѣша волнею и въскрьснжша** greg.-naz. **съоумьрь сѣ нѥю мьчемь** prol.-mart.

съоуподовити -ближ -вити vb. καταξιοῦν dignari **сыньми нась възвати съоуподови** hom.-mih. 80.

съоупражнати -важ -аѥши vb. προσαχολεῖν occupare ant. - **сѧ** isaak.

съоупрашанне n ζήτησις quaestio ic. 3. 25. -ev. novg. izv 498. cf. **съкъп-**.

съоупрашати сѧ -аж сѧ -аѥши сѧ vb. disputare chron. l. 96. 15.

съоупржгъ m. ζυγός iugum **къ съоупроужѣ** hom.-mih. 64; recte **сжир-**.

съоуслаждати сн -аж сн -аѥши сн vb. delectari - **сѧ** int. 169.

съоучнникъ m condiscipulus glag.

съоученне n. simul discere **апостоломь** - sim. l. 26

съоученьнъ adj eandem doctrinam sequens isaak.

съоучнѥнне a. ordinare int.

съоучитлк m qui simul docet hom.-mih. 38.

съхабити -ближ -бнши vb. corrumpere glag.

съхапати -аж -аѥши vb. mordere, uti videtur pat.-šaf. 73.

съхлъ f. ῥάγανα sarmenta ant. 45. - **поустынныа** op. 2. 2. 260. φρύγιον psalt. 101. 3. -šaf.-urspr. **кости моѥ яко и съхлъ съсъхж сѧ** τὰ ὀστᾶ μου ὡσεὶ φρύγιον συνεφρύγησαν psalt.-pog. **окрѧцѣтъ сѧ яко съхль поустынныа** aut.-vost. **сни въсн яко съхль на огни изгарѣѥть** cyr.-hier. adde **сохль** ber. **сухль** ziz.

съхнжти -нж -нѣши vb. ξηραίνεσθαι siccari bon. **съхнѣаше** sup. 254. **съхж** aor. bon. **зрѧ его авка съхнжца** dial.-šaf. **жаждею водною сухнши** georg.-vost. **вьчера съхныше** greg.-naz. nsl. sahnoti, sehnoti pol. schnąć.

съхода f. speculator **сходоу на алѣѯандра послаше** alex.-mih. 93. **сходоу дариевоу оухвати** alex.-mih. 69. **пригкшла к нимъ съходы четыри** izv. 662. rum. **искодъ**.

съходатай m. κατάσκοπος speculator šiš. 184.

съходити -ждж -дити vb. καταβαίνειν, κατέρχεσθαι, κατιέναι descendere ostrom. hom.-mih. dial. sup. adde dioptr. hom.-šaf. chrys.-lab. per. **сьхождаше сь горы** κατήρχετο ἐκ τοῦ ὄρους men.-vuk. **съходѧ пить водъı** bus. 333. **отъ тоѥже племнце рода радинова якоже и варвара сходнть** krmč.-mih. 336. **сьходити въ скетаı мѣста** vita-theod. - **долоу** chrys.-lab. καταφέρεσθαι deorsum ferri proph. **орьли съходѧть** bus. 264. παραγίνεσθαι venire sup. 347. ἐφοδεύειν explorare **да сьходѣть намь землю** ἐφοδεύσάτωσαν deut. 1. 22. -pent.-mih. **что сходистѣ и вѣдѣсте**; per. 28. 5. **войскоу сходивь** alex.-mih. 16: nota nsl. dolg ishoditi die schuld fordern metl. - **сѧ** convenire lavr. op. 30. krmč.-mih. misc.-šaf. per. chron. clim. **съходѧще сѧ сѧноке его къ сѣкѣ** izv. 625. **море раздѣлнше сѧ и паки съходеще сѧ** hom.-mih. 8. συνέρχεσθαι conveuire 1. cor. 11. 17. -vost. šiš. 78. συναυλίζεσθαι una commorari hom.-mih. συμπλέκεσθαι coire hom.-mih. coire cum femina cyr. l. congruere io.-sin.

съходнште n. descensus **сѣкѣтло къ адъ съходище** hom.-mih. 158.

съходъ m. σύνοδος conventus ant. glag. hom.-mih. **трапезный** - sabb.-typ. 17. coire **покошьнъ на съходъ ложа svjat,**

κατάβασις descensio prol. pent.-mih. adde **сьхода радьма** hom.-mih. 68. συγκατάβασις indulgentia sup. 389. cf. **исходъ**.

съходьникъ m. explorator alex.-mih. 69. 93. 142. ephr. ber. **прѣлогатаи сирѣчь съходьниць землимь** (in marg.) pent.-mih. κατασκοπεύσας qui exploravit pent.-mih. ἄγγελος nuncius šiš. 189. rum. **искодъ** speculator **искодеск**.

съходьнъ adj. descensus int. 189. **аньгели сходьни на сходь рожденыа божиа бывъше** hom.-mih. 165.

съхождениѥ n. κατάβασις descensio dial. pat. nomoc.-bulg. prol.-mart. pent.-mih. dioptr. **въ адъ** - bon. **божиѥ** - sim. II. 8. **съхожденьѥ христово** izv. 454. conventus sabb.-typ. nom.-mik. 12. συγκατάβασις condescensio sup. 222.

съхраньникъ m. eiusdem domus incola alex.

съхранитель m. qui custodit greg.-lab.

съхранити -ньж -нити vb. σώζειν servare sup. 60. τηρεῖν ostrom. φυλάττειν conservare ostrom. sup. 287. ant. misc. man. ταμιεύειν reservare greg.-naz. custodire sup. 3. adde chrys.-frag. hom.-šaf. greg.-mon. chron. **съхрань** izv. 6. 38. **съхранихъ правъдъи** cloz I. 86. **словеса невръдимо съхранити** leont. **сухрани необоримъ** izv. 638. **съхрани невръжену** ἀπήμαντος irm. **съхрани своего раба** васькые рати hom.-šaf. **набьди и съхрани** hom.-šaf. **съхрани слоуха твоѥго** leont. **-хорон-** chron. - **съ** cavere izv. 468. sup. 201. **порока съхрани се** greg.-mon. 86. **съхранити се отъ иди** men.-mih.

съхраньникъ m. custos men.-mih. chron. I. 177. 15. ποιητής qui facit - **законоу** šiš. 191. - **вѣрѣ** izv. 594.

съхраньно adv. tute, secure **вѣдѣте и съхраньно** ev.-mih. c. **съхраньно прѣплоути** μετὰ ἀσφαλείας διαβραμεῖν hom.-mih. **съхранно блюсти** men.-mih.

съхраньнъ adj. tutus.

съхранити -ньж -нѣшн vb. σώζειν servare sup. 347. bon. krmč. 47. krmč.-mih. izv. 517. prol.-vuk. ioann. typ.-chil. dial. pat. mir. chrys.-frag. misc.-šaf. zak.-serb. **съхраньѣмь бываашѥ** διεφυλάττετο prol.-rad. 21. **съхранати съвѣсть жень своихъ** prol.-mart. θησαυρίζειν colligere šiš. 136. - **заповѣди** sut. 1. - **себе** izv. 579.

съхраньѥниѥ n. φυλακή, φύλαξις custodia sup. 381. ant. glag. chron. servare - **заповѣдемь** isaak. σωτηρία salus men.-vuk. adde prol.-mih. misc.-šaf

съхтисати -шѫ -шѣши vb. condere **-ся** aor. daničˇ.

съхоуждати -ѭ -ѣшн vb. absumere: male **съхоуждала гоуѣлини дрьжахоу** се κατηνάλωτο τὰ γλουτὰ καὶ ἰσχία prol.-rad. 136.

съхоулити -ѭ -ѣшн vb. vituperare **великыа малѣшими съхоулѭ** greg.-naz.

съхъштрити -ѭ -ѣшн vb. μηχανᾶσθαι machinari **онѣмь съхъштрѭ** спсъ greg.-naz.

съцарьствовати -воѭ -коуѣшн vb. una regnare sabb. 21. int.

съцѣглъ adj. solus **нни соуть помыслн** ѥже далече отьстоющимь отъ вещей и просто прѣходещимъ въ съмыслѣ и движаниѥ стоудено и съцѣгло вьтварающимь isaak. cf. **съцѣглъ, цѣглъ**.

съцѣнити -нѭ -нити vb. συμφωνεῖν paciscі **нскоупоуѣшталаго животворкноѭ кръвьѭ своѥѭ мирь съцѣнатъ трьмъ десатемь мѣдьниць** συμφωνήσωσι τριάκοντα ἀργυρίοις sup. 244. 22. **трьми сътомъ (сътъı) съцѣни динаремъ** sup. 318. 24. cf. **сцѣнити, цѣнити**.

съцѣпити -плѭ -пити vb. σχίζειν scindere pent.-mih. nsl. cêpiti russ. **скепать** čech. štěpiti, štěp pol. szczepić, szczep cf. **сцѣпити**.

съцѣсарьствовати -воѭ -воуѣшн vb. una regnare greg.-naz. op. 2. 2. 75. **съцѣсарьствоуѣ нетьлѣньноу отьцю** izv. 446.

съчепитъ adj. sensus nobis ignotus: **повелѣ иемоу (коузньцоу) желѣзо съчепито съковати** vita-theod. 4.

съчесати -шѫ -шѣши vb. καταξαίνειν carpere **плъть волоуѣми жилами съчешитѣ** prol.-mart.

съчетавати -ѭ -ѣшн vb. συνδοάζειν coniungere ant. ioann. isaak. mir. dioptr. chrys.-lab. dial.-šaf. hom.-mih. men.-russ. **сочт-** ber.

съчетание n. copulatio sim. I. 9. prol.-mih. clim. dioptr.-leop. - **оброучьниково** prol.-rad. 61. **по великоумоу въсѣхъ съчетанию** greg.-naz. **съчетание** παρεμβολή καὶ παράταξις hom.-mih. **съчьт-** dioptr.-leop. 307. **съчт-** ber. **съчтбрака** bus. 732. **съчтанна свашенъıхъ правилъ** spec. 26.

съчетати -ѭ -ѣшн vb. συνάπτειν con-

iungere sup. dioptr. sim. I. 12. συζευγνύναι ostrom. συνδεῖν colligare greg.-naz. συναρμόζειν coaptare sup. 63. **съчеташе ю цароу** prol.-mart. **сими равно нѣкаи съчиталъ есть кладыка** dioptr. **съчтchron. - сѧ: доуховномоу бракоу съчетати сѧ** leont. **съчетати сѧ моужеви**; - **женѣ** prol.-mih. coire per. 4. 25.

съчетовати -оуѭ -оуѣши vb. coniungere - **сѧ** clim. izv. 444. krmč.-mih. 333. -чтрат.

съчиниѭ n. ordo, series **съчиниы имать съ князи** pyrg gr. σύνταξις.

съчиненъ adj. coordinatus **-ныи** ber.

съчиныѭати -ѭ -ѣши vb. conciliare pan. - **повѣсть** chrys.-lab.

съчинити -ѭ -ѣши vb. conciliare chrys.-lab. ber. - **сѧ** συντάσσεσθαι prol.-mart.

съчиненіе n. σύνταξις compositio sup. 425. - **кондакы** (sic) pyrg.

съчислитель m. qui connumerat.

съчислити -ѭ -лиши vb. connumerare.

съчисленъ adj. adnumeratus krmč.-mih. 217. σύμψηφος consentiens autch.

съчисляти -ѭ -ѣши vb. connumerare pan.

съчислити -ѭ -ѣши vb. connumerare nom.-mik.124. io.-mih. ber. cf. **-шлы-**.

съчисленіе n. ῥυθμός numerus cant.-cant. 7. 1. adde ber.

съчисти -чѧ -чтѣши vb. συναριθμεῖν computare krmš. typ.-chil. leont. ardž. **съчѧти** izv. 663. **сочтохъ лѣта своа** sbor.-kir. **сочтеть** op. 2. 1. 39.

съчитати -ѭ -ѣши vb. connumerare domet. dial. oct. bon. op. 2. 1. 39. chron. ἀριθμεῖν numerare proph.

съчишляти -ѭ -ѣши vb. connumerare pan. cf. **-слы-**.

съчишленіе n. rhythmus.

съчленіе n. ἁρμονία compages op. 2. 2. 7. **камени къ дроугомоу съчленіе** greg.-naz. 70.

съчрѣтати -ѭ -ѣши vb. incidere krmš.

съчоувати -ѭ -ѣши vb. sentire, uti videtur **-чюк-** per. 44. 2.

съчоудодѣйствовати -оуѭ -оуѣши vb. συνθαυματουργεῖν simul miracula patrare **-чюд-** prol -rad.

съчьт- v. **съчит-**.

съчьтъ m. numerus **счетъ** op. 2. 2. 451.

съчьтьнъ adj. ἁρμόδιος congruus antch.

съчьць v. **сѫчьць**.

съчѧстьникъ m. συμμέτοχος particeps ant. **съчас-** antch.

съчѧстьнъ adj. particeps dioptr. cf. pol. szczęście.

съшивати -ѭ -ѣши vb. ῥάπτειν, συῤῥάπτειν consuere vost. 1. 307. proph. triod. op. 1. 105. ioann. int. prol.-vuk. iez. 13. 18. -mat. 47. vost. 1. 74. 214. dial.-šaf. - **мрѣжѧ** chrys.-frag. **лжю** - clim. **лжіе** - pent.-mih. - **клеветы** max. - **лесть** ichn. **сьшикаемие избѣжати** lesti greg.-mon.

сьшити -ѭ -ѣши vb. συῤῥάπτειν consuere chron. sup. 256. tur. misc. **съшькенъ** part. ῥαπτός proph. - **лесть** ichn. **сьшить** aor. chrys.-lab. **сш-** bus. 722. **ншь-**; **исш-** chron. I. 13. 19. ix.

сьшитие n. consuere kruš. **ли на испьранне ли сьшитие** izv. 615.

сьштипати -ѭ -ѣши vb. vellicare prol. - **тѣло оудицами** prol.-cip. men.-vuk.

сьштитити -штѫ -тиши vb. tegere, uti videtur: male **дрѣвесы сѣчищиноо мѣсто** greg.-mon. 69. aliter danič.

сѣшьд- vb. κατέρχεσθαι descendere sup. **сѣшедъ** cloz I. 782. sup. chron. **-шьд-** sup. **съ главы сьшьдыши неза.** - **сѧ** συνέρχεσθαι convenire sup. hom.-mih. krmč.-mih. prol.-mih. **сошли сѧ** bus. 692. **грьчаскомоу столоу сьшьдъшоу сѧ въ таковое врѣмѧ** prol.-mart. **сьшьдъшимь сѧ врачемь** prol.-mart.

сѣшьльникъ m. qui convenit **сьшьльникь съ прочими светыхъ отьць** in synodo prol.-rad. 49.

сѣшьльць m. παρεπίδημος advena **избранымь сьшьльцемь** ἐκλεκτοῖς παρεπιδήμοις šiš. 192.

сѣшьпатати -шѫ -шѣши vb. susurrare **сьшьпъчеть** svjat.

сѣшьствие n. κατάβασις descensio krmč. 51. pat. pent.-mih. ok. 69. - **светаго доуха** ok. 70. **сѣшьствьіе** συμβεβηκός op. 2. 2. 305. ἐμφοίτησις **-шьс-** mater. indulgentia **-шьс-**; **-шес-** sup. 290. 293.

сѣшьствьникъ m. socius viae prol.-belg. men.-vuk. **-шес-** ber.

сѣшьствие n. descensio hom.-mih.

сѣѧдение n. comedere **дълъ нъı ѣсти ыко окьца на сѣѧдение** izv. 474.

сѣсти -мь -ѣси vb. συνεσθίειν una edere pyrg. comedere ioann. **поклѣваю вы ѣсти мяса, точ(и)ю доуша его не сѣжете и крови** izmar. 1509. cf. **сѣнѣсти**.

съистьнъ adj. edulis **съѣс-** alex.

съихати vb. congredi **съиха сѧ** per. 66. 7. adde 61. 27. **съихавъше се** alex.-mih. 128. **съѣха сѧ** chron. 1. 144. l. **съѣхаша сѧ** 188. 13. adde 140. 15; 158. 10.

съѣдинити -ниж -нишн vb. ἑνοῦν unire ant. sbor. **безъ измоута съѣдинена** svjat. svjat.-op. 2. 2. 396. - **сѧ** dioptr. bell.-troj. 18.

съѣдиномждрьствовати -коуѭ -коуѥшн vb. consentire prol.-mart. 158.

съѣдинити -ниж -нѥшн vb. unire dioptr. triod. ioann. krmč.-mih. - **сѧ** krmč.-mih.

съѣдинѥние n. unio **-нии дѣлы** svjat.

съѣстьствьнъ adj. eiusdem essentiae sabb. 162. int. 11. gr. ὁμοούσιος.

съѫжати -жаѭ -жѥшн vb. comprimere **съѫжаема вода на высотѫ въстигнѣть** io.-sin. **хлѣбомь да съѫжаѥть сѧ и водоѭ** pat.-bulg. **съюж-** clim. 233.

съѫжение n. comprimere **съоуженне тѣла доушн обновлѥние** leont.

съѫжникъ m. consanguineus ant.-hom. 215.

съѫжьникъ m. socius captivitatis men.-mih.

съѫза f. vinculum **съоуза** chron. l. 172. 32. **соуза** holm.

съѫзати -аѭ -ѧшн vb. consanguineum esse pat.: vocabulum dubium.

съѫзити -жѫ -зишн vb. comprimere io.-sin. **съюз-** clim.

съѫзъ m. vinculum ant.-hom. triod. sabb. 8. misc.-šaf. per. 36. 16. bus. 498. ex.-vost. 2. 154. **съоузъмь** izv. 447. **неплодьные съоузы** hom.-mih. gr. σύνδεσμος; σειρά catena sup. 298.

съѫзьникъ m. socius captivitatis prol.-belg. men.-mih.

съѫзьнъ adj. vinculi; iunctus int. **кровьми союзна** bus. 1025.

съѫтровьнъ adj. uterinus **въ єдино рождена и съоутробна матерню** sabb. 119. gr. ὁμογάστριος.

съѭж- v. **съѫж-**.

съѭз- v. **съѫз-**.

съѭсати sup. 39. 221. bon. v. **съпьсати**.

сы part. ὅν qui est **соущѥе** μέναν manens šiš. 10. **соущѥе** textus int. 11. **то єсть соущаѧ глава царева** sabb.-typ. 169. **сьн** cloz I. 69. **сѫштьи** τὰ ὄντα pecunia sup. 274. **сай** op. 2. 2. 299. bulg. **сѣсти** idem cf. **сѧ**.

сылати сѧ -аѭ сѧ -ѧшн сѧ vb. πέμπειν mittere krmč.-mih. 129.

сынобожьствие n. male pro **оіодєсіа** sup. 252. 14.

сыновица f. fratris sororisve filia par. 50.

сыновль adj. poss. filii men.-leop. nov. nsl. sinovlja žena nurus lex.

сыновлѥние n. adoptio int. 17.

сыновь m. gen. **-вн** et **-ва** ἀνεψιός fratris sororisve filius krmč.-mih. 325. mon.-serb. **consobrinus пришє сынь сыновн моего** venit filius consobrini mei leont. 138. adde men.-mih. 195. domet. nepos **своѥго сыновн гнѣвь** leont. 117. **сынова** sg. a. men.-mih. 195. o **сыновн** sg. l. leont. 117.

сыновьнь adj. poss. **оіоѳ** filii hom.-mih. men.-vuk. barl. prol. proph. domet. prol.-cip. int. 219. chrys.-lab. nom.-mik. 33. sabb. 45. 48. misc.-šaf. **-ниго оубьиства** greg.-mon. 48. **сыновне прѣлъвание** izv. 551.

сыновьство n. **оіотης** filiatio hom.-mih. barl. triod. chrys.-lab. greg.-naz. pan. chron. per.

сыновьць m. ἀνεψιός fratris sororisve filius op. 2. 1. 163. ioann. tur. sabb. 178. chrys.-duš. sabb.-typ. chron. š.-gl. 100: vere est deminutivum nominis **сынъ**.

сыноположение n. adoptio misc.-šaf. gr. **оіоѳєсіа**.

сыноутворѥние n. **оіоѳєсіа** adoptio krmč.-mih.

сынъ m. **оіос** filius sg. d. **-ноу** chron. **-новн** sup. ostrom. chron. sg. v. **-ноу** sup. ostrom. cyr. 2. chron. sg. l. **-ноу** svjat. **-нѣ** chron. šiš. 211. d. n. **-нъı** assem. **-ни (-нъı)** š.-gl. 71. **-на** šiš. 231. ok. 53. d. d. **-нма** chron. pl. n. **-нове** sup. ostrom. chron. pl. g. **-новъ** sup. ostrom. chron. pl. d. **-новомъ** per. sabb. 37. 163. laz.-vuk. mon.-serb. pl. a **-новы** prol.-rad. pl. l. **-новѣхъ** proph. **-ноѭ** proph. šiš. 126. **-нѣхъ** op. 1. 88. pl. i. **-новы** sabb. 165. mon.-serb. **-новми** mon.-serb. **-нѣми** sup. 443. chron. **сынъ тьмы и гионъı иєн** izv. 550. **сыновомь сребрекоузьныѥвѣмь** prol.-rad. 43. fris. sg. v. zinu serb. sg. v. sinu živ. 30. pruss. sûns lit. sunus goth. sunus ahd. ags. sunu; scr. su parere sû mater Bopp l. 94. curt. l. 363. mey. l. 415.

сынъ m. πύργος turris sup. 70. 395. 435. sg. l. **сыноу** zlatostr. vost. 1. 179. sup. pl. n. **сынове** op. 2. 2. 303. **прѣвѣсть акъı твьрдъıй сынъ и непрѣборьнъı** ὡς ἀσφαλὴς πύργος καὶ ἀκαταγώνιστος zlatostr. **сынъ колѣбаше сѧ** sup. 451. **съматоша сѧ и бѣжаште излѣзоша и-сына** sup. 451. **крат'ы сѫштаа на сыноу** sup. 451. **сограждмъ на ней сыны, сирѣчь столпы сребрены** cant.-cant. 8. 9. **-vost. створь-**

ше двары сыны и вьзгроды и вороты и праще и ино много замышлениѥ prol.-mih. 272. cf. соүнъ.

сънъкъ m. filiolus -нокъ chron. -нлкъ mon.-serb. **синько** bulg.-lab. fris. zinzi (**сынъци**) usl. sinek bulg. sinok, sinko

сынъмь bus. 272. pro **съ нимь**.

сыньнъ adj. turris **стомштоү сватоүоүмоү на късходѣ сыньнѣмь** sup. 451.

сынѥниѥ n. ὑiοθεσία adoptio rom. 8. 23. -bulg.

сыпати -плѫ -плѥши vb. spargere ex. hom.-mih. int. misc. misc.-šaf. chron. per. bus. 722. **гноӥ** - krmč.-mih. ἐγχεῖν fundere krmč.-mih. **злато съ срѣбрьмь сыпати людьмъ** izv. 540. usl. sipati; osepnice blattern meg. ztschr. 7. 57. corss.-form. 32.

сырити сѧ -рѭ сѧ -рили сѧ vb. congelari - **млѣкоү** sabb. 115.

сырнште n. coagulum sabb. 115. στόμαχος stomachus cyr.-hier. op. 2. 1. 164; 2. 2. 25. 118. 303. 460. svjat. dial. pat. domet. io.-sin. cozm. svjat.-mat. 10. men.-mih. dioptr.-lab. bus. 265. elim. ber. **сырнштьмь колоштиномъ** στομαχικός op. 2. 2. 400. usl. sirišče, telečji zelôdec, s kterim žarki sir dêlajo; siršik jan. bulg. sirište stomachus pokl. 1. 39. croat. sirišće coagulum verant. serb. sirište čech. syřisko pol. serzysko weig. 1. 566; 2. 1. 2. 23.

сырнштьнъ adj. στομάχου stomachi **оүста -ныи** op. 2. 4. 19. **немощь -ныа** ephr.-belg. **немощи ради стомашьныи**, **рекше сырнщьныи** ephr.-vost.

сыровождьць m. cruda edens - **звѣрь** men.-mih.

сыровъ adj. ὠμός crudus barl. krmč. - **корень** misc.-šaf. 162. **-ва кожа** prol.-mih.

сыропоүстъ m. τυροφάγος caseum edens typ.-chil. τυροφαγία mater. 64.

сыропоүстьнъ adj. τυροφάγος caseum edens ostrou. **недѣли сыропоүстьныа** χοριακὴ τῆς τυροφάγου mater. **-тыа недѣли**, krmč.-mih. chron.

сыроръзаниѥ n. sensus dubius: **се нѣсть оүбийство нъ** - bor.

сыроѣдениѥ n. caseum edere int. 199.

сыроѣдьць m. cruda edens ichn. - **львь** ephr.-belg. barbarus per. 35. 3. adde sabb.-typ. 155.

сыроүстьнъ adj. τυροφάγος caseum edens prol.-rad. 122. **-стьна седмица** typ.-chil. - **недѣли** mir.

сыръ m. τυρός caseus io.-sin. sup. prol.-mart. chrys.-duš. 47. **сыры творяше** prol.-mih. drev. zaar lit. suris cf. gr. ὀρός molken lat. serum scr. sara-s geronnene milch curt. 1. 305.

сыръ adj. ὑγρός humidus; ὠμός crudus **сыро мясо** pat.-mih. men.-leop. **кожа сыра** men.-leop. chron. 1. 260. 1. čech. syrý oserb. nserb. syry lit. surus salzig cf. mhd. sûr.

сырьнъ adj. τυροῦ casei mau. pat. 184. **сырьныи недѣли** τυροφάγος ἑβδομάς mater. šiš. misc. krmč.-mih. zak.-serb.

сырѣти -ѣѭ -ѣѥши vb. θάλλειν virere prov. 15. 13. -op. 2. 2. 264. **сѣцѣю веселиѥ сѧ лице сырѣѥть** καρδίας εὐφραινομένης πρόσωπον θάλλει antch.

сырѣниѥ n. coagulatio, caseus **-рѣн-** domet. gram. 6. 10. **млѣко и** - nom.-barb. **-ныа два десеть и четыре мѣхѣ** chrys.-duš. 47. cibi genus nom.-lab.

сысати -сѫ -сѣши vb. sibilare **сысати и плясати** pat.-mih.

сытость f. χόρος satietas sup. χορτασία satnritas ant. pat.-mih. ardž. ber. **до -сти** sup. krmč.-mih. **ѣдѣше хлѣбы въ сытость** isaak. **ѥсти къ сытость** hes. 12. **въ сытость насладите се** εἰς χόρον men.-vuk.

сытостьнъ adj. satietatis krk.

сытъ adj. satur sup. **вьзъмыши до сыта** τὸ ἱκανόν men.-mih. goth. saths ahd. sat pol. do sytu drev. záuthe pruss. sâtuinei satias ztschr. 11. 190. Pott 2. 1. 853. weig. 2. 542.

сыть f. χορτασία satietas ant. **до сыти** εἰς χόρον ad satietatem sup. 254. pam. 177. krmč.-mih. svjat. chron. per. **до сыти дълти** ἀρκεῖν krmč.-mih. **питиѥ мѣрьное сыть напълнѣѥть** sborn. **прѣзь сыть напълнити се смрада грѣховнаго** krmč.-mih. 72. **даютъ имь до сыти ѥсти** izv. 533. **не ѣждь лнхо сыти** μὴ ἀπληστεύου antch. **чрѣзь сыть ѣвлю се почитлющимь** krmč.-mih. 20: nota russ. cibus **волчья сыть** Пѣсни собр. Рыбников. I. 48.

сь pron. οὗτος hic 1) **се** pro **сь** chron. 1. 44. 53. 65. sg. g. f. **сиѥ** raro pro **сьѥ**: **отъ воды сиѧ** ev.-mih. sg. d. **сиемоү** io.-dam.-vost. 1. 278. **сией** hom.-mih. sg. a. **сиѭ**; **сьѭ** cloz **сьѭ** sup. **сію** chron. 1. 52. 64. sg. l. **сиемь** isaak. krmč.-mih. 58. **въ сиемь (вѣцѣ)** sabb.-vindob. d. g. **сею**; **сію** š.-gl. 87. pl. n. n. **си** chron. I. 77. **сиѣ** sim. I. 9. **сии** cyr. 2. f. **сьѣ** sup. zi fris. pro **сь** 1. 12; 3. 27. 2) nomini saepe postponitur **годось**

mat. 38. **градосѣ** служ. saec. XIV. **градъ сѣ; домъ сѣ; дѣньсѣ** et **въ сѣ дѣнь** izv. 474. **зимоуєсѣ** izv. 633. **мирось** op. 2. 1. 138. **миръ сѣ; народосѣ** mat. 30. **образосѣ** mat. 30. **праздьникосѣ** mat. 30. **пѫтосѣ** bon. **родосѣ** mat. 12. 30. 35. 37. **скорось** op. 2. 2. 78. **храмосѣ** mat. 39. **человѣкосѣ** bon. adde **дѣньсѣ** scr. adjâ pro a divê corss. 2. 476. russ. **весноусь, вчерась, днесь, вочесь, утрось, осенесь** etc. 3) **сѐ** ἰδού ecce ostrom. sup. **дѣ́** ideo cloz II. 48. **и сѐ пообѣлачило сѧ нєбо** vita-theod. **оучитєль сѐ єсть** ὁ διδάσκαλος πάρεστι ostrom. **хоштєши сѐ на пѫть отнѣти** sup. 439. **годъ сѐ паѫла извєсти бєсѣдъı** sup. 262. **ꙗко сѐ** sup. 316. 351. sabb. 102. vita-theod. sborn. leont. tur. **оѣ́ов** hom.-mih. **ꙗкоже сѐ** sup. 62. 64. 67 etc. svjat. krmč.-mih. 136. 366. zlatostr. ex.-op. 2. 1. 24. **да тамо шєдь ꙗкоже сѐ писанїємь владыкѫ сн изличнши** chrys.-frag. 30. **къıя сѐ** sup. 263. 4. **да сѐ** chron. 1. 116. 22; 116. 29. **сѐ абıе** chron. 1. 242. 15. 4) **до сєго** μέχρι τούτου man. **къ сємоу** adhuc proph. 5) **оукрадєна сѫть сна и сна, възмшѫ сѐ и сѐ** dial.-šaf. **сєй нощти** antch. men.-mih. **сн нощи** men.-mih. **сн нощию** men.-mih. **сь нощи** men.-mih. prol. 109. prol.-cip. nsl. snoči, snoč bulg. snošti; snošten adde snoce bezs. russ. alt **сыночи** 6) **по сємь сєга** mon.-serb. 476. 489. **по сєма сєга** 100. **по сєма сєго** 146. 7) **сєзи** io.-dam. **сєзи сн прѣлюбы сътворила** bell.-troj. 22. **снѣзи дѣло** sim. I. 4. **сємоузи** sabb.-typ. **снлзи** bell.-troj. 21. 8) nsl. siga svêta crell. do sega malu šola; na sim svêtu crell. o se dobi, od se dobe; po seh mal: adde dans, danes; letos; samuč sed trub. nisi lex. (forte **снмь вмштє**); sada habd. do sore (do se ore); osorej (o se ori); vezda nunc habd. (ve nunc et zda); izda adhuc habd. hung. croat. va su doba Veglia; segutra Velja; segalitnji luč. serb. sega jutra mik. segagodišnji verant. zimus, letos, jutros etc. klruss. seji noči russ. **сесь, сись**; **сегода** pol. siego roku drev. wa sszehm 9) lit. šis ztschr. 2. 131. 5. 396. 7. 39; . curt. 1. 362. mey. 1. 329. weig. 1. 493. cf. scr. kis goth. hina beitr. 1. 48.

сѣга adv. nunc alex.-mih. 79. sabb.-typ. **до сѣга** dipl.-valach. **сегази** chrys.-duš. **о трапєзѣ сѣга слово да пождитъ** sabb.-typ. bulg. sega, segi cf. **сега.**

сѣглашнь adj. qui nunc est gram. 53. bulg. segašni milad. 527.

сѣгъı adv. nunc sabb.-vindob. domet. **сѣги** ephr.-belg. alex.-mih. 5. cf. **сєгъı.**

сѣдє adv. ἐνταῦθα hic ostrom. cloz I. 408. 888. 898. spec. 20. svjat. š.-gl. 48. cv.-trn. greg.-naz. **сѣдє** sup. **до сѣдѣ** bor. 54. **сдѣ** krmč.-mih. hom.-mih. **здѣ** men.-vuk. **жде** svjat.-op. 2. 2. 394. (cf. **вьсьжде; инъжє**, pro **вьсьдє, иньдє** ibid.) cf. gr. πό-θι.

сѣдєштьнь v. **сѣдєшьнь.**

сѣдєшьнь adj. ὁ ἐνταῦθα qui hic est **сѣдиглаг. сѣдєщьнии** antch.

сѣди adv. nunc euchol. 1539.

сѣжде pron. ὁ αὐτός idem ex. izv. 423. hom.-mih. cloz I. 381. sup. pat.-mih. men.-mih. **сєжде** greg.-naz. proph.-vost. **сєжде истоѥ** αὐτὸ τοῦτο šiš. 199: **жде** cf. scr. dja corss.-form. 499.

сѣзи v. **сѣ.**

сѣмєонъ m. simeon izv. 451.

сѣмтѧбрь v. **сєптѧбрь.**

сѣношти v. **сѣ.**

сѣребро sup. greg.-naz. v. **ср-.**

сѣребролѣпьчи greg.-naz. v. **ср-.**

сѣреблолюбьствиѥ sup. v. **ср-.**

сѣреблолюбьство sup. v. **ср-.**

сѣребрьникъ sup. v. **ср-.**

сѣребрьнъ sup. v. **ср-.**

сѣрѣчь v. **сирѣчь.**

сѣсь pron. οὗτος hic **въ сесь вѣкъ** mat. 35. **кто на сесь листъ оузрить** izv. 691. cf. **сь.**

сѣцати, сѣчѫ, сѣчиши vb. mingere **ащє кто шчитъ крьвь** misc.-šaf. 153. nsl. scati, ščim et ščijem vip. russ. **сцать, сцу, сцышь**; **сцака** čech. scáti, štiji pol. szczać: scr. sič rigare sîhen sitzgsb. 42. 187. Bopp 1. 316.

сѣчь m. οὖρον urina **сѣчь** man. 71. **възємъ сѣчь отъ нєѧ** man.-vost. **сѣць** esai. 36. 12. -proph. **пити имъ сѣць свой** πιεῖν τὸ οὖρον αὐτῶν 4. reg. 18. 27. -vost. nsl. seč urina habd. croat. sač verant.

сѣяниѥ n. στιλβότης splendor sup. 255. v. **сиѧниѥ.**

сѣяти -ѣѭ -ѣѥши vb. λάμπειν fulgere sup. 239. v. **сиѧти.**

сѣ interj. φέρε age sup. 159. **сѣ да: то сѣ да виднмъ, колико ѥ образъ нечистотѣ** εἴδετε, πόσοι τρόποι ἀκαθαρσιῶν; videtisne, quot sint immunditiarum modi? zlatostr. **сѣ да и молитвами и мъıсльми извѣстимъ** greg.-naz. **сѣ и: сѣ и рекѫ чистѣ** καὶ ἵν' εἴπω σαφέστερον greg.-naz. **сѣ ли: сѣ ли и то рьцѣмъ**

καὶ τοῦτο, εἰ δοκεῖ, δῶμεν op. 2. 2. 305. сѣ оубо: сѣ оубо и мы фѣре οὖν σήμερον καὶ ἡμεῖς sup. 234. сѣ то sup. 230. то сѣ оубо ѥлма подаѥтъ богъ глаголѧштинмъ даръ sup. 230. cf. goth. sai ecce ahd. sê-nu et сѣдоу.

сѣданиѥ n. splendor triod. 83.

сѣверокъ adj. boreae int.

сѣверъ m. βορέας boreas sup. ostrom. svjat. op. 1. 23. chron. съ сѣвера bus. 124. къ сѣвероу поучинѣ ѥмлѥть сѧ steph. просѣкти сѣвера и оуга izv. 523. отъ запада и сѣвера, моря и въстока izv. 6. 39. на - sup. 208: male сѣвери ev. 1372. - звѣзда ἄρκτος ursa bes. lit. šaure nsl. sever g. severa; siver g. siverja schwarze gewitterwolke pol. siewier cf. ahd. scûr rum. сѣвир: peregrinum est сѣверъ populus chron. 1. 64. 8. 11. 16. -ро 64. ПІ. сѣвериинѣ chron. 64. 17. сѣвѣра, сѣвера per. 1. 3.

сѣверьнъ adj. ἀρκτικός septentrionalis; βόρειος dial.int. сѣверьна страна men.-vuk. typ.-chil. cyr. 26. adde bus. 685. prol.-mih. pyrg. сѣверные звѣзды, нѣкѣжѣ нарицаютъ ἅμαξα, сирѣчь кола op. 2. 1. 58.

сѣверьскъ adj. ἀρκτικός septentrionalis svjat.-mat. 10. georg. bus. 264. -кое мор ex.-op. 2. 1. 25. отъ -кыихъ страни sim. I. 27. -кыѧ страны svetk. 35.

сѣвѣць m. sator изынде сѣвѣць сѣꙗти izmar.-ssec. xvi.

сѣдалиштѣ n. καθέδρα sedes men.-vuk. ostrom. dial. pat. prol. sup. pam. pyrg. int. habitatio gram. 203. 224. 257. 292. typ.-chil. chrys.-frag. sof. bon. ber. sabb. 127. prol.-mart. δάπεδον solum men.-vuk. господьско - krmč.-mih.

сѣдало n. καθέδρα sedes ant.-dial. men.-leop. antch. chron. podex lavr.-op. 4. prol.-vuk. prol.-mih. 169. сад- deut. 28. 27. -proph.

сѣдальникъ m. sedens prol.

сѣдальнъ adj. sedis.

сѣданиѥ n. καθέδρα sedes krmč. ant.-hom. ioann. izv. 431. men.-vuk. sabb.-typ. sabb. 149. chron. per. прьвоѥ - προεδρία prima sedes hom.-mih. въ сѣданин докольнь τὴν ὑπήνην ἀρκούντως καθεῖμενος (sic) prol.-rad. 67.

сѣдати -аѭ -аѥшн vb: considere ant.-hom. 149. krmč. 57. krmč.-mih. typ.-chil. leont. greg.-lab. men.-mih. bus. 377. prol.-mih. lavr.-op. 32. sabb.-typ. chrys.-duš. 45. сѣдающихъ съ нимн συγκαθέδρων krmč.-mih. кърмьникоу въспрѣ сѣдающоу izv. 615. nsl. sêdati dain. 191.

сѣдати сѧ -аѭ сѧ -аѥшн сѧ vb. infringi sup. 220.

сѣдатъ adj. canus alex.

сѣдба v. сѣтьба.

сѣдѣниѥ n. sedere -ньѥ chron. 1. 147. 37: recte fortasse -книѥ.

сѣдѣльна f. dioptr. 389. ни сѣдѣ ѥдиноу сѣдѣльноу isaak. -дѣлъна šaf.-frag. 35.

сѣдѣльнъ adj. sedis ant.-hom. 156. 160. cf. сѣдѣлънъ.

сѣдина f. pl. πολιαί cani capilli svjat. chron. 1. 204. 1. ber. barl. men.-ven. men-vuk.: sup. plur. tantum habet 34. 35. 166. 407. senex esai. 47. 2. -proph. nsl. sedine habd. vino sedinasto vinum mucidum habd.

сѣдинакъ adj. πολιός canus sup. 170. dioptr. 165.

сѣдинакьць m. homo canus лакомого сѣдиновца clim. 308.

сѣдиньнъ adj. canus alex.

сѣдиньство n. cani capilli isaak.

сѣдоу adv. фѣре age сѣдоу паки, оплачоу ти печальный гнои фѣре δὴ πάλιν, ἐπαντλήσω σου τῆς ἀθυμίας τὸ ἕλκος men.-mih. 274. graece Savile 8. 245. cf. сѣ.

сѣдъ adj. πολιός canus men.-vuk. sup. ant. krmč. 211. op. 2. 2. 317. pent.-mih. int. сѣда брада vost. 1. 61. πεπολιωμένος men.-vuk. сѣдамоудрость hom.-mih. 98. главою и брадою сѣдь τὴν κάραν καὶ τὸ γένειον πολιός prol.-mart. сѣдыхъ старьць krmč.-mih. отъ лица сѣдаго въстанеши ibid. сѣди власы πολιοὶ τὴν τρίχα antch. сѣше сѣдь власы prol.-mih. покрытыѧ сѣдымъ боромъ vost. 1. 183. ὁλοπόλιος per. lav. nsl. sêd, osedeti habd. čech. šedý pol. szadź reif; szedzić, szędzić; szedziwy, szędziwy oserb. šědźivy.

сѣдьство n. πολιαί cani capilli greg.-naz.

сѣдѣло n. sedes pat. ant.-hom. bulg. sedelo milad. 371.

сѣдѣлънъ adj. sedis сѣдѣлны и стнхыры op. 2. 2. 458. cf. сѣдѣльна.

сѣдѣнниѥ n. sessio krmč.-mih. ant.-hom. per. 71.

сѣдѣти -жѫ -днши vb. καθέζεσθαι, καθῆσθαι sedere sup. cloz I. 875. chron. отъ шьстни къто сѣдѣше; krmč.-mih. сѣдѧй на плетинѣ ἐπιβεβηκοῖα ἐπὶ φραγμόν naum 3. 17. -proph. ἐποχεῖσθαι vehi sup. 236.

сѣдѣти -ѣѭ -ѣѥши vb. canescere tirgl.
сѣкатєлънъ adj. secans ioann.
сѣкати -аѭ -аѥши vb. pungere змиꙗ сѣкающа men-mih.
сѣкликъ adj. πληκτικός pungens скорпина сѣкливо σκορπίος πληκτικός scorpius pungendo valet cyr.-hier.
сѣкнѫти -нѫ -нєши vb. secare triod. - кого въ роукоу šiš. de scorpione men.-mih. καθάπτεσθαι pungere сѣкыноу šiš. 45.
сѣкꙋра f. ἀξίνη securis misc.-šaf. сѣкира per. сѣкꙋра ostrom. cyr. 18. ацє прєломлєниє боудєтъ тєслѣ или ралоу или пилѣ ли сокꙋрѣ ли свєрдьлоу krmč. xiii. usl. sekira drev. zietijar magy. szekercze ztschr. 7. 165. cf. ngr. τζεκούριον securis duc.
сѣкꙋрънъ adj. securis жєлѣзьцє -ноє men.-belg.
сѣменитъ adj. σπόριμος sativus трава сѣменита pent.-mih. men.-belg. š.-gl. 79. tur. σπείρων χόρτον всякоу травоу сѣмєнꙋоу и дрѣва плодовитаꙗ tur.
сѣмєновати сѧ -оуѭ сѧ -оуѥши сѧ vb. sementari triod.
сѣмєноносттѣкатєль m. γονορρύης seminifluus 2. reg. 3. 29. -kruš.
сѣмєноснъ adj. semen habens кронлы по тѣлѣсѣхъ оудєсєхъ сѣмєноснымхъ рѣзаχоу prol.-mart. 135.
сѣмєньнъ adj. seminis.
сѣмєниєниє n. σπερματισμός seminis emissio pent.-mih.
сѣминъ m. ἀνδράποδον mancipium повѣжь мн, грѣшьниче и оканьне и ѣсыкого сѣмина работьнѣй παντὸς ἀνδραπόδου δουλιχώτερε mancipiis omnibus vilior zlatostr.: vere est persona cf. сѣмь.
сѣмитьскъ adj. sensus dubius: нн сѧ говора сѣмитьскаго добьлы оужасноу frag.-serb.-saec. xiii.
сѣмиꙗ f. collect. ἀνδράποδα mancipia сѣмиꙗ множьство ἀνδραπόδων πλῆθος mancipiorum greges zlatostr. крадый семью, семъю krmč. msc. anni 1590 et alia saec. xvii. ἐάν τις εἰδῶς ἐλεύθερόν τινα ἀγοράσῃ etc. Prochir. tit. 39. 5. семьꙗ pam. 126. οἰκέται servi дроугъıй дроугаго семью нсхꙋıти ἄλλος τοῦ δεῖνα τοὺς οἰκέτας ἀφήρπασε alius cuiusdam servos abduxit zlatostr. семьꙗ и домъ pam. 126. klruss. sejmnja societas russ. семья familia cf. сѣмь.
сѣмиꙗнинъ m. servus нн азъ нн семьꙗнинъ мои нн дѣтищь мои нн коупа мое prol. -saec. xv. -vost. russ. семьꙗнинъ pater familias cf. сѣмь.
сѣмо adv. ἐνταῦθα, ὧδε huc sup. chron. принесн - sim. II. 13. - и окамо τῇδε καὶ ἐκεῖσε krmč.-mih. сѣмо и окамо sborn. - и онамо huc illuc sup. sborn. - онамо sup. ссмъ huc per. 17. само sup. greg.-lab. възрѣхъ сѣмо и сѣмо izv. 652. озрѣвъ же сѧ само и само περιβλεφάμενος δὲ ὧδε καὶ ὧδε exod. 2. 12. -vost. погледакъ само и само περιβλεφάμενος δὲ ὧδε καὶ ὧδε exod. 2. 12. -pent.-mih. само и онамо обращаѥ сѧ leont. градн само нлн поидн онамо ev.-saec. xvi. usl. sêm pol. to tam to sam P. Kochan. 1. 13.
сѣмь f. persona крадый свободоуноу семь (ἐλεύθερόν τινα) и продаый, да оусѣкноуть емоу роукꙋ krmč. impressa 1653. fol. 519, ubi krmčijae manu scriptae 1590 et saeculo xvii habent семьꙗ sbor.-kir. 15. pruss. seimins lit. šeimína familia lett. saime familia; saimiba wirtschaft; saimnêks paterfamilias cf. lit. kêmas dorf, hof; kaimínas vicinus goth. haims κώμη; heiwa domus ahd. hiwo coniux: rad. scr. çi, unde по-чнти, покой beitr. 1. 111. curt. 1. 114.
сѣмꙗ n. σπέρμα semen; σπόρος satio рожьшнꙗ бесѣмєнє χριστα ἀσπόρως irm. ir. síl ir.-gl. 117. weig. 2. 536.
сѣнничакъ v. сѣничакъ.
сѣно n. χόρτος foenum cloz I. 927. proph. χόρτος ξηρός proph. sup. сѣна лоужнаꙗ 3. esdr. 15. 42. -vost. 1. 414. сѣно коснти chrys.-duš. 16. 44. 45. 49. usl. sêno lit. šênas magy. széna ngr. σανόν, σανός foenum duc. somavera alb. son foenum sane blanch. cf. weig. 1. 502.
сѣновидьнъ adj. σκιώδης umbrosus men.-vuk.
сѣновозъ m. foenum vehere gram. 80.
сѣновьникъ m. scena -вн- ber.
сѣновьнъ adj. foeni трава -внаꙗ ex.-op. 2. 1. 25. въ равность сѣновноую chrys.-lab.
сѣновьнъ adj. scenae ber.
сѣновьнѣ adv. uti umbra ber.
сѣножатка f. pratum alex.
сѣнокосиѥ n. foenisicium gram. 125.
сѣнокосъ m. foenisicium gram. 79. 88. mon.-serb. trigl.
сѣнокоша f. pratum mon.-serb.
сѣнокошь m. pratum mon.-serb.
сѣнопотъчение n. σκηνοπηγία tabernaculi compactio chrys.-lab.

сѣносѣчиште n. pratum намѣ пасти сѧ твора на семь сѣносѣчищи vost.

сѣносѣчь m. pratum пажить сего сѣносѣча vost.

сѣнь f. σκιά umbra cloz I. 801. 851. sup. ostrom. men.-vuk. strum. prol.-rad. житиѥ сѣнь и сѣнъ izv. 605. ико сѣнь непостоиньно прѣходитъ izv. 543. σκηνή tentorium sup. men.-vuk. pyrg. hom.-mih. сѣнь ichn. adde chron. I. 43. 138. 157. 208. - потъкъ prol.-rad. - горьска σκιά ὄρους подь сѣнию сѣдѣти σκιάζεσθαι hom.-mih. покровь, сѣнь, колика prol. молитъвныѥ сѣни laz.-vuk. даѥ христосоу ѥдиноу сѣнь hom.-mih. 153. сѣнию зимною ichn. nsl. sênca croat. sinj m. umbra hung. zasiniti luč. osiniti budin. 59. sinnica tabernaculum verant. serb. sjeu stul. sjena umbra živ. 41. sjenica, sjenište laube živ. 118. russ. dial. подосѣть čech. síň atrium pol. sień, sionka, podsionek nserb. seń magy. szín atrium: nota corss. -form. 367. 448. casa et castrum derivare a verbo čhad tegere cf. стѣнь.

сѣнька f. umbra bulg.-lab. 73. bulg. sênkъ cank. milad. 378.

сѣньница f. σκηνή, σκήνωμα tentorium op. 2. 2. 629. chrys.-lab. -цѥ потъченниѥ chrys.-lab.

сѣньница f. χορτοβολών foenile sup. 141. 19. trigl.

сѣньнописати -шѫ -шеши vb. σκιαγραφεῖν adumbrare chrys.-lab. ber. сѣньнописанъıй σκιογράφος - сѧ men.-mih. 373.

сѣньнъ adj. σκιώδης umbrosus prol.-rad. bon. δασύς densus - доуѕь pent.-mih. proph. hab. 3. 3. psal.-saec. xiii. горы -ныѩ mat. 28. holm. - ковчегъ laz. - кукоть sim. l. 16. κατάσκιος irm.

сѣньнъ adj. χόρτου foeni да прозѣбнѣть землѧ травоу сѣнноу βλαστησάτω βοτάνην χόρτου pent.-mih. сѣньныѥ грамады triod.-mih. 96. сѣнъıѧ грамады parem. -vost. l. 181.

сѣньца f. explicatur vocabulo gr. κρομμυον op. 2. 1. 138.

сѣра f. θεῖον sulfur men.-vuk. barl. 211. 233. τέαφος ngr. θειάφι sulphur men.-vuk. prol.-rad. ἄσφαλτος bitumen prol.-mart. men.-vuk. prol.-cip. adde mat. 28. 49. holm. prol.-mih. clim. приготовати сѣроу men.-mih. смола и - men.-mih. sabb.-typ. men.-leop. сѣрою горѧчею bus. 481. жгоуще пещь сѣрою dan. 3. 46. -psalt.-saec. xiii. взѧ даниль смолоу и сѣроу и волноу ἔλαβεν ὁ δανιὴλ πίσσαν καὶ στέαρ καὶ τρίχας dan. 14 27. -vost. растопишѫ смолѫ и сѣрѫ men.-huc. russ. сѣра čech. sira pol. siarka lit. sêra let. sẽrs cf. сѣръ.

сѣроочиѥ n. γλαυκότης glaucitas io.-dam.

сѣръ adj. glaucus очи сѣры bus. 1023. чрьнило сѣро op. 2. 2. 181. створи зѣло красна фарижа сѣра bell.-troj. 41. nsl. sêr flavus; sêrec senex dain. sêrast röthlich grau rib. serb. sjer croceus stul. russ. сѣръ čech. šerý; šeř pol. szary, szarawy; siara, s: ra biestmilch; szarań oserb. šěry nserb. šery cf. ser. çâra yellow.

сѣръ m. nom. propr. urbis сѣрраι serrae asên 12. сѣрь glasn. 11. 161.

сѣрь m. ἐρυσίβη rubigo проузи и хроустовѥ, сѣрию и оусѣнница ephr.-vost. множество жлъ, проугъ и гоусѣницъ и сѣрий prol.-vost. и сѣри (и) гоусиница holm. проузи и хроустовѥ и сѣры (и) гоусѣнице ἡ ἀκρὶς καὶ ὁ βροῦχος καὶ ἡ ἐρυσίβη καὶ ἡ κάμπη ioël 2. 25. -triod.-mih. cf. сѣрьнъ: thema est сѣръ cf. ръжда; de forma sg. n. dubitari potest.

сѣрьнъ m. ἐρυσίβη rubigo проузи и хроустовѥ и сѣрьни и гоусѣнница ἡ ἀκρὶς καὶ ἡ ἐρυσίβη καὶ ἡ κάμπη parem. 1271. cf. сѣрь, quod praestat, ni fallimur.

сѣрьскъ adj. serrensis asên 53. krmč.-mih. 326. митрополитъ - chrys.-lab.

сѣрѣдѣ f. videtur esse gr. σειρά̀ς funis дѣлаютъ глаголемыѩ сѣрѫдѣ своимѧ роукама clim. 294. сѣрѫдь отъпишѥ ibid.: alex. dicit esse рукодѣлиѥ монашеское.

сѣсти, сѧдѫ, сѧдеши vb. καθίζειν, παρακαθίζειν considere sup. per. chron. ἀναπίπτειν ostrom. κατακλίνεσθαι ostrom. сѣдомъ 1. pl. aor. cloz I. 350. сѣдоу 3. pl. aor. šiš. 83. ant.-hom. 145. сѣ ἐκάθισεν op. 2. 2. 51: nota сѧдѫштаго καθεζόμενον cloz I. 37. et сѧдоу (3. pl. aor.) прѣстоли op. 2. 2. 429. сѣдшоу на столѣ сыноу ѥго svetk. 34. сѣдоше ребра ихъ на землю men.-mih. 162. нижь сѣдѣ ѥмоу гнѣвь men.-mih. pruss. sîdons part. lit. sêdmi, sodinu let. sed nsl. sẽsti; sêd sessio habd. vsad einsenkung bulg. sednъ drev. sangd (сѧдн) lat. sedere, sêdare gr. ἑδ: ἕδ-ρα, ἕδ-ος goth. sitan ahd. sizzan ags. sittan and. sitja ir. suide sedes ir.-gl. Ebel 112: ser. sad, sîdâmi; sâdajâmi ztschr. 2. 131. beitr. 2. 165 curt. I. 280. меу I. 382.

сѣта f. πένθος luctus glag. навиде мн

вогъ сѣтоу великоу bar. 4 9. -vost. сѣтоу творе vim patiens glag.

сѣтва f. σπόρος, σπορά satio ant. pat. greg.-naz. io.-sin. prol.-mart. op. 2. 2. 431. dioptr. въ -воу in semine vost. 1. 267. въ малѣ знамении сѣтва познана есть greg.-naz. aestas antch. nsl. sêtva; sêtvo n. dain. 110. 184. bulg. sedbъ serb. sjetba živ. 66.

сѣтвьнъ adj. sationis жетвьны годы и сѣтвьны ex.-vost.

сѣти v. сѣсти.

сѣтити, сѣштѫ, сѣтищи vb. reti capere сѣть сѣтещи ибрѣжьнѣйшихъ isaak.: thema сѣть.

сѣтити сѧ -штѫ сѧ -тищи сѧ vb. meminisse сетихъ се за павла nom.-barb. сѣти се за злато ibid. nsl. setiti se prip. 253. bulg. seti se milad 102. 169. sešta se cank. sjašta milad. 191. lit. saitu. saisti praedicere.

сѣтие n. seges sup. 29. сѣтию пшеничномоу ex.

сѣтованиие n. πένθος luctus sup. krmč.-mih. - но моужи krmč.-mih. adde pat.-mih. tur. isaak. glag. bor. 55. chron. ber. прѣложи сѣтованиие на свѣтлость hom.-mih. 110.

сѣтованьнъ adj. lugubris - глась krmč.-mih. -нымь образомь men.-leop. -но лице chrys.-lab. сѣтованными и мрачными одеждами sabb. 20.

сѣтовати -тоуѭ -тоуеши vb. πενθεῖν lugere sup. -ва сына своего pent.-mih. σκυθρωπάζειν moestum esse prol.-rad. pyrg. lugere gen. 37. 35. -mat. 55. prol.-vuk. laz. bor. 54. ziz. ber. блажени сѣтоуѭштей, ико ти въсмѣѭть сѧ izv. 479. сѣтова сына своего дьний много ἐπένθει τὸν υἱὸν αὐτοῦ gen. 37. 34. -vost. - сѧ krmč.-mih. bor. 19. chron. 1. 66. vost. 1. 96. о ютробѣкмъ глад'ѣ сѣтоуютъ сѧ и вретатъ сѧ krmč.-vost. cf. and. sŷta moerere.

сѣтовьнъ adj. lugubris pat. ex. par. ioann. -но лице isaak. гласи -вини laz.-vuk. сѣтовное то есть пошибение и несмысление ex. -вная риза kruš.

сѣтость f. luctus triod.

сѣть f. παγίς tendicula, laqueus sup. ostrom. chron. 1. 26. 51. 89. отъ сѣти освети вѣрьно triod.-mih. 135. pol. sieć, siatka nserb. seś lit. sêtas restis ahd. seito, seid funis ags. sâd laqueus lit. sijti, sieti ligare: rad. str. si ligare.

сѣтьва f. satio pat. kruš, ἀροτρίασις aratio gen. 45. 6. -pent.-mih. сѣдка kruš. cf. сѣтва.

сѣтьно adv. sensus dubius: - прельстишa сѧ mat. 22.

сѣтьнъ adj. δικτυωτός reticulatus обличие -но pent.-mih.

сѣтьнъ adj. σκυθρωπός tristis op. 2. 2. 428. lugubris sup. ant.-hom. ev. -šiš. ber. - рабъ ber. сѣтни есмь glag.

сѣча f. caedes sabb.-typ. 131. 144. svjat. proph. tur. 75 chron. 1. 54. 61. 62. 64. 65 196. men.-leop. prol.-rad. karamz. 4. 380. сѣча же и градьноие плѣнение svjat. мнѣ соущю въ сѣчѣ той izv. 673. по прѣстании сѣчю (pro сѣчѫ с сѣча) μετὰ τὸ παύσασθαι τὴν συγκοπήν prol.-rad. 53. cf. tamen сѣчь.

сѣченина f. τμῆμα sectio io -dam.

сѣчениие n. τομή sectio men.-vuk. prol.-rad. adde prol. prol.-cip. hom.-mih. men.-mih. chrys.-lab. ber. подъеть - prol.-mart. - жиль nom.-mik. 137. - стьпьно prol.-mart. - враздамь chrys.-lab. сѣченые мьчьно prol.-rad.

сѣчиво n. πέλεκυς securis bon. securis vita-theod. prol.-belg. mat. 47. prol.-mih. men.-mih. prol. ephr. prol.-cip. dial.-šaf. pat.-mih. bus. 698. ber. žiz. ἐγχειρίδιον ensis pent.-mih. ξίφος ensis prol.-rad. σίδηρος ferrum esai. 43. 10. -proph. 44. 12. -mat. 47: nota -чево kruš. bulg. sêčivo pokl. 1. 49.

сѣчивьце n. securis krk.

сѣчительнъ adj. secandi vim habens.

сѣчь m. θραῦσις sectio prol.-lab. prol.-cip. πόλεμος bellum pent.-mih. proph. per. xxxvii. всѣ взѧ сѣчемь ἐν πολέμῳ ies.-nav. 11. 19. -vost. παράταξις acies num. 31. 21. -pent.-mih. - ратьнь τοῦ πολέμου kruš. πολιορκία oppugnatio georg. proph. κοπή sectio pent.-mih. bulg. hebr. 6. 1. -šiš. 178. συγκοπή по прѣстании сѣчоу расмотри испытьно сѣчоу тѣлесемь men.-vuk. τομή sectio prol.-mart. σφαγή caedes сѣчь велий въ идоумеи σφαγὴ μεγάλη esai. 34. 6. -vost. proph. adde alex.-mih. 36. 75. - велика misc.-šaf. 177. сѣчь створиша жидовомъ proph. на сѣчь къ голиѧдоу op. 2. 1. 59. отъ сѣча варьварьскаго prol.-mart. възвративь се отъ сѣча поганыхъ prol -belg. метежь и сѣчь творе men.-mih.: nota велика сечь danič. nsl. sêč gehack.

сѣчьбьнъ adj. caedis бысть слышати голка сѣченыа далече chronogr.

сѣчька f. neuma сѣчка sbor.-kir. 33: nota

serb. sjećka magy. szacska rum. сѣчкъ pabulum sectum.

сѣчьнъ adj. aciei belli kruš.

сѣчьнъ m. ἰανουάριος ianuarius grom. alex. 1. 208. φεβρουάριος februarius izv. 5. 219. ev.-bulg.-pokl. 1. 20. -mat. 12. vost.-op. 176. **сѣчень** kryl. op. 1. 262. **сѣчень** cod.-saec. xiii. vel xiv. **въ начатокъ мѣсяца сѣчня** vost. e cod. 1419. bulg. sečko seče, martъ dere, april koži prodava cank. 13. pokl. 1. 20. malki sečko, golêm sečko; serb. sičan ianuarius stul. russ. olim сѣчень ianuarius lit. sâkis.: nota čech. sečen iulius, augustus.

сѣчьца m. δημόσιος carnifex esai. 3. 2. -proph. mat. 46. 50. sup. 10. 86. **оукойца же и сѣчьца** svjat. mat. 8. op. 2. 2. 399.

сѣчьць m. qui secat - **каменьнь** prol.-mih. carnifex sup. 4. 86. adde prol.-mart. **чл҃ка сѣчьца** ἄνθρωπον πελεμιστήν esai. 3. 2. -vost.

сѣшти, сѣкѫ, сѣчеши vb. κόπτειν caedere pent.-mih. λαξεύειν scalpere pent.-mih. σφάζειν mactare adde bus. 263. men.-leop. chron. men.-vuk. men.-mih. **сѣцѩхоу сѧ** chron. 1. 62. 28. **сѣщи лозие** misc.-šaf. - **дрѣво** prol.-mih. **мьчь сѣкы насѣ** laz. **сѣкоущиа дрѣва** vita-theod. - **вытѣзы** bell.-troj. 43. **каменн сѣкы** men.-mih. **сѣчахоу мраморь** men.-mih. **сѣкоущи ѧ сѣчемъ великомъ ѕ҃ло** κόπτοντες αὐτοὺς κοπὴν μεγάλην ies.-nav. 10. 20. -vost. **сѣкоущи сѣчемь великиемь** κόπτοντες κοπὴν μεγάλην pent.-mih. **инни сѣко сѣкоуть и агнецѣ кормать** izmar.-saec. xvi. **грьци сѣкоуть блъгары** prol.-rad. - **сѧ** πολεμεῖν bellum gerere pent.-mih. **крѣпѣ** - greg.-naz. nsl. sêči; drvosêk lignatio lex. kolosêk silva palifera habd. sekovarh fôrster croat. sikom caesim verant. magy. szacska häckerling ztschr. 7. 164; 11. 186. 193. mey. 1. 359: **сѣк** est rad. secundaria, vera est **сѣк.**

сѣмьнъ adj. sativus pat. 226.

сѣмѣнѥ n. satio hom.-mih pat. krmč.-mih. **сквозѣ сѣанїа** διὰ τῶν σπορίμων ostrom. cribratio prol.-vuk. **проснѣши старица рѣшета на** - **пшеници** prol.-belg. prol.-mih. 157.

сѣмѣтка f. satio prol. men.-leop. 90. alex. nsl. sejadva, sejadev hung. bulg. seidbъ pokl. 1. 60. cf. **сѣѣ҇вѣ.**

сѣмѣтель m. seminator triod. int. men.-leop. krmč.-mih. sabb. 8. dioptr.-lab. **злокъ** - sabb. 80.

сѣѣти, сѣѭ, сѣѣши vb. σπείρειν serere, seminare sup. ostrom. **изидѣ сѣѣти сѣмѣне своегѡ, да** (et) **ово паде на поу҃ти** etc. hom.-mih. 78. chron. **сѣѣти: сѣѣтъ** part. ex. **прѣжде же земѣ҆ нн орана нн сѣѣта** ex. **сѣнъ** part. kryl. -mat. 15. **сѣ нн сѣ, нн же инкьгдаже** οὔτος οὔτε ἔσπειρεν οὔτε ἐθέρισέ ποτε hom.-mih. 178. **сѣѣти на трьнии** izv. 486. **безоумныхъ нн орютъ нн сѣютъ** dan.-izv. 269. **сѣ҆** sup. nsl. sêjati; sêja prip. 131. posêje furfur habd. sêl f. getraide sêlje; silje dain. 45. hung. silnica getraidekasten dain. 60. gostosêvci in palice ravn. 1. 256. gostosêvci, gostožirci siebengestirn, eig. die dicht hingestreuten: adde **ситомъ сѣѣти**, **просѣѣти** cribrare trigl. lit. sê; sêja satio let. se goth. saian ahd. saan ags. sawan and. sâ celt. sîl semen Ebel 116: scr. sâ Bopp 2. 500. ztschr. 7. 164; 8. 247. Pott 2. 1. 563. 967. mey. 1. 339. weig. 2. 527. 531.

сюрийскъ adj. syriacus svjat.-mat. 10. cf. **соур-.**

сюрофиникиса f. syrophynissa -сса mat. 13.

сюрь f. collect. σύροι syri op. 2. 1. 139.

сякокъ pron. talis chron. 1. 60. 33. alex.

сякъ pron. talis chron. 1. 89. 17; 111. 23; 215. 36. drev. soquoi ita.

сѧленъ part. **богомь сѧленъ** θεόπληκτος a deo ictus cyr.-hier. op. 2. 2. 54: **сѧiure miraberis**; cf. nsl. šala iocus čech. šáliti pol. szał furor; szała; szalić; szaleć lit. šêlitis den narren spielen.

сѧ v. **сѣѣ.**

сѧ part. ὅν qui est **сѧй бъıвлѣть, и несъзъданъи зиждеть сѧ** greg.-naz. cf. **съı, сѫ.**

сѧгнѫти -нѫ -нѣши vb. ἐκτείνειν extendere **сѣже роукою своею** pent.-mih. idem op. 1. 14. **сѣже авраамъ роукою своею** ἐξέτεινεν ἀβραὰμ τὴν χεῖρα αὐτοῦ gen. 22. 10. -vost. **сѧгша моужа роукама своима** ἐκτείναντες οἱ ἄνδρες τὰς χεῖρας gen. 19. 10. -vost. **сѣгъша роукама** ibid. **сѣгъши въ нѣдра своа** men.-mih. ἐπιλαμβάνεσθαι aggredi op. 1. 26. nsl. segnoti; prisegnoti iurare scr. sandž, sadžami adhaerere lit. segti heften; sakts spange ztschr. 5. 27. Pott 2. 1. 354.

сѫдра f. λάκισμα fragmentum, vere gutta **сѣдры крьвьныѥ вънрающи** hom.-mih. 28. θρόμβος grumus **кыıшоу потоу** ὡσὰ **и сѫдрамъ кровнымъ** ἱδρῶσαντα

θρόμβους αἵματος guttas sanguinis sudantem psalt.-theod. čech. sádra gypsum scr. sjand fluere.

сажень m. ὀργυιά orgyia prol.-mart. prol.-vuk. **обрѣтоша сажень.к.** εὗρον ὀργυιὰς εἴκοσι act. 27. 28. -vost. **вѣкаше глъбина реѣника того имѣти сажень .м.** vost. **сежань** šiš. 43. krmč.-mih. 318. prol.-mih. 191. **сежанний** pl. g. prol.-belg. sabb. 106. **сежанюй** pl. g. prol.-mart. **сежин** gram. **сежени** gram. **сажень** per. 21. **съжень** pat. 146. **съженій** pl. g. strum. nsl. **sežénj**, **sežem** russ. **сяжень** f. čech. sáh pol. sią**g**, **sążeń** oserb. sah, sa**ž**eń rum. **стънцен.**

сазати -жѫ -жишн vb. ἐφάπτεσθαι attingere **сажамъ** imperat. op. 2. 2. 266.

сакнѫти -нѫ -нешн vb. **аще крькь изъ носа секнеть** zak.-serb. ἐλαττοῦσθαι arescere **опать пойде вода съ земля, сакноути начать воды по .р. и .н. дьний** ἡλαττονοῦτο τὸ ὕδωρ μετὰ πεντήκοντα καὶ ἑκατὸν ἡμέρας gen. 8. 3. -vost. cf. **прѣсѫщение потока** nsl. nosa usekovanje težko od boli defluxio catarrhi habd. **vsèknoti emungere bulg. rekъ mi seknъla** milad. 45. **seknъ** schneuzen russ. **сѣкать** humidum fieri, mingere; **сякнуть** exsiccari dial. fluere, stillare pol. si**ę**knąć, osiąkać oserb. sakać, **saknyé** versiegen: scr. sȉć, sȉnčâmi humectare gr. ἱκμάς lit. senku, sunkiu; sekis ahd. sîhan mhd. sîhe ztschr. 11. 193. curt. I. 107. mey. 1. 359. cf. **сѣцати.**

сати vb. 3. sg. praes. φησί inquit cloz I. 281. **сатъ** cloz I. 49. 71. 170. 177. 178. 185. 241. 244. 258. 263. 282. 311. 321. 358. 378. 381. 419. 496. 502. 514. 663. 671. ant.-izv. 8. 103. 921. cloz II. 100. 113. 123. 145. **рече сатъ** sup. 363. 23. **сать** pat.-mih. hebr. 8. 5. -bulg.-saec. xii. (strum.) **коли юже пакъı о снѣ̀ъ сати окаянни** εἶτα πάλιν, φασίν, ἐπὶ τούτοις οἱ δεῖλαιοι athan. -alex.-grig. **тѣмьже, сати, ꙗко вѣмъ страньномъ и стоуждемъ** ἀμελεῖ, φασίν, ὅτι ξένων καὶ ἀλλοτρίων ὄντων πάντων athan.-alex.-grig. **см** aor. cloz I. 71. (locus tamen obscurus): scr. svan sonare.

сашть adj. σοφός prudens **въ зълоби саштьıа змиıа** τοῦ ἐν κακίᾳ φρονίμου ὄφεως in malitia prudentis serpentis sup. 325.

сѫ, unde **съ**, saepissime etiam in codicibus sonos ѫ et оу non confundentibus, per оу scribitur, ita ut difficile definias, ubi сѫ formae соу sit anteponendum: соутоулъ gibbosus trigl. nsl. sovražljiv rês. 91. soržica halbfrucht, weizen und roggen: so-ržica; sôseben; sôdrug rib. sotêska engpass; sukrvica habd. bulg. sugare: janje što još sisa milad. 349. croat. suton dämmerung luč. serb. **соуочиць** mon.-serb. sugluh surdaster mik. sulud, sumahuit, supijan stul. boditi sustupice živ. 159. suglava, sugradica, supražica etc. stul. russ. **супоросая, супорось**; **соболотокъ**; **соугнати** chron. I. 219. 22. čech. souboj, soudrub, soumrak, souržice, soutěsky oserb. súbožny praegnans (zbožo pecus); suprošny: nota confeta sus dicebatur, quae cum omni fetu adhibebatur ad sacrificium corss.-form. 189. cf. **съ**, **соу**.

сж part. ὧν qui est **сжй къıкаеть и несъждань зиждеть сѧ** greg.-naz. **оувѣждаеть доушоу сжй на божиѫ благословити бога** psalt.-int.-saec. xii. **отъ соуıа и отъ вѣкıго** op. 2. 2. 37. **соуй и вѣıа и гради** op. 2. 2. 37. cf. **см, съı.**

сжлизь adv. prope **сташе се на .вı. лакъть соуклизь** alex.-mih. 141.

сжота f. σάββατον sabbatum sup. ostrom. bon. **сомота** (consona м erasa) bon. **соуб-** mat. 10. chron. - **великаıа** šiš. **великаıа** - mater. **сжотъ** assem. **въ ѥдинъ отъ** - sup. 334. **сообота** bon.-hes. 39. svjat.-mat. 6. nsl. sobota bulg. **съботъ** milad. serb. subota pol. sobota magy. szombat rum. **съмѣътъ** lit. sabata, subata weig. 2. 527. 537.

сжотъ v. **сжота.**

сжотьникъ m. σαββατιανός sabbatianus krmč.-mih. 391.

сжотьнъ adj. σαββάτου sabbati sup. 295. ostrom. chron. **-тны вечеръ** op. 2. 2. 33. **-тный пость** krmč.-mih.

сжотьнь adj. qui sabbato fit ioann. serb. subotnji živ.

сжотьство n. σαββατισμός sabbatismus šiš. 176.

сжотьствовати -воуѭ -воуıеши vb. σαββατίζειν sabbatizare mat. 22. krmč.-mih. 371. danič.

сжѣлънъ adj. subalbus **соуб-** pat.-šaf. 38.

сжводнъ adj. cum aqua mixtus **соуводна бысть, и по естеоу своемоу изѣде жабы, проугы** pal.-saec. xvi.

сжражь adj. indecl. ἐχθρός inimicus **соуб-** op. 2. 2. 200. **зорм сѧ съ снмъ соуражемь** io.-clim. **исповѣданию соуража** io.-clim. nsl. sovraž trub. lex. sovražiti.

сжражьникъ m. inimicus **да бы ны акъı соуражьникы богоу створилъ** prol.-vost.

сжвръстиѣ n. συνηλικιώτης aequalis соув- men.-mih.

сжвръстьникъ m. aequalis соув- men.-mih.

сжгласиѣ n. concordia соугласны свѣтыѣ слоужьбы ant.-hom.

сжгражданиѝнъ m. civis соуг- prol.-vuk. ephr. ephr.-belg. prol.-mih. соуграждане свѣтымь šiš. 126. -жан- op. 2. 1. 154. англмъ соугражанинъ izv. 524.

сжгрѣбити сѧ -блѭ сѧ -бищи сѧ vb. curvari соуг- op. 1. 51.

сжгжстъ adj. aliquantum densus соугоустъ alex. acad.

сждѧ adv. отъ соудѧ ἐντεῦθεν hinc kruš. cf. сждоу.

сждии m. gen. -дии κριτής, δικαστής iudex sup. ostrom. š.-gl. 50. dial.-šaf. сжди sup. ostrom. antch. cloz I. 874. 933. соудии mat. 35. соуди š.-gl. 67. sg. n. соудиѣ prol.-rad. sg. a. сждии cloz I. 934. pl. n. сждиа cloz I. 7. 770. соудиѣѥ mir. 102. pl. d. сждѣмъ cloz I. 934. сждиѣ strum. dial.-šaf. dioptr.-leop. соудьи chron. λογοθέτης op. 2. 2. 202. соудиа ὕπαρχος praefectus zlatostr.-saec. xvi. nsl. sódja čech. sudí pol. sędzia.

сждиѝнъ adj. poss. iudicis chrys.-lab. ioann. misc.-šaf. -диѝнъ krk.

сждиискъ adj. iudicis sup. dioptr.-lab. сждиискыи власти δικαστικὴν ἀρχήν antch.

сждиштѣ v. сждиштѣ.

сждилиштѣ n. tribunal sup. men.-vuk.

сждильникъ m. δικαστήριον tribunal hom.-mih. mon.-serb. - о юньци zak.-serb.

сждилыница f. πραιτώριον praetorium io. 18. 33.-ev.-saec. xiv. mat. 30. men.-mih.

сждитель m. κριτής iudex cloz I. 642. hom.-mih. chrys.-lab. -лъ bon.

сждительнъ adj. κριτικός iudicandi peritus; iudicis - чинь glag.

сждити -ждѫ -диши vb. κρίνειν iudicare cloz I. 644. sup. ostrom. не може сждитъ bell.-troj. 6. iungitur a) cum dat. greg.-lab. ok. 26. mon.-serb. 65. не соудите никомоуже ничесо leont. придеть соудитъ мирови tur. 39. сждитъ людемъ psalt.-pog. чоуждимь грѣхомь соудити pat. соуди ми, боже, и разсжди пьрж моимь b) cum acc. соуихота люди š.-gl. 80. adde не соудите на лице hom.-mih. - сѧ κρίνεσθαι ostrom. rixari krnč.-mih. о водѣ - chrys.-lab. nsl sôditi; sujenica prip.

сждиштѣ n. κριτήριον, βῆμα, δικαστήριον tribunal sup. ostrom. krnč. 35. triod. mat. 35. chron. ok. 25. предъ страшьнъимь соудиѣимь izv. 549. соудиѣи неоумытьно prol.-mih. сждиштѣ sup. 1. 3. 132 š.-gl. 49. свое и полъжьное сждиѣе naz.-mater. 7. 103. greg.-naz. соудишѣ šaf.-frag. 37.

сждиштьнъ adj. tribunalis соудиѣьнъ съставь δικαστικὴ κατάστασις men.-vuk. степенѣ -нѣмь prol.-mih.

сждиѧ v. сждии.

сждлъжь m. creditor заимъ соудлъжю отъдаѣть καὶ ἐνεχύρασμα ἀποδῶ iez. 33. 15. -vost. лиѣе сждлъжь припадетъ greg.-naz.

сждлъжьникъ m. χρεωφειλέτης debitor op. 1. 60. ἀντίδικος adversarius op. 1. 83. creditor соудолжьника роукописаниѣемь трасоуща psalt.-saec. xiv. не имамъ что соудолъжникомъ пришедъшимъ ephr.-vost. зрю сѧ соудолжника приближьша сѧ ephr.-vost.

сждолѣвати -аѭ -аѣши vb. vincere соудолѣваѣть въ брани лоукавыи ephr.-vost.

сждохранильникъ m. vasorum custos prol.-belg.

сждроужьбьникъ m. συστρατιώτης commilito соуд- men.-vuk. izv. 8. 155.

сждоу adv. hac; male сждѫ cloz I. 262. придошѫ сждоу мнисі dial.-šaf. соудоу и соудоу не могьшоу обратити сѧ prol.-mart. гледаше соудоу и соудоу men.-mih. отъ обою страноу иего сѣдѣти, соудоу и соудоу ἐξ ἑκατέρων τῶν τούτου μερῶν καθῆσθαι ἔνθεν κἀκεῖθεν men.-vuk. соудоу и соудоу ἔνθεν κἀκεῖθεν prol.-cip. men.-vuk. ста соудоу и соудоу prol.-mart. сждоу и окѫдоу ostrom. š.-gl. 49. озираѣ сѧ соудоу и оноудоу men.-mih. блоудити соудоу и оноудоу hom.-mih. отъ сждоу assem. αὐτόθεν inde sup. ἐντεῦθεν hinc sup. отъ соудоу greg.-lab. dioptr. chrys.-lab. постоупи отъ соудоу pent.-mih. петръ отъ соудоу оучить римлыне hom.-mih. 129. сюдоу градѣть men.-leop. сюдоу и оноудоу apost.-syn. сюдоу - овоудоу vost. сюдоу и тоудоу bus. 173. отъ сюдоу vita-theod. nsl. od sôd spang. trub. сюды chron. l. 223. 14.

сждъ m. κρίσις, κρίμα iudicium cloz I. 626. sup. ostrom. дьнь соудъ pat. бесоудъ op. 2. 2. 433. сжтъ bon. pl. n. сждоке sup. 220. κριτής index hom.-mih. 44. дроугойци отъ роукъ матернихъ исторгъ младеньць соудоу предаѣть

pal. 1494. различнѣмн соудꙑ скончаютъ сѧ pal. 1494. на ового божиа соудъ въ скорѣ приде vost. сждъ пришти κριθῆναι antch. наличенъ сждъ izv. 465: male δίκην ὀσογενῆχ᾽ соудъ op. 2. 2. 203: nota соудомиръ, соудимиръ, соуднславъ chron. scr. san-dhâ, san-dhî germania 8. 4. pruss. sundan acc. poena lit. sudas ztschr. 7. 188. Pott I. 813.

сждъ m. ὄργανον instrumentum hom.-mih 22. **оукоризнынь соудъ** ἀτιμίας ὄργανον hom.-mih. μέλος membrum sup. 386. 10. 390. 5. pl. g. **сждовъ** sup. 390. σκεῦος vas sup. 395. ant. **соудъ** per. 4. 7. **иконы и соудꙑ** bor. 72. nsl. sôd dolium meg. lex. sôdec lex. bulg. sъd milad. 521. croat. sud vas verant. serb. sud vas živ. russ. судно čech. sud pol. sądek nserb. sud: nota nsl. posôditi mutuum dare; vsôditi idem rib. russ. сссудя, ссудить lit. sudas vas beitr. I. 236: съ et rad. дѣ cf. lat. con-d-us et **сждъ** iudicium.

сждъка m. nom. propr. viri: rex de Bolgaria Sondoke et uxor eius Anna: in evangelio, quod olim in castello Duino, nunc in Cividale servatur; 879. Petrum, Cerbulam et Sundicam ceterosque optimates Michaëlis, regis Bulgarorum consiliarios, hortatur, dent operam, ut rex ad ecclesiae romanae auctoritatem se conferat Jaffé 2467.

сждьба f. κρίσις iudicium ant. barl. io.-sin. nom.-bulg. sabb. 113. 191. danič. **сждьба** bon. pyrg. ber. **испити ти есть божиихъ сждьбъ пелынъ** svjat.

сждьбина f. impensae in litem factae **соутьб-** mon.-serb.

сждьбьникъ m. iudex ex.

сждьбьнъ adj. κρίσεως iudicii **-вна книга** per. 42. 9.

сждьница f. tribunal men.-mih.

сждьно n. ἀγγεῖον vas **соудно** hes. adde bus. 518. chron. I. 206. 34.

сждьнъ adj. κρίσεως iudicii ostrom. chron. **сждънъи дьнь** sup. 316. **сждънъи дьнь** ἡ μέλλουσα ἡμέρα dies extremi iudicii cloz I. 491. nom.-bulg. greg.-lab. **дань соудьнии** šiš. 234. zodni den fris. zudinem fris. nsl. sôdni den.

сждьнь adj. κρίσεως iudicii ant. **-дніе отреченіе** psalt.-vuk. **-днего дьне** men.-mih. **сждьнѣе веселіе** izv. 479. nsl. sôduji dan dies iudicii hung. suduji dan habd.

сждьскъ adj. διακαστικός iudicialis ant.

сждьство n. κρίσις iudicium ant. gram. 10. 17. men.-mih. **вѣзь -ствл** ἅχριτος hom.-mih.

сждъца m. iudex cf. **сждьць**.

сждьць m. iudex š.-gl. 80. 98. gram. 23. 88. mon -serb. nsl. sôdec; sudčija consulatus habd. **соудьца** mon.-serb. 46. 47. 56.

сждѣ adv. hac **соудѣ и соудѣ** ἔνθεν καὶ ἔνθεν kruš. **отъ сждѣ** assem. **отъ соудѣ** ἐντεῦθεν šiš. 190. sup. **отъ соудѣ изыти** sim. II. 7. **сюдѣ** chron. **отъ - bus.** 125. **соудѣ сѧ имоуть обратити** greg.-lab.

сжжденіе n. κρίσις iudicium ioanu. misc.-šaf. **соуженіе** op. 2. 2. 306.

сжжитель m. coniux hom.-mih. gr. σύμβιος.

сжжительница f. coniux hom.-mih. pat.-šaf. misc.-šaf.

сжжительство n. συναυλία cohabitatio krmč. misc.-šaf.

сжжитіе n. συνοικέσιον contubernium krmč. 112. 196. izv. 7. 150. men.-mih 134. **брачноіе сѣкѣ сьставлѣти соужитіе** krmč.-mih. **иже вьсѣхъ таютъ дѣкы себѣ нароколмъ соужитьі ѣп᾽** ὀνόματι συνοικεσίου nomine coniugii krmč.-saec. xiii. **лишити сѧ имамъ соужитіа и любъве** izv. 529. παραδιατριβή op. 2. 1. 164. šiš. 168.

сжжить f. coniux **-ти** antch. c. 117. **слыша отъ соужити рїи слово къ господоу, и оумри** ant.-vost.

сжжитьникъ m. σύναυλος, σύμβιος cohabitator **соуж-** barl. krmč.-mih. typ.-chil.

сжжитьница f. quae cohabitat; γαμετή uxor krmč. 103. krmč.-mih. lavr.-op. 34.

сжжитьство n. συνοικέσιον contubernium, connubium krmč. 117. **сьставлѣти соужитьство** krmč.-mih. **горнѣмоу соужицьствоу** izv. 668. **оумъ съ доушею въ соужицьствѣ ѥдиномъ съпрагоша сѧ (-ста сѧ)** izv. 668.

сжжьница f. captiva prol. 28.

сжжьнь m. captivus georg. **соужьніе** pl. a. men -mih. nsl. sužanj habd. sužanstvo habd. sužanstvo lex. bulg. sъžni milad. 141. 349. e **сѣжжьнь**.

сжжьньство n. captivitas **соужан-** mon.-serb.

сзжѣкъ adv. dentibus sese tangendo **соузоубь сь поромь стонмо** alex.-mih. 127. **соузоубь мьчѣвы оударише сѧ** 73.

сжкатъ adj. asper **жезлніе -то** sup. 133. **-тъı дрѣвесьı** fustis sup. 133.

сжковатъ adj. surculis plenus prol. ἀκανθώδης spinosus men.-vuk. **соуковато жезлніе** prol.-mih. prol.-cip. prol.-vuk. **-дрѣво** prol.-vuk. ἠκανθωμένος prol.-

rad.: male **соуховать** prol.-mih. prol.-mart.

сжковиѣ n. surculi prol.-vuk. **жьзлъ тльсть остро соуковиѣ имѣѥ** prol. -mih. 169.

сжкрѣвьникъ m. consanguineus **соукрьвьмоп.-serb.**

сжкъ m. κάρφος surculus **соукъ** vost. 1. 162. matth. 7. 3. -ev.-novg. cf. **соуковъ** alex. **сжкъ изѫ з ногы** men.-leop. 283. **дрѣкиномоу соукоу прискверъ сѧ** vost. 2. 100. nsl. sȏk ast im holze; sȏčje grȗ̏ana trub. russ. сукъ, сучья čech. suk pol. sęk oserb. nserb. suk scr. čanku m. truncus; čankhâ ramus; čâkhâ idem arm. šâch idem lit. šaka, šaknis let. saknis radix Bopp 1. 149.

сѫлнчь adv. κατὰ πρόσωπον facie **соуп-** op. 1. 16. **иже зрнтъ соулнчь поустыни** κατὰ πρόσωπον τῆς ἐρήμου num. 21. 20. - vost.

сжлогъ adj. σύγκοιτος consors tori **соуант.** 89. čech. souloh concubitus.

сжложь m. σύγκοιτος, σύνευνος consors tori **отъ соуложа своѥго сиѣдѣи сѧ сказати ѩи что** ἀπὸ τῆς συγκοίτου σου mich. 7. 5. - vost. **своѥго соуложа** τὸν ἴδιον σύνευνον eiusdem lecti consortem zlatostr.

сѫмеждѣвати -ждоуѫ -ждоуѥши vb. ὁμορεῖν conterminum esse iez. 16. 26. - proph. **сѫмеждоующимъ** mat. 50: male **сѫмеждѫщимъ къ тѣкѣ** iez. 16. 26. - vost.

сѫмеждиѥ n. fines **-жиѥ** per. **-жьѥ** chron.

сѫмеждьникъ m. conterminus **соум-** proph. mon.-serb. **-м(ж)д-** alex.-mih. 144. **-мѫг-** chrys **-дȕ̏.** 39. **соупажитници и -жници** georg. 1456: adde **соумѣгь** mon.-serb.

сѫмракъ m. σκότος tenebrae pent.-mih. ber. nsl. sumrak crepusculum vespertinum habd. pro mrtve koprive lex.

сѫмрачиѥ n. tenebrae **за оутра въ соумрачьи сѣло** πρωΐ ἔννυχον λίαν ev. 1164.

сѫмрачьнъ adj. tenebrosus int.

сѫмьнѣниѥ n. dubitatio sup. 40. 261. **исѫмьнѣнины** ἀδιστάκτως, ἀνυπόπτως antch. **съ съмѣнииѥмь** μετὰ παρατηρήσεως luc. 17. 20. -ev. -buc. pol. sumnienie. sumnienie.

сѫмьнѣти сѧ -ниѫ сѧ -нишн сѧ vb. dubitare sup. 26. antch. timere greg.-naz. **ни сѧ** ἀμφίβολος dubius sup. 72: adde **соумиѫ** dubium mon.-serb. cf. **соум-, съм-.**

сѫпажитьникъ m. pascuum simul cum aliquo habens **въ насъ соущимъ соупажитници и соумѣжници** georg. 1456.

сжпокъ adj. γυπός vulturis iob 28. 7. -proph.

сжпостатовати -тоуѫ -тоуѥши vb. adversari **вы ли есте, ижѥ нашихъ отець богомъ соупостатоуѥте;** vost.

сжпостатовъ adj. poss. τοῦ ἀντικειμένου adversarii antch.

сжпостатъ m. πολέμιος hostis sup. 351. ἀντίδικος adversarius barl. ἀντίπαλος adversarius sup. 230. 288. ὑπεναντίος adversarius sup. 144. σύμμαχος commilito sup. 395. - **есть** πολεμοῦσα op. 2. 2. 287. **соупостатъ нашь дѣволъ** svjat. διάβολος diabolus matth. 14. 8. - ev.-novg.

сжпостатьникъ m. ὑπεναντίος adversarius men.-mih. adde isaak. **гоѳ сѫпостаник** iass. **-ница** mon.-serb.

сжпостатьнъ adj. ἐναντίος, ὑπεναντίος adversarius ioann. proph. int. sabb.-typ.

сжпостатьствовати -коуѫ -коуѥши vb. adversari cum dat. op. 2. 2. 27.

сжпосташтъ adj. poss. ἐναντίου adversarii antch. izv. 7. 151.

сѫпрнѥ n. lis **невидимо и непрашташемо соупьрнѥ** io.-clim.

сѫпротивити сѧ -влѭ сѧ -вишн сѧ vb. ἐναντιοῦσθαι adversari prol. proph. bus 175. ἀντιτάττεσθαι irm. μάχεσθαι pugnare sup. sine **сѧ** proph. svjat.

сѫпротивиѥ n. ἐναντιότης adversitas ex. prol. proph. tur. isaak. men.-mih. bor. xxiii. sup. 223. **сѫпротивьи же истовыи сѫть** svjat. **о ксицѣмъ соупротивьи жизни сѧ** prol.-vost.

сжпротивлѥниѥ n. adversari prol

сжпротиволагольство n. contradictio isaak.

сжпротиводарьиѥ n. retributio pat.-šaf. 295. cf. gr. ἀντίδωρον.

сжпротивописьць m. contra scriptor men.-mih. 369. gr. ἀντιγραφεύς.

сжпротивословьникъ m. qui contradicit.

сжпротивь 1) adv. ἐκ τοῦ ἐναντίου contra antch sup. 246. op. 2. 2. 307. **вѣыти, дыхати** prol.-mart. - **глаголати** proph. hom.-mih. misc.-šaf. - **рѣчѥ** misc.-šaf. - **лежащаѧ с(ъ)тѫ** op. 2. 2. 84. - **станѣте дѣволоу** ephr. - **въстаѥть имъ** vita-theod. **поустыню и соупротивъ доубракоу тѭ ѥрѣмоу** καὶ τὸν ἀντιλίβανον ies.-nav. 1. 4. -vost. 2) praep. - **богоу** ἀντίθεος sup. - **цркви** š.-gl. 97. - **нашеи радости** hom.-mih. dativo antecedente sup. 325. serb. suprotȉu, suprotȉ cf. **сжпротивѫ.**

сжпротивьмѣрительнъ adj. rependens, uti videtur **сила -на** men.-mih. 388.

сжпротивьникъ m. ἀνταγωνιστής adversarius sup. 275. triod. chron. τύραννος sup. 242.

сжпротивьница f. adversaria hom.-mih.

сжпротивьно adv. contrarie chron.

сжпротивьнъ adj. ἐναντίος adversarius sup. svjat. prol. triod. bus. 270. prol.-mart. chron. - **семоу** misc.-šaf. glag.

сжпротивьство n. adversari isaak. adversitas mon.-serb. **-тиципна** mon.-serb.

сжпротивьствовати -воуѭ -воуѥши vb. adversari prol.-mart.

сжпротивѫ adv. contra - **вѣшти, дыхати** prol.-mart. cf. **-тивь**.

сжпръ m. ἀντίδικος adversarius ant. **сжпьрѣмь** š.-gl. 50. antch. **соупрѣмъ** op. 2. 2. 265. **соупьрѣмь** nicol. **соупрѣмь** ev. 1372. δικαστής iudex **доуховнѣхъ даровъ разсоудителный соупьрь** ὁ τῶν πνευματικῶν χαρισμάτων κεκριμένος δικαστής spiritualium charismatum occultus iudex cozm.-ind. **отъ соупьра** mat. 15. **отъ сжпьра** ostrom. nsl. soper mraza se brani lex. superstvo lex. soparščina lex. čech. soupeř: rad. **пр: прѣти**.

сжпрьникъ m. ἀντίδικος adversarius sup. 230. men.-mih. **-пьрн-** krmč.-mih. δυσμενής inimicus sup. **-перн-** chron. zopirnicom fris. **соупрьница** mon.-serb.

сжпрьничь adj. poss. adversarii **-пьр-** misc.-šaf.

сжпръ f. δίκη lis krmč. 190. **соупрѣ творити** krmč.-mih. 226: rad. **пр** (**прѣти**), suff. **ы**.

сжпрѣтворьць m. ἀντιδικολόγος adversarius hom.-mih.

сжпржга f. coniux mat. 53. prol.-vuk. int. krmč.-mih. prol.-mih.

сжпржгъ m. ζεῦγος iugum greg.-naz. - **оский** dioptr.-lab. spec. **41. волоу - ѥдинъ** bor. xv. - **волокынъ** ostrom. - **волокъ** bor. **десѧть сжпржгъ волокъ** greg.-naz. **великыи соупроугъ** ζευκτοὶ βόες hom.-mih. - **голоубинь** ichn. σύζυγος, ὁμόζυγος coniux, socius hom.-mih. pat. men.-vuk. meth. 5. prol. prol.-vuk. coniux m. misc.-šaf. **разлоучити сѧ соупроугь и соужитель** sabb.-vindob. 117. 117. **о лѭвъне соупроуга** izv. 425. **къ соупроуга вѣховѣ** bus. 776. coniux, uxor **соупроуга своѥго** men.-vuk.: adde **живоущыи къ соупроузѣ моужа и жены** mat. 28.

сжпрьженіе n. coniugium sbor.

сжпржженикъ m. σύζυγος coniux antch. men.-mih. int. misc.-šaf. pyrg.

сжпржженица f. σύζυγος, ὁμόζυγος, σύνευνος coniux men.-vuk. prol. izv. 644. domet. steph. pat.-šaf. mir. leont. prol.-mart. men.-leop. dioptr.-lab. sabb. 176. **съпръж-** chrys.-frag.

сжпржжынъ adj. συζύγου coniugis prol. τῆς συνεύνου coniugis men.-vuk. **соупроужанѫ женоу** izv. 425. **-жнъıи казателѧ** op. 2. 2. 83. **-жнъıи колъ** bor. **лнкъ несоупроужань** prol.

сжпржжьство n. συζυγία coniugium nom.-mik. domet. sabb. 177. mir. coniuges mir. coniunctio hom.-mih. coniugatio ex.

сжпъ m. γύψ vultur pro **семпъ** ber. **естъ соупь, и дроугы кнпь, и оба єдинь оуставь имаютъ** nom.-barb. čech. sup pol. sęp.

сжпѫтьница f. συνεπαγομένη vere: viae socia men.-vuk.

сжродьникъ m. συγγενής consanguineus krmč. 37. 79. ioann.

сжродьнъ adj. συγγενής consanguineus **соур-** ioann. domet.

сжродьствие n. συγγένεια consanguinitas **соур-** prol. men.-vuk. krmč. 223.

сжрѣтнти v. **сърѣтнти**.

сжставъ m. compages **о соуставѣхъ телесныхъ** bus. 699. **оутъкьмлѥние соуставомь** steph. cf. **съставъ**.

сжстанница f. στάσις seditio **къ соустанницѣ** ἐν τῇ στάσει op. 2. 1. 133. συστασιαστής **съ своею соустанницею** μετὰ τῶν συστασιαστῶν op. 2. 1. 133.

сжсъ adv. simul **колѣнѣ ихъ соусъ съражаста сѧ** συνεκροτοῦντο dan. 5. 6. - vost. adde **да сжсъ оглаголаѥма паричѫть сѧ** svjat.-op. 2. 2. 401. contra **къ коупѣ текѫще, сжсъ текѫще** συντρέχοντες, ἀντιτρέχοντες greg.-naz. **соусъ лицьмь** κατέναντι iez. 42. 4. -proph. mat. 50. adde **видѣша лица сжсъ своа** εἶδον τὰ πρόσωπα ἀλλήλων esai. 34. 15. **даѭтъ оудобѣ сѧ сами сжсъ** ἀντιδιδάσιν ἀλλήλοις ῥᾳδίως greg.-naz **соусъ къдати** ἀλλήλοις ἀντιδιδόναι psalt.-theod. **съмоуѫаема оба сжсъ она** κυκώμενα μετ' ἀλλήλων ἐκεῖνα dr. 2. 2. 28: **нота оба соусъ свое естьство дроугъ отъ дроугѣ моутимо прокоужделета** τὴν οἰκείαν φύσιν ἑκάτερον παρὰ θατέρου δολούμενον διαφθείρει. op. 2. 2. 28: alio sensu **тихимъ лицемъ, соусъ черевитъ** ex. 181. **доброликъ, соусъ посоуплинъ, соусобрадъ** ex. 181.

сжсъличьнъ adj. ἀντιπρόσωπος ex adverso stans **ты соуть сжсъличьнаа тѣмъ**

αὐταί εἰσιν αἱ ἀντιπρόσωποι ταύταις iez. 42. 8. -vost. ты соутъ сѣсѣличнаꙗ тѣкмъ proph. mat. 50.

сѣсѣрѣсти -рѧштѫ -штеши vb. obviam fieri соуср- alex.

сѣсѣнъ adj. mutuus, uti videtur: доуша и тѣло моутима соусѣнымн страстьми κυκώμενα τοῖς ἐξ ἀλλήλων πάθεσι op. 2 2. 28. тако и доуша и тѣло моутима соусѣнымн страстьми, оба соусъ ѥ҃ство дроугъ отъ дроуга моутимо прокоуждаютъ vost. ꙗко и доуша и тѣло моутима соусѣнымн страстьми, оба соусъ свое ѥ҃ство дроугъ отъ дроуга моутимо прокоуждаетъ sborn.-saec. xvi.

сѣсѣ adv. invicem сѣсѣ даемоу оустроѥнию ἀντιδιδομένη διάθεσις greg.-naz.

сѣсѣда f. γείτων vicina pent.-mih. заоутрина ꙗже соусѣда нощи къ дни ex. 162. море коурѣмн моутимо и надꙑмающи сѧ на соусѣдоу землью ex. 140.

сѣсѣдинъ m. vicinus nom.-barb. -дѣ pl. n. prol.-rad.

сѣсѣдовати -доую -доуѥши vb. vicinum esse danič.

сѣсѣдъ m. γείτων vicinus men.-mih. ostrom. greg.-naz. prol. bon. krmč. antch. bus. 434. соусѣдомь благостатьчьнь men.-vuk. въ двоицѣ соусѣдѣхъ bus. 483. къскрай ми ѥсть соусѣдѣхъ πλησίον ἐστὶν ἐκ γειτόνων ἐστί prope est. in vicinia est zlatostr. клоудьница, ꙗже живыше соусѣдѣхъ емоу ephr.-vost.: male роусскнмъ (рнмьскнмъ) ꙁꙑкомъ соусѣде sedes op. 2. 2. 241. сѣсѣдъ ev.-buc. nsl. sôsed; sosêska magy. szomszéd.

сѣсѣдꙗнни f. gen. -нꙗ γείτων vicina обрѣтъшн съꙁꙑвкватъ дроугъꙗи и сѣсѣдъꙗнна τὰς φίλας καὶ τὰς γείτονας luc. 15. 9. -grig. luc. 15.9. -kryl mat. 15.

сѣсѣдьнкъ m. vicinus men.-mih.

сѣсѣдьнь adj. poss. vicini krmč. 280. krmč.-mih. -ний домь misc.-šaf.

сѣсѣдьскъ adj. vicini danič.

сѣсѣдьство n. vicinia men.-mih.

сѣсѣдьствовати -воую -воуѥши vb. vicinum esse bus. 923.

сѣсѣкъ m. χρήνη cisterna соусѣкъı водамъ op. I. 82. сѣꙁда соусѣкн водамъ ber. melkasten помелъ кѣ соусѣкъ vita-theod. соусѣкъ пълънъ соуцѣ моукы ꙗко орѣсꙑпати сѧ чрѣсѣ стѣноу на землю vita-theod. отъ соусѣка пшеницю вѧꙁима men.-leop. 420. въ соусѣкѣ моукоу даше ibid. čech. sousek russ. сусѣкъ futterkasten pol. sąsiek magy. szuszék rum. сѣсѣкѣ arca frumentaria.

сѣсѣждъ m. vas man 88. cf. сѣсѣдъ.

сѫтьство n. φύσις natura op. 2. 2. 35. 36. 41. соутьствомъ и ѥстьствомъ φύσει καὶ οὐσίᾳ op. 2. 2. 36.

сѫтьствьнъ adj. φυσικός naturalis op. 2. 2. 36.

сѫчило n. χωνευτήριον fornax conflandis metallis соуч- op. 2. 2. 115. 202. io.-clim.

сѫчити сѧ -чѫ сѧ -чиши сѧ vb. coqui кормьлю скоро соучащю сѧ op. 2. 2. 202.

сѫчиѥ n. surculi man. 88. сътворнль сн кѣ келню соучниемь смоковьнымь men.-mih. соучна елико можемь носити ichn.

сѫчьць m. κάρφος surculus ostrom. pat. соучць int. ber. - масличьнъ men.-leop. prol.-mart. κάρφος festuca ни дѣй да измоу соучць изъ очесе твоѥго matth. 7. 4. -mat. 34. соучьць въ оусте҃хъ своихъ triod.-mih. 104. pol. sączek.

сѫшт- v. сѫ.

сѫштиѥ n. οὐσία essentia sup. ex. соуштиы bus. 274. svjat.-op. 2. 2. 396. сѫштиѥ ѥсть вещь особѣ сѣстоушти сѧ svjat.-mat. 6. въ своѥ сѫштиѥ svjat. отъ божиꙗ и оча сѫщиꙗ svjat. наго соущиѥ hom.-mih. 106.

сѫштьнъ adj. οὐσίας essentiae ex.-op. 2. 1. 12. -ноѥ имѧ svjat.-op. 2. 2. 385 -надго тождиы greg.-naz. выше соущиы соущьнь кысть hom.-mih. 160. хлѣвь нашь сѫщиы ev.-mih. 6. коупьнѣ - ὁμοούσιος eandem substantiam habens sup. 139.

сѫштьнѣ adv ὄντως vere aut.

сѫштъство n. οὐσία essentia dial. cyr. 6. izv. 444. соущьство svjat.-op. 2. 2. 396. croat. sućastvo budin. 89.

сѫштъствотворьнъ adj. creans -на сила dioptr.

сѫштъствьнѣ adv. essentialiter -стьвнѣ s.abb. 62.

сѫѭзъ m. vinculum таковый соуоузь дльжьнь прнѥти krmč.-mih. 51.

сѣждоу v. сѫдоу.

сѣждѣ v. сѫдѣ.

сѫмеонъ m. simeon cloz I. 31. sup.

сѫмеонь adj. poss. simeon prol.-mih. men.-mih. роуцѣ -нн izv. 621.

сѫнѣкантики f. senatoris uxor pat. -mih. cf. соунѣк-.

сѹнѣклитъ m. senatus сѹгьк- io.-sin. cf. соуниѣк-.
сѹр- v. соур-.
сѹринъ m. syrus typ.-chil. prol.-mih. сѹръ pl. g. proph. cf. соур-.
сѹрѣтъ f. syrtis сѹрти незапны meth. 8.
сѹрьскъ adj. syriacus sup. 42.
сѹрьскѣ adv. συριστί syriace proph. cf. соур-.
сѹхарь m. συχάρ sychar glag. cf. соухарь.

Т.

т vigesima alphabeti cyrillici littera, тврѣдо dicta, numerum ccc. indicans.
та conj. et misc.-šaf. 85. tum mon.-serb. та вьса и вьси отроци ѥѥ 3. reg. 10. 13. -kruš. оумолила бихъ вилж, та бихж твои кораблє потонжлє bell.-troj. 21. та по семь канонъ bor. 49. и та мл погрєбѣтє men.-leop. 115. таже itaque sup. таже εἶτα tum pyrg. mon.-serb. adde hom.-mih. prol.-cip. greg.-lab. georg. misc. 31. ok. 24. 53. prol. pam. 138. per. 2. 29; 6. 3; chron. 1. 49. 103. 186. 242. sabb. 156. ber. men.-leop. greg.-mon. bulg. ta et bulg.-lab. 10. verk. 15. 18. scr. tât ita cf. таже, тачє.
табла f. πλάξ tabula deut. 10. 2. -proph.
таблица f. tabula azbuk. trigl. -блинка trigl.
таборъ m. castra таборъ russ. dial. таборы carrago trigl. nsl. tabor castra habd. bellum prip. 84. taborski služice calones habd. serb. tabor castra; vallum stul. ngr. φουσάτον castra, exercitus vent. magy. tábor; alb. tabor bataillon rum. табъръ castra, cohors, bellum: adde табрнцє alex
таверьна f. taberna трєй -рьнь šiš. 46. -рнлмь strum.
тавла f. πλάξ tabula deut. 10. 2. -mat. 56. op. 1. 18. въпишоу на тавлоу словєса ἐπὶ τὰς πλάκας deut. 10. 2. -vost. cf. табла.
тавлы f. τάβλα tabula тавлнымн нграти krmč.-mih. 211. 222. тавлѣи и шахи оу многнхъ отъ васъ обрѣтаємн соуть bus. 553. adde alex.
тавръ m. βοῦς locus urbis cpoleos pyrg.
таврьскъ adj. tauricus sup. 417. 6.
тавоурь m.: ащє ли и тавоури боудоуть, рєкщє нномнци misc.-šaf., in quo loco тавоури pro тивоуни et нномнци pro нкономнци scripta videntur.
таганъ m. sartago trigl. gr. τήγανον.
тагашевъ adj. ὑακίνθινος hyacinthinus да покрыють покровомъ кожею синею тагошовою num. 4. 6. -vost. попоноу тагашовоу num 4.25. -vost. покровомъ кожанымъ тагашовымъ num. 4. 17. -vost. покровъ кожинень тоугашевъ.
тагашинъ adj. ὑακίνθινος hyacinthinus покровъ кожанъ тагашинъ num. 4.14.
тагашь adj. hyacinthinus покровомъ кожиннымъ -шимъ vost.
тадва v. татька.
таже adv. ἔπειτα tum prol.-rad. serb. taže stul. klruss. tadže rus. 3. cf. та.
тай adv. λάθρα, λαθραίως, κρυπτῶς clam sup. per. ι. prol-mart. chrys.-lab. prol.-vuk. prol.-cip. nom.-mik. 54. ant. prol. тай рѣпъталаж izv. 468. тай творашє овѣты men.-mih. скры сѧ тай въ монастнри cyr. 4. praep. cum genit. iungenda ant.-hom. въ тай idem. въ тай льсть плетоуще ant.-hom. 183. о тай izv. 565. о тай (отъ лица) хоудожества моего dan. того творать о тай vost. I. 83. nsl. otajno habd. serb. taj secretum gund. cf. scr. tâ-ju fur cum vâ-ju ventus et таємь, тать.
тайка f. μυστήριον mysterium proph. кан о мнѣ си тайка; greg.-naz. тайкою λήθῃ vost nsl. v tajbo postaviti negare lex.
тайьникъ m. μύστης qui sacris initiatus est sup. barl. georg. krmč.-mih. - чюдесъ spec. 2. 2. μυστικός - архиерѣй per. xlvm.
тайьно adv. clam sup. 48.
тайьнъ adj. μυστικός mysticus sup. hom.-mih. op. 2. 2. 149. цвѣтъ - stichir. -mat. 19. тайьно mysterium sup. 383. -на mysterium повѣдаѭ тайьнж sup. cf. тайна nsl. tajba negatio lex.
таништє n. ταμεῖον promptuarium luc. 12. 3. -bulg.: male талнщихъ op. 2. 1. 134.
таймичиштъ m. νόθος nothus op. 2. 2. 200. vost.-op. 267. laz. misc.-šaf. ioann. clim. danič. -ще slov.-novg. b. azbuk.
таймичиштьнъ adj. nothi -но рожденнє men.-mih. - отрокь misc.-šaf.
таимъ adj. secretus sborn. š.-gl. 47. слава -ма hom.-mih. крѣдъ таимый великоу страсть творнть, тако грѣхи таимни sborn.: vere est part.

тайна f. μυστήριον mysterium, sacramentum cloz I. 48. 810. sup. chron. 1. 48. 76. **скатъıа тайнън** cloz I. 448. **тайнъı омжтиııı сѧ** izv. 455. **тлйнжıж** cloz I. 956. rum. **тайнъ** cf. **тайнъ**.

тайникъ m. μύστης qui sacris est initiatus sbor. izv. 448. **-ньи-** men.-vuk. chrys.-lab.

тайно n. μυστήριον mysterium sup.

тайновѣдьць m. mysteriorum gnarus chrys.-lab. sabb. 137. 163.

тайноначалиıе n. mysteriis praesse men.-mih.

тайнописаıиıе n. mysteria scribere ant.-hom.

тайнословьць m. mysteria dicens men.-belg.

тайнотворьць m. νυμφοστόλος sponsam ornans irm.

тайнъ adj. κεκρυμμένος absconditus ostrom. κρυπτός. κρύφιος abditus, secretus cloz I. 811. ant antch. š.-gl. 66. sup. **-нт** klѣtь sabb 128. **тайныи оудъ** μορίον παιδογόνιον, μορίου αἰδοῖον prol.-cip. mir. men.-vuk. **тайныи оудъ дѣторождьнь** prol.-mih. 169. **обѣ лонѣ сь тайнымь оудомь** dial.-šaf. **тайныхъ оудесехъ** prol.-mart. **да бждетъ милостъıни твоѣ тайнѣ** ἐν τῷ κρυπτῷ š.-gl. 51. **въ тайнѣ** ibid. chron. 1. 67. 81 102.

таıиьствѣ n. μυστήριον mysterium ant. sbor. ber. chrys.-duš.

таıиьствовати -ствоую -ствоуеши vb. mysteria facere typ.-chil.

таıиьствьıикъ m. initiatus ber.

таıиьствьıъ adj. μυστηριώδης mysticus isaak. int.

тайнѣ adv. clam sup.

тайписаıиıе n. mysteria scribere ant.-hom.

таıти, таıж, таıшıи vb. κρύπτειν occultare pat.-mih. hom.-mih. men.-vuk. chron. ber. ziz. **таıть свое досл̀ждениıе** triod.-mih. 122. - **сѧ** sup. κρύπτεσθαι occultari cloz I. 329. λανθάνειν latere pyrg. adde chrys.-lab. **таıмцаго сѧ** šaf.-frag. 37. **сѣıь таıть се** hom.-mih. 8. **таıть сѧ акъı въ тьмѣ** svjat. **таıти сѧ божиıа ока** tur. cf. **таıмъ** nserb. taviś celare.

так-, unde **потака, потаковьıикъ** etc. russ. **потакıуть** affirmare.

такаıиıе n. cursus **конь приведе крѣмимъıй и рıштжштъ въ колесıичıѣмъ таканıи** sup. **-ııы дııволы** hom.-mih. 77. **колесıично** - curriculum equorum sup. 446.

такарь m. tornator trigl.: adde **-рıый, -рство** ibid.

такати -аıж -аıеши vb. ἐλαύνειν agere **такати колесıицеж** ἅρμα ἐλαύνειν greg.-naz. **на коıиıхъ** - op. 2. 2. 117. nsl. takati schieben; tačke curriculus trusilis habd.: nota **тачющимь се творıити** men.-mih. 177.

тако adv. οὕτως sic ostrom. **тако мı** in iurando 1) cum nom.: **тако мı бози** sup. 54. **тако мı христосъ** sup. 54. **тако мı твоıı полоучаı** sup. 77. 2. **тако мı похвала ваııа** νὴ τὴν ὑμετέραν καύχησιν šiš. 94. 2) cum gen.: **тако мı бога** par. **тако мı брата моего** frag.-serb. **тако мı моего живота** chron. 1. 55. 4. **тако мı истııны** μὰ τὴν ἀλήθειαν chrys.-lab. men.-vuk. **тако мı молитвы твоıею** men.-mih. 192. **тако мı силы великııхъ бога** prol.-mih. **тако мı здравııа фарлоııа** νὴ τὴν ὑγίειαν φαραώ gen. 42. 15. **-pent.-mih. тако мı ваııею хвалы** νὴ τὴν ὑμετέραν καύχησιν hom.-mih. 3) cum acc.: **тако мı богы** sup. 2. 78. 119. **тако мı великıж богъııиж артемиж** sup. 168. croat. tako mi se majkom zvati pjesn.-hrv. 2. 3.

таковообразьıъ adj. τοιουτότροπος talis antch.

таковъ pron. τοιοῦτος talis cloz I. 140. 512. sup. šiš. 248. **бьıдръ глаголеть сѧ таковъıı** sborn. **въ таковой тѣскотѣ** ѥсмо ephr.-belg.: nota **-вѣı**: **лоıемь и ııнѣмı таковѣıшıмı бьıлıı** ἐκ στέατος καὶ ἑτέρων τοιούτων φαρμάκων men.-vuk.

таковъжде pron. τοιοῦτος talis men.-vuk. hom.-mih. georg. prol.-mart. krmč.-mih. prol.-rad. **-воужде** sg. d. alex.-mih. 66. **-вымиждѣ** sabb. 83.

таковъсь pron. τοιοῦτος talis **таковьсаıа** plur. accus. masc. cloz I. 104. of. nsl. takši et takšon.

таковьскъ pron. **-ескоѥ** explicatur per шıпчанъ ber. cf. **тагашıвъ**.

такожде adv. ὡσαύτως eodem modo cloz I. 138. **-же** chron. οὕτως ita sup. šiš. 204. τὸ αὐτό šiš. 138. ὁμοίως eodem modo sup. hom.-mih. **тако же жде** svjat. εἶτα tum sup. 351. 21.

такождестрадалııъ adj. ὁμοιοπαθής eadem patiens **-жѕ-** irm.

такози adv. ita nicod.

такъ pron. τοιοῦτος talis cloz II. 127. sup. antch.

такъжде pron. ὅμοιος aequalis sup. 278. hom.-mih. men.-mih. nom.-bulg. ephr. sabb.-vindob. **такаıжде** bus. 266. **та-**

цѣмжде образомь greg.-mon. инѣмь тлцѣмьжде svjat.-mat. 10. ὁμοίως krmč.-mih. tazie fris.

талантъто n. talentum дроузѣй двѣ -тѣ mat. 36. дъвѣ -нтѣ op. 2. 2. 299. -нто sup.

талантътоподобьнъ adj. talento similis -нт- vost. 1. 162.

талантътъ m. talentum ephr. тьмоіж талан'тъ μυρίων ταλάντων ostrom. -нтъ sup. -нти sup. -н'тъ sup. -нтъ bus. 266. cyr. 2.

талантътьнъ adj. ταλάντων talentorum притъчѫ снѭ талантьноуѭ svjat. -нтънъ sup.

талий m. θαλλός ramus virens мало далий погоубикъ pat.-bulg. plur. gen. талий io.-sin. bis. pat.-mih. plur. acc. талиѭ pat. bis: de slavicitate huius vocabuli dubitari potest cf. tamen талиѥ.

талинъ m. mensura quaedam толико лѣтъ жить съ нами, и такмо талинь пьшеницѫ творѣахомь иемоу pat.-mih. 26.

талиштъ m. obses glag. талиѣь mon.-serb.

талиы f. rami virentes омочивь себѣ мало талиѥ плетоу пленицоу pat. накласивь далню отъ фиників βρέξας θαλλοὺς ἐκ φοινίκων prol.-rad. 90.

талиѥ n. rami krk. ter. иегда ѥ достаноуть ти талы, приди вкоусить съ мною op. 2. 2. 274. vost.-op. 267, ubi per проутиѥ финиково explicatur: russ. талъ salix cinerea.

талъ adj. liquidus trigl.

таль m. gen. тали obses nest. chron. 1. 54. 31; 134. 36. -proph. mat. 53. ико цр҃ьскый бѣ таль, снр҃ѣчь мира залогъ chronogr.-saec.xvi. serb. talac: adde талець nom. propr. chron. 1. 58. 23.

талька f. obsidem esse пошлѣте въ талкоу alex.-vost.

тальникъ m. obses georg.-man.

тальчьство n. datio obsidum prol. имаше ѩ тальчьствѣ еїхен εἰς ὅμηρα pyrg.

тамо adv. ѣкеї illic ostrom. sup. chron. за много вр҃кмѥ тамо пр҃ѣбыше prol.-cip. по тамо понти men.-vuk. нѥ можиш болиѥ по тамо отъ сего мѣста понти οὐ δύνασαι πλέον διελθεῖν τοῦ τόπου τούτου prol.-cip.nsl. tam; tamej rês. 60.

тамоѫде adv. illuc, in eundem locum pent.-mih. prol.-mart.

таможьникъ m. portitor -жн- op. 1. 51: e russ. таможенникъ.

тамошьнь adj. ὁ ἐκεῖ, ὁ ἐκεῖσε qui illic est men.-vuk. pat. dial. prol. int. prol.-cip. sabb. 193. -clim. -шьниѥмоу prol.-rad. тамошняго царьствиа непр҃ѣходное greg.-mon. 54.

таноура f. amuletum, ni fallimur: напиши се на таноурою misc.-šaf. 151: nota таноурь patina danič. e germ.

таньць m. chorus š.-gl. 87. croat. tanac bulg. tanec: tancovodač milad. e germ.

тапаниѥ n. ναυαγία naufragium greg.-naz.

тапанъ adj. sensus ignotus: тапане парижи pl. acc. alex.-mih. 70.

тапати -аѭ -иѥшн vb. ναυαγεῖν naufragium facere greg.-naz.

тарча f. scutum azbuk. alex. nsl. tarča scutum meg. cetra, clipeus lex. doluji mlinski kamen, meta lex. pol. tarcza hd. tartsche e fz. targe, hoc ex ahd. zarge rand wack. 23. ztschr. 2. 54.

тарьсъ m. ταρσός.tarsus къ тарсѣ киликийстѣй holm. тарси, дамаски sg. l. strum.

тарьсѣнинъ m. ταρσεύς tarsensis šiš. 18. -рс- strum.

тартаръ m. τάρταρος tartarus men.-vuk. dioptr.-lab.

тартарьскъ adj. tartari въ тартарьскоую геноу alex.-mih. 153.

таскосъ m. explicatur ѥзыкомь галатьскымь коль krmč.-mih.375. b.: adde таскодроугыги 375. a. -дроугни 375. b.

тата m. pater, in fontibus psl. non legitur bulg. tate milad. 24. tatko milad. 25. tejko verk. 16. serb. tata alb. tatъ rum. татъ, тайкъ pater; тѣте frater natu maior scr. tâta.

татаринъ m. tatarus misc. chron. 1. 196. 197. 216 etc. per. 32. 33. -ровѣ bus. 735. ишпша сѧ татарове izv. 628: čech. tatarka magy. tatárka rum. татаркъ polygonum tataricum -рка sarmatis trigl.

татарьскъ adj. tataricus gram.22. chron. 1. 207. 208.

татинъ adj. κλέπτης fur krmč. 272. krmč.-mih. рабы -вы bus. 646.

татинъ adj. poss. κλέπτου furis ant. antch. винадѣт клатва въ домъ татинъ и въ домъ рѣтиничь ant.-vost.

татица f. κλέπτρια femina furax prol. op. 2. 2. 94.

татрать f. tetras -тьй pl. g. bus. 760. cf. тотрадь.

татъ m. gen. -ти κλέπτης fur ostrom. sup. nom.-bulg. š.-gl. 67. chron. nom.-mik. 35. ber. sg. g. тати krmč.-mih. тате krmč.-mih. sg. d. тати krmč.-mih. pl. n. татиѥ prol.-mih. krmč.-mih. sabb. 212. -тиѥ izv. 565. pl. g. татии bus. 511. krmč.-mih. гробны - misc.-šaf. nsl. tat;

nsl. te male tati na galge obêšajo, te velike za mizo posajajo lex. tatič lex. scr. stjêna et tâju fur Pott 2. 1. 227. celt. táid fur.

татьба f. κλέμμα, κλοπή furtum krmč.-mih. cloz I. 709. mat. 21. sborn. prol.-mih. izv. 8. 107. izv. 543. ant. pam. int. bus. 395. hom.-šaf. ber. misc. **татба** bus. 398. 480. **тадба** nov. tur. 95. **татьбою оукрадоше ме** κλοπῇ ἐκλάπην gen. 40. 15. -pent.-mih. **помышлыше на татьбоу и на разбой** dan. λῄθῃ **татьбою се оутаила моужа своего** λάθῃ τὸν ἄνδρα αὐτῆς pent.-mih. tatbe fris. tatua fris.

татьбина f. κλοπή, κλέμμα furtum sup. 30. kruš. pent.-mih. ber. tatbinah fris.

татьбица f. parvum furtum trigl.

тат·ьбьно adv. furtim krmč.-mih.

татьбьнъ adj. κλοπῆς furti dial. triod.-mih. κλοπιμαῖος krmč. 117. krmč.-mih. int. **татьбьнии образи** krmč.-mih. 199.

татьскъ adj. furtivus georg. isaak.

татьскы adv. ἐπιβούλως insidiis hom.-mih.

татьство n. κλοπή furtum ant. psalt.-vuk.

тлоуроскоудьскъ adj. tauroscythicus **-ѣ-скъ** prol.-mih. 238.

тлоуръ m. taurus ier. 50. 11. -proph. mat. 50. e lat.

тлха adv. forte ex. saepe chrys.-lab. **много грѣшнымь ѩкѡвомь, тлха инокомь** op. 2. 1. 45. e gr. τάχα.

тачай adj. comp. ἐλάσσων deterior io. 2. 10. assem. **тачѣе** ev.-šiš. ev.-grig. kryl.-mat. 15. ev.-šiš. **тачае** mat. 43. **възрастоша и оумножиша са, и тачайша** (alius cod. **тачайше**) **бѣша** χυδαῖοι ἐγένοντο exod. 1. 7. -parem. 1270.

тачати -лѫ -аєши vb. ἐλαύνειν agere **-колесницею** ἅρμα ἐλαύνειν op. 2. 2. 80. cf. **такати**.

тачє adv. εἶτα deinde, tum, postmodum sup. greg.-lab. hom.-mih. men.-mih. ex.-op. 2. 1. 18. bor. 7. chron. 1. 193. 242. 245. tur. ziz. ber. λοιπόν sup. 175. **ичє - тачє; єлико дьнь тачє на горьшиноу гредеаше** ἡμέρᾳ τῇ ἡμέρᾳ ἐπὶ τὸ χεῖρον προέβαινεν men.-mih. bulg. tače **тачє тогива цѣ да бѣдѣ** etc. tunc erit bulg.-lab. serb. tač ita stul.

тачькы v. **тачай**.

ташиие n. liquefieri, tabescere **-ниа тѣла** sinu. I. 25.

таити, таѭ, таѥши vb. κρύπτειν abscondere; celare krk. **таємоу божьствоу** bus. 436. **любодѣйство таємо** μοιχεία men.-mih. **любодѣйство таємо рть господина** greg.-lab. **сами то себѣ тающе** men.-mih. 230. - **са** λανθάνειν latere 2. reg. 4. 6. -kruš. adde pat. prol. **таѭшталго са** sup. 176.

таяти, таѭ, таѥши vb. διαλύεσθαι dissolvi prol.-mart. τήκεσθαι liquefieri hom.-mih. antch. proph. greg.-naz. kruš. triod. steph. ziz. **таѥмь** τηκόμενος men.-vuk.: nota **таѥмь изнемагаѥть** isaak. βρύειν emanare iac. 3. 11. -šiš. 190. - **са** men.-leop. **гладемь таяти се** chrys.-lab. **камень таѥть се** chrys.-lab. **таѥши се кѫпьми** ἐντρυφᾶς ἡδέσι men.-vuk. nsl. nserb. ta nsl. taliti se prip. 4. daiu. 183. gr. τήκειν lat. tabere goth. thâvan thauen ahd. dawjan and. thâ curt. I. 186. mey. I. 358.

таѥ adv. clam **о таѥ боудоущомоу дѣлоу** sabb.-typ. 21: vocabulum dubium.

таѥбьнѣ adv. clam leont. men.-mih.

таѥмь adv. clam - **творити** misc.-serb. cf. **тай**.

таѥньствиє n. mysterium glag. cf. **таин-**.

таѥньство n. mysterium glag. cf. **таин-**.

тволага f. δάμαλις iuvenca **тволагоу закла** op. 2. 2. 147.

тварогъ m. lac coagulatum trigl.

тварь f. δημιούργημα opus sup. cloz I. 556. hom.-mih. δημιουργία opus op. 2. 2. 289. ἔργον opus bon. κτίσις, κτίσμα creatio, res creata sup. cloz I. 570. greg.-naz. figmentum sup. γένεσις natura **лиць тварь своѥ въ врьлалѣ** šiš. 186. γένος genus gen. 40. 17. -pent.-mih. ἐπιτήδευμα idolum **въ дарѣхъ вашихъ и въ тварѣхъ вашихъ** ἐν τοῖς δώροις ὑμῶν καὶ ἐν τοῖς ἐπιτηδεύμασιν ὑμῶν iez. 20. 39. -vost. lev. 18. 3. -vost. κατασκευή structura **инака тварь зерноберцемъ** ἄλλη τῶν σπερμολόγων κατασκευή ex. ornatus vita-theod. adde **тварь, рекше кѣлота, чрьнота, роусость** svjat. **поѣть ксы тварь рожьство ти** izv. 439: nota **грѣхъ ѥсть ѥже твари творить (-ти) комоу либо сѣсѣдиноу или домоу** misc. 94.

тварьбьнъ adj. creationis **то что поганыхъ младеньца или еретикы тварьбною силою творить** krmč.-saec. xv.

тварьникъ m. sensus dubius: **всакь тварьникь да ѥсть проклѣть** misc. 94. **чѣродѣѥ, -ници, злодѣѥ** 109. cf. **тварь**: male **лицемѣра -ка** ὑποκριτὴν ποιημάτων op. 2. 2. 152.

варьнъ adj. geneseos izv. 489. **кънигы тварьныѥ** ex.-op. 2. 1. 7. **клопотъ тварьныхъ и стѣнѣвъ страхоующи са** io.-clim.

тварьскъ adj. geneseos **тварь -ска** krmč.-mih. 360.

творѣти -ѩ -ѣешн vb. διαπλάττειν formare -рѣти sup. 283. 1.

твареніе n. consuetudo -рен- ber.

твой pron. σός tuus твой sg. d. f. cloz II 107. sup. 248. 12. pruss. twais.

твойскъ adj. tuus trigl.

творитєл f. ποιότης qualitas ex.-op. 2. 1. 29. 305.

твореніе n. ποιότης qualitas op. 2. 2. 307. ex. 42. твореніе въздоушное ποιότης τοῦ ἀέρος io.-dam. противоу же оубо твориѣвоу земльномоу io.-dam.

твориѣвница f. quae operatur любы чюдесемъ твориѣвьница io.-clim.

твориѣвнъ adj. ποιητικός creans op. 2. 2. 299. adde svjat.-mat. 8. op. 2. 2. 386. 401. единъ годъ обоемоу сѣ бѣше твориѣвенъ εἷς καιρὸς ἀμφοτέρων τούτων ποιητικός cyr.-hier. твориѣвенѣй вины ἐν τῷ ποιητικῷ αἰτίῳ io.-dam. отьчь и сыновьнь доухъ вьсѣ твориѣвьнъ, вьсемоу твориѣвноу, о твориѣвьнѣѣмь svjat. ὁ κατὰ ποιότητα qualitatis твори(т)вныи op. 2. 2. 305. качьствѣ и о твориѣвѣнѣемъ per. lxxxii.

творитель m. qui operatur men.-mih.

творительнъ adj. creans творительна вьсѣго власть hom.-mih. сего ради плачь соугоубъ ꙗкоже грѣхоу гоубительно и съмѣрению творительно io.-clim.

творити -рѭ -рищи vb. ποιεῖν facere плодь творимо и растимо καρποφορούμενον šiš. 188. творахоуть krmč.-mih. 154. 320. творахота š.-gl. 82. творьшаго cloz I. 306. творено пиво greg.-naz. triod.-mih. 72. творень θετός adoptivus krmč.-mih. твора своюѣ вѣѣха въ ратные karamz. 3. 95. дроузии творихоу ꙗко на чоудьѣ идѣтъ chron.-novg. творихоуть є перевѣтъ дьржаще къ сватославоу ev.-chron.-novg. тъ творьшаше дале нти izv. 496. вьпрьшиѫ творити προηγεῖσθαι antch. творѫ гонезие men.-buc. крьвь творити nomoc.-barb. творѣхѫ ловление chrys.-frag. моукоу творити σεμίδαλιν κατασκευάζειν krmč.-mih. творити пакость ἐπηρεάζειν antch. - сѫ: ꙗко сынъ божии творить сѧ ὅτι ἑαυτὸν υἱὸν θεοῦ ἐποίησεν ostrom. твораше сѧ гинѣваѥ leont. творихоу сѧ въ коуплю идоуще men.-leop. тъ творьшаше сѧ далече нти αὐτὸς προσεποιεῖτο πορρωτέρω πορεύεσθαι ostrom. отроци сѣмъслагъ, а отьци сѧ на оубой творѧтъ и младеньцѣ богословѧтъ, а отьци на бога сѧ творѧтъ sup. 245. они лжами на оукиѣние на нь творихѫ сѧ sup. творьше сѧ акы нѣ на коѥ ороудие svjat. nsl. tvorilo scutella casearea habd. torilce catillus lex. hölzerne schale vip. serb. tvorilo ambitus casei e cortice tiliae bulg. tvarog milad. 537. russ. творогъ čech. tvaroh nserb. tvarog: cf. it. formaggio fz. formage a forma Diez, wörterb. 152: adde mhd. twarc nhd. quark, quae a verbo ahd. duêran mhd. twêrn derivata putantur weig. 2. 441.

твориѣие n. ποιεῖν facere exod. 36. 3. -pent.-mih. ποίησις facere оукоризнѣ -тье cloz I. 99.

твориѣнъ adj. formae ex. 152.

творъ m. habitus corporis касандра· низка, крогоуватымъ лицемъ, чиста зѣло, моужескимъ творомъ ex. 183. творомь высокь тѣломь prol.-rad. 67. θέσις adoptio op. 2. 2. 56. сынъ оубо божии ѥсть родомъ, а не творомъ φύσει, καὶ οὐ θέσει cyr.-hier. κατάστασις conditio очнымь творомь τῶν ὁμμάτων καταστάσει cyr.-hier. ὑπόκρισις simulatio op. 2. 2. 199. твореомь ἐπιπλάστως ficte op. 2. 2. 199. τύπος forma твореомь высокьmen.-vuk. adde бъльнѣын творъ dioptr. творъ и оустроѥниѥ dioptr. ποιότης qualitas op. 2. 2. 461: nota роуминьствомъ творъ различенъ τῇ τῶν χρωμάτων ποιᾷ etc. op. 2. 2. 461.

творьнъ adj. ποιητός factitius dial. ποιητικός faciens op. 2. 2. 40. γενητός uaturalis op. 2. 2. 36. ἐπίπλαστος fictus творно хоженьѥ op. 2. 2. 199.

творьцєвъ adj. poss. creatoris mir.

творьць m. δημιουργός opifex sup. op. 2. 2. 301. pat. sup. svjat. int. немъчьно (recte немлъчьно) творьцю сн въпьшаше izv. 524. ποιητής auctor sup. men.-mih. per xxiii. mater. - законоу šiš. 56. - словоу šiš. 186. творьць каноному ποιητὴς τῶν κανόνων men.-vuk. гжьскаго творьца izv. 490. πλάστης creator cloz I. 599. κτίστης creator sup. adde 931. ндоломь творьць krmč.-mih. творць cloz I. 267. твореца šaf.-frag. 37.

творьчь adj. poss. opificis ex. cloz I. 568. holm. -че има izv. 459. оле дивьна творьча сила zap.· 2. 2. 124. творьча моудрость ἡ δημιουργοῦ σοφία hom.-mih.

творьчьскъ adj. opificis per. lxxxii. prol.-mart. bus. 267. творьчьстин образи svjat.

творѣнїе n. facere -рѣн- sup. kruš. ἐνεργεία efficacitas nest. 17. 20.
твръдило n. στερέωμα firmamentum gen. 39. 20. -ostrog.
твръдиица f. firmitas mon.-serb.
твръдити -ждж -дѣшн vb. στερεοῦν, στηρίζειν firmare ant. kruš. - городъ per. 98. твръшше š.-gl. 73. - сѧ greg.-lab.
твръдыf. firmamentum glag.cf. твръжда.
твръдо adv. ἑδραίως firmiter šiš. 81. adde sup. - бити misc.-šaf. стражоу твръдо клюсти prol.-mih. - оузрѣти dial.-šaf. оуспѣ твердо bus. 715. - оуснжити par.
твръдокалнъ adj. qui duri oris est - конь alex.-mih. 12.
твръдолюбивъ adj. φιλόπονος laboriosus твръд- antch.: recte трууд-.
твръдонърнъ adj. ὀχυρόπυργος firmis turribus munitus man. 123. ꙗко градъ твръдонырѣнъ ὡς πόλιν ὀχυρόπυργον man.-vost.
твръдосръдьчънъ adj. qui duro est corde.
твръдостаньно adv. solide твердостанно op. 2. 2. 238.
твръдостаньнъ adj. firmus glag.
твръдость f. soliditas triod. chrys.-lab. chron. diligentia sup.
твръдостънъ adj. firmus misc.-šaf. glag.
твръдостьньство n. firmitas glag.
твръдостънѣ adv. firmiter - блюсти men.-mih.
твръдооумиѥ n. τὸ εὔτονον firmitas prol.-rad. men.-vuk.
твръдочелъ adj. elephas man. vost. 1. 340: proprie firmam habens frontem.
твръдошнй adj. qui durae est cervicis men.-mih. 180. croat. tvrdovrat contumax verant.
твръдошь m. nom. proprium haeretici lit.-mih.
твръдъ adj. firmus; ἀσφαλής firmus hom.-mih. 23. κραταιός fortis mater. ἀκριβής certus hom.-mih. μόνιμος firmus sup. 303. adde chron. ἀήττητος invictus cloz I. 778. comparat. твръжднй hom.-mih. proph. твръдѣй proph.: male твръждѣй hom.-mih. градъ ѥдинъ твръдъ sabb. 105. nsl. tvrd spang. trden; trdnjava sicherstellung metl. cf. goth. thivast.
твръдъко m. nom. propr. haeretici lit.-mih.
твръдъıни f. gen. -ыѧ ὀχύρωμα munimentum psalt.-venet. ἀσφάλεια firmitas barl. темницю обрѣтохомъ затворенoу ко всю твръдъıню act. 5. 23. -vost.
твръдь f. firmamentum man. pat. ὀχυρά munimentum esai. 17. 3. -proph. ὀχύρωμα munimentum proph. положилъ ѥси твердь его στράχτ τὰ ὀχυρώματα αὐτοῦ psalt.-theod. ἀκρίβεια firmitas hom.-mih. adde glag. ber. ἀσφάλεια firmitas sup. аще бы кто далъ зерница и камениыа драга, то не бы ли всею твердию держалъ; μετὰ πάσης ἀσφαλείας cyr.-hier. въ твръдь βεβαίως certo kruš. въ твердь притѫжавшемоу ѥ βεβαίως τῷ κτησαμένῳ αὐτήν lev. 25. 30. -vost. въ твръдь op. 2. 2. 304. въ твръдь поставлиıѣть hom.-mih.
твръдъствиѥ n. firmamentum на .з. -мь твердьствии izv. 658.
твръдъство n. firmamentum на седмѣмь на немьже стоıхъ твердьствѣ izv. 658.
твръдѣ adv. ἀσφαλῶς firmiter - стрѣщи šiš. 33. ведѣте и твьрдѣ marc. 14. 44. -vost. - сиы подыемь prol.-mart. diligenter sup. bulg. tvrde valde milad. 171.
твръдѣль f. στερέωμα firmamentum sup. ὀχύρωμα munimentum georg. kruš. proph. pent.-mih. раздроушиие твердѣлемъ πρὸς καθαίρεσιν ὀχυρωμάτων 2. cor. 10. 4. -vost.
твръдѣти -ѣıж -ѣıшн vb. durescere trigl.
твръжда f. ὀχύρωμα munimentum men.-vuk. prol.-rad. 82. firmitas твержа ber. твръђа mon.-serb. твръђава ıюп.-serb. cf. твръдыı.
твръжднниѥ n. firmatio ex.
тѣ conj. καί et georg. mon.-serb. ащте тѣ весъмьр'тьна ıе тронца, то весъмьр'тьнъ ıе и ѥдиный отъ тронца svjat. тѣре š.-gl. 100. gram. 138. 241. misc.-serb. chrys.-duš. 24. тѣрь zap. 2. 2. 102. ecce bi detd nas ne zegresil, te vueki gemu be siti fris. tere fris. bulg. te verk. l. 16. nsl. te tum.
тебе pron. secundae pers. за тѧ ὑπέρ σου на тѧ ostrom.
тебохъ m. nom. propr. - богъ bell.-troj. 6. тебоухъ 26. тебоушъ 9.
тевкиıъ m. ζεύγμη lori genus op. 2.2.148; vocabulum obscurum.
тежднѣрьнъ adj. ὁμόπιστος qui eiusdem est fidei ant. 40. cf. тезъ-.
тез- v. тѣз-.
тезвитъ m. θεσβίτης thesbites илиı - hom.-mih. 12.
тезвитѣıнинъ m. thesbites дезв- bus. 71.
тезиıь m. theseus - витезь bell.-troj. 21.
тек- rad. in fontt. pslov. non legitur nsl. teknoti; tečnost; kaj u tek ide habd. tekovit rib. tečen sapidus habd. tečno jesti prip. 214. goth. theihan ahd. dîhan proficere ags. theon curt. 1235.

теклинъ adj. ῥητίνης resinae prol. плче теклиннаго крѣнина πρὸς δὲ ῥητίνης ζέσιν prol.-vost.

текль f. ῥητίνη resina prol. 200. теклию вроущею полиѭнъ сконча сѧ prol.-vost.

текъ m. δρόμος cursus dial. текомъ azbuk. par. текомъ въ темницоу понде, текомъ въ скорѣ приниде, текомъ въ гостиницоу приходитъ vitae-sanct.-vost. nsl. tek meg. bulg. tekom mi-lad. 50. 101. 169. serb. tjek živ. 18.

текътоништь m. τέκτων faber antch. recte fal ri filius текътен- ant. 72.

текътоновъ adj. poss. fabri - сынъ nicol.

текътонъ adj. poss. fabri тектонь сынъ nicol.

текыча m. viator ницета ико зьлъ текыча ὥσπερ κακὸς ὁδοιπόρος ἡ πενία prov. 6. 6. -triod.-mih. 78.

телес- v. тѣлес-.

телица f. δάμαλις vitula kruš. tur. 61. per. xxxiv. sup.

теличнй adj. vitulinus trigl.

теличьнъ adj. vitulae попеломь -чьнымъ посѣкаѭшти greg.-naz.

тельць m. μόσχος vitulus hom.-mih. prol.-mart. ant. krmč. krmč.-mih. kruš. misc. š.-gl. 67. телецъ sup. bon. ber. aries in zodiaco š.-gl. 41. svjat.-op. 2. 2. 388. -лиань bus. 165.

тельчеслонъ m. ferae genus телч- azbuk. alex.

тельчнй adj. vituli int. trigl.

тельчина f. caro vituli alex.

тельчь adj. μόσχου vituli; μόσχων vitulo-rum šiš. 181. 225. strum. ant.-hom. kruš. телчи главѣ bus. 909. телчи op. 2. 2. 641. тельчоую vost. 1. 349.

тельчьнъ adj. vituli kruš.

телѣга f. δίφρος currus op. 2. 2. 75. оселъ подъ телѣгою подпряженъ izv. 4. 139. nsl. tolige pl. teležnik bulg. talêgъ; taligi milad. 169. 252. telengi verk. 10. 371. telingar verk. 10. 371. serb. teljiga, taljiga pol. telega rum. телѣгъ cisium magy. taliga, talyiga.

тѣлѧ n. μόσχος vitulus antch. prol.-mih. bor. патеро тѣлатъ да тажитъ въ тѣлати мѣсто exod. 2. 2. 1. -vost. scr. taruna, taluna zend tauruna arm. tharm.

тѣм- v. тъм-.

темель m. fundamentum до темела разорн alex.-mih. 148. mon.-serb. bulg. temel croat. temelj -лионь; -лийство; -лити; -литъ adj.; -лиѥ; -льнь danič. gr. θεμέλιον.

темлыга f. capistrum лки скотъ же темлыгою ex. 2. 1. 195. том- φορβεά capistrum op. 2. 2. 200: thema fortasse idem ac verbi томити cf. pol. ciemiężyć.

тенето v. тоното.

теното v. тоното

тенѣта f. tentorium кѣла тента bell.-troj. 20. тенѣта georg.-šaf. 350. ови къ изѧна творѧщимъ обитлѧхоу, дроузни же къ шиющимъ тентоу ὁ μὲν πρὸς βυρσέα, ὁ δὲ πρὸς σκηνορράφον κατέλυον zlatostr. ngr. τέντα fz. tente it. tenda.

тепение n. percutere glag. nicoi.

тепа- v. топа-.

тепрѣво adv. nunc теперво chron. 1. 43. xiii. russ. теперь cf. nsl. stoper.

тепсти v. тети.

тенъчий m. gen. -чиꙗ magistratus quidam pat. krk. цю моу ѥ оутесаль тепьчи chrys.-duš. 41. cf. danič.

тераскъкъ v. трѣскъкъ.

тере v. те.

терекинѣдъ m. τερέβινθος terebinthus -ки-нѣдъ. bus. 121. pent.-mih.

терем- v. трѣм-.

териякъ m. theriacum misc.-šaf. 155. ки-лиа нека съ целимь терьякомь alex.-mih. 195.

терменъ m. terminus glag.-saec. xvi.

терпи v. тръпѣи.

терпѣть quid sit, non assequimur: кѣзыде иньгда тьйжде макарий отъ скита въ терпѣть, и вниде въ гробница спать. кѣшѫ же тоу кости елиньскы ветхы pat.-mih. 38. кѣзынде отьць макаріе отъ скита въ терпать, и вкинде въ жална спати pat.

теръ vel тера: sensus nobis ignotus: ожегъ обращѫ и теры раждигам горѫще присно огорѣль есть огнемь pat.-mih. 8.

терь v. те.

терѣсхъ v. трѣскъкъ.

тесакъ m. semispathium trigl. тесакъ id. ibidem.

тесалоникий f. thessalonica къ -ки strum. cf. солоунъ.

тесараиѣдапнхъ m. quadraginta ulnarum тесаракондапнхось м. -лакьтьный сказаѥть сѧ krmč.-mih. 372.

тесати -шѫ -шеши vb. caedere sup. 123. ant.-hom. glag. š.-gl. 71. съ мьчевы тесати тѣлеса prol.-mart. nsl. tesati rum. teşiesc arm. tašēl zend taš scr. takš gr. τέκτων ztschr. 6. 188; 7. 223; 8. 71.

тесель v. тесль.

тесла f. ἀξίνη securis ant.-hom. pat. 115.

pat.-mih. 165. σκέπαρνον ascia op. 2. 2. 460. proph. mat. 47. adde dioptr.-vost. dial.-šaf. men.-mih. **тесла** и **срѣпъ** dioptr.-leop. **твою главоу теслою отъсѣчеть** izv. 529. **носнѣ теслоу** поврѣгъ men.-mih. nsl. tesla lex. meg. bulg. teslъ serb. tesla rum. **теслъ**.

тесница f. securis.

тесломосъ m. πελεκάν pelecanus deut. 14. 12. 18. -kruš. pent.-mih.

тесль m. faber **тесель** azbuk.

тесльство n. fabriars **тесельство** azbuk. alex.

теслы m. faber op. 2. 2. 142. pol. cieśla.

тести v. **тети**.

тесъ m. assula, asser trigl. **възми собракъı тесы древа** izv. 649. **тесы древа** bor. xxi. **изкрахъ тесъ древиныı** izv. 650.

тесьница f. asser -сн- trigl.

тета f. amita georg.-vost. hom.-mih. 135. š.-gl. 37. nonna leont. nsl. teta matertera lex. teca habd. tetič, tetična matruelis meg. tečič consobrinus habd. tečična consobrina habd. russ. dial. **тятя** soror; **тёта**, **тётя** lit. tetis väterchen; teta tante gr. τέττα väterchen scr. tâtas amicus čech. tata pater curt. I. 191. cf. **тата**.

теталия f. thessalia sabb. 170.

тетегъ m. sensus ignotus: **повелѣ сьставити тетегь свой** men.-mih. 115. **вьсѣдыши въ тетегь свой** 116. **вьлѣзъши целагны въ тетегь свой** 115.

тети, тепж, тепıши vb. τύπτειν ferire **тепоуще имь свѣсть** τύπτοντες αὐτῶν τὴν συνείδησιν I. cor. 8. 12. šiš. 214. φραγελλοῦν flagellare **прѣдастъ** иcоуса **тепъ** παρέδωκεν τὸν ἰησοῦν φραγελλώσας marc. xv. 15. -nor. μαστίζειν, μαστιγοῦν flagellare greg. -naz. **отъ нихъ оубиете и распнете, и отъ нихъ тепете** μαστιγώσετε ostrom. **тепоуть и** μαστιγώσουσιν αὐτόν marc. 10. 34. -op. I. 259. **тепемъ** part. op. 2. 1. 139. **тепе** io. 19. 1. -mat. 15. **тепете** matth. 23. 34. -nicol. **тести** pat.-mih. **теплъ я есмь, и не колѣшя** greg.-naz. **тепени бъıхомъ** greg.-naz. **жилами соухами нещадьно тъı тепемъ и каменiемь побиваемъ** men.-saec. xi. **на истиноу тепоуща се** hom.-mih. 19. **по чрекоу тепемъ късть** holm. **тети жезльемь** lavr. **сима тепеномa** lavr. 60. tepechu fris. nsl. tepsti ferire; blaterare habd. - se vagari habd. tepec lanarius lex. volnotepec carminarius lex. tepež erro lex. tepežnica flagellatio lex. croat. tepav balbus russ.-dial. **утепти** occidere; **потопъ** supplosio pedis cf. gr. τύπτω et **тъпътати**, **тѣрać**, **тъпъ**.

тетниша f. thetis bell.-troj. 30. 31.

тетрадь f. τετράς quaternio antch. sbor.-kir. 22. op. 2. 2. 433. bus. 389. -**рать** mat. 52. op. 2. 2. 214. **о калиграфѣ аще не храня добрѣ дьржить тотрадн; иже възметь чюжю тотрать** krmč.-saec. xiii. **тетрагь** danič.

тетрать v. **тетрадь**.

тетроеванъгелие n. quatuor evangelia.

тетроеванъгель m. quatuor evangelia -нг- gram. typ.-chil.

тетръ m. **евлн(ъгел)не тетръ** tetraëvangelium zap. 2. 2. 113. kryl.-mat. pag. 11.

тетрѣкина f. phasiani caro pam. 191. **коуроптины и тетеревины** ἀτταγῆνος ἢ φασιανοῦ attagines et phasianos ev.-saec. xvi. **тетеревина** vost. 122. 379.

тетрѣкъ m. gen. **-ки** φασιανός phasianus **тъı же исн тетрѣки и гоуси и ѥрабки** οὐ μὲν τρώγεις φασιανοὺς καὶ ὄρνεις καὶ χῆνας zlatostr. **исн тетракн** chrys.-frag. 29. **тетерекъ** sborn.-saec. xvi. **тетере** pl. n. vost. 2. 58. russ. **тетеревъ**, **тетеря** pol. cietrzew lit. titaras scr. tittiri perdix gr. τέτριξ, τέτραξ, τετράων lit. tetervas and. thirdr ztschr. 3. 52. curt. I. 191.

тетри f. phasianus **тетрѣ** pl. n. izv. 548. **исн тетрѣ** izv. 550.

тетъка f. θεία amita prol.-mih. men.-mih. georg. sup. 101. krmč. krmč.-mih. misc.-šaf. **дъщерь стръıи или тътъкъı** krmč.-saec. xiii. **мала, голѣма** - misc.-šaf. **велика, колышна, прѣколышна** - krmč.-mih. **тетъка по отьци, по матери** krmč.-mih. bulg. tetkъ.

тетъчинъ adj. poss. amitae krmč.-mih.

тефь m. θεῖον sulphur pyrg. **θειάφη** f. pyrg. τέαφον pyrg. ἄσφαλτος bitumen pyrg. adde prol.

технитовъ adj. poss. opificis mon.-serb.

технь f. ars **нноу технь оумѣють** misc.-šaf. 136. gr. τέχνη.

теча m. cursor triod. 112. **нандеть тебѣ оубожне и нищета ыко благъ теча** ant.-vost. fluxio trigl.

течение n. τὸ τρέχειν cursus sup. δρόμος cursus sup. cloz I. 562. io.-clim. - **гонити** hom.-mih. ῥεῦμα fluxus men.-vuk. hes. rivus sup. - **рѣчно** dial.-šaf. - **крьвьно** hom.-mih. adde ant. dial. proph. luz. prol.-mih. isaak. meth. 8. bus. 917. ex. op. 2. 1. 23. spec. III. dioptr. **быстро** - chrys.-lab. **окианоко теченне** prol.-rad. **прѣтѣщѣмь се светоѥ теченне** triod.-mih. **горнне теченне** izv. 668. **рѣкоу тожь ложемь теченны раздѣлнвъıть** см

svjat. троудьнаа -ниа sabb. 13. menstrua
къ -нии соущи жена nom.-mik. 40.

течлякъ adj. ἑταιρικός meretricius бысть плесаниѥ дъцѣре течлякы ὄρχησις γίνεται ἑταιρικοῦ θυγατρίου prol.-mart.

оле прѣславноѥ чюдо, скатоую главоу ангеломъ говѣйноу скверьнаы и течлива ношаше дѣвица obich. **прѣдъ-течкоу дьнь съ главоу на блюдѣ принесъ отъдасть вестоудныи тѣчливѣ** prodьidѣ obich. **дъцѣри тьчлевы** prol. Ioannes baptista 29. aug. cf. germ. läufig.

течька f. quae fugit alex.

течьнъ adj. fluidus trigl.

течьць m. cursor sabb.-vindob.

тешти, текж, течеши vb. τρέχειν currere ostrom. sup. šiš. 245. **текоутъ сѣкыѥ** prol.-rad. 49. καταδιώκειν persequi hom.-mih. **противьныѥ силы течахоу** hom. mih. 50. ῥεῖν fluere **землю текоущоую мѣкомь и медомь** γῆν ῥέουσαν γάλα καὶ μέλι exod. 13. 5. -pent.-mih. **чрѣкоу текоущоу** κατασυρομένη τὴν γαστέρα men.-mih. διήκειν extendi **текжще до самого царства кир никифора;** καταφεύγειν confugere sup. 298. scaturire sup. 253. **тьци** sim. I. 11. pent.-mih. **тьцѣмь, тьцѣте** sabb.-typ. izv. 632. **тьцитѥ** š.-gl. 77. **течашета** nov. **текосѣ** š.-gl. 81. **текоущь** šaf.-frag. 31. **тѣхъ** bon. **тѣшиж** bon. **петръ въставъ тече къ гробоу** izv. 495. **течи оубо добрыи подьвигъ** izv. 619. **пьсъ текыи прѣтърже сѧ** izv. 534. **нозѣ течете** proph. **течахоу людиѥ на позорь** bor. 12. **прѣди же течахоу** tur. **прилноущьши подъ текоущимъ корабльмъ** bus. 918. **горамъ тешти кроугомь** sborn. **воды текоутъ** greg.-mon. **воды текоущиѥ** pent.-mih. **рѣка течеть** ephr. **волга, иже тещеть на востокъ къ часть симовоу** izv. 670. **гною сь кръвию текоущоу** leont. **течесте очи мои** (ubi rectius leges **течете** aor. pro **текосте** ostrom.) izv. 660. **словоразоумомь текоуштее** sabb. 1. **годоу мимо текоущоу** men.-leop. nsl. tek stadium trub. fuga, cursus, fluxio teč f. auwelle; tečaj cardo lex. serb. teklić praecursor živ. 44. Bopp I. 77; 2. 77. Pott 2. 1. 294. 618.

ти conj. καί et sup. 28. 31. 65. 69. 99. 132 etc. op. I. 19; 2. 1. 25. 27; 2. 2. 39. 280. 371. krmč.-mih. prol.-mih. prol.-lab. prol.-vuk. men.-leop. hom.-mih. mat. 10. 50. leont. izv. 6. 278; 8. 110. izv. 546. 664. ex. krmč.-saec. xiii. vita-theod. bor. 20. 28. 55. per. xxxii. xlvii. holm. vost. I. 282. **лакъть сѣта ти дъкоу десатоу; четыри десати ти дъка; хлѣбъ иединъ тѣчьиж ѣдоущиѥ ти зелиѥ ти водоу; въ средоу ти къ патъкъ** svjat. **аште имамъ чѣвка вѣрьна, ти ми пакость сътворить, ти не могоу сѧ съ нимь съмирити** sborn. **аще снъ дѣлъ останемъ сѧ, ти възиземъ соупротивь тѣмъ всяко добродѣтелье** izv. 544. **иже гърсть моукы давъши ти коупи цѣрьство небесьноѥ** izv. 547. **девать десать ти шесть** ierem. 52. 23. -vost. **лѣтомъ дѣкма на десатма ти полоу** per. xxii. **бѣ усто** hom.-mih. 33. additur adverbiis **како ет тако: слъишите, любимици, ракo ти имъ самъ богъ давъ законъ отъмѣтаетъ** izv. 700. **тако тѣ и мъı не можемъ сѧ остати норока того** izv. 700: nota nsl. anti, onti (cf. čech. ano) ontipa, bašti (cf. къшь) kajti quia, kakti uti, kot (pro kakoti) uti, niti neque, nuti eu (ubi ти forte pro текѣ) habd. not idem. metl. croat. ilti, nut serb. kakonoti, iliti, oliti živ. pruss. tît tum Pott 2. 1. 609.

тиверий m. g. **-рия** tiberius **накадить на тѣ тиверию** hom.-mih 157. **-риосъ** bus. 266.

тиверииньскъ adj. tiberiadis **-тско море** bus. 658.

тивоунъ v. **тиоунъ.**

тивоурътиие m. tiburtius men.-vuk. **тивоурътиие** ibid.

тиганисати -аіж -аіеши vb. sartagine frigere **яйца -сана** misc.-šaf. 158.

тиганъ m. τήγανον sartago pat.-šaf. 143. **-нь** gen. **-ниа** prol.-cip. prol.-lab. prol.-mart. men.-vuk. serb. tigan, tiganj rum. **тигае** russ. таганъ cf. **таганъ.**

тиганъкъ v. **тиганъ.**

тигръ m. τίγρις tigris pent.-mih.

тигрьскъ adj. tigris sup.

тикати -аіж -аіеши vb. εἰκονίζειν adsimulare **грѣхы выображаіе тикаіе въ лицѣ** τὴν ἁμαρτίαν εἰκονίζουσα men.-vuk

тикра f. speculum **филипосъ ткорець тикрѣ** in margine **зерцалоу** sbor.-kir. 16. cf. **тикръ.**

тикръ m. ἔσοπτρον speculum svjat.-op. 2. 2. 403.-vost. 2. 84. -op. 2. 2. 201. iac. I. 23. -apost. vost. azbuk. **тикъръ** bon. **акы тикъръ оклавѣвъши ѿπερ ἔσοπτρον φανερωσάσης** io.-clim. **ижоже въ тикърѣ видимъ къто свой образъ** psalt.-int.-saec. xii. **ижоже кто гледаіе въ тикырь, самъ**

ѥстъ сѣѥ видыць ephr.-belg. доброта ѥѭ ѡкоѫе и тикорь снѣѭтъ men.-mih. 350. magy. tükör. тꙑкръ: проповѣданиꙗ тꙑкре hom.-mih. 196. тꙑкръ op. 2. 2. 28. тꙑкръ божий нескврьньнꙑ greg.-naz. cf. тикра, тикрь.

тикрь m. speculum въ тикри зрѣть isaak. видимъ нꙑнѣ тикорьмь въ притъчахъ βλέπομεν ἄρτι δι' ἐσόπτρου ἐν αἰνίγματι 1. cor. 13. 12. -vost. сказѣ тꙑкръ greg.-naz. cf. тикра, тикръ.

тикъ m. ἔσοπτρον speculum бѫди ти тикъ лазарь, и въ томъ самъ сѧ кидѣвъ къстанию вѣроуй sup. 2 34. 2. cf. тикръ.

тимен- v. тимѣн-.

тими- v. тъми-.

тимодѣй m. timotheus -дѣови šiš. 162. -дѣ sg. acc. antch.

тимодѣовъ adj. poss. timothei men.-vuk.

тимпанъ m. τύμπανον tympanum -ны pl. i. zak.-serb. -нѣхъ bon. -ни виахѫ dial.-šaf.

тимѣниѥ n. βόρβορος coenum hom.-mih. ὑλύς lutum 1. petr. 2. 22. -bulg. int. 92. chrys.-lab. ber. ziz. men.-buc. -мениѥ prol.-lab. тъмѣниѥ bon. ztschr. 4. 4. cf. тимѣно.

тимѣно n. ὑλύς lutum отъ кренꙑ тимѣна ἀπὸ πηλοῦ ὑλύος psalt.-int.-saec. xii. -менѣ š.-gl. 65. πηλός lutum sg. g. -мена psalt.-saec. xiii. -mat. 28. lat. remetum, temulentus scr. tim, stim humidum esse corss. -form. 435. cf. nserb. tyменса palus ὑλύς тъмѣна sg. g. bon.

тимѣньнъ adj. βορβόρου coeni men.-vuk.

тина f. βόρβορος lutum sup. 143. 391. vost. 2. 6. chrys.-lab. sim. l. 27. prol.-mih. georg. io.-sin. trêb. slov.-novg. a. clim. ber. ziz. int. отъ поточнꙑа тинꙑ izv. 642. праздна ни тина ни кала pal.-saec. xvi. нѣрѣмиꙑ въ тинѣ вѣ zlatostr. въ тинѣ грѣховньнѣй sborn. калѧти сѧ къ тинѣ сластьнѣй sim l. 27. отъ ноужде и тины сѣѥ оставимь chrys.-lab. къ тине на поути ichn. τέναγος vadum ѧже отъ рѣкы тинами оутѣрьждень greg.-naz. bulg. tinъ russ. тина cf. nsl. tonja palus; cf. тинꙑ.

тинакъ adj. luteus sup. 127. 10.

тинолюбивъ adj. φιλόλυος luti amans man.' 45. доуша тинолюбивая имѣниомъ кънимаѥть spec. 30.

тинь f. ἱμάς lorum вицюпаго тиниꙗ op. 2. 1. 116. отъ вицюпаго тиниꙗ или жезломь proph.-hilf. 301. тинѣми кити его прилежьнѣ по вьсемоу тѣлоу izv. 482. ни тины (тини) раскрашти men.-mih. 130. тини pl. n. sup. 133. 16.

тиньнъ adj. βορβόρου coeni sup. 348. калъ тинньнꙑ vost. брьниѥ -но.

тиньнъ adj. lori пошасы тиньны окрьсть ледвиꙗ имоуща hom.-mih.

тинꙑ f. coenum chrys.-lab. pan. въ тини валяти сѧ chrys.-lab. тьна и смрадь men.-mih. hulg. tinja milad. 530. cf. тина.

тинывъ adj. coenosus ber. cf. тинавъ.

тинꙗ f. sensus dubins: имать (сердце) родомъ жестокоу плоть, тинами многообразными солежа сѧ ex.

типарь m. regula danič.

типарьнъ adj. typorum -рна книга par.

типизьць m. sensus ignotus: ти людиѥ -ци нарицахоу сѧ alex.-mih. 104.

типикъ m. typicum nom.-lab. nicod. zap. 2. 2. 102. typ.-chil. azbuk.

типъ m. typus типомь изобразити mir. типомь издати par.

тираньскъ adj. nom. proprii loci -ское мѣсто men.-vuk. до -скаго мѣста izv. 8. 153.

тирати -раѫ -раѥши vb. fricare - крьшнами men -leop.: rad. тр.

тировати -оуѭ -оуѥши vb. manere, uti videtur: не смѣхоу людиѥ тировати къ домъхъ, нъ по волю живѣхоутъ chron.-novg.

тиронатъ m. tironatus въ чиноу глаголемѣ тиронатѣ prol.-mih. 139.

тиса f. πεύκη pinus подъ доукомъ или тисою ὑπὸ δρῦν ἢ πεύκην margar. op. 2. 2 126. terebinthus glag. čech. tis magy. tisza taxus.

тисиѥ n. coll. κέδροι cedri op. 1. 119. 199. vost. sub шгнѣд zach. 11. 1. -proph. mat. 50. πεύκαι pini ex.-op. 2. 1. 16. adde ex.

тиска f. compressio ber. serb. tiska čeljadi živ. 88.

тискати -штѫ -штеши vb. premere ани гоуѥ тищеме pal. 1494.

тискъ m. torcular alex.

тиснѫти -нѫ -неши vb. ἐξωθεῖν extrudere къ морѣ - prol.-mart. nsl. tisnoti russ. тиснуть: nota croat. nud su pogani tisk uz varoš tabor postavili hung. oct. 53. cf. тѣскъ, тѣскъпъ, тѣсньнъ.

тисовъ adj. κέδρων cedrorum op. 2. 2. 57. къзыдѣ къ востокѫ дъкри тисовыа τοῦ χειμάρρου κέδρων cyr.-hier. nsl. tisovo drevo larix habd.

тисъ m. taxus trigl. pol. cis taxus serb tis pinus larix.

тисѣ adv. tranquille chrys.-lab.

титла f. τίτλος titulus mat. 38. ber. **горѣ надъ вратꙑ титла написана** leont. **-лы** krmč.-mih. **сего титлоу** ev.-saec. xiv. **-ло** n. pan. **-ла** sg. g. leont. **сего тит'ла** ostrom. **-лъ: написа титла** ἔγραψε τίτλον š.-gl. 49. **сего же титла чисѧ** ibid. **титьлъ** cloz I. 686. hom.-mih. men.-mih. **тителъ** sof. bus. 389.

титло v. **титла.**

титъ v. **титла.**

титоровъ adj. poss. fundatoris nom.-lab. serb. titor, titorka gr. κτήτωρ cf. **ктиторъ.**

титосъ m. titus bus. 267.

тиоунъ m. oeconomus chron. l. 157. 173. 219.pam. 235. **тиоунъ** sbor.-kir. 51. 66. bus. 393. 655. 748. zap. 2. 2. 25. per. 84. 7. εὐνοῦχος eunuchus esth. 2. 3; 2. 14; 2. 15; 2. 21. -mat. 53. op. l. 55. κοσμοκράτωρ krmč.-saec. xv: adde **не держи сѣла близъ кнажа сѣла и тиоуна его** dan.-izv. 268. **аже оубьютъ тиоуна кнажа** izv. 602. **начатъ казати тиоуны, приставьникы и слоугы** vita-theod. 27. and. thiona servire.

тиоуньство n. oeconomi officium **что с'ктворы, ꙗко господинъ мой отъѥмлеть отъ мене тиоуньство;** ev.-int.-saec. xvi.

тихнѣти -нѣ -нѣши vb. quiescere trigl.

тихо adv. tranquille sup. chron. l. 93. 8. - **насмѣꙗ сѧ** alex.-mih. 78.

тиховати -хоую -хоуѣши vb. tranquille vivere pat.

тихоглаголанїе n. θωπεία adulatio prol.-mart.

тихожительникъ m. tranquille vivens, respondet gr. ληξίβιος prol.-rad. 138.

тихость f. ἱλαρότης hilaritas š.-gl. 88. ant. šiš. 67. domet. sim. II. 9. tranquillitas (maris) hom.-mih. **мирь и** - sabb. 219. γαλήνη, γαληνότης serenitas sup. **наша** - krmč.-mih. **сладкаа его очесь тихость** laz.-vuk. ἐπιείκεια modestia sup.

тихостьнъ adj. tranquillitatis sabb. 32. isaak. **тихостьна радость** pat.-mih.

тихота f. tranquillitas sup. hom.-mih. **емоуже дѣвица тихотѫ дасть завѣтрїе рожьдшїи хс҃а** vost. nom. propr. viri bou.-hes. 37.

тихъ adj. πρᾷος lenis hom.-mih. ἤπιος mitis hom.-mih. šiš. 171. adde sup. ἥσυχος tranquillus; γαληνός tranquillus hom.-mih. γαληνότατος per. ιιι. ἱλαρός hilaris op. 2. 1. 149. men.-mih. εὔδιος serenus hom.-mih. mater. ἥμερος mitis šiš. 230. greg.-naz. **тихъ погледа** (sic) ἥμερον βλέπων prol.-rad. 104. **съ тиха** io.-sin. **истиха** clam alex. **тихо море** hom.-mih. **тихоу сѫщѫ морю** antch. **тихо пристанище** hom.-mih. **тихоу соущю въздоухоу** ex. - **податель** sabb. 187. - **и веселъ** men.-leop. **по по тихоу не тоскомъ** bus. 628. **тихыми кесѣдами** bell.-troj. 13. **тихо се ткоре** hom.-mih. - **оумь** hom.-mih. - **оукѣть** hom.-mih. comparat. **тишай** ber. nsl. tih; utihnoti bulg. tihom govori; tihok vetar milad. 384. tihok vardar milad. 181. tihko govoreše milad. 481. pruss. tusnan sg. acc.: adde lit. tîkas cf. scr. tuš placari, gaudere.

тицанїе n. fluxus **митѣ тицанїе** παλίρροιαι ex.-op. 2. 1. 23.

тицати, тичѫ, тичѣши vb. currere misc. **конь тиче** bulg.-lab. **тицати съ бѣсьнымъ псомъ** bell.-troj. 16. bulg. tikon tiče milad. 56.

тишати -аѥ -ѧеши vb. γαληνιάζειν tranquillum esse sup. 297. 4.

тишина f. γαλήνη tranquillitas ostrom. ant - hom. sabb. 184. prol.-mart. ber. chron. l. 9. 64. 91. 230. - **оума** krmč.-mih. **мирь и** - sabb.-typ. **аѳра** aura **дѣхнѫ** - inan. ἄδεια securitas Muralt xxm. **πέλαγος** pelagus **кѣзь врашна трьми дьньми прѣплоуше егоньскоу тишиноу** men.-mih. porius sup. 405.

тишити -шѫ -шиши vb. quiescere facere trigl.

тишитати -штѫ -штиши vb. ἐρίζειν contendere op. 2. 2. 251. ant. 5. **съ могѫштьмъ тиштати сѧ** μετὰ δυνατοῦ ἐρίζειν antch. **о иже не тицати сѧ съ силнымъ** ant.-vost. premere **тишташа** prol. - **сѧ: тицѣщимь се о столь мнозѣмь** men.-mih.

тиянинъ m. tyanensis **тиа** - chron. l. 243.

тла v. **тло.**

тлака f. frohndienst, uti videtur: **дасть ю (дѣвицю) въ толокоу** per. 42. 27. nsl. tlaka bulg. tlъkъ russ. толока.

тлапити -плѭ -пиши vb. πραΰνειν mitigare sup. cf. goth. thlaqus mollis: rad. **тл**; cf. **оутолити** lit. tilti tacere gr. τέτληκα patiens sum.

тлапьно adv. nugando, uti conjicimus - **възглаголѣть** frag.-serb. cf. nsl. tlapiti blaterare habd. tlapjenje garrulitas verant. serb. tlapnja somnia promiscua; basni i tlape živ. 167.

тлачити -чѫ -чиши vb. contundere.

тли v. **тло.**

тлѣвъ adj. qui facile corrumpitur **когатьства тьлѣва** bus. 642.

ТЛИТЕЛЬ m. qui corrumpit chrys.-lab. misc.-šaf.

ТЛИТЕЛЬНЪ adj. ad corrumpendum aptus ioann.

ТЛИТИ -ЛѢ -ЛИШИ vb. διαφθείρειν, φθείρειν, ἀφανίζειν corrumpere int. chron. I. 54. 9. **ТЛѢЩЕ** šiš. 94. **ТЕЛѢШТИНИМЬ** op 2. 2. 50. **ТЬЛИТЬ** ostrom. **ЧЕРВЬ ДРЕВО ТЛИТЪ** dan.

ТЛО n. ἔδαφος pavimentum ant. **ПО ТЬЛОМЪ** op. 2. 2. 4 '0. **НА ТЬЛА** χαμαί hom.-mih. **НА ТЬЛѢХЪ** sup. 63. **НА ТЛѢХЪ** op. I. 83. leont.' **ПОПЛЪЗНЕНЬЕ ОТЪ ТЬЛЪ** antch. **НЕ КЪ ВЪЗМОГЛЪ ЛЖКАВЪЫЙ ВРАГЪ, АКЪ ВЪ АЛ'ДѢЖ, ТЬЛѢ** (humi, ni fallimur) **О КАМЪЫКЪ ТОГО РОЗБИТИ СЪВѢСТЬ** sup. 404. 23. **НА ТЬЛА** ἐπὶ τοὺς χόρτους matth. 14. 19. -op. 2. 2. 431. **ТЛА** f. **ТЬЛАХЪ** op. 2. 2. 672. **ТЛИ** pl. **ТЛЕХЪ** men.-mih. 202. **ВРЬЖЕТЬ СѦ НА ТЛИ** pat.-mih. 109. nsl. tlo pavimentum habd. tla solum kla hung. bulg. tlanik. klanik milad. croat. tlo verant. tle luč. serb. na tlima živ. 120. na tle 122. 152. potlen živ. 62. nserb. tla tenne ir. talam terra ir.-gl. 48. arm. tēpi scr. tala solum beitr. I. 369.

ТЛОЛѢГАНИЕ n. χαμευνία humi cubare **ТЬЛАЗЛАТОСТР** zlatostr.

ТЛЪКАРЬ m. ἑρμηνεύς interpres **ТЪЛКЪ** zlatostr.

ТЛЪКАЧЬ m. pilum **ТОЛК-** trigl.

ТЛЪКНОВЕНИЕ n. pulsatio men.-mih

ТЛЪКНѢТИ -НѦ -НЕШИ vb. κρούειν pulsare ostrom. sup. ant. isaak. pyrg. - **ВРАТА** men.-vuk. - **ВЪ ДВЕРИ** dial.-šaf. - **ВЬ РЕКА** sim. I. 25. **ТЛЪКНОВЕШЕТ** izv. 402. **ТОЛК-** per. 61. chron. I. 40. III; 163. VII.

ТЛЪКОВАНИЕ n. ἑρμηνεία interpretatio ioann. sup. typ.-chil. nom.-mik. hom.-mih. prol.-mart. op. 2. 2. 368. λύσις solutio vost. 2. 132. **ТЬЛАК-** svjat.-vost.

ТЛЪКОВАТЕЛЬ m. interpres **НИКОДИМА ГЛАГОЛОМЬ ТЛЪКОВАТЕЛЬ** glasn. 11. 163.

ТЛЪКОВАТИ -КОУѦ -КОУЕШИ vb. ἑρμηνεύειν interpretari krmč.-mih. hom.-mih. men.-vuk. georg. prol. dial. hom.-mih. int. misc. lavr.-op. 17. bus. 909. misc.-šaf. **ТОЛК-** ber. - **СѦ** dial.-šaf. serb. tolkovati e russ.

ТЛЪКОВЪ adj. explicatus **АПОСТОЛА ТОЛ'КОВАГО** op. 2. 2. 647. **ТОЛКОКОГО** bus. 760.

ТЛЪКОВЬНИКЪ m. interpres typ.-chil.

ТЛЪКЪ m. ἑρμηνεία interpretatio krmč. 34. nom.-mik. 123. glag. **ТОЛКЪ** sbor.-kir. 30. **ОТЪ ПАЛѢЮ СЪ ТЬЛАКЪМЬ** lavr.-op. 18. ἑρμηνεύς, ἑρμηνευτής interpres cp. I. 42. sup. 44. 45. men.-mih. 138. 230. krmč.-mih. 394. **ТЛЪКОУ** sg. g. krmč.-mih. 173. lit. tulkôti ztschr. II. 174.

ТЛЪМАЧИТИ -ЧѦ -ЧИШИ vb. interpretari glag. nsl. tolmačiti habd. tomačiti trub. tolmačevati trub. serb. tolmačiti, tomačiti.

ТЛЪМАЧЬ m. interpres glag. ioann. int. trigl. nsl. tolmač interpres meg. tolnač consilium habd. serb. tolmač pol. tłumacz magy. tolmács germ. dolmetsch.

ТЛЪПА f. turba prol. 138. trigl. **ТЛЪПА** pl. a. sup. 362. 27. - **БѢСОВЪ** men.-leop. clim. **ТЛЪПЫ БѢСЬ ВЪ СВИНІЯ ПОСЫЛААШЕ** sup. 362. **ТОЛПА** tur. ber. chron. I. 259. 260. 262. 263. χορός chorus .з. **ТЬЛПЪ** 2. reg. 6. 13. -vost.: adde **ТЬЛПАМИ СѦТЛАМИ** men.-mih. 350.

ТЛЪПЪ m. pro **НАПЪ**, errore, uti videtur: **ТОЛПА БѢГОУНИКА** antch.

ТЛЪСТИНЬНЪ adj. crassus, uti videtur: **РИЗЫ -НЫ** men.-leop. 27.

ТЛЪСТОБРАЗДЬНЪ adj. λιπαροβώλαξ pinguem glebam (recte sulcum) habens man.

ТЛЪСТОСТЬ f. pinguedo men.-mih.

ТЛЪСТОТА f. pinguedo ant.-hom. nom.-bulg. misc. krmč.-mih. ὄγκος, ὄγκωσις tumor, moles pyrg. - **ВЬПРОШЕНИЯ** hom.-mih.

ТЛЪСТОТЬНЪ adj. παχύτερος pinguis men.-vuk. prol.-rad. **ПИЩЕ ТЬЛСТОТѢЙШОУЮ** pro **-ШЬЮ ОЧАШЕ СЕ** τροφῆς παχυτέρας ἀπείχετο prol.-rad.

ТЛЪСТЪ adj. παχύς pinguis **ЖЬЗЛЪ ТОЛСТЪ** lavr.-op. 4. **ИСТОЛСТА** alex. **НА .Г. СТОЛПЫ ТОНКЫ МАЛЫ ВЪ ЧЕТЫРЕХЪ ОУГЛЕХЪ И ЕДИНЪ ТЛЪЩИЙ СРЕДѢ** cozm.-ind. **ВЪ ПЪРТѢХЪ ТЬЛЩЕ ВЪЗНИМАШЕТЬ** izv. 616. nsl. tolst; tolst f. trub. tolstina lex. tolščava lex. drev. tust.

ТЛЪСТѢТИ -КѦ -ѢШИ vb. pinguscere

ТЛЪЩАНИЕ n. pulsatio.

ТЛЪЩАТИ -АѦ -АЕШИ vb. κρούειν pulsare cant.-cant. 5. 2. pat. - **ВЬ ДВЕРИ** hom.-mih. 171. **ТЬЛЩАХОУ ВЬ ДВЕРИ** men -mih. **ТЬЛЩАЙ ДЬЛГОТЬРПѢНИЕМЬ; ТЬЛЪЩАЮЩОУОУМОУ ОТѢКЪРЗЕТЬ СѦ** io.-clim. τρίβειν terere **ТЬЛЩАХОУ КЪ ПРЕСТРАНАХЪ** quin. II. 8. -vost.

ТЛЪЧЕНИЕ n. pulsatio krmč. 274. - **ЧЕЛА** krmč.-mih. 208.

ТЛЪШТА f. πάχος pinguedo bon. bulg. pam. **ТОЛЩА** ber. **ЯКО ТЬЛЪЩЫ ЗЕМЛИНЫ** ὡσεὶ πάχος γῆς psalt.-int.-saec. xii. nsl. tušča habd.: nota **ОУ ТЬЛЩИ МАКЕДОНІЙСКАГО РОГА** alex.-mih.

ТЬЛЬНЪ adj. φθαρτός corruptibilis **ТЬЛЬНО**

съвькоупленіе тѣлѣно падѣніе hom.-mih. 169. **чювьствьнъ ли є рай или разоумѣнъ; тѣлѣнъ или нетлѣнъ;** svjat. **тѣлѣно тѣло отажьчаѥть доуши** svjat.

тлѣніе n. φθορά, διαφθορά corruptio hom.-mih. greg.-mon. izv. 661. chron. I. 17. 13. **тьл-** sup. 387. adde 125. 248. 389.

тлѣнънъ adj. φθαρτός corruptibilis pat. ant. chron. bus. 56. **како покажю нетѣльна приимъшааго тьлѣньно ѥстьство;** io.-clim. **на тлѣнинаы влечеть сѧ** bus. 553. - **мнрь** hom.-mih. **тьл-** sup. 40. 68. 189, 362. **тьлѣньнаы слава** zap. 2. 2. 123.

тлѣти -ѣѭ -ѣѥши vb. corrumpi sup. 187. krmč.-mih. **тлѣющаы** men.-mih. **прѣдъ тьлѣюштиимь кнѧземь** sborn. **поганьство тьлѣѥмо соуще и врѣменьно къзненавьдѣ** izv. 544. **нетлѣѭщь и невьдоуѭщь обѣщаньѧ** ἀφθάρτων καὶ ἀμαράντων εὐαγγελίων antch. **не видѣть тлѣюшиихъ** φθαρτά pal. 1494. **тьлѣѥмъ** part. sup. 67. 19.

тлѣшти, тлѣкѫ, тлѣчеши vb. κροῦειν pulsare ostrom. sup. 78. 398. isaak. **тлѣкѫщоуоумоу, тѣлѣкѫщоуоумоу** ostrom. **тлѣкоуіромоу отвръзеть сѧ** sabb.-vindob. 150. - **въ двьри** greg.-lab. strum. - **двьрн, двьрь** dioptr. **прако ѥсть намъ тлѣщи въ двьрн милоср̀дьіа** ephr.-vost. - **въ стѣноу** vost 1. 109. **человѣ** - men.-mih. 201. **тлѣчень ораѣ** trèb. 106. - **чело** frontem dare in parietem lex. τρίβειν **тлѣчаѧхоу** greg.-lab. **тлѣчаѧхоу** pent.-mih. **толоущи** mat. **тлѣщи** ev.-buc. - **сѧ** bus. 486. nsl. tlêči, tolči, tolčem; tukač habd. kuč stössel bulg. tъlk vb. milad. 536. croat. tlići, telčem Velja rnss. **толкають** cf lit. tilkti zahm werden.

тлѣ f. φθορά corruptio hom.-mih. **тѣло тлѣн непричьстьно** men.-vuk. **тлѣн непричѣстьнь** chrys.-frag. **сѣкѣть сѧ въ тлѣю** chrys.-lab. **въ тлѣю отндоше** chrys.-lab. **тьлы** ostrom. λύμη **ноха** men.-vuk. **ноха** prol.-mart. σής tinea ant. **тьлы** ostrom. βρῶσις erosio **тьлы** ostrom. cf. lat. teredo gr. τερεδών.

тлѣ f. ἔδαφος pavimentum **повьрже сѧ на тьлыхъ** εἰς τὸ ἔδαφος zlatostr. **вниждь тьлѣ** τὸ ἔδαφος dan. 14. 19. -vost. **на тлѣ повержену быти** ἐπ' ἐδάφους ἐρρῖφθαι psalt.-theod. **на тьлы повьр'женоу бъіти** izv. 480. **сѣдоша на тьлыхъ** antch.

тлѣтворнъ adj. φθοροποιός perniciosus antch.

тлѣтворимъ adj. perniciosus int. 11.

тлѣтворьникъ m. perniciosus chrys.-lab.

тлѣтворьнъ adj. φθοροποιός perniciosus ant. io.-sin. chrys.-lab. azbuk. chrys.-frag. **лькь** - isaak.

то conj. 1) καί et sup. 173. 174. 175 etc. ant. **то кто слѣпъ, нъ раки мои;** καὶ τίς τυφλός etc. esai. 42. 19. -vost. 2) οὐκοῦν itaque sup. 223. ergo sup. 105. 116. 3) in apodosi: **аште скоѥма вѣры не съхрани, то ни нашима нматъ съхранити** sup. 48. **то аще ѥсть господь въ насъ, то въскоую ны окрѣтоша всѣ зала сн; то гдѣ соуть чюдеса его;** iudic. 6. 13. -op. 1. 25. **аще не послоушаѥть тѣбе, то късади въ поуто** prol.-vost. **аще пастоуха поиметь, то пѣсникыць створить** greg.-naz.: nota **иже не нметъ вѣры, то осжжденъ кждетъ** assem. **ндѣже тое охь, то тоу шѧ колѣзнь доуши** hom.-mih. 4) **то же** et sup. 175. 238. 296. διὰ τοῦτο sup. 307. adde **но ли къ старости то же сѧ пострнгоу** pam. 17. **такъ обычай нмѣше сватополкъ, коли ндше на войноу или нндс, но ли поклонікъ сѧ оу гроба дѣдосльва и молитвоу взмъ оу игоумена тоу соущаго, то же ндше на поуть свой** lavr. 95 5) **то же н: то же и въ поустыни** sabb. 38. 6) **то н: то и тако не кѣ** καὶ οὐδὲ οὕτως ἤν ostrom. 7) **то нли: то или мало та ѥсть** καὶ εἰ μικρόν ἐστι vost. **то нли не отъкрьзеши;** vita-theod. 8) **то како: то како оже** τί οὖν sup. 62. **то како ѥсть нзлъ** ex.-op. 2. 1. 27. πῶς op. 2. 2. 24. 9) **то къдѣ: то гдѣ ѥсть земли ваша; то тамо ли ѥсть;** chron. 10) **то ни: ниже пиіоу, то ни храминоу мѣніше** οὔτε τὴν τροφήν, οὔτε τὴν οἴκησιν ἤμειφε prol.-rad. 136. 11) **то окаче** men.-mih. 12) **и то: питие вода и то въ мѣроу** prol.-rad. 128. 13) **и то же: и то же по сказдоу** idque sup. 129. 14) **тото** op. 2. 2. 305. **ѥже онъ искоусить, тото (тоѣто) богови годѣ ѥсть** op. 2. 2. 263. **тотъіа** pl. s. sup. **кой то** rel. bell.-troj. tose fris. pro tъ chron. I. 77. 28. cf. 45. 23; 47. 10; 49. 17; 77. 29; 50. 19. serb. to li si vero živ. 76. 90.

тоболець m. saccus alex.-mih. 87. adde ber. danič. **-лчикь** danič. nsl. tobolec köcher des mähers metl. serb. tobolac; tobočić mik.

товолиа f. per пища explicat azbuk.

товаринъ m. ὑποζύγιον asinus exod. 23. 5. -kruš

товаръ m nus mon.-serb. merx, facultates ex. 180 men.-leop. vost. l. 324. 456. 10. izv. 602 636. 637. per. 52. 65; 93 25 chron. 1. 52. 131. 139. 143. 144. 150. 165 etc. bus. 351. 398. 719. domet. - **возити** prol.-mart. **тисоущоу товарь злата** alex.-mih. 129. - **масла** chrys.-duš. 27. 43. - **пшеницѧ** par. **дасть вьсе товары** nom.-barb. **жито да носе и товарь** chrys.-duš. 49. **да товара бы емоу добывалъ много** sbor.-kir. 66. **своего дѣла товара** karamz. 2. 327 **свой тъваръ дасть въ дѣлѣ** izv. 600. **гостинъный тъваръ дасть** izv. 601. **єси товаръ оу нихъ отъялъ силою и нєправдою** izv. 633. **нихъ людий товарь бъялъ тоу, то тъ и то поималъ єси** izv. 634. **съ воловы на колѣхъ товарь возяща** men.-buc. nsl. tovor onus trub. clitella habd. tovoriti lex. konj tovorni clitellarius habd. tovornik crell. 15. clitellarius lex. -säumer, weinhändler; agaso lex. tovorničko sedlo lex. bulg. tovar milad. 55.. 349. verk. 41. 131. 174. croat. tovarac asellus luč. tovarnik agaso verant. serb. tovar onus iumenti; asinus mik. tovarčić asellus mik. russ. товаръ facultates magy. tárnok tavernicus rum. **тарницъ** clitellae turc. tovar.

товариштъ m. socius **отъ -рища немилосерда** sbor.-kir. 45. **-рищь** chron. 1. 52. xiv. **-ришь** commilito glag. nsl. tovaruš socius meg. habd. tovariš trub. dain. tivaris hung. tovarih rés. 38. croat. tovariš verant. tovaruš hung. magy. társ socius.

тогда adv. τότε tunc ostrom. sup. cloz I. 49. 214. 413. 500. II. 92. 136. š.-gl. 46. 50. 63. 88. bon. **отъ** - men.-vuk. prol.-mart. chron. **къ тогда** greg.-naz. bulg. toga; togazi; togava milad. 101. 165. togi, togizi cf. **тъгда**.

тогдашьнь adj. ὁ τότε qui tunc erat ioann. šiš. 203. men.-vuk. prol.-mart. dioptr.

тогды adv. tum iv.-mih. izv. 633. 684. chron. 1. 144. 145. 146. 201.

тоговъ adj. ἐκείνου illius barl. georg. triod. ioann. bon. misc. 9. man. men.-vuk. men.-mih. chrys.-frag. greg.-mon. op. 2. 2. 8. 96. 476. danič. **о тоговѣ обрѣтении** ἐπὶ τῇ αὐτοῦ ἀνευρέσει barl. 69. **тогова работа** ichn. **тогоклы моудрьствовавшихъ**; **тоговѣмъ повелѣни-ѥ(мъ)** izv. 5. 209. **-вѣхъ списанний** op. 2. 2. 8.

тогождьство v. **тождьство**.

тогоѫждє pron. eius **тоговаждє чина** τῆς αὐτοῦ τάξεως prol.-rad. 127.

тогы adv. τότε tum bell.-troj. 8. bulg. togi.

тождевѣрьникъ m. ὁμόπιστος eiusdem fidei anteh.

тождєдьневьнъ adj. αὐθημερινός eiusdem diei iob 7. 1. op. 2. 1. 56.

тождєземльць m. qui eiusdem regionis est - **вашь** hom.-mih. 34.

тождєименитъ adj. ὁμώνυμος cognominis sup.

тождєимениѥ n. ὁμωνυμία nominis aequalitas sup.

тождєименьнъ adj. cognominis ex.

тождєлѣтъ adj. ἐνιαύσιος unius anni **агнець тожелѣтъ** iez. 46. 13. -proph. mat. 50.

тождємогы adj. aeque potens ex.: rectius separabis **тожде а могы**.

тождємоштьнъ adj. aeque potens ex.

тождєплеменьникъ m. eiusdem gentis anteh.

тождєплеменьнъ adj. eiusdem gentis hom.-mih. 139. gr. ὁμόφυλος.

тождєрастьнъ adj. aequalis **-ростьнѫ χϑѣ жрьтвѫ** greg.-naz.

тождєрождениѥ n. idem genus **тоужде** sup. 375. 15.

тождєродьнъ adj. eiusdem gentis int. 242.

тождєстрастьнъ adj. ὁμοιοπαθής eadem patiens **вѣ тожєстрастьна єсвѣ камъ** τλᾶκα, ἡμεῖς ὁμοιοπαθεῖς ἔσμεν ὑμῖν ἄνθρωποι act. 14. 15. -vost.

тождиѥ n. ταὐτότης res eadem **коупьномъıсльıа ради или сѫщьнаго тождиа** διὰ τὴν ὁμόνοιαν ἢ τὴν τῆς οὐσίας ταὐτότητα greg.-naz.

тождьство n. aequalitas svjat. ex. **тожьство** op. 2. 2. 366. svjat.-mat. 5. **тогождьство** dioptr.-lab.

тождьствовати -воуѭ -воуѥши vb. idem valere chrys.-lab.

тоземльць m. αὐτόχθων indigena exod. 12. 19. -pent.-mih. iez. 47. 22. -vost. adde laz.-vuk. krmč.-mih. cyr. 4. meth. 9. **-мьць** pent.-mih. adde pat.-mih. ziz. ber. vost. 1. 179.

тоземьчинъ m. αὐτόχθων indigena **прихоⷣ же и тоземъцинъ** ὁ προσήλυτος καὶ ὁ αὐτόχθων ies. nav. 8. 33.

той pro **то**: **въ той же врѣмя** ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ sup. 141. 21. cf. **и**.

тойдоньца conj. ἐπειδή quoniam sup. 390. 12: vocabulum obscurum.

тойждѣ adv. ἔνθα ibi да ѥли - sup. 281. 7.

тойцн adv. illico vel tum, ni fallimur: пождми (sic) мало, да тойцн виждоу те men.-mih.3. **тойцн по сватѣй литоургии** μᾶλλον μετὰ τὴν λειτουργίαν ephr.-vost. cf. **сейцн**.

токарь m. tornator trigl.

тократъ adv. ἀρτίως recens **тократъ излѣзъ отъ трапезы** ἀρτίως ἐξελθών cyr.-hier. **тократъ оумершоу** io.-dam. πρὸ βραχέως paulo ante sup. 173. πρὸ μικροῦ nuper sup 313.

токъ m. ῥεῦμα, ῥύσις fluxus prol.-rad. ostrom. **аѕнѣ ста токь крьви** ἔστη ἡ ῥύσις nicol. νᾶμα fluentum **цѣлькоиосные токы** ἰαματοφόρα νάματα prol.-mart. **иеоудрьжимыхъ сльзь токы** steph. adde izv. 440. cursus danič. ληνός torcular iudic. 6. 11. -kruš. vost. 2. 104. συρμάς floccus man. 56. ἅλων area **потакати токъ колесницею** πατεῖν ἅλωνα ἐν ἁμάξαις esai. 25. 10. -proph. **потакаютъ тъкъ** esai. 25. 10. -vost. 2. 83. **сльзьнь токь** prol.-mart. **токь крьвьнь** prol. pyrg. prol.-mart. sup. 97. pent.-mih. iudic. 6. 37. -kruš. theca ber. bus. 122. nsl. tok fluxus dain. 18. krvotok dain. corytus lex. tok riba huso habd. bulg. točka canalis milad.536. serb. točak ulja živ. 185. točka krvi živ. 192. theca habd. tok od sablje prip. 66. slk. tok pro holohumnica, holovňa pov. 1. 10.

токъ m. τόκος usura **расты даѥтъ златыѥ, рекыше токь** τόκους παρέχει τοῦ χρυσίου men.-mih. 240. e gr.

тола adv. tum habes cum no, до mon.-serb.

толи conj. tum **толи видишн большаѧ соущаѧ илию, ѥльмаже и съ инѣхъ** пророкъ hom.-mih. 134. **аще кто отъ вѣлорижець женоу имѣй, толи съ чюжею блоудъ створить**; **аще кто помъслить на чюжю женоу, толи не можеть съгрѣшити съ нею**; **аще котораѧ жена блоудъ створьши, толи проказить отроча къ сокѣ** krmč.-saec. xiii. **оли мене прободъше толи мой господинъ** izv. 508. cf. sup. 311. 29. **отъ толи** ἐκ τότε ab illo tempore sup. greg.-lab. krmč. 50. pat. sabb. 31. cyr. 23. **до толи** chrys -frag. greg.-mon. dial.-šaf. greg.-lab. tantopere ant.-hom. leont. danič. nsl. potli prip. 125. potlam habd. prip.7. **по тола** mon.-serb. 46.9. cf. **толѣ**; **толи боишн се смьрти** men.-mih. 203.

толиждѣ adv. toties **трепетною роукою четырици замлъноукъ мьчемь и толиждѣ светого поразивъ** cf. **-ждн.**

толиждн adv. toties pat. **-ды** par.

толикаждн adv. toties ioann.

толикашти adv. toties io.-dam.

толико adv. tantopere sup.

толикождъ adv. toties trigl. alex.

толикошти adv. toties ber. trigl. alex.

толикъ pron. 1) τοσοῦτος tantus adiectivi vim habet prol. **по толицѣ оученнн** μετὰ τὴν τοσαύτην διδασκαλίαν cloz II. 41. **толикыѥ смрьти** τηλικοῦτος šiš. 140. **соущаго къ толицѣ вѣдѣ** izv. 549. **оусрамль се при толицѣ множьстѣ канрнкь** leont. **въ толицѣ нестатьцѣ** ἐν τοιαύτῃ σπάνει hom.-mih. **къ толицѣмь плыцѣ** men.-mih. **о толицѣ дарѣ** hom.-mih. **толика врѣмене** krmč.-mih. **на толицѣ врѣмени водоу носе** prol.-mih. 149; plurali numero etiam tot significare videtur: **толицѣмъ напастьмъ** svjat. **поклонъмь толикъмь** izv. 614. **толицѣмн искоушающа зракъы** izv. 614. **толицѣмь чюдесемь здѣтель сы** hom.-mih. **толикыхъ же честий петь да приложить къ немоу** πενταπλοῦν τοῦτο κατατιθέναι krmč.-mih. 2) tot substantivi vim habens cum gen. iungitur: **хлѣбъ толико, (шкоже) насытити народа толико** ἄρτοι τοσοῦτοι, ὥστε χορτάσαι ὄχλον τοσοῦτον ostrom. **толикоу чюдесь вина бысть** τῶν τοσούτων θαυμάτων παραίτιον hom.-mih. **дрѣво толикоу чюдесъ вѣ вина** cloz l. 613. **толикоу доушь** bor. 15. **по толицѣ лѣтъ** μετὰ τοσοῦτον χρόνον šiš. 176. 3) sine substantivo adhibetur: **до толика** tamdiu dial.-šaf. **по толикоу** κατὰ τοσοῦτον šiš.178. **по ѥликоуже пнтаѥть се вьноутрьшнеѥ младе**, по толикоу и прилогъ сльзамь бываѥть isaak. **еще двое толико да въздадоу** misc.-šaf. **въ толицѣ молитвоу съвръшаютъ** krmč.-mih. 261. **на толица село отъдаста** strum. additur **н:** толикой gl.-š. 16. **толикой множьство его** alex.-mih. 179.

толикъждѣ pron. tantus sup. krmč.-mih. **инѣхъ толикож(д)е лѣтъ** ibid. **толикаждѣ би наслади̑ль се блаженьства** hom.-mih.; male pro **толи: прежѣ тѣло сътворн, толикоже доушю съдѣлавъ** вложи sborn.-saec. xvi.

толнти -лѭ -лишн vb. placare, compescere domet. alex. typ.-chil. greg.-lab. men.-mih. typ.-šaf. 193. typ.-chil. men.-leop. **сльзами толиштн нѫ̀ѣ** alex.-mih. 173.

малодоушные толе sabb.-typ. 43. за дроугаго пристиг всѣхъ толига sabb. 39. nsl. toliti dête croat toliti luč. hung. serb. tutoliti živ. potutoljeno clam živ. 35. rum. потолѣск extinguere goth. thulan ἀνέχεσθαι tolerare ahd. doljan, dolen ags. tholjan and. thola ztschr. 1. 325; 7 47. 336. 337: rad. тл, тр.

толнити adv. τοσαυτάκις toties krmč -mih. толицѣ pat.-šaf. 77

толоу adv. tum habes cum до danič.

толь adv. οὕτως tam sup. 331 adde 80 tantopere sup. ant.-hom. толь далече proph. толь моудри zlatostr. пьсы толь хытро изоучьше izv. 534. вьси бѣша инъплошь толь моудри бѣли izv. 534.

тольма adv. τοσοῦτον tantopere pat. hom.-šaf bus. 291. š.-gl. 63. тольма доити доуше εἰς τοσοῦτον καθικέσθαι ψυχῆς hom.-mih. 30. тольма се отъдалить достойнѣ похвалити, ѥльмаже ѥсть разно землы отъ нибесе hom.-mih. 133. ратию тольма пекоуть се men.-mih. кто сѧ нѣкые толма печеть овьцами хѹ҃вами, ѥлмаже сѧ печаше инаковъ овьцами тьстьнами; zlatostr. тольма се ѥвить вольши и вышьши, ѥльмиже нево землѥ hom.-mih. 133. тольма азь ѥсмь блаженаго подвьна хоу҃ждьши, ѥльмаже источникь широкаго моря или рѣчица хоу҃да противоу величьѥй рѣцѣ greg.-lab. οὕτως ita sup. 277. 282. 284. ѥлмаже - толма же ὅσον - τόσον sup 275. толма - ѥлминже sup. 322.

тольми adv. τοσοῦτον tantopere ant. sup. 231. men.-vuk. hom.-mih. cloz I 163. izv. 533. тольми бѣаше сватъ izv. 425.

тольмѣ adv. τοσοῦτον tantopere isaak. prol.-mih.

толѣ adv. τοσοῦτον tantopere ant.-hom. отъ толѣ ἐκ τότε ab illo tempore cloz I. 427. sup. izv. 479. barl. io.-clim. отъ толѣ нъı тѣмълъıгою добронравьнѣ творитъ ἐκεῖθεν ἡμᾶς φορβαιᾷ εὐλάγῳ ἀποσύρει io.-clim. отъ толѣ latr. op. 16. отъ толѣ inde per. до толѣ sup. dial.-šaf. vost. 1. 47. до толѣ izv. 602 до тлѣ alex.-mih. 101. до тлаи mon.-serb. до тлѣзи chrys.-duš. 40. de spatio отъ толѣ sbor.-kir. 3. nsl. dotle trub. dotler; potlej, potler croat. potole.

толига v. тоига.

томитель m. τύραννος tyrannus sup. sbor. triod. io.-sin svjat.-mat. 9. greg.-mon. 88. ber.

томитель adj. tyranni sup 164.

томительница f. quae vexat io.-sin.

томительнъıи adj. tyrannicus triod. bus. 391 chrys.-lab.

томительнѣ adv. vexando.

томительство n. τυραννία tyrannis ioann. ber. ok. 57.

томительствовати -воуѭ -воуѥши vb. vexare chrys.-lab.

томительевъ adj. poss. tyranni men.-leop.

томити -млѭ -миши vb. καταρρομβεύειν circumagere; κατατρύχειν vexare men.-vuk. prol.-rad. αἰκίζειν affligere men.-vuk. ὑπονύσσειν vexare; τυραννεῖν vexare nest. 17. 4. adde prol.-cip. proph. ber. chron. 1. 73. 172. δαμάζειν domare op. 2. 1. 160. - оуѧзами hom.-mih. томимь бѣсомь sim. I. 20. въ главоу томими соуть misc.-šaf. 17. мьчемь да томимь боудеть misc.-šaf. роубы острыми плъть томѣше prol.-rad. 34. нинитаи томаште svjat. чловѣкъ томимъ отъ мысли sborn. томити плъть свою страстми и моуками izv. 544. не томими ли ѥсмъı на всикъ дьнь отъ погань; izv. 675. βασανίζειν excruciare томъıше sup. плъть томлше men.-vuk. - сѧ op. 2. 1. 160. зимою - dioptr. крайнѥ - misc.-šaf. не томи сѧ гнѣвъмь izv. 432. страданьи томѧщи сѧ izv. 642. nsl. tomljati temljati circumagere ztschr. 3. 352. mey. 1. 410.

томлъıга v. темлъıга.

томлѥние n. τιμωρία poena hom.-mih. sbor. pat. prol. ioann. prol.-vuk. isaak. clim. misc.-šaf. greg.-mon. - наѥсти, - наносити misc.-šaf. - навѣсти hom.-mih. много томлѥнья прнѥмь svetk. -мѣнье svjat. -мѥние svjat. sup. -мъıение sup.

томъıнъ adj. fatigatus trigl.

томѣстьнъ adj. illius loci ioann.

тоносъ m. tonus обоѥ гладаи, антистиха и тоноса и тителъ bus. 389.

тоното n. θήρατρον rete harl. βρόχος laqueus ant. ephr. man. 117. triod.-mih. chrys.-lab. γαλεάγρα decipula ако звѣрь ис тоното ὡς θὴρ ἐκ γαλεάγρας man.-vost. тѣното pat. тѣнето antch. holm. ако сѣрноу отъ тѣнета dan. въ тоноташъ nom.-mik. 62. croat. tonoto luč budin. 49. serb. tonoto rete stul. tonot la-

queus stul. scr. tan-tri restis gr. τένων lat. tenus ahd. dona nhd. done corss. -form. 359. beitr. 1. 271. cf. тонотъ.

тонотъ n. θήρατρον rete ant. 140. cf. тоното.

тонѫти -нѫ -неши vb. immergi trigl. chron. 1. 36. тонѫхоу chron. 1. 65. въ грѣсѣ тоноущѧ hom.-mih. 77. nsl. potonoti, potop serb. zaton sinus maris stul. russ. тонуть.

топникъ m. qui eiusdem est regionis danič. gr. τοπικός.

топити -плѫ -пиши vb. immergere hom.-mih. chron. 1. 40. 28. добрѣ сѧ плавающи мьнѣахоу, до шестѣже къ топящоуоумоу мѣстоу придазиша сѧ io.-clim. то не море топитъ dan. inundare - сѧ aquis submergi tur. 84. въ похоти - hom.-šaf. bulg. topi humectare verk. 371.

топити -плѫ -пиши vb. calefacere - пещь op. 1. 97. - сѧ liquescere trigl. russ. отепокъ titio scr. tap, tapa, tapus lat. tep gr. τέφρα arm. tap pers. tâften ztschr. 4. 358. Bopp 1. 120. curt. 2. 84. mey. 1. 364.

топлица f. θερμὰ ὕδατα thermae men.-mih. о презвитерѣ обрѣтышимь доушоу въ топлицахъ въ образѣ чловѣчии pat. 219. θερμαστρίς caldarium kruš. тепл- ex. 3. reg. 7. 40. op. 2. 2. 303.

топличиште n. θερμά thermae men.-vuk. prol.-cip. pat.-šaf. 169. pl. numero prol.-mart.

топло adv. θερμῶς calide тепло antch. тепло покыти сѧ men.-vuk.

топлость f. θερμότης calor sbor. isaak. тепл- pat. isaak. greg.-lab. men.-vuk.

топлость f. calor тепл- sup. 399.

топлота f. θέρμη, θερμότης calor sup. svjat. bon. ephr. dial.-šaf. ex.-op. 2. 1. 24. мало топлоты видѣше сѧ остало leont. φλογμός man. тепл- hom.-mih. prol. pat.-mih. š.-gl. 66. bus. 690. теплотж издрѣжѣть вънъ antch.

топлоточьнъ adj. θερμορρύτης calorem fundens hom.-mih.

топлотьнъ adj. calidus ioann. тепл- int. слъньце теплотьнъимь дѣйствъмь воскъ оумѧчаѥть, а калъ жесточить svjat.

топлъ adj. θερμός calidus greg.-naz. sup. svjat. ant.-hom. dial.-šaf. typ.-chil. men.-mih. man. hom.-mih. ради текоущихъ топлихъ водъ greg.-mon. 64. теплъ svjat. stichir. ant.-hom. sborn. greg.-naz. hom.-mih. chron. тепла вѣра dial.-šaf. воды теплы prol.-mih. - на вѣроу vitatheod. - въ молитвахъ sim. I. 24. врѣшиемь теплыхъ слазъ pat. пиюштаго теплоу водоу, въ теплѣ храминѣ sborn.

топль m. θερμῶς calor, vulg. gratia op. 93. обрѣтохъ топль въ поустыни ier. 31. 2. -vost. топлемъ прадѣда авраама нарече вѣры дѣла vost.

топлѣ adv. θερμῶς calide sup. 257. молю - sabb. 12. - помолити сѧ prol.-mart. топлѣе sabb. 41. теплѣ krmč.-mih. - дъхноути men.-mih. leont.

топнѫти -нѫ -неши vb. immergi trigl. cf. тонѫти.

тополиѥ n. coll. populi ex.-vost. 1. 14. gram. 160.

тополь f. λεύκη populus alba op. 2. 2. 126. esai. 41. 19. -proph. подъ доубъмь или тополию ὑπό τινα δρῦν ἢ λεύκην zlatostr. -лы danič. nsl. topol m. habd. bulg. topola milad. 342. russ. тополь m. nserb. topol m. alb. tuplin platani genus weig. 2. 334.

тополя f. populus alba -ла misc.-šaf. 159. serb. topola.

топориште n. ξύλον τοῦ σιδηρίου manubrium trigl. испадеть желѣзо сь -ща deut. 19. 5. -pent.-mih. nsl. toporišče manubrium lex. habd. nserb. toporiščo bulg. upaškъ ili toporiškъ.

топоръ m. ascia izv. 674. trigl. op. 1. 97. mat. 48. per. 48. 37. chron. 1. 78. 206. 214. около тоуда съ топоромъ bus. 623. събирати топоры 736. - громьнъ sbor.-kir. 32. vost. 2. 130. -рокъ trigl. nsl. topor ascia, manubrium arm. tapar securis pers. tabar, tavar arab. tabar-un Müller, sitzgsb. 42. 250. upaškъ ili toporiškъ pokl. 1. 8. klruss. topor rus. 10. topŏrce 8.

топорьць m. ascia chron. 1. 75. 26. per. 47. 22.

топотъ v. тъпътъ,

топръво adv. nunc primum, nunc per. 79. 15; 85. 4. chron. 43. 47. 153. - красьнь men.-mih. 131. ꙗко топервo саженъ dan.-heg. видѣвъ володимеръ напрасное ищѣленье, и прослави бога рекъ: топерво оувидѣхъ бога истиньнаго lavr. 38. иже сь вама топръво молитвоу твори hom.-mih. 128. ꙗко не нъинѣ топервѣ ὅτι οὐ νῦν πρῶτος ev.-int. 1434. топерь trigl. cf. serb. stoprv stul.

топъкъ adj. voraginosus trigl.

топътати v. тъпътати.

торакъ m. θώραξ lorica ex.-op. 2. 1. 19. **-късъ** 20.

торакъсъ v. **торакъ**.

торачьскъ adj. τοῦ θώρακος loricae ex.-op. 2. 1. 20.

торныи v. **тръныи**.

торѣнати сѧ -наіѫ сѧ -наіеши сѧ vb. pugnare **-рьн-** alex.-mih. 13. 186. fz. tournoyer.

торьникъ m. cursor, uti coniicimus georg.-šaf. 382.

тосетьнѣ adv. tandem **-нѣіе** izv. 553: rectius **то а сетьнѣ** separabis.

точенница f. ῥητίνη resina iez. 27. 17. - proph. mat. 47. vost. pro **ритина** op. 1. 175.

точение n. ῥύσις fluxus **къ точении крѣки** ἐν ῥύσει αἵματος ostrom. pat. izv. 439. adde sup. **мыслью** - chrys.-duš.

точилиште n. torcular int.

точилие n. ληνός torcular sbor. triod. men.-serb.

точило n. ληνός torcular dial. triod. ephr. matth. 21. 33 -ev.-saec. xiv. ant.-hom. š.-gl. 85. tur. bus. 383. mat. 35. chron. ber. azbuk. **точила не лиши его** antch.

точилокъ adj. sensus dubius: **отъ прапна точилока ѡкаіѫщоу** ant.-hom. 146.

точильникъ m. tornator **-ли-** trigl.

точити -чѫ -чиши vb. ἐλαύνειν agere op. 2. 2. 117. **отъ жестокъ вѣтръ точими** ὑπὸ σκληρῶν ἀνέμων ἐλαυνόμενα iac. 3. 4. -vost. **точатъ около себе нити** vost. 1. 179. ἱππηλατεῖν equos agitare op. 2. 2. 151. **на влозѣ точаще** ἱππηλατοῦντες op. 2. 2. 150. fundere pat. prol. sup. krmč.-mih. isaak. ephr. **точита очи мои сльзь потокы** laz.-vuk. 116. **мѵро точештее свѣтые мощити** sabb. 173. **точащи исцѣленыа** svetk. 35. **истока рѣчьна точашта слъзы** izv. 443. στάζειν stillare cant.-cant. 5. 13. βλύζειν effundere prol.-rad. βρύειν abundare men.-vuk. **- водоу** leont. **- потокъ** lavr.-op. 39. **- млѣко** prol.-mart. š.-gl. 63. **- крькы** krmč.-mih. αἱμορροεῖν sup. **- коупѣль** hom.-mih. **- цѣлькы** prol.-mih. typ.-chil. adde **точитъ древце** vost. 1. 357. **чрѣвь сръдьце точитъ и съгрызаетъ** par. tornare trigl. serb. njih ni crvi ni rdja ne toče živ. 76. **- сѧ** fundi nsl. točiti fundere; circumvolvere lex. bulg. toči kosi pokl. 1. 60.

точь f. torrens, uti videtur: **напльнише сѧ водь точи горьскыѣ** men.-mih. 161.

точьнъ adj. fluens **вода -на** prol.-mart.

тоига f. βακτηρία baculum bulg.-lab. 35. **на тоигоу налѣгаіе** ἐν βακτηρίᾳ στηριζόμενος prol.-mart. **на тоагоу налѣгаіе** τῇ βακτηρίᾳ προσκλινόμενος prol.-rad. **чаа отрока своего еже подати емоу подъпорноую тоигоу** prol.-vost. **толига** cod.-serb. **подроучьныи** - krücke prol.-mart. bulg. tojagъ milad. 106. tojagičkъ 62. serb. tojaga živ. 154. tojaške adv. fuste cf. **-гъ**.

тоигъ m. baculum ber. azbuk. par. 126. cf. **-га**.

трава f. χόρτος gramen ostrom. **смертна** - sbor.-kir. 82. **трава клещанна** dan. **трѣка** bon. op. 2. 1. 34. isaak. χλόη herba sup. 289. olera 411. adde 401. **да прозѧбнетъ землѣ трѣвѫ** βλαστησάτω ἡ γῆ βοτάνην χόρτου gen. 1. 11. -vost. **земное лице зеленѣаше сѧ трѣвами** man.-vost. **скотъныѫ чѣсть, иже ѡко трѣвоу иному живитъ не разоумѣіѫште его (бога)** izv. 463. bulg. trevъ milad. 70. 469. trjavъ 193: rad. **трогу** cf. victui herba, vestitui pelles Tacit. germ. 46. **травина, травнина; травникъ** danič.

травить v. **травьнъ**.

тракити -ключ -кишн vb. absumere trigl. σιτεῖσθαι vesci **овыцѧ тракаштинма** (recte **-нимъ**) **вълкомь** sup. 242. 10. nsl. traviti intoxicare; travilo toxicum habd. croat. traviti verliebt machen luč. serb. traviti, trovati intoxicare stul.

травица f. herba misc. 59.

тракликъ adj. φελλός balbus op. 2. 2. 460. dioptr.-leop. dioptr.-lab. danič. **миханлъ** - men.-leop. μογγός qui est voce obtusa dioptr.-vost. gr. τραυλός.

травловати -лоуѭ -лоуѣши vb. balbutire dioptr.-leop. in margine; dioptr.-leop. alio loco in margine habet **грѣкавъ; травлоуыи** τραυλός op. 2. 2. 460. vost.

травлъ adj. balbus dioptr.-lab. dioptr.-leop. prol. **миханла травлаго** prol.-rad. gr. τραυλός: male τρίβολος pyrg.

травлѣвати -люѭ -лююши vb. balbutire dioptr.-lab.

травлѣние n. veneno interficere krmč.-mih. 33.

травольнъ adj. gramineus **мѣсто -но** men.-mih. 367.

траволосьнъ adj. gramineus **траволосно поле и водоносно** ichn. **трѣк-** pat.

траюидьць m. herbam edens ichn. trigl.

тракоуныа f. travunia (regio) sabb. 3.

травьникъ m. λειμών pratum op. 2. 2. 84. 126. hom.-mih. mir. ber. **трѣкьн-** dial. **трѣкн-** chrys.-frag. op. 2. 2. 126.

травьнъ adj. χόρτου herl ε sup. зелиѥ -но chrys.-lab. λάχανα χόρτου pent.-mih. былиѥ -но prol.-mart. ꙗко травьный ѥсть цвѣтъ sborn. цвѣтъ - bus. 654. трѣв- floridus sup. 111. ἀπρίλιος aprilis grom. izv. 5. 219. μάϊος maius holm. vost.-op. 176. op. 1. 262. ev.-bulg. -pokl. 1. 21. š.-gl. 40. -кнꙑй izv. 5. 220. травкинъ kryl.-mat. 12. трѣвьнъ maius cod.-saec. xiii. vel xiv.

трагикъ adj. τραγικός tragicus трагика граѳса ποιητικοὺς κόσμους ἢ τραγικούς op. 2. 2. 40.

трагъ m. posteri danič.

традь f. sensus nobis ignotus: аще би вѣдѣль когь, ꙗко идолослоужениѥ хощеть бꙑти, тое тради не би оставиль ть на земли chrys.-lab.

трайановъ adj. poss. traiani prol.-rad. cf. троꙗ-.

тракиꙗ f. thracia men.-vuk. danič. cf. -кь.

тракъ m. fascia danič. торокомъ chron. 1. 206. 33. тороцы alex. nsl. trak band; fascia lex. tuchsaum dain. 94. radius solis hung. prip. 62. sunčeni trak habd. sukneni trak habd. croat. trak luč. russ. торока pl. serb. trak nserb. trok.

тракъ m. Θρᾴκη thracia men.-vuk. -кемь sg i. prol.-lab. cf. -киꙗ.

трапеза f. τράπεζα mensa cloz I. 398. ostrom. mat. 22. sborn. antch. šaf.-frag. 37. man. izv. 521. danič. почто не да сребра моего на трапезоу; op. 2. 1. 135. ἀκούβιτον krmč.-mih. трапѣза cloz I. 330. 426. ll. 139. трьпеза: готовꙗштии вѣсоу трьпезоу svjat. š.-gl. 62. nicol. prol. nom.-bulg. трепеза sup. saepe svjat.-mat. 6. 8. трѣпѣза cloz I. 396. трапеза mat. 18. 26. 31. 40. op. 2. 2. 202. 204. lavr.-op. 50. bus. 86. sborn. holm. izv. 537. кде трапеза великаꙗ izv. 549. трапезꙑ коутнѩꙗ izv. 694. трапеза единѣмь брашномь оустроена ant.-izv. 7. 43. ставленьѥ трапезъ рожанницамъ и прочаꙗ вса слоужениꙗ дꙗволꙗ izv. 700. отъ кроупиць падающихъ съ трапезꙑ богатаго izv. 548. прѣдъстателю страшнѣи трапезѣ; сѣдѧ на трапезѣ sborn. chron. bulg. тъгрезъ.

трапезарь m. qui a triclinio est mir. sabb.-typ. τραπεζίτης numularius трап- io.-clim.

трапезница f. mensa prol.: nota мощи положены бꙑшѫ въ трьпезници оу святꙑхъ апостолъ svetk. 35. въ градѣ трапезнцн in Bulgaria men.-vuk. izv. 8. 152.

трапезованиѥ n. mensae assidere да прииесоу сосоудець воды къ трапезованию его čet.-min.

трапезоньскъ adj. trapezuntis misc. -зоуньскъ krmč.-mih. -зонть danič.

трапезотворьць m. qui a triclinio est даждь свокодоу трапезотворьцоу verabschiede nsl. daj slovó chrys.-lab. pro кꙋχмистрь zap. 2. 2. 46.

трапезофоръ m. mensa calicibus reponendis sabb.-vindob. 161. -заѳ- danič. gr. τραπεζοφόρον.

трапезьникъ m. numularius prol.-mih. prol.-vuk. подоба ти бѣ вѣдати злато мою трьпезьникомъ ex. pro стольникъ azbuk.

трапезьница f. mensa, uti videtur ant.-hom. 158. vita-theod. потрасе трапезницею vost. 2. 85. трап- bus. 388. chron. 1. 193. 264.

трапезьнъ adj. mensae men.-mih. io.-sin. --сходь sabb.-typ. 17.

трапъ m. fovea georg. georg.-šaf. 311. bulg.-lab. bulg. trapče pokl. 1. 36. serb. bulg. trap mrum. τράπου alb. trap fossa, sulcus: nota трапь f. equi ornamentum quoddam danič.

тратати -штѫ -штеши vb. μεταδιώκειν persequi трашюцемъ op. 2. 2. 28. левъ въ дрꙗздѣ траштѫ звѣрь sup. 9. 7.

тратити -штѫ -тиши vb. absumere trigl. nsl. stratiti destruere lex. potratiti lex. potrata trub. potratina trub. croat. tratiti verant. pjesn.-hrv. serb. tratiti, tračati consumere stul. stratiti živ. 134. pol. strata; тракеніе impensae danič.

трачанинъ m. Θρᾷξ thrax prol.-mart.

трачьскъ adj. ὁ ἐν Θράκῃ thracicus men.-mih.

траштa f. χάραξ vallum: поставлю окрѣстъ тебе траща esai. 29. 3. -vost.: lege праштa.

трайановъ adj. poss. traiani трайановь градь men.-mih. cf. трайановъ et троꙗновъ.

тратити, траѭ, траюши vb. durare bulg.-lab. ἀκμάζειν трающи men.-vuk. ꙗкоже нѣкаа трающи трьпить юнака prol.-rad. 85. bulg. traja serb. trajati nserb. tra nserb. traś cf. scr. trâ servare.

треніе n. secare - пилою men.-mih.

трепати -плѭ -плюши vb. palpare по ланитѣ треплѣши дѣтища оуспити и хотѧщи bus. 436. - см: слꙑшахъ гласъ кралъ нхъ, ꙗгда трепахоу сѧ ἐν τῷ πορεύεσθαι αὐτά iez. 1. 24. -parem.

1370. πτερύσσεσθαι alis plaudere крила нхъ простьрта треплюща сѧ дроугъ къ дроугоу πτερυσσόμεναι ἑτέρα τῇ ἑτέρᾳ iez. 1. 23. -parem. 1370. nsl. trepati klopfen rib. ausschnellen (leintücher) metl. blinzeln; trepavica croat. tripavica augenlied hung. zitterglied uti lat. palpebra corss. 160. 353. ztschr. 12. 407. trenoti blinzeln: kar bi z očima trenil lex. trnutje ictus oculi lex. spang. cf. utrnoti das licht putzen bulg. trepuъ milad. 3. 100. 102. 426. trepti: sьnce to trepti da zajde milad. 162. drevo trepetlikъ milad. 46. russ. трепать flachs brechen cf. Pott 2. 1. 463.

трепеза v. трапеза

треперити -рѭ -рити vb τρέμειν tremere **трепрѧ** dial. 346. misc. 155. **цѣть да трепрѧть като трьста отъ вѣтрь** bulg.-lab. 3. **да потрепере сичко то отъ тѣхъ** bulg.-lab. bulg. treperi; treperuškъ penna.

трепетание n. tremor cozm. ber.

трепетати -штѫ -тѣти vb. τρέμειν tremere cloz l. 158. ostrom. sup. **не трепещоу великаго таиньства** dioptr.-lab. **трепещѫщаго монхъ словесъ** dial.-šaf. 229. - φρίσσειν horrere sup. 344.

трепетивъ adj. tremens op. 2. 2. 281. pam. 188. glag.

трепетица f. arbor quaedam, fortasse populus tremula: **огнь -цею накладенъ** pam. 235. serb. trepetljika.

трепетичие n. populi tremulae, uti videtur: - **и тополие** io.-dam.

трепетичьнъ adj. populi tremulae, uti conicitur: **вѣтрь съ въстока лѣгъко повѣѥи и ображаи листиемь трепетъчнъимь** zlatostr.

трепетъ m. τρόμος tremor cloz l. 110. ostrom. ant. sup. misc. pyrg. **-томь иетъ рѣчь** leont.

трепетьливъ adj. tremens **-тл-** par.

трепетьникъ m. respondet, uti videtur, gr. περὶ παλμῶν μαντική pam. 188. **сказание о трепетнице** zap. 2. 2. 108. cf. Fleischer, Berichte über die verhandlungen der k. sächs. gesellschaft der wissenschaften 1. 244.

трепетьно adv. ἐν τρόμῳ tremendo mater.

трепетьнъ adj. ἔντρομος, ὑπότρομος tremens men.-vuk. sup. pat. isaak. **-тна доуша** vost.

трепетъчьнъ v. **трепетичьнъ**.

тресн- v. **тръсн-**.

третии num. τρίτος tertius sup. **.г.-ою** izv. 634. **третиимь** sg. l. svjat.-mat. v. **прѣжде вчерашнаго и третиаго дне** krmč.-mih. **вьчера и третиимь дьне** ex. 5. 7. -pent.-mih. - **на десете** decimus tertius prol.-cip. **правила третиаго на десѣть шестаго скора** krmč.-mih. **праьный третиаго десѧте** bus. 183. **третие** τρίτον šiš. 237. **третие ме биеши** πέπαιχάς με τρίτον pent.-mih. **третиею гласноу и зоки его** greg.-lab. **третиею нави се** hom.-mih. 68.

третийникъ m. dies mercurii **къ кысыкъ третийникь и пѧтъкъ повелѣваемъ алькати** svjat.-mat. 10. vost. 2. 114. **-тин-** leont.

третийнъ f. pl. krmč. 46. **.г. -тины** nom.-lab. adde chrys.-lab. dioptr. zak.-serb. **творите оусыпшимь третины** krmč.-mih. 60. **на третины отрока приде** tertia die mortis pueri leont. **панкнихиды не бываютъ третинамь его** typ.-chil. **заповѣдь о трѣтинахъ оумрѣшимъ** per. LXXVII. **-тина** tertia pars mon.-serb.: **-тиенинкъ** cui tertia pars competit pro **-тийникъ** mon.-serb.

третийца f. trias **-тица** op. 2. 2. 187. **-тицею** ἐκ τρίτου tertium men.-vuk. ἐπὶ τρίς šiš. 21. **трітоу** tertium šiš. adde greg.-lab. **придѣ -тицею** leont. **-тийцеѫ** sup. 444. cf. **-ци.**

третийци adv. tertium **глаголa емоу третицн** glag.-athos. izv. 2. 243. cf. **-ца.**

третникъ m. τριετίζων trimus **съ телцемь третникомь** ἐν μόσχῳ τριετίζοντι l. reg. 1. 24. -vost.

третникъ f. gen. **-къве** τριέτης trimus vost. **вьницѫ третьякъве** svjat. **юница есть третникы** δάμαλίς ἐστι τριέτης esai 15. 5 -proph. mat. 50.

третничина f. trima **третничинъ .к. кобылъ, а третничина по гривнѣ** chron. -saec. XVI.

третие adv. tertio sup. 91.

третѣ f. tertia pars trigl.

три num. τρεῖς tres **три дѣти, дкѣ же вѣстѣ** man. 56. **трьмъ** bus. 269 **трьмъ десѧтьми** svjat. **по трьмъ мѣрамъ** ἀνὰ μετρητὰς τρεῖς ostrom. **трѣхъ** antch. **трихъ** g. bell.-troj. 5. pro acc. prol.-rad. **трьми** greg.-lab. assem. **трнемь** prol.-rad. **трнми** chrabr. 90. greg.-lab. prol.-rad. **трьми дьньми** ἐν τρισὶν ἡμέραις, διὰ τριῶν ἡμερῶν ostrom. **трми плетеноѫю плѣнницоу** τρίπλοκος σειρά hom.-mih. **трема** nom.-mik. 82. **три десѧте** trigiuta **тридесѣте петыи, шестыи, седмыи** krmč.-

mih. **тридесеть и деветый** ioann. pat. .л. **и три надъ сими** dioptr.-leop. 389. **вистъ исоусь ѣко тримь десетомь лѣтомь начинае** glag. **прѣдалъ на** j-хъ **сѣребрьницѣхъ** cloz l. 386. **осмь къ тридесетимь** men.-mih. 375. adde **тридевать** alex. scr. tri gr. τρι (τρεῖς) lat. tri goth. thri (threis) ahd. dri ags. thry ir. trí lit. tri (trís) ztschr. 3. 150. curt. 1. 192.

трианъдафилъ m. rosa ngr. τριαντάφυλλον misc.-šaf. bulg. trijandafil verk. 57. trandafil milad. 5.

трибламенъ adj. ter beatus laz. **-нынь** prol.-rad.

трибожьникъ m. tres deos colens krmč.-mih. 375.

трибожьнъ adj. tres deos colens **трибкrmč.-mih. 388.

трибрачьнъ adj. ter uxorem ducens nom.-lab. gr. τρίγαμος.

трибоуухъ m. stomachus ber. **искыдаю трибѫхы лютомыи на лица каша, трибѫхъ лютомыи празникъ кашихъ (трибоуухы лютомы)** σκορπιῶ ἔνυστρον ἐπὶ τὰ πρόσωπα ὑμῶν, ἔνυστρον ἑορτῶν ὑμῶν malach. 2. 3. -vost.

трибалъ m. τριβαλλός triballus asên 12.

трибелникъ adj. maximus steph.

тривли f. τρύβλιον patina **омочей съ мною въ трикли роукоу** matth. 26. 23. -nicol.: de nominat. et genere dubitari potest.

тривръстьнъ adj. τρίδομος tres contignationes habens, uti videtur: **трькрьстьнаꙗ и трьстлъпнаꙗ основа** τρίδομος καὶ τριστυλος θεμέλιος io.-clim. **трикрьстьнаꙗ основа** op. 2. 2. 202. **трѣх-** ber.

трикоуль m. sensus nobis ignotus: **въ тривоулн градьсцѣмь** men.-mih. 164.

трибоунъ m. tribunus prol.-mart. danič.

трибоунькъ adj. tribuni prol.-mart.

тривъждельнъ adj. ter desideratus chrys.-lab. triod. gr. τριπόθητος.

тригласнъ adj. triceps chrys.-lab.

тригласнъ adj. sensus ignotus: **пиахъ чрълана вина тригласна изъ единѫ чашѫ** bell.-troj. 12: de gr. τρίγληνος cogitari nequit, neque **три глѣна** scribi posse videtur.

тригоубь adj. τριπλάσιος triplex triod.

тригоубьнъ adj. τριπλάσιος triplex triod.

тридесате v. **трн.**

тридесатилѣтьнъ adj. triginta annorum - **възрасть** zak.-serb. .л.-**лѣтнь** ok. 58. **-тол-** mir.

тридесатерица f. triginta **трьд-** greg.-naz.

тридесатолѣтиѥ n. triginta anni misc.-šaf.

тридесатьный num. trigesimus georg. leont. **на трьдесатьноомь степени** io.-clim.

тридьневьно adv. post tres dies sabb. 28. - **къскрьсьшаго** men.-vuk.

тридьневьнъ adj. τριήμερος triduanus sup. ant.-hom. greg.-lab. **тридьневьноѥ въскрьсение** svjat.-mat. 9. **-но въскрсние** bus. 90. mat. 25.

тридьньнъ adj. triduanus glag.

тржда adv. ter bor. 80.

тржди v. **тржды.**

тржды adv. τρίς ter op. 1. 39. vost. 1. 355. chron. 1. 62. 192. **-ди** bulg. trižd milad. 423. triž; triš verk. 34. milad. 161. serb. triš živ. 39.

тржневотьнъ adj. sensus dubius: **доухъ** - triod.-mih.

триздьнъ adj. certaminis **по законоу триздьноумоу** greg.-naz.

тризма f. ἀγών certamen **виждоу тризмоу даѥмоу** (sic) βλέπω τὸν ἀγῶνα πίπτοντα men.-mih. 256.

тризна f. certamen per. 4. 11. 15. slov.-novg. b. azbuk. **не могъıй подъѧти дѣйственъıѧ тръзнъı** svjat. **ни тризнъ творити** vost. 1. 65. **вьсако правило прѣданоѥ въ такоѣй того тризнѣ ходивъшимь хранише** chrys.-lab. **наготою на тризноу въниди** ioann. ἔπαθλον praemium certaminis sup. στάδιον stadium io.-clim. παλαίστρα palaestra **исходѧ на тризноу** εἰς παλαίστραν βαδίζων zlatostr. ἆθλον praemium svjat.-op. 2. 2. 399. greg.-naz. op. 2. 2. 81. σκάμμα sulcus stadii op. 2. 2. 115. **въ тризнѣ и подвигохъ** ἐν τῷ σκάμματι καὶ ἐν τοῖς ἀγῶσιν margar. 1530. **тръзна** men.-leop.: nobis thema videtur esse tr: cf. **трѣти** cf. šaf. -starož. 976. 977. primae edit.

тризнище n στάδιον locus certaminis hom.-mih. pat. georg. pat. ber. izv. 642. **нижѣ падаѥ отъходи тризнища** ioann. σκάμμα sulcus stadii op. 2. 2. 115. 199. margar. 1530. **тръз-** svjat.-op. 2. 2. 399.

тризно n. lucta **швѣ, ѣко подвигъ и страсть и тръзно есть нынѣшнее житие** vitam praesentem liquet esse certaminum atque luctarum stadium ant.-vost.: forma dubia.

тризновати -ноуѫ -ноуѥши vb. pugnare **ѥдиноѫ доушеѫ тръзноуѫщѥ съ вѣроѫ** συναθλοῦντες greg.-naz.

тризнодавьць m. ἀγωνοθέτης certaminis arbiter cyr.-hier. op. 2. 2. 53.

тризноположьникъ m. certaminis arbiter ber. gr. ἀγωνοθέτης.

тризнь f. certamen **тризнь** antch. op. 2. 2. 261: de forma et genere dubitari potest.

тризньникъ m. ἀθλητής athleta **тризньникъ часто исходя на тризноу** ὁ ἀθλητὴς εἰς παλαίστραν βαδίζων zlatostr.

тризъ adj. τριετίζων trimus glag. **коза триза** svjat.-op. 2. 2. 375. op. 1. 14. mat. 56. **овьнъ** - lavr.-op. 21. gen. 15. 9. -op. 1. 14. mat. 56. **оуница -за** ibid. izv. 652. **юница -за** op. 1. 14. pent.-mih. mat. 56. **возми мн юницоу тризоу и козоу тризоу и овенъ тризъ** λάβε μοι δάμαλιν τριετίζουσαν καὶ αἶγα τριετίζουσαν καὶ κριὸν τριετίζοντα gen. 15. 9. - vost. ztschr. 4. 413. cf. lat. trimus and. thrivetr drei winter alt Pott 2. 1. 141.

тризьникъ m. pugnator -зн- ber. **тризници и борьци** οἱ γενναῖοι τῶν ἀθλητῶν men.-mih. **крѣпнн тризници** vost. 1. 375: recte **тризьникъ**.

тризьнъ adj. σταδίου stadii op. 2. 2. 199.

трименьнъ adj. tria nomina habens sup.

трикирнй m. τρικήριον triplex cereus sl. **трисвѣщие** alex.

триклинъ m. triclinium **въ частнѣмь сн трикланнѣ** in honorabili secreto leont. **трикланьи, рекше велнкоу храминоу** vost. 1. 318. gr. τρίκλινον.

трикратъı adv. ter op. 2. 2. 235. **-тъ** glag.: recte **три кратъı**.

трикратьно adv. ter sabb. 149.

трикратьнъ adj. τριπλάσιος triplex barl.

трикровьникъ m. τρίστεγον domus trium contignationum šiš. 36. strum. ber.

трикровьнъ adj. τριώροφος tria habens tecta pent.-mih. š.-gl. 71. sof. triod. domet. hom.-mih. **кѣлие, полатъı -ныи** sabb. 33. 46. cf. **троѣкровьнъ**.

трилакътьнъ adj. τρίπηχυς trium ulnarum hom.-mih. men.-mih. pat. laz. **-котный онъ гровъ** bus. 742.

триличьнъ adj. triplicis faciei pan.

триличьствовати -воуѫ -воуѥши vb. triplicem habere faciem **-цьс-** euchol.

трилѣтьнъ adj. τριέτης trimus triod. misc. gen. 15. 9. -vulg.

трилѣтьствовати -воуѫ -воуѥши vb. trium annorum esse **егда трилѣтьствоваше когоотроковица** čet.-min.

тримисъ m. τριμίσιον tremissis men.-mih.

триморъфъ m. triformis nom.-mik. 138. gr. τρίμορφος.

тримѣсячьнъ adj. trium mensium nom.-mik. 47.

тринадесателѣтьнъ adj. tredecim annorum **.гı. -лѣтьнь** prol.-mih.

тринадесатъıй num. decimus tertius prol.-cip.: nota **въ тринадесете главѣ** krmč.-mih.

триногъ m. tripus prol -mart. men.-leop. nsl. trinoga id.; trinog carnifex meg. trinoh lictor lex.

тринощьнъ adj. trium noctium prol.-mart.

триобразьнъ adj. triformis par.: male τετράμορφος svjat.-op. 2. 2. 402

тринодь m. triodium **въ -дн** izv. 513. **третию честь тринодьı** triod.-mih. 144. **въ тринози** nicod.

тринодьнъ adj. triodii **тринодьныи** sbor.-kir. 35.

триплетенъ adj. triplex men.-vuk.

триполь m. tripolis men.-mih. krmč.-mih. prol.-mih. 158. prol.-mart. **-леа** sg. g. men.-mih.

тринраменьнъ adj. ἔντριτος triplex ant. 137. **-нно тврьдо** antch.: male **-плам-**.

тринѣстькъ m. πίθηκος simia barl. cf. **-пас-**.

тринаторочнсльнъ adj. τριπλοπεντάριθμος prol.-cip.

трира f. τριήρης triremis vost 2. 45.

тринодние n. triplex genus: prius и dubium est misc.-šaf. gr. τριγένεια.

тринодьство n. triplex genus misc.-šaf.

трисвѣтлъ adj. valde splendens **-лое божество** cyr. 29.

трисватъ adj. τρισάγιος ter sanctus meth. 1.

триситьнъ adj. tria sata continens **-тнаго польспоудны** sabb.-vind. cf. **сита**.

трисиньньнъ adj. valde splendens triod. oct.-mih. b.

триславьнъ adj. τρισόλβιος ter beatus men.-vuk. prol.-rad.

трислъньчьнъ adj. fulgentissimus triod. gr. τρισήλιος.

трисобьственъ adj. trium personarum men.-mih.

тристатъ m. τριστάτης tristata op. 1. 11. mater. ber. azbuk. **тръстатъ** bon. **изкъранныа въсадникы тръстаты** psalt.-pog.: nota **тристоущие крѣпъкъ** τριστάτας κραταιούς mater. 97.

тристлъпьнъ adj. tres columnas habens clim. **тристолпьнаа основа** op. 2. 2. 202.

тристоуа v. **тристатъ**.

тристрѣльнаа f. adj. neuma **-лнаа** vost.-op. 653.

тристъбльнъ adj. tres caules habens typ.-chil.

трисоугоубьнъ adj. τριπλοῦς triplex men.-vuk.

трисъводьнъ adj. τρίβολος pars ecclesiae men.-vuk. prol.-cip. in urbe Thessalonica prol.-mih. cf. serb. svod.

трисъличьнъ adj. sensus dubius: -но божьство prol.-mart.

трисъставьнъ adj. tres hypostases habens sbor.

трисътьнъıй adj. trecentesimus nom.-bulg.

тритеза f. pugna подвиз: nie slov.-novg. b.

тритъ m. theatrum ziz.

триоупостасьнъ adj. tres substantias continens - божьство ant.-hom. nicod. triod.-mih.

трифоунъ m. triphon šiš. xv. nicod. -поунь danič.

трихалидьскъ adj. -ска гора τὸ τοῦ τριχάλικος ὄρος pyrg.

трихапътонъ n. τρίχαπτον, βομβύκιον ὕφασμα ὑπὲρ τῶν τριχῶν κεφαλῆς ἁπτόμενον vestis bombacyna. capillare, trichaptum iez. 16. 10. -ор. 2. 1. 117. -птmat. 47. proph. pl. -пта proph. ако се оу насъ вьркочь op. 1. 107.

трица f. pl. furfur misc.-šaf. 158. 159. danič. трицы alex. bulg. trici, tričav milad. serb. trice furfur, recrementa.

тричасьнъ adj. sensus dubius io.-sin. -но трожение ioann.

тричелюстьнъ adj. tres maxillas habens змиꙗ -стна misc.-šaf. 153.

тричьнъ adj. furfureus хлѣбы вѣше просѣнь, тричьнь, съ солию тьчию размѣшеноу men.-vuk. хлѣбъ - prol.-rad. 85.

тричѧстьнъ adj. τριμερής tripartitus mater. dioptr. op. 2. 2. 452: male -чьс- krmč.-mih. 354.

тришди v. тришьдъı.

тришдъı v. тришьдъı

трищте n. tribunal пилать высхотѣ въстати съ трища hom -mih.

тришти v. тришьдъı.

тришть v. тришьдъı.

триштьнъ adj. triplex.

тришьдоу v. тришьдъı.

тришьдъı adv. τρίς ter svjat. bus. 289. 339. izv. 426. 609. тришди sup. proph. тришды pam. 198. .г.-шдъı izv. 447. spec. 27. трищи hom.-mih. krmč. 42. krmč.-mih. šiš. 25. 252. misc.-šaf. dioptr.-lab. op. 2. 2. 450 izv. 8. 155. трищь prol.-mart. misc. lit.-mih. izv. 604. тришьдоу matth. 25. 75. - ev. -novg. не въспоють коуръ, до ндеже отъвьржеши сѧ мене тришьдоу io. 13. 38. -ev.-saec. xiii. триш'ди sup. 409. bulg. triš serb. triš stul.

триѧзъıчьникъ m. trium linguarum cultor cyr. 20.

триѧзъıчьнъ adj. trium linguarum -наꙗ ересь cyr. 20.

трижглънъ adj. triangulus prol.-mart. sof.

трожеьство n. tertium matrimonium nom.-mik. 37. gr. τριγαμία.

трожеьць m. τρίγαμος ter uxorem ducens krmč. 58. 142. nom.-mik. 36.

трой m. troia отъ троꙗ man. 51. троемъ pl. d. 49. трона sg. g. vost. l. 204.

трой num. tres a) adj. iungitur 1) cum subst., quae plur. tantum numero usurpantur: трое книгы τὰ τρία βιβλία men.-mih. krmč.-mih. отверзь трои оуста men.-vuk. змий отверзь трои оуста izv. 8. 154. 2) rarius cum aliis subst.: лица чьтоуще трои πρόσωπα τιμῶντα τρία prol.-rad. 91. трое мысли моучеть ме pat. троими обьходы men.-mih. 300. трое чисме numerus ternarius men.-mih.: nota троа и четвора отрочета бываютъ misc.-šaf. мало отроукъ ако се съ троѣ или съ четверы пригърьщѣ vita-theod. 22. b) subst. ponitur 1) sine subst. sup. 53. 8. трои сѫть лакости дѣижште намъ, сотона и доухъ и воєвода sup. трое ѥсть немоштьно ми разоумѣти svjat. трое се τὰ τρία ταῦτα šiš. 90. на трое тлъкоуеть се misc.-šaf. аще не снидеть се на немь се трое convenire krmč.-mih. трое видить се о доуши нашѣй krmč.-mih. 198. троꙗ ништеть когъ отъ въсакого члокѣка isaak. ведоше ихъ трое изь града prol.-mih. 54. трое ми ѥсть немощно разоумѣти lavr.-op. 18. трое имѣеть proph. 2) iungitur cum subst. homines et animalia significantibus: имать трое дѣтий krmč.-mih. 271. трое дѣти оумрѣше men.-vuk.

тройба f. treuga mon.-serb.

тройлоунь m. nom. propr. viri bell.-troj. 3. -ня краль 2. 3.

тройнъ adj. triplex снаж троинж sup. 47. 6.

тройскъ adj. troiae bell.-troj. 9.

тройствие n. τριάς trinitas.

тройство n. trinitas danič.

троица f. τριάς trinitas sup. svjat.-mat. 8. ant. ok. 62. 70. троицеж вѣдимо izv. 488. омоусие троице sabb.-vindob. -ци pro отроци cloz I. 47.

троичь adv. ter bor.

троичьнъ adj. τριάδος trinitatis sup. prol. - богь hom.-mih. -чьıми зарѧми cyr. 29. зарѧми троичьнами izv. 523.

троичьскъ adj. τριάδος trinitatis sbor. typ.-šaf. -сцыи поклонници sabb. 74. троицкаꙗ соуботa karamz. 9. 830.

тролѣтьнъ adj. trium annorum - данькь alex.-mih. 25.

тролѣтьнь adj. trium annorum оцьта .r. -лѣтнѣгa misc.-šaf.

тропарь m. τροπάριον troparium prol. men.-vuk. dioptr. pyrg. typ.-chil. isaak.-mir. op. 2. 2. 225. 458. clim. -ремь prol.-rad. пѣти тропарѣ izv. 513. трепарь m. pam. 174. трепарѣвъ не молвити чашамъ къ пироу; кто много шиеть съ трепари bus. 692.

тропѣсньць m. triodium danič.

троражднъ adj. trium ordinum op. 1. 43.

тросвѣтильникъ m. sensus obscurus chrys.-duš.

тросватъ adj. ter sanctus sabb.-typ. 36.

троска f. κεραυνός fulmen сѣмель тросками оуражаемa бываетъ greg.-vost.: adde троскою тн прободемъ чрево bor. 62. cf. трѣска.

троскотати -аѭ -аюши vb. strepere костемь - men.-leop. -тахоу кости prol.-mih. тр(ос)котахоу костн holm.

троскотъ m. ἄγρωστις herbae genus pent.-mih. triod. ioann. proph. os. 10. 4. -vost. triod.-mih. glag. ber. ziz. ꙗко дъжль на троскотъ sborn. bulg. trosk art unkraut.

трофеоумъ n. tropaeum трофеа прнати mat. 52: adde обцюу - ставити.

троха f. φῖξ mica chrys.-lab zak.-serb. nom.-lab. - къ грьлѣ прѣтѣкьши chrys.-lab. - хлѣвна misc.-šaf. троха цо падне отъ трапеза та; строши до троха bulg.-lab. nsl. troha; nekakšna troha mi je v oko pala; truha festica habd. strohnoti crell. strohljiv rês. strošek sumtus habd. nserb. tšocha.

трохилъ m. regulus bus. 917. gr. τροχίλος.

трошанъ m. nom. propr. viri asên 54.

трошиште n. δαπάνημα sumtus svjat.-mat. 10. op. 2. 2. 395.

трошити -шѫ -шиши vb. δαπανᾶν impendere hom.-mih. svjat.-op. 2. 2. 395. ἀναλίσκειν consumere svjat.-op. 2. 2. 395. sup. 276. prol. mater. x. op. 2. 2. 672. трошити на милость svjat.-mat. 10. иже правьдьнѣ имоуть, акы отъ бога принимъши, то на божиы заповѣди е трошатъ, а иже е обрѣтажште съгрѣшаѥть къ богоу и трошаште ѥ тождe творать съ блоудьникы и обѣстьникы трошаште или погрѣбающите svjat. σκορπίζειν dissipare sup. 274. - сѧ sup. 169.

троꙋ f. troia - градъ bell.-troj. 3. cf. трой.

троꙗда f. τρωάς troas šiš. 98. троада bus. 659. bell.-troj. 3.

трошкъ adj. triplex pat. 314. trigl.

троꙗнинъ m. troianus троанe bell.-troj. 18. трошмъ pl. d. man.

троꙗновъ adj. poss. traiani - градь men.-mih

троꙗнъ m. deus quidam vost. 2. 97. izv. 553. мнѧще богы многы, пероуна и хорса, дыя и троꙗна и нини многи, ꙗко ꙗко то чѧще были сѫть старѣишины, пероунь въ елинѣхъ, а хорсь въ кѹпрѣ, троꙗнь бѣше црь въ римѣ, а дроꙋгыи дроꙋгдe e cod.-saec. xvi. imperator traianus - царь prol.-mih. kralja ot trojana milad. 38. kral trojanski 39. trojanci 38. 41.

троꙗнь adj. poss. traiani prol.-mih. царство -не spec 34.

троꙗбрачнiе n. tertium matrimonium misc.-šaf.

троꙗбрачьнъ adj. tertiam ducens uxorem nom.-lab. misc.

троꙗглавьнъ adj. triceps змиа -вна misc.-šaf. 153.

троꙗженьць m. qui ter duxit uxorem misc.-šaf.

троꙗкрокьнъ adj. tria tecta habens domet. cf. трикровьнъ.

троꙗлѣтнiе n. tres anni misc.-šaf.

троꙗржчица f. ecclesiae nomen danič. alex. -чьница idem ibid.

троꙗсъложьнъ adj. e tribus rebus compositus op. 2. 2. 450. dioptr.-lab.

трожгльнъ adj. triangulus-ныи стлмболь sabb.-typ.

троꙋвити сѧ -влѭ сѧ -виши сѧ vb. sensus dubius: лицe си мажіть и власы си красить троꙋвить сѧ nom.-barb.

троꙋдити -ждѫ -дишн vb. κοπιᾶν vexare чьто троꙋдишн мѧ; hom.-mih. - сѧ κοπιᾶν laborare ant. sup. ostrom. κάμνειν sup. greg.-naz. πονεῖν sup. καταγωνίζεσθαι cloz I. 603. ἀτονεῖν languere cloz I. 590. io.-clim. hom.-mih. chron. троꙋди сѧ въ съпасенье человѣкомъ cloz I. 591. троꙋдѣть сѧ чрѣва своѥго ради ephr.-belg. къ роꙋдамь за много врѣмѧ троꙋдивь сѧ, по томь попарѣнь prol.-mart. 89. vexari sup. decertari sup.

троꙋдовиште n. locus certaminis pam. 182.

троꙋдовьнъ adj. certaminis, laboris op. 2. 2.384. ἀσκητικός сватаго василиꙗ отъ -вьныихъ svjat.-op. 2. 2. 397.

трꙋдолюбивъ adj. φιλόπονος laborum amans ant. prol.-mih.

трꙋдолюбивмъ adj. laboris amans **-мѣй пчелици** prol.-serb.-vost.

трꙋдолюбиѥ n. amor laboris ber.

трꙋдолюбꙗзно adv. industrie men.-vuk. prol.-cip.

трꙋдолюбꙗзнъ adj. φιλόπονος laborum amans men.-vuk. prol. nicod. men.-leop. **-ѕвнъ** ber.

трꙋдолюбꙗзнѣ adv. industrie chrys.-lab.

трꙋдолюбьнъ adj. laboris amans krmč.-mih. int.

трꙋдолюбьствовати -воꙋѭ -воꙋѥши vb. laboris amantem esse op. 2. 2. 456.

трꙋдолюбьць m. laboris amans krmč.-mih. op. 2. 2. 187. studiosus leont.

трꙋдоносьнъ adj. laboris patiens.

трꙋдоносьць m. laboris patiens dioptr.-lab.

трꙋдоположьникъ m. ἀγωνοθέτης mon.-serb.

трꙋдопрінмьць m. laboris patiens **-прінѥм-** sabb.-typ. sim. Il. 3.

трꙋдъ m. πόνος labor ant. sup. ἀγών certamen vost. 1. 34. certamen sup. 196. **трꙋдомъ добрꙑмъ трꙋди сѧ** 2. tim. 4. 7. -op. 2. 2. 204. κάματος labor man. σχάμμα stadium sup. 235. κόπος labor š.-gl. 46. **не творн мн трꙋда** μή μοι κόπους πάρεχε ostrom. **трꙋда своѥго не погонитъ (пѣсъ)** izv. 524. **трꙋда бѣгаѥть** bus. 553. ἀγωνία sollicitudo sup. 277. goth. thriutan: usthriutan κόπον παρέχειν, ἐπηρεάζειν **за не трꙋдъ мн творитъ** goth. ith in thizei usthriutith misso viduvo and. thriota; thraut labor, certamen ahd. driuzan nhd. verdriessen.

трꙋдьливъ adj. molestus **бꙑти комоꙋ** - nov.

трꙋдьбьникъ m. qui laborat nom.-lab.

трꙋдьникъ m. laboriosus pat. io.-sin. sup. 46. **трꙋдьникъ истинꙑ** greg.-naz. qui certat **трꙋдьници христови** sabb.-vindob. ταλαίπωρος miser proph. **-че христовь** hom.-mih. 133.

трꙋдьнъ adj. κεκμηκώς lassus dial. pat.-mih. misc. cyr. 19. sup. κόπου laboris man. ἐπαχθής molestus man. ἐξοδευθείς pent.-mih. **-но течениѥ** sabb. 13. bulg. trudna žena milad. 531.

трꙋдьнѣ adv. laboriose **-днѣ** sabb. 20. **трꙋднѣ и ѕѣзь паренїю** chrys.-lab.

трꙋжданиѥ n. labor sup. 322.

трꙋждати -аѭ -лѥшн vb. fatigare, vexare ziz. **-даѥмн дѣлн** š.-gl. 64. **-даѥма отъ бѣсъ** prol.-mih. χειμάζειν molestia afficere man. **трꙋжꙗти до съмр̄ти** izv. 431. **чьто трꙋждаѥте женѫ;** τί κόπους παρέχετε τῇ γυναικί; ostrom. **по чѣто ж трꙋждаѥте;** ev.-buc. - **сѧ** ἀγωνίζεσθαι contendere sup. χειμάζεσθαι tempestato iactari sup. κοπιᾶν fatigari ant. dial. men.-vuk. bom.-šaf. cozm. ephr. bus. 295. cyr. 2. isaak. georg.-vost. **толико трꙋжаѣ сѧ, ѥлико мошти начьнеши късꙋлстити плътьскꙑѥ похоти** sborn **-жати сѧ** ostrom.

трꙋждениѥ n. πόνημα labor ant. **трꙋженьѥ** danič.

трꙋждьливъ adj. molestus nov.

трꙋло n. τρύβλιος trullus **храмь, ижѥ трꙋло обычѥ глаголати сѣ** misc. 22. **въ трꙋлѣ полатьнѣмь** pyrg. krmč.-mih 21. **въ трꙋли** nom.-mik. 9. **въ тролѣ** krmč.-mih. 174. serb. trulo tholus.

трꙋпиѥ n. πῶλα corpora hebr. 3. 17.-bulg. cadavera kruš. isaak. bus 495. sabb.-typ pl. holm. men.-mih. greg.-mon. laz.-vuk. sabb.-typ. **отъ многꙑхъ -ний** dioptr. **обрѣтоу** (aor.) **трꙋпиѭ мрьтва** triod.-mih.

трꙋпль adj. κοῖλος cavus **трꙋпль доѥнъ сътворити** κοῖλον σανιδωτὸν ποιῆσεις αὐτό exod. 27. 8. -vost.

трꙋпъ m. πῶλον membrum, corpus proph. sup. 197. sabb. 99. κορμός truncus man 62. κοιλία venter men.-vuk. **трабма** vulnus hom.-mih. 102. (cf. **стрꙋпъ**) πτῶμα cadaver pent.-mih. dial. νεκρός cadave gen. 23. 3. -pent.-mih. hom.-mih. prol. lab. men.-mih. men -vuk. georg. pat.-mih misc. **ѧллалога извранна** - sabb. 192. **събрашѥ сѧ кндѣти трꙋпа звѣрин** men.-mih. nsl. trup corpus hung. trupl truncus habd. corpus cf. trupati pulsare hung. rastrupati collidere lex. confringere habd. rastrumpati lex. croat. trup truncus verant. serb. trup statura mik. lit. trupėti ser. trup, trump ferire.

трꙋпьць m. membrum, uti videtur men.-mih. 193. - **златъ** χρυσοῦς 4. reg. 5. 5. -kruš. **дроужина трꙋпьць** socia metalli leont.

трꙋти, тровж, тровѣши et **трꙋѭ, трꙋѥши** vb. ἀναλίσκειν absumere **мы въ лѣта бесѣджюще лѣта тровемъ.** χρόνον ἀναλίσκομεν cyr.-hier. **лѣстиши сѧ трꙋѥ своѥ сѣщи** prol.-mart. 89. **въ поустошь трꙋѥши дрꙑва своꙗ** prol.-mart. nsl. otrovati croat. truti confringere luč. serb. truti intoxicare: trujo narod živ. 65. russ. dial. **отруть** veneno

interficere nserb. tšuś cf. потроꙋти absumere et gr. τρῶ.

троꙋтити -штѫ -тишн vb. laedere trigl. pol. trucizna cf. **сѣтроꙋтъ**.

троꙋхвити сѧ -влѭ **сѧ** -вишн **сѧ** vb. sensus dubius: **женоу троꙋхвеци се моужа** nom.-barb. cf. croat. truhla foeta verant. serb. otruhla, natruhla gravida mik. natruhliti gravidare mik.

трѣбоꙋхꙗ f. intestina nsl. lêzem trbušce habd. cf. **трикоꙋхъ**.

трѣкѣнъ v. **трѫкѣнъ**.

трѣгарь m. mercator, uti videtur gram. 155.

трѣгати -аѭ -аѥшн vb. vellere pat.-mih. per. 83. 38. **торг-** ber. cf. **трѣзати**.

трѣгнѫти -нѫ -нешн vb. σπᾶν vellere prol. λαμβάνειν prehendere **трѣжѥ иконоу** prol.-cip. men.-vuk. σπᾶσθαι trahere **свой мѣчь трѣгь** men.-vuk. **мѣчѥ трѣгоше** alex.-mih. 73. **мѣчь свой трѣгь** 80 **кнѣзе трѣгоше** 136. δράσσεσθαι prehendere **ѥдиноу отъ лѣствиць трѣгьше** men.-vuk. nsl. trgnoti rumpere: sablju trgnuti habd. trgač; na pretrge jêsti, žrêti bulg. **трѣгнъ**, **трѣгnuvam** ire verk. milad. cf. serb. trag: adde scr. tardž drohen ztschr. 13. 454.

трѣгованиѥ n. mercatura sabb.-typ.

трѣговати -гоуѭ -гоуѥшн vb. mercari **аже воудоуть трѣговати** izv. 601.

трѣговина f. merx mon.-serb.

трѣговиште n. forum **торг-** chron. l. 138. 186. bulg. **тъrgoište** milad. 237.

трѣговьникъ m. ἀγοραῖος mercator krmč. 87. krmč.-mih **десѧтници и трѣговьници градꙋ сѣдрѫжѧть** chrys.-lab. bulg. **тъrgovec** milad.

трѣговьнъ adj. ἔμπρακτος qui in actu est krmč.-mih.

трѣговьць m. mercator mon.-serb.

трѣгъ m. ἀγορά forum šiš. 32. hes. **на трѣзѣхъ** ἐν ἀγορᾷ šiš. 235. - **дѣꙗти** per. 29. 35. **торгъ** bus. 666. sg. g. **торгоу** sbor.-kir. chron. l. 221. sg. l. **трѣгоу** nom.-bulg. greg.-lab. **търгоу** bus. 395. **на трѣзѣхъ** strum. **оу волоꙋѥго трѣгоу** prol.-mih. 278. **стоѧщи на трѣгоу** izv. 578. **аще на тързѣ ѥси** sborn. bus 298. **трѣгь да сѧ звира цркꙑ** chrys.-duš. 27. nsl. trg forum lex.: nota otržen oneratus habd. lit. turgus ztschr. 11. 174.

трѣжланинъ m. mercator **блажень чл҃къ, иже кꙋпоуѥть милости, даже сѧ не раздоꙋть торжанѥ** πρὶν λυθῇ ἡ πανήγυρις ephr.-vost.

трѣжити -жѫ -жишн vb. mercaturam facere danič. nsl. tržiti.

трѣжиште n. κώμη vicus dial. ἀγορά forum ostrom. zlatostr. prol.-mih. ber. ἐμπόριον emporium proph. adde bus. 298. 412. **търж-** svjat. sborn.

трѣжиштьнъ adj. fori **-но мѣсто** chrys.-lab.

трѣжьникъ m. ἀγοραῖος circumforaneus šiš. 34. τραπεζίτης, κολλυβιστής numularius ostrom. nicol. adde ex. glag. ber. **трѣжьникъ** act. 17. 5. -apost.-ochrid. **торжникъ** tur.

трѣжьница f. forum prol.

трѣжьнъ adj. mercaturae glag. **-жна** gram. 53. 56.

трѣжьскъ adj. ἀγοραῖος circumforaneus men.-mih.

трѣжьство n. πανήγυρις celebritas op. 2. 1. 164. sup triod. ant. dies festus triod. adde bus. 382. man. **расыпакшоу сѧ трѣжьствоу** prol.-mart. **трѣжьство и празникь творимь** laz.-vuk. 113. **торжьствословъ** m. op. 2. 2. 673.

трѣжьствовати -коуѭ -коуѥшн vb. πανηγυρίζειν publica celebritate feriari sbor. **памѧть тѣржьствоующимъ** izv. 508.

трѣжьць m. mercator misc.-serb.

трѣзавьць m. instrumentum quoddam **оударити трѣзавьцемь въ чрѣва** men.-mih. 9.

трѣзаниѥ n. divulsio chrys.-lab. κοπετός planctus sup. 295.

трѣзати -аѭ -ѥшн vb. τίλλειν vellere - **брадоу** men.-vuk. **брадоу ѥмоу трѣзаахоу** prol. rad. τρύχεσθαι atterere - **власы своѥ** chrys.-lab. dioptr. ichn. laz.-vuk. prol.-mart. - **власы своѥ** men.-leop. - **сѣдины** men.-leop. **сѣдины тѣрзаше** izv. 539. - **тѣло** prol.-mih. adde sup. prol.-mih. pat. prol. ber. **трѣзаѥмь** στενόμενος hom.-mih. - **сѧ** prol.-mih. **трѣзаю сѧ и плачю** hom.-mih. 86. **тоужаше и тѣрзаше сѧ** izv. 618. **плачѣниꙑ и трѣзавшиꙑ сѧ** pat. καταπείρεσθαι configi men.-vuk. **по рѣкроꙋ трѣзань** prol.-mart. 117.

трѣкъ rad. currere nsl. trčati cf. goth. thliuhan.

трѣкалыти -ыѭ -ыѥшн vb. volvere georg. bulg. **трѣkoli, трѣkalé; тъrkali** milad. 395.

трѣмисъ m. τρημίσιον tremissis leont.

трѣнаꙗ f. adj. κινύρα lyrae genus **сила къ трѣнѣи ꙗзꙑкы доуꙑ изгонѧщи** κινύρας δύναμις greg.-naz. adde

терны: ѵ̀ватрь же суммаҳъ **терна** нарече то̀ δὲ φαλτήριον σύμμαχος λύραν ἐκάλεσεν psalt.-theod. **торныа**: **торныа** же и **ины** гоусли αἱ λύραι δὲ καὶ μέντοι καὶ κιθάραι et lyrae quoque et citharae psalt.-theod.: vera vocabuli obscuri forma dubia est.

трънница f. spina dioptr. **аще зде трънницоу обрѣщоу, въ маслинoу прѣнашаю** chrys.-lab.

трънїе n. ἄκανθαι spinae sup. ant. misc. isaak. mat. 51. š.-gl. 47. krmč. 213. cant.-cant. 2. 2. chron. l. 96. - **водливо** prol.-mart. **-ниа** prol.-mart. **ѣда обыемлютъ отъ търнии грьзнъ; ли отъ тривола смъкви**; matth. 7. 16. -ev. 1270. **трънье ничѣть** ἄκανθαι φύονται antch. **трън-** ostrom. παλίουρος paliurus **трън-** sup. 143.

тръноватъ adj. spinosus int. 282.

тръновъ adj. ἀκανθώδης spinosus pyrg. tur. 106. **жезлие -во** prol. **-во жезлие** pyrg. **-во мѣсто** hom.-mih. - **гвоздь** prol.-mih. 39. **-во лозие** prol.-mih. 263. **трновъ вѣнець** ἀκάνθινον στέφανον ostrom. urbs bulgariae prol. bulg.-lab. prol.-lab. asên 13. **градъ** - sabb. 199. 214. **градъ трновъ блъгарьскы** svetk. 35. **царигорадъ трновъ** izv. 8. 154. **богоспасный царигорадъ трновъ** men.-vuk. **до царьскаго града трновa** izv. 8. 152. **триновъ** asên 53. bulg. tărnova milad. 114.

тръновьнъ adj. ἀκανθώδης spinosus men.-mih. bus. 555. pat. dial. int. 284. **трновьна земли** isaak.

трновьскъ adj. trnov, urbis Bulgariae glasn. 11. 161. asên 53.

трноносьнъ adj. spinosus **-на земли** chrys.-lab.

трноплодьнъ adj. ἀκανθοφόρος spinosus **иже късть паче нерѣзию и трноплодьнь** greg.-naz.-izv. 3. 32.

трносѣчница f. δρεπανίς falciculа dial.

трносѣчьнъ adj. spinas secans dial.

трънъ m. ἄκανθα spina; συκάμινος morus psalt. 77. 47. -ostrog. σκῶλον offendiculum **въ трънъ къ** εἰς σκῶλον ἐγένου op. 1. 23. goth. thaurnus ahd. doru ags. and. thorn beitr. 2. 171. 375.

тръньнъ adj. ἀτριβής non tritus, recte spinosus **пѫть трьнѣнъй и гроудънъй** ὁδὸν ἀτριβῆ καὶ τραχεῖαν greg.-naz.

трънѣнъ adj. ἀκάνθινος spinosus **трънинъ вѣнець** τὸν ἀκάνθινον στέφανον ostrom.

тръп rad. rigere **терп-** alex. nsl. otrpnoti (mraza) obrigere lex. strpnoti; otrpnêti lex. indurescere lex. utripati torpere habd. otripeti habd. utrnenje zubi habd. ovce strple gelte schafe croat.-istr. russ. терпнуть čech. strpnouti nserb. sćerpnuś lat. torpere ztschr. 12. 411. cf. goth. staurkjan corss.-form. 438.

тръпеза v. **трапеза**.

тръность f. αὐστηρότης austeritas op. 2. 2. 303. **острость и трьпость дѣтелнїи** psalt.-pog.

трънъко adv. acerbe **терпко** alex.

трънъкость f. acerbitas **сладость и** - chrys.-lab.

трънъкота f. acerbitas **терпк-** alex.

трънъкъ adj. ὄρμαξ acerbus krmč. triod. pro **пародъкъ** iez. 18. 2. -proph. **трънька меса** alex. 23. **-ка вода** dioptr. στύφων asper krmč. 134. op. 2. 2. 80. **трънкыми былии** krmč.-mih. 160. nsl. trpek acerbus habd. bulg. trăpkovo grozdne pokl. l. 39.

трънъкѣ adv. aspere **не трьпцѣ о томъ приимати слово** greg.-naz.

трънъчина f. res acerba **трьпчины родильныа оскомины чадомъ и до нынѣ хранять** sborn.-vost.

трънъчьскъ adj. eius qui sustinet **-ска стрлсть** prol.-mih. 237.

трънѣвати -аѭ -аеши vb. pati prol.-mih. 293.

трьпѣливодоушьнъ adj. καρτερόψυχος fortem animam habens men.-vuk.

трънѣливомѫдрьнъ adj. καρτερόφρων fortem animum habens men.-vuk.

трънѣливъ adj. καρτερικός patiens sup. 69. prol. ant. mau. 59. μακρόθυμος patiens sup. - **зломь** ἀλεξίκακος arcens malum šiš. 171.

трънѣливьнъ adj. καρτερικός patiens dial. prol. int.

трънѣливьствиє n. patientia **тър-** op. 2. 1. 152.

трънѣливьствовати -воуѭ -воуеши vb. μακροθυμεῖν patientem esse **-пѣл-** l. thess. 5. 14. -op. 2. 1. 166.

трънѣльно adv. patienter - **поносивъ инѣтѣ** men.-belg. **безаконьнъ жидовь соуѣтьства въ истиноу събьранїе тьрпѣлно обличи** men.-saec. xii.

трънѣльствиє n. ὑπομονή patientia šiš. 200. strum.

трънѣльство n. μακροθυμία, καρτερία patientia glag. **или о богатьствѣ блъгости іего и оудрьжании и трьпѣльствѣ не радишн**; šiš.: male **-сво** cloz l. 77.

трѫпѣние n. ὑπομονή patientia op. 2. 2. 202. sup. трьп- ostrom. supr. καρτερία sup.

трѫпѣти -плѭ -пиши vb. διαβοτάζειν ferre sup. ὑπομένειν perferre; προσκαρτερεῖν perseverare šiš. 2. exspectare vitatheod. 13. μακροθυμεῖν patientem esse трьпить на нихъ μακροθυμεῖ ἐπ' αὐτοῖς ostrom. трьпѣти скърби sborn. търпи съ похвалою божиею izv. 620. трѫпѣти на господа apost.-ochrid. durare тѣло наше ѥстъ акы рнза, да еще храннши, то тьрпить; аще ли покьржеши, то изгниеть sborn. идѣже ничесоже тврьда нѣстъ ни дльго трьпеща hom.-mih. 153. сѣ трьпе на своиѣхъ добрнѣхъ и почтеннѣхъ обѣтницѣхъ mon.-serb. 369. 97. трьпе ми се на своиѣхъ добрнѣхъ и почтеннѣхъ обѣтнѣхъ mon.-serb. 368. 120: трьпѣаше male pro παρῆνει hom.-mih. 5. adde sup. usl. trpêti pati, durare; trpežljiv habd. trapiti excruciare habd. hung.

тръса f. seta prol. 108. ребра имь стьгаше трьсою коньскою; - коньска misc. 52.

тръсина f. seta prol. 35. трьсиною и солию съ оцьтомь съмѣсивъше траχоу раны ѥго; тьрсина конска alex.

тръсие n. vinea трѣ sg. g. š.-gl. 100.

тръстать v. тристать.

тръстика f. arundo bulg.-lab. 3.

тръстие n. κάλαμος, κάλαμος arundo men.-vuk. sup. prol.-rad. prol. triod. pent.-muih. chrys.-lab. men.-leop. pyrg. bus. 976. καλάμη stipula krnš. наперивъше вьсе тѣло ѥю трьстиюмь διὰ τῶν καλάμων ἐσπαργάνωσαν prol.-mart. ико искры по трьстию потекоуть bulg.

тръстописьць m. qui calamo scribit dial.-šaf.

тръсть f. seta - коньска τρίχινον ὕφασμα prol.-cip.

тръсть f. κάλαμος arundo šiš. 237. sup. proph. krmč. nov. nom.-bulg. hom.-mih ioann. men.-vuk. prol.-vuk. misc.-šaf. chron. 1. 17. chrys.-frag. mat. 48. prol.-muih. - писатѣльна mir. - писца cyr.-hier. трьсть кьнижьника скорописьца psalt.-int.-saec xn. когда можеть трьсть скоро тако написати роукож чльскою; psalt.-int.-saec. xn. тростн ткорить de aucipe op. 2. 2. 84. aliquoties masc. men.-vuk. prol.-vuk. prol.-cip. трьсть κάλαμη stipula sup. 182. трьсты op. 2. 2. 98. nsl. trst m. trub. lit. trustis f. halm.

тръстьнина f. τρίχινα ῥάχη panni e pilis facti prol.-cip. men.-vuk. - коньска τρίχινον ὕφασμα men.-vuk.

тръстьнъ adj. τρίχινος e pilis factus prol.-cip.

тръстьнъ adj. καλάμου calami proph. -ни звѣрние men.-mih.

тръстьнѣкнъ adj. τρίχινος e pilis factus -тнѣно оуже men.-vuk.

тръстьца f. κάλαμος calamus мъı акъı дѣтьца или пастоушьци тънькою тръстьцею свиримъ κατὰ τὰ παιδία τὰ ποιμενικὰ λεπτῷ τῷ καλάμῳ συρίζομεν zlatostr.

тръстѣнъ adj. arundineus ant. -но коренние men.-mih. -на помощь men.-mih. 369. -стинъ χλάδι antch. -стина мѣра bus 178. тростинъ op. 2. 2. 241. мѣсто тръстено и водно ichn.

тръстѣнъка f. calamus, uti videtur: тростинькоу нърдановоу men.-leop. 283.

тръсъ m. ἄμπελος vitis glag. nsl. trs.

тръсѣнинъ adj. setae prol. 125. 158.

тръти v. трѣти.

трътие n. tritura тертие trigl.

тръторъ m. sonus grom. тръторь или тоутьнь.

тръхътъ m. λεπτόν numulus до идѣже и послѣдний тръхътъ въздасн luc. 12. 59. -ev 1144. - mat. 16. luc. 12. 59. -kryl. -mat. 16. op. 1. 248. тръхъть nicol. тръхоть ὀβολός obolus op. 2. 2. 60. adde вѣрнаго весь миръ имѣние а невѣрнаго ни трохотъ cyr.-hier. čech. trochet cf. nsl. trh onus meg. prip. 243. et трохa.

тръзн- v. тризн-.

тръıти -ııж -ıюши vb. τρίβειν terere sbor. тръпинами - prol.-mart. - гоумно de bove chrys.-lab. ἀναξαίνειν, καταξαίνειν conterere prol.-cip. men.-vuk. cf. сътръıвати gr. τρυ, τρῆτι; пугмѣ аще не трыжде оумыжть ржкъ marc. 7. 3. ev.-timok.-saec. xv. -bulg. šid.-saec. xv. -serb. cf. тръızн-.

тръıение n. ἐπίτριμμα atterere тръıнна личнаа ἐπιτρίμματα παρείας margar.

тръбезначалънъ adj. qui ter sine initio est тре-но божество cyr. 29. gr. τρισάναρχος.

тръблажень adj. τρισμακάριος ter beatus sup. pat. ex. bon. io.-clim. hom.-mih. greg.-mon. sim. I. 18. -но дрѣво sim. I. 16.

тръблажьнъ adj. τρισμακάριος ter beatus sup. трѣв- mat. 24.

тръбогатьнъ adj. perdives lit.-mih. chrys.-lab.

тръвелнкъ adj. τρισμέγιστος maximus greg.-mon. трѣв- per. xxv.

трьвеличьственъ adj. ter magnus **трьsup.** 86.

трьвлънениѥ n. fluctus magnus sbor. triod. prol.-mih. hom.-šaf. prol.-mart. chrys.-lab. gr. τρικυμία.

трькрѫстънъ v. **трикрѫстънъ.**

трьвѣщаньнъ adj. τρίφθογγος mater.

трьглавькыь m. triceps hom.-mih. 11. 15.

трьгоубитєльнъ adj. τρισαλιτήριος ter scelestus **отъ трєгоубитєльнаго сєго** 8. 13. -vost.

трьгоубо adv. triplum **трєг-** ber. **отъ двєрєй надъ двєрьми трєгоубо** ἀπὸ τοῦ θυρώματος ἐπὶ θύραν τρισσῶς 3. reg. 7. 5. -vost. **соблоудила єсн трєгоубо** ἐξεπόρνευσας τρισσῶς iez. 16. 30. -vost.

трьгоубъ adj. triplex cyr. 23. **-ба радость** meth. 5. **трєг-** gen. 6. 16. -vost. 2. 131. cozm. **-бо зло** chrys.-frag. **языкъ трєгоубыи многи потрасє** sir. 28. 16. -vost.: male **трьгоубо зло** διττός hom.-mih.

трьгоубь adj. indecl. triplex proph.

трьгоубьнъ adj. triplex pat. men.-vuk.

трьгоубьнѣ adv. triplum **трєгоубьнѣ** lavr.-op. 43.

трьдєс- v. **трьидєс-.**

трьженьць m. τρίγαμος qui ter uxorem duxit krmč.-mih. **трєж-** sbor.-kir. 17.

трьзѣбъ m. τριόδους tridens men.-vuk. prol.-rad. τρίαινα tridens prol. prol.-cip. prol.-vuk. prol.-mih. τρίβολος tricuspis men.-vuk. πρίων serra men.-vuk. **ѥжи прѣ(стрь)глиоу ємоу бытн трьзоубомь** ὡστε διατμηθῆναι πρίονι prol.-rad. 29. **тръз-** men.-buc. **трѣз-** men.-leop.

трьзѣбьнъ adj. tres dentes habens kruš.

трьзѣбьць m. τρίαινα tridens prol.-vuk. men.-leop. prol.-mih. dial.-šaf. **-цн влынь** men.-mih. **трѣз-** mir. πρίων serra **трьз-** prol.-rad. tribulus **тръз-** sup. 135.

трьименитъ adj. tria nomina habens **трєим-** pam. 161. **-то божьство** lavr.-op. 44.

трьклатъ adj. flagitiosissimus krmč. 134. pat.-mih. **-тан ієрєсь** sim. I. 6. **трєкbus.** 392.

трьклатьць m. ter maledictus prol.-rad

трькровъ m. τρίστεγον domus trium contignationum georg. georg.-šaf.

трьличьнъ adj. male pro τετραπρόσωπος op. 2. 2. 402.

трьлѣтиѥ n. tres anni **трѣл-** glag.

трьлѣтъ adj. qui trium annorum est **ако трьлѣта оуница; ако трьлѣтоу оуницю** stichir.-vost.

трьлѣтьнъ adj. trium annorum **-тно врѣмѧ** krmč.-mih.

трьногъ m. tripus prol.-mart. pat.-šaf. **въ храмѣ апполона -га** alex.-mih. 50. **трєногы сковати** men.-leop.

трьокаанъ adj. miserrimus **-каанынь** men.-vuk. **трѣок-** int. 74. **трьокаанынь** ephr.

трьостьныньнъ adj. qui tres aculeos habet **трьостьныньный кѣсъ** ὁ τρίβολος δαίμων io.-clim.

трьплетенъ adj. τρίπλοκος triplex prol.-rad. **-ѣнъць** sim. I. 2. **трьплетена вєрига** io.-sin. **трєп-** vost. 1. 81. ἔνατος triplex **вєрьвь трєплетєнныи не прєрвѣть сѧ** τὸ σπαρτίον τὸ ἔνατον eccles. 4. 12. -vost.

трьподобьнъ adj. valde conveniens **-нааго ради съмѣрєнны** io.-clim.

трьпомостънъ adj. trium contignationum men.-mih.

трьпрамєньнъ adj. ἔνατος triplex ant. 113. de fune **вьрвь -на** op. 2. 2. 264. **вєрвь -нна** vost.

трьпроклатъ adj. ter maledictus lit.-mih.

трьпѣснєць m. triodium dioptr. **трєп-** op. 2. 2. 458.

трьпластъкъ m. simia cozm.-ind. **нє точию воломъ и козломъ и псомъ и трьпластъкомъ оугодити; зоубы слоновы и трьпласт'кы** georg.-vost cf. **трипѣстъкъ.**

трьразличьнъ adj. valde diversus men.-mih.

трьрогъ m. tricornis prol.-vuk.

трьсвѣтлъ adj. τριλαμπής valde splendens hom.-mih. **трєс-** int. **-лыми зарьми** cyr. 28. **-лъи** neuma vost.-op. 652.

трьсвѣтьнъ adj. τρίφωτος tria lumina habens **свѣтильникъ** - antch.

трьсѧтъ adj. τρισάγιος ter sanctus ant.-hom. krmč.-mih. sabb.-typ.

трьславьнъ adj. valde clarus **о трьславнаго блаженьства** chrys.-lab. cf. **трис-.**

трьсловиѥ n. trilogia isaak.

трьсобьнъ adj. tres personas continens misc. svjat.-op. 2. 2. 396.

трьсобьствьнъ adj. tres habens personas.

трьстатъ v. **тристатъ.**

трьстлъпьнъ adj. τρίστυλος tres columnas habens **трьстлъпьнаа основа** τρίστυλος θεμέλιος io.-clim.

трьчасьнъ adj. τρίωρος trium horarum op. 2. 2. 201.

трьчастъ adj. sensus dubius: **- глаголь** men.-mih. 350.

трьмѧзычьникъ m. trium linguarum cultor **трєм-** meth. 4. bus. 776.

трьжглънъ adj. triangulus int.

трѣба f. negotium cozm. int. 99. - ѥсть int. 197. идоүщіоү ѥмоү на нѣкою трѣкоү prol.-mih. 65. 71. отъ роукодѣлиѣ подаваше на трѣкоү вс҃ѣмь men.-vuk. θυσία sacrificium sup. 312. luc. 3. 1. -ev.-novg. hom.-mih. op. 1. 18. svjat.-op. 2. 2. 398. pent.-mih ioël 1. 9. -proph. vost. 1. 98. adde bon. izv. 6. 35. op. 2. 2. 301. per. 17. 9; 18. 3. chron. 1. 51. II. men.-mih. 173. ber. ziz. ὄργια orgia man. 55. ὁλοκάρπωσις sacrificium ex solis frugibus pent.-mih. τράπεζα mensa sup. 314. εὐχή oratio per. xxvi. σπονδή libatio psalt.-ven. ἀλίσγημα contaminatio act. 15. 20. -bulg. σηκός templum georg. трѣбы εἰδωλολατρεία idolorum cultus šiš. 19. хранитѣ сѧ отъ трѣбъ φυλάξατε ἑαυτοὺς ἀπὸ τῶν εἰδώλων šiš. 212. трѣбы идольскыѣ bor. ѥлиньскаѧ трѣба op. 2. 2. 301. трѣкоү положити θύειν svjat.-op. 2. 2. 375. proph. възложиши ми трѣкоү izv. 652. трѣбы дѣати cyr. 17. трѣкоү класти op. 1. 18. кладоуть трѣбы странꙑ вѣсомъ, а не богоү izv. 695. трѣкъı кладомъıѧ видамъ izv. 700. вѣгайтѣ жертвъ идольскыхъ и трѣбъ кладенıа и всѣа слоужбы идольскыѣı izv. 694. по чьто не възбрани богъ иѥфдаѣви трѣкоѫ положити дъштере; svjat.-op. 2. 2. 377. трѣкоү полагати cyr. 28. трѣбѫ полагаıı svjat. ѧще паүловоү трѣкоү приложиıı къ сѣй hom.-mih. 133. ѧще принесеıı трѣкоү верхъ житъ mat. 54. трѣбы принести, приносити svjat. трѣкоү принести προσφέρειν θυσίαν lev. 2. 14. -proph. принесе жрьтвы и трѣбы θυσίαι καὶ τελεταί men.-mib. трѣко(ү) створи на стоуденьци greg.-naz. bibl.-listy. трѣбъı творити sup. 112. proph. трѣбъı имъ творıхъ izv. 699. трѣбы творити men.-mih. trebu tuorim fris. милости хощю, а не трѣбѣ ev. 1270. пиıııетѣ вино трѣбъ ихъ izv. 464. трѣбъ вашихъ ненавиждю izv. 699. той трѣкѣ положю вѣкъı izv. 652. потъкъ трѣбы и развративь prol.-mart. drev. trebe (trѣбы) weihnachten; treibnik brautführer cf. Grimm, gesch. 328. ztschr. 13. 409.

трѣбити -блѭ -бıııи vb. purgare ant.-hom. желѣзы жегы и тракою трѣкѣ de medico hom.-mih. 133. изноүтрь трѣкѣ кьıııемь hom.-mih. 132. трѣблıхоү bus. 716. трѣк-, трѣв- chron. трѣблень pro валашаный ber. трѣбите поүть и мостите мостъ lavr. nsl. trêbiti; sadje se trêbi; trêbež gereut rib. trêbeže žgō; nachgeburt russ. dial. теребъ neugereute.

трѣбичьникъ m. παρεῖσακτος men.-mih. 229.

трѣбиııте n. θυσιαστήριον altare pent.-mib. sup. τέμενος delubrum men.-vuk. prol.-rad. εἰδωλεῖον delubrum ant. antch. ephr. proph. azbuk. ber. ναός templum op. 2. 2. 301. adde bus. 382. 436. σέβασμα res sacra men.-vuk. prol.-rad. βωμός altare man. hom.-mih. sup. cloz I. 341. sbor. georg. krmč. - вѣковьско hom.-mih. - аполоново clim. ἄγαλμα statua men.-vuk. σπονδή libatio barl. трѣкъıще. рѣкше црькъıще krmč.-mih. 127. трѣкъıща ихъ расъıпа izv. 672.

трѣбиııтьникъ m. delubrum men.-mih.

трѣбиııтьнъ adj. altaris prol.-mih. - - слоүга men.-mih. -но капиıце hom.-mih. двьри -ны prol.-belg. мѣста трѣбиıцнаго не свѣ izv. 654.

трѣбоберьць m. sensus ignotus chrys.-lab.

трѣбованııе n. τὰ ἀναγκαῖα res necessariae sup. 69. χρεία necessitas op. 2. 1. 162. ant. šiš. 12. 130. krmč. 38. int. chron. кѧзе -ныıı bus. 389. не имѣютъ трѣбованııı отъııти οὐ χρείαν ἔχουσιν ἀπελθεῖν matth. 14. 16. -ev.-saec. xıı. ἀγαθοσύνη bonitas благота, требование, благовѣрие χρηστότης, ἀγαθοσύνη, πίστις gal. 5. 22. -vost.

трѣбованъ adj. χρήσιμος utilis op 2. 2. 306. не трѣбованѣıше соүтъ οὐ χρείαν ἔχει šiš. 89.

трѣбовати -боүѭ -боүıеıи vb. χρείαν ἔχειν, χρῄζειν, δεῖσθαι, δεῖν opus habere šiš. 130. ostrom. sup. hom.-mih. avjat.-mat. 8. š.-gl. 52. chron. requirere sup. cum gen. rei hom.-mih. и трѫда и брѣмене и вıııтııı трѣбоүıетъ sborn.-saec. xı. мало пиıца трѣбоүıетъ antch. не трѣбоүаше свѣщьıııалаго сıııанııа prol.-rad. 88. инѣхъ требовашетъ съвѣкъта izv. 615. не трѣбоүю оглагольııикъ izv. 598. чьто трѣбоүıетѣ отъ насъ богъ; izv. 430. трѣбоүваше chrys.-frag. не - ἀποδοκιμάζειν reprobare камень, ѥгоже не трѣбоваша зııжıцııй лѣѳоү, ѳѵ ἀπεδοκίμασαν οἱ οἰκοδομοῦντες matth. 21. 42. -ev.-saec. xıı. θύειν sacrificare да трѣбоүеııı пасхоү θύσεις deut. 16. 2. -vost. трѣбоүйтѣ пасхоү pal. не возможеııı трѣбовати пасхъı οὐ δυνήσῃ θῦσαι τὸ πάσχα deut. 16. 5. -vost.

трѣбокладение n. sacrificium трѣб- russ.

трѣвъ m. περικάθαρμα purgamentum ant. 95. misc. 46. трѣви.

трѣвъ adj. ἀναγκαῖος necessarius д ѥже трѣвыти вь плъти трѣвлѥ ѥсть васъ ради ἀναγκαιότερον šiš. 135. трѣвле philipp. 24. -op. 2. 1. 166. трѣвьше соуть ἀναγκαῖοι šiš. 89. трѣвьши соуть ἀναγκαῖά ἐστι 1. cor. 12. 22. -vost. родъ свой и трѣвшѫ дроугы τοὺς ἀναγκαίους φίλους act. 10. 24. -bulg.-saec. xii. созвавъ родъ свой и требльшаꙗ дроугы τοὺς ἀναγκαίους φίλους act. 10. 24. -vost. требльшаꙗ оучѣнига τῶν ἀναγκαίων δογμάτων cyr.-hier. χρή necesse est трѣблѣ (recte трѣвлѥ) кождо о бозѣ глаголемо io.-dam. ἐλλόγιμος clarus на гроубѣхъ и на трѣбѣхъ op. 2. 2. 54. goth. thaurban, tharbs and. thurfa, tharfr ahd. durfan, darbo, bidarbi ags. thearfan mbd. biderben uti stzber. 42 166. ir. torbe Pott 1. 408. ztschr. 11.192. cf. трѣбѣ.

трѣвьникъ m. τέμενος delubrum luc. 1. 11. -kryl.-mat. 15. ioël 1. 9. -proph. ναός templum prol.-lab. prol. βωμός altare θυσιαστήριον altare op. 2. 2. 287. 398. pent.-mih. εὐχολόγιον trigl. adde sup. 422. bor. 19. ex.-op. 2. 1. 12; 2. 2. 57. ziz. ber. - коумирьскъ proph. - кал bus. 123.

трѣвьничь adj. altaris kruš.: forma dubia est.

трѣбънъ adj. θυτικός ad sacrificia pertinens greg.-naz. kruš. ὁλοκαρπώσεως дрѣва -ьна pent.-mih. кровь трѣвноую αἷμα τοῦ σωτηρίου lev. 7. 14. -bus. 148. азъ оуже требенъ бываю ἐγὼ ἤδη σπένδομαι 2. tim. 4. 6. -vost. трѣбно ѥдите пасхоу θύσατε τὸ πάσχα exod. 12.21. -vost. аще кто повѣсть сѩ трѣбное коумиромъ izv. 695.

трѣбѣ adv. χρεία opus трѣбѣ трѣзва доуша χρεία νηφαλίου ψυχῆς izv. 1. 95. чьто ѥще трѣбѣ; šiš. 247. не трѣбѣ имате οὐ χρείαν ἔχετε šiš. 154. не трѣбѣ ми ѥси χρείαν σου οὐκ ἔχω šiš. 89. аще трѣбе емоу боудеши χρείαν ἔσχηκέ σου sir. 13. 7. -vost трѣбѣ ѥсть χρή oportet колико ѥ - chrys.-duš. 44. ѥ - svjat.-mat. 10. adde sup. 76. 249. 254. 280. 301. не трѣбѣ быти ἄχρηστον εἶναι inutilem esse плодъ изгниалъ не трѣбѣ дѣлателю καρπὸς σεσηπὼς ἄχρηστος γεωργῷ antch. ἀδόκιμον εἶναι non probari самъ не трѣбѣ боудоу αὐτὸς ἀδόκιμος γένωμαι 1. cor. 9. 27. -vost. ἀχρειοῦσθαι не трѣбѣ бъıııа ἠχρειώθησαν rom. 3. 12. -vost. трѣбѣ быти necessarium esse ex. -op. 2. 1. 15. трѣбѣ ѥсть antch. чемоу ѥсть трѣбѣ; men.-leop. є ли ти чьто трѣбѣ; bus. 157. трѣбѣ намъ ѥсть божиꙗ благодѣть op. 2. 2. 50. что трѣбѣ ѥсть помышлѣти о немь; sborn. мъногы щедроты трѣбѣ соуть противоу изѣ грѣховьнѣй psalt.-int.-saec xii. нѣси ми трѣбѣ izv. 480. нѣсть ми трѣбѣ ораниꙗ men.-mih. ижє бѣхоу има трѣбѣ на поути greg.-lab. лште сѩ трѣбѣ господи дары cloz I. 160. ниже многоу трѣбѣ op. 2. 1. 151. не трѣбѣ ти молчание izv. 675. трѣбѣ имати opus habere тръсть трѣбѣ имать посѣшника cyr.-hier. стрѣла трѣбѣ имать посѣшника cyr.-hier. nsl. trbê, nej trbej hung. trbêti, trbêlo hung. trbêje oportet habd. trêbi krell. serb. triebi je živ. 19.

трѣва v. трава.

трѣзати -жѫ -жѣши vb. lacerare sup. 402. 22. ако и звѣрь лютъ обыходѧ трѣжеть насъ zlatostr. - сѧ θρηνεῖν plangere жена емоу акъı нѣкоюго зъла цѣща биѥть сѧ, тережеть сѧ κατακόπτεται καὶ θρηνεῖ zlatostr. cf. тръзати.

трѣзвѣниѥ n. νῆψις sobrietas krmč. 40. adde sborn. io.-sin. pat. ἐγκράτεια abstinentia šiš. 169. 199. трѣзвѣниѥ ant.

трѣзвитель m. homo sobrius chrys.-lab. isaak. pam. 253.

трѣзвительнъ adj sobrius -ьнымь разоума окомь daničˇ.

трѣзвити сѧ -жѫ сѧ -звиши сѧ vb. νήφειν sobrium esse ant. доушею съкроушеною трѣзвѣıııоу сѧ prol.-mart.

трѣзвлѣниѥ n. ἐγκράτεια continentia šiš. 257. cf. -звѣ-

трѣзвовати -воую- поуѥши vb. sobrium esse sborn. bus. 298.

трѣзвъ adj. νήφων, νηφάλιος sobrius sup. men.-vuk. ant. pat. hom.-mih. cozm- ἀνόστακτος hes. -звьѥ prol.-cip. -звомь оумомь antch. -зва чака zlatostr. трѣзвъ bus. 648. длъжни ѥсмь трѣзви бъıти ὠφείλομεν νήφειν antch. nsl. trêziv meg. trub. trêzvost meg. strêziv meg. trêzbik meg. strêzen ravn 1. 116. bulg. tъfrêz.

трѣзвьникъ m. νηφάλιος sobrius šiš. 164. ant. pat. ἐκρατής continens šiš. 173. adde sabb. 140. трѣз- men.-vost.

трѣзвьница f. νηφάλιος mulier sobria šiš. 164.

трѣзвьнъ adj. νηφάλιος sobrius ant. antch. chrys.-lab.

трѣзвьньство n. sobrietas nom.-bulg.

трѣзвьнѣ adv. sobrie **триз-** glag.

трѣзвьство n. sobrietas tur. 90.

трѣзвѣ adv. sobrie chrys.-lab. io.-sin.

трѣзмѣ adv. sobrie glag.

трѣзьньство n. sobrietas men.-mih.

трѣзьство n. sobrietas svjat.-mat 10. tur.

трѣмиць m. turris dem. **теремиць** sof. 24.

трѣмъ m. turris **обилие въ трѣ(мѣ)хъ твоихъ** εὐθηνία ἐν ταῖς πυργοβάρεσί σου abundantia in turribus tuis psal. 121. 7. - glag., quod šaf.-urspr. 43. male e **варѣхъ** (recte **варехъ**) corruptum putat **теремъ** per. 94. 34. chron. 1. 166. 3. bus. 381. nsl. trem: trem odkriven subdiale habd. bulg. trem milad. 453. verk. 227. 372. serb. trijem, trem porticus trim mik. pet pritvora ko triema živ. 65. pritvor oliti podtriemak 52. russ. теремъ gr. τέρεμνον domus.

трѣмьць m. turris, domus **теремьць** per. 63. 16. chron. 1. 141. 33. sof. 24.

трѣмьчьскъ adj. turris, domus **стол'пы теремѣческими** sof. 24.

трѣска f. sarmentum men.-leop. 421. **трѣска вьнъзе въ око** men.-mih. **трѣски на стѣнахъ** ємлютъ crimen aliquod sbor.-kir. 52. **да то ти проводемъ трѣскою черево** chron. 1. 62. 5. adde **трѣскою торчати за враты** pam. 257. **обрѣтохъ въ трѣскахъ** варисата izv. 650. nsl. trêska, trešče sarmentum habd. prip. 187. bulg. trêskъ span; tor ili trêski pokl. 1. 64. croat. triskati einschlagen luč. serb. buka i treska živ. 154. Pott 2. 1. 622.

трѣсканиѥ n. κεραύνωσις fulmine percutere op. 2. 2. 57. georg. - **и мльниѥ** men.-mih. 180. **зълааго трѣсканны гоноженъı** κακεντρεχείας ἀπηλλαγμέναι io.-clim.

трѣскати -лиѫ -аѥши vb. strepitum edere pat. 296. **трѣскове огньни -калхоу** laz.-vuk. 111. nsl. treskavica crebrior fulminatio habd.

трѣскота f. strepitus **отъ трѣскотн ороужна** sabb.-typ.: thema et genus tamen dubia sunt.

трѣскъ m. fragor uti videtur - **велико** misc.-šaf. 177. fulmen **трѣскове огньни трѣскалхоу** laz.-vuk. 111. **приде трѣсакъ съ нѣбесѣ** misc.-serb. nsl. trêsk fulmen habd. meg. spang. volksl. 1. 135. bulg. tresk milad. 415. serb. trjeskovit vihar živ. 194.

трѣсна v. **трѣснъ**.

трѣсновата adj. fimbriatus **фалдистый трѣс-** ber.

трѣсновѣниѥ n. fragor prol. 108. pat.-mih. 94. κεραύνωσις fulmine percutere esai. 30. 30. -proph. ber. - **громьно** par. **семелиино трѣсновѣниѥ клантѣмо** greg.-naz. **не достоинъ ли еси трѣсновѣнию**; margar.-saec. xv.

трѣсновитница f. κροσσωτόν vestis fimbriata pent.-mih. kruš.

трѣсновитъ adj. κροσσωτός fimbriatus exod. 28. 4. -kruš. **трѣсн-** pent.-mih.

трѣсновица f. κροσσωτόν vestis fimbriata exod. 28. 14. -kruš. **-ица** ber. cf. **-витица**.

трѣснъ m. κροσσός fimbria pent.-mih. hom.-mih. dioptr. **трѣсны** pl. i. lavr.-op. 21. georg. **трѣсны** κράσπεδα fimbria op. 2. 2. 39. adde **трѣсномъ** vost. **трѣсны** vost.: nota **трѣсны и красота светаго доуха** pat. 187. κροσσωτόν fimbriatum op. 1. 185. **трѣсны златы одѣна** ἐν κροσσωτοῖς χρυσοῖς περιβεβλημένη psalt.-int.-saec. xii. κοσυμβωτόν fimbriatum **трѣсновѣ** pent.-mih. **трѣсновѣ ризъ** exod. 28. 39. -vost. kruš. **трѣзны ризныа** κοσύμβους op. 1. 91. adde θρὶξ pilus **очи трѣснъ облнжованѣ** τριχῶν ἀπεστερημένοι io.-clim. **очи трѣсновѣ не имѣщи** pat.-mih. 105. **трѣсна** pro **ланцушокъ** плетеный ber.

трѣснънъ adj. κροσσώδης fimbriatus **-сноѥ** hes. 16.

трѣснѫти -нѫ -нѣши vb. percutere **како нѣсоуть -новени**; cyr. 10. **да не мльниѥ -ноутъ** misc.-šaf. **да не мльниѥ -ноутъ ниже сицева дѣющее** μὴ σκηπτοῖ πέσωσιν ἐπὶ τοὺς τὰ τοιαῦτα πράσσοντας psalt.-vuk. 74. **ако отъ грома трѣсновѣнъ кысть** chron.-vost. **оже что отъ тѣхъ мѣнѣныхъ трѣснетъ** vost. nsl. trêsnoti, tresnuti rumpi crell. fulmine icere habd. bulg. tresnъ milad. 280. 536. iga grъmet, tresne verk. 9. i si blъsnъ i si tresnъ milad. 11. russ. трещать, трещать strepere, rumpere goth. thriskan ahd. dreschan triturare ags. therscan.

трѣснѫтиѥ n. κεραυνός fulmen **трѣсноутье съкѣсти** op. 2. 1. 139.

трѣсъкъ m. ἱμάς lorum **акы терасъкомъ ырьмьнымъ** esai. 5. 18. -vost. **исаиино горе приключившимъ трѣхы своихъ акы оужьмь дъл'гомь и акы ырьмьнымь терѣсхомь юница безаконныа своа** ὡς ζυγοῦ ἱμάντι δαμάλεως svjat. - op. 2. 2. 403. cf. pol. trzos geldgurt: vera

vocabuli forma dubia est cf. klruss. čeres rus. 10. russ. черезъ.

трѣти, трж, трѣшн vb. τρίβειν, ἀνατρίβειν terere pyrg. ἐκτρίβειν terere **прлгы дѣврнй ѥго да тьреть нога твоа** sir. 6. 36. svjat.-mat. 9. adde **мждрꙋıхъ дѣврн тьрн нежели богатꙋнꙋхъ** izv. 579. ἀπομάττειν abstergere prol.-mart. καταξαίνειν conterere men.-vuk. **трѣти** pyrg. men.-mih. antch. **трьвь** prol.-mart. - **пилою** men.-mih. **ѣксе трокııею пилою** men.-mih. 350. **три зокѣ** misc.-šaf. **соль трена** misc.-šaf **трѣти очи** antch. **платомь трѣхоу** prol.-rad. **трокııе** πυγμῇ **аıе не трокııе оумыють рокы** nicol. - **сѧ**: **како вы о камень трете сѧ** krmč.-mih. 369. nsl. trêti; otrêti abstergere spang. terica, trica; terilja brechlerin dain. otre f. pl der beim hecheln herabfallende flachs tren pot lex. tren put habd. natrv semita in montibus bistr. utor, utora nut; otor idem; zator: ti si moj zator; trlica cippus lex. malleus stuparius lex. cippus pro meretricibus habd. trača handtuch Črni Vrh. bulg. tri dni go trila milad. 402. tor ili trêski pokl. 1. 64. tor pro zrêl gnoj 69. **тъло** pro serb. tor milad. 66. 536. verk. 372. **дъrvo тъrlivo** milad. 539. **тъrlici** verk. 181. 371. serb. istrti fricare mik. istren pilom mik. tor živ. 32. russ. тр: **торъ** urba; **втора** periculum; **торникъ** via trita; **рукотерь** mantile čech. trdlo, trdlice, trlice breche magy. tirló, tiló pol. tarka raspel: nota russ. **бѣжать да трутъ** ryb. 1. 52. scr. tar-una gr. τερ (τείρω), τρίβω, τρύχω, τέρην, τιτράω. τορός, τρῦμα lat. tero, teres, terebra, tribula ags. thrâvan torquere ahd. drâjan toruare lit. triti. trinti ztschr. 7. 178. Pott 2. 1. 464. curt. 1. 189. mey. 1. 350.

трѣхъ v. **трѣмъ**.

трѣштнти -штж -штншн vb. percutere **трєсакь трєщи цркковоу** misc.-serb. nsl. trêščiti bulg. trešti milad. 125. trešnica 536.

трпнеза v. **трапеза**.

трсавица f. τρόμος tremor; πυρετός febris grom. pat. ex. 210. prol.-vuk. prol.-belg. prol.-mih. **-чею** bus. 649. **трсовицею (трясцею) болѣти** dan.-izv. 270. **трєсавица обыѣть ѥго** prol.-mart. **трєсавицоу отъгонить** sabb.-typ. **болѣти трєсавицею** νοσεῖν περὶ ῥῖγος men.-mih. φρίκη horror prol.-rad. gottsch. schüttel Elze 59. ztschr. 5. 345.

трсавичьнъ adj. febris chrys.-lab.

трсенніе n. quatere prol. int. bus. 493. chron. 1. 62. 186. - **земли** bus. 498.

трснжти сѧ -нж сѧ -нешн сѧ vb. σείεσθαι moveri **срдце поколебни сѧ и трясни сѧ** καρδία σαλεύθητι καὶ σείσθητι habac. 2. 16. -vost.

трсовенніе n. febris per. 25.

трсоглавынъ adj. male **-на болѣзнь** καρκίνου πάθος prol.-rad. 126.

трясти -сж -сешн vb. σείειν, ἐπισείειν movere chron. 1. 17. **землею трясеть** bus. 493. **трсоуци рокою** bor. 79. - **сѧ** σείεσθαι sup. τρέμειν tremere sup. marc. 5. 33. cloz 1. 158. chrys.-frag. chron. 1. 120. **приодѣй трсоущаго сѧ знмою** men.-leop. **трясоуть мн се състави оудекь** hom.-mih. **сѣгрѣй трясоущаго сѧ знмою** sborn. nsl. tres terrae motus trub. rês. potres habd. trešljika febris meg. bulg. tresopatkъ milad. 22. 536. russ. трясти, трянуть quatere drev. trangsien (**трясенніе**) scr. tras tremere gr. τρες (τρέω) lat. terreo cf. gr. τρέμω lat. tremo (tresmo) osset. tharsin timere zend tereç npers. tarsîden Pott 2. 1. 463. curt. 1. 191. 192. corss. -form. 341.

трсъка f. motus terrae men.-belg. bulg. treskъ febris milad - me trese verk. 167. cf. nsl. trešljika me tere **трсска** neuma sbor.-kir. 33. 34. vost.-op. 653. τρομικόν kievs. sulzer I. 2. 460.

трськъ m. tremor, uti videtur grom.

трсьца f. febris **-сца** vost. 1. 315. men.-leop. bus. 623. **трясцею** pam. 238. **немощнаго вѣса глаголемаго трясцю** izv. 704. **вѣса глаголемаго трас'цю творатъ отъгонаıе** izmar.

трѫба f. σάλπιγξ tuba sup. nomoc.-bulg. man. chron. 1. 19. 47. 73. 214. **трѫбами трѫбнıахѫ** izv. 458. **въ трокбахъ окованахъ** izv. 458. **златокованою трокбоу** dan. **трокбы рожанъı** izv. 458. röhre per. 28. 28. σωλήν fistula **подъземльныхь трокбь** krmč.-mih. σωληνάριον **чрѣпныѥ трокбы** ὀστράκων σωληναρίων fistulae testaceae krmč.-mih. adde **христа ıако трокбою нѣкоею марнею прошьдъıа** krmč.-mih. 356. ahd. trumba lit. truba nsl. trombeta lituus lex. trumbeta, trumeta trommet meg. trobelika cicuta trumbetaš tubicen habd. bulg. trambika verk 372. trombenie bulg.-siebenb. croat. trublja tuba verant. trubanj clangor verant. trubac fauces hung. serb. truba, trubeja userb. trumpejta ahd. trumpâ.

тржвнй m. σαλπιστής tibicen vost. 2. 100.

трѣбити -блѭ -бишн vb. σαλπίζειν tuba canere man. sup. pat. men.-leop. bus. 126. clim. ber.

трѣбица f. fistula bus. 700. оухо акъ троубича соущи izv. 667.

трѣблѣнїе n. tuba canere pat. pent.-mih. σάλπιγξ tuba -бьѣнїе sup. 275.

трѣбьница f. .s. троубницѣ златъ respondet gr. ἑξακισχιλίους χρυσοὺς 4. reg. 5. 5. -op. 1. 41.

трѣбьнъ adj. σάλπιγγος tubae sup. съ гласъмь трѣбьнъıимь μετὰ σάλπιγγος φωνῆς ostrom.

трѣждоватъ adj. aegrôtus men.-leop. chron 1. 176. 197. per. 106.

трѣждовитъ adj. aegrotus dioptr. chrys.-lab.

трѣждъ m. morbus quidam sup. 363. 4. δυσεντερία dysenteria šiš. 45. имъı водьнъı трѣждъ ὑδρωπικός ostrom. -водьный act. 28. 8. -bulg. водьнъıи троудъı bus. 263. водьный троудъ men.-mih. greg.-lab. ὕδερος hydrops op. 2. 2. 115. трѣдь δυσεντερία strum. nsl. trôd kolik; mazilo za trudne vude, žile lex. ztschr. 3. 57.

трѣждъ m. огнило стоудено лежить, егда оудрѣть отъ каминь, поустить искры, и вьиметь се въ трѣдь и възгорить misc. 77. съ троудомь вьжегь misc.-šaf. 160. nsl. trot zunderschwamm rib. art holzschwamm serb. trud boletus igniarius russ. трутъ.

трѣсити -шѭ -сишн vb. quatere pat. spargere троусн богатьство въ роущѣ инѣмъ bus. 624. есть тоу тро(у)се много bus. 664. nsl. trôsiti.

трѣсъ m. σεισμός, συσσεισμός terrae motus cloz I. 084. ostrom. sup. prol.-rad.

трѣсьнъ adj. motus колѣбанїе -сно men.-vuk.

трѣтїй m. spado (hummel) трутень ber.

трѣтъ m. σφῆξ crabro троутъ троудь пьчелинь ıесть ant. 61. троутъ троудъ бъчелинъ ıестъ antch. σφήκη op. 2. 2. 266. nsl. trôt dain. 94. brutbiene, progenies apum marc. parasit pol. trad nserb. tšut rum. трѣнд ahd. treno nhd. drohne engl. drone beitr. 2. 278.

трѣтъ m. κουστωδία custodia cloz I. 773. sup. 337. φάλαγξ agmen sup. 62. συναγωσμός consertio clypeorum sup. 72. agmen како прѣıтенїе архиерейско въз'мѣти апостольскъı трѣтъı sup. 358. adde sup. 70. 196: male троусь hom.-mih.

тоу adv. ἐκεῖ ibi cloz I. 810. до тоу привести men.-mih. отъ тоу ἐντεῦθεν hom.-mih. tunc meth. 5. не (нѣ) тоу за то епитомиıа nom.-bulg. 3. тоу абıе εὐθύς illico hom.-mih. εὐθέως illico sup. saepe zlatostr. ἐξ αὐτῆς men.-mih. παραυτά men.-mih. adde svjat.-op. 2. 2. 392. sborn. vita-theod. men.-mih. bus. 433. 435. izv. 596. 667. bor. 6. 21. 23. 27. 28. 30. 54. per. 28. 30; 90. 35. chron. 1. 74. 59. 162. 186. тоу абıе отъ начетка молениıе полагаıе hom.-mih. 86. онъ же тоу абıе понмъ женоу крьсти сн bor. xvi. повелѣ тоу абıе привести старѣıшınы men.-mih. абıе тоу sup. 29. 16; 33. 21. тоу тако illico sabb.-typ. prol.-mih. 83. bulg. tutaksi illico serb. tutako illico mik. živ. 1. 2. 28 etc. stul. тоу тако тѣмъ мьнящемъ vita-theod. да одьграньıеть се тоу тако sabb.-typ. 49. тоука hic bulg.-lab. 35. bulg. tuku milad. 47. tuku verk. 51. tuk 148. tuva milad. 49. тоуто chron. 1. 218. 32. тоутъ bus. 703. trigl.

тоугашевъ v. тагашевъ.

тоудоръ m. theodorus op. 2. 2. 33.

тоужде adv. eodem loco тоужь per. 91. 21. тоужде glasn. 13. 372. тоужде на градѣ sabb. 35. тоуждере ibid. croat. tudje mox, repente verant.

тоуждекръмьница f. hospitium prol.

тоуждеплеменьникъ m. ἀλλόφυλος alienigena ant. antch. hom.-mih. ıзнде противѣ тоуждеплемен'никоу ἐξῆλθον εἰς συνάντησιν τῷ ἀλλοφύλῳ psalt.-int.-saec. xri.

тоуждепринмитєльство n. ξενοδοχεῖον hospitium въ ксенедохни, еже сѧ речеть тоужгепринмельство vost.

тоуждеродьнъ adj. alienigena sabb. 218.

тоуждестранъıьствıе n. peregrinatio sabb. 46. 82. 95.

тоуждестранъıьство n. peregrinatio sabb. 34.

тоуждестранъıьствовати -воуıѫ -воуıеши vb. peregrinari sabb. 50.

тоуждь adj. alienus cloz I. 361. 362. 364. 367. proph. mat. 46. 54. šiš. 218. ant. bon. hom.-mih. chrys.-lab. тоуй š.-gl. 82. sg. g. -дего antch. nicol. sg. d. m. -демоу bon. f. -дей cloz I. 361. 362. 364. 367. sg. l. -демь šiš. 70. 108. nicol. тоуждь въıхъ ἀπηλλοτριωμένος ἐγενήθην psalt.-int.-saec. xii. доброты тоуждеѧ antch. -lex. 47. nsl. tuj rês. habd. spang. tujina habd. tůh hung. ptuj trub. lex. bulg. tugji milad. 474. 475. tugin milad. 456. čuždina milad. 387. pusta ču-

žinъ 356. tuginče milad. 450. croat. tuj verant.

тоуждьскъı adv. ἀλλοτρίως **просте его тоужьскъı съдѣлаѥть, и гнѣвъ его тоужда** ὁ θυμὸς αὐτοῦ ἀλλοτρίως χρήσεται, καὶ ἡ σαπρία αὐτοῦ ἀλλοτρία esai. 28. 21. -parem. 1271.

тоужьдьство n. ἀλλοτρίωσις abalienatio ex. -op. 2. 1. 22.

тоузємльньскъ adj. indigena alex.-mih. 167.

тоузємьць m. indigena per. 29. 21. ber.

тоуйдє adv. simul **тоуйдє жє неразсоудное** ἅμα δὲ καὶ τὸ ἀδιάκριτον io.-dam. eodem modo **оукажєть жє тоуйдє жє** διδάσκει δὲ κατὰ ταὐτόν psalt.-theod.

тоуйждє adv. ibidem **идѣже азъ єсмь, тоуйждє и-онь боудєть** hom.-mih. 118. **тоуйждє сь людьми и пророка моучить** hom.-mih. simul **тоуйждє наслаждаѧ сѧ** συνήδομαι greg.-naz. eodem modo **окое тоуйже сказалъ є** ἀμφότερα κατὰ ταὐτὸν ἐδήλωσε psalt.-theod. **тоуйждє нарєчєнъ бѣ** bus. 271. adde **тоуйгиє** mon.-serb. chrys.-duš.

тоукость f. λιπαρότης pinguedo op. 2. 2. 303. glag.

тоукота f. pinguedo kruš. pent.-mih. glag.

тоукъ m. στέαρ adeps ant. propb. domet. isaak. misc. chrys.-frag. bus. 170. ber. **главьный** - cerebrum prol.-mart. pyrg. prol. nsl. tučija pinguedo meg. nserb. tuk drev. tauk lit. lett. tuk cf. **тъгн**.

тоуловиштє n. truncus corporis **-ще** trigl.

тоулъ m. βελοθήκη, φαρέτρα pharetra hom.-mih. kruš. misc. pent.-mih. mat. 48. sabb. 103. izv. 422. **тоуль стрѣлъ исыпа** chrys.-frag. adde **тоулоу семоу** φλόμος verbascum op. 2. 1. 16 ber. nsl. tul; tulec meg. croat. tulica luč. serb. tul stul. Bopp 1. 520. Pott 2. 1. 649. curt. 1. 188.

тоумпальница f. tympanistria lavr.-op. 31. pro **-паньница**.

тоумпановъ adj. tympani **-во виденіе** ichn.

тоумпанъ m. tympanum slov.-novg. a. ichn. **тоумьп-** sabb. 122. **тумб-** bon.

тоумпаньница f. tympanistria psalt.-saec. xm.

тоумъкй m. nom. propr. urbis: **до -мъкы града** prol.-mih.

тоунъ adv. recte est tum, **тоу** addito pronomine **нъ: тоунъ лиє тъцинть кто бѣда** εἴπερ τις ἐπείγοι κίνδυνος greg.-naz. **тоунъ лиє сє прилоучитъ емоу и кнеза видѣти** ex. **вѣдѣаше** его милостивь **оумь соущь, тоунь о такой правьдѣ** ἡπίστατο αὐτοῦ τὸ ἦθος σωμαθητικὸν ὂν περὶ τὰ τοιαῦτα πράγματα men.-mih. 248.

тоунь adj. qui gratis datur **тоунею милостиню прослъ ю єсть** πρίασθαι δῶρον ἐλέου ut instar muneris psalt.-theod. **за тоуне** alex.-mih. nserb. tuny wolfeil nsl. zastonj, quod psl. esset **за съ тоуне**.

тоуньба f. δῶρον donum hom.-mih. 75. δωρεά donum op. 2. 2. 61. δωρημαῖον op. 2. 2. 54.

тоуньбизна f. δωρεά donum op. 2. 1. 152. apost.-saec. xm. mat. 22.

тоуньбьнъ adj. doni **тоуньбьнаѧ** op. 2. 1. 45.

тоуньмь adv. gratis azbuk.

тоуне adv. δωρεάν gratis cloz I. 233. šiš. 160. sup. 220. 310. typ.-chil. pent.-mih. op 2. 1. 52. ber. chron. 1. 157. 184. **тоуне хлѣба не ѣхъ** izv. 616. **твои блага тоуне даѧнна** hom.-mih.: male vost. putat scribendum esse **тжне** zap. 2. 2. 5. nsl. stunj gratis habd. zastonj, zadstonj, obstonj, za obstonj meg. za obstonj spang. zobstonj croat. stunje verant. mik. 13: rad. videtur esse tn scr. sthu gr. στυ curt 1. 184. cf. **тоунь: безоума**.

тоуне v. **оуне**.

тоунєѧдьць m. fruges consumere natus **-неѧд-** dial.-šaf.

тоуница f. urus femina **тоури (тоуры) и тоурице извезавь, ако и питомый скоть изъвезавь оудасть мы (мн)** sim. I. 29.

тоуровъ m. nom. propr. urbis in Russia sitae men.-leop. chron. **-вци** per. 53. chron. 1. 133. cf. nsl. turovo polje rib.

тоуровьскъ adj. urbis Turov **кюриллъ епископь** - trěb. 188.

тоуръ m. taurus sup. 5. 29. deut. 33. 17. -pent.-mih. sim. I. 29. per. 16. 5. **около тоура съ топоромъ** bus. 623. **литва тоуръ єсть** misc. τραγέλαφος hircocervus **боуволицоу, тоуръ, зоуврь** βούβαλον καὶ τραγέλαφον καὶ πύγαργον deut. 14. 5. -vost.: vere est urus; adde **тоурами** in oppugnanda urbe sabb.-typ. 141. **тоуры прикатити къ градоу** sabb.-typ. 140. russ. туръ nsl. turjak auersberg; terjaki festa pentecostes gr. ταῦρος lat. taurus umbr. turu goth. stiur celt. tarvos scr sthûra taurus; sthâvara fortis arm. stavar osset. stur lastthier lit. tauras corss. -form 436. ztschr. 1. 495; 6. 182; 11. 184, beitr. 1.238; 2.158.203.213. curt. 1. 186, 2. 264. šaf. -star. 228. sitzgsber. 42. 255.

тоуръ m. tyrus glag. nicol.
тоурѣкъ m. turca domet.
тоурѣчинъ m. turca trêb. 112. nom.-mik. 29. - **есть змиа** misc. **торчинъ** chron. 1. 59. **тоурци** chron. **торци** chron. per. **тороци, торищи** sof. 28. **тръчинъ** per. 40. **много тоурьць** sabb.-typ. 145. **тоурькы** pl. a. sabb.-typ. nsl. turčin rib. habd. turkinja habd. bulg. turčin; turče; turči se.
тоурѣчьскъ adj. turcicus laz.-vuk. domet. **торцьскъ** chron.
тоурьскъ adj. τύριος tyricus nicol. pam. ev.-mih. b. **тоурскоую страноу** sabb. 195.
тоутако v. **тоу**.
тоухикъ m. tychicus strum.
тоучити -чѫ -чиши vb. satiare azbuk. nsl. potučiti pinguescere hung.
тоучьинти -иѫ -иши vb. saginare isaak. **аштѣ тоучьиниши пиштеѫ плъти** svjat.
тоучьница f. planta quaedam: **тоучьницоу да сѣсѣть болѣй** misc.-šaf. 155.
тоучьность f. pinguedo mir.
тоучьнъ adj. πίων pinguis pat. kruš. misc. bus. 712. **паша тоучна** š.-gl. 92. **кони его тоучьни иноходи** izv. 548. **кони тоучьни коудоуть и юни и добри и бъстри** izv. 535. **тоучьныя ихъ ако да не пиють** psalt.-int.-saec. xii. ἁπαλός tener - **тельць** pent.-mih. nsl. tučen habd. bulg. tučen milad. 511.
тоушити -шѫ -шиши vb. extinguere trigl.
тъ pron. ἐκεῖνος ille; αὐτός ipse sup. 179. **тога** hom.-šaf. 29. **та** pl. a. cloz I. 77. cf. te fris. **тѣю** dual. gen. sabb.-vindob. **тие** pl. n. m. prol.-lab. **тыя** pl. a. sup. 157. 158. 420. 434. **ть нетокь** idem ant.-hom. (cf. nsl. tisti e ta isti); **тъ самъ иде въ землю свою та сама и вьси отроци ѥѥ ἦλθεν εἰς τὴν γῆν αὐτῆς αὐτή καὶ πάντες οἱ παῖδες αὐτῆς** 3. reg. 10. 13. **тоѥ мѣсто** prol.-mih. **въ тоуй ношь** men.-vuk. **въ отъ же день** chron. 1. 46. 8. pro **во тъ** etc. **во тъ часъ; во тъ жь дьнь** mat. 30. **ко тъ годъ** op. 2. 2. 78. **тѣмь διὰ τοῦτο, διό, οὐκοῦν, ὅθεν** sup. po t den fris. ton fris. **saepe subiungitur substantivo денетъ ἡμέρα ἐκείνη** assem. **недоуготъ** op. 2. 2. 78. **работъ** op. 2. 1. 138; 2. 2. 260. mat. 30. **человѣкотъ** mat. 30. **отрокъ отъ recte отрокотъ** chron. 1. 53. 18. augetur particula **зи: тойзи** bell.-troj. 3. nicod. **тѣзи, тоузи** ibid. **този** men.-mih. bell.-troj. 21. **тойзи дьнь** bell.-troj. 33. **тиѣзи** 17. **тотъ** izv. 700. per. 61. 23. chron. 1. 207. 28; 223. 29. **а за тотъ миръ страдалъ роуѳъ не кашлы** dipl. russ. 1229. **тотъ же жезлъ** izv. 699. **тѣмь** διό ideo šiš. 22. hom.-mih. ἐντεῦθεν cloz I. 219. adde 949. **по томь тогай** mon.-serb. 345. pruss. tans goth. thata ahd. daz nsl. te čas, ta čas interea; illico rib. potom toga habd. geto quia hung. pro **кѣде то**; od tec hung. tadajci (cf. zdajci) illico crell.; tekar misliš, da z gvardijanom diviniš, a tekar s kuharom prip. 262. temuč e **тѣмь вашто**: nêsem igral, da bi obogatel, temuč da bi srečo skusil: nota oni so têm več vpili trub. croat. tajdan hebdomas verant. ne tom vidješe Jezusa živ. 101. cf. **то**.
тъгда adv. τότε tum sup. 17. 25. 46 etc. bon. š.-gl. 47. **тьгда** š.-gl. 65. 84. **къ тъгда** greg.-naz. nsl. tada, teda habd. cf. **тогда**.
тъгдажде adv. eodem tempore sup. 362. 28.
тъгдашьнь adj. ὁ τότε qui tum erat ant. greg.-naz. prol.-cip. meu.-mih.
тъгъ adv. tunc domet.
тъда adv. tum **тьда; тьде; тьди** danič.
тъждѣ pron. ὁ αὐτός idem cloz I. 5. sup. cyr. 21. **тожѣ** chron. 1. 42. 47. **тьнижде** greg.-naz. -vost. 1. 222. **тѣмьгере, -гиере дѣломь** chrys.-duš 14. 22. **тожде ѥ глаголати о влъскѣхъ** svjat.
тъкалии m. textor - **или пьстритель поникоу нєтька** chrys.-lab. f. ἔριθος quae texit **ако платно ткала** esai. 38. 12. -vost.
тъкало n. ἀχίς cuspis **т'калы** pl. i op. 2. 2. 148.
тъканица f. tela, textura **тк-** man. 67. danič.
тъканиѥ n. textum sup. ὕφασμα textura men.-mih. men.-leop. pent.-mih. **тк-** bus 919. **тъканиѥ соукноу** ὑφαντική ex.-op. 2. 1. 21.
тъкательница f. textrix.
тъкати, тькж, тъчѣши vb. ὑφαίνειν, ἐξυφαίνειν texere sup. 230. int. proph. vost. 1. 368. **тькоуще** ioann. krmč.-iuih. 261. **смѣхы** - bulg. **тькоу** 1. sg. par. pulsare, trudere sup. 28. 2; 104. 19. - **см: одежа тъчѣть см ἡ στολὴ ἐξυφαίνεται** zlatostr. nsl. tkati, tkem; tkalčja textrina habd. tkalčica textrix habd. tkalča hiža textrina meg. serb. tkaljica živ. 190. russ. **ткать**; **недотка** magy. takács.
тъкачь m. textor chrys.-duš. 10. alb. kač.
тъклонимнитъ adj. idem nomen habens **ако наречениемь - и дѣлы же оправьнь акрадмоу** men.-belg. 29. oct. cf. **тъкло-**.

тъклонменитьць m. qui eodem nomine appellatur isaak.

тъкнѫти -нѫ -нешн vb. πήγνυναι figere prol. **тѣмь и коучи тъкнѫхоуть** σκηνὰς ἐπήγνυον ev. 1434. νύττειν pungere sup. 175. men.-vuk. prol.-lab. pyrg. chron. 1. 140. **тъчє носнѳа ѡвленнє чрѣка** izv. 530. τὸν ἰωσὴφ ἔνυξεν ἡ δεῖξις τῆς κοιλίας zlatostr. 21. pulsare - **ребра** leont. - **въ ребра** prol.-cip. πατάσσειν **тъчє ср҃дце дѣда свое по числѣ людстѣмъ** ἐπάταξε καρδίαν δαυὶδ αὐτὸν μετὰ τὸ ἀριθμῆσαι τὸν λαόν 2. reg. 24. 10. -vost. - **въ ребро** prol. **тъкнѫвъ въ ребра** strum. **тъкноувъ въ ребра** šiš. 26. ἀποχρημνίζειν praecipitare **низъ прикрилны тъкноуть** prol.-mart. men.-leop. ἀποπνίγειν suffocare **тъкноуше и въ рѣкоу** prol.-mart. **тъкноушл и въ рѣкоу** men.-leop. **тъкноу плноу** men.-mih. **тъкъ** respondere videtur germ. stechen, stecken nsl. tičati meg. haerere lex. taht notri tači lex ki so tik nebes prišli; staknoti herabnehmen: stakni plašč s klinca, vsako rêč stakne; natъč fisolenstock; potak fusum filo plenum habd. istekнoti oči; viteknoti oči ausstechen; staknoti contignare lex. tečati haerere croat ticati palpare luč. verant. taklja pedamentum verant. serb. dotaći se; ticati živ. pritka vallus mik. taklja, trklja pedamen russ. ткать trudere; ткнуть pungere cf. pol. tkwieć haerere.

тъкнѫтиє n. fixio pat. nom.-lab. - **кринжа** σταυροπηγία glag. pungere **оудареннє за лантоу или тъкноутиє** zak.-serb.

тъкъ m. comparatio, uti coniicimus: **радость кєзь тка**[illegible]hom.-mih. 169. cf. **тъчьнъ**.

тъкъма adv. μόνον solum **-кма** sup. 368. 370. 376. aut.-hom. men.-vuk. **-кьма** greg.-naz.

тъкъмєжиє n. pactum **-км-** gram. 227.

тъкъмєжь m. pactum gram. 180. 183.

тъкъмина f. parilitas sabb.-typ. ber **кѣди же, ꙗко ни въ сихъ тропарихъ часомь обрѣтаємь тъкмине, сказоуєть бо къжде, нъкъже хощеть** nicod.

тъкъмити -млѭ -мини vb. aequiparare **дарια ц҃рь** персидскый, кой **богоу такмить се** alex.-vost. serb. takmiti, utakmiti aequare stul. takmiv comparabilis stul.

тъкъмо adv. μόνον solum **тькъмо** assem **тъкмо** sup. **нъ-** εἰ μή sup. 180. **тъкъмо** sup. 349. **тькмо** cloz I. 416. **токъмо** cloz i. 511. ś.-gl. 51. **токмо** bon. **тькомо** krmč.-mih. 18. bulg. **tъkmo**.

тъкможд҃ь adv. sensus dubius: **ал҃конъ - всего злата: ма**[illegible] **токтооудоу** sof 26.

тъкъмъкъ adj. ἴσος aequalis misc.-šaf. 27. **токмое** op. 2. 2. 317. **токъмое и лихое** op. 2. 2. 8. frag.-serb. **черта черты токма єсть и нетокма** γραμμὴ γραμμῇ ἴση ἐστὶ καὶ ἄνισος io.-dam. **гладкое и токмое ѡвленнє** ὁμαλὴ καὶ ἴση ἐπιφάνεια io.-dam. **дѣтнй тькмичь четири ста александроу** alex.-vost. **тєбѣ тькъма єсть** prol.-rad. 53. **коудоу (ադամ) тькъмь вышнємоу** hom.-mih. **тькмь богомь єсн** alex.-mih. 92. **азь єсмь тькмь емоу** alex.-mih. 130. ἄρτιος par **токъмое; токмыхъ чиселъ** op. 2. 2 2. 8. **на мѣрилѣ токмал ископшаютъ сѧ** op. 2. 2. 97. **сѣюдюще по тькъмоу, ꙗко подобно сихъ пѣти** sabb.-typ. 9. **земли твоѣ тькма кѣше** izv. 8. 155. bulg. tokmi milad. 327. pritokmuva verk. 209. croat. takmen aequalis luč. serb. utakmice; takati se ludere par impar; takmen stul. ne čn muža takmenika istr.-volksl. 26.

тъкъмь adv. solum **тькмь** mon.-serb.

тъкъмьнъ adj. aequalis **-кмень** glag.

тъпанию n. παλμός palpitatio **кто ли къложилъ тпанил къ ср҃дцє**; cyr.-hier. (pro alius codicis **тѣптание**) **топ-** ex.

тъпати -плѭ -аєшн vb. palpitare **гласъ тъпаіе проходитъ** op. 2. 1. 18. **тъпаемо сѧ зоветь** σφυγμικὸν pulsatile io.-dam. cf. **трепати** et **трепетати**.

тъпътание n. strepitus triod. palpitatio cordis cyr.-hier.

тъпътати -штѫ -штеши vb. πατεῖν calcare triod. **изыдѣте, топцїлйте,** (recte - **цате**), **ꙗко исполнь точило** ioël 3. 13. -vost. **ногама да топцоуть того** frag.-serb. **вино** - krmč.-mih. **топчющихъ** op. 1. 97. mat. 46. **вино топцють** bus. 383. **пѫть -танъ** isaak. πάλλειν palpitare **ср҃дцє мое смоуцлѣть сѧ и топ'цѣть** zlatostr.-saec xvi.

тъпътило n. torcular **кошми да носеть его въ тьптиле** frag.-serb.: vocabulum dubium.

тъпътъ m. φόφος strepitus bor. xiii. **єгда както несъгласьнъіи тъпъты гласы нарнчеть** svjat. bus. 269. **-тъмь чоуително** op. 2. 2. 302. **-ты и игры ножьны** ioann. **тъпетъ** man. 17. **топотъ** io.-dam. ber. bor. 49. - **коньнъ** per. 37. adde **позорныѥ тьпьты оставише** τὰς

ἐν θεάμασι κατέλιπον ἡδονάς prol.-mart. nsl. cepet zappeln dain. cepaš put via trita habd. cepeliši calcei meg. ru.s. топнуть scr. tup pulsare mey. 1. 364.

тъскн- v. тъсн-.

тъскнѫти -нѫ -неши vb. angi кнѧзь тъскноувъ немочью тѣла своего нача слати къ братоу karamz. 4. 175. cf. тъсн-.

тъскъ m. festinatio по потихоу, не тоскомь bus. 658.

тъснѫти сѧ -нѫ сѧ -неши сѧ vb. σπεύδειν festinare не тосна сѧ сде покаити сѧ μὴ σπεύδειν cv. 1434. σπουδάζειν festinare, studere op. 2. 1. 152. не тъснѣмъ сѧ разоумѣти злѣ и бѣднѣ оⷭ σπουδάζομεν ev. 1434. adde bus. 552. не тосна сѧ сде покаити сѧ ev.-int. 1434. азъ не т'скноу сѧ одолѣти, но подкизаю сѧ, да съвъкоуплю оудеса хва vost. всегда на великаа дѣла тъснѧ сѧ; всегда ко тъсняше сѧ оумрѣти за землю роускоую karamz. 3. 54. тъснѧщоу сѧ, да не сразитъ сѧ karamz. 4. 45. ико и дверний домоу тосноущи сѧ не затвори prol.-vost. russ. тоснуть ся studere dial. тоскнуть ся dolere: rad. тъск cf. тъштати.

тъхорь m. αἴλουρος felis barl. 182: recte дъхорь a foetore.

тъчаи f. ἔριθος textrix акъ поставъ точаи ὡς ἱστὸς ἐθίρου esai. 38. 12. -vost. cf. лажаи.

тъчение n. texere ber.

тъчити -чѫ -чиши vb. λογίζεσθαι putare не бѣ сребра, ико не више точимо въ дни соломона οὐκ ἦν ἀργύριον, ὅτι οὐκ ἦν λογιζόμενον ἐν ταῖς ἡμέραις σαλωμών 3. reg. 10. 21. -vost.

тъчиⷬ 1) adv. solum sup. svjat. -чь- svjat.-mat. 9. op. 2. 2. 370. leont. chron. 1. 14. 17. 48. где тъчию сѧнидѣ quam primum men.-leop. - не мононоухі ac si, tantum non sup. 325. 22. 2) praep. praeter, uti videtur: не оуцѣлѣ ничтоже тъчию доуше leont.

тъчька f. punctum op. 1. 50. cod.-serb. точька; тъчка bus. 137: rad. тъкъ pungere.

тъчьникъ m. ἡλικιώτης aequalis sup. 71. 15. 27. послоуша горка сѣѣта змиева, и божий хотѣвъ точникъ быти pal.-vost.

тъчьнити -нѭ -нити vb. συγκρίνειν comparare ant. точнити сѧ vost. 1. 31. κρίνεσθαι op. 2. 2. 262. тъчънити сѧ antch. недоволни есмы точнити сѧ съ бесточнымь ant.-vost.

тъчьно adv. ὁμοίως pari modo sup. 1) cum dat. потокоу тъчно antch. не можеть строча точно тещи моужеви ephr.-vost. дъмъ точьно богатьство(ꙋ) ищезнеть izv. 471. тчно sup. 438. 2) cum gen. не обрѣтоша сѧ точно нововыхъ дверий лоучша въ поднебесньи оⷭ εὑρέθησαν κατὰ τὰς θυγατέρας ἰὼβ βελτίους αὐτῶν ἐν τῇ ὑπ' οὐρανόν iob 42. 15. -vost.

тъчьномѣрьнъ adj. par mensura точномѣрна лоучча clim. 248. gr. ἰσόμετρος.

тъчьнъ adj. ὅμοιος similis sup. ἴσος aequalis sup. deut. 13. 6. -kruš. pent.-mih. men.-mih. παραπλήσιος similis sup. 61. 22; 63. 6. ἀντάξιος aequipollens sup. 65. 17. adde sup. bus. 275. pyrg. dial.-šaf. chrys.-frag. nom.-bulg. ant. pat. pat.-mih. domet. звѣрь тъчьнъ женѣ з'лѣ svjat.-mat. 10. тъчьнъ жинѣ izv. 423. желанны оусьрда и себе тъчьна svjat. любви твоеи тъчьнн hom.-mih. 34 ἐφάμιλλος similis тъчьнь томоу (плькоу) и равьнь hom.-mih. adde op. 2. 2. 148. ok. 61. συνήλικος aequalis dain. 1. 10. -proph. op. 1. 109. съ тъчьнъимни любъвь имѣти izv. 431. отрокъ тъчьнъ башиⷯ mat. 50. dignus тъчьнь ѥсть блаженьства hom.-mih. 185. adde ни достоинь ни тъчьнь men.-mih. точенъ ѥсть παρεσυνεβλήθη op. 2. 2. 262. каменн прока(па)ноу тъчьнъ ѥсть лѣствѣи λίθῳ ἡρδαλωμένῳ παρεσυνεβλήθη ὁ ὀχυρός sir. 22. 1. -antch. adde точенъ ber. tačan glag.-štul. cf. pruss. tickars echt lit. tikti let. tikts.

тъчьнѣвати -аю -аѥши vb. comparare - сѧ къ исоусоу greg.-mon. 85.

тъшталивъ adj. σπουδαῖος sedulus op. 2 2. 140. тщь- stichir. тщь- ber.

тъштальникъ m. studiosus кто снъ тъщальникъ начальници izv. 617.

тъштание n. σπουδή sedulitas šiš. 199. ostrom. ant. antch. sup. int. io.-sin. mir. š.-gl. 89. προθυμία studium sup. - творише mat. 21. тщь- ber. chron. περισπασμός contentio antch.

тъштатель m. qui nititur nom.-mik. 14.

тъштательнъ adj. sedulus.

тъштати -штѫ -штиши vb. ἐπείγειν urgere тоунъ аще тъщить кан бѣда εἴπερ τις ἐπείγοι κίνδυνος greg.-naz. видѣвъ црь, ико тщать имь сѣло ὅτι ἐπείγουσιν αὐτὸν σφόδρα dan. 14. 30. -vost. κατεπείγειν urgere не боуди

тъщь (pro тъщє) ієго обѫ ѣзѫ аѵтѡ̀ѵ κατεπείγων exod. 22.25. -pent.-mih. споудаѕєіѵ properare act. тъщахѫ лота ѣσπούδαζον pent.-mih. тщахѫ аггели лота gen. 19. 15. -vost. тъштимою σπουδαζόμενον greg.-naz. συνταράσσειν conturbare сонъ мой и сказанїе его да тєбє не тщить dan. 4. 16. -vost. -сѧ σπεύδειν properare sup. šiš. κατασπεύδειν festinare sup. σπουδάζειν properare sup. ant. studere sim. I. 22. 28. πειράσθαι conari sup. 255. adde hom.-mih. pat.-mih. leont. ant.-hom. chrys.-lab. prol.-mart. pam. 125. chron. gram. 159. chrys.-duš. ἀσχολεῖσθαι labori vacare cloz l. 249. тъщоүщимь сѧ prol.-rad. πειράσθαι niti dial. φιλοτιμεῖσθαι conari op. 1. 154. γλίχεσθαι appetere prol.-rad. ἀδολεσχεῖν meditari ant. тъщоүщіей сѧ greg.-mon. 72. нє тощи сѧ bus. 643. нача тщати сѧ дроүжина и не дати ми одрати ноги izv. 674. твори расоүжденыа нє тъшта сѧ bus. 291. многымь тъщанїємь тъщі сѧ prol.-mart. нє тъшти сѧ бързо иштѝсти до дроүгыѧ главизнъ izv. 426. sborn. соүдъмь правьдьнъıмь тъштатъ сѧ отъвѣштатн тн bus. 291. вино тъщить сѧ зноємь сѣзрѣти men.-mih 203. тъщеще сѧ испрадлати sabb.-typ. 42. тъщить сѧ шьствовати sim. I. 11. како тн сѧ тъщить прѣклонити и на милосрьдиє hom.-mih. 136. къ той по всѧ дьни тъшти сѧ izv. 429. къ любви божин тъщаше сѧ greg.-mon. 56. тъщеще сѧ на заколенїе свѣтаго sim. I. 5. прѣбысть по тъщимѣй любьви своєй men.-mih. 138.

тъштєгласнїє n. sermo vanus.

тъштєглашенїє n. κενοφωνία sermo vanus 2. tim. 2. 16. -bulg. šiš. 168. 200. strum.

тъштєнїє n. sedulitas mon.-serb.: recte -танїє.

тъштєславїє n. κενοδοξία vana gloria sup. ant. antch. pat. io.-sin. mir. ber. тъщеславиа грѣхъ sborn.

тъштєславовати -воүѫ -воүєши vb. vanam gloriam appetere dioptr. op. 2. 2. 199. 460. io.-sin. chrys.-lab. nom.-mik. 2.

тъштєславьнъ adj. κενόδοξος vanae gloriae cupidus ant. antch. ephr. io.-sin. ber.

тъштєславьствовати -воүѫ -воүєши vb. vanam gloriam appetere frag.-serb.

тъштєсловъı adj. vanae gloriae cupidus triod.

тъштєта f. vanitas mon.-serb. ζημία damnum cloz I. 479. sup. въ мьзды мѣсто соүгоүбоү тъштєтоү принимєши sborn. и нє бъı тн бъıло отъ(тъ)щєтъı izv. 649. акоүлнє, рекше тъщета misc.-šaf. за тъщеты διὰ κενῆς in vanum vost. I. 273. тщ- chron. bulg. štetъ serb. šteta: thema тъштъ.

тъштєтити -штѫ -тиши vb. damno afficere prol. men.-vuk.

тъштєтнїє n. ζημία damnum ephr. оле тъщетыѥ antch.

тъштєтьновати -ноүѫ -ноүєши vb. damno affici, uti videtur men.-mih. 203.

тъштєтьноүмьнъ adj. demens sabb. 107.

тъштєтьнъ adj. κενός vanus cloz I. 775. sup triod. ioann.

тъштєтьство n. damnum prol.-mart. 42.

тъштєхвалѥнїє n. vana gloria op. 2. 1. 54.

тъштнвъ adj. σπουδαῖος sedulus šiš. 106. svjat. dial. adde hom.-mih. dioptr. bus 268. ταχύς citus sup. εὐσεβής religiosus dial. ant. ὀλιγόψυχος pusillanimis šiš. 194. ant. proph. op. 2. 1. 163; 2. 2. 202. adde op. 2. 2. 431. тощива и гнѣвлива izv. 666. тъштивъ боүдоү ѥже оүгодити тебѣ sabb. 69. - на милость полὸς ἐν ἐλέει sup. 243.

тъштивьство n. ὀλιγοψυχία pusillanimitas ant. 119. exod. 6. 9. - kruš. pent.-min. vost. op. 1. 15. op. 2. 2. 255. μικροψυχία -нъс- op. 2. 2. 400.

тъштивьство n. pusillanimitas нє отъчаниємь ни тъштивьствомь svjat.: recte forte -тивь-.

тъштити -штѫ -штиши vb. κενοῦν evacuare тъщимо богатьство hom.-mih. пѣнъı тъштѫ pat.-mih. 148. пѣнъı тъщить ἀφρίζει marc. 9. 18. -ostrom. cf. пѣны точить mar. 9. 18. -mat. 38.

тъштъ adj. κενός vacuus sup. man. šiš. 188. нє шви сѧ прѣдъ господьмь тъштъ sborn. тъщоү непраздьноү сѣдѣлавь psalt.-vuk. 63: male καινός cloz I. 723. διάκενος vacuus, inanis χλѣвь - num. 21. 5. -pent.-mih. μάταιος vanus proph. мощь нѫ тощи ѥсть izv. 649. κοῦφος vacuus на тъща сѣнѫзникы ἐπὶ κούφοις ἀναβάταις esai. 30. 16. -vost. γυμνός nudus hom.-mih. cloz I. 727. тъщами надеждами прѣлищаѧ сѧ greg.-naz. тъщнимн надеждами hom.-mih. потокъ тъщь водъı pent.-mih. роүщѣ тъщи своєго плода hom.-mih. въ тъште διὰ κενῆς, εἰς κενόν, μάτην in cassum sup. dial. šiš. 114. 138. op. 2. 1. 162. glag. нє въ тъште троүдъı нн

безь оума быше sabb. 179. за тъщиѥ mat. 27. въ на тъштъ: вчатцѣ cito esth. 8. 14. -mat. 53. гаждь на чьте срѣдьце misc.-šaf. 151. nsl. tašć ieiunus spang. tešč habd. na tešće ieiune lex. croat. tašć inanis verant. tašćina die weiche (am leibe) hung. serb. na tašte mik. naštesrca mik. Pott 2. 1. 626.

тъштьливъ adj. sedulus nom.-mik. 144. - въ дѣлѣхъ isaak.

тъштьно adv. ταχέως cito тощно op. 2. 2. 262. тъщно σπουδαίως festinanter šiš. 253. ostrom. hom.-mih. dial.-šaf. mir. ber. azbuk. на тъштьно възжагаіть огнь κατασπουδαζομένη antch. προθύμως alacriter sup.

тъштьнъ adj. σπουδαῖος sedulus šiš. 139. sup. ant. на тощьно antch. κατασπουδαζόμενος sedulo ant. тъщни боудѣмъ op. 2. 2. 262. на помощь тъщьни op. 2. 2. 431. смыслъмь тече тъщенъмь men.-saec. xi. тощни ant.-vost.

тъштьнѣ adv. studiose dial.-šaf. σπουδῇ men.-vuk.

ты pron. σύ tu не ты корень носиши, нъ корень тѧ antch. gr. - dor. τύ goth. thu ahd. du.

тыканиѥ n. πρόσκομμα offendiculum ant.

тыкати -чѫ -чеши vb. pungere рыломь тычеть de sue sbor.-kir. 65. tangere кротько тыче typ.-chil. ки нась тыкаχоу qui ad nos pertinebant š.-gl. 94. - въ ребра io.-siu. trudere низь врѣгъ сватаго тыкаχоу men.-leop. низь врѣгъ того тыкаχоу prol.-rad. 152. cf. тъкнѫти: nota грѣхы въображаіе тыкаіе въ лицѣ тѭ ἁμαρτίαν εἰκονίζουσα prol.-lab. conferens тнкръ.

тыкница f. ληκύθιον lecythus, ampulla men.-vuk. prol.-rad. pat. op. 1. 174. vost. 1. 358.

тыкръ v. тнкръ.

тыкы f. κολοκύνθη cucurbita pat. mon.-serb. зелые тыкви op. 2. 2. 278. vasis genus prol.-mih. тыковь воды vost. 1. 388. men.-leop. 163. sg. d. тыкви bus. 182. sg. a. тыкъвь bus. 183. тыкъвъ 145. тнквоу соухоу растри misc.-šaf. sg. l. тыкви sg. i. тыквию prol.-mih. 11. pl. i. тнкъвами prol.-rad. окрѣтоша тоу тыковь воды и ладкоу и корець prol.-vost. оутлоу тыковь доути bus. 623. nsl. tikva bulg. tikvъ magy. tök.

тылие n. cervix оудари ю по тылю (sic) prol.-mart. cf. тылыць m. per. 47. 24. тылѣсние n. bus. 394.

тылъ m. τένων cervix pyrg. men.-vuk. αὐχήν cervix men.-vuk. prol.-rad. adde prol. 54. chron. за тиль похвативь alex.-mih. 106. иниѥ, ижѥ ѥсть тылъ op. 2. 1. 17. тыломь обратнлъ сѧ бы op. 2. 2. 241. дше тиль потрепещитъ, то богатымь плачь misc.-šaf. 174. по тылоу бнѣнь prol.-rad. nsl. tilj sinciput habd. zatilek rib. zatanjek dain. 93. bulg. til serb. tilut dorsum cultri; teluće; tilutice; telndje dorsum cultri; tiok stul. nserb. tyło drev. tohl.

тыльнъ adj. occipitis prol. 7. тыльны жилы τένων prol.-cip. men.-vuk. -но сѣчениѥ prol.-mart.

тынина f. къ мѣсто тынинъ нмѣетъ рѧсницн int. 84.

тынъ m. τοῖχος murus разорю тынъ его esai. 5. 5. -proph. mat. 50. sbor.-kir. 65. pam. 191. chron. 1. 197. 223. nsl. tinj planke serb. tin paries; tiniti parietem ducere klruss. około dvora želiznoj tyn Pieśni 2. 151. russ. тынъ drev. ttâun and. tûn ahd. zûn lit. tuinas pfahl beitr. 2. 175. cf. lat.-celt. -dunum wack. 13. or.-eur. 327.

тысѧшта v. тысѧшта.

тысѧшта f. χίλιοι mille ostrom. sup. 80. 212. 287 etc. man. 123. mat. 12. 31. 45. 57. šiš. 203. izv. 493. bus. 46. chron. 1. 42. xvi. 214. тысоущѣ тысоущами и тьмы тьмами легѣль прѣдьстоѣть ѥмоу ephr. тисоукѣ zap. 2. 2. 31. тысоущь крать χιλιοπλασίως pent.-mih. тысоущьма men.-mih. тысѧштл sup. 254. 18. тъсѧща svjat.-mat. v. op. 2. 2 388. 392. holm. mat. 47. bor. 14. izv. 422. 480. bus. 125. 290. со двѣма надесѧтьма тысѧщама mat. 32. възнде число нхъ до тысѧштѧ sborn. -сѧштами millies sup. 80. 350. chron. 1. 18. 19. 29. 41. 61. 92 etc. goth. thusundi ahd. dusunt pruss. tusimtons acc. ztschr. 7. 25. beitr. 1. 14. nsl. dajset tisoč spang. štiri, pet tisoč trub. pet tiseč trub. deset tisuč trub. osem tisuči habd. tisuča habd. croat. tisuća verant. croat. dvi tisuć poganov oct. 44. hung. serb. tisuća.

тысѧштоначалиѥ n. mille militum praefectura chrys.-lab.

тысѧштоначальникъ m. mille militum praefectus bulg.

тысѧштночислинъ adj. χιλιάριθμος mile continens men.-vuk.

тысѧштьникъ m. χιλίαρχος qui mille militibus praeest ostrom. pent.-mih. šiš. 39.

pat. izv. 618. sabb.-typ. mat. 31. sabb. 36. 141. sabb.-vindob. -сѧщ- chron.

тысѧштьнъıй num. χιλιοστός millesimus **тысѧштьнъ** qui mille annorum est sup. 200.

тысѧштьскъ adj. mille militum praefectus **тысич-** per. 53. chron. 131. 133. 137. **тысичк-** bus. 419. **при тысячьскомь авраме** izv. 645. **тысѧцьскаго** izv. 637.

тыти, тыж, тыюшн vb. πιαίνεσθαι pinguescere croat. titi luč. util verant. otavan erquickt luč. serb. toviti; pritio pinguis; pritiliti mik. ustovjen živ. 11. čech. otaviti lit. taukas pinguis; tunku pinguescere scr. tu crescere; tîv pinguescere zend tav posse gr. τύλος wulst lat. tu-m-or, tumulus ags. thûma pollex Bopp 1. 418. Pott 2. 1. 649. curt. 1. 192. mey. 1. 333. 413. corss. -form. 247. 340. cf. **тоукъ**.

тѣцати -чѫ -чешн vb. pertinere, vere tangere danič.

тѣчька f. punctum **тѣчка** bus. 137. **малнн (праздницн) нмоуть по три тычкн** lavr.-op. 50. cf. **тѣчька**.

тѣзнца f. cognominis **магдалѣнн марнн н тѣзнца придесте** (recte **придете** aor.) **на гробъ** op. 2. 2. 430.

тѣзоименнтъ adj. ἐπώνυμος cognominis men.-vuk. φερώνυμος men.-vuk. adde men.-mih. misc.-šaf. krmč.-mih. prol.-rad. io.-sin. triod. **тѣз-** int. 4. chron. 1. 157. 200. io.-sin. triod. sbor. clim. azbuk. per. 83. 18. **тъз-** men.-buc. **тѣз-** bus. 705. **побѣдѣ тѣз-** sbor.-kir. 34. **гною, гноѥвн тъз-** prol.-mih. 265.

тѣзоименнтьно adv. φερωνύμως eodem nomine men.-vuk.

тѣзоименнтьнъ adj. φερώνυμος, ἐπώνυμος cognominis prol.-rad. pat.-šaf. **гноѥвн** - prol.-belg. **тѣз-** sof.

тѣзоименнтьство n. idem nomen prol.-mih. men.-mih. typ.-chil. bus. 378. **истнинно тѣзоименнтьство отъ нихъ** (апостоль и мученикь) **стѣжа** prol.-belg.

тѣзоименнѥ n. idem nomen **тѣз-** mir.

тѣзоименьнъ adj. ἐπώνυμος idem nomen habens laz.-vuk. chrys.-lab. men.-mih. **тѣз-** georg. mir.

тѣзоименьнѣ adv. eodem nomine men.-mih.

тѣзоименьство n. idem nomen men.-mih. laz.-vuk.

тѣзоименьствьнъ adj. cognominis **тѣзоименьствьна похвала** lavr.-op. 54.

тѣзоимьствовати -воуѭ -воуѥшн vb. idem nomen habere prol.-vuk. **ѥмоу -вока брадатый** prol.-mih. 148.

тѣзочьстнѥ n. idem honor **роди сына, и нарече нмѧ емоу егоупетъ, отъ негоже тѣзочьстнѥ егоупетъ прнлтъ** georg.-vost.

тѣзъ adj. ἐπώνυμος cognominis **арносъ неистовьствѣ тѣзъ** greg.-naz. **рекенноѥмь тѣзъ нарече сѧ, снмоне достославне** men.-saec. xn. **сынъ тѣзъ отьцоу** georg.-vost. **недѣла господьскый тѣзъ тѣи тоу κυρίου ἐπώνυμον** op. 2. 2. 39. **отъ нслка едомъ роди сѧ сынъ тѣзъ отьцоу** georg.-vost. russ. **тезь**: per **едино** explicatur ex. 196. slov.-novg. b. cf. **тъждѣ**.

тѣзьникъ m. cognominis **аданасне - кесмрьтна кыкь** men.-belg.

тѣзьно adv. eodem nomine - **нарнцаемъ** lavr.-op. 39.

тѣзьноватн -ноуѭ -ноуѥшн vb. cognominem esse **тѣзьноуоу нѣнѣ градоу твоѥмоу** izv. 604.

тѣзьнъ adj. cognominis men.-belg. **нарѣщи сѧ - богоу съподобн сѧ** lavr.-op. 39. cf. **гноютѣзьнь, гноютизьнь**.

тѣзьство n. idem nomen; aequalitas - **нменъ** proph.

тѣлн- v. **тлн-**.

тѣло v. **тло**.

тѣлѣнъ v. **тлѣнъ**.

тѣлы v. **тлы**.

тьма f. σκοτιά, σκότος tenebrae assem. sup. ostrom. per. chron. **тьма** cloz I. 97. 150. 787. **оумъ ѥго тьмою омрачаше сѧ** izv. 611. **сътворю нмъ тьмоу свѣтъ** esai. 42. 16. -parem. 1271. ἀωρία intempestivitas; numerus infinitus proph. sup. πολλοί multi **тьмоу наставьникъ нмате** πολλοὺς παιδαγωγούς op. 2. 1. 148. μυριάς myrias; μυρίοι innumeri ioann. dial. prol. cloz I. 537. **дѣ тьмѣ** prol.-mih. **пострада тьмы страстнй** μυρία δεινά hom.-mih. **позороу тьмамъ аггеломь** μυριάσιν ἀγγέλων op. 2. 1. 164. **овѣ тмѣ** οἱ δισμύριοι prol.-rad. 57. **вѣще двою тьмоу** men.-mih. 22. **тьмоу недоужнна отъгонита** men.-saec. xi. **тмамь злыхъ соуще повинньно** krmč.-mih. **ако соуть книгъ собрано полъ шесты тмы** sbor.-kir. 35. **тьмами** μυριάκις millies men.-vuk. io.-sin. **завнсти тьмами нсточьницн оучитель не ставатъ** τὸν φθόνον μυρίαι πηγαὶ διδασκάλων οὐ παύουσι sup. 297. 16. **оустрѣлѥнь бысть печалию, н окаяль себе н тьмами прнмыслнль** ἐπλήγη τῇ ὀδύ-

уѫ, ἐταλάνισεν ἑαυτόν, μυρία ἐπῃρεάσατο hom.-mih. 60. **тъмами дльговь оубийць длъжень** μυρίων φονευτῶν ἔγκλήματα μόνος ἔχων men.-vuk. **тъмами великый плькъ** μυριάνδρος στόλος hom.-mih. **лште и тъмами сѫкрꙑжть оумъшлѣнныа своа** izv. 476. **тъмами сѫгрѣшихъ** ѥси chrys.-lab. **тъмами** испльнѥнь **злꙑхъ** chrys.-lab. **тъмами** принесеть **лѣчьбы врачь** chrys.-lab **тъмами грѣховь** испльнѥнь chrys.-lab. **ты** покꙑнь **тъмами злꙑхъ** krmč.-mih. **аще тъмами вѣтрьныѥ** принмоуть прилогы chrys.-lab **аще тъмами** носимъ **сѫгрѣшений врѣмена** въ **сѣдѣсти** chrys.-lab. **тъмами на** нѥго **клеветы** изобрѣтохъ hom.-mih. 78. **тъмами** томлѥньми и моуками **зѣльными** оумоучише prol.-mart. **боле .гі. корави** бѣше **тъмами** носе plus erant quam xm. naves capientes per singulas decem milia modiorum leont. 134. **грѣшникъ тъмами** ѥсть въ монхъ оузохраннльницѣхъ дрꙗжимо hom.-mih. 141. **тъмою** красотами оукрашень ichn. **тъмами тъмь клѣтвами** того оутврьждаше ichn. и **аще** ви **нмѣль тмами** доуше ichn **тъмою крать** μυριάκις saepissime pyrg. **аще тъмою крать** видиши **ме** prol. cf. **первой коронъ, первыа колода, легеонъ, легионъ, леодоръ** zap. 2. 2. 13. drev. tjama lit. tamsa scr. tamas zend temas lat. temere, tenebrae ahd. dēmar celt. temel Ebel 112. weig. 1. 342. ztschr. 4. 5; 11. 166. beitr. 2. 165. mey. 1. 410. Grimm, wörterb. 3. 1666. Pott 2. 1. 585.

тъмѣть v. **тать**.

тъмьянъ m. θυμίαμα suffitus sup. 167. krmč.-mih. hom.-mih. strum. prol.-mih. proph. nicod. **тъмианъ** bus. 174. hom.-mih. pent.-mih. alex.-mih. 41. **тъмьянъ** autch. **темианъ: съ тъмьянъмь сѫрѣсти** ta izv. 538. bus. 167. **темнянъ** mat. 26. **темианъ бѣлъ** λίβανος esai. 60. 6; 66. 3. proph. op. 1. 18. tur. **темьянъ** bor. 21. bus. 489. 691. chron; **бѣломоу тѣмьяноу** explicatur per ῥητίνῃ op. 2. 2. 266. **тимьянъ** bus. 661. **димиамь** prol.-mih. 53. bulg. temjan croat. tamjan verant. serb. tamjan ahd. tīmiâm wack. 13. e gr.

тъмьньникъ m. θυτήχος thuribulum **темианикь** pent.-mih. **тимьньникь** kruš.

тъмьньница f. thuribulum **-ьница** men.-mih. **тнм-** kruš. **тимньамьница** ibid. alb. **tъmjanicъ**.

тъмьньнъ adj. thuris **-мьи-** sup. 166.

тъмоглавьнъ adj. innumera capita habens io.-sin. bis.

тъмоносьнъ adj. innumerabilia ferens **- корабль** chrys.-lab. laz.-vuk.

тъморицеж adv. saepissime **- моучень бысть** prol. μυριοπλασίως pyrg.

тъмочислънъ adj. innumerus **-sabb.-typ.** 130.

тъмоутороканьскъ adj. tmutoracanensis vita-theod. 9.

тъмълъга v. **темълъга**.

тъмьникъ m. nothus **-мн-** misc.-šaf. 25. **темн-** chron 1. 203. 230.

тъмьнина f. tenebrae **- мрачьна** men.-vuk. prol.-lab. prol.-rad. bulg. temninъ.

тъмьница f. φυλακή carcer ostrom ant. antch. triod. prol.-cip. kruš. δεσμωτήριον, ἔνδεσμος op. 1. 35. adde sup. š.-gl. 50. leont. chron. **въ тъмьницоу въмѣтаютъ сѧ** misc.-šaf. **тъм-** sup. **тем-** sup. timniza fris. bulg **tъmnicъ** milad. 144. magy. tömlöcz.

тъмьничарь m. captivus misc.-serb. bulg. temničar milad. 144. verk 223.

тъмьничьникъ m. ὁ ἐν τῇ φυλακῇ, ὁ ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ vinctus ant. kruš. men.-mih. hom.-mih. sborn. sup. ἀπηγμένος gen. 39. 22. -vost.

тъмьничьнъ adj. φυλακῆς carceris kruš. sup. **- стража** δεσμοφύλαξ šiš. **- затворьникъ** κατάκλειστος prol.-rad.

тъмьномрачьнъ adj. obscurus par. 168.

тъмьноодежданикъ m. nigris vestibus indutus danič.

тъмьноодежданъ adj. nigra veste indutus men.-mih.

тъмьносръдъ adj. **тъмьно сѫщи сръды** νωθροκάρδιοι ὄντες men.-mih.

тъмьность f. tenebrae io.-sin.: male **вътрапелїа** ephes. 5. 4. š.-gl. 89.

тъмьнота f. tenebrae int.

тъмьнъ adj. σκότου tenebrarum **мракъ -** šiš. 216. **область тъмьнаа** ἡ ἐξουσία τοῦ σκότους ostrom. σκοτεινός sup. prol. antch. σκοτεινόχροος tenebrosi coloris sup. 288. ζοφερός ater sup. ἀμαυρός coecus sup. ἐξίτηλος evanidus hom.-mih. 61. ἀμαυρός obsoletus pent.-mih. βαθύς profundus **-нл нощь** hom.-mih. bulg. temen **до тъмьнаго обнизь сънидеши** ἕως ᾅδου καταβιβασθήσῃ matth. 11. 23. -ev. 1270.

тъмьнѣ adv. ἀμυδρῶς obscure hom.-mih.

тъмѣнию v. **тимѣнию**

тьмѣно v. тимѣно.

тънити -ниж -нишн vb. extenuare krk. - тѣло vost.

тъность f. tenuitas dioptr.-lab. λεπτότης subtilitas dial. io.-sin. isaak. тоность sagacitas izv. 5. 209: male δαφιλόν hes.

тънько adv. tenue, minute - писати kruš. - пѣти chrys.-lab.

тънькогласити -ишж -сишн vb. tenuem vocem habere pat.

тънькогласънъ adj. tenuem vocem habens dioptr.-lab. clim.

тънконогъ adj. tenues pedes habens тонclim. 308.

тънкопръстънъ adj. tenues digitos habens тонк- bus. 919.

тънкость f. subtilitas int. men.-mih. krmč.-mih. оумна - greg.-mon. тонк- op. 2. 2. 177.

тънкота f. subtilitas тонк- bus. 553.

тънкотворѣнне n. sensus obscurus; рѣместо тонкотворѣнна bus. 920.

тънькочастънѣ adv. minutim gr. λεπτομερῶς настоятелю дълъжно есть изъвъпрошати брата тонкочастнѣ vost.

тънькошнй adj. gracile collum habens nom.-barb.

тънькъ adj. tenuis; λεπτανικός per. хlvm. comparat. тънѣй ex. 153. крьвь -кь prol.-mih. prol.-mart. - въздоухъ glasn. 11. 167. chrys.-lab. - гласъ λεπτός pyrg. prol. men.-vuk. prol.-cip. тонкымъ лицемъ λεπτοχαράκτηρος per. ιm. - недоугъ ioann. - пища nom.-mik. 166. потъ - chrys.-lab. сънь - greg.-mon. 49. leont. χλαδ - pan. по тънькоу dial.-šaf. κατὰ μέρος - въмѣнити men.-vuk. по тънькоу споѣдати λεπτομερῶς διηγήσασθαι prol.-cip. по тънъкоу поѣдати anteh. pat.-mih. по тънькоу сказати cyr. 23. nsl. potaniti lex. bulg. tenkite veždi verk. 62. 49. teninka neda verk. 266. тънанко milad. 389. croat. tanahan verant. drev. tjantige lit. tenvas goth. *thinan ahd. danjan ags. thenjan celt. teneu Ebel 112. osset. teneg beitr. 2. 165. Bopp 1. 120. curt. 1. 185. mey. 1. 406. comparat. тънъчае sup. 427.

тънькѣ adv. minutim - жити dioptr. chrys.-lab. - истязати ioann.

тънькѣти -ѣж -ѣешн vb. attenuare pat. 315.

тънькина f. tenuitas isaak.

тънькнти -чж -чишн vb. minuere тончити ыдь psalt.-theod.

тънькица f. vestis aestiva, uti videtur.

тъны v. тины.

тъстевъ adj. poss. κηδεστοῦ soceri men.-vuk. ни тестевы оутѣхы ни ласканиемь покорь сѣ μήτε ταῖς τοῦ κηδεστοῦ παραινέσεσι μήτε κολακείαις πεισθείς prol.-rad. 76.

тъсть m. gen. -ти πενθερός socer ostrom. dial. krmč. izv. 8. 102. γαμβρός gener pent.-mih. ant. adde misc.-šaf. leont. per. 92. 11. pam. 237. тъстевы sg. d. sabb. 203. sg. g. тъсти izv. 8. 102. тєсти chron. 1. 150. sg. d. тєсти 182: nota тъсты per. 74. 96. тцю chron. 1. 215. Pott 2. 1. 157.

тъстынь adj. poss. soceri овьцами тъстынми zlatostr.

тъшта f. πενθερά socrus ostrom. krmč. krmč.-mih. hom.-mih. nom.-mik. nom.-barb. - сѣ зетомь zak.-serb. bulg. tešta.

тъштинъ adj. poss. socrus nom.-mik. 33.

тѣкати -каж -каѣшн vb. currere - мимо misc. текай op. 2. 2. 392. svjat. nsl. têkati cursitare meg. rib. rês. 121. têkati se in der brunst sein (von kühen); têkanje cursus, catulitio lex.

тѣлесьнъ adj. σωματικός corporalis sup. krmč. 42. cloz I. 443. II. 130. bus. 270. - крѣдь sabb. 100. вьсы тѣлесьныи пошьстни: частьмъ тѣлесьнъимъ svjat. тѣлесьнаго нзнтни желаіжть τὴν ἐκ τοῦ σώματος ἐκδημίαν ἀφίενται antch. тѣлесьнъ ant. sup. 378. исходь - prol.-mih. въ тѣлеснъıхъ похотьхъ, тѣлеснъıма роукама tur. ἡλικίας aetatis op. 2. 2. 287.

тѣлесьнѣ adv. corporaliter ioann. io.-sin.

тѣлесько adv. σωματικῶς corporaliter -лєско šiš. 243.

тѣлесьскъ adj. σωματικός corporalis -лєскь šiš. 165. телєсьскоє 1. tim. 4. 8. -op. 2. 1. 165.

тѣлесьскъı adv. corporaliter psalm. 41. 5. -athan.

тѣлесьствне n. ὑπόστασις substantia тєлop. 2. 1. 163.

тѣлиштѣ n. ξόανον simulacrum psalt.-athan. 77. 58. идольско тѣлище τὰ τῶν εἰδώλων ξόανα krmč.-mih. adde krmč. 104. εἴδωλον simulacrum, idolum cyr.-hier. op. 2. 2. 53. στήλη columna тилища ваалова τὰς στήλας τοῦ βαάλ 4. reg. 3. 2. -mat. 55. adde поработахомъ валимомъ, рекше каменемъ, тѣлицюмъ и лсомъ, рекше мѣдянымъ клинцемъ ἐδουλεύσαμεν τοῖς βααλὶμ καὶ τοῖς ἄλσεσιν 1. reg. 12. 10. op. 1. 37. испразни дрѣвѣна тѣлища ἐξωλόθρευσε τὰ

ἄλσῳ lucos 4. reg. 18. 4. -kruš op. 1. 39.

тѣло n. gen. -ла et -лесе l. significatio εἰκών imago op. 1. 111 grigor.-rom. 8 29. -šiš. 238. **тѣло злато** εἰκὼν χρυσοῦς apost.-ochrid. **тѣлоу златоуомоу** εἰκόνι τῷ χρυσῷ irm. εἴδωλον simulacrum, idolum **непрѣзвиино тѣло** εἴδωλον zach. 13. 2. -proph. op. 1. 119; 2. 2. 53. šiš. 235. ἀνδριάς simulacrum, statua op. 2. 2. 149. στήλη columna mater. greg.-naz. σέβασμα res sacra **съзыраѥ тѣлеса коѥ кашихъ** ἀναθεωρῶν τὰ σεβάσματα šiš. 34. βωμός altare act. 17. 23. -strum. šiš. 34. 235. σκῆνος tentorium greg.-naz. σκήνωμα corpus humanum l. reg. 17. 54. -op. 1. 37. σκηνή tentorium man. 62. σῶμα corpus ostrom. **быти имоу соличиоу тѣлоу славы иго** philipp. 3. 21. -op. 2. 2. 154. πτῶμα cadaver man. σάρξ caro men.-vuk. ἡλικία aetas sup. op. 2. 1. 165. ostrom. ὑπόστασις substantia cloz I. 838. ἀπαρτία supellex **тѣло женьско** num. 31. 18. -pent.-mih. ἔργον opus **тѣло покроутарьско** gen. 14. 17. -pent.-mih. adde **тѣло злато** bus. 179. per. LXVI. **поклонише сѧ тѣлоу златомоу** prol.-mih. 87. **иже тѣлеса пишетъ** izv. 485. **тѣлоу слоужити** apost.-ochrid. **въ кальнѣ тѣлѣ** zap. 2. 2. 124. **земльно и скоудѣльно тѣло** men.-mih. **тѣломъ оутѣрпати** bor. 43. **тѣло прѣтроуждено** chrys.-lâb. **тѣло основаетъ сѧ жилами** dan. **тѣло** pro **невольникъ** ber. II. declinatio **тѣлесе**; **телесе** sup. 371. ostrom. sim. I. 18. **тѣла** cloz I. 331. 753. **тѣлесн** ostrom. **тѣлоу** 856. ostrom. **тѣлъмь** ostrom. **тѣлесн** ostrom. **тѣлеса** cloz I. 532. ostrom. **тѣлесьма** stichir. bus. 56. nsl. telesma lex. serb. telesa živ. 42. III. radix: ski, unde etiam **сѣнь** et **сѣни**: significatio prima est imago, quae umbra efficitur: notabis, etiam linguae germanicae corpus esse imaginem: cf. goth. leik ahd. lîh mhd. lîch, lîche; lîcham cum goth. *leiks ahd. lîh mhd. lîch; notabis porro, etiam indis et graecis imaginem significari umbra: scr. cnim čhâja indicat schatten, abbild; gr. σκιά valet schatten et umriss: neque silentio praetereundum est, σκῆνος pythagoraeis esse corpus.

тѣлопсаниіе n. στηλογραφία in columna inscribere psal. 55. 1. -bon. -ψαν- bon.

тѣлорогъ m. bestiae genus azbuk.

тѣлосквръньникъ m. σαρκόφθορος corpus perdens, polluens autch.

тѣлохранитель m. corporis custos chrys.-lab. chrys.-frag.

тѣмѧ n. κρανίον calvaria pent.-mih. μέτωπον frons pyrg. op. 2. 2. 116. prol.-cip krmč.-mih. adde prol. nom.-bulg. 44. pat.-mih. 176. bus. 699. bor. 76. prol. meth. 6. sbor.-kir. 60. ex.-op. 2. 1. 17. domet. 99. **до тѣмени** izv. 666. **отъ тѣмене до покти** pyrg. **исхожаше огнь отъ тѣмене ихъ, и опалѣше ѩ** izv. 563. **на тѣмени нерѣкве** sof. 29. **по тѣмени си помаза** men.-mih. **оудари иего по тѣмени** men.-mih. **оковнлѣмь сѫдѣнными оустьнама и очима и тѣмены** men.-vost nsl. teme vertex habd. temen dain croat. time sinciput verant.

тѣна f. fluvii nomen: **на чермное море на тѣноу рѣкоу** sbor.-kir. 35.

тѣнь f. σκιά umbra **тѣню доубравы** iudic. 9. 36. -vost. nsl. tênja umbra habd. dain. prip. hung. cf. **стѣнь, сѣнь.**

тѣрпѣти -плѭ -пѣши vb. ἀνέχειν sectari apost.-dam. **вьсегда добро тѣрпѣйте** l. thess. 5 15. -šiš. 194. **странолюбіе тѣрпѣюще** rom. 12. 13. -šiš. 67. **тѣрпѣти повелѣніе господина** misc.-serb. **терати** alex.-mih. 17. 19. 34. 74. gram. 58. nsl. tirati pellere habd. potera persecutio prip. 72. bulg. tera scr. tr ire lit. tirti venire nsl. têrjati, tirjati v. c. dolg, koga; russis **терпѣти** est pessumdare pam. 238. per. 32. 28. **злыи жена домъ моужа своего терѧетъ** dan.-izv. 271.

тѣскнота f. angustiae ichn.

тѣсковати сѧ -коуѭ сѧ -коуѣши сѧ vb. comprimi, uti videtur **кода тѣскоуѭщи сѧ и приражающе сѧ по оускымь мѣстомь** pal.-vost.

тѣскота f. angustiae men.-mih. 201.

тѣскъ adj. angustus **тѣсный поутъ** ephr. cf. **тѣскънъ.**

тѣскъ m. λῆνός torcular pent.-mih. op. 1. 87; 2. 1. 133., kruš. proph. matth. 21. 33. -ev.-saec. XIV. -mat. 35. 47. georg. gram. 299. bus. 36. **кожьствьнѣмь тѣскьмь; плънъ тѣскъ испьравѣшю** greg.-naz. **прѣлиють сѧ тѣсци виномъ и масломъ** ioël 2. 24. -vost. ὑπολήνιον vas torculari suppositum proph. croat. tisk prelum verant. serb. tijesak.

тѣсно adv. anguste -**кно живоуштиихъ** sabb. 65.

тѣсномѣстьнъ adj. angustus **тѣсномѣстна хыжица** men.-mih. 360.

тѣскънъ adj. στενός angustus ant. barl. georg. ephr. -**кный поутъ** sim. I. 17. -**кныи поутъ** nicol. **тѣскна оболиа**

misc.-šaf.: nota **ложе тескне окрѣщеть се** misc.-šaf. 148. croat. tiskan arctus verant.

тѣсто n. φύραμα massa pent.-mih. svjat. greg.-naz. nsl. têsto magy. tészta.

тѣсьнити -нѭ -нити vb. coarctare -sn- ex. - **сѧ** bor. 88. chron. 1. 32.

тѣсьнораꙁоумьнѣ adv. stulte -sn- op. 2. 1. 54.

тѣсьность f. angustiae - **житиꙗ**; -sn- men.-leop.

тѣсьнота f. στενοχωρία angustum spatium -sn- isaak. dial. pat. prol.-cip. int. krk. misc. men.-vuk. leont. sabb. 80. dial.-šaf. bor. 88. ber. **тѣстнота тракискаго мора** τὸ στενόν alex.-mih. 46. angustiae gram. 149. - **срѣдьца** greg.-mon. **въ тѣсноте жити и въ бѣдаχъ** ichn.

тѣсьнъ adj. στενός angustus -sn- sup. pat.-mih. ant. antch. dioptr.-lab. **въ тѣсныиχъ мѣстѣχъ** sabb. 80. **вънити тѣсьнъıми двьрьми въ жизнь** izv. 544. **вълѣзи тѣсньıми двьрьми** op. 2. 2. 61. **въ тѣснѣ келии** prol.-rad. 71. **тѣсна бръговитаꙗ мѣста** prol.-rad. 152. **тѣснъ пѫть въкодѧй въ житьıе** izv. 494. **тѣсньıмь поутемь ходимь** hom.-mih. στενωπός angustus krmč.-mih. **тѣсьно** τὸ στενόν **обь онь поль тѣснаго** prol.-mih. prol.-vuk. **тѣсно ны есть** proph. **тѣсно мн бъı** bus. 414.

тѣсьнѣти -кѫ -кѣши vb. arctari -sn- leont. **тѣсьнѣıемь о тѣлесьнѣмь трѣбованьи** men.-mih.

тѣшеньıе n. παράκλησις consolatio prol.-mart. prol.-rad. men.-vuk.

тѣшитель m. qui consolatur; παραμυθία men.-mih.

тѣшити -шѫ -шиши vb. παρακαλεῖν consolari strum. **тѣшите роукою** παρακαλεῖτε τῇ χειρί esai. 13. 2. -parem. 1370. παρηγορεῖν hortari men.-vuk. παραινεῖν hortari prol.-rad. κολακεύειν adulari hom.-mih. ἐπικάμπτεσθαι inflectere men.-vuk. monere sup. καταγοητεύειν praestigiis illudere sup. 64. adde antch. prol. prol.-cip. prol.-vuk. prol.-mih. chrys.-frag. pat. 247. prol.-belg. per. ιxvm. **тѣшити тıхıми весѣдами** bell.-troj. 32. 43. **молıхоу тѣшоуıше** prol.-rad. **тѣши сѫщıе своıе** sborn. **по лѧдьıмь тѣшать іего** izv. 548. **да тѣшоу не жасити** hom.-mih. 19. - **сѧ** hom.-mih. **но тѣши сѧ кѣроуıа** op. 2. 2. 278 nsl tešiti prip. 107. bulg. teši.

тѣштити -тѫ -тиши vb. fundere **пѣнъı** - ἀφρίζειν spumare ostrom. sup. nicol. pat. **пѣны тѣıще изь оусть** men.-mih. **пѣнъı тѣıщıей козли** ἀφριστής man. 63: nota πατεῖν conculcare **причастникомъ тѣскъ, еже тѣщать свою наготоу** ἡ τῶν κληρονόμων λῆνος, ἣν ληνοβάται πατοῦντες τὴν ἑαυτῶν γύμνωσιν sborn.-vost.: thema **тѣскъ** cf. **тъштити**.

тѣштьникъ m. torcularius **акъı тѣщьникоу плънъ тѣскъ испъравъшю** greg.-naz.

тагарьникъ adj. laboriosus misc.-šaf.

тагати сѧ -гѫ сѧ -гѣши сѧ vb. rixari pam. 192. - **съ наспаникъı сего свѣтл** lavr.-op. 4. **тагалъ сѧ съ дѣкъкою** svjat.-op. 2. 2. 391.

тагнити -нѫ -нити vb. ἕλκειν trahere, tendere **лжкъ** - man. 1350. **мѣрать, кьпонать и тегнать не право** bulg.-lab. 31. **зло да тегнимь** bulg.-lab. 56. bulg. tegli trahere, pendere; teglilo. teglilka statera.

тагнѫти -нѫ -нешн vb. trahere, tendere **тагоуша за ню** bor. 34. nsl. tegnoti; vrata na stežaj odprte bulg. tegnъ russ. тянуть; настежь scr. tan gr. τεν (τείνω) lat. tend-o goth. thinan, thinsan ahd. dinsan, danjan and. theuja ags. thinsan Pott 2. 1. 294. 603. corss. -form. 114.

таго n. gen. **тажесе** ἰμάς lorum **тажесемь ига оуньча**- ζυγοῦ ἱμάντι δαμάλεως esai. 5. 18. -parem. 1271. 1370.

тагость f. βάρος onus prol. krmč. 101. 204. pat. krmč.-mih. op 1. 128. sup. 30. 58. int. 254. hes. hom.-mih. chrys.-lab. chron. bus. 685. 706. **тегость себѣ имѣıхоу** krmč.-mih. **сънıна** - vita-theod. ἄχθος onus hes. ἀγανάκτησις indignatio hes. penuria **брашенъıна** - leont.

тагостьнъ adj. gravis pat.

тагота f. βάρος onus ostrom. šiš. 100. 150. cloz I. 653. ant. dial. gram. 295. man.-vost. 2. 70. men.-vuk. š.-gl. 85. izv. 610. chron. **неодьржимоую тагоτоу** ἀσχέτως βρίθουσαν irm. **тегоτоу злата и сьсоуды** sabb. 40. **прѣтроужденъ отъ теготы** chrys.-lab. **тагота низлагаıеть вѣю плодовитоу** vost. - **главьна** leont. chrys.-lab. ἄχθος onus **ни тагоτѣ вамъ бъıти пошенна** μήτε ἄχθος ὑμῖν γενέσθαι βαστάγματος antch.

таготити -штѫ -тиши vb. βαρύνειν, βρίθειν gravare greg.-naz. men.-mih. **земьное тѣло таготить оумъ** greg.-naz. - **сѧ** βαρεῖν šiš. 167.

таготовати -тоуѫ -тоуıеши vb. gravare - **тѣло** isaak.

ТАГОТЬНЪ adj. gravis triod. chrys.-lab. ichn. serb. tegotna gravida živ. 28.

ТАГЪ m. labor **ТЕГОМЬ ПОСПѢШНА** misc.-šaf. 137. **НА ТЕГЪ ПОГОВОРИВЪШИ ВЪСТАНѢТЬ** misc.-šaf. 142. **ВИНОГРАДЬ ДРЖАТЬ ВЬ ДОБРѢ ТЕГѢ** glag.-saec. xvi. nsl. teg getraide Unterkrain; frumentum habd. croat. teg labor luč. Veglia glas. 1861. 15. serb. teg opus stnl. tractus, pondus sementis.

ТАЖА f. indicium leont. **ХРІМА** lis ant. **ТАЖИ НЕ ТВОРАЩИ** izv. 701. **ВЪ ВСѢХЪ ТАЖАХЪ** izv. 601. **ТАЖА ОУЧИННТЬ СА МІЖИ САМѢМИ** izv. 601. **ТАЖОУ СОУДИТИ** sbor.-kir. 51. **ТАЖЕ ВСЕ СОУДАТЬ** bus. 400. **μάχη** pugna, lis šiš. 104. rixa men.-mih. vost. 1. 399. chron. per. **БЕС ТЕЖЕ** men.-mih. 191. onus men.-leop. adde **СЪ ВЬСѢКОЖ ОБРѢТАЬШІТЬЖ СА ТАЖЮ** (pro -**ЖЬЖ**) čloz I. 145. nsl. teža pondus; opera rês. 187.

ТАЖАВА f. pondus men.-leop. 12. **ТАЖАВОЖ ПОГРЯЖАЕМЪ ПРѢГРѢШЕННЙ КЪ ПРИСТАННШТОУ ТВОЕМОУ ПРИБѢГАЖ** psalt.-bulg.-vost. **ПО ТѢЖЛАВѢ МНѢВШЕ ШКО ЗЛАТО НМѢТИ** men.-buc.

ТАЖАКЪ m. **γεωργός** agricola kruš. nsl. težak, težakinja habd.

ТАЖАННІЕ n. **γεώργιον** agricultura šiš. 93. greg.-naz. labor holm. adde ant. antch. triod. **-НИЕ** opera azbuk. ber. zlatostr. -saec. xvi. croat težanje agricultura verant. serb. tęžanje živ. 126.

ТАЖАРЬ m. **γεωργός** agricola pent.-mih. ant. antch. pat. frag.-bulg. - **ЗЕМИ** triod.-mih. 130. **НАЧАТЬ НОЙ ТАЖАРЬ НА ЗЕМЛИ БЪТИ** **ἄνθρωπος γεωργός** gen. 9. 20. -parem. 1271. **ТАЖАРЬ БЪТИ НА ЗЕМЛИ** mat. 50. **ТЕЖАРЪ ЗЕМЛИ** ibid. **ТАЖАРИ СРАМИША СА ЖИТЬНИЦАМИ** greg.-naz. **ТАЖАРОУ ПЛОДЪ ВЪЗДАШ** apoc.-vost. **ἐργάτις ИДИ КЪ ВЧЕЛѢ, И ОУВѢЖЬ, ШКО ТАЖАРЬ ЕСТЬ** cyr.-hier. **γεωργία ОТЪ КЖДѢ НСЪХЖ ТАЖАРИ**; greg.-naz.

ТАЖАТЕЛЬ m. **γεωργός** agricola ber. **ἐργάτης** operarius ant. antch. ev.-mih. c. bus. 36. azbuk. holm. **ἐργάτις ИДИ КЬ ПЧЕЛѢ, И ВИЖДЬ, ШКО ТЕЖАТЕЛЬ ЕСТЬ** prov. triod.-mih. 78.

ТАЖАТЕЛЬНИКЪ m. operarius ber.

ТАЖАТЕЛЬСТВО n. operarium esse isaak.

ТАЖАТИ -ЖѢ -ЖИШИ vb. **ἐργάζεσθαι** opus facere bar. 2. 24. -mat. 50. ant. ant.-hom. nom.-bulg. ephr. men.-mih. chrys.-duš. 12. 15. 44. 49. - **КРАЗДОУ** meth. 5. **ЕДНИОУ КРАЗДОУ ТАЖАЩА** bus. 776. **ТЕЖОУЩНХЪ ВИНОГРАДЫ** typ.-chil. **КОПАТЬ И ТЕЖАТЬ ВИНОГРАДЬ** glag.-saec. xvi. **ТРСЕ** (**ТРЬСНІЕ**) **ТІЖИ** š.-gl. 100. **ТЕЖЕЩЕ НЕ ИМАМЬ ПРѢТИ СЕ** triod.-mih. 133. **ἀποτίνειν** compensare op. 1. 17. 19. pent.-mih. **ДА ТЕЖНТЬ ДРОУГОУ ОТЬ ПЬСА ИЗГЫБЫШІЕ** kruš. **ДА ТЕЖНТЬ ДОУШОУ ВЬ ДОУШОУ** (sic) **МѢСТО** pent.-mih.: adde **АЩЕ КЬТО ТЕЖАЛЬ ЄСТЬ ПОСТЕ СЕ** typ.-chil.: nota - **СА: ИЖЕ ТАЖНТЬ СА ВЪ ВЕЩЬХЪ ДОУХОВЬНЫНХЪ** izv. 632. nsl. težam operor habd. croat. težati luč.

ТАЖЕЛЪ adj. gravis **СОУДЪ** - sbor.-kir. 45. **ШКОЖЕ И ОЛОВО ТАЖЕЛО ЕСТЬ** bus. 649.

ТАЖЕНІЕ n. extensio pat.

ТАЖЕСТЬ f. **βάρος** onus hom.-mih. sbor. cozm. isaak. sup. krmč.-mih. prol.-mih. 285. op. 2. 2. 174. ber. **ТЕЖЕСТЬ ЗЛАТА И СРѢБРА** sabb. 166. - **ЖЕЛѢЗА** misc.-šaf. **ПЛЬТЬСКА** - nicod. **ЛЮДЬСКЫХЪ ТАЖЕСТѢХЪ** izv. 685: male **ТАЖЕСТНЙ** **βάρεων** op. 2. 1. 71. cf. **ВАРИ.**

ТАЖЕСТЬНЪ adj. gravis -**СТНА ВЕЩЬ** chrys.-lab.

ТАЖИТА f. **βάρος** onus **ВѢЧНОУЮ ТАЖЕТОУ СЛАВѢ** **αἰώνιον βάρος δόξης** apost.-saec. xiii. -vost.

ТАЖИНА f. **βάρος** onus prol.-cip.

ТАЖИТИ -ЖѢ -ЖИШИ vb. trahere **ДОЛОУ ТЕЖЕЩИ ЖИЗНЬ** chrys.-lab. gravare **ТЕЖЕЩИН ЛНСТВІЕМЬ И ПЛОДОМЬ ДРѢВЕСА** chrys.-lab. molestum esse, vexare **ТЕЖЕЩЕЕ ИМОУТЬ ВѢЧНСМЕНЕ** hom.-mih. 69. **ТЕЖЕЩНМЬ И ПРИТОУЖАЮЩНМЬ ЄМОУ** men.-mih. 200: nota **ТЕЖИМАГО** sabb. 112. **καταβοᾶν** conviciari - **ЦАРА** men.-mih. nsl. težiti premere dain. 245.

ТАЖЬ f. onus.

ТАЖЬБА f. **μάχη** lis ex. men.-mih. bus. 741. **СЛОГЪ ВЬЧАЛО ТАЖЕѢ, ТАЖБА ЖЕ РАЗЪХОДОУ** **σύνθεσις ἀρχὴ μάχης, μάχη δὲ διαστάσεως** io.-dam.

ТАЖЬБИВЪ adj. inrgiosus alex.

ТАЖЬБЬНИКЪ m. qui rixatur sabb. 140. **НЕ - ἄμαχος -ЖЕБИ-** antch. op. 2. 1. 164. izv. 8. 103. **-ЖЕБЬН-** šiš. 164.

ТАЖЬКО adv. **βαρέως** graviter sup. šiš. 47. - **СПАТИ** per. xx. - **СЛЫШАТИ** hom.-mih. šiš. 47. - **ВЪЗДЬХНОУТИ** dial.-šaf. **ТІЖЬКО СИ ТВОРИМЬ** **δυσανασχετοῦμεν** hom.-mih. - **ШОУМА** **βαρύθρους** man.

ТАЖЬКОГЛАВІЕ n. caput grave ber.

ТАЖЬКОГЛАСЬНЪ adj. cui vox est gravis ex. 183.

ТАЖЬКОКЛОПОТЬНЪ adj. **βαρύκτυπος** graviter tonans **ЦИТЪ ТАШК-** man. 62.

тажькосрѣдиѥ n. excordem esse ber.

тажькосрѣдъ adj. excors domet. int. 26. chrys.-lab. sabb. 110. ber. gr. βαρυκάρδιος.

тажькосрѣдьствовати -воуѭ -воуѥши vb. excordem esse ber.

тажькооумьнъ adj. βαρόφρων aeger animo man.

тажькоцѣньнъ adj. pretiosus -но камениѥ chrys.-lab.

тажькъ adj. βαρύς gravis ostrom. cloz I. 564. šiš. 211. antch. sborn. φορτικός sup. hom.-mih. - законъ cloz I. 291. ἀνήμερος immansuetus hom.-mih. ἀφόρητος intolerabilis sup. -ка болѣзнь sabb. 161. -ко крѣме krmč.-mih. - главою chrys.-lab. · грѣхъ trêb. -ко дѣло zak.-serb. -ко желѣзо holm. - недоугъ leont. - поутъ chron. -ка рана leont. -ка скрьбь hom.-mih. -коѥ тѣло io.-elim. видити, ꙗко ничьтоже тажко ни немощьно намъ ѥсть sborn. кыи грѣхъ ѥсть тажий; ѥжѥ соудити ближнѣмоу, что того тажиѥ ѥсть; sborn. сънн оубо тажьци и зълн; кыи ѥсть грѣхъ тажий высѣхъ грѣхъ; sborn. въздрѣмавъ сѧ сномь тѣжькомь šiš. 36. не имѣй си тежка μὴ βαρέως φέρε pent.-mih. -жекъ sup. тажько ми ѥстъ βαρύνομαι aegre fero sup. 243. тажько си створити aegre ferre sup. 26. comparat. тажий greg.-naz. antch. krmč.-mih. тажьи sup. cloz I. 716. что того тажиѥ ѥсть; sborn. тажьчай sabb. 161. misc.-šaf. тажьчѣй antch. krmč.-mih.

тажьникъ m. agricola ant.-hom.

тажьнъ adj. στενός angustus водоу тажноую pro alius codicis таженоую esai. 30. 20. -vost.

тажьцѣ adv. graviter sup. 16. 247.

тажьчити -чѫ -чиши vb. gravidam reddere krmč.

тазаниѥ n. κακολογία obtrectatio men.-mih. ἔγκλημα accusatio ѥдва можеть гонѣсти тазаниѥ ἀπαλλαγῆναι ἐγκλημάτων zlatostr.

тазати -жѫ -жеши vb. διασύρειν obtrectare men.-mih. exigere теже part. exactor leont. оу ѥпископа - пороученыѥ antch. izv. 8. 105. ищеть и тежеть испытно ant.-hom. 251. тежемь κωμῳδούμενος qui exagitatur men.-mih. disceptare sup. 388. rixari тежещема pro тежоущема men.-mih. 189. ἀποτίνειν luere да тажеть соугоубъ exod. 22. 7. -vost. cf. тажати; - сѧ rixari men.-mih. prol. bus. 648. 812. pat. ber. ziz. хотещемь сѧ - men.-mih. 348. тоу сѧ тажють izv. 602. nsl. zatezati (besêde) lex. serb. otezati ponderare; otezalo statera; utez pondus mik.

таклонименитнѥ n. idem nomen habere -тьи, просѣщенью op. 2. 2. 194.

таклонименитъ adj. φερώνυμος cognominis op. 2. 2. 56. zap. 2. 2. 72. моужь дивенъ именемъ, никонъ, чѣкъ во истиноу таклонименитъ житиемъ, побѣжаше бо всѧ бѣсовъскыѧ полкы vost.

таклонименьнъ adj. cognominis тѣмь же побѣдоносьца таклонименьна шьлъша сѧ men.-saec. xii. таклонименьнѥ стефане men.-saec. xii.

таклъ adj. aequalis въ истин'ноу такло имоу бѣ има, савель бо всѣмъ отъ иноудъ(ь) трасыше прѣвое ц҃рковь apost.-vost.: rad. так, quam cf. cum тик in тикръ.

тати, тънѫ, тънеши vb. scindere fris. tnachu nsl. teti, tnem; drvoton holzlege dain. 69. tnalo holzblock zum holzspalten russ. тапнуть secare nserb. ton aushau lit. tinti, tinu tundere scr. tan ferire beitr. 1. 271. curt. 1. 189: nota аже кто тьметь дължьбита izv. 601.

татива f. νεῦρον, νευρά chorda sup. iudic. 16. 7. 9. -pent.-mih. - бывола pent.-mih. nsl. tetiva meg. trub. lex. hung. tetiv f. rib. bulg. тетивъ serb. tetiva tignum mik.: suff. тива cf. serb. stative, jestivo čech. stativo.

ташта f. отъ тащею ребра videtur respondere gr. δῶρον ἀργυρίου iudic. 5. 19. -op. 1. 130: res obscura.

тѫга f.: θλῖψις afflictio pent.-mih. συνοχή anxietas luc. 11. 25. -š.-gl. 88. ostrom. στενοχωρία angor. šiš. 49. proph. περίστασις casus sup. 377. ἀγωνία angor ant. adde svjat.-mat. 10. š.-gl. 80. hom.-mih. men.-vuk. ber. per. chron. - и скорбь sbor.-kir. 65. не мало ми тоуга належить о тебѣ men.-mih. 21. тоуга ми ѥсть coarctor leont. отъ тоугы плакати leont. тоугы намъ бысть податьница izv. 422. тоугоу створити hom.-mih. въ тоузѣ быти greg.-lab. въ тоузѣ отрадитель men.-mih. тоугы дыволѧ bus. 392. nsl. togota, bolézen drobnice, božjasti podobna: kozo je togota zlomila; togoten, togotnež; otožen mraz iners frigus lex. tuga molestia habd. bulg. тѫгъ russ. туга čech. tcuha pol. tęga.

тѫгланъ adj. angore plenus оу нашѣхъ

лютѣхъ тоугливѣхъ тьминѣхъ тьмницахъ danič.

тѫговати -гоуѭ -гоуѥши vb. anxium esse prol. prol.-cip. πιέζεσθαι vexari men.-vuk.: minus bene ὀχλεῖν turbare prol.-lab. не въ малѣ тоугоуѧ цѣлбоу прошашѥ vost.

тѫгость f. angor pat.

тѫгъ adj. fortis тоугъ trigl. russ. тугой pol. tęgi lit. patingstu werde träge let. stingt steif werden.

тѫда adv. illac тоуда per. 3. chron. 1. 5. чловѣкоу тоуда ѣдоуцю vita-theod. отъ тоуда vita-theod. nsl. ot tôdaj lex. cf. -доу, -дѣ.

тѫдоу adv. ἐκεῖθεν inde sup. 183. 15. illac pat.-mih. assem. не минеть тоудоу нечистыи οὐ μὴ παρέλθῃ ἐκεῖ ἀκάθαρτος esai. 35. 8. -proph. отъ тѫдоу inde sup. отъ тоудоу chron. leont. ok. 62. cf. nsl. istad crell. 55. corss. -form. 498.

тѫдѣ adv. δι' ἐκείνης illac ostrom. тоудѣ хотѣше миноути op. 1. 229. тѫдѣ минѫти men.-buc. тѫдѣ хотѣаше мимо ити ev.-buc. отъ - š.-gl. 50. sup. тоудѣ обращаше сѧ bus. 335. chron. отъ тоудѣ sim. II. 14. bom.-mih. men.-vuk.

тѫдѣѫде adv. eadem via men.-vuk.

тѫжати -жаѭ -жаѥши vb. vexare тѫжаѭштей мѫнѣ izv. 473. κοπιᾶν laborare 2. tim. 2. 6. -vost.

тѫжение n. ἀγωνία angor ant. adde sup. 415. скрьбь или - hom.-mih. отъ напасти тоужениа izv. 442.

тѫжити -жѫ -жиши vb. urgere sup. 212. στενοχώρως εἰλεῖσθαι anguste moveri sup. 296. ἀνιᾶσθαι moerere sup. 153. ἀγωνιᾶν anxium esse sup. 317. anxiari leont. ἀδημονεῖν anxium esse ant. pat. δυσφορεῖν aegre ferre greg.-naz. λυπεῖσθαι affligi ostrom. δυσχεραίνειν aegre ferre men.-vuk. акы дѣти малы тоужимь hom.-mih. ἀπορεῖν haesitare prol.-rad. ῥᾳθυμεῖν socordem esse gen. 42. 1. -pent.-mih. op. 1. 17. ὀλιγωρεῖν negligere не тоужи показающемь господѣмь svjat. -op. 2. 2. 404. hebr. 12. 5. ἐνοχλεῖσθαι vexari sich sehnen greg.-lab. adde greg.-naz. men.-mih. op. 2. 2. 78. š.-gl. 78. cyr. 7. chrys.-lab. - велико nom.-barb. кѣаше тоужи огнемь men.-mih. того ради, имѣже страньнь ѥ, тѣмь тоужить greg.-lab. nsl. tôžiti: tožì se mi; tôžba querela habd. bulg. tъ̀ži tъ̀gi milad. 287. nserb. tuža moeror.

тѫжьбьница f. θρηνῳδός quae luget ierem. 9. 17. -ostrog. тоужекы- mat. 50.

тѫжьница f. quae luget ber.

тѫжьнъ adj. στενός angustus esai. 30. 20. -proph. тоужьна скрьбь isaak. тоужно боудеть sabb.-typ.

тѫпальница f. tympanum тоуп- lavr.-op. 32.

тѫпанъ m. τύμπανον tympanum тоупmisc. съ тоупаны строѥщима сѧ men.-mih. 301. тъпанъ bulg.-lab. bulg. tъ̀pan milad. 531. rum. тъмпънъ iass. ahd. timpana, zimbala.

тѫпо adv. obtuse зрѣть очи нѫъ - isaak.

тѫпоносъ adj. nasum obtusum habens dioptr.-leop. io.-dam. ber.

тѫпость f. hebetudo ex.

тѫпъ adj. obtusus georg. παχύς crassus оумь - hom.-mih. men.-mih. оумомь - par. nsl. tôp; tôpast, tumpast lex. tempast lex. prip. 214. tempe, tempel lex. magy. tompa mhd. stump scr. tuṁp torquere ztschr. 4. 367; 5. 333. 334. Pott 2. 1. 294. curt. 1. 185. 193; 2. 264.

тѫтьнание n. sonitus тоутнание, рекъше звекъ ex. 154. op. 2. 1. 23.

тѫтьнати -аѭ -аѥши vb. sonare ꙗко тоутнати и гремѣти всемоу мѣстоу томоу отъ вопля людий тѣхъ dan. -heg.

тѫтьно n. sonitus тоутно ber. cf. тѫтьнъ.

тѫтьнъ m. sonitus sup. 123. ψόφος strepitus barl. grom. φωνή vox gen. 9. 28. op. 1. 15. kruš. pent.-mih. exod. 9. 29. proph. тоутни mat. 56. тоутьнъ гласомъ (прозвавъ) ex.-op. 2. 1. 23. ex. 154. въ нощи тоутьнъ стануше по оулици lavr. 71. бъисть громъ велнкъ и тоутьнъ и дъжгь велнкъ bor. гръ мьнаго тѫтня а слъшавъ izv. 7. 145. adde vita-theod. laz.-vuk. 111. serb. tutnjiti mik. tutnja murmur stul. russ.-dial. тутвуть pol. tenten Pott 2. 1. 291. cf. goth. *thut (-haurn).

тѫтьнькнъ adj. strepitus тоутьнькъимь тѣмь гласьмь διὰ τοῦ πατάγου καὶ τῆς φωνῆς zlatostr.

тѫтънѣти -ниѫ -нити vb. bombum edere ex. 162. чѧчь гласъ тоутьне (тоутнѧ) исходить; гласъ трoубы тоутнѧше велми psalt.-theod.: de forma infinitivi dubitari potest.

тѫтънѫти -нѫ -нѫти vb. sonum edere тоутноуть некыса obich.

тѫча f. ὄμβρος pluvia pent.-mih. proph. тоуча гредѣть ὄμβρος ἔρχεται nicol. ὑετός pluvia vost. 1. 247. землю тоуча-

мн напон prol.-mih. χείμαρρος torrens sbor. nives sup. 195. adde chrys.-frag. bon. antch. chron. I. 152. 208. **тоучл** grando glag. nsl. tôča grando; toča gre, bije meg. serb. tuča mik. pol. tęcza iris.

тѫченосьнъ adj. imbrifer prol. - **облакъ** prol.-vuk.

тѫчьнъ adj. pluviae **тѫчънъıѫ** pl. acc. ὀμβρήματα bon.

тупланица f. τυμπανίστρια tympanistria bon.

турінъ m. tyrius **моужь турінъ** 3. reg. 7. 14. -vost. I. 144.

турѣсинъ m. populi nomen **турѣси** pl. n. oyr. 21.

Оу.

оу vigesima prima alphabeti cyrillici littera. **оукъ** dicta.

оу interj. οὐαί vae **оу лютѣ мънѣ** proph. **оу лютѣ, сами сѧ погоубихомъ**; **оу горе, сами сѧ прельстихомъ** οὐαί, οὐαί, ὅτι ἑαυτοὺς ἐχλευάσαμεν; οὐαί, ὅτι ἑαυτοὺς ἀπωλέσαμεν zlatostr.-saec. xvi. **оу лютѣ мнѣ** οἴμοι ioël I. 14. -vost. ephr.-vost. **оу горе намь** prol.-mih. 257. **оу горе мьнѣ, мнѣ** sup. 400. 3; 400. 4; 449. 18.

оу conj. ἤδη iam 1) **не оу** οὔπω, οὐδέπω nondum cloz I. 482. sup. 212. 321. 374. šiš. 180. 240. 248. š.-gl. 48. 76. **ничесоже не оу коупиѫ** hom.-mih. **не оу наказань ѥси** οὔπω πεπαιδαγώγησαι hom.-mih. **въ гробѣ не бѣ никтоже не оу положень** hom.-mih. 37. **не оу бо бѣаше моужа познала** οὐδέπω γὰρ ἄνδρα ἐγίνωσκεν hom.-mih. **не оу брака сътвориѫ** hom.-mih. **не оу ли разоумѣѥте**; nicol. **не оу сѣ ѥси** šiš. 208. **не ю** sup. **покаѣнна не оу имы** pat.-mih. 33: nota **ѥгоже оу никогдаже видѣль ѥсть** ὃν οὐδέποτε εἶδεν pyrg. **не оу ли** nicol. **не ю; не ю ли** nicol. 2) **оуже** ἤδη iam cloz I. 182. sup. ostrom. πάλαι, ἀπ' ἄρτι ostrom. λοιπόν sup. **оуже не** οὐκέτι ostrom. **оуже ли** op. 2. 2. 305. **оуже къ томоу** τοῦ λοιποῦ sup. **да оуже ли ничесоже имамы здѣ**; ergo ne nihil habemus hic leont. **юже** sup. cloz I. 47. 374. 403. š.-gl. 49. **юрѣ** š.-gl. **юже не: юже не къ томоу зрѣти мене имаши** sabb. 161. nsl. vže lex. trub. že, vre oserb. bižo let. jau goth. ahd. ju ztschr. 7. 184. beitr. I. 362. curt. 2. 204. cf. **оубо, оуто; оужде** svjat.: nota **оу не** ἀλλ' οὐ sup. 349. 22.

оу praep. ἐπί, παρά, πρός ad, apud cum gen. iungenda **ничьтоже оу себе обрѣтъ** leont. **обыѥ обрѣтъ сѧ оу мене конь мой** izv. 673. **оу бога залога проснти** θεὸν ἐνέχυρον ἀπαιτεῖν hom.-mih. **сташа оу епископа** chron. I. 77. 30. **сѣдь оу двьрьць** hom.-mih. **дьсчицоу висѣроу оу попса** ioann. **лежащаго оу кратъ ѥго** izv. 549. **бѣхъ оу всн своѥи** izv. 673. u lica fris.

оу componitur 1) cum adjectivis ad deminuendam significationem: **оубагръ: сапьфиръ ѩбаг(р)ъ ѥсть** πορφυρίζων svjat. op. 2. 2. 400. bus. 263. leop. **сапьфиръ оубагоръ есть** chronogr.-saec. xvi. **оубѣдивь** prol.-rad. 104. **оубѣлизнь** men. 54. **оубѣлизньнъ** λευκός albus **-нень** prol.-rad. 91. **оузелень: оузелень** svjat. **аспись оузелень есть** chronogr.-saec. xvi. **оуложьнъ: по ѥложнымъ нивамъ** (alio cod. **по оуложеным нивамъ**) τῶν κοιλότητων ἐγκυμαίνοντα in concavis et declivibus locis ex. **оусинь: ахатисъ акъı ѩсинь ѥсть** svjat. bus. 264. **оучрьвлѣнь** chrys.-lab. **оучрѣмьнъ** men.-mih. men.-leop. greg.-lab. **оучрьмьнь ѥсть акы кръвь** svjat.-mat. 10. bus. 262. **оучрьмьнь, лѣпь же тѣломь** greg.-lab. **оукнндъ акъı ѩчрьмьнь ѥсть** svjat. bus. 264. **оучрьнь** pat.-šaf. 38. nos **оу** scripsimus, quamquam confitendum sit de vera scriptione dubitari posse, cum codices discrimen inter ѫ et оу servantes nullum horum adiectivorum habeant: notabis **ѫпродыменъ** (uti videtur, bulg. pro **ѫпр-**), quod fortasse subfuscus significat cf. nsl. dimast: **брадою не дльгою, нь гоустою и широкою, къ краемь ѫпродымена** graece aliter prol.-rad. 105. 2) cum verbis, respondens lat. au iu auferre, aufugere: **оубѣжати** nsl. upeči se sich einbacken, an grösse beim backen verlieren; ustaviti einstellen; uštêti se sich verzählen scr. ava ab, herab, weg, quod in compositione nominum respondet α privativo: avakêčin sterilis; avagana etc. **оулогъ** cf. cum germ. ablage fessus Bopp 3. 491. Pott I. 391. 605. 718. corss. -form. 512.

оуалъ m. οὐάλης valens sup.
оуалъ adj. poss. οὐάλεντος valentis sup. 147.
оуандъдальскъ adj. vandalicus men.-mih. оундалъскый князь leont.
оубавлати -ѩ -аѥши vb. deminuere trigl. оубавка trigl. cf. оубъıти.
оубагрити -рѭ -рѣши vb. purpura tingere оубогъръ- bor. xxi.
оубагръ adj. purpureus cf. оу compos.
оубадати -аѭ -аѥши vb. pungere domet. sabb. 112. боль -даѥ pent.-mih.
оубиваниѥ n. caedes prol. безаконьноѥ оубиваниѥ sup.
оубивати -аѭ -аѥши vb. ἀναιρεῖν, φονεύειν occidere man. sup. greg.-naz. kruš. prol.-mih. ioann. š.-gl. 63. chron. безбѣдънѣ - misc.-šaf. поклепа -ваѣтъ bus. 812. дроугъ дроугъ оубиваше pal. 1494. не оубивай ме zak.-serb.
оубивьнъ adj. atrox въсѣхъ звѣрий видомъıхъ оубивьнѣй елень io.-clim.
оубивьчьнъ adj. caedis cupidus prol.
оубийство n. φόνος caedes svjat.-mat. 8. sup. pam. 200. tur. prol.-mih. chron. на оурино ѭбийство възбѣсѧ izv. 424. - нгорѣво per. 59. 12. оубийствомь отрицаѥши hom.-mih. готовь къ оубийствомь laz.-vuk.
оубийствовати -воуѭ -воуѥши vb. occidere triod.
оубийстводѣнць m. homicida -дѣйци chron. l. 6.
оубийствьнъ adj. caedis sup. ἀναιρετικός hom.-mih. letalis оубийства оубийственѣй prol.-vost. 2. 93. -нда былиıа prol.-rad. μαχελλικός macelli pyrg.
оубинца m φονεύς homicida pat. ant.-hom. hom.-mih. sup. krmč. 132. chron. оубица šiš. 198. ephr. cloz I. 637. отъ оубиць и татей izv. 465. оубийца παλαμναῖος man. 60.
оубиница m. φονεύς homicida ant. оубиѥць pat. men.-leop.
оубийчий m. gen. -чиıа homicida pat.-šaf.
оубийчьнъ adj. homicidarum op. 2. l. 71.
оубитель m. homicida hom.-mih. 77.
оубительничьскъ adj. φονέων homicidarum не вьклазитъ къ оубительничьскѫ пештерѫ sup.
оубити -биѭ -биѥши vb. θανατοῦν, ἀναιρεῖν, κτείνειν, ἀποκτείνειν, φονεύειν, θύειν ostrom. sup. man. cloz II. 58. sup. σφάττειν cloz I. 464. adde krmč.-mih. 143. dial.-šaf. svjat. оубиѥна паче живиѥта izv. 503. на съмрьтъ оуби его misc.-šaf. aor. оубитъ greg.-mon. diopir.-lab. chrys.-lab. impt. оубиимъ trn. ev.-buc. оубьѣмъ mat. 15. part. оубитъ chron. оубиѥнь sim. I. 21: nota aoristi formam inauditam: оубистъ брата ѡанова ἀνεῖλε strum. 12.
оубитие n. ἀναίρεσις caedes prol. bus. 497. sup. - ѥго prol.-mart.
оубиıти -биıѫ -биıѥши vb. occidere овъ моуцьнъ скотъ творѧ оубиıиѥть; оубиıѧıщю намъ прьвѣньца greg.-naz.
оубиѥние n. τὸ ἀναιρεῖν, φόνος caedes sup. ant. triod. domet. kruš. proph. isaak. chrys.-lab. bus. 38. по оубиѥнии μετὰ τὸ ἀποκτεῖναι ostrom. оубьıе- chron.
оубиѥць v. оубиница.
оублаговольствовлти -воуѭ -воуѥши vb. εὐδοκιμεῖν probare prol.-rad. 77.
оублагодарити -рѭ -рѣши vb. gratias agere -ривь бога prol.-rad.
оублажати -аѭ -аѥши vb. bonum efficere triod. - житие своѥ ichn. beatum praedicare int. isaak. ber. блажѥ оублажаю твою любовь sabb. 64. оублажаѥть о снъ сына sabb. 35.
оублажение n. bonum efficere - кого kruš.
оублажити -жѫ -жиши vb. ἀγαθύνειν bonum efficere men.-vuk. pat. -ioann. domet. μακαρίζειν beatum praedicare sup. prol.-rad. io.-sin. sabb.-vindob. sabb. 123. chrys.-lab. неокопаноѥ коренье роусьстѣй земли оублажимъ izv. 577. беаре тако и вы живѣта, чадѣ мои, да и важ богъ оублажитъ sborn. bus. 294. - сѧ men.-vuk. ἀγαθύνεσθαι bonum fieri prol.-rad. 76.
оублѣдивъ adj. - мало ὄπωχρος subpallidus prol.-rad. 104. cf. оу compos.
оублюдение n. observare безъ -ниıа inconsiderate leont.
оублюсти -дѫ -деши vb. servare men.-mih. hom.-šaf. men.-leop. едва мстиславовы товары оублюдоша chron. observare š.-gl. 80. παρατηρεῖν observare оублюдъше поустиıла прѣлогатаı luc. 20. 20. -ev.-saec. xii. - сѧ cavere аще добрѣ сѧ не оублюдемъ bus. 709.
оубо.conj. οὖν igitur ostrom. sup. 273. 26. τοίνυν igitur cloz I. 22. sup. ὄντως vere greg.-naz. μέν sup. 69. 11. ἄρα ostrom. ἄρα sup. 344. 22. δή sup. 64. 5. δέ ostrom. ἄν sup. 273. 25. λοιπόν sup. 342. 10. πάντως sup. 347. 17. не оубо ἀλλὰ γάρ sup. 339. 10. cf. оу conj.
оубогъ adj. πτωχός pauper sup. ostrom. chron. самомоу сѧ оубогоу створити izv. 642. оубогъıй роуба не имать на

тѣлесн izv. 550. πένης, πενιχρός inops ostrom. sup. - **врьтьпь** prol.-rad. **вьбогь** prol.-mih. εὐτελής vilis sup. adde svjat. sborn. **оубожай** sup. 280. 21. nsl. bog trub. bogec prip. 8. bogica 149. vbožen (travnik); boren rês. vbožec lex. croat. ništj i ubog budin. 31. lit. nbagas.

оубожати -аѭ -аѥшн vb. pauperem esse ex. adde bus. 545.

оубожити -жѫ -жнши vb. πτωχίζειν pauperem facere greg.-naz. kruš. pam. 121. bon. **господь оубожитъ и богатитъ** izv. 470. **-жа** part. chron. 1. 152. 32. **-сѧ** men.-mih.

оубожиѥ n. πενία, πτωχεία paupertas proph. ant. triod. ber. **-жьѥ** bus. 545. 549. **по томь нандѣть тѣхъ ико зьль поутьникь оубожиѥ** triod.-mih. 78. **мы жѥ въ оубожии живоущѣи** ἡμεῖς δὲ πενίᾳ συζῶντες psalt.-theod.

оубожьница f. templum.

оубожьство n. πενία paupertas sup. 256. ioann. krmč.-mih. men.-mih. op. 2. 2. 83. ber. **вѣзъ -ва** ἀπτωχεύτως sup. 240. nsl. boštvo rês.

оубой m. φόνος caedes hom.-mih. sup. deut. 13. 15. -kruš. proph. cozm. nom.-bulg. exod. 22. 2. -pent.-mih. ber. **иже въ прѣсѣдѣ оубой сътвориша** marc. 15. 7. -ev. 1164. **падоутъ придъ вами оубоѥмъ** lev. 26. 7. -vost. **егда когдъ лоучитъ сѧ намъ смрть или оубой** exod. 5. 3. -vost. **на оубой гониша и** izv. 424. nsl. uboj trub. ubojnik lex. ubojica habd.

оубойникъ m. φονεύς, φονευτής homicida num. 35. 11. -ostrog. proph. hom.-mih. vita-theod. op. 1. 25. 89. 250. bus. 46. men.-mih. op. 2. 2. 31. matth. 22. 7. io. 10. 1. mat 16. 35. ev.-novg. **да не оумрѣть оубойникъ отъ оужикы кровѥ** ies.-nav. 20. 3. -vost.

оубойство n. φόνος caedes sup. š.-gl. 94.

оубойствьнъ adj. φονικός letalis hom.-mih.

оубойца m. φονεύς homicida sup. cozm. svjat.-mat. 8.

оубойчьнъ adj. caedis sborn. θανατηφόρος letifer sup. 297. 8.

оубойчьскъ adj. homicidae bus. 431.

оуборъкъ v. **жборъкъ**.

оубости -дж -дѣши vb. νόττειν pungere sup. ἀναιρεῖν occidere šiš. 33. pent.-mih. **хотѣше сѧ оубости** ἔμελλεν ἑαυτὸν ἀναιρεῖν obich. κερατίζειν cornu percutere kruš. **-дѣть волъ; аще юньць -дѣть моужа** zak.-serb. **-сѧ** men.-mih.

оубоинии n. timor greg.-naz.

оубоити сѧ -боѭ сѧ -боишн сѧ vb. φοβεῖσθαι timere cloz I. 13. 761. sup. ant.-hom. ostrom. hom.-mih. š.-gl. 92. chron. **оубоихъ же сѧ начати** izv. 527.

оубранити -ню -нши vb. defendere men.-mih.

оуброусомдьць m. sensus ignotus nobis ichn. 41.

оуброусъ m. σουδάριον sudarium ostrom. luc. 19. 20. -nicol. men.-vuk. prol.-cip. io. 20. 7. -mat. 35. adde hom.-mih. greg.-mon. men.-mih. bell.-troj. 5. šiš. xxiv. holm. typ.-chil. sof. **оуброусомь отираашє лицє своѥ** izv. 482. bulg. serb. ubrus.

оуброусьць m. σουδάριον sudarium dial. pat. ber.

оубрѣзнти -жѫ -зншн vb. σπεύδειν, ἐπισπεύδειν, κατασπεύδειν, ταχύνειν properare **оубрьзнтє по амана** esth. 5. 5. -ostrog. proph. mat. 53. op. 1. 55. **оубрѣзи пристрою ей** ἔσπευσε δοῦναι αὐτῇ τὸ σῴζημα esth. 2. 9. -vost. **оубрѣзиша привести амана** ἐπισπεύδοντες τὸν ἀμάν esth. 6. 14. -vost. **оубрьзнтє по амана** κατασπεύσατε ἀμάν esth. 5. 4. -vost. adde per. 52. 25.

оубрѣмѣнити -ню -нши vb. onerare ant.-hom.: nota **-млѥнъ** op. 2. 2. 432.

оубоудити -ждѫ -дншн vb. ἐγείρειν excitare pent.-mih. dial. pat.-mih. kruš. hom.-mih. sup. 231. 9. - **сѧ** γρηγορεῖν greg.-naz. **оутвьрдитє сѧ, оубоудитє сѧ** νήψατε, γρηγορήσατε apost.-vost. ἐξοπνίζεσθαι - **отъ сьна** pent.-mih. διαγρηγορεῖν ostrom. ἐκνήφειν **оубоудитє сѧ правдѣ** ἐκνήψατε δικαίως 1. cor. 15. 34. -vost. **отъ великаго того сна оубоудивъ сѧ** izv. 619.

оубоуждавати -аѭ -аѥшн vb. excitare ant.-hom.

оубоуждати -аѭ -аѥшн vb. ἐγείρειν, διεγείρειν excitare ant. šiš. 202, 254. men.-bulg. - **къ послоушанию** niced. - **сѧ** dioptr.

оубоуждєниѥ n. διέγερσις excitatio krmč. hom.-mih. **-жєн-** bus. 126.

оубоуздати -аѭ -аѥшн vb. frenare gram. 205: rectius **об-**.

оувѣлѣти -ѣѭ -ѣѥшн vb. vincere: cum dat. bon.

оувънѫти -нѫ -нѣшн vb. excitare **падохъ подъ дрѣвомъ почитн, тамє оуб-**

ноукъ сѧ и взысклъ окрѣстоухъ: тачє бы оубиновѣнъ sborn.-vost.

оубывати -ваѣ -аѥши vb. deminui trigl. оубылъ, оубыль trigl.

оубѣжьстрити -рѣж -рѣшиⷭ vb. accelerare - хромыѧ tur.

оубѣти -бѣдѫ -бѣдеши vb. deficere misc. суг 4. да моу отъ числа не оубоудѣть, нь привоудеть hom.-mih. 70.

оубѣтъкъ m. quod deest misc.-šaf. 175. на врѣдь или на оубытькь боудеть krmč.-mih. 216.

оубѣтъчьнъ adj. deficiens оубыточна стрѣча sbor.-kir. 45.

оубѣгати -аѣ -аѥши vb. φεύγειν fugere pent.-mih. kruš. svjat. ex.-op. 2. 1. 16. men.-mih. hom.-šaf. men.-leop. отъ всѣкого зла оубѣгающе izv. 545. оубѣгати врачєвьнъıа пользы svjat. никтоже ихъ монѫ оубѣгаѥть сльзь hom.-mih. 141. сѣтей сєѥ оубѣгаше sabb. 128. славы оубѣгаѥ sabb. 76. ubegati fris. въѣ- kruš. pent.-mih.

оубѣгнѫти -нѫ -неши vb. ἀποδιδράσκειν, ἐκφεύγειν effugere sup. men.-vuk. prol. io.-sin. kruš. dioptr. chrys.-lab. dial.-šaf. misc. bell.-troj. 29. prol.-mih. - осѫжденıиⷭ; - отъ грѣхъ dioptr.-lab. въѣгdial. kruš.

оубѣгъ m. φυγάς fugitivus proph. да прıемлеть ıако оубѣга krmč.-saec. xiii. оубѣзи моавли οἱ φυγάδες μωάβ esai. 16. 4. -vost.

оубѣдитєльнъ adj. persuadens -но слово chrys.-lab.

оубѣдити -ѫ -ѫдиⷭ vb. βιάζεσθαι cogere pent.-mih. ἀναγκάζειν cogere matth. 14. 22. mat. 17. оубиди оучєникы вьнити вь корабль nicol. оубѣди вънити ev.-buc. ostrom. prol.-rad. ant. isaak. προπρέπειν antch. πείθειν suadere šiš. 39. adde men.-mih. sabb. 76. 121. 130. adde оуничьженıе мое оубѣждено бъıсть izv. 427. оумрѣти оубѣдиҳомь сѧ ἀποθνήσκομεν prol.-rad. 154. оубѣдиста, си рѣчь оумолıастa ex. 181. оубѣди обидьливыи м оучитель κατέπιεν τυραννικῶς hom.-mih. оубѣдиⷭ сѧ срьдьци compuncti sunt corde glag.

оубѣжанıе n. φυγή fuga num. 35. 11. - ostrog. proph. chrys.-lab. ноıево съ сынъı оубѣжанıа потопа izv. 616. τὸ διαφυγεῖν sup. 276. 29.

оубѣжати -жѫ -жиши vb. ἐκφεύγειν effugere šiš. 239. ant. sup. ostrom. φεύγειν fugere ostrom. hom.-mih. greg.-naz. adde sup. izv. 487. 488. 506. dial.-šaf. chrys -lab. misc.-serb. prol.-mih. krmč. 179. š.-gl. 81. соудоу (iudicium) - greg.-mon. оубѣжати дрьжавъı и снаготъı гнѣва єго greg.-naz.-izv. 3. 30. оубѣжати многомѣтєжнаѧго мира sabb. 7. оубѣжати нѣкоıе вины или дльгоу krmč.-mih. 241. оубѣжать отъ божıа соудa sabb. 113. въѣ-; вѣ- per. 40.

оубѣждати -аѣ -аѥши vb. cogere ber. -ждa житєıскыхъ сластєи cyr. 28.

оубѣжденıе n. cogere ant.-hom. ber.

оубѣжıще n. φυγαδευτήριον refugium kruš. pent.-mih. bus. 274. sup.

оубѣжь m. fugitivus alex.

оубѣжьникъ m. fugitivus misc. нє ıакоже божıи рабı, нь ıакоже оубѣжıници ephr.-belg.

оубѣжьнъ adj. fugitivus; φυγαδευτηρίων num. 35. 6. -pent.-mih φυγῆς fugae sup. 387.

оубѣлизнъ adj. subalbus men.-leop. 54. cf. оу compos.

оубѣлизньнъ adj. subalbus τὸ χρῶμα λευκός -бıл- men.-vuk. -нень λευκός prol.-rad. 91. cf. оу compos.

оубѣлити -аѣ -лиши vb. λευκαίνειν dealbare pat. - сѧ dioptr. sup. nom.-bulg.

оубѣлѣжити -жѫ -жиши vb. σημειοῦν signare prol. prol.-cip. prol.-lab. men.-vuk.

оубѣлѣти -ѣѭ -ѣıши vb. λευκαίνεσθαι album fieri (риза) вѣлѣчьнаѧ пьхома и гладима оубѣлѣѥть λευκαίνεται antch.

оубѣлıти -ıѭ -ıєши vb. dealbare krmč.-mih. chrys.-lab. int. ber. - сѧ chrys.-lab.

оубѣсьнѣти -ѣѭ -ѣıши vb. a daemone corripi -сн- prol.-mih.

оубѣжєньнıе n. prima barba оброус- greg.-naz. mat. 7. 103.

оувa interj. οὐά vae ostrom. marc. 15. 29. - ev.-buc.

оувалıти -ıѭ -ıєши vb. volvere georg. - сѧ въ калѣ clim.

оуварити -рѭ -рıши vb. liquare желѣзо - pam. 238. желѣзо розвариши (оуварıшь) dan.-izv. 271.

оуваровати -роуѭ -роуєши vb. περιστέλλειν servare аще ли нє възмогла боудетъ оуваровати εἰ δὲ οὐκ ἐδυνήθη περιστεῖλαι krmč.-saec. xiii.

оуварьникъ m. diaconus въ цр҃кви жє римстѣй сѣдмь точию оуарницы бываютъ georg.-vost.

оувєденıе n. abductio ex.

оувєличити -чѫ -чıши vb. μεγαλόνειν efferre pent.-mih. ex.

оувеселити -лѭ -лишн vb. εὐφραίνειν exhilarare ant.

оувести -ждѫ -дѣшн vb. abducere **оуведе елнь** ex. 178: introducere ant.-hom., ubi rectius **въвести**.

оувивати -аѭ -аѥшн vb. torquere, uti videtur: **оувивающінн блѣданнѥ врѣхоу врьвий** (de femina) frag.-serb. xm.

оувидѣти -ждѫ -дѣшн vb. ὁρᾶν videre ant. kruš. chron. 1. 3. uvideti fris.

оувинѫти -нѫ -нѣшн vb. vertere - **сѧ: оувиноути сѧ не можемъ нн сѣмо нн овамо** bor. xi.

оувирити -рѭ -рѣшн vb. torvo oculo considerare **тъчѥ носифл ѩвленнѥ чрѣва ѥго, и оувирь очи свон зьрѣше двѣю** τὸν ἰωσὴφ ἔνυξεν ἡ δεῖξις τῆς κοιλίας, καὶ λοξῷ τῷ ὀφθαλμῷ τῆς παρθένου τὴν κοιλίαν ἐστάθμιζε zlatostr.-izv. 530.

оувиснѫти -нѫ -нѣшн vb. pendere **-сѧ** alex.-mih. 132.

оувлажити -жѫ -жѣшн vb. irrigare.

оувлѣчѣвовати -воѭ -воѥшн vb. vaticinari men.-mih.

оувлѣщти -кѫ -чѣшн vb. ἐξελκύειν abstrahere - **на своѥ оученнѥ** men.-mih. adde georg.

оуводити -ждѫ -дѣшн vb. abducere krmč.-mih.

оуводъ m. διώρυξ canalis op. 1. 83.

оувразити -жѫ -зѣшн vb. κατασείειν decutere krmč. **плодь отъ дрѣва** - krmč.-mih.

оуватити -штѫ -тѣшн vb. ἀποστρέφειν avertere **оуватимъ сѧ, ихъже оуврашѥть сѧ богъ** ἀποστράφωμεν, οὓς ἀποστρέφεται ὁ θεὸς cyr.-bier. ant.-hom. - **лнце** izv. 658. ἐπιστρέφειν convertere kruš. proph. adde op. 2. 2. 432. - **конь** per. 58. 28: huc trahendum fortasse vuraken fris. l. 12.

оуватъ m. νύσσα meta **о оуворотѣ** op. 2. 2. 82.

оувраченанѥ n. sanatio men.-mih. chrys.-lab.

оувраченати -чѥваѭ -чѥваѥшн et **-чоуѭ -чоуѥшн** vb. ἰατρεύειν sanare greg.-naz. θεραπαίνειν mederi prol.-rad. men.-vuk. adde dial. prol. pat.-mih. isaak. men.-mih. prol.-mart. sabb. 148. ichn. - **страсти** lavr.-op. 39. ψυχαγωγεῖν men.-vuk. **-ваю** men.-vuk. men.-leop. **вода -чюѥть жѥждоу** krmč.-mih. **оувраченати крьвоточнвѥ матерь ею (ѥѧ)** prol.-rad. **вода жѥждоу оувращюшти** sabb. 24. **оувращюй мн болѣзнь** sabb. 119. **-чѥваѥть** prol.-rad. greg.-naz. **-чюѥмь** prol.-rad.

оувращнти -чѫ -чишн vb. sanare.

оувращьствовати -воѭ -воѥшн vb. sanare.

оувращтати -аѭ -аѥшн vb. avertere isaak. - **сѧ** abominari **не зълаго смрада твоѥго лобъзанна оувращтаѭ сѧ** sup. 319. **-чѧть сѧ** ant.-izv. 8. 102.

оуврѣжѥнѥ n. ἀπόρριψις abiectio ant.

оуврѣзѥнѥ n. κατάνυξις compunctio svjat. **-ор.** 2. 2. 401. adde domet.

оуврѣшѥнѥ n. perfectio chrys.-lab.

оуврѣшнти -шѫ -шишн vb. perficere dioptr.-lab.

оуврѣдити -ждѫ -дѣшн vb. ἀτιμάν contumelia afficere **ако не оувредити моужь своихъ** esth. 1. 18.

оуврѣсти -врѣзѫ -врѣзѥшн vb. ἀναπετανύναι laxare, aperire sup. 381. 398. **да никлонѧѥ въ простоу оуврѣзь ѥзыкь двриі нзидѣть** ἀναπετάσασα τὰς θύρας hom.-mih. 61. διανοίγειν aperire **оуврѣзи, рече, доубравоо двери своѥ** διάνοιξον ὁ λέβανος τὰς θύρας σου psalt.-theod. - **сѧ** male κατανύττεσθαι compungi: **оуврѣзи сѧ на ма** κατανύγηθι εἰς ἐμέ vost.

оуврѣти **-врѣѭ -врѣшн** vb. coqui **да оувринть добрѣ** misc. šaf. 151.

оувъı interj. οὐαί vae sup. - **мнѣ, мънѣ** vae mihi bon. dioptr.-lab. men.-mih. š.-gl. 63. tur. misc. chron. 1. 50. - **видѣнню** φεῦ τοῦ θεάματος greg.-naz. - **оумрачѥнна доуше** typ.-chil. **горе н** - men.-vuk. ztschr. 7. 190.

оувѣдати -даѭ -даѥшн vb. cognoscere pam. 187. int. 41. bus. 747. izv. 7. 222. chron. 1. 12. 83. 108.

оувѣдити -ждѫ -дѣшн vb. invenire, ni fallimur: **пастырмн оувѣждень бысть** svetk. 34. cf. pol. nawiedzić.

оувѣдовати -доуѭ -доуѥшн vb. cognoscere chrys.-lab.

оувѣдомъ adj. notus sabb.-typ. 36.

оувѣдѣнѥ n. ἐπίγνωσις cognitio ant. hom.-mih. adde sup. 79. 122. **-ныѥ** 417. 450.

оувѣдѣти -вѣмь -вѣси vb. εἰδέναι scire šiš. 180. γινώσκειν cognoscere **оувѣдѣвшн божню быти ѩвленню** γνοῦσα θεῖαν εἶναι τὴν ἀποκάλυψιν hom.-mih. 143. **да никъто же не оувѣсть** μηδεὶς γινωσκέτω ostrom. **ѥже не оувѣдѣно ѥждѣть** ὃ οὐ γνωσθήσεται ostrom. ἐπιγινώσκειν sup. adde bus. krmč.-mih. krmč. 43. 89. izv. 502. 379. chron. μανθάνειν discere cloz I. 175. 202. II. 135. prol.-rad. **хв҃ѣ вѣрѣ сво-**

ію матерню оувѣдѣвъши prol.-rad. 47. θεᾶσθαι spectare cloz I. 810. adde видите нынѣ и оувѣдите, къто есмь азъ izv. 464: nota оувѣнь бысть prol.-mih. - сѧ: оувѣдѣша сѧ о грѣсѣ op. 2. l. 145.

оувѣрити -рѭ -рити vb. πιστοῦν fidem facere sup. 393. isaak. dial. kruš. persuadere sup. 56. manifestum facere sup. 411. adde ok. 51. страсть прикостьнимь оувѣривъ obich. int. 142. gram. 26. καταπιστεύεσθαι krmč. 35. - сѧ hom.-mih.

оувѣрие n. ὀρθόδοξος πίστις ex.-op. 2. l. 3. liber quidam op. 2. 2. 295. adde bor. 70.

оувѣровати -рꙋѭ -рꙋѥши vb. ἐμπιστεύειν credere sup. 395.

оувѣрити -рѭ -рѥши vb. πιστεύειν credere men.-vuk.: recte fidem facere adde isaak. int. -ра- sabb. 90. men.-vuk. prol. men.-mih. - кого greg.-mon. - сѧ isaak. -ра- sabb. 30.

оувѣрѥние n. confirmatio.

оувѣсити -шѫ -сити vb. ornare behängen чьртогъ ѥи златами поницами оувѣшиⷭ izv. 535: recte fortasse ов-.

оувѣстити -штѫ -стити vb. notum facere.

оувѣстьнъ adj. notus prol.

оувѣтивьнъ adj. exhortatorius pat.

оувѣтованиѥ n. consolatio prol.

оувѣтъ m. παρηγορία consolatio hom.-mih. sup. поустыньникомь -тѣ sim. I. 26. ἔπος verbum hom.-mih. сими -ты оувѣщавь ихъ sabb.-typ. 87.

оувѣтьливъ adj. consolatorius prol.-rad. domet. prol.-vuk. кротькы и -тливь prol.-mih. тихъ и -тливь sim. I. 10. -тливы оуста bus. 619. -тлива оуста dan. высѣмь -тливь sabb. 5.

оувѣтьникъ m. παράκλητος consolator ant.

оувѣтьнъ adj. παρηγορίας consolationis слово -но hom.-mih.

оувѣтьнѣ adv. consolatorie men.-mih.

оувѣштавати -аѭ -аѥши vb. cohortari, admonere, persuadere sup. 187. 212. 401. θεραπεύειν colere sup. 393. -вѣщ- prol.-mih. - кого съ мольбою vita-theod. περιλαλεῖν garrire -вѣщі- чловѣка hom.-mih. 65. -вѣштавати сѧ sup.

оувѣштание n. παραίνεσις exhortatio sup. 148. 307. μακροθυμία longanimitas ant. adde ber.

оувѣштатель m. qui consolatur оувѣщер. 29. 21.

оувѣштати -аѭ -аѥши vb. loqui krmč. prol. πείθειν, συμπείθειν suadere prol.-rad. prol.-cip. man. persuadere sup. - кого krmč.-mih. оувѣты оувѣщавь ихъ sim. II. 4. consolari leont. оувѣштати млодоушьныѩ izv. 432. adde greg.-lab. ber. оувѣты - sabb.-typ. 87. - сѧ εὐνοεῖν benevolum esse š.-gl. 50.

оувѣштевати -ваѭ -ваѥши vb. suadere ziz. - чл҃вка op. 2. 2. 85.

оувѧд: неоувѧдоꙋѥмꙑй вѣньць ἀμαράντινον στέφανον antch.

оувѧдати -даѭ -даѥши, гаго **-ждѫ -ждѣши** vb. marcescere sup. 187. 198. pat. isaak. misc. sborn. chrys.-frag. chron. l. 199. 224. красота -даѥть bor. 50. нъ въ травьницѣхъ въсиѣтъ слнце, и оувѧдаѥть цвѣтъ zlatostr. нѣоувѧдаѥмоу izv. 618. плодъ ѥго оувѧждѣть ephr.-vost. не оувѣждѣть листвиѥмь вѣрѣ обрастѣше hom.-mih. не -ждѧ sup. 260.

оувѧднѫти v. **оувѧнѫти.**

оувѧдовати -доꙋѭ -доꙋѥши vb. sensus dubius: - и томити не милоꙋй clim. 284.

оувѧждати -ѭ -аѥши vb. μαραίνειν marcidum reddere; ξηραίνειν exsiccare sup. 297. 15, 20. 21.

оувязати -жѫ -жѥши et **-заю -заѥши** vb. δεῖν, δεσμεύειν ligare pent.-mih. sup. hom.-mih. prol.-vuk. kruš. int. prol.-mih. - вѣнцемь misc. пажѝнами оувязаѥши немощьнѣйшаѧ greg.-naz. оувязаѥть глаголы оусть своѭ triod.-mih. 74. - сѧ: оувязати сѧ главнꙑмь оувязомь lavr.-op. 12.

оувязати -ѭ -аѥши vb. haerere, prehendi glag. -зающемоу въ таковыхъ krmč.-mih. 203.

оувязение n. coronatio ber. adde men.-belg.

оувязло v. **оувясло.**

оувязнѫти -нѫ -нѣши vb. 1) στέφειν, στεφανοῦν coronare sup. 235. men.-vuk. adde cyr. 29. ex. men.-mih. chrys.-frag. sabb.-typ. 46. оувязоста вѣнцемь izv. 509. вестьдами своими оувязлъ ѥси izv. 529. землю нынѣ оувязе постниⷦ дрѣвлиⷦ male pro γαῖανὴν ἔστεψεν ἄσκησις πάλαι men.-vuk. землю цвѣты и садъ оувязе bus. 487. - сѧ prol.-mart. azbuk. -зошѣ сѧ вѣнцемь psalt.-int. -saec. xn. -зе сѧ вѣнцемь ant. -izv. 7. 150. -зе се вѣнцемь prol.-vuk. men.-vuk. prol.-mih. adde laz.-vuk. baerere -зе се въ сѣти ok. 56. redi-

ti sup. 187. 2) prehendi ant. io.-sin. nom.-bulg. ligari sup. 82. ἁλίσκεσθαι capi sup. 307. сѣгрѣшаѩй оувязнѣть въ ней (сѣти) izv. 422. -зе въ дѣлѣхъ роукоу своєю ok. 53. -зе нога glag. наглокроучиньствомь неоудобь оувязнѣть ephr.-belg. -знѣть въ сѣти antch. оувязьше въ злобѣ грѣховьнѣ men.-leop. ижоже се бы зълѣ оувязъша рѣчемъ etc. svjat.-mat. 9. bus. 272. във- prol. пчелами оувязло тоу єсть alio cod. кчлъ много єсть зѣло dan. -heg.

оувязѣти -жѫ -зиши vb. ἐποκέλλειν impingere **оувязита** act. 27. 41. -vulg.

оувѧзнѫти -нѫ -нєши vb. μαραίνεσθαι, ἀπομαραίνεσθαι, ἐκμαραίνεσθαι marcescere man. misc. sup. svjat. chron. **оувѧдъшоу** пламени ἐκμαρανθείσης φλογός irm. въ малѣ оувѧноуѫи izv. 581. како оувеноу, сладкыи мои цвѣте laz.-vuk. 116. **оувѧдноутъ** доброты лицъ sborn.-vost. aor. **оувѣдѣ** hom.-mih. impf. **оувѧдѣаше** man. part. **оувыноуѫи** lavr.-op. 52. **оувѣдьши** š.-gl. 63.

оувѣсло n. διάδημα diadema op. 2. 2. 56. μίτρα mitra kruš. pent.-mih. corona ber. ziz. azbuk. adde pat. **главно** - lavr.-op. 12. - **главьнымь оувѣсломь оувизе се** prol.-mih. 217. - **цѣсарьскоє** hom.-mih. **оувязло** azbuk. sub **кидарь**.

оувѧсти -зѫ -зеши vb. coronare pat. **оувязѣть сѧ вѣнцемъ** op. 2. 2. 262. **кыми вѣнци оувѣзоу твоей врьхъ**; laz. **моучѣнья вѣнцемь оувязѣтъ сѧ** bus. 980. **свѣтлоѭ оувѧсти сѧ побѣдоѭ** λαμπρὰν ἀναδύσασθαι νίκην antch. part. **оувѧстъ** sup. 247. 11. ex. ber. **чистыѥ главы оувѣсти** hom.-mih. 188. **власы оувѣстъ имоуѫи** lavr.-op. 46. aphrodit. **створивъшѩ что послоушанию дѣлы оувѧстъ бываѥтъ** ephr.-vost. **горами оувѧста** ex.-vost.

оувѧстъ v. **оувѧсти**.

оугажданиѥ n. placere **-ниѥ прнѣмлѣть** θεραπεύεται.

оугаждати -аѭ -аѥши vb. ἀρέσκειν placere ant. prol. krmč. 44. ephr. sup. 427. 432. 451. cum dat. antch. cyr. 3. bon. - **богоу** izv. 542. **богъ оугаждаѥмы єстъ** greg.-mon. 93.

оуганѣти -аѭ -ѣѥши vb. coniicere **тоужде волы** - misc.-šaf. 66. nsl. vganjavec divinaus lex.

оугасати -аѭ -аѥши, гаго -шѫ -шеши vb. σβέννυσθαι, ἀποσβέννυσθαι extingui ostrom. sup. ex. krmč.-mih. mat. 33. strum. chron. izv. 551. **неоугасаѥмыи свѣтильникъ** ὁ ἄσβεστος λαμπτήρ antch. **огнь нхъ не оугашеть** svjat. **пламень вещь изноуривь оугасаѥть** chrys.-lab. -**саѥмъ** part. sup. 195.

оугасѣниѥ n. σβεσθῆναι extingui proph.

оугасити -шѫ -сиши vb. σβεννύναι, κατασβεννύναι extinguere sup. kruš. krmč 173. bus. 550. chron. **иже въ вавулонѣ оугасиша пещь** огньнѫ ostrom. **жеждоу оугасити** prol.-rad. 111. **оугаси гърдость** странъскоу izv. 603.

оугасѧжти -нѫ -неши vb. σβέννυσθαι extingui ant. sup. **печали -сноуѣьши** leont. **сльньце -сло бы** chrys.-lab. **аще ли оугасѣть, то дми на нь, да сѧ възгорить** izv. 650. **огнь оугасноути** николиже **хоте** sabb. 11.

оугасѧжтиѥ n. extingui krk. pat.

оугасъ m. σβέσις extinctio **оугасъ** огнѣный или въспарь водѣ σβέσιν πυρὸς ἢ ἀτμὸν ὕδατος io.-dam.

оугашати -ашѫ -аѥши vb. extinguere izv. 439. krmč.-mih.

оугашѣниѥ n. extinctio hom.-mih. glag.

оуглава f. pactum, uti coniicimus: **аще нно нѣчто съгласиши, рекше оуглава бысть** misc.-šaf. 73.

оуглаголати -ашѫ -аѥши vb. πείθειν suadere matth. 28. 14. -kryl.-mat. 16. **сладькыми словесы -лавѣ нхъ** cyr. 18. **си же вьсѣ съѣбьравъ оуглаголи си доушю, и наоучи ю не безоума бѣсти** πεῖσον τὴν ψυχὴν μὴ μάτην λυπεῖν zlatostr.

оуглаждити -ждѫ -диши vb. laevigare chrys.-lab. men.-mih. int. 26. **лице земное оуглаждѧхомъ** izv. 486. **ласканиѥмь оуглаждити кого** men.-mih.

оуглаждати -ашѫ -аѥши vb. λεαίνειν laevigare.

оуглъбати -бѫ -баѥши et -блѫ -блѣши vb. ἐμπήγνυσθαι infigi **оуглъбла** ἐμπαγῶ psalt. 68. 15. bon. **оуглѣбаю** ber. ziz.

оуглъбити -блѫ -биши vb. infigere int. 57. - **сѧ къ чемь** isaak.

оуглъжѧти -жѫ -жеши vb. ἐμπήγνυσθαι infigi ant. io.-sin. sbor. **оуглъбъ** ἐνεπάγην psal. 68. 3. -bon. **доуши гвоздний оуглѣбъшѫ** πεπηγώς io.-clim. **доуши гвоздь оуглѣбьшиѩ** ioann. **оуглѣбохъ** ber. azbuk. **оуглѣбоша въ сѣти** euph. **лице чьто вждеть оуглъжьло** въ **зжѣхъ** nom.-bulg. 4. **оуглоубь** ἐνεπάγην š.-gl. 65. **оуглоубьноу** ibid.

оуглѣблѣвати -аѭ -аѥши vb. infigere **стани, и не прѣбѫди, и не оуглѣвле-**

вай сѧ въ неправдѣ твоей sborn.-vost.

оугажбити -блѭ -бишн vb. profundum facere glag.

оугажбнѫти v. **оуглъбнѫти**.

оугнати -женѫ -женєшн vb. διώκειν pellere **не оужени его** μὴ αὐτὸν διώξῃς sir. 27. 21. -vost.

оугнєсти -тѫ -тєшн vb. premere -нѣсти clim.

оугнитати v. **оугнѣтати**.

оугнѣждати -аѭ -аєшн vb. nidificare.

оугнѣждєнїє n. nidificatio.

оугнѣздити -ждѫ -зднш vb. nidificare.

оугнѣтати -аѭ -аєшн vb. συνέχειν, συνθλίβειν, συμπνίγειν premere ostrom. chrys.-lab. greg.-naz. pam. 200. men.-leop. -гнѣт- chrys.-lab. -гнит- nicol. -гнитати сѧ sabb. 87.

оугобьзнннє n. εὐφορία feracitas dial. prol.-rad.

оугобьзити сѧ -жѫ сѧ -зиши сѧ vb. εὐφορεῖν feracem esse ber. sim. I. 9. **оугобьзи сѧ нива** ostrom. **оугоуб-** ev.-mih. εὐθηνεῖν abundare **оугобзиша сѧ вси творѧщии беззаконнѣ** εὐθήνησαν πάντες οἱ ἀθετοῦντες ἀθετήματα ierem. 12. 1. -vost. **бѣ оугобьжено** ἦν ἡ εὐθηνία pent.-mih.

оугобьзованнє n. abundantia prol.-mart. men.-leop. pat.-šaf.

оугобьзовати -зоуѭ -зоуєшн vb. feracem esse **на .р. плодь оугобзовавши** prol.-mart.

оугобьзьнъ adj. εὔφορος ferax **-бьзнь** men.-mih **-зень** dial.

оуговорити -рѭ -рншн vb. pacisci sabb.-typ.

оугобѣти -блѭ -вишн vb. αἰδεῖσθαι venerari op. 2. 2. 432. εὐλαβεῖσθαι vereri **оуговать отъ имени господня** εὐλαβηθήσονται soph. 3. 12. -vost. **отъ три(й) оуговѣ ср҃дце мое** ἀπὸ τριῶν εὐλαβήθη ἡ καρδία μου sir. 26. 5. -vost. adde **семоу тѣлоу и въ ыслѣхъ лежащю оуговѣша въласвн** zlatostr. **оуговѣвь ꙗко мьню да не помоль сѧ о насъ** men -mih. 166.

оугодивъ adj. εὐάρεστος placens **оугодивн бываѭще** εὐάρεστοι γενόμενοι cyr.-hier.

оугодити -ждѫ -днш vb. ἀρέσκειν placere ant.-sup. krmč. 44 bus. 337. ber. **оугодиша словеса предъ ѥмиромъ** ἤρεσαν οἱ λόγοι ἐναντίον ἐμμώρ deut. 34. 18. -vost. cum dat. proph. pent.-mih. -**оугождьшн нродови** ἀρεσάσης τὸ ἡρώδῃ ostrom. **богоу, чрѣвоу isaak.** **оугождень** εὐάρεστος placens šiš. 81. εὐδοθῶν felici successu uti - **въ поути своѥ** ies. -nov. 1. 8. -pent.-mih. εὐδοκεῖν probare iudic. 15. 18. -pent.-mih. διαπρέπειν excellere **въ овонхъ добрѣ оугодивь** ἐν ἀμφοτέροις καλῶς διαπρέψας prol.-rad. - **сѧ: не -дить сѧ вамь** οὐκ ἔδοδα ἔσται ἡμῖν num. 40. 41. pent.-mih. adde vost.

оугодиѥ n. πρόνοια providentia ant. antch. dial. šiš. 218. adde chron. - **творити** prol.-mih. sabb. 9. **дьнись оугодиѥ сн сътвори** sborn. - **сътворити** placere sup. **плъти оугодьш не творитє** antch. **чрѣвоу оугодиш не творить** izv. 534. **дниѥвоу оугодию** prol.-rad. 43.

оугодъ m. ἀρέσκεια gratia **жена, ꙗковажѥ ѥсть въ твой оугодъ сладостьна** dioptr. **въ твой оугодъ** εἰς σὴν ἀρεσκίαν dioptr.-vost. ἀρετή virtus **въ свѣтлѣ́ихъ оугодѣ́хъ** ἐν τοῖς λαμπροῖς ταῖς ἀρεταῖς ad apoc. 20. 11. -vost. **всѣцѣмь оугодомь** πάσῃ ἀρετῇ apoc. 21. 19. -vost.

оугодьникъ m. θεράπων cultor dial. vita-theod. sup. chron. - **божнй** ἐνάρετος virtute praeditus apoc. 7. 3. -vost.

оугодьница f. quae placet men.-mih.

оугодьно adv. εὐαρέστως probate - **богоки** šiš. 184. adde sup.

оугодьнъ adj. ἀρετός gratus ostrom. ἀρέσκων qui placet sup. ant. proph. gratus krmč.-mih. 89. prol.-mih. idoneus **къ погрнбанню** - prol.-mart. **моуда -наш** izv. 439.

оугожденнїє n. placere krmč. 130. domet. - **христово** sabb.-vindob. **плътьти оугожденнїе** izv. 543. **ѥноуково богоу оугожденнїе** izv. 616. **царева ради оугождениа** ichn. ἀρετή virtus **свѣтлостню оугожденнѥмь** τῷ λαμπρῷ τῶν ἀρετῶν vost. **стѧжають оугожденнѥмь свѣтлости** κτωμένους τὴν ἐνάρετον λαμπρότητα vost. ugongenige fris.

оугонєзнїе n. salus prol.

оугонєзнѫти -нѫ -нешн vb. φεύγειν, ἐκφεύγειν, διαδιδράσκειν effugere men.-vuk. greg.-naz. διασώζεσθαι salvari kruš. ant. prol. adde svjat. prol.-rad. ἐκποδὼν γενέσθαι men.vuk. **-нѣзе** bus. 431. - **сѧ кого** et **отъ кого** nom.-bulg. **-нѣз-** antch. **-нѣз-** op. 1. 40. men.-leop. cf. **оугонєсти**.

оугонєзнѫтнѥ n. salus steph.

оугонєсти -зѫ -зешн vb. salvari prol. 143. ἐκφυγεῖν effugere men.-vuk. διαδιδράσκειν effugere men.-vuk. - **отъ гонитєль** men.-vuk. prol.-rad. cf. **оугонєзнѫти**.

оугонити -нѭ -нишн vb. εὐοδοῦν felici successu uti **не оугонишн поути** σκονχὲ οὐκ εὐοδώσει deut. 28. 29. -pent.-mih. conilicere **не оугонишн** гаданий монхъ bus. 653. **моудростью своею оугонише, чимъ можемъ привести въ градъ** pal. 1494. adde bus. 717. consequi chron. 1. 138. 31; 211. 3; 220. 15. per. 59. 23; 62. 38. **вктръ** - bus. 481.

оугоньзати -заѭ -заѥшн vb. salvari steph.

оугоньзнѫти v. **оугонезнѫти**.

оугорѣти -рѭ -рѣшн vb. uri - **отъ сльньца** men.-mih. **отъ солнцы же оугорѣвъ тече подъ дОукъ отдохноути** prol.-vost. **моужа оугорѣвша отъ тѣплоты огьньныѥ** prol.-belg. **кидѣвъ моужь оугорѣвъшь отъ тѣплотъı огньнъıа** ephr.-vost. **нн поутьмь** сѧ **троудншн, нн зноимь оугоршн** izv. 547. nsl. ugorek zum theil abgebrannter spann dain. 173.

оугосподити -ждѫ -дишн vb. vincere sabb. 105. 107.

оугостити -штѫ -стишн vb. ξεναγεῖν, ξενίζειν hospitio excipere man. men.-mih. triod. domet. sabb. 182. chrys.-frag. chrys.-lab. ber. - **кого**.

оуготованнѥ n. ἑτοιμασία praeparatio šiš. 170. ant.-hom. chron. 1. 99.

оуготовати -ѫ -ѹѥшн vb. κατασκευάζειν, παρασκευάζειν, ἑτοιμάζειν parare šiš. 90. ostrom. dial. sup. cloz I. 247. 312. **потрѣбами -вань** greg.-mon. 75. **имъжѥ оуготовано ѥсть** οἷς ἡτοίμασται ostrom. **оуготовати господѣви люди оукоуѥньı** λαὸν κατασκευασμένον luc. 1. 17. -ev. 1164. **скотоу пиіца оуготована** ex.-op. 2. 1. 29. **оуготовай чьто вечеръ** antch. εὐτρεπίζειν parare sup. 178. - сѧ šiš. 90.

оуготовити -влѭ -вишн vb. ἑτοιμάζειν parare ant. ostrom. παρασκευάζειν ostrom. εὐτρεπίζειν parare sup. hom.-mih. ποιεῖν facere sup. 286. **прѣжде** - προκαταρτίζειν antea parare **оуготовишн крашно** ἐπεσιτίσαντο pent.-mih. - сѧ: - **на врань** cyr. 22. ugotoulieno, -leno fris.

оуготовлѣти -ѣѭ -ѣѥшн vb. ἑτοιμάζειν parare isaak. int. 12. chrys.-lab. sabb.-typ. 128. sabb.-vindob.

оугошити -шѫ -шишн vb. parare **тоу кыхоу вышли соуждальци пълкомь, и оугошнли около себе твьрдь** chron. -novg.

оугоштати -аѭ -аѥшн vb. hospitio excipere ber.

оугракити -ѩѫ -кишн vb. δράττεσθαι prehendere prol.-rad. λαμβάνειν men.-vuk.

оугрызати -аѭ -аѥшн vb. δάκνειν mordere ioann. proph. ber.

оугрызение n. δῆγμα morsus men.-leop. prol.-mart. **оугрызеньми свѣрѣпыхъ истреблѭхоу** сѧ **змиевъ** δήγμασί τε σκολιῶν διεφθείροντο ὄφεων sap. 16. 5. -vost.

оугрызнѫти -нѫ -нѣшн vb. mordere glag.

оугрызти -зѫ -зѣшн vb. δάκνειν mordere pyrg. triod. pat.-mih. chron.

оугрѣти -кѭ -кѣшн vb. calefacere - сѧ par.

оугразнѫти -нѫ -нѣшн vb. infigi **рѣкъ нѣкогорѣй тоу тѣкоущи и вродѥшоу коневи къ тинѣ оугразе** georg.-vost. **возведи оугразноувшаго въ калѣ грѣховнѣмъ** prol.-vost.

оугъ v. **югъ**.

оугънѫти -нѫ -нѣшн vb. curvare **имъжѥ поути стропотни и оугъвена колеса имъ** ὧν αἱ τρίβοι σκολιαὶ καὶ καμπύλαι αἱ τροχιαὶ αὐτῶν prov. 2. 15. -parem.-saec. xiv.

оугъıбати -блѭ -блѥшн et **-блѭ -бѣшн** vb. ἐκλείπειν deficere **двѣ сѧ части потрѣкить сѧ и оугъıблете** ἐκλείφει zachar. 13. 8. -vost. **оугъıбающа западнаıа вѣтры назнаменоуеть** bus. 686.

оугъбнѫти -нѫ -нѣшн vb. ἐκλιμπάνειν deficere **оугъıбшаѧ не посѣтить** τὸ ἐκλιμπάνον zachar. 11. 16. -vost.

оудавлѣти -ıѭ -ıѥшн vb. vincere - **комоу** op. 2. 1. 71.

оудабрѣти -ıѭ -ıѥшн vb. ornare **всıко тѣлѣснне вѣ своа оудабрѣти** izv. 613.

оудава f. suffocatio prol. isaak. βρόχος laqueus prol.-cip. **на оудавоу гредоуща** chrys.-lab. **оудавою оудавишн сѧ** typ.-chil. serb. udava stul.

оудавати -аѭ -аѥшн vb. tradere men.-mih. - **цѣноу** krmč.-mih.

оудавити -влѭ -вишн vb. πνίγειν suffocare hes. pat. typ.-chil. greg.-lab. krmč. 167. prol.-lab. mat. 27. chron. 1. 32. 53. 111. - сѧ leont. **ѫжемь сама себе оудавлѧ (-влѭ)** dial.-šaf. ἀπάγχεσθαι ostrom. sup. bulg. udavi.

оудавлѣти -ıѭ -ıѥшн vb. suffocare hom.-mih. dioptr. nom.-mik. 62. io.-sin. int. 75. nom.-lab. pan. misc.-šaf. oct.-mih. **оудавлѧющаго сѧ въ рѣцѣ** izv. 5. 209.

- сѧ: оудавлѣваштий сѧ οἱ χρημνιζόμενοι op. 2. 2. 373.

оудавленина f. πνικτόν suffocatum nom.-lab.

оудавление n. ἀγχόνη suffocatio ant. io.-sin. krmč.-mih. prol.-mart. dial.-šaf. misc.-šaf. -вьѥн- sup. оуже -нию наложи hom.-mih. оудавленина горчайшой съмрьти осоужденъ greg.-mon. 79.

оудавъ m. suffocatio pat. 331. оудавоу вась снмь вьдами sabb. 19.

оудавьнъ adj. suffocationis оудавьноѭ осѫждаѥть сѧ съмрьтию bulg.

оудалечити сѧ -чѫ сѧ -чиши сѧ vb. secedere proph. ἀπαλλάττειν отъ слоужьбы коумирьскы -чи сѧ op. 2. 1. 117.

оудалити -лѭ -лиши vb. μακρύνειν removere proph. prol. sup. lavr.-op. 40. prol.-mih. izv. 445. -лень славы божиѭ prol.-mih. - сѧ sup. io.-sin. isaak. men.-vuk. chrys.-lab. hom.-mih. chron. - вѣгa bus. 729. ἀπέχειν abstinere op. 2. 1. 133. μακρύνεσθαι, μακρύνειν men.-mih. men.-vuk. оучъ мнѣ, ꙗко обитание мое оудали сѧ οἱ μοι, ὅτι ἡ παροικία μου ἐμακρύνθη psalt.-theod.

оудальство n. fortitudo russ. op. 1. 127. 1. macc. 4. 35. -proph.

оудалити -ьѭ -ьѥши vb. μακρύνειν removere proph. ephr. int. оудалиѥть милость свою izv. 573. - сѧ ἀπέχεσθαι abstinere krmč. 40. - сѧ тъштегласны; - мира isaak. - отъ ндоль prol.-mih. отъ пиньства оудалити сѧ chrys.-lab.

оудалѣвати сѧ -люѭ сѧ -люѥши сѧ vb. abstinere оудалюютъ сѧ мьзды своѥа op. 2. 1. 132.

оудалѥние n. removere chrys.-lab. io.-sin. glag.

оударание n. ῥάπισμα ictus sup. 355.

оударати v. оударити.

оударикати -каѭ -каѥши vb. ferire никтоже имь оударикалъ per. 32. 34.

оударити -рѭ -рили vb. παίειν ferire ostrom. πατάσσειν ferire ostrom. πλήσσειν ferire men.-vuk. ῥαπίζειν alapam infligere cloz II. 110. adde š.-frag. 35. -ренъ въıвалше cloz I 820. ни ѥдинь камень того -ри men.-vuk. дѣрѣвъмь -рить до кръвн izv. 600. да -рить елико могын prol.-lab.-рити ѥдино -рение chrys.-lab. било -рено бысть τὸ ξύλον ἔκρουσε pyrg. -рити било greg.-lab. маломоу билоу -ривъшоу izv. 514. ὑπέρχεσθαι subire тай позвизда -рь λάθρα τὴν σύριγγα ὑπερχόμενος prol.-rad. 88. iungitur 1) cum instr.: оудави печенѣзина въ роукоу до смерти, и -ри имъ о землю chron. отъ дѣтьства его нѣсть кто имъ -рилъ chron. да аще твой моужь -рить моимъ, да не воюемъ за три лѣта chron. тобѣ преобразиѭ сѧ фаворьская гора дъмомь сѧ покръı, оученицн твон, слове, -рнша собою о перстьноую землю, не терпяще взнрати невидимаго образа stichir.-saec. xv. 2) cum acc. et въ: -рити въ ило sabb. 15. men.-mih. greg.-lab. -рити въ врата men.-leop. greg.-lab. -рити въ двьри greg.-lab. вьдариⷬ въ клепальце sabb.-typ. 9. -ри въ лантиж ἔδωκε ῥάπισμα ostrom. 3) cum acc. et за: за лантиж -рнша ἐρράπισαν ostrom. -ри арна за тиль bulg.-lab. 80. -рити за оучо leont. men.-mih. 4) cum acc. et о: -рити епистолиею о землю vita-theod. 5) cum acc. et на: -рити ратию на градь prol.-mart. -рити на кого per. 67. 13. 6) cum dat. et по: -рити по главѣ dial.-šaf. -рити по тылю prol.-mart.: nota russ. - челомь chron. per. 75. 93. pam. 175. 199. - сѧ: -рнвь се въ лице hom.-mih. 127. -рь се по главѣ ant. izv. 8. 105. соузоубь мьчевн -рише се alex.-mih. 73. оударити ant. triod. громомь оударивь prol.-rad. 67. ꙗко громь оударивь men.-vuk. вьдарити prol.-mih. nsl. udariti, udriti.

оударъ m. ictus bell.-troj. 28. nom.-lab.

оударь f. προσβολή impetus на пръвоую оударь смрьти прѣдань бывь κατὰ τὴν πρώτην προσβολὴν παραπέμπεται τῷ θανάτῳ prol.-rad. 61.

оударити -ьѭ -ьѥши vb. ferire mat. 21. op. 2. 2. 86. izv. 663. chron. 1. 83. 260. оударѣѥмый отъ ꙗзыкъ izv. 663. -ра- κρούειν pulsare ostrom. misc.-šaf. triod. chrys.-lab. - гоусли chrys.-lab. оудараѥмоу билоу sabb.-typ. оудараѥмоу маломоу клепальцю triod.-mih. 128. скрьıмн оудараѥмь dial.-šaf. оударайте въ двьри sabb.-vindob. 150. нзмѣнıющие се оударахоу сѣкоуще prol.-rad. 154. прѣдь оударати за оучо men.-mih. 202. оударати о стѣны hom.-mih.

оударение n. ictus qui virga incutitur -рен- ant.-hom. isaak. chron. prol.-mih. -нимъ šaf.-frag. 35. - црьковьно typ.-

chil. - звоньно sabb.-typ. 9. - билоу bus. 389. оударинѣмь море прѣсѣцающе chrys.-lab. за лаинтоу -рѣнны tur.

оудати -дамь -даси vb. dare, tradere krmč.-mih. sabb. 78. sim. I. 29. **ыхъ** ю **къ монастырь оудаль** men.-mih. **оудавь емоу кръсть** sim. I. 15. ἀποτίειν rependere **оудасть петоро телеть** exod. 22. 1. -pent.-mih. **бѣдѣнии** (-нпю) **себе оудавь** prol.-mih. - **см**: **мѣста да оудадеть се** krmč.-mih. 135.

оудати -даѭ -даѥши vb. tradere sabb. 78. злато - sabb. 53. **женишн сыны и дыери оудаѥши** hom.-mih.

оудвогоукити -блѭ -бишн vb. duplicare triod.

оудвонти -двоѭ -двонши vb. δευτερόω repetere krnš. duplicare men.-belg. pam. 133.

оудворити сѧ -рьѭ сѧ -рншн сѧ vb. αὐλίζεσθαι commorari ostrom.

оудворьникъ m. socius **о завистн, бѣсомъ оудворьниче** sup. 288.

оудебелити -лѭ -лншн vb. crassum reddere pat.-mih. cf. **оудобелити**.

оудебелѣти -лѣѭ -лѣѥши vb. παχύνεσθαι crassum fieri sup.

оудолѣѣвати -аѭ -аѥши vb. καταχυριεύειν vincere bon. **оудолѣѣкай по срѣдѣ врагъ твоихъ** καταχυρίευε ἐν μέσῳ τῶν ἐχθρῶν σου psalt.-nor.

оудолѣѣньникъ m. victor **побѣдьникъ** и - dioptr.

оудолѣѣти -ѣѭ -ѣѥши vb. νικᾶν, καταχυριεύειν vincere pat. 62. bon. cum dat.: **оудѣлѣѣши емоу** bus. 647.

оудесити -шѭ -сишн vb. ἀνευρίσκειν invenire act. 21. 4. -vost. **родитєли оудеси оумьрьша** prol.-mih. 46. cf. **оудосерb.** udes fatum stul.

оудесьнъ adj. membrorum **простотоу доушевноую показа, за нежє нѣсть тамо оудесна** chrys.-lab.

оудивитєльнаа f. signum exclamationis serb.

оудивити -влѭ -вншн vb. stupefacere pyrg. triod. domet. per. 83. 5. chron. 156. 32. καταπλήττειν stupefacere men.-vuk. **моужьствомь оудивлѥнь** sabb. 104. **оудивн** єго prol.-rad. - **см** krmč.-mih. chron. - **о чемь** hom.-mih. ἐξίστασθαι stupere op. 1. 61. θαυμάζεσθαι mirariman. **како вашей оудивлю се ревности**; hom.-šaf. **зорѣ оудивльше сѧ** men.-leop.

оудивливати -влѭ -влѥши vb. stupefacere io.-sin.

оудивлити -шѭ -шѥши vb. stupefacere izv. 439. domet. int. prol.-mih. ber. **зракь** - dial.-šaf. -влѧѥ triod.-mih. - **сѧ** sim. I. 24. isaak. - **о чемь** ioann. **мѣстоу** - greg.-mon. 69.

оудивлѥиие n. stupefacere hom.-šaf. krmč.-mih. ioann. greg.-mon. sabb. 186.

оудирати -аѭ -аѥши vb. percutere -дыр-, -дир- **клепало, въ клепало** typ.-chil. - **въ било** nicod. cf. **оударити**.

оудити, оуждѫ, оудиши vb. molestum esse **оудить вамь** glag. serb. uditi, nauditi nocere stul. mik. lit. uditi vituperare.

оудлъжити -жѫ -жиши vb. extendere triod. domet. - **пѣсни** men.-mih. **по что оудолжихомъ о семь рѣць**; izv. 667. **оудльжѣть повѣсти врѣмє** sabb. 55. μακρύνειν extendere, differre **по сихъ оудълъжить богъ чловѣкы** esai. 6. 12. -parem. 1271. - **сѧ**: **оудолжи сѧ остоу въ городѣ, и бѣ глады великъ** lavr. 44. **но здѣ паки моей сносѣ а твоей женѣ оудолжило сѧ** karamz. 2. 332.

оудоба f. utilitas triod. **оудоба єсть соупостатьномоу** sabb.-typ. 48: nota **не безь оудобь осоуждати** men.-mih.

оудобелити -лѭ -лншн vb. crassum reddere ant.-hom. 218. cf. **оудебелити**.

оудобизна f. εὐχολία facilitas ant. antch. pat. greg.-naz. op. 2. 2. 260. **болышю оудобизноу** πλείονα τὴν εὐχολίαν hom.-mih. 82.

оудобизние n. εὐφυΐα bona indoles prol.-mart.

оудобизно adv. facile op. 2. 2. 175.

оудобизнодоушьнъ adj. levem animum habens, uti videtur isaak.

оудобизнъ adj. εὔχολος facilis barl. greg.-naz. georg.-šaf. 245. dioptr. op. 2. 2. 97. **-зьнь подвигь** chrys.-lab. - **поуть** dioptr. - **вьходь** chrys.-lab. - **и гладькь** dioptr.-lab.

оудобизньнъ adj. facilis **на оудобизньноє сє дѣло** svjat. svjat.-mat. 10. op. 2. 2. 393. εὐχερής **-знзѣньнъ** mater.

оудобизнѣ adv. facile **вьходь полоучивь оудобызнѣ** greg.-mon. 82. adde sabb. 8.

оудобиие n. facilitas int.

оудоблити -шѭ -шѥши vb. καταχυριεύειν vincere izv. 462. **оудоблшеши посрѣдѣ врагъ твоихъ** lavr.-op. 32. **аще ми не оудоблшѣть** psalt.-int.-saec. xii. **да не оудоблшѣть ми вьсько безакониие** μὴ καταχυριευσάτω μου πᾶσα ἀνομία psalt.-int.-saec. xii. **ни влъны**

морьскъмь могжть покрыти землѥ, ни пакы кѣсове оудо̀ мати члокѣкоу psalt.-int.-saec. xi. оудобліють имъ правии за оутра psalt.-int.-saec. xii. крата адова не оудобліѥ ей antch да не оудобліѥть ти похоть тоуждѐа доброты prov. 6. 25. -parem. 1271. 1370. -бла-. да не оудобліѥть ти похоть тоуждѐѥ доброты triod.-mih. 81. -бы-. оудобыеть окланѣй доуши antch. -блѣ- psal. 48. 5. -bon. š.-gl. 66. - члокѣкоу bon. аще ми не оудоблѣжгъ psalt.-pog. егда оудоблѣаь бждетъ оукогоумоу ѐν τῷ αὐτόν κατακυριεῦσαι πενήτων psalt.-pog. adversari -быиетъ sup. 183. 12: thema довль.

оудоко adv. facile -гасный каганецъ op. 2. 2. 142. -ломьнъ fragilis -палкнъ facile ardens -плъзъкъ ὀλισθρός lubricus dial. -таıа adj. qui facile colliquescit.

оудоко- ѵ. оудобо.

оудобрити -рıѫ -рıши vb. περικαλλύνειν, καλλωπίζειν decorare hom.-mih. ant. sbor. triod bus.169. bis -некеса -ри hom.-mih. placere оудобри сѧ рѣчь предъ аманъмь ἥρεσε τὸ ῥῆμα τῷ ἀμάν esth. 5. 14. -vost. аще први оудобрю εἰ δοκεῖ σοι esth. 8. 5. -vost. аще бы први тако оудобрило esth. 5. 8. -mat. 53.

оудобрѣти -ıѫ -ıѣши vb. decorare -рıdomet. triod. chrys.-lab. водами оудобраемо sabb. 61. славою отьца небеснаго оудобраемь sabb.-vindob. cf. оудабр-.

оудобрıѥнıе n. decus, ornatus -рѣн- stichir. prol.-vuk. typ. chil. chrys.-frag. zap. 2. 2. 123. prol.-rad. - рıзъ isaak. - поровоу izv. 431. оукрашенıе и оудобренıе црькъкамь prol.-mih. 180. земл̀а роуськскъıа оудобрѣнıе izv. 501. ὄρμος monile men.-vuk.

оудобрѣнѣ adv. ornate -рѣннѣ дѣлы sabb. 217.

оудобъ adj. εὔκολος facilis ıи оудокоıе прошенıе sup. оудокѣй hom.-mih. nicol. chrys.-lab. -бѣıе εὐκοπώτερον ostrom. ἡμερώτερον, εὐκολώτερον sup.: male оудоблѣе sabb.-typ.

оудобь adv. εὐκόλως facile chrys.-lab. cyr. 2. аще ки оудобь было leont. - кодимъ cozm. оудобь гыкноутримъ роутаѥтъ сѧ izv. 651. - жегомъ int. оудобь обратный male pro εὐπερίστατος op. 2 1. 164. - затıраѥмь (de scriptura) hom.-mih. - извѣжьıа пакость chrys.-lab. - носимъ antch. chrys.-lab. - обрѣтаѥмъ pat. поползаѥмоıе izv. 642. - падежьно възкышенıе chrys.-lab. - попльзьнь par. - простимь грѣхъ par. - прѣкоримь вѣтнй chrys.-lab. - прѣкратьнь par. - разоумьнь hom.-mih. - прѣлъстно коварство facile fallens greg.-mon. - творимъıа izv. 430. - тлѣньнь εὔρους chrys.-lab. чьто сѣнн - тлѣнıѣйшıе; chrys.-lab. - оуловлıѥмь звѣрь par. - ıьствьнъ εὔβατος pervius dial. - ıемлıѥмь ловь chrys.-lab. вдобь mat. 26. alb. vdob facilis blanch.

оудобьзно adv. εὐχερῶς facile krmč. 107. krmč.-mih. adde men.-mih.

оудобьзнъ adj. εὐχερής facilis krmč. -безенъ и гладокъ op. 2. 2. 459. ῥᾴδιος facilis -безна op. 2. 2. 150. εὐφυής solers тако вѣша оудобьзин къ благоу οὕτως ἦσαν εὐφυεῖς πρὸς τὸ ἀγαθόν ev.-int. 1434.

оудобьзньнъ adj. facilis - показанıе prol.-mart. 42. -безненъ bus. 748.

оудобьнъ adj. εὔκολος facilis krmč.-mih. ant. isaak. ioann. dial. prol. sabb. 14. - на чьто int. 110. сьнове оудобни на оукоужденıе krmč.-mih. 191. вьса оудобна богоу sabb. 128. ἀνάλογος conveniens - женıхъ prol.-mart. adde -бенъ op. 2. 2. 459. -бнѣе š.-gl. 72.

оудобьнѣ adv. εὐχερῶς facile antch. не оудобьнѣ видıма izv 466. εὐφυῶς men.-vuk. adde sborn. glag.

оудобьство n. facilitas hom.-mih. chrys.-lab. int. ber.

оудова f. vidua krmč. prol.-mih. cf. вьдова.

оудовица f. vidua krmč.-mih. cf. вьдовица.

оудоıанти -ıѫ -ıши vb. ἀρκεῖν sufficere prol.-rad. ἱκανοῦν idoneum reddere -вли нась šiš. 99. necessaria tribuere bon. потрѣбными оудоıивь его sabb. 172. 192. вьсѣми благыми вь поути оудоıашıе sabb. 186. - сѧ op. 2. 1, 212. sufficere pat.

оудоııти -ıѫ -ıѣıши vb. νικᾶν vincere ant. cum dat. ἐπαρκεῖν sufficere šiš. 167. satisfacere sabb. 191. ber. -ıти: не -лѣютъ ей nicol.

оудоııшıе n. satisfacere.

оудоııвѣтворити -рıѫ -рıши vb. satisfacere par.

оудоколити сѧ -ıѫ сѧ -ıши сѧ vb. fatigari оудоволи сѧ работати семоу ephr.-belg.

оудовьнъ adj membri, membrorum dial.

оудовное расыпание διαίρεσις μελῶν hom.-mih.

оудовьство n. viduae conditio hom.-mih. cf. вьдовьство.

оудовьць m. viduus krmč. cf. вьдовьць.

оудовѣти -ѣѭ -ѣѥши vb. viduam esse krmč. 54. cf. вьдовѣти.

оудолѣкати -аѭ -аѥши vb. ἡττᾶν vincere ant. оудолѣкающю чювьствоу izv. 488.

оудолѣльникъ m victor hauk.

оудолѣникъ m. victus dioptr.-lab.

оудолѣти -ѣѭ -ѣѥши vb. κυριεύειν, περιγίνεσθαι vincere šiš. 229. strum. sup. bon. krmč.-mih. pyrg. hom.-mih. georg. bor. xxi. op. 1. 53. оуд(о)лѣкѣ izv. 528. вранемъ оудолѣти izv. 541. огньви оудолѣють izv. 651. смрть ємоу оуже не оудолѣѥть mat. 22. оудолѣвше врагомъ своимъ bus. 550. христось въставь отъ мрьтвыхъ юже не оумреть, смрьть ємоу юже не оудолѣѥть šiš. не оудолѣѥть ей οὐ κατισχύσουσιν αὐτῆς ostrom. cf. одол-.

оудосити -шѭ -сиши vb. εὑρίσκειν marc. 14. 40. -ev.-sacc. xiv. mat. 33. възвращь сѧ оудоси и пакы съпаща marc. 14. 40. -cv. 1164. оудосивъ ю моужь deut. 22. 23. -vost. єгожє азъ тоу соущи оудосихъ io.-clim. оудоси и четыре дьни оуже имоуща въ гробѣ io. 11. 17. -ev. 1164. adde per. xxiii. vost. 2. 2. 27. ber. оудоуси̑хъ ключарь bus. 666.

оудоровь f. πίθος dolium нже водоу чрплы и въ оудоровь оутьлоу лѣжть svjat. svjat.-op. 2. 2. 398: forma dubia.

оудостизати -жѫ -жеши vb. consequi -стижєть isaak.

оудостоити -стоѭ -стоиши vb. dignari sabb. 93. 104. domet. int. 227. - сѧ sabb. 78. sabb.-typ. 64. isaak.

оудостоѭнию n.: male ἀποκλήρωσις delegatio op. 2. 2. 7.

оудрнсь m. ὑδροχόος aquarius zodiaci -сн sg. l. op. 2. 2. 150: genus dubium est.

оудрити v. оударити.

оудръжавати -аѭ -аѥши vb. retinere krk. servare chrys.-lab. isaak. pat. misc. int. pan. misc.-šaf. dial.-šaf. - пицю hom.-mih. 139. impedire ѩкє ни дьждевныхъ коудь оудрьжавати prol.-rad. 148.

оудръжалиште n. sensus dubius: въ оудрьжалищихъ бывати krmč.-mih. 227.

оудръжание n. ἀνοχή patientia šiš. 55 adde men.-mih. 133 antch. ἐγκράτεια abstinentia sup. ѩзыкоу оудрьжание izv. 620. безъ -ниꙗ ἀδιαφόρως sup. 381. 8. -жиние izv. 431: nota σωφρονιστής hom.-mih.

оудръжатель m. qui retinet misc.-šaf.

оудръжати -жѫ -жиши et -жаѭ -жаѥши vb. κρατεῖν potiri ant. sup. ἀνέχειν retinere greg.-naz.-ἀντέχεσθαι šiš. 194. κατέχειν retinere ostrom. sup. старьца єдиного сконьца оудрьжавъшю men.-vuk. κατισχύειν obtinere pent.-mih. ἐπέχειν impedire man. παύειν coërcere šiš. 196. оудрьжить ѩзыкъ свой šiš. 196. περιμένειν exspectare hom.-mih. 124. διαχαρτερεῖν perseverare pent.-mih. perferre sup. ὑπωπιάζειν sugillare šiš. 245. оудрьжю, оудрьжоу сн тѣло op. 2. 1. 148; 2. 2. 242. adde sabb. 73. sim. I. 22. 27. bell.-troj. 11. chron. оудрьжати отъ чесо hom.-mih. да оудрѣжитъ страстъ antch. въ сконьх нѣ дрохъ оудрьжа землю greg.-mon. 80. отъ чрѣсль въдрьжающихъ сѧ hom.-mih. честь да оудрьжить сѧбѣ krmč.-mih. оудрьжати сѧбѣ залогъ krmč.-mih. оудрьжахъ отъ васъ дъждь greg.-naz. ѩзыка не оудьржа izv. 614. сконьца оудрьжа оу себе prol.-rad. 70. трость оудьрьжа sborn. оудрьжа за оухо pyrg. - въздыхы isaak. - дрьзость man. - желанию chrys.-lab. - правьдоу leont. - рѣкы io.-sin. -аѭ hom.-mih. dial.-šaf. вєсѣда мє оудрьжаѥть συντυχία με περιμένει hom.-mih. 124: nota оудрьжати лютость мнніеїς lev. 19. 18. -pent.-mih. - сѧ ἀνέχεσθαι op. 2. 1. 148. ἐγκρατεύεσθαι se continere sup.

оудръжевати -жоуѭ -жоуѥши vb. retinere int. ber.

оудръжитель m. qui retinet -держ- bus. 918.

оудръзити -жѫ -зиши vb. audere ни оудерзи оуказовати, когда то боудеть μὴ τολμήσῃς cyr.-hier.

оудрѧселити -аѭ -лиши vb. tristem reddere оудрѣселиць isaak.

оудржити -жѫ -жиши vb. πηγνύναι figere на чемьже ли столпи ѩш оудрєужиша сѧ ἐπὶ τίνος οἱ κρίκοι αὐτῆς πεπήγασι iob 38. 6. -parem. 1271.

оудржчати -аѭ -аѥши vb. δαμάζειν domare dial. adde prol. men.-vuk. dial.-šaf. izv. 7. 44. - тѣло prol.-cip. ok. 52. - себе постомь euph. гладемь - chrys.-frag. - сѧ: да оудроучаѥть сѧ добрѣ izv. 579.

оудржчение n. domare pat. sup. 429.

оудржчити -чѫ -чиши vb. affligere leont. κολάζειν castigare ant. καθυποβάλλειν

subiicere prol.-cip. men.-vuk. adde sup. psalt.-vuk. sabb. 71. men.-leop. - **сквоу плъть** prol.-rad. **оудрьженомъ сердцемь** bor. 48. **себе** - prol.-mih. - **сѧ** leont.

оудъ m. μέλος membrum hom.-mih. cyr. 14. šiš. 89. š.-gl. 50. sup. **оудъ главьный** ex.-op. 2. 1. 18. **на прокыш оудъı** svjat. **оудъ съшедше отъ лона ѥѧ** lev. 13.57. 58. -vost. compages sup. 399: male μελόν medulla sup. 66. 27. pl. **оудн** isaak. prol.-cip. tur. 45. š.-gl. 63. **юдн** strum. **оудосе** šiš. 89. 206. per.46. pal. **оуды** hom.-mih. šiš. 88. 179. **оудѣхъ** hom.-mih. ok. 56. krmč.-mih. **оудовоухъ** par. **оудовѣхъ** men.-vuk. per. lxxiii. **о оудѣхъ плътьнѣхъ** svjat. **ждове отъ оуда** izv. 480: a themate **оудес**: sg. d. **оудеси** krmč. 43. krmč.-mih. sg. i. **оудесемь** men.-vuk. pl. **оудеса** prol.-mih. prol.-cip. prol.-vuk. isaak. tur. 41. bus. 550. **потрѣбление оудесъ твоихъ** vitae-sanct.-vost. **оудесемъ тайнымъ лишаемъ** men.-vuk. **оукорени страхъ твой въ оудесѣхъ монхъ** men.-vost. **оудесехъ** ok. 57. nsl. vud habd. croat. udo verant. uda budin. 107. serb. udo mik. živ. 72. cf. lit. audis textura russ. dial. усло textura.

оудълѣти -ѣѭ -ѣѥши vb. νικάν vincere bon. cf. **оудолѣти**.

оудъıбание n. clam ire **сице ихъ причастие словетъ оу нихъ оудъıбание къ водѣ, оутаа сѧ всѣхъ о полъночи** krmč.-saec. xvi.

оудъıбати -аѭ -аѥши vb. clam ire **дъıбати къ водѣ и до свѣта, и по многы нощы аще оудъıбаетъ, и довоудеть воды таковѣ** krmč.-saec. xvi.

оудънъ adj. μελῶν membrorum sup. membri **не оудъналаго отърѣзанїа нарицаѥть** svjat.

оудѣдшти -ѭ -ѣши vb. καταπείθειν absorbere **потъщи сѧ, ѣда како оудѣвноуть царь σπεῦσον, μή ποτε καταπείσῃ τὸν βασιλέα festina, ne forte absorbeat regem** 2. reg. 17. 16. -kruš. beschleichen **нъıнѣ соусѣда оудѣвена бъıсть отъ беззаконънаго старцоу** sup. 102. 20.

оудѣвати -аѭ -аѥши vb. ἐνδύειν induere ant.: recte од-.

оудѣıти сѧ, оудѣıѭ сѧ, оудѣıѥши сѧ vb. fieri, in fontibus rüss. chron. 1. 8. 10. per. 44. 3. **какъ сѧ тогдъı оудѣıло** izv. 636. **бой оудѣıлъ сѧ** izv. 633.

оужалѣти сѧ -ѣѭ сѧ -ѣѥши сѧ vb. affligi 3. esdr. 1. 19. -acad.

оужаса f. terror **-сою** men.-mih. 236.

оужасати -аѭ -аѥши vb. terrere sup. 33. stupefacere sim. I. 13. domet. adde pat. misc. nov. - **сѧ** θαμβεῖσθαι, ἐκθαμβεῖσθαι obstupescere sup. ostrom. θροεῖσθαι perturbari ostrom. φρίττειν horrere sup. mater. ἐξίστασθαι stupefieri ostrom. ἐκπλήττεσθαι ostrom. **оужасахоу сѧ оужастию великою** ἐξέστησαν ἐκτάσει μεγάλῃ marc. 5. 42. -ev. 1317. - **оумомь** sim. I. 25.

оужасение n. terror sup. pyrg. **оужасению іего смѣютъ сѧ** hom.-mih.

оужасивъ adj. perturbans **видѣнiемъ и слоухомъ оужасивъ** prol.-vost.

оужасити -шѭ -сиши vb. ἐξιστάναι stupefacere prol. kruš. ostrom. men.-vuk. - **сѧ: оужаси мн сѧ помысль** hom.-mih. 12. καταπλήττεσθαι perterreri men.-vuk. θροεῖσθαι perturbari cant.-cant. 5. 4.

оужасиѥ n. θαῦμα res mira men.-vuk. prol.-rad. ἔκπληξις obstupefacere men.-vuk. **во оужасиѥ чоудодѣлныа** prol.-vost.

оужасливъ adj. timidus - **доушею** misc.-šaf.

оужасновение n. obstupefieri alex.-mih. 168.

оужаснѭти сѧ -нѭ сѧ -нши сѧ vb. ἐξίστασθαι, ἐκθαμβεῖσθαι, καταπλήττεσθαι obstupescere proph. sup. chron. 1. 110. 111. 112. **-соухо** (sic) **сѧ** hom.-mih. ἐξίστασθαι obstupescere cloz II. 99. aor. **-соу сѧ** nicol. ev.-mih. c.

оужастивъ adj. δειλός timidus kruš. pent.-mih. bus. 125. ex. **оужастива чѣвка** izv. 666. **оужастивоу и некрѣпкоу доушоу** zlatostr.-saec. xvi. **нагла и оужастива (чѣвка)** izv. 666.

оужастити -шѭ -стиши vb. καταπλήττειν stupefacere hom.-mih. pat. men.-mih. 140.

оужасть f. θάμβος stupor ev.-novg. stupor sup. δειλία timiditas sup. adde domet. ant.-hom. prol.-rad. prol. proph. vitatheod. sabb. 87. greg.-lab. chron. 1. 78. 90. ἔκστασις stupor pent.-mih. hom.-mih. ev.-novg. ἔκπληξις perturbatio hom.-mih.

оужастьнъ adj. stupore perculsus sup. pat.

оужасъ m. ἔκστασις, ἔκπληξις, θάμβος stupor ostrom. sup. cant.-cant. 3. 8. bus. 55. adde pat. chron. 1. 78. 109. cf. russ.-dial пережахъ.

оужасъ f. φόβος timor **-сню обьдрьжимь** hom.-mih.

оужасьно adv. perturbate - **въпиıмаше** ἐξεστηκὼς ἐβόα mater. **оужасьно θάμβει πολλῷ** mater.

оужасьнъ adj. stupore perculsus prol. men.-vuk. sup. -сѣнъ sup. 164. drev. oysasseen.

оужде v. оуже.

оуже v. оу.

оужежение n. urere сѣкирьно - sabb. 37.

оужестити -щѫ -стишн vb. σκληρύνειν indurare leont. men.-mih. оужестилъ иеси просити ἐσκλήρυνας τοῦ αἰτήσασθαι 4. reg. 2. 10. -parem. 1271. 1370.

оужесточати -аю -аѥши vb. indurescere кѣаше видѣти колѣнѣ оужесточалѣ мъножьствѣмъ кланьнии io.-clim.

оужесточение n. indurare, durities о вели великоѥ неиѣклимоѥ оужесточение sup.

оужестчение n. durities hom.-mih.

оужити -гѫ -жеши vb. καταχαίειν comburere да ю оужгоуть καταχαυθήτω gen. 38. 24. -vost. adde prol.-mih. ok. 80. ни ноу погроужи, ни лотѣ оужаже, ни лотъ за содомлинъ оужеженъ къ svjat.

оужиблити -ѩ -ѥши vb. uti: minus bene azbuk.

оужигъ m. sensus dubius: кандило, и къ нѥмь .з. оужигь и .з. паличиць, ими же помазовати сѧ trêb. 14.

оужина f. coena trigl.

оужинати -аю -аѥши vb. metere чоужине инвы оужинаѫ или оуроиѫ izv. 565.

оужинати -наю -наѥши vb. coenare trigl. обѣдати и оужинати pam. 196. russ. ужинъ russ.-dial. паужинъ bulg. užinъ milad. 90. drev. jâuslinnung (-нж) magy. uzsona.

оужити -живѫ -живеши vb. frui glag. nsl. užitek trub. neužitoven karg Lome in Carniolia.

оужинъ v. южынъ.

оужьскъ v. южьскъ.

оужѧти -жьмѫ -жьмеши vb. μαλάττειν emollire ant.

оужѧти -жьнѫ -жьнеши vb. metere оужѧѣмь класы hom.-mih. 149. εὑρίσκειν invenire оужа въ томъ лѣтѣ .р. мѣръ ячмени gen. 26. 12. -vost. оужѧть томъ лѣтъ (recte лѣтѣ) .р. ячмене gen 26. 12. -vost. высѣа же исаакъ въ земли той, и оужѫ томь лѣтѣ .с. ячимень ἔσπειρε δὲ Ἰσαὰκ ἐν τῇ γῇ ἐκείνῃ, καὶ εὗρεν ἐν τῷ ἐνιαυτῷ ἐκείνῳ ἑκατοστεύουσαν κριθήν gen. 26. 12. -pent.-mih.

оузанмьство n. sensus ignotus: за медъ и за восокъ и за -ѥмство gram. 294.

оузаконити -ню -нши vb. νομοθετεῖν leges ferre, statuere barl. misc. isaak. chrys.-lab. misc.-šaf. sabb. 138. 142. izv. 459. chrys.-duš. 45. оустави - sabb. 51. - сѧ alex.-mih. 147.

оузаконоположити -жѫ -жиши vb. νομοθετεῖν leges ferre ioann. prol.-mart.

оузаконѧвати -каю -каѥши vb. statuere prol.-mart.

оузаконѥние n. νομοθεσία lex. -неиье antch.

оузашлнвъ adj. sensus ignotus: дѣвица - -ка misc.-šaf. 134.

оузвати -зовѫ -зовеши vb. vocare оуз'вати на обѣдь hom.-mih. оузови ме sabb.-vindob.

оузглавьница f. προσκεφάλαιον cervical euchol.: recte възг-.

оуздa f. χαλινός habena hom.-mih. sup. georg. op. 2. 2. 200. конѥмь оуздьі въ оуста вьлагаѥмь šiš. 189. ἡνία habena mater. форвеіа capistrum; κημός capistrum proph. положиша его въ оуздѣ iez. 19. 9. -vost. 1. 344. adde men.-leop. bon. оуздa въстазающи izv. 491. оуздa конѥви правитель ѥстьи и въздержание izv. 426. adde chron. 1. 66. ber. оузга bon. въздa men.-leop. 17. nsl. uzda (vujzda, gujzda) bulg. juzdъ verk. 168. croat. vuzdenica verant. lit. uzdeničia: въз-дѣ?

оуздати -даю -даѥши vb. χαλινοῖς ὀδηγεῖσθαι frenare greg.-naz.

оуздати сѧ -аю сѧ -аѥши сѧ vb. θαρρεῖν confidere оуздаю сѧ op. 2. 1. 59. adde sabb.-typ.

оуздравити -влю -виши vb. sanare isaak.: recte оусъд-.

оуздравѣти -вѣю -вѣѥши vb. sanari krmč.-mih. 199: recte оусъдр-.

оуздръжание n. continentia hom.-mih. cf. въз-.

оузелень adj. subviridis насписъ оузелень есть bus. 263. асписъ оузелень есть chronogr. оузелень svjat.-mat. 10. cf. оу compos.

оуздати -даю -даѥши vb. οἰκοδομεῖν aedificare triod. оуздаша градьі exod. 1. 11. -vost.

оузирати -аю -аѥши vb. ὁρᾶν spectare hom.-mih. оузирати твою истиноу men.-vost.

оузлагати sabb.-typ. v. възлагати.

оузлити -лю -лиши vb. φαυλίζειν depravare ant. оузълнхъ соудъ autch.

оузлобити -блю -биши vb. κακοῦν affligere оузлоби люди ἐκάκωσας λαούς psalt.-pog.

оузнаблити -ѩ -ѥши vb. frigore per-

ἀπὸ мразомь плоды оузнаѣмыа lavr. 97.

оузнавати -ваѣ -ваѣши vb. cognoscere misc.

оузнание n. cognitio gram. 240.

оузнати -аѣ -аѣши vb. γινώσκειν noscere prol. men.-vuk. prol.-mart. zak.-serb. men.-mih. men.-leop.

оузносити -шѣ -сиши vb. imponere ризоу на себѣ оузноси misc.-serb.: recte възн-.

оузорь m. spectatio ephr. adde per. 11. 27.

оузорочие chronogr. -vost. 1. 410. per. 83. 5; 90. 17. chron. 1. 156. 162. 165. 195. 201: nota uzorit: imaš vojna uzorita pjesn.-hrv. 2. 4.

оузрокъ m. causa ex. 196. op. 2. 2. 96. 476. krmč. pan. misc.-šaf. typ.-šaf. typ.-chil. slov.-novg. b. š.-gl. 42. ber. azbuk ἀφορμή op. 2. 2. 8. εἶδος op. 2. 1. 53. nsl. zrok.

оузрѣлъ adj. maturus alex.

оузрѣти -зрѣ -зриши vb. θεᾶσθαι, θεωρεῖν spectare; ὁρᾶν videre ant. domet. ioann. kruš. op. 214. chron. 1. 98. 102. 105. **оузьрить** antch. **оузрѣшиѧ** assem. **оуз'роуть** prol.-rad. **оузрѣхѫ** 3. pl. aor. cod.-bulg.-saec. xiii. оузр- sup. **оузьростром.** sup.: nota **възьрѣвъ оузрѣ** sup. 207. 11.

оузрѣти -тѣ -тѣши vb. maturescere isaak.

оузъ praep. ἀντί pro cum acc. iungenda domet. v. **възъ**.

оузьрѣти v. **оузрѣти**.

оуй m. θεῖος avunculus cyr. 19. per. azbuk. nsl. ujna; vujna habd. vujčič habd. vujčična habd. russ. уй lit. avinas ztschr. 7. 165.

оуиграти -аѣ -аѣши vb. παίζειν ludere **оуиграль иѣси прѣлысть** παίζεις τὴν πλάνην prol.-cip. men.-vuk. γελᾶν illudere **оуиграѣмь** γελώμενος men.-vuk.

оуизвѣстити -шѣ -стиши vb. sensus dubius: - вдокоу hom.-mih. 137.

оуйка f. θεία amita prol. 41. 127. m. θεῖος avunculus men.-vuk. zak.-serb. prol.-cip. **оуйка наричеть се велико божьствьно** nom.-lab. **малый оуйка** nom.-lab. zak.-serb. bulg. ujkъ.

оуимати -имаѣ -имѣши et **-ѣмаѣ -ѣмлѣши** vb. detrahere **аще и кьсѣмь равьно оуѣмлѣть сѧ чьто протнѣѧ дѣломь** greg.-naz. καθυφαιρεῖν **-ѣмати** hom.-mih. 30. σφετερίζεσθαι **оуѣмлѣ** men.-mih. adde chron. 1. 164. 219. per. 52. 20. - **колости** per. 92. 10. cf. nsl. ujma schaden rum. 8ймъ abscessus.

оуимъкъ m. quod demitur **мнти прѣзь оукѣика** š.-gl. 99.

оуистити -штѧ -стиши vb. sensus dubius: **многъими молитвами оумолѣнъ и оуиштенъ вьıкъ** sup. 412. 21. affirmare **и то само оуиштлаше братъ** sup. 431.

оуистовити -влѧ -виши vb. certum reddere **-више словеса пророчьскаа** hom.-mih.

оуителносъ m. vitellius **оуител-** bus. 267.

оуити, оуидѫ, оуидѣши vb. evadere georg. chron. 1. 132. 213. δραπετεύειν proph. **да имь не оуидѣть нѣкамо** sabb.-vindob. 130. elabi **оуиде алчбы полъ** op. 2. 2. 114.

оуиць m. avunculus **оуиець** misc.-šaf.

оуиштение n. confirmatio sup. 424. 5.

оукадити сѧ -ждѫ сѧ -диши сѧ vb. εὐωδιάζειν bonum odorem accipere op. 2. 1. 341.

оуказание n. demonstratio pat. bus. 271. izv. 490. ἀπόδειξις sup.

оуказати -жѫ -жеши et **-заѧ -заѣши** vb. δεικνύναι, ἀποδεικνύναι, ἐνδείκνυσθαι ostendere ant. sup. adde bus. 271. prol.-mih. **окразь** - sabb.-vindob. **онь же блнзь грока свѣтаго лежештнуь снуь оуказаѣ** sabb. 213. **-аѧ** bus. 267. 272. antch. **прнрѣчемаа оуказаѧть** izv. 475. neazal fris.

оуказовати -зоуѫ -зоуѣши vb. δεικνύναι ostendere ant. greg. hom.-mih. alex.-mih. 50. 91. zap. 2. 2. 100. misc.-šaf.

оуказъ m. ἀπόδειξις demonstratio sup. ostensio frag.-bulg. ioann. misc. pat. **естьствьнѣиуь вьıслѣдоуѧ оуказъ** izv. 490. **моужьства оуказъ ствариюще** lavr.-op. 21. **да оуказь словоу протлькоую** hom.-mih. 79. ὑπόδειγμα indicium sup. **прѣпирающе прѣпорьıнимн оуказы** πιθανοῖς ὑποδείγμασιν ἔλεγον io.-clim.

оуклыти -лыѧ -лѣши vb. μολύνειν inquinare proph. isaak.

оуканѫти -нѫ -неши vb. stillare prol. krmč. 173. triod. prol.-vuk. **аще оуканеть нрость моа на нѣкоюего соудима** krmč.-mih. 207. ἐνστάζειν prol.-cip. men.-vuk. ἀποσταλάζειν **оуканоуть горы сладость** ἀποσταλάξει τὰ ὄρη γλυκασμόν ioël 3. 18. -parem. 1271. triod.-mih.

оукапати -аѧ -аѣши vb. stillare **оукапа капли крьıе вь око ей** prol.-mih. 85.

оукара- v. **оукаря-**.

оукарение n. ὀνειδισμός exprobratio op. 2. 2. 203. adde hom.-mih. **-ран-** chrys.-lab.

оукарыти -рыѧ -рѣши vb. ἐξουδενεῖν

contemnere šiš. 194. greg.-naz. pat. io.--sin. mir. isaak. ephr. vita-theod izv. 664. antch. chron. **ни оукарай ниіпл** izv. 597. ὀνειδίζειν exprobrare hom.-mih. -рѣ-dial.-šaf. ὀβρίζειν conviciari -рѣ- cloz I. 686. sup. 86. 281. 418. **оукоры-** int. -pa-sup. 9. 35. 77 etc. šiš. 68. ant. prol. chrys.-lab. hom.-šaf. men.-mih. proph. διελέγχειν redarguere prol.-rad. διαχλευάζειν illudere prol.-rad. αἰτιᾶσθαι accusare men.-mih. ἐκφαυλίζειν contemnere men.-vuk. διασύρειν obtrectare men.-mih. καθειργνύναι subigere prol.-mart. adde **оукарашє богы и прѣльсть цареву** men.-mart. **змлл зѣло оукарлѣтъ грѣшнаго и безъдоушьнаы** chrys.-lab.

оукатанъ adj. sensus ignotus: **кѣ высотою изрядъ и тѣломъ акъı кипарисъ вскюдоу оукатлна, оутрєнюю росоу держитъ, распростєрши сѧ на коздоухъ** torž.-saec. xv.

оукна f. uncia - **хлѣка** men.-mih.

оукланıти -ıиж -ıиєши vb. ἐγκλίνειν, κλίνειν inclinare triod. greg.-naz. men.-vuk. dioptr. removere leont. **оуши оукланıша отъ зла слъıшанıа** sborn. **оуши оуклонıша отъ зла** izv. 428. - **сѧ** vost. I. 404. ἱλιγγιᾶν haerere sup. 391. 19. - **сѧ на дєсно** dial.-šaf. - **сѧ къ комоу** greg.-mon. cum gen. **оукланıющı сѧ кѣды жидовьскııѣ** hom.-mih. **ıжııхъ въдокъ оукланıлъıй сѧ** izv. 423. **оукланıлъıй сѧ многа смѣха** sborn. **блюсти сѧ, злонравьıаго оукланııти сѧ** izv. 667. cum **отъ** et gen. **оукланııти сѧ отъ зла** krmč.-mih. 191. **отъ вьсакого оукланııе сѧ зла** greg.-mon. **оукланııжıштей сѧ отъ заповѣдıı твоıхъ** bus. 290. **отъ снхъ оукланııти сѧ и отълоучıти сѧ** izv. 617. ὑποκύπτειν **оть моукь оукланııхоу сѧ** prol.-mart.

оуклонитєльнъ adj. declinans.

оуклонити -ню -нишı vb. ἐκκλίνειν declinare op. 2. 1. 56. ioann. ant. dial. triod. bon. men.-mih. - **око** io.-sin. **оуклонıша очı своı ѥже не взирати на нєбо** ἐξέκλιναν ὀφθαλμοὺς αὐτῶν τοῦ μὴ βλέπειν εἰς τὸν οὐρανόν dan. 13. 19. -vost. **не оуклони сєрдце моє въ словєса лоукавствıа** μὴ ἐκκλίνῃς τὴν καρδίαν μου εἰς λόγους πονηρίας psalt. 140. 4. -vost. - **сѧ** ἐκκλίνειν, ἀποκλίνειν sup. vitare sup. **да себе не оуклона** bon. šiš. 196. antch. kruš. greg.-mon. **оуклонıхомъ сѧ отъ заповѣдєи твоıхъ** ἐξεκλίναμεν ἀπὸ τῶν ἐντολῶν σου dan. 9. 5. -vost. ἐκτρέπεσθαι šiš. 162. 171. **къ баснємъ оуклонѧтъ сѧ** ἐπὶ τοὺς μύθους ἐκτραπήσονται 2. tim. 4. 4. -vost. **оуклонити сѧ того** izv. 667. **не оуклонитъ сѧ тебє доушелюбєца** izv. 429. - **отъ народа** tur. 50. - **отъ добраго** dioptr.-lab. **оуклонıи сѧ отъ ада** bus. 155. **оуклонити сє съ поутн** greg.-lab. **с поутa оуклоннвь сє** alex.-mih. 151. - **нл дєсно** chrys.-lab. - **на лѣность** krmč.-mih. - **къ градъ** dioptr. ucloniti fris.

оуклоны- v. **оукланы-**.

оуклоненıе n. declinatio.

оуклоснѫıти -нѫ -нєши vb. claudum fieri pat. krk. **не кѣси ли, ıако оуклоснѫвъıши напрьстка ıрьстєничıй нлпрлсно прьсть отъсѣкаѥть сє** ichn.

оуклюдити -ждѫ -дıшı vb. suadere azbuk. **посла къ ней нѣкıа, ıже могоуть оуклюдити, да сѧ ѫхабитъ моужа своєго фılıппа, и идетъ за ıого** alex.-vost.

оуключıти сѧ -чѫ сѧ -чıшı сѧ vb. contingere pat. krk.

оуключьно adv. convenienter - **отъкѣıаѥтъ** op. 2. 2. 432.

оуконти -кою -конши vb. sedare.

оуколити -лѫ -лıшı vb. χαράσσειν vallo munire op. 1. 89. esai. 5. 2. -proph. mat. 50.

оукольникъ m. ἄστοργος qui odit **разоумѣймъ привидѣнııа вражııа оуколника соуща** ἄστοργα ὑπάρχοντα ephr.-vost. ἀλάστωρ improbus **неоукроцıенъ, лоукавъ, оуколникъ и вестоудєнъ** ἀνήμερος, ἀλάστωρ, ἀναιδής immitis, improbus et impudens ephr.-vost.: rad. кл.

оукономъ m. oeconomus nicol.: **оу** pro **оі**, uti saepius.

оуконьчати -чаѫ -чаєши vb. πληροῦν perficere greg.-naz. int. 100.

оуконьчєвати -чоуѫ -чоуıєши vb. perficere int. 192.

оукопати -пѫ -аєши vb. sepelire alex.-mih. 73. 137. 198. trêb. 113. **да сє не опою, ни оукопать** nom.-barb.

оукора f. exprobratio **въ прѣпрıцанıе и оукорѫ** greg.-naz.

оукорати v. **оукарıти**.

оукорєнıти сѧ -нѫ сѧ -нıшı сѧ vb. ῥιζοῦσθαι radices agere ant. dial. sup. chrys.-lab. **насадилъ єси ıхъ, и оукорєнıша сѧ** ἐρριζώθησαν ier. 12. 2. -vost. **-рѣнıти сє** prol.-mih. 258. **оукорѣнивъшоу плѣкель въ сръдца ıхъ** sim. I. 1.

оукорєнıати сѧ -ıѫ сѧ -ıаєши сѧ vb. radices agere **-рѣн-** sim. I. 6.

оукоривъ adj. ἀνάδην insolens gen. 49. 3. -vost. 2. 78.

оукоризна f. ὕβρις ludibrium men.-mih. pat. sup. ὄνειδος opprobrium kruš. proph **не дасть части своеи на -зноу** ioël 2. 17. -mat. 51. ἀτιμία ignominia cloz I. 649. pent.-mih. **-знѣ творитъе** cloz I. 99. πομπή ignominia op. 2.2.58. **иже самомоу себе покыдати оукоризноиж** ant.-izv. 8. 102. **въ -знѣ кываетъ** bus. 646. **оукоризнѣ кыхъ отъ неи** ἠτιμάσθην gen. 4. 5. -vost. **оукоризнѣ кысть гѫжа сѧ предъ нею** gen. 4. 5. -vost.

оукоризньникъ m. qui exprobrat **-зникъ** cozm. **вънѣоудоу досадами оукоризньникъ стоужаю си** tur.

оукоризньнъ adj. ἀτιμίας ignominiae **-соудь** hom.-mih. adde cloz I. 675. int.

оукоризньнѣ adv. ignominiose ok. 53.

оукоризньство n. ignominia **дамъ покръвъшаи мароугомъ оукоризньствоу вѣка наставшаго** izv. 665.

оукоритель m. contumeliose tractans prol. isaak. chrys.-lab.

оукорити -рѭ -рити vb. ὑβρίζειν, ἐνυβρίζειν contumeliose tractare ant. snp. antch. ἐξουθενεῖν contemnere kruš. šiš. 228. λοιδορεῖν conviciari ostrom. **-ренъ** nequam sup. 197. adde cloz II. 2. bus. 419. per. 9. chron. I. 16. **оукорѧть оукорикшаѧ хоулениемъ ихъ** izv. 664. **ходей право бонть сѣ бога, а острыкъшеи поути свое оукорѧнь боудетъ** prov. 14. 2. -triod.-mih. 134. part. **оукорь** hebr. 10. 29. ἀτιμάζειν contumelia afficere bus. 151. **вы оукори(с)те нищаго** ὑμεῖς ἠτιμάσατε τὸν πτωχόν iac. 2. 6. -vost.

оукоръ m. 1) ὕβρις contumelia hom.-mih. sup. ant. pat. prol. domet. kruš. misc. κατηγορία accusatio greg.-naz. adde ephr. io.-sin. isaak. dial.-šaf.-bor. 62. ber. bus. 272. 810. - **навести комоу** dioptr. **прѣдаста нагъ къ оукорь** prol.-mart. **оукорь емоу своего не избыти холопиы имени** bus. 620. ῥακά raca op. 1.2.51. ἧττη clades men.-vuk. **без оукора** ἀλόδορος antch. 2) ἀνάδην insolens **лютыи оукорь** gen. 49. 3. cf. **-ривъ.**

оукорьливъ adj. iniurius pat. isaak.

оукорьникъ m. iniurius prol. ὑβριστής iob 40. 6. -bus. 171.

оукорьнъ adj. ὑβριστικός iniurius dial. adde pat. isaak. ichn. ἐπονείδιστος turpis sup. ἐπίφθονος reprehendendus prol.-mart. ἐπόβριστος contumelia affectus **-но знамиие** hom.-mih. φαῦλος vilis **ничтоже имѣа глаголати о насъ оукорно** μηδὲν ἔχων περὶ ἡμῶν λέγειν φαῦλον vost.: adde **оукорьнъ бѧдѣ отъ него** svjat.

оукорити v. **оукарити.**

оукорьение n. contumelia ioann. ephr. hom.-mih. ἀτιμία ignominia triod.-mih. ἐξουθένωμα contemtio; βλασφημία sup.

оукрадати -даѭ -даѥши vb. κλέπτειν furar. kruš. sabb.-typ. io.-sin. greg.-naz. isaaki hom.-mih. izv. 448. **оукрадаѥ рабы отъводе** krmč.-mih. **оукрадаѭоу сѧ людие въ тои день еже входити къ градъ, ꙗкоже оукрадаютъ сѧ людие посрамлении** διεκλέπτετο ὁ λαός, - καθὼς διακλέπτεται ὁ λαὸς οἱ αἰσχυνόμενοι 2. reg. 19. 3. -vost.

оукрадение n. κλοπή furtum nom.-lab. men.-vuk. hom.-mih. chrys.-lab. **оукѣдѣвъ тѣлеснаго оукрадениа** μαθὼν τὴν τοῦ λευφάνου κλοπήν prol.-rad.

оукрадѫти -нѫ -нѫши vb. furari misc.

оукрайна f. fines **-иамъ** vost. 1. 83. russ.

оукрайникъ m. ἐκ τῶν τερμάτων qui e finibus est op. 2. 2. 85.

оукраситель m. qui ornat chrys.-lab. int.

оукрасити -шѫ -сиши vb. κοσμεῖν ornare cloz I. 412. ostrom. sup. adde prol.-rad. triod. domet. misc. greg.-mon. 75. cyr. 2. chron. **кратолюбиемь оукрашьше сѧ** izv. 546. **всакою лѣпотою оукрасившаѧ** sabb. 46. ποικίλλειν variegare op. 1. 64. ἐγκομβοῦσθαι indui op. 2. 1. 172. - **сѧ** sabb. 35.

оукрасовати -соуѭ -соуѥши vb. κοσμεῖν ornare ant. antch. prol.-rad. isaak. - **сѧ** dioptr.

оукрасти -дѫ -дѣши vb. κλέπτειν furari ostrom. sup. ioann. greg.-naz. prol.-vuk. cloz I. 696. bus. 398. 430. prol.-mih. krmč. 163. leont. antch. hom.-mih. **животь** - vost. 1. 70. - **бракъ** men.-mih. **ношть ѭ ѣстыѭ оукрадѣши** izv. 426. **оукрадеть тн доушьныи домъ** izv. 435. aor. **-доу** nicol. ἀποσυλᾶν eripere sup. συλᾶν: male **оукрашенъ** sup. 236. 3. - **сѧ** chron. I. 180. 19.

оукрасѣти -кѭ -кѣши vb. ὡραιοῦσθαι ornari **что оукрасѣкша стопы стоѧ ко обоутни** ὡραιώθησαν διαβήματά σου ἐν ὑποδήμασί σου cant.-cant. 7. 1. -vost. **что ꙗко оукрасѣ, и что оусладѣ любы;** τί ὡραιώθης καὶ τί ἡδύνθης, ἀγάπη; cant.-cant. 7. 6. -vost.

оукратити -штѫ -тиши vb. abbreviare cyr. 15. συντέμνειν šiš. 62.

оукрашати -аѭ -аѥши vb. κοσμεῖν, κ-α

такоσμεῖν ornare sup. hom.-mih. prol.-rad. domet. dial. ephr. typ.-chil. sabb.-typ. στέφειν coronare hes. οἰκονομεῖ regere man. - **сѧ** chron. **цр҃кы невѣстою оукрашаѥтъ сѧ въ образъ божи** izv. 520.

оукрашение n. ornatus sup. prol.-vuk kruš. misc. chron. glag.

оукрашꙋати -аѭ -аѥши vb. abbreviare ex.

оукрашꙋати -аѭ -аѥши vb. mitigare greg.-naz. vost. 1. 225. - **сѧ** men.-leop. **вндѣхъ и аспидꙋ кротимꙋ оукрашꙋати сѧ и лѣвꙋ** izv. 424. **-кроци-** ichn. man. 118.

оукрасти -аѭ -аѥши vb. sensus dubius: **оукрасть словеса разоꙋмь, и разоꙋмь прльда** ichn.

оукривити -влѭ -вити vb. corvare, uti videtur: - **лѫжомь истиноꙋ** sabb. 92.

оукрижевати -жоꙋѫ -жоꙋеши vb. crucifigere **оукрыжовати** azbuk. cf. **крижь**.

оукрой m. κειρία fascia ostrom ev.-buc. sup. men.-vuk. sup. holm. š.-gl. 49 **оукроими сѣвезань** chrys.-lab.: nota **кирии** e gr. io. 11. 44. -nicol.

оукромити -млѭ -миши vb. ἀπαλλοτριοῦν abalienare **дрѣзноꙋша нечѣтнѣ оукромити бога сконхъ тварей** ἀπαλλοτριῶσαι τον θεὸν τῶν οἰκείων ποιημάτων cyr.-hier. op. 2. 2. 52.

оукромие n. τὸ παρὰ φύσιν quod praeter naturam est **-мые** op. 2. 2. 304: vere est res insolita: **аристотелиемъ наоучень бысть всякоѥ словесыѥ козни** ил **оукромие** alex.-vost.

оукромъ m. res insolita **си же на оукромъ злокнꙋ пришед'ше** georg.-vost. **въ оукромѣ ѣ҃ство принидемъ** εἰς τὸ παρὰ φύσιν ἐρχόμεθα io.-dam.: vost. explicat per **ꙋдержание**.

оукромь adv. ἀνάμερος singulatim op 2. 2. 304. ἔκτοπος inusitatus **о сихъ поглаголемъ, ыкоже намь мощьно и не вѣло оукромь** οὐ λίαν ἔκτοπον greg.-naz.

оукромьнъ adj. insolitus **тѣлоу его исохшоу оукромнымъ жесточьсевиемь** georg.-vost. solitarius **оукромьно мѣсто** pam. 150.

оукропити -плѭ -пиши vb. aspergere pam. 196.

оукроплꙋти -ѣѭ -ѣюши vb. περιῤῥαντίζειν conspergere: male **оупрѣпыюѣтъ сѧ** sup. 377. 6.

оукроподавьць m. callidae (aquae) dator leont.

оукропъ m. aqua fervida sup pat. 210 prol.-mart. vita-theod. psalt.-vuk. pam. 223. pat.-mih. ichn. misc.-šaf. **отъ оукропа опарить сѧ** misc.-šaf. 139. **тепль** - prol.-mart. **къ ризѣ парѣши сѧ въ оукропѣ сѣдящи** σὺν τῷ χιτωνίσκῳ τοῖς ὕδασι κατέβαινε men.-mih. εὔκρατον men.-vuk. prol.-rad. ientaculum sup. 218. 3. nsl. krop.

оукропьникъ m. vas callidae aquae **ливай водоу въ оукропникъ** vost.

оукропьнꙑ adj. aquae callidae ephr. **оукропьная теплота** zlatostr.

оукротити -штѫ -тиши vb. πραΰνειν mitigare hom.-mih. ant. adde prol. mir. chrys.-frag. sabb. 14. - **сльзы** sabb. 35. ἡμεροῦν mansuefacere hom.-mih. τιθασεύειν cicurare hom.-mih. **гнѣвъ лькоⷯ можеши оукротити** izv. 535. - **сѧ** chron. 1. 9.

оукротѣвати -аѭ -аѥши vb. mitigare isaak. dial. mitigari pat.

оукротѣти -ѣѭ -ѣѥши vb. ἡμεροῦσθαι mansuefieri ant. antch. sup. 442. 4. **звѣрие -тѣше** prol.-mih. 289. - **сѧ** isaak.

оукрошꙋати v. **оукрашꙋати**.

оукрошꙋение n. mitigatio domet. isaak. **вѣтромь** - sabb. 185. **кезь -нии** ἀνήμερος hom.-mih. **оукротение** ichn. **оукрокение** παράκλησις consolatio hom.-mih.

оукроухъ m. κλάσμα frustum ostrom. prol.-mart. sup. μᾶζα massa men.-mih. op. 2. 2. 629. **о денѣмь оукроухѣ** τῆς καθημερινῆς μάζης vost **оукроухъ желѣзьнь** prol.-rad. adde misc. pat.-mih. tur. men.-mih. chrys.-frag. dial.-šaf. nom.-mik. 139. - **хлѣка** men.-leop. dioptr. azbuk. - **хлѣзьнь** ephr. - **злата** chrys.-lab. - **мрамороѣнь** men.-mih. **оукроухы мраморѣнꙑ малы** minutiae marmoris leont. **-хы** pro **хлѣбы** op. 2. 1. 33.

оукроушьникъ m. παράσιτος parasitus **-ши-** op. 2. 2. 116.

оукръ m. extremum, fines: **на оукрѣ земли** vost. **вѣсть къ мнѣ пришла, что новгородци на воукрѣ земли** chronogr.-vost.: in foutt. russ.

оукрѣвакити -влѭ -виши vb. cruentare proph.

оукръствовати -воꙋѫ -воꙋѣши vb. σταυροῦν crucifigere **-крѣст-** op. 2. 2. 593. **-крист-** op. 2. 1. 188.

оукрꙑти -ыѭ -ꙑѥши vb. κρύπτειν, ἀποκρύπτειν abscondere ant. kruš. sup. per. - **сѧ** ostrom. š.-gl. 66. men.-mih. chron. ucriti fris. **мѣсто никоеже оукрꙑѥть сѧ топлоты ѥго** chrys.-lab. **того (бога) очию ничто ни оукрꙑѥть сѧ** sabb.-vindob. 146.

оукрѣпитель m. sustentator glag.
оукрѣпительнъ adj. qui corroborat int. 286.
оукрѣпити -плѭ -пиши vb. ἐνδυναμοῦν corroborare šiš. 234. adde sup. hom.-šaf. chrys.-lab. krmč. 87. gram. tur. misc. glag. - сѧ chron.
оукрѣплати -ѥѭ -ѥѥши vb. διισχυρίζειν corroborare hom.-mih. prol. isaak. kruš. laz. greg.-mon. prol. bus. 176. pyrg. chron. izv. 461. ἐπιστηρίζειν fulcire пиць столпы оукрѣпляѥма: adde оукрѣплати на подвигъ prol.-mib. -плыше ѥ оумрѣти prol.-mih. -плѣти bon.-hes. 36. -пы- sup. - сѧ izv. 471. dan. ἰσχύειν proph.
оукрѣпѣниѥ n. robur vost. 1. 72.
оукрѣпѣти -ѣѭ -ѣѥши vb. corroborari ex. sup. ἰσχύειν, ἐνισχύειν invalescere pent.-mih. kruš. proph. bus. 125.
оукрѣсити -шѭ -сиши vb. ἀνιστάναι excitare ѥгожѣ богъ оукрѣсиль act. 2. 24.
оукранѭти сѧ -нѭ сѧ -неши сѧ vb. sensus dubius: въсплачиши сѧ, и не оукранеши сѧ misc. 162. cf. nsl. neukreten inexorabilis.
оукржгъ adv. circum ex.: recte окржгъ.
оукржтити сѧ -штѭ сѧ -тиши сѧ vb. τέμνεσθαι, recte, ni fallimur, labi svjat.-op. 2. 2. 403. камъкъ оукроути сѧ отъ горы svjat. горо, отъ нѥѥжѣ сѧ самъ камы оукроутни, а не роуками, ѥжѥ ѥсть хъ господь hom.-mih. 164. вси камени, ижѥ тамо отъ горы оукроутиша сѧ cozm.-ind.
оукржть f. moles ѥжѥ (мѣсто) одръжаше камень прѣвелика оукржть quem locum obtinebat lapidis ingens moles dial. 46. cf. оукржтити et lit. krintu cadere.
оукоупити -плѭ -пиши vb. emere prol.
оукоусити -шѭ -сиши vb. gustare chron. 1. 46. 26; 104. 38.
оукоушати -аѭ -аѥши vb. gustare nom.-barb. sabb.-typ.
оукоушениѥ n. gustare chron. 1. 260.
оукоуштениѥ n. καταστολή vestis op. 2. 1. 164. такожде жены въ оукоущении лѣпѣ ἐν καταστολῇ κοσμίῳ šiš. pro одѣяниы op. 2. 1. 164.
оукоуштинъ adj. κατεσκευασμένος paratus op. 1. 248. luc. 1. 17. -kryl. mat. 16. op. 2. 1. 164.
оукъ m. doctrina ни оукомь человѣческомъ, нъ божиѥю благодатию очищаѥта недоугы men.-saec. xii. nsl. vuk trub. dain. 7.
оукъзновати -ноуѭ -ноуѥши vb. machinari isaak.
оукъсынѣвати -ваѭ -ваѥши vb. tardare isaak. - на подание prol.-mart.
оукъсынѣниѥ n. tardare sabb. 24. misc. isaak.
оукъсънѣти -ниѭ -нѣши vb. βραδύνειν, μέλλειν tardare men.-vuk. georg. domet. kruš. isaak. ichn. оукаснѣли, оумоудрили (sic) ἐβραδύναμεν gen. 43. 9. -pent-mih. χρονίζειν hebr. 10. 37. -vost. ни оукъсни въздати μὴ χρονίσῃς τοῦ ἀποδοῦναι antch.
оукъпѣти -плѭ -пиши vb. fervere op. 2. 2. 186.
оукъслъ adj. acidus trigl.
оукъснѭти -нѭ -нѣши vb. madefieri -соше людие prol.-mih. 38.
оукѫпонити -нѭ -нѣши vb. ponderare оукоп- житие isaak. оукопинѣша мѣриломъ ἐζυγοστάτησαν appenderunt ev. -int.-saec. xvi.
оукѫсити -шѭ -сиши vb. mordere -си зоубы своими prol.-vuk. оукоусить или одереть sbor.-kir. 56. оумрѣ, конюки бо оукоушьшоу роукоу ѥго prol.-belg.-prol.-mih. 197.
оулавлѭти -ѭ -ѥши vb. ἐνεδρεύειν insidiari krmč. 171. krmč.-mih. irm. жена чьстънъишихъ моужь оулавлѭѥ доушю izv. 421. оулавлѭти въ пагоубѫ dioptr.-leop. мира оулавлѭють τὸν κόσμον men.-mih. 387. ζωγρεῖν, θηρεύειν venari men.-vuk. ant. pat. ioann. hom.-mih. nom.-bulg. svjat. dioptr.-lab. ἐξεύειν capere hom.-mih. 146. - птицѧ zak.-serb. ἀλιεύειν capere sup. - сѧ отъ печали isaak. -лавла- triod.-mih. -локcozm. int. men.-leop. cf. оуловити.
оулагати -аѭ -аѥши vb. ἀθετεῖν reprobare op. 2. 2. 53. оулагаѭ рожденнаго воспоущаѥть безчестна роднѣшаго ὁ ἀθετῶν qui non recepit cyr.-hier. adde молитвы моѥ нєходовѣ оулагаѥ творю и глаголю hom.-mih. 21.
оулагодити -ждѫ -диши vb. temperare, uti videtur misc. 69.
оуладити сѧ -ждѫ сѧ -диши сѧ vb. aptum reddi chron. 1. 132. 14; 135. 6. 2ѵ 1ѧ. 5 etc. per. 55. 18. 36; 88. 21.
оуласкавати -аѭ -аѥши vb. sensus dubius: отъ поустишьствнаго оуласкаваю троуда laz.-vuk.
оуласканиѥ n. adulatio.
оуласкательствовати -воуѭ -воуѥши vb. adulari.
оуласкати -аѭ -аѥши vb. κολακεύειν

adulari hom.-mih. оуласкавъше слоухъ кесарев men.-mih.

оулаѣти -аѭ -аѣши vb. insidiari men.-mih. 161. **оулаѣти подвизаше сѧ къ цр҃кви сватаго паѵидевсаи** καταγωνίζετο vost. cf. **оулавлѣти.**

оулетѣти -штѫ -тиши vb. avolare op. 2. 2. 147.

оулешти -лягѫ -лажеши vb. decumbere prol. cessare - **мнѣше сѧ** men.-mih. 394. **обощрение оулегъше сѧ** men.-mih. **вѣтри и море оулегоше** sabb. 185. παύεσθαι cessare ostrom. **оулеже вѣтрь** ἐπαύσατο luc. 8. 24. -nicol. κοπάζειν **оулежеть море** ο **васъ** ioann. 4. 12. -mon.-serb. πίπτειν **како оулежеть слово;** πῶς οὐ πεσεῖται ῥῆμα; ruth. 3. 18. -pent.-mih. adde **оулещи многыми дарьми** triod.-mih. 82.

оулий m. alveus trigl. **оулей** par. 73. **оулей тъшть пъчела обрѣтъши** nom.-mik. 172. nsl. ulj; vul cava arbor kop. vulnjak, vulinjak apiarium habd. vulišče alveare habd. bulg. ulijъ pokl. 1. 81. croat. ulišće verant. serb. ulište mik. russ. улей čech. oul pol. ul cf. serb. uljevi fetus apium lit. ůla hŏhle; avilís bienenkorb; aulis bienenstock lett. avele, aulis Grimm, wörterb. 1. 1820. beitr. 2. 275: nota **оулиꙗникъ** chrys.-duš. 22. 42. **оулиꙗрь** 23.

оулица f. πλατεῖα platea pyrg. barl. krmč.-mih. πάροδος krmč.-mih. πύλη porta op. 2. 2. 302. adde hom.-šaf. men.-leop. sborn. sabb.-typ. 122. misc. chron. 1. 156. 260. 263. per. 51. 12. tur. - **или цѣста** misc.-šaf. **въ самѣхъ оулицахъ града** prol.-mih. **оулица града оного** diał.-šaf. **скрозѣ зломимоходещоую тъминицоу и оулицоу калѣчими бъше** διὰ δυσπορεύτων καὶ πετρωδῶν τόπων σύρονται prol.-mart. nsl. ulica; vilice hung. bulg. ulicъ lit. ulìčia let. ôlnice magy. uteza.

оуличьникъ m. cancellarius leont. adde men.-mih. 191.

оулишавати -ваѭ -ваѣши vb. στερεῖν privare men.-vuk.

оулишати -аѭ -аѣши vb. privare **-шаше** op. 2. 2. 97. **-шати** op. 2. 2. 52. - **сѧ** op. 2. 2. 8.

оулишение n. privare op. 2. 2. 8.

оулишити -шѫ -шиши vb. στερεῖν privare triod. **главы** - chrys.-lab. leont. adde **обрѣте сѧ оулишено** dan. 5. 27. -vost. 386. **аще оулишень коудеть** si indigueŕit glag. - **сѧ** typ.-chil. men.-mih. ardž.

оулиѭти -лѣѭ -лѣѣши vb. fundere pat.

оулокити -кѫ -киши vb. σαγηνεύειν piscari prol.-mart. **ἁλιεύειν** piscari sup. hom.-mih. θηρεύειν venari sup. iob 18. 7. -mat. 55. ant. pat. krmč. 171. kruš. misc. greg.-lab. chrys.-lab. men.-mih. hom.-mih. cyr. 2. bor. int. bus. 733. ephr. sabb.-vindob. glag. **оулови ми ловь** θήρευόν μοι θήραν pent.-mih. - **лови** men.-vuk. - **рыбоу** misc.-serb. - **похвалѫ** io.-sin. - **женоу** greg.-mon. **оудобь оуловима ѥсть** antch. **ново оуловлѥноу рыбоу** sabb. 196. ἐπιτηρεῖν observare - **годь** men.-mih. - **сѧ** hom.-mih.

оуловлѣти v. **оулавлѣти.**

оуловлѥние n. venatio triod. **-вѥи-** sup.

оуложити -жѫ -жиши vb. demere **аще кто отъ заповѣдей сватыхъ приложитъ или оуложитъ, да боудетъ проклатъ** chron.-vost. iuridice gram. 138. 152. 203.

оуложьнъ v. **оу** compos.

оуломити -млѭ -миши vb. frangere prol. ephr. pyrg. misc. glag. **даждь оуломль хлѣба лльчоуиимь** belg.

оуломъкъ m. τέμαχος frustum iudic. 19. 5. -ostrog. κλάσμα kruš. μάζα massa men.-vuk. κλοιός collare men.-vuk. prol.-cip. adde chron. 1. 254. - **камене** vost. 1. 414.

оулоучати -аѭ -аѣши vb. τυγχάνειν adipisci ant. bus. 547. ber. **не оулоучаѣть нцѣлениа** ev. 1434.

оулоучевати -оуѭ -оуѣши vb. adipisci **-ва** izv. 444.

оулоучение n. adipisci ant.-hom. prol.-mih. frag.-serb.

оулоучити -чѫ -чиши vb. τυγχάνειν, ἐπιτυγχάνειν, περιτυγχάνειν adipisci ant. šiš. 221. sup. greg.-naz. pent.-mih. prol.-rad. **оулоучить (желѣзо) подроугa** ἐὰν τύχῃ deut. 19. 5. -pent.-mih. **въ лоѣкѣка оулоучити** (lapide) krmč.-mih. 171. **ꙗкоже къждо оулоучи** ὡς ἔκαστος ἔτυχε hom.-mih. nancisci prol. sabb.-typ. izv. 477. sim. I. 15. - **помощь** sim. I. 5. - **врѣме** sim. I. 24. adde chron. 1. 57. 73. 101. 140. per. 64. 38. sim. I 29. **вѣчнаго покоа оулоучити** bus. 413. **не оулоучить льсти** triod.-mih. 130. - **гнѣздо** deut. 22. 6. pent.-mih. καταντᾶν, ἀφιερῶν deputare sup. 236. 10. strum. **оулоучьше оу финика** καταντήσαντες εἰς φοίνικα adde **оулоучиша отъ нарока** ἐνοσφίσαντο ἀπὸ τοῦ ἀναθέματος ies.-nav. 7. 1. -vost.: male ποιεῖν cloz I. 588. **вълоучи миноу** sabb.-typ. 101.

- сѧ τυγχάνειν accidere men.-vuk prol. prol.-cip.

оулъжити сѧ -жѫ сѧ -жиши сѧ vb. decipi погыбє вьсє, оулъжи сѧ, отъятече διέφευσται greg.-naz.

оулъмъ m. ulmus оуломъ op. 2. 2. 236

оулъисканиѥ n. lenis risus acad.

оулъискати сѧ -аѭ сѧ -аєши сѧ vb. subridere acad. оуноша оулъискаш сѧ личемь izv. 618.

оулъиснѫти сѧ -нѫ сѧ -неши сѧ vb. μειδιᾶν subridere ѿдви предъстоу ни оулысноути сѧ смѣєши οὐδὲ ἁπλῶς μειδιάσαι ἀνέχῃ zlatostr.-saec. xvi. adde сн же слышавъ александръ оулысноувъ сѧ рече alex.-vost. сь кротостью оулъиснетсѧ bus. 554.

оулъстити -штѫ -стиши vb. fallere men.-mih. š.-gl. 66. нє оулъсти ѧзъыкомь своимь vost.

оулѣковати -коую -коуѥши vb. sanare prol.: nota како сє бы ѥго оулѣковаль men.-mih. 243.

оулѣпити -плѭ -пиши vb. inquinare -плѥнъ отъ блата par. 155.

оулѣчити -чѫ -чиши vb. sanare men.-mih. ѹтіоѹ sanare men.-vuk. leont.

оулюбити -блѭ -биши vb. amare - кого prol.-mih. op. 1. 55. chron. 1. 147. 38. и оулюби дѣвицю ѿрь καὶ ἤρεσεν αὐτῷ τὸ κοράσιον esth. 2. 9. -vost. дѣвоу, ижє оулюбльше цсрь ἡ γυνὴ ἣ ἂν ἀρέσῃ τῷ βασιλεῖ esth. 2. 4. -vost. оулюби дѣтиӥ нѣмованиє sborn.-saec. xv. оулюбилъ єси одиного коня izv. 635. оулюбить своєю волею нести желѣзо izv 601.

оулюбиѥ n. res grata ѥще ѿдви -бнє op. 1. 55.

оулюбомждрити сѧ -рьѭ сѧ -риши сѧ vb. philosophari prol. prol.-lab. men.-vuk.

оулюбочьстити -штѫ -стиши vb. aemulari prol.-mart. gr. φιλοτιμεῖσθαι.

оулюбѣти -бѭ -бѣши vb. ἀρέσκειν placere оулюбѣ рѣчь ѿдвсе τῷ βασιλεῖ τὸ πρᾶγμα esth. 2. 4. -vost. ѩкоже оулюбѣєть очима каю ὡς δοκεῖ ὑμῖν esth. 8. 8. -vost. онъ нє хотѣше ити нс кънєвь, за нє оулюбѣлъ ѥмоу кънєвъ lavr. 115.

оулютати -аѭ -аєши vi. lugere горѣ моучимъ оулютаѥть tur. начатъ скорбѣти и оулютати и тоужити: вида ѥго оулютающа злѣ, матоужи сѧ и скорбяща -parem. saec. xiv.

оулютити -штѫ -тиши vb. irasci что ради оулютилъ єси рабоу своємоу; parem. -saec. xiv. - сѧ: ѩростью оулюти сѧ многою sborn.-vost.

оулютовати -тоую -тоуѥши vb. χαλεπαίνειν aegre ferre тѣмъ колхѣ оулютовавъ си georg.-vost.

оулѧкнѫти -нѫ -неши vb. curvare оулѧчена колеса ephr. c. 26. ихъже лоутьѥ стропотнии и оулѧчена колеса ихъ καμπύλαι αἱ τροχιαὶ αὐτῶν prov. 2. 15. -ephr. -vost.

оулѧкковати -коую -коуѥши vb. fallere men.-mih. 138. 139.

оулѧчєниѥ n. ἀφόρισμα, ἀφαίρεμα demtio pent.-mih. kruš.

оулѧчити -чѫ -чиши vb. separare pat. διαστέλλειν три грады да оулоучиши сєвѣ deut. 19. 7. -pent.-mih. νοσφίζεσθαι ies.-nav. 7. 1. -pent.-mih. ἀφαιρεῖν оулоучи сѧ господєви num. 31. 52. -pent.-mih.

оумазати -жѫ -жеши vb. ungere, illinere hom.-mih. vost. 1. 191. - корабь dioptr.

оумакати -каю -каєши vb. βρέχειν madefacere pat.-mih. постелю свож сльзами оумакала τὸ βρέξαι τὴν στρομνὴν ἡμῶν ἐν δάκρυσιν antch.

оумалити -лѭ -лиши vb. μειοῦν, ἐλαττοῦν, σμικρύνειν minuere krmč. 38. sup. krmč.-mih. chrys.-lab. kruš. gram. 150. int. mir. hom.-mih. misc.-šaf. sim. II. 9. op. 2. 2. 186. bus. 683. прѣштенькємь оумалиши землю izv. 468. - сѧ hom.-mih. -лѭсоу сѣ житоу men.-mih.

оумалѣти -лѣѭ -лѣєши vb. minui pat. krk. оумалѣша краснаѩ земли greg.-naz. μαραίνεσθαι marcescere скѣдьникоу помизающоу и оумалѣющоу своѥго проскѣщєниѩ μαραινομένου ὑτοῦ φωτός men.-vuk. -лѣющоу etc. prol.-rad. 25.

оумалити -лѭ -лѣши vb. σμικρύνειν minuere ant. barl. isaak cozm. krmč. 50. sup. bus 153. pan. men.-vuk. chrys.-lab. nom. mik. 14. - сєвѣ isaak. - сѧ vita-theod. deficere часоу оумалѣющоу сѣ prol.-rad. 144. -лѣєть сѧ dioptr.-leop.

оумалити -лѭ -лѣши vb. supplicare -лиуоу литὰς ἀλήκτους προσέφερον hom.-mih.: thema молн. -

оумалѣниѥ n. deminutio bus. 292. krmč.-mih. 190. int. ichn. nom.-mik. 17. ber. misc.-šaf. - мѣста men.-vuk. βραχύτης brevitas antch.

оумарати v. оумарити.

оумарити -лѭ -лѣши vb. θανατοῦν, νεκροῦν, φονεύειν occidere hom.-mih. ioann. man. dial.-šaf. io.-clim. lavr.-op. 19. -гладомь и жєждею prol.-mih. мертвѣдьци птицѣ -рѣєть мѵро bus. 553. грѣ-

сѝ тамнии и доушю и тѣло оумарꙗ-ютъ sborn. нъ не оумарꙗютъ нѫ̀ъ змиы ἀλλ᾽ οὐκ ἔφαγον αὐτοὺς ὄφεις zlatostr. -мара- sup. 75. 380. prol.-vuk. hom.-mih. dial.-šaf. alex.-mih. -морꙗ-: оумориють чл҃вкы izv. 569.

оумастити -штѫ -стиши vb. λιπαίνειν pingnefacere barl. ungere mir. adde bus. 86. typ.-chil. dial. bon. domet. sabb. 120. - олѣемъ bon. оумастити лице олѣ-омь izv. 463. - елеомь chrys.-lab. оумастити лице елеемь izv. 676. молитвами оумастивыше сѧ sabb.-vindob. ἱλαρύνειν exhilarare - олѣемь š.-gl. 74. adde - доуше наше chrys.-lab. - доуше sabb. 69. - кости hom.-mih. - сѧ men.-mih.

оумачати -аѭ -аѥши vb. humectare; μεθύσκειν inebriare ant.-чѭма antch.: male -мадч-: оумлачиѥма землꙗ тоучами antch.

оумаштати -аѭ -аѥши vb. μορίζειν ungere ant. pat. domet. sabb. 72. krmč.-mih ber. доушоу -ꙗше sabb.-vindob. 174. - сѧ chrys.-lab.

оумаштеніѥ n. πιότης pinguedo barl. adde isaak.

оуметати -штѫ -штеши vb. iniicere оуметѣмь nicol.: recte въм-.

оуметнѫти -нѫ -неши vb. abiicere оуметоше іудеи ꙗко плѣвы, ꙗко плѣвель men.-mih. ἀφαιρεῖν demere - сѧ: не оуметнеть се отъ закона ни маложе exod. 5. 8; 5. 11. -pent.-mih.

оуметъ m. pl. оумети σκύβαλα stercora šiš. 139. men.-vuk. adde io.-sin. prol.-cip. prol.-rad. clim. ber. tur. падаютъ отъ бога ꙗко оумети isaak. -ти и пепель pat.-mih. 89. опльваніѥ и -ти dioptr.-lab. оуметы мнатъ antch. оумѣты sabb.-vindob. 175. оставивь вса ꙗко оумети men.-vuk. царство и красныхъ мира ꙗко оумети прѣобидѣвь sabb. 55.

оумлителънъ adj. qui consolatur троп. mir.

оумлити -лѣѫ -лиши vb. παρακαλεῖν consolari hom.-mih. 182. о рабѣхъ оумлитъ се deut. 32. 36. -pent.-mih. каменьною нечювьствиюоумлити могуще ioann. не -ли тебе vost. 2. 132. -лѣни божию благодатию men.-mih. -лѣни кыдахоу sabb. 36. оумлиѥнъмь образъмь izv. 550. - сѧ sup. κατανύττεσθαι compungi; παρακαλεῖσθαι iudic. 21. 15. -kruš. оумлишше се срьдьцы šiš. 6. dial. sabb. 29. 120. domet. prol.-mih. ant -hom. men.-mih. 190. ber. 50. leont. op. 2. 1. 145. per. 37. 29. vita-theod. -лъ се доушю prol.-mih. - срьдьцемь chrys.-lab. о семь -ливъ се alex.-mih. 43. - о словеси leont. -лихъ сѧ къ вамь dial.-šaf. -ли се господь pent.-mih. -ли се господеви sim. I. 12. оумлившисе доушами своимь sabb.-vindob. 112. о писаниихъ емоу оумливъ се alex.-mih. 28. оумлишши се родителіемь своимь prol.-mart. πάσχειν pati men.-vuk. оумили се доушю ἔπαθε τὴν ψυχήν prol.-rad.: adde азъ оумиленъ ѥсмь ἐγὼ ἄλογός εἰμι bibl. 1663.

оумиловати -лоуѭ -лоуѥши vb. misereri. слышитъ себѣ ꙗко оумилоуема chrysi -lab.

оумилосрѣдити сѧ -ждѫ сѧ -диши сѧ vb. οἰκτείρειν misereri ant. misc. isaak. men.-leop. ardž. bor. 15. prol.-rad. commoveri sup. -ди се о насъ alex.-mih. 139. - на кого vita-theod. - на градъ chrys.-lab. оумилосрѣди сѧ и облѣче мѧ sborn.

оумилосрѣдѣвати сѧ -ваѭ сѧ -ваѥши сѧ vb. misereri prol.-rad. -каѥ сѧ chrys.-lab

оумлостивило n. ἱλαστήριον piaculum rom. 3. 25. op. 2. 1. 188.

оумлостивити -влѫ -виши vb. placare nom.-mik. 17. - соудию chrys.-lab. - негодованіѥ mir. 169. - сѧ misereri gram. 274.

оумилостивѣти сѧ -ѣѭ сѧ -ѣѥши сѧ vb. misereri leop. dioptr.-lab.

оумилно adv. mente commota per. 37. 36. - къ ангеломъ възирающи tur.

оумилнъ adj. commotus per. 39. 4. chron. 1. 222. 34.

оумилити -лѭ -лиши vb. commovere, uti videtur int. 234. - сѧ sabb. 211. sabb. -typ. ioann. ber. commoveri - доушею men.-leop. ἐπιστυγνάζειν lugere greg.-naz. adde оумилиющюу се и просющюу sim. 2. 11.

оумилѣніѥ n. παράκλησις adhortatio prol. -rad. 77. κατάνυξις dolor animi op. 2. 2. 215. greg.-naz. isaak. cloz I. 407. leont. krmč.-mih. compunctio sup. ταπείνωσις humilitas ant. op. 2. 2. 266. κατήφεια tristitia šiš. 191. дъвѣ си ѥста моѥго оумлѣѥнья и кростости вынѣ greg.-naz. χρηστότης comitas coloss. 3. 12. -š.-gl. 90. adde sborn. sabb. 61. 167. sim. I. 6. hom.-mih. krmč.-mih. tur. greg.-mon. - и плачь sabb. 8. тихо и съ -нѣемь nom.-mik. 72. гласоу оумилѣніѥ izv. 431.

оумилѥно adv. miserabiliter - плакати pat. krk. - падати greg.-mon.

оумилѥнъ adj. ἐλεεινός miserabilis ant. κατηφής tristis sup hom.-mih. συμπαθής qui condolet -но слово hom.-mih. ἄλογος exod. 6. 12. op 1. 17. 21. adde krmč.-mih. io.-clim. словца -на misc.-šaf. -но лице men.-mih. - глаголь chrys.-lab. -на тайна bor. spec. 24. -но молѥние sim. I. 19. оумилѥньнымь моимь мольбамь alex.-mih. 92. -ныма очима bor. 51. позорь - sabb. 57. greg.-mon. оумилѥнное лишение зрака greg.-mon: male оумалѥнды мольва sim. I. 20.

оумилѥнѣ adv. miserabiliter -нѣе молиши sabb. 112.

оуминовати -ноуѭ -ноуѥши vb. praeterire - чьто antch.

оуминѫти -нѫ -неши vb. παρέρχεσθαι praeterire pent.-mih. -ноу мало лѣтъ leont. врѣме -ноу leont. παρελκύειν transvertere не оумини очию прославоу μὴ παρελκύσῃς ὀφθαλμοὺς ἐπιδεεῖς sir. 4. 1. -vost. не оумѣни очию прославоу sir. 4. 1. -vost.

оумиральнъ adj. mortui -ныѧ ризы men. -leop. 115: forma dubia.

оумирати -аѭ -аѥши vb. ἀποθνήσκειν, τελευτᾶν mori ostrom. sup. krmč. 104. svjat. chron. зимою оумирающе dan. тоѫ (жиноѫ) оумираемъ вѣси izv. 421: male гладемь оумираема pyrg.

оумиритель m. pacificator.

оумирити -рѭ -рили vb. pacare sabb. 177. misc. chron. - люди krmč.-mih. - стадо leont. оумиривъ грады вса bor. 12. миръ вьсь оумири men.-vuk. оумири мира своего triod.-mih. 131. - са bell.-troj. 18. chron ok. 79. оумирити се къ домоу ахавлю hom.-mih. εἰρηνεύειν tranquille vivere ant.

оумирѥвати са -рюѭ са -рюѥши са vb. tranquille vivere.

оумлачати v. оумачати.

оумлѣкити -влѭ -вили vb. persuadere, allicere оумлѣвлю азъ амвросиа georg.-vost. - дѣвицю per. 42. 26. иже дѣвкоу оумлѣвитъ кто себѣ, и дасть въ толоку ustav-jarosl.

оумлѣкати -каѭ -каѥши vb. conticescere.

оумлѣкнѫти -нѫ -нѫши vb. σιγᾶν, σιωπᾶν conticescere men.-mih. prol. pat. sup. mir. š.-gl. 84. mir. bus. 129. 516.- языкомь isaak. παύεσθαι cessare men.-vuk. καταπαύειν peut.-mih. да оумлькнѣть домь отъ тьмами плищевь chrys.-lab.

оумлъцати -цаѭ -цаѥши vb. conticescere prol. isaak. -цають вѣтри chrys.-lab.: adde transitive -цаѥшь оукоризноу chrys.-lab.

оумлъчѣкати -аѭ -аѥши vb. conticescere triod.

оумлъчаниѥ n. conticescere misc.-šaf.

оумлъчати -чѫ -чиши vb. σιγᾶν, σιωπᾶν conticescere cloz I. 761. š.-gl. 67. ostrom. šiš. 250. sup. cozm. pat.-mih. greg.-mon. krmč.-mih. -чаньѥ šiš. 218. -мълчизv. 531. -молч- op. 2. 2. 39. - о чемь ἡρεμεῖν quiescere pyrg. ἡσυχάζειν tranquillum esse ostrom. pent.-mih. φιμοῦσθαι ostrom.: adde оумльчахъ свирали men.-mih. 256.

оумнажати -жаѭ -жаѥши vb. augere mir.

оумножениѥ n. augere -ниа и нестатькы svjat.

оумножати -аѭ -аѥши vb. πληθύνειν multiplicare ant. dial. int. krmč. 50. frag.-serb. laz. chron. - са prol.-mih. chrys.-lab.

оумножати -аѭ -аѥши vb. πληθύνεσθαι augeri sup. 314. 18. hom.-mih. 191.

оумножѥвати -жоуѭ -жоуѥши vb. augere mir.

оумножѥниѥ n. augere chron. πληθυνθῆναι -мѣн- ostrom.

оумножити -жѫ -жиши vb. πληθύνειν multiplicare kruš. krmč. 50. sup. аще оумъножити молитвъı sborn. - са: оумъножи са моудрость соломонѣ svjat. оумъножиша же са вѣрьнии, ако числомь не оучисти psalt.-int.-saec. xii. chron. εὐφορεῖν оумножи са инва luc. 12. 16. -mat. 35.

оумоврѣдиѥ n. dementia gr. φρενοβλάβεια.

оумоврѣдовати -доуѭ -доуѥши vb. desipere.

оумоврѣдьнъ adj. φρενοβλαβής desipiens barl. men -vuk. greg.-mon. ichn.

оумокьнъ adj. νόου mentis šiš. 58. mat. 21.

оумодвижиниѥ n. agitatio mentis op. 2. 2. 457.

оумодѣльникъ m. τέκτων faber ier. 10. 3. mat. 48. -proph. 1. paral. 14. 1. -ostrog. artifex op. 1. 79.

оумокрити -рѭ -рили vb. humectare men.-mih.

оумолити -лѭ -лиши vb. κάμπτειν flectere precibus ant. sim. I. 14. vost. 2. 97. mat. 24. chron. 1. 11. 19; 67. 29. persuadere sup. многъıми молитвами оумолѣнъ и оуништенъ бъıвъ sup. 412. παρακαλεῖν rogare ostrom. nest. 17. 2. ἐρωτᾶν ostrom. δυσωπεῖν movere nest. 17. 4.

sbor. adde bell.-troj. 21: nota male ἐλαττονεῖν minuere exod. 30. 15. -kruš.

оумольстьць m. φρεναπάτης impostor ant. antch.

оумолити -лиѭ -лиѥши vb. precibus flectere io.-sin.

оумолѣниѥ n. παράκλησις deprecatio krmč. 34. krmč.-mih. op. 2. 1. 162. triod. mon.-serb.

оуморити -рiѭ -рiши vb. θανατοῦν, ἀποκτείνειν occidere ev.-novg. sup. ant. pat. dial. sup. dial.-šaf. hom.-mih. krmč. 132. sborn. **злою смрътию оумори** sim. I. 23. διαφθείρειν perdere krmč.-mih.

оуморьнъ adj. mortifer **-ныѥ раны** leont. **мечемь и камениемь и инѣми оуморьными съсоудъı** ephr.-vost. bulg. na umor milad. 297.

оумрѣти v. **оумирати.**

оумореніѥ n. homicidium kruš. hom.-mih. **оумореніемь дыхающа** θάνατον πνέοντες hom.-mih.

оумотъмьнъ adj. amens misc.

оумохати -аѭ -аѥши vb. minuere, uti videtur: **не ѥ̄ство оумоха, но бога възноса** vost.: rectius fortasse **оумаха.**

оумочити -чѫ -чиши vb. humectare - **сѧ** sup.

оумоштьнити -нѫ -нiши vb. δυνατοῦν potentem reddere iudic. 19. 8. -ostrog.

оумрѣзнѫти -нѫ -неши vb. invisum fieri **сичко цѣ да оумрѣзне чѣкоу тогива** bulg.-lab. 26.

оумрѣло n.: **лежаста на оумрѣлѣ** animam agebant men.-mih. 139.

оумрѣлъ adj. mortuus prol. **поврѣже его въ тъмьницоу ꙗко ѱа оумрѣла** ἔρριψεν αὐτὸν ἐν τῇ φυλακῇ ὡς κύνα τεθνηκότα men.-vuk.

оумрѣтвительнъ adj. mortifer int.

оумрѣтвити -твлѭ -твiши vb. θανατοῦν, νεκροῦν, φονεύειν occidere sup. cloz I. 782. hom.-mih. **-штвѥно** sup. 443. **исполоу -цѣлѣвь** συντριβεὶς ἡμιθανής men.-mih. **-цѣлѣшаго; - сѧ** mir.

оумрѣтвiѥ n. θάνατος, τελευτή mors prol. sup. int. per. xxii. ok. 76. leont. chron. I. 149. **прежде оумрѣтвиа ми** πρὸ τοῦ ἀποθανεῖν με op. I. 67.

оумрѣтвьнъ adj. mortui, mortis **люблю ти оумрѣтвьны рызы** φιλῶ σοῦ τὰ ἐντάφια hom.-mih. 33.

оумрѣтвѣти -ѣѭ -ѣѥши vb. νεκροῦσθαι mori sup. 257. izv. 7. 151. **присѧзи къ плъти моѥи, оумрѣтвѣвъшии васъ дѣлы** sup. 387.

оумрѣтити -штѫ -тiши vb. νεκροῦν enecare **оумрѣштенъ** sup. 257. 344. 366.

оумрѣтiѥ n. θάνατος mors ant. sup. proph. io.-sin. svjat.-op. 2. 2. 375. mir. krmč. 84. leont. nicol. sabb. 104. ok. 55. 63. **не прокѣдать дний оумрѣтiа своѥго** svjat.

оумрѣштвлiти -лѭ -лiши vb. occidere hom.-mih. pat. per. 37. chron. I. 152. **-цѣѣти** bon. **-штвити сѧ** νεκροῦσθαι sup. 365. 20.

оумрѣштвлѥниѥ n. nex pat. **-ѥниѥ** sup. 445. 2. pat. prol. **-твѥниѥ** sup. 442. 12. νέκρωσις sup. 182. 365.

оумрѣжити -жѫ -жiши vb. capere ephr. (de piscibus).

оумрѣти -рѫ -рѣши vb. ἀποθνήσκειν, θνήσκειν, τελευτᾶν mori ostrom. assem. **оумрѣш-** sup. **оумрѣшiимь** nom.-mik. 70. **оумрѣшоу** nicol. **оумрѣшiихъ** proph. **оумрѣшоую** men.-vuk. **оумрѣвъ** svjat. **оумрѣвъ** svjat. **оумерѣшаго** š.-gl. 49. **оумерѣи** š.-gl. 49. **-ръı** assem. **оумърѣи** sup. **оумерѣшiими** cloz I. 803. **оумер-** sup. **оумрѣтъ** op. 2. 2. 51. cloz I 762. triod.-mih. **оумрѣте** 3. sg. aor. krmč.-mih. 48. **оумьрѣтъ** assem. **оумретъ** op. 2. 1. 153. **оумрѣшѧ** ostrom. **оумьрѣшѧ** ostrom. **оумьр-** sup. **оумьри** anteh. **оумьретъ** š.-gl. 48. **оумьремъ** š.-gl. 48. **оумрѣлъ** ostrom. **оумроуцѣ** op. 2.2.237. **оумрѣше** chron. I. 6. 10. **оумьретъ** ostrom. assem. **оумерети** kryl. **оумьри о извоженныѥ зла** izv. 425. **оумрѣти стигохъ** θνήσκω φθάσας prol.-rad. 117. **омьрѣ** sup.

оумрѣтiиѥ n. mors pent.-mih. prol.-rad. 120. kruš.

оумоудити -ждѫ -дiши vb. βραδύνειν, μέλλειν tardare I. tim. 3. 15. op. I. 311. pat. sup. proph. nom.-bulg. svjat.-op. 2. 2. 396. **оумоудившю ѥмоу тамо** ephr.-vost.: male - **дрили** gen. 43. 9. -pent.-mih. ἐπιμένειν cunctari **и они же не оумоудать невѣрованиемь** καὶ ἐκεῖνοι δὲ ἐὰν μὴ ἐπιμείνωσι τῇ ἀπιστίᾳ rom. 11. 23. -vost. ὑστερεῖν posteriorem esse vost.

оумъ m. διάνοια mens cloz I. 411; II. 133. sup. γνώμη animus sup. νοῦς mens ostrom. sup. op. 2. 2. 179. **лѣстити сѧ оумомъ** φρεναπατᾶν antch **си на оумѣ помышлыı** bor. 44. **на оумѣ имѣаше** sup. **на оумѣ бѣаше ѥмоу** sup. **пониженъ глаколю, възокъ же оумъмь** izv. 428. **оумомь гроубъ** bus. 746. **кратькъ оумомь** misc.-šaf. **сташе юношю здрави**

н сѧ оумомь men.-mih. без оума εἰκῇ frustra šiš. 86. adde hom.-mih. chron. I. 177. 14. без оума и въ поустошь zlatostr. без оумл гнѣвати сѧ izv. 432. nsl. ta reč nima nobenega uma, nima nič uma die sache ist ohne wahre form, nicht wie sie sein soll bulg. um, umština lit. umas lett. ôma memoria cf. gotb. gaumjan animadvertere scr. av cognoscere, ergo оу-мъ cf. дъ-мъ.

оумъвение n. λοῦσις lavatio ostrom.

оумъдлити -лѭ -лишн vb. tardare per. 41. 2. chron. I. 203. 6. int. 175.

оумъдление n. tarditas.

оумъка f. defectus овощию - misc.-šaf. 180: rad. мък.

оумъчати -чѫ -чиши vb. rapere per. 14. 25. - дѣвкоу sbor.-kir. 54

оумъчьтати -аѭ -аѥши vb. ποικίλλειν variegare оумечт- psalt.-theod.

оумъıвало n. lavatio -ло и бани chrys.-lab.

оумъıвальникъ m. malluvium izv. 445.

оумъıвальница f. λουτήρ pelvis pent.-mih. νιπτήρ malluvium ostrom. dial. triod. kruš. typ.-chil. chrys.-frag. dial.-šaf. chrys.-lab. mat. 31.

оумъıвание n. lavatio pat. sim. I. 15.

оумъıвати -аѭ -аѥши vb. νίπτειν lavare ostrom. sup. op. 2. 2. 82. izv. 432. leont. prol.-mih. слъзами - лице dial.-šaf.

оумъıкание n. raptus per. 42. 14.

оумъıкати -аѭ -аѥши vb. rapere - дѣвица per. 3. 24.

оумъıслити -шлѭ -слиши vb. ἐκθυμεῖσθαι excogitare ostrom. adde ant.-hom. int. 195. bell.-troj. 10. misc.-šaf. leont. chron. sabb. 46. ardž. λογίζεσθαι sup. ἐννοεῖν sup. -слн сътворити pent.-mih. -слн продати bus. 478. -слнвь посѣщати sabb. 147. оумыслн отъ стоудa и стоуженны оудавити сѧ men.-mih. 192. ζητεῖν esth. 6. 2. -vost. 1. 262.

оумъıслъ m. cogitatio izv. 490.

оумъıти -ıѭ -ъıѥши vb. νίπτειν, λούειν lavare cloz I. 397. š.-frag. 37. sup. izv. 445. оумъıй сн лице izv. 598. - сѧ νίπτεσθαι ostrom. pent.-mih.: nota оумъıю izv. 446. 447.

оумычька f. raptus mulieris -ычка sbor.-kir. 52. karamz. I. nota 506. - о животѣхъ sbor.-kir. 52.

оумычьникъ m. raptor sbor.-kir. 55.

оумышлıй m. cogitatio pat. sup. 3. 76. op. 2. 2. 285. избавıııжита мл отъ вьсѣхъ зълъıхъ твоıхъ оумы-

шлıй sup. 3. не прѣдълагай мн змиинъ оумъıшлıй и дияволь sup. 76. отъстжпимъ оумъıшлıвы лишьнаго antch. пръвъıхъ философъ оумъıшлѣıе отъмещоущıе ex. оумышлѣи твоıхъ словесъ лъжиıхъ ex. 152. да дроугъ дроугоу оумъıшлѣю разарѣтъ ex.

оумъıшлıти -ıѭ -ıѥши vb. excogitare ex. greg.-mon.

оумъıшлıение n. ἔννοια, νόημα cogitatio sup. ant. dial. ἐπίνοια commentum sup. μηχανή dolus sup. -лен- io.-clim. misc.-šaf.

оумьгнжти -нѫ -неши vb. nutare (dormiendo) pat.-mih. да не оумьгнеть зѣница ока твоего ephr.-vost.

оумьздити -ждѫ -зднши vb. ὠνεῖσθαι emere да имъ санъ оумьждю ἀρχὴν ὠνήσομαι zlatostr. adde prol. tur. chrys. -lab.

оумьнити -нѭ -нıши vb. ἐλαττοῦν minuere hom.-mih. pent.-mih. adde ex.-op. 2. 1. 25. оумıнлъ и иесн.-маломь чимь отъ аньгель šiš. 240. оумьнивъ ὀλιγοστός esai. 16. 14. -proph. μαλάττειν - дıвıйство op. 2. 2. 287. ἡττᾶν superare - сѧ op. 2. 2. 82. adde нъ азъ непокорѣıшю вıю сѧ оумьнѫ vost. своѥ имѣıııе раздѣлити дѣтемъ, тако оубо ıако и единомоу того дѣтиій оумıнити частию законною krmč.-saec. xvi.

оумьнъ adj. mentis; intelligens prol cloz I. 735. sup. antch. chron. -нѣй очи š.-frag. 31. огн -нѣй sborn. оумьнож льготоıх svjat. -мъıнъ sup. 250. bulg. umen i razumen.

оумьньшати -шаѭ -шаѥши vb. ἡττᾶν vincere proph.

оумьньшение n. ἧττημα vincere proph.

оумьньшити -шѫ -шıши vb. ἡττᾶν vincere proph.

оумьıѣ adv. mente - вıемь ioann. adde bus. 482.

оумьнѣти сѧ -нѭ сѧ -нıши сѧ vb. σκέπτεσθαι dubitare оумьнѣıше сѧ sup. 175. 1.

оумьнıение n. ἐλάττωμα deminutio hom.-mih. io.-sin. ἧττα victoria op. 2. 2. 79.

оумьскъı adv. spiritu; intelligibiliter и оумьскъıи козьма мироль оуспе prol.-rad. 7.

оумъстити -штѫ -стıши vb. vindicare - соудию sabb. 92.

оумъıщение n. vindicta hom.-mih.

оумѣние n. ἐπιστήμη scientia antch. ἐπιτήδευμα adinventio kruš. adde ber.

оумѣра f. sensus dubius: **нижє по оумѣрѣ тѣлесьнѣй нѣчимь себе обложивь** prol.-rad. 87.

оумѣрити -рьж -рити vb. moderare, uti videtur: **оумѣрено оутѣшєниє.**

оумѣрєнѣ adv. mediocriter **прьсти длъзи** - men.-mih.

оумѣсити -шиж -сити vb. δέφειν depsere dial. misc.-šaf. 152. **хлѣбъ** - μαλάσσειν subigere (de pane) sup. 294. 15.

оумѣсиє n. λείχανον men.-mih. 253.

оумѣтєлинъ m. γνώστης cognitor **паче же оумѣтєлина тѣ соуща всѣмъ иже въ жидовѣхъ оучаи** act. 26. 3. -vost. **паче оумѣтєлина тѣ сѫща въсѣмъ ноудєйскымъ обычаємъ** apost.-bulg.

оумѣтєль m. ἐπιστήμων peritus pent.-mih. **сє людиє премоудри(н) оумѣтєли** ἰδοὺ, λαὸς σοφὸς καὶ ἐπιστήμων deut. 4. 6. -vost. **дадите себѣ моужа моудры и оумѣтєла смыслены** δότε ἑαυτοῖς ἄνδρας σοφοὺς καὶ ἐπιστήμονας καὶ συνετούς deut. 1. 13. -vost. adde **лютѣ разоумивымъ о себѣ и прѣдъ собою оумѣтєлємъ** vae qui prudentes estis apud vosmet ipsos et in conspectu vestro scientes ant. -vost.: nota **хѵріος** habens op. 1. 17. 21. gen. 49. 23. (serius **господиє**) -pent.-mih. - **стрѣлиина** gen. 49. 23. cogitabis de **имѣтєль: имѣхоу оу него оумѣтєль стрѣлиина** et **навѣтовахоу на нь своими стрѣлиими** op. 2. 1. 51.

оумѣтєльнъ adj. ἐπιστήμων intelligens ant. pat.

оумѣти -ѣж -ѣєши vb. νοεῖν intelligere op. 2. 1. 188. εἰδέναι scire ostrom. ἐπίστασθαι scire adde sup. - **книгамъ** proph. mat. 51. chron. - **книгѫ** bell.-troj. 12. **книгы** - mat. 16. **граматоу** - krmč.-mih. **не оумѣ власти** svjat.-mat. 9. **не оумѣахоу, чьто бѣшѧ отъвѣщали имоу** οὐκ ᾔδεισαν, τί αὐτῷ ἀποκριθῶσι marc. 14. 40. -ev.-saec. xi. **не оумѣю чьто створити** izv. 597. **не оумѣюше что отрещи** hom.-mih. **оумѣюши гнѣтити огнь** izv. 650. **аще бъ оукрасти оумѣхъ (оумѣлъ)** dan.-izv. 269. croat. **umića luč.**

оумѣшєниє n. φύραμα massa ant. men.-vuk.

оумѧкнѫти -нѫ -нєши vb. ἀπαλόνεσθαι mollescere **оумѧкнѫшѧ словєса нѫхъ паче олѣа** psal. 54. 22$_b$ -bon.

оумѧкъчавати -аѣ -аѣши vb. mollire prol. - **сѧ** chrys.-lab.

оумѧкъчати -чаѭ -чаѣши vb. mollire dioptr. int. - **сѧ** dioptr. - **гь-** ichn.

оумѧкъчати -аѣ -аѣши vb. molliri **боудє ли оумекьчало срьдьцє ваше** men.-mih.

оумѧкъчєниє n. mollitia pat.

оумѧкъчити -чѫ -чиши vb. μαλακόνειν mollire men.-mih. dial. pat. dial.-šaf. prol. - **землю** tur. - **доушоу** ioann. - **ѥростъ** ichn.: minus bene **оумагчити** bus. 483. io.-sin. clim. per. 42. - **жестость** pat. -**гчень** ὑποπιεζόμενος pyrg.

оумѧти, оумьнѫ, оумѧнєши vb. mollire **овчины добрє оумѧнѣше о ладвиыхъ обложатъ сѧ** alex.-vost.

оумѧчати -аѣ -аѣши vb. mollire **слъниє воскъ -аѣтъ** svjat.-vost. 1. 248.

оумѧчєниє n. μάλαγμα mollitio, malagma hom.-mih. adde proph.

оумѧчити -чѫ -чиши vb. λύειν solvere; mollire sup. 293. 304. **даровыє частии оумѧчиша доушю** op. 2. 2. 204. - **сѧ благостынею** mat. 22. **не оумѧчи сѧ на милосрдьіе** izv. 425.

оумѫдрити -ѫдрѭ -дриши vb. σοφίζειν prudentem reddere sup. **не оумѫждрєнымъ баснємъ послѣдовавше** οὐ σεσοφισμένοις μύθοις ἐξακολουθήσαντες 2. petr. 1. 16. -apost.-bulg. adde bon. sabb.-vindob. -**дрєнъ** chron. 1. 101. - **сѧ** συνιέναι intelligere man.

оумѫдрѣти -ѣѭ -ѣєши vb. prudentem fieri.

оумѫждрѣти -ѣѭ -ѣєши vb. prudentem reddere pat. -**ждрѣ-** bon. chrys.-frag. - **сѧ** φρονεῖν šiš. 82. **оумоудрѣѭ** šaf.-frag. 33. **оумоудрѣти** chron. 1. 188. bus. 715. **оумоудрѣти сє** chrys.-lab. **оумоудрати дѣло** krmč.-mih. š.-gl. 66.

оумѫждрѣниє n. intelligere chrys.-lab.

оумѫжити сѧ -жѫ сѧ -жиши сѧ vb. viriliter agere prol. ἀρρενοῦν men.-vuk.

оумѫтити -штѫ -тиши vb. turbare **оумоущена бывъши оумомь** men.-mih. 136. - **сѧ.**

оумѫчати -чаѭ -чаѣши vb. δαμάζειν domare dial.-šaf. pat. io.-sin - **сѧ** δαμάζεσθαι domari op. 1. 153. šiš. 189. **вѣсѣко естъство звѣрѣй же и птицъ, гадъ же и рыбъ оумѫчѣетъ сѧ и оумѫчитъ сѧ естъствомъ човѣчьскымъ** δαμάζεται καὶ δεδάμασται iac. 3. 7. -apost.-bulg.-nor.

оумѫчєниє n. domare io.-sin. š.-gl. 91.

оумѫчити -чѫ -чиши vb. τυραννίζειν tyrannice tractare; δαμάζειν domare šiš. 189. op. 2. 1. 172. pat. io.-sin. prol.-vuk. **жзыкъ же**

никтоже можетъ отъ чакъ оумѫчити apost.-bulg.-nor. ταπεινοῦν humiliare pent.-mih. τυραννεῖν severe tractare hom.-mih. τιμωρεῖν castigare men.-vuk. κολάζειν coërcere prol.-rad. ὁμαλίζειν adaequare esai. 28. 25. -proph. adde оумѫчи люди подъ мѧ psalt.-int.-saec. xii.: male оумльчити marc. 5. 4. -nicol.

оунапрасьнити -нѭ -нишн vb. συναρπάζεσθαι abripi аще есн оунапрасьнилъ въ заложѣхъ συνηρπάγης ἐν ταῖς συνθήκαις io.-clim.

оунарешти -кѫ -чешн vb. δηλοῦν indicare men.-vuk. indicere prol. designare men.-vuk. ἀνατιθέναι dedicare prol.-rad. -речень εἰρημένος men.-vuk. ἐπιτήδειος aptus prol.-mart. сьрокъ -речень prol.-mart. -реченно мѣсто greg.-mou.

оунарочьнъ adj. ἐπιτήδειος aptus men.-vuk.

оунарочьство n. aptum esse, uti videtur pat.-šaf. 204.

оунаслѣдити -ждѫ -дишн vb. sequi.

оуне praep. de 1) cum acc. iungenda: а титъ сѧ боишє бога оуне сватаа скатыхъ, да быша не съжьган ей вокрѣ рнмьстнн chronogr.-saec. xvi. 2) παρά, πρός, recte, uti videtur, ad, cum gen.: и заповѣда емоу оуне мардъхаи ἀπέστειλε μαθεῖν αὖτῳ παρὰ τοῦ μαρδοχαίου esth. 4. 6. -vost. и рече есфирь къ афахоки, и заповѣда емоу оуне мардохаи εἶπε ἐσθὴρ πρὸς ἀχραθαῖον· πορεύθητι πρὸς μαρδοχαῖον esth. 4. 10. -vost. de: и послаша къ титови къзыскати живота оуне доушь сѵоихъ chronogr.-saec. xvi. видѣ титъ и оудивн сѧ велми оуне домоу бога великаго, и рече· не къ соуе вдаша жидове доуши свои къ смрти оуне домоу сего chronogr.-saec. xvi. створилъ ли есн волю мою, еже ти вѣхъ казалъ оуне жены; и поставн своихъ оунѣ .п. моужь pal. 1494.

оунекътити -штѫ -тишн vb. perdere, uti videtur: -тивъ владъкнкж cloz II. 3.

оунекѣстити сѧ -штѫ сѧ -стишн сѧ vb. νυμφεύεσθαι nuptui collocari krmč. triod. tur. 70. isaak.

оунекѣстьникъ m. qui sponso et sponsae assidet georg.

оунекѣстьнъ adj. νυμφαγωγός -стно житие prol.-mart. - женихъ men.-leop.

оунекѣштати -жѫ -жешн vb. nuptui collocare holm. - сѧ.

оунекѣштение n. elocatio puellae lavr.-op. 35.

оунести -сѫ -сешн vb. ἁρπάζειν rapere - жены pent.-mih. auferre hom.-mih. 28. chron. 1. 131. 140.

оунизати -жѫ -жешн vb. προσπηγνύναι figere - копнне hom.-mih.

оуний, оуньшн, оуніе adj. comparat. βελτίων melior sup. hom.-mih. pent.-mih. esai. 17. 3. -proph. διαφέρων sup. 63. 15. κράτιστος krmč.-mih. κρείττων melior hom.-mih. кого оуньн есн; τίνος κρείττων εἶ; iez. 32. 21. -vost. оуншл ратныхъ сътворилъ κρείττονα τῶν πολεμούντων psalt.-theod. πρῶτος primus hom.-mih. оуньше krmč.-mih. sabb. 117. greg.-naz. оуньшыи antch. оуншее chron. 1. 165. 28; 185. 45. оуне antch. оуне svjat. -op. 2. 2. 383. оуйнн швити сѧ izv. 475. оуний блоудъ творити tur. оуньшю и нежькѣйшю hom.-mih. 133. оуньша дъва паче ѥдиного antch. пьтнць оуньше ѥсте vita-theod. оуне жити въ земли поустѣ или съ женоѭ нзычьноѭ izv. 421. жъзлъ правьдьника оуне неже ли чьсть izv. 579. оуне оумрѣти нечада izv. 493. оуніе ми тькѣ дати ю pent.-mih. оуніе ми кѣ hom.-mih. 140. оуне кы ми bor. 55. оуніе ѥсть соумфέρει ostrom. оуне кы ὄφελον utinam izv. 6. 177. utinam glag.-otryv. 19. оуне кѣ, да кыхомъ измерли ὄφελον ἀπεθάνομεν exod. 16. 3. -vost. оуніе кн ми, да кыхъ нзвы прнела εἰ τὰς σὰς σφαγὰς ἀνεδεξάμην hom.-mih. 29. оунѣй cloz II. 1. bor. 9. оунѣкіе izv. 489. оунѣе емоу ѥсть nicol. оунѣйше коудомъ op. 2. 2. 427. оунѣе тн ѥсть соумфέρει soi š.-gl. 50. оунѣ tur.: male тоуне ѥсть доволѣкнне сѣ правдою ἄμεινόν φησι μετὰ δικαιοσύνης αὐτάρκεια: recte оуніе psalt.-theod. .тоуне мало праведникоу κρεῖσσον ὀλίγον τῷ δικαίῳ: recte оуне psalt.-theod.

оуннъ m. hunnus оуниноѭ и персомь men.-mih. 294.

оунити -нѭ -нишн vb. velle sup. 326. 18. ποθεῖν desiderare men -mih. εὔχεσθαι precari оунѣхаоу смрьть прнѣти men.-mih. adde bor. 18. 39. 55. op. 2. 2. 304. оунѣхаоу men.-mih. 257. malle коѥ кы оуннлъ въ овонмь томь; τί ἂν εἶλου μᾶλλον; utrum potius eligeres? zlatostr. оуніе азъ оумрѣти ἀποθανοῦμαι μᾶλλον moriar potius ephr.-vost. того дѣлы паче оунѧть къ понтьское море ἐκ τούτου πρωτιμότερος αὐτοῖς ὁ πόντος ex.-vost. сребролюбець ѥсть, и цѧты ради оунить оумрѣти prol.-vost. лжанне паче изкрадоутъ и подражаютъ лва оунѧ-

ди плѣкы зобати паче маса αἱροῦμενον ἄχυρον μεταλαμβάνειν ad esai. 11. 9. -vost. оуно самь отъпасти отъ слакы великыѥ hom.-mih. 134. оуньше и самь погыбноути hom.-mih. 135. оуньѥ въ поустыню итн men.-mih. adde оуньѥ съ звѣрьми быти ἄμεινον ἡγήσασθαι men.-mih. scr. van cupere ahd. unnan favere and. unna amare mey. 1. 408.

оуница v. юница.

оуница f. uncia драгмь .и. въ оуницѣ op. 1. 43. cf. оуньгиы.

оуничѣжение v. оуничьжение.

оуничижавати -аѭ -аѥши vb. nihili facere dioptr. prol.-mart.

оуничижати -аѭ -аѥши vb. ἐξουδενοῦν nihili facere krnč. adde misc.-šaf. chrys.-lab. dioptr.-lab. ioann. chron. 1. 160. 241. int. ioann. κατηγορεῖν accusare op. 1. 154. - сѧ bus. 548. cf. оуничьжати.

оуничижевати -аѭ -аѥши vb. καταχλευάζειν cavillari men.-vuk. prol.-rad. -вліѥ prol.-mart.

оуничижение n. contemtus pat. dial.-šaf. vost. 2. 150.

оуничиживати -аѭ -аѥши vb. nihili facere bus. 545. men.-leop. dioptr.-lab. prol.-mart. идолы языческыѧ оуничиживаше prol.-vost. -чи(жи)ваѥть op. 2. 1. 161.

оуничижити -жѫ -жиши vb. ἐξουδενοῦν nihili facere krnč. bon. leont. lavr.-op. 31. per. 87. chron. 1. 160. š.-gl. 66. καταρᾶσθαι exsecrari op. 2. 1. 58. cf. оуничьжити.

оуничѫжати -аѭ -аѥши vb. ἐξουδενοῦν nihili facere ant. nicol. krnč.-mih. izv. 617. оуничѫжаѥмоу не крочнинти сѧ izv. 643. cf. оуничижати.

оуничьжение n nihili facere ephr. -чѣж- bon. krnč.-mih. izv. 527.

оуничьжити -жѫ -жиши vb. ἐξουδενοῦν nihili facere psalt.-int.-saec. xii. 72. 20. ant. šiš. 77. 119. bon. krnč. 122. sup. 428. 2. izv. 542. triod.-mih. -чѫ- izv. 700. cf. оуничижити.

оуно- v. юно-.

оуносити -жѫ -зиши vb. pungere оуножень νυγείς mater.

оуносѫти v. оуньзнѫти.

оуноръць m. ὁ cтворити моужеоубийствеца и оуноръца и любодѣѩца georg.-vost.

оуърѣти -рѫ -реши vb. effugere, uti videtur: оуърѣти мола сѧ psalt.-int.-saec. xii. russ. увырвать.

оуноука f. neptis krnč. cf. въноука.

оуноушити сѧ -шѫ сѧ -шиши сѧ vb. ἐνωτίζεσθαι auribus percipere оуношимоуть, и не оуноушать сѧ οὐκ ἐνωτισθήσονται psalt.-theod. cf. вън-.

оуноушта f. ὑπόδημα calceus sup.

оунъ v. юнъ.

оуньгиы f. οὐγγία uncia оуньгиы men.-vuk. men.-leop. оуньга op. 2. 1. 53. men.-mih. до осми оугьгий krnč.-mih. оуника azbuk. cf. оуница, оуньць.

оуньзкание n. animi deiectio triod.

оуньзкателькъ adj. qui animo est deiecto ioann.

оуньзкати -аѭ -аѥши vb. ἀθυμεῖν animum despondere pat. domet. ephr. ber. къ томоу не оуньзкай sabb. 62. leont. στυγνάζειν tristem esse -ваѭ нѣко matth. 16. 3. -mat. 16.

оуньзвьнъ adj. sensus dubius: оуньзвьнымь сномь погроузише сѧ sabb.-typ.

оуньзлькъ adj. ἄθυμος qui animo est deiecto ant.

оуньзлити -лѭ -лиши vb. affligere -лѣѭ greg.-lab. - сѧ prol.-rad.

оуньзлъ adj. ῥᾴθυμος segnis sup. имѣти очи оуньзлѣ и долоу поникыши krnč.-mih. 190. σόννους gravis greg.-naz. morosus pat.-mih. kruš. izv. 567. 611. domet. tur. chron. ber. оуньзлоу доушоу приложноую сътворити pat. ἐλεεινός miser men.-vuk.

оуньзлѣ adv. animo deiecto greg.-lab.

оуньзлѣние n. afflictio greg.-lab.

оуньзние n. ἀθυμία moeror sup. 376. 377. ἀχηδία incuria ant. sabb. 134. chron. siz. ber. въ - въпадь cyr. 2: nota оуньзнѣние sup. 201. 19.

оуньзньлнъ adj. ἀχηδιῶν animo concidens ant.

оуньзньнъ adj. ἀχηδίας incuriae ant. -нъй вѣсь antch.

оуньзшение v. оуньзние.

оуньзѥние n. furtum отъ мно(га)го оуньзѥнии georg.-vost. больма на оуньзѥние кооструютъ сѧ georg.-vost.

оуньзти -зѫ -зѣши vb. ῥᾴθυμεῖν ignavum esse, segnescere cloz I. 220. georg. bon. chron. оуньзло ѥсть лѣце op. 1. 27. cf. russ. dial. онава lassitudo.

оуньзати -аѭ -аѥши vb. defigi ber.

оуньзнѫти -нѫ -нѣши vb. defigi int. 173. оуньзе, вонзе ber. стрѣла оуньзши оу стольника комича men.-leop. 119. львоу оуньзе мало дрѣва въ ногѫ par. стрѣлы твоѧ оуязоша въ мнѣ spec. 27. оуньзе ли трьнъ lavr.-op. 30. - сѧ; стрѣлѣ сѧ оуньзши оу прискадальника prol.-mart. -нозньзти: нма-

ше трость оуновъшие къ новѣ prol.-lost.

оуньць v. юньць.

оуньць m. uncia: вь. оунцовъ op. 1. 43. оунець 51. cf. оуница.

оуньшина f. τὸ κρεῖττον meliora, potiora op. 2. 2. 79. дѣлъмь шкаиьжитемъ оуньшиенїе и оуньшиньж τὴν ἧτταν καὶ τὸ κρεῖττον greg.-naz. тъı вьсе на оуньшиньж прѣстави σὺ τὰ πάντα εἰς τὸ κρεῖττον μετέστησας sup. 389. τὰ ἀμείνω meliora svjat.-op. 2. 2. 393. -mat 8. iez. 18. 31. -proph. ex.-op. 2. 1. 22. op. 2. 2. 24. antch. greg.-naz. greg.-lab. τὸ διάφορον hom.-mih. глаголю -ноу men.-mih. прѣмѣнити на -ноу men.-mih. τὸ δέον quod decet не хотѣвша оуньшиы разоумѣти ὡς συνιέναι τὸ δέον οὐκ ἐθελήσαντα psalt.-theod. adde оуньшиноу недоугоу вьзети men.-mih. 177. cf. nsl. vekšina.

оунѣй v. оуний.

оунѣмѣти hom.-šaf. v. он-.

оунѣсиие n. sensus dubius: вʼпоутрьнѣиѥ (oris) имать честь лежащоу на крьвавици на кънижницѣ оунѣсии, ижє мокроты наимоущи сѧ невъзлапъ дроугонци обищрѣкѣть ex.-op. 2. 1. 19. приразивъ ноань къ оунѣсие пръста лѣкыа роукы ἐπικρούσας τῷ λειχανῷ δακτύλῳ τὸν ταρσὸν τῆς ἀριστερᾶς χειρός zlatostr.-saec. xv.

оунѣти v. юнѣти.

оуне v. оуний.

оунати v. оуıати.

оунѫтрь adv. intro оуноутрь кѣдеиоу hom.-mih cf. жтрь.

оунѫтрьнь adj. interior hom.-mih.

оуобилоати -оуѫ -оуѣши vb. abunde suppeditare къзвращю отъ васъ гнѣвъ мой, до идѣже всѣ оуобилоую вамъ ephr.-vost.

оуоколити -лѫ -лиши vb. circumdare prol.

оуоружати сѧ -аѭ сѧ -аѥши сѧ vb. armari пе что оуоруужаѥши сѧ на младеньца; zlatostr.

оуоружити -жѫ -жиши vb. ὁπλίζειν, καθοπλίζειν armare psalt.-theod. скатаи сиы оуоруужитъ богъ καθοπλίσει a-poc.-vost. ἀνθοπλίζειν cloz l. 602. hom.-mih. - сѧ: пе что оуоруужи сѧ на младеньца; zlatostr.

оуострити -штрѫ -стриши vb acuere pyrg.

оуострѣти -кѫ -кѣши vb. acuere оуострѣ злаа стрѣла ὤξυνε exacuit cyr.-hier.

оуохотити сѧ -штѫ сѧ -тиши сѧ vb. exsultare, laetari esth. 8. 15. -proph. mat. 53. op. 1. 55.

оупадати -даѭ -даѥши vb. decidere мнстъ ѥго не оупадаѥть izv. 472. - сѧ sensus dubius, fortasse se praecipitare nomoc.-bulg. пе оупадай сѧ на доброту женьскѫ antch. пе оупадай сѧ на доброту женьскоу izv. 422. пе оупадайте сѧ на тъкани, нъ тѣми творьца познавайте svjat.

оупадь f. praecipitium -дьми стѣньıми ephr.-belg. гордъıньникъ оставль пракъıı поути оупадьми стѣньıми и дебелъıми поутьми ходить διὰ χρημνῶν καὶ τραχειῶν βαδίζει ephr.-vost.

оупазити -жѫ -зиши vb. salvare да ни -зи bulg.-lab. 28.

оупалити сѧ -лѭ сѧ -лиши сѧ vb. uri ok. 76.

оупасати -аѭ -аѥши vb. servare sabb.-typ.

оупасение n. cautio pat. 323.

оупастити -ащѫ -ащиши vb. servare, uti videtur.

оупасти -дѫ -дѣши vb. decidere bon. оупаде глава ѥго отъ ѥго izv. 648. оупаде ѥмоу лице greg.-lab.

оупасти -сѫ -сѣши vb. σώζειν servare, salvare ant. sabb.-typ. leont. bon. - отъчьство sabb. 63. - цркоовь men.-leop. ποιμαίνειν pascere ostrom. š.-gl. 92. prol.-mih. - стадо laz. prol.-vuk. mir. prol.-mih. - пастоу prol.-mart. оупасѣши и палицю желѣзноо izv. 449.

оупатикъ m. consularis prol.-vuk. prol.-mih. men.-mih. gr. ὑπατικός.

оупатиы f. ὑπατεία consulatus per. liv.

оупатъ m. ὁ ὕπατος consul per. xxiv. xlvii. prol.-mih.

оупатьство n. ὑπατεία consulatus per. xli.

оупаıти -ıѫ -ıѥши vb. ποτίζειν potum praebere аще ли же ждеждть, оупаи и πότιζε αὐτόν šiš. adde bus. isaak 86. отъ кина оупаıающа къ малѣ greg.-naz.

оупика- v. оупıва-.

оупиеиати -лѫ -лиши vb. in cinerem redigere sup.

оупикание n. οἴνωσις ebrietas ant. adde sborn.

оупикати сѧ -аѭ сѧ -аѥши сѧ vb. μεθύειν inebriari šiš. 86. adde men.-leop. svjat. sborn. misc.-šaf. hom.-mih. dial.-šaf. krmč. 38. krmč.-mih. chrys.-lab. sabb. 106. io.-sin. bus. 483. chron. ichn. nom.-lab. - кн-

помь antch. op. 2. 2. 513. isaak. не самъ упиваи са izv. 431. дьньсь плачють са, а оутро упиваіжть са izv. 429.

упирь m. vampir (словени) клали трѣкоу упирємъ cod.-russ. попъ упирь лихый proph. mat. 44. bus. 174. cf. op. 1. 87: nota serb. uzma, mora, vukodlaka, upirina stul. russ. упырь cf. dial. упырь, упрямецъ.

упписати -шѫ -шѣши vb. pingere misc.-šaf. alex.-mih. 22. -образь alex.-mih. 49. inscribere pro въп-: тѣмь га здѣ упписахъ triod.-mih. 128.

упписованиѥ n. inscriptio sabb.-typ. 61. pro въп-.

упитание n. nutritio ber.

упитати -аѭ -аѥши vb. τρέφειν alere; saginare misc. -танъ mat. 12. σιτευτός saginatus ostrom. -тань тельць pent.-mih.

упити -ню нѥнии vb. clamare misc.-serb. cf. въпити.

упити са -ню са -нѥши са vb. μεθύσκεσθαι, μεθύειν inebriari proph. sup. kruš. pent.-mih. op. 1. 245. bor. 61. isaak. krmč. 101. krmč.-mih. leont. chrys.-lab. sbor.-kir. 56. chron. bus. 486 ephr. упьють са mat. 15. упіють са mat. 43. упить сѧ aor. triod.-mih. 130. - веселиѥмь суг. 18. bus. 782. - хвалами hom.-šaf. высѣде на брегъ, и всю нощь упивъ са бѣ съ дроужиною bor. 61.

упитие n. μέθη ebrietas hom.-mih. sup. domet. isaak. sabb. 211. -тиѥ и всачьскаа каса hom.-mih. -тиѥмь изблювавь сѧ misc.-šaf.

упитомити -млѭ -мѣши vb. cicurare - рыбоу alex.-mih. 117.

упитѣние n. σιτισμός nutritio ant.

упитѣти -тѣѭ -тѣѥши vb. saginare kruš. kryl.-mat. 12. bus. 46. 123. š.-gl. 87. - тѣло isaak.

упиѭнити са -ню са -нѣши са vb. inebriari isaak.

оувлавѣти -вѣѭ -вѣѥши vb. albescere -вѣше нивы sim. I. 12.

уплатити -штѫ -тѣши vb. solvere gram. 156.

уплашати -аѭ -аѥши vb. terrere georg. prol.

упплашити -шѫ -шѣши vb. terrere nom.-barb. - са alex.-mih. 129. nom.-barb.

упложити -жѫ -жѣши vb. fructus gignere chrys.-lab.

упложоносити -шѫ -сѣши vb. fructus gignere.

уплътѣвати -аѭ -аѥши vb. crassum reddere chrys.-lab. -вающь ibid.

уплъчнште n. παρεμβολή acies proph.

уплѣкнути -нѫ -нѣши vb. capere вола како доуша чл҃вка сего уплѣкнѣвша есть отъ вѣка izv. 609.

уплѣшивъ adj. calvus pat.-šaf. 227.

уплѣшивъ adj. calvus pat. 187. -шивъ prol.-rad. ἀναφαλαντίας meu.-vuk.

упова- v. **уповъ-**.

упогорити са -рѭ са -рѣши са vb. -рѣ сѧ συνεφόρησε hom.-mih. 25.

уподарити -нѫ -нѣши vb. satisfacere воды же, елико хощемь, имамы, и тѣмь уподарѣмь вѣщиней жажи alex.-vost.

уподобити -блѭ -бѣши vb. ὁμοιοῦν comparare ostrom. sup. - са ostrom. šiš. 23. 62. hom.-mih. 139. prol.-rad. уподоби са цр҃ство небесное десати дѣвъ mat. 43. μιμεῖσθαι imitari уподобите са страшивоу скатителю greg.-naz. гърлици са уподобляю поустынелюбици izv. 537. не бѣ ли ти подоба уподобити сѧ клеврѣтомь своимь; ephr.-belg. -бьнѣ ἐοικώς similis sup. съсоудъ съсоудоу не -бленъ esth. 1. 8. -mat. 53.

уподобльти -ньѭ -ньѥши vb. ὁμοιοῦν simile reddere isaak. - са šiš. 231. int. - комоу μιμεῖσθαι imitari šiš. 160.

уподобление n ὁμοίωσις similitudo men.-mih. 390. уподобление къ богоу ant. -izv. 8. 105.

уподобьно adv. similiter zap. 2. 2. 122.

уподроугъ m. sensus ignotus: prol.-mih. 157.

упознати -аѭ -аѥши vb. ἐπιγινώσκειν noscere prol.-rad. pat. pat.-šaf. chrys.-lab. καταγινώσκειν men.-vuk

упой m. ebrietas izv. 694.

упонти -поѭ -поѥши vb. μεθύσκειν inebriare vost. I. 409. ioann. greg.-naz. sup. bus. 498. - нѣиомь mir. ποτίζειν potum praebere pent.-mih. irrigare упоилъ ѥ (землѭ) ѥи greg.-naz. дьждь упои землю суг. 18. упоѭ стрѣлы моѧ отъ кръве izv. 465. - са: упонти сѧ отъ овинна sabb. 69.

упокаити -ваѭ -ваѥши vb. pacare io.-sin. chrys.-lab. krk. -кающоу man. 122. 127. - са pat.

упокой m. ἀνάπαυσις requies не оврѣтъ голоувь упокоа ногама своима gen. 8. 9. -parem. -saec. xiv. adde pam. 173. 180. bus. 691.

упоконти -коѭ -коѥши vb. ἀναπαύειν, διαναπαύειν sedare dial. isaak. io.-sin.

pat. greg.-mon. hom.-šaf. sabb.-typ. dial. -šaf. greg.-lab. chrys.-lab. prol.-mart. sabb.-vindob. - кого; оупокоити мою оутробоу sabb. 38.

оупокоєвати -аѭ -аєши vb. sedare io-ann. laz.-vuk.

оупокоити -ѭ -иєши vb. sedare io.-sin.

оупокоєніе n. ἀνάπαυσις sedatio prol.-rad. ioann. isaak. men.-leop. sabb.-typ. chrys.-lab. dioptr. ber. своимь костемь - ok. 58.

оупокрнтъ m. ὑποκριτής simulator š.-gl. 51. 52. nicol. ephr. ev.-mih. b.

оуполокьникъ m. cochlearis maioris genus -вн- bus. 622. russ., psl. enim esset оуплавьникъ.

оуполоучити сѧ -чѫ сѧ -чиши сѧ vb. obviam fieri оуполоучи же сѧ емоу чл҃къ нечьстивъ о сихъ предглагола емоу georg.-vost.

оуполоучьно adv. feliciter третіе оуполоучно стр҃ли georg.-vost.

оуполъ m. mensurae genus красоволемь оуполь великыа sabb.-typ. 24.

оуполы adv. semi - оумѣрѣнна обр҃тъ vost.

оупользовати -зоуѭ -зоуєши vb. prodesse.

оупользити сѧ -жѫ сѧ -зиши сѧ vb. ὠφελεῖσθαι iuvari отъ нѣжѣ не оупользать сѧ ἐξ ἧς οὐκ ὠφεληθήσονται ier. 2. 11. -vost.

оупольникъ m. κύαθος cyathus svjat.-op. 2. 2. 395. котоля poculum ex.-op. 2. 1. 23. измѣрити море оупольники τοῖς κοτύλαις τὸ ὕδωρ τῆς θαλάσσης ἀπομετρεῖν сѧ ex.-vost.

оупомажти сѧ -нѫ сѧ -неши сѧ vb. и испи воды, и встоупи во нь доуша, и оупоманоу сѧ lavr. 88.

оупорьникъ m. homo pertinax -рн- alex.

оупорьнъ adj. pertinax trigl.

оупостась f ὑπόστασις substantia hom.-mih. š.-gl. 69. 90. mat. 28. nicod. bon. šiš. 219. 221. triod.-mih. cyr. 6. op. 2. 2. 41. 265 -сн sg. n. op. 2. 2. 300. -сьхъ op. 2. 2 300. μέρος op. 2. 1. 149.

оупотити сѧ -тѭ сѧ -тиши сѧ vb. sudare meth. 6

оупочивати -ваѭ -ваєши vb. quiescere на хоудѣ постели оупочивати bus 411.

оупоєніе n. potum praebere int. 115.

оупоѣти -нѫ -имиши vb. deprehendere иегда доуша изидеть отъ тѣла, и доуть съ нею и ангели, сър҃тають же ѡ и силы тьмѣ, хотѧще възбранити ей. ищюче, аще оупонмоуть чьто въ ней отъ своихъ дѣлъ зълыихъ sborn.

оуправа f. institutio монастыремь сътворн -воу sim. II. 2. въ -воу съвршихъ 12. сътворити -воу sabb.-typ. оуправлены оуправами красныхъ вещий men.-leop. 402.

оуправитель m. κυβερνήτης gubernator mater. adde hom.-mih.

оуправити -влѭ -виши vb. κατευθύνειν dirigere dial. krmč. 102. adde chron. l. 102. 163. 174. κατορθοῦν dirigere sup. men.-mih. εὐοδοῦν - пѫть sup. -стадо prol.-vuk. prol.-mih. κατασκευάζειν parare - дворь men.-vuk. οἰκονομεῖν administrare men.-vuk. костаньдиноу вьноукоу въ жиноу оуправи prol.-rad. краздоу - men.-mih. - гоета sabb.-typ. 52. съ любовью - men.-mih. 247. - р҃кчь per. 103. - житиѥ leont. въса - sim. II. 9. оуправить мой пѫть izv 469. аще о тѣкѣ лѣнить сѧ, ти не добр҃ тебе оуправить sborn. оуправлень оуправами красныхъ вещей prol.-mart. оуправлень въ царьство божие εὔθετος luc. 9. 62. -nicol. - сѧ δικαιοῦσθαι iustificari proph. ать оуправать сѧ сами по своемоу соудоу izv. 601 не пр҃станоу, до ньдеже оуправите сѧ sborn. сама о собѣ оуправита сѧ krmč.-mih. 32.

оуправлѧти -ѭ -иєши vb. ducere sup. διορθοῦν emendare sup. διοικεῖν administrare krmč. 33. adde greg.-mon. sabb. 184; -вы- sup. нмѣнне - krmč.-mih. пѫ паче о себе пытаймъ, и ижѣ съ-гр҃шихомъ, оуправлаймъ svjat. - сѧ hom.-mih. бранию на цара оуправлыть сѧ ok. 56. κατευοδοῦσθαι svjat.-op. 2. 2. 403.

оуправлѣніе n. κατόρθωσις, κατόρθωμα recte factum hom.-mih. men.-vuk. directio sup. 200. directum sup. 200. regula sup. 208. bonum factum sup. 208. res pulchre gesta sup. 204. διορθωσις emendatio sup. hom.-mih. ἁρμονία men.-vuk. adde bus. 173. рабомь - krmč.-mih. - вьнѣ- io.-clim.

оуправь adv. ὀρθῶς recte krus.

оуправьно adv. recte sabb.-typ.

оупраждьнати v. оупражьнити.

оупражьнити -ьнѭ -ьниши vb. inefficax reddere pat. int. 52. 277. antch. bus. 383. -жи҃ти bon. -ждн- ber. -зи҃ти chrys.-frag. -здьнити ber. - сѧ io.-sin. σχολάζειν vacare krmč. 45. оупражьниша сѧ къ молькамь ἐσχόλαζεν εἰς εὐχάς prol.-mart. εὐκαιρεῖν vacare. насти. не оупра-

жишахоу сѧ хаі оубѣ фаγеїн ѡ҃каірооу marc. 6. 31. -ev. -saec. xii. adde дроγзи оупражнаютъ сѧ въ роукодѣлании typ.-chil. въ кратоградноѥ попечение оупражнаше сѧ leont. въ кдѣннихъ оупражнаѥ сѧ prol.-mart. оупражнаютъ сѧ на чьтение книгамъ typ.-chil. на лова оупражнаютъ сѧ krnč.-mih. оупражнаютъ сѧ о слоужьбахъ ихъ typ.-chil. -прѣж- lavr.-op. 27.

оупражнѣнїе n. ἀσχολία occupatio ant. ioann. krmč.-mih. evacuatio io.-sin. adde sup. 39. 19.

оупраздънитель m. qui evacuat chrys.-lab.

оупраздънити -нѭ -нити vb. καταργεῖν inefficax reddere -дн- op. 2. 1. 24. šiš. 228. ber. - сѧ šiš. 56. greg.-naz. оупраздънище сѧ о иподромищихъ hom.-mih. оупраздънити сѧ отъ печалий prol.-mih. lavr.-op. 30. власть -нить сѧ chrys.-lab. σχολὴν ἄγειν otium habere men.-mih. оупразнити izv.695. καταργεῖν abrogare šiš. 157. sup. -жнѭ op. 2. 1. 153. ephr. int. ἀπείργειν arcere krmč.-mih. - сѧ bon. izv. 462. оупразнити сѧ отъ слоужьбы krmč.-mih. quiescere sup. оупразниль би себе въ прочитании isaak.

оупраздънѭти v. оупражнѭти.

оупразнити v. оупраздънити.

оупразновати -оуѭ -оуѥшн vb. ἀποσχολεῖν vacare antch.

оупрашати -шлѭ -шлѥшн vb. interrogare krmč.-mih. misc.

оуприкладити -ждѫ -дѭ vb. sensus dubius op. 2. 2. 8.

оупросити -шѫ -сѭ vb. precari misc. interrogare prol.-mih. misc.-serb.

оупространити -нѭ -нити vb. πλατύνειν dilatare kruš. pent.-mih. ꙗко нынѣ оупространи господь διότι νῦν ἐπλάτυνε κύριος gen. 26. 22. -vost. adde int. 18. isaak. chron. 1. 166. 198.

оупросъ m. quaestio prol.-mih. glag. съ -сомь precario misc.-šaf. 85.

оупрѣвратити -штѫ -тѭ vb. destruere - трѣбище prol.-vuk.

оупрѣдити -ждѫ -дѭ vb. antevertere оупред- chron. 1. 147. 175. per. 70. 105.

оупрѣмити -млѫ -мѭ vb. κατορθοῦν, κατευθύνειν, ἀπευθύνειν dirigere hom.-mih. prol. op. 2. 2. 432. оупрѣмити op. 2. 2. 432. оустроѥнъ ножь десницею оупрѣми заклати его κατεύθυνε ephr.-vost. оупрѣми на нѣ доуχъ господьнь κατεύθυνεν iudic. 14. 19. -vost. не оупрѣмивъ поустихъ οὐ κατὰ σκοπὸν ἔβαλον zlatostr. оупрѣмhom.-mih. 61.

оупрѣмлѧти -млѭ -млѥшн vb. κατορθοῦν dirigere -прѣм- hom.-mih. 61.

оупрѣмлѥнїе n. ἐπανόρθωσις constitutio -прѣм- greg.-naz.

оупрѣмножити -жѫ -жѭ vb. ὑπερπλεονάζειν augere šiš. 163.

оупрѣмо adv. obstinate оупрѣмо trigl.

оупрѣмъ adj. pertinax оупрѣмъ trigl.

оупрѣмѫдрити -ждрѭ -дрѭ vb. prudentem reddere isaak. decipere - кого pam. κατασοφίζεσθαι exod. 1. 10. -vost. - сѧ pent.-mih. chrys.-lab. int.

оупрѣмѫдрьствити -штвлѭ -ствѭ vb. prudentem reddere isaak.

оупрѣмѫждрити -рѭ -рѭ vb. prudentem reddere -ждрати chrys.-lab. -дрѣти; - сѧ isaak.

оупрѣпрѧдити -ждѫ -дѭ vb. purpurare - сѧ: прѣпроудою оупрѣпроуждьша сѧ ant.-hom. 148.

оупрѣти -рѭ -рѭ vb. refutare per. 75. 12. chron. 1. 150. 30. да прать сѧ про вѣроу вси по книгамъ, и которыѥ оупрать по писанию, боудемъ въ той вѣрѣ вси vost.

оупрѣти -рѫ -рѭ vb. ἅλλεσθαι irruere оупре на нѣ доуχъ господьнь ἥλατο ἐπ' αὐτὸν πνεῦμα κυρίου iudic. 14. 19. -pent.-mih.

оупрѣтати -жѫ -жѭ vb. καταστέλλειν reprimere житиѥ χυτростию -тано men.-mih.: nota adj. дивоволи ꙗко оупрѣтень въ брѣцало chrys.-lab.

оупоустити -штѫ -стиѭ vb. ἀφιέναι dimittere ant. krmč.-mih. misc.-šaf. mittere sup. 28. per. 79. chron. 1. 153. - на землю zak.-serb. misc.-šaf. - сѧ: на отъчашныѥ оупоустити сѧ izv. 642.

оупоустъ m. оупоустомь δρομαῖος: два львища дошьдьша (recte -ша) оупоустомь δύο λέοντες ἐλθόντες δρομαῖοι prol.-cip. донти -стомь men.-vuk.

оупоуштати -жѫ -жѭ vb. mittere - слъзы δακρύρροεῖν sup. 345.

оупѣваниѥ n. ἐλπίς spes šiš. 82. παρρησία fiducia hom.-mih. cloz II. 18. mat. 18. izv. 443. antch. op. 2. 2. 295. triod.-mih. -пьв- antch. bon. -пов- strum. bus. 548. chron. -пв- hom.-mih. sup. šiš. 5. -п'в- sup. оупованиѥ своиѥ възложити на кого stepn.

оупѣванынъ adj. fiduciae оупованноу ногоу стоупае тєθαρρημένῳ ποδὶ βηματίζων hom.-mih. 105.

оупѣвати -жѫ -жѭ vb ἐλπίζειν sperare ostrom. pent.-mih. παρρησιάζεσθαι libere loqui men.-mih. antch. bon. оупѣва πέ-

поідеч strom. **оупъваѭть** ἐλπιοῦσι o- strom. -**пьв-** š.-gl. 65. 84. hom.-mih. -**пов-** prol.-rad. men.-mih. strum. pent.-mih. sabb. 69. mat. 22. chrys.-lab. op. 2. 2. 265. -**пв-** sabb.-typ. prol.-mih. sup. š.-gl. 81. **пълкъ кѣıше оупокалѣ ѭ** πεποιθῦα iudic. 8. 11. -vost. **оуповано ми** ѥсть πεπίστευμαι galat. 2. 7. -vost. **тѣмь (златомь) оупованіе** men -mih. **оупованіе** ѥго доброю колѣю men.-mih. **не оупваıе на снлоу скою** sim. I. 23. **не на сѧ оупъвати** svjat. **не на лжкъ оупъваıѫ** izv. 474. -**п'в-** sup. nsl. ufati se.

оупъıхнѫти -нѫ -неши vb. cessare **оупъıхнеть ѧмоу гнѣвъ** prol.-vost.

оуıьıстрити -штрıѫ -стрıши vb. variegare dioptr. chrys.-lab. part. **-црıень** πολυποίκιλος hom.-mih. **-рень** krmč.-mih. 261.

оуıьıштрити -ıьıѫ -ıьıеши vb. variegare ber.

оуравьıнати -ıьıѫ -ıьıеши vb. δμαλίζειν aequare **-кн-** esai. 42. 2. -proph.

оуравьıнити -ıьıѫ -ıьıши vb aequare men.-mih. 158. - **поуть** tur. int. - **сѧ** men.-mih. **-кн-** дроузькй leont. **вракнити сѧ** mat. 26.

оуравьıнити -ıьıѫ -ıьıеши vb. aequare int. 245.

оуравьıнѥніе n. aequare.

оурадовати сѧ -доуѭ сѧ -доуѥши сѧ vb. laetari alex.-mih. 96.

оуражати -аѭ -аеши vb. percutere **семель** тросками **оуражаѥма кѣıваѥть** greg.-naz.

оуразити -жѫ -зиши vb. πατάσσειν percutere svjat.-op. 2. 2. 394. krmč. 222. exod. 21. 22. -ostrog. kruš. **оуразити женоу вь чрѣвѣ ıмоуıоу** krmč.-mih. **оуразиıе мала не ıд сьмрьть** men.-mih. - **сѧ: - вь главоу** misc.-šaf.

оуразоумѣваніе n. intelligere int.

оуразоумѣııе n. intelligentia glag.

оуразоумѣти -ѣю -ѣıеши vb. intelligere men -leop.

оуразьıı adj. sensus dubius: **вь оуразно мѣсто раноу ıанесеть** misc.-šaf.

оуранитєльı adj. qui percutit op. 2. 2. 99: interpres πληκτικός legit pro πλεκτικός.

оуранити -ıь -ıиши vb. ταχύνειν properare exod. 2. 18. -pent.-mih. kruš. ὀρθρίζειν mane surgere men.-mih. iudic. 6. 38. **оурань мойси оутро къзиде на гороу** exod. 34. 4. -parem. 1271. **оуранивый къ ıий не оутроудитъ сѧ** biblia 1663. pent.-mih. krk. kruš. pat. nom.-bulg. pat.-mih. hom.-mih. dioptr. **-ни оутро и ıсцѣдн роуно** men.-belg. **како ти ѥсмь оуранилъ на помоıь твою** prol.-vost. **оуранивь за оутра** sabb.-vindob. **тамо оуранивъıше** διανυκτερεύσαντες prol.-mart.

оуранити -ıь -ıиши vb. τραυματίζειν vulnerare cant.-cant. 5. 7. svjat. dial. prol. int. 147. dioptr. **мастиτоӧıь** iob 15. 11. -bus. 170.

оуранити -ıиıь -ıиеши vb. ὀρθρίζειν mane surgere pat. krk. pat.-mih. **всн людне оуранıхоу къ ıемоу** πᾶς ὁ λαὸς ὄρθριζε πρὸς αὐτόν ev.-int.-vost.

оурапати -ıь -ıеши vb. vulnerare triod. int. 186. chrys.-lab. prol. καταξαίνειν caedere men.-vuk. prol.-rad. **мастїıеи** verberare pyrg. adde **оуранıше** op. 2. 2. 99.

оуранѥніе n. vulneratio

оурарь m. ὡράριον horarium men.-vuk. krmč.-mih. prol.-lab. adde men.-mih. azbuk. **-ре лькѣны** ant.-hom. 146.

оурекıиıь m. ulysses bell.-troj. 15. 20. **-ıеıь** 15. 19. 22. **оурек-** 18. **оурекıь** 17. 19. 20. 25. **оурекıиıь** 18. **оурикıиıь** 25.

оурєıти -кѫ -чеши vb. ὁρίζειν definire krmč.-mih. krmč. 39. sup. prol. int. 267. chron. 1. 71. **дьнь оуреченьь** krmč.-mih. **оурєчено ѥрѣмѥ** krmč.-mih. **оурєчена честь** chrys.-lab. **оурєчень дѣль** sim. I. 9. **мѣсто оуреченное таковомоу дѣлоу** dial.-šaf. 250. **цѣною оуреченою** izv. 646.

оурий m. urias **оуриѫ** sg. a.: sup. 265. 29.

оурийнъ adj. poss. οὐρίου uriae pent.-mih. - hom.-mih. per. LXV **оубııенне оурино** chrys.-frag. **оурино ıжıийство** svjat. **отъ оурийнъıа** spec. 21. **оурињньıı** sg. gen. ostrom.-izv. 8. 74.

оурињıти сѧ -ıь сѧ -ıеши сѧ vb. ἐξοκέλλεσθαι a via aberrare ant. antch. adde misc.-šaf. **на ıдолокѣсне оурињоуша сѧ** ant.-vost

оурисканіе n. cursus - **творıти** krmč.-mih. - **пѣıь твора** σταδιοδρόμος qui stadium decurrit krmč.-mih. - **твора на колесницн** ἡνίοχος auriga krmč.-mih. - **коньско** ἱπποδρόμιον, ἱπποδρομία cursus equester men.-mih. krmč. krmč.-mih. **коньно** - krmč.-mih. cf. **оурıстанıе**.

оурıстанıе n. cursus **бıııе межи окою страноу рець о оурıстании** izv. 618. - **коньско, - коньно** ἱπποδρομία cursus equester barl. prol.-vuk. prol.-mih. bus. 377. 391. sof. **коньıııего -нны** prol.-mih. 102. **конюмь** - men.-mih. cf. **оурıскание**.

оурıстати -аѭ -аеши vb. currere - **сѧ**:

ѩ̀ ли кого, иже бꙑ сѧ оуристалъ; izv. 618.

оуристованиѥ n. cursus alex.-mih. 186. коньско - ti.

оуристовати -оуѭ -оуѥши vb. currere alex.-mih. 30.

оурѥкъ adj. poss. uriae отъ оурѥкы spec. 32. cf. оурийнъ.

оуродити сѧ -ждж сѧ -дѧши сѧ vb. nasci hom.-mih. 29. днєродныи камень -ди сѧ bus. 663. и соуцѣи и не оуроцьшєи сѧ (pro оурождьшєи сѧ) вьси отъ кога знаеми сѫтъ psalt.-int.-saec. xii.

оурожда f. ῥωρία stultitia поганьмъ оурожда ἔθνεσι ῥωρία cyr.-hier.; recte жр .

оурокъ m. sententia georg. πρόσοδος supplicatio ant. ἀνάλωμα sumtus men.-mih. ϐαφίλεια copia men.-mih. φόρος pensio šiš. 86. adde ber. men.-mih. stipendium prol.-vuk. merces leont. cibi portio men.-mih. adde per. 10. 33; 12. 35; 18. 21; 43. 22. chron. оурокъмъ къкоушай, и чресъ оурокъ нѣ къкоушаи, нѣ грѣшиши sborn. желѣзныи оурокъ bus. 400. оуроки житныи holm. отъ рѣчнаго оурока bus. 385. сѣ оурочи городникоу bus. 400. бѣ ємоу оурокъ присиъ izv. 537. томоу оурокъ .г. гривьнъ izv. 602. оурокъ платити bus. 399. оурокы на црькваух положеныѥ krmč.-mih. 226. оурокь ѥсть на епископоу оурѣчно men.-mih. оурокы дакаше инѣимь prol.-vuk. prol.-mih. - даше prol.-mih. въ сановъ, рекъше оуроцѣ какомь люко bus. 377. ѥсть ємоу оурокь gram. 56. 57. 58. 60. 62. 217. да имь ѥстъ оурокь 53. 56. 60. 270. на оурокъ 57. 58. nsl. ôrok, ôročnik heres hung. ôrokuvati hereditare hung. ôročina hereditas hung. оурокь incantatio nom.-mik. 25. mol. отъ оурокь поболѣть misc.-šaf. 136. nsl. ureči fascinare habd. urok incantatio trub. uroki das beschreien rib. prip. ima uroke; vuročiti, vurčiti -prip. 247. bulg. uroki pokl. 1. 76. serb. uroci.

оурокъливъ adj. qui incantat, uti videtur: завистливо имоуще ѥстьство, рекше оурокливо misc.-šaf. 67. serb. urokljiv leicht zu beschreien.

оуротити -штж -тишн vb. irare.

оурочиште n. fatum op. 2. 2. 239.

оурочьливъ adj. qui incantat очима -чливѣма misc.-šaf. 136

оурочьнъ adj. ὡρισμένος definitus sup. 311. ant.-hom. krmč. 35 bus. 734. izv. 534. вино -чно sabb.-typ. врѣмѥ -чно krmč.-mih. adde оурѣчно, оурѣчно gram. 53. 56.

оурошь m. nom. propr. viri steph. lit.-mih. bulg.-lab. 83.

оурошхоу sensus dubius: чоужиѥ никы оужинахоу или оурошхоу izv. 565.

оуръ m. heros, uti conjicimus georg. грѣцкыж воєводы и сарканистии оурове bell.-troj. 18. воєводы и оуроке грѣцѣсти 23. вси великиѥ и вси оурове грѣцѣтии 25. оуки ектороу .з. оурокъ грѣчьскыхъ 33. царѣ и оуроке грѣцѣтии 36. грѣчьстии царие и великиѥ и оуроке сарканьистии 36. оурове грѣчьстии 37. грѣцѣтии оуроке 37. грѣчьстии оурове 37. 40. великиѥ и оуроке 40. воєводы и оуроке грѣчьстии 40: оуры per полки explicat azbuk.

оурѣвати -кж -вѣши vb. vellere иже кто оурѣвѣть бороды смолнщиноу izv. 602 trahere bell.-troj. 20. sup. 446. 25. оурва алеѯандра фариѯа bell.-troj. 28 потоломѣи лаомедоуша оурька alex.-mih. 14. сь коны - alex.-mih. 94. - (сь) сеѥ конць 68. фанина вана обрѣте 19. - са: сь коны - 136. - съ высоты vost. 1. 452.

оурѣвиште n. quod trahit въ ада доуша оурѣвище жена ѥсть nom.-barb.: nota оурѣвище locus praeceps alex.

оурѣвати -важ -каѥши vb. carpere int. 295.

оурѣзавати -аѯ -аѥши vb. abscindere - свое оуды krmč.-mih.

оурѣзание n. abscindere pyrg. prol. -ѥзыкоу prol.-rad.

оурѣзати -заж -заѥши vb. ἀποτέμνειν, τέμνειν abscindere pyrg. men.-vuk. ἀποκόπτειν, ἀφαιρεῖν ostrom. adde sup. misc.-šaf. sim. l. 7. hom.-mih. men.-leop. prol.-mih. prol. pent.-mih. kruš. holm. krmč.-mih. krmč. 41. prol.-vuk. steph. ѥзыкь - prol.-rad. оухомь оурѣзаномь ὠτότμητος pent.-mih. оурѣзаномь ѥзыкомь γλωσσότμητος pent.-mih. -зана срамота krmč.-mih. -заж prol. pyrg. cyr. 14 chron l. 152 15. оуда того оурѣзать cyr. 14. вьрѣз- prol.-mih. krmč.-mih.

оурѣзъ m. τόμος tomus (liber) op. 2. 2. 306.

оурѣсканиѥ n. incantatio per. 34. 29. sbor.-kir. 52.

оурѣскнити -нѭ -нити vb. confirmare оурѣскнити о семъ ѿрви georg.-vost. къшедъ къ ѿрви съ клатвою его оурѣсни georg.-vost. отъ многихъ скатыхъ моужъ оурѣскѣно ми кысть georg.-vost. - ыкоже оурѣшнино ми кысть georg.-vost

оурѣшениѣ n. λύσις solutio op. 2. 2. 25.
оурѣшити -шѫ -шиши vb. λύειν solvere op. 2. 2. 28. егда снѣ горькъмъ стоуѳдни и колѣзни оурѣшиши sup. 251. оурѣши окоутель ногоу твоею ant.-vost. adde sup. 251. antch., ubi оурѣ- erasa littera д; - сѧ op. 2. 2. 28. таковыѥ тврьди самь сѧ оурѣши hom.-mih.
оурѣыти -рѣѫ -рѣюши vb. trudere ephr.
оурѧда f. sensus dubius: одрѣными оурѧдами оукрашеноу greg.-mon. 75.
оурѧдити -ждѫ -дѧши vb. διατάσσειν disponere š.-gl. 71. alex.-mih. 31. chron. 1. 132. 196. 197 etc. - полки bus. 979. - мнръ 349. - сѧ pacisci men.-leop.
оурѧдъ m. ordo int. 1. кротость и - bulg.-lab. 76. врадъ ex.-vost. 1. 349. оурѧдь повѣсти напрѣдъше принесеще chrys.-lab. оурѧдь покѣствованиѧ напрѣдь приносити chrys.-lab. отъ словесь когождо и прѣбываниѧ и оурѧда оувѣси, аще прѣмоудрь ѥси issak.
оурѧдьство n. ordo spec. 44.
оурѧждавати -аѭ -аѥши vb. ordinare glag.
оурѧждати -аѭ -аѥши vb. ordinare pat. - конньство chrys.-lab. greg.-mon. къ врани оурѣждаше скуптра greg.-mon. - власы chrys.-lab.
оурѧждениѥ n. dispositio georg. glag. institutio -жен- sbor.-kir. 52.
оурѧсити -шѫ -сиши vb. ornare glag. croat ureha decor verant. serb. ures stul.
оурѧзкѧти -иѫ -иѥши vb. παρατέμνεσθαι iuxta secare оуроубыѥмъ землъ (земліѫ)παρατεμνόμεθα γῆν ex.-vost. оуроубыѥмь земь ex.-op. 2. 1. 25.
оурѧгати -аѭ -аѥши vb. ludibrio habere оуроугаѧй рожденнаго въспѧрѧѥть безчестие на родившаго cyr.-hier.
оурѧтити -штѫ -тиши vb. iacere, uti videtur: малъ пѣсъкъ оурѧтивъ рѣкѫ высѫ прѣклѣчеть greg.-naz. имѣже оуроути сѧ царичине ложьница διὰ τὸ θραῦσιν γίγνεσθαι (γενέσθαι) κοιτῶνος ἡμῖν οὐροῦσι σὰ ἱερὰ λοχίτιδα zlatostr.-saec. xv. ꙗко и пѣсъкоу подъ ногама оурѧтивъшю сѧ ὑποσπασθείς greg.-naz.
оусадити -ждѫ -дѧши vb. plantare hom.-mih. жезль - prol. жезль оусадивь оустави рѣкоу pyrg. collocare - на колесницоу misc.-serb.
оусваити -аѭ -аѥши vb. acquirere triod. krmč.-mih. поустѣнѧ оусваѥть, тѫрѧжища цѣломоудрить psalt.-saec. xiv. -vost.
оусверѣпити сѧ -плѭ сѧ -пиши сѧ vb. ferocem fieri -свир- clim. 226.
оусвонти -оѭ -они vb. κτᾶσθαι acquirere ant. io.-sin. prol.-mih. greg.-mon. men.-leop. оусвои моѥ chrys.-lab. - вѣроу chrys.-lab.
оусвоѥкати -ваѭ -каѥши vb. sibi vindicare pan.
оусвоѥниѥ n. acquisitio chrys.-lab. misc.-šaf. io.-sin. διάθεσις op. 2. 1. 151.
оусвѣнѫти -нѫ -нѣши vb. illucescere оутро ми рекъ прѣ, ѥже оусвѣнѣть, то же вѣы хощю носѣци zlatostr.
оусвѣтиловати -оуѭ -оуѥши vb. lucidum reddere ижѥ оусвѣтилова лоуноу izv. 651. bor. xxi.
оусвѣтъ m. lux int. 103.
оусѣдлати -лаѭ -лаѥши vb. ephippium imponere gram. 205.
оусѣлити -лѭ -лиши vb. habitare facere tur. ant. proph. mat. 6. 50. αὐλίζειν ier. 31. 9. -vost. 1. 295. - сѧ svjat. κατοικεῖν habitare kruš. pent.-mih. отъ ѥдинаго разоумива оусѣлить сѧ градъ izv. 493. оусѣлѣныи ἡ οἰκουμένη svjat.-mat. 6. sup. 321. 26. пьрвъи съборъ бысть оусѣлѣныи πρωτη σύνοδος γέγονεν οἰκουμενική svjat. доухъ господьнь испълънии оусѣлѣноуѫ svjat. по широгѣ оусѣлѣныи окъходитъ svjat. cf. въселити.
оусѣлити -лиѭ -иѥши vb. habitare facere оусѣлѣѥтъ op. 2. 2. 51.
оусѣлѣныи v. оусѣлити.
оусѣлѣниѥ n. χώρη vicus ies.-nav. 18. 28. -ostrog.
оусєрѧгъ m. inauris num. 31. 50. -pent.-mih. triod. измѣтѣ оусєрѧгы златыѫ περιέλεσθε τὰ ἐνώτια τὰ χρυσᾶ exod. 32. 2. -vost. оусє(р)оугъ kruš. оусєрѧга ber. goth. *auhsahriggs cf. -рязь.
оусєрязь m. ἐνώτιον inauris svjat.-mat. 10. gen. 24. 22. -pent.-mih. bus. 165. 275. 619. nom.-mik. 10. 26. men. mih. оусєрязь златъ въ ноздрьхъ свиний izv. 421. носящѫ оусєрязѧ дѣвозрьныѣ izv. 485. azbuk. ber. всєрязь ex.-vost. 1. 363. ꙗкоже късєрязь златоу въ ноздри свини prov. triod.-mih. 118. оусорєзь ex.-op. 2. 1. 18. оусрязь cozm. оусрєзь men.-mih. оусєризь pent.-mih.: малеоусизєрь men.-mih. печати оусахѫзѧ (pro оусєрязѧ) пленица exod. 35. 22. -vost. оусєрязь τροχίσκος rotula iez. 16 11. -proph. russ. серьга ztschr. 11. 173. cf. -рягъ
оусилити -лѭ -лиши vb. roborare.

оусилиѥ n. κόπος labor šiš. 136. 160. ant. antch. izv. 7. 149. adde triod.-mih. krmč. 181. nom.-barb. azbuk. ber. продати безь оусилиꙗ krmč.-mih. 215. πόνοι -лыѥ parem. 1271.

оусиловании n. vis misc.

оусиловати -лоуѭ -лоуѥши vb. κάμνειν laborare ant. triod.

оусильно adv. vix, uti videtur: -лно вар. 2. 2. 102. строупь оусилно исцѣлѣемы sabb.-typ. bulg. usilno valde.

оусильнъ adj. laboriosus triod. sabb.-typ. ber. ὑπέρογκος valde magnus рѣчь оусилноую донесоуть до тебе τὸ ῥῆμα. τὸ ὑπέρογκον exod. 28. 22 -vost. рѣчи -ныѥ pent.-mih. munitus оусильно мѣсто alex.-mih. 123.

оусильство n. labor.

оусинити -ѭ -ѥши vb. illustrare -нѣши крьщѣниемь вселенꙗ всѫ men.-belg.

оусиниѣвати -ѭ -аѥши vb. illustrare men.-belg.

оусирити -рѭ -рѣши vb. orbare оусиреноу отъ тебе bor. 55.

оусиꙗ f. οὐσία substantia cloz I. 939.

оусиꙗние n. ἀπαύγασμα splendor -ниѥ op. 2. 2. 300. -ниѥ славъ op. 2. 1. 28.

оускати vb. sensus ignotus: прооумѣѥмь всѣ боларе доходѣхоу оускати ю nom.-barb.

оусквръпнити сѧ -нѭ сѧ -нѣши сѧ vb. pollui -вьр- svjat.-op. 2. 2. 394.

оусклабнѣти сѧ -блѭ сѧ -бѣши сѧ vb. subridere pat. leont.

оусклабльти сѧ -ѭ сѧ -ѥши сѧ vb. subridere pat.

оусклабльниѥ n. lenis risus nom.-mik.

оусклабьнъ adj. subridens pat.-šaf. 174.

оусклонити сѧ -нѭ сѧ -нѣши сѧ vb. se erigere оуськ- sim. I. 21: recte въск-.

оускокодавъ adj. οὐλος crispus· власы -prol.-mart. 157.

оускопивъ adj. sensus ignotus nobis: оускопивь равьнаго ради страха men.-mih. 390.

оускорити -рѭ -рѣши vb. ταχύνειν incitare pent.-mih. ant. prol. pat. properare isaak. оускори изѣти ме oct.-mih. b. оускористе на моѥ поставлениѥ hom.-mih. оускорилъ есть, о чедо, на дѣло ichn. σπουδάζειν men.-vuk. adde bor. sabb.-typ. per. 58. chron. I. 130. 138. 205.

оускорити-рѭ -рѣши vb. incitare isaak. -рати chrys.-lab.

оускорьниѥ n. incitare -рѣн- men.-mih. εὐχολία animus promtus krmč.-mih. 174.

оускочити -чѫ -чиши vb. aufugere, per. chron. nsl. uskok geta lex.

оускрѣмити -млѭ -миши vb. educare чеда своа -ми въ благовѣри sim. I. 4: recte въск-.

оуслабѣти -кѣѭ -кѣеши vb. ἀσθενεῖν debilem fieri ни да доуша твоа оуслабѣѥть esai. 7. 4. -parem. 1271. cf. ослаб-.

оусладити -ждѫ -диши vb. dulce reddere triod. ephr. prol.-mih. - водꙑ chrys.-lab. кого оусладила есть о твоемь течении isaak. - сѧ bus. 156. chrys.-frag. chron. I. 41. 3. frui frag.-bu!g. - комоу nom.-barb.

оусладѣти -дѣѭ -дѣѥши vb. ἡδύνεσθαι dulcescere cant.-cant. 7. 6. -vost. акы прѣсный медъ оусладѣѥть bus. 650.

оуслаждати -аѭ -аѥши vb. γλυκάζειν dulce reddere man. int. io.-sin. ephr. isaak. laz.-vuk. слоухꙋ оуслаждающий глась krmč.-mih. 347. - сѧ συνήδεσθαι -даемъ sup. 375. оуслаждаѥть сѧ морьскаꙗ вода dioptr.

оуслоуговатн -гоѭ -гоуѥши vb. famulari.

оуслоужение n. θεραπεῦσαι servire -ныѥ antch.

оуслоужити жѫ -жиши vb. θεραπεύειν famulari ant. достигнеть - men.-mih.

оуслоучити -чѫ -чиши vb. πατάσσειν ferire ни оуслоучить ихъ зноѩ, ни сѣница οὐδὲ πατάξει αὐτοὺς ὁ καύσων, οὐδὲ ὁ ἥλιος esai. 49. 10. -vost.: vocabulum dubium.

оуслꙑшаватн -ваѭ -ваѥши vb. exaudire chrys.-lab.

оуслꙑшание n. auditus прочьтъ въ оуслꙑшание кьсѣмъ men.-leop. прочисти сына своего послание кьсѣмь въ оуслꙑшание sabb. 36.

оуслꙑшатель m. qui exaudit int.

оуслꙑшати -шѫ -шиши et -аѭ -аѥши vb. ἀκούειν audire ostrom. εἰσακούειν exaudire ostrom. proph. krmč. 88. sup. frag.-serb. chron. I. 106. ἀκούειν audire prol.-rad. adde оуслыши глась мой, и послн же ми апостола нодна hom.-mih. оуслыши гласа моего bor. 57. да не оуслꙑшимъ владꙑкы izv. 493. слоухо оуслыша bus. 745. -шаѥть божьствоу θεραπεύει τὸ θεῖον op. 2. 2. 257. - сѧ ἀκούεσθαι ostrom. оуслышилй се мене sabb.-vindob. 104.

оуслꙑшевати -аѭ -аѥши vb. exaudire glag. par. izv. 445.

оусльпнѫти -нѫ -неши vb. excoecari bon.

оуслѣкнѫти -нѫ -неши vb. relinqui отреченно есть и звѣроядовинноу шести

или оуслѣдкыше (reliquias) misc.-šaf. 76: vocabulum dubium.

оуслажнѧти -нѫ -нѣши vb. sensus dubius: помилоуйте ма гладомъ гыблюцаго, сръдце ми хощеть оуслажнѧти отъ зелиа, и доуша ми хощетъ изѣсти хлѣба хотящѫ sborn.-saec. xvi. -vost

оуслѫчити -чѫ -чиши vb. curvare ихъже поутиѥ стрыѣтъны и оуслоучьна колеса ихъ triod.-mih. 48. cf. оулл-.

оусма f. corium azbuk: pat. georg. cf. оусмъ.

оусмарь m. σκηνοποιός tabernaculi fabricator pat. act. 18. 3. βυρσεύς coriarius act. 9. 43. -šiš. 21. strum. симона кирсна -ря op. 2. 1. 160. σκυτοτόμος sutor men.-vuk. pyrg. men.-mih. adde prol.-mih. prol. men.-mih. azbuk. ber serb. usmar stul.

оусмарьскъ adj. sutoris ex.-vost. 2. 104.

оусмиѭти сѧ -ѩѫ сѧ -ѩѥши сѧ vb. ridere vita-theod.

оусмиѭнѫти сѧ -нѫ сѧ -нѣши сѧ vb. γελᾶν ridere man.

оусмиѭнъ adj. δερμάτινος coriaceus pat.-šaf. 343. -аннымь поискомь поискоуе сѧ prol.-mart.: th. оусмиѥ.

оусмѣнити сѧ -смѣѭ сѧ смѣѥши сѧ vb. μοχτηρίζειν deridere sup. 142. misc.

оусмиѥ n. corium оусмѣѥ bus. 389. шило или нно чьто, имьже оусъмиѥ рѣжоуть krmč.-saec. xiii.

оусморѣзатель m. sutor ber. gr. σκυτοτόμος.

оусмошькѣниѥ n. ars sutoria krmč. 2. gr. σκυτοτομία.

оусмошькыць m. σκυτοτόμος sutor prol.-rad. 134. βυρσοδέψης coriarius ehrys.-lab. adde hom.-mih. bus. 389. ant.-hom. men.-mih. azbuk. ber.

оусмъ m. ἔνδυμα indumentum чрьвлѣноль оусмомь hom.-mih. 121. δέρματα corium men.-vuk. оусьмъ sg. a. op. 2. 2. 303. adde pl. a. оусмы men.-mih. 347. оусми men.-vuk. pent.-mih. помени ѥже оусма творѣть ephr.-belg. оусмы и срьстьми cyr. 14 scr. vas tegere mey. 1. 400. cf. оусма.

оусмѣнъ adj. δερμάτινος coriaceus ber. ostrog. -мѣнъ azbuk.

оусмѣхливъ adj. χαρίεις iucundus - лицемь men.-vuk. adde prol.-rad.

оуснищнъ adj. δερμάτινος coriaceus marc. 1. 16. -ostrom. matth. 3. 4. -bulg men mih. nicol. trn. оусньнъ bus. 41. matth. 3. 4. -kryl. mat. 16. оусниань ev. 1372: th. оусниѥ.

оусньнъ adj. δερμάτινος coriaceus ex. -ньнъ mat 16. - класъ per. 2. 6

оусниѥ n. corium ant.-hom. chron. 1. 535. bus. 389. възмѣть кожю ли оусниѥ krmč.-saec. xiii usl. usinje meg. vusinje lex. usinar, usinjar alutarius meg. usenat coriaceus meg. trub. usinat lex. cf. оусмъ, оусма.

оусноубити -блѭ -бишь vb. amare оувѣдѣ блѣнь, и оусноубивъ ю ἐτρώθη εἰς αὐτήν cuius amore raptus fuerat ex. 178. corrumpere оусноубивъ блѣна ὑπονοθεύσας τὴν ἑλένην malal.-ex. 180. адде бѣ сла ей вѣсти соусѣдами и инѣми женами, обѣщьвала имъ дары, ыко да оусноубить ю быти съ нимъ vitae-sanct.-vost. да оусноубѣть ю быти съ нимь men.-vuk. men.-mih. 22. оусноубити жиноу per. xxx.

оуснѣжити -жѫ -жиши vb. niveo colore imbuere.

оусньнъ adj. δερμάτινος coriaceus prol.-mih. поискомь оусьнаномь поискати сѧ ant.-hom. 147. reete оусниньнъ a th. оусниѥ.

оусопъ m. ὕσσωπος hyssopus оусопъ, рѣкше мълнаы трава lavr.-op. 21.

оусохъ m. vel оусоха f. sensus ignotus: на оусосѣ стѣны града prol.-mih. 50. graecus aliter; оубьена быста мечемь на оусосѣ стѣны градныа prol.-vost.

оуспѣшивъ adj. ἐπιφάλακρος calvus men. -vuk.: въс-.

оуспѣшьнъ adj. calvus prol.-mart.

оуспорити -рѭ -рѣши vb. multiplicare оуспори .ѕ. хлѣбы leont. men.-mih. 194. оуспоривый пать хлѣбъ vost. можеть .і. споудовь житьница моѥ оуспорити men.-mih. 194. иже тогда пать хлѣбъ оуспори, можеть и десать спѫдовь житница моѥа благословити vost.: nota тако творѫщи и нынѣшьныа житны на пользоу камъ оуспорить когъ πρὸς τὸ συμφέρον ὁ θεὸς κατευθύνει zlatostr.

оуспѣкати -ѩѫ -ѩѥши vb. proficere sup. pat. int 12. antch. io.-clim. - сѧ ὠφελεῖσθαι не оуспѣкаю сѧ ничтоже οὐδὲν ὠφελοῦμαι 1. cor. 13. 3. -obich.

оуспѣти -спѣѭ -спѣѥши vb. προκόπτειν proficere š.-gl. 89. ἀνύειν proficere sup. помощь оуспѣ šiš. 218. оуспѣвь мало поути men.-mih. ὠφελεῖν. ὠφελεῖσθαι utilitatem capere sup. ничисоже оуспѣѥть ostrom. prodesse, iuvare sup. - комоу proph. чьто оуспѣ ономоу богатьство; prol.-rad. не оуспѣють ти

оуноиныи ничѣтоже prol.-mih. 290. чѣто ли фарисѣомъ оусп҃ѣ пр҃кѣьною предъстоиныхъ; sborn. ὀνίναμαι invare sup. 276. 26. ὀνίναμαι utilitatem capere ничто отъ сихъ оусп҃ѣ; ὤνατο prol.-mart. ничто оусп҃ѣвшюу ѡбдѣн ἀπώνατο men.-vuk. не оусп҃ѣ ничто ok. 77. transigere sup. 409. 28. adde ephr. chron. 1. 130. 142 186 etc.: ѣнота не могоу (не оусп҃ѣю) итн izv. 5. 223.

оусп҃ѣхъ m. προκοπή incrementum krnč. 117. proph. io.-sin. ὠφέλεια, ὄφελος utilitas sup. proph. vost. 1. 399. на - бытн sup. 274. 278. н҃ѣ тоу оусп҃ѣха ѡбх ὠφελεῖ io. 6. 63. -ev.-novg. оусп҃ѣхъ приимѣть ὠφεληθήσεται antch. кыи оусп҃ѣхъ чѣстьнааго каменыа сего; sup. на кы ти оусп҃ѣхъ коудоуть; hom.-mih. 152. ѩже соуть на оусп҃ѣхъ доуши greg.-lab. ближнюоумоу на оусп҃ѣхъ бъти sup. на оусп҃ѣхъ людьмъ svjat. κέρδος lucrum op. 2. 2. 114. adde op. 2. 2. 202. безь оусп҃ѣха ἀνωφελής prol.-mart. ἀνόνητος hom.-mih. - сътворити greg.-lab.

оусп҃ѣшиныѥ n. ὠφέλεια utilitas sup. 383.

оусп҃ѣшенъ v. оусп҃ѣшьнъ.

оусп҃ѣшивъ adj. utilis men.-mih. 323.

оусп҃ѣшити -шѫ -шиши vb. prodesse чѣто въльзѣ просиши, не оусп҃ѣшивъ-ши ничесоже; greg.-naz.

оусп҃ѣшьникъ m. qui proficit; ἀμείνων potior men.-mih.

оусп҃ѣшьнъ adj. ὠφέλιμος utilis sup. 255. prol.-mih. λυσιτελής antch. κοινωφελής hom.-mih. 106. -шьно sup. 281. 1.

оусп҃ѣшьствовати -коуѭ -коуѥши vb. proficere, prodesse prol.-vuk.

оусп҃ѣти -ѣѭ -ѣѥши vb. ὠφελεῖν prodesse ant. dial. pat. προκόπτειν proficere strum.

оусрамити -млѭ -мишн vb. pudefacere - сѧ leoute greg.-mon. ἐντρέπεσθαι luc. 20. 13.

оусрамлѣти -ѩ -ѣѥши vb. pudefacere pam. 199. -мьı sup. - сѧ bus. 36. proph. ἐντρέπεσθαι ostrom. mat. 34.

оусрѣдиѥ n. προθυμία, τὸ πρόθυμον alacritas sup. dial. rom. 1. 15. -ор. 2. 1. 182. hom.-mih. io.-elim. chrys.-duš. bus. 297. ber. сѣ -днѣмь προθύμως pyrg. сего прнѣмь великымь оусрѣдиѣмь sabb.-vindob. горѣше - greg.-mon. оусрѣдиѣмь привлачимо greg.-mon. 82. сѣ оусрѣдиѣмь εἰς τὴν καρδίαν gen. 50. 21. -pent.-mih. оусрѣдьѥ svjat.

оусрѣдо adv. alacriter не ѣдетѣ, и не пошлетѣ, а говорилѣ оусердо, а по томоу есмѫ вашего посла изъ крымоу и высла karamz. 11. nota 35.

оусрѣдъ adj. πρόθυμος alacer оусрѣдьи тѣцьмь (тѣцѣмъ) προθύμως δράμωμεν io.-elim. оусрѣда svjat.-op. 1. 244. къ такомоу чиноу и приказоу подобаетъ изобрати многѡиспытнаго и въ коинствѣ нскоусиаго моужа, которой бы былъ ни старъ ни младъ и не оусердъ, но тихъ, кротокъ vost.

оусрѣдьно adv. προθύμως alacriter pyrg. isaak. sabb. 8. krnč.-mih. -дно обходивь sabb. 168.

оусрѣдьнъ adj. πρόθυμος alacer dial. ioann. chrys.-lab. sabb. 47. 68. 160. 163. nom.-lab. оусрѣденъ къ постьничьствоу dial.-šaf. оусердна мѧ сотвори, сестро моѧ невѣсто ἐκαρδίωσας cant.-cant. 4. 9. -vost. confirmatus sup. 187.

оусрѣдьнѣ adv. alacriter не оусрдьнѣ, нъ ноудѧ сѣкѫ sborn.

оусрѣдьство n. alacritas dioptr. sabb. 170.

оусрѣдьствовати -коуѭ -коуѥши vb. προθυμεῖσθαι alaeri esse animo dial. mir. men.-mih. asên 12. chrys.-lab. sabb. 187. оусрьдьствоуй приходештихъ sabb. 159.

оусрѣхльство n. ἀνωμαλία asperitas -срѣх- op. 2. 2. 39.

оуста n. pl. στόμα os оусты къ оустомь глаголѥвѣ στόμα πρὸς στόμα λαλήσομεν šiš. 237. медоточика оуста laz.-vuk. книгамь наоучивь се и ѱалтирь изъ оусть ἀποστοματίσας men.-vuk. изъ оусть навыцати ἐκατηδίζειν men.-mih. оуче се изъ оусть книгамь сут. 2. навыкохъ из оусть vost. 1. 452. изъ оусть вѣдѣти men.-mih. глаголемаа изъ оусть zap. 2. 2. 120. на оусть обличати men.-mih. 132. orator sup. 55. 10. ostium на оустѣхъ фермодонты рѣкы svjat. cf. scr. vad loqui et nota oštha ex avastha labium pruss. austin acc. Bopp 1. 142. mey. 1. 345. 383

оуставити -кѫ -вишн vb. ἱστάναι sistere sup. 356. τιθέναι ponere, praescribere sup. 381. definire sup. 188. ὁρίζειν decernere sup. 149. παύειν, καταπαύειν cessare facere prol.-cip. ant. καταστάζειν reprimere sup. 288. καταστέλλειν compescere sup. 303. καταπαύειν sedare sup. 285. ἀφιέναι dimittere sup. 331. оуставити жєждоу chrys.-lab. великаго моря оуставивъ трьвльнѣнига prol.-mih. съ клатвою мъногою оуставить кець, таже покаѣть сѧ, разоумѣвъ,

ꙗко взѧла оустави sborn. - отъ безакониꙗ proph. adde chron. оуставиши сѧ того men.-mih. νομοθετεῖν constituere svjat.-op. 2. 2. 400. по чьто соу оуставили отьци не ꙗсти мясъ въ скоромьꙑ мясопоуштѣ; svjat. ἐποκέλλειν illidere strum. - сѧ паѹєсθаи cessare op. 1. 15. оустави сѧ дьждь pent.-mih. да ки сѧ оуставилъ тоутни kruš. ἀποκαθίστασθαι desistere esai. 23. 16. -proph. adde оуставльше сѧ при оугрѣхъ бльгаре svetk. 38. въставите его отъ дрѣва izv. 481: nota оустави ѥ (овьче) оу стадныѥ овце своѥ sabb.-vindob. 153.

оуставлѧти -ꙗѭ -ꙗѥши vb. cessare facere; ὁρίζεσθαι definire hom.-mih. мѣроу оуставлѧти krmč.-mih. 190. adde -ѣвꙑ sup. 322.

оуставлѥниѥ n. definitio prol.-mart. ὅρος decretum sup. 140. ἀπόδειξις demonstratio sup. 330. о оуставлѥнии истиньꙑ тѣмь тѣ τῆς ἀληθείας ἀποδείξει sup.

оуставъ m. finis sup. ὅρος terminus, regula sup. 278. 379. definitio leont. pat. barl. prol. ioann. dial. chrys.-lab. δόγμα sententia sup. 333. нѣ въ оуставѣ ἀπεριόριστον op. 2. 2. 299. безъ оустава творю ἀχορώ ev.-novg. безъ оустава творѧще слово божиѥ ἀχοροῦντες op. 2. 1. 133. lex. sup. decretum sup. adde chrabr. 90. коѥждо повелѣниѥ свои имать оуставъ vost. - чрьньчьскъ sim. I. 17. δεσμός vinculum man. στάσις requies kruš. διάστημα intervallum 3. reg. 7. 9. -kruš.

оуставьнъ adj. ὡρισμένος definitus ant. δογμάτων svjat. adde sup. 432. 21.

оустаменити -ѭ -иши vb. καθιστάναι, ἀποκαθιστάναι constituere ioann. op. 2. 1. 53; 2. 2. 8. misc.-šaf. - сѧ misc.-šaf.

оустаменити -ꙗ -иѥши vb. καθιστάναι constituere op. 2. 1. 53.

оустаменьниѥ n. κατάστασις, ἀποκατάστασις constitutio op. 2. 2. 8. 476. misc.-šaf. mon.-serb.

оустанити сѧ -ѭ сѧ -иши сѧ vb. considere dial -šaf. 174. b.

оустановити -влѭ -виши vb. ἀναστέλλειν arcere prol.-rad. пагоубоу - men.-vuk.

оустановитити -штѫ -тиши vb. constituere glag.

оустарѣти сѧ -ѣѭ сѧ -ѣѥши сѧ vb. senescere men.-leop.

оустати -анѫ -аниши vb. παύεσθαι cessare pent.-mih. exod. 9. 29. -ostrog. mat. 56. оустал глаголѥ pent.-mih. землꙗ оуста роѥмꙑ ἡ γῆ κατέπαυσε πολεμουμένη ries.-nav. 11. 23. . -vost. ἴστασθαι stare оуста море отъ волнѣниꙗ своѥго ἔστη ion. I. 15. -proph. μεθίστασθαι оустанѣте отъ нынѣ, и оуставша μετάστητε ἀπὸ τοῦ νῦν, καὶ μετέστησαν 3. reg. 18 29. -vost. φιμοῦσθαι рече морю· мълчи, и оустани еіпѣ τῇ θαλάσσῃ· σιώπα, πεφίμωσο marc. 4. 39. -ev.-saec. xi. - сѧ: мльчи, оустани сѧ ev.-mih. ion. I. 15. -mat. 50. μένειν manere proph.: pro въс- izv. 513.

оустатъ adj. γλωσσώδης linguosus sup. bon. misc. psalt.-int.-saec. xi. parem. 1271. š.-gl. 64. holm. съ женою сварливою и оустатою и гънѣвливою μετὰ γυναικὸς μαχίμου καὶ γλωσσώδους καὶ ὀργίλου prov. 21. 19. -parem. 1271.

оустаѭниѥ n. cessare hom.-mih.

оустигнѫти -нѫ -нѹши vb. venire dioptr. -ran chron. I. 208.

оустиниѭнъ m. iustinianus -ньі- bus. 381.

оуститель m. πείθων suadens ant. antch.

оустити, оуштѫ, оустиши vb. ὀξύνειν incitare hom.-mih. adde bon. pat.-mih. sup. 44. 416. op. 2. I. 72. men.-mih. izv. 460. сут. 8. оуста на добрѣ нравъ προτρέπων εἰς ἀρετήν psalt.-theod. богомь оустимь cyr. 18. - на доброѥ meth. I. - начать непризнь meth. I. μελετᾶν meditari sup. 239: nota ἀληθεύειν hom.-mih.

оустиѥ n. ὀπή foramen dial. στόμιον, στόμα, χεῖλος ostium men.-vuk. pent.-mih. kruš. adde sof. 25. bus. 747. chron. gram. proph. - поучины men.-mih. - роѥоу sabb. 60. - врьтьпоу prol.-cip. привлѣ камы на оустиѥ гробоу hom.-mih. - пѣщи par. - рѣкы sim. I. 3. - нилово man. - кладенцоу pent.-mih. - пристанища chrys.-lab. - загради ти men.-vuk. lit. osta ahd. gamundi and. mynni weig. 2. 210. cf. оуста.

оустлати -стлѭ -стѣѥши vb. sternere одрь -лань par.

оустоѧти -оѭ -оиши vb. stare, uti videtur ant.-hom. κατισχύειν valere оустоѧхѫ гласи ихъ κατίσχυον αἱ φωναὶ αὐτῶν luc. 23. 23. -ev.-buc. κυριεύειν, καταχυριεύειν dominari - комоу luc. 22. 25. -ev.-serb. власти ꙗзыкы оустоѧть nicol. царѥ ꙗзыкомъ оустоѧть имь κυριεύουσιν τῶν ἐθνῶν κατακυριεύουσιν αὐτῶν ostrom. кнѣзи ꙗзыкъ оустоѧть имь matth. 20. 25. -nicol. оустоѧть имь luc. 22. 25. -ev.-

buc. - радоу šiš. 198. op. 2. 2. 265. ни оустоыще радоу ant.-izv. 8. 106.

оустраба f. recreatio prol. prol.-cip. steph. gram. 176. men.-vuk. meu.-leop. nom.-mik. 161. adde gram. 176.

оустравити -влѭ -вишн vb. ἀναχτᾶσθαι recreare **оустравнть** оселъ дивню(-вній) жаждоу свою ἀναχτήσεται ὄναγρος δίψαν αὐτοῦ psalt.-theod. ἐγείρειν, διεγείρειν excitare ant. prol. **мравьи корза да оустравить нетрѣкъıхъ лѣнивьство** μόρμηξ ὁ γεωργότατος ἵνα διεγείρῃ cyr.-hier. ἀνορθοῦν erigere op. 2. 1. 164. **Ѳерапєоуєн** sanare **недоугы** - men.-vuk. ἀπαλλάττειν liberare prol.-rad. adde bon. krmč. 162. **мати оустравльши сына** prol.-serb.-vost. **оустравите слабѣй колѣнѣ смысла вашего** sabb.-vindob. - **сѧ** krmč.-mih. nom.-mik. 23. azbuk. clim. danič. ἐπαναπνεῦν. **оустравити** сѧ отъ **язвы** men.-mih. **оустравльше** сѧ εὔθυμοι γενόμενοι animaequiores facti šiš. 44. ὑγιαίνειν sanum esse krmč.-mih. adde **оустрав(лъ)шоу** сѧ **отрочети** sabb. 4. **оустравлюоу** сѧ **емоу** отъ **колѣзни** sabb. 160: male ἐπιζῆν supervivere krmč.-mih.; nota **оустров-**: **аще черньць кола въıлые пиеть, ли тѣло своє мажеть, ти да сѧ оустробить, да не комкаеть отъ паскы до паскы** krmč.-saec. xm.

оустравлати -влѭ -вѭєши vb. excitare prol. krušč. prol.-mart. danič. **отъ гнонща оустравлѣеть ниіра** ἀπὸ κοπρίας ἐγείρει πτωχόν psalt.-pog. izv. 470. **оустравлаеть ниіца** mat. 28. **оустравлаю тѧ отъ недоугa** ber. **тъı єси оустравлаıй достоыние мое мънѣ** psalt.-int.-saec. xn. Ѳерапєоуєн sanare prol.-rad. **-лѣти** bon. - **сѧ** sabb. 137. krmč.-mih. ἀναπαύεσθαι op. 2. 2. 55. ἀπαλλάττεσθαι **болѣзни, - иже имѣхоу, оустравлıаемоу** сѧ prol.-rad. 75.

оустравлѣние n. excitatio pat. prol. Ѳерапєία sanatio prol.-cip. men.-vuk. adde nom.-mik. 31. ber

оустравѣти -влѭ -вѣєши vb. recreari pyrg.

оустравати -ваю -ваѥши vb. dirigere, instituere, uti videtur: **о толицѣ моужєви пєрвоіе оустравають сѧ въ градѣхъ** izv. 612.

оустранити -ню -нишн vb. ἀφιστάναι removere barl. pat. - **сѧ** mise.-šaf. - **гнѣва** man. **славы** - krmč.-mih. - **отъ чесо** krmč.-mih. **оустраньша** сѧ **отъ мене** sim. I. 14. - **въ нѣкоіе мѣсто** prol.-mih. ἀποξενοῦσθαι - **рать** hom.-mih. **отъчьствий своихъ оустранивь** сѧ ἀποξενωθείς prol.-mart.

оустранолюбити -блю -бишн vb. hospitalem esse - **кого** chrys.-lab. gr. φιλοξενεῖν.

оустранити -ню -ниши vb ἀλλοτριοῦν abalienare krmč.-mih. - **сѧ** nom.-lab. krmč.-mih. chron. ber.

оустранєние n. removere io.-sin. mir.

оустраховати сѧ -хоую сѧ -хоуєши сѧ vb. δειλιᾶν formidare per r.

оустрашати -аю -аєши vb. καταπτήσσειν terrere ant. ἐξιστάναι stupefacere šiš. 15. adde hom.-mih. chrys.-lab. domet. isaak. mir. bus. 743. 917. sabb. 102: male timere par. - **сѧ** sup sim. I. 24. greg.-mon. bell.-troj. 25. š.-gl. 82. - **лица** sim. I. 28. **-ша-** izv. 467. δειλιᾶν timidum esse men.-vuk. **да не съмѫщаіеть сѧ срдце ваше, ни оустрашаеть** μὴ ταρασσέσθω ὑμῶν ἡ καρδία, μηδὲ δειλιάτω ostrom. διακρίνεσθαι dubitare men.-vuk.

оустрашение n. terror prol.-mih. men.-leop. **подъıеше** - prol.-mart. φαντασμός contemtio prol.-rad. 111.

оустрашити -шю -шиши vb. φοβεῖν, καταπτήσσειν terrere sup. ant. pat. proph. φυβεῖν terrere cloz l. 442. διαταράσσειν turbare psalt.-theod. adde **bus.** 170. 917. triod.-mih. - **сѧ** svjat. holm. chron. φρίττειν horrere sup. de capillis sup. 48. 4. **не мози иего оустрашити сѧ** izv. 619.

оустрашьнъ adj. timidus **-ни бъıвше** hom.-mih. 3.

оустрыти -ню -ıеши vb. ἑτοιμάζειν parare; διοικεῖν administrare ant. dial. barl. ἀποκαθιστάναι constituere sup. 356. hom.-mih. šiš. 1. strum. καθιστάναι constituere hom.-mih. chrys.-lab. κατατάττειν ordinare io.-clim. μεταρρυθμίζειν transformare sup. adde greg.-mon. 65. io.-sin. **врѣдъı оустраıати** io.-clim. - **стража** dioptr. - **царьство** leont. - **царьствие** šiš. 1. - **сѧ** ῥυθμίζεσθαι componi **языкъ -ıеть сѧ** hom.-mih. - **въ простѣмь житие** hom.-mih. **-строи-** nom.-mik. 117. ber. ἑτοιμάζειν luc. I. 17. -ev.-novg.: nota **оустраıеши, оустраıеть** pro **оустрашеши, оустрашеть** isaak. io.-sin. dioptr.

оустригати -аю -аєши vb. tondere - **власы** krmč.-mih.

оустризати -аю -аєши vb. tondere **ни овисъıщь же колоу съкроучлъ сѧ,**

ни птицами ждръ оустрижаемъ greg.-naz.

оустрой m. διοίκησις gubernatio; οἰκονομία dispensatio hom.-mih. κατάστασις status sup. κτίσμα structura men.-vuk. μορφή forma; εὔνοια benevolentia men.-vuk.: adde цръкъвь добра оустроємь dioptr. opus danič. pax danič.

оустройнъ adj. ordinis dial.-šaf.

оустроитель m. gubernator ardž. разоумьливь - triod.-mih.

оустроити -оіж -оиши vb. διοικεῖν regere ant. διατιθέναι disponere sup. 381. καθιστάναι constituere krus. sup. 382. ἀποκαθιστάναι restituere sup. 355. instruere sup. 351. κατασκευάζειν parare sup. 311. τάσσειν ordinare proph. παρασκευάζειν temperare sup. 303. ἁρμόζειν componere hom.-mih. valefacere sup. 12. 11. καταναγκάζειν adigere hom.-mih. καταστέλλειν instruere, componere оустроєно стольі катесталмєнѵ hom.-mih. 61. ποιεῖν facere вєспакостно оустрониши аζѣміоѵ περιποιεῖσθαι krmč.-mih.: nota ἀντικαθίστασθαι se opponere sup. 69. καταστέλλειν constringere sup. 382. ἐπισκήπτειν sup. 277. 29. adde anteh. bor. 85. nom.-mik. 22. chron. съ патрикии оустронивь философа cyr. 4. лиѣ оустрониши добрѣ, вьсею добротою оустроєнъ сы sborn. вьса подь себе оустронивьши greg.-mon. 61. азь оустрою о вьсѣхъ животѣ hom.-mih. оустрою ходыше дѣти hom.-mih. домь оустроєнь greg.-mon. 86. оустроєнь младеньць cyr. 1. 35. конние на проводенние оустроєно izv. 508. оустрониши обѣдь dioptr. богъ нькы зрѣти оустрои ok. 61. того глаголати оустрои men.-leop.: nota καθαιρεῖν destruere esai. 22. 10. -proph. - съ chron. оустрою ли съ понѣ съ нимь на лиця sborn. ἀποκατατίθεσθαι restitui оустрою сѣ камь šiš. 241. διαλλάττεσθαι reconciliari sup. 316: male, uti videtur, pro оустоити: людиѥ мои пристановнци ваши врьноуть вы, и роукыцин кы юстроѥть вамь καλαμῶνται ὑμᾶς, καὶ οἱ ἀπατεῶντες χοριεύουσιν ὑμῶν esai. 3. 12. -triod.-mih. 54. b.

оустроєкатн vb. administrare.

оустросъ m. ἴστρος ister op. 2. 2. 151.

оустроити v. оустрыти.

оустроєниѥ n. ordo; utilitas anteh. io.-elim. ber. κατάστασις status sup. 149. 382. moderatio sup. 209 вєзь -ниа ἀνώμαλος praepostere glag. greg.-naz. adde chrabr. 89. chron. на - монастирю sim. II. 8. чакъ и троуда трѣкоуѥть на кыкаижитаго оустроєниѥ svjat. клюджиѥ вьздоуха оустроини dial.-šaf. 214. на пьрвиноу оустроєниѥ krmč.-saec. xiii.

оустроугати -жѫ -жиши vb. radere - тѣкло men.-leop. оустроугаиныими мрамори greg.-mon. 70. оустроужи окноу чьткороѵоу отъ роговь misc.-šaf. 141.

оустроужити -жѫ -жиши vb. seabere sup. -жить misc.-šaf. 135.

оустроупити -плѫ -пиши vb. τιτρώσκειν vulnerare krmč. 117. - сѧ: оумъ -пи сѧ vost. 2. 15.

оустроупѣти -тѣѫ -тѣши vb. vulnerari krmč. 117.

оустръ adj. ῥιγὸς оустра ψέριστρον vestis aestiva ризы оустры gen. 38. 19. -op. 1. 16: nota ризы оустрыѧ proph. mat. 56. et ризы оуткорные serb.

оустрѣбити сѧ -блѭ сѧ -биши сѧ vb. recreari принать жена отроча и доиши ѥ, оустрѣблъшоу (forlasse pro -ѣшоу) жѥ сѧ отрочати вьвѣдѣ и кь дыирн фарановѣ men.-bulg. cf. -бижти.

оустрѣбижти -жѫ -жеши vb. ἀδρύνεσθαι matuvescere op. 40. оустрѣшоу младѣнцоу exod. 2. 10. -š.-gl. 63. оустрѣшоу отроцати exod. 2. 10. -parem. 1271. оустрѣкъшоу отрочати ἀδρυνθέντος τοῦ παιδίου parem. 1370. оумьрьшоу отьцоу ѥго и свѣтомоу острѣбшоу, мати жѥ ѥго помьмши и приведе и кь дноклитианоу prol.-belg. in vita s. Procopii die 8. iulii: graecus differt, russi habent бывшоу ємоу въ моужа.

оустрѣкѣти -тѣж -тѣши vb. matuvescere роди сынь въ врѣмѧ сѧ, и оустрѣкѣ отрочиць men.-belg. оустрѣкъ отрочиць ἡδρύνθη τὸ παιδάριον 3. reg. 4. 18. -vost. cf. оустрѣбижти.

оустрѣгати -аѭ -аеши vb. scabere оустрѣгана соуть жилѣзомь de membrana membranacea chrys.-lab. жилѣзомь оустрѣгана даска chrys.-lab.

оустрѣкижти -жѫ -жеши vb. pungere ant.-hom. 159.

оустръмити сѧ -млѭ сѧ -миши сѧ vb. ὁρμᾶν, ὁρμᾶσθαι, παρορμᾶσθαι impetum capere ostrou. hom.-mih. sup. cloz I. 648, на зао - greg.-mon. отъ рова оустрьмиша сѧ mon.-serb. adde chron. оустрьми сѧ по нь vita-theod. рѣка оустрьмикыши сѧ стрьмлѥниѥмь chrys.-lab.

оустръмлыти -лыѭ -лыеши vb. praecipitare dioptr. int. - сѧ ὁρμᾶσθαι impetum

. capere ant. ioann. isaak. chrys.-lab. -мьıш сѧ sup.

оустрѣмлѥнїе n. ὁρμή, ὅρμημα impetus ant.-hom. men.-mih. hom.-mih. chron. - моутно hom.-mih. **подъклонити сѧ оустрѣмлѥнїемь страсти** dioptr. **огньнаго палежа оустрѣмлѥнїе възопети** prol.-rad. 149. **оустрѣмлѥнїе окоуздаста** izv. 503. **гнѣвоу оустрѣмлѥнїе прѣста** izv. 613. **пожелѣньнаго оустрѣмлѥнїа** izv. 491. -мьıе- indignatio sup. 57.

оустрѣмѧѫти -нѫ -нѣши vb. κατακρημνίζεσθαι praecipitari **оустрѣме** aor. prol.

оустрѣлити -лѭ -лиши vb. κατατοξεύειν iaculari pent.-mih. prol.-vuk. kruš. pat. prol.-mih. chrys.-frag. **не оι стрѣли его словесъı** izv. 550. σαγηνεύειν sagena irretire sup. 281. - **сѧ** πλήττεσθαι cruciari -**лѣнъ** sup. 377. 19.

оустрѣлıти -лıѭ -лıеши vb. iaculari -**лѣхъ** dial.-šaf.

оустрѣсти v. **оусърѣсти.**

оустрѣт- v. **оусърѣт-.**

оустрѣшта v. **оусърѣшта.**

оустрѣшти сѧ -гѫ сѧ -жеши сѧ vb. ἐπισκέπτεσθαι contemplari 3. reg. 21. 27. cavere **отъ огню оустрижıши сѧ** dan. -izv. 268.

оустрѧмѧѫти -нѫ -нıши vb. ἐπικαθίζειν insidere **да оустрѧмитъ кончıтъ врьхоу горъ** ἵνα ἐπικαθίσῃ ἡ κιβωτὸς ἐπάνω τῶν ὀρέων cozm.-ind. **по божию строєнию оустрѧмѧ** (lege **оустрѧмѧє**) **пишеть тамо до обѣда** prol.-vost. 16. dec.

оустрѧти -нѫ -пеши vb. tardare **азъ идоу далече, аще же оустрѧпоу, изнесите вы пищю женцемь** prol.-vost. 2. dec. cf. **оустрѧмѧѫти.**

оустоудити -ждѫ -дıши vb. καταφύχειν, ἀναφύχειν refrigerare ostrom. nicol. hom.-mih. παραφυχῆς μετασχεῖν prol.-rad 149. adde cozm. pat. - **огнь** op. 2. 2. 215. - **изыкъ** bus. 107. par. **оустоудить жзыкь мой** ev.-buc. -**дı сковрадоу** men.-leop. **врѣме топлотоу -дı**; βάπτειν tingere prol.-rad.-**сѧ** φύχεσθαι prol.-rad. -**дı сѧ желѣзо** prol.-rad. -**дı сѧ коноѣ** men.-leop. prol.-mart. ψυχραίνεσθαι meu.-vuk. cf. **оустъıдити.**

оустоудъ m. refrigeratio **да никако оустоудь боудеть възде** ἵνα μηδεμιᾶς ἐκεῖθεν ἀπολαύσῃ παραφυχῆς prol.-rad. 149.

оустоудьнъ adj. frigidus nom.-bulg. 75.

« adde **єкıнь оустоудьнл. не имоуıи къ сѣѣ тъмы** hom.-mih. 153.

оустоудѣти -ѣѭ -ѣıеши vb. refrigerari sof. 24.

оустоужда̀ти -аѭ -аıеши vb. refrigerare pyrg. chrys.-lab.

оустоуждєнїе n. refrigeratio isaak.

оустъıдати -даѭ -даıеши et **-ждѫ -ждıши** vb. frigere **єсть же оуко воздоухъ по своємоу єстєствоу тѣпаъ, оустъıдаєть же приближєнїемъ къ кодѣ** io.-dam. **ащє оклѣнѣєть єдинъ часъ, оустъıжıть отъ благодати** ant.-vost.

оустъıдити -ждѫ -дıши vb. ψύχραν refrigerare ant. cf. **оустоудити.**

оустъıдѣти сѧ -ждѫ сѧ -дıши сѧ vb. αἰδεῖσθαι revereri sup. ant. isaak. chrys.-lab. hom.-mih. prol.-mih. lavr.-op. 22. sabb. 6. 103. **сѣѣте иноую рать, и не оустъıдѣ сѧ протıкоу нѣх статıи** chron. - **сѣдıнь** greg.-mon.

оустъıдѣти -ждѫ -дıши vb. frigere prol.-vuk. **-дѣ** sof. 24.

оустъıнѫти -нѫ -нıши vb. frigere prol.-belg. **оустъıде коноѣ** prol.-vuk. prol - mih. - **пѣнь, огнь** prol.-mih.: nota **оустıнѣ** glag. serb stinuti.

оустъ f. ostium bor. 54. 56. chron. l. 59. 155. 183 etc. per. 48. 4; 81. 12. **на** - bus. 664.

оустъкленъ adj. sensus ignotus: **любимъ ризы оустъкленъı** op. 2. 2. 448.

оустьна f. χείλος labium eloz I. 148. pent.-mih. sup. sim. I. 25. chron. **обидьлинѣ оустьнѣ** triod.-mih. 69. **тоу жѣртвоу къзносимъ богови, рекъше плодъ оустьноу** sborn. **оустьнъı кєзоумьла кѣдоуть и въ злаı** svjat. **оустьна корабла** pat. στόμιον ostium pyrg.: male χυλός succus pyrg. nsl. ustna meg. vusnice habd.

оустьнатъ adj. loquax **кидѣ дьнавола акıи єдиопа чрна и звѣрообразна и оустната** čet.-min.

оустьнъ adj. labii, oris svjat.

оустьньнъ adj. labiorum proph.

оустьнѣстъ adj. πρόχειλος cui prominent labia **да єсть по таковомоу словоу травлинъ таковый оустьнѣстъ** dioptr.-leop. **оустьнѣстъ, оустъньстъ** vost.: recte **оустьнастъ.**

оустъствто n. sensus ignotus: **възораше крьстомь оустъствто** men.-mih. 387.

оустѫпати -аѭ -аıеши vb. cedere sup. 362 int. men.-mih. cyr.-hier. **вѣтри -паѫоу** hom.-mih. **мало мѣста оустоу-**

плѣть chrys.-lab. оумь лии се -плеть hom.-šaf.

оустжпити -плѭ -пиши vb. ὑποχωρεῖν, ἀναχωρεῖν secedere hom.-mih. sup. 387. ἐκκλίνειν declinare kruš. pent.-mih. ἀποσχίζεσθαι pent.-mih. ἀφίστασθαι sup.386. cedere - комоу hom.-mih. adde дшть ви моштно тьмѣ оустоупити sabb. 17. дше есть оустоупила вода triod.-mih. 104. permittere leont. παύεσθαι sup. 241.

оусоугоубити -блѭ -биши vb. διπλασιάζειν duplicare sup. 239. pat. leont.-chrys.-lab. sabb. 142.

оусоугоубльти -шѭ -шеши vb. duplicare domet. chrys.-lab. - трогды sabb. 44. - сльзы sabb. 44.

оусоугоубление n. duplicatio int. 13.

оусоугоубѣвати -даѭ -даеши vb. διπλασιάζειν duplicare dial.

оусоукание n. κλῶσμα glomus - акынфово κλῶσμα ὑακίνθινον sir. 6. 32. -vost.

оусоумьнѣвати сѧ -ваѭ сѧ -ваеши сѧ vb. dubitare mir. ber.

оусоумьнѣти сѧ -нѭ сѧ -ниши сѧ vb. αἰδεῖσθαι timere svjat.-op. 2. 2. 397. mat. 6. dubitare leont. adde hom.-mih. sabb. 103. op. 2. 2. 348. не -нить се срѣдьце мое sim. I. 24. оусоумнѣ се отроча отвѣта hom.-mih. льви даниля въ имѣ оусоумнѣша сѧ izv. 424.

оусоушати -даѭ -даеши vb. siccare prol. bor. xxi. слнцемь оусоушаема izv. 651.

оусоушити -шѭ -шиши vb. ξηραίνειν siccare sup. -ши смоковь frag.-serb. xm.

оусоуѣтити сѧ -штѫ сѧ -тиши сѧ vb. vanum reddi chrys.-lab.

оусъвѣстити сѧ -штѫ сѧ -стиши сѧ vb. διυπνίζεσθαι expergefieri -св- pyrg.

оусъвѣтовати -тоуѭ тоуеши vb. consulere.

оусъдрѫгнѫти сѧ -нѫ сѧ -неши сѧ vb. διστάζειν dubitare нже не оусъдрѫгнеть се prol.-rad. 57.

оусъмаштрити -шѭ -шеши vb. contemplari оусмацира- isaak.

оусъмотрити -трѭ -триши vb. κατανοεῖν contemplari -см- irm. adde dioptr chrys.-lab. greg.-mon. 48. оусмотрѣвше врема оубиете bor. 47.

оусъмрѣтити -штѫ -тиши vb. θανατοῦν occidere prol.-rad. pat.-šaf. 146. dial.-šaf.

оусъмрѣтовати -тоуѭ -тоуеши vb. occidere isaak.

оусъмьнѣти сѧ -нѭ сѧ -нии сѧ vb. διστάζειν ambigere dial.-šaf. timere cozm. adde dial.-šaf. cf. оусоум-.

оусѣнѣвѣдѣти -ждѫ -диши vb. περισώζειν servare prol.-cip. men.-vuk.

оусѣнѭти -нѭ -неши vb. κοιμᾶσθαι, ὑπνοῦν, ἀφυπνοῦν, καθυπνοῦσθαι, ἀποκαθεύδειν obdormiscere cloz I. 762. 763. ostrom. svjat. sup. sborn. -сноу- izv. 548. sup. bus. 299. chron. оусѣпе cloz оусѣпь hom.-mih. prol.-mih. оусопь hom.-mih. оусле bus. 715. вьсноше; оусѣпьшѧ pro оусьпьшѧ pat.-mih. 118. оусноуше сномь своимь nicod. 192. -сьн- sup.: nota оусѣпѣнша svjat.

оусъпати -плѭ -пиши vb. κοιμᾶσθαι obdormiscere -сп- prol.-rad.

оусъпати -плѭ -плеши vb. dormire съ печалию оусъплете ἐν λύπῃ κοιμηθήσεσθε esai. 50. 11. -bus. 176. оусъплѣти на цариѣхъ ὑπνώσατε ἐν σάκκοις iuël. I. 13. -vost.: vost. hoc ad оусъпиѫти trahit, nobis verbum hoc videtur esse V. 2.

оусъпение n. κοίμησις obdormitio ostrom. оусѣп- sup. оусп- chron. оус п- sup.

оусъпивати -даѭ -даеши vb. sopire оусп- sbor. pat. isaak. chrys.-lat. - вьпль chrys.-lab.

оусъпитєльнъ adj. qui sopit оусп- clim. 272.

оусъпити -плѭ -пиши vb. κοιμᾶν, κοιμίζειν sopire оусп- prol.-mart. sbor. ant. iudic. 16. 19. -krus. isaak. pent.-mih. men.-mih. bell.-troj. 19. bus. 436. greg.-lab. per. 26. - стрѣти men.-vuk. оусѣпи antch. вошзнию ме оусьпивь hom.-mih. 113.

оусъпичьнъ adj. ὑπνωτήριος sopiens оусп- op. 2. 2. 201.

оусъпиѫти v. оусънѫти.

оусъпьнъ adj. δυθάλασσος bimaris act. 27. 41. -bulg.: proprie insularis.

оусърѣсти -рѫшѫ -штеши vb. obviam fieri оуср- ant. pat. prol. prol.-mart. nom. -bulg. krus. io.-sin. prol.-vuk. pyrg. men.-mih. bus. 622. оусрѣщимь impt. triod.-mih. оусрѣтень приѣть быва sabb. 187 злѣ оустрѣтень бысть danič. chron. - кого op. 2. 2. 116. sabb. 199. 205. men.-vuk - сѧ chron. I. 164. 10. оусрѫщеть сѧ отьць съ чадомь dioptr. оустр- bus. 924. men.-leop. оустрѣтень chron. оустрѣтше per. 86. 33. - сѧ per. 92. 16.

оусърѣтати -даѭ -даеши vb. obviam fieri оуср- greg.-mon. isaak. sabb. 76. 83. prol.-lab. dioptr. men.-vuk. оустр- ant. pat. prol. tur.

оусърѣтение n. occursus mater. оуср- ant.

nom.-mik. 29. оустр- sof. 27. op. 1. 217. chron. срагое оусрѣктение φοβερὰ ὄψις op. 2. 2. 262.

оусѣрашта f. ἀπάντημα occursus оусрант. **оустрѣча** tur.

оусътворити -рѭ -рѩши vb. ἀρτύειν instituere, gubernare **оуст-** men.-mih. adde prol.-mih. 248. - **монастыри** sabb.-typ. **поуть** - sabb.-vindob.

оусѣхлъ adj. siccus prol. nsl. vsehla róka.

оусѣхнѫти -нѫ -нѣши vb. ἐηραίνεσθαι aresceresup. int. š.-gl. 47. bus. 394. nicol.

оусыновити -нѭ -нѩши vb. adoptare lavr.-op. 39. **-новѣнъ** izv. 453.

оусыновѣти -ѣѭ -ѣѥши vb. adoptare **оусыновѣѥши крьщенiемь вьселеноую вьсю по томь осыновлавъшаго** men.-saec. xv.

оусыновѣнiе n. υἱοθεσία adoptio ant. cyr. 24.

оусыпати -плѭ -плѥши vb. obdormiscere prol.-rad. pat. ant.-hom. misc. pat.-mih. men.-mih. man. 123. men.-leop. vita-theod. sim. I. 14. leont. per. 27. **не оусыплѥмъый ѥсть пламы огньı сего** izv. 569: nota **крѣмить чрѣкы неоумоучень и неоусыпѫщъ** ἀκολασίας ἀκοίμητον anteh.; male sopire isaak.

оусыпляти -ѭ -ѣѥши vb. sopire **снмь оусыплыѭ мьжднкыѭ напасть** greg.-naz.

оусыповлѧти -поуѭ -новѣѥши vb. sopire isaak.

оусырити -рѭ -рѩши vb. τυρόβυ coagulare triod. int. 256. **-рѣна гора** chrys.-lab. **гора оусырѣна доухомь** sabb. 134. συμπηγνύναι man.

оусырѧти -ѧѭ -ѣѥши vb. coagulare misc.-šaf. ber.

оусыхати -шѫ -шѩши et **-хаѭ -хаѥши** vb. aresceresom.-bulg. men.-mih.

оусѣкъ m. seges alex

оусѣдъкъ m. vicinus, recte fortasse colonus ἄποικος **скажіот жь и оусѣдкы оныхъ римъскыи языкы, иже соуть китъ'тъкт наречѣнныи латина** pal. 1494. **сидонскъı соуть оусѣдьци** izv. 670.

оусѣдьникъ m. vicinus, recte fortasse colonus ἄποικος **персъ отъ мидна оусѣдници соуть парѳи** pal. 1494.

оусѣдѣти -ждѫ -дѩши vb. ἀποκαθῆσθαι seorsim sedere, desidere **прьстъ** (lege **прътъ**) **оусѣдѧщыѧ** ῥάκος ἀποκαθημένης antch -lex. 53.

оусѣканiе n. morsus svjat.-mat. 7. - **въсталлѧти** bus. 265.

оусѣкатель m. qui secat hom.-mih. carnifex

prol.-mih. 178. σπεκουλάτωρ speculator ev.-novg. adde men.-mih.

оусѣкати -ѧю -ѣкѫ vb. secare prol.-vuk. prol.-mih. krmč.-mih. pyrg. š.-gl. 62. men.-leop. sof. - **главоу** hom.-mih.

оусѣкновенiе n. ἀποτομή decollatio glag.

оусѣкновенiе n. ἀποτομή decollatio ostrom. men.-vuk. nom.-mik. 94.

оусѣкнѫти -нѫ -нѣши vb. secare sup. prol. kruš. ἀποκόπτειν adde chron. - **главоу** men.-vuk. - **въ роукоу** prol.-mih. **да вѣдѣше оусѣкнѫти ѥ** izv. 483. **-к'нѫ**-sup. part. **-кновень** hom.-mih. glag.

оусѣсти -сѧдѫ -сѣдѣши vb. conscendere **въ кордьлъ** - prol.-mih.

оусѣтити -штѫ -тѩши vb. meminisse **да-се -тѣть на нѣгоѭ та лъжа** bulg.-lab. 20.

оусѣцати -ѧю -ѣкѫ vb. τέμνειν scindere krmč.-mih. adde chrys.-lab. - **главы** men.-mih.

оусѣченiе n decollatio prol. **мьчьно** - krmč.-mih. 213. **главы оусѣченiемь моучить ся** κεφαλικῶς κολάζεται krmč.-mih

оусѣкти -кѫ -чѣши vb. secare prol. ant. domet. izv. 648. prol.-vuk. - **главоу** pat. **оусѣчень** proph. ἐκκόπτειν š.-gl. 50. **вьсѣчень** prol.-mih. **-ци роукоу** prol.-mih. **да оусѣчемь каменiе** triod.-mih. 92. **оусѣченъ** sup. 10. 45. 90. - **см**: - **главою** misc.-šaf.

оусѣкльница f. pl. μυξωτῆρες nares **оусѣк-** zach. 4. 12. **-сѧк-** ber.

оусѣцало n. ἐπαρυστρίς haustrum 3. reg. 7. 49. -kruš. **оусѣцала злата** -vost.

оусѣцальница ber. v. **оусѣк-**.

оусѣцати см -цаѭ см -цѩши см vb. se emungere typ.-chil. typ.-šaf. croat. useknuti verant.

оусѣждити -ждѫ -дѩши vb. κρίνειν indicare pent.-mih. kruš. meth. 9. krmč. 100. nsl. vusud fatum prip. 236.

оусѣждати -ѧю -ѣкѫ vb. κατασκευάζειν adornare hom.-mih. 22: male **оусоуждати** cloz I. 654. **осоужѧемъıи бес правьдъı изъмѣта** liberate bus. 294.

оусѣжденiе n. institutio. uti videtur: **нашего створенны и оусоужешя** izv. 667.

оусѣмьнѣти -нѭ -нѣши vb. διστάζειν ambigere assem. **по чьто оусѣмьнѣ**: εἰς τί ἐδίστασας; ostrom. bulg. **оусѣмva** miład. 146. cf. **оусоум-**.

оутай m. sg. i. **оутаѥмь** λάθρα clam men.-vuk.

оутанти -ѧю -аншн vb. ἀποκρύπτειν, κρύπτειν abscondere, celare ostrom. krmč. 34.

человѣкомь не оутаено sim. II. 3. ничьсоже оутаж отъ васъ dial.-šaf. оутанти отъ братие leont.: nota βασκαίνειν fascinare men.-vuk. - сѧ chron. sim. I. 21. izv. 614. λανθάνειν latere ostrom. sup. hom.-mih. оутанивъ сѧ въ нереть greg.-naz. -izv. 2. 250. оутанивъ сѧ высѣхъ insciis omnibus sup. 207. - колоу prol.-mart. отьчьства оутанивше се chrys.-lab. пострѣщи сѧ и оутанти сѧ матере своеѩ vita-theod. 4. не оутанше се таковыа самодрьжца greg.-mon. 51. высѣхъ оутаи се greg.-mon. то нѣсть оутаило се твоѥго боголюбьства men.-mih. носифа хотѧщи оутанти сѧ izv. 530.

оутакати сѧ -аѭ сѧ -аѥшн сѧ vb. πωλοδαμνεῖν pullos domare оутакати сѧ доврѣ greg.-naz. оутакаюштиихъ сѧ на колесницахъ io.-clim. оутакаютъ сѧ на колесницахъ ex.-vost.

оуталити -ѩ -ѥшн vb. sedare dial. domet. dial.-šaf. io.-sin. isaak. man. 118. страсти - men.-vuk. prol.-rad. - распалѥние chrys.-lab. σβεννύναι extinguere огниць оуталити prol.-rad. оуталити παύειν cessare facere op. 2. 2. 16. adde men.-mih. isaak. clim ber.

оутапати -аѭ -аѥшн vb. καταποντίζεσθαι demergi ostrom. pat.-mih. nom.-bulg. prol.-vuk. misc. sborn. svjat. op. 2. 2. 373. hom.-mih. ev.-mih. bus. 497. nicol. chron. -ton- bus. 549. men.-leop. mir.

оуталити -ѩ -ѥшн vb. celare hom.-mih. 139. - что отъ кого misc.-serb. оутаюшоу врачеви sabb.-typ. 14. славоу не оутаемоу sabb.-vindob. оутаемъ part. sup. 329. - сѧ: чѣмъ оутаимоть сѧ τοὺς ἀνθρώπους λανθάνοντα apoc.-vost.

оутаѥвати -аѩ -аѥшн vb. celare mir. par.

оутаѥние n. celare kruš. clim.

оутварие n. ornatus.

оутварь f. δημιουργία opificium ex.-op. 2. 1. 14. κάλλονθρα ornamentom (spatula vulg.) lev. 23. 40. -kruš. pent.-mih. ornatus cyr. 2. κόσμος ornatus sup. ex.-op. 2. 1. 14. op. 2. 2. 57. на краи оутвари men.-mih. σκεύη vasa, sarcinae pent.-mih. κατασκευή apparatus; στολή stola esai. 22. 17. -proph. κτίσις res condita hom.-mih. πλίνθος laterculus dial. adde hom.-mih. bus. 390. ber. - злата prol.-mih.

оутварьнъ adj. ornatus misc.-šaf.

оутварити -иѭ -ѥшн vb. καλλωπίζειν decorare hes. κοσμεῖν, διακοσμεῖν ornare matth. 23. 29. -ev.-novg. proph. hom.-mih. καθιστάναι constituere, componere šiš. 199. 257. adde ex. -op. 2. 1. 14. -рѣ- sup. 291. ѥже црькъви оутварити svjat. -ра- pat. sup. 314. - сѧ: -твори- hes.

оуткорити -рѩ -рили vb. κοσμεῖν, διακοσμεῖν, κατακοσμεῖν ornare sup. prol.-vuk. domet. op. 2. 2. 61. sim. I. 29. оуткорила сѧ̀ткала своа ἐκόσμησαν τὰς λαμπάδας αὐτῶν matth. 25. 7. -ev. -saec. xii. акы невѣстоу оуткори ма оуткарьми ὡς νύμφην κατεκόσμησέ με κόσμῳ esai. 21. 10. -vost. оуткорьнъ (lege -рѥнъ) невѣсьскъ izv. 536. κατασκευάζειν esai 26. 7. -proph. op. 1. 90. вон оуткорени στρατόπεδον men.-mih. ἐπιτιθέναι ponere exod. 3. 22. -pent.-mih. adde печаль оуткорьши оустрои hom.-mih. сѣть -рена svjat.-mat. 9. дъштери -рены svjat.-mat. 7. ρυσα -рена θέριστρον gen. 24. 65. -kruš. pent.-mih. (cf. оустръ) небо звѣздами -рено hom.-mih. - сѧ hebr. 8. 9. -šiš. 181. оуткорити сѧ въ оутварь vita-theod. оуткорилъ се ѥсть ка такоыимь krmč.-mih. 199.

оуткоръ m. ornatus hom.-mih. pat. 231. pulchritudo alex.; vas, uti videtur - злата pat. διάθεσις descriptio aedificandi prol.-cip. правило и - men.-vuk. χρήματα malal. 96.

оуткорьнъ adj. ρυσα -на ἱματισμός vestis exod. 3. 22. -kruš. θέριστρον pent.-mih. gen. 38. 14. -mat. 56. cf. оустръ.

оуткорѥние n. ornatus chrys.-lab. δεκροκαλλώπισμα hes.

оуткръда f. στήριγμα fulcrum op. 2. 2. 298.

оуткръдитель m. qui firmat krmč.-mih.

оуткръдити -ждѫ -дили vb. βεβαιοῦν, στηρίζειν firmare sup. ostrom. ant. šiš. 218. καθιστάναι constituere ostrom. adde hom.-mih. krmč. 91. chron. оуткръдн хранение izv. 422. ἀσφαλίζειν sup. покои оуткръдити гроѣ ostrom. ἀσφαλέστερον ποιεῖν cloz I. 442. -дихъ и въ градѣ sim. I. 22. κρατύνειν sup. 149. хоровъ sup. 182. κοσμεῖν sup. 83. 25. - сѧ sup. cloz II. 81. ἐρείδειν šiš. 44.

оуткръдь f. ἀσφάλεια munitio š.-gl. 14.

оуткръждати -аѭ -аѥшн vb. βεβαιοῦν firmare ostrom. ant. kruš. sup. оуткрѣжахрон.

оуткръждевати -дуѭ -дуѥшн vb. firmare sim. I. 1.

оуткръждение n. ἀσφάλεια munitio, securitas ostrom. men.-mih. sup. cautio sup. doctrina sup. оуткрѣже- chron. -ны cloz II. 13. оуткрѣже- φρουρός custos mater. оуткрѣзение šaf.-frag. 33.

оутекъ m. cursus pat. 104. оутекомь приіда; -комь прнѣкѣже men.-mih. вскачюще -комь chrys.-lab. -комь притече dial.-šaf. -комь донде dial.-šaf.

оутети -тепж -тепши vb. μαστιγοῦν flagellare assem. оутепжть ostrom. adde op. 1. 244. оутипоуть nicol. ev.-mih. b. mat. 43.

оутеча f. reliquiae, quod servatum est per. 78. 37; 94. 36. chron. 1. 153. 20; 166. 4. и вымыкаша изъ цр҃кви на дворъ до всего, а ис терема коуны и книгы, и до соудъ, имъже нѣсть числа, все огнь взя вьзъ оутеча lavr. 133.

оутѣшти -кж -чши vb. φεύγειν fugere, anfugere dial. men.-mih. 189. alex.-mih. 116. bor. chron.

оути vb. in compos. usitatum nsl. izuti, obuti russ. обуть, разуть lit. auti (auuu); autas fusstuch let. aut (aunu, avu) Pott 1. 317. curt. 2. 205. corss. -form. 349. 515.

оутинъкъ m. pars abscissa она же глагола· козми оутинокъ полѣница сего čet.-min.: th. оу-тьи.

оутирати -аѭ -аѥши vb. abstergere pat. chron. златомь роуцѣ - misc.-serb.

оутискати -аѭ -аѥши vb. συνέχειν coaretare народи оутискають те и гнетоуть συνέχουσι καὶ ἀποθλίβουσιν nicol.

оутискъ m. afflictio azbuk.

оутиснѫти -нѫ -неши vb. premere аще кого тѣскна обоуяа оутиснеть misc.-šaf. 156. παρακρούεσθαι circumvenire оутище gen. 31. 7. -kruš. pent.-min.

оутихновеніе n. conticescere.

оутица҃ти -аѭ -аѥши vb. anfugere pan.

оутишати -аѭ -аѥши vb. mitigare pat. prol. isaak. оутишаюци наше страсти krmč.-mih. 189. - море io.-sin. clim. -шаѥмо море chrys.-lab. - сѧ tranquillum fieri sup. 116. 362. брань -таѥть сѧ isaak. -шаѣьши сѧ юрѣси prol.-mih. вльны оутишающе сѧ и глоумище сѧ men.-mih. 20.

оутишати -шаѭ -шаѥши vb. conticescere вьтиша старьць sim. II. 12.

оутишение n. sedare io.-clim. -vost. 2. 88. bus. 686. - и теплота izv. 667.

оутишити -шѫ -шиши vb. sedare triod. chrys.-lab. ῥηγνύναι frangere esai. 49. 13. -proph. op. 2. 2. 87. - мытежь per. 91. - оутрокоу greg.-mon. -шина доуша галѧнѹ hom.-mih. и оутиши лица своего къ нимъ izv. 422. - сѧ men.-mih. chron. 1. 163. -шишюу сѧ морю cyr. 9. оутишити сѧ корабль творить ioann. оутишити сѧ творить мл҃дии io.-clim. ἠρεμάζειν men.-vuk.

оутишие n. tranquillitas pat. сь вьсѧцѣмь оутишиѥмь вѣсѣдовати greg.-lab. 128.

оутишькъ adj. tranquillitatis triod.

оутлачити -чѫ -чиши vb. conculcare цр҃кви стоѣть заростѣше, а игрища оутлачена грѣховнѣими плъсы (плясы fortasse) ephr.-vost.

оутлъстѣкати -каѭ -клеши vb. pinguescere int.

оутлъстѣти -кѣ -кѣши vb. παχύνεσθαι pinguescere ant. bon. domet. pent.-mih. pat.-mih. sim. I. 23. sabb. 105.

оуто adv. 1) πάντως omnino snp. 222. 223. 230. 234. svjat.-op. 2. 2. 394. то оуто кдѣ πάντως που op. 2. 2. 56. 2) ἄρα γε igitur kruš. 3) ἄν forte greg -naz. adde hom.-mih. op. 2. 1. 27. притча же оуто сѣ καὶ ἡ μὲν παραβολὴ αὐτή op. 2. 2. 118. монѣхъ грѣховъ множьство, ико оуто числа не имоуть mat. 28. op. I. 186. и млъ бо пѣсъкъ оурѫтивѣ рѣкѫ вьсѫ прѣвлѣчеть оуто на погорьноюе greg.-naz. испити ти есть оуто божиихъ сѫдьбъ пельнъ svjat. киднши вѣсь, не ы ни пиѣть, оуто такожде вѣси не ядеть ни пиють greg.-lab. 4) in interrogatione: оуто сѣло оуко раждали си; εἰ σφόδρα λελόπησαι σύ; putasne bene irasceris tu? vulg. ion. 4. 4. -vost. bus. 182. оуто оуспи тѧ богъ op. 2. 2. 30. нъ егда оуто etc. οὐχ ὅταν etc. esai. 28. 25. -proph. -vost. оуто ли: оуто слышаль ли юси; greg.-lab. оуто ни: оуто вамъ поуть не оуирѣкляеть сѧ; μὴ ἡ ὁδὸς κυρίου οὐ κατορθοῦ; iez. 18. 29. -proph. оуто не ли: оуто не сѣ ли ѥсть, ѥгожѥ ищють оубити; io. 7. 25. -mat. 35. оуто не мойси ли дасть вамъ законъ; io. 7. 19. -mat. 35. не ли оуто: не два ли оуто врабьы на (а)ссарии вѣнима ѥстѣ; matth. 10. 29. -mat. 14. нѣсте ли бы оуто чада пагоубы; οὐχ ὑμεῖ ἐστε τέκνα ἀπωλείας; esai. 57. 4. -proph. не бѣ ли сь оуто оукоризнѣ вамъ; οὐχ αὕτη ἦν ὁρῶν ἡ ὕβρις; op. 1. 90. не сѫ ли оуто словеса его; mih. 2. 7. -proph. mat. 46. не лкы ли оуто глина грънычарьска намѣнить (recte -тѣ) сѧ; οὐχ ὡς πηλὸς τοῦ κεραμέως λογισθήσετε; esai. 29. 16. -vost. 1. 459. не самарна ли оуто; τίς ἡ ἀσέβεια τοῦ ἰακὼβ, οὐχ ἡ σαμάρεια; mich. 1. 5. 7. -op. 2. 1. 116. не ли вото: не ѩли ли вото изве-

дохъ; οὐ τὸν ἰσραὴλ ἀνήγαγον; amos 9. 7. -op. 2. 2. 643: ibidem кото habes e mich. 2. 7. et hab. 2. 13. не оуто ли: не оуто ли глась мариинь поспѣши; hom.-mih. 191. кто pro кото l. cor. 10. 16. cf. scr. uta.

оутолнвъ adj. placabilis да кротка и оутолива образомъ владъкоу zlatostr.

оутолити -лиж -лиши vb. ἀναστέλλειν arcere cloz I. 188. πείθειν suadere assem. ostrom. nicol. prol.-vuk. krnč. 124. adde оутолнвь ю дѣвьствовати prol.-mih. многы оутоли вѣровати христоу prol.-mih. 185. πραΰνειν mitigare cloz παύειν, ἀναπαύειν, καταπαύειν cessare facere клопоть оутоли сѧ τὴν πίσσαν καλάζουσαν καταπαύας prol.-rad. adde оутоли раздраниие цьрковьное izv. 603. pyrg. ἀπαρκεῖν mater. κακοῦν affligere num. 29. 7. -pent.-mih. adde sup. op. 2. 2. 53. - кезоумьѣ cloz II 154. - коурю hom.-mih. chrys.-lab. - врѣнне pyrg. - врѣнне смолное dial.-šaf. - гнѣвъ cloz I. 188. hom.-mih. - грьло misc.-serb. - полиорою зависть laz.-vuk. - мльвоу chrys.-lab. - моучение chrys.-lab. - народь prol.-mart. - плачь chrys.-lab. - прекость georg.-vost. - прѣлесть chrys.-lab. - слъзы bell.-troj. 44. sabb. 137. 162. - лнвь ова стратилата max. - ярость ioann. - ѥзыкь chrys.-lab. оутолнвь бысть отъ адинний и отъ звѣздочтець sof. 24. тишина мѣжѣ оутолившьи prol.-mart. негодоующихъ оутолившь sabb. 131. - сѧ: мльвы -лнше сѧ greg.-mon. 92. -лившоу сѧ врѣмени men.-vuk -лившоу сѧ пламини prol.-mart. διαλλάττεσθαι reconciliari antch. nsl. utoliti: utoli otroka croat. utoliti se hung.

оутолнвати -важ -ваѥши vb. compescere dial.-šaf. -вѣкати man. 122. отъ недоугъ -вѣкати колѣзни greg.-mon. 76.-

оутолити v. оуталити.

оутолѣние n. καταπαῦσαι sedare - огня men.-vuk. adde prol. men.-leop. extinctio но оутолѣнии огню prol.-rad. 97. ἔκβασις exitus men.-vuk.

оутомити -млиж -мнши vb. vexare sup. 8. domet. triod. chron. δαμάζειν domare vost. l. 82. op. 2. 1. 160. ἐξετάζειν inquirere prol.-rad. ἀπάγγειν strangulare men.-vuk. едва -мимо δυσάλωτον greg.-naz. - тѣло sborn. - плть постомь chrys.-lab. - дроучьнъми prol. mart. - сѧ κατατήκειν ἑαυτόν men.-vuk.

оутомлити -ліж -ѥши vb. vexare int.

оутомлѣние n. vexatio io.-sin. ταριχεύθηναι prol.-mart.

оутонѫти -нѫ -нѣши vb. demergi prol.-mih. hom.-mih. alex.-mih. 30. chron. оутопе вльнами prol. оутонѫ assem. оутопѣшам рыкы сьнѣгы соуть op. 2. 2. 51. вт- chron. l. 94. v. оутони- pat. 300. hom.-mih.

оутопати v. оутапати.

оутопити -плиж -пиши vb. demergere krmč -mih. chron.

оутоплѣние n. immersio.

оутопѫти v. оутонѫти.

оуторьничьнъ adj. diei martis triod.-mih. 121. cf. вътор-.

оутрапити -плиж -пиши vb. torpere facere, uti coniicimus prol. leont. (cf. оутрапъ et оутрѣнѫти) -пенъ pro оутеснень azbuk.: nota накоюу такожде сьтвори, оутрапль жилоу стѣгна его суг. 14.

оутрапъ m. ἔκστασις ecstasis вложи богъ оутрапъ въ адама ἐπέβαλεν ὁ θεὸς ἔκστασιν ἐπὶ τὸν ἀδάμ gen. 2. 21. - parem.-saec. xiv. иже телесными оутрапы естьствеными, реѥше объоумрьтвенмь того оупразднивше ex.-vost. adde op. 2. 1. 41: vere est torpor.

оутрата f. iactura azbuk. trigl.

оутрашати -аѭ -ѧѥши vb. laedi, iacturam facere -чѧти ziz.

оутрии adj. crastinus къ - дьнь, дънь bus. 653. vita-theod. bor. 25. на оутрии per. xx. на оутрии per. 11. 8. до оутрия дъноу prol.-mart.: nota кс҃ коглы прозкаша: слнце и мѣсѧць, землю и водоу, звѣри и гадъы, то сѣтѣнѣѥ и чаичьска имена та оутрия, трошна, хърса, велеса, пероуна на коглы обратиша izv. 553. cf. оутрѣй.

оутрина f. ὄρθρος diluculum kruš. am. 4. 13. -mat. 50. proph. въ въстание оутрины ἀνέστησαν ὄρθρου ies.-nav. 6. 14. -vost. до идеже отъсвѣтить сѧ оутрина ἕως διαφαύσῃ ὁ ὄρθρος iudic. 16. 2. -vost. ако и оутрина рассыплеть сѧ по горамъ ὡς ὄρθρος χυθήσεται ἐπὶ τὰ ὄρη ioël 2. 2. -vost. adde оутрина крьщенынаго дьне men.-mih. 387 bulg. utrinъ milad. 5. 276.

оутринъ m. τὰ βύσσινα byssina бысть пиръ по з. дьновъ въ дворѣ ограда оутрьнего црка, бобрѣмь и оутринѣмъ и чьркемь снимань хехосμημένη βυσσίνοις καὶ καρπασίνοις esth. l. 5. -vost. βασιλικὴ στολή regia vestis мардъхай кынѧзь отъ лица нѣкы къ свитѣ црь-

стѣй и къ первѣ и къ утрънѣ ὁ μαρδοχαῖος ἐξῆλθεν ἐστολισμένος τὴν βασιλικὴν στολήν esth. 8. 15. -vost. mat. 53.

утрие n. ὄρθρος diluculum sup. 257. 6. до утрия kruš. на утрие per. xx. на утрия ἑπαύριον sup. greg.-lab. leont. pat.-mih. io.-sin. bor. 79. š.-gl. 94. sabb. 206. ἕωθεν sup. 153. 7. на утрия ev.-bnc. не пиѣте сѣ на утрия krmč.-mih.

утро n. ὄρθρος diluculum sup. 178. 22. прωΐ, πρωΐα mane; cras sup. chron. утроу кыкъшоу· πρωΐας γενομένης ostrom. изнде коупьно ютро nicol. утро сѧ поклаѣшн sborn. за утра прωΐ vost. 1. 270. bell.-troj. 32. chron. заутра, заѣутра mat. 31. за ютра krmč.-mih. š.-gl. 81. из утра прихождаахѫ ὄρθριζε trn. отъ ютра šiš. 46. strum. изь утра до вечера men.-mih. съ утра krmč. 45. до за утра pent.-mih. dial.-šaf. ютро š.-gl. 78. 81. šiš. 46. strum. nsl. jutro mane habd. jutros habd. zjutra dain. zjutraj, zjutre dalm. jutri cras lex. do jutri lex. zajtre kras. bulg. utrom verk. milad. utrinъ drev. jâutra lit. aušra f. let. aus gr. ἠώς, αὔριον lat. aurora ahd. ôs-taro and. aus - tur oriens scr. vas; ušas lucidus; usar mane; usras matutinus, ergo утро pro устро; cf. oserb. jutry pl. ostern nserb. jatšy, vatšy idem ztschr. 1. 29; 3. 171; 4. 256; 7 380. 383. 384. Bopp 1. 302. Pott 2. 1. 366. curt. 1. 368. mey. 1. 400. corss. -form. 368. 390. cf. **утрѣ**.

утронти -оѭ -онши vb. triplicare belg.

утроудити сѧ -ждѫ сѧ -дишн сѧ vb. laborare š.-gl. 65. prol. ant. pam. pat. men.-mih. men.-leop. men.-vuk. chrys.-lab. vita-theod. къtр- chron.

утроуждакати -аѭ -аѣши vb. fatigare danič. очи - зрѣнимь greg.-mon. - сѧ par.

утроуждати -аѭ -аѣши vb. concitare sup. 94. - сѧ fatigari laz.

утроупителънѣ adv. sensus dubius men.-mih. 364.

утроупити -плѭ -пиши vb. sensus dubius men.-mih. - свѣсти alex.-mih. 169.

утроуплѣние n. sensus dubius pat.-mih.

утръ m. res byssinae кобромъ и утромъ и червемъ синманъ esth. 1. 5. -vost.: vocabulum dubium est cf. **утрънъ**.

утръгати -аѭ -аѣши vb. avellere.

утръгнѫти -нѫ -нѣши vb. ἀποσπᾶν avellere lev. 1. 11. op. 1. 13. ἀποκνίζειν abscindere pat.kruš. pent.-mih. κατακρημνίζειν praecipitare krmč.-mih. adde - ѣдро tur. 37. - сѧ ἀποσπᾶσθαι avelli pyrg. камень утрьже сѧ sabb. 135. утръгъша сѧ и погнаста въ сѧѣдъ елена men.-vuk. утръгый сѧ камень съ горы cyr. 13.

утръзати -аѭ -аѣши vb. avellere pat.

утрѣнѫти -нѫ -нѣши vb. torpescere georg. **утрѣпѣтъ** тѣло op. 2. 2. 31. **утрѣпоста** sup. 48. 4.

утрѣпанние n. torpescere -терп- bor. xxiii.

утрѣпати -аѭ -аѣши vb. torpescere pat.-mih. chrys.-lab. per. 35. 30. ber. утрѣпаата ми трепещюща роукѣ vost. тѣломъ утерпаа bor. 56. утерпай роукоу clim. 155. утрѣпай ржкѫ io.-sin.

утрѣпѣнние n. patientia glag.

утрѣпѣти -пѣѭ -пѣѣши vb. ἐνναρκᾶσθαι torpere -пѣвь pent.-mih. -пѣють роукы men.-mih. соль ин -пѣѣть men.-mih. 126.

утръвати -аѭ -аѣши vb. terere dial.-šaf.

утрънница f. officium matutinum ostrom. pat.-mih. ant.-hom. triod. cyr. 19. 34. sabb.-typ.

утръничънъ adj. officii matutini prol. - съкорь men.-vuk. prol.-cip. -на жрътва chrys.-lab. начаста -ноу men.-leop.

утрънь adj. ἑωθινός matutinus men.-vuk. man. prol.-cip. черви -нюоумоу ion. 4. 7. -mat. 46. -ни роса dioptr. **утрънии звѣздѣ, иежѣ ѥсть данънница** krmč.-mih. 395. πρωϊνός matutinus prol. утрънаго нѣкыма greg.-mon. 90. утрънаа слоужениа antch. утрънаа клепати bus. 744. снзѣѣши предъ утрънимъ сѣтомъ izv. 657. - дънь sup. 165. 170. crastinus pat. chrys.-lab. и бысть по утрънимь μετὰ τὴν αὔριον pent.-mih. ὁ ἑπαύριον къ утрънии дънь тῇ ἑπαύριον ostrom. adde krmč. 70. greg.-lab. ber.: nota **утрънаа** ὄρθρος mane iudic. 6. 2. -kruš.

утрънъ f. officium matutinum greg.-lab. typ. -chil. sabb.-typ. nom.-mik. 157. sim. II. 12. sabb. 212. на -нн ostrom. годь -нѣе men.-mih.: male sg. g. -нн nom.-mik. 154. -нѭ пѣаѭ par. -нюю greg.-lab. chron. 1. 82. таинъствоу ги на утрънии томъ дне izv. 514. изнде по утрънии нашть дѣлателѧ bor. 5. кончавшн сѧ утрънии sim. II. 12. ютр- triod.-mih. ὄρθρος diluculum krmč.-mih. -на прωΐ gen. 32. 24. - kruš. до -нн ἕως πρωΐ peut.-mih.

утрънѣкати -нюѭ -нюѣши vb. ὀρθρίζειν

dioptr.-lab. mater. sbor. op. 1. 58 isaak. lavr.-op. 38. **ютрѣнюєть доухъ** izv. 471. **-нек-** bon. **ютрѣнюєть** ėsai. 26. 9. **-vost. 1. 305. -ноуѥ** triod.-mih.

утрѣшьнь adj crastinus chrys.-lab. pat.-šaf. 81.

утрѣ adv. αὔριον cras ostrom. sup. šiš. 94. 191. chrys.-frag. antch. cyr. 17. **ютрѣ** nicol. - **третии дьнь** tertia abhinc die sup. 118. **до ютрѣ** men.-mih. **на утрѣ** chrys.-frag. **утрѣ отъвѣштаѭ вамъ** sup. 442. 29. **дънесь сѫшта, а утрѣ оумираѭштѣ** sup. 125. 13. **великъ дьнь утрѣ** bus. 165. bulg. utrě, sutrě; utri verk. 224: vere est sg. loc. **утро.**

утрѣзвити сѧ -жлѣѭ сѧ -звиши сѧ vb. sobrium fieri bus. 296. int. **утрѣзвѣти сѧ въ молитвахъ** sborn.

утрѣзвѣнїе n. sobrietas **утрезвѣнїе** izv. 644.

утрѣнїй adj. crastinus sabb. 15. 17. **ютрѣнїй** prol.-mih. 229. **утрѣнѣй оузрите ме** sabb. 17. **утрѣнѣй дьнь** cras vita-theod. **въ утрѣнѣй** ostrom. sabb. 150. leont. cyr. 24. τῇ ἐπαύριον šiš. 21. 22. 36. τῇ ἐξῆς šiš. 41. **въ утрѣнѣй дьнь** ostrom. assem. sabb. 39. 48. 52. 167. pat.-mih. τῇ ἐπεχομένῃ ἡμέρᾳ šiš. 39. **до утрѣнѣй приходити** sabb. 57. **до утрѣнѣй васъ ожидаю** sabb. 10. **на утрѣнѣй** cyr. 23. εἰς τὴν αὔριον šiš. 8. **на утрѣнѣй приидѣ** chrys.-frag. **ютрѣнѣй** nicol. **въ ютрѣ дьнь** nicol. **на ютрь дань, ютре дань** glag. cf. **утрии.**

утрѣти -рѫ -рѣши vb. abstergere chron. l. 61. 9; 63. 14. **утерѣ пота** per. 41. 6. **пѫть гладъкъи и утрѣнѣи** greg.-naz.

утрѣшати -лѭ -лѣши vb. solvere op. 2. 2. 52: recte **отр-.**

утрѣшьнь adj. ὁ αὔριον crastinus sup. ant.-hom. kruš. leont. chrys.-lab. nom.-mik. 162. - **дьнь** vita-theod. cyr. 7. **-ныи** bell.-troj. 31. **въ ютрѣшьнии** men.-mih. **въ утрѣшнии дьнь** sabb. 168. **не кладыи утрѣшънѣимь дньмь** sborn.

утроужднти -жлѫ -ждиши vb. ἀπαλλοτριοῦν alienare šiš. 128. 179. ant.-hom. men.-mih. op. 2. 2. 52. 431. **-ждѣнъ** ἀλλότριος antch. **-ждѣне отъ бога** antch. - **сѧ** glag. - **чемоу** hom.-mih. **мало ихчьто ѥда зълокобнаго утѫждѫ сѧ** greg.-naz.

утоучьчѣти -кѫ -кѣши vb. pinguescere.

утоучьшити -шѫ -шѣши vb. saginare isaak. int. 112.

утъкнѫти -нѫ -нѣши vb. συναντᾶν occurrere aut. - **сѧ** συναντᾶν accidere **утъкнеть сѧ смрътъ** συναντᾷ op. 2. 2. 263. **сръдце безоумьныхъ утъкнеть сѧ клатвахъ** καρδία ἀφρόνων συναντήσεται ἀραῖς prov. 12. 23. -parem. 1271. op. 1. 72. **сръдьце безоумьныхъ утъкнеть се клетвахъ** triod.-mih. 130. **ѥда чьто неволѣмь утъкнеть сѧ ихъ** μή τι τῶν ἀβουλήτων αὐτῆς συναντήσει antch. **утъкнеть сѧ благыхъ** op. 1. 72. **не утъкнеть сѧ въ благыхъ** holm. συμβαίνειν contingere **горе безаконьникоу, зълыи утъкнеуть сѧ ѥмь** πονηρὰ συμβήσεται αὐτῷ esai. 3. 11. -parem 1271. νόσσειν **утокъ сѧ въ око** op. 1. 83. **утокъ сѧ въ око имь источить слезы, и утокъ сѧ въ сръдце источить чювьство** ὁ νόσσων ὀφθαλμὸν κατάξει δάκρυα, καὶ ὁ νόσσων καρδίαν ἐκφαίνει αἴσθησιν sir. 22. 21. -vost. προσπίπτειν occurrere hom.-mih. adde **ѥмиже сѧ утъкнѣаше** in quod incidebat cloz l. 582.

утъкъмити -млѭ -миши vb. constituere gram. 152. 160. daniič. **утъкъми** aor. καθέστηκε op. 2. 2. 629. - **сѧ** 244. placere **какь да утъкми богоу** bulg.-lab.

утъкъмлѣнїе n. constitutio steph. **-такiehu. кожие -кменiи** bulg.-lab. **утъкмение** op. 2. 2. 641.

утъштѣтие n. sensus ignotus: **покѣжденїе и вътъщетїе и скрькь** belg.

утъыкати -аѭ -аѣши vb. pinguescere par.

утъыкати -аѭ -аѣши vb. pingere **утъыкахѫ и утъыкаѣмѫ бѣхѫ** chrys.-lab.

утъылъ adj. pinguis.

утъыти -ыѭ -ыѣши vb. παχύνεσθαι pinguescere bon. eccl. 12. 5. -proph. pent.-mih. isaak. sim. I. 23. vost. 1. 13.

утъньити -нѫ -ниши vb. attenuare pat.

утъканнїе n. cursus ὁ ῥιπτέμὲ **утъканiи коньстѣ** ἀντιθέτους ἱπποδρομίας greg.-naz.

утѣкати -аѭ -аѣши vb. aufugere, currere **-тѣк-** men.-mih.

утѣскнѫти -нѫ -нѣши vb. premere steph.

утѣсьнити -нѫ -ниши vb. στενοῦν coarctare **-сн-** dial. adde prol. io.-sin. int. isaak. dioptr. chrys.-lab. angustare leont. - **сѧ: утѣснить сѧ отъ глада же и жажда** dioptr.

утѣсьнѣти -кѫ -кѣши vb. στενοῦσθαι

coarctari -сн- dial. isaak.

оутѣсьнити -ить -ивши vb. στενοχωρεῖν angustare -сн- proph. λοπεῖν affligere dial. adde int. pyrg. prol. dioptr.-lab. -снѣ- chrys.-lab. cf. -шити.

оутѣсьнѣвати vb. angustare **-снѣваше срѣдьце** par.

оутѣсьнѣніе n. angustia -сн- dial.

оутѣха f. παράκλησις consolatio ostrom. παρηγορία consolatio men.-vuk. παραίνεσις adhortatio men.-vuk. adde sup. hom.-mih. hom.-šaf. ant.-hom. greg.-lab. sim. II. 8. ev.-novg. 1270. tur. chron. **не имо развѣ оутѣха рече** hom.-mih. 199.

оутѣцати -чѫ -чеши vb. fugere -чоуть krmč. 123. **оутецахоу** alex.-mih. 104. 117: - **сѧ: ипподромиѥ именоуѥть сѧ, идѣже кони и колесница оутѣчють сѧ** krmč.-mih. 145.

оутѣшати -аѭ -аѥши vb. παρακαλεῖν consolari, hortari ostrom. ant. antch. **оутѣшати въ здравѣмь оучении** šiš.178. adde prol. domet. ephr. int. misc. holm. hom.-šaf. dial.-šaf. pal. op. 2. 1. 145. **жали(ть) не оутѣшаѥ сѧ** misc.-serb. παραμυθεῖσθαι ostrom. man. hortari meth. 7. chron. **-шааше** sup. **вт-** chron. utessahu fris. - **сѧ** ostrom.

оутѣшивати vb. consolari glag.

оутѣшѥніе n. παραμυθία, παράκλησις, παραίνεσις consolatio sup. bell.-troj. 44. greg.-mon š.-gl.89. op. 2. 2. 83. dial.-šaf. izv.478. **на оутѣшение мѫногамъ доушамъ** ostrom. προμαλακτήριον hom.-mih.

оутѣшитель m. παράκλητος consolator .svjat. krmč. 39. op. 2. 2. 241. adde op. 2. 1. 33. sim. I. 28. nicod. laz. men.-leop.

оутѣшительнъ adj. consolatorius pat. - **глаголь** prol.-mart.

оутѣшительство n. consolatio.

оутѣшителевъ adj poss. consolatoris isaak.

оутѣшити -шѫ -шиши vb. παραμυθεῖσθαι, παρακαλεῖν consolari ostrom. sup. krmč. 87. izv. 430. chron. - **сѧ** ostrom. **малы оутѣшивь сѧ** μικρὸν ὀλοφυδεὶς hom.-mih. nsl. vtěšiti mitigare lex.

оутѣшити -ить -ивши vb. συνέχειν cohibere luc. 8. 45. -ev.-novg. mat. 32. **народи оутѣш'ншють та** mat. 13. domet. isaak. chrys.-lab. pyrg. prol.-op. 2. 2. 86. angustare **о тѣлесѣмь трѣбовании оутѣшинѣмь** leont. - **сѧ** sabb. 50. 87. cf. **-сьнити.**

оутѣштити -штѫ -штиши vb. ἐκθλίβειν exprimere greg.-naz. ἐκπιέζειν **спасоу оутѣщеноую** σώσω τὴν ἐκπεπιεσμένην soph. 3. 19. -vost. proph. mat. 46.

оутѣшьникъ m. παράκλητος consolator op. 2. 2. 57.

оутѣшьнъ adj. παρακλητικός consolatorius sup pat. **оутѣшна въсписавь** sabb. 204.

оутагати -аѭ -аѥши vb. posse glag.: **нота колико ихъ не -гаше, на поли прѣъдѣша** bus. 412.

оутагнѫти -нѫ -неши vb. posse glag. otium habere bor. 62. per. 96. 7; 110. 9. chron. 1. 62. 8; 167. 9; 184. 21. **не оутагнѣхоу погрѣбати** georg.-vost. **сгорѣ прѣкы та всѣ и иконы, что не оутагли вымчать; и не оутаноу василко прити къ нимъ** lavr. 148. 153. πλεονεκτεῖν praestare svjat.-op. 2. 2. 400. διαφέρειν differre **звѣзда звѣздъı оутагнеть славоѭ** 1. cor. 15. 41. -svjat.-op. 2. 2. 404. nsl. vtegnoti otium habere cf. čech. ne láhl toho dořieci výb. 1. 302.

оутаготѣвати -аѭ -аѥши vb. gravare prol.-vuk.

оутажание n. vis glag.

оутажати -жѫ -жиши vb. operari ant.-hom. **работѫ оутажимъ** op. 2. 2. 427.

оутажити -жѫ -жиши vb. βαρύνειν gravare sup. - **сѧ** nom.-bulg.

оутажьчити -чѫ -чиши vb. βαρύνειν gravare sup. proph. **оутажьчисте намъ словеса ваша** ἐβαρύνατε ἐπ' ἐμὲ τοὺς λόγους ὑμῶν malach. 3. 13. -svjat. adde izv. 661.

оутаскнѫти -нѫ -неши vb. sensus dubius: **-нѣвъ изгыбетъ** bon.

оутати -тьнѫ -тѣнеши vb. ἀναιρεῖν interficere **оутноу** ἀνελῶ peut.-mih. op. 1. 15. adde chron. 1. 152. 18. **оутне** (part.) **тльстоуо выпрошенна** hom.-mih. 198. **оутънеть** bus. 393. 394. **оутнѫ** bon. - **роукоу** per. 77. 20.

оутѫжити -жѫ -жиши vb. sensus dubius: **оутоужиль сѧ съ нимь бѣше** men.-mih. 186.

оутѫхнѫти -нѫ -неши vb. cessare **да и на вѣроующѣ въ распатаго христа, и въ томь чѣсѣ оутѫхнѫ ѫхпѣнитѣ** pat.-mih. 175.

оуфанніе n. spes glag.: recte **оупъванніе.**

оуфати danič. v. **оупъвати.**

оуфий m. οἰφί oephi op. 1. 29.

оуфъ interj. vae alex.

оуха v. **юха.**

оухаблити сѧ -ѩ сѧ -ѩеши сѧ vb. minui, deficere **растоущи и оухаблающи сѧ** georg.-vost.

оухапати -аѭ -аѥши vb. mordere georg.

int. 30. alex.-mih. 193. пан҃ъ змию men.-leop. оухапати дрѣко къ половинѣ ichn.

оухапити -плѭ -пиши vb. mordere alex. acad.

оухапльти -шѭ -шѣши vb. mordere ber.

оухапльнѥ n. morsus.

оухапнѫти -нѫ -нѣши vb. mordere int. 196.

оухватити -шитѫ -тиши vb. αἱρεῖν capere barl. prol. trêb. ok. 78. misc.-šaf. оухвати носифа зл рнзоу misc.-serb. на брани оухвашитень sabb. 171: nota оуфатити gram. 241. cf. оухъит-

оухватовати -тоуѭ -тоуѣши vb. prehendere misc.

оухваштати -ѭ -ѣши vb. prehendere pat. alex.-mih. 131. clim. ioann.

оухваштѥнѥ n. prehensio alex.-mih. 87.

оухлѣкити -клѭ -киши vb. φωρίζειν cibare rom. 12. 20. -op. 2. 1. 162. adde pat. triod. in cibum distribuere оухлѣклю бъсе имѣниѥ своѥ šiš. 238. op. 2. 1. 148. - имания dieptr.-lab. брашьномъ оухлѣкѫщи op. 2. 2. 425. оухлѣкѣноѥ овьчѥ prol.-rad. 111. - сѧ: ꙗко недѣлю(-ѣю) єдноущи оухлѣкити сѧ ὡς τῆς ἑβδομάδος ἅπαξ σιτίζεσθαι prol.-rad. 78.

оухлѣкльти -шѭ -шѣши vb. φωρίζειν cibare ащи оубо альчеть врагъ твои, оухлѣкльи и rom. 12. 20. -šiš. 68. adde ber. - сѧ σιτίζεσθαι men.-vuk.

оухо n. gen. оушесе, оуха οὖς auris cyr. 19. не да господь богъ вашь срьдьца кѣдѣти и оушьи слышати; svjat. оуши траумалїа, τρώτμα σκοτѣ оуши ишлинѣ ostrom. оушесоу d. g. levit. 8. 22. -vost. 2. 22. оушесъ cloz I. 339. nsl. uho, uha, ušesa trub. serb. nauhvice inaures mik. pruss. ausins pl. a. lit. ausis goth. auso ahd. ora gr. οὖς lat. auris, ausculto, omen ex osmen alb. vĕš scr. ušas auris; vas audire ujjv. 190. ztschr. 5. 369. Pott I. 222; 2. 1. 598. curt. 1. 370. mey. 1. 345. 396. weig. 2. 307.

оуховаакъ m. qui=auscultat insidiando нъ диаколъ не срдцевѣдець, но зазирател и оуховолокъ и смотритель чачи смрьти izmar. 1509: оухо влькый.

оухокынъ adj. auris оухокныи же ѥсть честь знаемы ex.-op. 2. 1. 18. оухокныи часть знаемы, єже грѣчскїи лопоса, а словински краноуши, къ немъже всегда(ѧ) повѣшлютъ ex.-vost

оуходикъ adj. δραπέτης fugitivus вѣ нѣкто описимъ рабѣ некошинъ, болъ, оуходикъ ἐγένετό τις ονήσιμος οἰκέτης κατάπτυστος, δραπέτης zlatostr.-sacc. xvi. холопи злый и оуходивѣ serve fugitive e cod. 1419. -vost.

оуходити -ждѫ -диши vb. ἐροδεύειν explorare да оуходѧть намъ землю ἐφοδευσάτωσαν ἡμῖν τὴν γῆν deut. 1. 22. -vost. πληροφορεῖν certiorem facere men mih. 270. croat. uhoditi explorare.

оуходъ m. φυγάς transfuga sup. 238. видѣшѧ лазаря оухода съмрьти кыѭшѧ φυγάδα θανάτου sup. оуходи сѧ прословимь nominabimur transfugae men.-mih. croat. uhoda explorator verant.

оуходьникъ m. κατάσκοπος explorator kruš.

оуходьство n. fuga prol.-mih.

оухожденїе n. decedere sup. 249. 4.

оухопити -плѭ -пиши vb. δάκνειν mordere op. 2. 1. 115. pat. 12. dial.-šaf. dioptr. per. 51. 13. оухопить и змиа am. 5. 19. -proph. mat. 50. край прьста оухопивь men.-mih. 366. оухопленьи яростию πιεσθείς men.-mih.

оухопослоухатай m. ὠτακουστής delator geurg.-vost.

оухопьнопростьнъ adj. iracundus. uti videtur pat. 268.

оухорѣзанъ adj. cui aures amputatae sunt gr. ὠτότμητος.

оухорѣзьнъ adj. cui aures amputatae sunt gr. ὠτότμητος.

оухранити -нѭ -нити vb. servare uchrani fris. - сѧ bell.-troj. 41. оухранн ли сѧ отъ ксякого крашна исходѧщаго отъ огньи izv. 652.

оухоудити -ждѫ -диши vb. minuere isaak. pat.

оухоудѣвати -кѭ -кѣши vb. minui isaak.

оухоудѣти -кѭ -кѣши vb. μειοῦσθαι minui sup. 241. 14.

оухоуждати -ѧ -ѧши vb. ἐξουθενεῖν contemnere antch. - сѧ humiliari isaak.

оухоусити -шѫ -сиши vb. praedari mon.-serb.

оухъ interj. ὦ oh оухъ, оухъ num. 24. 23.-pent.-mib. vae per. xx. οὐαί svjat.-op. 2. 2. 400. оухъ мнѣ vost. оухъ мнѣ izv. 424. оухъ мънѣ svjat.-op. 2. 2. 400. падохъ ниць и възъпоухъ (-пихъ) и рѣхъ оухъ адонай, господи, ногоуклиши ты прокъ изрлаилѣ, svjat. ничтоже кѣ нно къ тѣхъ слышати разкѣ слокиса сн горе, горе, оухъ, оухъ io.-clim. оухъ моѥи волѣзни феб τῆς

ἐμῆς ἀσθενείας op. 2. 2. 89. russ. ухнут sonare.

оухꙋлл f. sensus dubius: **старꙗ мѣ сѣткоѭ, великꙋ мꙋ оухлꙋ рече** misc. 75. cf. bulg. uhilen curvus verk. 6. croat. uhiliti deflectere pjesn.-hrv. 2. 3.

оухꙋлити -лѭ -лишн vb. fallere danič.

оухꙋштити -штѭ -тишн vb. αἴρειν capere barl. misc. **оухꙋти моꙋ сына** bell.-troj. 16. cf. **оухат-**.

оухꙋтрити -штрѭ -тришн vb. excogitare prol. ἐπιτεχνεύεσθαι machinari men.-vuk. prol.-mart. μηχανᾶσθαι machinari hom. mih. adde misc.-šaf. - **о чемь** hom.-mih.

оухꙋтрьствовати -коꙋѭ -коꙋешн vb. excogitare hom.-mih.

оухꙋштьнне n. raptus kruš.

оухꙋштрикати -кѭ -каѣшн vb. excogitare -**рав-** chrys.-lab.

оухꙋштрьнне n. excogitare hom.-mih.

оухꙋштрꙋти -кѭ -шешн vb. excogitare -**ра-** ioann. pat. hom.-mih. max. 128. **оухꙋщрѣше; шкоже не оумрети оухꙋштракъ** svjat. **гроса потрѣкоу въ зелне оухꙋщрѣють** chrys.-lab. -**рѣ-** dial.-šaf.

оухꙋштрѣнне n. machinatio -**рѣн-** int. 56. io.-sin. greg.-mon. **соломоне мьнѭ добрѣ и мждрѣ зѣло оухꙋщрѣнне** greg.-naz.

оущѣкнути -лѭ -лишн vb. affligere danič.

оущѣкꙋтити -штѭ -тишн vb. floribus ornare **холмъ оущѣщенꙋый тайнꙋимь цѣѣщемъ** ephr.-vost.

оущѣлити -лѭ -лишн vb. διασώζειν servare pent.-mih. **азъ же не могоу оущѣлити до горы** ἐγὼ δὲ οὐ δυνήσομαι διασωθῆναι εἰς τὸ ὄρος exod. 19. 19. -vost

оущѣлокати -лоуѭ -лоуешн vb. salutare **свѣтлго царꙗ оущѣловакъ** prol.-rad. 152.

оущѣломждрити -ждрѭ -дрншн vb. erudire leont. greg.-mon. io.-sin. int. - **сѧ** σωφρονεῖν, σωφρονίζεσθαι prudentem esse dial. men.-vuk. chrys.-lab. misc.-šaf. prol.-rad.

оущѣломждрити -рыѭ -рышешн vb. prudentem reddere int. -**ра-** chrys.-lab.: recte -**ждрь-**.

оущѣломждрѣнне n. prudentem reddere -**дрѣн-** chrys.-lab. misc.-šaf. recte -**ждрѣнь**

оущѣлѣти -лѣѭ -лѣешн vb. σώζεσθαι, ἀνασώζεσθαι, διασώζεσθαι servari pent. -mih. op. 1. 61. prol.-rad. διαφεύγειν effugere **градꙋ -лѣ насъ** deut. 2. 36. -pent.-mih. **не оущѣлѣ ничесоже** men.-mih 192. **не оущѣлѣ ничтоже, нь тъчню дꙋше ѥдины** leont.

оущѣкнути -нѭ -нншн vb. mercede conducere krmč.-mih. **окрѣтоша корабль и оущѣкнкше его за .н. златницъ** prol.-vost. **корлїѣ оущѣкнкше за .н. златицѣ** prol.-mart. **оущѣкни храмъ, и прѣкъстъ въ нємь** isaak: - **себе** μισθώσασθαι ἑαυτόν prol.-mart.: nota **симонь оущѣкнкь себѣ** men.-leop. 299. **златомъ оущѣкнѣмъ** (оучине-) izv. 651. cf. **въщ-**.

оущѣкнне n. pretium **-нны разложнше** τιμήματα διετίθεντο men.-vuk. cf. **оущѣкнѣнне**.

оущѣкѣѣнне n. merces **дасть - храмоу** isaak.

оущѣкпити -плѭ -пишн vb. scindere pat.-šaf. 227. 291. - **дрѣко** krmč.-mih. 369.

оущѣксарити сѧ -рѭ сѧ -рншн сѧ vb. βασιλεύειν reguare **-рн сѧ съмрѣть** sup.

оучѣнне n. sensus dubius: **аще нѣкоудетъ сѣ, не имѣлн оучѣнны прнѣти; не дасть мьньшнмн оучѣнны прнѣти** hom.-mih. 87.

оученькъ m. μαθητής discipulus ostrom. sup. etc.

оученнца f. μαθήτρια discipula šiš. 20. pat. dial.-prol.

оученичь adj. poss. μαθητου discipuli hom.-mih. cloz II. 45. 67.

оученичькъ adj. discipuli **ѥзыкъ** - hom.-mih.

оученичьство n. discipuli conditio prol.-vuk. prol.-belg. prol.-mih. krmč.-mih.

оученне n. μάθησις doctrina ant. ioann. cyr. 3. διδαχή, διδασκαλία institutio ostrom. cloz I 139. 585. sup. διδασκαλεῖον doctrina sup. 236. **νουθεσїа** admonitio cloz I. 225. sup. 180. παραίνεσις adhortatio cloz I. 220. II. 104. **дѣтнькско оученне** prol.-rad.: cum **оуштенне** confunditur in fontt. russ.

оучѣсати -шѭ -шешн vb. ἀποκνίζειν avellere **срдца нхъ оученшю хардίας αὐτῶν** ἀποκνιῶ iez. 17 22. -vost. proph.

оучнлнште n. schola io.-sin.

оучнначь m. arbiter danič.

оучнннти -нѭ -нншн vb. τάσσειν, καθποτάσσειν ordiuare ostrom. proph. antch. adde pat. παρατάττειν in acie collocare sup. 142. adde chron. **стража** (pl. acc.), **ѥже вѣлхоу оучнннли** hom.-mih. 154. facere - **метлнца** mir. 57. - **твирдь** per. 93. - **церковь** per. 81. - **блоуѣ**

zak.-serb. -нѣно крѣме διατεταγμένος prol.-mart. даже оучинить насиле надъ рокою izv. 602. - сѧ fieri pat. 96. 23. chron. 1. 167. ῥυθμίζεσθαι concinnari sup. 382. nsl. učiniti facere.

оучиновати -ноуѭ -ноуѥши vb. καθυποτάσσειν ordinare antch. adde -ваше prol.-mart.

оучинѣвати -аѭ -аѥши vb. ordinare io.-sin.

оучинѣти -ѣѭ -ѣѥши vb. τάσσειν ordinare prol.-rad. ioann. ber. chron. 1. 204. 34. συντάσσειν оучинѣла сѣкроу коудѣ на земли mat. 56.

оучинѣвати -ваѭ -ваѥши vb. τάσσειν ordinare ant. cf. -нов-.

оучинѣнїе n. τάξις ordo prol.-mart. εὐταξία modus compositus sup. - рабьско prol.-cip.

оучислити -шлѭ -сливши vb. numerare isaak.

оучисти -чтѭ -чтѥши vb. τιμᾶν honorare hom.-mih. ἀριθμεῖν numerare pent.-mih. оумъножила сѧ вѣрьнии ꙗко числомь не оучисти psalt.-int. -saec. xii. - сѧ: да оучьтеть сѧ svjat.

оучистити -штѭ -стиши vb. purgare proph. кѣлїи оучищенно добросъстависѣ greg.-mon. 75. - сѧ svjat.-op. 2. 2. 394.

оучистѣти -кѭ -кѣши vb. purgari antch.

оучитати -аѭ -аѥши vb. honorare pat. καταριθμεῖν numerare - сѧ: тако оучитаютъ сѧ дньне погрѣбанїа оῦτω καταριθμοῦνται αἱ ἡμέραι τῆς ταφῆς gen. 50. 3. -parem. 1271. 1370.

оучитель m. διδάσκαλος magister cloz I. 701. ostrom. sup. etc. оучитель по наставлении словесе hom.-mih.

оучительница f. διδάσκαλος, διδάσκουσα magistra dial. krmč.-mih. leont schola prol.-vuk. op. 1. 128. adde prol.-mih.

оучительно adv. docendo glag.

оучительнъ adj. διδασκαλικός docens krmč. 34. krmč.-mih. διδακτικός šiš. 164. 171. ἠθικός antch. adde sabb. 140. - книга isaak. - столь cyr. 4. - слово prol.-mart. cyr. 9. -тѣльнѣишѣ sup. 424. оучительна въ кротости belg. землю ксоу просто прѣтече ꙗко крилатъ -нымь своимь, и сѣкѣтомь благочьстны оснивь просвѣти prol.-belg. оучительноу бытн плача ioann.

оучительскъ adj. magistri сего ради іж отъ оучительскаго съвръже прѣстола izv. 421. о оучительскыихъ бесѣдахъ нарочить prol. rad. 91.

оучительскъ adv. uti magistrum decet sborn.

оучительство n. διδασκαλία doctrina ant. μάθησις men.-vuk. adde chrys.-lab. krmč. 103. sabb. 63. dial.-šaf.

оучительствовати -воуѭ -воуѥши vb. docere chrys.-lab.

оучителѥвъ adj. poss. διδασκάλου magistri hom.-mih. sup. -лекъ cloz II. 87. prol.-rad. int.

оучити -чѫ -чиши vb. διδάσκειν docere ostrom. - грамотѣ per. 31. 40. чесо ради оучити женѣ не велю izv. 420. παραινεῖν hortari cloz II. 83. - сѧ μανθάνειν discere ostrom. etc. let. jûkt assuescere mey. 1. 361.

оучиштати -аѭ -аѥши vb. purgare cloz II. 89.

оучрѣвлѥнъ v. оу compos.

оучрѣмьнъ v. оу compos.

оучрънити -нѭ -нили vb. denigrare иди семо, оучерьнене, да сѧ борев izv. 619. - сѧ vita-theod. глаголемыи поустыньникы, иже оучрьнѣвше сѧ и власы ростѫще обиходатъ грады οἵτινες μελανειμονοῦντες krmč.-saec. xiii.

оучрънъ v. оу compos.

оучрѣтожити сѧ -жѫ сѧ -жиши сѧ vb. in thalamo versari triod.

оучрѣдити -ждѫ -дили vb. ξεναγεῖν, ξενίζειν hospitio excipere men.-vuk. šiš. 45. strum. prol.-mart. mir. chrys.-lab. sabb. 30. prol.-mih. chron. -дн ѥ винома prol.-mih. 224. глаголы оучреждены gramm. -saec. xvii. -vost. θεραπεύειν sanare prol.-rad.

оучрѣждати -аѭ -аѥши vb. hospitio excipere domet. steph. prol.-mart. chrys.-lab. ok. 63. оучрѣждаюштоу стратилата sabb. 15. δεξιοῦσθαι hom.-mih.

оучрѣжденїе n. ξενισμός hospitum susceptio ant. prol.-mih. sabb. 32. 43. domet. steph. isaak. ber. 154. chron. ber. θεραπεία sanatio men.-vuk. prol.-rad.

оучоудити сѧ -ждѫ сѧ -дили сѧ vb. mirari - чемоу.

оучоуждити -дѫ -дили vb. abalienare bor. 53. chron. 1. 58. 32. -ждень обычай krmč.-mih. cf. оут-.

оучоути -оуѭ -оуѥши vb. αἰσθάνεσθαι sentire men.-mih. hom.-mih. adde sup. оучюти ex.-op. 2. 1. 33. хытростьми нѣкацѣми дѣло то оучюкъ greg.-naz. не оу и оучюемъ нхъ, даже отъбѣгноутъ ex.-vost. оучивь men.-mih.: nota διηγεῖσθαι edisserere оучоуѣть op. 2. 2. 26.

оучьникъ adj. διδακτικός ad docendum aptus naz.

оучьнъ adj. assuetus brev. 326. glag.

оучьсть f. τιμή honor krmč.-mih. krmč. 61. оучесть bus. 810.

оучьтение n. honor pat.

оучюти v. оучоути.

оучастити -штѫ -стиши vb. πυκνοῦν spissum reddere dial.: nota както сады оучести chrys.-lab. frequentare - на молитвоу vita-theod. - къ церкы men.-leop.

оучастие n. μέρος, μερίς pars men.-mih. š.-gl. 67. adde sup. communio ant.-hom. nom.-bulg. bus. 645. 734. ber. ἀφαίρεμα demtio exod. 35. 5. -kruš. pent.-mih. коегоу сѧ нл оучастие кѫдѣкъ deo se consecrans sup. 204.

оучастъкъ m. pars, uti videtur оучастьbus. 733.

оучасть f. pars оучасть gram. 89.

оучастьнъ adj. particeps int. 34. сице и миръ строитъ сѧ оучастьнами отърадами и скрѣбьми; оучастьно такоюе бываѥ svjat.: male оучастьно орꙗдие видѣша ἔκπληκτον τὸ πρᾶγμα sup. 335. 16. pro оужастьнъ.

оучастьнѣ adv. praecipue sup. 396. 23.

оучати -чѧ -чѣши vb. incipere bus. 808. chron. l. 189. коли оучноутъ свинии на бѣкоу лаити dan. cf. къч-.

оучаштати -аѭ -аѥши vb. repetere pam. 240.

оучаштение n. ἐνδελεχισμός continuatio op. 1. 111. оучещениемь жѧзлиꙗ тѣло разбише ею prol.-belg.

оушакъ m. auritus trigl.

оушарити -рѭ -риши vb. περιχρωννύναι tingere наличие себѣ сами оушарише greg.-naz.

оушатъ adj. ansulatus, vas duas ansas habens trigl.

оушесьнъ adj. aurium par.

оушесце n. inauris -сца alex.

оушикъ m. διάδημα diadema esth. 8. 15. -op. 1. 56. - шолковъ pallium mat. 53. cf. оушьвъ; оушидъ et оушьдъ.

оушидъ m. δραπέτης fugax акы оушидъ же ὡς δὲ δραπέτης vitae-sanct.-vost. op. 2. 1. 195. svjat.-op. 2. 2. 395. что ли давидъ помазаный акы цр҃ь, а страждѫ акы полоньникъ и оушидъ и зълодѣи svjat., ubi pro оушидъ in margine habes оуходникъ; и рече наученѣсмь оушидь христовь, нь законьнь воинь христовь hom.-mih. 128. cf. оушьдь.

оушидь m. gen. -ди φυγάς fugax sup. 69. 19. злооумию -ди τοῦ ὑποδράντος op. 2. 2. 149. водитъ л акы -дѣ pl. a. съставлении и оустрой описимоу оушиди и молва за нь apost.-saec. xiv. -vost. δραπέτης op. 2. 2. 149. cf. оушидъ.

оуширити -рѭ -риши vb. dilatare pat.

оушитъкъ m. τζάγγη calceus дьньск сапози, л ютрѣй оушитьци и калиге ephr.-belg. не днесь косъ, а оутро оушитьци и калигиы αὔριον δὲ τζάγγην ἢ καλίγην ἐπιζητεῖ ephr.-vost.

оуштедрити -рѭ -риши vb. οἰκτείρειν misereri šiš. 60. krmč. 174. sup. domet. triod.-mih. izv. 450.

оуштедрити -рѭ -иѥши vb. misereri izv. 450. int. 214. -ра- кого par. sabb. 42. -дрѣ- men.-mih.: rectius -ждрити.

оуштиние n. suadere pat. incitatio op. 2. 1. 72. бон. ѥсть же и оуштенье вѣрьнѣимъ psalt.-int.-saec xii. оущение доуха сватаго на божиѭ соуѭраго чаѧ psalt.-int.-saec. xii. cf. nest. 210.

оуштипъкъ m. frustulum -покъ trigl.

оуштитити -штѫ -тиши vb. protegere - сѧ chron. l. 20. 18.

оуштрѣбити -блѭ -биши vb. minuere оумалиѥнъ или оушрѣблиѥнъ par. 68.

оуштрѣблиение n. deminutio misc.-šaf.

оуштрѣкъ m. detrimentum grom. defectus оушербъ trigl.

оуштькнѧти -пѫ -неши vb. decerpere оущиноу .г. шблока alio cod. оущькноукъ prol.-saec. xv. -vost. nsl. věeknoti.

оуштьнѧти v. оушткнѧти.

оуштѫдѣти -ждѫ -дѣши vb. parcere не оущеды старость greg.-mon. 79.

оушоуй adj. sinister оружи правединими десъными и оушоуими славоу и досажденимь georg.-vost.: vocabulum dubium cf. шоуй.

оушьвъ m. διάδημα diadema вѣнець златъ великъ на главѣ иего и оушькъ шьлковъ λεπτοῦχλην στέφανον ἔχων χρυσοῦν καὶ διάδημα βύσσινον πορφυροῦν esth. 8. 15. -vost. сьемъ оушевъ свои съ главы sof. 29. pileus krmč. cf. оушекъ.

оушьвьць m. ἐπιρριπτάριον въ вѣнца мѣсто свои оушвецъ на главоу его положи georg.-vost.

оушьдъ m. δραπέτης fugax акы оушьдь въспытаѥши сѧ ὡς δραπέτης ἐσθύνεις τὴν ὁδόν hom.-mih. 124. cf. оушидъ.

оушьлець m. fugax оушлецъ trigl.

оушьникъ m. inauris acad. men.-mih. 368.

оушьница f. inauris оушь- danič.

оушьствие n. ἔκλειμα fames pent.-mih. недостатокъ и оушьствии и потрѣбление тѣи ἔνδειαν καὶ τὴν ἔκλειμαν καὶ τὴν ἀνάλωσιν deut. 28. 20. -vost.

оуꙗданиѥ n. morsus ant.-hom.

оуꙗдати -аѭ -аѥши vb. δάκνειν mordere proph. nom.-bulg. pent.-mih. совѣстию отнюдъ къ сердцѣ-оуꙗдаемь быше prol.-vost. -ѣд- alex.-mih. 74.

оуꙗдениѥ n. δῆγμα morsus chrys.-lab. -ѣд- cloz I. 68.

оуꙗдовити -влѭ -вѣши vb. venenare лице женско стрѣла есть оуꙗдовлена sborn. -vost.

оуꙗзвилиштѣ n. vulnus, uti videtur ant. 28.

оуꙗзвительнъ adj. laedens - слово chrys.-lab.

оуꙗзвити -влѭ -звѣши vb. τραυματίζειν, τιτρώσκειν vulnerare kruš. sup. krmč. 48. adde pyrg. prol.-mih. autch. izv. 504. -вѣнъ part. sup. люцѣишими (люцѣшими) оуꙗзвити χαλεπωτέρως τρῶσαι antch. καρδιοῦν op. I. 198. - сѧ dial.-šaf. πλήττεσθαι man.

оуꙗзвлити -лѭ -лѣши vb. vulnerare hom.-mih. kruš. hom.-mih. men.-leop. chrys.-lab. int. chron. πατεῖν ferire hom.-mih. -вѣти ant. dial.-šaf.: recte -ыжка-.

оуꙗзвѣти v. оуꙗзвлити.

оуꙗздъ m. invasio prol. 139.

оуꙗкинъдъ m. hyacinthus оуꙗкин'ъ svjat.-mat. 10.

оуꙗна v. оуѥна.

оуꙗрити сѧ -рѭ сѧ -рѣши сѧ vb. irasci pat.-mih. на кѣмь большьми оуꙗритъ сѧ; greg.-naz. оуꙗрь же сѧ цесарь и измени лице свое vost. имъже оуꙗри сѧ гнѣвомъ ἐθυμώθη 4. reg. 23. 26. -vost.

оуꙗсти -ꙗмь -ꙗси vb. δάκνειν mordere kruš. cozm. misc. men--mih. пьсь оуꙗстъ его misc.-šaf. оуꙗсть змиꙗ pent.-mih. ꙗмина человѣка оуꙗсти не можетъ alex.-mih. з'миею оуꙗдень въ ногоу.

оуꙗсьнити -нѭ -нѣши vb. ἐπιτρανοῦν illustrare -сн- pyrg. pat. typ.-chil. op. 2. 2. 426. izv. 435. spec. II. chrys.-lab. - вѣроу prol.-mih.

оуꙗсьнѣти v. оуꙗшнѣти.

оуꙗшнѣти -нѣѭ -шнѣши vb. illustrare georg. tur. 69. apost.-saec. xiii. mat. 21. pan. izv. 507. op. 2. 1. 171; 2. 2. 86. оуꙗшнѣша глаголъ tur. -сн- dioptr.

оуꙗшнѣниѥ n. illustratio sabb. 1. ex.-op. 2. 1. 22. прежде оуꙗшнѣнна о господѣ нашемь πρὶν τρανῶσαι τὰ περὶ τοῦ κυρίου cyr.-hier.

оуѥдиннти -нѭ -нѣши vb. μονοῦν solum relinquere šiš. 166. ant. ἑνοῦν unire hom.-mih. adde pat. isaak. izv. 423. -нѣнъ конь clim. -нѣна постелы greg.-mon. мѣсто оуѥдинено izv. 485. - сѧ chron. 1. 68. ichn. оуѥдиноу ми сѧ отъ бась dial.-šaf.

оуѥдинъ adj. solus сѣдѣ же оуѥдина и въсакого сьродна поуста ichn. 38: dubium.

оуѥдинѣти -нѭ -нѣши vb. solum relinquere pan.

оуѥдинѣниѥ n. μόνωσις solitudo dial. sabb. 7.

оуѥзерити -рѭ -рѣши vb. inundare цркꙑ, о нейже рече исаиꙗ весели сѧ, поустꙑни жаждоущиꙗ, сиѭ оуѥзери водами крьщенныꙗ psalt.-int.-saec. xii.

оуѥленити -нѭ -нѣши vb. cervo similem facere оуѥленѣна доуша sabb. 10.

оуѥматн v. оуѧматн.

оуѥна f. -ꙋна hyaena prol.-vuk. par. azbuk. ziz. ber. оуѥною изѣдена sborn. оуꙗла звѣрь prol.-mih. 149.

оуѥнинъ adj. hyaenae оуѥнина злъчь svjat.-mat. 8.

оуѥспасиносъ m. vespasianus оуѥси- bus. 267.

оуѥць m. gen. оуѥца avunculus steph. azbuk. ber. cf. оуѥць.

оуѣадрити -рѭ -рѣши vb. ταχύνειν properare оуѣадри тайноу твоего къꙗвленна psalt.-int.-saec. xii. оуѣд- op. 2. 1. 71; 2. 2. 264. оуѣдри изѧти мѧ τάχυνον τοῦ ἐξελέσθαι με psalt.-int.-saec. xii. оуѣд- glag. оуѣдри прити къ намъ bon. оумъножишѧ сѧ немощи ихъ, по сихъ оуѣдришѧ сѧ psalt.-int.-saec. xii.

оуѧти, оуѧмѫ, оуѧмеши vb. capere sup. pat triod. ἁφαιρεῖν auferre krmč.-mih. pent.-mih. kruš. proph. аще кто оуѧметъ словесъ; да отъѧметъ богъ часть его ἐάν τις ἀφαιρῇ apoc.-vost. adde ex. krmč. 280. ὁφαιρεῖν demere оуѧмѣть отъ нѧкꙑиꙋ krmč.-mih. ἐλαττοῦν exod. 30. 15. -pent.-mih. στενοῦν arctare, deminuere men.-mih. 277. - кого spoliare tur. 50. adde да искрьнюмоу оуѧмѣть чьто greg.-naz. кнѧзь михаилъ створи пострѣгы сыновн своемоу ростиславоу новѣгородѣ, и оуѧ власъ архиепископъ спиридонъ chron.-novg. не бы то оуѥло вашего царьства men.-mih. 277. не би то оуѥло вашего царьства, нъ паче бы оумножало greg.-lab. да не

оуиметь, нн прииметь krmč.-mih. 314. како дѣкници оуіе страха; hom.-mih. 198. болѣзнь оуіе оудеса prol.-mart. нн приложити ничтоже ни оуняти apoc.-vost. оуимъше sup. 421. - сѧ capi men.-leop. томоу роука оуіеть се prol.-rad. 62. оуіе се ємоу роука ἀνενέργητος ἔμεινε prol.-mart. пога оуята отъ колѣна bor. 34. оуята кѣ ємоу нога по колѣно bor. 77. отокь толико напреть се ико роуцѣ ємоу оуіети се nsl. vjeti capere; ujma calamitas wetterschade am getraide.

оуѧтнје n. demere chrys.-lab isaak.

Ф.

ф vigesima secunda alphabeti cyrillici littera, **фрътъ** dicta, numerum 500 indicat.

факлиа f. facula **свѣщь, ерѣ же и -лиѥ** dioptr.-lab. ahd. facchela mhd. vackel ags. fǣcele, thācele weig. 1. 316.

фалконъ m. falco ichn.

фанамонарь m. παραμονάριος custos ecclesiae prol.-vuk. cf. **пламонарь**.

фараонитьскъ adj. pharaonis **-ска роука** men.-mart. **фараонитьска воинъства** irm.

фараоновъ adj. poss. pharaonis sim. I. 4. pent.-mih. bus. 75. vost. 1. 80. **-ви влъсви** spec. 20.

фараонъ m. pharao sup. **фараона съ вои потопльшоу** τὸν φαραὼ παυστρατὶ βοηθήσαντι irm.

фараонь adj. poss. pharaonis sup.134.pent.-mih. hom.-mih. proph. tur. **трѣбище фараоне** bus. 655.

фараосовъ adj. poss. pharaonis šiš. 184. 220.

фараосъ m. **фараѡ** pharao svjat. op. 2. 2. 429. sup. **фараоса горскаго** greg.-naz.

фараошь adj. poss. pharaonis vost. 1. 429. **фараоша мѧ зълобъ избави** izv. 526.

фарижь m. equus alex.-mih. 39. 40. bell.-troj. 20. 23. 25. 28. 42. bus. 978. **играахѫ на -жохъ** bell.-troj. 6. Kopitar, hesych. 45. **изведоша ємоу фарижа кѣла: ѯакизми же фарижемь оу коркодиловыхъ кожахъ чинѧхъ; .р. фарижь арапскыхъ** alex.-vost. **фарись** sabb.-typ.

фарижь m. paris bell.-troj. 8. 28.

фарисей v. **фарискѣй**.

фарисеовъ v **фарискѣовъ**.

фарисъ v. **фарижь**.

фарискѣй m. φαρισαῖος pharisaeus sup. 301. šiš. 40. **-скіе** pl. n. nicol. **-рьскѣй** cloz I. 389. **-рисей** assem. antch. sup. **-рисомь** nicol.

фарискѣинъ m. pharisaeus hom.-mih. 130.

фарискѣйнъ adj. poss. φαρισαίου pharisaei **-сейнж хлѣвинж** sup. 290. 20.

фарискѣйскъ adj. pharisaei šiš. 11. **-сийскъ** proph.

фарискѣовъ adj. poss. pharisaei šiš. 40. **-сеовъ** sup. chrys.-lab. strum. **-сеова недѣла** typ.-chil.

фарискѣининъ m. pharisaeus hom.-mih.

фарискѣюкъ adj. poss. pharisaei **-сеюкъ**.

фарыа f. sensus ignotus: **поклѣ епсиѣ своемоу дѣлконоу принести фарыа подобие ѥю на дескахъ** (alio codice: **образы подобна ихъ на дъсцѣ**) georg.-vost.

фаса f. φάττα palumbus - **птица** op. 2. 2. 293: nota **ниже фасѣ, ѥже есть седмолѣтнии** misc.-šaf. 80.

фатнь respondet gr. φάτνη praesepe cyr. 23. linea 20.

фатрнаръхъ v. **патрнаръхъ**.

февралѣ v. **февраль**.

февраль m. februarius kryl. **февраль** spec. 24. **-ралѣ** cyr. 30. per. chron. izv. 672. op. 1. 161. **-рыи** op. 2. 1. 31. **-рь** kryl.-mat. 12. krmč.-mih. **-роуарии** š.-gl. 40. **-роуарь** ibid. prol.-rad. **-рѹара** ostrom. **-роара** sup. **ферьварь** šiš. xv. krmč.-mih. nicod. **феврварь** cyr. 1. sim. II. 13. sább.-typ. **феѵроуарь** svjat. bus. 265.

февроуарии v. **февраль**.

фелагедена f. respondet, uti videtur, gr. φαγέδαινα gangrenae genus sabb.-typ. 19.

фелеша f. nom. propr. feminae **фелеша госпожда** bell.-troj. 16.

фелешь m. peleus - **краль** bell.-troj. 5.

фелыа f. sensus nobis ignotus: **рѣже фелие чистаго хлѣба** misc.-šaf. 155.

фелонионъ m. φελώνιον penula krmč.-mih.

фелонъ m. φελόνης penula šiš. 172. typ.-chil. misc. 95. nom.-bulg. **-нь** izv. 513.

фелоньць m. penula sbor.-kir. 65 gr. φελόνιον.

ферелишевъ adj. poss. - **сынъ** bell.-troj. 16. **ферл-** 22.

феръкарь v. **февраль**.

фєрѣкада f. φερκάδα. φερτάδα navicula, fregate -ркада mir. 73.

фєрѣсѣнинъ m. persa prol.-vuk. cf. перѣс-.

фєѵроуарь v. февраръ.

фиали f. poculum men.-mih. gr. φιάλη.

фиаль f. poculum идѣте, излѣйте фиаль; и изліи фиаль свою apoc. 16. 1. -saec. xiv. cf. фиали.

фила f. sensus dubius: ими хлѣбь по филѣ и по роучной чаши вина typ.-nicod.

филаделѣфъ m. philadelphus -льфъ men.-vuk.

филатъ m. pilatus nicol. cf. фароспиди pl. a. παροφίς patina matth. 23. 25. 26. -nicol. et фамьфилиы nicod.

филетеръ m. φιλέταιρος sodalium studiosus филютеръ prol.-rad.

филн gr. φυλή tribus hom.-šaf. 4.

филикъ m. felix prol.-vuk. -комь strum.

филипписни m. pl. φίλιπποι philippi соуцинимь въ -синѣхъ šiš. 133.

филипписискъ adj. philipporum asên 53.

филиповъ adj. poss. philippi sup. - градь steph. - дьнь sabb.-typ. 32.

филиполь m. philippopolis prol.-mih.

филипъпи m. pl. φίλιπποι philippi šiš. 150.

филиѫ̀ь m. felix -ѫ̀ов men.-vuk. cf. филикъ.

филитиса m. bestiola quaedam misc.-šaf. 164.

филокли nom. propr. monasterii sabb. 135. -лии sabb. 77.

филосоница f. philosopha prol.-mih. 43.

филосоница f. philospha prol.-vuk.

филосоѳиа f. philosophia sup. cloz I. 203. chrabr. 90. šiš. 243. op. 2. 2. 62. -сопиа prol.-mih.

филосоѳъ m. philosophus sup prol.-mih. -сопь krmč.-mih. -лоусопь alex.-mih. 15. 29. иєремиа облисти житиємь. цвин же и крѣпость свѣтла. искоурысонь. свѣтить жены коупрьски. и и кирыль. пилосопь. кастарииска сиѣиии triod.-mih. 30. филосодь strum.

филосоѳьскъ adj. philosophicus zlatostr. ѳул- cyr. 3. -лоусопьскъ alex.-mih. 7.

филотѣи m. nom. propr. monasterii in monte atho sabb. 66.

филоусопьскъ adj. philosophicus alex.

фильскъ v. фоульскъ.

фина f. φήνη genus aquilae danič.

финика f. phoenicia sabb. 192.

финикийскъ adj. phoenicius dial.-šaf.

финикиа f. phoenicia strum.

финикокъ adj. palmae - доукъ men.-mih. -ко дрѣко ibid. -ка кѣтвь prol.-mart. -ки костьца misc.-šaf. 155. -коу bus. 919.

финикъ m. φοινίξ palma nom.-bulg. hom.-mih. chrys.-lab. -ци men.-mih. два доука - greg.-lab. -кома prol.-mih. men.-vuk. -никъсъ bon. -нѩь men.-vuk. palmae fructus по .s. смоквии ли финикъ typ.-chil. populus финици dial.-šaf.

финикъсъ v. финикъ.

финичьнъ adj. φοινίκης phoeniciae peut.-mih.

финичьскъ adj. φοινίκης phoenicius men.-vuk. φοινίκων man. -кыми писмены chrabr. 90.

финиѫ̀ь v. финикъ.

фирѣмосъ m. nom. propr. firmus -рѣмосоу cyr. 23.

фисн respondet gr. φύσει natura šiš. 119.

фискъ m. fiscus krmč.-mih.

флева f. φλέψ vena -вы pl. acc. chrys.-lab. -ве pl. n. misc.-šaf. 154.

флегма f. φλέγμα inflammatio, pitnita dioptr. misc.-šaf.

флъкавъ adj. φελλός blaesus овъ травликъ, инъ же флькавъ dioptr. 261. флькавъ, гѫгинвъ, травлъ dioptr. -leop. 282. флькавь dioptr.-lab. флькавъ op. 2. 2. 460. что творитъ око(го) фликлка, ового же гоугинка; καὶ τί ποεῖ τὸν μὲν ψελλόν, τὸν δὲ τραυλόν; dioptr.-vost. овже трахликъ, инже флекакъ ὁ μὲν τραυλός, ὁ δὲ ψελλός dioptr.-vost.: male флътькавь dioptr.-lab.

флъ̀тькавъ v. флькакъ.

форосъ m. forum danič.

форъ m. φόρος tributum luc. 20. 22. -kryl.-mat. 16.

форѣтоуна f. tempestas -рт- par. mir. bulg. veter fortuna verk. 82.

фотинианинъ m. φωτεινιανός photinianus krmč.-mih.

фрагъ m. francus въ фразѣхъ in francia prol.-mih. cf. франгъ.

фракийскъ adj. thracicus -кискь prol.-vuk.

франгъ m. francus франьзи, ижє и герьмани krmč.-mih. о франьзѣхъ ibid. cf. фрагъ.

франкиа f. francia -нк- mir.

франкокалоугѣръ m. monachus francicus -нк- par. 132. 6.

франъчьскъ adj. francicus -нч- mir.

фрачьскъ adj. thracicus prol.-vuk.

фрѣнесъ respondet gr. φρένες ex.-op. 2. 1. 19.

фрѣньскъ adj. francicus bulg.-lab. 82.

фрѣпекътъ m. praefectus -кта hom.-mih.

фригъ m. φρύξ phrux о фризѣхъ krmč.-mih.

фризъ adj. frisius mon.-serb.
фриканъ m. africanus sup. 135.
фритигенъ m. nom. propr. gotthi prol.-mih.
фропитъ m. propheta cloz l. 134.
фросфоура v. **просфоура**.
фроугийскъ adj phrygius prol.-mih. krmč.-mih. **градь** - sabb.-typ.
фроугия f. φρυγία phrygia šiš. 3. 35. strum. men.-mih.
фроугъ m. φρύξ phryx krmč.-mih. **фругъ** ibid.
фръвъ m. πτίλον ala **пасоуть златѣаши сѧ фрькомъ** ἐχρύσιζε τὸ πτίλον man. 1350. **скворцн чрьноперин фръвы простираахѫ** οἱ φάρες οἱ μελάμπτεροι τὸ πτίλον etc. man. 1350. **истражъ крьзькй птицамь хоудоп(ѕ)рьнимь простираѫ фрьковы** ἱέραξ ὠκυπέτης στρουθοῖς ἀπαλοπτέρυξιν τὰ πτίλα man. 1350. **фръковы** man. 72. vocabulum dubium: recte forte **фрькъ**, **фръковомъ**, **фръковы** cf. nsl. frknoti bulg. frъknъ milad. 372.
фръгъ m. francus **фрьгь ѥсть лькъ** misc. 84.
фръжьскъ adj. francicus misc.
фръкъ v. **фръвъ**.
фръттъ m. littera **ф** georg. misc.-šaf. 173. **фертъ** op. 2. 2. 186.
фрагиа f. φρυγία phrygia, pro qua interpres vel potius librarius franciam posuit strum. bulg. sabja frengija milad. 114. 155.
фрагъ m. francus **о фрѧзѣхъ** pam. 155. in fontt. russicis. cf. **фржгъ**.
фржьскъ adj. francicus op. 1. 263. **фрѧска** bus. 751. **фрѧскаѣ** 666.
фржзъ m. francus **фризовѣ** shor.-kir. 62.
фржгъ m. francus krmč prol. grom. asên 9. prol.-lab. men.-vuk. sabb. 103. 170. 178. misc. **фругъ** bor. xxii **фроугокѣ**, **фроугы** sabb.-typ.
фржьскъ adj. francicus asên 13. georg. **фроушкъ** dipl.-valach.: nota serb. fruška gora φραγκοχώριον et bulg. fruško nože milad. 313.
фругийскъ adj. phrygius **-ѣи-** sup. 101.
фторъıй num. secundus pat.-mih. cf. **въторъıй**.
фоувъ m. φοῖβος phoebus per. xxvn.
фоульскъ adj. φούλλων phullorum **фулстѣ языцѣ** cyr. 28. **фильсцѣ языцѣ** cyr. 17.
фоуниковъ adj. palmae antch. **фуниковъ цѣтъ** vost. 1. 220. - **жъзлъ** antch. **фоуниковоу цѣтоу** ant. -izv. 7. 43. cf. **фин-**.
фоуникъ m. φοίνιξ palma svjat.-mat. 6. bus. 266. **фюн-** tur. 84. **фюникъ** bus. 689. **фун-** hom.-mih. **правъдьникъ ико и фоуникъсъ процѣтѣтъ** psalt.-int.-saec. xii. **фуникъсъ** vita-theod. **фуниѧи** pl. n. hom.-mih. cf. **фин-**.
фоуничьнъ adj. palmae **вѣкы фунична** hom.-mih.
фоуничьскъ adj. phoenicius per. xi.
фоуръка f. φοῦρκα furca **-рька** men.-vuk. **-рка** prol. bulg. furkъ milad: 372.
фоусикъ m. φυσικός physicus ex.
фъфати -ѩ -ѣшн vb. φοορφουλίζειν blaesum esse **фъфлътъ** op. 2. 2. 460. **фъфлѣтъ** dioptr.-lab. **фъфлѣтъ дроугый, и мъмлѣтъ плкы инъ** dioptr. 201. **фофлѣтъ дроугы** φοορφουλίζει ἕτερος dioptr.-vost.: male apud vost. **фофлати**.

Х

х vigesima tertia alphabeti cyrillici littera, **хѣръ** dicta, numerum 80 indicat.
хаба f. noxa mon.-serb.
хабинъ adj. ἄθλιος miser **ксякого юродьства хабинѣйшю ихъ прямоудростню** op. 2. 2. 117. cf. **хабити**.
хабити -блѭ -бѣши vb. διαφθείρειν corrumpere georg. ex. pam. 174. mon.-serb. nsl. habiti habd. croat. habiti Neven 1850. 160. ishabiti verant. bulg. habi russ. dial. **похабить**.
хабити сѧ -блѭ сѧ -бѣши сѧ vb. abstinere **блоудa -бѣ сѧ** izmar.-saec. xiv. nsl. habati parcere meg.-se cavere habd. hung.
хаганокъ adj. poss. chagani avarum prol.-mart.
хаганъ m. chagan avarum prol.-mart.
хаждати -дѭ -дѣши vb. ambulare man. 118. **-дѣши** sup. 151.
хазарни f. χαζαρία chazaria men.-vuk.
хазарьскъ adj. chazaricus izv. 6. 385. cf. **козаринъ**, **козарьскъ**.
хакизмо n. stragulum **-момь корькодиловѣмь** alex.-mih. 40. **-мо** ibid. 52. **-ма** pl. n. ibid. 54. **-мь коньскихъ** ibid. 77. **подь -момь** ibid. 138. **-мѣ фарижѣмь оу корькодиловихъ кожахъ чиншоу** alex -vost. **подь хакизмомь корькоди-**

. локымь ibid.: vocabulum ignotae nobis originis.

халека f. calceus -ки alex. холики aleχ.: nota .i. постакъ холикь gram. 10. et pol. cholewa stiefelschaft

халина f. habena alex. e gr.

халиште n. vestis облачити се въ женьска халища zak.-serb. usl. hala croat. halja verant. cf. ahd. hala.

халкизмо v. хакизмо.

халъдѣйинъ m. chaldaeus халдеинѣ man. 127. -деомъ chrabr. 90. халдеомъ chrys.-frag.

халъдѣйскъ adj. chaldaicus -адейскъ vost. 2. 20. халдейскъ chrys.-frag.

халъдѣйы f. chaldaea халдеи chrys.-frag.

халъдѣйининъ m. chaldaeus -дѣйи- men.-vuk. халдеане prol.-rad.

халѣкидоньскъ adj. chalcedonis -лкид- sup. 442. -лкид- sup. 148. 442.

халѣкѣдонъ m. chalcedon krmč.-mih.

халѣкѣдоньскъ adj. chalcedonis -лкkrmč.-mih.

халътоулариѥ m. χαρτουλάριος cartularius men.-vuk. -ат- pyrg. prol.-cip. -атоуларий sg. nom. -ларь men.-vuk. prol.-cip. халтоларь izv. 539.

халътоуларь v. халътоулариѥ.

халѧга f. φραγμός saepes ostrom. prol.-vuk. хол- steph. улица azbuk. ber. usl. haluga seegras gutsm. 277. croat. haluga herba hung. serb. haluga caverna, hiatus; herba.

хамила f. neuma χαμηλή Sulzer II. 2. 458. sbor.-kir. 33. vost.-op. 652. chamilé tiefe kies.

хамокъ adj. poss. cham š.-gl. 81.

хамольвъ m. χαμαιλέων chamaeleon sophon. 2. 14. -vost: serius хамелионъ.

хамосовъ adj. poss. chamos мрьзости хамосовѣ greg.-naz.

хамосъ m. χαμώς chamos 3. reg. 11. 7. -op. 2. 2. 79.

хананѣинъ f. chanaanensis sup. 325.

хананѣнь adj. poss. χαναάν chanaan pent.-mih.

хананьскъ adj. χαναάν chanaan šiš. 30.

хананѣй m. chanaan -нѣомъ plur. dat. proph.

хананейскъ adj. chanaan sup. 270.

хананея f. chanaan sup. 291. 25.

хананѣй m. chanaan bus. 497.

хананитьскъ adj. chanaan esai. 19. 18. -proph.

хананитѣкнинъ m. χαναναῖος chanaan -тѣнpent.-mih.

хананѣинь f. chanaan bus. 298.

хананѣй m. χαναναῖος chanaan hom.-mih. -ней chrys.-lab.

хананѣи f. chanaan -нѣл жена chrys.-lab. -нею sabb. 162.

хапание n. δῆγμα morsus men.-vuk prol.-rad. 126. dial. ephr. - аспидово men.-leop. - зоѵково misc.-serb. отъ хапанья комарѣмь ἐκ δηγμάτων etc. prol.-rad. 70.

хапати -плѭ -плеши et -плѭ -плеши vb. δάκνειν mordere hom.-mih. mich. 3. 5. -proph. op. 2. 2. 461. kruš. gal. 5. 15. - bulg. pat. georg. ephr. prol. clim. prol.-mart. chrys.-lab. хапающихъ и зжбы mat. 50. хапьжште sup. 103. - роукы свое men.-mih. - пятж коню dioptr. хаплеми иесмь тоугою δακνόμενα zlatostr. - срѣдьце dioptr. хапляще насъ въ срѣдьци болѣзнь; хапленн о окаянныхъ ioann. хапленый жидовине ex. 176. - са: - негда понашиемъ безоумный хаплѣть са ioann. толикъ есть прибытокъ не хапати са еже отъ инѣхъ оукоризнами margar. 1530. - хапе коню конто то bulg.-lab. bulg. hap; hapкъ: nota-за шию per. 22. хапати въ плѣнъ acad. cf. хоп-.

хаплѧти -лѭ -лѣеши vb. δάκνειν mordere хаплька пятоу коньскоу gen. 49. 17. -op. 1. 14.

хаповати -поую -поуѣши vb. δάκνειν mordere хапоующою насъ къ срдьци болѣзнь io.-clim. pro alius codicis хапоующоую.

харадръ m. χάραδρος torrens bus. 689.

харакътиръ m. character nom.-mik. 26.

харизати -аю -аѣши vb. donare mon.-serb.

харизовати -зоую -зоуѣши vb. donare misc. 30.

харитонъ adj poss charitonis greg.-lab.

харътинъ adj. χαρτίου chartae -рт- prol.-vuk. hom.-mih. -рт- свитькы prol.-mih. -рлт- bus. 553.

харътия f. χάρτης charta šiš. 213. -рьтprol.-mih. men.-mih. chrys.-lab. men.-vuk. leont. -рт- sup. 116. 459. nom.-mik. 26. sabb. 24. 78. bus. 389. играти къ харътии et харътиями par. -тиа боукакіерна misc.-šaf. 157. weig. 1. 565.

харътинъ adj. χάρτου chartae -рт- свитькы pyrg. кожю харътиноу томос χάρτου op. 2. 2. 154.

харътоларий m. chartularius -рт- pyrg. cf. халътоул-.

харътоносьць m. chartas ferens -рт- mir.

харътофилакъ m. chartophylax typ -chil. -лаѣ greg.-lab. men.-mih.

харътофилаѯ v. харътофилакъ.

харь f. gratia sabb.-typ. не боудеть емоу въ харь misc.-šaf. 141. за дроуга главоу положить, и не имать моу харь misc.-šaf. 144. отъ трапезы безъ хари да двигнеть се sabb.-typ. 18. bulg. chariza; haren, aren croat. har pjesn.-hrv. 2. 3. luč. nehar luč. serb. har utilitas mik. haran gratus mik.

хаицщаръ m. χατζιτζάριος haereticorum genus -рѣхъ krnč.-mih. 205. хаиѣзыри id. nom.-lab.

хаыти, хаіж, хаіѣши vb. curare daničˇ. – сѧ: кѣ се хаыти daničˇ.

хвала f. αἶνος, αἴνεσις laus ostrom. sup. χάρις gratia op. 1. 236. ostrom. εὐχαριστία gratiae sup. -лѫ въздати, въздаыти εὐχαριστεῖν gratias agere ostrom. šaf.-gl 49. не имѣахѫ хвалѣи богоу ἀγνώμονες ἦσαν cloz I. 297. ὕμνος hymnus op. 1. 185. sup. 235. 280. serb. navalice de industria.

хвалимъ adj. gloriosus, uti videtur misc.-šaf. 142. misc. 30.

хвалисинъ m. chvalisus (ad mare caspium) -си pl. n. per. 1.

хвалиськъ adj. chvalisorum per. 1. море -ськое mare caspium hom.-šaf. 7.

хвалити -лѭ -лиши vb. αἰνεῖν, εὐφημεῖν laudare ostrom. cloz I. 45. εὐχαριστεῖν gratias agere op. 2. 1. 165 -лимъ ἐπαινετός laudandus sup. 225 -лѧщимъ frag.-glag. 33. - сѧ svjat. εὐχαριστεῖν šiš. 174. gloriari да не хвалитъ се богатьствомь chrys.-lab.

хвалитьнъ adj. -тны hymni quidam alex.

хвалословесовати -соуѭ -соуѣши vb. minus bene αὐθομολογεῖσθαι ultro profiteri antch.

хвалословити -влѭ -виши vb. laudare hom.-mih. isaak.

хвалословіе n. collaudatio.

хвалословлѣніе n. laudatio hank.

хвалословьць m. qui laudat hom.-mih.

хвалька f. laus alex. -ный, -ьникъ alex.

хвальникъ m. ἐπαινέτης laudator op. 2. 2. 200. io.-clim.

хвальнъ adj. laudis; αἰνετός laudabilis mater. chron.: nota достойноухвальне мѣханіе izv. 437. pro достохвальнъ.

хвальць m. ἐπαινέτης laudator greg.-naz.

хвалѣніе n. ἔπαινος laus ant. αἴνεσις laudatio -лѣн- mater. εὐχαριστία gratiarum actio нѣкыими хваленіи ὕμνον εὐχαριστίας mater. -лѣн- šiš. 229. καύχησις gloriatio sup. 144.

хванѧти -нѫ -нѣши vb. rapere misc. bulg. hvanъ, fanˇk cf. хватити.

хвастати -аѭ -аѣши vb. gloriari trigl.

хватати -таѭ -таѣши vb. δράσσεσθαι prehendere pyrg. συλλαμβάνειν prol.-mart. nom.-barb. prol.-vost. sup. 435.

хвативьство n. ἁρπακτικόν rapacitas op. 2. 2. 52. vost. 2. 141. ослѣпи разкойникоу хвативство и разбойство τὸ ἁρπακτικὸν καὶ λῃστρικὸν rapiendi et latrocinandi studium cyr.-hier.

хватити -тѭ -тиши vb. prehendere за рызоу men.-leop. nom.-barb. - сѧ men.-mih. да ви се моѣ главѣ хватилъ mon.-serb. 274. cf. bulg. fati; chvanˇk, fanˇk; fašta да фанать кѣра, фаіра кѣра bulg.-lab. oserb. khvat celeritas cf. хъгръкъ.

хваштѣніе n. prehendere men.-mih.

хворовати -роую -роуѣши vb. δαπανᾶν impendere на дѣло отъ нихъ все хворовлоуе εἰς εὐσθῶλον ἐργασίαν τὰ πλεῖστα δαπανῶντες proph.

хворъ adj. aegrotus trigl. хворость, хворати trigl.

хвостовать adj caudatus trigl.

хвостъ m. κέρκος cauda хвостъ боборъ bus. 518. croat. hvost verant.: rad. hvost leniter percutere.

хвростіе n. φρύγανα sarmenta prol.-mih. proph. adde pat.-mih prol.-vuk. κλημάτις sarmenta barl. -тыи izmar. храстіе men.-mih. men. vuk. prol.-rad. 58. sabb.-typ. 140 domet. ant.-hom. bulg. fraste rami.

хвростъ m. sarmentum, uti videtur per. 40. 15. holm. - важеіи prol.-mih. quercus храстъ glag. -столѣсие dumetum alex. usl. serb. hrast cerrus mik. oserb. khrost strepitus dumetum; khrośćić strepere; khroskot strepitus cf. usl. serb. šuma.

хвростьнъ adj. sarmentorum хвростно мѣсто; храстьнь sbor.

хкѣыти сѧ, хкѣіж сѧ, хкѣюшисѧ vb. moveri azbuk.: huc trahe serb. hvojka ramus mik. cf. вѣ-ы et вѣ-ыти.

хелидонъ m. χελιδόνιον chelidonium misc.-šaf.

херетисаніе n. salutatio mon.-serb.

херетоніcаніе v. херотонисаніе.

херетонисати v. херотонисати.

херовимъ m. χερουβίμ cherubim sup.-мѣхъ nicod. -мѣйша sup. 346. cf. -роуѳ-.

херотоніcаніе n. ordinatio -рет- nom.-lab. хиротоніе- nom.-mik. psal.-vuk. nom.-mik. 114.

херотонисати -саіж -саѣши vb. ordinare

leont. max. -рет- nom.-lab. men.-mih. χирот- clim. misc.-šaf. gr. χειροτονεῖν.

χεροτонисовати сѧ -соую сѧ -соуѥшн сѧ vb. ordinari ok. 59. χирот- misc.-šaf.

χεротонна f. ordinatio men.-mih. sabb.-typ. χирот- nom.-mih. misc.-šaf. nom.-mik.

χероувимъ m. cherubim -кими men.-mih. 183.

χероувимь f. collect. cherubim многоочитал - mon.-serb. 470.

χероувимьскъ adj. χερουβικός cherubim cloz I. 37. assem. palimps.-rom. hom.-mih. isaak. иконы -скыѥ cyr. 15. -ров- nicod.

χерѣсонъ m. cherson -рьс- prol.-lab. men.-vuk. cyr. 8. -рс- cyr. 17. men.-mih. χорсонъ men.-leop. cf. -нь et корсоунь.

χерѣсонь m. cherson -р'с- sup. 414. 416. cf. -нъ.

χерѣсоньскъ adj. chersonis men.-vuk. -р'с- et -рс- sup.

χерѣсонѧнинъ m. chersonis incola men.-vuk. -рс- prol.-lab. sup. 421. 423.

χиднвьскъ adj. loci cuiusdam столь - misc. 84.

χидѣѥнинъ m. χυδαῖος plebeius χидѣѧнop. 2. 2. 631.

χизнинъ m. populus quidam χизы pl. a. misc. 71.

χий m. chius до χиѭ острока bus. 660.

χиланъдарь m. chilandar nicod. -нд- sabb. l. 47. -ри sg. l. sabb. 172. azbuk. bulg. hiledarka milad. 202.

χиланъдарьскъ adj. chilandaricus -ндех.-op. 2. 1. 10. 55.

χилемъ m. galea двигнжшж златый χилемъ его на коии bell.-troj. 14. mhd. hëlm cf. χлъмъ et шл'кмъ.

χилиада f. mille azbuk. χилнада cod. -saec. xvi. zap. 2. 2. 12. .и. χилнадъ 13. serb. hiljada bulg. hiljadъ verk. 16. 162. gr. χιλιάς cf. nsl. jezero et тысѧшта.

χилныколадеи pl. g. respondet lat. restes siccatorum piscium leont.

χимипітъ m. оучнинъ - bus. 35. cf. gr. χαμαιπέτεια humilitas.

χимосъ m. χυμός succus dial.-šaf. ex.-op. 2. 1. 18.

χинникъ m. χοῖνιξ mensura capiens quatuor cotylas azbuk. cf. хоуникъ.

χионъ m. chius къ χиоиь острокъ prol.-mih. cf. χий e gr. acc. sg.

χионьскъ adj. chii prol.-lab.

χиотьскъ adj. chii -тьстѣ островъ prol.-mih.

χиротонисанне v. χиротонисание.

χиротонисати v. χиротонисати.

χиротонисовати v. χиротонисокати.

χиротонна v. χиротонна.

χирохоулий m. χοιρογρύλλιος erinaceus -ли lavr.-op. 22. pro -гроулий.

χитонъ m χιτών tunica šaf.-glag. 50.

χладити -ждж -дишн vb. refrigerare trigl.

χладовьнъ adj. aurae sbor.

χладодавица f. δροσοβόλος rorem, recte refrigerium dans triod. - пиць palimps.-rom. -zap. 2. 2. 93.

χладодавьць m. refrigerium dans -цю izv. 524. cf. -вица.

χладота f. frigus alex.

χладъ m. δρόσος ros mater. χладъ дѣѥти δροσοβολεῖν mater. refrigerium glag. αὔρα aura повелѣ боури, и ста въ χладъ εἰς αὔραν psal. 106. 29. -psalt.-int.-saec. xii. pat.-mih. - божьствьнаго града sim. I. 10.. cf. goth. kald orient l. 515. ztschr. 11. 163. weig. l. 556.

χладъкъ adj. frigidus χладькыми вѣтры отъгонить зной chrys.-lab. bulg. hladъk; hladka voda pokl. 1. 72.

χладьнъ adj. frigidus -на вода par. -но место frag.-serb. -дни sup. δρόσου roris psalt.-ven.

χладѣти -ѣѭ -ѣѥшн vb. frigescere trigl.

χлакъ adj. ἄγαμος caelebs šiš. 78. greg.-naz svjat.-op. 2. 2. 395. op. 2. 2. 78. 202. -кы моужє men.-mih. колика между съпражењнъхъ къ χлакъимъ; greg.-naz. инъ жє ѥ соудъ въ оуности кѫдоуштоуоумоу, инъ жє ижє въ старости, инъ χлакаго, инъ жє имоуштааго женоу svjat. или попъ, и тъ отъ χлакыихъ vost. или попъ, нъ и тъ холокънхъ greg.-naz. beitr. 2. 177. germ. 8. 5. cf. χластъ.

χламида f. vestis men.-mih. nicol. χитών tunica op. 2. 1. 132. e gr.

χламъ v. χлъмъ.

χлапнй adj. servi холопни имени bus. 620.

χлапие n. sapo glag. pro глапие, quod vide.

χлапъ m. δοῦλος, οἰκέτης servus sup. χлапъ боудеть братома своима οἰκέτης ἔσται τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ gen. 9. 25. -parem. 1271. рабь и χлапь боуди gen. triod.-mih. 130. adde nov. холопъ vost. l. 212. per. 86. bus. 400. 480. 619. 624. nsl. hlapec servus; filius rib. hlapčići filii puellarum lex. bulg. hlape puer croat. hlap rusticus luč. lett. kalps germ. 8. 5.

χлапьство n. servitus холопьство sbor.-kir. 47.

χлапьчий adj. servilis op. 2. 1. 72.

χластати -аѭ -аѥшн vb. χαλιναγωγεῖν compescere olim iac. 3. 2.

ХЛАСТИТИ -ЩТЖ -СТИШИ vb. evirare trigl.
ХЛАСТЪ adj. caelebs ГЛАГОЛЮ ЖЕ ХЛАСТЫМЪ И ВѢДОВИЦАМЪ krmč.-saec. xiii. -СТЫЙ МОУЖЪ ber. ХОЛОСТЪ pam. 189. 196. cf. ХЛАКЪ.
ХЛАЧЬБА f. ἀγαμία caelibatus МЛАЬЖЕНЬСТВОУ И ХЛАЧЬКѢ γάμῳ καὶ ἀγαμίᾳ greg.-naz.
ХЛѢДЪ m. herbae inutiles, uti coniicimus: ВЫСКОПЛЮ И НА ГНОЖ И ОТЬ ХЛѢДА ОЧИЩОУ misc. 53. ХЛѢДЬ ЄСТЬ КРАГЬ ibid.
ХЛЄПЕТАТИ -ШТЖ -ШТЄШИ vb. cachinnari СМѢЯТИ СѦ И - par. 94. 163. 185. ber. pro реготать ся -ШТ- et -ПТ- alex.
ХЛЄПИТИ -ПЛЬЖ -ПИШИ vb. mendicare ОНЬ ЖЕ ХЛЄПАЩИМЬ ТОГО ПОДАВАШЕ prol.-vost.; inf. forma dubia, potest enim etiam esse -ПѢТИ cf. ХЛѢПИТИ, ХЛОУПАТИ.
ХЛЄПЪТАТИ -ШТЖ -ШТЄШИ vb. avide bibere ГЕДЄОНЪ ТОКМО СЪ ТРЄМИ СТЫ МОУЖЬІЙ ХЛЄПТАВШИМИ triod.-vost.
ХЛЄРИНЪ m. urbs quaedam glasn. 11. 161.
ХЛЄХОТАНИЄ n. cachinni ber. pro реготь.
ХЛЄХОТАТИ -ШТЖ -ШТЄШИ vb. cachinnari trigl. ber. pro реготать ся ХЛОХОТАТИ trigl.
ХЛИПАНИЄ n. λυγμός singultus dial. adde georg. chrys.-lab. men.-mih. - И ПЛАЧЬ dioptr.-lab.
ХЛИПАТЕЛЬНЪ adj. singultiens ПРОСЛЬЗИ -НОЄ И ЛЮБОПЛАЧЬНОЄ chrys.-lab.
ХЛИПАТИ -ПЛЬЖ -ПЛЄЮ vb. singultire, uti videtur prol. 149. συστρέφεσθαι contorqueri -ПЛАШЕ ОУТРОБА ЄГО gen. 43. 29. -pent.-mih. ХЛИПАШЕ vost. ἐπιβρέχεσθαι СТЕНАНИЄМЬ И ГОРЄСТНЮ -ПАЮЩЕ men.-vuk.
ХЛОПОТЪ m. strepitus vita-theod. rad. hlop cf. КЛОПОТЪ.
ХЛОХОТАНИЄ n. strepitus ber. pro КЛОКОТАНІЄ.
ХЛОХОТАТИ -ШТЖ -ШТЄШИ vb. strepere ber.
ХЛОУПАНИЄ n. ἐπαίτησις mendicatio ВЪ ОУСТѢХЪ НЕСТЫДЛИВАГО ХЛОУПАНИЄ НЕ ОУСЛАДИТЬ СѦ sir. 40. 32. -vost.
ХЛОУПАТИ -ПЛЬЖ -ПЛЄЮ vb. ἐπαιτεῖν, προσαιτεῖν mendicare СЛѢПЬ СѢДѢШЕ ПРИ ПОУТИ ХЛОУПАЄ nicol. marc. 10. 46. luc. 16. 3. -šaf.-urspr. СѢДѢШЕ ПРИ ПОУТИ ХЛОУПЛЬ marc. 10. 46. -ev. 1270. 1317. ХЛОУПАЮЩИХЪ КЪРМА προσαιτῶν δίαιτα io.-clim. adde op. 2. 2. 203. ХЛОУПАЮ. ДА НЕКЛИ ПОНѢ ТАКО ПОКЛОНИТЬ СЄ hom.-mih. ХЛОУПАЬЙ προσαίτης op. 2. 2. 117. ВДОВИЦИ И ХЛОУПАЮЩИ hom.-mih. 136. cf. croat. hlipati, hlepati singultire, appetere: nota sequentes formas ХЛОУПАТИ, ХЛОУПЬЦЬ, ХЛЄПИТИ, ХЛѢПНТИ, ХЛЮПАТИ, ХЛЯБЬЧНЙ, ХЛАПЬЧНЙ, ХЛАПАТИ, ХОУПАТИ, ХЖПАТИ, ХЖПЄНИЮ.
ХЛОУПЬЦЬ m. προσαίτης mendicus ВИДѢХЪ ЛЗЪ ХЛОУПЬЦА ХЛѢБЬНЫА ЄІДОУ ЄГѠ προσαίτας io.-clim.
ХЛОУЫТИ, ХЛОУЖ, ХЛОУЄШИ vb. fluere КРЬВЬ ХЛОУЄШЕ ОТЬ НИХЪ misc. 109.
ХЛЪМЪ m. βουνός collis ostrom. men.-vuk. pent.-mih. ХЛЬМИ ПОТОЧАТЬ МЛѢКО ОІ βουνοὶ ῥυήσονται γάλα triod.-mih. ὄρος mons esai. 40. 12. mat. 51. λόφος collis pyrg. νάπη saltus prol.-rad. 119. habes etiam sup. greg.-naz. prol. prol.-vuk. cyr. 18. dioptr. krmč.-mih. chrys.-frag. chrys.-duš. 23. НЕБЄСНИИ ХЛЬМОВЄ hom.-mih. ХОЛМЪ ber. op. 2. 2. 148. 679. ХЛЬМИ И ЛОУЗИ triod.-mih. ХЛЪМИ ВѢЧЬНИИ izv. 467. ХОЛМЪ bus. 763. ОТЪ ХОЛМОУ ПРАХА ПЄНЄМ. 4. 2. -mat. 53. ХОЛМОУ sg. l. per. 17: nota ХЛЫМЬ pat.-mih. 178. et ХЛАМЪ: ПЕРКѢ ХЛАМЪ СѢЯЛЪ СѦ ЄСН πρὸ θυνῶν ἐπάγης iob 15. 7. -vost. usl. hum, humec nom. locorum rib. croat. holmac meg. serb. humka collis mik.
ХЛЪМЪ m. galea alex.-mih. 54. 62. 70. 72. 165. cf. ШЛѢМЪ et ХИЛЕМЪ.
ХЛЪМЬНИЧЬСКЪ adj. λοφιᾶς collis nav. 15. 5. -kruš.
ХЛЪМЬСКЪ adj. chulmensis, zachlumiae lit.-mih.
ХЛЪМЬЦЬ m. collis glag. ХОЛМЄЦЬ sbor.-kir. 25.
ХЛѢБАРЬ m. ἀρτοποιός pistor prol.-rad. adde pat. ant.-hom. misc.-serb. sabb.-typ. vost 1. 84. СТАРЬКѢ -РЕМЪ ἀρχιτοποιός izv. 8. 76.
ХЛѢБОБЛЮСТЕЛЬ m. panis custos krmč.-mih. 358. 375.
ХЛѢВОДАРЪ m. panem distribuens alex.
ХЛѢБОЛОМЛЄНИЄ n. panis distributio.
ХЛѢБОНОСЬЧНЙ m. gen. -ЧНЬА σιτοφόρος frumentum ferens men.-vuk.
ХЛѢБОПЧА genus dubium est pistura pat. krk. ОБРЬТЕ ЄГО ВЪ -ЧИ dial.-šaf.
ХЛѢБОПЧЬЦЬ m. pistor pat. krk.
ХЛѢБОПИТАНИЄ n. nutritio mir.
ХЛѢБОПРОДАВЬНИЦА f. taberna, in qua panes venduntur pat.
ХЛѢБОПРОДАВЬЦЬ m. σιτοκάπηλος propola frumenti prol.-rad. 25. men.-vuk. prol.-lab.
ХЛѢБОРОКЪ m. pistor alex.
ХЛѢБОТВОРЬЦЬ m. pistor ber.
ХЛѢБОХРАНИЛЬНИЦА f. locus servando pani mir.
ХЛѢБЪ m. ἄρτος panis ostrom. ϕωμός fru-

stum bon. addeˉsup. раздраблый алчнымь хлѣбь свой ant. -izv. 7. 44. хлѣбъ отъ покроуты op. 1. 40. хлѣбь тричьнь prol.-rad. 85. прежє хлѣбъ вносимъ въ тѣло, таже чишоу sborn.-saec. xv. -vost. кисѣль хлѣбь кѣмь иднакь chrys.-duš. 45. хлѣбы крашьна ихъ bus. 118. хлѣбось; хлѣбь не възнесомь (aor.) nicol. strum. cf. похлѣбити ber. nsl. hlêb bulg. lêb, lebec lett. klaips goth. hlaifs ahd. hlaib ags. hlaf and. hleifr ztschr. 11. 173. 191. Grimm, wörterb. 1. 1053. weig. 2. 6: male pro глѣбъ svetk. 34. 38.

хлѣбникъ m. panifex ex. 193. pat.-mih.

хлѣбница f. pistrix alex. panarium, locus ubi panis servatur leont. men.-mih. krk. dial.-šaf. adde pat.-mih. ant.-hom.; ber. pro пекарня.

хлѣбнъ adj. panis sup. misc. въ мъножъствѣ хлѣбнѣмь sborn. кора -вна misc.-šaf.: nota нынь оубо гладъ не хлѣбьный но жажда водьная sup. 102, ubi male хлѣбьнъ.

хлѣбьць m. ἄρτος panis men.-vuk. krmč.-mih. 362. krk. pat. pat.-mih.

хлѣбѣнъ adj. panis prol.

хлѣвина f. οἰκία domus kruš. pent.-mih. ioël 2. 9. -proph. op. 1. 60; 2. 2. 39. 116. 117. οἶκος domus op. 1. 18. οἰκίσκος domus men.-vuk. prol.-rad. οἰκίδιον domus prol.-rad. οἴκημα domus sup. per. xxxvm. op. 2. 2. 673. δωμάτιον domus hom.-mih. sup. κελλίον cella men.-vuk. op. 2. 2. 200. κτίσμα aedificium sup. καταγώγιον diversorium sup. κειμήλιον cimelium sup. ταμεῖον conclave svjat.-op. 2. 2. 403. habes etiam prol. pat. ant.-hom. misc. prol.-vuk. men.-leop. op. 2. 2. 431. izv. 533. misc.-šaf. bus. 275. 378. chrys.-frag. отъ хлѣвины своєя izv. 421. лежащю ми нощью въ хлѣвинѣ своєй izv. 673. ижоже капля изгонать чѣвка въ дань слотьнъ отъ хлѣвины своєя svjat. хлѣвинѫ творѫ себѣ ναοποιοῦν ἑαυτῷ greg.-naz. - поуста prol.-mih. - потока λάκκος gen. 40. 15. -pent.-mih. mat. 56. -, идєже скоть затварѧємъ vita-theod. nsl. bulg. hlêv oserb. chlěv stabulum rum. хилникъ cf. goth. hlija tentorium, tugurium asch. hlea umbra, umbraculum ags. hleo and. hlie mhd. lie, liewe laube ztschr. 5. 176.

хлѣвинница f. domus prol.-mih. men.-mih. greg.-lab. идѣ до хлѣвинници; приближивъ жє сѧ къ хлѣвинници vost.

хлѣвинищѣ n. domus pat.

хлѣвиньнъ adj. οἰκίας domus op. 2. 2. 116.

хлѣвлининъ m. domesticus: sic fortasse vertendum prol.

хлѣвъ m. stabulum sup. 447. 11. 20. casa trigl.

хлѣвьць m. προάστειον suburbium men.-mih. num. 35. 2. -pent.-mih. kruš. men.-mih. хлѣвьць дѣлы новокоупленъ greg.-naz.: male ἀγρός op. 2. 2. 116.

хлѣпити -плѭ -пиши vb. mendicare хлѣпєй ἐνδεής prol.-mart. cf. хлеп- nsl. pohlepen avidus habd.

хлюпати -лю -аєши vb. ἐπαιτεῖν mendicare luc. 16. 3. -nicol. cf. хлоуп-.

хлямина m. vestis ber. cf. хламида.

хлѧбивъ adj. περίεργος curiosus op. 2. 1. 164: vocabulum dubium.

хлѧбимъ adj. erumpens alex.

хлѧбь f. καταῤῥάκτης catarrhacta отъвръзеши хлѧби greg.-naz. gen. 7. 11. psal. 41. 8. -šaf.-urspr., qui contulit nom. propr. nsl. hlebino дьжднымми хлѣбми hom.-mih. 141. дьжднынъ хлѣбнй податель ibid. 138. θύρα fores хлѣби нєбєсныє отъвръзе θύρας ἀνέῳξεν οὐρανοῦ prol.-rad. 91. хлѣбь men.-vuk. šaf.-glag. 72. отвръзоше сѧ хлѣби нєбєсныє stef. хлѧби кожима соуть глоубочайшими словєса ижє о немь int. 203. хлѣби θύραι men.-vuk.; ber. explicat per прадухи водны et per гвалтовнаи вода etc. rad. russ. хлябать crepare.

хлѧбьнъ v. хлѣбьнъ.

хлѧбьчий v. хлапьчий.

хлѧпати -лѧю -аєши vb. mendicare сѣдѣше при пѫти хлѧпаѫ marc. 10. 46. -ev.-nor. cf. хлоуп-.

хлѧпьчий m. gen. -чиа προσαίτης mendicus на сребролюбиє роукѫ прострѣшиа ижє скоудьнии хлѧпьциа pro alius codicis хлѧбьчиа psalt.-int.-saec. xn. скѫдєлны хлѧбьчиа psalt.-pog.

хлѫдиє n. virgae биєнь бысть хлоудиємь остромь prol.-serb.-vost.

хлѫдъ m. ῥάβδος virga ant. 116. op. 2. 2. 261. тръстинъ - antch. nsl. hlôd russ. olim et nunc dial. хлудъ.

хмѣль m. lupulus хмель биетъ сѧ кроугъ древа clim. 228. хмелити trigl. sbor.-kir. 40. 65. trigl. nsl. hmelj; melina habd. cf. magy. komló.

хмѣлькъ adj. lupuli.

хоботъ m. οὐρά cauda op. 2. 2. 60. cyr.-hier. ber. nsl hobotnica polypus habd. nautilus lex. croat. hobotnica polypus verant. serb. id. mik.

ходотьница f. polypus -це или икре sabb. -typ. 23.

ходатай m. πρέσβυς legatus sup. 183. 243. meu.-vuk. mater. πρόξενος миров - cloz I. 518. μεσίτης mediator ant. adde svjat. šaf.-frag. 33. житию к҃ѣ҃номоу намь - есн dial.-šaf. - вьıвалъ conciliat sup. 396: thema ход: cf. mlat. tu inter illum et nos medius discurristi epist. papae Ioannis VIII.

ходатайнъ m. πρόξενος qui conciliat ant. adde domet. царьствка - men.-mih.

ходатайство n. conciliare sbor.

ходатайствовати -воуıж -коуешн vb. μεσίζειν conciliare krmč.-mih. 79. krmč. sim. I. 28. triod. greg.-mon.

ходатайственъıкъ adj. concilians съмѣреномждрыа - ioann. ходатайственъ небесного царьствиа greg.-mon. 86. - чесо pat. - чемоу io.-sin.

ходатанти -таıж -таıши vb. μεσιτεύεσθαι conciliare prol.-mih. men.-belg. ephr. ber.: nota -тающıни hom.-mih. 210.

ходатаница f. πρόξενος quae conciliat pat. io.-sin. gram. 10. meu.-vuk. ok. 64. -цю izv. 522.

ходатаниць m. qui conciliat ходатаници твоюмоу вѣкыцю izv. 506.

ходатаювъ adj. poss. πρέσβεως legati men.-vuk. prol.-cip.

ходати -аıж -аıешн vb. procurare pat. 265.

ходивъ adj. γυρευτής qui circumvagatur плавивь ходивь ant.

ходило n. pes, uti videtur: de achille ab heleno occiso bell.-troj. 35. vagari, uti coniicimus prol.

ходити -ждж -дıши vb. περιπατεῖν ambulare ostrom. sup. πορεύεσθαι ostrom. βαδίζειν incedere sup. cloz II. 134. πεζεύεσθαι peditem esse mater. παρακολουθεῖν ostrom. хоиховѣ šaf.-glag. 81. - поутемь proph. - ротѣ pam. 203. - по невѣстоу per. 3. - въ оубожьствѣ sup. 207. море акы по соухоу ходимо ѥсть hom.-mih. ходиши въ брачинѣ и въ коуıнахъ chrys.-frag. ты же облачишн сѧ и ходиши въ паволокѣ izv. 550. ходиши въ коуıнахъ izv. 550. неправедныимь соудомь ходеща ἀδίκῳ ψήφῳ χρησάμενον prol.-rad. 81. ходите въ слѣдь мине δεῦτε ὀπίσω μου marc. I. 17. -ev. 1270. отъ коудоу ходите; ἤχατε gen. 42. 7. -vost. ходи, ходите interiectionum vim habent: ходи да и къ доухоу пакы вѣспатимь сѧ φέρε greg.-naz. ходите да възидемъ на горж гнж δεῦτε greg.-naz. нъ ходите да и мы отъ закона пришимь ἀλλὰ δεῦρο greg.-naz. ser. sad ire cf. шьд ztschr. II. 163. curt. I. 281. mey. I. 382.

ходитиı adj. eundi -тию или шьствиноу силоу ex.-op. 2. I. 17. cf. ин-тиı.

ходиште n. meatus alex.

ходокъ m. viator trigl.

ходъ m. βάδισμα incessus sup. iter ant.-hom. ако дынь -да alex.-mih. 104. exercitatio житиѥ и - greg.-lab. κατάστασις status sup. 175.

ходьнъ adj. itineris men.-mih. 351.

ходьць m. ambulans georg. mendicus pat. krk.

ходмводьць m. comes и тоу ѥкиѥ искаıше ходмводьца svjat.

хождение n. τὸ βαδίζειν ambulare sup. 345. περίπατος ambulatio sup. 238. iter ant. sabb. 2. hom.-mih. διατριβή exercitatio cyr. 29. -женıа izv. 431. κίνημα motus io.-dam.

хоздрой m. chosroës prol.-mih. -дроѥви sg. d. ibid. хосроа sg. g. prol.-rad.

хокıнарь m. sensus ignotus alex.-mih. 133. 165.

холева v. халева.

холера f. cholera op. I. 168. gr. χολέρα.

хомѣстаръ m. animal quoddam - роукама крѣпа сѧ lavr.-op. 22.

хомıакъ m. mus cricetus per. 4. 28. e russ.

хомжтовъ adj. librae число хомоутово misc.-šaf. 178.

хомжтъ m. iugum, libra grom. misc.-šaf. 176. ıрьмъ или - in zodiaco šaf.-glag. 41. nsl. homot bulg. homot, homъt russ. хомуть čech. chomout pol. chomąto, oserb. khomot lit. kamantai mhd. komat ztschr. 2. 51; 8. 89. dief. goth 2. 526; weig. I. 648, qui komat slavicum esse putat.

хонıвъ m. populus quidam - зıець ѥсть misc. 84.

хопıти -плıж -плıешн vb. mordere -плıемь I. plur. -плıе part. praes. chrys.-lab. cf. хап-.

хопити -пльж -пиши vb. δάκνειν mordere op. 2. I. 115. ant. кнегда хопить оуздоу ὁπόταν δάκῃ χαλινόν dioptr.-vost. adde pat. io.-sin. конь хопить оуздоу ioann. dioptr.-lab. отъ звѣрıи -плень clim. ioann. отъ звѣри хопıенъ ıьсъ паче сѧ възыıри на того io.-clim. аспида хопивъıши оумрътвить psalt.-int.-saec. XII.

хора f. regio mon.-serb. 7. bell.-troj. 5. въ хорѣ златовскѣй svetk. 33. овдрьжщоу хороıа златовскоıа жоупаноу

драгославоу svetk. 33. homines gram. 295 bulg.-siebenb. хорамъ hominibus misc. 82. хорѣкамъ id. gram. 295.

хорищте n. chori alex.

хореса f. morbus azbuk. alex.

хоровати -оуѣ -оуѣши vb. aegrotare azbuk. cf. хвор-.

хоро n. chorus - **играти** bell.-troj. 14. bulg. horo, oro verk. milad. horo da im igra verk. 78. horo zavъrtě 43.

хорошпископъ m. chorepiscopus nom.-lab.

хоръ m. χῶρος corus šiš. 42.

хоръсъ m. numen russorum gentilium **хорса** per. 17. izv. 553. **мнѧще** когы **юногы. пероуна, хорса, дыя и трояна** sborn.-saec. xvi. **хорсоу: нынѣ по оукраинамь молатъ сѧ проклатымъ болъваномъ, перекоу, хорсоу, мокоши, винамъ** sborn.-saec. xvi.

хоршнникъ m. rusticus -**лане** gram. 329. 335.

хоржгла f. vexillum nom.-bulg. 19.

хоръгвица f. vexillum - **царева** nom.-barb.: **пота плашина хороугвица** chrys.-duš. 35.

хоржгъ -гъкѣ f. vexilium -**гкѣ** sg. g. proph. -**гви** sg. l. chrys.-lab. per. **lxv. - гвию вѣзмагающа** pent.-mih. -**гви** pl. n. hom.-mih. -**гкѣ дарѣствовати** regnum largiri sup. 134. 4. **сръдцю копиѥ, оумьмъ пагоуба хороугы адова** prol.-vost. **хороугвѣ своѥй** karamz. 3. 134. **стагъ ли -говь** op. 2. 2. 85: **пола хороугъви разерѣжѣ** hom.-mih. σκῆπτρον sceptrum op. 1. 36. 119. iez. 19. 14. - proph. **грѣчьскыѧ хоржгви τὰ ῥωμαίων σκῆπτρα** man. 1350. **хороуговь ималъ σκῆπτρον ἔχει** vost. **напрѧзаѧ напрѧжѣши рожьникъ твоѥй на хороугъви** εντείνων ἐντείνας τόξον σου ἐπὶ σκῆπτρα habac. 3. 9. -vost. **отъ всѣа хороугкѣ коиньминовы** ἐξ ὅλου σκήπτρου βενιαμίν 1. reg. 9. 21. -vost. **простерѣ конець хороугви своѥи** ἐξέτεινε τὸ ἄκρον τοῦ σκήπτρου αὐτοῦ 1. reg. 14. 27. -vost. **тѣгма agmen хорюговъ плъка июдина** τάγμα παρεμβολῆς ἰούδα num. 2. 3. -vost. **ѣгемоніа ішрепіим кождо дружа сѧ хороугви своѥи** ἕκαστος ἐχόμενος κατ' ἡγεμονίας num. 2. 17. -vost. bulg. **horъgъ (хоржгка)** milad. 328. oserb. **khorbuj** vexillum lett. **karôgs** idem

хоржганинъ m. **carantanus хороугане** . per. 1. usl. **korotanec, korošec** habd.

хосроѥвъ adj. poss. **chosrois** prol.-mart.

хотаръ m. limes, territorium gram. 53. 62. 94. 257. serb. **hatar magy. határ** cf. russ. **хутоp.** adde **хотарьникъ** gram. 23. 160. 203.

хотитель m. qui vult int. 179.

хотительнъ adj. qui vult int.

хоть f. ἐπιθυμία desiderium ant. adde alex ἑταῖρα meretrix op. 2. 2. 149. pat.-mih. 152. sup. 128. 16. παλλακή pellex 2. reg. 16. 21. -pent.-mih. op. 1. 40. **хоть сауѣлы** παλλακὴ σαούλ 2. reg. 21. 11. -vost. **вниди къ хотимъ ѡцѧ своѥго** πρὸς τὰς παλλακὰς 2. reg. 16. 21. -vost. **остави πρь ч. жинъ хотн своѥи** ἀφῆκεν ὁ βασιλεὺς δέκα γυναῖκας τῶν παλλακῶν αὐτοῦ 2. reg. 15. 16. -vost. **моухъ** moechus **видѣвъ ѩ съ обычьнѩѭ ѥѧ хотнѭ** sup. 128. ἐραστής amator hom.-mih. iez. 16. 33. -proph. **новыѧ твоѧ хоть** de mare frag.-serb.-saec. xiii. **да ндоу къ слѣдъ хотѣй своихъ** ὀπίσω τῶν ἐραστῶν μου ios. 2. 5. -vost. **хотн своа** τοὺς ἐραστὰς αὐτῆς ios. 2. 7. -vost. **предъ хотьми ѩ** ἐνώπιον τῶν ἐραστῶν αὐτῆς ios. 2. 10. -vost. **amata рачитель хотню кыръгомъ** ἐραστὴς ὑπὸ τῆς ἐρομένης καταφρονούμενος amator ab amata contemtus zlatostr. **хотн** sg. n. op. 2. 2. 149. kruš. **хоть** pl. a. proph. et **хотнѥ** 2. reg. 20. 3. -pent.-mih. adde **хотьмъ** mat. 50. **хотн** ibid. usl. **hot** pellex dalm. meg. croat. **hotnica** adultera oct. 8. serb. **hotjenstvo** živ. 119.

хотьно adv. libenter trigl.

хотѣнѥ n. βουλή voluntas sup. θέλημα voluntas krmč. 39. adde prol. mir. προαίρεσις cloz l. 198.

хотѣти, хощѫ, хощеши vb. βούλεσθαι, θέλειν velle ostrom. μέλλειν ostrom. sup. ἐπείγεσθαι instare sup. **хотѣашѩ дьнь быти** šiš. 44. **хотѣлѫ имти** cloz l. 163. **пасти сѧ хотѣаше** sabb. 40. **хотѧ** part. ἑκών sponte sup. **сльнцоу хотѧщоу зайти** men.-vuk. **хотѧщоу кораклю ськроушити сѧ** hom.-mih. **быти хотѧщихъ моукь оукѣгнѣмь** chrys.-lab. **пѣти хотѧщи ѥмь** cantatori sumus glag. **почьнеть хотѣти отъимати** izv. 498. **чесомоу хощете отъ мене;** leont. men.-mih. **тщѣмъ праздьникомъ хощеть когъ** izv. 542. **доброу дѣлоу хощеши** bus. 765. **хотѧштаѧ кранѣмъ** antch. - **живетоу** šaf.-glag. 78. **хотѧщѣ зла ракоу** bor. 19. **хотѧште и не хотѧште** ἑκόν cloz l. 308. **не хощите сѣкати на трънии** mat. 51. **имтн хощти** pro **хощеши** svjat.-op 2. 2. 392. **ѥликожѣ имтн хощти** svjat. **хощеши ли** op. 2. 2. 51. **не хощи ли** cyr.-bier. **хощеть ли** op. 2. 2. 51. **колика сѧ ще кръвь пролиѧти** bell.-troj. 14. **хѣкѫмы** bell.-

troj. 37 хът- sup. 86. 117. 128. 406. 416. хътѣние prol.-rad. 106. nsl. hotêti, htêti; hotiv libidinosus dain., nothus; hotivica libidinosa dain. hotliv cupidus meg. lex. lascivus lex. hotliva košuta lex. hotlivec lex. hotlivost trub. lex. hočliv trub. hotnica pellex lex. habd. meg. shoten cupidus; hotinstvo pellicatus habd. croat. hotnica verant. serb. id. mik. hotimac, hotimica, hotimski, hotimstvo živ. čech. chtíkati komu amare aliquem čas.-mus. 1864. 54. drev. teh (хътѣхъ) drev. siess хъштѣши; ni tzeng не хъштж russ. dial. хтѣть pruss. quoi, quoitê lit. ket.

хотѣнь m. nom. propr. haeretici lit.-mih.

хохлокати -лоуѭ -лоуѣши vb. bullire **вънетрѣ видѣхъ хохлоующа ико и смоли и сръдьца** misc. 110. bis cf. клокотати κοχλάζειν.

хохотание n. cachinnus ber. nsl. hohot, hohotati oserb. khachot cf. scr. kakh.

хохотати -шть -штеши vb. cachinnare trigl.

хохълъ m. turbo **-холъ** trigl.

хошѣнъ adj. gratus, uti videtur men.-mih. 302.

храбрица f. femina fortis.

храбрииште n. vir fortis **азъ есмь женьщина, а вы храбрища войскаш; и** приказаки **сѧ храбрище подо нь** chronogr.: rectius **-рыште.**

храбро adv. fortiter sabb.-typ.

храбрование n. fortitudo chrys.-lab. **сътвори -нша** ok. 62. **показовати -нша** greg.-mon. 74.

храбровати -роуѭ -роуѣши vb. ἀνδραγαθεῖν fortiter se gerere men.-vuk. νεάζειν adolescere ibid. ἀριστεύειν strenuum esse krmč. 144. krmč.-mih. adde men.-buc. prol.-rad. 80. steph. **хоробр-** bus. 620.

храбрость f. fortitudo misc.

храбръ 1) m. μαχητής pugnator mat. 50. op. 1. 118; 2. 2. 260. ierem. 20. 11. zach. 10. 7. -proph. šaf.-urspr. στρατιώτης miles op. 2. 1. 165. **добрь храбрьи** šiš. 220. **тѣмь оубо постражи ико добрыи храбръ** ісоусъ христовъ **ѡ̀ς καλὸς στρατιώτης** obich. πολεμιστής bellator hom.-mih. ἀριστεύς excellens sup. op. 2. 2. 150. hom.-mih. **-бър-** sup. **-бьр-** sup. adde **крѣпакы храбре** hom.-mih. 115. **крѣпъıи храбъре** zlatostr. **прѣсильна храбъра** op. 2. 2. 430. **храброкъ** chron. 219. **о ѥтерѣ о ѥтерѣ храбрѣ** men.-mih. 163. **доблии храбъръ** svjat.-mat. 7. **храбръ** chrab. 89. **ико храбьры столѣшите о десы҃ѣ҃ѭ҃ божиѭ прѣстола** izv. 7. 146. **приниде титъ и храбрии его** chronogr.-saec. xvi. **доблии храбъръ ѥсть** bus. 272. **ико христоки храбъри** men.-saec. xii. **ни ѿ҃ръ же отъ ороужиа доволноую помощь имать на спасение, ни храборъ на все доблѣти есть мощенъ** vost. **ороужъе наше ѥсть тѣло, а доуша храбъръ** sborn. μοχζωνος op. 1. 60: male ἀνδριάς statua men.-vuk. 2) adj. ἀνδρεῖος, γενναῖος fortis op. 2. 2. 630. ant. bus. 482. **храбрыи арие** τειχεσιπλήχτης man. 63. **храбрь краль** nicod. **кто его похрабрѣе бѣ**; chrys.-frag. **хоборъ** bus. 619. croat. hrabar luč. serb. hrabar, vojno maritus cf. scr. srbh ferire.

храбрьникъ m. ἀγωνιστής pugnator men.-mih. chrys.-lab.

храбрьно adv. fortiter **-рѣно, -рѣньно** sabb.-typ.

храбрьскъ adj. fortis triod.

храбрьскъı adv. πολεμιχῶς fortiter hom.-mih. krmč.-mih. **-бъръ-** sup. **-борьскы** isaak.

храбрьствие n. fortitudo **на храборьствие и славы проповѣдаховуть сѧ** georg.-vost.

храбрьство n. fortitudo georg. triod. **-борьс-** bus. 385. 482. **постьничьскыми храборьствы оукрашаемъ** vost. **-борс-** dioptr.

храбрьствовати -воуѭ -воуѣши vb. fortem esse.

храбрьць m. homo fortis max.

храбрѣти -рѣѭ -рѣѣши vb. fortem fieri **войска -рѣѣть** alex.-mih. 130.

храклъ adj. blaesus **харк-** alex.

хракание n. screatio krmč. 235. krmč.-mih. pat. dioptr.-lab.

хракати -чѫ -чеши vb. screare frag.-bulg. cozm. trigl. **плеваѫ храчюще на лице** его krmč.-saec. xvi. **харк-** trigl. nsl. hrakati; hraček screatus habd. hrakelj bulg. hračь.

хракотина f. φλέγμα pituita dioptr. dioptr.-vost. pan. dial.-šaf. int. - **въ костн** chrys.-lab. χυμοὶ κακοί mali succi barl. 24. **храх-** alex. **харк-** trigl. serb. hrakotina mik.

хракотинькъ adj. malorum succorum barl.

хралоупъ adj. cavus, de arbore men.-leop. **дрѣкоу крѣстокоу, иже (крѣсть) бѣше обить и хралоупь** pro **хралоупь** prol.-mart. 180.

хралоупьнъ adj. κοῖλος cavus dial. 309.

храмание n. claudicare trigl. int. 150.

храмати -мль -млеши vb. χωλαίνειν claudicare ant. kruš. sabb. 151. dioptr. georg. isaak. tur. trigl. - **колѣкнома** men.-

mih. - на оба оума men.-mih. - на окѣ вєдрѣ ἐπ' ἀμφοτέραις χωλαίνεις ταῖς ὀγκίαις hom.-mih. 65 nsl. hramati meg. croat. budin. 39. serb. id.

храмина f. οἶκος, οἰκία domus ostrom. men.-vuk. šiš. 14. prol.-rad. barl. οἰκίσκος domus sup. tectum sup. σκηνή tentorium pent.-mih. ταμεῖον conclave pent.-mih. ergasterium leont. μονή mansio men.-vuk. adde men.-leop. šaf.-glag. 62. ok. 57. cyr. 7. - **царьска** sim. I. 11. **ити вєлми къ двьри храминѣ тоѥ** izv. 618. **хоромъ** russ. vost. 1. 212. chron. **хрѣм-** pat.-mih. 20.

храминица f. domus pyrg. ioann.

храминьнъ adj. domus.

храможитєль m. in domo vivens **отъ пакостнѣѥ качицѣ и отъ проклатѣѥ вѣсѣ хороможитєлѣ** bus. 499.

храмъ m. οἰκία, οἶκος, δῶμα domus hom.-mih. pent.-mih. šiš. 198. **господинъ храмоу ѳ οἰκοδεσπότης** ostrom. σκηνή tentorium pent.-mih. hom.-mih. ταμεῖον conclave pent.-mih. ναός templum sup. hom.-mih. - **коумнѧ'скыи** sup. 12. ecclesiae pars ok. 51. μονή mansio ev.-norv. -io. 14. 2. τέμενος delubrum man. greg.-mon. 68. **оного храма лице** greg.-mon. 70. **храмъ многословимь** 86. adde antch. vita-theod. izv. 467. 615. bus. 38. 729. - **кровьнъ** io. 8. 20. -ev.-saec. xiv. - **идольскъ** men.-leop. prol.-mih. - **клоудилицьнь** prol.-mih. **храмь єго домоу** men.-mih. 190. **храмъ заперѣти** bus. 704. **хоромъ** russ. chron. nsl. hram domus; conclave meg.

храмьница f. domus, uti videtur georg.

храмьнъ adj. domus ier.-ep. 19. -mat. 50. bus. 147.

храна f. cibus nom.-barb. chrys.-lab. misc. δαπάνη sumtus **радн храны** λόγῳ δαπάνης prol.-rad. 153: rad. scr. sar zend har schützen, ernähren scr. sarva zend haurva gr. ὅλος, ἐρύω lat. solus, servare ztschr. 13. 369; 14. 90. nsl. hrana cibus bulg. hranъ.

хранилиште n. κατάδυσις latibulum sup. hom.-mih. adde **спасєниꙗ своѥго** - bus. 291. custodia; promtuarium triod. nov. φυλακτόν amuletum cf. duc. **жены творѧще глаголѥмаꙗ -ꙗ** psal.-vuk. **подакати -ꙗ** misc.-šaf. φυλακτήριον ostrom.

хранило n custodia ioann. θησαυρός thesaurus men.-mih. 221. φυλακτόν amuletum krmč.-mih. 325. -, **рекше оузлы** krmč. 273. custodia chrys.-lab. **оустомъ моимъ** - antch. cibus pat. glag. adde bon.

хранильникъ m. qui servat bus. 381.

хранильница f. θήκη conditorium barl. triod. krus. prol.-vuk. ziz. ber. nom.-lab. prol.-mih. nicod. ichn. - **корабьна** pyrg.

хранитєль m. φύλαξ custos cloz I. 693. sup. krmč. 36. dial. hom.-mih. men.-vuk. sim. I. 15. mat. 40. izv. 657. krus. - **ключьнь** prol.-mih. **црьковьнь** - krmč.-mih. - **полаты** krmč.-mih. 232. - **лозамь** dioptr.-lab. - **старости** sim. II. 10. - **дѣвьствоу носиѣ хранитєль богородичьныи** prol.-rad. 54.

хранитєльникъ m. custos prol.-mih. 172.

хранитєльница f. quae servat, custos bel. sim. I. 9. misc. int. 49.

хранитєлънъ adj. servans **носити -ꙗи отъ вылиꙗ** nom.-mik.

хранѧ'ти -нѫ -нѧши vb. φυλάττειν, διαφυλάττειν custodire ostrom. sup. cloz I. 110. 152. - **градь** prol.-mih. - **законъ** cloz I. 158. hom.-mih. typ.-chil. **ни любьнаго вѣсть закона хранити** izv. 425. - **заповѣдн** mat. 53. sim. I. 19. **соуботоу хранити** bus. 516. **богомь хранимь краль** nicod. **не хранѧхоу (проскоуроу), и роняхоу кроупицѣ на землю, ꙗко и звѣздъı божиꙗ** izv. 563. **праведьнаго (нмѣнья) не хранн** izv. 645. **храними окроугъ клоуча** izv. 669. - **тайноу** sabb. 10. **да -нить сѧ іей вѣчно** krmč.-mih. 214. **сокою миловати и** - sabb. 176. - **доушоу отъ зла** leont. **τηρεῖν** servare sup. greg.-naz. **συντηρεῖν** ostrom. nutrire hom.-mih. misc. **ѱи** - nom.-lab. **кормаци и хранаци мидвѣди** bus. 382. **града хранаци отъ сращнь** men.-buc. **ἐπισώρεσθαι** - **медвѣди** krmč.-mih. 153. **дѣлати и** - **рай** chrys.-lab. - **сѧ** sup. **φυλάττεσθαι** cavere šiš. 172. ant. bulg.-lab. nom.-barb. - **отъ многа кина** leont. **храни сѧ отъ нѣго** svjat. **ἀπέχεσθαι** abstinere **храните сѧ отъ любодѣиниꙗ** šiš. 154.

храниште n. custodia, uti videtur: **шгода въ врьтоградѣ въ хранищи** triod.-mih. 39.

хранъно adv. **μετ' ἀσφαλείας** tuto sup.

хранѣнне n. φυλακή, παραφυλακή custodia ant. krmč.-mih. chrys.-lab. **-нѣнсвjat.** izv. 507. cibus **-нѣн-** pat. 282. **ѳ дъштери своѥи оутвьрьди хранѣнне** svjat.

храпавъ adj. rancus - **краль** steph.

храпати -плѫ -плєщи et **-плъ -плєщи** vb. **ῥέγχειν** stertere ant. dioptr. **что ты храпаши**; **τί σὺ ῥέγχεις**; ion 1.6.-vost. **σαρκάζειν** irridere - **ноздрьма** men.-mih. adde antch.

stertere trigl. ἐπιχρεμετίζειν hinnire bus. 711. коня нероуща и храплива izv. 535: male -пещи part. pyrg. -плаше par. 117.

храпливъ adj. raucus trigl.

храстала v. **крастѣла**.

храстали v. **крастѣль**.

храстие v. **хврастие**.

храстъ v. **хврастъ**.

храстьнъ v. **хврастьнъ**.

храстѣль f. ὀρτυγομήτρα coturnix glag. **храштѣль** georg. cf. **крастѣль**.

храхотина v. **хракотина**.

храштѣль v. **храстѣль**.

хредъ adj. crispus - **власми** οὖλος τὴν τρίχα men.-vuk. **брадою дльгою и хредою** τὴν ὑπήνην ἀρκούντως καθειμένος, μεσαιπόλιος ibid. **брадою дльгою и хредою** τὸ ἐπισχόνιον συνεσπακώς, φροντιστικῷ ἐοικώς prol.-rad. 67. **брадою дльгою хрѣдою** prol.-vuk. cf. **храдъ** et **хрждъ**.

хрепетание n. hinnitus alex.

хрепетати -шитж -штеши vb. hinnire ber. alex. trigl.: nota **а той томоу -тить** nom.-barb. cf. **хлип-**.

хр-петикъ adj. hinniens **-кое конь** op. 2. 2. 317. **-кое конж** svjat.

хрептана f. sensus dubius: **крѣпко кости скроушаше, боци же жаданиемъ и оудолиша даже до хрептанѣ свиньтахоу** sborn.-saec. xv. cf. **хрѣбьтъ**.

хрестание n. sonitus, uti videtur men.-mih. 133.

хрибъ m. νῶτος dorsum **на хрибѣ нашемь** ἐπὶ τὸν νῶτον ἡμῶν psalt.-int.-saec. xii. - pog. nsl. hrib collis.

хрибьтъ v. **хрѣбьтъ**.

хридъ m. collis, rupes **кратослалъ хридь** chrys.-duš. 20. cf. **хридь**.

хридь f. rupes glasn. 13. 370. serb. hrid f. živ. 80. cf. **хрждъ**.

хрижеоушь m. χρύσης chryses bell.-troj.

хризма f. μύρον, χρῖσμα unguentum sup. bon. lavr.-op. 32. kryl. ev.-novg. slov.-novg. a. mat. ix. ev.-buc. **алавастръ хризмы** ἀλάβαστρον μύρου marc. 14. 3. -ev. nor. **алавастрь -мы** hom.-mih. nicol. **приемъшии литроу хризмы** λαβοῦσα λίτραν μύρου io. 12. 3. -ev. 1270. šaf.-urspr. nsl. krizma čech. křižmo.

хризминъ v. **хризмьнъ**.

хризмьнъ adj. μύρου unguenti **гыѣкла сна хризъмина** ἡ ἀπώλεια αὕτη τοῦ μύρου marc. 14. 4. -ev. nor. **отъ коньа хризминъіи** τῆς ὁσμῆς τοῦ μύρου io. 12. 3. -ev. 1270.

хриплив adj. raucus trigl.

хрипнжти -нж -нжши vb. raucescere trigl.

хрипота f. raucedo trigl.

хрисовоула f. chrysobullum chrys.-duš. 11. 21. **-ло** n. gram. 280.

хрисокоулъ m. chrysobullum asĕn 12. gram. 78. 71. **хрисовъ** id. gramm. 297.

христаненакидьць m. qui christum odit prol.-mih.: recte separabis.

христити -штж -стиши vb. baptizare **како нолинъ христи** svjat. svjat.-mat. 7. **хриштаахоу сѧ** ibid. **христивыи сѧ** svjat. cf. **хрѣст-, кръст-**.

христиана f. christiana **хс̑т-** prol.-mih. 84. men.-leop.

христианиновъ adj. poss. christiani men.-vuk.

христианинъ m. christianus hom.-mih. prol.-mih. men.-vuk. krmč.-mih. šiš. 198. isaak. misc. prol.-cip. **-на-** sup. sbor.-kir. 6. men.-vuk. leont. vost. 1. 170. prol.-rad. **-нина** dual. prol.-mih. **-нииоу** men.-vuk. **хрьшина** izv. 433. bulg. hrisjanin milad.

христинина f. christiana pat. prol.-cip. **-на-** pyrg.

христианичьство n. mores christianorum **-на-** par.

христианоклъгатель m. qui christianos calumniatur **на-** chrys.-lab.

христинъ m. christianus prol.-mih. prol. **-на-** op. 2. 2. 370. **съвьршилаго христина** svjat. **-ьи-** bor. 6. adj. **имѣемь корисъ, -наое же има емоу миха** ilъ op. 2. 2. 33.

христинъка f. χριστιανή christiana pat. prol. prol.-cip. **-на-** men.-vuk. prol.-mart.

христинъни f. christiana leont. men.-vuk. prol.

христиньскъ adj. christianus prol.-mih. **-на-** cyr. 9.

христиньство n. mores christianorum prol.-mih. men.-vuk. misc. **-на-** ardž.

христиньствовати -воуж -воуѣши vb. christianum esse **-на-** ok. 57.

христиньствьнъ adj. christianus greg.-mon. 72.

христоборьнъ adj. cum christo pugnans lit.-mih. χριστιανομάχος **-нъ ересь** men.-vuk.

христоборьць m. χριστομάχος cum christo pugnans sup. krmč.-mih.

христокъ adj. poss christo sup. mat. 19. **-ко оукнйстко** šaf.-glag. 63. **тѣло -ко** grek.-naz. **-вѣхъ** sabb. 173. **-вѣмь** sim. I. 26. **христоквмь подобиемь** zap. 2. 2. 123. **хѣкъ** cloz l. 415. 880. **хѣкоі** cloz I. 894. 897.

Христовьнъ adj. χριστοῦ christi sup. mater.-хвн- cloz I. 830. хвьн- cloz I. 841. хвън- cloz I. 846. -хсовною кротость hom.-mih. 132. хсовыма страсти izv. 6. 43. cf. -совънъ.

христоименитъ adj. christi nomen habens -ти людиѥ sbor.-kir. sabb. 96. 138. 179.

христолюбикъ adj. christi amans sup. svjat.-mat. 5. op. 2. 2. 366. sim. II. 2. 13. bus. 262.

христолюбица f. christi amans men.-mih.

христолюбьць m. φιλόχριστος christi amans men.-vuk. sim. I. 1. 19. pat. krk.

христоненавидьць m. μισόχριστος qui christum odit men.-vuk.

христоненавистьникъ m. μισόχριστος qui christum odit prol.-rad. 121.

христоненавистьнъ adj. qui christum odit mir.

христоносьнъ adj. χριστοφόρος christum ferens men.-vuk. -ни людиѥ sim. I. 16.

христоподражатель m. qui christum imitatur par.

христоподражательнъ adj. qui christum imitatur -на добродѣтель par.

христораздрѣшитель m. sensus dubius krmč.-mih.

христоржатель m. illusor christi misc.-serb.

христоржьць m. illusor christi men.-mih. 202.

христослоужитель m. christi servus krmč.-mih.

христосованиѥ n. hebdomade dicta свѣтлая седмица venire solebant ad tumulos et volventes super eos ovum dicebant: христосъ воскресъ, pntantes, mortuum respondere: но истину воскресе alex.

христосовъ adj. poss. christi sup. svjat.-op. 2. 2. 391. op. 2. 1. 153. stichir. христостокъ sup. 33. 54. 119. 132. 135. 137. 171. овьцами хсовами zlatostr.

христосовьнъ adj. christi sup.

христосъ m. christus assem. sup. stichir. христа sup. svjat.-op. 2. 2. 391. -стосоу stichir. op. 2. 2. 148. -сти pro -стѣ šaf.-glag. 99. -стѣ greg.-naz. -стосѣ svjat. 2. 2. 391. op. 2. 1. 138. -стомь šaf.-glag. 77. -стосѣмь op. 2. 1. 138. 152. -стосомь svjat.-op. 2. 2. 391.

христоубийьство n. χριστοκτονία christi caedes sup. chrys.-lab.

христъ v. христосъ

христьтиниѥ n. baptismus -ниѥ svjat.-mat. 7. прѣжде христьтиньнъ; христьтиньнымь svjat.

хромота f. χωλόν claudum esse pent.-mih. krus. πήρωμα laesa corporis pars krmč.-mih. krmč. 43.

хромъ adj. χωλός claudus sup. - отъ чрѣва матере šiš. 6. хромоту въ тѣлѣ оучинить izv. 600. мъножьство хромъ πλῆθος τῶν χωλῶν ostrom. nsl. hrom lex. habd. trub. meg. hromati, hromatati curt. 1. 74.

хромьць m. χωλός claudus sup. ant. antch. chron. bus. 270. chrys.-duš. 47. nsl. hromec trub.

хрусокоулъ m. chrysobullum sabb.-vindob. 160. greg.-mon. cf. хрисокоулъ.

хрусогонъ m. chrysogonus prol.-mih.

хрусолитъ m. chrysolithus apoc. 21. 20. vost. 2. 406.

хрусталообразьнъ adj. crystallo similis prol.-mih. gr. κρυσταλλώδης.

хрушча f. pirum єгнитьномъ ражаше сѧ волъ имѣа знамиѥ тѣла на изыцѣ и колною редрою, имиже образомь познанъ бываше яко лпий естъ, рекше хрушча богъ georg.-vost.: interpres ἄπιον et ἄπις confudit.

хрушка f. pirum glag.-saec. xv.

хрѣбѣтъ m. αὐχήν cervix sup. bus. 175. per. 53. antch. greg.-mon. -бътъ sup. -ты обратите pent.-mih. хрьбѣтъ sup. хрьбеть, хрѣбетъ, хрустѣ, хрьцѣтъ men.-mih. хрьбтѣ mat. 27. хребетъ bus. 171. chron. хребты vost. I. 305. хрипътѣ bon. νῶτος dorsum отъимѣтъ отъ кръминъ хрибты ихъ ἀπέστησεν ἀπὸ ἄρσεων τὸν νῶτον αὐτοῦ psalt.-int.-saec. xii. -pog. хрибътъ ихъ τὸν νῶτον αὐτῶν psalt.-int.-saec. xii. -pog. oserb. khribjet drev. gribgat.

хрѣбѣтьнъ adj. νώτου dorsi proph.

хрѣватинъ m. croata хорк- chron. per. 1. 8. хар'вати pl. n. hom.-šaf. 4. харьвате misc. šaf. -starož. 246.

хрѣватьскъ adj. croaticus gram. 36. - земьлы dipl.-val. хорк- chron.

хрѣтъ m. vas quoddam принесъше къ ребромъ господнимъ хрѣтъ къ мѣстоу прободенны копиинаго, отъ нюдоуже истече кровь и вода; наполниша хрѣтъ ephr.-syr.

хрѣзанъ m. flagellum шибалхъ и хрѣзанъ sup. 142. хрозаномь кнеть брата op. 2. 2. 280. germ. 8. 6.

хрѣлость f. ars хрьл- op. 2. 2. 348. alex.-mih. 165. 182. хрлькрой -сти 131. златиѥ -сти 172.

хрѣлъ adj. citus misc. 13. моудра и -ла

alex.-mih. 149. serb. hrl živ. properans mik. brliti festinare mik.

хрѣмнѧти -нѫ -нѣши vb. claudicare и **хрѣмоши отъ стъзѣ своихъ** *καὶ ἐχώλανεν ἀπὸ τῶν τρίβων αὐτων* psalm. 17. 46. cod.-palat.

хрѣсостомъ m. chrysostomus cloz II. 24.

хрѣстанинавидѣнъ adj. qui christum odit sup. 165. 6. cf. **хрис-**.

хрѣститель m. baptista hom.-mih. **хрⷭ̃тль** mat. 13. **домъ хрѣстителю въстави** izv. 612.

хрѣстити -штѫ -стиши vb. baptizare **хрѣс-** sborn. bor. 6. **ко и(ѣ) хⷮ̃иѣмь** izv. 701. **хрес-** chron. **хрⷭ̃т-** mat. 13. **хр'шѧхоу сѧ** mat. 13. bus. 41. **хр'шю** bus. 42. **не хрѣщеноу** sborn. - **сѧ: хрѣщѧ сѧ** bus. 43. **хрѣстиѫхомъ сѧ** izv. 6. 39. cf. **христ-**.

хрѣстиянинъ m. christianus **хрѣс-** stichir. hom.-mih. **krstič.**-mih. **хрѣстьян-** mat. 21. bor. 34. 53. antch. bus. 36. **хрестьян-** chron.

хрѣстиянъ m. christianus **krstič.**-mih. **хрѣс-** bor. xvi. **хрѣстьянъ** izv. 426. sborn. bus. 289. adj. **хрестьянъ** chron.

хрѣстиянъскъ adj. christianus sup. 186. 18. **хрѣстьянъскыи родъ** zap. 2. 2. 127. **хрестьян-** chron.

хрѣстовъ adj. poss. *χριστοῦ* christi sup. 47. 9. **хрѣс-** svjat. sup. 43. 46. 64.

хрѣстовънъ adj. christi sup.

хрѣстолюбивъ adj. *φιλόχριστος* christi amans sup. 145. 23. **хрѣст-** sup. 149. 153. **хрѣстолюбивоомоу** bus 35.

хрѣстолюбъ adj. christi amans sup. 86.

хрѣстолюбъѣвънъ adj. *φιλόχριστος* christi amans **хрѣстолюбъѣ-** sup. 384. 18.

хрѣстолюбьнъ adj. christi amans sup. 39. 19. **хрѣс-** op. 2. 2. 418.

хрѣстолюбьць m. christi amans **хрѣс-** sup. op. 2. 2. 414.

хрѣстовъ adj. poss. christi bon. **хрѣс-** svjat.-mat. 9.

хрѣстосовъ adj. poss. christi sup. 340. 27.

хрѣстосъ m. christus sup. 100. 28. bon. **хрѣс-** sup. 32.

хрѣстъ m. christus bon. sup. 100. 107. 117. 186. **хрѣстъ** sup. 47. 49. 82 etc. svjat.-mat. vii. izv. 6. 39. bor. xvi. **о хрѣстѣ исоусѣ** greg.-paz. crux **хрѣстъ** hauk. **лѣжни хрѣсти** *ψευδόχριστοι* ostrom. **о хрѣстѣ исоусѣ господи нашемь** svjat. **хрѣстъ** chron.

хрѣстьнъ adj. crucis **хрѣстьномоу человѣкоу** izv. 637. baptismi **хрѣстьнми сѣстрами** tur.

хрѣтъ m. vertagus **хрѣтѣ** pl. acc. alex.-mih. 118. nsl. hrt; hrtica meg. bulg. hrъt; hъrt milad. 67. ъrt milad. 52. 248 oserb. khort lit. kurtas let. kurts.

хрѣштати -штаѭ -штаѥши vb. baptizare **хр'шѧхоу сѧ** mat. 13. **хрѣщаше** io. 3. 22. -ev. 1270. cf. **хрѣстити**.

хрѣштѣниѥ n. baptismus **хрѣщ-** sborn. bor. mat. 13. bus. 55. lavr.-op. 34. izv. 614. **хр'щѣниѥ** bus. 42.

хрѣкъкъ adj. *πολεμιστής* bellator **крѣпокъ, хрѣкокъ и коразъ** *ἰσχυρὸς πολεμιστὴς καὶ δρόμαξ* robustus bellator et cursu velox ex. 183. cf. **хракръ**.

хрѣдъ v. **хрѣдъ**

хрѣнокъ adj. raphani trigl.

хрѣнъ m. cochlearia armoracia frag.-serb. trigl. *πιπρίδες* **хренемь** num. 9. 11. -vost. nsl. hren russ. **хрѣнъ** pol. chrzan oserb. krěn lit. krẽnas mhd. chrêne, krên e slav. Grimm 3. 373. weig. 1. 636.

хрѫдъ adj. crispus, uti videtur men. cf. **хрѣдъ** et **хрѫдъ**.

хрѫставьць m. cartilago **кости, жилы, власи, ноктие, -вецъ и мазь** dioptr.-leop. **хрѫставець** dioptr.-lab. nsl. hrustec, hrustavec, hrustanec.

хрѫстъкъ m. cartilago **имать пригорагоу хрѫстокъ** ex.: adde **хрѫстан костий его оукрѣпѣють** pal.-saec. xv.

хрѫшть m. cartilago trigl. **-цекатъ** trigl.

хрѫшть m. *χῶμα* agger, tumulus nehem. 4. 2. -mat. 53: vocabulum dubium.

хрѫдъ adj. crispus **хроудь власьмы** *οὖλος τὴν τρίχα* prol.-rad. 69. cf. **хрѫдъ** et **хрѣдъ**.

хрѫстъ m. *βροῦχος* locusta parem.-chiland.-grig. **проузи и гоусѣница и рьжда и хроустъ** men.-serb. **проузи и хроустоке** holm. triod.-mih. **хроустоке** ephr.-vost. **хроустеѥ** parem. 1271. nsl. hrôšč drev. chranst holzkäfer cf. russ. **хрящ** sonum edere et pol. chrzęst v. **хржить**.

хржить m. *κάνθαρος* scarabaeus olim 3. reg. 8. 37. et habac. 2. 11. cf. **хрѫстъ**.

хрусолитъ m. chrysolithus izv. 653. **-лидъ** svjat.-mat. 20. bus. 265.

хрусополескъ adj. chrysopoleos krmč.-mih.

хтиторны f. patroni officium **-рия** ardž.

хтиторокъ adj. poss. patroni sabb.-typ.

хтиторъ m. *κτίτωρ* conditor, patronus men.-vuk. ardž. pyrg. sabb-typ. sabb.-vindob. typ.-šaf. nicod. - **хрѫмоу** prol.-cip. **хът-** sim. I. 14. 30.

хтиторьство n. patronatus **х'т-** chrys.-duš. 9.

хто pro **къто** izv. 698 misc.

хтѣти v. **хотѣти**

хоукавъ adj. pulcher bulg.-lab. serb. nu bav mik. bulg. hubav verk 15. 57. hubavina verk. 59. ubavina milad. 108.

хоукость f. pulchritudo - райска bulg.-lab.

хоуваьство n. sensus ignotus: по хоуваьствоу и нечистоѣи своеи misc.-serb. cf. хоуныѣ.

хоудити -ждѫ -дишн vb. ἐλαττοῦν minuere ant. - оумъ antch. διαβάλλειν criminari азъ сама не хоуждѫ chrys.-frag. не сама хоужю, ни оубо ни богатьства хоужю οὐκ ἀξίωμα διαβάλλω, οὐ πλοῦτον διαβάλλω zlatostr.

хоудобьнъ adj. pravus -на жена misc.-serb.

хоудовѣрнѥ n. pusilla fides leont. tur.

хоудовѣрьнъ adj. incredulus hom.-mih.

хоудогласьнъ adj. ἰσχνόφωνος lingua haesitans exod. 4. 10. -круѣ.

хоудодоушьнъ adj. ὀλιγόψυχος pusillanimis ant. adde hom.-mih. 15. izv. 7. 148.

хоудодоушьствовати -воуѭ -воуѣши vb. ὀλιγοψυχεῖν pusillanimem esse ant. antch.

хоудолажа m. οὐδαμινός contemtibilis или азъ ѥсмь зѣло немощьнъ и грѣшьнъ и хоудолажа zlatostr.

хоудоразоумьнъ adj. stultus sbor.-kir. 19.

хоудородьнъ adj. ignobilis.

хоудорѣчивъ adj. ἰσχνόφωνος lingua haesitans pent.-mih. круѣ.

хоудосильнъ adj. ἀπαλός debilis hes.

хоудословиѥ n. lingua haesitare isaak.

хоудость f. βραχύτης brevitas sup. 150. ταπεινότης humilitas hom.-mih. εὐτέλεια vilitas men.-vuk. - рызы sabb. 30. adde bus. 272. pat. kruѣ. isaak.

хоудооумиѥ n. stultitia -мью bus. 657.

хоудоязычьнъ adj. lingua haesitans hom -mih. 79.

хоудъ adj. μακρός parvus -да потрѣка hom.-mih. малыимь и хоудыимь хлѣбцемь ἐκ βραχέων καὶ μακρῶν ἄρτων prol.-rad. 91. хоуждии ἐλάσσων minor šaf.-glag. 88. hom.-mih. хоуждеи sup. 278. 20. хоуждъши- sup. ни боле ни хоужде svjat.-op. 2. 2. 380. sup. боле и хоужде op. 2. 2. 369. ἧττων inferior vost. 1. 495. ὀλιγοστός minimus op 2. 2. 61. adde хоуждьшнѥ sabb.-vindob. 113. хоуже плоучинъ izv. 549: male хоуждѣѥ adv. izv. 489. λεπτός tenuis op. 2. 2. 148. βραχύς exiguus men.-vuk. πτωχός pauper šiš. 119. εὐτελής vilis sup hes. men.-vuk. chrys.-lab. leont. плоучины хоужде men -mih. -до творити εὐτελίζειν vilipendere men.-mih. πανευτελής vilis men.-vuk. ῥυπαρός sordidus prol. ταπεινός humilis pent.-mih. костантиномь хоудыимь митрополитомь мокиискыимь svet. 33. μέτριος mediocris sup. οἰκτρός miser men.-vuk. τυχών quilibet, vilis - окрадь вины men.-mih. pravus -до дѣло misc.-serb. adde -да риза bell.-troj. 33. krmč.-mih. -да одежда prol.-mart. -дъıа пъртъı vita-theod. -до зѣлиѥ ioann. men.-mih. -дь крьтопь prol.-mih. покои не имы ни -да hom.-mih. 120. лъви (pro -вь) и змьи хоуждьшасѧ мьнѣть о злѣ ἐν τῷ κακῷ hom.-mih. -дь градь именемь prol.-mart. -да полата zlatostr. -да хлѣвина men.-leop. -дь гнѣвь и вѣдоу на ны сътвориши men.-mih. вьштеѥ хоудааго ѥсть вьштеѥ svjat. что сѣни хоудѣйше chrys. -lab. ѥ хоуждьши древниѣ sabb. 165. хоужьши ѥсть вѣса bor. 53. comparat. хоуждии ephr. cozm. et хоудѣи: ни болѣ ни хоужде числѣмь соуть svjat. nsl. hud malus; hudič, hudír, -dêr malus, diabolus; hudnik diabolus; shujšati macrescere; huda ura tempestas meg. serb. hud malus; hudoba diabolus mik. oserb. khudy macer drev. goidac ûbel lit. kudas macer.

хоудъıни f. exiguitas вѣдыи мою хоудъıню къ любъви твоеи приложи ми свою силоу psalt.-saec. xiv.

хоудьство n. εὐτέλεια tennitas нашего хоудьства и низьстка εὐτελείας καὶ ταπεινότητος greg.-naz.

хоудѣ adv. μετρίως mediocriter не хоудѣ къзмѫти μετρίως antch. κομιδῇ accurate men.-mih. διὰ βραχέων paucis hom.-mih. ῥοπήν momento - высклонити ῥοπήν ἀνανεῦσαι men.-mih. valde - бити ioann. - ококаша boг. 81. - рачаше о томъ bor. 9. - крьмити men.-mih. о своеи доуши хоудѣ радѫще bus. 710. не осташе ни хоудѣ men.-mih. ни хоудѣ насъ послоушаѥть izv. 571. не прѣстоупаще ни хоудѣ повелѣнию чловѣчьска izv. 535. сами собою ни хоудѣ сѧ поискоуть izv. 533. высѣкъ матежь ѥго ни хоудѣ оубои сѧ bus. 295 оумомъ тъчью елѣ написамо, и се же зѣло хоудѣ и малъı greg.-naz. op. 2. 1. 29. акротома глаголеть сѧ, ѥгоже нѣсть како ни хоудѣ сѣри psalt.-int.-saec. xn. не хоудѣ опечали сѧ тог. много же оубо о косѣ хоудѣ разоумно io.-dam.

хоудѣти -дѣѭ -дѣюши vb. ἐλαττοῦσθαι minui, deficere aut. op. 2. 1. 43. ex.-vost. 2. 107. hom.-mih. opp. расти antch.

misc.-šaf. (de luna) **прѣгрѣшенна -дѣлхоу** hom.-mih.

хоуждение n. εὐτέλεια vilitas **-нын** antch.

хоула f. βλασφημία blasphemia cloz II. 85. sup. ostrom. **хоулѫ реши** βλασφημεῖν ostrom. ὄβριζ contumelia sup. 283. 8. κατηγορία accusatio sup. 67. 280. probrum sup. 130. serb. hula cf. nsl. hula bug; zahuljeno hoditi bulg. hulъ; hulav stultus verk. 372.

хоулити -лѭ -лиши vb. βλασφημεῖν blasphemare sup. ostrom. adde svjat. - **на кого** men.-vuk. **онѣми хоулить се** šiš. 198. ὀβρίζειν contumelia afficere sup. 282. 5. serb. huliti.

хоуловати -лоуѭ -лоуѥши vb. βλασφημεῖν blasphemare cyr.-hier. **на нюже начнеть хоуловати** georg.-vost.

хоулолюбивъ adj. blasphemiae amans **оумѫчи сн хоулолюбивъıй оумъ** sup. 293.

хоульникъ m. βλάσφημος maledicus šiš. 163. chrys.-lab. dioptr. sup. 301. 7. svjat. -mat. 9. isaak. αἱρετικός haereticus sup. 241.

хоульно adv. blasphemando - **глаголати** mat. 36.

хоульнъ adj. βλάσφημος maledicus sup. šiš. 202. **того хоульнаго дѣла** svjat. **-нн вѣхоу** ἐβδελύσσοντο abominabantur exod. 1. 13. -pent.-mih.

хоульствовати -воуѭ -воуѥши vb. βλασφημεῖν blasphemare ostrom.

хоулѥнїе n. blasphemia greg.-naz. svjat. hom.-mih. **сенахиримову хоулѥнию** greg.-naz.

хоумъ m. χυμός succus io.-dam.

хоуннѣ m. φοῖνιξ choenix antch. **хоуникъ есть полоуспоудие** op. 2. 1. 192.

хоупакость f. superbia alex.

хоупавъ adj. ἀπαιτήσεως mendicus **животъ** - op. 1. 83. **чадо, животомь хоупакомь не ходи** ζωὴν ἐπαιτήσεως sir. 40. 29. -vost. **хоупавемъ** op. 1. 83: nota superbus **оубога хоупава** πτωχὸν ὑπερήφανον sir. 25. 4. -sborn. **дѣти боярские добрые, хоупавые, смѣльцы перевезоша сѧ за двиноу** karamz. 7. nota 199.

хоупати -паѭ -паѥши et **-плѭ -плѥши** vb. δράσσεσθαι prehendere **хоупаѥй прѣмоудрие въ коварьствѣ ихъ** ὁ δρασσόμενος τοὺς σοφοὺς ἐν τῇ πανουργίᾳ αὐτῶν 1. cor. 3. 19. -8.8. 75. **да охоуплю ѥ (сѣдины)** sabb.-vindob. 154; explicatur per **уловляя** op. 2. 1. 59. ἀπαιτεῖν mendicare op. 1. 83. - **сѧ** op. 1. 83. **лоуче есть оумрети, нежели хоупати сѧ** sir. 40. 29. -vost.: nota gloriari, uti videtur: **придѣ мештерь къ изборскоу, хоупоучи сѧ на долгъ** sv. **николы** karamz. 6. 255. **трьми днѣми пакы къставити ю хоупѣть сѧ** tur. cf. **хоупавъ**.

хоуровьскъ adj. nom. proprii bus. 267. **георгиа -ска** svjat.-op. 2. 2. 386.

хоурѣсарь m. latro domet. mon.-serb. cf. **хоусарь, гоусарь**.

хоуса f, λόχος insidiae **хоусами и прескадами** τοῖς λόχοις καὶ τοῖς ἐνέδροις psalt. -tbeod. **по хоуси** vost. 2. 174. **приидоша попѣнити хоусою мнихъи** prol.-serb.-vost.: rapina **хоуса, хоса** nom.-lab. **хоусъ** σύνταγμα muralt xxiii. croat. gusa praedo luč.: quidam male hansa contulerunt germ. 8. 5.

хоусарь m. praedo domet. sabb. 45. mon.-serb. nom.-lab. **оу того града срѣтоша ны хоусаревѣ** въ .д. **галиаѭхъ, и ѧша ны, и заоупиша всѣхъ** dan.-heg. **моужие крьве -рне** sabb. 181. **гоурьсарь** sabb.-vindob. **гоусарь** sabb.-viudob. croat. gusar, gusarin luč. gr. κούρσον, κουρσεύειν cedr. 2. 913. šaf.-starož. 108. cf. **хоурѣсарь, гоусарь**.

хоусарьство n. latrocinium danič.

хоусити -шѭ -сиши vb. latrocinari mon.-serb. **пондоша .г. галѣа, ими хотѧще** къ **селоуню хоусить** zlatostr.

хоусовати -соуѭ -соуѥши vb. λῃζεσθαι praedam capere men.-mih. adde domet. misc.-šaf. **-ваѭ по тѣхъ мѣстѣхъ** men.-mih. 267. **хоусовавше и пѧтьıше** vost. πολιορκεῖν oppugnare **-ваѭ на нь** men.-mih. 276. **ноць и дьнь хоусоваѭ на нь** νύκτωρ καὶ μεθ' ἡμέραν αὐτὴ ἐπολιορκεῖτο vost.

хоусьникъ m. latro men.-mih. 385. **до ндеже шедше къ окрѣтьıмъ градьı въ корабльхъ и имемъ ыко хоусьницн** vost.

хоухота f. siccitas sup. 221. 11., uti videtur, pro **соухота**.

хъжавъ adj. περιεσκεμμένος prudens **зѣло хъжавоу и вѣгласоу** greg.-naz.: recte **хѫдожавъ**.

хъждавъ adj. τεχνίτης artifex **аще дьмитръ и иже съ нимь хъждавин имоуть слово къ комоу** act. 19. 33 -vost.: recte **хѫдожавъ**.

хътѣти v. **хотѣти**.

хъжа f. οἰκία domus men.-mih. ant. men.-leop. ant. georg. pat.-mih. alex. trigl. mon. -serb. καλύβη pyrg. cellula leont. **низька** - men.-mih. **хи**- sbor.-kir. 19. op. 2. 2. 276.

хижа лѣплима ex.-vost l. 407. хишла glag.-saec. xvi. nsl. hiša, hiža; hištvo connubium habd. hung. pohištvo aedificium lex. domicilium meg. supellex trub. hung. habd. facultates hung. croat. hiža luč. verant. serb. hiža mik. russ.-dial. хижа tugurium in silva conditum; хижка culiba slovak. chiža oserb. khěža drev. tjesseg heidt (хъижи ити) goth. hus ahd. ags. hus šaf.-starož. 221. weig. 1. 486. germ. 8. 5.

хъижда f. κελλίον cella къ хъижди затворь сѧ за лѣта многа antch.

хъижина f. οἰκία domus sup. pat. men.-leop. ephr.

хъижица f. cellula leont. prol.-mih. men.-mih. alex. trigl. prol.-vuk. georg. -цю izv. 537. придавительна хъижица men.-mih. 360.

хъизина f. οἰκίσκος domus men.-vuk. men.-leop. хъизиноу запоустѣкъшоую οἰκίσκον ἐρημότατον prol.-rad. 150. οἰκία domus ant. οἴκημα domus prol.-mart. κοιτών cubiculum men.-mih. κελλίον cella sup. оубогыи -ны sborn. хъизина σκηνή, καλύβη prol.-rad. adde lavr.-op. 6. prol.-mih. bus. 434. prol. ephr. оубогыи хизины sborn. сътвори немоу хъизинѫ осокъ sup.

хъизиница f. domus - къ книгоградѣ triod.-mih.

хъизинъ m. populus quidam хизы misc. 71.

хъизиць m. domus men.-mih. 202.

хъизъ m. domus -зѣ sup. 110. 22. καλύβη tugurium men.-mih. men.-leop. изнде изь хиза своего prol.-belg. изь хиза prol.-mih. къ хизѣ блоудънѣмь prol.-belg. къ нѣкоюмь хизѣ prol.-mih. къ хызѣ малѣмь pat.-mih. 160. 162. хызы сламны pl. acc. ex.-op. 2. 1. 21. хиза chrys.-frag. 29.

хъизьникъ m. servus, uti videtur domet. авраамокѣ хизници оуподобивши доушоу его sabb. -vindob. 202.

хъизьница f. domus pat.-mih. danič.

хъила f. malitia, uti videtur men.-mih. 196. cf. похъилъ curvus pol. pochyły bulg. hili сѧ subridere serb. hila dolus mik. oserb. khileć inclinare.

хъина f. fraus danič.

хъинити -ниж -ништи vb. decipere хинglag. croat. hina luč. nsl. hiniti decipere habd. pre- habd. lex. trub. hiniti se trub. hinjenje; hinavec; hinavski trub. hinavščina trub. croat. hiniti luč. pre- luč. pri- verunt. himba verant. zlobe i hine budiu. 63. serb. hiniti mik. hinac mik. himba živ. 50. mik.

хъинѣние n. deceptio -нии- glag.

хъинъ m. momentum psalt. 1495. nsl. hip.

хъира f. debilitas, morbus хира misc. хира старостьна nom.-barb. nsl. hirati languere.

хъировникъ adj. aegrotus хир- ber.

хъитати -таѭ -таѥши vb. rapere hom.-mih. danič. колиц хитающей mat. 35. male ὀλαχτεῖν latrare op. 2. 1. 167. et отай хыче λαθροδάκται pro отлй хытающе ibid. по тай хытающаго пса izv. 4. 139.

хъитити -штѫ -тиши vb. rapere misc. - сѧ prehendere нь остакивши своего мѫтвца хити сѧ по нѣню држѣци и пладчюци hom.-mih. 137. cf. ѣати сѧ по чьто čech. chycen obeznalý čas. -mus. 1864. 54. chystati.

хъитрина f. dolus хитр- bulg.-lab. 28.

хъитритель m. frauduleutus chrys.-lab.

хъитрити -рѭ -рити vb. callidum esse men.-mih. pam. 232. хитрить сѧ лѣстию на дроугы сань прѣити ichn.

хъитрица f. prudens кьсѣхъ хъитрица нлоучи мѧ моудрость svjat. се зило желаю повѣсѣдокати къ хитрицѣ катеринѣ vost.

хъитро adv. callide sup. 323. 8. хитchron.

хъитроизѫштьнъ adj. qui callide loquitur men.-mih. 350.

хъитрокъзьникъ m. ἀριστοτεχνίτης optimus artifex творца шкожѣ хъитрокозника славимъ io.-dam.

хъитрорѣчие n. sermo callidus хит- bus. 747.

хъитрословьсьникъ m. artificiose loquens triod.

хъитрость f. τέχνη ars ex.-op. 2. 1. 21. ant georg. nom.-bulg. sup. -сти къ взѧтию града proph. -стьми и ремьствы men.-mih. 157. по что сей хитрости навъкли есте; izv. 702. хъитрости нарѣждати sabb.-typ. 128. коньска - misc.-šaf. ἐπιστήμη ars по хъитрости мег' ἐπιστήμης greg.-naz. ἐμπειρία peritia sup. nest. δεινότης vis sup. 332.

хъитростьникъ m. τεχνίτης artifex прѣмоудра хитростника всего мира πάνσοφον τεχνίτην cyr.-hier.

хъитростьнъ adj. artis sup. τεχνικός artificialis men.-mih. σοφιστικός svjat.-mat. 8. op. 2. 2. 401. ioann.

хъитросъложинъ adj. artificiose compositus стьлъ - greg.-mon. 86.

хѣтротърьнъ adj. artificiose factus alex.: vocabulum dubium.

хѣтръ adj. τεχνικός artificialis hom.-mih. ant.-hom. sup. - **книгамь изредѣ сы** γνωστικὸς ἐν γραφαῖς ὑπερβαλλόντως (ὤν) men.-mih. - **оучєнивмь** greg.-lab. - **оуказати чьто любо; кобникъ хѣтръ** ex. 182. studiosus - **на молитвы** op. 2. 2. 239. nsl. hiter callidus, catus, dexter lex. hitrica sommertoggen meg. bulg. hitъr milad. 187. prudens serb. hitrost ars mik. oserb. khetry citus lit. kítras.

хѣтрьство n. τέχνη ars dioptr.-lab.

хѣтрьствовати **-воуѭ -воуивши** vb. artificiose fabricare.

хѣтрьць m. τεχνίτης, ἐπιστήμων artifex barl. dial. sup. svjat. sborn. **-рьць** sup. φιλόσοφος sup. 297. 24. **-рец(ь)** man. **загоноуша хѣтрьце** bus. 717. **молн сѧ владыцѣ богоу доброуоумоу хѣтрьцѭ** sborn. **-чь** stichir.-mat. 15.

хѣтрьчь adj poss. artificis cosm.

хѣтрѣ adv. studiose **хѣтрѣ** op. 2. 2. 239. **блюдемъ сѧ самн себе хѣтрѣ** izv. 533.

хъиша v. **хъижа.**

хъштати **-тлѭ -таивши** vb. rapere **-ивдахѫ** man. 123.

хъштєниие n. ἁρπαγή raptus ant. ioann. chrys.-lab. par. - **дѣвице** nom.-lab. **хъивение инщаго къ домоу имъ** greg.-naz.

хъштєтьнъ adj. rapax alex.: vocabulum dubium.

хъштьникъ m. ἅρπαξ, ἁρπάκτης rapax ostrom. šiš. 77. dioptr.-lab. barl. hom.-mih. lavr.-op. 31. ioann. izv. 550. chrys.-frag. raptor virginis krmč.-mih. **-ивнвost.** 2. 57.

хъштьнивчь adj. poss. raptoris misc.-šaf.

хѣръ m. littera χ op. 2. 2. 87. **хєръ, хѵръ** alex.

хѫдогъ adj. ἐπιστήμων peritus **рурg.** šiš. 190. barl. dial. prol.-mart. **моужа моудръı и хоудогъı** ἄνδρας σοφοὺς καὶ ἐπιστήμονας deut. 1. 13. -parem. 1370. ἐπιστάμενος peritus men.-vuk. ἔντεχνος peritus **-го слово** hom.-mih. πανοῦργος callidus op. 1. 72. πεπυκνωμένος prudens men.-vuk. ἐπιτυγχάνων aptus gen. 39. 2. - op. 1. 16. pent.-mih. - **сказатель** sabb. 122. **цѣлитель** - hom.-mih. **жидове ако не хоудози зндарн** psalt.-int.-saec. xii: male δεισιδαίμων superstitiosus strum.- adde bus. 151. triod.-mih. 72. **по всемоу акъı хоудожайша въı вижю** δεισιδαιμονεστέρους act. 17. 22. -vost. goth. haudugs and. hôndugr germ. 8. 5.

хѫдожавъ adj. ἔμπειρος peritus **врачевьствнй хѣтрости хоудожавь** prol.-rad. 130. πολύϊστωρ prol.-cip. cf. **хѫжавъ.**

хѫдожьникъ m. τεχνίτης artifex **man.** šiš. 242. nom.-mik. triod.-mih. incantator.

хѫдожьнъ adj. artificialis dial. prol. ἀμφοτεροδέξιος ambidexter indic. 20. 16. **-крuš.**: male δεισιδαίμων superstitiosus šiš. 34. 235. **хѫдѫжьнъ** apost.-ochrid.-grig. **обоюмоу** - ἀμφοτεροδέξιος op. 1. 29. cf. **хѫдогъ.**

хѫдожьнѣ adv. τέχνῃ arte men.-vuk.

хѫдожьствиие n. τέχνασμα ars hom.-mih. **-жъс-** cloz I. 568.

хѫдожьство n. τέχνη ars men.-vuk. šiš. 236. ἐπιστήμη scientia op. 2. 2. 7. psalt.-theod. mat. 50. slov.-novg. b. - **грамотичьско сут.** 2. - **врачевьско** prol.-mih. ἐπιστήδευμα disciplina iez. 21. 24. -proph. **пропокѣдайте къ изыцехъ хоудожьство его** τὰ ἐπιτηδεύματα αὐτοῦ studia eius psalt.-theod. φρόνησις prudentia io.-dam. πιθανότης verisimilitudo greg.-naz. **-жъс-** bon.

хѫдожьствовати **-воуѭ -воуивши** vb. artificiosum esse **рурg.**

хѫпати **-аѭ -аюши** vb. δράσσεσθαι prehendere **хѫпажй прѣмѫдрыѫ къ ковареьствѣ нхъ** 1. cor. 3. 19. -apost.-nor.

хѫпѣниие n. preces, uti coniicimus: **да и на вѣроуивѣ въ распатаго христа, и въ томь чѣсѣ оутѫжнѫ хѫпѣнивѣ** pat.-mih. 175.

хѫхнаниие n. μοχτηρισμός, μῶχος subsannatio io.-clim. op. 2. 2. 459. adde slov. -novg. b. clim. op. 2. 2. 200. 448. izv. 643. - **и порокь** dioptr.-leop. **-нивие** dioptr.-lab.

хѫхнатєль m. qui irridet op. 2. 1. 45.

хѫхнати **-наѭ -наюши** vb. γογγύζειν murmurare **хоухнаше** indic. 1. 14. -vost. **хоухнахоу** bus. 120. **порогоуютъ сѧ, нахѫгнаютъ, смѣютъ сѧ** izv. 5. 208. nsl. hôhnjati; huhnjavica defluxio ad nares habd. serb. hunkati naribus loqui mik. cf. scr. kundž murmurare.

Ц.

ц vigesima sexta alphabeti cyrillici littera, ци dicta, numerum dcccc indicat.

цагрн explicatur per самострѣлъ azbuk.

цаконинъ m. tzacon цаконинъ ѥжь ѥсть misc. 84: sunt vero tzacones populus Peloponnesi.

цаконьскъ adj. τῶν τζα(κό)νων tzaconum мѣсто -ско men.-mih. 274.

цариградъ m. constantinopolis ioann. greg.-lab. men.-vuk. greg.-mon. misc. op. 1. 45. обытнеце и самого цариграда καὶ αὐτὴν τὴν βασιλίδα κατατρέχοντες prol.-rad. 98. новый - man metropolis славьный - трьновь cip. cf. цѣсарь adj.

цариградьскъ adj. constantinopolitanus kryl.-mat. 11.

царина f. vectigal chrys.-duš. за ѥже подлежати царинѣ имѣнию его misc.-šaf. к. литръ злата въ цариноу да платить misc.-šaf.

цариньскъ adj. vectigalium цариньскаа дѣньи misc.-šaf.

царица f. βασιλίς imperatrix bell.-troj. 7. man. sabb. 136. greg.-mon. misc. царицн ласкаѥ сѧ βασιλίδα κολακεύων men.-mih.

царичинъ adj. poss. imperatricis greg.-lab. prol.-rad. -но потѣзаніѥ men.-mih.-

цароградьскъ adj. constantinopolitanus sabb.-vindob. 169. cf. цариг- et царѥг-.

царь m. βασιλεύς imperator šiš. 251. cyr. 3. sim. I. 21. 27. царь et ц҃рь hom.-mih. cf. цѣсарь e gr. καῖσαρ lat. caesar.

царь adj. poss. βασιλέως imperatoris простн царѥ šiš. 184. - моужь glag. сватьь - sabb. 46. - градь constantinopolis ev.-trn. nicod. cyr. 18. tur. per. chron. asên 9. russ. изъ царя града гуь. I. 167. ко царю градоу гуь. I. 134. cf. цѣсарь adj.

царьскъ adj. imperatoris hom.-mih. -скаа врата in ecclesia greg.-mon. -скаа рода сы sabb. 103. -скь градь βασιλικὸν ἄστυ constantinopolis prol.-mih. -скаа невѣра misc.-šaf. -скый градь cpolis nicod. cf. цѣсарьскъ.

царьствиѥ n. imperium sim. I. 22.

царьство n. imperium bell.-troj. 11. per. - правити men -vuk.

царьствокати -коуѫ -коуѥши vb. imperare - надъ нимь dioptr.

царѥкати -рюѫ -рюѥши vb. βασιλεύειν imperare man. triod.

царѥкъ adj. poss. βασιλικός imperialis men.-vuk. prol.-cip. isaak. ноуть - pent.-mih.-строитель cyr. 3. -рѣмъ man. sabb. 200. -во лиць sabb. 52. - лазь chrys.-duš. 15

царѥвьна f. filia regis mir.

царѥградьць m. civis constantinopolitanus -рег- sbor.-kir. 62.

цвара v. сквара.

цвилити -лѭ -лиши vb. χλωθμαρίζεσθαι fiere ыко и дѣтиштю цвилити greg.-naz. brlg. cvili himire cf. цвилѣти.

цвилѣти -лѭ -лишн vb. plangere pat.-šaf. 207 оумиръ съ пѣсньми, ыко и птица цвилѣщина θνήσκεις μετ' ᾠδῆς, ὡς κύκνους θνήσκειν λόγος moreris cantens, prout ferunt cygnos mori prol.-vost. cf. цвилити.

цвисти, цвѣтѫ, цвѣтѣши vb. ἀνθεῖν florere sup. ἀναθάλλειν germinare цвѣтѣтъ sup. κομᾶν luxuriare sup. цвѣтѣть bus. 154. цвѣтѣтъ bon. присно цвѣты sim. I. 18. цвѣтѫштимн мира·сего sborn. цвѣтѫшт- sup. цвѣтѫштъ sup. 260. 7. цвѣтѫщихъ sim. II. 10. цвѣ҃сти, цвѣ҃тоуще op. 2. 1. 161. цвѣтоуще ephr. цвѣтити alex.-mih. 183. цвѣтоуштн bus. 32. цвѣты part. io.-sin. цѣ҃тѣше chrys.-frag.: male чрѣтѫщи θάλλουσα greg.-naz. nsl. cvisti lex. bulg. cavti verk. 372. cf. scr. cvi turgere.

цволъ m. folium не обрѣтоχоу снѣсти ничесоже, тькъмо цволь травоу сельноу misc. 38. cf. serb. cvolina russ. стволъ. caulis.

цвѣтѣниѥ n. florere -тѣниѥ красоты prol.-rad. цвѣт- izv. 659.

цвѣтъ m flos ыко цвѣтъ травьнъıй psalt.-int.-saec. xn.cf. цвѣтъ.

цвѣлити -лѭ -лиши vb. affligere acad. fiere pat. bulg. cvili milad. 193. 298. serb. ucviliti affligere stul. cf. цвилѣти.

цкѣньць m. sensus ignotus: рабь твоѩ -нци вазать златкы твоа pat.-mih. 157. cf. чванъ.

цѣ҃тана f. nom. propr.: sic nominatur Agamemnonis filia bell.-troj. 17. 18. 19. 37.

цѣ҃тати -таѭ -таѥши vb. florere sbor.-kir. 30.

цѣ҃тѣлъ m. ἄνθος flos ant. 3.

цѣ҃тинъ v. присноцѣ҃тинъ.

цѣ҃тило n. sensus dubius: по законъ-нѣимъ цѣ҃тиломъ съ любьвиѭ цѣ҃тъ окьмакъше sup. 247. 10.

цѣ҃тиѥ n. flores bell.-troj. 4. misc.

цѣ҃товькнъ adj. floris -вноѩ сѣ҃тѣниѥ pro сѣ҃тѣниѥ op. 2. 2. 118.

цвѣтоносіе n. flores producere, ferre nom.-mik. 92. triod. misc. 70. io.-sin. **недѣлы -сны** nom.-lab. gr. ἀνθοφορία.

цвѣтоносьнъ adj. βαϊοφόρος palmarum **цвѣтоносьная недѣлы** mater. **-сънаꙗ** ostrom. **-сна** typ.-chil.

цвѣтослокыць m. ἀνθολόγιον anthologium par

цвѣтостьнъ adj. floridus - **класъ** isaak.

цвѣтъ m ἄνθος flos sup. krmč. op. 1. 97. **съ высокого цвѣта** svjat. **ꙗко трава**ньный **ѥсть цвѣтъ** sborn. **цвѣтомь** мъ**нозѣ** различьнѣи sborn. **-токе** польскыи sim. I. 29. **класьнъ** - ἀνθέρις sup. 295. - **юности** sabb. 24. **цвѣта роу**тиньнаго на **сѣмѣ** носещи τὰ ἄνθη τῆς ἀλουργίδος prol.-rad. 33. color krmč. 160. **чюждимь цвѣтомь** лаинѣ и **плесы помазати** par. 207.

цвѣтъкъ m. flosculus triod. **-токъ** chron.

цвѣтъньнинъ m. flores-chrys.-lab. κοπρισμός flos cant.-cant. 7. 12.

цвѣтънъ adj. ἀνθῶν florum sup. ἀνθηρός floridus hom.-mih. **-ныи недѣлы** dominica - palmarum šiš. typ.-chil. meth. 9. **по цвѣтьнѣи недѣли** ostrom. **кылна -тнаа** chrys.-frag.

цвѣтъць m. ἄνθος flos sup. hom.-mih. sim. I. 16. prol.-vuk. cyr. 4. kruš. proph. vost. 2. 128. šaf.-gl. 62. antch. nicod. **ни къ цвѣтьца къзорѣ**ү **личеѥ** своѥго **прѣ**веды sup. 247. - **польскый** mat. 35. **-тьць** ev.-syn. c. -mat. 43. κρίνον lilium pent.-mih. **смотри(тѣ) цвѣтьца** сѣлнаго καταμάθετε τὰ κρίνα τοῦ ἀγροῦ op. I. 254. -matth. 6. 28.

цвѣтьчанъ adj. ἀνθοφόρος floridus **джкъ цвѣтьчанъ** sup.

цвѣтьчьнъ adj. floridus **-ноѥ поле** hom.-mih.

цѣл- v. **цѣл-**.

церовъ adj. **церокѣмъ плодомъ** respondet gr. πρινοκάρπων man. 1350.

циръ m. τερέβινθος terebinthus op. I. 89; 2. 2. 642. mat. 51. izv. 8. 145. **цирь** esai. 6. 13. -proph. **коудоуть** акы **цирь съ**врагъ **листвие** esai. I. 30. -vost. nsl. serb. cer bulg. cêr pokl. 1. 64. lat. cerrus.

цирь v. **циръ**.

цисарь et derivata quaere sub **цѣсарь**.

ци part. habes in interrogationibus: **сватополкъ про колость же ци не оукы**ри**ся и гавѣа**; chron. I. 134. **ци и грѣси пращаѭтъ сѧ по сѫмрьти**; svjat. **ци отъ своѥго трооуда хранишн ѥ, да по грѣхѣнъ боудѣши съ нимь**; **ци заимы докылъ ѥси**; prol.-vost. **ѣда ци ида(ѣда) ци лзъ богъ ѥсмь**; op. I. 41. adde per. 96. 13; 99. 14. chron. I. 134. 18; 148. 1; 158. 39 etc. **злоушѣнныи ли, ци ли за лаинтоу оударенныа** tur. pam. 173. cf. nsl. zdaj-ci actutum.

ц҃и indecl. nomen litterae ц.

цим pron. pl. quidam sup. 96. 27 etc. **оⷭ qui** sup. 66. 1. 3 etc. **цѣм** sg. i. quo sup. 179. 29.

цийждо pron. pro **къиждо** io.-dam. res dubia, est enim potius pl. n. m.

цимитеръ m. coemeterium glag.-saec. xv. slov. cintor croat.

цнна f. sensus ignotus: **финикова костьца имать ꙗкоже цнноу** misc.-šaf. 155.

цистерна f. cisterna mir.

цокъ m. nom. propr. bulgari prol.-mih. 22. ianuarii Manuel.

цр҃къварь m. χαρτοφύλαξ **да поуститъ цр҃кварь сосоудъ или ризоу ко градъ** πέμψει ὁ χαρτοφύλαξ vost.

цр҃къвь v. **цр҃кы**.

цр҃къвица f. ecclesia **-кы-** sup. sim. I. 6. prol.-belg. prol.-mih. krmč.-mih.

цр҃къвиште n. ἱερόν templum sup. 55. 79. 80. **-кы-** men.-vuk. prol. prol.-vuk. prol. mih. - **крьстово** chrys.-duš. 39. **въ цр҃къвиште коумнрьское** sup. — **капиштьное** sup. 135. 1.

цр҃къвиштьнъ adj. templi **ѥзыческаꙗ мѣстъ цр҃къвиштьныихъ** sup. 161.

цр҃къвь v. **цр҃кы**.

цр҃къвьникъ adj. poss. ecclesiastae **цр҃кокьникоко рѣчениѥ** chrys.-lab.

цр҃къвьникъ m. ecclesiae defensor **-кокleont.** chrys.-lab. ἐκκλησιαστής ant. ἐκκλησιαστικός krmč.-mih. **прота и цр҃ковникы** sabb. 43. domet. λειτής lovita **-кы-** hom.-mih. κληρικός clericus **-кы-** men.-mih. adde **-ков-** pat. chrys.-frag. **цр҃кьвьникоу и пастырю пластырѣмъ** izv. 613.

цр҃къвьнъ adj. ἐκκλησίας ecclesiae sup. **-ѧнъ** sup. **-кокьный оучитель** hom.-mih. **-кокьно ороудьие** men.-mih. **цр҃ковьнѣ** šaf.-glag. 63. **мосты церковьныа** šof. 24. **цр҃кьвьномоу доктоу** chrys.-duš. 40. **чловѣкоу -вьномоу** 46. **цр҃къвь**ostrom. **цр҃кы-** sup.

цр҃кътъ́нне n. τρισμός stridor **мышиꙗ цр҃кът-** dial. cf. bulg. **стъ́ск zirpe**.

цр҃кы f. gen. **-къве**; **-кы** sg n. ἐκκλησία ναός templum ostrom. sup. clozI 341. hom.-mih. šiš. 93. ex.-op. 2. 1. 29. lavr - op. 7. chron. **-кн** ant.-hom. **цр҃кы** irm. **цр҃кви** cyr. 22. svetk. 31 krmč. 123. krmč.-mih hon. **цр҃кви** izv. 477. **ꙗка кривн** men.-saec xv.

-vost. sg. g. црькъвє ostrom. цръкве sup. церкве chron. црькви bon. церкви chron. црькве ś.-gl. 75. sg. d. црькъви ostrom. -кви sup. sg. a. црькъвь ostrom. цръкве cloz I. 121. sup. цръкъве sup. цръкви cloz I. 671. 902. цьркъвь irm. црьквоу prol.-rad. sg. l. црькъви ostrom. цръкви sup. црькъви svetk. 32. црькви assem. цръкви cloz l. 620. sg. i. црьковию hom.-mih. -pl. n. црькви sup. церкви chron. pl. g. црькъвъ ostrom. црькъвъ sup. црькъвъ sup. церквий per. 18. 33. chron. pl. d. црькъвамъ sup. pl. a. цръкъви antch. цръкви sup. церкви mat. xi. chron. црькви покори triod.-mih. pl. l. црькъвахъ sup. црькваχъ šiš. 235. pl. i. цркъвами ś.-gl. 75. circuvah fris. въ келицай црькъви моракъстѣй svetk. 32: nota црькъвы кась хотѣть ἐκκλεῖσαι ὑμᾶς θέλουσιν gal. 4. 17.-apost.-dam. церковь есть названа отъ царя ber. ahd. chiribha asch. kērikâ and. kyrkia mhd. nhd. kirche pruss. kirkis: derivant a gr. κυριακόν ztschr. 11. 174. weig. 1. 584. Leo. Ferienschr. 1. 54. cf. коукъ, локъ.

црън- v. чрън-.

црѣнъ m. sartago црѣнъ alex. cf. чирѣнь.

црѣша v. чрѣша.

цыганинъ m. ciganus -не люди въ польшѣ, а приидоша отъ нѣмець язвик. цигани gram. 91. anni 1458. cf. ацинганинъ.

цыганъка f. cigana вльхвоують съ цыганькы nom.-mik. 24. cf. ацинганъка.

цьквара v. сквара.

цькалѣн- v. стькалѣн-.

цькнѣти v. късьнѣти.

цьнгарь io. τζαγγάρης sutor danič. цигарь mon.-serb.

цьсарь et derivata quaere sub цѣсарь.

цѣ conj. καὶ ταῦτα et quidem sup. 308. 8. cum n iunctum цѣ est gr. καί τοι, καί τοι γε quamquam sup. 276. 331. 334. svjat.-op. 2. 2. 400. op. 2. 2. 672. цѣ и тварѣмъ соущимъ доуχомъ καί τοι ζῶντας κτίσματα διὰ τοῦ πνεύματος quippe qui sint creaturae per spiritum io.-dam. цѣ и коли оубо оукрали бѣшѣ къ сжботж καί τοι sup. 331. καί τοι γε quamquam op. 2. 2. 25. 117. 263. цѣ и моужьствоу и поосущанимъ не осждѣвъ καί τοι γε greg.-naz. καίπερ цѣ и тако раздроушивъшю сѧ greg.-naz. цѣ и въ иноплъчьноу и страньноу землю καίπερ io.-clim. цѣ и заповѣдьи господьны καίπερ quamvis io.-clim. цѣ и пьрвоую свою ницѣтоу закъшла καί γε io.-clim. εἴπερ, ἅ τε op. 2. 2. 25. цѣ и тѣхъ εἴπερ αὐτα io.-clim. καί τέως op. 2. 2. 55. pro russ. хотя op. 2. 2. 305. цѣ и къ такой язвѣ сы et quidem tali plagae ant.-vost. цѣ и томоу дарова богъ трьми сѣтьы моужь ant.-izv. 8. 102. цѣ и по толицѣхъ богошавленицъ ant.-izv. 8. 102. цѣ нн кы(sic)къ коемьждѣ томоу бывшоу дѣлѣ leont. 124. цѣ и чьто рати сеѣ бесправьдьнѣе; καί τοι τί τῆς μάχης ταύτης ἀδικώτερον hom.-mih. 101. цѣ и двѣю стоу лакать отъ ниχъ кѣаше ibid. 68. цѣ и кес пророка оудобь кѣ господеви дьждь дати ibid. 139. да сьнесеть ѥдиного цѣ и прочиихъ дебелѣйша ibid. 66. цѣ и къроучь нмый ex: nota pro цѣ ли καί τοι γε op. 2. 2. 54. et pro цѧ и ῥ, 2. 2. 151. legendum esse цѣ и; ча: тече патриарьхъ, ча и за нимь стоѥ licet post eum staret leont. ча и кротькы сы leont. ча и op. 2. 1. 17. ant. 95. bis. ча и кротькъ сы и гледанниемь тиχъ quamquam leont. 106: nota pruss. kai ut; est vero цѣ sg. loc. n. radicis pronominalis къ, vocali ѣ respondente gr. οι: τοι, ποι etc. cf. л цѣ et ча и.

цѣвь f. tubus mon.-serb. nonnisi derivata habes in reliquis codd. usl. cêv mey. 1. 412.

цѣвьникъ m. qui fistula canit -вн-: аще ли окрищеть сѧ кто ли колесници гоньць, ли цѣвникъ, ли плѧсьць, ли погоньникъ krmč.-vost.

цѣвьница f. λύρα lyra sup. 313. mater. izv. 458. men.-vuk. hom.-mih. diöptr. proph.-dan. 3. 10. -вн- mat. 49. bus. 179. georg. ant.-hom. цѣвницѫ гжсаньжа τὴν νευρὰν τῆς μουσικῆς man. 1350.

цѣвьничьникъ m. qui fistula canit -вничникъ dioptr. 281.

цѣвьничьнъ adj. fistulae цѣвничноѥ отверстие vost.

цѣвьничьскъ adj. λυρικός lyricus -скы гоусли per. xxvii.

цѣгло adv. tantum ако въ мьчьтѣ и цѣгло нѣкако isaak.

цѣглъ adj. μόνος solus, unicus чоудодѣнкы макарий келей градь крьстомь когатьство клагочьстиы повѣдаѥть сѧ съ нима марько цѣглый съ дальматомь моудрый мойсий triod.-mih. 30. serb. cigli: u Stojana nema mlogo druga, razma cigle dvije vjerne sluge; cigli ciglovetni cf. сцѣглъ.

цѣгъхъ adj. solus отьцемь прѣжде вѣкъ роди сѧ, тѣмь же единь отъ единоѫ. шкоже кѣсть и цѣгъхъ, родити

сѧ имать pat.-mih. 169. cf. цѣлъ: vocabulum alias inauditum: cf. кетъ҃ъ.

цѣдило n. colum alex.

цѣдити -ждѫ -дишн vb. διυλίζειν colare ex.-vost. l. 291. cf. gr. χέζω skaitu.

цѣжденне n. διήθησις colare op. 2. 2. 303. ex.

цѣлизна f. χέρσος solum desertum esai. 5. 6. -proph. 7. 25. -vost. ios. 10. 4. -vost. mat. 51. op. 1. 89. greg.-naz. **цѣлина** chrys.-dus. 14. nsl. celina integritas lex. terra non arata habd.

цѣлило n. φάρμακον medicina greg.-naz.

цѣлитва f. sanatio alex.

цѣлитѣлнъ adj. sanans ество -но bus. 709.

цѣлитель m. medicus sup. barl. men.-mih. mat. 10. ant.-hom. bus. 265. дроушамь - hom.-mih. - колѣзнемь sim. l. 15.

цѣлитѣльнъ adj. sanans -льнѣѥ sup. 416.

цѣлитѣльскъ adj. sanans men.-mih.

цѣлити -лѣѫ -лишн vb. θεραπεύειν, ἰᾶσθαι sanare ostrom. sup. ant.-hom. hom.-mih. io.-clim. prol.-mih. typ.-chil. - строуны greg.-lab. аще мала и лека и оудобь цѣлимала сѣгрѣшисте pat. 310. слѣпымъ очи цѣлить bus. 689. ἀποστέλλειν sedare sup. 243. 18.

цѣло adv. perfecte испльнить - nom.-mik. 9.

цѣлованне n. ἀσπασμός salutatio ostrom. sup. hom.-mih. krmč. prol. -нье cloz l. 527. -ние προσκύνησις mater.

цѣловати -лоуѭ -лоуѥшн, таго -ловаѭ -ловаѥшн vb. ἀσπάζεσθαι salutare ostrom. sup. sirum. φιλεῖν osculari cant.-cant. 8. 1. καταφιλεῖν deosculari krus. adde ant. prol. triod. cloz. любьзно цѣловаше izv. 539. - крѣстъ chron. -ловаѭ men.-vuk. prol.-mart. dial.-šaf. - сѧ ἀσπάζεσθαι -ваѫ сѧ l. macc. 7. 29. - mat. 53· nota челоующе holm. цѣлоува- prol. bulg. caluva milad. 172.

цѣловѣ m. osculum psalt.-vuk. nov. glag. misc.-šaf. 100. цел- typ.-chil. nsl. celov habd. bulg. cѣluvkъ croat. celov verant. cf. цѣлывъ.

цѣломждрнти сѧ -рѭ сѧ -рнши сѧ vb. prudenter se gerere.

цѣломждрие n. σωφροσύνη, σωφρονισμός prudentia svjat. sup. šiš. 163. 247. ant. prol.-mart. завиды ваю цѣломоудрию izv. 503. цал- strum.

цѣломждрованне n. prudentia sup.

цѣломждровати -дроуѭ -дроуѥшн vb. prudentem esse leont. antch.

цѣломждрость f. prudentia добростемъ мати, источникъ цѣломоудростемъ ephr.-sir.

цѣломждрьнъ adj. prudens sabb. 140. цѣломждрыи посифъ; похотьныя страсти отъ цѣломждраго страха въстлапшюемы svjat.

цѣломждрьно adv. prudenter ok. 53.

цѣломждрьнъ adj. σώφρων prudens, sobrius sup. sborn. šiš. 164.. krmč. 36. ant. antch. цѣломждрьнѣйше кыѣаши sborn. чѣломоудрѣнъ holm.

цѣломждрьнѣ adv. sobrie sabb.-typ.

цѣломждрьствие n. sobrietas isaak. -дрьствие cloz l. 406.

цѣломждрьство n. sobrietas hom.-mih. izv. 8. 76. nom.-bulg.

цѣломждрьствовати -воуѭ -воуѥшн vb. sobrium esse sup.

цѣломждрьствьно adv. σωφρόνως modeste sup.

цѣломждрьць m. σώφρων sobrius ant.

цѣлоногованти -гоуѭ -гоуѥшн vb. ὀρθοποδεῖν χроми кѣхомъ, и нѣсть - οὐκ ἔστιν ὀρθοποδῆσαι cyr.-hier.

цѣлость f. integritas io.-sin. isaak. clim. 212. ber.

цѣлоумьнъ adj. σώφρων sobrius sup. dioptr. ant.-hom. вьсѧ почоукы цѣлоумьны творѧше greg.-naz.

цѣлоумьство n. σωφροσύνη sobrietas op. 2. 2. 83.

цѣлоукати v. цѣловати.

цѣлъ adj. ὅλος totus strum. за цѣлъ мѣсѧць не вкоусѧть варива bus. 412. ἄρτιος integer ant. ὁλόκληρος integer sup. σῶος salvus sup. ὑγιής sanus ostrom. sup. бысть роука ієй цѣла bor. 80. - бысть ногама prol.-mih. διασεσωσμένος salvus не бысть цѣла ни іединого οὐκ ἦν διασεσωσμένη ies.-nav. 10. 37. -pent.-mih. ἀκέραιος sincerus šiš. 138. ostrom. пиѣ вина цѣла мало mat. vi. bus. 265. вьсь цѣль станоу (aor.) prol.-tad. цѣли тѣлесы ὁλόκληροι krmč.-mih. цѣлѣмь оумомь men.-mih. ризоу цѣлоу (тврьдоу) izv. 493. чѣлъ holm. цало strum. lit. cẽlas, čẽlas scr. kaljas gr. καλός goth. hails ahd. heil and. heill; heilsa salutare ztschr. 5. 37. curt. I. 31. erläut. 71. Pott I. 789. weig. I. 491.

цѣлы f. gen. -лъкѣ θεραπεία цѣловь op. 2. 2. 79. цѣлъкѣе sg. gen. op. 2. 2. 79. σωτηρία salus отъ нихъ въ къланы на цѣлъкѣе кѣмѣсхомъ πρὸς σωτηρίαν φαρμάκοις συνεκεράσαμεν greg.-naz. ѣама ыко изведоу цѣловь твою ὅτι ἀνάξω τὸ ἴαμά σου ier. 30. 17. -vost. ничесожи

обрѣтении отъ каждоуже зълоу цѣлъвѣ greg.-naz. сильнѣю цѣлъвѣ op. 2. 1. 117. ісѣнною цѣлъвѣ творащимъ подасть vost.

цѣлꙑвати -ваѭ -ваѥши vb. osculari sup. 424. typ.-chil. triod.-mih. sabb.-typ. 33. -лив- zak.-serb. men.-vuk. šaf.-glag. 87. prol.-mih. alex.-mih. 114. prol. prol.-vuk. nov. misc. bulg. celiva.

цѣлꙑкъ m. osculum -ливъ sabb.-typ. cf. цѣлокъ.

цѣльба f. θεραπεία, ἴαμα, ἴασις sanatio sup. prol.-rad. prol.-mart. krmč. 118. svjat. -mat. 6. prol. -коу принети men.-vuk. -жедьна ἴαμα τῆς δίψης hom.-mih. бесцѣльвꙑ ἀνίατος sup. -вꙑ фармака medicamenta zlatostr. - албо былие ber. ὁλοκληρία нѣсть въ немь -въ esai. 1. 6. -mat. 51. ῥῶσις robur sup. цѣлѣж sup.

цѣльбоносьнъ adj. sanans цѣльбоноснаго его гроба bus. 740.

цѣльбьникъ m. medicus men.-vuk. pat.-šaf.

цѣльбьница f. quae sanat alex.

цѣльбьноносьнъ adj. ἰαματοφόρος sanans -бноносные токы prol.-mart.

цѣльбьнꙑ adj. ἰάσεως sanationis повѣда немоу -наго нрава διηγεῖτο τον τρόπον τῆς ἰάσεως men.-vuk. ἰαματικός sanans prol.-mart. adde sup. pat. -бьна бани men.-mih. силы -бьныя svjat.-mat. 9. -сьгрѣшиномь sanans peccata io.-sin.

цѣлѣвати -лиѭ -лѣши vb. θεραπεύεσθαι sanari и цалѣваѫх καὶ ἐθεραπεύοντο strum.

цѣлѣти -лѣѭ -лѣѥши vb. sanari kryl.-mat. 14. ни цѣлѣѫштиѩ недоугъ izv. 424.

цѣлѣнии n. sanari bus. 84. mat. 24.

цѣлѣние n. θεραπεία sanatio sup. проѩти -ниа оулоучаѭоу hom.-mih. -ления ntch. šaf.-frag. 36. на -ление придѣть hom.-mih. - творити комоу sim. l. 20. ἀλέξημα remedium antch. -лиꙗ фармаконоу medicamentum op. 2. 2. 97.

цѣмьскъ adj. magi -ска дѣлеса ἐπαοιδῶν τελεταί men.-mih.. 212 cf. kemi aegyptus.

цѣмьскъ adj. τζιμισκῆς faimisces nest. цим- idem инаноу рекомꙑи цемьскꙑи цретикова izv. 627.

цѣна f. τιμή pretium ostrom. нѣсте сѣкѣ, коупини бо есте цѣною anich. цѣною селикою коупити хощеши frag.-serb.-saec. xiii. ἀργύριον pent.-mih.: nota езъ цѣна оу̀ μετὰ ἀργυρίου ez. 52. 3. -proph. цана strum: lit. kaina teste Mikucki.

цѣнити -ниѭ -нишн vb. τιμᾶν aestimare par. 35. ioann: male pro вѣнити· цѣнимѣ ѥсте πωλεῖται ostrom. цѣнитъ сѧ πωλεῖται ostrom.: nota serb. scjena, scjeniti živ. mik.

цѣньнъ adj. pretiosus glag. цѣн(ьн)ꙑи глака alex -mih. 109. цѣньнѣи словесьнꙑ чловѣкъ паче тисѫщь многихъ висѣра alex.-mih. ἀργυρίου pecuniae да ни растинши плода цѣньнаго тѫжоу ἀργυρίου dent. 23. 19. -vost. 2. 150.

цѣнѣние n. φιλοτιμία aemulatio hom.-mih. recte aestimatio.

цѣпа f. sensus ignotus; трьсть писателна и къ оухо свѣтаго кадроузи, нже и вънидѣ въноутрьшнѣхъ цѣпа ослабѣ vita s. Solochonis 17. maji prol.-mart 109. pat.-šaf. 155. bulg. cěpkъ spalte.

цѣпати -плѭ -плѣши vb. findere pat.

цѣпина f. segmentum дрѣвенаꙗ - ichn.

цѣпити -плѭ -пиши vb. findere. дрѣво цѣпиша ichn. шоуплѥе цѣпище жьзлие men.-mih. 369, - сѧ: море единоу рече, отъ негоже великыи поучнꙑ моръскыи цѣпаѭть сѧ ex. nsl. cěp, cěpika germen meg cěp id. lex. cep surculus insertus, tritula habd. precep cippus lex. habd. procep cippus habd. drevocep locus secandis lignis habd. cepika hung. bulg. cepi milad. 22. serb. procijep rum. proçap oserb. sćjepić ztschr. 7. 52; 11. 184. curt. l. 45. b. Pott 1. 789. cf. cěp dobr. 99. 100.

цѣпица v. чрѣпица.

цѣпѣнѣти сѧ -нѣѭ сѧ -нѣши сѧ vb. rigescere прьсти цѣпенѣть сѧ misc.-šaf. 155.

цѣпѣнъ adj. rigidus повѣдн цѣпѣнꙑи, непокорнꙑи родъ болгарьскии izv. 672. bulg čepene adv. bulg. -siebenb.

цѣпѣнѣвати -ваѭ -ваѥши vb. arefieri.

цѣродѣица v. чародѣица.

цѣрь m. sulfur, uti explicatur in lex. acad., кѣмоужде (columbae, passeri) привазати цѣрь per. 12. 27.

цѣсарити -рѭ -рѣши vb. regnare šaf.-frag. 31.

цѣсарица f. βασίλισσα, βασιλὶς imperatrix stichir.-syn. -mat. 18. hom.-mih. цес- izv. 612. antch. цср- prol.-mart. antch. цѣс- mat. 18. stichir. men.-saec. xii. ἄνασσα irm.

цѣсарь m. βασιλεύς imperator цѣс- sup. cloz l. 769, š.-gl. 49. 51. 62. svjat.-op. 2. 2. 397. 404. op. 1. 93; 2. 2. 38. svjat. -mat. 10. 16. 18. 51. ant.-op. 1. 93. prol.-

vuk. цѣсари нюднна ior. 45. 1. -vost. црк ostrom. цес- sup. 123. 20. krmč.-mih. 205. prol.-mih. 199. greg.-naz. zlatostr. antch. bor. 7. 64. op 1. 248; 2. 2. 114. irm. izv. 516. 540. 599. prol.-mih. цьс-ehrabr. 91. stichir. mat. 18. op. 1. 186. irm. izv. 575. что же къ томь цьсари, иже себе не избавить? τοῖος γὰρ βασιλεύς, ὅπου ἑαυτὸν οὐ λυτροῦται; qualis enim rex est, qui ne se ipsum quidem redimit? zlatostr. оу престола въсѣхъ цьсаря men.-saec. xii. цср- svjat.-op. 2. 2. 391. cloz I. 50. 680. 843. 861. io.-clim. op. 2. 1. 149. 152; 2. 2. 86. lavr.-op. 4. hom.-mih. triod.-mih. izv. 539. и вѣ аще грѣшьна іесть, то цсрьи іесть izv. 539. иде олга цсрю городоу izv. 627. цас- sup. 152. 15. nsl. cesar; cesarič rib. časar hung. bulg. car. caricь, carograd verk. 207. carština milad. 59. 96. oserb. khezor e germ. goth. kaisar lat. caesar: dobr. idem esse ac καῖσαρ negabat, donec russi ei in codicibus saec. xi. ostenderent цьсарь wiener jahrbb. 30. 199.

цѣсарь adj. βασιλικός imperialis sup. op. 2. 2. 114. - моужь frag.-serb. -saec. xiii. sup. - градъ hom.-mih. krmč.-mih. пристаклиние ефесскаго стола во цсрѣ градѣ ἐν τῇ βασιλίδι apoc. 2. 6. -vost. къ цѣсари власти; цѣсарь вѣньць sup. въ -ри полатѣ op. 2. 2. 24. на мѣсте -ри op. 2. 2. 114. -рии осоужденици bus. 264. цесарь ostrom. цесарь градъ krmč.-mih. 375. цьсара славы izv. 603. цѣсрѣ zlatostr.

цѣсарьскъ adj. imperialis sup. greg.-naz. svjat.-mat. 9. op. 2. 2. 114. βασιλείας -кыи кънигы svjat.-op. 2. 2. 397. цѣсарьскоие лишение svjat. съ кысыж цѣсарьскою слоужь svjat. цес- bor. 9. цѣрско мирο hom.-mih. цѣрскый градъ prol.-mih. свиты цѣрьскыи и врачьныи izv. 596. црск- antch.

цѣсарьскы adv. modo imperatoris sup. 51. аще и лъва хоулитъ кто, яко не къзираетъ епинскы, нъ градѣ и цѣсарьскы greg.-naz. цес- bor.

цѣсарьствие n. βασιλεία regnum sup. svjat.-op. 2. 2. 397. 430. mat. 18. цѣсрьствие cloz II. 50. цѣрс- I. 117. 678. 692. 700. 707. цѣсарьствие š.-gl. 52. cloz l. 663, 674. цѣсрьствие cloz I. 662. 689. -рес-sup. šaf.-glag. 52. -рьс-sup. šaf.-frag. 37. цес- ostrom. kryl.-mat. 16. bus. 295. къ цесарьствии нѣкесенѣмь izv. 446. цьс- mat. 18. 28. stichir. izv 503. проповѣдаю коуа(нъ)г(е)лие цьсарьствиы matth. 9. 35. -ev. 1270.

цѣсарьствко n. βασιλεία regnum sup. svjat.-op. 2. 2. 388. 397. op. 2. 2. 114. ant. цес- antch. op. 2. 1. 138. mat. 53. proph. цьс- izv. 515. не далечѣ іесн цьсарьства кожны marc. 12. 34. -ev. 1270. zezarstuo fris.

цѣсарьствовати-коуѭ-коуѣши vb. βασιλεύειν regnare svjat. sup. šaf.-glag. 63. op. 1. 33; 2. 2. 41. 114. цес- greg.-naz. bor. 10. цесарьствоуемь съ къши greg.-naz. цьс- izv. 506. men.-saec. xii. црьствовати имать надь домомь нѣкоклимь hom.-mih. 202.

цѣсарѣвати-рюѭ-рюѣши vb. βασιλεύειν regnare sup. -рѣетъ cloz l. 677. -роуетъ op. 2. 2. 37. цес- op. 2. 2. 89. цр- antch.

цѣсарѣвъ adj. poss. imperatoris sup. цѣсрѣвь krmč.-mih. prol.-mih. цѣсрѣвь lavr.-op. 51. цесарѣвъ ostrom.

цѣста f. πλατεῖα platea op. 2. 2. 431. bon. ant.-hom. matth.-blastar. chrys.-duš. 21. psalt. 143. 14. -glag. adde mon.-serb. danič. на цѣстахъ града ἐπὶ τῆς πλατείας apoc. 11. 8. -vost, на цѣстахъ ἐν πλατείαις ephr.-syr. ἔπαυλις villa, casa ни кѫпль къ цѣстахъ ихъ οὐδὲ κραυγὴ ἐν ταῖς ἐπαύλεσιν αὐτῶν psalt.-int.-saec. xii. -pog. šaf.-urspr. цѣста azbuk. nsl. cêsta cech. cesta.

цѣстило n. ἐλαστήριον piaculum iez. 43. 16. -proph. mat. 51.

цѣстити-штѫ -стиши vb. purgare самъ сѧ цѣстивъ не ножемь, нъ кѣрожь sup. 370.

цѣшта praep. χαριν gratia op. 2. 2. 89. slov.-novg. b. ex.-op. 2. 1. 19. 26. vost.-op. 267. сына - hom.-mih. 113. сего - hom.-mih. zlatostr. себе - op. 2. 2. 432. цеша azbuk. цицы ibid. слызь цѣша διὰ τὰ δάκρυα hom.-mih. якы нѣкоего зъла цѣша ὡς ἐπί κακῷ τινι zlatostr. семоу на лѣто отъшьдъшоу строи цѣша οἰκονομικῶς io.-clim. строи чѣша οἰκονομικῶς io.-clim. цѣѣа, цѣѣь danič. croat. cića, cić serb. cjeća živ. cjeć, krocjeć živ. 158. 160. 191. cf. цѣста et germ. wegen.

цѣштение n. purgatio pent.-mih.

цата f. νόμισμα numus ostrom. antch. men.-mih. matth. 22. 19. - ev. xiv. ὀβολός obolus pent.-mih. op. 2. 2. 399. 460. κοδράντης matth. 5. 26. -ev. xiv. λεπτόν leont. δηνάριον denarius ostrom. op. 2. 2. 150. 428. ioann. 6. 7. - ev. xiv. - мѣдн isaak. habes etiam ant.-hom. pat.-mih. misc. chrys.-lab. dioptr. mat. 35. krmč.-mih. bus. 651. цата op. 2. 1. 117; 2. 2. 460. ber. mat. 35. 42. izv. 6. 278. цета mon.-

serb. не обрѣтошѧ къ ней (крабии) ни чатѫ pat.-mih. 145. сикло (сикль)· есть въ немъ число среброу и златоу цать ѧ. тн .χ. op. 2. 2. 31. малами цатами прѣмѣниша, рече, славоу божию psalt.-int.-saec. xii. ztschr. 11. 173. orient 1. 518.

цатавъ adj. numorum гривна -ва ex.-op. 2. 1. 22. гривнѫ цатавоу на вын носѧща ex. гривноу цетавоу на вын носеща ex.

цатолница f. meretrix pat.-mih. 153. men.-mih. 201. - на вѣсть de meretrice leont.

цатолмьство n. lupanar ноулинныѫ повелѣ поставити на бѫдлиштн, рекъше на цатолмьствѣ sup. 2.

цатолмьць m. fenerator цат- alex.

ч

ч vigesima septima alphabeti cyrillici littera. чрънь dicta, numerum dcccc indicat.

ча v. цѣ.

чаверъ m. satureia trigl. v. чоукръ.

чавлъ m. clavus glag. чавлль danič. nsl. čavel clavus habd. lex. serb. čavao.

чакъка f. monedula in fontt. psl. non legitur nsl kavka serb. čavka lit. kova: scr. kâ crocire.

чадъ m. fumus trigl. чадь f. grom. nsl. čada vacca nigra rib. zakajena, dimasta krava; čadast fumosus lex. čadin bos niger rib. (cf. dimec) serb. čadj f. fuligo; čaditi russ. чадъ.

чайка f. monedula trigl.

чакати -аѭ -аѥшн vb. expectare pat. kruš. misc. чекати serb.-zak. glag. azbuk. bulg.-lab. nsl. čakati bulg. čeka serb. čekati cf. чаѭтн.

чалма f. κίδαρις pileus lev. 16. 4. -vost.

чамъри m. pl. animal quoddam вепрекє, дичина, -, търтокє izv. 548.

чапли f. ciconia trigl. цаплꙗ trigl.

чапъ m. μέλισσα apis шкоже и къ чапєхъ ὡς ἐν ταῖς μελίσσαις zlatostr.-saec. xvi: forma et genus dubia sunt.

чара f. incantatio не велитъ чарами недоугъ лѣчнтн ни наоузы izv. 704. недоугы лѣчатъ чарами и наоузы izv. 704 cf. чаръ.

чара f. poculum alex. russ. чара pol. czara.

чарованиѥ n. incantatio chrabr. 90. nom.-lab. misc.-šaf. фармакон medicamentum нарѣци ми чарованиꙗ, да ищѣлю моꙗ строуны ephr.-syr. φαρμακία veneficium exod. 8. 7. -kruš. pent.-mih. -ниꙗ творать, коскъ лижѣть и жгланѥ par. 64. коудесно - bus. 748.

чароватн -роуѭ -роуѥшн, raro -ваѭ -ваѥшн vb. incantare svjat.-mat. 9. κληδονίζεσθαι hariolari deut. 18. 10. -kruš. pent.-mih. - ваѣкы nom.-mik. 24. -ваютъ nom.-mik. 27.

чаровьникъ m. incantator nom.-mik. 21. 22. 168. triod. bus. 381. 748. serb. čarovnik živ.

чаровьница f. incantatrix lavr.-op. 82.

чаровьнъ adj. incantationis -вными ключами chronogr.

чародѣй m. incantator misc. dial.-šaf. γόης incantator op. 2. 2. 127. adde sup. nom.-mik. chrys.-lab. pent.-mih. krmč.-mih. ber. φαρμακός incantator, veneficus krmč.-mih. чародѣне иже давидьскые васнь ѱалъмн поюще misc.-šaf. incantatio sup. 137. 15: nota чародѣи нѣкотерни sborn., ergo sg. g. erit etiam -дѣꙗ.

чародѣйникъ m. incantator bus. 812.

чародѣйскъ adj. incantatoris men.-mih.

чародѣйство n. incantatio bus. 504. chron.

чародѣйствовати -воуѭ -воуѥшн vb. incantare nom.-mik. 20. 168.

чародѣйца f. incantatrix barl. sup. svjat.-mat. 9. men.-mih. о оутрокынѣй чародѣйцн svjat.

чародѣйць m. γόης incantator op. 2. 2. 127. φαρμακός krmč.-mih. ποιητής op. 2. 2. 151. μαθηματικός mathematicus krmč. 72. sg. nom. -ѥць krmč. krmč.-mih о оутрокынꙑхъ чародѣицѣхъ svjat. чародѣиць ништеи svjat.-bus. 274. чародѣиць нлн блий svjat. вражай и чародѣиць svjat.-bus. 273. цѣр- pat.-mih. 160. bis.

чародѣйнне n. incantatio krmč.-mih. men.-mih. georg. misc.-šaf. не велитъ чародѣичемъ и кокми ходаще снхъ искати izv. 704.

чародѣнти -ѣѭ -ѣѥшн vb. artes magicas exercere.

чародѣѥвъ adj. incantans, uti videtur: клъхвъ -евый старецъ bus. 748.

чародѣѥць v. -дѣйць.

чароокавьникъ m. incantator dial.-šaf.

чароотравьникъ m. veneficus ber.

чаростъ f. sensus dubius: **царство и христвне и чаростн** pam. 157.

чароткорьць m. ἐπαοιδός incantator misc. **къто помилоуе чаротворьца змьескчж**; τίς ἐλεήσει ἐπαοιδὸν ὀφιοδηκτον; sir. 12. 13. -svjat.

чаръ m. incantatio men.-mih. mon.-lab. nom.-mik. **чары дѣе фармакеѵѳѣѳѳаι** mederi men.-mih. **чары дѣлаχоу** op. 2. 2. 53. **чары сътвори** men.-mih. **коимн творе-нии чаровь** ibid. **ни -ровъ внемли** cyr.-hier. **въ -рѣхъ кѣроуетъ** op. 2. 2. 282. **томленны чарь вездѣльнь** hom.-mih. 138. **чарѣ и лечькѣ, коби или игрѣ, дивѣ творѧ** bus. 390. pl. instr. **чаровы** proph. **чарьми** men.-mih. **всѧ изыкы чарѣмн прельсти** apoc. 18. 23. -vost. **соуть въ нихъ мнози чармн покалнна врачюемн** psalt.-theod. **φάρμακον** veneficium 4. reg. 9. 22. -kruš. **чарн**: **περίεργα** artes curiosae act. 19. 19. -bulg. **adde не искати чаровъ ни колхковъ** pam. 121. nsi. čarati habd. lit. kêrêti incantare ztschr. 5. 35.

чарѣка f. poculum **чарка** trigl. **чарочникъ** pocillator trigl.

часоблюдьць m. ὡροσκόπος horas observans **-дець** ex.-op. 2. 1. 15.

часовьникъ m. horologium alex.

часовьнъ adj. horae typ.-chil.

часомѣрити -рѩ -рнши vb. horas metiri bus. 919.

часословъ m. ὡρολόγιον horologium.

часъ m. ὥρα hora ostrom. sup. šiš. 11. 21. 32. 33. **боурнаа бывшнна часомь мьгла** hom.-mih. **на часовѣхъ** nom.-lab. **наоучи не часовомь** cyr. 19. **тримь часовомь** strum. **часомъ мѣритель** m. qui horas metitur bus. 921. **во тъ часъ** op. 2. 2. 260. **въ тъ часъ** παραχρῆμα krmč.-mih. **чисъ** svjat.-mat. vi. bus. 665. **чѣсь** chrys.-frag. nsl. čas bulg. v čas mi-lad. 243. v časo t 142.

часьць m. ῥοπή momentum op. 2. 2. 204. **два нѣкыа родиша сѧ въ чисцъ** ἐν τῇ αὐτῇ ῥοπῇ in eodem momento io.-dam. adde ephr. **малоу часоу или дробноу часьцоу** belg. **ни часа ни часьца** ioann. **на всякъ дань и всякъ часъ, паче же и часець καθημέραν, καθώραν, μᾶλλον δὲ καὶ στιγμήν** dioptr.-vost.

чата v. **чета.**

чаторъ v. **шаторъ.**

чаша f. φιάλη poculum op. 2. 2. 116. σκόφος poculum man. calyx sup. **κοχλίας** machina aquaria; adde **-шамн царьскынми** sim. I. 29. **чашю пелына** sborn. **ни чашею моря расчерпатн** dan.-izv. 267. **кладоуть въ ведра и въ чашн** izv. 692. **чѣша** ποτήριον poculum psalt.-int.-saec. xn. psalt.-pog. nsl. čaša scyphus habd. bulg. čašь; neuma sbor.-kir. 33.

чашица f. poculum danič. - **мѣрильнаа** op. 2. 2. 175.

чашоула f. sensus ignotus: **съ кѵпарисы и чашоулами сътвореный хытростню** prol.-mart. cf. **чешела.**

чашька f. neuma vost.-op. 652. **чашка полнаа** sbor.-kir. 34.

чашьникъ m. pincerna gram. 62. 217. **юрьн - izv.** 678.

чаѧнѣ f. ἐλπίς spes greg.-naz.

чаяние n. **προσδοκία** expectatio bon. šiš. 26. int. **ἀποκαραδοκία** rom. 8. 19. -šiš. 72. **чаанне** chrabr. 89. **чаѣнне** šaf.-glag. 88. strum.

чаятельнъ adj. expectans **не дарл -но** misc.-šaf. 20.

чаяти, чаѭ, чаеши vb. ἐλπίζειν sperare ostrom. **ἐκδέχεσθαι, ἀπεκδέχεσθαι, προσδέχεσθαι** expectare ostrom. sup. **чающе пришьствнн, оупованнн** šiš. 203. 245. **ἐκδέχεσθαι** hom.-mih. **προσδοκᾶν** expectare hom.-mih. ostrom. sup. **μέλλειν** cunctari šiš. 187. **доухъ всего чаѣть** antch. **чающе срѣсти сѧ въ говѣзни своѥй** isaak. **чаѥ пришьствнн ангелска** slm. I. 18. **чаати пришьствнн ѥго** izv. 459. **чаѭште** svjat.-mat. 8. **чаѭште ѥмоу живоу бъти** sup. **пожрѣнне чающа поглътити** prol.-rad. 73. **ѥже долѣ съважеши, горѣ слово о томь въздати чай сн** ant.-izv. 8. 104. **не - ἀπελπίζειν** ostrom. **чѣати** pat. psalt.-int.-saec. xn. psalt.-pog. cf. ser. çi.

чванъ v. **чванъ.**

чвановати -ноую -ноуѥши vb. calycem porrigere **чьваноующю** pro **ѥгда подасть чашоу митрополитоу** bus. 338.

чванъ m. ξέστης sextarius marc. 7. 4. -mat. 58. adde ant.-hom. georg. **чьвань** nicol. **чьбанъ** marc. 7. 8. kryl. trigl. **чванъ** id. serb. džban, žban russ. dial. **жбавокъ** pol. dzbanek lit. zbonas, izbonas cf. vocab. sequens.

чванъ adj. κεχερασμένος mixtus **отъ вина чрости божна чвана нерастворена въ чашн гнѣва ѥго** op. 1. 159. **отъ вина чвана нерастворена въ чашн гнѣва ѥго τοῦ κεχερασμένου ἀκράτου ἐν τῷ ποτηρίῳ τῆς ὀργῆς αὐτοῦ** apoc. 14. 10. -vost. **чванъ отъ различнѣ моукъ вино чрости нарицаѥть сѧ** vost. cf. vocab. praeced.

чванькъ m. καρφάκης vas quoddam kruš. hom.-mih. men.-vuk. prol.-rad. - масльнь hom.-mih. 140.

чваньчий m. gen. -чиꙗ pincerna men.-mih. чваньчиче bus. 338. старѣйшинѣ чванчиамъ τῷ ἀρχοινοχόῳ ephr.-syr. ласкавца и пѣвца и чванъчина и скомрахы κόλακας καὶ χοροὺς ᾀδόντων οἰνοχοώντων, γελωτοποιούντων adulatores et choros canentium, vina infundentium, risus moventium zlatostr.-saec. xvi. единъ отъ чванчий заоуши sborn.-vost. чванчий, иже его заоуши sborn.-vost.

чванъчьникъ m. οἰνοχόος pincerna чванчырg.

чврѣстъ adj. στερεός solidus pent.-mih. - камень men.-mih. rnss. dial. чверстый.

че pron. quid че понѣ quidnam glag. cf. чьто.

чеванъ v. чванъ.

чекьникъ m. γναφεύς fullo vost. cf. -ничьникъ.

чекьничьнъ adj. γναφέως fullonis на поутн сила чекничина τοῦ ἀγροῦ τοῦ γναφέως 4. reg. 18. 17. -vost.: recte чръкьничьнъ.

чеговъ pron. poss. τίνος cuius matth.-blastar. чеговн воудемь оученици; sabb.-typ. 42.

чеголити -лиѫ -лиши vb. sensus dubius prol 64. лѣстивый не прѣста чеголе на нь οὐκ ἐπαύσατο ὁ δόλιος ὀρύσσων κατ' αὐτοῦ men.-vuk. 3. oct.. vita s. Ioannis Chozebitae.

чезнѫти -нѫ -неши vb. deficere, languescere -нѣть мое лице š.-gl 42.

чеканъ m. malleus rostratus trigl. λαξευτήριον lapicidae instrumentum сѣчивомъ и чеканомъ разъдроушина и ἐν πελέκει καὶ λαξευτηρίῳ psal. 73. 6. -theod. adde зчеканъ δίκελλα ligo, pro quo fortasse legendum цеканъ: лице бы кто огнь и зчеканъ къзмлъ εἰ πῦρ καὶ δίκελλάν τις λαβών si quis ignem et ligonem teneus zlatostr.

чекати v. чакати.

челесьнъ adj. προηγούμενος praecipuus но обаче то естъ челеснѣе, въ немъже естъ плавати ἀλλ' οὖν προηγούμενον ἔχει τὸ νηκτικόν attamen maximam partem natant ex. γενικώτατος principalis ant. 113. отъ челеснаго врача доуши нашихъ ab animarum nostrarum principe medico ant.-vost. graece adj. челеснаго nil respondet op. 2. 2. 262. челесназго antch. ἔχρατος qui dignus censetur челесньзы глаголемыѫ кънти книгы op. 2. 2. 262. antch adde sequentes locos: всѣмь челесна нхъ и чьстьнаѩ нхъ изби psalt.-int.-saec. xii. ad psal. 104. 36. то как коудеть сикова, иже отъ кога челесное имать: hom.-mih. 198 in homilia Andreae cret:. thema чело, olim gen. челесе.

челикъ m. sensus ignotus: словеса нхъ и помъслы изкѣщати како субо и челикомъ доже и до мьньшаго обитькати; izv. 614

чело n. frons sup. се сътворьша къ три чела men.-mih. 162. приѩати челомь alex.-mih. есть къзанзанемь челомь misc.-šaf. 143. russ. бити челомъ, ударити челомъ, челобитие; συναστιομός consertio clypeorum sup. 70. serb. čeonik i glava crkovna živ. 99. kamen glavni i čeoni ibid. горнѣ, долнѣ чело chrys.-dus. 22. 39. olim gen. fuisse челесе patet e челесьнъ curt. 1. 68.

челька f. tonsio quae fit in fronte alex. ткорити челькы, рекше постригати на чель krmč.-mih. 260. pannus arbor alligatus челка стѫговаи chron. 1. 154. 4.

чельникъ m. praefectus krmč. 114. danič. -ан-. greg.-mon. 87.

челюсть f. σιαγών maxilla hom.-mh. men.-vuk. svjat. misc.-šaf. ioann. sup. двѣ -сти ex.-op. 2. 1. 18. челюстьма пльнь. prol.-rad. 87: nota κρόταφοι tempora iud. 5. 26. -pent.-mih.

челюстька f. neuma челюска sbor.-kir. 33. 34. vost.-op. 653

челюстьнъ adj. σιαγόνος maxillae pent.-mih. vost. 1. 292.

челядинъ m. ἀνδράποδον mancipium krmč. -mih. adde vost. 1. 298. 457. op. 2. 2. 282. izv. 646. gram. 294. mon.-serb. -динѣкь mon.-serb.

челядитъ adj. familiam habens отецъ -тый paterfamilias op. 2. 2. 240. царь -тый op. 2. 2. 240.

челядь f. familia mat. 35. men.-vuk. men.-leop. bus. 480. misc.-šaf. š.-gl. отѩць -лади 84. 85. хрисипи съ -дию своею men.-vuk. надъ -дью своею mat. 35. -лодь men.-mih. λαός populus pent.-mih. ἀκοσκευή sareinae ex. 12. 37. -pent.-mih. bulg. čelêd serb. čeljad.

чемеритъ adj. venenatus видъ людодѣи стрѣла есть чемерита krmč.-saec. xvi. великa стрѣсть и велика моука, чемеритъ дьнь тъгда коудеть zlatostr. adde чемеритьдьнь sobesěd. sept. 148. pro лютъ дьнь in menaeo Macarii cf. чемерь, чемерь, quo sagittae veneno imbuebantur Buslajev, russka nar. sloves. 2. 124.

чемерица f. helleborus trigl. -чно вино trigl.

чемерь v. чемерь.

чемерь m. ὸς venenum -ремъ op. 2. 2. 201. **доуша исчазаетъ къ богоу огнемь любъвьнъимь акъı чемерѣмь вдарена** ἐκλείπει πρὸς κύριον πυρί-τῆς ἀγάπης ὡς ὑπὸ ἰοῦ βαλλομένη io. clim. adde **напраглъ несн стрѣлъı съ чемеремъ** bus. 480. **стрѣла летаща съ чемеремъ** dan -izv. 272. **вънимай любодѣйци, мдъ ко капаетъ отъ оустъ ея, а послѣждѣ желчи и чемери горче** krmč.-saec. xvi. κωνειον cicuta krmč.-mih. 185. trigl. **смѣси и глоуми чемеремь сътвороутъ** misc. 148. nsl. čemer venenum habd. lex. hung. ira dain. furor, fel hung. čemerika helleborus; črna čemerika veratrum nigrum; čamur furor hung., bulg. bilki čemerlivki milad. 154. - -liki 134. 148. reka -lia 168. crbat. čemer nausea verant. serb. čemer venenum mik. pol. ciemierzyca helleborus russ. **чемерь**, **чемерь** venenum, quo olim russi imbuebant sagittas Buslajev, istor. očerki 2. 121. nota **чемернтъ день** pro **лютъ день** ibid. lit. čemerei, gentiana rubra, russ. **чемерица** helleborus.

чемірьнъ adj. δηλητήριος venenatus -рьнъıе ex.-op. 2. 1. 16. -рьнаго врѣда ibid. nsl. čemerno zivljenje meg.

чепоръ v. чѣпръ.

чепоуратъ adj. ὄζους ἔχων nodosus, ramosus prel.-cip. **колець** - men.-vuk. **жьзлие -то** ibid. prol.-lab. adde prol.

чепоурнтъ adj. nodosus prol. 88.

чипоурние n. recte nodi, rami; σκόλοπες sudes prol. cip. adde prol. 99.

чепь f. catena ex. bus. 477. 736. **чепистъ** alex. **чепочка** alex. chron. 1. 138. 8. **чини къ гривноу золота** per. 58. 37. russice.

чепьць m. mitra -пецъ alex. azbuk. pol. czepiec inlat. capa ahd. chappâ

чепьчька f. catena.

черѣнь m. τρίπους tripus krmč. 52. **желѣзный черѣнь, къ немже ѥстъ оуглие** krmč.-mih. 68. cf. црѣнъ: recte fortasse чрѣнъ.

чесало n. pecten, uti coniicimus pat.-šaf. 220. čech. česadlo

чесанице f. bombacium glag.

чесание n. - pectere, scabere къ -нию оуноу ichn.

чесати, чешѫ, чешеши vb. pectere pat. adde bus. 918. - **власы** men.-mih. **строупъ** elim. **по плечема чешютъ** izv. 548. κνίζειν radere **всодьчие чешѫща** σκάπτοντα κνίζοντα greg.-naz. κνήθειν scabere **чешеми слоуχы** κνηθόμενοι τὴν ἀκοήν šiš. 171. colligere **не отъ трьнитъ чешютъ смокви** nicol. **страсти** - frag.-bulg. - **сѧ** izv. 702. cf. usl. česlo lignum fissum dain. 95. česlo pecten metl. česrati vunu habd. počehljati metl. bulg. česa; česoglavec milad. 21. česla milad. 4. 228. 402. croat. česvina ilex verant. serb. česvina, cesmina ilex mik.

чеслъ m. πλῆκτρον pecten **чесль** prol.-mart.

чесмина f. πρῖνος prinus.

чесноватъ adj. vere quod finditur: **лоукъ червенаго или чесноватаго** cepe aut allium dioptr.-vost.

чесновитъ adj. quod finditur - **лоукъ** σκόροδον allium.kruš. pent.-mih. dioptr.-lab. pat. 287. georg.

чесновитъкъ m. σκόρδον allium **чесновитъка лоука желахоу** σκόροδα ἐπεθύμησαν petierunt sibi allia dari ephr.-vost. **чесновитъкоу лоукоки и многихъ хоудыхъ етеръ зелий богн нарѣщи** georg. -vost. -**тъкъ** izv. 692. adde vost.-op. 228. **червленый лоукъ и чесновитокъ** τὰ κρόμμυα καὶ τὰ σκόρδα num. 11. 5. -vost. nsl. česen allium lex. češenj habd. bulg. česnov luk pokl. 1. 55. nhd. knobelouch ahd. chlobalôch weig. 1. 6 0.

чесьновитьць m. allium -сн- barl. 182. pent.-mih. pat.-mih. **къ чрѣвенъ лоукъ и къ чесновитець и къ трьние** barl.-vost. **ни чесновитца, ни иного** ex. bulg. česnov luk pokl. 1. 55.

чесьнолоукъ m. allium -сн- frag.-serb.

чесънъкъ m. allium nsl. česnek.

чесьць m. allium misc.-šaf. 161. bulg. česъn.

чета f. φάλαγξ agmen men.-mih. τάγμα cohors; τάξις cohors op 2. 1. 158. op. 2. 2. 56. **оконма чатамл** ἀμφοτέρωις τοῖς τάγμασιν utrisque his ordinibus cyr.-hier. **чрьньчьскаıа чета** ibid. σομφορία societas **иноѥ четы ѥсмь** men.-mih. φρατρία curia greg.-naz. νούμερος numerus op. 2. 1. 158. iob 1. 17. -mat. 56. cohors prol.-vuk. io.-sin. ber. **нь и аньгельскь четь не вѣкаше праздно мѣсто** hom.-mih. 159. **соущеѥ оу четѣ оустрои** prol.-mih. 174. **въ шиюхъ четахъ грѣшникъ обрѣсти сѧ** cyr.-hier. **нже коумьканнею съгрѣшаей, си рѣчь съвирае четоу на цара** misc.-šaf. 33: nota **четы три** κεφαλὰς τρεῖς iob 1. 17. -vost. nsl. četa cohors militaris pro praeda furtiva habd. cf. scr. či colligere: e чата cyr. -hier. et pol. czata coniicimus primam for-

mam esse **чета**, quod habes pat.-mih. rum. **чатъ** ngr. τζετάριο: praedones variis ex locis coacti duc. cf. nsl. čata: na čataj vmoriti hung.

четание n. comparatio, uti videtur: **высчетания тайноу** hom.-mih. 166.

четати сѧ -таи сѧ таѣши сѧ vb. iungi чт- dioptr. ἁρμόζειν quadrare **дѣтели(й) не имѣти чтимыхъ сѧ дѣвьствѣ** τὰς ἀρετὰς μὴ ἔχειν ἁρμοζούσας τῇ παρθένῳ op. 2. 2. 260; **четимыихъ сѧ дѣвьствѣ** antch.: si haec lectio vera est, forma est etiam **четитн**.

четвердкъ adj. quadruplex trigl. **-ко** quadrifariam trigl.

четверамо adv. in quattuor partes **на копие четверамо остроє набости сѧ** georg.-vost.

четверегранъ adj. τετράγωνος quatuor angulos habens **отъ дрєвъ прѣкынѣ четверьгранъ** geu. 6. 14. **-рагсм.** 1370 **-ворѣг-** gen. 6. 14. **-pent.-mih.**

четвередьневьнъ adj. τετραήμερος quatriduanus **- лазарь** men.-vuk. sabb. 99. **-тверод-** holm. **-твород-** triod. **-тверѣд-** sabb. 162. **-тѣрѣд-** strum. **-тврѣд-** hom.-mih. sup. šaf.-glag. 49. **-тврѣдьневьнъ** hom.-mih. 151.

четвереногъ adj. τετράπους quadrupes **-вѣрѣн-** lev. 11. 21. **-pent.-mih. -вьрногъ** svjat.-op. 2. 2. 400. **-врѣногъ** šiš. 21. strum. pat. krmč. krmč.-mih. hom.-mih. ex. **-врын-** bus. 64. **-верон-** iob 40. 15. **-** mat. 55. clim. vost. 1. 43. 452. chrys.-lab. bus. 147. 171. 487. grom. **-рн-** bor. xxii. **-вор-** krmč.-mih. **-тьрногъ** per. 46. **-вѣрѣногъ** kruš. **-вороногъ** ioann. kruš. misc. chrys.-frag. **-вьр'н-** svjat.

четвереножина f. quadrupes **-вьрын-** svjat.-mat. 7. **-вьрын-** svjat. bus. 275. izv. 423.

четвереножьнъ adj. quadrupes **-вѣрѣн-** pent.-mih. **-верон-** proph. **-ворон-** georg. kruš. prol.

четверина f. τετραπλάσιον quadruplum **агниию да дасть къ четвериноу** zlatostr. **-ворина: въ -ноу высплаиати** psalt.-vuk. misc.-šaf. **въ -ноу о(тъ)дати** psalt. vuk. **въ -ноу осоужда́ти** misc.-šaf.

четверица f. τετράς tetras, quaternio greg.-naz. krmč.-mih. 376. **-ци** quadrigae glag. **-вьница: продавъ четыремъ четвирицамъ войнокъ стрѣци его** παραδοὺς τέσσαρσι τετραβίοις στρατιώταις act. 12. 4. **-vost. -ворица** men.-vuk. quatuor dioptr. prol. τετρακτύς quaternio prol.-rad. τετράδιον strum. **четвериць'ь** τετράκις quater op. 2. 2. 458. **двапи - op. 2. 2. 451.** εἰς το τετραπλάσιον **да отъдасть - цѣноу краденаго** krmč.-mih. 243. **- вьдати** krmč.-mih. **-ворицѣж** ostrom. sup. krmč. ant.-hom. **вьздати -ворицею** hom.-mih. **-ворицею пѣть** dioptr.-lab. **-воричею** mat. 42.

четверичьнъ adj. τετράορος quadriiugus **колесница -на** antch. **-вор-** ant.

четверногъ v. **четвереногъ**.

четверо v. **четверъ**.

четверо- v. **четвере-**.

четверобрачиѣ n. nuptiae quartae misc.-šaf.

четверовратьнъ adj. quatuor ianuas habens **хѵзина -тиа** men.-leop.

четверогоуб'ъ adj. τετραπλάσιος quadruplus.**-врѣг-**.

четвередьви f. pl. quadraginta ianuae **клиза мѣдѣныихъ -двриѣ** prol.-mih.

четвередесатница f. quadragesima lavr.-op. 47. **-вор-** men.-vuk.

четвередесатьныи num. quadragesimus zap. 2. 2. 36. **-вьр-** 122.

четвероконьчьнъ adj. quatuor partes habens **- миръ** tur. 112. **-конъцьнемь** bus. 71.

четверолиичьнъ adj. quatuor formas, vultus habens **-лищенъ** izv. 658.

четвероножь adv. quadrupes glag. **ходить четвероножь** πορεύεται ἐπὶ τέσσαρα lev. 11. 12. **-pent.-mih.**

четвероножьць m. quadrupes typ.-chil. **-ворон-** nicod.

четверонжгльнъ v. **четверожг-**.

четверообразьнъ adj. quatuor formas habens **-ниии животи** svjat.-op. 2. 2. 402. **-вороок-** chrys.-lab. misc.

четвероппсмѣньнъ adj. quatuor literis constans int. gr. τετράγραμμος.

четвероскоутьнъ adj. quatuor fimbrias habens **-на риза** tur. 109. 112.

четверосноузьнъ adj. cui quatuor equi iuncti sunt **-сноусна колесница** sof. 26.

четверочастьнъ adj. quadripartitus gr. τετραμερής.

четверожгльнъ adj. τετράγωνος quadrangularis **-вооуголно** glossa mat. 52. **-лна** bus. 696. **-вороогг-** prol.-mart. triod. **-вероногг-** glag.

четверъ num. quatuor 1) adj. sup. 274. 4. a) **четвера кола** vost. 1. 350. **четворы на десатѣ книгы** pat.-mih. b) **четвера кыхоу острѣшиа** chronogr. **четворы сѫтъ вьса о томь тєтгарєс єἰσὶν αἱ πᾶσαι** sup. 2) subst. a) **нѣцин на четворо страсть раздѣлиють** dioptr. **раздѣлиѣть сѧ на четверо** op. 2. 2. 316. **растещи (се) на четверо таθῆναι ἐκ τεσσάρων** prol.-mart. **лице комоу загорить сѧ храмина**

на четверо ἐάν τινος ἐξαφῃ ὁ οἶκος ἐκ τεσσάρων γωνιῶν izv. 559. висѣла моужа за четверо, за всѧ крила ногѫтнїѧ его izv. 561. четвера не съвѣда lavr.-op. 18. чловѣче тѣло нѣсть землѧ тъчию, ни кода, ни огнь, ни въздоухъ, нъ отъ всего четвера съставлено есть proph. троие иесть немошътьно мн разоумѣти, а четвора не разоумѣѭ svjat. b) обрѣте дѣтнй четверо prol.-mih. четверо дѣтнй prol.-mart. до четвера дѣтнй ἄχρι δ' παίδων krmč.-mih. четверо братыи bus. 413.

четвер'кногъ v. четверен-.

четвор- v. etiam четвер-.

четвороблаговѣстиѥ n. τετραευαγγέλιον quatuor evangelia.

четвороблаженъ m. tetrarcha prol.-mart.

четвороврата n. quatuor portae мѣдно - prol.-rad. 108.

четвороврагатъ adj. quatuor angulos habens -иестынѣ дрѣвѣхъ prol.-mih.

четвороглавъ adj. τετραπλοῦς quadruplus kruš.

четвородесатьница f. τεσσαρακοστή quadragesima pat. triod. prol.-rad. 89.

четвороженьство n. quartae nuptiae nom.-mik. 37. 74.

четвороженьць m. quartam uxorem ducens krmč. 58. nom.-mik. 74.

четвороздакъ adj. quatuor formas habens hom.-mih. 112. -врѣз- ant.-hom.

четвороконьнъ adj. quadriiugus колесьница -на dioptr.-lab.

четвороконьчьнъ adj. sensus dubius: - праздникь chrys.-lab.

четворокровьнъ adj. quatuor contignationes habens, uti videtur: домь -вань ichn.

четворолинчьнѣ adv. vere est quatuor formas habens: in лежиницѣ къ въстокоу - prol.-mart. male respondet gr. τετραμμένος.

четворолѣтиѥ n. quadriennium misc.-šaf.

четворомѣсачьнъ adj. τετραμηνιαῖος quatuor mensium men.-vuk. prol.

четворорастажень adj. in quatuor partes discerptus prol.-mart.

четвороскрижальнъ adj. τετράτιτλος quatuor titulos habens men.-vuk.

четворословьнъ adj. quatuor vocabulorum int. 14.

четворостроуньнъ adj. τετράχορδος quatuor chordas habens men.-vuk.

четворосоугоубынъ adj. τετραπλοῦς quadruplus men.-vuk. chrys.-lab. prol.-cip.

четворосъставьнъ adj. quatuor rebus constans -но тѣло dioptr. - обьходь typ.-chil.

четворосътьный num. quadringentesimus prol.-mart.

четворичьсльнъ adj. quatuor prol.-rad.

четвръгъ m. dies iovis -врѣгъ bor. 82. pam. 176. adde bus. 515. великыи четвьргъ μεγάλη πέμπτη mater.

четвръть f. τέταρτον quarta pars kruš. num. 15. 4 -pent.-mih.

четврътовладати -лѧ -дѣши vb. τετραρχεῖν tetrarcham esse.

четврътовластьвовати -коуѭ -коуѥши vb. τετραρχεῖν tetrarcham esse ostrom. -стѣ- prol.-mart. strum. ev.-buc.

четврътовластьникъ m. τετράρχης tetrarcha šiš. 28. nicol.

четврътовластьнъ adj. tetrarcha prol.-mih.

четврътовластьць m. tetrarcha hom.-mih.

четврътодесатьный num. quadragesimus men.-mih. per. xlvi. -кьрьт- svjat.-op. 2. 2. 388. въ четвьртодесатьное и въторое svjat. въ четвьртодесатьный дьнь zlatostr.

четврътодьневьнъ adj. τετραήμερος quatriduanus sup.

четврътодьньнъ adj. τετραήμερος quatriduanus -рьт- sup.

четврътосътьный num. τετρακοσιοστός quadringentesimus 3. reg. 6. 1. -kruš.

четврътъкъ m. πεντάς feria quinta, dies iovis sup. prol. великыи - prol.-vuk. šiš. великъи -токъ cloz II. 25. -токъ сѫботѣ quarta sabbati bon. -тьврт- ostrom. bus. 336. -тъвр'т- ostrom. croat. četvrti Cherso.

четврътъıи num. quartus sup. на третнй и четвьртый родъ sborn. -тыи на десѣте нощь; - тинадесатна нощь strum. -тъи третиаго десате mat. 51. четвьртъи третиаго десате bus. 183. -таго между двѣма десатьма ibid. -рьт- ostrom. croat. četvrtoč verant.

четвръть f. quarta pars typ.-chil. misc. четвьрть кокошькы prol.-rad. 104. даѥть комоужда по четвьрти хлѣба typ.-šaf. 189. -вьрть- svjat.-mat. 9. sbor.-kir. прѣведено на четвьрти svjat. четвертъ моукы bus. 122. -вѣрть vost. 1. 470. -вѣрть bus. 351. σἰφί oephi iud. 6. 19. - kruš. - двою споудовь ruth. 2. 17. - pent.-mih. четвьрть съ двою споудоу op. 1. 29.

четврътьнъ adj. τετράγωνος quadrangularis -вр'тенъ op. 2. 2. 31.

четврѣ- v. etiam четвере-, четверо-, четворо-.

четврѣгоубъ adj. quadruplus да соугоу-

ви имъ и четвѣгоуби грѣхове кълкаютъ zlatostr.

четвѣдьневьно adv. quatuor diebus: **мале вьдавь четырьмь - воиномь стрѣщи** и параδоὺς τέσσαρσιν τεταραῖοις στρατιωτων φυλάσσειν αὐτόν tradens quatuor quaternionibus militum custodiendum act. 12. 4. -šiš. 26.

четвѣдьневьнъ adj. τεταρταῖος qui quarto die est ostrom. adde sup.

четвѣзрачьнъ adj. quatuor formas habens ant.-hom. 150.

четьрьи- v. **четверн-**.

четыредесятедьневьнъ adj. quadraginta dierum tur.

четыреждъı adv. quater op. 2. 2. 320. cf. **-риштн.**

четыренадесатъıй num. decimus quartus cyr. 3.

четыренадесатьникъ m. τεσσαρεσκαιδεκατίτης krmč.-mih.

четырндесателакътьнъ adj. quadraginta ulnarum krmč.-mih.

четырндесатина f. quadragesima chrys.-lab. dioptr.-lab. nom.-mik. 86. pl. pat. 332.

четырндесатъıй num. quadragesimus.

четырндесатьница f. τεσσαρακοστή quadragesima misc. typ.-chil. mater. nom.-mik. 48. sabb. 193. **-ред-**

четыридесатьнъıй num. τεσσαρακοστός quadragesimus prol.-mart. dioptr. krnš. domet.

четърижди num. quater ex. 176.

четъриженьць m. qui quartam uxorem duxit krmč. 58. krmč -mih.

четърилѣтие n. quadriennium .д. -лѣтие misc.-šaf.

четъринадесатъıй num. decimus quartus bulg.

четъринадесатьнъıй num. decimus quartus ioann.

четъриногъ v. **четвероногъ**.

четъриште adv. quater krmč. prol.-mart. krmč. 216. krmč.-mih. pat.-šaf. cf. **-реждъı.**

четърие num. quatuor n. **-ре царе** proph. g. **-рь** sup. proph. chron. svjat. **-рнеχъ** prol.-rad. 96. d. **-ремъ** sup. l. **-решъ** sup. cloz I. 900. i. **-рьми** sup. **четъре мѣсяци сѫть** τετράμηνόν ἐστι ostrom. **пѧтый образъ колий четъре јесть** sborn **по четърьмъ образомь** svjat. **по четърьмъ на кыйждо кончежьца слоужащіе** izv. 596. **четириома стомь златникомь** prol.-rad. 5. xiv. **четъри на десате**; xi. **изидоста два медѣкдн из доубровъı, и прѣтръгноуста отъ нихъ четыре десати и дъва дѣтиштъ** greg.-naz. **четърьми десатъı и шестиѭ** τεσσαράκοντα καὶ ἓξ ostrom. **четыредесете и четврътъıй** krmč. **четыредесате осмъıй** krmč.-mih. **лѣто шесть тысоущное четъри ста двадесете осмое** krmč.-mih. 345. drev. zŭtir lit. keturi, ketvirtas scr. čatvâras; čatur adv. gr. τέσσαρες lat. quatuor umbr. peturgoth. fidvôr ahd. fior ags. feover ir. cethir ir.-gl. 95. or eur. 398. ztschr. 3. 405. curt. 2. 73. cf. magy. tertinyák Kelemen, hist. iur. hung. 168.

чехлъ m. velamen pat. 326. lavr.-op. 50. russ. чехолъ, **-хла** pro шерсть azbuk. bulg. čehъl pantoffel; čehlar, čehlarin schuster čech. čechel rubaš čas.-mus. 1864. 54

чехъ m. bohemus glag. chron. gram. 59. **чѣси** bohemia glag. **чахъ** per. оу **чесехъ** danič. nsl. čebinja habd.

чехъıни f. mulier čechica **чехинѣ** sg. g. nest.

чечръга f. crepundiorum genus **посла̀ лъ тн есмь мечь и чечрегоу и корастницю злата; чечрегоюже да съ ровнıми своими играши** alex.-vost.

чешема f. sensus ignotus: **-лıми сътворени χытрости** men.-leop. 402. cf. **чашоγла** nsl. češulja racemus habd. ramus decerptus.

чешмение n. sarmenta **събрати на огнь чешменна нѣкла̀ соγха** de s. Paulo in Melita misc.-šaf. 153.

чешоγла f. λεπίς squama šiš. 19. pent.-mih. krnš. pat. clim. ber. vost. 2. 42. **окрастѣкъıкоже чешоγм нмы** dial.-šaf. 242.

чешъскъı adj. bohemicus chron. **-шкъ** gram. 49.

чешьць m. bohemus glag.

чи conj. si **чи не бываетъ вражда княземъ, то ни сыка** chron. 215. 36: nota **чи да то и чи** bor. xiv. adde per. 54. 22; 71. 21. bulg. či quia cf. цн.

чиготъ m. lictor, uti conilicimus: explicatur **большой царевъ боляринъ** vost. **большій совѣтникъ царскій** azbuk. **носей нагы мьче за царемь, рекоми чиготи** men.-mih. 160. **князи и чиготи** ibid. 349. **царь поустнкъ съ нима маркизина чигота своего** men.-mih. 329. greg.-lab. **маркиана -та своего** vost. **о -тѣ** men.-mih. 329. greg.-lab. 57. **поущаемь чигота нашего** greg.-lab. 57. **епископи и чиготъ** ibid. 58. **оставиша ижε повелѣ чиготъ ѣ тьмьници затворити** greg.-lab. 66. **облашаи повелѣ чиготъ въ тьмьници затворити** vita greg.-agrig.-vost. habes praeteres greg.-lab. 59. 61. 65. 72. 73. 75. russ. палачъ alex.

чижнкъ m. acanthis trigl.

чий pron. τίνος cuius sup. ostrom. man. chrys.-lab. men.-vuk. dial. misc. **чии роуиѣ** hom.-mih. **чиемоу** ibid. **χλѣкни кь роукоу чию** (recte **чиею**) **лежахоу**; hom.-mih. 151. **чьсы** sg. gen. f. antch. **во чиемь люко** vost. 1. 212. nsl. čiden hung. serb. čigov; čigo će biti živ. 111.

чинитељство n. ordo ant.-hom.

чинити -ньж -нишн vb. ἀνατάττεσθαι componere - **покѣсть** ostrom. ev.-trn. **нъ скотъ тъчню чинать въ мѣроу строѥнїѧ** izv. 533. formare sup. 205. 11

чиноѣѣъство n. desertio ordinis chrys.-lab. gr. λειποταξία.

чиновьникъ m. ταξιώτης officialis krmč.-mih. ταχτικός op. 1. 110.

чиновьнъ adj. ἁρμόδιος congruus ant. **протнеж мѣрѣ чиновьнѣй** izv. 489.

чиновьнѣ adv. congrue ziz.

чиноглавьникъ m. cohorti praefectus op. 2. 1, 65. gr. ταξίαρχος.

чиноначалиіе n. cohortis praefectura sbor. chrys.-lab. gr. ταξιαρχία.

чиноначальниковъ adj. poss. ταξιάρχου praefecti cohorti prol.-cip. men.-vuk.

чиноначальникъ m. cohorti praefectus typ.-chil. svetk. 31. chrys.-duš. izv. 614. gr. ταξίαρχος.

чинорасположенъ adj. distributus.

чинъ m. τάξις ordo sup. cloz l. 768. ostrom. τάγμα agmen sup. šiš. 259. norma sup. κατάλογος catalogus krmč.-mih. ἔνστασις contentio sup. 337 21. ἀγέλη grex hes. (cf. **чрѣдь**); **чинъ, измѣненъ** izv. 675. - **звѣздьнъ** χορὸς τῶν ἄστρων hom.-mih. **бе чиноу стоить** izv. 533. **вещина** ἄτακτα vost. 2. 147. **патрлкѣиевѣмь испатьскѣмь почьценъ бъıсть чинѣмь** izv. 612. **къ чинъ** εὐτάκτως debito ordine sup. **несь чиноу** ἄτακτος inordinatus šiš. 160 **комоуждо и по чиноу въздаваıшеть** izv. 614. **лоуна ста къ книѣ своюмь** izv. 467. **цѣтос licium тамо противно долѣ соуть оубо чинове** κάτω μέν εἰσιν οἱ μίτοι ev.-int. 1434. **горѣ соущимь чиномъ и оутъкоу** οντων ἄνω μέν τῶν μίτων καὶ τοῦ στήμονος ev.-int. 1434. russ. olim tempus, temporis momentum cf. Nestor l. xvi. **въ не** (i. e. **въ нѣже**) **чинѣ оубиенъ бъıсть мавриκий, къ той чинѣ прескверненый лекъ прелоги оумре** chronogr.-saec. xvi. **прѣкъıвалиіе къ своюмь чиноу камъıкъ** svjat. **бесплътьнии чинове** izv. 439 sg. gen. **чиноу** šiš. 160. krmč.-mih. 24. 256. 261 etc. vost. 1. 82. -sbor.-kir. 27. nom.-mik. 107. hom.-mih. et **чина** šiš. 160. ex.-op. 2. 1. 30. sg. l. **чиноу** ostrom. šiš. 259. krmč.-mih. 141. 162. 168 etc. hom.-mih. nom.-mik. ev.-trn. prol.-mih. bus. 377. io.-clim. pan. xii. et **чинѣ** bon.: nota **оуминалъ есн малъмъ чиномъ** bon. pro **малъмъ чимъ** βραχύ τι: idem šaf.-glag. 65. mat. 29: rad. či scr. či schichten, lesen, sammeln cf. lit. skaititi numerare, legere, skaitlus numerus curt. 2. 74. cf. magy. csin nettigkeit sitzgsber. 17. 324.

чинъно adv. ταχτικῶς ordinate sbor.-kir. 9.

чинъно bus. 173.

чинънѣ adv. ordinate **-нѣ** ber. ziz.

чинѣніиіе n. ordinatio **кечиненнıа** izv. 440.

чиръ m. abscessus grom. **чирій** pustula trigl. nsl. čiraj, čirjak ulcus meg. croat. čirjak pustula, ulcus verant. serb. čir.

числити v. **чесляти**.

числительнъ adj. numerabilis pan.

числити -шлѣ -слиши vb. numerare **числıтъ листы** op. 1. 186.

число n. ἀριθμός numerus ostrom. sup. dial. **звѣздьноѥ** - svjat.-mat. 10. **ськаза вася по числоу** men.-vuk. **вънѣ числа** vost. 2. 2. 137. **по числоу** κατὰ ἀναλογίαν antch. nsl. číslo numerus lex. trub. rad. **чьт** cf. **чинъ**.

числословесьникъ m. genealogus, uti videtur lavr.-op. 18.

числънъ adj. numerorum **книга -нл** numeri dioptr.

чисменитъ adj. numeri **трн-** chrabr. 90.

чисменьнъ adj numeri **-менъıхъ** vost. 2. 10.

чисма n. ἀριθμός numerus sup. 61. 68. 69. 70. 305. io.-clim. ex.-op. 2. 1. 23. 28. svjat.-op. 2. 2. 392. op. 2. 2. 37. ber. vost. 1. 399. greg.-lab. hom.-mih. chrabr. 90. bor. xxiii. bus. 266. misc. ἀσπίς **въ прьвѣмь чисмене** hom.-mih. 187. **ставьмь власы въ чисме плетоуще** frag.-serb. -saec. xiii. **нни вечисмене родове** ex.-vost. 1. 456. **вецисмене** izv. 596. **вецисмене** bus. 685. **лише чисмень** ephr.-vost. **чисьменьмь дѣ съ тѣ** io.-clim. **ищети и, и повѣжи чисма ихъ** izv. 659. rad. **чьт**.

чиста f. νηδύς uterus mater. 7. 99. **ѭже пронде чистоу ѣи** ὑπὲδο νηδὺν irm.

чисти чьтѫ, чьтеши vb. numerare **звѣзды** - men.-mih. **чьтоуштıи** bus. 266. **римьскы чьтоуще** in calendario hom.-mih. 121. **по лоунѣ чтѣхоу** per. xxii. ἀναγινώσκειν legere krmč.-mih. sup. ostrom. sbor.-kir. 65. men.-mih antch. bor. 16. cloz l. 688. krmč.-mih. hom.-mih. **къста чистъ** mat. 35. 43. **чиса** šaf.-

glag. 49. **четеши** strum. **четѣ** aor. strum. προσέχειν **чтѫштѣ** sup. 244. 7. **каменіе чьтомо** ψηφὶς pyrg. **чьтенъ** ψηφιστός antch. τηρεῖν servare ostrom. σέβειν colere ostrom. τιμᾶν colere ostrom. cloz l. 572. sup. antch. svjat.-op. 2. 2. 400. hom.-mih. leont. pam. 196. **четемъ** izv. 439. **чьтахоу** prol.-rad. **иже не чьтеть сына, ни чьтеть отьца** ὁ μὴ τιμῶν τον υἱὸν οὐ τιμᾷ τὸν πατέρα ostrom. **ѣда тоу ни пеѵъ чтеть господи** izv. 625. **изліха чѣтѣте** i sborn. **коръкодилъ чьтьхоу** svjat. **не - ѧтимѣзеи** ostrom.: nota inf. **чьсти** prol.-rad. 150. sup. mat. 16. usl. štêti; šetva numerus meg. pol. czyść scr. kit, čit, čint cf. **чинъ** Bopp l. 125. ztschr. 2. 387.

чистилиште n. σέβασμα res sacra šiš. 158.

чистило n. piaculum ex.

чистина f. εἰλικρίνεια sinceritas **рѣцѣмъ чистиноѫ** εἴπωμεν ἐν εἰλικρινείᾳ antch. adde sup. 293. 4.

чиститель m. ἱερεύς sacerdos sup. zlatostr. men.-mih. op. 2. 2. 114. 198. 260. 301. autch. sabb. 55. 122. 123. **чистителѣ мелхиседека** sup. **къ авнмелехоу чистителю** svjat. **чьст-** hom.-mih.

чистительнъ adj. θεραπευτικός obsequiosus ioann.

чистительскъ adj. sacerdotalis - **сань** hom. -mih. -**кѣмь** bus. 377.

чистительство n. ἱερωσύνη sacerdotium ex. -op. 2. 1. 13. sup. 210. 216.

чистити, чиштѫ, чистиши vb. καθαίρειν purgare sup. ant. misc. πλύνειν mater. - **сѧ** hom.-mih.

чисто adv. pure - **словеньскы бесѣдоуютъ** meth. 4. bus. 780. **глаголаше чисто** ostrom.: male pro **часто** σαχνῶς sup. 275. 18. et pro **чьсти** τιμή 315. 2.

чистокрадъ adj. imberbis ex. 182.

чистодѣтель m. ἱεροτελεστής qui sacris initiat op. 2. 2. 301.

чистость f. puritas sup. 21. 17. greg.-naz. hom.-mih.

чистота f. puritas sup. 206. castitas sup. 205. ἁγνεία puritas prol.-mart. ant. σεμνότης pudicitia šiš. 173. vitae honestas sup. νῆψις vigilantia sup. 314. 8. σωφροσύνη castitas sup. 180. 3. -**тѣ любовьница** men.-mih. **матери благыимъ ей соуть чистота и милостыни** sborn. **постигнеть чистоты многотроудное когатьство** antch. adde svjat. krnč. ephr.

чистотьно adv. pure, caste -**тно прѣкыкати** sabb. 177.

чистотьнъ adj. purus dioptr. io.-sin. isaak. ἱερώτατος op. 2. 2. 301. -**тные гласы главы своеѧ** sabb. 18. **пламенемь чистотьнымь** io.-clim. -**тныѫ ароматы** chrys.-frag.

чистотьствовати -коуѫ -коуеши vb. ἁγνεύειν purum esse dial.

чистъ adj. 1) mundus sup. καθαρός, καθαρεύων purus ostrom. adde sup. - **къздоухъ** prol.-mih. cloz II. 91. **въ чистахъ ризахъ** svjat.-op. 2. 2. 392. -**та жрѣтка** cloz I. 455. -**то житиѥ** greg.-lab. - **несмь тѣхъ соуда** men.-mih. **чистѣѥ злата** κλυδωνίου σὰ καθαρώτερον irm. **чистъ отъ сего тоуѣтъ** ἀπηλλαγμένος proph. **медъ и квасъ, вино, медъ чистъıй** izv 548. **съмысла чиста не ѥше къ нѥмь** izv. 610. **носиша чистаѧ** izv. 622. λευκόχρους albus per. ev. ἁγνός purus hes. 2) ἁβῶς innoceus - **крьве** ἀβῶος ἀπὸ τοῦ αἵματος men.-mih. - **отъ грѣхъ** chrys.-lab. 3) σεμνός decorus šiš. 164. -**тн козн** men.-mih. 4) ἱερός sanctus sup. 336. op. 2. 2. 301. svjat.-op. 2. 2. 397. - **домь** hom.-mih. **три споуды моукы чисты** τρία μέτρα σεμιδάλεως pent.-mih. pruss. skystan acc. lit. skístas, kístas, čistas let. škists magy. tiszta purus; tisztes fű čech. čistec sideritis curt. l. 26; 2. 24. Pott 2. l. 344. corss.-form. 101. ztschr. 7. 220.

чистьць m. κασσίτερος stannum op. 1. 83. **собрлаъ есн ако чистець злата, и ако скшнецъ оумножилъ есн сребро** georg.-vost. **молитвами его чистець олоко сребромъ кысть; кыситеръ, рекше чистое олоко** vost. purgatorium alex. trigl. cf. **олоко чистоѥ.**

чистѣ adv. καθαρῶς pure sup. antch. isaak. - **жити** misc.-šaf. **сѧньцоу - късишавъшоу** par. σαφῶς certo - **видѣти** hom.-mih.

читатель m. lector ber. iut.

читати -аѭ -аеши vb. legere trigl. τιμᾶν colere ex. men.-vuk.

чити nonuisi in compositis legitur: **почити** scr. çi cubare usl. čil'ausgerastet rib. cf. pruss. kaimîuan acc. vicinus lit. kaimiuas let. kaimiņš lit. kiemas vicus let. cêms id. Bopp l. 81. 233. curt. l. 45. mey. l. 341. ztschr. 6. 11. weig. l. 492.

чихати -шѫ -шеши vb. sternutare trigl.

чихнѫти -нѫ -неши vb. sternuere op. 1. 170. cf. **чьх-**.

чихота f. sternutatio trigl.

чиштение n. καθαρισμός purgatio dial.

krušč. ἀγνότης puritas Šiš. 125. ξυρόν novacula pent.-mih.

чановиднъ adj. compositus **членовидный** azbuk. cf. **членъ**.

чановьнъ adj. articulorum **-вно съставление** greg.-mon. 75.

членъ m. ἁρμός articulus Šiš. 176. barl. 55. chrys.-lab. sabb.-vindob. **аще отътечеть гоуѣта по членовѣхъ** misc.-šaf. 160. **повелѣть членовы** misc.-šaf. 142 **членомь же и мозьгомь** hebr. 4. 12. -Šiš. ἁρμονία compages chrys.-lab. - **вержьнь** men.-mih. 161. **чьланьми съставлень** συναρμολογούμενος compactus Šiš. 128. **членъ** azbuk. **членѣ** hebr. 4. 12. thess. 4. 16. -bulg. ex.-op. 2. 1. 30. ber. **съвѣзаа жилами простирати са оудомъ по членѣномъ** psalt.-vost. usl. **členъ**; **členek** trub. **členk** meg. croat. **članci** verant. serb. **član**, **člen**, **član** mik. **škljan** stul. cf. scr. **kr** vertere et lat. vertebra gr. **κῶλον**.

членъкъ m. articulus **малаго пръста членъкъ** τὸν ἀντίχειρα δάκτυλον men.-vuk. **членъкъ** pat. **малаго пръста членъкъ** prol.-rad. 73.

член- v. **член-**.

членовьнъ adj. molaris int. 280. 283. **-вный** ber. de dente trigl. cf. **чрѣн-**.

человѣковиднъ adj. ἀνθρωπόμορφος humanam formam habens hom.-mih.

человѣкогоубителнъ adj. ἀνθρωπόφθορος homines pessumdans.

человѣкозрачьнъ adj. hominis formam habens pan.

человѣколовимъ adj. ἀνθρωπόθηρ homines captans **-мии сѣть** ἀνθρωπόθηρα δίκτυα hom.-mih. 126.

человѣколѣпьнъ adj. hominem decens int. gr. ἀνθρωποπρεπής.

человѣколюбивъ adj. φιλάνθρωπος hominum amans sup. ant. georg. misc. **нѣсть ли оутто членолюбиво божьство**; οὐχὶ φιλάνθρωπον greg.-naz. **дѣло -во** chrys.-frag.

человѣколюбица f. hominum amans sim. I. 22

человѣколюбие n. φιλανθρωπία humanitas sup. cyr. 2. sim. I. 17. **-бье** clöz II. 69.

человѣколюбьзно adv. homines amando krmč.-mih. **-зьно** hom.-mih. 138.

человѣколюбьзнъ adj. φιλάνθρωπος hominum amans men.-vuk. chrys.-lab. krmč.-mih. **членолюбьзноѭ лѣчьбою** greg.-naz.

человѣколюбьно adv. homines amando **-вно** sabb. 210.

человѣколюбьнъ adj. hominum amans hom.-mih. 141.

человѣколюбьнѣ adv. φιλανθρώπως humaniter sup. **-нѣ** antch.

человѣколюбьствие n. φιλανθρωπία hominum amor cloz I. 550. 794. hom.-mih. sup. **-бье** 182. 389.

человѣколюбьство n. φιλανθρωπία humanitas sup. hom.-mih. **отъ владѣчьска членолюбьства** greg.-naz.

человѣколюбьствовати -воуѭ -воуѥшиⷭ vb. humanum esse chrys.-lab. triod. isaak.

человѣколюбьствьнъ adj. humanitatis hom.-mih. **о человѣколюбьствьнѣмь и скѧтѣмь гласа** sup.

человѣколюбьць m. φιλάνθρωπος hominum amans sup. dial.-šaf. svjat. **-вець** cloz I. 546. II. 67. **-вче** šaf.-frag. 31.

человѣконенавидьць m. qui homines odit.

человѣконенавистьнъ adj. qui homines odit mir.

человѣконенавистьць m. qui homines odit belg.

человѣкообразьница f. homini similis krmč.-mih.

человѣкообразьнъ adj. ἀνθρωπόμορφος hominis formam habens men.-vuk.

человѣкородица f. hominum genitrix mir.

человѣкослоужение n. hominibus servire krmč.-mih.

человѣкослоужьбьникъ m. qui hominibus servit **человѣкослоужьбьникъ** chron. I. 250. 46.

человѣкострой̀ство n. οἰκονομία oeconomia op. 2. 2. 301.

человѣкосъложение n. creatio hominis **-ск-** krmč.-mih. 368.

человѣкоубийца m. ἀνθρωποκτόνος homicida ant. ostrom. šiš. 209. šaf.-glag. 91.

человѣкоубийчь adj. poss. βροτοκτόνου homicidae men.-vuk.

человѣкоубийць m. ἀνθρωποκτόνος homicida ant. **-иець** int.

человѣкоубойца m. ἀνθρωποκτόνος homicida sup. glag.

человѣкоубойць m. homicida **прьвааго человѣкоубойца дѣавола** sup.

человѣкоугодие n. ἀνθρωπαρέσκεια hominibus placere io.-sin **-дье** antch.

человѣкоугодьникъ m. ἀνθρωπάρεσκος hominibus placere studens **-дн-** šiš. 131 bon. int.

человѣкоугодьничь adj. poss. ἀνθρωπαρέσκου eius qui hominibus placere studet ant.

человѣкоугодьнъ adj. ἀνθρωπάρεσκος hominibus placere studens.

человѣкоугождение n. ἀνθρωπαρέσκεια studium placendi hominibus.

чловѣкоѣдьнъ adj. homines devorans -зкрь chrys.-lab.

чловѣкоѣдьць m. qui homines devorat ant.-hom. prol.-vuk. men.-mih. gr. ἀνθρωποφάγος.

чловѣкъ m. ἄνθρωπος homo тѣло его (адама) сътвори отъ землю, кости его отъ камена, крьвь его отъ росу и отъ сльньце, дыхание его отъ вѣтра и дошоу его отъ духа вожиа, разоумь его отъ облакъ, очи его отъ мюре, помыслъ его отъ врьзости ангельскые nom.-barb. pl. -ци saepissime; -вѣча pro -вѣцѣ strum. drev. schlawack.

чловѣчищь m. ἄνθρωπος homo op 2. 2. 299. о чловѣчине, дѣѣши ли къ чловѣкоу приходити, или чловѣкъ тебѣ оставляѣть грѣхы; sup. чловѣчине, отъ мене вѣроуй о къскрьсении ех.

чловѣчица f. ancilla danič.

чловѣчиць m. homunculus danič.

чловѣчь adj. poss hominis sup. chron. 166. присадъ костьми чловѣчами творить greg.-naz.-bibl.-listy чловѣча житиа отити хоштю зборu. гоуки рода чловца izv. 660.

чловѣчьнъ adj. humanus sup.

чловѣчьскъ adj. ἀνθρώπινος humanus cloz l. 263 819. sup. šiš. 237. въ рѣцѣ чловѣчьстѣи εἰς χεῖρας ἀνθρώπων ostrom.

чловѣчьскы adv. ἀνθρώπινον hominis more šiš. 66. hom.-mih -вѣчиаше prol.-rad. 95.

чловѣчьство n. humanitas sbor.-kir 47. bus. 293. ἀνθρωπότης hominum genus sup.

чловѣчьць m. ἀνθρωπάριον homunculus men.-vuk.

члънъ m. cymba pyrg. prol. челнъ bus. 399. два къ челноу neuma sbor.-kir. 33. 34. vost.-op. 653. nsl. čoln germ. tschinakl, zille.

члѣн- v. член-.

чрькарь m. sutor, uti conjicimus рязьны ли шькь дѣлаѣши, помени -ре ephr.-belg.

чрькасьнъ adj. rubia tinctus кожами овными и чрькаснимн ἐρυθροδανώμενα exod. 36. 14. -vost.

чрькиница f. byssus чрьн- proph. -mat. 51. morbus quidam ber. червивая болѣзнь alex cf. -вленица.

чрьвѣячьнъ adj. γναφεὺς fullonis 4. reg. 18. 17. -kruš.

чрьвенъ adj. ἐρυθρός ruber barl. ioann. misc. bell.-troj. 12. 20. чрьн- svjat. vost. 1. 277. -mat. 8. 9. bus. 263. шинькы -misc. šaf. 173. -ны лоукь χρόμον cera barl 182. chrys.-lab. dioptr. pent.-mih. subst. m. sacerdos saecularis червенъ gram. 334. iulius mensis mat. 12. чрьвьнъ id. pokl. 1. 21. червенъ kryl. izv. 5. 219. op. 1. 262. -нь izv. 5. 220. of. кръвь

чрьвень f. κόκκινον color coccineus gen. 38. 28. -pent.-mih chrys.-lab.

чрьвенѣискъ adj. nom. proprii loci asên 53. Bulgariae metropolitae.

чрьвеникъ adj. μορμυκίων levit. 22. 22. pent.-mih. vost. 1. 364. de arbore misc. nsl. črviv.

чрьвенѣѣти -вѣѣ -вѣѣши vb. vermiculari черв- trigl.

чрьвий m. σκώληξ vermis sg. gen. -вия chrys.-frag. ioann. ądde dioptr. chrys.-lab. ephr. чрьвий же и-себе скилоу точить op. 2. 2. 303. bulg. črъvij. cf. гвоздний.

чрьвий adj. σκωλήκων vermium гноѣ -antch.

чрькило n. color ruber glag. bulg. črъvilo; črъvilo milad. 387.

чрькильница f. βαφεῖον officina tinctoria чьрвильница ѣсть цркы zlatostr.

чрькити -кліж -кинн vb. ἐρυθράίνειν rubefacere dial. - лице per. 4. земли -вліше се men.-vuk стоудь -вить кровию pan чрькещихъ ἀνθοβάφων ex.-op. 2. 1. 21. bulg. črъvi rubefacere croat. črviti tingere.

чрьвлѣница f. βύσσος byssus pent.-mih. triod. - царьска sim. I. 29. червлен- vost. I. 444. mat. 35. черъклен-op. 2. 2. 238. черьклен- mat. 35. bus. 106. чьрьвлин- mat. 43. чьрвлин- luc. 16. 19. -ев. novg. черлен- ziz. πορφύρα purpura kruš. κόκκινον color coccineus op. 1. 39.

чрьвлѣничьнъ adj. purpureus.

чрьвлѣнніе n. color coccineus, ni fallimur: лице ли коудоуть ино чрьвленнїи, тако шриноу окѣлоу ѣ triod. -mih

чрьвлѣновѣти сѧ -ноуіж сѧ -ноуѣвшисѧ vb. rubere.

чрьвлѣношарьнъ adj. rubro colore infectus.

чрьвленъ adj. κόκκινος coccineus чрькšiš. 181. op. 2. 2. 53. pent.-mih. adde chrys.-lab. ant.-hom. prol. misc.-šaf чрьклены sine subst. op. 2. 2. 75. -клены prol.-mihi -ноіе мори par. чьр- matth. 27. 28. -mat. 15. чрьклеными грамата ми церквами krmč.-mih. 238. отъ всѣкого чѣѣта червлена и вѣкла izv. 618. окрилъмь чьрвленъмь bus. 48. свитоу черленоу bus. 653. къ черленѣ сапозѣ bus. 619. черленъ червьць sbor.-kir. 62. чрьленъ e -клены natum est. cf. nsl.

prlje pro prvlje et črljen habd. črlen meg. črljenec, luk habd.

чрѣвлѣнь f. color coccineus **не въ - естоудьноую процвитаѣть** chrys.-lab. minium quo scribitur pent.-mih. **чрьлень новаꙗ** krmč.-mih. 72. **чрьвьѣнн** sg. g. sup. 424. v. **чрѣвень.**

чрѣвлѣнъць m. rubrica.

чрѣклѣнѣти сѧ -нѣѭ сѧ -нѣѥши сѧ vb. rubere par.

чрѣвогжєѣнница f. bestia quaedam misc.-šaf. 164.

чрѣвосънѣдьнъ adj. a vermibus exesus gr. σκωληκόβρωτος.

чрѣвь m. gen. **-ви** σκώληξ vermis sup. σής tinea ostrom. proph. in frumento misc.-šaf. 162. **акы чрьвь въ дрѣвѣ, тако же моужа погоубитъ жена злодѣйца** izv. 421. **вьсѧ плъти его чрьвьми изѣдаемоу** izv. 425. **о червн шелкомъ** bus. 921 **точитъ дерєвце то чрвь** bus. 662. **чрѣви оугрызаемоу** bus. 145. byssus **въ скитѣ црстѣй и въ черви** mat. 53. sg. g. **-ви** io.-siu et **-вꙋ** hom.-mih. sg. d. **-ви** proph. zlatostr. et **-вєви** hom.-mih. pl. n. **-виѥ** proph. pl. g. **-вий** io.-siu. prol.-vuk. pl. d. **-вємъ** mat. 53. pl. a. **-ви** kosm. adde sg. nom. **чрьви** men.-mih. ser. krmi, krimi lat. vermis lit. kirmis goth. vaurms ahd. wurm osset. kalm Bopp 1. 28. 38. 109. Pott 1. 524. curt. 2. 129. mey. 1. 348. corss.-form. 2. ztschr. 3. 46; 7. 37. beitr. 2. 160. 178.

чрѣвькъ m. vermiculus glag.

чрѣвьнъ adj. ruber **чрьвно море** nom.-barb.-cf. **чрѣмьнъ.**

чрѣвьца m. vestis genus, byssus **облеченъ весь черленымъ червьцомъ**, sbor.-kir. 62. **чрьвьца измечтаны** men.-leop. **црьвьца** byssus mon.-serb. russ. **червецъ** coccus (insectum) kermes; **червчатъ** miniatus alex.

чрѣвькъ m ἀκρίς locusta **живоущаꙗ на ней ако чрѣвькы ὡς ἀκρίδας** pro locustis cyr.-hier. forma russica. **червячекъ, червнкъ червецъ** vermiculus trigl.

чрѣга f. sensus iguotus: **ѥдинѣ отъ чрѣгы его (цара)** men.-mih. 137. cf. croat. čerga tugurium verant. bulg. **čergъ** tapes: nota klruss. čerha ordo.

чрѣгыи f. sensus iguotus: **оузрѣ и чрѣгыю свѣты** men.-mih. 137. cf. **чрѣга.**

чрѣѥн- v. **чрѣвлѣн-.**

чрѣмига v. **чрѣмига.**

чрѣмлѣнница f. βύσσος byssus **чрьмленмат.** 48. 51. iez. 27. 7. -proph. cf. **чрѣвлѣнница.**

чрѣмьноватн сѧ -ноуѫ сѧ -ноуѥши сѧ vb. πορφύζειν rubere pent.-mih. kruš. **чрьмноуѣть сѧ нєбо** nicol. **чьрм-** mat. 16. **чермн-** vost. 1. 220.

чрѣмьноокъ adj. rubros oculos habens **чермн-** clim. 308.

чрѣмьность f. rubedo ber.

чрѣмьнъ adj. ἐρυθρός ruber hom.-mih. adde sup. aut.-hom. georg. **-мны ризы** op. 2. 2. 61. **-мьноѥ морѥ** šiš. 184. **-мное море** cloz I. 301. bon. laz.-vuk. **черемное море** bus. 515. **чермного моря** bus. 700. **чрмноѥ море** bus. 90. **въ прямо жьзлъмь чьрмьноѥ прѣскчѥ** irm. ξανθός rufus; πορρός rufus op. 2. 2. 460. hes. 17. πυρράκης rufus per. 56. gen. 25. 25. -pent.-mih. kruš. proph. **-нь лоукъ хрѵмоον** pent.-mih. **влаєн -мнн** krmč.-mih. **облакъ чрѣменъ** vost. 1. 420. **чрѣмнѣ позѣ** man.-vost. 1. 241. **черменъ** bus. 687. usl. črmelj (čermel) apis silvestris lex. črnl fucus meg. črnlj et apud dain. 95. črnel; adde črmljak luteum ovi rib. črnlak meg.

чрѣмьнѣство n. color ruber lavr.-op 21.

чрѣмьнѣти сѧ -нѣѭ сѧ -нѣѥши сѧ vb. rubere **-мнѣю сѧ** ber.

чрѣннло n. μέλαν atramentum sup. 20. 325. šiš. 99. 213. op. 2. 2. 102. ioann. men.-mih. lavr.-op. 21. pat. nom.-bulg. misc. **принеси мн χαρѣтню и чьрнило** izv. 538. **черьнило въ пшеницн:** ιερογсικн. nsl. črnilo lex.

чрѣнина f. μελανία nigredo men.-vuk. prol.

чрѣнѣти сѧ -нѣѭ сѧ -нѣшн сѧ vb. κναπίζειν fuscum fieri **черн-** op. 2. 2. 12. **чрѣниломь врѣвн чрѣнѧщн** nom.-bulg. 124.

чрѣнница f. monialis ostrom. sim. I. 3. sbor.-kir. **бѣ грькынѣ была чрѣница** svetk. 38. **черн-** bus. 415. izv. 565. arbor quaedam **чрьнице листиѥ; отъ чрьнице коро растри** misc.-šaf. 160. 161. **съ чрьницамн** chrys.-duš. 10. bulg. črъnicъ morus pokl. I. 63. cf. **чрѣнничиѥ.**

чрѣнничишть m. monachae filius.

чрѣничиѥ n. σκάμμοι mori kruš. triod. **черн-** azbuk. ziz.

чрѣновласатъ adj. nigros pilos habens **-сатъ** ex. 183. gr. μελανόθριξ.

чрѣновласъ adj. nigros pilos habens ex 182. 183. dioptr.

чрѣноглавъ m. nom.-propr. viri asên 54.

чрѣножлъчиѥ n. μελαγχολία melancholia ioann.

чрѣноѕрачьнъ adj. niger nom.-barb. de veste misc.

чрънооносиѥ n. nigris vestibus indutum esse pat.-šaf 7.

чрънооносьно adv nigris vestibus -сно sabb. 27.

чрънооокъ adj. nigros oculos habens frag.-serb.

чрънопльтьнъ adj. nigram habens carnem dioptr. pat.

чръноризница f. μονάστρια monialis ant. pat. krmč. misc. hom.-mih. leont.

чръноризничинъ adj. poss. monialis men.-mih.

чръноризничищитъ m. filius monachae men.-mih. 204.

чръноризъ m. μοναχός monachus ant.

чръноризьскъ adj. monasticus sup. pat. nom.-bulg.

чръноризьстко n. monachatus sup.

чръноризьца m. μοναχός monachus sup. **чрьн-** sim. I. 2. II. 48. cyr. 20. bus. 297. svjat. **чьрн-** bus. 294. sborn. **црън-** sup. 90. 12.

чръноризьчь adj. poss. μοναχοῦ monachi ant.

чръноризьчьнъ adj. monasticus **-ны образъ** ant.-hom. 147.

чръноризьчьскъ adj. μοναχικός monasticus ant. μοναζόντων monachorum men.-mih. adde sup. misc. greg.-lab. dial.-šaf.

чръноризьчьство n. monachatus men.-mih.

чрьность f. μέλαν, μελανία nigredo men.-vuk. ant. prol. prol.-vuk. dioptr. dial.-šaf. chrys.-lab. nom.-bulg. sabb. 191. pam. **черн-** bus. 619. 685.

чрьнота f. nigredo svjat.

чрънотънъ adj. niger **-тне моурине** men.-leop.

чръноуха f. melanthium trigl.

чрънъ adj. μέλας niger **облѣче сѧ въ черны ризы** meth. 3. **въ чрьна облачити сѧ** ioann. **-на рѣка** per. 5. **-на гора** in Aegypto sabb. 189. **черни плотию** ex. **между двою морү, чрьнаго и кѣлаго** de Cpoli sabb.-typ. 121. maurus leont. subst. m. nom. propr. **мирьское нмѧ чрьнь** men.-leop. Pott 2. 1. 262. 263. 264.

чрънъскорънънъ adj. monasticus **-зни чинь** ephr.-bdg.

чрънъць m. μελαναίμων, μοναχός monachus krmč. 126. sim. I. 6. II. 12. georg **чьрньць** svjat. **чрьнецъ** sup. **чрн-** sup. 209. 21 **црньць** nitch.

чрънъчьскорънъзнъ adj. monasticus ephr.

чрънъчьскъ adj. monasticus pat. leont. op. 2. 2. 371. **- образъ** leont. **- чинь** sim. II. 7. **-ко нмѣ** sim. I. 12. **чрньчьскаѧ чета** op. 2. 2. 56. **чернічьскаѧ чта** τῶν μοναζόντων τὸ τάγμα cyr.-hier. **не можеть чьрньць быти или чьрньчьскыихъ тькорити** svjat.: **male образъ -ньскъ** men. **-mih**

чрънъчьскъı adv. monastice **- жити** sborn. **чернич-** chron.

чрънъчьство n. τὰ μοναχικά monachatus ostrom. pat. **чернич-** per. izv. 672.

чрънъчьствовати -воуѭ -воуѥши vb. monachum esse ephr. isaak.

чрънява f. sensus dubius: **вѣтры и чрнявы и многы матежа** zlatostr. adde **идеже нѣсть горѣча ни чрнявы** μετανόησις ephr.-vost.

чрънало n. haustrum **напълнивше вѣсомъ чьрпала** lavr.-op. 22.

чрънальникъ m. haustrum men.-leop. prol. **-mart.** pat.-šaf.

чрънальница f. haustrum chrys -lab.

чрънание n. ἄντλησις haurire krmč.-mih. men.-mih. proph. **чьрп-** bus. 78. κέρασμα esai. 65. 11. -proph.

чрънати -плѭ -плѥши et **-плѫ -плѥши** vb. haurire dial. nom.-mik. 182. pat. clim. sabb. 90. domet. men.-mih. io.-sin. pat.-mih. **чьрпающе** holm. **водоу чьрпла** svjat. **вино чьрпла** bus. 500. κεραννύναι proph. **чаша -плѥть сѧ** pyrg. adde **чрьпа въ кратири свое вино** triod.-mih. 93. b.

чрънъчний m. gen. **-чиѧ** οἰνοχόος pincerna men.-vuk. chrys.-lab prol. pat. dial. **- кесарова** prol.-mart. **чьрпьчний емоу быхъ, и водоу ношю** clim. 297. **чрънъчьнаѧ** sg. n. dial.-šaf. bulg. črъpk bewirte mit trank.

чръствина f. τὰ καίρια res gravis **чере-** op. 2. 2. 672.

чръствити -влѭ -вишн vb. firmari **обы полы древо. а среди нерьсть, окноу же кнюцоу воле чрьствише сѧ перьсть** ios.-flav.

чръстко adv fortiter **начаша сѧ окон вон бити сѧ чрьство между собою** alex. **-vost.**

чръствъ adj. ὁλοσφύρητος solidus **якоже сьсоудъ златъ чрьствъ ὡς σκεῦος χρυσίου ὁλοσφύρητον** vost. στερεός firmus **чрьства, злата стекло его и цѣтци его чрьство все** στερεά, χρυσῆ, ὁ καυλὸς αὐτῆς, καὶ τὰ κρίνα αὐτῆς στερεὰ ὅλη **мана. 8. 4. -vost. чрьства крашна** στερεᾶς τροφῆς hebr. 5. 12. **-vost. чрьствое крашно** hebr. 5. 14. **-vost.** ἀκριβής tenax op. 2. 2. 28. γνήσιος, γνησιώτατος **акъ дроугъ чрьствъıи** καθάπερ φίλος γνήσιος zlatostr. **рѣци чьрствъмь помъıслъмь** γνησίας διανοίας zlatostr.

чрѣс- op. 2. 2. 81. ἀκέραιος sincerus чрѣстꙗкоую пришьнь op. 2. 2. 117. κύριος principalis чрѣство слово ex.-op. 2. 1. 24. чрѣство зло τὸ κυρίως κακόν ex.-op. 2. 1. 24. καίριος gravis чрѣс- svjat. -op. 2. 2. 401. adde весь есть чрѣствъ bus. 663. дѣвелѣйши бо и чрѣствѣйши вода ex. чрѣсть domet. cf. goth. hardus ahd. harti, ergo rad. krdh suff. твъ, uti мрътвъ a rad. mr; cf. tamen curt. 1. 73. weig. 481. nsl. črstev dain. 123. et ѣrstli solidus rib.

чрѣствꙑ adv. γνήσιος genuine не чрѣствꙑ ни по истинѣ ex.-op. 2. 1. 29.

чрѣстъ v. чрѣствъ.

чрѣта f. κεραία linea chrabr. 89. adde ex. ber. чкр'та ostrom черта bus. 919. дань, часъ, чрѣта nom. 52. черта временнаꙗ bus. 545. единоу чертоу измѣнити pam. 217.

чрѣтание n. linea чертанна сноуютъ bus. 920. γραφή scriptura sup 62.

чрѣтати -таѥ -таѥши vb. χαράττειν incidere sup. 62. scindere рломь -тахоу землю men.-leop.: male περιάγειν circumducere sup. 312. forte pro крът- cf. rum. чорт rostrum suillum et usl. črt diabolus russ. чертъ et nom. loci чертороꙑ, in quo чертъ talpa est; lit. kertu, kirsti gr. κέρτ-ομος goth. vrits κεραία ahd. rîzan ags. vrîtan scribere Pott 2. 1. 273. 274. ztschr. 6. 14. 181; 12. 402. orient 1. 521. corss.-form. 383. mey. 1. 369. weig. 2. 484. 501.

чрѣтица f. lineola черт- alex.

чрѣтогъ m. θάλαμος cubiculum, thalamus sup. men.-vuk. -дѣвичьска врака hom.-mih. νυμφῶν thalamus sup. prol.-cip. adde чкрт- io-clim. izv. 528.

чрѣтожьникъ m. νυμφών thalamus matth. 9. 15. -op. 1. 249. черт- mat. 34. 42. νυμφίος sponsus ѥда могоуть сынове чьртожьника желѣти, до идеже съ ними ѥсть нѣвѣстьникъ; matth. 9. 15. -ev.-saec. xm. чертожника bus. 101.

чрѣтожьница f. cubiculum prol. nota: отъ твоихъ -ць вѣкомь цр̄ь вьчловѣчи сѧ hom.-mih. 201.

рътожьнъ adj. cubiculi frag.-bulg. thalami сынове чьртожьнии οἱ υἱοὶ τοῦ νυμφῶνος matth. 9. 15. -ev.-saec. xi.

чрѣватъ adj. ventriosus dioptr.-lab. f. ἐγκυμονοῦσα gravida krmč. 57. 142. krmč.-mih. prol. men.-mih. -тоу створи krmč.-mih. 342.

чрѣвесьце n. ventriculus чрѣвесы trigl.

чрѣвии m. gen. -вия, raro -вья ὑπόδημα calceus marc. 1. 7. in fontibus infra indicatis сандалиа sandalia pent.-mih. чрѣвиихъ men.-mih. чрѣвиимь ло .н. вѣлыхъ sabb.-typ. 33. раздрѣшити ремене чр(ѣ)вли҃мь его τῶν ὑποδημάτων αὐτοῦ marc. 1. 7. -ev.-grig. чрѣвие pl. acc. ies. -nav. 9. 5. -krus. pent.-mih. чрѣвиа vost. чрѣвьемъ marc. 1. 7. -matth. 16. 35. черевь chron. 1. 53. Ill. -ви acc. ibid. 6. черевьихъ nest. 84. 6. черевье 83. 20. черевии bus. 716. черевиѣ рѣжл bus. 335. черевики azbuk. per. 32. nsl. črêvelj, čevelj: cf. vrabelj cum врабии bulg. čevli milad. 533. 383. 475. 493. croat. crev calceus verant. čech. střevi slovak. črjevica pol. trzewik lit. čeverikas; cum bulg. сѣрvuli milad. 106. cf. τζερβουλιανούς τοὺς τὰ εὐτελῆ καὶ πενιχρὰ ὑποδήματα φοροῦντας Const. porphyrog. de adm. 153. 2. cf. lat. corium and. hōrundr corium ztschr. 7. 182. Aufrecht, ujjv. 276.

чрѣвитъ adj. magnum habens ventrem чрѣв- ex. 181.

чрѣвие n. сандάλιον sandalium ies.-nav. 9. 5. -vost. cf. чрѣвии.

чрѣво n. gen. -весе et -ва γαστήρ uterus cloz I. 444. ostrom. sup. κοιλία venter kruš. ostrom. psal. 70. 60. -šaf.-ursprr. -весе men.-mih. ex.-op. 2. 1. 20. clim. hom.-mih. prol.-mih. -веса greg.-mon. 83. misc.-šaf. 114. -ва ex.-op. 2. 1. 20. бон. -вѣмь svjat.-mat. 10. дѣвело - misc.-šaf. ходѣй чрѣвомь πορευόμενος ἐπὶ κοιλίας pent.-mih. имѣти въ чрѣвѣ ἔχειν κατὰ γαστρός man. приимѣтъ во чрѣвѣ vost. 1. 229. освати ми доушю и тѣло, оумъ и ср̄дце, чревеса и оутробꙑ vost. работающе своимъ чрѣвесемъ ant.-vost. хлѣба не имать, чимь чрѣво насытити izv. 550. искоиста зѣници, и выполъзноуша из него чрева prol.-vost. чрево надъима сѧ растяше izv. 530. отъ чрава матере своѥѧ strm.: nota въ чревеса (alio cod. чреса) иноплеменикомъ сѫбла spolia ephr.-vost.: ztschr. 4. 14. Pott 2. 1. 275. nsl. črêvo; kurja čeveca asyla lex. drev. zrevŭ; soni quadrant in goth. hraiv ahd. hreo cadaver.

чрѣвоблсникъ m. qui e ventre vaticinatur gr. ἐγγαστρίμαντις.

чрѣвоболь m. sensus dubius misc.

чрѣвоболѣзньнъ adj. sensus dubius. -недоугъ ichn.

чрѣвоболѣти -лѣѥ -лѣвши vb. partus doloribus cruciari.

чрѣвовѣсиѣ n helluatio sbor.-kīr 47. op. 2. 2. 442.
чрѣвовѣсьнъ adj. helluo par.
чрѣвовѣшєнїе n. helluatio.
чрѣвовлъшьбьникъ m. qui e ventre vaticinatur.
чрѣвовлъшьбьство n. vaticinatio e ventre.
чрѣвовѣщитатєль m. qui e ventre edit vocem gr. ἐγγαστρίμυθος.
чрѣвогнитиѥ n. morbus quidam misc.-šaf. 155. cf. чрѣвопрог-.
чрѣвогодиѥ n. helluatio pat. 169: recte forte -вооуг-.
чрѣвокоштоуньнъ adj. ἐγγαστρίμυθος qui e ventre vaticinatur -цюн- greg.-naz.
чрѣвонавѣтьникъ m. sensus dubius chrys. -lab.
чрѣвонєистовъ adj. helluo.
чрѣвонєистовьство n. helluatio.
чрѣвонєистовьствовати воуѭ -воуєшн vb. helluari.
чрѣвоносити -шѫ -сиши vb. in ventre ferre gr. γαστροφορεῖν.
чрѣвоносьна adj. in ventre ferens.
чрѣвоношєнїе n. infans nom.-mik. 43.
чрѣвообъѣданиѥ n. helluatio.
чрѣвообъѣдєнїе n. helluatio belg. dial.-šaf. чрѣк- ber. clim.
чрѣвообъѣдьливъ adj. γαστρίμαργος gulosus чрѣвообъѣдливъ vost. I. 82. 435. -дл- dioptr.-lab. pan. dial. io.-sin.
чрѣвообъѣдьникъ m. γαστρίμαργος gulosus prol.-rad.
чрѣвообъѣдьнъ adj. gulosus -дный врань chrys.-lab.
чрѣвообъѣстникъ adj. γαστρίμαργος gulosus ioann. men.-mih. io.-sin.
чрѣвообъѣстьливъ adj. gulosus.
чрѣвообъѣстьникъ m. helluo par.
чрѣвообъѣстьнъ adj. gulosus dioptr.-lab. - вѣсъ clim.
чрѣвоотравьнъ adj. veneno interficiens вно зелиѥ lavr.-op. 82.
чрѣвоплѣньць m. γαστρίμαργος gulosus чрѣвополнц hes
чрѣвоплѣнѣнїе n. gulositas isaak.
чрѣвопрогнитиѥ n. δυσεντερία δусєнтєрию иже вытн ико - men.-mih.
чрѣвослоужитєль m. γαστρίδουλος qui ventri servit men.-mih.
чрѣвотѣченїе n. νόσος δυσεντερική dysenteria pyrg.
чрѣвоточьнъ adj. dysenteriae - недоуг prol.
чрѣвооугодиѥ n. helluatio men.-leop. krmč.-mih. 191. nom -bulg.
чрѣвооугодьникъ m. helluo.
чрѣвооугодьница f mulier gulosa.
чрѣвъ m. venter въздержай чрєвъ оудалиѥть грѣховныѧ мысли; ихъже ради чрєвъ; крашна чрєвоу и чрєвъ крашноу prol.-vost. cf. чрѣво.
чрѣвьница f. dysenteria, uti conicimus -вн- misc.-šaf. 155.
чрѣвьнъ adj. ventris sup. ant. krmč. misc. -вна єда νόσος δυσεντερική prol.-cip. δυσεντєрία men. vuk. -вно вѣсованиѥ ioann. - обыдєнїе ioann. -вьнь плодь prol.-mart.-вьнь рабь γαστρίμαργος men.-mih. frag.-serb. -вънюоумоу io.-clim. vost. I. 370. -вны недоуги ichn. чрєвьна колѣзнь bus. 336. печаль чрєвьны izv. 643.
чрѣвьце n. χορδή chorda чрѣвьца размѣнѣна dioptr. цѣвьница имать жилы, рєкъше чрѣвьца съравьнѣна dioptr. жилы, рєкше чрєвца op. 2. 2. 460. имать очєо жилы, рєкше чрєвца ἔχει μὲν καὶ τὰς νευρὰς ἤτοι χορδὰς dioptr.-vost. чрѣвьца цѣвьничьна dioptr. νευρά chorda въ чрєвцохъ цѣвничныхъ ἐν ταῖς νευραῖς τῆς λύρας dioptr.-vost.
чрѣда f. ἐφημερία vices diariae hom.-mih. ostrom. врѣмє -ды, иєгда хотѣть прѣдастати ольтарєви krmč.-mih. 124. ποίμνη grex pent.-mih. sup. чрєда op. 2. 2. 200. νομή pascuum чрєды мєда и масла iob 20. 17. -mat. 35. 55. νομάς чрєда op. 1. 60. vost. I. 427. чрєда vices ber. azbuk. grex azbuk. usl. črěda grex; series, ordo: po črědi; krdělo grex lex. trub. habd. meg. krdêl f. rib. bulg. črъdъ croat. črid ordo luč. serb. krd russ. чєреда vices, grex; чередъ, очередь vices čech. střída, třída slovak krd'eľ pol. trzoda rum. кърд; lit. kerdzus pastor goth. hairda ahd. hërta ags. heord and. hjŏrdh mhd. hërt weig. I. 489.
чрѣдимъ adj. conveniens, suis vicibus faciens во всѣхъ дѣлєхъ чрєдима bus. 1025. cf. чрѣдити.
чрѣдити -ждѫ -диши vb. hospitio excipere georg. - кагана сут. 10. usl. črěditi se v pěsmah se excipere hung.
чрѣдоначальникъ m. pastor -чєлн- greg.-mon. 85.
чрѣдъ adj. firmus вниде въ недоугъ, рєкъ корабленикомъ: чрєди (alio cod. твєрди) коудите неподкижими prol.-vost.: vocabulum dubium cf. чвръстъ.
чрѣдъка f. vices ꙗкоже въ цѣснѣхъ чрєдками прєдаютъ гласы поющиѥ ѥх.
чрѣдьникъ m. hebdomadarius leont. ἑφημέριος men.-mih. 199. usl. črědnik bubulcus meg.
чрѣдьнъ adj. agminis glag.

чрѣждатель m. qui hospitio excipit alex.

чрѣжденіе n. δοχή convivium ostrom. hom.-mih. **чрежд-** ber. alex. **некѣстоу принмоу чл** - hom.-mih. **створи** - mir. филофросύνη hom.-mih.

чрѣздьньствовати -воую -воуѣши vb. diem transigere chrys.-lab.

чрѣзъ v. **чрѣсъ**.

чрѣзъѥстьствьнъ adj. supernaturalis triod. io -sin. **-стьвныѧ страсти** dioptr.

чрѣлюштьнъ adj. βραγχίων branchiarum **рыбамъ чрелющное развръзанїе** τῶν βραγχίων διαστολή ex.

чрѣлюштьны f. branchiae **ꙗкоже аще ны бы оуставно въ мори жити, подобно ны бы чрелюшна имѣти и нимъ рыкныи съставъ** shoru.-vost. **-шьна** pl. acc. op. 2. 2. 25.

чрѣмига f. κεράμιον dolium **въ чрѣмигоу вълитоу быти вином и оцьтоу не възможно ѥсть** ephr.-belg. **ꙗкоже въ чремигоу влити** ephr.-vost. **въ чрьмигоу вълитоу быти** ephr.-mih.

чрѣмижьникъ m. vas, uti videtur. ephr.-mih, c. 18. ephr.-belg. **помъсли, възлюблене, чремижники** ephr.-vost. **черемидники стклавники** azbuk.

чрѣмина f. ὄστρακον testa prol.-rad. 27. cf. **чрѣпина**.

чрѣмъ m. σκηνή tentorium exod. 26. 6. -ktuš. **вѫдетъ чрѣмъ единь ѣсти** ἡ σκηνὴ μία exod. 26. 6. -vost. **чремъ** cod. 97. -bibl. palatinae vindob.

чрѣновитьць m. μύλη dens molaris ioël. l. 6. -proph. mat. 51. **зоубы ѥго ꙗко и зоубы львови**, и **чреновитци его ꙗко и лавичицю** οἱ ὀδόντες αὐτοῦ ὀδόντες λέοντος, καὶ αἱ μύλαι αὐτοῦ σκύμνου ioël l. 6. -vost; vulg. habet **членовныа**.

чрѣнокьнъ adj. molaris prov. 30. 14. -mat. 53. psalt.-int -saec. xn. psalt.-ven. **-вънѣмь лъвовъ** bon. **чрен-** mat. 26. vost. 1. 387. **черен-** trigl.

чрѣнъ m. λαβή manubrium **подъ̀тисноу и чрѣнъ подъ кожю** τὴν λαβήν iudic. 3. 22. -vost. iez. 21. 11. -mat. 51. adde mon. -serb. slov. črné russ. черенъ manubrium čech. *střen; střenka lit. krauna: huc trahendum videtur **по средѣ чреновы каменьи вознесеть сѧ колъ** ἀναμέσον ἁρμῶν λίθων παγήσεται πάσσαλος sir. 27. 2. -vost., qui **чрѣновл** nominativum esse statuit.

чрѣнъ v. **црѣнъ**.

чрѣпати -плѭ -плюши vb. haurire šaf.-glag. 64. krmč.-mih. holm. men.-mih. **чрѣплѣмъ** izv. 481. **чрѣплютъ** bus. 130. **чрѣплющимь** triod.-mih. - **мѵро** sim. l. 28. - **водоу** hom.-mih. cf. **чрѣпати**.

чрѣпина f. ὄστρακον testa bon. syjat.-mat. 10. prol.-vuk. prol.-cip. men.-mih. georg. **чреп-** vost. 1. 171. **-нами трыти** prol.-mart. nsl. črepinja matula lex. črepanja dain. 51. cf. **чрѣмина**.

чрѣпиньнъ adj. ὀστράκινος testaceus **съсѫди -ни** antch. **съсѫди дрѣвяни и чрѣпиньни** izv. 493.

чрѣпица f. ὄστρακον testa prol.-mart. τρίβολος tribulus **по -цахъ влѣкоми** prol.-cip. **пожеже вьса садовиа на -цехъ** prol.-vuk. 5. nov. **съпадение прахъ съ небесь**; cf. **коуцьна цѣпица** · κέραμος testa men.-vuk.

чрѣпиѥ n. ὄστρακα testae prol. prol.-cip. men.-vuk. **кто оклачитъ желвоу въ чрѣпии** bus. 918.

чрѣпокожьнъ adj. ὀστρακόδερμος testa tectus **череп-** nom.-mik. 92. alex.

чрѣпъ m. ὄστρακον testa proph. pat.-mih. 145. prol.-vuk. πλίνθος later proph. pelvis, uti videtur georg. **черепъ главы** cranium trigl. **черепаха** testudo trigl. nsl črêp bulg. čerъp čech. střep scr. karparam testa curt. l. 112. corss.-form. 130.

чрѣпъка f. testa ovi **чрепка** bus. 696.

чрѣпьнъ adj. ὀστράκινος testaceus ant, **истерны** (sic), **рекше чрѣпиныѥ троуѳы** krmč.-mih. 316.

чрѣпѣкнъ adj. testaceus **-пеноу имы кожоу** krmč. krmč.-mih. gr. ὀστρακόδερμος.

чрѣсла n. pl. ὀσφύες lumbi ostrom. greg.-naz. šiš. proph. **въ чрѣсла прѣпоясанд** greg.-naz. **тонкъ въ чресла** bor. 69. **поясъ о чреслѣхъ своихъ** bus. 41.

чрѣслити -лѭ -лиши vb. purpura tingere alex.

чрѣсльникъ m. cingulum **-слен-** alex.

чрѣсмина f. ilex **чрес-** alex. recte **чес-**.

чрѣсти, чрѣтѫ, чрѣтеши vb. τέμνειν secare **чрѣсти безвъзкрата сѣкыа** τέμνειν ἀμεταστρεπτεί antch.

чрѣсъ praep. a) cum acc. πέραν ultra **поклони сѧ чрѣзъ коньць жьзла** ἐπὶ τὸ ἄκρον gen. 47. 31. -pent.-mih. **чрѣсъ море** men.-mih. **чрезъ ноги** vost. 1. 452. **чрѣсъ прѣдѣль соудити** ὑπερφόριον κρίνειν men.-mih. **прѣводить насъ чрѣсъ нощь** num. 32. 5. -pent.-mih. **ничьсоже чрѣсъ волю заповѣдий божий творити** izv. 491. **чрѣсъ господьню волю потъщлавъ сѧ** izv. 534. **саоулъ иногда чрѣсъ дѣлъ цѣрство обрѣте** triod.-vost. **оутровоу чрѣсъ обычай потъкають** io.-clim. **чрѣсъ снлж** greg.-naz.

чрізь вьсе жити hom.-mik. **чрькъ врькмена нькаы** svjat.-op. 2. 2. 378. **не вькоушалше чрькы дьнь** greg.-lab. **чресъ соудъ ходите** mat. 35. **чрькъ законъ сѣдѣ на столѣ** vita-theod. **чрькъ обычай** io.-clim. **чрізь обычай** krmč.-mih. **чресъ законъ** tur. **чрькы законь сътвори поставленіе** men.-mih **чресъ естьство** cyr.-hier. **чрізь силоу** hom.-mik. **чресъ моженіе ваши** ѻ́пѣр **б** ѳ́ѵ́аѳѳ vost. 1. 430. **чрькъ волю** hom.-mik. **чрькъ мкроу** zlatostr. **чересъ дьнь** ant.-izv. 7. 43. **сварѣшиҳъ чрькы чисме и слово** hom.-mih. **чрезъ столпие** nest. 1. 259. 30. b) cum gen. **чрькъ вьсего лѣта слоужити** chrys.-lab. **чрькъ ѥстьствка съдѣати что** diopir. **чрькы ѥстьствка оукловіше се** παρὰ φύσιν men.-mih. **чрькъ врькмене** isaak. nsl. črez; čerez hung. croat. čriz luč. klruss. kerez, čérez Metlinskyj cf. gr. κάρσιος obliquus ztschr 13. 8. Pott 1. 476. 569.

чрькъзаконити -нѭ -нити vb. contra leges facere **ѥликоже о храмѣхъ божиихъ чрькъзаконишѧ** greg.-naz. gr. παρανομεῖν.

чрькъзаконьнъ adj. παράνομος legi contrarius ant. **-ниомъ** izv. 492. **-нꙋ** 493.

чрькъмеждіе n. ὑπερορία quod extra fines est **различько** - greg.-naz.

чрькъмѣрьнъ adj. immodicus chrys.-lab. gl. ὑπέρμετρος.

чрькъналагати -лѭ -лѥши vb. mains.imponere onus pat. 190.

чрькъпрѣдѣлькнъ adj. ὑπερόριος peregrinus **воньство -но** chrys.-lab.

чрькъсѫмеждіе n. ὑπερορία quòd extra fines est **до чрькъсѫмеждіе прѣидоховѣ** μέχρι τῆς ὑπερορίας greg.-naz.

чрькшта f. tentorium **черепа** slov.-novg. a. azbuk. pro куща; керепца pro куща, катарта azbuk.

чрькшьнꙑ f. cerasus **-шня** cyr. 17. izv. 6. 385. chrys.-duš. 25. daničič **црькша** azbuk. nsl. črêšnja bulg. čireši pokl. 1. 62. čereši milad. 200. 390. verk. 145. 372. čerešna milad. 482. 348. serb. trešnja; krješa; kriša, črišnja mik. kříševa čech. střešně curt. 1. 51. beitr. 2. 375. weig. 1. 586.

чрькшьнѧнъ adj. cerasi **коѣти -нѧнꙑ** -ѣ́ѧсе.-šaf 158.

чоу part. adverbio **ѥдиноу** addi solita: **ѥдинѣ, ѥдиноу чоу** ἀρτίως sup. 230. 6. addè 228. 265. 294. 298. 300. 303. **чьто слышахомь нꙑнѣ чоу** τι γὰρ ἀκούομεν; hom.-mih. 181. **на гною лежеща нꙑнѣ чоу** ѻ́кнажена плътию ibid. **ишіпѣ чоу** op. 2. 2. 55. **ишіечи** izv. 688: **чоу** a prm. interrog. pendere patet e sequenti loco: **слышиш нꙑнѣ чьто доушьнаго пѣготиваго вьпиюща** hom.-mih. 126. cf. russ. **ныньча.**

чоукръ m. satureia **соль и чюкрь** misc.-šaf. 151. serb. čubar.

чоукъ m. crista trigl.

чоукати -каѭ -каѥши vb. audire **какъто есме ли чюкали** izv. 634. servare gram. 37. bulg. čuva verk. 28. čuvač milad. 127.

чоувеніе n. αἴσθησις sensus **чюв-** prol.

чоувитка f. sensus **-къ наша проскѣтаѫи** antch. **чювитвъ** pl. acc. op. 2. 2. 261. cf. **-тис.**

чоувитво n. αἰσθητήριον sensorium op. 2. 2. 52. 302 **дѣкрьцами, ѩкоже** psanie **рече рекъше чювитвъ** greg.-naz. cf. **-тка.**

чоувъ m. αἰσθητικόν sensus op. 2. 2. 302.

чоувьнъ adj. αἰσθητός sensibilis op. 2. 2. 302 ant.-hom. 212. **прагъ разоумьныхъ и чювьнѣшиҳъ** antch. **на чювьнѣмъ мори оутвръждена естъ земѣ чювила** psalt.-int.-saec. xii. **-pogod. чювьноумоу морю** psalt.-int.-saec. xii. **-pog.**

чоувьствило n. organum sentiendi **-вс-** alex.

чоувьствіе n. αἴσθησις sensus aut. antch. **чювьствіе** pat.

чоувьство n. αἴσθησις sensus; αἰσθητήριον sensorium op. 2. 2. 302. krmč. 76. antch. sup. **чюв-** shorn. šiš. 134. io.-clim. prol.-rad. **соутъ же чювьства** .е., **тако же и чювитва** .е. io.-dam. **вся наша къ немоу чювитвы чювьствомъ** ant.-vost. **чювъство** ex.-op. 2. 1 13. **чжв-** svjat.

чоувьствовати -воуѭ -воуѥти vb. sentire sup. isaak.

чоувьствьнъ adj. αἰσθητός sensibilis **чоувьствьномоу морю** psalt.-int.-saec. xii. sup. **чюв-** vost. 1. 68. op. 2. 2. 431. ant. pat. **чювьствкънъ** bon. **-къ-** bon. **чжвъс-** antch. **чжвьствьнъ ли ѥ рѣй;** svjat.

чоувьствьнѣ adv. sensibiliter misc.-šaf.

чоудесоточьнъ adj. miracula fundens gr. θαυματοχόος.

чоудествьнъ adj. admirandus ant.-hom.

чоудесьно adv. modo mirabili **-сно оужасѥми** sim. I. 13.

чоудесьнъ adj θαυματός mirabilis sup. krnč. **-дѣсна дѣла** šaf.-glag. 69. **чюдеонт.**

чоудесьнѣ adv. θάμβει stupore **чюдесне** pyrg.

чоудиниъ m. gigas **чюд** pam. 180. **чюдоѥ** cod.-sacc. xv ef. **чоудъ** et **штоудъ.**

чоудительнъ adj. admirabilis.

чоудити сѧ -ждѫ сѧ -дишн сѧ vb. θαυμάζειν mirari ostrom. ἐξίστασθαι stupere чюждалхѫ сѧ šaf.-glag. 46. чюд- ant. nom.-bulg. чюдн ѥ чюдомь вѣнѣмь gen. 27. 33. -pent.-mih. чюдѥню ѥ и нѣ домыслѣню hom.-mih. чюдить сѧ кѣкѣми мойѣи izv. 615. чѫжѫ сѧ sborn. bulg. čudьn milad. 29. 207.

чоудо n. gen. -дѣсе et -да θαῦμα, θαυμάσιον, τέρας miraculum ostrom. чюдѣсе sim. I. 25. cloz I. 205. 340. 614. 743. 811. 880. II. 120. чюдеса svjat. чоудомъ оужасѣ сѧ bon. nsl. čudesa.-miracula trub. lex. čudes, čudesov trub. čudež trub. bulg. čudesa milad. 177. mati se čudom čudeše milad. 144. serb. čudesa živ. 52. 92. beitr. 1. 271. чоу-до cf ста-до.

чоудованиѥ n. admiratio glag.

чоудовѣрнѣ n. sensus dubius чюд- leont.

чоудодѣи m. miracula edens gr. θαυματοποιός.

чоудодѣйвъ adj. miracula edens domet.

чоудодѣйнъ adj. miracula edentis -нам bor. 85.

чоудодѣйствиѥ n. miraculum чюд- prol.-rad.

чоудодѣйство n. miraculum prol.-mih. gr. θαυματοποιΐα.

чоудодѣйствовати -воуѭ -воуѥши vb. miracula edere чюд- ok. 57.

чоудодѣйственъ adj. miracula edens чюдодѣйственоу пръсть sabb. 209.

чоудодѣйць m. qui miracula edit чюдодѣйцемъ per. LXVII.

чоудодѣлатель m. miracula edens.

чоудодѣлиѥ n. τεράστιον miraculum prol.-cip. изводити чоудодѣлиѧ διεξάγειν τεράστια men.-vuk. чюд- prol.-mart. prol. -rad.

чоудодѣтель m. miracula edens.

чоудодѣяниѥ n. miraculum -дѣан- sup. θαυματούργημα -дѣаниѥмь sup. 232. 16.

чоудодѣяти -дѣѭ -дѣѥши vb. θαυματουργεῖν miracula edere -дѣюцюу prol.-mih. 261. чюд- mater.

чоудозрачьнъ adj. admirabilis.

чоудоноснъѣ adj. miracula ferens gr. θαυματοφόρος.

чоудоносьнъ adj. miracula ferens.

чоудоносьць m. miracula ferens.

чоудотворивъ adj. miracula edens -вое тѣло izv. 8. 152. чюд- greg.-mon. 57. prol.-mir. чюд -во тѣло men.-vuk. чюдьѣ кралѣ sabb. 160.

чоудотворити -рѭ -рѥши vb. τερατουργεῖν miracula edere mater. чюд- izv. 503.

чоудотворица f. θαυματουργός miracula edens prol.-vuk. чюд- prol.-mih. prol.-rad. 33. sabb.-vindob.

чоудотвориѥ n. θαυματουργία miraculum sup. повѣдаѥ̀ше ѥмоу кьса, ѩже о сватѣихъ отьцихъ кѣкѣша чоудотворша sup. 421. въ кѣсти сватѣи епископъ отъ кога кѣкѣше чоудотворьѥ sup. 423 чюд- hom.-mih.

чоудотворъ m. miracula edens чюд- izv. 466.

чоудотворьнъ adj. miracula edens чюд- prol.-mart

чоудотворьць m. θαυματουργός miracula edens sup. šiš. X. чюд- cloz I. 213. krmč. 62. sim. I. 3. ant. pat.

чоудотвориѥниѥ n. miraculum -рѣн- sup. чюдотворѣниѧ sim. I. 27. svjat.

чоудоточивъ adj. miracula fundens gr. θαυματοχόος.

чоудоточѧ adj. miracula fundens gr. θαυματοχόος.

чоудъ m. γίγας gigas teste šaf. olim esai. 14 9. et aliis locis cf. чоудинъ et штоудъ.

чоудь f. collect. čudi чоудь bor. X. op. 2. 2. 72. per. chron. izv. 627. 670. bus. 390.

чоудь f. nequitia до колѣ не останиши сѧ чюди (-дий) своихъ; usque quo non emendas te ab his nequitiis tuis? leont. cf. штоудь.

чоудьникъ m. homo admirabilis чюд- op. 2. 2. 201. азъ оубо тебѣ, чоудьниче, послѣ же кьсѣхъ вѣчиихъ io.-clim.

чоудьнъ adj. παράδοξος mirabilis sup. -дно bon. чюдно bon. чюд- io.-clim. нота человѣче чюдне личне ξενοπρόσωπος; содомьскъмь чюдьнъмь огньмь greg.-naz.; hospes male pro чоужда sup. 217. 1.

чоуждати сѧ -ѧѭ сѧ -ѧѥши сѧ vb. θαυμάζεσθαι mirari greg.-naz.

чоужднинъ m. peregrinus дше благодѣтелю своего оубили есте, мене ли чоужднна не оубиете; alex.-vost.

чоуждниць m peregrinus чюжд- bulg.-lab.

чоуждоземльць m. peregrinus чюжд- pent.-mih. -мьць pent.-mih. чоуждоземльць kruš.

чоуждь adj. ἀλλότριος peregrinus prol.-mih. 182. krmč.-mih. barl. svjat.-op. 2. 2. 393. luc. 16. 12. -bulg. ioann. 10. 5. -serb. чюжда племенникъ pro нпоп-; чюпом.-mik.; meu.-mih. per. nom.-bulg. чюжде слоужбы krmč.-mih. чюждимь цвѣтомь лнитѣ помазающе ibid. почивь на чюжди ἐπὶ γῆς ἀλλοτρίας

prol.-rad. 131. чоужь svjat.-mat. 7. чюжь mat. 13. 21. - престола bor. 54. чюжего раба mat. 21. чюждемоу mat. 26. по чюжемь mat. 13. чюжю племєньникоу mat. 28. nsl. tuj bulg. čjužd, čužd; turčin čužja vĕra milad. 246. cf. штоужды, тоужды.

чоуйство n. αἴσθησις sensus sup. 66. 28. чю- sbor.-vost.

чоунтєльнъ adj. αἰσθητικός sentiens слоухъ гласомъ и тъпътъмь -но тѣмъ φωνῶν καὶ ῥόφων αἰσθητικόν op. 2. 2. 302. єсть же чюнтєлно и приимно въспаромъ io.-dam.

чоума f. pestis danič. in fontt. psl. non legitur bulg. čjumъ serb. čuma russ. чума magy. csuma pestis rum. чѣмъ.

чоути, чоуиж, чоуиєшн vb. γινώσκειν noscere ostrom. psalt.-saec. xiii. καταναοῖν intelligere ostrom. šiš. 44. anteh. чжиж ли что оумиралжште; чжвьство и чжиємоє svjat. svjat.-op. 2. 2. 375. sup. чю- mat. 28. cloz I. 667. II. 42. šaf.-glag. 42. bell.-troj. 8. нє чю бъıвъшинхъ въ нѣмь izv. 495. ѥгда ѥго несоухъ, таготъı ѥго не чюхъ izv. 632. нѣсть же ерѣма како того чюти izv. 632. чювена и прѣхвалена prol.-rad. 123. съ чюющьмь срдцьмь io.-clim. ѥгда оузьрить доушю начънъшю чюти свою грѣхы; да ли не чюжть sborn. nsl. čuti; čuvati se cavere; razčuti se bulg. čuv milad. 271. russ. чуствовать audit skaz. 1. 44. goth. *skavjan ahd. scawôn ags. sceawian ztschr. 4. 157; 5. 356. beitr. 1. 270. orient I. 520. curt. 1. 64. Pott 2. 1. 291. weig. 2. 565. cf. штоутити.

чоутиıе n. αἴσθησις sensus -тъе op. 2. 2. 302. чю- meu.-vuk. ex -op. 2. 1. 18. prol.-cip.

чоутовьнъ adj. insignis чют- bulg.-lab. 94.

чьбланъ- v. чванъ.

чьбрь m. labrum, lacus чьбрь вина chrys. -duš. 26. serb. čabar mhd. zuber ahd. zubar e zwibar, gefäss mit zwei handhaben.

чьван v. чван-.

чьгълъ m. nom. proprium viri чьгълє voc. greg.-naz. bibliogr. -listy cf. r. щеголь fringilla. carduelis.

чьлан- v. члан-.

чьмрень m. nom. propr. urbis glas. 11. 161.

чьпагъ m. περιστήθιον pectorale svjat.-op. 2. 2. 395. испадє ємоу ключь изь чьпага men.-mih. 188. чпагъ azbuk. ber. op. 2. 2. 365. златъıми нигрьми чпагъ lavr.-op. 21. saccus alex. sacculus, sarcina trigl.: male чьпапъ sborn.-saec. xi. serb. čpag; špag sacculus stul.

чьпарогъ m. ungula misc.-šaf. 159. 160. чп- danič. cf. nsl. parkel.

чьперъ v. чьпръ.

чьпръ m. ramus, metaphorice, ni fallimur: сє къıсть искоусєнъ чєпоръ, и нѣсть подобенъ тѣкъ никтоже на земли, alio codice сє кысть искоушенъ чєперъ etc. ἰδοὺ γέγονας δόκιμος παρὰ πάντας ἀνθρώπους, καὶ οὐκ ἔστιν ὅμοιός σοι τῶν ἐπὶ γῆς ecce prae omnibus hominibus magis probatus es, et non est ex iis, qui similis sit tibi super terram ephr.-sir. cf. чепоуриє.

чьпъкъ m. τροφή deliciae оумıшни ıесть нагодныıь (лаг- fortasse) кърмлы съ съдражнıємъ нєже чепьрь съ зълью zlatostr.-vost. I 453. βέλτιον σύμμετρος τροφὴ μετὰ ὑγιείας ἢ τρυφὴ μετὰ κακώσεως melior quippe est cibus moderatus cum sanitate quam deliciae cum molestia zlatostr.: vocabulum dubium.

чьствованиє n. veneratio.

чьствовати -воуж -воуıєшн vb. colere hom.-mih. int. 184.

чьсти v. чисти.

чьстивъ adj. εὐλαβής pius ostrom. σεβόμενος qui veneratur šiš. 235. -ıыє слоугы hom.-mih. 172. чтивь бѣ отъ їр҃ъ prol.

чьститель v. чьститель.

чьстити -штж -стиши vb. τιμᾶν, σέβεσθαι colere krmč -mih. ant. adde sborn. ex. hus. 35. vita-theod. per. prol.-mart. prol.-vuk. sborn. luc. 18. 20. -kryl. - иконоу prol.-mih. празникъı божиıь чьстити izv. 545: minus bene чтити chron. mir. int.

чьстовати -тоуж -тоуıєшн vb. τιμᾶν colere hom.-mih. 65. чьтов- glag. cf. -ствов-.

чьсть f. sensus nobis ignotus: къ чьстѣкъ скорьпиıьнахъ, овинхъ, полъскыıъ, кланьчєхъ, лъвовѣкъ de zodiaco misc. -šaf. 135. 138. 139. 142. 144. cf. чьсть.

чьсть f. σέβασμα veneratio irm. τιμή honor sup. šiš. 171. въ чьсть вельж имѣти cloz I. 99. чьсть ἀξίωμα diguitas greg.-naz. честь ἐπίσημον signum cloz I. 31. εὐσέβεια pietas cloz I. 25. про ск. тайнъıи cloz I. 439. ови къ -, ови же не къ - cozm. чьсти и призвини; козльоу чьсть творıхоу svjat. къ чьсти дрьжати misc. кечьсти antch. честь šiš. 89. sup. zesti fris.; adde олимьковы чьсты и страны достиже prol.-rad. 56. deus sup.: male чьстиıь ἀσμενέστατα sup.

чьстьникъ m. qui honoratur **-ничє кьсѣхъ людий** hom.-mih. 40.

чьстьно adv. honorifice sup. **-тно** sim. I. 12.

чьстьнозрачьнъ adj. venerandus **-ныихъ иконъ** chrys.-lab.

чьстьнолѣпьнъ adj. σεμνοπρεπής venerabilis **-нам жена** prol.-mart.

чьстьнъ adj. τίμιος, ἔντιμος venerandus mater. ostrom. sup. cyr. 3. frag.-glag. 33. σεμνός honestus sup. 180. 2. ἀοίδιμος celeber sup. 138. 12. **вештьнадго личьа чьстьнѣе** τῆς ἐν πράγμασιν περιφανείας τιμιωτέρα antch. **придъ чьстьнѣйшимь себе не потроудн са стоатн** izv. 429. preciosus - **камень** isaak.: nota **къ -ныихъ земльихъ** in francorum terra op 2. 2. 239. **чес-** sup. bulg. česno vangelie milad. 53. česna tьrzezъ 224.

чьстьнѣ adv. honorifice sup. antch.

чьтатн v. **четатн.**

чьтєніе n. ἀνάγνωσμα, ἀνάγνωσις lectio sup. ant. šiš. 29. cloz I. 354. - **книжно** dial.-šaf. **чьт-** cloz II. 25.

чьтєй m. ἀναγνώστης lector.

чьтилиште n. templum **чьт-** dioptr.-leop. **чт-** ziz. pro **капище** azbuk. σέβασμα veneratio.

чьтитель m. ἱερεύς sacerdos hom.-mih. ἀρχιερεύς hom.-mih. προκαθάρτης hom.-mih. cf. **чиститель.**

чьтительскъ adj. ἱερατικός sacerdotalis **- сань** hom.-mih. **-ка лѣпота** ibid.

чьтительство n. ἱερατεία sacerdotium hom.-mih.

чьтити v. **чьстити.**

чьто pron. interrog. et indef. τί quid **чьто** cloz I. 65. 304. 730. gen. **чьсо** sup. ostrom. svjat. kryl. **чесо** sup. ostrom. cloz I. 271. 344. 465. **чсо** sup. **чъсо** sup. **чьсого** svjat. **чесого** cyr. 15. antch. dat. **чемоу** sup. pam. **чесмоу** ostrom. hom.-mih. cyr 23. loc. **чьсомь** sup. ostrom. frag.-bulg. **чесомъ** sbor.-kir 36. **чьмь. ни о чьмь же иномь** krmč.-mih.: male **чьтомь** isaak. **не о чтомь пещи са** izv. 641. **отъ чтоо** izv. 427. **ни о чимь (чимь) же да вѣроу(є)ть себѣ** ant.-izv. 8. 103. relative: **въ чемъ та застаноу, въ томъ та и соужю** bus. 479. inst. **чимь** leont. mon.-serb. **мламь чиномь (чимь)** strum. **чьто стонте;** šiš. **ни во что** mat. 28. **чьто любо** dial. **чьто ли глаголю о домашьнихъ зълыихъ;** svjat. **чьто ми моукы даешн;** hom.-mih. **чимь коупимъ;** πόθεν ἀγοράσομεν; ostrom. **чимь одеждемъ са;** τί περιβαλώμεθα; ostrom. raro **чьта** šiš. 76. **цю** nem.-bulg. triod.-mih. **даворн моуже, ю стѣфани дни. цю патиъ отъ каск** triod.-mih. 105. a. **рекъ июда цю ми хощете дати;** psalt.-int. saec. xii. **-pog. а што погънетъ товара** dipl.-smol.: nota **чь: за чь, на чь** šaf.-glag. 40. 77. **ча** ibid. **члыни ныни чьто доушьпалаго пѣротникаго вьпиюща** hom.-mih. 126. cf. **че, чоу** nsl. gen. česa serb. ničesa živ. 2. scr. na-ki-s nemo gr ti-s lat qui-s curt. 2. 75. cf. **къто.**

чьтов- v. **чьстов-.**

чьтъ m. numerus pro **почьтъ** ziz. bulg. čet.

чьтьнъ adj. ἀριθμητός numeratus **четны** iob 36. 27. -mat. 56. **чьтьны соуть капла** proph.

чьтьць m. ἀναγνώστης lector krmč. 35. krmč.-mih. prol.-rad. prol. leont. šiš. xviii. mater. sabb.-vindob. **-тецъ** ex.-op. 2. 1. 22.

чьтьчьство n. lectoris munus misc.-šaf.

чьханне n. sternutatio alex.

чьхъ m. sternutatio **чехъ** tur. 95. **вѣроуютъ къ стрѣчю, въ чехъ, въ полазъ** pam. 95. **въ чехъ вѣрокати** izmar. 1509.

чьшьтениіе n. honor glag

чѣта v. **чета.**

чѣша v. **чаша.**

чѣшта v. **цѣшта.**

чѣшти v. **чаити.**

чю: a **чю** incipientia quaere sub **чоу.**

чадити -ждж -дими vb. parere **развержє оутробоу не чадащюю дѣтий** obich. **оутробоу не чадящюю дѣтий** irm.

чадиіе v. **чадьіе.**

чадо n. τέκνον infans cloz I. 20. ostrom. sup. **оіос** filius glag.-šaf.-urspr. **азъ, чадѣ, рекоу вама** sborn. **не пове(дѣ)ны ли бъіша къ патнъ чада наша** izv. 675. ἄνθρωπος homo **съ мною есть ѣсти чедомь тѣмь** μετ' ἐμοῦ φάγονται οἱ ἄνθρωποι gen. 43 16. -pent.-mih. **чеда ѣдноус** num. 13. 29. -pent.-mih.: **miraberis исадкъ сарино ченьдо** prol.-rad. 18. nsl. čedo prip. 73. bulg. čedo čech. sčedí ahd. kint and, kind f. ztschr. 3. 326; 11. 173. weig. 1, 577. 583; 2. 570. 571.

чадолюбивъ adj. φιλότεκνος, φιλόστοργος liberorum amans chrys.-lab. sabb.-vindob. **мір. чадолюбика п'та** dioptr.-vost. sup. antch.

чадолюбица f. φιλότεκνος liberorum amans šiš. 173. hom.-mih.

чадолюбіе n. liberorum amor **-кіе** sabb. 11.

чадолюбъ adj. φιλότεκνος amans liberorum sup. 285. 299.

чадолюбьзнъ adj. amans liberorum triod.

чадолюбьнъ adj. amans liberorum.

чадолюбьство n. liberorum amor hom.-mih.

чадолюбьць m. amans liberorum ex.

чадонепакидьнъ adj. μισότεκνος qui liberos odit hom.-mih.

чадонепакидѣнїе n. μισοτεκνία liberorum odium hom.-mih.

чадонепакижденїе n μισοτεκνία liberorum odium hom.-mih.: recte **-кидѣнїе**.

чадонепакистїе n. liberorum odium hom. -mih. 139.

чадонепакистьникъ m. qui liberos odit nom -mik. 61.

чадонепакистьнъ adj. qui liberos odit - крань hom.-mih. 139.

чадоносїе n. παιδοφορία pueros gestare.

чадопитатель m. τεκνοτρόφος liberos nutriens prel.-rad. 38.

чадопитѣнїе n. liberos alere misc.-šaf.

чадоприжитїе n. τεκνογονία liberorum procreatio šiš. 164.

чадородїе n. liberorum procreatio ioann. int. io.-siu. isaak. prol.-mart.

чадородьнъ adj. liberos pariens.

чадорожденїе n. liberorum procreatio clim.

чадоткорити -рѭ -рити vb. liberos procreare.

чадоткорѥнїе n. liberorum procreatio **-рѣн-** chrys.-lab. frag.-serb.

чадоубийство n. liberos interficere.

чадоубийць m. τεκνοφόνος liberos interficiens **-иець** dial.

чадь f. ἄνθρωποι homines op. 1. 17. pat.-mih. sup. 101. 26. op. 1. 17. exod. 5. 9. -pent.-mih. cyr. 5. 15. men.-mih. adde men.-vuk. greg.-lab. chron. ant.-hom. 174. **чюждаѫж сѧ чадь къждо къ братоу своемоу** ἐξέσταντο δὲ οἱ ἄνθρωποι gen. 43. 33. -vost. **чади сей** οἱ ἄνθρωποι gen. 43. 16. -vost. **съ чрьноризьци и съ иною чедию** greg.-lab. **слоужителѥмь и клиросоу и обыдни чеди** greg.-lab. **ѥже ѥсть многѣи чеди на пользоу** hom.-mih. 133. **колико чеди желаѣть** etc. leont. **сѣкерьскаꙗ чадь** ἀρκτῴους βαρβάρους de slavis Theodoretus op. 2. 706. **ѣхлос къ чеди ходити** τοῖς ὄχλοις συναναστραφῆναι men.-mih. **гроуба чадь** meth. 6. **проста чадь** shor.-kir. 55 **простаꙗ чедь** laici krmč.-mih. sabb. 83. **оукогаꙗ чедь** οἱ δεόμενοι men.-mih. **чедь антиохоска** οἱ περὶ τὸν ἀντίοχον men.-mih. - **севириꙗнска** ibid. **цѣлоклапе сѧ отъпадоша сакина чадь** οἱ περὶ τὸν σάββαν vost. **аггелъ господьнь сниде коупно съ азарьиною чадью къ пещь** ὁ ἄγγελος κυρίου συγκατέβη ἅμα τοῖς περὶ τὸν ἁζαρίαν εἰς τὴν κάμινον dan. 3. 49. -vost. **арнека чадь** op. 2. 2. 38. **несториѥва чедь** prol.-mih. **двдвоу чадь** svjat.-op. 2. 2. 399. **авраамовоу чадь** op. 2. 2. 430. **исаиина чедь** ex.-op. 2. 1. 12. **прѣдь чедию оукорень кысть** publice leont. **предь чадию** idem op. 2. 2. 238. **отъ коего града ѥси и отъ коеѥ чеди**; greg.-lab. **женоу и чедь** sabb. 19. **ꙗко къ многочѣчьнѣмь градѣ пѫть малоу чади остати** ὥστε τὴν πολυάνθρωπον αὐτῶν μητρόπολιν ὑπὸ ὀλίγων οἰκεῖσθαι psalt.-theod. **проста чадь** meth. 4. bus. 775. **силной чеди погыбѣль** misc.-šaf. 180. **бѣхоу етера многа чадь** bus. 775. **два на десать пророкъ носиина чедь и велиции четыре исаиина чедь** ex. ἔθνος **чадь многа** ἔθνος μέγα deut. 1. 20. -vost. **чедь крѣпька и многа** deut. 1. 28; 2. 10. -pent. -mih. adde **народа чадий къ коупѣ ꙗко -рк. моужие** ὄχλος ὀνομάτων op. 2. 1. 160. cf. serb. jer se brdska djeca posilila srpske nar. -pjesme 4. 19: **nota дѣти, кого ниѣте**; de militibus men.-buc.

чадьце n. τεκνίον filiolus šiš. 204. ostrom. sup. hom.-mih. 140. men.-mih. chrys.-lab. pat. **чедице** misc.

часта f. βάσις fruticetum **часта** mater. op. 1. 118.

частина f. βάσις fruticetum esai. 9. 18. op. 1. 88. adde ber.

частити -штѫ -стиши vb. frequentare pat. **ластовица частѧщи пѣсни** izy. 4. 139. **птица частѧщи пѣснь** bus. 624. - **нача къ нимь** men.-leop. **въ цркы частимъ** sborn.

частитъ adj. felix **честита порьта** men.-mih. 452. **силна господина и честита** alex.-mih. 130. **къ коупли** - misc.-šaf. bulg. čestit; čestit kralj, car milad. 59. 86. 166. 207. serb. čestit.

часто adv. συχνάκις saepe man. krmč.-mih. greg.-mon. bus. 296. συνεχῶς frequenter sup. **слово гинетъ часто разварѣмо** dan. **-стѣе** sabb. 77. **чеше жрѣше дньви** men.-mih. nsl. često trub. lex. češe meg. češče trub. bulg. često; čensto siebenb.

частоклась adj. densam comam habens dioptr.-lab.

частозрънъ adj. densa habens grana pat.

частоопахъ adj. δασύκερκος villosam caudam habens: de vulpe man. 1350.

частороческынъ adj. numerosus, uti videtur prol.-cip.

частость f. densitas pat. io sin. frequentia ioann. clim. ber.

частота f. frequentia krmč.-mih. 350. densitas ioann. къ частотѣ лиственна іего ephr. vost. adde радостию и частотою ex.

частъ adj. πυκνός densus men.-vuk. ant. mat. 28. krmč.-mih. antch. men.-mih. честнїихъ недоуть šiš. 167. чесноличка чистаго frag serb. -ста мьгла dioptc. -ста мѣста chrys.-lab. честѣйшїе прихожденїе leont. чисто посѣщїнїе prol.-rad. честыми молитвами sabb.-typ. рѣдько. частое svjat. врьви честни prol.-rad. 87. честыми сѣлыы оутверждень greg.-mon. по честоу krmč.-mih. на частѣ bus. 808. ber συνεχῆς cloz II. 104. βάσός densus sup. 143. proph. comparat. чаштий et частѣй bulg. česta gora milad. 141. 337. 499. čestom verk. 83. 213.

частъıни f. densitas имать лиственне частынею крыпощи ex.

часть f. μέρος, μερίς pars ant. antch. ostrom. dial. pat. šiš. 10. 40. 16. 69. 90. 96. krmč. 3. sup. sabb. 1. pent.-mih. hom.-mih. men. vuk. šaf.-glag. 50. 84. 87. mat. 51. части фарисейски τῶν φαρισαίων šiš. 40. часть хлѣба greg.-mon. часть чьсти подаклашеть tzv. 614. сѣнко частий вѣ мяса dial. 5. пета часть жита pent.-mih. часть отъ домоу cyr. 2. родьнїе части τὰ γεννητικὰ μορια hom.-mih. 206. часть порочьнаа μεμφίμοιρος šiš. 217. по части вьса глаголю chrys.-lab. τύχη fortuna man. 55. доврыа часть man. 51. о неустаавлна человѣчьска части alex.-mih. рождьство и часть человѣкомь покѣдаше krmč.-mih. 93. adde вьсакое достойнїе части отъстоужди greg.-mon. 87. bulg. ċes fortuna serb. čest zla. zla srica mik. čest prosperitas mik. scr. čhid scindere; skhad id. lat. scindere gr. σχιδ, σγιδ goth. skaidan ahd. skeidan Bopp 1. 26. 65. 129. Pott 2. 1. 273. curt. 1. 294. 295. mey. 1. 383. orient 1. 520. ztschr. 11. 184.

частька f. particula par.

частьнїкъ m. sensus dubius men.-mih. 185.

частьıнъ adj. ὁ ἐκ μέρους šaf.-glag. 84. чьст- šiš. 90.

частъчька f. particula par. 68.

чата v. цата.

чати cum praep. на, къ componitur.

чашта f. βάσος fruticetum dial. ὕλη silva въ чештѣхъ засѣдаще iob 38. 40. -op. 2. 1. 57. adde chrys.-lab. pat.-mih. - горьı σκέπος ὄρους tegmen montis kruš. - лоугъ ἄλσος krmč.-mih. 127. въ чештѣхъ лоужьныхъ triod -mih. 92. чашь ziz.

чаштьıнъ adj. fruticeti.

III.

ш vigesima octava alphabeti cyrillici littera, ша dicta.

шайка f. navigium dańič.

шака f. βράγμα manipulus ioann. 197. nsl. serb. šaka bulg. šakъ verk. 96.

шаленъ part. furens богомь шаленъ θεόπληκτος daemonio correptus cyr.-hier. pro alius cod. сваленъ; trigl. habet шалити, шальıнъ; nsl. šala iocus habd. lex. croat. šala facetiae verant. russ dial. шалъ hydrophobia čech. ošaliti decipere.

шапъка f. cucullus шапка sbor.-kir. 62. trigl. не снималъ шапокъ bus. 700. bulg. šapkъ milad. 513.

шара f. color ioann. 83. -рами men.-mih. cf. шаръ.

шарнкоуша m. nom. propr. - краль bell.-troj. 2. -шина градъ, краль ibid.

шарити -рıж -рıши vb. tingere krmč. 133. trigl. власы рещѣ krmč.-mih.

шароκати -роуıж -роуıеши vb. tingere -ваше писаніе χρωματουργία krmč.-mih. 157. - строеніе ibid.

шаровıнъ adj. χρώματος coloris barl. krmč. - видъ krmč.-mih. мьıлъ -ıны vost. 1. 440.

шародѣйствокати -воуıж -воуıеши vb. χρωματουργεῖν tingere chrys.-lab.

шародѣланіе n. colorum confectio.

шарописатель m. ζωγράφος pictor sup. 62. op. 2. 2. 152.

шарота f. χρῶμα color prol. pat. domet. sabb.-vindob. не мждростию шаротъı χρωμάτων σοφίσματι greg.-naz.

шаротънъ adj. coloris - образъ lavr.-op. 39. - шипькъ men.-mih. шаротънъмъмь (-тънъмь) пишеть са izv. 440. хитростию шаротною красать а (ьа) psalt.-theod.

шаръ m. χρῶμα, χροά color sup. chrys.-

lab men.-vuk. ex.-op. 2. 1. 21; 2. 2. 12. mat. 49. ephr. georg. ioann. цвѣтьнь шарь ἀνθηρὰ γραφή hom.-mih. - чрьвлѣнь chrys.-lab. -ровъ свѣтлыхъ op. 2. 1. 47. -рей pl. g. men.-mih. 390. -ровъ pl. i. prol.-rad. μέθοδος man. 49. шаромъ написахъ ἐζωγράφησα op. 2. 2. 150. nsl. šar maculosus habd. croat. šaran id. luč. verant. bulg. šerên varius; sêran carpio; šêrkъ blatter; šaren verk. 169. milad. 60. 185. 241; šar planinъ cf. cum scardus ztschr. 4. 352.

шаръчний m. gen. -чиꙗ ζωγράφος pictor pat. pl. n. шарчиꙗ sup. 312. 15. не лѣпо оучителемъ отъ прѣписаний оучити и шаръчиимъ отъ прѣлаганий знаменовати io.-clim.

шарьница m. ζωγράφος pictor шарница хитростию шаротною красать а (ѣа) psalt.-theod.

шарѣти сѧ -кѣж сѧ -кѣшн сѧ vb. varium esse шкоже зарямъ свѣтлѣющимъ сѧ и багромъ шарѣющимъ сѧ pal. 1494.

шарѣние n. γραφή scriptura; ζωγραφία pictura -рен- men.-mih. hom.-mih. 104.

шаторъ v. шатъръ.

шатъръ m. tabernaculum потъкноу -шьрь greg.-lab. -тьры bor. 47. -теръ ḫor. 48. -трѣ op. 1. 170. svetk. 38. -тры men.-leop. chron. поставн шатры georg.-vost. -торь danič. σκηνή tabernaculum 2. reg. 16. 22. -kruš. alex.-mih. 187. 192. pl. n. -торе ibid. 55. чаторъ izv. 635. bulg. šator; čadъr milad. 125. croat. šator verant. pol. szatra magy. sátor lit. šêtra.

шафранъ m. crocus misc.-šaf. trigl. germ. safran arab. pers. sa'farân it. zafferano fz. safran.

шахматъ m. alea trigl. шахматы и лакн (recte лнкы) ber. лакн шахматы хнр. лѣкъы и шахматы нмети да сѧ останеши bus. 390.

шахъ m. latrunculi таблѣи и шахи оу многнхъ отъ васъ обрѣтаемн соуть bus. 553. gr. ζατρίκιον.

шатати сѧ: охай сѧ сего izv. 578. v. ошатати сѧ.

шевъгоньство n. sensus ignotus: сарра сама емѣси моукоу не по шевъгоньствоу женьскомоу, иже златомъ и ризами и брашномъ мягкымъ естество творитъ zlatostr.-saec. xvi; vocabulum dubium.

шекѣние n. γαυρίαμα superbia ex.-op. 2. 1. 28. - змнеко ex.

шег- v. шаг-.

шед- v. шьд-.

шелегъ m. numus дидрахма або .б. -говъ op. 2. 1. 100. cf. склазь, штьлагъ.

шелковица f. bombyx а ти червне точать около себе нити акы шелъковнци шидоу chronogr.-saec. xvi.

шелковъ adj. βόσσινος byssinus шол- mat. 53. 54. op. 1. 56. mir. 53. шьл- vost. 1. 93.

шелкъ m. sericum pam. 233. trigl. шейкъ azbuk. шолкъ ber. многнмн шелкн dan.-izv. 267. шолькы или каноуры nom.-mik. 10. шлькы ibid. 26. russ.; lit. šilkai ahd, silecho and. engl. silk magy. selyem beitr. 2. 280. arm. šêram bombyx cf. scr. krmi.

шелыга f. pertica ferrea acad. повелѣ бити его шелыгами оловяными prol.-vost. желѣзными шелыгами въ выю его бити čet.-min. cf. солыга.

шемеранне n. clamor azbuk. cf. шип-.

шемьлигъ m. hilaritas, uti videtur: печенн. крѫпанны, шемьлизн, пнрове, пѫтъкы izv. 548. cf. serb. šenluk e turc.

шеперанне n. nugae кызнн и шеперанны euph. ложная шеперанна съживаютъ (recte съи-) izv. 5. 209. философьскаа шеперанна и соуесловна оставнвше georg.-vost. философьска шеперанны нназложь men.-saec. xi.

шеперати -аѭ -аюшн vb. nugari, garrire georg. въ соуе шепераѭть georg.-vost. феместнй невѣдѣнны отьць, нже невѣдѣти христоу богоу нашемоу дьне соуднаго шепераше krmč. 1284. не вѣдѣти христоу дьне соуднаго -раше krmč.-mih. 374. cf. nsl. šopiriti se superbire.

шеперовати -роуѭ -роуюшн vb. nugari, garrire -роуѫща затьче словесьнн дѣвица оустл мѫчителева men.-belg.

шеперюнне n. φλυαρία nugae, garrulitas -рен- bari. adde georg.

шестаквица f. puella sedecim annorum аще ли же и шестаквица растлѣнна родила бы, не бы дивно знамение было ev.-saec. xvi.

шестаръ m. στάμνος vasculum 3. reg. 12. 24. -kruš. bis шестарь меда vost. -арь azbuk. cf. старъ.

шестерако adv. sex modis trigl.

шестерлкъ adj. sextuplex trigl.

шестерицеѭ num. sexies.

шестиждъ num. ἑξάκις sexies ber. -ди ex.

шестисѫтънъй num. sexcentesimus triod.

шеститъсѧштьнъй num. sexies millesimus ant.-hom.

шестодлаконъ adj. sex ulnas longus.

шестодневъ m. hexaëmeron -дн-op. 2. 1. 35.

шестодневникъ m hexaëmeron typ.-nic. sbor.-kir. men.-mih. op. 2. 1. 48. greg.-lab. -дн- op. 2. 1. 47.

шестодневьць m. hexaëmeron -вецъ op. 2. 1. 36. -дн- op. 2. 1. 79.

шестодьние n. spatium sex dierum -ныѣ ex.-op. 2. 1. 6.

шестодьньникъ m. hexaëmeron -нн- op. 2. 1. 36.

шестозвѣздие n. sex stellae плиадоу нѣции -дие наричютъ, инии же арктоуроу, сирѣчь колеса op. 2. 1. 58.

шестокрилатъ adj. sex alas habens hom.-mih. mat. 39. alex.-mih. prol.-rad. misc. izv. 665. chrys.-duš.

шестокрилатьнъ adj. sex alas habens misc.

шестокрилатьць m. ἑξαπτέρυγος sex alas habens sup. 350. 25.

шестокрилъ adj. ἑξαπτέρυγος sex alas habens pat. triod.-mih. 76. op. 1. 162.

шестокрильнъ adj. ἑξαπτέρυγος sex alas habens sup. 346. op. 2 2. 299. hom.-mih.

шестокрильство n. sex alas habentes -крыльствоу поухала τῶν ἑξαπτερύγων ὁ ἔπαινος izv. 551.

шестокрильць m. sex alas habens шестокрильцемь лицы закрываюштемъ sborn.

шестолѣтие n. tempus sex annorum -тиѥ nom.-mik. 25.

шестолѣтьнъ adj. sex annorum .s. -лѣтн- nom.-mik. 172.

шестомѣсачие n. tempus sex mensium nom.-mik. 46. misc.-šaf.

шестонадесатолѣтьнъ adj. sedecim annos natus clim. 288.

шестоначальникъ m. male ἔξαρχος exarchus начальствоуай надъ шестию (recte шестою) частию царьства op. 2. 1. 38.

шестоногъ adj. sex pedes habens chron. 1. 71. int.

шестоперьць m. sex alas habens pat. 255. cf. tamen nsl. bat šestoper clava alaris cum radiis serb. šestoperac.

шестопсалмие n. sex psalmi.

шестопсалмъ m. sex psalmi -оѱ- typ.-šaf.

шесторица f. ἑξάς sex prol.-rad.

шесторосоугоугольнъ adj. ἑξάπλοῦς sextuplex prol. съ шесторосоугоугольною петидесѣтьницею σὺν ἑξαπλῇ πεντηκοντάδι prol.-lab.

шесторочисльнъ adj. ἑξάριθμος sex continens prol.: male ἐκ καριαθμαοὺς men.-vuk. 21 sept. vita Ionae.

шестострогунльнъ adj. sex chordas habens -наа оуста dioptr.-lab.

шестосътъ num. sexcentesimus -сътоѥ šaf.-glag. 72.

шестосътьнъ num. ἑξακοσιοστός sexcentesimus pent.-mih. sbor.-kir. 29.

шестотысящитьнъ num. sexies millesimus prol.-mart. -сящн- men.-bulg.

шестожгльнъ adj. sex angulos habens chrys.-lab. -тоѥгол- ex.-op. 2. 1. 30.

шестъ num. ἕκτος sextus о шестѣмь ѱалъмоусѣ; отъ шестаго псалмоса svjat.; -тонадесатый men.-leop. pro -тый на десать sup. pruss. uschis.

шесть num. sex двѣ шести, три шести pat.-mih. даждь имоу дроугыѫ .s. златицъ sup. дроугоую - пискоупь men.-mih. - десать; -десетый chrys.-lab. -десетьный krmč.-mih. -десетьпрѣвый; -тысоущьный krmč.-mih. 345. goth. saihs ahd. sehs ztschr. 8. 71; 9. 432. beitr. 2. 153. curt. 1. 584. corss. -form. 33.

шестьдесатый num. sexagesimus.

шестьдьньнъ adj. sex dierum -ноѥ hexaëmeron сватаго василиа отъ шестьдьньнаго svjat.

шестькрилатъ adj. sex alas habens ant.-hom. op. 2. 2. 410. izv. 526.

шибка f. virga glag. nsl. šiba.

шибало n. σκυτάλη fustis не працаѥть се -ла отрокь hom.-mih. 124. - плетное φραγέλλιον flagellum op. 2. 2. 80. cf. russ. -лица bus. 720.

шибати -бажь -баѥши vb. μαστίζειν virgis caedere sup. 142. 23. nsl. šibati bulg. šiba adde пороки - vost. 1. 109. -karamz. 5. n. 16. drev. wissjeibon perditus.

шибение n. ictus alex. fulmen не приде сынъ божии трасыи вселеною, ни канстанина поущаа, ни шибения сила zlatostr.

шибенъ part. percùlsus рюмою - vost 1. 112. ἐμβρόντητος athau.-alex.-grigor. vost 2. 575.

шибка f. concha въ нейже бисеръ раждаѥть се и зниждеть се въ ней, отъ въздоуха приемлютъ вещь, такожде глаголеютъ слово isaak.

шибопѣсникъ m. ῥαψῳδός carminum textor op. 2. 2. 16: recte -снынкъ.

шида f. sericum 2. reg. 2. 14. -mat. 53. -vost. 1 179. ahd. sida beitr. 2. 279. 280.

шидарь m. qui irridet azbuk.

шидити -жду -диши vb. irridere azbuk. čech. šiditi, šejd pol. szydzić cf. nserb. šužiś.

шидьнъ adj. sericeus sbor.-kir. 61: rectius fortasse шидзнъ, шид кнъ.

шидѣнъ adj. sericeus **шидѣнъ** sbor.-kir. 60. 1. reg. 15. 27. -proph.-mat. 53.

шикъ m. κόκκινον coccus **перфиръ и шикъ и червленъ** πορφυροῦ καὶ κοκκίνου καὶ σιρικοῦ apoc. 18. 12. -saec. xiv. cf. **шелкъ**.

шило n. subula bus. 172. 389.

шимошикъ adj. poss. nom. proprii viri - **крѣгъ** bell.-troj 14. 42.

шипокъ adj. spinae **шипово жьзлие** prol. -cip.

шипокъ v. **шипъкъ**.

шипъкокъ adj. spinae prol. **жезлие -во** men.-vuk.

шипъкъ m. ῥόδον rosa sup. io.-dam. prol.-rad. men.-vuk. ῥοιά malum granatum pent.-mih. hom.-mih. habes etiam men.-leop. dioptr. clim. - **кысель** misc -šaf. 158. -**покь** pat. io.-sin. bus. 915. **ико шипокь процъвлъ** esh men. -buc. nsl. ščipek bulg. sipkъ hagebutte cf. serb. šip acies stul.: nota ahd. hiufa mhd.. hiefe asch. hiopa weig. 1. 505.

шипъчанъ adj. rosaceus ὁ διὰ ῥόδων -**на вода** men.-mih. 190. e malis punicis factus sup. 189. - **цкѣтьць** hom.-mih. ῥοιά malum granatum proph. ber.

шипъчие n. ῥοιαί mala granata - **и финикъ** ῥοὰ καὶ φοίνιξ ioël 1. 12. -vost. mat. 51..

шипьць m. rosa pat.

ширина f. πλάτος latitudo pat. kruš. hom.-mih. greg.-mon. misc.-šaf. **дълина и** - sabb.-typ. 85. **къ ширини, блажене, твоихъ похвалъ** men.-put. **къ ширини приде райстѣй** men.-saec. xii. **понеже къ палестини дѣк ширини съставлающе а рекоу дѣк полотнѣ оснывають ризы** δύο ῥάκη συμβάλλοντες ἤτοι δύο πανία duos pannos committendo ev.-int. 1434. πλατεῖα platea op. 2. 1. 133. πέλαγος pelagus ex.-op. 2. 1. 14; 2. 2. 201. - **морьска** men.-mih.

ширити -рѣж -рити vb. πλατύνειν dilatare ant. adde chrys.-frag. **чьто -рити слово**; hom.-mih. - **сѧ** chrys.-lab.

широкъ adj. πλατύς, εὐρύχωρος latus sup. ostrom. comparat. **широй** sup. men.-vuk. hom.-šaf. vost. 1. 166. **сѣни сватаи, ширины некесъ** obich. **широшоую стѣзоу** prol.-rad. 79: male **ширьшѣйшее** prol.-rad. 47.

ширость f. latitudo ex.-op. 2. 1. 24; 2. 2. 301.

широта f. latitudo sup. chrabr. 89. svjat.-mat. 8. pat. prol. kruš. dial.-šaf. **по широтѣ оусельныы** svjat. **полскыие -ты** glasn. 11. 167. κῆτος cetus mater. 7. 99.

ширъина f latitudo **нижнии странѣ .г. локотъ ширына и среди .s. локотъ ширына и третии .з. локотъ ширына** 3. reg. 6. 6. -vost. **лютоу, по истинѣ лютоу прѣплаваемъ, о иноции съмѣрении, ширыню** io.-clim. **сама ширыни различно вси сѣмена прорасти** pal.-saec. xvi. πέλαγος pelagus **чьто рекоу къ ширыни твоихъ предротъ**; τί ἔπω πρὸς τὸ βάθος καὶ τὸ πέλαγος τῶν σῶν οἰκαιρμῶν; zlatostr.

ширіе n. latitudo **естьи къ -ре .м. вретъ**; **въ ширѣ** bus. 664. **въ ширѣ** vost. 1. 154. cf. **далѣе**.

шити, шиѭ, шиѥши vb. ῥάπτειν, διαῤῥάπτειν suere prol.-mart. op. 2. 2. 672. vost. 1. 15. - **сапогы** op. 2. 2. 303. - **ласти** men.-mih. part. praet. pass. **шьенъ** ex.-vost. 1. 503. et **шитъ** per. 94. **златомъ шьенѣ** χρυσόπαστος sup. 336. e sju (cf. **любити**) lit. siuti scr. siv, sju lat. suere goth. siujan ahd. siwian ags. sivian Pott 2. 1. 343. 347. 348. mey. 1. 415. ztschr. 4. 33; 11. 5. 11 curt. 1. 350. corss.-form. 514.

шитие n. suere kruš.

шишакъ m. galea trigl.

шишманъ m. nom. propr. viri asên 54.

шишька f. galla **шишке варетъ** misc.-šaf. 173. **шишке, иже вълагаютъ се въ чрьнило** 162. **шишке растрене** 157. **шишка** conus trigl. bulg. šiška milad. 530.

шия f. κλείς iugulum; τράχηλος collum mat. 56. sup. **да отъстоупить рамо мое отъ шия** iob 31. 32. -vost. **шиями дѣлалми** ephr.-vost. **съньмъше ларѣ съ шиѣ своихъ** sborn. cf. scr.si iungere nsl. šija genick, halshaut des ochsen metl. šinjak collum; bestiae metl. bulg. šijъ.

шкапа f. scapha danič.

школа f. schola mir. 56.

шлѣмъ m. cassis prol.-cip. prol.-rad. man. κόρυς galea man. περικεφάλαία galea ephes. 6. 17. 1. thess. 5. 8. -bulg. men.-mih. hom.-mih. šiš. 155. 170. dioptr. ant. georg. strum. men.-vuk. vost. 1. 435. 507. chrys.-lab. **шлѣмь** chrys.-lab. pyrg. prol.-mih. **шлѣмъ** ber. mat. 24. cyr. 27. bus. 85. op. 1. 201. **шеломъ** bus. 173. **шоломъ** mat. 54. **шлѣмъ съпасенныи** io.-clim. **въоружени шлѣмомъ вѣрьнѣимъ** greg.-naz. goth. hilms ahd. helm lit. šalmas beitr. 2. 169. weig. 1. 497.

шлѣмьникъ m. galea armatus 2. macc, 5. 2. -ostrog.

шмоуръ m. catinus glag.

шоломоничекъ adj. poss. τελαμώνιος telamonius bell.-troj. 15. 19. 20.

шпиль m. histrio ласкавьци, **шьпилюке, праздьнословьци** izv. 548. cf. **шпильманъ.**

шпильманити -ню -нити vb. histrionem esse alex. - **рекше гоумы дѣють** krmč.-mih. 151.

шпильманъ m. μῖμος histrio krmč.-mih. 151. alex. - **рекше глоумьць** krmč.-mih. 41. 119. -лм- сказаютъ се **игрьць** ibid. 41. **шьпилм- игрець** men.-leop. 133. о **шпиламанѣхъ и о глоумцѣхъ** krmč. 1284. **въ той дьнь страсть скатаго моученика ардѣлеона, ш'пил'мана и греца** prol.-saec. xv. -vost. ὁ τῆς ὀρχήσεως saltator, pantomimus **аще быша шпил'мани инии игреци вид'ѣли свое ремество бес прибытка** εἰ οἱ τῆς ὀρχήσεως ᾄδεσαν, ὅτι τὸ ἐπιτήδευμα αὐτοῖς ἀκερδὲς ἔμελλεν ἔσεσθαι zlatostr.-saec. xvi. drev. spellman ahd. spilaman, spiliman.

шпильманьскъ adj. παιγνιώδης ludicrus **-ска моудрость** krmč.-mih. 123. **той бѣ въ цр҃сто максимьяне шпильманьскыа игры творѧ** prol.-saec. xv. -vost.

шрѣстокой m. carminator **шерс** -trigl.

шрѣшень m. crabro **шершенемь** plur. dat. men.-leop. 84. **шершиня** bus. 623. **шершенми** 497. nsl. sršen pol. szerszeń drev. zarzūn lit. širšis cf. **сръшенъ.**

штавие n. rumex **корень отъ цлавиа** misc.-šaf. 159.

штавъ m. rumex **отъ цлава корень растьщи** misc.-šaf. **цлавель** oxalis trigl.

штавьство n. mollities ber. pigritia, lascivia trigl. βλακεία, ῥᾳθυμία, χαυνότης alex. cf. **штаповьство.**

штавьствовати -воую -воуѥши vb. pigrum, mollem esse ber acad.

штавьствьнѣ adv. molliter **-вънѣ** ber.

штанити -ажь -нити vb. luxuriose vivere **възносити сѧ и цапити и пиры съставлѧти** izv. 5. 209.

штапление n. vestis elegans alex. pigritia, mollities **-плениѥ** ziz. ber. **-пьнаство и цапление** izv. 5. 209. **цапанвъ** elegans alex.

штаповьство n. luxuria **бѣгай цаповьства блаженаго** izv. 5. 209.

штапъ m. baculum misc.-serb. bulg. štapo verk. 43. 192. croat. ščap vorant. serb. štap, šćap, stap germ. stab.

штапьство n. pigritia ber. elegantia alex. cf. **штав-.**

штапьствьникъ m. mollis alex acad.

штедрити -рю -рити vb. misereri pat. **егоже всегоу -рѣщоу** men.-mih.

штедробликъ adj. misericors ziz.

штедровати -оую -оуѥши vb. οἰκτείρειν, οἰκτίρεσθαι misereri aut. - **комоу** proph. **пакы превѫдеть богъ щедровати каѕ** πάλιν μενεῖ ὁ θεὸς τοῦ οἰκτειρῆσαι ὑμᾶς esai. 30. 18. -vost.

штедрость f. misericordia int.

штедрота f. οἰκτιρμός misericordia sup. **ако слышати въскмъ концемъ землѧ милостивое его житие и штедроты** иже **на всякомъ чл҃цѣ** sborn.

штедротникъ adj. ἐλεήμων misericors ant. antch. **богъ всѣмъ щедротивъ есть** ant.-vost.

штедротьство n. misericordia hom -šaf.

штедръ adj. οἰκτίρμων misericors **роуцѣ женъ щедрыихъ** ier.-thren. 4. 10 -vost. μεγαλόψυχος magnanimus sup. pol. szczodry oserb. šćedry nserb. šćódry.

штедрьствие n. οἰκτιρμός misericordia **аще ѥтеро милосрьдие и щедрьствиа** εἴ τινα σπλάγχνα καὶ οἰκτιρμοί philipp. 2. 1. -šiš. 136. **ἁπλότης подаваѥй въ щедрьствии** rom. 12. 8. -šiš 67. adde proph.

штекотание n. titillatio **цѣк-** trigl. **скоктание** trigl. cf. **скъкътати.**

штеница f. canis pat. alex.

штеньць m. σκύμνος catulus pent.-mih. georg. os. 13. 8. **щенци доубравнии** σκύμνοι δρυμοῦ ios. 13. 8. -vost. - **лькъ** men.-mih. **данъ щенець лковъ** δὰν σκύμνος λέοντος deut. 33. 22. -vost. nsl. ščenec trub. ščenčič lex.

штеня n. σκύμνος catulus prol.-rad. men.-buc. men.-vuk. prol.-mart. men.-leop. čech. štěně pol. szczenię.

штипати -плю -плѣѥши vb. vellicare **цѣп-** trigl. nsl. ščipati bulg. štipŭ.

штипъ m. nom. propr. loci, hodie Istib danič. **оу цѣпѣ** izv. 6. 387.

штипьскъ adj. nom. proprii loci zap. 2. 2. 105. **-пс-** 108.

штипьць m. pl. forceps trigl. **щипци** ber.

штиростъ f. integritas **цѣлость** azbuk.

штиръ adj. integer azbuk. pol. szczéry lit. skiru scheide, sondere cf. goth. skeirs ags. scîr uhd. schier and. skîr orient l. 521. curt. 1. 125. weig. 2. 580.

штиръ m. scorpio **-рове** azbuk. usl. štir id. hung. cf. **штоуръ.**

штитарь m. scuto armatus alex.-mih. 22.

штитити -штѫ -тѣѥши vb. defendere **щи-**

тѣше и bell.-troj. 19. азъ ѥсмь о тевѣ щитѫ izv. 652.

штитоносьць m. scutum gestans chrys.-lab.

штитъ m. ἀσπίς scutum; ἀσπιδίσκη scutum pent.-mih. ὅπλον scutum op. 1. 64. ἀσπὶς agmen clypeatorum sup. 70: male θώραξ mau.; nota възяти, дати на щитъ chron. 1. 131. 162. 163. 188. scr. rad. sku cf. goth. skildus ahd. skilt beitr. 2. 158. orient 1. 522. Pott 2. 1. 291. mcy. 1. 416. corss.-form. 370. 442.

штитьникъ m. θωρυφόρος scutum gestans men.-mih.

штитьнъ adj. ἀσπίδων scutorum man.

штитьць m scutulum.

штиѥ n. iter ant.-hom. glag. cf. шьстиѥ.

што v. чьто.

штрѣбина f. fragmentum, lacuna -ноу сътворити men.-mih. 236. nsl. škrba, ščrba scharte; škrbec; škrbast edentulus bulg. šćrb pro krezub milad. 536. čech. štěrbina pol. szczerbina ahd. scirbî mhd. schirbe weig. 2. 575. Pott 2. 1. 274.

штрѣбохвалѥниѥ n. laus minus conveniens мы гроуѣи соуще разоумѣмь и инѣи словомь, ѥ поучинок, нъ цркъкопохвалѥниѥ вашемоу празднико списавше tur.

штрѣкъ adj. mancus danič. bulg. uštrĕbn effringo оущербноувшю сѧ емоу (солнцоу) съ сѣверные страны chron.-novg .4. 65.

штрькокамилъ v. стратокамилъ.

штоудо n. miraculum teste šaf. portentum щоудо alex.-trigl. cf. чоудо.

штоудовинъ m. gigas -йа и ловьца svjat.-mat. 10. роди неврода щоудовина svjat. щоудовина голнада побившю vost. щюдовинъ не спасеть сѧ множествомъ крѣпости своѥѧ psalt.-theod.

штоудовитъ adj. giganteus azbuk., ubi per волотовать explicatur.

штоудовьскъ adj. giganteus kruš. deut. 1. 28. ies.-nav. 13. 12. -pent.-mih.

штоудъ m. γίγας gigas op. 2. 2. 31. ant. 99. gen. 10. 8. 9. -pent.-mih. щоудъ ловѣць прѣдъ господьмь богомь оὗτος ἦν γίγας κυνηγός gen. 10. 9. -cod. l. 538. сь начѧтъ быти щоудъ на земли gen. 10. 9. -cod. 1538. оставшии отъ щоудокъ ies.-nav. 12. 4. -vost. видѣхомъ щоудъı τοὺς γίγαντας num. 13. 34. -vost. сьсекоше щоудовы pent.-mih. azbuk. alex. штоудъ svjat.-op. 2. 2. 402. поганьскиѥ щоуди pl. acc. ephr.-belg щюдъ mat. 51. izv. 8. 145. ѣда къзмѣть кто отъ щюда плѣнъ; παρὰ γίγαντος esai. 49. 24. -vost. щюда и крѣпкаго чака сѣчьцѫ esai. 3. 2. -vost. щюдове иджть esai. 13. 3. -vost. штждъ mat. 10. op. 1. 89. штюдоке op. 2. 2. 53. щюдове op. 2. 2. 261. op. 1. 60. щюдъı op. 2. 2. 85. сенакъ щюдь ѥсть кыаъ vost. ѩкоже каснь съказаѥть щюди μῦθος ποιεῖ τοὺς γίγαντας greg.-naz. cf. beitr. 1. 271. šaf.-starož.

штоудъка f. gigas волотка azbuk.

штоудь f. τρόπος mos op. 2. 2. 56. šiš. 185. 226. azbuk. misc. 151. pat.-mih. 61. не сребролюбиѥн щоудию ἀφιλάργυρος ὁ τρόπος hebr. 13. 5. -obich. προαίρεσις voluntas лѣкоскоую щоудъ имый ѥ̀ѣ λεοντῶδη τὴν προαίρεσιν ἔχων cyr.-hier. προαίρεσις voluntas лѣкѣскоу щюдь имѣы λεοντῶδη προαίρεσιν cyr.-hier. немилостика = leont. щоудию фοσικῶς šiš. 216. щюдь: нѣсть то крътьиньскъı, но поганьскъıхъ странъ щюдь; отъвърземъ оубо дѣла чемныа и поганьскыа щюди ephr.-vost. τρόπος mos не сребролюбви щюдию hebr. 13. 5. -vost.: male щюдь: не сребролюбци щюдию доволникомь rom. 13. 5. - strum : nota щоудъ: злонмѣнїѣ золъ щоудъ δυσώνυμος, δεινότατος τὸν τρόπον cyr.-hier. adde коудь pro произволеніе slov.-novg. b. serb. ćud bulg. ćudovi i. e. privikmuti milad. 533.

штоудь f. peregrinatio щюдь sabb. 1. 12. -mat. 51. cf. штоужда.

штоудьнъ adj. ἐλεύθερος liberalis щоудѣнъ овинъ ἐλεύθερος ὁ κρίανός ex.-

штоудьскъ adj. γιγάντων gigantum сыны щоудскы видѣхомъ υἱοὺς γιγάντων deut. 1. 28. -vost. съ мьчьмь щюдьскъмь iez. 32. 11. -mat. 51.

штоужда-кръмьница f. xenodochium sup.

штоужденіе n ἀλλοτρίωσις abalienatio щюжен- op. 2. 2. 79.

штоужда adj. ἀλλότριος alienus ostrom. sup. hom.-mih. op. 2. 2. 37. svjat.-op. 2. 2. 393: nota sg. d. штоуждемоу sup. sg. l. m. et n. щюждемь ostrom. щоужемь ostrom. f. штоуждій sup. аште ѥ штюждаы гостила izv. 423., щюжда op. 2. 1. 117. mat. 46. 51. штоужь svjat.-mat. 7. штюжь svjat.-op. 2. 2. 389. mat. 7. штюжнми кънигами svjat. щюжь bus. 434. чюжь 50. 389. щюжь: ѩзъıкоу щюжемоу izv. 626. стоужда op. 2. 2. 37. mat. 46. богомъ стоуждимъ sup. гощение стоужде greg.-naz. сѧ азъ наѣдоу на тѧ стоужда расы-

пателѧ izv. 28. 7. -vost. аще ли кн стоужь кълъ ex. nsl. tuj, ptuj bulg. čužd milad. 10. 56. čuzd verk. 69. 111. 247. čuzdĭna 262. čuž milad. 24. čužina 376. serb. tudj čech. cizí pol. cudzy: nos olim contulimus com goth. thiuda, cogitantes de usl. ljudski peregrinus cf. beitr. 1. 271.

штоужьдьство n. ξένη regio extera съ снмъ отьчьство и цюждьство равьно мьнѣ патρὶς καὶ ξένη greg.-naz.

штоукъ m. φῶς strepitus chrys.-lab. ber. azbuk. pat. 146. 181. 230. alex. цоукъ творити men.-mih. безь цоука ἀφοτητί men.-mih. вьсрокка hom.-šaf. вь - цюка ἀφοτητί io.-clim. сльзы безь цоука проливаю ioann. сълъзы топлы безъ штоука проливаютъ io.-sin. цоукотъ trigl. cf. pol. szczęk: fortasse штжкъ scribendum.

штоуплъ adj. debilis azbuk. pol. szczuply.

штоуракинъ adj. στορακινος styracinus -кинь gen. 30. 37. -kruš. pent.-mih.

штоурить m. στύραξ styrax штжр- svjat.-op. 2. 2. 402: vost. cum lat. thus contulit.

штоуръ m. τέττιξ cicada op. 2. 2. 150. ластовица и цоуры χελιδὼν καὶ τέττιξ vost. adde косы и соѥ и влъгы и жлѣнь, цоуры же и изокы ex. славѣе и· ластовица и цюрове zlatostr. avis genus azbuk. alex. оковронокъ ber. russ. dial. цуръ insecti genus nsl. ščurek, ščiriček, čriček gryllus serb. šturak gryllus stul. čech. štír werle pol. szczur ratte cf. штнръ.

штоуръ v. прштоуръ.

штоурьць m. animal quoddam pan. bulg. šturec gryllus rum. конопи-цюрицъ cf. штоуръ.

штоучитн -штж -тнши vb. αἰσθάνεσθαι sentire luc. 8. 46; 9. 45. -bulg. nsl. čutiti cf. ags. sceávian intueri beitr. 1. 270. corss.-form. 444.

штоучанне n. strepitus да тьма та н то мълъчанне и цючанне привѣдѣть та на покаяние τὸ σκότος αὐτὸ καὶ ἡ σιγὴ ἡ πολλὴ εἰς κατάνυξιν ἀγαγεῖν ἱκανά zlatostr.

штоучати -чж -чнши vb. strepere вижь йздрѧдьно мълъчанне, и днкн са, како тн вьсѣ цоучитъ бес плнца τὴν βαθεῖαν σιγὴν, τὴν ἡσυχίαν τὴν πολλὴν zlatostr.

штьбьтати -штж -штшин vb. fritinnire цьвьчѣть io.-dam. клаго цівечоущимъ языкомъ op. 2. 2. 424. цівечоущимъ гласомь sabb.-vindob. 106. цівецѣть io.-dam. nsl. ščebetati blaterare; ščebetulja.

штькмагъ m. numus nest. .г. цлмгъ сребра vitae-sanct.-vost. цѣл- nest. ѥдиного цѣлмга дамь вамь vost. .г. цлмзи (pro alius codicis стлзи) chron.-vost. цлыгъ per. 6. цѣл- nest.: nota klnus. цѣлюгъ Народны звычаи Н. Галькомъ 57. goth. skilligs ahd. scilline ags. scilling orient 1. 522. weig. 2. 583.

штькнжти са -нж са -нши са vb. minui, deficere аще лоуна не цнѣтъ са, не бываѣтъ пасха отъ жидовъ vost.

штьпнние n. eclipsis ѥгдаже лоудѣтъ цпнние лоуны vost.

штьпь m. ἔκλειψις eclipsis нынѣ .дь. бѣ лоуны, ѥгда не моцно бѣити цѣпемъ скоудѣнию по ѥствоу ἔκλειψιν..φασικὴν ev.-saec. xvi. сніе бы врѣмя цѣшемъ καιρὸς ἐκλείψεως ev.-saec. xvi. не моцьно быти цѣпомъ, врѣмя цѣпомъ op. 2. 1. 139. цѣпемъ pro ущербомъ azbuk. nsl. nčep plenilunium habd.? rad. штьп- cf. клъкодлакъ.

штю: а штю incipientia quaere sub штоу.

штѧдние n. γόνος generatio men.-vuk. prol.-rad. γένος men.-vuk. γέννημα prol.-rad. ἀπόγονος men.-vuk. prol.-cip. adde pat.-šaf. 11. 12. 298. prol.-mih. отъ глоуокыхъ цѧдний men.-leop. cf. штѧдние.

штѧдопнсьць m. γονογράφος prol.-rad. 38. men.-vuk.

штѧдѣнние n. φειδώ parcere greg.-naz. adde men.-mih. о сынѣ - greg.-mon. 78. сѣцай съ штѧдѣнниемь съ штѧдѣнниемь пожьне svjat.

штѧдѣти -ждж -днши vb. φείδεσθαι parcere šiš. 137. greg.-naz. цѣждю ти снабдѣнние hom.-mih. curam gerere sup. 214. θησαυρίζειν colligere - имѣнны šiš. 111. rom. 2, 5. -bulg. цѧдить са правьдьнънмъ богатьство нецьстивыихъ prov. 13. 23. -parem. 1271. цѧдиши сове гнѣвъ op. 2. 1. 143. цѧдиши сѣбѣ гнѣвъ θησαυρίζεις σεαυτῷ ὀργήν rom. 2. 5. -apost.-nov. кмоужѣ цѧдѣно ѥсть θησαυρίζεται δικαίως πλοῦτος ἀσεβῶν. gen. 49. 10. -vost. adde цѧдай сѣцца izv. 668. мълъвнъмъ цѧдя greg.-naz. nota не - relinquere sup. 213. 9. - са ἀποκεῖσθαι цѧдить ми са op. 2. 2. 287. цѣдить ми се šiš 244. cf. syr. 13. iob 38. 23. -proph. mat. 56. штѣдимый емоу кѣньць sabb. 55. croat. šćediti parcere verant. zischr. 4. 3; 7. 204.

шѣстиѥ n. sors **шѣстиѥ** nom.-mik. 26. 29 cf. **часть**.

шоуба f. vectis pellicea danič. russ. **шуба** pol. szuba uhd. schaube cf. it. giubba fz. jupe mlat. iopa weig. 2. 566.

шоуга f. scabies **красты или шоугы** misc.-šaf. 154. bulg. šjugъ serb. šuga.

шоуй adj. sinister bon. glag. lavr.-op. 30. **шюй** chron. **отъ тєчє отъ шюиы странъı** izv. 662. nsl. s švico schrāge; po ševi schraeg; zid je na šijo zidan; serb. šuvaka laeva čech. šever schiefe scr. savja gr. σκαιός lat. scaevus ztschr. 4. 22. curt. 1. 135; 2. 260. 265.

шоуйца f. ἀριστερά sinistra ostrom. ant. men.-mih. sabb.-typ. nicol. **шю-** bus. 77. šaf.-glag. 51. mat. 13.

шоуйчьникъ m. qui ad sinistram est mir.

шоума f. silva danič. nsl. serb. šuma bulg. šjumъ.

шоумникъ m. nom. propr viri **шюмникъ** op. 2. 2. 313.

шоумъ m. φωνή sonus - **водъ** proph. ἦχος sonitus men.-vuk. sup. grom. isaak. ant.-hom. 149. glag. per. chron. **водьнь шюмь** εὔηχος ῥοή hom.-mih. **шоумь твоихъ листвий** chrys.-lab. - **дрѣвный** sabb. 23. **шюмъ творитъ сладъкъ** zlatostr. **шюми вшюмѣша къ оудолѣ перитѣ** ἦχοι ἐξήχησαν ἐν τῇ κοιλάδι τῆς δίκης ioël 3. 14. -parem. -saec. xiv. **шоуми вьшоумѣше** triod.-mih. **слъıша шюмъ зѣло шоумьıщь** izv. 610. **црькъва съ шоумомь паде сѣ** prol.-rad. 75. **шоума морьскаго** ἠχούσης θαλάσσης ostrom. silva, ni fallimur: **съ полємь и шоумомь** chrys.-duš. 13: nota geraeusch saxonibus Transilvaniae esse silvam nsl. serb. šuma nsl. šum sonitus, deiectus aquae.

шоумьнъ adj. ebrius ber. men.-leop. **-мєнъ отъ вина** κεχραιπαληκὼς ἐξ οἴνου bon. **никьтоже -мьнь бысть отъ водьı** chrys.-lab. **шюмєнъ** mat. 26. cf. germ. rausch, rauschig weig. 2. 468.

шоумѣниѥ n. sonus **шюм-** sborn. bus. 482. izv. 429. **къ шюмѣниѭ сватъıнъ словесъ** sborn.

шоумѣти -мліѫ -миши vb. ἠχεῖν resonare prol. adde men.-vuk. bus. 31. **водъı -мѣть** bon. **водъı шюмлѭща** izv. 462. **-мѣ строумьıми** pyrg. **-мѣраго камєнє** prol.-mih. **дорхоу шюмлѭщю** hom.-mih. **-мѣроую пещь** prol.-mart. **ико -мѣти пламєноу** prol.-mart. **огьнь -мѣ** krmč.-mih. διασοῤίζειν exsibilare mater.

шоуплъ adj. debilis **шоуплыѥ цѣпєпиѥ жьзлиѥ** men.-mih. 369. bulg. šupliv verminosus cank. šuplivicъ milad. 20. cf. **штоуплъ**.

шоура m. uxoris frater misc.-šaf. 23. mon.-serb. **-ры: шоуре своего** sg. gen. **шоури** sg. dat. misc.-šaf. nsl. šura; šurjak bulg. šurei (šurevi) milad. 219. 405. šuruа 520. serb. šura pol. szurzy.

шоурінъ m. uxoris frater zak.-serb. chron. 1. 39. 212. **шюр-** per. 22. 1; 54. 38. chron. 1. 130. 134. 135 etc.

шоурь m uxoris frater misc. 191. **шоуреви** sg. d. misc.-šaf. **брата своєго и шоурѣ** nom.-lab. **дѣкю братоу шоурие и сѣкъсти сѧчєтати сѧ неподобно єсть** misc.-šaf. 30.

шоутокынъ adj. ioci ber.

шоутъ m. nugator trigl. **ошутъ** ber. **шоутити** nugari trigl.

шоутьливъ adj. iocosus **ни играйте игрою, любими, шютливою съ чюжими женами, ни съ коумами, ни съ атровми, ни снохами, ни плашн(тѣ) съ ними** izmar. -saec. xvi. bulg. šutarka milad. 524. 536.

шьвєниѥ n. ὕφασμα opus textile pent.-mih. kruš.

шьвъ m. sutura ant.-hom. **ризьı** - ephr.-belg. **шьвомь навлачень** pent.-mih. **шьвы** izv. 666. **шьвъ ли сапожьıнъı дѣлаѥши, помани, иже оусние творѧтъ ризъı ли шьвъ дѣлаѥши, помани червьра** ephr.-vost. **швы** bus. 699. **шовъ кроугомъ обходѧ главоу** bus. 699. nsl. šev gen šva truh. crell. lex. prišev habd. našvi elenodia habd. pol. szew.

шьвьць m. ῥάπτης sutor krnč. 248. krmč.-mih. prol. kruš. misc. prol.-lab. men.-vuk. op. 2. 2. 303. **кожьнь** - δερμάτων διαῤῥαφεὺς pyrg.

шьвьчєвъ adj. poss. ῥάπτου sutoris prol. prol.-cip. **-мьчєвь** prol.-lab.

шьвьчинъ adj. poss. ῥαφιδευτοῦ sutoris exod. 17. 26. -kruš. pent.-mih.

шьвьчь adj. poss. ῥάπτου sartoris men.-vuk.

шьвьчьнъ adj. ῥαπτικός sutoris pyrg. ῥαφιδευτοῦ pent.-mih. **-на хытрость ὑφαντός** textus exod. 28. 6. -kruš.

шьвьчьскъ adj. sutorius prol. textoris exod. 28. 32. -kruš. ὑφαντός textus pent.-mih.

шьвьчьство n. sutoris ars chrys.-lab. **шъвечьство** chrys.-frag.

шьвьчьствыıнъ adj. sutorius **окрѣтє швечьствєноую хытрость τὴν ῥαπτικὴν τέχνην** artem consuendi cozm.-iud.

шьд vb. ire: **шьдъ, шьлъ**, pro quo etiam

ншьлъ habes leont. pent.-mih. за моужь шьдьши krmč.-mih. шедъ cloz I. 500. ll. 92. sup. шъдъ sup. шелъ cloz I. 345: pessime на ѥгожѥ (зорнѧ) надьдьшоу светомоу prol.-rad. 44 nsl. pošast larva, gespenst trub. prešesten elapsus habd. prešestvo, prešustvo adulterium; prešustnica adultera trub. prešuski rod trub. serb. našten inventus živ.

шьпѣтаниѥ n. φιθυρισμός susurratio šiš. 48. ant. pat. шьпът- antch. шепт- ant.- izv. 8. 107.

шьпѣтати -штѫ -штеши vb. φιθυρίζειν sibilare io. 7. 32. -serb. ὑποφιθυρίζειν prol.-cip. men.-vuk. nom.-mik. 99. pyrg. men.-mih. adde misc. isaak. pat. ὑποσαίνειν adulari шепът- prol.-rad. 93. шепц- op. 2. 2. 630. шъпт- bon. шьпцоуть krmč.-mih. нн шьпъчн izv. 609. nsl. šepetati, šapetati bulg. šepta milad. 536.

шьпъть m. φιθυρισμός susurratio ant. izv. 609. ant.-izv. 7. 150. -поть iob 30. 9. - mat. 56. мене шьпотъ имоуть io. 30. 9. -proph.

шьпъѣьнко adv. blaese - глаголати de puero mir. 91.

шьпъѣьнкъ adj. φιθυρός susurrans sir. 21. 31.

шьпъѣьникъ m. φιθυριστής susurrator ant. pat. apost.-saec. xiii. mat. 21. -пѣьн- antch. шепот- vost. 1. 134. ber.

шьствиѥ n. πορεία iter sup. ostrom. men.- vuk. isaak. - творити sim. l. 27. sabb. 136. ἐπίβασις incessus sup. 297. ἀποδημία peregrinatio man. шес- bon. man. поутѣмь шьствы ὁδοιπορία iter šiš. 252. поутноѭ шьствиѥ πρέιδοστѣ prol.-rad. 160. толикоу светомоу налажшоу сѧ шьствию men.-buc. 2. cf. шьствиѥ.

шьствованиѥ n. iter isaak.

шьствовати -воуѫ -воуѥши vb. proficisci ant.-hom. pat. prol. krmč. sim. I. 11. 50. sabb. 26. - поуть chrys.-lab. правы поуть - pyrg. нетърѣноу шьствовавъ стъзю ἄτριπτον ἀνύσας τρίβον irm. нже не шьствова въ съвѣтъ нечьстивыихъ izv. 482. поутьмь шьствоуѧ bus. 378. περιπολεύειν obire chron. l. 17.

шьствьникъ m. qui iter facit мора -стьвн- sabb. 166.

шьствьнъ adj. itineris dioptr.

шьствиѥ n. iter op. 2. 2. 432. шъс- sup. отъ шьствы кыто сѣдѣвши; hom.-mih. 151. cf. шьствиѥ, штиѥ pol. ścieˊ

шьстьнъ adj. pervius не мѣнозѣмъ ѥсть шьстьнъ (пѫть) greg.-naz.

шю: а шю incipientia quaere sub шоу.

шѧгл f. шѧгы εὐτραπελία scurrilitas ephes. 5.4. -bulg. шегы ὄρ. l. 154 коуѥсловиѥ и шегы или иже неподобьнаѧ izv. 9. 210. въ шегахъ и пианьствиихъ ibid. ephes. 5. 4. сватъıѧ книгы слъıшаще смѣиухомъ сѧ, шигы дѣюще чтоуимъ и ephr.-vost. въ шегахъ ἐν χόβοις in aleis krmč.-saec. xiii: nota шиги pro шутки azbuk. nsl. šega mos lex. šegav witzig metl. astutus habd. calliditas lex. bulg. šegъ iocus milad. 536. da se šega bijet 277. verk. 96.

шѧгавъ adj. шагавъ ѩзъıкомъ εὐμετάβολος γλώσσῃ prov. 16. 21. -parem. -saec. xiv. моужь шегавъ ѩзъıкъмь prov. 16. 21. -parem. 1271. моужь шегавъ ѩзъıкомь вьпадеть въ зла holm.

шѧгати -гьж -гаѥши vb. iocari сварѧще сѧ и шеглюще vita-theod. 18. твои рави работаютъ сварѧща сѧ и шеглюща и кленоуще дроугъ дроуга pater. -vost. nota епископъ или попъ или дїаконъ шегали играѧ или оупиваѧ сь izv. 9. 210.

шѧговати -гоуь -гоуѥши vb. iocari иже празнословитъ или шегоуетъ krmč.- saec. xvi. bulg. šeguva iocari.

шѧпа f. manipulus, uti videtur: показа имъ три шѧпы bell.-troj. 9. bulg. šerъ.

шѧтавъ adj. θρασύς audax barl.

шѧтаниѥ n. φράγμα fremitus, fastus sup. man. hom.-mih. sim. I. 15. къде людьѥмъ шѧтаньѥ; cloz I. 772. въ глоубиноу шѧтаниѧ bus. 546. поганыхъ шѧтаниѥ побѣѫждаѧть svetk. 37. τάλμα audacia krmč. 86. krmč.-mih. θράσος audacia hom.-mih. блѣдива -ниы prol.- mih. - идольско typ.-chil. prol. incursus glag. adde izv. 506. izv. 7. 151. triod.-mih. μηχανή prol.-rad. 139. -ниѥмь приседѥ ἐν ἀμηχάνῳ καθήμενος men.-vuk.: nota сь шетаниѥмь приседѣщиимъ ἄτονον πάντῃ καὶ ἐν ἀμηχάνῳ καθήμενον prol.-cip.

шѧтати сѧ -таѭ сѧ -таѥши сѧ vb. φροάττεσθαι fremere barl. op. 2. 2. 60. krmč.-mih. mater. δημηγορεῖν nugari - на христианы prol.-mart. юность шѧтаіоущоу сѧ clim. -таѭ сѧ ταῦρος man. 64. sine сѧ: онь оумираѥть, а ты шетаѥши chrys.-lab.: nota nsl. šetati se ambulare; šetovati festinare hung. bulg. šeta čech. šátati vacillare magy. sétál.

шѧхавъ adj. εὐμετάβολος inconstans шѧхавъ или прѣкратенъ parem. 17. 20. - mat. 53. cf. шагавъ.

Ѣ.

ѣ trigesima secunda alphabeti cyrillici littera, ѣть dicta; vocabula ab hac littera incipientia quaere sub и.

Ю.

ю trigesima tertia alphabeti cyrillici littera.

ю v. оу.

ю interj. vae ю горе glag. ю горе мьнѣ sup. 406. 7. cf. оу.

юка f. habena azbuk.: male, est enim potius lat. iuba.

юговъ adj. νότου noti, austri теплоюе възкѣмние югово sup. 257

югъ m. νότος auster ostrom sup. pent.-mih. боурьнь alex.-mih. 45. дышеть ev.-buc. meridies südseite men.-vuk оугъ svjat. mat. 26. оугъ кѣтръ chron.-novg. оугоу знаменоуеть кѣшти bus. 685.

votïç mater. cf. lit. užu, ušti strepere.

югъскъ v. южьскъ.

юдъ v. оудъ.

юдѣй v июдѣй.

юже v. оуже.

южина f. vectigal quoddam, ui fallimur glag.-saec. xv.

южьскъ v. южьскъ.

южьнъ adj. meridionalis proph. -но море pent.-mih. -на страна cyr. 26 -ныа страны bus. 685. къ южной мало клонѣша се странѣ greg.-mon. 69. -ные двьри in ecclesia; νότου matth. 12. 42. -ev.-saec. xii. usl. južni snêg.

южьскъ adj. νότου noti оужьскъ luc. 11. 31. -ev.-saec. xii. власть югьска prol.-mih. 238: male оужичьскъ et оужискъ bus. 717.

юлий assem. v. июлий.

юнакьница f. νεᾶνις puella ev.-saec. xvi.-vost.

юнакъ m. νέος, νεαρός, νεανίσκος iuvenis men.-vuk. grom. prol. prol.-rad. beli.-troj. 5. usl. junak miles habd. athleta lex. bulg. serb. junak heros: male νεωκόρος aedituus men.-vuk.

юнѣти сѧ -ѣѭ сѧ -ѣющи сѧ vb. iuvenescere юнѣи бледоуть на старые, и старии юнѣть се на юные prol.-belg. юнѣть се на юные prol.-mih 192.

юница f. puella обличи іеровоама о -цахь δάμαλις invenca sup. vost. 1. 234. šiš. 225. svjat. op. 1. 14. hom.-šaf. dioptr. prol.-mart. prol.-vuk. georg. triod. чьскопысноуша -ца оу ысалей ихъ vost. 1. 131. -ца оу ысалы ихъ mat. 47. ьжницеѭ svjat.-op. 2. 2. 375. - дивны prol.-rad. оуница lavr.-op. 21. prol.-mih. op. 1. 27. proph. usl. junica lex. croat. junica verant. lat. iunix.

юность f. νεότης iuventus ostrom. cloz I. 135. -стъ bon. ἀκμή sup. оун- kryl.-mat. 12. орлы - bus. 690.

юностьнъ adj. iuventutis -но тѣло greg.-lab. - възрастъ prol.-mart. prol.-rad. - на слабость sim. i. 10. -на доброта prol.-mart. -ныа плоти vost. оун- vost. 1. 118.

юнота m. νεανίσκος iuvenis pent.-mih. hom.-mih. bon. leont. ant. pat. pat.-mih. proph. sup. 22. 18. in zodiaco op. 2. 2. 304. оун- tur. евангелисте нодне равьно ангеломь оуното stichir. богослове оуното stichir. пишю вамъ, оуноты γράφω ὑμῖν νεανίσκοι apost.-vost. смѣхъ ѥсмь оунотамъ оукарающимъ - сѧ мною tur. возрастоста оунотѣ οἱ νεανίσκοι gen. 25. 27. -vost. f. boves оунотоу всю βόας πάντας psalt.-theod. 8. 7.

юнотъка f. νεᾶνις puella cant. 6. 7. man. pat. krš. възыскаша юноткы добры νεάνιδα καλήν 3. reg. 1. 3. -vost. -нѣтъка dial.

юнотьскъ adj. νέος iuvenis prol. ant.-hom. - възрасть men.-vuk. prol.-rad. -тъскъ bon.

юнотьскы adv. inveniliter ephr.

юнотьство n. νεότης iuventus dioptr. men. -mih. glasn. 11. 167. младо юностьво prol.-mart. побытотворцю оуноутьства сына τῷ νικοποιῷ νεανιότητος τοῦ υἱοῦ psalt.-theod.

юнотьствовати -коуѭ -коуѥши vb. ἀκμάζειν vigere men.-vuk. prol.-rad. νεάζειν; νεανιεύεσθαι iuvenari hes.

юнотьствьнъ adj. iuvenilis къ юнотьству(ьн)ѣ къврастѣ prol.-rad. 80.

юночьскство n. νεότης ant.-hom. 247.

юноша m. νεανίσκος iuvenis ostrom. sup. šiš. 4. iez. 30. 17. -proph. sim. I. 3 misc. -šaf. дрѣ et дка юноши послана кыста prol.-mih. 233. оун- mat. 12. 31

42. op. 1. 124. bus. 732. chron. нѣкыи оуноша sborn.

юношинъ adj. poss. νεανίσκου iuvenis pent. -mih. mir.

юношица f. adolescens glag.

юношьнъ adj. νεωτερικός iuvenilis šiš. 171.

юношьскъ adj. νέων iuvenum men.-vuk. chrys.-lab. -шъскъ op. 1. 50. o perev. 24. μειρακίων iuvenculorum man. vost. 1. 453. -ское sabb. 116. -скаго желанны sabb. 5. -ска похоть prol.-rad.

юношьскы adv. iuveniliter sabb. 57. - блести chrys.-lab. оуношьскы подкигъша сѧ izv. 505.

юношьствовати -воуѭ -воуѥши vb. νεάζειν iuvenari chrys.-lab. int. greg.-mon.

юнъ adj. νέος, νεώτερος iuvenis ostrom. sup. - тѣломь cyr. 4. юны чедн съмрѣть misc.-šaf. νεώτερος iunior ostrom. comparat. юнѣй sup. et юнии χείρων peior юнѣшаго prol.-mart. колицѣмь юнѣшимь ходатаи быста men.-mih. 175. оуннй bor. 9. оунъ izv. 439. lavr.-op. 32. mat. 12. 26. chron. hes. 14. моужъ оунъ възрастъмь sborn. изъ оуна ἐκ νεότητος proph. оуна врьста vita-theod. отъ оуна възраста men.-leop. lit. jaunas lett. jauns goth. juggs ahd. jung and. ungr ztschr. 11. 190. Bopp 1. 142. curt. 2. 163. 176. celtica v. beitr. 2. 162.

юнь v. июнь.

юньствовати -воуѭ -воуѥши vb. ἀκμάζειν vigere pyrg.

юньць m. ταῦρος taurus ostrom. šis. 23. barl. proph. μόσχος, μοσχάριον vitulus pent.-mih. ephr. krmč. 212. prol.-mih. sup. юнцоу дивящюцоу; юньць неоумоучень greg.-mon. 88. ѭньць svjat. in zodiaco op. 2. 2. 304. оун- bus. 46. tur. mat. 26. ταῦρος taurus strum. in zodiaco op. 2. 2. 149. nsl. junec lat. juvencus, junix: lit. jautis a rad. ju pendet Pott 2. 1. 144.

юньчевъ adj. poss. tauri -нч- misc.-šaf. 134.

юньчий adj. соупроугь - prol.-mart. саломь юнчимь misc.-šaf. 161. въ чьстѣхъ юнчихъ in zodiaco misc.-šaf. 141.

юньчь adj. poss. ταύρων taurorum; ταύρου tauri sup. šiš. 225. pent.-mih. grom. -нечъ bon. -чѣ иго dioptr. крьве -чѣ triod.-mih. -чи жльчь misc.-šaf. маса юнча bon.

юньчьствовати -воуѭ -воуѥши vb. sensus dubius prol.-vuk.

юнѣти сѧ -нѣѭ сѧ -нѣѥши сѧ vb. ἀκμάζειν vigere chrys.-lab. clim. 278. не претрѫждьшимъ сѧ плоцемъ, но жнѣющимъ сѧ подобаетъ прикасати сѧ пльтѣ margar. 1530. - сѧ и неистовити ephr.: notabis юнѣти sine сѧ σφριγᾶν vigere плъть оунѣющоу и коуѭющоу σάρκα σφριγῶσαν καὶ μαινομένην io.-clim.

юнъ m. iuvencus окыце и юнета men.-mih. 385.

юргъ m. georgius chron. -гы, -гемъ, -ги.

юре v. юже.

юрнй m. georgius -рки, -рьа chron.

юснинь v. оу compos.

ютр- v. оутр-

юха f. ζωμός ius pent.-mih. pat.-mih. kruš. proph. - безь масла пот.-mik. 166. оуха bus. 412. iudic. 6. 19. -vost. 1. 392. lit. juka blutsuppe lett. jant miscere lat. jûs scr. jûša m. n. Bopp 1. 143. mey. 1. 401. ztschr. 5. 377. curt. 2. 196.

ючрѣменъ v. оу compos.

ючена f. ὄαινα hyaena bus. 158.

Я.

я trigesima quarta alphabeti cyrillici littera.

я conj. καί et иго я ремыкъ ζυγὸς καὶ ἱμάς vost. 2. 153. **я и (нн)** шпильманомь быти οὐδὲ μίμον εἶναι krmč.-mih. 151. adde я къ нелѣже възвѣстнухъ тебѣ izv. 662: nota оусты я скоудь τὸ στόμα διεσταλμένος men.-vuk. лицемь я промьждало я гоугнивь τὴν πρόσοψιν ἀπονευκώς men.-vuk. скоудь вндомь, лице я промьждало prol.-rad. 87. я гжгнивъ: ноздрьма я гоугнивь ἐπίρριν, τὸ τῶν μυκτήρων διάφραγμα φέρων προσπεπτωκώς men.-vuk. cf. черно ина я и смѫдо μαυρὸν, ἄλλη μελανόν dioptr.-vost.: hoc я conferes cum scr. â: an, bis an, bis zu: âlauhita rōthlich: lauhita roth.

якедьникъ m. magistratus novgorodensis genus -тн- pravda-ruska -дн- vost. 1. 13. bus. 812. calumniator оклеветани быше отъ индикта якьдника prol.-bulg. 17. iunii маноуила савеса измаила goth. andbaht ahd. ampaht; and. ambâtt f. serva ztschr. 4. 391. beitr. 1. 477. orig.-eur. 226—229.

ꙗвєдьничь adj. poss. calumniatoris -тиць vost.

ꙗвєт- v. ꙗвед-.

ꙗблань f. malus ѻблань vost. 2. 9. -лонь ex.-vost. 1. 345. nsl. jablan cf. ѧблань.

ꙗблъка f. μῆλον malum hom.-mih. nom.-bulg. prol. prol.-cip. prol.-rad. krmč.-mih. 171. men.-vuk. - или ꙗпькъ prol.-mart. -ки pl. acc. prol.-lab. ꙗлчина - misc.-šaf. nsl. jabolka bulg. abъlka, jabъlka cf. ѧблъка.

ꙗблъко n. μῆλον malum prol.-rad. hom.-mih. men.-vuk. ok. 62. nom.-barb. men.-mih. men.-venet. triod. misc. kruš. ꙗблоко sbor.-kir. 60. op. 2. 2. 77. men.-leop. ѧблоко sof. ѻблако vost. 2. 9. пиша имѧна на ꙗблоцѣ̀хъ покладⷭ(а)ютъ на сватѣй трапезѣ̀ въ годъ лютогѣ̀ горѣ̀ izv. 704. gena caut. 6. 6. -mat. 53. nsl. jabolko, jabolka; adamovo - adamsapfel bulg. jabъlko croat. jabelko-Veglia lit. obêlis let. âbols ahd. aphul and. epli ir. aball ir.-gl. 79. bret. aval beitr. 2. 170. 373. ztschr. 6. 216. cf. -ка.

ꙗврѣдие n. ἀκρίδες locustae eccles. 12. 5. -дие mat. 52. op. 1. 68. -дье vost. 1. 13. ꙗврѣдье zap. 2. 2. 113. cf. ꙗврѣдие, ѻврѣда.

ꙗвитель m. qui ostendit int.

ꙗвительнъ adj. δηλωτικός declaratorius ioann.

ꙗвити -влѭ -вишн vb. δεικνύναι, ἀναδεικνύναι ostendere cloz I. 172. II. 51. чьто ти пьрвѣѥ ꙗвлю; izv. 427. ꙗвлѥнъ фанерός manifestus krmč. 36. τετραχηλισμένος šiš. 177. ꙗвлена татьба krmč.-mih. - сѧ cloz I. 592. φαίνεσθαι, ἐκφαίνεσθαι sup. ꙗвиста сѥ о десноуѥ странѫ вьстока hom.-mih. ꙗвлюѥ сѥ землю φαινομένην prol.-rad. 53. lett. juuet nunciare.

ꙗвлѣвати -влѣѭ -влѣѥши vb. ostendere op. 2. 1. 161. dial.-šaf.

ꙗвлѣние n. ostendere izv. 438.

ꙗвлѣтельница f. quae indicat.

ꙗвлѣти -влѣѭ -влѣѥши vb. δεικνύναι, ἐπιδείκνυσθαι ostendere ant. cloz II. 68. ἐμφανίζειν indicare man. ꙗвлѣше nicod. - сѧ ioann. cloz I. 60. 642. 871. svjat.-mat. 5. mat. 42. prol.-rad. izv. 420. ὀπτάνεσθαι šiš. ѣвѣѣ сѧ strum. -вьш sup. ꙗвлѣть ко сѧ дѣіжть тѣмн козн bus. 272.

ꙗвлѥние n. ἀνάδειξις manifestatio ostrom. dial. δήλωσις dial. ὀπτασία visio ostrom. apparitio sim. I. 22. въ ꙗвлѥние εἰς φανερόν aperte; ἀποκάλυψις revelatio -вьѥ- sup. ἀπόδειξις declaratio -вьѥ- sup.

ꙗвлѥѣ adv. manifeste -вьѥѣ sup. 327.

ꙗворовъ adj. platani.

ꙗворъ m. platanus nsl. bulg. javor lit. jovaras: aornas germ. esse videtur ahd. ahorn cf. Grimm, wörterb. 1. 198.

ꙗвьнъ adj. manifestus int. 13.

ꙗвьѣ adv. ἀριδήλως manifeste ꙗвьнѣѣ antch.

ꙗвѣствовати -воуѫ -воуѥши vb. ἀναδεικνύναι ostendere mater. ἐκφαίνειν evulgare mater. irm. ἀναγινώσκειν legere men.-vuk.

ꙗвѣственѣ adv. manifeste tur. -ѣно greg.-mon. 76. 87.

ꙗвѣственъ adj. δῆλος manifestus ant. ioann. φανερός krmč.-mih.

ꙗвѣ adv. δῆλον, προδήλως, φανερῶς, ἐν τῷ φανερῷ, προφανῶς manifeste sup. ostrom. men.-mih. σαφῶς clare sup. εὐθυβόλως directe sup. ῥητῶς krmč.-mih. ѣвѣ cloz I. 714. - и тай men.-mih. - ѥсть hom.-mih. томоу вса дѣлеса наша ꙗвѣ соуть sabb.-vindob. 146. - выкати šiš. 129. - творити prol.-mih. да не ѣѵи (ѣвѣ) его творетъ ἵνα μὴ φανερὸν αὐτὸν ποιήσωσι nicol. бываѥмаа ꙗвѣ творлаχоу greg.-mon. 64. - сътворити hom.-mih. въздасть тебѣ ѣвѣ nicol. не въ сынѣ тьчию, нь ꙗвѣ men.-mih. 127. παρρησίᾳ libere ostrom. на ꙗвѣ ἄναρθρα men.-vuk. nsl. najaviti se sich melden prip. 215. croat. u javi vigilando luč. 21. serb. na javi id. živ. 111. lit. ovis: sapue ir ovije dormiendo et vigilando beitr. 1. 235. ser. âvis manifesto cf. Böhtling-Roth; Bopp 3. 492. ztschr. 3. 393.

ꙗгнило n. locus, ubi oves pariunt ꙗгънила да граде chrys.-duš. 49. serb. jagnjilo

ꙗгньць m. agnus ѣг- cloz I. 324.

ꙗгня n. ἀμνός agnus ant. dan. сь ꙗгнѥтемь chrys.-duš. 49. ꙗгня незлобиво izv. 638. ꙗгънѥтина chrys.-duš. 15. 44. 47. 49. bulg. jagneta se izêgniła milad. 46. jagъnci, jagъnca; jagnence; ovci se jagnъt milad. 509. jagninъ.

ꙗгнѧдие n. populi nigrae ex.-vost. 1. 14. ог- ex.-vost. 2. 32. serb. jagnjed; nsl. jagned m. cf. ꙗгн-.

ꙗгнѧшть adj. agnorum ꙗгнѥкю sg. a. f. misc.-šaf. 156. cf. ꙗгн-.

ꙗгода f. ῥώξ granum esai. 65. 8. bus. 78. bacca pat. gena glag. - лаинтьна io.-clim. morbi genus misc.-šaf. 151. nsl. jagoda bulg. jagodъ erdbeere croat. jagoda gena pjesn.-hrvat. 56. serb. jagodica gena Grimm, wörterb. 1. 1064. cf. nsl. jagli.

ꙗгодица f. granum.

шагодичина f. συκομορέα sycomorus greg.-naz.

шагодичица f. sycomorus, uti videtur pat.

шагодичиѥ n. συκάμινοι mori esai. 9. 10. -proph. psal. 77. 47. -saec. xiii. mat. 27. 51. дрѣво шагодичие имыи op. 1. 91. шагодичие дрѣвиное op. 1. 123. -чиа bus. 729.

шголи v. жгоули.

шгжгинвъ v. ш.

шд vb. vehi шде equo vectus est ѣдѣ aor.per. 9. 36. ѣдеемъ per. 11. 9. ѣди per. 58. 14. по невѣстоу ѣдеть sbor.-kir. 23. шджіемъ πλεόντων ostrom. на лошь шди (шдъı) hom.-mih. 15. шдоуще πλέοντες šiš. 42. человѣкоу тоуда ѣдоущю vita-theod. шдоу ἀπέπλευσαν šiš. 28. при кран шдѣахоу въ крить παρελέγοντο τὴν κρήτην legebant cretam šiš. 42. ѣдиахж ἤρχοντο ostrom. она же выпадеть (aor., uti videtur) въ арьмѣнию triod.-mih. 144. ни ѣдоуть на слѣдъ bus. 398. глѣвоки ѣдоущю bus. 417. klruss. ѣде на кониѣ rus. 6. čech. jedu, jeti oserb. jěć lit. joti, joditi let. jât, jâdît equo vehi scr. jâ ire beitr. 1 94. mey. 1. 344. gram. 3. §. 131. cf. ѩздити, ѩхати.

шдати -даіж -даіеши vb. ἐσθίειν edere psalt.-theod. hom.-mih. 67. antch. vost. 1. 14. τιτρώσκειν cant. 2. 5. не тъчіж поздѣ шдати, нъ еже мало шсти οὐ μόνον τὸ βραδυφαγῆσαι, ἀλλὰ καὶ τὸ βραχυφαγῆσαι antch. adde ѣдаіеть χλѣвъ и єуга izv. 479. ant.-izv. 7. 43 bulg. jada.

шдение n. βρῶσις edulium šiš. 145. adde sup. ant. pat. dial. krmč. chrys.-frag. сѣдмицоу провождають безь шдения nom.-lab. да въходить подь иконобь (коновь) на въторая шдения sabb. typ. 22. ѣд- svjat. izv. 431. ад- bus. 650.

шдовидьнъ adj. venenatus.

шдовитъ adj. venatus cloz I. 67. 68. sup. -то чрьвие chrys.-lab. - гадъ op. 2. 2. 460. men.-leop. - звѣрь men.-mih. ichn. -та кропива prol.-belg. -тая доушевная злая krmč.-mih. пьжема шдовитая prol.-rad. 155. прѣсмыкаюма -та prol.-mart. -та стрѣла bell.-troj. 35. былие едовито alex.-mih. nsl. jadovit virulentus habd. jadovit, jadljiv iracundus serb. jadovit rabidus mik. oserb. jědojty.

шдометьнъ adj. venenum emittens - ѧзыкъ op. 2. 1. 45.

шдотворьникъ m. venena faciens misc. 108. gr. φαρμακοποιός.

шдрило n. ἱστίον velum op. 2. 2. 115. dioptr.-lab. ber. pat. io.-clim. laz.-vuk. шдрыломь свиваемомь sabb. 183.

шдрина f. ἱστίον velum zlatostr. apost.-strum. šaf.-urspr. pat.-mih. - выше корабля men.-mih. 162. плоувь -нами navigans leont. мьнышина - ἀρτέμων act. 27. 40. -šiš. 44. σκεῦος vas in navi act. 27. 17. -šiš. 42. ѣдр- strum. адр- strum. caula vost. 1. 14.

шдрити -рѭ -рили vb. navigare leont. men.-mih. croat. jidriti verant.

шдро n. κόλπος sinus sup. barl. sim. I. 22. mat. 26. отъ срѣдъı шдръ твоиѫ bon. въ шдрѣ отьчи greg.-lab. тщемъ шдромъ κλόπῳ κενῷ iob 31. 34. -vost. шдръ не оставль безначална родителя слово безначалное men.-saec. xi. въ великыа шдры поучинѣ men.-leop. абие море шдра простеръ съ радостию прия господа prol.-vost. въ шдрѣхъ отьчихъ hom.-mih. op. 2. 1. 35. изъ шдръ земныхъ bor. 23. земльна шдра sabb. 203. 207. въ шдрѣ hank. ephr. въ шдрахъ men.-mih. не прѣкожьствьıихъ шдръ izv. 621. отъ шдръ triod.-mih. шдра родителева; въ нѣдрахъ материныхъ oct.-mih. отьча адра oct.-mih.: nota въ великии шдры поучинѣ отъплоувьше prol.-mart. 223. къ нѣдрѣхъ sup. 178. 23. ἀγκάλαι sinus (ѣдра) cloz I. 911. ἱστίον malus sup. hom.-mih. моимь шдромь вьдаше быстро шьствие men.-mih. ἱστός malus navis sup. οἴαξ gubernaculum шдра дрьжати αὐχήν gubernaculum cod. -saec. xv: male κέλευσμα op. 2. 2. 84. hom.-mih. 65: adde шдра огненые vost. 1. 307. nota въ нѣдра материна hom.-mih. 141. въ нѣдрахъ nom.-mik. 26. въ нѣдра bon. triod.-mih. et николиндийско нѣдро men.-mih. 365. нѣдро dial. pat. apost.-mih. ber. шдра hes. ziz. ber. въ надра mat. 26. въ надра въздаеми greg.-naz.-izv. 3. 28. надро op. 1. 26. отъ конъ недровь изводеть се облаци chrys.-lab. nsl. jadro velum trub. meg. habd. lex. prvo jadro lex. nadra sinus croat. jidro velum verant. luč. nidra sinus luč. serb. jidro velum mik. njidra sinus mik. oserb. nadro cf. scr. adhara pars inferior ztschr. 3. 36.

шдрьнъ adj. gubernaculi дрѣва -на οἴακες men.-mih. 259.

шдъ m. ἰόν venenum cloz I. 409. chrys.-lab. cyr. 7. ant. georg. sup. змииньı - men.-vuk. svjat. ѣда зълобьнааго оутѫждѫ сѧ greg.-naz. φάρμακον venenum men.-vuk. pyrg. ѣдъ svjat.-vost. 1. 280.

op. 2. 2. 37. 85. 201. **ѣдь** alex.-mih. 91. 195. **источьникоу ѣдомь набалвано̀у** prol.-rad. 44. **зинающе, да не дондемь ѣдъ зоукьнъıй** izv. 549. **ѣдъ** трофѝ cibus ostrom. nsl. razjaditi se exacerbari habd. croat. jad ira luč. jid virus verant. ujid f. budin. 60. serb. jid venenum mik. jadoviti se irasci mik. oserb. jěd: rad. **ѣд** cf. scr. gara venenum a rad. gr deglutire.

ѣдъ m. infernus **не бѣ въ ѣдѣ низоу** glag. cf. **ѣдъ**.

ѣдъкъ adj. edulis **ѣда можеть ѣдъкъ бъıти окѣдъ тъ**; numquid prandium illud manducari potest? ephr.-vost.

ѣдь f. ἔδεσμα cibus hom.-mih. βρῶσις cibus sup. ant. matth. 3. 4. -bulg. adde prol.-rad. izv. 6. 35. sborn. op. 2. 2. 239. mat. 15. 35. 48. ephr.-belg. vost. 1. 190. 282. convivium sup. **соуχоу** - ex. op. 2. 1. 19. **дашє вь мою** - hom.-mih. **ѣдью падъша ѣдама** lavr.-op. 40. **полъ не сътвораѫть ѣди** izv. 469. трофѝ deliciae ev.-novg. φάρμακον venenum hom.-mih. 63. saepe **ѣдь: лиχаı ѣдь** sborn. nsl. ujêd f. tormina Pott 2. 1. 598. cf. **ѣдъ**.

ѣдьно n. καυτήρ cauter op. 2. 2. 201. **ѣдно** ustio azbuk. **гной изъ ѣдьна; ѣдно тн** постаклю **обличенна** vost. 1. 14. **аще кѣдна и рѣзанна лѣчебнаı тръпатъ** sborn.-saec. xv. -vost. **гной изъ єдна** krmč.-vost.

ѣдьıа f. cibus **ѣдни насъıтивъ** сѧ svjat.

ѣдьца m. φάγος edax prol.-rad. int. **ѣдьца и винопиица** nicol.

ѣдьць m. edax pat. cf. **ѣдьца**.

ѣжа f. canalis danič. cf. **ѣзъ**.

ѣжда f. πτῆσις volatus, recte vehi men.-vuk.: forma thematis dubia nsl. konj k jêzi reitpferd meg.

ѣжда f. cibus **ѣжде чаıей** prol.-rad. 73. **єжа** trigl.

ѣждати сѧ -даıе сѧ -даıєшн сѧ vb. cautere uti **аже коудеть человѣкъ ѣжалъ сѧ** pam. 186. vost. 1. 15. **аже коудеть чл҃къ єжалъ сѧ** krmč.-vost.: radix **ѣд**, unde etiam **ѣдьно**, quod confer.

ѣжденнє n. equitare bon. ber. par. izv. 467. **-жг-** ἱππασία mater. 7. 100. lavr.-op. 37. **на коньıхъ** - τὸ ἐφ' ἵππον ἐπιβεβηκέναι men.-mih. **коньıноє** - mir.

ѣждьца m. homo gulosus **лоуче коръıто свиний нежели оуста -цоу, сн рѣчь ласкърдаго** isaak.

ѣзва f. τρώγλη foramen **ѣзва** esai. 11. 8. -bulg. λάκκος fovea ind. 15. 19. -pent.-mih. ἐντομίς incisio lev. 21. 5. -pent.-mih. τόπος ostrom. μώλωψ vibex sup. pent.-mih. ὠτειλή vulnus sup. πληγή plaga sup. men.-vuk. cloz I. 317. 460. plaga sup. **врачюще ѣзвъı** izv. 549. **ѣзьıı** pro **ѣзвы** num. 25. 18. -pent.-mih. ἕλκος ulcus hom.-mih. θραυσμός lepra, lues greg.-naz. - **отъ желѣза** svjat.-mat. 9. nsl. jazba fovea štaj. cf. lett. aiza spalte.

ѣзвено v. **ѣзвьнъ**.

ѣзвина f. φωλεός latibulum mat. 16. matth. 8. 20. -kryl. ev.-grig. ostrom. zlatostr. chrys.-frag. chrys.-duš. 40. **ложе єго и ѣзвинъı єго** izv. 659. šaf.-ursp. κατάδυσις latibulum zlatostr. nsl. jazbina serb. jazvina lustrum mik.

ѣзвити -клѧ -вишн vb. τιτρώσκειν, τραυματίζειν vulnerare sup. ant. hom.-mih. dial. pat. izv. 421. per. chron. πλήττειν greg.-naz. **ѣзвлıо нъı невидимо** greg.-naz. **-вени бъıвъше** svjat.-op. 2. 2. 373.

ѣзвлıти -влıѧ -влıюи vb. vulnerare hom.-mih. **-вѣкіемин** sup. 327. 12.

ѣзвъ m. χοιρογρύλλιος erinaceus deut. 14. 7. -pent.-mih. deut. 14. 5; 14. 7. -cod. 1538. vost. recte meles: nsl. jazvec, jazbec serb. jazavac cf. ngr. ἄσβος animal incognitum apud Myrepsum duc.

ѣзвьнникъ m. vulneratus int. 46.

ѣзвьнъ adj. vulneris sup. 322. vulneratus sup. 53. chrys.-lab. greg.-naz. -vost. 1. 420. izv. 465. **-вънъ** bon. τραυμάτων vulnerum hom.-mih. **ѣзвьноу бъıти** τρωθῆναι antch. ἀπορούμενος greg.-naz. **ѣзьно: ѣзвеное** δέρμα corium num 19.5.-vost. **ѣзвена** δέρματα **шныи ѣзвена** zlatostr.

ѣзвьць m. χοιρογρύλλιος erinaceus kruš. recte meles **еврѣйнь ѣзвець єсть** misc. nsl. jazbec serb. jazavac ztschr. 6. 191. cf. **ѣзвъ**.

ѣзда f. vehi **ѣзда** trigl. **ѣзда и спеньза** alex.-mih. 129.

ѣздило n. currus cod.-saec. xiii. -vost.

ѣздити -ждѫ -здишн vb. ἐπιβαίνειν vehi hom.-mih. ὀχεῖσθαι vehi men.-vuk. mat. 18. adde sabb. 216. pyrg. men.-mih. prol.-rad. dial.-šaf. ichn. **ѣзде на колесници** καθήμενος sedens šiš. 16. **ѣзде на колѣсницахъ** sabb.-vindob. - **на конн** isaak. pat.-mih. io.-sin. men.-leop. alex.-mih. 36. **-дѣ на конн** ἔφιππος qui equo vehitur men.-vuk. **не моцн ємоу никако ни ѣздити** sabb.-vindob. **ѣзд-** alex.-mih. 80. bus. 684. frag.-bulg. **ѣздити въ лодницъх** per. 64. **ѣзд-** mat. 52. strum. chron. bus. 482. 647. pam. 238. nsl. jêzditi croat. jizditi Veglia.

шздичьнъ adj. ad equitandum idoneus конь -чный ichn.

шздрь f. nasus въспорена - ῥινότμητος svjat. -vost. 1. 136: vocabulum dubium.

шздъ m. vehi сноусныхъ ѣздовъ sof.

шздьникъ m. qui vehitur men.-mih.

шздьнъ adj. ad equitandum idoneus конь - men.-mih. 136.

шздьць m. qui vehitur men.-mih. dioptr.-lab. nsl. jêzdec eques lex.

шзъ pron. ego chron. per. 99. 106. alex. nsl. ja, jaz bulg. jas, jazi, jazika etc. cf. лзъ.

шзъ m. στόμαχος stomachus шзъ 1. tim. 5. 23. -op. 2. 2. 115. шзъ canalis danič. adde шзъ светаго стефана chrys.-duš. 27. nsl. jêz catarracta lex. agger bulg. jaz serb. jaz vorago mik. russ dial. езъ pol. jaz.

шзьно n. δέρμα corium шзно num. 19. 5. - pent.-mih. op. βύρσα corium op. 1. 16. iob 40. 26. -proph. mat. 56. bus. 172. lev. 9. 11. -mat. 56. proph. цинть отъ дрѣвесь и шзна сътворень есть chrys.-lab. прокажены отъ пьстраго шзна и порока плътьскаго свободиль men.-mih. 125. тѣлесьно шзно men.-mih. 133. принесетъ единo шзно ошибь его op. 2. 2. 60. adde шзвена δέρματα op. 2. 2. 60. cf. шзвьнъ.

шзьнѣкнъ adj. δερμάτινος coriacens svjat.-op. 2. 2. 403. -знѣна маньтия men.-mih. adde шзнѣнь коуколь prol. 64.

шйнъ adj. ovi вѣлыць, жлътыць шйный misc.-šaf. 154. 157. 160.

шйце n. ὠόν ovum man. 126. pat.-mih. pat. men.-mih. prol.-mih. vost. 1. 449. врановo - misc.-šaf. 152. шйца кокошинныа 159. шйцла ошлаше се prol.-rad.

шйцевидьнъ adj. ovi similis bus. 696.

шко adv. ὡς, ὥσπερ uti; ὡσεί шко три тысоуще; шко петь тысоущь šiš. 6. 8. шко .м. попришть sup. 401. шко и лѣпо bus. 385. лютѣ шко hom.-mih. ὅτι quod sup. 396. quando sup. да шко sup. 46. 27. шкоже ὥσπερ, καθώς, καθά, ὃν τρόπον sabb. 163. quando sup. въста шко ки не имѣлъ болѣзни mir. шкоже се hom.-mih.

шковль v. шиковль.

шковъ pron. οἷος, ὁποῖος qualis šiš. 115. prol.-mart. - ли qualiscunque въсякого - ва ли гръха ioann. - либо qualiscunque nom.-mik. 20. 151. 156. - либо isaak. - же bon. bes. 36. cyr. 1. prol.-cip. pent.-mih. krmč.-mih. šiš. 93. 108. одежда, - вѣже нѣсть обрѣсти са дроузѣй dioptr.

шкоже v. шко.

шкорь m. ἄγκυρα ancora hes. per. 9. russ. якорь, quod e lat.

шкость f. robur glag. - и сила cf. âçu celer.

шкоупа f. hecuba bell.-troj. 3.

шкша m. aiax alex.-mih. 49.

шкъ pron. οἷος qualis šiš. 200. ant. pat.-mih. шкъ клжчарь izv. 431. potens danič. шкъже οἷος sup. ostrom. prol. mat. 33. hom.-mih. шкъже mat. 33. шкъже qualiscunque greg.-naz. шцѣмлже недоугомь къждо одрьжимь вѣше prol.-mart.

шкъ adv. ὡς, οἷα uti man. zlatostr. mat. 49. men.-mih. pat. greg.-naz.-izv. 2. 249. ex.-op. 2. 1. 26. - снѣгъ вѣлъ χιονόχρους man. шкъ svjat.-mat. 6. cf. slovak. akí, шкъ.

шловичь adj. poss. δαμάλεως iuvencae barl.

шловъ adj. ἀτεκνῶν sterilis op. 1. 199. glag. шлова овца chrys.-duš. 49. nsl. jalov; jalova letina hung. jal sterilis de pecore et pomo bulg. jalova milad. 245. russ. ялъ lett. alava f. cf. jêls unreif beitr. 2. 55. 57. 208.

шлогъство n. sterilitas prol.

шлы praep. χάριν gratia чсо шлы мастъ си не продана бысть; io. 13. 5. -cod. saec. xii. -vost.: vocabulum dubium cf. дѣлы.

шма f. βόθυνος, βόθρος, λάκκος fovea matth. 12. 11. -vost. sup. krmč.-mih. оже кто подъ дроугомъ копаѣть шмоу, самъ впадаѣть са въ ню izv. 645. въ шмѣ лковѣ vost.

шмиште n. fovea вь - кьсадити men.-mih.

шмо adv. ὅπου, οὗ quo ant. - приндеть, радости въса испльнеть се hom.-mih. 191. -же quo glag. ти норови доведошя нхъ, аможе по къса дьни желаахоу izv. 428. тамо же, аможе съ добрый черньць ндыше izv. 632. шможе аште оу ѣáн šiš. 95. шможе и воля емоу вѣше greg.-mon. 89. -же колиждо ὅπου ѣáν ostrom. ѣможе колиждо ндеши nicol. шмоуже marc. 6. 56. io. 14. 4; 21. 8. - ev. 1270. ichn.

шможе v. шмо.

шмоуже v. шмо.

шмьнъ adj. βοθύνου foveae ant. sup.

шпромъждлъ v. ш.

шра f. ver приде оуже шра zlat.-čep. -saec. xiv. -bus gramm. 2. 200. klruss. jar (vesna) naša oteć i maty Nomis 12.

шригъ m. σάκκος cilicium io.-elim. zlatostr. esai. 20. 2. -proph. op. 1. 89. 102. 110. 117. bus. 175. chron. azbuk. iob 16. 5 -vost. на -зѣ, въ -зѣ op. 2. 2. 215. шригла ber. шрыгъ esai. 15. 3. -proph

ѣринна f. ἔριον lana pat. meu.-venet. krmč.-mih. 208. op. 2. 2. 630. azbuk. ber. **вѣкль ѣко** - chrys.-lab. **власи главы его ѣко** - chrys.-frag. **по двѣ ѣринѣ** chrys.-duš. bulg. jerinъ ziegenwolle cf. lit. ėris lett. jērs agnus.

ѣрити сѧ -рѩ сѧ -рими сѧ vb. θυμοῦσθαι irasci pent -mih. sup. dial. adde pat. io.-sin. ant.-izv. 7. 148. bus. 166. ὀργίζεσθαι irasci hom.-mih. **ѣростию на грѣхъ** - krmč.-mih. - **на кого** greg.-mon. 88. **кѣпѣсльно ѣрѣще сѧ** ἄπληστα θυμαίνοντος irm. **ѣрити** irritare ephr.-belg.

ѣриньскъ adj. arianus prol.-mart. cf. ар-.

ѣрменинъ m. armenus nom -lab. cf. ар-.

ѣрменьскъ adj. armenorum nom.-lab. cf. ар-.

ѣро adv. ἐμβριθῶς ferociter - **вѣдѣти** men. -vuk. - **повелѣти** men.-vuk. - **глаголати** sabb. 68. λοξῶς ambigue - **поглѣдати** prol.-mart. - **дыхае** laz.-vuk. adde - **изкирати** vost. 1. 294.

ѣро v. **ѣроу**.

ѣровидьнъ adj. animosus pat. -дн- ber. ziz. gr. θυμοειδής.

ѣродъ v. **жродъ**.

ѣронь adj. poss. aaron **ѣр-** strum. cf. ар-.

ѣроплъкъ m. nom. propr. viri -**плькъ** svetk. 38. -**полкъ** chron.

ѣрославль adj. poss. nom. proprii viri meu. -leop. op. 2. 2. 29. mat. 44. chron. per. bus. 173. karamz. 4. 380.

ѣрославъ m. nom. propr. viri svjat. bus. 393.

ѣростивъ adj. iracundus ioann. ber. ziz.

ѣростити сѧ -штѫ сѧ -стими сѧ vb. irasci - **на кого** par.

ѣрость f. θυμός ira sup. ostrom. zlatostr. šiš. 179. cloz II. 85. sim. I. 28. pat. θρασύτης vehementia pyrg. furor sup. ἀταξία - **коньска** chron. -**стию расплатити сѧ** men.-vuk. **ѣростию завѣжѣгъ сѧ** εἰς θυμὸν ἀναφθεὶς prol.-rad. 32. -**стию попрѣтити** hom.-mih. **ѣростию разьгорѣвъ сѧ** prol.-rad. 156. **ѣрость окоуздавлй** izv. 579. **премꙑслихъ отьца своего ѣрость** izv. 649. **ѣрость звѣрину** izv. 502. zap. 2. 2. 124. **ѣрость его тоужьскы сьдѣлаѥть** triod.-mih. 133. **ѣростию издыхаѥть** prol. -rad.: nota male ῥᾴτιον: **гребьствьна ѣрость** hom.-mih. cf. **ѣригъ**.

ѣростьнъ adj. θυμοῦ irae io.-clim. adde alex.-mih. bus. 908. iratus - **лькъ** krmč.-mih. -**но лице** par.

ѣростьнѣ adv. irate dioptr.

ѣроу interj. εἴθε utinam io.-clim. zlatostr.-saec. xvi. **ѣроу да къ окрѣлъ** sup. 156. 11. **ѣроу и того да бꙑхъ ни вѣдѣлъ** εἴθε μὴ τοῦτον ἐγίνωσκον utinam ne ipsum quidem nossem sup. 306. 16. **ѣроу ми бꙑло** εἴθε μοι γένοιτο greg.-naz. **ѣроу тоу зълоби прѣставлъ коньцъ** sup. 286. 20. **нь - ми твою . подьѥти страсть, ѣро гвоздиѥмь въ монѣхъ оудѣхъ вьноженомь бꙑти** ἀλλ' εἴθε μοι τὰ σὰ ἦν ἀναδέξασθαι πάθη, εἴθε τοὺς ἥλους ἐν τοῖς ἐμοῖς ἦν ἐμπερῆναι μέλεσιν hom.-mih. 28. **ѣро болѣзни оукиѳанна** ibid. **ѣроу ми нꙑнь сладкы слꙑшати твоѥ глась** εἴθε μοι νῦν τῆς γλυκείας ἐπακοῦσαί σου φωνῆς hom.-mih. **ѣроу весѣдоующа те видѣти, ѣроу приѥти ми словесь твоихъ** hom.-mih. 33. **ѣрю и ноще сь тѣшама роукама да бнѣ не искаль** εἴθε μηδὲ τὴν νύκτα κεναῖς χερσὶν ἐφηλάφησα hom.-mih. 125. **ѣро послоушалъ бꙑ павла** utinam paulum audires zlatostr.-saec. xvi.

ѣроунь adj. poss. aaronis **ѣр-** glag. cf. **ароньскъ**.

ѣръ adj. κατάπικρος amarus kruš. αὐστηρός austerus nicol. ἀπότομος severus greg.-naz. ἰταμός procax, iratus nom.-bulg. pat. bon. antch. ber. ziz. mau. 126. bus. 154. **гнѣвливъ и** - dioptr. - **рѣкше гнѣвливь** krmč.-mih. - **вьзорь** men.-mih. 191. **члкъ** - izv. 666. men.-leop. - **врагъ** dioptr. - **глась** leont. **ѣраа съмрьть** svjat. **призъвавъ ю ѣрꙑмъ лицемь** izv. 531. **-ро прѣщениѥ** hom.-mih. **-ро оучениѥ** hom.-mih. **молитва -рааго** antch. λοξός ambiguus **-ро око** men.-vuk. prol.-cip. **гнѣвомь ѣромь одрьжимь** sim. I. 4. - **очима** vita-theod. **оустa ѣраа** svjat. **-рѣй** io.-clim. nsl. jarati lamentari lex. jara kača meg. russ. dial. **ярый** iracundus **ярꙑ** pro **быстрина рѣки**.

ѣрꙑ m. ver in fontt. psl. non legitur **ѣрꙑ** frumentum hornotinum trigl. usl. jar veris; jara rž meg. jarina sommerfrucht; jarica ador, far lex. gallina annotina; jarčiti treten (die henne); jerše agnus annotinus bulg. **на ѣрꙑ** bulg.-lab. croat. jarac hordeum hung. klruss. jaf ver russ. dial. **неперꙑй** pro **второгодній** oserb. jerica sommerkorn lit. ėris .agnus; ėris beitr. I. 234. let. jērs agnus goth. jêr ahd. jar and. âr cf. scr. jâ ire ztschr. 1. 496; 4. 42; 5. 174; 6. 139; 7. 169; 8. 53. Bopp I. 95. curt. 1. 522. Pott I. 223; 2. I. 604.

ѣрꙑкъ adj. αὐστηρός austerus **ѣрꙑкымъ къзрѣкъ окомъ** prol.-vost.

ѣрькливъ adj. θυμικός animosus ant. isaak. **ѣрькл-** antch.

ѣрьмъ m. ζυγόν, ζυγός ingum sup. prol.-cip. hom.-mih. men.-vuk. men.-mih. greg. -naz. op. 2. 2. 304. ev.-uovg. **ѣрьмъ работьнъ** greg.-naz. **римскии ѣремъ отвергохомъ** vost. 2 87. σταθμός statera svjat.-op. 2. 2. 3^8. **въ -мѣ приkладьно ѥсть оукопонити житиѥ своѥ** isaak. **ѣремоу** lavr.-op. 35. adde mat. 47. 51. cf. rad. r: aram aptus gr. ἀρ: ἀραρίσκω lat. artus curt. 1. 404. Mikucki contulit pol. ko-jarzyć iungere.

ѣрьмьникъ m. ὑποζύγιος subiugalis bus. 378. **-мн-** šiš. 202. triod.

ѣрьмьничь adj. poss. ὑποζυγίου subiugalis ant. antch. **сына -мьничл** ostrom. adde cyr. 13.

ѣрьмьнъ adj. iugi svjat.-op. 2. 2. 403: nota **въ чьстѣхъ ѣрьмьныхъ** in zodiaco misc.-šaf. 135.

ѣрьнъ adj. animosus pat.

ѣрьць m. caper mir. 54. bulg. jarec milad. 531.

ѣрѣ adv. cum gravitate sup. 209. 8.

ѣрю v. ѣроу.

ѣрѧбица f. πέρδιξ perdix **ѥр-** men.-vuk. georg. prol. prol.-cip. misc. nsl. jerebica bulg. jerabicъ.

ѣрѧбь f. πέρδιξ perdix **лоукавы -ки** δολερὸν ἡ πέρδιξ ex. **лкы -ки** (pro **-кий**) **въ котьци** ὡς περδίκων io.-clim. **ѥрѧбь** ex.-op. 2. 1. 17. zlatostr.-vost. 1. 193. op.-vost. 2. 58. **жрѣби** pl. acc. chrys.-frag. nsl. jereb bulg. jarebicъ verk. 40. 115. milad. 514. ereb- 140. 313: nota devojko jarembice 387. et erebičice rebum šarena milad. 443. serb. jareb m. lit. jêrubê, êrubê lett. irbe; de rebhuhn cf. weig. 2. 470.

ѣсика f. in fontt. psl. non legitur lit. ûsis, osis lett. ôsis ahd. asc fraxinus and. eski, askr nsl. jesika populus ineg. serb. jasika croat. jasen fraxinus verant. slovak. osika beitr. 2. 373. Grimm, wörterb. 1. 578. cf. scr. asana pentaptera tomentosa.

ѣсинъ m. alanus sof. 1. 165. **ѣсы** ἀλανούς ἢ ἀγαυούς men.-vuk. chron. 157. per. 128. 189. 216. 227. - **вѣверица ѥсть** misc. 84.

ѣскроушите participium **скетаго въ толнкынхъ лѣть ѣскроуще** ἐπαλγείναντες prol.-rad. 21: vocabulum dubium.

ѣскъ m. χιβώτιον area **ситынъ** - pal. cf. **аскъ**.

ѣскѫдъ v. ѣ.

ѣсли f. pl. φάτνη praesepe sup. chrys.-lab. **-слѣхъ** et **-слѣхъ** ostrom. **ѣсли** cloz I. 867. 893. croat. jaslo verant.: thema **ѣд** goth. uzêta; **ѣсльне перьперес** chrys.-duš. 46.

ѣствл f. cibus izv. 645. - **и питиѥ** lavr.-op. 54.

ѣствинна f. comestio, cibus glag. nsl. jêstvina.

ѣсти, ѣмь, ѣси vb. ἐσθίειν, τρώγειν, φαγεῖν edere svjat. ostrom. sup. **ѣ-** ostrom. **ѣсти** mat. 6. **ѣсть** svjat. **ѣмы** nom.-mik. **ѣмь** bor. x. **ѣсте** svjat. **ѣсть** šiš. 18. 25. **ѣ** svjat.-op. 2. 2. 392. **ѣ** ibid. **ѣхомь** šiš. 24. **ѣсѧ** bon. **-кша** svjat.-mat. 6. **ѣдѧшете** šaf.-frag. 56. **ѣдей** šiš. 227. **не ѣдъше да боудоуть** sbor.-kir. 14. **ѣдѧше рожьца** izv. 452. **ѣдѧхѫ и пиѧхѫ** izv. 464. **не ѫже** ne ede bus. 646. **ѣсти** svjat. **ѣдѧше** izv. 484. **о кольми вода си сладъка ѣдъши пити** izv. 609. **ѣда можеть ѣденъ бъти обѣдъ тъ**; ephr.-vost. nsl. jêm edo; jêden mêsec, jêdeno solnce (cf. **клъкодлакъ**) mesojêd habd. jast f. grimm, koller; jelis esca habd. jêlo cibus rib. jêstvina cibus; jêšč gulosus lex. serb. jestojska živ. ješa živ. 94. 139. arm. ûêl lit. êsti let. ēst goth. itan ahd. ezan ags. etau and. eta Bopp 1. 235. beitr. 2. 162. curt. 1. 279. ztschr. 11. 180.

ѣстивыи adj. edulis, uti videtur: **поставе ѥстивьне поставише** alex.-mih. 86.

ѣстиѥ n. ἔδεσμα esca kruš. cibus pat. prol. par. men.-vuk. misc. prol.-cip. typ.-šaf. sbor.-kir. 14. - **или питиѥ** nom.-lab. chrys.-frag. izv. 8. 154. sabb.-vindob. στηρεσία prol.-mart. **мало - творить** ichn. **о ѣсти и пити** prol.-rad. **варити ѣстиа** prol.-rad.: **трии коупьно обѣдьи ѣстиа господиѥмь твореще** male versum τρίδυμοι πωλοδαμνεῖν ἄριστα μεμαθηκότες prol.-rad. 85. bulg. jestije cank. jastje milad. 210. 517.

ѣсто n. portio cibi **въ патъкъ и въ срѣдж соухо да ѣсть, а въ великыи пость поль .г. ѣста** nom.-bulg. 1.

ѣстрѧбль adj. poss. accipitris **-лю видл** io.-clim.

ѣстрѧбъ m. accipiter bus. 399. misc.-šaf. 173. barl. io -sin. chrys.-lab. pam. 232. **лють** - hom.-mih. **-ки** pl. nom. zlatostr. izv. 535. **-ба** hom.-mih. pent.-mih. io.-clim. **ако оутѫ отъ ногтии ѣстрѣба носимаго** (-мо) dan.-izv. 266. **-бы** ioann. **-бѣхъ** izv. 533. nest.: sine dubio olim sg. gen. erat **ѣстрѧби** vergl. gramm. 3. §. 55. nsl. jastreb, jastrob, jastran serb. jastreb, jastrijeb russ. **ястрябъ** pol. jastrząb' oserb. jatrob' ztschr. 9. 78.

ѣстрѧбьникъ m. falconarius **-трѣбн-** bus. 652.

ѣсъпии f. alana chron. 128. cf. **ѣсинъ**.

ѩсьнина f. splendor -сн- dial. serenum prol.-vost. зимнаѩ ѩсьнина prol.-lab. на, по -нѣ ὑπαίθριος sub dio - мразомь томити сѧ и озесть прѣзь вьсоу нощь оставивше prol.-mart. влачити по -нѣ men.-leop. нл -нѣ стоѩти ioann.: nota зимьна ѩсьнина ἡ τῶν χειμερινῶν νιφάς prol.-rad. 20.

ѩсьнити -нѭ -ниши vb. illustrare.

ѩсьно adv. τρανῶς clare man. men.-vuk. διαπρύσιον clare pyrg. ѩсно sup. - вьпити krmč.-mih. 351. - вьсѣдовати prol.-cip. - глаголати men.-vuk. sabb. 58. - исповѣдати prol.-mart. - проповѣдати chrys.-frag. - видица (recte -даца) sborn. - зрѣти men.-vuk. - вьзрѣти hom.-šaf. - списати tur. ѩсно да оуслышимо повѣдьноую поюще izv. 6 38. adde sim. I. 27.

ѩсьновати сѧ -ноуѭ сѧ -ноуѥши сѧ vb. clarum fieri -сн- men.-mih.: sine сѧ sabb.-typ. 21.

ѩсьнозрачьнъ adj. splendidus pat.

ѩсьнообразьнъ adj. splendidus жена ѩсн--на ѥсть nom.-barb.

ѩсьноплъньникъ m. luce plenus ѩсн- pat. 184.

ѩсьность f. splendor ѩсн- ber.

ѩсьнъ adj. τρανός clarus men.-vuk. pyrg. esai. 35. 6. -proph. - глась hom.-mih. - ѥзыкь men.-mih. prol.-mih. cyr. 19. -сно око lavr.-op. 41. очима ѩснема misc.-šaf. -сно и непокрывено мѣсто krmč.-mih. 390. - разоумъ proph. ѩснѣе хождение подаваше sabb.-vindob. 116. на -снѣ bus. 490. αἴθριος sub dio op. 2. 2. 151. - лежоу mat. 56. на ѩснѣ ὑπὸ τὸ αἴθριον sub dio snp. на ѩснѣ бес покрова ἄστεγοι ὑπὸ τὸν αἰθέρα op. 2. 2. 186. сѣдиши на -снѣ mat. 56. изведе ѥго на ѩсно in aperta pat. ѩснъ сѣтъ sborn. ὡραῖος pulcher hom.-mih. ѩснѣѥ izv. 489. sabb. 63. сѧ ѩснѣѥ сѹм'махъ рече izv. 476. ѩснѣе снѣга оубѣлиста сѧ sabb.-vindob. ѩснѣѥ же и чистѣе greg.-naz. слово ѩснѣѥ изложити krmč.-mih. 190. ѩснѣйше трогвы облычеть greg.-mon. 84. nsl. jasen lucidus lex. jasa, jesa baumlose gegend bulg. jasno sʼnce milad. 318. jasna mesečinъ verk. 78. jasno pile gerebicʼ milad. 419. jasno izvika 133. jasninъ verk. 373. serb. jasan; jas splendor mik. crost. jas splendor russ ясная anhöhe lit. aiškus ztschr. 4. 43; 11. 15.

ѩсьньство n. splendor bus. 686. ѩснъсзрака 684.

ѩсьнѣ adv. σαφῶς certe ѩснѣ irm. adde sup.

ѩсьны f. locus apertus ѩсныхъ vost. ѩсны alex. e russ.

ѩтвагъ m. iatvingus bor. x. chron. 44. 127. per. -вязѣ xx. -вязи izv. 670.

ѩтиковъ adj. poss. attici men.-mih.

ѩто n. cibus sup. 402. 22. cf. ѩсто et оутро.

ѩто n. agmen перооуца и храплюща наоучать ѩта, ѩко кротѣйше боудоуть izv. 535. serb. jato agmen avium.

ѩтроба v. жтроба.

ѩтъхоульница f. locus, ubi monachi дѣлаѭть на оутѣхѫ довлѣѭштаѩ стран'нѣимъ et ubi est пешть хлѣбьнаѩ sup. 446. 29; 447. 12.

ѫхати -хаѭ -хаѥши vb. vehi ѫх- alex.-mih. аще ѫхаѥ сътворить истѣчение misc.-šaf. 101. ѣх- chron. ѣхаоу io. 6. 17. -ев.-saec. xiii. ѣх- per. nsl. jahati vergl. gram. 3. §. 131.

ѫкѣ adv. sensus dubius: даже до дьнесь - ивлити сѧ по родоу pyrg.

ячай adj. comp. potior ячее zap. 2. 2. 29. cf. якъ.

ячайца f. ἐπαρυστρίς haustrum vost. zach. 4. 12. -proph. cf. russ. ячея.

ячаи f. ἀφή iunctura ячаими op. 2. 1. 163. ячаѥми pro ячаими šiš. 145. ячѣ ѥе pro ячае vel ячѣѥ sg. gen. šiš. 128.

ячѣ adv.-ὅσον quo ячѣ роскоповаютъ, тачѣ большл страстн жажютъ zlatostr. adde дьнь ячѣ дьнь на высотѫ растетъ sup. 429. 29. cf. ячѣ.

ѩша v. ѥша.

ѩштѣ, ѩштѥ antch. v. ѩштѣ.

ѩштѣ v. ѥштѣ.

ѩштерица f. lacerta trigl. -шерка idem slovak. jašterica.

ѩштеръ m. σαῦρα lacerta lev. 11. 30. -vost. pent.-mih. kruš. adde georg. oserb. ješćeŕ otter.

ѩѥ n. ovum typ.-chil. beitr. 2. 165. curt. 1. 597. nsl. jaje oserb. jejo cf. ztschr. f. deutsches alt. 12. 396.

ѩерьскъ adj. ēris ѩерская высота tur.

Ѥ.

ѥ trigesima quinta alphabeti cyrillici littera.
ѥ pro ѥсть v. ѥс-.
ѥва f. εὖα eua hom.-mih. ѥва ibid. cf. ѥвга.
ѥвангелнй f. gen. -лиѧ evangelium ѥѹаггелиѧ pl. a. sup. 272. 322. ѥѹаггелнахъ 234.
ѥвангелийскъ adj. evangelicus ѥѹаггел- sup. 275. 290. 427. -ланскъ 229.
ѥвангелистовъ adj. poss. evangelistae ѥѹагг- hom.-mih.
ѥвангелистъ m. evangelista ѥванг̃ел- cloz I. 168. 665. II. 44. ѥѹанг- hom.-mih. -агл̃- izv. 683. ѥѹаггел- sup.
ѥвангелиѥ n. εὐαγγέλιον evangelium antch. -лъи antch. -гл̃лые mat. 13. ѥваггел- mat. 11. 13. bon. sup. ѥванг̃ел- cloz I. 87. nicol. ѥванг̃ел- antch. ѥванѣг- ev.-novg. 1270. -bibl.-listy 1. 173. ѥоуанг- mat. 23. izv. 693. ѥоуанг- mat. 37. bor. 3. ѥоуаг̃г- svjat.-op. 2. 2. 402. ѥоуаг̃л- izv. 637. ѥуагг- svjat.-mat. 5. men.-vuk. ѥуанѣг- šiš. 241. ѥу̃гл- izv.
ѥвангелскъ adj. evangelicus -ггелъскъ bon. -нг̃ел- cloz I. 45. -гл̃кс- izv. 455. ѥоуанг- izv. 671. ѥуангил- izv. 698. ѥуанѣг- izv. 631. ѥуаггел- sup.
ѥвга f. εὖα eua pat.-mih. izv. 660. ѥв- misc. int. tur. per. chron. slov.-novg. ѥѹа sup. ѥоуга glag. ѥоуга op. 2. 2. 199. ѥуга sup. izv. 528. prol.-mih. šiš. 156. ѥуга sup. ѥвга vost. 1. 40. 310. bor. 2. nicod. bus. 488. ѥвьга šiš. 163. krmč.-mih. izv. 660. ѥв̃га op. 2. 2. 24. ѥвъга svjat.-vost. 1. 281. ѥвъга izv. 573. 622; male ѥгда sup. 357. 16.
ѥвергетица f. benefica ѥв- sabb. 53. 60. 198. ѥѹр- sabb. 51. ѥверьготиса: цр҃кви светые богородице ѥверьготисе, рекъше благодателнице sabb.-vindob. 182. gr. εὐεργέτις
ѥвжинъ adj. poss. εὖας euae hom.-mih. chrys.-lab. ѥв- misc. tur. ѥвьж- men.-mih. ѥоуж- glag. ѥоуж- obich.
ѥвинъ adj. poss. euae ѥввѹнь hom.-mih.
ѥвномианинъ m. eunomianus ѥв- krmč.-mih. dial.-šaf.
ѥвноухъ m. eunuchus ѥвьн- zak. serb.
ѥво interj. ecce ѥво bell.-troj. 31. bulg. eve verk. 367 serb. evo cf. ѥсе.
ѥвпиниѧ f. euphemia ѥв- glag.
ѥврей m. hebraeus ѥврѣй šiš.
ѥврейновъ adj. poss. hebraei ѥв- men.-vuk.
ѥврейнъ m. ἑβραῖος hebraeus nom.-lab. prol.-rad. ѥв- nom.-mik. bon. misc. cip. chrys.-lab. leont. men.-vuk. pl. n. ѥврие, ѥврѥе man. 127. g. -рей bon. bulg. evrein milad. 130. jevrein verk. 158.
ѥврейнѣѭнн f. hebraea ѥв- leont.
ѥврейскъ adj. hebraicus ѥв- sup. mat. 14. cyr. 20. ѥврѣйскъ hom.-mih. mat. 18. 31. izv. 443. ѥврѣйскъ cloz. I. 842.
ѥврейскъѣ adv. hebraice ѥвре- men.-vuk. mat. 14. šaf.-glag. 49. ѥврѣ- šaf.-glag. 50
ѥвреанъѣнн f. hebraea ѥвреан- men.-vuk. prol.-rad. ѥвреанинѹ sg. acc. pcut.-mih.
ѥврипъ m. εὔριπος euripus отъ ѥврипа сѣ подомь krmč.-mih.
ѥвроклидонъ m. εὐροκλύδων euroaquilo ѥвьр- šiš. 42.
ѥвропийскъ adj. europae ѥв- man.
ѥвропиѣ f. europa ѥв- vost. 1. 349.
ѥвропъ m. europa отъ ѥвропа prol.-rad. 132.
ѥвропьскъ adj. europae krmč.-mih.
ѥвтихнѣнннъ m. εὐτυχιανός eutychianus ѥвдиҳ- krmč.-mih.
ѥвтоуҳиѥвъ adj. poss. eutychi ѥвътлapr.-op. 4.
ѥвтоуҳъ m. εὔτυχος eutychus ѥвт- strum.
ѥвухитинъ m. euchita ѥвьхите isaak
ѥвухитьскъ adj. euchiticus ѥвҳ- isaak.
ѥв̃инъ m. euxinus ѥв̃инѣ поучины men.-mih.
ѥв̃иньскъ adj. euxini ѥв̃иньска поучина men.-mih.
ѥвъга v. ѥвга.
ѥвдиньство n. εὐθήνεια abundantia обилие, рекше ѥв- misc.-šaf.
ѥга conj. quando relat. sabb.-typ.; pro ѥго sup. 392. 26.
ѥгда conj. ὅτε quando ostrom. sup. ὅπου sup. ѥг- sup. cloz I. 223. 241. frag.-gl. 37. ѥгда же ли cloz I. 221. ostrom. къ негда соудити ти mat. 28. ѥг̃да sup.: nota бою сѧ, ѥгда къ поустоши коудоу бесѣдоватн къ камъ izv. 702. igdase fris.
ѥгеатьскъ adj. aegeus men.-leop. ѥгеатьска поучина prol.-mart.
ѥгкратнй m. encratius ѥг- sup.
ѥгланъ: шестоѥгланъ v. шестожрлань.
ѥгокъ pron. poss. αὐτοῦ eius prol. triod. prol.-rad. sabb.-typ. prol.-cip. kruš. misc. misc.-šaf. sim. II. 2. 13. 14. ichn. isaak chrys.-frag. men.-vuk. op. 2. 2. 8. 451. 631. nicod. chrys.-lab. nom.-mik. izvêst. 6. 383. bell.-troj. 14. prol.-mart. ber -кѣмь prol.-mart. -кѣми op. 2. 2. 451.

крагы ѥгокѣми margar. ѥгокы ardž. желѣзо дѣлаютъ ѥгоки (желѣза) χυτρεῦσι op. 2. 2. 460. ѥгоклы моудрьствоовавшихъ izv. 5. 208. ѥгокы alex.-mih. 19.

ѥгокеръ m. αἰγοκέρως capricornus ѥг- op. 2. 2. 150. 304.

ѥгоумѣнъ m. hegumenus ѥг- pat. 324. ardž.

ѥгоумѣньство n. hegumeni dignitas ѥг- pat. 323.

ѥгоупьтинъ m. αἰγύπτιος aegyptius ѥгупьтинъ proph. ѥгуптѣи proph.

ѥгоупьтъкъ m. αἴγυπτος aegyptus svjat.-mat. 9. ѥгоупътъ sup. ѥгоуптъкъ sup. ѥгупмат. 12. sabb. 189. sup. cloz l. 858. op. 1. 88. идоуще въ ѥгупетъ коуповатъ izv. 648. ѥгуп- bon. ѥгюп- mat. 12. ѥгюпта cloz I. 270. 300. -тѣ šaf.-glag. 64. ѥюп- svjat.-mat. 6. holm. ѥюпетъ chron. ѥюпать nicol. ѥгип- vost. 1. 263. ѣып- per. 22. ѥгупьтъ aegyptius proph. cyr. 21. ѥгупьта мышлное житіе laz.-vuk. ѥгоуѳть triod.-mih. ѥгуѳтѣ ant.-hom. 145. serb. jedjupak; idj-zinganus mik.

ѥгоупьтьскъ adj. aegyptiacus krmč.-mih. -пет- mater. ѥгоупет- bus. 652. ѥгупhom.-mih. izv. 581. ѥгуп- antech. mat. 49. 50. šiš. 180. sup. ѥгупет- bon. man. ѥюпchron.

ѥгоупьтьскы adv. aegyptiace ѥгуп- nom.-bulg. ѥгупт- izv. 581.

ѥгоупьтѣнинъ m. aegyptius ѥгоуптѣне bus. 75. ѥгюпт- cloz I. 316. ѥгупткrmč.-mih. šiš. xiv. prol.-mih. hom.-mih. -пьт- šiš. xvm. ѥгупт- mat. 49. dial.-šaf. prol.-cip. io.-siu. pat.-mih. -пьтnom.-bulg. ѥгип- chrabr. 90. leont. ѥгуѣупьтѣиемъ svjat.-op. 2. 2. 388. ѥгоуптианинъ int. ѥгупт- vost. 1. 437. izv. 581. ѥгюпт- tur. ѥгуптанинь козель есть misc. ѥежпьтынѣ svjat.-mat. 6. bulg. egjuptin milad. 531.

ѥгоупьтѣнъıни f. aegyptia ѥгоуптѣıнsup. ѥгупт- dioptr. pent.-mih. ѥгиптıанıни per. xxm.

ѥгоупьтѣньскъ adj. aegyptiacus ѥгупchrys.-lab.

ѥгы conj. quaudo relat. ѥгы bell.-troj. 8. 9. si - ви вндѣла 13. cf. ієга.

ѥда conj. εἰ si ѣда си ко si autem glag. къпроси, ѣда etc. man. μή, μήποτε ostrom. ὄφελον utinam ѥда и ѣдрѣгнѣть сѧ (lege сѣдрѣгнѣть сѧ) развѣıпаклѧщıй вы ὄφελον καὶ ἀποκόψονται οἱ ἀναστατοῦντες ὑμᾶς galat. 5. 12. -bulg. ѣда chron. μή ne ant. act. 10. 47. -strum. не боимь сѧ, ієгда (recte ѥда) погрезнемь men.-mih. ѥгда можеше сыны врачныѫ сътворити ѫ постит(и) сѧ μὴ δύνανται etc. marc. 2. 19. -ev.-buc. бою сѧ, ѥда не вижду ихъ greg.-lab. cf. šiš. 42. блюдѣте же, ѥда etc. šiš. 214. ѥда рабь ѥси чнй greg.-lab. men.-mih. послоушайте, ѣда отъ камени сего извѣдемъ вамъ водоу num. 20. 10. -glag.-otryv. ubi ostrog. ѣда ли, et alia ed. да или; оставивши тоуютоу скою, ѥда идоу владѣтъ доукравою indic. 9. 9. -frag.-glag. 19. ѣда на сицю тайноу приводѧтъ ѣлıни; greg.-naz. -izv. 6. 178. ѥда болить кто кде bor. 8. да ѥда какъ имать вредъ камьнию; izv. 597. ѥда въ долзѣ коудеть имъ, ѥлико видѣхъ; izv. 663. ѥгда чьсо лишıни бысте; μή τινος ὑστερήσατε; luc. 22. 35. - ev.-buc. начѧшѫ глаголати ѣдинь по ѣдиномоу ѣда азь; дроугы ѣда азь; ev.-buc. ѣда си forte glag. ut ѣда сѧ тако оутанть bell.-troj. 16. ѣда когда μήποτε ne op. 1. 186. op. 2. 2. 151. šiš. 47. ѣда колн antch. matth. 27. 64. -šaf.-urspr. serb. jeda cf. jadi Bopp I. 68. arm. ēthē si pehlewî at zend. jêidhi apers. jadij scr. jadi Müller, sitzgsb. 42. 252.

ѥдва adv. μόγις, μόλις vix ostrom. ant. sup. ѣд- sup. man. greg.-mon. per. chron. одва op. 2. 1. 171. chron. ти тако одва взмогохомь отъıти желѣза izv. 674. ѥдъва sup. greg.-uaz. прозьрѣхъ ѣдъва izv. 488. одъва vost. nsl. jedvaj habd. bulg. jedva croat. jedva verant. hung. odvaj hung. lit. advôs, vôs russ. dial. ледва pol. ledwie.

ѥдвакъ m. explicatur краска, сосудъ красильный azbuk. slovak. hodbáb: vere est idem ac годовлкль.

ѥде: ѥде кыи quidam оукрадена сѫть сна и сна, и лежѫть еде въ коемь мѣdial.-šaf. 199. когда въ ѣде коемь мѣстѣ, когда въ иномь потѣ μὲν εἰς τόνδε τὸν τόπον, ποτὲ δὲ εἰς τόνδε men.-vuk. глаголемъ емоу ѣде что и ѣде что кысть izv. 5. 208.

ѥдемъ m. ἔδεμ edem pent.-mih. ant.-hom. izv. 654. ѣд- bus. 65. въ ѣдемıи sg. l. ibid. на странoу овощника ѥдемъ izv. 660. садъ ѥдемъ izv. 659.

ѥдемьскъ adj. edem ant.-hom. ѣд- prol.-rad. стоıпра подъ ѥдиномъ садомъ ѥдемьскымъ izv. 660.

ѥдеьскъ adj. edessae holm. - градь ephr.

ѥдинадесѧтыи numer. undecimus: rectius прькыи на десѧте.

ѥдинако adv. ἔτι adhuc šiš. 75. ἀκμήν ѥ-

дінако ли и вы ev.-sacc. xii. тѣло ѥдинако тѣло prol.-vost. ѥдинако прѣбывающю захарин нѣмоу hom.-mih. 111. - прѣбываше men.-mih. ино modo krmč. 77. - властьнь consubstantialis glag. - рабь conservus glag. - съобразьнь configuratus glag. ѥд'н- sup. 44. 13. да ли ѥдинако ѥдиной женѣ не може прѣдолѣти; men.-mih. 255. ѥднако hom.-mih. ant.-hom. sabb.-typ. croat. jednako aequaliter verant. cf. jednaga simul luč. tamen единако пробища сѧ сквозѣ chron.-vost.

ѥдинаковъ adj. similis.

ѥдинакъ adj. ὁ αὐτός idem -коу чьсть творити men.-mih. обѣ -цѣ men.-mih. 186. -ци чьстию krmč.-mih. -кы грѣхы svjat. єднакь alex.-mih. 55. -кво зло bulg.-lab. ѥдьнакь aequalis danič.

ѥдинакъ m. monachus ant.-vost.

ѥдинамо adv. ἐπὶ τὸ αὐτό vost.

ѥдиначе adv. ἴσως pariter krmč.-mih. ἔτι adhuc sup. psalt.-theod. šiš. 113. 122. 161. men.-vuk. ѥдиначе ми стоищи izv. 658. єдиначе живѣ izv. 484. tamen ant. pat. adde bor. 7. sim. I. 23. ѥдн- sup. ѥд н- sup. єдн- sup. nicol. ѥдри (и) ѥднако готови ὀξεῖς τε καὶ ἕτοιμοι hom.-mih. 52.

ѥдиначьскъ adv. μονῳδικῶς hom.-mih.

ѥдиначьство n. ὁμοιότης aequalitas barl. simplicitas op. I. 126.

ѥдинити -ниѫ -нити vb. ἑνοῦν unire ѥдинѣнъый op. 2. 2. 300.

ѥдиница f. unitas dioptr. pan. ok. 58. io.-sin. triod. oct.-mih. b. per. 30. -цею ἅπαξ semel prol.-rad. men.-vuk. prol.-mart. isaak. -ньница bus. 266.

ѥдиницѣѫ v. ѥдиница.

ѥдиничьнъ adj. unitatis.

ѥдиноборьнъ adj. gladiator pyrg. gr. μονομάχος.

ѥдиноборьство n. singulare certamen ioann.

ѥдиноборьць m. μονομάχος gladiator dioptr.

ѥдинобрачьнъ adj. μονογαμίας monogamiae hom.-mih.

ѥдиновати -оуѫ -оуѥши vb. ἑνοῦν unire io.-dam. coniungi ant. solitariam agere vitam pat.

ѥдиновидьнъ adj. uniformis dioptr. per. lxxxii. svjat.-op. 2. 2. 386. op. 2. 2. 147. io.-sin. -дьна сѫщи много же видьнѣ дѣйствоуѥтъ dioptr. 267. gr. μονοειδής.

ѥдиновластовати -воуѫ -воуѥши vb. monarcham esse ѥд- chrys.-frag.

ѥдиновластьць m. monarcha per. xiii.

ѥдиновольникъ m. monotheleta krmč.-mih.

ѥдиноволнъ adj. monotheletae prol.-mih. krmč.-mih. isaak.

ѥдинокрѣменьнѣ adv. eodem tempore ioann.

ѥдинокъзрастьнъ adj. συνηλικιώτης coaetaneus, aequalis chrys.-lab.

ѥдиновѣрие n. ὁμοπιστία eiusdem fidei esse -рьѥ antch.

ѥдиновѣрьникъ m. ὁμόπιστος qui eiusdem fidei est ant. antch. съ нами коудете -ници men.-mih.

ѥдиновѣрьнъ adj. qui eiusdem fidei est hom.-mih. krmč.-mih.

ѥдиновѣрьство n. eadem fides sim I. 7.

ѥдиноглаголнъ adj. eiusdem linguae, uti videtur io.-sin.

ѥдиногласие n. ὁμοφωνία eadem vox hom. -mih. 111. ѥдн- sup. ѥд'н- sup.

ѥдиногласьно adv. συμφώνως consentanee -сно irm.

ѥдиногласьнъ adj. consentaneus chron.

ѥдиногласьнѣ adv. consentanee -снѣ lavr.-op. 43.

ѥдиногнѣздица f. una in nido sedens ὀδbus. 689.

ѥдиноговѣйнъ adj. εὐλαβής pius antch.

ѥдиногоукицеѫ adv. εἰς τὸ διπλοῦν in duplum krmč.-mih.

ѥдиногоукъ adj. simplex krmč.

ѥдиногоукъ adv. εἰς τὸ ἁπλοῦν in simplum krmč.-mih. 289.

ѥдинодомьно adv. in eadem domo -мно сѣдѣ слоужащыѧ clim.

ѥдинодоушие n. συμφυχία unanimitas cyr 24. -ьѥ hes. 10.

ѥдинодоушьно adv. προθύμως alacriter hom.-mih. adde ber.

ѥдинодоушьнъ adj. unanimis krmč.-mih. ѥдн- sup. 58.

ѥдинодоушьствовати -воуѫ -воуѥши vb. consentire.

ѥдинодьневьнъ adj. unius diei chrys.-lab.

ѥдинождн num. ἅπαξ semel l. reg. 26. 8.

ѥдиноженьць m. qui semel tantum uxorem duxit 259. krmč.-mih. gr. μονόγαμος.

ѥдиножитель m. σύνοικος contubernalis - бесплътьнымь typ.-chil.

ѥдиножительница f. convictrix.

ѥдиножительно adv. convivendo antch.

ѥдиножительнъ adj. ὁμοδίαιτος convictor ant. solitarius къ поустыни -нѣ vost. 2. 131.

ѥдиноземьць m. popularis кѣ - нмь men.-mih.

ѥдиноименитъ adj. ὁμώνυμος cognominis dial. лѣпо ѥсть съ вами -тоу быти sabb. 142.

единоименитънъ adj. cognominis prol.-rad. 35.
единоимение n. nominis communitas.
единоименьнъ adj. cognominis svjat.-op. 2. 2. 386. имен.-mih. per. LXXXII. - **емоу** chrys.-lab. **-наге себѣ** sabb. 168.
единоименьство n. idem nomen chrys.-lab.
единоисповѣдьнъ adj. qui eandem fidem profitetur men.-mih.
единойцн adv. semel isaak.
единойчь adv. semel lavr.-op. 31.
единокальнъ adj. ex eodem luto factus **единокалнымь намь създанiемь** sabb. 91.
единокаменьнъ adj. ex uno lapide factus gr. μονόλιθος.
единокамѣнъ adj. ex uno lapide factus.
единокрильнъ adj. μονόπτερος unam habens pinnam ant.
единокровьникъ m. unam habens contignationem chrys.-lab.
единокровьнъ adj. unam habens contignationem.
единокъ adj. μονότροπος simplex, solitarius krmč.-mih. 166. **-кыхъ** sim. II. 1. monachus sabb.-typ. **-кыхъ чинь** sabb. 1. cf. **инокъ**.
единоличьнъ adj. unius coloris **одеждоу** **одноличноу** chir.
единолѣтьнъ adj. ἐνιαύσιος unius anni pent.-mih.
единомастьнъ adj. unius, eiusdem coloris pan.
единоматерьникъ m. eadem matre natus men.-mih.
единоматерьнъ adj. eadem matre natus gr. ὁμομήτριος.
единоматерьнь adj. eadem matre natus **-нею** nom.-mik. 33: recte **рьнъ**.
единомати adj. eadem matre natus **оба сиа -тере иеста** οἱ δὺο οὗτοι μιᾶς μητρὸς τυγχάνουσιν ant.
единомалѣчьнъ adj. collactaneus.
единомоштьнъ adj. aeque potens.
единомъслие n. ὁμόνοια concordia op. 2. 2. 254. ant. men.-mih. chrys.-lab. ant.-hom. ichn. **-слые** greg.-naz. **-слы** ant.-izv. 7. 151.
единомъслъ adj. concors **-слоу** men.-mih. 174.
единомъсльникъ m. ὁμόφρων unanimis ant. krmč.-mih. prol.-mart. misc.
единомъсльно adv. ὁμοθυμαδόν unanimiter šiš. 2. men.-vuk.
единомъсльнъ adj. unanimis prol.-mih. greg.-mon. 55. μονολόγιστος antch.
единомъсльство n. unanimitas izv. 492. triod. sabb.-typ.
единомъшлѣние n. unanimitas sim. I. 28.
единомь adv. semel men.-mih.
единомждрие n. unanimitas.
единомждръ adj. unanimis.
единомждрьникъ m. ὁμόφρων unanimis prol.-rad. ioann.
единомждрьно adv. ὁμοφρόνως unanimiter irm.
единомждрьнъ adj. unanimis zak.-serb.
единомждрьство n. unanimitas sabb.-typ.
единомждрьствовати -воуѭ -воуѥши vb. ὁμοφρονεῖν consentire men.-vuk. lit.-mih. greg.-mon.
единомжжица f. unius viri uxor **гърлици единемоужици** izv. 537.
единонадесатъıй num. undecimus **единъıр.** 319. 26.
единоначалие n. monarchia krmč.-mih. 368. dioptr.-lab.
единоначалникъ m. solus imperans triod.-mih. gr. μοναρχος.
единоначальнъ adj. monarchicus.
единоначальство n. monarchia int.
единоначальствовати -воуѭ -воуѥши vb. monarchiam esse sabb.-typ. 75. chron.
единоначальствьнъ adj. monarchicus.
единоначатие n. monarchia **ни оуѕиноу -тиıа знающе** men.-mih. 157.
единоногъ adj. unipes men.-leop. **хождаше -гь за .г. лѣтъ** prol.-mart. **единалех.**-mih. 117.
единонравие n. morum similitudo prol.-mart.
единонравьнъ adj. similis moribus int. isaak. chrys.-lab.
единообразьнъ adj. eiusdem formae **пазомию** - prol.-mih. prol.-belg.
единообразьнѣ adv. eadem forma hom.-mih.
единоокъ adj. cocles pyrg. dioptr. mir.
единоотьчьнъ adj. eodem patre genitus gr. ὁμοπάτριος.
единоотьчьнь adj. eodem patre genitus nom.-mik. 33: recte **-чьнъ** cf. **единоматерьнь**.
единопиштьнъ adj. socius **аггелоль -чловѣкъ** chrys.-lab.
единоплеменитъ adj. eiusdem generis **-тиıе ти гаврани** ichn.
единоплемение n. τὸ ὁμόφυλον eiusdem gentis esse **-плѣмѣнь** antch.
единоплеменьникъ m. qui eiusdem gentis est krmč.-mih. men.-mih.
единоплеменьница f. quae eiusdem gentis est hom.-mih.
единоплеменьнъ adj. qui eiusdem gentis est int.

ѥдиноплеменьство n. ὁμοφυλία cognatio ant.
ѥдиноплътьникъ m. ὁμόσαρκος qui eiusdem est carnis ant. antch.
ѥдиноплѣньникъ m. contributalis leont.
ѥдинопоясьникъ m. unum cingulum habens.
ѥдинопрѣстольнъ adj. eidem throno insideus.
ѥдинорасльнъ adj. ὁμοφυής consanguineus dioptr. -слѣнъ op. 2. 2. 459. triod.
ѥдинорогъ adj. unum cornu habens pat. int. misc. - козль alex.-mih. 42.
ѥдинородьникъ m. ὁμογενής cognatus ant. antch.
ѥдинородьнъ adj. μονογενής unigenitus men.-vuk. svjat.-op. 2. 2. 386. dial.-šaf. - мн ѥсть; - братъ sim. I. 19. - сынъ leont. - матери своей glag.
ѥдинорожденикъ m. ὁμογενής cognatus ѥд- antch.
ѥдинорожденъ adj. μονογενής unigenitus ѥдн- sup. consanguineus: de fratre ѥдн- sim. I. 4.
ѥдинорожъ m. unicornis: male -рожда ber.
ѥдинорожьць m. μονόκερως unicornis men.-mih.
ѥдиноржкъ adj. unam manum habens dioptr.
ѥдиносѣльникъ m. iisdem sedibus utens gr. ὁμόσιχος.
ѥдиносильнъ adj. aeque potens triod.
ѥдинославьнъ adj. qui eiusdem est opinionis chrys.-lab. gr. ὁμόδοξος.
ѥдинословиѥ n. concordia bus. 298.
ѥдинословьнъ adj. consentiens.
ѥдиносоущиѥ n. una substantia -ьныѥ greg.-naz.
ѥдиносрѣдо adv. unanimiter alex.-mih. 86.
ѥдиностольнъ adj. eidem throno insidens greg.-naz.
ѥдиностраждальнъ adj. iisdem affectibus obnoxius.
ѥдиность f. unitas.
ѥдиносъвѣтиѥ n. eadem voluntas.
ѥдиносъвѣтьнъ adj. qui eiusdem est voluntatis gr. ὁμόβουλος.
ѥдиносъглашениѥ n. concordia sabb. 82.
ѥдиносъжитєльникъ m. convictor prol.-mart. - ѥго men.-leop.
ѥдиносънѣдьникъ m. convivа -снѣдн- vost. I. 313. - на трапезѣ men.-mih.
ѥдиносъпрѣстольнъ adj. eidem throno insidens ѥд- sabb. 96.
ѥдиносъпряжьнъ adj. coniunctus -прѣж- prol.-rad
ѥдиностѣнникъ adj. ὁμόσκηνος in eodem tentorio degens ant. antch.
ѥдиносъпряжьнъ adj. iunctus men.-vuk.
ѥдиносѫщиѥ n. consubstantialitas sup. -ныѥ izv. 7. 152. gr. ὁμοουσία.
ѥдиносѫщьнъ adj. ὁμοούσιος consubstantialis ant. sabb. 96. 99. -ѩтная троица sabb. 37. -ѩтная троица sim. I. 7. -соущьный svjat.-op. 2. 2. 396. op. 2. 2. 81. ѥдн- sup. ѥд'н- sup.
ѥдиносѫщьнѣ adv. consubstantialiter -соущ- mat. 19.
ѥдиносѫщьство n. ὁμοουσία consubstantialitas op. 2. 2. 81. prol.-mih.
ѥдиносѫщьственъ adj. consubstantialis
ѥдинотворьнъ adj. ἑνοποιός vim uniendi habens, unificus ant.
ѥдинотрапєзьникъ m. qui eidem mensae assidet sabb. 188.
ѥдинотрапезьнъ adj. eidem mensae assidens chrys.-lab.
ѥдинотѣлєсьникъ m. σύσσωμος antch.
ѥдинотѣлєсьнъ adj. ὁμόσωμος ѥд- antch.
ѥдиноумиѥ n. consensus vita-theod.
ѥдиноумьнъ adj. concors -менъ sup. ѥдн- sup.
ѥдинохрамьнъ adj. in eadem domo degens соупроугъ - sabb. 44.
ѥдинохрѣстьникъ m. ὁμόχριστος -рьс- antch.
ѥдинохождожьникъ m. qui eandem exercet artem gr. ὁμότεχνος.
ѥдиночьство n. vita solitaria ѥд- chron. 101. 30.
ѥдиночьстьнъ adj. qui in pari habetur honore gr. ὁμότιμος.
ѥдиночадъ adj. μονογενής unigenitus ostrom. ant. barl. sup. op. 1. 26. ant.-hom. 149. šaf.-urspr. š.-gl. 91. mat. 40. op. 2. 1. 135. - сынь hom.-mih. leont. sabb. 144. ev.-syn. b. сыне ѥдиночадый izv. 598. дѣти ѥдиночеда nicol. -до чедо hom.-mih. -да дѣти prol.-mart. -доѥ слово отьче sim. I. 10. ѥдн- sup. ѥд'н- sup. ѥдн- sup.
ѥдиночадьнъ adj. unum filium habens отьць - krmč.-mih. unigenitus euchol. hom.-šaf. - сынь greg.-lab. leont.
ѥдиночастьнъ adj. μονομερής ѥд- antch. оутрока -на hom.-mih. 170.
ѥдиночастьнѣ adv. dioptr. gr. μονομερῶς.
ѥдиношти adv. semel op. 2. 1. 45. par. ber. ѥдн- pat.
ѥдиноѩремьнъ adj. eodem iugo iunctus isaak.
ѥдиноѩстьство n. consubstantialitas glag.
ѥдиноѩстьственъ adj. ὁμοούσιος consubstantialis ѥдн- sup.
ѥдиноѩзычьнъ adj. qui una tantum utitur lingua -ѩз- men.-bulg.

единожъ adv. ἅπαξ, καθάπαξ semel ant. antch. sborn. šiš. 184. pent.-mih. man. pat. krmč. chron. единою градьи сквозѣ градъ izv. 595. ед- cloz I. 423. 425. - и двонцею šiš. 152. - лѣта ἅπαξ τοῦ ἐνιαυτοῦ - лѣтомъ per. 4. 25. šiš. 233. - лѣта вхожаше mat. 40. olim cyr. 2. 24. ѥдьн- nom.-bulg. ѥд'н- sup.

единъ numer. εἷς, μόνος unus не о сокѣ ни единъ izv. 615. единъ единого прыстъ irm. τὶς quidam sup. къ -ной ракѣ vost I. 121. -ни отъ нихъ šaf.-glag. 49. единомь нѣчесомь bus. 269. -но то ἅπαξ pent.-mih. къ -но εἰς ταὐτό man. въ едино молищю сѧ ємоу вечеръ izv. 610. - и тъждє доухъ то ἓν καὶ τὸ αὐτὸ πνεῦμα šiš. 241. идоховѣ два сама единa izv. 654. книгы -ны βιβλίον ἓν въ -нѣхъ книгахъ krmč.-mih. видѣ ризы единъı лежащa izv. 495. - къждо εἷς ἕκαστος šiš. 157. 246. šaf.-glag. 77. единого когожде et -ждо strum. -наго chron. 16. per. 20. -ныѫ man. 56. -ныѥ цркве men.-mih. -ние чрьти glasn. 13. 377. sg. voc. -не triod.-mib. единѥ милостивѣ izv. 502. весъмьртьнѣ единѥ izv. 611. прѣквѣчнѣ, крѣпче, сватѣ, боже единѥ властне, самороднѣ izv 657. поставити о -нѣ κατὰ μόνας ind. 7. 5. -pent.-mih. въ -нѣ ѥсть кидѣти chrys.-lab. bis. на -нѣ да весѣдоуѥть κατ' ἰδίαν krmč.-mih. ной на -нѣ clim. на -нѣ молише сѧ per. на -нѣ бьıти prol.-mart. на единѣ изостати κατὰ μόνας ἦν prol.-rad. 61. на единѣ бѣше κατ' ἰδίαν prol.-rad. къзведе ихъ на гороу особь на единѣ prol.-mart. съ мнозѣмн или на -нѣ dioptr. -на на десѧте годиша šaf.-glag. 85. въ единоу на десѧте годиноу nicol. -на на десѧть година mat. 31. съ единѣмн на л.-те апостолома strum. - надесатъıй ioann. nsl. edin miser lex. edinost miseria meg. jedinščina paupertas: jedinščina mu je mati: nota mhd. sunderlinte, hörige, so genannt, weil sie in keiner genossenschaft stehen cf. инъ. ѥдьнъ ant.-hom. ѥдно krmč.-mih. ѥдинѣмь pat.-mih одинѣмъ chron. 181. 25. единѫ pat.-mih. єдиыѥ sg. g. f. prol.-rad. єдномь дьне chrys.-duš. 45. -но лѣто greg.-lao. за ѥдьно sabb.-vindob. за ѥдно prol.-mart. за ѥдьно бьıти μετ' ἀλλήλων διαγειν prol.-rad 111. osl. eden; veno, vedno, prevenо; v eno mer. eno mer continuo: enak; ednak idem I. cor. 15.39 jednoč semel habd ednok, enok dain. bulg. croat. jednoč verant. въ единъıи сѫкотъı тѫ μιᾷ τοῦ σαββάτου ostrom. ѥдно krmč.-mih. 1284. ѥдин- sup. ѥдъıн- sup. ѥд'н- sup. ѥдн- sup.

единъдѣ adv. ὁμοῦ simul одинъдѣ op. 2. 2. 55. не можета единде бъıти cyr.-hier. не тоу единъдѣ, нъ по всѣмъ странамъ zlatostr. не тоу мнѣ кога единъдѣ соуща psalt -theod.

единьница f. unitas svjat.-mat. 8. op. 2. 2. 396. cf. единица.

единьствити сѧ -влѣ сѧ -виши сѧ vb. uniri krmč.-saec. xv. -vost..

единьство n. ἑνότης unitas ant. triod. solitudo sabb. 25. simplicitas op. 1. 126.

единьствовати -воуѫ -воуеши vb. solum esse nicod. единьствоуѥ по горахъ μονωθεὶς ἐν ὄρεσι prol.-rad.

единьць m. μονιός aper nest. 105. 33. cf. nest. xvi.

единѥние n. ἑνότης unitas šiš. 246. adde ant.-hom. svjat. sabb. 61. nom.-mik. 37. къ единѥниѫ съннтие πρὸς ἑνότητα συνδρομῆς antch. ὁμόνοια concordia sup.

единѫ adv. semel -ноу ev. 1372. -ноу сн прѣлъсти сѧ hac una vice leont. ѥдѫ sup. сf. -ноѫ.

единѫшти adv. ἅπαξ semel prol. men.-vuk. nom.-lab. prol.-lab. sabb.-typ. ѥдноуѫи alex.-mih. prol.-rad. men.-vuk. gram. 136. ѥдьн- prol.-cip. ѥдьн- sabb.-typ. по ѥдноуѫ-: consonanti ѫ superscripta et vocali ѧ omissa typ.-chil.

единѫшть adv. semel nom.-lab. ѥдьноуѫшть pat.-šaf. misc. 12. nom.-barb. bulg. ѵедньць bulg.-lab. 75. ѵединѫшть pokl. I. 67. cf. -шти.

ѥдн- v. ѥдин-.

ѥдоль v. ждоль. saepe ж initiali praefigitur consona j: ждоль, ыждоль, quod ыж bulgarice mutatum videmus in ыа, quod russice factum est ы, ие, serbice ю. cf. ыгоуль: жгоуль; ежика: жжика; езъкъ: жзъкъ; єродовати: жродовати; ѵродъ, єродъ: жродъ; ѵатрока: жтрока; ѵетрь: жтрь.

ѥдьн- v. ѥдин-.

ѥдьнание n. actio ѥдн- dipl. mold. s. xv.

ѥжде svjat. v. ѥже.

ѥже v. иже.

ежи- v. ѫжи-.

ежь m. ἐχῖνος erinaceus nom.-lab. soph. 2. 14. -vost. mat. 49. misc.-šaf. ichu misc. 84 pam 237. не звѣрь въ звѣрѣхъ ежь dan. usl. jež; cf. ižica spica mutica lex. ježice kostanjove lex. naježiti se: de capillis bulg. jež alb. ess lit. ežis let. ezis

gr. ἔχις, ἐχῖνος ztschr. 1. 398.; 6. 87. 185. curt. 1. 171. weig. 1. 529.

кеза couj. in interrogatione: **еза лика апостолъскаго шьѫ отълоучи; еза дара ц҃кление шьѫ лиши; еза съ онѣми вечерѣкъ(ш)а отъриноу; еза онѣмъ нозѣ оумѣкъ твои нрѣзрѣ;** frag.-glag. 35. cf. serb. zar čech. za, aza izv. 6. 178.

кезавелинъ adj. poss. iezabel **кельз-** hom.-mih.

кезавель f. iezabel ok. 51. **кезавелы бѣгаіе** hom.-mih.

кезгоуды f. cuculus **кезгоуды, -ла** azbuk. cf. **жегъзоулинъ.**

кездити v. **ыздити.**

кездра m. esdras krmč.-mih.

кезекииль m. ἰεζεκιήλ iezechiel **-лемь** cyr. 12. **-киль** svjat.-mat. 6.

кезекилевъ adj. poss. iezechiel krmč.-mih.

кезекиы m. iezechias hom.-mih. **кезекил** sup.

кезеро u. λίμνη lacus sup. prol.-mih. pent.-mih. men.-vuk. misc. bus. 268. **на ростовѣ -рѣ** per. 2. **на -рѣ нѣкѣ** op. 2. 2. 463. - **огньно** mat. 33. 42. **езеро огньно** λίμνη τοῦ πυρός izv. 569. - **горащее тѣсна** gehenna bus. 115. matth. 5. 29; 5. 30. marc. 9. 43. -ev.-saec. xiv. **ез-** ostrom. sup. nsl. jezero lacus (cf. jêz agger) lit. ežeras let. ezers: adde **иезеро** et **незеро** locus in olympo journ. des sav. 1861. 553. cf. ngr. οὐρά et νουρά vent.

кезеровидьнъ adj. paludi similis.

кезероводьно adv. uti lacus **-дно слъзами очи его испльниҳоу сѧ** sabb. 121.

кезерько n. palus dem. **незерками** gram. 217.

кезерьникъ m. paludis **гсорьгнй ез-** prol.-mih.

кезерьнъ adj. paludis prol.-vuk. hom.-mih.

кезерьскъ adj. paluster.

кезерьствовати -воуѭ -воуѥши vb. λιμνάζειν stagnare **-рьс-** man.

кезъкъ v. **жзъкъ.**

кей interj. ναί nae ant. šiš. 96. **ей** ostrom. sup. cloz I. 502. man. goth jai.

кейнъ pron. poss. eius f. misc.-šaf. 86. nsl. jên, njên.

екати f. hecate prol.-mih.

еклисиарѣхокъ adj. poss. ecclesiarchae **поставлении клисиарьхоко** sabb.-typ. 36. **клисиархова** sabb.-typ.

еклисиарѣхъ m. ecclesiarcha typ.-chil. **-сархъ** lit.-mih. **еклисиархъ** greg.-mon. sabb.-typ. 36. **неклисиархъ** sabb.-typ. **екл-** chrys.-duš. **крисиархъ** sabb.-typ.

еклисиастъ m. ecclesiastes krmč.-mih. **-сиастъ** antch.

екклапостиларий m. ἐξαποστειλάριον **-рь** uicod.

екксархъ m. exarchus **екъсархомъ** op. 2. 1. 6. **ек'сар'хомь** spec. 25.

ексинийскъ adj. euxinus **ексс- поньть** prol.-lab.

ектении f. **ектении и отъпоущение** izv. 448. **ехт-** trêb. 49. **къ ектении** vita-theod. **ек-** typ.-chil.

ектор m. hector **ек-** bell.-troj. 19. 26.

екъдикъ m. ἔχδικος **ек-** nom.-mik.

ела f. ἐλάτη abies gen. 21. 15. **-пент.-mih.** nsl. jela, jelva; jel meg. jedla meg. lit. egle cf. **ель.**

ела impt. veni ngr. ἔλα **ела** bulg.-lab. **елате** bulg.-lab. - **на брань** nom.-barb. bulg. je-, jelate siebenb.

елада f. ἑλλάς graecia **ел-** prol.-mih. prol.-mart. men.-vuk. **отъ елады сый рѡдомь** krmč.-mih. **въ елладоу приселишла сѧ** izv. 670. **елладоу** cyr. 18. **соуть иже отъ елады изъыци афетови** izv. 670. **елась** men.-vuk.

елладьскъ adj. graecus **елад-** men.-mih. **елад-** op. 2. 1. 45.

еламитинъ m. ἐλαμίτης elamita **еламите** proph.

еламитѣнинъ m. ἐλαμίτης elamita **ел-šiš.** 3.

елась v. **елада.**

еле v. **елѣ.**

елевферополь m. eleutheropolis **ел-** men.-mih. **елеуѳ-** prol.-mih.

елей m. ἔλαιον oleum ostrom. bus. 87. **ел-ev.-novg.** greg.-vost. par. vost. 2. 184. men.-mih. **оумастити лице елеомъ** izv. 690. **елеомь šiš.** 253. **елѣй** mat. 25. **елѣй** ostrom. goth. alev ahd. olei ags. ele cf. **олѣй.**

електръ m. electrum **ел-** ex. **електоръ** sof. 24. **ел'кетерь** sof.

елени f. helena **новыи елени** svetk. 37. **елѣныи** nicod.

еленнй adj. cervi **-нимь млѣкы** men.-vuk. **мозькь** - misc.-šaf. 155.

еленинъ adj. poss. ἑλένης helenae- svetk. 37. **ел-** man.

еленоушь m. ἕλενος helenus **ел-** bell.-troj. 19. 20.

елень f. helena **елень** ex. 181. - **бѣ млада плотию, доброма кроѥма** per. xxx. **проси елини жены своѥѧ** ibid.

елень m. gen. **-ни** ἔλαφος cervus georg. prol. proph. sg. **gen. -ни** sup. men.-leop. **-нн** ibid. greg.-naz. **-на** men.-vuk. dual. n. **-нии** (recte **-ни**) sup. dual. g. **-нию** sup. dual. dat. **-ньма** prol.-mart. **-нема**

men.-leop. -ьма sup. dual. a. -нн sup. pl. nom. -не bon. -нн vost. 1. 160; 2. 58. gen. -нъ greg.-naz. -нний bor. xvii. dat. -немъ bon. cyr. 2. acc. -не sabb. 9. 10. bulg. ileu verk. 14. 367. lit. eluis ztschr. 8. 52. curt. 1. 529. orig. -eur. 223. cf. алъний.

ѥлень adj. poss. ἐλάφου cervi; ἐλάφων cervorum sup. жиламъ оленьимъ cant. 8. 14. -mat. 53. жиламъ еленьимъ op. 1. 74. еленꙗ жлъчь misc.-šaf. 143.

ѥленьинъ adj. cervorum мл҃ка -на prol.-cip.

ѥленьскъ adj. cervi.

ѥлеонъ m. ἐλαιών olivetum šiš. 2. ѥл- men.-vuk. strum. на горѣ ѥлеонѣ nicol. къ низъхожденію горы ѥлеоны luc. 19. 37. -nicol.

ѥлеонь adj. poss. oliveti на горѣ ѥлеони ant.-hom. 146.

ѥлеоньскъ adj. ἐλαιῶνος oliveti prol.-mih. ev.-mih. ѥл- sabb. 145. 167. гора ѥл-ка greg.-lab. ѥли- sup. 335. на горѣ ѥлеоньстѣй izv. 551. горѣ ѥлеоньсцѣ nicol. -еон- chron.

ѥлефандинъ m. elephas ѥл- man.-vost.

ѥлефандовъ adj. elephanti ѥл- ichn.

ѥлефандъ m. elephas ѥл- ichn. -ндоу, -тоу ichn.

ѥли v. ѥс-.

ѥли v. ѥлѣ.

ѥлижди v. -ждъ.

ѥлижды adv. quoties ѥлижды vost. 1. 172. - иже cozm. ѥлижди men.-vuk. pat. chrys.-lab. dioptr. ѥлижди емоу вѣше полегноутти ὁσάκις αὐτῷ ἀνακλιθῆναι prol.-rad.

ѥликашти adv. ὁσαχῶς quot modis ѥлика ци - толикаци io.-dam.

ѥликожди adv. quoties.

ѥликратъ adv. quoties ѥл- strum.

ѥликъ ὅσος quantus, quot a) -ка сила естъ κατὰ δύναμιν cloz 1. 517. како -кымъ образомъ bor. 11. вѣсѣ, -ко сътворихъ bon. -ко соутъ истиньнаꙗ šiš. 226. -ко ихъ въ нескврьноую одѣше се ризоу hom.-mih. 190. ѥлико дьнь таче па горышиноу гредеше ἡμέρᾳ τῇ ἡμέρᾳ ἐπὶ τὸ χεῖρον προέβαινεν men.-mih. ѥлико оубо ѥсть касъ дрѣвынъ и зъдании izv. 493. въ ѥлико послѣдныа дыхаше greg.-mon. 64. мало -ко μικρὸν ὅσον šiš. 222. -ци act. 10. 45. -šiš. -цѣмь cyr. hier. ѥлико иже ὅσα ἐάν ostrom. по толикоу, по ѥликоужде krmč.-mih. 305. ѥликоже greg.-naz. по ѥликоу dioptr. по ѥликоу вѣра цѣкѣтѣть въ срѣдьци, по толикоу и тѣло сиѣшить ла слоужькѫ ioann. къ ѥлицѣ ѥзыкъ многословивыи оплѣть се, въ толицѣ оларѣеть се ѥже раздѣлити раздѣлѣнныи isaak. къ ѥлицѣ. bl ѥликоже касъ оумрѣть vita-theod. ксн. -же цѣ приде šaf.-glag. 83. -же цѣ пришатъ и assem. къ ѥликоже лѣтъ šiš. 56. 118. за ѥликоже εἰς ὅσον krmč.-mih. -же колиждо лѣтъ ὅσους δήποτε ἐναυτούς krmč.-mih. иде ѥликоуже когда честь имать krmč.-mih. 312. ѥлициже вѣры отъвръгоше се krmč.-mih. 65. ѥлицѣмьже иде повелѣно коудеть ibid. 305. по ѥликоуже - по толикоу isaak. elicose fris.

ѥлининъ m. paganus ѥл- bulg.-lab.

ѥлиничьствовати -коуѫ -коувши vb. paganum esse ѥл- psalt.-int. 97.

ѥлинъ m. ἕλλην paganus sup. hom.-mih. prol.-mih. šiš. 27, 49. svjat.-op. 2. 2. 386. krmč.-mih. nom.-bulg. prol.-vuk. bus. 273. 382. 392. поусти мѧ къ -ны belt.-troj. 30. съ ѥлинѣмь, рекше съ погаными krmč.-mih., ubi gr. ἕλλην tantum praebet. ѥл- men.-vuk. prol. mart. strum. ѥлл- men.-vuk. prol.-rad. ѥлл- greg.-naz. bon. pl. n. -не chrys.-lab. -нн op. 2. 2. 86. -ны cyr. 17. владимеръ - вѣрою bor. 6. ѥлинѣ op. 2. 2. 388. alb. ѥлѣи paganus.

ѥлинѣыни f. pagana ѥл- sup. 13.

ѥлиньскъ adj. ἑλλήνων graecorum, paganorum nom.-bulg. bon. prol.-mih. šiš. 12. lit.-mih. vost. 1. 332. krmč.-mih. bus. 419. ѥлиньскъ и крьстиньскъ prol.-vuk. ѥлиньскоу вѣроу men.-saec. xi. ѥл- sup. man. chrabr. 90. cyr. 3. sabb. mat. 14. по ѥлиньскомоу же адиньскомоу ѥзыкоу pat. 264. 101. ѥлл- prol.-mart. nom.-mik ѥлл- men.-mih. ѥлиньскааго нѣрениа greg.-naz. ѥлиньска ἑλληνίς pagana ev.-timok. -ско трѣбыще hom.-mih. оучениа на -каꙗ прѣложена быше, сирѣчь на грьчьскаꙗ prol.-mart. -кыи богы svjat.-op. 2. 2. 397. ѥл- prol.-mih. вѣсовъ ѥлиньскыихъ izv. 704.

ѥлиньскы adv. graece krmč.-mih. ox.-op. 2. 1. 18. ѥл- op. 2. 2. 296. ѥлл- op. 2. 2. 151. chrabr. 90. ѥлиньскы и румьскы ev.-trn. ѥлиньскы бесѣдовати men.-mih.

ѥлиньство n. paganismus krmč.-mih. ѥл- georg. ѥлл- ok. 56. ѥлл- pan.

ѥлиньствовати -коуѫ -коувши vb. ἑλληνίζειν paganum esse krmč.-mih ѥлл- pan. misc.-šaf.

ѥлѣон- v. ѥлеон-.

ѥлисаветинъ adj. poss. elisabeth men.-vuk. -ѣдинь hom.-mih.

ѥлисавеѣ f. elisabeth ел- sup. antch. -кѣтъ prol. -mih. -вѣдѣ hom.-mih. -вѣта nicol.

ѥлнелкда v. ѥлисавѣтъ.

ѥлиспонѣтъ m. hellespontus ел- prol.-rad. ѥлиспонта sup. -спода prol.-mih. -спонь ibiil.

ѥлиспонъѣтьскъ adj. hellesponti krmč.-mih. -споньска ibid ѥлиспонъѣскъ sup. 420. ѥлиспонтьскъ sup. 88. 148.

ѥличици adv. quoties krmč. 185.

ѥлишти adv. ὁσάκις quoties pat. krmč.-mih. hom.-mih. - ѧще krmč.-mih. šiš. 227. cf. -шьдъ.

ѥлишьдъ adv. quoties io.-clim. cf. ѥлици.

ѥлие n. ἐλάτα abietes ел- iez. 31. 8. -proph. vost. ѥллие mat. 51.

ѥлово v. олово.

ѥлокъ adj. abietis -ѣыхъ древѣ bor. xxi. дѣлахѣ вогъ ѥловѣыхѣ древѣ izv. 650. слѣмена -ка lez. 27. 5. -mat. 50. nsl. jelovo drêvo pinus.

ѥложѣнѣ v. ѹ compos.

ѥлъха f. alnus ѥлъха mon.-serb. до ѥлъхе chrys.-duš. 16. ѥлишне 21. lit. elksnis lett. alksnî.

ѥлъшинъ adj. ἄγνος viticis ѥлъшины кѣтви lev. 23. 40. -pent.-mih. ѥлишкруш. nsl. jelša alnus; jalšev adj. habd. bulg. jelha pokl. 1. 64. croat. joha verant. serb. johište mik. lit. elksnis let. alksnis and. elira.

ѥлъшие n. πλάτανος platanus ѥлшины кодами питаемда имѣ. 1350: forma dubia.

ѥль f. λεύκη populus alba ѥлшо os. 4. 13. -proph. nsl. jel meg. cf. lit. egle abies lett. egle pinus.

ѥль adv. quantum ѥль рана, нѣсть во празника калогеромъ pat.-mih. 97. - крати ὁσάκις quoties krmč.-mih. - крати ѧще šiš. 227. ѥль кратъ чьто творишн sborn. ѥль далече καθ' ὅσον psalt.-int.-saec. xii. ѥль далече отъстоить mat. 27. ѥлъ далече bon. ютрѣ пятикостии да ымь брашна, ѥль рана pat.-mih. 97.

ѥлыма conj. ὅσον quantum sup. ἐπεί, ἐπειδή quia hom.-mih. šaf.-glag. 63. adde bus. 271. ѥлма sup. dial.-šaf. ev. 1270. - аштє ib. ѥлыма велий есн, толыма съмѣрай са antch. -же idem greg.-naz. svjat. ostrom. ev.-saec. xiii.

ѥльмн adv. ὅσον quantum ant. καθ' ὅσον šiš. 231. ѥлми hom.-mih. ѥлми - толыми ant.-izv. 7. 43. ѥлми sup. ἐπεί quoniam ѥльмиже io.-clim.

ѥлѣ adv. ἡμι- semi- ѥлѣ живъ ἡμιθανής ev. -buc. prol.-rad. men.-mih. men.-vuk. sim I. 21. prol.-cip. ѥлѣ написашмо σχιαγραφούμενος greg.-naz. ѥлѣ prol.-mart. ѥлѣ дышющоу ѥмоу sabb.-vindob. ѥли ber.

ѥлѣ conj. quando до ѥлѣ придѣ lavr.-op. 51. до ѥлѣже prol.-mih. sborn. sup. bus. 296. отъ ѥлѣже krmč.-mih. ѥли εἰ si sup. до ѥли само не дондеши εἰ οὐχ ἁφίξῃ prol.-rad. отъ дьне оногс, отъ ѥли поставлѣнь бысть презвитерь leont. отъ челиже šiš. 37. отъ ѥли ыви са izv. 457. ѥли се сиць скѣтъ ѥсть добръ ех. до ѥлиже sup. 259. 399. 403 etc. отъ ѥлиже ἀφ' οὗ e quo sup. 92. 170. 179 etc. до ѥлѣже sup. 159. отъ ѥлѣже sup. 194. отъ ѥлиже ex.

ѥлѣй v. ѥлей.

ѥлѣноушь m. helenus ел- bell.-troj. 20. 35.

ѥманиѥ n. messis prol. cf. ѥм-.

ѥмати, ѥмлѫ, ѥмлѥши vb. prehendere ant. pam. 174. ѥма- sup. - гроздиѥ cozm. - вѣроу credere кѣ ѥмлѫ оу него дань georg.-vost. cf ѥмати.

ѥмѣшь v. ѥмѣнь: adde ѥмѣшь dioptr.-leop. 388. ѣучѣ ѥмѣшь раждекѣнь prol.-rad. 75. ѥмѣша на рала op. 2. 2. 460.

ѥммануилъ m. emmanuel ѥмѣм- cyr. 13. зачѣши и родиши сѣнъ, и нарѣчеши имѧ ѥмоу ѥнмануилъ izv. 528.

ѥммануилѣкъ adj. poss. emmanuel.

ѥмъкластро n. emplastrum ѥм'к- misc.-šaf.

ѥмъволъ m. ἔμβολος porticus ѥмък- prol.-rad.

ѥмѣнъ adj. qui mercede conducitur, uti videtur: живоущимь въ ѥмѣнѣмь домоу ἐνοίκων inquilinorum krmč.-mih.

ѥмьство n. vadimonium - дати misc.-šaf. 55. данič. ѥмс- ber. ѥмьс- danič.

ѥмьствовати -коуѫ -коуѥши vb. - сѧ ἐπέχειν ἑαυτόν sibi temperare op. 2. 2. 641.

ѥмьца m. vas, sponsor ѥмца danič.

ѥмьць m. sponsor misc.-šaf. 56. danič. ѥмець ber. ѥм- danič. serb. jamac.

ѥмьчити -чѫ -чиши vb. vadari ѥм- danič.

ѥндиктионъ m. indictio ѥн- bell.-troj. 44. -го izv. 6. 386.

ѥндрихъ m. henricus ѥнд- per. 61. chron. 140.

ѥнорнй m. ὀνώριος honorius men.-mih. prol.-mih. prol -vuk.

ѥнорица f. ἐνορία men.-vuk. въ ѥнори севастопольцѣй prol.-lab. serb. nurija.

ѥноухъ m. εὐνοῦχος eunuchus op. 2. 2. 200.

ѥноуарь m. ianuarius ѥн- assem. vost. 1. 353. -ра ostrom. ѥнуара sup. ѥнварь š.-gl. 40. ѥноуарѣ sg. g. prol.-rad. ѥноуарна ibid.

ѥнѣдитиа f. ἐνδυτής vestis genus krmč.-mih.

ѥорнй m. georgius op. 2. 2. 86.

ѥпарѣхиꙗ f. eparchia ѥп- men.-vuk.
ѥпарѣховъ adj. poss. eparchi holm. ѥпmen.-vuk. prol.-rad.
ѥпарѣхъ m. eparchus -рхоу krmč.-mih. -рхъ holm. ѥпарьхъ men.-vuk. ѥпарьхъ прєторємь ἔπαρχος πραιτωρίων prol.-rad. ѥпарьхъ prol.-mih.
ѥпарѣшьскъ adj. eparchicus ѥп- men.-vuk. sup. чинъ - prol.-rad. нп- prol.-rad.
ѥпарѣшьство n. ἐπαρχότης eparchi dignitas krmč.-mih.
ѥпарѣшьствовати -воуѣ -воуѥши vb. eparchum esse prol.-mart.
ѥпєсьскъ adj. ephesius ѥпєскиѥ цркве šaf.-glag. 75.
ѥпикоурнй m. ἐπικουρεῖος epicureus -кур- šiš. 235. ѥльнны, глаголємые ѥпикоурн pan.
ѥпикоурнннъ m. epicureus -рань pl. g. krmč.-mih. 353.
ѥпилєпснѥвъ adj. epilepticus ѥпилєпснѥвымъ vost. 1. 232.
ѥпиннмисиа f. ἐπινέμησις indictio къ трєтию на десѧтє ѥпиннмисию men.-mih.
ѥпискотъ m. nota ѥпискоупь, ѥпискоты паче и чрѣвьныѥ рабы имєноуѥ men.-mih. 363.
ѥпискоупны f. episcopatus krmč.-mih. prol.-mart. domus episcopi greg.-lab. ѥп- sup. prol.-rad. -скоп- leont. pam.
ѥпископъпль adj. poss. episcopi ant.-hom. 147. падь прѣдь ногама ѥпископъпнма greg.-lab. особноѥ -пле krmč.-mih. -пьи sg. g. sup. 170. 10.
ѥпископовати -поуѣ -поуѥши vb. episcopum esse prol.-vuk.
ѥпископокъ adj. poss. episcopi ѥп- op. 2. 2. 202.
ѥпископъ m. ἐπίσκοπος episcopus izv. 678. svjat. sup. prol.-mih. šiš. xvi. 133. 198. antch. krmč.-mih. prol.-vuk. tur. per. 105. ѥп- svjat.-op. 2. 2. 390. op. 2. 2. 56. 372. strum. ѥпископъ greg.-naz. svjat.-mat. 6. prol.-rad. ѥпископь sup. krmč.-mih. отъ съпрѫжьскыхъ ѥпископь и прєзвитєрь svetk. 31. мєдодиы ѥпѣскпа моравьскаго zap. 2. 2. 103. пискоупъ izv. 500. 629. beitr. 2. 144.
ѥпископъпскъ adj. episcopalis krmč.-mih. prol.-rad. ѥп- sup. - прѣстолъ greg.-lab.
ѥпископъство n. ἐπισκοπή episcopatus šiš. 2. 164. hom.-mih. men.-vuk. ѥп- sup. bon. strum. ἡ τοῦ ἐπισκόπου χειροτονία -скопmeth. 6. sabb. 140.
ѥпископъствовати -воуѣ -воуѥши vb. episcopum esse men.-vuk. prol.-mih. prol.-rad. prol.-vuk.
ѥпистолиꙗ f. ἐπιστολή epistola šiš. 73. 98 147. bor. 21. ѥп- int. nom.-bulg. par. 210. glag. mir. gram. 5. cyr. 19. 25. alex.-mih. op. 2. 1. 150. spec. 2. 3. nicod. ѥпистолы твоиꙗ принєсохъ izv. 573.
ѥпитнмиꙗ f. ἐπιτιμία poena krmč.-mih. prol.-mih. leont. men.-mih. ѥпитим- sup nom.-vuk ѥпитєм- vost. 1. 262. ѥпитємnom.-bulg. tur. sbor.-kir. 10. 12. ѥпитємsbor.-kir. 12. izmar.: male ѥпитомиꙗ nom.-bulg. ѥпитимиꙗ, рєкыше попрѣщєнию prol.-mih. казнити ѥпитьмыими izv. 614. ни оцистать сѧ ѥпитємыими izv. 700.
ѥпитрахиль m. ἐπιτραχήλιον typ.-chil. izv. 513. ѥп-лы par. raro f. ѥфитрахиль sabb.-vindob. 161.
ѥпифанъ m. ἐπιφάνιος epiphanius ѥфипань prol.-mih. 203.
ѥпихарй m. epichares ѥп- chrabr. 90.
ѥпомида f. ἐπωμίς lavr -op 20.
ѥпопсъ m. ἔποψ upupa ѥпопси antch.
ѥпрємъ v. ѥфремъ.
ѥра f. vox graeca αἶρε lolium ѥрлор. 2. 1. 138.
ѥракъ m. ἱέραξ accipiter vost. 1. 85.
ѥраполь m. hierapolis prol.-mih. men.-mih.
ѥрганъ m. ὄργανον organum bon ѥрг- bon
ѥре conj. quia ѥре gram. 153. простите ме о господѣ, братиѥ, ѥре забыхъ поставити на редоу на .s. часъ съ парнмисомь triod.-mih. ѥрь šaf.-glag. 19. nsl. ar habd. prip. serb. jere cf. иже.
ѥрей v. иѥрей: adde ѥрѣемъ holm. ѥремь ev.-buc. ѥрейскъ ev.-buc.
ѥремнйскъ adj. male pro срѣмьскъ sup. 184. 12.
ѥремиꙗ m. ieremias hom mih. cyr. 12. op. 1. 261.
ѥремиѥвъ adj. poss. ieremiae ѥр- men.-vuk.
ѥреокъ adj. poss. sacerdotis mise.
ѥресиначльникъ m. haeresiarcha ѥр- prol.-mart. isaa.
ѥресиви f. ἐρυσίβη rubigo ѥр- misc.-šaf. 164. ѥресива єсть трава, ѥиже нарнчєть ърою (αἶρα) clim. 278.
ѥресь f. αἵρεσις haeresis šiš. 123. mat. xi. prol.-mih. prol.-vuk. sim. I. 6. 15. meth. 2. sut. 4. приложєть ѥреси погыбѣли παρεισάξουσιν αἱρέσεις ἀπωλείας šiš. 201. ѥреси начальникъ prol.-rad. ѥреси и пронырьство izv. 597. многамъ ѥресємъ ant.-izv. 7. 151. ѥр- nom.-mik. op. 2. 2. 306. sup. исъчисли къ нимъ иконоборьцы ѥресь izv. 617: nota ѥреса lavr.-op. 12.
ѥрєсьникъ m haereticus -си- izv. 5. 208.
ѥрєсьнъ adj. haeresis prol.-mih. 228. прѣлъсть ѥресна prol.-rad.

еретигъ m. αἱρετικός haereticus ok. 65. per. 18. dioptr.-lab. ex.-op. 2. 1. 30. prol.-rad. zap. 2. 2. 31. daničˇ. **ер-** mat.-šaf. men.-mih. strum. prol.-rad.

еретижица f. haeretica krmčˇ.-mih. 155.

еретижька f. haeretica zap. 2. 2. 31.

еретикъ m. haereticus šiš. 253. men.-vuk. cyr. 26. **ер-** sup. chron. **ер-** op. 2. 2. 115. cf. **-тигъ**.

еретичьскъ adj. haereticus **ер-** sup. cyr. 19. 29. sim. I. 15. 25. hom.-mih. men.-mih. dial.-šaf.

еретичьство n. haeresis prol.-mih.

еретичьствовати -воуѭ -воуѥши vb. haereticum esse men.-vuk.

ерея f. ἥρα iuno **ерея** sg. g. sup. 6. 12.

ерикъ m. littera **ѣ** jerь: **ер-**.

ерина f. εἰρήνη irena krmčˇ.-mih. **-ниа** prol.-mih.

еринъ m. εὔριπος euripus **еринахъ** ex.-vost. 1. 426.

ерисъ m. ἱερισσός hierissus **ер-** sabb. 76.

ериха f. ἱεριχώ iericho **приближи се въ ериховъ** nicol. **въ ерихѫ** ev.-mih. **ерихѫ** assem. **ерихѫ** ev.-buc.

ериховъ adj. ἱεριχώ iericho šiš. 184.

ершишскъ adj. hierissi **епископь ер-**; **ришsabb.-vindob.**

ермиа m. hermeas sup. 116. 5.

ерод- v. **жрод-**.

ероднѥвъ adj. poss. ἡρῳδιός ardeae **ер-** šaf.-glag. 74. **ироднѥво жилище** izv. 690. **иродово жилище обладаѥть имь** izv. 676.

ородовъ adj. poss. herodis.

ероннмъ m. hieronymus **ер-** cyr. 21.

ероснни f. ἱερωσύνη sanctitas leont. 436.

еросолима n. pl. hierosolyma **-мѣхъ** men.-mih.

еросолимьскъ adj. hierosolymorum krmčˇ.-mih.

ероусалимль adj. poss. hierosolymorum **ирnest.**

ероусалимлѧнинъ m. hierosolymitanus prol.-mih.

ероусалимъ m. hierosolyma sup. prol.-mih. **ер-** šaf.-glag. 69. 78. ev.-frag. **-мѣ** et **-мѣхъ** assem.

ероусалимьскъ adj. hierosolymitanus šiš. xvii.

ероуски f. ἐρυσίβη rubigo explicatur per **чрьнило въ пшеници** op. 2. 2. 202. **ероусови** sg. d. bon.

еръ m. littera **ъ**, jerъ op. 2. 2. 320.

еръгастирь m. ἐργαστήριον officina **ерьгастири** loc. op. 2. 2. 118.

еръдановъ adj. ἰορδάνου iordanis **брегоу ердановоу** bus. 664.

еръданъ m. ἰορδάνης iordanes **ерд-** izv. 575. bus. 119. 333. chron. **ерѣд-** izv. 458. **ерьд-** izv. **ерѣд-** nicol. **ерд-** bus. 664. **ердана** sg. g. bus. 659.

еръданьскъ adj. iordanis **-рд-** prol.-mih. **ерд-** bus. 664.

еръкъ m. signum litterae **ъ** vel **ь**: **ерокь** cod.-serb.

еръмий m. gen. **-ниа** ἑρμῆς hermes **ерьмию** sg. acc. šiš. 23. **ермии** sg. dat. men.-mih.

еръминей m. ἑρμηνευτής interpres **ерминей** pl. g. cyr.-hier.

еръминъ m. hermes **ерьм-** pent.-mih. **ер м** svjat.-mat. v. **звѣзда ермись** bus. 684.

еръмосъ m. εἱρμός **ерм-** op. 2. 2. 458. dioptr.

ерьав- v. **ирав-**.

ес- rad. εἶναι esse a) **есми** 1. sg. vita-theod. **нѣсти** 3. sg. apost.-bulg. -saec. xii. šaf.-frag. 56. **нѣсть** non est: **нѣсть окрѣсти** οὐκ ἔστιν εὑρεῖν hom.-mih. **не** id. cloz I. 82. 87. 128. bon. zlatostr. svjat.-op. 2. 2. 392. hom.-mih. ex.-op. 2. 1. 30. op. 2. 2. 52. 373. **не ли сѣ** si cloz I. 676. **не ли разпинаѥмь цѣсарьствоуѥть, то како боудеть вѣньчаѥмь**; εἰ σταυρούμενος κτλ. hom.-mih. 23. **како имаши кѣровати, не ли о неплодьи не вѣроуѥши**; ibid. 114. svjat.-op. 2. 2. 396. op. 2. 1. 27; 2. 2. 305. cf. nsl. jeli, jelita, jelite **очи, ржцѣ есть** bon. **есме** sumus lavr.-op. 38. bon. **есмы** chron. 212. bis **есоуть** pro **соуть** greg.-lab. **нѣсоуть** šiš. 170. **соу** svjat.-op. 2. 2. 392. b) **еси** ἔσῃ eris op. 2. 135; 2. 2. 265. 404. **съ мною есть цисти чедомь тѣмь** μετ' ἐμοῦ φάγονται οἱ ἄνθρωποι gen. 43. 16. pruss. as lit. lett. es gr. ἐσ lat. es goth. im sum ags. eom curt. 1. 564. mey. 1. 344.

есе interj. ἰδού ecce: vere est pronomen sup. 66. 8; 273. 21. **есе** greg.-naz. sup. 27. 362. 364. 372. 387. athan.-alex. **осе** lavr. vost. 1. 188. **осе дворъ иего тѣщь** izv. 550. chron. 1. 116. 21. cf. nsl. esi huc ogr. eti; ete hic hung. eto nuper; od etec inde hung. etak sic hung. etakši talis hung. evo prip. serb. evo; eta ecce živ. 2. eno ecce mik. russ. эво.

есеннна f. auctumnus **ос-** chron. 1. 209.

есень f. φθινόπωρον auctumnus ant. georg. chrys.-duš. 16. **подь есень милость не сѣи τῷ χειμῶνι οὐκ ἔσπειρεν ἔλεον** prol.-rad. 110. **ес-** misc.-šaf. **ос-** chron. cf. goth. asans θέρος, quod tamen cum rad ar contulerunt quidam.

есеньнъ adj. auctumni dioptr. pat.

ѥсеньнь adj. qui auctumno fit **осеньнѣе** bus. 347.

ѥсеньскъ adj. φθινοπώρινος auctumnalis šiš. 216.

ѥстрина f. caro sturionis **ос-** bus. 721.

ѥстръ m. sturio **ос-** bus. 622. lit. asêtras.

ѥсмирийсменъ adj. **есмирийсмено кино** op. 1. 144.

ѥсперина f. officium vespertinum **п҃кть есперноу** men.-mih.

ѥсто n. gen. **ѥстесе** testiculus **отърѣзали ѥстесѣ** svjat. cf. **ѥсто.**

ѥстованиѥ n. τὸ εἶναι esse **ѥс-** op. 2. 2. 36. pro **ѥстьствованиѥ.**

ѥстьствиѥ n. natura sup. 249.

ѥстьство n. οὐσία essentia krmč. 79. op. 2. 2. 36. φύσις natura sup. svjat.-op. 2. 2. 396. op. 2. 2. 81. proprietas sup. adde svjat.-op. 2. 2. 404. **хлѣбъ намь достоинъ ѥстьствоу** mat. 15. **ѥс-** sup. **обѣма си ѥстьвома** izv. 444. **ѥство** φύσις hom. -mih. **паче ѥстьства** ὑπερφῶς irm.: thema ***ѥсть** cf. **ѥстъ** pol. isty.

ѥстьствованиѥ n. ὕπαρξις esse op. 2. 2. 423. adde ant.-hom.

ѥстьствословиѥ n. φυσιολογία physiologia svjat.-vost. dioptr. io.-sin. int. 125.

ѥстьствословьствовати **-коуѭ -коуѥши** vb. physiologum esse int. 2.

ѥстьствословьць m. physiologus chrys.-lab.

ѥстьствьнъ adj. φυσικός naturalis sup. antch. svjat.-mat. 8. io.-clim. man. op. 2. 2. 307. naturae sup. **ѥстьствънъ** bon.: nota **лѣкъкоу ѥстьствьноую домноу** τὴν φευδόμωρον prol.-rad. 59.

ѥсфѵгменъ m. monasterium montis atho **окитѣли ѥсфѵгмена** op. 2. 1. 55. cf. **сѳ-.**

ѥсχада f. ἰσχάς carica **ѥсх-** op. 2. 2. 58.

ѥсдирънъ adj. poss. esther **ѥсд-** bus. 169.

ѥсдирь f. esther krmč.-mih. **ѥсд-** bus. 169.

ѥтеноръ m. ἀντήνωρ antenor **ѥт-** bell.-troj. 19.

ѥтера f. ἑταίρα meretrix **ѥт-** man.

ѥтерако adv. quodam modo: male alio modo **ѥт-** ber.

ѥтеръ pron. τίς quidam antch. **ѥт-** šiš. etc. bus. 385. 419. holm. **ѥт-** cloz I. 94. 149. 150. 191. 674. 910. izv. 495. šaf.-glag. 64. 69. 70. op. 2. 2. 266. meth. 4. sabb.-typ. nicol. ant.-hom. triod.-mih. 81. sg. nom. m. **-рь** šiš. 6. 10. 11. 15. 18. 21. 23. 25. 77. f. **-ра** meth. 4. n. **-ро** šiš. 42. gen. m. **-ра** antch. f. **-ры** antch. men.-mih. dat. **-роу** šaf.-glag. 69. cloz I. 150. šiš. 14. bor. xvn. pat.-mih. acc. f. **-роу** šiš. 17. 96 loc. **-рѣ** šiš. 17. 44. pat.-mih. men.-mih. instr. **-ромь** pat.-mih. dual. dat. **-рома** pat.-mih. pl. nom. m. **-ри** šiš. 19. 22. pat.-mih. **жены -рие** šaf.-glag. 70. dat. **-ромъ** šiš. 167. **-рымъ** šiš. 167. pat.-mih. leont. acc. **-ры** šiš. 34. pat.-mih. loc. **-рѣхъ** šiš. 32. strum. pat.-mih. **великo ѥтеро ѥсть вода** μέγα τι τὸ ὕδωρ cyr.-hier. **ѥтеръ мартирий именемь, житиѥмь зѣло чистъмь** izv. 632. **отроча ѥтера отъ пьрѣвыхъ града того мужнмъ бѣкаше дѣмономь нечистъимъ** izv. 485. **идите въ градь къ ѥтероу** πρὸς τὸν δεῖνα matth. 26. 18. -miss.-bindon. 1528. **отьчашькшоу сѧ ѥтеромоу семоу** men.-mih. 174. **ико ѥтерѫ богъныѫ видѣлъ ѥсть** izv. 485. **приде на ѥтера кодѫ** act. 8. 36. -strum. **словомъ ѥтеромъ** greg.-naz. **питомо женоѭ ѥтероѭ** izv. 485. **остроумѣѥте ѥтерымь вѣроу** šiš. 200. **вѣрныимни ѥтеры чашкы** izv 527; **единь же ѥтерь отъ нихъ** εἷς δέ τις ἐξ αὐτῶν io. 11. 49. -ev.-buc. **иною ѥтероѭ клѧтвоѭ** ἄλλον τινὰ ὅρκον obich. **единь же ѥтерь отъ нихъ** εἷς δέ τις etc. ioann. 11. 49. -nicol.: male ἕτερος alter, alius chron. 1. 7. 28; 22. 18, apud nos 6. 23; 17. 25. ber. cf. nest. xvn. škip. jatъгъ ztschr. 5. 395.

ѥтиопны v. **ѥдиопны.**

ѥтнархий m. ἐθνάρχης ethnarcha **ѥт-** antch.

ѥтнархъ m. ἐθνάρχης ethnarcha **ѥтнадарьхъ** šiš. 137.

ѥтнийскъ adj. aetnae **-кый огнь** τὸ αἰτναῖον πῦρ prol.-rad. 145.

ѥтни f. aetna **ѥтнѣ** sup. 98. 2.

ѥто pron. hoc **ото** per. 15. 16. nsl. eto hung. cf. **ѥсе.**

ѥторъ m. ἰοθόρ iothor **ѥт-** pent.-mih., ubi etiam **иоторь** legitur.

ѥтрь v. **ѣтрь.**

ѥтрьнь v. **жтрьнь.**

ѥоуангелиѥ v. **ѥвангелиѥ.**

ѥоуга v. **ѥвга.**

ѥоужинъ v. **ѥвжинъ.**

ѥоурипъ m. εὔριπος euripus **-пѣхъ ех.-op. 2. 1. 23.**

ѥоудимиѣнь adj. poss. euthymianus **къ домоу ѥоуѳимиѣнѣи** izv. 538.

ѥферъ v. **ѥдеръ.**

ѥфесъ m. ἔφεσος ephesus **ѥф-** sup. chron. **ѥдесь** men.-vuk.

ѥфескыи adj. ephesi **ѥф-** sup.

ѥфесѣкнинъ m. ἐφέσιος ephesius šiš. 39. men.-vuk. prol.-cip. **ѥф-** strum. **-сын-** tur. **-шан-** men.-mih. pam.

ѥфешанинъ v. **ѥфесѣкнинъ.**

ѥфимерий m. ἐφημέριος par. 136. mir.

ѥфимерит f. ἐφημερία отъ ѥвѣфимерие акы·кие nicol. отъ ѥпимериѫ .акыан'ижъ ev.-buc. 12.

ѥфиопъ v. ѥдиопъ.

ѥфиплиѫ v. ѥпиѳлиѫ.

ѥфранътъ m. εὐφράτης euphrates ефpent.-mih. -нтъ men.-mih.

ѥфратокъ adj. euphratis сьи к·кше прькіе къ осройнѣхъ къ р·кцѣ ефратокѣ prol.-rad: 87.

ѥфратъ m. εὐφράτης euphrates -тѣмъ svjat.-mat. 8.

ѥфратъскъ adj. euphratis -ка р·ккл prol.-rad.

ѥфремль adj. poss. ephraem ефpent.-mih. ѥдр- vost. 2. 25. ефр·кмль bus. 127.

ѥфремовъ adj. poss. ephraem ефреемокъ mat. 47. 50.

ѥфремъ m. ephraem nicod. ѥфр·кмъ vost. 1, 409. ѥпремь nicol.

ѥфоудъ m. vestis genus ефpent. ber. azbuk. ἐφούδ ephud, voc. hebr. ἀφούδ. graecanicae διπλοΐδι tunicae duplicatae similis est. ефоудь или плоумллоу ἐφούδ καὶ διπλοΐδα sg. acc. prol.-rad. къ ефоудъ и кидарь и плащаницю одѣнѣ men.-leop. оукѣдѣкъ же давидь на брани сый, акыдарл призка, и рече съ болѣзнию· священиче божии, ефоудь простри мнѣ, ыко да коудоуиее разоумѣю, аще крагы поженоу dioptr.-lab. 35. dioptr.-leop. 45. числомь соуще седмь петъдесетънииць носеринхъ ѥвсѣхъ ефоудь къ ноемвѣ градѣ порази остриемь ороужиа dioptr.-lab. 34. dioptr.-leop. 44. adde tur. 109. lavr. op. 21. vost. 1. 323. svjat. 2. 2. 395. предержа ефоудл op. 2. 1. 72. ефоудъ, имьже къпрашаше сватитель svjat.-op. 2. 2. 377: per къпрашании explicat slov.-novg. a.

ѥхати v. ѭхати.

ѥхидьна f. ἔχιδνα vipera prol.-mih. šiš. 45. zlatostr. ex. men.-mih. -дна dioptr. ok. 51. strum. -ный pro -ны svjat.-mat. 8. ехид'на sup.

ѥхидьнинъ adj. ἐχίδνης viperae antch. svjat.-mat. 8. ехидн- ех.-vost. 1. 255. men.-mih.

ѥхидьновъ adj. viperae ephr. породиѥ -дноко mat. 34. bus. 42. ехиньдовь nicol.

ѥхидьньнъ adj. viperae svjat.-mat. 7. bus. 265.

ѥхидьньскъ adj. viperae -ден- matth. 23. 32. -vost. 2. 57.

ѥхинъ m. erinaceus ехини и долице и пчелы chrys.-lab. adde ехиноκы bus. 919. gr. ἐχῖνος.

ѥхтрофилъ m. inimici i. e. diaboli amans ехтрофилъ, л не деофилъ mir.

ѥша conj. utinam ѥша и не съвърали ськора, ѥша и сще не бесѣдовали sup. 286. 20. ѥша могль кыхъ азъ васъ оу кѣштати sup 99.20. ὄφελον utinam ѥша исправиан сл кѣшѫ пѫтие мое psal. 118. 5. -saec. xn. ѥша исправили сл кѣша пѫтие мои psal. 118. 5. -cod. 1296. izv. 6. 177. ѥша исправиан сл поутьѥ мои psal. 118. 5. -saec. xn. xm. izv. 6. 177. ѥша исправили сл кѣша поутие мои mat. 25. cf. glag.-otryv. 19. mat. 28: ѥша да кисте пряли 2. cor 11. 1. -apost.-nor. εἴγε utinam ѥша сл покалли εἴγε μετενόησαν op. 2. 2. 55. εἴθε utinam ѥша же и окѣдоуѭщиемъ камъ и вечерающиемъ zlatostr. нъ ѥша и мнѣ боудн вѣрокати достойно vost. ѥша и тъı кидѣлъ, ыкоже азъ вѣдѣ ephr.-vost.: ѥша pro ѥре slov.-novg. b. lett. jašu.

ѥште adv. ἔτι adhuc ostrom. sup. нѣкъıи книгъı и ѥре соуть оу нлсъ izv. 616. ѥре ostrom. да не ѥште ne amplius sup. 3. 20. оуе š.-gl. 66. 72. ὕδη ostrom. este fris. nsl. še; ešče hung. bulg. oše cf. scr. ati gr. ἔτι curt. 1. 176.

ѥшоути adv. δωρεάν inique ненакидаиии мене ошоути psal. 34. 19. -psalt.-int.-saec. xn. ненакидаиии мѧ ошоути lavr.-op. 30.

ѥюпкътъ v. ѥгоупкътъ.

ѧдамеръ m. hexaëmeron ѣдамерь op. 2. 1. 32.

ѧдархъ m. exarchus ѣдъ- mat. 11. op. 2. 2. 188. sabb. 151.

ѧдеръ m. aether ѧфера bus. 919.

ѧдерь f. aether съкъıше ѧдери озарлѣть сл izv. 520.

ѧдиопійскъ adj. aethiopicus ѣд- prol.-rad. 82. dial.-šaf. men.-vuk.

ѧдиопиа f. αἰθιοπία aethiopia bus. 263. ѧт- bon. ѧдиофиа triod.-mih. ѧфиопиа mat. 27.

ѧдиопланинъ m. aethiops ѣд- izv. 8. 153. prol.-lab. men.-vuk. int. -планомь izv. 8. 153. ефиопьлане bus. 687. одиопѣкии bon.

ѧдиопланъıнъı f. aethiops ѧдиопла- nom. -bulg. 118.

ѧдиопъ m. aethiops svjat.-mat. 10. ѣдhom.-šaf. ѧф- izv. 618. holm. ѧдиопес svjat.-mat. 10.

ѥдиопь f. coll. φοίνικες phoenices ѣф- op. 2. 1. 139.

ѥдиопьскъ adj. aethiopicus prol.-mih. ѥдsup. ѣф- krmč.-mih. етꙋопьскъ bon. одиопскомъ bon. села отнепьска izv. 467.

ѥдиротеча m. qui per aetherem currit нлию огньна ѥдиротеча, recte -чоу op. 2. 2. 430.

ѥдиръ m. αἰθήρ aether -дꙋрь hom.-mih.

ѥꙋангелиѥ v. ѥвангелиѥ.

ѥꙋга v. ѥвга.

ѥꙋергетица f. benefica богоматере ѥꙋрsabb. 51. gr. εὐεργέτις.

ѥꙋпсоухнй m. εὐψύχιος eupsychius -пьсšiš. xviii.

ѥꙋрейнъ v. ѥврейнъ.

ѥꙋсевиѥвъ adj. poss. eusebii ѥꙋсевиѥвъ svjat.-vost. 1. 409.

ѥꙋтоухиѥ m. eutychius gen. -хиѩ prol.-mih.

ѥꙋтꙋховъ adj. poss. eutychi lavr. op. 12. -тиѫ- krmč.-mih.

Ж.

ж trigesima septima alphabeti cyrillici littera.

ж v. ѫ.

жборъкъ m. modii genus .з. оуборокоѫ (оуборковъ pl. g.) пшена bus. 401. serb. uborak modii genus; vas živ. 87. čech. oubor, úbor; ouborek fiscella polab. apud jungm. vumberak: ne a бр-ати derives, est enim ahd. einbar mhd. einber nhd. eimer gefass mit einem griffe.

жвозъ m. vallis оувозъ боричевъ per. 2. 14. pol. wąwoz.

жглиѥ n. ἄνθρακες carbones greg.-naz. svjat. pat.-mih. kruš. men.-vuk. leont. hom.-mih. šaf.-glag. 64. prol.-mih. mat. 10. dial.-šaf. typ.-chil. isaak. prol.-vuk. prol.-rad. оугьлиѥ triod.-mih. - гороуще men.-mih.

жглъ m. γωνία angulus ostrom. greg.-lab. holm. въ высѣхъ жглыхъ лаѥть izv. 421. жгълъ ostrom. жглѣ sup. μέρος pars (domus) men.-vuk. πτέρυξ op. 1. 86. πτερύγιον отъ .д.-хъ оуглъ земли op. 2. 1. 115. жглъ ev.-trn. жглыхъ svjat.-mat. 8. ноуглоу š.-gl. 86. nsl. vogel; serb. nugao živ. 133. oserb. nuhl nsl. četirivug quadrangularis habd. lat. angulus cf. ač: ančâmi biege gr. ὄγκος bug lat. ancus, uncus curt. 1. 101. ztschr. 7. 179. cf. жзъкъ.

жгль m. ἄνθραξ carbo hom.-mih. svjat. - горѫщь holm. - жеравьнь triod.-mih. 76. жглий sup. 422. оугльми svjat.-mat. 9. pl. nom. жглие bon. югль ant.-hom. nsl. voglen bulg. jъglen milad. 385. croat. ugljen verant. nserb. nugel lit. anglis f. lett. ôgle ztschr. 4. 357. cf. ser. andž splendere götting. gel. anz. 1860. 228. angâra carbo.

жгльникъ m. angularis оуглольникъ pam. 149. оуголника самого христа tur.

жглынъ adj. ἀκρογωνιαῖος angularis hom.-mih. жгъльнъ, жгълънъ sup. оугълькиъ proph. жгълъниꙗй камень sup. камень жгъленъ cloz I. 868.

жглиѥвие n. coll. carbones prol.-vuk. -ие живо misc.-šaf.

жглюша m. nom. propr. viri оуглешь steph. gr. οὐγλέσης.

жгорищть m. anguilla -ричь trigl.

жгриновъ adj. poss. hungari sabb. 153.

жгринъ m. hungarus sabb. 152. chron. оугринъ родомъ men.-leop. оугри sabb. 153. оугры bus. 621. на оугры steph. съ оугры prol.-mih. оугринъ гонише сѧ въ слѣдъ его izv. 673. оугри къ коневи гонѧще izv. 673. оугъри σκύθαι zlatostr. не мъı же тъчию, нъ и оугъри и обьри ἀλλὰ καὶ σκύθαι καὶ βάρβαροι zlatostr. ꙗко нъı разгнаша оугри izv. 673. оугрин(ь)ць nom. viri ev.-novg. pl. жгри terra hungarorum въ оугры посла prol.-vuk. prol.-mih. на оугрехъ misc.-šaf. на оугринхъ nov.: nota имѣла оугъре βάλλουσα κοχλίους cozm.-ind. nsl. vôger, vogriu, vogrinec, vogrič hungarellus lex. vogri exanthematis genus lex. vogršćak ostwind, nordwind: in Stiria vugrin, vugrinčič habd. bulg. ugrin; ugari milad. 145. lit. vengras cf. оугра.

жгрыı f. hungaria оугрыı steph.

жгровлахийскъ adj. hungarovalachicus оугр- ardž. op. 2. 2. 189. 192.

жгровлашьскъ adj. hungarovalachicus оугsteph.

жгрь m. anguilla: in fontt. psl. non videtur legi nsl. ogor; vugor bel. habd. croat. ugor verant. serb. ugor, ugič esthn. angrias lit. angis anguis; unguris anguilla scr. ahis gr. ἔχις, ἔγχελυς lat. anguis, anguilla ahd. unc cf. curt. 1. 172. Grimm, wörterb. 1. 5.

жгрьскъ adj. hungaricus **оугрьскь** prol. max. domet. men.-vuk. **ратьници оугрьстии** izv. 6. 385. **чести оугрьскыѣ** op. 2. 1. 48. **оугорьс-** bus. 702. **королю оугорьскомоу** meth. 8. **каккаскийскыѣ горы, рекше оугорьскыѣ** izv. 670. **къ-ста на нь изъыкъ оугорьскый** izv. 673.

жгоулы f. ἄγχελος anguilla **мголи, игоулы** ex.-vost. 1. 14. ztschr. 6. 186. bulg. **jъgulja** milad. 360. 530. serb. **jegulja** pol. **węgorz**

жда f. ἄγκιστρον hamus ant. trigl. **рыкарь кьвржеть оудоу въ морѣ** hom.-mih. russ. **уда.**

ждити, жждж, ждиши vb. ἀγκιστρεύειν adhamare hom.-mih. 146. trigl.

ждица f. ἄγκιvος uncinus, hamus prol.-cip. men.-vuk. trigl. **оудиць заложише** ὀγγίνους εἰσδέχεται prol.-rad. ἄγκιστρον hamus ostrom. hom.-mih. georg. misc. χρεάγρα fuscina vost. ὄνυξ uncus men.-vuk. **юдор.** 2. 2. 239. adde **очи оудицами ископаше** prol.-mart. **оудицами копаша** men.-leop. usl. **ôdica, vôdica** meg. lex. bulg. **vъdicъ.**

ждолити -лѣж -лиши vb. cavare **каплы мекька прилежеци камень ждолить жестокый** isaak.: nota **ж** in codice serbico.

ждолитъ adj. cavus **аще бы образъ земный оудолитъ былъ** ex.-vost.

ждолиѣ n. vallis cant. 1. 17. io.-sin. chron. **оуд-** greg.-naz. **ѣждолиѣ** bon.

ждолъ m. κοιλάς vallis **оудолъ** mat. 26. pyrg. pat. 193. **во оудолѣ пернѣ** ἐν τῇ κοιλάδι τῆς δίκης parem. -saec. xiv. adde **оудоломъ мозгоу** io.-dam. **оудоли къ земли** io.-dam. ber. **ѣждолъ** psal. 59. 8. -bon. κοιλία ventriculus op. 2. 2. 303. cf. **жвозъ.**

ждоль f. κοιλάς vallis bon. dial.-šaf. **оудоль** krmč. io.-sin. dioptr. krmč. cant. 2. 1. gen. 14. 10. -pent.-mih. **оудолий** sg. gen. krmč.-mih. **въ оудоли** sabb. 168. **оудоли земными** op. 2. 1. 42. **все оудоли** ex.-op. 2. 1. 27. **ждоль плачевьнѣѣ** izv. 452. **завѣшта къ ѣждоли плачевьнѣй** izv. 478. **доле своѣи оудоли окроугънаа имоуши** izv. 666. **юдоль** trigl. **ѣдоль** ex.-op. 2. 1. 30. κοιλότης cavum **къ ѣждолехъ съмѣреномоудрыи** antch.

ждольнъ adj. cavus **-но мѣсто** men.-mih.

ждоу v. **ѣждоу.**

ждоуже v. **ѣждоуже.**

ждѣ v. **ѣждѣ.**

жже n. σχοινίον, σχοίνισμα funiculus sup. men.-vuk. dial.-šaf. psal. 77. 55. -bon. prol.-cip. **σειρά** funis prol.-mart. ἅλυσις catena sup. šiš. 26. psalt.-saec. xiii. **жжи желѣзны** ἅλυσις ostrom. **оуже желѣзноѣ** šiš. 46. **халώδιον** funiculus pent.-mih. **σπαρτιον** proph. **ζευκτηρία** act. 27. 40 -šiš. strum. **ῥάσμα** opus textile; **βρόχος** laqueus **оужемь задавити** men.-vuk. **ѣже** bon. **юже** ichn. **воуже** prol.-rad. **да приходящей кордали вазати начноуть оужа своа къ немоу (гвоздню)** izv. 578. **горе привлачещимь грѣхы своѣ ико оужемь дьгомь и ико дежесемь ига юнъча** triod.-mih. 72: male, uti videtur: **оужама желѣзнама** prol.-mart. usl. **vôže** bulg. **vъže** čech. **vûže** čas.-mus. 1864. 57.

жжеплетьць m. restio **-тецъ** clim. 308. gr. **σχοινοπλόκος.**

жжика m. **συγγενης** consanguineus ostrom. sup. hom.-mih. **ѣжика** bon. **ѣжинкы** ex. op. 2. 1. 30. **изъкыните къждо оужикы своѣ** num. 25. 5. -pent.-mih. **сосипатрь оужика мой** šiš. 73. adde bus. 434. typ.-chil. **ἐξάδελφος** natus ex fratre vel sorore mater. f. sup. 392. hom.-mih. **съ кърноломь оужикою своѣю** greg.-lab. **иридиона оужикоу мою** šiš. 71. ev.-buc. **οἰκεῖα оужика матери ти есть** lev. 18. 13. -vost.: nota **оужикъ** trigl.

жжичьнъ adj. **συγγενής** consanguineus **оуж-** op. 2. 1. 24; 2. 2. 85. 384. **ѣжичнѣй** ex.-op. 2. 1. 30. **-чиномоу чиноу** ex. **оужичьнъ видь** hom.-mih. **оужичьноуѣ плъть** svjat. **оужичноѣ и подобноѣ** ex.

жжичьскъ adj. affinis bus. 717.

жжичьство n. **τὸ συγγενές, συγγένεια** affinitas sup. svjat. hom.-mih. hes. men.-mih. ex.-op. 2. 1. 24. pent.-mih. kruš. pat. ant.-hom. **оужичьство имать συγγενὲς ἔχει** ex. **ѣж-** ex.-op. 2. 1. 30. **ѣж-** azbuk.

жжичьствовати -коуѣ -воуѣши vb. **ἀγχιστεύειν** genere propinquum esse pent.-mih.

жжиште n. funis trigl. **-цемь повръсти** men.-leop.

жжь m. anguis in libris palaeoslovenicis hucusque lectum non est trigl. usl. **vôž** lex. **gôž** lex. **glôž** lex. **guž** habd. lett. **ôdze** scr. ahi zend **azi** arm. **iž** Bopp 1. 369. 425. ztschr. 3. 46. 64; 6. 186. Grimm, **wörterb.** 1. 5. 378.

жьникъ m. **δέσμιος** captivus sup. šiš. 161. 185. men.-mih. hom.-mih. prol.-mih. strum. pyrg. **-жн-** bor. 30. **из домоу оужникъ ἐξ οἴκου τῶν δεσμίων** eccles. 4. 14. -vost.

жьница f. **δεσμωτήριον** carcer matth. 11. 2. -ev.-saec. xi.

жьствиѣ n. **σχοῖνος** funis **напонить по-**

токы оужестнѣмь ποτιεῖ τὸν χειμάρρουν τῶν σχοίνων ioël 3. 18. -triod.-mih.

жза f. δεσμός vinculum ostrom. cloz l. 784. men.-vuk. strum. greg.-mon. 62. sup. σύνδεσμος vinculum šaf.-glag. 90. **ѫза** svjat. mat. 6. ant.-izv. 8. 104. **юза** izv. 8. 145. trigl. **коузл** στρέβλωσις prol.-rad. **оузы** наложити на кого misc.-šaf. **оузами** и законми моучнть δεσμοὶς καὶ στρεβλώσεσιν ὑποβαλών prol.-rad. 99. **отъ жзь** отъпоустнкь chrys.-frag. **коузлмь** прѣтрътнѥ prol.-rad. 50. **кѫза** ev.-buc.: cum nsl. tvezem, tvesti cf. and. thvengr schuhriemen.

жзнлиште n. δεσμωτήριον carcer ostrom. hom.-mih. **юз-** azbuk.

жзнльница f. carcer prol.-mart. men.-mih.

жзина f. angustiae **нн оузинои ѥдиноначетны знлюще** men.-mih. 157.

жзити -жж -зиши vb. στενοχωρεῖν aretare **аще ти оузить гора ефрѣмли** εἰ στενοχωρεῖ σε τὸ ὄρος τὸ ἐφραίμ ies.-nav. 17. 15. -vost. ἐπισυνάγειν copulare **оузл съторивши ковчегъ во единъ лакоть** gen. 6. 6. -vost.

жзлоношенинѥ n. amuleta gestare ber.

жзлъ m. δεσμός vinculum pent. mih. ἀπόδεσμος fascia men.-vuk. ligatura leont. **оузлъ** op. 2. 2. 82. nom.-mik. 50. sabb.-typ. **оузьль велнкь злать; дасть ѥмоу въ оузлѣ .р. златиць** men.-mih. φυλακτόν amuletum krmč. 273. **хранило** (φυλακτόν amuletum), **рекше оузль** krmč. mih., **о нлоузѣхъ, рекше о оузлѣхъ** krmč.-mih. 33. **оузлы творе обеѕлѥ о шнѣхъ** krmč.-mih. cf. **жзльникъ** gr. περιάπτης.

жзльникъ m. περιάπτης krmč.-mih. 93. cf. Trudy moskov. istor. obšč. 6. 120.

жзмень m. τὸ στενόν fretum **оузмень гладолемъный соудъ** Muralt xxiv. **оузменъ** chron. l. 246.

жзоношенинѥ n. amuleta gestare ber.

жзость f. angustiae men.-mih. trigl.

жзота f. angustiae **оуз-** op. 2. 2. 431.

жзохранильница f. carcer **-лн-** hom.-mih. 140.

ѫзъкохрамьнъ adj. στενόχωρος angustus hom.-mih. 65.

жзъкъ adj. στενός angustus greg.-naz sup. **коль жзъка врата** τί στενὴ ἡ πύλη ostrom. **оузъкъ** vost. l. 293. **оускоѥ море** στενόν bus. 419. cyr. 4. 9. **по оускомоу морю нти** bus. 659. **ѥзъкъ** ex.-op. 2. 1. 30. lit. ankštas scr. aṅhus gr. ἄγχω lat. ango, angustus goth. aggvus ahd. augi and. ongr heitr. 2. 159. Pott 2. 1. 1013. curt. 1. 159; 2. 104. cf. **жглъ**.

жзьникъ m. δέσμιος captivus sup. men.-vuk. hom.-mih. **юзникъ** ber.

жзьница f. δεσμωτήριον carcer pent.-mih. trigl.

жзьнъ adj. φυλακῆς carceris pent.-mih.

жкоть f. ἄγκινος uncinus **оукотми, ѥкотьми** op. 2. 2. 147. adde **тоу олоѵомь прнпон оукоти** men.-mih. 161. ἄγκυρα ancora **они ѥкоже се оукоть сватоую надежоу имѣша** καθάπερ ἄγκυραν ἱερὰν veluti sacram ancoram psalt.-theod.

жполъ adv. ἡμι- semi- - **съмрьтьнн ѭполъ** ἡμιθνῆτες greg.-naz.

жродивъ adj. μωρός stultus sup. mater. **нать же жродивъ, ѩже жродивыѧ не възаша масла** sup.

жродити сѧ -ждѫ сѧ -дѣши сѧ vb. stultum esse sup. 124.

жродовати -доуѭ -доуѥши vb. stultum esse sup. 111. 119. **ер-** men.-mih.

жродословнѥ n. μωρολογία ineptiae **оур-** svjat.-vost. l. 362. **ѩродословьѥ** ant. izv. 7. 150.

жродословъ adj. stulta loquens **оуродъслова и праздноловца** izv. 669. gr. μωρολόγος.

жродъ m. μωρός stultus sup. **ѧкѫоу и оуродомь** leont. **коудн оуродъ мене дѣлы** izv. 619. **юр-** ber. trigl. **ѩроде кѫй сказаетъ сѧ** vost. l. 401. **ѥр-** ant. 70.

жродьникъ adj. stultus **оуродьникъ** ziz.

жродьно adv. stulte sup. l.

жродьнъ adj. stultus; ἀγώμων improbus sup. 313.

жродьскъı adv. stulte sup. **съгрѣшнхомъ прѣдъ токоѭ жродъскъı** sup.

жродьство n. μωρία stultitia **оур-** šiš. 227. ἀγνωμοσύνη animus ingratus sup. **юр-** op. 2. 2. 117. 240. ber. **ер-** men.-mih.

жродьствовати -воуѭ -воуѥши vb. stultum esse sup. 75. **оур-** chron. **род-** bus. 384.

жрожда f. μωρία stultitia **оур-** op. 2. 2. 62. βλακία lascivia **ѩр-** antch. **призъıванны ѩрождѫ** ant.-izv. 7. 150.

жсинь v. **оу** compos.

жсобити сѧ -блѭ сѧ -бнши сѧ vb. seditione agitari **тогда жидове оусобивше сѧ ко градѣ по поутѣмъ дроугъ дроугъ оубиваше** pal. 1494.

жсобица f. σύστρεμμα seditio **оусобицоу сотворьше** σύστρεμμα ποιήσαντες vitae-sanct.-vost. rixa sup. 325. **-цоу сътвори** ἐστασίασε hom.-mih. 106. - **коудеть въ людехъ** hom.-mih. **оуста оусобица и**

мятежь chron. 1. 64. -af. lat. simultas et russ. dial. усобица, quod pro междусобіе usurpatur ucen. zapis. v. vi.

жсовичьнъ adj. ἐμφύλιος intestinus оусовичнаго врага тоу ἐμφυλίου ἐχθροῦ io.-clim. στασιώδης seditiosus чюность оусовичьное сръдце ἡ στασιώδης καρδία zlatostr. -но племе hom.-mih. 36. чловѣкъ оусовичьнъ svjat.-mat. 10. чѧда оусовичьна и нечиста д҃клатеѧ, пиѧница, хоулника, растолмыца svjat. оусовичьнъи и лоукавъıй и лъживъıй нравъ и коегоу ѥ мрѣзъко и чѧкомъ вражьдьно svjat.

жсовь adv. vicissim оусокь оубикаютъ сѧ men.-leop.

жсовьнъ adj. ἐμφύλιος intestinus chron. 60. оусовьныхъ которъ op. 2. 1. 139. оусовьныи кранн bor. 68.

жсъ m. barba, mystax trigl. брада мала и оусъ bor. 69. врѣхънѣıи челюсть оусъ ex.-op. 2. 1. 18. главы и оусы окрѣсены vost. 2. 18: pubertas прежє оуса op. 2. 2. 89. посмѣдиюрь оусомъ ἀρχιγένειος ex. nsl. vôs russ. dial. усъ lana drev. wungs lit. usas: error latet in въ оусѣ нѣкацѣмь кывъıши дѣкица оусъıе men.-mih. 293. 6. 6.

жсѣница f. κάμπη eruca ioël 1. 4. -proph. -mat. 46. оус- psalt.-syn. a. оусенber. oserb. husańca drev. wungsanneitz. male βροῦχος lev. 11. 22. -vost. cf. гжсѣница.

жтица f. anas оутицю bus. 399. russ. утица.

жтлизна f. σχίσμα scissio оут- ev.-syu. a. -mat. 35. ev.-syn. b. -mat. 38. chron. 1. 261. оутѣл- izv. 6. 278.

жтлина f. scissio alex.-mih. 6. 103. мышиы - misc.-šaf. 173.

жтлъ adj. τετρημένος perforatus оутълоу svjat.-op. 2. 2. 398. земльж жтлж и поухлж dioptr. 273. въ делвоу вълнваѥши оутлоу chrys.-lab. алъдъи жтълѣ snp. 404. 23. делви оутла ѥстъ чюжь домъ vost. 1. 225. дъѧлъвѥ оутълоу io.-clim. ἀνεπιτήδειος ineptus оутълъ корабль krmč.-mih. въ оутлѣ лодии (по водѣ) ѣздити dan.-izv. 271. оутла вещь de idolis prol.-mih. σαθρότατος futilis корабль оутълъ men.-mih. scissus одѣило оутло leont. παραλελυμένος laceratus ризы оутлы op. 1. 17. оутъла риза izv. 547: како въ оутелъ мѣхъ водоу лити dan.-izv. 269. мѣхъ оутелъ рона (рана) богатство не имоуштимъ dan.-izv. 272. nsl. vôtel.

жтриждоу v. жтрыждоу.

жтроба f. τα ἔγκατα, τὰ ἐνδόσθια intestina sup. man. pent. mih. κοιλία venter ostrom. sup. luc. 1. 42. -ev.-novg. σπλάγχνα viscera sup. šiš. 2. 103. 134. γαστήρ venter sup. cloz 1. 746. psal. 70. 60. -šaf.-urspr. sup. 173. krmč.-mih. ex.-op. 2. 1. 20. μήτρα uterus pent.-mih. chrys.-lab. матерьска жтроба men.-buc.- матери'ıа dioptr. ѩтроба bon. отъ ѩтробъı psalt.-int.-saec. xii. -pog. вътроба ev.-syn. a. -mat. 31. штроба op. 2. 2. 307. оутрьдиихъ сѧ отъ штробъı (alio cod. ѩтробъı) ἀπὸ γαστρός psalt.-int.-saec. xii. оутробою поболѣвь prol.-mart. ютр- prol.-rad.: nota повразь оутробьны лобъ τοῦ ἥπατος pent.-mih. nsl. vôtroba intestiua meg.

жтробьнъ adj. κοιλίας ventris плодь - pent.-mih. ἀφεδρῶνος latrinae sup. 141. 5. невъздьржанние оутробьное sborn. -нагмсньѥ ἐγγαστρίμυθος pent.-mih. vost. 1. 133. -на чародѣıиа svjat.-op. 2. 2. 377. ѣутробьныи клъхе'ь svjat.-mat. 7. bus. 273. о ютробьнѣмъ гладѣ vost. 1. 96.

жтрь adv. ἔσω intus ostrom. ἔνδον, ἔνδοθεν intus sup. bor. 82. оутрь svjat. op. 2. 2. 203. ѥгда жтрь ѣждемъ greg.-naz. младеньць оутрь играше izv. 530. жтрь къıвъ отъ вещи izv. 488. вѣша оутрь въ дворѣ proph. кроугъ оутрь въ иномь кроузѣ svjat. въ облацѣ жтрь ѣждѧ izv. 487. въ трьхъ дньхъ жтрь ἐΐσω τῶν τριῶν ἡμερῶν sup. оутрь приношенны прьсты psalt.-theod. из жтри sup. 26. 17. izv. 486. изъ оутрь ἔνδον op. 2. 2. 203. жтрь sup. жтрь имать недоугъ antch. оутрь въ храмѣ men.-saec. xi. ютрь op. 2. 2. 432. ютрь дрижть ме hom.-mih. ѩтрь op. 2. 1. 21. штри bus. 919: nota a) и saepe praefigi post praepos. въ: въ нжтрь sup. въ ноутрь bus. 378. въ ноутрь на дворъ ev.-syn. a. -pag. 35. въ ноутрь крова сѣведостѣ dioptr.-lab. вывести въ ноутрь храмины ibid. вьвьрѣоше ихъ въ ноутрь prol.-mart. до вьноутрь светые горы sabb. 11: tamen въ ѩтрь bus. 264. b) жтрь vere esse subst. f. pendens ab adj. *жтръ: из жтри sup. из оутри greg.-naz. ex.-op. 2. 1. 21. cf. снѣ въ ноутрь обрѣть коумири chrys.-lab. изъ ноутри ἔσωθεν proph.: nota изь ноутроу hom.-mih. nsl. iz nôtra trub. vnuter prip. nôtri ser. antar, antara zend antarĕ arm. end gr. ὀπόδρα goth. inna-thrô. ûta-thrô ztschr. 14. 85. Pott 1. 328.

жтрьникъ m. intestina оут- lavr.-op. 21. cf. -нькъ.

жтрьнь adj. ὁ ἔνδοθεν, ἐνδότερος interior sup. men.-mih. дворъ оутрьнь mat. 51. на въстокъ оутрьны men.-mih. очисти първое оутрьнее стъкланицѣ и блюдоу matth. 23. 26. -ev.-saec. xii. оутрьныя ваша τὰ ἔσωθεν ὑμῶν luc. 11. 39. -ev.-saec. xii. оутрьнии карькарии bus. 264. hom.-mih. оутрьнь op. 2. 2. 237. bus. 147. -ина ризa ὑποδύτης pent.-mih. ἐπωμίς ibid. жтрьний кроуѣ svjat. ѩтрьнь sup. antch. ѩтрьнаго человѣка izv. 491. вьлѣзъ самъ въ ѩтрьнѩѭ клѣтькѫ sup. 399. ѩтрьныя его испълнь соуть лести svjat. ѩтрьныя svjat. ѩтрьнь ex. - op 2. 1. 30. етрьнаго съставлениа greg.-mon. 88. повразъ ѩтрьнь λοβός lobus op. 2. 2. 80. ноутрьнь, -рень bus. 917. 920. ноутрениа моа sbor.-kir. 47.

жтрьнькъ m. viscera окча коупѣль глаголеть сѧ, за не тамо сбираѭоу окцѣ къ жьртвѣ, и оутрьнькъ измъкаѭоу тоу. имѣаѭоуть же мнози запъ, ако отъ измъваниа оутрьнькъ силоу нѣкоуѭ и кожню приемлеть вода; рьдра оуница закалаѥма быше, и вся съжагаѥма быше съ главою же и кожею и оутрьнькъ sborn.-saec. xiii.

жтрьѭдоу adv. ἔσωθεν ostrom. intus pent. -mih. оутрьоудоу pam. оутриоудоу op. 2. 2. 37. изь ноутрьюдоу ἔνδοθεν hom.-mih.

жтрьѭдѣ adv. ἔσωθεν intus; ἐντότερον interius -ѭдѣ sup. -юдѣ antch.; praepos. -коупѣли prph.

жтъка f. anas оутка bus. 399. trigl. оутка квакаетъ trigl.

жтъкъ m. στήμων stamen горѣ соуѫимь чиномъ и оуткоу ὄντων ἄνω μὲν τῶν μέσων καὶ τοῦ στήμονος ev.-int. 1434. оутокъ iugus trigl. usl. vôtek bulg. vătăk pokl. 1. 85.

жтъі f. anas за оутокъ bus. 399. за оутокъ л. коунъ dostop. 52. bulg. utvă noctua milad. 537. uticь milad. 21. serb. utva fulica mik. russ. утка gr. νῆσσα lat. anas. -tis ahd. anut nhd. ant, ent lit. anti-s curt. 1. 280. Grimm, wörterb. 3. 509. ztschr. 3. 48. 66; 7. 179.

жтѧ n. anas оутѧ bus. 399. pam. 232.

жханиѥ n. ὄσφρησις olfactus šiš. 89. men.-vuk. оуханиемь мажѫще сѧ bor. оухании въздышеть prol.-rad. 160. εὐωδία odor suavis толикоу наюхавше се юханию тосаутης ἐμφορηθῆναι εὐωδίας prol.-rad.

жханьнъ adj. olfactus; μυρεψικός -но дѣло peut.-mih.

жхати -ажь -аѥши vb. odorari izv. 7. 146. trigl. юх- trigl. usl. vôhati, vôham, vôšem; vôhlja; njuhati prip. 166. oserb. nuchac: ad rad. ser. an Bopp 1. 235. trahendum putat.

жховати -ноуѫ -ноуѥши vb. odorari оухновавъ воню lavr.-op. 40. оухновавъ невкрънемь сьрдцемь воню доуховьноую men.-saec. xi.

ѩ.

ѩ trigesima octava alphabeti cyrillici littera.

ѩгоулы v. жгоулы.

ѩдианинъ m. indus ѧд- голоукь есть misc. 84

ѩдро adv. ταχύ cito psalt.-pog. 36. 2; 68. 18. ev.-grig. ѩдро io. 11. 29; 11. 31. -ev.-nor. šaf.-glag. 48. ѩдро пишѫща bon. ѩдро antch. 25. 105. ѩдро или ѩздро op. 2. 2. 264. ѣдро matth. 28. 7. luc. 14. 21; 15. 22. io. 11. 29. -nicol. zap. 2. 2. 29. cf. ѩздро et злоѩдръ citus ad malum.

ѩдро n. nucleus ѩдро vost. 1. 201. trigl psal. 44. 2. šaf.-ursprr.; ѥдиноѩдрьнъ adj. μόνορχις unum testiculum habens: sic scribendum videtur leont. 21. 20. nsl. jedro, jedrce; jedrko habd. russ. ядро; овесъ ядренъ ryb. 1. 432.

ѩдрость f. ταχύτης velocitas greg.-naz. - šaf.-ursprr. ἐντρέχεια sollertas apoc.: respondet adj. ἐντρεχής ѩд- op. 2. 1. 192.

ѩдрота f. velocitas: nota въ котороую ѥдротоу прѣѩдохомь δευτεραῖοι ἤλθομεν šiš. 45: male къ которѫѫ ѥдротоу act. 28. 13. -strun.

ѩдръ adj. ταχύς citus šaf.-frag. 33. ѩдрый на милость op. 2. 9. 264. ὀξύς citus, celer sup. 357. 9. ѥдри ѥднако готови ὀξεῖς τε καὶ ἕτοιμοι hom.-mih. 52. ѧдралаго милосрьдьа antch. ѣдръ glag. ѥдрь ant. 88. domet. ѫдръ bon. usl. jedrn celer lex. meg. alacer hung. jedrno cito trub. actutum lex. mox meg. jedernost

extemporalitas, dexteritas lex. gedruo kuzm.-luc. 7. 4. jadro cito mat. 161. jadrno rès. 102. bulg. jedъr tüchtig; pegam dirja jaderno volksl. 2 30. jaderno pa zadèrjati volksl. 2. 59. croat. djedjerno hung. ткоѭ ѫдроѭ посъли намъ izv. 6. 178: male šaf.-urspr. coutulit ѫдрина, ѫдрило velum et croat. jadro, jadrina id.; nota jadrn citus et cf. gr. ἰθαρός citus ztschr. 7. 121.

ѣдоу v. **ѫдоу**.

ѣдѣ praep. prope cum gen. iungenda - **ѣожиниѫ** ἐχόμενοι φαλλόντων psal.-pog. 67. 26. - **ѣѣ** ἐχόμενοι αὐτῆς ibid. 93. 15. **ѫдѣ ѣж** bon. lat. indi (indiget-, indigena), endo gr. ἔσω goth. inna (innakunda -) οἰκιακός hausgenoss **ѫдѣчадинъ** ztschr. 14. 82.

ѣдѣчадинъ m. οἰκογενής verna gen. 15. 3. **ѣдѣчадинъ** parem. -saec. xiv.

ѣдѣчадыни f. οἰκογενής verna gen. 15. 2. **ѣдѣчадына моѣ** parem. -saec. xiv.

ѣза f. **-зѣ** ἀσθένεια, ἀρρωστία, νόσος, πάθος morbus; μαλακία morbus sup. ostrom. adde svjat.-op. 2. 2. 381. **-зи** antch. greg.-naz. **ѣзѣ** mat. 51. **въ гроубыиѫ ѣзыхъ** op. 2. 2. 185. **отъ ѣзѣ дълъгы** svjat.-vost. 1. 225. **ѣеза чрѣвна** prol.-lab. νόσος δυσεντερίας men.-vuk. **неволеѭ къ ѣзѣ къпадъшаго** νοσοῦντα antch. **єзоу рѣшеци** prol.-rad. **вола сиѭ ѣзиѭ** antch. **вѣ тою же ѣзею волѣлъ** bus. 776. **ѣезею колѣлъ** meth. 4. **отъ ѣзи помроуть** misc.-šaf. **великы єзы прѣидѣть** misc.-šaf. 136. **ѣезоу очистити** νόσον ἀποσμήχειν hom.-mih.: nota δεσμός viculum **отъ ѣзѣ** ostrom. nsl. jeza ira cf. Grimm, wörterb. 1. 358. ztschr. 1. 151; 5. 346; 9. 132. beitr. 2. 159. meyer 1. 344.

ѣзавъ adj. aegrotus **єзавъ** bulg.-lab.

ѣздро adv. ταχύ cito **ѣзро** op. 2. 2. 264. cf. **ѣадро**.

ѣзѣтворьнъ adj. qui morbum creat **къ тѫже брашьна вѣдаси сѧ ѣзѣтворьнаа** svjat.

ѣзъыкоколиѥ n. γλωσσαλγία linguae dolor prol.-mart.

ѣзъыколѣзьнъткиѥ n. linguae dolor per. lxxxiv.

ѣзъыковрѣдиѥ n. γλωσσαλγία linguae dolor mater.

ѣзъыкомѫдрьць m. linguae gnarus, uti videtur krmč.-mih. 366.

ѣзъыконачѧлиѥ n. ἐθναρχία principatus man.

ѣзъыкосвѣтообразьнъ adj. γλωσσοπυρσόμορφος **-къс-** mater 7. 100.

ѣзъыкъ m. γῆρυς vox mater. 7. 100. γλῶσσα lingua cloz I. 728. ostrom. sup. **-комь оурѣзанъ бысть** pytg. ἔθνος populus cloz II. 61. ostrom. sup. op. 2. 2. 149. šiš. 46. 228. sin. 1. 56. **-цаѣ** strum. **словѣньскъ ѣзыкъ** cyr. 1. - **оустрашѥть сѧ** hom.-mih. **оумрѣти за ѣзыкъ** op. 2. 1. 135. **страхъмь божиѥмь не късъхлаштаѥть сѧ ѣзъыка** izv. 425. **кыстрѣйшин ѣзыкомь** prol.-rad. 94. **кѣзъ ѣзыка добрѣ испытати** bus. 658. **станъ и комнъ съсъ нихъними ѣзыки** gram. 190. zajik Veglia drev. jungsnck.

ѣзъычь adj. γλῶττης linguae ant.: forma dubia.

ѣзъычьникъ m. ἐθνικός gentilis ostrom. šaf.-glag. 52. ant. dial. hom.-mih. dioptr. nom.-mik. **да кѣданы коудоуть -комь въ жены** prol.-mart.

ѣзъычьнъ adj. linguae ant. γλωσσώδης loquax hom.-mih. bus. 275. **тѽн ἐθνѽν** gentium, gentilis mater. prol.-vuk. **народъ ѣзъычьнъ** izv. 662. **ѣзъычьнаа плоть** ex.-vost. 1. 385. **ѣзъычьныи та плоть рѣтка ѥсть акъı сито** izv. 669. **жена ѣзычьна** mat. 8. 10. **жена жзычьна** chrys.-frag. **земли ѣзъычьна** op. 2. 2. 202. **єзычьна** misc.-šaf.

ѣзъычьскъ adj. ἐθνικός gentilis; ἐθνῶν gentium šiš. 71. men.-mih. men.-vuk.

ѣзъычьскъı adv. ἐθνικῶς uti gentiles šiš. 116.

ѣзѣктивъ adj. aegrotus pat. 311. **ѥзѣктивъıмь цѣлитель ѥсмь** hom.-mih. 162. **ѣзѣктивѫ оутробѫ** svjat. **короставъıмъ овцамъ и ѣзѣктивъıмъ нѣ лѣпо съдравъıими съкоупляти сѧ** svjat. **ѣзѣктивъıхъ** τῆς νόσου τῶν καμνόντων zlatostr. **єзест-** misc.-šaf. 138. 142. **ѥзѣствика чѣдь** ἀσθενοῦντες men.-mih.

ѣкливъ adj. μογιλάλος qui aegre loquitur **ѣкливъ** ev.-saec. xvi. -vost. 2. 588.

ѣсало n. λεντίον linteum op. 2. 2. 55. e cod. saec. xii vel xiii: vocabulum dubium.

ѣтва f. captivitas: **изъ ѣтвъı** chron.-psalt. 1. 19. **ѣтъ-ство** idem.

ѣти, ѧмь, имеши vb. λαμβάνειν, ἐπιλαμβάνειν, συλλαμβάνειν, πιάνειν prehendere ostrom. sup. ἅπτεσθαι tangere op. 2. 2. 266. κρατεῖν tenere ostrom. - **сѣсѣць** cyr. 1. **ѣтъ зл роукоу люди** clim. 286. **коѭ нестрѣгомаѭ сѧиѫ ѣшѫ** svetk. 38. **къ блоудѣ ѥть бывь** krmč.-mih. **гроза ѥть и (н) трепеть** hom.-mih. **кѣржѧти** πιστεύειν credere ostrom. assem.

matth. 21. 32. io. 2. 21. nicol. max. šaf.-urspr. не жѫ вѣры bon. вѣрж ми ими πίστευσόν μοι ostrom. да вѣрж имѫ ἵνα πιστεύσω ostrom. которомоу ти словеси имамъ вѣроу ити; izv. 529. никомоуже скоро ити вѣры izv. 432. не емемь вѣры емоу antch. nsl. verjamem für vèro jamem емеши glag. емоуть nicol. мсѧ ev.-frag. ѣмше i. e. jъmše š.-gl. 85. ити chron. 207. per. 82. 20; 90. 38; 92. 14 etc. incipere не є глаголати sim. II. 12. nsl. jeti id. serb. jati id. mik. немъ по роукоу marc. 8. 25. -ev. 1164. ѣти сѧ: а) поути се ієть cyr. 3. поути сѧ ѣть bor. 80. аще бы ѣель се поутъ dioptr. поухалы се ѣеше прокодьные hom.-mih. 160. ієть се ѣьствии hom.-mih. ѣати сѧ кезмлъвии io.-sin. сватыѫ словесъ имемъ сѧ vost. 1. 47. ими сѧ ихъ izv. 625. своего пѫтѣ жѫмь сѧ dial.-šaf. дѣла ети се misc.-šaf. b) вѣгоу се ієть prol.-mart. pat. вѣгьствоу се ѣеше драѳмѡ ἐχρῶντο men.-mih. къ подвигоу ієть се τὸν ἀγῶνα διεξῆλθεν prol.-rad. 119. c) ієть се немоу за нозѣ τῶν ἰχνῶν αὐτοῦ ἐπιλαβομένη men.-vuk. greg.-lab. за нозѣ его ієть се τῶν ποδῶν αὐτοῦ δραξάμενος men.-vuk. немь се за мсли prol.-mart. ієти се за оуньеваніе κρατῆσαι šiš. 224. ими се за вѣчьноую жизнь ἐπιλαβοῦ šiš. 243. ѣша сѧ твордо за роукъ ихъ izv. 428. d) ієти се о кого prol.-mart. ѣ чмъ сѧ ржкоѫ по рало svjat. имъ сѧ по нѫ svjat. ѣшл сѧ по правдоу per. 88. ими сѧ по роукодѣлие clim. ѣити сы по дань per. 12. 11. немъ по роукоу marc. 8. 25. -ev. 1164. никътоже, рече, имъ сѧ ржкоѫ по рало и обративъ сѧ въспѣть оуправитъ сѧ; имъ сѧ по нѫ svjat. ѣати сѧ ἀναβαίνειν немьшюю се рыбоу hom.-mih. nsl. ječa carcer meg. serb. croat. jamac pruss. imt lit. imti lett. jemt, ńemt goth. niman ahd. neman vgl gr. γέντο ztschr. 8. 128. mey. 1. 411.

ѣтилиште n. carcer hom.-mih.

ѣтие n. prehensio int. sup. 360. прѣжде ієтиа нѫ prol.-mih. 266. прѣжде ієтиа своего prol.-mart.

ѣтовѣрие n. fidem habere pat.-šaf. 141.

ѣтовѣрьнъ adj. qui fidem habet pat.-šaf. 134.

ѣтовѣрьствовати -оуѭ -оуѥши vb. fidem habere pat.-šaf. 263.

ѣтро n. ἧπαρ hepar georg. сръдьце, ѣтро, мозкъ главьный dioptr. ѥтро dioptr.-lab. ѣтро op. 2. 2. 460. ѣтра id. ѥтра ex.-op. 2. 1. 20. misc.-šaf. ѣтра op. 2. 1. 41. въ ѣтроухъ dioptr. вра жити въ ѣтрѣхъ mat. 51. желателѥ ноую въ ѥтероухъ dioptr.-lab.: nota ѣтра misc.-šaf. 145. 161. nsl. bêle jetra thy musdrüse drev. jungtrah gr. ἔντερα, γέντερ hes. scr. âutra intestina: nota lit jeknos let. aknis scr. jakan.

ѣтрѣвица f. σύννυμφος fratria.

ѣтрѣи f. -трѣке σύννυμφος, alias εἰνάτηρ fratria sive uxor fratris mariti ruth 1. 15 pent.-mih. се ократи сѧ ѣтры твои ἰδοὺ, ἀνέστρεψε ἡ σύννυμφός σου ruth 1. 15 -vost. вноука и ѣтры кѣмѣ. 337. ѣтровами tur. -вьми ibid. приступивши ѣтри его ἡ γυνὴ τοῦ ἀδελφοῦ deut. 25. 9. -vost. sg. acc. ѣтровь per. 99. chron. I. 169. γυνὴ τοῦ ἀδελφοῦ deut. 25. 9. -vost.-2. 588. nsl. jetrva bulg. jъtъrvi milad. 97. 518. etrъvi 191. serb. jetrva leviri uxor klruss. jatrovka lit. gente, gentere ser. jâtr, quod e jantr natum videtur gr. εἰνάτηρ lat. janitrix: masc. ѣтръ nuspiam legitur cf. свекръ et свекры curt. I. 423. b. 2. 48. corss.-form. 265: rad. forte им cf. πενθερός a bandh curt. I. 226: de jâmâtr ne cogitès ztschr. 8. 88.

ѣтрьнъ adj. ἧπατος hepatis повразь -pent.-mih. ѣтрьное разсмотрьние bor. xxi. повразъ ѣтрьнъ greg.-naz. -vost. I. 200; 2. 116. ѣтрьный кълинъ op. 2. 2. 28. ѣтренаго op. 2. 80. -нии vost. 2. 116.

ѣтрьнъ adj. suppuratus -нѣ очи pat.-mih. cf. обатрѣти.

ѣтрьнь v. ѫтрьнь.

ѣтьникъ m. ἐγκατάκλειστος captivus et-prol.-rad. men.-vuk. ѧтникъ: цари леонта коупно съ женою ѧтники сотвориѣ и въ нѣкоторомъ мѣстѣ затвори prol.-vost. nsl. jetnik.

ѣчаніе n. genitus ieч- glag.

ѣчанъ adj. κριθινος hordeaceus хлѣбъ ѣчанъ io. 6. 9. mat. 35: thema idem ac vocabuli ѣчь-мъ.

ѣчати -чѫ -чиши vb. gemere нѣкого ѧчима; ѥдиного ѣчаща отъ зимы prol.-saec. xv. -vost. 2. 589: male apud vost. ѣачити nsl. ječati; jôk; jôč; jecati balbutire meg. bulg. jezero si (se) jъče milad. 31.

ѣчимень v. ѣчьмъ.

ѣчьмень v. ѣчьмъ.

ѣчьменьнъ adj. κριθινος hordeaceus pent.-mih. ѣчьм- io. 6. 9. ostrom. vost. I. 19. брашно ѣчменно vost. I. 59. ѥчменьнь хлѣбь men.-vuk. ѥчменно, ѥчмѣнно брашно misc.-šaf. 161.

ѧчьмъ v. ѧчьмъ.

ѧчьмъ m. gen. -мене χριθή hordeum ѧчмы vost. 1. 18. 304 op. 1. 13. ѧчмы, ѧчмы vost. 2. 590 дающе ѧчмы и плѣвы коньмъ τὰς κριθὰς καὶ τὸ ἄχυρον 3. reg. 4. 2. -vost. лѣнъ и ѧчмы не изгинѣет тн. ѧчмы бо измѣташе са, и лѣнъ цѣташе τὸ λῖνον καὶ ἡ κριθὴ ἐπλύτη exod. 9. 31 -vost. iечьмене prol.-mih. ѧчмень vost. 1 18. bus. 663. ѧчменемь men.-leop. -ни dat. mat. 52. -ни gen. vost. 1. 368. ечьмень kruš prol -rad. ечмень misc.-šaf. iечимень kruš. iечьмь kruš. ечьмемь nom -mik 25: male ѧчьни pl. acc. 2. reg. 27. 28. -pent.-mih. usl. ječmen bulg. jѣčmeа. ičjumъk serb. ječam drev. gangseu cf. scr. aç edere.

ѧчьмъкъ m. χριθή hordeum iечькмыкь pat. pent.-mih. men.-mih. окилые пьшеницл и ѧчькмыка svjat. cf. камъкъ.

ѧчьмѣнъ adj. hordeaceus kruš. ечьмѣнь хлѣбь prol.-lab. хлѣбы iечьменiи pent.-mih. -мянъ proph. жчимѣнiи ev.-buc.: thema ѧчьмъ cf. камѣнъ.

ѧчьноѣдьць m. qui hordeum comedit ѧчьbus. 434.

ѧчьнъ adj. κριθινος hordeaceus ѧченъ op. 1. 22. io. 6. 9. -mat. 35. хлѣба ѧчьна bus. 126. жченъ хлѣбъ men.-leop. oserb. ječny.

ѧчьнѣнъ adj. κριθινος hordeaceus assem. men.-mih. 133. моука iечнена krmč.-mih. ѧчьнiанъ ostrom. bus. 435

Ѫ.

ѫ trigesima nona alphabeti cyrillici littera. vocabula incipientia ab ѫ quaere etiam sub ж.

ѫ adiectivis, praesertim iis, quae colores indicant, deminutionis causa praefigitur: ѫбагръ, оуложьнъ. sciendum tamen. veram huius particulae scriptionem dubiam esse cf. оу compos.

ѫбагръ v. оу compos.

ѫдоу adv. qua юдоу ὅθεν unde šiš. 231. ждоу chrabr. 89. да ѫдоу ходатъ по всей хорѣ mon.-serb. 7. окыпе, ждоу въземожемь вънити dial.-šaf. отъ ниждоу sup. отъ поудоу ἐντεῦθεν men.-vuk.

ѫдоуже adv. qua двьри, юдоуже вънидоше men.-mih. юдоуже миноують krmč.-mih двиды. юдоуже приходить тόπος, ὃι' ὧν etc. men.-mih. юдоуже прѣничють misc.-šaf. оудоуже bus. 656. оудоуже не расточитъ; ждоуже не раздадутъ luc. 19. 22. ev.-buc. оудоуже късходитъ men.-leop. юдоуже смрть вьселисе къ ны, тоудоу etc. hom.-mih. юдоуже вѣкше прѣкти greg.-lab. ὅθεν unde sup. ostrom. ѫдоуже не разлѫчи са ὅθεν οὐκ ἐχωρίζετο cloz 1. 905. отъ поудоуже ἐξ οὗ šiš. 241. отъ ниждоуже sup. отъ ниждоуже sup. svjat.

ѫдѣ adv. qua отъ ѫдѣ unde assem

ѫдѣже adv. ὅθεν qua sup. отъ ниждѣже unde sup. отъ поудѣже приѣть ἀφ' οὗ šiš. 243.

ѫснiнь v. оу compos.

ѫчрѣмьнъ v оу compos.

Ѯ.

ѯ quadragesima alphabeti cyrillici littera.

ѯенодохиѥ n. deversorium ѯеньдохнiемь таже повданнiю искаше того искоусити men.-vuk. gr. ξενοδοχεῖον hospitium.

ѯестнй m. sextarius десать - вина dial.-šaf. ѯесть вина ibid. gr. ξέστης.

ѯиропотамъ m. xeropotamus, locus montis atho въ мѣстѣ зовомѣмь - sabb. 66.

ѯилалогъ m. lignum aloes ѯилалога избранна троупь велика sabb. 192. gr. ξυλαλοή cf. алъгоуй

Ѱ.

ѱ quadragesima prima alphabeti cyrillici littera.

ѱа- v. пьса-.

ѱалати -лаѭ -лаѥши vb. canere par. gr. ψάλλειν.

ѱалитисъ m. insecti genus misc.-šaf. 164.

ѱалъ izv. 624. v. пьсати.

ѱалъмопѣвьць m. qui psalmos canit -лъм- pan. gr. ψαλμῳδός.

ѱалъмопѣнiе n. psalmos canere -лм-

dioptr. chrys.-lab. -льм- nom.-mik. gr. ψαλμῳδία.
ѱалъмосъ m. psalmus svjat.-op. 2. 2. 391. ѱаломосъ bon. -л҃мосъ sup.
ѱалъмъ m. psalmus -ломъ bon. -льмь cyr. 22. -лмъ bon. -лма sup. -л҃мъ sup.
ѱалъмьникъ m. psalmista -ломникъ dioptr.
ѱалъмьнъ adj. psalmorum -лом- pat.-bulg.
ѱалъмьскъ adj. ψαλμικός psalmorum -ломъскъ bon. -лмскда sabb. 70.
ѱалъмьскъı adv. ψαλμικῶς psalmorum modo laz. -лом- men.-vuk.
ѱалътърь m. psalterium -лт- psalt.-saec. xiii. bon. hes. 38. men.-vuk. -лтирю voc. bon. -лътири loc. bon. -лътирю voc. bon. ѱалътъря nom. bus. 84.
ѱалътърьнъ adj. psalterii пѣснь -лътирьна men.-mih. пѣниѥ -лтирноѥ proi.-mart. и пѣнии ѱалътърнаго не бъıвалть izv. 514.
ѱалътърьць m. psalterii -лътир- men.-vuk.
ѱалътъря v. -търь.
ѱаниѥ n. scriptio sup. izv. 482. сѫтънмь ѱаниѥмь кажеми ѥслм παιδευόμεθα antch. v. пьсаниѥ.
ѱати v. пьсати.
ѱелиа f. φέλλιον armilla оукраде отъ наложениа ѱелиж autch.
ѱн v. пьсъ.
ѱнй: ѱсна опашь ichn. v. пьсий.
ѱимидъ m. cerussa misc.-šaf. 158. gr. φίμυθος.
ѱитакъ m. psittacus ichn. -кось ichn.
ѱифида f. calculus моусиомь сложениѥ и ѱифидамь dioptr.-lab. gr. ψῆφις.
ѱа v. пьсм.

Θ.

ѳ quadragesima secunda alphabeti cyrillici littera.
ѳаворь m. thabor на горѣ -рн greg.-mon.
ѳалиа f. θαλλοί rami -лию отъ финикъ men.-vuk.: explicatur per прутіе финикова slov.-novg. b. cf. тал-.
ѳанариҳъ m. athanarich ѳан- prol.
ѳаръсиискъ adj. tarsi ѳарс- mat. 26.
ѳеогношть adj. poss. theognoti vel theognosti greg.-lab.
ѳеодоритовъ adj. poss. theodoreti svjat.-op. 2. 2. 374. -во отъ неразоумьныхъ spec. 20.
ѳеодоровъ adj. poss. theodori sup. -ва недѣлы chron.
ѳеодоръ m. theodorus недѣлы светаго- ра nom.-mik. 92.
ѳеодосиѥ m. theodosius -сиѥ man. -сиѥ sup.
ѳеологовъ adj. poss. theologi svjat.-op. 2. 2. 384. greg.-lab.
ѳеофилакътъ m. theophylactus lit.-mih.
ѳеофилъ m. theophilus nicod. prol.-mih. ѳеодилъ ibid.
ѳесалоникъ m. θεσσαλονίκη thessalonica šiš. 172. slov. солоунъ; -кѣнинь strum.
ѳиванда f. thebais men.-vuk. sabb. 189. dial.-šaf.
ѳивы f. pl. thebae отъ ѳивь prol.-mih.
ѳимиамъ v. -мьнама.
ѳимиамъ m. suffitus -мьнама mir.
ѳимиамъ m. suffitus cyr. 12. typ.-chil. λίβανος tus pent.-mih. ѳумиамь.
ѳимиамьнъ adj. turis ѳумиам-.
ѳимиамъ m. θυμίαμα suffitus ev.-trn. ѳимсvjat. mat. 10. -мианъ nom.-mik. - вѣлы λίβανος tus pent.-mih. ѳум- hom.-mih.
ѳимианьникъ m. θυΐσχη acerra -мианикъ pent.-mih.
ѳимианьскъ adj. turis -аньско приношьниѥ prol.-mart.
ѳимиасати-саѭ-саѥши vb. suffire-свѣтомоу greg.-lab. gr. θυμιάζειν cf. мисати.
ѳита f. neuma sbor.-kir. 33. ѳита vost.-op. 653.
ѳоминъ adj. poss. thomae sup. -на недѣлы typ.-chil. tur. chron.
ѳракиискъ adj. thracicus посланъ бысть въ ѳилипоусь ѳракиискы ἐπέμφθη διὰ τῆς θράκης εἰς φιλίππους prol.-rad. 145. ѳрак- prol.-mih.
ѳракиа f. θράκη thracia sabb. 103. 198. man. -кии sup. ѳрак- prol.-mih.
ѳракъ m. θράκη thracia men.-vuk. отъ ѳрагѣ нраклийскаго πρὸς τὴν τῆς θράκης ἡράκλειαν prol.-rad. 140.
ѳракъскъ adj. θράκειος thracicus -кьскъ op. 2. 2. 152.
ѳракѣнинъ m. thrax men.-mih. cf. ѳрачанинъ.
ѳрацийскъ adj. thracicus ѳрац- prol.-mih.

драчанинъ m. thrax krmč.-mih. фрач- prol.-mih.
драчьскъ adj. Θρᾳκικός thracicus men.-mih. фрач- prol.-mih. градъ фрачьскы Antivari ev.-trn. ұрач- greg.-lab.
дѫмынъ m. tus sup. дѫмьынъ sup. дъмьынъ sup.
дѫмыньница f. turibulum -мьн- sup.
дѫмиличьскъ adj. scenicus nom mik. 176. gr. θυμελικός.
дѫмимъ v. дѫмимъ.
дѫмимьнъ v. дѫмимьнъ.
дѫминъ v. дѫминъ.
дѫмытосънь adj. pro дѫмымътосьнь, quod interpres dormitans finxit gr. θυμιάματος sup. 217. 29.

У.

у quadragesima tertia alphabeti cyrillici littera.
ѹдра f. ὕδρα hydra vost. 1. 362. многоглавьна - dioptr.
ѹпаръхъ m. hyparchus -ρχoy; -ρχoмь sabb. 11. 136.
ѹпатъ m. ὕπατος consul sabb. 141. 179. bus. 178.
ѹпогонатъ m. - сирѣчь набєдръникъ.
ѹподиякъ m. subdiaconus sup. 435. 436. -дьи- sup. 437.
ѹподияконьство n. subdiaconatus krmč.-mih.
ѹсопъ m. ὕσσωπος hyssopus bon. šiš. 181. svjat.-op. 2. 2. 377.
уѣна f. hyaena уѣна sborn.
уѣнинъ adj. hyaenae svjat. -vost. 1. 286.

Anastatischer Druck v. Frommhold u. Wendler Leipzig

University of Toronto
Library

DO NOT
REMOVE
THE
CARD
FROM
THIS
POCKET

